فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد یکم

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۱۴

مؤسسه فرهنگی منطقه‌ای

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد یکم

شماره ثبت ۹۸۲۴۶
شماره ...
کتابخانه ... دانشگاه تهران

نگارنده
احمد منزوی

نشریه شماره ۱۴
مؤسسه فرهنگی منطقه‌ای

این کتاب که به‌شمارهٔ ۵۴۶ مورخ ۴۸/۷/۱ کتابخانه ملی به‌ثبت رسیده‌است دردوهزار نسخه به سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی در چاپخانهٔ تهران مصور چاپ گردید

تهران مهر ۱۳۴۸

فهرست

بخش	تعداد نسخه	صفحه
بخش یکم تفسیر	۷۰۵	۱
بخش دوم قرائت	۳۰۲	۶۹
بخش سوم دربارهٔ قرآن	۱۴۴	۱۰۵
فهرست مؤلفین علوم قرانی		۱۲۲
بخش چهارم ریاضی	۵۸۷	۱۳۲
بخش پنجم ستاره شناسی، اختربینی	۱۹۱۷	۲۰۳
فهرست مؤلفین علوم ریاضی وستاره شناسی		۳۷۶
بخش ششم طبیعیات	۵۹۶	۳۹۲
بخش هفتم پزشکی	۱۴۷۱	۴۶۰
بخش هشتم کیمیا	۳۲۰	۶۱۲
بخش نهم دائرةالمعارف، چند دانشی	۴۵۲	۴۴۶
فهرست مؤلفین علوم تجربی		۶۹۵

پیشگفتار

کتابهای خطی برای هرزبانی پشتوانهٔ دارائی معنوی است. تاریخ و سیرتکامل ادب، دانش وهنرهرملتی بصورت واقعی وحقیقی دراوراق نسخه‌های خطی نموداراست. درست‌است که از زمانی‌که فن‌چاپ جانشین نسخه نویسی گردید، کارگسترش کتاب را به صورتی که سنجیدنی نیست دگرگون ساخت، ولی هرگز از ارزش نسخه‌های خطی به‌عنوان سرمایه‌های معنوی وفرهنگی کاسته نشد.

نسخه‌های خطی زبان فارسی گذشته از این ارزش همگانی کتابهای خطی، ویژگی دیگر نیزدارد وآن شرکت وهمکاری بسیاری ازنویسندگان وکاتبان است که نه‌تنها در داخل کشورایران بلکه درفلاتی ازدیوارهای‌چین تاکناره‌های مدیترانه به‌این‌کاردلبستگی نشان‌داده وباذوق ومهارت خویش سهمی برای خود اختصاص داده‌اند.

یکی از هدفهای کوششهای فرهنگی سازمان همکاری عمران منطقه‌ئی R. C. D. بررسی و پژوهش در دیرینه‌های فرهنگی سه کشور عضو این سازمان (ایران، پاکستان، ترکیه) وبویژه نمایاندن‌یگانگیها وهمکاریها درکوششهای علمی وادبی وفرهنگی دردورانهای تاریخی‌ست و تصمیم هیأت مدیرهٔ موسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی دایر به تهیه یك فهرست جامع از نسخه‌های خطی فارسی یکی ازبرنامه‌های مهم وباارزش دراجرای هدفهائی‌ست‌که این مؤسسه آن را دنبال میکند.

نخستین‌کوشش مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی برای پژوهشی درباب نسخه‌های خطی فارسی این بودکه فهرست نسخه‌های خطی فارسی موجود درکتابخانه‌های دولتی یاخصوصی ایران و کشورهای دیگر درکتابخانهٔ مؤسسه متمرکز شود. برای این منظور نامه‌هائی در درجهٔ اول به‌کتابخانه‌های سه‌کشور عضوهمکاری عمران منطقه‌ئی فرستاده شده ودرخواست گردیدکه یك نسخه ازفهرست‌کتابهای خطی فارسی اگرچاپ یا پلی‌کپی شده است برای مؤسسه بفرستند. پس‌از بررسی پاسخهاآشکارشدکه بسیاری ازفهرستهاکه مدتی پیش‌چاپ شده‌است نایاب است. بعضی ازکتابخانه‌ها فهرست چاپی ندارند وهمچنین درپاره‌ئی از کتابخانه‌ها هنوز نسخه‌های فارسی کاتالوگ نشده است.

پیداست‌که اگر مؤسسه میخواست به‌تهیهٔ فهرست جامعی از همهٔ نسخه‌های خطی فارسی موجود در کتابخانه‌های جهان ویا دست‌کم نسخه‌های موجود در منطقهٔ R. C. D. بپردازد

این‌کار زمانی عملی بود که فهرستهای اختصاصی همهٔ کتابخانه‌ها در مؤسسه متمرکز میشد. این یك برنامهٔ درازمدتی بود ومنطق ایجاب میکردکه این‌کار در دو مرحله انجام پذیرد. نخست فهرستی ازهمهٔکاتالگهای چاپ شده‌که دردسترس هست استخراج‌شود وسپس مجلدهای متمم این‌کاررا تکمیل‌کند.

برای اجرای چنین تصمیمی با آقایان محمد تقی دانش‌پژوه و ایرج افشار که در امر فهرست‌نگاری وکتابشناسی صاحبنظر هستند مشورت به‌عمل آمد و باصوابدید آنان تهیهٔ دورهٔ مقدماتی فهرست جامع نسخه‌های خطی فارسی به‌آقای احمد منزوی ارجاع گردید. آقای احمد منزوی بطوریکه خود در مقدمهٔ کتاب یادآور شده‌اند از سالها پیش یادداشتهائی در باب نسخه‌های خطی‌فارسی تهیه‌کرده بودند. پیشنهاد مؤسسه‌آن‌بودکه فهرستی‌که تهیه میشود برحسب موضوع‌کتابها منظم‌گردد واطلاعات لازم به‌حداقل (که نخست تصور میشد ذکر محل نسخه وسال تحریر واشاره‌ئی به‌کاتالگ اختصاصی کافی باشد) برگزار شود.

اینك‌مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی باکمال خوشوقتی جلداول فهرست‌نسخه‌های خطی‌فارسی را (که رویهم سه جلد خواهد بود) به‌دوستداران فرهنگ و هنرایران تقدیم میکند. کمترین سخنی که در بارهٔ گرد آورندهٔ آن آقای احمد منزوی میتوان گفت این است که کوشش و مراقبت ایشان درتنظیم و تکمیل یادداشتهای خود برای این نشریه و مجاهدت در غلط‌گیری نمونه‌های چاپی که شخصاً عهده‌دار بوده‌اند از حد فعالیت عادی برای یك تألیف بالاتر بوده بلکه از روی عشق و اخلاص این‌کاررا دنبال میکنند. امید است‌که با این دلبستگی وپشتکار مجلدات دیگر این نشریه نیز بزودی تکمیل و منتشر شود.

دکترسلیم نیساری

یادداشت

فهرستنامه‌ای که مجلد اول آن برروی کاغذ مرغوب و باچاپ خوب از طرف مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ای انتشار می‌یابد تألیفی است‌کم نظیرواثری است فایده‌بخش برای همه‌کسانی که در زمینه‌های مختلف تحقیقات ایرانی به‌تحقیق و تتبع می‌پردازند.

گردآورندهٔ این فهرستنامه به‌مناسبت آنکه سالهای دراز باپدر ارجمندش در تألیف و تدوین‌کتاب مشهور «الذریعه» کارکرده است ورزیدگی وآشنایی خاص به‌تألیفات وآثار ادبی وعلمی مؤلفان اسلامی دارد. نوشته‌های فارسی‌راکه درفهرستهای مختلف معرفی‌شده ودرگوشه وکنارکتابخانه‌های‌ایران پراکنده است خوب می‌شناسد. وطبعاً فرد شاخصی‌است‌که می‌توانست فهرست‌های متعددرا بررسی‌کند وازمیان همهٔ‌آنها فهرستی جامع ومشترك فراهم آورد. اینك خوشبختانه اولین‌جلد چنین‌فهرستی‌که وصفش‌درزیر گفته خواهدشد به‌اهتمام ایشان وبه‌سرمایه وعلاقهٔ مؤسسهٔ فرهنگی عمران منطقه‌ای دردسترس محققان قرارمی‌گیرد.

آقای منزوی درمدت شش‌سال تعداد ۸۵مجلد فهرست نسخ خطی را که حاوی معرفی نسخه‌های فارسی‌کتابخانه‌های ایران وخارج از ایران است مورد رسیدگی قرارداد و پس از استخراج و برگه نویسی برای هرکتاب ونسخه، فهرست تدوینی خود را به صورت موضوعی تفکیك کرد و در ذیل هرموضوع بارعایت الفبائی شدن نام‌کتاب، فهرست خود را بدین شیوهٔ پسندیده مرتب ساخت.

البته‌فضل‌تقدم‌درتهیهٔ‌فهرست‌مشترك‌نسخ‌خطی‌فارسی‌ازآن C. A. Storey ایرانشناس فقیدانگلیسی(درگذشته‌درآوریل۱۹۶۷)است‌که‌درطول‌حیات‌پرثمرکتاب‌مشهورودقیق‌خودبه‌نام Persian Literature. A Bio-Bibliographical Survey را میان سالهای ۱۹۲۷ تا ۱۹۵۸ انتشار داده و در آن نسخ خطی فارسی درعلوم قرآنی و تاریخ و جغرافیا و علوم ریاضی را معرفی کرد. شرح نسخه‌هایی که استوری در تألیف خود آورد مبتنی است بر فهرستهایی که تا زمان کار کردن او یعنی سال ۱۹۵۵ اغلب در ممالك اروپایی از مجموعه‌های همان ممالك منتشر شده بود و ضمناً چند فهرست معدود ایران و بعضی از فهارس هند و ترکیه را نیز در بر گرفته بود. استوری در ده پانزده سال آخر عمر از کار شامخ خود دست بازداشت و باهمه پیوندی که بدین رشته یافته بود به علت هجوم

بیماری قلبی توانایی ادامهٔ خدمت نداشت وهمواره آرزومند بودکه دیگری کار نیمه‌تمام اورا به‌پایان برد. به‌همین ملاحظه وصیت کردکه کتابدار فاضل موزهٔ بریتانیا که باادبیات فارسی آشنایی دارد یعنی آقای G. M. Meredith – Owens دنبالهٔ کار او را بگیرد و به‌انجام برساند. امیدست ایشان بتوانندکه نیت‌بلند اورا برآورند.

درسالهای اخیر بورشفسکی از کتابشناسان فرهنگستان علوم شوروی در شعبهٔ لنین‌گراد درصدد آن برآمد که کتاب استوری را به‌زبان روسی برگرداند و ضمن نقل‌کردن به روسی اطلاعات جدیدرا برآن الحاق‌کند، بنحوی‌که متذکرشده است (راهنمای کتاب سال یازدهم (۱۳۴۷) صفحهٔ ۲۶۷ – ۲۶۸) جلد اول این‌کتاب نیز دردست تهیه است.

اماکار آقای منزوی بااین‌کارها تفاوت دارد، زیرا :

۱ـ این فهرست به‌زبان فارسی تهیه شده‌است واستفاده‌کنندگان ازین زبان، آسانتر آن را مورد استفاده قرار خواهندداد.

۲ـ این‌فهرست مبتنی‌است برمجموعهٔ فهرستهائی‌که درزبان فارسی تهیه‌شده ومخصوصاً دراین سالهای اخیر حدود چهل‌هزار نسخهٔ خطی توسط‌آقای دانش‌پژوه شناسانیده شده است ودرکتاب استوری نشانی ازآنها نیست ومحققان خارجی طبعاً ازآن‌استفاده خواهندکرد.

۳ـ این فهرست به‌ترتیب الفبائی اسم کتاب مرتب شده است و بـا کتاب استوری که به ترتیب تاریخی (یعنی زمان زندگی مؤلفان) است متفاوت است و ناگزیر مراجعـه را آسانتر می‌کند.

۴ـ ازهرکتاب نشانیهایی داده وازآغازهرکتاب چندکلمه‌ای نقل شده است، وهمچنین ویژگیهای نسخه‌ها از هر کتاب را، که خواستار این نوع اطلاع را احتیاج آن نیست که به‌فهرست اصلی یا اصل کتاب مراجعه کند و از این حیث برکتاب استوری مزیت دارد، و کتابهایی که در هیچیك از فهرستها شناسانده نشده و خود آقای منزوی دیده است.

یازدهم شهریور ۱۳۴۸ **ایرج افشار**

دیباچه

ازآنجاکه نخستین گام برای شناختن و شناساندن یك ملت‌کهن سال دست‌یابی به‌آثار اوست ازسالهای پیش این‌آرزو را داشتم‌که بتوانم فهرست عامی از کتابهای فارسی تهیه‌کنم.

انتشار «فهرست‌کتابهای چاپی فارسی» آقای خانبابا مشار در۱۳۳۷ خورشیدی وسپس جلد دوم‌آن، مرا به‌این‌اندیشه واداشت‌که کوشش‌خودرا منحصر به‌تهیهٔ فهرست‌کتابهای خطی فارسی‌کنم، که باجمع این‌دو وادغام‌آنها فهرست عام تهیه گردد.

آقای ایرج افشار باهمکاری‌آقای حسین‌بنی‌آدم «کتابشناسی دهساله: ۱۳۳۳ –۱۳۴۲ خورشیدی» برای‌کتابهای چاپی ایران تنظیم ودر ۱۳۴۶ منتشر ساختند.

اکنون بااینهمه کاری‌که انجام‌شده می‌بینم تمام موادلازم برای نگارش یك فهرست عام از مؤلفات فارسی چقدر آماده شده است. بهتر است این فهرست به‌ترتیب مؤلفین در آید و مجموعی از فارسی‌نویسان از «هدیةالعارفین» و «معجم‌المؤلفین» و «فهرست مؤلفین‌کتابهای چاپی» آقای مشار و «فرهنگ سخنوران» دکتر خیام‌پور وجزآنهابیرون کشیده شود، بویژه مؤلفینی‌که در«ذریعهٔ» پدرم شناسانده شده‌اندکه درهیچ‌جای دیگرازآنان نام‌برده نشده است، و بسیاری که به‌تازگی نام آنان از زوایای کتابخانه‌ها بوسیلهٔ فهرست نگاران بیرون کشیده شده‌اند، ولی ترتیبی برای دست یابی به آنان داده نشده است!

فرهنگ ماکنون نیازمند چنین فهرستی است، ومن درتهیهٔ مواد اصلی این کار هستم، هرچند معتقدم‌که این‌کار از عهدهٔ یك تن بیرون است، ولی یك کار ناقص اگراز روی اصول درست پایه‌گذاری‌شده‌باشد. می‌تواند پایه‌ای برای‌کاردیگران قرارگیردکه‌کاملترآن‌رابسازند.

ازاین قبیل‌کارهای نیمه‌تمام همین فهرستی است که اکنون دردست شماست.

* * *

درکار گردآوری نسخه‌های خطی فارسی بودم واین قسمت را برای رسیدن به مرحلهٔ دوم‌که تهیه فهرست عام بود دنبال می‌کردم، که به‌ناتوانی خود دررسیدن به‌این هدف بزرگ واقف‌گشتم، چه تهیهٔ فهرستی ازهمهٔ نسخه‌های خطی فارسی نیز از عهدهٔ یك تن خارج بود، لازم بود چندکس‌که به‌زبانهای مختلف بیگانه تسلط داشته باشند هریك فهرست‌های خاصی‌از نسخه‌های فارسی که به‌زبانهای خارجی شناسانده شده است به فارسی درآورند و یا از آنها مطالب‌لازم را برای تهیهٔ این فهرست بیرون کشند.

درکارخود به‌دشواریهای دیگری نیز برخوردم تاتن به‌این دادم‌که این دستك ناقص را درهمین‌اندازه به‌چاپ برسانم‌یکی‌ازآن دشواریهااین‌بودکه‌هرچه‌کارمن‌پیشرفت‌میکردتسلط‌من برفیشهای موجودکمتر می‌شد، چون شمارهٔ آنها به‌پنجاه هزار رسیده بود و قسمت بزرگی از اطاق کارم‌را فراگرفته بود وبرای دست‌یابی به‌یکی ازآنها وافزودن‌نسخهٔ تازه‌ای برآن‌وقت بسیاری ازمن‌گرفته می‌شد، به‌عبارت دیگراین مخلوق من‌آنقدر بزرگ شده بودکه از تسلط من خارج می‌شد .

بدنبال راه‌حلی بودم تابه‌راهنمایی آقایان محمدتقی دانش پژوه وایرج افشارکه سمت استادی نسبت به این ناچیز دارند از تصمیم مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی دایر برانتشار فهرستی از نسخه‌های خطی فارسی‌آگاه شدم، وبه‌تأیید و تشویق آقای دکتر سلیم نیساری یادداشتهای خود را بدقت بازجوئی نموده وبرحسب موضوع منظم وبرای چاپ آماده ساختم .

* * *

این دستك درحقیقت فهرست کاملی از نسخه‌های خطی فارسی در کتابخانه‌های جهان نیست وکارمن تا این مرحله برمبنای ۷۳ جلد فهرست از نسخه‌های خطی فارسی چاپ شده درایران و۱۲جلد فهرستهای خارج ازایران‌است وبعلاوه نسخه‌هائی راکه خود دیده برآنها افزوده‌ام وبانشانی [رؤیت] مشخص ساخته‌ام .

* * *

تقسیم‌بندی دقیق‌کتابهای پیشینیان برحسب موضوع بسیاردشوار وحتی می‌توان‌گفت غیر ممکن است، چه بیشترکتابهای ایشان شامل مباحث گوناگون است بسیاری ازکتابها ، چند فصلی درریاضیات، چند فصلی درستاره شناسی، وچند فصلی دراختربینی دارد ، جدا ساختن بسیاری ازکتابهای فلسفی ازعرفانی باآن نفوذی‌که عرفان درطرز فکر دانشمندان گذشتهٔ ما داشته‌است وهمچنین جداساختن کتابهای فلسفی ازکلامی باآن‌شرایط تاریخی‌که همه میدانیم کار بس دشواری‌ست. به‌این علت هرتقسیم‌بندی خالی‌از ساختگی نخواهد بود.

* * *

کارمن دراین دستك دربارهٔ هرکتاب دردوبخش است : کتابشناسی و نسخه‌شناسی . نخست تاآنجاکه توانسته‌ام بسیارکوتاه دربارهٔ کتابشناسی هرکتاب سخن‌گفته‌ام ، نام‌کتاب و ونام نگارنده وسال نگارش وبخشهای‌آن، سپس سرآغاز نسخه‌ای‌که دربیشتر نسخه‌ها یکسان است ویا سرآغاز نسخهٔ چاپی‌آن راآورده‌ام وآنگاه به‌نسخه شناسی پرداخته‌ام و نسخه‌ها را به‌ترتیب تاریخ تحریر ویاسدهٔ احتمالی‌آن نوشته، آورده‌ام.

دربسیاری ازکتابهاکه نسخه‌های‌آن به‌نامهای گوناگون یادشده، یك نام‌را برگزیده‌ام ودر نسخه شناسی یادکرده‌ام‌که این نسخه به‌چه‌نام است، ویا درفهرست به‌چه‌نام آمده است . همچنین دربارهٔ تاریخ نگارش هرگاه درنسخه‌ها اختلافی بوده در نسخه شناسی آورده‌ام ، و

همچنین دربارهٔ کتابهایی‌که در نسخه‌ها ویافهرستها به‌چندتن نسبت داده شده‌است درهر نسخه یادکرده‌ام‌که درفهرست ازآن چه‌کسی دانسته شده است. من دراین‌کار هرگز نظرخرده‌گیری به‌کسی نداشته‌ام، تنها خواسته‌ام برای پژوهندگان مجال تأمل داده باشم‌که باز هم دریافتن حقیقت بکوشند وصرفاً به‌انتساب کتاب به‌کسی‌کاررا پایان یافته نپندارند ، چه بسا نگارندهٔ واقعی‌کتاب همان‌کسی باشدکه تنها دریك نسخه ازاو نام‌برده شده است .

* * *

تاآنجاکه توانسته‌ام کوشیده‌ام‌که از پر نوشتن دربارهٔ نگارندگان دوری جویم، برای یکبار نام ونشانیهای نگارنده وتاریخ زایش ومرگ ومنابعی که به‌آنها دسترسی داشته‌ام یاد کرده‌ام، باردوم‌که نگاشتهٔ دیگری ازاوآمده، به‌نگارش پیشین برگشت داده‌ام، دراین‌برگشت دادنها هیچگونه امتیازی‌برای‌نگاشته‌ای ازنگاشته‌های یك‌مؤلف درنظر نبوده جزاینکه معمولا هرکتابی‌که دراین دستك جلوترجای داشته درهمانجا نشانیهای‌کامل نگارنده راآورده‌ام.

* * *

صدمین‌سال زندگی پدر ارجمندم نگارندهٔ «الذریعه الی تصانیف الشیعه» درپیش است. من ناچیزآرزوی بزرگ خود را درگرد آوری فهرست نسخه‌های خطی فارسی و این مولود ناقص‌را باپوزش به‌ایشان پیشکش‌می‌کنم، که درزندگی غمخوار ومشوق وراهنمای من‌بوده‌اند و به‌برادر بزرگم علینقی منزوی که کمکهای او در گردآوری این فهرست از حدود تشویق و راهنمائی‌گذشته است .

* * *

ازآقای عبدالجواد طالقانی مدیرکتابخانهٔ ملك سپاسگزارم‌که نزدیك‌به‌دوسال درهای کتابخانه را برویم‌گشاده بودند وگذشته ازوقتهای اداری هفته‌ای سه روز عصرها با چهره‌ای گشاده به کتابخانه می‌آمدند تامن بتوانم به فهرست کتابها بپردازم . ازاستاد مقامی آقای عبدالحسین حائری سپاسگزارم که گذشته از راهنمائیهای گرانبهای خود یادداشتهای خود دربارهٔ‌نسخه‌های خطی مجلس‌را بیدریغ دراختیارم‌گذارده‌اند، ازآقای‌عبدالله انوارکه‌جلددوم فهرست‌کتابخانهٔ ملی‌را پیش‌ازانتشارجزوه بجزوه بمن می‌دادند، ازآقای حاج سیدمحمدعلی روضاتی که فهرست کتابخانهٔ اختصاصی خودرا پیش‌ازچاپ‌برای این ناچیز فرستاده‌اند، از آقای سید عبدالعزیز طباطبائی یزدی که یادداشتهای گرانبهای خود را از نسخه‌های خطی کتابخانهٔ امیرالمؤمنین در نجف و چند کتابخانهٔ شخصی دیگر در ایران بمن داده‌اند ، از کارگران زحمتکش وصبورومهربان چاپخانهٔ تهران‌مصورکه‌نواقص‌کارمراباکاردوباره وزحمت بیشترجبران میکرده‌اند ، **از همهٔ این آقایان سپاسگزارم .**

شهریور ماه ۱۳۴۸
احمد منزوی

بخش یکم

تفسیر

الف

آثار الاخیار

از علی فرزند حسن زواره‌ای اصفهانی، که بروزگار شاه تهماسب صفوی (۹۳۰–۹۸۴) میزیسته، وشاگرد غیاث الدین جمشید زواره‌ای مفسر، وشیخ علی کرکی بوده است، ترجمه‌ایست از «تفسیر العسکری» که بـدستور همان شاه تهماسب بفارسی برگردانیده است.

بنگرید: ذریعه ۴: ۹۰. روضات ـ الجنات: ۴۰۷.

1ـ **رضوی** ۲۳ تفسیر ۱۴۳۲: نستعلیق **۱۲۶۵** وآیه‌ها به نسخ، آغاز در دیباچه چند سطری افتاده، وتا آیهٔ ۲۸۲ بقره را دارد. در پایان بنام «آثارالاخیار» نامیده شده ۲۷۰ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۴: ۴۰۱]

آیات الاحکام = تفسیر شاهی

از میرابوالفتح شریفی.

آیات الاحکام الفقهیه

از ملا ملك علی تونی، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) نگاشته است، در شمارهٔ آیتهایی که در هر یك از عنوانهای فقهی آمده است. شاید گزیدهٔ «تفسیرشاهی» میرابوالفتح باشد. **آغاز**: فاتحهٔ فایحهٔ کتاب کتاب فصاحت مآب.

بنگرید: ذریعه ۱: ۴۴.

2ـ **رضوی**، ۲۲ فقه: نسخ روزگار نگارنده، **۱۰۹۸**، نسخه از طهارت است تادیات، ۳۷گ ۱۵ س [ف. رضوی ۲: ۶۸]

آیات الاحکام

ترجمه و تفسیر آیتهایی ازقرآن است که احکام شرعی از آنها بدست می‌آید.

بنگرید: ذریعه ۱: ۴۰ ـ ۴۴.

3ـ **تهران، ملی** ۲/۸۳۶ف: سدهٔ **۱۱** (ص۲۳–۱۰۳) به ترتیب کتابهای فقهی: ۱ ـ طهارة ۲ ـ صلاة ۳ـ زکاة ۴ـ خمس ۵ـ حج ۶ جهاد ۷ ـ امر بمعروف ... ۲۴ ـ جنایات **آغاز**: الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب لکل شیء تبیانا وجعل [ف. ملی ۲: ۳۷۰]

4ـ **رضوی**: ...: تاریخ یاد نشده وقف نادرشاه **۱۱۴۵**، به‌ترتیب کتابهای فقهی از طهارت تا به آخر، و ترجمهٔ زیرنویس

فارسی ، ۱۴۲ گ [ذریعه ۱ : ۴۱]

5 ـ **تهران ، ملی** ۲۶۵ ف : نستعلیق ونسخ ، از سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده ، ۲۱۷ گ ۱۹ س [ف ، ملی ۱:۲۶۱] .

احسن التفاسیر

از محمد جعفر فرزند ملاعبدالصاحب خشتی دوانی ، تفسیریست بر پایه روایات امامان شیعی ، که در ۱۲۸۸ بدان آغاز کرده سپس از تفصیل دست برداشته و ترجمه مانند بسال ۱۲۹۰ بانجام رسانده است .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۸۶ و ۴ : ۱۲۶ .

6 ـ **نجف ،** شوشتریها : در فهرست «حسن التفاسیر» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۲]

احسن القصص ـ تفسیر سورهٔ یوسف

از معین مسکین فراهی فرزند شرف الدین حاجی محمد، درگذشتهٔ ۹۰۷ ،که پس ازمرگ برادرش در ۹۰۰ مقام قضاوت هرات یافت وپس از یکسال کناره‌گیری کرد . در پایان نسخهٔ چاپ ۱۲۷۸ ازان معین الدین جوینی ، و در برگ عنوان نسخهٔ ۷۸۹ مجلس ازان معین الدین جامی هروی چشتی دانسته شده و هر دودرست نیست (ابن یوسف) تفسیر سورهٔ یوسف است و شاید بخشی ازتفسیر بزرگتراو «حدائق الحقایق» باشد . بدینگونه : در آغاز آیت را ترجمه و و سپس تفسیر کرده است **آغاز :** الحمدلله ، نحمده و نستعینه . . . همی گوید بندهٔ ضعیف مسکین معین مسکین .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۷ و ۴ : ۳۴۵ و ۶ : ۲۸۵ . استوری ۱ : ۱۱ : ۱۱۹۴ (نسخه‌ها) . کشف الظنون ۱ : ۶۳۳ . روضة الصفا در سرگذشت سلطان حسین میرزا بایقرا . صبح گلشن : ۴۳۴ . مؤلفین مشار ۶ : ۲۶۱ . حبیب السیر : ۱۸۰ . ف. مشار : ۵۰ . صبح گلشن : ۴۳۴ . ذریعه ۹ : ۷۸ . ۱ .

7 ـ **چلبی عبدالله** ۱۹ : نسخ عبداللطیف فرزند احمد ، در **۶۵۶** و ۲۲ رجب ۶۶۷ ، ازآغاز ۳۲ ص افتاده . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۰۵ هست [فیلم ۱ : ۵]

8 ـ **مجلس** ۲۷۹۸/۱ : نسخ خوش سدهٔ **۹** درمجموعه مشوش صحافی شده (ص ۱ - ۹۵) [ف ـ مجلس ۱۰ : ۷۶]

9 ـ **دانشگاه** ۲۶۵۹ : نسخ شنبهٔ ۲۹ رمضان **۱۰۲۹** ، زرین ، در فهرست بعنوان «تفسیر سورهٔ یوسف» آمده ، ۲۲۴ گ ۲۵ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۵۸]

10 ـ **ادبیات** ۲۲۷ حکمت : نستعلیق ملك علی فرزند خیرالله ، **۱۰۵۵** ، آغاز در دیباچه افتاده است در فهرست بعنوان «تفسیر سورهٔ یوسف» آمده [ف . ادبیات ۲ : ۹]

11 ـ **مجلس** ۷۸۹ : نسخ سدهٔ **۱۳**، با یادداشت رضاقلی هدایت ۱۲۸۳ ، در برگ عنوان آمده که از معین الدین چشتی هروی است، ۲۲۲ گ ۲۳ س [ف . مجلس ۳ : ۲]

12 ـ **مجلس** ۲۳۸۷/۱ : فهرست‌نشده سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ ۹۵) [نسخه‌ها ۵ : ۶۷]

13 ـ **مشهد** ، عبدالمجید مولوی : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، [نسخه‌ها ۵ : ۱۰]

احسن القصص = جامع الستین = الستین الجامع

اسرار القلوب فی اوصاف المحبوب

از محمد فرزند محمد باقر لاهیجانی ،

مشهور به نواب، نگارندهٔ «المنازلات» درفقه. بنام حاج میرزا آقاسی، بسال ۱۲۶۳، در تفسیرعرفانی آیت : وبشرالذین آمنوا وعملو... (انوار) **آغاز** : و کم‌الله من لطف خفی ـ یدق خفاه عن فهم‌الزکی

14 ـ **تهران، ملی ۳/۶۸۲** ف : سدهٔ **۱۳** (ص ۱۰۱ـ۱۱۴)، همراه : شرح الفصل فی حقیقة عالم الوصل، حکمة ایمانی در شرح فصل ثانی، (این‌کتاب)، تفسیر آیت وبشرالذین آمنوا، لغز همه از همو [ف . ملی ۲ :۱۸۳]

اشارات التفسیر فی بشارات التذکیر المستخرج من تفسیر العتیق

گزیده‌ایست از « تفسیر » ابوبکر عتیق سور آبادی

16 ـ **دارالکتب** : نسخ محرم **۶۶۴**، (۶۹۴؟) سورهٔ ۱۹ـ۱۱۴، ۲۰۹گ، **فیلم** آن در (دانشگاه ۱۱۸۸) هست [فیلم ۱ : ۱۳ ف . مخطوطات ۱ : ۱۷]

اشارات رموز

ازسلیمان، تفسیریست عرفانی موضوعی، در پانزده باب :

۱ـ در آیاتی‌که دلالت میکند بر استغفار ۲ ـ که اشارت میکند بر توبه ۳ ـ به آوردن ایمان ۴ـ به منافقان ۵ ـ بروضو وغسل و تیمم ۶ ـ بر روزه و حج و جهاد ۷ ـ بر حساب و میزان و معاد ۸ ـ بر ذکر ۹ ـ نفی و اثبات ۱۰ متفرقات ۱۲ ـ وحدت وجود ۱۳ ـ روح و نور ۱۴ ـ به ارادهٔ خدا ۱۵ ـ بر توحید. در آن از شاه محمود مسخر ایران و اصفهان و « جواهر التفسیر» کاشفی درگذشتهٔ . ۹۱ یاد کرده وباهل تشیع انتقاد کرده و منکر معراج ورؤیت است، وپس‌از سدهٔ ۱۱ نوشته شده‌است. **آغاز** : الحمدلله الذی جعل الاستغفار مغفرة للمستغفرین ... امابعد، چنین‌گوید اقل سالکان المسمی بسلیمان (سلمان).

17 ـ **تهران، ملی ۹۸۵** : نسخ درشت عالی سدهٔ **۱۳**، زرین، با نام احمد نیریزی که گویا درست نباشد، ۱۸۲ ص ۱۱ س [ف. جواهر الکلام : ۱۱] در فهرست آقای انوار آمده که نگارش ۱۱۰۷ است و بنام سلطان محمود ساخته شده است [ف . ملی ۲ : ۵۴۱]

افضل التفاسیر

ازغلامحسین ادیب زندی شیرازی، متخلص به لامعی و ملقب به افضل الملك، نگارندهٔ «افضل‌التواریخ» وجز آن، درگذشتهٔ ۱۳۴۸، از روی «مجمع‌البیان» گزیده و بنام احمدشاه قاجار بروزگار فرمانروایی سلطان حسین‌میرزا نیرالدوله در خراسان بسال ۱۳۳۰ نگاشته‌است **آغاز** : سپاس فراوان وستایش بی‌پایان توانا خداوندی را سزد.

بنگرید : گفتار ایرج افشار ـ مجلهٔ یغما ۱۶ : ۲۲ـ۲۲۳

18 ـ **ملك ۶۶۱** : شکسته نستعلیق نگارنده، در **۱۳۳۰**، ۱۵۱ گ ۱۷ س [ف. ملك، فارسی : ۳۲]

الف انسانیت

از محمد فرزند محمود دهدار، متخلص به عیانی، از سدهٔ یازدهم (در مورد نام و نام پدر اوگفتگوست ونسبت یاد شده برابر است با آنچه خود بخامهٔ خود درگنجینهٔ‌گرانمایه‌آورده است) گفتاریست عرفانی در مراتب انسانیت و

مقامات محمد ص. و چون دو سورهٔ ضحی و الم نشرح بگفتهٔ او در حق پیامبر است به تفسیر و تاویل آنها پرداخته. و این دهمین گفتار از گفتارهای دهگانهٔ اوست. **آغاز:** حمد و سپاس وستایش بیقیاس حضرت خداوند راست.

بنگرید: ذریعه ۲: ۲۹۰ و۹: ۷۷۷ و ۱۸: ۱۵۶، ۲۴۷. آثارالعجم: ۴۶۴. آتشکدهٔ آذر: ۱۵۲. گنجینهٔ گرانمایه(دستور): ۲۷۳-۲۷۶. ریاض العارفین: ۳۹۳. مؤلفین مشار ۵: ۷۹۱.

19 – **مجلس** ۷/ ۸۲۶ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۱۹** در مجموعهٔ ۱۲ رساله از همو (ص ۹۷ – ۱۱۹) [نسخه‌ها ۵: ۱۵۳]

20 – **شیراز**، دکتر خاوری: شمارهٔ ۳ دفتر، با تاریخ **۱۰۶۵** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۲۶۸]

21 – **الهیات** ۱۱/ ۱۹۲ د: نستعلیق محمد مهدی با تاریخهای **۱۰۹۶-۱۰۹۷** در دفتر (۱۹۴ر – ۲۱۱پ) همراه با ۱۱ گفتار دیگر ازهمو آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱: ۲۵۸ و ۲: ۱۵۰]

22 – **دانشگاه** ۱/ ۴۷۴۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ ع۱۲/ ۱۰۷۷ در دفتر، دیباچه ندارد (۱-۱۷) [ف – دانشگاه ۱۴: ۳۷۰۳]

23 – **ملك** ۸/ ۴۰۲۷: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۵۷ پ-۷۷ پ) آغاز برابر نمونه، نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده است [رؤیت]

24 – **دانشگاه** ۸۶۴: نسخ محمد باقر فرزند کربلائی اسدالله خوئی، **۱۲۳۳** درخوی، آیتها بزر خط شنگرف (گ ۲۳ – ۴۸) [ف. دانشگاه ۱: ۹]

25 – **مجلس** ۱۰/ ۳۱۰۲: نستعلیق محمدحسین فرزند عبدالمجید تفرشی نعمت اللهی **۱۲۹۹** (ص ۲۴۸-۲۷۳) همراه با ۱۰ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۵: ۱۸۱– ف. مجلس ۱۰: ۶۶۰]

26 – **نجف**، شیخ آقا بزرگ تهرانی ۳۶/...: نوشتهٔ عبدالعلی فرزند علی نقی دنینی خوئی زنجانی، ۱۹ج۲/ **۱۳۵۲**. ضمن مجموعه رساله های او که برخی از رساله های مجموعه بخط صاحب «ذریعه» است. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱: ۷۵۲]

27 – **رضوی** ۳۶۲ حکمت: شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ۱۸ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۴: ۳۰]

امانت الهی در تفسیر آیهٔ امانت

ازسید محمدباقر فرزند شمس الدین محمد حسینی، میرداماد، درگذشتهٔ ۱۰۴۰، گفتاریست در تفسیر آیهٔ: انا عرضنا الامانة علی السماوات... برای نواب قوچی باشی همدانی صفوی نگاشته و درج ۱/ ۱۰۳۹ بانجام رسانده‌است، و ضمن رساله‌های او بچاپ رسیده است. **آغاز:** قال الله العظیم... انا عرضنا الامانة... بتحقیق که ما عرض کردیم بر آسمانها وزمین وکوهها.. و انسان حامل آن شد.

بنگرید: ذریعه ۲: ۳۴۵ و ۹: ۷۶. ف – مشار. ۱۴۶. تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۴۹. ریاض العارفین: ۲۷۸. آتشکدهٔ آذر: ۱۶۹. فوائدالرضویه: ۴۱۸. مؤلفین مشار ۲: ۷۳.

28 – **مجلس** ۲۸/ ۲۸۵۹: نسخ و نستعلیق محمد فرزند سلیمان فرزند محمد جابری قادی، نزدیك **۱۰۷۰** (ص ۸۹ –۹۵) [ف – مجلس ۱۰: ۱۹۸]

امانت ـ تفسیر آیهٔ امانت

ازملامحسن‌فیض کاشانی (۱۰۰۷ـ۱۰۹۱) (بنگرید : ترجمهٔ حدیث معلی ـ بخش ستاره شناسی) تفسیر آیت‌انا عرضنا‌الامانة‌علی‌السماوات است در سورهٔ احزاب آیت ۷۲ بروش عرفانی خود او . **آغاز :** اما بعد ، از تفسیر آیهٔ کریمهٔ عرض امانت سئوال‌کرده بودند، جواب آن موقوفست بر تمهید مقدمه ای چند .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۲۴ و ۹ : ۸۵۳ . هدیة الاحباب : ۲۳۳. فوایدالرضویه:۶۳۲. مؤلفین مشار ۵ : ۷۹۹ وآتشکدهٔ آذر: ۲۴۵. تذکرهٔ حسینی: ۳۲۲ .

29 ـ **مجلس** ۱۷۱۲ : بخامهٔ علم‌الهدی فرزندنگارنده ، بروزگارنگارنده‌میان **۱۰۸۹ـ ۱۰۹۱** (ص۲۵۴ ـ ۲۵۶) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۵ : ۵۶]

30 ـ **مجلس** ۱۷۱۳: ثلث زیبا ، گویا محمد تقی **۱۰۹۰** ، آغاز برابر نمونه (ص ۲۵۱ ـ ۲۵۴) [ف . مجلس ۵ : ۵۷]

31 ـ **تهران ،** آقای مدرس رضوی : نسخ ، با تاریخ **۱۰۹۱** در دفتر ، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۴۳۹ هست [فیلمها ۱:۱ ۶۰]

32 ـ **مجلس** ۱۷۱۲/۲ : بی تاریخ ، ضمیمهٔ مجموعهٔ سدهٔ **۱۱** است (ص۲۵۴ـ۲۴۸) آغاز برابر نمونه [ف ـ مجلس ۹ : ۲۴۸]

33ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۶۴/۱۳: نستعلیق ونسخ علی‌فرزند احمدرشتی، با تاریخ **۱۳۷۰** در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۷۸]

34 ـ **مجلس** ۴۷۰۲/۲ : نسخ محمد علی فرزند عبدالخالق نایینی متخلص به عبرت **۱۳۳۸** (۱۲۶ ب ـ ۱۲۸) [رؤیت]

35 ـ **سپهسالار** ۶۳۲۷ : نسخ محمد علی کرمانشاهی ، سدهٔ **۱۴**، در فهرست زیر عنوان «اصول المعارف» وپایان آن‌بجای پایان «اصول‌المعارف» یادشده است [ف.سپهسالار۳: ۱۵۵] .

الانوار فی معدن الاسرار

از شرف‌الدین محمد فرزند علی‌نیمدهی، متلخص به فنایی ، بنام ظهیرالملة والصدارة و رکن‌السلطنه‌والایاله والدین عبدالباقی(دیباچه) تفسیر آیهٔ نور است بروش شرع و عرفان **آغاز :** الحمدلله‌الذی نور مشکاةالاعیان بنور مصباح ذاته . . . اما بعد ، چون بر ارباب سیرت و اصحاب بصیرت .

36 ـ **دانشگاه** : ۴۴۹۶ : نستعلیق سدهٔ **۹ ـ ۱۰** ، زرین ، ۱۰۴ گ ۱۱س [ف ـ دانشگاه ۱۳ : ۳۴۴۶] .

انوارالهدایة

از شیخ علی فرزند حسین کربلائی ، که بروزگار شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) میزیسته ، بسال ۱۱۰۷ در سه فصل بانجام رسانده است : ۱ ـ تفسیر آیت و لقد خلقنا‌الانسان ونعلم‌ماتوسوس به‌نفسه ۲ ـ تفسیر آیت اعلموا ان‌الله یحول بین‌المرء وقلبه ۳ـ در بیان علوم دینیه و نقل سخنانی از « اربعین » شیخ بهائی و ابن خاتون .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۴۶ .

37 ـ **رضوی** ، تفسیر : نسخ ع ۱/ **۱۱۰۷**. وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، آغاز:حمدله، ۵۰ گ۱۳ س [ف . رضوی ۱ : ۴ تفسیر]

۱۰- انیس المریدین وشمس المجالسین

تفسیریست ازسورهٔ یوسف وگزارش داستان او بشیوهٔ عرفانی همرا با حکایتها و احادیث و سخنان عرفااست. ودرآن ازتفسیر وهب بن منبة و تفسیر خلف بن ایوب نقل شده و شعری از سعدی در آن هست : کمال همنشین برمن اثر کرد . وگرنه من . . . و فهرست نگار رضوی گمان برده که از اواخر سدهٔ هفتم باشد .

38 - **رضوی : ۲۵۵** تفسیر : نستعلیق بد ، تاریخ یاد نشده ، آغاز و انجام افتاده ، ۲۲ گ ۱۷ س [ف . رضوی ۴ : ۴۰۸]

انیس المریدین و روضة المحبین

از ابونصر احمد فرزند نصر بخارائی .

39- **بانکیپور** ۱۱۰۳: نوشتهٔ **۱۰۰۱**، تفسیر سورهٔ ۱۲ قرآن است [استوری، نسخه‌ها ۱:۱۱۵]

ب

بحرالاسرار = سبع المثانی

از مظفرعلیشاه طبیب کرمانی، میرزامحمد تقی فرزند محمدکاظم طریقتی ،کشته بسم سال ۱۲۱۵ درکرمانشاه مثنویست عرفانی درتفسیر وتأویل سورهٔ سبع المثانی (حمد)که خود آنرا بدونام خوانده است وسپس گزارشی به‌نثربرآن نگاشته و بنام « مجمع‌البحار » خوانده است . دراین مثنوی پس از حمد سورهٔ فلق و ناس و آنگاه حدیث (ماالحقیقه) را رویهم نزدیك به پنجهزار بیت‌گزارش کرده و بسال ۱۳۲۹ در کرمان بچاپ رسیده است .

آغاز: باء بسم‌الله‌الرحمان الرحیم
هست مفتاح در گنج حکیم

بنگرید : ذریعه ۳ : ۲۹ و ۹ : ۱۰۶۱ و ۱۲ : ۱۲۹ و ۱۹ : ۱۲۵ . طرائق‌الحقایق ۳:۹۳ . ریاض‌السیاحه: ۲۲۰ . ریاض‌العارفین: ۴۹۳ . ف . مشار : ۲۰۵ . مؤلفین مشار ۲ : ۲۳۸ . طبقات اعلام‌الشیعة _ کرام : ۲۲۵.

40 - **الهیات** ۲۷۶ د : نستعلیق**۱۲۳۴** آغاز افتاده ، ۱۸۹گ۱۲ س [ف . الهیات ۱: ۱۵]

41 - **تهران** ، ملی ۳۶۱ ف: نسخ‌خوش شوال **۱۲۳۸** ، آغاز برابرنمونه ، ۱۱۱گ . ۲۰ _ ۲۱ س [ف . ملی ۱ : ۳۴۹]

42 - **دانشگاه ۲**/۱۱۷۹ : نوشتهٔ علی فرزند ابوطالب پنجشنبهٔ ۱۶ شوال **۱۲۵۹** (۱۴۹پ _ ۲۸۹پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۶ : ۲۱۴۶]

43 - **ملك** ۵۲۷۸/۲: شکسته نستعلیق محمد حسین فرزند خواجه ربیع ، ۴ رجب **۱۲۷۴** همراه دیوان او ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

44 - **مجلس** ۲۴۸۹ : شکسته نستعلیق خوش ابوطالب حسینی ، **۱۲۷۵** همراه دیوان او (ص ۳۵۸_۳۶۰) [ف. مجلس ۸ : ۱۸۴]

45 - **دانشگاه** ۴۱۱۴ : نسخ غلامرضا حیران ، شوال **۱۲۷۶**، ۱۵۰گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۳]

46 - **دانشگاه** ۱۴۴۷ : نستعلیق ۱۸ شوال**۱۲۷۸**، ۱۶۳گ ۱۴س [ف. دانشگاه۶: ۲۱۴۶]

47- **رضوی** ۲۵۶ تفسیر: نستعلیق خانل محمدموسی فرزند جعفرقلی نوری،۲۹ ذیعقدهٔ

۱۲۷۸ ، آغاز برابر نمونه، ۸۸گ ۱۴س [ف رضوی ۴ : ۲۰۹]

48 ـ **ملك** ۵۴۶۵/۴: شکسته نستعلیق محمد حسین فرزند خواجه ربیع ، **۱۲۸۴** (۱۳۳ ب ۲۸۰ پ) [رؤیت]

49 ـ **مجلس** ۱۱۷۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، انجام افتاده، نسخه نزدیك ۴۰۰۰ بیت‌دارد ، ۱۴۵ گ ۱۵ بیت [ف . مجلس ۳: ۶۳۹]

50 ـ **دانشگاه** ۲۸۱۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، در نسخه از صفی علیشاه دانسته شده ، انجام افتاده ، ۱۴۲ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۶۵۴]

51 ـ **ملك** ۴۹۶۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، ۱۶۱ گ ۱۴ س [رؤیت]

52 ـ **مجلس** ۲۳۱۸ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه ، نزدیك ۴۰۰۰ بیت دارد، ۳۶۴ ص۱۲ س [ف. مجلس ۸: ۴]

53 ـ **رضوی** ۲۵۷ تفسیر : نستعلیق تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه ، ۱۱۵ گ ۱۷ س [ف . رضوی ۴ : ۴۰۹]

بحرالدر = حدائق الحقایق

بحرالعرفان

از محمد صالح فرزند آقا محمد برغانی قزوینی ، در گذشتهٔ ۱۲۸۳ . تفسیریست در چندین مجلد .

بنگرید: ذریعه۳: ۴۱. طبقات اعلام‌الشیعه کرام : ۶۶۰ـ المآثر والآثار: ۱۴۴، ۱۸۴. فوائدالرضویه : ۲۱۰. مؤلفین مشار : ۵۱۸ .

54 ـ **ملك** ۲۳۷ : نسخ سدهٔ **۱۳**، جلد سیزدهم، ازسورهٔ روم تا آغاز سورهٔ ص ودنبالهٔ ش ۲۳۶ ملك است ، ۲۴۷ گ ۲۴ س [ف ـ ملك ، فارسی: ۵۰]

55 ـ **ملك** ۲۳۶ : نسخ جعفر ملقب به‌جعفرخافی‌حائری درکربلا، تاریخ یاد نشده، جلد دوازدهم است از سورهٔ نور تا آغاز سورهٔ روم ، ۲۳۲ گ ۲۳ س [ف ـ ملك : ۵۰]

56 ـ **نجف** ملا محمد علی خوانساری . تاریخ یاد نشده . [ذریعه۳ : ۴۱]

57 ـ **کربلا** کتابخانهٔ شخصی نگارنده ، تمام مجلدها. وکتابخانهٔ شیخ نوری، جلد پنجم آن . [ذریعه ۳ : ۴۱]

بحرالمعارف = اسرارالصلاة

از احمد فرزند محمد کاظم اشکوری ، گویا دربیست جلد، بسال ۱۲۸۸ بنام حاج ملا محمدصالح برغانی وآقاصالح مشهور به‌خانیان ساخته، جلد یکم درتفسیر سورهٔ فاتحه و اسرار صلاة بنام«اسرالصلاة» وجلد سوم درپند واندرز بنام «بحرالاسرار» وچهارم در آیتهای قرآنی وکربلا بنام «بحرالمصیبة» ، پنجم در حج بنام «اسرارالحج» است .

58 ـ **ملك** ۱۸۷۳ : نستعلیق نگارنده، **۱۲۸۸** . جلد یکم «اسرارالصلاة» ، ۲۸۳ گ ۱۷ س

59 ـ **ملك** ۱۸۷۴ : نستعلیق نگارنده، ۵ ج ۲ **۱۲۸۹/۲** ، جلد چهارم «بحرالمصیبه»، ۲۸۵ گ ۱۷ س [ف ملك ، فارسی : ۵۱]

البحر المواج والسراج الوهاج

از قاضی شهاب‌الدین احمد فرزند شمس‌الدین فرزند عمر زوالی دولت آبادی هندی حنفی ، درگذشتهٔ ۸۴۸. تفسیریست بنام

شمس‌الدین ابوالمظفر ابراهیم شاه شرقی (۸۰۴-۸۴۴) ساخته است. از این کتاب بسال ۱۲۹۷ تنها سوره‌های ۱-۴ بچاپ رسیده است.

بنگرید: ایضاح المکنون ۱: ۱۶۶. هدیة العارفین ۱: ۱۱۲۷. استوری - نسخه‌ها ۱: ۸۶. تاریخ فرشته ۲: ۵۹۵.

60 - **دارالکتب**: ۱-م تفسیر فارسی: بدون تاریخ و مقابله شدهٔ **۸۹۶**، ۷۱۴ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۳۷]

61 - **آته** ۳۰۷۳: نوشتهٔ **۹۶۲** سوره‌های ۱ تا ۶ (ف آته ۲: ۳۰۷۳) [نسخه‌ها ۱: ۸۶]

62 - **بانکیپور** ۱۱۰۹: نوشتهٔ **۱۱۰۱** [نسخه‌های خطی ۱: ۸۷]

63 - **آته** ۲۶۷۹: نوشتهٔ **۱۱۸۷**، سوره‌های ۱ - ۱۸ [ف. آته ج ۱ - نسخه‌های خطی ۱: ۸۶]

64 - **بانگیپور** ۱۱۰۵ - ۱۱۰۸: نوشتهٔ **۱۲۶۵** [نسخه‌های خطی ۱: ۸۶]

بحرالمواج

از فاضل هندی، بهاءالدین محمد فرزند تاج‌الدین حسن فرزند محمد اصفهانی (۱۰۶۲-۱۱۳۷) (ابن یوسف) ویا بگفتهٔ ذریعه به‌نقل از روضات از پدرش تاج‌الدین حسن (۱۰۵۲). در خود کتاب از نگارنده یاد نشده، و از ملا خلیل قزوینی ۱۰۸۹ به بعضی از معاصرین و از شیخ بهائی ۱۰۳۰ با ترحیم یاد میکند، پس نگارش میان ۱۰۳۰ و ۱۰۸۹ است.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۹. روضات‌الجنات: ۶۴۸. هدیةالاحباب: ۲۰۷. کشف‌الحجب: ۵۵۷. تذکرةالقبور: ۵۷. فوائد رضویه: ۴۷۷. ریحانة الادب ۳: ۱۸۳. مؤلفین مشار ۵: ۴۱۱.

65 - **مجلس** ۷۹۰: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۲**، نخست آیتها را به ثلث و نسخ آورده و ترجمه کرده آنگاه به‌تفسیر آن‌می‌پردازد، از آغاز قرآن تا سورهٔ نحل است، و یکی دو برگ از انجام افتاده، ۴۷۲ ص ۲۵ س [ف. مجلس ۳: ۴]

66 - **ملی** ۷۷۲/۲۰۲۰: سدهٔ **۱۲**، ساختهٔ سه‌شنبهٔ ۸ ج ۱۱۱۳/۱، گویا البحر-المواج می‌باشد (دانش پژوه) از سورهٔ مجادله تا پایان قرآنست، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۹۰ هست [فیلمها ۱: ۵۴]

بدایع‌البیان

ازحسین علی فرزند شیخ علی‌خان زنگنه، در تفسیر.

67 - **ملك** ۱۷۶: شکسته نستعلیق، **۱۰۹۸**، زرین، ۲۰۷ گ ۱۵ س [ف - ملك: ۵۴]

بضاعة المزجاة = تأویل‌الآیات

الموسومة به ...

آغاز: گوهر گرانبها ولؤلؤ کثیرالصفای ثناء خاصه ذات پاك یگانه است.

68 - **یزد** - سید ابوالفضل سعیدی، ریحان یزدی: نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳**، اندازه ربعی [نسخه‌ها ۴: ۴۵۹]

بیان‌السعاده = تفسیر منیر

که بنام سلطان محمد فرزند حیدر محمد گنابادی در ۱۳۱۴ چاپ شده، و از رسالهٔ علی فرزند احمد المهائمی الکوکنی النوائتی (۷۷۶-۸۳۵) مشهور به مخدوم علی مهائمی گرفته شده است.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۸۱ . ف مشار : ۲۲۷ . مؤلفین مشار ۴ : ۱۱۴ .

69 – **تهران** ، فخرالدین نصیری : [یادداشتهای ایشان]

پ

پرسش و پاسخ

از محمد باقر فرزند محمدتقی مجلسی ، درگذشتهٔ ۱۰۳۰ دربارهٔ ۱ – تفسیر آیت لارطب ولایابس الا فی‌کتاب مبین ۲– تفسیر آیت ابن‌الله دانستن یهود و نصارا مسیح را ۳ – دربارهٔ آیت تنزل‌الملائکة والروح . **آغاز:** حمدله.. اما بعد ، چنین گوید ابن . . . سؤالاتی چند رسیده از بعضی اهل کتاب .

70 – **دانشگاه** ۹۳۳ : نسخ خوب ۱۲ ذیقعدهٔ ۱۲۹۹، ۲۲گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱ : ۱۳۰]

ت

تاج التراجم فی تفسیر القرآن للاعاجم

از عماد الدین ابوالمظفر طاهر شهفور فرزند محمد اسفراینی ، در گذشتهٔ ۴۷۱ . کوثری دربیشگفتار «التبصرة فی الدین» همین اسفراینی مینویسد : این تفسیر درایران بچاپ رسیده است ، گویا آنرا با « تاج التراجم ، موائدالرحمان» منسوب به‌آقاجمال خوانساری اشتباه‌گرفته است (دانش پژوه) آغاز: الحمدلله الذی خلق السماوات و الارض . . . سپاس و ستایش مرخدای را که آن خدای جل جلاله بیافرید .

بنگرید: استوری۱ : ۳، ۱۱۹۰. (نسخه‌ها) مشار : ۲۸۹، ۱۵۲۶ . مشار ـ عربی : ۱۵۶. مؤلفین مشار ۳ : ۵۸۹ . کشف الظنون ۱ : ۲۶۸ . هدیة‌العارفین ۱ : ۴۳۰ .

71 – **فاتح** ۳۰۲: نسخ ابومنصور مظفر فرزند احمد فرزندحمدان در ۲۰ ذیحجهٔ **۵۰۶**، **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۰۵۶ و ۱۰۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۲۶]

72 – **یوگسلاوی** ، خسرو بیك ، سراویو ، ۳۸۹ : نوشتهٔ ابراهیم فرزند عثمان نلهیجی سکلی ، در پنجشنبهٔ پایان ع۲/**۵۷۹**، جلد ۳ است ودر پایان آمده : یتلوه‌الرابعه . **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۶۵۱ هست [فیلمها۱: ۲۶]

73، 74 – **قونیه** ۲۳۲: نسخ‌بایادداشت۷ رجب **۷۷۷** و **۷۴۸**، از سورهٔ حجرات تاپایان، ۵۶۰ ص . فیلم آن در دانشگاه ش ۷۷ هست. همچنین از نسخه قونیه ۱۱۵ که از انعام تا حجرات است در ۷۷۷ ص **فیلم** ش ۶۳ در دانشگاه است ، فیلمهای دیگری نیز از این تفسیرکه تاریخ تحریر آنها یاد نشده دردانشگاه هست [فیلمها ۱ : ۲۶]

75 – **مهدی بیانی** ۴۵ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۸–۹** ، ازمیانهٔ قرآن وآشفته است ، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۵۷۸ هست [فیلمها: ۲۶]

76 – **سپهسالار** ۲۰۱۹: آیتها به نسخ وتفسیر به‌نستعلیق سدهٔ ۹، زرین، جلد دوم است

از سورهٔ مریم تاپایان قرآن ، ۳۶۶ گ۲۳ س [ف . سپهسالار ۳ : ۲۹۰]

77 – **بادلیان** ۱۶۸ Marsh : نستعلیق و نسخ حبیب‌الله فرزند جمال‌الدین اصفهانی، در **۹۴۷** ، درسه جلد، **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۸۶۴ و ۱۰۰۱ و ۱۰۰۲ هست [فیلمها ۱ : ۲۶]

78 – **گدك احمد پاشا** ، قره حصار ۱۳۳ : تاریخ یاد نشده ، از سورهٔ انعام تا آیت ۶۰ یونس و از آیت ۳۶ سورهٔ ق تا آیت ۴۰ همین سوره واز آیت ۳۶ ذاریات تاپایان‌قرآن ۸۹ گ . **فیلم** آن درالهیات ش۲ و ۱/ ۲۰ع هست [ف . الهیات ۲ : ۹۸]

تاج القصص

از ابو نصر علی فرزند علی فرزند نصر بخارائی . ودر ذریعه از«تاج‌القصص» ملا معین هروی در گذشتهٔ ۹۰۷ یاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۲۰۶ . استوری ۱ : ۱۵۹ (نسخه‌ها) .

79 – **بادلیان** ۱۹۳ اوزلی ۳۴۲ : نسخ، تاریخ یاد نشده ، ۲۸۸ گ ۲۳ س . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۵۴ هست [فیلمها : ۲۷]

تحفهٔ جهان

ازابوالحسن علی‌فرزند میرزا محمد حسن فرزند عبدالرسول حسینی خویی زنوزی فانی ، تفسیر سورهٔ فاتحه است که بخواهش یکی از شاهزادگان نگاشته است (دانش پژوه) گویا نگارنده پسر میرزا حسن فرزند عبدالرسول حسنی حسینی زنوزی متخلص به‌فانی (۱۱۷۲-۱۲۴۶) باشد. **آغاز:** الحمدلله العزیزالعلیم.. بندهٔ جانی ... علی ... الزنوزی .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۲ و ۱۱ : ۳۲۲ و ۹ : ۸۰۳ . دانشمندان آذربایجان : ۲۹۲ . طبقات اعلام الشیعه ـ کرام : ۳۲۹ .

80 – **دانشگاه ۲۹۸۲/۴ :** حبیب‌الدین محمد فرزند علی اصغر گلپایگانی ، با تاریخ **۱۲۶۵** دردفتر بهمین خامه (ص۵۴۲-۶۲۷) در این مجموعه از نگارنده : منبع‌الکرامه (تفسیر) شأن نزول قرآن ، تحفهٔ جهان ، یك رساله درحکمت بعربی ، لمعة نورانیة بعربی، رساله دربارهٔ دین هست [ف . دانشگاه . ۱ : ۱۸۹۵]

تحفة الخاقان

از نواب میرزا محمد باقر فرزند محمد لاهیجانی اصفهانی تهرانی در گذشتهٔ ۱۳۴۰، بدستور فتحعلی شاه در ۳۰-۱۲۳۱ درپنج جلد نگاشته است . او آیتها را بهپنج دسته : قصص، حکم ، معارف ، پند و مواعید تقسیم کرده و هر یك را در مجلدی تفسیر کرده است : جلد یکم قصص قرآن را از آدم و دیگر پیامبران هریك در کتابی بنام آنها گرد آورده است . جلد دوم کتاب عقل وجهل تا توحید را در بر دارد .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۳۱ . روضات ۴: ۱۲۳ (۶۶۱) استوری۱ : ۱۲۰۳ (نسخه‌ها). طبقات اعلام‌الشیعه ـ کرام : ۱۸۸ .

81 – **مجلس** ۷۹۴ : نسخ حاجی بابا سمنانی، رجب **۱۲۳۰** ، زرین، جلد یکم، آغاز برابر نسخهٔ (ملك: ۲۵۱) ۴۲۵ ص۲۷ س [ف. مجلس ۳ : ۸]

82– **سپهسالار** ۲۰۲۰: نسخ‌محمدباقر، ومقابله شدهٔ **۱۲۳۰**، جلد یکم است ، ۳۶۲ گ ۳۳ س [ف . سپهسالار ۳ : ۳۵۹]

83 ـ **ملك** ۲۵۱ : نسخ **۱۲۳۱** ، جلد دوم، **آغاز :** سپاس بیقیاس معبود ترا سزاست که سپاس تو ، ۱۷۹ گ ۲۵ س، درفهرست پدر نگارنده اسماعیل یاد شده، [ف. ملك : ۱۰۵]

84 ـ **ملك** ۴۳۵۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، **آغاز :** حروف وکلمات ستایش وسپاس مختص متکلمی است که از فرط محبت تصنیف کرد ، ۳۵۹ گ ۲۰ س [ف ـ ملك : ۱۰۶]

85 ـ **سامره** ، سید محمدتقی خراسانی اصفهانی : تاریخ یاد نشده ، ذیل جلد یکم آن است [ذریعه ۳ : ۴۳۱]

تحفة الطالبين

از آقاسید جلیل فرزندعباس فرزندسلیمان موسوی حسینی طارمی، که در تهران درمدرسهٔ صدر میزیسته ؛ نگارندهٔ «تبصرة الادباء» و جز آن ، درگزارش بسمله ، بروش پرسش و پاسخ در ع۲۶/۱۲۹۳ نگاشته است. و در دیباچه از «قواعد جلیله» در منطق و «فوائد جليلهٔ» خود در نحو یاد میکند . **آغاز :** الحمدلله الذی الهمنا انوار العلم والصواب . . . و بعد چون این بنده جلیل بن . . .

86 ـ **دانشگاه** ۴۱۵۶/۱ : نسخ علی‌اکبر ورامینی، چهار شنبهٔ ۱۱ رجب **۱۲۹۳** (ص۱ـ۳۲) سپس «تبصرة‌الادباء» از همو [ف ـ دانشگاه ۱۳ : ۳۱۲۶]

ترجمهٔ انوار التنزيل و اسرار التأويل

متن از عبدالله فرزند عمرشیرازی بیضاوی در گذشتهٔ ۶۸۵ یا ۶۹۱ . ترجمه از ناشناس.

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۱۸۶ . ذریعه ۶ : ۴۱ . هدیة‌العارفین ۱ : ۴۶۲ .

87 ـ **تهران، ملی** ۱۵۸ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، از آیهٔ الحمدلله الذی نزل الفرقان است تا پایان بقره . **آغاز:** الحمدلله الذی... سپاس وستایش مرخدایرا که فروفرستاد قرآن را بر بنده‌اش تاکه باشدآن بنده ... درفهرست آمده «ترجمهٔ اسرارالتنزیل» بیضاوی‌گویا غلط چاپی از فهرست است ، ۲۲۶ گ ۲۵ س [ف. ملی ۱ : ۱۶۳]

ترجمة البرهان

متن از سید هاشم فرزند سلیمان توبلی کتکانی بحرانی ، درگذشتهٔ ۱۱۰۷ یا ۱۱۰۹، ترجمه و تعلیق ازمحمد کاظم فرزند شاه محمد تبریزی ، با افزودن سه باب و یك خاتمه در دیباچهٔ آن ، و بنام شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) ساخته و در۸ شعبان۱۱۳۱ بانجام رسانیده است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۹۳ . امل‌الآمل : ۵۰۶ .

88 ـ **دانشگاه** ۴۲۱۱ : نسخ مترجم ۸ شعبان **۱۱۳۱**، زرین، چند تاریخ عرض دارد، ۴۵۹ گ ۲۵ س [ف ـ دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۶]

ترجمهٔ اماطة اللثام = ترجمهٔ رفع‌اللثام

ترجمهٔ تفسیر سورهٔ توحید

متن از شیخ ابوعلی سینا (۴۲۷) ترجمه ازفخرالدین فرزند احمد رودباری . همراه با ترجمهٔ تفسیر سورهٔ فلق، ترجمهٔ تفسیرسورهٔ ناس از همو ، در نشریهٔ آثار ملی ش ۲۷ بکوشش دکتر یار شاطر بچاپ رسیده است . **آغاز :** قل هوالله ، باید دانست هو مطلق آنست که

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۳۵ . فهرست

مصنفات ابن سینا ـ مهدوی: ۶۴. مؤلفین مشار ۴ : ۷۸۳ .

89- مجلس ۱/۶۳۱: نستعلیق ۱۲۶۸ [ف . مجلس ۲ : ۳۹۱]

ترجمهٔ تفسیر سورهٔ فلق

متن از ابوعلی سینا ، ترجمه ناشناس .
آغاز : قل اعوذ برب الفلق ، بگو ای محمد پناه می‌برم به پروردگاری که شکافندهٔ ظلمت ـ سرای .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۴۱. ف . مصنفات ابن سینا ـ مهدوی : ۶۵ .

90 ـ مجلس ۶۳۱/۲: نستعلیق ۱۲۶۸ [ف . مجلس ۲ : ۳۹۱]

ترجمهٔ تفسیر سورهٔ ناس

متن از ابوعلی‌سینا . ترجمه از ناشناس .
آغاز : قل اعوذ برب الناس ، سابقاً در اوان تفسیر سورتین مبارکتین توحید و فلق مفهوم گردید .

بنگرید : فهرست مصنفات ابن سینا ـ مهدوی : ۶۵. ذریعه ۴ : ۳۴۲ .

91 ـ مجلس ۶۳۱/۲: نستعلیق ۱۲۶۸ [ف . مجلس ۲ : ۳۹۱]

ترجمهٔ تفسیر صافی

متن از فیض کاشانی (امانت : ۵)
بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۵ . ف . مشار عربی : ۵۸۳ .

92- **سلطنتی کپنهاك**، کریستن‌سن : شکسته نستعلیق **۱۱۹۸** ، نسخهٔ اصل ، جلد ۵ و ۶ [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۵]

ترجمهٔ تفسیر طبری

متن از ابوجعفر محمد فرزند جریر طبری مازندرانی (مازندران ۲۲۴ ـ بغداد ۳۱۰) ، ترجمه گویا از ابوعلی‌محمد فرزند محمد بلعمی وزیر منصور فرزند نوح سامانی (۳۵۰-۳۶۵) و بدستور همین شاه در پیرامون ۳۵۲ در هفت جلد بفارسی در آورده است . و بکوشش آقای حبیب یغمائی بچاپ رسیده است .

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۴۳۷ . هدیة‌العارفین ۲ : ۲۶ . سبك شناسی ـ بهار ۱ : ۱۰۸ . مؤلفین مشار ۵ : ۷۶۰ . دستورالوزراء: ۱۱۳ . پیشگفتار چاپ از آقای یغمائی .

93 ـ **مولوی خانه بورسه گتل** ۱۶۱۲: نسخ حسکویهٔ کاتب فرزند محمدفرزند حسکویه، در **۵۶۳**، از آیهٔ ۵۶ المؤمنون تا السبا، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶] فیلم دیگر آن در الهیات ش ۱۶ ع هست [ف . الهیات ۲ : ۱۰۱]

94 ـ **مسجد اورخان جامع ۹۶۷ :** نوشتهٔ نزدیك بپایان سدهٔ **۶** ، جلد یکم از دو جلد، ۲۳۰ گ ۱۹ س : **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۶] فیلم دیگر آن در الهیات ش ۲۵ هست [ف . الهیات ۲ : ۱۰۲]

95 ـ **حراجچی اوغلودر بورسه** ۱۳۱ : نسخ اسماعیل فرزند مصالح حیدری حافظ، نزدیك بپایان سدهٔ **۶**، از فاتحه تا کهف نیمه یکم آنست، آغاز اندکی افتاده، ۱۵۶ گ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۵۴ هست [فیلمها : ۵۶]

96 ـ **گلستان ۲۲۵۳ :** نوشتهٔ اسعد فرزند ابی‌الحسن فرزند احمد فرزند ابی‌الحسن فرزند سهلویهٔ یزدی، ع ۱۶/**۶۰۶** تذهیب احمد عتیق در رجب ۶۰۸ ، هفت سبع باید باشد و

سبع چهارم را ندارد. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۲۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۶]

97- **رضوی ۱۹** تفسیر: تاریخ یادنشده، نسخ و درست بمانند سبع پنجم نسخهٔ گلستان است، جلد پنجم، از آیهٔ ۵۸ سورهٔ المؤمنون است تا آیه ۱۹ سبا، ۱۶۳ گ ۱۹ س [ف ـ رضوی ۱: ۱۹ تفسیر. فیلمها ۱ : ۵۷]

98- **رامپور ۱۱ :** نزدیك **۶۰۰**، از آغاز تا آیت ۶۶ نسا.

99- **پاریس S.P. ۱۶۱۰** : نوشتهٔ خزانهٔ دستور اعظم وزیر ربیب الدین حاج ابوالقاسم هارون فرزند علی‌ظفر دندان **۶۰۷-۶۲۳** گویا در آذربایجان. از فاتحه تا آیت ۶۱ نساء، جلد یکم از هفت جلد. **فیلم** آن در دانشگاه هست (شماره نشده) [فیلمها : ۵۷]

100- **حسین آزاد:** نوشتهٔ شعبان **۶۳۲**، درچهارده جلد هریك نیم سبع آن [فیلمها ۱ : ۵۷]

101- **قونیه یوسف آغا** ۵۴۳۸ : نسخ آغاز سدهٔ **۷**، ۳۴۴ ص

102- **انجمن آسیائی بنگال ۱۶ Aa** : سدهٔ **۷-۸**. از بقره تا کهف [فیلمها ۱ : ۵۷]

103- **ایاصوفیا ۶۸۷ :** نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۸**، کامل، ۶۵۲ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۶]

104- **نافذ پاشا ۶۴ :** نوشتهٔ **۸۵۴**، هشت جزو از اعراف تا کهف [فیلمها : ۵۷]

105- **موزهٔ بریتانیا Add ۷۶۰۱**: نوشتهٔ داود فرزند محمد جونپوری کاتب کتابخانهٔ خاص، آدینهٔ **۸۸۳** در جاونپور، کامل، ۳۸۶ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۷۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۷]

ترجمهٔ تفسیر عسکری = آثار الاخیار

ترجمة الخواص = تفسیر زواره‌ای

از فخرالدین ملا ابوالحسن علی فرزند حسن زواره‌ای، سدهٔ دهم، شاگرد محقق کرکی (۹۴۰) و استاد ملا فتح‌الله کاشانی (۹۸۸) تفسیری‌ست کوتاه در دو جلد که در ۹۴۷ (فضل‌الله) نگاشته است: جلد یکم از آغاز تا کهف و دوم از آنجا تا پایان قرآن. **آغاز :** (ج ۱) حمد بیحد و شکر بلاعد ... اما بعد بر ارباب دین مبین و اصحاب یقین

بنگرید: ذریعه ۴ : ۱۰۰. استوری ۱: ۱۱۹۷،۱۴ (نسخه‌ها). روضات‌الجنات: ۴۰۷. فوائد رضویه: ۲۷۵. مؤلفین مشار ۴ : ۱۸۷.

106- **حقوق ۱۲** ب : نسخ سدهٔ **۱۰**، جلد یکم، چند برگ میانه نونویس، ۴۲۴ گ [ف. حقوق : ۵۲]

107- **رضوی ۱۸** تفسیر : نستعلیق محمد امین فرزند اسماعیل مازندرانی، **۱۰۲۰**، جلد یکم، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ۳۹۹ گ ۲۵ س [ف. رضوی ۱ : تفسیر ۷]

108- **دانشگاه ۲۷۶۵** : نستعلیق **۱۰۲۸**، جلد یکم از آغاز تا پایان سورهٔ کهف، ۵۱۶ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۲۶]

109- **دانشگاه ۶۰**: نسخ شوال **۱۰۵۶**، جلد یکم تا پایان کهف، زرین، ۵۵۱ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱ : ۳۶]

110- **مجلس ۲۰۰۵** : نسخ محمود فرزند علی فرزند محمد الحسینی موسوی گرمرودی شهربانی، مبعث **۱۰۶۷**، جلد یکم، آغاز برابر نمونه، زرین، ۹۷۲ ص [ف. مجلس ۶ : ۵]

111 – **ادبیات ۲۱۰** حکمت : نستعلیق محمد رضا فرزند محمود خلخالی ، ۲۶ع۲/ **۱۰۷۰** ، جلد یکم [ف . ادبیات ۲ : ۸]

112 – **مجلس ۷۹۸** : نستعلیق**۱۰۷۴**، جلددوم ازمریم تاپایان قرآن،زرین، ۲۸۴ گ ۲۷ س [ف . مجلس ۳ : ۱۲]

113 – **ملك** ۲۷۶ : نسخ محمد امین فرزند مطهر برغانی، آدینهٔ دههٔ یکم ج ۱ **/۱۰۷۸** (در پایان ج۱) از میانهٔ دیباچه است تا سورهٔ نصر ، ۴۹۵ گ ۳۱ س [رؤیت]

114 – **مجلس ۷۹۷**: نستعلیق **۱۰۸۳**، جلدیکم، از آغاز تاپایان بنی‌اسرائیل، ۲۴۱ گ ۳۱ س [ف . مجلس ۳ : ۱۲]

115 – **دانشگاه ۲۶۴۹** : نستعلیق یکشنبهٔ ۱۸ شعبان **۱۰۸۵** ، از کهف است تا پایان ، ۳۴۵ گ ۲۶ س [ف . دانشگاه ۸ : ۱۵۲۲]

116 – **معارف**: (ملی) ۱۷–۱۲۳۵ : نستعلیق‌ونسخ حسین فرزند نعمت‌الله خلیل‌زاده، در**۱۰۸۶** ، ازسورهٔ مریم‌تاپایان‌قرآن‌را دارد ، ۲۹۴ گ ۲۷ س [ف . جواهر الکلام : ۲۱]

117 – **ادبیات ۱۸ ب** : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، اندکی از آغاز در دیباچه و نیز انجام افتاده، ۴۰۶ گ ۲۱س [ف . ادبیات۱: ۱۲۳]

118 – **دانشگاه ۱۷۲۸**: نسخ سدهٔ**۱۱**، جلد۳ و۴ است. از سورهٔ کهیعص تاص، ۲۵۰ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۸: ۲۶۳]

119 – **مجلس۷۹۶**: نسخ‌خوب‌سدهٔ **۱۱**، جلد یکم ، از آغاز تا پایان کهف ، ۵۱۴ گ ۲۵ س [ف . مجلس ۳ : ۱۱]

120 – **ملك ۶۳۱۳** : نسخ سدهٔ **۱۱** ، جلد یکم ، ازآغاز تاکهف ، آغاز چند سطری افتاده ، ۱۱۵۴ ص ۲۴ س [رؤیت]

121 – **ملك ۶۳۱۴**: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، جلد دوم ، از مریم تا ناس ، ۸۵۹ ص ۱۷ س [رؤیت]

122 – **اصغر مهدوی ۱۶۳** : نسخ سدهٔ **۱۱–۱۲** ، [نسخه‌ها ۲ : ۶۸]

123 – **ملی ۱۱۹ ف** : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۲**،جلد یکم، آغاز برابر نمونه، ۴۰۰ گ ۲۴ س [ف . ملی ۱ : ۱۱۳]

124 – **مشهد، کاظم مدیر شانه‌چی** : نسخ **۱۲۴۹** [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۴]

125 – **همدان ، مدرسهٔ غرب همدان** ۲۳۳۲ : نوشتهٔ قاسم فرزند قاسم موسوی ، ۱۳۱۶ [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۳]

126 – **رضوی ۱۵** تفسیر : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، جلد یکم ، وقفی ۱۲۲۱ ، بخشی از سورهٔ روم تا بخشی از سورهٔ فاطر افتادگی دارد، ودر پایان بخشی‌از تفسیرحسینی را نویسنده آورده است ۶۰۰ گ ۲۹ س .

127 – **رضوی ۱۶** تفسیر : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، جلد دوم ، از مریم تا پایان قرآن ، ۴۵۶ گ ۲۳ س .

128 – **رضوی ۱۷** تفسیر: نسخ ، تاریخ یاد نشده ، جلد یکم ، از آغاز تا پایان سورهٔ کهف،آغاز برابر نمونه، وقف شاه‌عباس ۱۰۱۷، ۴۲۵ گ ۱۷ س [ف . رضوی ۱ تفسیر ۷]

129 – **رضوی ۲۶۳** تفسیر: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، جلد یکم، آغاز برابر نمونه، ۵۷۷ گ ۲۸ س [ف . رضوی ۴ : ۴۱۲]

130 – **معارف** (ملی) : ۱۶–۱۲۳۴ : نستعلیق و نسخ بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، ۴۹۲ گ ۲۲ س، ازآغاز تا پایان سورهٔ کهف

[ف . جواهرالکلام : ۱۹]

131 ـ **آمل** ، میرزا ابوالحسن پیشنماز آملی : [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۰]

ترجمهٔ رفع اللثام = ترجمهٔ اماطة اللثام عن وجد آیات الصیام

آیات الاحکام در بارهٔ رمضان است ، متن و ترجمه از یك تن است که در سه فصل بنام شاه تهماسب (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲) ساخته است : ۱ـ در وجوب روزه ۲ـ وجه تسمیهٔ ماه رمضان ۳ـ شب قدر. ابن یوسف احتمال داده است که نگارنده حسن بن ابراهیم فرزند علی فرزند عبدالعالی میسمی باشد ، و صاحب ذریعه آنرا نپذیرفته است آغاز: شایستهٔ تقدیم درهرکتابی، و سزاوار تصدیر در هرخطابی ، حمد واجب

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۰۴ و۴۶ : ۱۰۵ و ۱۱ : ۲۴۴ .

132 ـ **رضوی** ۷۵ فقه : نستعلیق،تاریخ یاد نشده ، وقف نادر شاه ۱۱۴۵ ، ۸۸ گ ۱۱ س [ف . رضوی ۲ : ۲۳]

ترجمهٔ سلطانی = ترجمهٔ قرآن

از علی رضا فرزند کمال‌الدین حسین شیرازی ، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ـ ۱۱۰۵) بسال ۱۰۸۴ نگاشته است .

133ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۳۸مصاحف طلعت : قرآن به نسخ ، زیر نویس نستعلیق محمدهادی فرزند محمد علی اصفهانی ، رجب ۱۱۲۹ ، زرین ، با دیباچه‌ای از مترجم [ف. مخطوطات ۲ : ۱۵۵]

ترجمهٔ سورهٔ کهف

از ابوعبدالعزیز احمد شاه ولی‌الله فرزند عبدالرحیم عمری دهلوی ، در گذشتهٔ ۱۱۷۶

134 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۱۴ مصاحف طلعت : متن نسخ ترجمه نستعلیق عبدالله شاه معروف به صحاف، ۱۱ رجب **۱۲۹۳** برای سید یعقوب خانصاحب [مخطوطات ۱ : ۳۰۵]

ترجمهٔ القرآن = ترجمهٔ سلطانی

از علیرضا .

ترجمهٔ القرآن

ازقطب‌الدین محمد فرزند شیخ علی شریف دیلمی لاهیجی اشکوری ، شاگرد میرداماد ، در گذشتهٔ پس از ۱۰۷۵ . ترجمه و تفسیریست روان بروش شیعی ، در دوجلد، و از «مجمع‌ـ البیان» بسیار یادکرده است .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۱۵ . امل‌الآمل : ۶۵ . روضات‌الجنات : ۶۰۹ . مؤلفین مشار: ۶۲۵. ریحانةالادب ۳: ۳۱۰. هدیةالاحباب : ۲۱۷ .

135 ـ **رضوی ۲۶۷** تفسیر (۱۴۶۳): نوشته باید از کاتب شمارهٔ پسین باشد ، تاریخ یادنشده ، جلد یکم است ، دیباچه و سه آیت آغاز قرآن نانویس مانده ، ۲۷۴گ۳۰س.

136 ـ **رضوی ۲۶۸** تفسیر (۱۴۶۴): نسخ محمداشرف فرزند محمدعلی ،**۲۶۰/۲۶** (=...) جلد دوم است وبا شمارهٔ پیشین بیك خامه، ازپایان‌سورهٔ اسرا است تا پایان قرآن. در پایان نام نگارنده وتاریخ انجام۱۰۸۰ (؟) در هندوستان یاد شده ، ۳۶۵گ ۳۰ س [ف. رضوی ۴ : ۴۱۴]

ترجمة القرآن

ازآقا محمد هادی معروف به‌مترجم فرزند محمد صالح مازندرانی ، در گذشتهٔ ۱۱۲۰ (سنگ قبرش) ، نگارندهٔ : انوارالبلاغه و جز آن .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۲۰ و ۴: ۱۲۹.

137 ـ **کرمانشاه ،** حاج محمدعلی تاجر اصفهانی: نوشتهٔ محمدصالح فرزند توکل مشهدی ، **۱۱۱۵** [ذریعه ۴ : ۱۲۷]

تفسیر

منسوب بابن خاتون امامی اصفهانی ، در ذریعه آمده : شاید «خزائن‌الانوار» محمدرضا امامی باشد .

بنگرید : ذریعه ۴: ۲۴۳ ، ۲۷۴ .

138 ـ **مجلس ۵۹ :** نسخ ، آغاز افتاده ، ازسورهٔ بقرة است ـ آل‌عمران ـ نساء ـ مائدة . **آغاز :** فاعل شر نیست چه این قبیح است وحق تعالی از قبح منزه‌است ، پس حاصل آیه آن است . . . ، ۲۴۵ گ و ۲۱ س [ف ـ مجلس ۲: ۲۷]

تفسیر

از ابوبکرفرزندعمر فرزند ابوالفضل (؟) در استوری‌آمده : تنها تفسیرقسمتهائی ازقرآن است (دانش پژوه)

بنگرید : هدیةالعارفین ۱ : ۲۳۵.کشف‌الظنون۱ : ۱۹۰. استوری. نسخه‌ها ۱:۱۱۶.

139 ـ **موزهٔ بریتانیا : or۷۵۰۵ :** نوشتهٔ **۸۶۷** ، بخشی از آنست . [نسخه‌ها ۴: ۶۶۱]

تفسیر = روض‌الجنان

ابوالفتوح رازی

تفسیر

ازشیخ بهائی (چنانکه پشت نسخهٔ ۵۲۲۹ سپهسالارآمده) فهرست نگاران مینویسند : با خلاصةالمنهج ، منهج الصادقین ، جواهرالتفسیر مواهب علیه و تفسیرگازر برابر کردیم جزآنها بود . ولی یاد نکرده‌اند که با « عین الحیاة » بهائی برابر کرده‌اند یا نه . شاید ترجمهٔ آن باشد .

بنگرید: ذریعه ۴ : ۲۶۵ و۱۵ : ۳۶۹.

140 **سپهسالار ۵۲۲۹ ،** نستعلیق سدهٔ **۱۱ ، آغاز** : اعوذبالله ، پناه میگیریم بمعبود مستحق به جمیع صفات کمال ، من‌الشیطان ـ الرجیم : از شر وسوسهٔ شیطان رانده شده از ریاض‌رضوان. . . نسخه تاپایان‌سورهٔ بنی‌اسرائیل است ، ۲۸۹ گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۵۵]

تفسیر = لطایف‌التفسیر = لطایف العرفان

زاهد درواجکی ، سیف‌الدین فخرالاسلام ابونصر احمد فرزند حسن فرزند احمد فرزند سلیمان بخارائی یا دارانی ، درگذشتهٔ ۵۴۹ ، که بسال ۵۱۹ ساخته و «تفسیر سیف‌الدین» یا «تفسیر زاهدی» « تفسیر زاهد درواجکی » نیز خوانده میشود، ولی نام‌آن‌گویا همان «لطایف‌التفسیر» باشدکه درنسخهٔ (فاتح : ۳۰۳)آمده است متنی است پرارزش به فارسی وشیعی‌امامی (دانش‌پژوه) **آغاز**: الحمدلله‌الذی انزل‌القرآن نوراً مضیئاً . . . قال‌الشیخ . . . ابتدا کردیم بتفسیر قرآن وشرح معانی وبیان .

بنگرید: استوری ۱ :۴، ۱۱۹۰ـ نسخه‌ها ۱ : ۷۶.

141 ـ رضوی ۲۶ تفسیر : نستعلیق احمد فرزند علی فرزند احمد ، در ۸۲۹ ، وقف امیر جبرائیل در ۱۰۳۷ ، ۵۰۷ گ ، ۲۹ س . آغاز برابر نمونه ، در فهرست نگارنده به‌نقل از دیباچه ابونصر بن احمد بن حسین بن احمد بن سلیمان درواجکی یاد شده . [ف ـ رضوی ۱:۲۶ تفسیر]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۹۸ هست [فیلمها ۱ : ۱۷۵]

142ـ ترکیه ، فاتح ۳۰۳ : نوشتهٔ محمد فرزند عبدی فرزند قتغلشاه ترکستانی ۲۲ع۱/۸۷۷ بنام «لطایف‌التفسیر» خوانده شده است [ف ـ دانشگاه ۱۰ : ۱۶۲۲]. فیلم آن در دانشگاه ش ۴۶۷۳ هست [فیلمها۱ : ۱۷۵]

143 ـ حلب : کتابخانهٔ اوقاف ،احمدیه: ۷۲ : سدهٔ ۹ ، آغاز برابر نمونه جلد یکم ، تا پایان سورهٔ کهف [سید عبدالعزیز طباطبائی]

144 ـ دانشگاه ۲۷۶۲ : نسخ حیدر فرزند عبدالحمید قاینی . ۱ع۱/۹۶۸ ، از سورهٔ کهف است تا پایان قرآن، ۵۶۸ برگشمار کهن دارد ۲۴ س [ف ـ دانشگاه ۱۰: ۱۶۲۲] در نسخه‌گویا « جوهر نفیس » نامیده شده است فیلم آن در همان کتابخانه ش ۲۰۰۱ هست [فیلمها۱ : ۱۷۵]

145 ـ رضوی ۲۰ تفسیر : نسخ ۲۰ ع ۹۷۷/۲ ، در(فهرست رضوی ۱) این نسخه باحتمال تفسیر گازر یادشده است . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۹۵هست [فیلمها۱ : ۱۷۵]

146 ـ پاکستان ، کتابخانهٔ پیشاور : ۳۹ (؟): نوشتهٔ ۹۸۰سوره‌های ۱ـ۱۸ [فهرست نظیر احمد ـ نسخه‌ها ۱:۷۶]

147،148 ـ ترکیه، آصفیه، ۱۲۳ و ۱۳۴و ۲۷۳: نوشته ۱۰۷۰ [نسخه‌ها۱: ۷۶]

149 ـ رضوی ۲۱ تفسیر : تاریخ یاد نشده ، از آیت [واتل علیهم نبأ ابراهیم] در شعراء تا [اذاتتلی علیه آیاتنا قال اساطیر] در ملك . این نسخه نیزدرفهرست رضوی باحتمال « تفسیر گازر » یاد شده است . فیلم آن در دانشگاه ش ۸۲۵ هست [فیلمها۱ : ۸۷۵]

150 ـ مدینه ، خانقاه احمدی ۱۲۹ : از مریم تا سورهٔ ص [نسخه‌ها ۵: ۵۳۰]

تفسیر = تفسیر سورآبادی

از ابوبکر عتیق فرزند محمد نیشابوری سورآبادی هروی ، بروزگار وبنام الب‌ارسلان سلجوقی (۴۵۵-۴۶۵) در چهار جلد نزدیك ۴۸۰ بانجام رسانده است . ترجمه و تفسیر و قصص است و بسیار شیوا که بکوشش آقای یحیی مهدوی و مهدی بیانی بچاپ رسیده است .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۴۴۰، ۴۴۹ تاریخ‌گزیده : ۶۹۴ . تاریخ بیهقی : ۲۴۸ . استوری ۱: ۳ نسخه‌ها ۱: ۷۴ . هدیةالعارفین ۱ : ۶۵۱. مجلهٔ ادبیات تهران گفتار آقای مهدوی س ۱۳۴۵ش ۴ : ۱۵۵ .

151 ـ لندن ، دیوان هند ۳۸۴ : نسخ محمود فرزندگرکساد ترکی ، ع۲/۵۲۳ ، جلد چهارم، ازمؤمنین تا سبع هشتم سورهٔ ص ، ۲۱۲ گ ۱۸ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۹۵۰هست [فیلمها۱: ۵۵] این نسخه در چاپ مورد استفاده قرارگرفته است .

152 ـ موزهٔ بریتانیا Or ۱۱۳۱۱ : نسخ پنجشنبهٔ ۲۵ رمضان ۵۳۵ در بغداد ، جلد ششم است از مریم تا فرقان ، ۱۷۰گ ۱۹س.

فیلم آن در دانشگاه ش ۴ هست [فیلمها: ۵۵]

153 ـ **حسین چلبی ۳۶** : نسخ ابن ابی جعفر محمد فرزند مودود فرزند محمد کاتب، آدینهٔ ۲۲ شعبان **۵۷۴**، جلد یکم است از آغاز تانساء، ۲۶۰ گ ۱۹ س [فیلمها ۱ : ۵۵]

154 ـ **موزهٔ بریتانیا ۳۵۰۰ .Or**: نسخ و ثلث دو شنبهٔ ۸ع۲/۲۶۸ **۵۸۴**، ربع یکم، با مهر کتابخانهٔ شیخ‌الاسلام احمد جام وجزاو، وقف آستانهٔ ژنده پیل، ۲۳۷ گ.

155 ـ **موزهٔ بریتانیا Or۳۴۹۹** : با همان نشانیها، ربع دوم، ۲۵۷ گ.

156 ـ **موزهٔ بریتانیا Or ۳۴۹۶** : با همان نشانیها، ربع سوم، ۲۵۱ گ

157 ـ **موزهٔ بریتانیا Or ۳۵۰۷** : با همان نشانیها، ربع چهارم، ۱۶۸ گ [نسخه‌های خطی ۲ : ۲۰۱]

158 ـ **تبریز، ملی ۳۵۹۲** : سدهٔ **۷-۶**، سبع نخستین، روش سؤال وجواب در آن بکار رفته [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۱]

159 ـ **مغنیسیا گنل ۱۶۸**: نسخ احمد فرزند عثمان فرزند حاجی عمادی خویی، یکشنبهٔ پایان ذیقعدهٔ **۶۱۲**، از سورهٔ حجرات تا پایان قرآن، ۲۲۰ گ ۱۹ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۵]

160 ـ **بادلیان C ۳۴** : نسخ مؤید فرزند محمد فرزند ابی‌نصر فرزند ابی سعید، صفر **۶۸۶**، ربع یکم سورهٔ ۱ تا ۶. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۶۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۵]

161 ـ **خزینهٔ خالد ۱۴** : نسخ محمد فرزند اسماعیل، رجب **۷۰۴**، از سورهٔ ص تا سورهٔ طور، ۲۳۷ گ ۲۵ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۵]

162 ـ **لندن، دیوان هند ۳۸۳۹**: نسخ **۷۳۰**، از سورهٔ ۷ آغاز میشود، ۲۲۵ گ ۲۱ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۴۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۵]

163 ـ **لندن، دیوان هند ۳۸۳۸** : نسخ ذیقعدهٔ **۷۳۰** از سورهٔ ۱ تا ۵، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۵۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۵]

164 ـ **پاریس Sp ۵۶** : نسخ **۷۸۰**، از سورهٔ النجم تا پایان قرآن، ۱۹۵ گ ۱۷ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۵]

165 ـ **قاهره، دارالکتب ۱۰** تفسیر فارسی طلعت: نوشتهٔ احمد فرزند محمدفرزند علی، ۱۹ ذیقعدهٔ **۸۶۶** در قزوین، ربع یکم است از فاتحه تا انعام، در نسخه نگارنده ابوبکر ... السوریاتی یادشده [مخطوطات ۱ : ۱۰۰]

166 ـ **تهران**، آقای محدث ارموی: تاریخ یادنشده. [فهرست فیلمها ۱ : ۵۴]

167 ـ **تبریز، ملی ۲۵۸۹** : تاریخ یاد نشده، بخشی از آنست با روش پرسش و پاسخ [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۱]

168 ـ **مجلس ۲/۳۱۷۷** : خط ثلث (ص ۸۰–۱۸۷). [ف. مجلس ۱۰ : ۷۶۱]

تفسیر

عزالدین زنجانی (؟)

169 ـ **پیرهدائی ۶۴**: نسخ سدهٔ ۷، گویا از عزالدین باشد، ۲۰۸ گ ۳۱ س. فیلم آن در دانشگاه ش a۶۳۶ و b۶۳۷ هست [فیلمها : ۵۴]

تفسیر

از محمدعلی فرزند محمد یزدی (دانش‌پژوه)

170 ـ **یزد**، مدرسهٔ خان بزرگ: نسخ، تاریخ یاد نشده، ازآغاز است تا اندکی از سورهٔ نسا [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۳]

تفسیر

از نجم‌الدین ابوحفص عمرنسفی، فرزند محمد فرزند احمد (۴۶۱ ـ سمرقند ۵۳۷). ترجمه مانند است. چلبی برای او «التیسیر فی‌التفسیر» و اسماعیل پاشا «الاکمل‌الاطول» یادکرده و شاید این تفسیر فارسی ترجمهٔ یکی ازآن دوباشد. آغاز: آغاز کردم بنام خدای روزی دهندهٔ آمر زنده . . . سپاس مرخدای را که آفریدگار.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱ : ۵۱۹. ذیل کشف‌الظنون۱:۱۱۷. هدیةالعارفین ۱:۷۸۳.

171 ـ **عاطف افندی** ۳۲۴۵: نسخ یار علی تبریزی، ۴ع۲/۸۹۰ در مدرسهٔ اخلاصیهٔ هرات، ۶۰۴گ ۱۹ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۳۹۷هست [فیلمها۱: ۵۴] فیلم دیگر آن درالهیات ش ۵ع (ج۶) هست [ف. الهیات ۲ : ۱۰۳]

تفسیر

از خواجه محمد پارسا بخارائی حافظی، فرزند محمد فرزند محمود (۷۵۶-۸۳۲) چلبی اورا محمد فرزند محمود و تفسیر او را ازسورهٔ ملك ـ نباء یادکرده است. و «تفسیر سورهٔ فاتحه» ازاو در(ملك : ۱/۱۸۲)هست.

بنگرید: کشف‌الظنون۱ : ۴۴۷. هدیة‌العارفین۲: ۱۸۳. استوری ۱ : ۸. (نسخه‌ها) نفحات‌الانس: ۴۴۸. حبیب‌السیر ۳: ۱۴۲.

172 ـ **مراد ملا** ۷۲: نستعلیق عبدالرحمان فرزند احمد جامی، یکشنبهٔ ۴ع۱/۸۴۸، سوره‌های: قدر، المیکن، زلزال، عادیات، قارعة تکاثر، عصر، همزةاست، ۱۹۶گ۲۱س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۴۹ هست [فیلمها۱ : ۵۴]

تفسیر

از میرزا محمد فرزند رضا قمی، برای شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵-۱۱۳۵). و ازاین روزگارست میرزا محمد فرزند محمد رضا قمی نگارندهٔ «کنزالدقایق» در تفسیر، ومحمدرضای امامی نگارندهٔ «خزائن‌الانوار» نیزدرتفسیر **آغاز**: سپاس بیقیاس بر متکلمی سز است که بساط کلام‌را دربسیط محاورات فرق انسان.

173 ـ **مشهد**، علی اصغر اصغرزاده: تاریخ یاد نشده. آغاز برای نمونه یاد شده، تا سورهٔ مائده را دارد. و در فهرست آمده: گویا همان «خزائن‌الانوار» میرزا محمدرضای امامی است [نسخه‌ها ۵ : ۶۱۳]

تفسیر = تفسیرچرخی

از یعقوب فرزند عثمان چرخی غزنوی سپس شیرازی، درگذشته پیرامن ۸۵۰. تفسیر همهٔ قرآن ازفاتحه تاپایان‌است، از«تیسیر» و «کشاف» و جز آنها گرفته است. و در لاهور بچاپ رسیده است. **آغاز**: لك الحمد یا من بیده‌الملك، وهوعلی‌کل شیئ قدیر

بنگرید: کشف‌الظنون ۱ : ۴۶۱. هدیة‌العارفین ۲ : ۵۴۶. ف مشار: ۴۳۶.

مؤلفین مشار ۶ : ۸۷۰ . حبیب‌السیر : ۹۱. طرایق‌الحقایق۳ : ۲۶. نفحات‌الانس : ۲۵۶ ،

174 - بادلیان e۳۸/۲ : نسخ و نستعلیق ۲۰ رجب ۸۳۶ (۳۸-۲۸۱) . فیلم آن در دانشگاه ش۱۱۴۷ هست[فیلمها۱ : ۵۷۰]

175 - موزهٔ بریتانیا . Or ۹۴۹ : نوشتهٔ ۹۶۰ [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۱]

176 - قاهره ، دارالکتب ۹ تفسیر فارسی طلعت : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۱۰ محرم ۹۴۶، آغاز برابر نمونه، ۲۵۴گ ۱۳ س [مخطوطات ۱ : ۱۰۲]

177 - مدینه ، کتب خانقاه احمدیه ، مکتبةالمظهر: نستعلیق محمد جعفرخان فرزند خواجه بهادر بیك خان ، ۲۶ ج ۱۲۵۵/۱ ، ۲۶۰گ ۱۳ س ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ : ۵۳۰]

178- قاهره ، دارالکتب۷-م تفسیر فارسی : تعلیق بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، ۲۰۱ گ ۲۱ س [مخطوطات ۱ : ۱۰۲]

179 - مدینه ، مکتبة الشفاء ۸۹۸ [نسخه‌ها ۵ : ۵۱۱]

تفسیر

نا شناخته .

180 - خسرو پاشا ۵ : نسخ سدهٔ ۵-۶ ۶۰گ ۱۷س . فیلم آن در دانشگاه ش۶۶۳ هست . [فیلمها۱ : ۵۳]

181 - دانشگاه کمبریج M.S. ۱۴ Mm : نسخ محمد فرزند ابوالفتح فقیه غریب، ۶۲۸/۲۶۷ ، از سورهٔ ۱۹ تا سورهٔ ۱۱۴ ، ۳۷۲گ ۲۱ س. فیلم آن در دانشگاه ش۹۸۲ هست [فیلمها۱ : ۵۴]

182 - موزهٔ بریتانیا Or ۶۵۷۳ : بخط کوفی ، ازسدهٔ ۶-۷ ، ازسورهٔ ۱۸ آیت ۷۵ تا سورهٔ ۲۵ آیت ۲۲ را دارد [نسخه‌ها ۴ : ۶۰۰]

183 - یزد، جامع کبیر ۲۱۲۲: نسخ سدهٔ ۷-۸. آغاز: سورةالاعراف مکیةوهی‌مایتان وست‌آیات . نمونه‌هایی ازاین تفسیردرفهرست کتابخانه آورده شده‌است و فیلم آن دردانشگاه ش۲۴۳۲ هست. وشاید تفسیر سورآبادی باشد. ۳۹۳گ [نسخه‌ها ۴ : ۳۷۸ . فیلمها ۱ :]

184 - دانشگاه ۲۹۱۰ : نسخ حسین فرزند قاضی محمد ، پنجشنبهٔ ۲۱ ع ۸۷۷/۲ در بندر جیوال ، آغاز افتاده ، و از پیش از سورهٔ عم یتسائلون است تا پایان قرآن ، تفسیریست ترجمه‌مانندبسیارشیوا، ۱۵۵گ ۱۶س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۷]

185 - مشهد ، عبدالمجید مولوی : نستعلیق سدهٔ ۹ . آغاز : سورةالمؤمن ، این سوره مکی است در قول مجاهد وقتاده درناسخ و منسوخ نیست [نسخه‌ها ۵ : ۱۷]

186 - ملك ۱۸۲/۵ : با تاریخ ۹۰۵ - ۹۰۷ در دفتر (ص ۷۵ - ۷۹)[ف . ملك : ۶ مجموعه‌ها]

187- قاهره دارالکتب. ۱-م‌مصاحف تفسیریست زیرنویس قرآن، نوشتهٔ ۹۱۸، زرین [ف . مخطوطات ۲ : ۱۵۴]

188 - کابل ، موزه (بی‌شماره) : نسخ سدهٔ ۱۰ ، در سه مجلد ، از آیت ۱۶۱ سورهٔ ۲ تاآیت ۳۸ سورهٔ۵۴ . تفسیرابوالفتوح‌رازی و اسفراینی و سورآبادی و نسفی وگازرنیست . متن ارزندهٔ فارسی است ودرآن از امام زاهد وقفال‌شاشی یاد می‌شود [دانش پژوه ، راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۲]

189 ـ **کپنهاك** ، سلطنتی ۴۰ Add
نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، تفسیریست که بنام امیر علیشیر پایان یافته، از سورهٔ نبأ تا الناس، آغاز : چون حضرت رسول ص دعوت آشکار کرد و قرآن بر خلق خواند [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۳]

190 ـ **بادلیان** ۲۸۲۷/۲۷ : درجنگ مؤرخ **۱۰۲۱ ـ ۱۰۲۳** تفسیریست عرفانی . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۱]

191 ـ **الهیات** ۲۴۱ د : نسخ حسین فرزندحسن دلیجانی ،ج **۱۰۳۲/۲** ، تفسیریست ترجمه مانند با اندکی توضیح ازسوره‌های حمد و انعام و کهف و سباط و فاطر و یاسین و فتح و رحمان و جز آنها . **آغاز** : سورهٔ فاتحة الکتاب اعوذ پناه میگیرم و التجا می نمایم ، ۲۰۸ گ ۱۵ س [ف . الهیات ۱ : ۳۴]

192 ـ **سپهسالار** ۸۱۳۶ : نستعلیق محرم **۱۰۳۹** ، ترجمه و تفسیریست آمیخته با متن . **آغاز** : سورة الملك . . . و سورة الملك سی آیه است وسیصد وسی وپنج کلمه است وهزار و سیصد و بیست و سه حرف ، و در خبر است از رسول [ف . سپهسالار ۳ : ۴۵۶]

193 ـ **دارالکتب** ۲ تفسیر فارسی : نوشتهٔ محمد رضا فرزند محمد صادق فرزند مجلسی اصفهانی **۱۰۷۴** ، از سورهٔ مؤمن است تا پایان قرآن ، ۳۳۳ گ ۲۵ س [مخطوطات ۱ : ۱۰۱]

194 ـ **مجلس ۵۷۴۲** فهرست نشده : نسخ ۷ رمضان **۱۰۹۳** ، مقابله شده در شهر لاهور ۱۰۹۴ ، آغاز نو نویس از سورهٔ نساء است تا اعراف ، و در آغاز سورهٔ اعراف می‌نویسد : وجوه محتمله‌درحروف‌منقطعه درسورهٔ بقره گذشت . **آغاز** : سورة النساء . یا ایها الناس ، در آثار آمده که ندا در سایر کتب سالفه بیا ایها المساکین است .

195 ـ **رشت**، مدرسهٔ مهدویه : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۳۹۲]

196 **سپهسالار** ۲۵۵۱/۲ : نسخ سدهٔ **۱۱** (۶۷ر ـ ۱۱۵ پ) آغاز و انجام افتاده ، [ف . سپهسالار ۳ : ۴۵۸]

197 ـ **سپهسالار** ۵ صدر : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، درپشت جلد آمده «جواهر التفسیر» کاشفی و این درست نیست شاید «مختصر الجواهر» باشد (ذریعه ۵ : ۲۶۵). نیمهٔ دوم قرآن است از سورهٔ اسراء، ۵۲۲ برگ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۷۷]

198 ـ **ملك** ۲۷۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ،ازسورهٔ نساء تا پایان انعام ، **آغاز** : یا ایها الناس اتقوا . . . ای مردمان بترسید ازگناه پروردگار خود ومخالفت او ویا بترسید از حق او یعنی بترسید از ضایع گردانیدن حق او ، ۲۸۶ گ ۱۹ س [ف . ملك ، فارسی : ۱۵۶]

199 ـ **سپهسالار** ۵۲۱۹ : نسخ محمد فرزند شاه حسینی اولاد شیخان، خانقاه سلماس رجب **۱۱۰۵** ، ازنیمهٔ بقره است تا نیمهٔ اعراف در پایان سورهٔ انعام گوید : ربع اول تفسیر تمام شد ، ۱۸۹ گ ۲۱ س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۷۶]

200 ـ **سپهسالار ۵۲۲۴** : نسخ محمد شفیع کوشك دشتی ، **۱۲۴۶** ، تفسیریست بروش شیعی روزگار صفوی و از مریم آغاز میشود : سورهٔ . . . علی بن ابراهیم از حضرت صادق روایت کرده که کهیعص بمعنی هوالکاف الهادی ۲۲۸ گ ۲۸ س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۶۰]

201 ـ **مجلس ۵۵**: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، از سورهٔ کهف تاپایان سورهٔ نور، **آغاز** سبب نزول این سوره در آیهٔ این سوره که أم حسبت ان اصحاب الکهف والرقیم گفته خواهد شد، ۳۸۶گ ۲۳ س [ف . مجلس ۲ : ۲۵]

202 ـ **رضوی ۳۴** تفسیر : نسخ کهن تاریخ یاد نشده ، ترجمه مانند است و کهن ، همه‌جا در جمع مخاطب دال را بتاء تبدیل کرده است (میکنت = میکند) . **آغاز** : آغاز کردم بنام خداوند روزی دهنده ، آمرزنده ۵۰۹ گ ۲۱ س [ف. رضوی ۱] شاید از عمر نسفی باشد .

203 ـ **رضوی ۴۳** تفسیر : نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف امیر جبرائیل ۱۰۳۷ ، شاید نگارنده از سدهٔ ۸ یا ۹ باشد، درآن از سعدی آمده : بیا که نوبت صلح است و آشتی ، آغاز وانجام افتاده، ۵۴۳گ ۱۲ س [ف رضوی۱].

204 ـ **رضوی ۲۱** تفسیر : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، از آیت الشعرا تا اذا اتتلی علیه آیاتنا قال اساطیر الاولین از سورهٔ الملك ، ۱۹۸ گ ۲۵ س[ف. رضوی ۱:]

205 ـ **مشهد** ، عبدالمجیدمولوی : نسخ و نستعلیق ، تاریخ یادنشده، ازسورهٔ یاسین‌است تا الرحمان . ناقص .

206 ـ **مشهد** ، عبدالمجید مولوی : تاریخ‌یاد نشده ، آغازو انجام افتاده ، ازمریم آغازمی‌شود ، تفسیریست آمیخته بالطایف عرفانی [نسخه‌ها ۵ : ۱۷]

تفسیر آیات = رساله‌ای در . . .

از محسن شیرازی .

207 ـ **مجلس ۲۳۸۸/۶** فهرست‌نشده سدهٔ **۱۳** (ص۴۴۳ـ۴۷۲) [نسخه‌ها ۵:۱۶۷]

تفسیر آیهٔ الا الی الله تصیر الامور

گویا از دهدار .

208 ـ **نجف ، شیخ آقا بزرگ** تهرانی : نوشتهٔ عبدالعلی فرزند علی‌نقی رنینی سعدآباد سفلایی خمسه‌ای خوئی زنجانی ، **۱۳۵۰** (۱۳۵ ب ـ ۱۵۲ ر) ضمن مجموعه رساله‌های دهدار ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۱]

تفسیر آیهٔ امانت = امانت

از فیض کاشانی

تفسیر آیهٔ امانت = امانت الهی

از محمد باقر داماد .

تفسیر آیهٔ ان الابرار . . .

تفسیر آیت : ان الابرار یشربون من کاس کان مزاجها کافورا ، که درحق علی وخاندانش فرود آمده . بنگرید « چشمهٔ زنجبیلی » .

209 ـ **یزد ، علومی ۶۱۳/۵** : با تاریخ **۱۱۰۴** در دفتر ، همراه رساله‌هایی از میرداماد ومیرزا محمد شیروانی. **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۲۴۸۹ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۱]

تفسیر آیهٔ انا انزلنا = تفسیر سورهٔ هل أتی

تفسیر آیهٔ بسمله

به نثر و نظم به روش حروفی

آغاز : بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ هست کلید در گنج حکیم ـ علمهای اولین و آخرین ـ جمله را قرآن حق میدان ضمین .

210 ـ **دانشگاه ۴۰۰۹/۵** : نوشتهٔ

نزدیك ۱۳۱۷ (ص ۸۵ ـ ۹۰)[ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۹۷]

تفسیر آیهٔ بسمله

ازمحمد فرزند محمدفرزند ابراهیمشریف حسینی کلباسی شیخی ، نگارندهٔ « مصباح العارفین » درکلام شیخی بسال ۱۳۱۰ . گفتاری است کوتاه با یك مقدمه. آغاز: در تفسیر بسم-الله است ، و قبل از تفسیر مقدمه در کار است

211 ـ دانشگاه ۲۷۸۴/۳ : نستعلیق علی محمد شاهرودی ۱۳۱۰ (ص۶۳۹ ـ ۶۴۱) همراه «مصباح‌العارفین» او [ف . دانشگاه ۱ : ۱۶۳۷]

تفسیر آیهٔ رب المشرقین و رب‌المغربین

از ملا محمد تقی بیك فرزند محمد حسین کاشانی (۱۲۳۶ - ۱۳۲۱) ـ تفسیردو آیت‌است ۱ ـ رب‌المشرقین و رب‌المغربین ۲ ـ فلا قسم برب‌المشارق و المغارب. آغاز : حمدله. . . و بعد چنین گوید بندهٔ خاطی محمد تقی بن .

بنگرید : مؤلفین مشار۲ : ۲۱۲ .طبقات اعلام الشیعه ـ نقبا : ۵۴۵ .

212 ـ دانشگاه ۴۲۷۱ : نسخ‌نگارنده ۱۲ـع۲/۱۲۹۷ ، ۱۵گ ۱۴س [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۲۳۹]

تفسیر آیهٔ عرض امانت = امانت

از فیض کاشی و میرداماد .

تفسیر آیهٔ فاخلع نعلیك

از گلشنی بردعی ، ابراهیم فرزند محمد فرزندابراهیم‌آمدی (۸۳۰ ـ ۹۴۰) . منظومه ایست درتفسیر آیت فاخلع نعلیك انك‌بالوادی المقدس طوی . آغاز : آنگهان فاخلع شنید از کردگار .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۳۴ . دانشمندان آذربایجان ۳۱۷ . هدیة العارفین ۱ : ۲۶

213ـ قاهره ، دارالکتب۲۶۱ مجامیع تیموریه : بی‌تاریخ ، ضمن یك‌مجموعه ص۴۴۸ [ف . مخطوطات ۲ : ۱۷۷]

تفسیر آیهٔ فلااقسم بمواقع النجوم

از محمد فرزند محمود دهدار (بنگرید : الف انسانیت : ۳) تفسیر وتأویل عرفانی‌است بروش خود او. آغاز: این نقشی چند است‌که شکل بردیوار محمد دهدار ، بر صفحهٔ خاطر مانی کارخانه معانی .

214 ـ مجلس ۴۷۴۹/۱۹ : نستعلیق طهماسب قلی ، در سورت هندوستان ، باتاریخ ۱۰۴۷ دردفتر(۱۶۵ پ - ۱۶۶پ) درفهرست بعنوان «رسالهٔ عرفانی» یاد شده [رؤیت]

215 ـ نجف ، آقا بزرگ تهرانی نسخ ونستعلیق خود اوبا تاریخ۱۳۵۰ در دفتر ضمن مجموعه رساله‌های دهدار (۳۷ر ـ۳۹پ) فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱: ۷۵]

تفسیر آیهٔ فمن کان یرجو لقاء ربه

ازسید محمد نوربخش‌فرزند محمد (قائن ۷۹۵ـ ۸۶۹)تفسیریست بروش‌عرفانی. « تفسیر سورهٔ حشر» او بسال ۱۳۷۰ و «تفسیر منظوم» او بسال ۱۳۷۱ بچاپ رسیده‌است. آغاز : . . فمن کان یرجو لقاء ربه . . . مؤمنان همه لقاء ربه معتقدند ، شیعهٔ اثنی عشریه و شیعهٔ زیدیه و معتزله لقاء را روز حشر پنداشته‌اند .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۲۸ . مجالس ـ النفایس ۴ : ۹۶ ، ۲۷۲ . آتشکدهٔ ، آیتی : ۳۳۸ . ریاض العارفین: ۱۵۴ ، ۲۵۸ . طرائق ـ الحقایق ۳ : ۳۰ . بهارستان در تاریخ قهستان : ۲۰۸ ، مؤلفین مشار ۵ : ۷۵۹ .

216 ـ **ملك ۴۱۹۰/۷** : نوشتهٔ محمد غیاث الدین نوربخشی ع ۲۴ / **۸۷۶** (در پایان دفتر بهمین خط) (۷۴ر ـ ۷۴پ) همراه چند گفتار دیگر از همو ، آغاز برابر نمونه [رؤیت]

217 ـ **دانشگاه ۳۶۵۴/۱** : نسخ علی عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۳ ـ ۱۲۲۴** برای آقا محمد علی فرزند حاجی حسین رشتی (۳۰ ر ـ ۳۰ پ) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۲]

تفسیر آیة الکرسی

از محمد اسعد افندی ، شیخ الاسلام ، در گذشتهٔ ۱۱۶۶ . **آغاز** : حمد بیقیاس و بیحد وشکر و سپاس لایعد من الازل الی الابد .

218ـ **قاهره دارالکتب** ۶۸۹ مجامیع طلعت: بی تاریخ، زرین، آغاز برای نمونه یاد شد (گ ۶۲ ـ ۶۹ مجموعه) ۲۱ س [مخطوطات ۱ : ۹۹]

تفسیر آیة الکرسی = عروة المتقین

از محمد اشرف .

تفسیر آیة الکرسی = عروة الوثقی

از شیرازی پدر و پسر .

تفسیر آیة الکرسی = شرح آیة ...

از علایی فرزند محبی شریف شیرازی از سدهٔ دهم. **آغاز**: فاتحهٔ ثنائی بعبیر تعبیر ارباب بلاغت و اصحاب عبارت

219 ـ **دارالکتب** ۳ مجامیع فارسی : نستعلیق خود نگارنده ، ج ۲ / **۹۴۹** (گ ۲۰ ـ ۳۹) ۱۷ س [مخطوطات ۱ : ۳۱۱]

تفسیر آیة الکرسی وفضیلت آن

از محمد فرزند ابوطالب استرآبادی ، بنام شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) ، در یك مقدمه و ده فصل و یك خاتمه . مقدمه در فضیلت آنست . شاید نگارنده مترجم « نفحات اللاهوت» وشاگرد محقق کرکی باشد . **آغاز** چون ابواب تزاید انعام الهی و انفال خزاین فیض نامتناهی .

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۴۳ . روضات الجنات ۳۹۱ ، ۵۹۸ .

220 ـ **سپهسالار ۷۵۴۹/۳** : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، (۴۴ پ ـ ۶۱ پ) [ف . سپهسالار ۳: ۴۶۰]

تفسیر آیة الکرسی

از فخرالدین استرآبادی حسینی ، محمد فرزند حسین ، بنام شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ـ ۹۸۸) بسال ۹۵۲ بانجام رسیده است، نگارنده شاگرد میر غیاث الدین منصور دشتکی (۹۴۸) است . و نگارندهٔ «شرح تهذیب المنطق» نسخهٔ ۵۸۴۶ ملك که در ۹۶۹ بانجام رسانده است **آغاز** : حمد وثنای بیعد معبودیرا که بمقتضای جود بساط خود را بر ممکنات

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۳۰ . مؤلفین مشار ۵ : ۴۱۷ . عالم آرای عباسی : ۱۵۸ . کشف الظنون ۲ : ۱۴۸۰

221 ـ **مجلس ۵۱۳۸/۶۶** نستعلیق: با تاریخ **۱۰۲۴** تا **۱۰۵۷** در جنگ ابن خاتون

(۲۰۰ ـ ۲۰۸) آغاز برابر نمونه [رؤیت]

222 ـ **نجف** ، ملا محمد حسین قمشهی بزرگ : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۴] .

223 ـ **کربلا** ، شیخ محمد علی فرزند محمد جعفر قمی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۴ : ۳۳۰]

تفسیر آیة الکرسی

نا شناخته

224 ـ **تهران، دهخدا** ۲۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** در یك جنگ [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۱]

تفسیر آیة الکرسی

از دانشمندی متصوف و سنی گویا از سدهٔ دهم، درآن‌ازدانشمندانی‌مانندغزالی(۵۰۵) تا دوانی (۹۰۸) یاد کرده . در یك مقدمه و دو مقاله و یك خاتمه : ۱ ـ در تفسیر وتأویل آیت ۲ ـ گزارش آیت بطرز باطن شریعت . خاتمه در رموز و حقایقی که این آیت مشتمل برآنهاست. **آغاز.** الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب. . . بعد از املای صحائف الهی و پس از ادای وظایف

225 ـ **مجلس ۸۰۴** : نستعلیق منزوی در **۹۶۴** . که ازنگارنده به رحمةالله یادکرده ۳۳ گ ۱۹ س [ف . مجلس ۳ : ۱۶]

تفسیر آیة کل شیئ هالك الا وجهه

ازشاه‌نعمت‌الله ولی فرزند میرعبدالله(حلب ۷۳۰ ـ ماهان کرمان ۲۲ رجب ۸۳۴) ، گفتاریست با تأویلهای عرفانی به نثر و نظم **آغاز** . قال‌الله تعالی،کل‌شیئ هالك الاوجهه هر شیئی از اشیاء ممکنه دو رو دارد ، وجهی بصورت دارد و وجهی به معنی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۱۵ . مجمع ـ الفصحا۲ : ۴۲ . ریاض العارفین : ۲۴۱ . زندگانی وآثار شاه نعمت الله ـ دکترنوربخش حبیب السیر ۴ :۷. نامهٔ دانشوران ۷ : ۱۱۷ـ ۱۵۷. نتایج‌الافکار: ۵ . ۷. صبح‌گلشن: ۵۳۲ مرآة الخیال : ۶۰. تذکرهٔ حسینی : ۳۴۱ . آتشکدهٔ آذر : ۱۲۰ . تذکرهٔ دولتشاه : ۶ مؤلفین مشار ۶ : ۶۳۰ . از سعدی تا جامی ۳۶۵ ، ۵۲۷ .

226 ـ **ملك** ۴۱۸۴/۳۸ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۲۸۲ر ـ ۲۸۳پ) [رؤیت] .

تفسیر آیة لا اله الاالله

ازعبدالرحمان جامی ،گویا جز «تهلیلة» اوست (بنگرید : تهلیله) **آغاز** : من طلب‌البر من غیرالباری فهو مشرك بالباری، عشق دوئی بر نتابد قبله‌گاه وی ذات معشوق است و بس

227 ـ **دانشگاه** ۸۶۷/۱۶ : نستعلیق عباسعلی فرزند نعمت الله کرمانی احمد آبادی با تاریخ **۱۲۱۳** در دفتر (۱۵۱ر ـ ۲۵۲ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۲۳]

228 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۴/۵ Add : من آفادات مولانا جامی در بارهٔ لا۔ الاهالاالله. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۴۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۲]

تفسیر آیة نور

از محمد باقر فرزند محمد تقی مجلسی ، در گذشتهٔ ۱۱۱۰ . تفسیر آیت : الله نور ـ السماوات و الارضین آیت ۳۵ از سورهٔ نور **آغاز** : منقول است بسند معتبر از . . . جعفر

صادق ، در تفسیر این آیه
بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۳۳ . مؤلفین مشار ۲ : ۲۳ . فوائد رضویه : ۴۱۰ . روضات الجنات : ۱۱۸ .

229 ـ **دانشگاه** : ۴۴۵۳/۷ ؛ نسخ محمدکاظم فرزند محمدباقر، **۱۱۲۶** (۴۶پ ـ ۵۱ پ) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۴۹]

230 ـ **تهران** ـ سلطان‌المتکلمین : تاریخ یاد نشده ، همراه چند گفتار دیگر از همو [ذریعه ۴ : ۳۳۳]

تفسیر آیهٔ نور

از میر تقی انجو ، تأویل آن آیت است به حساب جمل بنام پیامبر و امامان . **آغاز** استخراج میر تقی انجو . هر اسمی سه مرتبه برمیآید اول از زبر دوم از بینات .

231 ـ **دانشگاه** ۴۷۷۸/۶ . نستعلیق و شکستهٔ سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** (۷۰پ ـ ۷۳پ)[ف دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۴]

تفسیر آیهٔ نور

از میرزا محمد نائینی ، بنام حاج میرزا آقاسی ، که بدنبال مجادله ایکه در مجلس او در بارهٔ این آیت رفت و بیم تکفیر در میان بود بروش مذهبی همراه با استنباطات عقلی نگاشته است. **آغاز** : حمد له . و صلاة . و بعد عرضه میدارد .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۷۵. المآثروالآثار

232 ـ **تهران، ملی** ۷۸۹ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای حاجی میرزا آقاسی، ۹گ ۱۲ س [ف . ملی ۲ : ۳۱۴]

تفسیر آیهٔ نور = شرح آیهٔ . . .

از شاه نعمت‌الله ولی

تفسیر آیهٔ نور

ناشناخته .

233 ـ **تهران ، دانش سرای عالی** قریب۱۰/۱۳۴ : سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۴]

تفسیر آیهٔ و بشر الذین آمنوا و عملوا . . .

ازمحمد فرزند محمد باقر نواب لاهیجانی نگارندهٔ «اسرار القلوب : ۲» بنام حاج میرزا آقاسی ، بروش عرفانی ، بسال ۱۲۶۳ نگاشته است. **آغاز** : یا مشهوداً فی‌السماوات‌والارضین و یا مشهوداً فی‌الدنیا والآخرة.

234 ـ **تهران ، ملی** ۶۸۲/۴ ف : سدهٔ **۱۳** (ص ۱۱۵ ـ ۱۲۷) ضمن مجموعه رساله‌های او همراه «اسرارالقلوب 14 »[ف . ملی ۲ : ۱۸۴]

تفسیر آیهٔ و کلمة القاها الی مریم

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید : تفسیر آیت کل شییء هالك) . گفتاریست به نثر و نظم عرفانی. **آغاز**: و کلمة القاها الی مریم و روح منه ، روح عیسی و ارواح مهیمیه و عقل اول فایضند از حق .

235 ـ **ملك** ۴۱۸۴/۴۰ : نستعلیق محمدعلی فرزند میرزا عزیز تفرشی ، **۱۲۵۸** (۲۸۴پ ـ ۲۸۷پ) [رؤیت]

تفسیر الائمة لهدایة الامة

ازملا محمد رضا فرزند عبدالحسین نصیری طوسی منشی‌الممالك که در اصفهان میزیسته و «کشف الآیات» را بسال ۱۰۶۷ نگاشته‌است. بایستی در بیست جلد باشد . جلد یکم در بیست

فصل درمقدمات وتفسیر سورهٔ فاتحه وچند آیت ازبقره (وهم‌یوقنون) . نگارنده خوداین‌کتاب را در شش جلد گزین کرده است .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۲۳۶ و ۱۸ : ۳

236 ـ **دانشگاه** ۱۱۴۰.۵ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، دارای : تفسیر سورهٔ توبه ، یونس هود است ، ۵۴۸ گ ۲۱ س [ف . دانشگاه ۲ : ۶۹۷]

237 ـ **دانشگاه** ۱۱ : نسخ ونستعلیق ، تاریخ یاد نشده، یك جلد ازتفسیر بزرگ اوست از آغاز کهف تا پایان سورهٔ طاها ، ۳۸۴ گ ۲۸ س

238 ـ **دانشگاه** ۱۲ : نسخ و نستعلیق تاریخ یاد نشده ، یك جلد از تفسیر بزرگ‌است از آغاز سورهٔ انبیاء تاآیت۱۰۵ مؤمنین، پایان یك برگ افتاده، ۲۶۱ گ۲۸س [ف . دانشگاه ۱ : ۴۵]

239 ـ **کاظمین** ، شیخ محمد امین آل شیخ اسدالله : تاریخ یاد نشده ، با یادداشت تملك فرزند نگارنده : عبدالله بن محمد رضا النصیری‌الطوسی ، جلد یکم است.

240 ـ **اصفهان** ، ابوالمجد آقا رضا اصفهانی : چندین‌جلدآن [ذریعه ۴ : ۲۳۸]

تفسیر اسفرائینی = تاج التراجم

تفسیر امینی

ازمحمد امین‌الدین صدیقی علوی، بدستور اورنگ زیب عالمگیر (۱۰۶۹ ـ ۱۱۱۸) ، و خود آنرا بدین‌نام خوانده‌است، تفسیریست‌کوتاه وترجمه مانند ، وخود میگوید « مواهب علیهٔ » کاشفی و تفسیرهای دیگر را در نظر داشته است

آغاز : سپاس بیقیاس صانعی را .

241 ـ **آصفیه** ۱۶۵ تفسیر : نستعلیق بی‌نام و بی‌تاریخ، ۲۸۳گ ۲۵س [ف . آصفیه عثمان علی ۱ : ۴۰۴]

تفسیر برهان = ترجمه ...

تفسیر جزء النباء

از عبدالرحمان جامی (۸۱۷ ـ ۸۹۸) (بنگرید : تهلیلیه) تفسیرسوره‌های ۷۸ ـ ۹۴ است .

242 ـ **کتابخانهٔ سلیمانیه** ۴۹ : تاریخ یاد نشده [استوری ـ نسخه‌ها ۱ : ۸۸]

تفسیر جلالی

از جلال‌الدین رئیس‌العلما فرزند محمد طاهر فرزند حسن فرزند شبیرخاقانی درنوزده جلد که جلد یکم آن « تفسیر الوقرة فی‌تفسیر البقرة من سلطان التفاسیر » خوانده میشود بایستی نگارنده همان سرایندهٔ‌مثنوی «اطیاریه» باشد .

243 ـ **شیراز خانقاه احمدیه** ۱ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۱]

تفسیر زواره‌ای = ترجمة‌الخواص

تفسیر سورآبادی = تفسیر

ابوبکر عتیق (س : ۱۶)

تفسیر سورهٔ آل عمران

از غلامعلی‌رئیس یزدی ، فرزند آقامحمد حسن بازرگان‌تفتی ، ازسدهٔ چهاردهم (ترجمه سیرهٔ عنترة‌بن شداد دیده شود) تحریریست از روی تفسیرابوالفتوح رازی‌بسبك فارسی امروز

244 - **یزد** . محمد علی فرهمند ، بی‌شماره : بخامهٔ نگارنده [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۴]

تفسیر سورهٔ اخلاص

از خواجه نصیرالدین طوسی ، در گذشتهٔ ۶۷۲ ، گفتاریست کوتاه در هفت سطر ، که‌در فهرست دانشگاه ۱ : ۴۹ بچاپ رسیده است

245 - **دانشگاه ۱۰۴۶** : نستعلیق رجبعلی فرزند جواد علی مازندرانی ، باتاریخ **۱۰۶۰ تا ۱۰۷۱** بهمین خامه در دفتر (گ ۶۶ دفتر)[ف . دانشگاه ۱ : ۴۹]

246 - **دانشگاه ۲۸۳۰/۱۰** : نستعلیق عبدالصمد فرزند حسین فرزند محمد شوشتری با تاریخ **۱۲۷۹ - ۱۲۸۹** دردفتر (ص ۱۷۱) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۹]

247 - **دانشگاه ۱۰۳۷** : نستعلیق تاریخ‌یادنشده،(گ۲۷۲) [ف.دانشگاه۱:۴۹]

تفسیر سورهٔ الم نشرح

شاید از محمد دهدار . (بنگرید : الف انسانیت: ۳). **آغاز** : ابتداکرده میشودکتاب وجود و سود نشات دردبستان انشا وابداع باسم اعظم الهی

248 - **دانشگاه : ۲۹۳۱/۵** : باتاریخ تولد ۱۲۳۴ و ۱۲۴۲ در ص ۱۱۶ مجموعه (ص۱۱۹ - ۱۲۵) همراه با « تفسیر و الضحی» از دهدار ، در نسخه نامی ازنگارنده نیست ولی در عنوان آمده : تفسیر و الضحی و الم نشرح من مؤلفات ملا محمد دهدار [ف . دانشگاه۱۰ : ۱۷۹۳]

تفسیر سورهٔ توحید = تفسیرقل هوالله

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید : تفسیر آیه‌کل شیئی هالك : ۲۵) ، گفتاریست در تأویل‌عرفانی‌سورهٔ‌توحیدوقرائت‌آن، به‌نثرونظم این گفتار در جلد یکم مجموعه رساله‌های او (ص۱۲۷ - ۱۳۰) بکوشش دکتر نوربخش با عنوان «رسالهٔ قل هوالله» بچاپ رسیده است . **آغاز** : هولا اله الا هو ، اول مخارج حروف مخرج‌ها است وآن ادخل حلق است

249 - **ملك۳/۵۲۹۸** : نستعلیق‌شیخ‌الاسلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (۱۳پ ۱۶هامش) ضمن کلیات اوآغاز برابر نمونه [رؤیت]

250 - **دانشگاه ۲۹۲۰/۳۱** : نستعلیق **۸۶۸** (ص ۲۸۳ - ۲۸۴) ضمن مجموعه رساله های او [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۹]

251 - **دارالکتب ۱۸** مجامیع فارسی طلعت : حسین ابدال نعمت‌الله ولی ، **۹۶۶** ، همراه رساله‌های دیگر از همو ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۱]

252 - **ملك ۴۲۶۳/۱۰۷** : نستعلیق **۱۱۰۹** (۵۶۹ر - ۵۷۱ر) آغاز برابرنمونه، با عنوان «رسالهٔ اخلاص» [رؤیت]

253- **مجلس۳۰۶۷/۲۵** :نوشته**۱۲۶۵** ضمن مجموعه ۹۱ رساله از او (ص ۱۳۰ - ۱۳۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۴- ف . مجلس ۱۰ : ۵۹۲]

254 - **ملك ۴۱۸۹/۲** : نسخ سدهٔ**۱۳** (۱۹پ - ۲۳پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت]

تفسیر سورهٔ فاتحه = بحر الاسرار

تفسیر سورهٔ فاتحه = مجمع البحار

تفسیر سورهٔ فاتحه

گویا از ادهم واعظ خلخالی، متخلص به

عزلتی. **آغاز**: اعوذ بالله ... یعنی پناه میجویم و نگاهداشت میخواهم ازخدای که معبود بحق است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۱۷ . دانشمندان آذربایجان : ۲۷۳ .

255 - **دهخدا** ۲۸۷/۴ : نسخ سدهٔ **۱۱** (۷۲پ - ۷۳پ)همراه معیارالعمری ، مخاطبة النفس ، مناجات از ادهم خلخالی [نسخه‌ها ۳: ۴۰۸]

تفسیر سورهٔ فاتحه

از شیخ بهائی . بهاءالدین‌محمد درگذشتهٔ ۱۰۳۰ که در آغاز دههٔ سوم صفر ۱۰۱۵ نگاشته است. نام نگارنده و تاریخ در انجام نسخهٔ سپهسالار هست .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۴۳ . روضات الجنات : ۶۰۵ . عالم آرای عباسی : ۱۴۲ . مؤلفین مشار ۵ : ۴۲۱ . آتشکدهٔ آذر : ۱۷۰ تذکرهٔ نصر آبادی : ۱۵۰. سرگذشت بهائی - نفیسی

256 - **سپهسالار** ۸۰۹۰/۵: نسخ ۱۹ ع ۱۲۴۸/۲ (۱۹۸پ - ۲۰۱ر) [ف . سپهسالار ۳ : ۴۶۹]

تفسیر سورهٔ فاتحه

از سراینده‌ای با تخلص صفی ، در قالب مثنوی . در «ذریعه ۹ : ۶۱۶-۶۱۷» از یازده سراینده به‌این نشان یاد شده است .

257 - **تهران** دانشسرایعالی‌قریب ۱۰۴ نستعلیق‌حاجی‌محمدعلی اشرفی ، ذیقعدهٔ **۱۲۵۵** در آن از «بحر الاسما بحر الاکوان» یاد شده نسخه تفسیر همهٔ‌سوره نیست [نسخه‌ها ۵ :۶۲۷]

تفسیر سورهٔ فاتحه و اخلاص

از ملا محمد طاهر. **آغاز**: اعوذ بالله .. گوئی پناه میبرم بخدا ...

258 - **دانشگاه** ۲۸۳۹/۹۵ : نسخ‌محمد حسن فرزند محمد علی درخبوشان . با تاریخ **۱۲۱۳-۱۲۲۱** دردفتر (گ ۱۱۵پ- ۱۱۶پ) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۳]

تفسیر سورهٔ فاتحة الکتاب

از عبدالرحمان جامی (۸۱۷ - ۸۹۸) [بنگرید تهلیلیه از او]

259 - **دهلی نو** ۵۰۴(۱۸۱) : ضمن کلیات مؤرخ **۹۷۰** او. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۵۹ هست [فیلمها ۱ : ۱۶۴]

تفسیر سورهٔ فاتحه

ازعبداللطیف ، که درهفتاد وهشتادسالگی نگاشته است . تفسیر و تفضیل سورهٔ فاتحه است مفصل آمیخته با داستانها و روایتهای شیعی . **آغاز**: تاشد دلم زخرمن حسن توخوشه‌چین - گشتم بمحرمان حریم تو همنشین .

260 - **رضوی** ۱۶۳/۲ تاریخ : نسخ سدهٔ **۱۱** [ف . رضوی ۷ : ۱۶۳]

261 - **قم‌فیضیه** ۱۵۰۵/۲(۹۹) : نوشتهٔ ۱۶ج۱/ **۱۱۰۴** ، نام نگارنده درعنوان نسخه آمده ، آغاز برابر نمونه [ف . فیضیه۲ : ۳۸]

262 - **دانشگاه** **۵۱۸۱** : نسخ سدهٔ **۱۱ - ۱۲** ، ۲۲۱ گ ۱۲ س [ف - دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۹]

تفسیر سورهٔ فاتحه = الواضحة فی تفسیر سورة الفاتحة

معین‌الدین مسکین فراهی.

تفسیر سورهٔ فاتحه

از خواجه محمد پارسا (بنگرید: تفسیر: ۱۹)

263 - ملك ۱/۱۸۲ : نسخ اشرف فرزند محمد کرمانی، ۸ ع ۲/۹۰۷، در مرقد ژنده پیل (ص ۴ - ۳۰). آغاز: حمدله. سپس نام نگارنده [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۴]

تفسیر سورهٔ فاتحه

از محمود شبستری فرزند عبدالکریم، در گذشتهٔ ۷۲۰. آغاز: حمدله... الضالین. بدانکه حمد و شکر هرچیزی بقدر شناختن

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۰۱۰. دانشمندان آذربایجان ۱۳۴، ۳۳۵. مجمع الفصحا ۲: ۳۰. آتشکدهٔ آذر: ۳۳. تاریخ مغول - اقبال: ۵۴۵. از سعدی تا جامی: ۱۵۹. مؤلفین مشار ۶ : ۵۴.

264 دانشگاه ۲۳/۳۶۵۴ : نسخ علی‌عسگر فرزند مؤمن تولمی ۱۲۲۲ - ۱۲۲۴ برای آقا محمد علی فرزند حاجی حسین رشتی (۷۳ر - ۷۶پ) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۵]

تفسیر سورهٔ فاتحه و فضائل آن =

شرح سورهٔ ...

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید: تفسیر آیهٔ کل شیء هالك: ۲۵) تفسیر و تأویلهائی است عرفانی . واو جز این بندی کوتاه در تفسیر این سوره نیز دارد. آغاز: پادشاه عالم و پروردگار بنی آدم

265- دانشگاه ۲۰/۲۹۲۰ نسخ و نستعلیق محمود فرزند محمد حسینی، ضمن کلیات مورخ ۸۴۳ - ۸۷۱ او (ص ۲۵۸) در فهرست آمده: گویا از او [ف . دانشگاه ۱ : ۱۷۷۹]

266 - قاهره دارالکتب ۱۸/۱ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق حسین ابدال نعمت اللهی ج ۱/۹۶۶ (۱پ - ۴پ)، آغاز الحمدلله الذی نور قلوب اولیائه بانوار . در فهرست بعنوان «مفتاح الابواب فی شرح فاتحة الکتاب» یاد شده است [ف . مخطوطات ۲ : ۱۶۹]

267- مجلس ۳۰۶۷/۲۳ : نوشتهٔ ۱۲۶۵ ضمن مجموعه ۹۱ رسالهٔ او (ص ۱۲۵ - ۱۲۹) و بشمارهٔ ۳۶ دفتر تفسیر کوتاه او نیز آمده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۴ - ف . مجلس ۱۰ : ۵۹۲]

تفسیر سورهٔ فاتحه

گزارشی است کوتاه بروش حروفیان، از دانشمندی سنی و اشعری که خداوند را دیدنی می‌پندارد. آغاز: حمدله... الحمد سه جای وقف ناصر است نزد امامان حجاز وشام و بصره

268 - دانشگاه ۲/۱۰۱۲ : نسخ کهن تاریخ یاد نشده (۴۴ر - ۴۶ر) [ف . دانشگاه ۶ : ۲۱۶۷]

تفسیر سورهٔ فاتحه

ناشناخته .

269 - دانشگاه ۵/۲۴۵۴ : شکسته نستعلیق سراینده‌ای با تخلص تحسین در دارا بگرد شیراز، با تاریخ ۱۱۰۱ در دفتر (ص ۳۵ - ۴۲) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۸۸]

تفسیر سورهٔ القدر

از محیی الدین گلشنی، محمد فرزند فتح‌الله فرزند ابیطالب ادرنوی، محیی مصری در گذشتهٔ ۱۱۰۴، نگارندهٔ «حق الیقین» و جز آن. آغاز: الحمدلله المنزل القرآن

270 - قاهره دارالکتب ۲۳ - ۳

مجامیع ترکی : تعلیق ، بدون تاریخ ، زرین (گ۱۴۷ـ ۱۶۵) ۱۱س [مخطوطات ۱ : ۱۰۰]

تفسیر سورهٔ قدر

ناشناخته

271 ـ **ملك** ۴ /۱۸۲ : با تاریخ **۹۰۵ـ ۹۰۷** در دفتر (ص ۵۳ ـ ۵۶) [ف . ملك ، مجموعه ها : ۶]

272 ـ **ملك** ۵۷۳۸/۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** محمد طاهر مدنی موسوی حسینی علوی (۱پ ـ ۱۵پ) ، نسخه در **۱۲۹۸** پیشکش مقرب ـ السلطان میرزا محمد صادق حکیم شده است آغاز : سورهٔ وافی هدایت قدر از اعظم سور مبارکهٔ فرقان وحی و قرآن اعجاز پیر است [رؤیت]

تفسیر سورهٔ مائده

از حاج علی اکبر شیرازی . و ازوست «حدیقةالعرفان فی مواعظ آیات القرآن»

273 ـ **شیراز خانقاه احمدیه** ۲۳۱ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۱]

تفسیر سورهٔ مریم

از ناشناس به‌فارسی‌روان. **آغاز** : کهیعص عبدالله بن عباس فرموده : که کهیعص نامی‌است از نامهای آلهی .

274 ـ **سپهسالار** ۶۵۰۳/۱ : نستعلیق علی‌اکبرزرقانی ، ۲۳ محرم **۱۱۷۹** (۱ـ۲۲ پ) ۱۷س [ف . سپهسالار۴ : ۴۷۱]

تفسیر سورهٔ نور

از دهدار (بنگرید : الف انسانیت : ۳)

275 ـ **دانشگاه** ۳۳۲۲/۱۰ : نستعلیق محمد قاسم فاضل خلخالی . سدهٔ **۱۴ ـ ۱۳** (۹۳ ـ ۱۰۳) درفهرست آمده : فوائد در تفسیر سورهٔ ... [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۰۷]

تفسیر سورهٔ والضحی=روح‌الارواح

قاضی محمد علی قادری .

تفسیر سورهٔ والضحی

از محمد دهدار (بنگرید : الف انسانیت ۳) نام نگارنده دردیباچه آمده‌است. **آغاز** : حمد و سپاس و ستایش بیقیاس خداوندی را سزاست که از نقطهٔ حب ذاتی

276 ـ **دانشگاه** ۲۹۳۱ : باتاریخ تولد **۱۲۳۴** ، ۱۲۴۲ ، ۱۲۴۴ درص۱۱۶مجموعه (ص۱۱۷ ـ ۱۱۹) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۹۲]

تفسیر سورهٔ هل اتی

ازمیر معزالدین محمد فرزند امیر ظهیر ـ الدین محمدحسینی اردستانی ، مشهور به میر ـ میران، که درسدهٔ یازدهم درحیدرآباد میزیسته است . بدستور محمد فرزند خاتون عاملی و بنام عبدالله قطبشاه (۱۰۲۰ ـ ۱۰۸۳) نگاشته و در رجب ۱۰۴۴ در حیدرآباد بانجام رسیده است . **آغاز** : سپاس مکرمت اساس معرفت اقتباس

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۴۳ و ۶ : ۳۸۵ و ۱۷ : ۲۳۶ و ۱۸ : ۳۲ . خاتمةالمستدرك : ۳۹۵ کشف‌الحجب : ۱۹۴

277 ـ **رضوی ۵۵** تفسیر : نستعلیق خوش ، یکشنبهٔ رجب **۱۰۴۴** ، گویا بخامهٔ نگارنده زرین ، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷ ، ۴۳گ ۱۷ س [ف . رضوی ۱ : ۵۵ تفسیر]

تفسیر سورة هل اتی

از تقی‌الدین محمد عقیلی از سدهٔ یازدهم بنام‌شاه‌عباس صفوی واماقلی‌خان . نام نگارنده وشاه و اماقلی در دیباچه آمده است .

278 – **مجلس** ۵۷۴۱/۱ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۱ – ۱۲** (۱ر – ۲۹پ) آغاز در دیباچه افتاده : که‌آثار رأفت وعدالت‌ایشان جهانگیر گشته [رؤیت]

تفسیر سورة یاسین

گویا ازعبدالرحمان جامی (۸۱۷–۸۹۸) (بنگرید تهلیلیه) در صفحهٔ عنوان نسخهٔ بی – دیباچهٔ‌رضوی‌این‌تفسیر از نورالدین‌عبدالرحمان شیرازی‌معروف به جامی‌دانسته شده‌است. **آغاز** مفسران خطاب رحمانی .

279 – **رضوی ۶۰** تفسیر : نسخ**۸۹۷** وقف ابن خاتون ۱۰۶۷ ، ۵۶گ۱۷س [ف . رضوی ۱ : ش ۶۰ تفسیر]

تفسیر سورة یوسف = احسن القصص

تفسیر سورة یوسف = انیس المریدین

تفسیر سورة یوسف = جامع الستین

تفسیر سورة یوسف = کیمیای سعادت

تفسیر سورة یوسف = یوسفیه

تفسیر سورة یوسف

ازجنون به نظم ، که بروزگارپادشاه عالم شاه غازی وسیدمحمد صاحب ومحمد شاه‌تیمور– الله آبادی پدر ناظم و آصف‌الدوله بهادر رستم هندی سروده شده است. نخست سورهٔ فاتحه را تفسیر کرده سپس بندهائی‌دیگر ازقرآن‌را آورده به نظم تفسیر کرده است .

بنگرید : ذریعه ۲۰۶:۹ (جنون‌کشمیری)

280 – **مدینه** کتابخانهٔ خانقاه احمدی ۱۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۶۲گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۳۰]

تفسیر سورة یوسف

از مظفر حسین فتوحی کوبنانی کرمانی

281 – **دانشگاه** ۳۰۱۹ : نسخ‌سدهٔ **۱۰ – ۱۱** ، آغاز در دیباچه و انجام در تفسیر: توفنی مسلما والحقنی بالصالحین افتاده، ۱۲۵گ ۳۰س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۶۳]

تفسیر سورة یوسف

ناشناخته .

282 – **لندن دیوان هند** ۱۲ فارسی تاریخ یاد نشده، تحریر پس‌ازسعدی. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۵ . ۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۵]

283 – **سپهسالار** ۵۲۳۸ : نستعلیق شایدازنگارنده، ۱ج۲/۱۳۰ (**۱۳۰۰**)تفسیری است از متأخران . آغاز : سورهٔ یوسف . . . اتفاقی و اجماعی علما و مفسرانست که این سورهٔ مبارکه مکی است ، مگر آنکه صاحب منهج‌الصادقین . ۱۵۲گ۱۷س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۷۲]

تفسیر شاهی = آیات الاحکام

از میر ابوالفتح حسینی شریفی اردبیلی فرزند میر مخدوم در گذشتهٔ ۹۸۶ بنام شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ – ۹۸۴) در چهل و دو کتاب ، در ۹۷۴ بپایان رسانده است . تفسیر همهٔ‌آیات قرآن نیست‌بلکه‌ویژهٔ آیت‌های احکام فروع دین است و بترتیب کتابهای فقهی گرد

آمده است، در بخش اجازات «بحار» از آن به عنوان «فقه القرآن» یادشده است. **آغاز** : فاتحهٔ فایحهٔ کتاب کتاب فصاحت مآب

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۴ و ۴ : ۲۷۷ . استوری ۱ : ۱۳ ، ۱۱۹۷ (نسخه ها) ف . دانشگاه ۱ :۵۹ . کشف الظنون(احکام القرآن) ۱ :۲۰ . اعیان الشیعه ۷ : ۷۷ . مؤلفین مشار ۱ : ۱۹۹ .

284 – **رضوی** ۵۰ تفسیر : نسخ و نستعلیق **۹۷۴** ، آغاز بمانند نمونه ، ۲۹۲ گ ۱۷س [ف . رضوی ۱ : ۸]

285 – **کربلا** سید عبدالحسین حجت : نوشتهٔ **۹۸۳** [ذریعه ۴ : ۲۷۷]

286 – **حقوق ۸۵ ج** : نوشتهٔ رمضان **۹۸۳**، آغاز افتاده، عنوانها سفید مانده، ۳۲۶ گ ۲۵ س [ف . حقوق : ۶۰]

حقوق ۱۰۸ ب : نستعلیق معزالدین محمد منجم فرزند محمد زمان ۲۵ ج ۲ / **۱۰۶۰** از روی نسخهٔ اصلاح شدهٔ نگارنده ، آغاز برابر نمونه ، ۲۸۰ گ ۱۹س [ف . حقوق : ۶۰]

287 – **آصفیه** ۲۵۱ تفسیر: نوشتهٔ محمد حسین فرزند حسن اسکوری ، **۱۰۷۵** ، ۴۴۴ ص ۲۳ س [ف . آصفیه ، عثمان علی ۱ :۴۰۵]

288 – **ملک ۶۰۴۶** : نستعلیق رجب **۱۰۷۷** ، پایان افتاده ، ۳۵۰ گ [رؤیت]

289 – **دانشگاه ۱۰۵۵۵** : نستعلیق محمد صادق فرزند مقصود لاهیجانی، پنجشنبهٔ **۱۰۷۸** آغاز برابر نمونه ، ۴۱۶ گ ۱۷ س [ف . دانشگاه ۱ : ۶۱]

290 – **بهار** ۱۴۵ : نوشتهٔ **۱۰۸۸** [استوری – نسخه‌ها ۱ : ۹۲]

291 – **ملک ۱۳۶۰** : نستعلیق پیر صادق فرزند پیر مؤمن لاهیجی گیلانی، ج ۲ / **۱۰۹۴** زرین، ۲۴۴ گ ۱۹ س [ف. ملك، فارسی ۱۵۸]

292 – **دانشگاه ۹۰۹** : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، پایان چند برگ افتاده ، زرین ، ۲۳۸ گ۱۹س [ف . دانشگاه ۱ : ۶۲]

293 – **دانشگاه ۳۴۱۰** : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، انجام در تفسیر آیت ۱۵ سورهٔ مائده در کتاب قضا و شهادت افتاده ، ۳۰۲ گ ۲۳س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۱۶]

294 – رضوی ۴۹ تفسیر: نسخ محمد یوسف فرزند عارف بیلچی لاهیجی ، ۱۱۰۸ ، آغاز بمانند نمونه ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، ۴۶۵ گ ۱۷س [ف . رضوی ۱]

295 – **سپهسالار** ۲۰۰۷ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، یك برگ از پایان افتاده، ۲۳۴ گ۲۳س [ف . سپهسالار ۱ : ۱۲۹ و ۳ :۴۷۴]

296 – **آصفیه** ۲۵۱ : تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۱ : ۵۶۲ – نسخه‌ها ۱ : ۹۲]

297 – **رضوی** ۵۱ تفسیر ؛ نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف امیر جبرائیل در ۱۰۳۷ آغاز برابر نمونه ۳۲۷ گ۱۹س [ف. رضوی ۱ :]

تفسیر طبری = ترجمهٔ تفسیر طبری

تفسیر عرش السماء = عرش ...

تفسیر عرفانی

از خواجه عبدالله یا یکی از شاگردان و یا پیروانش در سدهٔ ششم . بدینگونه : در آغاز آیت را زیر عنوان النوبة الاولی بفارسی ترجمه میکنند ، سپس همین آیتها را زیر عنوان النوبة الثانیة برابر اخبار و روایتها گزارش میکند با رسوم زیر عنوان النوبة الثالثة بشیوهٔ عرفا

تفسیر ادبی وعرفانی میکند (ابن یوسف) . در ذریعه از «انیس المرید وشمس المجالس» خواجه عبدالله در تفسیر داستان یوسف یاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۶۸ .

298 ـ **سپهسالار** ۱۰۰۴ : نسخ شاید سدهٔ **۷**، ازآغاز سورهٔ انعام است تا پایان سورهٔ برائت . چند برگ ازآغاز افتاده ، ۴۷۶ گ ۱۷ س [ف . سپهسالار ۱ : ۱۵۲]

299 ـ **رضوی** ۳۰ تفسیر : نسخ کهن تاریخ یادنشده ، وقف امیرجبرائیل در**۱۰۳۷** از آیت کم من قریة اهلکناها در سورهٔ انبیاء است تا پایان سورهٔ فرقان ، ۲۹۶ گ ۱۷ س [ف . رضوی ۱]

تفسیر گازر = جلاء الاذهان

تفسیر لا اله الا الله = جارو بیه = توحید یه

از شاه نعمت‌الله ولی (بنگرید : تفسیر آیهٔ کل شییء هالك :۲۵) تفسیر و تأویلهایی است عرفانی به نظم و نثر که درجلد چهارم مجموعه رساله‌های او بکوشش دکتر نوربخش (ص۸۶ـ ۸۸) بچاپ رسیده‌است. **آغاز** : الحمدلله علی نواله والصلاة و... قال رسول‌الله من قال لااله الاالله خالصا مخلصاً دخل الجنة .

300 ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۳ : نسخ و نستعلیق محمود فرزندمحمد حسینی ضمن کلیات مؤرخ **۸۴۳** ـ **۸۷۱** او (ص۴۹ـ۵۰) [ف . دانشگاه ۱ : ۱۷۷۵]

301 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۶۷ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد ، **۱۱۰۹** (۳۶۰ر ـ ۳۶۰پ) نسخه عنوان «جاروبیه» دارد ضمن مجموعه رساله‌های او ، آغاز برابر نمونه [رؤیت]

302 ـ **قاهره دارالکتب** ۷۶۰ مجامیع طلعت : نوشتهٔ درویش حسین‌کوثری ، **۱۱۵۳** [مخطوطات ۱ : ۲۰۶]

303 ـ **مجلس** ۲۴۱۴/۲۲ : فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۶۵** ، ضمن‌مجموعه۱۹رساله از او (ص۱۲۴ ـ ۱۲۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۴]

304 ـ **قاهره دارالکتب** ۱۱ مجامیع فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه، درفهرست«جارو بیه» یاد شده [مخطوطات ۱ : ۲۰۶]

تفسیر لا اله الا الله

از مردی بنام شمس الوالدی حافظ قرآن که در آن از استاد خود سعدالدین و «شرح مفصل» یاد میکند . گفتاریست عرفانی . **آغاز** : الحمدلله الذی نور قلوب المؤمنین بنور المعرفة

305 ـ **سپهسالار** ۶۵۰۳/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۳پ ـ ۳۰پ) [ف . سپهسالار۳ : ۴۸۰]

تفسیر محمد شاهی

از محمد علی فرزند محمد حسین شریف خراسانی، در دیباجه مینویسد : تا بامروز که رمضان ۱۲۵۲ است، واز حمد وسپس بقره آغاز میگردد . **آغاز** : نخستین آتشی که از زبان مفسران آیات قرآن عشق را سوخته .

306 ـ **ملك ۶۲۰۵**: نسخ خوش اواخر سدهٔ **۱۳**، ۲۰۰ گ ۲۳ س [رؤیت]

تفسیر منظوم

از سیدمحمد نوربخش فرزند محمد (قائن ۷۹۵ ـ ۸۶۹) (بنگرید : تفسیر آیه فمن کان یرجو:۲۳) . که با مقدمهٔ آقای ذوالرویاستین

نعمت‌اللهی ومدخلی از کمالی سبزواری بسال ۱۳۷۱ بچاپ رسیده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۲۸. طرائق‌الحقایق ۳: ۳۰. مجالس‌النفایس: ۹۶، ۲۷۲ . ریاض العارفین : ۱۵۴. بهارستان درتاریخ قهستان: ۲۰۸ - ۲۱۴. آتشکدهٔ آیتی: ۳۳۸. مقدمهٔ چاپ. مؤلفین مشار ۵ : ۷۵۹ .

تفسیر منیر

از امام حدادی ، نام کتاب را نویسندهٔ نسخهٔ سریزدی آورده است . نام نگارنده در « جواهرالتفسیر» یاد نیزشده است. تفسیریست بشیوهٔ شیعی [دانش پژوه] .

307 **ـ یزد، سریزدی ۱۱۱ :** نستعلیق حبیب‌الله فرزند سیدی احمد دشتی کوه‌کیلویی، چهارشنبهٔ ۲۸ رمضان ۱۰۲۷، سورهٔ بقره است تاپایان سورهٔ کهف [نسخه‌ها ۴: ۴۱۸]

تقویم‌الایمان

ازحسین اردبیلی ، برای حسین‌خان ، در تفسیر سورهٔ قل‌هوالله و سورهٔ فاتحه، و درپایان گزارش دوازده حدیث .

308 **ـ ملك** ۲۳۲۴ : نستعلیق حسین اردبیلی، رجب **۱۰۴۹**، آغاز افتاده ، ۱۰۹ گ ۱۲س [ف. ملك، فارسی : ۱۶۲]

توحیدیه = تهلیلیه

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید : تفسیرآیهٔ کل شیئ هالك:۲۵) تااینجا میدانیم که سه‌گفتار عرفانی به‌نثر ونظم از او درتفسیر و تأویل کلمهٔ توحید در مجموعه‌هاهست ۱ـ که در جلد یکم مجموعه رساله‌های او و چاپ دکتر نوربخش (ص۲۹ - ۴۶) آمده ۲ـ که در جلد چهارم چاپ دکتر نوربخش (ص۸۶) آمده ۳ـ نسخهٔ۴۲۶۲ملك که چاپ‌شدهٔ آنرا ندیده‌ام.

309 **قاهرة : دارالکتب**۱۸ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ **۹۶۶**، با عنوان « رسالة فی‌التوحید و مراتبه» آغاز : حمدله (۶۹ پ - ۷۳پ) ۲۷ س [مخطوطات۱ : ۲۳۴]

310 **تهران ، خانقاه صفی‌علیشاه :** نسخ، باتاریخ **۱۰۹۵** دردفتر (ص۲۵۲-۲۵۳) همان نسخه که در جلد ۴ ص ۸۶ چاپ شده . **آغاز:** الحمدلله علی‌نواله والصلاة ... من‌قال لااله‌الاالله... چون‌همه اوست غیراو خودنیست [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

311 **ـ ملك** ۴۲۶۲/۱۰۲ : نستعلیق **۱۱۰۹** ، ضمن مجموعه رساله‌های او (۵۲۹پ ۵۳۶ر)، همان نسخه که درجلد۱ ص۲۹ـ۴۶ بچاپ رسیده. آغاز: حمدله. صلاة. بیت: احد و واحدست وحدت هم [رؤیت] .

312 **ـ ملك** ۴۲۶۲/۵۵ : نوشتهٔ محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹**، ضمن مجموعه‌رساله‌های او (۳۱۷ر-۳۱۸پ)، همان نسخه‌که چاپ‌شدهٔ آنرا ندیده‌ام. آغاز: الحمدلله الذی‌علی‌شأنه واعظم برهانه، المتفردذاته[رؤیت]

314 ، 313 **ـ ادبیات** ۲۶۷/۷ و ۲۶۷/۸ : نستعلیق **۱۳۰۷ـ۱۳۰۹**درسپاهان، دو گفتار بعنوان: ۱ کلمهٔ توحید ۲ توحید، آغاز یاد نشده [ف ادبیات ۲ : ۵۰] .

توضیح

از ناشناس ، گویا ترجمهٔ لفظی یك کتاب عربی است بدین نام . و دردیباچه مینویسدکه ازتفسیرزاهدی‌وکشاف نقل‌میکند. **آغاز :** حمد آن‌خدایی‌راکه بفرستاد به‌پیغمبرماقرآن، مژده دهند .

315 ـ رضوی ۳۲ تفسیر : نستعلیق و نسخ کهن ، وقف امیر جبرائیل در ۱۰۳۷ ، ۵۶۴گ ۲۶س [ف. رضوی ۱]

تهلیلیه = کلمة فی التوحید

از نورالدین عبدالرحمان جامی فرزند احمد (۸۱۷ ـ ۸۹۸) فهرست نگار کتابخانهٔ سلیمیه تفسیری بعنوان « تفسیر جزء النباء » بشمارهٔ ۴۹ برای جامی یادکرده است [استوری ـ نسخه‌ها ۱ : ۸۸]

بنگرید : ذریعه ۹:۱۸۸ . تحفهٔ سامی : ۸۶. جامی حکمت. مؤلفین مشار ۳ : ۷۹۸ .

316 ـ موزهٔ بریتانیا ۸۰۱۸ : از سدهٔ ۱۱، در فهرست بعنوان «کلمة فی التوحید» یادشده [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹]

317ـ مجلس۱۲/ ۴۸۴۰ : نستعلیق با تاریخ۱۳۰۵ در دفتر (ص۱۷۸ـ ۱۸۰) . آغاز: مبنای طریق مشغولی این عزیزان [رؤیت]

تهلیلیه = تفسیر کلمة التهلیل

ازسیدعزیزالله حسینی‌مدرس درشهراردبیل که بروزگارشاه تهماسب(۹۳۰ـ۹۸۴) میزیسته است، بنام شاهزاده سلطانم صفوی. آغاز: حمد و سپاس محمدت اساس یگانه راست .

بنگرید : ذریعه ۴: ۳۵۰ .

318 ـ رضوی ۵۹ تفسیر : نستعلیق محمد مشهور به آیتی ، در۹۶۳، انجام‌افتاده، ۳۶گ ۹س [ف . رضوی ۱ : ش ۵۹ تفسیر]

تهلیلیه = کلمة التوحید

از جلال‌الدین محمد فرزند اسعد دوانی صدیقی (درگذشتهٔ ۹۰۲ یا ۹۰۷) درتفسیرعبارت لاالهالاالله دردو مقام : ۱ـ ازراه معمولی و رسمی یعنی لغوی وعقلی ۲ـکشف وشهود، وهریك از این دومقام در دوموقف، بنام سلطان حسین بیك نگاشته است. دربرخی‌ازنسخه‌ها نام شاه‌آورده نشده است. آغاز: آفتاب جمال قدم اقدام از آن متعالیست که .

بنگرید: ذریعه ۴ : ۵۱۶ :روضات‌الجنات: ۱۶۲. مجالس‌المؤمنین: ۶۳۶ریاض‌العارفین : ۳۲۸. تحفهٔ سامی ۲ : ۴۸. تذکرهٔ نصرآبادی: ۴۹۶. هفت اقلیم : ۲۰۹ . ازسعدی تاجامی: ۵۰۲.فارسنامه۲ : ۲۵۰.مؤلفین مشار۵:۳۱۵.

319ـ پاریس۲/S.P.۱۴۳: باتاریخ ۹۰۶ در دفتر . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۷۵۴ هست [فیلمها ۱ :۵۳۵]

320 ـ دارالکتب ۳۷ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق ۹۲۱ (۷۴پ ـ ۸۹ر) آغاز برابر نمونه، درفهرست‌بعنوان«رسالة‌الموقوفات» یاد شده [مخطوطات ۱ :۲۷۱]

321ـ دانشگاه ۱۲ /۱۱۴۷: نستعلیق خوش ، ج۱/ ۹۲۹ (۱۲۸ پ ـ ۱۴۳ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱ :۷۴]

322 ـ دانشگاه ۴ /۱۰۲۱ : نستعلیق علی فرزندمسافرقاضی، ج۲/ ۹۳۹ (۲۳ـ۳۴) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۴۶]

323ـ ادبیات۸/ ۲۵۳حکمت: نستعلیق ۹۴۷ [ف. ادبیات ۲: ۴۰]

324ـ مجلس۱/ ۳۲۴۲فهرست نشده: نوشتهٔ ۹۶۰ [نسخه‌ها ۵ :۱۸۹]

325ـ الهیات ۶/ ۸۹د: نستعلیق مظفر حسین فرزند احسان‌الدین ، ۱۰۱۶ در شیراز (۹۵ر ـ ۱۰۸پ) [ف. الهیات ۱ :۳۷]

326 ـ الهیات ۴/ ۷۶۵ د : نستعلیق محمد باقر ، باتاریخ ۱۰۴۳ـ۱۰۴۶ در دفتر (۵۲ ر ـ ۷۴ر) [ف. الهیات ۱ :۳۷]

327ـ ملك ۶۱۹۲/۲۴: نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی استر آبادی، ۱۰۵۸ (ص ۲۷۳ - ۲۹۹) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

328ـ دانشگاه ۱۰۴۶: رجبعلی فرزند جواد علی مازندرانی، ۱۵ محرم ۱۰۶۳، در نسخه نام پادشاه مهدا الیه نیامده است [ف. دانشگاه ۱: ۷۴].

329 ـ مجلس ۱۸۳۶/۹ : با تاریخ ۱۰۶۵ و شاید نسخه تازه‌تر باشد (ص ۱۸۱- ۱۷۸) آغاز برابر نمونه [ف مجلس ۹: ۴۸۷]

330ـ مجلس ۴۹۵۴/۶ : نسخ میر جعفر فرزند عبدالله حسینی، باتاریخ ۶۸-۱۰۶۹ در دفتر، زرین، (۱۰پ-۲۸ ر) آغاز نزدیك به نمونه، بدستور سلطان حسن بیگ بایندری ترکمان نگاشته است [رؤیت].

331ـ مجلس ۶۵۹۴/۴۱ فهرست نشده: نستعلیق، باتاریخ ۱۰۶۹ در دفتر (ص۲۹۱ - ۴۰۶) آغاز نزدیك به نمونه [رؤیت].

332 ـ دانشگاه ۱۹۲۵/۱۱: نستعلیق ۱۰۷۳، (۱۰۲ پ - ۱۱۸ ر) [ف. دانشگاه ۸: ۵۳۷].

333ـ سپهسالار ۲۷۹۹/۳۴: نستعلیق محمد نصیر فرزند محمدصالح طباطبائی، رجب ۱۰۷۴ (ص ۳۱۲ - ۳۲۲) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳: ۵۴۳].

334 ـ سپهسالار ۲۹۱۱/۲۵: نوشتهٔ ۱۰۹۳/۲ع۳، (ص ۸۹ - ۹۴) آغاز برابر [ف. سپهسالار ۳: ۵۴۴].

335ـ ادبیات ۱۹۲/۵ حکمت: سدهٔ ۱۱ [ف. ادبیات ۲: ۴۰].

336 ـ ادبیات ۱۵۹/۲۳ حکمت: نستعلیق ریز محمد کاظم فرزند علاءالدین محمد نایینی سدهٔ ۱۱ (۳۱۱پ-۳۱۵ پ).

337ـ ادبیات ۱۱۹/۴ حکمت: نسخ سدهٔ ۱۱ [ف. ادبیات ۲: ۴۰].

338ـ رضوی ۱۸۳ تاریخ: ضمن جنگ علی فرزند محمد فرزند حسین‌العلی، محرم ۱۱۸۰ [ف. رضوی ۷: ۶۲].

339ـ الهیات ۷۴۹/۵د: نستعلیق شاه میرك فرزند میرسید علی قاینی، سدهٔ ۱۲ (۴۳پ - ۵۲پ) [ف. الهیات ۱: ۳۷].

340ـ مجلس ۱۲۰۷/۶: باتاریخ ۱۲۳۴ در دفتر (ص۶۳-۸۳)، آغاز بمانند نمونه [ف مجلس ۴: ۴ و ۵: ۵۰۰].

341ـ الهیات ۶۷۱/۹ د: نستعلیق با تاریخ ۱۳۵۱ در دفتر (۷۶ پ - ۸۶ر) [ف. الهیات ۱: ۳۵۸].

242 ـ مجلس ۲۳۶۷/۷ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص ۱۷۱-۱۹۵) [نسخه‌ها ۵: ۱۶۰]

343ـ مجلس ۵۷۶۰/۷ فهرست نشده: نسخ زیبای سدهٔ ۱۳ (۱۱۵پ - ۱۴۱) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

344 ـ ادبیات ۴۰۰/۱ جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف. ادبیات ۳: ۶۰]

345 ـ مجلس ۱۹۸۸/۹ : تاریخ یاد نشده (ص۱۹۶-۱۹۷)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹: ۷۰۰].

346ـ رضوی ۶۲۳ حکمت: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه: در دیباچه به‌حبیب‌الدین محب‌الله پیشکش‌شده [ف. رضوی ۴: ۶۲۳].

347ـ رضوی ۶۴۲ حکمت: نستعلیق آغاز برابر [ف. رضوی ۴: ۱۲۰].

348ـ فاضلیه ۵۱/۲ کلام: نستعلیق،

تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «رساله‌ای در تصوف» یاد شده [ف. فاضلیه ۱ : ۲۸]

349 ـ **لندن**، بادلیان اکسفورد ۱/۹۴: فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷]

تهلیلیه = توحیدیه = تفسیر لا اله الا الله

از شاه نعمت‌الله ولی.

ج

جاروبیه = تفسیر لا اله الا الله = توحیدیه

از شاه نعمت‌الله ولی.

جامع الستین = الستین الجامع للطائف البساتین

ازخواجه تاج‌الدین ابوبکر احمد فرزند محمد فرزند زید (یزید) طوسی (دیباچهٔ نسخه ادبیات و الهیات) سنی، گویاازسدهٔ ششم، در تفسیر و تأویل عرفانی داستان یوسف، در شصت فصل. کاشفی بیهقی (۹۱۰) این کتاب را برشاگردان خود املاء کرده‌است و آنها آنرا درشصت‌مجلس نوشته‌اند. وبه‌گوشش‌محمد روشن زیر عنوان «تفسیر سورهٔ یوسف» بچاپ رسیده است. **آغاز:** سپاس مرخدایراکه قادر برکمال است و آفرینندهٔ روز و شب و... چنین‌گوید..

350 ـ **اسعد افندی ۲۵۵۷**: نسخ جبرئیل فرزند محمد فرزند محمد فرزند اسلم فرزند ایمان فرزندمؤمن نخجوانی، ازروستای اوقوین، صفر **۷۱۱**، ۱۵۷ گ ۲۳س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۴۱ هست [فیلمها: ۱۱۷] و همین نسخه‌است‌که درچاپ آقای روشن اساس کار قرارگرفته است [پیشگفتار چاپ]

بنگرید: ذریعه ۵ : ۵۷ و ۱۲ : ۱۴۵. پیشگفتار چاپ از آقای محمد روش. گفتار آقای تقی بینش، راهنمای کتاب ۱۱ : ۳۸.

351 ـ **رشت**، کتابخانهٔ عمومی ۱/؟ : نوشتهٔ ۲ع۱۳/ **۸۴۷**. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۲۲ هست [فیلمها ۱ :۶۴۲]

352 ـ **ادبیات** ۵۷ ب: شکسته نستعلیق پیرعلی سورکولی کره کوزی، از دودمان خالدبن‌ولیدونوادهٔ امام چهارم، ۱۶ج۲/ **۹۹۴** آغازبرابرنمونه، ۱۳۸ گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱ : ۱۴۷]

353 ـ **فرهادمعتمد** ۲۰۰: نسخ محمد باقرفرزند سیدمعصوم حسینی، ۱۲ج۲/ **۱۲۱۸** [نسخه‌ها ۳ : ۲۸۶]

354 ـ **تهران، دهخدا** ۳/۲۰۶ : نستعلیق، باتاریخ **۱۲۵۵** در دفتر، در فهرست آمده : احسن القصص نیز آن را میخوانند [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۹]

355 ـ **سپهسالار** ۲۰۰۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، از روی نسخه‌ای نوشته شده که پارگیها داشته، درفهرست از آن کاشفی بیهقی یاد شده، ۱۸۶ گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۱ : ۱۰۱ و ۴ : ۹]

356 ـ **مشهد**، شیخ علی‌اکبر نهاوندی: تاریخ یاد نشده، املای بیهقی است. **آغاز**: الحمدلله‌الخالق‌الاکبر، والصلاة علی سید [ذریعه ۵ : ۵۷]

جاودان نامه

شاید از علی‌الاعلی، ابوالحسن‌بن شیخ

ابراهیم دستگردی از حروفیان، کشته در ۸۲۲، در برگ ۲۴ نسخهٔ ۳۶۳ دانشگاه از آیتی که درماه رمضان ۸۱۷ بردل او وارد شده یاد میکند و ماهی دانیم علی الاعلا جانشین فضل الله استرآبادی تا بسال ۸۲۲ زنده بوده است. تفسیریست عرفانی بفارسی ساده و هیچگونه ترتیبی برای آیتها و موضوعها درآن نیست، بنده‌هاییست جداجد که درجلسات مختلف برمریدان گفته شده‌است. در کشف‌الظنون وذریعه از «جاودان نامه» فضل‌الله حروفی یاد شده . **آغاز**: الحمدلله الذی اذهب عناالحزن، ان ربنا لغفور ... بدان ای طالب عاشق صادق ...

بنگرید: ذریعه ۵ : ۷۷ و ۹ : ۱۲۱۷ . کشف الظنون ۱ : ۵۷۸. ریاض‌العارفین : ۱۵۶ . صبح گلشن : ۵۳۴ دانشمندان آذربایجان : ۳۸۶ . لغتنامه ـ حروفیان . فرهنگ ایران زمین ۱۰ : ۳۱۹ .

357ـ **دانشگاه ۳۶۳**: نستعلیق محمد، محرم **۱۰۱۹**، بایك خاتمه از نویسنده : ح . ف. غفار . ج . ه . محمد هست، **آغاز**: ذات نطق که وجود، ۳۳۹ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱ : ۸۵]

358ـ **قاهره دارالکتب** کلام فارسی طلعت: نوشتهٔ وهبی موسی‌فرزند مدحی عیسی، اواخرج ۲/**۱۱۹۸**، آغاز برابر نمونه، ۲۴۱ گ ۲۱س [مخطوطات ۱ : ۱۱۰]

359ـ **دانشگاه**: ۳۴۶۹/۱: نسخ سدهٔ **۱۲** (ص۱ـ۶۸) آغازبرابر نمونهٔ ۲ درفهرست آمده : گویا ازعلی‌الاعلی باشد [ف ـ دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۵]

360ـ **دهخدا ...**: تاریخ یاد نشده ، بانسخهٔ ۳۶۳ دانشگاه دگرگونیها دارد [ف . دانشگاه ۱ : ۸۴]

جلاء الاذهان فی تفسیر القرآن = تفسیر گازر

ازابوالمحاسن حسین فرزند حسن جرجانی و این جز «جلاء الاذهان فی علوم القرآن» ابوالخیر محمد معین‌الدین فرزند خیرات علی مشهدی کراوی میباشد. و بگفتهٔ ابن یوسف : تفسیریست دردو بخش، بخش یکم را جلاءالاذهان و دوم که متمم آنست تفسیر گازر خوانند. وشاید بخش یکم را ابوالمحاسن و بخش دوم را غیاث‌الدین جمشید زواره‌ای (۹۴۰) نگاشته باشد (ف دانشگاه ۱ : ۸۶) **آغاز**: سپاس وثنا وحمد بی‌منتها، مرخدائی را که این هفت گنبد.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۲۷۰ ، ۳۰۹ و ۵ : ۱۲۶ . استوری ۱ : ۲۹ ، ۵۶ ، ۱۲۱۱ (نسخه‌ها) کشف‌الحجب: ۱۵۷. پیشگفتارچاپ محدث ارموی ۱۳۳۹ خ . روضات الجنات ۳ : ۴۰۷ (سرگذشت علی زواره‌ای)

361ـ **آمل، فقیه نیاکی**: نسخ غیاث‌الدین محمد فرزند موسی فرزند محمد فرزند علی ماکانی، چهارشنبهٔ ۱۲ذیحجهٔ **۹۰۳** از اعراف تاپایان کهف است [فیلمها ۱ : ۶۹]

362ـ **قاهره، دارالکتب**: ۸ تفسیر فارسی : تعلیق فتح‌الله فرزند شکرالله فرزند لطف‌الله طبیب کاشانی، ۷ رجب **۹۶۴**، نیمهٔ یکم کتاب است ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست «جلاءالاذهان» آمده ، ۴۳۰ گ ۳۰ س [مخطوطات ۱ : ۱۱۳]

363ـ **دانشگاه ۱۳** : نسخ عبدالعلی فرزند عبدالله ساکن دیه عبدالعظیم(ری) ۱۸صفر **۹۶۲** بخش دوم است ، ۲۶۸ گ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۲ : ۶۹۸]

364 ـ **رضوی ۷۸** تفسیر : نستعلیق ابوالقاسم حیدر تونی، **۹۷۳** ، برای خواجه شیراحمد فرزند خواجه عمیدالملك بیدسکانی ، آغاز برابر نمونه، ۷۱۴گ۲۵س [ف. رضوی ۱

365 ـ **رضوی ۲۰** تفسیر: نسخ۲۰ع۲/ **۹۷۷**، در فهرست آمده: از تفسیرهای شیعی و شاید «تفسیرگازر» باشد ، از آغاز سورهٔ مریم تاپایان قرآن است، ۳۳۰گ [ف. رضوی ا] و **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۱۶۸ هست [فیلمها ۱:۶۸] همین نسخه درفهرست فیلمها ص۱۷۵ «لطایف‌العرفان» ابونصراحمد دانسته‌شده‌است.

366 ـ **مدرسهٔ سلیمان‌خان ۸**: نوشتهٔ **۹۸۱**، ازکهیعص است و نیمهٔ دوم. فیلم آن در دانشگاه ش۲۱۸۶ هست [فیلمها ۱ :۶۸] .

367 ـ **تهران** ، ملك‌الشعراء بهار ۱۶۰ منتقل به‌مجلس : نسخ غیاث‌الدین محمد فرزند شاه مرتضی ، رمضان **۹۸۴** در بیدسکان ، جلد چهارم تاپایان قرآن [نسخه‌ها ۵ : ۶۶۰] .

368 ـ **الهیات ۲ ب** : نسخ غیاث‌الدین محمد فرزند شاه مرتضی، ۸ج۲/**۹۹۰** ، جلد یکم وتاپایان سورهٔ مائده است، ۳۹۰گ۲۱س [ف. الهیات ۱ : ۴۰] .

369 ـ **مجلس ۴۹۵۵** : نستعلیق محمد موسوی کاتب (نیمهٔ یکم) و حسن فرزند محمد شاه یزدی، ۲۶ ذیقعدهٔ (گویا **۱۰۰۱**) (نیمهٔ دوم) جلد یکم است، آغاز برابرنمونه ، زرین ۴۶۲ گ ۲۷ س [رؤیت] .

370 ـ **اصغر مهدوی ۱۲۲**: نستعلیق شاه حسن فرزند محمد یزدی، درمکه در نیمه ع۲/**۱۰۰۷** (ربع دوم) و ۱۵ج ۱/**۱۰۰۶** (ربع چهارم) [نسخه‌ها ۲ : ۷۰] .

371 ـ **مجلس ۸۰۳** : نوشتهٔ **۱۰۰۹** ، جلد یکم ، آغاز افتاده، ۳۱۲گ ۲۶س [ف . مجلس ۳ : ۱۷] .

372 ـ **رضوی۷۹** تفسیر: نستعلیق علی فرزند حاجی عبدالکریم طبسی ، **۱۰۱۰** جلد دوم ، خطبه ندارد، ۵۱۷گ ۲۲س .

373 ـ **رضوی** ۸۰ تفسیر : نستعلیق همان‌علی‌طبسی، **۱۰۱۱**، ازسورهٔ یاسین تاپایان قرآن، ۲۸۸گ ۲۶س [ف. رضوی ۱]

374 ـ **مجلس** ۸۰۴ : نسخ و نستعلیق میرحامد مداح ، **۱۰۱۱** ، جلد دوم از اعراف تا پایان بنی‌اسرائیل است ، ۲۲۹ گ ۲۶ س [ف مجلس ۳: ۱۷]

375 ـ **سپهسالار** ۳ صدر : نستعلیق **۱۰۱۲**، ازآغاز تاسورهٔ کهف است، در۱۲۳۲ ببهای دوتومان ویکهزاردینار فروش رفته بود ۴۵۹گ ۲۵س [ف. سپهسالار۴:۳۴].

376 ـ **مجلس ۶۰۹۹** فهرست نشده : نسخ احمد فرزند علی سیبك مرادی، ۲۲ع۱/ **۱۰۲۰**، ازسورهٔ کهیعص تاپایان تعویذ است ، زرین، ۴۱۴گ ۲۷س [رؤیت]].

377 ـ **دانشگاه ۹۲۴**: نسخ و نستعلیق ۱۵ج۲/**۱۰۲۶**،ازآغازقرآن تاپایان‌کهف‌است یك برگ ازآغاز و یك برگ از میان افتاده ، ۴۰۶گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۱ : ۸۵] .

378 ـ **شیراز آستانهٔ شاهچراغ :** نوشتهٔ پایان شعبان **۱۰۲۷** [نسخه‌ها ۵:۲۳۹]

379 ـ **سپهسالار ۲۰۳۶ :** نسخ خوب محمدتقی فرزند محمد شفیع حسینی، **۱۰۳۸**، دوبخش جلد یکم است، بایادداشت ۱۰۶۸ که این تفسیر مشهور به‌تفسیرگازر است، ۲۷۴گ ۲۵س [ف . سپهسالار ۴ : ۳۴] .

380 ـ **دانشگاه ۹۲۳ :** محمد فرزند

لطف‌الله مؤذن دامغانی ، نیمهٔ ع ۱۰۵۴/۱، از آغاز سورهٔ بنی اسرائیل است تا پایان قرآن ، ۶۰۵گ۲۵س [ف. دانشگاه ۱:۸۵ و۲:۶۹۸]

381 ــ مجلس : .. : نوشتهٔ ملك محمد فرزند حاجی‌الله و یزدی قاینی ، در چهارجلد نخستین ۱۵ ذیقعدهٔ ۱۰۵۶ دومی ۲۰ ع۱/ ۱۰۵۷ سومی پایان ج ۱۰۵۷/۲ و چهارمی ذیقعدهٔ ۱۰۵۷ . فیلم آنها در دانشگاه ش ۳۱۱۹ و ۳۱۲۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۸]

382 ــ مشهد ، عبدالمجید مولوی ش ف ۴۰۱: نسخ ۱۰۶۳، ازآن فرهاد میرزا بوده، ۶۴۲گ بعنوان «کشف‌الاحزان...» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۵۳]

383ــ مجلس۸۰۶: نسخ ۱۰۶۹، جلد چهارم سورهٔ یاسین تاپایان قرآن است ، ۳۴۸ گ ۲۰س [ف. مجلس ۳ : ۱۷]

384ــ حقوق ۶ب: نستعلیق ملاحسین فرزند حاجی محمد ، ذیحجهٔ ۱۰۸۰، ازسورهٔ یاسین تاسورهٔ یاس را دارد، ۲۰۳ گ ۲۷ س [ف. حقوق : ۷۱]

385ــ سپهسالار ۱۹۳۸: نسخ خوب محمد معصوم فرزند ملاشاه محمد ، ۱۰۹۳ ، جلد دوم از مریم تا پایان قرآن است ، بر گ آغاز نونویس، ۳۴۶گ ۲۹س [ف . سپهسالار ۳ : ۳۴]

386ــ تبریز ، ثقةالاسلام : سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۴ : ۳۲۵]

387ــ تهران، دانش‌سرایعالی، قریب: سدهٔ ۱۱، آغازوانجام افتاده، ازچندآیت پیش از انعام تا اندکی از اسرا [نسخه‌ها۵:۶۲۱]

388ــ مجلس ۲۹۱۸: نسخ‌شکستهٔ سدهٔ ۱۱ ، نسخهٔ ملك‌الشعراء که مورد گفتگوی ابن‌یوسف درفهرست خود بوده ، آغـاز برابر نمونه، ۳۳۲ص ۲۵س [ف. مجلس ۱۰: ۳۲۰]

389ــ دانشگاه ۲۵۳۶: نسخ سدهٔ۱۱، ربع چهارم از سورهٔ یاسین تا پایـان قرآن ، ۲۸۸گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۳۳]

390ــ دانشگاه ۲۹۹۶: نسخ سدهٔ۱۱، درپایان آمده : تمت جلد الثانی من تفسیرکلام الملك العلام‌الشهیر بالگازر ، ۵۷۳ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱ : ۱۹۱۹]

391ــ سپهسالار ۵۱۷۶: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، از کهف تا پایان قرآن (به‌استثنای سورهٔ کوثر)، ۶۳۲گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۴:۳۴]

392ــ دانشگاه ۱۵۶۶ : نسخ سدهٔ ۱۱ آغاز اندکی افتاده ولی نام کتاب و نگارنده هست ، تا نیمهٔ سورهٔ انعام را دارد ، ۳۷۷ گ ۲۳س [ف . دانشگاه ۸ : ۱۸۴]

393ــ مجلس ۸۰۵ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، جلد سوم است از مریم تاکهف، ۱۸۸گ۲۱س [ف. مجلس ۳ : ۱۸]

394ــ مجلس ۸۰۷ : نستعلیق سدهٔ۱۱ جلد یکم و دوم است، ۳۶۴ گ ۳۰ [رؤیت]

395ــ تهران، دانش‌سرایعالی؛ قریب: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۱ــ۱۲ ، آغاز و انجام افتاده، ازفاتحه است تا آیت و ماقلت لهم‌الاما امرانی به [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۴]

396 ــ قاهره ، دارالکتب ۵ تفسیر فارسی طلعت: نوشتهٔ پیش از ۱۱۶۳ که تاریخ تملیك است، جلد آخرین است و بر آن نوشته تفسیر کازرونی (؟) [مخطوطات ۱ : ۱۰۱]

397ــ دانشگاه ۱۴۵۲:نستعلیق هبةالله فرزند احمد ، ۷ رمضان (تاریخ بریده شده) ، جلد سوم ازکهف تاملائکه است، درپایان آمده

تفسیر گازر ، ۲۰۰ گ [ف. دانشگاه ۱:۸۵]

398 ـ **دانشگاه ۲۶** : نستعلیق زیبا ، تاریخ یاد نشده، زرین ، نیمهٔ دوم آنست و از همانجا آغاز میگردد که ش ۹۲۴ دانشگاه پایان یافته بود ، پایان و میانه افتاده ، ۴۹۳ گ ۲۰س [ف، دانشگاه ۱ : ۸۵]

399ـ **رضوی ۲۱** تفسیر : تاریخ یاد نشده ، در فهرست فیلمها « لطایف العرفان » ابو نصر احمد دانسته‌شده‌است [رضوی: ۱ وفیلمها ۱ : ۱۷۵]

400ـ **تهران، معارف : ۱۸-۱۱۹۲** نستعلیق و نسخ بی‌تاریخ، از آغاز سورهٔ فاتحه است تاپایان قرآن، آغاز برابر نمونه ، ۴۴۳ گ [جواهر الکلام : ۲۱]

401 ـ **کیمبریج برون (۱۰) ۲ A** نسخ ، تاریخ یادنشده، درفهرست «تفسیر کهن» یاد شده، بگواهی دکتر یحیی مهدوی « جلاء ـ الاذهان» است، از عشر سوم سورهٔ ص تاالتین . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۸]

جواهر الاعمال

از محمود فرزند ابوالقاسم کاشانی، شاید نگارندهٔ «حقایق‌الازلیه» تفسیروتأویل بندهای اذان و اقامهٔ نماز وسورهٔ اخلاص است ، بروش عرفانی و بمانند تأویلات اسماعیلیان، باعنوان های: جوهرعنوانی، جوهر نبوی، جوهر نزهتی جوهر معانی. نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده است. **آغاز:** الحمدلله‌المتأله بالاهوت ، التی انتظرمنهاالجوهر الاخضر... چنین‌گوید.

402 ـ **سپهسالار** ۴۵۰۰ : نستعلیق محرم ۱۲۸۱ (۱پ - ۱۶ر) ۱۳س [ف . سپهسالار ۳ : ۱۱۸]

جواهر التفسیر لتحفة الامیر = العروس = تفسیر الزاهرین

از ملا حسین فرزند علی واعظ بیهقی سبزواری، درگذشتهٔ ۹۱۰، بدستور نظام‌الدین امیر علیشیر نوائی (۸۴۴ - ۹۰۶) بسال ۸۹۰ جلد یکم را نگاشته و در ۸۹۲ به جلد دوم پرداخته و پس ازآیت۸۴ سورهٔ نساء درگذشته است وبنام «العروس» و «تفسیرالزاهرین» نیز خوانده میشود . و خـود این تفسیر را بنام «مختصرالجواهر» در ۲۰ هزار بیت‌گزین‌کرده است، **آغاز**(ج ۱): زینت‌فاتحهٔ هرکتاب وزیور خاتمهٔ هرخطاب .

بنگرید: ذریعه ۵ : ۲۶۵ . کشف‌الظنون ۱ : ۶۱۳ . هدیةالعارفین ۱ : ۳۱۶. حبیب‌ـ السیر ۳ : ۳۴۱ . از سعدی تاجامی : ۴۹۷ : سبك شناسی ۳ :۱۹۶. مؤلفین مشار ۲ : ۸۱۰. تذکرهٔ نصرآبادی : ۴۷۱ . گلستان مسرت : ۳۹۰، صبح روشن : ۵۶۶ .

403 ـ **آصفیه** ۵۱۱ تفسیر : نوشتهٔ عبدالرحیم فرزندمحمدفرزند محمدفرزنداحمد لاهوری ، در **۹۳۰**. ۱۲۴۳ ص ۱۹ س [ف . آصفیه، میرعثمان علی ۱ : ۴۰۶]

404ـ**دانشگاه اوترخت**۱۸ .I. E: نوشتهٔ **۹۲۶** [نسخه‌ها ۵ : ۶۸۳]

405ـ **رضوی** ۷۵ تفسیر : نسخ محمد فرزند محمد معلم، **۹۷۹**، زرین، آغاز افتاده، ۴۹۹ گ ۲۸س [ف. رضوی : ۱]

406ـ **مجلس**۸۰۸: نسخ‌محمد شیرازی خلخالی ، **۹۸۳** ، دارای تمام آنچه نگارنده نگاشته است (ازآغاز تاآیت ۸۴ نساء) زرین ۶۱۱گ ۲۷س [ف. مجلس ۳ : ۲۰]

407ـ **ملی** ۸۵ ف، نسخ خوش سدهٔ **۱۰** آغاز برابر نمونه ، بخش یکم است تا اوایل سورهٔ بقره ، ۱۲۹ گ ۳۳س [ف. ملی ۱ :۷۳]

408ـ **سپهسالار** ۱۹۴۸ : نسخ خوب سدهٔ **۱۰**، جلد یکم و بخشی ازدوم است، انجام درآیت ۸۱ نساء افتاده، زرین، ۶۷۶گ ۲۴س [ف. سپهسالار ۱ : ۱۱۱ و ۴ : ۱۱۶]

409ـ **سپهسالار** ۱۹۴۹: نسخ روزگار نگارند، زرین، تنها جلد یکم است ، ۴۸۴ گ ۲۷س [سپهسالار ۴ : ۱۱۶]

410ـ **یزد، مدرسهٔ خان کبیر**: نسخ سدهٔ **۱۰ - ۱۱**، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۳]

411ـ **یزد ، جامع کبیر** ۳۹/۲ : نستعلیق چهارشنبهٔ ع۲۶/**۱۰۱۲** ، آغاز آن در فهرست افتاده، از سورهٔ البقره است تا آیت : ربنا ولاتحمل علیناصبرا [نسخه‌ها۴: ۳۸۰] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۹۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱]

412ـ**آصفیه** ۲۳۶ تفسیر: نوشتهٔ حافظ الله، در **۱۰۶۷** ، ۴۲۸ گ ۳۵س [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۱:۶ ۴۰]

413ـ **دانشگاه**۱۱۳۹۵: نستعلیق زیبای محمد شریف متخلص به خیال شیرازی ، ۲۰ ذیقعدهٔ **۱۰۹۴** ، بخش یکم تا پایان سورهٔ آل‌ـ عمران است، ۴۵۶ گ ۲۷س [ف . دانشگاه]

414ـ **یزد ، سریزدی** ۱۳۵۱ : نسخ ع۲۶/**۱۰۹۵**، زرین [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۰]

415ـ **سپهسالار** ۵۲۲۶: نسخ سدهٔ **۱۱** دیباچه و تفسیرسورهٔ حمدرا ندارد، در ۱۲۰۹ تکمیل شده، ۳۶۹ گ ۲۷ س [ف . سپهسالار ۴ : ۱۱۶]

416ـ **مجلس** ۳۶۵۶: نسخ زیبای سدهٔ **۱۱**، زرین، جلد یکم آغاز برابرنمونه، ۱۷۶ گ ۲۷س [رؤیت]

417 ـ **رضوی** ۳۱۷ تفسیر : نستعلیق محمد شفیع فرزند حاج مؤمن عطار لاهیجانی ، ع۲۴/**۱۱۱۸**،آغازبرابرنمونه، ۲۳۰ گ ۲۱س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۲]

418ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۳۵۸ : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۰۱]

419 ـ **رضوی ۷۶** تفسیر : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز افتاده، ۴۵۳ گ ۳۳ س [ف. رضوی ۱ : ۷۵ تفسیر]

420ـ **رضوی۷۷** تفسیر: نسخ، تاریخ یاد نشده ، وقف ۱۲۹۶ ، زرین، آغاز، برابر نمونه ، ۶۲۸ گ ۲۷س [ف. رضوی ۱ : ۷۷ تفسیر]

421 ـ **رضوی ۳۱۸** تفسیر : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز و انجام نونویس، ۳۳۸ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۲]

423 ـ 422 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۱ـ تفسیرطلعت و ۲ـ م تفسیر فارسی : تاریخ یاد نشده، دو نسخه هردو زرین ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱:۱۱۶]

424ـ **تهران، ملی**۲۰ ـ ۹۰۶۸۷ : نستعلیق ، با یادداشت معزالدین محمد حزین قاضی، نیمهٔ شوال ۱۰۶۵ ، فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۹۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۷۱]

425ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۳۶۵ : تاریخ یادنشده، جزو۹ تاپایان‌ج۱ است . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۴۰ هست [فیلمها:۷۱]

426ـ **موصل**، مدرسةالمحمدیة، جامع الزیوانی ۸۷: تاسورهٔ آل عمران را دارد [ف موصل : ۱۷۶]

چشمهٔ زنجبیلی و کافوری

گزارش و تأویلی است عرفانی از آیت : کاس کافوری وزنجبیلی . در آیه ۵ و ۱۷ سورهٔ هل اتی. وگویا ازجامی باشد (دانش پژوه) . آغاز: پناه میجویم بذات مستجمع جمیع صفات کمال از گزند قیود امکانی(بنگرید : تفسیر آیهٔ ان الابرار . . . ص ۲۲) .

427 ـ دانشگاه ۸۶۷/۰ : نستعلیق عباسعلی کرمانی ، با تاریخ ۱۲۱۲ در دفتر (۵۹ر-۲۰۳پ) همراه « جامع الاسرار » نور علیشاه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۳۶] .

ح

حدائق الحقایق = بحرالدرر

از معین الدین محمد مسکین فراهی ، در گذشتهٔ ۹۰۷ (بنگرید: احسن القصص ص:۲) . تفسیریست عرفانی با شعرهایی از خود او و دیگران. این تفسیر بنام « حدائق الحقایق فی کشف اسرار الدقایق» بکوشش دکتر جعفر شهیدی بسال ۱۳۴۷ خ بچاپ رسیده است . آغاز : ربنا آتنا من لدنك رحمة ... همی گوید: بندهٔ ضعیف مستکین معین مسکین.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۷۳ و ۴ : ۳۴۵ و ۶ : ۲۸۵. پیشگفتار دکتر جعفر شهیدی بر چاپ حدائق الحقایق. ف. مشار : ۵۰

428 ـ رضوی ۳۳۵ تفسیر : نستعلیق ۱۴ ذیحجهٔ ۹۸۶، زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۰۵گ ۲۲س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۸]

429 ـ سنا ۷۵۶۹/۲ : نستعلیق سدهٔ سدهٔ ۱۰-۱۱ [نسخه‌ها ۲ : ۲۵۰]

430 ـ ادبیات ۳۰ جوادی : نستعلیق خوش عبدالقادر فرزند محمد بهبهانی، چهارشنبهٔ ۱۷ رمضان ۱۰۴۹ [ف. ادبیات ۳ : ۱۵]

431 ـ سپهسالار ۵۱۶۳ : نستعلیق محمد صادق فرزند میر محمد کاظم حسینی ، ۱۰۷۳، تنها تفسیر سورهٔ یوسف است، زرین ، ۲۴۹گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۴: ۲۹۳]

432 ـ الهیات ۱۰۱ ب : نسخ تیمور صفوی ، آدینهٔ ۱۰ ع۱/ ۱۰۸۵ ، در دیباچه «حدایق» خوانده شده ، ۸۴ گ ۳۰س [ف . الهیات ۱ : ۴۶]

433 ـ ملك ۱۹۱ : نستعلیق اوایل سدهٔ ۱۳، دردیباچه بنام «بحرالدرر» یادشده ، ۲۳۲ گ، ۱۸ س [ف . ملك، فارسی : ۴۹]

434 ـ رضوی ۳۳۶ تفسیر : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۱۱۷گ ۲۴س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۹]

حقایق الدقایق = دقایق الحقایق

حل المشاکل = سلك البیان فی حل مشکلات القرآن

حمدله = رساله‌ای در تفسیر. . .

گویا از فخرالدین عراقی، ابراهیم فرزند شهریار، درگذشتهٔ ۶۸۸ (مخطوطات) آغاز: بدان وفقك الله و ایانا، که الحمدلله ذکر وثنای حق است، علی وجه تصور.

بنگرید : ذریعه ۹:۷۰۹. نفحات الانس: ۵۴۲. آتشکدهٔ آذر : ۲۵۶. تذکرهٔ حسینی : ۲۰۳. میخانه : ۲۷ ـ ۴۹. گلستان مسرت : ۳۸۶. مجمع الفصحاء ۱ : ۳۳۹ . تذکرهٔ غنی

۸۸. مؤلفین مشار ۱ : ۷۴ .
435ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده (۲۵ ـ ۲۷) [مخطوطات ۱ : ۲۳۸] .

خ

خزائن الانوار و معادن الاخبار

از محمد رضا فرزند مؤمن خاتون آبادی امامی ، که «جنات الخلود» خودرا در ۱۱۲۸ بانجام رسانده است . بنام شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) نگاشته است . تفسیریست با یك مقدمه در یك فاتحه و چهارده خزانه : فاتحه در معانی حروف ، خزانهٔ ۱ـ اختلاف قراء ۲ـ معجزهٔ قرآن ۳ـ تعداد علوم قرآنی ۴ـ آداب قرائت ۵ـ جمع و تغییر و زیاده و نقصان در قرآن ۶ ـ معنی قرآن ۷ـ آنچه دربارهٔ اهل بیت نازل شده ۸ـ تقسیم و تعداد آیتها ۹ـ شمارهٔ آیتها و قصه‌ها وجزآن ۱۰ـ نامهای قرآن ۱۱ـاستعاذه ۱۲ـ بسمله ۱۳ ـ خواص سوره‌ها ۱۴ ـ نکات لطیفه دربارهٔ حمد سپس به‌تفسیر قرآن از سورهٔ حمد می‌پردازد . **آغاز** (ج ۱) معمار خزاین فکر غواصان امواج وجود از بحر وسیع .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۵۳. مؤلفین مشار ۳ : ۱۹۶ . فوائدالرضویه : ۵۳۵ . تذکرة‌ـ القبور : ۲۲۲ .

436ـ **تبریز**، ثقةالاسلام: نوشتهٔ محمد علی فرزند فداعلی بیرقی ، ع ۱۶/ **۱۱۲۱**. جلد یکم است تاپایان سورهٔ نساء [یاد داشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

437ـ **ملك** ۶۳۲۲ : نسخ شیخ محمد رفیع فرزند محمد نصیر برجسی، محرم **۱۱۲۲** در پایان آمده : تم المجلدالاول من المجلات الاربع من تفسیرخزائن . . . و یتلوه المجلد الثانی سورةالمائدة، ۴۴۴گ ۲۷س [رؤیت]

438ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۲۰ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۶۱۳]

خلاصة المنهج

از فتح‌الله فرزند شکرالله کاشانی، که به‌ـ روزگار شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) میزیسته و در کشمیر ۹۹۷ یا ۹۸۸ در گذشته است . گزیده ایست از تفسیر بزرگ او «منهج الصادقین» که پس از ۹۸۲ و تا ۹۸۸ بدان میپرداخته است . سپس تفسیر دیگر خود بنام «زبدة التفاسیر» را از این یکی گزیده است . **آغاز** : حمدی چون کلمات ربانی بیغایت شایستهٔ لطیفی است که .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۳۳. کشف‌الحجب ف. مشار : ۶۱۶ . فوائد الرضویه : ۳۴۸ . مؤلفین مشار۴: ۷۷۱. هدیةالعارفین ۱ :۸۱۵. ایضاح‌المکنون ۱ : ۴۳۷ .

439 ـ **رضوی** ۱۱۹ تفسیر: نستعلیق نعمت‌الله حاج‌کمره، **۹۸۹**، آغازبرابر نمونه، زرین، وقف شاه عباس ۱۰۱۷ ، ۷۷۵ گ ۲۵ س [ف. رضوی : ۱]

440ـ **مجلس** ۴۲۰۹ : نستعلیق بی‌نام از سدهٔ **۱۰**، آغاز افتاده ، نسخه تفسیر سورهٔ بقره است وآل‌عمران، ۲۳۱گ ۱۵س [رؤیت]

441 ـ **سپهسالار** ۵۱۶۵ : نستعلیق امامقلی فرزندعلی‌شاه‌اردکانی‌اسفراینی، **۱۰۳۹**، ازآغاز تاپایان (الر)، ۳۹۱ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۸۹] .

442ـ **رضوی** ۱۲۵ تفسیر : نستعلیق **۱۰۴۱**، جلد دوم است از آغاز مریم تا پایان فاطر، زرین، ۴۱۹ گ ۱۹س [ف. رضوی: ۱]

443ـ **مجلس** ۵۱۲۳ : نسخ و نستعلیق جعفرفرزند عنایت شیرازی، ۲۳ ذیقعدهٔ **۱۰۵۷** زرین، ۳۰ ۲۳۴ گ‌س [رؤیت]

444ـ **اصغرمهدوی** ۱۶۸: نسخ‌طیفور فرزند امیراحمد جربادقانی، ۲۰ج۱/ **۱۰۵۷** نیمهٔ دوم است ، آغاز در سورهٔ طاها افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۷۴]

445ـ **مجلس** ۵۱۲۳: نسخ و نستعلیق جعفرفرزند عنایت شیرازی، ۲۳ذیقعدهٔ **۱۰۵۷** زرین، ۳۰۴ گ ۲۳س [رؤیت]

446 ـ **رضوی** ۱۲۳ تفسیر : نستعلیق محمد محسن مستوفی سرکار فیض فرزند محمد کریم‌خان، **۱۰۶۶**، جلدیکم است تاپایان نحل زرین، ۳۷۳ گ ۲۳س [ف. رضوی :۱]

447ـ **سپهسالار** ۱۹۴۱: نسخ **۱۰۶۷** از سورهٔ مریم تاصافات است، ۲۲۸ گ ۲۹ س [ف . سپهسالار ۱ : ۱۲۶]

448ـ **ری ، عبدالعظیم** ۳۴ : نسخ و نستعلیق جلال‌الدین محمدحسین فرزند محمد باقرحسینی مشهدی،ج ۲/ **۱۰۷۴** ، از سورهٔ انبیا است تاپایان جزوبیست وچهارم [نسخه‌ها ۳ : ۷۶]

449ـ **ملی ۱۷۵۴-۷۳۸** : نوشتهٔ نظر علی فرزند مولانا گل علی ، پنجشنبهٔ ۲۴ع۲/ **۱۰۷۵** ، از مؤمنون تا والصافات است . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۴۹هست [فیلمها ۱ : ۸۰]

450 ـ **رضوی** ۱۲۶ تفسیر : نستعلیق محمد باقر فرزند عبدالهادی ، **۱۰۷۶** ، از انفال است تا پایان کهف ، ۸۲ گ ۱۹س [ف. رضوی : ۱]

451ـ **اصغر مهدوی ۱۲۱**: نستعلیق محمدحسین فرزند سعدالله، ۲۲ رمضان**۱۰۷۹**، نیمهٔ یکم است [نسخه‌ها ۲ : ۷۴]

452ـ **الهیات ۹ب** . نسخ محمد رضی فرزندمحمدحسین یزدی‌نطنزی، ۸ع۱/ **۱۰۸۶** جلد یکم است تاپایان انعام ، ۲۲۳ گ ۲۱س [ف. الهیات ۱ : ۵۲]

453ـ **موزهٔ بریتانیا** Or.۱۱۹۵۳: نوشتهٔ **۱۰۹۷** [نسخه‌ها ۳ : ۶۶۱]

454ـ **الهیات** ۲آل‌آقا: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، از سورهٔ مریم است تا پایان قرآن [ف . الهیات ۱ : ۷۰۴]

455ـ **ملی** ۲۵۴ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۱** از سورهٔ یونس تاپایان عنکبوت، انجام افتاده، ۴۸۹ گ ۲۱س [ف . ملی ۱ : ۲۵۳]

456ـ **سپهسالار** ۷صدر: نسخ سدهٔ**۱۱** ازآغاز تاپایان بنی‌اسرائیل‌است، آغازنو نویس ۴۱۶ گ ۲۱س [ف. سپهسالار۴ : ۳۸۸]

457ـ **حقوق** ۲۶ب: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، از آغاز تاپایان کهف است ، زرین ، ۵۵۹گ ۲۷س [ف. حقوق ۲ ۱۰۲]

458 ـ **سپهسالار ۵۲۲۱** : نستعلیق نورالدین ترشیزی کندری فرزند اختیارالثانی ۱۴ع۱/۱۱۰۴، درسپاهان، ۲۴۹ گ ۳۱ س از آغاز تا پایان مریم است . [ف . سپهسالار ۴ : ۳۸۸]

459ـ **سپهسالار ۵۲۲۰** : نستعلیق و نسخ محمد طاهر فرزند شاه‌ابوالوری زنجانی ۱۱۰۵ ، از نیمهٔ یاسین است تا پایان قرآن ، ۴۲۳ گ ۱۷س [ف. سپهسالار۴ : ۳۸۹]

460ـ **مجلس ۸۰۹** : نستعلیق خوب

۱۱۱۴ - ۱۱۱۵، زرین، ۸۶۰گ ۲۵س [ف مجلس ۳ : ۲۳]

461ـ سپهسالار ۱۹۴۷: نسخ محمد، ۱۱۱۸، از آغاز کتاب تا پایان کهف است، ۲۶۹ گ ۳۱ س [ف . سپهسالار ۱ : ۱۲۶ و ۴ : ۳۸۸]

462ـ دانشگاه ۳۱۸۷: نستعلیق محمد شریف فرزند محمد حسین فرزند حاجی محمد کاظم سرکانی، ۱۱۲۳، از مریم است تا یاسین ۳۸۲گ ۱۹ س [ف : دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۵]

463ـ دانشگاه۲۳۵۷: نستعلیق جمشید فرزند محمد حسین کالجی، ۲۶ع ۱/۱۱۲۴، ۴۳۹گ ۲۲س [ف . دانشگاه ۹ : ۹۶۳]

464ـ سپهسالار۵۲۲۲: نسخ سدهٔ۱۲ ازآغاز تاپایان انفال است، یك برگ از آغاز وانجام افتاده ، نام «خلاصة المنهج» دردیباچه هست، ۳۳۱گ ۲۶س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۹۰]

465ـ ملی ۹۰ف: نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۲، از فاتحه است تا آیت اذا جاء نصرالله ، در فهرست از نگارنده نامبرده نشده ، آغاز کمی افتادگی دارد، ۵۰۲گ ۲۷س [ف . ملی ۱ : ۷۷]

466ـ دانشگاه ۲۷۳۷: نسخ ونستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز و انجام افتاده، ۳۳۶گ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۶]

467ـ همدان ، آقای بحرالفضائل : نستعلیق ، ۱۸ ذیقعدهٔ ۱۲۲۸ [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۰]

468ـ ملك ۲۶۹ : نسخ علی فرزند ملاعبدالله طبسی گیلکی، ۶ج ۱/۱۲۳۵، به‌ـ دستور امیر علینقی‌خان فرزند امیر محمد حسن خان، ۳۸۲گ ۲۷س [ف. ملك فارسی:۲۳۱]

469ـ دهخدا ۲۹۶ : گزیده‌ایست در ۳۰ ص نوشتهٔ ۱۲۳۸ [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۲]

470ـ فاضلیه ۲۴ تفسیر . نستعلیق محمد طاهر، ۱۲۴۰ ، از فاتحه آغاز می‌شود انجام نانویس مانده [ف . فاضلیه ۱ : ۴۷]

471ـ رضوی ۱۲۱ تفسیر: نستعلیق، تاریخ یادنشده، جلدیکم، آغاز یك برگ افتاده ۱۹۲گ ۲۱ س .

472ـ رضوی۱۲۲ تفسیر: نسخ، تاریخ یاد نشده، جلد یکم ، ۳۲۲ گ ۲۴س . [ف . رضوی ۱ : ۱]

473 ـ رضوی ۱۲۴ تفسیر : نستعلیق ذوقی آشتیانی، تاریخ یاد نشده ، از مریم است تاپایان‌صافات، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ۳۵۲ گ [ف . رضوی ۱ : ۱]

474ـ رضوی ۱۲۷ تفسیر: نسخ، وقف شاه عباس ۱۰۱۷، جلد یکم، ۴۸۱گ ۲۲ س. [ف . رضوی ۱ : ۱]

475ـ رضوی۱۲۰تفسیر: نسخ، تاریخ یاد نشده، از مریم تاپایان قرآن است، زرین، ۵۱۸گ ۲۵س [ف . رضوی ۱ : ۱ـ۲]

476ـ رضوی ۱۲۸ تفسیر: نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف شاه عباس ۱۰۱۷ ، جلد دوم است از آغاز مریم تاپایان قرآن، ۶۵۰گ۲۲ س [ف. رضوی ۱ : ۲]

477ـ ملی ۱۵۰ ف: نستعلیق و نسخ ، تاریخ یادنشده، از یاسین تاناس است، ۲۷۵گ ۲۵س [ف. ملی ۱ : ۷۷]

478 ـ مجلس ۱۱۱ خویی : نسخ ، تاریخ یاد نشده ، از سورهٔ قمر تاپایان قرآن. ۵۴۲ص ۲۳س [ف . مجلس ۷ : ۱۱۱]

479ـ سپهسالار ۱۹۳۹ : تاریخ یاد

نشده ، وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ، دروقفنامه بنام «تفسیر ملافتح‌الله» است ولی‌درست نیست، نسخه بادیگر نسخه‌ها جدائی‌هائی‌دارد [ف. سپهسالار ۴ : ۳۸۸] .

480 ـ **سپهسالار ۲۰۳۵** : نستعلیق ، آغاز و انجام ومیانه افتاده ، بنام تفسیر گازر وقف شده، ۱۳۷ گ ۲۲س [ف . سپهسالار ۴ : ۳۸۹]

481 ـ **ملی ۱۱۶۵۱ ـ ۶۴۳** فهرست نشده : تاریخ یاد نشده ، اندکی از احزاب است میرسد به زمرد . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۸۱۷ هست [**فیلمها** ۱ : ۸۰]

د

الدرالنظیم فی تفسیر القرآن العظیم

از محمدرضا فرزند محمد امین همدانی ، کوثر علیشاه، درگذشتهٔ ۱۲۴۷ ، در یك مقدمه در دوازده تمهید و سپس پنج اصل ، هریك در یکی‌ازاصول‌عقاید پنجگانه، تفسیریست‌موضوعی نه بترتیب سوره‌ها، وپیش ازانجام کارنگارنده درگذشته است . دو جلد از این تفسیر که تنها دراصل توحید است بسال ۱۲۷۹ بچاپ رسیده است. **آغاز** : جامعترین کلامی‌که از رشحات اقلام اعلام عوالم قدس‌الواح .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۸۳ و ۹ : ۹۲۳ . طبقات اعلام الشیعه ـ کرام : ۵۴۹ . ریاض العلماء : ۴۸۸. طرایق الحدایق ۳ : ۱۱۷ . نورالبصائر: ۴۷ . مجلهٔ ارمغان ۱۷ : ۵۵۴ مؤلفین مشار ۳ : ۱۳۹ . مجلهٔ یادگار س ۳ ش۱۰ : ۲۱۵. ف . مشار : ۶۶۱ .

482ـ **رضوی** ۳۳۸ تفسیر : نستعلیق محمدمحسن فرزندمحمدکاظم اشرفی‌مازندرانی ذیقعدهٔ **۱۲۲۳**، بروزگار نگارنده، آغازبرابر نمونه ۲۵۴ گ ۲۱س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۹]

483ـ **تهران اصغرمهدوی** ۱۸۹ : نستعلیق عبدالکریم فرزند صفر علی همدانی ، ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۲۲۵**، درفهرست بعنوان «الدرـ النظیم خاقانی» یاد شده [نسخه‌ها ۲ : ۷۵]

دقایق الحقایق = حقایق الدقایق

تفسیریست عرفانی در ۸۰ فصل و در هر فصلی آیتی گزارش میشود و ناظر به مثنوی مولویست، نسخه‌های ترکی وفارسی بادوعنوان بالا به‌ابن‌کمال پاشا، احمد رومی، یامحمدبلخی نسبت داده شده است. بهرحال این جز «دقایق الحقایق» احمد فرزند سلیمان ابن کمال پاشا درگذشتهٔ ۹۴۰ است که در بخش فرهنگنامه‌ها خواهد آمد .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۳۳ و ۸ : ۲۳۴ و ۹:۱۲۷۹. هدیةالعارفین ۱ :۱۰۴ (دو مورد) ذیل کشف‌الظنون ـ دقایق‌الحقایق؟ ۱ : ۴۷۵ کشف‌الظنون. دقایق‌الحقایق ؟ ۱ : ۷۵۸ .

484ـ **تهران، سنا** ۳۲۵۲ : نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰**، آغاز وانجام افتاده، هشتاد فصلی و درهرفصلی آیتی یاحدیثی‌گزارش شده وناظر به‌مثنوی مولویست، ازدیباچه وخاتمه نام احمد رومی و تاریخ سرودن ۷۲۰ برمیآید ، مانند یکی ازدونسخهٔ موزهٔ بریتانیا (ذیل ریوش۱۸) نه «حقایق‌الدقایق» نسخهٔ دیگرکه‌درآنجا هست نام «دقائق‌الحقایق» درصفحهٔ‌عنوان‌آمده [دانش پژوه ، نسخه‌ها ۲ :۲۲۸] **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۷۸۲ هست [فیلمها ۱ : ۸۶]

485- دانشگاه ۳۸۹۸: نستعلیق هندی ۱۰۱۹، آغاز افتاده در ۸۰ فصل، عنوان فصل ۶ تا ۷۹ در متن دیده می‌شود. تاریخ نگارش ۷۲۰ و نگارنده احمد رومی در پایان آمده‌است، ۱۲۹گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۸۵].

486- نجف بیت‌الطریحی: نوشتهٔ ۱۱۱۵ آغاز و انجام افتاده، سی فصلی است و در هر فصلی آیتی را عنوان کرده و گزارش می‌کند، وازمولوی به‌مولانایادمی‌کند و «دقایق‌الحقایق» عنوان شده است [ذریعه ۸: ۲۳۴].

487- تبریز، ملی ۳۱۷۵: نوشتهٔ محمد فرزند مصطفی مولوی استانبولی ۱۱۲۳ هشتاد فصلی «حقایق الدقایق» و از محمدبن جلال‌الدین رومی (؟) یاد شده است [نسخه‌ها ۴: ۲۹۳]. ودر[ذریعه ۷: ۳۳] همین نسخه «دقایق‌الحقایق» خوانده شده است.

488- موزهٔ بریتانیا. ۱۱۹۳: نوشتهٔ ۱۲۶۰، در فهرست ازکمال پاشا و بنام «دقایق الحقایق» یاد شده. [نسخه‌ها ۴: ۲۹۲]

489- دهخدا ۴۵۱: نستعلیق‌خبیر فرزند جبارحسینی طباطبائی، رمضان۱۳۱۸ درتهران ترکی است و برای ابراهیم پاشای وزیرساخته شده است، ودرفهرست بعنوان «دقایق‌الحقایق» و از ابن کمال پاشا یاد شده و در پایان تاریخ ۹۷۱ را دارد [نسخه‌ها ۳: ۱۸]

490- قاهره، دارالکتب ۵۹ تصوف فارسی طلعت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، در فهرست بعنوان «الدقایق فی‌الطریق» از احمد رومی یاد شده‌است. **آغاز**: حمدله. والغفران للمتقین... ابتدا کردم بنامت داستان، ۱۷۱گ ۱۳س [مخطوطات ۱: ۱۴۴].

ر

رسالهٔ اخلاص = تفسیر سورهٔ توحید از شاه نعمت‌الله ولی.

روح‌الارواح = تفسیرسورهٔ والضحی

ازقاضی محمدعلی قادری، که دراحمدآباد گجرات میزیسته، بسال ۱۱۳۰، درتفسیرسورهٔ والضحی. نام‌نگارنده درخطبه‌آمده‌است. **آغاز:** جمیع‌حمد وسپاس وثنای بیقیاس مرخدائی‌راست عز وجل‌که آفرینندهٔ همهٔ کاینات است.

491 - آصفیه ۵۱۳ تفسیر: نستعلیق، ۱۱۳۰ شاید بخامهٔ نگارنده، بامهر نگارنده: [سلطان الواعظین محمد علی بن قطب‌الدین محمد... ۱۱۳۱]، ۷۷گ ۱۷س [ف. آصفیه، عثمان علی ۱: ۴۰۷].

روضة القلوب

از ابن‌همام شیرازی: تفسیر سورهٔ یاسین است به نظم در۲۰۶ بیت، که در ۹۰۴ بانجام رسیده است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۱۴.

492 - دانشگاه ۲۶۵۴/۴: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص ۳۵۹ - ۱۷۱) ضمن کلیات او: شرح حدیث ماالحقیقه، حکایت آل عبا، این تفسیر، هدایة العارفین (حدیث)، اسرار دل، مثنوی شهادتنامه، تحفةالملوك، مصابیح‌الهدی (چهل‌حدیث) فتح‌نامه (تفسیر)، ترجمهٔ اربعین میرسیدعلی [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۲۵]

روض الجنان و روح الجنان =

تفسیر ابوالفتوح

از جمال الدین ابوالفتوح رازی ، حسین فرزند علی خزاعی نیشابوری ، از سدهٔ ششم ، استاد شیخ منتجب الدین (م ۵۸۵) ، تفسیریست که در پنج جلد بچاپ رسیده است . و این جز «ترجمة القرآن» اوست. **آغاز:** سپاس خدایرا که بردارندهٔ ایوانست .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۲۶ و ۲۷۴.۱۱. ف . مشار : ۸۵۷ . فوائدالرضویه : ۱۴۶ . پیشگفتارقزوینی برای چاپ جلد سوم. مؤلفین مشار ۲ : ۸۲۰ . هدیة العارفین ۱ : ۳۱۲ . ایضاح المکنون ۱ : ۵۸۸. دیباچه وخاتمهٔ چاپ نخستین تهران .

493- **رضوی** ۱۳۴ تفسیر: نسخ حیدر فرزند محمد فرزند اسماعیل فرزند سلیمان اردلانی نیشابوری ، در **۵۵۶** . از احزاب تا پایان فتح ، ۳۰۸ گ [ف. رضوی : ۱]

494- **رضوی** ۱۳۶ تفسیر: نسخ ابوزید فرزند (بید؟) فرزند محمدفرزند حسین فرزند حسن فرزند محمد البرادستانی مقیم (لسیفدمن لسانوبه؟) در **۵۵۷**، از اواخر مزمل تا پایان قرآن، سپس یك برگ در بارهٔ شمارهٔ حروف قرآن ودعائی، ۱۸۲ گ ۱۹ س [ف. رضوی:۱]

495- **دانشگاه** ۲۰۴۴ : نسخ سدهٔ **۸-۹** افتادگیها داشته در سدهٔ ۱۱ کامل شده است ، جلد ۱ ، ۲ ، ۳ است ، ۴۱۷ گ ۲۵ س [ف . [ف . دانشگاه ۸ : ۶۷۷] .

496- **رضوی** ۱۳۱ تفسیر : نستعلیق محمد فرزند عوض نیشابوری، در **۸۴۸**، ازسورهٔ مائده تاپایان حجر، درپایان آمده : تم المجلد الحادیعشر ویتلوه الثانی عشر، ۵۰۷ گ ۲۹ س رضوی : ۱].

497- **رضوی** ۱۳۲ تفسیر ، نسخ همان محمد نیشابوری، **۸۴۹**، از سورهٔ نحل تامیانهٔ احزاب است ، ۴۲۳ گ ۲۷ س [ف. رضوی:۱]

498- **تبریز ، ملی** ۳۵۸۵ : نوشتهٔ محمد فرزند رضی الدین فرزند محمدحافظ رضوی ، دوشنبهٔ **۸۸۸** و **۸۹۰** ، جلد ۲ ، ۳ ، ۴ ، ۵ است ازاوایل بقره تامیانهٔ کهف [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۳].

499- **رضوی** ۱۳۰ تفسیر : نستعلیق فرید، محرم **۹۶۷**، جلد دوم است از یاسین تا پایان قرآن، زرین، ۲۵ س. نسخهٔ نفیسی‌است.

500- **رضوی** ۱۲۹ تفسیر : نستعلیق خوش عبدالغفار فرزند عبدالواحد فرزند کمال الدین عبدالله قرشی، در **۹۴۹**، زرین، نسخهٔ نفیس ازآغاز قرآن تاپایان سورهٔ برائت‌است. انجام تمت المجلد التاسعة و یتلوها المجلد العاشر . ۹.۲۳ گ ۲۵ س [ف. رضوی : ۱]

501- **الهیات** ۲۴۰ ب : نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰**، آغاز و انجام افتاده، از نساء است تا انفال ، ۴۰۲ گ ۲۴ س [ف. الهیات ۱ ، ۶۸]

502 - **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۱۸۶ : سدهٔ **۱۰**، از سورهٔ ۵ تا ۱۵ [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۱]

503 - **مجلس** ۸۱۱ : نسخ غلامعلی ، **۱۰۵۸**، هرده جلد است، درپایان جلد ۶ آمده که از نسخهٔ مؤرخ ۶۱۵ استنساخ شده ، و نام کسانیکه از آن نسخه استنساخ کرده یا بهره برده‌اندبرده وازآن میان‌قاضی نورالله شوشتری در ۱۰۰۰، ۶۷۱ گ ۳۱ س [ف. مجلس ۳ : ۲۴]

504- **مجلس** ۵۲۳۸: نسخ شهاب الدین از سدهٔ **۱۱** ، جلد سوم و کامل است و از سورهٔ کهیعص آغاز می‌گردد [رؤیت] .

505ـ **نجف**، مدرسهٔ بروجردی: نوشتهٔ عبدالغفارقرشی، سدهٔ ۱۲، ازروی نسخهٔ مؤرخ ۱ ذیحجهٔ ۹۳۶ [نسخه‌ها ۵ : ۴۲۸].

506 ـ **فیضیه** ۵۸ تفسیر: نسخ خوب، تاریخ یاد نشده، وقف ۱۰۳۷ ازجمله صد و ده جلد وقفی شاه‌عباس، زرین، ۹۴۰گ ۲۵س [ف فیضیه ۱ : ۵۶].

507ـ **معارف، ملی** : ۲۱-۱۲۷۲: نسخ بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، از آغاز قرآن است تا نیمهٔ سورهٔ مائده، ۳۰۱گ [جواهرالکلام ۲۴].

508 ـ **سپهسالار** ۲۰۳۴: نسخ خوب تاریخ یاد نشده، از یوسف است تاپایان بنی‌ـ اسرائیل، نسخه به نام تفسیر گازر وقف شده، ۲۷۷گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۱ : ۱۲۹ و ۵ : ۵۹]

509 ـ **رضوی** ۱۳۳ تفسیر: نسخ، بی‌تاریخ، از یوسف تاپایان مبین، انجام افتاده، ۵۲۲گ ۲۹س.

510ـ **رضوی** ۱۳۵ تفسیر: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، وقف نادر ۱۱۴۵. از مائده تا اواخر ۱ عرف، پایان: تم الجزء الثامن و یتلوه التاسع ۱۳۶ گ ۲۰ س [ف. رضوی ۱]

س

سبع المثانی = بحرالاسرار

الستین الجامع = جامع الستین

سر العالمین

ازعبدالوحید فرزند نعمت‌الله فرزند یحیی واعظ گیلانی، شاگرد بهائی، زنده در ۱۰۲۵، پس‌ازکتاب‌خود «سلوك الملوك»، درتفسیرعرفانی و اخلاقی کلمهٔ مالك وملك درآیت سورهٔ فاتحه باعنوانهای باب وفصل نگاشته است: باب ۱ـ در معرفت دنیا و عقبی ۲ـ خلقت دنیا و عقبی ۳ـ حقیقت دنیا ... ۶ـ حقیقت عقبی. **آغاز:** حمد وثنای بیحدوانتها خداوندیرا سزاست.

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۲، ۱۶۸، ۲۲۷ اعیان‌الشیعه ۳۹ : ۷۱۴.

511ـ **رضوی** ۲۰۰ اخلاق (۹۰۲۹): نسخ، باتاریخ **۱۰۷۳** در دفتر، درعنوان نسخه آمده: کتاب چهارم سر العالمین فی حقیقة الدنیا والعقبی درتفسیریوم الدین، همراه «سلوك الملوك» ازهمو [ف. رضوی ۴ : ۴۳۸].

سرور الارواح

از احمد عارف حسینی، در تفسیر سورهٔ فاتحه و بقره و یوسف. **آغاز:** الحمدلله الواحد الاحد السامع الصمد.

512 ـ **قاهره، دارالکتب** ۳ ـ م تفسیر فارسی: نسخ زیبا، بی‌تاریخ، ۷۶گ ۱۵س [مخطوطات ۱ : ۳۰۰]

السفیر العرشی فی تفسیر آیة الکرسی

از صدر الدین محمد فرزند غیاث الدین منصور دشتکی نگارندهٔ (شافع حشر : ۵۲)، تفسیریست آمیخته بعربی و فارسی در دو جزء و هریك درچند حزب، که برای پسرش غیاث الدین منصور نگاشته است. **آغاز:** الله لااله الا هوالحی القیوم، نبهنا عن سنة شبهة الاوهام و الخیالات.

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۱۹۲.

513ـ **سپهسالار** ۵۱۷۳/۱ : نسخ و

نستعلیق محمد علی کرمانشاهی ، آدینهٔ سال **۱۳۰۷** (۲پ– ۲۱۸ر)، باحاشیه‌هایی به‌نشانی [منه] [ف. سپهسالار۵ : ۱۰۹].

سفینة النجات

از محمد مقیم فرزند محمد علی فرزند قاسم‌علی فرزند تاج‌الدین یزدی ، تفسیر جزو سی‌ام قرآن از عمه است تاناس ، که در عرفهٔ ۱۰۷۲ بپایان رسانیده است. **آغاز :** سورهٔ الیتسائلون. واین‌سوره‌رانبانیزمیگویند و بعضی سورهٔ معصرات و بعضی سورهٔ تسائل .

بنگرید : نسخه‌ها ۴ : ۴۵۸ .

515 – **سپهسالار** ۵۱۷۴ : نستعلیق ۱۰صفر **۱۰۷۲**، گویابخامهٔ نگارنده، ۱۷۲گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۱۰].

سلوك الملوك = تفسیر سورهٔ فاتحه

عبدالوحید گیلانی ، دربخش اخلاق دیده شود .

ش

شافع حشر = شافع محشر

از صدرالدین محمد فرزند غیاث الدین منصور فرزند محمد حسینی دشتکی شیرازی ، معروف به صدرالدین ثانی ، از سدهٔ دهم نگارندهٔ «سفیرعرشی: ۵۱» درتفسیرسورهٔ حشر که در محرم ۹۵۹ بدان آغاز و در شیراز در ۹ع ۱/ همان سال ۹۵۹ بانجام رسانده است. **آغاز :** یسبح‌الله ما فی‌السماوات و مافی‌الارض

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۵. مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات گفتار علی‌اصغرحکمت ش ۱ .

516– **مجلس**۱/۴۸۵۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه ، [رؤیت].

517 – **سپهسالار** ۵۱۷۳/۳ : نسخ محمدعلی کرمانشاهی، باتاریخ**۱۳۰۳** دردفتر (۲۹۰پ – ۴۷۸) ۱۴س . در فهرست « شافع محشر » یاد شده [ف . سپهسالار ۵ :۱۲۹].

شرح آیة‌الکرسی = تفسیر . . .

شرح آیهٔ نور = لوایح

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید : تفسیرآیهٔ کل شیء هالك: ۲۵) تفسیر وتأویل عرفانی است به‌نثر ونظم، باعنوانهای لایحه ، ازآیت‌الله نورالسماوات... وحدیث‌اللهم اجعل فی‌قلبی نوراً. این‌گفتار در مجموعه رساله‌های اوچاپ افست (ص۳۲۹–...) بعنوان «لوایح» بچاپ رسیده است. **آغاز:** قال الله تعالی : الله نور السماوات . . . این ظلمت و نور جسم و جانست .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۷۳ .

518 – **ملك** ۴۲۶۲ : نستعلیق محیی الدین فرزند درویش محمد ، **۱۱۰۹** ضمن مجموعهٔ رساله‌های او (۷۴پ – ۸۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

519– **قاهره، دارالکتب** ۹ مجامیع فارسی طلعت : تاریخ‌یاد نشده، درفهرست به‌عنوان «تفسیر . . .» یاد شده ، آغاز: حمدله (۸۳پ – ۸۴ر) [مخطوطات ۱ : ۲۷۴]

شرح جواهرالایات

در آن آمده : محمدبن اسحاق‌بن اسامه در اصفهان در خواب آیاتهایی که برای رفع

دشواریها خوبست از پیامبر فرا می‌گیرد و از قرآن بیرون‌آورده و درکتابی گرد آورده ، و چون نسخه‌های آن با یکدیگر جدائی داشته وی (نگارنده) نیز در خواب از پیامبر یاری جسته و براهنمائی او آیتهایی دیگر برآن افزوده است، ترتیب نگارش او بروزهای هفته از آدینهٔ آغاز میگردد ، و آیتهایی‌که هر روز باید خواند یاد می‌کند. **آغاز:** روایت کند از یونس‌بن طاهرکه امام بلخ بود .

520 ـ **مجلس** ۲۰۰۸ : نسخ معرب سدهٔ **۱۳** ، و ترجمه زیر نویس، ۱۹۴ص ۱۸س [ف، مجلس ۶ : ۷].

شرح سورة الكوثر

از سید علیمحمد باب شیرازی پیشوای بهائیان فرزند سیدرضا (۱۲۳۵ـ۱۲۶۵) .

521 ـ **یزد** محمد علی فرهمند : نوشتهٔ غلامعلی رئیس یزدی ، سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۴] .

شش ابتدا = جاویدان کبیر

ع

عرش سماء التوفيق

از سید عبد الحسیب فرزند احمد فرزند زین‌العابدین‌علوی، نوهٔ میرداماد، که «جواهر منثوره» را پس‌از ۱۰۳۹ نگاشته است .

تفسیریست در چندین مجلد، بنام یکی از شاهان صفویه سدهٔ یازدهم نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۲۸۲ و ۱۵ : ۲۴۴

522 ـ **موزهٔ بریتانیا Or ۸۴۳۴** : سدهٔ **۱۲** ، در فهرست «تفسیر عرش السماء» بدون یادی از نگارنده آمده است [نسخه‌ها۴ : ۶۶۱] .

عروة الوثقى

ازمیرزا محمد ابراهیم فرزند صدرالدین محمد شیرازی درگذشتهٔ ۱۰۷۰ ، درتفسیر آیت الکرسی ، در سه نمایش : بنام شاه عباس دوم صفوی (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) نگاشته است : ۱ـ دینی که پذیرای اکراه نباشد ۲ـ معنی‌طاغوت و کفر و ایمان ۳ـ مراد از عروةالوثقى . پدر و فرزند هردو بدین نام درتفسیر آیت‌الکرسی کتابی نگاشته‌اند. **آغاز :** آمنت بالله وحده لا شریك له، وکفرت بالجبت والطاغوت .

بنگرید : ذریعه ۴: ۳۲۹ و ۱۵ : ۲۴۹، ۲۵۲ .

523ـ **دانشگاه** ۲۴۵۴/۲۱ : نوشتهٔ **۱۱۰۱** در دارابگرد شیراز (ص ۳۳۹ـ۳۵۹) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۹۰]

524ـ **الهیات**۴/۳۳۹: شکسته نستعلیق گویا محمد فرزند محمد باقرکاشانی ، **۱۲۹۴** (۱۵۱پ ـ ۱۷۶پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۸۱]

525ـ **مجلس** ۴۹۴۳/۳ : نسخ تاریخ یاد نشده (۱۱پ ـ ۳۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

عروة الوثقى

ازملاصدر شیرازی،صدرالدین محمدفرزند ابراهیم،درگذشتهٔ ۱۰۵۰ ، درتفسیرآیت‌الکرسی **آغاز :** ابتغی فیض فضله العظیم و اتوجه الی الولی‌الکریم . . . الحمدلله الذی جعلنی ممن شرح صدره .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۳۱ و ۱۵ : ۲۵۲ روضات الجنات : ۳۳۱. کنی والقاب : ۳۷۲ مؤلفین مشاد ۵:۲۵۷ . فوائد الرضویه :۳۷۹ هدیة العارفین ۱ :۲۷۹. تاریخ ادبیات برون: ۲۸۰

526ـ **کربلا**، شیخ عبدالحسین طهرانی : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۵ : ۲۵۲] .

عروة المتقن

از محمد اشرف ورنوسفادرانی ، محمد فرزند ملاحیدر علی فرزند کابعلی درگذشتهٔ در ورنوسفادران اصفهان ۱۱۳۵ . تفسیر آیت ـ الکرسی است دریك مقدمه وسه باب ویك خاتمه ودرهر باب سه آیت رادرچند فصل تفسیر کرده وخاتمه درفضیلت قرائت قرآن. و بسال ۱۳۶۸ از روی خط نگارنده در اصفهان بچاپ رسیده است.

بنگرید : ذریعة ۴: ۳۲۹ و ۱۵: ۲۴۹.

527ـ **رضوی** ۳۴۶ تفسیر: نسخ **۱۱۵۰** آغاز افتاده، ۵۹گ ۱۷س [ف . رضوی ۴ : ۴۴۳] .

ف

فتحنامه

ازابن همام شیرازی، ازسدهٔ دهم (بنگرید روضة القلوب : ۴۹) تفسیریست منظوم ازسورهٔ فتح دریك هزاروسیصد وپنجاه بیت .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۵۳ .

528 ـ **دانشگاه** ۲۶۵۴/۱۰: نستعلیق **۹۰۳** ضمن کلیات او (ص۴۷۲ ـ ۵۶۷ هامش) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۵] .

فردوسیه

از عماد محمد طارمی، از سدهٔ دهم، بنام و دستور شمس الدین ابوالنصر مظفرشاه فرزند محمود شاه فرزند محمدشاه فرزند احمد شاه، (دیباچه) که گویا هفتمین پادشاه کشور گجرات باشد که بسال ۹۱۷ بپادشاهی رسید. تفسیر آیت ۱۵۹ سورهٔ انعام است : یوم یأتی بعض آیات ربك، ودرآن از حقیقت ایمان وتوبه سخن گفته است. **آغاز:** الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب بفضله علی العالمین .

529ـ **رضوی** ۳۴۰ تفسیر: نسخ، تاریخ یاد نشده، انجام افتاده، ۶۵ گ ۱۲ س [ف . رضوی ۴ : ۴۴۱].

ق

قصص الانبیاء

دربخش تاریخ و افسانه خواهدآمد.

قصص قرآن = تفسیر...

تفسیریست از سورهٔ بقره تا سورهٔ قصص ، و در آن بیشتر بقصص قرآن توجه داشته است **آغاز** : سورهٔ بقره بمدینة فرود آمده است ، بیست وپنجهزار وپانصد حرف است. . .

530ـ **ملك** ۵۸۷۵ : شکسته نستعلیق شیر علی ضرابی ، **۱۳۱۱** ، زرین ، ۳۹۸گ ۱۰ گ [رؤیت] در فهرست کتابخانه بعنوان «تفسیر» یاد شده است [ف. ملك، فارسی ۱۵۷]

ك

کشف الارواح = یوسف نامه

از پیر جمال اردستانی اصفهانی، جمال الدین محمد سیاح شیعی درگذشتهٔ ۸۷۹. یکی از رسائل اوست به‌نثر و نظم عرفانی در تأویل وتفسیر سورهٔ یوسف وخود آنرا بدین نام‌خوانده است، ولی چون داستان یوسف و زلیخاست «یوسف نامه» نیز خوانده شده‌است. **آغاز:** بنامت نامه‌ام را سربرگشایم ــ که اندر کوی عشقت می‌سرایم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۶۱ و ۱۸: ۱۰. دانشمندان آذربایجان: ۱۷۵. طرایق‌الحقایق ۲: ۱۵۹. آتشکدهٔ آذر: ۱۷۰. ریاض العارفین: ۸۵.

531– **دانشگاه** ۲۹۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱ - ۱۲**، برگ یکم وصالی شده، ۲۱۳ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۸۱]

532– **مجلس ۱۱۳۳**: شکسته نستعلیق **۱۲۵۳**، ضمن کلیات او (ص ۱ – ۲۹۷)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳: ۵۴۲]

کشف الاسرار و عدة الابرار

از رشید الدین ابوالفضل احمد فرزند ابوسعید (ابوبصیر) محمد میبدی، سدهٔ ششم‌که در ۵۲۰ نگاشته و ناظر به تفسیرخواجه عبدالله انصاری بوده است. این‌کتاب دردە جلد بسالهای ۱۳۳۱ – ۱۳۳۹ خ بکوشش علی‌اصغر حکمت بچاپ رسیده است.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۱۹. پیشگفتار چاپ حکمت. کشف الظنون۲: ۱۴۸۷. کتابشناسی دهساله: ۶۷. مؤلفین مشار ۱: ۲۱۶.

533– **او نیورسیته ۶۲۵**: از سورهٔ آل عمران تا انفال است. با تاریخ **۶۶۱** در پایان، ۱۷۵ گ. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۲۳۶۱ هست [فیلمها۱: ۱۵۸].

534– **نورعثمانیه ۴۷۴**: پیش ازسدهٔ **۷**، سوره‌های ۶تا۱۰ [ف. ادبیات ۲: ۳۰]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۵۷هست [فیلمها۱: ۱۵۸].

535– **موزهٔ بریتانیا Or ۱۱۰۱۸**: سدهٔ **۷-۸** [نسخه‌ها۴: ۶۶۱].

536 **او نیورسیته ۶۲۴** ف: سدهٔ**۷-۸** ازآغازتامیانهٔ سورهٔ بقره [ف. ادبیات ۲: ۳۰] ۳۳۳ گ ۳۳س. فیلم آن در دانشگاه ش۲۴۳ هست [فیلمها۱: ۱۵۸].

537– **نورعثمانیه ۴۴۴**: سدهٔ **۸**، جلد سوم، از آیت ۱۴۷ سورهٔ ۴ تاآیت ۱۱۹ سورهٔ ۹ [ف. ادبیات ۲: ۳۰].

538 – **طوپ قوپ سرای** اوچنچی احمد ۲۳: نوشتهٔ پیش از **۷۰۰**، با تاریخ تملیك ۸۲۳، شش جلد. عکس آن در ادبیات ش ۲۷ هست [ف. ادبیات ۲: ۳۰].

539– **اسعد افندی ۱۴۶**: نوشته**۷۲۶** جلد ۷ و ۸، سوره‌های ۲۶ تا ۱۱۴ [ف. ادبیات ۲: ۳۰].

540– **ادبیات، حکمت ۲۴۶**: نوشتهٔ **۷۳۳** ازمؤمنون تاصافات [ف.ادبیات ۲: ۳۰]

541– **ادبیات۳ ۳۴۷/**حکمت: نسخ‌سدهٔ **۸-۹**، ازاواخربقره تامیانهٔ آل عمران. نسخه ازآن‌مفتاح بوده‌است. [ف: ادبیات۲: ۶۲ و ۳۰]

542– **ادبیات ۳۵۱** حکمت: نسخ سدهٔ

۸-۹، از واقعه تا بروج، نسخه از آن محیط طباطبائی بوده است [ف. ادبیات ۲ : ۳۰].

543- **کابل** میر کازرگاه هرات، غلام حیدرخان: نسخ ابوالثنا محمود فرزند رجب فرزند عمر، ۱۲شعبان **۸۳۱**، ازمریم تاسجده عکس آن در ادبیات ش ۲۶ هست [ف. ادبیات ۲ : ۳۰].

544،545 - **مدینه**، محمودیه ۱۷۱ و ۱۷۲ : نخستین از میانهٔ اعراف تا بخشی از اعراف، دومی‌ازدنبالهٔقصص‌است‌تاپایان قرآن‌بهم پیوسته، نسخ یك نویسندهٔ ع۱۶ **۸۴۸/**، جزء ۲ و ۳ است[نسخه‌ها ۵ : ۵۷۱].

546 - **سلیمیه**، **ملت ۴۱** : سدهٔ ۹، از نور تاپایان صافات، ۲۴۹گ [ف. ادبیات ۲ : ۳۰].

547 - **سلیمیه**، **ملت ۴۲** : نوشتهٔ ابراهیم العمری، در**۹۰۶** ربع دوم ازانعام تا داستان ذی‌القرنین از کهف، ۵۶۲گ [ف. ادبیات ۲: ۳۰].

548 - **او نیورسیته**. ۶۲ف : نستعلیق سدهٔ**۱۱**ازکهف تاآیت۶۱فرقان، ۲۶۹گ[ف. ادبیات۲: ۳۰].

549 - **الهیات ۱/۱۸** آل آقا : نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲**، از سورهٔ بقره‌است، آغاز افتاده [ف .الهیات۱: ۷۱۱].

550- **الهیات ۲/۱۸** آل آقا : نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲**، آل عمران تا پایان مائده [ف. الهیات ۱ : ۷۱۱].

551- **ینی‌جامع سلیمانیه ۴۳**: نسخ ابراهیم فرزند ابی‌اسحاق مرشدی امام حافظ، از سورهٔ سجده تا پایان‌کتاب، گویا در **۱۱۲۱** برای فصیح‌الدین احمد، زرین، یازده جلد، عکس‌آن در ادبیات ش ۲۸ هست [ف. ادبیات ۲ : ۲۹].

552- **رضوی** ۱۷۶تفسیر: نسخ، تاریخ یاد نشده، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، جلد یکم، از آغاز تا نیمهٔ بقره، ۳۶۷ گ ۲۱ س [ف. رضوی:۱].

553- **پاریس**S. P. ۸۰/۷ : بخشی ازآن و در تفسیر سورهٔ نجم‌است. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۷].

کلمات الیونسیه

از ناشناس، گزارش : و ذوالنون اذ ذهب مغاضباً . . . و کلمهٔ توحید و خواص آن است بنام فتحعلی‌شاه قاجار. **آغاز** : الحمدلله‌الذی جعل‌الذکرجلاء‌للقلوب. . . اما بعد، درروزی مبارکتر ازشب قدر.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۱۲۱.

554 **دانشگاه ۱/۳۲۱۸**: نستعلیق شاه محمد فرزند علی‌خان، در**۱۲۴۳** (۱ر - ۲ر) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۷۵].

کنز الدقایق و بحر الغرایب =

کنز الحقایق و بحرالدقایق

از میرزا محمد فرزند محمد رضا فرزند اسماعیل‌فرزندجمال‌الدین‌قمی‌مشهدی، نگارندهٔ «سلم الدرجات» و جز آن،شاگرد مجلسی دوم (م۱۱۱۰) تفسیریست‌درچهارجلد، که‌در۱۰۹۷ جلد یکم آن بپایان رسیده و در ۱۱۰۲ مورد تقریظ استادش مجلسی قرار گرفته. **آغاز** : (ج۱) الحمدلله‌الذی انزل علی عبده الکتاب، وجعله‌للناس بشیراً.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۵۱، ۱۵۳.

555- قم، سید شهاب الدین تبریزی : جلد یکم تا سورهٔ انعام ، تاریخ انجام نگارش پنجشنبهٔ ۷ج۲/۱۰۹۴ یادشده[ذریعه۱۷: ۱۵۳]

556 - رضوی . . . جلد دوم و سوم آن [ذریعه].

557- سپهسالار: . . . جلد دوم وسوم آن [ذریعه].

558- کربلا، شیخ عبدالحسین طهرانی: جلد یکم آن تا آیت ۱۶۴ آل عمران ، آغاز برابر نمونهٔ یادشده [ذریعه] .

559- نجف، شیخ محمد رضا فرج‌الله : جلد چهارم ، ازیاسین تاپایان ناس [ذریعه]

560 راجه فیض‌آباد . مادی ۲ : هر چهارجلد [ذریعه] .

کیمیای سعادت

تفسیر سورهٔ یوسف و جز آن است .

561 - موصل ، مدرسهٔ احمدیه ۸۲ : تاریخ و نشانیهای دیگری از آن یاد نشده [ف. مخطوطات موصل : ۲۸] .

ل

لطایف التفسیر = تفسیر

لطایف العرفان = تفسیر

از زاهد درواجکی (ص ۱۶).

لطایف غیبی و عواطف لاریبی

از احمد فرزند زین‌العابدین‌علوی عاملی جبلی، شاگرد میرداماد (م ۱۰۴۱)، درگذشته میان سالهای ۱۰۵۴ - ۱۰۶۰. تفسیر آیتهای قرآن در بارهٔ اصول دین و مبدأ و معاد است باعنوانهای لطیفه، لطیفه. وازفاتحه آغازکرده ولی دیگر سوره‌ها را ترتیبی نداده است. ودر هامش نسخهٔ اصل‌کتاب‌را بهشاه صفی (۱۰۳۸- ۱۰۵۲) پیشکش کرده است . **آغاز :** بعد از حمد مبدعی که سبعهٔ معلقات هفت آسمان نمونه‌ای از بدایع .

بنگرید : ذریعهٔ ۱: ۲۳۷ ، ۱۵۹ و ۱۸: ۳۱۷ .

562- دانشگاه ۷۴ : نستعلیق ۱۰۴۴، نسخهٔ اصل بخامهٔ نگارنده با خط خوردگیهای بسیار ، خود تاریخ نگارش را خط زده است ، زایچهٔ ۲۶ع۱/۱۰۲۹ را دارد، ۱۳۷گ ۱۷ س. نمونهٔ خط نگارنده درفهرست عکس برداری شده است. [ف. دانشگاه ۱ : ۱۸۸].

563- دانشگاه ۲۴: نسخ خوب، نسخهٔ پاکنویس اصل ، و نیز خط خوردگیهایی از نگارنده و حاشیه هایی از همو ، ناقص، تنها ۱۶گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱ : ۱۸۹] .

564- سپهسالار ۱/۸۲۳۴ : نستعلیق پیربوداق بای دکنی، ۱ رجب ۱۰۸۰، از روی خط نگارنده (۱پ - ۲۱۷ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۴۷۷] .

565- الهیات ۲۲۰ب : نسخ سدهٔ ۱۱ ۲۳۴گ ۱۷ س [ف. الهیات۱ : ۱۱۸].

566 - رضوی ۱۸۱ تفسیر : نسخ ، تاریخ یاد نشده، ۲۱۸گ ۱۹س[ف. رضوی۱]

لوامع التأویل

از محمد معصوم فرزند محمد امین فرزند علی فرزند حسین استرآبادی ، که بروزگار شاه عباس دوم (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷) میزیسته است . ترجمه‌ایست از « الآیات الظاهرة فی

فضائل العترة الطاهرة» سید شرف الدین حسینی استرآبادی از سدهٔ دهم. که از هرسوره فضایل امامان را گزیده و تفسیر کرده است. ترجمه ایست با افزودگیها از خود او بدستور محمد مؤمن (گویا همان استرآبادی). در تاریخ ترجمه گوید: (یك جمعیت ازحقایق لبریز). **آغاز:** صدرالکتاب صحیفهٔ آمال مفسران آیات.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۳۰۴ و ۱۸۹ : ۳۶۵.

567- **مجلس** ۲۰۰۹ : نسخ ممتاز سدهٔ **۱۱**، زرین، نسخه برای شاه‌عباس نوشته شده، آغاز برابر، ۶۶۸ گ ۲۱ س [ف. مجلس ۶ : ۷].

568- **دانشگاه** ۲۳۵۶ : نسخ غلامحسین فرزند ابوالحسن کشمیری، چهارشنبهٔ ۲۰/۱۰ **۱۱۲۸**، مقابله‌شده، آغاز برابر نمونه، ۲۶۵ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۹ : ۹۶۲].

م

مبین

از نورالدین محمد کاشی، محمد فرزند مرتضی، معروف به نورالدین اخباری، که «حقایق القدسیه» را بسال ۱۱۰۵ نگاشته، ودر ۱۱۱۴ بفرزندش اجازهٔ روایت داده است. تفسیریست کوتاه در حدود ترجمه. **آغاز:** بعد از ادای شکر نعمای بی‌متناهی آلهی.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۲۶۰، ۲۲۸ و ۴ : ۷۹۷ و ۸ : ۱۱۹. مؤلفین مشار ۵ : ۷۹۸. فوائد الرضویه : ۶۳۴.

569- **رضوی** ۱۸۲ تفسیر: نسخ **۱۲۷۴**، ۲۷۲ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۱].

مجمع البحار

ازمظفرعلیشاه نعمت‌اللهی کرمانی، محمد تقی فرزند کاظم طریقتی، کشته به سم ۱۲۱۵ (بنگرید: بحرالاسرار : ۶) گزارش منثور همان «بحرالاسرار» اوست: در یك مقدمه و دو مقصد (فصل) و یك خاتمه: مقدمه در شرح امهات بحار وجود. مقصد ۱- کیفیت انشعاب بحور دهگانه ۲- تقسیم بحوراکوان. خاتمه درگزارش حدیث انانقطة تحت الباء. که در ۱۵ رجب ۱۲۰۸ بانجام رسیده و در ۱۳۲۳ بچاپ رسیده است. **آغاز:** حمدله ... و بعد چنین گوید... که چون فقیر بنظم مثنوی بحرالاسرار در تفسیر فاتحة الکتاب.

بنگرید: ف. مشار: ۱۳۸۰. طبقات اعلام الشیعه ـ کرام : ۲۲۵.

570- **مجلس** ۱۷۸۳ : شکسته نستعلیق محمدحسین فرزند اسماعیل فرزند حسین تفرشی باتاریخ **۱۲۴۰** بهمین خامه در دفتر، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۲۸۲].

571 - **دانشگاه** ۵۲۰۳/۱ : نستعلیق ۵ ج ۱/ **۱۲۶۰** (۲پ - ۶۱ پ) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۹].

572 - **سپهسالار** ۱۲۱۱ : شکسته نستعلیق، دوشنبهٔ ج۲ **۱۲۶۲**، ۹۱ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۰۹].

573- **فرهاد معتمد** ۱۷ : نسخ جعفر فرزند محمد حسین کاشانی، ع۲ ۲۶/**۱۲۶۸** [نسخه‌ها ۳ : ۲۱۳].

574- **رضوی** ۳۶۴ : شکسته نستعلیق ۱۵ شعبان **۱۲۶۸** در تهران، ۸۰ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۴ : ۴۵۰].

575- الهیات ۷۷۹ د: نستعلیق محمد فرزندابوالحسن‌فرزند حسن، ۶ذیحجهٔ ۱۲۷۵ ۱۶۰ گ ۱۲ س [ف. الهیات ۱ : ۱۲۳]

576- ملک ۵۴۶۵/۱: شکسته نستعلیق محمد حسین فرزند خواجه محمد ربیع ، غرهٔ ج۲/ ۱۲۸۴ (۱پ - ۱۱۹ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

577 - دانشگاه ۳۷۹۴/۴ : نستعلیق نصرالله فرزند احمد نراقی، ۱۲۹۴ در تهران (ص ۱۱۸-۱۶۵)، انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۸۰].

578- دانشگاه ۲۲۲۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۸۶ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۹ : ۸۹۷]

579 - ادبیات ۲۸۶/۳ حکمت : نستعلیق سدهٔ ۱۳، با تاریخ ۱۲۸۷ در دفتر ، انجام افتاده [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

580- سپهسالار ۵۲۲۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، بخش یکم آنست ، ۶۹ گ ۱۱ س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۰۹] .

581- الهیات ۲۳۷ب : نستعلیق علی فرزند حاج‌میرزا محمود نظام‌العلماء ، ۶ صفر ۱۳۰۳، برای‌میرزا آقاخان‌فرزندمؤتمن‌السلطنه سرتیپ [ف. الهیات ۱ :۱۲۳].

582 - دانشگاه ۲۰۱۰/۱ : نستعلیق پایانج۱/ ۱۳۲۹ (۲ر - ۴۷ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۶۳۰] .

583- دانشگاه۴۱۳۶: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۱] .

المختار من کتب الاخبار

گویا ازسدهٔ هفتم، ترجمه و تفسیریست از قرآن ودرنسخه ۷۵ مجلس ازسورهٔ فاتحه است تا نحل .

584- مجلس ۷۵: نسخ و ثلث آمیخته برقاع، پیرامون ۶۰۰ - ۶۵۰، ازسورهٔ بقره: و اذا قلنا للملائکة اسجدوا . . . آورده‌اند کی ابلیس وقتی به‌آدم رسید و گفت ای‌آدم بدانك ترا روی سپیذ داذند، وماراسیاه‌غره‌مشوکی‌مثال ماهمچنانست، ۴۳۸ گ ۲۵ س [ف. مجلس ۲: ۳۶] .

مدارالافهام وتفسیر آیة ثمانیة ...

از حسین خوارزمی ، تفسیر آیت : ثمانیة من‌الضأن اثنین. در دومقاله، که در ۱۶ ذیقعدهٔ ۸۳۱ در کنار دریای خزر پیرامون مازندران نگاشته است .

585- بایزید ولی الدین ۱۸۲۵/۱۶ نوشتهٔ ۷ج۱/ ۸۵۱ درابرقوه (۲۰۸ - ۲۴۳) فیلم‌آن دردانشگاه ش۴۴۲ هست همراه‌با۲۷ گفتار دیگرکه همه باید ازصاین‌الدین خجندی باشد، به‌آنچنانکه درص ع آمده [فیلمها: ۴۷۸]

مرآت المراقبین

تفسیریست بفارسی و عربی، بروش تأویل صوفیان برسراسر قرآن به‌اختصار ، و شعر - هایی از«مثنوی‌معنوی» ونام‌بسیاری ازکتابهای تفسیر درآن‌آمده‌است. **آغاز:** حمدله. والصلاة علی رسوله‌الامین ... قال النبی ص طلب العلم فریضة .

586- دانشگاه ۲۹۰۸ : نسخ سدهٔ ۱۱ ۱۲ ، نام کتاب در دیباچه آمده است، ۲۰۱ گ ۱۹ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۳] .

مصباح الخزاین

از محمد جعفر لاهیجانی ، در عرفان و تفسیر و تأویل آیتهای قرآنی بشیوهٔ عرفانی . **آغاز** : نحمدك‌اللهم یاعزیزیاوهاب.

587 – **مجلس** ۵۲۰۲ فهرست نشده : نستعلیق ۲۷ محرم **۱۲۵۵** ، ۹۰گ ۱۹س .

مظهرالتبیان فی ترجمة الاتقان

از سید علی‌اکبر فرزند مرتضی طباطبائی یزدی، مدرس مدرسهٔ منصوریهٔ شیراز، زنده در ۱۲۹۸ . ترجمهٔ « الاتقان فی‌علوم القرآن » سیوطی (م۹۱۱) است بخواهش شاهزاده حاج معتمد الدوله فرهاد میرزا فرمانروای فارس **آغاز:** الحمدلله‌الحنان‌المنان‌الذی‌خلق‌الانسان و علمه‌البیان .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۸ .

588– **رضوی** ۴۷۶ تفسیر: نسخ محرم **۱۲۹۸**، بروزگار نگارنده ، جلد یکم است ، ۱۸۷گ ۳۳س [ف. رضوی ۴ : ۴۵۴] .

مفتاح الابواب فی شرح فاتحة‌الکتاب = تفسیر سورهٔ فاتحه

از شاه نعمت‌الله ولی .

مفصل البیان فی‌علم القرآن

ترجمه‌ایست‌از«مجمع‌البیان‌لعلوم‌القرآن» ابوعلی فضل طبرسی (۴۷۰ – ۵۴۸) ترجمه از آقا محمد شهیر به ملا آقا ، زاده در تهران ۱۲۲۵ ، که درقریه ساوجبلاغ تهران میزیسته بسال ۱۲۹۴ از آغاز تاپایان جزء شانزدهم را بپارسی در آورده است و امیدوار بود، که بقیه را نیز انجام دهد (پایان جزء ۱۶) .

بنگرید: هدیة‌العارفین ۱ : ۸۲۰. مؤلفین مشار ۴ : ۸۴۵ . کشف‌الظنون ۲ : ۱۶۰۲ . فوائدالرضویه : ۳۵۰.

589 – **دانشگاه** ۳۹ : نستعلیق خود نگارنده، **۱۲۹۴** ، جلد یکم است از فاتحه تا مائده ، ۲۳۳گ ۳۹س .

590 – **دانشگاه** ۴۰ : همان نستعلیق نگارنده ، جلد دوم است ازکلمهٔ پس‌ازجلد یکم آغاز و به آیهٔ ۶ – ۱۱ مریم پایان می‌یابد ، ۳۰۴گ ۳۰ – ۳۳س

591 – **دانشگاه** ۴۱ : همان نستعلیق مترجم، غرهٔ ج۲/ **۱۲۹۴** ازیاسین‌است تاسورهٔ ناس، ۳۶۰گ ، ۳۰ – ۳۵ س [ف . دانشگاه ۱ : ۲۲۰]

مفیح الکرامه

ازابوالحسن علی‌فرزند میرزا محمد حسن فرزند عبدالرسول زنوزی خویی حسینی فانی. (بنگرید : تحفهٔ جهان : ۱۰) در تفسیر سورهٔ یوسف است که پس از مرگ فرزند خود میرزا حسن ساخته است. **آغاز** : خداوندیرا ستایش میکنم که دانندهٔ نهان است و دارندهٔ جهان .

592– **دانشگاه** ۱/۲۹۸۲ : نسخ ، با تاریخ **۱۲۶۵** در دفتر (ص ۱ – ۵۲۲) همراه « تحفهٔ جهان » وچند گفتار دیگر منسوب بهءو [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۹۴] .

منهاج التأویل فی التنزیل

تفسیریست عرفانی‌شیعی ازسورهٔ نباوانشقاق و از بروج تا پایان قرآن ، که بسال ۱۱۱۰ نگاشته شده است .

593– **شیراز، خانقاه احمدیه** ۲۷۵/۱ نوشتهٔ ۱۰ذیقعدهٔ **۱۱۱۰** هفت‌ماه پس ازنگارش با یك واسطه از روی خط نگارنده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳] .

منهج الصادقین = منهاج الصادقین

ازملافتح‌الله فرزند شکرالله شریف کاشانی

از سدهٔ دهم (بنگرید : خلاصة المنهج :۴۵) . تفسیر بزرگ اوست که بارها بچاپ رسیده‌است. واین جز «ترجمان القرآن» اوست.

بنگرید : ف. مشار : ۱۵۲۴ . ذریعه۴: ۱۲۷ .

594 – **رضوی** ۳۸۰ تفسیر : نستعلیق **۹۸۲** ، از نویسندهٔ شمارهٔ ۳۸۱ رضوی، انجام افتاده، زرین، جلد چهارم، ۳۲۲گ ۱۸س.

595– **رضوی** ۳۸۱ تفسیر : نستعلیق محرم **۹۸۳**، از نویسندهٔ شمارهٔ پیشین، زرین، از اواخر فرقان است تا پایان فاطر، ۳۰۸گ ۱۸س [ف. رضوی ۴: ۴۵۶].

596– **دانشگاه** ۳۷۲۰: نستعلیق غیاث الدین فرزند مهدی حسینی، پنجشنبهٔ ۱۷رجب **۹۸۴**، در شصت سالگی در راه عتبات عراق ، از روی نسخهٔ نگارنده وبوداو، جلد یکم‌است: فاتحه تاآل‌عمران تاریخ‌نگارش‌را نویسنده ۱۹ محرم ۹۷۰ یاد کرده [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۰].

597– **تهران**، ملك‌الشعراء بهار۲۲۴: منتقل شده به‌مجلس : نسخ سدهٔ **۱۰–۱۱**، نیمهٔ دوم تاپایان‌جلدچهارم‌است [نسخه‌ها ۵ :۶۷۰]

598– **تهران، ملی۸۱ف**: نستعلیق‌ونسخ نظرعلی، پنجشنبهٔ ۱۴ع۱/ گویا**۱۰۵۰**، ۲۲۲ گ ۲۱س [ف. ملی ۱: ۶۹].

599– **ملی** ۲۳۱ف: نسخ سدهٔ **۱۱** ، از مریم است تاملائکه، ۸۳۳ گ ۲۱س [ف. ملی ۱ : ۲۳۷] .

600– **شیراز**، مسجد جامع عتیق : نسخ سدهٔ **۱۱**، تا پایان سورهٔ تحریم [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۸] .

601 – **سلطنتی کپنهاك** ، کریستن سن: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ازیاسین به‌بعد [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۵] .

602– **فرهادمعتمد** ۱۹۴: نسخ محمد محسن فرزند حاجی محمد حسین ، یکشنبهٔ ۳ صفر **۱۱۰۵** ، از سورهٔ نساء آغاز شده، مالك ومصحح‌فرهادمیرزا ۱۲۹۰ [نسخه‌ها ۳:۲۴۴]

603 – **ملی ۷۴ ف** : نستعلیق گویا سه‌شنبهٔ ج ۱/**۱۱۱۳** ، که درفهرست کتابخانه تاریخ نگارش یاد شده، از مجادله است تاناس ۱۵۲ گ ۳۶س [ف. ملی ۱ : ۶۴] .

604– **ملی** ۱۲۵ ف : نسخ و نستعلیق ، سدهٔ **۱۲**، ازبقره است تا توبه (ج۵) ۲۶۱ گ ۲۳س [ف. ملی ۱ : ۱۱۶] .

605– **ملی** ۴۰ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، از آیت ۶ سورهٔ سجده است تا اخلاص ، ۳۳۳ گ ۲۶س [ف. ملی ۱: ۲۹].

606– **تهران‌ملی**۸۷ف: نستعلیق‌خوش، سدهٔ **۱۲**، بخش یکم است : مقدمه درده فصل و تفسیر فاتحه وبقره، آغاز برابر نمونه ، ۴۵۴ گ ۲۵س [ف . ملی ۱ : ۷۵] .

607– **سلطنتی کپنهاك**، کریستن‌سن: نسخ محمد فرزند حسین بروجردی ، سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۵] .

608– **دانشگاه ۵۰۲۳**: نسخ سدهٔ**۱۲**، زرین ، جلد یکم است ۳۴۱ گ ۲۷ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۹] .

609– **مجلس** ۲۰۱۲ : نسخ تاریخ یاد نشده، زرین، ازنساء است، تاپایان توبه (ج۲) ۴۹۲ص ۳۰س [ف. مجلس ۶ : ۱۰].

610– **سپهسالار** ۱۹۴۰ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، از توبه است تاکهف ، ۱۴۱ گ ۳۳س .

611- **سپهسالار** ۱۹۹۵: نستعلیق خوب تاریخ یادنشده، ازیاسین‌است تاپایان الرحمان انجام افتاده ، ۲۸۸گ ۲۳س [ف . سپهسالار ۱ : ۱۷۷] .

612- **ملی** ۱۶۷ ف : نسخ ، تاریخ یاد نشده، ازشعراءاست تااحقاف، بامهر ناصرالدین شاه قاجار ، ۴۲۷ص س۲۳ [ف. ملی۱:۱۸۲]

613 - **رضوی** ۲۱۳ تفسیر : نسخ ، تاریخ یاد نشده ، از نساء است تاپایان نفال ، ۳۱۴گ ۲۵س [ف. رضوی ۴ : ۴۶۷].

614- **شیراز، مسجد جامع عتیق :** نسخ عبدالرضا فرزند حاجی محمد باقر فرزند حاجی عبدالرضا فرزند شکرالله فرزند عارف . نیمهٔ دوم تا پایان جلد چهارم ، مریم تا فاطر است [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۸] .

مواهب علیه = تفسیر حسینی

از کمال‌الدین حسین واعظ کاشفی بیهقی سبزواری درگذشتهٔ ۹۱۰ (بنگرید : جواهر-التفسیر : ۴۲)، بنام امیر علیشیر نوائی (۸۴۴ - ۹۰۷) در محرم ۸۹۷ آغاز و در دوم شوال ۸۹۶ بانجام رسانیده‌است. دردیباچه می‌نویسد چون جلد یکم «جواهرالتفسیر» بانجام رسید، و در مجلات سه گانهٔ دیگر تأخیر افتاد بخاطر رسید، تفسیر کوتاهی برای امیر علیشیر بسازم ، تابموقع مجلدات «جواهر» را نیز بنگارم . و بکوشش محمد رضا جلالی نائینی بچاپ رسیده است . **آغاز** : بعد ازتمهید قواعد محامد الهی و تأسیس مبانی ثناخوانی .

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۴۴۶ و ۲ : ۱۸۹۶. استوری۱:۱۲:۱۱۹۵(نسخه‌ها) . ف. مشار: ۱۵۲۸ .

615- **مجلس** ۲۷۹۸/۲ : نسخ خوش سدهٔ **۱۰ - ۹** ، نسخه مشوش صحافی شده(ص ۹۶ - ۹۹) تنها چهارصفحهٔ آغازکتابست [ف. مجلس ۱۰ : ۷۷] .

616 - **قاهره** ، دارالکتب ۱۲ تفسیر فارسی طلعت: نوشتهٔعلی فرزند محمود مدعو به سلامی ، اواخر ع۱/ ۹۰۱، ۳۳۴ گ ۲۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰۶] .

617 - **مشهد ، عبدالمجید مولوی** ۶۳۸ : نستعلیق ع۹۳۸/۱ [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۱]

618 - **یزد** میرزا حسن محمودی : نستعلیق فضل‌الله تبریزی، صفر **۹۳۸** ، زرین [نسخه‌ها ۴ : ۴۵۸] .

619 - **ادبیات** ۲۵۹ حکمت : نسخ یادگارمحمدفرزند محمدتونیانی، ع۹۳۳/۲، از کهیعص تا پایان قرآن [ف.ادبیات۲ :۶۹]

620 - **مجلس** ۴۶۵۴ : نستعلیق ریز زیبای **۹۳۴** ، آیتها نسخ، ۱۲۵۳ ص ۲۷ س [رؤیت].

621-**قاهره**، دارالکتب۵م‌تفسیرفارسی: نوشتهٔ حسن فرزند علی فرزند محمود عمادی، **۹۳۶** ج ۱ و ۲ است ، ۷۲۶ گ ۲۱س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۰۵] .

622- **قاهره**، دارالکتب۷ تفسیرفارسی طلعت : نوشتهٔ محمد فرزند علی فرزند محمد المصلح‌الگیلکی ، ۱۲ ذیحجهٔ **۹۴۰**، ۷۳۲گ ۲۳س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰۵].

623 - **الهیات ۱۸۸**ب : نسخ محمد فرزند علی فرزند احمد حسینی؛ ج ۹۴۶/۱، از کهف است تا پایان قرآن ، درهامش خط ابوالخیر محمد فرزند محمد حائری قاری در

۱۰ ج ۹۳۳/۲ (؟) هست که میگوید حواشی از منست ، ۴۱۶گ ۲۲ س [ف . الهیات ۱ : ۴۲۶] .

624- پاکستان ، موزهٔ ملی : نسخ ، **۹۴۵**، زرین [راهنمای کتاب ۱۰ : ۲۷۶].

625 - سپهسالار ۱۹۹۱ : نستعلیق **۹۵۱**، زرین ، از مریم است تا پایان قرآن ، ۳۰۵گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۱ : ۱۸۱] .

626 - قاهره ، دارالکتب ۶ م تفسیر فارسی : نوشتهٔ علی فرزند محمود کورانی ۱۷ع ۹۵۴/۱، زرین ، ۶۵۷گ ۲۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰۵] .

627- قاهره، دارالکتب۲ تفسیر فارسی طلعت : نوشتهٔ هدایةالله فرزند یوسف قزوینی، چهارشنبهٔ سلخج۱/ **۹۶۱**، ۷۲۳گ ۳۵س [ف مخطوطات ۲ : ۲۰۵] .

628-تهران، ملی ۹۷۹: نسخ‌سوم سال **۹۷۰**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۶۱۲گ۱۷ س [جواهر الکلام : ۲۹ - ف. ملی ۲: ۵۳۶]

629- سپهسالار ۱۹۸۹ : نسخ خوب حسن‌فرزند علاءالدین حسنی، در**۹۷۳**، زرین ۵۰۹گ ۳۱س[ف. سپهسالار ۱ : ۱۸۱] .

630- اصغرمهدوی۲۱۳: نسخ‌ترکی عبدالباقی سمرقندی، ۱رجب**۹۷۴**، درشام، جلد ۲ ، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۲: ۱۳۲].

631- رضوی ۱۸۳تفسیر: نسخ سیدی محمدنصرالله عطاءالله، **۹۷۴**، آغازبرابرنمونه زرین، ۴۹۸گ۳۰س [ف. رضوی ۴ : ۴۵۷]

632- قاهره، دارالکتب۱۱تفسیرفارسی طلعت: نسخ **۹۷۷** ، زرین ، ۶۳۸ گ ۲۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰۵].

633- رضوی ۱۸۴ تفسیر : نستعلیق محمدشاه فرزند محمدشاه (؟) طبسی، **۹۸۱** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، وقف شاه عباس ۱۰۱۷، ۵۵۱گ۲۸س [ف. رضوی ۱ : ۵۹]

634- رضوی۱۸۵ تفسیر: نسخ‌برهان الدین‌اسدالله، ۲شوال**۹۸۸**، آغازبرابرنمونه، وقف شاه عباس ۱۰۱۷، ۴۷۶ گ ۲۵س [ف . رضوی ۱ : ۵۹]

635- تهران، اصغر مهدوی۱۸۰: نستعلیق سدهٔ**۱۰**: پایان افتاده، فرسوده [نسخه ها ۲ : ۱۳۲] .

636- دانشگاه ۵۳۵۷/۱ : نستعلیق خان‌محمد خواندملك یوتهاری، سدهٔ **۱۰-۱۱** وقف ۱۰۶۱ (۱پ - ۱۶پ) از سورهٔ عم تا پایان قرآن است [ف.دانشگاه ۱۵: ۴۲۱۶].

637- دانشگاه۱۳۴۴: نسخ‌عبدالواحد فرزند عبدالصمد قدوائی ، سدهٔ **۱۱** (نویسندهٔ شمارهٔ‌پسین)، زرین، جلد۱، ازفاتحه تاکهف.

638- دانشگاه ۱۳۴۵ : نسخ همان عبدالواحد، رجب **۱۰۰۲** ، جلد ۲، از مریم تاپایان قرآن [ف. دانشگاه ۸ : ۳۴].

639- آصفیه ۲۷۲ تفسیر: نوشتهٔ لاله حافظ ۱۰۰۷ ، زرین ، ۹۷۹ ص ۲۳س [ف . آصفیه، عثمان علی ۱: ۴۰۸].

640- تهران، ملی ۱۷۵ف: نستعلیق و نسخ، رمضان **۱۰۱۱**، از کهف است تاپایان ملائکه، آغازافتاده، ۲۸۵گ ۱۸س [ف. ملی ۱ : ۱۷۹].

641- قاهره، دارالکتب ۱ تفسیر قوله فارسی : نسخ سید نورالدین فرزند مصطفی حسینی ، **۱۰۱۹**، ۲۹۳ گ [ف . مخطوطات ۲ : ۲۰۶].

642 - دانشگاه ۳۱۸۲/۲ : نسخ

غلامحسین فرزند شمس‌الدین علی‌افینی، نزدیك ۱۰۲۴، از یاسین است تا نیمی از تکاثر (ص ۱۴۷ ـ ۳۱۱) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۲]

643ـ **قاهره،** دارالکتب ۳ تفسیر فارسی طلعت : نوشتهٔ محمد قلی ملك علی، غرهٔ رجب ۱۰۳۹، ۳۴۳ گ ۳۴ س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۰۵] .

644 ـ **قاهره ،** دارالکتب ۱۳ تفسیر فارسی طلعت : نستعلیق زیبای یار محمد ، ۲ رمضان ۱۰۴۶ ، زرین، آغاز افتاده، ۳۴۰ گ ۲۵ س . [ف . مخطوطات ۲ : ۲۰۵] .

645ـ **قاهره،** دارالکتب ۴ تفسیر فارسی طلعت: نوشتهٔ دوشنبهٔ ۷ ع‌۲ /۱۰۴۶، ۳۱۶ گ ۲۵ س [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۵].

646ـ **رضوی** ۱۸۶ تفسیر : نستعلیق قاسم علی فرزند محمود موسوی، ۱۰۴۹، آغاز برابر نمونه، زرین، وقف سلطان مصطفی میرزا صفوی ۱۰۵۹، ۸۲۵ گ ۲۲ س [ف. رضوی ۱]

647ـ **رضوی** ۱۹۰ تفسیر: نستعلیق و نسخ ۱۰۶۱ ، از آغاز تا سورهٔ حمد افتاده ، ۴۳۱ گ ۲۶ س [ف. رضوی ۱]

648 ـ **سلطنتی کپنهاك** ، مجموعهٔ قدیم : نسخ و نستعلیق محمد معصوم مشهدی ، ۱۰۶۴ ، و بخش اول آنرا حاجی طهماسبقلی بیك نوشته است [نسخه‌ها ۵ : ۶۸۹] .

649ـ **آصفیه** ۲۶۴ تفسیر : نستعلیق خوش ع‌۲ /۱۰۶۹ ، ۵۴۰ گ ۲۷ س [ف . آصفیه ، عثمان ۱ : ۴۰۸] .

650ـ **تهران، اصغرمهدوی** ۱۷۴: نسخ سه‌شنبهٔ ۲۷ صفر ۱۰۷۶، جلد ۱ [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۲] .

651ـ **شیراز ،** خانقاه احمدیه ۲۷۱ : مؤرخ ۱۰۸۲ ، نویسندهٔ نسخه آنرا «ترجمة الخواص» پنداشته [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۸] .

652ـ **سپهسالار** ۱۹۴۴: نسخ ۱۰۸۶ از یاسین تا پایان قرآن است ، ۵۱۳ گ ۱۷ س [ف . سپهسالار ۱ : ۱۷۸] .

653 ـ **آصفیه** ۲۷۱ تفسیر : نوشتهٔ خوش نور محمد کاتب، ۱۰۹۱ ، زرین، ۹۳۵ ص ۲۱ س [ف. آصفیه، عثمان علی ۱: ۴۰۸].

654ـ **مجلس** ۲ /۲۳۸۷ فهرست نشده: سدهٔ ۱۱ (ص ۹۶ـ۱۸۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷]

655ـ **دانشگاه** ۵۲۶۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، برگ پایان‌نونویس [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۵].

656ـ **ادبیات** ۴۵۹ جوادی: نسخ‌سدهٔ ۱۱، نیمهٔ نخستین است، موریانه خورده .

657ـ **یزد جامع کبیر** ۹ ـ ۲۹۲ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، ازکهیعص تا پایان قرآن است .

658ـ **یزد ، جامع کبیر :** نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، نیمهٔ دوم ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۱۵] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۵۰۰ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۰].

659ـ **دانشگاه** ۲۶۴۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین‌کامل [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۱۷].

660ـ **دانشگاه** ۲۶۷۵/۱ : نسخ سدهٔ ۱۱، زرین، از آغاز است تا بنی‌اسرائیل، جلد ۱ [ف. دانشگاه ۱ : ۱۵۶۷].

661ـ **تهران اصغر مهدوی** ۱۶۷: تعلیق هندی سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۲:۱۳۲]

662ـ **الهیات** ۵۰ب : نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۱ ، از مریم است تا پایان قرآن، ۲۷۶ گ ۲۳ س [ف. الهیات ۱ : ۴۲۶].

663ـ **تهران، ملی** ۷۹ف: نستعلیق سدهٔ

۱۱، ۲۶۸گ ۲۷س [ف. ملی ۱ : ۶۸]

664- **مجلس** ۸۲۳ : نسخ خوب سدهٔ **۱۱**، در دفتر کتابخانه بنام «جواهر التفسیر» ثبت است [ف . مجلس ۳ : ۴۰] .

665- **تهران ، اصغرمهدوی ۵۲۹:** نستعلیق مصطفی فرزند سیدخان بخاری کرهی ، دوشنبهٔ سدهٔ **۱۱-۱۲**، جلد۲[نسخه‌ها۲ : ۱۳۲]

666 - **الهیات ۴۲ ب :** نستعلیق خدابخش فرزند جمال بهبهانی ، ج۱/ **۱۱۰۳** درشیراز، زرین ، ۳۸۲گ ۲۷ س [ف. الهیات ۴۲۶] .

667 - **آصفیه** ۲۹۶ : نوشتهٔ محمد فرزند محمود فرزند مسعودشریف، در**۱۱۹۳**، ۸۹۲ص ۲۲ س [ف . آصفیه ، عثمان‌علی ۱ : ۴۰۶] .

668 - **دانشگاه ۲/ ۲۶۷۵** : نسخ سدهٔ **۱۲** ، ازکهف است تا پایان قرآن جلد ۲ [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۶۷] .

669- **دانشگاه ۴۹۴۶**: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، از آیت (ثمرة زرقا) درسورهٔ بقره است تا (ان‌الذین اوتوالعلم من قبله) در بنی-اسرائیل ، ۲۸۰گ ۲۹س [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۰۶۵] .

670- **حقوق ۴۳ ب:** نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز در دیباچه افتاده وتاکیف را دارد، ۳۴۰ گ ۲۱ س [ف . حقوق ۲۱۱] .

671 - **تهران ، ملی :** ۹۵۱ ف : نسخ سدهٔ **۱۳** ، زرین ، آغاز برابر نمونه[ف. ملی ۲ : ۴۹۰] .

672 - **فیضیه ۱۲۱** تفسیر : نسخ ، تاریخ یادنشده ، ازآغاز تاآیت ۷۵ حجراست، ۶۵۶ص ۲۲ س .

673 - **فیضیه ۱۲۲** تفسیر : نستعلیق و نسخ ، تاریخ یاد نشده ، تنها مریم را دارد ، وقف ۱۲۵۲ ، ۵۶۰ ص ۲۷ س .

674 - **فیضیه ۱۴۱** تفسیر : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، از مریم است تا آیت پنجم انفطار ، وقف ۱۱۴۳ ، ۵۳۰ ص ۲۲ س .

675 - **فیضیه ۱۴۳** تفسیر : نسخ ، تاریخ یادنشده ،آغازوانجام افتاده، ازآخرین آیت اعراف است تا آیت ۱۰۹ کهف، بادیگر نسخه‌ها دگرگونیها دارد وشاید تفسیر دیگری باشد، ۴۷۱گ ۲۱س [ف. فیضیه ۱: ۹۵-۹۶].

676 - **رضوی ۲۸۴** تفسیر : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز برابرنمونه ، ۲۷۰گ ۲۵ س [ف . رضوی ۴ : ۴۵۷] .

677 - **رضوی ۱۸۸** تفسیر : نسخ ، تاریخ یاد نشده ، از مریم تا پایان قرآن‌است، ۵۶۰گ ۲۰ س .

678 - **رضوی ۱۸۹** تفسیر: نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ازآغاز تا اوایل یوسف ۱۷۴ گ ۲۶ س [ف . رضوی۱] .

679- **رضوی** ۱۸۷ تفسیر : نستعلیق تاریخ یاد نشده، از آغاز تااواخر نوح، زرین ۷۳۱گ ۲۵س [ف. رضوی ۱] .

680 - **سپهسالار ۱۹۴۳** : نسخ‌تاریخ یاد نشده ،از آغاز تا آیت ۹۴ برائت ، ۴۶۷ گ ۱۵ س .

681 - **سپهسالار۱۹۴۲**: نستعلیق‌بد، آغاز و انجام افتاده ، ازآیت ۶۸ طاها تاآیت ۲ قدر .

682 - **سپهسالار ۱۹۸۸ :** نستعلیق بسیارخوب ، تاریخ یاد نشده ، زرین ،کامل ، ۶۱۱ گ ۲۵ س .

683 - **سپهسالار ۱۹۹۲ :** نستعلیق ،

تاریخ یاد نشده ، جلد ۱ ، دو برگ از پایان افتاده ، ۴۲۶ گ ۲۳ س .

684 ـ **سپهسالار ۱۹۹۰** : نسخ خیلی خوب اسماعیل ، تاریخ یادنشده ، زرین ، جلد ۲ ، از مریم است تا پایان قرآن ، ۴۹۷ گ ۱۷ س [ف . سپهسالار ۱ : ۱۷۸] .

685 ـ **همدان،** اعتمادالدوله : تاریخ یاد نشده ، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۵] .

686 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ م تفسیر فارسی : بی‌تاریخ ، ج ۱ در ۲۷۴ گ وج۲ در ۲۶۵ گ [ف . مخطوطات ۲ : ۲۰۴] .

687 ـ **آصفیه** ۲۶۹ تفسیر : نیمهٔ یکم، ۳۰۶ گ ۲۹ س .

688 ـ **آصفیه** ۲۷۰ تفسیر : نیمهٔ دوم، از سورهٔ مریم آغاز میگردد، زرین ، ۳۰۰ گ ۲۷ س .

689 ـ **آصفیه** ۲۳۳ تفسیر : نوشتهٔ محمد زمان .

690 ـ **آصفیه** ۲۶۸ : ۵۳۶ گ .

691 ـ **آصفیه** ۲۹۵ : نوشتهٔ فریدون فرزند سعید فوزند محمد ملتانی ، ۱۴۱۶ ص ۲۵ س ، هرپنج شمارهٔ اخیر بی تاریخ [ف . آصفیه ، عثمان علی ۱ : ۴۰۹] .

ن

ناسخ التفاسیر

ازسیدمحمدفرزند محمود حسینی لواسانی، عصار (۱۲۶۴- محرم ۱۳۵۶) . نخست ترجمه و پس به تفسیر آیتها پرداخته است ، و درغرهٔ رجب ۱۳۵۱ بدان آغاز و در اواخر ۱۳۵۵ جلد یکم را بانجام رسانیده است. **آغاز** : الحمدلله الذی لاشبیه له ولا نظیر .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۲۴ . مؤلفین مشار ۵ : ۵۹۶ . مقالات الحنفا : ۲۶۱ .

692 ـ **رضوی** ۳۸۳ تفسیر : نستعلیق خامهٔ نگارنده ، **۱۳۵۵** ، جلد یکم است ، از آغاز فاتحه تا آیت ۶ سورهٔ زمر ، ۴۸۱ گ [ف . رضوی ۴ : ۴۵۷] .

ناسخ التفاسیر و ناصر النحاریر

از صدرالاسلام دبیرالدین علی اکبر فرزند شیرمحمدفرزند محمدفرزند محمدطاهر همدانی نجفی (۱۲۷۰-۱۳۲۵) تفسیریست برحسب لغات قرآن درهرآیت ، و درسالهای ۱۳۱۲- ۱۳۲۰ بدان میپرداخته ولی نتوانسته است بانجام رساند (دانش پژوه). **آغاز** : اللهمانی اشهدك ان هذا القرآن کتابك المنزل.

بنگرید : ریحانة الادب ۲ : ۴۶۱. مؤلفین مشار ۴ : ۵۰۸ .طبقات اعلام الشیعه ـ نقباء: ۱۶۰۱ . ذریعه ۱۹ : ۲۳۵ .

693 ـ **دانشگاه** ۲۴۶۹ : نسخ و نستعلیق نگارنده ، در تاریخ نگارش ، ناتمام ، ۹۶۹ گ [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۳۹] .

نسمات معطر فی تفسیر السور والآیات

م ب ج ، معطر بوناتی ، بنظم .

694 ـ **اصغر مهدوی** ۱۵۵ : نسخ سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۲]

و

الواضحة فی تفسیر الفاتحة

از معین‌الدین مسکین فراهی هروی، فرزند شرف‌الدین محمد، در گذشتهٔ ۹۰۷ یا ۹۰۹ نه ۹۵۴. **آغاز:** حمد و سپاس نثار بارگاه پادشاهی که امید گناهکاران.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۷۸. ترجمهٔ مجالس‌النفایس- قزوینی: ۲۶۹. روضة‌الصفا: صبح‌گلشن: ۴۳۴. حبیب‌السیر ۳: ۳۳۸. استوری ۱: ۱۱ نسخه‌های خطی ۱: ۸۹.

695 - **بانکیپور**: ۱۱۲۸: نوشتهٔ **۱۱۰۹** (فهرست نسخ خطی ش ۱۱۲۸) [نسخه‌ها ۱: ۸۹].

696 - **دانشگاه** ۴۰۴۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲ پ-۲۴ پ) تخلص معین در پاره‌ای از شعرها آمده، و در آن از کشف‌الاسرار یاد کرده، ولی در نسخه نامی بکتاب داده نشده است، و باید همین «الواضحه» باشد، [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۲۹].

ی

ینابیع العلوم

از یوسف فرزند عبدالله فرزند ابو یعقوب یوسف فرزند احمد فرزند علی فرزند احمد اندخودی لؤلؤی (اندخود یا نخود شهریست میان بلخ ومرو- معجم‌البلدان)، سدهٔ ششم. در تفسیر سورهٔ یوسف بروش عرفانی، و در آن از سالهای ۵۴۹ ۵۵۶ و ۵۶۰ و ۵۶۳ یادشده و اندکی پس از این باید نگاشته شده باشد [دانش پژوه].

بنگرید: راهنمای‌کتاب گفتار دانش پژوه س ۱۰ ش ۵: ۵۲۱ و س ۱۱ ش ۷: ۴۷۳. کشف‌الظنون ۲: ۲۰۵۱.

697- **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: نسخ محمد فرزند حسین ملقب به‌حسام ختنی، ۱۰ محرم **۶۶۱**، از آیت ۵ سورهٔ نجم است تا پایان قرآن وربع چهارم آن، ۵۰۵ ص ۲۶ س [دانش پژوه، راهنمای‌کتاب ۱۱: ۴۷۴].

698 - **مغنیا** (مانیاکنل) ۱۶۷: سدهٔ **۸-۹**، ازسورهٔ توبه است تا کهف، آغاز افتاده، بایستی درچهارجلد باشد، ۳۳۰ گ، فیلم آن دردانشگاه ش ۳۲۸۰ هست [راهنمای‌کتاب].

699 - **کابل**. آقای محمدصالح پرونتا: نوشتهٔ درویش‌فرزنددرویش‌فرزندعای ابرقوهی، ۲۰ ج ۱/**۹۵۴**، ۱۱۴۳ ص ۲۲-۲۵س.

700 - **کابل**، آقای محمدصالح پرونتا: نوشتهٔ ۲۰ ج ۱/**۹۵۴** [راهنمای کتاب ۱۰: ۵۲۲].

یوسف نامه = کشف‌الارواح

یوسف و زلیخا

در بخش‌داستانهاو بخش‌منظومه‌هاخواهدآمد.

یوسفیه = تفسیر سورهٔ یوسف

ازحاجی میرزا محمدهادی فرزندابوالحسن شریف نایینی، بروزگار فتحعلی‌شاه و بنام میرزا عبدالوهاب بسال ۱۲۴۳ هنگامیکه به‌حج رفته بود در راه نگاشته است (دیباچه) تفسیریست

آمیخته با سوگواری حسین در چندین مجلس وبچاپ رسیده است. **آغاز**: یاد روزی‌که بدل غیر غم یارنبود ـ کوی دل جزحرم یاروفادار نبود .

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۱۷۷ . ف .مشار: ۱۶۸۸ . مؤلفین مشار۶ : ۷۰۷. صبح‌گلشن: ۶۰۴ .

701 ـ **سپهسالار ۵۵۹۵** : نستعلیق و گویا به خامهٔ نگارنده ۲۰ صفر **۱۲۵۰** ،آغاز برابر نمونه، ۱۱۰ گ [ف.سپهسالار۳: ۴۷۳].

702 ـ **تهران اصغرمهدوی ۲۸۵** : نستعلیق شنبهٔ ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۲۵۵** ، برای سیف‌الملوك میرزا ، گویا بخامهٔ نگارنده [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۸] .

703 ـ **اصفهان ، ادبیات** : نستعلیق دوشنبهٔ ۱۷ شعبان ۱۲۷۸ ، درشانزده مجلس، ضمن یك مجموعه [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۸] .

704 ـ **دانشگاه:۴۰۸۱**: نستعلیق‌حسین فرزند میرزا محمد رسول خوشنویس اسکویی، سه شنبهٔ ۱۷ ذیقعدهٔ **۱۲۹۶** ، ۵۳ گ ۱۷ س [ف . دانشگاه ۱۳ . ۳۰۶۰].

705 ـ **دانشگاه ۳۷۱۶/۱** : نستعلیق محمد فرزند طهماسبقلی ثانی تبریزی ، نایب اول کارگزاری بغداد درکاظمین ، ج۱/**۱۳۰۷** (۲پ ـ۸۳پ) نام نگارنده درفهرست نیامده. **آغاز**: مجلس‌اول‌این‌کتاب‌که خواب یوسف... بعد از حمد وستایش قادرمتعال [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۱۶].

یوسفیه

دربخش داستانها و افسانه‌ها خواهدآمد.

بخش دوم

قرائت قرآن

الف

احکام تنوین و نون ساکنه

ناشناخته . **آغاز** : ... اما بعد ، این باب دراحکام تنوین ونون ساکنه‌است درقرآن.

706ـ **دانشگاه** ۴۷۳۲/۱۹ : نستعلیق **۹۶۲ ـ ۹۶۳** (۱۳۶ ـ ۱۳۸ هامش) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۶].

اختلاف هجاء قرآنی = رساله‌در..

ازابوبکراحمد فرزندحسین فرزندمهران اصفهانی نیشابوری، درگذشته در هشتاد سالکی درشوال ۳۸۱ . تحصیلاتش در دمشق و بغداد بوده، و این گفتار نمونه‌ای ازنثر پارسی علمی سدهٔ چهارم است، دربیان رسم الخط در قرآن که به‌ترتیب سوره‌ها آورده است. وعنوان باب دارد . **آغاز**: ... قال الشیخ النیشابوری ره ، درخواستند ازمن یاران بیان کردن اختلافهای هجا .

بنگرید : غایة النهایة ـ جزری۱: ۴۹. شذرات‌الذهب ۳: ۹۸. مرآت‌الجنان ۲ : ۴۱۰ هدیةالعارفین۱ : ۶۷ .کشف الظنون ۲: ۱۰۲۵ (شامل).

707 ـ **رضوی** ۶۳ تجوید ۸۸۰۹ : نستعلیق خوب، تاریخ‌یاد نشده (ص۳ـ۷مجموعه) [ف. رضوی ۶ : ۱۶۶] .

ادغام = رساله‌ای در . . .

ناشناخته. **آغاز:** بعدحمدالله خلاق‌الانام، و درود برمصطفی خیرالانام .

708ـ **قاهره**، دارالکتب۹۴۷ مجامیع طلعت : تاریخ یاد نشده [مخطوطات۱ :۲۳۸].

الارباب فی‌القرآآت = کتاب...

گزارش منظومهٔ جزری است .

709ـ **مشهد ، عبدالمجید موئوی** ۴۹۹/۳ : نوشتهٔ علیرضا فرزند محمدحسین، شنبهٔ ۱۸ رجب **۱۰۶۱** [نسخه‌ها ۵ :۷۳] .

ارشاد القاری

از مصطفی فرزند ابراهیم قاری تبریزی مشهدی (۱۰۰۷ ـ نزدیك ۱۰۸۰) (بنگرید: تحفةالقاری) در قرائت عاصم (م پس‌از ۱۲۷) دریك مقدمه و پنج باب و یك خاتمه : ۱ ـ واجبات درقرائت ۲ـ مستحبات ۳ـ اختلافات درقرآآت ۴ـ دشواریها۵ـ وقوف سجاوندی ،

بسال ۱۰۷۸ درهفتاد سالگی نگاشته است. نام نگارنده و شمارهٔ بخشها در دیباچه آمده است (نسخهٔ ملك) **آغاز**: ای فاتحهٔ مصحف حمدت توحید ـ وی نقطه‌ای ازکتاب مجدت خورشید

بنگرید : ذریعه ۱:۵۱۶ . ریحانة الادب ۳ : ۲۵۹. مؤلفین مشار ۶ : ۲۰۳ .

710ـ **دهخدا** ۱۲۳: نسخ‌شیخ‌محمدطاهر فرزند شیخ محمد شریف مازندرانی ، ۱۷ ج ۱ /**۱۰۸۳** در یمن در بندر مخا [نسخه‌ها۳:۵].

711ـ **بانگی پور** ۱۱۶۵: نوشتهٔ**۱۱۳۴** [نسخه‌ها ۱ : ۱۳۴] .

712ـ **ملك** ۲۱۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۹گ۱۸س [ف. ملك. فارسی : ۲۱] .

الهیات ۱/۲۱۵ آل آقا : نسخ **۱۲۲۹** (۲پ‌ـ۴۹پ) [ف. الهیات ۱ : ۷۳۹] .

713ـ **ملك** ۵۴۱۸/۹: نسخ حسین از سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۴۰** و **۱۲۴۵** در دفتر (۵۰ر ـ ۱۰۹پ) خطبه ندارد [رؤیت] .

714ـ **سامره**، میرزا محمدتقی شیرازی تاریخ یاد نشده .

715ـ **نجف** ملا محمدعلی خوانساری : تاریخ یادنشده [ذریعه۱ : ۵۱۶].

اصول قراءة ابن کثیر = قرءة ...

ایجازالمعانی فی شرح حرزالامانی

از حسین فرزند عثمان (بنگرید : ایضاح المعانی) .

716ـ **آصفیه** ۴۶: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۱ : ۳۰۶. [نسخه های‌خطی ۱ : ۱۲۹].

ایضاح‌المعانی فی‌شرح حرزالامانی و وجه‌التهانی

متن قصیده‌ای بنام شاطبیه است درقرآآت قرآن بعربی ازشاطبی درگذشتهٔ ۵۹۰ .گزارش از حسین فرزند عثمان او پیش ازگزارش خود هفت فصل سودمند درقرائت و تاریخ آن آورده است (بنگرید : ایجازالمعانی) **آغاز**: جنس سپاس وشکرحضرت کریمی را تعالت اسماؤه‌که نوع انسان را باصناف نطق وعقل .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱:۶۴۶ .استوری ۱ : ۳۹ ، ۱۲۱۷ .

717ـ **دانشگاه** ۳۲۰۲ : نسخ حسین فرزند حسن فرزند حسین اصفهانی ،۱۸ع۱/ **۸۳۳**، آغازبرابر نمونه ، ۲۷۸ گ ۲۲ س . درفهرست نگارش درمکه و بسال ۱۰۹۹ یادشده است ، گویا این اشتباه از چاپ باشد [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۱۵۷] .

718ـ **دانشگاه** ۶۲: نسخ حسین‌فرزند حسین فرزند حسن اصفهانی ، ملقب به جلال قاری ، تاریخ یادنشده ، گویا ازسدهٔ **۹** ، آغاز افتاده ، درفهرست باحتمال نگارنده ونویسنده یکی دانسته شده‌است [ف . دانشگاه ۱: ۱۸]

719ـ **دانشگاه** ۴۸۷۲/۱ : نستعلیق همدم بن‌العذب ، ۱۵ ج ۱/**۹۸۳**، (۲ پ ـ ۲۰۷ ر) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۹۰۴] .

ب

بحرالنور

از محمد فرزند حسنعلی کورساری قاری-المدعو به علی ، شیعی مذهب ، گویا از سدهٔ دوازدهم، ونگارندهٔ «حیات‌القلوب» . گفتاریست در بیان اصول و فروع قرائتهای هفتگانه ، در هشت باب ویك خاتمه. **آغاز**: حمدله. والصلاة علی خیرخلقه ... چنین‌گوید ...که چون .

720 - **مجلس** ۷۹۱: نستعلیق **۱۱۱۷**، همراه « حیات‌القلوب » از همو ، گویا هر دو بخامهٔ نگارنده باشد ، تنها بخشی ازفصل یکم و پاره‌ای ازخاتمه‌را دارد ومیانه سفیدگذارده‌شده [ف. مجلس ۳ : ۷] .

بوستان

ازشیخ‌علی فرزندملامحمدجعفرشریعتمدار استرآبادی (۱۲۴۲-۱۳۱۵). گزارش مانندی است بر«درج مضامین» ملامختاراعمای سپاهانی زنده در۹۴۹،ودر(۱۲۶۰ = غرس) بسرودن آن آغازو در (۱۲۷۰ = عرف) بانجام رسیده .این منظومه باگزارش دیگری ازنگارنده بنام « ددر نثاردرشرح تجوید ملامختار» دریك جلدبچاپ رسیده‌است. **آغاز**: بعد توحید خدا و نعت‌آل - از علی بن محمدجعفر ازاخلاص بال .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۵۵ و۸۹:۵۹ . ف. مشار: ۲۳۵. المآثر والآثار : ۱۴۹. تاریخ بیداری ایرانیان : ۱۱۴ . مؤلفین مشار ۴ : ۱۶۱ .

721 - **دانشگاه۳/۲۵۲۰**: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، باتاریخ۱۸صفر۱۲۹۰درشمارهٔ پسین(۷۶-۸۳)،آغاز برابر نمونه، درفهرست «لؤلؤدرج مضامین» یادشده [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۱۶].

ت

تبصرة القراء

از حسن قاری ، که بیست سال در روضهٔ حضرت رضا به‌قرائت و تعلیم مردم مشغول بوده بروزگار شاه عباس‌یکم (۱۰۳۷ - ۹۹۵) در یك مقدمه و دوازده‌باب نگاشته است (دیباچه) ۱- دراستعاذه ۲- دربسمله ۳- مخارج‌حروف ۴- صفات حروف ۵- احکام را ولام جلاله ۶- هاء کنایه ۷- مدوقصر ۸- نون ساکنه و تنوین ۹- ادغام ۱۰ - وقف ۱۱ - رسم الخط ۱۲- حفص وبکر درکلمات قرآن. **آغاز**: فسبحان من تکلم بغیرآلة و ادوات .

722- **مجلس** ۲۰۰۴ : نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه، ۱۴۳گ ۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۴].

723- **یزد ، مدرسهٔ خان بزرگ :** نسخ محمد تقی **۱۲۲۳** ، در فهرست‌آمده : حسین خطیب قاری بنام عباس دوم ، [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۴]

724- **نجف**، محمدعلی‌خوانساری، تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۳۲۰] .

التجرید فی التجوید

ازمحمد طاهراصفهانی فرزندمحمد مؤمن زنده در۱۱۱۷ ، و او جز محمدطاهر اصفهانی نگارندهٔ «درالفرید» است . گفتاریست در چند

باب که بخواهش دوستان نگاشته است. **آغاز**: حمدله... چنین گوید... طاهر حافظ اصفهانی که این مختصر مشتمل است برقاعده وضابطه‌ای چند درتجوید.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۵۰، ۳۶۸ و ۱۳۹: ۳۱۳: استوری ۱: ۴۱ (ف. دانشگاه).

725- **دانشگاه** ۴۴۲۶/۱: نستعلیق میرزا قلی درمنی فراهانی، ع۲/**۱۰۴۴** (ص ۴-۷)، آغاز برابر نمونه، [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۸۷].

726- **دانشگاه** ۳۰۹۱/۲: شکسته نستعلیق عبدالخالق خراسانی، سدهٔ **۱۲** (۹پ-۵۷پ). آغاز برابر نمونه، درفهرست باستناد یادداشت مبهمی درهامش نسخه بعنوان «عین ـ التنزیل» خوانده شده است [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۳۷].

727- **رضوی ۱۱** تجوید: نسخ تاریخ یادنشده، آغازافتاده، انتساب آن باحتمال آمده، ۶۵ گ ۱۲س [ف. رضوی ۲: ۲۲۷].

728- **نجف**، سید آقا شوشتری: تاریخ یاد نشده، باعنوانهای باب. باب یکم در مد و قصر وسپس ادغام، و درهامش آمده: و ازاین نگارنده است «منهل العطشان فی‌رسم احرف ـ القرآن» درتجوید [ذریعه ۳: ۳۶۸].

تجوید = رساله‌ای در...

از احمد فرزند حسین، از فرزندان بربن خضر همدانی، در دوازده باب.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۵۲.

729- **مجلس** ۶۶: نستعلیق **۷۵۳**، ۳۱ گ ۱۲س [ف. مجلس ۲: ۳۰].

تجوید = التجرید فی‌التجوید.

تجوید = درالفرید.

تجوید = منتخب التجوید.

تجوید = رساله‌ای در...

ازمحمدجعفرفرزندسیف‌الدین شریعتمدار استرآبادی (۱۱۹۸ ـ ۱۲۶۳) (بنگرید: سلك‌البیان) دریك مقدمه وچهارفصل (دیباچه) **آغاز**: الحمدلله علی نواله... اما بعد، پس میگوید... محمد جعفر استرآبادی، که این رساله‌ایست.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۶۵. طبقات اعلام الشیعه ـ کرام: ۲۵۲.

730- **دانشگاه** ۳۴۴۳/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۳۳۸** دردفتر (ص۲۰۳-۲۰۸) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۵۴].

[73]- **کربلا** شیخ عبدالحسین طهرانی: تاریخ یادنشده، آغاز برابر [ذریعه ۳: ۳۶۵]

تجوید = رساله‌ای در...

ازحاجی‌حافظ فرزند یوسف‌الدین اسحاق شفتی گیلانی، و در آن چندجا از [شیخ مادر «شرح طاهرهٔ» خود، ودر«تجوید» خود] ویکجا از «شاطبیه» یاد کرده است. **آغاز**: حمدله.. اما بعد چنین گوید... حاجی‌بن یوسف‌الدین جیلانی‌المشهور بشفتی که.

732- **سپهسالار** ۵۲۴۹/۵: نستعلیق باتاریخ **۱۱۱۸** در دفتر (۸۰پ - ۱۰۹پ) [ف. سپهسالار ۳: ۳۲۲].

تجوید = رساله‌ای در...

ازحسین فرزند عثمان (بنگرید: ایضاح ـ المعانی در بالا). **آغاز**: الحمدلله حمده...

اما بعد، بدانکه این‌مختصریست دربیان اصول قرائت ... و جامع این مسائل ... حسین بن عثمان .

733ـ دهخدا ۵۹/۷ : نستعلیق ، با تاریخ رجب ۱۷۸ (**۱۰۷۸**) [نسخه‌ها ۳: ۳۸]

تجوید = رساله‌ای در . . .

از محمد زکی فرزند ابراهیم همدانی . در یك مقدمه و هفت باب و یك خاتمه (دیباچه) **آغاز** : این نسخه ایست مشتمل براهم مطالب علم تجوید که... محمد زکی بن‌ابراهیم‌همدانی جهت سهولت بر ذهن مبتدیان . . .

734 ـ **دانشگاه ۳۹۰۹** : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، انجام درخاتمه افتاده، ۴۴گ ۱۳س [ف دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۸] .

تجوید= رساله‌ای در...

ازمحمد زمان فرزند محمد طاهر تبریزی درگذشتهٔ‌پیش‌از ۱۳۱۹ . این‌کتاب بسال ۱۳۱۹ بچاپ‌رسیده ودرآن ازنگارنده بمانند مرده یاد گردیده است. **آغاز** : الحمدلله الذی جعلنا مطیعاً لاحکام القرآن... چنین‌گوید ابن‌حاحی ...که نظر بخواهش و اطاعت و بفرمایش .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۶۷ . ف. مشار : ۳۶۰. مؤلفین مشار ۳ : ۲۴۶ .

735ـ **تهران سلطان قرائی** ، میرزا جعفر : نوشتهٔ **۱۲۵۷** [ذریعه ۱۱ : ۱۳۶].

736ـ **ری ، عبدالعظیم ۳۰۸/۲** : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۸] .

737ـ **مجلس ۳۳/۲** خویی : نسخ و ثلث بسیار زیبا، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه (ص ۴۴ ـ ۹۵) [ف . مجلس ۷: ۳۱]

تجوید = رساله‌ای در . . .

از سمرقندی، که‌آنچه ازاستاد خود شمس‌الدین جنیدی شنیده است در این گفتار آورده است (بنگرید : المبسوط) در ده باب : ۱ـ تجوید فاتحه ۲ ـ رعایت حروف ۳ ـ روم و اشمام ۴ ـ وقوف ۵ـ ادغام ۶ـ مدات ۷ـ مخارج‌حروف ۸ـ نون‌ساکنه و تنوین ۹ـ حدر وتحقیق ۱۰ـ هجای‌مصاحف . **آغاز**: حمدله .. اما بعد، اهداك‌الله وارشدك‌الله ، که اهل قرآن که اهل‌الله و خاصه هستند .

738 ـ **دانشگاه ۴۹۶۱/۱** : نستعلیق ۱۷محرم **۱۰۲۱** (۱پ‌ـ۲۴ ر) [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۶۸] .

تجوید= رساله در...

ازعبدالجلیل حسینی‌قاری، بنام‌ملاخواجه یمین‌الدین محمود، در دوازده باب . باب دوم دربسمله‌است. ذریعه به‌نقل‌از «ریاض» مینویسد که گویا نگارنده در روزگار صفویه میزیسته است . **آغاز**: الحمدلله الذی انزل‌القرآن‌علی سبعة احرف ... امابعد، چنین‌گوید عبدالجلیل الحسینی القاری .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۶۹ .

739ـ **سپهسالار ۵۲۴۹/۴** : باتاریخ **۱۱۸۶** دردفتر (۴پ‌ـ۷۹پ) آغازبرابرنمونه [ف . سپهسالار ۳ : ۳۲۲] .

740 ـ **سامره** ، میرزا محمد تهرانی : تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه ، درنسخه نام نگارنده عبدالجلیل الحسین آمده است [ذریعه ۳ : ۳۶۹].

تجوید = رساله در...

ازمحمدعلی رجاء زفره‌ای (محرم۱۲۸۱- زفره ۲۷ محرم۱۳۶۱). **آغاز**: الحمدلله الذی هدانا للایمان... اما بعداین کمترین محمدعلی... بعضی ازقواعد ومخارج و آداب ترتیل وتجرید.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۳۵۵ و ۱۵ : ۳۳۲ و ۱۷ : ۱۸۳. شعرای معاصر اصفهان: ۲۱۱.

741 - **اصفهان**، آقای محمد حسن زفره‌ای: نوشتهٔ۲۸ع۱۳۱۱/۲[تذکرةالاطباء در اسامی کتب تاریخ و انساب: ۱].

تجوید القرآن

از ملاعمادالدین علی شریف قاری استر- آبادی مازندرانی، از سدهٔ دهم (بنگرید: تحفهٔ شاهی)، بسال... بنام شاه‌قلی سلطان در یك مقدمه و دوازده فصل و یك خاتمه: ۱- مخارج حروف ۲- صفات آن ۳- ترقیق وتفخیم ۴- هاء کنایه ۵- مد ۶- ادغام ۷- تنوین ۸- وقف ۹- استعاذه ۱۰- بسمله ۱۱- اختلاف درسورهٔ فاتحه وتوحید ۱۲- لحن. و این جز «تحفهٔ شاهی» اوست که در بخشها نزدیك به- همین است. **آغاز**: حمدله... چنین‌گوید... عمادالدین علی الشریف‌القاری الاسترآبادی، که نزد ارباب دانش هویداست.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۳۷۲.

742 - **دانشگاه ۵۳۸۰/۵**: نستعلیق گویا محمد فرزند عبدالله طبیب حسینی، رجب **۹۵۰** (۹۳پ - ۲۱۰ر) همراه «تحفهٔ شاهی» او [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۲۸].

743 - **مجلس ۱۸/۱** خویی: شکسته نستعلیق علیقلی فرزند مرآة غلام، **۱۰۶۵** (ص ۱۸-۷۴) آغاز برابر نمونه. تاریخ نگارش در فهرست ۱۰۷۴ یاد شده [ف. مجلس۷ : ۳۱].

744 - **حقوق ۳/۳۰ د**: نستعلیق پنجشنبهٔ ج۱ **۱۲۹۳/۱** (۳۹ر - ۵۴ر) [ف. حقوق ۳۵].

745 - **نجف**، شیخ محمد رضا نایینی: نوشتهٔ ملاعبدالباقی ۱۰۷۴، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۳ : **۳۷۲**].

تجوید القرآن

از ملامحسن فرزند سمیع (مشهور به‌معلم) فرزند ملا حسین فرزند علم‌الهدی فرزند فیض کاشانی، دریك مقدمه و هشت فصل و یك خاتمه نام نگارنده در دیباچه آمده است. **آغاز**: حمدله... اما بعد، این رساله‌ایست مختصر دربیان ضروریات قواعد تجوید.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۴۵۹ و ۳ : ۳۷۳.

746 -**سپهسالار ۲۰۱۰**: نسخ ۲۰ع۱ **۱۲۲۸**، ۲۰گ ۱۲س [ف. سپهسالار۳: ۳۲۶].

تجوید = رساله‌ای در...

از محمد فرزند ابی‌بکر فرزند محمد فرزند علی فرزند محمود واعظ یزدی، درپنج فصل. **آغاز**: ... چنین گوید محمد بن ابی‌بکر... واعظ یزدی، که کمینه را بخاطر آمد که فصلی را بنویسد بفارسی...

747 - **مجلس ۵۱۷۰/۱**: نسخ **۸۲۰** (۱ر - ۴پ) ۲۸س [رؤیت].

تجوید القرآن

از سید محمد فرزند علی فرزند محمد حسینی جرجانی، (۷۰۴-۸۳۶) دریك مقدمه و شش باب و یك خاتمه، که در دنبال قرآن بسال ۱۲۸۶ و پس ازآن بچاپ رسیده است: مقدمه در دو مبحث، باب ۱- در سه فصل ۲-

مد و قصر در دو فصل ۳ـ ادغام در یك اصل و سه فصل ۴ ـ در تفخیم در یك اصل و سه فصل ۵ ـ تغلیظ و ترقیق در چند فصل. **آغاز :** الحمدلله الذی هدانا للایمان ورزقنا مجاورة بیته . . . اما بعد، چنین گوید . . .

بنگرید : فارسنامه ۲ : ۱۳۴ . ذریعه ۳ : ۳۷۳. ف . مشار : ۳۶۰ . اعلام زرکلی ۷ : ۱۸۰ . مؤلفین مشار ۵ : ۶۲۸ .

748ـ **مجلس ۳۲/۴** خویی : نسخ‌سدهٔ **۱۰** (ص ۱۳۱ ـ ۱۴۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۷ : ۳۱].

749ـ **فیضیه ۱۳** قرآن : ملاعبدالباقی قاینی، شوال **۱۰۶۸** ، نسخه در فصل سوم از باب سوم پایان یافته [ف. فیضیه ۱:۱۱ وذریعه ۳ : ۳۷۴] .

750ـ **ملك ۵۴۱۸/۴** : نسخ نزدیك ع/**۱۱۴۰** (تاریخ درش ۷ دفتر) آغازبرابر نمونه (۲۳ر ـ ۳۴ پ) [رؤیت] .

751ـ **ملی ۳۴۷ ف** : شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، دریك جنگ (ص ۵ ـ ۸) ناتمام [ف ملی، فارسی ۱ : ۳۳۹] .

752ـ **دانشگاه ۲۵۲۰/۲** : نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۹۰** در دفتر (ص ۳۵ ـ ۷۵) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۱۶] .

753ـ **سپهسالار ۸۱۳۸/۲** : نستعلیق باتاریخ رجب **۱۲۹۲**، دردفتر (۱۹پ-۴۸ر) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۳۲۱].

تجوید = رساله‌ای در . . .

ازمحمد فرزندمحمود فرزند جمال‌الدین معلم، دریك مقدمه ودوازده فصل ویك خاتمه. **آغاز :** الحمدلله المتکلم الجواد المبین . . .

اما بعد این رساله‌یست مختصر و مفید در بیان تجوید .

754 ـ **سپهسالار ۵۲۴۴/۲** : نسخ **۱۱۸۶**، شاید از نگارنده [ف . سپهسالار ۳ : ۳۲۴] .

تجوید = رساله در . . .

از محمد هاشم، گویا ازسدهٔ ۱۴ ، وشاید حاج ملامحمدهاشم نگارندهٔ «منتخب التواریخ» درپنج جلد باشد . گفتاریست در یازده مقصد : ۱ـ درنام قاریان ۲ ـ اقسام دندانها و حروف هجا ومخارج آنها ۳ـ صفات حروف ۴ـ ادغام ۵ـ مد و قصر ۶ـ اشباع ۷ـ اماله ۸ـ تفخیم و ترقیق ۹ـ وقف ۱۰ـ لحن جلی و خفی ۱۱ـ رسم‌الخط، و هرمقصدی درچند فصل. **آغاز :** حمدله . صلاة... وبعد ، رساله‌ایست در مسایل مهمهٔ علم تجوید، که این عبدخاطی .

755 ـ **رضوی ۶۴** تجوید ۷۱۰۴ : نسخ و نستعلیق، بی‌تاریخ ، ۴۶گ ۱۹س [ف. رضوی ۶ : ۱۶۷].

تجوید = رساله‌ای در . . .

ناشناخته .

756ـ **ملك ۳۰۳/۱۵** : باتاریخ **۷۷۲** دردفتر [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۱۵].

757ـ **یزد جامع کبیر ۱۴۴۱/۲**: باتاریخ**۸۹۲** درشمارهٔ ۱دفتر، همراه باقصیده‌ای در علم قرائت و مخارج حروف [نسخه ها] .

758 ـ **دانشگاه ۲۷/۱** : نسخ خوب شاید علاءالدین علی فرزند اسماعیل ازامی ، سدهٔ **۹** باتاریخ ۱۲ ج۸۳۱/۲ دراجازه‌ای که به نام برده داده شده (گ۱۳۲ ـ ۱۳۵) **آغاز** کتاب تجوید. بدانکه نون ساکن و تنوین را

[library stamp]

نزد حروف هجا چهار حکم است. یکی اظهار و این جائی باشد که پس از نون [ف. دانشگاه ۱ : ۲۵].

759ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۲۱/۳ همراه چندرسالهٔ دیگرفارسی یکی مؤرخ **۸۹۳** [ف. مخطوطات موصل : ۱۰۰].

760ـ **دانشگاه** ۵۳۸۰/۶ : نسخ۱۳ع **۹۵۳/۱**. گفتاریست درپنج فصل. (۱۱۲پ ـ ۱۱۹پ). **آغاز**: الحمدلله الذی هدانا للایمان.. اما بعد، این‌کلمه‌ای چندست درشناختن بعضی‌از تجویدقرآن‌که دانستن آن واجب برهمه انسان مشتمل برپنج فصل [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۲۸]

761ـ **دانشگاه** ۵۳۸۰/۷: در مجموعهٔ مؤرخ **۹۵۳** (۱۲۰پ ـ ۱۲۹پ) گفتاریست دریك مقدمه وچند فصل. **آغاز**: الحمدلله الذی هدانا للایمان ورزقنا تلاوة القرآن. . . اما بعد این رساله درتجوید قرآن و مرتب است بریك مقدمه وچند فصل [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۲۸]

762ـ **ملك** ۲۸۳/۶: با تاریخهایی از **۹۵۴ـ۹۷۸** دردفتر (ص۱۴۲-۱۵۸). **آغاز**: حمدله... وبعد این رساله‌ایست مشتمل برذکر بعضی مسائل تجوید[ف.ملك مجموعه‌ها۱۰].

763ـ **ملك** ۲۸۳/۷ : نوشتهٔ محرم **۹۷۸** (ص۱۶۰ ـ ۱۹۰)، **آغاز**: حمدله... و بعد برارباب عقول ذوی الالباب [ف. ملك مجموعه‌ها : ۱۱].

764ـ **ادبیات ۷۷/۱** جوادی : نسخ بی‌تاریخ ، با تاریخ **۹۷۹** در شماره‌های دیگر دفتر [ف. ادبیات ۳ : ۲۷].

765ـ **دانشگاه** ۴۴۳۸/۶ : نسخ عماد فرزند رضا حسینی ، **۱۰۰۸** (ص۱۰۶ـ۱۰۹) سه باب است : ۱ـ استعاذه ۲ـ بسمله ۳ـ همزه ویك فصل و یك مسئله درهاء. **آغاز**: باب در بیان استعاذه، بدانکه همهٔ قرا بدین متفق‌اند [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۰].

766ـ **دانشگاه** ۴۴۳۸/۷ : نسخ‌همان عماد و ازهمان تاریخها (ص۱۰۹ ـ ۱۱۲)، **آغاز**: حمدله.. امابعد، باب‌الادغام والاظهار والاخفاءوالقلب والاختلافات... هرگاه‌که نون ساکن و تنوین که بلام و را برسد ادغام بلاغنه باشد [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۰].

767ـ **دانشگاه** ۴۴۳۸/۱۰: نسخ‌همان عماد **۱۰۰۸** (ص۲۱۴ ـ ۲۲۹) بخشی از یك گفتار است که دراین نسخه مانده است وعنوان بابهای ششم درادغام ۷ـ دراحکام تنوین ۸ـ در وقف ۹ـ در استعاذه ۱۰ ـ در بسمله ۱۱ـ در اختلافات قرائت ۱۲ـ در اختلافات قراء عشره در سورهٔ اخلاص، و خاتمه درلحن دیده میشود گویا از عمادالدین شریف استرآبادیست [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۰].

768ـ **دانشگاه ۳۳۶۳/۲** : نستعلیق عبدالله‌فرزندعلی فرزندفضل‌الله رستمانی سمنانی نزدیك **۱۰۱۹** (۳۴ر ـ ۴۳ر) آغاز افتاده ، فصل ۶ ادغام ۷ـ تنوین ۸ـ وقف ۹ـ استعاذه ۱۱ ـ اختلافات قراء عشره در فاتحه ۱۲ ـ اختلافات قراء دراخلاص ، خاتمه لحن [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۳]

769ـ **مجلس** ۳۹۹۷/۸ تنکابنی: نوشتهٔ **۱۰۲۹**. گفتاریست در چند فصل (ص۳۲۱ ـ ۳۳۱). **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۲۹۶ هست [فیلمها۱ : ۶۶۹].

770ـ **سپهسالار**۲/۲۰۱۴: نسخ‌خوب **۱۰۴۶**. گفتاریست درچهارصد بیت ، گویا از اواخر سدهٔ ۸ و مردی سنی باشد . **آغاز**: حمدله . بدانکه برای ترتیب ادا نظم قرآن

از قراء سبعه چنین آمده است [ف . سپهسالار ۱ : ۱۸۷ و ۳ : ۳۲۶] .

771ـ **مجلس ۶۴۰۲/۵** فهرست نشده: نسخ محمد تقی فرزند درعلی بید هندی نطنزی ذیقعدهٔ **۱۰۷۳** (۳۷پ ـ ۳۹ر) با عنوان باب **آغاز :** حمدله ... اما بعد ، بدانکه قرآن خواندن بی دانستن این مختصر پسندیده نیست چون چنین است [رؤیت] .

772 ـ **دانشگاه ۳۱۰۶/۱۰** : نوشتهٔ **۱۰۷۷** (۱۵۷پ-۱۶۲ر). **آغاز:** حمدله... امابعد، بدانکه این تجویدیست مختصر دربیان اظهار و ادغام و اخفا و قلب و بعضی‌از احوال راء و مد [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۶۰] .

773 ـ **تهران ، دهخدا** ۵۹/۸ : نستعلیق باتاریخ رجب **۱۰۷۸** در شمارهٔ پسین **آغاز :** بدان ارشدك‌الله تعالی که ائمهٔ قرائت سبعه . . . چنین گفته‌اند [نسخه‌ها ۳ : ۳۸] .

774ـ **یزد، سریزدی** : شمارهٔ ۴دفتر، با تاریخ رمضان **۱۰۸۳** در ش۵ دفتر، همراه با ارجوزه‌ای درتجوید [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۴] .

775ـ **ری ، عبدالعظیم ۲/۱۱۰** : نسخ شریف فرزند صادق سدهٔ **۱۱ . آغاز :** حمدله. صلاة. بدان که این وقف فخر الاسلام شمس‌العارفین بن‌طیفور سجاوندی . . . بر پنج مرتبه نهاده [نسخه‌ها ۳ : ۴۳۸] .

776ـ **یزد ، جامع کبیر** ۱۲۵ : نسخ سدهٔ **۱۱**، درشش‌باب، آغاز افتاده [نسخه‌ها۴: ۳۸۳] .

777ـ **ملك ۴۱۸۵/۱۳** : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۱۱۸ر ـ ۱۲۲پ) درپنج‌فصل ویك‌خاتمه فصل ۱ـ (افتاده) ۲ـ صفات ضروریهٔ مشهورهٔ حروف ۳ـ مد و قصر ۴ـ ادغام و اخفا و قلب ۵ـ تفخیم راء و ترقیق آن [رؤیت] .

778ـ **سپهسالار ۵۲۴۹/۱** : نستعلیق **۱۱۱۸**، عربیها به نسخ، **آغاز:** افتاده:...فصل بدانکه... نون ساکنه یا تنوین اگر پیش حرف حلق افتد ایشانرا اظهار بایدکرد (گ۷ـ۱۴)

779ـ **سپهسالار ۵۲۴۹/۲** : بهمان نشانیها (گ ۱۵ ـ ۲۱) . **آغاز:** باب‌الادغام والاظهار... در بیان ادغام بلاغنه است ...

780ـ **سپهسالار ۵۲۴۹/۳** : بهمان نشانیها (گ۲۲ ـ ۳۹). **آغاز:** حمدله. . . امابعد، بدانکه تنوین نونیست ساکن،که ثابت میشود درلفظ بدون الخط [ف . سپهسالار ۳ : ۳۲۳] .

781 ـ **ملك۵۴۱۸/۳ :** نسخ نزدیك ع۱/۱۱۴۰ . در هشت فصل : ۱ـ تنوین ۲ـ حروف مد ۳ـ ضمیر مذکر ۴ـ میم ساکن ۵ـ حروف شمسی **و** قمری ۶ـ ده حرف همجنس ۷ـ تفخیم ۸ـ وقف . **آغاز :** الحمدلله الذی خلق‌الانسان و علمه‌البیان و الصلاة ... اما بعد بدانکه این رساله‌ایست دربیان بعضی از قواعد [رؤیت] .

782ـ **اصفهان** ، محمد حسن رجائی زفره‌ای: نوشتهٔ‌احمدفرزند محمدصالح‌الحسینی زنجانی، غرهٔ‌ع۲/**۱۱۴۷**، درفهرست آمده‌که گویا نگارنده نیز همو باشد. **آغاز :** حمدله. صلاة. اما بعد این رساله‌ایست دربیان بعضی از قواعدی‌که تعلق دارد بقرائت [تذکرة الاطیاب دراسامی‌کتب تاریخ وانساب ۱ : ۱].

783 ـ **دانشگاه ۳۰۹۱/۳** : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۷۰ر ـ ۷۵پ) . **آغاز :** بدانکه تفخیم وترقیق‌الف باعتبارحروف ماقبل است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۷]

784ـ **سپهسالار** ۵۷۱۹/۲: نسخ سید ابوالقاسم تهرانی، ۱۴ محرم **۱۲۳۱** (گ۲۲؟ ۲۵)درهشت باب. آغاز بمانند(ملك۳/۵۴۱۸) [ف. سپهسالار ۳: ۳۲۱] .

785ـ **مشهد ، عبدالمجید مولوی** ش ف ۴۹۶/۲ : نسخ اسماعیل نوری زلمانی بلده‌ای، رمضان **۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۵ : ۷۲].

786ـ **دانشگاه** ۵۰۴۳/۴ : نسخ علی اشرف مراغی در نجف ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۲۴۱** (۷۲ر-۸۲پ). **آغاز:** حمدله ... الطاهرین قال‌الله تعالی ورتل‌القرآن ترتیلا، معنی ترتیل آنچه در خبرآمده حفظ وقوف است در اواخر کلمات باصفات‌آتیه [ف. دانشگاه ۱۵:۴۰۹۵]

787ـ **شیراز، خانقاه‌احمدیه** ۲۸۱/۲: درمجموعهٔ مؤرخ **۱۲۴۶** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳]

788ـ **ری ، عبدالعظیم** ۵۵/۲ : نستعلیق بابا حسینقلی فرزند ملا علی پازواری **۱۲۷۶. آغاز:** بعد ازحمد خالق جسم وجان و دازق انس و جان [نسخه‌ها ۳ : ۶۸] .

789ـ **قم** ، سید محمود مرعشی : ضمن مجموعهٔ مؤرخ **۱۲۸۰**، آغاز بدان وفقك‌الله که اکثر انواع آدمی را سی و دو دندان می‌باشد [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

790ـ **رضوی ۶۶** تجوید (۸۸۱۵) : نسخ رحمدل‌آخوندزاده فرزند ملالاهورآخوند زاده **۱۲۸۸** ، گفتاریست بفارسی و پشتو ، که نویسنده در پایان آنرا «رسالة المجموع‌النافع للقراء» یادکرده، در۶۵ فصل. فصل یکم تنوین و نون ساکنه. فصل آخر: اعوذ بالله بذال است **آغاز :** ابتدا کردم بنام کردگار . الله اسم ذات است و رحمان الرحیم هر دو صفت است یعنی رحمان عام است و رحیم خاص، ۴۲ گ با ضمایم آن [ف . رضوی ۶ : ۱۶۸] .

791ـ **سپهسالار** ۲۸۷۶/۵ : سدهٔ **۱۳** (ص ۲۵۸ - ۲۷۷). **آغاز :** حمدله. . . اما بعد، بدانکه اتفاقی قراء سبعه بود، که پیش‌از شناختن [ف . سپهسالار ۳ : ۳۲۵] .

792ـ **همدان**، مدرسهٔ غرب ۱۵۲/۶: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۹] .

793 ـ 794 ـ **ملك** ۱ و ۴۱۱/۲ : دوگفتارست، نخستین در۸/۵ گ. **آغاز**افتاده دومین در۱۲ گ **آغاز :** حمدله . . . اختلاف میان حفض وبکر پیدا کنیم [ف. ملك، مجموعه ها : ۲۳] .

795ـ **قاهره، دارالکتب** ۱/۱ تجوید فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده ، (گ ۱-۶). **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد ، بدانکه هرکه می‌خواهد که قرآن بخواند باید بداند که هر حرف را از مخرج بیرون آورد [مخطوطات ۱ : ۲۲۸] .

796ـ **قاهره، دارالکتب**۱ قراءات : بی‌تاریخ، ۵۰ گ ۱۵س. **آغاز:** الحمدلله‌الواحد القهارالعزیز الجبار [ف. مخطوطات ۲ : ۵۷]

تجوید تطویل

ازملاعبدالصمد فرزندکمال مشهوربه‌حافظ کاشانی . **آغاز :** حمد بیحد سزاوار متکمی است که .

797ـ **نجف**، ملامحمد حسین قومشهی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۳۶۰] .

تجوید حسینی

از نورالدین فرزند محمد قاری‌کاظمی، از قاریان‌شیعی‌روزگارصفویان، بخواهش‌حاج‌محمد حسین، دریك‌مقدمه و۱۷ باب وخاتمه: مقدمه در تفسیر آیهٔ ورتل‌القرآن. باب ۱- اظهارو‌ادغام و

قلب واخفا۲ـ میم‌ساکنه۳ـ تفخیم‌وترقیق۴ـ تفخیم و ترقیق لام ۵ـ مدها ۶ـ لین ۷ـ ادغامها ۸ـ ادغام بعضی در بعضی ۹ـ لام ال ۱۰ـ مخارج حروف ۱۱ـ حروف غیرهجا ۱۲ـ لحن خفی و جلی ۱۳ـ بیان دندانها ۱۴ ـ شکل زبان ۱۵ـ صفات حروف ۱۶ـ هاءکنایه ۱۷ـ وقف، خاتمه در مجمع صفات حروف. او پیش ازاین تجوید دیگری برای همین حاج ساخته بوده از این‌رو این یکی‌را «تجویدالحسینی الاکبر» خوانده. **آغاز :** پس از خطبه . که بررأی و ضمیر منیر اهل فهم و بصیرت و ادراك مخفی نیست، که دانستن علم قراءة .

798ـ **رضوی :** ۴۳ (۳۰۷۶): نسخ، بی‌تاریخ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، ۴۷ گ ۹س [ف. رضوی ۶ : ۱۵۶] .

تجوید سورهٔ فاتحه

از جلال‌الدین محمد فرزند عبدالجلیل فرزند محمود صافی .

799ـ **نجف** ، سید آقا شوشتری : در مجموعهٔ نوشتهٔ پیش از**۱۰۸۰** [ذریعه۳: ۳۶۰]

تجوید سورهٔ فاتحه

ناشناخته نامبوب .

800ـ **ملك** ۵۴۱۸/۵ : نسخ، باتاریخ **۱۱۴۰** دردفتر (۳۴پ ـ ۳۵ر) . **آغاز :** بدانکه این مختصریست دربیان تجوید فاتحة الکتاب، قاری بایدکه این مواضع را [رؤیت]

تجویدمجدول = جدول صفات‌الحروف

تجوید منظوم

از ابن‌عماد، که بسال ۸۰۹ سروده شده است. و درانجام آن آمده : ناظم این رساله ابن‌عماد. و نباید ازعمادالدین علی‌استرآبادی باشد (بنگرید : تحفهٔ شاهی) **آغاز :** ای به‌نام تو افتتاح کلام ـ از ثنایت زبان رسیده به کام بنگرید : ذریعه ۱۹ :۱۳۵ .

801ـ **ملك** ۳۰۳/۱۹: نستعلیق پایان ج۱/**۸۳۲** دریزد، آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده : در۱۴۰ بیت و سرودهٔ ۸۰۳ [ف. ملك مجموعه‌ها : ۱۵] .

802 ـ **رضوی** ۱۲ تجوید : نستعلیق ۱۰۱۷ ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، آغاز برابر نمونه، ۱۱۴۵ [ف. رضوی ۳ : ۲۲۸] .

803 ـ **رضوی** ۴۱ تجوید : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغازبرابر[نمونه، ۶گ ۱۵س [ف. رضوی ۱:] .

تجوید منظوم = درج مضامین

تجوید منظوم = درهٔ منظومه

تجوید منظوم = لؤلؤئیه

تجوید منظوم

از حافظ عزالدین. **آغاز :** هرچه قاری را اهم وواجب‌آمد بیگمان ـ نظم حافظ عزالدین را گر بخوانی ای جوان .

804ـ **ملك** ۳۰۳/۱۸ : باتاریخ**۷۷۲** و ۸۳۲ در دفتر ، و این بخامهٔ تازه تر است [ف . ملك . مجموعه ها : ۱۵] .

تجوید منظوم

ازرضاعلی فرزندعبدالغفورشیرازی . **آغاز:** الحمدلله‌الذی انزل‌القرآن علی عبده .

805ـ **قاهره ، دارالکتب** ۴۳۵۸ س: بی‌تاریخ (گ ۲۲۰-۲۲۳مجموعه) [مخطوطات ۱ : ۲۲۹] .

تجوید منظوم

ناشناخته .

806ـ یزد، سر یزدی ۳/م: با تاریخ رمضان **۱۰۸۳** در شمارهٔ ۵ دفتر ، همراه با رساله‌ای درتجوید [نسخه‌ها ۴: ۴۲۴] .

807 ـ **تهران ، ملی** ۹۲۹/۵ف : با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر، درفهرست از محمدبن الجزری‌الشافعی‌یادشده. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ ذکر احادیث کلام قدیم (ص ۵۸ ـ ۶۶) [ف. ملی ۲ : ۴۶۳] .

808ـ **سپهسالار** ۵۲۳۵/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درشمارش حروف‌قرآن است. **آغاز:** یادگیر ازامام ای دل وجان ـ توحروف تمامت قرآن [ف. سپهسالار ۳ : ۳۲۵].

809 ـ **مشهد، عبدالمجید مولوی**
ش ف ۴۹۶/۴ : نسخ اسماعیل نوری زلمانی بلده‌ای ، رمضان ۱۲۴۰ [نسخه‌ها ۵:۷۲] .

810ـ **مجلس** ۵۴۶۲/۳ فهرست نشده: نستعلیق**۱۲۷۹** (۲۲۵پ ـ ۲۲۷پ) . **آغاز:** بعد حمد و ثنا و مدح خدا ـ نعت پیغمبری دلیل هدا ـ بشنو این چند بیت تا گردی ـ مطلع بر قواعد قرا (در پایان آمده : بهر (عبدالرؤف) کردم نظم ـ بعنایات حضرت مولا [رؤیت] .

811 ـ **رضوی** ۸۸ تجوید ۸۸۱۱ : نسخ بی‌تاریخ، ۳۵ص ۱۵س . منظومه‌ایست در ۷۱ بیت در رسم الخط ۲۳ واژه از واژه‌های قرآن. **آغاز:** قالم . نظم: در فألم همزه بالام است کسر. انجام. حفظ اینها باشدم از تورجا سپس ۶ بیت در بیان نوشتن تشدید که چگونه است. **آغاز :** بنه تشدید بر هر مدغم فیه [ف رضوی ۶ : ۱۸۲] .

تحفة الابرار

از ملامصطفی فرزندابراهیم قاری تبریزی (۱۰۰۷ ـ نزدیك ۱۰۸۰) کوتاه شدهٔ کتاب دیگر او « تحفةالقاری » است، بدستور میرزا محمد شفیع منجم و فرزندش میرزا محمد مقیم منجم ، دریك مقدمه و دو باب و یك خاتمه ، بسال ۱۰۶۷ نگاشته است : مقدمه در فضیلت خواندن و آداب تعلیم، باب ۱ـ مخارج حروف درپنج فصل ۲ـ مستحبات قرائت درپنج فصل ، و پنجمین درسه مقصد . نام کتاب و نگارنده و مهدا الیه در دیباچه آمده است .

بنگرید : ذریعه ۳:۵۱۶، ۴۰۷. ریحانة الادب ۳ : ۲۵۹ . مؤلفین مشار ۶ : ۲۰۳ .

812 ـ **دانشگاه** ۴۰۷۴ : نسخ محمد رضی فرزند محمد شریف سپاهانی، سدهٔ **۱۱** ، مقابله شده، ۳۵گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۵۴] .

813ـ **سپهسالار** ۳۴۶۷/۲ : نستعلیق موسی فرزند مهدی موسوی ، تهران ۹ شوال **۱۲۶۱** (۳۶پ ـ ۵۶ر). [ف . سپهسالار ۳ : ۳۵۳] .

تحفة الاخلاص

از سید محمود فرزند عبدالله موسوی دزفولی، از قاریان سدهٔ سیزدهم، تحریردیگر است ازکتاب دیگر او « قواعد التجوید » که بسال ۱۲۴۴ و بنام شاهزاده حسام السلطنه و برای کتابخانه‌ای‌که مخزن العلوم نام داشته ، در یك مقدمه و دوازده باب ویك خاتمه ساخته است. **آغاز:** افتتاح‌کلام بنام یگانهٔ بی‌همتایی است که جز باالف ارادتش .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۸۱ .

814ـ مجلس ۷۹۳ : نسخ خوب علی فرزند معصوم، بایادداشتی از نگارنده در بارهٔ کتابخانهٔ مخزن‌العلوم ، ۱۴۹ گ ۹ س [ف . مجلس ۳ : ۸] .

تحفة الامیر

از سید محمد فرزند مهدی حسینی ، در گذشتهٔ ۱۲۶۴ (بنگرید : مظهرالآیات) ، در قرائت قرآن درهشت باب، و بسال ۱۲۵۵ در تبریز بچاپ رسیده است . و این جز «مظاهر محمودیهٔ» اوست. **آغاز:** الحمدلله الذی انطق السنتنا بتلاوت‌القرآن ..ـ و بعد ذرهٔ بیمقدار

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۲۱ و ۱۸ : ۹ . مؤلفین مشار ۵: ۸۵۰.

815ـ ملك ۱۹۴/۱ : نوشتهٔ ۱۲۵۲، آغاز برابر نمونه (ص ۲-۲۱) [ف . ملك مجموعه‌ها : ۶] .

816ـ دانشگاه ۱۱۳۸ : نسخ زیبای رمضان ۱۲۵۵ . کتاب به بهای سه پناه‌باد خریداری شده ، ۸ گ ۱۷ س، آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه ۲ : ۶۹۵].

817ـ نجف. سید آقا شوشتری، احمد: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۲۱] .

تحفهٔ جلالی

از ضیاءالدین محمد فرزند علی حسینی کاشانی، برای فرزند خود سید جلال‌الدین ، در یك مقدمه درسه فائده، و دوازده باب و یك خاتمه دردوفصل نگاشته‌است (دیباچه). **آغاز:** حمدیکه قاریان وان من شیئ‌الایسبح بحمده به جهر واخفات درحالت شدت ورخاء .

818ـ سپهسالار ۵۲۴۱ : نسخ خود نگارنده ، نیمهٔ ذیحجهٔ **۱۲۷۸**، ۱۱۳ گ ۱۲ س [ف . سپهسالار ۳ : ۳۵۷] .

تحفة الحفاظ

از سراینده‌ای ناشناس ، گویا بسال ۸۶۲ سروده شده، و در آن آمده : تحفه‌ای از باغ حفظ آورده‌ام ــ «تحفة الحفاظ» نامش کرده‌ام . **آغاز:** ابتداکردم بعلام الغیوب ـ منزل‌الایات ستارالعیوب .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۳۰ و۱۹۹: ۱۳۷.

819ـ مجلس ۵۳۹۳/۱ : نسخ شمس‌الدین محمد فرزند شمس‌الدین حافظ، ۲۱ع۲/ **۹۶۳** (۱پ-۱۶ر) آغاز برابر [رؤیت].

820ـ رضوی ۴ تجوید : نسخ تاریخ یاد نشده، وقفی **۱۰۷۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۵ گ [ف. رضوی ۲ : ۲۲۵] .

تحفة الحفاظ

گویا از نصرت فرزند عمراسکندر .

821ـ بادلیان Add.۶۹/۲: باتاریخ **۱۲۰۱** در دفتر. همراه «زینة‌القاری» ازهمان نصرت . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۲].

تحفة السعید فی علم التجوید

ازمحمد جعفرفرزند محمد فرزنداسماعیل یزدی،دریازده باب‌ویك خاتمه، ودر۱۱رمضان ۱۲۷۲ (؟) بانجام رسیده است : ۱ـ مخارج حروف ۲ـ صفات حروف ۳ ـ تفخیم و ترفیق ۴ـ استعاذه و بسمله ۵ـ تنوین و نون ساکنه ۶ ـ هاء ۷ـ مد و قصر ۸ ـ وقف ۹ ـ ادغام ۱۰ اختلاف هفتگانه درفاتحه واخلاص: خاتمه در نام قراء هفتگانه و راویان و رموزآنان .

آغاز: الحمدلله الذی انزل علی عبده الفرقان.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۴۰ .

822ـ شیخ حسین مهرجانی: تاریخ یاد نشده، بخامهٔ نگارنده، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۳ : ۴۴۰] .

823ـ یزد جامع کبیر ۳۰۰/۲۶ : نسخ گویا بخامهٔ نگارنده، انجام افتاده، دیگر رساله‌های این دفتر از سدهٔ ۱۰ (؟) است. [نسخه‌ها ۴ : ۴۱۰] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۲۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۸۲] .

تحفهٔ شاهی

ازمحمد طاهر فرزند محمد حسین شیرازی قمی بنام شاه‌سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) در بیان برتری قاریان کوفه بویژه عاصم بر قاریان شام و حجاز و جز آنها، نگارنده باید مؤلف «تحفهٔ عباسی، جامع عباسی، معالجة ـ النفس، نورالایمان» و جز آنها باشد که در ۱۰۹۸ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۱۷ و ۹ : ۶۴۲ و ۱۰ : ۲۰۷ . تذکرهٔ نصرآبادی : ۱۶۴ . روضات الجنات : ۳۳۶ . ریحانة الادب ۳ : ۳۳۰. فوائدالرضویه: ۵۴۸. مؤلفین مشار ۳: ۵۸۷ .

824ـ رضوی ۴۸ تجوید ـ ۸۱۹۱ : نسخ و شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده، رساله در مرحلهٔ اول نگارش است، و درپایان مقالی درصفات ذاتی حروف هجاء، ابیاتی درمخرج و مقطع حروف، ده صفحه در رسم‌الخط قرآن هست که دانسته نیست از کاتب است یانگارنده ۱۵ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۶ : ۱۵۸] .

تحفهٔ شاهی

از عمادالدین علی فرزند عماد الدین علی فرزند نجم‌الدین محمود استر آبادی مازندرانی شریف از سدهٔ دهم ، نگارندهٔ: تجویدالقرآن، مفردات عاصم، قرائت عاصم. گفتاریست در یك مقدمه و دوازده باب وخاتمه، بنام شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) نگاشته است : مقدمه در فضیلت قرآن ، باب ۱ ـ مخارج حروف ۲ـ صفات حروف ۳ ـ بعضی از احکام تجوید ۴ـ هاء کنایه ۵ـ مد ۶ـ ادغام ۷ـ تنوین ۸ـ وقف ۹ـ استعاذه ۱۰ـ بسمله ۱۱ ـ اختلاف قراء عشرة در فاتحه ۱۲ـ اختلاف دراخلاص. خاتمه درلحن. و این با وجود نزدیکی بسیار با «تجوید : ۷۴» جزاوست (ذریعه). **آغاز:** ای‌کنه تو برتر از شناسائی ما ـ وی وصف تو برون زحد گویائی ما . . . حمدی که قاریان وان من شیء الایسبح بحمده، بجهر و اخفا

بنگرید : ذریعه ۳: ۳۷۱ ، ۴۴۴ و۱۷: ۵۵ .

825ـ دانشگاه ۵۳۸۰/۴ : نستعلیق محمد فرزند عبدالله فرزند ظهیرالدین طبیب حسینی، در۹۵۶درمدرسهٔ شاهرخ میرزادرطوس (۷۳پ ـ ۹۲پ) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۲۸]

826ـ دانشگاه ۳۹۶۲/۲ : نستعلیق صفر۱۰۰۷ (۳۱ ر ـ ۶۰ پ) آغاز در دیباچه افتاده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۵۸] .

827ـ دانشگاه ۳۳۶۳/۱ : نستعلیق عبدالله فرزندعلی فرزند فضل‌الله رستمان سمنانی ۱۴ رمضان ۱۰۱۹، آغاز برابر نمونه (۲پ ـ ۳۳پ) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۲] .

828ـ الهیات ۵۶۷/۲ د : نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۰۶۶ (۱۵۹پ ـ ۲۰۲ر) آغاز برابر

نمونه [ف. الهیات ۱ : ۲۳ و ۲ : ۱۵۲] .

829ـ رضوی ۵ تجوید : نسخ ۱۰۸۷ آغاز برابر نمونه، ۴۸ گ ۱۲س [ف . رضوی ۲ : ۲۲۶] .

830 ـ ری ، عبدالعظیم ۳۵۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۳ : ۴۲۹] .

831ـ دانشگاه ۲۶۳۶/۴ : نسخ محمد حسین فرزند علاء الدین درزی مازندرانی ، نزدیک ۱۱۰۵ ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۱۰] .

832 ـ ملك ۶۲۰۰/۵ : نسخ خوش سدهٔ ۱۲ (۲۰پ ـ ۵۷پ) آغاز برابر نمونه، ۱۷۰ گ ۱۱س [رؤیت] .

833ـ مجلس ۵۷۰۴/۲ فهرست نشده: نسخ سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه، پایان افتاده [رؤیت] .

834 ـ نجف ، سید آقا شوشتری ، سید احمد : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۴۴] .

تحفة الطالبین

از محمد قاسم فرزند میرمحسن فرزند سید علی‌حسینی تبریزی، درتجوید: درسیزده‌ضابطه (بنگرید:شرح‌حرزالامانی: ۹۰). **آغاز:** لآلی حمد و ثنا درگاه احدی را سزاست جل‌جلاله ، که باشمام رایحهٔ عطرآمیز علم .

835 ـ مجلس ۵۱۴۶/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲۲گ) [رؤیت] .

تحفة الطالبین

از مظهر الدین محمد فرزند بهاء الدین علی بلیانی ، در قرائت عاصم بروایت حضرت علی بخواهش یاران، درسه باب نگاشته است: ۱ـ فضیلت قرائت و جزآن در چهار فصل ۲ـ اصول قرائت درچند فصل ۳ـ فرش (اختلافاتی که درکنار مصاحف نویسند) قراآت. درآن از «تحفةالمسترشدین» و ابوطالب هبةالله شیرازی یاد شده است. نام نگارنده دردیباچه‌ونام‌کتاب درفصل چهارم باب‌یکم‌آمده است (دانش‌پژوه) **آغاز :...** ثناوستایش ثابت‌است‌آن خداوندی راکه آفرید قوت نطق را.

836ـ دانشگاه ۴۰۲۴/۵ : نستعلیق‌اخلاص خاکسار ، چهارشنبهٔ ذیقعدهٔ ۱۰۶۶ ، در شهر قزوین، ۷۵ گ۹س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۵]

تحفة القاری

ازمحمد فرزند حیدر قاری، در تجوید ، دریك مقدمه در فضیلت قرائت و دوازده باب و یك خاتمه. **آغاز:** حمد وسپاس وشکر بیقیاس واجب‌الوجودی را... اما بعد چنین‌گوید...

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۶۱ .

837 ـ نجف سید آقاشوشتری، احمد : نوشتهٔ ۱۲۵۱ [ذریعه ۳ : ۴۶۱] .

838ـ قاهره ، دارالکتب ۱ تجوید فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده (گ ۶ ـ ۲۱) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۶۴] .

تحفة القراء

از سید محمد علی فرزند محمد اسماعیل حسینی قاری (بنگرید : بیان المشکلات) ، در تجوید، دریك مقدمه وچندباب ویك خاتمه (دیباچه) **آغاز:** الحمدلله رب‌الارباب ومسبب الاسباب . . . اما بعد، چنین‌گوید .

839 ـ دانشگاه ۲۶۱۱/۱۴ : نوشتهٔ حسن فرزند ابوطالب حسنی حسینی ، باتاریخ

۱۲۸۸ ـ ۱۲۹۹ در دفتر (ص ۳۰۷ـ۳۴۱) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۷۱] .

840ـ **نجف** : نوشتهٔ حاج مهدی فرزند محمد حسین اصفهانی قاری در گذشته ۱۳۵۰ همراه «بیان المشکلات» از همو [ذریعه ۳: ۴۶۲]

تحفة القراء = تحفة القاری

از مصطفی فرزند ابراهیم قاری تبریزی شیعی طوسی (۱۰۰۷ـ نزدیك ۱۰۸۰) (بنگرید ارشاد القاری، تحفة الابرار) در یك مقدمه و دوازده باب که درراه مکه ـ مدینه بسال ۱۰۶۷ بنام شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) نگاشته است، سپس همان شاه از اوخواسته که در بیان نام هرسوره و شمارهٔ آیتها و تعیین جزء ها و جزآن چیزهایی بر آن بیفزاید، و او بسال ۱۰۶۸ «متمم تحفة القراء» وسپس «ملحق تحفة القراء» را نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۶۱ . ف. مشار : ۳۷۰ . ریحانة‌الادب ۳: ۲۵۹ . مؤلفین مشار ۶ : ۲۰۳ . ف. سپهسالار ۱ : ۱۸۴ .

841 ـ **سپهسالار ۲۰۱۸/۱** : نسخ نگارنده، **۱۰۷۲**، (۲پ ـ ۹۴پ) ۱۴س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۷۵] .

842ـ **دانشگاه** ۵۳۶۵ : نستعلیق سه شنبهٔ ۱۷ رجب **۱۰۷۵**، میان ص ۱ـ۲ افتاده، ۱۲۲گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۲۰]

843ـ **مجلس** ۷۹۵ : نسخ **۱۰۸۷**، ۱۰۲گ ۱۳س [ف. مجلس ۳: ۱۰]

844ـ **رضوی** ۶تجوید: نستعلیق‌محبت تفنگچی، **۱۰۸۹**، نگارنده درفهرست ابراهیم بن مصطفی یاد شده درست‌نیست، ۷۶گ ۱۵س [ف. رضوی۲ : ۲۲۶] .

845ـ **یزد، جامع کبیر** ۱۹۴ : نسخ حسین فرزند غلامعلی، دهٔ سوم صفر **۱۲۰۱** [نسخه‌ها ۴ : ۳۷۶] .

846 **فیضیه ۱۶ف**۲۳۲: نستعلیق ع ۲ **۱۲۰۳**، ۱۸۸ص ۲۰س [ف. فیضیه ۱: ۱۰۸]

847ـ **یزد، جامع کبیر** ۲۸۶: نسخ عبدالحسین فرزند حاجی محمد علی رشتی، شنبهٔ ۲۷ ذیحجهٔ **۱۲۲۹** [نسخه‌ها ۴: ۳۷۶]

848 ـ **تبریز**، آقای سید محمد علی طباطبائی قاضی : نوشتهٔ ۱۲۳۲ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

849ـ **سپهسالار** ۸۱۳۹ : نسخ شوال **۱۲۴۱**، ۷۸گ۱۶س [ف. سپهسالار ۳: ۳۷۵]

850 ـ **مجلس** ۵۸۷۸. فهرست نشده : نستعلیق اسماعیل فرزند مولا مراد مشهور به ـ کربلائی‌وثاق، **۱۲۴۵**، ۱۷گ۲۳س [رؤیت].

851ـ **حقوق** ۱۸ د : نسخ تاریخ یاد نشده، ۱۲۰گ ۱۲س [ف. حقوق : ۴۶]

تحفة الکلام

ازحسین‌حسینی قاری، دربارهٔقرائت عاصم بدوروایت. (دیباچه) **آغاز:** الحمدلله‌ذوالفضل والمن والاحسان، وعلی رب‌العباد... چون‌کلام زاکیه وافیه... اما بعد، غرض از بسط وتقیید.

852ـ **دانشگاه ۴/۴۴۳۸**: نسخ عماد فرزند رضا حسینی، **۱۰۰۸** (ص ۶۷ ـ ۹۸) همراه «تجوید» دیگر ازهمو بعربی[ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۹].

تحفة المحسنین

ازحاج محمدرضافرزند محبعلی سبزواری درگذشتهٔ ۱۰۵۵، استاد مصطفی قاری، زاده در

۱۰۰۶ (بنگرید : تحفة القاری و راحة جان)
گفتاریست در تجوید، بنام محمد حسن رضوی متولی و شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) دریك شماءه و دوازده رایحه ویك شریطه.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۶۶ .

853ـ **یزد** ، کتابخانهٔ خان بزرگ : نسخ شیخ محمد محمدی، **۱۲۵۲** [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۴] .

تحفة الوالدین

از نهانی جامی ، بروزگار شاه تهماسب یکم (۹۳۰ ـ ۹۸۴) در تجوید ، به نظم و نثر نگاشته‌است. درپایان‌آمده: به‌تحفةالوالدین نسخهٔ موسوم‌ـنمودم تاشودتاریخ‌معلوم. **آغاز:** ثمرهٔ شجرهٔ بسم‌الله چیدن‌وبرطبق قرائت نهادن و حلاوت ومثوبات .

854ـ **دانشگاه** ۳۹۷۵ : نستعلیق ۱۴ ج۱/**۱۰۸۱** ۳۷گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۷۱] .

855 ـ **شیراز** ، **خانقاه احمدیه** ۲۷۵/۲: در هامش «منهاج‌التأویل» که نوشتهٔ **۱۱۱۰** است، درفهرست «منظومهٔ تحفة الولد» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳] .

ترجمهٔ جریده فی‌شرح القصیده

ازقاسم فرزند حاجی ابراهیم فرزندمحمد قزوینی ، بنام غیاث‌الدین ، گزارشی است بر قصیدهٔ شاطبی در تجوید : بدأت بسم‌الله فی‌النظم اولا. اونخست‌گزارشی بعربی‌نوشته بوده وسپس این گزارش کوتاه را نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب و وعد من تلاه . . . اما بعد، برنظر ارباب بصیرت

بنگرید :کشف الظنون ۱ : ۶۴۶ ـ هدیة العارفین ۱ : ۸۲۸ .

856ـ **دانشگاه** ۳۳۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام نانویس مانده ۲۴گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۴۴] .

ترجمهٔ قصیدهٔ شاطبیه = شرح حرزالامانی

ترجمهٔ مقدمهٔ جزریه

متن‌منظومه‌ایست درتجوید ازمحمد فرزند محمد جزری شافعی (دمشق ۷۵۱ ـ شیراز ۸۳۳). **آغاز :** یقول راجی عفورب سامع.

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۷۹۹ . هدیةالعارفین ۲ : ۱۸۷ .

857ـ **قاهره، دارالکتب**۷/۱قراءات فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده ، همراه بامتن (۵۴پ ـ ۶۱پ) ۱۵س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۷۵] .

التسخیر علی طریق التشجیر = مبسوط و مظبوط

تسهیل القراء

از موسی فرزند ولی‌فرزند خضر فردوسی بنام فیروز شاه سلطان نگاشته و در دیباچه از شاطبی یادکرده است .

858ـ **یزد**سید ابوالفضل‌سعیدی، ریحان یزدی : نسخ‌سدهٔ **۹ـ۱۰**، آغاز وانجام اندکی افتاده، زرین، ۲۳۸ص [نسخه‌ها ۴ : ۴۵۹].

تقویم اللسان = منتخب . . .

تنبیه الاحوال = تجوید شاملی

از شاملی. **آغاز:** حمدله. علی کل حال..

بدان ای طالب تجوید و ترتیل کلام ربانی که مخرج حروف شانزده است .

859ـ **قاهره ، دارالکتب** ۳ قرائت فارسی: نسخ تاریخ یاد نشده ، (گ ۱ـ۱۶ب) [مخطوطات ۱ : ۱۰۳] .

ج

جدول صفات الحروف

ناشناخته .

860ـ **قاهره ، دارالکتب** ۱ قرائت فارسی طلعت : نسخ بی‌تاریخ. **آغاز:** حمدله. فی‌صفات الحروف. الهمزة منفتحة ، مستقلة ، مصحفة، مجهورة، شدیدة (گ ۴۴پ ـ ۴۶) [مخطوطات ۱ : ۱۱۲] .

جمع در قراآت = رساله در ...

ازنگارنده‌ای‌که شاگرد شمس‌الدین محمد جزریست، وبایستی همان حافظ طاهراصفهانی، (سدهٔ ۹) نگارندهٔ چندین رساله در تجوید و از آن میان «درالفرید» باشد . گفتاریست در جمع میان قرائتها در سه روش : مصریان ، شامیان واستادش ابن‌الجزری . **آغاز :** اعلم وفقنی‌الله تعالی وایاک لمرضاته، که ایقان جمع الجمع میسر نشود الابایقان مفردات.

861ـ **رضوی** ۶۶ تجوید ۸۷۳۶ : نستعلیق یکشنبهٔ۴ذیقعده **۹۶۷** همراه درالفرید طاهرحافظ اصفهانی، ۷ص ۱۹س [ف . رضوی ۶ : ۱۶۸].

جمع القواعد

ازامام احمدبن‌الامام‌الکجائی، گویاهمان احمد کجائی کهدمی‌نهمی استاد شیخ بهائی (م۱۰۳۰) باشد .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۵۱۹ و ۵ : ۱۳۹.

862ـ **نجف** ، سید جعفر شوشتری خرم آبادی : تاریخ یاد نشده، [ذریعه ۴ :۱۳۹].

ح

حاشیه برقصیده

قصیده از مولانا حافظ مشهور به حافظ عزالدین فرزند بهاءالدین جوریدی ، حاشیه از حافظ محمد .

863ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب ۹۲/۴ : نسخ سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۰].

حیات جاودانی

از محمد رضا قاینی ، گزارشی است بر «حرزالامانی» شاطبی .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ . ۶۴۶ ـ هدیة العارفین ۲ :۸۲۸ .

864ـ **شیراز ، آستانهٔ شاهچراغ** ۴۶۱ : [نسخه‌های خطی ۵ : ۲۴۹] .

حیات القلوب

از محمد علی فرزند حسنعلی کوساری (کوهساری) معروف به قاری نگارندهٔ «بحر النور: ۷۱» گویا از سدهٔ دوازدهم، گفتاری است در تجوید در هفده فصل و یك خاتمه، و در آن از قصیدهٔ شاطبیه و مقدمهٔ جزریه گواه آورده است. **آغاز:** الحمدلله العلی الذی رفع اهله و خاصه . . . شکر و سپاس مرخدای را که منور ساخت.

بنگرید: ذریعه ۷ : ۱۲۲.

865ـ **مجلس** ۷۹۲ : نستعلیق **۱۱۱۷** گویا به‌خامهٔ نگارنده، همراه «بحر النور» از همو، نسخه درمیان افتادگی دارد [ف. مجلس ۳ : ۲۲].

خ

خزائن القرآن

از سید محمود فرزند محمد علوی حسنی حسینی حافظ تبریزی، در تجوید، بنام ناصرالدین شاه‌قاجار (۱۲۶۴-۱۳۱۳) در یك مقدمه و ده باب و یك خاتمه، در تهران در پنجشنبهٔ دههٔ سوم‌ماه هفتم ۱۲۹۳ بانجام رسانیده است. و او راست: تحفهٔ محمدیه وحل التجوید وکفایة الحفاظ، جواهر القرآن، مفاتیح القرآن همه در تجوید.

بنگرید: ذریعه ۷ : ۱۵۵. مؤلفین مشار ۶ : ۸۶. ریحانة الادب ۱ : ۲۱۷. ف. مشار: ۵۱۵.

866ـ **اصغر مهدوی** ۱۹۲ : نستعلیق محسن فرزندمحمدشریف ۱۲۹۲ (؟) [نسخه‌ها ۲ : ۷۴].

خلاصة القرائة

از محمد مؤمن فرزند عبدالکریم قاری، در تجوید در ده باب، که در آن ازشیخ بهائی (م۱۰۳۰) یاد شده است. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعدد و ستایش خدایرا سزاست.

بنگرید: ذریعه ۷ : ۲۳۱.

867ـ **سپهسالار** ۲۰۰۹ : نسخ خوب حسین فرزند علی‌نوری، سدهٔ**۱۳** (۱پ-۲۹پ) [ف. سپهسالار ۱ : ۱۸۶ و ۴ : ۱۸۵].

د

درة الفرید

از حافظ کلان، بنام ابوالغازی عبیدالله بهادرخان. نامبوب. **آغاز:** بعدازحمدحضرت جل وعلا.

868 ـ **نجف**، محمد علی خوانساری: تاریخ یادنشده، بافهرست مطالب درکنار مجلد [ذریعه ۸ : ۱۰۶].

الدرة النظمیه = درهٔ منظومه

درج مضامین = لؤلؤ درج مضامین

از مختار اعمی اصفهانی، زنده در ۹۴۹ منظومه ایست در تجویدکه در آن سال درهفتاد و دوبیت، در(عاشر صفر = ۹۴۹) سروده‌است این منظوم بفارسی و عربی‌گزارش شده‌است و

این جز « مختارالقراء» اوست. **آغاز:** ای کلام از اعظم نام تو زیور یافته ــ در صفات و از سپاست زیب دیگر یافته .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۵۵ و ۸ : ۵۹ ، ۱۳۹ و ۹ ، ۱۰۱۷ و ۱۳ : ۲۴۲ و ۱۸ : ۳۸۲ ف. مشار : ۲۳۵. مؤلفین مشار ۶ : ۱۱۷ .

869ـ **سپهسالار** ۵۲۴۴/۳ : نوشتهٔ محمد حکاك، **۱۲۰۸**، آغاز برابر نمونه (۲۴ ب ـ ۲۹ پ) در فهرست نگارنده ملا بختیار اصفهانی یاد شده است [ف. سپهسالار ۴ : ۴۱۰]

870ـ **شیراز، دکترعینی** ۹: شمارهٔ ۱ دفتر مؤرخ ذیحجهٔ **۱۳۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۵].

871ـ **ری ، عبدالعظیم** ۳۳۲/۳ : نستعلیق طهماسب فرزند عزیز، **۱۲۳۳**، نویسنده سراینده را میرفندرسکی پنداشته است [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۹] .

872ـ **دانشگاه** ۵۰۴۳/۵ : نسخ علی اشرف مراغه‌ای **۱۲۴۳** در نجف (۸۴پ ـ ۸۷ پ) آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان « منظومهٔ تجوید فارسی » یاد شده است [ف ـ دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۵] .

873ـ **دانشگاه** ۴۵۶۳/۴ : شکسته نستعلیق محمد رحیم ، ۲۴ رمضان **۱۲۶۸** (ص ۳۶ ـ ۵۰) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۵۰۲] .

874ـ **دانشگاه** ۳۴۵۱/۹ : نوشتهٔ **۱۳۰۶** (ص۲۷۵ـ۲۷۸) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۰] .

درالفرید

از محمد طاهر حافظ اصفهانی، ابوالحسن طاهر فرزند عرب فرزند ابراهیم ، از قاریان شیعی نیمهٔ دوم سدهٔ نهم زنده در ۸۵۷ (چلبی و اسماعیل پاشا مرگ او را ۷۸۶ نوشته‌اند) نگارندهٔ: تجوید فارسی، مفردهٔ ابوعمر عمار ، مفردهٔ حمزه، مفردهٔ نافع، مفردهٔ ابن‌عامر، و جز آنها درهشت‌باب ویك خاتمه : ۱ـ استعاذه ۲ـ بسمله ۳ـ مد وقصر ۴ـ ادغام ۵ـ نون‌ساکنه و تنوین ۶ ـ راء ها ۷ ـ وقف ۸ ـ مخارج و صفات آن، خاتمه در بیان وقف و اقسام آن . **آغاز:** حمدله. صلاة... وبعد چنین گوید ... حافظ طاهر اصفهانی .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۶۸ و ۸ : ۶۸ . استوری ۱ : ۴۱، هدیةالعارفین ۱ : ۴۳۰. کشف الظنون ۲ : ۱۳۴۱، ۱۹۶۱ .

875 ـ **رضویه** ۵۹ تجوید (۳۰۸۰): نستعلیق **۹۶۷** ، آغاز برابر نمونه ، همراه با « جمع درقرآآت » که گویا ازهموست ۳۵ گ ۱۹س [ف. رضوی ۶ : ۱۶۴].

876ـ **رضوی** ۱۰ تجوید...: نستعلیق کمال‌الدین حسین فرزند محمدشاه، در**۱۰۱۸** آغاز برابر نمونه، درفهرست نادرست«دررالفرید» آمده، ۴۱ گ ۱۴س [ف. رضوی ۲ : ۲۲۷]

درهٔ منظومه = درة النظمیه

از سراینده‌ای با تخلص رجائی ، بنام فتحعلی شاه قاجار، درتجوید، در ۱۳۶ بیت ، در ذیحجهٔ ۱۲۵۰ (= درهٔ‌منظومه) بانجام رسیده است. و این منظومه را بنام « مفتاح خزاین » گزارش کرده‌اند. **آغاز** : ای نام نامیت شده مفتاح هرکلام ـ وی‌ازکلامت این‌عالم درانتظام

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۱۷۵ـ فرهنگنامه‌ها : ۲۵۲ .

877ـ **دانشگاه** ۷۷۳ : نسخ پرغلط ، از روزگار نظم، باتاریخ **۱۲۳۵** در دفتر (گ ۹۲ ـ ۱۰۲) ۱۷س . آغاز برابر نمونه ، در

فهرست بعنوان « درهٔ منظومه » آمده [ف . دانشگاه ۲ : ۷۰۴] .

878 ـ دانشگاه ۴۵۶۳/۱ : شکسته نستعلیق محمد رحیم خراز ، ۱۲ ج ۱۲۶۹/۲ (ص ۱ ـ ۲۹) آغاز برابر نمونه ، در فهرست از نگارنده نامبرده نشده است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۵۰۱] .

879ـ دانشگاه ۳۲۵۱/۲ : نستعلیق، باتاریخ ۱۳۰۴ در دفتر بهمین‌خامه (ص۱۴۰ـ ۱۵۰) آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان «الدرة النظمیه» وتاریخ انجام ۱۲۴۵ یاد شده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۸] .

راحت جان

منظومه‌ایست در ۴۱۴ بیت در بحر مثمن مخبون در تجوید در قراآت ابن کثیر بروایت بزی. در پشت صفحهٔ نسخهٔ رضوی آمده : از حاج محمد رضا فرزند حاج محبعلی سبزواری قاری است. ومیدانیم او «تحفة المحسنین» خود را بنام شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷) بسال ۱۰۴۶ ساخته است ودر۱۰۵۵ درگذشته. این منظومه نیز بروزگار شاه صفی سروده شده و سپس بنام شاه عباس دوم درآمده است. **آغاز** : اول نظم بنام ملك عالم دانا .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۶۶ .

880ـ رضوی ۶۱ تجوید (۶۶۲۰) : نسخ محمد مراد فرزندمحمد علی هزارجریبی در ۱۷ع۱۰۷۵/۱، ۳۱گ ۱۵س [ف. رضوی ۶ : ۱۶۵] .

ز

زبدة التجوید

منظومه‌ایست درتجوید نزدیك به۲۷۵ بیت

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۲ و ۱۹ : ۱۹۵

881 ـ ملك ۵۴۱۸/۷ : نسخ ع۱۶/ ۱۱۴۰ (۳۹ر ـ ۴۳پ) [رؤیت] .

زینة القاری

از نصرت فرزند عمر اسکندر .

882ـ بادلیان Add.۶۹/۲: باتاریخ ۱۲۰۱ دردفتر، همراه «تحفة الحفاظ821». فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۲] .

زینة القراء

ازحاج محمد طاهر محمد زمان تبریزی، گویا ازسدهٔ سیزدهم(انوار)، درتجوید واختلاف قاریان‌هفتگانه، بخواهش دوستان نگاشته است. شاید نگارنده محمد زمان فرزند محمد طاهر تبریزی (بنگرید: تجوید:۷۳) باشد. **آغاز** : الحمدلله‌الذی انزل‌القرآن علی عبده خاتم.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۹۴ .

883ـ تهران، ملی ۳۹۹/۹ ف: سدهٔ ۱۳ (ص ۱۴۶ ـ ۳۷۶) [ف. ملی ۱ : ۳۸۶]

سلیمانیه

از محمد فرزند شمس‌الدین کاظمی قاری، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) (بنگرید : محمدیه از همو : ۹۷) ، درقرائت .

884ـ مشهد، عبدالمجید مولوی: نسخ . تحریر ۱۰۸۸ [نسخه‌ها ۵:۳۵].

ش

شرح حرز الامانی = الملتقط من معانی حرزالامانی

شرح حرز الامانی = شرح شاطبیه

متن از ابوالقاسم اندلسی شاطبی (۵۳۸–۵۹۰)، گزارش از ملامحمد سعید فرزند میرزا محمد لاهیجی، ازروزگارزندیه، زنده در ۱۱۷۵ **آغاز**: الحمدلله الذی اذاق قلوبنا حلاوة تلاوة الایات .

885– **قم**، سید شهاب الدین تبریزی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۳ : ۳۱۲] .

شرح حرز الامانی = شرح شاطبیه

متن از شاطبی (۵۳۸ – ۵۹۰) گزارش گویا ازسید عبدالحسین خاتون آبادی نگارندهٔ «وقایع السنین» (مالك نسخه) .

886– **قم**، سید شهاب الدین تبریزی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۳ : ۳۱۲] .

شرح حرز الامانی = شرح شاطبیه

متن از شاطبی (۵۳۸–۵۹۰) گزارش از محمدقاسم فرزند محسن تبریزی ازسدهٔ سیزدهم (بنگرید: تحفة الطالبین : ۸۳) بنام فتحعلی شاه وولیعهدعباس میرزا (م ۱۲۴۹) در یك مقدمه با چهار مقصد، سپس بیست و هفت باب و یك خاتمه. **آغاز:** قرائت حمدی که زینت افزای دیباچهٔ صحیفه .

887– **مجلس** ۸۱۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** بخامهٔ دو نویسنده، در باب ۲۷ افتادگی دارد ، ۷۹ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۳ : ۲۷] .

شرح حرز الامانی = شرح شاطبیه

متن از شاطبی (۵۳۸ – ۵۹۰) گزارش از یکی ازشاگردان وی . **آغاز:** حمد وسپاس بیحد و قیاس خالق مریب و فاعل مایرید .

888– **قم**، سید شهاب الدین تبریزی : از سدهٔ نهم [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

شرح حرز الامانی = شرح قصیدهٔ شاطبیه

متن از ابوالقاسم شاطبی (۵۳۸ – ۵۹۰) گزارش ناشناخته .

بنگرید: کشف الظنون ۱ : ۶۴۶ . ذریعه ۱۳ : ۳۱۲ .

889– **سپهسالار** ۸۱۹۰/۷ : شعبان **۱۰۹۹** (۷۷ر–۸۰ پ) در این گفتار پنج بیت شاطبی دربارهٔ نون و تنوین به نثر و نظم گزارش شده است. باب چهارم آن سهٔ فصل دارد. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل القرائة فی الوری... نزدیك جملهٔ مقریان تنوین و نون ساکنه درلام و را مدغم شود بی غنه حسن لفظ را [ف. سپهسالار ۵ : ۲۱۹] .

890– **قاهره ، دارالکتب** ۳ قرائت فارسی : نسخ تاریخ یاد نشده، (گ ۱۷–۸۸) **آغاز:** تحف تحاوی تقدیس و تمجید نثار بارگاه احدیت مالك الملکی [مخطوطات ۱ : ۸۵] .

شرح الدرة

از احمد فرزند عبدالله مرشدی ، ملقب به معزالدین کازرونی، در گزارش قصیدهٔ «الدرة» در قرائتهای سه گانه که بشیوهٔ « حرزالامانی »

شاطبی که در قرائتهای هفتگانه سروده بود (دیباچه) **آغاز :** بعد از حمد حضرت منزل قرآن مجید، برهفت حرف شافی .

891ـ **ملك** ۱/۶۲۷۴ : نسخ ۲۹ج۱/ ۹۹۸ (۱پ ـ ۱۵۱پ) ۱۴س [رؤیت] .

شرح درج المضامین

متن از مختار اعمی (بنگرید : درج ـ المضامین: ۸۷) گزارش ازملامحسن فرزندسلیمان قاری، گویا از سدهٔ دوازدهم. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل قرائة القرآن سبباً .

892ـ **نجف**، ملامحمدحسین قمشهی : نوشتهٔ ۱۱۷۹ (درج المضامین) [ذریعه۱۳ : ۲۴۲] .

شرح شاطبیه = شرح حرز الامانی

شرح القصیدة اللامیة

متن قصیده‌ایست درتجوید فاتحه از[استاد القراء صاحب العقدالفرید] شاید محمد فرزند محمد شریف سمرقندی (رضوی ۲ : ۲۳۰) گزارش ازحسن فرزند شجاع فرزندحسن تونی (بنگرید: دلیل المنجمین) .که ۳۶۵ مسئله از آن قصیده بیرون آورده وجدول بندی کرده است. و این جز «المفید فی التجوید» اوست . **آغاز :** الحمدلله الذی هدانا للایمان. . . امابعد، چون بعضی تالیان قرآن که قصیدهٔ لامیه درتجوید تصنیف. . . از این فقیر حسن بن . .

بنگرید : ف . دانشگاه ۱ : ۲۲۲ . ف . رضوی ۲ : ۲۳۰ .

893ـ **سپهسالار** ۱/۸۱۹۰ : نوشتهٔ غلامرضا، در۱۰۹۹ (۱رـ۴پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۲۲۰] .

الشفاء فی نقل اختلافات القراء

از ابوالفضل احمد فرزند محمد فرزند محمد جریری بخارائی ، در تجوید از سورهٔ حمد تا ناس. **آغاز:** الحمدلله الذی بنعمته تتم الصالحات . . . هرکجا غلط مشکلی بکشند.

894 ـ **دانشگاه** ۳۶۳۹ : نسخ صابر فرزندمحمدشیرازی، ۲۶رمضان۱۰۹۹، ۲۴۹گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۴۴] .

ع

عمدة القاری

از (حافظ شرف) . و درآن آمده : عمدة القاری نهادم نام این منظوم خوب ـ چون بر اینست اعتماد قاریان پرهنر . **آغاز :** ابتدا کردم بنام پادشاه دادگر ـ کردگار و بردبار نامور ـ بعد (حافظ شرف) گویدکه نظمی کرده‌ام ـ بهرتجوید قرائت خوب و نیکو چون درر .

895ـ **مجلس** ۲/۵۳۹۳ : نسخ شمس الدین محمد فرزند شمس‌الدین حافظ ، ۹۶۲ (۱۷ر ـ ۱۹ر) [رؤیت] .

عین التنزیل = التجرید

طاهر حافظ اصفهانی . نسخهٔ ۲/۳۰۹۱ دانشگاه .

عین الترتیل

ازمحمد فرزند محمود فرزند محمدشریف سمرقندی، از سدهٔ ۷ ـ ۸ (یا اواخر ۶ بگفتهٔ اسماعیل پاشا) زاده‌درهمدان (بنگرید، مبسوط و مضبوط) . گزارشی است برمنظومهٔ خود او بنام «ترتیل» و دردیباچه از «عقدالفرید فی نظم

التجوید» بعربی وگزارش آن «روح المرید» نیز بعربی یادمی‌کندکه پس از آنها باین گزارش پرداخته‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی زین صدور اهل الایمان والاحسان.

بنگرید: ذریعه ۱۵ : ۲۹۴ ، ۳۶۸ . هدیة العارفین ۲ : ۱۰۶ . ف. مجلس ۳ : ۲۴ .

896 **ــ . . . . . . :** تاریخ یاد نشده ، باتملیك ۱۰۸۰ [ذریعه ۱۵ : ۳۶۸] .

فرائد الفوائد

متن «المقدمة الجزرية» از محمد جزری شافعی درگذشتهٔ ۸۳۳ درتجوید، ترجمه‌وگزارش از ناشناس، در سه مقدمه و سپس صد و هشت فریده بشمارهٔ بیتهای‌متن. **آغاز:** سپاس بیقیاس متکلمی را سزاست که عقاید لالی الفاظ .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۴۰ . کشف الظنون ۲ : ۱۷۹۹ . استوری ۱ : ۴۰ ، ۱۲۱۸ . هدیة العارفین ۲ : ۱۸۷ .

897**ــ دانشگاه ۴۸۷۲/۷ :** نستعلیق همدم فرزند العذب، ۱۵ج۲ **۹۸۳**/ (۲۱۶پ- ۲۴۰پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۴ [۳۹۰۶] .

898**ــ دانشگاه ۴۴۲۶/۲ :** نستعلیق میرزا قلی درمنی فراهانی ، ع۲ **۱۰۴۴**/۲ (۸۲پ ـ ۱۷۸ر)، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۸۷] .

899**ــ دانشگاه ۳۱۶۹ :** نسخ سدهٔ **۱۱** زرین، نسخهٔ ممتاز ۸۶گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۴] .

900 **ــ بانکیپور ۱۱۶۸ف :** نوشتهٔ **۱۱۴۵** [نسخه‌ها ۱ : ۱۳۰] .

فصول جمالیه

ناشناخته، درتجوید وقرائت، دریك مقدمه و ده فصل ویك خاتمه. **آغاز:** الحمدلله هادی المؤمنین بفضله الی الایمان الراحم علی المذنبین

[901**ــ یزد،** سیدابوالفضل سعیدی، ریحان یزدی: نستعلیق پنجشنبهٔ ۸ع۲ **۹۵۵**/ [نسخه‌ها ۴ : ۲۴۰]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۷۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۰] .

ق

قرائة

ناشناخته .

902**ــ دانشگاه ۵۲۲۷/۳ :** نسخ سدهٔ **۸ــ۹** بندیست درقرائت، در ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۶۵] .

903**ــ مجلس ۳۲/۶** خویی: نسخ شاه رضا حیدر کهنموئی، سدهٔ **۱۰** (ص۱۵۷-۱۵۸) **آغاز:** بدانکه تنوین ونون‌ساکن‌را نزدحروف هجا چهار حکم است. [ف. مجلس ۷ : ۲۱۲] .

904 **ــ الهیات ۲۱۵/۲** آل آقا : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، دریك مقدمه و پنج حدیقه و یك خاتمه. **آغاز:** بعد این مختصریست درعلم قرائت از جهت کافهٔ ناس ، که بعد از استیناس به‌آن (۵۰ر-۵۷پ) [ف. الهیات ۱ : ۷۳۹] .

قرائة = رساله در علم . . .

از علی اکبر فرزند محمد فرزند علی ، برای محمد حسین قاجار مروزی، دریك مقدمه و هفت فصل و یك خاتمه. **آغاز:** حمدله . . . امابعد، چون بندگان امیرالامراء العظام.

905- الهیات ۵۶۰ د: نسخ سدهٔ ۱۲-۱۳ ۳۴ گ ۱۱ س [ف. الهیات ۱ : ۱۰۲].

قرائة ابن کثیر = اصول . . .

ناشناخته .

906 - دانشگاه ۴۴۴۶/۳ : نستعلیق میرزاقلی درمنی فراهانی، نزدیك ۱۰۴۴ (ص ۲۶۶ - ۲۶۹) گفتاریست دربارهٔ صله وتسهیل وجز رسالهٔ علی استرآبادی (که همراه این نسخه هست) و بعربی است. آغاز : بدان . . . که ابن‌کثیر را دو راوی است : بزی و قنبل [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۸۸] .

قرائة سورهٔ حمد

گزیده‌شده‌از «ارشاد» سجاوندی، ابوالفضل شمس‌الدین محمد فرزند ابی‌یزید طیفور غزنوی ناری درگذشتهٔ ۵۶۰. آغاز : . . . اما بعد، بدانکه ارشدك‌الله تعالی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۳۱ . ف . دانشگاه ۱ : ۲۴۱ .

907- الهیات ۵۵۱/۸ د : تاریخ یاد نشده (۸۱ پ - ۱۸۳ پ) [ف . الهیات ۱ : ۳۲۶] .

قرائة عاصم

بروایت ابوبکر عاصم بن بهدلهٔ کوفی، در گذشتهٔ ۱۲۹ . در هشت فصل : ۱- نون ساکنه ۲- حرف مد ۳- ضمیرمذکر ۴- میم ساکن ۵- دو حرف از یك جنس ۶- حرف قبل از لام‌الله [ذریعه ۱۷ : ۵۵]. آغاز : حمدله. والصلاة و السلام علی خیر خلقه . . . و بعد، بدانکه این رساله ایست در بعضی از قواعد که متعلق بعلم قرائت است، مشتمل برچند فصل .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۵۵ . خلاصة تهذیب الکمال : ۱۵۴ - ف . دانشگاه ۱ : ۲۳۶.

908- ملك ۶۲۰۰/۹ : نسخ خوش‌سدهٔ ۱۲ (۱۱۲ پ - ۱۱۷ ر) [رؤیت] .

قرائة عاصم

از عماد الدین علی استرآبادی ، از سدهٔ دهم (بنگرید : تحفهٔ شاهی : ۸۲) ، که برای دختری از خاندان صفویه (بانوی هردوجهان مریم بلقیس جناب)، دریك مقدمه و سه باب و یك خاتمه نگاشته است : مقدمه در سرگذشت عاصم، باب ۱- اصول قرائت‌او ۲- فرش‌حروف ۳- تکبیر ، خاتمه ذیلی‌است برشاطبیه (بنگرید: مفردهٔ عاصم). آغاز : حمد بیحد وسپاس بیقیاس آفرینندهای را سزد و شاید که از ترکیب .

909- دانشگاه ۳۳۶۳/۴ : نستعلیق عبدالله فرزندعلی فرزند فضل‌الله رستمان سمنانی ۱۰۱۹ (۹۴ پ - ۱۳۰ پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۴] .

910 - الهیات ۶۸۰/۳ د : نستعلیق ابراهیم فرزند عزیزالله، صفر ۱۰۸۴ (۱۸ پ - ۷۱ ر) [ف . الهیات ۱ : ۳۶۰] .

911- سامره ، میرزا محمد تهرانی : نوشتهٔ ۱۱۵۴، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۷ : ۵۵] .

912- ملك ۲۹۳ : نسخ سدهٔ ۱۲، در فهرست بعنوان «تجوید» یاد شده است، ۷۵ گ ۱۲ س [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۹۸] .

قرائة عاصم

ناشناخته .

913- مشهد ، عبدالمجید مولوی

ش ف ۱/۵۲۴: باتاریخ شوال ۱۰۹۰ دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۸] .

قرائة نافع

گفتاریست‌درقرائت نافع بروایت قالون و روایت فرزش ازطریق ازرق. نامبوب. **آغاز:** قرائت نافع بروایت... طریق خواندنش آنست که استعاذه را بجهر گویند .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۵۷ .

914_ **ملك۲/۶۲۷۴**: نسخ‌ج۱ **۹۹۸/۱** (۱۵۲ر - ۱۵۴پ) [رؤیت] .

قواعد التجوید

از سید محمود فرزند عبدالله موسوی دزفولی، دریك مقدمه ودوازده باب‌ویك خاتمه و هرباب درچند فصل،که بسال ۱۲۳۹ نگاشته است، همین را بااندك دگرگونی بنام «تحفه ـ الاخلاص : ۸۰» درآورده و بنام حسام‌السلطنه ساخته است : و سپس همین را بنام «مختصر ـ التجوید» گزین‌کرده است . **آغاز** : الحمدلله الذی جعل القرآن تبیاناً لکل شیئ... اما بعد مستمند فیوض ازلی .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۸۱ .

915_ **مجلس** ۸۱۳ : نسخ خوب علی فرزندمحمد، **۱۲۴۰**، همراه «مختصرالتجوید» و «تحفةالاخلاص» ازهمو [ف. مجلس۳: ۲۹] .

قواعد القرائة

از عبد الجواد خادم ، از سدهٔ سیزدهم ، بدستور بزرگی در یك مقدمه وچندین قاعده و یك خاتمه (دیباچه). **آغاز:** الحمدلله والصلاة علی رسول‌الله ... و بعد ستون دین نماز است.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۸۸ .

916_ **دانشگاه** ۳۲۵۱/۴ : نوشتهٔ **۱۳۰۶** (ص ۱۷۴ - ۱۸۲) [ف. دانشگاه ۱۱ ۲۲۰۹] .

قواعد القرآن

از یار محمد فرزند خداداد سمرقندی ، از نیمهٔ یکم سدهٔ دهم ، در تجوید ویژهٔ قرائت عاصم و راویان وی ، بنام ابوالغازی عبیدالله بهادرخان ازبك شیبانی ، در دوازده باب : ۱ـ استعاذه ۲ـ مخارج حروف ۳ـ رعایت مخارج حروف ۴ـ ادغام ۵ـ نون ساکن وتنوین ۶ـ ادغام ۸ـ مد وقصر ۸ـ هاءکنایه ۹ـتفخیم وترقیق راء ۱۰ـ وقف‌آخرکامه ۱۱ـ رسم‌الخط ۱۲ـ اختلاف راویان‌عاصم. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد قادری را که قرآن ... اما بعد ، پوشیده نماند برارباب .

بنگرید ، ذریعه ۹ : ۲۲۵ و ۱۷: ۱۸۹ .

917_ **رضوی** ۲۷ تجوید : نستعلیق دوست محمد مروجانی ، **۹۳۰** ، آغاز برابر نمونه، ۳۴گ ۱۵س [ف. رضوی ۲ : ۲۳۲] .

918_ **ملك** ۵۴۱۸/۱ : نسخ **۱۱۴۰** (۱ر - ۱۹ر) ، آغاز برابر نمونه، [رؤیت] .

919_ **مجلس** ۸۱۵ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۰گ ۲۰ س [ف. مجلس ۳ : ۳۰] .

920_ **مشهد، عبدالمجید مولوی** ۲۷۶: نسخ تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۴۸] .

921 _ **رضوی ۷۶** تجوید : نسخ بی تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۲۹گ [ف. رضوی ۶ : ۱۷۳] .

922_ **ملك** ۴۱۱/۳: ازآغاز درخطابه افتاده، ۳۹گ [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۲۳] .

ك

کفایة

از علی فرزند محمد خراسانی ، در یك مقدمه و دوازده باب و یك خاتمه در تجوید .
آغاز : الحمدلله الذی هدانا بنورالایمان . . .
اما بعد، بر اصحاب سیرت وارباب بصیرت مخفی

923ـ **قاهره ، دارالکتب** ۲ قراءات

فارسی : نسخ ملامصطفی فرزند علی اکبر شاه، شوال **۱۱۷۶**، ۴۱ گ ۱۲ س [ف . مخطوطات ۲ : ۶۱] .

کنز اللطائف فیما یحتاج الیه فی تصحیح المصاحف

دروقوف سجاوندی وشمارهٔ آیتها واحزاب و اختلاف قراء و جزآن. در اواخر آن آمده این فقیرك حیران حسین بن عثمان و قاه‌الله کید الشیطان میگوید که چون خواستم این فوائد را ختم کرده... واز پایان نسخهٔ خوانساری بدست میآید که از ابوتراب فرزند عبدالغفور هرندی است که بسال ۱۲۳۰ آنرا نگاشته است [ذریعه

آغاز : ... سپاس بیقیاس از انفاس با استیناس هر خداشناس نثار .

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۱۶۳ـ مؤلفین مشار ۲ : ۸۰۲ .

924ـ **قاهره، دارالکتب**۲م قراءات

فارسی : نوشتهٔ مصطفی رأفت، شعبان **۱۲۱۵** ، آغاز برابر نمونه، ۳۶۰ص۱۷س [ف.مخطوطات ۲ : ۷۵] واین تاریخ تحریر باآنچه درپایان نسخهٔ خوانساری آمده است درست نمی‌آید.

925ـ **قاهره دارالکتب** ۱م قراءات

فارسی : نسخ زیبای سیداحمد نزهت، **۱۲۳۰**، زرین ، در فهرست از نگارنده نام برده نشده ۱۲۲ گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۵].

926ـ **قاهره ، دارالکتب** ۳ قراءات

فارسی طلعت: نسخ سعدالله فرزند محمد فرزند مراد، ۱۷۴ گ ۱۵س [مخطوطات ۲:۷۶] .

927ـ **مدینه**، شیخ‌الاسلام عارف حکمة ۴۹ : [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۲] .

928ـ **نجف**، ملا محمدعلی خوانساری: آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۸ : ۱۶۳] .

ل

لؤلؤئیه = نظم‌اللالی

از سید ابوالقاسم قاری ، زاده در مشهد خراسان که در شیراز می‌زیسته وتا۱۰۸۳ زنده بوده است. منظومه‌ایست درتجوید در ۸۷ بیت (= لؤلؤئیه) که‌بسال ۱۰۶۱ (= نظم‌اللالی) بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷) سروده است.
آغاز: ای‌کلام از انتظام نام ذاتت در نظام ـ وی زشهد شکرین شکرت زبان شیرین بکام .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۶۴ و۱۸۹ : ۳۷۷ ف. مشار : ۳۵۹ : ریحانةالادب ۳ : ۲۵۶ . مؤلفین مشار ۱ : ۲۷۷ .

929ـ **ملك** ۳۰۳/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** درفهرست آمده که در ۲۹۸ بیت است! [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۱۴] .

930 ـ رضوی ۹۱ تجوید ۸۷۳۹ : نسخ و نستعلیق ۶ رجب **۱۱۲۲**، محشی، **آغاز:** بعد حمد و نعمت پیغمبر بدان. صفحهٔ یکم افتاده درفهرست «نظم اللالی» یادشده [رضوی ۶ : ۱۸۵].

931 ـ دانشگاه ۳۰۹۱/۱ : شکسته نستعلیق عبدالخالق خراسانی، سدهٔ **۱۲** (۱پ ۶ر) آغاز یك بیت برابر نمونه افزوده دارد، نسخه ۷۲ بیت، درفهرست «نظم اللالی» یادشده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۶].

932ـ دانشگاه ۲۸۳۹/۱۱ : نسخ محمد حسن فرزند محمدعلی، باتاریخ **۱۲۱۳-۱۲۲۱** دردفتر (۱۲۶ر ـ ۱۳۰) آغاز برابر، نمونه در انجام نگارنده زادگاه خودرا درمشهد یادکرده [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۳].

933ـ مشهد، عبدالمجید مولوی ش ف ۴۹۶/۱ : نسخ اسماعیل نوری زلمانی بلده‌ای، رمضان **۱۲۶۰** [نسخه‌ها ۵ : ۷۲].

934 ـ رضوی ۹۰ تجوید ۸۳۳۰ : نسخ محمدحسن حافظ آستان قدس رضوی فرزند ملا اسماعیل قاری **۱۲۴۹**، محشی، آغاز برابر نمونه، سپس دو صفحه به نثر و نظم در مخارج حروف ۲۴ گ [ف. رضوی ۶ : ۱۸۴].

935ـ ری، عبدالعظیم ۲۶۳/۶ : با تاریخهایی از **۱۲۴۶ ـ ۱۲۶۹** دردفتر [نسخه ها ۳ : ۴۴۷].

936ـ ملك ۱۹۴/۲ : باتاریخ **۱۲۵۲** در دفتر (ص ۲۴ ـ ۳۰)، آغاز برابر نمونه [ف. ملك مجموعه‌ها : ۷].

937ـ رضوی ۹۲ تجوید ۵۷۳۰ : نسخ **۱۲۶۷** : آغاز برابر، درفهرست «نظم اللالی»، یاد شده ۱۰ گ ۸ س [ف. رضوی ۶ : ۱۸۵].

938ـ مجلس ۸۱۹/۲ : نستعلیق حسین فرزند احمد حسینی کاشانی، **۱۲۷۴**، ۴ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۳ : ۴۰].

939ـ تهران، شیخ محمد آخوندی : تاریخ یاد نشده [یاد داشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

940 ـ رضوی ۹۳ تجوید ۷۳۳۰ : نسخ وحاشیه‌ها نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، در فهرست «نظم اللآلی» آمده، ۱۶ گ ۷ س [ف. رضوی ۶ : ۱۸۵].

941 ـ قاهره، دارالکتب ۱۹/۱ مجامیع فارسی: بی‌تاریخ (گ ۱ ـ ۶) آغاز برابر نمونه، در فهرست «نظم اللآلی» آمده [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۸].

لؤلؤ درج مضامین = درج مضامین

م

مبسوط و مضبوط = المبسوط فی قراآت السبع والمضبوط

ازمحمد فرزند محمود فرزند محمدشریف سمرقندی همدانی از سدهٔ ۷ ـ ۸ (ابن یوسف) (بنگرید : عین الترتیل : ۹۱) گفتاریست در تجوید وقرائتهای هفتگانه درسه کتاب (باب) ۱ ـ اصول قرائت بفارسی، درسی باب ۲ ـ اصول قرائت بشیوهٔ تشجیر بنام «التسخیر (التحبیر) علی طریق التشجیر» ۳ـ اصول قرائت در بیست وچهار باب درجدولهای بسیار کوتاه. **آغاز:** الحمدلله الذی اذاق قلوب القارئین حلاوة... چنین گوید

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۸۲ . هدیة العارفین ۲ : ۱۰۶ . استوری ۱ : ۴۰ ، ۱۲۱۸

942ـ قاهره ، دارالکتب ۱ قراآت فارسی خلیل‌آغا: نسخ عبدالله فرزند عبداللطیف ۸۶۳/۲ع۸، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۷ گ ۱۱ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۰۵] .

943ـ مجلس ۸۱۷ : نستعلیق ۸۶۵ (کتاب ۱) و نسخ زین‌العابدین محمد ۸۶۹ (کتاب ۲و۳) ، زرین، آغاز برابر نمونه ۱۱۹ گ [ف. مجلس ۳ : ۳۱] .

944ـ دانشگاه ۱۵/۳۸۷۰ : نسخ باتاریخ ۹۵۸ ، بهمین خامه در دفتر (۲پ ـ ۵۴ر) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۴۸] .

945ـ سپهسالار ۲/۵۸۹۳ : نسخ ۲۲ شعبان ۹۵۸ ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست بعنوان «شرح حرزالامانی» درسه کتاب و سی باب (!) یادشده (۳۳پ ـ ۶۷پ) .

946ـ رضوی ۳۸ تجوید: نسخ محمد مؤمن، ۱۰۱۹ ، آغاز برابر، ۹۵ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۱].

947ـ دانشگاه ۳/۲۳۶۳ : نستعلیق عبدالله فرزندعلی فرزند فضل‌الله رستمان سمنانی ۱۰۱۹، آغازبرابر [ف.دانشگاه ۱۱: ۲۳۶۳]

948ـ دانشگاه ۳۲۴۷ : نستعلیق‌گویا سدهٔ ۱۱، بامهر مؤرخ ۱۰۹۱ [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۵] .

949 ـ مجلس ۲۰۱۰ : تحریری سدهٔ ۱۲، آغاز بمانند نمونه، ۱۳۹ ص۱۲س [ف. مجلس ۶ : ۸].

950 ـ تهران ، ملی فرهنگ ۱۲۰۶ تاریخ یاد نشده، ۵۵ص .

متممة تحفة القراء

از ملامصطفی قاری (بنگرید : ۸۴) ، به سال ۱۰۶۸ نگاشته است ، نام نگارنده و «تحفة‌القراء» و «متممة تحفة القراء» دردیباچه آمده است. **آغاز** : الحمدلله علی الایات التی لاتعد بعدد ... اما بعد، غرض از این مختصر محقر آنست بعد از تألیف . . .

951ـ سپهسالار ۲۰۱۸ : نسخ خوب ۱۰۷۳ ، همراه «تحفة القراء : 841» [ف . سپهسالار ۱ : ۱۸۴ و ۵ : ۴۹۸] .

مجمع الغرایب

از یکی از دانشمندان سدهٔ یازدهم و پیرو اهل سنت وگروه صوفیان نقشبندی . گفتاریست در تجوید وقرائتهای مشهوره و شاذه، و شمارهٔ آیتها و واژه‌ها و حروف سوره‌های قرآن . و گاهی بیتی از «حرز الامانی» شاطبی آورده و گزارش کرده است . در ۱۰۱۵ بانجام رسیده است. **آغاز** :... ربنا آتنا من‌لدنك رحمة ... حمدی‌که صحائف لطایف اطباق فلکی بنقوش .

952 ـ رضوی ۸۰ تجوید ۸۷۶۱ : نسخ بی‌تاریخ، میان افتاده ، ۱۰۰ گ ۱۹ س [ف. رضوی ۶ : ۱۷۶] .

مجمع القواعد

از امام‌بن احمدبن امام کجانی ، در یك مقدمه و دو مقاله ویك خاتمه درتجوید .

953ـ الهیات ۳/۵۶۷د: نستعلیق‌سدهٔ ۹ـ۱۰ (۲۰۳پ‌ـ۲۱۰پ)۱۸س [ف. الهیات ۱ : ۳۳۱] .

محمدیه در بیان قواعد قرائة قرآنیه

ازمحمد فرزندشمس‌الدین کاخی (کاظمی)

قاری، بخواهش حاج محمد شفیع تبریزی ، و بنام شاه سلیمان (۱۰۷۷ـ۱۱۰۵) (بنگرید: سلیمانیه :۸۹) در یك مقدمه و نه باب نگاشته است : مقدمه در بیان تجوید . باب ۱ـ ادغام و اظهار و قلب و اخفا ۲ـ ادغام متقاربین ۳ـ حروف شمسی وقمری ۴ـ مدولین ۵ـ میم ساکن ۶ـ تفخیم وترقیق ۷ـ صفات حروف ۸ـ تعریف دندانها ۹ـ حروف ندا . و ازوست «نورالنور فی قرائة عاصم المشهور» بعربی. **آغاز:** حمدله. و صلی الله علی خیر خلقه محمد . . . اما بعد ، چنین گوید . . .

بنگرید : ف. دانشگاه ۱ : ۲۳۶ .

954ـ **ملك** ۸/۵۴۱۸: نسخ حیدرعلی فرزند محمد حسینی ، صفر **۱۲۴۵** (۴۵ ر ـ ۴۹ر)، در نسخه کاخی آمده [رؤیت] .

مخارج حروف = رساله در . . .

از ابن عماد که بسال ۸۹۹ نگاشته است، اگر این تاریخ درست باشد با ابن عماد خراسانی درگذشتهٔ ۸۰۰ یکی نخواهد بود .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۲۸۵ و ۹ : ۲۷ . تذکرهٔ دولتشاه : ۲۱۳ . ف. مشار : ۸۵۹.

955ـ **شیراز، آستانهٔ شاهچراغ** ۴۲۹: نسخ احمد حافظ فرزند احمد معلم ، شوال **۹۳۶** [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۵] .

مخارج حروف = رساله در . . .

گفتاریست در بیان مخارج حروف وچگونگی ادای حروف، مانند خودآموزیست در آن باره، سپس یك فصل درصفات حروف، و بگواهی حاج عماد فهرستی از علی فرزند حسین کاشفی صفی سبزواریست . و از اوست : انیس العارفین در اخلاق و حرزالامان در حروف و رشحات عین الحیات درعرفان و جزآن . **آغاز:** حمدله . والصلاة و السلام علی سید... و بعد بدان ایدك الله تعالی که مخارج حروف بمذهب اصح هفده است.

بنگرید : ذریعه ۶ : ۳۹۲ و ۹ : ۶۱۶ تحفهٔ سامی : ۹۸ . تذکرهٔ حسینی : ۱۸۵ . روز روشن : ۳۹۰ . مجالس النفایس : ۹۷ ، ۲۷۵ . مؤلفین مشار ۴ : ۱۹۳ . رجال حبیب السیر : ۱۹۱ . روضات الجنات : ۲۵۶. ریاض الصالحین : ۱۶۳ . از سعدی تاجامی : ۴۹۹.

956ـ **رضوی** ۶۹ تجوید ۳۰۸۱ : نستعلیق خوب، متن و حاشیه، بی تاریخ، ۲ گ [ف. رضوی ۶ : ۱۷۰] .

مخارج حروف = رساله در . . .

957ـ **شیراز، دکتر عینی** : شمارهٔ ۲ دفتر مؤرخ ذیحجهٔ **۱۲۱۳** [نسخه‌ها ۵ :۲۷۶]

مخارج حروف = منظومه‌ای در...

درچهل بیت. و درپایان آمده : این چهل بیت را شده تاریخ- در بیان مخارج ای یاران- **آغاز:** بعد حمد مربی دوجهان- صانع حرف آشکار و نهان .

958ـ **مجلس** ۲/۵۴۶۲ فهرست نشده : نستعلیق، با تاریخ **۱۲۷۹** در دفتر (۲۲۴پ ـ ۲۲۵پ) [رؤیت] .

مختار القراء

از ملا مختار اعمای اصفهانی ، زنده در ۹۴۹. دریك مقدمه و دوازده فصل ویك خاتمه (بنگرید: درج مضامین:۸۷). **آغاز:** الحمدلله الذی هدانا بنور الایمان . . . اما بعد، بر اصحاب سیرت و ارباب .

959ـ **ملك** ۲/۳۲۵ : نسخ و نستعلیق

زین‌العابدین فرزند ملا محسن گیلانی ، در **۱۲۰۶** [رؤیت] .

960ـ **شیراز، دکترعینی :** شمارهٔ ۳ دفتر ، نوشتهٔ ذیحجهٔ **۱۲۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۶] .

961 ـ **ری، عبدالعظیم ۳۳۲/۴ :** نستعلیق، با تاریخ **۱۲۳۳** در «تجوید منظوم» ازهمو در دفتر ، [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۹] .

962ـ **رضوی ۳۴** تجوید : نسخ ملا علی‌اصغر، **۱۲۳۰**، آغاز برابر نمونه ، ۴۸ گ ۱۶س [ف. رضوی : ۱] .

963 ـ **مشهد، عبدالحمید مولوی** ش‌ف ۴۹۶/۳ : نسخ اسماعیل نوری زلمانی بلده‌ای، رمضان **۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۵ : ۷۲].

964ـ **رضوی۳۳** تجوید: نسخ‌ابراهیم تاریخ نگارش درفهرست **۱۲۴۰** یاد شده گویا تاریخ نوشتن باشد، آغازبرابر [ف. رضوی۲: ۲۳۳] .

965ـ **مجلس ۸۱۸** : نستعلیق حسین فرزند احمد حسینی کاشانی، **۱۲۷۴** ، ۴۴ گ ۱۵س [ف. مجلس ۳ : ۳۵] .

مختار القواعد

از سید محمد فرزند سید مهدی حسینی قاری، شاید نگارندهٔ «تحفةالامیر: ۸۱» .

966ـ **تبریز،** سید محمدعلی طباطبائی [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

مختصر التجوید

ازسیدمحمود فرزندعبدالله موسوی‌دزفولی (بنگرید: تحفةالاخلاص) گزیده‌ایست از کتاب دیگراو «قواعدالتجوید۹۴» برپایه‌قرائت‌عاصم، در ده فصل، که بسال ۱۲۴۰ بانجام رسانده و خود آنرا بدین نام خوانده است . **آغاز :** حمدله . . . اما بعد، چنین گوید کمینه درگاه لم یزلی .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۸۱ .

967ـ **مجلس ۸۱۴** : نسخ خوب علی فرزند معصوم **۱۲۴۰**، همراه «قواعدالتجوید» از همو [ف. مجلس ۳ : ۳۶] .

مرادیه

دریك مقدمه وهیجده باب و یك خاتمه . بنام سلطان مراد خان پادشاه مازندران ، در تجوید. **آغاز :** الحمدلله الذی جعلنا من‌حملة کتابه. . . و بعد، برارباب عقول واصحاب .

968ـ **دانشگاه ۴۴۳۸/۸** : نسخ عماد فرزند رضای حسینی، **۱۰۰۸** (ص۱۱۳ـ۲۰۴) [ف ـ دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۰] .

مطالع الشمس

از سید قاسم فرزند میر نورالله، تجویدیست منظوم که در حیدر آباد بسال ۱۰۴۵ سروده است . **آغاز :** ای بنام تست مفتاح هرکلام .

969 ـ **رضوی ۳۲** تجوید : نسخ سدهٔ **۱۱**، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، ۴۴ گ ۸س [ف رضوی ۲ : ۲۳۳] .

مطلوب قاری

ترجمهٔ منظوم «حرزالامانی» شاطبی است از حافظ رومی ، محمد فرزند یوسف ، که در خوارزم در صفر ۸۶۶ بانجام رسانده است . **آغاز :** ابتدا کردم بلفظ پاك بسم‌الله باز ـ خواستم یاری ز رحمان و رحیم بی‌نیاز .

970 ـ **مشهد عبدالحمید مولوی**

شف ۵۴۷/۲ : نوشتۀ یارعلی قاری قزوینی، ۲۷رمضان۱۱۰۳ دراصفهان[نسخه‌ها ۵ :۸۳].

مطلوب القاری

از محمد نبی فرزند قمرعلی سجستانی ، بخواهش ملا ایوب طالب رشخاری خوافی ، دریك مقدمه و سه باب و یك خاتمه .

971ـ یزد، جامع کبیر: نوشتۀاسحاق فرزند حاجی محمد هادی، ۵ شوال ۱۲۱۰ ، ضمن مجموعه [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۳] .

مطلوب القراآت

در ده فصل: ۱ـ نام قاریان ۲ـ ضابطۀ ۲۹ حرف ۳ـ نون ساکن و تنوین ۴ـ بیان لفظ‌الله ۵ـ ادغام ۶ـ وقف رام و اشمام ۷ـ هاء کنایه ۸ـ تفخیم راء و ترقیق آن ۹ـ مد وقصر ۱۰ـ مخارج ۲۹ حرف . نام کتاب در دیباچه آمده و درآن از (شاطبین) یاد می‌کند.

972ـ ملك ۴۱۸۵/۱۴ : نستعلیق سدۀ ۱۱ (۱۲۴ر - ۱۲۹پ) آغاز در دیباچه چند سطری افتاده [رؤیت] .

مظاهر محمدیه

ازمحمد فرزند اسدالله فرزند علیرضا قاری مازندرانی ، در تجوید بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) آغاز : والحمدلله الذی نزل الفرقان .

973ـ رضوی ۴۰ تجوید : نسخ سدۀ ۱۳، وقف ۱۳۰۹، ۱۲۰گ۱۰س [ف. رضوی ۲ : ۲۳۵] .

مظاهر محمودیه

از سیدمحمد فرزند مهدی حافظ حسینی، (بنگرید : تحفةالامیر : ۸۱) ، برای سلطان محمدشاه‌غازی (قاجار)، دریك مقدمه وچهارده مظهر ویك خاتمه ، که بسال ۱۲۵۶ و ۱۲۶۴ بچاپ رسیده است. آغاز: الحمدلله الذی‌نزل القرآن علی افصح... امابعد، خامۀ تقصیرآثار محمدبن .

بنگرید : ف. مشار : ۱۴۵۳ .

974ـ تهران، ملی ۲۳۳ف: نسخ‌خوش محمد فرزند زین‌العابدین ، صفر۱۲۶۳، آغاز برابر نمونه ، ۴۴گ [ف. ملی ۱ : ۲۳۳] .

975 ـ حقوق ۱۸۱/۴ج : نستعلیق سدۀ۱۴ (۸۷پ ـ ۱۲۰پ)، نسخه تانیمۀ مظهر ۴ را دارد [ف. حقوق : ۱۹۵] .

مفاتیح التنزیل

ازمحمود فرزند محمد علوی‌فاطمی حافظ تبریزی (بنگرید : خزائن‌القرآن ۸۷:)، در تجوید، دریك مقدمه ودوازده باب ویك خاتمه دیباچه وباب‌دهم بعربی‌است: باب ۱ـ قرآن ۲ـ آداب خواندن آن ۳ـ استعاذه و بسمله ۴ـ افتتاح به‌بسمله وحمد ۵ـ محکم ومتشابه و ناسخ و منسوخ وعام وخاص ۶ـ قرآن و اهل بیت ، شمارۀ آیتها و قصص و واژه ها و . . . ۷ ـ مخارج حروف و صفات آنها، تنوین و نون و میم ساکنه و راء و لام . . . ۸ ـ مد وقصر و تخفیف همزه وهاء ۹ـ وقف و ابتدا و اشمام و اسکان و وقف بر مرسوم خط ۱۰ـ قرائت اهل بیت و فضایل سور ۱۱ ـ قرائت مختلف ۱۲ـ آیات‌الاحکام. آغاز: الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب لکل شیء . . . بر قلوب صافیۀ ارباب .

976ـ مجلس ۸۲۰ : نسخ خوب سدۀ ۱۳، زرین درپایان یادداشتی از نگارنده هست مؤرخ۱۲۹۷که نشان میدهد مقام تولیت مقبرۀ

ولیعهد و ریاست حفاظ قاریان مشهد را داشته است ، جلد یکم کتابست و ده باب را دارد . ۲۵۱گ ۱۹س [ف. مجلس ۳ : ۳۶] .

مفتاح خزاین

گزارشی است به‌نثر بر «درة النظامیه» که در۱۲۴۵ درتجوید سروده شده بود، ازناشناس **آغاز:** ای نام نامیت شده مفتاح هر کلام . . . شرح، ای حرف ندا مشترك بین عرب وعجم .

977 ــ **دانشگاه ۴۵۴۵/۵** : نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۱۰۹پ - ۱۳۲پ) انجام افتاده [ف دانشگاه ۱۳ : ۳۴۹۰] .

مفردهٔ ابن عامر

از طاهر فرزند عرب اصفهانی (بنگرید: درالفرید : ۸۸) نه طاهر فرزند محمد مؤمن اصفهانی (بنگرید: التجرید :۷۱). گفتاریست درتجوید بروایت‌عامر، باعنوانهای فصل وباب که بخواهش دوستان نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله‌الذی جعل‌القرآن العظیم . . . و بعد چنین گوید . . .

978 ــ **ملك** ۵۴۱۷/۱ : نسخ احمد فرزند فتح‌الله تمیمی ، با تاریخ **۹۸۸** در دفتر (۱ر ــ ۳۱ر) همراه چند گفتار دیگر از همو [رؤیت] .

مفردهٔ ابن کثیر

از جمال‌الدین حسین حلیم پیری ، نام نگارنده درصفحهٔ عنوان‌آمده، وازآن برمیاید که در۹۵۸ زنده بوده‌است. **آغاز:** وماتوفیقی الاباالله... الحمدلله‌الذی فضلناعلی‌کثیر من‌عباده ...اما بعد ، بدانکه این مختصریست .

979ــ **دانشگاه** ۳۸۶۹/۳: نسخ**۹۵۸** در شمارهٔ پیش از آن بهمین خامه در مجموعه (۱۲۰ر - ۱۶۵پ) [ف. دانشگاه۱۲: ۲۸۴۸]

مفردهٔ ابن کثیر

بایستی ترجمه‌ای باشد و از پیش از سدهٔ هشتم، در بیان قرائت است بروش ابن‌کثیر به‌ــ روایت بزی‌وقنبل، که‌از «حرزالامانی» شاطبی و «التیسیر» ابوعمراستخراج کرده و به‌ترتیب سوره‌های‌قرآن است. ودرآن ازپدرخود به‌مانند یك قاری استاد یاد کرده است .

980 ــ **رضوی** ۸۱ تجوید (۶۶۱۰) : نسخ پنجشنبهٔ صفر**۱۰۸۲**. **آغاز :** ذکرقرائت عبدالله‌بن‌کثیرالملکی،ازطریق شاطبی...، ۴۳ گ ۱۵س [ف . رضوی ۶ : ۱۷۶] .

مفردهٔ حمزه

ازطاهر فرزند عرب اصفهانی (بنگرید : درالفرید: ۸۸) نه‌طاهر فرزند مؤمن اصفهانی گفتاریست در تجوید بویژه قرائت حمزه به ــ ترتیب قصیدهٔ شاطبیه، باعنوانهای: باب، مسئله **آغاز :** حمدله . و صلاته و سلامه علی سید المرسلین ... اما بعد، چنین گوید شیخ ما ...

981 ــ **ملك** ۵۴۱۷/۱ : نسخ احمد فرزند فتح‌الله تمیمی، ۱۳ رمضان **۹۸۸** درمکه (۳۲پ ــ ۱۶۸پ) همراه چند گفتار از همو [رؤیت] .

مفردهٔ عاصم

از عمادالدین علی فرزند علی فارسی شریف استرآبادی، سدهٔ دهم (بنگرید : تحفهٔ شاهی: ۸۲)، گفتاریست درتجویدبشیوهٔ شاطبی دریك مقدمه و سه باب و یك خاتمه ، بنام شاه صفوی نگاشته است. نام نگارنده وشمارهٔ بابها

در دیباچه آمده است . **آغاز :** حمد بیحد و سپاس بیقیاس مرآفریننده را سزد .

982ـ **رضوی** ۱۶ تجوید: نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف نادرشاه **۱۱۴۵** ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۲ : ۲۲۹] .

983ـ **ملك** ۶۲۰۰/۷: نسخ‌خوش سدۀ **۱۲** (۱۶۱پ ـ ۱۱۲پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

984ـ **مجلس** ۵۷۰۴/۱ فهرست نشده: نسخ سدۀ **۱۲** (۱پ ـ ۴۰پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

مفردۀ عاصم

از امام فرزند احمد فرزند امام کجانی، نگارندۀ «مجمع‌القواعد: ۹۷» نیز در تجوید. گفتاریست به‌ترتیب سوره‌های قرآن . **آغاز :** الحمدلله الذی‌جعل‌القرآن یهدی‌للتی هی‌اقوم.

985 ـ **دانشگاه** ۵۳۷۱/۴ : نوشتۀ **۱۰۱۹** (۲۱۲ر ـ ۲۱۴پ) [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۲۳] .

مفردۀ نافع

ازطاهرفرزند عرب‌فرزندابراهیم‌اصفهانی (بنگرید:مفردۀ حمزه:۱۰۱)، درافراد بشیوۀ نافع عبدالرحمان بن ابی‌نعیم بروایت موسی مدنی، باعنوانهای: باب، فصل، تنبیه. **آغاز:** حمدله ... والصلاة والسلام‌الاتمان الاکملان.. اما بعد، چنین گوید ...

986ـ **ملك** ۵۴۱۷/۳: نسخ احمدفرزند فتح‌الله تمیمی، ۱۲ شوال **۹۸۸**، درمکه (۱۶۹پ ـ ۱۱۷ر) [رؤیت] .

مفید التجوید

در نه فصل : ۱ـ نون ساکن و یا تنوین در پیش از حروف حلق ۲ـ میم ساکن پیش از حروف بوف۳ـ مثل اذا ظلموا... ۴ ـ حروف متماثلین اول ساکن ۵ ـ الف حرف مد است ۶ـ همزۀ وصل۷ـ لفظ‌الله ۸ـ را اگرمفتوح ... ۹ـ وقف برسه نوع است . **آغاز :** الحمدلله الذی رب‌العالمین، والصلاة ... اما بعد، قراء سبعه را دراصل قرائت اتفاق می‌بود .

987ـ **ملك** ۲۵۱۸/۱ : نسخ سدۀ **۱۳** (۱پ ـ ۱۴ر) آغاز برابر نمونه، نام‌کتاب در دیباچه آمده است [رؤیت] .

988 ـ **رضوی** ۸۶ تجوید ۶۰۴۹ : نسخ و نستعلیق خوب، بی تاریخ، متن‌وهامش، آغاز نزدیك به‌نمونه، همراه «مخارج حروف» [ف. رضوی ۶ : ۱۸۰] .

مفید درمعرفت تجوید

ازحسین فرزندشجاع فرزند محمد فرزند حسن حافظ اسفراینی ، در هفت باب .

989ـ **ادبیات** ۳۰۴/۲ جوادی: نسخ ابوالفضل شریف، باتاریخ **۱۲۳۸** بهمین خامه در دفتر [ف. ادبیات۳ : ۶۳] .

ملحق تحفة القراء

از مصطفی فرزند ابراهیم قاری تبریزی (۱۰۰۷ ـ نزدیك ۱۰۸۰) (بنگرید : تحفةـ القراء : ۸۴) . گفتاریست درسرگذشت‌عاصم و راویان وی، که بسال ۱۰۶۸ نگاشته است .

990ـ **سپهسالار** ۲۰۱۸: بخامۀ‌نگارنده در ۱۰۷۲ .

مناهج التلاوة

از محمد فرزند احمد فرزند خلیفه برای شمس‌الدین امیر محمد فرزند امیر علی فرزند امیربرندق برلاس، در تجوید، دریك مقدمه و

هیجده فصل و یك خاتمه. **آغاز:** حمدله . . . امابعدمیگوید، محمدبن...که برضمایراصحاب تحقیق و سرایر ارباب تدقیق .

991ـ **ملك** ۳۲۵/۱ : نسخ سدهٔ **۱۰** [رؤیت] .

منهاج النشر فی قرآآت العشر

ازحسین فرزندعثمان. (بنگرید: ایجازالمعانی، ایضاح المعانی : ۷۰ و تجوید : ۷۲ و کنز-اللطائف : ۹۵) .

بنگرید : مؤلفین مشار ۲ : ۸۰۲ .

992ـ **مجلس** ۲۲۸ خویی: نسخ نوشتهٔ ۱۲۸۶، ۲۱۴ص ۲۲-۲۳س [ف. مجلس ۷ : ۳۷۹] .

منتخب التجوید

از محمد رضا فرزند محمد جعفر فرزند موسی‌رضا همدانی، متخلص به‌قاری، که درغرهٔ رجب ۱۲۲۶ بانجام رسیده است. **آغاز:** کل امرذی بال لم یبدأ ببسم‌الله فهوابتر... اما بعد بدان‌ایدك‌الله تعالی‌این‌رساله‌ایست‌درعلم‌تجوید.

993ـ **قاهره، دارالکتب** ۲/۵قراءات فارسی: نزدیك به‌شکسته، گویا بخامهٔ نگارنده **۱۲۲۶** (۵۱ر-۱۴۵ر)۱۲س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۶] .

منتخب تقویم اللسان

از محمد شریف فرزند محمد باقر نوری، گزیده‌ایست از «تقویم‌اللسان» خود او، درهفت قرائت، بدستور شیخ محمد قاری کاظمی ، بنام میرزا مرتضی ، بروزگار شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ - ۱۱۰۵) در شهر اصفهان ، در یك دیباچه و مقدمه و چهارده باب وخاتمه نگاشته است. او پیش از این «تقویم‌اللسان» را درشهر قم ساخته بود (دیباچه). **آغاز:** الحمدلله‌الذی انزل علی عبده الفرقان . . . اما بعد ، چون این بی بضاعت .

994ـ **دانشگاه** ۳۸۵۱/۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۲پ - ۱۰۹پ) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۳۰] .

نظم‌اللآلی = لؤلؤئیه

و

وقف = رساله‌ای در . . .

گویا از عبدالصمد فرزند حسین فرزند محمد شوشتری، که درآن از « ادلة القاری » نقل شده است. **آغاز:** بدانکه س وقف هردو علامت سکته‌اند .

995ـ **دانشگاه** ۲۸۳۰/۵ : نستعلیق عبدالصمد شوشتری که نگارنده نیز باید باشد، باتاریخهای **۱۲۷۹-۱۲۸۹** در دفتر (ص۳۵-۳۸) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۸] .

وقف ووصل = رساله در. . . = وقوف سجاوندی

از ابوالمکارم محمد فرزند محمد زوزندی (زندوی ، الزوندی ، زندی) بخاری، ودرآن ازسجاوندی یادشده‌است. **آغاز:** الحمدلله‌حمداً یکافی نعمه ویمتری مزیده . . .

996 ـ **مشهد ، عبدالحمید مولوی** شف ۶۶۵ : نسخ۱۹ ذیحجهٔ **۱۰۶۹** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۵] .

997ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۲۴/۲ : نوشتهٔ طالب ۹ شوال ۱۰۹۰ [نسخه‌ها ۵ : ۷۸] .

998ـ ملك ۴۳۶/۲ : باتاریخ ۱۰۹۶ در دفتر ، در فهرست نگارنده بخارائی زندی یاد شده است [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۳۰] .

999ـ ملك ۵۱۹۴ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، آغاز بمانند نمونه ،۱۰۳، گ ۱۲س [رؤیت] .

1000 ـ ملك ۶۲۰۰/۷: نسخ خوش سدهٔ ۱۲ (۵۹پ ـ ۶۱پ) . آغاز : اما بعد ، قال العبد.. بدان اعزك الله فی الدارین که بایسته ترین علمی مر آنرا دانستن [رؤیت] .

1001ـ الهیات ۲۴۶/۵ د: نسخ سدهٔ ۱۲ـ۱۳ (۱۷۸پ ـ ۱۸۰پ) ۱۴س ، آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱ : ۲۶۶] .

وقوف = رساله در . . .

از محمد فرزند ابویزیدطیفور سجاوندی غزنوی قاری، درگذشتهٔ ۵۶۰ .

بنگرید : هدیة‌العارفین ۲ : ۱۰۶.

1002ـ قاهره، دارالکتب ۲ قراءات فارسی طلعت : نوشتهٔ الحافظ محمد نوری از شاگردان سید حافظ سلیمان سروی با مقدمه‌ای سپس سوره‌های قرآن ، بی‌تاریخ . آغاز : الحمدلله حمداً دائماً یوافی نعمه ویکافی مزیده ... بدان اعزك الله فی الدارین که باید، ۷۰گ ۱۷ س [ف. مخطوطات ۲ : ۵۸] .

1003 ـ موزهٔ بریتانیا Or ۸۳۸۹: نوشتهٔ ۹۳۳ با مقدمه‌ای ازمحمد فرزند محمد زوزندی [نسخه‌ها ۴: ۶۶۱] .

وقوف

ناشناخته .

1004ـ مجلس ۲۰۰۷: نسخ خوش معرب سدهٔ ۱۰ بگفتهٔ نفیسی نگارش ابوجعفر سجاوندی نیست، واز او نقل کرده است، بایستی از دانشمندان سدهٔ نهم باشد. انجام افتاده ، آغاز: الحمدلله حمداً یوافی نعمه . ۳۶۷ص ۱۲ [ف . مجلس ۶ : ۶] شاید از ابوالمکارم محمد بخاری باشد

1005 ـ ملك ۳۹۶۳ : نسخ سدهٔ ۱۱ (۱۵پ ـ ۱۲۴پ) آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، بدانکه شیخ ابومحمد طیفور سجاوندی ، وقف را پنج مرتبه قرار داده‌اند . [رؤیت] .

1006ـ ملك ۵۴۱۸/۲ : نسخ باتاریخ ۱۱۴۰ دردفتر (۱۹ر ـ ۲۰پ)، وقوف قرآن را به‌ترتیب سوره‌ها ازبقره آورده است. آغاز: حمدله. صلاة. امابعد، بدانکه این نسخه‌ایست در باب دانستن عدد میم لازم در کلام مجید [رؤیت] .

وقوف و فوائد

از حسین فرزند محمد ، از دانشمندان شیعی سدهٔ نهم، درسه قسمت : ۱ـ وقوف کلمات قرآن ۲ ـ فوائد متفرقه راجع به‌قرآن از «جواهرالتفسیر» و «شرح شاطبیهٔ» حافظ طاهر اصفهانی وجز آنها ۳ـ شمارهٔ آیتهای قرآن و اختلاف درآنها. واین جز «وقوف» سجاوندی است (ابن یوسف). آغاز : این فقیر حسین بن محمد . . . میگوید که چون خواستم که این فوائد را .

1007 ـ مجلس ۸۱۶/۲ : نستعلیق خوب منوچهرالفارسی، ۱۰۹۴ ، ۲۱۲گ ۲۰ س [ف. مجلس ۳ : ۴۱] .

بخش سوم

دربارۀ قرآن

الف

آداب قرائة سورة یاسین = خواص...

از سعدالدین حموی (محمودی).

بنگرید: ذریعه ۷ : ۲۷۳.

1008ـ **الهیات** ۲۳۴/۳ د: نستعلیق سدۀ ۱۱، باتاریخ ع۲۶/۱۰۳۹ دردفتر،(۱۸۳ پ ـ ۱۸۴پ) [ف. الهیات۱ : ۲۶۳].

آیات الائمه

دربخش کلام یاد خواهد شد.

آیتهای سجده درقرآن = سجدات

ارشاد الصبیان

از ملامحمدکاظم فرزند محمد شفیع هزار جریبی (بنگرید: افلاکیه)، درگزارش واژه‌های دشوار ومتشابه در آیتهای قرآن، که درکربلا بسال ۱۲۳۲ بانجام رسیده است.

1009ـ **کربلا**، شیخ‌عبدالحسین‌تهرانی: بخامۀ نگارنده، همراه چندگفتار دیگر ازهمو [ذریعه ۱ : ۵۱۴].

اسرار بسمله

از عبدالجواد فرزند حسن خراسانی. بخواهش برخی ازطلاب. **آغاز**: حمدله... فیقول.. ابن‌الحسن الخراسانی، عبدالجواد التمس منی‌الطلبة

1010ـ **دانشگاه** ۴۴۵۹/۱ : نسخ و نستعلیق سدۀ ۱۳-۱۴ (۱پ-۱۱پ) انجام‌افتاده [ف دانشگاه ۱۳ : ۳۴۱۵].

اسرار التنزیل = ترجمۀ خواص

الایات = ترجمۀ الدرالنظیم فی‌خواص القرآن العظیم

از احمد فرزند حاجی محمد سکاکی طبسی، که بسال ۹۲۶ کتاب «الدرالنظیم» در فواید و آثار آیتها نگاشتۀ شیخ عفیف‌الدین ابو محمد عبدالله فرزند اسعد یمنی شافعی (۶۹۸ ـ ۷۶۸) را بفارسی در آورده است، به ترتیب سوره‌های قرآن، باپنج مقدمه: ۱ـ فضیلت قرائت ۲ـ آداب تلاوت ۳ـ طریقۀ

ختم آن ۴ـ استعاذه و بسمله ۵ـ فضیلت و منافع بسمله، سپس خواص سوره‌ها و در پایان کتاب خاتمه‌ای که در آن از عبدالعلی نامی که پیش از او بسال ۹۰۱ این کتاب را ترجمه کرده بود یاد میکند **آغاز**: الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب... اما بعد از استعاذه بتوفیق حمد و صلاة نموده میشود

بنگرید: ذریعه ۴ : ۱۰۱ و ۸ : ۸۳. ریحانة الادب ۴ : ۳۳۱. روضات الجنات : ۴۵۷. مؤلفین مشار ۳ : ۹۴۱. هدیة العارفین ۱ : ۴۶۵. استوری ۱ : ۵۳، ۱۲۲۶.

1011 ـ **ملك** ۳۱۳۶ : نستعلیق محمد مقیم نراقی، ۳ ذیقعدهٔ **۱۰۹۰**، برای یادگار محمد سدیدا، ۱۰۲ گ ۱۵ س [رؤیت].

1012 ـ **دانشگاه** ۳۱۳۸ : نستعلیق محمدهادی فرزند محمدقلی شاطر، ع ۱/ **۱۱۳۴** چند برگی از آغاز افتاده، ۱۶۱ گ ۱۷ س [ف دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۸].

1013 ـ **ملك** ۳۳۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ۲۳۳ گ ۱۵ س [ف. ملك، فارسی ۱ : ۱۳۴].

1014 ـ **مجلس ۷۹۹** : نسخ خوب **۱۲۴۹**، ۱۶۳ گ ۱۵ س. آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳ : ۱۳].

1015 ـ **تهران، ملی** ۴۵۰ ف : نسخ خوش محمد باقر **۱۲۷۴**. **آغاز**: لك الحمد یاذالجود والمجد والعلی، ۱۱۹ گ ۱۸ س [ف ملی، فارسی ۱ : ۴۳۷].

1016 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا : نستعلیق محمد رضا فرزند رضا قلی افشار، یکشنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۲۷۷**، برای نجفقلی‌خان [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۲].

1017 ـ **ملك** ۴۶۵۹ : نسخ سدهٔ **۱۳**، زدین، آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان «خواص آیات قرآن = ترجمهٔ الدر النظیم» یاد شده ۱۶۴ گ ۱۵ س [ف. ملك ۲۳۶].

1018 ـ **تهران**، سلطان المتکلمین : تاریخ یاد نشده [ذیعه ۴ : ۱۰۱].

1019 ـ **دانشگاه** ۸۴۰ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۳۶ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱ : ۳۷].

اسرار القرآن

از ملا میرقاری کوکبی گیلانی کاشانی، که «شرح نصاب» خود را بسال ۱۰۱۶ نگاشته است و در آن نام چهل و دو نگارش خود را برده است. گفتاریست در دوازده فصل، برای یکی از بزرگان فارس نگاشته، و نسخه‌ای از آن را در «شرح نصاب» خود گنجانده است. **آغاز**: سبحان من تحیر فی‌ذاته ـ فهم خرد بکنه کمالش نبرده راه ـ تحفهٔ حمدی چون عبارات قاریان.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۲۴ و ۱۸: ۳۵۶.

1020 ـ **دانشگاه** ۴۱۴۸ : نستعلیق خود نگارنده، **۱۰۱۶** (ص ۱۴۰ـ۲۰۹) در «شرح نصاب» خود گنجانده است [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۱۸].

اصلاح کلمات متشابه قرآنی =

سلك البیان

اعراب قرآن و شأن نزول =

رساله در...

ازحسن فرزند محمد فرزند نصر کرمینی. گفتاریست در اعراب قرآن و عدد آیتها و تفسیر و شأن نزول آیتها وقرائت.

1021ـ موصل، مدرسهٔ حجیات ۱/ ۴۸ تاریخ یاد نشده. [ف. مخطوطات موصل: ۱۰۲]

اعراب القرآن

ازمحمد فرزند عبدالوهاب بیدگلی کاشانی بدرخواست یاران و برای شاگرد خود حاجی ملا محمد جعفر استر آبادی، گفتاریست، در تجزیه و ترکیب سورهٔ تبارك. **آغاز:** الحمدلله علی نواله . . . اما بعد، پس می‌گوید . . . محمدبن . . .

1022ـ حقوق ۳/ ۱۶۱ج: نسخ سدهٔ **۱۳** (۲۷۰پ ـ ۲۹۹پ) [ف. حقوق: ۱۷].

اعلام الاحباء فی حرمة الغناء فی القرآن والدعاء

از میرلوحی، محمد هادی فرزند سید محمد سبزواری موسوی، در گذشتهٔ ۱۱۱۳. دریك مقدمه و پنج فصل و یك خاتمه. **آغاز:** حمد بیحد عزیزی را سزاست که گوشه گیران بینوا را درحصار .

1023ـ مجلس ...: نستعلیق اسماعیل فرزندپرویز گرجی، شاگرد نگارنده، درآدینهٔ دهٔ دوم ج ۲/ **۱۰۹۸**، ۶۶گ ۱۲س [ف. مجلس ۱۶: ۴۰۹].

اقسام ما آت = رساله در . . .

گفتاریست در شناسایی (ما)هایی که در قرآن بکار رفته است. **آغاز:** اقسام ماآت: ۱ـ ما نافیه ۲ـ جحد ۳ـ مصدریه... بدانکه ازجمله غرایب قرآن معرفت ماآت است. . .

1024ـ ملك ۳۹۶۳: نسخ سدهٔ **۱۱** (۱۲پ ـ ۱۵پ) [رؤیت].

امارات الکلم الرحمانیة فی کشف الکلمات القرآنیة

از میرزا مصطفی‌خان فرزند محمد سعید کاشی، کشف‌الایات است، و تاریخ نگارش آن برابرنام آنست (۱۱۰۴ (؟)) **آغاز:** محامد حسنی و اثنیه اسنی سزاوار حضرت صمدیتی استکه کواکب کلمات .

1025ـ قاهره، دارالکتب ۸ تفسیر طلعت: نسخ دوشنبهٔ غرهٔ رمضان **۱۱۳۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۰گ ۲۰س [مخطوطات ۱: ۲۷].

1026ـ کاظمین، سیدحسن صدر: تاریخ یاد نشده. [ذریعه ۲: ۳۰۴].

1027ـ کربلا، مدرسهٔ بادکوبه‌ییها: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۲: ۳۰۴].

ایضاح مشکلات القرآن = سالك البیان فی . . .

بحور القرآن

شاید ازطهماسب‌قلی، که درسدهٔ یازدهم در سورت هندوستان میزیسته. عبارتهای موزون قرآن را در بحرهای عروضی گردآورده است. **آغاز:** مما اتفق موزونا فی‌القرآن . . . چون رمل را زیور مسدس دهی ـ وانکیش محذوف سازی ای بهی .

1028ـ مجلس ۱۳/ ۴۷۴۹: نستعلیق طهماسب‌قلی درسورت‌هندوستان، نزدیك **۱۰۴۷** (۱۴۰پ ـ ۱۴۱ر) [ف. مجلس ۱۳: ۱۳۳]

البصائر فی الوجوه والنظایر = بصائر یمینی

فخر یا ظهیرالدین ابوجعفر محمد فرزند

احمد فرزند محمود (محمدبن محمود ـ چلبی) نیشابوری ، که بروزگار بهرامشاه غزنوی (۵۱۱ ـ ۵۵۲) و سنجر میزیسته، ودر ۵۲۹ آنرا ساخته وشایددر۵۷۷ بانجام رسانده‌است، نسخهٔ رضوی در دو جلد است و لغات نظایر را بترتیب تهجی در بابهایی آورده است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۲۲. کشف‌الظنون ۱ : ۲۴۶ . لباب الالباب چاپ نفیسی : ۲۳۳ ۶۱۹ . استوری۱ : ۴ ، ۱۱۹۱ . (نسخه‌ها) هدیة العارفین۲:۱۰۵ـ هفت اقلیم ش : ۷۳۵ .

1029 ـ **لنین گراد** موزهٔ آسیائی ۴۵ (گویا): نوشته **۶۰۳**. از سورهٔ ۴۹ تاآیت۴۵ سورهٔ ۴۸ [نسخه‌ها ۱ : ۷۸] .

1030ـ **رضوی**۱۲ تفسیر: (ج ۱) نسخ محمد (فرزند) عین‌الدولة فرزند عبدالله‌الرومی الرازی، در دوشنبهٔ ۵محرم **۶۱۰** درشهر ساوه در خانقاه ظهیرالدین معین الاسلام در محلهٔ غلوانیة، وقفابن خاتون در۱۰۶۷، ۵۶ برگ ۱۹س و **فیلم**آن دردانشگاه ش۸۲۶ و۱۰۷۲ هست . [ف . رضوی ۱ : ۴] .

1031 ـ **رضوی** ۱۳ تفسیر : (ج ۲) بقیهٔ شمارهٔ پیش است با همان نسخ و ۱۳۲ گ و۱۹س و وقف همان ابن خاتون .

1032ـ **تبریز**، کتابخانهٔ ملی: ۳۵۸۴ نبشتهٔ **۶۸۰** [نسخه‌ها ۴:۲۸۶ ـ نشریه کتابخانهٔ تبریز ۷ : ۳۳] .

1033ـ **انجمن آسیائی بنگال** Aa۷ : نسخ سیدالخطاط علی فرزند محمد فرزند احمد ادیب نیشابوری بخاری **۶۸۵** (؟)، در۳۰۳ گ ۱۹س، ازسورهٔ ۱۸ آیت ۸ تا پایان سورهٔ ۳۴ با افتادگیها. **فیلم**آن دردانشگاه ۸۱۰و۸۳۰ هست .

1034ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۱۸۹ نسخ ۲ج۲/ **۷۷۹**، جلد۳، ۲۰۶ گ: **فیلم**آن در دانشگاه تهران ش۳۶ هست [فیلمها : ۲۱]

1035ـ **لیدن** Cod Or ۲۸۰ : نسخ تاریخ یاد نشده ، **فیلم** آن در دانشگاه تهران ش۸۱۲ و ۸۱۳ هست [فیلمها ۱ : ۲۲]

1036ـ **پاریس** S . P . ۵۷ : نسخ تاریخ یادنشده، ازآیت انفرواخفافا تاسورهٔ توبه **فیلم**آن دردانشگاه ش ۸۴۸ هست [فیلمها۱ : ۲۲] .

1037ـ **موزهٔ قونیه ۱۷ : فیلم** آن ازآقای مینوی، دردانشگاه ع۹ ـ ۳۹۵۶ هست [فیلمها۱: ۲۲] .

بیان المشکلات

از محمدعلی فرزند محمداسماعیل حسینی قاری. ازمتأخران‌ونگارندهٔ «تحفة‌القراء:۸۳» و پدرش هرد به قاری مشهور بوده‌اند . نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده‌است. **آغاز** الحمدلله الذی سهل لناالاداء الحروف ... و بعد نظر بخواهش بعضی ...

1038ـ **دانشگاه**۱۵/ ۲۶۱۱: نستعلیق حسن فرزند ابوطالب حسنی حسینی **۱۲۸۸ ـ ۱۲۹۹** (ص ۳۴۱ ـ ۳۵۰) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۷۲] .

1039ـ **نجف**: نوشتهٔ حاج‌مهدی فرزند محمد حسین اصفهانی قاری در گذشتهٔ **۱۳۵۰** همراه «تحفة‌القراء» از همو [ذریعه۳: ۱۸۳]

تحفة الغرایب

ازمحمد فرزند شیخ محمد فرزند ابی‌سعید هروی، گزیده‌ایست از «جواهرالقرآن» احمد فرزند محمد تمیمی قمی مفسر، با افزودگیهایی

در خواص سوره‌های قرآن و سحر و افسون در دوازده باب، استوری این کتاب را نشناخته (دانش پژوه) و درفهرست مشار از کمال‌الدین محمد فسوی شیرازی دانسته شده است. **آغاز:** حمد بیحد وسپاس بیعد نثار بارگاه ملک احمد... اما بعد ، چنین گوید . . .

بنگوید : ذریعه ۳ : ۴۵۷ . ف . مشار : ۳۶۹. مؤلفین مشار ۵ :۷۲۳. استوری۱ :۵۴.

1040ــ **الهیات** ۱/۱۸۷ج: نستعلیق، باتاریخ ج۲/**۱۲۰۴** در دفتر (۱پ ــ ۱۳ ر) آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱ : ۱۶۴] .

1041ــ **اصغرمهدوی** ۸۷۱: نستعلیق صدرالدین فرزند محمد باقر دزفولی، ۲۸شوال **۱۲۱۱** که ضمن « هدایهٔ » دزفولی آورده شده است [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۳] .

1042ــ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۱۰۸ : نوشتهٔ محمد صادق حسنی ، **۱۲۸۶** [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۲] .

1043ــ **الهیات** ۵/۱۹۴ج: نسخ سدهٔ **۱۲ ــ ۱۳** [ف. الهیات ۱ : ۱۷۹] .

1044 ــ **اصغر مهدوی** ۳۰۳ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، [نسخه‌ها ۲ : ۶۶] .

1045ــ **کربلا** ، سید عبدالمجید کتبی : تاریخ یادنشده، همراه «سفینهٔ بی‌قرینه» [ذریعه ۳ : ۴۵۷] .

تراجم الاعاجم = ترجمان القرآن

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهد آمد .

ترجمان القرآن

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهدآمد .

ترجمهٔ خواص الایات = اسرارالتنزیل

ترجمهٔ الدرالنظیم = اسرارالتنزیل

ترجمهٔ الدرالنظیم = الدرالنظیم فی

ترجمهٔ منافع آیات و سور = خواص آیات و . . .

ترجمهٔ لغات قرآن = فرهنگ لغات

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهدآمد .

توشیح البیان فی توضیح القرآن

ترجمهٔ «ترتیب‌زیبا»ی ترکی‌حافظ محمود افندی مفتی است‌که در ۱۱۵۵ نگاشته و برای خالد پاشا فرمانروای اردبیل فرستاده. ترجمه از محمد سمیع و برادرش عبدالله فرزندان شیخ اردلان درهرودی، که‌درذیقعدهٔ ۱۱۶۵ به‌فارسی دری درآورده‌اند وبنام سلیمان‌پاشا فرمانروای کوی و بیان ساخته‌اند . محمد سمیع با تخلص سمیعا به فارسی شعر میسروده‌است . واین‌کشف‌الایاتی است به‌ترتیب حروف. نام متن وترجمه ونگارندگان وفرمانروایان ترک دردیباچه‌آمده است (دانش پژوه) **آغاز :** حمد بیحد خالقی را سزاست که مرآت ضمیر منیر انسان .

1046ــ **دانشگاه** ۲۹۱۹ : نستعلیق‌گویا خود نگارنده ، با فهرست مطالب و فهرست سوره ها ، زرین ، طغرای محمود برزنجی ، ۲۵۹گ۱۷س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۴]

ترکیب القرآن

ترکیب کلمه‌ها و جمله‌های قرآن بر پایه دستور زبان عربی، و سپس ترجمهٔ آیه‌ها ، در دیباچهٔ نسخهٔ ۸۰۰ مجلس نامی از نگارنده نیامده وگویا ازدانشمندان شیعی روزگار صفوی

است. **آغاز:** نحمدك اللهم يا من الهمنا ما هو ذريعة الى معرفته .

1047ـ **مجلس** ۸۰۰: نسخ **۱۱۲۰** و مهر: محمد هادی حسینی۱۱۲۵. باحاشیه‌هایی که آن نیز ازهمان تاریخهاست ولی‌ازدیگری، تنها ترکیب سورهٔ حمد وبقره را دارد، ۱۶۹گ ۱۵س. [ف . مجلس ۳ : ۱۴] .

جامع خواص اسرار القرآن

از عبدالرحمان فرزند علی فرزند احمد قرشی، درخواص واسرار وبیان منافع آیتها و سوره‌های قرآن، در یکصد وسی باب. **آغاز:** یقصر الواصف‌عماحوی کتابنا هذا من‌المعجزات

1048ـ **مجلس** ۶۰ : نسخ محمد یونس همدانی، **۱۱۰۹**، ۱۵۸گ ۱۶س [ف. مجلس ۲ : ۲۷] .

جوامع البيان فی ترجمان القرآن

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهدآمد .

جواهر القرآن = خواص الايات

از عبدالعلی فرزند محمد فرزند حسین ، درسه مقدمه و چند مقصد ، مقدمه‌ها در فضیلت قرآن ، در دیباچه آمده است که این خواص آیات را بسال ۹۲۶ ازعربی بفارسی درآورده است . ودر خاتمه از «ترجمهٔ درالنظیم» احمد سکاکی طبسی یادمیکند (بنگرید : اسرار ـ التنزيل : ۱۰۵) **آغاز:** الحمدلله الذی انزل ـ الفرقان علی عبده .

1049ـ **ملك** ۶۰۴۰: نستعلیق اسماعیل فرزند محمد حسینی ، **۱۲۵۷/۱ع**، ۱۴۵گ ۱۵س [رؤیت] .

1050ـ **مجلس** ۴۰۰۶ : نسخ محمد کاظم فرزند حاجی محمد صادق، شنبهٔ ۳ج‌۱/ **۱۰۸۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۸۴ص ۱۴ س [ف. مجلس ۶ : ۵] .

1051ـ **تهران، ملی**۶۲۷ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر وانجام افتاده، درپایان آمده [پوشیده نماندکه مؤلف‌این‌کتاب ومترجم این فصل خطاب العبد احمد الطبسی السکاکی عرضه میداردکه چون کتاب درالنظیم] ازاین‌رو آقای انوار آنرا « شرح در النظیم » وترجمهٔ عبدالعلی واحمد سکاکی دانسته‌اند [ف . ملی ۲ : ۱۳۵] . بنگرید : اسرارالتنزيل .

1052ـ **مشهد، عبدالحمید مولوی** نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر وانجام افتاده، در فهرست « خواص‌الایات والسور » و نگارش ۹۲۲ یادشده است [نسخه‌ها ۵: ۲۶].

جواهر القرآن

در خواص سوره های قرآن ، از نجفقلی شربتدار. **آغاز:** حمدله... بدانکه چون مولینا نجفقلی‌شربتداررسالهٔ‌مسماة به«جواهرالقرآن» درثواب قرائت وخواص سور و بعضی ازآیات فرقانی تألیف نموده بود .

1053 ـ **دانشگاه** ۳۷۶۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۱۱گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۵۸] .

حرزالامان من فتن الزمان

از صفی‌الدین علی فرزند ملاحسین کاشفی بیهقی، که بروزگار شاه تهماسب یکم (۹۸۴ ـ ۹۳۰) میزیسته، درگذشتهٔ ۹۲۹، درعلم حروف و خواص آیات قرآن، درپنج مقاله و هرمقاله درپنج باب وهرباب در دوازده فصل. **آغاز:** الحمدلله الذی انزل‌الکتاب مشتملا علی غرائب الخواص . چنین گوید . . .

بنگرید : ذریعه ۶ : ۳۹۲ و۹ : ۶۱۶ . مجالس‌النفایس ۲۷۵ ، ۹۷ . تذکرهٔ حسینی : ۱۸۵ . روز روشن : ۳۹۰. مؤلفین مشار ۴ : ۱۹۳ . حبیب‌السیر: ۱۹۱ . روضات الجنات: ۲۵۶. ازسعدی تاجامی : ۴۹۹. تحفهٔ سامی: ۹۸.

1054ـ **دانشگاه** ۵۹۸: نستعلیق محمد زمان فرزند عبد العزیز پهلوان ، ۲۰ صفر **۱۰۳۶** ، بگفتهٔ صاحب ذریعه این نسخه کهن ترین نسخه‌های‌کتاب است، آغاز برابر نمونه ۱۷۱ گ ۲۰س [ف . دانشگاه ۱: ۱۰۱].

1055ـ **ادبیات**۲۹۱ حکمت: نستعلیق چهارشنبهٔ ۸ج۲/**۱۱۰۵**. نسخه درپنج مقاله و و هریك درپنج باب و هرباب در دوازده فصل آغاز افتاده [ف. ادبیات ۲ : ۱۵] .

1056ـ **کاظمین**، سید محمدمهدی عاملی اصفهانی‌کاظمی: نوشتهٔ محمد فرزند علی‌ساکن حصار حاج شمسه **۱۱۶۳**، [ذریعه ۶:۳۹۳].

1057ـ **دانشگاه** ۲۸۲۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲-۱۳**، آغاز برابر نمونه، انجام‌افتاده، در فهرست «حرزالایمان من ...» آمده، ۱۹۶گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۵] .

1058 ـ **دانشگاه** ۴۶۵۰/۱۰ : نسخ علی‌اصغر شاه‌کوهی ، **۱۲۲۶** (۱۴۱ ـ ۲۷۰) آغاز بمانند نمونه ، ۲۶۵ گ ۱۸ س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۴۶۵۰] .

1059ـ **ادبیات** ۱۹۸ حکمت: نستعلیق **۱۲۹۸**، در پنج مقاله وهریك درپنج باب وهر باب دوازده فصل [ف. ادبیات ۲ : ۱۵] .

1060ـ **اصغرمهدوی** ۳۱۰: سدهٔ**۱۳** در فهرست‌آمده : در پنج باب و هریك دوازده فصل، پایان افتاده ، [نسخه‌ها ۲ : ۷۳].

حروف = نقطهٔ حروفید = حروف نقطه

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید : تفسیر آیهٔ کل شیئ هالك : ۲۵) ، در تفسیر و تأویل عرفانی برخی‌ازحروف مرموز درقرآن بشیوهٔ عرفانی خود ، به‌نثر و نظم. ازاو چندین گفتار بااین عنوانها دردست هست : ۱ـ که در جلد چهارم مجموعهٔ رساله‌های او چاپ دکتر نوربخش‌ص(۱۳-۱۵) بچاپ رسیده ۲ـ باعنوان حرف، حرف که درمجموعه رساله‌های اوچاپ افست (ص ۳۱۹-۳۲۶) چاپ‌شده ۳ـ مجموعه چاپ افست (ص۳۰۳) ۴ـ جلدچهارم مجموعه رساله‌های او چاپ دکتر نور بخش (ص ۱۵ـ ۲۷) .

1061ـ **ملك** ۵۲۹۸/۳۷ : نستعلیق شیخ‌السلام ، **۸۶۰** (پایان دیوان) نسخه برابر چاپ افست ص۳۰۳ است . **آغاز:** خوش بگو ای‌یار بسم‌الله بگو . .. یا اخی ایدك الله بروح القدس [رؤیت] .

1062ـ **ملك** ۵۲۹۸/۹: نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) ضمن کلیات او (۷۵ ر ـ ۸۴ ر هامش) همان نسخه‌که درج۴ص ۱۳-۱۵ چاپ شده . **آغاز:** الم ذلك الکتاب ، سورةالبقرة. الم‌الله لااله الاهوالحی‌القیوم [رؤیت] .

1063ـ **ملك**۵۲۹۸/۴۲: همان‌نستعلیق شیخ‌السلام، **۸۶۰**، ضمن کلیات او (۲۷۹پ ـ ۲۹۲پ هامش) برابر نسخهٔ چاپ اوفست (ص ۳۱۹ ـ ۳۲۶) . **آغاز :** حمد جوادی که از خزانهٔ وجود موجودات علویه و سفلیه در عالم غیب [رؤیت] .

1064ـ دانشگاه ۲۹۲۰/۳۲ : نوشتهٔ ۸۶۸ ضمن مجموعه رساله‌های او و همدانی‌که ازچند نویسنده است، (ص ۲۸۳ـ۲۸۴) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۹] .

1065ـ قاهره، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ رجب ۹۶۶، آغاز برابر (ملك ۵۲۹۸/۴۲)، در فهرست بعنوان «نقطهٔ حروفیه» یاد شده‌است [مخطوطات ۱: ۲۷۵] .

1066 ـ ملك ۴۲۶۲/۴۷ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد، ۱۱۰۹ (ص ۲۸۶پ ـ ۲۹۴ر)، آغاز و انجام برابر نسخهٔ (ملك۴۲/۵۲۹۸) عنوان نسخه «حروف نقطه» است [رؤیت] .

1067ـ ملك۴۲۶۲/۹۴: همان نستعلیق ۱۱۰۹ ، ضمن مجموعه رساله‌های او (۴۹۸ ر ـ۴۹۹ر) برابر همان نسخهٔ (ملك ۵۲۹۸/۹) با همان سرآغاز است [رؤیت] .

1068 ـ 1069 ـ ملك ۴۲۶۲/۷ و ۴۲۶۲/۴۴ : همان نستعلیق ۱۱۰۹ ، دوبار این گفتار درمجموعه آمده‌است (۷۳پ ـ ۷۴ر) و (۲۷۰پ ـ ۲۷۱ ر) نسخه و سرآغاز برابر چاپ افست (ص ۳۰۳) است [رؤیت] .

1070ـ ملك ۴۲۶۲/۹۵ : نستعلیق ۱۱۰۹ ، درمجموعه‌رساله‌های‌او(۴۹۹پ ـ ۵۰۴ پ) نسخه برابرچاپ دکتر نوربخش (ج ۴ ص ۱۵ ـ ۲۷) است [رؤیت] .

1071ـ ملك ۴۱۸۴/۳۵ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی ۱۲۵۸ (۲۶۸ر ـ ۲۷۹پ) آغاز و انجام برابر نسخه چاپ افست (ملك ۵۲۹۸/۴۲) [رؤیت] .

1072 ـ ملك ۴۱۸۴/۳۲ : همان نستعلیق تفرشی ۱۲۵۸ . نسخه و سرآغاز آن برابر چاپ افست (ص ۳۰۳) است [رؤیت].

1073ـ 1076ـ مجلس ۲۴۱۴/۳۱ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۲۶۵ ، ضمن مجموعه ۹۱ رساله ازاو، چهارگفتار درحروف هست : (ص۴۱۲ ـ ۴۱۳) و (ص ۴۱۳ ـ ۴۲۱) و (ص ۴۲۱ ـ ۴۲۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۴ ـ ۱۷۵. وف. مجلس ۱۰ : ۶۱۱] .

1077 ـ 1078ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۹: نسخ سدهٔ ۱۳ـ۱۴ دو رساله: (ص۱۸۸ـ۱۹۸) و (ص ۴۵۸ ـ ۴۷۳) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

1079ـ قاهره، دارالکتب۱۱ مجامیع فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نسخهٔ (ملك۴۲/۵۲۹۸)، درفهرست از نگارنده نامبرده نشده است [مخطوطات ۱ : ۲۰۶] .

خزانة الاسرار

از مظهرالدین محمد فرزند بهاءالدین علی قاری، بسال ۹۶۲، در بیست باب درخواص آیتهای قرآن به ترتیب موضوع نگاشته‌است . ازروی کتابیکه عبدالعلی (عبدالله) فرزند محمد حسن (حسین) گویا بیرجندی که بسال ۹۲۶ به ترتیب سوره‌ها از روی متن عربی ساخته بود . (بنگرید : اسرارالتنزیل : و ترجمهٔ خواص الایات . . .) آغاز : الحمدلله الذی انزل القرآن علی عبده . . . و بعد از استغفار بتوفیق حمد و ثنا .

بنگرید ، ذریعه ۷ : ۱۵۶ و ۸ : ۸۵ .

1080 یزد ، جامع وزیری ۱۴۴۷ : نوشتهٔ ۱ شعبان تیرماه جلالی ۱۱۳۰ تنکوزئیل، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۰۸ هست [فیلمها ۱ : ۷۸] .

1081 یزد ، جامع کبیر ۲۹۰ : نسخ سدهٔ ۱۱ـ۱۲ ،انجام‌افتاده [نسخه‌ها ۴: ۳۸۲].

1082 - الهیات ۲۲۶/۲ج : سدهٔ ۱۴ (۱۰پ - ۱۲۲ر) آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱ : ۱۸۷] .

خواص الآیات = جواهر القرآن

خواص آیات و حروف و عدد

از مظفر فرزند محمد فرزند رکن الدین جوینی ، شاگرد جلال الدین ابوعلی فرزند بدرالدین محمد استرآبادی و نظام الدین عودی نگارندهٔ «کنوز الجفر» . درچند مقاله : ۱- در خواص آیتها چه در باب محبت و چه در باب عداوت در سه نوع ، ۲ . . . ۳ - در آیات آسمانی ۴ - در مربعات در اسم کسر ۶ - در مثلثات ۸ - مثلث هندی ۹ - درمربعات . ۱- حروفات .

1083- دانشگاه ۲۸۹۳/۲: نستعلیق عباسعلی فرزند مشهدی زین العابدین صدقیانی ، یکشنبهٔ ۴ شعبان ۱۲۴۲ ، (ص۱۷۱ - ۲۳۳) آغاز: اما بیشتر از مقالات شرط آن بود[ف . دانشگاه . ۱ : ۱۷۳۸] .

خواص آیات و سور قرآن

ناشناخته :

1084 - دانشگاه ۳۲۹۹/۵: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۸-۹ . با تاریخ تولد ۸۱۸ - ۸۳۱ دردفتر(ص۸۸-۹۲) نسخهٔ پاکیزه ایست ، [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۲۷۸] .

1085-مشهد، عبدالحمید مولوی: نستعلیق سدهٔ ۱۰ « خواص الایات» است ناقص بترتیب سورها و آیتها [نسخه‌ها ۵ : ۲۷] .

1086- دانشگاه ۳۶۱۱/۶: نستعلیق بهاءالدین فرزند جمال الدین فرزند محمد خطیب واعظ امامی کاشی ، ۱۰۵۱ در طوس (ص۱۲۲ - ۱۲۷) ، آغاز: منافع ام الکتاب ، در این سوره که [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۶۱۶]

1087-الهیات ۶۸/۴د : نستعلیق گویا ابراهیم فرزند عزیزالله ، صفر ۱۰۸۴ (پایان ش ۳ دفتر) (۶۳ر - ۶۶پ) ، [ف . الهیات ۱ : ۳۶۱] .

1088 - ملك ۳۹۶۳ : نستعلیق ریز سدهٔ ۱۱ (۵پ - ۱۲ر) خطبه ندارد و از خواص سورهٔ فاتحه آغاز و به سورهٔ ناس پایان می‌یابد. آغاز: سورهٔ فاتحة الکتاب، روایتست باسناد صحیح از پیغمبر [رؤیت] .

1089 - فرهادمعتمد ۸۹: نسخ سدهٔ ۱۱-۱۲ [نسخه‌ها ۳ : ۱۷۷] .

1090 - ملك ۳۰۷/۲ : نسخ محمد رضا ، ۱۱۳۹ ، گفتاریست در ۱۲ باب و یك خاتمه . آغاز : باب اول در کشف قلوب و صفای باطن و اظهار مغیبات و امثال آن [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۱۶] .

1091 - ملك۲۸۶ : نسخ حسین فرزند ملایحیی ازغندی ، شنبهٔ ۸ رجب ۱۲۵۵، ۱۷۲ گ ۱۴ س، آغاز افتاد، مقالهٔ یکم... مقالهٔ دوم در خواص حروف ثمانیة وعشرون ، مقالهٔ سوم در خواص اسماحسنی، چهارم خواص آیات قرآنی، پنجم در خواص سور قرآنی ، هر باب در پنج فصل [ف . ملك ، فارسی : ۲۳۵] شاید « حرزالامان: ۱۱۰» کاشفی باشد .

1092 - ملك ۳۰۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴ ، خواص آیات است به ترتیب سوره‌ها ، آغاز: ازحضرت امیر (ع) مروی است هرکه خواهدمشورت کندبا خدا [ف . ملك :۲۳۶] .

1093 و1094- مشهد، عبدالحمید مولوی: ش ف ۱ و ۵۳۳/۳۹۱: شکسته نستعلیق

عبدالحمید منجم ۱۳۰۴ ، دو گفتار است [نسخه‌ها ۵: ۸۰] .

1095ـ **هاروارد، هوتن**: نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، در پنج مقاله، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۷] .

1096 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۳ معارف‌الاسرار طلعت : نستعلیق خوب ، تاریخ یاد نشده ، زرین ، **آغاز** : حمدله . . . اما بعد ، بدانکه این رساله‌ایست ، ۲۰ گ ۹ س [مخطوطات ۱ : ۱۳۷] .

خواص آیات و سور قرآن = ترجمهٔ الدرالنظیم

خواص آیات و سورقرآن

ازحکیم تمیمی، گویا مترجم در هندوستان بوده وازعربی بفارسی در آورده باشد . عبارت حکیم میفرماید بسیار درآن آمده است .

1097 ـ **دانشگاه ۲۶۷۶** : نسخ محمد عظیم فرزندعبدالله نیشابوری ، ۲۹ج۱/۱۱۰۵ در باخ (۶۵ر-۹۲پ) **آغاز** : لاحول ولاقوة الابالله ... چنین‌گوید مؤلف این کلمات تمیمی [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۸].

1098 ـ **مجلس ۲۰۱۱** : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آیتها به نسخ ، ۲۹۴ س ۱۲س . **آغاز**: حمدله . وصلی‌الله علی محمد وآله الطاهرین ، ودر دیباچه « منافع سورالقرآن » عنوان شده [ف . مجلس ۶ : ۱۰] .

خواص سور قرآن

ازمولانا محمدحسین تبریزی .

1099ـ تهران ، اصغرمهدوی ۵۹۲،۱۶: باتاریخ ۱۱۳۳ در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۶] .

خواص سورهٔ یا أیها المزمل

به نقل از عبدالقادر گیلانی ، در گذشتهٔ ۵۶۱. **آغاز**: آغازسورهٔ یاایهاالمزمل، چنانچه حضرت میزان سیدعبدالقادر جیلانی فرموده .

1100 ـ **قاهره، دارالکتب** : ۹۱۰ زکیه فارسی : بی‌تاریخ (گ ۱۱۸پ ۱۲۰ر) [مخطوطات ۱ : ۱۳۷] .

خواص سورهٔ یاسین = آداب و ...

ازسعدالدین حموی (محمودی) ، **آغاز**: بسم‌الله و مجریها و مرسیها ، بدانکه این چند کلمه دربعضی از خواص سورهٔ .

بنگرید : ذریعه۷ : ۲۷۳ .

1201ـ **مجلس** ۱۸۳۰/۶: نوشتهٔ‌محمد میرحسین استرآبادی، باتاریخ **۱۰۵۸** (ص۶) [ف . مجلس ۹ : ۴۵۷] .

1102ـ **تهران**، محدث ارموی: تاریخ یاد نشده ، همراه « مضیء الاعیان » ملا حیدر خوانساری [ذریعه ۷: ۲۷۳] .

درر منثوره

در بخش فرهنگنامه‌ها خواهدآمد .

درالنظیم فی‌خواص‌قرآن

العظیم = ترجمهٔ . . .

متن از یمنی یافعی ، ترجمه از ناشناس. ترجمه‌ای ازاین‌متن باافزودگیهای بسیاربدون نام‌مترجم و باانتساب‌آن به‌یمنی بسال ۱۳۱۱ بچاپ رسیده‌است. درپایان ترجمهٔ احمدطبسی از « شرح » ملا عبدالعلی فرزند محمد حسن بیرجندی‌که در ۹۰۱ ساخته شده نامبرده شده است. میان ترجمه‌های‌آن دگرگونیهای بسیار

هست و بیش از همه فزونی ترجمه‌ها برمتن وجدائی آنها ازمتن‌را باید یادداشت. (بنگرید: اسرالتنزیل : ۱۰۵) .

بنگرید : ذریعه۷ : ۲۷۰ و۸ : ۸۵ ف. مشار : ۶۶۱ . استوری ۱ : ۵۳ ، ۱۲۲۶ ،

1103 ـ **نجف** ، سید آقا شوشتری ، احمد : تاریخ یاد نشده ، نسخهٔ کهن ، آغاز و انجام افتاده ، شرحی است مبسوط باافزودن پنج مقدمه و با چاپی جدائیها دارد . [ذریعه ۸ : ۸۵] شاید از طبسی باشد (ص۱۰۵) .

درالنظیم فی خواص القرآن

العظیم = اسرارالتنزیل

رسم‌الخط قرآن

0000ـ **رضوی**۸۸ تجوید (۸۸۱۱): بی‌تاریخ ، به نظم به ش 811 ص ۸۰ گذشت .

1004ـ **رضوی** ۴۸ تجوید (۸۱۹۱): به نثر ، بدنبال « تحفهٔ شاهی » محمد طاهر یزدی، درده صفحه‌ومعلوم نیست بخشی ازهمان «تحفه» باشد یا رساله‌ای جداگانه [ف . رضوی ۶ : ۱۵۸].

رسم‌الخط قرآن = رساله دربیان...

گویا ازشیخ محمد قاری، که « محمدیه » را بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) نگاشته‌است. **آغاز:** باب‌المقطوع والموصول: این باب‌راضبط‌کردن‌ضروراست،ودراین‌مصاحف که درمیان مردم است البته‌استعمال باید کرد .

1105ـ **الهیات** ۸۲۹/۲ د: نسخ سدهٔ ۱۱ (۱۳۱پ ـ) ، همراه «مفتاح القرآن» از محمد قاری بعربی [ف. الهیات ۲ : ۲۴] .

رسم‌المصحف = رسم‌الخط‌مصحف

در شیوهٔ نوشتن واژه‌های قرآن از آغاز تاپایان، همچنین نشان دادن‌کلمه‌هاییکه حرف ظاء را درقرآن دارد. سبك‌نگارش ازسدهٔ‌هشتم است و شاید از محمد فرزند محمود سمرقندی نگارندهٔ «المبسوط» (بنگرید: عین‌الترتیل۹۱) باشد (ابن‌یوسف) **آغاز:** سورة‌الفاتحة دراین سوره چهار همزهٔ وصل محذوف است.

1106ـ **مجلس** ۸۱۰ : نسخ سدهٔ ۹ ، انجام افتاده، ازحمد تا ناس است ، دالهائیکه ریشه ذالی‌دارند بانقطه‌آورده شده است، ۱۰۵ گ ۱۵س [ف. مجلس ۳ : ۲۴].

رموز مصاحف

گفتاریست در بیان بیست نشانه‌ای‌که درقرآن برای وقف ووصل وجز آن‌نهاده‌اند. **آغاز:** این مختصریست دربیان رموزاتیکه ازبرای وقف و وصل نهاده‌اند. بدانکه رموزیکه در مصاحف .

1107 ـ **مجلس** ۳۲/۷ خویی : نسخ سدهٔ ۱۰، شاه رضا حیدرکهنمویی (ص ۱۶۰ ـ ۱۶۱) [ف مجلس ۷ : ۱۳۳] .

سجدات = رساله در . . .

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید : تفسیرآیهٔ کل شییء هالك :۲۵) ، گفتاریست با تأویل عرفانی از سجده و تعیین سجده‌هایی که درقرآن آمده به‌نثر و نظم. **آغاز :** الم تران الله یسجد له من فی‌السماوات . . . سجدات تلاوت قرآن چهار است .

1108ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۳۶ : همراه چند رساله ازهمو، ازچند نویسنده باتاریخهای **۸۴۳** تا **۸۹۸** دردفتر . (ص ۳۳۱ ـ ۳۳۳) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۸۰].

1109ـ قاهره، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ شعبان ۹۶۶، آغاز برابر نمونه (۴۶ ـ ۴۷پ) [مخطوطات ۱ : ۲۰۱].

1110 ـ ملك ۴۲۶۲/۱۱۴ : نستعلیق باتاریخ ۱۱۰۹ درمجموعه رساله‌های او (۵۹۴ پ ـ ۵۹۶ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

سلك البیان فی کشف مشکلات القرآن = ایضاح مشکلات القرآن

ازمحمد جعفر فرزند سیف‌الدین شریعتمدار استرآبادی (۱۱۹۸ـ۱۲۶۳) واژه‌های دشوار قرآن را که بدو یاسه گونه میتوان خواند به‌ترتیب سوره‌های قرآن گرد آورده و خواندن درست آنرا نشان داده است. ودر ۱۳۰۹ بچاپ رسیده است. **آغاز:** حمدله . . . پس میگوید محمد جعفر استرآبادی ، که این رساله‌ایست درایضاح کلمات قرآنیه .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۹۹ و ۱۲ : ۲۱۹ طبقات اعلام الشیعه ـ کرام : ۲۵۲ . هدیة العارفین ۱ : ۲۵۷ . مؤلفین مشار ۲ : ۳۱۹ فوائد رضویه : ۱۶۱ .

1111ـ دانشگاه ۴۷۰۳/۳ : نستعلیق ۱۳۴۷ بروزگار نگارنده (۱۴۵ ـ ۱۵۷) ۱۵ س ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۴۸] .

1112ـ قم ، سید حاج محمود مرعشی: شمارهٔ ۲ مجموعهٔ مؤرخ ۱۲۸۰ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

1113ـ دانشگاه ۲۵۲۰/۱ : نستعلیق شعبان ۱۲۹۰ (۱ ـ ۳۳) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۱۵] .

1114ـ سپهسالار ۸۱۳۸/۱: نستعلیق ۲۱ رجب ۱۲۹۳ (۲ـ۱۹) آغاز برابر، در فهرست بعنوان «اصلاح کلمات متشابه» یاد شده است [ف. سپهسالار ۳ : ۱۴۷] .

شأن نزول قرآن

ازمیرزا ابوالحسن‌علی فرزند محمد حسن فرزند عبدالرسول زنوزی‌فانی (بنگرید: تحفهٔ جهان : ۱۰) در اصفهان بخواهش یکی از شاهزادگان نگاشته است . **آغاز :** بسم‌الله و بحمده ... چنین‌گوید علی ... الزنوزی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۰۳ . دانشمندان آذربایجان : ۲۹۲ . طبقات اعلام الشیعه ـ کرام : ۳۲۹ .

1115 ـ دانشگاه ۲۹۸۲/۳ : نسخ حبیب‌الدین محمد فرزند علی‌اصغر گلپایگانی ، با تاریخ ع۲/۱۲۶۵ بهمین خامه در دفتر (ص۵۲۵ ـ ۵۴۱) همراه «تحفه جهان : 80» درتفسیر ازهمو [ف. دانشگاه ۱۰:۱۸۹۵].

شأن نزول واسباب تنزیل آیات = رساله در . . .

از محمود فرزند حاجی نجف بروجردی به ترتیب سوره‌های قرآن از حمد تاسورهٔ ناس بخواهش دوستان ، و در ۸ ذیحجهٔ ۱۲۸۴ در تبریز بانجام‌رسیده‌است. **آغاز:** الصلاة والسلام علی محمد... پس‌ازتمهید قواعد محامد الهی .

1116 ـ دانشگاه ۳۶۴۰ : نستعلیق نگارنده، ۱۰۷ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۴۶۴۵] .

شأن نزول = اعراب قرآن و . . .

شرح جواهرالآیات

دربخش تفسیر ص۵۲ گذشت.

شرح کلمات قرآن = سلك البیان

شمارش حروف قرآن = منظومه در...

درپنجاه بیت. **آغاز**: یادگیر ازامام ای دل وجان ــ تو حرف تمامت قرآن.

1118 ـ **سپهسالار** ۵۲۳۵/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲ر ـ ۲پ) درفهرست بعنوان «تجوید» یاد شده. [ف. سپهسالار ۳ : ۳۲۶].

عدد القرآن = رساله در...

از محمد سروستانی، درشمارش آیتها و واژه‌ها و حروف و شمارش وقفها و شمارندگان آنها و قاریان دهگانه و آداب قرائت. و در آن آمده که نگارنده شاگرد عزالدین احمد کازرونی شاگرد شمس‌الدین محمد جزری‌است. **آغاز**: حمدله ... اما بعد، چنین گوید ... محمد محمد محمد سروستانی.

1119 ـ **دانشگاه** ۴۸۶۷/۲: نسخ سدهٔ **۹ - ۱۰** (۴۰پ ـ ۵۵ر) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۹۷].

غریب القرآن

از صدر محمد فرزند محمود فرزند نجیب

1118 ـ **عزت قویون** ۱۱: نسخ با ماده تاریخ [سیبقی الخط بعدی فی‌الکتاب ــ وتبقی‌الکهف فی ...التراب، فبالیت من یقرا فی‌الکتاب دعانی بالخلاص من‌العذاب]، ۲۴۰ گ ۹ س. با زیرنویس ترکی. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۵ هست [فیلمها ۱ : ۱۴۴].

فالنامه

فالنامه‌های قرآنی در بخش‌علوم غریبه خواهد آمد.

فتح المثانی

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهدآمد.

فرهنگ لغات قرآنی

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهد آمد.

فضیلت سورهٔ قدر

گویا از محمد طاهر فرزند محمد حسین شیرازی در گذشتهٔ ۱۰۹۸، (بنگرید: تحفهٔ شاهی:۸۲) درفضیلت سورهٔ قدراست به نقل از «طریق‌النجاة» عزالدین حسن عاملی. **آغاز:** بنام خداوند نیك بخشندهٔ آمر زنده. ذکرالشیخ عزالدین الحسن.

1120 ـ **دانشگاه** ۲۴۷۹/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۸۲۵ـ۹۳۲) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۴۹].

فضیلت سوره‌های قرآن = خواص سور قرآن

فضیلت قرآن و سوره‌های آن

از ناشناخته، درچند ساقیه. **آغاز**: در بیان فضیلت قرآن وحامل آن وبعضی ... وآن مشتمل است برچند ساقیه.

1121 ـ **ملك** ۳۹۶۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۳۳ر ـ ۱۴۹پ) [رؤیت].

فضل قرآن = رساله در...

از محمد مهدی فرزند محمد نعیم عقیلی، بنام شاه سلطان‌حسین صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵)

درآداب خواندن قرآن وخواص برخی ازآیتها.

1122 ـ **فرهاد معتمد** ۱۲۵ : نسخ خوش سدهٔ **۱۱**، زرین [نسخه‌ها ۳ : ۱۸۵].

فضیلت قرآن وفضائل سور = رساله‌در... از مجلسی.

1123 ـ **همدان**، آقای قاسم بر نا : نستعلیق صفر **۱۳۰۰**. [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۵].

کاشف الرموز

از عنایت‌الله فرزند ملك محمد طبرسی لاریجانی ، در گزارش کتابی است در شرح رمزهای آیتهای قرآن ، که بخواهش دوستان در ج ۱/ ۱۳۰۹ نگاشته است . گزارشی است آمیخته، با عنوانهای : قوله، اقول. ودرآن از «تحفهٔ مسعودیهٔ» خود یاد می‌کند. نام کتاب و نگارنده دردیباچه‌آمده است. **آغاز**: الحمدلله الذی شرح صدورنا بملة سید . . . فیقول . . . از این‌کلمات استنباط میشود .

1124 ـ **دانشگاه** ۴۰۳۰: نسخ و نستعلیق نگارنده، **۱۳۰۹**، ۳۳۱گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۹].

کشف الآیات والسور

از محمد رضا فرزند قاسم یزدی ، که در ۱۲۴۹ بانجام رسیده ، و آن گزیده‌ایست با افزوده‌گیهایی از «کشف الایات» محمد رضا نصیری طوسی (بنگرید : تفسیرالائمه : ۲۶)

1125 ـ **یزد**، علومی: نسخ خود نگارنده **۱۲۵۱** [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۲].

کشف المطالب

از اعتمادالسلطنه ، میرزا حسنخان فرزند علی مراغه‌ای ، وزیر علوم روزگار ناصری ، در گذشتهٔ ۱۳۱۳ . کشف الایات مانندست که دردنبال قرآن در ۱۳۵۳ در ۴۸ص بچاپ رسیده (به نسخهٔ خطی از آن برنخورده‌ام) .

کلمات القرآن

ازملانظرعلی فرزندسلطان حافظ طالقانی (۱۲۴۰ ـ نزدیك ۱۳۰۶) تفسیریست فرهنگ مانند از واژه‌های قرآن به‌ترتیب حروف‌تهجی بادیباچه‌ای کوتاه ، و این جز « دراللغات » است .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۱۳۴ و ۱۸ :۱۱۷. فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۱۶ . مؤلفین مشار ۶ : ۶۲۲ . فوائد الرضویة : ۶۹۳ . المآثر والاثار : ۱۷۴ .

1126 ـ **تهران** ، مدرسی چهاردهی : نوشتهٔ **۱۲۹۷** [ذریعه ۱۸ : ۱۱۷] .

کنز اللطائف فیما یحتاج الیه فی تصحیح المصاحف

در بخش تجوید ص ۹۵ گذشت .

لسان التنزیل

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهدآمد .

لغات القرآن

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهدآمد .

مخزن الاسرار = فرق میان قرآن و حدیث = فرق میان الهام و وحی

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید : تفسیرآیهٔ کل شییء هالك : ۲۵)، درفرق میان وحی و الهام به‌نظم و نثر بروش عرفانی. این گفتار در (ص ۲۹۵ـ۳۰۲) مجموعه رساله‌های

او چاپ افست بچاپ رسیده است . و این جز «الهامیه» اوست. **آغاز:** الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب... مثنوی: ای وجود تومنبع انوار .

1127 - **ملك** ۵۲۹۸/۳۵ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزند حسین کاتب، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان کلیات) آغاز برابر نمونه ، (۲۳۳ پ ۲۳۸پ) [رؤیت] .

1128-**قاهره، دارالکتب** ۱۸ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق **۹۶۶**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان «رسالة فی‌الفرق بین‌القرآن والحدیث » آمده، (۷۷-۷۸ پ) [مخطوطات ۱ : ۲۴۹] .

1129 - **ملك** ۴۲۶۲/۴۱ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد . **۱۱۰۹** : ضمن مجموعه رساله‌های او (۲۵۸پ۲۶۱ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1130 - **ملك** ۴۲۶۲/۸۲ : نستعلیق، با تاریخ **۱۱۱۱** در مجموعه رساله‌های او (۴۲۶ر-۴۲۸ر) ، آغاز برابر ، در نسخه عنوان «رساله» دارد [رؤیت] .

1131 - **دانشگاه** ۲۸۳۱/۳۳ : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** (۳۹۳ - ۴۰۰) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳] .

1132 **ملك** ۴۱۸۴/۲۹ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی، **۱۲۵۸** آغاز برابر (۲۲۶ر-۲۲۹ر) [رؤیت] .

مرآت‌القرآن = ترتیب زیبا

از حافظ محمود الورداری .

1133-**قاهره**، دارالکتب ۳۵م مصاحف: نسخ محمود فرزند محمد، **۱۰۷۹** [ف. مخطوطات ۲:۱۴۲] و بنگرید: ترشیح‌البیان ص ۱۰۹.

المستخلص

در بخش فرهنگنامه‌ها خواهد آمد .

مظهرالآیات

ازمحمود فرزند مهدی حسینی (بنگرید: تحفة‌الامیر : ۸۱)، که‌در تبریز بدستورعباس‌میرزا ولیعهد و بنام فتحعلیشاه قاجار ، در ۱۸۲۵/۱۲۴۵ در یك مقدمه و سه جدول و یك خاتمه بانجام رسانیده است : جدول ۱ - تطبیق سوره‌ها باجزءها ۲-فهرست‌سوره‌ها ۳-فهرست آیتها، خاتمه‌درشمارش واژه‌های قرآنی. **آغاز** حمد بیحدچون‌کلمات‌ربانی منتظمی را سزاست که جواهر لآلی الفاظ قرآنیه را .

1134 - **دانشگاه** ۳۴۴۷ : نسخ گویا نگارنده ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست‌آمده: در یك مقدمه وچهار جدول و خاتمه ، ۷۷گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۵۷]

1135- - **دانشگاه** ۸۴۶ : نسخ‌تاریخ یاد نشده ، از روزگار نگارنده ، زرین، شاید نسخه‌ای باشد که نگارنده بدربارپیشکش‌کرده است ، ۶۸گ‌۱۶ س [ف . دانشگاه ۱:۲۱۳]

الملتقط من معانی حرزالامانی

از محمد فرزند محمود شریف سمرقندی، از سدهٔ ۷-۸(ابن‌یوسف) (بنگرید: عین‌الترتیل ص ۹۱ و مبسوط ومضبوط ص۹۶) قصیده‌ایست در چهل وچهار بیت در تجوید وسپس گزارشی از آن شعرها به نثر از خود او نزدیك به چهارصد بیت‌نبشته‌آغاز: نون ساکن نیزوتنوین بعد ازوگر با بود- چون بخوانی همچو من‌بعد او بدل‌گردد به میم .

1136 - **مجلس** ۸۲۱/۲ - ۸۲۲ :

نستعلیق شاید زین‌العابدین‌محمد **۸۶۵**، ۲۳۰س ۹ گ [ف . مجلس ۳ : ۳۸] .

منافع سور قرآن = خواص‌الایات

نام قاریان و علامتهای ایشان

1137 ـ **شیراز دکترعینی :** نوشتهٔ محمد فرزند محمد طاهر گیلانی، در بارفروش، به تاریخ **۱۲۱۲** درش پیش از آن [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۶] .

نجوم‌الفرقان فی‌الکشف عن آیات‌القرآن

از مصطفی فرزند محمد سعید ، که در ۱۲۷۱ ؟ (= نجوم‌الفرقان) نگاشته است (دانش پژوه) در «مخطوطات ۲ :۲۱۱» آمده فهرست سوره‌های قرآنی‌است که بروزگارمحمد اورنگ زیب مغولی هندی نگاشته شده است . **آغاز:** حمدوسپاس متعالی‌ازمقیاس قیاس‌سزاوار جناب احدیت است که از آیات کتاب .

1138 ـ **همدان** ۶۸۸ ، مدرسهٔ غرب همدان: گویابه‌خامهٔ نگارندهٔ [نسخه‌ها۵: ۳۶۴] .

1139 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷ تفسیر فارسی: نسخ بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه، ۱۵۹ گ ۱۷ س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۱۱] .

نخبةالقرآن

از علی‌اکبر احمدی .

1140 ـ **شیراز ، خانقاه احمدیه** ۲۷۰ ، بخامهٔ نگارنده ، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۸] .

النقاوة فی آداب‌التلاوة

از حسین‌کاشفی بیهقی، نگارندهٔ « مواهب علیه : ۶۲» . در آداب خواندن قرآن در یك مقدمه وسه مقاله . **آغاز:** الحمدلله‌الذی نزل‌ـ القرآن علی عبده تنزیلا .

1141 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴ م مواعظ فارسی : تعلیق زیبا، بی‌تاریخ ، ۱۸۸ گ۱۷ س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۲۱] .

نورالایمان فی‌فضائل‌القرآن

از محمدطاهر فرزند محمدحسین شیرازی قمی (بنگرید : تحفهٔ شاهی : ۸۲ از همو) . درخواص وفضایل سوره‌ها وقواعد قرائت‌قرآن، در مقدمه و چند فصل وخاتمه. **آغاز:** الحمدلله الذی انزل القرآن هدی للمتقین ...

1142 ـ **دانشگاه** ۴۱۰۸/۱ : نستعلیق محمدحسین فرزند محمد شفیع حسینی طاهری نوادهٔ نگارنده در **۱۱۴۸** (ص۱ـ ۵۷) سپس «تحفهٔ عباسی» درعقاید و«جامع صفوی» [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۰۸۶] .

نیروزیه

درحکمت الهی و اسرار فواتح سوره‌های قرآنی ، در سه فصل .

1143 ـ **مجلس** ۳۶۴/۳ : نستعلیق ، تاریخ یاد شده [ف . مجلس ۲ :۳۶۴] .

وجوه‌القرآن

آغاز : هذا کتاب وجوه القرآن . بنام خداوند بخشندهٔ بخشایگر. حرف‌الف. آخرت· بدانکه آخرت در قرآن بهشش وجه باشد .

1144 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۴/۱ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ محمود (گ۱ـ ۸۸ر) ۱۹ س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۳۴]

وجوه القرآن

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهد آمد .

وحی و الهام = مخزن الاسرار

هادیهٔ قطبشاهی در استخراج آیات الهی

از محمدعلی کربلائی، شاگرد محمدفرزند خاتون عاملی، و بدستور او و بنام عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵–۱۰۸۳) نگاشته‌است . کشف‌الایات است در دو بخش : ۱ ـ آیتها به‌ترتیب آغاز آنها ۲ ـ آیتها به ترتیب پایان آنها . **آغاز:** حمد و درود حضرت معبود که در افتتاح کلام مجید واقع شده .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۰۱ . استوری ۱:۵۱، ۱۲۲۵ (نسخه‌ها) .

1145 ـ **قاهره**، دارالکتب ۶ تفسیر فارسی طلعت : نسخ یوسف فرزند محمد فرزند حسین موصلی ، نیمهٔ ذیقعدهٔ ۱۰۸۷ ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۱۷۸گ ۱۵ س [ف . مخطوطات ۲ : ۳۳].

1146 ـ **دانشگاه** ۳۴۹۰/۱ : نسخ سدهٔ **۱۱–۱۲** (۲پ ـ ۱۳۳ ر) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۸].

1147 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۴ زکیه: نوشتهٔ حسین فرزند احمد، در **۱۱۶۲**، بخش دوم کتاب است ، ۱۰۱گ ۱۶س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۲۶] .

1148 ـ **ادبیات** ۷۴ جوادی : نسخ و نستعلیق احمد فرزند محمدعلی شیرازی ، ۸ رمضان **۱۲۳۵** [ف . ادبیات ۳ : ۶۷] .

1149 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵ تفسیر فارسی : نسخ محمد رضا فرزند بابا حاجی ، رجب **۱۲۵۵**، ۱۶۰گ ۱۶س [ف.مخطوطات ۲ : ۲۲۶] .

1150 ـ **حقوق** ۱۸۸ج : نسخ **۱۲۷۴**، آغاز دردیباچه افتادگی دارد ، ۱۵۵گ ۱۹س [ف . حقوق : ۲۲۵] .

1151 ـ **قاهره** دارالکتب ۱۰۳زکیه : نسخ ، بی تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، ۱۸۷ گ۱۵ س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۲۶].

فهرست مؤلفین علوم قرآنی (۱)

الف ـ یاء

آقا محمد ، ملا آقا
مفصل البیان فی علم القرآن : ۶۰
ابراهیم فرزند محمد آمدی بردعی .
تفسیر آیة فاخلع نعلیك : ۲۳
میرزا محمد ابراهیم فرزند ملاصدرشیرازی
عروة الوثقی : ۵۳
ابن خاتون عاملی امامی
تفسیر . ۱۶
ابن عماد
تجوید منظوم : ۷۹
مخارج حروف : ۹۸
ابن کمال پاشا
حقایق الدقایق : دقایق الحقایق ۴۸
ابن همام شیرازی
روضة القلوب : ۴۹
فتحنامه : ۵۴
ابو بکر عتیق سورآبادی
اشارات التفسیر فی بشارات التذکیر : ۳
تفسیر : ۱۷
ابو بکر فرزند عمر
تفسیر : ۱۶
ابو تراب فرزند عبد الغفور هروی
کنز اللطائف : ۹۵
ابوالحسن فرزند ابراهیم حروفی
جاودان نامه ۳۸
ابوعلی سینا
ترجمهٔ تفسیر سورهٔ توحید : ۱۱
ترجمهٔ تفسیر سورهٔ فلق : ۱۲
ترجمهٔ تفسیر سورهٔ ناس : ۱۲
میر ابوالفتح حسینی شریفی اردبیلی
آیات الاحکام : ۳۲
تفسیر شاهی : ۳۲
ابوالفتوح رازی، حسین
روض الجنان : ۵۰
سید ابوالقاسم قاری
لؤلؤئیة : ۹۵
نظم اللالی : ۹۵
احمد اشکوری، فرزند محمد کاظم
بحر المعارف : ۷
احمد بخارائی، ابونصر فرزند نصر
انیس المریدین وروضة المحبین : ۶
احمد رومی
دقایق الحقایق : ۴۸
احمد بخارائی، زاهد درواجکی
تفسیر = لطایف العرفان : ۱۶
احمد جریر بخارائی فرزند محمد
الشفاء فی نقل اختلافات القراء : ۹۱

(۱) فهرست نامها از نگارنده ونویسنده وجزآن، و نام کتابها به ترتیب تهجی وتاریخ نگارش و فهرست نسخه‌ها برحسب پیشی درتاریخ تحریر ، در پایان کتاب خواهد آمد ، و برای آسانی کار مراجعه‌کننده برای هرچند بخشی از یك گروه، فهرستی بدینگونه خواهیم داشت .

احمدزوالی دولت‌آبادی، فرزند شمس‌الدین
البحرالمواج والسراج الوهاج : ۷
احمد سکاکی فرزند محمد
اسرار التنزیل : ۱۰۵
ترجمهٔ خواص الایات : ۱۰۵
ترجمهٔ الدرالنظیم: ۱۰۵
احمد شاه ولی‌الله دهلوی
ترجمهٔ سورهٔ کهف : ۱۵
احمد طبسی
درالنظیم فی‌خواص قرآن العظیم: ۱۱۴
احمد طوسی تاج‌الدین ابوبکر
جامع‌الستین، الستین‌الجامع : ۳۸
احمد عارف حسینی
سرورالارواح : ۵۱
احمد علوی عاملی فرزند زین‌العابدین
لطایف غیبی و عواطف لاریبی: ۵۷
احمد کازرونی فرزند عبدالله مرشدی
شرح‌الدرة : ۹۰
احمد نیشابوری فرزند حسین
اختلاف هجاء قرآنی : ۶۹
احمد همدانی فرزند حسین
تجوید : ۷۲
ادهم خلخالی، عزلتی
تفسیر سورهٔ فاتحه : ۲۸
محمد اسعد افندی. تفسیر‌آیة‌الکرسی: ۲۴
محمد اشرف ورنو سفاددرانی
عروةالمتقن : ۵۴
اعتمادالسلطنه مراغه‌ای
کشف‌المطالب : ۱۱۸
افضل‌الملک شیرازی، غلامحسین
افضل التفا.یر : ۳
امام حدادی
تفسیر منیر : ۳۵
امام‌الدین کجانی کهدمی
جمع‌القواعد : ۸۶
مجمع القواعد : ۹۷
مفردهٔ عاصم : ۱۰۲
محمد امین الدین صدیقی علوی
تفسیر امینی : ۲۷
اندخودی لؤلؤی
ینابیع‌العلوم : ۶۷
محمد باقر مجلسی ، مجلسی
پرسش وپاسخ : ۹
تفسیرآیت نور : ۲۵
محمد باقر میرداماد
امانت الهی درتفسیرآیت امانت : ۴
میرزا محمد باقر نواب لاهیجانی
تحفةالخاقان : ۱۰
بونانی، معطر
نسمات معطر : ۶۶
شیخ بهائی، محمد
تفسیر : ۱۶
تفسیر سورهٔ فاتحه : ۲۹
پیرجمال اردستانی
کشف‌الارواح، یوسف نامه : ۵۵
میر تقی انجو
تفسیرآیت نور : ۲۶
محمد تقی بیک کاشانی فرزند محمد حسین
تفسیرآیهٔ رب‌المشرقین : ۲۳
محمد تقی کرمانی ، مظفر علیشاه
بحرالاسرار، سبع‌المثانی : ۶
مجمع‌البحار : ۵۸
محمد جعفر خشتی دوانی
احسن التفاسیر : ۲
محمد جعفر شریعتمدار استرآبادی
ایضاح مشکلات القرآن : ۱۱۶

تجوید : ۷۲
سلك‌البیان : ۱۱۶
محمد جعفر لاهیجانی
مصباح الخزاین : ۵۹
محمد جعفر یزدی فرزند محمد
تحفة‌السعید فی‌علم التجوید : ۸۱
جلال الدین رئیس‌العلماء شبیر خاقانی
تفسیر جلالی : ۲۷
سید جلیل طارمی حسینی
تحفة الطالبین : ۱۱
جنون
تفسیر سورهٔ یوسف : ۳۲
چرخی، یعقوب
تفسیر : ۱۹
حاجی حافظ شفتی گیلانی
تجوید : ۷۲
حافظ رومی، محمد
مطلوب قاری : ۹۹
حافظ شرف
عمدة‌القاری : ۹۱
حافظ کلان
درة الفرید : ۸۷
حافظ عزالدین
تجوید منظوم : ۷۹
حاشیه بر قصیده: ۸۶
حسن اصفهانی فرزند محمد
بحرالمواج : ۸
حسن تونی فرزند شجاع
شرح قصیدهٔ لامیه : ۹۱
حسن قاری
تبصرة القراء : ۷۱
حسن میسمی فرزند ابراهیم
ترجمهٔ رفع‌اللثام، اماطة اللثام : ۱۱
حسن کرمینی فرزند محمد
اعراب قرآن و شأن نزول : ۱۰۶
حسین فرزند عثمان
ایجاز المعانی، ایضاح‌المعانی : ۷۰
تجوید : ۷۲
منهاج‌النشر فی‌قراآت العشر : ۱۰۳
حسین فرزند محمد
وقوف و فوائد : ۱۰۴
حسین اسفراینی فرزند شجاع
مفید در معرفت تجوید : ۱۰۲
محمد حسین تبریزی
خواص سور قرآن : ۱۱۴
حسین بیهقی کاشفی فرزند علی
جواهرالتفسیر، العروس : ۴۲
مواهب علیه، تفسیر حسینی : ۶۲
النقاوة فی‌آداب التلاوة : ۱۲۰
حسین حلیم پیری، جمال الدین
مفردهٔ ابن‌کثیر : ۱۰۱
حسین جرجانی فرزند حسن
جلاءالاذهان : ۳۹
حسین حسینی قاری
تحفة‌الکلام : ۸۴
حسین خوارزمی
تفسیر آیهٔ ثمانیه من الضأن، مدارالافهام: ۵۹
حسین زنگنه فرزند علیخان
بدایع البیان : ۸
حکیم تمیمی
خواص آیات و سور قرآن : ۱۱۴
دبیرالدین همدانی، علی‌اکبر
ناسخ التفاسیر : ۶۶
دوانی، محمد
تهلیلیه، کلمة التوحید : ۳۶

دهدار، محمد
الف انسانیت = تفسیر سورهٔ وضحی ۳
تفسیر آیهٔ الاالی‌الله تصیرالامور : ۲۲
تفسیر آیهٔ فلاقسم بمواقع النجوم : ۲۳
تفسیر سورهٔ الم نشرح : ۲۸
تفسیر سورهٔ نور : ۳۱
تفسیرسورهٔ والضحی = الف انسانیت ۳۲
رجائی
درهٔ منظومه، درة النظامیه : ۸۸
رشیدالدین ابوالفضل میبدی
تفسیر عرفانی = کشف الاسرار : ۳۳
کشف‌الاسرار : ۵۵
محمد رضا امامی خاتون آبادی
تفسیر : ۱۶ ، ۱۹
خزائن الانوار : ۴۵
محمد رضا سبزواری فرزند محبعلی
تحفةالمحسنین : ۸۴
راحت جان : ۸۹
محمد رضا نصیری طوسی
تفسیرالائمة لهدایة الامة : ۲۶
محمدرضا همدانی فرزند محمد امین
الدر النظیم فی‌تفسیر قرآن العظیم : ۴۸
محمد رضا همدانی فرزند محمد جعفر
منتخب التجوید : ۱۰۳
محمد رضا قاینی
حیات جاودانی : ۸۶
محمد رضا یزدی فرزند قاسم
کشف‌الایات والسور : ۱۱۸
رضا علی شیرازی فرزند عبدالغفور
تجوید منظوم : ۷۹
زاهد درواجکی، احمد بخارائی
تفسیر : ۱۶
محمد زکی همدانی فرزند ابراهیم
تجوید : ۷۳

محمد زمان تبریزی فرزند محمد طاهر
تجوید : ۷۳
سجاوندی، محمد فرزند طیفور
کنزاللطائف : ۹۵
قرائت سورهٔ حمد : ۹۳
سعدالدین حموی (محمودی)
آداب قرائهٔ سورهٔ یاسین : ۱۰۵
خواص سورهٔ یاسین : ۱۱۴
ملامحمد سعید لاهیجی فرزند محمد
شرح حرزالامانی : ۹۰
سلیمان (سلمان)
اشارات رموز : ۳
محمد سمیع درهرودی فرزند اردلان
ترشیح‌البیان فی‌توضیح القرآن : ۱۰۹
سمرقندی
تجوید : ۷۳
شاملی
تنبیه الاحوال، تجوید شاملی : ۸۶
محمد شریف نوری فرزند محمدباقر
منتخب تقویم اللسان : ۱۰۳
شمس‌الوالدی حافظ
تفسیر لااله الاالله : ۳۴
محمد صالح قزوینی برغانی
بحرالعرفان : ۷
ملاصدرا شیرازی
عروةالوثقی : ۵۳
صدر الدین محمد دشتکی شیرازی
السفیرالعرشی، تفسیرآیت‌الکرسی: ۵۱
شافع حشر : ۵۲
صفی
تفسیر سورهٔ فاتحه : ۲۹
ملا محمد طاهر
تفسیر سورهٔ فاتحه و اخلاص : ۲۹

طاهر حافظ اصفهانی فرزند عرب
جمع درقراآت : ۸۶
درالفرید . ۸۸
مفردهٔ ابن عامر : ۱۰۱
مفردهٔ حمزه : ۱۰۱
مفردهٔ نافع : ۱۰۲
طاهر حافظ اصفهانی فرزند مؤمن
التجرید فی‌التجوید : ۷۱
عین‌التنزیل : ۹۱
محمد طاهر تبریزی فرزند محمد زمان
زینة‌القراء : ۸۸
طاهر شهفور اسفراینی
تاج‌التراجم فی‌تفسیر القرآن للاعاجم: ۹
محمد طاهر شیرازی قمی فرزند حسین
تحفهٔ شاهی : ۸۲
فضیلت سورهٔ قدر : ۱۱۷
نورالایمان فی فضایل‌القرآن ۱۲۰
طهماسبقلی
بحور القرآن : ۱۰۷
عبدالجلیل حسینی قاری
تجوید : ۷۳
عبدالجواد خادم
قواعدالقرائة : ۹۴
عبدالحسیب علوی فرزند احمد
عرش سماء التوفیق : ۵۳
سید عبدالحسین خاتون آبادی
شرح حرزالامانی : ۹۰
عبدالرحمان جامی
تفسیر آیهٔ لااله‌الاالله، تهلیلیه : ۲۵
تفسیر جزالنباء : ۲۷
تفسیر سورهٔ فاتحه : ۲۹
تفسیر سورهٔ یاسین : ۳۲
تهلیلیه، کلمة‌التوحید، تفسیر لااله ۳۶

عبدالرحمان فرزند محمد
جواهرالقرآن : ۱۱۰
خواص الایات : ۱۱۰
عبدالصمد شوشتری فرزند حسین
وقف : ۱۰۳
عبدالصمد کاشانی فرزند کمال
تجوید تطویل : ۷۸
خواجه عبدالله انصاری
تفسیر عرفانی (۱) ، ۳۳
عبدالله درهرودی فرزندداردلان
ترشیح البیان فی‌توضیح القرآن : ۱۰۹
عبدالله بیضاوی فرزند عمر
ترجمهٔ انوار التنزیل : ۱۱
عبداللطیف
تفسیر سورهٔ فاتحه : ۲۹
عبدالوحید گیلانی
سرالعالمین : ۵۱
سلوک‌الملوک ، تفسیر سورهٔ فاتحه: ۵۲
عتیق سورآبادی = ابوبکر
عزالدین جوریدی فرزند بهاءالدین
حاشیه برقصیده : ۸۶
عزالدین زنجانی
تفسیر : ۱۸
سید عزیزالله حسینی مدرس
تهلیلیه، تفسیر کلمة التهلیل : ۳۶
علایی شیرازی فرزند محیی
تفسیر آیت‌الکرسی : ۲۴
علی استرآبادی = عمادالدین علی
علی بخارائی فرزند علی
تاج‌القصص : ۱۰
علی بیهقی کاشفی فرزند حسین
حرزالامان : ۱۱۰
مخارج حروف : ۹۸

(۱) همان «کشف‌الاسرار» میبدی‌است، دراین راهنمایی‌مدیون آقای عبدالحسین حائری هستم.

ملك **علی تونی**
آیات‌الاحکام : ۱
محمدعلی حسینی قاری فرزند اسماعیل
تحفة القراء : ۸۳
بیان المشکلات : ۱۰۸
علی خراسانی فرزند محمد
کفایة : ۹۵
علی شریف خراسانی فرزند محمد حسین
تفسیر محمد شاهی : ۳۴
محمد علی رجاء زفره‌ای
تجوید : ۷۴
علی زواره‌ای اصفهانی فرزند حسن
آثارالاخیار : ۱
تحفۀ جهان : ۱۰
ترجمة الخواص ، تفسیر زواره‌ای : ۱۳
شأن نزول قرآن : ۱۱۶
منبع‌الکرامة : ۶۰
علی شریعتمدار فرزند محمد جعفر
بوستان : ۷۱
محمد علی قادری قاضی
روح‌الارواح : ۴۹
علی کربلائی فرزند حسین
انوارالهدایة : ۵
هادیۀقطبشاهی‌دراستخراج آیات‌الهی: ۱۲۱
محمد علی کورساری (کوهساری)
حیات القلوب : ۸۷
علی کوکنی مهائمی نوائتی
بیان السعادة : ۸
محمد علی یزدی فرزند محمد
تفسیر : ۱۹
علی‌اکبر فرزند محمد
قرائة : ۹۲
علی‌اکبر احمدی
نخبة القرآن : ۱۲۰
علی اکبر شیرازی
تفسیر سورۀ مائده : ۳۱
علی‌اکبر همدانی، دبیرالدین
ناسخ التفاسیر : ۶۶
سیدعلی اکبر یزدی فرزند مرتضی
مظهرالتبیان فی‌ترجمة الاتقان : ۶۰
علی‌رضا شیرازی فرزند حسین
ترجمۀ سلطانی : ۱۵
علیمحمد شیرازی ، باب
شرح سورة الکوثر : ۵۳
عماد الدین علی استرآبادی شریف
تجوید القرآن : ۷۴
تحفۀ شاهی : ۸۲
قرائت عاصم : ۹۳
مفردۀ عاصم : ۱۰۱
عماد محمد طارمی
فردوسیه : ۵۴
عمر فرزند محمد نسفی
تفسیر : ۱۹
عنایت‌الله طبرسی لاریجانی
کاشف الرموز : ۱۱۸
غلامحسین ادیب زندی شیرازی
افضل التفاسیر : ۳
غلامعلی رئیس یزدی تفتی
تفسیر سورۀ آل عمران : ۲۷
فتح‌الله کاشانی ، فرزند شکرالله
خلاصة المنهج : ۴۵
منهج‌الصادقین : ۶۰
فضل‌الله حروفی
جاودان نامه : ۳۸
فخرالدین رودباری فرزند احمد
ترجمۀ سورۀ توحید : ۱۱
فخرالدین عراقی، ابراهیم
حمدله، تفسیر . . . : ۴۴

فیض کاشانی، محسن
امانت، تفسیر آیهٔ . . . : ۵
ترجمهٔ تفسیرصافی : ۱۲
قاسم فرزند ابراهیم .
ترجمهٔ جریده فی‌شرح‌القصیده : ۸۵
سید **قاسم** فرزند نورالله
مطلع‌الشمس : ۹۹
محمد **قاسم تبریزی** فرزند میرمحسن
تحفة‌الطالبین : ۸۳
شرح حرزالامانی : ۹۰
محمد **کاظم تبریزی** فرزند شاه محمد
ترجمة البرهان : ۱۱
ملامحمدکاظم **هزارجریبی** فرزند محمد شفیع
ارشاد الصبیان : ۱۰۵
گلشن بردعی، ابراهیم
تفسیرآیهٔ فاخلع نعلیك : ۲۳
مجلسی
فضیلت قرآن و فضائل سور : ۱۱۸
محسن شیرازی
تفسیرآیات : ۲۲
محمد **محسن معلم** فرزند سمیع
تجوید القرآن : ۷۴
محمد فرزند عبدالجلیل، جلال‌الدین
تجوید سورهٔ فاتحه : ۷۹
محمد فرزند محمود، صدر
غریب القرآن : ۱۱۷
محمد **اردستانی** فرزند محمد، میر میران
تفسیر سورهٔ هل‌آتی : ۳۱
محمد **اسامه** فرزند اسحاق
شرح جواهرالایات : ۵۲
محمد **استرآبادی**، فخرالدین فرزندحسین
تفسیرآیة الکرسی : ۲۴
محمد **استرآبادی** فرزند ابوطالب
تفسیرآیة الکرسی : ۲۴
محمد **اشکوری** لاهیجی فرزند علی
ترجمةالقرآن : ۱۵
محمد **اصفهانی** فرزند حسن
بحرالمواج : ۸
محمد **بلخی**
دقایق الحقایق : ۴۸
محمد **بلعمی** فرزند محمد
ترجمهٔ تفسیر طبری : ۱۲
محمد **بیدگلی** کاشانی فرزند عبدالوهاب
اعراب القرآن : ۱۰۷
خواجه محمد پارسا بخارائی .
تفسیر : ۱۹
تفسیر سورهٔ فاتحه : ۳۰
محمد **جرجانی** فرزند علی
تجوید القرآن : ۷۴
محمد **حافظ** حسینی فرزند مهدی
تحفة الامیر : ۸۱
مظاهر محمودیه : ۱۰۰
محمد **خلیفه** فرزند احمد
مناهج‌التلاوة : ۱۰۲
محمد **رومی** فرزند یوسف حافظ
مطلوب قاری : ۹۹
محمد **زوزنی** فرزند محمد
وقف وصل : ۱۰۳
محمد **سروستانی**
عدد القرآن : ۱۱۷
محمد **سمرقندی** شریف فرزند محمود
رسم المصحف : ۱۱۵
عین‌الترتیل : ۹۱
مبسوط و مضبوط فی‌القرآآت : ۹۶
الملتقط من معانی حرزالامانی : ۱۱۹

محمد سجاوندی فرزند طیفور = سجاوندی

محمد شیرازی فسوی

تحفة الغرایب : ۱۰۸

محمد طبری، فرزند جریر

ترجمۀ تفسیر طبری : ۱۲

محمد عقیلی، تقی‌الدین

تفسیر سورۀ هل‌آتی : ۳۲

محمد قاری فرزند حیدر .

تحفة القاری : ۸۳

محمد قاری فرزند علی

خزانة‌الاسرار : ۱۱۲

محمد قاری فرزند مهدی حسینی

مختار القواعد : ۹۹

میرزا محمد قمی فرزند رضا

تفسیر : ۱۹

میرزا محمد قمی فرزند رضای مشهدی

کنز الدقایق، کنز الحقایق : ۵۶

محمد کاخی (کاظمی) فرزند شمس‌الدین

رسم الخط : ۱۱۵

سلیمانیه : ۸۸

محمدیه دربیان قواعد قرآنیه : ۹۷

محمد کاشانی فرزند علی

تحفۀ جلالی : ۸۱

محمد کاشانی فرزند محمد = نورالدین

محمد کاشانی = محمد بیدگلی

محمد کلباسی فرزند محمد

تفسیر آیۀ بسمله : ۲۳

محمد کورساری فرزند حسنعلی

بحرالنور : ۷۱

محمد گلشنی فرزند فتح‌الله

تفسیر سورۀ قدر : ۳۰

محمد گنابادی فرزند حیدر محمد

بیان السعاده ۸

محمد لاهیجانی نواب فرزند باقر

اسرارالقلوب فی‌اوصاف المحبوب : ۲

تفسیر آیۀ وبشرالذین آمنوا : ۲۶

سید محمد لواسانی فرزند محمود

ناسخ التفاسیر : ۶۶

محمد مازندرانی فرزنداسدالله

مظاهر محمدیه : ۱۰۰

محمد معلم فرزند محمود

تجوید : ۷۵

میرزا محمد نائینی

تفسیر آیۀ نور : ۲۶

سید محمد نوربخش فرزند محمد

تفسیر آیۀ فمن‌کان یرجو لقاء ربه : ۲۳

تفسیر منظوم : ۳۴

محمد نیشابوری فرزند احمد (محمود)

البصایر فی‌الوجوه و النظایر : ۱۰۷

محمد نیمدهی فرزند علی

الانوار فی معدن الاسرار : ۵

محمد هروی

تحفة الغرایب : ۱۰۸

محمد یزدی فرزند ابوبکر

تجوید : ۷۴

محمود بروجردی فرزند نجف

شأن نزول و اسباب تنزیل‌آیات : ۱۱۶

محمود تبریزی فرزند محمد علوی

خزائن القرآن : ۸۷

محمود حسینی فرزند مهدی

مظاهرالایات : ۱۱۹

محمود دزفولی فرزند عبدالله

تحفة الاخلاص : ۸۰

قواعدالتجوید : ۹۴

مختصرالتجوید : ۹۹

محمود شبستری فرزند عبدالکریم

تفسیر سورۀ فاتحه : ۳۰

محمود علوی فاطمی فرزند محمد
مفاتیح التنزیل : ۱۰۰
محمود کاشانی فرزند ابوالقاسم
جواهرالاعمال : ۴۲
محمود الورداری، حافظ
مرآت القرآن : ۱۱۹
مختار اعمای اصفهانی
درج مضامین : ۸۷
شرح درج مضامین : ۹۱
مختار القراء : ۹۸
مصطفی فرزند ابراهیم قاری تبریزی
ارشاد القاری : ۶۹
تحفة الابرار : ۸۰
تحفة القراء : ۸۴
ملحق تحفة القراء : ۱۰۲
متممة تحفة القراء ۹۷
مصطفی فرزند سعید کاشانی
امارات الکلم الرحمانیة : ۱۰۷
نجوم الفرقان فی کشف آیات القرآن ۱۲۰
مظفر جوینی فرزند محمد
خواص آیات و حروف : ۱۱۳
مظفرحسین فتوحی کوبنانی کرمانی
تفسیر سورهٔ یوسف : ۳۲
مظفر علیشاه = محمد تقی کرمانی
معزالدین کازرونی = احمد
محمد معصوم استرآبادی فرزند محمدامین
لوامع التأویل : ۵۷
معطر بوناتی
نسمات معطر : ۶۶
معین‌الدین جامی هروی جوینی
احسن القصص : ۲
معین مسکین فراهی
احسن القصص(۱) تفسیرسورهٔ یوسف: ۲
بحرالدرر ، حدایق الحقایق : ۴۴
الواضحة فی تفسیر سورة الفاتحة : ۶۷
محمد مقیم یزدی فرزند علی
سفینة النجاة : ۵۲
ملا ملك علی تونی
آیات الاحکام الفقهیة : ۱
موسی فرزند ولی فردوسی
تسهیل القراء : ۸۵
محمد مؤمن فرزند عبدالکریم قاری
خلاصة القرائة : ۸۷
محمد مهدی عقیلی فرزند نعیم
فضل قرآن : ۱۱۷
ملا میرقاری کوکبی گیلانی کاشانی
اسرار القرآن : ۱۰۶
میرمیران = محمد اردستانی
محمد نبی سجستانی فرزند قمرعلی
مطلوب القاری : ۱۰۰
نجفقلی شربتدار
جواهر القرآن : ۱۱۰
نصرت فرزند اسکندر عمر
تحفة الحفاظ : ۸۱
خواجه نصیرالدین طوسی
تفسیر سورهٔ اخلاص : ۲۸
ملا نظرعلی طالقانی فرزند سلطان حافظ
کلمات القرآن : ۱۱۸
شاه نعمت‌الله ولی کرمانی
تفسیر آیة کل شیئ هالك... : ۲۵
تفسیر آیة وکلمة القاها الی مریم : ۲۶

(۱) نسخهٔ 7 احسن القصص دیگریست نگاشتهٔ ۴۷۰ . دراین راهنمایی مدیون آقای محمد تقی دانش‌پژوه هستم .

توحیدیه، تهلیله : ۳۵
تفسیر سورهٔ توحید، تفسیر قل‌هوالله: ۲۸
تفسیر سورهٔ فاتحه : ۳۰
تفسیرلااله‌الاالله، جارو بیه، توحیدیة: ۳۴
حروف، نقطهٔ حروفیه : ۱۱۱
سجدات : ۱۱۵
شرح آیهٔ نور ، لوایح : ۵۲
مخزن الاسرار، فرق میان وحی والهام :
فرق میان قرآن وحدیث : ۱۱۸

نورالدین محمد کاشی
مبین : ۵۸

نهانی جامی
تحفة الوالدین : ۸۵

میرزا محمد هادی شریف نایینی
یوسفیه : ۶۷

محمد هادی مترجم مازندرانی
ترجمة القرآن : ۱۶

محمد هادی ، سبزواری میرلوحی
اعلام الاحباء فی حرمةالغناء فی القرآن والدعاء : ۱۰۷

محمد هاشم
تجوید : ۷۵

سید هاشم توبلی کتکانی بحرانی
ترجمة البرهان : ۱۱

یار محمد سمرقندی فرزند خداداد
قواعد القرآن : ۹۴

یعقوب چرخی فرزند عثمان
تفسیر : ۱۹

یمنی یافعی
درالنظیم فی‌خواص قرآن العظیم : ۱۱۴

یوسف اندخودی لؤلؤی
ینابیع العلوم : ۶۷

بخش چهارم

ریاضی

الف

آلات جرثقیل = جرثقیل

ابصار = رساله در . . .

ازغیاث الدین منصور فرزند امیرصدرالدین شیرازی دشتکی، درگذشتهٔ ۹۴۳ یا۹۴۸ . در یك مقدمه و دو مقاله ویك تکمله .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۹۵ ، ۱۱۰۹ – دانشمندان آذربایجان : ۳۳۱– هدیة العارفین ۲: ۴۷۵ .

1153 – **پاریس ، ملی** ۱/۵۹۵ : نستعلیق ابوالخیر محمد تقی فارسی **۹۳۴** در قزوین [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۴] .

اربعین = چهل سؤال

ارتفاع = رساله در. . . = مرآتیه

از بدر طبری، بدرالدین طبری که «سی فصل» خواجه را درسالهای ۸۲۴-۸۲۵گزارش کرده ومحشی «اصول اقلیدس»گفتاریست دردو فصل ۱– معرفت بالای‌اشخاص‌اززمین۲– معرفت ارتفاع اشخاص مرتفع از زمین معمور . این گفتار «مرآتیه» نیزخوانده شده است. **آغاز:** اما بعد چنین‌گوید ... بدرطبری... که بعضی ازاحبا ازاین‌کمینه‌سئوال کردندکه ارتفاع‌اشیا.

بنگرید : کاهنامه س ۱۳۱۱ : ۱۴۷ – احوال وآثار خواجه، مدرس: ۱۲۲ – مؤلفین مشار ۲ : ۹۵ .

1154– **دانشگاه** ۱/۱۲۴۶ : در ۲۷ ج۱ **۱۰۸۴** یا **۹۸۴** درآکرهٔ هند مقابله شده است، آغاز برابرنمونه، (۵۷پ– ۶۳ ر) در فهرست «ارتفاع = رساله در . . . » یاد شده است [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۰۴].

1155 – **مجلس** ۶۵۹۴/۳۱ (فهرست نشده) : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۹** در مجموعه (ص۳۱۲ – ۳۱۹) آغازبرابرنمونه، درنسخه بنام «مرآتیه» آمده است [رؤیت] .

1156 – **سپهسالار** ۲۹۱۱/۱۸ : نستعلیق**۱۰۹۲** درشهراجمیرهند (ص۷۳–۷۵) آغاز برابر نمونه، درنسخه «مرآتیه» یاد شده [ف. سپهسالار ۳ : ۱۰۰] .

1157– **رضوی**۵۸۷۸/۹ تا۵۸۸۵ : تاریخ یاد نشده (گ ۴۷– ۵۱). **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۲۵۳ هست [فیلمها ۱ : ۶۵۸].

ارتفاع آفتاب و ستارگان = اسطرلاب کروی، دربخش ستاره‌شناسی

ارتفاع الجبال

از محمدزمان فرزند محمدصادقا نبالجی دهلوی شافعی حنفی، اوبسال ۱۱۳۰ «خلاصة الحساب» بهائی را گزارش کرده، و رساله‌ای در هیئت نیز در ۱۱۲۰ نگاشته بود.

1158 **ـ آصفیه** ۷۰ : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۱ :۸۰۶ بنقل ازاستوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۴] .

ارثما طیقی = اعداد وفق

ارثماطیقی = رساله در ...

ناشناخته . چند گفتارست :

دریك مقدمه وسه باب است (نسخهٔ ادبیات محقق) : ۱ـ درکیفیت وفق محلق ۲ـ کیفیت وضع غیرمحلق ۳ـ کیفیت وضع مربعات، وهرباب درسه فصل . دردیباچه آمده‌که این علم ساختهٔ فیثاغورث وارسطو به‌آن‌میبالیده‌است . **آغاز:** حمدله... اما بعد، برطبع سلیم و ذهن مستقیم نقاد پوشیده‌نیست‌که علم‌بقوانین حسابی وقواعد مسائل عددی .

1159 **ـ مجلس** ۵۳۸۹/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** (۳۵پ- ۴۲پ) جدولها سفید مانده ، آغاز نزدیك به نسخهٔ ۴۶ د الهیات [رؤیت] .

1160 **ـ لیندزیانا** ۷۰۴ : نوشتهٔ **۱۱۴۸-۱۱۴۹** [نسخه‌ها ۴ : ۵۰ـ استوری]

1161 **ـ تبریز ، ادبیات :** با تاریخ **۱۲۳۶** و **۱۲۸۳** در مجموعه، دریك مقدمه و سه‌باب‌ازکتابهای‌محقق‌است[نسخه‌ها۴: ۳۳۲].

1162 **ـ دانشگاه** ۴۵۸۸ : نسخ سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴**، گفتاریست دریك مقدمه و سه باب درفهرست بعنوان «اعداد وفق» یادشده است. آغاز برابرنمونه[ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۲۰].

1163 **ـ الهیات** ۴۶/۱ د : نستعلیق محمد صادق حمدی گنابادی، ۱ ذیقعدهٔ **۱۳۵۲** **آغاز:** الحمدلله تعالی علی نعمائه واشکر علی آلائه ... اصحاب علم ارثما طیقی یعنی اعداد وفق بجهت ضبط اعمال [ف.الهیات۱: ۲۲۲].

ارشاد الحساب

از میرزا ابوالقاسم ملقب به‌فیوضات، زاده در۱۳۰۵. در تبریز بچاپ رسیده است .

بنگرید: ذریعه ۱ :۵۱۳ـ تاریخ فرهنگ آذربایجان ۱: ۱۷۶ـ مؤلفین مشار۱: ۲۷۳.

1164 **ـ قم**ـ سید شهاب‌الدین تبریزی: تاریخ یاد نشده، [سید عبدالعزیز طباطبائی] .

اسباب مهندسی = علم بکاربردن..

ازموسیو بهلوسرتیب‌فرانسوی، درچگونگی اسباب مهندسی، ازکتابهای کلاسیك دارالفنون درپایان سدهٔ سیزدهم‌بوده. **آغاز:** هوالله تعالی. حسب‌الحکم... اعتضادالسلطنه عالیجاه موسیو بهلو.. بجهت تعیین‌نمودن مقدارانحطاط زمین.

1165 **ـ سپهسالار** ۵۴۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲پ- ۱۰پ) ۱۰س و بقیه سفید مانده [ف. سپهسالار ۳ : ۱۱۶].

استخراج جدول لگاریتم = لگاریتم

1166 **ـ مجلس** ۲۷۳۶/۶ : نستعلیق عبدالحسین فرزندحاج‌میرعبدی محمددزفولی‌در **۱۲۸۶** (ص۱۵۷-۱۶۷) [ف.مجلس۹: ۷۹] .

اشتراك وتداخل اعداد

1167 **ـ پاریس** P. ۱۶۹/۴: نستعلیق تاریخ یادنشده، **فیلم**آن دردانشگاه ش ۷۷۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۸] .

اشکال بیضی

ازحیدرقلی بیات نیشابوری، درهندسه که در ۱۳۰۱ بانجام رسیده است . و از اوست : رسم مجسمات، قبله‌نما ، مخروط و اسطوانه و جزآن . **آغاز :** بیضی مسطح سطحی است که احاطه‌کند آنرا یك‌خط منحنی، چنانچه درآن دو قطر باشد .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۱۲ و ۱۷ : ۴۶ ـ استوری، نسخه‌های خطی ۴ : ۴۲ .

1168 ـ **مجلس** ۱۵۴ : نستعلیق **۱۳۰۱** ۷۰ گ [ف. مجلس ۲ : ۸۴] .

اصول جبر و مقابله

ازمیرزا علیخان ناظم‌العلوم محاسب‌الملك از استادان دارالفنون بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) درگذشتهٔ نزدیك ۱۳۱۷ . و ازاوست: اصول علم حساب، اصول‌علم فیزیك یاحکمت طبیعی و جز آنها . این کتاب بسال ۱۲۹۷ درتهران بچاپ سنگ رسیده است.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۷۹ـ ف . مشار : ۱۱۸ـ مؤلفین مشار : ۴ : ۴۲۹ ـ استوری . نسخه‌های خطی ۴ : ۴۳ .

اصول جبر و مقابله

از میرزا علیمحمد خان مترجم همایون فره‌وشی، ازفارغ‌التحصیلان دارالفنون بروزگار ناصرالدین شاه، زاده در۱۲۵۴خ که چندکتاب ریاضی درسی نگاشته و دو سفرنامه را بفارسی برگردانیده است . این کتاب بسال ۱۳۳۱ ق درتهران بچاپ سنگ رسیده است .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۷۹ ـ ف. مشار : ۱۱۳ـ مؤلفین مشار : ۵۹۱ـ استوری ، نسخه های خطی ۴ : ۴۲ .

اصول علم جبر و مقابله

از میرزا آقاخان محاسب‌الدوله (۱۲۷۴ـ ۱۳۵۶) فرزند حسینقلی‌خان مهندس، وشاگرد دارالفنون بروزگار ناصرالدین شاه و میرزا عبدالغفار نجم‌الدوله، ونگارندهٔ اصول جغرافیای زمین‌وجزآن. این‌کتاب درتهران بسال ۱۳۰۵ و سپس در ۱۳۱۰ بچاپ رسیده است.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۷۹ـ ف . مشار : ۱۱۸ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۴۸۳ ـ استوری ، نسخه‌های خطی ۴ : ۴۳ .

1169 **قم**ـ سید شهاب الدین تبریزی : تاریخ یاد نشده ، [سید عبدالعزیز طباطبائی]

اصول جبر ومقابله = اصول علم.

اصول موضوعهٔ اقلیدس

از قطب‌الدین محمود شیرازی (۶۳۴ ـ ۷۱۰)، گویا بخشی از«ترجمهٔ تحریراقلیدس» او باشد که بسال ۶۸۱ساخته است. گفتاریست دراصول موضوعهٔ اقلیدس درشش قضیه. **آغاز :** چنین‌گوید مولانا ... قطب‌الله والدین‌الشیرازی متع‌الله المسلمین بطول بقائه ، که قضایایی که اقلیدس دراصول ذکرکرده است .

بنگرید : ذریعه ۳: ۳۷۹ و ۹ : ۸۸۴ ـ مؤلفین مشار۶: ۸۹ـ تذکرهٔ هفت اقلیم: ۲۴۹ تذکرهٔ نصرآبادی : ۴۹۶ ـ فوائد الرضویه : ۳۶۴ـ معجم المؤلفین ۱۲ : ۲۰۲ .

1170 ـ **مجلس** ۵۳۹۵/۲ (فهرست نشده) نسخ۲۶ ذیحجهٔ **۱۳۴۳** (۲۷ر ـ ۳۱ر) بادایره‌های هندسی، آغاز برابر نمونه [رؤیت]

1171ـ **الهیات** ۷۶۴/۸ د : نستعلیق محمدحسن فرزند محمد علی سمنانی ، ۵ صفر **۱۲۷۹** (۱۲۲پ ـ ۱۲۶پ) آغازبرابرنمونه [ف. الهیات ۱ : ۳۸۹ و ۲ : ۱۴۹] .

اصول هندسه

از نجم‌الدوله (نجم‌الملک) عبدالغفار منجم باشی (۱۲۵۹-۱۳۲۶) در هشت مقاله، بنام مظفرالدین‌شاه‌قاجارکه‌بسال ۱۲۹۲ بچاپ‌رسیده است. وازوست: کفایة الهندسه درسه مقاله.

بنگرید: ذریعه ۲: ۲۱۳-ف. مشار: ۱۲۳ استوری، نسخه‌های خطی ۴: ۴۲- مؤلفین‌مشار ۳: ۸۹۱-المآثر و الاثار: ۱۹۲.

اعداد — رساله در . . .

از محمود معین، درپنج باب: ۱- دربیان عدد ۲- تکسیر ۳- وفق اعداد ۴- بیان دایره ۵- متفرقات. **آغاز:** امابعد، می‌گوید بنده.. محمود معین روهانی، چون دیدم بقای حیات را از اکل وشرب.

1172 - **ملك** ۶۵۰۴/۴: نستعلیق با تاریخ ۷شوال ۱۹۲ (**۱۰۹۲**) بهمین خامه در دفتر (۳۸پ - ۴۲ر) [رؤیت].

اعداد = خواص اعداد

در بخش علوم غریبه خواهد آمد.

اعداد = منظومه‌ای در ...

از سراینده‌ای با تخلص عزیز (بنگرید: مساحت). منظومه‌ایست در ۲۴۵ بیت. **آغاز:** بنام آنکه هرگز وهم و افهام.

1173 - **مشهد، عبدالحمید مولوی** ش ف ۴۴۶/۸: نسخ، همراه «مساحت منظوم» و جز آن از همو، با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر، [نسخه‌ها ۵: ۶۲].

اعداد اصم

ناشناخته، گفتاریست کوتاه باعنوان فائده در یك برگ. **آغاز:** هرعددکه اول او دوبود یا سه بود یا هفت بود یاهشت بود هرگز جذر ندهد، و جذر اصم بود.

1174 - **دانشگاه** ۲۰۹۲/۶: نستعلیق **۱۰۵۷** (۳۷پ - ۳۸ر) ۱۶س [ف. دانشگاه ۸: ۷۱۸].

اعداد متحابه

از سید مسیح حسینی، که در اوایل رجب ۱۰۸۷ به خواهش عزیزی نگاشته است. و در دیباچه از مولانا محمدباقر یزدی که رساله‌ای در این باره نگاشته بود و همچنین از «عیون - الحساب»او یادمیکند. **آغاز:** حمدله. والصلاة علی نبیه . . . و بعد، فیقول . . . سید مسیح الحسینی، که در اوایل شهر رجب.

1175 - **ملك** ۶۳۸۹/۱: نستعلیق (۲ر - ۲۴پ) [رؤیت].

اعداد وفق = رساله در ...

از عبدالله خراسانی، که برای شیخ خود حسین افندی پس‌از مسافرت حجاز نوشته‌است. **آغاز:** سپاس و ستایش بروفق اعداد نامتناهی مقرون به تسبیح و تمجید.

1176 - **قاهره**، دارالکتب ۹ معارف اسرار فارسی: تعلیق خوب، تاریخ یادنشده، زرین [مخطوطات ۱: ۲۶۱].

اعداد و اوفاق

از میرزا محمد فرزند سلیمان تنکابنی (۱۲۳۴ - گویا ۱۳۰۲).

بنگرید: مؤلفین مشار ۵: ۵۱۰.

1177 - **نجف**، سیدابوالقاسم خوانساری: [ذریعه ۲: ۲۳۳].

اعداد و اوفاق

ازیحیی فرزند احمدکاشانی، ترجمه‌ایست

بافزودگیهایی از «رسالة الوفق التام» عزالملة والدین الزنجانی ، در یك مقدمه و دو باب و یك خاتمه .

1178 ـ زنجان ، شیخ الاسلام : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۲ : ۲۳۳] .

اعداد وفق = رساله در علم ...

گویا از یعقوب فرزند محمد فرزند علی طاووسی ، از سدهٔ ۱۱ ـ ۱۲ .

1179ـ دانشگاه ۲۴۷۵ : نستعلیق گویا نگارنده ، آغاز و انجام افتاده ، در وفق اعداد وخواص غریبهٔ آن است درپایان جدول گ ۳۲ پ آمده : عمل یعقوب بن محمد... محفوظ ـ الدباج الطاوسی ، ۱۱۴ گ ۲۱ س [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۴۴] .

1180 ـ دانشگاه ۳۰۵۱ : نستعلیق نگارنده ، بگواهی باستانی راد در صفحهٔ عنوان . در ۱۲۸۹ در زنخان در کتابخانهٔ رکن الدوله بوده است. **آغاز :** دو عدد اول و آخر یکی ازآن دو را وفق مربع بیاید کاست. نگارنده دراین گفتار خواص طلسمی اعداد را بیشتر در نظر داشته ، ۱۱۰ گ ۱۸ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۵] .

اعداد وفق

ناشناخته .

1181ـ ملك ۵۷۹۹/۵ : نسخ سدهٔ ۱۳ (۲۰۱ پ ـ ۲۲۱ پ) گفتاریست در اعداد و خواص آن و چگونگی اثر آنها در زندگی مردم، بر مبانی ریاضی وعلوم غریبه. **آغاز :** الحمدلله و الصلاة ... و بعد ، بباید دانست که حکماء زمان و فیلسوفان جهان از علم حساب که خدایتعالی به بندگان فرستاده است [رؤیت].

اعداد وفق = ارثماطیقی

اعظم الحساب

از حافظ احمد فرزند محمد مغربی تلمستانی انصاری صائمی، گویا این کتاب را بنام و برای نواب اعظم الامراء محمد غوث خان (اعظم) ساخته است . اوکتاب «زبدةالحساب» خود را بسال ۱۲۷۰ نگاشته است .

1182 ـ آصفیه ۱۳۹ : تاریخ یاد نشده [ف آصفیه ۱ : ۸۰۶ ـ ترجمهٔ استوری از بینش، نسخه‌ها ۴ : ۳۹] .

اعمال ابی بکر الخلیل

گفتاریست باعنوان: اعمال ابی بکر الخلیل التاجر الرصدی، در تقسیم مثلثهای قائم الزاویه، اندازه گیری قوسها ، دوران ، قوانین انعکاس، اندازه گیری ارتفاع اجسام دوردست و جزاینها **آغاز :** فصل فی قسمة المثلثات القائم الزاویة، وهی مثلثات الاصول علی نسبة الارثماطیقی .

1183ـ بلوشه ۱۸ : بی تاریخ از سدهٔ ۱۷م تازه‌تر [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۴۴] .

اعمال قطعه = رساله در بیان ...

از نواب شمس الامراء بهادر امیرکبیر محمد فخرالدین خان فرزند ابوالفتح خان تیغ جنگ، (۱۷۸۰ ـ ۱۸۶۳م) اوکتابی بنام «ستهٔ شمسیه» بسال ۱۲۵۶ ق در شش جلد بزبان اردو نیز نگاشته است (فهرست آصفیه ۱ : ۸۲۶) استوری جزاین دو «شمس الهندسهٔ» اورا نیز یاد کرده است.

1184ـ آصفیه ۱۶۲ : ف آصفیه ۱ : ۸۱۰ [ترجمهٔ استوری از بینش ، نسخه‌های خطی ۴ : ۴۰] .

اقلیدس = مختصری در علم ...

در چند شکل .

1185– موزهٔ بریتانیا Add۷۲۶۱ : ضمن مجموعهٔ مؤرخ ۸۱۳. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۲].

اکر = رساله‌ای در ...

از ملامهدی فرزند ابی‌ذر نراقی درگذشتهٔ ۱۲۰۹، ترجمه وتحریریست از «تحریر اکر» خواجه نصیرالدین طوسی.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۸۲ و ۹ : ۱۳۶ و ۱۱ : ۱۰۳ – مؤلفین مشار ۶ : ۳۶۰ – هدیة الاحباب : ۱۸۰ .

1186– تهران ، حسن نراقی : بخامهٔ نگارنده ، ۲۴ ص [ذریعه ۱۱ : ۱۰۳] .

الاکر المحمودية فی علم المثلثات الکروية

ازمیرزا محمود خان منجم قمی، نگارندهٔ «تقویم ناصری» . در رمضان ۱۲۷۶ درپاریس هنگام تحصیل ، بنام اعتضادالسلطنه وزیر علوم نگاشته است .

بنگرید : مؤلفین مشار ۶ : ۷۴ .

1187 – سپهسالار ۵۳۸ : نستعلیق شکسته درپاریس ۱۲۷۶ شاید بخامهٔ نگارنده ، باتقریظ استاد او بخامهٔ خود بفرانسه درپایان کتاب، ۷۷گ ۱۲س [ف . سپهسالار ۳: ۱۸۱].

القاب الربع

ناشناخته ، در بارهٔ انواع ربع از ربع مجیب و ربع مخترع و جز آنها .

بنگرید: ترجمهٔ استوری، بینش، نسخه‌ها ۴ : ۴۴ .

1188 – نجف ، محمدعلی خوانساری: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۲ : ۳۰۰] .

انتخاب عمده

از کریم بخش ، نگارندهٔ «عمدة الحساب» برای ارسطو جاه ، بسال ۱۲۰۴ نگاشته است. استوری میافزاید : گویا ۱۲۰۴ درست نباشد زیرا اعظم الامراء غلام سعید خان بسال ۱۱۴۵ زاده شده است [استوری ترجمهٔ بینش] .

1189 – آصفیه ... : نوشتهٔ ۱۲۰۴ نسخهٔ اصل دست‌نویس [نسخه‌ها ۴ : ۳۵ – ف . آصفیه ۱ : ۸۰۶] .

انگشت شماری

ازشاگرد شیخ بهائی (م ۱۰۳۰)، که «کافی» را نزد او مقابله کرده است ، درپاسخ شاه صفی (۱۰۳۸ – ۱۰۵۲) در بارهٔ گفتهٔ فردوسی : نه اندر نه است و سه اندر چهار ... در نکوهش محمود غزنوی، دراین گفتار ازشاه وشیخ بهائی بمانند مرده یاد میکند (دانش پژوه) . آغاز : بعد الحمد والصلاة . ازافصح الشعراء والمتکلمین بندهٔ با اخلاص خاندان طیبین وطاهرین حکیم فردوسی ... در بسیاری از نسخ معتبره ...

1190 – دانشگاه ۹۴۴/۵ : نستعلیق داود فرزند محمد شریف ، در ۱۰۹۳ (۷۳ ر – ۷۷ ر) [ف . دانشگاه ۴ : ۸۳۷] .

انگشت شماری = عقد انگشت

از حسین ابیوردی . آغاز : بدانکه معرفت عقد انگشت چنانستکه کهین دست راست را.

1191 – قاهره ، دارالکتب ۵۰ مجامیع ترکی طلعت: تعلیق زیبای محمد نظیف، در ۱۱۷۷ (گ ۱۳۲ پ) مجموعه [مخطوطات ۱ : ۲۱۹].

انگشت شماری = حساب العقود

از شرف‌الدین علی یزدی معمائی، فرزند

شیخ جامی ازسدهٔ نهم، درگذشتهٔ ۸۳۰ یا ۸۵۰ یا ۸۵۸، نگارندهٔ : ظفرنامه، حلل مطرز وجز آنها . **آغاز :** بعد از حمد پروردگاری که اصناف الطاف بی‌غایت و انواع . . . نوزده صورت از هیات و اوضاع اصابع بر بدایع انسانی بازاء عقود و اعداد وضع کرده .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۱ و ۹ : ۵۱۷ تذکرة الشعراء غنی : ۷۲ ـ مجالس العشاق : ۱۶۷ ـ تذکرهٔ دولتشاهی : ۶ـ هفت اقلیم : ۱۷۳ـ تذکرهٔ نصر آبادی : ۴۹۷ـ آتشکدهٔ آذر : ۱۲۰ ـ آتشکدهٔ آیتی : ۲۹۵ ـ ریاض العارفین : ۳۶۵ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۲۷۵ ـ ازسعدی تاجامی : ۳۸۹ .

1192ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۴۸: نستعلیق با تاریخ **۲۴ ـ ۱۰۵۷** در جنگ ابن خاتون (گ ۱۸۴) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1193ـ **مجلس** ۶۵۹۴/۵۱ (فهرست نشده): نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۹** در مجموعه (ص ۵۰۷ ـ ۵۰۸) آغاز برابر نمونه [رؤیت]

1194ـ **دانشگاه** ۱۰۳۵/۳۲: شکسته نستعلیق شهاب‌الدین دیباجی ، در **۱۰۹۸ـ ۱۰۹۹** از روی نسخه‌ایکه بخامهٔ سالك الدین محمد حموی یزدی پزشك فرزند مؤید نوشتهٔ ذیحجهٔ ۱۰۲۸ ،که در آن گواهی داده بوده‌که نگارش نیای اوست . آغاز برابر نمونه (ص ۲۸۱ ـ ۲۸۲) [ف. دانشگاه ۴: ۸۳۶] .

1195ـ **بلوشه ۶۷:** ازسدهٔ**۱۷**م تازه‌تر شاید ازشرف‌الدین باشد [استوری. نسخه‌های خطی ۴ : ۵۰] .

1196ـ **رضوی** ۶۷ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغازبرابرنمونه [ف. رضوی ۳ : ۳۲۱]

انگشت شماری = عقود انگشتان

از ملامهدی فرزند ابی‌ذرنراقی درگذشتهٔ ۱۲۰۹ .این گفتاردرذریعه‌بعنوان«عقودانگشتان» ودرفهرست مجلس«عقودانامل»ودرف. سپهسالار «انگشت‌شماری» یادشده‌است. **آغاز:** حمدبیحد وثنای بیعد، سزاوار درگاه‌آفریدگاریست. . . اما بعد، چنین‌گوید . . . مهدی‌بن . . .

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۳۰۲ ـ هدیة‌الاحباب ۱۸۱ـ فوائد الرضویه : ۶۶۹ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۳۶۰ .

1197ـ **سپهسالار** ۶۵۵۰/۳: تاریخ یاد نشده (۱۱۳پ ـ ۱۲۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۲۰۱] .

1198ـ **مجلس** ۱۲۳۲/۲: تاریخ یاد نشده (ص۷۲ ـ ۷۹) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۵ : ۵۰۲] .

انگشت شماری = عقد انامل =

حساب العقود

ناشناخته .

بنگرید: ذریعه ۷: ۹، ۱۱ـ ف. دانشگاه ۴ : ۸۳۵ .

1199 ـ **دانشگاه** ۹۴۴/۶ : نستعلیق داود فرزند محمد شریف ، در **۱۰۹۳** (۷۷ ر ۷۸پ). **آغاز :** درنظر ارباب دانش جلوه‌گر میگردد ، که نوزده صورت ازهیأت و اوضاع اصابع [ف . دانشگاه ۴ : ۸۳۷] .

1200ـ **علی‌اصغرمهدوی** ۲۸۲/۲۱ نسخ محمدطاهر فرزند ولی‌محمد طبیب‌مشهدی در**۱۳۰۹** (ص۱۴۰ـ۱۴۱) [نسخه‌ها۲: ۱۰۶]

1201ـ **پاریس** P.۱۶۹/۲۴: تاریخ یاد نشده. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۷۷۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۹] .

انوار معتمدیه

از محمد صادق اصفهانی ، ازسدهٔ سیزدهم دریك مقدمه و ده مقاله ویك خاتمه، در ستاره شناسی برای منوچهرخان گرچی معتمدالدوله فرمانروای اصفهان . **آغاز** : الحمدلله الذی خلق سبع السموات ... حمد بیحد و ثنای بیعد مرخداوندی را روا و سزاست .

1202**ـ ملك** ۳۲۷۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، ۱۳۲ گ ۱۵س [ف. ملك ۴۱]

اوراجه = ذخیره در سیاق

اوزان = صاعید

اوزان شرعی

از شیخ بهائی، محمدبن الحسین درگذشتهٔ ۱۰۳۰ برای سلطان محمد پادشاه خدابنده (۹۸۵ - ۹۹۶) بسال ۹۸۵ در دوازده فصل نگاشته است، ودرآن ازواحدهای وزن ومساحت شرعی گفتگو میکند. و دربارهٔ کراز روی وزن ومساحت اندازه‌های گوناگون: گوشه‌دار، گرد هلالی، نعلی ، اهلیلجی وشلجمی و جز آن را نشان میدهد. **آغاز:** حمدله... وبعد برضمایر اولی ابصار هویدا وظاهراست .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۴۳ ــ تذکرهٔ نصر آبادی: ۱۵۰ــ آتشکدهٔ آذر: ۱۷۰ــ سرگذشت بهائی نفیسی ــ مؤلفین مشار ۵ : ۴۲۱ــ فوائد الرضویه : ۵۰۲ .

1203**ـ دانشگاه** ۹۵۷/۳ : نستعلیق محرم **۱۲۰۲** (۶۷ر - ۵۸ر) [ف . دانشگاه ۴ : ۸۳۸] .

اوزان عرف

ناشناخته. اوزان عرف درمحلهای گوناگون است به‌ترتیب تهجی .

1204**ـ شیراز**، خانقاه احمدیه ۳/۳۴۵ نوشتهٔ رجب **۱۰۹۱** [نسخه‌ها ۵: ۲۲۴].

1205**ـ موزهٔ بریتانیا** ۱۹۶۱۹/۹ : باتاریخ **۱۱۰۳** دردفتر (۲۸۰پ - ۲۸۲پ). در اسامی اوزان واکیال بترتیب حروف تهجی **فیلم** آن دردانشگاه ش ۶۹۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۵] .

اوزان و مقادیر

از محمد باقر فرزند ابوالقاسم حسینی تبریزی و ازوست «الرسالة المقدارية» بعربی که بسال ۱۰۸۸ بانجام رسیده و در ۱۳۰۰ بعنوان «رسالة مقادير الشرعية» چاپ شده‌است

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۲۲۶ــ مؤلفین مشار ۲ : ۱۰ــ ف . مشار عربی : ۴۸۵ .

1206**ـ الهیات** ۶/ ۱۳۰ د : نستعلیق عبدالحسین فرزند مفید شیرازی ، در **۱۳۰۶** (۵۳پ - ۶۳ر) ۲۰س [ف. الهیات ۱: ۲۴۳]

اوزان و مقادیر

از محمدرضا فرزند محمدهاشم یزدی .

1207**ـ ملی، تبریز** ۳۲۱۰: تاریخ یاد نشده ، همراه با « اوقات شب و روز » از همو [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۲].

اوزان و مقادیر = مقداریه

از محمد مؤمن فرزند علی حسینی شیعی امامی، زنده‌در ۱۰۳۱ برای محمدقطبشاه (۹۸۹- ۱۰۲۰) گویا دردکن، دریك مقدمه ویك فصل و یك خاتمه نگاشته است: مقدمه دربیان مجملی ازمقصود، فصل در بیان دوازده مقدار مشهور ، خاتمه درسه فایده. ودرآن از کتابهای فقهی و پزشکی بهره برده است . و در فرهنگ ایران زمین بچاپ رسیده‌است. **آغاز**: بعد از حمد و سپاس افزون ازحد و مقدار... چنین گوید ...

محمد مؤمن بن علی الحسینی، که قدر ومقدار

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۵۷ . فرهنگ ایران زمین : ۳ جلد ۱۰.

1208_ رضوی. . : ضمن «تذکارات» با (تذکاری) بخامهٔ نگارنده بتاریخ **۱۰۳۱** که زنده بودن او را در این تاریخ میرساند در ذریعه بعنوان «میزان المقادیر» یادشده [ذریعه ۱۵ : ۲۵۷] .

1209 _ **دانشگاه** ۱۲۵۷/۲۸ : نسخ علی نقی فرزند حاجی محمد امین‌قاری ساروی درذیحجهٔ **۱۰۸۶** (۱۰۰پ – ۱۰۷ر) آغاز برابر نمونه. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۴۹ هست[ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۷۳].

1210_ **دانشگاه** ۴۳۲۵/۲ : نستعلیق نزدیك **۱۰۸۹** (ص۴۷ – ۸۴) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۸۶] .

1211 _ **یزد، علومی . . .** : نوشتهٔ **۱۰۹۰**، درفهرست آمده: در سه‌فصل [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۵] .

1212_ **شیراز، خانقاه احمدیه** ۴/ ۱۳۱ : نوشتهٔ **۱۰۹۱** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۴] .

1213_ **علی‌اصغرمهدوی** ۵۹۲/۱۲ سدهٔ **۱۲** نوشتهٔ محمد اسماعیل فرزند عبدالنبی نصیری، برای محمد فرزند محمد مقیم رضوی، بایادداشت مؤرخ **۱۲۰۳** دراهر، (۱۷۶پ – ۱۸۶پ) [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۵] .

1214 _ **مجلس** ۱۸۰۸/۳ : نوشتهٔ نزدیك **۱۲۳۵** (ص۶۶–۶۷ هامش و ۶۸–۷۲ متن) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹:۴۰۷]

1215_ **علی‌اصغرمهدوی** ۲۸۲/۲۰ نسخ محمدطاهر فرزندولی محمدطبیب مشهدی در**۱۳۰۹** (ص۱۳۰ – ۱۳۹) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

1216_ **رضوی** ۶۶ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۳ : ۳۲۰] .

1217_ **رضوی**۹۵ ریاضی: نسخ‌تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷: ۲۵گ ۱۵س [ف. رضوی۳ : ۳۳۰]

1218_ **فرهنگ خراسان**: ۱۳الف تاریخ یادنشده **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۲۱۶۵ هست [فیلمها ۱ : ۱۸] .

اوزان و مقادیر

بنام میرزا حسنخان اعتماد السلطنه فرزند علی‌خان‌مراغه‌ای، وزیرعلوم‌ورئیس‌دارالتألیف روزگار ناصری (شعبان ۱۲۵۹ – ۱۳۱۳) . فصل ۱–تواریخ قدیمه وجدیده. . . ۲ ـ اصول قوانین‌اوزان ومقادیر ۳ـ قانون نگارنده برای اوزان ومقادیر. ودرپایان نتیجهٔ خیال‌نگارنده درشش فصل پیشنهادهای خود را آورده است .

آغاز: رساله درباب مقیاس اوزان ومقادیر و غیرها درحجم وکیل ونقد وسطح .

بنگرید : مرآت البلدان ۲ : ۹۰ـ گفتار قزوینی درمجلهٔ یادگار س۵ ش۳ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۲ـ مؤلفین مشار ۲ : ۵۹۴ .

1119_ **ملك** ۸۹۹: نستعلیق **۱۳۰۲**، ۲۵گ ۱۰س [ف. ملك ، فارسی : ۴۴] .

اوزان و مقادیر

ناشناخته .

1220_ **دهخدا** ۲۰/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۴۸** در دفتر ، گفتاریست از دانشمندی‌شیعی‌واندازه‌های‌پزشکی‌وفقهی‌راگرد آورده‌است. **آغاز**: مقداریه. بعضی از اوزان‌را که درکتب‌عربی و فارسی ازفقه‌وطب درمواضع احتیاج بیشترمذکورمیگردد [نسخه‌ها۳:۳۴].

1221ـ **دانشگاه** ۷۹/ ۲۹۵۰ : سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۴۴۸ ـ ۴۵۰) آغاز و انجام و شمارهٔ فصلها (۳ فصل) و عنوانها بمانند نسخه ۸۷۴/۳(1219)سپهسالاراست، بایدیکی باشد [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۳] .

1222ـ **سپهسالار** ۸۷۴/۳: نستعلیق ع۱/**۱۲۴۶** (۱۰۲ ر ـ ۱۰۳ پ) گفتاری است درمقادیر: درسه فصل. **آغاز:** فصل دراوزان و آن مشتمل است برسه فصل ... ۱ـ در اوزان صغار... ۲ـ اوزانکبار... ۳ـ تحویل اوزان [ف. سپهسالار ۳ : ۲۲۲] .

1223 ـ **سپهسالار** ۶۴۶۵/۲ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۹۹ر ـ ۱۰۰پ) **آغاز :** حمدله . اما بعد، این رسالهایست دربیان اوزان شرعیه بدانکه علما (ده) اوزان شرعیه؛ مثقال ودرهم وغیرآنرا [ف. سپهسالار ۳ : ۲۲۳] .

اوزان و مقادیر = میزان‌المقادیر

ایجاز الحساب

از محمد امین فرزند محمد سعید علوی . که بسال ۱۰۷۲ بروزگار اورنگ زیب، دریك مقدمه و دو مقاله و یك خاتمه نگاشته است . **آغاز:** الحمدلله الذی‌متعنا بنعمائه بلاحساب

1224ـ **رامپور**، نذیر احمد ۲۴۴ : تاریخ یاد نشده [ترجمهٔ استوری . نسخه‌های خطی ۴ : ۳۳] .

ب

بحرالجواهر فی‌علم الدفاتر

از سید عبدالوهاب فرزند محمد امین شاهشاهانی حسینی اصفهانی، زنده در۱۲۵۳ . درعلم سیاق و دفترداری، دردوبحر ویك‌ساحل و هربحری درچند شط و هرشطی به نهرها و هرنهری به‌رشحه وجدول تقسیم‌شده است. بحر ۱ـ درعلم حساب درسه شط ۲ـ درقوانین دفتر داری در دوشط. که بسال ۱۲۷۱ و پس ازآن بارها بچاپ رسیده‌است. **آغاز(۱):** پس‌ازحمد یزدان پاك و درود نامعدود بردوان مصدقه... **آغاز (۲) :** یگانه خدایی را ستایش که از توجیه ثنایش سررشتهٔ داران دفاتر .

بنگرید : ذریعه۳ : ۳۲ـف. مشار:۲۰۵ مؤلفین مشار ۴ : ۲۵ـ استوری ، ترجمهٔ تقی بینش، نسخه‌ها ۴ : ۴۵ .

1225ـ **دانشگاه** ۵۰۶۱/۲: نستعلیق ج۱/**۱۰۶۸** ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، ۷۲گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۰]

1226ـ **دانشگاه** ۲۱۰۱/۲ : نستعلیق ابوتراب حسینی، در**۱۲۵۸** (۵۰پ ـ ۸۱ ر) ۸۲گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۸ : ۷۳۰].

1227ـ **معارف (ملی)** ۱۳۱۷/۵ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا باقر تفرشی ، **۱۲۷۰** درتهران، ۷۶گ ۱۵س ، آغاز برابر نمونهٔ **۳** [ف. معارف ۲ : ۹۶] .

1228ـ **مجلس** ۲۱۲۴: تحریرمتوسط دوشنبهٔ ۸ رمضان **۱۲۷۰**، آغازبرابر نمونه۱، ۱۲۶ص [ف. مجلس ۶ : ۱۰۴].

1229 ـ **خانیکوف** ۱۲۵ : نوشتهٔ **۱۲۷۲** [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۴۵] .

1230ـ **الهیات** ۵۶۸/۱ د : نستعلیق عبدالرحیم فرزند ابوالحسن شریف ۱۵ج ۲/ **۱۲۸۹** (۵پ ـ ۱۳۸ د) آغاز برابرنمونهٔ **۱** [ف. الهیات ۱ : ۳۳۱] .

1231 ـ دانشگاه ۳۹۷۱ : شکسته نستعلیق و سیاق سدهٔ ۱۴، ۹۶گ ۱۱س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۶۸] .

1232 ـ مجلس ۵۶۹۹ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۴ بامهر مؤرخ ۱۳۲۳ [رؤیت]

1233 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی نستعلیق، تاریخ یاد نشده، [نسخه‌ها ۵ : ۱۲].

بدایع فنون

از مدنی مال Médni - mal فرزند هرمه‌نراین، یابنوشتهٔ ایوانف دهرمه‌داس‌نراین فرزند کلیان مال کاتیه سکسینه. در حساب که بسال ۱۰۷۴ بروزگار اورنگ زیب در آتاوه Itáwah تقریباً براساس لیلاوتی Lilavati درنه (یا ده) باب نگاشته است (استوری . نسخه‌های خطی) آغاز: جهان، جهان نیایش و...ید القهاری .

1234 ـ آصفیه ۳۱۲: نوشتهٔ ۱۲۶۲ق [ف. آصفیه ۱ : ۸۰۶] .

1235 ـ ایوانف ۱۴۹۷ : سدهٔ ۱۸ م [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۳] .

1236 ـ بلوشه ۲۱۷۸ : سدهٔ ۱۸ م [استوری ، نسخه‌های ۴ : ۳۳] .

بدر الحساب

ناشناخته .

1237 ـ آصفیه ۱۸۲ : نبشتهٔ ۱۱۰۰ (آصفیه ج۱ : ۸۰۶) [استوری ، نسخه‌های خطی ۴ : ۱۹] .

بدیع الحساب

ازجبعلی بیك فرزند فاضل بیك، درحساب وجبر . که بسال ۱۲۶۳ در کانپور هند بچاپ رسیده است .

بنگرید: ذریعه ۳: ۷۳ـ ف. مشار:۲۱۲ استوری ، نسخه‌های خطی ۴ : ۴۴ .

1238 ـ ادبیات ۴۳۹ : چاپی [ف . ادبیات ۳ : ۱۱] .

برهان الحساب

از محمد فرزند علی خطاط . در بیست و چهار باب .

1239 ـ مغنیسا گندل ۱۷۹۴ : نسخ یکشنبهٔ ۱۴ج۲/۶۸۵ درشهر سولای ، ۹۸گ ۱۵س. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۳ هست . [فیلمها ۱ : ۲۱] .

بساط غریب

از محمد ناصرالدین حیدرآبادی .

1240 ـ آصفیه ۳۴ : تاریخ یاد نشده [آصفیه ۱ : ۸۰۶ ، استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۴۶]

بسط الحساب

ازعبدالله فرزند شیخ عیسی صدیقی سهروردی کوپاموی، دریك مقدمه و چند فصل . آغاز : سپاس و ستایش بیحد ولاعد، بیزدان جهان.

1241 ـ رامپور، نذر احمد ۲۴۶ : تاریخ یاد نشده [استوری ، نسخه‌های خطی ۴: ۴۵] .

بیکت چنتامنی ـ ترجمهٔ ...

ترجمهٔ Bikat chinta mani استوری به‌نقل از براون ضمیمه ۲۱۰ (۶۶ Kung's پالمر : ۲۵)آنرا یادکرده است، و می‌افزاید Chinta mani نام نگارندهٔ کتابیست درحساب که دربرج بهاخا Brajbhäkhä نوشته شده گویا بعنوان بیکت Bikat .

1242 ـ دانشگاه کمبریج ۶۶: تاریخ یاد نشده نستعلیق [استوری، نسخه‌ها ۴: ۴۶].

پ

پرسش و پاسخ پادشاه روم و دختر قیصر با پادشاه عراق

چهار پرسش پادشاه روم و پرسش دختر قیصر باچند پرسش و پاسخ دیگر، همه ریاضی است.

1240ـ **دانشگاه ۵۱۸۶/۲:** نستعلیق **۹۳۵** (پایان مجموعه) (۴پ ـ ۱۱ر) **آغاز:** سئوال اول که پادشاه روم ازپادشاه عراق نمود. سلطان جلال دولت و دین شاه شرق و غرب پیوسته باد دولت وجاه وجلال تو [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۱].

پرسش و پاسخ

پرسشها ازخواجه نصیرالدین محمدطوسی درگذشتهٔ ۶۷۲، که از اثیرالدین ابهری کرده است. پرسش یکم الهی و دوم طبیعی و سوم ریاضی می‌باشد: ۱ـ چگونه از یك چیز چند چیز پدید آید؟ ۲ـ زمان و جنبش چه بستگی بهم دارند؟ ۳ـ مرکز دایره‌ایکه حامل مرکز دائرهٔ دیگر باشد چه‌خواصی‌دارد، وجنبش‌های جرمهای آسمانی چگونه‌است. **آغاز:** هرچند زروزگار بیدادیها است ... جناب همایون و ذات میمون ... اثیرالملة والدین...

بنگرید: آثار و احوال خواجه، مدرس رضوی ۲۸۴، ۲۸۵.

1241ـ **مجلس ۲۹۳۸/۱۹:** سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۹۵** در دفتر، (ص۳۶ـ ۴۰) آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «نامه» یاد شده [ف. مجلس ۱۰ : ۳۵۶].

1242ـ **دانشگاه ۱۰۳۵/۹:** تعلیق، تاریخ یاد نشده (ص ۱۰۴ ـ ۱۰۵) [ف. دانشگاه ۴ : ۳۸۱].

پرکار = تشریح الاعمال

پرکار = تشریح در پرکار

پرکار اربعه = رفیعیه

پرکار = رساله در ساختن...

از محمد رضا فرزند محمد هاشم یزدی، زنده در ۱۲۶۲.

1243ـ **تبریز، ملی ۳۲۱:** نوشتهٔ خود نگارنده، همراه اوزان، اوقات شب وروز هردو ازهمو [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۴].

ت

تألیفیه = رساله‌ای در تناسب تألیفی

از شیخزاده ابواسحاق فرزندعبدالله خادم کوبنانی. گزارشی است برمسئلهٔ ریاضی تناسب تألیفی «حلل مطرزه» شرف‌الدین علی یزدی‌که در رمضان ۸۶۳ درکرمان، دریك مقدمه و سه مطلب و یك خاتمه نگاشته است. تاریخ انجام درپایان گفتارآمده‌است. **آغاز:** نقل ازه‌حلل مطرزه‌درفن معما... معتبردرتناسب‌تألیفی حال فصل حدود است وحال طرفین.

1246ـ **دانشگاه ۲۴۱۷/۵:** نسخ و نستعلیق خود نگارنده، ع۲ **۸۶۸** در جرون (ص۴۲۵ ـ ۴۳۵) همراه هفت گفتار دیگر جزآخرین همه بخامهٔ نگارندهٔ آنهایعنی همین

شیخزاده است: ۱ـ شرح شمسیه به‌عربی ۲ـ حل مسئلهٔ اقبال و ادبار، عربی ۳ ـ حاشیهٔ شرح ملخص عربی ۴ـ شرح زیج ایلخانی، فارسی ۵ـ تألیفیه ۶ـ تضعیف بیوتات‌شطرنج «تضعیفیه» فارسی ۷ـ شرح سی فصل بعربی، ۳۲۳گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۵۲] .

تاریخ ناصری

از محمد مهدی فرزند محمد حسن فرزند محمد حسین بدیع الزمان چلبی منجم ، بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) دراستخراج تاریخ از سال ۱۲۶۴ . **آغاز :** الحمدلله ذی المحامد الزاخرة ... اما بعد، چنین گوید.. وگویا ازهموست : ترجمهٔ تحریر اقلیدس .

1247ـ **ملك** ۳۷۴۵ : شکسته نستعلیق ع۱۶/۱۲۹۶ ، ۱۶گ ۱۹س [رؤیت] .

1248 ـ **ملك** ۳۲۵۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۹گ ۹س، زدین [رؤیت] .

تبدیل سطوح

از نواب شمس الامرامیرفرخندعلی ، در گذشتهٔ ۱۲۴۹. که در ۱۲۵۱ چاپ شده است.

1249ـ **آصفیه** ۱۳ : تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۱ : ۸۰۲ ـ استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۷] .

تبصرة اولی الالباب فی علم الحساب

آغاز: الحمدلله المنزه عن ادراك الانام.

1250ـ **خانیکوف** C ۱۲۸ : تاریخ یاد نشده [ترجمهٔ استوری . نسخه‌ها ۴ : ۵۱] .

تبصرة الحساب

1251 ـ **لیندزیانا** Lindesiana ۶۶۹ب : منتخب **۱۱۴۲** ه[ترجمهٔ استوری . نسخه‌ها ۴ : ۵۱].

تجارت بوزجانی = ترجمهٔ کتاب تجارت

تحریر اقلیدس منظوم

ناشناخته .

1252ـ **آصفیه** : [ف. آصفیه ۱ : ۸۰۸ ش ۱۷۶ . استوری ، ترجمهٔ بینش ـ نسخه‌ها ۴ : ۱۴] .

تحریر الصدر

از صدرالدین محمد فرزند زبردست خان که پیرامن ۱۱۳۵ میزیسته است. گزارشی است بر «خلاصة الحساب» شیخ بهائی. واز نگارنده است : ارشاد الوزراء (موزهٔ بریتانیا : ۲۳۳ Or) و تحفة الصدر (فرسنامه) .

بنگرید : مؤلفین مشار ۵ : ۴۸۴ ـ ف ، طبی ، نجم‌آبادی : ۲۱۷.

1253 ـ **لاهور** ، دانشگاه پنجاب : تاریخ یاد نشده [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۸] .

تحفه

ازشیخ بهائی ، بهاءالدین محمد فرزند عزالدین حسین عاملی‌جبعی درگذشتهٔ ۱۰۳۰. درتحقیق مقدار کراز روی وزن و مساحت ، برای سلطان محمد خدابنده (ذریعه) یا شاه تهماسب صفوی (استوری) در دوازده فصل و این جز « تحفهٔ حاتمیهٔ » اوست . در ذریعه دو رساله دراین‌باره برای اویادکرده: «تحفه» بفارسی و برای خدابنده (۹۸۵ ـ ۹۹۶) و « رسالة فی‌الکر » بعربی برای شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) . **آغاز :** حمدله و صلی‌الله علی سیدنا محمد ... وبعد میگوید فقیر... این رساله‌ایست در تحقیق کر و طریق ضرب آن مشتمل بر...

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۰۲ و ۱۷ : ۲۸۸ .
مؤلفین مشار ۵ : ۴۲۱ .

1254 ـ **ملك** ۳۲۲۹/۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۸۳پ ـ ۹۲ پ) آغاز برابر نمونه نام کتاب درنسخه دیده نشد [رؤیت] .

1255 ـ **بانکی پور** سدهٔ ۱۸م درمجموعه (۴۷آ ـ ۳۲ب) **آغاز:** حمدله. . . اما بعد، برضمیر اولی‌الابصار هویدا [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۰] .

تحفة الامیر

ازاسفهسالار، بنام ظهیرالدین‌محمد (بابر فرزند تیمور گورکان) دریك مقدمه وسه مقاله: مقدمه درآنچه قبل از شروع لازم است . مقاله ۱ ـ در علم هیئت فلکی در بیست وهشت باب و هریك درچندفصل ۲ ـ مساحت زمین دریك‌مقدمه وچند فصل ۳ ـ برخی ازقواعد حسابی در بیست ویك فصل. این‌کتاب‌پس‌از زیج یارصدگورکانی الغ‌بیك ساخته شده است ودرآن ازسال ۱۵۴۴ اسکندری یاد شده است (دانش پژوه). **آغاز:** حمد نامحدود وثنای نامعدود و سپاس معرا از توهم ... امابعد، چنین‌گوید ... اسفهسالار...

1256 ـ **دانشگاه** ۳۳۳۸ : نستعلیق نگارنده، بایادداشتی‌ازهمو: این«رسالهٔفارسی» را خواستم بشما بدهم ولی سزاوارندیدم. گویا خطاب به‌همان ظهیرالدین باشد، ۲۴۸ص۱۹س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۵].

تحفة الرشاد

ازناشناس، بنام‌بالاپرشاد Bala-Prashad فرزند چند لولعل Chandulal در شش مقدمه وشش فصل . **آغاز:** موجودی‌که کنهش.

1257 ـ **ایوانف، کرزن** Curzon ۵۸۲: سدهٔ ۱۹م، ۲۰ گ [ترجمهٔ استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۵۱] .

تحفة الصدور

ازمحمد فرزند عبدالکریم داجی غزنوی، که در ع۷۴۴/۲۶ بنام شمس‌الدوله در حساب در پنج مقاله نگاشته است (کشف‌الظنون) استوری‌میافزاید:الداجی‌شایدمنحرف‌السراجی باشد. پالمر تاریخ نگارش را ۶۴۴ یاد کرده اسماعیل پاشا نگارش آنرا ۷۴۴ نوشته ولی استوری۶۴۴را برترمیداند. **آغاز۱:** حمدله... اما بعد فان النبی ص ... **آغاز۲:** لباب‌الاول فی‌معرفة الضرب .

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۳۶۸ـ استوری نسخه‌ها ۴ : ۲۰ـ هدیة العارفین ۲ : ۱۵۲.

1258 ـ **قاهره دارالکتب** ۱ حساب فارسی: نوشتهٔ **۷۷۰**، آغاز برابرنمونه، تاریخ نگارش ۷۴۴ در فهرست آمده، ۱۱۱ گ۱۳س [مخطوطات ۱ : ۶۲] .

1559 ـ **براون ضمیمهٔ** ۲۷۶ : نوشتهٔ **۹۳۲** Trinityr ۲۹ : ۱۳ [پالمر، ص۶۱ نسخه‌ها ۴ : ۲۰] .

تحفهٔ شاهی

از زین‌الدین علی ، ترجمهٔ رساله جبر و مقابلهٔ جلال‌الدین یوسف فرزند سلطان محمد مودودچشتی شهید مدفون درمزار خواجه حور است، برای شاه اسماعیل صفوی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۱۷

1260 ـ **اصغر مهدوی** ۲۸۱/۶ : نستعلیق محمد ابراهیم سپاهانی وسلطان حسین و دیگران در مجموعهٔ مؤرخ ۷ شوال **۱۱۰۷** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۵] .

تحفهٔ قطبشاهی = شرح خلاصة الحساب

ازحسین حاجی ابراهیم‌شریفی شاهرودی بسطامی، ترجمه‌ایست نه بلفظ از «خلاصة‌الحساب» شیخ بهائی بنام عبدالله قطبشاه (۱۰۲۰–۱۰۸۳) در «مخطوطات» ترجمه‌ای با همین سرآغاز از معبودی فرزند ابراهیم شاهرودی بسطامی یاد شده، در «ذریعه» بعنوان شرح یاد شده است . **آغاز :** حمد بیغایت و ثنای بلا نهایت خدای واحدیرا سزاست . . .

بنگرید : ذریعه ۱۳:۲۲۹ .

1261ـ **نجف** ، محمد جواد جزائری: نسخهٔ کهن‌گویااصل، باحواشی بخامهٔ نگارنده آغاز یك برگ افتاده [ذریعه ۱۳ : ۲۲۹] .

1262 ـ **یزد** ، سریزدی ۸۱/۴ : نوشتهٔ عماد فرزند میر حیدر حسینی ، دوشنبهٔ ذیقعدهٔ **۱۰۰۹** یا **۱۰۱۹** (؟) [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۸] .

1263ـ **قاهره، دارالکتب** ۱ ریاضی فارسی طلعت: نوشتهٔ عباس‌مشهور به‌محسن فرزند صوفی تبریزی، در۲۱ذیحجهٔ **۱۰۷۰** درتبریز (گ ۱ ـ ۷۷) آغاز برابر نمونه، درفهرست مترجم معبودی یاد شده است [مخطوطات ۱ : ۶۵] .

1264ـ **مجلس** ۵۲۱۰/۱ : نستعلیق بی‌نام ، ۲۶ ذیحجهٔ **۱۲۷۳** درشهر بروجرد ، آغاز برابر نمونه (۱پ ـ ۲۶ر) [رؤیت] .

تحفة المجالس

ناشناخته .

1265ـ **آصفیه** ۲۱۲: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۱: ۸۰۸ـ استوری، ترجمهٔ بینش نسخه‌ها ۴ : ۵۱] .

تحفهٔ مختاریه

از محمد حسن فرزند محمد حسین قاری بنام نواب مختار الملك بسال، ۱۲۹۳ نگاشته است (استوری) .

1266ـ **آصفیه ۵۲:** نسخهٔ اصل نبشتهٔ **۱۲۹۳** [ف. آصفیه. ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۴۲] .

ترازوی حکمت

گفتاریست دربارهٔ ترازوی آبی ارشمیدس **آغاز :** صفت ترازوی حکمت بگیریم عمودی راست اولش مساوی الاجزاء .

1267ـ **سپهسالار** ۷۱۴/۲: سدهٔ **۱۱** (۲۰ ـ ۲۱) [ف. سپهسالار ۳ : ۳۹۴] .

ترجمهٔ اربع مقالات بطلمیوس

متن ازعلی‌بن‌رضوان‌مصری‌م ۴۵۳ ترجمه گویا از ابوالقاسم فرزند احمد یزدی،که در ۷ صفر ۱۲۴۱ بانجام رسیده است .

بنگرید : ذریعه۱ : ۴۰۷ـ هدیةالعارفین ۱ : ۶۸۹ .

1268ـ **ملك** ۳۲۴۰/۱ : نسخ محمد رضا فرزند میرزا کوچك نجف آبادی اصفهانی در۱۳ع‌۱/**۱۲۶۵** (۱پ-۹۶ر) **آغاز:** مقالهٔ سیم از اربع مقالات ، در آنچه عارض می‌شود موالیدرا بالذات نه به‌مشارکت باغیروآن مرتب است برچهارده باب. [رؤیت] .

ترجمهٔ اصول اقلیدس = ترجمهٔ تحریر

ترجمهٔ اعمال الهندسیة

متن‌ازابوالوفاء جوزجانی ، محمد فرزند محمد زادهٔ۳۲۸درگذشتهٔ۳۸۷ یا۳رجب۳۸۸. ترجمه‌ازشمس‌الدین ابوبکرشاه‌فرزندنجم‌الدین

محمود شاه فرزند حاجی تاج‌الدین کودك .
آغاز: حمدله... این ترجمهٔ کتاب ابی الوفاء .

بنگرید: هدیة العارفین ۲ : ۵۵ .

1269ـ **بلوشه**: ۷۷۲ (۲۲): ازسدهٔ ۱۷م کهن‌تر . [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۱۵].

ترجمهٔ اعمال هندسیه

از ناشناس، بدستور ابومنصور بهاءالدوله ازتازی بفارسی درآمده‌است. **آغاز**: الحمدلله الموفق علی السداد فی الاقوال .

بنگرید: ذریعه ۴ : ۷۹ .

1270ـ **رضوی** ۳۷ ریاضی: نسخ کهن تاریخ یاد نشده، وقف شیخ بهائی در ۱۰۳۰ انجام افتاده، ۴۲گ [ف. رضوی ۳ : ۳۱۱]

ترجمهٔ تجارت = ترجمهٔ کتاب...

ترجمهٔ تحریر اقلیدس

اقلیدس دراسکندریه بروزگار بطلمیوس یکم (۲۸۳-۳۰۶) میزیسته، تحریر کتاب او در پانزده مقاله ازخواجه نصیرالدین محمد طوسی درگذشتهٔ ۶۷۲، واین تحریر را چند ترجمه است ۱ـ قطب‌الدین شیرازی ۲ـ تقریر التحریر، خیرالله خان ۳ـ ترجمهٔ شش مقاله‌ای آن که بدون دیباچه و نام مترجم در کلکته ۱۲۴۰ بچاپ رسیده ۴ـ تحریر اقلیدس منظوم ۵ـ ترجمهٔ تحریر اصول اقلیدس ازفرهاد میرزا ۶ـ ازمحمد مهدی منجم **آغاز**: چاپی نقطه چیزی است که او را جزء نباشد، یعنی ازچیزی که قابل .

بنگرید: ذریعه ۳ : ۳۷۹ـ کشف الظنون ۱ : ۳۵۷ـ ف. مشار: ۳۹۶ـ استوری، ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۱۳ .

1271ـ **موزهٔ بریتانیا** Or.۹۳۳۶:
نوشتهٔ **۱۲۹۵**، در فهرست نیامده که آیا همان نسخهٔ چاپی است یادیگری [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸].

ترجمهٔ تحریر اقلیدس = تحریر اقلیدس منظوم

ترجمهٔ تحریر اصول اقلیدس

تحریر از خواجه نصیر، ترجمه از فرهاد میرزا فرزند عباس‌میرزا ولیعهد درگذشتهٔ ۱۳۰۵

بنگرید: ذریعه ۹ : ۸۲۸ـ مجمع الفصحا ۲ : ۴۶ـ المآثر والاثار: ۱۹۵ـ مؤلفین مشار ۴ : ۸۱۹ .

1272ـ **فرهاد معتمد** ۱۷۶ : نسخهٔ اصل بخامهٔ نگارنده [نسخه‌ها ۳ : ۱۵۹] .

ترجمهٔ تحریر اقلیدس

تحریر ازخواجه نصیر، ترجمه ازشاگرد او قطب‌الدین محمود فرزند مسعود شیرازی کازرونی (شیراز ۶۳۴ـ تبریز ۷۱۰) که بروزگار نظام جهان تاج‌الدین معتز فرزند طاهر، در آغاز شعبان ۶۸۱ در پانزده مقاله نگاشته است. **آغاز**: تا عنایت ربانی حجاب انتظار ازپیش چهرهٔ مراد محرر این سواد .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۸۸۴ـ تذکرهٔ نصرآبادی ۴۹۶ ـ تذکرهٔ هفت اقلیم: ۲۴۹ ـ فوائد الرضویه: ۳۶۴ ـ هدیة الاحباب: ۲۱۹ ـ معجم المؤلفین ۱۲ : ۲۰۲ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۹۰ ـ مقدمهٔ مشکاة بردرة التاج ـ گفتار اقبال در مجلهٔ ارمغان ۱۳ : ۶۵۹ ـ استوری ۲ : ۶۴ (نسخه‌ها)ـ گفتار دکتر قربانی، درراهنمای کتاب ۱۱ : ۳۲۹ .

1273ـ **استانبول**، ینی جامع ۷۹۶: نسخ حسن فرزند علی فرزند محمود فرزند احمد

اصفهانی ، رمضان ۷۰۱ ، مقابله شدهٔ ذیقعدهٔ ۷۰۱ ، ۱۴۸ گ ۱۲ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۶۶۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۸] .

1274 ـ نذیر احمد ۲۴۵ : نوشتهٔ ۷۸۰ بهادرشاه‌موچی‌گات لاهور [نسخه‌ها : ۴ : ۱۳] .

1275 ـ مدینه ، کتابخانهٔ شیخ‌الاسلام عارف حکمة ۱۳ : ۹۵ گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۱]

ترجمهٔ تحریر اقلیدس

ترجمه از محمد مهدی فرزند محمدحسن منجم ، ازفارغ‌التحصیلان‌دارالفنون ، سدهٔ ۱۳ (بنگرید : تأریخ‌ناصری: ۱۴۴) آغاز : حمد مرخدایراکه ازوست ابتدا و بسوی اوست انتها و در نزد اوست حقیقت چیزها .

1276 ـ تهران، ملی ۸۷۸ ف ، نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، برای ناصرالدین شاه، ۸۵ گ ۱۵ س [ف . ملی ۲ : ۴۱۲] .

ترجمه و شرح جبر و مقابله

متن ازخواجه نصیرالدین‌طوسی درگذشتهٔ ۶۷۲، در دوباب و هریك در چند فصل كه در ۱۳۳۵ خ بچاپ‌رسیده‌است ، ترجمه وگزارش‌از قاسمعلی قاینی (دیده شود: اسطرلاب) آغاز : حمدله . والصلاة‌علی‌نبیه و آله‌الطاهرین . اما بعد، المحتاج الی قاسم الارزاق قاسمعلی .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۷ ـ احوال وآثار خواجه ـ مدرس رضوی : ۲۲۱ .

1277 ـ دانشگاه ۱۳۱۹/۲۵ : نستعلیق رفیع‌فرزند محمدحسن‌قاینی، درذیحجهٔ ۱۰۸۱ (۴۲ پ ـ ۹۶ پ) [ف . دانشگاه ۷ : ۲۶۳۶] .

ترجمهٔ جرالاثقال = جرالاثقال

ترجمهٔ الحیل = جرالاثقال

ترجمهٔ خلاصة الحساب = خلاصة الحساب

متن از شیخ بهائی ، ترجمه ازروشن‌علی جاون پوری نظمی فرزندنادرعلی انصاری ، در گذشتهٔ نزدیك ۱۸۱۰ م که درمرشدآباد هند بخاك سپرده شده ، این ترجمه بسال ۱۲۲۹ درکلکته و پس‌ازآن‌بچاپ رسیده‌است و ازوست : قواعد الحساب. آغاز : نحمدك یامن‌لایحیط بجمیع نعمه عدد : سپاس میکنم ترا که احاطه نمیکند بفراهم آوردن نعمتهای توهیچ عدد .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۸۷ ـ ف . مشار: ۴۰۰ ـ استوری ، نسخه‌های خطی ۴ : ۲۸ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۲۳۵ .

1278 ـ مجلس ۵۰۰۴ : نسخ‌ونستعلیق سدهٔ ۱۲ . آغازبرابر نمونه، ترجمهٔ لفظی ومزجی است در فهرست ناشناخته مانده ، ۲۷ گ ۱۷ س [رؤیت] .

1279 ـ پوهاور ۲۲۳ : نوشتهٔ ۱۲۲۷ [استوری ـ نسخه‌ها ۴ : ۲۸] .

1280 ـ علیگره ، سبحان‌الله ۳: نوشتهٔ ۱۲۴۹ [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۸] .

1281 ـ لاهور ، پنجاب (رك COM ۱۰/۳ ص ۱۰۰) تاریخ یاد نشده . و :

1282 ـ آصفیه ۳۷۱ : تاریخ یادنشده [ف . آصفیه ۳ : ۳۳۸ ـ استوری ، نسخه‌های خطی ۴: ۲۹] .

ترجمهٔ خلاصة الحساب = شرح خلاصة الحساب

متن از شیخ بهائی (م ۱۰۳۰) ترجمه و اقتباس‌است ازشاگردش عبدالله‌فرزند شاه منصور

قزوینی بروزگار استاد در مشهد ، در یک مقدمه وده باب، ودر «ذریعه» بنام «شرح خلاصة الحساب» آمده وازاوست «شرح خلاصة الالفية» (نسخهٔ شاهچراغ) **آغاز**: حمدی که مقدور نباشد حصرش ومحصور نگردد قدرش .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۳۱ .

1283ـ **الهیات** ۱۸۵/۸ب : نستعلیق **۱۰۶۹** (۱۰۰پ - ۱۳۶ر) ، آغاز برابر نمونه [ف.الهیات ۱ : ۱۴۱] .

1284ـ **نجف**، سیدحسین نائینی طباطبائی تاریخ یاد نشده ، [ذریعه ۱۳ : ۲۳۱] .

ترجمهٔ خلاصة الحساب = منتخب

از لطف‌الله معمار مهندس لاهوری .

ترجمهٔ خلاصة الحساب

متن ازشیخ بهائی درگذشتهٔ ۱۰۳۰ ترجمه های ناشناخته .

1285ـ **دانشگاه ۲۳۷۸**: نستعلیق مسیب سبزواری ، در ۲۵ شوال **۱۰۵۳** درحیدرآباد ۱۱۰ گ ۱۴س. **آغاز**: حمدی که هیچ عدد احصای آن نکند، وشکری که فکر هیچ محاسبی بمنتهای آن نرسد ... اما بعد بموجب التماس بعضی از طلاب [ف. دانشگاه ۹ : ۹۷۱] .

1286 ـ **آنه** ۲۲۵۱ : نوشتهٔ **۱۱۰۷** **آغاز** : حمدی که هیچ عددی احصای آن نکند [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۲۷] .

1287 ـ **بانکی پور** : نوشتهٔ **۱۱۱۱** [ف.ج۱۱ ، ۱۰۳۲ ،استوری، نسخه‌ها۴:۲۷]

1288ـ **براون** ضمیمهٔ ۴۸۳ : نوشتهٔ **۱۱۲۴** [استوری ، نسخه ها ۴ : ۲۹] .

1289ـ **کمبریج** ضمیمهٔ دوم ۴۰۵ : از سدهٔ **۱۸** م [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۲۹] .

1290ـ **دانشگاه ۱۴۱۶** : نسخ محمد لاهیجی در ۱۵ ج ۱/ **۱۳۷۱** ، آغاز و انجام بمانند شمارهٔ ۲۳۷۸ دانشگاه ، ۸۰ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۸ : ۸۹] .

1291ـ **تهران** ، دانش‌سرای عالی، قریب ۶۱/۴ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۹] .

ترجمهٔ خلاصة الحساب = تحفهٔ قطبشاهی

ترجمهٔ خلاصة الحساب = توضیح المطالب

ترجمهٔ خلاصة الحساب = شرح خلاصه

ترجمهٔ خلاصة الحساب = عمان الحساب

ترجمهٔ خلاصة الحساب = موضح الخلاصة

ترجمهٔ عیون الحساب

متن از محمد باقر فرزند زین‌العابدین یزدی ، که برخی او را استاد و برخی شاگرد شیخ بهائی(م ۱۰۳۰) یادکرده‌اند، دریک مقدمه وپنج باب درحساب، ترجمه ازمحمد باقرفرزند میراسماعیل حسینی خاتون آبادی (بنگرید : آب نیسان ، در ستاره شناسی) بدستور میرزا ابراهیم مستوفی که ازسران دربارصفوی بوده‌است.

آغاز : تعداد محامد بیقیاس

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۷۸ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۱۴ .

1292 ــ **مجلس** ۲۱۳۰ : نسخ خوب سدهٔ **۱۲**، ۴۸۳ ص ۱۹س [ف. مجلس ۶ : ۱۰۷].

ترجمهٔ کتاب تجارت

متن ازابوالوفاء محمدبوزجانی، درگذشتهٔ ۳۸۷ یا ۳۸۸ که برای ملك منصور بهاءالدوله ساخته است، در بارهٔ شکلهای هندسی. ترجمه ناشناخته بهفارسی کهن وواژه‌های فارسی سره‌ای (استوری ۲ : ۲) وگویاهمان «فتوحات غیبیهٔ» محمد باقر یزدی، و شاید همان رسالهٔ دوازده بابی پاریس (ش۲۲/۷۷۲بلوشه) باشد (دانش پژوه) درسیزده باب: باب‌الالف، درمعرفت‌احوال مطر وپرکار وگونیا. باب ب، در اصولی که تقدیم ذکرآن واجبست. باب‌ج، درعمل اشکال متساوی الاضلاع. باب د، درعمل اشکال‌دردایره ها. باب ه، درعمل دایره بر اشکال. باب و، درعمل دائره در اشکال. باب ز، در عمل اشکال دراشکال و براشکال. باب ح، درقسمت مثلثات باقسام. باب ط، درقسمت مربعات‌باقسام. باب ی، درعمل مربعی از مربعات بسیار وعکس‌آن باب یاء، درقسمت اشکال مختلف‌الاضلاع. باب یب، دراحوال دایره‌هایی‌که متماس شوند. باب یج، درقسمت سطح کره‌باشکال. **آغاز:** الحمدلله الموفق‌علی‌السداد فی‌الاقوال‌والرشادفی‌الاعمال این‌کتاب استادابوالوفاء محمد ازاعمال‌هندسیه واین‌کتاب را «کتاب تجارت» خوانند و آغاز مترجم از زبان تازی اینست : امتثال نمودم فرمان ملك منصور . . . برسیزده باب .

بنگرید : استوری ۲ : ۲ــ نسخه‌ها، ترجمهٔ‌استوری۴:۱۵ــهدیةالعارفین۲:۵۵ــف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۲۰ــ ف. رضوی ۳ : ۳۴۴

1293 ــ **دانشگاه** ۲۸۷۶ : نسخ سدهٔ **۵ــ۶** عنوان ونشان و تصویر شنگرف، ۳۶ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۲۰].

1294ــ **پاریس**P.۱۶۹/۲۲ : (۷۷۲ بلوشه)، تاریخ یادنشده. **فیلم** آن درداننشگاه ش۹۱۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۹].

ترجمهٔ لیلاوتی Lilawati

درحساب وهندسه بزبان سانسکریت، از بهاسکر آچاریه Bhaskara Acharya دکنی‌زاده در۱۱۱۴م. ترجمه از فیضی هندی، ابوالفیض فرزند مبارك (اکره ۹۵۴ ــ لاهور ۱۰۰۴) بسال ۹۹۵ بروزگار اکبرشاه انجام گرفته است. متن در دوبخش است ۱ــ لیلاوتی ۲ــ ویجه کنتیه و هریك جداگانه ترجمه شده است. **آغاز:** اول زثنای پادشاهی گویم.

بنگرید : استوری ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۱۷ ــ ذریعه ۹:۸۵۵ــ سبك شناسی، بهار ۳ : ۲۵۸، ۲۹۰ ــ تذکرهٔ نصر آبادی ۱۳ : ۴۸۲ ــ تذکرهٔ میخانه : ۱۹۴، ۲۰۰ــ هدیة العارفین ۱ : ۸۲۳ ــ ف. مشار. ۱۳۴۸ ــ مؤلفین مشار ۱ : ۲۱۹.

1295 ــ **آته** ۱۹۹۸ : نوشتهٔ **۱۰۱۵** [نسخه‌ها ۴ : ۱۷].

1296ــ **ریو**، ج ۲ص b ۴۴۹، نوشتهٔ **۱۱۹۰** [نسخه‌ها ۴ : ۱۷].

1297ــ **سلطنتی کپنهاك :** نستعلیق **۱۰۹۱** [ایرج افشار، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۳].

1298 ــ **آته** ۲۰۰۰ : نوشتهٔ **۱۱۹۳** [نسخه‌ها ۴ : ۱۸].

1299ــ **بمبئی**، دانشگاه ۱۹: ازسدهٔ **۱۷** م؟ [نسخه‌ها ۴ : ۱۸].

1300 ــ **ریو** A ۸۰۴ : سدهٔ **۱۸** م [نسخه‌ها ۴ : ۱۸].

1301 ــ **بادلیان** ۱۰۵ ف : نستعلیق محمد علی، ۱۲۰۳/۱۶۹ع، ۵۰ گ ۱۵س.

فیلم آن در دانشگاه ش۹۹۸ هست [فیلمها ۱: ۱۷۷] .

1302ـ بمبئی، دانشگاه: نوشتهٔ ۱۲۰۶ [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1303ـ رهاتسك Rehatsek ۶۹: نوشتهٔ ۱۲۰۷ [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1304ـ برلین ۱۰۸۴ : نبشتهٔ ۱۲۱۰ [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1305ـ بانکی‌پور ...: نبشتهٔ ۱۲۴۴ [بانکی‌پور ۱۱ ، ۱۰۳۱ ـ نسخه‌ها ۴: ۱۸].

1306ـ علیکره ، سبحان‌الله ۱: نبشتهٔ ۱۸۳۶م. [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1307 ـ کمبریج ، ضمیمهٔ دوم ۹۲ : نبشتهٔ ۱۳۱۲ [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1308ـ ایوانف ۱۶۹۴: نبشتهٔ ۱۳۱۳ [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1309ـ آصفیه ۱۸۱ : تاریخ یادنشده [ف . آصفیه ۱ : ۸۱۸ ـ نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

ترجمهٔ مجسطی

ناشناخته .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۹۴ .

1310ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۷۵۷ : نوشتهٔ ۱۲۶۴ . ترجمهٔ بخشی از مجسطی است [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها۴ : ۶۵۶]

ترجمهٔ مسائل حسابیهٔ اثنی عشریه

متن ازشیخ بهائی درگذشتهٔ ۱۰۳۰ (دیده شود : اوزان و مقادیر ، : ۱۳۹) ترجمه از محمد طالب فرزند حاج حیدر اصفهانی ، که در ج ۲ / ۱۰۶۰ بانجام رسانیده است. واورا است : «شرح خلاصة الحساب» .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۳۰ .

1311 ـ ادبیات ۲۴۵/۵ جوادی : نستعلیق ریز مترجم ، در ج۲/۱۰۶۰ [ف . ادبیات ۳ : ۳۹] .

ترجمهٔ ویچه کنتیه

ویچه کنتیه یا بیج کنیت Bijganit (که در سانسکریت بمعنی‌جبراست) ازبهاسکرا اچاریه Bhaskara Acharya (بنگرید ترجمهٔ لیلاوتی درهمین دستك ۱۵۰) ترجمه‌از عطاءالله رشدی فرزند احمد دریك مقدمه و پنج مقاله بنام شاه جهان بسال ۱۰۴۴ نگاشته شده است این کتاب از روی ترجمهٔ فارسی عطاءالله به‌کوشش استراچی E.strachey بانگلیسی ترجمه شده است. آغاز: اول زستایش‌الله‌گویم

بنگرید: ترجمهٔ استوری، بینش، نسخه‌ها ۴ : ۱۷ ، ۱۸ ـ ف . مشار : ۱۳۴۸ .

1312ـ ریو b۲ ۴۵۰: نبشتهٔ ۱۱۴۱ [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1313 ـ ریو ۸۰۴A : از سدهٔ ۱۸م [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1314 ـ بلوشه . . . : از سدهٔ ۱۸م تازه‌تر [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1315ـ براون ضمیمهٔ ۲۰۸ (سلطنی ۵۰) R . A . S . ص۱۹۴، نبشتهٔ ۱۲۱۲ [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1316 ـ آته ۲۰۰۱ : تاریخ یاد نشده [استوری، ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۱۸].

ترکیب و تحلیل = المسائل‌العددیه

تسطیح = رساله در . . .

ناشناخته .

1317ـ آصفیه ۱۴ : تاریخ یاد نشده [آصفیه ۱: ۸۱۰ ـ استوری، نسخه‌های خطی ۴ : ۵۱] .

تشریح الاعمال = تشریح در پرکار متناسبه

ازمحمد زمان اسطرلابی مشهدی در«پرکار متناسبه». از نگارنده دو گفتار در این باره در دست هست : ۱ـ در یك مقدمه وشش مقاله ۲ـ در یك مقدمه و سه مقاله و یك خاتمه .

آغاز : (سه مقاله) دررفراید مقصودی که غواصان تفکر از بحار تدبر درکف آید... حمد و سپاس معبودیست. **آغاز** (شش مقاله) مقدمه درتعریف پرکار متناسبه وشناختن خطوط و نقاط و علاماتی که در آن منقوشست .

1318ـ **سپهسالار** ۵۵۸/۱: نسخ سدهٔ سدهٔ **۱۱** (۶پ-۷۱پ) دریك مقدمه وشش‌مقاله آغاز برابر نمونهٔ۲ [ف سپهسالار ۳: ۴۳۸]

1319 ـ **سنا** ۲۲۴۶ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در نسخه از نگارنده یاد نشده ولی دردیباچه‌ایکه درهامش آمده نوشته : نگارنده محمد زمان مشهدی مؤلف « تحفهٔ سلیمانی » و یاقاسم‌علی وبنام «معارج‌السماء» است. گفتاریست در یك مقدمه و سه مقاله ، آغاز برابرنمونه ۱ [نسخه‌ها ۲ : ۲۲۴] . و **فیلم** آن دردانشگاه ۱۷۵۶ هست [فیلمها :۲۵] .

1320 ـ **مجلس**۳۴۵۴ : نستعلیق شکسته سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه، نام نگارنده‌دردیباچه آمده [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

تشریح الحساب

ازمحمد علی ملقب به‌نظام‌الشریعهٔ کرمانی گزارشی است از «خلاصة الحساب» شیخ بهائی (م ۱۰۳۰) گزارشی است آمیخته ، در آغاز پاره‌ای از متن را میاورد سپس آنرا ترجمه میکند و آنگاه بگزارش آن میپردازد . **آغاز:** الحمدلله‌الذی منه المبدء والیه المآب ، والذی هو سریع‌الحساب (ذریعه) .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۸۸ و۷ : ۲۲۴ و ۱۳ : ۲۳۴،۲۲۷ ـ ف. مشار عربی : ۳۳۴ .

1321ـ نوشتهٔ محمود بروجردی، محرم **۱۳۳۱** [ذریعه ۴ : ۱۸۸] .

تشریح در پرکار

گفتاریست در یك مقدمه و سه مقاله و یك خاتمه ، نام نگارنده از نسخهٔ رضوی پاك شده فهرست نگار مینویسد : شاید از عبدالعلی بیرجندی (م ۹۳۴) و یا از غیاث‌الدین جمشید کاشانی(م ۸۳۲) باشد. ولی‌گویا هیچیك درست نباشد و همان « تشریح الاعمال » محمد زمان اسطرلابی باشد. **آغاز :** شکر و سپاس بیقیاس خالقی را که آفرینندهٔ فلك دوار .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۸۸ .

1322 ـ **رضوی** ۳۹ ریاضی : نسخ محمد طاهر حسینی**۱۰۶۷** ، با حاشیه‌هایی از قاسمعلی‌قاینی بخامهٔ‌همو، وقف۱۱۶۶ آغاز برابر نمونه ، و در دوائر استخراج خط نصف النهار که رسم نشده پایان می‌یابد ، ۱۵۴ گ ۱۷ س [ف . رضوی ۳ : ۳۱۲] .

تشریح فی علم التسطیح

از طاهر الحسینی .

1323 ـ **علیکره** ، سبحان الله ۵ : تاریخ یاد نشده [استوری ، نسخه‌ها ۴: ۵۱].

تضعیفیه = رسالهٔ ...

از شیخ زاده ابواسحاق فرزند عبدالله‌خادم برهانی کوبنانی ، از سدهٔ نهم ، گفتاریست در تضعیف واحد بعدد بیوتات عرصهٔ شطرنج ، تاریخ انجام در نسخه ۲۴۱۷/۶ دانشگاه ج

۸۶۸/۲ و در نسخهٔ ۱۰۵ علی اصغر مهدوی شعبان ۸۹۱ یاد شده است . **آغاز :** در عالی مجلس پادشاه جهان پناه فلك عنایت ، خورشید رای ، کیوان جاه ...

1324 ـ **دانشگاه** ۲۴۱۷/۶ : بخامهٔ نگارنده ، باتاریخ نگارش و نوشتن ج۲/**۸۶۸** (ص ۴۳۷ ـ ۴۸۱) آغاز برابر نمونه(دیده‌شود: تألیفیه:1246) [ف. دانشگاه ۹ :۱۰۵۵] .

1325ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵/ ۲۳۵۷۰ Add : باتاریخ رجب**۱۰۱۴** دردفتر (۱۰۳ـ ۱۰۴) . **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۴۵۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۴] .

1326 ـ **اصغر مهدوی** ۱۰۵/۵ : نستعلیق **۱۱۰۵** تا ۱۱۰۹ در دفتر ، تاریخ نگارش در فهرست ۸۹۱ یاد شده [نسخه‌ها ۲: ۱۰۵] .

تقریر التحریر

از ابوالخیر محمد التقی فرزند محمد فارسی ، از سدهٔ دهم .

بنگرید: ذریعه۴: ۳۶۶ـ گاهنامه س۱۳۱۰: ۸۹ .

1327 ـ **حیدرآباد** ، راجه سیدمهدی نمرهٔ ۶ : [ذریعه ۴ : ۳۶۶] .

تقریر التحریر = تقریب التحریر

از خیرالله خان فرزند لطف‌الله مهندس فرزند احمد. ترجمه‌ایست از «تحریر اقلیدس» ساختهٔ خواجه‌نصیرالدین‌طوسی، که بسال ۱۱۴۶ ق = ۱۷۳۱ م. در روزگار محمد شاه نگاشته است . در پانزده مقاله . آنه نام کتاب را «تقریرالتحریر» آورده است ولی محمدعلی فرزند نگارنده درمقدمهٔ آن «تقریب‌التحریر» آورده است (بینش) **آغاز :** شکر است خدای را که از اوست ابتدا و بسوی اوست انتها .

1328 ـ **آنه**، ۲۲۶۰: نبشتهٔ ۱۱۹۴ق ۱۷۸۰ م . [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۱۴].

1329ـ **ملك** ۳۶۴۲: نستعلیق بی‌تاریخ ، درفهرست ازسدهٔ **۱۱** یاد شده‌که‌گویا۱۲ باشد ، آغاز برابر نمونه ، ۲۵۹ گ ۲۱ س [ف. ملك ، فارسی : ۱۶۱] .

تقریر التحریر

از تقی‌الدین ابوالخیر محمد فرزند محمد فارسی ازسدهٔ دهم ، در ذریعه از نگارشات او «تحریر اثولوجیا» و «تحریر اصول اقلیدس» و «تهذیب الاصول» و چلبی از«صحیفة النور» او در حکمت که اصول اقلیدس و مجسطی و ریاضیات را دربردارد یادکرده است .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۲۰ و ۳ : ۳۷۷، ۳۸۱ و ۴ : ۳۶۶ ـ گاهنامه س۱۳۱۰ : ۸۹ کشف‌الظنون ۲ : ۱۰۷۶ .

1330 ـ **فیض آباد** راجه سید محمد مهدی ، ۶ : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۴ :۳۶۶]

تلگراف = قواعد تلگراف

از میرزا عبدالغفار منجم باشی اصفهانی (۱۲۵۹-۱۳۲۶) بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ۱۳۱۳) بدستور اعتضادالسلطنة در آن آمده : تا از برای اهالی تلگراف خانجات دستوری باشد . پس از ذکر مقدمات ریاضی و هندسی لازم جدولهای طول‌وعرض جغرافیائی شهرهای ایران وفاصله‌ها وبهای تلگرافها را آورده‌است تاریخ نگارش بایستی پس۱۲۷۵ که سال تأسیس تلگراف در ایرانست باشد. **آغاز:** الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی . و بعد ، چون رأی منیر داری جهان .

بنگرید : مؤلفین مشار ۳ : ۸۹۱ـ المآثر والاثار : ۱۹۲ ـ مرآت البلدان ۲ : ۲۵۴ .

1331 ـ **سپهسالار** ۲۷۵۷ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان « تلگراف » یاد شده است [ف . سپهسالار ۳ : ۵۰۲] .

1332 ـ **مجلس** ۲۱۵۰ : نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان «قواعد معموله در تلگراف خانه‌ها » یاد شده [ف. مجلس ۶ : ۱۱۸] .

1333 ـ **مجلس** ۷۶۵ : نسخ تاریخ یاد نشده، در فهرست بعنوان «رساله در قواعد تلگراف » یاد شده ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲ : ۴۸۲] .

تنقیح الاعداد و ترقیة الاضداد

ازمحمد یوسف‌رزمی رومی، درماده تاریخ سازی، در یك مقدمه و سه فقره و یك خاتمه . **آغاز:** اول آله، اول‌الاولین، لااله‌الله، حمدی چون زبرحروف کلمات ربانی .

1334 ـ **ملك** ۸۷۳ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، بنام امیرشایسته‌خان، ۱۴۳گ ۱۰س [ف. ملك ۱۶۷] .

توضیح الاشکال = شرح تحریر اقلیدس

از ملا مهدی فرزند ابی‌ذر نراقی کاشانی درگذشتهٔ ۱۲۰۹ (دیده شود : انگشت شماری از او ۱۳۸) ترجمه‌ایست با فزونیهایی از « تحریراقلیدس» از خواجه نصیرالدین طوسی (م ۶۷۲) و ازوست « اگر : ۱۳۷ » که آن نیز تحریر و ترجمهٔ « الاکر » خواجه است . وحاشیه‌ای براین‌کتاب هست‌که بعنوان «حاشیهٔ توضیح‌الاشکال» خواهد آمد . **آغاز :** سپاسی‌که مهندسان کارخانهٔ ابداع از تقریر او قاصر ند، محاسبان دفتر ... مهدی‌بن ... چنین نگارش مینماید .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۳۶ و ۱۱۹ : ۱۰۳ و ۱۳ : ۱۴۲ ـ هدیةالاحباب: ۱۸۰ـ فوائدرضویه ۶۶۹ـ مؤلفین مشار۶: ۳۶۰ـ روضات‌الجنات ۴۳۷ .

1335 ـ **سپهسالار** ۵۴۵: نسخ ۳ذیقعدهٔ **۱۲۶۹**، نسخه بپایان مقالت ششم پایان یافته، آغاز برابر، ۲۲۹گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۳: ۵۲۷] .

1336 ـ **سپهسالار** ۵۴۶ : نسخ سدهٔ **۱۳**، پایان‌افتاده، ۲۰۷گ۱۹س [ف. سپهسالار ۳ : ۵۲۷] .

1337 ـ **دانشگاه** ۴۶۷ : نسخ از نویسنده‌ای نادان، آغاز برابرنمونه. ۱۸۸گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۴ : ۸۶۸] .

توضیح البیان فی تسهیل الاوزان

از ملا حبیب‌الله فرزند علی مدد ساوجی کاشانی (۱۲۶۲ ـ ۲۳ج۲/ ۱۳۴۰) درمقادیر و اوزان، درسه مقدمه و سه مقصد ویك خاتمه، و هریك درچند فصل، که درشعبان ۱۲۹۴ به‌انجام رسیده ودر۱۳۱۳ درتهران بچاپ رسیده است. **آغاز:** الحمدلله الموفق للصواب... اما بعد چنین گوید احقر خدام شرع.

بنگرید : ذریعه ۴: ۲۹۱ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۴۸۷ ـ ف. مشار : ۴۵۷.

1338 ـ **قاهره، دارالکتب** ۴۴۷۹س: حاج محمد حسن کاشی **۱۲۹۸**، آغاز برابر، ۲۵۱گ ۱۵س [مخطوطات ۱ : ۱۰۵].

1339 ـ **کاشان** ، کتابخانهٔ آثار ملی ۳۱۴ : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۵] .

توضیح المطالب

از میرزا ابوطالب فرزند میرزا بیگ موسوی فندرسکی، نواده میر فندرسکی، که بروزگار صاحب «ریاض» میزیسته، ترجمه و گزارشی است از «خلاصة الحساب» شیخ بهائی، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷–۱۱۰۵). **آغاز:** حمد و سپاس بیحساب وعدد جناب مقدس اسرع الحاسبین را.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۱۷۷ و ۴ : ۴۹۸ ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۷۲ – سرگذشت بهائی، نفیسی : ۱۰۰.

1340– دانشگاه ۱۱۷۴ : نسخ محمد صادق فرزند عبدالمحمد نوری ناحیه‌ای **۱۲۵۲** ۱۹۵ گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۷۲].

تیسیر المطلوب فی اعمال الجیوب

از حافظ احمد فرزند محمد تلمستانی. **آغاز:** حمدله. والصلاة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله و اصحابه اکرمین.

بنگرید: ترجمهٔ استوری، بینش، نسخه‌ها ۴ : ۵۱.

1341– آصفیه ۱۵۸: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۷۵گ ۱۰س [ف. آصفیه، عثمان علی ۱ : ۶۵۹].

ج

جامع بهادری = مفاتیح الرصد

از ابوالقاسم مشهور به غلامحسین فرزند فتح محمد کربلائی جاونپوری، بنام و برای راجه احتشام الملك صادر جنگ بهادرخان، بسال ۱۲۴۸ نگاشته و در ۱۲۵۰ در کلکته چاپ شده است. درشش خزینه : ۱– هندسه و اشکال آن ۲– نور و آینه و صورتها ۳– حساب مفتوح ومجهول ۴–مسائل دشوار مرکبه (مساحت) ۵– هیئت ۶– زیج و تقویم. **آغاز:** عنبرین طرازیکه از نوك خامهٔ وجدان برسطح قرطاس.

بنگرید: ذریعه ۵ : ۴۳ – ف. مشار : ۴۶۶ – استوری ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۳۸ – مؤلفین مشار ۴ : ۶۸۴.

1342– ملك ۳۴۰۷ : نستعلیق خوش میرزا محمد علی قاینی (سید الفلاسفة) سدهٔ **۱۳** زرین، تنها بخشی از آن است درکسور عشراتی [رؤیت].

1343– ملك ۳۲۵۵ : تاریخ یاد نشده [ف. ملك، فارسی : ۱۷۵].

جامع الحساب

از خواجه نصیرالدین محمد طوسی ۶۷۲ درسه مقاله، وهرمقاله بچندفصل، ظاهراً بمانند «ضرب و قسمت» اوست ولی عین آن نیست، و بنظر نمیرسد که ترجمهٔ «جوامع الحساب» عربی او باشد (بینش). **آغاز:** این مختصریست در علم حساب و هندسه که جهت دوستی تألیف کرده میشود، مشتمل برسه مقاله.

بنگرید: ذریعه ۵ : ۲۴۹ – ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۰.

1344 – 1345 – 1346 – کپورت هله K. Halah : استوری از سه نسخهٔ کپورت هله یادکرده، یکی از آنها نوشتهٔ **۱۱۶۰** ق است [نسخه‌ها ۴ : ۲۱].

جامع شاهی

در ستاره شناسی، ازابوسعید احمد سجزی فرزند محمد، م. ۴۷۷ (هدیة‌العارفین) بگفتهٔ محمد قزوینی ۲۹ کتاب از او درکتابخانه‌های اروپاهست ازآن میان ۱۵ کتاب که مجموع آن‌را «جامع شاهی» گویند درموزهٔ لندن هست .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۵۹ـ کاهنامه۱۳۰۷ ۱۱۷ ـ چهار مقالهٔ عروضی ، حواشی قزوینی ۱۹۹ ، ۲۰۱ـ هدیة‌العارفین ۱ : ۸۰ ، ۲۵۱ تاریخ ریاضی دکتر مصاحب : ۲۷۳ .

1347ـ **مجلس** ۳۶۱ فیروز: نسخ خوب رجب ۷۷۷ (پایان مقالهٔ سیم). نسخه‌مقالهٔ پنجم سیم، وچهارم‌است باعنوانهای باب، نسخه ترجمه را نمی‌ماند ، رحلی قطور [رؤیت] .

1348ـ **فرهاد معتمد** ۱۱ : نسخ سدهٔ ۸ ـ ۹ محمد طاهر فرزند زین العابدین منجم یزدی. نسخه عربیست و جز ش ۴۸۴ دانشگاه است [نسخه‌ها ۳ : ۱۶۹] .

1349ـ **دانشگاه** ۴۸۴ نستعلیق ذیقعدهٔ ۹۹۶ ، مقاله ۳ و ۴ و ۵ کتاب است (۱ پ ـ ۱۴۷پ) **آغاز:** مقالت‌سیم ازکتاب جامع‌شاهی چون بزرگترین حالها که درعالم کون و فساد واقع میشود درجایهای دیگر میباشد که آفتاب بر او حرکت می‌کند و . . . حوادث بزرگ ازآن پیدا میکند [ف. دانشگاه ۴ : ۸۷۰] .

0000 ـ **مجلس** ۱۷۴ : نسخ ، تاریخ یاد نشده. یازده کتاب است: ۱ـ رسالة‌الافلاك بطلمیوس ۲ـ تحصیل‌القوانین الاستنباط الاحکام ۳ـ الزیجات فی‌استخراج الهیلاج ۴ـ منتخب کتاب المواليد ۵ـ جوامع تحویل سنی‌المواليد ۶ـ کتاب المزاجات ۷ـ الاسعار ۸ـ الاختیارات ۹ـ منتخب من‌کتاب‌الالوف ۱۰ـ کتاب المعانی فی‌احکام النجوم ۱۱ـ کتاب‌الدلائل. درفهرست آمده شاید این نسخه همان «جامع شاهی» باشد بانقصان چهار رساله . [ف . مجلس ۲ : ۹۴] نسخه اگر «جامع شاهی» باشد عربی آنست .

جبر ومقابله و قواعد استخراج مجهولات عددیه

ازملك محمد فرزندسلطان حسین‌اصفهانی مجاز از علی کرکی در۹۸۴ (ذریعه۱ : ۲۲۳) این گفتار مانند دنباله‌ایست برای «حساب» قوشچی، در دوفن : ۱ـ درجبر و مقابله ، در یك مقدمه وهفت فصل ۲ـقواعد معینه‌که بهریك از آن استخراج بعضی مجهولات توان کرد ، هفت‌باب، درفصل ۶ فن یکم میگوید دلایل اینها در شرح رسالهٔ بهشتی مرقوم گردید . **آغاز:** الحمدلله الملك‌العلام والصلاة علی... اما بعد، برارباب دانش واصحاب بینش مخفی نیست .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۲۳ و ۵ : ۸۸ .

1350ـ **دانشگاه** ۸۵۲/۲ : نستعلیق، باتاریخ ۹۹۹ در دفتر (۲۶پ ـ ۳۴ر) ، تنها پنج فصل ازفن یکم را دارد، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۸۷۴] .

1351 ـ **نجف** ، شیخ قاسم محیی‌الدین جـامعی : نوشتهٔ نصیر الدین محمد فرزند ابی‌الشرف،۱۲ذیقعدهٔ ۱۰۱۰، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۵ : ۸۸] .

1352ـ **الهیات** ۲۵۱/۲ د : نستعلیق شمس الدین فرزند مظفر فرزند حسین فرزند سلطان‌محمد نیشابوری، ۱۰۱۹. باحاشیه‌هایی به‌نشانی: شرح بهشتی‌مصنف(۳۳۲پ‌ـ۳۵۸پ) [ف . الهیات ۱ : ۲۶۸] .

1353 ـ **مجلس** ۶۵۹۴/۴۰ فهرست نشده: نستعلیق باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر(ص۳۷۱ ـ ۳۹۰)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1354ـ سپهسالار ۱۵/۲۹۱۱: نوشتهٔ ۱۰۹۳: تا باب ۵ از فن دوم را دارد (ص۶۴ـ ۷۰) [ف. سپهسالار ۴ : ۲۷] .

1355 ـ رضوی ۶۴ ریاضی : نسخ اسماعیل فرزند پرویز، ۱۰۹۶ ، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۳ : ۳۲۰] .

1356ـ دانشگاه ۴۴۱۷/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ـ۱۲ (ص۱ ـ ۵۲) [ف. دانشگاه۱۳ : ۳۳۷۹] .

1357ـ دانشگاه ۵۹۷/۶ : نستعلیق محمد باقر فرزند محمد حسین حسینی منجم ، شعبان ۱۲۵۷ درسپاهان ، (۸۰پ ـ ۱۰۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۸۷۴] .

1358ـ قاهره، دارالکتب ۹۱زکیه فارسی : تاریخ یاد نشده (گ ۱ ـ ۴۴)، آغاز برابر، درفهرست بعنوان «شرح جبر ومقابله» قوشچی یاد شده [مخطوطات ۱ : ۳۳۲] .

جبر و مقابله

ازقاضی‌القضاة محمد نجم‌الدین‌خان ثاقب فرزند محمد حمیدالدین کاکوروی ، از سران کاکوری، درگذشتهٔ ۱۳ع‌۲/۱۲۲۹ در بنارس هند. او دوقسمت از فتاوی عالم‌گیری‌را بفارسی برگردانیده، و گفتاری کوتاه در تاریخ «سال شماری هندی نگاشته‌است، (استوری) و اوجز ثاقب هندی است که پدر او حمیدالدین فرزند ملامحمد غوث، معلم اورنگ زیب (۱۰۶۹ ـ ۱۱۱۸) بوده است (ذریعه) گفتاریست به نظم باگزارش و شواهدی به‌نثر در میانه‌ها ، که با «خلاصة الحساب» شیخ بهائی درکلکته ۱۸۱۲م بچاپ رسیده است. **آغاز** : ای آنکه مراست ذهن ثاقب .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۸۳ ـ صبح گلشن ۹۶، ۱۴۳ ـ استوری، ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۳۵ـ لغت نامهٔ دهخدا : ثاقب ـ فرهنگ سخنوران : ۱۲۱ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۵۴۷ .

1359 ـ بوهار ۲۲۳ : نوشتهٔ گویا ۱۲۲۷ [نسخه‌ها ۴ : ۳۶] .

1360ـ علیگره، سبحان‌الله ۱: نوشتهٔ ۱۲۴۹ق (نسخه‌های خطی سبحان‌الله ص۲۱ ش ۱) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۶] .

1361ـ لاهور، دانشگاه‌پنجاب: نوشتهٔ ۱۲۵۶ق (۳OCM/۱۰مه ۱۹۳۴م ص۱۰۱ [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۶] .

1362ـ کورزون Curzon ۵۷۹: نسخه نوترازسدهٔ۱۹م است [نسخه‌ها ۴:۳۶].

جبر و مقابله

ازخواجه نصیرالدین محمد طوسی (۱۱ج ۵۹۷/۱ ـ ۱۸ ذیحجهٔ ۶۷۲)، نیمهٔ نخستین آن بکوشش اکبر دانا سرشت از روی نسخهٔ مؤرخ ۹۶۹ در ۱۳۳۵خ چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۷ و ۹ : ۱۱۹۸ ـ ف. مشار : ۴۷۹ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۷۳۰ ـ هدیةالعارفین ۲ : ۱۳۱ـ کتابشناسی ده ساله : ۲۲۲ .

1363ـ دانشگاه ۲۴۵۲/۶: نستعلیق یوسف فرزند یادگار گیلانی لنگرودی ۹۶۹ برای سیف‌الله فرزند قاضی علی منجم روزگار شاه تهماسب درمدرسهٔ یوسفیهٔ مشهد (ص۱۴۱ـ ۱۴۹) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۸۳] .

جبر و مقابله

ناشناخته، در دوفن : ۱ـ درجبر ومقابله در شش‌فصل ۲ـ درقواعد درچهارباب: خطائین اعداد متناسبه، عکس مسائل مختلف . **آغاز** :

مقدمه درتعریف "علم جبر ومقابله و شرح الفاظ مستعمله دراین علم بدانکه علم جبر و مقابله

1364- **دانشگاه** ۳۳۳۷/۱۱ : نستعلیق صدرالدین‌محمد جنابذی ج ۱/۱۱۲۲ درهرات (ص ۱۹۰-۲۰۳) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۳]

جبر و مقابله

ناشناخته .

1365- **آصفیه** ۱۲۴ : نبشتهٔ **۱۰۸۸** (ف. آصفیه ۱ : ۸۰۸) [استوری، ترجمهٔ بینش نسخه‌ها ۴ : ۴۷] .

جر الاثقال

شاید گرفته از « معیار العقول » ابن سینا باشد، و شاید از شیخ علی حزین لاهیجی در گذشته دربنارس هند ۱۱۸۱ . **آغاز:** حمدله . اما بعد، این رساله ایست مشتمل برچند باب . باب اول ذکر نامهای آلات جرالثقیل .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۹۴ و ۹ : ۲۳۵ - ف. دانشگاه ۳ : ۹۵۱ - آتشکدهٔ آذر: ۳۷۱

1366 - **سپهسالار** ۵۵۵/۵ : نوشتهٔ ۲۳ج۱۹۴/۲ **(۱۰۹۴)** (۵۰ر - ۶۲ ر) [ف سپهسالار ۴ : ۲۹] .

جر الاثقال = حیل

ترجمه‌ایست از « حیل » ابوالعز (المعز) فرزند ابی‌بکر فرزند اسماعیل خوزی ملقب به بدیع الزمان در فن جرثقیل (نسخهٔ ۷۱۲ سپهسالار). ترجمه در یك مقدمه و شش نوع و هر نوع در چند شکل و هر شکل در چند فصل نخستین نوع آن درعمل بنکام است. مترجم در صفحهٔ عنوان نسخه ۷۰۸ سپهسالار محمدبن داود علوی شادآبادی یاد شده . ابن یوسف در « شرح دیوان خاقانی » نگاشتهٔ شاد آبادی که پس ازسدهٔ هفتم وگویا درسدهٔ دهم میزیسته، بدین ترجمه نیز اشاره‌کرده است .

بنگرید : ف. مجلس ۳ : ۴۹۳ .

1367- **سپهسالار** ۷۰۷ : نسخ سدهٔ **۱۱** ازپایان اندکی نسبت به (سپهسالار ۷۰۸) کم دارد ، افزوده‌هایی برآن نیز دارد . **آغاز :** شیخ ابوالعز بن اسماعیل‌زرادخوزی (ده) رئیس اعمال و بدیع الزمان بود چنین گوید : که تفحص کردم از کتابهای متقدمان و علمای متأخران، ۱۶۴گ ۱۹س [ف . سپهسالار ۴ : ۳۵۷] .

1368- **سپهسالار** ۷۰۸ : تاریخ یاد نشده، آغازآن برابر با س۱۶روی برگ شمارهٔ ۷۰۷ سپهسالاراست، دربالای برگ ۲۸مترجم بنام یاد شده، (۲۷ر-۲۵۹پ) [ف. سپهسالار ۴ : ۳۵۸] .

جر الاثقال

ناشناخته .

1369- **ملك** ۵۷۵۰ : نسخ سدهٔ**۱۰-۱۱** گفتاریست در ۵ باب : ۱- نام آلات جرثقیل ۲- شرح آلات در پنج فصل ۳- در اینکه این آلات سه‌گانه را چون ازقوه بفعل باید آورد ، در سه‌فصل ۴- ترکیب این‌آلات بایکدیگر در چهار فصل ۵- انجام کتاب ومعانی پراکنده . آغاز دردیباچه افتاده است و انجام آن بمانند (سپهسالار : ۷۱۵) است۱۶گ ۱۶س [رؤیت]

1370- **ادبیات** ۱۹۷/۱جوادی: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** ، درفهرست آمده بفارسی وسپس بعربی : ۱- کتاب ابلونیوس فی‌البکرات ۲ - المقالة الثانیةمن‌کتاب ایرن المخانیقی فی‌رفع الاشیاء الثقیلة [ف. ادبیات ۳ : ۳۳] .

1371- **سپهسالار** ۷۱۵/۱ : نسخ سدهٔ

۱۲ (۱پ-۱۹پ) شمارهٔ بابها وفهرست مطالب بمانند (ملك ۵۷۵۰)، **آغاز:** حمدله. امابعد بدان ایدك‌الله تعالی فی‌الدارین که در شعبهٔ از شعب دانش چند فایده یافت نشود که در علم جرثقیل [ف. سپسالار ۴ : ۳۱] .

1372 ـ **سپهسالار** ۷۱۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، گفتاریست در چهار باب و هر یك در چند فصل گویا برای دارالفنون قدیم از فرانسه بفارسی درآمده باشد. **آغاز:** این رساله ایست در علم جر اثقال و مشتمل بر [ف. سپهسالار ۴ : ۳۰] .

1373 ـ **مجلس** ۲۴۲۱/۱۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳**، درفهرست گلچین آمده: «رساله درآلات جرثقیل» [نسخه‌ها۵ : ۱۷۸] .

جرالاثقال = معیار العقول

الجعفریة فی المسائل الحسابیة = جعفریهٔ حساب

از قوام الدین حسین فرزند شمس الدین محمد خفری ، بنام شاه سلطان جعفر. در یك مقدمه و پنج مقاله و یك خاتمه ، در حساب و جبر و مقابله و خطاین و مساحت . **آغاز :** حمد و ثنا خداوندیرا که وجود هر موجود از بحر جود اوست .

بنگرید : ذریعه۵: ۱۰۹ ــ ترجمهٔ استوری بینش، نسخه‌ها ۴ : ۴۷ .

1374 **نجف** ، شیخ هادی کاشف‌الغطاء : نوشتهٔ شرف الدین علی فرزند جمال الدین مازندرانی‌ازدانشمندان سدهٔ **۱۱** که بسال ۱۰۶۳ از شولستانی اجازه گرفته است ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۵ : ۱۰۹] .

1375 ــ **یزد** ، سریزدی ۸۱/۳ : سدهٔ **۱۱** ، در فهرست بعنوان « جعفریه » یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۴۲۷] .

1376 ـ **قاهره، دارالکتب** ۹۱ زکیه ترکیه و فارسیة : بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، در فهرست « جعفریهٔ حساب » از قوام الدین جعفری ! آمده است [مخطوطات ۱ : ۱۱۳].

جوامع العلم

ازمحمد فرزند رضاالکاظم طبری نگارندهٔ «کلمات‌مخزونه» وجز آن درگزارش‌اصطلاحات پاره‌ای از مسئله های مهم ریاضی و هیئت مانند شکل قطاع (بند ۱۰۷) و شکل مغنی ابونصر عراق (بند ۱۰۸) و شکل ظلی بوزجانی (بند ۱۱۰) و جز اینها در صد وپنجاه بند ، که در ۱۴/۱۲۶۳ نگاشته است. **آغاز:** حمدله ... پس چنین گوید محمدبن. . . که بنا بخواهش بعضی از دوستان .

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۱۱۹ .

1377 ـ **دانشگاه** ۸۲۲ : نستعلیق پنجشنبهٔ غرهٔ ج۱/**۱۲۶۴**، بافهرست ۱۴۹ بند ۹۵گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۴ : ۸۷۹] .

1378ـ **تهران** ، آقای حسن نراقی : نوشتهٔ محمد فرزند محمد باقر کاشانی، دوشنبهٔ ۲۵ع۲/**۱۲۸۲** همراه «شرح خلاصة البهائیة» بعربی ازهمو. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۴۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۰] .

جیب ترتیب

از سید محمد فرزند محمد، ملقب به سید منجم (بنگرید : لطایف‌الکرام در بخش ستاره شناسی). **آغاز :** ربنا افتح بیننا و بین قومنا بالحق وانت خیرالفاتحین. چنین گوید . . . محمدبن محمد الحسینی المدعو بسید منجم .

1379 ـ مجلس ۲۹۲۵/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص ۹۰ ـ ۱۰۲)]ف. مجلس ۱۰ : ۳۲۸[.

جیب و ظل

از میرزا سید محمد علی فرزند اسماعیل بیرجندی قاینی اصفهانی در گذشتهٔ ۱۳۰۵ ، استاد ریاضی در تهران . در بارهٔ جیب و ظل بروش ستاره شناسان باستان و امروز ، در یك مقدمه و سه باب: ۱ـ درتعدیل مابین السطرین ۲ـ معرفت جیب وسهم ۳ـمعرفت ظل. **آغاز:** حمدله . و الصلاة و السلام علی مرکز دائرة الرسالة ... اما چنین گوید احقر .

1380ـ دانشگاه۴۶۲: نستعلیق شکستهٔ خوش، نسخهٔ اصل وخامهٔ خود نگارنده، عکس نگارنده درآغاز چسبانیده شده، ۷۵گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۴ : ۸۵۲] .

چهل سئوال = اربعین

در این رساله پاسخ دادن به چهل پرسش ریاضی را بی‌آنکه بقواعد جبر و مقابله واربعهٔ متناسبه رجوع شود تعلیم داده است . بروش پرسش و پاسخ. **آغاز:** این‌رساله مشتمل است برچهل سئوال، چون از هر کسی هر کدام را بپرسند درجواب مبادرت نماید .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۳۵ و ۵ : ۳۱۵.

1381ـ سپهسالار ۶۳۱/۳ : نستعلیق ۱۲۵۴/۲ع۲۰ ، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «اربعین» یاد شده [ف . سپهسالار ۳ : ۹۵] .

1382 ـ رضوی ۹ ریاضی : تاریخ یاد نشده، وقف ۱۱۶۶، آغاز برابرنمونه، در فهرست بعنوان « اربعین » یادشده [ف. رضوی ۳۰۲:۳] .

ح

حاشیه بر اشکال التأسیس

متن از قاضی الرومی ، حواشی از محمد (عبدالله انوار) . متن «اشکال‌التأسیس» در ۳۵ شکل ازاشکال‌اقلیدس‌است‌که ازشمس‌الدین‌محمد سمرقندی درگذشتهٔ نزدیك ۶۰۰ بعربی است ، گزارش‌آن از قاضی زاده رومی است که بسال ۸۱۵ ساخته . وگویا این همان حاشیه‌ای باشد که فصیح‌الدین محمد در محرم ۸۷۹ بنام امیر علیشیر نوایی ساخته است . **آغاز :** نحمدك یا من‌رفع علم‌العلم فارتفع نورا وشرح حکم‌الفکر

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۱۰۵ـ ذریعه ۱۳ : ۹۲ ، ۹۳ .

1383ـ تهران، ملی ۵۸۲/۷ف: نسخ ۱۱۰۹ (ص۲۲۴ ـ ۲۶۶) ۲۶س، [ف . ملی ۲ : ۸۳] .

حاشیه بر توضیح الاشکال

توضیحاتی‌است‌در بارهٔ «توضیح‌الاشکال۱۵۴» ملامهدی نراقی . **آغاز :** که بعضی از اشکال تحریر اقلیدس دراینجا مندرج است، تحریررا قطب‌الدین معروف بعلامهٔ شیرازی هوهو فارسی نموده است. وبعدازآن جناب آخوند ملامهدی نراقی فارسی کرده .

بنگرید : هدیة‌العارفین ۲: ۴۰۶ـ ذریعه ۱۱ : ۱۰۳و۱۳۰ : ۱۴۲ ـ ف. دانشگاه ۴ : ۸۶۸ـ روضات الجنات:۴۳۷ ـ هدیة‌الاحباب ۱۸۰ .

1384ـ سپهسالار ۱/ ۵۴۹ : نستعلیق ۱۲۵۵ (۲پ ـ ۸ر) ۱۵س [ف. سپهسالار ۴: ۱۶۳] .

حدایق الدقایق

منظومه ایست در شانزده اصل در معما : ۱ـ حساب جمل ۲ـ ارقام بروج ۳ـ کواکب ۴ـ ایام ۵ـ هندسه ۶ـ سال وماه ۷ـ لغت ۸ـ تجنیس و تصحیف ۹ـ در نسخهٔ ادبیات نیست. ۱۰ـ اجزاء ۱۱ـ تشبیهات ۱۲ـ تصغیر ۱۳ـ اسقاط ۱۴ـ ضد ونقیض ۱۵ـ جذروکعب ۱۶ـ رعایت ترتیب. درپایان نام **قاسم** که بایدسراینده باشد و تاریخ سرودن آمده است : چهارم بود ازذیحجه آن روز ـ که کردم ختم این نظم دل‌افروز خردزین نکته‌گر حرفی بخواهد ـ زتاریخش چو قاسم خیره مانده . **آغاز :** بنام آنکه داد ازلوح انشا ـ خرد را خطهٔ ملك معما .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۵۷ .

1385ـ ادبیات ۳/ ۱۰۷ د : نستعلیق زین حسینی ، ۱۸ع۱/ ۸۲۲ (۱۲۵ـ۱۳۸ر) ۱۳س [ف . ادبیات ۱ : ۲۰۵] .

حساب = رساله در ...

منسوب به‌شیخ بهائی (م ۱۰۳۰) (بنگرید: حساب میرزا محمدطاهر وحید) . **آغاز :** حمدله اما بعد ، این کتاب مشتمل است بر سه مقدمه در حساب اهل هند و آن (؟) مشتمل بر مقدمه و دوباب ، مقدمه در صور اعداد مراتب .

بنگرید : استوری ، ترجمهٔ تقی بینش ، نسخه‌ها ۴ : ۳۰ .

1386ـ معارف (ملی) (۳/ ۱۳۱۷) : نستعلیق خوب، همراه «منظومه‌ای در جبر» بخامهٔ میرزا باقر تفرشی ، در ۲۳ شوال ۱۲۷۰ در تهران ، نام بهائی بخامهٔ نویسنده درپایان آمده [ف . معارف ، جواهر کلام ۲ : ۹۴] .

حساب

ازمیرزاجعفرخان‌مشیرالدوله فرزند محمد تقی‌خان وزیرعباس میرزا در تبریز ، که بسال ۱۲۳۰ بلندن رفته وسپس بوزارت خارجه‌رسیده ودر ج۲/ ۱۲۷۹ در گذشته است . بنام محمد شاه قاجار ، بسال ۱۲۶۲ ، در یك مقدمه وشش باب و یك خاتمه نگاشته است . ودر دیباچه‌از (مهندس‌خانه)ای‌که در دارالخلافهٔ تبریز بنیان گذارده یادمیکند. **آغاز:** حمدوسپاس بیقیاس شایستهٔ واحدیست معبود .

بنگرید: ذریعه ۷ : ۵ ـ مجلهٔ یادگار س۲ ش ۶ : ۴۳ ـ ف. مشار : ۵۶۱ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۳۰۰ .

1387 ـ مجلس ۲/ ۵۲۱۰ : نستعلیق، با تاریخ ۲۶ ذیحجهٔ ۱۲۷۳ دردفتر بهمین‌خامه آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده [رؤیت] .

حساب = رساله‌ای درعلم ...

از حسن‌تونی .

1388ـ کپورتهله Kapurthalah نوشتهٔ ۱۱۶۰ [استوری، ترجمهٔ بینش : ۴۹] .

حساب

گویا از حسن فرزند حرث خیوقی ، که بتأیید (سلطان عادل خوارزمشاه) نگاشته است و بگفتهٔ فهرست نگار فاضلیه این سلطان باید همان اتسز پسر قطب‌الدین نوشتکین درگذشتهٔ ۵۲۱ باشد .

1389ـ فاضلیه ۳۵ ریاضی : نسخ‌کهن شایدبخامهٔ نگارنده ۲۵ ذیحجهٔ ۳۳ (شاید ۵۳۳) درفهرست‌عربی یادشده [ف. فاضلیه ۱: ۲۵۸] .

حساب

از سید حسین قدس شریفی ملقب به فهیم السلطان فرزند سید تقی معروف به مستوفی، زاده در ۱۲ ذیقعدهٔ ۱۳۰۸ ق باقواعدی درجذر وکعب و در پایان برگرداندن ماه و سالهای خورشیدی وقمری بیکدیگر. این کتاب در صد صفحه بچاپ رسیده است (ذریعه).

بنگرید: ذریعه ۷: ۷ ـ استوری، ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۴۴ .

1390ـ قم، سید شهاب‌الدین تبریزی: سدهٔ ۱۴ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

حساب = رساله در ...

از حسین فرزند عزالدین عشاقی، دریك مقدمه ونه‌قاعده: مقدمه در اسامی اعداد. نام نگارنده وفهرست با بهادردیباچهٔ نسخهٔ ۳۲۰۹ ملك آمده است. **آغاز:** چنین‌گوید بندهٔ ضعیف خاکی ... عشاقی، این‌رساله در بیان‌ضرب و حسابست، مشتمل مقدمه ونه قاعده.

1391ـ ملك ۳۲۰۹/۲: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ (۵۰ پ) تنها دیباچه را دارد [رؤیت].

الحساب = مختصر فی ...

از (خیرالدین) خلیل فرزند ابراهیم نگارندهٔ «مفتاح کنوز ارباب قلم ومصباح‌رموز اصحاب رقم» و «مشکل‌گشا». گفتاریست در حساب و شاید یکی از دو کتاب یاد شده باشد (استوری).

بنگرید: کشف‌الظنون ۲: ۱۷۷۰ ـ ترجمهٔ استوری، بینش، نسخه‌ها ۴ : ۲۵ .

1392ـ استانبول، اسمی‌خان سلطان ۲۹۴ : تاریخ‌یاد نشده، باعنوان «مختصرفی الحساب» [نسخه‌ها ۴ : ۲۵].

1393ـ اسعد افندی ۳۱۵۸: تاریخ یادنشده، باعنوان «رسالة‌فی‌الحساب» [نسخه‌ها ۴ : ۲۵].

حساب = رسالهٔ ریاضی وحساب

از سلطان‌قاجار، سیف‌الدوله‌سلطان‌محمد میرزافرزند فتحعلی شاه‌قاجار، زاده‌در۱۲۲۷ چهارمین رساله از مجموعه رسایل او بنام «ملوك الکلام» است.

بنگرید: ذریعه۹ :۴۵۹ـ مجمع‌الفصحاء ۱ : ۳۱ـ ناسخ‌التواریخ چ ۱۳۳۷: ۳۲۳. مؤلفین‌مشار۳: ۳۵۲ـ مرآت‌البلان ۳ :۱۵۱.

1394ـ دانشگاه۴/۲۷۳۹: نسخ‌میرزا محمد باقر فرزند زین‌العابدین‌حایری‌یزدی، گویا **۱۲۸۲** (ص ۳۳۳ ـ ۳۳۹) ضمن «ملوك الکلام» او [ف.دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۸].

حساب = رساله‌ای در ...

از میرزا محمد طاهروحید قزوینی فرزند میرزا حسین‌خان قزوینی، متخلص به‌وحیدوزیر شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) در گذشته پس۱۱۱۱ یا۱۱۱۲، درسه مقاله: ۱ـ حساب اهل هند دریك مقدمه ودو باب. مقدمه درصور اعداد (بنگرید: حساب منسوب به‌شیخ بهائی)

آغاز: حمدله. صلاة. امابعد، این‌کتاب مشتمل است برسه مقاله، مقالهٔ اول در حساب اهل‌هند و آن مشتمل است بر مقدمه و دو باب مقدمه دربیان صوراعداد.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۶۶ـ تذکرهٔ نصر آبادی: ۱۷ـ مجمع‌الفصحاء ۲: ۵۰ ـ تذکرهٔ حسینی: ۳۵۹ ـ تذکرهٔ شوشتر: ۱۳۹ . دانشمندان آذربایجان: ۸۰ ـ مؤلفین مشار ۳: ۵۹۱ ـ تذکرهٔ خوشنویسان: ۱۱۷ـ تذکرهٔ سرخوش: ۱۱۹ـ ادبیات ایران ۴ : ۱۷۵ .

1395ـ مجلس ۲۱۷۳ : نسخ، غرهٔ ع ۱ ۹۹۹، آغاز: حمدله. . . ۹۸ ص ۱۵س [ف . مجلس ۶ : ۱۱۱] .

1396 ـ مجلس ۲۱۳۶ : تحریری ، ۱۲۱۶، آغاز : الحمدلله الذی یحاسب، ۱۴۲ ص ۱۳س [ف. مجلس ۶ : ۱۱۰] .

1397ـ مجلس ۱۵/ ۲۷۶۷: نسخ ۱۲۳۷ (۳۸۸-۴۱۲) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۱۸۴] .

حساب = رساله‌ای در علم . . . =

میزان الحساب

ازملاعلی قوشچی، علاءالدین فرزندمحمد م۸۷۹، همان (زبدة الحساب = میزان الحساب) درسه مقاله : ۱ـ حساب اهل هند دریك مقدمه و دو باب ۲ـ حساب اهل تنجیم ، در مقدمه و شش باب ۳ـ مساحت ، در مقدمه و سه باب ، که در ۱۲۸۰ با این عنوان چاپ شده است . **آغاز** : حمدله ... این کتاب مشتمل است به سه مقاله ، اول درحساب هندوان.

بنگرید: ف. مشار:۱ ۵۶۱ـ ریحانة الادب ۳ : ۲۳۵ ـ از سعدی تاجامی: ۴۱۸، ۴۴۸. هدیة الاحباب : ۲۲۱ـ هدیة العارفین ۱ :۷۳۶ مؤلفین‌مشار۴: ۳۷۴ ـگاهنامه ۱۳۰۷: ۱۲۸ـ استوری ۲ : ۹ ـ معجم المطبوعات : ۱۵۳۰ .

1398ـ بادلیان W. ۱۴/۵ : نوشتهٔ محمد فرزند حبیب‌الله حسنی حسینی منجم ، ۱ ذیقعدهٔ ۹۳۲ میزان الحساب است دردومقاله فیلم آن دردانشگاه ش۱۴۴۲هست [فیلمها:۱ :۶۰۱].

1399ـ سورزون Curzon ۵۷۰ : نبشتهٔ ۹۵۸ق ۱۵۵۱ م [استوری نقل ازایوانف ش ۸۹۶، نسخه‌ها ۴ : ۲۴] .

1400 ـ موزهٔ آسیائی لنینگراد ۱۸۵۹ : نبشتهٔ ۹۷۹ق ۱۵۷۱م [نسخه‌ها ۴: ۲۴ ترجمهٔ استوری] .

1401ـ بلوشه ۲۳۶۵ : نبشتهٔ ۹۸۴ ق ۱۵۷۶م [نسخه‌ها ۴ : ۲۴] .

1402ـ همدان مدرسهٔ غرب همدان ۲/ ۱۳۶ با تاریخ ۱۰۰۶ در شمارهٔ پسین آن بعنوان «میزان الحساب» یادشده [نسخه‌ها ۵: ۳۵۹].

1403 ـ رضوی ۷۷ ریاضی : نستعلیق ۱۰۲۰، آغاز برابر ، مبحث ابعاد اجرام را ندارد، ۴۷ گ ۱۵س [ف. رضوی۳ : ۳۲۳].

1404 ـ رضوی ۷۶ ریاضی : نستعلیق محمد رفیع، ۱۰۳۱ ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، ۴۶ گ ۱۹س [ف . رضوی ۳ : ۳۲۳] .

1405ـ ملك ۳۲/ ۴۱۳۷: محمدشریف مروی، ۱۰۴۲(۲۱۰پ ـ ۲۱۴)، آغازبرابر نمونه، درنسخه‌ازنگارنده نامبرده نشده[رؤیت].

1406ـ الهیات ۳/ ۵۵۵د: نوشتهٔ ۱۴صفر ۱۰۴۴(۸۹پ-۱۲۹ر)[ف. الهیات۱ :۳۲۷].

1407ـ دانشگاه ۱۳۱۹: نستعلیق رفیع فرزند محمدحسن قاینی، ذیحجهٔ ۱۰۸۱، ۹۷ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۴:]

1408ـ شیراز، خانقاه احمدیه ۲/ ۲۰۷ نوشتهٔ ۱۰۹۰ ، در فهرست بعنوان « میزان الحساب» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۲] .

1409ـ الهیات ۳/ ۵۲۴ د : سدهٔ ۱۱، بخشی ازآنست (۷۱ ر ـ ۷۵ر) [ف . الهیات ۱ : ۴۸] .

1410ـ ملك ۳۲۰۹/۱ : سدهٔ ۱۱ ، آغاز برابر، درنسخه ازنگارنده نامبرده نشده (۱پ ـ ۵۰پ) [رؤیت] .

1411ـ مشهد، کاظم مدبر شانه‌چی: سدهٔ ۱۱، آغاز وانجام افتاده [نسخه ها ۵ :۵۸۸].

1412ـ ملك ۳۲۲۵/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ـ۱۲، آغاز برابر (۱پ ـ ۲۳ر) [رؤیت]

1413ـ مشهد ، کاظم مدبر شانه چی : سدهٔ ۱۱ـ۱۲، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها : ۵ : ۵۸۸] .

1414ـ سلطنتی کپنهاك: ش ۲دفتر مؤرخ ۱۱۶۰ است [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۳].

1415ـ مجلس ۳۱۱۷/۴ : شکسته نستعلیق ابراهیم نمارستاقی ، دوشنبهٔ ۱۳ج۲/ ۱۲۱۳ بدستور عباسعلی نوری (ص ۲۷۳ ـ ۳۷۲) ، از کتابهای ملك الشعراء، در فهرست کتابخانه ازنگارنده‌ای ناشناس، ودر نسخه‌ها از قوشچی یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۰ ـ ف . مجلس ۱۰ : ۶۸۵] .

1416ـ فرهادمعتمد ۱۱۵/۱: نوشتهٔ چهار شنبهٔ صفر۱۲۲۳، درفهرست آمده: رساله درحساب و هندسه ازقوشچی (؟) [نسخه‌ها ۳: ۲۲۶] .

1417ـ الهیات ۳۳۹/۱ د : شکسته نستعلیق محمد فرزند محمدباقر کاشانی، ۱۲۹۴ (۲پ ـ ۴۰پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۸۱] .

1418ـ رضوی ۷۲ ریاضی : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه و انجام افتاده.

1419ـ رضوی ۷۵ ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر وپایان نونویس، ۴۰ گ ۱۵س [ف. رضوی ۱ :] .

حساب = رساله در . . .

از قاسم اسیری اصفهانی، که در پنجشنبهٔ نیمهٔ ج۲/ ۹۰۰ دربغداد بانجام رسیده است . دریك مقدمه وسه مقاله و یك خاتمه: مقدمه در تبیین وتعریف حساب ومقدماتی ازهندسه، درسه فصل. مقالهٔ ۱ ـ تقسیم عدد و خواص آن، دو فصل ۲ـ ضرب و نسبت و قسمت و تضعیف و تنصیف و جمع و تفریق و جذر و کعب ، هشت فصل ۳ـ مساحت ، ده فصل . خاتمه در اعداد متناسبه و مسایل مختلفه، دو فصل. دیوانی در دارالکتب قاهره هست که سراینده قاسم اسیری اصفهانی درگذشتهٔ ۱۰۱۰ یاد شده‌است. **آغاز:** بدان حاسبك الله حساباً یسیرا وضاعف فی المیزان جمیع ضروب... که این رساله‌ایست در بعضی مسایل حساب .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۵ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۱ .

1420ـ دانشگاه ۴۲۵۷ : نستعلیق نگارنده ، ج۲/۹۰۰ در بغداد ، نام نگارنده وتاریخ انجام درپایان نسخه آمده‌است، ۷۲گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۲۷].

حساب = رساله در . . .

از ابو اسحاق غیاث الدین محمد عاشقی کرمانی ، از منشیان و محاسبان روزگار شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) و بنام همان شاه و خواجه عبدالقادر کرمانی فرزند خواجه عبدالرشید. و ازوست: سیاق، تدارك السموم .

بنگرید: عالم‌آرای عباسی : ۱۶۷ـ مجلهٔ ادبیات تهران س ۱۲ : ۳۵۵ .

1421ـ مجلس: شماره وتاریخ یادنشده ازکتابهای ملك الشعراء بهار [ف . مجلس ۹ : ۸۵] .

1422ـ مشهد، مدرسهٔ میرزاجعفر: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۶۶۹] .

حساب

از قاضی زادهٔ رومی ، صلاح‌الدین موسی فرزند محمد فرزند محمود همکار غیاث الدین

جمشید درپژوهشهای ستاره شناسی در سمرقند، درگذشتهٔ میان ۸۳۰ (سال نگارش مفتاح‌الحساب او) و پیش از ۸۴۱، وگفتهٔ چلپی ۸۱۵ درست نیست. **آغاز:** ثنای بی‌منتها خداوندی راست.

بنگرید: هدیة‌العارفین ۲ : ۴۸۰ ـ کشف الظنون ۱: ۱۰۵ و ۲ : ۱۸۱۹ ـ ریحانة الادب ۳ : ۲۱۵ ـ هدیة الاحباب : ۲۱۵ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۳۴۶ ـ رجال حبیب‌السیر : ۱۱۷ .

1423 ـ **رضوی** ۹۴ ریاضی : تاریخ یاد نشده، وقف ملامحمد کاظم، ۶ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۳ : ۳۲۹] .

حساب

ازلطف‌الله حسینی، که بروزگارشیخ بهائی (م ۱۰۳۰) میزیسته، گفتاریست درحساب که از روی «خلاصة الحساب» استادش نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله المحمود .

بنگرید: ذریعه ۷: ۷ ـ ترجمهٔ استوری، بینش، نسخه‌ها ۴: ۳۰ .

1424 ـ **رضوی** ۹۷ ریاضی: نستعلیق ابوعلی پسرمحمدداود حسینی **۱۱۰۵**، ۵۳ گ ۱۴ س [ف. رضوی : ۳۳۰] .

حساب = مختصر درعلم . . .

از محمود فرزند محمد فرزند قوام قاضی والشتانی، معروف به محمود هروی، نگارندهٔ «غیاثیه» بفارسی و «اشکال التأسیس» بعربی. گفتاریست درحساب دریك مقدمه و دو مقاله. **آغاز:** سپاس و ستایش حضرت پروردگار، و درود برخلاصهٔ نتیجهٔ هفت و چهار .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۷۴ ـ کشف‌الظنون ۲: ۱۲۱۳ ـ ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴: ۲۴ .

1425 ـ **بادلیان** ۱۵۲۵/۵ : نوشتهٔ نیمه‌های محرم **۸۶۲**، ضمن مجموعه (۱۱۳ پ ـ ۱۳۳ پ) [نسخه‌ها ۴ : ۲۴] و **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۳].

1426 ـ **پاریس** P.۱۶۹/۲ : نستعلیق تاریخ یاد نشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۷۷۵ و ۹۱۶ هست [فیلمها ۱: ۵۳۸ و ۵۴۸].

حساب

منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی، در گذشتهٔ ۶۷۲، ونباید از او باشد. دریك مقدمه و سه فن ویك خاتمه: ۱ـ درحساب ۲ـ هندسه (مساحات) ۳ـ جبر ومقابله، و این نیز درسه مقاله . در دیباچه از استاد خود منصور یاد میکند، و در پایان تاریخ انجام نگارش ۹۵۰ (ضعیف) یادشده، پس شایدنگارنده ازشاگردان غیاث‌الدین منصور درگذشتهٔ ۹۴۸وشاید شمس‌الدین خفری درگذشتهٔ ۹۵۷ باشد (عبدالحسین حائری). **آغاز:** حمد بیحساب مرخدایرا که بمقتضای حکمت کاملهٔ ازلی ماهیات ممکنات را ابداع .

بنگرید: ذریعه ۵ : ۸۷ و ۷: ۷ ـ احوال وآثار خواجه، مدرس رضوی : ۲۲۰ .

1427 ـ **سپهسالار** ۶۰۰/۵ : نستعلیق عبدالباری فرزندعطاءالله نوری‌نطنزی، **۱۰۳۵** **۱۰۳۷** (۹۸ پ ـ ۱۳۱ ر) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۴ : ۳۱۴] .

1428 ـ **مجلس** ۱۰۵ خویی : نستعلیق غرهٔ رجب **۱۰۹۰**، ۱۲۶ص ۱۴س، آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۷ : ۱۰۸] .

1429 ـ **مجلس** ۲۷۷۳/۵ : نسخ **۱۱۰۵-۱۱۰۶** (ص ۲۷ ـ ۱۰۱) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۲۱۰] .

حساب

ناشناخته. بااین عنوانها: معرفت ارقام، فصل در شناختن منازل اصفار، فصل در میزان هرعدد، فصل دراعمال کسور، فصل در تجنیس کسور، فصل دراعمال جذر برهان، فصل درحساب درج و دقایق. **آغاز:** حمدله . و صلی‌الله علی محمد... امابعد، این‌مختصریست درعلم حساب که بجهت کتابخانهٔ مرتضی اعلم... بگو نامش که رستی دین ودنیا را ـ مفاخرست بنامش چه جای القابست .

1430 ـ **ملك** ۶۳۱۷/۱ : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۰** (۱پ ـ ۱۴ر) [رؤیت].

حساب

ناشناخته .

1431ـ **دانشگاه** ۲۱۶۰/۹ : نستعلیق سدهٔ **۹** (۶۷پ ـ ۷۴پ هامش)، مقالهٔ نخستین و نه باب ازآن هست [ف. دانشگاه ۹:۸۵۴].

1432ـ **دانشگاه** ۴۷۲۲/۲ : نستعلیق **۱۰۱۶** (۳۱ـ۴۱). آغاز: بدانکه علم حساب علم بزرگواراست ... وما دراین‌کتاب ازنوادر وغرایب حساب‌چند مسئله‌یادکنیم [ف.دانشگاه ۱۴ : ۳۶۶۶] .

1433ـ **مجلس** ۲۳۷۳/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۲۲** (ص ۱ ـ ۳۶) [نسخه‌ها، گلچین المعانی ۵ : ۱۶۰] .

1434ـ **یزد**، جامع کبیر ۳۷۹۲/۱۱: باتاریخ **۱۰۸۴** دردفتر. گفتاریست دریك‌مقدمه وسه فن: فن۱ـ مفتوحات در دو مقاله ، یکم حساب هند درپنج‌باب، دوم حساب اهل تنجیم دریك مقدمه و چهار باب، فن دوم در یکصد و سه فصل . فن سوم گویا جبر و مقابله است که در مجموعه جدا قرار گرفته . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۶۳ هست [فیلمها۱ : ۶۹۸] .

1435ـ **مجلس** ۳۵۴۶/۲ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۰۹۱** (ص ۷ ـ ۲۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۲] .

1436ـ **حقوق** ۲۱۷/۸ج : نسخ سدهٔ **۱۱** (۱۸۷پ ـ ۱۹۱ر)، گویا بخشی ازکتابی است تنها ضرب وتقسیم‌را دارد. **آغاز:** الباب بباید دانست که مراتب اعداد سه است . آحاد و عشرات و مئآت. ودر پایان آمده : نقل من خطالمصنف دام ظله [ف. حقوق: ۹۶] .

1437ـ **ری**، عبدالعظیم ۲۳۸/۴: سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، از فصل دوم در تنصیف را دارد تا باب دوم در قسمت تنجیم ، گویا از قوشچی است [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۵].

1438ـ **مجلس** ۲۳۷۰/۴ فهرست نشده سدهٔ **۱۱** (ص۲۷ـ۱۰۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۰].

1439 ـ **موصل** ، مدرسهٔ حجیات ۲/ ۱۱۶ : گویا نوشتهٔ **۱۱۲۹** [ف . مخطوطات موصل : ۱۰۸] .

1440 ـ **تهران ، ملی** ۴۳/۲ف : نستعلیق بد **۱۱۳۶**، **آغاز :** این کتابی است مشتمل برسه‌مقاله. مقالهٔ اولی‌درحساب وهندسه وآن مشتمل است برمقدمه ودو باب. درفهرست آمده : تألیف گویا از سدهٔ **۱۲** [ف. ملی ۱ : ۳۲] . ولی شاید از علی قوشچی باشد .

1441ـ **مجلس** ۵۰۹۴/۳ فهرست نشده یکشنبهٔ ج۱/**۱۲۰۴** (۳۷رـ۴۴پ) گفتاریست درعلم محاسبه. **آغاز :** بدان و آگاه باش که در فرد یابرات، هرگاه مبلغی یامقداری نقدی یاجنسی [رؤیت] .

1442ـ **مجلس** ۲۹۴۵/۲ : نسخ ملا نظرعلی طالقانی، ج۱/**۱۲۵۷** ، (ص ۲۷۸ ـ ۲۸۱) گفتاریست کوتاه دربرخی از قاعده‌های

ضرب. **آغاز:** بدانکه انواع حساب چهاراست آحاد و عشرات و مآت والوف ، و بعد از این مذکور شود [ف. مجلس ۱۰ : ۳۷۷] .

1443ـ **ملك** ۳۲۲۴/۲ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۵** بهمین خامه در دفتر (۴۲ ر ـ ۱۱۲پ) . **آغاز :** اگر مخارج کسور بعضی متشارك باشد و بعضی متباین ، قاعده آنستکه [رؤیت] .

1444ـ **مجلس**۲۴۶۱/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۲** (ص ۱ ـ ۱۲۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۵] .

1445 ـ **تهران ، ملی** ۵۸۸/۲ : شکسته نستعلیق **۱۳۰۶** ، گفتاریست در اینکه چگونه میتوان عددی که در ضمیر دیگری‌است بدست آورد (ص ۸۷ـ۸۸) [ف ملی۲:۹۸] .

1446ـ **رضوی** ۳۳ اخبار : تاریخ‌یاد نشده، آغاز و انجام افتاده [ف . رضوی ۱ : ۳۳ اخبار] .

1447ـ **مجلس**۲۰۶/۲: نسخ، تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۲ : ۱۱۵] .

1448 ـ **مجلس** ۶۴۰/۹ : شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده، گفتاریست کوتاه در بیست و چهار باب [ف. مجلس ۲ : ۴۰۶].

1449ـ **سپهسالار** ۷۴۱۶/۳: تاریخ یاد نشده، (۸۶پ ـ ۹۲ پ) باب هشتم از یك کتابست درحساب فرائض. **آغاز :** باب هشتم درحساب فرائض. بدان . . . بدانکه فروض هشتگانه هریکی را مخرجهاست [ف. سپهسالار ۴ : ۳۱۶] .

1450ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۸۱/۱: نسخ، تاریخ‌یاد نشده، درفهرست آمده : حساب درسه مقاله، مقالهٔیکم درحساب اهل هند[نسخه‌ها ۵ : ۶۹] .

1451ـ **موصل** ، مدرسهٔ حجیات ۲/ ۸۵ : گفتاریست در حساب و هندسه [ف . مخطوطات، موصل : ۱۰۵] .

حساب اهل تنجیم

ناشناخته .

1452ـ **دهخدا** ۵۵/۳ : نوشتهٔ محرم **۱۲۷۲**، یادداشت ماننداست [نسخه‌ها۳:۳۶].

1453ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۵۳/۳ : تاریخ یاد نشده، گفتاریست در یك مقدمه و شش باب [نسخه‌ها ۵ : ۶۴] .

حساب جمل و جدول ستینی

دریك مقدمه و ده فصل. **آغاز:** حمدله . صلاة . . . این مختصریست در بیان حساب جمل و معرفت جدول ستینی، مشتمل بر. . .

1454ـ **ملك** ۳۲۰۷/۵ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۴۷پ ـ ۴۹ر هامش)، نسخه تنهاسه‌فصل را دارد [رؤیت] .

حساب جمل و جدول ستینی

1455ـ **تبریز، ملی** ۳۶۴۲ : نوشتهٔ حاج‌حسین‌فرزند حاج محمد، در**۷۸۰**[نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

حساب سیاق = سیاق

حساب ضرب و قسمت

ناشناخته .

56ـ1458ـ**مجلس**۰۰۰/۲:ازکتابهای مشکاة، با تاریخ ع۹۲۷/۱ درهرات دردفتر. گفتاریست دریك مقدمه و ده‌فصل ویك خاتمه . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۹۱۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۴۰]. سپس « ضرب و قسمت » دیگر در

تخمین یخ یخبندان و ربع گرفتن غله و خرمن غله . و دیگری «طریق قسمت آب از قلب».

1459ـ دانشگاه ۳۴۱۵/۷: نسخ گویا علی فرزند حسین، باتاریخ ۹۹۲ دردفتر (۵۱ پ ـ ۵۶پ)، نسخه ازباب دوم (در ضرب بر طریق یك‌دست) است، و(باب سیم آن دررقوم) و باب دهم (ضرب الالوف در الوف) است . انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۲۰] .

1460 ـ مجلس ۵۸۵۵/۸ فهرست نشده : نستعلیق نظام فرزند علیخان ساوه ، ۲۸ رمضان ۱۰۴۶ (ص ۶۳۲-۶۳۹). آغاز: الحمدلله حق حمده، والصلاة علی. . . امابعد، این رساله‌ایست مختصر در بیان حساب ضرب و قسمت . [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

1461ـ دانشگاه ۳۰۲/۶ : نستعلیق محمد کاظم محلاتی ، نزدیك ۱۱۱۱ (۱۳۱پ ۱۳۳ر)، گفتاریست دردوفصل. آغاز: الحمدلله ناظم نظام الوجود حمداً غیر معدود .

1462 ـ دانشگاه ۳۰۲/۷ : نستعلیق همان محلاتی ، نزدیك ۱۱۱۱ ، (۱۳۳ ر ـ ۱۳۴ر)، گفتاریست درپنج فصل تنها در ضرب آغاز: بدانکه انواع حساب پنج است، آحاد و عشرات [ف. دانشگاه ۴ : ۸۸۹] .

1463 ـ مجلس ۵۳۷۸/۵ : نستعلیق ۲۴ج۱/۱۲۵۵ (۵۵پ ـ ۶۲ر) . آغاز : رساله در ضرب و قسمت. بدان‌که انواع مراتب حساب چهار است ، آحاد و عشرات و مآت و الوف، بعد ازآن مکرر شود [رؤیت] .

1464ـ سپهسالار ۷۵۴۹/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۱۴پ ـ ۱۶ر)، در پنج فصل و تنها درعمل ضرب است. آغاز: ... انواع حساب چهار است : آحاد و عشرات و مآت و الوف [ف. سپهسالار ۴ : ۳۱۵] .

حساب ضرب و مضروب

از اسماعیل فرزند لطف‌الله باخرزی و ازوست: اختیارات وکتابی بنام «خلاصة الاسلام» درفقه که بشمارهٔ ۶۱۷۹ درملك هست. آغاز: حمدله. صلاة. بعد میگوید اسماعیل بن لطف‌الله باخرزی، که مراتب عدد چهاراست .

1465ـ ملك ۵۸۰۰/۴ : از سدهٔ ۱۲ (۲۸ر ـ ۳۰ر) [رؤیت] .

حساب ضرب و قسمت

از نجم الدین محمود فرزند عمر طیان ابرقوهی، درضرب و تقسیم و کیلها و مقیاسها، درآغاز ۱۷ بیت درسبب نگارش باتخلص طیانی سروده ، ودر آن از استادش شمس‌الدین منجم نامبرده و در پایان تاریخ انجام را ۸ ذیقعدهٔ ۷۰۸ یاد کرده است . آغاز : زهی خداوند کریم بزرگوار که داد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۵۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۳۶۰ .

1466ـ مجلس ۲۱۴۸ : نسخ خوب حسن فرزند یوسف فرزند داود علی‌انادی ، ذیقعدهٔ ۷۵۰، ۱۴۴ گ ۳۷س [ف . مجلس ۶ : ۱۱۷] .

حساب «الضرب والقسمة»

از خواجه نصیرالدین محمد طوسی ، در گذشتهٔ ۶۷۲. درسه مقاله، وهرمقاله مشتمل بر یازده فصل. (بنگرید : حساب :۱۶۵) آغاز: این مختصریست در حساب هند و غیره آن که تعلیق کرده میشود بنای آن برسه مقاله .

1467 ـ استانبول سرای ۳۲۲۷ : نبشتهٔ ۷۰۳ . [استوری، ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۲۰] .

حساب العقود = انگشت شماری

حساب فرایض = ارث

در بخش فقه خواهد آمد .

حساب کسور طسوج تا دینار

در شیوهٔ حساب طسوج و نشانهای بکار رفته در آن تا دینار. **آغاز:** ای خبیر دقایق دفتر – کسر مقدار را چنین بشمر – ربع یك دانك را طسوج بدان – طای خطی بود علامت آن .

1468– **مجلس** ۵۰۹۴/۴ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۴۷پ–۵۵ ر). [یاداشتهای هیئت مؤلفین] .

حساب منظوم

از خاوری . **آغاز :** بنام کردگار فرد بی‌زوج – که دایم بحر لطفش میزند موج .

1469– **تهران، موزه** ۴۳۳۰/۳۵: نسخ **۹۱۵** در سلطانیه ، [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۵] .
فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۳۴ هست [فیلمها ۱ :۶۲۷] .

حساب نامه

از امندکهان فرزند هیم‌راج کاتیه‌کو والیاری Amand Raj khanb ، Hem .

1470– **لاهور، دانشگاه پنجاب...:** تنها ۴ باب را دارد (۳۰CM /۱۰) مه ۱۹۳۴م [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۴۷] .

حل العقود فی شرح حساب الجمل والعقود

از شیخ یوسف فرزند محمد گیلانی، زاده در نجف ۱۲۹۱ . درشمارش باانگشتان ، حساب سر انگشتی ، و اسرار و معانی ابجد خطی . **آغاز:** الحمدلله الواحد الاحد .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۷۲ – مؤلفین مشار ۶: ۹۰۱– تاریخ علما وشعرای گیلان : ۱۱۰ .

1471 – **مجلس** ۷۶۱/۱ : نسخ و نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** وسپس «مختصر الجمل» از همو [ف. مجلس ۲ : ۴۸۰] .

خ

خزانة الاعداد

از عطاءالله ، و نمی‌تواند عطاءالله فرزند استاد احمد معمار لاهوری در گذشتهٔ ۱۰۵۹ باشد (رسالهٔ احمد معمار:۱۷۵) گفتاریست در حساب وجبر و هندسهٔ عملی ، در یك مقدمه و دو مفتاح و ده باب ویك کشکول ویك خاتمه، باماده تاریخ ۱۱۷۸. (استوری) . **آغاز :** الحمدلله الذی جعل الشمس ضیاء .

1472– **بمبئی، دانشگاه** ۱۷۰: تاریخ یاد نشده [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ :۳۴] .

خزانة العلم

از کانهجی کایسته عظیم آبادی پتنه‌ای Kanhji Kayasth در حساب و هندسه و هیئت که بسال ۱۲۲۹ ق در عظیم آباد پتنه نگاشته و به فرانس هاکنس (شایدها وکینس Hawkins) پیشکش کرده است . در یك مقدمه و ده باب و یك خاتمه (استوری) این کتاب بسال ۱۹۳۲ م در کلکته بکوشش دکتر ج. تایتلر Dr.j. Tytler و منصور احمد بردوانی بچاپ رسیده است . **آغاز:** حمدی چون مراتب عدد .

بنگرید : ف. مشار ، ۶۰۵ .

1473_ آنه ۲۲۶۱: نوشتهٔ **۱۲۳۰**ق . [نسخه‌ها ۴ : ۳۶] .

1474_ مجموعهٔ الیس Ellis۲۱۸: نوشتهٔ **۱۲۳۰**ق. [استوری ، نسخه‌ها۴: ۳۶] .

خلاصة الحساب

از ابن‌الحاج ابراهیم حسین‌الشریف.

1475_ موصل ، مدرسهٔ حجیات ۱/ ۶۰: نوشتهٔ **۱۱۸۰** [ف. مخطوطات موصل: ۱۰۳]

خلاصة الحساب

از محمد بابا کلان مفتی ، بدرخواست شاگردانی که علم فرائض میخواندند. **آغاز:** حمدله. اما بعد، میگوید بندهٔ ضعیف محتاج به رحمت پروردگار محمد بابا المشهو به کلان مفتی .

1476_ مشهد ، کاظم مدبر شانه‌چی ۲۵/۱ : نوشته در قزوین **۱۰۰۵** ، سپس «نان حلوا» است [نسخه‌ها ۵ : ۶۰۷] .

خلاصة الحساب

ازملا قطب‌الدین خسروشاه، که بروزگار امیرتیمور گورکان (م ۸۰۷) میزیسته و شاگرد شاه نعمت‌الله ولی (۷۳۰ _ ۸۳۴)، گفتاریست درحساب و مساحتها و مسائل گوناگون ریاضی بشیوهٔ پرسش وپاسخ، در یك مقدمه و دو مقاله و یك خاتمه ، که در دیباچه غزلی در ستایش مراد خود شاه نعمت‌الله ولی سروده است . **آغاز:** نحمدك یااسراع‌الحاسبین ، و نشکرك یامحاسب یوم‌الدین ... آنکه سبب وجود آدم همه اوست .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۲۴ .

1477_ مجلس ۴۷۴۹: نسخ **۹۴۶**، آغاز برابر نمونه ، ۱۳۲گ ۱۹س [رؤیت] .

1478_ رضوی ۴۹ ریاضی : نستعلیق **۱۰۳۴** آغازبرابر نمونه، ۱۰۷گ ۲۰س [ف. رضوی ۳ : ۳۱۶] .

1479 _ رضوی ۵۰ ریاضی : نستعلیق علی فرزند محمد صالح عاملی، **۱۰۵۹**، آغاز برابر نمونه، ولی دیباچهٔ آن کوتاهتر ازدیباچه ۴۹ رضوی است، ۱۴۸گ ۱۷س [ف . رضوی ۳ : ۳۱۶] .

1480 _ مجلس ۳۵۴۶/۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** ، باتاریخ **۱۰۹۱** در ش پیش از آن (ص ۲۳ _ ۵۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۲] .

خلاصة الحساب

ازملا نامی، نگاشتهٔ ۹۴۶، اگر بعربی نباشد.

1481_ تبریز، ملی ۳۴۰۲ : نوشتهٔ **۱۰۵۴** [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۴] .

خلاصهٔ راز

ازعطاءالله رشدی(رشیدی) فرزنداستاداحمد معمار لاهوری، برادر بزرگ لطف‌الله مهندس و برادر دیگرش نورالله معمار ، از خانوادهٔ معماران سبك مغولی هند . گفتاریست در حساب و اندازه‌گیری وجبر درده باب، باستایش از شاه جهان (۱۰۳۷_۱۰۶۹) و شاهزاده داراشکوه آغاز شده و بدو پیشکش شده است. در ده باب (استوری) **آغاز:** شکر بی‌حد بواحد ازلی .

1482_ بانکیپور...: نوشتهٔ **۱۰۹۷** ق (ف . بانکی‌پور ۱۷ : ۱۷۲۰) [نسخه‌ها ۴ : ۳۲] .

1483_ ریو . . . : نوشتهٔ **۱۱۳۰** ق (ف ریو۱ : ۴۵۱آ) [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۲] .

خلاصهٔ منصوری

از حسین فرزند علی فرزند شرف الدین مشهدی، درحساب و هندسه .

1484 ـ مجلس ۱/۳۹۴۶ فهرست نشده : نوشتهٔ ۹۵۷ (ص ۱ ـ ۱۲۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۸].

خلاصهٔ هاشمی

ازآقاهاشم شاه، درهیئت وستاره شناسی‌که بسال۱۳۱۳ق در بمبئی بچاپ سنگ رسیده‌است.

بنگرید : ف . مشار : ۶۱۶ ـ استوری ، ترجمهٔ بینش ـ مؤلفین مشار ۶ : ۷۵۷ .

1485ـ آصفیه ۲۶۳ : تاریخ یادنشده (ف. آصفیه ۱ : ۸۱۰) [نسخه‌ها ۴ : ۴۷].

خواص اشکال و اوفاق

1486 ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۱۰۹ : نسخ ۷۶۴ (۳۹۵پ ـ ۴۰۳) . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۶۲(آ) و ۴۶۳ (ب) هست [فیلمها ۱ : ۴۸۷] .

خواص اعداد = اعداد

خواص عدد

ازلطف‌الله مهندس فرزند استاد احمدمعمار لاهوری ، از خاندان معماران سبك مغولی هند نگارندهٔ «مختصر» درگزارش «خلاصة الحساب» و ترجمهٔ فارسی «صورالکواکب» عبدالرحمان صوفی، و«سحرحلال» دراخلاق‌که بسال۱۰۷۰ ساخته است. واین گفتاریست در چهار مقاله .
آغاز : الحمدلله . . . می‌گوید فقیر لطف‌الله متخلص به‌مهندس .

1487ـ حیدرآباد، کتابخانهٔ سعیدیه نوشتهٔ ۱۱۳۰ ق (ریو ۲ : ۱۴۵۱آ) [استوری ترجمهٔ بینش ، نسخه‌ها ۴ : ۳۴] .

۵

درة المساحة

از غیاث‌الدین علی فرزند علی امیران سپاهانی حسنی یاحسینی، که «دانشنامهٔ جهان» را بسال ۸۷۱ (یا۸۷۹) و «اسرار الحروف» و « تدبیر نامه » را بسال ۸۸۴ نگاشته است . گفتاریست در اصول هندسه و مساحت که به‌درخواست نظام‌الدین درویش علی وزیر برای تعلیم معماری بنام شهاب‌الدین خواجگی وبنام ابوالفتح سلطان محمود غازی شاهنشاه ایران و توران (تیموری ۸۹۹ ـ ۹۰۰) دریك‌مقدمه دراصول‌مساحت وچهارمقاله: ۱ـ مساحت‌سطوح مستوی ۲ ـ سطوح کروی ۳ ـ سطوح نامنتظم ۴ـ سطوح‌اجسام جامد،ویك‌خاتمه‌درچند قاعده درجبر. **آغاز :** بندگی حقیقی علیم حکیم را

بنگرید : ذریعه ۸ : ۴۶ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۲۳ـ استوری ، ترجمهٔ بینش .

1488ـ ایوانف‌کرزون Curzon ۵۷۲ : نبشتهٔ ۹۵۳ق ۵۴ گ [استوری، نسخه ها ۴ : ۲۶] .

درج الجواهر و برج الزواهر

در یك مقدمه و سه قسم ، و هرقسم درچند قاعده، وهرقاعده درچند فصل ، دراندازه‌گیری سطوح‌واجسام، اندازه‌گیری‌زمین، آب‌رودخانه ها و جزآنها، برای فخرالدولة والدین حسام المسلمین پهلوان‌جهان، (بگفتهٔ بلوشه‌اسفهسالار محمد پهلوان جهان در گذشتهٔ ۵۸۱ فرزند

شمس الدین ایلتکز . که گویا درست نباشد) (استوری) . **آغاز :** سپاس و ستایش خدایرا جل‌جلاله که وجود جهان ازآثار .

1489ـ **پاریس** P.۱۶۹/۷: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ازسدهٔ **۱۷**م تازه‌تر. **فیلم**آن در دانشگاه ش۷۷۵ و ۹۱۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۸ و ۵۴۸] استوری به‌نقل از بلوشه ج ۲: ۷۷۲ مینویسد از سدهٔ ۱۷م تازه‌تر . **آغاز :** و بعد، این مختصریست در علم مساحت نام او درج‌الجواهر...که ازبهر خزانهٔ [نسخه‌ها ۴: ۴۶] .

1490ـ **مجلس** ۵۳۷۸/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۵۴** در دفتر (۶۳ ر ـ ۷۹ ر) ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده [رؤیت] .

دستور الحساب یا الحساب

از اندرمن (حصاری) که در دهلی بسال ۱۱۸۰ نگاشته است (بااینکه ماده تاریخ آن: کلدستهٔ دانشوری برابر ۱۰۹۰ است) . دریك مقدمه و ده مقاله و یك خاتمه . **آغاز :** حمد بیعد ذات ایزدی را که صورت .

1491ـ **بانکی‌پور** : نبشتهٔ **۱۱۸۶** ، رجب چهاردهمین سال زمامداری شاه عالم ۲۱۷ گ (ف. بانکی‌پور۱۱ :۱۰۳۷) [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۴] .

دستورالحساب یا الحساب

از حکیم سراج‌الدین حسن، بسال ۱۲۵۰ نگاشته است .

1492ـ **آصفیه** ۲۰۷: تاریخ یاد نشده (ف . آصفیه ۱ : ۸۱۰) [ترجمهٔ استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۹] .

دستور حساب جلالی

از عمر عبدالعزیز، در چند مقاله ، مقالهٔ چهارم آن درچهارده باب : ۱ـ جمع وضرب و تضعیف ۲ـ در چاه کندن ۳ـ حساب صدقه و مسائل خرید و فروش ۴ـ بهرهٔ زنیکه سه‌شوی کرده ۵ـ عشار باج‌گرفتن ۶ـ ظرفیت حوضها و گودالها ۷ـ راه وراه‌پیما ۸ـ عصیرها وبخار شدن مقداری ازآن ۹ـ مسائل دربارهٔ درختان نخل ۱۰ـ غنایم لشکر ۱۱ـ قصبه‌ایکه در آب است ۱۲ـ مسائل آلیاژ ۱۳ـ مساحت شهریکه درحصار است ۱۴ـ تلاقی وآن سه قسم است.

1493ـ **مجلس** ۲۹۷۴ : نسخ ۹ج۲/**۱۰۱۷** ، تنها مقالهٔ چهارم است در چهارده باب درمسائل متفرقه ، ۲۸۸ ص ۱۷ س [ف . مجلس ۱۰ : ۴۲۲] .

1494ـ **قاهره، دارالکتب:** ۱ریاضة فارسی طلعت: نوشتهٔ عباس مشهور به‌محسن بن الصرفی تبریزی، ذیحجهٔ **۱۰۷۰** درچند مقاله و نسخه مقالهٔ چهارم آنست در مسائل متفرقه (گ۷۷ـ۱۰۱ مجموعه) [مخطوطات۱ : ۱۴۰] .

دفترداری = ذخیرة

دفترداری = سعادتنامه

دفترداری = فروغستان

دفترداری = فرهنگ . . .

دفترداری = مرآت سلیمانی

دفترداری = فلکیه

دفترداری و حساب = قواعد. . .

دوائر عظام

ناشناخته، درکیفیت نسبتها در دوائرعظام

آغاز: الحمدلله الذی جعل نسبة الانبیاء وسیلة النجاة. امابعد، بدانکه این رساله‌ایست در بیان.

1495ـ الهیات ۳/۱۸۵ب: نستعلیق ۱ شعبان **۱۰۶۷** (۴۳پ ـ ۴۷ر) ۱۷س [ف. الهیات ۱ : ۱۴۰] .

دوائر عظام = مختصری در بیان ...

گویا ازهمایون پادشاه مغولی هند، برای جلال‌الدین اکبر شاه . **آغاز :** جلایل محامد پادشاه حقیقی را سزد جل شأنه که دوایر افلاك برافراشتهٔ دست اوست.

1496ـ کابل، وزارت اطلاعات ۲۱۷ : ضمن کجکول (کشکول) مؤرخ **۹۴۹** [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۹] .

ذخیره = اوراجه = الرسالة المقصرة

درعلم سیاق، بنام فخرالوزراء میرزا محمد مهدی الحسینی، دریك مفرده درآداب اوراجه، وشعبه و دفعه و باب. دردیباچه نام کتاب نیامده و مینویسد : پیش از این باشارهٔ دوستی درسیاق رسالهٔ وجیزه‌ای نوشته بودم. **آغاز:** اول دفتر بنام ایزددانا... اوراجه نویس ضرب العیار معانی ثنای پادشاهی است. (بنگرید: سیاق، عاشقی) .

1497ـ دانشگاه ۳۳۳۷/۱۴ : گویا نوشتهٔ صدرالدین محمد جنابذی در هرات ، باتاریخ **۱۱۲۲** دردفتر (۲۳۲-۲۴۱) ، آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده : رسالهٔ سیاق یا الرسالة المقصرة . در یك مفرده در آداب اوراجه در سه شعبه، و دو حرف: ۱ـ درقرینه و اتصال و غیره در دو دفعه (و هریك دو باب) ۲ـ درآداب حساب نویسی، در دو دفعه (دفعهٔ دوم سه باب) و در پایان آمده تمت الرسالة المقصرة [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۳۲۴] .

1498ـ ملك ۴۷۱۹/۳۷ : شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۱۹۲** در دفتر (۱۳۷پ ـ ۱۳۸ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1499ـ مجلس ۵۳۷۸/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۰۴** دردفتر (۱پ-۲۱پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1500ـ الهیات ۹۹/۸ ج : نستعلیق محمد باقر فرزند فتحعلی ارغندی شیرازی ، **۱۳۳۹** (۱۹۱ر ـ ۲۰۰پ)، آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱ : ۱۵۴] .

1001ـ سپهسالار ۶۹۸/۳ : تاریخ یاد نشده (۵۸پ ـ ۷۸ر)، در دیباچه از کتاب «ذخیره» درسیاق یاد شده، آغاز برابر نمونه ، در یك مقدمه در آداب اوراجه و چند باب : ۱ـ ابواب المال ۲ـ تنقیح ارباب التحاویل و التحاصیل ۳ ـ اوراجه مؤدیان ۴ ـ تفادی و مساعده و سپرده ۵ـ قرینه و اتصال ۶ـ گوش و گوشواره ۷ـ آداب حساب ۸ـ ثبت واطلاق ۹ـ حشو و بارز، ودیگر اصطلاحات سیاق [ف سپهسالار ۵ : ۱۲۳] .

ر

ربع = رساله در معرفت . . .

ازعبدالقادرفرزند حسن رویانی، سدهٔ نهم (بنگرید تحفهٔ نظامیه درستاره‌شناسی) گفتاریست در هیجده باب : ۱ـ القاب ربع ۲ ـ ارتفاع گرفتن ربع ۳ـ معرفت ساعات از ربع ۴ ـ معرفت طالع از ربع ۵ ـ معرفت ارتفاع از طالع ۶ـ میل آفتاب و بعد کواکب ۷ـ معرفت صبح وشفق ازربع ۸ـ معرفت ظل از ارتفاع و

ارتفاع ازظل ۹ـ عرض بلد ۱۰ـ تقویم آفتاب ۱۱ـ معرفت طالع ازربع مخترع ۱۲ـمعرفت ارتفاع طالع از مخترع ۱۳ ـ تسویة البیوت ۱۴ـ معرفت مطالع البروج ... ۱۵ـ معرفت طالع سال ۱۶ـ ارتفاع قطب فلك البروج ۱۷ـ طالع‌زمان شهری‌که درربع نباشد ۱۸ـ معرفت سمت از ارتفاع، ربع سموت . **آغاز :** این مختصریست درمعرفت ربع‌مشتمل برهیجده‌باب که بنده ...

1502ـ **دانشگاه** ۳۵۱۹/۳ : نوشتهٔ ۲۵ شوال **۱۰۷۸** (۵۱پ ـ ۵۹ر) ، در نسخه تاریخ تولد نگارنده شب شنبهٔ ۲۷ شوال ۹۴۴ و طالع او یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۳۳] .

1503ـ **الهیات** ۷۱۰/۲ د : باتاریخ **۱۱۷۸** درپایان دفتر (۲پ ـ ۱۴۷ ر) ۲۱س [ف. الهیات ۱ : ۳۶۹] .

1504ـ **تهران، اصغر مهدوی** ۴۶۲/۳ : نستعلیق علی فرزند محمد رضا ۱۹ ذیحجهٔ **۱۲۹۹**، در فهرست نگارنده عبدالغفار یاد شده [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۸] .

ربع = رساله در معرفت . . .

1505ـ **قاهره ، دارالکتب** ۹۶۶ مجامیع‌طلعت: بی‌تاریخ، **آغاز:** این مختصری است درمعرفت ربع اسطرلاب [مخطوطات ۱ : ۲۵۶] .

ربع مجیب = رساله ربع عمل‌مجیب

از عطاءالله قادری ، که بروزگار برهان نظام‌شاه فرزند نظام (۹۹۹ ـ ۱۰۰۳) دریك مقدمه و بیست باب نگاشته است. **آغاز:** حمد متوافر و ثنای متکاثر شایستهٔ معبودیست که عادتش احسان و غفران .

1506ـ1508ـ **آصفیه**۷۲و۱۳۶و۱۶۹

سه نسخه هست هر سه بی‌تاریخ ، سومین مسودهٔ نگارنده است، و تاریخ نگارش نیز ندارد، این یکی ۴۴ گ ۱۷ س [ف . آصفیه، میرعثمان ۱ :۶۵۹] .

ربع مجیب = رساله در . . .

ازکاشف‌الدین محمد اردکانی **یزدی،** پدر شاه‌قاضی شیخ‌الاسلام اصفهان، که گزارش خود را بر «صحیفهٔ سجادیه» (در برخی ازاجزاء) در ۱۰۵۶ پرداخته است . گفتاریست در یك مقدمه و هیجده باب ویك خاتمه. خاتمه در رد «ربع‌مجیب» عبدالقادررویانی. **آغاز:** حمدله ... اما بعد چنین گوید ... کاشف‌الدین محمد اردکانی که چون اعمال نجومی‌که استعلامش .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۰۹ و ۹ : ۸۹۹ و ۱۱ : ۷۱ .

1509 ـ **ادبیات** ۱۵۹/۲۱ حکمت : نستعلیق ریز سدهٔ **۱۱** (نسخه ۱۶ باب بیشتر ندارد. انجام: باب شانزدهم درمعرفت ارتفاع قطب فلك‌البروج از ربع [ف. ادبیات ۲:۴۶].

ربع مجیب = ربع‌الدستور = رسالة فی‌معرفة المجیب

گویا ازمحمود فرزند محمد فرزند قاضی زادهٔ رومی در گذشتهٔ ۹۳۱ (فهرست رضوی) و نسخه‌ای دراین باره با همان سرآغاز نسخهٔ رضوی در (ملك: ۳۴۰۲) هست، دریك مقدمه و نوزده باب ویك خاتمه: مقدمه‌درتعریف ربع باب ۱ـ درگرفتن ارتفاع ۲ـ معرفت قوس و جیب وسهم ووتر ۳ـ ارتفاع‌آفتاب ۴ـ معرفت میل اول ومیل ثانی ۵ ـ عرض بلد ۶ـ معرفت ظل . . . ۱۹ ـ معرفت طالع و عاشر بروج .

خاتمه دراشیاء متفرقه. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل الشمس حرس من الکسوف شعاعه. . . اما بعد، فانی الفت من هذه الرسالة .

1510ـ **رضوی** ۱۰۱ ریاضی : نسخ عزیز فرزندمحمد، **۱۰۰۵**، آغاز برابر نمونه شمارهٔ بابها درفهرست یاد نشده،وقف‌ابن‌خاتون ۲۳،۱۰۶۷ گ۱۵ س [ف. رضوی ۳:۳۳۱].

1511ـ **ملك**۶/ ۳۴۴۲(؟): نوشتهٔ‌محمد مهدی فرزند محمد ربیع سمنانی ، **۱۲۲۸** ، آغاز برابر نمونه ، نسخه ۱۹ بابی [رؤیت]

1512ـ **سپهسالار**۶/ ۳۸۷۷ : نوشتهٔ دوشنبهٔ شعبان **۱۲۲۹** درمشهد (۵۳پ ـ ۶۰ر) آغاز برابر نمونه، دریك مقدمه و دوازده باب و خاتمه ، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف. سپهسالار ۵ : ۲] .

1513ـ **دانشگاه**۱۰/ ۲۳۷۱: نستعلیق محمد فرزند محمد صادق خوانساری، باتاریخ **۱۲۶۶** در دفتر (ص ۱۸۹ـ۱۹۷). درفهرست و دیباچه نسخه ۲۰ بابی یاد شده آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۷۱] .

1514ـ **رضوی** ۱۰۰ ریاضی: نستعلیق عبدالرحیم فرزند جمال محمد تاریخ یاد نشده وقف ابن‌خاتون **۱۰۶۷**، آغاز برابر نمونه ، ۱۴ گ ۱۹س [ف. رضوی ۳ : ۳۳۱] .

1515ـ **سپهسالار** ۶/ ۶۹۸ : تاریخ یاد نشده (۱۲۳ ـ ۱۲۷) آغاز برابر نمونه ، نسخه دریك مقدمه وهیجده باب‌است، درفهرست از نگادنده نامبرده نشده است [ف . سپهسالار ۵ : ۲] .

ربع مقنطر

ازنظام‌الدین حسن‌فرزند محمدنیشابوری مفسر، درگذشتهٔ۷۲۸(هدیة‌العارفین) (بنگرید: کشف‌الحقایق از همو) گفتاریست در یك مقدمه و ده‌باب و یك خاتمه .

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۷۲ـ صبح گلشن : ۵۲۹ ـ الکنی والقاب ۳:۲۱۲ـ مؤلفین مشار ۲:۶۳۸ـ هدیةالاحباب:۲۵۷ ـ هدیةالعارفین ۱ : ۲۸۳ .

1516ـ **رضوی** ۸۹ ریاضی : نستعلیق سید محمود، تاریخ یاد نشده، آغاز : حمدله ، در فهرست آمد : رساله در معرفت اعمال ربع مقنطر ازحسن محمد ۱۲گ۲۱س [ف. رضوی ۳ : ۳۲۸] .

رسالهٔ احمد معمار

درحساب، ازنادرالعصر استاد احمدمعمار لاهوری ، در گذشتهٔ ۱۰۵۹ . استوری از این استاد وسه پسراستاد اوبنقل ازمقالهٔ سیدسلیمان ندوی مطالبی یاد کرده است. سه پسراو: عطاء الله رشیدی (یارشدی)، لطف‌الله مهندس، نورالله معمار. و پسر بزرگ لطف‌الله بنام امام الدین ریاضی‌فرزندلطف‌الله درگذشتهٔ۱۱۴۵،ودیگری خیرالله مهندس‌فرزند لطف‌الله. وپسراین‌یکی بنام محمدعلی فرزندخیرالله فرزندلطف‌الله،این‌مقالهٔ سلیمان ندوی مأخذ اصلی مقاله‌ایست بعنوان : یك خانواده از معماران مغولی بخامهٔ محمد عبدالله جغتائی در «مجلهٔ فرهنگ اسلامی ج ۱۱ ۹ ـ ۲۰۰» مؤرخ اوریل ۱۹۳۷م (استوری ، ترجمهٔ بینش) .

1517ـ **علیگره** ، سبحان‌الله ۳ : نبشتهٔ **۱۷۳۶** م (کذا) ۳۷ گ [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۱] .

رسالهٔ ریاضی

ناشناخته .

1518ـ **دانشگاه**۴۰/ ۲۴۰۱: نستعلیق

رضا فرزند موسی کشمیری سدهٔ **۱۱** در طوس (۳۵۹ – ۳۶۵) آغاز افتاده . [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۲۱] .

رسالهٔ فلکیه = فلکید

الرسالة المقصرة = ذخیره

الرسالة المقصرة = سیاق

رسم مجسمات متشابه وقطع زاید

از حیدرقلی فرزند حسینقلی بیات نیشابوری (بنگرید : اشکال بیضی : ۱۳۴) ، در هندسه که در۱۲۹۴ بانجام رسیده است. **آغاز :** اما بعد ، این رسالهایست در معرفت قطع زاید و تحصیل دوخط وسط بین دوخط معلوم .

1519ـ **مجلس** ۱۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** همراه « قبله نما » و جدول طول و عرض شهرها [ف. مجلس ۲ : ۹۶] .

رسم دوایر

دو گفتاراست یکی در رسم دوایر سموت بر صفایح اسطرلاب و دیگری در رسم دوایر زرقالی .

1520-1521ـ فرهادمعتمد ۳۹۳ / ۱۱۷ : نوشتهٔ ذیقعدهٔ ۱۲۶۴ ، دوگفتار است [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۷] .

رفیعیه = پرکار اربعهٔ متناسبه

ازملامحمد رفیع ، درریاضیات استدلالی ، در۱۲۷ عمل. **آغاز:** این سرلوح مستطیل که پرکار نسبت است. . . پرکار متناسبه ا، ج، ف بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۱۹۵ .

1522ـ **سپهسالار** ۶ / ۵۵۸ : نسخ سدهٔ **۱۱** (۱۶۷پ – ۲۱۰) ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۲۸۶] .

1523 ـ **سپهسالار** ۱۰ / ۸۳۶۰ : تاریخ یاد نشده (۶۰ر – ۷۹پ) ، **آغاز :** پرکار متناسبه ا، ج، ف. نسخه تنها ۵۴ عمل‌را دارد [ف . سپهسالار ۳ : ۲۸۷] .

1524ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق شکسته ، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۰] .

1525ـ **مجلس** ۱۷۷ : نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان « رفیعیه» یاد شده، ۴۱ گ ۲۱س [ف . مجلس ۲ : ۹۶] .

ز

زاویه = رسالهای درتحقیق . . .

1526ـ **موصل** ، مدرسهٔ حجیات ۴ / ۱۱۶ مؤرخ **۹۵۱** [ف. مخطوطات، موصل: ۱۰۸] .

زبدة الحساب

ازحافظ احمدفرزند محمد مغربی تلمستانی انصاری صائمی، نگارندهٔ «اعظم الحساب: ۱۳۶» و « مرآت العالم». بسال ۱۲۷۰ق دریك مقدمه و چهار مقاله بچاپ رسیده است (استوری) **آغاز:** حمدله ... امابعد، علم‌حساب بهترین علوم عقلی است .

1527ـ **ایوانف** ، ضمیمهٔ یکم ۸۹۹ : نوشتهٔ **۱۲۹۰** [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۹] .

1528 ـ **آصفیه** ۳۹۴ : (ف . آصفیه ۳ : ۳۳۸) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۹] .

زبدة الحساب

از محمد صالح فرزند حبیب‌الله طباطبائی یزدی، که درشعبان ۱۰۴۹ (= طالع فرخنده) در اکبر آباد هند ، در پنج باب ، بنام شاه ابوالهادی اصالت خان پاکنویس کرده است .

بنگرید . ذریعه ۱۲ : ۲۴ ـ ترجمهٔ استوری، بینش، نسخه‌ها ۴ : ۵۱ .

1529ـ جامع کبیر یزد ۱۶۳۷ : سدهٔ ۱۱، ازروی پاکنویس نگارنده، ۶۱گ. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۴۵۶ هست [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۵ ـ فیلمها ۱ : ۱۱۴] .

1530 ـ لیندزیانا Lindesiana ۶۹۹آ: ۱۱۴۲ (لیندزیانا ص۱۹۵) [استوری نسخه‌ها ۴ : ۵۱] .

1531ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : تاریخ یادنشده، ناقص [نسخه‌ها ۵ : ۳۳].

1532 ـ سامره ، میرزای شیرازی : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه . [ذریعه ۱۲ : ۲۴] .

زبدة الحساب ـ میزان الحساب = حساب

س

سراج الاستخراج

دربخش ستاره شناسی خواهد آمد .

سعادت نامه = رسالهٔ فلکیه

از عبدالله فرزند علی فلك علاء تبریزی ، بنام سعدالدین محمد فرزند تاج الدین علی ساوجی، وشرف‌الدین امیرحاجی، دریك مقدمه و دوقسم، در سیاق و ترسل واستیفا، بسال ۷۰۶ نگاشته است (دیباچه ـ ص ع)، ودرپایان آمده که پس از این «قانون السعادة» راکه دراستیفا است باید خواند. این جز «رسالهٔ فلکیه: ۱۸۶» عبدالله کیانی مازندرانی است (دانش‌پژوه) .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۱۴ـ ف . مشار: ۱۱۸۹ .

1533ـ گویا آکادمی علوم شوروی بانشانهٔ ۲۷. ف (؟) : با تاریخ تملك ۲۳ صفر ۷۱۴ و۲۶ ذیحجهٔ ۷۹۹. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۸۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۱۱۸] .

1534ـ یوسف آغا ۵۹۷۵ : نسخ عبدالله صانع، در۸۱۵، درشهر بورسا، ۹۹ گ ۱۵س . فیلم آن در دانشگاه ش ۳۳۳ هست [فیلمها ۱ : ۱۱۸] .

1535 ـ آیاصوفیا ۴۱۹۰ : نسخ ۹۳۷، ۷۰گ ۱۶س. فیلم آن دردانشگاه ش ۴۲۶ هست [فیلمها ۱ : ۱۱۸] .

1536ـ مجلس۲۴۶۴/۲ فهرست نشده از سدهٔ ۱۰ (ص۱۶۳ ـ ۲۵۰) همراه « فلکیه 1605» عبدالرحمان کیا [نسخه‌ها ۵:۱۸۵].

سه فایده

گفتاریست در سه باب: ۱ـ تاریخ هجری بفارسی ۲ ـ طریق‌رسم قوس وتردایره، بعربی ۳ـ معرفت‌رسم جیب برظهراسطرلاب، بفارسی
آغاز : باب اول در معرفت تاریخ هجری ، اول این‌تاریخ اول محرم‌آن‌سال‌بوده‌که پیغمبر

1537ـ سپهسالار ۵۵۸/۲ : تاریخ یاد نشده، (۷۱پ-۷۵پ) [ف.سپهسالار۵:۱۲۲].

سیاق = رساله در . . .

از غیاث الدین ابو اسحاق محمد عاشقی کرمانی، بنام‌شاه‌تهماسب صفوی (۹۳۰–۹۸۴) ومجدالاسلام عبدالرشید وزیر کرمانی، نزدیك ۹۵۱ در یك مقدمه و چهار دفعه و یك خاتمه نگاشته است: مقدمه در سیزده فصل. دفعهٔ ۱– دربیان ترتیب روزنامچه ۲ – توجیه و ترتیب دفاتر. **آغاز:** ای‌نام توسر دفترمجموعهٔ راز... تفصیل هرمجمل ومجمل هرمفصل حمد حضرت.

بنگرید: مجلهٔ ادبیات س ۱۲ ش ۴:۳۵۵ تاریخ عالم آرای عباسی، زندگی شاه تهماسب ص ۱۶۷.

1538 – **مجلس** ۳۱۱۷/۱: شکسته نستعلیق ابراهیم نمارستاقی **۱۲۱۵** (ص ۱۰ – ۲۱۳) بخواهش میرزا عباسعلی نوری، ازکتاب های ملك‌الشعراء بهار بوده [نسخه‌ها ۵:۶۶۹– ف. مجلس ۱۰ : ۶۸۳].

1556 – **دانشگاه** ۱۸۲۸/۳ فیلم: از روی نسخهٔ نوشتهٔ محمد رحیم آصف رجب **۱۲۶۴**. درفهرست فیلمها از نگارنده نامبرده نشده وآمده (دریك مفرده و من ذلك دوحرف وچهاردفعه و باقی) [فیلمها ۱ : ۶۲۸].

سیاق = رساله در . . .

ازمحمد مهدی فرزند محمدرضا (دیباچه) وزیر سرکار قوللرآقاسی. دردیباچه افسانه‌وار علم سیاق‌را ازحضرت علی‌دانسته‌است. **آغاز:** لطیف‌ترین حمدی‌که السنهٔ محرران دفترخانهٔ سموات براستیفای.

1540 – **مجلس** ۵۳۸۷/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** با تاریخ ۱۲۰۴ دردفتر (۲۱پ–۳۵ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

1541 – **تهران**، دانشسرایعالی، قریب: با تاریخهایی از **۱۲۲۳** درجنگ، ش۱۲جنگ است [نسخه‌ها ۵:۶۲۲].

1542 – **ملك** ۴۷۱۹/۳۸: نوشتهٔ ۱۱ محرم **۱۲۳۴** در دارالخلافهٔ طهران (۱۴۸پ ۱۵۶پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

سیاق = رساله در . . .

ناشناخته.

1543 – **مجلس** ۱۳۱/۲ خویی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۲۰۱ – ۲۰۶) گفتاری است کوتاه درنوشتن حساب سیاق و کار چهار عمل اصلی حساب را می‌آموزد، با نمونه‌هایی از مراسلات و پیمان نامه‌ها. **آغاز:** بدانکه این رساله‌ایست درفن‌سیاق قلم وصاحب جمعان براین‌عمل مینمایند. بدانکه اگرخواهندبدانند که اولا مد سیاق را بچه نوع بایدکشید ضابطه چنانست [ف. مجلس ۷ : ۱۴۰].

1544 – **مجلس** ۱ نجم: سدهٔ **۱۲**، در فهرست آمده، رسالهٔ قواعد سیاق [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲].

1545-49 – **مجلس**۲و۳/۲۴۱۸ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۱**، دو گفتار است (رسالة فی‌معرفة السیاق ص۸–۴۹) و (رسالهٔ علم سیاق ص ۵۱ – ۶۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۷].

1547 – **الهیات** ۹۹/۷ج: نستعلیق محمد باقر فرزند فتحعلی فرزند حاجی محمد باقر ارغندی ترشیزی، **۱۳۳۹** (۱۸۰پ – ۱۹۰پ) ناقص ازاول. **آغاز:** مقالت ثانیه در حساب اهل سیاق‌وآن مشتمل‌است برچهارقاعده ویك فایده. قاعدهٔ اول در بیان خلاصه الفاظی [ف. الهیات ۱ : ۱۵۴].

سیاق = دستور نامه نگاری

دستور نامه نگاریست با سال شماری و

سیاق ، و در آن تاریخ ۲۷ رمضان ۹۱۷ دیده میشود (دانش پژوه) . **آغاز** : حمد و سپاس بیقیاس مرخدایی که آفرینندهٔ جهانست و نگارندهٔ زمین و آسمان، و روزی دهنده .

1548ـ **همدان** ، مدرسهٔ غرب همدان ۱۵۰۹/۱ : نستعلیق اردبیل فرزند نجف فدا فرزند خالق ویردی فرزند شاهقلی فرزند مقصود هزاره‌ای ، ع۲/۱۰۹۱ ، بدستور علی مردان بیگ برای فرزند او مهر علی بیگ [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۲] .

سیاق = بحر الجواهر

سیاق = ذخیره

سیاق = سعادتنامه

سیاق = شمس السیاقه

سیاق = فروغستان

سیاق = مرآت سلیمانیه

سیاق = المقالات التبیانیه

ش

شاخص = رساله در تعیین ...

1549ـ **دانشگاه** ۳۳۳۷/۴ : نستعلیق باتاریخ **۱۱۱۶ - ۱۱۳۴** در دفتر (ص ۸۵ - ۸۶). **آغاز**: مخفی نماند که احتیاج باینکه قد شاخص یکذرع یایك قدم آدمی باشد [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۱] .

شامل

از شرف الدین علی یزدی ، (بنگرید : انگشت‌شماری: ۱۳۷) درعلم اعداد بنام ابراهیم میرزا فرزند شاهرخ پادشاه گورکانی ، در یك مقدمه و چند لوح (دیباچه) دراوفاق، عنوانهای فصل وتنبیه دارد ، در دیباچه نامی بدان داده نشده و در آن آمده : نسخهٔ شامل حال عالم تألیف نمود از برای اظهار «کنه المراد» . . . از آن کتاب مفصل الابواب انتخاب فرمود... پس این کتاب را پس از «کنه المراد» ساخته است . **آغاز**: حمد بیحد معبودی‌راکه ارقام اعدادش جز بکلك تخمین بر لوح اندیشه نتوان نگاشت بنگرید : ذریعه ۹: ۵۱۷ ـ ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۷ .

1550ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۲۰۲ : نسخ سدهٔ **۱۰** ، انجام افتاده ، بغلی [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۱] .

1551ـ **دانشگاه** ۳۲۶۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، انجام افتاده ، ۵۶گ ۱۶س [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۲۲۷] .

شبگاه = شبکید ؟

گویا در شرح محاسبات و اندازه‌گیری حسابی و هندسی باشد (استوری) .

1552ـ **رهاتسك** Rehatsek ۳۴ (۱): تاریخ‌یادنشده (رهاتسك ص ۲۰) [ترجمهٔ استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۵۱] .

شرح اوزانیه

شرح قطب‌الدین بر رسالهٔ اوزانیه ومساحت شیخ بهائی‌است (دانش پژوه) (بنگرید : اوزان شرعی : ۱۳۹) .

1553ـ **تبریز، ادبیات** : شمارهٔ ۲۱ دفتر، باتاریخ **۱۲۱۶** درشمارهٔ یکم، از کتاب های آقای محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۳].

شرح تحریر اقلیدس = ترجمهٔ تحریر اقلیدس

شرح تحریر اقلیدس = توضیح الاشکال

شرح جبر و مقابلهٔ قوشچی = جبر و مقابله

شرح خلاصة الحساب

متن از شیخ بهائی در گذشتهٔ ۱۰۳۰ ، گزارش از محمد صادق فرزند حاجی عبدالعلی ترشیزی (دیباچه) ، دریك مقدمه ودوازده باب ویك خاتمه. و این جز گزارش میرمحمد صادق موسوی خوانساری‌است. **آغاز:** حمد نامحدود واحدی را که آحاد مفردات مجرده را مبدأ تکون .

بنگرید : ذریعه ۱۳: ۲۳۰ و ۱۲۲:۱۵ و۱۶ : ۴۰۱ - دانشمندان آذربایجان : ۳۶۹

1554- **دانشگاه ۲/۴۵۹۶**: نستعلیق گویا نگارنده، عصرچهارشنبهٔ ۳ع۲/**۱۰۶۳** ، در نسخه نگارنده ترشیزی یاد شده است، (ص ۸۸ - ۲۳۷)، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۲۵].

1555- **شیراز**، آستانهٔ شاهچراغ ۲۳۲: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۰] .

1556- **بانکی‌پور ۱۰۳۶**: سدهٔ۱۹م (**۱۳**ه) (ف، بانکی‌پور ۱۱: ۱۰۳۶) نگارنده تبریزی یاد شده است [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۲۸] .

شرح خلاصة الحساب

از محمدطالب فرزند حیدرجیلی اصفهانی دریك مقدمه و ده باب. و در آن افزودگیهایی برمتن هست . نسخه‌ای از « فروع کافی » را نگارنده بسال ۱۰۴۲ استکتاب و باخط خوش خود برآن فهرستی نگاشته است ، و «توحید» صدوق را بسال ۱۰۶۶ تصحیح کرده است ، (ذریعه) و از اوست « ترجمهٔ مسائل حسابیه » که بسال ۱۰۶۰ انجام گرفته است . **آغاز :** حمد بی‌غایت وثنای بی‌نهایت واحدیرا سزاست.

1557- **تهران**، سلطان‌المتکلمین: نوشتهٔ غرهٔ ع۱/**۱۲۲۹** [ذریعه ۱۳ : ۲۳۰] .

شرح خلاصة الحساب

از میرزا محمد بیك .

1558- **آصفیه ۱۹۲**: نبشتهٔ **۱۲۵۰**ق (ف . آصفیه ۱ : ۸۱۶) [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۲۸] .

شرح خلاصة الحساب

از خواجه محمد ماه ، نگارندهٔ «مرآت الحساب : ۱۹۲ » (استوری) .

1559- **آصفیه ۱۶۷**: نبشتهٔ **۱۲۲۱**ق (ف. آصفیه ۱ : ۸۱۶) [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۲۸] .

شرح خلاصة الحساب

ازشیخ مسیب سبزواری. که در حیدرآباد دکن در۲۵ شوال ۱۱۵۲ بانجام رسیده است **آغاز:** حمدیکه هیچ عددی احصای آن نکند، و شکری که فکر هیچ‌کس . . .

1560- **تهران** ، مدرس رضوی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۳ : ۲۳۳] .

شرح خلاصة الحساب

ناشناخته .

1561 - **آتنه ۲۲۵۱** : نوشتهٔ **۱۱۰۷**

ترجمه وشرح است برای نواب عبدالوهاب خان، درآداکوت. **آغاز:** حمدی که هیچ عدد احصای آن نکند [استوری نسخه‌ها ۴:۲۷] (بنگرید: نسخهٔ 1566).

1562 ـ **بانکی پور** ۱۰۳۲ : نوشتهٔ **۱۱۱۱** (ترجمه و شرح) آغاز برابر نسخه‌ها سامره و (1561) [استوری، نسخه‌ها ۴:۲۷].

1563 ـ **آصفیه** ۱۲۳ : نوشتهٔ **۱۲۳۶** (ف. آصفیه ۱ : ۸۱۶) [استوری، نسخه‌ها ۴: ۲۹].

1564 ـ **بانکی پور** ۱۰۳۳ : نوشتهٔ **۱۲۶۶**، که گویا در ۱۰۸۱ نگاشته شده باشد گزارشی است بدون متن عربی: **آغاز:** حمدی که مقدور نباشد حصرش [استوری، نسخه‌ها ۴: ۲۷].

1565 ـ **شیراز**، آستانهٔ شاهچراغ ۵۵۶ از سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۰].

1566 ـ **سامره** میرزای شیرازی: تاریخ یاد نشده. که بخواهش برخی از طلاب نوشته شده، و در ۱۶ رجب ۱۱۰۶ در قزوین بانجام رسیده است. **آغاز:** حمدی که هیچ عددی احصای آن نکند [ذریعه ۱۳ : ۲۲۸] این سرآغازها بمانند نگاشتهٔ شیخ مسیب است.

شرح خلاصة الحساب = تحریر الصدر

شرح خلاصة الحساب = تحفهٔ قطبشاهی

شرح خلاصة الحساب = ترجمهٔ خلاصه

شرح خلاصة الحساب = توضیح المطالب

شرح خلاصة الحساب = غاية الجهد

شرح خلاصة الحساب = فیض الوهاب

شرح خلاصة الحساب = کشف الحجاب

شرح خلاصة الحساب = کشف الخلاصة

شرح خلاصة الحساب = کنز الحساب

شرح خلاصة الحساب = مشکاة الصواب

شرح خلاصة الحساب = منتخب...

شرح خلاصة الحساب = موضح الخلاصة

شرح لغز

گزارشی است از عبدالقادر بغدادی بر لغزی از شیخ بهائی در ریاضی: عجب عددی درلغت فارسی دیدم.

1567 ـ **ادبیات** ۱۳۱/۳ د : درجنگ مؤرخ **۱۰۸۳**، (۱۱۰پ-۱۱۲پ) [ف. ادبیات ۱ : ۳۴۲، ۴۰۶].

شرح میزان الحساب

متن ازقوشچی (بنگرید: حساب: ۱۶۳) گزارش از ملك محمد فرزند سلطان حسین اصفهانی، گویا همان «جبر ومقابلهٔ او : ۱۵۶» باشد.

1568- **نجف**، امیرالمؤمنین: نوشتهٔ محمد ابراهیم تبریزی، **۱۰۸۹** [نسخه‌ها ۵: ۴۱۳].

شعاع = قوس وقزح

ازخواجه نصیرالدین‌طوسی (۵۹۷-۶۷۲) در شعاع و برابری دو زاویهٔ شعاع و انعکاس گفتگو می‌کند. و ازاوست «انعکاس الشعاعات و انعطافها» بعربی (ش ۸۲۱ دانشگاه). **آغاز:** شعاع کیفیتی است که اقتضای ظهور هر جسمی کثیف کند که محاذی جسم نیر باشد.

بنگرید: احوال وآثار خواجه ـ مدرس رضوی: ۲۱۳، ۲۳۵ـ ف. دانشگاه ۴: ۸۳۵.

1569 ـ **شیراز**، دانشکدهٔ ادبیات: ش۲ دفتر مؤرخ ۲۲ج ۱/**۹۲۵** [نسخه‌ها ۵: ۳۰۳].

1570 ـ **ملك** ۶۱۹۲/۸ : نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی‌استرآبادی، باتاریخ **۱۰۸۵** دردفتر، (ص ۷۱ ـ ۷۴) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

1571 ـ **ملك** ۴۶۸۱/۲۳. شکسته نستعلیق محمد قاسم فرزند بهزاد، سدهٔ **۱۱** (۵۰ر ـ ۵۳ر)، آغاز برابر نمونه، نسخه عنوان «قوس وقزح» دارد [رؤیت].

1572- **دانشگاه** ۴۱۰۰/۳: نستعلیق با تاریخ **۱۰۰۳** در مجموعه بهمین خامه (ص ۴۵ ـ ۵۰) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۷۹].

1573 ـ **دانشگاه** ۴۸۷/۱ : شکستهٔ ریز، ۱۸صفر **۱۳۳۴** (۱پ ـ ۳ر)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «رساله درشعاع» یاد شده است [ف. دانشگاه ۴: ۸۸۷].

شعاع

ناشناخته.

1574- **ملك** ۶۱۸۸/۲۱ : نستعلیق، سدهٔ **۱۱**، (۶۸ر ـ ۶۸پ). **آغاز:** بدانکه این اجسام بمقابلهٔ مضییء مستعد قبول تشخیص می‌شوند [رؤیت].

شمس السیاقة

گویا از منصور فرزند محمد فرزند علی شیرازی، که بسال ۸۴۲ دردہ فصل‌نگاشته است: ۱ـ بنیاد پادشاهی بردو چیز است: شمشیر، قلم ۲ـ مداخل پادشاه، در چهار جهت ۳ـ پادشاه را دوگونه‌خرج باشد ۴ـ درسیاق ۵ـ مصطلاحات و طریق سیاق، در دو طرف ۶ـ مساحت ۷ـ معرفت حساب ۸ـ علم هندسه ۹ـ جامعی است از مجموعات حسابی.

1575- **بغداد**، موزهٔ عراق ۱۱۴۷/۱ : تعلیق‌همام‌الدین شیرزاد، ۱۰صفر **۸۹۰** [نسخه ها ۵: ۵۷۷].

شمس الهندسة

از نواب شمس الامراء محمد فخرالدین نگارندهٔ «اعمال قطعه: ۱۳۶»، بسال ۱۲۴۱ نگاشته و در۱۲۵۱ چاپ شده است. و ازوست مقطع‌الارض‌درجغرافیاکه نیزدر۱۲۵۱ نگاشته.

بنگرید: ف. مشار: ۱۰۴۴:۴ـ مؤلفین مشار ۵: ۶۵۸.

1576 - 1577 ـ **آصفیه**۱۹و۱۱۹ : دو نسخه است تاریخ یاد نشده (ف. آصفیه ۱: ۸۱۸) [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴: ۴۰].

شهابیه

از محمود فرزند بدرالدین ایرانشاهی، بنام یکی ازدرباریان: مقرب‌الملوك والسلاطین ملقب به‌شهاب‌الدوله والدین، در دو باب: ۱ـ سی‌وپنج‌فصل، درصحاح ۲ـ بیست فصل‌درکسور **آغاز:** الحمدلله الذی عطائه لایعد ولایحصی

1578- **گتا** Gotha ۳۷: تاریخ یاد نشده [ترجمهٔ استوری، بینش، نسخه‌ها ۴: ۵۱].

ص

صاعیه = رساله در تحدید صاع =

صاع = اوزان

ازمحمدباقر مجلسی (بنگرید: اختیارات در ستاره شناسی)، در مقادیر، در آغاز نام نگارنده آمده و در پایان از کتاب دیگر خود «اوزان و مقادیر» یاد کرده است. **آغاز:** الحمدلله وسلام علی عبادی . . . اما بعد، باید دانست که احادیث در تحدید صاع مختلف.

بنگرید: ذریعه ۱۵ : ۳ .

1579 **ـ شیراز،** خانقاه محمدیه ۸/ ۹۰ ضمن مجموعهٔ نویسانندهٔ علم الهدی فرزند فیض کاشی در **۱۰۷۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۱] .

1580 **ـ الهیات** ۲۴۵/۴د : نستعلیق اسماعیل فرزند محمد رفیع دیهوکی (ازدهات طبس)، باتاریخ ۲۰رجب **۱۱۰۶** دردفتر بهمین خامه (۷۱پ-۷۲ر) [ف. الهیات ۱: ۲۶۵] .

1581 **ـ یزد،** علومی . . . . : همراه با «الاوزان والمقادیر» که بعربی است از همو مؤرخ **۱۱۰۷** [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۵] .

1582 **ـ قم،** فیضیه ۲/۱۴۲۷(۲۱) : نسخ باتاریخ **۱۱۱۰** دردفتر، درفهرست بعنوان «رسالهٔ اوزان» آمده [ف. فیضیه ۲ : ۱۱] .

1583 **ـ دانشگاه** ۲/ ۳۴۵۳ : نسخ محمدکاظم فرزند محمد باقر، **۱۱۲۶** (۱۷پ ۱۹پ)، آغاز برابرنمونه، درفهرست «تحدید صاع» یادشده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۸] .

1584 **ـ دانشگاه** ۴/ ۴۶۱۴ : شکسته نستعلیق محمد شفیع فرزند بهاء الدین محمد حسینی، ع۱۶/**۱۱۶۵** (۳۶-۴۱). آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۴۸] .

1585 **ـ سپهسالار** ۲/ ۷۵۲۵ : تاریخ یاد نشده، (۲۱پ) [ف. سپهسالار ۵: ۲۷۱] .

1586 **ـ تهران،** مدرس چهاردهی: . . : تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۵ : ۳] .

صدرالحساب

ازفرج‌الله حسینی‌کاشانی، ازروی «خلاصة الحساب» شیخ‌بهائی، بسال۱۲۷۴ نگاشته‌است. **آغاز:** جواهر زواهر حمد وستایش چندانکه ازگزارش اعداد.

1587 **ـ دانشگاه** ۱۳۵۶ : نستعلیق محمد جعفر کاشانی ۲۵ع۲/**۱۲۷۷** در منزل صدراعظم، از روی نسخهٔ اصل، ۶۰گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۸ : ۵۱] .

ضرب و قسمت = حساب ...

ضرب و مضروب = حساب ...

ع

عقد انامل

از حکیم نظام‌الدین احمدگیلانی، شاگرد میرمحمد باقرداماد که تاروزگار عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ - ۱۰۸۳) میزیسته (بنگرید: شجرهٔ دانش دربخش دائرة‌المعارف) .

1588 **ـ آصفیه** ۳۹ مجموعه‌ها : ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی از رساله‌های آن به خامهٔ خود نگارنده است، مؤرخ **۱۰۴۵** [ف. آصفیه، عثمان علی ۲ : ۴۷۸] .

عقد انامل

ناشناخته .

1589ــ آصفیه ۶/۳۱ مجموعه : با تاریخ ۱۰۵۳ در دفتر ، ۱گ [ف . آصفیه ، عثمان علی ۲ : ۴۶۹] .

1590ــ رهاتساك Rehatsek ۱۷ : تاریخ یاد نشده، شیوهٔ شماردن از ۱ تا ۱۰۰۰۰ با انگشتان [ترجمهٔ استوری ، بینش ، نسخه‌ها ۴ : ۵۰] .

عقود انامل = انگشت شماری

علم اقلیدس

ناشناخته .

آغاز: حمدله . . . این مختصریست در علم اقلیدس منحصر در چند شکل مخصوص که ذکر کرده شد .

1591ــ دانشگاه ۶/ ۲۱۶۰ : نستعلیق سدهٔ نهم، زدین (۱۰۰پ ــ ۱۰۴ر هامش) [ف. دانشگاه ۹ : ۸۵۳] .

علم بکار بردن اسباب مهندسی = اسباب . . .

عمان الحساب

از محمدعلی فرزند مشهدی حسن متخلص بدرجاء زفره‌ای (محرم ۱۲۸۱ ــ زفره محرم ۱۳۶۱) . ترجمهٔ منظوم « خلاصة الحساب » شیخ بهایی است . در ۲۳۳۳ بیت ، درج ۱/ ۱۳۴۸ بانجام‌رسیده است. **آغاز:** میکنم حمد خداوند احد ــ آنکه باشد واحد و فرد وصمد

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۵۵، ۷۴۱ و۱۵۹ : ۳۳۲ و ۱۷ : ۱۸۳ ــ شعرای معاصر اصفهان : ۲۰۷ .

1592ــ اصفهان ، محمد حسن رجاء زفره‌ای: نوشتهٔ سراینده، نسخهٔ دیگری نیز در کتابخانهٔ ملی هست [تذکرة الاطباب در اسامی کتب تاریخ و انساب ۱ : ۵].

عمدة الحساب

ازکریم بخش ، نگارندهٔ «انتخاب عمده: ۱۳۷» .

1593ــ آصفیه ۱۰۳۵ : (ف. آصفیه ۱ : ۸۱۸) [ترجمهٔ استوری، بینش، نسخه‌ها ۴ : ۳۵] .

عیار رباء

از آقا رضی قزوینی، محمد فرزند حسن قزوینی، درگذشتهٔ ۱۰۹۶ در سنجیدن فلزات ونگارنده جز رضی تبریزی « ربیع المنجمین » است. **آغاز :** بدانکه اوزان فلزات نسبت به حجم واحدمختلف میباشد. چنانکه شاعر گفته :

بنگرید: ذریعه ۹ : ۳۷۳ ــ تذکرهٔ نصر آبادی : ۱۷۲ــ نجوم السماء : ۱۳۷، ۲۲۸ علم الفلك فی العراق، عزاوی: مجله‌مجمع العلمی العربی دمشق س۲۹ش ۳ : ۴۰۴ .

1594ــ مجلس ۷/ ۶۱۵۰فهرست نشده نستعلیق محمد صالح فرزند محمدرضا، باتاریخ ۱۱۰۰ دردفتر (۷۳ر ــ ۷۴) [رؤیت] .

1595ــ سپهسالار ۳/ ۶۱۷ : تاریخ یاد نشده (۵۸پ ــ ۶۱ر) **آغاز :** بعد الحمد و الصلاة . . . العبد الاقل رضی الدین محمد قزوینی ، برازکیا معروض میکند . که اوزان فلزات (بمانند نمونه) [ف. سپهسالار۵: ۳۴۰]

غ

غایة جهد الحساب

ازمحمد زمان فیاض المخاطب بثالث فرزند محمد صادق انبالجی دهلوی شافعی حنفی . (بنگرید : ارتفاع : «۱۳۳» گزارشی است از «خلاصة الحساب» شیخ بهائی، که بسال ۱۱۳۰ ق نگاشته‌است. **آغاز:** خلاصة الحساب للمحاسب

1596 **ـ بانکی‌پور** ۱۰۳۵ : از سدهٔ **۱۹**م (ف. بانکی‌پور ۱۱ : ۱۰۳۵) [استوری نسخه‌ها ۴ : ۲۸] .

غایة المراد فی وفق الاعداد

درچهل باب وچند فصل. **آغاز :** در همه چیزی هنر وعیب هست ـ عیب ببین تا هنر آید بدست ... و مبتنی شد برچهل باب وچند فصل باب اول دربحث حساب و پیداشدن این علم .

1597 **ـ الهیات ۳**/۴۶ د : نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۲۹ ـ ۲۹۸) [ف. الهیات ۱ :۲۲۲ و ۲ : ۱۸۳] .

غایة المراد فی وفق الاعداد

ازکمال شوشتری مشهور به‌صوفی (دیباچه) **آغاز:** سپاس و ستایش بروفق اعداد نامتناهی مقرون بتسبیح .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۷ .

1598 **ـ مجلس** ۲۷۹۷/۲ : با تاریخ **۱۱۰۳** در دفتر [رؤیت] .

ف

فتوحات غیبیه

از محمد باقر فرزند زین‌العابدین یزدی، استاد شیخ بهائی (م۱۰۳۰) و یا شاگرد او ، نگارندهٔ (جدول مستخرج از زیج گورکانی) در۱۰۳۲، و زنده در ۱۰۴۷ . درریاضیات، و « براهین اعمال الهندسیهٔ » ابوالوفاء محمد بوزجانی حاسب درگذشتهٔ ۳۷۶ را ترجمه و گزارش‌کرده ودرآن آورده‌است. **آغاز:** حمد بیحد خداوندیرا که بیك فتح پرگار و دوحرف

بنگرید: ذریعه۱۵ : ۳۷۸ و ۱۱۷:۱۶.

1599 **ـ رضوی** ۱۴۴ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۱۲۱گ ۱۹س [ف . رضوی ۳ : ۳۴۴] .

فروح علم عدد

ازملك محمد فرزند سلطان‌حسین اصفهانی وازوست«شرح میزان‌الحساب: ۱۸۱» قوشچی.

1600 **ـ مجلس** ۳۶۳۴/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۶۰** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۳] .

فروغستان

از فروغ اصفهانی ، فروغ الدین میرزا محمد مهدی فرزند میرزا محمد باقر (تبریز ۱۲۲۳ ـ نزدیك ۱۲۹۳) ، در علم سیاق بنام محمد شاه (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) بسال ۱۲۵۸ ، درچهار دفتر و هر دفتری دارای چند فرد ، و هرفردی چند دفعه ، و هر دفعه چند باب : ۱ ـ علم سیاق و حساب و ممیزی و مساحت و

برآورد وعلم خط ورقوم ۲ـ درولایات محروسه و حدود و ثغور و تشخیص مال و خراجات آنها. ۳ ـ خالصجات دیوانی و موقوفات ۴ـ موقوفات و ابواب البر . **آغاز :** الحمد علی حاکم دیوان القدر و القضاء و المختار .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۲۵ و ۱۶ : ۱۸۵ مجمع‌الفصحاء ۲:۳۹۶ـ المآثر والاثار:۲۰۶

1601ـ **تهران، ملی** ۹۹۵ف : نوشتۀ ۱۲ صفر **۱۲۵۹**، زرین، آغاز برابر نمونه ، ۹۵گ ۱۷س [ف. ملی ۲: ۵۵۱ و ف. معارف ۲ : ۱۵۶] .

1602ـ **دانشگاه** ۱۸۲۹ فیلم: ازنسخۀ مؤرخ رمضان **۱۲۵۹**، ۱۲۲گ . [فیلمها ۱ : ۱۴۷] .

1603ـ **سپهسالار** ۲۷۹۴ : نستعلیق سدۀ**۱۳**، در۱۲۷۰ ازآن اعتضاد السلطنه بوده تنها دفتر یکم ودوم است و فهرست آن بتفصیل درفهرست کتابخانه آمده است ، ۱۲۵گ ۱۳س [ف . سپهسالار ۵ : ۳۶۸] .

فرهنگ دفترداری

گفتاریست در بیان اصطلاحاتیکه در میان ارباب دفتر و محاسبات بکار میرود، و اندکی در دستور دفترداری . گفتاریست نامبوب و ترتیبی در بیان‌واژه‌ها درآن‌دیده نشد. **آغاز:** بسمله . در بیان الفاظی که نزد اهل تحریر مصطلح است ، بدان که سیاقت در لغت بمعنی راندن است و دراصطلاح جمع و خرج .

1604 ـ **ملك** ۴۷۱۹/۳۵ : شکسته نستعلیق با تاریخ ۱۱۹۲ در دفتر (۱۳۰ ر ـ ۱۳۵ر) درمتن [رؤیت] .

فلکیه = رسالۀ . . .

از عبدالله (عبد الرحمان) فرزند محمد فرزند کیای مازندرانی، درعلم سیاق و دفترداری و گزارش اصطلاحات آن‌که بسال ۸۶۵ بنام وزیرفلك المعالی نگاشته‌است، و درآلمان بسال ۱۹۵۲ م بکوشش والترهینس در۲۶۲ص بچاپ رسیده است . **آغاز :** حمدی که السنۀ محرران عرش و مستوفیان فرش .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۱۴ـ ف. مشار: ۱۱۸۹ ـ مؤلفین مشار ۳:۹۹۳ ـ مجلۀ سخن س ۵ ش ۱۰ : ۸۰۵ ـ نسخه‌ها ۵ : ۱۸۵.

1605ـ **مجلس** ۱۱۷/۱ فهرست نشده: سدۀ **۹ـ ۱۰** (ص ۱ـ۱۵۸) سپس «سعادتنامۀ» فلکی ، نگارنده عبدالرحمان فرزند محمد یاد شده، و درنسخه از سالهای ۸۶۷ ـ ۸۷۱ یاد شده است [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

فلکیه = سعادتنامه

فوائد الجمال = فوائد جمالی

از محمود فرزند محمد والشتانی هروی (بنگرید : غیاثیه ، در هیئت) ترجمه‌ایست از «شرح اشکال‌التأسیس» شمس‌الدین‌محمد فرزند اشرف‌حسینی سمرقندی درگذشتۀ نزدیك ۶۰۰ (چلبی) و گویا صد سال دیرتر (استوری) . درهندسه برای فرمانروایی‌بنام امیرجمال‌الدین سلطان حسین ، در یك مقدمه و سی پنج مسئله (شکل) نگاشته است . **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بی‌منتهی و سپاس بیقیاس که قدم شهسوار

بنگرید : ذریعه ۱۶: ۷۴ـ هدیة‌العارفین ۲: ۴۱۰ـ ریحانة‌الادب ۱: ۲۹۴ـ مؤلفین‌مشار ۶ : ۸۵ .

1606ـ **موزۀ بریتانیا**۲۳۵۷۰/۳۲ Add : با تاریخ **۱۰۱۴** در دفتر (۱۲۰ ـ ۱۳۶). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۵۹هست [فیلمها ۱ : ۶۰۵] .

فوائد الافکار فی علم الفرکار

از فریدالدین احمد .

1607ـ آصفیهٔ ۱۶۶: تاریخ یاد نشده (ف. آصفیه۱:۸۱۸)[ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۴۶] .

فیض الوهاب فی شرح خلاصة الحساب

متن از شیخ بهائی (م۱۰۳۰) گزارش از نظام‌الدین احمد فرزند عبدالله الشهید . به ـ درخواست عبدالوهاب خان . (شاید نواب عبدالوهاب خان ، که برای او نسخهٔ آته ش ۲۲۵۱ بتاریخ ۱۱۰۷ شرح گمنام از خلاصة ـ الحساب نوشته شده است) [استوری]. **آغاز:** ثنا و حمد بیحد که اقسام و انواع عدد .

1608ـ **آته** ۲۲۵۲: تاریخ یاد نشده، تنها مقدمه و اول باب اول است ، ۸۲ گ [ترجمهٔ استوری بینش ، نسخه‌ها ۴ : ۲۸] .

ق

قاعدهٔ کلیه

ازمحمد فیض‌الدین‌خان هندی، چاپ شدهٔ ۱۲۸۵ .

1609ـ **آصفیه** ۲۷۳: تاریخ یاد نشده (ف. آصفیه ۱ : ۸۱۸) [استوری ترجمهٔ بینش نسخه‌ها ۴ : ۴۸] .

قسطاس المستقیم

درحساب، در دو رکن و هررکن در چند مقاله، شاید همان کتاب « القسطاس المستقیم » دیلمی باشد، که یکی ازمآخذ نسخه‌ای است‌که در « ف بانکی‌پور ۱۱ : ۱۰۴۰ » شناسانده شده [استوری] .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۸۰ ـ استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۴۸ .

1610ـ **رضوی** ۱۴۶ ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز افتاده ، ۳۷ گ سطر گوناگون [ف. رضوی ۳:۳۴۵] شاید ازدیلمی باشد [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۴۸] .

قواعد دفترداری و حساب =

مختصری در . . .

از سلیمان فراهانی، درمقدمه وچند باب

1611ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۲۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۹] .

1612ـ **تهران** ، دکتر مهدی بیانی : نستعلیق و سیاق، نسخهٔ اصل تاریخ یاد نشده ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۱۸۹] .

قواعد السیاقة

از محمد جعفر فرزند محمد حسین‌طرب منشی نایینی اصفهانی ، که در ۱۲۲۵ بتهران آمده و بسه زبان شعر میسروده است .

بنگرید : ذریعه ۹:۶۴۶ ـ مجمع‌الفصحا ۲ : ۳۳۷ .

1613ـ **تبریز، ملی** ۳۳۹۹ : تاریخ یاد نشده ، همراه با « قواعد زبان ترکی » از همو [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

قواعد معموله در تلگرافخانه = تلگراف

قوام الحساب

گفتاریست در حساب و مساحت ، در یك مقدمه و چهار مقاله : مقدمه در دوازده فصل، مقالهٔ ۱ ــ در ضرب و قسمت و نسبت جذر ، ۲ــ مساحت دریك مقدمه و پانزده باب، ۳ــ اعداد وفق ، ۴ ــ مسائل متفرقه . **آغاز :** بر رأی ذوی العقول پوشیده نماند، که بعد از علم دین شریف شریعت ، علم حساب را شرفی هرچه .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۹۷ .

1614ــ **دانشگاه ۳۰۲/۵** : نستعلیق محمد کاظم فرزند محمد حسین، ج۲ /**۱۱۱۳**، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۴ : ۹۲۸] .

قوانین السیاق

از محمد کاظم کاشانی که ازروی «نفایس الفنون» و دوکتاب دیگر از محرران یزد، در یك مقدمه و چند قانون و یك خاتمه نگاشته است (دیباچه) در علم استیفا که در ۱۲۵۵ ــ ۱۲۵۶ نگاشته است . **آغاز :** سیاق سررشتهٔ سپاسی که از افراد بشر ... امابعد بندهٔدرگاه حضرت سبحانی .

1615ــ **تهران** ، شهشهانی : . . نوشتهٔ غیاث فرزند محمد علی کاشانی، **۱۲۷۳**،۲۹۶ گ [ذریعه ۱۷ : ۲۰۱] .

1616ــ **تهران** ، **ادبیات** ۱۰۱ ب : شکسته نستعلیق ، سه شنبهٔ ۲۱ رجب **۱۲۷۹** ، درفهرست آمده: گویا نسخهٔ اصل، آغاز برابر نمونه، ۱۲۵گ ۲۲س [ف. ادبیات۱:۳۸۶] .

ک

کافی در ترسیم کانوا

از میرزا عبدالغفار منجم (بنگرید: آسمان :۲۰۳). بروزگار اعتضادالسلطنه برای مدرسهٔ دولت در دارالخلافهٔ تهران ــ Canras Topographie (توپوگرافی) . **آغاز :** منت خدایرا جلت عظمته که از غایت رأفت بر عباد ملهم نمود.

بنگرید : ذریعه ۱۷ :۲۴۴ــ مؤلفین مشار ۳ : ۸۹۱ ــ المآثر و الاثار : ۱۹۲ ــ مرآت البلدان ۲ : ۲۵۴ .

1617ــ **تهران** ، **ملی** ۵۶۲ ف : نسخ **۱۲۷۸** شاید ازنگارنده، با چهارنقشه تپکرافی ضمن بحث فرمولهای ریاضی آورده ، ۹۹گ ۱۷س [ف. ملی ۲ : ۵۰] .

1617ــ **دانشگاه**۹۳۹۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باحروف و نشانه‌های لاتینی، ۷۷گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۴ : ۹۲۹] .

کر = رساله در . . .

از محمد باقر مجلسی، درگذشتهٔ ۱۱۱۰.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۸۷ ــ مؤلفین مشار ۲ : ۲۳ ــ فوائدالرضویه : ۴۱۰ .

1618 ــ **دانشگاه ۴۴۵۳/۳** : نسخ محمدکاظم فرزند محمد باقر، **۱۱۲۶** (۱۸پ هامش) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۸] ،

کشف الحجاب

ازعبدالرحیم فرزند شیخ‌محمدرضا مشهور بکرباسی. ترجمه وگزارشی است از « خلاصة

الحساب» شیخ بهایی. **آغاز:** نیکوتر امریکه موجب رستگاری دنیا و عقبی است .

1620 - **مجلس** ۵۲۵۰: نسخ سدهٔ ۱۳ گویا از نگارنده، آغاز برابر نمونه ، انجام در اصفهان و ماه رمضان یاد شده است . [ف . مجلس ۱۶ : ۷۸] . و شاید «کشف الحجاب» شهرستانی باشد .

کشف الحجاب

از میرزا علی فرزند میرزا محمد حسین شهرستانی (۱۲۸۰ - ۱۳۴۴) . ترجمه‌ایست از «خلاصة الحساب» با افزودگیهایی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۶- مؤلفین مشار ۴ : ۲۱۰ - ریحانة الادب ۲ : ۳۶۳ .

1621 - **کربلا** ، در کتابخانهٔ شخصی نگارنده [ذریعه ۱۸ : ۲۶] .

کشف الخلاصة

از ابوالبرکات فرزند اسماعیل خادم مشهدی ، گزارشی است بر «خلاصة الحساب» بهائی (م ۱۰۳۰) ، نام کتاب و نگارنده در دیباچه وتاریخ نگارش ۱رجب۱۱۰۹ درپایان نسخه ۲۹۶۱ دانشگاه آمده. **آغاز :** سپاس افزون‌ازحساب وعداد، وستایش بیرون‌ازشمار .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۴ .

1622- **دانشگاه** ۲۹۶۱: نستعلیق‌خود نگارنده، دههٔ سوم صفر۱۱۱۹، ۱۳۱گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۶۱] .

کشف القناع عن اسرار شکل القطاع

ازخواجه نصیرالدین‌طوسی (۵۹۷-۶۷۲) درخواص قاطع در پنج مقاله ، بنام شیخ‌المؤید فرزند حسین نگاشته است ، سپس آنرا خود بعربی در آورد (نسخه ۲۴۳۲/۱۵ دانشگاه باتملک علاء منجم در۴ شعبان ۸۰۸). **آغاز:** للّه‌الحمد علی آلائه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۵۰ ، ۵۴ - مؤلفین مشار ۶: ۷۳۰- هدیة‌العارفین۲: ۱۳۱- طرایق الحقایق ۲ : ۲۹۲ .

1623- **بودلین** ۱۴۹۸ : نوشتهٔ ۱۱۰۰ [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۱] .

کفایة الجبر

از محمد صالح الدین فرزند دیانت خان جهاندار شاهی، که گویا درسالهای پایان سدهٔ هیجدهم م، وشاید آغازنوزدهم میزیسته، ولقب جهاندار شاهی بدون تردید ازپدرش دیانت‌خان بود نه خود او (استوری) . در یك مقدمه و سیزده باب ویك خاتمه. **آغاز:** الحمدللّه‌الذی هواسرع المحاسبین .

بنگرید: ترجمهٔ‌استوری، نسخه‌ها ۴: ۳۵.

1624 - **بانکی پور . . .** : نوشتهٔ ۱۲۲۷ ق (ف . بانکی پور ۱۱ : ۱۰۳۸) [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۵] .

کنز الحساب

ازفرهاد میرزا فرزند عباس فرزند فتحعلی شاه قاجار (نزدیك ۱۲۳۰-۱۳۰۵)گزارشی است از «خلاصة‌الحساب» شیخ بهائی درسالهای ۱۲۷۹ و۱۲۸۸ بچاپ رسیده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۲۸ و ۱۸ :۱۵۰ ف. مشار : ۱۲۸۴ - استوری، ترجمهٔ بینش ، نسخه‌ها ۴ : ۲۹ - مؤلفین مشار ۴ : ۸۱۹ - مجمع‌الفصحا ۲ : ۴۶ - المآثر والاثار:۱۹۵

1625ـ آصفیه ۲۴۵ گویا نوشتهٔ ۱۲۵۷ در تهران (ف . آصفیه ۱ : ۸۱۸ ش ۲۴۵) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۹] .

کنه المراد فی وفق الاعداد

ازشرف‌الدین‌علی‌یزدی (بنگرید : انگشت شماری ازاو: ۱۳۷) دریك مقدمه و سه لوح و یك یك خاتمه، وهرلوح درپنج فصل. لوح ۱ـ دروضع اعداد در مربعهای فرد ۲ ـ مربعهای زوج ۳ـ مربعهای زوج وفرد، ودرآغاز آن از اختراع سید جلال الدین یعقوب فرزند محمد طاوسی(ایده الله) یاد می‌کند. **آغاز:** حمدبروفق اعداد نامتناهی مقرون به‌تسبیح افراد ازواج .

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۱۷۶ـ مؤلفین‌مشار ۴ : ۲۷۵ـ از سعدی تاجامی : ۳۸۹ .

1626ـ **تهران** اصغر مهدوی ۱/ ۲۷۵: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۹ [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۱] .

1627 ـ **شیخ اسماعیل زنجانی** : بخامهٔ شیخ خضر فرزند شمیخان ، آدینهٔ ۱۹ شوال ۹۹۴ در همدان ، منقول از نسخهٔ اصل آغاز افتاده [ذریعه ۱۸ : ۱۷۷] .

1628ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۷۸۵۹: سدهٔ ۱۰-۱۱ [نسخه‌ها ۴ : ۲۵۸] .

1629ـ **ملك** ۱/ ۶۳۲۱: نسخ۸ محرم ۱۲۶۶ ، آغاز برابر نمونه (۱ پ ـ ۶۸ پ) [رؤیت] .

1630ـ **نجف**، شیخ حبیب‌کتبی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۸ : ۱۷۶] .

ل

لباب الحساب

از قاضی عمادالدین یحیی فرزند احمد کاشی، که دراصفهان بسال ۷۴۴ در یك مقدمه ودومقاله نگاشته‌است. **آغاز:** الحمدلله‌الواحد الاحد .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۳۳ و ۶ : ۳۷ ، ۱۰۹ و ۱۴ : ۸۱ ـ ف . ادبیات ۳ : ۶۱ .

1631 ـ **رضوی** ۱۵۰ریاضی و۵۳۳۷ عمومی : نسخ ع۲/۷۴۴ در اصفهان ، ۱۹۶ گ ۲۰س [ف. رضوی ۳ : ۳۴۶] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۴۴ هست [فیلمها ۱ :۱۷۴] .

لباب الحساب

ناشناخته . در ذریعه از «لباب الحساب» محمود فرزند السودی معروف به‌حمید یاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۷۹ ـ ترجمهٔ استوری ، نسخه ها ۴ : ۲۱ .

1632ـ **الهیات** ۲/ ۳۰۱ د : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین، آغاز افتاده، باب۳ در جمع و باب ۶ درقسمت است . (۱۵۵پ ـ ۱۶۳پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۷۷] .

لباب الحساب فی علم التراب

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۷۹ .

1633ـ **کمبریج** ۲/ ۴۱۰ : نسخ ریز کهنهٔ سدهٔ ۷ ، آغاز : سپاس و ستایش مر آن خدای (را) که مهندس تقریر است ، ۴۸ گ . دراستوری‌آمده: شاید «لباب الحساب» محمود بن‌الوسودی باشد [نسخه‌ها ۴ : ۲۱] .

1634ـ **تاشکند** آکادمی علوم: سدهٔ ۱۷

م، ۹۵ گ (ف. ج ۱:۲:۴۹۲) [نسخه‌ها ۴: ۲۱].

1635ـ کمبریج Or۱۰۴۱ : نسخ، تاریخ یاد نشده، نسخه تا نیمهٔ فصل ۲ از باب ۴ است. گفتاریست درچهار باب و ساخته شده ازروی‌کتاب خواجهٔ طوسی: ۱ـ حساب صحاح در۱۴ فصل ۲ـ حساب‌کسور برطریق‌محاسبان یازده فصل ۳ـ حساب‌کسور برطریق منجمان، دو مسلك ۴ـ استخراج جذر واموال وکعاب و و سایر اجزاء. **آغاز:** صد هزاران شکر و سپاس مرخدایی را که ولی رشاد است و ملهم سداد و مبدع آحاد است و مؤلف مالانهـایة. **فیلم** این نسخه در دانشگاه ش ۸۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۱۷۴].

لب الحساب

ازعلی فرزند یوسف فرزند علی، گویا از دبیران دیوان و دربار، از سدهٔ پنجم و ششم. درچهارقسم : ۱ـ ضرب وقسمت در نه باب ۲ـ نسبت و انواع معاملات و خطاین، در سه باب ۳ـ جبر ومقابله، در نه باب ۴ ـ مساحت در دوازده باب و هر یك از بابها در چند فصل، سپس خاتمه در مسایل ونوادر در چند مسأله. این کتاب جز «لباب الحساب فی‌علم التراب» وجز «شمس‌الحساب فخزی» عمر فرزند عبدـ العزیز خنجی فارسی وزیر است که برای فخرالدولة ساخته است (دانش پژوه).

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۸۶ ـ راهنمای کتاب ۱۰ : ۸۱۵ و ۱۱ : ۶.

1636 ـ دانشگاه ۵۲۱۳ : نستعلیق سدهٔ ۶ـ۷، آغاز یك صفحه افتاده، باب ۸ـ۱۱ ازقسم ۴درجایش نیست، ۱۳۷ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۵۳].

لب اللباب

از عبدالعزیز نیمدهی.

1637 ـ مجلس ۳۲۸۰/۲۵ : نوشتهٔ عطاءالله فرزند محمدزکی اصفهانی، در۱۱۷۳ نسخه تنها بخش کسورآن است در شش باب : ۱ـ ضرب کسور در پنج ضابطه ۲ـ قسمت‌کسور هشت ضابطه ۳ـ تضعیف کسور ۴ ـ تضعیف ۵ـ جمع‌کسور ۶ـ تفریق‌کسور (ص ۳۱۵ـ۳۲۲) [ف. مجلس ۱۰ : ۹۰۳].

لطایف الحساب

ازقطب‌الدین محمد فرزند شیخ علی‌شریف دیلمی‌لاهیجی‌اشکوری (بنگرید: ترجمة‌القرآن ۱۵).

بنگرید : راهنمای کتاب س۶ ص ۸۱۶.

1638ـ رضوی۵۶۰۹: نوشتهٔ ۱۱۷۱ ۶۷گ. [ف. رضوی ۴ : ۴۱۴] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۱۷۴].

لطایف الغیوض

ازحسن‌محمد فرزندراجی محمد فرشوری عباسی‌گجراتی سرکهجی، دردومقاله وهرمقاله درچند باب. نگارنده شاید همان کسی باشدکه نسخهٔ خطی «کلیات عطار» در دیوان هندرا در تاریخ ۱۲۰۵ نوشته‌است. (استوری). **آغاز:** سپاس بیقیاس ومنتهای بی‌منتها مرخالقی را.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۲۱ ـ ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۰.

1639ـ رضوی ۱۵۲ ریاضی: نسخ، تاریخ یاد نشده، پایان نانویس مانده، نسخه تاباب هفتم از مقالهٔ دوم را دارد [ف. رضوی ۳ : ۳۴۶].

لیلاوتی Lilavati = ترجمهٔ . . .

م

مجمع الحساب

از گیاسه رام دهلوی. که بسال ۱۲۰۲ق در نه باب نگاشته است.

1640ـ **لاهور**، دانشگاه پنجاب ...: نوشتهٔ ۱۲۶۶ . (10/3OCM) مه ۱۹۴۳ م ص۱۰۰) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۵].

مثلثات باوتار

1641ـ **پاریس** P. ۱۶۹/۱۵ : نستعلیق، تاریخ یادنشده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۱۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۹].

مختصر الجمل

از شیخ یوسف فرزند محمد گیلانی، زاده در ۱۲۹۱ (بنگرید : حل العقود : ۱۶۹) در انگشت‌شماری. **آغاز:** بعدازحمد وثنابرخالق معبود.

1642ـ **مجلس** ۷۶۱/۲: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، با تاریخ ۱۳۲۳ در دفتر ، بدنبال «حل العقود» از همو [ف. مجلس ۲ : ۴۸۰].

مخروط و استوانه

ازحیدرقلی فرزندحسینقلی بیات نیشابوری (بنگرید : اشکال بیضی از او : ۱۳۴) ، بنام آصف الدوله حکمران خراسان ، در هندسه مجسمه واستعلام سطح و حجم انواع مخروطات باچهارده‌شکل. **آغاز:** و بعدچون رسم‌مجسمات مساوی اضعاف یاابعاض مجسم مفروض.

1643ـ **مجلس** ۱۷۹ : نستعلیق ۱۳۰۲ ۸۸ گ ۱۱س [ف. مجلس ۲ : ۹۷].

مخزن الاسرار

ناشناخته. درفهرست آصفیه دربخش ریاضی یاد شده ولی بدون شرحی (استوری).

1644ـ **آصفیه** ۱۱۸ : (ف. آصفیه ۱: ۸۲۰) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۴۸].

مرآت الحساب

از خواجه محمد ماه ، همانکه « شرح خلاصة الحساب: ۱۸۰» را نگاشته است (استوری).

1645ـ **آصفیه** ۹۶ : تاریخ یاد نشده (آصفیه ۱: ۸۲۰) [استوری، نسخه‌ها ۴: ۴۸].

مرآت سلیمانی

از محمدعلی فرزند محمد قاسم ، بنام شاه سلیمان در دومطلب : ۱ـ علم سیاق ، در چهار مقدمه و بیست مرآت ۲ـ علم حساب‌داری، در بیست مرآت . **آغاز :** حمد بیحد سزاوار پروردگاریست که روح انسانیرا بتاج .

1646 ـ **دانشگاه** ۳۶۰۹ : نستعلیق صفر ۱۱۰۰، آغاز دردنبالهٔ مقدمهٔ سوم افتاده ۳۷ گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۱۳].

1647ـ **دانشگاه** ۳۸۲۲/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱ ر ـ :۱۷ پ) آغاز برابر نمونه انجام در مطلب دوم مرآت هفدهم افتاده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۰] .

مرآت الصفا

ناشناخته .

1648 ـ **فرهاد معتمد** ۱۸۷/۱۱ : نستعلیق حسن‌خان جوهر ، در ۱۰۵۴ [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۲] .

1649ـ دانشگاه ۳۳۳۷/۵ : نستعلیق باتاریخ ۱۳ شعبان ۱۱۱۶ (ص ۸۶ – ۸۷) گزیده ایست از آن دربارهٔ قبله [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۱] .

مرآت العالم

ازحافظ احمدفرزندمحمد مغربی تلمستانی انصاری صائمی، که کتاب «اعظم الحساب ۱۳۶» خودرا بنام نواب اعظم الامراء محمد غوث خان (اعظم) ساخته و «زبدة الحساب» خودرا بسال ۱۲۷۰ نگاشته است . نه شهاب الدین احمد درگذشتهٔ ۱۰۴۱ .

بنگرید : مؤلفین مشار ۱ : ۴۸۵ – هدیة العارفین ۱ : ۱۵۷ .

1650ـ آصفیه ۸۰ : نبشتهٔ ۱۲۶۳ ق (ف . آصفیه ۱ : ۸۲۰) [استوری، نسخه ها ۴ : ۳۹] .

مرآتیه = ارتفاع

مرشد المحاسبین

از کمال الدین حسن فرزند حسین حکاك مروزی، که نباید دیرتر ازسدهٔ هشتم زنده باشد درهشت فصل یا فقره و بخش .

1651ـ بلوشه . . . : نوشتهٔ ۷۲۰ ، ۵۶ گ (بلوشه ۴:۲۳۹۶) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۲] .

المرشد

ازحسن فرزند علی ، از سدهٔ هفتم ، بنام صدرالدین احمد فرزندشرف الدین ابوالسعادت عبد الرزاق فرزند صدر الدین ابوالوفاء . . . ابن احمد خالد، حساب سیاق ودفترداری‌است، و درص ۱۸۳ نسخهٔ ۲۱۵۴ مجلس آمده : در وقت تألیف این مختصر تاریخ هجری سنهٔ احدی و ستین و ستمائة . . . ، و گاهی سالهای پس از این را یاد کرده است (نفیسی) . (بنگرید : مرشدالمحاسبین) .

1652 ـ مجلس ۲۱۵۴ : نسخ خوش سدهٔ ۷، گویا نسخهٔ اصل، آغاز دردیباچه افتاده ۳۸۰ص ۱۹س [ف. مجلس ۶ : ۱۲۱] .

المسائل العددیة = رسالة فی طریق .

ازشرف الدین حسین فرزندحسن سمرقندی که بسال ۶۳۲ بانجام رسانده‌است (استوری)، درآغازآن آمده : در اخراج مسایل طریقه‌ها بسیار است، چون اربعهٔ متناسبه و جبر ومقابله و طریق خطاین و اصل دیگری‌که آن را اصل ترکیب و تحلیل خوانند، و ما ابتدا این اصل را آوریم. **آغاز:** بدانکه اهل این صناعت را دربیرون آوردن مسائل طریقه ها بسیار است .

1653 ـ استانبول ، سرای۳۴۵۵ (۱۲) : نوشتهٔ ۶۶۳ ، آغاز برابر نمونه [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۱۹] .

1654ـ دانشگاه ۱۷۹۰/۳ : نستعلیق سدهٔ ۸ـ۹ (۱۶۶ب – ۱۸۱پ)، درص ع خط عبدالغفور لاری دیده میشود، آغاز برابر نمونه در فهرست بعنوان « ترکیب و تحلیل » آمده [ف. دانشگاه ۸ : ۳۵۳].

مساحت = منظومه‌ای در . . .

ازسراینده‌ای باتخلص‌عزیزی. گفتاریست در۳۲۷ بیت. **آغاز:** بنام کریمی که برسطح جود.

1655 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ۴۴۶/۷ : نسخ همراه منظومه‌هایی در : قافیه مؤرخ ۱۰۸۳ ، منطق ، مساحت، علم اعداد ، همه ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۶۱ – ۶۲] .

مساحت

از قاضی‌زادهٔ رومی (حساب : ۱۶۶)

1656 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/۵۵۷: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۸۶].

مساحت = رساله در علم . . .

از عامر فرزند عبدالعزیز ، دریك مقدمه وپانزده باب . **آغاز:** بدانکه این مختصریست مفید درعلم مساحت، مشتمل برمقدمه وچند باب مقدمه درمعنی مساحت .

1657 ـ **دانشگاه** ۳۰۲/۶ : نستعلیق محمد کاظم فرزند محمد حسین محلاتی ، ۸ج **۱۱۱۲**/۲ (۱۱۹پ ـ ۱۳۱ر) [ف . دانشگاه ۴ : ۹۲۸] .

مساحت

از قطب الدین خسرو شاه (بنگرید : خلاصة الحساب : ۱۷۰)

1658 ـ **دانشگاه** ۳۰۲۵: نستعلیق محمد کاظم محلاتی، ج۲/**۱۱۱۳** (گ۱۲۴ب) [ف. دانشگاه ۴ : ۹۲۹] .

مساحت = رساله در . . .

از محمد طبسی ، دریك مقدمه و سه باب: ۱ ـ بیان اشیاء قابل اشارت حسی ۲ ـ کیفیت مساحت سطوح ۳ ـ کیفیت مساحت اجسام (دیباچه) . **آغاز :** بعد حمدالله تعالی . . . تحریر می‌نماید قایل ضعیف محمد الطبسی ، که مساحت فنی است شریف و نافع .

1659 ـ **دانشگاه** ۴۷۲۲/۱: نستعلیق باتاریخ **۱۰۱۶** در دفتر (ص ۱ ـ ۲۶) ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۶۶] .

1660 ـ **ملك** ۶۰۹۹/۲ : نستعلیق محمدصادق فرزند حاجی حسنعلی ، **۱۲۴۴** ، (۲۴پ ـ ۳۲ر) ۱۴س [رؤیت] .

مساحت سطوح اجسام = ابعاد اجرام

در بخش ستاره شناسی خواهد آمد .

مساحت = رساله در . . .

ناشناخته .

1661 ـ **ادبیات** ۹۲/۲ د : نستعلیق سلطان میر حیدر ، با تاریخ ذیحجهٔ **۱۰۰۹** در دفتر، (۶۲پ ـ ۶۶ر)، گفتاریست در ۴ رکن و۱۲ قاعده وسرآغازنیز برابرش۱۶۰۸دانشگاه [ف. ادبیات ۱ : ۴۲۳] .

1662 ـ **دانشگاه** ۱۱۱۹/۱ : نسخ طهماسبقلی ، ذیقعدهٔ **۱۰۵۰** (۲پ ـ ۵ ر) . گفتاریست درسه باب. **آغاز:** بدانکه مساحت عبارتست از استعلام امثال واحد مفروض خطی یاابعاض اودرممسوح [ف. دانشگاه۶: ۲۳۴۷].

1663 ـ **دانشگاه** ۱۶۰۸/۲: نستعلیق ۲۷ع۲/**۱۰۷۹** . گفتاریست در چهار رکن و دوازده قاعده : ۱ـ مقدمات ۲ـ مساحت مثلث ۳ ـ مساحت مربعات ۴ ـ مساحت منحنیات . **آغاز :** ثنای بی‌منتها خداوندی راست . . . این رساله‌ایست بروفق ملتمس بعضی... ارباب سیاقت‌واصحاب دیوان، مشتمل بر[ف. دانشگاه ۸ : ۲۰۰] .

1664 ـ **بلوشه** : از سدهٔ **۱۷**م نوتر . **آغاز :**... بدانکه این کتاب اصول او بر سه نوع است : اول معرفت آلات مساحت و ثانی معرفت اشکال و ثالث معرفت طرق مساحت. اما آلات مساحت سه است ، زیرا [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۴۹] .

1665 ــ بلوشه ۹ : از سدهٔ ۱۷م تازه‌تر گفتاریست در هشت باب بعنوان «مختصری در علم مساحت» . آغاز : سپاس بیقیاس و حمد بیعدد حکیمی که آسمان مدور به پرکار قدرت [استوری. نسخه‌ها ۴ : ۴۸] .

1666 ــ الهیات ۴۴۷/۴ : نستعلیق علی‌اکبر، پایان ج۱۱۹۹/۲ (۳۰پ ـ ۴۴ر) گفتاریست دریك مقدمه وچهار باب . آغاز : حمدله. والعاقبة للمتقین ولاعدوان ... اما بعد بدانکه این مختصریست در علم مساحت که به‌التماس بعضی ازدوستان [ف. الهیات۱:۳۰۱] .

1667 ــ بانکی‌پور ۱۷۳۲ : نوشتهٔ سدهٔ ۱۴، در یك مقدمه و دوازده باب ، برای ابوالمظفر غیاث الدین سلطان اویس (گویا که ۷۶ ـ ۷۵۷ فرمانروایی میکرده) . آغاز : سپاس بی‌غایت نثار بارگاهی که فراش . . . بسرانگشت ایجاد [استوری، نسخه‌ها۴:۲۲] .

1668 ــ بلوشه (۱۱) : از سدهٔ ۱۷ م دیرتر: آغاز: حمدله . صلاة . اما بعد ، این رساله‌ایست دراصطلاح اهل مساحت . فصل در آنکه این سواد بصره و کور اهواز و نواحی فارس [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۵۰] .

1669 ــ ریو ضمیمهٔ ۴۲۱ (۱) : نوشتهٔ ۱۲۳۳ش ۱۸۱۸م. آغاز: این رساله ایست درعلم مساحت وآن مشتمل بر چند فصل است. فصل‌اول‌درزرعی‌که بنی‌هاشم قرارداده‌اند مشهور به گز شرع که معمول خراسان است . [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۴۹] .

1670 ــ براون ضمیمهٔ ۶۷۶ : نوشتهٔ ۱۲۴۵ ه ش [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۵۰] .

71 ـ 1673 ــ پاریس ۸ و ۹ و ۱۰/ P.۱۶۹ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، سه‌گفتار است دریك دفتر: دومی در هشت باب ، سومی درسه نوع. فیلم آنها دردانشگاه ش۷۷۵هست [فیلمها ۱ : ۵۳۸] .

مساحت البلاد

از محمد علی اصفهانی مشهور به بهبهانی فرزند آقامحمد باقر (۱۱۴۴ ـ ۱۲۱۶) در طول وعرض شهرها و اقالیم سبعه وذکر برخی از شهرهای مشهور هراقلیم و دائرهٔ هندیه و قطب‌نما و بیان‌سیرفلك‌ثوابت وجزآنها (دیباچه) آغاز : حمدله . . . اما بعد ، بدانکه این رساله‌ایست مسمی به . . .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۲۳۴ــ مؤلفین مشار ۴ : ۱۳۷ ــ فوائد رضویه : ۵۷۴ .

1674 ــ حقوق ۵۹/۱ ب : نسخ در جنگ شاهزاده بهاءالدوله، مؤرخ صفر۱۲۷۴ (۸۷پ ـ ۹۰ر) [ف . حقوق : ۱۹۲] .

مشکاة الصواب فی شرح خلاصة الحساب

متن ازشیخ‌بهائی (بنگرید: تحفهٔ حاتمیه) گزارش از سیدعلی فرزند محمد باقر موسوی، که درقم شب پنجشنبهٔ۱۰ع۱۲۲۱/۱ درمدرسهٔ جانیخانیه بانجام رسانده‌است. آغاز: الحمد لله والصلاة علی نبیه وآله . . و بعد فیقول ... ابن‌محمد باقرالموسوی السید علی‌الخوانساری

1675 ـ الهیات ۸۰۶/۱ د : نستعلیق جعفر، ۱۳ صفر ۱۲۳۹ در خوانسار (۲پ ـ ۱۳۸پ) ۱۹س [ف. الهیات ۱ : ۳۹۸] .

مشکل‌گشا

از (خیر الدین) خلیل فرزند ابراهیم ، نگارندهٔ « مفتاح کنوز ارباب قلم ومصباح رموز اصحاب رقم : ۱۹۷ » رساله ایست در ریاضی،

و این نام درنمای نسخهٔ ایاصوفیه آمده است . [استوری] .

1676 ـ **ایاصوفیه** ۲۷۳۱ : تاریخ یاد نشده [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۵] .

مصباح الحساب

ناشناخته .

1677 ـ **آصفیه** ۱۳۴ : تاریخ یاد نشده (ف. آصفیه ۱ : ۸۲۰) [استوری، ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۴۸] .

مطالع و مغارب = شبههٔ . . .

از ظهیرالدین علی فرزند ملامراد تفرشی زنده در ۱۱۰۱ (نسخهٔ جواب‌الشبهتین ۴۴ د ادبیات) گفتاریست ریاضی عنوان‌های صورت اولی، ثانیه، ثالثه دارد. و این جز «جواب‌ـ الشبهتین» او(ادبیات:۱۸۸)استکه بعربی‌است **آغاز:** من تحقیقات. . . که بخط خود نوشته جواب محرر از شبههٔ مطالع و مغارب ، همانا بدین وجه گفته میتواند شد .

1678 ـ **دانشگاه** ۳۲۸۲/۳: نستعلیق ضیاءالدین فرزند محمد مسیح حسینی خوزنی ۲۰ محرم **۱۱۱۴** (ص ۱۲۹ ـ ۱۳۳) ۱۶س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۴۹] .

معدن الحساب

از بیم Bim یا Bhim داج .

1679 ـ **کمبریج** ، ضمیمهٔ دوم ۹۰ : تاریخ یاد نشده، ۱۳۶ گ [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۴۷] .

معیار العقول

منسوب به ابوعلی‌سینا ، (۳۷۰ ـ ۴۲۸) در جرالاثقال، درپنج باب : ۱ ـ محور ۲ ـ مخل ۳ ـ بکره ۴ ـ لولب ۵ ـ اسفین . این گفتار درهند وسپس درایران بکوشش آقای جلال همایی در۱۳۳۱خ چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله الذی رفع مقادیر اهل... بعد ازحمد پروردگار ... چنین گوید .

بنگرید: ف. مشار: ۱۴۶۳ـ ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۱ـ کشف الظنون (حیل) ۱ : ۶۹۵ و (جراثقال) ۱ : ۵۸۱ـ هدیةالعارفین ۱: ۳۰۸ مؤلفین مشار ۲ : ۷۷۹ ـ لغتنامهٔ دهخدا (ابوعلی) : ۶۴۱ـ فهرست مصنفات، مهدوی: (ازاین کتاب یاد نکرده است) .

1680ـ **دانشگاه** ۲۵۷۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** (ص ۱ ـ ۲۸) [ف. دانشگاه۹: ۱۳۶۸] .

1681 ـ **تهران ، اصغر مهدوی** ۲۸۱/۷ : نستعلیق سلطان حسین در**۱۰۴۶** ، درفهرست آمده: «جراثقال» وگویا همان معیار العقول ابن‌سینا با شده . [نسخه‌ها ۲ :۱۰۵].

1682 ـ **دانشگاه** ۸۹۲/۲ : شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۲۹** در دفتر (۳۰ پ ـ ۳۷پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۴ : ۹۵۱] .

مفتاح الرصد = جامع بهادری

مفتاح الرموز

گویا از مفتاح‌الملك محمود فرزند یوسف مازندرانی، وگویاگزارشی‌است بر«رمز یوسفی» دردستور رمز تلگراف نگاشتهٔ میرزا یوسف‌خان مستشارالدوله . این «مفتاح» بسال ۱۳۲۰ در تهران در ۱۱۹ ص بچاپ رسیده است.

بنگرید : ذریعه ۱۱: ۲۴۹ـ ف . مشار: ۱۴۶۹ـ المآثر والاثار : ۱۹۶ـ مؤلفین‌مشار ۶ : ۹۳ .

1683ـ **مجلس** ۲۸۲۷: نسخ سدهٔ **۱۴**

۲۶ص ۱۴س. **آغاز:** باب چهارم از کتاب... در بیان قواعد استخراج رمزهای عددی بدون اطلاع ازمفتاح و سابقهٔ آنها [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۹] .

مفتاح کنوز ارباب قلم ومصباح رموز اصحاب رقم

از (خیرالدین) خلیل فرزند ابراهیم ، بروزگار سلطان محمد فرزند مراد (م ۸۵۵) دریك مقدمه و ده فصل ویك خاتمه ، درحساب نگاشته است . **آغاز :** شکر و سپاس سزاوار حضرتی استکه ذات او ازصفت امکان . چلبی اینکتاب را بهدو نام نزدیك بیکدیگر یکیرا برای خیرالدین ودیگریرا برای خلیل فرزند ابراهیم یاد کرده که بنام سلطان محمد فاتح ساخته است.

و ازوست « مشکلگشا : ۱۹۵ » .

بنگرید : کشفالظنون ۲ : ۱۷۷۰ .

1684ـ **بلوشه** ۱۲۶۰۰ : نوشتهٔ**۹۰۴** [نسخهها ۴ : ۲۵] .

1685ـ **بودلین** ۱۹۰۵ (۶) : نوشتهٔ **۹۱۴** [نسخهها ۴ : ۲۵].

1686ـ **ریو** ۴۹۹ب ج۲ : سدهٔ **۱۷** م [ترجمهٔ استوری، نسخهها۴ : ۲۵] .

مفتاح المعاملات

از ابو جعفر محمد فرزند ایوب حاسب طبریمازندرانی، بیهقیدر«تتمهٔصوان الحکمة» که بسال ۵۶۰ نگاشته ازاو بصورت گذشته یاد کرده وگویا « استخراج » خود را بسال ۳۵۴ نگاشته است . پس تاریخ ۶۳۲ که در فهرست ایاصوفیه آمده باید سال تحریر باشد. گفتاری است درشش قسمت. **آغاز:** چنینگوید ... که چون ما بهپرداختن از رسالهٔ شمارنامه ...

بنگرید : ترجمهٔ استوری ، نسخهها ۴ : ۱۷ ـ تتمهٔ صوان الحکمة : ۸۳ ـ گاهنامه س ۱۳۱۱ : ۱۳۰ و ۱۳۱۲ : ۵۰ـ گاهشماری، تقیزاده : ۲۹۹ ـ پیشگفتار چاپ شمارنامه ، بینش .

1687ـ **ایاصوفیه** ۲۷۶۳ : نبشتهٔ **۶۳۳** از روی نسخهٔ اصلدرشهرسیواس، ۱۴۸ گ (کراوس Krause ص ۴۹۲) [استوری، نسخهها ۴ : ۱۷] .

مفتاح المنجمین

ازخواجکی رضوی ستاره شناس شیرازی. شایدمحمد فرزند احمد خواجکیگیلانی رشتی شیخ شیرازی که بروزگار قطبشاه و نظام شاه نخست سنی بوده وسپس شیعی شدهاست. نگارندهٔ « ختمالغرایب » و « شرح فصول» بسال ۹۵۳ و «شرح باب حادیعشر » بسال۹۵۲ و«تمهیدات» بفارسیکه در ۹۵۳ نگاشته . گفتاریست درصد باب در ربع مجیب درآکره نگاشته است وربع دستورو ربع مجیب آفاقی نیز خوانده میشود . **آغاز :** حمدی چون رحمت ایزد بیپایان .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۲۲ و ۳۸۵ ـ نسخههای ۵ : ۶۴۱ .

1688ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین : نوشتهٔ محمدعلی فسایی، ۱۳ع۱/**۱۱۳۴** در شیراز آغاز برابر نمونه [نسخهها ۵ : ۴۱۶] .

1689- **تهران، ادبیات** ۱/۸۵جوادی نسخ صفر **۱۲۴۴** [ف. ادبیات ۳ : ۲۷] .

مفتاح المنجمین

در بخش ستاره شناسی خواهد آمد .

مقداریه = اوزان و مقادیر

المقالات التبیانیة فی المقامات السیاقیة

از علیرضا تبیان‌الملك رضائی تبریزی‌زاده در ۱۲۷۸، فرزند داود وقایع نگار . دستور دفترداری دیوانهای دولتی است، در دو باب : ۱ـ درحساب ۲ـ در سیاق . که بسال ۱۳۱۵ نگاشته است . سپس در تبریز بسال ۱۳۲۳ برادرش علی اکبر مشکاة السلطان دیباچه‌ای برای‌آن نوشته است. **آغاز:** بهترین مقالی‌که که سیاق سخن را زینت افزاید .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۶۹ .

1690ـ **دانشگاه** ۲۶۲۶ : نستعلیق ۲ ذیقعدهٔ **۱۳۲۷**، ۹۳گ ۱۱س [ف . دانشگاه ۹ : ۱۵۰۱] .

منتخب

ازلطف‌الله مهندس فرزند استاداحمد معمار لاهوری . گزارش و ترجمه‌ایست از « خلاصة الحساب» شیخ بهائی، بدرخواست‌و برای‌میرمحمد سعید فرزند محمد یحیی ، استوری یکجا در گزارشهای‌فارسی«خلاصة‌الحساب» این‌کتاب را آورده وجای دیگر از نگارشهای این مهندس [وجیزهٔ‌مختصری بعربی‌درشرح خلاصة‌الحساب] یادکرده است . (بنگرید: رسالهٔ احمد معمارـ درهمین دستك : ۱۷۵) **آغاز:** حمدله والصلاة والسلام علی رسوله .

1691ـ **بانکی پور** ۱۷۳۱ : نوشتهٔ **۱۰۹۶** [ف. بانکی‌پور ۱۷ : ۱۷۳۱] .

1692ـ **ریو** : نوشتهٔ **۱۱۳۰** [ف. ریو ۲ : ۴۵۱ A) .

1693 ـ **آتنه** ۲۲۵۴ (۵) : نوشتهٔ **۱۱۴۵** .

1694ـ **کمبریج** ۲۲۵۳ ضمیمهٔ ددم ۹۰(۲)) : نوشتهٔ پیش ازسدهٔ **۱۳**.

1695ـ **لیندیا** ۷۰۵C: نوشتهٔ**۱۲۴۰**

1696ـ **آصفیه** ۲۱۱: نوشتهٔ **۱۲۴۳**

1697ـ **ایوانف** ضمیمهٔ یکم ۸۹۸ : نوشتهٔ **۱۲۵۶**، هرهفت‌نسخه ازترجمهٔ استوری گرفته شد [نسخه‌ها ۴ : ۲۷] .

منتخب کنه‌المراد فی وفق الاعداد

اصل‌وگزیده هردوازشرف‌الدین علی‌یزدی معمایی، (بنگرید : کنه‌المراد: ۱۹۰) .

1698ـ **اصغر مهدوی** ۲۸۱/۱۴ : نستعلیق محمد ابراهیم سپاهانی در ۱۵ محرم **۱۱۰۹** دربافت‌کرمان . [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۵] .

موضح الخلاصة = توضیح خلاصة الحساب

متن از شیخ بهائی ، در گذشتهٔ ۱۰۳۰ ، گزارش از محمد امین نجفی حجازی قمی ، شاگرد بهائی که بروزگار استادش ، پیش از ۱۰۳۰ نگاشته است . این کتاب را نفیسی در «احوال واشعار شیخ بهائی» بنام «توضیح خلاصة الحساب» یادکرده است .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۹۳ .

1699ـ **رضوی** ۱۷۱ ریاضی : نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف ۱۱۶۶، ۸۴گ ۱۵س [ف. رضوی ۳ : ۳۵۴] .

مونس الفضلا

ازمحمد غزنوی، که بروزگارمحمد فرزند

بهرام شاه میزیسته ، در ریاضی است [استوری احتمال داده که از سلجوقیان کرمان باشد (۵۷۹ - ۵۸۲) و یا پسر بهرامشاه غزنوی (۵۱۲-۵۴۷) که محمد نامیده میشد و بشاهی نرسید]. **آغاز :** حمد و ثنا آن خدای را که مردان راه او جان ودل بدهند .

1700 ـ **رامپور** ، نذیر احمد ۲۴۹ : نبشتهٔ **۷۷۸**. (نذیر احمد : ۲۴۹) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۱۹] .

المونس فی نزهة المجالس

از ابوجعفر محمد فرزند ایوب طبری مازندرانی حاسب (بنگرید : مفتاح المعاملات از همو درهمین بخش) . در چهار مقاله بدون اسم وهریك بدین‌گونه آغاز میشود: ۱ـ سپاس خدایرا که بسزاست ملك فرد بی‌همتاست. ۲ـ حساب بالضمیرات وباالتباس(؟) بگویم تاعددی ۳ ـ مسائل الوصایا . اگر پرسند زید عمر را وصیت کرد به‌مالی ۴ـ بدان اعزك‌الله تعالی‌که معنی ضرب باصطلاح محاسبان .

1701 ـ **رامپور ۲۵۰** نذیر احمد : نبشتهٔ **۷۷۶**. (نذیراحمد : ۲۵۰) [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۱۷] .

میزان الحساب = زبدة الحساب

ازملاعلی قوشچی (بنگرید: حساب۱۶۳) گفتاریست درسه مقاله‌که بنام «میزان‌الحساب» در سالهای۱۲۶۶ و۱۲۸۰ بچاپ رسیده است ۱ـ حساب اهل هند، یك مقدمه ودو باب ۲ـ حساب اهل تنجیم ، یك مقدمه و شش باب ۳ ـ مساحت یك مقدمه و سه‌باب. **آغاز:** حمدله... امابعد، این‌رساله‌ایست‌درعلم حساب مشتمل برسه‌مقاله.

بنگرید : تاریخ ریاضی ، دکتر مصاحب: ۱۵۳ـ ف . مشار : ۱۵۳۸ .

1702 ـ **الهیات ۶۹۷ د :** نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱**، باحاشیه‌هایی بانشانهٔ (لمسودة مولانا عبل)، ۱۲۵ گ۱۲س [ف. الهیات۱: ۴۲۷].

1703ـ **دانشگاه۳/۴۷۲۲** : نستعلیق، باتاریخ**۱۰۱۶** بهمین‌خامه‌دردفتر (۴۸-۱۱۸) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۶۶] .

1704 ـ **مجلس ۱/ ۲۷۸۶** : نسخ زین‌العابدین فرزند عبدالله‌مازندرانی، **۱۰۰۲** (ص ۱-۳۶)، آغاز برابر ، درفهرست بعنوان «زبدةالحساب» آمده [ف. مجلس۱۰ : ۳۰].

1705ـ **یزد۹۵/۱۱**-۹۷۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۰] .

1706ـ **دانشگاه ۳/ ۲۰۰۸** : نسخ سدهٔ **۱۱** (۱۶۷پ - ۲۰۰پ) ، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۸ : ۶۲۹] .

1707ـ **دانشگاه ۲/ ۴۴۱۷** : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۵۵ - ۱۲۸) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۷۹] .

1708 ـ **دانشگاه ۳/ ۲۱۰۷** : نسخ ابوالقاسم فرزند میر صدرالدین محمد حسینی لاجوردی کاشانی ، **۱۱۱۸/۱۱/۱۷** (۳۴پ ۸۱ر)، درفهرست بعنوان « میزان الحساب » آمده [ف. دانشگاه ۸ : ۷۴۲] .

1709ـ**دانشگاه ۴/ ۲۰۸۶**: نسخ۱۸ج **۱۱۲۲/۱** (ص ۱۴۲ - ۱۹۲) ، در فهرست «میزان‌الحساب » یاد شده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۲] .

1710 ـ **اصغر مهدوی ۲/ ۲۶۲** : نستعلیق و نسخ **۱۲۰۳** ، در فهرست « میزان الحساب» آمده [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

1711ـ **ادبیات۳/ ۳۶**د: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (۱۷۱ ر - ۱۸۳ر). درفهرست «میزان‌الحساب» آمده [ف. ادبیات۱: ۵۰۷].

1712ـ یزد جامع کبیر: . . . نستعلیق ۱۳۰۸/۲٤۱، درفهرست «میزان الحساب» آمده [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۵] .

1713ـ اصغر مهدوی ۲۸۲/۲۶ : نسخ محمدطاهر فرزندولی محمدطبیب مشهدی ۱۳۰۹، در فهرست بعنوان «میزان الحساب» آمده [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

میزان الحکمة

از ابوریحان بیرونی (بنگرید : التفهیم فی . . .) گفتاریست دربیان اوزان فلزات و احجار و جواهرات و بیان اختلاف وزن آنها درهوا وآب، وراه سنجیدن طلا ونقره و شیوهٔ ترکیب فلزات .

1714ـ آصفیه ۱۲۵ : نسخ‌احمد فرزند علی‌المکی الشیرازی، در۱۰۳۳ باشکلها،۱۱۱ گ ۲۱س [ف. آصفیه، عثمان‌علی ۱:۶۵۷] .

میزان الحکمة = ترجمهٔ . . .

متن از ابوالفتح عبدالرحمان خازنی، از سدهٔ ۵ـ۶ یاامام ابوحفص عمرخیامی، و یا اسفزاری در جراثقال و ثقلها وتوزین، ترجمه از ناشناس . ترجمه ای از آن بکوشش آقای مدرس رضوی در۱۳۴۶خ چاپ شده است.

بنگرید : پیشگفتارچاپ از مدرس رضوی

1715ـ مجلس ۱۹/۵ نجم : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۷۶ ـ ۱۲۸)، ترجمه‌ای است گزیده نه‌برابر، نسخه از دیباچه وانجام افتاده [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

میزان المقادیر فی تبیان المقادیر

ازآقا محمدرضی قزوینی بنگرید «عیاریه: از همو : ۱۸۴» .

1716ـ اصفهان، میرزا ابوالحسن کتابی ۱/مج: باتاریخ ۱۱۶۳ دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۷۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۹].

میزان المقادیر = میزان‌الاوزان

ناشناخته .

1717ـ مجلس ۲۷۴۵/۶ : نسخه بخشی ازآنست که درآن ازمثقال ورطل وصاع و درهم ودینار وقیراط و نصاب زکاة گفتگوشده است (ص۲۱۷ـ۲۱۹) [ف. مجلس ۹:۱۰۲].

ن

ناصر الحساب

بدون توضیح دراستوری به‌نقل از فهرست آصفیه، دربخش ریاضی آورده شده است.

1718ـ آصفیه ۱۸۴: (ف. آصفیه ۱: ۸۲۰) [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۴۸].

نامه = پرسش و پاسخ

درص ۱۴۳ گذشت .

نقود الحساب

از محمد ارتضی‌خان درگذشتهٔ ۱۲۵۱ در حساب با نظری خاص بروش هندی ، بسال ۱۲۳۵ق دریك مقدمه و هفت باب و یك خاتمه نگاشته است ، و بسال ۱۲۶۰ق بچاپ رسیده است (استوری) .

1719ـ آصفیه ۹۵ : (ف. آصفیه ۱ : ۸۲۰) [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۷] .

نور الحساب

ازسید نورالاصفیاء فرزند نورالعلی فرزند قمرالدین اورنگ آبادی درگذشته درحیدرآباد ۲۰ ذیقعدهٔ ۱۲۵۵ ق، استوری می‌افزاید: تاریخ ۱۲۲۲ که درفهرست آصفیه برای درگذشت او یادکرده، شاید سال نگارش این کتاب باشد که درجدول نادرست گذارده شده است.

1720ـ **آصفیه** ۲۱۵ : نبشتهٔ ۱۲۲۳ ق (ف. آصفیه ۱ : ۸۱۲)[استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۹].

نور المحاسبین

از نورالاصفیاء نگارندهٔ «نورالحساب».

1721ـ **آصفیه** ۱۴۴ : (ف. آصفیه ۱ : ۸۲۰) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۹].

و

وتر ثلث قوس = رساله درمعرفت...

از میرابوتراب فرزند احمد، بنام پادشاه روزگار خود، و در دیباچه می‌افزاید که رساله‌ای دیگر در علم هندسه و وضع جداول زیج و تصحیح آن و اسطرلاب ساخته است. **اغاز:** ... چون دراین زمان سعادت بنیان که مساحت مرز ایران دارای شاهنشاه.

1722ـ **دانشگاه** ۱۷۵۱/۱۱ : نسخ محمد فرزند ابوتراب (نگارنده)، **۱۲۸۳**، (ص ۷۴ ـ ۸۰) مجموعه در ۱۳۳۵ به سه ریال خریده شده است [ف. دانشگاه ۸ : ۲۷۷].

1723ـ **مجلس** ۱/ ۲۸۷۱ فهرست نشده: از سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ ۸)، بعنوان «رساله در استخراج وتر» آمده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸]

وصالیه

ازحمید وصالی.

1724ـ **آصفیه** ۱۷۲ : نبشتهٔ **۱۲۳۳** (آصفیه ۱ : ۸۲۰) استوری، نسخه‌ها ۴ : ۵۱]

هـ

هندسه

ابوالفتح‌خان سرهنگ (ص ع)، بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳).

1725ـ **تهران**، سعید نفیسی ۱/ مج : نستعلیق نسخه‌ازآغاز حساب است تاتقسیم‌کسور **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۸۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۳].

هندسه — رساله در...

از ابوعبید عبدالواحد جوزجانی شاگرد ابوعلی‌سینا (۳۷۰ ـ ۴۲۸) هنگامی که پیش استادش اشتغال داشته، یادداشتهای استاد خود را آنچه در بارهٔ هندسه بوده در این رساله گردآورده است. و این گزارش کوتاهی است از «اصول‌اقلیدس» (استوری). **آغاز:** حمدله چنین گوید ... خواجهٔ بزرگوار عبدالواحد جوزجانی، که آنگاه‌که بخدمت رئیس... بوده

1726ـ ایوانف Curzon ۵۶۵: نوشتهٔ **۱۲۲۸**، ۲۰ گ [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۱۶].

1727ـ **آصفیه** ۱۱۵ : تاریخ یاد نشده درفهرست آصفیه آمده: منتخب ترجمهٔ ابن‌سینا. از جوزجانی درفهرست نام‌برده نشده، شایدهمان باشد [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۱۶].

هندسه = فایده در . . .

گویا ازسید عبدالوهاب اصفهانی (بنگرید بحرالجواهر : ۱۴۱ از او) .

1728 ـ **الهیات** ۲/۵۶۸ د : نستعلیق عبدالرحیم فرزند ابوالحسن شریف ، **۱۲۸۹** (۱۳۸پ ـ ۱۴۳پ) همراه « بحر الجواهر » شاهشاهانی [ف. الهیات۱: ۳۳۱] .

هندسه = رساله در هندسه . . .

از قوشچی(؟) (بنگرید : حساب:۱۶۳).

1729 ـ **تهران ، دهخدا** ۱/۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ رجب **۱۰۷۸** در دفتر، گفتاریست دریك مقدمه وسه باب [نسخه ها ۳ : ۳۷ ، ۵۰] .

1730 ـ **امریکا** ، هاروارد ، هوتن : نستعلیق محمدقاسم فرزند محمد یوسف، محرم **۱۰۸۰** شمارهٔ ۱ دفتر [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۸] .

1731ـ **سلطنتی کپنهاك** : ش ۲ دفتر مؤرخ **۱۰۹۱** [ترجمهٔ ایرج افشار نسخه‌ها۵: ۶۹۳] .

هندسه

از میرزا محمد فرزند حسن شیروانی اصفهانی (۱۰۳۳ ـ ۱۰۹۸) . استاد صاحب «ریاض العلماء» و شاگرد آقاحسین خوانساری.

بنگرید : فوائد الرضویة: ۱۶۷ـ مؤلفین مشار ۵ : ۳۹۶ ـ ذریعه ۶ : ۲۱۰ .

1732ـ **قم** ، فیضیه ۱۰۰۸/۵ : تاریخ یادنشده، همراه : ۱ـ اثبات نبوت ۲ـ عصمت امامان ۳ـبداء ۴ـ اسامه، درتحقیق تخلف از جیش اسامه ۵ـ (این کتاب) ۶ ـ احباط و تکفیر و جز آنها ـه از همو [ف . فیضیه ۱ : ۳۲۸] .

هندسه = رساله در . . .

ناشناخته .

1733ـ **فرهاد معتمد** ۱۱۷/۸: نوشتهٔ ذیحجهٔ **۱۲۶۱**، در فهرست آمده ؛ گویا از «درة التاج» قطب‌الدین محمود شیرازی است . [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۷] .

1734ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۵۷۰ : نوشتهٔ **۱۲۷۴**. [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸]

35 ـ 1736 ـ **بغداد** ، خزائن اوقاف ۲ و ۵۴۸۵/۳ : تاریخ یاد نشده ، دو گفتار است باشکلهای هندسی [ف. اوقاف : ۳۲۷] .

1737ـ **آصفیه** ۲۱۸ : تاریخ یاد نشده (ف. آصفیه ۱ : ۸۱۲) [نسخه‌ها ۴ : ۵۰].

1738ـ **لاهور**، دانشگاه پنجاب : در یك مقدمه ودومقاله [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۴۹] .

بخش پنجم

ستاره شناسی

اختر بینی

الف

آثار کسوف وخسوف = کسوف و خسوف

آب نیسان و قمر در عقرب

از محمد باقر فرزند اسماعیل حسینی خاتون‌آبادی اصفهانی، بدستور سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ – ۱۱۳۵) ازآب باران که در ماه نیسان میبارد وخواص آن، و نیز از آثار قمر درعقرب ازروی اخبارشیعی گفتگو میکند و ازاوست: آثار علوی، و نوروزنامه و جز آن **آغاز:** الحمدلله وسلام علی‌عباده الذین اصطفی چون امر اشرف اعلی وفرمان ...: صادر شد .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۷۸ و۱۷: ۲۲۸ – مؤلفین مشار ۲ : ۱۴ .

1739ـ **دانشگاه** ۱۲۶۶/۳۵: نسخ‌محمد ترشیزی، در**۱۱۲۵**، (۱۲پ – ۱۶ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۷ : ۲۷۱۷] .

1740ـ **موزهٔ بریتانیا:** Or۱۱۰۰۱ سدهٔ **۱۳**، درفهرست آمده ؛ رساله روز نوروز وآب نیسان، گویا همراه با « نوروز نامهٔ » او است [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲].

1741ـ **سپهسالار** ۱۸۴۴/۲ : تاریخ یاد نشده، همراه با «نوروزنامه» از همو [ف . سپهسالار ۳ : ۲] .

آسمان

متن ازکیلمن، ترجمه ازفرانسوی ازمیرزا عبدالغفار منجم سپاهانی ملقب به نجم‌الدوله فرزند علی محمد ، استاد دارالفنون روزگار ناصری ، (۱۲۵۹ – ۱۳۲۰ یا ۱۳۲۶) به‌سال ۱۳۰۰، در ستاره شناسی و صور فلکی ، درچند فصل وباب نگاشته است. **آغاز:** چنین گوید بندهٔ جانی ابن‌الفاضل .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۵ و ۴ : ۴۰۲ – المآثر و الآثار : ۱۹۲ : مرآت البلدان ۲ : ۲۵۴ – مؤلفین مشار ۳ : ۸۹۱ .

1742ـ **ملك** ۳۶۳۸: نستعلیق عباسعلی تفرشی ، عاشورای **۱۳۰۸** ، بدستور و مقابلهٔ نگارنده، ۳۲۳گ ۲۵س [رؤیت] .

1743ـ **مجلس** ۱۵۱: نسخ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۴۲۶گ ۲۱س [ف مجلس ۲ : ۸۳] .

1744ـ **مجلس** ۱۵۲: نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۲۳۴گ۱۷س [ف. مجلس ۲: ۸۳].

آغاز و انجام = اسطرلاب مسطح

آلات رصد

از غیاث‌الدین جمشید فرزند مسعود فرزند محمود پزشک کاشانی، درگذشتهٔ ۸۳۲ بنام پادشاه روزگار خود بسال ۸۱۸ نگاشته است. وازوست اسطرلاب، تسطیح اسطرلاب و تشریح درپرکار زیج خاقانی، لباب اسکندری، مفتاح الحساب و جز آنها. **آغاز:** حمدله . . . اما بعد، این رساله‌ایست در شرح آلات رصد که برحسب فرمان پادشاه . . . السلطان اسکندر .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۷۲ و ۱۲ : ۸۶ . حبیب‌السیر: ۱۱۷ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ریحانة الادب ۳ : ۱۶۵ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۳۹۱ . هدیة العارفین ۱ : ۲۵۷ ـ کشف الظنون ۲ : ۱۹۴۱ـ استوری ۲ : ۷۲ .

1745ـ **ادبیات** ۱۵۹/۴ حکمت: سدهٔ **۱۱**، (۱۱۵پ-۱۱۶پ) ازروی نوشتهٔ نگارنده [ف. ادبیات ۲ : ۴۴] .

آلات رصدیه = شرح . . .

ناشناخته .

1746 ـ **آصفیه** ۱۵۳ ریاضی : نسخ احمد فرزند علی‌المکی الشیرازی ، در **۱۰۳۳** ۱۶گ۲۷س. این‌گفتار بدستور سلطان سکندر در شرح ابزار رصد در نوزده باب نگاشته شده است : باب یکم فی‌صنعة الصفحة الزرقالیة و العمل بها . **آغاز** : حمدله . . . اما بعد ، فهذا مختصر فی‌صنعة بعض الآلات الرصدیه بها [ف. آصفیه، عثمان علی ۱ : ۶۶۰] . شاید از غیاث‌الدین جمشید باشد :

1747 ـ **آصفیه** ۱۲۹ ریاضی : نسخ بی‌نام و بی‌تاریخ شاید **۱۰۳۳** ، گزارشی است مفصل از آلات رصدیه برای سکندر پادشاه نگاشته شده. **آغاز:** حمدله. والصلاة والسلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین، ۲۶گ ۲۱س [ف. آصفیه ، عثمان علی ۱ : ۶۶۱] .

آلات رصد = غازانید

آلات ساعت = دائرهٔ هندیه

آلت مظهر الانوار

ناشناخته. برای معرفت سمت قبله‌وساعات و جمیع آنچه باسطرلاب‌شناخته میشود، دریک مقدمه و چند فصل و یک خاتمه ساخته و تحفهٔ مجلس صاحبقران محمد زمان قزاق‌خان‌کرده (دیباچه)

1748 ـ **دانشگاه** ۳۸۵۷/۶ : نوشتهٔ ۲۶/ع **۱۰۸۵**، تنها دیباچهٔ آنست (ص۲۱۸ ـ ۲۲۱) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۸۳۵] .

آلات معرفت ساعات

ناشناخته ، گفتاریست در ساختن برخی ابزارها برای شناختن ساعتها، درچند باب.

1749ـ **تهران ، ادبیات** ۳۲۸/۸ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳**، باتاریخ رمضان ۱۲۵۳ دردفتر [ف. ادبیات ۳ : ۵۵] .

آینه = مرآت الارض

آینهٔ اسکندری

ازکمال‌الدین ملاحسین فرزند علی بیهقی سبزواری ، درگذشتهٔ ۹۱۰ . گفتاریست برای استخراج مطلوب، درهشت جدول‌وبیست دایره

و بگفتهٔ فهرست نگار رضویه از «جهان نما» گرفته شده است. **آغاز:** الحمد لعلام الغیوب

بنگرید: ذریعه ۱ : ۵۰ـ حبیب السیر ۳: ۳۴۱ـ از سعدی تا جامی: ۴۹۷ـ مؤلفین مشار ۲: ۸۱۰ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۴۷۱ـ گلستان مسرت : ۳۹۰ ـ صبح روشن : ۵۶۶ ـ سبک شناسی ۳ : ۱۹۶ـ هدیة العارفین ۱ : ۳۱۷ ـ الکنی والالقاب ۳ : ۸۵ .

1750ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی: نسخ و نستعلیق عبدالحمید منجم ، ج ۲/**۱۳۰۸** [نسخه‌ها ۵ : ۹] .

1751ـ **رضوی** ۱۱ ریاضی : نستعلیق بی‌تاریخ، وقف نادرشاه در۱۱۴۵، ۱۱۴گ ۱۳ س [ف. رضوی ۳ : ۳۰۲] .

ابعاد اجرام=اجسام سفلی واوضاع اجرام علوی = مساحت سطوح اجسام = رساله در معرفت . . .

ازملا نظام الدین عبدالعلی فرزند محمد فرزند حسین بیرجندی درگذشتهٔ ۹۳۴ ، برای وزیر حبیب‌الله خان در ۹۳۰ (تم فی رجب بعون‌الله)، در هیئت‌وجغرافیا وشگفتیهای شهرها، دریك‌مقدمه و دومقاله و یك خاتمه نگاشته است: مقدمه در بیان اشیائی‌که مقصد بر آن‌مترتب است، مقاله ۱ـ درمساحت سطح ارض وتعیین اقالیم وآنچه متعلق به‌آنست ۲ ـ مساحت افلاك و کواکب . خاتمه در ملحقات در چهار مسئله . **آغاز :** الحمدلله الذی زین سماء الدنیا بزینة الکواکب امابعد، برضمیر ارباب فطنت وخاطر .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۷۱ ـ حبیب السیر ۳: ۱۱۷ـ مؤلفین مشار۳ : ۸۸۹ .

1752ـ **رضوی** ۷ریاضی: نسخ **۹۶۱**، وقف شیخ بهائی ، آغاز برابر نمونه ، ۹۱گ [ف. رضوی ۳ : ۳۰۱] .

1753 ـ **ملك** ۵۶۸۵/۲۴ : شکسته نستعلیق ۱۸رجب **۹۹۷**، در اصفهان (۸۸پ ـ ۱۱۴ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

1754ـ **مجلس**۵۱۳۸/۱۳۴: باتاریخ **۲۴ـ۱۰۵۷** درجنگ ابن‌خاتون (گ۵۱۹ ـ ۵۳۱)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1755ـ **مجلس** ۴۹۱۸: نسخ **۱۰۶۲**، آغاز برابر نمونه، نسخه بنام «مسالك وممالك» عنوان شده، ۸۸گ ۱۷س [رؤیت] .

1756 ـ **مجلس** ۲۱۴۰ : تحریری خوش‌محمدامین ۱۷۱(**۱۰۷۱**)، آغاز و بخشها برابر نمونه، درفهرست «مساحت سطوح اجسام» عنوان شده و از نگارنده نام‌برده نشده است ، ۵۱ص ۱۸س [ف. مجلس ۶ : ۱۱۲] .

1757 ـ **تهران ، دهخدا** ۳۰۰ : نستعلیق محمدرضای اصفهانی ، در **۱۱۰۴** در شهر استرآباد، آغاز و بخشها برابر یاد شده ، درفهرست بعنوان «رساله در هیئت» یاد شده و از نگارنده نام‌برده نشده است [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۶] .

1758ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۲۳۵۴۲ Or: نوشتهٔ **۱۲۵۱**، درفهرست بعنوان «معرفت اجسام سفلی و اوضاع اجرام علوی » و برای خواجه‌حبیب‌الله یادشده ولی‌ازنگارنده نام برده نشده است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۶۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۵] .

1759ـ **مجلس** ۶۲۱/۱۱ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز وبخشها برابر یادشده، درفهرست «صورالاقالیم» عنوان‌شده‌وازنگارنده نام‌برده نشده است. [ف. مجلس ۲ : ۳۷۶] .

1760ـ رضوی ۷۹ ریاضی : نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه ، ۱۷ گ ۲۷ س [ف. رضوی ۳ : ۳۲۴] .

اتصالات کواکب = احکام . . .

اثبات حرکت شمس = رساله در . . .

از محمد باقر مجلسی در گذشتهٔ ۱۱۱۰ (مخطوطات) گفتاریست در حرکت خورشید و سکون زمین. (بنگرید : احوال نیرین در همین بخش) **آغاز:** حمدله... وبعد چنین‌گوید این بنده . . .

1761ـ قاهره، دارالکتب ۹ میقات فارسی : نسخ‌عبدالله فرزند محمدرضا، پنجشنبهٔ ۷ذیحجهٔ۱۲۹۴، ۱۸گ[مخطوطات۱ : ۲۲۳] .

اثمار و اشجار = اشجار و اثمار

احکام اتصالات کواکب = قرانات

منسوب به ابومعشر بلخی ، جعفر فرزند محمد فرزند عمر ، درگذشتهٔ ۲۸ رمضان۲۷۲. بایستی ترجمه‌ای ازنوشته‌های او باشد. و این جز «احکام موالید» اوست . **آغاز :** حمدله . والعاقبة للمتقین ولا عدوان الا علی‌الظالمین . چنین گوید . . . که تأثیر ستارگان از اقران عالم علوی برعالم سفلی بیشتر پدیدآید .

بنگرید : هدیةالعارفین ۱ : ۲۵۱ .

1762 ـ سپهسالار ۶۴۷ : نستعلیق ۱۲۳۶، درفهرست آمده «احکام‌النجوم» واین جز « احکام موالید » اوست . [ف . سپهسالار ۳ : ۶۶] .

1763 ـ ملك ۲ /۳۳۲۶ : نستعلیق بد رضای حسینی ۱۲۳۸ ، آغاز برابر نمونه . [رؤیت] .

1764 ـ قاهره ، دارالکتب ، ۲۱ مجامیع فارسی طلعت : یکشنبهٔ ۲۷ع۱۳۰۶/۲ آغاز نزدیك به نمونه (۱۸۸پ ـ ۱۹۵) در فهرست بعنوان « رسالة فی‌القرانات » آمده [مخطوطات ۱ : ۱۵۰] .

احکام اتصالات کواکب = اتصالات . . .

از محمد فرزند محمد مشهور به اختیار دریك مقدمه وچند جدول در تقویم، که ازروی «مجمل»کوشیار و«اربع مقالات» او و«التفهیم» بیرونی و «روضة المنجمین» و « کفایة التعلیم » حبیش و «اشجار واثمار» گزیده است (دیباچه **آغاز:** حمد وثنای آفریدگاری را که افلاك و دوایر ونجوم... اما بعد، این مختصریست در معرفت احکام اتصالات .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۸۲ .

1765 ـ سلطنتی کپنهاك : ش ۱ مجموعه ، نستعلیق سدهٔ ۹ ، در فهرست بعنوان «احکام نجوم» یاد شده [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۵ : ۷۱۲] .

1766 ـ الهیات ۳۰۱/۴ د : نستعلیق سدهٔ ۱۰ (۱۷۳پ ـ ۲۴۳پ) ، آغاز بمانند نمونه [ف . الهیات ۱ : ۲۷۷] .

1767ـ کاظمین نوشتهٔ محمدزمان فرزند عبدالعزیز، ۱۰۲۳ درشیراز، در (ذریعه۱ : ۸۲) بنام « اتصالات‌الکواکب و قراناتها » آمده .

1768 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۳/۱ مجامیع‌فارسی طلعت: نسخ محمدتقی، ۲۵صفر ۱۰۹۲ (گ ۱ ـ ۸۷) ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست بعنوان «مختصراحکام تقویم» یادشده [ف. مخطوطات ۲ : ۱۳۷] .

1769 ـ **اصغر مهدوی** ۱/ ۲۸۱ : نستعلیق محمد ابراهیم سپاهانی و سلطان‌حسین با تاریخهای **۱۰۴۶ ـ ۱۱۰۹** در مجموعه [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۵] .

1770 ـ **دانشگاه** ۱/ ۱۶۶۱: نستعلیق محمد باقر سپاهانی و محمدکاظم سپاهانی، در ۱۰ج۲/**۱۲۲۳** (۱پ ـ ۳۴ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۲۳۰].

1771ـ **ملك** ۱/ ۳۳۲۶ : نستعلیق بد رضای حسینی، در**۱۲۳۸** ، ناقص [رؤیت] .

1772 ـ **ملك** ۱/ ۵۷۱۸ : نستعلیق نصرالله نوری، در **۱۲۴۳** (۱پ ـ ۸۱پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1773 ـ **مجلس** ۱۵/ ۶۴۶۵ فهرست نشده : نستعلیق نزدیك رجب **۱۲۹۷** (۶۴پ ـ ۷۲پ) ، آغاز بمانند نمونه ، انجام افتاده [رؤیت] .

1774 ـ **سپهسالار** ۶۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در**۱۲۶۱** ازآن اعتضادالسلطنه بوده، **آغاز :** این مختصر یست در معرفت ، انجام افتاده ، ۱۳۱ گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۳:۶۵]

احکام اتصالات کواکب

ناشناخته .

1775ـ **ملك** ۴/ ۳۴۵۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۴۵پ ـ ۷۱پ) **آغاز :** حمدله. صلاة ، اما بعد ، این مختصریست در احکام اتصالات کواکب با یکدیگر از قرانات و احتراقات و تثلیث و تسدیس و تربیع ومقابلات. [رؤیت] .

1776ـ**مجلس**۹/ ۲۴۴۹فهرست نشده : سدهٔ **۱۱**، (ص۱۷۲ـ۲۰۳)، درفهرست بعنوان «اتصالات فی‌الاحکام»آمده [نسخه‌ها ۵:۱۸۳]

1777ـ **مجلس** ۷/ ۶۱ نجم: سدهٔ **۱۲**، درفهرست آمده: « احکام اتصالات » [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲] .

1778ـ **سپهسالار**۳/ ۷۴۲۱: نستعلیق ۲۶ج۱/**۱۲۳۱**، گویا به‌خامهٔ نگارنده(۲۲ـ ۳۵) ، **آغاز :** در باب بیان اتصالات کواکب سبعهٔ سیاره ... اول اتصال زحل باکواکب سبعهٔ سیاره، از تثلیث وتسدیس[ف. سپهسالار۳:۳۴]

احکام اتصالات کواکب منظوم

ناشناخته .

1779ـ **رضوی** ، ۱۵۴ریاضی :نسخ ، وقف نادرشاه در **۱۱۴۵** ۱۰۴ گ ۱۰ س . گفتاریست به‌نظم دراتصالات‌وتثلیثات وتربیعات و مقارنات هریك ازستارگان هفتگانه دربروج و دراتصالات قمر در برج ثور پایان می‌یابد . [ف. رضوی ۳ : ۳۴۷] .

احکام الاحکام

از ابوالخیر تقی‌الدین محمد فرزند محمد فارسی (بنگرید : تقریر التحریر :۱۵۳)،در آن آمده که از «برهان الکفایة» بکری‌موصلی گرفته شده باافزودگیهایی، باعنوانهای: لمعه، لمعه . **آغاز :** والاستعان من‌الله العزیزالحکیم و عنده مفاتیح الغیب .

بنگرید: گاهنامه س ۱۳۱۰: ۸۹ .

1780ـ **تهران،** سیدمحمدناصرطهرانی تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱ : ۲۹۱] .

احکام الاعوام

ازعلاء منجم، علی‌شاه فرزند محمد فرزند قاسم درغانی بخاری خوارزمی ازسدهٔ هفتم زاده نزدیك ۶۲۳ نگارندهٔ چندین گفتار در ستاره شناسی. واین گفتاریست در دومقاله و هرمقاله درچند باب وچندفصل. که پس از ۶۹۰ بانجام

رسیده‌است. **آغاز:** الحمدلله العلی الحکیم... امابعد، مؤلف این‌کتاب ... علیشاه . . . می‌گوید که بنده ازشهر همدان .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۹۳ ـ گاهنامه س ۱۳۱۰ : ۸۹ـ استوری ۲ : ۶۱ .

1781ـ **او نیورسیته** ۱۴۱۸/۲ : با تاریخ **۸۱۳** در دفتر، در هامش نسخه از سال ۶۸۸ یاد شده است .**فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۴۴] .

1782ـ **الهیات**، ۱۸۱/۱ج: نستعلیق شوال **۹۰۰** (۲پ ـ ۱۱۷ر) آغازبرابر نمونه [ف. الهیات ۱ : ۴ و ۲ : ۱۴۷] .

1783ـ **دانشگاه** ۲۴۵۲/۹: نستعلیق یوسف فرزند یادگار لنگرودی ، در **۹۶۴** ، باب چهارم آنست، (ص ۱۷۷ ـ ۱۹۱) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۸۳] .

1784ـ **ملك** ۳۰۷۷ : نسخ ۲۵ محرم **۱۰۱۰**، ۱۶۹گ ۲۰ س [رؤیت] .

1785ـ **دانشگاه**۳۳۳۷/۱۲۵: نستعلیق نستعلیق نزدیك **۱۱۲۳** (۲۰۴ ـ ۲۲۴) باب چهارم آنست درآفرینش‌مردم واحکام ستارگان و دوازده خانه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۳] .

1786ـ **ملك** ۳۲۵۹ : نسخ آغاز سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر، ۱۴۴گ، ۲۲س [رؤیت].

1787ـ **الهیات** ۴۹۱ د: نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** ، با تاریخ **۱۲۴۰** در هامش [ف . الهیات ۱ : ۴] .

1788 ـ **سپهسالار** ۶۴۵ : نستعلیق ۱۶ شعبان **۱۲۶۸** بدستور محمد رضا میرزا ، ۶۵گ ۱۴س [ف. سپهسالار ۳ : ۶۰] .

1789ـ **دانشگاه**۹۴۸۵: شکسته نستعلیق روز عرفه و نوروز **۱۲۹۱** (۱پ ـ ۱۶۹پ) ۱۹س [ف. دانشگاه ۴ : ۸۱۸] .

1790ـ **تهران، دهخدا** ۲۳۳: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، [نسخه‌ها ۳ : ۳۸۸] .

1791ـ **ملك** ۳۲۹۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۵۰گ ۱۷س [ف. ملك، فارسی: ۷] .

1792ـ **رضوی**، ۸۱ ریاضی : نسخ ، تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه **۱۱۴۵** ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان « رساله در تیسیرات نجومی» یاد شده، ۱۵۲گ ۲۳س [ف رضوی ۳ : ۳۲۴] .

1793ـ **قاهره، دارالکتب**، ۴نجوم طلعت : نوشتهٔ احمد اودبان زاده شهیر باوده باشی، سلخ ج۱ بدون سال، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۶] .

احکام انتقال زحل

ناشناخته .

1794ـ **مجلس**۲۴۴۹/۱ فهرست نشده سدهٔ **۱۱** (ص ۱ـ۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

احکام ایام و طالع سال

ناشناخته .

1795 ـ **ملك**۳۴۵۴/۳ : نستعلیق **۱۰۵۸** (۷۵پ ـ ۷۷ر) . **آغاز:** حمدله . صلاة . اما بعد، بدانکه این مختصریست درعلم احکام ایام وطالع سال، یادگردد احکام سال ، چون اول نوروز شنبه‌بود دلیل‌کند بر [رؤیت]

احکام بروج منظوم

1796ـ **مجلس** ۶۱/۳ نجم : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲] .

احکام تحویلات کواکب دربروج

ناشناخته .

1797 ـ **دانشگاه** ۹۵۰/۷ : شکسته نستعلیق محمد حسین (۱۵۵ ر ـ ۱۶۰ ر) .

آغاز : تحویل زحل دلیل است که پادشاهی بسوی پادشاه دیگر [ف. دانشگاه ۴ : ۸۱۹].

احکام تحویل سال = ترجمهٔ ...

متن از ابومعشر بلخی در گذشتهٔ ۲۷۲ ترجمه ازعبدالجلیل سجزی [گلچین المعانی] .

بنگرید : هدیة العارفین (ابومعشر) ۱ : ۲۵۱ .

1798- **مجلس ۲۴۴۹/۶** فهرست نشده سدهٔ **۱۱** (ص ۱۰۱ - ۱۱۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

احکام تقویم = فصول چهارگانه

از ابومعشر بلخی .

احکام حالات قمر = اختیارات

احکام درجات بروج

ناشناخته

1799 - **دانشگاه ۹۵۰/۶** : شکسته نستعلیق محمد حسین موسوی دریاباری، تاریخ یاد نشده (۱۴۲پ - ۵۴پ) اهدایی مشکاة .

آغاز : احکام معرفت سعد و نحس درجات بروج . این رساله‌ایست در معرفت سعادت و نحوست درجات بروج و تحقیق این عمل آن است که بعد ازآنکه نموداران کرده باشیم [ف دانشگاه ۴ :۸۱۹] .

احکام دوازده سال ترکان =

رساله در . . .

ناشناخته ، دوازده سال که بنام دوازده جانور در آسیای میانه متداول بوده و حکم هر سال .

1800- **دانشگاه۴ /۴۸۲** : نستعلیق نزدیک **۹۱۵** (۱۵۷ب - ۱۶۰پ)، **آغاز :** حکمای هندو سند و ترک وفارس و روم وعرب و نیلوس مجوس وهرمس ادریس وافلاطون... سالها بسیار تجربه کرده‌اند و دوری نهادند بردوازده حیوان ... واین دوازده را نسبت بترکان کرده‌اند . . . و گویند دوررادانیال پیغمبروضع کرده وبسالهای پارسیان راست آورد [ف. دانشگاه۴ : ۸۲۱].

1801- **فرهادمعتمد ۱۱۸/۳** : نسخ باتاریخ **۱۱۹۴** درمجموعه [نسخه‌ها ۳ :۲۲۸]

1802- **رشت، کتابخانهٔ ملی ۶۵/۱۷ر** با تاریخ رمضان **۱۰۶۹** در ش یکم دفتر ، در فهرست آمده: دریازده فصل [نسخه‌ها۵ : ۳۹۰].

1803- **ملک ۳۶۵۱** : نستعلیق باتاریخ **۱۲۴۰** در مجموعه (۲۶۰پ - ۲۶۲ر) انجام برابر شماره ۴۸۲/۴ دانشگاه [رؤیت].

1804- **مجلس ۲۴۴۰/۲** فهرست نشده نوشتهٔ **۱۲۵۶** (ص ۲۴۴-۲۵۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۲] .

1805 - **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۷۴/۱۸ : نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۶۰** در دفتر احکام کواکب سبعه در بیوت اثنی عشره است [نسخه‌ها ۵ : ۹۴] .

1806- **مجلس۴۰۶۱/۲** فهرست نشده نوشتهٔ **۱۲۶۳** (ص ۷۱ - ۷۴) گفتاریست در شناختن سالهای ترکی [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۹] .

1807- **سپهسالار ۸۱۹۰/۲** : تاریخ یادنشده، (۵ر - ۷پ)، **آغاز :** الحمدلله الذی جعل العرب اشرف الناس و جعل الاتراک متابع ... بدانکه حکمای ترکستان و خطا وایغور و فرغانه و... و این جزء ۴۸۲/۴ دانشگاه است [ف . سپهسالار ۵ : ۹۷] .

احکام دوازده سال ترکان = رساله در . . .

ناشناخته، نگارنده از خواجه نصیرالدین طوسی درگذشتهٔ ۶۷۲ به‌عنوان مولاناالاعظم یاد میکند . **آغاز :** این رساله ایست در شناختن احکام سال ترکان، چگونه نگاه دارند درحدود ختن وخطا، میراث دارند از بزرگان خویش و اعتماد کنند .

1808**- سپهسالار** ۸۲۴۲/۲ : نسخ سدهٔ **۱۰** (۸۵پ - ۸۷پ) آغاز برابر نمونه، درآن ازخواجه نصیر وسلطان سعید محمود یاد شده است [ف. سپهسالار ۳ : ۶۲] .

1809 **- ملك** ۶۵۰۴/۲ : نستعلیق ، باتاریخ ۷شوال ۱۹۲ **(۱۰۹۲)** در دفتر بهمین خامه (۲۷پ - ۳۱پ)، آغاز پس از حمدله . صلاة . بمانند نمونه [رؤیت] .

1810 **- الهیات** ۸/۲ج : سدهٔ **۱۲** (۱۸۱ر - ۱۸۴پ) آغاز برابر نمونه، درآن از خواجه نصیر به عنوان مولاناالاعظم یاد شده است [ف. الهیات ۱ : ۱۵۰] .

1811**- دانشگاه** ۳۰۶۳/۱ : نستعلیق محمدحسین فرزند آقا علی‌اکبر عطا ، نزدیك **۱۲۷۸** (۱ر - ۴ر)، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۱] .

1812 **سپهسالار** ۸۲۴۶/۴ ، تاریخ یاد نشده، (۱۱۰ پ - ۱۱۳ ر) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۶۲] .

احکام دوازده معانه در دوازده خانه

1813**- تهران ، ملی** ۹۸۷/۱ ف : باتاریخ **۱۰۹۲** در دفتر، گفتاریست گرفته شده از «برهان الکفایه» (ص ۱ - ۲۱۱). **آغاز :** احکام ارباب دوازده معانه در دوازده خانه از کتاب « برهان الکفایه » اول طالع خداوند طالع، اگر اندرطالع باشد[ف. ملی۲:۵۴۳].

احکام سال = رساله در . . .

ناشناخته .

1814**- ملك** ۳۶۵۱ : نستعلیق، باتاریخ **۱۲۴۰** درمجموعه (۲۵۸پ-۲۵۹پ). **آغاز :** این رساله‌ایست مشتمل بر دانستن احکام ازهر سال از نوروز بزرگ که نوروزطاوبند مشهور است [رؤیت] .

1815**- مجلس** ۲۴۴۹/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** (ص ۵۲ - ۶۵) [نسخه‌ها ۵:۱۸۳].

1816**- مجلس** ۲۴۴۴/۲ فهرست نشده سدهٔ **۱۳**(ص۴۳۹-۴۵۱) [نسخه‌ها ۵:۱۸۳].

احکام سهمیات

ازکوشیار فرزند لبان گیلی، دیده شود : (ترجمهٔ مجمل‌الاصول درهمین بخش) .

1817 **- فرهاد معتمد** ۱۱۸/۵ : نسخ ۱۷ رمضان **۱۱۹۴** [نسخه‌ها۳ : ۲۲۸].

احکام طالع = رساله در . . .

ناشناخته .

1818**- مجلس** ۱۴۷ : نوشتهٔ **۱۰۴۰**، درفهرست بنام «احکام طالع دوازده برج» یاد شده است ، **آغاز :** سپاس و ستایش آفریدگار عالم را تبارك و تعالی‌که آسمان‌را بنورکواکب و پیرایه نجوم بیار است [ف. مجلس ۲:۷۹].

1819**- قاهره، دارالکتب**۲۱مجامیع طلعت : چهارشنبهٔ ۷رمضان **۱۲۰۵** . **آغاز :** دراحکام طالع تحویل بروج، آنها که بابیوت طالع (۱۳۳ پ - ۱۳۶ ر) [مخطوطات ۱ : ۲۱۰] .

احکام طالع ترکان = رساله در ...

ناشناخته، در دوازده فصل . دربارهٔ همان «احکام دوازده سال ترکان» است که گذشت .
آغاز: دراحکام طالع ترکان براقاویل ترکان ترکستان وآن دوازده فصل است ، و وضع آن بروزگار دانیال . . .

1820ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۳۰۶/۱۱ نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۷۹** تا ۱۰۹۴ در مجموعه، در فهرست بعنوان «طالع سال » ها بنقل از حکمای ترکستان یاد شده [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۰] .

1821 ـ **مجلس** ۶۴۰/۱۰ : شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، در فهرست « طالع سال» یاد شده [ف. مجلس ۲ : ۴۰۶] .

1822ـ **دانشگاه** ۱۹۹۷/۵۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۸۳ـ۱۰۸۶** درمجموعه (۲۰۴پ ـ ۲۰۷ر) [ف. دانشگاه ۸:۶۱۹] .

احکام طالع سال از بروج دوازده گانه = رساله در ...

ازگفتهٔ ابومعشر بلخی، جعفرفرزند محمد درگذشتهٔ ۲۸رمضان ۲۷۲ ، بایستی ترجمه‌ای از نوشته‌های او باشد. **آغاز:** حمدله. صلاة . اما بعد ، بدانکه این احکام از قول ابی معشر است، و ازحال بروجات دوازده‌گانه، که خبر میدهد در وقت تحویل آفتاب مجمل . . . در هفت اقلیم عالم درچهار فصل .

1823ـ **ملك** ۳۶۵۱ : نستعلیق، باتاریخ **۱۲۴۰** درشمارهٔ پیش ازآن درمجموعه (۱۹۱ر ـ ۱۹۵ر) [رؤیت] .

احکام طالع سال = رساله در...

از شاه ابوالولیا، نگارندهٔ «اثنی‌عشریه در احکام طالع»، گفتاریست در۱۲ فصل، که به ـ دستور میراشرف‌الدین جهان شریفی‌کلانتر، از عربی بفارسی درآورده است .

1824ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش‌ف ۴۷۸/۴: نستعلیق ریزمحمد یوسف‌کللنی (؟)، ۱۵ ذیحجهٔ **۱۰۰۱** [نسخه‌ها ۵ : ۶۸] .

احکام طالع سالها

از زیج جاماسب، ازشاه نعمت‌الله در۶۲۰ بیت .

1825ـ **دانشگاه** ۲۵۷۷/۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۴۶۹ ـ ۵۱۰) [ف. دانشگاه۹: ۱۳۷۹] .

احکام طالع مولود = طالعنامه

الاحکام العلائیة فی الاعلام السماویة = اختیارات علائی

احکام قرانات=قرانات=رساله‌در...

از ابومعشر بلخی ، جعفر فرزند محمد ، درگذشتهٔ ۲۷۲. بایستی ترجمه‌ای از نوشته‌های او باشد .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۰۱ .

1826ـ **بادلیان** Ma.۶۸۳/۴ : باتاریخ **۸۶۸ـ۶۸۲**(!) دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۰۰۶ هست [فیلمها ۱: ۵۵۳] .

1827ـ **رشت،** کتابخانهٔ ملی ۲/۶۵ر: باتاریخ رمضان **۱۰۶۹** در ش پیش از آن، در فهرست «کتاب‌القرانات» درتأثیر ستارگان اندر قران عالم سفلی یاد شده [نسخه‌ها ۵:۳۸۹] .

1828ـ **قاهره** ، دارالکتب : ۴۴۶۷س بی‌تاریخ (۳۵ ـ ۵۸ مجموعه) [مخطوطات۱: ۲۶۳] .

1829ـ نجف، ملامحمدعلی خوانساری: تاریخ یاد نشده. آغاز: حمدله . [ذریعه ۱ : ۳۰۱] .

1830ـ قاهره، دارالکتب ۱۲ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق. آغاز: حمدله . . . چنین گوید . . . بلخی ره که تأثیرات کواکب باید شناخت از قرانات (گ۱ ـ ۲۲) [ف . مخطوطات ۲ : ۴۰] .

احکام قرانات

از ایرانشاه فرزند علی نیشابوری، برای فرمانروای قهستان و خواف و سنجان ، در سه قسم نگاشته است : ۱ ـ مقدمات در شش باب ۲ـ محاسبات واستخراج واعمال، درشش باب ۳ـ طوالع مبادی و قرانات و احکام و ظهور حوادث در سه باب بطریق استادان چون محمد عبدالجلیل سجزی و ابومعشر بلخی وکوشیار، و در پایان نسخهٔ ملك از نوروز ۲۷ ذیحجهٔ ۱۰۵۱ = ۴شهریور ۱۰۱۱ یادشده. آغاز: سپاس و شکر پروردگاری را که عقول عقلانی عالم از ادراك کمال ذات او قاصر .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۳۱ ـ ادبیات صفا ۲ : ۳۶۳.

1831ـ قاهره، دارالکتب ۳ میقات فارسی طلعت: نستعلیق زیبای محمد محسن رشتی، صفر ۱۱۰۳، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۸گ ۱۷ س [ف. مخطوطات ۲ : ۴۰] .

1832ـ ملك ۳۲۸۵ : نستعلیق ۱۱۶۵ بدستور مصطفی فرزند احمد مدرس‌زاده، آغاز برابر نمونه ۱۲۸گ ۱۹س [ف. ملك : ۱۱]

احکام قرانات

ناشناخته .

1833ـ ملك ۳۴۵۶/۳: نستعلیق سدهٔ ۱۰، (۳۶پ ـ ۴۴پ) باعنوان : باب و برخی از بابها فصلهایی دارد . آغاز : اما قرنات ، اول بباید دانست که قران کواکب بر چهار گونه است: عظمی وکبری و وسطی و صغری . و اما قران زحل [رؤیت] .

1834ـ مجلس ۲۴۴۸/۱ فهرست نشده سدهٔ ۱۰،(ص ۱ ـ ۶۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳].

1835 ـ تهران ، ملی ۹۸۷/۲ ف : سدهٔ ۱۳ (ص ۲۱۲ ـ ۲۱۸) گفتاری است که اهل نجوم بروزگار شاه تهماسب نگاشته‌اند . آغاز : قراناتیکه از سنهٔ اثنی و خمسین بعد الف تاسنهٔ اربع و مایة بعد الف هجریه واقع میشود و احکام آن را . . . در هامش نسخه محاسبات ستاره شناسی از غیاث الدین محمد فرزند حسن بیگ منجم شهر حیدر آباد است [ف . ملی ۲ : ۵۴۴] .

1836ـ الهیات ۵۰۹/۴ د : نستعلیق سدهٔ ۱۳، (۲۹۰پ ـ ۳۰۵ر). آغاز : قران کواکب در برج حمل قران مشتری و زحل در حمل دلالت کند [ف. الهیات ۱ : ۳۱۷].

1837ـ مجلس ۶۱/۸ نجم ، فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ ، [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲] .

1838ـ قاهره، دارالکتب ۲۱ مجامیع فارسی‌طلعت: نوشتهٔ ۱۲۰۶،(۱۳۷پ‌ـ۱۳۹ر) آغاز: القول فی‌القرانات الکواکب... دلالت کند برکارها [مخطوطات ۱ : ۲۵۰] .

احکام کواکب = رساله در...

ناشناخته .

1839 ـ تهران ، دهخدا ۵۵/۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، باتاریخ‌محرم ۱۲۷۲ درمجموعه. آغاز: بنام ایزد بخشایشگر . . . امابعد، این‌کتاب مدخلی است بر خلقت مردم

واحکام کواکب درخانه‌های دوازده‌گانه [نسخه ها ۳ : ۳۶] .

احکام گرفتن آفتاب = کسوف و خسوف

احکام المنازل

ناشناخته .

1840ـ مجلس ۲۴۴۹/۵ فهرست نشده سدهٔ ۱۲، (ص ۸۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

احکام منازل القمر

ازخواجه نصیرالدین‌طوسی(۵۹۷-۶۷۲) واین جز «اختیارات مسیرقمر:۲۳۳» اوست .

1841ـ دانشگاه ۳۸۱۱/۳: نسخ سدهٔ ۱۳، (۲۳ پ - ۲۴ پ) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۲] .

احکام منازل قمر = خواص ...

ترجمه ازکتاب «مخزون» هرمس حکیم.

1842ـ قاهره،دارالکتب۱۳مجامیع فارسی طلعت : نسخ محمد تقی ، در ۲۶ صفر ۱۰۹۳ ، (۸۸ پ - ۹۵ ر) ۱۶س . آغاز : حمدله . . . اما بعد، بدان اسعدك الله که این کتابی است که هرمس حکیم تصنیف کرده [مخطوطات ۱ : ۲۱۰] .

احکام منازل قمر = خواص منازل قمر . . .

1843ـ سپهسالار ۵۷۷/۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، (۹۸-۱۰۸) . آغاز : حمدله ... امابعد، این‌رساله مختصریست در خواص منازل قمر. بدان ای‌عزیز [ف. سپهسالار ۴ : ۳۹۹]

احکام موالید = رساله در . . .

منسوب به ابومعشر بلخی (بنگرید: احکام اتصالات کواکب ازو : ۲۰۶) چند گفتار در این‌باره بدو نسبت داده‌اند .

1844ـ سپهسالار ۶۸۴/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۰، (۱۵پ -۲۲۵ر). آغاز: حمدله . امابعد، این مختصریست مفید در احکام موالید از قول ابومعشر، بردوباب : ۱ـ هیلاجات و کدخدا وعطیهٔ عمروقواطع ۲ـ احکام انتهاءات و سال خداه و فردارات و تیسیرات . [ف . سپهسالار ۳ : ۶۳] .

1845 ـ دانشگاه ۴۷۸ : نسخ خوش تاریخ یادنشده، بایادداشت ۱۲ محرم ۱۲۰۰. آغاز: حمدله. و العاقبة للمتقین ... اما بعد، این‌مختصریست درمعرفت‌تحویل سالهای‌موالید واحکام آن منتخب ازکلام... ابومعشر... و این مختصر مشتمل است بر نه مقاله. . . ۱ـ معرفت‌تحویل سالهای موالید، ۸فصل۲ـمعرفت سالخدای ، بیست و سه فصل ۳ـ تیسیرات ، ده فصل ۴ـ فردارات سالهای موالید ، هفت فصل ۵ـ درگذشتن کواکب در وقت تحویل ، هشت فصل ۶ـ حالات کواکب بروج در وقت تحویل شش‌فصل ۷ـ انتقال کواکب، نه‌فصل ۸ـ معرفت دلالات بودن کواکب، پانزده فصل ۹ـ حالات مولود، نه فصل ، ۱۴۱ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۴:۹۴۱] .

1846ـ مجلس ۲۱۴: نوشتهٔ ۱۲۶۰ ، درفهرست بعنوان «کتاب موالید» یاد شده ، نسخه در۲۱۶ باباست. آغاز: باب اول اندر علم موالید، نخستین چیزی که در عمل موالید نخستین چیزی‌که‌درعمل موالید بکار بایدداشت آست‌که، ۸۸گ۱۹س [ف. مجلس۲ : ۱۲۱] .

احکام موالید و تحاویل سنی

موالید = ترجمهٔ . . .

از احمد فرزند عبدالجلیل سجزی .

1847ـ حمیدیه ۱۰۴۷/۱۴۴۷: باتاریخ ۷۵۰-۸۱۱ دردفتر، نسخه در۲۳ باب است . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها۱: ۴۲۳] .

احکام موالید = رساله در . . .

ناشناخته .

1848ـ رضوی ۱۳۵ ریاضی: نستعلیق بی تاریخ ، وقف آقا زین‌العابدین ۱۱۶۶ ، گفتاریست بحساب ابجد در آوردن نام مولود ومادرش ودوازده دوازده‌طرح کردن،که هرچه بماند از یك تا دوازده بر برجها باشد، همانکه درمجموعهٔ دعاها بچاپ‌رسیده‌است [ف. رضوی ۳ : ۳۴۲] .

1849ـ دانشگاه ۹۵۰/۵ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، (۱۳۶پ-۱۴۰ر) اهدایی مشکاة. آغاز: حمدله . . . اما بعد ، بدانکه این مختصریست مفید در بیان عمل موالید و نمودارات. چون منجم را خبر دهندکه درفلان وقت درفلان‌روز اتفاق ولادتی‌شد [ف. دانشگاه ۴ : ۹۴۳].

احکام موالید = تحویل سالهای موالید

احکام موالید = طالعنامه

احکام موالید = المموالید

احکام نجوم

ازتاج‌الدین فرزند اکرم‌الدین نخجوانی که بروزگار شمس الدین جوینی میزیسته است بمانند «دستور المنجمین» عربی دارای جدول های ستاره‌شناسی و تاریخی است ، در نه مقاله وهریك در چند قسم و فصل : ۱ ـ . . . . ۲ ـ اختیارات کلی و جزوی دردوقسم ۳ ـ درضرب وقسمت، بیست وسه‌فصل ۴ـ درمعرفت اسطرلاب ۵ـ در احکام سال عالم و استخراج طالع ۶ ـ موالید و استخراج آن و حکم‌کردن بر آن ۷ـ تحاویل سنی موالید و انتهاآت و تسییرات و هیلاجات وکدخدایات ۸ـ احکام سنی ۹ ـ در سه قسم : ۱ ـ تأثیر علوی در بسیط زمین ۲ ـ تواریخ انبیا و اولیا و اکاسره (ساختهٔ محرم ۶۶۷) ۳ـ زواید وفوائد وتعاویذ (نسخهٔ۱۵۹ ج الهیات) .

بنگرید : استوری ۲ : ۶۱ـ ف. الهیات ۱: ۴۲۹ .

1850ـ تهران، ملك‌الشعراء بهار ۱۱۰ منتقل شده به‌مجلس : نسخ سدهٔ۷، انجام‌افتاده کامل شده درآغاز و میانه [نسخه‌ها ۵: ۶۵۹].

1851ـ تهران، ملك‌الشعراء بهار۲۰۱ منتقل شده به‌مجلس: نستعلیق سدهٔ ۹، ازمقالت ششم در موالید و استخراج آن در ۲۲ فصل تا فصل۱۹ درزمان مولود ازهمین مقاله [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۸] .

1852ـ الهیات ۱۵۹ج : نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، ازمقالهٔ دوم‌آغازمیشود فهرست مفصل و نشانیهای نسخه در فهرست کتابخانه آورده شده است، ۲۸۲گ ۲۱س (درنسخه از تاریخ های ۶۷۳ ، ۶۷۴ ، ۶۷۷ یاد شده است) . آغاز: مقالت دوم در اختیارات کلی و جزوی و مأخوذ اختیارات علائیه را که در مصنفات [ف. الهیات ۱ : ۴۲۹] .

1853ـ پاریس P. 166 : (بلوشه۱ :

۱۴۴ ش۸۹۸) **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۲۳ هست [فیلمها ۱ : ۵] .

احکام نجوم = رساله در ...

گویا از محمد حسین فرزند بدیع الزمان گونابادی، که «زایچهٔ طالع» عباس میرزا را در ۱۲۱۸ ساخته است. در آغاز آن آمده: چون از استخراج تواریخ و تصحیح درجهٔ طالع همایون (گویا اشاره به همان زایچه باشد) و تسویت البیوت و تقاویم کواکب سبعه و سهام و عرض و ابعاد . . . فارغ شدیم، لازم شد شطری چند . . . **آغاز:** توکلت علی الحی الذی لا ـ یموت ولاینام چون از استخراج تواریخ .

1854 ـ **دانشگاه** ۴۰۰۶/۳ : نسخ سدهٔ **۱۳**، (ص ۱۹۳ ـ ۲۰۸) بدنبال «زایچهٔ طالع» عباس میرزا، زرین [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۹۵].

احکام نجوم

از محمدحسین فرزند قاسم هروی (مهدی ولائی) (بنگرید : سی فصل، دلایل هروی) .

1855 ـ **مشهد** ، عبد الحمید مولوی : نستعلیق **۱۲۳۳**، [نسخه‌ها ۵ : ۱۰] .

احکام نجوم = رساله در ...

از شیخ زاده قریشی فرزند محمد در گزارش «الکافی» .

1856 ـ **پاریس** ۱۲۵/۲۲ .S. P : نستعلیق هندی **۱۰۵۳** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۴۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۳] .

احکام نجوم = زایچه

از ابوالحسین عبدالعظیم منجم مشهور به روح که در پایان سدهٔ هشتم میزیسته است . در آن از پنجشنبهٔ ۵ ذیقعدهٔ ۷۹۸ و نیز سالهای ۷۶۰ ، ۷۱۸ و خواجه نصیر و شهریار اعظم ناصر الدین محمد یاد شده، و این کتاب زایچه برادرزادهٔ همین شاه است .

1857 ـ **ملك** ۳۶۰۲: ثلث خوش محمد الحکیم الترکتنی، سدهٔ **۹**، آغاز افتاده، ۱۵۵ گ ۱۳ س [ف . ملك ، فارسی : ۱۳] .

احکام نجوم = رساله در . . .

از علاء منجم ، از سدهٔ هفتم ، نگارندهٔ «احکام الاعوام ۲۰۷» وجز آن. در فصل دوم این گفتار آمده: در کتاب «اثمار و اشجار» طلب دارند از شجرهٔ آخر که نیك بشرح یادکردیم بنگرید ، ذریعه ۱ : ۲۹۳ ـ گاهنامه س ۱۳۱۰ : ۸۹ .

1858 ـ **سپهسالار** ۸۲۵۰/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۱۱۶ ر ـ ۲۰۰ ر) آغاز در دیباچه افتاده است : . . . بنابر این مقدمات جمع کردیم این رساله را در احکام فروعات . درص ۶۰ نسخه از «اشجار و اثمار» خود یاد ه است، انجام در فصل دهم افتاده [ف. سپهسالار ۳: ۶۷].

احکام نجوم = رساله در . . .

ناشناخته .

1859 ـ **سپهسالار** ۱۱۰۰/۲ نستعلیق نزدیك به نسخ، سدهٔ **۱۰**، (۶۱ ر ـ ۶۹ ر)، نسخه در سه فصل و مشوش است : ۱ ـ در آنکه افلاك و کواکب در مرکبات و ارضیات اثر می نهد ۲ ـ در آنکه علم نجوم واحکام چه باشد ۳ ـ در شبهاتی که بر این علم ایراد کرده اند ، آغاز افتاده [ف. سپهسالار ۳ : ۶۷] .

1860 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۱۲/۳: باتاریخ **۱۰۴۴** در دفتر، گفتاری است در بیست و چهار باب . **آغاز :** بدانکه (بمانند سپهسالار ۵۹۹/۳) [نسخه‌ها ۵: ۷۵].

1861- دانشگاه ۳۶۸۷/۴ : نستعلیق ۱۰۷۷، (ص ۱۳۲-۱۵۱)، گفتاریست دراحکام سکز یولدوز وقوس قزح و ذوذوابه ومنازل قمر و طلوع منازل. آغاز :احکام سکز یولدوز بر مثال شترمستی‌است دهن بازکرده . درص۱۵۱ شکل اوضاع بروج است [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۹۵] .

1862- الهیات ۱۸۵/۶پ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۷۲پ - ۷۷ر) گفتاریست دراحکام نجوم و نیك وبدكارها در جدولها و دوائری . آغاز: حق سبحانه تعالی بقدرت بالغه نهسقف فلك نیلگون را کروی ، و دوازدهون یکدیگر بطریق پیاز درآفرید [ف. الهیات ۱:۱۴۱].

1863- حقوق ۳۳/۱د : نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۱پ - ۱۶پ) گفتاریست‌که باید درچند مقاله باشد، نسخه پاره‌ای از مقاله دوم‌را دارد فهرست این مقاله : باب ۱- در دوازده فصل، ۲- درهفت فصل ۳ - در هفت فصل ۴ - در نه فصل. آغاز: مقالت‌دوم دراحکام طالع تحویل و اتباع درهفت باب [ف. حقوق : ۸] .

1864 - ملك ۳۱۵۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغازافتاده:... فصل۱۶درخانه‌ها واحوال ایشان، فصل ۱۷ درمعرفت شرف هبوط ، ۲۲ گ ۱۴ س [ف. ملك ، فارسی : ۱۲] .

1865- مجلس ۵۲۷۹/۲ : نستعلیق سدهٔ۱۱، (۴۲ر- ۴۵پ) سپس فایده دراحوال اشکال ازشرف و هبوط در هرخانه (گ ۴۶ر) گفتاریست در احکام نجوم با عنوانهای ثمره ، که درثمره‌هشتم افتاده: ثمرهٔ ۱-درصورت قمر و بیوتات قمر ۲ - صفحات و منسوبات زهره ۴ - منسوبات شمس ۵ - صفحات و منسوبات مریخ ....۷- زحل ۸- دلالات‌کلیات‌کواکب. نسخه خطبه ندارد [رؤیت] .

1866 - دانشگاه ۲۰۸۶/۷ : نسخ نزدیك ۱۱۲۳ (ص ۱۸۴ - ۱۷۷) مسائل احکام نجومی‌است درشصت فصل. آغاز: فصل اول درحال مولود وسایل‌که ملکی یابد یا نه ، و اگر ازملك و مملکت سئوال کند یاموالیدی باشد نیك [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۲].

1867- ملك ۳۳۲۱: نستعلیق سدهٔ۱۳ آغازافتاده، گفتاریست‌که پس از۱۰۲۷ نگاشته شده . و دارد : فصل ششم در احکام مجاسدات کواکب باعقدتین‌قمر، فصل هفتم دراحوال بودن کواکب و عقدتین مع‌کید (؟) و. . . خاتمه در ذکر اسامی قدما و محدثین که این کتاب از قول ایشان تألیف یافته ، ۸۸ گ ۱۹س [ف . ملك ، فارسی : ۱۳] .

1868 - ملك ۳۲۹۲ : نسخ علی نقی سربندی، آغازشده در۱۲محرم ۱۲۷۲، آغاز افتاده،۹۱گ ۱۷س [ف. ملك، فارسی:۱۲] .

1869- سپهسالار ۶۴۳: نسخ سدهٔ۱۳ سراسر جدولست‌بایك دیباچه درهامش نخستین برگ. آغاز: حمد و ثنای بی‌ریب وریاصانعی را سزاست که طاق سماوات‌را بقلم صنعت، ۳۷ گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۳ : ۶۵] .

1870 - ملك ۳۳۰۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز افتاده، ۱۱۱گ ۱۷ س [ف . ملك ، فارسی : ۱۲] .

1871- مجلس۳۳۸۸/۲فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ در فهرست آمده : احکام اجتماع و استقبال بحسب بروج قمر در بروج [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۰] .

1872- الهیات۱۱۶/۲ج: نسخ مهدی منجم فرزند آخوند ملا اسماعیل پیشنماز ، در ۱۳۳۵ (۵۱ر - ۱۹۰ پ) . جدولهاییست در طریق دانستن استخراج سهامات طالع سالها

و قرنها و فصول و اجتماعات و استقبالات و جدول درجات نیره و مظلمه و قیمه و خالیه و معرفت حدود کواکب بزعم اهل مصر و وجوه کواکب و نگاه باشیاء در هلال و سعد و نحس ماههای ترکی و جز آن سپس (مقالهٔ دوم در بیان شرایط کلیهٔ اختیارات وآنچه احتراز از آن لازم باشد، وآنچه سبب کمال اختیاربود واین مقاله نیز برسه فصل اشتمال دارد) [ف. الهیات ۱ : ۱۵۶].

1873 ـ **سپهسالار** ۵۹۹/۳ : تاریخ یاد نشده (۹۸ر ـ ۱۰۵پ) گفتاریست در سال شماری واحکام سعد و نحس. **آغاز:** بدانکه این مختصریست در احکام تاریخ سال عالم و فصول و احوال نیکی وبدی و عوارضات [ف. سپهسالار ۳ : ۶۴].

1874 ـ **دانشگاه** ۸۷۷/۳ : نستعلیق تاریخ یاد نشده (۹۶ پ ـ ۱۳۰ ر) گفتاریست از سخنان سلیمان وجاماسب وجالینوس دربارهٔ برجهای دوازده‌گانه. **آغاز:** حمل، ثور ... حوت. بدین طالع مذکور اینست جالینوس حکیم گوید حمل خانهٔ مریخ است. طبع وی گرم وخشك است [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۲۲].

1875ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۳۸۴ : نستعلیق، تاریخ یادنشده، گفتاریست در احکام نجوم با عنوانهای ثمره [نسخه‌ها ۵ : ۴۹].

احکام نجوم = احکام اتصالات

احوال اصناف الناس

ناشناخته. گفتاریست دراحکام ستاره‌شناسی با جدولهایی.

1876ـ **الهیات** ۲۴۲/۳ د : نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، (۱۲۵ر-۱۲۶ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۶۴].

احوال الراصدین

گویا ازحسین منشی که دردهلی در ۱۲۷۵ میزیسته است. جدول و احوال راصدین است وتحریریست ازبخشی‌ازکتاب «قانون‌مسعودی» با افزودگیهایی، آخرین ترصید دراین‌کتابچه بسال ۱۱۳۱ بروزگار محمد شاه ملقب به شاه جهان فرزند سلیم است. (دیباچه). **آغاز:** چون تفصیل‌را صدین درچند موضع‌ازاین‌کتاب نموده‌شد، جدولی‌که استادکل ابوریحان بیرونی در «قانون مسعودی»... دراین جنگ‌نقل شد.

1877ـ **ملك** ۶۱۵۱/۸ : نسخ محمد صادق فرزند حسن غروی تهرانی، **۱۳۱۱**، از روی خط حسین منشی مؤرخ **۱۲۷۵** (ص ۱۰۹-۱۱۴) [رؤیت].

احوال نیرین

از ناشناخته. گفتاریست دربیان خورشید وماه واینکه زمین مرکز جهان است، بخواهش دوستان (بنگرید: اثبات حرکت شمس: ۲۰۶) **آغاز:** بر ضمایر صافیهٔ هوشمندان و آگاه، و خواطر... که درباب نیرین شمس وقمرفیمابین بعضی از... مناظره و مباحثه، بظهور رسیده.

1878 ـ **ملك** ۶۳۶۸ : نسخ ابراهیم فرزند محمد حسین باتاریخ **۱۲۷۴** درمجموعه (۷۱پ ـ ۷۳) [رؤیت].

اختیارات

از ابوالقاسم فرزند حکیم یزدی (دیده شود : افیونیه) **آغاز:** چنین گوید ابوالقاسم بن‌حکیم یزدی... که خدای‌مرادویست وپنجاه سال عمرداده بود، ودراین مدت تجربهٔ بسیار حاصل کردم ازعلم نجوم و غیره.

1879ـ **دانشگاه ۲۹۵۰/۷۷** : سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** ، (ص ۴۴۴ـ۴۴۶) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۳] .

اختیارات

منسوب به ابومعشر بلخی ، جعفر فرزند محمد درگذشتهٔ ۲۸ رمضان ۲۷۲ .

1880ـ **تبریز** ، کتابخانهٔ ملی: ۳۰۴۱: نوشتهٔ **۱۰۸۵** [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۵] .

اختیارات

از اسماعیل فرزند ملامحمودفرزند محمد حسین مشهور به مدرسی و قاضی، بنام امان‌الله خان‌اردلان فرمانروای‌کردستان، درده‌اختیار.

1881ـ **الهیات** ۴۰۹د: نستعلیق محمد کریم (فرزند نگارنده) در **۱۲۴۵** ، ۵۱ گ ۱۳س [ف. الهیات ۱ : ۵] .

اختیارت

از اسماعیل باخرزی (بنگرید : ضرب و مضروب : ۱۶۸) .

1882ـ **تبریز** ، کتابخانهٔ ملی: ۳۴۰۱: گویا نوشتهٔ **۱۰۸۶** [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۵] .

اختیارات

ازمحمد باقرفرزند محمد مؤمن خراسانی سبزواری، درگذشتهٔ ۱۰۹۰، برای شاه‌سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) دریك مقدمه و سه باب، ویك خاتمه، وهرباب درچند فصل‌ساخته است. استوری ازآن بعنوان « رساله درتحقیق ایام و روزهای مبارك و مسعود و منحوس» یاد کرده است. **آغاز:** حمد بیحد وقیاس، وثنای رفیع‌تر از اندازه و خراس ... امابعد، چون خاطر قدسی . . . شاه سلیمان .

بنگرید: فوائدالرضویة : ۴۲۵ـ مؤلفین مشار ۲: ۶۷ـ ریحانةالادب ۳ : ۴۸۸ ـ ف. راه آورد : ۸ .

1883ـ **تهران، پزشکی ۲۰/۲۷۷**: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، (ص ۵۳۱ـ۶۰۰) در یك مقدمه و سه باب ویك خاتمه یاد شده [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۵] .

1884 ـ **دانشگاه ۲۹۶۴/۱** : نسخ **۱۲۵۹**، (۱پ ـ۲۱ر) آغاز برابر نمونه، در یك مقدمه و دوباب و یك خاتمه وبنام « رسالهٔ سعد و نحس» یاد شده [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۶۳] .

اختیارات = اختیارات‌الایام

از محمد باقر مجلسی در گذشتهٔ ۱۱۱۰ فرزند محمد تقی. از او سه‌گفتار در این باره دردست هست ، که در هر یك از نسخه‌ها بدان اشاره خواهد شد: یکی بزرگ درچند فصل‌که چند بار بچاپ رسیده است و یکی کوچك که همراه «مطارح الانظار» بچاپ رسیده است ، و یکی میانه و درآنها ازاحادیث دینی‌بهره برده است .

بنگرید: ذریعه ۱ : ۳۶۷ ـ ف . مشار : ۵۶ـفوائد رضویه: ۴۱۰ـ مؤلفین‌مشار۲ : ۲۳ .

1885ـ **مجلس ۴۹۰۰/۲**: نسخ باتاریخ **۱۰۷۲** در مجموعه (۹ر ـ ۸۰ر) بی‌خطبه ، در هامش بخامهٔ تازه‌تری آمده : پس از تحقیق معلوم که از تألیفات مجلسی نیست بلکه از همنام و همروزگار او محمد باقر فرزند محمد تقی لاهیجی است [رؤیت] .

1886ـ **دانشگاه ۱۹۹۷/۱۱**: نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** درمجموعه، (۳۶پ ـ ۴۵ ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۶۰۷] .

1887ـ **دانشگاه** ۱۹۶۸/۵ : نستعلیق باتاریخ رمضان **۱۰۸۶** درمجموعه، (۲۱۹پ – ۲۲۶پ) در سه فصل [ف. دانشگاه ۸ :۵۸۱].

1888ـ **دانشگاه** ۴۹۳۴ : نسخ محمد فرزند رضی کاشانی، درسه شنبهٔ **۱۰۸۸**، آغاز افتاده، سه فصلی است از نیمه فصل یکم و فصل ۲ و ۳ را دارد [ف. دانشگاه ۱۴ : ۴۰۴۹] .

1889 ـ **مجلس** ۲۳۷۹/۶ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۹۸** (ص۲۳۵–۳۴۶) باعنوان «سعادت و نحوست ایام» [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۳].

1890ـ **رضوی** ۳۳۴ اخبار (۶۶۸۶) میرزا بیگ فرزندفیض‌الله جوینی، اواخرمحرم **۱۰۹۹** ، اختیارات کوچك اوست در سه فصل ویك خاتمه : ۱ـ اختیارات روزهای ماه ۲ ـ روزهای هفته ۳ـ اموری‌که دفع نحوست کند. خاتمه احکام کسوف و خسوف ، که در ذیحجهٔ ۱۰۷۸ بانجام رسیده‌است [ف. رضوی۵: ۱۰].

1891ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۵۸۹/۲ از سدهٔ **۱۱** ، درفهرست یاد نشده کدامین است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

1892ـ **ملك** ۶۰۵۳/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، سه‌فصلی است [رؤیت] .

1893ـ **تهران** ، خانقاه صفی‌علیشاه : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۹۵** در مجموعه (۱۶۴ – ۲۱۸ هامش) [یادداشتهای آقای دیباجی] .

1894ـ **دانشگاه** ۲۹۵۰/۸۰ : نوشتهٔ میرعلی بقائی، سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۴۵۱-۴۶۰) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۳] .

1895ـ **قم** ، فیضیه ۱۴۲۷/۱ (۲۱) : نسخ ، ۱۲ شعبان **۱۱۱۰** ، در سه فصل : ۱ـ اختیارات ایام ۲ ـ هفته ۳ـ اموریکه موجب دفع نحوست گردد [ف . فیضیه ۲ : ۱۰].

1896ـ **مجلس** ۹/۴ : نسخ محمد علی فرزند محمد مهدی ، با تاریخهای **۱۱۲۶ – ۱۱۳۲** دردفتر (ص۱۴۶–۱۸۱) [ف. مجلس ۷ : ۶].

1897ـ **مجلس** ۲۷۹۳/۵ : نستعلیق، باتاریخ **۱۱۲۸** در دفتر، (ص۵۳۵ – ۵۵۶) اختیارات بزرگ اوست [ف. مجلس ۱۰ :۵۱].

1898 ـ **تهران** ، تقی بینش ۱/ مج: نستعلیق، باتاریخ عرض **۱۱۴۷-۱۱۵۵** ناقص **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۷] .

1899ـ **قم** ، فیضیه ۱۴۲۸/۱ (۲۲) : نوشتهٔ ۱٤۲۷/**۱۱۶۰** ، اختیارات کوچك او است [ف. فیضیه ۲ : ۱۲] .

1900ـ **الهیات** ۵۷۵ : نسخ سدهٔ**۱۲**، درچهل فصل است [ف. الهیات ۱ : ۶].

1901 ـ **سپهسالار** ۷۳۸۵/۲ : نسخ سدهٔ **۱۲**، (۱۸پ – ۲۵پ)انجام افتاده [ف . سپهسالار ۳ : ۷۵] .

1902 ـ **دانشگاه** ۳۹۸۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در چهل فصل وخاتمه .[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۳] .

1903ـ **ملك** ۵۸۰۰/۱ : از سدهٔ **۱۲** اختیارات کوچك اوست[رؤیت] .

1904ـ **دانشگاه** ۲۹۶۴/۲ : نسخ با تاریخ **۱۲۲۹** در مجموعه، (۲۱ر – ۷۳پ) نسخه در ۲۶ فصل است [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۶۴] .

1905ـ **دانشگاه** ۲۸۴۸/۳: نستعلیق محمد اسماعیل **۱۲۳۱** (۲۸ر – ۳۵پ) درسه فصل ویك خاتمه [ف. دانشگاه۱۰ : ۱۶۹۳].

1906ـ **دانشگاه** ۴۳۵۴/۵ : باتاریخ **۱۲۳۶ – ۱۲۰۰** درمجموعه (ص۱۹۲–۲۰۷)

نسخه در سه فصل است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۴۳۱۰] .

1907 – ری ، عبدالعظیم ۱۳۹ : نستعلیق آقابابا پسر خلیفه دده‌خان مصرقانی ، باتاریخ ۱۲۳۶ ، نسخه درسه فصل ویك خاتمه [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۰] .

1908– تبریز ، ادبیات نوشتهٔ: ۱۲۴۲ شمارهٔ ۲ دفتر ، از کتابهای آقای محقق است ، نسخه ۳۹ فصل دارد [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۲] .

1909– سپهسالار ۶۳۱/۱: نستعلیق مسیح نوری ، در ۱۲۵۶ ، چهل و دوفصل دارد [ف . سپهسالار ۳ : ۷۴] .

1910– دانشگاه ۲۷۸۶/۲ : نستعلیق ۱۲۶۲ ، (ص۹۷ – ۱۰۵) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۳۹] .

1911– تهران، دانشسرایعالی، قریب: نوشتهٔ ۱۲۶۳ [نسخه‌ها ۵ : ۶۱۸] .

1912– ملك ۴۲۰/۱: باتاریخ ۱۲۷۵ در دفتر ، گفتار کوتاه اوست [رؤیت] .

1913– سپهسالار ۵۲۶۱ : نسخ سدهٔ ۱۳ ، در فهرست یاد نشده کدامین است [ف . سپهسالار ۳ : ۷۴] .

1914. الهیات ۶۸/۴ د : نسخ سدهٔ ۱۳ ، (۱۷۹ر – ۱۸۲ر) درفهرست یاد نشده که کدامین است [ف. الهیات ۱ : ۲۲۶] .

1915 – دانشگاه ۲۴۰۶/۴ : از سدهٔ ۱۳ ، در سه فصل و بی‌خطبه (ص۱۵۸ - ۱۶۰) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۲۶] .

1916– همدان، آقای قاسم برنا: سدهٔ ۱۳ ، [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۱] .

1917 – تهران ، ملی ۹۶۶/۱ ف : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳ ، نسخه در ۳۷ باب است (ص ۱ – ۱۳۲) [ف. ملی ۲ : ۵۱۰] .

1918– سپهسالار ۲۱۳۴/۳ : تاریخ یاد نشده (۱۴۰پ – ۱۵۵پ) نسخه دردوفصل و یك خاتمه است [ف. سپهسالار ۳ : ۷۴] .

1919– قاهره ، دارالکتب ۲۷ مجامیع فارسی : تاریخ یاد نشده ، در فهرست بعنوان «رسالة فی‌ذکر ایام السعد و النحس» یاد شده [مخطوطات ۱ : ۲۴۰] .

اختیارات = احکام نجوم

ازعبدالحمید نجم‌التولیه منجم ازسدهٔ ۱۳-۱۴ ، از افادات استادش ملا علی اکبر منجم بجنوردی ، دراختلاج اعضا واختیارات‌واحکام نجومی .

1920– مشهد، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۵۳۸ : ضمن یك مجموعه بخامهٔ نگارنده [نسخه‌ها ۵ : ۸۱] .

اختیارات

درپایان نسخهٔ مجلس آمده : اصل این کتاب از ابراهیم بن عبدالله کرمانی است ، محمدبن سیرین بیرون آورده است . اختیارات است‌وتعبیر خواب در هشت فصل ، فصل پایان دردیدن هر ماه ازماههای دوازده‌گانه .

بنگرید : گفتارایرج افشاردر بارهٔ یك نسخه خوابگزاری نسخه‌ها ۲ : ۱ .

1921 – مجلس ۵۶۷۶/۱ فهرست نشده: نسخ احمد فرزند رجبعلی فریدنی ، در ۱۷ شعبان ۱۲۵۸ (۱ر – ۱۰۸ر) .

اختیارات

ناشناخته .

1922 – دانشگاه ۲۲۹/۳ : نستعلیق باتاریخ ۸۸۴ – ۹۰۱ در مجموعه (۲۷۹پ - ۲۸۴ر) اختیارات روزهای بدو نیك است بروایت

از امامان شیعی . **آغاز** : اختیارات روزهای سعدونحس . حضرت امام جعفر صادق روایت میکند از امیرالمؤمنین علی کرم‌الله وجهه [ف . دانشگاه ۶ : ۲۱۲۳] .

1923 ـ **ملك** ۴۹۲/۳۷ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زرین. **آغاز**: در اختیارات روزهای هفته وماه ازاول تاآخر که کدام روز محمود و کدام روز مذموم است (ص۴۹۴ـ۵۰۴) [رؤیت] .

1924 ـ **مجلس** ۱۴۷ : نوشتهٔ **۱۰۴۰** همراه «احکام طالع» بنام سلطان سنجر پسر ملکشاه و بدستور او نگاشته شده است . **آغاز** : حمدو ثنای خدای راکه جز اورا هرچه نام هستی است نام اورا مجازعاریتی است [ف . مجلس۲ : ۷۹]

1925 ـ **دانشگاه** ۱۹۹۷/۳۹۵ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۳** درشمارهٔ پیش از آن درمجموعه (۱۶۸پ ـ ۱۷۰پ) در فهرست آمده «احکام حالات قمر» در سه بند : احکام حالات قمر ، منظومه‌ای در ستاره‌شناسی ، جهت جامه بریدن. **آغاز**: شرف نیك است ازبرای خریدن وتزویج [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱۶] .

1926 ـ **مجلس** ۲۹ نجم : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ زایچهٔ **۱۰۸۲** در دفتر ، مجموعه‌ایست درچهار بخش جدا درستاره شناسی واختیارات ۲۳۸ ص [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

1927 ـ **سپهسالار** ۵۶۵۶/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۹۹پ ـ ۱۰۷ر) **آغاز** : حمدله.. امابعد ، این رساله‌ایست شریفه در بیان اختیارات هرروز از سی روزماه ، از سعد و نحس [ف . سپهسالار ۳ : ۷۲] .

1928 ـ **دانشگاه** ۲۹۷۸/۱۷ : در جنگ رفیع حسینی ، سدهٔ **۱۱** (ص۱۰۶ ـ ۱۰۹) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۶] .

1929 ـ **دانشگاه** ۳۰۸۶/۳ : نسخ نزدیك **۱۱۲۳** (ص۱۰۹ ـ ۱۴۰) [ف دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۲] .

1930 ـ **دانشگاه** ۲۹۵۰/۷۵ : نوشتهٔ پنجشنبهٔ رجب **۱۱۳۶** (ص۴۳۹ ـ ۴۴۴) **آغاز** بدانکه این روزنامه ایست بتقویم نزدیك ، از تحویل ماه وسال چیزی نقصان پذیرد. . .، دو گفتار است [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۲] .

1931 ـ **مجلس** ۳۷۰۵/۲۶ فهرست نشده : سدهٔ **۱۲** (ص ۴۲۱ ـ ۴۳۶ هامش) ، گفتاریست دراختیارات هفته وماه وسپس جدول اختیارات (ص۴۲۷ـ۴۱۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶]

1932 ـ **ادبیات** ۳۳۶ جوادی : نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** اختیار نیك و بدروزهاست [ف. ادبیات ۳ : ۱۶] .

1933 ـ **ملك** ۳۲۴۰/۸ : نسخ محمد رضا فرزند میرزاکوچك نجف آبادی اصفهانی ، در **۱۲۶۵** ، (۱۶۹ پ ـ ۱۸۸ ر) گفتاریست در چندین فصل : ۱ـ در شرایط اختیار در ۷ شرط ۲ـ در آنچه احتراز از آن لازم است در ۳۷ مطلب ۳ ـ در آنچه سبب کمال اختیارات شود در ۱۷ نوع ویك فصل بدون شماره در بعضی اختیارات جزئیه . **آغاز** : فصل اول درشرایط کلیه ... بدانکه شرط کلیه اختیارات هفده است چنانکه ... محمد طوسی ... آنرا بدین نسق نظم فرمود : اختیار هر چه خواهی هفت جیز [رؤیت] .

1934 ـ **تهران** دانشسرایعالی ، قریب ۱۰/۶ : باتاریخهایی از **۱۲۹۳** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۷] .

اختیارات الایام

از آقاجمال خوانساری، جمال‌الدین محمد فرزند حسین ، در گذشتهٔ ۱۱۲۵ ، بنام شاه سلیمان

صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) ، در سه فصل و یك خاتمه نگاشته است . **آغاز :** الوان ازهار ستایش واقسام انهار نیایش که بتحریك نسیم بیان .

بنگرید : ذریعه۱: ۳۶۷ ـ تذکرة القبور ۸۹ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۴۲۰ ـ فوائد الرضویة : ۱۸۲ .

1935 ـ **کاظمین**، سیدحسن صدر تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱ : ۳۶۷] .

اختیارات الایام والساعات

از ملا محمدصادق فرزند معزالدین ، که گویا از سدهٔ یازدهم بوده ، وکتاب خود را از «دروع الواقیة» ابن طاووس گرفته وخاتمه‌ای در پنج فائده درآنچه نحوست را میزداید و تقسیم روزهای هفته بر پیامبران وامامان وتقسیم ساعتهای روز ساخته ودرآن از «جامع عباسی» شیخ بهائی یاد شده است . **آغاز :** الحمدلله المتفرد بخلق اللیالی والایام المتفرد بصفات الجلال .

1936 ـ **کربلا** ، همراه با «مصابیح» مجلسی ، باحواشی از نگارنده [ذریعه ۱ :۳۶۷]

اختیارات شاهی

از اوحدی بلیانی ، عبدالله فرزند محمد دقاق، بدستور شاه اسماعیل صفوی (۹۰۷ـ۹۳۰) در یك مقدمه ودومقاله و یك خاتمه بسال ۹۱۷ نگاشته است : مقدمه درسه فصل ، مقالهٔ۱ ـ درده باب ۲ ـ در دوازده باب ، خاتمه در دو فصل (دیباچه) **آغاز :** هوالمختار فی کل الامور ، اختیار کلام انام وافتخار خواص وعوام، بتقدیم حمد و تقویم شکر خجسته فرجام .

1937 ـ **دانشگاه** ۴۱۴۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه، انجام در بند ۷ از فصل ۳ درخاتمه افتاده ، ۴۷ گ ۱۱ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۳] .

1938 ـ **الهیات** ۱ / ۴۵۵ د : نستعلیق پایان شعبان **۱۲۶۵** (۱پ ـ ۱۴۴ر) آغاز برابر نمونه ۱۵ س [ف . الهیات ۱ : ۳۰۲] .

اختیارات العلائیة فی الاختیارات السماویة

از فخرالدین رازی ، محمد فرزند عمر درگذشتهٔ ۶۰۶ ، بنام علاءالدین تکش خوارزمشاه در دو مقاله نگاشته است : ۱ـ در کلیات بر نه فصل ۲ـ درجزئیات بر هشتاد مطلب . و بنامهای الاختیارات العلائیة فی العلامات السماویة ، و اختیارات الاحکام العلائیة ، و درکشف الظنون بنام الاحکام العلائیة فی الاعلام السماویة آمده است **آغاز:** ثنای بی انتها بر حضرت کبریای خدائی راکه ذات او از مناسبت زمان ... اما بعدچون هیچ عبادت .

بنگرید : پیشگفتار دانش پژوه بر آثار علوی ۱۸ـ کشف الظنون ۱ : ۱۹ ـ ریحانة الادب ۳ ۱۹۲ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۶۴۲ .

1939 ـ **فخرالدین نصیری** . . . نسخ ۱۴ ج/**۷۵۳** در ۳۱ گ ۲۵ س . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۸۱۹ هست [فیلمها : ۶] .

1940 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۳ /۴۹۱ : نسخ درویش الیاس موقت مسجد اسکدار (ترکیه) ، **۹۵۷** [نسخه‌ها ۵ : ۷۱] .

1941 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین : دو نسخه یکی بخط کهن، دیگری نوشتهٔ خلیل فرزند نصرالله **۹۷۰**، [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۷] .

1942ـ **مجلس** ۲ / ۲۴۴۸ فهرست نشده : تاریخ یاد نشده، گویا سدهٔ **۱۰** ، (ص۶۵ـ۱۵۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

1943 ـ **ادبیات** ۲ / ۴۵ جوادی: نستعلیق

محمدرضا کفشبان سر کارفیض آثار، ۱صفر **۱۰۲۹** [ف . ادبیات ۳ : ۱۰] .

1944 **ـ مجلس** ۲۳۷۷/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۰۵۷** (ص ۱-۵۹ متن) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲]

1945 **ـ ملك** ۳۴۵۴/۴ : نستعلیق **۱۰۵۸** (۷۷ر ـ ۹۰پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1946 **ـ الهیات** ۸/۳ج : نسخ محمد فرزند علی فرزند حسین شیرازی، در ۷ رجب **۱۰۷۳** (۱۸۵ پ ـ ۲۳۰ر) [ف. الهیات ۱ : ۱۵۰].

1947 **ـ سپهسالار** ۸۲۴۶/۵ : نسخ سدهٔ **۱۱**، (۱۱۳پ ـ ۱۴۰پ) آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۳ : ۷۷] .

1948 **ـ ملك** ۳۲۰۷/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱پ ـ ۴۴ر) آغاز برابر نمونه، مقالهٔ دوم آن درچهارده بنداست [رؤیت] .

1949 **ـ کپنهاك** ، سلطنتی ۴۱ کریستن سن: نسخ سدهٔ **۱۱**، درفهرست «احکام العلائیه» یادشده [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۵ : ۷۰۶]

1950 **ـ ادبیات** ۲۰۳/۱ جوادی : نستعلیق و نسخ حسین کرمانی در **۱۲۲۸** [ف . ادبیات ۳ : ۱۰] .

1951 **ـ اورشلیم** ، ملی دانشگاه ۲۶ـ Ar۸ : نوشتهٔ **۱۲۵۶** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۵ : ۱۰۹] .

1952 **ـ دانشگاه** ۳۰۶۳/۲ : نوشتهٔ محمدمهدی فرزند محمد علی سپاهانی ۱۴ع ۱/ **۱۲۶۴** درسبزوار (۴ر ـ ۴۲ر) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۱۰۰۱] .

1953 **ـ تهران، پزشکی** ۲۵۴/۲ : سدهٔ **۱۳** (ص ۴۵۸ ـ ۵۸۰) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۰].

1954 **ـ مجلس** ۲۸۷۱/۲ فهرست نشده ازسدهٔ **۱۳** (ص ۹ ـ ۶۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸]

1955 **ـ علی اصغر مهدوی** ۲۸۲/۲۳ نسخ محمدطاهر فرزند ولی محمدطبیب مشهدی، **۱۳۰۹** (ص ۱۶۹ ـ ۱۹۳) [نسخه‌ها ۲ : ۶۲] .

1956 **ـ مجلس** ۱۴۸ : نستعلیق خوب تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۵۰ گ ۱۵س [ف . مجلس ۲ : ۷۹] .

1957 **ـ رضوی** ۱ ریاضی: نستعلیق تاریخ یادنشده : آغاز برابر نمونه، ۱۷ گ [ف. رضوی ۳ : ۲۹۹] .

اختیارات مجدول = جدول تواریخ و احکام

اختیارات سیر قمر = اختیارات المهمات

منسوب به خواجه نصیرالدین محمد طوسی درگذشتهٔ ۶۷۲ . منظومه‌ایست در ۳۶ بیت برای هر برج سه بیت . کاشفی (م ۹۱۰) در «اختیارات نجوم» خود این کتاب را ازخواجه دانسته است

آغاز : هرگهی آید بتقدیر خدای لم یزل ـ جرم مه در خانهٔ مریخ یعنی درحمل .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۶۸ ، ۳۶۹و۹ : ۳۰۶ ـ ۱۱۹۸ ـ پیشگفتاردانش پژوه برآثار علوی ـ احوال و آثارخواجه ، مدرس رضوی: ۳۰۶ ـ استوری ۲ : ۵۴ ـ اکتفاء القنوع : ۲۳۹ ـ فوائدالرضویة: ۶۰۲ ـ مؤلفین مشار ۵: ۷۳۰ .

1958 **ـ تهران** ، فخرالدین نصیری: نسخ با تاریخ **۷۵۳** دردفتر ، **فیلم** آن به ش ۸۱۹ در دانشگاه هست [رؤیت] .

1959 **ـ ایاصوفیا** ۲۶۲۰/۲ : نستعلیق با تاریخ **۸۷۴** دردفتر (۲۵ ـ ۳۹) آغاز : هر

دهمی کاید (بمانند نمونه) . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۰] .

1960 ـ سنا ۲۳۲۸/۲ : نستعلیق بی تاریخ، از سدهٔ ۹ [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۸].

1961 ـ ملك ۳۴۵۶/۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ (۷۷پ ۷۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1962 ـ علی اصغر مهدوی ۲۶۷/۲ نستعلیق ۱۰۸۷ [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

1963 ـ حقوق ۴۶/۸ج : نستعلیق سدهٔ ۱۱ [ف . حقوق ۱ : ۱۱] .

1964 ـ دانشگاه ۳۰۲/۴ : نستعلیق محمدکاظم فرزند محمدحسین محلاتی، نزدیك ۱۱۱۱ (۱۰۲ر ـ ۱۰۳ر) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۴ : ۹۳۸] .

1965 ـ ملك ۴۷۱۹/۲۳ : شکسته نستعلیق نزدیك ۱۱۹۲ (۱۰۰ر) آغاز برابر [رؤیت] .

1966 ـ بادلیان Add ۰ ۶۹/۶ : با تاریخ ۱۲۰۱ در دفتر، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۲۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۲] .

1967 ـ دانشگاه ۲۰۹۳/۲ : نستعلیق شوال ۱۲۱۹ (۳۰ر ـ ۳۰پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۷۱۹] .

1968 ـ رضوی ۹۳۶/۳ ادبیات ۴۸۰۵ : نستعلیق ع ۲/۲۶ ۱۲۳۵، آغاز برابر درفهرست بنام «من لایحضره التقویم» واز فیض یاد شده [ف . رضوی ۷ : ۷۵۲].

1969 ـ علی اصغر مهدوی ۴۸۲ : نستعلیق، درجنگ مؤرخ ۹ج ۱۲۵۱/۱ [نسخه‌ها ۲ : ۷۱] .

1970 ـ مجلس ۵۳۹۵/۷ (فهرست نشده): نوشتهٔ هادی فرزند مهدی اصفهانی مشهور بجراح، درع ۲ر ۱۲۵۷ (ص ۸۷ ـ ۹۲) .

1971 ـ دانشگاه ۴۱۵۵/۳ : نسخ و نستعلیق محمد اسماعیل فرزند محمدکاظم فرزند محمدباقر مازندرانی، ۱۲۶۰ (ص ۴۳ ـ ۴۴) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۲۵].

1972 ـ مجلس ۲۴۱۲/۴ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۲۶۳ (ص ۴۲ـ۴۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۳] .

1973 ـ ملك ۳۲۰۴/۷ : شکسته نستعلیق ۱۲۹۴ (۵۴ر ـ ۵۶ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1974 ـ دانشگاه ۳۸۱۱/۲ : نسخ سدهٔ ۱۳ (۱۹پ ـ ۲۰ر) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۲] .

1975 ـ سپهسالار ۸۳۶۰/۲ : تاریخ یاد نشده [ف . سپهسالار ۳ : ۷۸] .

1976 ـ پاریس p.۱۶۹/۲۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۷۷۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۹] .

اختیارات مظفری

از قطب الدین محمود فرزند مسعود شیرازی کازرونی (بنگرید: ترجمهٔ تحریر: ۱۴۷) گزیده‌ایست از «نهایة الادراك فی درایة الافلاك» او بنام مظفرالدین یرلق ارسلان ازفرمانروایان چوپانی درگذشتهٔ ۷۴۰، درچهار مقاله: ۱ـ مقدمات درسه باب ۲ـ هیئت جرمهای علوی، سیزده باب ۳ـ هیئت زمین ازمعمور وغیرمعمور، نیز سیزده باب ۴ـ بعدها وجرمهای ستارگان، درسه باب **آغاز** . سپاس وستایش بیقیاس ومدح وحمد بیحد وعدلایق حضرت صانعی .

بنگرید: راهنمای کتاب ۱۱ : ۴۳۳ .

1977 ـ موزهٔ آسیائی آکادمی علوم شوروی orG ۷۹۴ : نستعلیق و نسخ صالح فرزند احمد فرزند حسین گیلی کوچصفهانی، سه شنبهٔ ۲۱ ع۲/ ۸۳۰ دریزد، فیلم آن در ملی هست [فیلمها ۱ : ۷] .

1978 ـ ملك ۳۵۰۱ : نسخ مسعود فرزند حبیب الله ، ۱۰۴۳ ، ۲۱۱ گ ۲۷ س [رؤیت] .

1979 ـ دانشگاه ۴۶۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده، با مهروامضای شیخ بهائی آغاز برابر نمونه ۱۸۸، گ ۳۰س [ف. دانشگاه ۴: ۸۲۲].

1980 ـ فاضلیه ۲ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز باکمی دگرگونی ، ۶۰ گ ۲۱س [ف . فاضلیه ۱ : ۲۴۴] .

1981 ـ مجلس ۳۸۴ : تاریخ یادنشده [راهنمای کتاب ۱۱ : ۴۳۳] .

اختیارات منازل القمر

ناشناخته (بنگرید: احکام منازل القمر: ۲۱۳)

1982 ـ اصغر مهدوی ۲۷۵/۴ : نستعلیق و نسخ سدهٔ ۹، [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۲] .

اختیارات منظوم

ناشناخته ها .

1983 ـ ملك ۵۸۰۰/۷ : از سدهٔ ۱۴ (۶۳ر ـ ۶۶ر) ۴۹ بیت است در مواضع شمس وقمر وکواکب دیگرو اختیارات سعد ونحس ، در پایان «اختیارات مسیر قمر» خواجه است ، آغاز : آنچه بگذشته است ازسالت ـ بشماراز مه ملك شاهی (؟) [رؤیت] .

1984ـ دانشگاه ۴۲۸۳/۴ : نستعلیق ابوالحسن محمدعلی فرزند سید مقیم لاریجانی متخلص به مرکب ۱۲۲۹ (ص ۱۰۶ ـ ۱۱۴) **آغاز :** چون بود در بروج ثابته ماه ـ جامه ببریدن اختیار مخواه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۳] .

اختیارات النجوم = تقویم

از خواجه نصیرالدین طوسی ، در گذشتهٔ ۶۷۲ ، گفتاریست به نثر واین جز «اختیارات مسیرالقمر : ۲۲۳» منظوم اوست .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۶۹ .

1985ـ قاهره، دارالکتب: ۲۱ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ ۱۰ع۱/۱۳۰۶، درفهرست آمده : تقویم ، شاید ازخواجه نصیرالدین طوسی (گ ۱۵۸پ ـ ۱۶۷ پ) آغاز : بدانکه این مختصریست دراحکام سال وفصول واحوال نیکی وبدی وعوارضات که حادث میشود [مخطوطات ۱ : ۲۳۴] .

1986 ـ نجف : محمد علی خوانساری. [ذریعه ۱ : ۳۶۹] .

اختیارات نجوم = لوایح القمر

اختیارات ومداخل واحکام نجوم

از ابوجعفر محمد فرزند علی الغزالی .

1987 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۲۶/۲: ضمن یك مجموعه ازسدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۵ : ۷۹] .

اخلاق مولود ازطالع

از ناشناس ، دردانستن اخلاق مولوداز راه طالع بینی .

1988 ـ علی اصغر مهدوی ۴۸۶/۴ نستعلیق محمدحسین فرزندغلام فرزندشمس الدین علی افینی قاینی ، با تاریخهایی از ۱۰۲۷ تا ۱۰۳۱ درمجموعه [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۹] .

ارشاد

از ناصرالدین احمد فرزند محمد (احمد فرزند حیدر فرزند محمد) ستاره‌شناس سدهٔ هفتم ازشیراز ، زنده در ۶۹۷ . دراسطرلاب درپنجاه باب . فهرست کتاب دردیباچه آمده‌است . باب یکم درمعرفت اسطرلاب وباب پنجاه درامتحان

باب دوازدهم است در شناختن ظل . ودر۶۹۷ به‌باب چهل و نهم میپرداخته‌است، در «ریاض» از نگارنده به حیدر فرزند محمد یاد شده است (ذریعه) **آغاز :** شکر و سپاس بیحد وعد آفریدگاری جل جلاله که مبدع زمین و زمانست ... چنین گوید ...

بنگرید : ذریعه ۱ : ۵۰۷ـ الاصطرلاب، گورگیس عواد : ۱۵۷ .

1989ـ **مجلس** ۱۴۹ : نسخ کهن **۷۷۳** آغاز برابر نمونه ، درفهرست: ارشاداسطرلاب ونگارنده احمدفرزند محمدآمده ، ۳۹گ۱۷ س و **فیلم** آن در (دانشگاه : ۱۶۶۵) هست. [ف . مجلس ۲ : ۸۰] .

1990ـ**دانشگاه**۱۰۱۴۵ : نستعلیق نزدیك **۸۸۹** (۱۳۴ر ـ ۱۹۳ر) آغاز برابر نمونه، در فهرست : احمد فرزندحیدر فرزند محمدآمده است . ۱۹۶گ۱۱س [ف . دانشگاه۴:۸۲۷].

1991ـ **دانشگاه** ۱۳۹۹/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۲۷پ ـ ۳۰پ) تاباب ۶ درمعرفت ارتفاع ازطالع‌وقت را دارد [ف . دانشگاه۸: ۷۷] .

1992ـ**رضوی۸**ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، وقف ابن خاتون ۱۰۶۷ ، آغاز برابر نمونه ، تاریخ نگارش در فهرست ۸۶۷ آمده است و درست نیست ، ۴۶گ۱۵س [ف. رضوی ۳ : ۳۰۲] .

1993ـ**قاهره دارالکتب**۹۱۲مجامیع طلعت: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه (گ ۲۷-۴۵) انجام افتاده [مخطوطات۱: ۱۱] .

1994ـ **نجف** ، شوشتریها : تاریخ یاد نشده ، در دیباچه‌ازنگارنده‌نام برده نشده است [ذریعه ۱ : ۵۰۷] .

1995ـ برلین ۳۳۴ Perlsch : [الاصطرلاب ،گورگیس : ۱۵۷] .

1996ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۰۳ Add : [الاصطرلاب ، گورگیس : ۱۵۷] .

استخراج = شش فصل

ازابوجعفرمحمدفرزند ایوب‌حاسب‌طبری که‌گویانخستین‌کسی باشدکه‌دراسطرلاب‌بفارسی نوشته است ، ودر۳۵۴ بانجام‌رسیده وبنام‌شش فصل خوانده میشود، و نیز کتاب‌الزیج‌المفرد. گفتاریست‌دراستخراجات‌درخواستن‌عمروهیلاج در بارهٔ روزگارنگارنده‌گفتگوست واگراز سدهٔ چهارنباشدازسدهٔ‌پنجم‌نزدیکتر نیست«شمارنامهٔ» اوبکوشش‌تقی بینش بچاپ رسیده است . **آغاز** حمدوصلاة . گویدمحمدبن‌ایوب‌الحاسب‌الطبری که ازدشخواری‌شناختن‌حالهای‌اجل‌مردم وبقاء ایشان‌اندر جهان ، وبدان‌حکم‌کردن ...

بنگرید: ذریعه۲: ۲۰ـ گاهنامه س۱۳۱۱: ۱۳۰ و ۱۳۱۲: ۵۰ ـ نمونه سخن فارسی ۵: ۲۳ . گاه شماری‌تقی‌زاده : ۲۹۹ـ مقدمهٔ چاپ شمارنامه ازتقی بینش .

1997ـ **تهران ، ملی** ۸۱۷/۲ ف : نستعلیق با تاریخ ۲۵ع۲/**۸۷۴** در دفتر (ص ۱۰۵ ـ ۱۵۳) ، در۲۹بخش ، فهرست‌بخشها در فهرست‌کتابخانه آمده . **آغاز :** حمدله . صلاة . چنین‌گوید [ف . ملی ۲: ۳۵۳] .

1998ـ **دانشگاه** ۴۸۰/۲ : نستعلیق باقیجان‌محمدفولادکاتب‌بخاری ، نزدیك**۱۰۵۵** (۵۳پ ـ ۸۸پ) آغازبرابرنمونه [ف.دانشگاه ۴ : ۸۲۸] .

1999ـ **مجلس**۲۴۴۲/۳فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۱** (ص ۲۲۷ ـ ۲۶۳) درفهرست‌بعنوان «استخراج‌اندرطلب‌عمروهیلاج» یادشده[نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

2000 ـ **مجلس** ۲۱۲۳، تحریری متوسط ازسدهٔ **۱۳**، آغاز: حمدله والصلاة والسلام. نام نگارنده دردیباچه نادرست ایوب بن حاسب آمده و فهرست نگار نگارنده را از سدهٔ ۶ دانسته است ۱۱۳ ص ۲۲ـ۲۳ س [ف. مجلس ۶: ۱۰۳].

2001 ـ **نجف**، ملامحمدعلی خوانساری تاریخ یاد نشده [ذریعه ۲: ۲۰].

استخراج احکام طالع شهریار و شهزادگان = زایچهٔ شهریار....

استخراج انحراف بلاد از مکه = قبله

از نصرالله فرزند ابوالحسن کاشی. نگاشتهٔ ۱۲۷۹/۸/۱۹.

2002 ـ **تهران**، آقای حسن نراقی: نوشتهٔ محمد فرزند محمد باقر کاشانی، باتاریخ **۱۲۸۳** دردفتر. **فیلم** آن دانشگاه ش ۱۴۳۲ هست [فیلمها ۱: ۶۰۰].

استخراج تعدیل معدل قمر = تعدیل معدل قمر

استخراج تقویم = تقویم

استخراج حرکات سیارات

ازمیرزا عبدالوهاب منجم باشی (گویا برادر عبدالغفار منجم) در پاریس بسال ۱۲۸۹ آنرا نگاشته است. در یك دیباچه وسپس جدولهای نجومی

آغاز: اگرچه درایام قدیم منجمین وحکمای یونان وایران کمال دقت ومواظبت رادرعلم نجوم

2003 ـ **سپهسالار** ۶۱۹: نستعلیق روزگار نگارنده، تملك اعتضاد السلطنه ۳۰ گ ۳۴ س [ف. سپهسالار ۳: ۱۲۰].

استخراج خط نصف النهار = تحفهٔ حاتمیه

استخراج زایچه = زایچه

استخراج طالع شمس

از ملا علی اکبر بجنوردی منجم باشی. گفتاریست در استخراج طالع تحویل شمس از بروج دوازده گانه.

2004 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۲/۳: با تاریخهایی از **۱۲۹۸ ـ ۱۲۹۹** دردفتر، سپس مقاله در «کسوف» ازهمو و «مثال استخراج کسوف» از تقویم همان بجنوردی [نسخه‌ها ۵: ۸۴].

استخراج طالع مولود = طالع مولود

استخراج طالع از روی فنجان، ودرآن یاد شده از «کفایهٔ» ابوالمحامد غزنوی و ابو معشر بلخی. استخراج سهم السعادة و ساعات نصف النهار ومعرفت ستارگان نیز در آن هست

آغاز: سپاس وستایش حضرت ذوالجلال راکه انوار دقایق حکمت او از هر ذره‌ای.

2005 ـ **سپهسالار** ۶۶۹/۱: نستعلیق اختیار فرزند معزالملك باغ اسپانی جنابذی خراسانی. در ۱۲ع ۱۰۹۲/۱ (۲پ ـ ۳۹ ر) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳: ۱۲۲].

2006 ـ **دانشگاه** ۳۳۳۷/۳: نستعلیق محمدباقر فرزند علاءالملك کاخی، در ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۱۲۳** (ص ۵۸ ـ ۸۲) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۲۱].

استخراج طالع

چند گفتار ناشناخته.

2007 ـ **تهران**، ملی ۷۲۷/۳۰ ف،

نستعلیق ریز گویا سدهٔ **۱۰** ، (ص۴۱۰-۴۱۳) دراستخراج مولود باعنوان «فایدهٔ نفیسه» [ف . ملی ۲ : ۲۵۱] .

2008ـ **ملك** ۳۴۵۵/۹ : نسخ **۱۰۵۲** (۲۰۶پ-۲۲۹). **آغاز:** چون طالع نهادی بعداز سؤال اگر خداوند طالع درطالع بود سؤال ازحال وجان بود . واگر در بیت المال بوداز مال بود [رؤیت] .

2009ـ **دانشگاه:** ۳۳۳۷/۱۳ : نستعلیق نزدیك **۱۱۲۲** (ص۲۲۴- ۲۳۰)، درمیانه آمده نقل کرده شد این فایده ازخط خواجه نصیر الدین طوسی دربارهٔ هیلاج وسپس دوفصل . **آغاز :** این مختصریست در استخراج موالید ، طریق آنستکه خبردهند منجم را [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۲۳] .

2010ـ **دانشگاه** : ۳۳۳۷/۲ : نستعلیق شریف فرزندمحمدباقر فرزند علاءالملك کاخکی ۱۵ذیقعدهٔ **۱۱۲۲** درهرات (ص۶-۵۶). **آغاز:** حمدله ... اما بعداین رساله ایست دراستخراج طالع مولود ، قاعده آنست که فنجانات گذشته از شب یا از روز [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۳۲۰] .

2011ـ **ملك** ۳۲۲۱/۱ : شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۱۸** در شمارهٔ پیشین در مجموعه (۱پ-۴۲ر). **آغاز:** تبارك الذی جعل فی السماء بروجاوجعل فیها سراجا ... این کتابیست که حکمای پیشینگان بجهت طالع وقت مسئله اختصار فرمودند تاصاحب احکام سرگردان نباشند [رؤیت]

استخراج طالع مولود

از محمد فرزندحسن قمی که در۲۲رمضان ۶۵۴ دراستر آبادزاده شده ، طالع مولود خودش را ساخته . واوگویا پسر نظام الدین حسن فرزند محمدنیشابوری قمی است که «زیج» خواجه نصیر را بنام «کشف الهیاکل» گزارش کرده است (دانش پژوه) .

2012 ـ **پاریس** ۱۴۸۸/۶ . S.P: تاریخ یاد نشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۳۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۶] .

استخراج طالع = بیست باب

استخراج عرض اقلیم رؤیت

ناشناخته

2013 ـ **دانشگاه** ۴۸۸۳/۳ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۱۴** بهمین خامه درمجموعه (۸۱پ -۹۰ر) ۱۵س. **آغاز** : العاشریا ط مح مج [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۹۳۳] .

استخراج عرض بلدان = عرض بلدان

استخراج غایت تعدیل قمر

ناشناخته .

2014ـ **دانشگاه** ۴۸۸۳/۲ : نستعلیق نزدیك **۱۰۱۴** (۱۷ پ - ۲۸ ر) **آغاز** : در استخراج غایت تعدیل اول قمر به برهان، پیش از شروع درآن مقدمه بیان کنیم ، پس دایرهٔ ا ب ج را [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۹۳۲] .

استخراج کسوف طول کاشان

ازمظفر گنابادی (بنگرید: تحفهٔ حاتمیه از او : در همین بخش) .

2015 ـ **سنا** ۷۵۷۲/۶ : نسخ عبدالله منجم ثانی باب العالی و عبدالله فرزند حسین عبدی دردفتر، سدهٔ **۱۲**. [نسخه‌ها ۲ : ۲۵۰].

استخراج نصف النهار = تحفهٔ حاتمیه

استخراج هلال ماه رمضان =

هلال ماه . . .

اسرار ابومعشر = ترجمهٔ اسرار

اسطرلاب

ازمحمد امین نجفی حجازی قمی، شاگرد شیخ بهائی (م ۱۰۳۰)، که «خلاصة الحساب» را به روزگاراستادش بنام «موضح الخلاصه:۱۹۸» ترجمه و گزارش کرده است. گفتاریست دریك مقدمه وهشت باب ویك خاتمه. **آغاز:** حمدله.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۹۳ و۱۱ : ۷۰- الاصطرلاب فی العصورالاسلامیة، گورگیس عواد ۱۶۴ .

2016 - **رضوی ۵۷** ریاضی : نسخ **۱۰۶۸**، آغاز : حمدله ، ۱۵ گ ۱۷س [ف . رضوی ۳ : ۳۱۸] .

2017- **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۵۱۳/۳ : شکسته نستعلیق ریز محمد علی رضوی، **۱۲۲۴** در مشهد ، در فهرست بعنوان «رساله در صنعت اسطرلاب » یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۷۶] .

2018 - **اصغر مهدوی** ۲۸۲/۲۴ نسخ محمد طاهر فرزند ولی‌محمد طبیب مشهدی **۱۳۰۹**(ص۱۹۳-۱۹۹) [نسخه‌ها۲: ۱۰۶] .

2019- **رضوی** ۵۶ ریاضی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، **آغاز:** حمدله، ۴ گ ۲۶س [ف . رضوی ۳ : ۳۱۷] .

اسطرلاب = ساخت . . .

ازغیاث‌الدین جمشیدفرزند مسعودکاشانی، (بنگرید: آلات‌رصد: ۲۰۴) گفتاریست درساخت اسطرلاب در یك مقدمه و چند فصل . ازوست «آلات رصد: ۲۰۴» وگفتاردیگری دراین‌باره : بعنوان «تسطیح اسطرلاب» که‌شاید یکی‌ازدیگر گرفته شده باشد. **آغاز:** آفرین‌آفرینندهٔ چرخ برین، براین نظام‌که عالم ساکنان مرکززمین

بنگرید : الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیة گورگیس عواد : ۱۶۷ .

2020- **رضوی ۸۴** ریاضی: نسخ، تاریخ یادنشده، وقف ابن‌خاتون **۱۰۶۷**، سپس «سمت قبله» بعربی گویا از همو، همه ۳۳ گ ۲۳س در فهرست بعنوان «ساخت اسطرلاب» یاد شده [ف. رضوی ۳ : ۳۲۶] .

اسطرلاب

از محمد رضا فرزند محمد صفی‌کاشانی ، دریك مقدمه و سه مقاله .

2021- **کاشان**، کتابخانهٔ آثارملی۲۴۵: نوشتهٔ **۱۱۸۴**، [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۵] .

اسطرلاب

از ابوالحسین عبدالرحمان فرزند عمر صوفی رازی (۲۹۱- ۳۷۶ یا ۳۷۴) نگارندهٔ «صور الکواکب» ، گفتاریست در چهل فصل . **آغاز:** سپاس ایزد تعالی راکه آفرینندهٔ زمین و آسمانست... چنین گوید عبدالرحمان بن...

بنگرید : ذریعه ۱ : ۷۰- هدیة العارفین ۱ : ۵۱۴- الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیة ، گورگیس عواد : ۱۶۲ .

2022- **دانشگاه** ۴۸۰/۳ : نستعلیق باقیجان محمد فولاد کاتب بخاری ، نزدیك **۱۰۵۵** (۹۱پ - ۱۱۲پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۸۲۹] .

اسطرلاب

از عبدالعلی بیرجندی (؟) (بنگرید : ابعاد اجرام : ۲۰۵)

2023ـ مجلس ۲/ ۲۴۴۲ فهرست نشده: ازسدهٔ ۱۱، (ص ۱۹۷–۲۲۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

اسطرلاب

از قاسمعلی قاینی، دریك مقدمه و دوازده باب و يك خاتمه . با شکلهایی از ابزارهای اسطرلابی وازوست «ترحمه وشرح جبر ومقابله: ۱۴۸ » در دیباجه ازخود و استاد خود مولانا محمد حسین بن محمد باقر یزدی نام برده‌است.

آغاز: سپاس و ستایش مرصانع قدیم و قادر حکیم‌را ... اما بعد ، الفقیرالحقیر ...

2024ـ سپهسالار ۱/ ۶۹۹: نستعلیق سیف‌الدین محمود، در۲۸ج۱/ ۱۰۸۳ (۱پ-۴۰پ) درپشت برگ نخست آمده : عبدالائمة و عبدالعلی که اسطرلاب و حلقهٔ اسکندری و قطب‌نماساخته‌اند وقاسمعلی هرسه نزد ملامحمد باقر یزدی یعنی پدر ملا محمد حسین درس خوانده‌اند . و از قاسمعلی اسطرلاب و حلقهٔ اسکندری دیده نشده که ساخته باشد [ف . سپهسالار ۳ : ۱۳۰] .

2025 ـ مجلس ۴/ ۴۰۶۱ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۲۶۳ ، (ص ۱۲۸ – ۱۸۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۹] .

اسطرلاب

شرف‌الدین محمد آملی .

2026 ـ ترکیه ، لالااسماعیل ۲۸۹ : [الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیة ، گورگیس عواد : ۱۶۴] .

اسطرلاب = صفت . . .

از ابونصر منصور فرزندعلی فرزند عراق در گذشتهٔ ۴۲۰ . رساله‌ای در این باره از او بسال ۱۹۴۸م در حیدرآباد بچاپ رسیده که گویا عربی است .

2027 ـ بانکیپور ۲۵۱۹ : نوشتهٔ ۶۳۱، گویا بعربی‌است [الاصطرلاب-گورگیس عواد : ۱۶۷] .

2028 ـ ادبیات ۲۴۱ ۲ : سدهٔ ۱۱-۱۲ انجام افتاده [ف. ادبیات ۳ : ۳۷] .

اسطرلاب = فصل در . . .

از خواجه نصیرالدین طوسی بنگرید : (بیست باب : . . .)

بنگرید : تاریخ علم‌الفلك فی‌العراق ۱ : ۱۱– الاصطرلاب‌فی‌العهود الاسلامیة: گورگیس عواد : ۱۶۸ .

2029 ـ مجلس ۳/ ۲۴۵۲ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۱۶۷ (ص ۴۸ – ۵۸) همراه «بیست باب» او وجزآن [نسخه‌ها ۵ :۱۸۴] .

2030ـ ترکیه ، لالا اسماعیل ۲۹۰ : تاریخ یاد نشده .

2031ـ موزهٔ بریتانیا ۱/ ۵۷۳۴ Or. : هردو نسخه در [الاصطرلاب ، گورگیس عواد : ۱۶۸] یاد شده است .

اسطرلاب

از نظرعلی. در يك مقدمه و چند باب .

آغاز: . . . چنین گوید . . . نظرعلی ، که این رساله‌ایست درصنعت اسطرلاب، مشتمل بر مقدمه و ابواب .

2032ـ سپهسالار ۱۱/ ۸۳۶۰: تاریخ یاد نشده (۸۴ ر – ۱۰۱ پ) جای حمدله و دیباجه سفید مانده [ف. سپهسالار ۳ : ۱۳۰].

اسطرلاب

از نورالله فرزند محمد حسنی شوشتری .

34 ـ 2033 ـ **بانکیپور** ۱۰۵۹ و ۱۰۶۰ : دو نسخه است تاریخ یادنشده .

2035 ـ **ایاصوفیه** ۴۸۷۸/۱۰ : [الاصطرلاب فی‌العصورالاسلامیه، گورگیس عواد ۱۶۹] .

اسطرلاب = رساله در صنعت . . .

ناشناخته ، در بیست باب ، که در فهرست مجلس ازآن‌میرزا محمدعلی قاینی‌فرزند محمد اسماعیل درگذشتهٔ ۱۳۰۵ یادشده ، که درتهران شعبان ۱۳۰۰ بانجام رسیده است . و نباید چنین باشد. تا اینجا ما چند گفتار بیست بابی میشناسیم : ۱ـ اسطرلاب کشفی ۲ ـ اسطرلاب خواجه نصیر ۳ ـ تحفة المنجمین (۲۰ فصلی) ۴ـ مفتاح بیست باب . **آغاز:** اما بعد ، این مختصریست در معرفت صنعت اسطرلاب شمالی وجنوبی، و مشتمل بر بیست باب: باب اول در مقدمات صناعت که معرفت آن .

2036 ـ **دانشگاه** ۲۴۸۰/۴ فیلم : ازروی نسخهٔ نوشتهٔ رجب **۱۱۲۳** ، در فهرست آمده گفتاریست در صنعت اسطرلاب جنوبی و شمالی در بیست باب جز گفتار طوسی و از نگارنده نام برده نشده [فیلمها ۱: ۷۰۱] .

2037ـ **دانشگاه** ۲۷۸۸/۴ : نوشتهٔ ۲۰ ج ۱/**۱۲۱۳**، (ص ۲۲۹ ـ ۲۶۹) آغاز برابر نمونه، درفهرست نگارنده یاد نشده‌است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۴۰] .

2038ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۱۳/۱، شکسته نستعلیق‌ریز محمدعلی رضوی **۱۲۲۴** در مشهد، درفهرست آمده : اسطرلاب شمالی و جنوبی در بیست باب آغاز یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۷۶] .

2039ـ **مجلس** ۴۹۱۱: نستعلیق محمد علی قاینی، در۲۶ ذیقعدهٔ**۱۲۹۹**، زرین، آغاز برابر نمونه، درفهرست نویسندهٔ نسخه نگارنده دانسته شده است. [ف. مجلس ۱۴ : ۱۳۷] .

اسطرلاب = رساله درمعرفت. . .

رساله در صنعت . . . = رساله در اصنفاف . . .

چند گفتار ناشناخته .

2040ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۷۲۶۱ ضمن مجموعهٔ مؤرخ**۸۱۳**. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۴ هست. گفتاریست درمعرفت تقویم واسطرلاب بسیار لطیف و گرانبها [دانش پژوه، فیلمها ۱: ۴۰۲] .

2041ـ **دانشگاه** ۲۱۶۰/۳: نستعلیق سدهٔ **۹** باتاریخ **۸۴۰** در(گ۱۰۶)دفتر(۱۰۹ ب‌ـ۱۲۱پ) ، گفتاریست در دوباب ، نخستین در معرفت تقویم در ده فصل ، دوم در معرفت اسطرلاب ، نیز ده فصل . **آغاز** : حمدله . . اما بعد ، این مختصریست در معرفت تقویم و اسطرلاب، مشتمل بردو باب [ف. دانشگاه ۹: ۸۵۳] .

2042 ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری : نستعلیق «حسن» در **۱۰۰۱** (۱پ ـ ۱۰پ) گفتاریست در سی و دو باب که برای امیر اسفهسالار اجل سید ولی النعم فخر الدین جمال الاسلام نوشته شده. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۸۱۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۱ ـ پیشگفتار چاپ آثار علوی، دانش پژوه ۱۸] .

2043ـ **بغداد** ، آقای عزاوی : نوشتهٔ **۱۰۰۴** [الاصطرلاب، گورگیس عواد:۱۷۵] .

2044 ـ **ادبیات** ۹۲/۳ د : نستعلیق طالب فرزند جعفر نوری ، در پایان ذیحجهٔ **۱۰۰۹** (۵۷ب‌ـ۶۲پ) درچهار فصل. **آغاز:**

این رساله‌ایست در معرفت اسطرلاب برچهار فصل [ف. ادبیات ۱ : ۲۸] .

2045ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۲۰/۳ : با تاریخ **۱۰۱۸ ـ ۱۰۸۴** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۷] .

2046 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۵۴ : نوشتهٔ **۱۰۳۰** ، آغاز افتاده [الاصطرلاب ، گورگیس عواد : ۱۷۵] .

2047ـ **تهران ، دهخدا** ۲۷۰ : در درجنگ مؤرخ **۱۰۸۱-۱۰۸۴** [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۲] .

2048ـ **دانشگاه** ۱۳۹۹/۱ : نستعلیق ریز سدهٔ **۱۱**، (۱پ ـ ۲۶پ) گفتاریست در دومقاله: ۱ـ درذکرمسایل واعمال‌آن‌برصفایح بلاد، در۳۸ باب ۲ـ در ذکر مسایل و اعمال اسطرلاب برصفحهٔ آفاقی ، در ۱۲ باب نسخه در باب ۱۲ مقالهٔ دوم افتاده [ف. دانشگاه۸: ۷۷] .

2049 ـ **موصل** ، سعید الدیوه‌جی : نوشتهٔ**۱۱۳۷** [الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیة گورگیس : ۱۶۵].

2050ـ**مجلس**۲/۲۴۵۲فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۱۶۷** (ص ۳۷ ـ ۴۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴] .

2051ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۴۹۳/۲ : شکسته نستعلیق ، **۱۱۹۷**، گفتاری است دراسطرلاب درهفت باب، ناقص [نسخه‌ها ۵ : ۷۱] .

2052ـ **الهیات** ۳۸۷/۵د : نستعلیق ۱ محرم **۱۲۱۷** ، گفتاریست در چهار باب . **آغاز:** دربیان علم خطوط اسطرلاب و آنچه متعلق است از مقنطرات وخطوط [ف. الهیات ۱ : ۲۹۱ و ۲ : ۱۴۸] .

2053ـ**مجلس**۲۷۶۷/۱۴: نسخ**۱۲۳۷** (۳۵۱ ـ ۳۶۰). **آغاز:** بیشترمردمان چنین گویند که این نامی است یونانی اسطر آفتاب بود ولاب ترازو است ، و گویند که لاب آینه بود ، و تازیان گویند که لاب نام پسر ادریس [ف. مجلس ۹ : ۱۸۴] .

2054 ـ **دانشگاه** ۳۳۷۱/۷: نستعلیق محمد فرزند محمد صادق خوانساری ، نزدیك **۱۲۶۶** (ص ۱۵۷ ـ ۱۷۰) گفتاریست در سه باب ویك خاتمه : ۱ ـ کیفیت صنعت که آنرا حجره خوانند ، در سه فصل ۲ـ در هفت فصل ۳ـ درسه فصل. خاتمه در هشت فصل. **آغاز:** الحمدلله وسلام علی عباده‌الذین اصطفی، و بعد فهذه رسالة فی معرفة الاسطرلاب ... باب اول در [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۷۰].

2055ـ **فاضلیه** ۱۹ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده. **آغاز:** فن دوم دروضع آلات و صنعت اسطرلاب ازهر جنس، ۳۱گ ۲۱ س [ف. فاضلیه۱: ۲۵۱] .

2056ـ **فاضلیه** ۱۶ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز افتاده : باب اول در معرفت عمل ربع مجیب . در فهرست بعنوان «رساله در اصناف اسطرلاب» یاد شده ۴۸ گ

2057ـ **فاضلیه** ۱۷ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده : باب هفدهم در معرفت کیفیت استخراج جدول دستور.

2058ـ **فاضلیه** ۱۸ ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، در فهرست بعنوان «رساله در صنعت اسطرلاب» یاد شده، ۱۲گ ۲۱س [ف. فاضلیه ۱ : ۲۵۰].

60 ـ 2059 ـ **ایاصوفیه** ۲۶۱۷/۳ و ۲۶۷۲/۳ : دو نسخه است [الاصطرلاب ، گورگیس عواد : ۱۷۶] .

2061- ایاصوفیه ۱/۴۸۷۸ : تاریخ یاد نشده ، با عنوان « العمل بالاسطرلاب » [الاصطرلاب ، گورگیس عواد: ۱۷۳] .

2062- برلین ۳۳۳ . P : با عنوان «کتاب فی‌الاسطرلاب» در یك مقدمه و سه باب وهر باب درچند فصل. آغاز: حمدله. والصلاة و السلام علی محمد و عترته‌الطیبین الطاهرین [الاصطرلاب، گورگیس عواد: ۱۷۴] .

2063- لندن، دیوان هند ۱/۲۲۵۶: [الاصطرلاب ، گورگیس عواد : ۱۷۵] .

2064- راغب پاشا ۹۳۱: [الاصطرلاب گورگیس : ۱۷۶] .

2065- ایاصوفیه ۱/۲۶۱۷: تاریخ ونام یاد نشده .

2066- بانکیپور ۱۰۶۵: [الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیة، گورگیس عواد: ۱۶۵] .

2067- پاریس ۱۴۷۴ Sehefer : باعنوان «رساله‌در تصنیع اسطرلاب»[الاصطرلاب گورگیس عواد : ۱۶۷] .

اسطرلاب = اسطرلاب کشفی = اسطرلاب کروی

اسطرلاب = انیس الطلاب فی معرفة...

اسطرلاب = پنجاه باب سلطانی

اسطرلاب = تحفهٔ حاتمید

اسطرلاب = تحفة المنجمین

اسطرلاب = تسطیح اسطرلاب

اسطرلاب = دوایر

چند گفتار در این باره در بخش ریاضی گذشت

اسطرلاب = رسم دوایر

در بخش ریاضی ص ۱۷۶ گذشت .

اسطرلاب = رفیع الصنعة در بیان اسطرلاب

اسطرلاب = صد باب

اسطرلاب = لباب در دانستن اسطرلاب

اسطرلاب = مفتاح بیست باب

اسطرلاب = میزان الصنایع

اسطرب آفاقی

ناشناخته .

2068 - دانشگاه ۲/۲۰۹۲ : نستعلیق محمد یوسف فرزند محمد حسین طالقانی، شوال ۱۰۵۷ (۲۶پ - ۲۷پ) ۱۶ س ، آغاز : رساله درمعرفت اسطرلاب آفاقی . چون ابتدا کنی بطالع گرفتن اسطرلاب آفاقی [ف. دانشگاه ۸ : ۷۱۷] .

اسطرلاب بروز

گویا از جعفر اسطرلابی، نگارندهٔ اسطرلاب واسطرلاب کشفی. در ده فصل ویك خاتمه. ودر آن آمده که آنرا از ذهن وفکر خود نگاشتم . آغاز: حمد وثنای بیشمار پادشاهی را که سزاوار حمد وثناست .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۸۷ .

2069 - نجف ، شوشتریها : تاریخ یاد نشده، همراه «اسطرلاب کشفی» آغاز برابر نمونه [ذریعه ۳ : ۱۸۷] .

2070- فاضلیه ۳۱ ریاضی: نسخ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، همراه «اسطرلاب کشفی» [ف. فاضلیه ۱ : ۲۵۷] .

اسطرلاب زورقی

از ناشناس، درده باب : ۱ـ آلات وخطوط آن ۲ـ استخراج ساعات ۳ـ استخراج طالع ۴ـ دراعمال لیلی ۵ـ استخراج ساعات بشب ۶ـ معرفت تسویة البیوت ۷ـ تعدیل النهار وتعدیل اللیل ۸ـ طول وعرض کواکب ۹ـ معرفت نهار کواکب ولیل او ۱۰ـ معرفت میل شمس. **آغاز:** حمدله . والصلاة علی سیدالمرسلین محمد ... وبعد، این مختصریست درمعرفت اسطرلاب زورقی

2071ـ **ملك** ۶/۶۱۹۳: نستعلیق رجب **۱۲۷۹** (۱۷۰پ ـ ۲۷۲پ) ۱۷ س[رؤیت] .

اسطرلاب کروی = ارتفاع آفتاب و ستارگان

گویا ازجعفر اسطرلابی نگارندهٔ «اسطرلاب کشفی» . گفتاریست دراستخراج ارتفاع خورشید وستارگان . دربیست ودو باب . **آغاز :** چون خواهی ارتفاع آفتاب ازکره بدانی بحسب دایرهٔ نصف النهار راست کند برکسی .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۸۷ و ۱۱ : ۷۱ .

2072 ـ **دانشگاه** ۹۵۷/۴ : نستعلیق شکستهٔ سید محمدباقر فرزند محمدحسین حسینی منجم ، در سه‌شنبهٔ ۲۶ع۲/**۱۲۵۸** ، آغاز برابر نمونه درفهرست بدون نام نگارنده بعنوان «ارتفاع آفتاب وستارگان» آمده [ف. دانشگاه ۴: ۸۲۶].

2073 ـ **فاضلیه** ۳۳ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، وقف فاضلخان **۱۰۶۴**، آغاز برابر نمونه، زرین، درفهرست بعنوان «اسطرلاب کروی» و باحتمال از جعفر اسطرلابی دانسته شده ، ۵ گ ۱۷ س [ف . فاضلیه ۱ : ۲۵۸] .

اسطرلاب کشفی = بیست باب

ازجعفر اسطرلابی، در بیست باب ازین روی «بیست باب» نیز خوانده شده است. **آغاز:** الحمدلله حق حمده ، والصلاة علی نبیه محمدوآله وعترته.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۸۷ و ۱۱ : ۷۱ .

2074 ـ **فاضلیه** ۳۲/۲ ریاضی: تاریخ یاد نشده، وقف فاضلخان **۱۰۶۴** همراه «اسطرلاب» دیگر ، زرین ، آغاز برابر نمونه [ف .فاضلیه ۱: ۲۵۷] .

2075 ـ **نجف** ، شوشتریها : تاریخ یاد نشده، همراه با «اسطرلاب» دیگر ، آغاز، برابر نمونه در ذریعه بعنوان « بیست باب» یاد شده [ذریعه ۳ : ۱۸۷] .

اسطرلاب مسرطن

گویا از ابن المهندس علی فرزند احمد انطاکی درگذشتهٔ ۳۷۶ (واژه مسرطن ازسرطان است، و اسطرلاب زورقی ،کشفی ، مسرطن ، مجنح اقسام اسطرلاب است) **آغاز :** این رساله مختصریست در معرفت اسطرلاب مسرطن .

بنگرید : الاصطرلاب فی العصور الاسلامیة گورگیس عواد : ۱۶۶ .

2076 ـ **رضوی** ۵۸ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ابن خاتون **۱۰۶۷**، ۵ گ ۱۵ س [ف . رضوی ۳ : ۳۱۸] .

اسطرلاب مسطح = آغاز وانجام

ازابوالخیر محمدتقی فرزند محمد فارسی سدهٔ دهم (بنگرید: تقریرالتحریر ۱۵۳) ونگارندهٔ حل التقویم ، انتخاب حل التقویم و جز آنها. گفتاریست دریك آغاز و بیست وسه سطر ویك انجام، وخود آنرا بنام ویژه‌ای نخوانده وذریعه آنرا « آغاز و انجام » آورده است .

بنگرید : ذریعه ۲: ۳۵۸ و ۷: ۶۷ و ۱۱ و ۷۲ ـ گاهنامه س ۱۳۱۰ : ۸۹ ـ الاصطرلاب گورگیس عواد : ۱۵۷ ـ کشف الظنون ۲: ۱۰۷۶

2077ـ دانشگاه ۹۵۴: نستعلیق حسن بیك فرزند حاجی لطف‌الله یزدی، چهارشنبهٔ ج۲/۱۰۷۱، آغاز برابر نمونه، ۴۱ گ ۳۰س [ف. دانشگاه ۴ : ۸۳۰].

2078 ـ مجلس ۲۴۵۲/۵ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۱۶۷ (ص ۷۵ـ۱۹۹) [نسخه ها ۵:۱۸۴].

2079 ـ مجلس ۲۴۳۷/۱ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳، باتاریخ ۱۲۰۴، دردفتر، در فهرست «رسالهٔ اسطرلاب» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲].

2080 ـ مشهد، جامع گوهرشاد ۱۱۲۱ : نستعلیق ۱۲۶۹ در فهرست بعنوان «اسطرلاب = رساله در...» آمده است. فیلم آن در (دانشگاه:۱۱۳۸) هست [فیلمها: ۱۰].

2081ـ رضوی ۳۰ریاضی: نسخ تاریخ یاد نشده، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۳ : ۳۱۹].

اسطرلاب منظوم

ازحمید بخارایی، منظومه‌ایست نزدیك به ۳۲۰ بیت. در پایان آمده : از حمید بخارای این تعلیم ـ یادگاریست درهمه اقلیم ـ هرچه دانست ازاین عمل به‌نهفت ـ این عمل را کسی بنظم نگفت. **آغاز**: برگشایم زبان بنام خدای ـ خالق ذوالجلال راهنمای.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۶۶ و ۱۷ : ۱۷۷

2082ـ ملك ۶۳۵۸ : نستعلیق سدهٔ ۹ آغاز برابرنمونه، ۱۲ گ ۱۵س [رؤیت].

2083ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۹/۴۴۶: نسخ، باتاریخ ۱۰۸۳ دردفتر، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۶۲].

اسطرلاب منظوم

از شیخ محمد وسیم فرزند احمد، منظومه ایست با این عنوانها : القاب ادوات ، القاب خطوطام، القاب صفایح، القاب شبکه، معرفت ارتفاع، معرفت دایرهٔ ماضی وباقی لیل و نهار از ارتفاع و میل وبعد، معرفت مطالع ومغارب معرفت تسویة البیوت، معرفت طلوع و غروب و صبح و شفق و ساعات آن، معرفت ظل . . . معرفت طالع سال، معرفت عرض بلد ، ارتفاع قطب البروج ، سمت از ارتفاع و ارتفاع از سمت، تقویم آفتاب ، سمت قبله ، خط زوال ، ارتفاع مرتفعات ، عرض رود ، نام کواکب . **آغاز**: قبل الصلوات و التحیات برسید خلق وخیر سادات ... شد امرکه بنده ابن احمد.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۱۵ .

2084ـ دانشگاه ۱۵۴۲/۸ : نستعلیق احمد اورامی نوتشتی، در رجب ۱۲۱۸ برای شیخ فخرالدین محمد سعید (۱۱۰ر-۱۱۴ر) ۱۵س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۷۰] .

اسطرلاب منظوم = بیست باب منظوم

اسعار = ترجمهٔ کتاب . . .

متن از احمد فرزند محمد فرزند عبدـ الجلیل سجزی ، ستاره‌شناس روزگار فناخسرو دیلمی سدهٔ چهارم درشیراز و زنده در ۳۵۱ ـ ۳۸۰ق، نگارندهٔ مجموعه رساله‌هایی‌که «جامع شاهی» خوانده میشود. ترجمه‌ایست درده جمله که فهرست آن دردیباجه آمده است. **آغاز** : گفته است احمدبن... که اراده داریم‌که ازسر گیریم رساله‌ای درمعنی آنچنانی‌که مشتمل‌باشد برحال اسعار ... و خلاصهٔ گفتار دراین‌رساله ده جمله است .

بنگرید : هدیة العارفین ۱ : ۸۰ـ تاریخ ریاضی دکتر مصاحب : ۲۷۳ ـ ف . دانشگاه ۴ : ۸۷۰ .

2085 ـ ملك ۶/۳۲۴۰ : نسخ محمد رضا فرزند میرزا کوچك نجف‌آبادی اصفهانی در ۱۲۶۵ (۱۵۵ر ـ ۱۵۸ر) [رؤیت] .

اسماء بلدان و کواکب و مواضع آنها

ناشناخته .

2086 ـ قاهره ، دارالکتب : ۶۰۱۰ س: بی‌تاریخ ، مجدول (گ ۱ ـ ۱۰ مجموعه) [مخطوطات ۱ : ۱۱۱] .

اشجار واثمار = اثمار و اشجار = ثمره و شجره

از علاء منجم، علیشاه فرزند محمد فرزند قاسم خوارزمی بخاری نگارندهٔ «احکام الاعوام» در ۶۹۰ بنام سیف‌الدین احمد شاه و برادرش محمد فرزند الصدر السعید سیف‌الدین احمد شاه فرزند بدر فرزند مبارکشاه، در دو مقالت نگاشته است: ۱ـ در بعضی ازکلیات، در نه‌فصل ۲ـ درجزئیات، باعنوانهای: شجره ، ثمره . در تقویم و احکام طالع و قران و جز آنها از مسائل ستاره شناسی. که میان سالهای ۶۷۹ ـ ۶۹۱ نگاشته است. **آغاز :** حمد و ثنای آفریدگاری را که افلاك دوایرونجوم وسوایر بیافرید . . . چنین می‌گوید مؤلف . . .

این‌کتاب از روی نسخهٔ مؤرخ ۸۸۰ بنام « ثمرهٔ شجرهٔ نجوم » درهند چاپ شده .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۹۳ ـ گاهنامه س ۱۳۱۰ : ۸۹ ـ استوری ۲ : ۶۱ـ ف. مشار: ۴۶۱ ـ پیشگفتار چاپ کتاب ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۸۹ .

2087ـ تبریز، ثقة الاسلام : نستعلیق محمد فرزنداحمد فرزند ابی‌رشید فرزند مظفر قزوینی تمیمی، ۱۸ع‌۱/ ۷۴۰ و اندی ، آغاز نزدیك به نمونه [یاد داشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

2088 ـ ملك ۶۰۳ : نستعلیق عبید زاکانی سرایندهٔ بنام، ۲۱ محرم ۷۶۷ باتملك او در ۷۶۷ ، وتملك اسحق‌بن عبید زاکانی در ۷۷۲ ، ۱۱۷ گ ۲۱ س [رؤیت] .

2089ـ ملك ۳۲۲۷ : نستعلیق ج۲/ ۸۳۹، ۲۱۷گ ۱۵ س . برگ یکم نو نویس [ف. ملك ، فارسی : ۲۸] .

2090ـ مشهد، عبدالحمید مولوی: نسخ دوشنبهٔ ۱۸ع‌۱/۸۸۸،در۱۱ ۹ ازآن عزالدین فضل‌الله یزدی منجم و درصفر۹۹۹ ازآن جلال الدین منجم یزدی (منجم شاه عباس) بوده [نسخه ها ۵ : ۹] .

2091ـ تهران، علی‌اصغر مهدوی ۴۲۱ : نستعلیق ۱ رمضان ۸۸۴ ، در فهرست «اثمار و اشجار» یادشده [نسخه‌ها ۲ : ۶۲] .

2092ـ دانشگاه ۵۱۳۱ : نسخ سدهٔ ۹ ـ ۱۰، انجام افتاده، در فهرست «اشجار و اثمار» یاد شده، ۷۶گ ۲۸ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۱] .

2093ـ قاهره، دارالکتب ۱۳ نجوم طلعت: نوشتهٔ محمد فرزند حاج درود ، در۲۷ صفر۹۱۰، آغاز برابر نمونه (گ ۱ ـ ۱۱۷) [مخطوطات ۱ : ۱۸].

2094 ـ ملك ۳۱۶۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، ۱۳۲گ۲۱س [ف. ملك، فارسی : ۲۸] .

2095ـ **تهران، ملی** ۱۵۵ ف: شکسته نستعلیق محمد فصیح فرزند محمود حافظ سبزواری علوی، در۲۸ذیقعدهٔ **۱۰۶۰**، ۱۲۷گ ۲۰س [ف. ملی ۱ : ۱۶۱] .

2096ـ **تبریز**، ادبیات : نوشتهٔ محمد امین ، در ۱ شوال **۱۰۷۸** ، از کتابهای محقق است ، [نسخه‌ها ۴ : ۳۲۹] .

2097 ـ **حقوق** ۲۸۵ج : نستعلیق ۱۷ شوال ۰۹۸ **(۹۰۸ یا ۱۰۹۸)** ۱۰۰گ ۲۱س [ف. حقوق ۱ : ۷] .

2098 ـ **سپهسالار** ۶۵۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۱۷۸گ ۱۷س [ف . سپهسالار ۳ : ۱۳۷] .

2099ـ **ملك** ۳۴۱۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ۱۶۷ گ۱۷س، آغاز وانجام سه برگ نونویس [رؤیت] .

2100ـ **دانشگاه** ۱۵۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** در فهرست بعنوان «اشجار و اثمار» آمده [ف. دانشگاه ۸ : ۱۵۸] :

2101 ـ **سپهسالار** ۶۵۵ : نسخ دو نویسنده ازسدهٔ **۱۱ـ۱۲**، درفهرست « اشجار و اثمار» یاد شده [ف . سپهسالار ۳ : ۱۳۷] .

2102ـ **ملك** ۳۳۵۵ : نستعلیق حاجی محمد فرزند محمد رضی، ۱۲ذیقعدهٔ **۱۱۱۴** ، ۱۶۶ گ ۱۶س [ف . ملك ، فارسی: ۲۹] .

2103ـ **مجلس** ۱۵۳ : نسخ **۱۱۲۴** ، بعنوان «اشجار و اثمار» یاد شده [ف . مجلس ۲ : ۸۳] .

2104ـ **الهیات** ۱/۸ج: نسخ سدهٔ **۱۲** (۱پ ـ ۱۸۰پ) [الهیات ۱ : ۱۵۰] .

2105ـ **الهیات** ۱۲۸ج: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۱۲۱گ ۱۷ س [الهیات ۱ : ۱۵۰] .

2106ـ **الهیات**۷۴۸د: نسخ عبدالحسین فرزند میرزا محمد مسیح، در۱۴ج ۲/**۱۲۲۵** ۱۵۲گ ۲۱ س

2107ـ **فرهاد معتمد**۷: نسخ سه‌شنبهٔ ۱۲ رجب **۱۲۲۷** ، برای میرزا محمد علی [نسخه‌ها ۳ : ۱۴۹] .

2108 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق و شکستهٔ **۱۲۳۶**. [نسخه‌ها ۵ :۱۰].

2109ـ **مجلس** ۲۱۲۲: تحریری۱۰ع ۱/**۱۲۴۸**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۴ص [ف. مجلس ۶ : ۱۰۲] .

2110ـ **دانشگاه** ۴۹۹ : نستعلیق ، با زایچه‌ای بتاریخ **۱۲۶۱** ، با نسخهٔ ۴۹۸ دانشگاه جدائیها دارد و نام سیف الدین و بدرالدین در دیباچه برده نشده است ، در ۵ شجره وهریك درچند ثمره است، ۱۶۶گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۴ : ۸۳۱] .

2111 ـ **دانشگاه** ۴۵۲۰ : نسخ و نستعلیق اسدالله مافی سبزواری ، ۱۸ ذیحجهٔ **۱۲۶۶**، درمدرسهٔ میرزا جعفر ، برای حاجی قاسم منجم باشی [ف. دانشگاه۱۳ : ۳۴۷۲].

2112 ـ **تهران ، سعید نفیسی :** نستعلیق محمد هاشم فرزند عبدالله فرزند رحیم کجحانی، یکشنبهٔ ۳ شعبان **۱۲۸۶ . فیلم** آن در دانشگاه ش۱۴۲۶ هست [فیلمها ۱ : ۱۳].

2113 ـ **مجلس** ۲۴۴۳/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۲** (ص ۱ ـ ۲۹۴) [نسخه ها ۵ : ۱۸۳] .

2114ـ **سپهسالار**۶۵۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. سپهسالار ۳ : ۱۳۸] .

2115ـ **رضوی** ۳ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، وقف تاج ماه بیگم ۱۲۶۲ ، آغاز بمانند نمونه، ۱۹۹گ ۱۹س .

2116ـ رضوی ۴ ریاضی : نسخ و نستعلیق، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، انجام افتاده ۷۲ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۳ : ۳۰۰] .

2117ـ سپهسالار ۸۲۴۶/۲ : نسخ تاریخ یاد نشده (۱۲۷پ ـ ۲۳۶ر) [ف . سپهسالار ۳ : ۱۳۸] .

2118 ـ دانشگاه ۴۹۸/۱ : نستعلیق تاریخ یاد نشده (۱پ ـ ۱۴۵ر) [ف. دانشگاه ۴ : ۸۳۱] .

2119ـ قاهره، دارالکتب ۸ معارف اسرار فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه درفهرست « اشجار و اثمار » یاد شده [مخطوطات ۱ : ۱۸] .

اصطلاحات حلقهٔ اسکندری (سلطانی)

هفده باب در گزارش اصطلاحات کتاب حلقهٔ اسکندری در ستاره شناسی ، بانثر نسبتاً روان وسلیس(عبدالله انوار) **آغاز**: رساله در باب اصطلاحات واعمال حلقهٔ مشهوره بحلقهٔ اسکندری که حلقهٔ سلطانی نیز گویند .

2120 ـ تهران ، ملی ۸۹۱/۴ ف : باتاریخ ۱۲۱۱ دردفتر، (ص۲۳۳ـ۲۴۰)[ف. ملی ۲ : ۴۲۷] .

اصول الملاحم = ملحمهٔ دانیال

از حبیش فرزند ابراهیم فرزند محمد تفلیسی منجم سدهٔ ششم (بنگرید: ملحمهٔ دانیال) در دومقاله : ۱ـ استخراج حکم دلیل ، ۲۵ علامت در بیست‌وپنج‌فصل، برحسب ماههای رومی ۲ـ استخراج دلیل جملهٔ علامتها برحسب بودن ماه در بروج، دربیست وهشت فصل. حبیش آنرا پس از «قانون الادب» خود ساخته و در دیباچهٔ آن از ملحمهٔ دانیال و هرمز و بزرجمهر و والیس‌حکیم وجعفرصادق یادکرده است (دانش پژوه) اسماعیل‌پاشا دوکتاب یکی اصول الملاحم و یکی ملحمهٔ دانیال از او یادکرده است .

بنگرید: ذریعه۲ : ۲۱۲ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۶۷ـ فرهنگ ایران زمین س۶ ش ۴ـ اسماءالمؤلفین۱ : ۲۶۳ـ مؤلفین مشار ۴۹۸ ـ هدیة‌العارفین ۱: ۲۶۲ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۸۱۸ .

2121ـ موزهٔ بریتانیا ۲۳۵۶۸/۳ Add. : باتاریخ ۸۸۹ در دفتر. در ۲۵ فصل است . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۴۵۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۳] .

2122ـ ایاصوفیه ۲۷۰۶ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ۲۲۰ گ ۱۲س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۳ هست [فیلمها۱ : ۱۴] .

اصول مهمه

ناشناخته . **آغاز** : حمدله . اما بعد ، این رساله‌ایست دراحکام آثاری که درعالم‌حادث میشود ، دلایل وی برحسب ماههای رومی ... بیان کردیم واصول المهمة نام نهادیم .

2123ـ سپهسالار ۶۳۵/۲ : شکسته نستعلیق ریزج۱/۱۲۶۴ (۱۰۴ر ـ ۱۱۵پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۱۵۶] .

اصول نجوم و احکام آن

ازفصیح فرزنداثیر، درچهل‌فصل. **آغاز:** حمد وثنا آفریدگاریرا جل ... که افلاك و دوایر نجوم سرایر بیافرید ... اما بعد ، چنین‌گوید فصیح‌بن اثیر احسن احواله ...

2124 ـ ملك ۶۱۷۷ : نسخ ابراهیم لاهیجانی، درع۱۲/۱۲۳۴ ، ۱۵۴ گ ۱۹س [رؤیت] .

اعمال موالید

درهفت فصل در آن از کوشیار و همچنین

از آغاز سال ۴۴۵ ملکی که میخواهد استخراج نجومی کند و ۸۶۱ ملکی یاد شده است. نامه متن و گزارش است (دانش‌پژوه) **آغاز :** این انتخابیست در اعمال موالید. فصل اول در نمودات ، زعم حکما آنستکه انسانرا هرچه عارض میشود ... منشأ همه زمان ولادت است

2125 ـ **دانشگاه ۱۱/۹۵۰** : نستعلیق متن زیر خط شنگرف ، آغاز برابر نمونه (۱۷۲ پ ـ ۲۰۱ ر) دربرگ ۱۱۹ کتابی هست در ستاره شناسی نوشتهٔ ۱ ذیحجهٔ **۸۷۸**، [ف : دانشگاه ۴ : ۸۳۴ ، ۹۵۷].

اعمال موالید

ناشناخته .

2126 ـ **ملك** ۳۱۵۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز درفصل سوم افتاده، فصل چهارم درعمل نمودار هرمس فصل پنجم درعمل نمودار ماشاءالله مصری. . . فصل معرفت برج انتها و درجات آن، ۷۲ گ ۱۷ س [ف. ملك : ۳۱].

افلاکیه

از محمد کاظم فرزند محمد شفیع هزار-جریبی. ازشاگردان محمد باقر وحید بهبهانی و درگذشتهٔ نزدیك ۱۲۳۲ . نگارندهٔ «ارشاد الصبیان» وجز آن. گفتاریست در سه فصل: ۱ـ ذکر عرش ۲ـ عدد افلاك ۳ـ رجوع کردن به ساعت نجوم . **آغاز:** حمدله . . . اما بعد ، چنین گوید این بندهٔ خاطی محمد کاظم بن ... که این رساله‌ایست مشتمل برسه فصل .

بنگرید : ذریعه۲ : ۲۶۲ و۱۸۹ : ۱۶۱، ۲۳۹ .

2127 ـ **مجلس** ۹/۴۵۲۷ : نسخ محمد اورمی ساکن کربلا، در **۱۲۳۵** (۱۳۷ ر ـ ۱۴۹ پ) همراه چند رسالهٔ دیگر از همو [رؤیت] .

الواح السماویة

از میرسید محمد حسین فرزند محمدصالح فرزند عبدالواسع حسینی خاتون آبادی اصفهانی نوادهٔ مجلسی ودرگذشتهٔ ۱۱۵۱ در پنج لوح، دراختیارات و تعیین سعد و نحس روزها و وردها دردیباچه ازخود ونیای خود و «تقویم المؤمنین» پدرخود ونام کتاب یاد می‌کند. ودر ۲۱ج۲/ ۱۱۳۱ بانجام رسیده است. **آغاز :** الحمدلله الذی جعل اللیل و النهار خلفة لمن اراد. . . و بعد، خامهٔ عجزانك ازذرهٔ بیمقدار ...

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۰۱ و ۱۶ : ۳۸۰ ، ۳۹۷ .

2128 ـ **دانشگاه** ۵۴ : نسخ ونستعلیق اصل بخامهٔ نگارنده ، در ۲۱ج۲/**۱۱۳۱** ، ۹۴ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱ : ۹].

انتخاب حل التقویم

متن وگزیدهٔ آن هردو ازابوالخیر محمد تقی‌الدین فرزند محمد فارسی ، نگارندهٔ «اسطرلاب مسطح: ۲۳۴» وجزآن، دریك مقدمه و یك مقاله درچند لمعه ویك خاتمه. **آغاز:** بعد از حمد وصلوات ودعا ، مخفی نیست، که این رساله انتخابیست از «حل التقویم» که فقیر .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۵۸ .

2129 ـ **مجلس** ۲/۱۰۶ خویی: ازسدهٔ **۹ ـ ۱۰** با یادداشت مؤرخ ۹۶۵ درکنار دفتر (ص ۷۳ ـ ۷۷) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۷ : ۱۱۱].

2130 ـ **کابل** ، وزارت اطلاعات ۴۲/ ۲۱۷ : نستعلیق خوش ، درکجکول (کشکول) مؤرخ **۹۴۹** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست «منتخب ... » آمده ،ودردیباچه نگارنده

ابوالخیر محمدبن الفارسی یاد شده [راهنمای کتاب ۱۰ : ۶۳۰] .

2131 ـ **مشهد،** ملاصادق فرزند نوروز علی بسطامی، تاریخ یادنشده [ذریعه ۲: ۳۵۸].

2132 ـ **رضوی** ۱۵۹ ریاضی : نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف ابن خاتون ۱۰۶۷ ، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۳ : ۳۴۹] .

انوار معتمدیه

در بخش ریاضی ص ۱۳۹ گذشت .

انوار ناصری

از سیدابراهیم بهبهانی ، بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴-۱۳۱۳) ، دراحکام نجوم نگاشته است .

2133 ـ **نجف،** ملامحمدعلی خوانساری [ذریعه ۲ : ۴۴۵] .

انیس الطلاب فی معرفة الاسطرلاب

از زین‌الملة والدین محمد همدانی ، در ده باب : ۱ـ معرفت اسطرلاب و اسامی آن ۲ـ در اسامی آنچه بذات اسطرلاب تعلق دارد ۳ـ گرفتن ارتفاع ۴ـ دانستن‌ساعات مستوی و معوج وتعدیلات ۵ـ معرفت‌دایره ومطلع بروج ۶ـ در عرض بلدان ۷ـ استخراج نصف‌النهار **آغاز** : الحمدلله‌الحمیدالمجید المبدی المعید فعال ... اما بعد، چنین‌گوید محرراین کلمات ومقرر این ...

2134 ـ **ملك** ۳۳۸۲/۱ : نسخ**۱۰۷۵** (۱پ ـ ۸پ) آغاز برابر نمونه ، در دیباچه ازآن زین‌الملة والدین محمد همدانی یاد شد [رؤیت] .

2135 ـ **الهیات** ۹۹/۳ج : نستعلیق محمدباقر فرزند فتحعلی‌فرزند حاج محمد باقر غندی ترشیزی در **۱۳۳۹** (۱۳۱پ ـ ۱۴۰ر) درفهرست دوبابی واز مجدالدین بن زین‌الدین محمد یاد شده‌است[ف . الهیات ۱:۱۵۴] .

انیس المنجمین

از مظهرالدین محمد قاری فرزند علی ، در دیباجه آمده : پس‌ازانجام «زیج مظهری» به«انیس‌المنجمین» پرداختم، وآنرا بردو ازده جلد ساختم ، که یکی از مجلدات آن را به «التفهیم‌فی معرفت‌التقویم» نامیدم . ودر «زیج صغیر» خودکه بسال ۹۶۰ نگاشته نیز از «انیس المنجمین»یادمیکند . **آغاز:** حمد بیعد معبودی را...رسد...امابعد،چنین‌گوید...مظهرالدین محمد القاری‌که چون ..

2136 ـ **مشهد** ، عبدالحمیدمولوی ش ف۱/۴۷۸ : نستعلیق محمد یوسف کللنی(؟) ، ۱۵ ذیحجهٔ **۱۰۰۱** سپس کشف‌المعانی ،کسوف وخسوف هردو ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۶۸] .

2137 ـ **ملك** ۳۲۰۵ : نسخ سدهٔ **۱۱** آغاز برابر نمونه ، درپایان ازکسوف شیرازدر ۲۸ ذیحجهٔ ۱۰۰۸ یاد شده ، ۹۳گ ۱۶ س [رؤیت] .

2138 ـ **ملك**۳۲۲۰/۲ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۲** ، آغازبرابرنمونه (۱۰۱پ-۱۳۵ر) [رؤیت] .

اوج کواکب

=رساله‌ای در .. استخراج از زیج الغ بیگ.

2139 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۲/۴۵۳ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۵:۶۴]

اوضاح قمر

ازعلی‌اکبرحسینی فرزندمیرزاآقاشیرازی، سدهٔ ۱۳ ، ترجمه‌ایست ازانگلیسی درسیزده‌فصل.

آغاز: شکر وثنای بی‌منتهی حضرت باری را...

2140 ـ **ملك** ۳۳۲۵، شکسته نستعلیق علی‌اکبر حسینی، **۱۲۹۲**، ۳۵ گ ۱۱ س [ف. ملك، فارسی: ۴۵].

اهله = حساب اهله

درهمین بخش.

اوقات شب و روز

ازمحمد رضا فرزند محمد هاشم یزدی.

2141 ـ **ملی، تبریز** ۳۲۱۰: تاریخ یاد نشده، همراه با «اوزان و مقادیر» از همو [نسخه‌ها ۴: ۳۱۲].

اهله = رؤیت هلال

ناشناخته

2142 ـ **ملك** ۵۸۵۸/۷: با تاریخ **۱۲۳۵** در دفتر (۲۵ر - ۲۵پ)، گفتاریست دررؤیت ماه درشبهای یکم تا شانزدهم ودگرگونی‌هایی که درآن دیده میشود. **آغاز:** درشب اول غروب ماه بعد ازیك ساعت یك سبع کم ازساعت معوج باشد [رؤیت].

2143 ـ **تهران، دهخدا** ۱/۲۸۸: با تاریخ **۹۸۲** در دفتر. گفتاریست در دستور اینکه بادیدن ماه درآغاز هرماه درچه بنگرند [نسخه‌ها ۳: ۴۰۹].

2144 ـ **دانشگاه** ۳۸۱۱/۵: نسخ سدهٔ **۱۳**، جدول است و بندی به نثر دررؤیت اهله [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۹۲].

2145 ـ **رضوی** ۸۸ ریاضی: نسخ، تاریخ یاد نشده، «قاعد» ایست در رؤیت هلال، کوتاه [ف. رضوی ۳: ۳۲۷].

2146 ـ **دانشگاه** ۹۵۰/۸: نستعلیق تاریخ یاد نشده، گفتاریست در استخراج هلال رمضان بروش برهانی (گ ۱۶۱ ر). **آغاز:** تقویم آفتاب عندالغروب بود (دکدموج) تقویم قمر عندالغروب بود (هح‌لبیه) [ف. دانشگاه ۴: ۸۲۸].

ایام نحس در ماهها

2147 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۳۲۱/۲۸ Or.: با تاریخ **۸۰۱ ـ ۸۱۸** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۱۰ هست [فیلمها ۱: ۵۲۷]

بحر اللآلی

از خانلرحلال خور، در طالع و تاریخ تولد فرزندان فتحعلی‌شاه قاجار، که درسالهای ۱۲۲۸ - ۱۲۴۳ در دو درج نگاشته است: ۱ـ ولادت شاهزادگان درچهل و سه گوهر که هر گوهر زایچهٔ یکی از شاهزادگان است ۲ـ تولدنوادگان شاه درپنج گوهر. **آغاز:** بحمدك اللهم فاطر السماوات والارض... زهی فرازندهٔ

2148 ـ **دانشگاه** ۱۴۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین نسخهٔ اصل و شاهانه است، درج دوم تاگوهر پنجم را دارد و نیمه‌کاره مانده ۱۱۴ گ ۹ س [ف. دانشگاه ۸: ۹۲].

بدیع الخیال فی اثبات قاعدة القوم من المحال

از علی اکبر شیرازی بن علی بن محمد محمدمهدی (نواب)، درحرکت زمین، دردوازده شب بسال ۱۲۷۵ نگاشته است.

آغاز: بعد از حمد خالق اکبر و درود بن اسماعیل خیرالبشر.

2149ـ **تهران، ملی** ۷۷۴ف : نوشتهٔ ۲۰شوال **۱۲۷۵**، شاید بخامهٔ نگارنده ۵۰گ ۷س [ف. ملی ۲ : ۲۹۹] .

بدیعیه

ازصادق فرزند علی‌نقی خوانساری، زنده در۱۲۰۵ در ستاره شناسی و اسطرلاب در یك مقدمه و شصت باب ویك خاتمه، وخاتمه نیزدر سه فصل . نام کتاب و نگارنده و فهرست بابها در دیباچه آمده است. **آغاز :** الحمدلله الذی جعل الشمس ضیاء و القمر نورا ... اما بعد ، غریق لجهٔ ذنوب ... صادق‌بن . . .

2150 ـ **ملك** ۵۰۹۹/۳ : نستعلیق محمدصادق فرزندحاجی حسنعلی کابلی، شاگرد نگارنده در ۱۱ صفر **۱۲۰۵** که برای استاد طول عمر خواسته است (۳۳ پ ـ ۷۰ پ) [رؤیت] .

برهان الکفایة

از علی فرزند محمد فرزند یحیی شریف بکری، موصلی در ستاره شناسی، ازسیرکواکب و طالع بینی، نام‌کتاب و نگارنده دردیباچه آمده است . علاء منجم ستاره شناس سدهٔ هفتم در «احکام‌الاعوام:۲۰۷» خود ازاین‌کتاب نام برده است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الخلق علی غیر مثال . . . اما بعد، بدانك علم نجوم بردو قسم است ، یکی را از روی علم حساب وهندسه وعلم کلی خوانند، و دوم از روی علم احکام .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۹۱ و ۳ : ۱۰۰ استوری ۲ : ۴۸ـ کشف‌الظنون۱ : ۲۴۰ـ ف دانشگاه ۴ : ۸۳۸ .

2151ـ **او نیورسیته**۱۴۱۸/۴: نوشتهٔ ۱۴ صفر**۸۱۴** (هامش). **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۴۴] .

2152ـ **تهران ، ملی** ۹۹۴ف : سدهٔ **۹**، آغاز برابرنمونه، ۵۸گ ۳۱س [ف. ملی ۲ : ۵۵۰ و ف. جواهرالکلام ۲ : ۱۵۵] .

2153 ـ **دانشگاه** ۵۰۰ : نستعلیق شعبان **۹۹۵** با مهر (یا رحمةالله) آغاز برابر نمونه، ۱۷۰گ۲۳س [ف. دانشگاه۴:۸۳۸] .

2154ـ **ملك** ۳۳۸۳: نستعلیق اسحاق کاشی، ج۲/**۹۹۹**، ۱۸۱گ ۲۰ س [رؤیت] .

2155 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۲۱ مجامیع طلعت : نوشتهٔ سید جعفر فرزند میر ابوالقاسم **۱۰۲۶** (گ ۱ ـ ۱۳۳) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۸] .

2156ـ **دانشگاه** ۳۰۶۰ : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۰۵۰** ، آغاز بمانند نمونه ، ۱۹۰گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۹].

2157ـ**معارف** (ملی) ۱۱۷، ۱۱۹۵: نستعلیق بخامهٔ غیاث‌الدین محمدفرزندحسن بیك منجم همدانی‌اصلا وحیدرآبادی‌مولداً ومسکناً، دررجب **۱۰۵۲**. **آغاز:** احکام ارباب دوازده معانه در طالع دوازده خانه ازکتاب برهان ـ الکفایه ، ۱۱۰ گ ۱۷س [جواهر الکلام : ۱۵۵] .

2158ـ **مجلس** ۲۹۹۹ : نستعلیق ۲۲ محرم **۱۰۵۲**، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۴۴۹] .

2159ـ **حقوق** ۲۹۲ج: نستعلیق محمد خادم بخور سوز ، درج۲/**۱۰۶۶** ، گزیده مانندیست آغاز افتاده، ۲۹۱گ ۱۴ س [ف . حقوق : ۲۲] .

2160ـ **سپهسالار** ۶۴۸: نستعلیق‌شعبان ۱۹۳ (**۱۰۹۳**) ۲۰۱گ ۲۴س [ف. سپهسالار ۳ : ۲۵۲] .

2161ـ **حقوق** ۹۱ج : نسخ سدهٔ **۱۱**،

وقف مدرسهٔ مهدعلیا **۱۲۷۲**، ۲۴۴ گ ۲۴ س [ف. حقوق ۱ : ۲۲] .

2162ـ **مجلس** ۲۱۲۷ : نسخ خوش‌سدهٔ **۱۱**، آغاز بمانند نمونه، ۳۲۸ گ ۲۳س [ف. مجلس : ۱۰۵] .

2163ـ **الهیات** ۱۸۱/۲ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (۱۱۸پ - ۱۵۴پ) **آغاز :** حمدله. وبعد هذاکتاب برهان‌الکفایه، مسوده مینماید. مقدمه‌بدانکه احکام نجوم [ف. الهیات ۱ : ۱۶ و ۲ : ۱۵۱] .

2164ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۰۰۳۷: نوشتهٔ **۱۱۲۹**، [گفتار ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

2165ـ **فرهاد معتمد** ۱۱۸/۲: نسخ شنبهٔشوال**۱۱۹۴**، در**۱۱۹۵** ازآن‌محمدفرزند عبدالمجید حسینی فراهانی بوده‌است [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۸] .

2166ـ **ملك** ۱۷۳۷ : نسخ ابراهیم ، ۲۷ رمضان **۱۱۹۴**، ۱۶۸ گ ۲۳س [ف. ملك فارسی : ۵۶] .

2167 ـ **دهخدا** ۲۲۸ : نسخ دوشنبهٔ ۲۵ ج۲/ سدهٔ **۱۲-۱۳**، [نسخه‌ها ۳ :۳۸۹] .

2168 ـ **مجلس** ۲۱۲۵ : تحریری متوسط **۱۰۲۶** (بایستی **۱۲۰۶** باشد) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۶ : ۱۰۴] .

2169ـ **نجف**، شوشتریها: نوشتهٔ محمد فرزند محمد علی ، در **۱۲۱۰**، [ذریعه ۳ : ۱۰۰] .

2170ـ **مجلس**۲۱۲۶: تحریری خوب محمد مرتاض مازندرانی، در**۱۲۱۷**، پایان‌در فصل دهم نانویس مانده [ف. مجلس۶ :۱۰۵] .

2171 ـ **اصغر مهدوی** ۲۵۵ : نسخ ۲ ذیقعدهٔ **۱۲۱۸**، [نسخه‌ها ۲ : ۶۴] .

2172ـ **مجلس**۳۱۶۳: نسخ‌رضا فرزند محمدعلی بارفروش، دوشنبهٔ ۲۴ع۲/**۱۲۲۸**، بدستور ملا غلامعلی، زرین، آغاز برابر نمونه ۳۴۹ص ۲۰س [ف. مجلس ۱۰ : ۷۴۶] .

2173ـ **دانشگاه** ۱۹۱۴/۱ : نستعلیق یکشنبهٔ ۲۴ محرم **۱۲۵۶**، (۲ پ - ۱۲۰ پ) [ف. دانشگاه ۸ :۵۲۹] .

2174ـ **الهیات** ۱۱د: شکسته نستعلیق ۲۰ع۱/**۱۲۷۱**، برای حاج میرزا ابوالحسن اعتضاد رضوی سرکشیك [ف. الهیات ۱ :۱۶] .

2175 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۲] ،

2176ـ **ادبیات** ، **تبریز: از سدهٔ ۱۳** از کتابهای محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۲۹] .

برهان الکفایة = منتخب . . .

بیست باب در اسطرلاب

ازخواجه نصیرالدین محمد فرزند محمد طوسی (۵۹۷ - ۶۷۲) ، که از صد باب خود گزین کرده ، و بدین نام خوانده‌اند : باب ۱ـ در معرفت القاب آلات و خطوط و دوایر اسطرلاب ۲ـ درمعرفت ارتفاع گرفتن آفتاب ۳ـ معرفت طالع از ارتفاع درجهٔ آفتاب ۴ـ معرفت ارتفاع از طالع ۵ـ ساعات مستوی ۶ـ میل آفتاب ۷ ـ مطالع بروج ۸ ـ خانه‌های دوازده‌گانه ۹ـ ساعات صبح وشفق تظلیر آفتاب ۱۰ ـ معرفت ظل ارتفاع ۱۱ ـ معرفت طالع مستقبل ۱۲ـ عرض‌بلد ۱۳ـ معرفت طالع وقت ۱۴ ـ ارتفاع قطب ۱۵ ـ سمت ارتفاع ۱۶ ـ معرفت تقویم آفتاب ۱۷ـ معرفت بالای شخص ۱۸ـ امتحان اسطرلاب ۲۰ـ صفت ستارگان . این‌کتاب برای دومین‌بار بکوشش آقای مدرس رضوی باپیشگفتار ایشان بسال ۱۳۳۵خ چاپ

شده است **آغاز:** الحمدلله حمدالشاکرین ... این مختصریست در اسطرلاب مشتمل بر بیست باب. باب اول.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۱۸۷ ـ احوال و آثار خواجه، مدرس: ۲۳۹، ۳۰۹ ـ ف. مشار ۲۴۹ ـ مقدمهٔ چاپ ۱۳۳۵ ازمدرس رضوی. مؤلفین مشار ۵ : ۷۳۰ ـ مجالس النفایس ـ قزوینی: ۳۲۳ ـ طرایق الحقایق ۲ : ۲۹۲. تذکرهٔ روز روشن: ۶۹۹ ـ کشف الظنون ۱ : ۲۶۴ ـ هدیة العارفین۲ : ۱۳۱ ـ الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیه، گورگیس عواد : ۱۶۰ کتابشناسی ده ساله : ۲۲۴.

2177 ـ **تهران**، فخرالدین نصیری: نسخ باتاریخ **۷۵۳** دردفتر (۶۰ پ ـ ۸۴ ر) [پیشگفتار دانش پژوه بر چاپ آثار علوی : ۱۷].

2178 ـ **بادلیان** Ma. ۶۸۳/۳ : با تاریخ **۸۶۸ ـ ۶۸۲** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۳].

2179ـ **یزد**، جامع کبیر ۲۹۲/۴ : نسخ حسن فرزند محمد الحسن الامینی ۲۴ رمضان **۸۱۳** دربغداد، همراه با «سی فصل» از همو [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۶].

2180 ـ **ایاصوفیه** ۲۶۲۰/۱ : نستعلیق، باتاریخ **۸۷۴** در دفتر (۲ ـ ۲۴). **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۲ هست [فیلمها۱ : ۴۱۰ ـ الاسطرلاب گورگیس عواد : ۱۶۰].

2181ـ **رضوی ۱۵** ریاضی : نستعلیق **۹۷۱**، وقف ۱۱۶۶ [ف. رضوی ۳ : ۳۰۴]

2182ـ **مجلس** ۵۳۹۱/۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱** نسخهٔ کامل (۱۷پ ـ ۳۴ر)، آغاز برابر نمونه، [رؤیت].

2183ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۲۰/۲ : باتاریخ **۱۰۱۸ ـ ۱۰۸۴** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۷].

2184ـ **تهران، ادبیات** ۲۷۲ جوادی: نستعلیق محمد طاهر طباطبائی، در۱۶ ذیحجهٔ **۱۰۳۸** برای خود نوشته [ف. ادبیات ۳: ۱۲].

2185ـ **رضوی** ۱۴ ریاضی : نستعلیق **۱۰۶۱**، آغاز و انجام برابر نمونه [ف. رضوی ۳ : ۳۰۳].

2186ـ **مجلس** ۴۷۸۱ : نستعلیق بد محمود فرزند علی حاجی حسن در **۱۰۷۴** [رؤیت].

2187ـ **مجلس**۲/ ۳۳۸۲: نسخ**۱۰۷۵** (۱۵پ ـ ۲۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

2188ـ **همدان**، آقای کمالی : نوشتهٔ محمد زمان فرزندکلیم عنایت‌الله لاریجانی. ۴ شنبهٔ **۱۰۷۶** در اشرف [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۶].

2189 ـ **ادبیات** ۹۳/۲ د : نستعلیق حافظ امامقلی در**۱۰۸۶** (۷۵پ ـ ۱۲۱ر) **آغاز:** این مختصریست [ف. ادبیات۱: ۵۰].

2190ـ **سپهسالار** ۷۰۰/۱: نستعلیق حسن فرزند موسی، در کاستل بروسه **۱۰۸۶** (گ۳ ـ ۲۰) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۷۰].

2191 ـ **مجلس** ۳۱۸۶/۱ : نسخ ابوالقاسم حسینی‌تبریزی، **۱۰۹۱** (ص۱ـ۱۳) **آغاز** : این کتابیست مختصر در اسطرلاب [ف. مجلس ۱۰ : ۷۶۸].

2192ـ **دانشگاه**۲۵/ ۳۵۱۱: درآستارا **۱۰۹۱** (ص۲۲ ـ ۴۸)، [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۶].

2193ـ **مجلس** ۲۹۷۶/۲ : نستعلیق ملایوسف فرزند ملا محسن زاهدانی گیلانی، **۱۰۹۶** درشمارهٔ پیش بهمین خامه. **آغاز:** این مختصریست درمعرفت [ف. مجلس ۹: ۴۲۴].

2194 ـ ملك ۳۴۳۷/۴ : نستعلیق مصطفی فرزند احمد صوفی در ۱۰۹۸ (۹۵ پ ۱۱۶ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2195ـ ملك ۳۱۱۰: نستعلیق سدۀ ۱۱ ۲۰گ ۱۸س [ف. ملك ، فارسی : ۶۶] .

2196ـ الهیات ۲۴۲ د: نستعلیق سدۀ ۱۱ ـ ۱۲ (۱۲۷پ ـ ۱۴۲ ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۷] .

2197ـ الهیات ۳/ ۷۱۰ د : نستعلیق ۱۱۰۱ درصفحۀ نمای‌کتاب نام ملاعلی قوشچی آمده [ف. الهیات ۱ : ۳۶۹] .

2198ـ دانشگاه ۸۸۸/۴ : نستعلیق محمد فرزند حبیب، نزدیك ۱۱۰۴ (۱پ ـ ۱۶پ) [ف. دانشگاه ۴: ۸۴۱] .

2199ـ دانشگاه ۵/ ۲۰۸۶: نسخ نزدیك ۱۱۲۲ (ص ۱۹۳ ـ ۲۲۴) [ف. دانشگاه ۱۱ ۲۰۳۲] .

2200 ـ مجلس ۱/ ۶۱ نجم : نوشتۀ ۱۱۴۲، [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲] .

2201ـ سلطنتی کپنهاك: ش۳ دفتر مؤرخ ۱۱۶۰ [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۳] .

2202 ـ مجلس ۲۴۵۲/۱ فهرست نشده : نوشتۀ ۱۱۶۷ (ص۱ ـ ۳۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴] .

2203ـ مجلس۱/ ۳۷۶۳: نسخ محمد فرزند حاجی طالب طاهرآبادی ، ۱۸ ذیحجۀ ۱۱۸۲، آغاز برابر نمونه (۱ پ ـ ۷۲ ر) [رؤیت] .

2204 ـ الهیات ۲/ ۴۹۰ : نستعلیق ۱۷شوال ۱۱۹۱ (۱۹پ ـ ۲۷پ). [الهیات]

2205ـ سپهسالار ۱/ ۷۳۸۶ : نسخ ملا محمدطاهر سدۀ ۱۲ (۳پ ـ ۲۹ ر) [ف . سپهسالار ۳ : ۲۷۱] .

2206ـ فرهاد معتمد ۳/ ۵: نستعلیق سدۀ ۱۲ [نسخه‌ها ۳ : ۱۵۷] .

2207ـ یزد، جامع کبیر ۴۳۹/۱ : سدۀ ۱۲، (نسخه‌ها ۴ : ۴۰۰) . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۴۶۴ هست [فیلمها۱ : ۶۹۸] .

2208 ـ دانشگاه ۲/ ۳۹۵۹: نستعلیق سدۀ ۱۲ ، (۵۱ پ ـ ۶۶ ر) با حاشیه هایی [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۵۶] .

2209ـ دانشگاه ۴۵۶۷ : نسخ سدۀ ۱۲ـ۱۳ ، با حواشی [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۵۰۵] .

2210ـ مجلس۲/ ۲۴۳۹ فهرست نشده: نوشتۀ ۱۲۱۶ (ص ۷۷ ـ ۱۱۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۲] .

2211 ـ ادبیات ۲/ ۲۰۷ جوادی : نسخ ۱۲۱۸ [ف. ادبیات ۳ :۱۲] .

2212 ـ ملك ۱/ ۶۰۹۹ : نستعلیق محمد صادق فرزند حاجی حسنعلی آدینۀ ۲۲ ذیحجۀ ۱۲۲۲ (۱ر ـ ۲۳ ر) آغاز: درباب یکم افتاده [رؤیت] .

2213ـ معارف (ملی) ۱/ ۱۳۶۸ : نسخ خوب، باتاریخ صفر۱۲۲۳ درپایان دفتر آغاز برابر نمونه ، ۱۶گ ۱۹س [ف. معارف ۲ : ۱۵۸] .

2214ـ الهیات ۳/ ۱۹۰ج : نوشتۀ ۱ محرم ۱۲۲۴ (۵۲پ ـ ۶۵ر). [ف. الهیات]

2215ـ سپهسالار۳/ ۳۸۷۷: نستعلیق حسن فرزند ابوجعفرطبرسی، در۱۲۲۵ (۲۴ پ ـ ۳۶پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۷۱] .

2216ـ سپهسالار ۵/ ۹۵۷ : نوشتۀ ۱۲۲۷ (۱۰۵پ-۱۱۹پ) [ف. سپهسالار ۳: ۲۷۱] .

2217 ـ ملك ۳۴۰۲/۴ : نستعلیق

محمد مهدی فرزند محمد ربیع سمنانی ، در **۱۲۲۸** (۷۷پ-۸۹پ) آغاز برابر [رؤیت].

2218- **دانشگاه** ۴۰۵۹/۳ : نستعلیق محمد باقر فرزند قربانعلی مازندرانی بارفروشی **۱۲۳۵-۱۲۳۶** (ص۹۵-۱۳۰) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۴۳] .

2219 - **مجلس** ۱۲۳۳/۹ : نوشتهٔ نزدیك **۱۲۳۱** (ص۲۷۳-۳۱۳) [ف . مجلس ۵ : ۴۹۸] .

2220 - **ادبیات** ۳۵۹/۲ جوادی : نسخ محمدرضا ۱۵ع۲ **۱۲۳۷** [ف . ادبیات ۳ : ۱۲] .

2221- **مجلس** ۵۰۰۱/۲ : نسخ ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۲۴۳**، زرین، **آغاز:** این مختصری است (۱۸۹پ - ۱۹۵ر) [رؤیت] .

2222 - **ملك** ۵۷۱۸/۲ : نستعلیق نصرالله نوری ، در**۱۲۴۳** (۸۵ پ - ۱۱۱ ر) [رؤیت] .

2223- **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۴۵۲/۳: باتاریخ **۱۲۷۴** دردفتر ، درفهرست نام نگارنده برده نشده [نسخه‌ها ۵ : ۶۳] .

2224 - **تهران ، دهخدا** ۴۱/۳ : شکسته‌نستعلیق نزدیك**۱۲۷۷** [نسخه‌ها۳:۳۵].

2225- **سپهسالار** ۶۹۸/۲: نستعلیق **۱۲۹۵** (۳۱پ - ۵۸پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۷۰] .

2226 - **تهران اصغر مهدوی** ۱/ ۴۶۲ : نستعلیق علی فرزندمحمد فرزند محمد رضا، در **۱۲۹۹** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۸] .

2227- **مجلس** ۱۵۶ : شکستهٔ**۱۲۹۹** درفهرست شناسانده نشده‌گویا همین باشد [ف. مجلس ۲ : ۸۵] .

2228- **مجلس** ۵۰۷۷/۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۸۱ پ - ۹۴ ر) در باب هفتم افتاده [رؤیت] .

2229- **دانشگاه** ۲۷۸۸/۲ : نستعلیق سدهٔ**۱۳** (ص۱۴۳-۱۷۸) سپس رباعی خواجه در اسطرلاب [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۴۰] .

2230 - **ادبیات** ۱۲۱/۲ حکمت : محمد حسن فرزند شیخ‌صادق لاهیجانی در۱۸ شوال **۱۳۰۹** برای میرزا محمدخان امیرالشعرا فراهانی قائم مقام [ف. ادبیات ۲ : ۴۲] .

2231- **تهران ، اصغر مهدوی** ۲۸۲/۲۵ نسخ محمد طاهر فرزند ولی محمد طبیب مشهدی ، در **۱۳۰۹** (ص۱۹۹ - ۲۱۰) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

2232 - **دانشگاه** ۴۰۲۶ : شکسته نستعلیق محمدحسن تبریزی ، ج۲/ **۱۳۱۶** ، زرین [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۶] .

2233 - **الهیات** ۹۹/۴ ج : نستعلیق محمد باقرفرزند فتحعلی ارغندی ترشیزی، در **۱۳۳۹** (۱۴۰ پ - ۱۶۰ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۵۴] .

2234 - **رضوی** ۲۹۲۵/۶ : تاریخ یاد نشده (۸۵ - ۱۱۶) .

2235- **رضوی**۱۹ریاضی: نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف تاج ماه بیگم ۱۲۶۲ [ف . رضوی ۳ : ۳۰۴] .

2236- **فاضلیه** ۸ ریاضی : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، زرین [ف. فاضلیه ۱: ۲۴۷].

2237 - **قاهره ، دارالکتب** ۹۶۶ مجامیع طلعت : تاریخ و نگارنده یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۵۵] .

2238،39- **قاهره، دارالکتب**۲۵۵ میقات طلعت و ۸۸۲ مجامیع طلعت ، دو نسخه است [ف. مخطوطات ۱ : ۲۷۳] .

2240ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۳].

2241ـ **اصفهان**، شهرداری ۲/۱۲۷ ـ۵ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۰].

2242ـ **پاریس** P.۱۶۹/۱ : نستعلیق **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۷۵ و ۹۱۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۸ و ۵۴۸].

2243ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۰۰۹۹/۳: **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۱۴ هست [فیلمها ۷۰۸].

بیست باب=در تقویم

از نظام‌الدین عبدالعلی فرزند محمد در گذشتهٔ ۹۳۴، گفتاریست درتقویم در بیست باب که در۸۸۳ بانجام رسیده و بارها بچاپ رسیده است. درباب ۱۵ در زیر عنوان: ایام مشهورهٔ تاریخ فرس ازمهرگان عامه و خاصه، نوروز عامه وخاصه، آبانگاه، آب‌ریزان، بهمنجنه، شب سده، بادبره و جز آن نامبرده و آداب و رسوم‌ایران باستان‌راگزارش‌کرده‌است. **آغاز:** بتوفیقك نعتصم یاکریم. اما بعد، این مختصری است درمعرفت تقویم تام، مشتمل بربیست باب

بنگرید: ذریعه ۳ : ۱۸۸ ـ حبیب‌السیر ۳ : ۱۱۷ـ استوری ۲ : ۸۱ ـ ف. مشار: ۲۵۰ـ گاهنامه ۱۳۰۷ : ۱۲۹ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۸۸۹ـ هدیة‌العارفین۱ : ۵۸۶ ـ ریحانة الادب ۱ : ۱۸۹.

2244ـ **سپهسالار** ۵۲۵/۲: نستعلیق شوال **۱۰۲۵** (۶۶ ـ ۹۹ر) آغازبرابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۲۷۲].

2245ـ **حقوق** ۳۰۲/۱ج : نستعلیق محمد مؤمن فرزند محمد باقر فندرسکی، در ۸ج۲/**۱۰۸۴**(۱پ‌ـ۳۵ر) [ف. حقوق: ۲۳].

2246ـ **دانشگاه** ۱۹۲۳/۱ : نسخ باتاریخ **۱۲۲۷** در دفتر (ص ۲ ـ ۳۰) [ف. دانشگاه ۸ : ۵۳۵].

2247ـ **دانشگاه**۴۷۶۸: نستعلیق‌کریم فرزند محمد در ۱۵ع‌۲/**۱۲۴۰** برای نواب عالیه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۱۶].

2248ـ **دانشگاه** ۲۳۰۷/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲پ‌ـ۲۱ر) [ف. دانشگاه۹:۹۴۲].

2249ـ **رضوی** ۲۰ ریاضی: نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۳: ۳۰۵].

2250 ـ **مجلس** ۳۱۴۹ : نسخ، آغاز در دیباچه وانجام در باب ۱۸افتاده، باحواشی ازخود نگارنده ودیگران، [ف. مجلس ۱۰ : ۷۲۷].

بیست باب=درتقویم

ازملاقطب‌الدین فرزند سلطان محمدقاینی در تقویم، دریك مقدمه و بیست باب. **آغاز:** الحمدالذی خلق‌الفلك الدواروالکواکب‌السیار ...امابعد، این مختصریست در معرفت‌تقویم، مدخلی درصناعت تنجیم، تألیف...

بنگرید: ذریعه ۳ : ۱۸۸.

2251ـ **سپهسالار** ۵۲۵/۳ : نستعلیق **۱۰۲۵**، آغازبرابرنمونه (۱۰۳پ ـ ۱۲۴ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۷۱].

2252 ـ **نجف**، شیخ علی کاشف‌الغطا: بی‌تاریخ. [ذریعه ۳:۱۸۸]

2253 ـ **نجف**، شوشتریها : بی‌تاریخ [ذریعه ۳ : ۱۸۸].

بیست باب

ناشناخته. بدینگونه: ۱ـ درمعرفت طالع ۲ ـ معرفت قوس‌النهار ۳ ـ قوس اللیل ۴ ـ

ساعات مستوی ۵ ـ ساعات زمانی ۶ ـ مطالع بروج ۷ـ مطلع خط استوا ۸ـ میل شمس ۹ـ غایت ارتفاع ۱۰ـ عرض کواکب ۱۱ ـ بعد کواکب ۱۲ـ سعهٔ مشرق آفتاب ۱۳ـ سعهٔ مشرق کواکب ۱۴ـ تعدیل النهار آفتاب ۱۵ـ تعدیل النهار کوکب ۱۶ـ قوس اللیل کوکب ۱۷ـ وجه طلوع کوکب ۱۸ـ وجه غروب کوکب ۱۹ ـ وجه قمر. **آغاز:** خواهی که معرفت ارتفاع آفتاب از کره بدانی نخست دایرهٔ نصف النهار .

2254ـ **مجلس** ۵۳۹۱/۶: سدهٔ **۱۱-۱۲** (۶پ-۸ر) ۲۴س [رؤیت] .

بیست باب

ناشناخته، در استخراج طالع بروج، که در دیباچه از « مسائل قطرانی » یاد کرده . **آغاز:** وعلیك اعتمادی یاعلیم یا حکیم . این عمل سخت نیکو صرفه است ، و اندرین نوع کتاب وافر تصنیف کرده‌اند، ازهمه مشبعتر .

2255ـ **الهیات** ۴۲۸/۳د: نسخ **۱۲۲۲** (۶۲ر ـ ۷۱ر) در فهرست از خواجه نصیر یاد شده [ف. الهیات ۱ : ۱۸] .

بیست باب = درتقویم

ناشناخته .

2556ـ **تبریز** ، ادبیات : شمارهٔ ۱ دفتر. باتاریخ **۱۲۳۶ ـ ۱۲۴۲** دردفتر ، از کتابهای محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۲] .

بیست باب = اسطرلاب کشفی

بیست باب منظوم

متن از خواجه نصیر طوسی (م ۶۷۲) در اسطرلاب، از سراینده‌ای که در سپاهان ۱۱۰۴ (در صفاهان مقام اهل کمال ـ بهزار و صد چهار از سال) ، میزیسته پیرامن ۱۴۶۲ بیت . **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ عروة وثقای کتاب کریم ـ حمد مرصانع توانا را ـ مهر و ماه آفرین دانا را .

2257ـ **مجلس** ۳۷۶۳/۲: نسخ محمد فرزند حاجی طالب طاهرآبادی، پنجشنبهٔ ۱۱ محرم **۱۱۸۳** (۷۵پ ـ ۱۲۱پ) [رؤیت] .

بیست فصل

ناشناخته .

2258 ـ **دانشگاه** ۳۰۸۶/۲ : نسخ نزدیك **۱۱۲۲** (ص ۳۶ ـ ۴۵) آغاز بمانند سی فصل خواجه. انجام : و حکم همه خانه‌ها در سعادت و نحوست موافق آنست که ذکر شد والله اعلم [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۲] .

بیست فصل = معرفت تقویم

ازمیرزا محمد نصیرای اصفهانی باید همان نصیرا درگذشتهٔ ۱۱۹۱ فرزند میرزا عبدالله پزشك باشد که برای کریم‌خان‌زند (۱۱۶۳-۱۱۹۳) نگاشته است ، و بعنوان « معرفت تقویم » نیز خوانده‌شده است. ودرپایان می‌نویسد: هرکس را بیش‌ازاین حاجب افتد رجوع درشرح بیست باب بیرجندی نماید . **آغاز :** اعداد شکر و سپاس و ثنای بیقیاس برای پادشاهی سزاست‌که این قبهٔ فلك .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۹۷ـ صبح گلشن ۵۲۴ـ آثار العجم : ۱۰۵ ـ آتشکدهٔ آذر : ۴۱۴ـ مجمع‌الفصحا۲ : ۵۰۰ـ طرایق‌الحقایق ۳ : ۷۴ .

2259ـ **الهیات** ۵۵۵/۱: نستعلیق با تاریخ ذیقعدهٔ **۱۲۰۹** بهمین‌خامه دردفتر (۲پ ۱۶پ) آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱ : ۳۲۳] .

2260 ـ **ادبیات** ۳۵۶/۴ جوادی : نستعلیق ۲۶ محرم **۱۲۲۷** ، در فهرست بعنوان « معرنت تقویم » آمده و ازنگارنده نام برده نشده است [ف. ادبیات ۳ : ۵۷] .

2261 ـ **الهیات** ۱۹۷/۷ج : نستعلیق باتاریخهای **۱۲۸۶ـ۱۲۸۸** دردفتر (۱۴۸پ ۱۶۴پ) آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱ : ۱۸۰] .

2262 ـ **سپهسالار** ۶۳۳/۳ : تاریخ یاد نشده (۳۷پ-۵۸پ) [ف. سپهسالار ۳: ۲۷۳] .

پ

پرسش و پاسخ

پاسخها از آقا ابومحمد مشهدی ، نام پرسنده در نسخهٔ ۳۲۴۰ ملك سفید مانده ، گویا محمد ولی‌میرزا قاجار باشد. پرسشها درمسائل ستاره شناسی‌است. **آغاز:** دربیان سئوالاتی که سرکار نواب... از جناب... آقا ابومحمد مشهدی ... سئوال چه میفرمایند آیا طالع جلوس ولایت را هم طالع تحویل میباشد .

2263 ـ **ملك** ۳۲۴۰/۱۱ : نسخ محمد رضا فرزند میرزا کوچك نجف‌آبادی اصفهانی، در **۱۲۶۵** (۲۰۸ر – ۲۱۶پ) [رؤیت] .

پرسش و پاسخ

گفتاریست دربارهٔ بیست وچهار منزل ماه برای هر منزل پنج سطر در ده بند. سطر یکم ازبند یکم : سئوال کردی ... بشمار. و آغاز دیگر بندها نیت کردی است . **آغاز :** سئوال کردی از برآمدن کار. بدان عدد صفحات و سطور بشمار .

2264 ـ **دانشگاه** ۲۹۵۰/۸۲ : سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۴۷۷ - ۴۸۱) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۴] .

پنج گنج = خمسد

از سدیدالدین منزوی از سدهٔ دوازدهم . درستاره‌شناسی وعلوم غریبه. ودرهمین موضوع ها : تحفة الدلائل ، خزانة الاحکام ، منظومه درحرکت فلك، نظم‌الاصول، نظم‌الوصول ازاو در دست هست .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۳۷ .

2265 ـ **تبریز، ملی** ۳۴۲۶ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۶] .

پنجاه باب سلطانی

از ملا رکن‌الدین فرزند اشرف (شرف الدین حسینی ، زاده در ۲۲ ذیحجهٔ ۸۰۰ (بنگرید: زیج جامع) ، دردومقاله وپنجاه‌باب در اسطرلاب و استخراج تقویم ، بنام سلطان ابوالقاسم بابرخان بهادر، در هرات در ۸۶۰ بانجام رسیده است. دردیباچه ازسفر به هند و برگشت به‌کرمان و اینکه ازمحنت‌آباد خلاصی یافته و بدولت آباد هرات رسیده است یاد می کند. **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بیعد حضرت واجب التعظیمی را جل‌جلاله ... امابعد چنین گوید . . .

بنگرید: ذریعه ۳: ۱۹۸ـ گاهنامه ۱۳۱۱ ، ۹ ، ۱۳۷ ـ الاصطرلاب فی العصور الاسلامیة ، گورگیس عواد : ۱۵۹ .

2266 ـ **کابل** ، وزارت اطلاعات ۴۴/ ۲۱۷ : نستعلیق خوش در کجکول (کشکول) مؤرخ **۹۶۹**، همراه «انتخاب حل التقویم ۲۳۹»

و جز آن [راهنمای کتاب ۱۰ : ۶۳۱].

2267 تهران، اصغر مهدوی ۵۰۳/۱ نستعلیق ترکی، سدهٔ ۱۰ - ۱۱ [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۰].

2268 - ملك ۳۳۱۲/۴ : نسخ ع ۱۴/ ۱۰۷۵ (۳۱پ-۷۴پ) آغاز برابر نمونه تاریخ نگارش ۶۶۰ یاد شده که درست نیست [رؤیت].

2269 - ملك ۵۷۴۸ : نسخ اسدالله مشهور به امیرك فرزند مرتضی حسینی سلامی عریضی، درچهارشنبهٔ ۹ شعبان ۱۰۷۶ درشهر کازرون، ۱۰۷ گ ۱۶س [رؤیت].

2270 - ملك ۴۰۸۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۱۰۲ گ ۱۷س [ف. ملك، فارسی: ۶۸]

2271 - مجلس ۵۱۴۳/۲ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز افتاده (۱۳۴ر-۱۹۶ر)

2272 - دانشگاه ۸۸۷/۲ : نستعلیق محمد فرزند حبیب ۱۱۰۴ در شمارهٔ ۴ دفتر (۱۷پ-۷۶ر)، آغاز برابر نمونه، جای جدول ها سفید مانده [ف. دانشگاه ۴ : ۸۴۲].

2273 - شیراز، آستانهٔ شاهچراغ ۴۰۸/۲ : باتاریخ ۱۶ صفر ۱۱۶۳ درشمارهٔ پسین آن [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۳].

2274 - شیراز، دکتر وصال : نوشتهٔ ع ۱۴/ ۱۱۸۰، [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۰].

2275 - دانشگاه ۳۹۵۹/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ (۲ر-۵۰ر)، با حاشیه‌هایی وابکنوی [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۵۶].

2276 - مجلس ۵۱۶۰ فهرست نشده: نستعلیق نزدیك ۱۲۳۹، ازآغاز باب ۳۵ است تاپایان [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

2277 - مجلس ۶۴۲/۸ : نستعلیق ۱۲۸۳ آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۴۰۹].

2278 - رضوی ۲۱ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، آغاز برابر نمونه، ۵۱ گ ۱۶س [ف. رضوی ۳ : ۳۰۵].

پنجاه باب دراسطرلاب = ارشاد

ت

تاریخ سالشماری هند

از قاضی القضاة محمد نجم الدین خان ثاقب فرزند محمد حمیدالدین کاکوری، معلم اورنگ زیب، در گذشتهٔ ۱۲۱۳ع۲/۱۲۲۹ در بنارس هند، نگارندهٔ «جبر ومقابله: ۱۵۷».

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۸۳ - صبح گلشن ۱۴۳ - استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۵.

تحفة الامیر

دربخش ریاضی ص ۱۴۵ گذشت.

تحفهٔ حاتمیه = تحفهٔ حاتمی =

هفتاد باب در اسطرلاب

از شیخ بهائی، بهاءالدین محمد درگذشتهٔ ۱۰۳۰، بنام وزیر حاتم بیك اردوبادی متخلص به‌صافی در گذشتهٔ ۱۰۱۹ وزیر شاه عباس یکم (۹۹۵ - ۱۰۳۷) در هفتاد باب بسال ۱۰۰۴ دراسطرلاب نگاشته است. نام‌کتاب و نگارنده وحاتم بیك و شمارهٔ بابها دردیباچه آمده است

آغاز: والصلاة علی خاتم الانبیاء محمد . . .

و بعد ، چون ولاء خاطر ملکوت ناظر . . .
حاتم بیك .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۲۵ و ۹ : ۱۴۳ ف. مشار : ۳۶۴ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۴۲۷ . سرگذشت بهایی ، نفیسی : ۹۴ـ آتشکدهٔ آذر ۱۷۰ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۱۵۰ـ عالم‌آرای عباسی : ۱۴۲ـ روضات : ۶۰۵ ـ الاسطرلاب فی‌العصور الاسلامیة، گورگیس عواد : ۱۶۰ .

2279ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۳/ ۵۲۰: تحریر **۱۰۱۷** [نسخه‌ها ۵: ۷۷].

2280ـ **دانشگاه** ۱۴۵۵ : نسخ شاه‌علی فرزند حسین کیابی، در ۲۹ شعبان **۱۰۶۹** [ف. دانشگاه ۸ : ۱۱۴] .

2281 ـ **تهران ، ادبیات** ۱/ ۹۳د ، نستعلیق حافظ امامقلی ، در **۱۰۸۶** (۲ پ ـ ۶۸ر) [ف. ادبیات ۱ : ۸۴] .

2282ـ **دانشگاه** ۴۹۳۳ : نسخ سدهٔ **۱۱**، از نیمهٔ باب یکم است تا اندکی از باب ۶۵ [ف. دانشگاه ۱۴ : ۲۰۴۸] .

2283ـ **قاهره، دارالکتب** ۲ میقات فارسی طلعت: نوشتهٔ محمدشریف فرزند محمد صالح، در ۱۲ رمضان **۱۱۱۹**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۵۸] .

2284 ـ **مجلس** ۴/ ۳۷۶۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، در پایان تاریخ **۱۰۰۴** دارد که گویا سال نگارش باشد . (۱۴۱پ ـ ۲۱۷پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2285ـ **سپهسالار** ۷۳۸۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده، ۵۱ گ [ف. سپهسالار ۳ : ۳۵۸] .

2286 ـ **الهیات** ۱/ ۸۲ب : نستعلیق سدهٔ **۱۲** با تصویرهای هنری (۱۰ ر ـ ۳۰ ر) [ف. الهیات ۱ : ۱۲۸] .

2287 ـ **مجلس** ۲/ ۲۴۶۷ : فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص۷۱ـ۱۴۳) درفهرست بعنوان «رسالهٔ حاتمیه» آمده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶] .

2288ـ **معارف (ملی)** ۴/ ۱۳۶۸ : نسخ خوب سلخ صفر **۱۲۲۳**، آغاز برابر نمونه ۵۶ گ ۱۹س [ف. معارف ۲ : ۱۶۱] .

2289ـ **یزد، جامع کبیر** ۲/ ۴۳۹ : نسخ، ۲۴۳ع/ **۱۲۲۷** [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۰] .

2290 ـ **ملك** ۵/ ۳۴۰۲ : نستعلیق محمد مهدی فرزند محمد ربیع سمنانی **۱۲۲۸** (۹۲پ ـ ۱۰۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2291ـ **مجلس** ۱۱/ ۱۲۳۳ : نسخ نزدیك **۱۲۳۱** (ص۳۹۳ـ۳۷۹) [ف . مجلس ۵ : ۴۹۸] .

2292ـ **مجلس** ۱۵۹ : نستعلیق **۱۲۴۰** **آغاز:** اما بعد چون در این وقت خاطر [ف. مجلس ۲ : ۸۷] .

2293ـ **مجلس** ۵/ ۴۰۶۱ فهرست نشده نوشتهٔ **۱۲۶۳** (ص ۱۸۴ ـ ۲۴۵) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۹] .

2294ـ **تهران ، دهخدا** ۲/ ۴۱ : شکسته نستعلیق **۱۲۷۷** [نسخه‌ها ۳ : ۳۵] .

2295ـ **الهیات** ۱/ ۲۰۸ د : نستعلیق عبدالاحد ۱۴۳ع/ **۱۲۸۷** (۲پ ـ ۲۲پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۹] .

2296ـ **سپهسالار** ۴/ ۶۹۸ : نستعلیق **۱۲۹۵** (۷۹پ ـ ۱۰۵پ) [ف. سپهسالار ۳: ۳۵۷] .

2297ـ **تهران ، اصغر مهدوی** ۲/ ۴۶۲: نستعلیق علی فرزند محمد فرزند محمد رضا، در ذیحجهٔ **۱۲۹۹** [نسخه‌ها ۲: ۱۱۸] .

2298ـ **تهران** ، سعید نفیسی (مجلس)

۴۱۲/۴ : سدهٔ **۱۳**، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۲] .

2299_ **دانشگاه** ۲۶۵۱/۱: نسخ سید علی اکبر فرزند عبدالحسین طباطبائی ، در پنجشنبهٔ ۳ع۱۴۳/**۱۳۱۴**، [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۲] .

2300_ **الهیات** ۳/۳۲۹ د: نستعلیق ۱۶ شعبان **۱۳۱۷** درمدرسهٔ آخوند ملاعلی زنجانی (۱۱۲پ-۱۴۴پ) [ف. الهیات۱: ۲۸۰] .

تحفهٔ حاتمیه

از ملا نظام الدین عبدالعلی فرزند محمد فرزند حسین بیرجندی، در گذشتهٔ ۹۳۴ ، در اسطرلاب، درذریعه آمده گویا جزشرح بیست باب اوست .

بنگرید : ذریعه ۳ ، ۴۲۵ :

2301_ **نجف**، محمد علی خوانساری : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۲۵] .

تحفهٔ حاتمیه = قبلهٔ آفاق = استخراج نصف النهار

ازملامظفر گنابادی، مظفرفرزندمحمدقاسم ستاره شناس شاه عباس یکم (۹۹۵ - ۱۰۳۷) زنده در ۱۰۲۴ . در یك مقدمه و پنج باب ، برای خواجه ناصرالدین حاتم بیك، دراستخراج نصف النهار و سمت قبله نگاشته است . مقدمه درهندسه و هیئت، و در هر باب یك شیوه برای استخراج آورده. **آغاز:** افتتاح کلام درهرحال حمد و ثنای قادری را سزاست . . . اما بعد ، این رسالهایست دراستخراج خط نصف النهار

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۱ و ۶ : ۴ و ۱۷ : ۴۲ ، ۴۳- استوری ۲ : ۸۸ - مؤلفین مشار : ۲۴۸ - هدیة العارفین ۲ : ۴۶۴ . گاهنامه ۱۳۰۷ : ۱۲۹ .

2302_ **قم** ، فیضیه ۱۴۲۷/۳ (۲۱) : نسخ، باتاریخ **۱۱۹۰** دردفتر، آغاز برابر نمونه [ف. فیضیه ۲ : ۱۱] .

2303_ **الهیات** ۱۴۹/۲ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در فهرست ده بابی یاد شده ؟ شاید «تحفهٔ حاتمی» بیرجندی باشد [ف. الهیات ۱: ۱۶۲] .

2304 _ **الهیات** ۱۹۰/۴ ج : نوشتهٔ **۱۲۲۵** در مدرسهٔ نواب خراسان [ف. الهیات ۱: ۱۶۲] .

2305 _ **دانشگاه** ۱۹۲۳/۳ . نسخ با تاریخ **۱۲۲۷** در دفتر (ص ۲۹۰ - ۳۲۹) [ف . دانشگاه ۸ : ۵۳۵] .

2306 _ **ملك** ۶۲۶۷/۴ : نستعلیق محمد فرزند محمدشریف مدعو بسعید، در۱۳ج **۱۲۲۹/۲** (۲۰۵ پ - ۲۱۶ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2307_ **ری، عبدالعظیم** ۳۷۱/۲: نسخ محمد حسین فرزند محمد مهدی، دررمضان **۱۲۸۳** در مدرسهٔ جدهٔ صغیره [نسخه‌ها ۳ : ۴۵۱] .

2308 _ **دانشگاه** ۳۸۲۸/۵ : نسخ و نستعلیق علی فرزند عبدالرسول، نزدیك**۱۳۱۴** (۱۴۲ر - ۱۵۹ ر) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۹] .

2309_ **سپهسالار** ۷۴۲۸/۳: تاریخ یادنشده (۱۰۳پ - ۱۲۳ر) آغاز برابرنمونه در فهرست بعنوان «استخراج خط نصف‌النهار» یاد شده است .

2310_ **سپهسالار** ۸۳۶۰/۸: تاریخ یاد نشده (۳۰ر - ۴۴ پ) در فهرست بعنوان «استخراج . . .» یاد شده [ف. سپهسالار ۳ : ۱۲۱] .

تحفهٔ خانی = تحفة المنجمین

تحفة الدلائل

از منزوی، سرایندهٔ «نظم الوصول» در ۱۱۵۳. مثنویست درستاره شناسی که در ۱۱۵۰ بانجام رسیده است. در آن آمده: این نسخهٔ «تحفةالدلائل» ـ شد آینه‌دار هرمسایل ... از نوك قلم بحسن تقریر ـ از (منزوی) یافت نقش تسطیر. **آغاز:** الحمد لفاطر السماوات ـ والشکر لواهب العطایات.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۱۳۷.

2311ـ **دانشگاه** ۳۵۵۷/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۱۲۵ ـ ۲۱۶) همراه «نظم ـ الوصول» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۷۸].

تحفهٔ سلیمانی

از عنایت الله فرزند شرف الدین محمد زمان مشهدی حسینی، برای شاه سلیمان‌صفوی بسال ۱۰۷۸ (= تحفهٔ سلیمانی) دریك مقدمه‌و هشتاد ونه صفحه و بیست وچهار تحفه نگاشته است. ودردیباچه تاریخچهٔ زیجها وگاه شماری که موضوع کتابست‌آورده. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعدد وستایش دور ازآلایش . . .

2312 ـ **سپهسالار** ۵۵۸/۵ : نسخ سدهٔ **۱۱** (۱۱۴ ـ ۱۶۶) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۳۶۵].

2313 ـ **ادبیات** ۱۴۱/۱ جوادی : سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغازافتاده[ف. ادبیات ۳:۳۷].

2314ـ **قاهره، دارالکتب** ۱۴ فلك ونجوم فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده، زرین آغاز برابر نمونه، در فهرست از آن محمد زمان فرزند شرف الدین حسین یاد شده است [مخطوطات ۱ : ۵۸].

تحفهٔ عباسی

ازمحمد فرزندکاشف‌الدین یزدی، (کاشف الدین محمد) بنام شاه عباس صفوی (۱۰۵۲ـ ۱۰۷۷)، نام کتاب و نگارنده وشاه دردیباچه آمده است. گفتاریست درپاسخ سه‌مسئلهٔ ریاضی: ۱ ـ ترتیب میان فلك شمس و فلك عطارد، ۲ـ کرویت آسمان وافلاك، ۳ ـ کرویت زمین **آغاز:** حمدوسپاس وشکر بیقیاس‌ملك‌ذوالجلال و دایم بیزوال . . . اما بعد، چنین‌گوید

2315 ـ **ملك** ۶۲۹۱/۱ : نسخ سدهٔ **۱۱** (۱پ ـ ۶۹ر) [رؤیت].

تحفهٔ محمدیه = صبح و شفق

از میرزا قاضی فرزند کاشف الدین محمد اردکانی یزدی، شاگرد بهایی، و در گذشتهٔ ۱۰۷۵، بنام اعتماد الدوله محمد بیك وزیر اعظم، در یك مقدمه و سه فصل نگاشته است: مقدمه درسبب ضوء صبح وشفق وظلمت‌لیل. فصل ۱ـ سبب صبح کاذب و صادق ۲ـ اختلاف صبح و شفق ۳ـ بعضی افکار لطیفه که بخاطر رسید. و در آن از رسالهٔ عربی خود در این باره یاد میکند. **آغاز:** آغاز سطوح نیر مقال طلوع صبح محامد ایزد متعال تواند ... وبعد، چون آینهٔ ظهیر آفتاب نظیر نواب.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۶۷.

2316 ـ **ملك** ۶۲۹۱/۲ : سدهٔ **۱۱** (۶۹پ ـ ۸۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

2317ـ **رضوی** ۴۰ ریاضی: نسخ سدهٔ **۱۱**، شاید نسخهٔ اصل و اولی باشد، وقف آقا زین العابدین ۱۱۶۶، آغاز برابر نمونه [ف رضوی ۳ : ۳۱۲].

2318ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۵۲۳/۲ : نوشتهٔ عبدالحمید منجم، **۱۳۰۳ـ**

۱۳۰۸ در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۸] .

2319ـ مجلس ۴۸۰۲/۸ : نسخ بی‌نام نزدیك ۱۳۰۸ (۸۵ ر ـ ۹۶ ر) آغاز برابر نمونه، باپنج شکل نجومی [رؤیت] .

تحفة الملوك

بدانگونه که درنسخه‌ها یاد خواهد شد .

2320 ـ مجلس ۲۱۲۸ : تحریری متوسط، در ۱۰۶۵ ، تاریخ نگارش و نام کتاب در ص ۱۱ چنین آمده : از زمان هجرت . . . تا زمان تألیف این کتاب که مسمی شده به ـ «تحفة الملوك» گذشته بود نهصد و هفتاد و دو و در پایان آمده : محرره و مؤلفه حسن بن زین‌العابدین الملقب به ماتان. آغاز : شکر و سپاس‌وحمد بیقیاس مرصانعی‌را . . . (شمارهٔ بخشها در فهرست یاد نشده است) . این کتاب در سه مقاله ویك‌خاتمه بنام‌سلطان محمودخان نگاشته شده است: ۱ـ معرفت مبدأ سالها و تواریخ ۲ـ درمعرفت افلاك وکواکب ۳ـ درمعرفت زمین و اقالیم ، در این بخش جغرافیای جهان بویژه ایران آورده شده است. خاتمه درقبله. باشکل هایی، ۱۳۰ص ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۱۰۶] .

2321 ـ ادبیات ۳۶۰/۵ جوادی : نستعلیق باتاریخ شوال ۱۲۱۷ بهمین‌خامه در دفتر ، گفتاریست درهیأت وعناصر اربعه وابعاد و سطوح افلاك نسبت بهزمین و حرکت شبانه ـ روزی افلاك دریك مقدمه وسه مقاله ویك‌خاتمه که بنام سلطان محمودخان نگاشته شده است ، با شکلهایی نام نگارنده و تاریخ نگارش در فهرست نیامده است [ف. ادبیات ۳ : ۵۹] .

2322 ـ دانشگاه ۲۵۲۳/۳ : نسخ مذنب شاعر باتاریخ ۱۲۴۹ ـ ۱۲۷۱ در دفتر (ص ۳۸ ـ ۴۳). درچهار مقاله : ۱ ـ شناختن ترتیب فلکها و عناصر ۲ـ شناختن اندازهٔ زمین و هفت اقلیم ۳ ـ اندازهٔ افلاك و ستارگان و دوری ایشان از زمین ۴ـ دریاها و چگونگی بودن بااقلیمها . آغاز : این مختصریست در معرفت اقالیم سبعه و این را « تحفة الملوك » نام نهاده‌اند و این بر چهار مقاله است . نام نگارنده در فهرست نیامده است [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۱۹] .

تحفة المنجمين

دردو مقاله: ۱ـ درطالع‌تخمین ۲ـ طالع تحقیق ، مقالهٔ یکم در دوازده فصل و درپایان جدولهای نجومی، که پیرامون ۹۶۹ نگاشته شده است. آغاز: سبحانك لاعلم لنا الاما علمتنا . . مارا برهان زمان وآگاهی ده . . . درخشنده‌تر ستاره‌وفرخنده‌تر سیاره‌که ازافق‌مقابل‌اهل‌فضل .

2323ـ ملك ۶۲۶۷/۳ : شکسته نستعلیق محمد فرزندمحمد شریف‌مدعوبه سعید، نزدیك ۱۲۲۸ ـ ۱۲۲۹ (۱۴۹پ ـ ۲۰۵ر) [رؤیت]

تحفة المنجمين = تحفهٔ خانی

از ملا جلال الدین محمد فرزند عبدالله یزدی مشهوربجلال بنام‌خان‌بن خان = ۴۴۸۱ الحسینی. درسه وصیت و پنج مقاله . در ذریعه آمده: نگارنده‌گویا فرزند ملاعبدالله شاهابادی بنام درگذشتهٔ ۹۸۱ باشد .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۷۲ .

2324ـ قاهره، دارالکتب ۱ نجوم طلعت: نوشتهٔ ۱۰۳۱ ، آغازالهی بحمدكابتدی وبثنائك انتهی ، ۱۸۳گ ۲۷س [مخطوطات ۱ : ۶۷] .

2325ـ شیراز، ملی پارس ۳۱ : نستعلیق ۱۴ رجب ۱۰۵۱ ، [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۶] .

2326ـ رضوی ۲۶ ریاضی : نستعلیق ۱۰۵۶، آغاز برابر نسخهٔ دارالکتب ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ۱۳۵گ ۲۰س [ف . رضوی ۳ : ۳۰۷] .

2327 ـ مجلس ۲۱۲۹ : تحریری یکشنبهٔ ۳ محرم ۱۲۱۶، آغاز برابر دارالکتب ۴۷۸ ص ۱۸س [ف. مجلس ۶ : ۱۰۷] .

2328ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۱۳/۴ : باتاریخ ۱۲۲۴ در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۶] .

2329 ـ الهیات ۱/۱۵ د : نسخ ۲۹ شوال ۱۲۷۴ (۱پ ـ ۱۷۲پ)، زدین، برای ابوالحسن سرکشیك نوشته شده ، نگارنده در فهرست جمال‌الدین محمدیزدی و درسه وصیت و پنج مقاله یاد شده . آغاز : الهی بحمدك ابتدائی وثنائك انتهائی... ابتدای کلام باانظام بنام صانعی [ف. الهیات ۱:۲۱۵ و ۲:۱۵۳].

2330 ـ الهیات ۱۱۰ج : بخشهایی پراکنده از آنست بتاریخ ۱۳۲۷ در خراسان [ف. الهیات ۱ : ۱۵۶] .

تحفة النجم

از ابوسعید فرزندرضا، که‌درشیرازمیزیسته وچندی دراکبرآباد هند بوده ، و درآنجا این مثنوی را درپنج باب و دوهزار و دویست بیت دراحکام نجوم سروده و در ۱۰۱۵ (نسخهٔ کامل شده) بانجام رسیده است : باب اول در بیان حال مزاج ـ در دویم‌باب هست استخراج ... اختیارات دادن زپنجم باب ـ « تحفة النجم » نام این درياب. آغاز: ابتدا میکنم بنام خداـ واحد لم یزل زچون وچرا .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۴۰ .

2331ـ ملك ۳۴۵۱/۳ : نستعلیق ، با تاریخ ۱۱۵۶ در دفتر (۴۶ پ ـ ۸۶ پ) [رؤیت] .

تحفهٔ نظامیه = شرح سی فصل

از عبدالقادر فرزند حسن رویانی‌لاهیجی شاگرد ملاعلی قوشچی، از سدهٔ نهم . و بجای گزارشی است بر «سی فصل» خواجه درمعرفت تقویم ، در چهل فصل ، بنام سلطان یحیی کیا پادشاه طبرستان نگاشته است . نام کتاب و نگارنده و شاه و فهرست چهل فصل در دیباچه آمده است و در آن از «تحفهٔ شاهیه» خود یاد کرده و این جز «مختصر درمعرفت تقویم» از اوست. آغاز: حمد بیعد وشکر بیحد مرخالق احد را که بی‌معاون و مدد انسان . . . و بعد چنین گوید . . . عبدالمادر . . .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۷۸ ـ گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۴۰ ـ ف . دانشگاه ۴ : ۸۹۵ ـ استوری ۲ : ۷۸ .

2332ـ دانشگاه ۳۶۸۷/۵: نستعلیق ۱۰۷۷ (ص۱۵۳ـ۱۴۶) آغاز: تیمنا بذکره (سپس بمانند نمونه) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۵] .

2333 ـ دانشگاه ۲۰۹۷/۱ : نسخ ذیحجهٔ ۱۱۱۷ (۳پ ـ ۳۳ پ) ۱۵س [ف . دانشگاه ۸ : ۷۲۴] .

2334ـ ملك ۶۳۲۶/۱۰ : نسخ سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونه ، شکلها نانویس مانده [رؤیت] .

2335ـ مجلس۲۴۲۱/۵ فهرست‌نشده سدهٔ ۱۲ ـ ۱۳ (ص ۱۳۰ ـ ۱۹۷) درفهرست بعنوان «شرح سی فصل» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۷] .

2336ـ **نجف**، میرزا محمد علی اردوبادی: نوشتهٔ سیدعلی فرزند محمدرفیع حسینی در **۱۲۱۶** [ذریعه ۳ : ۴۷۸] .

2337ـ **مجلس** ۱/۲۴۳۵ فهرست نشده نوشتهٔ **۱۲۳۵** (ص۱۶–۳۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲] .

2338ـ **دانشگاه** ۱/۲۰۹۳ : نستعلیق شوال **۱۲۱۹** (۱پ–۲۹پ) ۱۴س، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۷۱۸] .

2339ـ **مجلس** ۶/۲۴۱۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۶۳** (ص ۹۴ ـ ۱۰۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۳] .

2340ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۷۸] .

تحویل سالهای موالید

گزیده و ترجمه‌ایست از نوشته‌های ابومعشر بلخی (بنگرید : احکام موالید: ۲۱۳) در هفده باب همراه باجدولهای نجومی. **آغاز :** باب الاول. در تقدیم چیزی که واجب میباشد تقدیم آن ازامر تحویل سالهای موالید. بدان بدرستی که از برای معرفت استدلال باشخاص علویه .

2341ـ **ملك** ۴/۳۲۴۰ : نسخ محمد رضا فرزند میرزا کوچك نجف آبادی اصفهانی در **۱۲۶۵** (۱۰۴ر ـ ۱۴۳ر) [رؤیت] .

ترجمهٔ احکام تحویل سنی الموالید

از ابو سعید احمد فرزند محمد فرزند عبدالجلیل سجزی (سنجری) دیلمی زنده در ۳۵۱–۳۸۰، در «هدیة العارفین ۱ : ۸۰» مرگ او را نادرست ۴۷۷ یاد کرده است، واز اوست احکام الاسعار ، برهان الکفایه، جامع شاهی . «برهان الکفایة» اوگزیدهٔ تحویل سنی الموالید ابومعشر است باافزودگیها (کشف الظنون).

بنگرید: کشف الظنون ۱ : ۲۴۰ ـ هدیة العارفین ۱ : ۸۰ ، ۲۵۱ ـ گاهنامه ۱۳۰۷ : ۱۱۷ ـ تاریخ ریاضی دکتر مصاحب : ۲۷۳ چهار مقالهٔ عروضی، حواشی قزوینی : ۱۹۹–۲۰۱ .

2342ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۰۸۷۹ سدهٔ **۷ ـ ۸**، درفهرست بعنوان «ترجمهٔ احکام تحویل سنی الموالید» از احمد سجزی آمده [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

ترجمهٔ احکام موالید = احکام . . .

ترجمهٔ الاختصاص

متن از شیخ مفید، محمد فرزند محمد در گذشتهٔ ۴۱۳ ، که خود گرفته شده از کتاب «الاختصاص» ابوعلی که بروزگار صدوق (م۳۸۱) میزیسته است، مفید آنرا در «العیون والمحاسن» خود گنجانیده. این بخش دراحکام و ستاره‌شناسی است . و مترجم ناشناخته و از شاگردان محمد باقر مجلسی (م۱۰۳۰) است. **آغاز :** بدانکه هرگاه مقارنهٔ زهره با مریخ دریك برج اتفاق افتد .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۵۸ .

2343ـ **مجلس** ۹/۵ خویی : باتاریخ **۱۱۲۶** دردفتر (ص ۱۸۴-۱۸۶) [ف. مجلس ۷ : ۴۴] .

ترجمهٔ اربع مقالات بطلمیوس

دربخش ریاضی ص ۱۴۶ گذشت .

ترجمهٔ اساس الاحکام النجومیة

متن از ابو سعد فرزند منصور فرزند علی بندار دامغانی، ترجمه برای محمد ولی میرزا قاجار ، در هفت مقاله و سی باب . **آغاز :** جواهر حمد و ستایش بیرون از اندازهٔ وهم و قیاس سزاوار نثار بارگاه حکیمی است .

2344ـ **ملك** ۳۳۳۱ : نسخ سدۀ **۱۳**، ۲۲۸گ ۱۸س [ف. ملك : ۱۲۷] .

ترجمۀ اسرار النجوم

متن آن را که در صد بند است نادرست ازارسطو پنداشته‌اند که برای اسکندر ساخته ، و چند تحریر ازآن در دست هست که « مقالة فی احکام النجوم» خوانده شده ، و «صد باب اسکندری » نیز خوانده میشود ، ترجمه از نگارندۀ «مفاتیح الموالید» و « ترجمۀ شصت باب» و جز آنها : محمد اکبر فرزند نصرالله میرزا فرزند شاهرخ شاه فرزند رضا قلی میرزا فرزند نادرشاه‌افشار، بنام اردشیرمیرزای قاجار نگارنده در این کتاب تاریخ تولد خودرا صفر ۱۱۹۸ودیدن‌ستارۀ گیسودرازرا بسال۱۲۲۲یاد کرده است . **آغاز :** سپاس و منت وجودی را که واجب الوجود است . . . اما بعد ، چنین گوید محمد اکبر . . .

بنگرید : ف. مشار : ۹۵ ـ ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۴، ۹۵۵ و ۶ : ۲۱۶۰.

2345 ـ **دانشگاه** ۳۳۸۶/۱ : نسخ تصحیح شدۀ خود نگارنده ، با حاشیه‌هایی از همو، و درآن تاریخ تولد خود را صفر۱۱۹۸ (ص۱۱۳) یاد کرده است (ص۱ـ۲۰۳) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۴] .

2346ـ **دهخدا** ۲۸۹ : نستعلیق علی اکبر سمنانی، در**۱۲۵۴** [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۰].

2347ـ **دانشگاه** ۱۱۸۵ : نستعلیق هاشم موسوی هروی، یکشنبۀ غرۀ صفر **۱۲۶۹** برای شاهزاده محمد رضا میرزا [ف . دانشگاه ۶ : ۲۱۶۰] .

ترجمۀ اسرار النجوم

متن ازابومعشر بلخی درگذشتۀ ۲۸رمضان ۲۷۲. ترجمه از ناشناس. **آغاز:** حمدله ... امابعد این چندکلمه‌ییست از«اسرار» ابی‌معشر بلخی‌دراحکام نجوم، بدانکه هبوط بودن‌کوکب است محبوس .

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۸۴ ـ هدیة العارفین ۱ : ۲۵۱ .

2348 ـ **الهیات** ۱۹/۱ د : نستعلیق سدۀ **۱۳**، (۱پ ـ ۳۱ر و ۱۱۲پ ـ ۱۲۴ر) آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱ : ۲۱۶ و ۲ : ۱۴۸] .

2349ـ**سپهسالار**۸۲۴۶/۳: نستعلیق تاریخ یاد نشده، [ف. سپسالار ۳ : ۳۹۸] .

ترجمۀ البارع فی‌احکام النجوم

متن از ابوالحسن‌علی فرزند ابی‌الرجال شیبانی‌قیروانی،درهشت جزء، ترجمه‌ازفرهنگ فرزند وصال شیرازی (۱۲۴۲ـ۱۳۰۹) ومیرزا محمد امین فرزند محمد رضا موسوی خراسانی بدستور فرمانروای فارس. دو جزء این کتاب را فرهنگ بفارسی در آورده بود که درگذشت و آنچه مانده بود را میرزا محمد امین بفارسی برگردانیده است .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱:۲۱۷ ـ ذریعه ۹: ۸۲۹ ـ المآثر والآثار: ۲۰۶ـ آثارالعجم ۳۵۴ ـ فارسنامه ۲ : ۱۵۰ .

2350ـ**تهران، اصغرمهدوی**۱۶۰: نستعلیق اورنگ فرزند فرهنگ فرزند وصال شیرازی، در **۱۳۰۵** [نسخه‌ها ۲ : ۶۷] .

ترجمۀ تقویم پیغمبر

ناشناخته. **آغاز:** این ترجمۀ تقویم است که حضرت سید کائنات. . . محمد . . . وضع کرده است... روز اول از هلال . . . در آن روز آدم را خلق کرده است .

2351 ـ دانشگاه ۱۹۹۷/۳ : نستعلیق رضا علی ج ۱/ **۱۰۸۳**، (۲۷ر ـ۲۹پ). [ف. دانشگاه ۸ : ۶۰۵] .

ترجمهٔ تقویم المحسنین = تقویم ...

ترجمهٔ ثمرهٔ بطلمیوس = شرح ثمره

ترجمهٔ حدیث معلی بن خنیس

گویا از فیض کاشانی محمد فرزند مرتضی (۱۰۰۷ـ۱۰۹۱) این خبر دربارهٔ نام سی روزماه پارسی است، وخواص این روزها و وقایعی که در آنها رخ داده است. متن عربی آن در «السماء و العالم بحار» مجلسی چاپ شده، معلی بردهٔ حضرت صادق بوده، واینگونه تقویم ریشهٔ زردشتی دارد. **آغاز**: ستایش و سپاس بیقیاس خداوند زمین و آسمان را ... چنین روایت کرده معلی ...

بنگرید: ذریعه ۹:۸۵۳ ـ فوایدالرضویة ۶۳۲ـ هدیة الاحباب : ۲۳۳ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۷۹۹ ـ آتشکدهٔ آذر : ۲۴۵ ـ تذکرهٔ حسینی : ۳۲۲ .

2352 ـ دانشگاه ۳۱۴/۱ : نستعلیق میان سالهای **۱۰۶۱ ـ ۱۰۷۶** (۱پ ـ۱۵ ر) [ف . دانشگاه ۴ : ۸۵۵] .

ترجمهٔ شصت باب

متن منسوب به ارسطو که گویا برای اسکندرنگاشته، ترجمه ازمحمد اکبرکه تاریخ تولد خودرا در «ترجمهٔ اسرارالنجوم: ۲۵۷» صفر ۱۱۹۸ یادکرده است. بندهایی ازمتن را درشصت باب آورده وسپس بفارسی برگردانیده و درپایان یك خاتمه آورده، و بنام مظفر علی میرزا قاجار ساخته است. **آغاز** : حمدله ... اما بعد، چنین گوید ... محمد اکبر بن نصرالله بن... که حسب الخاطر فرزند اغرمظفر علی میرزا کتاب «شصت باب» . . .

2353 ـ دانشگاه ۳۳۸۶/۲ : نسخ تصحیح شدهٔ خود نگارنده، ازسدهٔ **۱۳** (ص ۱۰۵ ـ ۲۲۸) باحاشیه‌هایی ازخود او، همراه «ترجمهٔ اسرارالنجوم» او [ف دانشگاه ۱۱: ۲۳۸۴] .

ترجمهٔ صور الدرج

منسوب به تنکلوشاه بابلی. آقای تقی‌زاده درگاه شماری مینویسد : درهنگام ترجمهٔ کتاب توکروس **Teucros** از پهلوی بعربی که به کتاب «الوجوه و الحدود» معروف شده نام نگارنده که مردیست یونانی به‌تنکلوش، تینکلوش طینقروش برگشته است، و این تنکلو شاه بابلی یقیناً همان توکروس یونانی است. این ترجمه شایدازهمان «الوجوه‌والحدود» توکروس‌یونانی باشد. متن عربی این‌کتاب در فهرست خدیوی بخش ستاره شناسی و ریاضی ، شناسانده شده و بگفتهٔ آقای تقی‌زاده نسخه‌ای ازآن درلیدن و نسخه‌ای دیگر درلنین‌گراد و سوم در یکی از کتابخانه‌های شخصی تهران هست. واین نام‌را دارد: **صورالدرج** و الحکم علیها لتنکلو شاه البابلی القوفانی بترجمة ابن وحشیة . چند ترجمهٔ فارسی از این کتاب در دست هست که کهنه‌ترین آنها نسخهٔ ۲۵۲ خویی‌مجلس است که گمان میرود از سدهٔ پنجم یا ششم باشد . در انتساب ترجمهٔ عربی «صورالدرج» به‌توکروس یونانی و تنکلو شاه بابلی سخن است ، چه برسد به برابری ترجمهٔ فارسی موجود با «صورالدرج» که خود مورد تأیید قرار نگرفته است (عبدالحسین حائری). در « عیوان الانباء ۲ : ۳۰ » برای فخر رازی «کتاب تنکلوشاه» « یاد شده **آغاز** : حمدله . والصلاة و السلام علی رسوله محمد و آله الطاهرین ، بر رأی ارباب خرد پوشیده نماند که فرمان پادشاه

مشرق و مغرب خلدالله سلطانه رسید بکمترین بندگان تاکتاب تنکلوشای بابلی را مطالعه کند تاهرسخنی که دراین‌کتاب برمز نبشت‌گشاده .

بنگرید: گاه‌شماری: ۳۱۷ - سبك‌شناسی ۱: ۱۸-ف مجلس ۹: ۴۱۲، ۹۵۵ عیون الانباء ۲: ۳۰

2324ـ **مجلس** ۲۵۲ خویی: نسخ **۱۰۹۲** آغاز برابر نمونه، ۲۰۰ ص ۱۵ س [ف . مجلس ۷ : ۴۱۲] .

2355ـ **مجلس** ۱/۱۸۹۲: تاریخ یاد نشده، با تاریخ **۱۰۷۳** در دفتر (ص ۱۵۸ - ۲۱۵) آغاز برابر نمونه ولی‌کوتاهتر ازنسخه مجلس ۲۵۲ است . [ف . مجلس ۹ :۵۶۵].

2356ـ **دانشگاه** ۲۱۹۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «رسالهٔ تنکلوشا» آمده ، در سه فصل : ۱ ـ در اثبات طلسمات ۲ـ در کیفیت استعمال طلسم ۳ ـ در پدیدکردن و مستور داشتن قدما مراین علم را سپس صورتها و خاصیتهای هردرجه ازدرجات البروج در دوازده برج [دانشگاه ۹ :۸۷۶].

ترجمهٔ صور الکواکب

متن از عبدالرحمان صوفی رازی (۲۹۱ ۳۷۴ یا ۳۷۶) (بنگرید : اسطرلاب) ترجمه از حسن فرزند سعد قاینی ، برای ابوالفتح منوچهرخان ، به سال ۱۰۴۱ ساخته است . **آغاز:** سپاس وستایش ازعدد و حساب افزون لایق و سزاوار مبدعی است‌که پردهٔخفا ونیستی درچهرهٔ مبدعات .

بنگرید: کشف الظنون ۲ :۱۰۸۴ـ ۱ـ هدیة العارفین ۱ : ۵۱۴ .

2357ـ **فهرست** بلوشه ۷۷۳ : نوشتهٔ **۱۰۴۱**، [ف. سپهسالار ۵ : ۲۹۲].

2358 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۹ م میقات فارسی: نسخ عبدالله فرزند محمد شریف عبدالرب سمنانی، در ۱٤۲۷/**۱۰۴۳**، ۱۳۶ گ ۲۷س آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۸۷ و ف. الوصفی : ۱۰۸] .

2359 ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی : نسخ علی فرزند فتاح حسینی الهوت فهات (؟) **۱۰۷۵**، باتصاویر نجومی، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ : ۱۶] .

ترجمهٔ صور الکواکب

متن ازعبدالرحمان صوفی (۲۹۱-۳۷۴ یا ۳۷۶) (بنگرید: اسطرلاب) ترجمه ازلطف الله مهندس فرزند استاد احمد معمار لاهوری ، ازخاندان معماران سبك مغولی هند که «سحر حلال» خود را بسال ۱۰۷۰ نگاشته است (بنگرید : رسالهٔ احمد معمار :۱۷۵)

2360ـ **برلین** (۳) ۳۳۳ : تاریخ یاد نشده [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۳] ۷۹ گ ۲۴ س . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۸۶هست [فیلمها ۱ : ۵۰] .

ترجمهٔ صور الکواکب

متن‌ازابوالحسین‌عبدالرحمان صوفی‌رازی (دیده‌شود:اسطرلاب)که آنرا « صورالسمائیه » نیز می‌خوانند . ترجمه از خواجه نصیرالدین طوسی درگذشتهٔ ۶۷۲ (دیده شود: بیست باب) که در دوشنبهٔ ۲۵ ذیقعدهٔ ۶۴۷ بانجام رسیده **آغاز:** الحمدلله حمد الشاکرین... این‌کتاب صور کواکب است که با لتماس بعضی دوستان ازتازی بپارسی کرده میشود .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۱۴ ـ نسخه‌ها ۱: ۲۰۵ ـ ف . سپهسالار ۵ : ۲۹۲ .

2361ـ **استانبول** ایاصوفیه ۲۵۹۵: بخامهٔ خود مترجم، خواجه نصیر طوسی ، دو- شنبهٔ ۲۵ ذیقعدهٔ **۶۴۷**، باامضای الغ بیك فرزند

شاهرخ وتملك سلطان احمد جلایر، با۶۹شکل زیبا، ۱۳۴گ، خصوصیات این نسخهٔ نفیس را عباس اقبال یادداشت کرده و در [نسخه‌ها ۱ : ۲۰۵] بچاپ رسیده است.

2362ـ **رضوی۲۳** ریاضی : نستعلیق **۱۰۶۳** ، بدو واسطه از نسخهٔ خط نگارنده گرفته شده است، ۱۳۴گ ۲۳س [ف . رضوی ۳ : ۳۰۶] .

2363ـ **مجلس**۱۹۶: نستعلیق **۱۰۸۶** با۸۴ شکل و جدول، ۲۱۳گ ۱۷س. **آغاز:** ...این کتاب صورالکواکب است که بهالتماس بعضی دوستان ازتازی بپارسی کرده میشود، به توفیق‌الله. در فهرست ازنگارنده نامبرده نشده است [ف. مجلس ۲ : ۱۰۷] .

2364ـ **ملك** ۳۳۵۹: شکسته نستعلیق هاشم منجم، آدینهٔ ۲۰ع۲/**۱۲۷۹** درمشهد ، آغاز برابر نمونه، ۱۳۴گ۲۱س [رؤیت] .

ترجمهٔ صورالکواکب

متن ازعبدالرحمان صوفی رازی (۲۹۱ - ۳۷۴ یا ۳۷۶) (بنگرید: اسطرلاب) که برای عضدالدوله نگاشته بود، و بنامهای: الکواکب الثابته ، الکواکب والصور ، صورالبروج ، الکواکب یاد شده است . ترجمه ناشناخته .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۰۸۴ - هدیة العارفین ۱ : ۵۱۴ - فهرست ابن ندیم ۳۹۵ -گاهنامه۱۳۰۷: ۱۱۹ - استوری۲ :۴۲.

2365ـ **پاریس** S.P.۱۵۵۱ (بلوشه ۷۷۳) : نسخ و نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ۴۶گ ۱۰س، گزیده‌ایست ازآن . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۰]

ترجمهٔ رسالهٔ فتحیه

متن ازملاعلی‌قوشچی(بنگرید: حساب :۱۶۳) در هیئت، ترجمه از معین‌الدین حسینی .

2366ـ **مدینه**، شیخ‌الاسلام‌عارف حکمة ۱۵ : ۳۸گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۱] ومتن عربی آن نیز درهمان کتابخانه بهش۵۶ع هست .

ترجمهٔ مجمل الاصول = اربع مقالات

متن ازکوشیار فرزند لبان باشهری ستاره شناس گیلی، درگذشتهٔ نزدیك ۳۵۰. در چهار مقاله که درذریعه بعنوان « اربع مقالات » یاد شده : ۱ـ مدخل اصول این صناعت ۲ـ احکام عام ۳ـ احکام موالید وتحاویل ۴ـ اختیارات هریك مقاله در چند باب . ترجمه ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۰۷ و ۱۱ : ۷۱- تاریخ بغداد ، خطیب ۱۲ : ۴۹۲ - هدیة العارفین ۱ : ۳۵۰ - کشف الظنون ۲ :۱۶۰۴- استوری ۲ : ۴۲ .

2367 ـ **نجف** ، سید ابوالقاسم ریاضی موسوی : نوشتهٔ احمد فرزند محمد، ۲۱ع۱/ **۷۲۵**، بقیهٔ نسب نویسنده را پاك کرده‌اند، در ذریعه بعنوان « اربع مقالات » یاد شده آغاز افتاده، مقالت ۲ـ دراحکام سنی العالم در ۱۲ باب ، ۳ـ احکام موالید و تحاویل ۲۱ باب ، ۴ـ اختیارات در ۳ باب [ذریعه ۱ : ۴۰۷] .

2368ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۴۲۸ : نسخ، ۱ع۱/**۷۹۲**، ربعی [نسخه‌ها ۵ : ۵۷] .

2369ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۴۸۹/۲ : نستعلیق محمد اسحاق سدهٔ **۱۰** درهند [نسخه‌ها ۵ : ۷۱] .

2370 ـ **دانشگاه** ۴۴۹۲ : نسخ عمادالدین‌محمود فرزند محمد حسین حسنی حسینی نسابه، در۵/۳/**۱۰۵۶** یا **۱۱۵۶** . در چهار

مقاله، مقالهٔ یکم ۲۲ باب و دوم ۱۲ باب وسوم ۲۰ باب وچهارم ۳ باب و برخی بابها درچند فصل **آغاز:** الحمدلله کفی منته و افضاله ، و الصلاة علی... وبعد، چنین گویدابوالحسن کوشیار. . گردآورندهٔ این کتاب مجمل اصول است اندر علم احکام نجوم، ۹۸گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۸] .

2371 ــ **مجلس** ۲۱۵۳ : تحریری متوسط حسین‌فرزند محمدعلی تبریزی، در۱۵ ع۱/**۱۰۵۹** درشهر اصفهان، شکلها در متن و هامش شنگرف ، درفهرست آمده: از سبك آن پیداست که مترجم منتهی درسدهٔ هشتم میزیسته است ، شمارهٔ بخشها در فهرست یاد نشده ، **آغاز:** الحمدلله کما هواهله و الصلاة والسلام ۷۸ص۲۱ ــ ۲۳س [ف. مجلس ۶ : ۱۲۰] .

2372 ــ **الهیات** ۱/۴۲۸ د : نسخ **۱۲۲۲** (۱ر ــ ۴۶ر) ، آغاز اندکی افتاده ، ترجمه‌ایست درچهار مقاله، ودرآن ازدوکتاب دیگر او : زیج جامع و بالغ یاد شده است . **آغاز:**... مقالهٔ اول درمدخل نجوم براحوال کلی آن، مقالهٔ دوم در احکام سنی العالم [ف . الهیات ۱ : ۲۹۸] .

ترجمهٔ المدخل الکبیر الی علم احکام النجوم

متن از ابومعشر بلخی ، در گذشتهٔ ۲۷۲ (دیده شود: احکام اتصالات ، احکام موالید) برای ابوجعفر احمد فرزند محمد مولا امیر ــ المؤمنین ساخته است . ترجمه وگزارش ازعلی محمد فرزند محمد صالح نیشابوری ، برای محمد ولی‌میرزای قاجار درغرۀج۱/ بدان‌آغاز ودر۱۹رمضان همانسال ۱۲۳۱ بانجام رسانیده است. درهشت مقاله و هر مقاله در چند فصل . مقالهٔ یکم در شش فصل، **آغاز :** ستایش و ثنا مخصوص خداوندیست که آفریده است آسمانها را باآنچه درآنهاست ازامور عجیبه.

بنگرید : کشف‌الظنون۲ : ۱۶۴۳ـ هدیة العارفین۱ : ۲۵۱ .

2373ــ **مجلس** ۵۲۴۷ : نستعلیق به نگارنده، ۱۹ رمضان۱۲۳۱، آغازبرابرنمونه ۲۲۵گ ۱۶س [رؤیت] .

2374ــ **فرهاد معتمد** ۲۱۲: نستعلیق یکشنبهٔ ۱۸ ذیحجهٔ **۱۲۳۱** در مدرسهٔ نوابیهٔ مشهد، در هشت مقاله و آغاز برابر نمونه، در فهرست از مترجم یاد نشده و آمده : استوری (۲ : ۳۹ و Xli) از این ترجمه یاد نکرده است [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۳] .

ترجمهٔ المدخل الکبیر الی علم احکام النجوم

متن از ابومعشر بلخی، درگذشتهٔ ۲۷۲. ترجمه از ناشناس .

2375ــ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۹۶۴: نوشتهٔ**۶۸۵**درفهرست‌تنها: المدخل ابومعشر بلخی یادشده بدون نشانی بیشتر [نسخه‌ها۴: ۶۵۶].

ترجمهٔ المدخل = شصت باب

ترجمهٔ مسائل قصرانی

متن عربی ازابویوسف یعقوب فرزند علی قصرانی رازی زنده در سدهٔ سوم ، در دوازده باب (چلبی ۲ : ۱۶۶۹) در ستاره شناسی ، ترجمه از سید داود فرزند میرزا مهدی فرزند هدایةالله حسینی اصفهانی خراسانی (۱۱۹۰ ــ ۱۲۴۰) . **آغاز :** ستایش برای خدا صاحب خصلتهای نیکو و قوهٔ غالب و دلیلهای روشن، حمد میکنم.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعة ، کرام : ۵۱۳ – گفتار ستوده درگاهنامه ۱۳۱۰ : ۸۵ ۱۳۱۱ : ۱۸۳ – کشف الظنون ۲ : ۱۶۶۹ .

2376 – **سپهسالار** ۶۵۲ : نستعلیق محمد کاظم فرزند ملاصادق رازی فراشخانه‌یی در ۱۷ ذیحجهٔ سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست آمده: مترجم ناشناس، ۱۴۱ ۲گ ۲۱ س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۲۶] .

2377 – **الهیات** ۱۹/۲ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳۲پ – ۱۱۲ر) انجام افتاده ، و در فهرست مترجم (داود) نامی یاد شده است . [ف. الهیات ۱ : ۲۱۶] .

2378 – **اهواز،** سید محمد جزائری: تاریخ یادنشده، مترجم درپایان نسخه‌شناسانده شده است [یادداشتهای برادرم ، منزوی] .

ترجمهٔ المسائل قصرانی

متن از ابو یوسف فرزند علی قصرانی ، ترجمه ناشناخته .

2379- **بغداد،** معهدالدراسات‌الاسلامیة ۱۱: نستعلیق محمدعلی حسینی تفرشی، ۱۲۴۴، [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۶] .

ترجمهٔ موالید و تحاویل سنی

الموالید = احکام الموالید . . .

ترجمهٔ نقشهٔ بزرگ

ازعلی بخش قاجار فرزند اسکندر فرزند عباس میرزا ولیعهد . گفتاریست در گزارش دو دائرهٔ مسطحه‌ازنقشهٔ طرفین‌کرهٔ زمین ومباحثی در بارهٔ اوضاع جغرافیائی و سیر ستارگان و پاره‌ای ازاصطلاحات علم‌هیئت. **آغاز:** مقصوداز ترسیم این دوائرکه عبارت ازنقشهٔ طرفین‌کره باشد، نمودن محل‌ظاهر ومرئی‌ثوابت‌درآسمان.

2380– **تهران، ملی** ۴۱۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۱۶گ ۱۰س [ف. ملی ۱: ۳۹۹] .

ترجمه و شرح ثمرهٔ بطلمیوس = شرح . . .

ترجمهٔ هیئت = هیئت

تسخیرات کواکب

از محمد فرزند سراج الدین سکاکی (دیباچه). درتسخیرکواکب واجنه وعلوم غریبه است. **آغاز:** شکر وسپاس وستایش مرخدایرا که آفریدگار طبایع .

2381– **ملك** ۶۵۰۰ : نسخ خوش سدهٔ **۱۱**، آغازبرابر نمونه، نام نگارنده دردیباچه آمده، باعنوانهای: تسخیرآفتاب، تسخیرمشتری تسخیر زحل، مریخ، زهره. . . تسخیر هیطاش و جز اینها، ۲۷گ [رؤیت] .

2382 – **ملك** ۶۴۹۹/۲ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، نسخه در تسخیر عطارد افتاده [رؤیت] .

2383– **سپهسالار** ۶۳۱/۴: نستعلیق مسیح نوری ، باتاریخ **۱۲۵۶** دردفتر (۱۱۲ر ۱۲۷پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۷۴ و ۴۳۴] .

تسطیح اسطرلاب = رسالة فی – تسطیح الاسطرلاب

از غیاث‌الدین منصور شیرازی (بنگرید : مفتاح المنجمین‌درهمین‌بخش) گفتاریست در ده فصل و یك خاتمه، **آغاز:** ای حکیمی‌که اشعهٔ آفتاب وجوب وجود توازتقبهٔ عضادهٔ اسطرلاب حکمت تو برصفحهٔ امکان بتابد .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۹۱- الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیة، گورگیس عواد : ۱۶۷ .

2384ـ رضوی ۹۰ ریاضی : نسخ بی‌تاریخ، درفهرست نگارنده دشتکی دانسته‌شده، ۵۷ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۳: ۳۲۸].

تسهیل تعدیل معدل قمر = تعدیل معدل قمر

تسهیل التقاویم

از عبدالکریم منجم.

2385ـ مشهد، فرخ ۴۱ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۸۸].

تسهیل الزیج

از دوست محمد منجم خراسانی، ازروی «زیج محمد شاهی» بسال ۱۲۰۶ درسه مقاله ساخته است. نام‌کتاب و نگارنده و زیج محمد شاهی و تاریخ نگارش در دیباچه آمده است. **آغاز :** شکر و سپاس زیاده از حد و قیاس سزاوار احد لایزالیست‌که سیاحان اقالیم.

2386ـ الهیات ۱/۵۴۹ د: نستعلیق ۲۷ رمضان **۱۲۰۶** در کرمانشاه (۱پ-۳۱ر) آغاز برابر نمونه، سپس «تقویم» گویا از همو [ف. الهیات ۱ : ۳۲۳].

2387ـ الهیات ۲۱۹ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۳۰** درهامش نسخه، درفهرست آمده: زیج محمد شاهی درسه مقاله از «دوست منجم خراسانی» ساخته ۱۲۰۶، ۲۲۳ گ ۱۹ - ۲۳س [ف. الهیات ۱ : ۷۳].

تسهیلات زیج عمادی

بامقدمه‌ای و سپس جدولهایی‌که از «زیج الغ بیگ» گرفته شده است.

2388ـ قاهره، دارالکتب ۱۰ میقات فارسی : نوشتهٔ نظام‌الدین احمد در۲۵ رمضان **۱۰۷۳**، ۲۲۲ گ [مخطوطات ۱ : ۹۸].

تسهیل زیج محمد شاهی

زیج محمد شاهی ازسید نعمت‌الله شوشتری است‌که در ۱۱۴۰ ساخته. ناشناخته، بیشترکتاب پس ازدیباچه جدولهایی‌است‌که از «زیج محمد شاهی» آورده شده است. **آغاز :** درمعرفت روش ستارگان ومواضع ایشان درطول و عرض، در معرفت تعدیل الایام.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۰۱ و ۱۲ : ۸۸.

2389ـ سپهسالار ۶۷۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، نسخه ناقص است، ۲۶۲ گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۳۶].

2390 ـ سپهسالار ۶۷۴ : نسخ سدهٔ **۱۳**، ۲۵۲ گ۱۷س [ف. سپهسالار ۳: ۴۳۶].

تسهیل القمر = تعدیل معدل القمر

تشریح العوالم

در نجوم، که بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) نگاشته شده است.

2391ـ اصفهان، فرهنگ ۱۱۴۹۸ : [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۶].

تصحیح جدول ودستورالعمل = دستور العمل و تصحیح جدول

از محمود فرزند محمد فرزند قاضی‌زادهٔ رومی، مشهور بمیرم، درگذشتهٔ ۹۳۱. گزارش «زیج الغ بیگ» است که بدستور ابوالفتح سلطان بایزید فرزند سلطان محمدخان ساخته، و در رجب ۹۰۴ بانجام رسیده است. **آغاز:** تبارك الذی له ملك السموات و الارض و ما‌بینهما ... حکیمی واجب العطیة که به مقتضای تقدیرات باهره

2392ـ حمیدیه ۸۴۸: نسخ خود میرم درهمان تاریخ نگارش، نویسندهٔ سلیمان دری

موقت جامع ابوالفتح سلطان محمد خان . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۸۵] .

2393 ـ **قاهره ، دارالکتب** : ۲۰۱م میقات فارسی : نوشتهٔ درویش احمد **۱۰۸۷** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست « دستور العمل وتصحیح جدول» آمده [مخطوطات ۱ : ۱۴۱].

2394ـ **قاهره ، دارالکتب** ۴۳۴۶ س : نوشتهٔ **۱۰۹۳** ، آغاز برابرنمونه یاد شده درفهرست « تصحیح جدول...» آمده، ۱۵۴گ [مخطوطات ۱ : ۹۸] .

2395 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۱۵۰ ریاضیات تیمور : نسخ بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست « دستور العمل و تصحیح جدول» آمده‌است، ۳۱۸ گ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۱۴۲] .

2396ـ **استانبول جارالله**۳۴۲: فیلم آن دردانشگاه ش۲۳۴۲هست [فیلمها۱ :۸۵].

2397ـ **حمیدیه** ۸۴۹ : فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۴۶ هست [فیلمها ۱ : ۸۵].

تصحیح زیج الغ بیگ = مفتاح المنجمین

تطبیق سالهای یزدگردی بسالهای هجری

ازمولانا بطلمیوس‌الزمانی محمد باقر مد ظله‌العالی .

2398ـ **تهران ، ادبیات** ۱۵۹/۱۸ حکمت: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱** (۲۴۰پ ـ ۲۴۲ر) زرین، درصفحهٔ عنوان آمده: مجموعه بخط آخند صدرارحمه‌الله است [ف. ادبیات ۲ : ۴۵] .

تطبیقیه = رساله . . .

از میرزا عبدالغفار منجم باشی (۱۲۵۹ - ۱۳۲۶)(دیده‌شود: آسمان: ۲۰۳) پس‌ازدیباچه وذکرمطالب کلی جدولهاییست درتطبیق‌سالهای هجری به‌میلادی و سپس تا دو هزار سال پیش ازمیلاد این گفتار درتهران۱۳۲۱ بچاپ‌**سنگ** رسیده است. **آغاز** : حمدله. والصلاة والسلام علی... و بعد ، چنین گوید حقیر عبدالغفار که چون دیدم غالب مترجمین .

بنگرید : مشار : ۴۲۸ .

تعدد عوالم

متن ازفن‌تنل فرانسوی، ترجمه ازعلیقلی فرزندمحمدباقر کاشانی. نگارش درسدهٔ نوزدهم میلادی و ترجمه در ۱۲۸۸ انجام گرفته . گفتاریست در ستاره شناسی و بشیوهٔ پرسش و پاسخ میان حکیم و میزبان و مهمترین مسائل این دانش را در سدهٔ ۱۹ مورد گفتگو قرار داده است. **آغاز** : نظر باینکه نجوم علمیست که ازآن بایست عوام وخواص استحضارکامل.

2399ـ **تهران، ملی**۳۰۳ف: نستعلیق ۱۳ع۱۴/**۱۲۸۸**، ۱۱۹گ ۹س [ف. ملی ۱ : ۲۹۶] .

تعدیل معدل قمر = تسهیل تعدیل

ازعماد فرزند جمال بخاری، که بروزگار الغ‌بیگ بدان‌آغازو بروزگار ابوسعیدگورکانی درسمرقند بانجام رسانده است، ودرآن اززیج الغ بیك وتحریرطوسی وثمره وشجرهٔ بطلمیوس نقل‌میکند. **آغاز**: حمدله. امابعد، چنین‌گوید اضعف عباد... عمادبن‌جمال‌البخاری، که چون افلاطون زمان... الغ بیك سلطان .

2400ـ **دانشگاه**۲۶۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، با یادداشت ۱۰۸۳، دیباچه‌ایست در پنج

صفحه ونیم و سپس جدولها، آغاز برابر نمونه ۵۶گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۶۳] .

2400 ـ **سپهسالار ۶۸۶/۳** : نسخ عطاالله فرزند محمد زکی منجم سپاهانی ، در ۲۹صفر **۱۱۷۶** (گ۸۷ ـ ۱۵۳) سه صفحه دیباچه وسپس جدولهاییست ، آغازبرابر نمونه [ف، سپهسالار ۳ : ۴۴۸] .

2402ـ **قاهره**، دارالکتب۱۰۲ زکیه: بی‌تاریخ در فهرست آمده : طریقۀ استخراج تعدیل معدل قمر (مؤدب عمادی) بنابر آنچه در نسخه آمده است. سپس تعدیلهایی است از غیاث الدین جمشید [ف. مخطوطات ۲:۱۳].

تعدیل معدل القمر = تسهیل . . . ناشناخته .

2403 ـ **سپهسالار ۶۲۲** : نسخ سدۀ **۱۰** ، گویا در سدۀ نهم در سمرقند نگاشته‌شده باشد ، جز چهار صفحۀ آغاز همه جدولهای زیجی است ، **آغاز** : طریقۀ استخراج تعدیل معدل قمر ازاین جدول در ساعتی معین آنست که (پس از دو صفحه) مثالش در نصف النهار اول محرم سنۀ احدی و سبعین و ثمانمایه [ف. سپهسالار ۳ : ۴۴۸] .

تعریف ستارۀ زهره = زهره و حرکت آن

تعلق روزها به کواکب

درهشت فصل (ساعت نامه) **آغاز** : . . . لاحول ولا قوة الا بالله العظیم . این رساله در دانستن آنکه هرروزبکدام‌کوکب متعلق است، و درهر ساعت نظر بکدام کوکب است، ورنگ و الوان هرکوکب ... و در هرکوکب بحساب سال و ماه و روز وساعت چه مقدار است . . . فصل بدان اسعدك‌الله هرچه زحل‌است اوبآسمان هفتم میتابد .

2404ـ **دانشگاه ۳۳۸۲/۳**: نستعلیق ملا محمد صالح ، نزدیك **۱۰۹۷** (ص ۴۲ ـ ۴۴) [ف. دانشگاه ۱۱:۲۳۸۱]

التفهیم لاوائل صناعة التنجیم

از ابوریحان بیرونی، محمد فرزند احمد (۳۶۲ ـ ۴۴۰) برای ریحانه دختر حسین خوارزمی، بسال ۴۲۰، درمقدمات‌هندسه وهیئت و ستاره شناسی نگاشته است ، از او « تفهیم » دیگری‌بعربی دردست هست ودراینکه‌کدامین‌را نخست‌نگاشته ودیگری‌ترجمه‌است‌گفتگو‌است . دیده‌شود.مقدمۀ چاپ ۱۳۱۷خ ازجلال همائی

بنگرید: ذریعه ۴: ۳۶۲ـ نامۀ دانشوران ۱ : ۴۳ ـ ف . مشار : ۴۳۹ ـ مؤلفین مشار ۵:۲۸۰ ـ پیشگفتار جلال همایی بر چاپ ۱۳۱۷ ـ استوری ۲: ۴۴ ـ پیام نوس ۴ :ش ۹ : ۵۲ .

2405 ـ **مجلس ۲۱۳۲** : نسخ جلی محمد فرزند جورابی، پنجشنبۀ ۶صفر **۵۳۸**، آغاز چهاربرگ افتاده، ۲۴۶گ ۱۵س [ف . مجلس ۶ : ۱۰۸] .

2406ـ **موزۀ بریتانیا Add۷۶۹۶** نسخ‌آغاز رمضان**۶۸۵**، ۱۶۱گ ۲۱س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۶۹۰ هست [فیلمها۱: ۵۷ و راهنمای کتاب ۵ : ۸۶۳] .

2407 ـ **سپهسالار ۶۶۴** : نسخ سدۀ **۱۲**، در پایان جدول‌هایی بعربی دارد، ۱۲۱ گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۸۶] .

2408ـ **دانشگاه۳۷۲۲**: نسخ امامقلی فرزند علی اکبر سیرجانی ، ۴محرم **۱۲۴۷** ، آغاز اندکی افتاده ، ۱۲۱ گ ۲۵ س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۱] .

2409ـ دانشگاه ۳/۳۷۵۲ : نسخ و نستعلیق نزدیك ۱۲۷۰ (ص ۱۱۶ – ۱۵۸) بخشی ازآن‌است [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۸].

2410 ـ مجلس ۲۱۳۱ : تحریری روشن شاهرخ فرزند اسکندر گشتاسب منجم فارسی کرمانی، در۶صفر۱۲۹۳ در شهر بمبئی ازروی نسخهٔ دستور سهرابجی‌که در۶۲۸ یزد۔ جردی نوشته شده بود، ۳۵۸ ص ۱۲س [ف . مجلس ۶ : ۱۰۷] .

2411ـ ملك ۳۲۵۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۱۳۹ گ ۱۹س [ف. ملك : ۱۶۰].

التفهیم درمعرفت استخراج تقویم

از مظهر الدین محمد فرزند بهاء الدین علی قاری، ازسدهٔ دهم ، که زیج صغیر مظهری را در ۹۶۰ نگاشته است . در دیباجه آمده : پس از اتمام « زیج مظهری » آغاز بنگارش «انیس المنجمین» در دوازده جلد کرده و این کتاب یکی‌ازمجلدات دوازده‌گانهٔ آنست‌که به‌ «التفهیم‌در...» نامیدم ، در دوازده فصل و یك خاتمه. **آغاز:** حمدله . والصلاة علی خیرخلقه

2412 ـ مجلس ۲۱۳۳ : تحریری متوسط ۱۱۹۳، درفهرست به‌نقل ازدیباچه‌آمده این یکی از مجلدات دوازده‌گانه است، ۱۲۵ ص ۱۶س [ف. مجلس ۶: ۱۰۹] .

تقسیم کره بسطوح مستوی

از آخوند ملا علی محمد اصفهانی معلم دارالفنون قدیم برای ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ۱۳۱۳) و بدستورعلیقلی میرزا اعتضادالسلطنه. پس ازچهار مقدمه و سه قاعده ، دیگرکتاب را جدولهای نجومی تشکیل داده است. و در آن میگوید : پیش از من تنها ابو سهل کوهی در این‌باره کتابی دارد. **آغاز:** الحمدلله والسلام علی عباده الذین اصطفی . . . اما بعد ، چون میل خاطر اشرف.

2413ـ مجلس ۲۱۳۸ : نسخ خوب نگارنده، در۱۲۷۴ برای فرهاد میرزا معتمد۔ الدوله، آغاز برابر نمونه، ۱۵ص ۱۸س [ف. مجلس ۶ : ۱۱۱] .

2414ـ سپهسالار ۶۹۳ : نسخ پایان سدهٔ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۵۶ گ۲۱س [ف سپهسالار ۳ : ۴۹۰] .

تقویم = رساله در معرفت ...

ازاحمد فرزند محمدمهدی‌شریف سپاهانی خاتون‌آبادی، از سدهٔ دوازدهم زنده‌در۱۱۲۶ ازو دوگفتار در این باره در دست هست : یکی بعربی درده‌فصل (دانشگاه۱/ ۲۵۷۱) که در مشهد خراسان ساخته، و دوم بفارسی ودرهشت فصل ، که از رسالهٔ یکم آنرا گزیده است . **آغاز :** الحمدلله الذی جعل الشمس ضیاء و القمر... و بعد چنین‌گوید . . . احمدبن. . . که این مختصریست مفید در معرفت تقویم و منتخبی است از رسالهٔ ...

بنگرید: مؤلفین مشار ۱ : ۳۸۴ .

2415 ـ حقوق ۲/۶۰د : نستعلیق ۱۱۲۳ (۵۵ ر – ۱۰۴ر) آغاز برابر نمونه، باحاشیهٔ (منه سلمه‌الله) [ف. حقوق :۶۳] .

2416 ـ ادبیات ۱/۷۶ د : نستعلیق محمد مهدی، در ۱۳۰۴ (ص ۲ – ۶۰) آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۱ : ۱۳۴] .

تقویم = رساله در دانستن . . .

از اسحاق فرزند یوسف‌گیلانی پزشك در یك مقدمه و سه باب و یك خاتمه. نام نگارنده در دیباجه آمده است . **آغاز :** حمد بیحد و درود بیعد احدی را میسزد که صفایح صحائف

افلاك ... اما بعد، این رساله‌ایست در دانستن تقویم خالی از تطویل .

2417ـ **دانشگاه** ۲۹۵۰/۷۵ : سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۴۳۲ - ۴۳۹) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۲] .

2418ـ **حقوق** ۲/۱۱۱ج : نستعلیق پنجشنبهٔ ذیحجهٔ **۱۲۳۲** (۳۲۰ پ-۳۲۹ پ) آغاز برابر نمونه [ف. حقوق : ۶۲] .

تقویم = رساله در معرفت . . .

گویا از نجم الدین اسکندر حسینی آملی از سدهٔ یازدهم که در هند میزیسته و به ستاره شناسی وعرفان وادب آشنابوده است، دردوازده مرآت نگاشته است .

2419ـ **ادبیات** ۳/۲۷۷ جوادی : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، مؤرخ **۱۰۶۰** دراین مجموعه گوهر شناسی، مرآت‌الکرامه (عرفان) معرفت تقویم، مرآت التقی، مرآت الشروط همه از نگارنده هست [ف. ادبیات ۳ : ۴۳] .

تقویم = رساله در معرفت . . .

از محمد اسماعیل تهرانی ازسدهٔ سیزدهم گفتاریست دریك مقدمه و سه باب‌ویك خاتمه، که درشوال ۱۲۸۳ بانجام رسیده است. **آغاز:** حمدله. والصلاة و السلام علی خیرخلقه . . . اما بعد، این مختصریست‌که این‌اقل... محمد اسماعیل طهرانی در معرفت .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۰۲ .

2420ـ **ملك**۶۲۳۴: ۲۱شوال**۱۲۸۳** نسخهٔ اصل بخامهٔ نگارنده با خط خوردگیها ، با مهر بیضی : عبده اسماعیل بن‌حسین که‌گویا از نگارنده باشد، [رؤیت] .

تقویم = رساله‌ای در . . .

از محمد حسین صبوری تبریزی صراف گوهر فروش، از سدهٔ یازدهم ، برای پیر بداق خان پرناك و بنام شاه عباس صفوی ، در چهار فصل نگاشته است: ۱ـ درآنچه پیش از شروع تقویم دانستن آن لازم است ۲ ـ معرفت خصوصیات صفحهٔ دست راست ۳ـ احوالاتی که قمریاکواکب سته‌را عارض‌میشود ۴ـ اختیارات (دیباجه) **آغاز:** حمد و ثنای معبودی را سزا است که این جملهٔ مخلوقات را ازبرای انسان ...اما بعد، برکافهٔ انام جمهور خواص .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۹۷ـ آتشکدهٔ‌آذر ۳۱ ـ دانشمندان آذربایجان : ۲۲۷ـ تذکرة الشعراء ، غنی : ۷۹ .

2421ـ **دانشگاه** ۱/۴۷۸۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** بامهر مؤرخ ۱۱۶۸ (۲ر-۴پ) انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۷] .

تقویم = رساله در معرفت . . .

ازمحمد حسین فرزندعبدالکریم تبریزی دریك مقدمه ودو مقاله: مقدمه درمعرفت تقویم مقالهٔ ۱ ـ در معرفت روزهای هفته و تواریخ مشهورهٔ و بروج و کواکب و تقویم ایشان و جز آنها، در هشت فصل ۲ ـ صفات منسوبات بروج و مقدار زمان، در سه فصل، وخاتمه در تعریف‌اختیار. **آغاز:** حمدله...چنین‌گوید... محمد حسین‌بن ... که این رسالهٔ مسوده‌ایست در معرفت تقاویم لغوی و اصطلاحی کواکب و سایر اوضاع . . .

2422 ـ **دانشگاه** ۴۱۱۲ : نسخ غلامرضای حیران، سدهٔ **۱۳-۱۴**، ۴۹گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۱] .

تقویم

ازقطب‌الدین‌عبدالحی‌زاهدی(مخطوطات) گویاهمان عبدالحی‌لاری‌نگارندهٔ «حل المسائل»

است که «حل وعقد» خود را بسال ۱۰۱۷ به‌انجام رسانده و تا ۱۰۲۷ زنده بوده است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق السماء . . .

2423- **قاهره، دارالکتب:** ۴۳۴۹ س : نستعلیق بی‌تاریخ ، سپس «حل و عقد» از همو، ۶۱گ ۱۵س [مخطوطات ۱ : ۱۰۲] .

تقویم = معرفت . . .

از نظام‌الدین عبدالقادرفرزندحسن‌رویانی لاهیجی شاگرد ملاعلی قوشچی، سدهٔ نهم، گویا درگذشتهٔ ۹۲۵ نگارندهٔ «زیج‌ملخص میرزایی». دریك مقدمه ودوباب: مقدمه در علامات تقویم باب ۱- علامتهاییکه تعلق بحروف جمل دارد، چهارفصل ۲- علامتهاییکه بحروف جمل اسامی کواکب دارد، دو فصل. خاتمه : درآنچه مدار احکام بدان باشد، هفت فصل. **آغاز:** الحمدلله العلی والصلاة . . . اما بعد ، این مختصریست درمعرفت تقویم، مشتمل بر... بنده عبدالقادر

بنگرید : گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۴۰ - ف . دانشگاه ۴ : ۸۹۵ - استوری ۲ : ۷۸ .

2424- **فاضلیه** ۴۸ ریاضی : نستعلیق **۱۰۴۹**، درفهرست گمان رفته‌است که این تاریخ تحریر نسخه و تألیف کتاب باشد و نگارنده عبدالقاهریادشده است، آغاز برابر نمونه، ۱۲گ ۱۲ س [ف. فاضلیه ۱ : ۲۶۳] .

2425- **حقوق** ۳۰۲/۳ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۷۱پ - ۱۸۰ر) در پایان آمده : اتمت بمعرقهٔ جندق ... چاشت یوم الاحد ۲۶ شهر شعبان که شروع درکتابت شد ... بتاریخ ۲۰ شوال سنهٔ **۱۰۸۲** المذنب محمد شریف‌بن رستمعلی کفشگر ، آغاز نزدیك به نمونه [ف. حقوق : ۶۱] .

2426- **مجلس** ۲۷۹۴/۸ : نسخ نزدیك **۱۰۷۰** (ص ۶۴ - ۷۲) آغاز برابر نمونه [ف: مجلس ۱۰ : ۵۳] .

2427- **دانشگاه** ۱۹۹۷/۴۸۵ : نستعلیق ۹صفر **۱۰۸۶** (۱۹۵پ-۱۹۹پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱۸] .

2428- **دانشگاه** ۲۶۳۶/۵ : نسخ محمدحسین فرزند علاءالدین‌درزی مازندارنی نزدیك **۱۱۰۵**، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۱۲] .

2429- **آصفیه** ۳۰۸/۲ : باتاریخ **۱۲۰۰** درشمارهٔ پیش ازآن، یك برگ ازانجام افتاده [ف. آصفیه، عثمان علی ۱ : ۶۵۸] .

2430- **سپهسالار** ۶۳۳/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۳پ - ۳۶پ) [ف . سپهسالار ۳ : ۴۹۲ و ۵ : ۱۲۷] .

2431- **سپهسالار** ۶۳۴/۲: نستعلیق ۱٤۲۴/**۱۲۳۵** (۴۱پ - ۵۲پ) پایان‌افتاده [ف. سپهسالار ۳: ۴۹۲] .

2432- **تهران ، اصغر مهدوی** ۳/۵۵۳: نستعلیق‌آدینهٔ ۲۲شعبان**۱۲۴۴**، ناتمام [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۲] .

2433- **تهران، ملی**۸۹۴ف: نستعلیق محمدزمان‌حسینی‌صفر**۱۳۰۷**،درفهرست نگارش ۱۳۰۷ و ساخته برای اعتضادالسلطنه یاد شده است. آغازبرابرنمونه [ف. ملی ۲ : ۴۲۹].

2434- **مدرسهٔ غرب همدان** ۱۵۲/۲ تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۹] .

تقویم = تقویم بطرز جدید

از ماطاوس ملکیانس، بنام‌مظفرالدین‌شاه قاجار و میرزا علی‌اصغرخان اتابك صدراعظم. تقویمی است بروش نوین سالنماهای اروپا و حوادث سال وتعطیلات واعیاد واوضاع‌کشورها ازوضع کلی جغرافیائی و سیاسی .

بنگرید : مؤلفین مشار ۵ : ۱۶۹ .

2435ـ **تهران، ملی** ۷۵۷ف: نستعلیق **۱۳۱۸**، برای مظفرالدین‌شاه، ۱۸۴ گ ۱۱س [ف. ملی ۲ : ۲۷۸]،

2436 ـ **رضوی** ۵۴۷۴ : تاریخ یاد نشده، برای سال ۲۰ ـ ۱۳۲۱، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۴۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۸] .

تقویم = رساله در معرفت . . .

از محمود (محمد) سراج، درسه قسمت : نام نگارنده و شمارهٔ بخشها درآغاز آمده است ۱ـ در معرفت بروج ۲ ـ ارقام جداول تقایم ۳ـ آنچه درباقی اوراق نویسند. **آغاز :** بعد از حمد و سپاس بیقیاس خداوند. . . اما بعد، چنین... محمد سراج که این رسالهٔ مختصریست در معرفت تقویم مشتمل بر سه قسمت .

2437 ـ **دانشگاه ۲** ۲۵۲۳/۲ : نسخ مذنب شاعر، نزدیك **۱۲۷۱** (ص۱۵ ـ ۳۸) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۱۹] .

تقویم = رساله در معرفت . . .

ناشناخته .

2438ـ **دانشگاه ۳** /۲۱۶۰: نستعلیق سدهٔ **۹** با تاریخ **۸۴۰** در دفتر (۱۰۹پ ـ ۱۲۱پ) گفتاریست در تقویم و اسطرلاب در دو باب : ۱ ـ معرفت تقویم، درده فصل ۲ ـ معرفت اسطرلاب، درده فصل. **آغاز:** حمدله.. اما بعد ، این مختصریست در معرفت تقویم و اسطرلاب مشتمل بر دوباب [ف. دانشگاه ۹ : ۸۵۳] .

2439ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی روضاتی نوشتهٔ ۱۴ع۱/**۹۲۸** (۲۲۵ پ ـ ۲۳۳ ر) . **آغاز :** اما بعد ، این مختصریست در معرفت تقویم مشتمل بر سه قسم : قسم اول در معرفت بروج وکواکب [نسخه‌ها ۵ : ۱۴۲] .

2440ـ **ملك** ۴۹۲/۹ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زرین، اختیارات وتقویم است [رؤیت]

2441ـ **یزد**، علومی۱/۴۴۶: باتاریخ ۹ج۱/**۱۰۳۲** (جدول استخراج تقویم یکسالهٔ شمسی در یك ربع ساعت) است با یك دیباچه ویك جدول. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۶] گویا از محمد باقر فرزند زین‌العابدین یزدی باشد .

2442 ـ **ملك** ۵۴۴۵ : نستعلیق محمد شاه قاضی، باتاریخ **۱۰۳۴** تا**۱۰۴۷** درجنگ مقدمه‌ای دارد در تعریف نقطه ، خط ، سطح ، جسم ، سطوح سپس مقالهٔ یکم در مبدأ تاریخ . **آغاز:** مقدمه هرچه قابل‌اشارت حسی بود اگر هیچ نوع قابل‌قسمت نباشدآن رانقطه خوانند... مقالهٔاولی درمعرفت مبدأسالهاوتواریخ‌ازاجرام سماوی ازهمه ظاهرتر آفتاب وماهست [رؤیت]

2443ـ **مجلس**۸/۲۷۹۴: نسخ‌نزدیك **۱۰۷۰** (ص ۱۲۱ ـ ۱۲۸) دریك مقدمه و دو فصل : مقدمه در بیان تقویم در لغت و اصطلاح فصل ۱ـصفحهٔ شمسی ۲ـ صفحهٔقمری. **آغاز:** بدان ایدك‌الله تعالی که این رساله‌ایست درمعرفت تقویم، مشتمل برمقدمه و دوفصل. اول دربیان صفحهٔ شمسی...، نسخه درپایان فصل‌دوم افتاده [ف . مجلس ۱۰ : ۵۵] .

2444 ـ **موصل** ، مدرسة المحمدیة ، جامع الزیوانی ۱/۱۳۱ : باتاریخ **۱۰۷۵**در دفتر [ف. موصل : ۱۷۹] .

2445ـ **دانشگاه** ۳۵۱۱/۵: باتاریخ **۱۰۹۱** در آستارا (ص۱۶۴ ـ ۱۸۹) باعنوان «فائده» ودرآن احکام ستاره شناسی واختیارات نیزهست. **آغاز:** بدانکه ایدك‌الله تعالی واسعدك فی‌الاخرة والاولی که‌تقویم درلغت راست‌داشتن‌و قیمت کردن است [ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۱۸].

2446ـ **دانشگاه ۷/ ۳۵۱۱** : باتاریخ **۱۰۹۱** درمجموعه (ص۲۴۳ـ۲۸۲) در از آن خواجهٔطوسی وسال ۹۷۱ و۹۷۷وامیرسیدشریف باقی وخان احمد وبودن نگارنده درخدمت او و چیره شدن ترکمان وشاه صاحبقران وملانظام الدین یاد شده است. **آغاز:** . . . این رساله ایستدرمعرفت تقویم مشتمل بردومقاله وخاتمه مقالهٔ اول درمعرفت تقویم رسمی (درچند فائده ویك فصل). . . مقالهٔ دوم در معرفت تقویم تام (دریك مقدمه وچندفصل وفایده) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۸] .

2447ـ **دانشگاه ۸/ ۳۳۸۲**: نستعلیق ملا محمد صالح نزدیك **۱۰۹۷** (ص۶۶ـ۷۴) گفتاریست در دوباب وخاتمه: ۱ـ درچهارفصل ۲ـ دوفصل، وخاتمهدرهفت فصل . آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۱] .

2448ـ **ملك ۳/ ۶۲۹۱** : سدهٔ **۱۱** ، نسخهٔ ناقص و در میان سفید گذارده شده ، در دو مقاله و یك خاتمه : ۱ـ درآنچه تعلق بهـ استخراج‌تقویم دارد وحل بعضی ازسخنان الغ بیك درپنج باب و هریك چند فصل . و در آن آمده: مثال درروزچهارشنبهٔ اول فروردین‌ماه جلالی ۱۰۲۸مطابق ۲۵ع۱/ ۱۰۲۷. **آغاز:** ستایش دوراز آلایش صانعی‌را سزاستکه اطباق سموات‌بعضهم فوق‌بعض... امابعد، برذهن‌عالی ارباب دانش وبینش پوشیده نماند [رؤیت] .

2449ـ **دانشگاه ۲/ ۴۳۹۰**: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۹پ ـ۱۱پ) گفتاریستدرپنج فصل . **آغاز :** حمدله ... اما بعد، این مختصریست درمعرفت‌تقویم مشتمل برپنج فصل (نخستین در حساب جمل دوم در معرفت روزهای هفتهٔ ایام الجمعات، سوم درمعرفت ارقام بروج وکواکب و اتصالات و احوال ایشان ، چهارم در منازل قمر، پنجم درمعرفت جدولهای تقویم) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۵] .

2450 ـ **دانشگاه ۳۸۲۱** : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۳۳ گ ۱۲س. باعنوان : باب، فصل باب یکم درتقویم آفتاب، فصل درتقویم‌کواکب باب در اعمال بعداز استخراج، فصل درطریق گرفتن بعد ، فصل در مزاجات زحل، فصل در استخراجات ساعات تحویل وانتقال آفتاب از برجی به‌برج دیگر، فصل درحالات قمر، فصل ترتیب اعمال بروفق جدول، فصل درعمل‌تقویم منازل، فصل در معرفت ساعات تحویل آفتاب، فصل در اعمال خسوف. **آغاز :** در استخراج تقویم واین مشتمل است برمقدمات. مقدمهٔ اول چون خواهند که تقویم یکسالهٔ آفتاب را استخراج کنند [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۹].

2451ـ **عبدالعظیم، ری ۲/ ۲۳۸**: سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده ، ازباب سیم تا باب بیستم یك کتابی در تقویم است . [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۵] .

2452 ـ **مجلس ۲/ ۲۴۶۰** فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص ۲۴۱ ـ ۲۴۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۵].

2453ـ **مجلس۵/ ۶۲۱۳**فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۲**، **آغاز :** اگر خواهی تقویم کوکب بدانی ، باید چهار سال متوالی تقویم پیش از تقویم مطلوب حاصل کنی ، یعنی چهار تقویم سال ماضی . [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

2454ـ **مجلس۴/ ۲۴۴۴**فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۳**، (ص۴۵۷ ـ ۴۸۷)، درفهرست‌آمده اصول معرفت تقویم [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳].

2455 ـ **ملك ۱/ ۶۱۶۱** : نسخ سدهٔ **۱۲ـ۱۳** در ۱۲۸۶ از آن فرهاد میرزا بوده است گفتاریست دردوباب : ۱ـ معرفت تاریخ

هجری ۲ـ معرفت تاریخ رومی، وتطبیق آنها باجدولهایی. **آغاز:** باب اول درمعرفت تاریخ هجری . ما بجهت معرفت مدخل سال جدولی نهادیم که چون از سالهای ناقصهٔ هجری دویست وده و دویست ده، طرح کنید [رؤیت] .

2456ـ **ملك ۴/ ۲۵۲۲**: نوشتهٔ **۱۲۴۵** (۱۱۲پ – ۱۱۴ر) درچندین فصل . **آغاز :** حمدله. صلاة . . . این مختصریست در معرفت تقویم که مبتدی را ازاین مختصر نهایت بینائی حاصل میشود. فصل [رؤیت] .

2457ـ**مجلس ۲/ ۲۴۱۲** فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۶۲** (ص ۱۷ – ۲۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۳] .

2458 ـ **تهران ، ادبیات ۵/ ۲۰۷** جوادی: نستعلیق **۱۲۸۱** [ف. ادبیات۳: ۳۴] .

2459ـ **ملك ۱/ ۵۸۹۶**: نستعلیق ریز خوش سدهٔ **۱۲** (۱پ – ۵۲ر) با تاریخ تملك ۱۲۸۲. دریك مقدمه و چهار باب: ۱ـ تقویم شمسی ، سه فصل ۲ ـ استخراج تقویم قمری و عرض آن در سه فصل ۳ـ استخراج تقویم علویه و عرض آن، دوفصل ۴ـ استخراج تقویم سفلین وعرض آن، دوفصل. **آغاز:** حمدله. صلاة. . . در معرفت روش ستارگان ومواضع آنها درطول وعرض و آنچه ملایم آنست، ودرآن یك مقدمه و چهار باب و خاتمه . مقدمه در تعدیل ایام [رؤیت] .

2460 ـ **قاهره ، دارالکتب ۲ ـ م** مجامیع فارسی: بی‌تاریخ. **آغاز:** حمدله... امابعد خواستیم تاچندکلمه درمعرفت تقویم یاد کنیم [مخطوطات ۱ : ۲۳۳] .

2461ـ **شیراز**، آستانهٔ شاهچراغ ۲/ ۳۴۷: همراه «نجوم» خاتون آبادی [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۳].

2462ـ **نجف**، شوشتریها : گفتاریست در استخراج تقویم نام نگارنده از نسخه پاك شده است نام پدر او میرزا علیرضای شیرازیست [ذریعه ۲ : ۲۰] .

تقویم = بیست فصل

تقویم = سی فصل

تقویم = علم تنجیم ومعرفت تقویم

تقویم رقومی = تقویم سالها = سالنمای

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۹۷ ، ۴۰۳ .

2463ـ **ملك ۵۸۹۹** : نستعلیق ۱۱۲۹ سالنمای **۱۱۳۱** برای شاه سلطان‌حسین صفوی با دیباچه‌ای در سه برگ و سپس جدولهایی ، ۲۲گ ۲۰س [رؤیت].

70 – 2464 ـ **ملك ۳۱۴۰** : نسخ و نستعلیق ، تقویم سالهای : ۱۲۲۰ ، ۱۲۲۲ ، ۱۲۲۳ : ۱۲۲۸، ۱۲۳۰ ، ۱۲۳۳ ، ۱۲۳۵ ۱۲۷گ [ف. ملك ، فارسی : ۱۶۳] .

2471 ـ **دانشگاه ۴۱۷۵** : نستعلیق و رقم نجومی، دفتر تقویم ۱۲۹۱ یزدگردی = **۱۳۳۷** بافق شیراز، از روی زیج جدید محمد شاهی ، جدول اختیارات و دیدن ماه ، تقویم دوازده ماه از فروردین تااسفند و سپس خمسهٔ مسترقه ، ۱۶گ [ف. دانشگاه۱۳: ۳۱۴۲].

2472 ـ **ملی، پاریس ۲۰۵۴** : سال **۱۲۳۷** [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۴] .

2473ـ **دانشگاه ۲۱۰۲**: نستعلیق گویا ساخته کلهر ، سالنمای **۱۲۵۸** است ، ۱۱گ ۳۱س [ف. دانشگاه ۸ : ۷۳۰].

74 – 2479 ـ **ملك ۳۱۷۱** : نسخ و نستعلیق ، تقویم سالهای : ۱۲۶۱ ، ۱۲۶۲ ،

۱۲۶۳ ، ۱۲۶۴ ، ۱۲۶۵ ، ۱۲۶۶ ، باتملیك فرهاد میرزا ، ۹۴ گ [ف . ملك ، فارسی : ۱۶۳] .

2480ـ **دانشگاه** ۲۲۳۱ : نسخ **۱۲۶۳** ، زرین [ف . دانشگاه ۹ : ۸۹۸] .

2481ـ **ملی** ۳۹۱ف : شکسته نستعلیق **۱۲۶۲** برای سال ۱۲۶۳، تحویل ببرج حمل روز یکشنبهٔ ۸ع۲/۱۲۶۳، ۱۸ گ ۲۲س [ف. ملی ۱ : ۳۷۶] .

2482ـ **ملك** ۳۳۴۸ : نستعلیق و نسخ **۱۲۶۴**، تقویم سال ۱۲۶۵ ، زرین ، ۱۴ گ [رؤیت] .

2483 ـ **مجلس** ۵۰۴۷ : تقویم سال **۱۲۶۷** ازروی زیج محمد شاهی ، برای اتابك اعظم، بامهر عبده محمد حسن الحسینی، ۱۵ گ ۲۸س [رؤیت] .

2484ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه: تقویم سال **۱۲۷۲** = ۱۲۳۵خ [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۱]

1485ـ **ملك** ۳۳۴۹ : نستعلیق **۱۲۷۳** تقویم رقومی سال ۱۲۷۴ است، ۱۶ گ [رؤیت].

2486 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : تقویم رمزی است بافق مشهد استخراجی **۱۲۸۰** زرین [نسخه‌ها ۵ : ۱۸] .

2487ـ **ملك** ۵۶۷۰ : نسخ و نستعلیق سال **۱۲۸۲** برای سال ۱۲۸۳ ، زرین ، سالنمای نوزدهمین سال جلوس باهمان جدولهای معمولی ۱۶ گ [رؤیت] .

2488ـ **تهران، ملی** ۵۰۵ف: سالنما و پیشگوییهای سال **۱۲۸۴** است ، گویا برای ناصر الدین شاه ساخته‌شده باشد، زرین، ۱۵ گ ۱۹س [ف. ملی ۲ : ۴] .

89 - 2491ـ **مجلس** ۱۶۳ : تقویم رقومی سالهای : **۱۲۸۵ ، ۱۲۸۹ ، ۱۲۹۶** است. زرین، ۵۰ گ [ف. مجلس ۲ : ۸۹].

2492ـ **ملك** ۳۵۹۴ : نستعلیق و نسخ گویا **۱۲۹۵**، تقویم سال ۱۲۹۶، زرین، ۱۷ گ [ف. ملك ، فارسی : ۱۶۴] .

2493 ـ **مجلس** ۱۶۳/۳ : زرین ، سالنمای سال **۱۲۹۶** است، ۱۶ گ [ف. مجلس ۲ : ۸۹] .

2494ـ **ری عبدالعظیم**، ۱۸۴/۱ : نستعلیق سدهٔ سیزدهم ، درفهرست یاد نشده که از کدام سالست [نسخه‌ها ۳ : ۱۴۳] .

2495ـ **الهیات** ۸۴۱د: نسخ سدهٔ **۱۳** با تاریخهایی از ۱۲۸۰ ـ ۱۲۸۲ از دیگران درهامش [ف. الهیات ۲ : ۷] .

2496ـ **تهران، ملی** ۳۹۳ف: شکسته نستعلیق خوش گویا **۱۳۰۰** وشاید برای ناصر-الدین شاه، زرین، سالنمای سال **۱۳۰۱** به همان شیوهٔ پیشینیان است [ف. ملی ۱ : ۳۷۸] .

2497 ـ **ملك** ۳۴۲۹ : نسخ و نستعلیق تقویم سال **۱۳۰۳** ، است، ۱۶ گ [ف . ملك فارسی : ۱۶۴] .

2498ـ **تهران، ملی** ۵۲۴ف: نستعلیق **۱۳۰۳**، سالنمای سال ۱۳۰۴، برای ناصر الدین شاه، زرین، و درآغاز آن میان سالهای قمری و خورشیدی و جلالی و جز آن سنجش وقیاس شده ، ۱۵ گ ۱۹س [ف. ملی ۲ : ۱۹] .

2499 ـ **مجلس** ۴۸۱۷ : نستعلیق و و نسخ ، زرین، ساخته عبدالحمید نجم الدوله مؤرخ **۱۳۰۷** ، سالنمای سال ۱۳۰۸ است با جدولهای معمولی [رؤیت] .

2500ـ **دانشگاه** ۸۲۴۵: نستعلیق،زرین ساختهٔ احمدمنجم بافق شیراز برای سال **۱۳۰۹** باجدولهای معمولی سالنماها، بمیمنت چهلمین سال جلوس، ۱۶۰ گ ۳۶س [ف. دانشگاه ۴: ۸۶۶].

2501 ـ دانشگاه ۴۵۲۱ : نسخ و نستعلیق ، زرین ، ساختهٔ حاجی میرزا احمد شیرازی از روی زیج محمد شاهی بافق شیراز سالنمای ۱۳۱۰ است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۷۲] .

2502ـ تهران، ملی۸۱۴ف: نگاشتهٔ ۱۳۰۹ سالنمای۱۳۱۰، برای ناصرالدین‌شاه زرین، ۱۵ گ ۱۹س [ف. ملی ۲ : ۳۴۹] .

2503ـ تهران، ملی۸۸۹ف: سالنمای ۱۳۱۳ بنام ناصرالدین شاه ، که در ۱۳۱۲ ساخته شده، زرین، ۱۵ گ۲۲ س [ف. ملی۲: ۴۲۳] .

2504ـ تهران، ملی ۶۴۹ ف: تقویم سال ۱۳۱۷، برای مظفرالدین شاه ، زرین ، ۱۵ گ ۲۱س [ف. ملی ۲: ۱۵۴] .

2505ـ تهران ، ملی ۷۸۴ف : گویا تقویم سال ۱۳۲۰ است ، ۱۷ گ ۲۱س [ف. ملی ۲ : ۳۱۰] .

2506ـ تهران ملی ۲۵۳ ف: نستعلیق ونسخ ، گویا ساختهٔ ۱۳۲۵ سال دوم پادشاهی محمدعلی‌شاه باشد، باپیشگوییهای سال۱۳۲۶، زرین، ۱۶ گ ۱۴س [ف. ملی ۱ : ۲۵۲].

2507ـ تهران، ملی ۲۸۷ف: شکسته نستعلیق خوش ۱۳۲۴، سال یکم شاهی محمد علی‌شاه و پیشکش باو . تقویم سال ۱۳۲۶ است زرین، ۱۵گ ۳۱س [ف. ملی ۱ : ۲۷۸].

2508ـ تهران، ملی ۵۶۵ف: شکسته نستعلیق ۱۳۴۳، سالنمای سال ۱۳۴۴ است ، زرین، بابخشی درمقایسهٔمبدأ سالهای‌گوناگون [ف. ملی ۲ : ۵۶] .

تقویم سال

گویااز دوست محمدمنجم نگارندهٔ «تسهیل الزیج: ۲۶۳» بنام سلطان تیمورشاه دردارانی ساختهٔ ۱۱۸۶ ، در آن سرگذشت پادشاهان و سران ودانشمندان وسادات ومشایخ را ازطالع نوروز دوشنبهٔ ۲۶ ذیحجهٔ ۱۱۸۶ استخراج و پیش‌بینی کرده است. **آغاز :** اجناس سپاس و انواع محامد بیقیاس حکیمی را که... نه‌ورق معلق را بی‌قاعده و ستونی برافراشت .

2509ـ الهیات ۲/۵۴۹ د : نستعلیق ۱۱ رمضان ۱۲۰۶ (۳۱پ ـ ۳۴پ) بدنبال «تسهیل الزیج» او [ف . الهیات۱ : ۳۲۴]

تقویم سال

از عبد المطلب فرزند امیر افضل فرزند امیر زین العابدین حسینی دامغانی ، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) و در آن سرگذشت او وقیصر روم وخسرو هند و پادشاه ترکستان و سران و دانشمندان ومردم عادی‌را از طالع نوروز شب سه شنبهٔ ۲ع۱۴/۱۰۹۶ استخراج و پیش‌بینی کرده است .

2510ـ الهیات ۳/۵۴۹ د : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۳۶ر ـ ۴۱پ) [ف . الهیات ۱ : ۳۲۴] .

تقویم شرعی

از محمد صالح فرزند عبدالواسع حسینی خاتون‌آبادی ، داماد مجلسی (نزدیک ۱۰۵۸ ـ۱۱۱۶) دراختیارات ازنحس وسعد، گزیده ایست از« تقویم‌المؤمنین» خود اوکه در۱۱۱۰ ساخته است (دیباچه). **آغاز:** حمدله . صلاة. امابعد چنین گوید... محمد صالح . . . چون مراعات ساعات شرعی وترک ملاحظات نجومی از لوازم ایمان .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۹۷، ۴۰۳ و ۱۶ ۳۸۰ ـ مصفی المقال : ۲۰۱ .

2511ـ الهیات۲/۴۵۰د: نسخ‌نگارنده

درج ۱/۱۱۱۱ (۱۹۴پ-۲۲۳ر) سپس «تقویم المؤمنین» از همو ، زرین [ف . الهیات ۱ : ۳۰۲] .

2512- **مجلس** ۹/۸ خویی : باتاریخ **۱۱۲۶** دردفتر (ص ۲۱۰ - ۲۵۲) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۷ : ۵۲] .

2513- **ملك** ۵۷۴۲/۶ : نسخ صفر **۱۱۹۸** (۹۹پ - ۱۲۶ر) آغاز برابر نمونه، پس‌ازیك دیباچه جدولهای نجومی‌است درسعد و نحس روزها [رؤیت] .

التقویم الکامل

ناشناخته .

2514 - **موزهٔ بریتانیا Or۶۴۳۲** (۲): سدهٔ **۱۰** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۵۶] .

تقویم لطفی

ناشناخته .

2515 - **موزهٔ بریتانیا ۵۵۸۹/۱ Or**: سدهٔ ۱۲ - **۱۳** [نسخه‌ها۴ : ۶۵۶] .

تقویم المحسنین = ترجمهٔ . . .

متن از ملا محسن فیض‌کاشی ، در گذشتهٔ ۱۰۹۱ (بنگرید : ترجمهٔ حدیث معلی ۲۵۸) ترجمه ازناشناس‌کتاب، بهمان نام، بمانند متن دریك مقدمه وفصلی وجدولهایی و یك خاتمه و تکمله ونصیحت. **آغاز:** حمدوسپاس خداوندی راکه آفرید مارا دراحسن تقویم ... اما بعد، مصنف رسالهٔ تقویم المحسنین گوید ، که چون جمعی‌کثیر از.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۸۶ و ۴ : ۴۰۰ ف. مشار ۴۴۲ .

2516- **دانشگاه** ۴۶۶۶/۱: نستعلیق ونسخ سدهٔ**۱۱-۱۲** (ص۱-۱۷) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۱۳] .

تقویم المؤمنین

از محمد صالح خاتون آبادی (نزدیك ۱۰۵۸-۱۱۱۶) (بنگرید:تقویم شرعی۲۷۳) تاریخ انجام درنسخهٔ الهیات ج۱/۱۱۱۱ یاد شده است . **آغاز:** حمدی‌که محاسب السنه و افهام باسبحهٔ شهور و اعوام عد شمه‌ای از آن نتواند .

بنگرید: ذریعه ۴:۳۹۷، ۴۰۲ ، ۴۰۳.

2517-**الهیات**۴۵۰/۱د: نسخ‌نگارنده درج ۱/**۱۱۱۱** (۲ پ - ۱۹۳ ر) که خود نگارنده آنرابامسوده مقابله‌کرده است، زرین همراه « تقویم شرعی» از همو ، با حاشیه‌هایی (منه عفی عنه) آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱ : ۳۰۱] .

2518 - **موزهٔ بریتانیا ۵۵۸۹/۳ Or** : سدهٔ **۱۲-۱۳**، درفهرست آمده : رسالهٔ نجومی ، شاید از دیگری باشد [ترجمهٔ ایرج افشار [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

تقویم ناسخ التقویم

دربخش تاریخ خواهدآمد .

تقویم ناصری

از میرزا محمودخان قمی منجم، نگارندهٔ « الاکرالمحمودیه : ۱۳۷ » در یك سرآغاز و جدولهایی در۱۲۸۲ نگاشته است. درآن آمده هندسه را دردارالفنون آموختم، وباچهل‌تن به فرنگستان‌رفتم ودرپاریس بتحصیل ستاره‌شناسی پرداختم، پس ازبازگشت نتیجهٔ مطالعات خود را دراین رشته بدینگونه‌معروض میدارم. سپس جدولهاییست در ستاره شناسی و در آخر از

کسوف و خسوف سال نگارش مطالبی میآورد.
آغاز: بسمله . الحمدلله الذی اظهر من غیب قدرته کراتاً مشتملة علی الغرائب و مظهرة للنوادر . . .

2519_ **تهران، ملی** ۱۵۴ ف: شکسته نستعلیق گویا خامهٔ خود نگارنده، در **۱۲۸۲** درتهران. [ف. ملی ۱ : ۱۶۰].

تنبیهات المنجمین

از ملا مظفر گنابادی ، ستاره شناس سدهٔ یازدهم (بنگرید: تحفهٔ حاتمیه: ۲۵۲)، برای شاه عباس یکم صفوی (۹۹۵ – ۱۰۳۷) و در ۱۰ صفر ۱۰۳۱ بانجام رسیده ، و در ۱۲۸۴ بچاپ رسیده است . **آغاز**: سپاس و ستایش مالك الملکی را سزاست که نظر بشفقت ومرحمت ...اما بعد، چنین گوید ابن محمدقاسم منجم مظفر

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۵۲_ ف . مشار : ۴۵۱_ استوری ۲ : ۸۸ .

2520 _ **دانشگاه** ۳۴۸۰ : شکسته نستعلیق شوال ۱۲۷ (**۱۰۲۷**) ، یادداشت محمدتقی منجم در۱۰۴۵ دربارهٔ یورش سلطان مراد بایران ، ۱۹۴ گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۸۷] .

2521 _ **سپهسالار** ۶۳۷/۱ : نوشتهٔ **۱۰۹۵**، باحاشیهٔ (منه مدظله) (۲پ-۱۷۲ر) آغاز برابرنمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۱] .

2522_ **دانشگاه** ۳۶۷۵: نسخ گویا از محمد صادق منجم که حاشیه‌ای در آن دارد ، سدهٔ **۱۱-۱۲**، ۱۴۷ گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۳] .

2523_**سپهسالار** ۶۳۸: شکسته نستعلیق چهارشنبهٔ ذیحجهٔ **۱۱۲۶** درسپاهان، ۲۱۶ گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۱].

2524_ **دانشگاه** ۳۸۱۲: نستعلیق ریز خلیل فرزندحاج محمد فرزندخلیل استانبولی منجم ثانی دولت عثمانی ۲۵ع۲ **۱۱۵۳/۲** [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۳] .

2525_ **قاهره**، دارالکتب ۱۳ میقات فارسی طلعت : نوشتهٔ اسماعیل شهیر به خلیفه شاکر، در **۱۱۶۸**، زرین ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۴] .

2526_ **ملك** ۳۱۰۷: نسخ حاج محمد ابوالشرف **۱۱۷۰** ، ۱۹۷ گ ۲۱س [رؤیت].

2527_ **سپهسالار** ۶۳۶: نسخ اسماعیل فرزند دین محمد، در **۱۱۷۲**، ۱۷۸ گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۱] .

2528_ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰ میقات فارسی طلعت : نستعلیق **۱۱۷۹**، زرین، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۴] .

2529_**مجلس** ۲۴۴۴/۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص ۱-۴۳۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳].

2530_ **تهران**، ادبیات ۲۵۴ج : نسخ سدهٔ **۱۲**، ۲۷۶ گ ۱۴س [ف . ادبیات ۱ : ۱۳۸] .

2531_ **الهیات** ۱۳۰ج: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، ۲۱۴ گ [ف. الهیات : ۳۵] .

2532_ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۰۰۳ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

2533 _ **ملك** ۳۴۱۷ : نستعلیق ۱۹ج **۱۲۰۳/۲**، ۱۴۲ گ ۱۸س [ف. ملك:۱۶۷]

2534_ **سپهسالار** ۷۳۹۹ : نستعلیق محمد فرزند باقر خویی، در ۱۰ شعبان **۱۲۰۴** ازروی نسخهٔ موقوفهٔ علی مردان بیك که ازروی نسخهٔ نگارنده بوده [ف. سپهسالار ۳: ۵۱۲].

2535_ **الهیات** ۵۵۳د: شکسته نستعلیق دوست محمد منجم خراسانی نگارندهٔ « تسهیل

الزیج» در۱۵ع۲/۱۳۰۹ ، ۲۲۶ گ ۱۷ س [ف. الهیات ۱ : ۳۵] .

2536 ـ **سپهسالار** ۶۲۴ : نستعلیق محمد فرزند حسن مازندرانی درج۲/**۱۳۱۷** [ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۱] .

2537ـ **مجلس** ۱۶۶ : نسخ **۱۳۱۷** ، تاریخ نگارش ۱۰۳۱ یاد شده ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲ : ۹۰] .

2538ـ **فرهاد معتمد**۴/۱۱۵: نسخ محمد حسین حسینی کرمانشاهی، در**۱۳۳۳** ، گویا تنبیهات باشد [نسخه‌ها۳ : ۲۲۶].

2539ـ **سپهسالار** ۷۴۰۰: نسخ محمد فرزند محمد جعفر کرمانی ، در**۱۳۳۴** [ف . سپهسالار ۳ : ۵۱۲] .

2540ـ **ملك** ۳۴۴۹: شکسته نستعلیق احمد، سه شنبهٔ ۲۲ج۲/**۱۳۳۸** ، بدستور آقا سید احمد ، ۲۰۶ گ ۱۵ س [رؤیت] .

2541 ـ **ملك** ۳۶۴۹ : نستعلیق ۱۵ رجب **۱۳۳۹** ، ۲۶۲ گ ۱۷ س [ف . ملك : ۱۶۷] .

2542 ـ **دانشگاه** ۱۴۶۶ : نستعلیق ۱۶ج۱/**۱۳۳۳** ، از روی نسخهٔ مؤرخ ۲۰ ذیقعدهٔ ۱۱۸۸ ، آغاز افتاده ۶۶ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۱۹] .

2543ـ **ملك** ۳۶۵۱: نستعلیق اسدالله فرزند کربلائی محمد علی مازندرانی **۱۳۳۹** (۶۵پ ـ۱۹۱ر) آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

2544ـ **سپهسالار** ۱/۶۳۹: نستعلیق محمد فرزندمشرف، در۲۷محرم **۱۳۴۰** (۲پ ـ۱۷۳ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۲] .

2545 ـ **سپهسالار** ۶۳۵ : نستعلیق شکستهٔ نیمهٔ صفر **۱۳۹۷** و نیز تاریخ **۱۳۶۴** در دفتر ، زرین [ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۱] .

2546ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق **۱۳۰۰** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹].

2547ـ **قاهره**، دارالکتب ۲ـم میقات فارسی: تاریخ یادنشده، نسخ عبدالکریم فرزند علی از شاگردان امام آقبابا ، زرین ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۴] .

2548ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۱۹] .

2549ـ **یزد، جامع کبیر**۱/۱۰۰۹۹ **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۵۱۴ هست [فیلمها: ۷۰۸] .

تنقیح مقاله در توضیح رساله =

شرح هیئت قوشچی = حاشیهٔ هیئت

متن«رسالهٔ تام‌المقاله» یا «هیئت فارسی» از قوشچی در گذشتهٔ ۸۷۹ ،گزارش از هبةالله شاهمیری شیرازی حسینی حسنی درگذشتهٔ ۸۹۸ برای پسران خود از روی : نهایة الادراك ، تحفهٔشاهی، شرح تذکره، ملخص‌چغمینی نگاشته است، و در ۱۳۱۹ در تهران بعنوان «حاشیه» برعیئت قوشچی چاپ شده ، و درآن از رسالهٔ «تام‌المقاله در ترصید سمت قبله» و همچنین از جهت قبلهٔ شهرخود شیراز وسفری‌که بهندکرده وبدربارابوالفتح محمودشاه‌راه یافته‌یاد میکند.
آغاز : خوبترین هیئتی‌که مصورناطقه عرایس کلام ولطائف نظام ... اما بعد ، فقیر... هبةـ الحسینی الشهیر . . .

بنگرید: گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۸۶ ـ ف . مشار: ۵۴۸ـف. دانشگاه ۴:۹۱۹ـ ریحانةـ الادب ۲ : ۲۹۵ـ مؤلفین مشار ۶ : ۷۶۷ .

2550ـ **ملك** ۳۵۰۴ : نسخ سدهٔ **۱۰** ، ۲۸۵ گ ۲۰س [ف. ملك ، فارسی : ۱۶۸] .

2551_ الهیات ۷۱۱د : نستعلیق سید قاسم فرزند سید جلال، در ۱۶ شوال ۱۰۰۵ ، ۱۷۱ گ ۲۵س [ف. الهیات ۱ : ۸۹] .

2552_ قاهره، دارالکتب ۱۵ فلك و نجوم فارسی طلعت: محمد قاری، در ۱۰۸۵، آغاز: این‌کتاب یعنی حاضر درذهن_ ولی در فهرست شرح مصلح‌الدین لاری یاد شده است ، ۱۳۴ گ ، ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۳۲۱] .

2553_ دانشگاه ۲۸۳۴: نسخ سدهٔ ۱۱ نام نگارنده را در دیباچه پاك کرده نوشته‌اند حبیب‌الله، ۳۱۶ گ ۲۷س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۶] .

2554_ تهران، خانقاه صفی علیشاه : نسخ خوش محمد فرزند محمدحسین همدانی، در آدینهٔ ۱۶ محرم ۱۱۱۳ برای میرغلام ، آغاز چند سطری افتاده [یاد داشتهای ابراهیم دیباجی] .

2555_ ملك ۳۰۹۹ : نسخ اواخرسدهٔ ۱۲، ۱۷۲گ۲۱س [ف. ملك،فارسی:۱۶۸] .

2556_ ملك ۳۲۸۷: شکسته نستعلیق کرمعلی فرزند فتحعلی شاه خراسانی، ۱۲۲۱ ۱۲۷ گ ۲۱س [رؤیت] .

2557_ حقوق ۲۲ج : نستعلیق مسیح نوری در ۱۲۳۲ ، آغاز برابر نمونه ، نسخهٔ کامل، ۱۸۶ گ ۲۳س [ف. حقوق :۶۵] .

2558_ ادبیات۳۹۶ جوادی: نستعلیق ۱۲۳۴، آغاز: واین‌کتاب اشاره‌است به‌حاضر درذهن، درفهرست‌آمده: گویاشرح ازشاهمیری ولاری نیست [ف، ادبیات ۳ : ۲۱].

2559_ سپهسالار۶۰۱ مکرر: نستعلیق ۱۲۳۴ درسپاهان، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۹ گ ۱۸س [ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۹] .

2560_ مجلس ۵۱۴۴ فهرست نشده: شکسته نستعلیق در ذیحجهٔ ۱۲۴۴ برای میرزا حسن، دراصفهان،۱۶۱ گ ۱۸س.[یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

2561 _ ادبیات ۱۷۶ جوادی : نسخ علی‌فرزند محمد زنجانی، در ۲۰ ذیقعدهٔ ۱۲۴۷ [ف. ادبیات ۳ : ۱۳] .

2562_ الهیات ۲۸۰ج : نستعلیق ۱۷ شعبان ۱۲۵۹، آغاز : قوله. این‌کتاب یعنی حاضر درذهن، ۱۰۵ گ۱۴س [ف. الهیات۱ : ۸۸] .

2563_ ملك ۳۲۵۱ : نسخ ۱۲۷۱ ، آغاز برابر نمونه ،۱۴۶ گ ۲۶س [رؤیت].

2564 _ سپهسالار ۶۰۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، پایان افتاده ، ۱۹۷ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۳ : ۵۲۰] .

2565_ مجلس ۲۱۳۴ : نسخ سدهٔ ۱۳ پایان افتاده، ۲۸۷ص ۲۴س [ف. مجلس ۶ : ۱۱۰] .

2566_ دانشگاه ۸۳۳: نستعلیق محمد مؤمن فرزند غلامعلی کرمانی، تاریخ یاد نشده آغازوخاتمه‌را ندارد، درفهرست‌بعنوان «شرح هیئت قوشچی» یاد شده ،۲۶۶ گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۴ : ۹۱۹] .

توضیح زیج ایلخانی

ازحسن فرزند حسین فرزندحسن شهنشاه سمنانی، که بسال۷۹۵ نگاشته‌است[مخطوطات] بنگرید: ذریعه ۴:۳۹۷،۴۰۳ و ۱۲:۸۴.

2567 _ قاهره ، دارالکتب ۱۳ نجوم فارسی طلعت: نوشتهٔ نصرالله فرزند عبدالله منجم سبزواری، اوایل ذیحجهٔ ۸۴۵ درهرات ازروی خط نگارنده (گ ۱۱۸ _ ۱۲۹ مجموعه) و پیش‌ازآن‌جدولهاییست [مخطوطات ۱ :۱۰۵].

تسییرات = رساله در . . .

ترجمه از گفته‌های حکماء و زرادشت و عبدالجلیل سجزی و ابوالقاسم بلخی بدستور محمد ولی میرزا قاجار. **آغاز**، حمدله. صلاة وبعد، این فوایدی است در باب تسیرات ادلاء چه از هیلاجها و چه .

2568ـ **ملك** ۱۰/ ۳۲۴۰: نسخ محمدرضا فرزند میرزاکوچك نجف آبادی اصفهانی **۱۲۶۵** (۱۹۶پ – ۲۰۵پ) [رؤیت] .

تسییرات

ناشناخته .

2569ـ **الهیات** ۲۷۷د : نستعلیق سدۀ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده ، کتابیست در ستاره شناسی باجدولهایی ، واین نام درصفحۀ عنوان آمده است ، ۶۲گ ۱۹س [ف . الهیات ۱ : ۳۲] .

تسییرات = احکام‌الاعوام

ث

ثمره

ازجمال حکیم، [عبدالله انوار] درسی باب ۱ـ حساب الجمل و علامات البروج ۲ـ سنن العرب والعجم والروم و اسماءالشهور ۳ـ صفة الفلك و حركات السماويه ۴ـ بيت‌الكواكب و الشرف والهبوط والوبال ۵ـ فی‌رباط‌الكواكب المتحيرة ۱۰ ـ فرج‌الكواكب وهو اربعة اوجه ۱۵ ـ استخراج اثنی عشريات نهيز ۲۰ ـ فی احكام اثنی‌عشر بروجاً ۲۵ ـ فی‌اختيار السفر ۳۰ـ الدرجات الزايدة فی‌السعادة و مصادقة‌ـ الكواكب وعداوتها .

2570ـ **تهران، ملی**۷۵۲ف: نستعلیق سدۀ **۱۱**، مشوش، ۱۸۹گ ۱۹س [ف. ملی۲: ۲۷۳] .

ثمرۀ بطلمیوس = شرح . . .

متن منسوب به‌بطلمیوس فرزند فلودیس‌که برای شاگردش سورس درصدبند درستاره‌شناسی نگاشته است . ترجمه و گزارش از متن عربی منسوب به‌خواجه نصیرالدین طوسی، درگذشتۀ ۶۷۲ (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) گزارشی است با افزودگیها بدستور بهاء الدین محمد صاحب دیوان جوینی م۶۷۸،که هر بندراآورده ترجمه‌کرده وسپس گزارش‌کرده است. **آغاز:** الحمدلله حمدالشاكرين والصلاة علی... بحکم واشارت مخدوم و مخدوم زادۀ جهان

بنگرید: ذریعه ۵ : ۱۳ و ۱۳ : ۱۷۱ ، ۳۶۰ـ احوال وآثار خواجه، مدرس رضوی : ۲۳۱ .

2571ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۱/ ۵۵۳: نسخ محمد مظفر تیموری، **۷۸۵** [نسخه‌ها ۵ : ۸۵] .

2572ـ **بادلیان** ۱/ ۱۵۱۰(؟) : نسخ **۸۶۸**، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۳] .

2573ـ **تهران** ، **ملی** ۱/ ۸۱۷ ف : نستعلیق ۲۵ع۲ **۸۷۴** دردفتر (ص۱۰۴)، در فهرست شناخته‌نشده وتاریخ تحریر نسخه تاریخ ترجمه یاد شده است. **آغاز** : ولیس یصل الی معرفة من لم یمعن النظر فیهاقدمنا قبله انجام برابر ترجمۀ خواجه‌است [ف. ملی۲: ۳۵۲] .

2574ـ **قاهره، دارالکتب**۱۷ نجوم

فارسی طلعت: نوشتهٔ **۹۴۷**، آغاز برابر نمونه (۶۲پ - ۹۴پ) [مخطوطات ۱ : ۹۱] .

2575ـ **ملك** ۵۹۱۹ : نستعلیق و نسخ عین‌علی، ۲۰ع۲/**۱۰۵۳**، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2576 ـ **ملك** ۲۲۴۶ : نسخ عبدالله فرزند محمد فرزند محمود بروسی قاضی، اواخر شعبان **۱۰۵۵**، ۷۸گ ۱۲س [رؤیت].

2577ـ **دانشگاه** ۱/۴۸۰ : نستعلیق باقیجان محمد فولاد الکاتب بخاری، **۱۰۵۵**، (۱ر-۵۲پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۸۵۶] .

2578ـ **رشت کتابخانهٔ ملی** ۶۵/۱ ر: نستعلیق رمضان **۱۰۶۹** [نسخه‌ها ۵: ۳۸۹].

2579ـ **مجلس** ۲۱۴۵ : تحریرخوش و نسخ، شوال **۱۰۶۴** برای میرزا مظفر علیا حسین بروجردی، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۶ : ۱۱۵].

2580ـ **مجلس** ۳/۴۹۰۰ : نسخ، با تاریخ **۱۰۷۲** دردفتر (۹ر - ۲۰ر) از کلمه ۲۱ آغاز میشود [رؤیت] .

2581 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۳/ ۲۸۱ : نوشتهٔ محمد ابراهیم سپاهانی، سه‌شنبهٔ ۲۳ع۲/**۱۱۰۸** درکرمان [نسخه‌ها ۲: ۱۰۵].

2582ـ **مجلس** ۳/۲۴۵۸ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۱۲۰** (ص ۱۱۱-۱۸۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۵] .

2583ـ **ملك** ۳/۳۲۳۸: نوشتهٔ **۱۲۷۵** (۶۵ر - ۱۱۴ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2584ـ **دانشگاه** ۱/۳۷۵۲ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳**، مقابله‌شدهٔ شیخ‌الاسلام درتهران ذیحجهٔ ۱۲۷۸ (ص۱-۹۶) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۷] .

2585 ـ **مجلس** ۱/۲۹۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۲-۸۷) آغازبرابر [ف. مجلس ۱۰ : ۳۲۸] .

2586ـ **ملك** ۱۵۵۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ۴۴گ ۱۷س [ف . ملك ، فارسی : ۱۲۰] .

2587ـ **تهران، اصغر مهدوی** ۲۲/ ۲۸۲ : نسخ محمد طاهر فرزند ولی محمد طبیب مشهد، نزدیك **۱۳۰۹** (ص۱۴۱-۱۶۹) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

2588ـ **مجلس** ۱۶۹ : نسخ، تاریخ یاد نشده، ۴۸گ ۲۰س [ف. مجلس ۲: ۹۲].

2589ـ **رضوی** ۲۷ ریاضی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز حمدله، ۱۶گ ۲۶س [ف. رضوی ۳ : ۳۰۷] .

2590 ـ **توپقپوسرای** احمد ثالث ۸/۶۰۶۳ : نسخ (۵۱ - ۱۱۴) . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۲۴هست [فیلمها : ۴۳۵] .

ثوابت = ستارگان ثوابت

ج

جاماسب نامه

منسوب به‌جاماسب فرزانه فرزند لهراسب بدستور گشتاسب، در تأثیرکواکب و پیشگوئی ازآینده. ترجمه گویا از میرزا عبدالله افندی فرزند عیسی‌تبریزی اصفهانی (نزدیك ۱۰۶۶-۱۱۳۰) نگارندهٔ «ریاض». گویا متن به‌پهلوی بوده وبعربی درآمده وازآن بفارسی برگردانده شده است. **آغاز:** سپاس ایزدراکه ماراآفرید

چنانکه خواست . . . اما بعد ، چنین گوید جاماسب .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۳ و ۵ : ۲۲ – ف. مشار ۴۶۵ – ریحانة‌الادب ۱ : ۹۷ – مؤلفین مشار ۳ : ۹۷۷ – فوائد رضویه : ۲۵۳ – رجال اصفهان : ۲۲۷ .

2591 – **کوپرولو** ۱۵۸۹/۶ : نوشتهٔ حسن فرزند محمود فرزند محمد باتاریخ **۷۶۴** در دفتر (۱۰۸ ر – ۱۲۰ ر) سپس آغاز حکم جاماسب وزیر شاه‌گشتاسب که باید دنبالهٔ همین رساله باشد. **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۶۲ آ و ۴۶۳ ب هست [فیلمها ۱ : ۴۷۹].

2592 – **سپهسالار** ۵۷۹۱/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۵پ – ۱۰ر) رسالهٔ ششم ازقسم سوم است. از رسائل اخوان الصفا.

2593 – **سپهسالار** ۵۷۹۱/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۰پ – ۲۵پ) خلاصه‌ایست ازرسالهٔ دوم ازرسائل اخوان الصفا در طبقات از مسقط نطفه [ف . سپهسالار ۴ : ۲] .

2594 – **همدان** ، مدرسهٔ غرب همدان ۴۵۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۵]

2595 – **سپهسالار** ۲۸۶۴/۱۲ : نستعلیق **۱۳۰۲** (۱۷۶ر – ۱۹۸ر)، **آغاز :** جاناس‌حکیم چنین‌گوید: جاناسب حکیم وزیر شاه‌گشتاسب‌که نگاه‌کردم درحال اختران [ف. سپهسالار ۴ : ۱] .

2596 – **مجلس** ۲۴۳۹/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۱۶** (ص۱–۷۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲]

2597 – **سپهسالار** ۵۶۶ : نستعلیق محمد اکبر افشار، ۴رجب **۱۲۳۷**، آغاز بمانند نمونه، ۲۸ گ ۱۱س [ف. سپهسالار ۴ : ۱] .

2598 – **الهیات** ۶۵۵د: نستعلیق‌محمد قلی خاکسار لاریجانی ، ۵ ج۱/ **۱۲۴۶** ، در فهرست ازابوبکر محمد زکوی یاد شده ، ۴۸ گ ۱۴س [ف. الهیات ۱ : ۶۵۵] .

2599 – **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۵۵۱/۱ : پیش از شوال **۱۲۵۶** نوشته شده [نسخه‌ها ۵ : ۸۴] .

2600 – **تهران، ادبیات** ۲/۷۰ب : نستعلیق۲۲ ذیقعدهٔ **۱۲۶۴**، (۳۵۲پ – ۳۵۹ پ) [ف. ادبیات ۱ : ۱۴۲] .

2601 – **ملك** ۱۱۴۱ : شکسته نستعلق ۲۲ ع۲/ **۱۲۹۳**، ۲۳ گ ۱۳س . [رؤیت].

2602 – **سپهسالار** ۲۸۶۴/۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۶۲ ر – ۱۷۶) ، آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۴ : ۱] .

2603 – **تهران، ملی** ۷۹۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ونیزازمترجم‌درآن یادنشده. **آغاز:** بقدرت خدای عز و وجل و اول خدای متعال آسمان هفتم آفرید وکیوان را که بتازی زحل خوانند [ف. ملی ۲ : ۳۲۷] .

2604 – **مجلس** ۱۷۰ : شکسته ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۲۷ گ ۱۱ س [ف. مجلس ۲ : ۹۲]، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۶۵۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۳] .

2605 – **مجلس** ۳۱۷۳ : شکسته ، از نسخه‌ای‌که بخامهٔ رضاقلی هدایت بوده و به – درخواست او، آغاز برابر نمونه ، ۱۳۴ ص ۱۲س [ف. مجلس ۱۰ : ۷۵۸] .

جاماسب نامهٔ منظوم

منسوب به خواجه نصیر الدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) .

2606 – **ایاصوفیه** ۴۷۹۵/۴ : باتاریخ **۸۵۵** در دفتر (گ۳۲۸ – ۳۳۰) . **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۴].

جام جم

درچهار فصل. در ستاره شناسی. **آغاز:** این رسالهایست مشتمل بر چهل فصل، فصل اول درحساب جمل ورقم هفته.

2607ـ **الهیات** ۱/۱۸۵ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۳پ-۲۵ر) [ف. الهیات۱: ۱۴۰]. دوگانگی شمارهٔ فصلهاازفهرست کتابخانه است.

جامع الاحکام

از وفایی هندی، در هیئت و ستاره شناسی و طبیعیات، درصد و نودفصل ویك خاتمه. در دیباچه آمده: بروزگار فیروزشاه خلجی که در دهلی قدم برسریر سروری نهاد، کتابهایی از هندی بفارسی ترجمه‌شد، واین کتاب که بروزگار کفرهٔ هفد در ۲۲۰ فصل نگاشته شده بود، برخی از فصلهای آن که موافق اسلام نبود کنار گذاشتم ودر ۱۹۰ فصل بفارسی روان‌درآوردم. **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، بدانکه در روزگار پیشین یکی از پادشاهان هندوستان.

2608ـ **ملك** ۶۲۱۰: نسخ۲ع/**۱۰۰۴** برخی عبارتها بزیر وصالی رفته، ۱۸۳گ ۱۷س [رؤیت].

جامع شاهی

ازسجزی، زنده درشیراز در۳۵۸-۳۶۰ در بخش ریاضی ص۱۵۶ گذشت وتاریخ مرگ او بنقل از هدیةالعارفین ۴۷۷ یاد شده درست نیست.

جامع القرانات = قرانات = قران علویین

از محیی‌الدین فرزند بدرالدین اناری، برای شاه‌اسماعیل صفوی (۹۰۷-۹۳۰)، در احکام نجوم، در یك مقدمه و چند فصل بسال ۹۳۰ نگاشته است. **آغاز:** خوبترین کلامی که چون آفتاب جهانتاب... اما بعد، از ابتدای آفرینش افلاك.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۶۷ ـ ف. دانشگاه ۴: ۸۷۲ ـ استوری ۲: ۸۰.

2609ـ **دانشگاه** ۷/۴۸۸۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱، باتاریخ **۱۰۱۴** دردفتر، (۱۱۲ر-۱۶۷پ)، آغاز دردیباچه افتاده ولی نام کتاب دردیباچه هست، وعنوان قرانات کواکب علویه منقول ازمولانا محیی‌الدین اناری دارد، انجام نیز افتاده [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۹۳۳].

2610ـ **دانشگاه** ۱/۴۵۱۹: نستعلیق ج۱/**۱۰۲۳** (ص ۲-۵۷) آغاز برابر نمونه درص۱۰ نسخه آمده: بنام شاه عباس در ۹۳۰ نگاشته شده، انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۷۰].

2611ـ **دانشگاه** ۹۵۱: نستعلیق، با تاریخ **۱۰۷۴** دردفتر (۱پ-۳۵ر) گویا در میان افتادگی دارد، [ف. دانشگاه ۴: ۸۷۲].

2612ـ **سپهسالار...**: نوشتهٔ محمد مؤمن‌جدید الاسلام، **۱۰۷۹**، آغازبرابر نمونه باعنوان «قران علویین» یاد شده [ذریعه ۱۷: ۶۷].

2613ـ **الهیات** ۸۱ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، عنوانها: قران، قران. آغاز و انجام افتاده، ۱۲۴گ ۲۱س. [ف. الهیات]

2614ـ **الهیات** ۳۸۴ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ناتمام، ۵۵گ ۱۵س [ف. الهیات ۱: ۲۱۷، ۳۸].

2615ـ **یزد، علومی...**: نستعلیق محمد تقی حسینی خلیفه، پنجشنبهٔ ۲۹ رمضان **۱۱۰۴**، در فهرست «قرانات» یاد شده است. [نسخه‌ها ۴: ۴۴۰].

2616ــ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۲/۵۳۴: نستعلیق هندی، **۱۱۱۷**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «رساله دراحکام‌قران» آمده [نسخه‌ها ۵ : ۸۰] .

2617 ــ **الهیات** ۱۳۳د : نسخ حاج احمد فرزند حاج قربانعلی فرزند ابی‌طالب **۱۲۷۲**، برای‌حاج میرزا ابوالحسن سرکشیك آستان قدس ، ۷۵گ ۱۷ س [ف. الهیات ۱ : ۳۸] .

2618ــ **ملك** ۶۱۸۲ : نسخ سدهٔ **۱۳**، نام کتاب دردیباچه «جامع القرانات» یادشده آغاز برابرنمونه ، نسخهٔ کامل . [رؤیت] .

2619 ــ **الهیات** ۱۹/۵ د : نسخ سدهٔ **۱۳** (۱۳۱ر ــ ۱۵۷پ)، آغاز وانجام افتاده [ف. الهیات ۱ : ۳۸] .

2620ــ **مدینه**، شیخ‌الاسلام‌عارف‌حکمة ۸ف : نسخه‌ها ۵ : ۵۰۲] .

جدول اختیارات = جدول تواریخ و احکام

جدول تواریخ و احکام = اختیارات مجدول

2621 ــ **تهران ، اصغر مهدوی** ۱/۲۶۷: نستعلیق **۱۰۸۷**، درفهرست بعنوان « جدول تواریخ و احکام » یاد شده [نسخه‌ها ۲ : ۶۹] .

2622ــ **مجلس** ۹/۹ خویی : باتاریخ **۱۱۲۶** دردفتر (ص۲۵۲ ــ ۲۵۸) ، دارای : جدول نیك وبد برابر روزهای هفته وماه فرس قدیم، درفهرست بعنوان «جدول تقویم» یادشده [ف. مجلس ۷ : ۶۰] .

2623 ــ **ملك** ۲/۳۴۳۱ : نستعلیق و نسخ ، باتاریخ **۱۳۰۷** درفتر (۴پ ــ ۴۹پ) جدول اختیارات روزهای عربی، منازل قمر ، منسوبات کواکب، طلوع قمر ، ساعات فی‌ایام الاسبوع، مدخل السنةالهجریه، شهور ناقصه و جز آنها [رؤیت] .

جدول ستین = جدول ستینی

2624ــ **تبریز، ملی** ۳۶۴۲ : نوشتهٔ حاج حسین فرزند حاج محمد، **۷۸۰**، همراه کشف‌الحقایق نظام نیشابوری ، حساب جمل و جدول ستینی است [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

2625 ــ **قاهره ، دارالکتب** ۷ ــ م میقات ترکی : نوشتهٔ حسین فرزندعلی۱۳صفر **۱۰۰۲ آغاز:** بدانکه منجمان‌را جدولی باشد که‌آنرا جدول ستین گویند ، درمجموعه، ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۲۳۵] .

2626 ــ **قاهره ، دارالکتب** ۱۳ مجامیع فارسی طلعت : محمد تقی **۱۰۹۳** ، **آغاز :** تسدیس آنست‌که‌میان دوکوکب سیاره ۶۰درجه‌قوسی ازمنطقة البروج باشد(گ۱۰۹پ ــ ۱۷۰ر) [مخطوطات ۱ : ۲۶۰] .

2627ــ **ملك** ۵/۳۲۰۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۴۷پ ــ ۴۹ر هامش) ، در یك مقدمه و ده فصل، نسخه تنها سه فصل را دارد [رؤیت].

2628 ــ **سپهسالار** ۶۱۵ : نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** ، جدولهاییست در نجوم و جغرافیا عنوانها بفارسی وشماره‌ها با حروف ابجد، ۵۳گ ۲۹ س [ف . سپهسالار ۴ : ۲۸] .

2629ــ **قاهره، دارالکتب** ۶ میقات فارسی : نسخ زیبای بی‌تاریخ، **آغاز :** ستین منهاالستین ــ منهاالستین [مخطوطات ۱:۱۱۲]

2630ــ **قاهره، دارالکتب**۸ میقات

فارسی : بی‌تاریخ ، با عنوان « کتاب المایة و العشرین علی طریق جداول الستین» . **آغاز:** چنین‌گوید مؤلف کتاب‌که چون درجدول‌ستین که حکماء قدیم از بهر حساب ضرب و قسمت ساخته،(گ ۱ ـ ۶۸) ۳۵س [ف . مخطوطات ۲ : ۵۹] .

جدول مستخرج از زیج جدید گورکانی

ازمحمد باقر فرزند زین العابدین یزدی (بنگرید : فتوحات غیبیه : ۱۸۵) ، که در ج ۱۰۳۲/۱ ساخته است .

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۳۷۸ و ۱۶ : ۱۱۷

2631ـ **یزد، علومی . . :** باتاریخ **۱۰۸۵** دردفتر، سپس «عیون الحساب» ازهمو بعربی [نسخه‌ها ۴: ۴۴۳] **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۵۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۶] .

جدولهای نجومی

از قاضی حسن فرزند قاضی محمد مکی الفصیحی .

2632 ـ **ملك** ۳۶۴۳ : نسخ نگارنده ازسدۀ **۱۰** ، ازجدول فضل الطولین و الساعات شروع و بجدول الاربعون و هو آخر جداول تعدیل عطارد پایان می‌یابد ، ۱۹۰ گ ۴۴ س [ف. ملك ، فارسی : ۱۷۹] .

جدولهای نجومی

ناشناخته .

2633ـ **ملك**۴۹۲/۲۱ : نستعلیق‌خوش سدۀ **۱۰**، زرین، ۷۸ جدول است (ص۴۹۴ ـ ۵۶۹) [رؤیت] .

2634ـ **دانشگاه** ۴۳۹۰/۳ : نستعلیق سدۀ **۱۱** (۱۲ر ـ ۲۲ پ) در بارۀ بیماریها ، اختیارات، دیدن ماه ، سکزیلدوز، قوس قزح ذوذوابه، زلزله، رعد ، غالب و مغلوب ، زجر الفال، روزهای‌تصفیه، وجز آنها [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۵] .

2635ـ**مجلس**۲۴۴۹/۸ فهرست‌نشده: سدۀ **۱۱** ، در فهرست بعنوان « جدول صورة درجات الفلك و اسامیها» یاد شده (ص۱۴۱ـ ۱۶۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

2636ـ **دانشگاه** ۳۳۳۷/۶ : نستعلیق باتاریخ ۱۳ شعبان **۱۱۱۶** در دفتر (ص۸۷ ـ ۱۲۷)، در فهرست آمده «جداول نجومی» در بارۀ عرض و طول شهرها و اختیارات و احکام نجوم است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۱] .

2637 ـ **مجلس** ۳۱۱۷/۲ : شکسته نستعلیق ابراهیم نمارستاقی **۱۲۱۴** بدستور عباسعلی نوری (ص ۲۱۴ ـ ۲۲۳). جدولهای خسوف و کسوف ، پیدایش قوس قزح ، ستارۀ دنبادله‌دار، منازل قمر، سعد و نحس، وجز آن [ف. مجلس ۱۰ : ۶۸۵] .

2638 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۵۵۵: سدۀ**۱۳** در هندوستان، مجموعه جدول های نجومی گرفته شده از زیج محمد شاهی ، جدول جیب وظل‌فرنگی ، تعدیل‌غروب بعرض مشهد، استخراج تقاویم [نسخه‌ها ۵ : ۸۵] .

2639ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۵۳۸/۵ : نوشتۀ عبدالحمید منجم زنده در **۱۳۰۸**، جدولهای‌تسهیل وتعدیل بروج‌کواکب است [نسخه ها ۵ : ۸۱] .

2640 ـ **الهیات** ۲/ ۶۹۹ج : نستعلیق محمد باقر فرزند فتحعلی فرزند حاج محمد باقرغندی‌ترشیزی، **۱۳۳۹** (۶۹پ ـ ۱۳۰ر) درفهرست آمده: جدولهای‌نجومی درمعرفت‌ربع مسکون و اقالیم سبعه [ف. الهیات ۱: ۱۵۴].

2641ـ مشهد، عبدالحمید مولوی: تاریخ یاد نشده، جدول تعدیل و تسهیل کواکب سبعه است، مستخرج از زیجها [نسخه‌ها ۵: ۲۰].

جوامع احکام النجوم

از ابوالحسن علی فرزند ابوالقاسم زید بیهقی، نگارندهٔ «تاریخ بیهق»، (نزدیك ۴۹۰ـ ۵۶۵)، در ده فصل در احکام نجوم، از ۲۵۷ کتاب میان سالهای ۵۵۳ـ۵۶۵ یا سال ۵۴۸ نگاشته است. **آغاز:** حمدله. والصلاة علی من امتطی غوارب الرسالة . . . چنین گوید خواجهٔ امام ...فرید خراسان.

بنگرید: ذریعه ۵: ۲۴۶ ـ معجم الادباء ۵: ۲۰۸ ـ مؤلفین مشار ۴: ۲۵۷ ـ بیست مقالهٔ قزوینی ۲: ۷۶ ـ کشف الظنون ۱: ۶۰۹ هدیة العارفین ۱: ۶۹۹.

2642 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نستعلیق سدهٔ **۸**، از کتابخانهٔ شاهزاده قهرمان میرزا فرزند شجاع السلطنه بوده است [نسخه‌ها ۵: ۲۰].

2643ـ **ملك** ۳۳۶۸: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۹**، ۲۰۵ گ ۲۱ س [رؤیت].

2644ـ **نجف، امیرالمؤمنین**: سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۵: ۴۱۸].

2645ـ **نجف، امیرالمؤمنین**: سدهٔ **۱۰**، همراه «زیج خاقانی» [نسخه‌ها ۵: ۴۱۳].

2646ـ **الهیات** ۵۱۸د: نستعلیق ۱۷ ج ۱/**۱۰۸۴**، ۱۷۷ گ ۲۱ س [ف. الهیات ۱: ۴۴].

2647ـ **الهیات** ۲۱ ج: نستعلیق **۱۰۹۸**، آغاز نونویس، ۱۸۰ گ ۱۶ س [ف. الهیات ۱: ۴۴].

2648ـ **مجلس** ۴۰۴۱: نسخ سدهٔ **۱۱**، رویه روغنی، ۳۶۱ گ ۱۵ س. [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

2649ـ **مجلس** ۲۱۳۵: تحریری خوب سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۳۰۸ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۶: ۱۱۰].

2650ـ **ملك** ۳۲۳۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۱۸۸ گ ۱۸ س [رؤیت].

2651ـ **نجف، جامعة النجف**: نسخ ملامیرزای نهاوندی، ۴ رجب **۱۲۶۱** [نسخه‌ها ۵: ۴۳۳].

2652ـ **تهران، دهخدا** ۲۳۷: نسخ آقابابا فرزند ملامحمد مهدی شهمیرزادی، سه شنبهٔ ۲۵ صفر **۱۲۸۵** [نسخه‌ها ۳: ۳۹۴].

2653ـ **ملك** ۳۶۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ۲۸۰ گ ۱۷ س [رؤیت].

2654 ـ **دانشگاه** ۴۸۹: نستعلیق و نسخ، تاریخ یاد نشده، در دیباچه نسب بیهقی نادرست آمده، ودرآن ازسال ۱۱۸۲ و ۱۲۵۷ یادشده، ۱۳۸ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۴: ۸۷۶]

جواهر نامه

دراحکام نجوم.

2655ـ **مجلس** ۶۱/۵ نجم، فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۲۰۲].

جهان دانش

از شرف‌الدین ظهیرالدین محمد فرزند مسعود (محمد) فرزند محمد فرزند مسعود غزنوی بخارایی مروزی، زنده در ۵۸۲. ترجمه‌ایست از «الکفایة فی‌هیئة‌العالم» ازخود او و در آن از تاریخ ۵۴۹ ه یاد شده، در دومقاله: ۱ـ هیئت افلاك در بیست و سه باب ۲ـ هیئت زمین در چهارده باب، که بسال ۱۳۱۵ چاپ شده و ازهموست: آثارعلوی. **آغاز:** ستایش خدایرا

که آفریدگار جهانست... اما بعد، چنین میگوید مؤلف. .

بنگرید: ذریعه ۱ : ۸ و ۲ : ۳۲۳ و ۵ : ۲۹۸ـ ف مشار : ۵۱۹ ـ پیشگفتار دو رساله دربارهٔ آثار علوی، دانش‌پژوه : ۱۰ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۸۱۲ ـ استوری ۲ : ۴۶ ، ۵۱ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۰۰ .

2656 ـ **پاریس** S. P. ۳۶۳ : نسخ علی فرزند شاه امیر فرزند حسن حسنی ، ابن طباطبا، آدینهٔ ۲۷ شوال **۶۷۹**، ۱۳۴ گ ۱۵ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۳۲هست [فیلمها ۱ : ۷۱] .

2657ـ **دانشگاه** ۴۵۹۶/۱: نستعلیق محمدصادق ترشیزی، ۲ع۲/۲۶۲ **۱۰۶۲** (۱-۸۷) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۲۵] ،

2658 ـ **نجف** ، شیخ نعمةالطریحی : نوشتهٔ **۱۰۹۱** و مقابلهٔ ملا محمد صالح فرزند حاج عرب فرزند امیراحمد خفری [ذریعه ۵: ۲۹۹] .

2659ـ **تهران، معارف** (ملی) ۱۲۰ـ ۱۲۵۱ : نستعلیق‌کهن بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه، ۸۵گ ۱۱س [جواهرالکلام ۱: ۱۵۷].

2660ـ **تبریز**، محمدآقا نخجوانی : تاریخ یاد نشده، نسخه تاریخ نگارش را ۵۴۹ یاد کرده است [ذریعه ۵ : ۵۹۹] گویا این نسخه به کتابخانهٔ ملی تبریزش ۳۴۴۸ منتقل شده [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۳] .

2661ـ **مجلس** ۴۰۶۶ تنکابنی: نستعلیق **۱۰۰۰** واندی، نسخه ازآن غیاث‌الدین محمد فرزند حسن بیك منجم بوده . **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۲۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۷۲] .

چهل فصل

در ستاره شناسی .

2662ـ **سپهسالار** ۷۴۱۶/۲: نوشتهٔ ۱ شعبان **۱۲۰۷** (۵۶ر-۸۵پ)، آغاز افتاده فصل اول درحساب جمل و رقم و هفته و نشان روزها. وحساب جمل برلفظهای ابجد، هوز. فصل چهلم دراختیارات است [ف. سپهسالار ۴ : ۱۳۵] .

چهل فصل

در ستاره شناسی (بنگرید : تحفهٔ نظامیه عبدالقادر رویانی: ۲۵۵) (ذریعه ۵:۳۱۶) .

چهل باب در اسطرلاب

2663 ـ **ایاصوفیه** ۲۶۲۴/۳ : [الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیة : ۱۶۱] .

ح

حاتمیه = تحفهٔ حاتمید

حرکت زمین = زمین و آفتاب

حرکت سکزیلدوز

ناشناخته .

2664ـ **دانشگاه** ۱۹۹۷/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۸۳** دردفتر (گ۲۹پ)
آغاز: رؤیت اهله هرگاه‌ماه نوراکسی خواهد که بیند . میبایست‌که ببیند قمر در کدام برج است [ف. دانشگاه ۸ : ۶۰۶] .

حرکت فلك‌الافلاك = منظومه‌ای در . . .

از سدیدالدین منزوی، نگارندهٔ «پنج‌گنج ۲۴۹» در ستاره‌شناسی و «خزانة الاحکام» در کفشناسی و جزآنها .

2665ـ **تبریز، ملی ۳۴۲۶** : ضمن مجموعه آثار منزوی، با تاریخ **۱۱۵۳** در «خزانة الاحکام» ازاو [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۴].

حساب اهله موافق عدد

ازمحمد باقرمجلسی (۱۰۳۷ – ۱۱۱۰) (بنگرید : اختیارات: ۲۱۸) بنام شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ – ۱۱۳۵) در ۱۱ شوال ۱۱۰۹ بانجام رسانیده است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل الشمس ضیاء ... اما بعد ، چون بعضی از اخبار درباب.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۸ .

2666ـ **دانشگاه ۴۴۵۳/۹** : نسخ محمد کاظم فرزند محمد باقر، محرم **۱۱۲۶** (۵۶پ ۷۶پ) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۹] .

حساب شهور و اعوام عربی

ناشناخته .

2667ـ **دانشگاه ۳۳۸۲/۴**: نستعلیق ملا محمد صالح ، نزدیك **۱۰۹۷** (ص ۴۶) سپس « حساب حروف متعلق به شهور و سنه » (ص۴۶–۴۷) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۱] .

حساب القمر

ازتقی‌الدین محمدفارسی، بفارسی وعربی (بنگرید : اسطرلاب مسطح : ۲۳۴) .

2668ـ **تهران، اصغرمهدوی ۴/ ۲۸۲** : نسخ محمد طاهر فرزند ولی محمد طبیب مشهدی، در**۱۳۰۹** ، (ص ۶۰ – ۸۳) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

حسنیه

از محمد اسحاق کشمیری ، بنام خواجه ابوالحسن، دریك مقدمه و دوخاتمه، در ستاره شناسی . **آغاز :** چندین ارقام سعادت انجام لقد خلقنا الانسان .

2669ـ **دانشگاه ۲۷۸۸/۱** : نستعلیق سدهٔ **۱۳**،(ص۱ – ۱۴۰) ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۴۰] .

حکمت جدید و آفرینش ستارگان =

رساله در . . .

دربارهٔ دانش نوین و پیشرفت فرزانگان درجهانشناسی، درچند فصل ، از هندی ترجمه شده است. **آغاز:** ستایش مختص خداوندا ست درمقابل نعمای او . . .

2670 ـ **دانشگاه ۳۹۷۶** : شکسته نستعلیق، در**۱۲۶۸**، ۲۱گ۱۲س[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۷۲] .

حل التقویم

از ابوالخیر تقی‌الدین محمد فارسی (بنگرید : انتخاب حل التقویم : ۲۳۹) با مقدمه‌ای در هیئت باعنوان آغاز ، سپس عنوان های: فائده، فائده، بنام استادخود غیاث‌الدین منصور دشتکی در گذشتهٔ ۹۴۸ ، پیش‌از ۹۱۷ نگاشته است. **آغاز:** درخشنده‌تر ستاره‌که از افق مقال اهل‌کمال طالع ولامع گردد .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۵۸ و ۷ : ۶۷ – گاهنامه س۱۳۱۰ : ۸۹ .

2671ـ **نجف**، شوشتریها: نوشتهٔ تقی‌الدین محمد حسینی مازندرانی ، بروزگار نگارنده، در**۹۱۷**، [ذریعه ۷ : ۶۷] .

2672ـ **رضوی ۴۴** ریاضی : نستعلیق **۹۷۱**، آغاز برابرنمونه، ۱۳گ ۲۰س [ف . رضوی ۳ : ۳۱۴] .

2673ـ **دانشگاه ۲۰۶۳/۲**: نستعلیق محمد صالح فرزند محمد سعید حسینی ، ۲۲

ذیقعدهٔ **۱۰۸۰** (۳۶پ - ۴۶ر) آغاز با کمی جدائی بمانند نمونه [ف . دانشگاه ۸:۶۹۲].

2674ـ **تهران، ادبیات**۱۸۴حکمت: نستعلیق۷ج۱/**۱۱۳۴. آغاز:** بدان‌که تقویم درلغت راست داشتن و قیمت کردن است [ف . ادبیات ۲ : ۵۰] .

2675 ـ **تهران ، ادبیات ۳/ ۳۰۶** جوادی : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، با تاریخ محرم **۱۱۷۹** دردفتر [ف. ادبیات ۳ : ۴۶] .

2676ـ **الهیات ۲ /۴۰۱**د: تاریخ‌یاد نشده (۴۳ر-۷۲ر) [ف. الهیات۱ : ۲۹۴] .

2677ـ **رضوی** ۴۵ ریاضی : نستعلیق محمد جعفر نقشبندی، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۳ : ۳۱۴] .

حلقهٔ کریمی = حلقهٔ کریمید

ازکریم‌خان فرزند ابراهیم قاجارکرمانی شیخی (۱۲۲۵-۱۲۸۸)، دراسطرلاب و حلقه ایکه دراین باره ساخته است ونیز دستورهایی برای یافتن‌پهنای رودخانه وگودی‌چاه وبلندی منار، دریك مقدمه وبیست و دوباب، درذیقعدهٔ ۱۲۵۸ بدان‌آغاز ودرغرهٔ‌محرم۱۲۵۹ بانجام رسانده است . و این جز «میزان» او است در اسطرلاب وبعربی. **آغاز:** حمدله . صلاة . و رهطه المخلصین . . . وبعد، چنین‌گوید . . . کریم بن ابراهیم، که دراوائل سن بتشویق .

بنگرید: المآثر والآثار: ۱۴۷- مؤلفین مشاد۵ : ۵۷- مقالات الحنفا : ۱۶۳- تذکرهٔ شمس التواریخ : ۲۰-مجله پیام نوین س۴ ش ۶ و ۷ : ۱۸۵- فهرست کتب مشایخ : ۲۳۳.

2678ـ **مجلس ۳/ ۴۹۲۶**: نسخ‌محمد باقر فرزند ابراهیم خراسانی، ۷شوال **۱۲۹۲** (۴۵پ - ۵۹ر) [رؤیت] .

حل المسائل

از قطب الدین عبدالحی فرزند عزالدین لاری زاهدی‌کبیری‌حسینی شیعی زنده در۱۰۲۷ (گاهنامه)، که «حل و عقد» را بسال ۱۰۱۷ نگاشته است. دریك مقدمه و دوازده باب ویك خاتمه ، بروزگار شاه عباس صفوی (۹۹۵ - ۱۰۳۷) و بنام امامقلی‌خان و امیر ابوالحسن نگاشته است: ۱- پرسنده وپرسیده‌وراه پرسش ۲- آمدن چندتن نزد ستاره‌شناس ۳-آزمایش ۴- درستی درآوردن‌ضمیر ۵- یافتن دلیل‌ضمیر ۶- یافتن ضمیر ۷- قاعدهٔ کلی یافتن ضمیر۸- منسوبات ۹- نشانه‌های فرجام کار۱۰- یافتن و رواشدن نیاز ۱۱- رواشدن نیاز ۱۲- یافتن خبی. **آغاز:** بعد الحمدلله سبحانه والصلاة... برارباب خبرت و اصحاب بصیرت پوشیده .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۷۴ - استوری ۲ : ۸۷- گاهنامه س ۱۳۱۱ : ۱۷۱ .

2679ـ **مجلس** ۴۳۶۵ : نستعلیق سید حسین فرزند حاجی سید باقرموسوی، پنجشنبهٔ ۱۷ع۱/**۱۰۳۳**، ۱۲۱گ ۱۳س .آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

2680ـ **دانشگاه ۱/ ۱۱۱۲**: نستعلیق محمد حسین فرزند حاج شمس الدین محمد فرزند حاجی محمدعلی‌آرای ، دوشنبهٔ ۲۵صفر **۱۰۵۷** در سپاهان (۲پ-۱۰۳پ) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه] .

2681ـ **ملك ۱/ ۳۲۲۰**: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (۱ ر - ۱۰۰ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2682ـ **یزد**، سریزدی ۹۳ : نستعلیق علی‌رضا فرزند ملا عبدالکریم، شنبهٔ ۱۷ شوال **۱۱۹۲**، نسخهٔ پاکیزه ولی آغاز افتاده [نسخه ها ۴ : ۴۲۰].

2683 ـ دانشگاه ۲/۳۲۳۴ : شکسته نستعلیق ۲۲ رجب **۱۲۲۶** (۸۳ر - ۱۳۳پ) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹۰].

2684 ـ **ملك** ۱/۳۶۵۱ : با تاریخ صفر **۱۲۴۰** در دفتر، (۱پ - ۵۸پ) ، آغاز برابر نمونه، در نسخه قطب‌الدین بن عبدالحی آمده [رؤیت] .

2685 ـ **فرهاد معتمد** ۶۴ : شکسته نستعلیق ۲۹ رمضان **۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۳: ۱۷۶].

2686 ـ **مجلس** ۱۷۲ : نوشتهٔ **۱۲۶۵** آغاز برابر نمونه، ۵۸گ ۱۸س [ف . مجلس ۲ : ۹۳] .

2687 ـ **الهیات** ۲/۱۵ د : نسخ ۲۹ شوال **۱۲۷۴** ، برای ابوالحسن سرکشیك (۱۷۵پ - ۲۴۳ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۱۶].

2688 ـ **ملك** ۳۲۵۸ : نسخ **۱۲۸۱** ، ۷۱گ ۲۰س [ف. ملك، فارسی : ۲۱۹].

حل مشکلات معینیه

متن «معینیه» و «حل مشکلات معینیه» هر دو از خواجه نصیر الدین طوسی (بنگرید : بیست باب: ۲۴۳) ، برای شاگردش شاهزاده معین الدوله ابوالشمس همان کسیکه « معینیه » را برای کتابخانهٔ او ساخته بود . خواجه در دیباچه و انجام این رساله و رسالهٔ « معینیه » خود بمانند «اخلاق ناصری» بعدها دست برده تا رنگ الحاد اسماعیلی آنرا بزداید. این رساله را ارکین بشمارهٔ ۶۶ و قنواتی بشمارهٔ ۱۶۱ نادرست به‌ابن‌سینا نسبت داده‌اند. این کتاب همراه با « معینیه » بکوشش محمد تقی دانش پژوه باپیشگفتاری ازایشان در۱۳۳۵خ بچاپ رسیده است. **آغاز** : الحمدلله علی افضاله . . چنین گوید مقرراین فصول... چون عنایت ربانی حجاب انتظار .

بنگرید : ف. مشار : ۱۴۶۴ ـ احوال و آثار خواجه، مدرس رضوی ـ فهرست مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی : ۲۷۳ ـ پیشگفتار چاپ ، از دانش پژوه .

2689 ـ **مجلس** ۲/۲۴۳۸ فهرست نشده: نوشتهٔ **۷۶۳** (ص۲۰۹ - ۲۵۴) در فهرست به عنوان «ذیل رسالهٔ معینیه» یادشده، سپس «قبله» ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲] .

2690 ـ **دانشگاه** ۲/۱۳۴۶ : نسخ سدهٔ **۸**، با تاریخ ساختگی ۶۳۲ ، همراه با معینیه (۸۸ر - ۱۰۷ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۳۵] .

2691 ـ **دانشگاه** ۲/۱۰۱۴ : تعلیق، ۲۰ صفر **۸۸۹** ، برای پسر خود کمال ، آغاز برابر نمونه (۱۰۷پ - ۱۳۳ر) جای جدولها سفید مانده [ف. دانشگاه ۴ : ۸۸۲] .

2692 ـ **سنا** ۴/۲۸۰۴ : نسخ محمد صالح کوکدی گلپایگانی، در **۱۰۶۸** ، همراه «معینیه» که در مدرسهٔ جده نوشته شده است [نسخه‌ها ۲ : ۲۴۲] .

2693 ـ **همدان** ، **آقای کمالی** : نوشتهٔ محمدزمان فرزندکلیم عنایت‌الله لاریجانی چهارشنبهٔ محرم **۱۰۸۷**، ش ۳ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۶] .

2694 ـ **دانشگاه** ۲۵/۱۲۷۸ : نستعلیق محمد تقی فرزند محمد امین سمنانی حسینی ، ۲۵ ذیحجهٔ **۱۲۹۹** (۳۴ر - ۴۲ پ) [ف. دانشگاه ۷ : ۲۷۱۹] .

2695 ـ **مجلس** ۱۸۰ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، در فهرست بعنوان «رسالهٔ حل‌مالا‌ینحل» خواجه آمده [ف . مجلس ۲ : ۹۸] .

2696 ـ **ملك** ۳۵۰۳ : تاریخ یاد نشده **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۷] .

2697ـ ایاصوفیه۲۸/۴۸۵۳: تاریخ یاد نشده (۲۳۸ ـ ۲۶۳) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۳].

حل و عقد

از قطب‌الدین عبدالحی لاری زاهدی، از آغاز سدهٔ ۱۱ (بنگرید: حل المسائل :۲۷۸) گفتاریست در ستاره‌شناسی و اختربینی، در دو مقاله ویك خاتمه : که دوشنبهٔ ع۲۶/۱۰۱۷ به انجام رسیده است: ۱ـ استخراج تقویم درپنج باب ۲ـ مولود، درسه باب . خاتمه در نوشتن طالع مولود دریك مقدمه و دو عقد. بابها نیز هریك درچند فصل ویاچند عقد است. **آغاز :** ستایش دور ازآلایش صانعی را سزاوار است.. و مسود این اوراق ... قطب‌الدین ابن .

بنگرید : گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۷۱ .

298ـ **ملك** ۳۲۲۶ : نسخ سدهٔ **۱۰**، ۱۶۵ گ ۱۹س [رؤیت].

2699ـ **سپهسالار** ۸۲۴۲/۱ : نسخ سدهٔ **۱۰** (بایستی درست‌نباشد)، پایان‌نونویس، (۳پ-۷۹ر) ۲۲س [ف. سپهسالار ۴ :۳۴۲] .

2700ـ **دانشگاه**۴۸۳: نستعلیق رجب **۱۰۸۰**، ۹۷گ ۲۴س، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۸۸۳] .

2701ـ **ملك** ۳۴۰۳ : نسخ محمد تقی فرزند محمد اقدس شریف عاملی انجدانی ، دوشنبهٔ ۲۲ صفر **۱۱۰۸** ، تاریخ نگارش در نسخه ۱۰۳۳ یاد شده [ف . ملك ، فارسی : ۲۱۸] .

2702ـ **ملك** ۳۳۷۴: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، تاریخ نگارش در نسخه ۱۰۳۳ یاد شده، ۱۱۷گ۱۶س[ف.ملك، فارسی: ۲۱۸].

2703ـ **ملك** ۳۳۳۴ : نسخ **۱۱۱۲** ، از روی نسخهٔ مؤرخ ۱۰۲۹ که از نسخهٔ اصل نوشته شده بود، تاریخ نگارش درنسخه۱۰۲۷ یاد شده [ف. ملك ، فارسی : ۲۱۷] .

2704ـ **دانشگاه** ۴۰۷۲ : نستعلیق اسکندرفرزند بهبود، یکشنبهٔ ۲۱ محرم**۱۱۱۹** نام نگارنده در نسخه قطب الدین عز الدین عبدالحسین الزاهدی الکبیر الحسینی اللاری آمده است وتاریخ نگارش درفهرست۱۸ محرم ۱۰۹۳ آمده! ۹۹گ۲۱س [ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۵۳] .

2705ـ **تبریز، ملی** ۳۴۶۶ : نوشتهٔ **۱۱۷۱**، درشهر تبریز، [نسخه‌ها۴ : ۲۹۳].

2706ـ **ملك** ۳۵۸۳ : نسخ سدهٔ **۱۲**، ۶۸گ ۲۶س [رؤیت].

2707ـ **ملك** ۳۳۷۷ : نستعلیق و نسخ محمدتقی فرزند مصلح‌آبادی فراهانی، سه‌شنبهٔ ۲۴ج۲/**۱۲۶۳** ، ۱۱۶گ ۱۶س [ف. ملك ، فارسی : ۲۱۷] .

2708 ـ **سپهسالار** ۶۸۶/۱ : نسخ عطاءالله فرزندمحمدزکی منجم‌سپاهانی، ۲۹صفر **۱۱۷۶** (۴ر-۷۸پ) [ف.سپهسالار۴: ۳۴۰]

2709ـ **آصفیه** ۳۰۸ ریاضی: نستعلیق **۱۲۰۰** ، ۲۶۴گ ۱۷س و در پایان «مختصر در معرفت تقویم » رویانی هست [ف . آصفیه میرعثمان علی ۱ : ۶۵۸] .

2710ـ **سپهسالار** ۶۸۷ : نسخ سدهٔ **۱۲**، ۱۴۸گ ۲۲س [ف. سپهسالار۴: ۳۴۱].

2711ـ **سپهسالار** ۵۹۹/۲ : نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۱ شعبان **۱۲۰۷** (۲۵پ ـ ۹۷ر) [ف. سپهسالار ۴ : ۳۴۱] .

2712ـ **سپهسالار** ۷۴۰۶ : نستعلیق محمد، در**۱۲۲۹**،آغازافتاده، درپایان بانسخهٔ دانشگاه جدایی دارد ولی فهرست مطالب یکی است، ۷۶گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۴۱].

2713ـ تهران ، دهخدا ۳/۱۰۱ : سدهٔ ۱۳ ، نسخه نیمهٔ نخستین کتاب است [نسخه‌ها ۳ : ۴۵] .

2714ـ قاهره، دارالکتب۴۳۴۹س: نستعلیق تاریخ‌یاد نشده، همراه «تقویم» ازهمو [مخطوطات ۱ : ۱۰۲] .

خ

خاتمه

از ناشناس، درجغرافیای زمین و آسمان. **آغاز :** بر ارباب خبرت و اصحاب بصیرت پوشیده .

2715ـ سپهسالار ۲۹۱۶/۱: نستعلیق درجنگی از سدهٔ ۱۱ (۳۸۹ر ـ ۴۹۱ر) [ف. سپهسالار ۴ : ۳۵۹] .

خرمن ماه = قوس قزح

خسوف و کسوف = رساله در...

ناشناخته .

2716ـ دانشگاه ۷۲۳/۳: نوشتهٔ ۲۴ شعبان ۱۱۰۴ ، (۱۸۵ر ـ ۱۸۸ر) . گفتاری است بر پایه احادیث مذهبی. **آغاز:** درترجمهٔ حدیث دراحکام خسوف وکسوف وحوادث هرـ سال . شیخ بزرگوار قطب راوندی در کتاب «قصص الانبیاء» روایت کرد [ف . دانشگاه ۵ : ۱۲۱۵] .

2717ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۲/۱ : نوشتهٔ ۱۲۹۸ـ۱۲۹۹، درفهرست بعنوان «مقاله درخسوف» یاد شده [نسخه‌ها ۵ ۸۴] .

2718 ـ مجلس ۴۸۲۹/۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۴۴ر ـ ۵۵ر) ۱۸س. **آغاز:** درمعرفت خسوف. اهل تفکر در خلق سماوات وارض چون مشاهده نمودند که نور صفحهٔ قمر بسبب قرب ازآفتاب زیاد میشود [رؤیت] .

خطب سبعه

ازبلیناس در ستاره پرستی وکیمیا. **آغاز:** سزاوار حمد ذات قیوم نافذیست که بسبب امر باتصال کاف و نون را با جمیع مکنونات در دایرهٔ ظهور ... چنین میگوید . . . بلیاس در خطب سبعه بسبیل حکایتی از آنچه شنیده از اصنامی در خواب . یکی از آنها خطبهٔ زحل است ، میگوید که بخواب دیدم که ما حکماییم مجتمع شدیم درصحرای اندلیوس.

2719ـ دانشگاه ۱۹۷۷/۲ : نستعلیق باتاریخ ج۹۱۸/۲ بهمین خامه در دفتر (۳۲پ ـ ۵۷پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۵۸۸] .

خطبة المواليد

ناشناخته . **آغاز :** اجناس سپاس بیقیاس که مقاطع اوهام ازمطلع آن نشان ندهد .

2720ـ دانشگاه ۳۳۳۷/۱۵: نستعلیق باتاریخ ۱۱۲۳ دردفتر (ص۲۴۱ـ۲۴۳) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۴] .

خط نصف النهار ـ قبله

خلاصة التقويم

ازحاج کریمخان قاجار(۱۲۲۵ـ۱۲۸۸) (بنگرید : حلقهٔ کریمی :۲۸۷) ، درتقویم و اختیارات ایام وطالع بینی، دربیست وپنج جدول که فهرست آنهارا دردیباچه آورده است. کتابی از او بنام «تقویم» باهمین نشانیهاچاپ‌شده است **آغاز:** حمدله . و صلی‌الله علی محمد و آله ـ

الطاهرین. و بعد چنین گوید کریم بن ...
بنگرید : فهرست کتب مشایخ : ۲۳۳ .

2721 ـ **مجلس** ۴۹۲۶/۱ : نستعلیق محمد باقر فرزند ابراهیم خراسانی ، ۷شوال **۱۲۹۲** در قریهٔ لنجر (۱پ ـ ۱۸پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2722ـ **ملك** ۳۴۳۱/۱ : نوشتهٔ میرزا خلیل، شنبهٔ ۱۳ رمضان **۱۳۰۷** (۲پ ـ ۴ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

خلاصة التنجیم و برهان التقویم

از میر غیاث الدین علی فرزند امیر حسن (امیران) حسینی اصفهانی، بدرخواست دوستان دربدخشان بسال ۸۶۹ در دوازده باب نگاشته است (دیباچه) **آغاز :** حمد بیحد وثنای بیعد خدایرا سزاست که حرکات سماوات و سیارات
بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۲۲ـ استوری ۲: ۷۵ ـ ف. دانشگاه ۸ : ۷۹ .

2723ـ **دانشگاه** ۱۹۹۷/۴۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخهایی از۱۰۸۳ تا ۱۰۸۶ . خطبه را ندارد (۱۸۳ر-۱۹۲پ) با یادداشت (تفصیل محلات و مساجد قسطنطنیه) در گ ۳ دفتر [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱۷] .

2724 ـ **مجلس** ۴۶۰۲/۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۱۴۹ ـ ۱۵۲) آغاز برابر نمونه [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

2725ـ **دانشگاه** ۱۴۰۲/۳: نستعلیق **۱۲۴۶** (۴۸ پ ـ ۷۶ ر) ، عنوان بابها سفید مانده ، آغاز دو سه کلمه با نمونه جدایی دارد [ف. دانشگاه ۸ : ۷۹] .

2726ـ **نجف** ، کتابخانهٔ حسینهٔ کاشف الغطا : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۷ : ۲۲۲] .

خلاصة الخلاصة سلطانی در اعمال زیج گورکانی

گزیده ایست از « زیج گورکانی » برای سلطان ابوسعید بهادر گورکان. دریك مقدمه و سه مقاله ویك خاتمه [مخطوطات] .

2727 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷ میقات فارسی طلعت: نسخ کهن بی‌تاریخ، آغازافتاده: بخدمت خدام قیام نموده، اگرچه همگی توجه بجانب یار و دیار بود ، ۷۸ گ ۱۵ س [مخطوطات ۱ : ۱۳۱] .

خواص طالع = طالع

خواص منازل قمر = منازل قمر

د

دایرهٔ هندیه و آلات ساعت

ناشناخته .

2728 ـ **سپهسالار** ۵۵۸/۴ : نسخ سدهٔ **۱۱** (۹۳ ـ ۱۰۹ پ) ، در عمل دایره و ساعت . **آغاز :** حمدله . و بعد ، این رسالهٔ مختصریست درعمل دایرهٔ هندی و اقسام آلات دانستن ساعت . بباید دانست که ساعت بر دوقسم است نجومی وطلوعی [ف. سپهسالار ۴ : ۴۰۱].

دستور العمل و تصحیح جدول = تصحیح جدول و دستور العمل

دستور المنجمین

ازحسین فرزند محمد فرزند یحیی زیدی حسینی، دراستخراج تقاویم کواکب هفتگانه و

استنباط احکام، دریك مقدمه درچهارباب ویك مقاله درپانزده باب و یك خاتمه ، که فهرست آنها دردیباچه آورده است، بنام قاضی صفی‌الدین عیسی ، و در ۱۲ ذیقعدهٔ ۸۹۱ بانجام رسانیده است. **آغاز :** زواهر جواهر حمد و سپاس بیحد وقیاس که مقیاس حواس . . . اما بعد، مراد ازترکیب این کلمات.

بنگرید : ذریعه ۸ : ۱۶۸ .

2729 **ــ ملك** ۵۴۹۸: نسخ خودنگارنده ۱۲ ذیقعدهٔ **۸۹۱**، زرین ممتاز ، ۱۵۷ گ ۱۵ س [رؤیت] .

2730 **ــ اصفهان**، محمدحسن زفره‌ای نوشتهٔ محمد علی زفره‌ای، درگذشتهٔ **۱۳۶۱** ، آغاز برابر نمونه [تذکرة الاطباب در اسامی کتب تاریخ و انساب ۱ : ۳].

دلایل هروی = سی فصل

دلیل المنجمین

ازحسن فرزندشجاع فرزند محمدالحسن حافظ تونی، درحساب تقاویم واعمال موالید و ضعف و قوت کواکب (دیباچه). نسخه ای از « المفید فی التجوید » بعربی از حسن فرزند شجاع فرزند محمد فرزند حسن در دانشگاه ضمن مجموعهٔ مؤرخ ۸۷۸ هست . (بنگرید : شرح قصید لامیه : ۹۱) . **آغاز :** الحمدلله الاحد الحکیم اللطیف الذی خلق القوی و ـ الضعیف... اما بعد، چنین گوید. . . که بعضی از اخوان از این بنده التماس .

بنگرید : ف. دانشگاه ۱ : ۲۲۲ .

2731 **ــ قاهره، دارالکتب** ۹ نجوم فارسی طلعت : نستعلیق زیبای **۱۲۲۲** ، آغاز برابر نمونه، ۳۲ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱ : ۱۴۶] .

2732 **ــ دانشگاه** ۴۵۰۶/۲ : نسخ ، با تاریخ **۱۲۲۶** در شمارهٔ پیشین بهمین خامه (ص ۴۵۵ ــ ۴۹۵) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۵۶].

2733 **ــ دانشگاه** ۳۰۶۷/۲: نستعلیق محمد تقی مازندرانی ، ۲۴ شعبان **۱۲۳۲** (۱۴۰ پ ــ ۱۶۱ پ)آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۵] .

2734 **ــ مشهد،** عبدالحمید مولوی ش‌ف ۵۳۸/۴ : نوشتهٔ عبد الحمید منجم زنده در ۱۳۰۸ [نسخه‌ها ۵ : ۸۱].

2735 **ــ سپهسالار** ۶۴۲/۲ : تاریخ یاد نشده (۴۲پ ــ ۶۲پ). آغاز برابرنمونه [ف. سپهسالار ۴ : ۴۵۹] .

دلیل المنجمین

ازقاسم فرزند محمد فرزند عبدالله حسینی (بنگرید : قوه وضعف کواکب) .

2736 **ــ الهیات** ۱۸/۲د: نسخ محمد مهدی محرر دارالشفاء پسر اسماعیل، ۲۲صفر ۱۳۳۷ [ف. الهیات ۱ : ۲۱۶].

دیباچهٔ تقویم

از خواجه نصیر الدین طوسی (بنگرید : بیست باب: ۲۴۳)، برای علاءالدین محمدفرزند الحسن‌فرزندمحمدفرزندعلی‌ذکره‌السلام فرزند نزار فرزند معد فرزند علی‌فرزند منصورفرزند نزار فرزند معد...ابن جعفرصادق نگاشته‌است است ، و طالع او را استخراج کرده است . **آغاز:** این فصل دیباچهٔ تقویمی است که ... نصیرالدین طوسی جهت محمدبن... نوشته... مقدمه جودمسعود آسمانی و فاتحهٔ ورود وفور شادمانی .

2737ـ حمیدیه ۱۴۴۷/۱۴: باتاریخ ۷۵۵ در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۳].

2738ـ مجلس ۵۱۳۸/۸۱: نستعلیق ۲۴ تا ۱۰۵۷ درجنگ ابن‌خاتون (گ ۳۵۴) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

ر

ربیع المنجمین فی شرح الفصول الثلاثین

از میرزا محمد رضی مستوفی تبریزی، رضی‌الدین محمدفرزند محمدشفیع که بروزگار شاه عباس دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷) میزیسته‌است. گزارشی‌است بر «سی فصل» خواجه نصیر که در ۱۰۶۹ بانجام رسیده و بنام همان شاه ساخته است. و اوجز آقا محمد رضی قروینی (عیاریه: ۱۸۴)است. آغاز: نطق سخندان‌که مستخرج تقاویم کواکب معانی وبیان است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۳۷۲ و ۱۰ : ۷۷ احوال وآثار خواجه، مدرس رضوی : ۲۲۷.

2739 ـ سپهسالار ۶۶۱: نستعلیق سدۀ ۱۲، نسخۀ کامل، ۵۱۸ گ ۲۳ س [ف. سپهسالار ۵ : ۳].

2740 ـ سپهسالار ۶۶۰: نستعلیق سدۀ ۱۳، آغاز برابر نمونه، تنها فصلها ۲ تا ۶ را دارد [ف. سپهسالار ۵ : ۳].

2741ـ مجلس ۱۷۳: نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۲۸۸ گ ۲۴س [ف. مجلس ۲:۹۴].

رد یکی از منجمان

ازعبدالغفار منجم باشی (بنگرید: آسمان ۲۰۳) ویابرادرش‌میرزا عبدالوهاب منجم‌باشی مهدعلیا، بنام‌علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه وزیر علوم(۱۲۳۴ـ۱۲۹۸)، خوداعتضادالسلطنه‌نیز «فلك‌السعاده»را دررد احکام نجوم‌بسال۱۲۲۷ نگاشته است. آغاز: چون این بنده که سلك خدام آستان ... اعتضاد السلطنه وزیر علوم می‌باشم.

2742ـ سپهسالار ۶۱۱: نسخ سدۀ ۱۴، ۷ گ ۱۷ـ۱۵س [ف. سپهسالار ۵:۷].

رصد = شرح حالات رصد

رصدخانۀ مراغه

ازعلیقلی‌میرزا اعتضادالسلطنه‌فرزندفتحعلی شاه،وزیرعلوم‌روزگارناصری(۱۲۳۴ـ۱۲۹۸) مشاهدات خود را از آثار رصد خانۀ مراغه در روز۲۸صفر۱۲۷۶، درسفریکه بهمراه ناصرـ الدین شاه به‌مراغه رفته بود شرح داده است، و دارای مطالب مفصلی ازتاریخ این رصدخانه است وضمناً زیج‌هایی را که تاروزگار اونوشته شده است نشان داده است. آغاز: سزاوار حمد ذات خداوندیست‌که‌گوهر معرفت خودرا درخزائن آفاق.

بنگرید: ذریعه ۸۱۳:۹ ـ مجمع‌الفصحا ۱: ۴۱ـ المآثر والاثار: ۱۹۳ـ مؤلفین‌مشار ۴ : ۵۶۹.

2743ـ تهران، ملی۲۶۸ف: شکسته نستعلیق خوش ۱۲۷۶، برای ناصرالدین‌شاه، آغاز برابر نمونه، ۱۰ ك ۱۲س [ف. ملی۱: ۳۵۸].

2744ـ ملك ۶۱۵۱/۱: نسخ ۱۰ ع ۱۲۹۲/۲ (ص ۱ ـ ۷) ضمن جنگ اعتضاد السلطنه، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

رصد کسوف

گویا از خواجه نصیر (بنگرید: بیست باب ۲۴۳). **آغاز:** من افادات استادالبشر والعقل الحادیعشر: قدما وحکما درکیفیت رصدکسوف وجوهی افاده فرموده‌اند.

2745ـ **سپهسالار** ۵۵۵/۴: تاریخ یاد نشده (۴۹ر-۴۹پ) [ف. سپهسالار ۵: ۵۴].

رصد کواکب

ناشناخته.

2746ـ **مجلس** ۲۴۲۱/۶ فهرست نشده سدهٔ **۱۳** (ص ۲۰۰-۲۱۵) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۸].

رفع شبههٔ مماس شدن زحل

بکرهٔ ثوابت = زحل وکرهٔ ثوابت

روزنامه = ساعت نامه

منسوب به ابومعشر بلخی (بنگرید: ساعت نامه: ۳۰۶) جعفرفرزند محمد درگذشتهٔ ۲۸ رمضان ۲۷۲. بنام سلطان سعید بهرامشاه (!) در اختیارات نگاشته است. **آغاز:** چنین آورده‌اندکه روزی سلطان بهرام سنجر ماضی. خواجه حکیم ... ابوالمعشر... طلب‌کرد.

بنگرید: هدیة العارفین ۱: ۲۵۱.

2747ـ **ایاصوفیه** ۴۷۹۵/۳: نسخ **۸۳۸-۸۵۵** (۷۹-۸۴). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها ۱: ۴۱۲].

2748ـ **ری**، **عبدالعظیم** ۲۳۸/۵: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳: ۴۴۵].

2749ـ **سپهسالار** ۷۰۰/۹: تاریخ یاد نشده، (۱۱۶پ-۱۱۷ر)، آغاز برابر نمونه، درفهرست روزنامهٔ احکام دوازده برج یا «ساعات سیارات» یادشده است. [ف. سپهسالار ۵: ۵۸].

روضة المنجمین

ازحکیم شهمردان فرزند ابوالخیر رازی دبیر مستوفی، دانشمند سدهٔ پنجم در گرگان و استرآباد، که «نزهت نامهٔ علائی» را پس از ۴۷۷ نگاشته است. گفتاریست درپانزده مقاله که در۲۷رجب ۴۶۶ بدان آغاز کرده است. **آغاز:** سپاس خدایرا که آفرینندهٔ جهانست و روزی دهندهٔ جانوران.

بنگرید: گاهنامه س ۱۳۱۱: ۱۲۵، ۱۵۵ـ ذریعه ۱۱: ۳۰۴ ـ استوری ۲: ۴۵ کشف الظنون ۱: ۹۳۳.

2750ـ **تهران**، سیدجلال‌الدین تهرانی: نسخهٔ کهن، گویا نزدیك **۵۰۰** [ف. الهیات ۱: ۷۰].

2751ـ **مجلس**: . . . از سدهٔ **۵-۶**، ازآغاز تاچهاربرگ ازمقالهٔ پانزدهم را دارد. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۷۸۵ هست [فیلمها ۱: ۱۱۲].

2552ـ **توبینگن** O.qu ۸۴۸: نوشتهٔ دوشنبهٔ ع۱/ **۶۵۳**. آغاز افتاده، ۱۸۵گ، **فیلم** آن در (ملی) هست [نسخه‌ها ۳: ۱۰۳] ازمقالهٔ سوم است تا مقالهٔ پانزدهم [فیلمها ۱: ۱۱۲].

2753ـ **قاهره، دارالکتب** ۱۱ نجوم فارسی طلعت: نسخ سدهٔ **۸**، آغاز برابرنمونه ۱۶۴گ [مخطوطات ۱: ۲۸۳].

2754ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۱ Add: ضمن مجموعهٔ مؤرخ **۸۱۳**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها ۱: ۴۰۲].

2755ـ **اونیورسیته** ۱۴۱۸/۱: نوشتهٔ ۲۷ذیحجهٔ **۸۱۳**. آغاز برابر نمونه. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۵۴ هست [فیلمها ۱: ۴۴۴].

2756ـ **پاریس، ملی** ۲۰۵۳: نستعلیق **۹۵۸**، قسمت چهارم، درفهرست ازنگارنده یاد نشده [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵:۶۷۴].

2757ـ **الهیات** ۱۲ج: نستعلیق ع۱/ سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۵ گ ۱۹ س [ف. الهیات ۱ : ۷۰].

2758ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۱۱۰۳۹ نوشتهٔ **۱۳۰۳**، درفهرست از نگارنده نام‌برده نشده ، گویا همین کتاب باشد [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷].

رؤیت هلال = اهله

ریحانة الصدور

ازملا محمدعلی بابی زنجانی، کشته درشورش زنجان ۱۲۶۵، بنام محمدشاه قاجار (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴)، بسال ۱۲۵۹ پیش‌ازگرویدن به‌آیین باب، دراثبات سی‌روز بودن ماه رمضان درهمهٔ سالها، دریک‌مقدمه وچهارفصل ویک‌خاتمه نگاشته است: ۱ـ معنی‌هلال ۲ـ ایام‌هلال ۳ـ معرفات و معینات اوائل شهور ۴ـ تحقیق معرفت ماه و لواحق آن. خاتمه‌آداب اول هرماه. وهرفصل درچند ریحانه. **آغاز**: الحمدلله الذی هدانا بنور الاهلة... وبعد، چنین‌گوید.

2759ـ **تهران، ملی** ۸۹۸ : نبشتهٔ **۱۲۵۷**. در ۲۴۰ص. [نسخه‌ها ۱ : ۵۷].

2790ـ **سپهسالار** ۲۵۳۶: نسخ‌خوب **۱۲۵۹**، زرین ، با گواهی اعتضاد السلطنه که بخط نگارنده است ، ۱۳۹ گ ۱۱ س [ف. سپهسالار ۱:۴۱۶].

ز

زایچه

زایچهٔ طالع ناصر الدولة والدین سلطان ابوتراب فرزند سلطان‌حسین بهادرخان فرزند رکن‌الدین ابوالنصر شاه منصورفرزند امیرزادهٔ بایقرا فرزند عمرشیخ فرزند تیمور گورکان ، زاده درهرات‌در۷تیر۸۲۰ یزدگردی (گویا = ۸۷۱ ق) ، ساختهٔ محمد فرزند معین الدین عبدالرزاق راصدکاشانی (۱۲ر). **آغاز**: حمد موفور وستایش نامحصور حضرت سلطانی راکه درجات ارتفاع آفتاب .

2761ـ **سپهسالار** ۶۶۷ : نسخ **۹۴۱** زرین، پس‌از دیباچهٔ ۳۰برگی (۴۰ ـ ۱۴۴) جدولهای نجومی و ازآنجا تا پایان ۱۸۲ پ احکام کلی نجومی است ودر ۹۸۲ ازآن رفیع الدین حیدر فرزند ضیاء الدین یحیی امیدوار غفاری کاشانی بوده است ، که بخط او در بارهٔ سکه‌ای‌که در۹۸۲درکاشان زده میشده یادداشتی هست سودمند. [ف. سپهسالار ۵ : ۸۲].

زایچه = دیباچهٔ مواود

زایچهٔ امیر غضنفر الدین اسدالله فرزند امیر ضیاء الدین نورالله فرزند خلیل‌الله . . . فرزند سید نعمت‌الله. در دومرصد. تاریخ ۶ماه آب ۱۷۳۹ را دارد . **آغاز**: الاحد الصمد الرحمان الذی لم‌یلد ولم یولد... قادری‌حکیم که قدرت شاملش بر طبق حکمت کامل اجرام ثابت القوام ...

2762 ـ **ملك** ۳۶۸۵ : نسخ سدهٔ **۹**، (۸پ ـ ۱۰ر مجموعه) ۲۳ س [رؤیت].

زایچه

زایچه برای امیر زاده محمد رضا بیکا

فرزند ابوالمعصوم خانا است که در شب دوشنبهٔ ۱۵ شعبان ۱۱۱۰ در دارالسلطنهٔ اصفهان زاده شده است. **آغاز:** حمدله. امابعد، چنین تعیین فرمودند که ولادت مقرون بسعادت .

2763 ـ **دانشگاه** ۱۹۷۷/۲ : نسخهٔ اصل با خط خوردگی از نگارنده ، سدهٔ **۱۲** (۵۸پ–۷۶ر) ۱۲ س [ف. دانشگاه ۸ : ۵۸۸].

زایچه

زایچهٔ طالع رضاقلی میرزا فرزندمرتضی قلی میرزا. **آغاز :** زایچهٔ طالع رضاقلی ... بعد از انقضای مدت.

2764ـ **مجلس** ۴۸۲۹/۱ : شکسته نستعلیق **۱۲۷۸**، دریك صفحه با یك جدول نه خانه‌ای [رؤیت] .

زایچه

زایچهٔ طالع برای عباس میرزا ولیعهد قاجار، زاده در۴ ذیحجهٔ ۱۲۰۳ در دماوند . ساختهٔ محمدحسین‌فرزند بدیع‌الزمان‌گونابادی بنام فتحعلی شاه دریك قول ودومقاله : ۱ـ در اعمال جزئیات ۲ـ اعمال کلیات. هرمقاله در چند قول ، که‌گویا در۲۲ ج ۱۲۱۸/۲ آن‌را ساخته است، و شعرهایی در ستایش ولیعهد نیز دارد. **آغاز :** بنام خدایی‌کنم ابتدا. . . حمد وسپاس عالی اساس بی‌نهایت .

2765 ـ **دانشگاه** ۲۸۰۹ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، آغازبرابر، نام‌ستاره‌شناس درفهرست نیامده ۷۲ گ ۱۷ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۵۳] .

2766 ـ **ملك** ۵۸۹۶/۲ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، (۵۵پ ـ ۹۲ر)، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

2767 ـ **دانشگاه** ۴۰۰۶/۲ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، (ص۵۸ ـ ۱۹۲) ، زرین ، همراه «زایچهٔ» دیگرکه گویا ساختهٔ پدر همین ستاره شناس باشد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۹۴] .

زایچه

زایچه برای سلطان عبداللطیف بهادرخان است ، که در آدینهٔ هفتم رمضان ۹۴۱ در دارالسلطنهٔ‌سمرقندگرفته‌شده‌است. **آغاز:** چون طالع سال برج میزان است ، و عاشرسرطان .

2768ـ **ملك** ۳۲۰۷/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۴۵ر ـ ۴۷) [رؤیت] .

زایچه

زایچهٔ‌کلبعلی بیك فرزند احمدخان فرزند مرتضی‌قلی‌خان‌دنبلی، که درخوی در۱۱ ذیقعدهٔ ۱۱۷۴ زاده شده است ، در یك مقدمه و چهار مقاله ویك خاتمه، و در احکام طالع موالید و بیان فروع دلایل کمیت و کیفیت عمر و تسییر درجات و مواضع آن ، و از باب چهارم مقالهٔ یکم تاپایان کتاب بیشتر جدولهای نجومیست. زایچه ساختهٔ محمدرضای هندی است. **آغاز :** الحمدلله الذی خلق الانسان فی‌احسن تقویم ... حمد وسپاس عالی اساس بیغایت .

2769 ـ **دانشگاه** ۳۲۳۴/۱ : شکسته نستعلیق ۲۲رجب **۱۲۲۶** ، آغاز برابر نمونه (۲پ ـ ۸۲ر) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹].

2770ـ **مجلس** ۱۷۵: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۸۰ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۲ : ۹۵]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۶۰۴ هست [فیلمها ۱ : ۱۳۹].

زایچه

زایچهٔ طالع محمدشاه قاجار فرزند عباس میرزا ولیعهد (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) . طالع او است در دوازده خانه سپس جدولهای تسییرات

ادله و درپایان پیش بینی‌ها. **آغاز:** در احکام طالع مولود فیروز مسعود جهان پناه .

2771ـ تهران، ملی ۳۳۳ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۸ گ ۱۴س [ف. ملی ۱: ۳۲۷] .

2772ـ تهران، ملی۳۵۳ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، برای محمد شاه، زرین، ۶۷ گ ۱۶س [ف ملی ۱ : ۳۴۳] .

2773ـ تهران، ملی۳۵۷ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۵۶گ ۲۴ س [ف. ملی ۱: ۳۴۵] .

زایچه

زایچهٔ محمدشاه قاجار(۱۲۵۰-۱۲۶۴) است، از برادر میرزا محمد حسن منجم ، که در۱۲۲۲ به افق تبریزاستخراج طالع‌کرده و دارای اطلاعات زیادی در بارهٔ طالع و هیئت قدیم است . **آغاز :** تبارك الذی خلق سبع سماوات طباقا و جعل .

2774ـ تهران، ملی ۵۱۷ ف : سدهٔ **۱۳**، برای همان محمدشاه، زرین، ۲۳ گ۱۸ س [ف. ملی ۲ : ۱۳] .

زایچه

زایچهٔ و طالع مظفر الدین شاه از محمد مهدی‌فرزند محمدحسن منجم، گویا در۱۲۶۹ نگاشته است ، گذشته از پیشگوئیها دارای اطلاعاتی از ستاره شناسی و شیوهٔ پیشگوئی است. **آغاز:** حمدله . و الصلاة و السلام علی اشرف الاولین .

2775ـ تهران، ملی۵۲۹ف: نستعلیق خوش گویا **۱۲۶۹** ، زرین ، ۱۸ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲ : ۲۳] .

زایچه

زایچه برای منوچهرخان معتمد الدوله ، ساختهٔ محمد حسن فرزند محمد حسین منجم . **آغاز:** فروزنده‌تر ستاره و فرخنده‌تر سیاره‌که ازافق مقابل .

2776ـ مجلس ۴۰۳۱: نستعلیق ، از پایان سدهٔ **۱۳** ، زرین ، ۱۲۳ گ ۱۱ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

زایچه

زایچه برای نصرالله میرزا فرزندنادرشاه افشار ، زاده در پنجشنبهٔ ۱ ج ۱۱۳۶/۲ در خراسان. ساختهٔ بدیع‌الزمان حسین گونابادی ستاره شناس و بدستور همان شاه و ابوالقاسم وزیر مؤرخ پنجشنبهٔ ۱۲ع۱۱۵۸/۱. **آغاز:** الحمدلحکیم خلق اطباق السموات والارضین ، والشکر لعلیم الکواکب . . . استخراج طالع سعادت مبارك .

2777ـ دانشگاه ۴۰۰۶/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱- ۵۸) ، زرین ، همراه نسخهٔ 2567 که گویا ساختهٔ پسر این ستاره شناس باشد . [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۹۴] .

زایچه

زایچه برای‌میرزا یوسف‌مستوفی الممالك زاده در ۲۵ ع ۱۲۲۸/۱ فرزند ملا قربانعلی قوچانی .

2778ـ تهران، اصغرمهدوی۵۵۰ نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین [نسخه‌ها ۲ : ۸۳] .

زایچه

ناشناخته .

2779ـ موزهٔ بریتانیا Or.۱۱۰۳۸ از سدهٔ **۱۲** ، سه رساله زایچه است [ترجمهٔ

ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷] .

2780ـ **مجلس** ۲۷۷۸/۷ : نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳** (ص۳۲۷ - ۳۳۲) دارای ۸زایچه و ۵ جدول رمل و یك شکل اسطرلاب که در ص ۳۳۰ با مقوا و چرم رنگی ساخته‌اند [ف . مجلس ۹ : ۲۲۵] .

2781 ـ **تهران ، دهخدا** ۱/۵۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** . در فهرست آمده : رساله درزایچه و طالع . **آغاز** : طریق معین نمودن طالع وقت [نسخه‌ها ۳ : ۳۶] .

زایچه = طالعنامه

زایچه = طالع الولاده

زایچه = مفتاح الموالید

زایچهٔ شهریار و شهزادگان =

استخراج احکام طالع و . . .

ازمحمداکبرفرزندنصرالله افشار، نگارندهٔ «مفتاح‌الموالید»زایچهٔ‌گروهی ازخاندان‌قاجار است، ودر برخی جاها ماده‌تاریخ است سرودهٔ میرزایونس مازندرانی ومیرزا خرم. واین‌جز «بحرالل‌الی» است. فهرست ۱۱۷ تن ازکسانی که زایچهٔ آنها گرفته شده درفهرست کتابخانهٔ دانشگاه آمده است : از آقا محمد خان زاده در۱۱۵۵ تارباب خانم زادهٔ ۱۳۲۵. **آغاز:** حمدی چون کوکب ثابت و سیار بی‌غایت . . . نثار بارگاه محمودیست . . .

2782ـ **دانشگاه**۳۵/ ۳۱۴۰: سدهٔ **۱۴** (۱۱۴پ - ۲۰۷ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۹] .

زبدة الالباب فی علم الاسطرلاب

ازحیدرفرزند محمد فرزند ابوبکر منجم بنام سیورغتمش سلطان، درسی باب.

2783ـ **مانیسا** (مغنیسا) گنل ۲۹۴۸: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۲۳۰ گ ۲۷ س . **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۶۵ هست [فیلمها ۱ : ۱۱۴] .

زبدة الهیئة = الزبدة فی‌الهیئة =

زبدة الادراك

از خواجه نصیرالدین طوسی . م ۶۷۲ (بنگرید : بیست‌باب: ۲۴۳). نصیرالدین علی فرزند محمد کاشی حلی در گذشتهٔ ۷۵۵ این کتاب را بعربی در آورده ، و این ترجمه را کمال الدین عبدالرحمان فرزند محمد عتایقی حلی بنام « الشهدة فی شرح معرب الزبدة » گزارشی بعربی کرده است . متن فارسی بسال ۱۳۲۱ق درتهران بچاپ رسیده است. **آغاز:** بعد از سپاس و ستایش آفریدگار جل جلاله.. چنین گوید محرر این مقاله .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۰۶ و ۱۲ : ۳۵. ف . مشار : ۸۷۹ ـ احوال و آثار خواجه ، مدرس رضوی : ۲۲۴ـ کشف‌الظنون ۲: ۹۵۳.

2784 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۱ ـ م هیئت فارسی: نوشتهٔ **۷۴۰**، آغاز برابرنمونه، درفهرست گویا به پیروی ازکشف‌الظنون ازآن موفق القصیری دانسته شده است، ۷۷گ ۱۳س [مخطوطات ۱ : ۲۸۹] .

2785ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۱۳/۵ **.Or**: نسخ ابوالمظفرحاجی محمدفرزندمحمد شاه تفرشی ، ۳ محرم **۷۵۱** در مقام ابرتاس (۹۷پ - ۱۳۷ر) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۲۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۲] .

2786ـ **تهران، سنا**۲/ ۲۸۰۴: نسخ محمد صالح کوکدی گلپایگانی ، با تاریخ

۱۰۶۸ در دفتر [نسخه‌ها ۲:۲۴۲].

2787ـ **مجلس** ۱۸۰ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، همراه «حل مالاینحل» از همو [ف. مجلس ۲ : ۹۷].

زحل و کرهٔ ثوابت

گویا ازشمس المعالی محمدکیا گرگانی، از سدهٔ نهم. گفتاریست دررفع شبههٔ مماس‌شدن زحل بکرهٔ ثوابت. **آغاز:** والله ملهم للصواب.

2788ـ **رضوی** ۹۶ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، ۶ گ [ف. رضوی ۳ : ۳۳۰].

زکی نامه

2789ـ **بادلیان** Add ۶۹/۵۷ : با تاریخ **۱۲۰۰ـ۱۲۰۴** همراه «ساعت نامه» و جز آن. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ ـ ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۸].

زمین و آفتاب = رساله درسکون زمین و حرکت آفتاب

از محمدباقر همدانی شیخی فرزند محمد جعفر، در گذشتهٔ ۱۳۱۹، که در پنجشنبهٔ ۷ ذیحجهٔ ۱۲۹۴ بانجام رسیده است. **آغاز:** چنین‌گوید این بندهٔ خاسر محمد باقر... که چون در اوان محنت قران بعضی بوالهوسان.

بنگرید : طبقات‌اعلام‌الشیعة‌ـ نقبا: ۲۰۰.

2790ـ **مجلس** ۲۷۶۹/۵ : نستعلیق ابراهیم فرزند علی اصغر **۱۲۹۶** (ص۱۴۹ ـ ۱۸۴) باشش شکل هندسی [ف. مجلس ۹ : ۱۹۲].

زوال و قبله

از محمد یونس، دریك مقدمه و دومقصد: مقصد یکم در بیان معرفت و شناسایی زوال. **آغاز:** الحمدلله الذی‌لایکون لسلطنته وابدیته و ازلیته... و بعد، چنین گوید.

2791ـ **دانشگاه** ۴۵۴۵/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳۶ر ـ ۴۳پ) نسخه ازانجام ناقص [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۹۰].

زهره و حرکت آن = ستارهٔ...

ازیحیی‌فرزند نجم‌الملك، بنام‌ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) در۱۲۹۱ نگاشته است. **آغاز:** ... چون حکما و منجمین فرنگ به‌قاعده‌ایکه شمس‌راثابت ومرکزدانسته و زمین وسایر.

2762ـ **تهران، ملی** ۱۹۶ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، بامهر ناصرالدین شاه، ۱۵ گ [ف. ملی ۱ : ۱۹۵].

زیج اشرفی

از محمد فرزند ابو عبدالله سنجر کمالی سیف منجم بایزاودی، دریك‌مقدمه وهشت مقاله بسال ۶۷۲ یزدگردی (۷۰۲ق) نگاشته است.

بنگرید : استوری ۲ : ۶۴.

2793ـ **پاریس** S. P. ۱۴۸۸/۱ : تاریخ یادنشده، **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۱۳۲۸ هست [فیلمها۱ : ۵۹۵].

زیج اصفهان

ازسید محمد باقرفرزند محمدحسین بدیع الزمان حسینی، که در نوروز ۱۴ج۱/۱۲۳۳ بدان آغازکرده است. و در آن آغاز کرده به جدول مطالع البروج دوازده گانه به نقل از «زیج» سمرقندی، جدولهای طول و عرض شهر و جدولهایی در توجه به عتبات و سپس تقویم اصفهان، وجدولهایی‌ازاصطلاحات‌ستاره‌شناسان

و جدولهای دیگر ستاره شناسی .

بنگرید: ذریعه ۴ : ۴۰۱ و ۱۲ : ۸۲ .

2794_ کاظمین سیدهبةالدین شهرستانی بخامهٔ نگارنده [ذریعه ۱۲ : ۸۳] .

زیج الغ بیك = زیج گورکانی

زیج ایلخانی

از خواجه نصیرالدین محمد طوسی، ۶۷۲ (بنگرید: بیست باب: ۲۴۳) بنام ایلخان پسر تولو (هلاکو) درچهارمقاله نگاشته است : ۱_ تواریخ ۲_ سیر کواکب و مواضع آنها از طول و عرض ۳ _ اوقات مطالع ۴ _ دیگر اعمال نجومی. **آغاز :** خدای تعالی چنگیزخان را قوت داد و پادشاهی همهٔ روی زمین .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۸۴_ احوال وآثار خواجه، مدرس رضوی: ۲۳۴_ کشف الظنون۲: ۹۶۷ .

2795_ **موزهٔ بریتانیا** ۷۴۶۴ Or.: نوشتهٔ **۶۷۶** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶ _ راهنمای کتاب ۵ : ۸۶۵] .

2796_ **یزد،** سریزدی ۲۸۳ : نستعلیق سدهٔ **۷_۸**، موریانه‌خورده [نسخه‌ها۴:۴۲۲].

2797_ **تهران، ادبیات** ۱۶۵ حکمت نسخ سدهٔ **۸_۹**، باحاشیه‌هایی [ف. ادبیات ۲: ۲۲] .

2798 _ **اونیورسیته** ۱۴۱۸/۲ : باتاریخ **۸۱۳** درش پیش ازآن دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۵۴هست [فیلمها ۱:۴۴۴]

2799_ **موزهٔ بریتانیا** ۵۵۷۲ Or.: سدهٔ **۹** [نسخه ها ۴ : ۶۵۵] .

2800 _ **رضوی** ۱۰۴ ریاضی : نسخ ابوالفتح فرزند زین‌العابدین، **۹۰۷. آغاز:** حمدله، ۱۶۵گ۲۲س [ف. رضوی ۳:۳۳۲].

2801_ **سپهسالار** ۶۸۴/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۱پ _ ۱۵۰ر) آغاز برابر نمونه ، زرین [ف. سپهسالار ۵ : ۹۰] .

2802_ **رضوی** ۱۰۵ ریاضی: نسخ ، تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، ۱۸۰گ ۲۳س .

2803_ **رضوی** ۱۰۶ ریاضی: نستعلیق تاریخ‌یادنشده، آغازافتاده. [ف‌رضوی۳:۳۳۲].

2804_ **قاهره ، دارالکتب** ۱ میقات فارسی : نسخ، تاریخ یاد نشده [مخطوطات۱: ۲۹۲] .

زیج جامع سعیدی

از رکن‌الدین فرزند اشرف‌الدین حسینی آملی (بنگرید : پنجاه باب سلطانی: ۲۴۹)، که درتنقیح «زیج ایلخانی» خواجه نصیر وبنام سلطان ابوسعید گورکان، بسال ۸۶۰، بااصول رصد سلطانی نگاشته است. و درآن آمده: پس از برگشت از سفر هند در دارالسلطنه هرات و پرداختن از «پنجاه باب‌سلطانی» بپایه‌امیرزاده ابوالقاسم بابر بهادر خان رسیده وحکایت رصد جدید بمیان‌آمد، **آغاز:** شکر وسپاس بیقیاس وحمد بیحدوعد حضرت واجب الوجودی راکه

2805_ **مجلس** ۱۸۳ : نوشتهٔ **۸۸۹** ، همراه «کیفیت احوال موالید» ، همه ۲۹ گ [ف . مجلس ۲ : ۱۰۰] .

2806 _ **دانشگاه** ۴۸۸۳ : نستعلیق محمد حسین شیرازی ، **۱۰۱۴** بفرمودهٔ حاجی کلبعلی منجم ، فصل ۱۰ تا ۱۳ است، سپس‌مقالت سوم تا فصل ۹ باب سوم . در فهرست آمده : زیج جدید منقح سعیدی_گویا همان‌زیج جامع سعیدی باشد، ۱۶۹ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۹۳۲] .

زیج جدید محمد شاهی

از راجه سینگه‌سوایی Singh Sawai درگذشتهٔ ۱۳ شعبان ۱۱۵۶ و بکمك چندتن، بنام محمدشاه غازی بسال ۱۱۴۰، درسه مقاله در شاهجهان نگاشته است. مقاله ۱ـ درمعرفت تواریخ در چهار باب. **آغاز:** ثنایی که خرد خرده بین مهندسان عقده‌گشا.

بنگرید: ذریعه ۴: ۴۰۱ و ۱۲: ۸۸ـ استوری ۲: ۹۳.

2807ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۵۶۱۴: نوشتهٔ **۱۲۶۷**، در فهرست «زیج محمد شاهی» نگارش جی سنکه یاد شده است [ترجمهٔ ایرج افشار. نسخه‌ها ۴: ۶۵۶].

2808ـ **مجلس** ۲۱۴۴: تحریری، تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست «زیج محمد شاهی» عنوان شده است، ۲۷۴ ص ۲۳ س [ف. مجلس ۶: ۱۱۴].

2809 ـ **دانشگاه** ۲۲۹۴/۱: نسخ شعبان **۱۱۹۷** (۲پ ـ ۱۸۰ پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹: ۹۳۰].

2810ـ **سپهسالار** ۶۷۱: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، درفهرست «زیج محمد شاهی» یاد شده.

2811 ـ **سپهسالار**۶۷۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، ۱۷۸ گ ۲۲س [ف. سپهسالار ۵:۹۳].

2812ـ **آقای ارفع:** نسخ و نستعلیق محمدعلی فرزند محمد اسماعیل حسینی‌مشهدی پنجشنبهٔ **۱۲۳۶/۸/۲۱**، ۱۴۷گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۳۹ هست [فیلمها: ۱۱۶].

2813 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: شکسته نستعلیق‌اوایل‌سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها۵: ۳۴].

2814ـ **مجلس**۱/ ۲۴۵۶فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۱ ـ ۲۲۹) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۴].

2815 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: تاریخ یاد نشده، در**۱۲۶۳** از آن محمد قاسم فرزند محمد حسن سبزواری منجم‌بوده [نسخه ها ۵: ۳۴].

2816 ـ **مشهد**، عبد الحمید مولوی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، [نسخه‌ها ۵: ۳۴].

2817ـ **معارف (ملی)**۱۲۱ـ۱۲۸۱: نسخ خوب بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۱۵۸ گ ۲۱س [ف. جواهرالکلام: ۱۵۸]:

2818ـ **مجلس** ۱۸۶: نسخه نونویس است و تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده [ف. مجلس ۲: ۱۰۳].

زیج الخاقانی فی تکمیل الزیج الایلخانی

در تکمیل «زیج ایلخانی» از غیاث‌الدین جمشید فرزند مسعود کاشانی درگذشتهٔ ۸۳۲. (بنگرید: زیج سلطانی و زیج گورکانی) در چهار مقاله: ۱ـ در تواریخ، در یك مقدمه و هفت باب. در ذریعه به‌نقل از«مفتاح الحساب» کاشانی آمده است: کما استأنفت استخراج جمیع جداول «الزیج‌الایلخانی» فوضعت‌الزیج المسمی بالخاقانی فی تکمیل الزیج الایلخانی

بنگرید: ذریعه ۱: ۷۲، ۱۲: ۸۵، ۸۶ ـ حبیب السیر: ۱۱۷ ـ تذکرهٔ نصرآبادی ۳۰۸ ـ ریحانة‌الادب۳: ۱۶۵ـ مؤلفین مشار۲: ۳۹۱ ـ هدیة العارفین ۱: ۲۵۷.

2819 ـ **ملك** ۵۸۹۸: نسخ سدهٔ **۱۰** زرین، ۲۱۴گ ۲۹س [رؤیت].

2820 ـ **دانشگاه** ۳۰۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، باحواشی، ۸۶گ ۳۰س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۹۵].

2821ـ **نجف**، امیرالمؤمنین: سدهٔ **۱۰** ش ۲ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۳].

2822ـ **دانشگاه** ۴۴۶۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** با حاشیه‌هائی از میرزا مخدوم و درویش علی، آغاز وانجام افتاده، مقالهٔ چهارم را ندارد، ۷۷ گ ۳۰ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۱۶].

2823ـ **سنا** ۷۵۸۱ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۰].

2824ـ **ادبیات** ۴۵۴ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** [ف. ادبیات ۳ : ۱۹].

2825ـ **الهیات** ۶۶ج : نسخ محمد جعفر فرزند محمد طبسی، چهارشنبهٔ ۱۷ صفر **۱۱۰۰**، زرین، ۲۴۷ گ ۲۱ س [ف. الهیات ۱ : ۷۳].

2826ـ **مجلس** ۲۴۵۴/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** (ص ۱۹ ـ ۲۱۸) در فهرست بعنوان «شرح زیج الغ بیگ» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴].

2827ـ **تهران، اصغر مهدوی** ۲۸۱: نستعلیق، باتاریخهای **۱۰۴۶** تا **۱۱۰۹** دردفتر، مقالهٔ چهارم‌است [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۵].

2828ـ **حقوق** ۵۸ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ۱۳۵ گ ۲۶ س، در فهرست آمده زیج خاقانی در تکمیل زیج ایلخانی از الغ بیك [ف. حقوق : ۱۳۳].

2829ـ **یزد، جامع کبیر . . .** : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درفهرست آمده: زیج‌خاقانی در تکمیل زیج ایلخانی از الغ بیك [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۵].

2830ـ **تهران، ملی** ۲۴۰۰-۱۷۴۲: نوشتهٔ محمدعلی فرزندمحمدباقر کاتب اصفهانی پنجشنبهٔ ۱۷ شوال **۱۲۱۷**. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۸۵۶ هست [فیلمها ۱ : ۱۱۵].

2831ـ **الهیات** ۲۲۸/۱ب : نستعلیق دوشنبهٔ ۱۶ شوال **۱۲۲۱** گویا نوشتهٔ محمد تقی فرزند مهدی قزوینی (۲ پ ـ ۱۹۳ پ) [ف. الهیات ۱ : ۱۴۲].

2832ـ **رضوی** ۱۰۲ ریاضی: نسخ تاریخ یادنشده، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷. نسخه‌ازفصل ششم از مقالهٔ چهارم (در تسهیل تقویم کواکب) است. کاتب درهامش نوشته: زیج غیاث الدین جمشید، ۱۵ گ ۲۲ س. و در ذریعه این نسخه «زیج التسهیلات» عنوان شده‌است. [ف. رضوی ۳ : ۳۳۲].

زیج سلطانی

از قطب الدین شیرازی ، محمود فرزند مسعود (بنگرید: ترجمهٔ تحریراقلیدس: ۱۴۷) ویا شمس‌الدین محمد فرزند مبارکشاه، میرك بخارایی ازسدهٔ هشتم.

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۸۶ ـ راهنمای کتاب، گفتار دکترا بوالقاسم‌قربانی ۱۱: ۴۳۴ـ ریحانة‌الادب ۴ : ۱۳۱.

2833ـ **مجلس** ۱۸۴ : تاریخ یاد نشده، نسخهٔ کهن. مقالهٔ ۱ و ۲ و ناقص است. در فهرست آمده: الزیج السلطانی بعضی آنرا از قطب شیرازی و برخی محمدعلی شمس‌الدین وابکنوی دانسته‌اند، ۲۴۳ گ ۲۵ س [ف. مجلس ۲ : ۱۰۱]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۹۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۸].

زیج شبکه = زیج شستکد

ازحسین‌فرزند موسی‌هرمزی حاسب (متن عربی آن در رضوی ۱۰۸ ریاضی هست) در آغاز آن آمده: (در معرفت کواکب سبعه و جوزهر و ساعات و ارتفاعات و اجتماعات و

استقبالات وکسوف و هرچه تعلق دارد با عمال تقویم) ودر پایان مینویسد (پس هرگاه اراده کنی عمل دقیق ومحکم را نظرکن درزیج کبیر) **آغاز**: این کتابیست لطیف که شناخته میشود زیج شبله(؟) مؤلف آن حسین بن... درمعرفت کواکب سبعه...

بنگرید: ذیل بروکلمن ۱ : ۸۶۶.

0000 ـ **رضوی** ۱۰۸ ریاضی : نسخ **۵۸۱** نسخهٔ عربی آنست، **آغاز**: هذا کتاب لطیف یعرف بزیج الشستکه، ۷گ ۲۸س [ف. رضوی ۳: ۳۳۳].

2835 ـ **تهران، ادبیات** ۲/ ۳۵۹ جوادی: نسخ ۲محرم **۱۲۳۹** [ف. ادبیات۳: ۵۸].

زیج صغیر مظهری

از مظهرالدین محمدقاری، که بسال ۹۶۰ پس از «زیج کبیر مظهری» نگاشته، و دردیباچهٔ آن از «انیس المنجمین: ۲۴۰» خودیادمی‌کند.

2836 ـ **تهران**، سعید نفیسی : تاریخ یاد نشده، [ف. مجلس ۶ : ۱۰۹].

زیج فارسی

از میرزا باقر ملاباشی مازندرانی، که از «زیج محمدشاهی» و «زیج الغ بیگ» و «جدول طالع» خواجه نصیرگرفته است [مخطوطات]. **آغاز**: هذا جدول طالع ... بالیمن والسعادة والاقبال در آمدن سال مبارك فال عالم...

2837 ـ **قاهره، دارالکتب** ۴۴۹۳س تعلیق زیبا، بی‌تاریخ، ۱۲۰گ [مخطوطات ۱: ۲۹۳].

زیج گورکانی = زیج الغ بیك

از الغ بیگ محمد (۷۹۶ـ۸۵۳) فرزند شاهرخ فرزند امیر تیمور گورکان، که بکمك چندتن ازدانشمندان: صلاح‌الدین موسی قاضی زادهٔ رومی، غیاث الدین جمشید کاشانی و پس ازمرگ اند و بکمك علی قوشچی نگاشته شده است. درچهارمقاله: ۱ـ تواریخ، یك مقدمه و پنج باب ۲ـ اوقات طالع، بیست ودوباب ۳ـ ۳ـ سیر ستارگان، سیزده باب ۴ـ دیگر اعمال نجومی، دوباب. این‌کتاب درلندن وپاریس و اکسفورد بچاپ رسیده و چندبار بعربی ترجمه شده است. **آغاز**: تبارك الذی جعل فی السماء بروجاً... مالك الملکی که مصباح صباح و جعلنا سراجاً.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۴۰۱ و ۱۲ : ۷۳ ف. مشار ۹۰۰ ـ کشف الظنون ۲ : ۹۶۶ ـ گاهنامه ۱۳۰۷:۱۳۱ و ۱۳۱۰:۷۸و۱۳۱۱: ۱۵۰، ۲۰۶ـ گاهشماری، تقی‌زاده : ۱۶۹ ـ ۱۷۳ـ ف. دانشگاه۴: ۸۹۱ـ استوری۲: ۶۷.

2838 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۲۱۶ Or: نوشتهٔ **۹۴۵** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷].

2839 ـ **سپهسالار** ۳۴۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، ۱۶۴گ ۲۵س.

2840 ـ **سپهسالار** ۶۷۶ : نسخ سدهٔ **۱۰**، ۱۹۲گ ۲۶س [ف. سپهسالار۵: ۹۲،۹۳].

2841 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۳۴۷ : نوشتهٔ **۱۰۷۶** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶].

2842 ـ **اورشلیم، ملی، دانشگاه** ۱۴ ـ Ar ۸ : نوشتهٔ **۱۰۸۷** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۸].

2843 ـ **قاهره، دارالکتب** ۵۹۹۷س نستعلیق **۱۰۹۶**، آغازبرابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۹۰].

2844 ـ **تهران، ادبیات** ۱۳ ج :

نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بایادداشت ۱۰۵۱، ۱۸۸ گ ۲۲ س [ف. ادبیات ۱ : ۳۰۷] .

2845ـ **مشهد**، عبدالحمیدمولوی: سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۳۴] .

2846ـ **دانشگاه** ۱۸۸۵: نستعلیق سید علی حسینی گلباری، سدهٔ **۱۱** ، با مهر مؤرخ ۱۱۰۵ ، با حاشیه‌هایی از آن میان به نشانی (بیرجندی)، ۱۹۶ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۸: ۴۹۰] .

2847 ـ **مجلس** ۱۳۰ خویی : نوشتهٔ **۱۱۱۲**، آغاز: اما بعد، چنین گوید ، ۲۸۸ گ ۱۹ س [ف. مجلس ۷ : ۱۳۸] .

2848ـ **قاهره، دارالکتب** ۶ میقات فارسی طلعت : نسخ **۱۱۲۵**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۹۲] .

2849ـ **دانشگاه** ۴۹۹ : نستعلیق ، با تاریخ **۱۱۷۲** در دفتر ، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۷ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۴ : ۸۹۱].

2850ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۷۳۴۶: سدهٔ **۱۲**. درفهرست آمده : زیج الغ بیگ از قاضی زاده و قوشچی [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

2851 ـ **سپهسالار** ۶۷۸ : نستعلیق **۱۲**، تنها جدولهای ایام تا منازل قمررا دارد [ف. سپهسالار ۵ : ۹۲] .

2852ـ **سپهسالار** ۶۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، باشش‌زایچهٔ مؤرخ ۱۱۸۷ تا ۱۲۰۵، ۲۳۳ گ ۱۵ س [ف . سپهسالار ۵ : ۹۳] .

2853ـ **تهران، ملی** ۴۹ : نسخ علی فرزند محمد باقر کاتب سپاهانی ، ۱۷ شوال **۱۲۱۷**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۴ گ ۲۵ س [ف. ملی ۱ : ۳۶] .

2854ـ **سپهسالار** ۶۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۹۲ گ ۲۲ س [ف. سپهسالار ۵ : ۹۲].

2855ـ **دانشگاه** ۲/۴۹۹ف: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، گزیده‌هاییست از آن [ف . دانشگاه ۴ : ۸۹۱] .

2856ـ **تهران، ملی** ۱۱۳۵ : تاریخ یاد نشده .

2857ـ **مجلس** ۱۸۲ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغازبرابر نمونه ۱۹۵ گ [ف. مجلس ۲ : ۹۹] .

2858ـ **رضوی** ۱۰۷ ریاضی : نسخ، تاریخ یادنشده، **آغاز:** ضرب‌حصص دراختلاف قمر وعطارد، ۳۶۷ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۳: ۳۳۳] .

2859ـ **فرخ، مشهد** ۱۲۱ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۳] .

2860ـ **مشهد، عبدالحمید مولوی** تاریخ یاد نشده، نسخه ازآن عبدالمجید منجم آستان قدس بوده [نسخه‌ها ۵ : ۳۴] .

2861 ـ **موصل** ، مدرسهٔ یحیی پاشا ۱۲۷ : تاریخ یاد نشده [ف . موصل : ۱۲۷] .

زیج محقق سلطانی

از شمس الدین محمد وابکنوی بخارائی فرزند علی خواجهٔ منجم. برپایه رصدایلخانی بنام سلطان ابوسعیدخان بهادر (۷۱۶-۷۳۶) در پنج مقاله، هریك درچند باب وفصل ساخته و در دیباچه از تاریخ ۶۸۴ و ۷۰۶ یادکرده است [دانش پژوه] .

بنگرید : استوری ۲: ۶۵ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۹۶۹ .

2862ـ **یزد، علومی . . . :** نستعلیق سدهٔ **۸-۹** . انجام افتاده ، در فهرست آمده : برای قتلغ بن زنگی و بنام الجایتو ساخته

است [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۹] ، ۲۳۷ گ ، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۵۴۶هست [فیلمها: ۱۱۶]

2863ـ **دانشگاه** ۲۴۵۲/۳: نستعلیق یوسف فرزند یادگارگیلانی لنگرودی، **۹۶۴**، نسخه برای سیف‌الله فرزند قاضی علی منجم روزگار شاه تهماسب ، در مدرسهٔ یوسفیهٔ مشهد نوشته شده، نسخه بخشی از آن است با عنوان: عمل استخراج ساعت است من زیج . . . (ص ۱۲۲ – ۱۲۸) [ف. دانشگاه ۹ ، ۱۱۸۳] .

2864ـ **الهیات** ۱۹۰/۶ د : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (۱۷۵ پ – ۱۶۳ پ) گزیده ایست از آن در سه باب [ف الهیات ۱: ۲۵۷] .

زیج مفرد

از محمد فرزند ایوب طبری ، نگارندهٔ «استخراج: ۲۲۶» وجز آن. واین جز آنست. ودراین یکی ازسال ۴۳۸ یزدگردی = ۴۶۱ ه ، یاد کرده . **آغاز :** بعد از ثنای ایزد سبحانه و تعالی که آفریدگار دو جهان و روزی ده بندگانست ... چنین گوید محمدبن ...

بنگرید: گاه‌شماری، تقی‌زاده: ۲۹۹،۲۵۲

2865ـ **کمبریج** ، ادوارد برون ۱۰ Oi : سپس « استخراج » او [ف . کتب خطی خصوصی ادوارد برون : ۱۵۶] .

زیج ملخص میرزایی

از نظام‌الدین عبدالقادر فرزند حسن رویانی لاهیجی ، (بنگرید : تحفهٔ نظامیه : ۲۵۵). درچهار مقاله: ۱ـ در تواریخ دو باب ۲ـ روش ستارگان، شانزده فصل ۳ـ استخراج موالید و اعمال نجومی ، دو باب ۴ـ معرفت طالع مولود چهارده فصل. برای سلطان میرزا علی فرمانروای گیلان، بطول لاهیجان نگاشته است. و ازدیباچهٔ آن پیداست که نگارش آن تا پس از مرگ قوشچی (م ۸۷۹) کشیده است (دانش پژوه). **آغاز:** سپاس‌وستایش مرصانعی را که ایوان بی‌ستون برافراشته .

بنگرید : گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۴۰ .

2866ـ **مجلس** ۱۸۵ : نستعلیق **۹۸۳** آغاز برابر نمونه، درچهار مقاله، ۱۵۴ گ ۲۱ س [ف. مجلس ۲ : ۱۰۲] .

2867ـ **دانشگاه** ۹۴۷ : نستعلیق ۲۸ ع ۲/**۱۰۳۷**، ۷۹ گ ۲۱ س بخشها چنان است که در بالا یاد شده [ف. دانشگاه ۴ : ۸۹۵] .

2868ـ **مشهد**، عبدالحمیدمولوی: تاریخ یادنشده ، صفحهٔ یکم افتاده [نسخه‌ها ۵: ۳۴] .

زیج

ناشناخته .

2869ـ **مجلس** ۱۸۱: نسخ کهن، آغاز و انجام افتاده ، از مقاله یکم تا مقاله چهارم است. از جداول اواسط کواکب بدست میآید که جداول مؤرخ ۶۰۰ یزدگردی (۶۲۹ ه) است. درهامش بخاطهٔ کهن نوشته شده : راصد که در ری رصد کرده اسمه ابوالفضل بن العمید است ۷۹ گ ۲۱ س [ف . مجلس ۲ : ۹۸] .

2870ـ **مجلس** ۱۹۱۸/۱۵ : سدهٔ **۱۰** (ص ۱۳۳–۱۳۶) بخشی از یك زیج است . **آغاز :** این قسمت بطالع متعلق است چنانك طالع معین شود افراج معلوم گردد [ف . مجلس ۹ : ۶۰۸] .

2871ـ **قاهره، دارالکتب** ۱۲ میقات فارسی طلعت : نوشتهٔ ملازین العابدین فرزند ملارسول وسطانی، در **۱۰۶۹**، آغاز افتاده، واز فصل هفتم روزهای مشهوره هر تاریخ آغاز میشود [مخطوطات ۱ : ۲۹۳] .

2872ـ **قاهره، دارالکتب** ۱۱ میقات فارسی طلعت: نوشتهٔ ۱۹ ع ۲/**۱۰۸۰**، **آغاز:**

مؤامرهٔ العمل طریقهٔ استخراج تعدیل معدل قمر از این جدول در ساعتی معین است ، ۱۲۳ گ [ف. مخطوطات ۲ : ۵۷] .

2873ـ **مجلس** ۲۴۵۴/۱ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** (ص ۱-۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴] .

2874ـ **تهران، ادبیات** ۳۷۸ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳**. جدولهای نجومی است [ف. ادبیات ۳ : ۱۹] .

2875 ـ **مجلس** ۴۸۲۹/۶ : نستعلیق و شکستهٔ سدهٔ **۱۳**، باتاریخ احتمالی ۱۲۱۸ ، ۲۰ گ. درفهرست آمده : گفتاریست در ستاره شناسی بویژه زیج [ف . مجلس ۱۳ : ۲۴۷] .

2876ـ **دانشگاه** ۴۸۲۰ : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴**. گفتاریست در بیست تحفه، ودر آغاز آن از شکلهای مغنی وظلی یاد شده، و نگارنده مینویسد : بجهت تسهیل اعمال محاسب برای هریك اززوایای هشتادونه‌گانه صفحه‌ای ایراد نموديم مشتمل برده فروع وهرفرعی مشتمل بر نود درجه که ربع دور است... و بجهت بیان این بیست تحفه برسم مثال ایرادکنیم. **آغاز:** گاه در مثلثی سه چیز معلوم باشد باقی را [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۵۰] . شاید « تحفهٔ سلیمانی : ۲۵۳ » عنایت‌الله مشهدی باشد .

5877ـ **دانشگاه** ۴۹۴ : شکسته نستعلیق ریز، تاریخ یاد نشده. دراین زیج ازاین زیج الغ بیك وزیج محمد شاهی (۱۱۳۱) ونیزازتاریخ ۱۱۴۶ یاد شده ، جدولهای جیب و ظل نیز دارد. **آغاز:** درمعرفت‌روش ستارگان‌ومواضع ایشان در طول و عرض بشبانه روزی که مبدأ آن نصف‌النهار باشد [ف. دانشگاه ۴ : ۸۹۱].

زیج منظوم = منظومه‌ای در زیج

اثرطبع منتخب‌یزدی، باشرح وتوضیحات به‌نثر تاریخ نگارش [ششصدوچهل‌وهشت‌سال‌تمام].

2878ـ **دانشگاه** ۴۹۵۵: شکسته نستعلیق [دانشگاه ۱۴ : ۳۸۵۰] .

2879ـ **مشهد**، عبدالحمیدمولوی ش ف ۴۴۶/۵: نسخ، باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر، ناقص، آغازموجود: کان‌که عامی چو دانشم بیند، انجام و حمله برین کردار بود [نسخه‌ها ۵ : ۶۱] .

س

ساخت اسطرلاب = اسطرلاب

ساختن قبله‌نما = قبله

ساعت شب و روز

ناشناخته. **آغاز:** حمدله. والعاقبة‌للمتقين

2880ـ **قاهره، دارالکتب** ۲۲ مجامیع فارسی : بی‌تاریخ (گ ۳۳ - ۳۸) ۱۱ س [ف . مخطوطات ۱ : ۳۸] .

ساعت نامه = روزنامه

منسوب به ابو معشر بلخی (بنگرید : روزنامه: ۲۹۴) گفتاریست دراختیارات. شاید ترجمه‌ای ازگفتارهای او باشد، که بنام پادشاه روزگار مترجم بهرامشاه ساخته شده باشد .

بنگرید : هدية العارفين ۱ : ۲۵۱ .

2881ـ **ملك** ۶۴۹۹/۳ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۲** (۵۸ر - ۵۹پ) ، انجام افتاده [رؤیت] .

2882ـ **ملك** ۳۶۵۱ : نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۴۰** در دفتر (۲۶۲ پ - ۲۶۴ پ) **آغاز:** ساعت نامه خواجه ابوالمعشر بلخی ، که سلطان بهرامشاه ازخواجه نصیرالدين (ره)

درخواست کرد(!) که جهت وی بسازد [رؤیت]

2883ـ رضوی۱۰۹ ریاضی: نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف۱۲۷۳، نسخه بنام ساعت نامه و ازابومعشر وبرای بهرام شاه(!) است . آغاز: حمدله، ۱۰گ [ف. رضوی۳:۳۳۴].

ساعت نامه

ناشناخته .

2884ـ بادلیان ۶۹/۵۷ Add . : باتاریخ ۱۲۰۰ـ۱۲۰۴ در دفتر . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۸] .

2885ـ تبریز، ادبیات : . . . : با تاریخ ۱۲۸۳ در دفتر . از مجموعه کتابهای محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۲] .

2886 ـ ملك ۳۲۰۴/۶ : شکسته نستعلیق ۱۲۹۴ (۵۰ر) آغاز: روز شنبه روز روز نیك بود تاچاشت [رؤیت] .

ساعت و قبله‌نما = قبله نما

سالهای ترکی = احکام‌دوازده سال ترکان

سالهای کبیسه = رساله در . . .

2887ـ سنا ۷۵۷۲/۴۰ : نسخ سدهٔ ۱۲، ازچند نویسنده دردفتر: عبدالله منجم‌ثانی باب‌العالی وعبدالله فرزند حسین عبیدی [نسخه ها ۲ : ۲۵۲] .

سبعهٔ سیاره = رساله در دانستن ...

ناشناخته .

2888ـ قاهره، دارالکتب ۳۸۲۴ك نوشتهٔ عبدالله فرزند صدر الدین داغستانی ،

رمضان ۱۱۷۰ (گ ۱۴۸ ـ ۱۵۵ مجموعه) آغاز: این رساله‌ایست در دانستن سبعهٔ سیاره [ف . مخطوطات ۱ : ۲۵۶] .

سبعهٔ کاشفی

هفت گفتار است : ۱ ـ مواهب زحل ۲ـ میامن مشتری ۳ ـ سواطع مریخ ۴ ـ لوامع الشمس ۵ـ مفاتیح الزهرة ۶ـ مناهج العطارد ۷ـ لوائح القمر .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۳۱.

ستارهٔزهره وحرکت‌آن=زهره‌و...

ستارگان ثوابت = مواضع ثوابت

ستارگان ثوابت

2889ـ مجلس ۴۸۸۴/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۷پ‌ـ۲۱ر) آغاز: بدانکه کواکب ثوابت بسیارند ، بحدی که احصای آن ممکن نیست،وتسمیهٔ اینها بثوابت[ف.مجلس۱۴:۲۵].

سراج الاستخراج

از فرید نجومی دهلوی، در یك مقدمه و نه‌باب‌ویك خاتمه. آغاز: حمد مبدعی‌را سزد که مهندس قدرت کامله‌اش.

2890ـ سپهسالار ۶۸۶/۴ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، (۱۵۵پ ـ ۱۸۳) ، انجام درفصل‌اول ازباب دوم دربیان استخراج تقویم افتاده [ف. سپهسالار ۵ : ۹۹] .

سعادتنامه

نسخهٔ ۲۵۴/۴ پزشکی از فرهاد وعبدالله گرجی. دریك مقدمه و دوازده‌باب: مقدمه در شرافت این علم. باب ۱ـ زحل و لزومات او ۲ـ مشتری ولوازم او ۳ـ مریخ ۴ـشمس ۵ـ زهره ۶ـ عطارد ۷ـ قمر ۸ـ دربیان آنکه در

هر خانه قمر را چه اقتضا بود ۹ـ درتذکیر و تأنیث بروج ۱۰ـ سبب انقلابات ۱۱ـ دربیان هفت اقلیم ۱۲ـ شمس و مشتری و مریخ شرقی اند. **آغاز :** سپاس و منت خدایرا که ارافع سماوات را بنور ثوابت . . . و بعد ، سبب تحریر این .

2891ـ **ملك** ۳۴۵۴/۱ : نستعلیق ، **۱۰۵۸** (۱پ-۱۲ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

2892ـ **ملك** ۳۳۸۲/۷ : نسخ**۱۰۷۵** (۹۸ر - ۱۰۱پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

2893ـ **دانشگاه** ۳۳۸۲/۲: نستعلیق محمد صالح، **۱۰۹۷** (ص۲۹ - ۴۲) ، آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۱۱ ، ۲۳۷۹] :

2894ـ **پزشکی** ۲۵۴/۴: سدهٔ**۱۳** ، درفهرست آمده : سعادتنامه درشقاوت وسعادت کواکب در یك مقدمه و دوازده باب مقدمه در شرافت علم ازفرهادگرجی وعبدالله گرجی غلام خاصه. [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۱] .

سعادت و نحوست درجات بروج =

احکام درجات . . .

السفینة فی علم النجوم

در سه فصل .

2895ـ **تبریز، ثقة الاسلام:** نوشتهٔ شریف فرزند شمس کاشانی از سدهٔ هفتم . با تاریخ رمضان **۷۴۱** دردفتر، نسخهٔ بسیار ارزنده [نسخه‌ها ۴ : ۳۲۷] .

سکون زمین = زمین و آفتاب

سمت قبله = قبله

سهام = استخراج . . .

گویا ازسعد عنایت‌الله ، در آن از رویداد ۱۱ج۹۰۶/۲ یاد شده است ، از « مجمل ـ الاصول» کوشیار گرفته شده است .

2896ـ **دانشگاه** ۳۱۳۴/۲ : شکسته نستعلیق سعد عنایت‌الله، از سدهٔ **۱۰ - ۱۱** (ص ۶۱ - ۶۷) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۳].

سهام = رساله در . . .

ناشناخته، در بارهٔ سهام از احکام ستاره شناسی .

2897ـ **دانشگاه** ۹۵۰/۴ : نستعلیق، تاریخ یادنشده (۱۳۴پ - ۱۳۶ ر). **آغاز :** گفتار اندر بیرون آوردن سهام . بدانکه اندر موالید و مسایل و ضمایر و اختیارات سهم‌ها است [ف. دانشگاه ۴ : ۹۳۶] .

رسالهٔ سهله در شرح قبله

ازعلی‌اکبرفرزند علی‌فرزندمحمداسماعیل فرزند مهدی ، بخواهش شاگردان در۲۶ع۱/ ۱۲۵۵ نگاشته و در پایان ذیقعدهٔ ۱۲۵۶ پاکنویس کرده است . گفتاریست در گزارش مبحث وقت و قبله از « الروضة البهیة فی‌شرح اللمعة الدمشقیة » دردوباب هریك در مقدمه و مقاله . نام نگارنده در دیباچه آمده است . **آغاز:** بعد ازحمد خالق اکبر ... چنین‌گوید ... ابن علی‌بن محمد اسماعیل بن مهدی. . .

2898ـ **دانشگاه** ۳۷۰۳ : نسخ حسین فرزند صفرعلی واعظ ، ۹۷ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۷۰۷] .

سیارات و اقمار آنها

از میر عبدالغفار فرزند ملا علی محمد اصفهانی (بنگرید: آسمان :۲۰۳). گفتاریست دربارهٔ ستارگان سیار: زهره، عطارد ، مریخ ، مشتری ، زحل ، اورانوس ، نپتون و سیارات صغار و اقمار آنها . **آغاز :** مختصریست در

معرفت سیارات و اقمار آنها ، هرکسی داند که آفتاب و ماه را بظاهر حرکتی است .

2899ـ ملك ۶۱۵۱/۱۳ : نسخ ، نزدیك محرم ۱۲۸۳ ، (ص ۳۹۲ – ۴۰۱) ضمن جنگ اعتضاد السلطنه [رؤیت] .

سی باب

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) درمعرفت کره درسی باب (دیباچه). **آغاز:** حمدله... اما بعد، بدانکه این مختصریست درمعرفت کره که هرکه براین عمل واقف شود از اسطرلاب مستغنی گردد .

2900 ـ دانشگاه ۲۰۰۸/۱ : نسخ سدهٔ ۱۱ (۴پ – ۲۱ ر) با فهرست مطالب از سردار کابلی، ۱۸س [ف. دانشگاه ۸ : ۶۲۸].

سی فصل = دلایل هروی

ازمحمدحسین فرزندقاسم هروی(دیباچه) گفتاریست در ستاره شناسی و احکام آن در سی فصل، در دیباچه دانش ستاره شناسی‌را به‌چهار قوم: روم، بابل، هند، فارس نسبت‌داده ونامی براین رساله نگذارده است . **آغاز:** الحمدلله الذی فی السماءاله و فی‌الارض اله ... حکیمی که تقویم‌فطرت انسانی‌راکه وسط معدل آفرینش

2901 ـ ملك ۳۲۰۷/۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۴۷ پ – ۵۲ پ) ، انجام افتاده [رؤیت] .

2902ـ فرهنگ خراسان ۱۴ ب : تاریخ یادشده، ۱۳۶ ص. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۶۰ هست ، و در فهرست بعنوان «دلایل هروی» یاد شده [فیلمها ۱ : ۸۶] .

سی فصل

ازمولانا عبدالصمد ، (دیباچه) «بنگرید احوال وآثار، مدرس ۲۲۵». «سی‌فصل» خواجه نصیراست باافزودن چند جدول. **آغاز:** امداد شکر وسپاس اعداد حمد بیقیاس حضرت.

2903ـ سپهسالار ۷۴۲۱/۱ : نستعلیق یکشنبهٔ ۲۱ج۱/ ۱۲۳۱ (۱پ – ۲۰ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۲۸] .

سی فصل

متن عربی و ترجمهٔ آن هردو از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب:۲۴۳) گفتاریست در سی فصل در تقویم و اصطلاحات ستاره شناسی و سعد و نحس کواکب و میمون ونامیمون بودن روزها ، که در ۶۵۸ ساخته و بارها بچاپ رسیده است : فصل ۱ـ در حساب جمل ۲ـ در ایام جمعات هفته ۳ـ در تاریخ عربی و نامهای ایشان ۴ ـ تاریخ رومی ۵ـ تاریخ فارسی ۱۰ـ درجوزهرین وعرض ماه و دیگر سیارات ۱۵ ـ ظهور و اختفای کواکب ۲۰ـ حدودکواکب ۲۵ـ خانه‌های دوازده‌گانه ۳۰ـ معرفت اصولی‌که بآن‌احتیاج افتد (نسخهٔ ملك: ۳۱۱۷/۱). **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، این مختصریست در معرفت تقویم مشتمل برسی فصل، فصل اول درحساب جمل.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۹۱ـ ف. مشار: ۹۹۴ ـ احوال وآثارخواجه، مدرس رضوی: ۲۲۵ ، ۳۴۵ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۰۱۰ .

2904 ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۱۰۴ : سدهٔ ۸ـ۹ با تاریخ ۷۶۴ در دفتر (۳۷۲ ر ـ ۳۷۵ر). فیلم آن در دانشگاه ش ۴۶۲ (آ) و ۴۶۳(ب) هست [فیلمها ۱ : ۴۸۶] .

2905ـ یزد ، جامع کبیر ۲۹۲/۲ : نسخ حسن فرزند محمد الحسن الامینی ، در مدرسهٔ مستنصریهٔ بغداد ، ۱۰ شوال ۸۱۳ [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۶] .

2906ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف

۱/۴۶۷ : نستعلیق ، **۸۳۰** ، سپس شصت باب [نسخه‌ها ۵ : ۶۶] .

2907ـ **پاریس** ۳۶۸/۷ ف: باتاریخ **۸۸۹** دردفتر. فیلم آن دردانشگاه ش۱۳۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۲] .

2908ـ **سنا** ۲۳۲۸/۱ : نستعلیق سدهٔ **۹** [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۸] .

2909 ـ **مجلس** ۳۱۲۱/۱ : سدهٔ **۹** (ص۱ـ۲۰) بعنوان «رسالة فی معرفة التقویم» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۵ ـ ف. مجلس ۱۰ : ۶۸۹] .

2910ـ **مجلس** ۱۹۱۸/۲۱ : از سدهٔ **۹ ـ ۱۰** با تاریخ ۸۹۸ در دفتر (ص ۱۸۵ ـ ۲۰۱) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۶۱۲] .

2911ـ **الهیات** ۵۳۷د: نستعلیق**۹۷۹** ۲۵گ ۱۴س [ف. الهیات ۱ : ۷۶] .

2912ـ **تهران، دهخدا** ۲۱۹ : نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۷] .

2913ـ **سپهسالار** ۶۰۰/۲: نستعلیق عبدالقادر فرزند عطاءالله نطنزی، **۱۰۳۴** [ف. سپهسالار ۵ : ۱۲۷] .

2914 ـ **مجلس** ۲۷۹۴/۶ : نسخ نزدیك **۱۰۷۰** (ص۷۸ ـ ۱۰۸) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۴] .

2915ـ **مجلس** ۲۹۲۷/۲ : نستعلیق محمد محسن تفرشی، رجب **۱۰۷۱** (ص ۶۶ـ ۹۳) آغاز برابر [ف . مجلس ۱۰ : ۳۳۲].

2916ـ **ملك** ۳۳۸۲/۵: نسخ**۱۰۷۵** (۷۵ر ـ ۸۸ر)، آغازبرابر نمونه ، در نسخه «رساله در معرفت تقویم» آمده و نام نگارنده ندارد [رؤیت] .

2917ـ **تهران، اصغرمهدوی** ۳/ ۲۶۷ : نستعلیق **۱۰۸۷** [نسخه‌ها۲ : ۱۰۰].

2918ـ **مجلس**۵/۲۴۴۴ فهرست نشده سدهٔ **۱۲** (ص ۴۸۷ ـ ۵۲۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

2916 ـ **الهیات** ۴۰۶/۱ د : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱پ ـ ۲۱ر) [ف . الهیات ۱ : ۷۶] .

2920ـ **تهران، پزشکی** ۲۷۱: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵] .

2921ـ **سپهسالار** ۶۳۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، ۵۹گ ۱۶س [ف . سپهسالار ۵ : ۱۲۷] .

2922ـ **الهیات** ۵۱۶/۲ د : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، باحاشیه‌هایی به نشانی مولانا نظام‌ـ الدین (ره) درفهرست ازآن ملا مظفر گنابادی یاد شده [ف. الهیات ۱ : ۳۱۸] .

2923ـ **تهران، اصغر مهدوی** ۱/ ۲۶۲ : نستعلیق و نسخ ، با تاریخ **۱۲۰۳** در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

2924 ـ **مجلس** ۳۱۱۷/۳ : شکسته نستعلیق ابراهیم نمارستاقی، **۱۲۱۴** ، بدستور عباسعلی نوری (ص۲۲۴ـ۲۶۹)، از کتابهای ملك‌الشعراء بهاربوده[ف. مجلس ۱۰:۶۸۵ ـ نسخه‌ها ۵ : ۶۶۹] .

2925ـ **دانشگاه** ۲۰۹۳/۴: نستعلیق شوال **۱۲۱۹** (۶۴پ ـ ۹۵پ) [ف. دانشگاه ۸ :۷۶] .

2926ـ **الهیات** ۶۰/۲ د : نسخ ابن عبدالباقی بحو مردی حسین ، رمضان **۱۲۲۳** (۲۳پ ـ ۳۳پ) .

2927ـ **الهیات** ۱۹۰/۲ج : نوشتهٔ ۱۰ رجب **۱۲۲۳** (۳۵ پ ـ ۵۰ ر) [ف . الهیات ۱ : ۷۶] .

2928 ـ **فرهاد معتمد** ۱۱۵/۵ : نسخ محمد حسین حسینی کرمانشاهی ، مدرسهٔ مقیمیهٔ شیراز، آدینه ۲۲ع۱۲۲۳/۱**۱۲۲۳** [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۶] .

2929 ـ **مجلس** ۳۳۸۳/۱ : نوشتهٔ میرزا محمدرضا مشتهر به والا، **۱۲۳۹**، آغاز برابر نمونه (ص۱ ـ ۴۲) [یادداشتهای عبد ـ الحسین حائری] .

2930ـ **اصفهان شهرداری**۵/۱۲۸ نستعلیق **۱۲۴۲** [نسخه‌ها ۵ : ۳۰۹] .

2931ـ **ملك**۲۵۲۲/۳: نوشتهٔ دوشنبهٔ **۱۲۴۵** (۹۲پ-۱۱۲پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2932ـ **دانشگاه** ۱۴۰۲/۱: نستعلیق، باتاریخ **۱۲۴۶** در دفتر (۲پ ـ ۳۱ر) [ف . دانشگاه ۸ :۷۹] .

2933ـ **الهیات** ۱۷۷/۱د : نستعلیق و نسخ**۱۲۵۸** (۱پ ـ ۲۲ر) در فهرست ازآن ملامظفرگنابادی یادشده [ف. الهیات۱:۲۵۴]

2934 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق اسدالله علیابادی ، **۱۲۶۳** ، زرین ، [نسخه‌ها ۵ : ۳۶] .

2935ـ **ملك** ۳۲۳۵: شکسته نستعلیق جعفر ، ۲۸ع۱۲۷۱/۱**۱۲۷۱** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2936 ـ **ملك** ۳۱۱۷/۱ : نسخ ، با تاریخ **۱۲۷۷** در دفتر (۱پ ـ ۱۵ر) ، آغاز برابرنمونه، سپس ده‌فصل دیگرکه بآن افزوده شده باین عنوان : بدانکه این رساله ده فصل دیگر است بعلاوه سی‌فصل‌که میشود چهل فصل فصل سی‌ویکم اوج وحضیض ستارگان [رؤیت] .

2937 ـ **تهران ، ادبیات** ۲۰۷/۳ جوادی : نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۸۱** در دفتر [ف. ادبیات ۳ : ۳۴] .

2938 ـ **ملك** ۶۸۱۳/۲ : سدهٔ **۱۳** آغاز برابر وانجام درفصل ۲۲ افتاده [رؤیت]

2939 ـ **مجلس** ۲۳۸۸/۳ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** (ص ۴۳ ـ ۷۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۶۷] .

2940 ـ **مجلس** ۲۴۲۱/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۴۶-۸۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۷] .

2941ـ **دانشگاه** ۳۸۱۱/۱: نسخ سدهٔ **۱۳** (۲پ-۲۳ر) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۷۹۲] .

2942 ـ **تهران ، ادبیات** ۳۵۲/۲ جوادی: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** [ف.ادبیات۳:۳۴] .

2943ـ **تهران، ادبیات** ۱۱۰/۱د: نسخ سدهٔ **۱۳** (۱پ ـ ۳۰ر) [ف. ادبیات ۱: ۳۱۸] .

2944ـ **تهران ، ملی** ۴۰۱/۱ ف : نستعلیق بد سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ ۳۲) [ف . ملی ۱ : ۳۸۸] .

2945ـ **سپهسالار** ۶۳۴/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲پ ـ ۴۱ ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۲۷] .

2946ـ **مجلس**۴۹۹۸: نستعلیق محمد رضا فرزندمیرزا عبدالرحیم‌خان تفرشی، رجب **۱۳۱۴** ، بدرخواست شیخ حبیب‌الله در قم [ف. مجلس ۱۴ : ۲۹۰] .

2947ـ **قاهره ، دارالکتب** ۴۴۸۵ س: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه (۳ ـ ۱۳ دفتر) [مخطوطات ۱ : ۲۱۶] .

2948ـ **رضوی** ۱۱۲ ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست درست شناسانده نشده، ۲۳گ۱۲س [ف. رضوی ۳ : ۳۳۵] .

2949ـ **رضوی** ۱۸۰ ریاضی : نسخ ، تاریخ یاد نشده، وقف ۱۱۶۶، ۲۵ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۳ : ۳۵۷] .

2950 ـ **سپهسالار** ۲/ ۵۸۰ : تاریخ یاد نشده (۲۴پ ـ ۴۷پ) [ف. سپهسالار ۵: ۱۲۷] .

2951ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۳/۵۲۷: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها۵:۷۹].

سی فصل

درمعرفت تقویم .

2952ـ **مجلس**۱/۲۰۶: نسخ، تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۲ : ۱۱۵] .

سی فصل

در تقویم، که در۷۲۹ نگاشته شده است ، وجز «سی فصل:۳۰۹» خواجه نصیراست، ولی نگارنده در برخی از فصلها بنگارش خواجه نگریسته است [دانش‌پژوه] .

2953 ـ **دانشگاه** ۸/۳۰۲ : نستعلیق محمد کاظم محلاتی ، ج۲/**۱۱۱۱** (۱۳۴ر ـ ۱۳۸ر) [ف. دانشگاه ۴ : ۹۰۱] .

2954ـ **سپهسالار** ۲/۶۳۵۱ : نسخ ۲ ذیقعدهٔ **۱۲۱۷** (۱۲۵ ر ـ ۱۵۴ ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۲۷] .

2955 ـ **سپهسالار** ۶/۲۰۱۳ : نستعلیق عبدالکریم فرزندمحمد حسینی، آدینهٔ محرم **۱۲۲۱** (۲۲۷ ـ ۲۳۷) ، آغاز بمانند «سی فصل» خواجه ولی جز آن است [ف . سپهسالار ۵ : ۱۲۷] .

سی وچهار نامه

در احکام نجوم .

2956ـ **تهران ، اصغر مهدوی** ۲/ ۲۳۹: نستعلیق **۱۱۲۱**. نسخه ازآن‌عبدالعلی فرزند حاج‌میرزای انجدانی بوده‌است. [نسخه ها ۲ : ۹۷] .

ش

شرف العلوم ۱

ازمحمود حسینی بخارایی، درستاره‌شناسی و حروف ، علوم غریبه ، در پنج فصل .

2957ـ **تهران ، اصغرمهدوی** ۳/ ۴۴۷: نبشتهٔ ع۲/**۱۲۲۳** درشهر ماهان‌کرمان [نسخه‌ها ۲:۱۱۸] .

شرح آلات رصد = آلات رصدیه

شرح بیست باب در اسطرلاب

متن ازخواجه نصیر، گزارش از عبدالعلی بیرجندی (بنگرید: بیست باب درتقویم:۲۴۷) که بسال ۸۸۹ در بیست باب ، بنام خواجه ناصرالدین وزیر ، و بدرخواست دانشمندان نگاشته است. **آغاز :** فاتحهٔ خطاب درهرباب و خاتم مقال درهرحال ... اما بعد ، فیقول .

بنگرید : ذریعه۱۳ : ۱۳۰ـ الاصطرلاب گورگیس‌عواد : ۱۷۰ .

2958ـ **موزهٔ بریتانیا** Or.۸۳۷۴: بخامهٔ نگارنده در**۹۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۶].

2959 ـ **الهیات** ۱۵۲ د : نسخ ۱۸ رمضان**۹۷۵**، ۱۳۷ گ [ف. الهیات ۱ :۸۰].

2960ـ **دانشگاه** ۲۳۰۰ : نسخ شکرالله فرزندفضل‌الله، شنبهٔ۷شعبان **۹۷۷**، تاریخ‌نگارش ندارد، ۱۱۳ گ۱۷س [ف.دانشگاه۹:۹۳۴] .

2961ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۳/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۸۵] .

2962 ـ مجلس ۶۶۰۱/۲ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ـ ۱۱ ، آغاز برابر نمونه (۱۵پ ـ ۱۲۱ر) [رؤیت] .

2963ـ الهیات ۲۶۹د : نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱ ، ۱۱۵ گ۱۹س[ف.الهیات۱ : ۸۰].

2964 ـ مجلس ۲۴۶۳/۲ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۰۵۰ (ص۳۵ ـ ۳۴۰) [نسخه ها ۵ : ۱۸۵] .

2965ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۷۰/۲ : نسخ یونس ، ۱۰۷۵ [نسخه‌ها ۵ : ۶۶] .

2966ـ دانشگاه ۸۲۹ : نسخ۱۰۸۶، آغاز برابرنمونه، ۱۱۰ گ۱۹س[ف. دانشگاه ۴ : ۹۰۴] .

2967ـ سپهسالار ۷۰۰/۲: نستعلیق حسین فرزند موسی، ذیحجهٔ ۱۰۸۷، درگستل بروسه (۲۱پ ـ ۷۲پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۵۸] .

2968ـ سپهسالار ۸۲۷۶: نسخ‌محمد کاظم فرزند صادق ، ۱۴ج۲/۱۰۹۳ ، تاریخ نگارش درنسخه نیامده، ۱۲۴ گ ۱۷س [ف . سپهسالار ۵ : ۱۵۹] .

2969ـ مجلس ۴۸۸۴/۵ : نستعلیق پنجشنبهٔ ۱۱ محرم۱۰۹۵ ازروی نسخهٔ مؤرخ ۱۳ شوال ۱۰۰۱ [ف. مجلس ۱۴: ۲۷] .

2970ـ تهران ، ملی ۹۳۵ف : نسخ علی فرزند حمزهٔ توقانی، درشهر قسطنطنیه در ۲۴رمضان۱۱۰۰، ۱۴۵ گ۱۷س، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲ : ۴۷۴] .

2971ـ مجلس ۴۸۳۰: نستعلیق‌شکسته شهاب‌الدین علی‌علوی حسینی، سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2972 ـ دانشگاه ۲۰۰۸/۲ : نسخ سدهٔ ۱۱، بافهرست بخامهٔ سردارکابلی (۲۲پ ۱۶۵پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۶۲۹] .

2973ـ الهیات ۳۳۲د: شکسته‌نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز وانجام افتاده، ۱۰۶ گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۸۰] .

2974 ـ سپهسالار ۷۰۱ : نستعلیق سدهٔ۱۱، باحاشیهٔ (منه)، ۱۱۹گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۹] .

2975ـ مجلس۲۴۴۲/۱ فهرست‌نشده سدهٔ ۱۱ یا ۱۲ (ص ۱ ـ ۱۹۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۲] .

2976ـ قاهره ، دارالکتب ۲ میقات فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد شریف‌فرزند محمد صالح، ۱۱۳۰، آغاز برابر نمونه[مخطوطات ۱ : ۳۳۱] .

2977ـ دانشگاه ۲۴۸۰/۳ فیلم : از روی نسخهٔ نوشته‌شدهٔ ۱۱۳۳ [فیلمها۱ : ۷۰۱].

2978 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق ۱۱۳۸ [نسخه‌ها ۵ : ۳۷] .

2979ـ الهیات ۶۴۷/۵ د : نستعلیق سیام لال عظیم‌آبادی، باتاریخ ۱۱۷۵ دردفتر (۸۶رـ۱۲۱پ) ازباب هفتم تا بیستم کتابست [ف. الهیات ۱ : ۳۴۷] .

2980ـ سپهسالار۷۳۹۱/۲:نستعلیق ۶صفر ۱۲۲۰ (۲۴پ ـ ۱۰۶پ) ، از انجام کمی افتاده[ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۹] .

2981ـ قاهره ، دارالکتب ۴۴۳۵ س : حسین فرزند اسماعیل نظامی ، ۱۲۲۳ [مخطوطات ۱ : ۳۳۱] .

2982ـ معارف (ملی) ۱۳۶۸/۲ .

نسخ خوب، با تاریخ **۱۲۲۳** در پایان دفتر، آغاز برابر نمونه، ۱۰۵گ۱۹س [ف. معارف جواهرالکلام ۲ : ۱۵۹] .

2983ـ **تهران، ادبیات**۲۳۸ جوادی نسخ محمد حسین فرزند محمد کاظم خراسانی پایان شعبان **۱۲۳۹** ، در ۱۵ روز نوشته شده وهزینهٔ کاغذ ۹۰۰ دینار و قلم و مرکب ۱۰۰ دینار [ف. ادبیات ۳ : ۲۰] .

2984ـ **مجلس**۱/ ۲۴۴۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۵۶** (ص ۱ – ۲۴۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

2985 ـ **مجلس** ۶۴۲/۷ : نستعلیق **۱۲۸۳** ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲ : ۴۰۹] .

2986 ـ **دانشگاه** ۳۹۵۶ : نسخ سدهٔ **۱۳**درکرمانشاه، بدستور آقامحمدرضای همدانی [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۵۴] .

2987 ـ **دانشگاه** ۲۶۵۱/۲ : نسخ علی‌اکبر فرزند عبد لحسین‌طباطبائی، پنجشنبهٔ ۱۳ع۱/**۱۳۱۴** (ص ۵۲ – ۲۶۸) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۲] :

2988ـ **مجلس** ۱۸۹ : نستعلیق شکستهٔ ریز، تاریخ یادنشده، وتاریخ نگارش درفهرست ۸۹۳ آمده [ف. مجلس ۲ : ۱۰۴] .

2989ـ **رضوی** ۱۱۵ ریاضی: نستعلیق وقف نادرشاه ۱۱۴۵، آغاز برابر نمونه، ۴۸ گ [ف. رضوی ۳ : ۳۶۶] .

2990ـ **قاهره، دارالکتب** ۳۹۸/۱ مجامیع طلعت : تاریخ یاد نشده (گ۱–۵۵) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۳۱] .

2991ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، آغاز برابرنمونه[نسخه‌ها۵: ۳۷] .

2992ـ **تهران، ملی**۷۷۳ف: شکسته نستعلیق، محتملا عبدالعلی بن محمدالبیرجندی؟ [عبدالله انوار]، آغازبرابرنمونه، ۶۶گ۲۱س [ف . ملی ۲ : ۲۹۸] .

شرح رساله در معرفت تقویم

متن از خواجه‌نصیر، گزارش ازملامحمد کاشغری [دانش‌پژوه] .

2993ـ **تبریز، ادبیات**: شمارهٔ۲دفتر باتاریخ **۱۲۱۶** درشمارهٔ پیشین آن، از کتاب های محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۲] .

شرح بیست باب

متن از نظام‌الدین بیرجندی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۷) و گزارش از ملا مظفر گنابادی (بنگرید : تحفهٔ حاتمیه : ۲۵۲) ، بنام شاه عباس یکم (۹۹۵ – ۱۰۳۷) بسال ۹۶۶ یزدگردی = ۱۰۰۵ ق نگاشته است . متن وگزارش‌بارها بچاپ رسیده‌است. **آغاز:** حمدوثنای بی‌ریب وریا، قدیریرا سزاستکه

بنگرید : ذریعه ۱۳: ۱۳۱ ـ ف . مشار ۱۰۱۱ ـ ف. دانشگاه ۴ : ۹۰۵ .

2994 ـ **دانشگاه** ۲۶۱۴ : نستعلیق محمد حسین رمال پسر آقاجان‌گیلانی، **۱۰۱۶** در طوس بفرمودهٔ سید محمد پاشا ، ۱۷۰ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۱۷].

2995 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۱۲/۱ : نستعلیق محمد فرزند المظفر السکوکلایی، رجب **۱۰۴۴** [نسخه‌ها ۵:۷۵]

2996 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۳ ـ م میقات فارسی : نوشتهٔ عین‌علی **۱۰۶۷** ، آغاز برابر نمونه، ۱۵۵گ [مخطوطات۱: ۳۳۱].

2997ـ **بادلیان** S. ۲۰/۹: با تاریخ **۱۰۸۵** دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۱۰۳۹ هست [فیلمها۱ : ۵۶۱] .

2998 ـ **دانشگاه** ۲۱۲۹ : نستعلیق علی‌نقی قزوینی ۱۲صفر **۱۰۹۶**، برای میرزا ابوالفتح، مقابله شدهٔ ۱۱۸۱ [ف. دانشگاه۹: ۷۷۲].

2999 ـ **دانشگاه** ۹۶۱ : نستعلیق محمد صالح، ۲۵ صفر **۱۰۹۸**، زرین، وقف امین خزاین السلطان شعبان ۱۱۰۳، آغاز برابر، ۱۶۱گ۱۷س [ف. دانشگاه۴:۹۰۵]

3000ـ **الهیات** ۱/۲۴۲د : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، باحاشیه‌های (منه رحمه‌الله) (۲پ ۱۲۲ر) [ف. الهیات ۱ : ۱۶۲].

3001ـ **تهران، اصغر مهدوی**۱/ ۲۳۹ : نستعلیق **۱۱۲۱** [نسخه‌ها ۲ : ۹۷].

3002 ـ **الهیات** ۱۵۳ د : نستعلیق ج۲/ **۱۱۴۲**، باحاشیه‌های (منه)، ۱۲۷ گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۸۱].

3003ـ **الهیات** ۱/ ۷۱۰د : نستعلیق، باتاریخ **۱۱۷۸** دردفتر (۲پ ـ ۱۴۷ر)، با حاشیه‌های (منه) و (استادنا عبدالرحیم) [ف. الهیات ۱ : ۳۶۹].

3004ـ **الهیات** ۱/۱۴۹ج : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، (۳پ ـ ۱۶۰ر) [ف. الهیات ۱ : ۱۶۲].

3005ـ **فرهاد معتمد**۱۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۱۸۸].

3006ـ **الهیات** ۳۱۸ د : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، پایان افتاده، ۱۴۸گ ۱۶س [ف. الهیات ۱ : ۸۱].

3007 ـ **تهران ، ادبیات** ۶۵ ج : نستعلیق محمد امین حسینی، رجب **۱۲۰۱**، به دستور میرزا احمد طبیب، ۵۵گ ۲۵س [ف. ادبیات ۱ : ۳۲۹].

3008ـ **تهران، ادبیات**۱۸۳جوادی: نسخ چهارشنبهٔ ۲شوال **۱۲۰۴** [ف. ادبیات۳: ۲۰].

3009ـ **دانشگاه** ۵۲۱۹ : نسخ ج۲/ ۱۲۷ **(۱۲۰۷)** [ف. دانشگاه۱۵ : ۴۱۶۲].

3010 ـ **تهران ، دانشسرایعالی** ، قریب ۱۳۲ : نستعلیق **۱۲۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۲].

3011ـ **تهران، ادبیات**۱۴۰جوادی: نستعلیق ، سه‌شنبهٔ شوال **۱۲۱۸** [ف . ادبیات ۳ : ۲۰].

3012ـ **الهیات** ۱۵۲د: نستعلیق و نسخ دو شنبهٔ ۲۸ج۲/**۱۲۲۴**، باحاشیه‌هایی [منه] باشعرهایی درمورد اصطلاحات نجومی (گ۲) ۱۲۳گ ۱۷س [ف. الهیات ۱ : ۸۱].

3013 ـ **دانشگاه** ۲/ ۱۹۲۳ : نسخ چهارشنبهٔ ۲۶ع۱/**۱۲۲۷** (ص ۳۲ ـ ۲۸۷) ۱۹س [ف. دانشگاه ۸ : ۵۳۵].

3014 ـ **ملك** ۲/ ۶۲۶۷ : شکسته نستعلیق محمد فرزندمحمد شریف مدعوبه سعید ۲۹ صفر **۱۲۲۸** (۶۸پ-۱۴۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

3015 ـ **سپهسالار** ۶۲۶ : نستعلیق احمد فرزند محمد رضای تفرشی ، **۱۲۳۱** ، در تهران، ۱۲۷گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۹].

3016ـ **رضوی** ۱۱۶ ریاضی : نسخ جعفر فرزندکربلائی عرب علی،**۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونه،۱۱۹گ ۲۳-۲۴س [ف. رضوی ۳ : ۳۳۶].

3017ـ **رضوی** ۱۱۷ریاضی: نستعلیق محمدعلی کلاتی، **۱۲۳۵** ، آغاز بمانند نمونه ۱۲۱گ ۳۰س [ف. رضوی ۳ : ۳۳۷].

3018 ـ **سپهسالار** ۶۲۵ : نستعلیق

پایان ع۱/۱۲۳۶، بدستور حسین فرزند حسین فرزند محمد یوسف [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۹].

3019ـ تهران، ادبیات ۱۳۷ جوادی: نستعلیق نجف فرزند محمدرضا رشتی، ۱۵ رجب ۱۲۵۰ در مدرسهٔ چهار باغ اصفهان [ف. ادبیات ۳ : ۳۰].

3020ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ۲۷۰: نوشتهٔ ج۱/۱۲۶۵ [نسخه‌ها ۵ : ۳۷].

3021ـ الهیات ۹۵ج : نستعلیق غلام حسین فرزند میرزا علی یزدی ، ج۲/۱۲۷۱ در اصفهان ، آغاز افتاده ، ۱۲۱ گ ۲۰ س [ف. الهیات ۱ : ۸۰].

3022 ـ دانشگاه ۴۵۰۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز افتاده، ومشوش [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۸۱].

3023ـ ملك ۱/۵۷۲۴: نسخ و نستعلیق تاریخ یاد نشده، (۱پ ـ ۹۳پ)، آغاز وانجام افتاده [رؤیت].

3024ـ قاهره، دارالکتب ۱ میقات فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، تاریخ یاد نشده ، اغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۳۱].

3025 ـ سپهسالار ۶۳۵/۳ : تاریخ یاد نشده، (۱۱۹ر ـ ۱۸۲پ) میان باب ۹ ـ ۱۱ سفید مانده [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۹].

3026ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ۶۹ ؛ نستعلیق، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۷].

3027 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : ۲۷۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده . [نسخه‌ها ۵].

3028ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ۲۷۲ نستعلیق [نسخه‌ها ۵ : ۳۷].

شرح بیست باب

متن از خواجه نصیر (بنگرید : بیست باب ۲۴۳) گزارش از علاءالدین فرزند محمود (محمد) کرمانی، بامقدمه‌ای درمبادی تصوری. بعنوان حاشیه و شرح هردو آمده است، و در «احوال وآثار» مدرس رضوی ازآن یاد نشده است .

بنگرید : ذریعه ۶ : ۳۰ و ۱۳ : ۱۳۰.

3029ـ دانشگاه ۴۰۱۴ : نستعلیق آقا میر فرزند عبدالله فرزند ملاشیخ منجم، رمضان ۹۰۲. دیباچه‌ای ندارد ومقدمهٔ مبادی تصوری را نیز ندارد ولی بگواهی باستانی راد همان گزارش کرمانی است. **آغاز:** این‌مختصریست درمعرفت شرح بیست‌باب. باب اول در القاب آلات و خطوط و دوایر اصطرلاب. وآن آلتی است بحسب عرف وعادت، ۳۶ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۰۹].

3030ـ نجف، سید محمد باقر یزدی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۶ : ۳۰].

شرح بیست باب در اسطرلاب

متن از خواجه نصیر ، گزارش ناشناخته.

3031 ـ مجلس ۲۴۶۶/۱ فهرست نشده: سدهٔ ۱۰ (ص ۱ ـ ۹۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶].

3032ـ یزد ، سید ابوالفضل سعیدی ، ریحان یزدی: نستعلیق ۱۰۸۳ درخبیص کرمان یك مقدمه درآغاز دارد [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۱].

شرح بیست باب = مفتاح بیست‌باب

شرح ثمرهٔ بطلمیوس = ثمرهٔ . . .

شرح حالات رصد

که بدستور سلطان اسکندر نگاشتهٔ شده است (دیباچه) . **آغاز:** حمدله . اما بعد این رساله‌ایست در شرح حالات رصد که بر حسب فرمان پادشاه اسلام .

3033ـ سپهسالار ۵۵۵/۲: (۹پ ـ

۱۴پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۷۰] .

شرح خلاصة الهیئة = شرح هیئت

شرح ده صفحهٔ نقشهٔ فرنگی

ترجمه از میرزا زکی مازندرانی ، از مترجمان روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳). **آغاز:** نقشهٔ اول درکوکب مرکزی و عالم کوکبی ، نجوم عمومی که سابقاً بهمین عالم شمسی بود، امروز وسعت کامل .

3034 ــ **سپهسالار** ۶۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، تملك۱۲۹۷، ۲۳ گ [ف. سپهسالار ۵ : ۱۸۴] .

شرح زیج الغ بیك = شرح زیج جدید سلطانی

متن از الغ بیگ (بنگرید زیج گورکانی ۳۰۳) گزارش از عبدالعلی بیرجندی (بنگرید: بیست باب: ۲۴۷) این گزارش را بسال ۹۲۹ بانجام رسانده است. **آغاز:** اجناس حمد وسپاس معرا ازتوهم تناهی... امابعدچنین گوید...عبدالعلی بنگرید : ذریعه ۷ : ۶۸ و ۱۳ : ۹۰۹. استوری ۱ : ۷۰ – گاهنامه ۱۳۰۷ : ۱۲۹ – ریحانة الادب ۱ : ۱۸۹ .

3035 ــ **سپهسالار** ۶۸۰ : نسخ سدهٔ **۱۰**، و مقابله شدهٔ ۱۰۰۲ ، ۲۷۰ گ ۲۴ س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۹] .

3036 ــ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/۴۸۹: درمجموعه‌که درهند درسدهٔ **۱۰** نوشته شده، درفهرست بعنوان «شرح‌مفصل زیج‌سلطانی» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۷۰] .

3037 ــ **مجلس** ۴۷۱۶ : نستعلیق سلطانعلی فرزند حسنعلی ، ۴ج۲/**۱۰۰۷** ، آغاز برابر نمونه، تاریخ نگارش درپایان ۹۲۹ آمده، ۱۶۵ گ ۲۵س [رؤیت] .

3038 ــ **مجلس** ۱۸۸ : نسخ **۱۰۰۷** ، آغاز برابر نمونه، ۲۵۶گ۲۷س [ف. مجلس ۲: ۱۰۴] .

3039 ــ **کاشان ، آثار ملی** ۳۰۴ : نوشتهٔ **۱۰۴۳**، ۷۱۲ص [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۶].

3040 ــ **دانشگاه** ۱/۲۶۷۴: نسخ سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۴۷** در دفتر (۲پ–۱۳۳پ) با حاشیه‌هایی‌ازملامظفر گنابادی [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۶۶] .

3041 ــ **سنا** ۲۲۴۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۲] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۷۶۰ هست [فیلمها ۱ : ۱۳۱].

3042 ــ **الهیات** ۱۷۴ د : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱** ، گزیده‌ایست از آن ، ۱۴۸گ ۱۹س . [ف.الهیات]

3043 ــ **الهیات** ۲۷۳ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، نسخهٔ مقابله شده است، ۲۴۰ گ ۲۳ س [ف. الهیات ۱ : ۴۲۲] .

3044 ــ **تهران، اصغر مهدوی** ۴/ ۲۸۱ : نوشتهٔ **۱۱۰۵**، فصل یك از باب ۴ آن است [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۵] .

3045 ــ **سپهسالار**۶۷۵: نسخ پنجشنبهٔ ۸ شعبان **۱۱۰۶**، [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۸].

3046 ــ **سپهسالار** ۸۲۴۷ : نسخ سدهٔ **۱۲**، تاریخ نگارش‌را دارد، درفهرست بعنوان «شرح زیج جدید سلطانی» یاد شده‌است، ۳۱۸ گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۹] .

3047 ــ **مجلس**۱/۲۴۶۰ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص۱–۲۶۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۵] .

3048 ــ **دانشگاه** ۴۷۳ : نستعلیق‌حاج علی هندی عظیم‌آبادی، یکشنبهٔ ۹محرم**۱۲۱۳** در سپاهان، آغاز برابر نمونه، ۱۹۹ گ۲۵س

[ف. دانشگاه ۴ : ۹۱۵] .

3048ـ **تهران، ادبیات** ۶ ج : نسخ **۱۲۱۵**، آغاز برابر نمونه، ۲۳۵ گ ۳۶ گ [ف . ادبیات ۱ : ۳۳۴] .

3049 ـ **الهیات** ۲۷۴ ج : نستعلیق رمضان **۱۳۲۴**، باحاشیه‌هایی به نشانی (میرزا محمد نصیر رحمه‌الله) ، ۲۳۸ گ ۲۵ س [ف . الهیات ۱ : ۴۲۲] .

3050 ـ **زاهدان ، امیر توکل** کامبوزیان کردغفرانلو ۲۶ : تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ : ۱۱۳] .

3051 ـ **مجلس** ۲۱۴۶ : تحریری ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان « شرح زیج سلطانی » آمده ، ۶۳۶گ ۲۱ س [ف . مجلس ۶ : ۱۱۶] .

3052ـ **فاضلیه** ۳۹ ریاضی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، وقف فاضلخان ۱۰۶۴، آغاز برابر نمونه، درفهرست متن ازخواجه‌نصیر(!) دانسته‌شده است، ۲۱۴گ ۲۵س [. فاضلیه] .

3053ـ **فاضلیه** ۴۰ریاضی: نسخ، تاریخ یاد نشده، وقف فاضلخان ۱۰۶۴، آغاز برابر انجام افتاده ، در فهرست بعنوان « شرح زیج سلطانی» آمده ، ۱۹۳گ ۲۷ س [ف . فاضلیه ۱ : ۲۶۰] .

3054ـ **نجف ، شوشتریها** : تاریخ یاد نشده، آغاز برابر، نسخه «شرح زیج‌جدید السلطانی» نامیده‌شده‌است [ذریعه ۱۳:۳۰۹].

شرح زیج الغ بیك = زیج الخاقانی فی تکمیل الزیج الایلخانی

شرح زیج ایلخانی

متن ازخواجه‌نصیر (بنگرید: زیج گورکانی)

گزارش از شیخ زاده ابو اسحاق فرزند عبدالله خادم برهانی کوبنانی، که بروزگار شاه عباس یکم میزیسته و«شرح شمسیه» را در ۲۰ ج ۱/ ۸۶۸ نگاشته است (بنگرید: تألیفیه : ۱۴۳ و تضعیفیه: ۱۵۲). **آغاز :** لله المنة علی نعمائه المتوالیة الظاهرة. . . اما بعد ، چون بمیامن اسعاد توفیق .

3055ـ **دانشگاه** ۲۴۱۷/۴ : بخامهٔ نگارنده، باتاریخ رمضان **۸۶۳** دردفتر(ش۵) همه‌جز آخرین بخامهٔ‌همان‌کوبنانی و نگارشهای اوست: ۱ـ شرح‌الشمسیة، عربی ۲ـ حل‌مسئلة الاقبال والادبار، عربی ۳ـ حاشیهٔ شرح‌ملخص عربی ۴ـ شرح‌زیج‌که تنها برفصل چهارم مقاله دوم در بسط تقاویم کواکب است ، فارسی ۵ ـ تألیفهٔ (نسخهٔ 1246) ۶ ـ تضعیفیه (نسخهٔ 1354) ۷ـ شرح سی فصل‌طوسی، عربی، همه ۳۳۳گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۵۲] .

شرح زیج الغ بیك

ناشناخته .

3056 ـ **مجلس** ۴۲۷۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱. **آغاز:** مقالت اول در معرفت تواریخ و آن مشتمل‌است برمقدمه وهفت باب. مقدمه در معرفت معنی تواریخ وسال وماه و اجزای‌آن. چون ازهمه اجرام ظاهرتر آفتاب و ماهست ، ۲۵۷گ ۱۷س [ف. مجلس ۱۱ : ۲۸۸].

شرح زیج ایلخانی = کشف‌الحقایق

شرح زیج سلطانی (الغ بیك)

گزارش از ملا علی فرزند محمد قوشچی (بنگرید : حساب ۱۶۳) .

3057ـ **فاضلیه** ۴۱ ریاضی : نستعلیق **۱۰۱۷** ، نسخه از متن آغاز میگردد : مقالهٔ

اول درمعرفت تواریخ، ۲۱۵ گ ۲۱س. درفهرست آمده «شرح زیج سلطانی» [ف. فاضلیه ۱ : ۲۶۱].

3059ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ف ۲۶۸ : نوشتهٔ **۱۰۷۶**، درفهرست آمده «شرح زیج الغ بیك» با عنوان متن و شرح [نسخه‌ها ۵ : ۳۹].

شرح زیج محمد شاهی

از محمد معروف به شیر خان [گلچین ـ المعانی].

3060ـ **مجلس** ۲/۲۴۵۶ فهرست نشده: از سدهٔ **۱۳** (ص ۲۳۱ ـ ۵۶۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۴].

شرح سی فصل

متن ازخواجه نصیر (بنگرید: زیج گورکانی) گزارش ازبدرطبری (بنگرید: ارتفاع ۱۳۲)، که پیش از ۸۴۴ وگویا درسدهٔ نهم نگاشته‌است نخست عبارتهای متن را آورده سپس بگزارش آن میپردازد. **آغاز**: حمد نامحدود و مدح نامعدود حضرت واجب‌الوجود قدیمی راکه.

بنگرید: ذریعه۱۳: ۳۱۱ ـ احوال وآثار خواجه، مدرس رضوی: ۱۲۲ ـ گاهنامه ۱۳۱۱ . ۱۴۷

3061ـ **نجف**، سید محمد باقر یزدی: نوشتهٔ عمادبن المنجم اصفهانی، ۲۲ع۲/**۸۴۴** آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۳ : ۳۱۱].

3062ـ **مجلس** ۲۱۴۷ : تحریری سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۵ص ۲۱س [ف. مجلس ۶ : ۱۱۶].

3063ـ **تبریز، ملی** ۳۴۷۷ : نوشتهٔ **۱۰۸۴**، درفهرست بعنوان «شرح معرفت تقویم» یاد شده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۶].

3064ـ **مجلس** ۱۹۳ : نسخ، تاریخ یاد نشده، تاریخ نگارش در فهرست ۸۲۴ (بدون ذکر مبنا) یاد شده است، آغاز برابر نمونه، ۱۲۲ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۲ : ۱۰۶]

شرح سی فصل

متن از خواجه نصیر (بنگرید : زیج گورکانی: ۳۰۳). گزارش ازناشناس بدرخواست شاگردان خود. فهرست نگار رضویه بااحتمال ازملاجلال دوانی درگذشتهٔ ۹۰۲ یا ۹۰۷ دانسته است. در فصل ۶ (ش ۳۰۲ دانشگاه) تاریخ نگارش آدینهٔ ۱۸ع۱/۷۲۷ یاد شده، از این روی نبایداز دوانی باشد [دانش‌پژوه]. **آغاز**: الله احمده علی نعمائه و اشکره علی آلائه. . . امابعد، چون ازتقدیر باری .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۱۱ ـ احوال و آثار خواجه، مدرس رضوی : ۲۲۷.

3065ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۲۳۵۶۸ Add : نوشتهٔ شعبان **۸۸۹** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۵۵ هست [فیلمها ۱: ۶۰۳].

3066ـ **دانشگاه** ۴۵۲۵: نستعلیق **۹۲۹** آغاز افتاده، درفصل ۶ تاریخ نگارش ۱۸ع۱/**۷۲۷** یادشده است، سی‌فصل دارد، دومی آن روزهای هفته وسی‌ام آن (در معرفت اصولی که بدان احتیاج افتد دراختیارات) ۳۸ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۷۵].

3067ـ **مجلس** ۱/۱۰۶ خویی : از سدهٔ **۱۰** (ص ۴ ـ ۶۵)، آغاز برابر نمونه، در فصل ۶ از ۱۸ع۱/**۷۲۷** یادشده ولی بصراحت تاریخ نگارش یاد نشده است [ف. مجلس ۷ : ۱۶۰].

3068ـ **مجلس** ۲/۳۱۸۶ : نستعلیق محمد امین فرزند محمد هاشم نصر آبادی، **۱۰۷۴**، آغاز برابر نمونه، درفصل ششم همان

تاریخ آدینهٔ ۱۸ع۱/۷۲۷/۱ را دارد (ص۸۷– ۱۷۵) [ف. مجلس ۱۰ : ۷۶۸].

3068ـ **دانشگاه ۲/۳۰۳** : نستعلیق محمدکاظم محلاتی، با تاریخ **۱۱۱۱** در دفتر (۷۹ پ – ۹۷ ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۹۱۶].

3069ـ **رضوی** ۱۲۲ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف **۱۱۶۶**، فهرست نگار گمان برده از دوانی است. آغاز برابر نمونه ۳۲گ ۱۹س [ف. رضوی ۳ : ۳۳۸].

شرح سی فصل

متن از خواجه (بنگرید : زیج گورکانی ۳۰۳) گزارش ازعلی‌اکبر نواب شیرازی فرزند آقاعلی فرزند محمداسماعیل، متخلص به بسمل (۱۱۸۷ – ۱۲۶۳)، بنام فتحعلی شاه قاجار. **آغاز:** حمد خداوندیرا سزاست که چشم نجوم در مطالعهٔ مطالع.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۷ و ۱۳ : ۳۱۱ مجمع‌الفصحا ۲ : ۸۲ – ریاض العارفین: ۴۴۲ مدایح معتمدیه. ریحانة الادب ۱ : ۱۶۶ – طرائق الحقایق ۳ : ۱۵۶ – احوال و آثار خواجه، مدرس‌رضوی: ۲۲۸ – مؤلفین مشار۴: ۵۲۸.

3070ـ **دانشگاه ۴۱۹۲** : نسخ حسن جویمی، سه‌شنبهٔ ۲ع۲/**۱۲۳۰**، آغاز برابر نمونه، ۸۱ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۲].

3071ـ **ملك ۶۰۹۲**: نسخ محمدرحیم سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۴ گ ۲۱ س [رؤیت].

3072ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۰۰۲: نوشتهٔ **۱۲۶۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶].

3073ـ **دانشگاه ۲/۲۹۹۹**: نسخ‌علی میرزا فرزندعلی‌خان فرزندعلی‌جان فتح‌آبادی **۱۲۴۸** (ص۳۶۳ – ۴۳۶) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۲۸].

شرح سی فصل = تحفهٔ نظامیه

شرح شق‌القمر

بنگرید : شق‌القمر.

3074ـ **بادلیان، اکسفورد ۹۴/۴۵۵**: فیلم آن در دانشگاه ش۱۱۴۲هست [فیلمها ۱ : ۵۶۹].

شرح کواکب مرصوده = کواکب

شرح مدخل منظوم

متن از عبدالجبار خجندی که در ج۲/۶۱۶ ساخته است، گزارش از حبیب الله فرزند محمد طبیب، که در ۱۹۲۷ (= اتمام کتاب حجت)، نگاشته است. نام متن و نگارندهٔ گزارش در دیباچه آمده است. **آغاز** : بنام خداوند لوح و قلم... مدخل هرخطاب شرح جواهر منظوم ومفتتح هر کتاب.

بنگرید : احوال وآثار خواجه، مدرس ۲۲۸ – ف. حقوق : ۱۸۶ – استوری ۲ : ۵۵، ۹۵ – مدرسی چهاردهی : ۱۲۳.

3075ـ **سپهسالار ۶۸۵**: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، ۶۷گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۳۲].

3076ـ **مجلس** ۲۳۱۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، با یادداشت **۹۵۵** در فهرست متن و گزارش از یك تن پنداشته شده است، ۱۵۵گ۱۴س [ف. مجلس ۱۰ : ۹۶۴].

3077ـ **دانشگاه ۴/۳۵۱۱** : نوشتهٔ **۱۰۹۱** (ص ۶۶ – ۱۶۳). **آغاز:** مرد دانا سخن ادا نکند [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۷].

3079ـ دانشگاه ۷/۳۳۳۷: نستعلیق ۱۳ شعبان ۱۱۱۶ (ص۱۲۸ ـ ۱۶۸)، آغاز برابر نمونه، تاریخ نگارش در نسخه نیامده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۳۳۲۱].

3080ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۴۴۷/۴ : باتاریخ ۱۲۳۱ ـ ۱۲۶۲ دردفتر در فهرست نگارنده محمد بن حبیب یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۶۲].

3081 ـ الهیات ۹۹/۱ج : نستعلیق محمد باقر فرزند فتحعلی فرزند حاج محمد باقر ارغندی ترشیزی، باتاریخ ۱۳۳۹ دردفتر (۸پ ـ ۶۵پ) ۱۷س [ف. الهیات ۱:۱۵۳].

شرح ملخص = شرح هیئت چغمینی

شرح هیئت قوشچی

متن ازقوشچی (بنگرید: حساب: ۱۶۳) گزارش‌کننده ناشناخته.

بنگرید: گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۷۱.

3082ـ سپهسالار ۷۴۱۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغاز و انجام افتاده، ۸۶گ ۱۹س با این نشانی: مقالهٔ اولی در بیان عدد افلاك کلی و کیفیت ترتیب آن، بعضی گفته‌اند که‌فلك کلی آنست که یك فلك یازده جزء او باشد [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۵].

3083ـ سپهسالار ۷۴۲۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز و انجام افتاده. بااین نشانی (در تعریف خط): خط بردوقسم است یامستقیم یامنحنی یعنی‌کج. مستقیم‌آن بود... یعنی‌بعضی بلند و بعضی پست نباشد. و دراین تعریف نوع خفایی هست، ۲۱۲گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۶].

3084ـ الهیات ۱۱۸د: نستعلیق سدهٔ ۱۴، آغاز در دیباچه و انجام در قبله و عرض بلد افتاده است. درفهرست‌آمده: از شاهیری و لاری و شیروانی نیست، ۲۱۵گ ۱۷س [ف. الهیات ۱ : ۸۷].

شرح هیئت قوشچی

متن ازعلاءالدین علی (بنگرید: حساب ۱۶۳)، گزارش ازابوالخیر محمدالتقی فارسی (بنگرید: اسطرلاب مسطح: ۲۳۴) در یك مقدمه و دومقاله ویك‌خاتمه، درذریعه واستوری از این‌گزارش یاد نشده است. آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد از ادای حمد وثنا و صلاة و دعا باعث حقیر ابوالخیر...

3085ـ شیراز، خاندان سید نورالدین هاشمی: نستعلیق ۱۱۲۱ [نسخه‌ها ۵:۲۸۶].

3086ـ فرهاد معتمد۱/۱۱۵: نسخ محمد حسین فرزند محمد جعفر هروی حسینی کرمانشاهی، پنجشنبهٔ۷ع۲/۱۲۲۳، درمدرسهٔ مقیمیهٔ شیراز [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۶].

شرح هیئت قوشچی

متن ازقوشچی (بنگرید: حساب: ۱۶۳) گزارش از حبیب‌الله تویسرکانی. گزارشی است آمیخته بامتن. آغاز: یا من رفع السماء بغیر عمد... روشن ترین کلامی که از مطلع طبع متکلمان.

3087 ـ دانشگاه ۳۷۵۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ـ ۱۲، آغاز در دیباچه و انجام در مقاله ۲ معرفت خط نصف‌النهار افتاده است، ۱۸۵گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۹].

3088 ـ تهران، دهخدا ۲/۵۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴ [نسخه‌ها ۳ : ۳۶].

3089ـ مشهد، عبدالحمیدمولوی: نسخ و نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۳۹].

شرح هیئت چغمینی

شاید گزارش و ترجمهٔ «الملخص فی‌هیئة البسیطة» باشد.

بنگرید: ف. دانشگاه ۳ : ۹۱۷ .

3090- **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۲۰۳: [ف. موصل : ۱۱۹] .

شرح هیئت قوشچی

متن از قوشچی (بنگرید: حساب:۱۶۳) گزارش از مصلح الدین محمد لاری در گذشتهٔ ۹۷۹ (بنگرید: مرآت الادوار) بنام محمد شاه غاری هندی (قطبشاه) ۹۷۷، دریك مقدمه و دومقاله وهریك ازمقاله‌ها دربابها وفصلهایی چند. نام‌گزارش‌کننده در دیباچه‌آمده‌است: ولی درگاهنامه از عبدالحی لاری (بنگرید: حل ـ المسائل : ۲۸۷) دانسته شده است. **آغاز:** همایون نامه‌ای‌که‌مزین بنام واجب الاعظام... قوله، این‌کتاب یعنی حاضر درذهن.

بنگرید: ذریعه ۱۳ : ۳۷۷ ـ گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۷۱ ـ ف. دانشگاه ۴ : ۸۸۳ .

3091-**قاهره، دارالکتب** ۲۶مجامیع فارسی‌طلعت: نوشتهٔ‌ایوب‌فرزند صدیق‌فرزندعلی فرزند سید محمدالاموری، **۱۰۴۳**، آغازبرابر نمونه(گ۱۲۲-۱۷۱) [مخطوطات۱:۳۲۲].

3092- **رضوی** ۱۲۱ریاضی: نستعلیق **۱۰۶۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۳ گ ۱۹ س [ف. رضوی ۳ : ۳۳۸] .

3093- **سپهسالار** ۴۷۲۶/۱ : نسخ و نستعلیق ابراهیم کردلی فرزند ملا رجب فرزند عثمان، چهارشنبهٔ **۱۰۶۸** (۱پ-۷۰ر) درقصبهٔ کفری درمدرسهٔ سفلی، ۷۵گ ۲۰ س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۵] .

3094- **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/ ۴۷۰ : نسخ یونس، **۱۰۷۵** [نسخه‌ها ۵ : ۶۶] .

3095- **قاهره، دارالکتب** ۱۵ فلك و نجوم فارسی طلعت : نوشتهٔ محمد قاری، **۱۰۸۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۴ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱ : ۳۲۱] .

3096- **سپهسالار** ۸۰۱۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۱۲۶گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۵] .

3097- **تهران، ملی** ۱/۶۸۷ ف : شکسته نستعلیق **۱۲۰۶** دردفتر(ص۱-۱۰۹)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲ : ۱۸۹] .

3098 - **مجلس** ۵۳۲۳ : نسخ محمد کاظم فرزند محمد فرزند نور الدین فرزند نعمت‌الله موسوی شوشتری جزائری، ۲۹ع۹/ **۱۲۰۸** درمشهد، ۱۷۲گ ۱۵س [رؤیت] .

3099 - **سپهسالار** ۷۴۲۸/۱ : نستعلیق عبدالمجید فرزند عبدالحمید، آدینهٔ ۲ع۲/**۱۲۲۷** (۲پ - ۹۹پ)، درمدرسهٔ آقا ابوالفتح دررشت [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۵] .

3100 - **ملك**۶۲۶۷/۱ : شکسته نستعلیق محمد فرزند محمد شریف مدعو به سعید، غرهٔ ع۲/**۱۲۲۸**، آغاز برابر نمونه (۱پ - ۶۷ر) [رؤیت] .

3101 - **سپهسالار** ۶۰۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ۶۱گ ۲۱س [ف سپهسالار ۵ : ۱۹۵] .

3102 - **تهران، ملی** ۶۸۷ : تاریخ یاد نشده،۱۸۹ص. تاریخ نگارش در فهرست نادرست سدهٔ **۱۳** آمده [ف. ملی ۲: ۱۸۹].

3103- **مشهد**، کاظم مدبر شانه‌چی : نستعلیق و نسخ خوش، انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۷] .

3104ـ **تبریز**، ثقة‌الاسلام: تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [یاد داشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

شرح هیئت قوشچی = تنقیح المقالد

الشروح فی الاحکام

درطالع تحویل سال وسهام ستارگان .

3105ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۹۱/۲ : نسخ درویش الیاس موقت مسجد اسکدار (ترکیه) بسال **۹۵۷** [نسخه‌ها ۵: ۷۱] .

شش فصل

از ابو جعفر محمد فرزند ایوب حاسب طبری، نگارندهٔ «استخراج: ۲۲۶» در اسطرلاب در شش فصل، که بسال ۳۵۴ نگاشته است.

متأسفانه درص ۲۲۶ درمعرفی «استخراج» دچار اشتباه‌شده و آنرا باشش فصل وزیج مفرد یکی دانسته بودم .

بنگرید : چهارمقاله: ۷۹ تعلیقات دکتر معین ـ ف. مجلس ۶: ۱۰۲ تعلیقات عبدالحسین حائری .

4106ـ **تهران**، سید جلال تهرانی : نسخهٔ بسیار کهن وگرانبها، درپایان آمده: یوم الجمعة الخامس و العشرین من ربیع الاول سنة اثنین وسبعین (افتاده) دارندهٔ نسخه‌محاسبهٔ دقیق کرده وسال‌سیصدرا (**۳۷۲**) تعیین کرده‌است [گاهنامه س ۱۳۱۰ : ۱۳۰] .

شصت باب = ترجمهٔ . . .

ترجمه‌ایست از «مدخل» ابوالقاسم بلخی در شصت باب بنام معتمد الحضرت ابوالفتح اسفهسالار. فهرست شصت باب و نام ابوالقاسم و «مدخل» او در دیباچه آمده است (بنگرید: ترجمهٔ شصت‌باب ۲۵۸) چلبی‌ازکتابی درشصت باب‌که هر باب درمعنامستقل است‌بنام «المدخل الی علم احکام النجوم» یاد کرده است‌که آغاز آن با نسخهٔ ۳۳۳۵/۲ ملك نزدیك است : الحمدلله الذی زین السماء بمصابیح . **آغاز :** حمد و سپاس خدایرا جل‌جلاله و تعالی صفاته و تقدست اسمائه،که آسمان را بیافرید و بیاراست بچراغهایی‌که بدان‌راه برند اندرظلمات ... امابعد، بدانك صناعات‌را درجاتست وعلوم‌را مراتب طبقاتست...

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۱۶۴۱ .

3107ـ **مشهد، عبدالحمیدمولوی** ش ف ۴۶۷/۲: با تاریخ **۸۳۰** در شمارهٔ پیش (سی فصل خواجه)، در فهرست آمده : شصت باب از خواجه‌نصیر ناقص [نسخه‌ها ۵ : ۶۶].

3108ـ **ملك** ۳۳۳۵/۲ : نستعلیق از آغاز سدهٔ **۱۰** (۷۲پ ـ ۱۰۵ر) آغاز برای نمونه یاد شد [رؤیت] .

3109ـ **دانشگاه** ۳۵۱۱/۶ : نسخ و نستعلیق **۱۰۹۱** در آستارا (ص ۱۹۰ ـ ۲۴۱) متن از ابوالقاسم بلخی است در شصت باب و فهرست در دیباچه آمده است : در فهرست «ترجمهٔ المدخل» یاد شده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۱۸] .

شفق و صبح = تحفهٔ محمدیه

شق القمر و ساعت

از صاین‌الدین فرزند محمد ترکهٔ خجندی اصفهانی، درگذشتهٔ ۱۴ ذیحجهٔ ۸۳۵ ، که در پایان « تمهید القواعد » خود از آن یاد کرده است. در دوگفتار: ۱ـ شق‌القمر و تحقیق‌بیان آن به‌نزد هفت گروه: اهل ظاهر، اهل ظاهر که از مرتبهٔ تقلید گذشته ، حکیمان ظاهری ، حکیمان قدیم، صوفیه واهل‌شهود، رمزخوانان

حروف (حروفیه) ، اولی الالباب ۲ـ در بیان ساعت، نیز درهفت‌طبقه. این‌کتاب در فهرستها بنام‌دیگران نیز آمده‌است. **آغاز:** الحمدلولیه و الصلاة علی نبیه . روزی از روزها که بیاری دولت و اقبال .

بنگرید: ذریعه ۴ : ۴۳۴ و ۹ : ۵۷۱ و ۱۴ : ۲۰۹ ـ سبك شناسی ۳ : ۲۳۶ ـ ریاض العارفین : ۳۷۵ ـ مؤلفین، مشار ۴ : ۳۹۰ ـ تذکرة القبور: ۱۹۷ ـ ریحانة الادب ۲: ۴۱۱

3110ـ **بایزید،** ولی‌الدین ۲۰/ ۱۸۲۵ نوشتهٔ ۱۸ج۱/ **۸۵۱** درابرقوه (۳۱۵-۳۲۴) در فهرست بعنوان « بحث در شق القمر» جامی یادشده، همراه ۲۷ گفتار دیگر که همه باید از صاین‌الدین خجندی باشد، به‌آنچنانکه درص ع نسخه‌آمده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۴۲ هست [فیلمها۱ : ۴۷۸] .

3111 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۵/۵ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبای محمد فرزند حاجی حسین سلغرشاه ، شنبهٔ ۷ ذیحجهٔ **۸۶۴** ، زدین (گ ۱۱۱ ـ ۱۲۴) آغاز برابر نمونه، در فهرست ازآن ملا محمد تقی کاشانی شیعی یادشده [مخطوطات ۱ : ۲۱۷] .

3112ـ **مجلس** ۱۳۷/ ۵۱۳۸: نستعلیق درجنگ ابن خاتون، با تاریخهایی از **۲۴** تا **۱۰۵۷**، آغاز برابر نمونه، در نسخه نامی از نگارنده برده نشده [رؤیت] .

3113 ـ **تهران ، ادبیات** ۲/ ۳۲۶ جوادی: نستعلیق **۱۰۸۸**، آغاز برابر نمونه، همراه با ۹ گفتاردیگرازصاین‌الدین علی‌ترکه: ۱ـ اسرار الصلاة ۲ـ شق‌القمر ۳ـ شرح‌لمعات ۴ـ نقطه ۵ـ اعتقادیه ۶ـ مقصود ازعلم تصوف ۷ـ اطوار ثلاثه ۸ـ مناظرات‌خمس ۹ـ مناظرهٔ بزم ورزم ۱۰ ـ حروف ، سپس رساله‌هایی از دیگران‌همه بیك خامه [ف. ادبیات ۳ : ۴۹].

3114ـ **دانشگاه** ۳۲/ ۲۴۰۱: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری، سدهٔ **۱۱** ، در شهر طوس ، در فهرست باستناد یك بیت از حسینی دانسته شده است . این بیت در سرآغاز نسخه افزوده شده است: قرص قمر بکاسهٔ‌گردون فرو شکست ـ از خوان معجزش چو (حسینی) نواله ساخت. سپس گفتار آغاز میگردد [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۱۸] .

3115ـ **دانشگاه** ۱/ ۴۷۷۸ : نستعلیق و شکستهٔ سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، آغاز برابر نمونه ، درفهرست آمده گویا ازجامی (۱ر ـ ۱۰ پ) انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۲] .

3116ـ **مجلس** ۲/ ۴۱۲۶ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۴**، (ص ۱۴۱ ـ ۱۵۷) درفهرست ازان ترکه یاد شده است [نسخه‌ها۵ : ۱۹۹].

3117ـ **سپهسالار** ۴/ ۷۵۳۲: نسخ و نستعلیق محمد علی کاشانی ، **۱۲۹۸** (۴۸۱پ ۴۹۰) ، آغاز و بخشها برابر ، و در فهرست ازصاین‌الدین یاد شده است [ف . سپهسالار۵ : ۱۴۲] .

3118ـ **سپهسالار** ۴/ ۶۵۵۳ : تاریخ یاد نشده (۳۱ ـ ۳۸ پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۴۲] .

شمار نامه

از ابو جعفر فرزند ایوب حاسب طبری (بنگرید : استخراج: ۲۲۶ ازاو)، گفتاریست درسه فصل، که باپیشگفتار تقی بینش چاپ شده است .

3119 ـ **رضوی** ۶۶۵۲ : نستعلیق ۲۲ذیحجهٔ **۸۷۱**، ۱۶ گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۱۱۴ هست [فیلمها۱ : ۱۳۵] .

شهبیه

در بخش طبیعیات خواهد آمد.

شهاب و کرات آتشی = ذوات الاذناب

ازحاج‌میرزا عبدالغفارمنجم‌باشی (بنگرید آسمان۳ ۲۰۳)، گفتاریست‌کوتاه‌درشناسائی‌شهاب وکرات آتشی، دردو باب: ۱ـ ذوات الاذناب ۲ـ معرفت بلیدکه کرات آتشی می‌باشد، وهر باب درچندفصل. **آغاز:** مختصریست‌درمعرفت حقیقت شهب و کرات آتشی .

3120ـ **تهران، مای۹۱۹**ف: نستعلیق ۱۲ رمضان **۱۲۹۸** ، گویا بخامهٔ عبدالغفار ، زرین ، **آغاز :** حمدله . صلاة . و بعد این مختصریست... درفهرست بعنوان«ذوات‌الاذناب و بلید» یادشده ۲۷ گ ۱۲س [ف . ملی ۲ : ۴۵۳] .

3121ـ **مجلس** ۲۱۳۹ : نسخ وتعلیق خوش بی‌تاریخ، بایادداشت نگارنده درشب۲۰ صفر۱۳۰۳ که‌باران‌شهبی‌باریدکه‌دراکثرممالك دیده‌شد وشرح آنرا حسب‌الامرحقیر درروزنامهٔ اطلاع مندرج شد. مهراو ، ۴۵ص ۱۲س [ف. مجلس ۶ : ۱۱۲] .

ص

صبح کاذب = تحقیق در . . .

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) . گفتاریست در هیئت و در بارهٔ صبح کاذب و برهان آن . **آغاز :** صبح کاذب نوری مستطیل است، که درناحیت مشرق بآخرشب ظاهرشود .

3122ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۵ : نستعلیق باتاریخ**۱۰۶۹** در دفتر (ص۵۱ ـ ۵۲) ۲۳س با سه شکل [رؤیت] .

3123ـ **سپهسالار** ۷۰۰/۴: باتاریخ **۱۰۸۷** در بروسه دردفتر، (۸۸ ر ـ ۸۹ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۲۷۷].

3124ـ **سپهسالار**۲۹۱۱/۱۶: نوشته دراجمیر **۱۰۹۲** (ص ۷۰ متن و هامش) [ف . سپهسالار ۵ : ۲۷۷] .

3125ـ **الهیات** ۸۴/۶ آل آقا : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، (۲۶ پ ـ ۲۷ پ) [ف. الهیات ۱ : ۷۱۳] .

صبح وشفق = تحفهٔ محمدیه

صدکلمه بطلمیوس = ثمرهٔ بطلمیوس

صد باب

از خواجه نصیرالدین‌طوسی، دراسطرلاب برای امیرحاجی محمد ، و گزیدهٔ آن «بیست باب: ۲۴۳» است. **آغاز :** حمد بیحد وثنای بیعد قادری را که بیدایع فطرت .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۶ ـ احوال و آثار خواجه ، مدرس رضوی : ۳۰۸ ـ آثار الشیعه : ۶۰ .

3126ـ **حقوق** ۷۵/۱ب . نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱پ ـ ۳۷پ) ۲۰س [ف . حقوق : ۱۵۷] .

صدر الکمال = رسالهٔ ...

گفتاریست دراحکام نجوم درهشت باب.

3127ـ **ملك** ۶۵۰۴/۳ : نستعلیق ۷ شوال ۱۹۲ **(۱۰۹۲)** (۳۱پ ۳۸ر)، **آغاز:**

بدانکه هرکه طالع حمل پیش دوستی وخواب بستن درحق او بهترآید [رؤیت] .

صفیحه = صحیفه

از شیخ بهائی م ۱۰۳۰ نگارندهٔ « تحفهٔ حاتمیه: ۲۵۰» و جز آن. بندیست کوتاه در معرفت ابعادو اجرام، و این جز «صحیفهٔ» او است که بعربی و دراسطرلاب است .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۶، ۵۱ .

3128 ـ **دانشگاه ۴۲۷۷/۴** : نسخ محمد تقی، ۱رجب۱۱۰۸، دردژمروشاهجهان (ص۴۴۲-۴۴۴) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۴۵].

صنعت اسطرلاب = اسطرلاب

صور الاقالیم

دربخش جغرافیا خواهدآمد .

صور الکواکب = ترجمهٔ ...

صورالکواکب

ناشناخته .

3129 ـ **موزهٔ بریتانیا ۶۲۷۰/۱** Or : دردفتر مؤرخ ۱۰۲۵-۱۰۳۲ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۹] .

3130 ـ **مشهد، فرخ** : نستعلیق ، با تاریخ ۱۰۷۵ در بیاض‌الله ویردی‌بیگ ، از «نفایس‌الفنون» گرفته‌شده‌است[نسخه‌ها ۳: ۸۷].

3131 ـ **ملك ۶۱۹۶/۱۹** : فضل الله فرزند زین‌العابدین بروجردی معروف به‌شمس العلماء، با تاریخ ۱۳۰۳ در دفتر (۱۰۴ پ ـ ۱۱۳پ) در دو ستون . بیست صورت از صور کواکب را نام‌برده وگزارش‌کرده‌است. **آغاز:** فائده: آنچه ازکواکب برصد درآمده و مواقع آنها را ازفلك‌البروج معلوم‌کرده‌اند[رؤیت] .

صور عالم

ناشناخته .

3132 ـ **مجلس ۲۹۲۵/۴** : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص ۱۱۰ ـ ۱۳۲) گفتاریست در تقسیمات فلکی وصور واحکام‌نجومی، باعنوان‌های وصل. درآن آمده: بخاطر رسید که صور عالم وعالمیان را از مبدأ تا معاد اجمالا نموده شود بوجه لایق [ف. مجلس ۱۰ : ۳۲۹] .

ط

طالع = استخراج طالع

طالع مسائل

ابوالخیر محمد التقی فارسی (بنگرید : اسطرلاب مسطح : ۲۳۴) گفتاریست در پاسخ مسائل گوناگونی که از اسطرلاب استخراج کرده،وعلم‌استخراج‌خوانده‌است،دریك‌مقدمه و چندلمعه (بنگرید:انتخاب حل التقویم : ۲۳۹ ازهمو). **آغاز:** غیب‌گفتن نبود درخورکس ـ عالم غیب خدا باشد و بس.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۵۸ و ۷ : ۶۷ و ۱۵ : ۱۳۴ .

3133 ـ **کابل ، وزارت اطلاعات ۲۷/ ۲۱۷** : درکجکول (کشکول) مؤرخ ۹۴۹ در فهرست بعنوان « طالع مولود»آمده. **آغاز :** غیب‌گفتن نبود درخور کس ... بعد از حمد و ثنا . . . چنین گوید . . . که چون فراغت از تألیف کتاب حل اسطرلاب واقع شد خواستم که درشرح طالع سنه واحکام آن . . . بنویسم [راهنمای کتاب ۱۰ : ۶۲۷] .

3134ـ رضوی ۶۱ ریاضی : نسخ ، تاریخ یاد نشده، وقف ابن خاتون **۱۰۶۷**، در فهرست آمده : نگارنده این رساله را مذیل داشته بتقویم کواکب و کاتب گمان رسالهٔ علیحده کرده. **آغاز:** (این بخش) بدانکه تقویم راست کردن کواکب باشد [ف. رضوی ۳ : ۳۱۹] .

3135ـ **قاهره ، دارالکتب** ۴۴۶۷ س : تاریخ یاد نشده (گ ۲۱ ــ ۳۳) ، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «فی‌شرح‌الطالع و احکامه» یاد شده [مخطوطات ۱ : ۲۴۲].

طالع مسئله = رساله در . . .

ناشناخته .

3137-36ـ **مجلس** ۶۹۴ و ۶۱/۶۹۴ نجم: سدهٔ **۱۲**، دوگفتار است با این عنوان [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲] .

طالع مولود

ناشناخته. **آغاز:** الحمدلله فاطر الخلایق والشکر لعالم الحقایق. ای اول هرسخن بنامت ــ وی زینت خطبه ازکلامت .

3138ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش‌ف ۵۷۰/۱ : نستعلیق حسن فرزند حاج زرگر، ۱۶۵ع/**۸۷۰** درهرات [نسخه‌ها ۵ : ۹۳] .

طالع مولود

رکن‌الدین علاءالسلام کیخسرو پسر علاء الدین حسن نومسلمان پسر محمد علی ذکره‌ــ السلام، زاده درلمسر ۹رجب ۶۳۲ .

بنگرید : احوال و آثار خواجه نصیر ، مدرس رضوی : ۴ .

3139ـ **پاریس** ۱۴۸۸/۲ . S .P : تاریخ یادنشده. **فیلم** آن دردانشگاهش ۱۳۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۵] .

طالع میلاد

طالع زایش ضیاء الدین محمد فرزند مسعود فرزند امیرشاه فرزند ابوالمکارم العلمی التمیمی زادهٔ ۸۳۲ است و بسیاری‌از جدولهای نجومی. **آغاز :** حمد و سپاس بیقیاس خالقی را جل‌جلاله وعم نواله .

3140ـ **قاهره، دارالکتب** ۸ میقات فارسی: نسخ **۱۳** رجب**۸۶۴**، زرین، ۱۸۰ گ [ف. مخطوطات ۲ : ۱۲] .

طالع نامه = احکام طالع

ناشناخته .

3141ـ **مجلس** ۲۴۶۸/۱ فهرست نشده سدهٔ **۹** (ص۱ ــ ۲۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶].

3142 ـ **ملك** ۳۴۵۴/۶ : نستعلیق **۱۰۵۸** (۹۳پ ــ ۱۰۶پ). **آغاز :** حمدله. صلاة. امابعد، بدانکه این‌کتابیست در «احکام طالع مولود». بودن‌کوکب دربرج دوازده‌گانهٔ زحل درطالع دلیل‌کندکه صاحب‌طالع [رؤیت]

3143ـ **مجلس**۲۴۴۹/۴ فهرست نشده سدهٔ **۱۱** (ص ۶۷ ــ ۸۲) در فهرست بعنوان «طالع موالید» آمده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳].

3144 ـ **سپهسالار** ۲۸۶۴/۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۵۷ر ــ ۱۶۲ر)، گفتاریست درخواص طالع‌دوازده‌برج. **آغاز:** این‌رساله ایست در خواص طالع و احکام سال مشتمل بر دوازده برج. حمل دلیل‌کند که آن سال [ف. سپهسالار ۴ : ۳۹۹] .

3145ـ **تهران، دهخدا**۲/۲۳۵: نسخ محمدعلی‌فرزندکاتب‌تبریزی **۱۱۹۵**، گفتاریست درطالع بروج باافسون [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۳].

3146ـ **الهیات** ۱۱۴/۲ د : نستعلیق سده**۱۲**-**۱۳** (۴۰پ ۸۶پ)، در دو بخش: ۱ــ

مردان ۲ـ زنان. **آغاز:** حمدله... طالعنامهٔ مردان . اما بعد ، بدانکه هرگاه خواهند که بدانند طالعش [ف. الهیات ۱ : ۲۴۰] .

3147ـ **دانشگاه** ۴۳۵۹/۵ : باتاریخ **۱۲۴۸** دردفتر (۲۱۷ـ۲۳۰) برای دوازده برج وساعت نامه. **آغاز:** ای تراآفتاب ومه اغلام ـ خانه های نجوم سبعه تمام [دانشگاه ۱۳: ۳۳۱۵].

3148ـ **مجلس** ۵۷۵۸/۱۳ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۸۸ر ـ ۱۰۰ر). دردوبخش فالنامهٔ مردان، بروج زنان. **آغاز:** حمل، ثور جوزا. . . فالنامهٔ مردان . حمل : مردی که طالع حمل دروجودآید خوش طبع [رؤیت] .

3149ـ **تبریز، ملی** ۳۲۲۵ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۶] .

طالعنامه = زایچهٔ طالع

طالعنامه

از ابو الخیر تقی‌الدین محمد فارسی (بنگرید : اسطرلاب مسطح : ۲۳۴). و در نسخه ۳۴۵۶ ملك از استاد خود غیاث الدین منصور دشتکی و بهره‌ای که ازاو برده یاد می‌کند. **آغاز:** . . . فقیر حقیر ابوالخیر محمد التقی فارسی، دراین رساله که موسوم است به «طالعنامه» چندکلمه از کیفیت اطلاع بر عمل طالع مولود .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۳۴ و ۱۳۵ .

3150 ـ **ملك** ۳۴۵۶/۱ : نستعلیق ، سدهٔ **۱۰** (۱پ ـ ۳۰ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

3151ـ **رضوی** ۱۵۶ ریاضی: نسخ ، تاریخ یادنشده، وقف ابن‌خاتون **۱۰۶۷** آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۳ : ۳۴۸].

طالعنامهٔ فتحعلی‌شاه

زایچهٔ فتحعلی‌شاه قاجار، زاده در۱۱۸۵ (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰) است ، در یازده فصل، با ستایشهایی ازاووپیشگوئیهایی برای‌او. **آغاز:** تبارك‌الذی له ملك السماوات... کریمی‌واهب العطیه که ازخزانهٔ اعطی کل‌شیء خلقه .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۲۸۰ـ مجمع‌الفصحا ۱ : ۲۳ـ ناسخ التواریخ ۱ : ۲۴۲ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۷۶۲ .

3152 ـ **دانشگاه** ۹۴۲ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، باتاریخ تملك **۱۲۹۲**، زرین ۳۴گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۴ : ۹۲۱].

طالع الولاده = زایچه

ازعبدالباقی لعلی‌زاده فرزندمحمد فرزند ابراهیم فرزند لعلی، درگذشتهٔ۱۱۵۹، زایچه ایست برای فرزند صدراعظم علی پاشا در۱۰ج ۱۱۲۶/۱ ساخته است. **آغاز:** حمد و سپاس وشکر بیقیاس مبدعی راکه میدان مهد زمین را بگسترانید .

3153ـ **قاهره، دارالکتب** ۱۹فلك فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ، ۴۳گ ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۲۳۷] .

طریقهٔ استخراج = استخراج

طلسم سلطانی

از سیدعبدالله فرزند نورالدین جزائری، فقیر (۱۱۱۴ـ ۱۱۷۳)، ترجمه‌ایست از «غایة الحکیم» مجریطی درگذشتهٔ ۳۹۵، باافزودگی هایی‌ازخوداو، بدستورابوصالح سلطان‌ترشیزی وکیل مالیهٔ خوزستان در ۱۱۵۷ ، در هیئت و ستاره شناسی وطلسمها ، دریك مقدمه باسه‌فصل سپس‌سه‌مقصدوهر مقصددردو باب: مقصد۱ـ طبایع

علویه ۲ــ طبایع سفلیه ۳ــ امتزاج قوای‌علویه باسفلیه. **آغاز:** گشایش‌طلسم‌سخن، بنام‌قادری است ذوالمنن .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۸۴۲ و ۱۵ : ۱۷۸ و۱۶ : ۱۱ ــ تحفة‌العالم : ۶۹، ۶۳ ــ نجوم السما : ۲۵۱ ــ مؤلفین مشار ۳ : ۱۰۰۲ ــ فوائد الرضویه : ۲۵۶ ــ کشف الظنون ۱ : ۸۳۳ ــ هدیة العارفین ۲ : ۴۳۲ .

3154 ــ **دانشگاه** ۳۷۵۴ : نستعلیق عبدالوهاب فرزند محمد، ۱۰ شعبان **۱۱۹۲**، ازروی نسخهٔ اصل، آغاز در دیباچه افتاده و میرسد به‌فصل ۵۳ از مقصد سوم ، ۷۱۵گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۹] .

3155ــ **دانشگاه** ۱۹۲۴/۱: نسخ‌علی فرزند محمد فرزند نور الدین فرزند نعمت‌الله فرزند عبدالله موسوی جزائری شوشتری، سدهٔ **۱۳**، بایادداشت ۱۲۹۱ (۲پ ــ ۹۷ر) همراه با «تاریخ شوشتر» از همو، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۵۳۵].

طلسم شاهی

از مصطفی فرزند اسماعیل علوی موسوی بنام محمد شاه قاجار (۱۲۵۰ ــ ۱۲۶۴) . دردیباچه آمده : ارجوزهٔ سیدعبدالله جزائری راکه بسال ۱۱۵۷ سروده بود تصرف نمودم و بدین نام خواندم [عبدالله انوار] همان «طلسم سلطانی» است دریك‌مقدمه باچندفصل درتعریف طلسم و سیمیا وسپس همان سه مقصد ، با همان سرآغاز ؟!

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۷۸ .

3156 ــ **تهران ، ملی** ۸۲۰ ف : نستعلیق حسین حسینی‌تفرشی، **۱۲۵۹**، زرین، ۱۱۰گ ۱۶س [ف. ملی ۲ : ۳۵۶] .

طوالع میلادی = احکام موالید

ع

عجایب البلدان

در بخش طبیعیات خواهد آمد .

عرض بلدان

ازعلیقلی میرزا اعتضاد السلطنه وزیر علوم (۱۲۳۴ــ ۱۲۹۸) (بنگرید: رصدخانهٔ مراغه ۲۹۳)، که درذیقعدهٔ ۱۲۷۰ درشمیران بانجام رسانده، ودرآغاز آن‌ازکمك‌ملاعلی‌محمداصفهانی یادکرده است. **آغاز:** در خط استوا که شمس مسامت‌الرأس است شبانه روزتقریباً مساویست.

3157ــ **ملك** ۶۱۵۱/۱۰ : نسخ ، با تاریخ **۱۲۹۰** در دفتر (ص ۲۲۲ ــ ۲۲۸) همراه «احوال الراصدین» [رؤیت] .

علم تنجیم ومعرفت تقویم

از ملا میرقاری کوکبی گیلانی کاشانی ، نگارندهٔ «اسرار القرآن : ۱۰۶» که «شرح نصاب» را بسال۱۰۱۶ نگاشته، ودرآن ازچهل ودو نگارش خود نامبرده است. این رساله را نیز همراه «اسرار القرآن» در «شرح نصاب» خود گنجانده است. **آغاز :** ای جنابت برتر ازادراك عقل ــ اولین وصف واسم حضرتت رب العالمین... درود میمنت ورود موفورنامحصور

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۲۴ و ۱۸ : ۳۵۶.

3158 ــ **دانشگاه**۴۱۴۸ : نستعلیق‌خود نگارنده، **۱۰۱۶** (ص۲۲۳ــ۲۴۴) در «شرح نصاب » خود او [ف. دانشگاه ۱۳ :۳۱۱۹].

علامة المنظر

دربخش طبیعیات خواهد آمد .

العمل والالقاب فی معرفة الاسطرلاب

ازابوجعفرمحمدفرزند ایوب حاسب طبری درصد وچهاردر. این کتاب جز «شش فصل: ۳۲۳» اوست که نیز در اسطرلاب است ، و همچنین «استخراج : ۲۲۶» او جز ایندو کتاب است

بنگرید : مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات س۷ ش ۳ص ۷۳ .

3159ـ برلین، کتابخانهٔ دولتی باربوش ۳۳۸۶ Or. Oct : نسخ سه‌شنبهٔ هژدهم صفر **۵۵۸. فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۱۴۳] .

غ

غازانیه

درآلات رصد، که برای ایلخان غازان ـ خان نوشته شده، و درآمده : من دوازده نوع آلت رصد بدست آوردم . در دو قسمت : ۱ـ صنعت آلات ومعرفت عمل آنها ۲ـ استخراج مواضع کواکب وعرض ازفلك بروج . **آغاز :** حمدله . اما بعد چون معلوم همهٔ عقلاء اهل دانش است که شرف انسان .

3160ـ **سپهسالار** ۵۵۵/۳ : در آن آمده، تحریر این سواد پنجشنبهٔ ۲۳ج۲/۱۹۴ **۱۰۹۴** (۱۵پ ـ ۴۹ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۳۴۶] .

غالب و مغلوب

منسوب بهارسطو، درهشت باب، که غالب ومغلوب را ازحساب جمل استخراج کرده .

3161 ـ **مجلس** ۲۷۸۶/۴ : نسخ زین‌العابدین فرزند عبدالله مازندرانی باتاریخ **۱۰۰۲** دردفتر (ص۴۷). **آغاز:** بدانکه این رسالهٔ غالب و مغلوب است که حکیم ... ساخته است ازبرای اسکندر، ونامه نویشته که ایها ـ الملك [ف. مجلس ۱۰ : ۳۱] .

3162 ـ **سپهسالار** ۲۹۲۷/۵ : با تاریخ **۱۲۳۵** دردفتر (۶۰پ) **آغاز:** حمدله. امابعد، بدانکه‌حکیم زمانه‌ویگانهٔ دوران‌حکیم ارسطاطالیس از برای اسکندر [ف . سپهسالار ۵ : ۳۴۶] .

غالب و مغلوب

ازقاضی قوام‌الدین شیرازی، که در۹۸۸ درسن هفتاد سالگی نگاشته است . و در آن آورده که من جنگهای شاه اسماعیل و شاه تهماسب را با رومیان و اوزبکان با این حساب موافق دیدم .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۴۷ .

3164ـ **دانشگاه** ۲۱۴۴ : بخامهٔ خود نگارنده‌وهمان‌تاریخ **۹۸۸** در «گنجینهٔ گرانمایه» (ص ۱۹۲ ـ ۱۹۴) نوشته شده است [ف . دانشگاه ۹ : ۸۰۸] .

غالب و مغلوب

ناشناخته .

3165ـ **ری، عبدالعظیم** ۲۶۳/۵ : نزدیك **۱۲۶۴ـ۱۲۴۶** بەنظم و نثر، سپس فصل هایی دیگر دردعا وطلسم. [نسخه‌ها ۳: ۴۴۷].

غرائب زمین و آسمان

ترجمه‌ایست از «الایات البینات فی غرائب

الارض والسماء» ازمحمدفرزند ملاآقاقزوینی، و نگارش از ذکاء الملك محمد حسین فروغی اصفهانی (۱۲۵۵ – ۱۳۲۵).

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۲۷ و ۱۶ : ۳۰ ف. مشار : ۱۱۴۱ – المآثر والاثار : ۱۸۹– مؤلفین مشار ۲ : ۸۳۴ – تاریخ جراید و مجلات ۲ : ۱۲۲ .

3166 – **الهیات** ۱۶۶ د : نستعلیق میرزا عبدالله فرزند حسین بزاز بار فروشی نقیب کلابی مازندران، رمضان **۱۳۲۳**، ۱۱۶ گ ۱۵ س [ف. الهیات ۱ : ۹۷] .

غنیة الانام = من لایحضره التقویم

غیاثیة

ازمحمود فرزند محمد فرزند قوام قاضی و الشتانی هروی، نگارندهٔ «فوائد الجمال» گویا زنده در ۸۳۸ معروف به محمود هروی هیوی، ترجمه و گزارشی است از «ملخص چغمینی» درگذشتهٔ ۸۰۸ ، برای غیاث الدین سیداحمد هروی، دریك مقدمه و دومقاله، این غیاث‌الدین گویا وزیر شاهرخ ودرگذشتهٔ ۸۳۹ باشد . **آغاز** : شکروسپاس نامعدود و ستایش نامحدود حضرت آفریدگار راست .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۷۴ – کشف الظنون ۲ : ۱۳۱۳، ۱۸۱۹ – هدیة العارفین ۲ : ۴۱۰– ریحانة الادب ۱: ۲۹۴– مؤلفین مشار ۶ : ۸۵ – استوری ۲ : ۹ – استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۲۲ ، ۲۳ – دستور الوزراء : ۳۵۷ – ف. دانشگاه ۴ : ۹۲۸ .

3167 – **قاهره دارالکتب** ۳۴۷ ریاضیات تیمور: عبدالرحیم فرزند علی‌المهدی ذیقعدهٔ **۸۳۳**، آغاز نزدیك به‌نمونه ، (ص ۶۸ ۱۴۹) [مخطوطات ۱ : ۲۲۰] .

3168– **سنا** ۲۲۵۳/۱ (یا ۲۲۵۴/۱) نستعلیق، باتاریخ **۹۸۲** در دفتر، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده [نسخه‌ها۲:۲۳۷ – فیلمها ۱ : ۶۲۷] .

3169– **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ثرف ۵۱۰/۲ : نستعلیق، آغاز برابر وانجام چند صفحه افتاده، با تاریخ شعبان **۱۲۳۲** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۵] .

ف

فخریه در استخراج سمت قبله

ازمحمدزمان مشهدی (بنگرید : تشریح الاعمال : ۱۵۲) . برای فخرالدین محمد موسوی (پس ازروزگار بهائی) درمقدمه و عقد وحل و خاتمه .

3170–**اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی ۸/مج : سدهٔ **۱۱**، باتاریخ ۱۰۳۴ در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۱۱ هست [فیلمها ۱: ۷۲۲] .

فصول چهارگانه دراحکام تقویم

ازگفتهٔ ابومعشربلخی (بنگرید : ترجمهٔ المدخل الکبیر: ۱۶۱). نوشتهٔ عبدالله وفرهاد گرجی، غلام خاصهٔ شریفه، درداستن نیك وبد سال دردوازده برج، وباب‌سیچقان‌ئیل درچهار فصل وهمچنین سالهای دیگرترکی تاتنکوزئیل و این جز «سعادتنامهٔ» اوست .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۴۰.

3171 – **تهران پزشکی** ۲۵۴/۶ :

سدهٔ ۱۳، همراه با «سعادتنامه» ازهمو [نسخه ها ۳ : ۳۴۱] .

فصول طبری

ازمحمد فرزند رضاالکاظم‌طبری، نگارندهٔ « جوامع العلم : ۱۵۹ » . گفتاریست در یك مقدمه وچهارباب ویك‌خاتمه: مقدمه درتعریف علم تنجیم وموضوع آن، باب ۱ــ دراصطلاحات و بیان از ستارگان مشهور ، دو فصل ۲ــ صور اشکال شمالی، بیست ویك‌فصل ۳ــ صور واشکال بروج دوازده‌گانه ۴ ــ صور و اشکال جنوبی ، پانزده فصل . نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده است. **آغاز:** حمدله.صلاة. امابعد، پس میگوید محمدبن رضاالکاظم الطبری ، که این رساله‌ایست دربیان صور واشکال ستارگان .

3172 ــ **ملك** ۳۳۱۷/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱پ ــ ۱۳۸ر) [رؤیت] .

فلاطیس اکبر = کتاب . . .

ناشناخته .

3173ــ **برلین** Or۸۰۶۶/۷: نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۳** در دفتر (۳۳ پ ــ ۳۶پ) [کتاب فلاطیس اکبر در منازل قمر که بیست و هشت منزل است] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۴] .

فواید النجوم

از غیاث‌الدین. (بنگرید: فوایدالنجوم، غیاث‌الدین علی اصفهانی)

3174ــ **مجلس** ۱۲۳۳/۷ : با تاریخ **۱۲۳۱** دردفتر، (ص ۲۵۸ ــ ۲۶۶)، گزیده ایست و از باب یازدهم در بیان دانستن حکم هرسال اول ماه محرم [ف. مجلس ۵:۵۰۶].

فواید نجومی

از غیاث‌الدین علی حسینی اصفهانی .

3175 ــ **مجلس** ۲۳۹۵/۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۸۳ ــ ۱۰۷) [نسخه ها۵: ۱۷۰] .

ق

قبله = استخراج انحراف بلاد

قبله = تحفهٔ حاتمید

قبله = زوال و قبله

قبله = فخریه

قبله = مطلع الانوار

قبله = رساله در. . .

از محمد تقی فرزند مقصود علی مجلسی (۱۰۰۳ــ۱۰۷۰). در بارهٔ ظنی‌بودن وحجیت ظن حاصل‌ازتشخیص اهل‌رصد وبیان‌انحرافات شهرها. گرفته شده از « مطلع الانوار » محمد باقریزدی، ودرپایان ازکسوفی که میبایست در این ایام ، در ع۱۶/۱۰۶۵ انجام میگرفت و و واقع نشده‌یادشده‌است. **آغاز:** معرفت قبله‌ظنی است چون بناء آن برقول اهل رصد است ، و اختلاف بسیار در اقاویل ایشان هست .

بنگرید : مؤلفین مشار ۲: ۲۵۸ ــ فوائد الرضویه : ۴۳۹ ــ ریحانة الادب ۳ : ۴۶۰.

3176ــ**مجلس**۱۹۶۸/۲: نسخ‌مرحوم تنکابنی، نزدیك **۱۳۱۵** (ص ۱۲ ــ ۴۸) آغاز برابر نمونه، نام نگارنده به نشانی (م‌ت‌ق) یاد

شده است [ف. مجلس ۹ : ۶۸۷] .

3177ـ **مجلس ۶۲۷/۳** : تاریخ یاد نشده، در پایان نام محمد تقی مجلسی صریحاً یادشده [ف. مجلس ۹ : ۶۸۷] .

قبله = رساله در . . .

از حسین حسینی خلخالی شاگرد میرزا جان باغنوی ، در گذشتهٔ ۱۰۱۴ . و از اوست «شرح وقت الزوال» درهمین باره بعربی .

بنگرید: ذریعه ۶ : ۱۳۷ و ۱۴ : ۱۷۱ (شرح وقت الزوال) و ۱۷ : ۴۰ ـ کشف الحجب : ۱۸۱ ـ سالنامهٔ پارس ۱۳۲۹ : ۱۴ علم الفلك في العراق، عزاوی س۲۹ جزء ۳ ـ ف. مجلس ۹ : ۶۵۱ .

3178ـ **تبریز ، ملی ۳۴۰** : نوشتهٔ **۱۰۷۸** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۳] .

قبله = رساله در . . .

از علی‌خفری رومی الحسینی ، در بیست و دوفصل (دیباچه) درپایان آمده: چه خفری این رساله کرد بنیاد ـ به تاریخ ثوابت ثبت افتاده (۹۰۲) . **آغاز** : حمد بیحد وبسیار و ثنای بی‌شمار حضرت ملکی را که اساس معاش

3179ـ **مجلس ۵۳۹۱/۹** : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۹پ ـ ۱۶پ) ۱۷س [رؤیت] .

قبله = رساله در معرفت . . .

از قاسمعلی قاینی (بنگرید: ترجمهٔ جبر ومقابله : ۱۴۸) .

3180 ـ **مجلس ۲۳۷۷/۲** فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۵۷** در شمارهٔ پیش از آن ، سپس « مطلع هیلاج » و « مطلع الحکم» ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲] .

قبله = سمت قبله واوقات نماز

از ملامحمد فرزند حسن شوشتری. **آغاز** اما بعد ، برمرآت مصفای خواطر دقیقه یابان حقیقت بین ظاهر وپیدا .

3181ـ **ملك ۳۳۰۴** : نسخ محمدعلی ملقب به‌آقاجانی‌کاشانی، **۱۳۰۲**، درپایان‌آمده ماقصدنا نقله من‌الرسالة في‌الهندسه من‌مؤلفات الحاج میرزا محمد علی الفارسی الملقب من السلطان بالسرهنگ ، ۱۸۶ گ ۱۹س [ف . ملك ، فارسی : ۴۵] .

قبله = معرفت . . .

از محمدالحسینی شولستانی.

3182ـ **موزهٔ بریتانیا Or۱۱۰۰۰** نوشتهٔ **۱۰۶۹** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

قبله = رساله در معرفت. . .

از غیاث‌الدین منصور دشتکی، ذریعه به‌ـ نقل از«مجالس المؤمنین» رساله‌ای درقبله به‌ـ عربی‌ازاویادکرده،که‌نسخه‌ای‌ازآن دردانشگاه ۳۵۱۹/۱ درچند مقصد و مقاله‌هست .

بنگرید: ذریعه‌۱۷:۴۲ـ استوری‌۲:۸۲ .

3183ـ **مجلس۲۴۶۸/۷** فهرست‌نشده سدهٔ **۹** (ص ۲۱۳ ـ ۲۴۰) [گلچین المعانی ، نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶] .

قبله = تقریر در یافتن سمت . . .

از خواجه نصیرالدین طوسی [گلچین ـ المعانی] .

3184 ـ **مجلس ۲۴۳۸/۳** فهرست نشده : نوشتهٔ **۷۶۳** (ص۲۵۴ ـ ۲۵۷) همراه «معینیه» و «حل مشکلات» ازهمو [نسخه‌ها ۵: ۱۸۲] .

3185ـ **شیراز، ادبیات** : ش ۴ دفتر مؤرخ **۹۲۵**، در فهرست بعنوان «معرفت سمت قبله» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۳۰۳] .

قبله = نامه‌ای در بارهٔ. . .

شخصی ازمدعیان علم بنام شیخ حسین در نواحی بصره و خوزستان در بارهٔ قبلهٔ عراقین نظری مخالف قبله معمول آن روزگار میدهد ، مردمان بهبهان نامه‌ای به سید حسین خواتون آبادی در گذشتهٔ ۱۱۵۱ مینویسند و از او در این‌باره جویا میشوند ، واو جواب‌را به‌شاگرد خود محمد فرزند محمد زمان کاشی نگارندهٔ «قبلهٔ اثنی‌عشریه» وامیگذارد. واین همان نامهٔ مردم بهبهان است . **آغاز :** بعرض میرساند جمهور سکنهٔ بهبهان بخدمت مقدس القاب ... در این وقت شخصی شیخ حسین نام از مردم خلف‌آباد دورق .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۴۳ .

3186ـ **مجلس** ۱۹۶۶/۹ : نسخ‌محمد حسین فرزند محمدعلی، **۱۱۷۲** (ص ۴۴۸ - ۴۴۹) [ف. مجلس ۹ : ۶۸۵] .

3187ـ **مجلس** ۶۲۷: تاریخ یادنشده، درفهرست کتابخانه (۲:۳۸۶)که این‌مجموعه نشان داده شده ازاین نامه یاد نشده است [ف. مجلس ۹ : ۶۸۶] .

قبله = رساله در معرفت خط نصف‌ـ النهار و قبله

ناشناخته، دریك مقدمه وپنج باب‌وهر باب در چند بخش ، از دوستان خواجه نصیرالدین درگذشتهٔ ۶۷۲، وبنام همو [عبدالله انوار] . **آغاز:** افتتاح کلام در هرمقام و اختتام مقال درهمه حال حمدوثنای قادری‌را سزدکه اساس کعبهٔ جلالش .

3188 ـ **تهران ، ملی** ۷۸۲/۲ ف : نسخ باتاریخ **۱۲۰۱** دردفتر (ص۲۰۸-۲۳۱) [ف ملی ۲ : ۳۰۸] .

قبله

ناشناخته .

3189ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۰۰۰: نوشتهٔ **۱۰۶۹**، درفهرست «رسالةلمعرفةالقبله» یاد شده است [نسخه‌ها۴ : ۶۶۲] .

3190ـ **دانشگاه** ۳۸۱۹/۴: نستعلیق نزدیك **۱۱۰۰** (ص ۹۳-۹۹) نسخه دو فصل دارد : ۱ - بیان اصطلاحات ۲ـ سمت قبله. در فهرست بعنوان «رساله‌درسمت‌قبله» یادشده **آغاز:** الحمد والمنة . . . این مختصریست درمعرفت سمت‌قبلهٔ هراقلیمی وشهری، که بالتماس بعضی ازعلما درصددافاده واستفاده بوده‌اند... نوشته شد... مشتمل است برمقدمه و دوباب و خاتمه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۸] .

3191ـ **دانشگاه** ۳۳۳۷/۸: نستعلیق رمضان**۱۱۱۶**(ص۱۶۹-۱۷۳) **آغاز:**حمدله.. وبعد این چندورق نوشته میشود بالتماس بعضی از دوستان وعزیزان ... از برای دانستن‌سمت قبله درهر بلدی [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۲].

3192ـ **الهیات**۳/۶۰د: نسخ‌باتاریخ رمضان **۱۲۲۳** دردفتر (۳۴پ - ۳۵پ) ، در فهرست بعنوان «رساله درشناختن سمت قبله با اسطرلاب» یادشده‌است [ف. الهیات۱:۲۲۴].

3193 ـ **مجلس** ۱۸۰۴/۱ : باتاریخ **۱۲۸۸** در دفتر (ص ۱-۷) . **آغاز :** بعد از حمدالهی و درود برحضرت رسالت پناهی‌وآل و اصحاب او ، بدانکه درهر شهر که باشند و خواهند که سمت قبلهٔ‌آن شهر معلوم کنند اول طول‌آن شهر از جزایر خالدات [ف. مجلس ۹ : ۳۱۶] .

3194 ـ مجلس ۱۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ضمیمهٔ «رسم مجسمات متشابه» حیدر قلی بیات [ف. مجلس ۲ : ۹۶] .

3195ـ مجلس ۱/۳۹۵۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۱ ـ ۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۸].

3197-96ـ پاریس P.۰۱۶۹/۴و۵: نستعلیق، تاریخ یاد نشده. دوگفتار است در یك دفتر . **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۷۷۵ هست [فیلمها۱ : ۵۳۸] .

قبلهٔ آفاق

از آقا رضی قزوینی ، رضی‌الدین محمد فرزند حسن (بنگرید : عیاریه از او : ۱۸۴) در دوشنبهٔ ۲۰ ذیقعدهٔ ۱۰۷۱ در چهار رکن بانجام رسانیده است: ۱ـ در بیان قبله و کعبه وبناء آن ۲ـ تحصیل سمت قبله بروش معمولی ۳ـ تحصیل آن بطریق تازه ۴ـ درتفصیل بعضی از امورمستخرج ازکرهٔ مجمع‌البلاد. وهررکن درچند فصل (دیباچه) . **آغاز**: اللهم‌کماولیت نبیك قبلهٔ ترضیها، انزل علیه. . . و بعد ، بر محرمان کعبه .

3198ـ مجلس ۲/۴۷۶۷ : نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرضا، رمضان **۱۱۰۰**، (۳۲پ-۵۱ر) همراه «وقتیه» ازهمو [رؤیت].

3199 ـ نجف ، شوشتریها : بخامهٔ نگارنده، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۴۲:۱۷].

3200ـ دانشگاه ۴۲۶۷ : نستعلیق ، **۱۰۷۷** [ف. دانشگاه ۱۳ : ۴۲۶۷] .

3201 ـ مجلس ۳/۳۲۶۳ : باتاریخ **۱۱۱۱** در دفتر (ص ۳۳-۶۵) ، آغاز برابر [ف . مجلس ۱۰ : ۸۷۴] .

3202 ـ مجلس ۳/۲۸۶۹ : نسخ نزدیك **۱۱۲۵** (ص ۵۷ ـ ۱۲۰) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۲۱۷] .

3203 ـ دانشگاه ۱۰/۴۴۵۳ : نسخ محمدکاظم فرزند محمد باقر ، **۱۱۲۶** (۷۷پ ۱۵۰ر) نسخه ازفصل درتصویر وضع کعبه است تاپایان [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۱۰] .

3204 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۱/۲۷۹ : نستعلیق، باتاریخ **۱۱۳۴-۱۱۳۵** دردفتر ، درطوس، تصحیح‌شدهٔ محمدتقی‌مشهدی حکیم درطوس در۱۱۳۷ [نسخه‌ها۲ : ۱۰۳].

3205 ـ دانشگاه ۳/۱۶۱۴ : نسخ محمد طاهر ، ۵ ذیقعدهٔ **۱۱۴۱** ،گزیده‌ایست از آن (۷۴پ-۱۰۰ر) ۲۱س [ف . دانشگاه ۸ : ۲۰۵] .

3206ـ مجلس ۹/۱۸۰۴ : باتاریخ **۱۲۰۰** دردفتر (ص۲۶۵-۳۴۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۳۲۶] .

3207 ـ ملك ۳۶۴۲ : نستعلیق رضا حسینی، ۴ شعبان **۱۲۵۸** ، آغاز برابر نمونه (۹۶پ ـ ۱۱۳ر) [رؤیت] .

3208 ـدانشگاه ۴/۳۸۲۸: نستعلیق ونسخ علی فرزند عبدالرسول، باتاریخ**۱۳۱۴** دردفتر (۱۱۲پ ـ ۱۴۱ر) آغاز برابر ، و درآن از رسالهٔ قبلهٔ پدر خود یاد میکند [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۸۰۷] .

3209ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۱/۵۰۰ : نستعلیق و شکسته، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۷۳] .

3210 ـ رضوی ۶۶۵۳ : تاریخ یاد نشده ، آغاز افتاده ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۷۱ هست [فیلمها ۱ : ۱۵۴] .

قبلهٔ آفاق = حاتمید

قبلهٔ اثنی عشریه

ازملامحمد فرزند محمدزمان منجم‌کاشانی

اصفهانی، دررد شیخ حسن خلف آبادی دورقی بهبهانی (بنگرید : نامه درقبله : ۳۳۴) ، در دوازده باب که «اثنی عشریه» نیز خوانده شده است، بدستور استادش میرمحمد حسین خواتون آبادی . و از اوست « مرآت الازمان » نسخهٔ آقای کتابی در اصفهان ، که گویا عربیست .
آغاز: الحمدلله الذی جعل الکعبة البیت الحرام ...امابعد، چون در این اوان محنت نشان.
بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۱۸ و ۱۷ : ۴۳.

3211 **ـ مجلس** ۱۹۶۶/۸: نسخ محمد حسین فرزند محمد علی **۱۱۷۳** بروزگار نگارنده (ص۴۴۳ ـ ۴۴۵) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۶۸۲] .

3212 **ـ تهران ، ادبیات** ۱۸۹ج : نسخ و نستعلیق ریزسدهٔ **۱۲**، باحاشیه‌هایی با نشانی [منده]، آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۱: ۳۷۷] .

3213 **ـ مجلس** ۶۲۷/۳ : تاریخ و نام نگارنده درفهرست یادنشده، آغاز برابر نمونه ، [ف . مجلس ۲ : ۳۸۷] .

قبلة البلدان لاهداء الاخوان

از جواد جهانبخش منجم باشی نهاوندی، بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) دربیست باب بسال ۱۳۰۰ نگاشته‌است (دیباچه) باب ۱ ـ در نیاز بدانستن قبله ۲ ـ معنی قبله ۳ـ تعریف جهت کعبه ۴ـ علامات قبلهٔ بلاد ۵ـ برخی از امور هندسیه ۶ـ طبیعیات ۷ـ دوائر فضد(!) افلاك ۸ـ کرهٔ زمین ۹ـ کرات عناصر ۱۰ـ معمورهٔ زمین ۱۱ـ تقسیم آفاق باستوائی ومایل ۱۲ـ خط نصف النهار ۱۳ـ طول وعرض شهرها ۱۴ـ قبله وقواعد استخراج آن ۱۵ ـ تیاسیر ۱۶ـ مسافت میان شهرها ۱۷ـ شبانه‌روز ۱۸ ـ مواقیت . **آغاز :** حمد و سپاس یگانه جهانداری را سزاست که آثار قدرتش در عالم آفاق و انفس درنظر جهانیان .
بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۴۴ .

3214 **ـ دانشگاه** ۳۳۹۹ : نستعلیق نگارنده، **۱۳۰۰**، دربرخی‌جاها سفید گذارده نسخه هیجده باب است، ۲۱۶ گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۹۹] .

قبله نما = رساله درساختن ساعت و

ازحیدرقلی فرزندحسینقلی بیات نیشابوری (بنگرید : اشکال بیضی از او : ۱۳۴). دریك مقدمه و سه مقاله ویك خاتمه. از او دو گفتار دراین باره دردست هست. **آغاز:** وبعد ، چنین گوید کمین بندهٔ حقیر .

3215 **ـ مجلس** ۷۶۳: شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۸۷ گ ۱۲س [ف. مجلس ۲ ۴۸۱]، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۳۵ هست [فیلمها ۱ : ۱۱۶].

3216 **ـ مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف ۵۲۵/۱ : نوشتهٔ عبدالحمید منجم مشهدی نزدیك **۱۰۳۳ ۱۳۰۸**، در مقدمه وچهارمقاله و هرمقاله در چند باب . سپس گفتار دیگر از همو در «معرفت سمت قبله » [نسخه‌ها ۵: ۷۸].

قبله نما = ساختن. . .

ناشناخته .

3217 **ـ دانشگاه** ۲۴۸۰/۲: باتاریخ **۱۱۲۳** دردفتر. گفتاریست درسه صفحه [فیلمها ۱ : ۷۰۱] .

قرانات = احکام . . .

قران علویین = جامع القرانات

قطب نما

ناشناخته درساختن قطب نما .

3218 **ـ تهران ، ادبیات** ۳۲۸/۹

جوادی: سدهٔ **۱۳**، باتاریخ ۴ع۲۶۴/**۱۳۴۱** در دفتر [ف. ادبیات ۳ : ۵۵] .

قواعد اسطرلاب = اسطرلاب

قوت و ضعف کواکب

ناشناخته .

3219ـ **دانشگاه** ۹۵۰/۳ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده (۱۲۲پ ـ ۱۲۸ ر) [ف . دانشگاه ۴ : ۹۴۱] .

قوت و ضعف کواکب

از قاسم فرزند محمد حسنی (بنگرید : دلیل المنجمین : ۲۹۲)، برای شاگردان خود **آغاز :** الحمدلله العلی المولی و الصلاة علی نبی الامی... چنین گوید حقیر قاسم بن. . .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۰۵ .

3220 ـ **الهیات** ۴۲۸/۲ د : نسخ **۱۲۳۳** (۴۶ر ـ ۶۲ر) آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱: ۲۹۸] .

3221ـ **ملك** ۳۲۴۰/۷ : نسخ محمد رضا فرزند میرزا کوچك نجف آبادی اصفهانی **۱۲۶۵** (۱۵۸پ ـ ۱۶۹پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

قوس قزح = خرمن ماه

از محمد فرزند میر غیاث الدین منصور حسینی شیرازی دشتکی، مشهور به‌صدر ثانی‌که « شافع حشر : ۵۲ » را بسال ۹۵۹ نگاشته است. گفتاریست در بارهٔ قوس قزح (هاله ، کمان رستم، خرمن‌ماه) **آغاز :** بعد از تیمن و تبرك بنام مبدعی که بمحض جود ذرات. . . میگوید محرر این سطور .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۲۸۳ و۱۷ :۲۰۷ .

3222 ـ **تهران** ، سید نصرالله تقوی : نوشتهٔ شاگرد او حاج محمود تبریزی ، در مجموعهٔ مؤرخ **۹۰۳** ، با اجازه‌ای از استادش میرصدرالدین بر آن [ذریعه ۱۷ : ۲۰۷] .

3223ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۹۷ : نستعلیق درجنگ ابن‌خاتون با تاریخهایی از **۱۰۲۴** **۱۰۵۷**، خطبه را ندارد (گ ۳۸۰) [رؤیت].

3224 ـ **ملك** ۶۱۹۲/۱۳ : نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی استرآبادی، **۱۰۸۵** (ص ۱۲۷ ـ ۱۳۱) [رؤیت] .

3225ـ **ملك** ۶۰۷۵/۲۶: نستعلیق ، باتاریخ **۱۰۸۷** دردفتر (۸۹پ ـ ۹۱ر) ، آغاز برابر نسخهٔ ۶۱۹۲ ملك [رؤیت] .

3226 ـ **ملك** ۴۶۸۱/۲۸ : شکسته نستعلیق محمد قاسم فرزند بهزاد سدهٔ **۱۱** ، (۶۳پ ـ ۶۴پ) ، نویسنده آن را « هاله » نامیده است، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

3227ـ **تهران**، سعید نفیسی ۳۷۴/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۸۰۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۳] .

3228ـ **نجف** ، شوشتریها : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۷ : ۲۰۷] .

قوس قزح = شعاع

دربخش ریاضی ص۱۸۲ گذشت .

قوس قزح

ناشناختة .

3229 ـ **مجلس** ۲۴۴۹/۱۰ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** (ص ۲۰۴ ـ ۲۱۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

ك

کائنات جو

ناشناخته .

3230ـ **مجلس** ۲۴۵۱/۱ فهرست نشده سدهٔ ۱۲ (ص۱ - ۱۰۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴].

کرویت زمین = تحفهٔ عباسی

کرهٔ زمین = اقالیم سبعه

کره = رساله در معرفت . . .

ناشناخته .

3231 ـ **شیراز** ، آستانهٔ شاهچراغ ۶۷۶/۱: باتاریخ **۱۲۲۰** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۵].

کرهٔ زمین = رساله در . . .

بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳)، در دیباچه آمده : کرهٔ زمین را در هشت رساله بیان‌کنم و این رسالهٔ یکم از آن است که دربارهٔ کرهٔ زمین و دوایرفرضی گفتگو میکند. **آغاز** : شکر خداوندیرا جلت عظمته که آسمان وزمین را بوجود اجسام .

3232 ـ **ملك** ۳۴۲۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، اندازه کوچك، ۴۷گ ۹س . رسالهٔ یکم است، عنوانها نانویس مانده ... شش فصل. . چهار فصل... سه فصل... سه فصل [رؤیت].

کسوف = مقاله در . . .

از ملا علی اکبر بجنوردی منجم باشی ، سدهٔ سیزدهم .

3233ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۲/۵ : باتاریخ **۱۲۹۸-۱۲۹۹** در دفتر، همراه «استخراج طالع شمس» [نسخه‌ها ۵: ۸۴].

کسوف طول کاشان = استخراج

کسوف وخسوف = رساله در...

از مظهر الدین محمد قاری ، نگارندهٔ «التفهیم فی‌معرفة التقویم: ۲۶۶» ، گفتاریست درسه بحث .

3234ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۷۸/۳: نستعلیق محمد یوسف‌کللنی، **۱۰۰۱** همراه: کشف المعانی ، انیس‌المنجمین هر دو ازهمو، درفهرست نگارنده از مردم‌هند یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۶۸] .

کسوف و خسوف = رساله در...

ناشناخته .

3235 ـ **مجلس** ۳۴۵۲/۲ : نستعلیق چلیپای سدهٔ **۹**(ص۸۹). در احکام کسوف است **آغاز**: مطلوب درکسوف‌هفت چیز است: مکان وقوع وتأثیر، مقدارزمان تأثیر ،وقت معظم‌تأثیر فاعل [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

3236 ـ **دانشگاه** ۲۵۵۳/۴ : نسخ ابوالحسن فرزند محمدحسن موسوی شوشتری **۱۲۲۸**. درفهرست‌آمده: آثار خسوف وکسوف وزلزلهٔ مؤرخ۲۹ شعبان ۱۰۸۰ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۴۷].

3237ـ **مجلس**۲۴۴۳/۲ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۳** (ص۲۹۶ - ۳۴۰)، در فهرست آمده: متفرقات درکسوف [نسخه‌ها ۵ :۱۸۳].

3238 ـ **مجلس** ۲۹۲۵/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۸۸ - ۸۹) در فهرست آمده : تأثیر کسوف. **آغاز**: مطلوب در کسوف هفت چیز است: امکان وقوع وتأثیر ، مقدارزمان تأثیر [ف. مجلس ۱۰ : ۳۲۸]. بنگرید: 3235

3239 ـ مجلس ۲۴۴۳/۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص ۴۵۱ ـ ۴۵۴) درفهرست آمده: احکام گرفتن آفتاب [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

3240 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا: سدهٔ **۱۳**، ش۲دفتر، ترجمهٔ حدیث‌کسوف و خسوف است [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۹] .

کشف الحقایق = شرح زیج ایلخانی

از نظام‌الدین اعرج، حسن فرزند محمد نیشابوری (بنگرید: ربع مقنطرازاو : ۱۷۵)، گزارشی است بر «زیج ایلخانی» خواجه نصیر (بیست باب:۲۴۳) است‌که بسال ۷۰۷ نگاشته است، ودر دیباچه مینویسد پس از انجام «حل مشکلات مجسطی» باین گزارش پرداختم. **آغاز:** رب الهمنا الصواب. . . اجناس سپاس بیقیاس که مقاطع اوهام.

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۰۹ و ۱۸ : ۲۹ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۹۶۸ .

3241 ـ **تبریز، ملی** ۳۶۴۲ : نوشتهٔ حاج حسین فرزند حاج محمد فرزند محمد، ۱ شوال **۷۸۰** در تبریز [نسخه‌ها ۴:۳۰۸].

3242 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۲۱۵ نوشتهٔ **۷۸۵**، درفهرست بعنوان «کشف‌الدقایق» یادشده [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷] .

3243 ـ **مجلس** ۷۸۴۳، فهرست نشده: نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۱۷ع‌۱/**۷۸۵**، نسخهٔ کامل، متن بزیر خط سرخ آورده شده سپس باعنوان «شرح» گزارش کرده است، آغاز برابر نمونه گویا ۴۸۵گ [رؤیت] .

3244 **رضوی** ۱۱۴ ریاضی : نستعلیق علی فرزندحسن، **۸۷۰**، آغاز برابر نمونه، ۲۶۱گ ۲۳س [ف . رضوی ۳ : ۳۳۶] .

3245 ـ **ملك** ۵۹۰۱ : نستعلیق‌عبدالرحیم فرزند ابراهیم سمرقندی، ۲۱ ذیحجهٔ **۸۷۷**، آغازبرابر نمونه، ۱۹۹ گ ۲۳س [رؤیت] .

3246 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : سدهٔ **۹ـ۱۰**، آغاز وانجام‌را عبدالحمید منجم نونویس‌کرده، درفهرست «شرح زیج ایلخانی» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۳۹] .

3247 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین : نوشتهٔ صدرالدین الله بخشی مکری، ۹ ذیحجهٔ **۹۹۲** [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۴] .

کشف المعانی

از مظهر الدین محمد قاری، نگارندهٔ «التفهیم فی‌معرفة: ۲۶۶». گفتاریست در بیان عمل طالع بطرق مختلفه دردوازده فصل و یك خاتمه.

3248 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۴۷۸/۲ : نستعلیق محمد یوسف کللنی (؟)، ۱۵ ذیحجهٔ **۱۰۰۱**، همراه انیس المنجمین، کسوف و خسوف هردو از همو [نسخه‌ها ۵ : ۶۸] .

کفایة التعلیم فی صناعة التنجیم

از ابوالمحامد محمد غزنوی مروزی بخارائی نگارندهٔ «جهان دانش : ۲۸۴» که در۱محرم ۵۴۲ بدان میپرداخته‌است. **آغاز:** سپاس خدای را عزوجل که آفریدگار است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۹۰ ـ پیشگفتار دانش پژوه برتبصرهٔ ساوی: ۶۷ ـ ف . مشار ۱۲۶۸ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۴۹۷ .

3249 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۶۳۰ نسخ ج۱/**۸۵۴**[نسخه‌ها ۴:۶۵۷]گویاازروی خط‌خواجه نصیرطوسی‌نوشته‌شده، ۹۶گ **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۱۴۱۱هست[فیلمها۱:۱۵۹].

3250ـ **دانشگاه** ۴۳۷۰: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰**، نسخه در دیباچه افتاده، نسخهٔ پاکیزه یست ۲۰۱ گ ۲۳ س ، بیاضی [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۳۸] .

3251ـ **دانشگاه** ۳۱۷۲ : نسخ احمد فرزند طیب فرزند حسین کلواور نوسفادرانی ، ۲ع۲۶/**۹۵۹**، درص ۱۳۸ نسخه تاریخ ۱ محرم ۵۴۲ آمده و ازآن پیداست که در آن تاریخ بدان میپرداخته است ، ۱۸۰ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۶] .

3252ـ سنا ۲۲۵۱: نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱** آشفته، وبخشهایی نونویس عبدالله فرزند محمد کاظم حسینی سدهٔ ۱۲ـ۱۳ [نسخهها ۲:۲۳۵].

3253 ـ **ری ، عبدالعظیم** ۲۴۵ : نستعلیق، صفر **۱۰۱۰** [نسخهها ۳ : ۴۳۶] .

3254 ـ **الهیات** ۲۳۹ د : نسخ رجب **۱۰۳۱** دراصفهان، ۱۸۸ گ ۱۹س [ف. الهیات ۱ : ۱۱۱] .

3255ـ **تهران، ادبیات** ۶۰ جوادی: نستعلیق شنبهٔ ۵ شوال **۱۰۹۸** [ف. ادبیات ۳:۲۳].

3256 ـ **دانشگاه** ۴۷۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده ، ۶۸ گ ۱۷ س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۱۶] .

3257ـ **الهیات** ۷۰ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۲۶۸ گ ۱۷ س [ف. الهیات ۱: ۱۱۱] .

3258ـ **مجلس** ۲۰۱ : نستعلیق شاهقلی فرزند امیرخان زنگنه، **۱۱۲۵**، ۱۷۱ گ ۱۹ س [ف. مجلس ۲ : ۱۱۱] .

3259 ـ **قاهره ،** دارالکتب ۸ نجوم فارسی طلعت: نسخ محمد امین میرفرزند محمد میر فرزند والیالدین پاشا ، **۱۱۹۹** ، زرین ، ۱۲۷ گ ۳۱ س [ف. مخطوطات ۲ : ۶۱] .

3260ـ **الهیات** ۸۲/۳ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، (۶۳پ-۲۸۵ر) ناتمام [ف. الهیات ۱ : ۱۲۹] .

3261 ـ **مجلس** ۲۸۸۸ : نستعلیق عبدالعلی فرزند رجبعلی مراغی، در ۱۸ رمضان **۱۲۳۱** ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۰۰ ص ۲۵ س [ف. مجلس ۱۰ : ۲۷۶] .

3262 ـ **دانشگاه** ۱۹۴۸ : نستعلیق **۱۲۳۱**، ۱۶۱ گ ۱۹ س [ف . دانشگاه ۸ : ۵۶۵] .

3263ـ **تهران، ادبیات** ۷ج: نستعلیق زینالعابدین خزاعی، شوال **۱۲۴۱**، ۱۷۹ گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱ : ۳۹۵].

3264ـ **دانشگاه** ۱۹۱۴/۲: نستعلیق یکشنبهٔ ۲۴ محرم **۱۲۵۶** (۱۲۱پ - ۲۴۴ر) ۲۰ س [ف. دانشگاه ۸ : ۵۲۹] .

3265ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۰۳ : شکسته نستعلیق نجمالتولیه ، **۱۳۰۶** [نسخهها ۵ : ۵۴] .

3266ـ **پاریس** Or. ۱۷۰: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۳۰۸ گ ، ۱۵ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۷۹ هست [فیلمها ۱: ۷۷۹] .

3267ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۲ نجوم فارسی طلعت : بیتاریخ، زرین، ۲۱۸ گ ۲۱ س [ف. مخطوطات ۲ : ۶۱] .

کنز الفوائد فی ذکر القواعد

از ملك محمود کرامی فرزند ملك احمد خوانساری، دریك مقدمه وچهارده مقصد و یك خاتمه، درستارشناسی. **آغاز:** ای نام تومفتاح درگنج مراد .

3268 ـ **قاهره ،** دارالکتب ۶ نجوم فارسی طلعت : بیتاریخ ، ۲۷۵ گ ۲۳ س [ف: مخطوطات ۲ : ۷۵] .

3269 ـ **قاهره**، دارالکتب ۶م میقات

فارسی : بی‌تاریخ ، زرین ، ۲۶۶ گ ۳۳ س [ف . مخطوطات ۲ : ۷۵].

کواکب = رساله در دورهای . . . ناشناخته .

3270 ـ مجلس ۲۴۲۷/۳ فهرست نشده: سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰۸۱ دردفتر (ص ۱۱۶ـ ۱۳۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹] .

کواکب سبعه و اسماء حسنی

در ستاره‌شناسی وعلوم غریبه .

3271 ـ دانشگاه ۳۴۱۷/۱۰ : سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰۸۸ درمجموعه (ص ۶۳۶ ـ ۶۴۸) با عنوان « فصل در اعمال هفته و کواکب سبعهٔ سیاره و اسماء حسنی » [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۲۳] .

کواکب مرصوده = شرح . . . ناشناخته .

3272 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۰۷ : نستعلیق ۱۶ ذیحجهٔ ۹۸۵ جای صور کواکب سفید مانده ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۴۰] .

کیفیت احوال موالید

درچند قسمت .

3273 ـ مجلس ۱۸۳ : نوشتهٔ ۸۲۶ ، همراه «زیج جامع سعیدی». [ف. مجلس ۲ : ۱۰۱] .

کیفیت اعمالی که در نوروز بحسب سنت و طب بعمل باید آورد

از عمادالدین محمود فرزند سراج‌الدین مسعود فرزند عماد الدین محمود شیرازی ، پزشك شاه اسماعیل صفوی (۹۰۷ ـ ۹۳۰) و طهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) ، که چوب چینی را بسال ۹۴۴ نگاشته‌است. گفتاریست در پزشکی و ستاره شناسی وسحری ، در یك مقدمه و هشت مقاله .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۴۴ و ۱۸ : ۱۹۱ ـ نسخه‌های خطی ۳ : ۱۵ .

3274 ـ تهران ، دهخدا ۱۹۷ : نوشتهٔ سالك الدین محمد حموی شیرازی گردآورندهٔ «حجلة‌العرایس»، درچهارشنبهٔ ۱۵ شعبان ۱۰۰۸ ، ازروی نسخهٔ علیرضا پسر برادر نگارنده، شمارهٔ ۱۹ «حجلة‌العرایس» (۱۷۵ر ۱۸۶پ) [نسخه‌ها ۳ : ۱۵] .

3275 ـ یزد، جامع کبیر ۱/۱۱ـ۹۷۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، انجام در مقاله هشتم افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۹] .

گ

گاه شماری

از محمد علیم خواجه .

3276 ـ موزهٔ بریتانیا Or ۶۴۷۸: تاریخ یادنشده .[ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۹].

گیهان شناخت = کیهان شناخت

از عین الزمان ابو علی حسن فرزند علی فرزند محمد فرزند ابراهیم فرزند احمدقطان مروزی بخاری، پزشك ستاره شناس (۴۶۰ ـ رجب ۵۴۸)، درهیئت وجهانشناسی درسه فصل

درمرو از ۴۹۸ ـ ۵۰۰ نگاشته است: ۱ـ در احوال عالم‌علوی ۲ـ دربیان عالم سفلی ۳ـ در گذشتن روزگار . **آغاز:** سپاس آن آفریدگار را که هرچه آفرید درست و خوب‌آفرید .

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۲۵۴ ـ معجم‌الادبا ۹ : ۹۵ ، ۱۱۷ ـ بیست مقالهٔ قزوینی ۲ : ۲۷۴ ـ استوری ۲ : ۴۲ ـ ف . ادبیات ۱ : ۴۰۲ ـ گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۳۲ ـ مجلهٔ شرق س۱ش ۹گفتار عباس اقبال .

3277ـ **تهران،** آقا ضیاءالدین نوری: نوشتهٔ ابراهیم فرزند محمد فرزند ابراهیم ۲۱رمضان **۵۸۶**، که دونسخهٔ مجلس وادبیات ازروی‌آن نوشته وگرته‌شده است. درص‌ع آمده نسخه برای خزانهٔ امیراسفهسالار حسام الدین امیر ابوالحسن علی بن عمربن علی نوشته شده است [فیلمها۱ : ۱۷۳] .

3278 ـ **مجلس** ۲۰۲ : نسخ احمد فرامرزی ، ۱ شعبان **۱۳۴۷** ، از روی نسخهٔ مؤرخ ۵۸۶ آقای ضیاءالدین نوری ، ۶۷ گ ۲۶س [ف . مجلس ۲ : ۱۱۲] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۱۶ هست [فیلمها۱ : ۱۷۳] .

3279 ـ **تهران ، ادبیات** ۲۳۱ ج : نسخ بامداد (گرته) بر روی زرورق از روی نسخهٔ ۲۱رمضان ۵۸۶ آقا ضیاءالدین نوری ، کاربانورزا همسر آقای قزوینی، ۱۰۱ گ۱۵س [ف. ادبیات ۱ : ۴۰۲] .

ل

لباب اسکندری

از غیاث‌الدین جمشید کاشانی (بنگرید : آلات رصد، ازاو: ۲۰۴). گفتاریست در هیئت دربیست باب برای جلال الدین اسکندر بهادر خان فرزندعمر شیخ کشته در۷۱۸ نگاشته‌است.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۷۵ .

3280ـ **دانشگاه** ۱ / ۲۱۶۰: نستعلیق سدهٔ **۹** (۹۷پ ـ ۱۰۶ پ) بیست بابی است و درباب پانزدهم افتاده. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق‌السماوات والارضین وجعل... امابعد این مختصریست درعلم هیئت[ف.دانشگاه۹:۸۵۲].

3281ـ **مجلس** ۵۰۰۲ فهرست نشده: نستعلیق غیاث فرزند محمد کاشانی ، سدهٔ **۹ـ ۱۰**، ۲۲گ ۹ س [رؤیت] .

اللباب فی‌الاسطرلاب

از میرزا محمدحسین فرزند میرزا محمد علی فرزند میرزا محمدحسین شهرستانی ، در گذشتهٔ ۱۳۱۵ .

3282 ـ **کربلا** : کتابخانهٔ شخصی نگارنده [ذریعه ۱۸ : ۲۸۰] .

لباب دردانستن اسطرلاب

درچهل فصل .

3283ـ **لندن، دیوان هند** ۲۲۵۷: تاریخ یاد نشده .

84 ـ 3285 ـ **ایاصوفیه** ۲۶۱۸ و ۲۶۱۹: دونسخه .

3286 ـ **لندن ، کمبریج** ۳۲۷/۵ [الاصطرلاب، گورگیس عواد : ۱۷۵] .

لطائف‌الکرام فی‌احکام‌الاعوام =

لطایف الکلام فی . . .

از سیدمنجم، محمد فرزند محمد حسینی، در ستاره‌شناسی و اختر بینی ، که تحویل سال

عالم را بافق لاهیجان در۷ع۱۶۷/۸۲۴ در این دفتر استخراج کرده، و ازاستخراج دیگر او چنین برمیآید که آنرا درسالهای ۸۲۳-۸۲۴ نگاشته است [دانش پژوه] **آغاز:** چنین‌گوید محرر این‌کتاب . . . المدعو بسید منجم، که این مسوده‌ایست در معرفت احکام مسمی . . . برصاحب این‌فن واجب ولازم است‌که مدلولات بروج وکواکب را نیکو معلوم .

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۲۰ ـ کشف‌الظنون ۲: ۱۵۵۳ ـ گاهنامه ۱۳۱۱: ۱۸۷ ـ ف. دانشگاه ۴: ۹۳۶ .

3287 ـ **مجس** ۳۴۵۲/۶ : نستعلیق سدهٔ ۹ (ص۱۰۴ ـ ۱۱۰ هامش) بخشی ازآن است [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

3288ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۶۴۲۷: نوشتهٔ **۹۰۰**،درفهرست‌بعنوان «لطائف الکلام» وسال نگارش ۸۳۰ یاد شده [نسخه‌ها۴: ۹۵۶].

3289 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ نجوم فارسی طلعت : نستعلیق زیبا، ۱۴ذیحجهٔ**۹۰۹** آغاز برابر نمونه، ۶۳گ۱۹س[ف. مخطوطات ۲ : ۹۲] .

3290ـ **دانشگاه** ۹۳۷/۱: نسخ محیی الدین اناری، ۱۰ج۱/**۹۱۵** (۱پ ـ ۱۱۲ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۹۳۷].

3291 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷/۱ نجوم فارسی طلعت : نوشتهٔ یکشنبهٔ ۱۶ محرم **۹۴۷** (۱ ـ ۶۱ر) آغاز برابرنمونه ، ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۲] .

3292ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۴۹۱/۱ : نسخ درویش الیاس موقت مسجد اسکدار(ترکیه) ، در**۹۵۷**، درفهرست «لطائف الکلام...» آمده [نسخه‌ها ۵ : ۷۱] .

3293ـ **دانشگاه** ۴۲۵۲/۱: نستعلیق یوسف فرزند یادگار لنگرودی، ۸شعبان**۹۶۴** برای سیف‌الله فرزندقاضی‌علی دانشمند روزگار شاه تهماسب (ص۱ـ۹۵) ، درفهرست « لطائف الکرام...» وازمحمدبن حسن گیلانی یادشده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۸۳] .

3294ـ **الهیات** ۳۰۱/۱ د: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین (۲پ ـ ۱۵۴پ)،آغاز برابر نمونه، نام کتاب و نگارنده درنسخه : لطائف الکرام فی ... و محمد الحسین آمده [ف . الهیات ۱ : ۲۷۷] .

3295 ـ **مجلس** ۲۴۵۵/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۰** ، (ص۱۶۸ ـ ۳۶۱) در فهرست «لطایف الکلام» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴].

3296ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۶/۰۰: نسخ، باتاریخ ۷رجب **۱۰۱۸** [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۹].

3297 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲ نجوم فارسی طلعت : نوشتهٔ ۱۸رجب **۱۰۶۶** ، ۶۸ گ۲۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۲].

3298 ـ **کاشان** ، کتابخانهٔ آثار ملی ۳۲ ـ ۵۰۴ : سدهٔ **۱۱** ، در فهرست « لطائف الکرام» وازمحمدالحسینی‌یادشده[نسخه‌ها ۴: ۳۵۷] .

3299 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۵۸۷/۱ Or: سدهٔ **۱۱**، درفهرست «لطائف‌الکرام» یاد شده [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۵] .

3300 ـ **ملك** ۳۹۶۷/۲ : سدهٔ **۱۲** (۵۴پ . . .) آغاز برابر نمونه ، « لطائف الکرام » است [رؤیت] .

3301 ـ **نجف** ، شوشتریها : نوشتهٔ ملا نجفعلی فرزندرجبعلی‌کوچکانی (اصفهان) ۷ع **۱۲۱۲/۲**، نسخه «لطایف الکلام» و ازمحمد الحسینی است [ذریعه ۱۸ : ۳۲۱] .

3302 ـ **سپهسالار** ۶۴۴ : نستعلیق

اسماعیل حسینی ، یکشنبهٔ ۲۵ صفر **۱۲۲۹** ، ۷۹ گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۵ : ۴۷۷] .

3303ـ **ملك** ۳۶۵۱ : نستعلیق اسدالله شاطر فرزند کربلائی علی مازندرانی ، شنبهٔ ۱۶/ع ۱**۲۴۰**، درنسخه «لطائف الکرام. . .» و از محمدحسین مدعو بسید منجم است (۲۰۰ پ - ۲۴۹ ر) [رؤیت] .

3304 ـ **ملك** ۳۱۱۷/۵ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۷** دردفتر، درنسخه «لطایف الکلام فی‌الاحکام» یادشده [رؤیت].

3305ـ **رضوی** ۱۵۱ ریاضی: نستعلیق تاریخ یادنشده، در فهرست «لطایف الکلام» و ازمحمدحسین یادشده [ف. رضوی۳ : ۳۴۶].

3306ـ **دانشگاه** ۴۸۵ : نسخ خوش ، تاریخ یاد نشده ، انجام نزدیك بیك صفحه از نسخه ۴۸۲ دانشگاه کم دارد [ف. دانشگاه ۴: ۹۳۷] .

لوایح القمر = اختیارات نجوم

ازکمال‌الدین حسین فرزندعلی کاشفی بیهقی سبزواری (بنگرید : آینهٔ اسکندری : ۲۰۴) دریك مقدمه ودومقاله ویك خاتمه: ۱ـ شرایط اختیار، سه فصل ۲ـ صد و پنجاه و سه اختیار جزئی باجدولها. وخاتمه دربیست فصل، که بسال ۸۷۸ بانجام رسید و یکی از « سبعهٔ کاشفی ۳۰۷ »است، که بنام سلطان مجدالدین محمد نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی بیدحکمته از مةالاختیار... بعد ازادای ثنای قادر مختار

بنگرید: ذریعه ۱ : ۳۶۹و۱۸ : ۳۷۴ـ کشف‌الظنون۱: ۳۶۹ـ ف. دانشگاه۴: ۸۲۳ .

3307ـ **الهیات** ۵۶۶ د: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، انجام افتاده ، ۱۶۳ گ ۱۶س [ف. الهیات ۱ : ۱۲۰] .

3308ـ **دانشگاه** ۳۱۷۴ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، بایادداشت مؤرخ ۱۰۸۶، نسخهٔ پاکیزه‌ای است، ۸۲ گ ۲۴س[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۳۷].

3309ـ **مجلس** ۳۹۳۷/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۰** (ص ۶۵ ـ ۳۲۴) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۸].

3310ـ **الهیات** ۴۲۴ د: نستعلیق **۱۰۰۱** ده برگ آغاز نونویس، ۱۱۱ گ ۱۹س [ف . الهیات ۱ : ۱۲۰] .

3311ـ **رضوی** ۱۴۸ ریاضی: نستعلیق **۱۰۳۱**، آغاز برابر نمونه، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ۱۳۹ گ ۱۷س [ف. رضوی ۳ : ۳۴۵] .

3312ـ **سپهسالار** ۸۲۴۹/۱: نستعلیق عبدالباقی فرزند نورالدین علی کاشی، بایادداشت ۱۹محرم **۱۰۲۳** دردفتر (۲پ ـ ۸۱پ) [ف سپهسالار ۵ : ۴۸۹] .

3313ـ **تهران،ادبیات** ۴۵/۱جوادی: نستعلیق محمد رضا کشفیان سرکار فیص آثار **۱۰۲۹** [ف . ادبیات ۳ :۲۵] .

3314ـ **مجلس** ۲۷۲۳ : نسخ فهیم، در ۳ محرم **۱۰۶۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۴۵ ص [ف . مجلس ۹ : ۵۳] .

3315ـ **دانشگاه** ۳۲۳۵/۱ : نستعلیق چهارشنبهٔ ۲ج۲/**۱۰۶۳** (۲پ ـ ۱۳۶ر) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۱۹] .

1316ـ **مجلس** ۲۰۴ : نستعلیق خوب **۱۰۷۳** ، ۱۶۰ گ ۱۵س [ف . مجلسی ۲ : ۱۱۴] .

3317ـ **حقوق** ۳۰۲ج: نستعلیق‌محمد مؤمن فرزند محمد باقر فندرسکی ، ۱۴ج۱/**۱۰۸۶**، دیباچه را ندارد [ف. حقوق : ۱۰].

3318ـ **ری ، عبدالعظیم** ۱۶۱ : نسخ سدهٔ **۱۱**، کامل شدهٔ سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۳: ۴۳۶] .

3319ـ **اصفهان، ادبیات:..** نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۸] .

3320ـ **قاهره ، دارالکتب** ۷ نجوم فارسی طلعت : نوشتهٔ علی یار فرزند علی‌اکبر خسروشاهی، **۱۱۳۸** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان « لباب الاختیارات فی تعیین الاوقات» یاد شده است، ۱۲۰ گ ۱۷س [ف . مخطوطات ۲ : ۸۸] .

3321ـ **ملك** ۶۲۳۵: نستعلیق خواجه انصاف، در**۱۱۸۶**، برای سید محمد خاکسار، بیك واسطه از نوشتهٔ نگارنده ، با حاشیه‌هایی به‌نشانی (موصلی) [رؤیت] .

3322ـ **مجلس** ۲۰۳: شکسته نستعلیق **۱۱۹۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۹ گ ۱۸ س [ف. مجلس ۲ : ۱۱۴] .

3323ـ **حقوق** ۲۲۲ج : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ازخاتمه یك‌فصل را دارد ، ۶۳گ ۲۰س [ف. حقوق : ۱۰] .

3324ـ **مجلس**۳۰۱۴: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۲**، جمال‌الدین محمدفرزند کمال‌الدین حسین در۱۰۹۳ آنرا به‌هفت هزاردینارعباسی خریده است، زدین، آغاز برابر، ۲۹۸ص۱۶ س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۶۲] .

3325ـ**دانشگاه** ۲۸۰۰ : نستعلیق۱۵ ج۱/**۱۲۰۵**، آغاز افتاده [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۴۸] .

3326ـ **الهیات** ۲/۵۴۵ د : نستعلیق ۱ ذیقعدهٔ **۱۲۰۹** (۱۷ پ ـ ۱۲۲ ر) ۱۷ س [ف. الهیات ۱ : ۱۲۰] .

3327 ـ **الهیات** ۴۱۴ د : نسخ ، نزدیك بپایان ع۲/**۱۲۱۳**، ۱۴۹ گ ۱۹ س [ف. الهیات ۱ : ۱۲۰] .

3328ـ **حقوق** ۲۴۶ج : نستعلیق ۱۵ ج۱/**۱۲۲۱**، ۱۳۴ گ [ف. حقوق : ۱۰] .

3329 ـ **سپهسالار** ۷۴۲۵ : نستعلیق علی‌اصغر فرزند غلامعلی مازندرانی، ۲۶ج۲/**۱۲۲۲**،۱۳۸ گ ۱۴س[ف. سپهسالار۲ :۷۷].

3330ـ **دهخدا** ۲۶۷: نسخ ۴ذیحجهٔ **۱۲۲۶** [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۹] .

3331ـ **الهیات** ۴۳۱ د : نسخ محمد هادی وپسراومحمد اسماعیل، ۲۱ج۱/**۱۲۲۷** برای‌میرزا محمد باقرمنجم ایروانی، ۱۵۲ گ ۱۴س [ف . الهیات ۱ : ۱۲۰] .

3332ـ **دانشگاه** ۳۰۶۷/۱: نستعلیق محمدتقی مازندرانی، پنجشنبهٔ۱۲ع۱/**۱۲۳۲** (۱ر ـ ۱۳۳ر) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۵].

3333ـ **رضوی** ۱۴۹ریاضی: نستعلیق محمدعلی‌فرزند اسماعیل،در**۱۲۳۶**،۷۸گ ۲۰ س [ف. رضوی ۳ : ۳۴۶] .

3334ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶ نجوم فارسی‌طلعت: نستعلیق زیبا، در **۱۲۸۵**، ۱۲۰ گ ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۸۹] .

3335 ـ **ادبیات** ۲۵۶ج : نستعلیق محمدکاظم خویی، ۱۷ ذیقعدهٔ**۱۲۹۳**، ۱۲۲ گ ۱۷س [ف . ادبیات ۱ : ۴۰۸] .

3336ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش‌ف ۵۶۱/۱ : شکسته نستعلیق عبد الحمید منجم مشهدی، در**۱۲۹۹** [نسخه‌ها ۵ : ۸۷] .

3337 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹ میقات فارسی طلعت: نوشتهٔ مصطفی عاصم ، ۱۳ج ۲/**۱۳۰۴**، ۹۴ گ۲۵س [ف. مخطوطات۲:۸۹]

3338ـ **الهیات**۲/۱۱۶ج: نسخ محمد مهدی‌منجم‌فرزند آخوند ملااسماعیل‌پیشنماز در **۱۳۳۵**(۱۹۱پ-۲۱۷پ)[ف.الهیات۱:۱۲۰]

3339ـ **دانشگاه** ۸۲۵: نسخ، تاریخ یاد نشده، ۱۳۱ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۴: ۸۲۳].

م

مآثر النجوم

ازمحمد باقرحسینی.

3340 ـ مجلس ۲۴۴۱/۱ فهرست نشده : سدهٔ ۱۳، باتاریخ ۱۲۵۷ دردفتر (ص ۱ ـ ۲۵۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲].

مالابد منه فی النجوم

در بیست و پنج باب ، در ستاره شناسی . **آغاز:** سپاس خدایرا جل جلاله که آفرینندهٔ آسمان و زمین است و روزی دهندهٔ بندگان و پرورندهٔ جانوران است .

3341 ـ تبریز ، ثقةالاسلام : نبشتهٔ ۱۰۵۰ همراه «مفاتیح‌النجوم» [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

متفرقة النجوم

از محمد علی رجاء زفره‌ای (بنگرید : تجوید : ۷۴، عمان‌الحساب: ۱۸۴). در بیست وچهار فصل. سپس درآن تجدید نظر کرده دو کتاب بنام : قواعد النجوم وخلاصة النجوم‌را نگاشته است. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعدد خالقی را جل شأنه سزاست .

3342 ـ اصفهان، محمدحسن‌زفره‌ای: تاریخ یادنشده [تذکرة الاحباب دراسامی کتب تاریخ و انساب ۱ : ۷] .

مجمل الاصول = ترجمهٔ ...

محرم نامه

ناشناخته .

3343 ـ موزهٔ بریتانیا ۵۳۲۱/۳۳ Or : نسخ با تاریخ ۲۸ شوال ۸۱۸ دردفتر. محرم نامه‌است از گفتار حکمای روم . **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۱۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۷].

3344 ـ دانشگاه ۲۵۵۳/۳ : نسخ ابوالحسن فرزند محمدحسن موسوی شوشتری ۱۲۲۸ (ص۲۲۱ـ۲۳۱) خاتمهٔ، «محرمنامه» است در احکام خسوف و کسوف به روایت قطب راوندی وابن‌بابویه [ف. دانشگاه۹:۱۳۴۷].

3345 ـ ری، عبدالعظیم ۲۶۳/۴ : با تاریخ ۲ع۸/۱۲۴۶ در دفتر ، گفتاریست بروایت راوندی از ابن‌بابویه و دانیال [نسخه ها ۳ : ۴۴۷] .

3346 ـ ملك ۴۸۰۹/۱ : نسخ‌ونستعلیق باتاریخهای ۱۲۴۸-۱۲۵۱ دردفتر (۱پ-۸پ) باعنوانهای باب، سپس بخشی است در پزشکی و آنگاه قیافه شناسی . **آغاز:** باب در بیان احکام محرمنامه ، اگر محرم در روز یکشنبه براید خداوند سال را نیکو بود [رؤیت] .

3347 ـ تهران، دانش‌سرایعالی، قریب ۱۰/۵ : نوشتهٔ ۱۲۹۳ [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۷].

3348 ـ تهران، پزشکی ۲۵۴/۳ : سدهٔ ۱۳ (ص۵۸۱ـ۵۹۱) ، گفتاریست دربارهٔ آثار احکام نجومی نخستین روز ماه محرم است از روزهای هفته [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۱] .

مختصر ارشاد

از ناصرالدین احمد فرزند حیدر شیرازی سدهٔ هفتم، گزیده‌ایست از «ارشاد :۲۲۵» خود او دراسطرلاب درده باب.

3349 ـ شیراز، آستانهٔ شاهچراغ ۳/ ۴۰۸: نستعلیق محمدامین فرزند حاجی‌فرج‌الله شوشتری ، پنجشنبهٔ ۱۶ صفر ۱۱۶۳ [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۳] .

مختصر نامه

از ابومعشر بلخی(؟) که بدستور طغرل(؟) در ستاره‌شناسی نگاشته و بدین نام نامیده است.

3350 ـ دانشگاه ۳۲۹۹/۱۵ : سدهٔ **۸ـ۹**، باتاریخ تولد ۸۱۸ـ۸۳۱ در دفتر (ص ۲۸۰ ـ ۲۸۴) نسخهٔ پاکیزه‌ایست [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۸۰].

مختصر نامه

از خسرو عابد ابرقوهی، بنام تاج‌الدین احمد، دریك فصل وعنوانهای دیگر، به نثر وابیاتی در میانه، بسال ۷۹۰ نگاشته است. **آغاز :** منت بی‌انتها از فضل اول بی ابتدا، خالقی را که دراول فطرت.

3351 ـ تهران، پزشکی ۲۳۸/۲ : باتاریخ **۸۷۰** در دفتر (ص ۶ ـ ۵۸ هامش) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۰].

مختصر نامچه در توضیح تاریخ فرسیه

از محمد صادق فرزند عبدالحسین حسینی خاتون‌آبادی اصفهانی منجم.

3352 ـ **بادلیان** ۱۰۸/۱ : همراه «تاریخ فرس‌قدیم» نوشته در بمبئی **۱۲۴۴. فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۹۹۹ هست. [فیلمها ۱: ۵۵۲].

مدار الاحکام

ناشناخته.

3353ـ **مجلس** ۲۴۲۱/۴ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص ۱۲۰ـ۱۲۷) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۷].

مدخل خلقت مردم و احکام...

مدخل خلقت مردم و احکام کواکب در خانه‌های دوازده‌گانه.

3354ـ **تهران،** سعیدنفیسی (گویارفته به‌مجلس) ۴۱۲/۱ : نسخ سدهٔ **۱۳**، **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۲۸۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۲].

المدخل الکبیر الی علم النجوم = ترجمهٔ ...

مدخل منظوم

ازعبدالجبار خجندی، برای جمال‌الدین ابوالمحامد محمد فرزند نورالدین احمد در ج ۶۱۶/۲ سروده است، همانکه پیش از این از آن خواجه نصیر پنداشته بودند. **آغاز :** حمدله ... اما بعد، فهذا کتاب مدخل... مرد داناسخن ادا نکند ـ تابنام‌حق‌ابتدا نکند.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۹۰ ـ احوال و آثار خواجه، مدرس رضوی : ۲۲۸ـ استوری ۲ : ۵۵، ۹۵ ـ ف. حقوق : ۱۸۷ ـ ف. مشار ۱۴۱۶.

3355ـ **تهران، فخرالدین نصیری** نوشتهٔ **۷۵۳**، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای فخرالدین نصیری].

3356 ـ **دانشگاه** ۲۴۴۹/۲ : نسخ کهن سدهٔ **۷ ـ ۸** (ص ۱۹ـ۳۹) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۷۱].

3357ـ **دانشگاه** ۲۱۶۰/۸ : نستعلیق سدهٔ **۹**، زرین (۱۰۹پ ـ ۱۱۸ پ هامش)، [ف. دانشگاه ۹ : ۸۵۴].

3358ـ **اصفهان، سید محمد علی روضاتی :** نستعلیق رمضان **۹۰۰** (۲۱۱پـ ۲۲۱پ) زرین، آغازبرابر نمونه، درفهرست‌از آن خواجه دانسته شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۴۱].

3359 ـ **قاهره،** دارالکتب ۳۸ فلك

و نجوم ترکی طلعت : آغاز برابر نمونه ، در فهرست از خواجه‌نصیر دانسته شده (گ۲۲۷ـ ۲۴۴) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۰].

3360ـ **تهران، پزشکی** ۲۷۸/۲ : نوشتهٔ شنبهٔ شوال **۱۰۷۷** (ص ۱۱۰ ـ ۱۱۷) [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۵] .

3361 ـ **حقوق** ۳۰۲/۴ج : نستعلیق گویا محمد شریف فرزند رستمعلی‌کفشگر، ۲۱ ذیحجهٔ **۱۰۸۲**، در دیه تولی مشهور به آزاده محله سدن رستاق (۱۸۰پ ـ ۱۹۲ ر) [ف . حقوق : ۱۸۶] .

3362 ـ **قاهره ،** دارالکتب ۱۳/۳ مجامیع فارسی طلعت: نسخ محمد تقی **۱۰۹۲** (۹۵پ‌ـ۱۰۹پ) [ف. مخطوطات ۲:۱۴۰].

3363ـ **دانشگاه** ۳۳۸۲/۷ : نستعلیق ملامحمد صالح، با تاریخ **۱۰۹۷** در دفتر (ص ۵۲ ـ ۶۵) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۱].

3364 ـ **دانشگاه**۱۵/۴۳۹۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲ ر ـ ۸ پ) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۵] .

3365ـ **اصفهان، سید محمد علی روضاتی** ۵/۲۷ : باتاریخ **۱۱۲۵** در دفتر (۶۵ پ ـ ۱۷۷پ) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۲] .

3366 ـ **دانشگاه** ۳۰۲/۳ : نستعلیق محمدکاظم فرزندمحمدحسین محلاتی، ذیحجهٔ **۱۱۱۹** (۹۸ پ ـ ۹۹ ر) [ف . دانشگاه ۴ : ۹۴۴] .

3367 ـ **ملك** ۴۷۱۹/۳۶ : شکسته نستعلیق، باتاریخ **۱۱۹۲** در دفتر (۱۳۰ ر ـ ۱۳۷ر هامش) [رؤیت] .

3368ـ **فرهاد معتمد**۲/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درفهرست آمده: مدخل منظوم گویا همانکه‌ازخواجه‌پنداشته‌اند[نسخه‌ها۳: ۲۱۶].

3369 ـ **مجلس** ۲۳/۲۳۸۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲**. باتاریخ **۱۱۰۷ ـ ۱۱۱۸** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۵] .

3370 ـ **تهران ، ادبیات** ۲۰۷/۴ جوادی : نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۱۸** در دفتر [ف. ادبیات ۳ : ۳۴] .

3371ـ **دانشگاه**۲۰۹۳/۳: نستعلیق با تاریخ شوال **۱۲۱۹** دردفتر(۳۱پ‌ـ۶۳پ) در آغاز دیباچهٔ منثوری دارد که در آن سراینده عبدالجبار خجندی یاد شده [ف . دانشگاه ۹ : ۷۱۹] .

3372 ـ **مجلس** ۴۳۴۵/۶ : نسخ هادی فرزند مهدی اصفهانی مشهور به‌جراح ، باتاریخ **۱۲۴۳** در دفتر (۷۹ ـ ۸۷) آغاز برابر نمونه، سراینده‌سیداشرف‌یادشده[رؤیت].

3373ـ **دانشگاه** ۱۴۰۲/۲: نستعلیق **۱۲۴۶** (۳۲پ ـ ۴۸ر) [ف. دانشگاه]

3374 ـ **مجلس** ۲۴۱۲/۳ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۶۳** (ص ۲۸ ـ ۴۲) در فهرست ازآن‌خواجه‌یادشده[نسخه‌ها۵:۱۷۳].

3375 ـ **ملك** ۳۱۱۷/۲ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۷** در دفتر (۱۵پ ـ ۲۸پ) ، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

3376 ـ **دانشگاه** ۳۵۲۹/۳ : نوشتهٔ ۱۰ج **۱۲۷۷**/۱ (۵۰ ر ـ ۶۴ پ) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۸] .

3377ـ **الهیات** ۱۹۷/۱ج: نستعلیق، باتاریخ **۱۲۸۶** در دفتر (۲پ ـ ۱۴ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۸۰] .

3378 ـ **تهران ، ادبیات** ۳۵۴/۱ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳**[ف.ادبیات۳:۵۷].

3379ـ **مجلس**۲۴۲۱/۳ فهرست‌نشده: سدهٔ**۱۳** (ص۸۴ـ۱۱۹) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۷].

3380ـ دانشگاه ۳۵۵۷/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۱ ـ ۲۹) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۷۸] .

3381ـ یزد، جامع‌کبیر ۱۰۰۹۹/۶ (گ ۱۸۳ ـ ۱۹۳). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۱۴ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۸] .

3382 ـ قاهره، دارالکتب ۲/۲ م مجامیع فارسی: بی‌تاریخ [ف. مخطوطات ۲: ۱۴۰] .

مدخل منظوم

از فخرالدین مبارکشاه غوری بخاری، که بسال ۶۱۶ ساخته‌است (بگواهی این‌نسخه) نه خواجهٔ طوسی ویا خجندی. [دانش‌پژوه]

(بنگرید: مدخل منظوم، خجندی:۳۴۷)

3383ـ اصفهان، مدرسهٔ صدر ۷۸۰ : با تاریخ **۱۰۷۱** در شمارهٔ پسین آن [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۳] .

مدخل منظوم

ناشناخته .

3384 ـ مجلس ۲۷۹۴/۷ : نسخ‌غرهٔ شوال **۱۰۷۰** (ص ۱۰۸ ـ ۱۲۱) جز مدخل خواجه وعبدالجبار خجندیست و تازه‌تر است. **آغاز :** ابتدا بر نام حی ذی القدم ـ مبدع افلاك وانجم از عدم . انجام : جامهٔ نوپوش و عقد و عهدکن ـ سوی اهل جاه رفتن جهد کن [ف . مجلس ۱۰ : ۵۵] .

3385ـ اصفهان، مدرسهٔ‌صدر۷۸۰/۳ سدهٔ**۱۲**، همراه «مدخل‌منظوم» که بفخرالدین مبارکشاه نسبت داده شد با اندك جدائی با آن [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۳] .

3386ـ دانشگاه ۱۵۴۲/۲: نستعلیق احمد اورامی نوتشتی، در۱۴ رجب **۱۲۱۷** در قریهٔ تخته در مسجد سرریز (۲۰ر ـ ۳۰ پ) ۱۵ س . **آغاز :** ابتدای کتاب در هرباب ـ چون کنی اختیار خوب جواب . انجام : که داند شناخت در دو سرای ـ هیچکس علم غیب غیرخدای .

3387ـ مجلس ۴۱۵۸/۱فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۴۶** (ص۱ـ۲۸) [نسخه‌ها ۵:۱۹۹]

مدلولات کواکب و عقدتین =

رساله در . . .

ناشناخته .

3388ـ مجلس ۶۱/۹نجم : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲] .

مرآة الاسرار

ازعلی‌فرزند اسماعیل‌منجم، زایچه‌وطالع خسروفرزند امان‌الله‌خان فرمانروای کردستان است، دریك مقدمه وسه‌مقاله، که نزدیك۱۲۶۸ ساخته است . **آغاز :** درخشنده تر ستاره و فرخنده‌تر سیاره .

3389ـ دانشگاه ۲۷۸۰ : نستعلیق ، سدهٔ **۱۳**، ۱۰۳ گ ۱۵س[ف . داشگاه ۱۰ : ۱۶۳۴] .

مرآة القواعد

از محمد جعفر فرزند داود خادم حسینی ارنوی مشهدی، درقواعد نجوم، دربیست باب و یك خاتمه (دیباچه) ، که دررجب ۱۲۰۵ بانجام رسیده است (پایان). **آغاز :** الحمدلله الذی زین‌السماءالدنیا بزینة الکواکب . . . و بعد حمد وستایش بخاطر رسید ذرهٔ بیمقدار.

3390ـسپهسالار ۳۸۷۷/۴: نستعلیق حسن فرزند ابوجعفر طبرسی، ذیحجهٔ **۱۲۲۷**

[ف. سپهسالار ۵:۵۳۹] .

مزاجات = ترجمۀ کتاب . . .

متن از احمد فرزند محمد فرزند عبدالجلیل سجزی (بنگرید: جامع شاهی : ۱۵۶ و ۲۸۱)

3391_ ملك ۳۲۴۰/۵ : نسخ محمد رضا فرزند میرزا کوچك نجف آبادی اصفهانی **۱۲۶۵** (۱۵۵ د – ۱۵۸ د). **آغاز:** گفته است احمد بن ... سجزی (ره). اینکه من چون نظر نمودم به سوی حرکات کواکب و مواضع آنها [رؤیت] .

مصباح المنجمین

از محمدرضا حسینی مشهدی ، در طالع ولادت شاهزاده‌ای از دودمان نادر که درمشهد در ۲۱ع۲/۱۱۶۵ زاده شده است. دریك مقدمه و دو مقاله. مقالۀ یکم در پنج باب و هریك چند فصل [دانش پژوه] در «مخطوطات ۲ : ۱۵۱» نگارش محمداسماعیل فرزند محمدرضا حسینی مشهدی یادشده که در ۱۷ رجب ۱۲۲۵ برای امیر محمد میرزای قاجار فرمانروای کرمانشاه نگاشته‌است وگویا این درست باشد. **آغاز:** حمد وثنا ازحدافزون وشکر وسپاس اخلاص مقرون .

احتمال اینکه دو کتاب بیك نام و یك سر آغاز یکی ازپدر و دیگری ازپسر باشد بدور است.

3392_ دانشگاه ۳۰۵۷/۱: نستعلیق گویا محمداسماعیل حسینی مشهدی، در **۱۲۳۱** نام شاهزاده‌ایکه کتاب بنام او ساخته شده پاك شده، آغاز برابر نمونه ، مقالۀ دوم را ندارد (ص ۱ – ۱۳۱) ، همراه « مفتاح المنجمین » محمد اسماعیل مشهدی بهمین خامه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۷] .

3393_ قاهره ، دارالکتب ۶ معارف اسرار فارسی: نستعلیق زیبای محمدتقی شکوئی زاده، پنجشنبۀ ۱۷ شعبان **۱۳۱۷**، آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده: از محمد اسماعیل... دریك مقدمه وسه مقاله، ۴۰۳ گ [ف. مخطوطات ۲ :۱۵۱] .

مطالع النجوم

ناشناخته .

3394 _ رضوی ۱۷۰ ریاضی : نسخ آغاز وانجام افتاده، ۲۲ گ ۱۹ س [ف. رضوی ۳ : ۳۵۴] .

مطلع الانوار

ازملا محمدباقر یزدی (بنگرید: فتوحات غیبیه از او : ۱۸۵) در شناختن سمت قبله ، بنام شاه صفی صفوی، (۱۰۳۸–۱۰۵۲) دریك مقدمه و سی باب و یك خاتمه نگاشته است .

3395 _ ملك ۵۷۴۸/۱ : نسخ اسدالله مشهور بامیر بیك فرزند مرتضی حسینی سلامی عریضی، چهارشنبۀ ۹ شعبان **۱۰۷۶**، در شهر کازرون، نسخه کامل بادیباچۀ آقاحسینا [رؤیت]

3396_ دانشگاه ۱۹۹۷/۱۸۵ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر، (۷۷ پ – ۸۰ ر) ، تنها دیباچۀ آنست انشای آقا حسینا: **آغاز :** حمدی فزون از میزان عقول و حواس و سپاس بیرون ازمقیاس [ف. دانشگاه ۸ : ۲۴۶] .

مطلع الانوار

از فصیح فرزند عبدالکریم بسطامی نظامی بنام امیر علیشیر نوایی (۸۴۴ – ۹۰۶) در هرات، گزارشی است از «بیست باب : ۲۴۳» خواجه نصیرالدین طوسی دراسطرلاب. **آغاز:** مطلع انوار حمد وسپاس و مشرق حمد و ثنای بیقیاس .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۳۴ و ۱۳:۱۳۱ –

مجالس النفایس: ۱۰۶، ۲۰۵، ۲۸۱ــ مدرس رضوی : ۲۳۹ .

3397ــ **نجف** : نوشتهٔ ۱۱۵۰ [ذریعه ۱۳ : ۱۳۱] .

3398 ــ **دانشگاه** ۳۰۶۳/۳ : نوشتهٔ محمد مهدی فرزند محمد علی سپاهانی ۱۴ع ۱/ **۱۲۶۴** (۴۳ر ــ ۱۰۴ر) آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۱] .

3399ــ **نجف**، شوشتریها : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۳ : ۱۳۱] .

3400ــ **تهران** ، سعید نفیسی ۵۰ : تاریخ یادنشده، بایادداشت مؤرخ ۱۲۲۳ (ص ع) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۶۳۹ هست [فیلمها ۱ : ۱۹۷] .

مطلع هیلاج

ازقاسمعلیقاینی، نگارندهٔ «قبله : ۳۳۳» و جزآن .

3401ــ **مجلس** ۲۳۷۷/۳ فهرست نشده نوشتهٔ **۱۰۹۳** (ص ۱ــ۵۵ متن) همراه «قبله» و «مطلع الحکم» ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲].

معالم النجوم

از زکریا فرزندحسین موسوی مازندرانی گزارشی است آمیخته از « سی فصل : ۳۰۹ » خواجهٔطوسی، که دربیست وسه‌سالگی، ۹رجب ۱۲۶۸ آغاز بدان کرده و در نیمه‌های محرم ۱۲۶۹ بانجام رسانده است (دیباچه وپایان نسخه) . **آغاز** : حمد بیحد و احصا، قدیری داست که آثار انوار ثوابت .

3402 ــ **دانشگاه** ۴۰۳۲ : نستعلیق نگارنده، **۱۲۶۹**،۱۸۲گ ۸س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۲۱] .

معرفت تقویم = تقویم

معرفت ربع = ربع

معرفت سمت قبله = قبله

معیار الساعات

از فیض کاشانی . ملا محسن (بنگرید : ترجمهٔ حدیث معلی : ۲۵۸ و امانت : ۵) . گفتاریست دراختیارات ازروی اخبار مذهبی و گفتهٔ فرزانگان، دردومقصد: ۱ــ اختیاراوقات جهة مهمات، چهار فصل ۲ ــ اختیار ساعات ، سه فصل که در ۱۰۲۶ بانجـام رسیده است . **آغاز** : دم بدم و نفس بنفس هزاران سپاس و ستایش مرخدایرا که .

بنگرید: ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۰ .

3403ــ **دانشگاه**۴۸۱۰: شکسته‌نستعلیق یکشنبهٔ ذیحجهٔ **۱۰۹۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۶گ [ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۰] .

3404ــ **تهران، اصغرمهدوی**۲۱/ ۳۶۴ : نسخ ونستعلیق علی فرزند احمد رشتی ۱ ذیحجهٔ **۱۲۷۰** [نسخه‌ها ۲ : ۱۷۹] .

3405 ــ **دانشگاه** ۹۷۲/۳ : نسخ ، تاریخ یاد نشده (۱۹پ ــ ۳۵ر) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۳۵۵] .

3406ــ **همدان**، حاج حسین پنبه‌چی: ش ۲دفتر، در فهرست بعنوان «معیار الاوقات» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۱] .

معینیه

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) برای شاهزاده معین‌الدولة والدین ابوالشمس فرزند عبدالرحیم، درستاره شناسی و هیئت، در چهار مقاله : ۱ــ مقدمات

هیئت ، در دو باب ۲ـ هیئت آسمان‌ها و جرم های علوی ، چهارده باب ۳ ـ هیئت زمین ، دوازده‌باب ۴ـ شناختن بعدها و جرمها، شش باب . در دیباچهٔ برخی از نسخه‌ها « المفید » خوانده شده است ، و بسال ۱۳۳۶ بکوشش آقای محمدتقی دانش‌پژوه بچاپ رسیده است.

آغاز: سپاس و ستایش حضرت‌ذوالجلال راکه انوار دقایق حکمت او .

بنگرید : پیشگفتار چاپ ، دانش پژوه. ذریعه۱۱: ۲۲۵ـ ف. مشار: ۱۴۶۴ـ احوال و آثار خواجه ، مدرس رضوی ـ کتابشناسی ده ساله : ۲۲۴ .

3407ـ **ملك** ۳۵۰۲ : نسخ **۶۵۸** (؟) ۵۷گ۲۳س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۳۴ هست [فیلمها۱: ۲۰۰].

3408ـ **رضوی** ۹۳ ریاضی: نسخ‌محمد فرزند علی خوافی ، **۶۶۵** روزگار نگارنده ، آغاز برابر نمونه، ۶۱گ ۱۶س [ف . رضوی ۳ : ۳۲۹].

3409ـ **مجلس**۱/۲۴۳۸ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۷۶۳** (ص۱ـ۸) سپس«ذیل معینیه ، حل مشکلات» ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲] .

3410 ـ **دانشگاه** ۱/۱۳۴۶ : نسخ سدهٔ **۸**، باتاریخ ساختگی ۲ رجب ۶۳۲ ، در ۷۵۶ازآن محمد فرزند هندوشاه مشتهر بمنشی نخجوانی نگارندهٔ«دستورالکاتب» بوده (۵ر ـ ۸۷پ) [ف. دانشگاه ۸:۳۴] .

3411ـ **قاهره ، دارالکتب** ۱ هیئت فارسی: درویش‌غیبی بن الحاج‌المشتهر بالقلندر **۸۶۹**، آغاز برابر نمونه ، ۷۷ گ[مخطوطات ۱ : ۲۷۰] .

3412ـ **دانشگاه** ۱/۱۰۱۴: نستعلیق باتاریخ **۸۸۹** در دفتر (۱پ ـ ۱۰۶ر) ۱۱س آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۳] .

3413ـ **مجلس** ۵۲۴۶ : نسخ سدهٔ **۹** آغاز برابر نمونه ، ۱۰۱گ ۱۷س [رؤیت] .

3414 ـ **ملك** ۵۷۴۹ : نستعلیق خوش سدهٔ **۹** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۸ گ ۲۱ س [رؤیت] .

3415ـ **مجلس**۱/۲۴۵۵ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۰** (ص۱ـ۱۶۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴].

3416ـ **معارف**(ملی) ۱۲۵ ـ ۱۲۴۸ نستعلیق خوب‌عبدالغنی‌فرزند عبدالقاهرقائینی، درج۱/۲۷ **۱۰۲۸**، آغاز برابرنمونه، ۱۲۳گ ۱۱س [جواهرالکلام۱ : ۱۶۰].

3417ـ **مجلس**۱/۴۰۶۵ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۰۳۰** (ص۱ ـ ۲۴۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۹] .

3418ـ **مجلس** ۲/۳۳۵۴ : نستعلیق محمد امین فرزند محمد قاسم مشهدی ، در **۱۰۵۳** (ص۱۰۷ ـ ۲۸۴) ، در نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳ به‌شمارهٔ ۲/۴۲۵۰ ومؤرخ ۱۲۵۳آمده درست نیست [یادداشتهای عبدالحسین حائری]

3419ـ **سینا**۲۸۰۳/۳: نسخ **۱۰۶۸** درمدرسهٔ جده [نسخه‌ها ۲ : ۲۴۲] .

3420ـ **شیراز،** آستانهٔ شاهچراغ ۲/ ۶۷۶ نستعلیق‌محمد فرزندمحمدعلی، **۱۲۲۰** [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۵] .

3421ـ **دانشگاه** ۱/۱۲۷۸: نستعلیق ۲۶ذیحجهٔ **۱۲۹۹** (۱پ‌ـ۳۳پ) [ف.دانشگاه ۷ : ۲۷۱۸] .

3422ـ **مشهد ،** عبدالحمید مولوی ش ف۱/۵۲۳ : نوشتهٔ عبدالحمید منجم، **۱۳۰۳** **۱۳۰۸** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۵] .

3423 ـ **دانشگاه** ۱/۱۰۹۴ : نسخ تاریخ یاد نشده، در دیباچه از خواجه نام‌برده

نشده و با نسخهٔ ۱/۱۰۴ دانشگاه جدایی دارد، [ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۴] .

3424 ـ مجلس ۱۷۸ : نسخ ، تاریخ یاد نشده، برگ یکم نونویس است، ۹۶ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲ : ۹۷] .

3425ـ مجلس ۲۱۲: نسخ، تاریخ یاد نشده، زرین، در دیباچه بنام «المفید» یادشده، ۱۱۱ گ ۱۲ س [ف . مجلس ۲ : ۱۲۰] .

مفاتیح الموالید

ازمحمد اکبر فرزند نصرالله افشار نگارندهٔ «ترجمهٔ اسرار النجوم : ۲۵۷» ، بنام نواب احمدمیرزا، درزایچهٔ اوکه درشب آدینهٔ ۶شوال ۱۲۱۸ زاده‌شده بود. **آغاز:**... امابعد، برضمیر منیر اصحاب فطنت و بصیرت مبین ومبرهن است .

3426ـ دانشگاه ۱/ ۳۱۴۰، نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲پ ـ ۵۱پ) ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۸] .

مفاتیح النجوم و مصابیح العلوم

ازشرف برشبوری، که درپنجشنبهٔ ۶شوال ۶۳۶ بدان آغاز کرده است. دردیباچه آمده: درشهور ۶۳۶ نسخهٔ «برهان الکفایه : ۲۴۲» بخط ابوالحسن علی شریف بکری که مصنف کتاب‌است بدستم افتاد. واین‌سواد را برترتیب این کتاب بیاض افتاد کشف‌الظنون او را شرف برسوی در گذشتهٔ شوال ۶۳۶ یاد کرده است. **آغاز** : الحمدلله الذی هوالحق المبین الباطل کل ماسواه... اما بعد ، میگوید و باز مینماید شرف (برسواری) .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۱۷۵۷ .

3427 ـ تبریز ، ثقة الاسلام : نوشتهٔ رمضان **۱۰۵۰** [یادداشتهای سید عبد العزیز طباطبائی] .

3428 ـ مجلس ۱/ ۶۴۱ : نوشتهٔ **۱۱۷۸**، آغاز برابر نمونه. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۳۱۶ هست [ف. مجلس۲ : ۴۰۸ـ فیلمها ۶۷۲] .

3429ـ ملك ۵/ ۶۲۹۱ : از سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه، (۱۵۵پ ـ ۱۶۵ر) ۲۹ س [رؤیت] .

3430 ـ الهیات ۴/ ۱۹/۱ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۱۲۴پ ـ ۱۳۰ر) [ف. الهیات ۱: ۲۱۶] .

مفتاح بیست باب

متن ازخواجه‌نصیر (بنگرید : بیست باب ۲۴۳) ، گزارش از شمس المعالی محمد کیای جرجانی، بانشانهٔ م وش برای متن وگزارش، بسال ۸۱۷ نگاشته است . **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیعد حضرت واجب الوجود را .

بنگرید: الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیة گورگیس عواد : ۱۷۶ .

3431ـ رضوی ۱۸۱ ریاضی: نستعلیق تاریخ‌یادنشده، وقف‌ابن‌خاتون **۱۰۶۷**، ۳۶ گ ۱۵ س [ف . رضوی ۳ : ۳۵۸] .

مفتاح العمل فی طریق الاستخراج

از عبد الوهاب فرزند محمد علی منجم قوچانی، که بسال ۱۳۲۰ نگاشته است.

3432ـ الهیات ۲/ ۱۱۰ ج: نستعلیق ونسخ نگارنده ، با تاریخ **۱۳۲۷** در خراسان (۱۱پ ـ ۳۶ر) ۱۹س [ف. الهیات ۱: ۱۵۶].

مفتاح المنجمین

از محمد اسماعیل حسینی مشهدی ، بنام محمدعلی میرزا، در ۱۲۳۱ ، در یك مقدمه و دومفتاح ویك خاتمه: یکم در سه اصل، دومین

درسه نوع، وخاتمه در ادوار قرانات و احکام آنها. عنوانهای فائده، فرع، نکته نیزدارد. **آغاز:** اجناس حمد ازتعریف بیرون خالقی را سزاست که بی‌ذکر اسمش.

3433 **ـ دانشگاه** ۲/۳۰۵۷: نستعلیق نگارنده **۱۲۳۱** (ص۱۳۳-۲۳۰) آغازبرابر نمونه، همراه «مصباح المنجمین 3392» ۲۴س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۸].

3434 **ـ دانشگاه** ۲/۳۱۴۰: سدهٔ۱۳ باتاریخ **۱۲۳۶** درپایان (۵۲ پ - ۱۱۳ پ) آغاز برابر نمونه [ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۹]

مفتاح المنجمین

خواجکی شیرازی، دربخش‌ریاضی: ۱۹۷ گذشت.

مفتاح المنجمین = رساله درتصحیح زیج الغ بیگ

از غیاث الدین منصور شیرازی (و نباید دشتکی درگذشتهٔ ۹۴۸ یا۹۴۹ باشد) در دوازد فصل ویك خاتمه (دیباچه): ۱- تصحیح اواسط کواکب ۲- تصحیح تعدیل کواکب ۳- تصحیح تعدیل دوم و اختلاف کواکب سنة ۴ - تصحیح تعدیل دوم شمس ۵ - تعدیل حصص عروض کواکب ۶- تصحیح عرض قمر ۷- تصحیح عروض کواکب ۸- تصحیح جدول خسوف ۹- تصحیح مطالع البروج ۱۰ - تصحیح جدول ساعات و نصف النهار ۱۱ - تصحیح مزاجات قمر ۱۲ - تصحیح اتصالات کواکب سنة. خاتمه درتصحیح باقی جداول غیر مذکور که درزیج میرزایی مسطور است. تاریخ انجام درش ۲۶۷۴ و ۲۲۹۴ دانشگاه غرهٔ ع ۱۰۴۲/۲ یاد شده‌است. **آغاز:** حمد و سپاس مالك الملکی را که مصباح وجعلنا سراجاً.

بنگرید: ریحانة الادب۳: ۱۶۶ - ف. مجلس ۹: ۴۷۸، ۴۸۳ - ذریعه ۱: ۲۴۸ و ۱۵: ۹۱.

3435 **ـ دانشگاه** ۲/۲۶۷۴ : نسخ شنبهٔ ۱ع۲/ **۱۰۴۷**، آغاز برابرنمونه (۱۳۴ ر- ۱۳۷ر)، در پایان تاریخ نگارش غرهٔ ع۲/ ۱۰۴۲ آمده و در فهرست بعنوان « رساله در تصحیح زیج الغ بیگ» و از دشتکی درگذشتهٔ ۹۴۸ یا ۹۴۹ یادشده است[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۶].

3436 **ـ دانشگاه** ۲/۲۲۹۴: نستعلیق شعبان **۱۱۹۷**، (۱۸۱ر-۱۸۷ر)، آغازبرابر نمونه ونیز تاریخ انجام نگارش بمانند ۲۶۷۴ آمده است [ف. دانشگاه ۹ : ۹۳۰].

مفتاح الموالید = زایچه

زایچه‌ایست برای حسام السلطنه، از سدهٔ سیزدهم، با یك دیباچهٔ بلند ویك مقدمه وچهار مقاله ویك خاتمه.

3437 **ـ مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۶۱۶: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۹۹].

مقارنه و تثلیث = احکام . . .

از نگارندهٔ «خلاصة علم التواریخ» که گویا بروزگار نادرشاه میزیسته است، در مقارنات ستارگان وتثلیث، باذکر شواهدی از تجربیات زندگی خود. **آغاز:** مقارنهٔ کواکب با زحل چنین است که قران مشتری.

3438 **ـ تهران، ملی** ۸۹۱/۵ ف: باتاریخ **۱۲۱۱** دردفتر (ص ۲۴۱ - ۲۵۲) [ف. ملی ۲ : ۴۲۷].

مقالات النجوم

گزیدهٔ «روضة المنجمین : ۲۹۴» است.

3439ـ موزهٔ بریتانیا ۲۳۵۶۸/۵ Add : باتاریخ ۸۸۹ دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش۱۴۵۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۳].

ملحمه = اصول ملحمه = ملحمهٔ دانیال

از ابوالفضل حبیش تفلیسی (بنگرید: اصول الملاحم: ۲۳۸) در دوازده باب و هر یك دربیست و پنج فصل برای دوازده برج از میزان تاایلول، از سخنان دانیال وجعفرصادق که پس «قانون الادب» بدان پرداخته و در دیباچه ازآن به «ملحمهٔ دانیال» نام‌برده است و دردیباچهٔ نسخهٔ سپهسالار آمده: که آنرا از یونانی بفارسی درآورده‌ام. بخشها درنسخه‌ها گوناگون‌است. **آغاز:** شکروسپاس مرخدایرا که هر دوجهان را بیافرید.

3440ـ **یزد، سریزدی:**... نستعلیق سدهٔ ۹ [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۲].

3441ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۰۶۴ سدهٔ **۱۱** [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸].

3442ـ **دانشگاه** ۳۰۸۶/۱ : نسخ با تاریخ **۱۱۲۲** دردفتر (ص۱ـ۳۶) آغازبرابر نمونه، نسخه دیباچه و ۲۵ فصل باب یکم است وپایان میبابد، سپس ملحمهٔ دیگریست‌که گویا گزیده‌ای از ملحمهٔ حبیش باشد (ص ۳۷ ـ ۱۰۷) که بنام دانیال ساخته‌اند [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۲].

3443ـ **الهیات** ۲۴۳ د : نستعلیق ج ۲/**۱۳۲۰**،۸۷گ۱۷س[ف.الهیات۱:۴۰۹].

3444ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲/۳ مجامیع فارسی طلعت : تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست‌بعنوان «ملحمهٔدانیال» آمده‌که ازعربی ترجمه شده است (گ ۲۹ ـ ۵۶) ۲۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۹].

ملحمهٔ دانیال

ناشناخته. باید از حبیش‌گرفته‌شده باشد.

3445ـ **مجلس** ۲۴۲۷/۱ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۸۱** دردفتر (ص ۱ ـ ۱۰۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹].

3446ـ **دانشگاه** ۴۷۸۵/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (۵ر ـ ۲۴پ)، آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۸].

3447ـ **مجلس** ۶۴۱/۲ : با تاریخ **۱۱۷۸** دردفتر. فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۳۱۶ هست [ف. مجلس ۲: ۴۰۸ـ فیلمها : ۶۷۲].

3448ـ **الهیات** ۴۱۱ د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، انجام افتاده، ۳۹گ ۱۳س [ف. الهیات ۱ : ۴۱۰].

3449ـ **الهیات** ۵۸۲/۲ د : نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۶ رجب **۱۲۲۴** (۸۰ر ـ ۱۲۶ ر) ۱۴س [ف. الهیات ۱ : ۳۳۶].

3450ـ **دانشگاه** ۴۲۶۱/۳: نستعلیق هدایةالله فرزند محمدرضا گلپایگانی، باتاریخ **۱۲۷۷** دردفتر (۴۶پ ـ ۱۵۳پ). بخشها درست مانند ش ۴۸۵۵ دانشگاه است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۳۳].

3451ـ **تهران، دهخدا** ۲۳۵/۱ : نسخ محمدعلی فرزند کاتب تبریزی، با تاریخ ۱۷ج **۱۱۹۴/۱** دردفتر، درفهرست‌ازنگارنده وبخشهای نسخه یادی‌نشده [نسخه‌ها۳:۴۰۳].

3452ـ **دانشگاه** ۴۸۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، تحریر دیگر وگزیده‌ایست ازملحمهٔ حبیش، درست مانند ش ۴۲۶۱/۳ دانشگاه و ۵۲۶۰ سپهسالار، نسخه درنوزده‌باب وهرباب بیست و پنج فصل است [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۷۴].

3453 ـ الهیات ۱/۱۱۶ ج : نسخ محمد مهدی فرزند آخوند ملااسماعیل پیشنماز باتاریخ ۱۳۳۵ دردفتر (۱۵ر ـ ۵۰ر) نسخه در دوازده باب [ف. الهیات ۱: ۱۵۶].

منازل قمر برای عقد و نکاح و زفاف

به نظم، ناشناخته.

3454 ـ مجلس ۲۴۱۲/۵ فهرست نشده نوشتهٔ ۱۲۶۳ (ص ۴۵ ـ ۸۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۳].

منازل قمر = احکام منازل قمر

منازل قمر = کتاب فلاطیس اکبر

منتخبات الاحکام

از کاظم فرزند محمد اصفهانی، در یك مقدمه و دوازده باب، برای محمد اسماعیل. مقدمه درهفت‌فصل، وبابهای دوازده‌گانه‌هریك به یکی از بیوت دوازده گانه. آغاز : حمد بیحدوثنای بیعد پادشاهی را سزاست که احوال این‌عالم کون وفساد.

3455 ـ تهران، ملی ۸۹۱/۲ ف : نوشتهٔ ۱۸ رمضان ۱۲۱۱ (ص۶۷ ـ ۲۲۰)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱:۴۲۵].

3456 ـ الهیات ۱/۱۸ د: نسخ محمد مهدی محرردارالشفافرزنداسماعیل، ۳۰محرم ۱۳۳۷ آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱ : ۲۱۶ و ۲ : ۱۹۹].

منتخب برهان الکفایه

ازعلی‌فرزندنجم‌الدین‌تونی، دریك مقدمه و دوازده‌باب (بنگرید: برهان‌الکفایه ۲۴۲).

3457 ـ الهیات ۱۶ د : نستعلیق خود نگارنده، درپنجشنبهٔ ۱ع۱/۸۶۱ (یانوشته از روی‌آن)، ۱۹۶ گ ۱۹ س [ف. الهیات ۱ : ۴۲۱].

منتخب برهان الکفایه

متن ازبکری (بنگرید: برهان الکفایه : ۲۴۲) دریك مقدمه و دوازده باب، گزیننده چندان‌دگرگونی درمتن‌نداده‌است [دانش‌پژوه] (بنگرید: احکام‌الاحکام: ۲۰۷). آغاز: حمد له. صلاة. بدانکه این کتابیست انتخاب کرده شده ازکتاب برهان الکفایه.

3458 ـ دانشگاه ۴۹۶ : نستعلیق‌ریز، با تاریخ ۲۴ع۱/ ۱۲۲۸ در دفتر، ۱۸۱ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۴: ۹۳۴].

منتخب‌شرح‌زیج جدید گورکانی

از مقالهٔ سوم و نوزده باب است. آغاز: این مسوده‌ایست منتخب ازشرح جدیدگورکانی ازمقالهٔ سوم درمعرفت ستارگان ومواضع‌ایشان

3460 ـ دانشگاه ۹۵۰/۲ : شکسته نستعلیق (۵ پ ـ ۱۱۴ پ) سپس کتابیست در ستاره‌شناسی که در ۱ ذیحجهٔ ۸۷۸ نوشته شده است [ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۷].

منتخب حل‌التقویم = انتخاب حل التقویم

منهاج الاستخراج

ازمحمد علی شهیر به‌مشیرخان (میرخان) زیجی است درچند مقاله که بنام میرزا علیرضا خان ساخته، ودرآن از محمد شاه و رصدخانهٔ شاهی جهان‌آبادهند وملاعلی قوشچی‌وبیرجندی و زیج الغ‌بیگ یاد شده است.

آغاز: شکروسپاس بیحدوقیاس قدیرراسزاست

3461ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۷۴/۱ : نسخ محمد فرزند محمد امین مدعو به تقی الحسینی السمنانی ، ذیحجهٔ ۱۱۰۹ درفهرست مبشرخان آمده [نسخه‌ها ۵:۶۷] .

3462ـ دانشگاه ۲۵۲۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، باتملك ۱۲۹۹ ، زرین ، نیمهٔ دوم کتاب جدولهای نجومی است ، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۳ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۱۸] .

3463ـ مجلس ۱۸۶ : نسخهٔ نو نویس وتنها دیباچهٔ آنست [ف. مجلس ۲ : ۱۰۳] .

من لا يحضره التقويم = غنية الانام في معرفة الساعات و الايام

ازملامحسن فیض کاشانی (بنگرید: ترجمهٔ حدیث معلی: ۲۵۸ وامانت: ۵) ، درآغاز جوانی دریك مقدمه و دومقاله ویك خاتمه : مقدمه در روز وهفته وماه دراسلام وروم و فارس و ستاره شناسان ، مقالهٔ ۱ ـ اختیارات و تقویم مذهبی ۲ـ احکام نجوم برپایهٔ احادیث مذهبی . خاتمه دراستخاره . بعربی است و بسیاری ازشعرهای آن فارسی است . آغاز: الحمدلله الذی کورالليل على النهار وكورالنهار .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۶۵ .

3464ـ اصفهان ، سیدمحمدعلی روضاتی ۱۵مج : نسخ ۱۰۱۶ . فیلم آن در دانشگاه ش۲۷۱۲ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۳] .

3465ـ سپهسالار ۲۶۵۹ : نستعلیق بد حیدر فرزند خلیل ، ۱۰۷۷ ، ۳۹ گ ۱۴س [ف. سپهسالار ۱ : ۳۲۳] .

3466ـ دانشگاه ۱۳۹۸/۲ : نستعلیق ۱۰۷۷ [ف. دانشگاه ۸ : ۷۷] .

3467ـ کربلا ، مولوی حسن یوسف کشمیری اخباری : نوشتهٔ ۱۱۰۸ [ذریعه ۱۶ : ۹۶] .

3468ـ شوشتر ، مهدی شرف الدین : نوشتهٔ محمد امین مقدسی ، آدینهٔ صفر ۱۱۵۱ [ذریعه ۱۶ : ۶۶] .

3469 ـ دانشگاه ۹۰۳/۱ : نسخ عبدالکریم فرزند ابوالحسن خور اسکانی ، با تاریخ ۱۲۱۴ ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۵] .

3470ـ تهران ، ادبیات ۲۰۳/۱۶ جوادی : نسخ حسین کرمانی ، باتاریخ ۱۲۳۸ بهمن خامه دردفتر [ف. ادبیات ۳ : ۳۴] .

3471ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۴۳/۵ : نسخ عبد الجواد فرزند یوسفعلی خطیب روضهٔ رضوی ، ۱۲۸۳-۱۲۸۷ [نسخه‌ها ۵ : ۸۲] .

3472 ـ تهران ، ادبیات ۲۰۵/۳ جوادی : نسخ سدهٔ ۱۳ [ف . ادبیات ۳ : ۳۴] .

3473ـ همدان ، آقای قاسم برنا : سدهٔ ۱۴ ، ش۲ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷] .

3474ـ قم ، سید شهاب‌الدین تبریزی : تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۶ : ۶۶] .

منهاج القبله

ازمحمد یحیی فرزند شریف ساوجی ، بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) ، درسه مقاله نگاشته است : ۱ ـ ترجمهٔ آیتهایی که در بارهٔ قبله آمده‌است ۲ـ احکام وعلامتهایی که فقیهان گفته‌اند ۳ـ تعیین قبله موافق قواعد اهل هیئت وریاضی . آغاز: درخشندهٔ کواکب حمدی که از مطلع مقال ساکنان بیت معمور .

3475ـ نجف ، امیرالمؤمنین : نوشتهٔ محمدصالح فرزند مقصود ، ع۱۰۷۸/۱ [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۶] .

3476 ـ **تهران، الهیات** ۲۱۵ د : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۱، ۹۱، ۲۶گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۴۲۵].

مواضع ثوابت

درمعرفت مواضع ثوابت، در آن از کار حکیم محیی الدین مغربی در رصد جدید مراغه یاد گردیده. **آغاز** : در معرفت مواضع ثوابت، مواضع ثوابت را بحسب اول سال صماهجری درجدول وضع کردیم.

3477 ـ **دانشگاه** ۹۵۰/۱۰: نستعلیق، تاریخ یادنشده (۱۷۰پ ـ ۱۷۱پ). ش۱ دفتر کتابیست در ستاره‌شناسی که در ۱ ذیحجهٔ ۸۷۸ نوشته شده است [ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۷].

مواقیت لیل و نهار = رساله‌ای در معرفت . . .

ازمحمد فرزندمحمد معروف به‌همام طبیب در یك مقدمه و ده باب. نگارنده گویا برادر نظام شامی و نویسندهٔ نسخه‌ای از مجدولی در تاریخ عترت (مجلهٔ ادبیات تهران س۹ ش ۴) باشد [دانش پژوه]. **آغاز** : سپاس و ستایش بیحد وحمد ومدح بیعد حضرت صانع را.

3478 ـ **الهیات** ۴۴۷/۵د : نستعلیق علی‌اکبر، باتاریخ ج۲/۱۱۱۹ دردفتر به‌همین خامه (۴۴پ ـ ۵۸پ)، انجام افتاده [ف. الهیات ۱ : ۳۰۱].

المواليد = كتاب . . .

از ابو عبدالله محمد فرزند ایوب حاسب طبری (بنگرید : استخراج : ۲۲۶).

3479 ـ مجلس ۲۴۴۹/۲ فهرست نشده سدهٔ ۱۱ (ص۳ ـ ۵۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳].

موضح الرسوم فی علم النجوم

ازحسام فرزندشمس‌الدین خطیب‌لاهیجانی مشهور به‌خطابی، گزارشی است از «سی‌فصل : ۳۰۹» خواجه‌نصیرالدین طوسی درگذشتهٔ ۶۷۲.

3480 ـ **قاهره، دارالکتب** ۷ میقات فارسی : نسخ محمد امین‌میر فرزند والی‌الدین پاشا، ۱۶ج۱/۱۱۹۹، ۱۰۰گ ۳۰س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰۶].

مولودیه

از آقا رضی قزوینی (بنگرید : عیاریه ۱۸۴ از او)، در آداب روز زایش پیامبر و تقاویم دراین‌باره، که در ۲۰ج۱/۱۰۹۳ به پایان رسیده است. **آغاز**: بعدالحمد و الصلاة اقل خلق رضی الدین محمد قزوینی بر ضمیر منیر اذکیاء انصاف پیشه.

3481 ـ **مجلس** ۴۷۶۷/۴: نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرضا، باتاریخ ۱۱۰۰ در دفتر (۵۳پ ـ ۵۶پ)، همراه قبلهٔ آفاق و وقتیه از همو [رؤیت].

مولودیه

ناشناخته.

3482 ـ **دانشگاه** ۴۱۵۷/۴: نستعلیق میرجلال‌الدین‌مازندرانی، در۹۹۳ درمکه (ص ۴۷ـ۶۰) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۲۸].

3483 ـ **ادبیات** ۲۲۸/۲ جوادی : تاریخ یادنشده. درنسخه ازمیر سیدعلی همدانی یادشده‌که میگفته‌که‌این «مولودنامه» رابدستور سلطان محمود ساخته‌اند و در همه جا مشهور است. انجام افتاده [ف. ادبیات ۳ : ۳۶].

مولودیه

در بخش منظومه‌ها خواهد آمد.

میزان الصنایع = اسطرلاب

از محمد حسین فرزند محمد باقر یزدی دریك مقدمه وسه باب ویك خاتمه دراسطرلاب که بسال ۱۰۷۲ در راه سفر به مشهد نگاشته است (دیباچه) و دراین دیباچه ازصنعت پدرش دراسطرلاب (بنگرید: جدول مستخرج اززیج گورکانی : ۲۸۳) سخن گفته است . **آغاز :** حمدله... فقیر محمد حسین بن... بخاطررسید که چون والدفقیردرساختن اسطرلاب‌اختراعی چند فرموده بودند .

3484ـ **دانشگاه ۲۰۸۴/۲:** نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱۳پ ـ ۱۸پ) ۲۲س، آغاز برابر نمونه وانجام افتاده [ف. دانشگاه ۸: ۷۰۷].

3485ـ **مشهد ،** عبدالحمید مولوی ش ف ۵۱۳/۲ : شکسته نستعلیق ریز محمد علی رضوی، **۱۲۲۴** درمشهد [نسخه‌ها ۵ : ۷۶] .

3486 ـ **فرهاد معتمد** ۱۱۷/۱۰ : با تاریخ **۱۲۶۳** در دفتر در فهرست «منزل ـ الصنایع» یاد شده [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۸] .

ن

نام برجها = رساله در. . .

ناشناخته. **آغاز:** حمدله...بدانکه‌اسماء بروج ازاین بیت معلوم میشود: ازحمل‌ها الف زتو نشان ـ لب‌زجوزا وجیم ازسرطان .

3488ـ **دانشگاه ۳۲۴۵/۶:** بی‌تاریخ شمارهٔ پیش‌ازآن مؤرخ **۱۲۷۷**است (ص۱۸۵ـ ۲۰۴) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۵] .

نجم‌السعاده

از بهاءالدوله، در تطیر و تفاؤل ، برای یکی از پادشاهان روزگار خود ساخته است . **آغاز:** حمد نامحدود وثنای غیر معدود . . . برأی زرین اصحاب عزت و تمکین .

3489ـ **مجلس ۵۱۳۸/۵۰ :** نستعلیق درجنگ ابن‌خاتون مؤرخ**۱۰۲۴ـ۱۰۵۷**(گ ۱۸۵ ـ ۱۸۷) [رؤیت] .

نجم‌الهدایه

از محمد تقی فرزند محمد حسین کاشانی (۱۲۳۶ ـ ۱۳۲۱) که در پنجشنبهٔ ۴ج۲/ ۱۳۰۰ بانجام رسانده است ، در روا یا نارو‌ا بودن ستاره شناسی ، بروش پرسش و پاسخ . **آغاز:** حمدله... وبعد چنین‌گوید بندهٔ خاطی ... ساکن بلدهٔ تهران .

بنگرید: طبقات اعلام‌الشیعه ، نقبا: ۲۵۳ مؤلفین مشار ۲ : ۲۱۲ ـ ذریعه ۴ : ۴۸۹ ، ۴۹۵ و ۵ : ۷۵ .

3490 ـ **دانشگاه** ۱۴۹۶ : نسخ خود نگارنده بروزگار ناصرالدین شاه، در ۴ج۲/ **۱۳۰۰**، باافزودگیهایی ازخودنگارنده پس‌از تجلید، ۵۹گ۱۴س [ف. دانشگاه ۸:۱۴۲] .

نجوم = رساله در. . .

منسوب به‌ابومعشر بلخی (بنگرید: ترجمهٔ المدخل : ۲۶۱) .

3491ـ **تهران ، اصغر مهدوی** ۲۸۲/۲۸ : نسخ محمد طاهرفرزند ولی‌محمد طبیب مشهدی، باتاریخ **۱۳۰۹** دردفتر (۲۲۶ ـ ۲۳۲) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

نجوم = رساله در . . .

ازاحمد فرزندمحمد مهدی شریف خاتون آبادی (بنگرید : تقویم: ۲۶۶ از همو) .

3492 ـ **شیراز**، آستانهٔ شاهچراغ ۱/ ۳۴۷ : تاریخ یاد نشده ، سپس «معرفت تقویم» [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۳] .

نجوم = رساله در . . .

از محمد افضل فرزند مسعود الحسینی الجنابدی، ازستاره شناسان سدهٔ یازدهم ، بنام شهاب الدین محمد صاحبقران ثانی شاهجهان شهریارگورکانی هند. **آغاز** : حمد و سپاس و انواع شکر بیقیاس مبرا در تخیل تناهی .

3493 ـ **مشهد** عبدالحمید مولوی ش ف ۵۳۴/۱ : نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۱۱۷** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۸۰] .

نجوم = رساله در . . .

ازمحمد باقریزدی، شایدنگارندهٔ (فتوحات غیبیه : ۱۸۵) .

3494ـ **الهیات** ۲/۱۸۵ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲۸پ-۴۳ر)، گویا فصلی‌ازنوشته‌های اوباشد و این‌بخش دردانستن‌این است‌که مبدء (الیجن) درهرسال ازسالهای یزدگردی‌موافق کدام روز از کدام ماهست [ف . الهیات ۱ : ۱۴۰] .

نجوم = رساله در . . .

گویا از آقا رضی قزوینی ، رضی الدین محمد (بنگرید : عیاریه : ۱۸۴) گفتاریست کوتاه در دوقسمت ۱ـ هیئت و ستاره شناسی ، دوازده باب ۲ ـ اختیارات ، دو باب با هفت دایرهٔ‌نجومی ودوجدول‌تقارن‌سیارات. **آغاز**: حمدله. بعد ، این مختصریست درعلم نجوم که یادکرده می‌شود برسبیل ایجاز تامبتدیان .

3495ـ **مجلس** ۴۷۶۷/۹ : نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرضا، با تاریخ **۱۱۰۰** دردفتر (۷۵پ ـ ۸۱پ) [ف . مجلس ۱۳ : ۱۶۱] .

نجوم = رساله در . . .

ازصدیق نهروانی، از مردمان سدهٔ هشتم. **آغاز**: این مختصریست درعلم نجوم ، صحیح است ازآغاز علم ازلی بدان ناطق است .

3496ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۴۸۹/۳ : نوشته در هند ، سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۵ : ۷۱] .

نجوم = رساله در . . .

ازعبدالله .

3497ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۰۳۹: از سدهٔ **۱۹** م. [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

نجوم = رساله در . . .

از شاه فتح‌الله ودرآن ازغرهٔ محرم ۹۸۶ یادشده است. **آغاز** : حمد. نعت. . . تصنیف مرحوم شاه‌فتح‌الله. امابعد پوشیده نماندکه این رساله‌ایست دربیان‌قواعد استخراج وقت‌رسیدن کف‌الخضیب به‌تقاطع اعلی مدار و بانصف‌النهار هربلد که خواهند .

3498ـ **کابل** ، وزارت اطلاعات ۳۳/ ۲۱۷ : نستعلیق خوش، باتاریخ **۹۴۹** دردفتر که‌کجکول (کشکول) خوانده‌شده است، زرین [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۶ ، ۶۲۸] .

نجوم = رساله در . . .

ازقاسم فرزند محمد فرزند عبدالله حسنی [گلچین‌المعانی]، و ازاوست «دلیل المنجمین: ۲۹۲» و «قوه وضعف کواکب : ۳۳۷» .

3499ـ **مجلس**۴/۲۸۷۱فهرست نشده از سدهٔ **۱۳** (ص ۹۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸].

نجوم = رساله در . . .

از کرم علی

3500ـ موزهٔ بریتانیا ۵۶۹۳ Or: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها، ترجمهٔ ایرج افشار ۴ : ۶۵۶].

نجوم = رساله در . . .

ازامین‌الدین مسلم فرزند محمود شیرازی در آن ازگفتار حکما و دانشمندان در شهور و ایام و اختیارات از رهگذر فقهی و نجومی و سعد ونحس وآداب آمده است.

3501ـ شیراز، آستانهٔ‌شاهچراغ۳۹۹ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۶].

نجوم = رساله در . . .

منسوب به‌خواجه نصیر. (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳). **آغاز** : حمد . نعت . اما بعد این رساله ایست که چون خواجه نصیرالدین طوسی‌ره ازپیش چنگیزخان بازآمده‌بود چون بکاشغررسید خواجه محمدکاشغری فرزندخویش نزد خواجه فرستاد... (که باندك روزی منجم سازد).

3502ـ کابل، وزارت اطلاعات ۴۰/ ۲۱۷: نستعلیق خوش، درکجکولی (کشکول) مؤرخ **۹۴۹**، همراه «نجوم: 3498» [راهنمای کتاب ۱۰ : ۶۳۰].

نجوم = رساله در . . .

ناشناخته.

3503ـ ایاصوفیا۱۵/۲۰۵۲: نوشتهٔ روز (و) ۲۲ج۲/**۶۸۷** (۲۰۴ ـ ۲۰۸). **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۷۰هست [فیلمها۱ : ۴۴۸].

3504ـ موزهٔ بریتانیا ۷۸۵۸ Or: نوشتهٔ **۷۳۸** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶].

3505 ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۳۸ : با تاریخ **۷۵۴** دردفتر (۴۲۰ پ ـ ۴۲۲ ر). و درپایان مستخرجات ازضمایر است. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۴۶۲ هست [فیلمها۱ : ۴۸۲].

3506ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۲/۵۷۰ : باتاریخ **۸۷۰** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۹۳].

3507ـ ملك ۳۳۳۵/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، در **صد وهیجده باب**: ۱ـ در بیرون آوردن جیب از قوس ۲ـ بیرون آوردن قوس ازجیب۳ـ بیرون‌آوردن سهم‌ازقوس ۴ـبیرون آوردن قوس از سهم ... باب ۱۱۸ در بیرون آوردن ابتدای ساعات (گ ۱۰۶پ ـ ۱۷۳ ر مجموعه). **آغاز** : حمدله. و الصلاة علی نبیه محمد وآله اجمعین. باب اول دربیرون‌آوردن جیب ازقوس، اگر قوسی معلوم باشد [رؤیت].

3508ـ دانشگاه ۴۸۸۳/۶ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۱۴** در دفتر (۹۰پ ـ ۱۰۹پ)، عنوان باب نهم درمعرفت خسوف وباب‌دهم در معرفت‌کسوف دارد [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۹۳۳]

3509ـ ملك۳۳۸۲/۸ : نسخ **۱۰۷۵** (۱۰۱پ ـ ۱۰۳ر) بدون دیباچه با عنوانهای فصل وباب. **آغاز**: فصل اسعدك الله که هر چه زحل است او به‌آسمان هفتم تابد و دوراوبدین دوازده برج [رؤیت].

3510ـ ملك ۶۵۰۴/۱ : نستعلیق ۷ شوال ۱۹۲ **(۱۰۹۲)** (۳ر ـ ۲۷پ)، آغاز افتاده، از نیمه های فصل نهم را دارد تا پایان فصل چهلم‌که کتاب پایان می‌یابد. فصل‌دهم در بروج و اجزای آن، یازدهم عرض کواکب، دوازدهم ساعات و ارتفاعات... سی‌ونهم درآن چیزی‌که دراختیادات ناگزیر است، چهلم در

اختیار روزها [رؤیت] .

3511ـ موزهٔ بریتانیا Or۵۵۸۷/۲ از سدهٔ ۱۱ ، بخشی از رساله ایست در نجوم [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۵] .

3512 ـ ملك ۳۲۲۰/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲ (۱۳۶ ر - ۱۵۶ ر) ، نامبوب باعنوانهای: طریق‌استخراج‌ساعات نصف‌النهار از زیج، خمسهٔ معدله واجتماع حقیقی ، طریق تعدیل اصابع ودقایق‌بدوانیق وطسوجات وغیره عرض مرئی ، طریق استعلام ساعات زمانیه از ساعات متقومه، معرفت استخراج طالع خسوف طریق معرفت جهت خسوف، مدت تأثیرخسوف [رؤیت] .

13-3514 ـ مجلس ۲۱ و ۲۲/ ۲۳۸۳ فهرست نشده: سدهٔ۱۳ باتاریخ ۱۱۰۷ ۱۱۱۸ دردفتر، دوگفتارست (ص۳۳۳-۳۴۲) و (ص۳۴۳ - ۳۵۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۵].

15-3516ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۳۳۳ Or : از سدهٔ ۱۲ ، دو رساله است[نسخه‌ها۴: ۶۵۷] .

3517ـ موزهٔ بریتانیا Or ۷۳۴۴: ازسدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

3518ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۴۴۴: از سدهٔ ۱۲، مجموعه چند رسالهٔ ستاره شناسی است، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴:۶۵۶]

3519ـ موزهٔ بریتانیا Or ۸۵۹۹: سدهٔ ۱۲-۱۳ [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

20-3521ـ موزهٔ بریتانیا ۶۳۱۵ Or: نوشته۱۲۱۲، ودورساله‌ناشناخته [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

3522ـ ملك ۵۸۷۹: شکسته نستعلیق غرهٔ شعبان۱۲۲۲. گفتاریست دردوازده‌باب باعنوانهای مسئله. آغاز : الحمدلله الذی‌خلق الخلق. . . اما بعد غرض از تدوین علم نجوم آنست که بدلایل ظنی و تجربیات و قیاس در کونیات خبردادن قبل از وقوع آن [رؤیت] .

3523ـ تهران، اصغرمهدوی ۲/ ۵۸۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، باتاریخ ۱۲۵۱ در دفتر. گفتاریست درنجوم و جغرافیا ، در بارهٔ ستارگان و شهرها واقلیمهاگفتگومیکند [نسخه ها ۲ : ۱۲۳] .

3524ـ ملك ۳۲۴۰ : نسخ محمدرضا فرزند میرزا کوچك نجف آبادی ، ۱۲۶۵ ، چندگفتار ستاره‌شناسی است [رؤیت] .

3525 ـ مجلس ۴۸۲۹/۴ : شکسته نستعلیق ۱۲۸۳، درمشهد عنوانهای : مجلی ، صورة، جلوه دارد. آغاز : المجلی الثانی و فیه‌صور، الصورة الاولی، جلوة. بوضوح پیوسته که بروج دوازده است و سیارات هفت وثوابت بسیار ودر پایان آمده: تم الصورة الرابعه من المجلی الثانی فی ۱۲۸۳ فی مشهد الرضا [رؤیت] .

3527ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۴۹۸/۳: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ناقص، باعنوانهای باب : باب درشناختن نورستارگان، باب‌تفسیر میغ [نسخه‌ها ۵ : ۷۲] .

3528ـ تهران، پزشکی ۲۵۴/۵ : از سدهٔ ۱۳ (ص ۶۲۰ - ۶۲۷) گفتاریست در دانستن آنکه هرروز بکدام کوکب تعلق دارد در هشت فصل، ودر پایان فصلی در قوس قزح دارد [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۱] .

3529ـ موزهٔ بریتانیا Or ۶۳۱۵: سدهٔ ۱۳ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

3530ـ مجلس ۴۸۲۹/۲ : نسخ سدهٔ ۱۳، گفتاریست با عنوان فایده و سپس نکته .

آغاز: حمدله. صلاة. امابعد، این‌رساله‌ایست مختصر مشتمل بر نکات و اسرار نجوم، منتخب از اقوال حکما و علمای نجوم، که در تقدمهٔ معرفت‌اوضاع حوادث‌روزگار واحوال موالید برطالبان بکارآید [رؤیت].

3531 ـ دانشگاه ۴۰۴۸/۱ : نسخ سدهٔ ۱۳ـ۱۴ ازروی نوشتهٔمیرزا اسحاق فرزند میرزا احمدنیریزی، درسه جزو و۲۴ ورق (ص ۱ـ۴۷) بدینگونه: ۱ـ طریقهٔ استخراج سهام ۲ـ طریق استخراج کسوف ۳ ـ تعدیلات ۴ـ معرفت ساعات ، عرض رودخانه‌ها ، جریان آب قنوات، معرفت تقویم ۵ ـ استخراج خط نصف‌النهار ۶ـ تعیین قبله و مسافت میان‌دوشهر ۷ـ اعضای‌اسطرلاب ۸ـ تعریف‌وتطبیق: ذراع درجه، محیط زمین، قطرارض ۹ـ جذرنجومی ۱۰ـ استخراج ساعات. [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۳۳].

3532ـ مجلس ۲۰۶/۳: نسخ تاریخ یادنشده، بخشی ازیك رساله‌است. آغازافتاده: منفعت سی‌وششم دربعضی‌فواید نجومی‌که معرفت آن مرطبیب را [ف . مجلس ۲ : ۱۱۵].

3533ـ فاضلیه ۱۵ ریاضی: نستعلیق، تاریخ یادنشده، آغاز دردیباچه افتاده، ۲۹ گ ۲۱س [ف. فاضلیه ۱ : ۲۵۰].

3534ـ شیراز، دکترعینی: کتابیست در نجوم درپنج مقاله، نخستین هیئت عناصر چهار گانه، پنجم‌احکام هرسال ازرهگذر بودن نوروزدر یکی‌ازروزهای‌هفته. خاتمه‌درسکزیال‌دوز. سپس غرهٔ ماه، ترتیب‌رجبعلی بختیاری تاسال ۱۰۸۰ سپس حدیث دراختیارات [نسخه‌ها ۵: ۲۷۶].

3535 ـ ملك ۵۷۲۴/۱ : شکسته نستعلیق عنوان نسخ (۹۴پ ـ ۱۴۹پ) باخط خوردگیهای بسیار ، گفتاریست در معرفت و استخراج تقویم ومقایسهٔآنها. آغاز: حمدله. امابعد کتاب مشتمل است بر یك مقدمه و چند مقاله وخاتمه، مقدمه درآنچه قبل ازشروع در مقصود دانستن‌آن لازم است [رؤیت].

نجوم‌علمی وعملی‌واحکام ضمیر ومسایل اسطرلاب

از قوام‌الدین مسعود فرزند کمال‌الدین کرمانی مشهور به‌خاصه. پس‌ازنگاشتن «انوار الرمل» درشب چهارشنبهٔ ۸رجب ۹۷۸ بانجام رسانده است. گفتاریست دریك فاتحه وسه‌روضه ویك خاتمه.

3536ـ تهران ، سعید نفیسی ۵۷۴ : نوشتهٔ نگارنده ، با یادداشت پنجشنبهٔ ۲ شعبان ۹۷۷. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۶۴۵ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۴].

نجوم منظوم

ناشناخته.

3537 ـ همدان ، مدرسهٔ غرب ۱۵۲/۱: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۳۵۹].

3538 ـ بغداد ، اوقاف ۵۴۴۴/۲ : تاریخ یاد نشده [ف. اوقاف : ۲۹۹].

نظم الوصول

از سراینده‌ای باتخلص‌منزوی، بایدهمان سدید الدین نگارندهٔ «پنج‌گنج: ۲۴۹» و«نظم الاصول» دررمل باشد. مثنویست درستاره‌شناسی که بسال ۱۱۵۳ سروده شده است. (تطابق اسمه عددالحساب۱۱۵۳). آغاز: هوالله‌رافع السماوات ـ بحکمت کرد پیدا نور و ظلمات.

3539ـ دانشگاه ۳۵۵۷/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۴ (ص۲۹ـ۱۲۳) همراه «تحفة‌الدلایل 2311» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۷۸].

نکت ابومعشر = ترجمهٔ . . .

متن منسوب به ابومعشر بلخی (بنگرید: ترجمهٔ المدخل: ۲۶۱) ترجمه از ابراهیم منجم، نگارش سدهٔ پنجم [عبدالله انوار]. در آن آمده: چون خواهی‌که بدانی که اندرعالم چه خواهد بود از تأثیرات کواکب نگه کن اندرکتاب تاچگونه است. نخست باید که تقویم بدانی وصاحب سنه وهمهٔ کواکب را بدانی که کی‌اند وچون ایستاده‌اند. **آغاز:** بدانکه این کتاب ابی‌معشر بلخی است‌که نامش نکت گویند که ترجمه کرده است ابراهیم منجم.

3540 ـ **تهران، ملی ۱/۸۹۱ف**: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱ـ۶۴)، ۱۲۶گ۲۶س [ف. ملی ۲:۴۲۵].

نمودار هرمس

گفتاریست درنمودار مسقط النطفه، و در آن از «اساس الحکمهٔ» هرمس یادشده است.

3541 ـ **دانشگاه ۱/۹۵۰**: نستعلیق (۱ر ـ ۳پ) سپس کتابی درستاره‌شناسی‌که در ۱ ذیحجهٔ **۸۷۸** نوشته شده است [ف. دانشگاه ۴: ۹۵۸].

نوتقویم شرعی = ترجمهٔغنیةالانام

متن ازفیض‌کاشانی (بنگرید: امانت: ۵) ترجمهٔ «من‌لایحضره‌التقویم» است باافزودگیها ازمحمد فرزند محمد صالح نصرالله دماوندی، متخلص به‌عبرت، که بسال۱۱۹۲ (= نوتقویم شرعی) نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلقنا فی‌احسن التقویم ... و بعد... محمدبن محمد صالح نصرالله دماوندی.

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۶۵.

3542 ـ **دانشگاه ۳/۳۳۹۶**: نستعلیق خود نگارنده درجنگ مؤرخ **۱۱۹۲** و ازهمو است دراین جنگ: ۱ ـ شرح غزلیات مغربی ۲ـ (همین‌کتاب) ۳ـ شرح لغات دیوان‌انوری ۴ ـ شرح مخزن الاسرار [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۹۷].

نوزده باب

از امیر فرزند حسین اصفهانی، برای (اطفال صغارالشأن) درنوزده باب، در دیباچهٔ نسخهٔ (ملك: ۳۴۵۱) نامی بکتاب داده نشده و نام با خامهٔ تازه‌تر در صفحهٔ عنوان آمده است. باب ۱ـ در بیان دوازده برج و احکام‌آن درچند فصل، ۲ـ در کواکب و احکام آن، ۳ـ دربیان آنکه ماه‌هرروز درکدام برج است... **آغاز:** حمدله. والصلاة علی‌خیرخلقه محمد وآله اجمعین. امابعد، چنین‌گوید جامع این مسائل نجومی.

3543ـ **ملك۲/۳۴۵۱**: نستعلیق (۳۳پ ـ ۴۵ر) باتاریخ ۱۱۵۶ دردفتر [رؤیت].

نوروز = رساله در . . .

از محمد ابراهیم حسینی مدرس خادم، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵)، ازاین‌کس دوگفتاردربارهٔ نوروزدریك مجموعه دردانشگاه هست، یکی بعربی دررد رسالهٔ آقا رضی قزوینی و دیگری بفارسی. **آغاز:** حمد وسپاس یگانه‌ای راکه از فیض بهار اعتدال.

3544ـ **دانشگاه ۱۵/۴۷۲۷**: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۳۰۸ ـ ۳۳۶) همراه «رد رسالهٔ نوروز» آقا رضی ازهمین خادم (ص ۱۰ ـ ۴۶) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۷۸].

نوروزنامه

ازعمرخیام، ابوالفتح عمرفرزند ابراهیم

درگذشتهٔ ۵۱۵ یا ۵۱۷ یا ۵۲۵ . گفتاریست کمی درتقویم سپس آیین این‌روز و حکایتهایی، که بکوشش آقای مجتبی مینوی بسال ۱۳۱۲ خ چاپ‌شده‌وسپس‌درمسکو۱۹۶۲م‌ضمن‌مجموعه رساله‌های اوچاپ عکسی شده است . **آغاز :** سپاس و ستایش مرخدای را جل جلاله که آفریدگار جهانست... این‌کتاب‌که بیان کرده آمد درکشف حقیقت نوروز .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۳۱۰ ـ تاریخ‌گزیده ۸۱۷ـ روضات : ۵۰۰ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۲۰۰ـف.مشار:۱۶۰۸ـمؤلفین‌مشار۴:۶۲۱ـ فهرست مقالات فارسی ، ایرج افشار : ۱۹ .

3545ـ **موزهٔ بریتانیا ۲۳۵۶۸/۵ Add**: باتاریخ **۸۸۹** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۴۵۵ هست [فیلمها۱ : ۶۰۳] .

3546ـ **برلین**، دولتی: نسخ‌کهن ، با املای‌کهن، آغازبرابر نمونه، درفهرست‌آمده نسخه نباید ازسدهٔ هفتم مؤخرباشد. عکس آن درملی ش۴۳۸۱ و ۴۴۴۴ وادبیات ش۸ هست [ف. معارف ۲ : ۱۹۶] .

نوروزیه

از غیاث‌الدین ادیب کاشانی، ازمترجمان دارالترجمه، بنام‌ناصرالدین‌شاه قاجار(۱۲۶۴ ۱۳۱۳) ، تاریخ نوروز و گفته‌های گذشتگان دربارهٔ‌آن، درکار خود بیشتراز منابع اسلام و متون عربی بهره‌برده است [عبدالله انوار] . **آغاز :** ثنا و ستایش و بندگی و پرستش ذات واجب‌الوجودیرا سزاست .

3547ـ **تهران، ملی** ۴۱۵ف: شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، نسخهٔ اصل و برای‌ناصرالدین شاه نوشته شده است، زرین، ۳۴گ ۹س [ف . ملی ۱ : ۳۹۹] .

نوروزیه

ازاسماعیل‌فرزند محمدباقرفرزنداسماعیل خاتون‌آبادی اصفهانی (۱۰۳۱ ـ ۱۱۱۶) ، بدستور شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ـ۱۱۰۵)، بسال ۱۰۸۱ . دریك مقدمه ودوازده‌باب ویك خاتمه نگاشته است : مقدمه ، تاریخ فارسیان و مبدأ سال ایشان . باب ۱ ـ نیروز فرس در اخبار تا روزگار متوکل و معتضد عباسی ۲ـ نوروز معتضدی و روزگار سلجوقی و احداث نوروز سلطانی ۳ـ روز غدیر . . . ۴ـ آداب نوروز ۵ ـ خبر معلی بن خنیس ۶ ـ محاکمهٔ ابن‌فهد ویکی‌ازمعاصران نگارنده ... **آغاز :** نوروز عالم‌افروز قلوب اهل‌عرفان و شاهد بزم

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۹۶ و۱۳۹ : ۹۵ـ مصفی المقال : ۷۲ ـ اعیان الشیعة ۴۳:۲۹۳ ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۲۵ ـ روضات الجنات : ۲۸۷ـ معجم‌المؤلفین ۹ : ۶۰ .

3548ـ **مجلس**۳۰۵۳: سدهٔ **۱۲**، تنها مقدمه وشش‌باب را دارد، با یادداشتی گویا از نگارنده ، ۷۱ ص ۱۷ س [ف . مجلس ۱۰ : ۵۰۰] .

نوروزنامه

از محمد باقر فرزند اسماعیل خاتون آبادی (بنگرید : آب نیسان : ۲۰۳) ، در چهار فصل ، برای شاه سلطان حسین صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵)، در تقویم نوروز برمبانی اخبار مذهبی. **آغاز:** صباح نوروزفیروزسعید وعید جهان افروز جدید مؤمنان.

3549 ـ **دانشگاه** ۱۲۶۶/۲ : نسخ محمد ترشیزی، **۱۱۲۵** (۷ر ـ ۱۱پ) ۲۲س [ف. دانشگاه ۷ : ۲۷۱۷] .

3550ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۱۰۰۱:

سدهٔ **۱۳**، همراه «آب نیسان» از همو [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲] .

نوروزیه

از محمدتقی فرزند محمد رضای رازی ، بنام شاه‌صفی (۱۰۳۸ - ۱۰۵۲) دریك مقدمه وسه فصل ویك خاتمه نگاشته است : مقدمهٔ در شرافت نوروز ، فصل ۱- نماز ودعا برای این روز ۲- آداب نوشتن آیات هفت سلام وآنچه آن روز باید خورد ۳- جامه پوشیدن وآداب آن. خاتمه درآنچه دروقت تحویل بکار دارند از منسوبات‌کوکب صاحب‌حد. **آغاز:** جواهر حمد وسپاس وزواهر ثنای بیقیاس قادریرا

3551 **- دانشگاه** ۳۵۱۱/۳ : نوشتهٔ صفر **۱۰۹۱** (ص۵۰-۶۴)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۷] .

3552 **- دانشگاه** ۱۹۲۹/۹: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۱۸۶**، آغاز برابر نمونه (۱۱۸پ - ۱۲۱پ)، درفهرست آمده که برای شاه‌سلطان حسین نگاشته شده است [ف . دانشگاه ۸ : ۵۴۶] .

3553 **- ملك** ۵۸۰۰/۵ : سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابرنمونه (۳۰پ - ۳۹ر) [رؤیت].

نوروزنامه

از میر محمد حسین فرزند محمد صالح حسینی خاتون آبادی ، گویا همان درگذشتهٔ ۱۱۵۱ .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۵۴ و ۱۶ : ۳۸۰-۳۹۷ مصفی‌المقال : ۱۵۴ .

3554 **- ری**، عبدالعظیم ۳۰۸/۱: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۸] .

نوروزیه

از آقا رضی قزوینی، محمد (بنگرید : عیاریه:۱۸۴) ازهمو. درآداب‌این روزگرامی و تطبیق‌آن بادیگر ماهها و سالها و تقاویم در بارهٔ‌آن، محمد ابراهیم حسینی‌خادم این‌رساله را دررساله‌ای بهمین نام بعربی رد کرده است (بنگرید: نوروز: ۳۶۴). **آغاز:** الحمدلله. و بعد، اقل خلق‌الله. . . قزوینی، برطالبان حق عرض میکند. که درکتب .

3555 **- مجلس** ۴۷۶۷/۳ : نستعلیق محمدصالح فرزند محمد رضا، با تاریخ رمضان **۱۱۰۰** دردفتر (۵۱پ - ۵۳پ)، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

3556 **- دانشگاه** ۴۷۲۲/۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ ۱۰۵۹ - ۱۰۹۶ در دفتر (ص ۲۹۴ - ۲۹۹) [دانشگاه ۱۴ : ۳۶۷۷]

نوروزنامه

ازعمادالدین‌محمد (محمود فرزندمسعود) در دیباچهٔ « نوروزنامه ۳۶۷ » میرزا مهدی خراسانی از «نوروزنامه» ای در یك مقدمه و چهار مقاله یاد شده که عماد الدین محمد بنام سلطان حمزه میرزا نگاشته است .

بنگرید : ف . مجلس ۹ : ۳۲۲ .

نوروزنامه

از خواجه محمد (بن) علی حکیم ترمذی که در فهرست تاشکند مرگ او ۲۵۵ یاد شده [دانش‌پژه]، دردیباچه‌آمده: من صد وبیست و پنج سال عمریافتم... تاعلم نجوم را دریافتم.. و این کتاب را « نوروز نامه » نام نهادم ، و استخراج هرروزکه نوروز شود درآن سال چه باشد وچه دلیل کند نوشتم ...

3557 **- دانشگاه** ۳۶۸۷/۲ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۷۷** بهمین خامه دردفتر (ص۱۲۷ - ۱۳۲)، احکام است ازیکشنبه تاشنبه. **آغاز :**

خواجه. . . ترمذ (ره) فرموده‌اند من صد و بیست وپنج سال‌عمر یافتم.

3558ـ دانشگاه ۳۶۸۷/۳: نستعلیق باهمان‌خامه، تحریر دیگریست ازهمان رساله وگویا همانکه در فهرست تاشکند (۵ : ۲۲۱) بعنوان «احکام سالنامه از خواجه عبدالحکیم ترمذی» یادشده، احکام است از روز یکشنبه تا جمعه. **آغاز:** نوروزنامه نسخهٔ دیگرازامام... روایت میکندکه صدوبیست سال عمرکردم [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۹۴].

نوروزنامه = کیفیت اعمالی که در نوروز . . .

ازعمادالدین محمود شیرازی.

نوروزیه

از میرزا محمد مهدی فرزند هدایت‌الله خراسانی حسینی‌موسوی، (۱۱۵۲ ـ کشته در ۱۲۱۷ ـ ۱۲۱۸)، در این گفتار «نوروزیهٔ» ملااسماعیل خواجوئی بشیوهٔقال واقول‌گزارش و رد شده است، و در بارهٔ تعیین روز نوروز و اختلاف نوروزکنونی سلطانی بانوروز در خبر معلی‌بن خنیس (بنگرید: ص۲۵۸) و تاریخچهٔ نوروز ووضع ملکشاه سخن رفته است. **آغاز:** بعد حمد بیحد خدارا ونعت بعید مصطفی . . . چنین برجبین صفحه مینگارد.

بنگرید: اعیان‌الشیعه ۴۷ : ۲ ، ۸۷ ـ نجوم‌السماء : ۳۳۰ ـ مطلع الشمس ۲: ۳۹۴ ف. مجلس ۹ : ۳۲۲.

3559 ـ مجلس ۱۸۰۴/۹ : نوشتهٔ **۱۲۰۰** (ص ۲۱۱ـ۲۶۴) همراه: رد محاباتیه ولایت درنکاح، بقای اجساد ائمه در قبرهمه از نگارنده وبعربی [ف. مجلس ۵ : ۲۰۶].

نوروزیه = نوروزنامه

ناشناخته.

3560 ـ حمیدیه ۱۴۴۷/۱۵۴ : با تاریخهایی از **۷۵۱** تا **۷۵۵** در دفتر. باعنوان «کتاب فی‌النوروز». **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۲].

3561ـ مجلس ۵۱۳۸ : نسخ احمد فرزند محمد خاتون آبادی عاملی، ۴ شوال **۱۰۴۷** در حیدرآباد (ص ۳۹۷ ـ ۳۹۸). **آغاز:** من‌صورت خط شیخنا ... میرزا محمد الاسترآبادی: کیفیة عمل روز نوروز، حضرت جعفرصادق فرمود [رؤیت].

3562ـ دانشگاه۱۴/۴۷۲۷: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، همراه چند نوروزنامهٔ دیگر (ص۳۰۰ ـ ۳۰۷). **آغاز:** بعدازحمد وثنای مبدع افلاک‌وارضین.. بمعرض‌عرض‌روشن‌ضمیران دقیقه‌یاب میرساند [ف.دانشگاه ۱۴ :۳۶۷۸].

3563ـ دانشگاه ۴۷۸۵/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**-**۱۲** (۲۴پ ـ ۲۸پ) ۱۴س. احکام نوروز است درروزهای هفته و بخشی از ملحمهٔ دانیال باید باشد. **آغاز:** اگر روزنوروز یوم الاحد بود خداوند سال آفتاب بود [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۸].

3564ـ دانشگاه ۱۹۲۹/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، با تاریخ **۱۱۱۵** در دفتر (۳۳پ ـ ۳۴ر). گفتاریست‌درسه فصل، که بدستور میرزا احمد نگاشته شده‌است. **آغاز:** فایده‌نحمدك یا ...این مجملی است دربیان شرافت روزنوروز ازقول ائمه [ف. دانشگاه ۸ : ۵۴۵].

3565 ـ دانشگاه ۴۹۳۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**، باعنوان «باب نوروزنامه» در مجموعه‌ای ازعلوم غریبه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۴۰۵۱].

نیرین = احوال نیرین

و

وقتیه

از آقا رضی قزوینی ، محمد (بنگرید : عیاریه: ۱۸۴) ازاو. گفتاریست دراوقات نماز دریك‌مقدمه وشانزده‌فصل، که در ۱۰۹۰ بانجام رسیده است. **آغاز :** الحمد لله خالق النور و فالق‌الاصباح... وبعد، راقم این کلمات .

3566ـ **رضوی** ۲۳۴ فقه : نسخ‌خوش تاریخ یاد نشده، بایادداشت‌نگارنده برای‌کسی که‌کتاب‌را برای‌اونگاشته مؤرخ **۱۰۹۰**، ۷۲گ ۱۶س، آغازبرابرنمونه[ف. رضوی۲ : ۷۲].

3567ـ **مجلس** ۴۳۳۵/۱ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۹۲** دردفتر (۱پ ـ ۵۱پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

3568ـ **مجلس** ۴۷۶۷/۱ : نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرضا، رمضان **۱۱۰۰** ، (۱پ ـ ۳۲ر) [رؤیت] .

3569ـ **مجلس** ۲۸۶۹/۴: نسخ‌رمضان **۱۱۲۵** (ص ۱۲۱ ـ ۲۱۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۲۱۷].

وقتیه = مواقیت لیل ونهار

ه

هاله = خرمن ماه = قوس قزح

هدایة النجوم

ناصرالدین حیدر فرزند محمد شیرازی ، درسی باب .

3570 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۶۸/۳ Add : باتاریخ **۸۸۹ ـ ۹۹۲** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۴۵۵ هست [فیلمها:۶۰۳]

هدایه در نجوم

ناشناخته .

3571ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۵۳۸/۲: نسخ، تاریخ‌یادنشده[نسخه‌ها۵: ۸۱].

هشتاد باب = تحفهٔ حاتمید

هلال ماه رمضان = اهله

هلالیه = رسالهٔ . . .

از محمد صالح خاتون آبادی نگارندهٔ «تقویم شرعی : ۲۷۳». گفتاریست درتعیین روز آخر ماه رمضان ، گفتگوهای فقهی است . **آغاز:** الحمدلمن‌اطلع‌شمس‌النبوة وقمرالولایة من افق‌الهدایة .

3572 ـ **مجلس** ۳۰۵۲/۳ : نستعلیق زیبای ابوالمعالی فرزند محمد تقی ساروی ، سدهٔ **۱۱** باتاریخ ۱۰۹۱ در دفتر (ص ۴۳۱ ـ ۴۵۲) [ف. مجلس ۱۰ : ۴۹۹] .

هیئت = رساله در . . .

ازشیخ‌زاده ابواسحاق فرزند عبدالله خادم کوبنانی (بنگرید : تألیفیه : ۱۴۳) ، بدستور حسام‌الدوله امیر ابراهیم از سلسلهٔ امیران روز افزونی، بسال ۸۸۶ بانجام رسانیده است. در سه قسم ویك خاتمه: ۱ـ مباحث هیئت افلاك و عناصر ۲ـ حساب وضرب وقسمت ۳ـ هندسه ، مقادیر ومساحت. خاتمه : اوقات نماز و سمت قبله. **آغاز:** لله‌المنة علی توالی‌الطافه الخفیة

والصلاة... امابعد، درعالی مجلس نصفت شعار عدالت پناه .

بنگرید : ف . مجلس ۵ : ۴۱۰ و ۹ : ۵۹۳ ـ ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۵۴ .

3573 ـ مجلس ۱۹۱۸/۲ : نوشتهٔ روزگار نگارنده، ج۸۸۶/۱ (ص۱ ـ ۴۶) [ف. مجلس ۹ : ۵۹۳] .

هیئت = ترجمهٔ کتاب الهیئة

متن از ابوعلی بن الهیثم درگذشتهٔ ۴۲۷، ترجمه از محمد فرزند ابوبکر فرزند عثمان حلوائی بخارایی .

بنگرید: ریحانةالادب ۵:۲۰۴ـ روضات الجنات : ۱۳۴ .

3574ـ مانیسا گنل ۱۷۰۵/۳: نسخ ابوالشمس غزال فرزندعمر فرزندغزال، بسال ۶۳۸ (۲۳ ـ ۴۷). فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۲ هست [فیلمها ۱: ۴۴۴] .

هیئت = رساله در . . .

از میر ابوالفتح سید محمدالهادی، محمد فرزند ابونصر فرزند سعید حسینی عراقی تاج سعیدی اردبیلی، شاگردقاضی‌زادهٔ رومی‌وعصام اسفراینی ، در گذشتهٔ ۹۵۰ (دانشمندان) یا ۹۷۶ (کشف الظنون). در یك مقدمه و شانزده طبقه ویك خاتمه . آغاز: الحمدلله الذی‌خلق سبع سماوات طباقا ... و بعد نموده میشود که درعالم حکمت .

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۵۱۶ ـ دانشمندان آذربایجان: ۸۴ ـ ذریعه ۲۷۷:۴ و ۶ : ۵۹ .

3575ـ دانشگاه ۳۲۱۹/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص۷۹ـ۱۲۱) ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۷۶] .

هیئت = رساله در . . .

ازمحمدباقر نجم‌ثانی (موعظهٔ جهانگیری نگاشتهٔ ۱۰۲۱ ـ دیوان هند ۲۲۰۵). در یك مقدمه درچهار قسم، ودو مقاله: ۱ـ در اجرام علوی، شش باب ۲ـ هیئت زمین، یازده باب . و خاتمه (دیباچه) . آغاز : تحمید وتمجید مقتضای شأن واجب‌الوجودی است .

3576ـ دانشگاه ۲۴۵۸: نستعلیق گویا نسخهٔ اصل با اصلاحاتی درآن، انجام افتاده ، در۱۱۲۸ ازآن آقاطاهر بوده، ۱۷۱گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۹۶] .

هیئت = رساله در . . .

از تاج‌الدین منجم شیرازی .

3577 ـ تبریز ، ادبیات : ۵ مج : باتاریخ ۱۲۱۶ دردفتر ، شمارهٔ ۵ مجموعه از کتابهای محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۲] .

هیئت

از مترجمان : دکتر تولوزون (تلوزان) استاد دارالفنون و محمدتقی کاشانی ، از زبان انگلیسی، متن‌کتاب بوسیلهٔ تولوزون به‌ناصرـ الدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) پیشکش می‌شود وشاه دستور ترجمهٔ آنرا باو وکاشانی میدهد، ترجمه به شاهزاده اعتضاد السلطنه پیشکش می شود ، سپس کار آنها به عبد الغفار نجم الدوله (بنگرید : آسمان : ۲۰۳) داده می‌شود تا آرایش کند ، و او چیزهایی بر آن می‌افزاید [عبدالله انوار]. آغاز: حمدله. صلاة. امابعد این رساله‌ایست بسیار مختصرومفیددرعلم هیئت جدید .

3578ـ تهران، ملی۲۰۸ف: نستعلیق شنبهٔ نوروز وقطر ۱۲۷۹، ۶۵گ ۱۵س [ف. ملی ۱ : ۲۰۵] .

هیئت = رساله در . . .

ازغیاث‌الدین جمشید فرزندمسعود فرزند محمودکاشانی (بنگرید : آلات رصد ۲۰۴) . مختصریست درعلم هیئت دریك مقدمه ودومقاله وگویاتحریری از«لباب‌اسکندری:۳۴۲» باشد.

3579 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۱ Add: ضمن مجموعه مؤرخ ۸۱۳. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۲].

3580 ـ یزد ، جامع کبیر ۴۳۹/۵ : باتاریخ ۱۱۱ (۱۰۱۱ یا ۱۱۰۱) در دفتر ، دریك مقدمه ودو مقاله. آغاز: الحمدلله‌الذی فطرالسماوات وزینها باالثوابت. . . اما بعد ، این مختصریست در علم هیئت [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۰]. فیلم این‌نسخه دردانشگاه ش ۲۴۶۴ هست [فیلمها۱ : ۶۹۸] .

هیئت = رساله در . . .

از سلطان قاجار سیف‌الدوله سلطان‌محمد میرزا فرزند فتحعلی‌شاه، زاده در ۱۲۲۷. در یك‌مقدمه وچندفصل. پنجمین رساله ازمجموعه رسایل «ملوك‌الکلام» او است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۵۹ ـ مجمع الفصحا ۱ : ۳۱ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۳۵۲ ـ مرآت البلدان ۳ : ۱۵۱ .

3581 ـ دانشگاه ۲۷۳۹/۵ : نسخ میرزا محمد باقر فرزند زین العابدین یزدی حائری، گویا ۱۲۸۳ (۳۳۹ ـ ۳۴۸) ضمن «کلام‌الملوك» او [ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۰۸].

هیئت = فارسی هیئت

از علاء الدین علی فرزند محمد قوشچی (بنگرید : حساب: ۱۶۳). در یك مقدمه و دو مقاله ویك‌خاتمه: مقدمه درآنچه پیش ازشروع لازم‌است، در دوقسمت. مقالهٔ ۱ـ اجرام علوی شش باب ۲ـ هیئت‌زمین، یازده باب، که‌بارها بچاپ رسیده است ، آغاز : حمدله . حمد الشاکرین، والصلاة علی خیر خلقه محمد .

بنگرید : ف . مشار : ۱۶۶۹ .

3582ـ مجلس ۳۱۲۱/۲ : نستعلیق سدهٔ ۹ (ص۲۱ ـ ۴۲)، آغاز: حمدله [ف . مجلس ۱۰ : ۶۸۹] وهمین نسخه را گلچین‌ـ المعانی ازآن‌خواجه نصیرالدین یادکرده است

3583ـ رضوی۱۷/۳ریاضی: نستعلیق محمدمؤمن، ۹۷۵، آغاز: حمدله. [ف.رضوی ۳ : ۳۰۴] .

3584ـ مجلس۲۱۴۳: تحریری متوسط پنجشنبهٔ ۱۰ صفر۹۹۷ ، آغاز حمدله ، [ف . مجلس ۶ : ۱۱۴] .

3585ـ دانشگاه ۳۲۱۹/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص ۱ ـ ۷۸) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۷۶] .

3586 ـ همدان مدرسهٔ غرب ۳/ ۱۳۶ : نوشتهٔ شرف الدین یوسف انصاری ، پنجشنبهٔ ۲ محرم ۱۰۰۶ [نسخه‌ها ۵: ۳۵۹].

3587ـ رضوی۱۳۹ ریاضی: نستعلیق ۱۰۰۹، آغازبرابر نمونه، وقف‌نادرشاه۱۱۴۵ ۲۹ گ [ف. رضوی ۳ : ۳۴۳] .

3588ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف۴/۴۵۱: باتاریخ۱۰۱۰ ـ ۱۱۱۴ دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۳] .

3589ـ قاهره، دارالکتب۶ مجامیع فارسی : تعلیق ۱۰۱۳ ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۶۰] .

3590ـ مجلس۲۱۴۲ : تحریری ۲۳ ذیقعدهٔ ۱۰۳۳، آغاز برابر نمونه ، ۸۵ ص . [ف. مجلس ۶ : ۱۱۴] .

3591 ـ مجلس ۳۳۵۴/۱ : نستعلیق محمد امین فرزند محمدقاسم فرزند زین‌الدین مشهدی، در۱۰۵۳، آغاز برابر نمونه (ص۱ـ ۱۰۲) [یاد داشتهای عبدالحسین حائری] . این نسخه باید همان باشد که در (نسخه‌ها ۵: ۱۸۳) ازآن خواجه نصیر ومؤرخ ۱۲۵۳ آمده است .

3592ـ مجلس ۳۲۸۵/۳ : دو صفحهٔ نو نویس‌آن بخامهٔ ضیاءالدین محمدفرزندمحمد سلیم ، در ۱۰۶۴ است ولی نسخه کهنه‌تراست (ص ۷۲ ـ ۱۵۰) [ف. مجلس ۱۰ : ۹۰۹] .

3593ـ رضوی۱۳۶ ریاضی: نستعلیق عین‌علی، ۱۰۶۸، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، آغاز برابر، ۳۱گ ۱۷س [ف. رضوی۳ : ۳۴۲].

3594ـ مجلس ۲۹۲۷/۱ : نستعلیق محمدمحسن تفرشی، سالهای ۱۰۷۰ ـ ۱۰۷۱ (ص ۲ـ۶۵) آغازبرابرنمونه[ف. مجلس۱۰: ۳۳۱] .

3595 ـ مجلس ۲۹۷۶/۱ : نستعلیق ملا یوسف فرزند ملا حسن زاهدی گیلانی ، ۱۰۹۶ (ص۶ ـ ۱۳۳) ، آغاز برابر نمونه ، با یاد داشتی در مورد سکهٔ شاه سلیمان و سبب گرانی به‌همان تاریخ [ف. مجلس۹ : ۴۲۴].

3596 ـ قاهره، دارالکتب ۲ریاضهٔ فارسی طلعت: نستعلیق، ۱۰۹۸ ، آغاز برابر نمونه[مخطوطات ۱ : ۲۶۰] .

3597 ـ ری ، عبد العظیم ۱۱۶ : نستعلیق، یکشنبهٔ ۲۷ع‌۱۱۰۰/۲ [نسخه‌ها ۳ : ۴۵۳] .

3598 ـ الهیات ۶۴۷/۳ د : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۳۲پ ـ ۶۷پ) [ف. الهیات ۱ : ۴۳۸] .

3599ـ الهیات ۳۷۷ د: نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۶۹گ ۱۱س [ف. الهیات ۱ : ۴۳۸] .

3600 ـ مجلس ۲۱۴۱ : تحریری خوانا، سدهٔ ۱۱، آغازبرابرنمونه، درفهرست از خواجه‌نصیر طوسی دانسته شده، ۷۵ص ۱۹ س [ف. مجلس ۶ : ۱۱۳] .

3601ـ مجلس ۵۸۰۳ فهرست نشده : نسخ سدهٔ ۱۱ ، آغاز وانجام افتاده ، مشکوك شاید دیگری باشد، ۶۳گ .

3602 ـ دانشگاه ۲۰۸۶/۶ : نسخ ، با تاریخ ۱۱۲۲ در دفتر (ص ۲۲۵ ـ ۲۸۳) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۲] .

3603 ـ حقوق ۶۰/۱ د : نستعلیق، مالك‌آن حاجی‌محمد فرزندمحمدعلی، ذیحجهٔ ۱۱۲۳ در مدرسه قراچابیك اصفهان (۱ ر ـ ۵۴ر)،آغازاندکی افتاده [ف. حقوق: ۱۲۰]

3604ـ الهیات ۵۱۶/۱ د : نستعلیق محمدکاظم فرزند محمدحسن ، ۲ شعبان۱۱۴۱ (۵پ ـ ۳۶ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۱۸].

3605ـ مجلس ۲۹۳۹/۱۰: نستعلیق ۱۱۵۰ (ص۱۷۸ ـ ۱۸۴) بخشی از آنست [ف. مجلس ۱۰ : ۳۷۰] .

3606ـ ملك ۳۴۵۱/۴ : نستعلیق، با تاریخ ۱۱۵۶ در دفتر (۸۷پ‌ـ۱۲۵پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

3607ـ کپنهاك ، سلطنتی : ش ۱ دفتر مؤرخ ۱۱۶۰ [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۳] .

3608 ـ مجلس ۲۸۲۰/۳ ، تاریخ یادنشده، ضمیمهٔ مجموعهٔ مؤرخ۱۱۸۹-۱۱۹۲ بخشی ازآنست (ص۱۲۶ـ۱۶۲) [ف . مجلس ۱۰: ۱۳۶] .

3609 ـ الهیات ۸۲/۲ب: ازسدهٔ۱۲ (۳۱پ ـ ۶۳ر) بایك تصویرهنری زیبا [ف . الهیات ۱ : ۸۳۸] .

3610ـ **ادبیات** ۱۱۶ د : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، انجام افتاده، ۶۷ گ ۱۰ س [ف. ادبیات ۱ : ۵۲۵] .

3611 ـ **الهیات** ۶۵۳/۲ د : نسخ و نستعلیق ابوطالب فرزند ملا محمد ابراهیم مازندرانی لاریجانی، ۱۴ ذیحجهٔ **۱۲۰۶** (۴پ ۳۶پ) [ف. الهیات ۱ : ۴۳۸] .

3612 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۰۸/۱ : نسخ ، با تاریخ **۱۲۰۸** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۵] .

3613ـ **تبریز، ادبیات : . .** نوشتهٔ **۱۲۱۶**، شمارهٔ ۱ دفتر، از کتابهای محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۲].

3614 ـ **الهیات** ۱۹۰/۱ ج : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۲۱۷** (۱پ-۳۴پ) [ف. الهیات ۱ : ۴۳۸] .

3615 ـ **تهران ، ادبیات** ۲۰۷/۱ جوادی : نسخ **۱۲۱۸** [ف. ادبیات ۳ : ۳۴].

3616 ـ **ملک** ۵۰۹۹/۵ : نستعلیق محمدصادق فرزند حاجی حسنعلی، شوال **۱۲۲۱** (۸۹پ ـ ۱۳۲ر) [رؤیت] .

3617ـ **الهیات** ۶۰/۱ د: نسخ حسین فرزند عبدالباقی مجو مردی (؟) ، ۷ رمضان **۱۲۲۳** (۲پ ـ ۲۲پ) [ف ، الهیات ۱ : ۲۳۸] .

3618ـ **ملک** ۳۴۰۲/۱: نستعلیق محمد مهدی فرزند محمد ربیع سمنانی ، آدینهٔ ۱۵ شعبان **۱۲۲۸** (۱پ ـ ۲۸پ) [رؤیت] .

3619ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۱۰/۱ : شکسته نستعلیق ، شعبان **۱۲۳۲** [نسخه‌ها ۵ : ۷۵] .

3620 ـ **دانشگاه** ۵۰۳۴ : نستعلیق محمدحسین فرزند حاجی کاظم در **۱۲۳۲**، ۳۴ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۵۰۹۲] .

3621 ـ **مجلس** ۲۷۶۷/۱۴ : نسخ **۱۲۳۷** (ص ۳۱۸ ـ ۳۸۵) [ف. مجلس ۹ : ۱۸۴] .

3622ـ **حقوق** ۱۸۹/۲ ج : نستعلیق شکستهٔ **۱۲۵۳** (۱۸۳ر ـ ۱۸۶پ)، ازمقدمه آغازمیشود و برخی شکلها سفیدمانده است [ف . حقوق : ۱۲۰] .

3623 ـ **مجلس** ۴۰۶۱/۷ فهرست نشده : نوشته **۱۲۶۳** (ص ۲۵۵ ـ ۳۲۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۹] .

3624ـ **دانشگاه** ۳۳۷۱/۱: نستعلیق محمد فرزند محمدصادق خوانساری، ۱۸ شعبان **۱۲۶۶** (ص۱ـ۹۸) [ف.دانشگاه ۱۱: ۲۳۷۰].

3625 ـ **دانشگاه** ۴۹۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۶] .

3626ـ **دانشگاه** ۲۵۷۱/۲ : نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۳ ذیقعدهٔ **۱۳۰۳** (۳۱ پ ـ ۵۹ پ) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۶۷] .

3627ـ **رضوی** ۱۳۷ ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ۱۳۰۹، انجام افتاده ، ۲۸ گ ۲۱ س . [ف رضوی ۳: ۳۴۳]

3628ـ **رضوی** ۱۳۸ ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ۱۳۰۸ ، ۲۶ گ ۲۰ س

3629ـ **رضوی** ۱۴۰ ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ۱۳۰۹ ، ۳۲ گ ۱۹ س [ف. رضوی ۳ : ۳۴۳] .

3630ـ **رضوی** ۱۴۱ ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، وقف تاج ماه بیگم ۱۲۶۲ ، ۴۵ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۳ : ۳۴۳] .

3631ـ **دارالکتب** ۴۳۴۸ س : تاریخ یاد نشده [مخطوطات ۱ : ۲۶۰] .

3632ـ دانشگاه ۹۵۹۵: نستعلیق خوش تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، زرین، در فهرست نگارنده یادنشده. [ف. دانشگاه ۳].

هیئت = رساله در . . .

از علی‌بخش قاجار فرزند اسکندر فرزند عباس‌میرزاولیعهد، زاده در۱۲۵۴، که «میزان الملل‌درتحقیق مذاهب وادیان» رابسال۱۳۲۵ بانجام رسانده است.

بنگرید: مؤلفین مشار ۴: ۵۵۳ ـ پیش گفتار چاپ میزان الملل از محدث ارموی ـ تاریخ جغرافیایی تبریز: ۳۳۰.

3633ـ مجلس ۱/۲۴۵۷ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۷۸** (ص ۱ـ۴۶)، سپس «اسرارالوجود» ازهمو [نسخه‌ها ۵: ۱۸۴].

هیئت = رساله در . . .

از ابوالخیر محمد فرزند محمد فارسی. (بنگرید: اسطرلاب مسطح: ۲۳۴). **آغاز:** داعی‌فقیرغنی ابوالخیر محمدبن محمدالفارسی تحریراین‌رساله‌تقریربعضی‌ازمدعیات‌علم‌هیئت.

3634ـ قاهره، دارالکتب ۴۴۶۷س بی‌تاریخ (گ ۹ ـ ۲۱ مجموعه) ۱۶س، آغاز برای نمونه [مخطوطات ۱: ۲۶۰].

هیئت = رساله در . . .

ناشناخته.

3635ـ ملک ۵۸۰۱: نسخ‌کهن سدهٔ ۷ گویا ازنگارشهای سدهٔ ۴ـ۵ باشد، ودرآن از کسانی نامبرده شده که همگی پیش از سدهٔ ۵ بوده‌اند. آغازافتاده، ازباب۸ را دارد تاپایان باب ۲۳ و سپس مقالت دوم در هیئت زمین در هشت باب، و اینک برخی ازبابها: ۸ـ دوایر فرضی ۱۰ حرکات ماه وافلاک آن ۱۱ـ هیئت افلاک زحل ومشتری ومریخ‌وزهره ۱۲ـ هیئت افلاک عطارد و حرکات آن ۱۳ ـ عرض این ستارگان وکیفیت‌آن۱۴ـ نطاقات وآنچه تعلق بدان‌دارداز‌صعود وهبوط ۱۵ـ‌رجوع واستقامت کواکب ۱۶ ـ تشریق و تغریب کواکب ۱۷ ـ اختلاف منظر قمر ۱۸ ـ چرا ماه نوبت اول باریک بوده وهرشبی بزرگترمیشود ونقصان‌آن ۱۹ ـ گرفتن آفتاب ۲۰ ـ گرفتن ماه ۲۱ ـ کواکب‌ثابته وصورتهای ایشان ۲۲ـ منازل‌قمر ۲۳ـ مقدار هرستاره‌یی از سیارات و ثوابت. مقالت دوم درهیئت زمین و دریاها واقالیم عالم درهشت باب [زژیت].

3636ـ موصل، مدرسهٔ حجیات ۷/۱۱۶: مؤرخ **۹۵۶** [مخطوطات‌موصل: ۱۰۸].

3637ـ بغداد، خزائن‌اوقاف ۶۳۰۱/۴ باتاریخ **۹۶۱** دردفتر [ف. اوقاف: ۳۳۱].

3638ـ مجلس ۵۷۰۳ فهرست نشده: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، عزیزالله‌کرد آوری، باشکلهای نجومی. مقالهٔ یکم بایستی درچهارباب ومقالهٔ دوم چهارده باب باشد. درپایان آمده: و این شعله ازغرایب مسایل ریاضی است که در آخر باب آوردیم وکتاب‌را بروی ختم کردیم . . . تمت ... غرهٔ صفر ۱۰۵۰ حسب‌الاشارهٔ محمد محسناجر پادقانی [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

3639ـ ملک ۳۴۰۲/۲: نستعلیق‌محمد مهدی فرزند محمدربیع سمنانی، **۱۲۲۸** (۳۱ ب ـ ۷۰ ر). گفتاریست دریک مقدمه ودومقاله مقدمه در اقسام اجسام بروجه اجمال. مقالهٔ یکم اجسام فلکی و هیئت افلاک در پنج باب: ۱ـ هیئت افلاک واشکال آن ۲ـ حرکات افلاک ۳ و ۴ ـ درآنچه حرکات و تصورات آن بدو مضبوط‌میشود ۵ـ آنچه‌عارض‌می‌شود مرکواکب را درحرکات ازسرعت و بطؤ. مقالهٔ دوم هیئت

زمین درسه باب : ۱ ـ معمورهٔ زمین و اشاره بطول و عرض ۲ـ مواضعی‌که عرض ندارد و یا دارد ۳ـ متفرقه . **آغاز:** این رساله‌ایست در بیان علم هیئت دریك مقدمه و دومقاله . مقدمه در بیان اقسام اجسام [رؤیت] .

3640ـ **تهران، ملی** ۳۴۶ف: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، گفتاریست درهیئت بروش‌نوین فرنگان سپس کمی جغرافیا وارباب انواع بر پایهٔ اندیشهٔ پارسیان و هندیان گویا پنجمین رساله‌ای‌باشدکه نگارنده برای فریدون‌میرزای قاجار نگاشته است . **آغاز :** سپاس یزدان را که ماه وهورآفرید و ظلمت و نور هویدا کرد آسمان و زمین ۲۵ گ ۱۵ س [ف . ملی ۱ : ۳۳۸] .

3641ـ **تهران، ملی** ۳۵۸ف: شکسته نستعلیق خوش‌سدهٔ ۱۳، شایدبرای ناصرالدین شاه ، گفتاریست در هیئت بر پایه دانش نوین فرنگی. **آغاز:** در اصطلاح این کواکب‌فن و اجرام فلکی عبارت است از آفتاب و متعلقات آنها وذوابهٔ اذناب، انجام افتاده، ۲۴س ۱۲ س [ف. ملی ۱ : ۳۴۷] .

3642ـ **تهران، ملی** ۴۰۸ف : شکسته نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ ،گفتاریست در خواص کواکب و سیر آنها و خطوط جغرافیایی و تا حدی از اصطلاحات هندسی وابعاد گفتگو می‌کند، شاید از نگاشته‌های سدهٔ ۱۳ باشد، ۳۰گ۲۱س [ف ملی ۱ : ۳۹۳] .

3643ـ **ملك** ۳۴۲۳: نستعلیق سدهٔ ۱۳ گویا ازنگارندهٔ «کرهٔ زمین» که شناخته نیست (ش۳۴۲۲ملك)، بهرحال‌ازنگارشهای روزگار ناصرالدین شاه است. **آغاز :** به اذن و ارادهٔ خالق بیچون آفرینش جمیع اجرام و افلاك و عناصر واجسام [رؤیت] .

3644ـ **اصغر مهدوی** ۲۸۲/۲۹ : نسخ محمدطاهر فرزندولی محمدطبیب مشهدی باتاریخ ۱۳۰۹ در دفتر (ص ۲۳۳ ـ ۲۳۶) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۷] .

45-3646ـ **مجلس** ۵۹۴و۲۰۶/۵ : نسخ ، تاریخ یاد نشده، دو گفتارست در هیئت بدنبال یکدیگر [ف. مجلس ۲ : ۱۱۵] .

هیئت ونجوم

ازاحمد فرزند محمود مشیرالوزارة، بنام مظفرالدین‌شاه بسال ۱۳۱۴، درهیئت . ستاره شناسی نوین است. **آغاز :** این عالم شمسی و هزاران هزار جهان‌که شمارآن خارج از حیز امکان .

3647ـ **تهران، ملی** ۵۱۹ ف : نسخ خوش ۱۳۱۴ در تهران برای مظفرالدین شاه زدین، ۸۶گ ۱۲س [ف. ملی۲ : ۱۵] .

هیئت = ترجمهٔ رساله در . . .

از حاج مسعود فرزند عبدالرحیم انصاری وزیرخارجهٔ روزگار عباس‌میرزا باکمك ایلچی فرانسوی، بنام فتحعلی شاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰) وپسرش عباس‌میرزا. این رساله را از فرانسوی ترجمه کرده‌اند . **آغاز :** حمد و ستایش که پرتو ارادتش آفتاب‌وار از مشرق .

3648 ـ **سپهسالار** ۶۱۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، ۷۱گ ۱۲س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۳۰] .

هیئت = رساله در . . .

از غیاث‌الدین منصور دشتکی (بنگرید : مفتاح‌المنجمین : ۳۵۴) .

3649ـ **مدینه**، شیخ‌الاسلام‌عارف‌حکمة ۶۷ مج : [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۱] .

هیئت = رساله در...

ازخواجه نصیرالدین طوسی [سعیدنفیسیو گلچین‌المعانی] ونباید چنین باشد.

3650ـ **مجلس** ۲۴۵۹/۲ فهرست نشده: از سدهٔ ۹ (ص۲۱–۴۲) همراه «معرفة‌التقویم» از خواجه [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۵].

3651ـ **مجلس** ۴۲۵۰/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۵۳** (ص۱ – ۹۷) سپس «معینیه» از خواجه [نسخه‌ها ۱۸۳:۵]. باید هیئت‌قوشچی باشد.

0000 ـ **مجلس** ۲۱۴۱ و ۲۱۴۲ و ۲۱۴۳ : سه نسخه از «هیئت قوشچی: ۳۷۰» است که درفهرست به‌نادرست از خواجه‌دانسته شده است [ف. مجلس ۶ : ۱۱۳، ۱۱۴].

هیئت الافلاك

مجموعه جدولهای ستاره شناسی است با دیباچه‌ای ازسکاکی.

3652ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۵۴۱۶: سدهٔ دوازدهم [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۵۵].

هیئت افلاك و زمین

ازعلی دوست فرزند قرایوسف، در هیئت افلاك وزمین ومعرفت ارقام تقویم، در(۲) ۲۲ باب ؟ و هریك در دوازده فصل، که پیشکش درگاه خواجه شاه حسین غلام شاه‌ولایت ساخته است (دیباچه). **آغاز:** خجسته‌ترین رقمی‌که مهندسان دیوان قضا برکتابهٔ قصرنه ایوان.

3653ـ **دانشگاه** ۱۹۷۷/۱: نستعلیق ج۹۱۸/۲ (۳پ–۳۱ر) ۱۲س [ف. دانشگاه ۸ : ۵۸۷].

هیلاجات

ترجمه وگزیده از گفته‌های: بطلمیوس، احمد سجزی، ابومعشر بلخی، زرادشت ویکجا گوید: فخرالدین منجم که از متأخران است گفته در سال ۱۱۲ در طالع شاه عباس صفوی دیده... وجای دیگرازمحمد شفیع(؟) ولد ملا مظفر جنابذی شارح بیست باب نقل می‌کند. در نسخهٔ ۳۲۴۰ ملك نام مترجم نیامده و نام مهداالیه سفید مانده است ولی از قرینهٔ شمارهٔ پسین وشمارهٔ ۱ دفتر محمدولی میرزای قاجار باید باشد. **آغاز:** حمدله. والصلاة و السلام علی‌خیر خلقه محمدوآله اجمعین. امابعد، این فوایدیست درباب قواطع برهیلاجات که حسب الامرقدر قدر نواب.

3654ـ **ملك** ۳۲۴۰/۹ : نسخ محمد رضا فرزند میرزا کوچك نجف‌آبادی اصفهانی **۱۲۶۵** (۱۸۸ر – ۱۹۶ر) [رؤیت].

هیلاجات

گفتاریست‌درهیلاجات وکدخدا وعطیهٔ عمر در بیست وشش فصل.

3655ـ **پاریس** S. P. ۱۴۸۸/۴ : تاریخ یاد نشده. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۱۳۲۸ هست [فیلمها۱ : ۵۹۵].

فهرست مؤلفین علوم ریاضی و ستاره شناسی

الف ـ یاء

آقاجمال خوانساری ، محمد فرزند حسین
اختیارات الایام : ۲۲۱
آقاخان محاسب الدوله
اصول علم جبر ومقابله : ۱۳۴
سیدابراهیم بهبهانی
انوار ناصری : ۲۴۰
محمد ابراهیم شربتدار
اربعین عقیلی، چهل سئوال (۱) ۱۶۰
محمد ابراهیم مدرس خادم حسینی
نوروز = رساله در. . . ۳۶۴
ابراهیم منجم
نکت ابومعشر ۳۶۴
ابواسحاق شیخزاده کوبنانی خادم
تضعیفیه : ۱۵۲
تألیفیه : ۱۴۳
شرح زیج ایلخانی : ۳۱۸
هیئت : ۳۶۸
ابوالبرکات خادم مشهدی فرزند اسماعیل
کشف الخلاصة ۱۸۹
ابوبکر الخلیل
اعمال ابی بکر : ۱۳۶
ابوبکرشاه فرزند محمود شاه
ترجمهٔ اعمال الهندسیة : ۱۴۶

میرابوتراب فرزند احمد
وتر ثلث قوس : ۲۰۱
ابوالخیر محمدالتقی فارسی
آغاز وانجام : ۲۳۴
تقریرالتحریر : ۱۵۳
احکام‌الاحکام : ۲۰۷
اسطرلاب مسطح، آغاز و انجام: ۲۳۴
انتخاب حل‌التقویم : ۲۳۸
حساب القمر : ۲۸۶
حل التقویم : ۲۸۶
شرح هیئت قوشچی : ۳۲۱
طالع مسائل : ۳۲۶
طالع نامه : ۳۲۸
هیئت : ۳۷۳
ابوریحان بیرونی .
التفهیم لاوائل صناعة التنجیم : ۲۶۵
ابوسعید فرزند رضا
تحفة النجم : ۲۵۵
ابوعلی سینا
جرالاثقال : ۱۵۸
معیارالعقول : ۱۹۶
ابوطالب فندرسکی فرزند میرزا بیگ
توضیح المطالب : ۱۵۵

(۱) نسخه‌ای دیگر ازاین کتاب نزد دکترابوالقاسم قربانی هست که در سرآغاز نسخه نگارنده بدینگونه نام برده شده است ودر (نسخه‌ها ۵: ۷۳) نگارنده محمدعلی شربتدار یاد شده است .

ابوالفتح‌خان سرهنگ
هندسه : ۲۰۱
ابوالقاسم بلخی
شصت باب : ۳۲۳
ابوالقاسم فیوضات
ارشاد الحساب : ۱۳۳
ابوالقاسم کربلائی
جامع بهادری : ۱۵۵
ابوالقاسم یزدی فرزند احمد
ترجمهٔ اربع مقالات : ۱۴۶
ابوالقاسم یزدی فرزند حکیم
اختیارات : ۲۱۷
آقاابومحمد مشهدی
پرسش وپاسخ : ۲۴۹
ابومعشر بلخی ، جعفر فرزند محمد
احکام اتصالات کواکب : ۲۰۶
احکام طالع سال : ۲۱۱
احکام قرانات : ۲۱۱
احکام موالید : ۲۱۳
اختیارات : ۲۱۸
تحویل سالهای موالید : ۲۵۶
ترجمهٔ اسرار النجوم : ۲۵۷
ترجمهٔ المدخل الکبیر : ۲۶۱
روزنامه : ۲۹۴
ساعت نامه : ۳۰۶
فصول چهارگانه درتقویم : ۳۳۱
مختصر نامه : ۳۴۷
نجوم = رساله در... : ۳۵۹
نکت ابومعشر : ۳۶۴
شاه ابوالولیا
احکام طالع سال : ۲۱۱
احمد تلمستانی انصاری صائمی
اعظم‌الحساب : ۱۳۶
تیسیرالمطلوب فی‌اعمال الجیوب : ۱۵۵
زبدة الحساب : ۱۷۶
مرآت العالم : ۱۹۳
احمد خاتون‌آبادی فرزند مهدی
تقویم : ۲۶۶
نجوم = رساله در . . . ۳۵۹
احمد سجزی فرزند عبدالجلیل
جامع شاهی : ۱۵۶ ، ۲۸۱
احکام موالید وتحاویل سنی : ۲۱۴
اسعار : ۲۳۵
ترجمهٔ احکام تحویل سنی‌الموالید: ۲۵۶
مزاجات : ۳۵۰
احمد شیرازی فرزند حیدر
ارشاد : ۲۲۵
مختصرالارشاد : ۳۴۶
احمد فریدالدین
فوائدالافکار فی‌علم الفکار : ۱۸۷
احمد مشیرالوزارة فرزند محمود
هیئت ونجوم : ۳۷۴
احمد معمار لاهوری
رسالهٔ احمد معمار : ۱۷۵
احمد، نظام‌الدین فرزند عبدالله
فیض‌الوهاب‌فی‌شرح‌خلاصة‌الحساب: ۱۸۷
احمد نظام‌الدین گیلانی حکیم
عقد انامل : ۱۸۳
ادیب کاشانی، غیاث‌الدین
نوروزیه : ۳۶۵
محمد ارتضی‌خان
نقودالحساب : ۲۰۰
محمد اسحاق کشمیری
حسنیه : ۲۸۶
اسحاق گیلانی فرزندیوسف
تقویم : ۲۶۶

اسفهسالار
تحفةالامیر : ۱۴۵
اسکندر حسینی آملی، نجم‌الدین
تقویم : ۲۶۷
اسماعیل باخرزی فرزند لطف‌الله
اختیارات : ۲۱۸
حساب ضرب ومضروب : ۱۶۸
اسماعیل تهرانی
تقویم : ۲۶۷
محمد اسماعیل مشهدی فرزند محمدرضا
مصباح‌المنجمین : ۳۵۰
مفتاح المنجمین : ۳۵۳
اسماعیل خاتون‌آبادی فرزند محمد باقر
نوروزیه : ۳۶۵
اسماعیل مدرسی قاضی فرزند محمود
اختیارات : ۲۱۸
سید اشرف
مدخل منظوم (نسخهٔ 3372) : ۳۴۸
محمد افضل جنابدی فرزند مسعود
نجوم = رساله در ... ۳۶۰
محمد اکبر افشار فرزند نصرالله
ترجمهٔ اسرار النجوم : ۲۵۷
ترجمهٔ شصت باب : ۲۵۸
زایچهٔ شهریاری : ۲۹۸
مفاتیح المواليد : ۳۵۳
الغ بیك، محمد
زیج گورکانی : ۳۰۳
امند کیهان کاتیه کووالیاری
حساب نامه : ۱۶۹
امیر اصفهانی فرزند حسین
نوزده باب : ۳۶۴
محمد امین علوی فرزند سعید
ایجاز الحساب : ۱۴۱
محمد امین نجفی حجازی قمی
اسطرلاب : ۲۲۹
موضح‌الخلاصة : ۱۹۸
اندر من حصاری
دستور الحساب : ۱۷۲
اوحدی بلیانی، عبدالله فرزند محمد
اختیارات شاهی : ۲۲۲
ایرانشاه نیشابوری فرزند علی
احکام قرانات : ۲۱۲
محمد باباکلان مفتی
خلاصة الحساب : ۱۷۰
محمد باقر بدیع‌الزمان حسینی
زیج اصفهان : ۲۹۹
محمد باقر تبریزی حسینی
اوزان ومقادیر : ۱۳۹
محمد باقر حسینی
مآثرالنجوم : ۳۴۶
محمدباقر خاتون آبادی حسینی
ترجمهٔ عیون‌الحساب : ۱۴۹
آب نیسان وقمر درعقرب : ۲۰۳
نوروزنامه : ۳۶۵
محمد باقر سبزواری فرزند مؤمن
اختیارات : ۲۱۸
میرزا باقرملاباشی مازندرانی
زیج فارسی : ۳۰۳
محمد باقر مجلسی
صاعیه، اوزان : ۱۸۳
کر : ۱۸۸
اثبات حرکت شمس : ۲۰۶
اختیارات : ۲۱۸
حساب اهله : ۲۸۶
محمدباقر نجم ثانی
هیئت : ۳۶۹

محمد باقر همدانی شیخی قمی
زمین و آفتاب : ۲۹۹
محمد باقر یزدی فرزند زین العابدین
فتوحات غیبیه : ۱۸۵
تطبیق سالهای یزدگردی : ۲۶۴
جدول مستخرج ازنیج گورکانی: ۲۸۳
مطلع الانوار : ۳۵۰
نجوم = رساله در . . . : ۳۶۰
بدر طبری
ارتفاع : ۱۳۲
شرح سی‌فصل : ۳۱۹
بلیناس
خطب سبعه : ۲۹۰
بهاء الدوله
نجم‌السعاده : ۳۵۹
شیخ بهائی
اوزان شرعی : ۱۳۹
تحفه : ۱۴۴
حساب : ۱۶۱
تحفۀ حاتمیه ، هفتاد باب : ۲۵۰
صفیحه ، صحیفه : ۳۲۶
بهلو ، موسیو . . .
اسباب مهندسی : ۱۳۳
بیم راج
معدن الحساب : ۱۹۶
تاج‌الدین منجم شیرازی
هیئت : ۳۶۹
تاج‌الدین نخجوانی فرزند اکرم‌الدین
احکام النجوم : ۲۱۴
تاج سعیدی اسفراینی، محمد
هیئت : ۳۶۹
محمد تقی رازی فرزند محمد رضا
نوروزیه : ۳۶۶
محمد تقی کاشانی
هیئت : ۳۶۹
محمد تقی کاشانی فرزند حسین
نجم‌الهدایه : ۳۵۹
محمد تقی مجلسی فرزند مقصود علی
قبله : ۳۳۲
تنکلوشاه
ترجمۀ صورالدرج : ۲۵۸
تولوزون ، دکتر . . .
هیئت : ۳۶۹
ثاقب کاکوری قاضی القضاة
جبرومقابله : ۱۵۷
تاریخ سالشماری : ۲۵۰
جاماسب
جاماسب‌نامه : ۲۷۹
جعفر اسطرلابی
اسطرلاب برزو : ۲۳۳
اسطرلاب کروی ، ارتفاع آفتاب: ۲۳۴
اسطرلاب کشفی : ۲۳۴
محمد جعفر خادم حسینی فرزند داود
مرآة القواعد : ۳۴۹
جعفرخان مشیرالدوله
حساب : ۱۶۱
محمد جعفر طرب نایینی
قواعدالسیاقه : ۱۸۷
جمال حکیم
ثمره : ۲۷۸
جمشید کاشانی، غیاث‌الدین
تشریح دربرکار : ۱۵۲
آلات رصد : ۲۰۴
اسطرلاب : ۲۲۹
زیج الخاقانی : ۳۰۱
زیج گورکانی : ۳۰۳

لباب اسکندری : ۳۴۲
هیئت = رساله در ... ۳۷۰
جواد جهانبخش
قبلة البلدان : ۲۳۶
حبیب‌الله تویسرکانی
شرح هیئت قوشچی : ۳۲۱
حبیب الله طبیب فرزند محمد
شرح مدخل منظوم : ۳۲۰
حبیب‌الله فرزند علی‌مدد
توضیح‌البیان فی‌تسهیل الاوزان : ۵۴
حبیش تفلیسی
اصول ملاحم : ۲۳۸
ملحمهٔ دانیال : ۳۵۵
حسام لاهیجانی خطابی
موضح‌الرسوم : ۳۵۸
حسن تونی
حساب : ۱۶۱
حسن تونی حافظ فرزند شجاع
دلیل المنجمین : ۲۹۲
حسن حکاك مروزی
مرشد المحاسبین : ۱۹۳
میرزا **حسنخان** اعتماد السلطنه
اوزان ومقادیر : ۱۴۰
حسن خیوقی فرزندحرث
حساب : ۱۶۱
حسن سراج الدین
دستور الحساب : ۱۷۲
حسن شهشهانی سمنانی
توضیح زیج ایلخانی : ۲۷۷
حسن فرزند علی
المرشد : ۱۹۳
حسن فصیحی مکی فرزند محمد
حدولهای نجومی : ۲۸۳
محمد **حسن قاری** فرزند محمد حسین
تحفهٔ مختاریه : ۱۴۶
حسن قاینی فرزند سعد
ترجمهٔ صورالکواکب : ۲۵۹
حسن قدس شریفی فهیم‌السلطان
حساب : ۱۶۲
حسن ماتان فرزند زین‌العابدین
تحفة الملوك : ۲۵۴
حسن محمد سرکهچی فرشوری
لطایف‌الفیوض : ۱۹۱
حسن مروزی بخاری فرزند علی
گیهان شناخت : ۳۴۱
حسن مروزی = حسن حکاك
محمد **حسن منجم** فرزند محمد حسین
زایچه : ۲۹۷
حسن نیشابوری = نظام الدین اعرج
حسین ابیوردی
انگشت شماری : ۱۳۷
محمد **حسین بدیع الزمان** گونابادی
احکام النجوم : ۲۱۵
زایچه : ۲۹۶
زایچه : ۲۹۷
حسین بیهقی سبزواری فرزندعلی
آینهٔ اسکندری : ۲۰۴
لوایح القمر، اختیارات نجوم : ۳۴۴
محمد **حسین تبریزی** فرزند عبدالکریم
تقویم : ۲۶۷
محمد **حسین تبریزی** صبوری صراف
تقویم : ۲۶۷
محمد **حسین خاتون‌آبادی** فرزند صالح
الواح سماویه : ۲۳۹
نوروزنامه : ۳۶۶
حسین خفری فرزند محمد

الجعفریه فی‌المسائل الحسابیه : ۱۵۹
حسین خلخالی حسینی
قبله : ۳۳۳
حسین زبدی حسینی فرزند محمد
دستورالمنجمین : ۲۹۱
حسین سمرقندی فرزند حسن
المسائل العددیه : ۱۹۳
حسین شاهرودی شریفی فرزند ابراهیم
تحفهٔ قطبشاهی : ۱۴۶
حسین شریف فرزند ابراهیم
خلاصة الحساب : ۱۷۰
محمد حسین شهرستانی فرزند محمد
اللباب فی‌الاسطرلاب : ۳۴۲
حسین عشاقی فرزند عزالدین
حساب : ۱۶۲
محمد حسین فروغی، ذکاء الملک
غرایب زمین وآسمان : ۳۳۰
حسین مشهدی فرزند علی
خلاصهٔ منصوری : ۱۷۱
حسین منشی
احوال الراصدین : ۲۱۷
حسین هرمزی حاسب
زیج شبکه . ۳۰۲
محمد حسین هروی فرزند قاسم
احکام نجوم : ۲۱۵
سی فصل، دلایل هروی : ۳۰۹
محمد حسین یزدی فرزند باقر
میزان الصنایع : ۳۵۹
حمید بخاری
اسطرلاب منظوم : ۲۳۵
حمید وصالی
وصالیه : ۲۰۱
حیدر فرزند محمد منجم
زبدةالباب فی علم الاسطرلاب : ۲۹۸
هدایة النجوم : ۳۶۸
حیدرقلی بیات نیشابوری
اشکال بیضی : ۱۳۴
رسم مجسمات : ۱۷۶
مخروط و استوانه : ۱۹۲
قبله‌نما : ۳۳۶
خانلو حلال خور
بحراللالی : ۲۴۱
خاوری
حساب منظوم : ۱۶۹
خسروشاه قطب الدین
خلاصة الحساب : ۱۷۰
مساحت : ۱۹۴
خسرو عابد ابرقوهی
مختصرنامه : ۳۴۷
خلیل فرزند ابراهیم، خیرالدین
الحساب : ۱۶۲
مشکل‌گشا : ۱۹۵
مفتاح کنوزا ارباب‌قلم : ۱۹۷
خواجکی رضوی
مفتاح المنجمین : ۱۹۷
خیرالله خان مهندس
تقریرالتحریر: ۱۵۳
داود اصفهانی خراسانی
ترجمهٔ مسائل قصرانی : ۲۶۱
دوست محمد منجم خراسانی
تسهیل الزیج : ۲۶۳
رجبعلی بیك فرزند فاضل بیگ
بدیع الحساب : ۱۴۲
محمدرضا کاشانی فرزند صفی
اسطرلاب: ۲۲۹
محمدرضا مشهدی حسینی
مصباح المنجمین : ۳۵۰

محمدرضا هندی
زایچه : ۲۹۶
محمدرضا یزدی فرزند هاشم
اوزان ومقادیر : ۱۳۹
اوقات شب وروز : ۲۴۱
پرکار : ۱۴۳
آقارضی قزوینی، محمد
عیاریه : ۱۸۴
میزان المقادیر : ۲۰۰
قبلهٔ آفاق : ۳۳۵
مولودیه : ۳۵۸
نوروزیه : ۳۶۶
وقتیه : ۳۶۸
نجوم = رساله در . . . ۳۶۰
میرزا محمد رضی تبریزی مستوفی
ربیع المنجمین : ۲۹۳
محمد رفیع
رفیعیه : ۱۷۶
رکن‌الدین آملی حسینی فرزند اشرف
پنجاه باب سلطانی : ۲۴۹
زیج جامع سعیدی : ۳۰۰
روشن‌علی جاونپوری نظمی
ترجمهٔ خلاصة الحساب : ۱۴۸
زکریای مازندرانی موسوی
معالم النجوم : ۳۵۱
میرزکی مازندرانی
شرح ده‌صفحه نقشهٔ فرنگی : ۳۱۷
محمد زمان اسطرلابی مشهدی
تشریح الاعمال : ۱۵۲
فخریه درقبله : ۳۳۱
محمدزمان فیاض انبالجی دهلوی
ارتفاع الجبال : ۱۳۳
غایة جهد الحساب : ۱۸۵

زین‌الدین علی
تحفهٔ شاهی : ۱۴۵
زین‌الدین محمد همدانی
انیس‌الطلاب فی‌معرفة الاسطرلاب: ۲۴۰
سعد عنایت‌الله
سهام : ۳۰۸
سکاکی
هیئت افلاك : ۳۷۵
سلطان قاجار ، محمد
حساب : ۱۶۲
هیئت : ۳۷۰
سلیمان فراهانی
قواعد دفترداری : ۱۸۷
سید منجم ، محمد حسینی
جیب ترتیب : ۱۵۹
لطائف الکلام فی‌احکام الاعوام : ۳۴۲
راجه سینکه سوایی
زیج محمد شاهی : ۳۰۱
شرف برشبوری
مفاتیح‌النجوم و مصابیح‌العلوم : ۳۵۳
شرف الدین محمد آملی
اسطرلاب: ۳۳۰
شهمردان رازی فرزند ابوالخیر
روضة المنجمین : ۲۹۴
صادق اصفهانی
انوار معتمدیه : ۱۳۹
محمد صادق ترشیزی فرزند عبدالعلی
شرح خلاصة الحساب : ۱۸۰
محمد صادق خاتون‌آبادی
مختصر نامچه در تاریخ فردوسیه : ۳۴۷
صادق خوانساری فرزند علینقی
بدیعیه : ۲۴۲
محمد صادق فرزند معزالدین
اختیارات الایام والساعات : ۲۲۲

محمد صالح الدین جهاندارشاهی
کفایة الجبر : ۱۸۹
محمد صالح خاتون آبادی
تقویم شرعی : ۲۷۳
تقویم المؤمنین : ۲۷۴
هلالیه : ۳۶۸
محمد صالح یزدی فرزند حبیب‌الله
زبدة الحساب : ۱۷۷
صاین‌الدین ترکه ، علی
شق‌القمر و ساعت : ۳۲۳
صدیق نهروانی
نجوم = رساله در . . . ۳۶۰
محمد طالب اصفهانی فرزند حیدر
ترجمهٔ مسائل حسابیه اثنی‌عشریه: ۱۵۱
شرح خلاصة الحساب : ۱۸۰
طاهر حسینی
تشریح فی‌علم التسطیح : ۱۵۲
محمد طاهر وحید قزوینی
حساب : ۱۶۲
عامر فرزند عبدالعزیز
مساحت : ۱۹۴
عبدالباقی لعلی‌زاده
طالع‌الولاده : ۳۲۸
عبدالجبار خجندی
مدخل منظوم : ۳۴۷
عبدالجلیل سجزی
احکام تحویل سال : ۲۰۹
عبدالحمید نجم‌التولیهٔ منجم
اختیارات : ۲۲۰
عبدالحی زاهدی فرزند عزالدین
تقویم : ۲۶۷
حل المسائل : ۲۸۷
حل وعقد : ۲۸۹

عبدالرحمان صوفی رازی
اسطرلاب : ۲۲۹
ترجمهٔ صورالکواکب : ۲۵۹
عبدالرحمان کیای مازندرانی‌فرزند محمد
فلکیه : ۱۸۶
عبدالرحیم کرباسی فرزند محمد رضا
کشف‌الحجاب : ۱۸۸
عبدالصمد
سی فصل : ۳۰۹
عبدالعزیز نیمدهی
لب‌اللباب : ۱۹۱
عبدالعظیم منجم ، روح
احکام نجوم : ۲۱۵
عبدالعلی بیرجندی ، نظام‌الدین
ابعاد اجرام، مساحت سطوح : ۲۰۵
تشریح درپرکار : ۱۵۲
اسطرلاب : ۲۲۹
بیست باب در تقویم : ۲۴۷
تحفهٔ حاتمیه : ۲۵۲
شرح بیست باب در اسطرلاب : ۳۱۲
شرح زیج الغ بیگ : ۳۱۷
عبدالغفار منجم باشی
آسمان : ۱۰۳
اصول هندسه : ۱۳۵
کافی : ۱۸۸
تطبیقیه : ۲۶۴
تلگراف : ۱۵۳
رد یکی از منجمین : ۲۹۳
سیارات و اقمار آنها : ۳۰۸
شهاب وکرات آتشی : ۳۲۵
عبدالقادر رویانی لاهیجانی
تحفهٔ نظامیه : ۲۵۵
تقویم : ۲۶۸

ربع : ۱۷۳
زیج ملخص میرزایی : ۳۰۵
شرح لغز : ۱۸۱
عبدالکریم منجم
تسهیل التقاویم : ۲۶۳
عبدالله
نجوم = رساله در . . . ۳۶۰
عبدالله خراسانی
اعداد وفق : ۱۳۵
عبدالله جزایری فرزند نورالدین
طلسم سلطانی : ۳۲۸
عبدالله صدیقی سهروردی فرزند عیسی
بسط الحساب : ۱۴۲
عبدالله قزوینی فرزند شاه منصور
ترجمهٔ خلاصة الحساب : ۱۴۸
عبدالله کیای مازندرانی فرزند علی
سعادت نامه : ۱۷۷
عبدالله گرجی
سعادتنامه (تنها نسخهٔ 2894) : ۳۰۷
عبدالمطلب دامغانی حسینی
تقویم سال : ۲۷۳
عبدالواحد جوزجانی
هندسه : ۲۰۱
عبدالوهاب منجم باشی
استخراج حرکات سیارات : ۲۲۷
عبدالوهاب منجم قوچانی
مفتاح‌العمل فی‌الاستخراج : ۳۵۳
عبدالوهاب اصفهانی شهشهانی
بحرالجواهر فی‌علم الدفاتر : ۱۴۱
هندسه : ۲۰۲
عزیز
اعداد : ۱۳۵
عزیزی
مساحت : ۱۹۳
عطاءالله
خزانة الاعداد : ۱۶۹
عطاءالله رشدی لاهوری معمار
ترجمهٔ ویجه کنتیه : ۱۵۱
خلاصهٔ راز : ۱۷۰
عطاءالله قادری
ربع مجیب : ۱۷۴
علاء منجم، علیشاه فرزند محمد بخاری
احکام الاعوام : ۲۰۷
احکام نجوم : ۲۱۵
اشجار واثمار، ثمره و شجره : ۲۳۶
علاء کرمانی فرزند محمد (محمود)
شرح بیست باب : ۳۱۶
علی ابن المهندس فرزند احمد
اسطرلاب مسرطن : ۲۳۴
محمدعلی اصفهانی بهبهانی
مساحت البلاد : ۱۹۵
محمدعلی اصفهانی بیرجندی قاینی
جیب و ظل : ۱۶۰
علی اصفهانی حسینی، غیاث‌الدین
فواید نجومی: ۳۳۲
علی امیران اصفهانی ، غیاث الدین
درة‌المساحة : ۱۷۱
خلاصة التنجیم : ۲۹۱
علی بخش قاجار فرزند اسکندر
هیئت : ۳۷۳
علی بیهقی فرزند زید
جوامع احکام النجوم : ۲۸۴
علی تفرشی فرزند ملامراد
مطالع و مغارب : ۱۹۶
علی تونی فرزند نجم‌الدین
منتخب برهان الکفایة : ۳۵۶
علی حزین لاهیجی
جرالاثقال : ۱۵۸

علی خفری رومی
قبله : ۳۳۳
علی دوست فرزند قرایوسف
هیئت افلاك : ۳۷۵
محمدعلی رجاء زفره‌ای
عمان الحساب : ۱۸۴
متفرقة النجوم : ۳۴۶
محمدعلی زنجانی بابی
ریحانة الصدور : ۲۹۵
علی زین‌الدین
تحفهٔ شاهی : ۱۴۵
علی شریف بکری فرزند محمد
برهان الکفایة : ۲۴۲
میرزا علی شهرستانی فرزند محمد حسین
کشف الحجاب : ۱۸۹
محمدعلی فرزند محمد قاسم
مرآت سلیمانی : ۱۹۲
علی فرزند یوسف
لب الحساب : ۱۹۱
ملاعلی قوشچی
حساب، میزان الحساب، زبدة الحساب : ۱۶۳، ۱۹۹
ترجمهٔ رسالهٔ فتحیه : ۲۶۰
زیج گورکانی : ۳۰۳
شرح زیج سلطانی : ۳۱۸
هیئت : ۳۷۰
هندسه : ۲۰۲
محمدعلی مشیرخان (میرخان)
منهاج الاستخراج : ۳۵۶
علی معمایی یزدی، شرف‌الدین
انگشت‌شماری : ۱۳۷
شامل : ۱۷۹
کنه‌المراد فی‌وفق الاعداد : ۱۹۰
منتخب کنه‌المراد : ۱۹۸
علی‌منجم فرزند اسماعیل
مرآة الاسرار : ۳۴۹
علی موسوی فرزند محمد باقر
مشکاة الصواب فی‌شرح خلاصة الحساب : ۱۹۵
محمدعلی نظام‌الشریعهٔ کرمانی
تشریح الحساب : ۱۵۲
علی‌اکبر بجنوردی منجم‌باشی
استخراج طالع شمس : ۲۲۷
کسوف = رساله در... ۳۳۸
علی‌اکبر شیرازی حسینی فرزند میرزا آقا
اوضاع قمر : ۲۴۰
علی‌اکبر نواب شیرازی فرزند علی
بدیع الخیال فی اثبات ماعدمن المحال : ۲۴۱
رسالهٔ سهله درشرح قبله: ۳۰۸
شرح سی‌فصل : ۳۲۰
علی‌بخش قاجار فرزند اسکندر
ترجمهٔ نقشهٔ بزرگ : ۲۶۲
میرزاعلیخان ناظم‌العلوم محاسب
اصول جبر و مقابله : ۱۳۴
علیرضا تبیان الملك تبریزی
المقالات التبیانیه : ۱۹۸
علیشاه = علاء منجم
علیقلی کاشانی فرزند محمد باقر
تعدد عوالم : ۲۶۴
علیقلی میرزا اعتضاد السلطنه
رصدخانهٔ مراغه : ۲۹۳
عرض بلدان : ۳۲۹
محمدعلیم خواجه
گاه‌شماری : ۳۴۱
ملاعلیمحمد اصفهانی
تقسیم کره به‌سطوح : ۲۶۶

علیمحمدخان مترجم همایون
اصول جبر و مقابله : ۱۳۴
علیمحمد نیشابوری فرزند محمد صالح
ترجمهٔ المدخل الکبیر : ۲۶۱
عماد بخاری فرزند جمال
تعدیل معدل قمر : ۲۶۴
عمادالدین محمد
نوروزنامه : ۳۶۶
عمرخیام، ابوالفتح
نوروزنامه : ۳۶۴
عمر عبدالعزیز
دستور حساب جلالی : ۱۷۲
عنایت‌الله مشهدی فرزند محمد زمان
تحفهٔ سلیمانی : ۲۵۳
غلامحسین کربلائی
جامع بهادری : ۱۵۵
غیاث‌الدین
فوایدالنجوم : ۳۳۲
غیاث‌الدین = ادیب کاشانی
شاه فتح‌الله
نجوم = رساله در ... ۳۶۰
فخرالدین رازی، محمد
اختیارات علائیه : ۲۲۲
فرج‌الله کاشانی حسینی
صدر الحساب : ۱۸۳
فروغ اصفهانی، محمد مهدی
فروغستان : ۱۸۵
فرهاد گرجی
سعادتنامه (تنها نسخهٔ 2894) ۳۰۷
فرهاد میرزا
ترجمهٔ تحریر اصول اقلیدس : ۱۴۷
کنزالحساب : ۱۸۹
فرهنگ وصال شیرازی .
ترجمهٔ البارع فی احکام النجوم : ۲۵۷
فرید نجومی دهلوی
سراج الاستخراج : ۳۰۷
فصیح بسطامی نظامی فرزند عبدالکریم
مطلع الانوار : ۳۵۰
فصیح الدین محمد
حاشیه براشکال التأسیس : ۱۶۰
فصیح فرزند اثیر
اصول نجوم واحکام آن : ۲۳۸
فیض کاشانی، محسن
ترجمهٔ حدیث معلی بن خنیس : ۲۵۸
تقویم المحسنین : ۲۷۴
معیارالساعات : ۳۵۱
من لایحضره التقویم : ۳۵۷
محمد فیض‌الدین خان هندی
قاعدهٔ کلیه : ۱۸۷
فیضی هندی فرزند مبارک
ترجمهٔ لیلاوتی : ۱۵۰
قاسم
حدایق‌الدقایق : ۱۶۱
قاسم اسیری اصفهانی
حساب : ۱۶۴
قاسم حسنی فرزند محمد
دلیل المنجمین : ۲۹۲
قوت وضعف کواکب : ۳۳۷
قاسمعلی قاینی
ترجمه وشرح جبر ومقابله : ۱۴۸
اسطرلاب : ۲۳۰
قبله : ۳۳۳
مطلع هیلاج : ۳۵۱
قاسم فرزند محمد
نجوم : ۳۶۰
میرزا قاضی اردکانی یزدی
تحفهٔ محمدیه : ۲۵۳

قاضی‌زادهٔ رومی = محمود . . .
قاضی‌زادهٔ رومی = موسی . . .
قاضی والشتانی = محمود هروی
قطب الدین
شرح اوزانیه : ۱۷۹
قطب‌الدین شیرازی ، محمود
اصول موضوعهٔ اقلیدس : ۱۳۴
ترجمهٔ تحریر اقلیدس : ۱۴۷
اختیارات مظفری : ۲۲۴
زیج سلطانی : ۳۰۲
کیفیت اعمالی‌که در نوروز بعمل‌آید: ۳۴۱
قطب الدین قاینی
بیست باب در تقویم : ۲۴۷
قوام‌الدین شیرازی ، قاضی
غالب ومغلوب : ۳۳۰
کاظم اصفهانی فرزندمحمد
منتخبات الاحکام : ۳۵۶
محمد کاظم کاشانی
قوانین السیاقه : ۱۸۸
محمدکاظم هزارجریبی فرزندشفیع
افلاکیه : ۲۳۹
کانهجی کایسته عظیم‌آبادی
خزانة العلم : ۱۶۹
کرمعلی
نجوم= رساله در : ۳۶۱
کریم بخش
انتخاب عمده : ۱۳۷
کریمخان قاجار
حلقهٔ کریمی : ۲۸۷
خلاصة التقویم : ۲۹۰
کمال شوشتری صوفی
غایة المراد فی‌وفق الاعداد : ۱۸۵
کوشیار گیلی فرزند لبان
احکام سهمیات : ۲۱۰
ترجمهٔ مجمل الاصول : ۲۶۰
کیخسرو فرزند علاءالدین حسن
طالع مولود : ۳۲۷
گهاسه رام دهلوی
مجمع الحساب : ۱۹۲
لطف‌الله حسینی
حساب : ۱۶۵
لطف‌الله مهندس لاهوری
ترجمهٔ صورالکواکب : ۲۵۹
خواص عدد : ۱۷۱
منتخب : ۱۹۸
ماطاوس ملکیاس
تقویم : ۲۶۸
خواجه محمد ماه
شرح خلاصة الحساب : ۱۸۰
مرآت الحساب : ۱۹۲
مبارکشاه غوری بخاری :
مدخل منظوم : ۳۴۷
محمد همدانی=زین‌الدین
انیس‌الطلاب فی‌معرفة الاسطرلاب ۲۴۰
محمد اختیار فرزند محمد
احکام اتصالات کواکب : ۲۰۶
محمد اسفراینی عراقی تاج سعیدی
هیئت = رساله در ... ۳۶۹
محمد اشکوری لاهیجی شریف
لطایف الحساب : ۱۹۱
محمد بخارائی حلوائی فرزند ابوبکر
هیئت = رساله در ... ۳۶۹
میرزا محمد بیاک
شرح خلاصة الحساب : ۱۸۰
میرزا محمد تنکابنی فرزند سلیمان
اعداد اوفاق: ۱۳۵

محمد حسینی = سید منجم

محمد خطاط فرزند علی

برهان‌الحساب : ۱۴۲

محمد فرزند منصور دشتکی

قوس قزح ، خرمن ماه : ۳۳۷

محمد دماوندی فرزند محمد صالح

نو تقویم شرعی : ۳۶۴

محمد (محمود) سراج

تقویم : ۲۶۹

محمد سکاکی فرزند سراج الدین

تسخیرات کواکب : ۲۶۲

محمد سنجر کمالی فرزند ابوعبدالله

زیج اشرفی : ۲۹۹

محمد شاه آبادی علوی

جرالاثقال : ۱۵۸

ملامحمد شوشتری فرزند حسن

قبله : ۳۳۳

محمد شولستانی حسینی

قبله : ۳۳۳

محمد شیرخان

شرح زیج محمد شاهی : ۳۱۹

میرزا محمد شیروانی اصفهانی

هندسه = رساله در... : ۲۰۲

محمد طبری حاسب فرزند ایوب

مفتاح المعاملات : ۱۹۷

المونس فی‌نزهة المجالس : ۱۹۹

استخراج : ۲۲۶

زیج مفرد : ۳۰۵

شش فصل : ۳۲۳

شمارنامه : ۳۲۴

العمل فی‌معرفة الاسطرلاب : ۳۳۰

المواليد : ۳۵۸

محمد طبری فرزند رضا الکاظم

جوامع العلم: ۱۵۹

فصول طبری : ۳۳۲

محمد طبسی

مساحت : ۱۹۴

محمد طبیب فرزند همام

معرفة لیل ونهار : ۳۵۸

محمد عاشقی کرمانی ، غیاث‌الدین

حساب : ۱۶۴

سیاق : ۱۷۸

محمد غزالی فرزند علی

اختیارات و مداخل احکام : ۲۲۵

محمد غزنوی

مونس‌الفضلا : ۱۹۸

محمد غزنوی داجی فرزند عبدالکریم

تحفة الصدر : ۱۴۵

محمد غزنوی فرزند مسعود

جهان دانش : ۲۸۴

کفایة التعلیم فی‌صناعة التنجیم : ۳۳۹

محمد فخرالدین‌خان شمس‌الامراء

اعمال قطعه : ۱۳۶

شمس‌الهندسه : ۱۸۲

محمد فرزند زبردست خان

تحریر الصدر : ۱۴۴

محمد فرزند سیرین

اختیارات : ۲۲۰

محمد قاری مظهر الدین

انیس‌المنجمین : ۲۴۰

التفهیم در معرفت تقویم: ۲۶۶

زیج صغیر مظهری : ۳۰۳

کسوف و خسوف : ۳۳۸

کشف‌المعانی : ۳۳۹

محمد قزوینی فرزند ملاآقا

غرایب زمین وآسمان : ۳۳۰

محمد قمی فرزند حسن
استخراج طالع مولود : ۲۲۸
محمد کاشانی فرزند محمد زمان
قبلهٔ اثنی عشریه : ۳۳۵
محمد کاشانی فرزند عبدالرزاق
زایچه : ۲۹۵
ملامحمد کاشغری
شرح معرفت تقویم ۳۱۴
محمد کیا گرگانی
زحل وکرهٔ ثوابت : ۲۹۹
مفتاح بیست باب: ۳۵۳
محمد ناصرالدین حیدرآبادی
بساط غریب : ۱۴۲
محمد وابکنوی بخاری
زیج محقق سلطانی : ۳۰۴
محمد همدانی = زین‌الدین
محمد یزدی اردکانی، کاشف‌الدین
ربع مجیب : ۱۷۴
تحفهٔ عباسی : ۲۵۳
محمد یزدی ، جلال‌الدین
تحفة‌المنجمین : ۲۵۴
محمود ابرقوهی طیان
حساب ضرب وقسمت : ۱۶۸
محمودبن السودی (حمید)
لباب الحساب : ۱۹۰ ، ۱۹۰
محمود ایرانشاهی فرزند بدرالدین
شهابیه : ۱۸۲
محمود بخاری حسینی
شرف العلوم : ۳۱۲
محمود فرزند محمد = قاضی‌زادهٔ رومی
محمودفرزندمسعود شیرازی = قطب‌الدین
محمود قاضی‌زادهٔ رومی
ربع مجیب، ربع دستور ۱۷۴

تصحیح جدول : ۱۶۳
میرزا محمودخان منجم قمی
الاکرالمحمودیه : ۱۳۷
تقویم ناصری : ۲۷۴
محمود مازندرانی، مفتاح‌الملك
مفتاح الرموز : ۱۹۶
محمود معین
اعداد : ۱۳۵
محمود والشتانی هروی فرزند محمد
حساب : ۱۶۵
فوائدالجمال : ۱۸۶
غیاثیه : ۳۳۱
محیی‌الدین اناری
جامع القرانات : ۲۸۱
مدنی مال فرزند هرمه‌نراین
بدایع فنون : ۱۴۲
مسعود انصاری فرزند عبدالرحیم
هیئت : ۳۷۴
مسعودخاصه کرمانی فرزند کمال‌الدین
نجوم علمی و عملی : ۳۶۳
مسلم شیرازی فرزند محمود
نجوم : ۳۶۱
مسیب سبزواری
شرح خلاصة الحساب : ۱۸۰
مسیح حسینی
اعداد متحابه : ۱۳۵
مصلح‌الدین لاری، محمد
شرح هیئت قوشچی : ۳۲۲
مصطفی موسوی علوی
طلسم شاهی : ۳۲۹
ملامظفر گنابادی
استخراج کسوف طول کاشان : ۲۲۸
تحفهٔ حاتمیه، قبلهٔ آفاق : ۲۵۲

تنبیهات المنجمین : ۲۷۵
شرح بیست باب : ۳۱۴
معین‌الدین حسینی
ترجمهٔ رسالهٔ فتحیه : ۲۶۰
ملك محمد اصفهانی فرزند حسین
جبر ومقابله : ۱۵۶
فروع علم عدد : ۱۸۵
شرح میزان‌الحساب: ۱۸۱
ملك محمود کراهی فرزند احمد
کنزالفوائد فی‌ذکرالقواعد : ۳۴۰
منزوی سدیدالدین
پنج‌گنج : ۲۴۹
تحفة الدلائل : ۲۵۳
حرکت فلك الافلاك : ۲۸۵
زیج منظوم : ۳۰۶
نظم الوصول : ۳۶۳
منصور شیرازی، غیاث‌الدین (؟)
ابصار : ۱۳۲
شمس‌السیاقه : ۱۸۲
تسطیح اسطرلاب : ۲۶۲
قبله : ۳۳۳
مفتاح المنجمین : ۳۵۴
هیئت : ۳۷۴
منصور فرزند علی عراق :
اسطرلاب : ۲۳۰
موسی قاضی‌زادهٔ رومی
حساب : ۱۶۴
مساحت : ۱۹۴
زیج گورکانی : ۳۰۳
محمد مؤمن امامی حسینی
اوزان ومقادیر : ۱۳۹
محمدمهدی بدیع‌الزمان فرزندمحمدحسن
تاریخ ناصری : ۱۴۴

ترجمهٔ تحریر اقلیدس : ۱۴۸
محمد مهدی خراسانی موسوی‌فرزندهدایة
نوروزیه : ۳۶۷
محمد مهدی فرزند محمدرضا
سیاق : ۱۷۸
ملامهدی نراقی فرزند ابوذر
اکر : ۱۳۷
انگشت شماری : ۱۳۸
توضیح الاشکال : ۱۵۴
ملامیرقاری کوکبی گیلانی
علم تنجیم و معرفت تقویم : ۳۲۹
ملانامی
خلاصة الحساب : ۱۷۰
نصرالله کاشی فرزند ابوالحسن
استخراج انحراف بلاد از قبله : ۲۲۷
میرزا محمدنصیرا اصفهانی
بیست فصل : ۲۴۸
خواجه نصیرالدین طوسی
پرسش و پاسخ : ۱۴۳
جامع الحساب : ۱۵۵
جبر ومقابله : ۱۵۷
حساب : ۱۶۵
حساب الضرب والقسمة : ۱۶۸
شعاع، قوس قزح : ۱۸۲
کشف‌القناع عن شکل‌القطاع : ۱۸۹
احکام منازل القمر : ۲۱۳
اختیارات مسیر قمر : ۲۲۳
اختیارات النجوم ، تقویم : ۲۲۵
اسطرلاب: ۲۳۰
بیست باب : ۲۴۳
بیست باب منظوم ، ۲۴۸
ترجمهٔ صورالکواکب : ۲۵۹
ثمرهٔ بطلمیوس : ۲۷۸

جاماسب نامهٔ منظوم : ۲۸۰
حل مشکلات معینیه : ۲۸۸
دیباچهٔ تقویم : ۲۹۲
رصد کسوف : ۲۹۴
زبدة الهیئة، زبدة الادراك : ۲۹۸
زیج ایلخانی : ۳۰۰
سی باب : ۳۰۹
سی‌فصل : ۳۰۹
صبح کاذب : ۳۲۵
صد باب : ۳۲۵
قبله : ۳۳۳
مدخل منظوم : ۳۴۷
معینیه : ۳۵۱
نجوم = رساله در . . . ۳۶۱
هیئت : ۳۷۵

نظام الدین اعرج نیشابوری، حسن
ربع مقنطر : ۱۷۵
کشف‌الحقایق، شرح زیج : ۳۳۹

نظرعلی
اسطرلاب : ۲۳۰

شاه نعمت‌الله
احکام طالع : ۲۱۱

سید نورالاصفیا
نور الحساب : ۲۰۱
نورالمحاسبین : ۲۰۱

نورالله شوشتری فرزند محمد
اسطرلاب : ۲۳۰

محمد وسیم فرزند احمد
اسطرلاب منظوم : ۲۳۵

وفایی هندی
جامع الاحکام : ۲۸۱

آقاهاشم شاه
خلاصهٔ هاشمی : ۱۷۱

هبة‌الله شاهمیری شیرازی
تنقیح مقاله در توضیح رساله : ۲۷۶

همایون پادشاه
دوائر عظام : ۱۷۳

محمد یحیی ساوی
منهاج‌القبله : ۳۵۷

یحیی فرزند نجم‌الملك
زهره وحرکت آن : ۲۹۹

یحیی کاشانی فرزند احمد
اعداد اوفاق : ۱۳۵
لباب الحساب : ۱۹۰

یعقوب طاووسی فرزند محمد
اعداد وفق : ۱۳۶

محمد یوسف رزمی رومی
تنقیح الاعداد و ترقیة الاضداد : ۱۵۴

یوسف گیلانی فرزند محمد
حل‌العقود فی شرح حساب‌الجمل : ۱۶۹
مختصر الجمل : ۱۹۲

بخش ششم

طبیعیات

علوم تجربی، زمین‌شناسی، معدن‌شناسی، کشاورزی، جانورشناسی، صنایع

الف

آتشبازی = باغچهٔ گل

آتشبازی = مجموعة الصنایع

آثار علوی = کائنات جو

از اسفزاری، ابوحاتم مظفر، از ستاره‌شناسان سدهٔ پنجم که در بستن رصد ملك شاهی باخیام شرکت‌داشته درسه‌باب: ۱ـ اندر حادث هائیکه ازبخار تولد کند در فضا، سیزده فصل ۲ـ حادث‌هائیکه بر روی زمین افتد از بخار، هفت فصل ۳ـ اندرحادث‌هاییکه در زیر زمین افتد، هفت فصل. در۱۳۱۹خ این‌کتاب بکوشش آقای مدرس رضوی بچاپ رسیده است، عنوان چاپی «آثارعلوی یاکائنات‌جو» است. **آغاز:** حکیمان چنین‌گفته‌اند که موجودات عالم. . . از دوگونه است . . .

بنگرید: پیشگفتار دانش پژوه برتبصرهٔ ساوی وپیشگفتار همو بردورساله درآثار علوی انتشارات‌فرهنگ‌ایران زمین ـ پیشگفتارمدرس رضوی برچاپ ۱۳۱۹ ـ ف. مشار: ۱۴ ـ مؤلفین مشار ۱: ۱۳۱.

3656 ـ **دانشگاه** ۲۴۵۲/۲: نستعلیق یوسف فرزند یادگار لنگرودی گیلانی ۸شعبان **۹۶۴** برای سیف‌الدین‌قاضی علی‌منجم روزگار شاه تهماسب در مدرسهٔ یوسفیه مشهد، عنوان بزرگ مقاله‌وکوچك باب دارد (ص۹۷ـ۱۱۶) با دیباچه‌ای که در چاپ ۱۳۱۹ نیامده است [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۸۳].

3657 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۱۷: نبشتهٔ **۱۰۹۳** درشهراجمیرهند، (ص۷۰ـ۷۳) درمتن وهامش [ف. سپهسالار ۳: ۷].

3658 ـ **تهران، اصغرمهدوی** ۱۲/۲۸۱: نبشتهٔ ۲۲ع۱/**۱۱۰۸** در شهر کرمان درسیزده باب، درفهرست‌آمده‌گویا ازاسفزاری باشد. [نسخه‌ها ۲: ۱۰۵].

3659 ـ **رضوی** ۹۳۶حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، نسخه باب سوم را ندارد، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۴: ۲۱۸].

آثار علوی = کائنات جو

از محمد باقر فرزند اسماعیل حسینی خاتون‌آبادی، نگارندهٔ «آب نیسان: ۲۰۳»، بنام شاه‌سلطان حسین‌صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) در پنج فصل، و در آن می‌کوشد میان سخنان

فیلسوفان و گفته‌های مذهبی یگانگی بیابد .
آغاز : لطائف حمد و ثنا از آلایش پاك ، و تحایف سپاس فزون ازحوصله .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۲۸ .

3660 ـ **دانشگاه** ۱۲۶۶/۶ : نسخ محمد ترشیزی، در **۱۱۲۵** ، (۴۶پ ـ ۵۸ر) آغاز برابر نمونه، [ف. دانشگاه ۷:۲۷۱۸].

3661ـ **سپهسالار** ۱۸۴۴/۳ : نوشتهٔ محمدعلی طباخی، نوروز **۱۱۳۰**ق (۱۴پ ـ ۳۵ر)، آغازبرابرنمونه [ف. سپهسالار۳:۷].

آثار علوی = کائنات جو

از میرزا محمدحسن شیروانی ، میرزای شیروانی (۱۰۳۳ ـ ۱۰۹۸) بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) ، در یك مقدمه و سه باب ویك تذنیب: مقدمه در دو مطلب : طبقات هوا و خاك ، تغییرعناصر یکی بدیگری. باب ۱ـ درسبب پدیدآمدن ابر و باد و باران ۲ ـ (درنسخهٔ مجلس نیست) ۳ـ سبب زلزله وپیدا شدن چشمه‌ها. . . در پایان این باب کوشیده اخبار گاووماهی و علت زلزله و قوس قزح را تأویل‌کند. **آغاز :** حمدی از قطرات باران فزون وسپاس از حیز قیاس بیرون .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۴۰و۱۷ : ۲۲۸ هدیة الاحباب : ۲۵۲ ـ تذکرهٔ نصر آبادی : ۱۵۷،۲۹۸ـ ریحانة الادب۴: ۷۵ ـ روضات الجنات : ۶۴۳ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۳۹۵ ـ فوائد الرضویه : ۱۶۷ .

3662ـ **یزد** ، علومی ۱۱۳/۱۰ : با تاریخ ۱۰۹۲ ـ ۱۱۰۴ دردفتر. **فیلم** آن‌در دانشگاه ش۲۴۸۹ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۱ و نسخه‌ها ۴ : ۴۴۴] .

3663ـ**کاظمین**، سیدحسن صدر: نوشتهٔ محمدمؤمن فرزند ابی‌المفاخر فرزند ملك علی تونی ۲۳ع۲/**۱۱۴۸** [ذریعه ۱۷ : ۲۲۸] .

3664ـ **مجلس** ۱۹۳۷/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص ۱ ـ ۱۰۲) ، در فهرست بعنوان «کائنات‌جو» بدون نام ازنگارنده آمده آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۵ : ۴۳۹] .

3665 ـ **مجلس** ۶۲۱/۳ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، درفهرست از نگارنده نام برده نشده و بعنوان « شناخت کاینات‌جو» آمده [ف. مجلس ۲ : ۳۷۴] .

آثار علوی

ازملامحمد فرزندمسعود مروزی نگارندهٔ «جهان دانش: ۲۸۴» . در یك مقدمه با چهار فصل‌سپس دوازده‌باب:مقدمه، فصل۱ـ درانقسام اجسام به‌بسایط و مرکبات ۲ ـ طبقات زمین و هوا ۳ ـ استحالت اجسام ۴ ـ کیفیت تولد بخارات ، سپس باب ۱ـ پدید آمدن ابر ۵ ـ پدیدآمدن یخچه ۱۰ـ پدیدآمدن بادها ۱۲ـ سبب پدیدآمدن معدنیات . این گفتار بکوشش محمد تقی دانش‌پژوه در۱۳۳۷خ چاپ شده .
آغاز: منت خدایرا که آفرینندهٔ جمیع عقول و ارواح است و نیست کنندهٔ اجسام .

بنگرید : پیشگفتار چاپ از آقای دانش پژوه ، نیز پیشگفتار چاپ تبصره ابن سهلان ازهمو ـ ذریعه ۱ : ۸ و۲ : ۳۲۳ و ۵ : ۲۹۸ مؤلفین مشار ۵ : ۸۱۲ .

3666 ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری : نسخ گویا صالح، باتاریخ۱ج۱/**۷۵۳** دردفتر (۴۰پ ـ ۵۹ر) ، همین نسخه پایهٔ چاپ قرار گرفته است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۰۹ هست [رؤیت] .

3667ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری : **۱۰۰۵** در دفتر (۱۱ پ ـ ۵۲ پ) ۱۵ س . **فیلم**آن دردانشگاه ش ۸۱۹هست [فیلمها ۱ :

۵۴۱ ـ پیشگفتار چاپ ۱ : ۱۸] .

3668ـ مشهد، شیخ‌علی اکبر نهاوندی: نوشتهٔ **۱۱۳۳** [ذریعه ۱ : ۹] .

3669ـ قاهره، دارالکتب۴/۲مجامیع طلعت: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه (گ۵۷ـ۸۳) [ف.مخطوطات۱:۲۰۰].

آثار علوی = رساله در . . .

دریک‌مقدمه وسیزده باب. جزرسالهٔ شرف الدین محمد مسعود مروزی چاپ لاهور در اوینتل کالج میکزین ۱۹۲۸ م و چاپ آقای دانش پژوه۱۹۵۸م است.ولی‌مانند همان«آثار علوی» مسعودی . گویا کسی این رساله را از روی آن ساخته و در برخی جاها مطلبی را انداخته یادگرگون ساخته است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** حمد وسپاس خدایی که بتعجب حکمت خویش عقل دور اندیش .

3670ـ دانشگاه۳۸/۲۴۰۱: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری در طوس سدهٔ **۱۱** ، (۳۳۸ ـ ۳۵۴) کمی ازباب سیزدهم را ندارد [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۲۰] .

آثار علوی

ناشناخته .

3671ـ سپهسالار۹/۴۵۰۶: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۷ـ۱۰۸۴** در دفتر (۱۸۵ پ ـ ۱۸۹ر). **آغاز:** باب اندر بیان‌کردن آبها و دریاها ورودخانه‌ها و چشمه‌ها. اما آب هم از عناصر زمین [ف. سپهسالار ۳ : ۸] .

3672 ـ دانشگاه ۳/۱۱۲۰ : نوشتهٔ شوال **۱۲۳۶** (۲۵ پ ـ ۳۰ پ) ، گفتاریست دریک مقدمه و دو مقصد. مقدمه در بیان بعضی امورلازم، مقصد ۱ـ درکاینات جو، درسه فصل ۲ـ درکاینات زمین، نیزسه فصل. **آغاز:** باب این‌لجه‌ایست درتنقیح و تشخیص ابروباد و... الحمدلله الذی یرسل الصواعق فی ازمنة [ف . دانشگاه ۶ : ۲۲۵۷] .

3673ـ سپهسالار ۲/۷۴۲۶: تاریخ یادنشده (۷۱ر ـ ۷۴پ)، متن‌عربیست و شعر های فارسی نیز درمتن گنجانده شده ، در دو مقدمه وچهار اصل: مقدمه ۱ـ درجسم ۲ـ در انقلاب عناصر. اصل ۱ـ بخار ۲ـ دخان ۳ ـ ریح ۴ـ قوس قزح ، تذنیب اسباب زلزله ، تتمه ضرر زلزله [ف. سپهسالار ۳ : ۸].

آثار علوی = اصول مهمه

دربخش ستاره‌شناسی ص۲۳۸ گذشت .

آثار علوی = الرسالة السنجریه

آداب‌ساختن‌شراب = شراب ریحانی

آداب‌شرب بیخ‌چینی = چوب‌چینی

آشپزی = ترجمهٔ . . .

آشپزی‌نوین = طباخی جدید

احجار = سنگ شناسی

ناشناخته .

3674ـ یزد، جامع کبیر ۴/۵۲۹۳ باتاریخ **۹۸۳** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۶] .

احجارگرانبها = جواهرنامه

اختراعات = شرح اختراعات قرن

نوزدهم

ازعلی‌بخش‌قاجار، نگارندهٔ «هیئت:۳۷۳» برای مظفرالدین میرزای قاجار ، در مدت دو

روزازفرانسوی بفارسی در آورده است، دردو رساله ۱ـ اختراعات الکتریکی ۲ـ اختراعات امور مربوط به حرارت. **آغاز:** بعد ازحمد وسپاس قادر بی‌همتا و صلواة بر . . .

3675ـ **تهران، ملی** ۸۸۲ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، گویا مترجم ، ۶۱ گ ۱۱ س [ف. ملی ۲ : ۴۱۶] .

ارشاد الزراعه = کشاورزی نامه

ارشاد الزراعه

از قاسم فرزند یوسف ابو نصر هروی ، متخلص بقانعی و نیازی نوادهٔ ابو نصر طبسی مشهور به‌پیرحاجات، بنام نظام الدوله والدین میرك سلطان محمود از خاندان حسین تیموری در ۹۲۱، درهشت‌روضه نگاشته است: ۱ـزمینهٔ کشت و خواص آن ۲ ـ ساعات مناسب کشت و دعاها ۳ـ هنرکشت غلات ۴ـ تاك وآنواع آن ۵ـ سبزیها و تره‌بار ۶ ـ درختان و گلها ۷ـ پیوند درختان و زنبور داری و آبیاری ۸ ـ نشاندن درختان وگلها و طرح باغها. بکوشش عبدالغفار نجم‌الدولة (بنگرید : آسمان ۲۰۳) در۱۳۲۳ بانواقصی وسپس بسال ۱۳۴۶ خ به کوشش محمد مشیری بادیباچهٔ نگارنده وایشان وفهرست‌ها چاپ شده است. **آغاز:** (دیباچه در چاپی) ای فیص‌توآبروی هردهقانی... حمد و سپاس رزاقی را که مزارع و صنعت قدرتش .

بنگرید : پیشگفتارچاپ‌ازمحمد مشیری‌ـ راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۲۸۱ـ ف. مشار : ۷۱ - مؤلفین مشار ۴ : ۷۵۵ .

3676ـ **تهران ، دهخدا** ۱۲ : سدهٔ **۹ـ۱۰**، آغاز و انجام افتاده ، تاریخ نگارش ۹۲۱ درنسخه آمده ، [نسخه‌ها ۳ : ۳] .

3677ـ **مجلس** ۵۴۵۶: نستعلیق خوش محمد مشهور بانباردارمالك، در **۹۲۷** درپایان دستور پختن صابون آورده شده است در چاپ مشیری موردبهره قرار گرفته این نسخه همراه است بادورسالهٔ دیگراز نگارنده دراصول جمع و ضرب ووضع تقسیم آب وجز آن درهرات که بکوشش ایرج افشار درج ۱۳ فرهنگ ایران زمین چاپ شده است [رؤیت] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۱۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۴۰] .

3678ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۷۵۵۷ سدهٔ **۱۰** [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۰] .

3679ـ **دانشگاه** ۲۴۹۴ : نستعلیق ۹ شوال **۱۰۴۹**، دردیباچه آمده: از قایم یوسف ابونصر قانعی‌که در ۴ شوال ۹۰۸ هنگامی که پادشاه بخراسان میرفته ساخته است [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۶۲] .

3680ـ **تبریز، ملی** ۳۴۱۵ : نوشتهٔ **۱۰۵۰** [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۵] .

3681ـ **تهران، ملی**؟؟: نستعلیق پنج شنبهٔ ۱۲ شعبان **۱۰۸۱**، درچاپ مشیری مورد بهره قرارگرفته ، فصول آن کامل است [پیش گفتار چاپ محمد مشیری : ۴] .

3682 ـ **تهران ، دهخدا** ۲۸۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده، درون جلد نوشته شده که بنام سلطان حسین تیموری نگاشته شده . و تاریخ نگارش ۹۲۱ را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۸] .

3683ـ **محمد مشیری** نوشتهٔ میرحسین فرزندرضاحسینی‌خادم آستانهٔ حضرت‌رضا،ج۲/ **۱۱۸۳**، نسخهٔ پاکیزه‌ایست که‌درچاپ مشیری پایه قرار گرفته است [پیشگفتار چاپ ، محمد مشیری : ۳] .

3684 ـ **تاشکند :** نوشتهٔ رحمت الله فرزند عبدالرحمان، در **۱۱۹۷**، آغاز افتاده،

درهامش نگارنده نیازی یاد شده ، در فهرست (۱ : ۳۱۲) آمده : « ارشاد الزراعة فی علم الحراثة » که بنام نظام الدولة والدین میرك سلطان محمود از خاندان حسین تیموری در ۹۲۱ نگاشته شده [نسخه‌ها ۳ : ۴] .

3685ـ تهران ، ملی ۱۵۵۳ : نسخ خوب بی تاریخ ، گویا به روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) دیباچه را ندارد [پیشگفتار چاپ محمد مشیری : ۳] .

3686ـ دانشگاه ۵۳۰۴/۲: نسخ‌سدهٔ **۱۳-۱۴** (۵۲پ-۱۵۸ر) همره با «کشاورزی نامهٔ» دیگر [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۸].

3687ـ سپهسالار ۲۸۵۸/۵: تاریخ یادنشده (۹۱ر ـ ۱۴۲پ). **آغاز**: حمدله.. بعد . بحکم آنکه المأمور معذور این بیچاره کلك نامرادی. . واین نسخه‌را «ارشادالزراعه» نام نهاد، ترتیب‌آن بهشت روضه... وهرروضهٔ آن ..منی است بهشت آئین مشتمل . انجام در روضهٔ هفتم افتاده [ف. سپهسالار ۳ : ۱۰۷] .

اسباب‌حدوث کائنات = آثارعلوی

اسرارالوجود

ازعلی‌بخش‌قاجار، نگارندهٔ«هیئت:۳۷۳» درپیدایش منظومهٔ شمسی و زمین و شگفتیهایی از رویبدنیها وجانوران و پیدایش انسان ، از نوشته‌های فرانسوی بفارسی در آورده است . **آغاز** : سبحان الذی جعل زینة السماء نجوماً

3688ـ تهران، ملی۵۳۶ف: شکسته نستعلیق علی‌بخش قاجار، **۱۲۹۱**، شاید برای ناصرالدین‌شاه ، ۴۰۳ گ ۱۳ س [ف . ملی ۲ : ۳۰] .

3689ـ مجلس۲۴۵۷/۲فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۸** (ص ۴۷-۲۷۶) همراه «هیئت»

ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴] .

اصول‌علم فیزیك = حکمت طبیعی

از میرزا علی خان ناظم العلوم مهندس فرزند قاسم معلم توپخانه در دارالفنون ، در گذشتهٔ پیرامن ۱۳۱۷ بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) و علیقلی میرزا اعتضاد ـ السلطنه (۱۲۳۴-۱۲۹۸) از روی نوشته‌های دکترقابروژمن و کاتو، در یك دیباچه و چهار مقاله. **آغاز**: دیباچه، این‌قوهٔ واحده‌که‌گاهی ازاو حرکت احداث میگردد وگاهی حرارت.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۰۰ ـ ف. مشار : ۱۲۰ـ استوری۲:۲۴ـ مؤلفین مشار۴:۴۲۹.

3690ـ دانشگاه ۵۰۱۴ : نسخ عبد ـ الرحیم در۱۸ ذیقعدهٔ **۱۳۲۷** ، ۱۳۷ گ۱۹س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۶] .

اصول علم معدن = معدن شناسی

اصول عناصر = رساله در . . .

از حکیم نظام‌الدین احمد گیلانی، که به روزگار عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ ـ ۱۰۸۳) می‌زیسته ودر۱۰۵۹ درگذشته است (بنگرید : شجرهٔ دانش، دربخش‌دائرةالمعارف). گفتاری است دربیان‌اصول عناصروکیفیت ترکیب آنها.

3691ـ آصفیه ۳۹ مجموعه‌ها : ضمن «شجرهٔ دانش»که برخی‌ازگفتارهای‌آن بخامهٔ نگارنده ومؤرخ **۱۰۴۵** است(گ۱۸۷-۱۸۹) [ف. آصفیه ، میرعثمان‌علی ۲ : ۴۷۴].

اصول‌فلسفه طبیعیه = رساله در...

ناشناخته .

3692ـ تهران ، دهخدا ۲۴۵ : نستعلیق و نسخ سدهٔ**۱۳-۱۴** درفیزیك وتشریح وفیزیولوژی است، عنوانها بعربی ومتن‌فارسی

باید سه‌کتاب باشد [نسخه‌ها ۳ : ۳۸۹].

اصول معرفت الارض و نقشهٔ نظامی

دربخش سپاهیگری خواهدآمد .

اصول مهمه

دربخش ستاره‌شناسی ص ۲۳۸ گذشت .

اعمال یده

دربخش کیمیا خواهد آمد .

اکسپزسیون کلمبین

ترجمه از جان طیلر و ابوالقاسم مترجم پسر میرزا محمد علی‌خان شمس الشعراء ، در ۱۸۹۰م. درسال ۱۸۹۰م نمایشگاهی از صنایع جهان درشیکاگو برپا میگردد، و دولت ایران نیز درآن شرکت می‌کند، گزارشهای روزنامه های جهان در بارهٔ غرفهٔ صنایع ایران برای ناصرالدین‌شاه گرد آوری و ترجمه می‌شود . و این سند از رهگذر مطالعهٔ صنایع آن روزی ایران سودمند است. **آغاز:**... دراین‌عصر که بتایید ایزد متعال و میامن اقبال شاهنشاه

3693ـ تهران، ملی ۱۹۵ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زدین، ۱۲گ ۱۲س [ف . ملی ۱ : ۱۹۴].

افیونیه

دربخش پزشکی خواهد آمد .

انتخاب فرسنامه

در۳۳ فصل : ۱ـ در معالجهٔ بارامه ۲ـ درمعالجهٔ مشمس ۳ـمعالجهٔ شکافته‌شدن سم ۴ـ معالجهٔ بواسیر ۵ـ معالجهٔ آماس خصیه . . . ۱۰ـ معالجهٔ شیرینه . . . ۱۵ ـ معالجهٔ ریش های خسك... ۲۰ـ معالجهٔ آب زرد واستسقا ۲۵ـ تدبیرآنکه سم‌اسب بروید و بزرگ‌شود... ۳۰ معالجهٔ داءالبقر... ۳۳ـ معالجهٔ مادیان که دشوارزایند. **آغاز:** بدان اسعدك‌الله فی ـ الدارین‌که رنج وزحمت‌که دراسب‌پدید می‌آید بسیار است .

3694 ـ ملك ۴۹۲/۱۶ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰**، زرین (ص۳۷۸ ـ ۳۹۳) با عنوان «انتخاب فرسنامه» درنسخه [رؤیت].

انواع حیوانات = رساله‌در بیان...

از فیض‌الله ، بدستور شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) در سه باب و یك خاتمه ، در بیان انواع حیوان وآداب صید: باب۱ـانواع حیوانات بری وبحری که کدام حلال و کدام حرامست، شش فصل۲ـ صید واحوالی‌که بدان متعلق است ، پنج فصل ۳ـ کیفیت تذکیه ، در یك مقدمه وسه‌فصل . خاتمه: تمام حیوانات در هنگام ضرورت حلال می‌گردد. **آغاز:** حمد و سپاس پادشاهی را که مرغ دلهای مخلصان .

3695ـ ملك ۴۹۲/۶: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زدین (ص ۲۰۱ ـ ۲۳۵) [رؤیت].

انیس الامراء

ازمیرزا محمدحسین فرزند حاج‌سید جواد حسینی کرمانی شیرازی، در فن بز دره یاپیشهٔ بازداری، بنام‌ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) و مرتضی قلیخان، در۱۰ع۱/۱۲۸۷ ساخته ، و دربمبئی در۱۱۲ص بچاپ رسیده است.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۵۳ ـ ف . فارسی مشار : ۱۷۵ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۷۲۰ .

3696ـ تهران، ادبیات۳۶۴ جوادی: نستعلیق خود نگارنده ، در ۱۰ع۱/**۱۲۸۷** [ف. ادبیات ۳ : ۱۱].

3697ـ تهران، ادبیات ۳۴۱ جوادی

نستعلیق ۱۰ع۱/۱۲۸۷ [ف. ادبیات ۳:۱۱]

انیس المجالس

از عطاءالله فرزند محمد حسینی، در یك مقدمه و سه باب: مقدمه در تاریخ تنباکو، و چای وقهوه. باب ۱ــ تنباکو، سه فصل ۲ــ چای سه فصل ۳ــ قهوه، دو فصل. **آغاز:** سپاس خالقی را که بقدرت کامله ابداع جواهر عقلیهٔ

3698 ــ **سپهسالار** ۷۵۳۸/۱: نسخ ۱۲صفر۱۱۴۲، (۱ ر ــ ۳۵ ر) ۲۱ س [ف. سپهسالار ۳: ۲۲۰].

ب

بازداری = انیس الامراء

بازنامه = دستور الصید

از محمد رضا فرزند خواجه یوسف، که برای اورنگ زیب، بسال ۱۰۸۳، در۷۷ باب نگاشته است.

3699 ــ **موزهٔ بریتانیا** Or ۶۹۶۲: سدهٔ ۱۲ــ۱۳، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۵۹].

بازنامه

از استادجلیل سیدمختص، ابوالحسن‌علی بن احمدالنسوی که در۳۷۱ پادشاهی یزدجرد (۳۹۳هـ)درشهر ری‌زاده‌شده بود، درشصت‌سالگی درشهریورماه ۴۴۹ یزدگردی ۴۷۲هـ. نگاشته است (دیباچه) که بروزگار بیرونی و ابن سینا می‌زیسته گفتار نخستین کتاب در سود و زیان بازان در ۱۷ باب: ۱ ــ در معدن بازان ۲ ــ آشیان ایشان۳ــ جفت‌گرفتن ایشان... **آغاز:** سپاس آن خدایی‌راکه‌آفریدگار دوجهان است و روزی دهند...امابعد، درتاریخ آغازاین‌کتاب.

بنگرید: مجلهٔ ادبیات س ۶ ش ۱ گفتار دکتر غلامحسین صدیقی ۱: ۱۲.

3700 ــ **ملك** ۴۹۲/۱۸: نستعلیق‌پاکیزه سدهٔ ۱۰، زرین (ص ۳۹۸ ــ ۴۹۰) [رؤیت].

بازنامه

از عرب نجفی (؟)

3701 ــ **رضوی** ۸۷۹۲: تاریخ یاد نشده، آغازوانجام افتاد. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۰۰۹ هست [فیلمها ۱: ۱۹].

بازنامه

گفتاریست دربیست وهفت باب: ۱ ــ در ابتدای‌آنکه جانوران ازکجا خواست وچگونه بود. ۲ــ انواع جانوران شکاری ۳ــ در خلقت وطبیعت جانوران و درمعرفت بازنیك وبد ۴ــ در صفت بازنیك از بدفرق نمودن ۵ــ درصنعت بازکه چگونه باشد و چه‌کار پدید آید ۶ ــ در صنعت شاهین وآنکه کدام بچه کارنیك‌آید ۷ــ در صفت چرغ۸ــ درصفت عقاب... **آغاز:** چون پادشاهان واکابرواصحاب دولت‌را انواع ملال دست می‌دهد، از برای دفع ملال بشکار تردد می‌دارند.

3702 ــ **تهران**، موزهٔ مردم شناسی: ۴۰۶: نستعلیق عبدالله در ۱۳۳۳ برای یکی از بزرگان، [نسخه‌ها ۳: ۱۳۲].

بازنامه

دردیباچه آمده: چون کسری به‌پادشاهی رسید بفرمود دستور خویش را که دانایان این

صنعت را ازآفاق عالم گرد آورند، تاآنکه در این باره بمناظره پردازند درپایان آمده این کتاب در۱۵۴ باب نگاشته‌شد: باب اول درآنکه‌حق سبحانه شکره را ازعناصر آفرید. باب دوم در آنکه شکره چون پیدا شد. باب سیم در نوع وجنس شکره... باب صدوسی وپنجم در خشك داروی سبز. نسخهٔ ملك ۵۰۷ در همین باب خاتمه می‌یابد. **آغاز:** حمدله. والعاقبة . . . اما بعد، روایت کنند که چون کسری شاهنشاه ملوك عجم بشاهنشهی .

3703ـ **ملك** ۵۰۷/۱ : نسخ **۱۲۱۸** در۱۵۴ باب و نسخه درباب۱۳۵ پایان‌می‌یابد (۱پ ۸۹ر) سپس ذیلی برای این کتاب هست که بیشتر درمانها را دارد و نامبوب (۸۹ ر ـ ۹۱پ) [رؤیت] .

بازنامه

ناشناخته .

3704 ـ **سپهسالار** ۲۹۳۱/۱۲ : نستعلیق درهامش جنگ مؤرخ **۱۱۰۱-۱۱۰۳** گزیده‌ایست ازیك «بازنامه» از باب ۱۷ تاباب ۴۳ [ف. سپهسالار۳ : ۲۳۴ و ۴ :۸۳].

3705 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۳۷۵ : نوشتهٔ **۱۱۶۰** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۹] .

3706ـ **ملك** ۵۰۷/۲ : نسخ **۱۲۱۸** (ص۱۷۷ـ۱۸۲) . گفتاریست دردرمان بیماری پرندگان . **آغاز** : پوشیده نماند که علمای این صناعت و فضلای این علم بسیار قلیل‌اند [رؤیت] .

3707 ـ **موصل** ، مدرسة یحیی پاشا ۱۶۰ :تاریخ‌ونشانی‌یادنشده[ف.موصل:۲۳۶].

3708 ـ **مجلس** ۶۴۰/۹ : شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، گفتاریست در بد و نیك‌بازان وبیماری و درمان آنها ، در نه اصل [ف. مجلس ۲ : ۴۰۶] .

3709ـ **موزهٔ بریتانیا** : Or۳۷۴: تاریخ یادنشده، ۸۵گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۶۶ هست [فیلمها ۱ : ۱۹] .

بازنامهٔ منظوم

ازمیرشکار وبازداری، بنام سلطان یعقوب فرزند سلطان حسین بهادرخان ، که یکی از نوادگان میرسید شریف گرگانی بوده. درشصت باب. درآن آمده: نام این نسخه « باز نامه » نهاد. **آغاز:** شکر و حمد و سپاس خالق پاك ـ کافریدآدمی زمشتی خاك ـ یك‌کف خاك را مصور کرد .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۲۴ .

3710ـ **دانشگاه** ۳۰۶۵/۴ : نستعلیق نزدیك **۱۲۷۵** (۱۴۶ر ـ ۱۶۰ر) آغازبرابر نمونه، ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۲۰۰۳].

بازنامهٔ منظوم

ناشناخته .

3711ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۵۷۳۵: نوشتهٔ **۱۰۸۷**، همراه با: نعلبندی، کمانداری [ف. ترجمهٔ ایرج افشار نسخه‌ها۴: ۶۸۳] .

بازنامهٔ منظوم

دربخش مثنویها خواهدآمد.

باغچهٔ گل

یا رسالهٔ منظوم « موشك » از ملا مشکی (موشکی) درآتشبازی . در آغاز آن از خان یسخارومی‌خان ستایش‌شده است [دانش‌پژوه]. درآن آمده : چون دمی فکر و تأمل کردم ـ نامآن باغچهٔگل کردم. **آغاز** : نسخهٔ موشك ملامشکی ـ که رودکشتیش اندرخشکی ـ هست

توحید خداوند کریم .

3713ـ دانشگاه ۲۵۹۶/۹: نستعلیق عنایت‌الله باتاریخ ۱۰۸۶ در دفتر (ص ۳۸۰-۴۵۸) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۴۱] .

بدایع الاسرار

از احمد المتطبب‌الحسینی، بسال ۱۰۲۶ درشهر برهانپور هندوستان، در سه‌مشرق و نه مطلع، درخواص چای و قهوه و تنباکو نگاشته است (دیباچه). آغاز : بدانکه این رساله‌ای است در نهایت اختصار از مبدعات افکار و مخترعات .

3713ـ مجلس۵۱۳۸/۱۱۳: نستعلیق ۱۰۲۸، درجنگ‌ابن‌خاتون (گ۴۶۴-۴۶۸) [رؤیت].

بستان القلوب = روضة القلوب

دربخش دائرة المعارف خواهدآمد .

بیان انواع حیوانات = انواع حیوانات

بیان‌مجملی ازاسبان پادشاهی = فرسنامه

بیخ چینی = چوب چینی

از مظفر الدین مسعود فرزند معز الدین عبدالله طبیب، نام نگارنده وکتاب «بیخ چینی» دردیباچه آمده است. آغاز: حمدله. شکر و سپاس خالقی را که از بیخ گیاهی سوختگان آتش سوزان .

3714ـ دانشگاه ۴۱۸۶/۲: سدهٔ ۱۲ ۱۳(۵۷پ-۵۹رهامش) ودرمتن‌نسخه‌هفت‌فصل هست که باید از همین رساله باشد . [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۴] .

بیخ چینی = چوب چینی = فوائد بیخ چینی

از علاء الدین نورالله طبیب ، شاید حکم علاء تبریزی پزشك روزگار شاه تهماسب‌صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) باشد ، نگاشتهٔ ۹۴۴، در آن آمده نزدیك به بیست سال در هند بودم و با دانشمندان‌آنجا دربارهٔ بیخ‌چینی گفتگوهاکردم، تااینکه پزشکی ارسطو نام که از فرنگ آمده بود، او دراین باره سخنانی برایم گفت که در اینجا می‌آورم. (نزدیك بهمین مطلب‌در«چوب چینی» حکیم عماد الدین محمود شیرازی نیز آمده). آغاز: اما بعد ، محرر این رساله و مقرر این مقاله خادم الحکما نورالله مشهور بعلا می‌گوید .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۳۰ .

3715ـ مجلس۵۱۳۸/۱۲۰: نستعلیق باتاریخ ۱۰۲۴ ۱۰۵۷ در جنگ ابن خاتون (گ۴۷۸) ناتمام [رؤیت] .

3716ـ تهران، پزشکی ۲۳۹/۵ : با تاریخ ۱۵ع۱۰۳۷/۲ در پایان دفتر (ص ۸۶ ـ ۸۸) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۳] .

3717ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۶۱۹/۷ Add : باتاریخ ۱۱۰۳ در دفتر (۲۶۲ ر ـ ۲۶۴پ). فیلم آن دردانشگاه ش ۶۹۴هست [فیلمها ۱ : ۵۲۴] .

3718ـ مجلس۳۷۰۵/۸فهرست‌نشده: سدهٔ ۱۲ (ص۱۹۶ ـ ۲۰۱) درفهرست «آداب بیخ‌چینی خوردن» یادشده [نسخه‌ها ۵: ۱۹۶]

3719ـ دانشگاه ۴۱۸۶/۳ : سدهٔ۱۲ ۱۳ (۵۹ر ـ ۶۲ ر هامش) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۴] .

3720ـ دانشگاه ۶/۴۶۰ : نستعلیق ریز، تاریخ یادنشده (گ۱۷۸پ) ناتمام آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۷۲۴] .

3721 ـ رضوی ۲/۵۲ پزشکی: بی تاریخ، وقفی نادرشاه ۱۱۴۵، آغاز برابر نمونه. [ف. رضوی ۳ : ۲۵۷] .

بیخ چینی = رسالة در آداب . . . ناشناخته .

3722 ـ ملك ۴۹۲/۲۴ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ ۱۰، زرین (ص۱۹۰–۱۹۳ هامش) [رؤیت] .

بیخ چینی = چوب چینی

بیخ چینی = عین الحیاة

بیطره = فرسنامه

ناشناخته .

3723ـ موزهٔ بریتانیا Add۲۷۲۶۱ ضمن مجموعهٔ مؤرخ ۸۱۳ـ ۸۱۴ در فهرست بعنوان «مختصری درعلم بیطره» یادشده. فیلم آن درداتشگاه ش۲۴ هست [فیلمها ۱:۴۰۲].

3724 ـ اونیورسیته ۱۴۱۸/۵ نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۱۷ صفر ۸۱۴ (هامش) فیلم آن دردانشگاه ش۲۵۴ هست [فیلمها: ۴۴۴].

3725ـ دانشگاه ۲/۲۱۶۰: نستعلیق سدهٔ ۹، زرین، (۱۰۷ر – ۱۰۹ متن)، در نه فصل، آغاز: فی‌علم البیطره، این مختصریست درعلم بیطره یعنی علم بیماری چهارپایان، ودر این نه بیماری ستوران یاد خواهیم کرد [ف. دانشگاه ۹ : ۸۵۲] .

3726 ـ ملك ۴۸۱/۴ : خط حاج ابراهیم کندی، باتاریخ ۱۲۱۶ دردفتر، گفتاری است در شش فصل . آغاز : سپاس و ستایش پادشاهی را سزاست. . . و بعد این‌رساله‌ایی است مختصر دربیان محامد و ذمایم ومعالجات امراض است [رؤیت] .

3727 ـ پزشکی ۵/۲۷۰ : نوشتهٔ ۱۲۳۸ (ص۱۴۰ – ۱۷۳)، باعنوان «طب ـ الدواب»، فصل۱ـ دربیطره ۲ـ درمرغ‌شکاری. سپس چهارپایان. وبازدارد: باب‌دوم در طیور [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۸] .

3728ـ پزشکی ۸/۲۵۰ : سدهٔ ۱۲ (ص۳۸۱ – ۴۱۵) باعنوانهای : باب چهارم درمعالجهٔ امراض باطنی، باب ششم در جوشش و خارش وسکته، باب دوم امراض ختن وسینه [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۹] .

پ

پختن حلوها = حلویات

ناشناخته .

3729ـ ملك۴۹۲/۳۲: نستعلیق‌پاکیزه سدهٔ ۱۰ ، زرین ، (ص ۳۶۴ – ۳۸۵هامش) همراه طباخ نامه. آغاز : حمدله . . . این رساله‌ایست در پختن حلواها که مصالح آن به وزن درآمده ودرپختن تجربه نموده [رؤیت].

3730 ـ مجلس ۳۷۰۵/۱۶ فهرست نشده: سدهٔ ۱۲ (ص۲۸۳ – ۲۹۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶] .

3731ـ دانشگاه۲۲۱۴ فیلم: ازجنگ سدهٔ ۱۳، باعنوان: (فصل در ساختن ربیات‌که انبجات نامند ووصف بعضی ازحلوا). دستور ساختن چند گونه مربا وحلوا را دارد [فیلمها ۱ : ۶۴۹] .

3732ـ ملك ۲۱/۱۰۸۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، گویا نگاشتهٔ گردآورندهٔ مجموعه مهجور خویی فرزند عبدالعظیم شوریده فرزند میرزاعلی خویی باشد (۱۲۴پ-۱۲۸ر هامش). **آغاز:** طریق ساختن حلویات وشیرینی . . . پشمك، طریق ساختنش اینست [رؤیت] .

پختن حلوا = شراب و حلواپزی

پختن طعام = ترجمهٔ آشپزی . . .

پختن طعامها = طباخ نامه

پختن مربا

ناشناخته .

3733ـ دانشگاه ۱۴۵/۴۴۳۶: نستعلیق ریزخوش سدهٔ **۱۲-۱۳** (ص۱۴۴ - ۱۴۹) در جنگ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۶] .

3734ـ دانشگاه ۲۲۱۴ فیلم : ازروی جنگ مؤرخ **۱۱۵۹** ، با عنوان فصل در بیان ساختن ربیات ووصف بعضی ازحلواها: مربای شقاقل، مربای سیب، مربای بالنگ، مربای نارنج ولیمومربای پسته... ترحلوا [فیلمها ۱: ۶۴۹].

پیوند درختان

از میرزاحسن فلاح ، بخواهش باغبانهای ایرانی درفرانسه دربارهٔ پیونددرختان نگاشته است. **آغاز :** شاخ بی براگر همه طوبی است بهبریدش بهمیوه پیوندید .

3735ـ سپهسالار ۲۸۵۷ : نستعلیق خود نگارند، شوال **۱۲۸۴** ، ۱۷ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۳ : ۲۸۹] .

3736ـ سپهسالار ۳۸۵۸/۸ : نسخ سدهٔ **۱۳**، (۱۵ ر - ۱۷۱ پ) [ف . سپهسالار ۳ : ۲۸۹] .

ت

تاریخچهٔ الماسهای بزرگ

گویا از محمد حسنخان اعتماد السلطنه فرزند علی (بنگرید : اوزان ومقادیر: ۱۴۰) تاریخچهٔ هیجده‌پاره ازالماسهای بزرگ وبنام جهانست که از روزنامهٔ انگلیسی به فارسی درآمده است. **آغاز:** ترجمهٔ روزنامهٔ انگلیسی است درباب الماسهای بزرگ نوشته‌اند .

3737ـ رضوی ۱۲۶ تاریخ: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** سرلوح وجدول زر، وقفی اشرف السلطنه همسر اعتماد السلطنه ۱۳۳۴ [ف . رضوی ۷ : ۳۰] .

تاریخ انکشافات واختراعات

ترجمه از منوچهر ، بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴-۱۳۱۳) در تاریخ اختراعات مانند بالون در۱۷۸۱م وویولون، وانکشافات جغرافیایی و اطلاعات کشاورزی. **آغاز:** این کتاب موسوم... که خانه‌زاد دولت جاویدآیت قاهره، منوچهر است .

3738ـ تهران، ملی ۴۶۵ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۴۸ گ ۱۸س [ف. ملی ۱: ۴۵۰۰] .

تاریخ طبیعی

از محمد جواد آشتیانی ، از کارمندان دار الترجمه و تألیف ، بسال ۱۳۳۷ برای شاگردان سال یکم دبیرستان، درطبیعی وبهداشت **آغاز:** مقدمه، تمام اجسامیکه درطبیعت وجود دارند بر دوقسمند .

3739ـ تهران، ملی ۱۲۶۱: نستعلیق خوب ۱۳۳۷ ، ۶۳گ ۱۶س [ف. معارف ۲: ۱۳۸] .

تحفهٔ سلیمانیه

از حکیم محمد هاشم فرزند محمد طاهر تهرانی طبیب نگارندهٔ «عین الحیاة» بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ – ۱۱۰۵) در خواص پادزهر، در سه باب .

3740ـ تهران، آقااحمد کرمانشاهی تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۴۲] .

تحفة الغرائب

از محمدحسین فرزند محمد زمان استرـ آبادی، دریك مقدمه و دوازده باب ویك خاتمه درعجایب مخلوقات است. جز «تحفة الغرایب: ۱۰۸» است. **آغاز :** حمد و سپاس مرخدایی را که عالم امکان وبنی‌نوع انسان . . . چنین گوید... محمد حسین .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۵۶ .

3741ـ ادبیات ۱۳۲ حکمت: نستعلیق ۱۳۳۸/۲ع۲۷ در بندربوشهر، اندازهٔ جیبی [ف. ادبیات ۲ : ۷] .

تحفة الغرایب

ناشناخته ، در ۲۷ یا ۲۸ باب : ۱ ـ در آفرینش حیوانات ۲ـ خواص چیزهایی مختلف ۳ـ خواص چیزهاکه ازشکلها خیزد ۴ـ خاصیت آن چیزها که از بویها خیزد ۵ ـ در خاصیت چیزها که ازمزیدن خیزد... وبابها درمدادها پاك کردن زنگها ، دزد را شناختن ، بازیها و نیرنگها، گرفتن جانوران ، سنگ شکستن و آهن دریدن ، آتش‌بازی ، شرابخواری ، مهر ورزی ، باهیه ، شناختن دوشیزگی و بارداری زنان، شگفتیها درجهان ازبحرونهرو بروجبل و بلد. باب۲۷ـشناختن طلسمهای چابك و نظیف **آغاز :** حمد و سپاس پادشاهی را که عجایب صنع اوبسیار...امابعد، این‌کتاب فراهم‌آورده از سخنان حکما وفیلسوفان و سیاحان .

3742ـ دانشگاه ۱۳۵۴/۲ : نستعلیق سدهٔ ۷ـ۸، زدین ، با پیکر انسانی (۲۷ پ – ۵۸پ)، آغاز برابر نمونه در۲۷ باب، ۱۷ س [ف. دانشگاه ۸ : ۴۹] .

3743ـ موزهٔ بریتانیا Add۲۷۲۶۱ ضمن مجموعهٔ مؤرخ ۸۱۳ـ۸۱۴. در۲۸ باب فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۲] .

3744ـ مجلس ۳۲۳۸/۲ فهرست نشده نوشتهٔ ۸۹۳ [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۹] .

3745ـ دانشگاه ۲۱۶۰/۴ : نستعلیق سدهٔ ۹ (۶۷پ – ۹۶پ‌متن)، در۲۷ باب[ف . دانشگاه ۹ : ۸۵۳] .

تذکرة الارض ناصری

متن ازمسیو فیکیه ، ترجمه از محمد تقی فرزند محمد هاشم فرزند محمد حسین کاشی طبیب انصاری، در۱۲۸۴ بنام ناصرالدین شاه قاجار ، مترجم کوشیده در برابر واژه‌های بیگانه واژه‌های فارسی بگذارد و آنجا که نتوانسته واژه‌های‌فرنگی را بهمان صورت بکار برده است ، و از اوست : جانور نامه : ۴۰۷ **آغاز :** کردگاری را ستاینده وآفریدکاری را نیابنده‌ایم‌که بفرط مکرمت‌خویش فرستادگان.

بنگرید : مؤلفین مشار ۲ : ۲۳۴ .

3746ـ تهران، ملی ۲۴۶ ف : نسخ خوش یکشنبهٔ ۱۱ شعبان ۱۲۸۴ در تهران برای ناصرالدین‌شاه، بافهرست‌واژه‌ها درآغاز ۲۳۹گ ۱۴س [ف. ملی ۱ : ۲۴۷] .

التذکره فی علم البزدره

از محمد فرزندعلی فرزند زاهد شوشتری ترجمهٔ تربیت باز کندی است بنام شاهی ، در یك مقدمه وچهار مقاله : مقدمه در سخن کلی تربیت باز ، مقالهٔ ۱ ـ سخن حکمای روم در تربیتباز ۲ـ سخن حکمای ترك، ۳ـ حکمای هند۴ـحکمای فرس.چلبی از «تذکرةالراعی» علی فرزند المظفرکندی اسکندرانی (۶۴۰ ـ ۷۱۶) یادکرده که در پنجاه جلد از دانشهای گوناگون بوده است . **آغاز** : شکر و سپاس بیغایت وثنا وستایش بی‌نهایت خدای را (پس‌از چهار برگ)کتاب کندی را درعلم سیاست باز، ازلغت عربی بازبان فارسی نقل کرده می‌شود.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۵ ـ کشف‌الظنون ۱ : ۳۸۶ و ۳۸۹ ـ هدیةالعارفین ۱ : ۷۱۷.

3747ـ **ملك** ۱/ ۵۴۶ : نسخ، باتاریخ ۲۳رجب **۱۲۶۸** بهمین‌خامه دردفتر (ص ۴ ـ ۹۵) [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۵] .

ترجمهٔ آشپزی بورژوا وسویل

ترجمه‌ایست روان ازمتن فرانسوی، گویا ازاواخرسدهٔ سیزدهم.درپختن‌گوناگون‌خوراك وچیدن‌آن برمیز .

3748ـ **تهران، ملی**۴۸۹ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**،آغاز افتاده. ۱۹۰ گ ۱۱س [ف. ملی ۱ : ۴۶۹] .

ترجمهٔ حیاة الحیوان

متن از کمال الدین محمد فرزند عیسی دمیری (م۸۰۸)که بسال ۷۷۳ به‌ترتیب تهجی ساخته‌است، ترجمه‌ازدوتن:درديباچه‌ای که‌علی فرزند محمد هارون هروی بر (نسخهٔ ۷۰۵ مجلس) این‌کتاب‌نوشته‌آمده: خسروخان والی کردستان دونفر از علمای‌آگاه را مأمورساخت آنرا ترجمه‌ای نافع نویسند: نخستین عالیجناب ملاعبدالحمید فا وجی‌بودکه اوراق چند ازاین کتاب نوشته درگذشت وآخرین‌علامی ملامحمد، حفید ملا سلیم است که با تمام آن مؤید گشته است (باختصار) این ترجمه بسال ۱۲۴۹ به بانجام رسیده‌است. **آغاز:** حیات‌حیوان عاجل وثبات انسان کامل باظهار آلای وتذکار نعمای

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۶۹۱ .

3749ـ **مجلس**۷۰۵: نسخ‌آقابابا فرزند ملامحمدمهدی شاهمیرزادی، در**۱۲۷۵**، ۲۹۷ گ ۳۱س. [ف . مجلس ۲ : ۴۴۷] **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۳۱۵ هست، درفهرست فیلمها ۱ :۴۹ مترجم علی فرزندمحمد هارون‌نگارندهٔ «بحرالمعارف» یادشده .

ترجمهٔ حیاة الحیوان

متن ازدمیری، ترجمه ازحکیم شاه محمد قزوینی، برای‌سلیم‌خان یکم‌عثمانی، ترجمه‌ای است بافزودگیها، نگارنده یکی‌ازسه‌تن مترجم « مجالس‌النفایس » میرعلیشیر نیز هست .

بنگرید : کشف‌الظنون (حیواة الحیوان) ۱ : ۶۹۱ ـ پیشگفتار چاپ ترجمهٔ مجالس النفایس: لب ـ ذریعه ۹ : ۲۶۲ .

3750 ـ **سپهسالار** ۳۲۷۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده : باب الالف اسد ؛ معروف است وجمع آن اسود است بروزن‌خلود و در واژهٔ یعسوب پایان می‌یابد،۳۴۱ گ۲۹س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۰۹] .

ترجمهٔ حیاة الحیوان = خواص الحیوان

ترجمهٔ حیاة الحیوان = صفات الحیوان

ترجمهٔ خواص احجار هرمس

دربخش کیمیا خواهدآمد .

ترجمهٔ خواص احجار هرمس

برای قتلغ ترکان قراختایی کرمانی در بیست‌ویك باب نگاشته‌شده است: ۱ـ درشناختن اصلاح آنچه فاسد شده باشد از سنگها ۲ـ شناختن سنگ یاقوت وخاصیت آن ۳ـ شناختن در ۴ـ شناختن پادزهر ۵ـ سنگ زبرجد ۶ـ الماس ۷ـ سنگ دمنه ۸ـ مغناطیس ۹ـ جوهر زر ۱۰ـ بیجاده ۱۱ـ جوهر نقده ۱۲ـمرجان ۱۳ـ عقیق ۱۴ـ بلور ۱۵ـ سنگ کوزك ۱۶ـ سنگ یشم ۱۷ ـ لاجورد ۱۸ ـ سنگ جزع ۱۹ـ مس ۲۰ ـ سنگ سنباده ۲۱ ـ شناختن سند روس وخاصیت آن. **آغاز:** حمد و سپاس بیقیاس حضرت مقدس و جناب منزه پادشاهی را که مقیمان بارگاه

3751ـ **دانشگاه** ۱۳۵۴/۱ : نستعلیق سدهٔ **۷ـ۸**، زرین، باتصویر پیکره‌های انسانی (۲ر ـ ۲۶پ) ۱۷س [ف. دانشگاه۸ : ۴۷].

ترجمهٔ خواص اشیاء=خواص...

ترجمهٔ رسالهٔ مومیایی

از متن‌عربی‌که ازیونانی ترجمه‌شده‌بوده، ترجمهٔ فارسی ازابوالحسین فرزند هادی طبیب شیرازی علوی ، بخواهش دوستان . **آغاز :** (متن) : قال الحکیم من‌قصة المومیائی و سببه ان فی‌ایام فریدون الملك، خرج بعض الاساوة متصیداً . **آغاز:** (ترجمه): حمدله. صلاة...و بعد پوشیده نماند روزی این فقیرابوالحسین.. وارد مجلس گردید .

3752 ـ **ملك** ۵۹۴۲/۳ : نستعلیق خوش ذیقعدهٔ **۱۱۸۴** (۴۲ب ـ ۴۴پ)، ش ۲ دفتر متن عربی آنست، ۱۷س [رؤیت] .

ترجمهٔ صور الاقالیم

دربخش جغرافیا خواهد آمد .

ترجمهٔ عجایب المخلوقات =

عجایب المخلوقات

ترجمهٔ لیوردور Livredor

ازعلی بخش قاجار، نگارندهٔ «اختراعات قرن نوزدهم : ۳۹۴» و « هیئت : ۳۷۳» و جز آن. در مقدمات علوم است . **آغاز :** سبحان‌الذی زین‌السماء بالنجوم جعلها

3753 ـ **ملك** ۱۴۱۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۸۷گ ۱۲س [ف. ملك،فارسی: ۱۴۰].

تعریف تنباکو = ترجیح تنباکو

بر بادهٔ دلجو

از صایب اصفهانی تبریزی ، محمد علی فرزند عبدالرحیم (۱۰۱۶ـ۱۰۸۱ یا ۱۰۷۷) در برتری تنباکو برمی بروش ادبی ، درشهر مکه نگاشته است . **آغاز :** شستم لب پیاله به آب شراب تلخ ـ کردم بدود تلخ قناعت زآب تلخ .

بنگرید: ذریعه ۵۶۹:۹ ـ مجمع الفصحا ۲ : ۲۴ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۲۱۷ـآتشکدهٔ آذر : ۳۰ ـ دانشمندان آذربایجان : ۲۱۷ـ تذکرةالشعراء غنی : ۷۸ ـ فرهنگ سخنوران ۳۲۸ ـ مؤلفین مشار ۳۰۹:۴ـ ریحانة الادب ۲ : ۴۰۸ .

3754ـ **قاهره،** دارالکتب۵۰ مجامیع ترکی طلعت : نوشتهٔ محمد نظیف ، **۱۱۷۷**

(۲۹ پ ــ ۳۰ ر) ، آغاز برابر نمونه [ف . مخطوطات ۲ : ۱۷۳] .

3755 ــ **ملك** ۴۳۴۱/۲۹ : نستعلیق میرعلی‌اکبر فرزند میرمحمدمحسن زکی‌حسینی **۱۱۹۳-۱۲۱۹** (۲۴۷ ر) [رؤیت] .

تعلیم تصویری

اطلاعات کلی است دربارهٔ اجسام و اشیاء و باصطلاح علم‌الاشیاء ، گویا ترجمه‌ای از یك متن مصور فرانسوی باشد. ودرصفحهٔ‌عنوان آمده تعلیمات متفرقه ضمن ۶۵۰ تصویر. بدین‌گونه: احجار ، معدنیات ، فلزات ،آب وهوا ، مواد غذائیه، روشنائی و تسخین ، رخوت، نباتات ، موجودات مفید و مضر ، مواد صناعیه ، انسان **آغاز:** احجار ومعدنیات را که شخص در هر قدم می‌بیند .

3756 ــ **مجلس** ۲۱۶۵ : شکستهٔ متوسط عنوان نسخ، ازآغاز سدهٔ چهاردهم ، ۱۲۸ ص و۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۱۳۳] .

تلگراف = قواعد. . .

دربخش ریاضی ص۱۵۳ گذشت .

تلگراف بی‌سیم

از دکتر احمدخان عماد الملك ، رئیس دارالترجمه و التألیف ، ترجمه‌ایست از نوشته های فرنگی. **آغاز:** فصل اول، تلگراف بی‌سیم. واسطهٔ حیرت‌انگیز طبیعت .

3757- **معارف(ملی)** ۱۱۸۵ : نستعلیق خوب غلامرضا تفرشی، محرر دارالترجمه در **۱۳۳۵**، ۴۲ گ ۱۴س [ف. معارف۲:۱۳۹].

تنباکو = رساله در. . .

از محمد ابراهیم ذوالشرفین کرمانی ، بنام ابوالبقاء عبدالوهاب حسینی کرمانی به روزگار شاه‌صفی (۱۰۳۸ ــ ۱۰۵۲) در یك مقدمه و پنج فصل و یك خاتمه نگاشته است : مقدمه در تعریف و تسمیهٔ تنباکو ، فصل ۱ ــ اقسام تنباکو ۲ــ موجبات آن ۳ــ واجبات‌آن ۴ ــ مستحبات آن ۵ ــ مکروهات آن . در دیباچه از منع خوردن شراب و امر بکشیدن تنباکو ازطرف شاه‌صفی ، و نوشتن این رساله درهنگام همین‌نهی یادشده. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد معبودی را سزد ، که فهم صاحب خردان بکنه‌کمالش نرسد .

3758ــ **دانشگاه** ۴۵۱۹/۲ : نستعلیق با تاریخ ج۱/**۱۰۲۳** در شمارهٔ پیشین بهمین خامه (ص ۲۲۷ ــ ۲۴۳) ، شعرهایی پراکنده دراین مجموعه ازنگارنده هست [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۷۰] .

تنباکو = رساله در. . .

از حسام‌الدین ماچینی متطبب ازآغازسدهٔ یازدهم، دریك مقدمه و دومقاله و یك خاتمه : مقدمه دربیان سبب استعمال تنباکو ، مقالهٔ ۱ــ دربیان یکی ازهزارمنافع تنباکو. ۲ــ دربیان مضار تنباکو، خاتمه : در آثار تنباکو که بمن ظاهر شده است. درذریعه ازاین‌کتاب وترجمهٔ عربی آن از حاج عبدالله فرزند حاج حسین سمنانی بسال ۱۰۲۰ یاد شده است. **آغاز :** بهردفع غم تنباکو بکش. . . الحمدلله الحامد بمجد حمده. . . اما بعد چون تنباکو در این جزء اززمان .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۳۶ و ۱۱ :۱۷۴.

3759ــ **ملك** ۵۴۴۵/۱۱ : نستعلیق محمد شاه قاضی ، با تاریخهایی از ۱۰۳۴ تا ۱۰۴۷ درجنگ (۱۴۱ر-۱۴۴ر) از روی جنگ ملا سروری [رؤیت] .

تنباکو = انشای . . .

در بخش ادبیات خواهد آمد.

تنباکو = تعریف تنباکو

تنباکو = تاریخ ...

در بخش تاریخ خواهد آمد.

تنسوخ نامه = تنسوق نامه = جواهر نامه

بنابر شهرت.

ج

جامع الاحکام

در بخش ستاره شناسی ص ۲۸۱ گذشت.

جام گیتی نما = عجایب المخلوقات و غرایب الموجودات

جانور نامه

از محمدتقی فرزند هاشم انصاری کاشانی نگارندۀ «تذکرة الارض ناصری: ۴۰۳»، در شناسایی جانوران و جنبندگان زهرناك کشور ایران، در یك مقدمه و سه بخش و چند دریچه در ۱۲۸۷ نگاشته است. **آغاز**: مهین داوری را ستایش باید ومهین پیغمبری را گرایش

3760 ـ **مجلس** ۷۰۷ : نسخ، تاریخ یاد نشده، ناتمام، ۱۷۹ گ ۱۲ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۲۵ هست [ف. مجلس ۲: ۴۴۹ ـ فیلمها ۱: ۶۵].

جانور نامه

گفتاریست دربارۀ جانوران و داستانهایی دربارۀ آنها. **آغاز**: قال الاصمعی کل ذات طوق فهی حمام، والمراد بالطوق الحمرة والخضرة والسواد المحیط بعنق الحمامة ... شافعی می فرماید که ماغب من الماء عبا وهدر.

3761 ـ **دانشگاه** ۲۸۰۴ : نستعلیق سدۀ ۱۳، گویا نسخۀ اصل باشد، ۱۱۹ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۵۰].

جرالاثقال

از مسعود فرزند عبد الرحیم انصاری، بنام فتحعلی شاه (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰) و عباس میرزا در گذشتۀ ۱۲۴۹ از فرانسه بفارسی در آورده است. **آغاز**: حمد بیحد مرعالمی را برازنده ورواست.

3762 ـ **ملك** ۳۳۶۲ : شکسته نستعلیق سدۀ ۱۳، ۸۷ گ ۱۱ س [ف: ملك، فارسی: ۱۷۹].

جرالاثقال

ناشناخته.

3763 ـ **ملك** ۳۳۵۸ : شکسته نستعلیق ۱۵ ج۱ / ۱۲۷۲، **آغاز**: هذا رسالة فی علم جرالاثقال. باب اول، علمی که از حرکت اجسام گفتگو می‌نماید، ۸۶ گ ۱۷ س [ف. ملك، فارسی: ۱۷۹].

جرالاثقال

در بخش ریاضی ص ۱۵۸ گذشت.

جسم طبیعی = رساله در ماهیت ...

از احمد فرزند عبدالعزیز سمرقندی، که تحفۀ ملازمان حضرت شاهشاهزاده ارغون‌شاه... ابوالمنصور مظفر حسین گورکان کرده. یك تمهید دارد دارای دو مقدمه: ۱ ـ در ماهیت جسم

طبیعی و اقسام آن ۲ـ در انقلاب عناصر، سپس چهار اصل : ۱ـ بخار ۲ـ دخان ۳ـ باد ۴ـ قوس قزح و هاله . خاتمه در ابخره و ادخنهٔ زمین . [دیباچه] ، **آغاز :** الحمدلله الفیاض الحکیم الواهب... وبعد، چنین گوید... احمد بن... که چون کلمه‌ای چند در بیان ماهیت جسم.

3764ـ **دانشگاه ۶/ ۳۶۸۷** : نستعلیق، شعبان ۱۰۷۷ (ص ۲۴۹ ـ ۳۰۷) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۹۶] .

جواهر الاسرار

از رشیدای عباسی ، مثنویست در بارهٔ جواهرات و سنگهای گرانبها ، که در آغاز هریك بند یك رباعی است و جدولهایی از قیمت سنگها و عیار آنها درمیانهٔ بابها، درهشت باب ۱ ـ در صفت مروارید ۲ ـ صفت یاقوت ۳ ـ صفت لعل ۴ـ صفت الماس ۵ـ صفت زمرد ۶ـ صفت عین الهر ۷ ـ صفت فیروزه ۸ ـ صفت **آغاز:** نوری که جهان از او تجلی زارست ـ گلگونهٔ رنگ هر گل رخسار است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۶۲ و ۱۹ : ۱۵۱ .

3765ـ **ملك ۵۲۶۶/۷** : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۲۳ ر ـ ۲۲۴ پ) در « کلیات » او ، نسخه نابجا صحافی‌شده [رؤیت] .

جواهر الصنایع

سرآغاز نسخه برابر « مجموعة الصنایع » و بخشها با دگرگونی با آن یکی است ، جز اینکه در ۲۴ باب است : ۱ـ در بیان ساختن مروارید ۲ـ درساختن یاقوت سرخ ۳ـ ساختن مینا ۴ـ ساختن شنگرفها و رنگها ۵ ـ ساختن اقلیمهای سیم ۶ ـ ساختن تلاویج ۷ ـ ساختن کوته فرنگی ۸ـ رنگ کردن ظروف ۹ـ ساختن تیغهای فرنگی ۱۰ـ درتاك و تابنه ۱۱ـ کشتن طلق و سیماب و اجساد ۱۲ بستن کنکنه از سیماب وغیره ۱۳ـ چسبانیدن پرتیر ۱۴ ـ صفت رنگ وحل کردن عاج ۱۵ـ حل زر برای نوشتن و نقاشی ۱۶ـ رنگ کردن کاغذ ۱۷ـ آهاردادن کاغذ ۱۸ـ داغ جامه وقماش ۱۹ـ هفت رنگ کردن عورات ، منقش کردن دست و پا ۲۰ ـ روغن اسکندری برای جنگ و آتش ۲۱ ـ عجایب ۲۲ـ نخل بندی ۲۳ـ رویاندن موی سر ۲۴ـ غبار داروی کمان و تفنگ و آتشبازی . **آغاز :** حمد و سپاس بدایع اساس مرحضرت صانع راکه مجموعهٔ وجود موجودات نقطه .

3766ـ **مجلس ۲۷۴۹** : نستعلیق تاریخ یادنشده، ۲۰۲ ص ۱۳ س [ف . مجلس ۱۰ : ۱۷۷] .

جواهر نامه = تنسوق نامه

منسوب به افلاطون، که گویا آنرا به ـ درخواست اسکندر ساخته است ، و این جز «جواهر نامهٔ» خواجه نصیرالدین است. درچهار باب و افسانه است، این گفتار بعنوان «معرفت جواهر» یا «تنکسوق نامه» نیز درفهرستها یاد شده است و در نسخهٔ ۲۸۰ پزشکی درچهار باب است : ۱ ـ جواهر و سنگها ۲ـ درمذکورات: روغن بلسان، دندان ماهی، عاج آبنوس، مهره ماهی ، مهره خرنروك و معجونهای نفیس . ۳ ـ عطریات : مشك ، عنبر ، عود ، کافور صندل، زعفران، زبادلان ۴ـ معدنیات : طلا ، نقره، مس، قلعی، سرب ، آهن ، خارصینی ، سیماب، سفیدروی، برنج ، ۵ ـ جواهرات : مروارید (این باب در دیباچهٔ آن نسخه به ـ حساب نیامده است). **آغاز :** شکر و سپاس بی ـ قیاس حضرت پروردگاری را جل جلاله که به ـ

جواهر قدرت این چرخ مینا را برافراشت.

3767ـ **دانشگاه** ۲۵۹۶/۱۱: نستعلیق عنایت‌الله، نزدیک **۱۰۸۶** (ص ۵۰۴ – ۵۲۵) درچهار باب آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۴۲] .

3768ـ **پزشکی** ۲۸۰/۲ : سدهٔ **۱۱** (ص ۵۷ – ۶۸) ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۷] .

3779ـ **مجلس** ۲۷۶۷: نسخ **۱۲۳۷**: آغاز برابر نمونه، درچهارباب [ف. مجلس ۹: ۱۸۳] .

3770ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۸۲ : نستعلیق در جنگ مؤرخ ۹ج۱/**۱۲۵۱** ، در فهرست بعنوان «تنسوق» یادشده [نسخه‌ها ۲ : ۷۱] .

3771ـ **پزشکی** ۲۵۹/۷ : با تاریخ **۱۳۲۹** دردفتر، آغاز برابر نمونه، چهار باب [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۳] .

جواهرنامه

از جوهریان ، نگاشتهٔ ۲ محرم ۱۲۳۴ [عبدالله انوار] و نباید چنین باشد، گفتاریست دردوازده باب : ۱ـدرمعرفت‌الماس ۲ـ یاقوت ۳ـلعل ۴ـ زمرد ۵ـ مروارید ۶ـ فیروزه ۷ـ عنبروشبه ۸ـپادزهر ۹ـلاجورد ۱۰ـعقیق ۱۱ـ مرجان ۱۲ ـ یشب (یشم) (بنگرید : جواهر نامهٔ زین فرزند محمد حاجی) . در ذریعه از «جواهر نامهٔ» محمد فرزندابوالبرکات جوهری نیشابوری یاد شده که در ۵۹۲ بنام سلطان ابوالفتح مسعود فرزند صدر شهید و یا وزیرش نگاشته شده است. **آغاز :** حمدله. والصلاة و والسلام علی‌خیرخلقه محمد . . . امابعد، این نسخه‌ایست دربیان .

3772ـ **تهران، ملی** ۷۰۰ ف: شکسته نستعلیق، چهارشنبهٔ ۲ محرم **۱۲۳۴** ، ۲۱ گ ۱۲س [ف. ملی ۲ : ۲۰۷] .

جواهرنامه

از زین فرزند حاجی بدستور ابوالمظفر شاهرخ بهادرخان [دیباچه] ودرآن از خواجه نصیرالدین (م ۶۷۲) یادکرده است ، و نیز در دوازده باب: ۱ـمعرفت‌الماس ۲ـ یاقوت‌وخواص آن ۳ـ لعل‌وخواص‌آن ۴ـ زمرد ۵ـ مروارید ۶ـ فیروزه ۷ـ پادزهر حیوانی ۸ـ عنبر ۹ ـ لاجورد. . . ۱۲ـ یشم. میان نسخه‌ها جدائی است.
آغاز: شکر وسپاس و ستایش مردهندهٔ عقل و بخشندهٔ حواس .

بنگرید: گفتار بینش درنسخه‌ها ۲ : ۱۸۸

3773ـ **دانشگاه** ۳۰۶۸/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۲–۲۶) ۱۲ بابی بترتیب یادشده و درباب ۷ از شاهرخ سلطان یاد شده ، آغاز افتاده، درفهرست نگارنده یادنشده [ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۶] .

3774ـ **دانشگاه** ۵۳۱۱ : نستعلیق هندی، سدهٔ **۱۳** ، نسخه ده باب دارد ، آغاز برابر نمونه، نزدیک به نسخهٔ ۳۰۶۸/۱ دانشگاه است، نگارنده درفهرست زین‌الدین حاج محمد یادشده است . [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۰].

3775ـ **ملک** ۴۴۵۴/۸: نستعلیق ریز حسین فرزند علیمحمد رستی ، نزدیک **۱۲۲۶** (۱۱۰پ-۱۱۲ر). آغاز برابر یاد شده [رؤیت].

جواهرنامه = احجار گرانبها

ترجمه ایست از رسالهٔ مسیو رامبوسن فرانسوی که در پاریس بسال ۱۲۸۸ بچاپ رسیده است، از محمدکاظم فرزند احمد ، معلم علوم طبیعی در مدرسهٔ دارالفنون قدیم ، جزوهٔ درسی است و بتاریخ صفر ۱۳۰۱ انجام گرفته

است، درچند فصل و هر فصل در چند مطلب . **آغاز:** مطلب اول، ذکر لفظ جواهر مهیج خیرگی چشم است، و ازبردن نام آنها .

3776_ **ملك** ۵۷۲۳: شکسته نستعلیق نوشتهٔ مترجم، صفر **۱۳۰۱** ، ۵۲ گ [رؤیت].

جواهر نامه

از مبارك قزوینی ، شاگرد میرصدرالدین محمد دشتکی شیرازی، برای سلطان سلیم، در دو مقدمه و دو معدن و دو خاتمه . در دیباچه می نویسد : بهترین کتاب در این باره رسالهٔ استادم میر صدرالدین شیرازی است که در آن رسالهٔ عربی (؟) خواجهٔ طوسی را برای سلطان خلیل ترجمه کرده است ، و چون آن رساله خواص طبی جواهر را نداشت، و نیز رسالهٔ «احوال جواهر» حکیم تیفاشی در آن نبود ، این را نگاشتم. **آغاز:** حمد پاکی را سزد که گوهر پنهان جان انسان را از خلاصهٔ گوهر .

3777_ **سپهسالار** ۲۸۶۹/۱ : نستعلیق **۱۲۷۹** (۳پ – ۶۵پ) ، تا عقد یکم از درج شانزدهم دربارهٔ لاژورد را دارد، سپس تنسوق نامهٔ 3818 است، ۱۸۹ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۱۲۳] .

جواهر نامه

از محمد فرزند منصور، بنام سلطان ابو-النصر حسن بهادرخان (آق قوینلو ۸۷۱ – ۸۸۲) وفرزند او ابوالفتح خلیل بهادرسلطان (۸۸۲ – ۸۸۳) [دیباچه] درپنجشنبهٔ ۲۲ ج ۲/ ۸۸۶ در دو فصل : در جواهر ذات سلطان و ستایش ازاو وسپس دومقاله ، ۱_ در جواهر ، بیست باب ویك خاتمه ۲_ فلزات، هفت باب و یك خاتمه، که در «فرهنگ ایران زمین» بسال ۱۳۳۵ خ چاپ شده است . در مورد نگارنده سخن است: از آن نگارندهٔ «سفیر عرشی ۵۱ و شافع حشر : ۵۲» نخواهد بود ، ولی آیا از آن صدرالدین محمد دشتکی نیای اوست و یا ازکس دیگری است ؟. غیاث‌الدین منصور فرزند صدرالدین محمد دشتکی در سرگذشت پدرش کشتهٔ ۹۰۳ «کتاب فارسی درجواهر» یاد کرده است بویژه مبارك قزوینی (بنگرید جواهرنامهٔ او) و همچنین قاضی نورالله. تذکر: دراین خانواده سه تن به صدرالدین محمد شناخته شده است: یکمین آنان فرزند ابراهیم و دو تن دیگر فرزند غیاث‌الدین منصور هستند (بنگرید اجازهٔ ش ۱۳۰۷ در ذریعه ۱ : ۲۴۸) **آغاز :** سپاس و ستایش بی‌اندازه مر صانعی‌راکه جواهر صنعش بازار کاینات .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۲۸۳ ـ ف. ادبیات ۱ : ۱۹۲ ـ ف. مجلس ۹ : ۴۷۸ ، ۴۸۳ ـ فرهنگ ایران زمین دفتر۳ جلد۴ س۱۳۳۵ خ ـ ریحانة الادب ۳ : ۱۶۶ .

3778_ **سپهسالار** ۳۳۲/۲: نستعلیق آیغوت احسائی، در **۹۵۴** (۹۰پ – ۱۳۰پ) [ف. سپهسالار ۴ : ۱۲۵] .

3779 _ **سپهسالار** ۲۸۷۲ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۰**، تاریخ نگارش ۸۸۶ را دارد، زرین، ۱۱۶ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار۴ : ۱۲۵].

3780_ **دانشگاه** ۴۰۶۰: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین ، نسخهٔ کامل و بسیار پاکیزه ، در زمینهٔ زر «جوهر نامه» یادشده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۴۳] .

3781_ **ادبیات** ۲۸۵ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۰ – ۱۱** [ف. ادبیات ۳ : ۱۵] .

3782 _ **دانشگاه** ۳۸۸۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰–۱۱**، انجام در فصل ششم (در سایر اموری که مرکب ازفلزات اند... بذکر دو مرکب

دیگر اختصارکنیم) افتاده ۱۵۲گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۷۰] .

3783 ـ **دانشگاه** ۵۳۵۰ : نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱**، ۶۱گ ۱۸س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۲] .

3784 ـ **دانشگاه** ۴۰۵۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، نسخه دوصفحه‌ای پیش از مقاله یکم‌رادارد تانیمهٔ‌فصل‌پنجم‌از خاتمه[ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۳۶] .

3785ـ **نجف**، سیدابوالقاسم‌خوانساری: نوشتهٔ سید شرف‌الدین علی فرزند نعمت‌الله جزائری، ۱۵ع۲/**۱۰۰۳** [ذریعه ۵: ۲۸۳].

3786ـ **حقوق** ۱۳۴ج: نستعلیق، ۲۰ صفر **۱۳۰۹**، درسپاهان، آغاز اندکی افتاده ، ۶۹گ ۱۶س [ف. حقوق : ۹۲] .

3787 ـ **حسین ثقفی اعزاز** : نوشتهٔ **۱۰۳۵**. در ص‌ع « تذکرة المعادن » خوانده شده است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۸۸ هست [فیلمها ۱ : ۷۱] .

3788 ـ **تهران ، دهخدا** ۲۷۶ : نستعلیق نزدیك بپایان دهٔ یکم ماه محرم **۱۰۷۰**. آغازدرخطبه‌افتاده[نسخه‌ها۳: ۳۹۴].

3789ـ **تهران، ملی**۸۴۲ف: نستعلیق ۱ج۱/**۱۱۰۰**، درفهرست نگارش همین تاریخ ۱۱۰۰ یادشده درست نیست ، ۱۳۳گ ۱۴ س [ف . ملی ۲ : ۳۷۸] .

3790ـ **ملك**۳۴۶۵: نستعلیق سدهٔ**۱۱** در پایان تاریخ نگارش ۲۰ع۲/۸۶۳ دارد ، ۷۳گ ۱۵س [رؤیت] .

3791ـ **سپهسالار**۲۸۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۹۵گ ۱۵س [ف. سپهسالار۴ : ۱۲۵].

3792ـ **سپهسالار**۱/ ۲۸۷۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱ پ ـ ۱۰۰ ر) از پایان افتاده ، ۱۴۷گ ۱۲س [ف . سپهسالار ۴ : ۱۲۵] .

3793ـ **مجلس** ۲۱۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زدین، ۱۳۸ص ۱۰س، آغاز بمانندنمونه [ف . مجلس ۶ : ۱۳۴] .

3794 ـ **ملك** ۸۵۳ : نستعلیق محمد صادق فرزند محمدعلی معیر، در **۱۲۵۴** ، ۷۳گ ۱۵س درفهرست ازآن دشتکی یادشده [ف. ملك، فارسی : ۱۹۵] .

3795 ـ **ادبیات** ۲/ ۳۶ د : نستعلیق عبدالحسین‌فرزندحاج‌رمضان، در**۱۲۷۴**(۱۳۶ پ ـ ۱۷۰پ) ۱۳س [ف. ادبیات ۱ :۱۹۲] .

3796ـ **مجلس** ۲۱۶۷ : نسخ متوسط عطاءالله فرزند محمد باقر موسوی خوانساری در **۱۲۸۳**. آغازبمانند نمونه، ۱۵۹ص ۱۵س [ف . مجلس ۶ : ۱۳۵] .

3797ـ **مجلس** ۷۱۱ : شکستهٔ **۱۲۹۲** آغاز بمانندنمونه، درفهرست بنام «گوهر نامه» وازآن محمد منصور(!)یادشده‌است، ۶۵گ ۱۴س [ف . مجلس ۲ : ۴۵۱] .

3798 ـ **همدان** ، حسن پنبه‌چی : نستعلیق میر علی اکبر کاشانی لاجوردی ، در **۱۳۱۴** [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۱] .

3799ـ **کربلا**، سید محمد باقر حجت تاریخ یاد نشده [ذریعه] .

3800ـ **سامره**، میرزا محمد تهرانی : منتقل ببغداد [ذریعه ۵ : ۲۸۳] .

جواهر نامه = تنسوق نامه = تنکسوق نامه = رساله جوهریه = کتاب الجواهر = صفات جواهر و خواص احجار

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید :

بیست باب : ۲۴۳) در چهار مقاله : برای هلاکوخان : ۱ــ در کیفیت مفرداتی که جملهٔ معدنیات وغیر آن از آن مترکب شوند و علل معادن بطریق کلی ۲ــ جواهری که از جملهٔ حجر باشد ۳ ــ فلزات سبعه و علت و منفعت و مضرت آنها ۴ــ انواع عطریات. دره‌وردشمارهٔ بخشها به یك یك نسخه‌ها توجه‌شود **آغاز**: الحمدلله فاطر الصنایع ومبدع البدایع ... چنین‌گوید.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۴۵۸ و ۵ : ۲۸۲ــ احوال وآثار خواجه ، مدرس رضوی : ۲۹۰ گفتار بینش در نسخه‌ها ۲ : ۱۸۸ .

3801 ــ **ایاصوفیا** ۳۶۰۵/۱ : نسخ محمد فرزند حسین کازرونی ، چهارشنبهٔ ۱۱ رجب **۷۴۸** دردارالشفاء نصبیهٔ قیصریه. **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۰۴هست [فیلمها۱:۴۶۵].

3802 ــ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۶ : نوشتهٔ دههٔ یکم ج۱/**۷۵۴**. درچهار باب. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها۱ : ۴۲۲].

3803ــ **دانشگاه** ۲۱۶۴: نستعلیق‌پنج شنبهٔ ۱۵ج۲/**۸۸۴** در روستای فارسك ، ۳۹ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۹ : ۸۵۸] .

3804ــ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: نوشتهٔ**۹۱۳**، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

3805 ــ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی: باتاریخ رجب **۹۳۱** ــ **۹۶۶** دردفتر (۵۲پ ــ ۷۰پ)، آغاز : حمدله . [نسخه‌ها ۵ : ۱۳۶].

3806ــ **پاریس ، ملی** ۸۳۲ : نوشتهٔ **۹۵۵**=۱۵۴۸م همراه «کفایت‌الطلب» (بلوشه ۲ : ۹۱) [نسخه‌ها ۲ : ۱۸۸] .

3807ــ **یزد**، جامع‌کبیر ۵۲۹۳/۷ : نوشتهٔ شنبهٔ ۲۲ع۲/**۹۸۳** ، در چهار باب ، **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۴۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۶ــ نسخه‌ها ۴ : ۳۹۵].

3808ــ **ملك** ۵۶۷ : نسخ سدهٔ **۱۰** ، ۶۷گ ۱۹س [رؤیت]

3809ــ **کیمبل** ، مؤسسهٔ شرقی دانشگاه: گویا سدهٔ **۱۰**، **فیلم** آن درملی هست [فهرست فیلمها، ایرج افشار ، نسخه‌ها ۳ : ۱۰۱] .

3810ــ **الهیات** ۵۶۵/۱ د : نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۱۸** دردفتر (۲پ ــ ۱۱پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۳۰] .

3811ــ **تهران ، دهخدا** ، ۲۰/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۴۸** دردفتر، در فهرست آمده : درسه باب [نسخه‌ها۳ : ۳۴].

3812ــ **دانشگاه** ۸۱۵ : نستعلیق ۲۳ رمضان **۱۰۶۷**، از مقالهٔیکم آغازمی‌شود، ۷۹ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۴ : ۲۱۰] .

3813ــ **دانشگاه** ۴۱۹۰/۴: نستعلیق محمد نصیر فرزند همایون وانشانی ، **۱۰۷۱** (ص۲۷۸ــ۳۸۳) [ف. دانشگاه۱۳:۳۱۵۹].

3814 ــ **رضوی** ۷۵۸۹ عمومی : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۱**، بخشی ازآن است : باب ۸تا۱۲ ، ۶گ ۲۰ س [آقای بینش ، آن را درنسخه‌ها ۲ :۱۸۸چاپ‌کرده است] .

3815 ــ **ملك** ۷۶۸ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، ۲۵گ ۱۴س آغازافتاده [ف. ملك : ۱۶۷].

3816 ــ **سپهسالار** ۲۸۶۸ : نستعلیق میرزا امین‌فرزند میرزا جعفرلاهیجانی حاجی طرخانی، در **۱۲۴۹** ، ۳۵گ [ف . سپهسالار ۳ : ۵۱۶] .

3817ــ **آقای تقی بینش** : بدنبال «نفایس‌الفنون» آملی، مؤرخ **۱۲۷۵. آغاز**: ...امابعد، این‌رساله‌ایست‌منتخب‌ازجواهرنامه در ۱۲ باب [نسخه‌ها ۲ : ۱۹۷] .

3818ـ سپهسالار ۲/ ۲۸۶۹: نستعلیق **۱۲۷۹**، عنوان شنگرف (۶۶ر- ۹۳پ) آغاز و انجام افتاده. همراه «جواهرنامه» مبارك قزوینی 3777 [ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۶].

3819ـ **مجلس** ۷۰۶ : نسخ **۱۳۴۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۱گ ۱۳س [ف. مجلس ۲ : ۴۴۸].

3820ـ **تهران**، ادبیات ۲۳۶ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳ - ۱۴**، درسیزده باب ! : الماس، یاقوت، لعل، مروارید، فیروزه، فادزهر عنبر اشهب، لاجورد، مرجان، زمرد، عقیق، یشم، کهربا [ف. ادبیات ۲ : ۱۳].

3821ـ **مشهد**، فرهنگ خراسان ۴۷ الف: تاریخ یادنشده، تاباب ۹ را دارد و تمام نیست ۳۰ص [نسخه‌ها ۲ : ۱۹۷].

3822ـ **قاهره، دارالکتب** ۹۱زکیه فارسی : بی‌تاریخ، (گ۱۱۶-۱۳۳ مجموعه) [مخطوطات ۱: ۲۵۶].

جواهرنامه

ناشناخته.

3823ـ **ملك** ۵/ ۴۹۲: نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰**، زدین (ص ۱۵۴ - ۱۸۳)، آغاز برابر جواهرنامهٔ دشتکی و عنوان نسخه «انتخاب جواهرنامه» بزرنوشته‌شده (ص۱۵۴- ۱۸۳) [رؤیت].

3824ـ **مجلس** ۳/ ۳۶۳۸ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۰۴۰**، گزیده‌ایست [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۳].

3825ـ **مجلس** ۳۶/ ۶۵۴۹ فهرست نشده : نستعلیق **۲۴ - ۱۰۵۷** در جنگ ابن خاتون (گ۱۷۲)، بندیست کوتاه به نقل از ارسطاطالیس [رؤیت].

3826ـ **دانشگاه** ۵/ ۱۹۹۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر (۳ر-۳۲ر) گفتاریست کوتاه در خواص جواهر و معادن، **آغاز:** مروارید درمفرحات و معاجین دل را قوت دهد [ف. دانشگاه ۸ : ۶۰۶].

3827ـ **مجلس** ۴/ ۲۳۲۸ : نستعلیق **۱۰۹۶** (ص ۶۱ - ۸۰ جنگ) گفتاریست در چهارباب. **آغاز:** این کتاب مشتمل بر چهار باب است، درجواهرودیگر سنگپاره‌های کانی [ف. مجلس ۸: ۲۱].

3828 ـ **ملك** ۱۰/ ۵۷۶۵ : نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۱۵۱** دردفتر، دردوازده باب وآغاز درباب یکم که باید الماس باشد افتاده، سپس ۲- یاقوت ۳- مروارید ۴- پادزهر ۵- لعل ۶- لاژورد ۷- یشم ۸ - فیروزه ۹ - مغناطیس ۱۰- عقیق ۱۱ - مرجان [رؤیت].

3829ـ **قاهره، دارالکتب** ۱ تاریخ طبیعی طلعت فارسی : نوشتهٔ **۱۱۹۸** ترجمه‌ای است ازعربی همراه با ترجمهٔ ترکی ازهمان. **آغاز:** حمدله... امابعدبدانکه... منتخب است از جواهر نامهٔ اصل مشتمل بر [مخطوطات ۱ : ۱۱۶].

3830 ـ **مجلس** ۲۳/ ۳۷۰۵ فهرست نشده : سدهٔ **۱۲** (ص۳۷۱ - ۳۸۹) گزیده‌ای است [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶].

3831ـ **آصفیه** ۱۵۵ متفرقات: تاریخ یاد نشده دراین دفتر دوسه رساله درجواهر و سنگهای گرانبها است، ۲۹ گ ۱۹ س [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲ : ۶۱۲].

جواهرنامه = احجار گرانبها

جوهرنامهٔ نظامی

از ناشناس که جوهری و حکاك بوده بسال ۵۹۲، بنام خواجهٔ جهان‌دستورایران و توران

اینانج قتلق بلکای الغ خواجهٔ جهان ابوالفتح مسعود بن صدرشهیدبهاءالدین علی بن ابوالقاسم نگاشته است : ۱ـ مفردات ۲ـ حجریات ۳ـ فلزات سبعه ۴ ـ انواع متفرقه چون میناگری و تلویحات. **آغاز:** الحمدلله فاطر الصنایع و ومبدع البدایع و ملهم الخلایق . . . اما بعد ، چنین گوید شیخ (ذریعه۵ : ۲۸۳)

3832ـ **ملك** ۳۶۰۹: نسخ سدهٔ **۸** نام نگارنده دردیباچه افتاده ، انجام نیز افتاده ، ۱۵۶ گ ۱۵س [ف. ملك، فارسی : ۱۹۶].

چ

چای کاری در سراندیب

از اسماعیل فرزند صحافباشی، بنام ناصر الدین‌شاه قاجار (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) در آن آمده : درسالهای ۱۸۸۰ـ۱۸۷۹ م نامه‌هایی ازاطراف بمن میرسید وازمن خواسته می‌شدکه آنچه ازچایکاری در سراندیب میدانم بنویسم، واکنون باین‌کار دست‌زدم. **آغاز :** هوالله . . . شرح جزیرهٔ سراندیب وعمل چای کاری آنجا فصل اول مقدمه. عمل چای‌کاری .

3833ـ **تهران ملی** ۲۱۵ف: نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۳**، زرین، بامهر ناصرالدین‌شاه، ۱۹۷ گ ۱۹س [ف. ملی ۱ : ۲۱۰] .

چوب چینی و قهوه و چای و تنباکو

ازحکیم نظام‌الدین احمدگیلانی، شاگرد میرداماد، که تاروزگار عبدالله قطبشاه درحیدر آباد(۱۰۳۵ـ۱۰۸۳) میزیسته(بنگرید:شجرهٔ دانش دربخش دائرةالمعارف). درخواص آنها.

3834ـ **آصفیه** ۳۹ مجموعه‌ها: ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی ازرساله‌های آن به‌ـ خامهٔ نگارنده ومؤرخ **۱۰۴۵** است [ف.آصفیه میرعثمان علی ۲ : ۴۷۸] .

چوب چینی

ازحکیم محمدباقر قمی. **آغاز.** دستورـ العمل خوردن چوب چینی ازحکیم محمدباقر

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۱۰ و ۱۱ :۱۶۸.

3835ـ **ملك**۴۴۵۳/۷: نستعلیق‌حسین فرزندعلیمحمدرشتی، در**۱۲۲۶** درتهران (۹۹ پـ ۱۰۰ر) آغازبرابرنمونه، درنسخه‌نگارنده محمد باقرقمی یادشده [رؤیت] .

3836ـ **دانشگاه** ۱۰۳۳/۳: نستعلیق مسیح‌المهتدی تاریخ یاد نشده (۴پ ـ ۶پ) ، آغاز برابرنمونه، درنسخه تنها محمد باقریاد شده [ف. دانشگاه ۴ : ۷۴۵] .

چوب چینی = خواص چوب‌چینی و قهوه و چای

از میرزا قاضی فرزند حکیم کاشف‌الدین، نگارندهٔ « جام جهان نما » و جز آن . بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) ، در سه باب نگاشته است: ۱ـ درخواص چوب چینی، چهارده فصل ۲ـ خواص‌قهوه ۳ـ خواص چای **آغاز:** حمدله. صلاةامابعد، چون‌بتوجه‌خاطر آفتاب... شاه‌عباس صفوی... این‌ذرهٔ بیمقدار قاضی‌بن . . .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۰۹ ـ ف. ره‌آورد ۱۹۵ .

3837ـ **دانشگاه** ۳۵۱۱/۸ : نوشتهٔ **۱۰۹۱** در آستارا (ص ۲۸۳ ـ ۲۹۹) نخست باب درقهوه سپس باب ۳ در چای آنگاه باب

درخواص بیخ‌چینی در ۱۴ فصل، و دیباچه نیز ندارد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۹] .

3838ـ **دانشگاه** ۲۵۸۳/۳ : باتاریخ **۱۰۹۱** دردفتر، آغاز برابر نمونه و انجام افتاده (ص۹۸ـ۱۱۹) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۵] .

3839ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۳۸: ضمن جنگ نوشتهٔ **۱۰۹۲** دراجمیر (ص۱۶۲ـ۱۶۷) [ف. سپهسالار ۴ : ۱۳۴] نسخه از روی خط عمادالدین محمود نوشته شده است.

3840 ـ **دانشگاه** ۳۸۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درفهرست تاریخ نگارش ۱۱۳۰ یاد شده، و نباید درست باشد ۱۶گ [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۲] .

3841ـ **مجلس** ۵۹۷۵/۷ فهرست نشده: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۷ گ ۲۲ س . [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

3842ـ **تهران، ملی** ۷۹۰ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۳۳گ ۱۵ س [ف. ملی ۲ : ۳۱۵] .

3843ـ **تهران، پزشکی** ۲۶۴/۳ : سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** (ص ۲۵۰ ـ ۳۱۴) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۶] .

3845-44ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۶۱۹/۲، Add: با تاریخ **۱۱۰۳** بهمین خامه در دفتر (۱۲۷پ ـ ۱۵۴پ) . و گفتار دیگر از همو (۲۴۲پ ـ ۲۶۱پ) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۹۴هست [فیلمها ۱: ۵۲۴] .

3846ـ **دانشگاه** ۲۰۸۴/۳ : نسخ سدهٔ **۱۲** (۱۹پ ـ ۲۷ر) ۲۲س. آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۸ : ۷۰۸] .

3847ـ **تهران، پزشکی** ۲۸۵/۲ : محمد شفیع فرزند ملا حاجت مراغی، ج۲/ **۱۱۲۰** (درش۳ بهمین خامه)(ص۲۴۳ـ ۲۷۳) [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۹] .

چوب چینی = خواص بیخ‌چینی

ازحکیم عمادالدین محمود فرزند سراج الدین مسعودشیرازی، بسال ۹۵۴، بنام (پادشاه سلیمان الزمانی) درخواص چوب‌چینی ازدستور یکی ازپزشکان فرنگ نگاشته است . **آغاز :** سپاس و ستایش آفریدگاری راکه انسان را به شرف نطق .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۱۰ .

3848ـ **مجلس** ۲۴۷۵/۲ فهرست نشده: باتاریخ **۹۷۷** در دفتر (ص۴۹ـ۷۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷] .

3849ـ **دهخدا** ۱۹۷/۱۳: نبشتهٔ شب آدینهٔ ۲۳ صفر **۱۰۰۷** . شمارهٔ ۱۳ «حجلة العرایس»(۱۶۳پ ـ۱۶۶ر)[نسخه‌ها۳: ۱۵] .

3850ـ **پزشکی** ۲۸۷/۳: نوشتهٔ صفر **۱۰۳۷**، بعنوان «خواص بیخ‌چینی» «نسخه‌ها ۳ : ۳۶۱] .

3851ـ**مجلس** ۵۱۳۸/۱۱۹: نستعلیق **۱۰۲۴ـ۱۰۵۷** درجنگ ابن‌خاتون (گ۴۷۶ـ ۴۷۸)، **آغاز:** الحمدلله علی نعمائه [رؤیت].

3852ـ **دانشگاه** ۵۲۱۷/۴ : نستعلیق باتاریخ **۱۱۱۴** درجنگ (۷ر ـ ۱۵پ) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۵۷] .

3853ـ **رضوی** ۶۱ پزشکی: نستعلیق، تاریخ یادنشده، وقف **۱۱۶۶**، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۳ : ۲۶۰] .

چوب چینی

ناشناخته .

3854ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۶۱۹/۱۰ Add : باتاریخ **۱۱۰۳** در دفتر (۲۸۲پ ـ ۲۸۴ر) همراه چند گفتار درهمین باره. **فیلم**

آن دردانشگاه ش۶۹۴هست [فیلمها ۱: ۵۲۵]
3855ـ تهران، پزشکی ۲۶۹/۴ : باتاریخ ۱۱۷۶ ـ ۱۱۹۶ دردفتر (ص۷۰۱ـ ۷۰۷) [نسخه‌ها ۳ :۳۴۷] .
3856ـ شیراز، دکترعینی: نوشتهٔ محمد علی فرزندعبدالعظیم شیرازی، ۱۲۳۷، گفتاری است درسه باب : چوب چینی ، قهوه ، چای ، [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۶] .
3857ـ کپنهاك، سلطنتی: رمضان سال ۶ جلوس؛ [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

چوب‌چینی = بیخ چینی

چوب چینی = عین الحیات

چهار طبع

گویا از عبداللطیف شیروانی ، مشهور به افلاطون نگارندهٔ «حل مالاینحل» بسال ۹۶۷ گفتاریست کوتاه در بارهٔ عناصر چهار گانه . آغاز: بدانکه باری‌سبحانه وتعالی اول‌چیزی که درعالم اجسام آفرید ماده بود .
3858 ـ رضوی ۹۲۴/۲ ادبیات (۴۵۳۵): نستعلیق نزدیك۱۲۷۱ همراه «حل مالاینحل» وجز آن [ف. رضوی ۷ : ۷۳۱] .

چینی‌سازی

ترجمه‌ایست زیبا ازنوشته‌های اروپائی در دارالترجمه بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳) . آغاز : در باب ساختن خمیرهای چینی بدانکه ساختن خمیرچین‌رامیتوان‌دونوع ملاحظه نمود : یکی موافق علم... یکی عمل.
بنگرید: ذریعه ۵ : ۳۱۷ :
3859ـ سپهسالار ۲۸۳۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، در۱۲۸۵ ازآن علیقلی میرزابوده ، ۶۵گ ۱۸س [ف . سپهسالار ۴ : ۱۳۶] .

ح

حکمت‌جدیدوآفرینش‌ستارگان

= رساله در . . .

در بارهٔ دانش نوین و پیشرفت فرنگیان در جهانشناسی ، در چند فصل از متن هندی ترجمه شده است ، آغاز : ستایش مختص خداوند است درمقابل نعمای او . . . و بعد ، پس از تحقیق که وارد شد نامهٔ دوست وفادار
3860 ـ دانشگاه ۳۹۷۶ : شکسته نستعلیق، ۱۲۶۸، ۲۱گ ۱۲س[ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۷۲] .

حکمت طبیعی

ترجمه‌ایست بیشتر از مسایل طبیعی فلسفهٔ نوین ، از نویسندگان متأخر . آغاز : علم حکمت طبیعی هرشیئی را که توان موافق عقل
3861ـ تهران ، ملی۱۳۵۲: نستعلیق بی‌تاریخ، درمبحث نور وانعکاس نورپایان‌یافته ۵۵گ ۱۵س [ف. معارف ۲ : ۱۵۴] .

حکمت = رساله در . . .

3862 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۲۸۲/۱۳ : نسخ محمدطاهر فرزند ولی‌محمد طبیب مشهدی ، در ۱۳۰۹ (ص۹۴) .
3863 ـ تهران ، اصغرمهدوی ۲۸۲/۳۳ : نسخ همان محمد طاهر واز همان تاریخها: رساله‌ایست دریك مقدمه وهشت فصل بفرمان بندگی حضرت سلطان جلالی (ص ۲۹۹ ـ ۳۰۷) [نسخه‌ها ۲: ۱۰۷] .

حکمت نامه

از غیاث‌الدین علی امیران اصفهانی ، که بنام ترین نگارش خود « دانشنامهٔ جهان » را بسال ۸۷۱ دربدخشان نگاشته است و «درة ـ المساحة : ۱۷۱» و دیگر «تدبیر نامه» را در اخلاق‌در۸۸۴ نگاشته. گفتاریست درآثارعلوی و اسرار کاینات ، که بدستور ابوالفتح سلطان محمود میرزای غازی، بسال ۸۹۴ دردوگفتار ویك خاتمه نگاشته است : گفتار یکم در۲۱ و دوم در ۲۰ فصل .

3864 ـ **آقا سید محمد طاهری شهاب** قاهانی قمی ساروی: تاریخ یاد نشده ، **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۱۱۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۷] .

حلوا = پختن . . .

حیل = جرالاثقال

درص۱۵۸ و ۴۰۷ گذشت .

حوادث طبیعیه = رساله در . . .

از عبدالغفار فرزند اسحاق . **آغاز :** بهترین ذکری که دیباچهٔ اوراق بیان را .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۹۴ .

3865 ـ **رضوی** ۱۳۵ حکمت: نستعلیق **۹۸۵**، وقف خواجه شیراحمد ، ۴۱ گ ۱۱س [ف. رضوی ۱ : ۴۳] .

الحیوانات التی تحلی بالاخلاف فی‌مذهب الشافعی

متن عربی ازافضل‌الدین سمنانی ، درفقه جانوران، ترجمه ناشناخته بکوشش محمدتقی دانش‌پژوه درمجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات (س ۱۱ ص۸۷ ـ ۹۲) بچاپ رسیده است.

3866 ـ **پاریس** S. P. ۱۳۵۶/۴ : باتاریخ **۸۷۷**و**۹۰۰** دردفتر (۱۱۹ر). **فیلم** آن دردانشگاه ش۸۴۹هست [فیلمها ۱:۵۴۳]

خ

خاص الحیوانات (خواص...)

ناشناخته ، از سدهٔ سیزدهم ، در شناخت جانوران به‌شیوهٔ دانش امروزی. **آغاز :** از سردستهٔ انواع حیوانات هیچکدام درهیئت و مشابهت بانسان مانند میمون نیستند .

3867 ـ **تهران، ملی**۶۵۷ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۴۷ گ ۹س [ف . ملی ۲ : ۱۶۱] .

خربوزه = خواص. . .

آغاز : از محیط نقل آورده که از نوك خربوزه آدم (ع) دوست داشت بوسه کرده‌اند اینچنین رسول (ع)

3868 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۹۱۰ زکیه : بی‌تاریخ (گ ۱۷۶ ـ ۱۷۷) ۱۹ س [مخطوطات ۱ : ۲۰۹] .

خزاین ومعادن ایران = فهرست..

خلاصة البیان

گفتاریست درخوراکیها و نوشیدنیها به ـ روش شیعی، دریك مقدمه و سه‌باب ویك‌خاتمه **آغاز:** ثنا وشکر بی‌انتها رازقی‌راکه ازبرای روزی خواران طعمهٔ طیبه .

3869 ـ **دانشگاه** ۱۲۱۹/۴ : نستعلیق مؤرخ **۱۲۰۳** [ف. دانشگاه ۶ : ۲۴۴۹] .

خلاصة المأكولات والمشروبات

درخوراك پزی ، بایستی ازفارسی زبانان هند درسدهٔ ۱۱ باشد، چه‌واژه‌های هندی دارد و برخی خوراکها را بشهرهای آن سرزمین نسبت میدهد، گرچه‌واژه‌های، شامی ، رومی ، مشهدی ، شیرازی، گیلانی ، یزدی نیز دارد . گفتاریست درچهل باب : ۱ـ در بیان ساختن اقسام‌نان‌کلیچه‌وساختن خمیرمایه ۲ـ اقسام‌قلیه و دو پیازه ۳ـ اقسام کباب ۴ـ اقسام خاگینه ۵ـاقسام شش‌رنگه... ۱۰ـ اقسام‌دال... ۱۵ـ اقسام خشکه ۲۰ـ اقسام طاهری ۲۵ ـ اقسام بره ۳۰ـ فالوده وپیچ وپن‌بهته ۳۵ ـ حریره ولپسی ۴۰ـ اقسام حلوا . **آغاز:** اللهم ربنا انزل علینا مائدة من السماء تکون عید . . . گرچه بمضمون وفحوای آیت‌کریمهٔ وان تعدوا

3870 ـ **دانشگاه** ۴۶۱۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، کاغذ هندی، ۱۱۱گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۴۹] .

خلیل نامه = (خیل نامه) ؟

در دوبخش : ۱ ـ معرفت اسب در چهل باب ۱ـ بیماری ودرمان اسبان درشصت باب.

3871 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق ع۲/ **۱۰۳۱**، صفحهٔیکم افتاده [نسخه ها ۵ : ۲۶] .

خمر = پاسخ‌علوی بداستر آبادی‌درباره...

از سید احمد فرزند زین العابدین علوی عاملی نگارندهٔ «لطایف غیبی: ۵۷». ملا محمد امین استرآبادی درطهارت خمر گفتاری بعربی بنام «رسالة فی‌طهارة‌الخمر و نجاستها» دارد و گویا برای خوش آیند پادشاه صفوی نامه‌ای نیز بفارسی دراین باره ازمکه بایران فرستاده وآن بدست سید احمد علوی رسیده ، و او این نامه‌را درپاسخ اودردوفصل ویك خاتمه نگاشته است. **آغاز:** یاالعلیم‌الحکیم، بعد حمدالله... چنین گوید احمدبن زین‌العابدین .

بنگرید: ذریعه ۶ : ۲۷۰ و ۱۸ : ۲۹ ، ۳۶۶ـ روضات :۳۸ـف.دانشگاه ۷: ۲۶۶۷ـ ریحانة الادب ۳ : ۵۴ .

3872 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۶/۲۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، با تاریخ **۱۰۳۶** در جنگ (۴۹۹ر ـ ۵۱۰ر) [ف. سپهسالار ۳: ۲۸۳] .

3873ـ **تهران** ، **ادبیات** ۲۵۱/۲ جوادی: نسخ محمد سعید نوربخش . با تاریخ **۱۰۷۷** بهمین‌خامه دردفتر[ف.ادبیات۳: ۴۰] .

3874ـ**سپهسالار** ۴۵۰۶/۲: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۷ ـ ۱۰۸۴** در دفتر (۱۰ پ ـ ۱۸ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۸۳ و ۴: ۵۵۹].

خمر

ازملا محمدصادق صباغ‌اصفهانی، گفتاری است فقهی دربارهٔ نجاست شراب و گفتگوییکه میان‌شاه‌وشیخ بهائی‌شده‌وفتوایی‌که‌اردبیلی‌داده، پیداست شاه میخواسته بپاکی شراب فتوی‌دهند

3875 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۰/ ۳۶۴ : نسخ ونستعلیق علی فرزند احمد رشتی ۱۸ شوال **۱۲۶۹** ، [نسخه‌ها ۲ : ۱۷۹] .

خمر = شراب

خواص اشیاء = ترجمهٔ...

متن از ابوالعلاء ازهربن زهر اندلسی ، ترجمه ناشناس. و به‌ترتیب حروف‌تهجی است در « لغت‌نامه: ۳۱۶» دهخدا درواژهٔ ابن‌زهر چندتن از دانشمندان اندلسی بدین کنیت یاد شده‌اند . **آغاز:** امابعد ، محرر این مقاله و مؤلف این رساله‌که دربحارعلوم‌حکمیه غواصی کرده .

3876ـ دانشگاه ۲۴۱۷/۶: نوشتهٔ ۱۹ محرم **۱۰۸۸** (ص۲۷۲-۵۱۲) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۲۲] .

خواص اشیاء

چندگفتار ناشناخته .

3877ـ دانشگاه ۲۱۶۰/۱۱: نستعلیق سدهٔ **۹**، (۷۸ر - ۹۴پ هامش)، آغاز افتاده ، درفهرست آمده : خواص الاشیاء یاکان شناسی است ، از معرفت یاقوت تا معرفت لادن [ف . دانشگاه ۹ : ۸۵۴] .

3878ـ یزد، جامع کبیر ۵۲۹۳/۱۰ باتاریخ **۹۸۲** دردفتر، انجام افتاده، همان که برای مأمون ساخته‌اند. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۴۵۷ هست [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۵ - فیلمها ۱ : ۶۹۷] .

3879 ـ **ملك** ۱۶۶۴ : نسخ خواجه مولانا فرزند نصرالله ، **۱۰۶۱** ، با عنوانهای مقاله وباب: باب ششم از مقالت سیم ازعلامات گندم ، مقالهٔ هشتم در روغنها و دانستن علم فراست، ۹۹گ ۱۴س، **آغاز:** . . . بدان که باریتعالی هرچه ازبدایع وغرایب‌آفرید به‌علم آفرید [ف. ملك، فارسی : ۲۳۷].

خواص اشیاء

ناشناخته ، عنوانهای باب و فصل دارد ، نباید «منافع و خواص حیوان» شاهقلی سلطان باشد [دانش پژوه] . **آغاز :** حمدله صلاة . امابعد این رساله مختصریست از خواص اشیاء وترکیب و ترتیب معاجین‌که **باه** را قوت دهد و درمعاشرت لذت فزاید .

3880ـ پزشکی ۲۵۹/۵ : با تاریخ ذیحجهٔ **۱۳۲۹** در دفتر (ص ۱۹۷ - ۲۹۱) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۳] .

خواص اشیاء

آغاز : شکر و سپاس ایزدی را که در مهرچه(؟) آفرید دوطرف‌تضاد ورعایت فرمود تامنفعت بود بعضی اشیاء را... این‌نسخه‌ایست درخواص اشیاء .

3881ـ **تهران ، سنا** ۲۳۲۸/۵ : نستعلیق عبدالله فرزند محمد ... معلم قاری ، ۲۶ شوال **۸۳۷** (درش۶) همهٔ دفتر بیك خامه [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۸] .

خواص برخی از گیاهان

از نظام‌الدین احمدگیلانی، گویانگارندهٔ «مضمار دانش» برای شاه عباس دوم (۱۰۵۲ -۱۰۷۷) (بنگرید : شجرهٔ دانش ، دربخش دائرة المعارف) در خواص برخی از گیاهان مانند هلیله، بابونه، رازیانه، شیردختران، شیر شتر، چندبید، افیون، چوب چینی ، مصطکی، فادزهر، تریاق فاروق وجز اینها .

3882ـ **دانشگاه** ۳۲۲۳/۶: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (ص ۶۳ - ۶۸) همراه با ۱۲ گفتار دیگر که گویا همه از او باشد [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۴] .

خواص جوهر گوگرد

گویا ازیکی از شاگردان دارالفنون به‌روزگار ناصری . **آغاز :** مجملی در خواص متعددهٔ جوهرگوگرد، بعدازسنگ وگچ وآهك که استعمالشان جهت بنایی .

3883ـ **سپهسالار** ۷۷۶ : نسخ محمد کاظم فرزند احمد محلاتی ، سدهٔ **۱۳** ، مالك اعتضادالسلطنه در ۱۲۷۱، ۹گ ۱۳ س [ف . سپهسالار ۴ : ۳۹۷] .

خواص حجر

در بخش کیمیا خواهدآمد .

خواص زرین گیاه

دربخش کیمیا خواهدآمد.

خواص الحیوان = ترجمهٔ حیاة الحیوان

متن ازکمال‌الدین محمد دمیری (م۸۰۸) گزیده و ترجمه از محمد تقی فرزند خواجه محمد تبریزی بروزگار شاه‌عباس‌دوم (۱۰۳۸–۱۰۵۲)، وبدستور میرزا محمد ابراهیم فرزند صدرالدین محمد، دریك مقدمه وبیست و هشت باب بترتیب تهجی، و هر یك در سه فصل: مفتوح‌الاول، مکسورالاول، مضموم، این‌ترجمه اصفهان ۱۲۷۵ و تهران ۱۲۸۳ چاپ شده

آغاز: حمد بیحد و ثنای بیعد خداوندی را سزدکه مشکاة بنیان حیوان.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۷۲ ـ ف. فارسی مشار: ۶۲۲ ـ دانشمندان آذربایجان: ۳۳۰ مؤلفین مشار۲: ۲۴۷ ـ کشف‌الظنون (حیواة الحیوان): ۶۹۱ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی: ۳۳۴.

3884 ـ **مجلس** ۲۱۷۱: نسخ تعلیق خوب، **۱۰۸۰** (مقارن نگارش)، زرین، با فهرست، آغاز برابر نمونه، ۴۲۵ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۶: ۱۳۷].

3885ـ **ملك** ۱۳۴۶: نستعلیق کریم فرزند حسین علی تبریزی، ۱۷شوال **۱۰۹۶**، زرین با فهرست به سه زبان فارسی و ترکی و عربی، ۱۹۲ گ ۱۶س [رؤیت].

3886 ـ **مجلس** ۷۱۰: نستعلیق در **۱۰۹۶**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۹۷ گ ۱۶س [ف. مجلس ۲: ۴۵۰] **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۲۲۶ هست [فیلمها ۱: ۸۰].

3887ـ **سپهسالار** ۳۲۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه، ۱۴۱گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۴: ۳۹۸].

3888 ـ **دانشگاه** ۳۷۷۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابرنمونه، نخست نام عربی وسپس فارسی‌آنگاه ترکی هرحیوانی راآورده آنگاه گزارش می‌کند [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۶۶].

3889ـ **ملك** ۱۸۵۰: شکسته نستعلیق ج۱/**۱۲۱۳**، باجدول نام جانوران‌درآغاز به‌سه زبان، ۱۹۶گ۱۷س [ف.ملك، فارسی۲۳۷].

3890 ـ **مجلس** ۵۵۰۲: نستعلیق، شعبان **۱۲۲۰**، ۲۰۷گ، ۱۴س [ف. مجلس ۱۶: ۴۰۵].

3891 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نستعلیق داود حسینی، **۱۲۵۲** از باب پنجم تا پایان کتاب است [نسخه‌ها ۵: ۱۵].

3892 ـ **دانشگاه** ۵۰۲۲: نستعلیق شنبهٔ ۱۶ع۱/**۱۲۵۳**، آغاز و انجام افتاده، ۱۶۶گ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۸].

3893ـ **تهران، دهخدا** ۱۰۶: نستعلیق محمد هادی فرزند محمد صادق ویری سلجردی ۲۵ج۱/**۱۲۵۹** [نسخه‌ها ۳: ۱۸].

3894ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نستعلیق‌حسین فرزند ابیطالب موسوی، **۱۲۸۲** درتهران [نسخه‌ها ۵: ۱۵].

خواص الحیوان

ازمحمدعلی‌حزین فرزندابوطالب زاهدی گیلانی (۱۱۰۳ ـ ۱۱۸۱)، دریك مقدمه وسه باب ویك خاتمه.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۷۲ و ۹: ۲۳۵ آتشکدهٔ آذر: ۳۷۱ ـ مؤلفین مشار ۴: ۱۰۲ کنی والقاب، قمی ۱: ۱۰۳ ـ ریحانة الادب ۱: ۳۲۲.

3895ـ موزهٔ بریتانیا ۲۳۵۶۲/۳ Add : با تاریخ ۱۲۱۲ در دفتر همراه : فرسنامه و اوزان و تصاویر هر دو از همو. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۶۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۵].

خواص الحیوان

از ملاعلی‌کامی پسر ملا عبدالواسع منشی برای میرزا عبدالله خان قزوینی وزیر گیلان، در ۱۰۳۳ وچنانچه دردیباچه مینویسد ازکتاب های چند بهره برده است، شعرهایی از خود اونیز درآن هست. **آغاز:** سپاس مؤبد اساس خالقی را که ازقدرت کامل چندین غرایب... امابعد، برطالبان ادراك اسرارآفاقی.

بنگرید: ذریعه۹ : ۹۰۶ ـ تاریخ‌گیلان عبدالفتاح فومنی ۱۹۷ ، ۲۱۱ چاپ رشت ـ صبح‌گلشن : ۳۳۷ـ ف. دانشگاه ۹ : ۹۷۵.

3896ـ **دانشگاه ۲۳۸۷/۱**: نستعلیق بخامهٔ نگارنده، سدهٔ ۱۱، زرین، در خزانهٔ صفویان بوده ودر ۱۱۰۵ ـ ۱۱۲۷ عرض‌شده ۱۴۲گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۹ : ۹۷۵].

خواص الحیوان = رساله در...

ناشناخته، در جانوران و خواص دارویی برخی از آنان. **آغاز:** حمدله. و الصلاة و السلام علی خیرخلقه محمد... چنین گوید احقر عبادالله این رسالهٔ مختصریست از کتاب خواص‌الحیوان.

3897ـ **تهران، ملی ۹۶۶/۶** ف : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص ۱۷۴ ـ ۱۹۶) [ف. ملی ۲ : ۵۱۳ ـ ف. جواهرالکلام ۲ : ۱۱۱].

خواص الحیوان

ناشناخته ، بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)، درخواص پزشکی‌جانوران و از اجزاء اندام جانور که هر یك برای چه بیماری سودمند است. **آغاز:** قدیری را پرستنده وستایش گویم که ازامتزاج و ازدواج هفت‌آب وچهار مام ترکیب‌بدن هرنوع جانور ساخت.

3898ـ **تهران، ملی ۷۳۰**ف: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، شاید ازنگارنده برای‌ناصر الدین‌شاه،زرین،۸ گ۱۲س[ف.ملی۲:۲۵۳].

خواص‌الحیوان = صفات‌الحیوان

خواص الحیوان = منافع و خواص حیوان

خواص قهوه وچای وتنباکو = بدایع الاسرار

خواص کافور = کافورید

از محمدتقی شیرازی طهرانی، حاج‌میرزا بابا ملك الاطباء، در گذشته در کربلا پیش از ۱۲۹۰ درخواص کافور وبویژه درحرارت آن که همراه رساله‌های دیگر او بسال ۱۲۸۳ چاپ شده است. این‌گفتار بخواهش نگارنده و بوسیله‌میرزامحمد ولی‌رئیس‌الاطباء نظام‌گزارش شده واشتباهات نگارنده‌را گوشزدکرده‌است. **آغاز:** الحمدلله مکررالازمنه.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۹ و ۱۷ : ۲۴۴ـ طبقات اعلام الشیعه، کرام : ۲۰۴ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۲۲۶ ـ مطرح الانظار : ۲۴۲ ـ ریحانةالادب ۴ : ۷۷.

3899ـ **مجلس ۷۶۴** : نسخ بی‌تاریخ ۱۰۶ گ ۲۳س [ف. مجلس ۲ : ۴۸۱].

خواص و منافع اشیاء

از شاهقلی سلطان فرزند حمزهٔ سلطان

استاجلو ازامیران‌وسران روزگار شاه عباس‌یکم (۹۹۵-۱۰۳۷)، که‌ازکتابهای‌حکماگزیده‌است نگارنده همان‌کسی است که عمادالدین محمود «ستهٔ ضروریه»را برای اونگاشته‌است. **آغاز:** حمدله .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۷۱ .

3900 ـ **رضوی ۶۶** : پزشکی : نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف‌آقا زین‌العابدین ۱۱۶۶، ۵۳ گ ۱۱س [ف. رضوی ۳:۲۷۲].

خواص هلیله

گویا از نظام‌الدین احمد گیلانی ، ملقب به‌فلك و حكيم الملك . و گویا همان نگارندهٔ «مضمار دانش» برای شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) باشد .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۹ .

3901 ـ **دانشگاه ۲/۳۲۲۳** : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (ص۱۴ ـ ۱۸) مجموعهٔ زرین، آغاز رساله افتاده، همراه «مادهٔ منوی» ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۳] .

خوراکیهای ایرانی

ازنادر میرزا قاجار [گلچین المعانی] .

3902 ـ **مجلس ۲/۲۴۱۰** فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۴** (ص۱ـ۸۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۳] .

د

دانشنامهٔ جهان

از غیاث الدین علی فرزند علی امیران ، نگارندهٔ « درة المساحة : ۱۷۱ » در حکمت طبیعی از آثار علوی و کمی از مباحث عامه و پزشکی و تشریح، در ده فصل و بیست اصل و چهارنتیجه و يك خاتمه در شهر خود بدخشان بسال ۸۷۱ نگاشته است . در دیباچهٔ چاپی به ابوالفتح سلطان محمد و درنسخهٔ ۴۶۳ رضوی به‌سلطان محمود بهادرخان پیشکش شده، و در نسخهٔ ۵۶۴ رضوی و۱۸۲۶ مجلس ازهیچکس نام برده‌نشده است. اینك فهرست نسخه۱۸۲۶ مجلس باختصار: فصل ۱ـ درپدیدآمدن عقل‌كل ونفس كل ۲ـ پدیدآمدن افلاك وترتيب ايشان ۳ـ گردش افلاك ۴ـ پیدا شدن عناصر و مكان هريك ۵ ـ تقسيم عناصر ۶ ـ كيفياتی كه لازم عناصر ند ۷ـ طبقات عناصر ۸ ـ شكل افلاك و عناصر۹ـجسم ۱۰ـ تقسيم‌جسم به‌بسيط ومركب **اصل** ۱ـ استحالت عناصر ۲ـ پيداشدن بخار و دخان ۳ـ پیدا شدن باد ۴ ـ ابر ۵ـ باران ۶ـ برف ۷ـ تگرگ ۸ـ درحدوث نژم(شبنم) ۹ـ رعد ۱۰ـ برف ۱۱ـ صاعقه ۱۲ كواكب منقصه وشهب۱۳ـ علامات حمرة ۱۴ـ شمسيات ۱۵ـ نيازك ۱۶ـ قوس قزح ۱۷ـ هاله ۱۸ ـ زلزله ۱۹ـ برآمدن آواز از زمین ۲۰ـ پیدا شدن آب‌چشمه و کاریز و چاه . **نتیجه** ۱ ـ درپیداشدن معادن ۲ـ نباتات ونفس وقوای‌آن ۳ـ حیوانات ۴ـ انسان . **آغاز:** سزاوار ستایش و سپاس مبدعیست که باقتضای ذاتی .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۴۶ ـ ف . مشار : ۶۴۵ ـ عالم آرای عباسی ۱ : ۱۴۴ ـ مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات س۵ : ۲۰۳ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۲۳ ـ پیشگفتار محمد تقی دانش پژوه برچاپ دو رساله دربارهٔ آثارعلوی : ۱۵ .

3903 ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۲۰۴ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۰** ، خاتمه را ندارد [نسخه‌ها ۲ : ۷۴] .

3904ـ تهران، ملی ۱/۸۰۲ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۱، با تاریخ ۴ رمضان **۱۰۱۵** درپایان که در فهرست کتابخانه تاریخ نگارش دانسته شده است (ص۱ـ ۳۵۷)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲ : ۳۲۷].

3905 ـ آصفیه ۳۱/۹ مجموعه‌ها: نوشتهٔ ۱۷ع۲/**۱۰۵۳**،۵۰گ [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲ : ۴۶۸].

3906 ـ مجلس ۴۵۶۴: نستعلیق عبدالرحیم محمد بهبهانی، ۵ع ۱/**۱۰۷۹**، آغاز برابرنمونه، ۱۴۴گ ۱۵س [رؤیت].

3907 ـ سپهسالار ۲۹۱۶/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۹۴ ـ ۲۱۱) در نسخه از مهدالیه یادنشده [ف. سپهسالار ۴:۴۰۳].

3908ـ مجلس ۱۸۲۶: نستعلیق محمد یوسف فرزند غلامعلی فومنی، **۱۱۱۰** از روی نسخهٔ مؤرخهٔ ۱۰ محرم ۱۰۰۸ که آن نیز از روی نسخهٔ مؤرخه ۸۷۹ که در دربار ... ؟ بدخشان (ترتیب یافته) بود، برخی از شکلها سفید مانده است، ۲۹۸ ص۱۵س [ف. مجلس ۵ : ۲۵۵].

3909ـ ملك ۳۵۲۰: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۸۶گ ۱۳س [رؤیت].

3910ـ تهران، دهخدا ۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، [نسخه‌ها ۳ : ۱۸].

3911ـ تهران، اصغر مهدوی ۲/ ۲۶۸: نسخ مسیح کمره‌ای، درپیرامن **۱۲۹۴** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰].

3912ـ تهران، دهخدا۱۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده عبدالرزاق فرزند حاجی بابا یزدی [نسخه‌ها ۳ : ۱۸].

3913 ـ رضوی **۵۶۳** حکمت: نستعلیق تاریخ یاد شده، در نسخه به محمود پیشکش‌شده ۱۳۸ گ ۱۵س آغاز برابرنمونه. [ف. رضوی ۴: ۹۸].

3914 ـ رضوی **۵۶۴** حکمت: نستعلیق، در دیباچه نامی ازمهداالیه نیست، آغاز برابرنمونه ۱۱۶ گ ۱۵س [ف. رضوی ۴: ۹۸].

3915ـ بادلیان **۱۶۶** فریزر: نسخ، تاریخ یاد نشده، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۸۶ هست [فیلمها ۱: ۸۳].

3916ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۸۲۹/۱ Add: (گ ۱ـ۴۸) (ریو: ۲۳۴). **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۹].

دانشنامهٔ شاهی

دربخش دائرةالمعارف خواهدآمد.

دستور الصید = بازنامه

ر

راحة الفرس

ترجمه‌ایست از سانسکریت، در روزگار جهانگیر، دراسب شناسی.

3917ـ موزهٔبریتانیا Or۱۱۹۱۸: مصور، از سدهٔ **۱۱**، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۹].

3918ـ موزهٔ بریتانیا Or ۶۷۰۴: مصور، نوشتهٔ **۱۸۵۱**م [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۹].

3919ـ موزهٔ بریتانیا Or ۵۷۶۲: مصور، سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۹].

راحلهٔ توفیق

در آداب اسب داری و سوار کاری اسبان بدستور شاه‌عباس‌دوم صفوی (۱۰۵۲–۱۰۷۷) از روی خبرهای مذهبی بدینگونه ساخته شده است : مقدمه سبب رام شدن اسبان. مقالهٔ یکم سود اسبان . مقالهٔ دوم : نشانهٔ خوبی و بدی آنها. خاتمه: آداب سوارشدن اسب. **آغاز :** سمندپای اندیشه راکه بهمعنانی ادهم قلم ازقید ذلت و امکان جسته .

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۵۷ .

3920 ـ دانشگاه ۱۰۳۸/۴ : نوشتهٔ محمد درویش، در**۱۰۵۵** (۳۴پ ـ ۳۷ر) در پایان‌آمده: بلغ من‌اوله‌الی‌آخره من‌نسخة بخط مؤلف، ۱۶۳گ۳۱س [ف.دانشگاه ۳:۲۶۴].

الرسالة السنجریه فی الکائنات العنصریه

اززین‌الدین برهان‌الحق‌عمر فرزندسهلان ساوی، سدهٔ ششم، بدستور سنجرفرزند ملکشاه سلجوقی. آغاز سخن درپنج فصل: ۱ـ طبیعت وارادهٔ‌خدا ۲ـ ترتیب عناصر ۳ـطبقات‌عناصر ۴ـ تبدیل عناصر بیکدیگر ۵ـ خرده‌گیری از بیرونی و اسفزاری، سپس قسم یکم درچیزهایی که ترکیب ندارند‌دردو بخش، بابهائی‌درابرونزم و باران و تگرگ، رعد وبرق و صاعقه ، شهب وکواکب منقضه، بادها، قسم‌دوم‌آنچه به‌ترکیب حاصل آید در پنج باب : کوهها ، معدنیات ، گوگرد وزرنیخ وسیماب، نمك‌وزاگ ونوشادر پادزهر، هفت گوهر . این گفتار با پیشگفتار محمد تقی دانش پژوه در انتشارات فرهنگ ایران زمین ۱۳۳۷ خ چاپ شده . **آغاز :** سپاس مرخدای راکه هستی همهٔ حقایق ازوست بنگرید: پیشگفتارچاپ‌ازدانش‌پژوه،ونیز پیشگفتارچاپ‌تبصرهٔ‌او-دستورالوزراءخواندمیر : ۱۹۹ـ تاریخ وزرای سلجوقی، اقبال: ۲۶۳ .

3921ـ استانبول، فاتح ۵۴۲۶/۱۹ و همین‌نسخه پایهٔ چاپ محمد تقی دانش پژوه قرارگرفته است [پیشگفتار چاپ : ۱۰] .

رسالهٔ فلاحتی = فلاحت

رنگ سازی = رنگرزی

چندگفتار ناشناخته .

3922ـ دانشگاه ۴۳۶۶/۱۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱۴۳ ـ ۱۴۵). **آغاز:** شکر و سپاس بیرون‌ازحیطهٔ قیاس... درفهرست باعنوان «رنگرزی» آمده است. [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۳۵] .

3923ـ دانشگاه ۲۲۱۴ فیلم: ازروی جنگ مؤرخ **۱۱۵۹** با عنوان عمل نقاشی ، عمل‌کتابت، بدل شنجرف، غسل لاژورد ، غسل ادویه‌حجریه، رنگ‌سبز، عمل‌زعفران الحدید عمل زرافشان، عمل‌جلای‌لوکز... رنگ‌کردن استخوان... رنگ زعفران کاغذ... (ص۱۱ـ ۱۸ ناقص) [فیلمها ۱ : ۶۴۹] .

3924ـ دانشگاه ۴۴۳۶/۱ : نستعلیق ریزخوش سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳**، در جنگ (ص ۲ ، ۸، ۱۲، ۱۴) دستورمرکب وشنگرف وساختن رنگها است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۵] .

3925ـ پزشکی ۲۶۳/۵ : سدهٔ **۱۲ ۱۳**، گفتاریست آغاز و انجام افتاده با عنوان باب هفدهم دررنگ کردن کاغذ و آن بیست و چهاررنگ است (ص۲۳۶ـ۲۴۳)، درمجموعه ش۴۱۸۶ دانشگاه گ ۲۸ ب نیز چنین مطلبی هست [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۵] .

روضة القلوب = بستان القلوب

دربخش دایرةالمعارف خواهدآمد.

ز

زراعت = ارشاد الزراعه

زراعت = کشاورزی نامه

زراعت = رساله در . . .

ناشناحته .

3926 ـ **موزهٔ بریتانیا ۵۷۳۵/۳** Or : مؤرخ **۱۰۷۷** ، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۹] .

زراعت و فلاحت

ترجمه ایست از روزنامهٔ فیگارو بزبان فرانسوی، ازدکترخلیل خان ثقفی اعلم‌الدوله، بخواهش موسیو دوبالو وزیر مختار فرانسه ، بسال ۱۳۰۹ (یاد داشت مترجم در ص ع) .

آغاز: انقلاب زراعتی ، زراعت و صنعت اگر فرض نمائیم‌که یکی .

3927 ـ **معارف (ملی)** ۳۶۲۹/۱ : نسخ خوب میرزا محمدعلی شیرازی باتاریخ۱۷ شوال **۱۳۰۰** دردفتر بهمین خامه ، در مدرسهٔ محمدیه تهران، ۹گ ۱۸س [ف. معارف ۲ ۱۳۶] .

زهرها

ناشناخته . درزهرها و درمان آنها .

3928 ـ **ملك** ۴۹۲/۳۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین (ص ۳۱۹ ـ ۳۴۸ هامش) انجام افتاده . **آغاز:** این رساله مشتمل است برچند فصل [رؤیت] .

س

سبزی کاری

گفتاری است در سبزی کاری ترجمه از فرانسوی .

3929ـ **مجلس**۷۶۸: شکسته‌ریز، تاریخ یاد نشده، ۳۶گ۱۸س[ف. مجلس۲:۴۸۳] .

سلم المعارف

ازمهدی فرزند محمد شیرازی ، متخلص به صابر ، خوشنویس که بنام ناصرالدین شاه قاجار در ۱۲۶۸ در پنج باب ساخته است : معرفت افلاك، سفلیات ، موالید حضرت انسان و تشریح آن، مطالب پراکنده .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۷۳ ـ فارسنامهٔ ناصری : ۱۴۹ ـ آثارالعجم: ۵۶۰ ـ طرایق الحقایق ۳:۱۱۲ـ فرهنگ سخنوران: ۳۲۱.

3930 ـ **ادبیات** ۱۸۴/۱ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، [ف . ادبیات ۲ : ۵۰] .

سمند دولت

از نظام‌الدین احمد فرسنامه است. دریك مقدمه و سه مقاله‌که بمنزلهٔ قلب وجناحین است ویك خاتمه که بجای ساقه است . نام نگارنده وکتاب دردیباچه آمده است، این رساله مانند «مضمار دانش» اوست [دانش پژوه] .

3931 ـ **دانشگاه** ۴۹۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** . آغاز در دیباچه و انجام در باب‌هفتم درمعالجهٔ جوشش وخارش‌افتاده، ۱۲۴ ص س۱۲ [ف. دانشگاه ۱۴: ۴۰۴۶] .

سمومات و تریاق

ازدکترپولك اطریشی (بنگرید : تشریح

در بخش پزشکی) گویا از دفترهای درسی او است.
3932ـ دانشگاه ۱۵۴۷/۲: نستعلیق رجب ۱۳۰۴ ، با یادداشت فرج الله شاگرد دارالفنون تبریز بتاریخ ۱۷ ذیقعدهٔ ۱۳۰۴ (ص۱۹۱ – ۲۱۰) [ف. دانشگاه ۸:۱۷۳] .

سموم

منسوب به ابوعلی سینا. درسه باب: جانوران گیاهان ، کائنات. آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد بدانکه این مختصریست ازعلوم مخزون و اسرار مکنون... ابوعلی سینا تصنیف فرموده، ودر معرفت زهرها، واین را مبوب بسه باب گردانیده
3933 ـ تهران ، دهخدا ۱۵۳/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، [نسخه‌ها ۳ : ۴۶] .

سمومات

ناشناخته .
3934ـ شیراز، خاندان سید نورالدین ۳/۰۰۰ : باتاریخ ۱۰۸۰ در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸] .
3935 ـ مجلس ۳۷۰۵/۱۳ فهرست نشده : سدهٔ ۱۳ (ص ۲۳۵ – ۲۶۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶] .
3936ـ رضوی ۶۰پزشکی : نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، گفتاری است بی دیباچه درخواص برخی از زهرها. آغاز: طریق خوردن سمها [ف. رضوی ۳ : ۲۶۰] .

سمیه = رسالهٔ ...

ازعمادالدین محمود فرزند مسعود پزشك (بنگرید : آتشك : در بخش پزشکی) .
3937 ـ مجلس ۲۴۷۲/۲ فهرست نشده : سدهٔ ۱۳ (ص ۱۵۹ – ۳۱۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶] .

سنگ شناسی = احجار

ش

شاهبازنامه

از جمال الدین میرزا محمد فرزند میرزا رضا فرزند فتحعلیشاه قاجار که در ۱۲۹۹ در باخرزجام و همچنین در طارم فرمانروا بوده ، بفرمان ناصرالدین شاه و به دستور اعتضاد السلطنه در ۱۲۸۵ – ۱۳۰۵ آن را ساخته است . پسرش فتح السلطنه حسینعلی درهامش نسخهٔ ۲۴۳۶ دانشگاه مرگ پدرخود را میان سالهای ۱۳۰۵ – ۱۳۱۳ یاد می کند آغاز: این شاهبازنامه زیبای ناصریست . . . بحمدك اللهم یامن هو المقدس من مخالطة الاجزاء
3938 ـ دانشگاه ۲۴۳۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، نسخهٔ اصل باخط خوردگی،۱۵۷گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۰۷] .

شراب= رساله در ...

از محمد باقر فرزند محمد رضای طبیب موسوی ، برای شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ – ۱۱۰۵). در یك مقدمه و ده باب و یك خاتمه نگاشته است.
3939ـ فخرالدین نصیری . . . . نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، از آن ساعدی بوده ۳۶گ ۱۴س. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۰۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۵] .

شراب = قدغن شراب = حرمت شرب شراب

از آقاحسین فرزند جمال الدین محمد خوانساری درگذشتهٔ ۱۰۹۹ ، درحرمت می و

زبانهای آن، بدستور شاه صفی (۱۰۳۸-۱۰۵۲) نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۴۷ و ۱۱ : ۱۷۵ ریحانة الادب ۳ : ۴۸۷ - روضات الجنات ۱۹۶ - هدیة العارفین ۱ : ۳۲۴ - هدیة الاحباب ۲۳۴ .

3940 - **دانشگاه ۲۵۷۰/۲** : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (گ ۱۲۴) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۶۳]

3941 - **دانشگاه ۴۱۱۸/۱۳** : نستعلیق **۱۱۳۳** (ص ۲۳۳ - ۲۴۴) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۰۰] .

3942 - **ملی و دانشگاهی اورشلیم** Ar ۸ - ۳۱ : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۹] .

3943 - **دانشگاه ۴۷۲۷/۳** : شکسته نستعلیق **۱۰۹۶** (ص ۷۴ - ۸۳ و ۱۲۸-۱۲۹) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۷۶] .

شراب و حلواپزی

از یحیی فرزند جمال الدین حسین مقنی حلوائی، درشش فصل، در ترتیب دادن و راست کردن و پختن عرقها و شرابها و مرباها و حلواها و آشها .

3944 - **تهران، پزشکی ۲۷۶/۵** : نوشتهٔ ۱ ج ۱۲۱۲/۱ ، (ص ۲۰۱ - ۲۴۴) پیش از آن نیز گفتاریست در گرفتن عرقها و پختن مربا (ص ۱۹۲-۱۹۶) [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۲] .

شرح جزیرهٔ سراندیب = چای

کاری در سراندیب

شرح حدیث عالم علوی

در بخش عرفان خواهد آمد .

شرح کافوریه

متن از ملك الاطباء حاجی آقابابا میرزا محمدتقی شیرازی تهرانی ، در گذشته پیرامن ۱۲۸۵ بعربی دربارهٔ گرم بودن کافور، گزارش ازعبدالوهاب ساوجی، است که آنرا رد کرده و گفته است که کافور چنانکه پزشکان پیشین گفته‌اند سرد است. **آغاز:** احمدالله یامن وعدالابرار باسقاء کاس من عین الکافور... وبعد، ازآنجاکه انوار علوم علمای متأخر .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۲۶ و ۱۷ : ۲۴۴ مؤلفین مشار ۲ : ۲۲۵ - ریحانة الادب ۴ : ۷۷ - ف، طبی، نجم آباد ۱ : ۶۹۷ .

3945 - **دانشگاه ۴۳۵۵** : نستعلیق تاریخ یادنشده، متن زیر خط سرخ [ف. دانشگاه ۴ : ۷۸۴] .

شرح کشتیهای جنگی انگلیسی

در بخش سپاهیگری خواهد آمد .

شرح ماشین خود نویس

ترجمه از اسماعیل لسان السلطان مترجم مخصوص، که باید همان پسر صحافباشی باشد ، درچگونگی کار ماشین تحریر، برای مظفرالدین شاه قاجار ، در رمضان ۱۳۲۲ نگاشته است. **آغاز:** بهترین اسبابی که امروز برای تحریر اختراع شده این منگنه است .

3946 - **ملی ۴۷۷ ف**: شکسته نستعلیق رمضان **۱۳۲۲** شاید ازمترجم، برای مظفرالدین شاه، باسه عکس ازماشین تحریر، ونام اجزاء آن بانگلیسی ، ۵ گ ۲۱ س [ف . ملی ۱ : ۴۶۰] .

شعاع

در بخش ریاضی ص ۱۸۲ گذشت .

شکار = رساله در . . .

از مجدالدین فرزند محمد شفیع هاشمی عباسی، بنام عبدالله خان از فرمانروایان دربار صفوی، دریك مقدمه ودوازده باب وازرهگذر فقهی

گفتگو کرده، مقدمه در بیان تربیت قوش. باب ۱ـ خوب وزشت باز درچند فصل ۲ـ انواع چرغ وشکار آن ۳ـ اصناف شاهین ۴ـ باشق ۵ـ دربحری ۶ـ تولك بستن قوش درچند فصل ۷ـ امراض و درمان قوش ۸ ـ آداب شکار در چند فصل. ۹ـ درباقی احکام صید درچندفصل ۱۰ـ احکام دیگر جانوران بری وحلال وحرام آنها ۱۱ـ اعضای حلال و حرام جانوران ۱۲ ـ کیفیت صید. خاتمه در آداب تزکیه و ذبح. **آغاز:** های و هوی هویتی که هنگامه کرم کن شکار جرگهٔ پریزادان اسماءحسنی ودلنشین تر عباراتی

3947 ـ **دانشگاه** ۳۱۷۵ : نستعلیق محمدصادق سبزواری ۱۸شوال **۱۱۲۵**، ۱۸۷ گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۷].

شکار = تربیت مرغان شکاری و...

از محبعلی ملقب به خان خاص فرزند نظام‌الدین علی خلیفهٔ مرغانی، که در نزدیك به شصت سالگی بنام جلال‌الدین محمد اکبر شاه هند، در یك دیباچه و شصت و یك باب در در تربیت مرغان شکاری و آداب شکار نگاشته است. **آغاز:** حمدله... امابعد، باز می‌نماید ... محبعلی‌الملقب بخان خاص محلی.

3948ـ **ملك** ۲/۵۴۶: نسخ، باتاریخ ۲۳رجب **۱۲۶۸** دردفتر بهمین خامه (ص۹۶ـ ۲۶۶) درفهرست آمده در۵۸ باب و بنام‌محمد برم خان نگاشته شده. آغاز برابر نمونه، [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۵].

3949ـ **دانشگاه** ۳۰۶۵/۳: نستعلیق نزدیك **۱۲۷۵** (۸۲ ر ـ ۱۴۶ ر) در فهرست آمده دریك‌دیباچه و۶۱ باب و بنام جلال‌الدین محمد اکبرشاه نگاشته شده است. آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۳].

شکار = صید وذباحة

شکارنامهٔ ایلخانی

ازعلی فرزند منصورحلوایی، که در۷۰۵ از درباریان طغاتیمورخان وخواجه علی مؤید بوده است (ص۳۸). درآن آمده‌که اصل‌آن از علی فرزند محمد نیشابوریست که بدستور ملکشاه و خواجه نظام‌الملك نگاشته شده بود، وچون درآن از شاهین وشفتا ونیز دربارهٔ گشاد کردن شیر وپلنگ ومانندآنها سخن نرفته بود شش باب برآن افزوده و این را در دو مقدمه و بیست وهفت باب ساخته است. **آغاز:** حمد بیحد و سپاس بیقیاس که سیمرغ قاف دو اسبه بسرحد.

3950ـ **مجلس** ۳۰۳۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ناقص، بادو مقدمه و فهرست ۱۲باب در دیباچه : مقدمه ۱ ـ جانوران شکار کنندهٔ پرنده ۲ ـ جانوران دونده چون شیر و پلنگ و این مقدمه درپنج باب است. سپس باب ۱ـ باز ۲ـ اندرصیاد ۳ـ اندربازدار ۴ـ اندرچشم گشادن و خاشاك بانواع دادن ۵ ـ اندر طبع جانور شناختن‌تا برطبع خودهستیانه... ۱۰ـ اندر تدارك‌گرفت باز [ف. مجلس۱۰: ۵۷۰].

شمسیه

گفتاریست دراحکام وآثار نجومی خسوف و برآمدن ستاره‌ها و قوس و سرخی آسمان و آتش وباران وتگرگ وزمین‌لرزه ومانند اینها درهریك ازماههای رومی. **آغاز:** حمدله... امابعد، مؤلف‌این‌نسخه شمسیه ازکتابهای معتبر مثل اقوال ادریس و دانیال پیغمبر.

3951ـ **حقوق** ۲/۲۹۷ج : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱۳پ ـ ۸۶پ) [ف. حقوق ۱۵۶]

شناخت کائنات جو زمین = آثار علوی

شیرینی پزی = پختن حلوا

شیمی = رساله در علم ...

از میرزا نصرت طبیب قوچانی، که در تهران میزیسته است.

3952ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۵۱۵/۱: شکسته نستعلیق محمد مهدی ارومی، ۱۲۹۲. [نسخه‌ها ۵ : ۷۶].

شیمی

از ابراهیم خلیل فرزند مؤتمن السلطان حاجی میرزا عبدالباقی اعتضاد الاطباء، برای میرزا حسین‌خان معتمدالملك امیرتومان، دریك مقدمه و سه‌مقاله.

3953ـ تهران، پزشکی۱۶۴: نوشتهٔ محمدحسین قزوینی، ع۲/۱۳۰۹، [ف. ره‌آورد: ۲۸۱ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۱۶].

ص

صفات الحیوان

ازمنصورفرزند حسن‌فرزند ابراهیم ایجی شبانکاری، ملقب به غیاث، ترجمه‌ای است با افزودگیهایی‌از«حیاة‌الحیوان» دمیری‌که‌نزدیك ۹۳۰ ساخته شده است [دیباچه]، و این جز «حیاة‌الحیوان: ۴۰۴» شاه محمد قزوینی است **آغاز**: حمد بیحد حکیمی را سزدکه بخاری لطیف را سبب حیات حیوان ساخت.

بنگرید: ذریعه ۱۵ : ۴۴.

3954ـ پزشکی ۹۹: نبشتهٔ محمدرضا فرزند ابی‌الحسن ۲۲ رمضان ۱۲۴۰، بنام «خواص الحیوان» یادشده است [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۱].

3955ـ تهران، ملی ۲۴۷: نستعلیق میرزا وصالی، شعبان ۱۲۶۳ در مازندران، آغاز برابر نمونه، ۱۷۴گ ۱۸س [ف. ملی ۱ : ۲۴۸] و **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۶۸ هست [فیلمها ۱ : ۱۳۷].

صفات و خواص مومیائی

ازحکیم نظام‌الدین احمدگیلانی (بنگرید شجرهٔ دانش، دربخش دائرةالمعارف).

3956ـ آصفیه ۳۹ مجموعه‌ها: ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی از گفتارهای آن به خامهٔ نگارنده و مؤرخ ۱۰۴۵ است (گ۱۹ـ۲۰) [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲ : ۴۷۵].

صفات هدهد

ناشناخته.

3957ـ تهران، ملی ۹۶۶/۸ ف: نستعلیق گویا سدهٔ ۱۳ (ص ۱۹۸ ـ ۲۰۱)، گویا بخشی ازکتابیست باعنوان باب‌ودر پایان آن فصلی دردفع مورچه [ف. ملی۲ : ۵۱۴].

صنایع

گفتاریست در بیست و هفت باب مانند «مجموعة‌الصنایع» چهل‌بابی‌درهنرهاوپیشه‌های کهن. **آغاز**: تحفهٔ ستایش و سپاس سزاوار بارگاه پادشاهی.

3958ـ تبریز، حاج‌آقاحسین نخجوانی ۲۳۱۵: تاریخ یاد نشده، [نسخه‌ها ۴: ۳۳۹]

صنایع

در فهرست موزهٔ بریتانیا در بخش هنرها

یاد شده است .

3959ـ موزهٔ بریتانیا Or ۱۱۸۴۱ مصور ، از سدهٔ **۱۲** ، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۰] .

صورالاقالیم = ترجمهٔ ...

در بخش جغرافیا خواهدآمد .

صید = شکار نامه

از سیدحسین فرزند روح‌الله حسینی طبسی متخلص به‌لسان وملقب به‌صدر جهان، زنده در ۹۷۴ ، بدستور سلطان قطبشاه ، احکام شکار و کشتار را بروش شیعی واشاره به‌نظر اهل سنت و به خواص طبی جانوران ، دریك مقدمه و ده باب ویك خاتمه نگاشته‌است: ۱ـ شروط صیاد و شکاری وذابح ۲ـ آلات شکار وذبح ۴ـ ذکر حیوانات وطیورکه بدان شکارمی‌کنند ۵ـ شکار کردن به‌تیر وشمشیر ونیزه ۶ـ شکار ماهی ۷ـ تملك شکار ۸ـ کشتار شکار ۹ـ حلیت وحرمت حیوانات ۱۰ـ دراحکام سور . **آغاز :** سپاس بیقیاس وشکرمحمدت اساس پادشاهی‌را سزاوار است‌که مرغان دل .

3960 ـ آصفیه ۱۵۵ فقه : نستعلیق غلام‌نبی، در **۱۲۲۰** ، ۱۲۱ گ ۱۳ س [ف . آصفیه ، میرعثمان علی ۲ : ۲۵۴] .

3961ـ مجلس ۶۲۱/۵ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه در فهرست «رساله درباب شکار» یاد شده [ف. مجلس ۲ : ۳۷۵] .

3962ـ ملك ۱۶۴۴ : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۵ : ۱۰۵] .

3963ـ نجف ، میرزا محمد علی اردوبادی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۵ : ۱۰۵] .

صید = رساله در . . .

از فیض‌الله تفرشی ، برای ابوالمظفر شاه طهماسب بهادرخان [دیباچه]، درسه باب ویك خاتمه: ۱ـ حیوانات بری وبحری شش‌فصل ۲ـ در اینکه مراد از صید چیست ، پنج فصل ۳ ـ تزکیهٔ حیوانی‌که رام‌می‌شود، سه‌فصل [دیباچه] **آغاز :** حمدوسپاس پادشاهی راکه مرغ‌دلهای مخلصان صید دام محبت اوست .

3964ـ ملك ۴۹۲/۶ : نستعلیق‌پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰** (ص۲۰۱ـ۲۳۵)، زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

3965ـ مجلس ۵۰۲۴/۸ فهرست نشده : نستعلیق احمد فرزند قاسم‌الحسن‌الحسینی‌الزرـ بخشی، ۲۵شعبان **۹۸۴**، (۱۲۳ر ـ ۱۴۴ر)، آغازدردیباچه‌افتاده: خورشید سلطنت وخلافت ابوالمظفر بهادر خان [رؤیت] .

3966 ـ مجلس ۳۷۰۵/۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص۸۳ ـ ۱۱۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۶] .

3967ـ رضوی ۶۸۱ فقه (۶۰۴۶) : نسخ، تاریخ یاد نشده ، ۲۰ گ ۱۹ س [ف . رضوی ۵ : ۴۴۱] .

صید = صیدیه = رساله در شکار

چند گفتار ناشناخته .

3968ـ بادلیان H. ۴/۱ : با تاریخ **۱۰۶۴** دردفتر، باعنوان «صیدیه» وبنام سلطان بدیع‌الزمان بهادر خان‌نگاشته‌شده است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۰] .

3969ـ مجلس ۲۳۸۴/۴ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۷۷** (ص۲۰۹ ـ ۲۵۹) [نسخه‌ها۵: ۱۶۶] .

3970ـ دانشگاه ۴۸۳۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲ در فهرست آمده: رساله در شکار که بروزگار قطبشاه وبه ترتیب تهجی است در نام جانوران با آوردن نامهای عربی و فارسی و ترکی و هندی وپس از وصف هرجانوری حکم آن درپنج مذهب وخاصیت آن آمده. و«صید» فیض‌الله تفرشی نیست، نسخه مشوش، ۵۳ گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۵۶] گویا «صید: ۴۳۰» سید حسین طبسی باشد.

3971ـ ادبیات ۲۰۷جوادی: نستعلیق غلامحسین فرزند ملاحسن، صفر ۱۲۸۱ [ف. ادبیات ۳: ۳۴].

3972ـ همدان، حاج حسن پنبه‌چی: تاریخ یاد نشده، گفتاریست دربیان انواع صید وذبح دریك باب ویك خاتمه بنام شاه تهماسب نگاشته شده است [نسخه‌ها ۵: ۳۸۱].

صید نامه

گویا ازمولی‌محمد سلیم‌رازی شیخ‌الاسلام طهران، برای صدرالسلطنه، درانواع جانوران برمبنای‌دینی وفقهی. **آغاز**: صدر رسائل دین مبین جز شکر نعمت پادشاهی‌که فضای وجود. بنگرید: ذریعه۱۵: ۱۰۵ـ صبح گلشن (سلیمان طهرانی): ۲۱۱ـ تذکرهٔ نصرآبادی ۱۸۴.

3973ـ مجلس ۵۰۲۵/۵۲: نستعلیق باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر (ص ۵۰۹ - ۵۱۳)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

3974 ـ سپهسالار ۲۹۱۱/۲۹: نوشتهٔ ۱۰۹۴ دراجمیر (ص۱۰۶ - ۱۰۷)، آغاز برابرنمونه [ف. سپهسالار ۵: ۲۹۳].

3975 ـ مجلس ۶۴۰۲/۱ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱پ - ۴پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

ط

طباخ نامه = پختن طعامها

ناشناخته.

3976 ـ ملك ۴۹۲/۳۱: نستعلیق پاکیزهٔسدهٔ۱۰، زرین (ص۳۴۹-۳۶۳ هامش) آغاز افتاده، در انجام آمده: تمام شد کتاب «طباخ نامه» [رؤیت].

طباخی

ناشناخته.

77 ـ 3978 ـ مجلس ۲۷۷۷/۲. نسخ محمدجعفر فرزندامین‌انصاری، در۱۰۹۳ (ص۱۸-۵۶)، گفتاریست دریك فصل. **آغاز**: شکر وسپاس مرآن منعمی‌را. وپیش ازآن نیز گفتاریست در طباخی بطریق اهل فتوت (ص۱ - ۱۸) [ف. مجلس ۹: ۲۲۲].

3979 ـ مجلس ۳۷۰۵/۱۵ فهرست نشده: سدهٔ ۱۲ (ص۲۶۸ - ۲۸۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۶].

طباخی = پختن‌حلوا

طباخی = پختن مربا

طباخی = نسخهٔ شاهجهانی

طباخی = طیب اغذیه

طباخی = نعمت‌نامه

طباخی جدید

ترجمه ازعلی‌بخش قاجار فرزند اسکندر فرزند عباس فرزند فتحعلیشاه، پیشخدمت

مظفرالدین‌شاه، در پختن خوراکهای فرنگی‌به دستور و نام همان شاه از متن فرانسوی‌بروش ساده نویسی بفارسی برگردانیده شده، و درآن آمده از آوردن نام و ساختن خوراکهایی که در صرف مشروب بکار میرود خودداری شده است و از هموست « هیئت : ۳۷۳ » . **آغاز :** حمدله. صلاة.وبعد، چون یکی‌ازستهٔ ضروریه و اعظم نعماءالهیه .

3980ـ **تهران، ملی** ۴۹۰ف: نستعلیق خوش **۱۳۰۲** ، شاید به‌خامهٔ مترجم ، برای مظفرالدین شاه ، ۸۸ گ ۹ س [ف . ملی ۱ : ۴۷۰] .

طبایع چهار عنصر

در بخش علوم غریبه خواهدآمد .

طبیعیات

در سه‌قسم وهرقسم درسه‌فصل، درطبیعیات وپزشکی .

3981ـ **مجلس** ۴۷۱۴/۱ : نستعلیق خوش حسین در۲۲ صفر **۱۲۷۰** [ف . مجلس ۱۳ : ۹۵] .

طبیعیات = رساله در . . .

از جعفرقلی خان رئیس دارالفنون به ـ روزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) .

3982ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۵۱۵/۲: شکسته نستعلیق محمد مهدی ارومی **۱۲۹۲** [نسخه‌ها ۵ : ۷۶] .

طول‌عمرطبیعی انسان = منظومه ای در . . .

از دانش ، میرزا رضا خان ارفع الدوله تبریزی ، زاده درتبریز ۱۲۷۰. در ۲۰۰ بیت و در ۱۳۱۴ در استانبول بچاپ رسیده است و مصطفی رشید آنرا به ترکی و نیز به نظم ترجمه کرده‌است. **آغاز:** گوش‌کن ای عزیز روحانی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۱۵و۱۵ : ۱۸۲ و۱۹ : ۲۴۱ ـ ف . مشار : ۱۰۹۷ـ ادبیات معاصر : ۹۹ .

3983ـ **قاهره، دارالکتب** : ۱۲۶ ادب ترکی طلعت: تعلیق، متن و ترجمه هردو زرین ، برای سلطان عبدالحمیدخان فرزند عبدالمجیدخان نوشته شده، ۴۱ گ ۸ ـ ۱۰س [مخطوطات ۱ : ۲۷۱] .

طبب اغذیه

ازابراهیم فرزند محمد شربتداراصفهانی، زنده در۱۱۲۸ ، در خوراکها . **آغاز :** قال الحکیم قدس سره ان احسن الاغذیه غذاء ـ المحمودة . . . ونیزفرموده‌که غذای تفه وبی مزه ساقط می‌کند اشتهارا.

3984ـ **دانشگاه** ۳۹۸۶/۲: نستعلیق خود نگارنده با یادداشتی از او مؤرخ ۱۱۲۸ که من لقب شربتدار را به پسرم محمد **بیگ** بخشیدم وازملازمت دست‌کشیدم. همراه۷گفتار دیگر ازهمو: ۱ـ شرح مکتسب ۲ـ این‌کتاب (ص۸۶ ـ ۹۱) ۳ ـ رساله در فقه بعربی ۴ ـ مناجات ۵ـ رساله در شناختن نفس ۶ـ اعداد و اسرارآن، ۷ـ رساله دربلاغت ۸ـ تذکرة ـ الشعراء[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۰] .

ع

عجایب الاقالیم

ناشناخته .

3985ـ **ملک** ۵۶۸۵/۳۴ : نستعلیق ، با تاریخ **۹۹۷** در دفتر (۱۵۲ پ ـ ۱۵۹ ر) گزیده‌ایست [رؤیت] .

3986ـ **تبریز، ملی** ۳۲۳۲ : نوشتهٔ **۱۰۴۲** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷] .

عجایب المخلوقات

درخواص سنگها و گیاهان و جانوران ، گویا از « عجایب المخلوقات » قزوینی گرفته شده است [دانش‌پژوه] .

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۳۲۸ .

3987 ـ **پزشکی** ۱۹۱ : سدهٔ **۱۱** ، **آغاز:** من عجایب المخلوقات فی البخار ، و وآن اجسامی است‌که از ابر باران متولد شده و اندرون زمین ، اگر زمین شفاف بود و اگر نبود ازآب‌گل متولدشود [نسخه‌ها ۳ :۳۱۸] .

عجایب المخلوقات

از محمد میرخواند خوارزمشاهی (۸۳۷-۹۰۳) . خاتمهٔ «روضة الصفا» است‌که خود در بخش تاریخ خواهد آمد .

3998ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۴۲/۳ Or: نوشتهٔ **۱۲۵۱** ، بعنوان «عجایب وغرایب عرصهٔ ربع مسکون » و بنام امیر صافی ضمیر (نوایی) یادشده است، **فیلم**آن در دانشگاه‌ش ۱۴۶۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۵] .

عجایب المخلوقات وغرایب الموجودات

= عجایب نامه = جام گیتی نمای

ازمحمد فرزند محمودفرزند احمد طوسی (طرطوسی، طیری) سلمانی، ازسدهٔ ششم ، بنام ابوطالب طغرل فرزند ارسلان فرزند طغرل سلجوقی (۵۷۱ ـ ۵۹۰)، پس‌از۵۶۱ نگاشته است، چلپی سال ۵۵۵ را برای نگارش یاد کرده، ودرآن شگفتگیهای جهان‌را نشان داده است: افلاك، ستارگان، صاعقه، شهاب، رعد و برق، قوس‌قزح، بادها، دریاها وآبها، کوهها مساجد، کنیسه‌ها ، گنجها ، آفرینش آدمی ، روح، اقوام مختلف ، معجزات و کرامات ، پزشکی ، خواص غذاها ، مرغان ، بهایم ، درندگان وجز آنها، این‌کتاب بکوشش دکتر منوچهر ستوده در ۱۳۴۷ خ چاپ شده است .

بنگرید: کشف‌الظنون(عجایب‌المخلوقات) ۲ : ۱۱۲۷ ـ راهنمای‌کتاب س۳ش۱ : ۲۴ - هدیة العارفین ۲ : ۹۳ .

3999ـ **بادلیان** ۱۱۵/۲ ، Add : باتاریخ **۶۷۴**دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۲۴۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۸] .

4000 ـ **نو بینکن** ۶۶۳ لندبرگ : نسخ عبدالله فرزند محمود فرزند عبد الکریم ، شب دوشنبهٔ ۲ رجب **۶۸۵** ، ۲۷۱گ ۱۹ س . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۱۸۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۷۳] .

4001 ـ **فاتح** ۴۱۷۳ : نسخ ابراهیم فرزند یوسف فرزند ابراهیم ، در ۹ شعبان **۷۴۰**، ۱۱۷گ ۲۷س . **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۲] .

4002ـ **لالااسماعیل** ۵۵۹: نستعلیق حافظ فرزند حفظ الله فرزند پیر حسن طویل ، پنجشنبهٔ ۶ شوال **۸۰۶** ، مقابله شدهٔ ۸۰۶ ، ۱۸۶گ ۲۴س. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۰۱

هست [فیلمها ۱ : ۶۲] .

4003- وین ، ملی ۳۷۰ Mixt : نسخ ۱۱ع۱۶/۸۳۵ ، ۱۸۹گ ۲۲س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۷۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۳] .

4004 - اصغر مهدوی ۶۶ : نسخ حافظ رومی ، در دوشنبهٔ ۲۸ع۲/۸۸۴ . در فهرست بنام «جام گیتی نمای» یادشده . فیلم آن دردانشگاه ش۱۰۷۸هست [نسخه‌ها ۲ : ۶۹ - فیلمها ۱ : ۶۲] .

4005- تو بینکن... : نستعلیق محمد قاسم کاتب ، ۱محرم ۹۲۵ . فیلم آن دردانشگاه ش ۱۱۸۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۳] .

4006- برلین ۲۶۵ Or . Oct : نستعلیق ذیقعدهٔ ۹۳۱ ، ۵۲۹ گ ۱۵س . فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۲۳هست [فیلمها۱:۶۳] .

4007 - ملك ۵۹۵۹ : نستعلیق ملك محمد فرزند جمال انباردار ، سدهٔ ۱۱ ، با ۱۳ پیکره ، آغاز افتاده ، ۲۲۹ گ [رؤیت] .

4008- الهیات ۳۳۰ ج : نسخ محمد باقر فرزند غیاث‌الدین منصور فرزند تقی‌الدین محمد فرزند صدرالدین فرزند میر شاه میرصدر حسینی‌شوشتری اصفهانی ، ع۲/۱۰۶۴ ، ۱۹۰ گ ۲۲س [ف. الهیات ۲ : ۱۵] .

عجایب المخلوقات = ترجمهٔ ...

متن از ابوعبدالله زکریای قزوینی ، محمد فرزند محمود کمونی ، درگذشتهٔ ۶۸۶ یا ۶۸۲ ترجمه از ملا عبدالرشید معروف به بایزید البستکی ، بنام عزیزالدین شاپور فرزند عثمان دریك مقدمه و دومقاله : مقدمه درچهار فائده . مقالهٔ ۱- علویات ، درسیزده نظر ، نظرسیزدهم ذکرزمانه درهشت فصل ، مقالهٔ ۲ - سفلیات ، درشش نظر ، نظر پنجم در کرهٔ زمین در سیزده فصل ، ونظرششم در مولدات : معدنیات ، نباتات حیوانات وبخش حیوانات آن نیز درهفت نوع است ، خاتمه در حیوانات عجیبه .

بنگرید : استوری ۱ : ۱۲۴ ، ۱۲۷ .

4009- آصفیه ۳۵۴ فلسفه : نستعلیق ۱۰۰۶ ، باپیکره‌های دستی ، آغاز بمانند متن : اللعظمة و الکبریاء لجلالك ، ۳۶۳ گ ۲۰ س [ف. آصفیه میرعثمان علی ۲ : ۲۸۱] .

عجایب المخلوقات = ترجمهٔ ...

متن ازازکریای قزوینی ، ترجمه ناشناخته که بروزگار ابراهیم عادلشاه بسال۹۵۴ انجام گرفته . آغاز : (بمانندمتن) : العظمة لك و الکبریاء لجلالك .

4010- آصفیه۵۴ جغرافیا : نستعلیق عبدالغفار ، در ۱۲۰۱ آغاز بمانند متن [ف . آصفیه ، میرعثمان علی ۱ : ۴۱۵] .

4011- آصفیه ۷۲ جغرافیا : نستعلیق ۱۲۴۷ ، ۵۸۵ گ ۱۵س [ف . آصفیه ۱:۴۱۵]

عجایب المخلوقات

متن‌ازابوعبدالله زکریافرزندمحمد فرزند محمود قزوینی درگذشتهٔ ۶۸۲ ، در دو مقاله و هریك درچند فصل بسال ۶۷۴ نگاشته است . بگفتهٔ استوری این‌کتاب پنج‌بار بفارسی‌ترجمه شده یکی بنام عزالدین شاپور فرزند عثمان . یکی از ترجمه‌هایش بسال ۱۳۴۰ خ بکوشش نصرالله سبوحی در تهران چاپ شده است . آغاز : (چاپی) قال الحکما التعجب حیرة تعرض الانسان... یعنی‌چنین‌باشد تعجب‌دهشتی است‌که عارض .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۱۹- استوری ۱ : ۱۲۴ ، ۱۲۷ - مشار ۱۱۰۷ - ف . دانشگاه ۲ : ۶۲۲- کشف‌الظنون ۲ : ۱۱۲۷ - هدیة

العارفین ۱ : ۳۷۳ـ کتابشناسی ده‌ساله: ۳۵۴.

4012ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۸۱۵۷ سدهٔ **۷**، بخشی از آن نست، مصور، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۳].

4013 ـ **دانشگاه** ۵۲۵۳ : نسخ سدهٔ **۸ـ۹** تصاویر رنگارنگ، نسخهٔ پاکیزه‌ایست، آغاز وانجام افتاده ، ۱۲۰ گ ۲۷ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۱] .

4014ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۲۲۰، مصور نوشتهٔ **۹۰۹** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۳] .

4015 ـ **تهران ، موزه** ۲۰۳۴۲ : نستعلیق ابوتراب منعم الدین اوحدی حسینی در ۱۵ج۱/**۹۳۴** ، با ۷۱ پیکره ، نسخه را ناصرالدین‌شاه بدخترش بعنوان جهیزیه بخشیده بوده است، ۶۱۴ ص. [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۰] .

4016ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۱م تاریخ فارسی: تعلیق زیبای ۳ج۲/**۹۷۵**، زرین، مصور **آغاز :** حمد بیحد خالقی را که عجایب مخلوقات عالم وعالمیان شمه‌ای از آثار قدرت بی‌کران اوست، در دو مقاله و برای عزالدین شاپور فرزند عثمان ساخته شده است، ۲۹۰ گ ۱۷س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۷] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۳۸ و ۲۶۹۷ هست [فیلمها ۱ : ۱۴۱] .

4017ـ **پاریس، ملی** ۲۰۵۱ : سدهٔ **۱۰** ، مصور [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵: ۶۷۴] .

4018ـ **دانشگاه** ۱۴۲۵: نستعلیق ۱۱ رجب **۱۰۲۵**، با ۹۴ پیکرهٔ رنگی ، **آغاز :** العظمة لك والكبرياء لجلالك ياقائم الذات ... امابعد چنین‌گوید اصغرالعباد زکریا بن ... الکمونی، ۶۴گ۲۳س [ف. دانشگاه۸: ۹۸].

4019ـ **هاروارد** ، فرانسیس هوفر : نستعلیق نبشتهٔ **۱۰۹۰** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۱۱] .

4020ـ **سپهسالار** ۲۸۰۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده ، ۳۰۳ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۵ : ۳۱۴] .

4021ـ **سپهسالار** ۶۹۴۰ : نسخ سدهٔ **۱۱**، ازمیان دیباچه آغاز شده و تا مبحث جن رادارد، ۱۴۵گ۲۱س[ف سپهسالار۵: ۳۱۴].

4022ـ **کپنهاك**، سلطنتی : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، مصور [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۳] .

4023ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۷۹۶۸ سدهٔ **۱۱** ، گزیده ایست از آن [ترجمه ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۳] .

4024 ـ **هاروار** ، هوفر : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** ، مصور [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۱۱] .

4025 ـ **دانشگاه** ۲۰۴۸ : نستعلیق ابومحمد سرهندی صفرسدهٔ **۱۲** ، با پیکرها ، ۳۰۵گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۸ : ۶۷۹].

4026 ـ **دانشگاه** ۱۷۰۵ : نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده، ۲۰۳گ ۲۱س [ف دانشگاه ۸ : ۲۵۳] .

4027ـ **میشیگان**، دانشگاه Ms۸۲۲ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۷۱۵] .

4028ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۳۱۵: سدهٔ **۱۲**، مصور، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۳] .

4029 ـ **تهران** ، موزهٔ مردم شناسی ۱۹۷۷ : نستعلیق سیفعلی فرزند حیدر علی ، ۲۵ رجب **۱۲۶۱** ، با پیکره‌های جانوران و گیاهان‌وستارگان وجز آنها [نسخه‌ها۳: ۱۳۳].

4030_ قاهره ، دارالکتب ۲۶ تاریخ فارسی طلعت: نستعلیق حسینقلی ، رجب ۱۳۰ (سدهٔ ۱۴)، زرین، آغاز افتاده، ۱۱۸ گ ۲۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸] .

5031 ـ تهران ، گلستان ۱۲۳۰۹ : نستعلیق تاریخ یادنشده، زرین، با۳۱۳ پیکره آغاز: یامقرالارض بانواع الحیوانات [نسخه ها ۱ : ۱۷۰] .

4032_ موزهٔ بریتانیا، فهرست نشده نوشتهٔ ۹۰۹، با۴۴۳صورت بسبك‌اواخردوران مکتب هرات [راهنمای‌کتاب ۵ : ۸۶۷] .

عجایب المخلوقات = جام‌گیتی نمای عجایب البلدان=عجایب‌الاشیاء= عجایب‌الدنیا = هفت اقلیم

از ابوالمؤید ابو مطیع بلخی ، بنام نوح بن منصور سامانی .

بنگرید : استوری ۲ : ۱۲۳ ـ لغت نامهٔ دهخدا (ابوالمؤید) : ۸۷۷ .

4033_ تهران، ملك‌الشعراءبهار۳۰۵ (منتقل به‌مجلس ؟) : نسخ سدهٔ ۱۱ ، زرین ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۶۶۲] .

4034 ـ اکادمی علوم شوروی A. ۲۵۳ : تاریخ یاد نشده (ف. آکادمی‌علوم شوروی ش۲۹۱۹) . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۱۴۱] .

4035_ کیمبریج، برون Cii۱۲ : نسخ تاریخ یاد نشده [فیلمها۱ : ۱۴۱].

عرایس‌الجواهر و نفایس‌الاطیاب

از جمال الدین ابوالقاسم عبدالله فرزند علی‌فرزند محمدکاشانی، نگارندهٔزبدةالتواریخ زنده در ۷۰۳ ـ ۷۱۶ در گذشتهٔ شاید ۷۳۶ بسال ۷۰۰ درشهر تبریز دردوقسمت ویك‌خاتمه نگاشته است. و درتهران بکوشش ایرج افشار بچاپ رسیده‌است: قسمت‌یکم درمعرفت جواهر حجری معدنی درسه مقالت: ۱ـحجریات ۲ـ جواهر متوسط ۳ـ فلزات هفتگانه و هرمقاله درچند باب وفصل . قسمت دوم درمعرفت عطر و اطیاب دردومقالت: ۱ ـ اجناس عطرها ۲ ـ معاجین عطرها. در پایان چاپی فصلی در کاشی سازی دارد .

بنگرید : پیشگفتار چاپ از ایرج افشار هدیةالعارفین ۲ : ۱۴۹ .

4036_ ایاصوفیا A . S . ۳۶۱۴ : نسخ نگارنده۶۳ گ۲۲س. فیلم آن دردانشگاه ش۴۰۶ هست [فیلمها:۱۴۲] این نسخه اساس چاپ قرارگرفته است [پیشگفتارچاپ : ۱۸].

4037 ـ موزهٔ بریتانیا Or ۹۶۰۵ نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۲۰ رجب ۹۱۳ [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۰]. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۹۷۶ هست [فیلمها۱ : ۱۴۲] و[پیشگفتار چاپ : ۱۹] .

4038_ ایاصوفیا A . S . ۳۶۱۳ : نستعلیق عبدالرزاق ، شعبان ۹۹۱ ، ۱۲۸ گ ۱۵س . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۰۵ هست [فیلمها : ۱۴۲] با نسخهٔ نگارنده جدائیها دارد و بنام خواجه رشیدالدین فضل‌الله طبیب وزیر مصدر است [پیشگفتار چاپ : ۱۹] .

عرفان الخیول

از فخرالدین فرزند احمد رود باری ، نگارندهٔ«ترجمهٔ تفسیرسورهٔ توحید: ۱۱»و«تفسیر سورهٔفلق وناس :۱۲» ترجمه ایست از«الاقوال الکافیة و الاصول الشافیة» ملك مجاهد یمنی که در ۷۲۰ نگاشته‌شده، بدستور امان‌الله‌خان‌فرزند خسروخان فرمانروای کردستان در سنندج از رجب ۱۲۵۶ تا ۱۲۶۱ ساخته است. و درآن

از «مضمار دانش» و «آداب الحرب» و «صد باب» بندهایی آمده است. این کتاب را یکبار بسال ۱۲۵۳ بعنوان «کنز الهدایه» پیشکش میرزا احمد صاحب دیوان استیفا کرده بوده است. **آغاز:** ملك مجاهد (ره) که مؤلف اصل کتاب‌اند بعداز بسمله و وظایف حمد و صلاة میفرمایند. امابعد، بتحقیق می‌نگریستم با دل نظرکننده.
بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۱۷۰.

4039ــ **دانشگاه** ۴۲۹۰ : نسخ مترجم دوشنبهٔ ۸ رجب **۱۲۶۱** در سنندج ، ۲۰۲ گ ۲۴س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۹۳] .

4040ــ **مجلس** ۲۱۸۱ : که بنام «کنز الهدیة» وپیشکش صاحب‌دیوان استیفاشده‌است

عطرسازی = مجمره

عطرنامهٔ علائی

ناشناخته، بنام شاهنشاه علاءالدولة شرف الملوك دردومقاله نگاشته شده است : یکم، در مفردات وبسایط درپنج باب : ۱ــ انواع‌مشك وطبع واصل‌آن ۲ــ انواع کافور وطبع آن ۳ــ عود ۴ــعنبر ۵ــ امتحان‌هریك. دوم درترکیب برسبیل نمودار درشش‌باب: ۱ــ صفت لدها(؟) ۲ــ صنعت لخلخها ۳ــ صنعت غالیه ۴ــ طبیعت مطرا ۵ــ رابیك‌ومعك(؟) ومشك ۶ــ دردذورها

4041 ــ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۵۳ : با تاریخ **۷۵۰ ــ ۸۱۱** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۲] .

علم عکاسی = رساله در...

از احمد ، برای ناصرالدین شاه قاجار ، گفتاریست‌درهنرعکاسی، ازعکس‌گرفتن، آشکار کردن، باسمه وآرایش‌قاب‌آن. **آغاز:** ستایش سزاوار یگانه خدایی است‌که افهام درکنهش .

4042ــ **تهران،ملی** ۳۸۷ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین‌شاه، ۱۰ گ ۹س [ف. ملی ۱ : ۴۶۸] .

عکاسی = رساله در . . .

از محمد کاظم فرزند احمد محلاتی ، در یك مقدمه و سه باب و یك خاتمه : مقدمه در اصطلاحات شیمیایی و فیزیکی که درهنرعکاسی بکار می‌آید، بابها درساختمان دوربین عکاسی، خاتمه شیوهٔ عکس گرفتن. **آغاز :** حمدله . صلاة. امابعد، کتاب عکسی است‌که .

4043ــ **تهران ، ملی** ۵۸۰ ف : نسخ سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین شاه ، آغاز برابر نمونه، ۹۰ گ ۱۳س [ف، ملی ۲ : ۷۷] .

4044ــ**همدان**، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۱۰۹ : تاریخ یاد نشده، [نسخه‌ها ۵:۳۴۴].

عکاسی = رساله در . . .

ازمحسن‌میرزا فرزند شمس‌الشعرا، برای میرزااسماعیل‌خان‌آجودان‌باشی‌توپخانهٔ مبارکه وامیرتومان. **آغاز:** مختصررسالهٔ طریقهٔ‌کامل یك دوره عمل عکاسی ، بواسطهٔ طریقهٔ استعمال کلدیون خشك .

4045 ــ **ملك** ۶۲۶۶ : نسخ ابراهیم توبچی طهرانی، در۱۴ شوال **۱۳۱۷** ، ومهر عبدالحسین بن اسماعیل، ۴۹ گ ۹س [رؤیت].

عکاسی = رساله در . . .

ناشناخته .

4046ــ **معارف**(ملی)۱۲۵۴: نستعلیق خوب، تاریخ یاد نشده، ازنوشته‌های تازه‌است آغاز : فصل اول در کلدیون . کلدیون که چند سال است... نسخه‌درفصل‌هیجدهم‌پایان می‌یابد ۷۸ گ ۱۵س [ف. معارف ۲: ۱۴۲] .

علامة المنظر

نام‌کتاب در دیباجهٔ نسخهٔ ۴۶۶۵ مجلس

آمده ومینویسد . این‌کتاب ازیونانی بتازی ، و در۴۶۶ از تازی بفارسی درآمده است ، در هیجده باب: ۱ـ دررعدو تأثیرآن ۲ـ دربرق وتأثیرآن ۳ـ درسرخی‌که در آسمان پدیدآید ۴ـ باریدن خاک‌سرخ ۵ـ ترس‌که درعالم پدید آید ۶ـ اندر پدید آمدن حربه ۷ـ اندر باد آصف ۸ـ اندر سراچهٔ آفتاب ۹ـ اندرسراچهٔ مهتاب ۱۰ ـ اندر ستارهٔ گیسودار ۱۱ ـ اندر بانگی‌که ازهواشنوند ۱۲ـ اندرباریدن‌تگرگ ۱۳ـاندرکسوف ۱۴ـاندرخسوف ۱۵ـ زمین لرزه ۱۶ـاندرعلامت نوشدن‌ماه ۱۷ـاندرعلامت قوس قزح ۱۸ـ اندرعلامت بارانها **آغاز :** حمدله.والصلاة والسلام علی خیر خلقه‌محمدو آله. امابعد، بباید دانست که این کتابیست‌که جمع کرده‌اند از روزگار هرمزدانیال و بلعم اعور.

4047ـ **مجلس ۵۰۷۷/۱۷:** نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** (۷۶رـ ۸۰پ) انجام درباب ششم اندرپدیدآمدن حربهٔ‌نوری‌افتاده‌است [رؤیت].

عمر طبیعی انسان = سال . . .

ازمحمد فرزندمحمدمهدی طبیب. دراین که عمر طبیعی‌انسان ۱۲۰سال است نه ۸۰، در پاسخ فتحعلی‌شاه، (۱۲۱۲ـ ۱۲۵۰). **آغاز:** وقتی قبلهٔ عالم وعالمیان... فتحعلی‌شاه . . .

4048 ـ **مجلس ۳۳۲۰/۲ :** نستعلیق زیبای محمد محسن خاتون آبادی ، سدهٔ **۱۳** (ص۴۹۴ ـ ۴۹۵) [ف. مجلس ۱۰ : ۹۷۴] .

عین‌الحیاة

از محمدحسین طبیب فرزند علی قرچه ـ داغی تبریزی ، که دوازده سال در دژ شوشی نزد بهمن میرزا فرمانروای آذربایجان می ـ زیست. دربارهٔ چوب‌چینی بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، در یك مقدمه و دو مقاله نگاشته است: مقالهٔ یکم درنه‌باب و مقالهٔ دوم دردوباب . **آغاز :** سپاس چون انفاس عیسوی روح‌پرور و جان فزا . (بنگرید : عین‌الحیاة ، نسخهٔ دیگر)

4049ـ **دانشگاه ۱۲۱۳ :** نستعلیق با یادداشت احمدکرمانی پایان صفر**۱۲۹۸**، ۷۷ گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۶ : ۲۳۱۸] .

عین‌الحیاة

از حکیم محمد هاشم فرزند محمد طاهر طبیب تهرانی نگارندهٔ « مفتاح الخزائن و مصباح‌الدفاین». درخواص چوب‌چینی، در یك مقدمه و سه مقاله ، برای شاه سلیمان صفوی موسوی بهادرخان (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) ساخته است. نگارنده ازکتاب عمادالدین‌محمود وشاه اسماعیل یادکرده است .

4050ـ **تهران، پزشکی ۲۶۴/۲ :** نوشتهٔ غلام جعفر فرزند غلامحسین‌جان بهادر **۱۳۱۰**، (ص۱۱۲ ـ۲۴۹) [ف. ره‌آورد۴۵۰ نسخه‌ها ۳ : ۲۴۵] .

غرایب موجودات = جام گیتی نما

ف

فراست=رساله در علم ...

از حسین فرزند عبدالحق الهی اردبیلی (۸۷۰ ـ ۹۴۰ یا ۹۵۰) ، در یك مقدمه و دو حرف ویك‌خاتمه. **آغاز:** سپاس بیقیاس‌خالقی راکه تربیت اخلاق فارسان .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۲ و ۱۶ : ۱۵۲ دانشمندان آذربایجان : ۴۷ ـ تذکرهٔ روز روشن : ۶۶ ـ ریحانة الادب ۱ : ۱۰۱ ـ

روضات الجنات : ۱۵۴ .

4051ـ **سپهسالار** ۲۸۶۹/۴ : مؤرخ رجب **۱۲۷۹** ، (۱۲۹ پ ـ ۱۵۵ ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۳۶۰] .

فراست نامه

از محمدحسین فرزند علی نقی همدانی ، که «هدایات الحسام» را بسال ۱۳۱۸ نگاشته است، بدستور شاهزاده عبدالصمدمیرزا عزالدوله حکمران. **آغاز:** پس ازختم وگذشتن ازلحاظ شاهزاده... حمدله... اما بعد، باید دانست که فراست بردوقسم است .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، النقباء : ۶۲۴ .

4052ـ **دانشگاه** ۲۵۶۷/۲۵ : نسخ احمد فرزند موسی طبیب همدانی **۱۳۰۸** (ص ۲۲۹ ـ ۲۴۴) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۵۷] .

4053ـ **تهران**، محتشم السلطنه: نوشتهٔ **۱۳۱۱** همراه «هدایات الحسام» ازهمو [نقباء ۶۲۵] .

فراست = رساله در علم . . .

از میرسیدعلی همدانی، شهاب الدین عارف وجهانگرد، درگذشتهٔ ۷۷۶. گفتاریست به نقل از امام جعفر الصادق. **آغاز:**... بدان ایدك الله فی الدارین ، این رساله‌ایست در بیان علم فراست . (بنگرید : فراست ، ناشناخته) .

بنگرید : ذریعه ۹: ۷۶۵ ـ مجمع الفصحا ۱ : ۳۴۰ ـ مجالس المؤمنین ۶ : ۲۱۲ .

4054 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۶۶ مجامیع طلعت : تعلیق **۱۰۴۷** (گ ۲۶ ـ ۲۸ مجموعه) [مخطوطات ۱ : ۲۴۷] .

فراست = رساله در علم ...

متن ازامام فخررازی، ترجمه ازلطف‌الله عزیز هروی ، که در آغاز سدهٔ نهم میزیسته ، برای معین الدین نامی از وزیران روزگار [سعید نفیسی]. **آغاز**: حمد وثنای نافروشکر

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۵۳ .

4055 ـ **مجلس** ۲۰۹۶ : تحریری سلخ رمضان **۸۲۸**، ۶۸۰ ص ۱۵ س. [ف. مجلس ۶ : ۸۳] .

فراست = رساله در علم ...

از نوربخش .

4056ـ **بادلیان** ۴/۲ . H : نوشتهٔ سلامی خنجی ، ۲۵ شوال **۱۰۴۴** . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۰۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۰].

فراست = رساله درعلم . . .

ناشناخته .

4057 ـ **مجلس** ۲۴۶۸/۱۰ فهرست نشده : سدهٔ ۹ (ص ۲۵۹ ـ ۲۶۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶] .

4058 ـ **بادلیان** ۴/۵ .H : نوشتهٔ میرعلیشیر خنجی ۶ ذیقعدهٔ **۱۰۴۵** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۰]

4059ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۴۹: باتاریخ **۱۰۲۴ـ۱۰۵۷** درجنگ ابن خاتون، گ ۱۸۵ گزیده‌ایست از «اخلاق محسنی» که از «ذخیرة الملوك» میرهمدانی دربارهٔ فراست [رؤیت] .

4060ـ **پاریس** ۱۲۵/۱۷ .P. S : نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۰۵۲** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۷۴۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۳]

4061 ـ **مجلس** ۴۷۶۷/۸ : نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرضا، باتاریخ **۱۱۰۰** دردفتر، (۷۴پ ـ ۷۵ر) ، به نقل از نگاشتهٔ میرسیدعلی همدانی. **آغاز** : الحمدلله ، بدان اسعدك الله فی الدرین که این رساله‌ایست مجرب دربیان علم فراست [ف. مجلس ۱۳ : ۱۵۹]-

4062 ـ **مجلس** ۲۴۲۷/۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۸۱** در دفتر (ص ۱۰۷ – ۱۱۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹] .

4063ـ **ملك** ۴۹۵۷/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۹۴پ – ۹۶پ)، درپایان از «ذخیرهٔ» میرسیدعلی همدانی یاد میکند [رؤیت] .

4064ـ **دانشگاه** ۲۴۰۱/۴۵۵، نستعلیق رضای کشمیری از سدهٔ **۱۱** در طوس ، فن ۷ «نفایس‌الفنون» است (ص۳۷۸ – ۳۸۳) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۲۱] .

4065 ـ **پزشکی** ۲۷۷/۸ : نوشتهٔ محرم **۱۱۲۳**، (ص۱۸۳–۱۹۰) دریك مقدمه وده مرصد ویك خاتمه [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۳] .

4066ـ **مجلس**۳۷۰۵/۶ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۳** (ص۱۵۱–۱۵۸)گفتاریست درفراست و قیافه [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶] .

4067 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۵۳۸/۲ Or : سدهٔ **۱۲ – ۱۳**، [گفتار ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۳] .

4068 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۴/ ۲۸۲ : نسخ محمد طاهر فرزند ولی محمد طبیب مشهدی، در**۱۳۰۹** ، (ص ۸۵ – ۹۸) ، فن ۷ نفایس‌الفنون است [نسخه‌ها۲ : ۱۰۶].

فراست = مرآة الرجال

فرخ‌نامه

دربخش دائرةالمعارف خواهد آمد .

فرس‌نامه

منسوب به‌ارسطوکه برای اسکندر نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۱۶: ۱۶۹ .

4069ـ **دانشگاه** ۴۷۲۳/۲: نستعلیق مسعود کاتب ۱۸ج۱/**۱۰۲۴** در کتابخانهٔ شاه محمد قطبشاه، (ص۸۵–۱۱۰)، زرین. گفتاری است دریك مقدمه و سی‌پنج باب و یك‌خاتمه ، **آغاز**: در دیباچه افتاده: عجز الواصفون عن صفتك و درود نامعدود بر آن شهسوار میدان رسالت [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۶۸] .

4070 ـ **مجلس** ۲۱۶۳ : تحریری متوسط **۱۲۲۵**، شیوهٔ نگارش سدهٔ نهم، **آغاز:** حمدله. والعاقبة للمتقین،۱۰۳ ص ۱۰ – ۱۱س [ف. مجلس ۶ : ۱۳۲] .

4071 ـ **دانشگاه** ۳۲۵۹/۲ : شکسته نستعلیق احمد شیبانی ، در **۱۳۲۰** ، **آغاز :** فهرست فصول کتاب فرسنامهٔ حکیم ارسطو و غیره است . . . فصل اول هشت نشان و علامت است‌که دراسب اگرباشد بداست . . . انجام : فصل۴۵ دعای‌چشم‌زخم برای اسب (ص۱–۲۸) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۰] .

فرس‌نامه

متن ازارسطوکه برای‌اسکندر نگاشته‌است ترجمه ازعربی، ازشمس‌الدین‌محمدفرزندحسن درسی و سه‌باب. [دیباچه]. **آغاز:** این کتاب ازگفتار ارسطوی حکیم است، که دروصف نیك وبد اسبان جمع کرده .

4072ـ **دانشگاه** ۵۰۱۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰–۱۱**، آغاز برابر وانجام افتاده ، ۱۶۷ ص ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۱۰۸۴] .

4073 ـ **تهران** ، **ملی** ۹۶۶/۷ ف : نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳** (ص ۱۹۶ – ۱۹۹) آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲ : ۵۱۳].

فرس‌نامه

ازاسدالله‌خان‌خوانساری، بنام‌ناصرالدین شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳)، دریك‌مقدمه وسه‌مرحله که بمنزلهٔ قلب وجناحین سپاه است ویك خاتمه بجای ساق. درذریعه و مشار از « فرس نامه »

عبدالله خوانساری یاد شده است . نگارنده در هر دو نسخهٔ زیر خود را اسدالله خوانساری یاد کرده و می‌افزاید نسخه‌های « فرسنامه » (منظورش مضمار دانش است) کمیاب بود و برخی از دستورهای آن کهنه شده‌بود، ازاین‌رو در آن دست برده و چیزهایی از آن کاسته و یا بر آن افزوده‌وبنام ناصرالدین شاه ساخته‌است **آغاز:** سپاس بیقیاس خداوند جهان را که ابلق لیل و نهار چندان که درخیابان ازل .

بنگرید: ذریعه ۱۶:۱۷۱ ــ مؤلفین مشار ۳ : ۹۶۱ .

4074ــ **مجلس** ۴۸۷۹: نستعلیق‌اواخر سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، ۷۰ گ ۱۵ س [رؤیت] .

4075ــ **مجلس** ۲۷۸۶/۳ : آغازسدهٔ **۱۴**، زرین (ص۲۹۳ــ۴۳۰) ، **آغاز:** امابعد حکایت اسب وآفرینش اوست . در پایان چنین آمده: علی‌ید... اسدالله‌بن‌حاجی محمدابراهیم ملقب بفراشباشی.. حسب الخواهش... ملاعلی طالقانی ذیرانی [ف. مجلس ۱۰ : ۳۷] .

فرس نامه

از محمد علی حزین لاهیجی زاهدی (۱۱۰۳ ــ ۱۱۸۱) فرزند ابوطالب، به نظم و نثر. **آغاز :** بنور وظلمتش ره برون آموز ــ به‌اسب اشهب و ادهم روز .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۳۵ و ۱۶ : ۱۷۱ و ۱۹ : ۲۵۷ ــ آتشکدهٔ آذر: ۳۷۱ــریحانة الادب ۱ : ۳۲۲ ــ کنی و القاب ۱ : ۱۰۳ مؤلفین مشار ۴ : ۱۰۲ .

4076ــ **ملك** ۵۱۶۶/۲ : نستعلیق دارالمرز رشت، در **۱۲۵۴** (۱۱ر ــ ۳۴۸ر) ، آغاز برابرنمونه نسخه پیرامن هزار بیت است در دو بخش جدا: بخش یکم نظم‌ونثراست ودوم تنها نظم‌است وسفیدهایی که‌گویا برای نوشتن بند های نثری گذارده‌اند [رؤیت] .

4077ــ **موزهٔ بریتانیا** Add ۲۳۵۶۲/۲ : باتاریخ **۱۲۱۴** دردفتر فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۴۶۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۵]

فرس نامه

ازمحمد فرزند محمد واسعی. در دو بخش ۱ــ درشناسائی اسبان و سال ورنگ ونیك وبد آن درچهارباب ۲ــ در درمان اسبان در سی‌و سه‌فصل، که دررمضان ۷۶۷ برای‌مضره بن‌شهریار مظفرالدین باکالنجار نگاشته است [دیباجه] .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۷۰ .

4078 ــ **ملك** ۵۷۵۴ : نسخ پاکیزهٔ سدهٔ **۱۱**، آغاز در دیباچه‌افتاده : اسجدوالادم احناس انواع حیوان برای انسان آفرید ، ۱۱۶ گ ۱۲س [رؤیت] .

فرسنامه = ترجمهٔ کامل الصناعتین

متن از ابوبکر البیطار ، از دامپزشکان اصطبل‌الملك الناصر محمدبن قلاوون. ترجمه از ناشناس‌که بدستورقاضی‌القضاة محمد ادریس خان وبنام احمدشاه درانی افغانی (۱۷۲۳ ــ ۱۷۷۳م) ساخته است. درنه مبحث درپرورش ودرمان اسبان. **آغاز:** خدایراست اقسام‌حمد وثنا که‌آدم را ازکارخانهٔ فضل .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۱۳۸۰ .

4079ــ **قاهره**، دارالکتب۹طب‌فارسی تعلیق زیبای ۲۴ج۲/**۱۱۹۹**، ۲۶۷ گ ۱۵س [ف: مخطوطات ۲ : ۲۸] نسخه مصور است و اهدائی امان‌الله خان پادشاه افغان در ۱۹۲۷م [ف. وصفی : ۱۲۰].

فرس نامه

بنام احمدشاه درانی نگاشته شده است .

درنه مقاله : نخستین در بیست باب ، دومی و سومی هریك ده باب ، چهارمی دوازده باب ، پنجمی سی و چهار باب ، ششمی هفتاد باب ، هشتمی هفتاد ویك باب، نهمی در دوازده باب وبایدترجمهٔ کامل الصناعتین نسخهٔ قاهره 4070 بااین یکی باشد .

4080ـ دانشگاه : ۲۵۱۵ : نسخ سدهٔ ۱۲ جدول زرولی آشفتگی دارد ۲۹۴ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۰۸].

فرس نامه

دردوبخش. کتاب یکم درچهل باب ودوم در شصت باب، نسخهٔ ۲۱۷۹ مجلس دیباچه‌ای ندارد، ولی از شیوهٔ نگارش پیداست که منتهی در سدهٔ دهم نگاشته شده باشد [سعید نفیسی] .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۶۸ .

4081 ـ مجلس ۲۱۷۹ : نسخ تعلیق روشن ۶ ذیقعدهٔ ۱۲۳۸ کتاب یکم چهل باب ودوم شصت باب، آغاز: باب اول درآفرینش اسبان اختلاف کرده‌اند، ۱۵۰ص ۱۶س [ف مجلس ۶ : ۱۴۳] .

4082 ـ دانشگاه ۱۹۶۷ : نستعلیق رجب ۱۳۰۷ . دو کتاب یکم در چهل باب و دوم شصت باب . آغاز از دیباچه افتاده . باب بیست و یکم در فرق میان مادیان دراز صورت وسیرت... درفهرست بمانند دو کتاب جدا یاد شده‌است ۱۳۸ گ ۱۲س [ف.دانشگاه ۸: ۵۷۹].

فرس نامه

در دوفصل: ۱ـ درشناختن اسب در چهل باب ۲ـ در درمان اسب درسی وسه باب و جز ش ۲۵۱۵ دانشگاه است [دانش پژوه].

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۶۸ .

4083ـ دانشگاه ۳۰۶۵/۲ . نستعلیق ۲۵ج ۱۲۷۵/۲ (۳۸ پ ـ ۸۱ ب) ، نسخه آشفتگی دارد. آغاز: بعد الحمد و التصلية ، اما مقدمه درمحامد وسایر آنچه تعلق بشناختن اسب دارد، بردوفصل مشتمل، فصل اول درذکر محامد وفوایدی‌که درشناختن‌اسب‌دارد برچهل باب مشتمل است. فصل دوم درتشخیص امراض برسی وسه باب [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۰۰۲] .

فرس نامه

ترجمه از هندی، نگاشتهٔ ۱۰۲۱ ، دردو قسم وپنجاه باب .

4084 ـ کپنهاك ، سلطنتی : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱ ، در باب ۳۷ افتاده [ترجمهٔ ایرج افشا ، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۵] .

فرس نامه

ناشناخته. دریك مقدمه وسه مرحله و یك خاتمه، واز شیوهٔ آن پیداست‌که در سدهٔ یازدهم نگاشته شده‌است [سعیدنفیسی]. آغاز: مقدمه‌در ذکرآغاز آفرینش اسب وباعث رام شدن.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۶۹ .

4085ـ مجلس ۲۱۸۰ : نسخ خوانا سپس تحریری، در۱۲۲۶، آغاز برابر نمونه، ۲۰۳ ص ۱۳ س [ف . مجلس ۶ : ۱۴۴] .

4086ـ دانشگاه ۴۹۲۷/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده ، مقدمه درآفرینش اسب ومرحلهٔ یکم در محامد وذمایم اسب است درنه باب ، ۱۴گ و ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۴۰۴۵] .

فرس نامه

ناشناخته .

4087ـ دانشگاه ۲۲۹/۲ : نستعلیق ترکیه، باتاریخ۸۸۴در دفتر، بخامهٔ‌محمدفرزند

یوسف، در بیماریهای اسبان و برای سلطان سنجر فرزند ملکشاه نگاشته شده است (۲۷۳ پ - ۲۷۷پ). **آغاز:** رب یسر... حمدله... این نسخه‌ایست در باب معالجات اسب و این نسخه را بجهت مطالعهٔ سلطان اعظم [ف. دانشگاه۲: ۲۸۰ و ۶ : ۲۲۲۱].

4088ـ **دانشگاه** ۱۹۹۷/۴۵۵: نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر، (۱۷۵ پ - ۱۷۷ ر هامش)، **آغاز:** ای‌پسر اگر اسب خری هوشیار باش تا بر تو غلط نیفتد که جوهر اسب و آدمی یکیست [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱۷].

4089ـ **تهران، دهخدا** ۳/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در **۷۷** باب، همراه «فرسنامهٔ» منظوم فارس یا غواص [نسخه‌ها ۳ : ۳۲].

4090 ـ **مجلس** ۳۷۰۵/۲۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۲** (ص ۳۵۵ - ۳۷۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶].

4091ـ **ملك** ۴۸۱/۲: شکسته نستعلیق محمد مؤمن ، ع ۱۲۱۶/۲۴ در قریهٔ رنگ سارگسکر گیلان ، در فهرست بعنوان « بیان مجملی از اسبان پادشاهی» آمده [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۳۵] .

4092ـ **حقوق** ۳۷۲ج: شکسته نستعلیق محمد فرزند علی‌جان نوری، در **۱۲۴۲**، در دو بخش: ۱ـ درمان بیماریها ۲ـ آداب ساغور گرفتن اسب، درچهار باب، و این جز دو فرسنامهٔ ۱۹۶۷ دانشگاه است. **آغاز:** عروقی که فصد آن در امراض بهایم حاجت می‌افتد ، ۵۳ گ ۱۳س [ف . حقوق : ۱۶۵] .

4093 ـ **سپهسالار** ۷۵۰۸/۱ : نسخ و ترجمه نستعلیق از سدهٔ **۱۳** ، متن عربی و ترجمهٔ فارسی. **آغاز :** الحمدلله الذی جعل السماء مضمار مراکب کواکب السیاره (۲پ- ۶۹ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۶۲] .

4094ـ **سپهسالار** ۷۵۰۸/۲: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳**، متنی است بعربی و ترجمهٔ آن بفارسی‌که گویا ازمتأخران است (۶۹پ- ۱۲۴پ)، **آغاز :** الحمدلله اللطیف بخلقه - المتوکل لهم قبل السئوال [ف . سپهسالار ۴ : ۴۰۰] .

4095 ـ **دانشگاه** ۵۱۶۴ : نستعلیق فتح الله فرزند حاجی محمد صادق خان فرزند حاج عیسی‌خان قاجار ، در شعبان **۱۳۲۰** . **آغاز:** اسب فکرت چه‌زین کند دانا - به که گوید نخست حمد خدا . چون حق‌تعالی ارادهٔ آفرینش اسب را فرمود، ۴۴ گ ۱۱س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۳] .

4096ـ **الهیات** ۱۳۷ د: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده ، ۴۲گ ۱۸س . [ف . الهیات ۱ : ۸۹] .

4097 ـ **مجلس** ۶۴۰/۷ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده، در **۲۴** باب، **آغاز:** بدانکه این کتاب مختصریست از فرسنامه . بدانك اگر کسی را اسب باشد یا نباشد دانستن این ازواجبات داند [ف. مجلس ۲: ۴۰۶].

فرسنامه = خلیل نامه

فرسنامه = عرفان الخیول

فرسنامه = کنز الهدایة

فرس‌نامه = مضمار دانش

فرس‌نامه = وصف الخیل

فرس‌نامهٔ منظوم

از سیدحسینی‌که پیشهٔ سپاهیگری داشته و خودرا ریاضی‌دان‌می‌شناسد. مثنویست در ۳۰۰ بیت بادیباچه‌ای به‌نثر، بنام‌جلال‌الدین اسکندر

شاه، در پنج فصل : ۱ ـ سخنیهایی که هنر را مطلوب است ۲ ـ سخنهایی که جهت خوبی هیئت است ۳ـ رقمهای بد ودفع آن ۴ـ نکته‌ای چند ودانستنی ۵ـ لون ونشانها. **آغاز:** حمدله امابعد، این‌رساله‌ایست مزین ومشرف به‌خلعت.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۷۰

4098ـ **دانشگاه** ۴۷۲۳/۱: نستعلیق مسعود کاتب، ۱ج۱/**۱۰۳۴**، درکتابخانهٔ شاه محمدقطبشاه (ص۱ـ۵۶)، زرین [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۶۷] .

فرسنامهٔ منظوم

سرودهٔ صفی ، بنام شاه تهماسب صفوی ، دروصف ودرمان اسبان . **آغاز :** الهی رخش طبع‌را برانگیز ـ بمیدان سخن‌سازش سبک‌خیز .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۱۴و۱۹ : ۲۵۷

4099ـ **قاهره**. دارالکتب ۲/۷ ادب فارسی : نستعلیق ، بی‌تاریخ (گ۱۱۱ـ۱۲۷) [ف. مخطوطات ۲ : ۲۹] .

فرس‌نامهٔ منظوم

از فارس سرودهٔ غواص ، که بنام حسام سروده شده است . **آغاز:** هذا کتاب فرسنامه من‌کلام فارس درود ونعت... گفتهٔ غواص: سوار خردبه‌که درهر نفس ـ بمیدان حمدتوراندنفس.

بنگرید : ذریعه ۱۶:۱۷۱ .

4100ـ **تهران،** دهخدا ۳/۳ : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲] .

فرسنامهٔ منظوم

آغاز: بنام پادشاه آفرینش ـ بصارت بخش چشم اهل بینش .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۵۷ .

4101ـ **تبریز** ، ثقة الاسلام : از سدهٔ **۹**، [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

فلاحت

از ترجمه‌های روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) و بنام همو ، و کشاورزی نوین‌وجنگلکاری‌را دربردارد. **آغاز:** فلاحت ...مانند علمی یاصنعتی، ومقصوداین‌است‌که‌یاد بدهد چه نحو زمین‌را باید تربیت کرد .

4102ـ **تهران، ملی** ۴۱۸ف: شکسته نستعلیق‌ذیقعدهٔ **۱۲۸۶** ،که‌همان‌درفهرست‌تاریخ نگارش دانسته‌شده‌است، بخشی‌ازبرگهانانویس مانده، ۱۰ گ ۲۰ س[ف . ملی ۱ :۱: ۴۰۱] .

فلاحت

ناشناخته .

4103ـ **تبریز** ، ملی ۳۴۱۵ : نوشتهٔ نزدیك **۱۰۵۰** همراه با « ارشاد الزراعة » [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷] .

4104 ـ **مجلس** ۳۷۰۵/۷ فهرست نشده : سدهٔ **۱۲** (ص ۱۵۹ ـ ۲۱۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶] .

رسالهٔ فلاحتی

از ناشناس ، ترجمه‌ایست از نوشته‌های اروپائیان بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) .

4105ـ **معارف**(ملی)۱۲۷۹: نستعلیق خوب، تاریخ یاد نشده، ۵۹ گ ۱۱ س [ف . معارف ۲ : ۱۴۱] .

فلاحت = ارشادالزراعه

فلاحت برای مبتدیان

از دکتر احمدخان عمادالملك ، نگارندهٔ «تلگراف‌بی‌سیم:۴۰۶». **آغاز:** فصل‌اول‌خاك. باب اول مبدأ خاك دراین‌کتاب کوچك.

4106ـ **معارف**(ملی) ۱۳۲۰: نستعلیق

خوب، تاریخ یاد نشده، ۵۶ گ ۱۶ س [ف. معارف ۲ : ۱۴۳].

فوائد الرامی (رمی)

از احمد فرزند محمد، در رمی و صید و احکام آن، دریك مقدمه و دوازده باب وهر باب درچهارفصل، وبسال ۱۱۲۰ بانجام‌رسیده‌است.

4107ـ **قاهره**، دارالکتب ۳ فنون متنوعه فارسی : نسخ، بی‌تاریخ، ۲۴۵ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۳۵].

فهرست جواهرات و اشیاء آستان قدس

تنظیم و ترقیم ذیقعدهٔ ۱۳۰۰.

4108ـ **رضوی** ۸۸۴۶: شکسته نستعلیق وسیاق، ۴۴ گ. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۲۱۰۷ هست [فیلمها ۱:۱۵۱].

فهرست خزائن و معادن ایران

از محمدصالح تبریزی. محمد شاه قاجار گروههای ایرانی و فرنگی را باقصی نقاط ایران میفرستد تاصورتی ازکانهای ایران تهیه کنند و بنظر او برسانند، و چون محمد صالح تبریزی سرپرست ادارهٔ معادن می‌شود این گزارشها را در این فهرست گرد می‌آورد. **آغاز:** له خزائن السماوات والارض، الحمدلله الذی... امابعد، چون پادشاه رضوان جایگاه.

4109ـ **تهران، ملی** ۲۶۸ف: شکسته نستعلیق شاید نگارنده، زرین، ۴۴ گ ۱۶ س [ف. ملی ۱ : ۲۶۴].

فیزیك

ترجمه ازحسام‌الدین‌طبیب‌شیرازی، برای ناصرالدین شاه، در ۱۳۰۱ در ترمودینگ و الکتریسیته ونور، درآن آمده: در ۱۲۹۰ از شیراز بدار الخلافه تهران آمدم، و دانشهای نوین وزبان فرانسوی وپزشکی‌آموختم، و در ۱۲۹۳ باشغل «حافظ‌الصحگی» بشیرازبرگشتم‌و در ۱۳۰۰ بتهران‌بازگشتم‌وددستگاه ناصرالدین شاه‌مقبول‌افتادم، وبدستورصنیع‌الدوله‌هدایت‌این کتاب‌رازفرانسوی بفارسی برگردانیدم **آغاز:**.. سبحان‌من بهرت جواهرحکمته العقول، ونزهت.

4110ـ **تهران، ملی** ۲۱۹ف: نستعلیق بسیارخوش‌حاجی‌میرزا رضاسلطان‌الکتاب، گویا **۱۳۰۱**، باچند شکل از ماشین بخار وتلفن و جزآنها، ۱۰۲ گ ۱۷ س [ف. ملی ۱:۲۱۲].

فیزیولژی

گویا تقریر درس استادی باشد. **آغاز:** حمدله ... اما بعد، این رساله ایست در علم فیزیولژی که‌عبارت‌ازعلمی‌است‌که‌بیان‌می نماید.

4111ـ **دانشگاه** ۴۶۰۳/۲: نستعلیق **۱۲۷۷**، (۴۱پ ـ ۶۵ر)، همراه «پاتولوژی» [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۵].

ق

قراضهٔ طبیعیات

منسوب به‌ابن‌سینا ونباید چنین باشد، در تتمهٔ صوان‌الحکمه به‌ابوسعید محمدفرزندمحمد الغانمی نسبت‌داده‌شده‌است (بنگرید: پیشگفتار چاپ تهران در سلسله انتشارات آثار ملی). درچهار فصل بروش پرسش و پاسخ: ۱ـ مسئله های حیوانی، درشانزده باب ۲ـ نباتی، هشت باب ۳ـ معدنی، ده‌باب ۴ـ نوادر، شانزده‌باب **آغاز:** سپاس آفریدگارهمه‌چیزهارا ومخصوص

کنندهٔ نوع مردم‌را .
بنگرید: ذریعه ۱۷ : ۶۵ ـ ف. مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی : ۲۸۹ ـ پیشگفتار چاپ از دکتر غلامحسین صدیقی .
5112ـ **تهران ، ملی** ۹۹۲ : نوشتهٔ **۶۵۹**، دربارهٔ نگارنده چنین ثبت شده : صنف هذه الرسالة ابوعلی حسین بن عبدالله بن سینا و تعزی الی غیره وهی المسماة بقراضة الطبيعيات [ف . مصنفات، مهدوی: ۲۸۹].
4113ـ **تهران**، سیدنصرالله اخوی گویا منتقل‌شده به‌مجلس: نوشتهٔ حاج‌محمود تبریزی مجاز از میرصدرالدین دشتکی در ۹۰۳، بی تاریخ ضمن مجموعه ۵۷رساله [ذریعه ۱۷:۶۵] .
4114 ـ **دانشگاه** ۱۰۹۱ : نستعلیق شیخ‌اسدالله فرزند هادی کرمانشاهی ، ۱۵ صفر **۱۳۵۰** از روی نسخهٔ نوشته شدهٔ ۱۰ محرم ۱۲۳۹، ۴۴گ ۱۳س [ف. دانشگاه۳:۳۱۶]

قلع آلاثار

از محمود فرزند مسعود طبیب. گرفته‌شده از کتاب یعقوب بن اسحاق کندی و جز آن در بردن اثر لکهٔ چربی ورنگ و بو ازپوشاك، در پنجاه ونه باب [۴۹باب ذریعه] و در آن از بزرگان دنیای‌کهن نامبرده و مینویسد : آنچه در این باب ازهرکتاب جمع کرده بودم ترتیب وتهذیب کرده ودرآن جای‌داده‌ام. [دیباچه] وهر نسخه را بقایلش نسبت داده . **آغاز** : شکر حق را که‌آب رحمت او. . . امابعد، چنین گوید. . . محمودبن . . .
بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۶۶ .
4115ـ **نجف** ، شوشتریها: نوشتهٔ**۹۹۵** [ذریعه ۱۷ : ۱۶۶] .
4116 ـ **آصفیه** ۳۱/۸ مجموعه‌ها : نوشتهٔ ۳ رمضان **۱۰۵۲**، ۷گ [ف . آصفیه ، میرعثمان علی ۲ : ۴۶۹].
4117 ـ **دانشگاه** ۴۳۲۵ : نستعلیق **۱۰۸۹** (ص۱ ـ ۴۵) آغاز برابر نمونه، در فهرست رسالهٔ قلع آثار یادشده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۸۶] .
4118ـ **مجلس** ۵۷۳۰/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، گویا بخشی از « قلع الاثار » باشد . **آغاز:** درمعرفت پاك‌كردن جامه وغيره للعلامة الشيرازی ، کندی را در این علم رساله ایست بعضی‌ازآن درنه‌اصل یادکردیم... سپس نه‌اصل را میاورد (۲۴۳پ ـ ۲۴۴پ) [یاد داشتهای هیئت مؤلفین] .
4119ـ **سپهسالار** ۸۲۴ : در۴۸باب [ذریعه ۱۷ : ۱۶۶] .

قلع الاثار

ناشناخته .
4120 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۴۷ : با تاریخهایی از **۷۵۱** تا **۷۵۵** دردفتر. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۱].

قنوات = رساله‌دراجرای‌حفرقنوات
از مسترجان، بسال ۱۸۴۴م (۱۲۶۰) به نام حاجی. گفتاریست دربارهٔ آبهای زیرزمین وشیوه‌هایی‌که برای بهره‌برداری از آنها بکار میرود، ودرآن از ابزارهای چاه‌کنی وچاه‌های عمیق وآرتزین گفتگو شده. گویاحاجی همان میرزا آقاسی صدراعظم محمد شاه (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) باشد. **آغاز:** این رسالهٔ شریفه بیان می‌کند وضع وآداب سوراخ‌کردن زمین .
4121ـ **تهران، ملی**۵۹۲ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، با پنج شکل برخی رنگی ، ۲۴گ ۱۲س [ف. ملی ۲ : ۱۰۱] .

قیافه = رساله درعلم . . .
از حکیم نظام الدین احمد گیلانی ، در

گذشتهٔ ۱۰۵۹ (بنگرید: شجرهٔ دانش در بخش دائرة المعارف).

4122ـ آصفیه ۳۹ مجموعه‌ها: ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی از گفتارهایش بخامهٔ نگارنده و مؤرخ ۱۰۴۵ است [ف. آصفیه، میر عثمان‌علی ۲: ۴۷۸].

قیافه = قیافه شناسی = رساله‌در... ناشناخته.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۲۲۱.

4123 ـ ملك ۴۹۲/۳۸: نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ ۱۰، زرین. آغاز: حمد و سپاس وثنای بیقیاس حضرت صانع حکیم را [رؤیت].

4124 ـ ملك ۴۷۱۹/۱۲: شکسته نستعلیق نزدیك ۱۱۹۳ (۳۰ر-۳۵ر) گفتاری است درقیافه و دوفصل وبیست ودو باب در آن دیده شد. آغاز: رسالهٔ علم قیافه که بجهت پادشاهی‌ساخته‌اند، مشتمل برچندین فصل. فصل اول درکلیات این‌علم، وآن دوفصل است. فصل اول در فضیلت این علم و فواید او، فصل دویم دراصول علم فراست و اعتبارات او [رؤیت].

4125ـ مجلس۱۴/۱۸۲۲: بی‌تاریخ وباتاریخ ۱۲۳۶، درهامش مجموعه(ص۱۶۰-۱۶۳). آغاز: سر بزرگ‌دلیل همت عالی‌است وسر بسیارخرددلیل بیخردی است، موی‌درشت دلیل شجاعت است و موی نرم دلیل جبن و ترسندگی موی معتدل [ف. مجلس ۹: ۴۲۴].

4126ـ دانشگاه ۳۹۴۲/۹: شکسته نستعلیق ۱۲۶۸ (ص۶۳ - ۶۹) بندیست‌کوتاه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۳۲].

4127ـ موزهٔ بریتانیا۲/۷۵۳۸: سدهٔ ۱۲-۱۳ [گفتارایرج‌افشار، نسخه‌ها۴: ۶۶۰].

4128ـ دانشگاه۸۷۶: شکسته‌نستعلیق سدهٔ ۱۳ با تاریخ ۱۳۰۷ در دفتر (۹۰پ - ۹۳پ) آغاز: این مختصریست در بیان علم قیافه وحلیه وظاهر صورت انسان.

4129ـ مجلس ۱۹/۱ نجم: شکسته نستعلیق، سدهٔ ۱۳، آغاز درردیباچه افتاده‌است (ص۱-۱۸) [یادداشتهای‌عبدالحسین حائری].

4130 ـ مجلس ۶۲۱/۷: نستعلیق بی‌تاریخ، ناتمام. آغاز: اما بعد بدانکه این رساله‌ایست مبنی بر علم قیافه که عبارتست از معرفت اخلاق درونی و صفای باطن انسانی از اعضای ظاهره [ف. مجلس ۲: ۳۷۶].

4131ـ بادلیان۱/۲۸۸۸الیوت۱۴۷۶ اته: نستعلیق. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۸۷۱ هست [فیلمها ۱: ۵۴۴].

قیافه = فراست

قیافه شناسی منظوم

چند نسخهٔ ناشناخته.

4132ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۳۷/۲: نستعلیق‌سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها۵: ۶۴۴].

4133 ـ بادلیان ۶۹/۴۸ Add: نوشتهٔ۲۴رجب ۱۲۰۴ دربنارس، باعنوان‌نسخه سمندرکهه Sämudrak. فیلم آن‌دردانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸هست [فیلمها۱: ۵۸۷].

4134ـ شیراز، ملی، پارس۱/۱۴۳: نوشتهٔ محمد تراب در۲۸ع۲/ ؟ جلوس محمد شاه غازی، به‌نظم و بنام پادشاهی هندی سروده شده است [نسخه‌ها ۵: ۲۵۱].

4135ـ تهران، خانقاه‌صفی‌علیشاه۵مج نوشتهٔ ذوالریاستین درگذشتهٔ۱۳۳۲، (ص۱۵۲-۱۵۵)، آغاز: ...حمدوستایش‌احدپاك‌را آنکه بدادست‌روان‌خاك‌را [یادداشتهای‌آقای‌دیباجی].

قیافه و نشانهٔ زنان

ناشناخته.

4136ـ دانشگاه ۲۴۴۷/۷: باتاریخ ۲۹ شعبان ۱۱۳۰ دردفتر (ص۲۵۵ - ۲۵۶) [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۵۱].

ك

کائنات جو = آثار علوی

کائنات جو = الرسالة السنجریه

کافور = خواص . . .

کافوریه = خواص کافور

در بخش پزشکی خواهد آمد .

کتف = معرفة الاکتاف

ناشناخته .

4137 ـ حمیدیه ۱۴۴۷/۹ : باتاریخ ۷۵۴ دردفتر، باعنوان «معرفة الاکتاف» به ـ فارسی **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۳] .

کشاورزی نامه = فن کشت و زراعت = فلاحت

در دوازده باب: ۱ـ در مقدمات : هوا و باران ، ستارگان ، ماه وسال ۲ـ تخم و زمین وبرزگر و تخم پاشی وکود ۳ـ دفع آفات ۴ـ گرد آوردن غلات ۵ ـ درخت نشاندن ۶ ـ نشانیدن درخت تاك وزیتون ۷ـ کاشتن درخت های دیگر ۸ـ پیوندکردن درختان ۹ـ چیدن و نگاهداری میوه ۱۰ ـ زراعت بقول ۱۱ ـ جانوران موذی ۱۲ـ منافع بقول ونباتات. در فهرست تاشکند (۱ : ۳۱۲) از « فن کشت و زراعت» دردوازده باب یادشده‌که در بخارا به سال ۱۳۲۴ چاپ شده است، و از فهرست آن برمی‌آید که همین رساله است. **آغاز:** الحمد لله خالق الحب و النوی و خالق القدر . . . اما بعد این مختصریست دربعضی امور که اهل فلاحت را بکارآید .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۰۱ و ۱۸ : ۱

4138ـ **ملك** ۴۹۲/۲ : نستعلیق خوش سدۀ **۱۰**، در۱۲ باب وخاتمه برابر آنچه یاد شد، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

4139 ـ **مجلس** ۲۸۰۴ : نستعلیق ۷ ذیحجۀ **۱۰۰۴**، آغاز برابر نمونه ، افتادگی دارد ، ۱۲ باب و عنوانهای (معرفت) دارد ، ۶۱۲ ص۱۷س، در فهرست بعنوان « فلاحت » یادشده [ف. مجلس ۱۰ : ۸۷] .

4140ـ **موزۀ بریتانیا** Or ۲۳۵۴۲/۴ : نوشتۀ **۱۲۵۱** در دوازده باب و یك خاتمه درکبوتر نگاهداشتن . باب یکم در سه مقدمه و درفهرست « ارشاد الزراعه » خوانده شده است. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۴۶۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۵] .

4141 ـ **دانشگاه** ۱۳۱۵ : نستعلیق احمد عطار پسر محمد حسن بیك افشار ارومی در گیلان ۶صفر **۱۲۸۹** (۱ ر ـ ۵۵ پ) ، به دستور آقامیرزا شریف طبیب دامغانی رودسری پسرکربلائی قلی ، آغاز وشمارۀ بخشها برابر آنچه یاد شد، در فهرست نگارش همان احمد عطاردانسته‌شده‌است [ف. دانشگاه ۷: ۲۷۷۶].

4142 ـ **دانشگاه** ۵۳۰۴ : نسخ سدۀ **۱۳ـ۱۴** ، در۱۲ فصل و یك خاتمه (۱ پ ـ ۵۲ ر) همراه با « ارشاد الزراعه » ابونصری [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۸] .

4143ـ **مجلس** ۳۷۰۵ فهرست نشده : همراه نزدیك به ۳۰رساله، درنسخه ازنگارنده نام برده نشده ، آغاز برابر نمونه در « ذریعه ۱۶ : ۳۰۱» بعنوان «فلاحت» یادشده است.

4144ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۴۵۹س: بی‌تاریخ ، شمارۀ بخشها و آغازبرابر نمونه،

درفهرست بعنوان «زراعت» یادشده، ۸۸ گ ۱۲ س [مخطوطات ۲: ۵۵].

کشاورزنامه

متن از قسطوسکولاستیکوس فرزند لوقیایا کاسیانوس باسوس سکولاستیکوس Cassianus Bassus Seholastikos سدهٔ ششم میلادی است که در دوازده جزء نگاشته است ، سپس سرجیوس رومی و قسطاس بن لوقای بعلبکی و ابوزکریا یحیی بن عدی آنرا بنام «الفلاحة ـ الرومیة» بعربی درآورده‌اند و چاپ شده ، این کتاب بفارسی درآمده و نام «ورزنامه = کتاب الزرع» گرفته است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱ـ مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات تهران س۵: ۲۰۹ ـ ف. حقوق : ۱۷۱

4145 ـ **حقوق** ۴۶/۷ ج : نوشتهٔ **۱۰۶۴** (۱۱۷پ ـ ۱۲۴ر)، بخشی از آنست و بابهای ۱۱ و ۱۸ و ۸۰ و چند باب دیگر دارد [ف. حقوق : ۱۷۱] .

کشاورزی نامه = ارشاد الزراعة

کشف الصنایع

ازعلی حسینی . (شاید نگارندهٔ : حافظ الصحهٔ ناصری). گفتاریست در دو بخش، یکم درفنون مختلفه دربیست بیان : ۱ـ در صنعت آتشبازی و ساختن باروت برای جنگ وشوره بعیاریکه درفرنگستان و روس و چین می‌سازند ۲ـ مرکب سازی ۳ ـ صنعت چاپ و مرکب و آهارکاغذ ۴ـ ساختن سمیت برای‌وصل ظروف آبگینه و سنگ و آهن و جز آن ۵ ـ ساختن آبگینه و بلور ۶ـ صنعت‌میناکاری ۷ـ درمنقلات یعنی ساختن وارنش(؟) برای چوب‌کاری‌وجز آن ۸ـ دباغی ۹ـ صباغی واقسام رنگها ۱۰ـ صابون‌سازی ۱۱ـ شمع سازی ۱۲ـ لاك سازی ۱۳ـ صحافی و کاغذسازی ۱۴ـ عطریات‌سازی ۱۵ـ خضاب زنان‌ومردان ساختن ۱۶ـ نقاشی و رنگ‌سازی ۱۷ ـ آینه وجیوه ۱۸ ـ صنایع متفرقه کثیرة الفواید مجریه ۱۹ ـ عکاسی و ادوات وادویهٔ آن. قسمت‌دوم درده بیان: ۱ـ ساختن جواهرات مصنوعی ۲ ـ ساختن طلای مصنوعی ۳ ـ نقرهٔ مصنوعی ۴ ـ مس مصنوعی ۵ ـ قلع و سرب مصنوعی ۶ ـ آهن و فولاد مصنوعی ۷ـ سیماب‌مصنوعی ۸ـ درفن‌عجایبات خیالیه (شعبده) ۹ ـ اسرار فریمیس ۱۰ ـ علم وهم‌که آنرا علم انفاس‌گویند، درچند فصل فصل دربیان علم نفس وعمل بر اطراف . فصل دربیرون‌آمدن دم. فصل‌درشناختن‌علامت مرگ

آغاز: بس ازپرستش صانع بی‌چون و ستایش پیمبران رهنمون .

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۴۰ .

4146ـ **دانشگاه۲۲۶۱**: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۷۵گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۹: ۹۱۳].

کف شناسی

گویا از درویش ابدال [دانش پژوه] .

آغاز : امابعد، این‌رساله‌ایست مختصر درعلم کف‌دست منقول ازعلمای مغرب. اولاخط بندگاه دست‌گاهی درست باشد و گسیخته نباشد . اگر رنگش خوب .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۰۴ .

4147ـ **ملك** ۳۴۵۶/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، (۳۲ر ـ ۳۵پ) . آغاز و انجام برابر نسخه ۵۲۸۲/۳ مجلس [رؤیت].

4148ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۱۲۳: نستعلیق باتاریخ **۲۴-۱۰۵۷** درجنگ ابن‌خاتون (گ ۴۸۷ ـ ۴۸۱)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

4149 ـ **مجلس** ۵۲۸۲/۳ : نستعلیق ۹ شوال **۱۱۰۰**، (۵۸پ ـ ۶۲ر) ، آغاز پس

ازحمدوصلاة برابر نمونه [ف.مجلس۱۶:۸۲].

4150 ـ **دانشگاه ۳۵۲۹/۵** : نوشتهٔ محمدعلی فرزند ناظم الشریعه، ۱۲ع۲ **۱۲۹۸/** (۱۷۶پ ـ ۱۸۵ر)، در پایان آمده: از روی نسخهٔ قدیم که بخط میرآخور ، یکی از سلاطین صفویه که تاریخش ۱۱۰۰ بود درویش ابدال قلندرنام مسوده شد. ازاین‌رو در فهرست آمده گویا نگارش درویش ابدال در ۱۱۰۰ باشد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۹] .

کف شناسی

ناشناخته. **آغاز:** حمد وسپاس بی‌اندازه وقیاس مرخالقی را... امابعد، باعث برتحریر و تسطیر اوراق .

4151 ـ **الهیات ۳۲۵/۴** : نستعلیق **۱۲۰۶**، (۹۴ب ـ ۹۹پ)، ۲۰س [ف. الهیات ۱ : ۳۲۵] .

کف شناسی

ناشناخته. **آغاز:** حمدله. . . اما بعد ، این مسطوری چند است در شناختن علم ید که استادان ماهر نوشته‌اند .

4152 ـ **دانشگاه ۳۸۷۷/۲**: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص۳۷۳ ـ ۳۹۱)، بایاك شکل ازدست [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۶۵] .

کلید دانش

درحرارت [دانش پژوه] .

4153 ـ **ملی، تبریز ۳۵۶۳** : تاریخ یاد نشده همراه با مکتوبات و رسالهٔ ذوات ـ الادب [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۲] .

کنز الهدایة = فرسنامه

متن: «الاقوال الکافیة والفصول الشافیة » از الملك المجاهدعلی فرزند الملك المؤیدداود یمنی (۷۲۱ ـ ۷۶۴) ازپادشاهان رسولی یمن، ترجمه ازفخرالدین فرزنداحمدمولی خضر رودباری، که درکردستان می‌زیسته، بخواهش میرزاهدایت‌الله فرزند حاج میرزا احمد صاحب دیوان استیفا و مستوفی کردستان، بروزگار رضاقلیخان اردلان فرمانروای کردستان، بسال ۱۲۵۳ ترجمه کرده است. کتابیست در آداب اسب سواری و بیان انواع اسب و بیماریهای پیلان واشتران وجزآنها. این کتاب گویا با تحریری دیگر بسال ۱۲۵۶ به نام «عرفان الخیول: ۴۳۶» پیشکش امان‌الله‌خان شده‌است. **آغاز:** حمدبیحد وثنای لایعد حکمی را رواست ، ابلق .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۶۷ و ۱۸: ۱۷۰.

4154 ـ **مجلس ۲۱۸۱** : نسخ تعلیق خوب سدهٔ **۱۳** ، پیرامن تاریخ ترجمه . آغاز برابر نمونه، ۴۲۰ص ۱۷س [ف . مجلس ۶ : ۱۴۴] .

4155 ـ **فو نان ش۲۴۴ ص۱۱۶**: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۰] .

گ

گزیدهٔ نسخهٔ شاهجهانی = نسخهٔ شاهجهانی

گوهر شناسی

گویا ازنجم‌الدین اسکندر حسینی آملی، که درهندوستان بسدهٔ یازده می‌زیسته است، در یك مقدمه وچهارآینه و یك خاتمه : مقدمه در سه جلوه، در مقادیر واوزان، و چهار آینه در جواهرات تسعه، حجریات، فلزات. ودرآن از سالهای ۹۰۵ و ۱۰۲۰ یاد شده است .

4156 ـ **ادبیات** ۲۷۷/۱ جوادی : نستعلیق سدۀ **۱۱** ، سپس : مرآت الکرامه (سرگذشت عارفان)، معرفت تقویم ، مرآت ـ التقی، مرآت الشروط همه‌ازهمو [ف. ادبیات ۳ : ۴۳] .

گوهرنامه = جواهرنامه

گیاه شناسی

ناشناخته ، برپایۀ دانش نوین .

4157ـ **تهران**، ملی ۲۶۲ ف : نسخ خوش‌سدۀ**۱۳**، نام‌گیاه بفارسی وسپس‌فرانسوی ویونانی آورده و سپس گزارش‌کلاسیك از آن کرده. **آغاز :** گل میخك ایله‌روژ ، دیانتوس کاریوفیلوس . . این نبات در تلها و کوههای اروپای جنوبی میروید [ف. ملی ۱ : ۲۶۰] .

4158ـ **مجلس**۷۷۹ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ترجمه از فرانسوی است ، ۱۷گ ۱۸س [ف . مجلس ۲ : ۴۸۸] .

گیهان شناخت

در بخش ستاره شناسی ص۳۴۰ گذشت .

لگه گیری = قالع‌الاثار

م

مادة الحیاة

از نوراللہ آشپز باشی شاه‌اسماعیل، درپنج فصل درهنرآشپزی ، وبسال ۱۰۰۳ نگاشته، و در فرهنگ ایران زمین بچاپ رسیده است . **آغاز:** شکر وسپاس وحمد بیقیاس مرآن منعم حقیقی را که... سفرۀ جلالتش .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۹ ـ پیشگفتار چاپ، ایرج افشار .

4159 ـ **دانشگاه** ۲۵۹۱/۱۵۳ : نستعلیق ضمن‌جنگ (۴۵۳ـ۴۷۰) گردآوری آقامحمد معینا که از **۱۱۰۹** آغاز کرده است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۱۶] .

4160 ـ **فرهاد معتمد** ۵ : نستعلیق سدۀ**۱۲**، آغازبرابرنمونه [نسخه‌ها۳:۲۱۶].

مثنوی

از محمد سمرقندی ، فقراتیست بنقل از «حیاةالعارفین و مماة الجاحدین» دربحر رمل باعنوانهای: دربیان‌بعضی‌احجار بروجه اختصار درنمودن‌اندکی ازخواص نباتات، دربیان‌بعضی خواص جسد انسانی‌که عالم صغیر است (دراین ابیات از جستن برخی از اندامها سخن گفته) وفقره‌ای درقیافه شناسی. **آغاز:** دربیان‌بعضی احجار بروجه اختصار . . . زنی را که ناگه دردزه شد ـ بوضع حمل حال‌او تبه شد.

4161ـ **مجلس** ۲۸۲۱/۲ : نسخ ریز وزیبای محمد موسوی شهیر به‌هندی، در**۱۲۹۶** (ص۲۴۳ ـ ۲۵۱) [ف. مجلس۱۰ : ۱۳۸].

مجموعه = رساله در عطرکشی

ازحاج محمد کریم‌خان قاجار، نگارندۀ «حلقۀ کریمی:۲۸۷» درعطریات دریك مقدمه وهفت باب و یك خاتمه، در ۷ رمضان ۱۲۷۲ بانجام رسیده است : مقدمه در ذکر اخبار در فضل طیبها. باب ۱ ـ غالیه‌ها ۲ ـ اطیابی که ارکجه خوانده شده ۳ـ عبیرها ۴ـ روغنها ۵ـ بخورات ۶ ـ شمامات ۷ ـ عطرهای متفرقه . **آغاز :** حمدله . صلاة . ولعنةالله علی اعدائهم اجمعین. وبعد چنین‌گوید بندۀ اثیم کریم .

بنگرید: فهرست کتب مشایخ ۲: ۷۱، ۲۳۸.

4162- **ملك** ۴۳۸۴/۱ : نسخ **۱۲۷۰** (۲ب - ۲۳ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

4163- **تهران، ملی** ۵۸۸/۱ ف : شکسته نستعلیق علی فرزند موسی فرزند ابراهیم **۱۳۰۶**، برای ناصرالدین شاه (ص ۱ - ۸۷) درفهرست بعنوان «رساله در عطرکشی» آمده است [ف. ملی ۲ : ۹۷].

4164- **دانشگاه** ۳۵۷۰: نستعلیق حاج میرزا علی اصغرخان ضیاء الاطباء پسر میرزا علی‌اکبرخان مستوفی تهرانی ۱۵ع۱/**۱۳۱۹** آغاز برابر نمونه، ۳۱ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۷].

مجموعة الصنایع

گفتاریست دربیان علم آتشبازی و دانستن عیار آنها. **آغاز**: رساله در علم آتش بازی ودانستن عیارهای آن. فصل در آتشبازیها ازهر رنگ طاوسی وسبز وهفت رنگ وزرچك وهوایی و طوطك اندر قفس وگل چنار وگل سرو وغیر مکرر. واینها را برچند فصل است. فصل اول دربیان کمان وتیر وکمند.

4165- **دانشگاه** ۲۵۹۱: ضمن مجموعهٔ آقامحمد معینا مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۴۵۸-۴۶۷) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۱۸].

مجموعة الصنایع = مجموع الصنایع

نام نگارنده در نسخه‌ها میریحیی و حکیم مغربی یادشده. گفتاریست درچهل ودوباب در صد وچهل فصل درصد وشصت هنرشیمیایی قدیم باب ۱- درساختن مروارید، هفت‌فصل... ۵- حل‌کردن زر، چهارفصل... ۱۰- رنگهای فرنگی وبطانهٔ‌چین .. ۱۵- ساختن هفت‌رنگ غیرمکرر که عوارات دست بندند... ۲۰- شنگرف جهت نقاشی، شش‌نوع... ۲۵- پادزهر دوفصل.. ۳۰- صنعت حلیةالکتاب، قلم نقاشی کردن، دوده ساختن و کاغذ سطبر کردن، ده فصل ۳۵- صنعت دارویی که چون پرتیر بدان بچسبانند دربشکال برنیاید ۴۰- رنگ و دراز کردن موی، وجلوگیری ازرویش موی، سه‌فصل (فهرست باختصار). **آغاز**: حمد و سپاس بدیع‌الاساس حضرت صانعی را که مجموعهٔ.

4166- **دانشگاه** ۳۸۷۵ : نستعلیق شهاب‌الدین فتوحی، ۱۴ صفر **۱۰۰۵**، آغاز و فهرست بابها و سرآغاز از این نسخه است، ۷۸ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۵۹].

4167 - **بادلیان** ۱۸۷۰ (۵۶ مارش) نوشتهٔ رجب **۱۰۳۳**، درحیدرآباد، [فیلمها ۱ : ۱۸۶].

4168- **بادلیان** ۱۸۶۹ (۱۸۴فریزر) نوشتهٔ ۱۲ محرم **۱۱۰۰**، در۴۲باب و ۱۴۰ فصل [فیلمها ۱ : ۱۸۶].

4169- **تهران**، ملی ۹۷۸/۵ ف : با تاریخ **۱۱۲۹** در ددفتر (ص ۶۲۹ - ۷۳۸)، آغاز برابر نمونه، فهرست ۴۲ باب آن در فهرست کتابخانه آورده شده است [ف. ملی ۲ : ۵۳۳].

4170- **دیوان هند** ۲۷۸۱ : از میر یحیی دانسته شده، نوشتهٔ ۲۲ رجب **۱۱۴۷**، در۴۲ باب و ۱۴۰ فصل [فیلمها ۱ : ۱۸۶].

4171- **دیوان هند** ۲۷۸۳: ازحکیم فیلسوف مغربی، دانسته شده، نوشتهٔ ۲۶ رجب **۱۱۹۴**، [فیلمها ۱ : ۱۸۶].

4172 - **تهران**، سعید نفیسی ۵۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۲۲۳** در پایان، ۴۰ باب و ۱۴۰ فصل و ۱۶۰ هنر، **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۶۴۲ هست [فیلمها ۱:۱۸۶].

4173ـ **یزد**، وزیر جامع ۸۳۸/۱ نوشتهٔ حاج محمد حسن فرزند غلامعلی کثنوی یزدی، صفر **۱۲۴۲** در ۴۲ باب و ۱۴۰ فصل. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱۹ هست [نسخه‌ها ۴ : ۴۱۰].

4174ـ **تهران**، سعید نفیسی ۴۷: نسخ **۱۲۴۴**، ازفیلسوف مغربی (ص‌ع)، ۴۲ باب و ۱۴۰ فصل و ۱۶۰ هنر. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش ۲۶۴۰ هست [فیلمها ۱ : ۱۸۶].

4175ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۳۹/۲ نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده، در فهرست آمده: ۴۲ باب در ۱۴۰ فصل در ۱۶۰ هنرشیمیایی قدیم [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۸].

4176ـ **سپهسالار** ۲۸۷۶/۴: نوشتهٔ ۵ رمضان، سدهٔ **۱۳** (۱۵۶پ ـ ۲۵۴پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۵۱۵].

4177ـ **تهران**، فخرالدین نصیری: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده، باب ۱۳ آن اندرساختن مینا هفت رنگ، انجام در باب ۴۲ درآتش‌بازی ازهررنگ افتاده. **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش ۱۱۱۹ هست [فیلمها: ۱۸۶].

4178ـ **دیوان هند** ۲۷۸۲: تاریخ یادنشده [فیلمها ۱ : ۱۸۶].

4179ـ **موزهٔ بریتانیا** Add۱۷۹۶۰ نستعلیق هندی، تاریخ یاد نشده [فیلمها ۱ : ۱۸۷].

4180ـ **استوارت** Stvart ص ۹۷: در فهرست آمده: اززین‌العابدین‌که بروزگار اورنگ زیب ساخته‌است [فیلمها ۱ : ۱۸۷].

0000: ویك نسخه در مجلس‌که به‌شمارهٔ 3766 بعنوان «جواهر الصنایع» گذشت.

محاسن الحصان

از امیر محمد حسین فرزند امیر محمد صالح فرزند عبدالواسع‌حسینی سپاهانی‌خاتون آبادی، درگذشتهٔ دوشنبهٔ ۲۳ شوال ۱۱۵۱، برای شاه سلطان‌حسین صفوی، درشب‌آدینهٔ ۲ شعبان ۱۱۱۷ در کرسکان سپاهان، دریك‌مقدمه و هفت باب و یك خاتمه به پایان رسانیده است [دیباچه] دربارهٔ چهارپایان واسبان آمیخته بااخبار مذهبی. **آغاز**: سپاس بیقیاس مالك الرقابی را سزاست‌که فارسان‌مضمارسخنوری.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۷۰ ـ روضات: ۱۹۷.

4181ـ **دانشگاه** ۱۳۹۷: نستعلیق نگارنده، نسخهٔ اصل، آدینهٔ ۲شعبان **۱۱۱۷**، باحواشی، ۳۶گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۸ : ۷۶].

المحسنیه

ازسید محمد طباطبائی یزدی متطبب، در درمان‌پرندگان، برای‌نواب‌مجدالدولة محسن میرزا، دریك مقدمه وچندباب، که ازکتابهای معتبر مانند ترجمهٔ باهر ومفردات ابن بیطار و رسایل جالینوس، استفاده‌شده [دیباچهٔ نسخهٔ ۵۱۱۶ ملك] و درج ۱۲۸۸/۱ بانجام رسیده است. **آغاز**: الحمدلله الذی اعناعن زخارف الدنیا بذخایر... چنین‌گوید... محمد... که این مختصریست درمعالجهٔ طیور.

4182ـ **ملك** ۵۱۱۶/۶: شکسته نستعلیق ریز گویا نگارنده، درج ۱/ **۱۲۸۸**. (۷۲پ ـ ۸۹ر) ۱۴س [رؤیت].

مخزن الحکمة

دربخش کیمیا خواهد آمد.

مذاکرت انجمن بین‌المللی کشاورزی

ترجمه از عیسی طبیب نائینی، پیرامن ۱۳۲۴ برای مظفرالدین شاه قاجار. این

کنفرانس در ۲۹ مه ۱۹۰۵ م در ایتالیا بر پا می‌شود، دربارهٔ کشاورزی پیمانی میان شرکت کنندگان بسته‌می‌گرددکه موضوع این گفتاراست پیش از آغاز سرگذشت نمایندگان کشورهای شرکت کننده را آورده است. **آغاز:** انجمن بین‌المللی زراعتی رم درسال ۱۹۰۵م. صورت مأمورین دول به‌ترتیب الف وباء فرانسه.

4183ـ **تهران،** ملی۳۸۱ف: نستعلیق ۱۴/**۱۳۲۴**،۲۶گ و۱۲س[ف.ملی۱:۱۶۸].

مرآت‌الاکوان

از تیمور میرزا قاجار فرزند محمد ولی میرزا، بنام حاجی میرزآقاسی بسال ۱۲۶۱، در تحول نطفه به علقه و از علقه به مضغه و از مضغه به‌جنین ورشد جنین تا هنگام زاییدن، به روش‌کهن وشایدگرفته شده از«مرصادالتشریح» (پزشکی) او باشد. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الانسان من‌سلالة من طین ثم‌جعله.

4184ـ **تهران،** ملی ۸۳۰ف: نستعلیق **۱۲۶۱**، زرین، آغازبرابر «مرصادالتشریح» است، ۱۳گ ۱۰س [ف. ملی ۲ : ۳۶۵].

4185ـ **تهران،** ملی۸۲۷ف: نستعلیق **۱۲۶۲** آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده: گویا نگارنده کتاب را بسال ۱۲۶۱ بنام‌حاج میرزاآقاسی نگاشته و سال دیگر ۱۲۶۲همان را بادگرگونی در مقدمه بنام محمد شاه ساخته است [ف. ملی ۲ : ۳۶۲].

مرآة الرجال = فراست

متن از فخر رازی، محمد فرزند عمر (۵۴۴ ـ ۶۰۶) ترجمه از ابوالفضل منشی شیرازی. **آغاز:** ای فیض تو رهنمای هر عقده گشای... حمد وسپاس مرواجب‌الوجودی را.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۵۳.

4186 ـ **قاهره،** دارالکتب ۵۲/۱۲ مجامیع ترکی‌طلعت: نوشتهٔ محمد جلال‌الدین مدعوبه کاظمی‌زاده، آدینهٔ ۱ محرم **۱۲۴۹** در مصر (گ۲۰۵ـ۲۱۴)۲۳س [ف. مخطوطات۲: ۱۴۲].

4187ـ **قاهره،** دارالکتب ۱ فراست فارسی: بی‌تاریخ،زرین، ۲۳گ ۱۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۱].

مضمار دانش

از نظام‌الدین‌احمد فرزند ملاصدرا گیلانی نگارندهٔ «اسرار الاطباء» و جز آن، بدستور شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷)، در یك مقدمه و سه مرحله که بمنزلهٔ قلب و جناحین سپاه است و یك خاتمه که بجای ساق است نگاشته است: مقدمه درآغازآفرینش اسب ورام شدن او، سه‌مرحله‌که بمنزلهٔ قلب وجناحین‌است ۱ـ ذکرمحامد وذمایم اسب در چند باب ۲ ـ در آداب تربیت اسب ۳ ـ در معالجات اسب وهریك چند فصل (باب) نیزدارد. سپس خاتمه (بجای ساقه) که در آن اسبان و ایلخیهای شاه را در رجب ۱۰۶۷ گزارش کرده است. **آغاز:** حمد وستایش مرخدایراکه ابلق لیل‌و نهار چندانکه خیابان ازل وابد را درنوردد.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۷۰ ـ اعیان الشیعه ۳۴۷:۸ ـ ریحانةالادب ۴ : ۲۰۹.

4188ـ **مجلس**۵۰۲۵/۶: نسخ**۱۰۷۹** (۴۱پ ـ ۸۹ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] [ف. مجلس ۱۴ : ۳۳۱].

4189ـ **مجلس**۳۹۵۹/۱ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۰۸۷** (ص۱ ـ ۱۱۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۸].

4190 ـ **دانشگاه** ۲۹۵۰/۸۴ : سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، آغازبرابر وانجام افتاده، (ص۴۹۳

۵۳۴) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۴].

4191ـ **فرهاد معتمد ۶۷/۴** : نسخ چلیپای ابوالقاسم خراسانی، ۳ج‌۱/**۱۲۰۰**، مالك فرهاد میرزا بود [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۳].

4192ـ **موزهٔ بریتانیا ۲۳۵۶۲/۱ Add** : نسخ **۱۲۱۲**، **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۴۶۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۵].

4193ـ **ملك ۴۸۱/۱**: شکسته نستعلیق محمد مؤمن، در ع۲/**۱۲۱۶** در قریهٔ رنگ سارگسکر گیلان، درمنزل حاج ابراهیم وزیر [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۳۵].

4194ـ **مشهد، فرخ ۱۲۴** : نبشتهٔ **۱۲۱۶** [نسخه‌ها ۳ : ۹۶].

4195ـ **اصفهان**، سید محمد علی روضاتی: نوشتهٔ قاسم حسینی، دوشنبهٔ ۵رمضان **۱۲۴۰**،(۱۲۴۴) درمدرسهٔ جدیدهٔ سلطانی در اصفهان، فهرست بخشهای کتاب به‌تفصیل درفهرست کتابخانه آورده شده است، ۴۴گ ۱۶س [ف. روضاتی ۱ : ۱۵].

4196ـ **دانشگاه ۳۰۶۵/۱**: نستعلیق باتاریخ ۲۵ج۲/**۱۲۷۵** بهمین خامه در دفتر (۱پ ـ ۳۸ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۲].

4197ـ **دانشگاه ۴۹۲۷/۱**: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص۱ ـ ۱۹)، بدون دیباچه، یك مقدمه است در آفرینش اسب و مرحلهٔ نخستین در محامد وذمایم اسب درنه‌باب، گویا «راحلهٔ توفیق» نباشد وباید دید شاید «مضمار دانش» باشد [ف. دانشگاه ۱۴ : ۴۰۴۵].

4198ـ **مجلس ۲۱۸۳** : تحریری متوسط، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۴۸ص ۱۳س [ف. مجلس ۶ : ۱۴۵].

4199ـ **مجلس ۲۱۸۴** : تحریری متوسط، سدهٔ **۱۳**، **آغاز:** چون کرهٔ نو آموز سراسیمه حیرت باشد، ۱۱۳ ص ۱۴ ـ ۱۷ س [ف. مجلس ۶ : ۱۴۶].

4200ـ **مجلس ۶۲۱/۲۰** : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز نزدیك به نمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۷۹].

معادن = رساله در . . .

ناشناخته. گویا ازروزگار قاجار و برای مدرسهٔ دارالفنون. **آغاز:** اسامی معدنهاکه در عهد جمشید وخواجه ابوریحان بوده در اقالیم وجهت رحمت خلایق پنهان‌داشته‌اند. (بنگرید: معدنهای طوس: ۳۵۶)

4201ـ **سپهسالار ۲۸۴۰** : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، در۱۲۸۴ ازآن اعتضاد السلطنه بوده ۱۱گ ۱۱س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۹۳].

معدن شناسی و معرفة الارض

از جان‌لیویس شلیمر فلمنکی پزشك بسال ۱۲۷۱، دربیست فصل: ۱ـ ترتیب واقع شدن معدنیات ۲ـ پیدا نمودن معدن ۳ـ شکافتن‌کوه ۴ـ معدن کاری روی زمین ۵ـ معدن‌کاری زیر زمین . . . ۱۰ـ بیرون‌کردن آب ازمعدن . . . ۱۵ ـ نیکلسیون که بفارسی دوان نمودن است ۲۰ـ بیان علم دوسی ماسی . **آغاز :** ماشاالله لاقوت الاباالله، علم معدن وشناختن‌شئون فلزات

4202ـ **معارف(ملی) ۲۲۰** (۱۳۲۱): نستعلیق خوب، زرین، با۹ص فهرست درآغاز ۱۱۲گ ۲۰س [ف. معارف ۲ : ۸۲].

معدن شناسی = اصول علم . . .

از محمد آقا، جزوهٔ درسی اوست، و در نمای نسخه آمده : روز چهارشنبهٔ ۲۳ رجب وارد اطاق سال دوم شدم و شروع بدرس‌معدن شناسی و معرفة الارض شد ۱۳۲۴ . **آغاز :**

تحصیل اجسام عنصری و اشکال مختلفهٔ آنها .

4203 ـ مجلس ۲۱۶۱ : تحریری متوسط نگارنده، کلمات فرانسه باحروف لاتین ۷۰ص ۱۲س [ف. مجلس ۶ : ۱۳۱] .

معدنهای طوس

کانهای شهرطوس را برشمرده است. **آغاز:** اسامی معدنها که درزمان خواجه نصیرطوسی... کار می‌کردند ، درمحال ارض اقدس یعنی طوس و جهت زحمت خلایق خواجه پنهان ساخته .

4204 ـ دانشگاه ۴۱۳۲ : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴**، زرین، ۱۰ گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۰۹] .

معرفة الارض

ازمحمدبنانی رازی. دورهٔ مختصری برای سال سوم مدارس متوسطه . **آغاز :** مقدمه ، تعریف معرفةالارض، معرفت الارض علمی است که درآن ازکشفیات .

4205 ـ معارف ۲۲۱ (۱۳۷۸) : نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۷۴گ ۱۲ س [ف. معارف ۲ : ۸۴] .

معرفة الارض = اصول معرفةالارض

معرفة المعدن

از ملا محمدحسن فرزند محمد باقر، در کیفیت استخراج وبهره‌برداری ازکانها بروش اروپائیان، بسال ۱۲۹۸ نگاشته است .

4206 ـ قاهره، دارالکتب ۱ طبیعیات فارسی : بخامهٔ نگارنده، ۸ج۱/**۱۲۹۸**، ۹۰ گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۶۱] .

مفتاح الخزائن ومصباح الدفائن

از حکیم محمد هاشم فرزند محمد طاهر تهرانی، نگارندهٔ «عین‌الحیات : ۴۳۸» و این یکی را نیز بنام همان شاه سلیمان (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵)درپنجشنبهٔ۱۵رجب۱۱۰۳نگاشته‌است.

4207 ـ تهران ، پزشکی ۲۹۶ : از سدهٔ **۱۱ - ۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۴ ـ ف. ره آورد : ۴۵۰] .

مقالید الظفر

ترجمه ایست از جزء یکم علم جدید Modern Science از انگلیسی، درشش باب: ۱ـ بعد فضای لایتناهی ۲ ـ آینهٔ کاینات ۳ـ جوهر وماده ۴ـ روح ۵ـ قدمت آفرینش انسان ۶ ـ مرتبهٔ انسان . ترجمه ایست نسبتاً روان. **آغاز:** هوالله ... بنام خداوند بخشندهٔ مهربان ای نام تو بهترین سرآغاز بی‌نام تو.

4208ـ تهران، ملی ۵۰۳ ف: شکسته نستعلیق خوش عبداللطیف موسوی ، ۷ محرم **۱۳۱۹**، باعکس ناصرالدین‌شاه و عبداللطیف ، ۲۰۰ گ ۱۱س [ف. ملی ۲ : ۳] .

مقدمهٔ ژاولوژی = وصف الارض

ازمحمد طاهر میرزا فرزند اسکندر میرزا فرزند عباس‌میرزا ولیعهد (۱۲۵۰-۱۳۱۷) در تعریف‌وفوایدولزوم‌این‌دانش‌بروش‌نوین **آغاز:** ستایش‌کنم‌ایزدپاک‌را ـ که‌گویا و بیناکند خاک‌را.

بنگرید: نخستین کنگرهٔ نویسندگان‌ایران ۱۴۴ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۵۸۰ .

4209ـ تهران، ملی ۶۴۸ ف : نسخ سدهٔ **۱۳**، در فهرست آمده : بنام ناصرالدین شاه درسدهٔ ۱۳ نگاشته شده، آغازبرابر نمونه ۳۱ گ ۱۱س [ف. ملی۲ : ۱۵۳] .

4210ـ تهران، ملی ۳۰ ف: نستعلیق خوش تقی ، در **۱۳۱۴** ، در فهرست آمده : نگاشتهٔ ۱۳۱۴ و به‌نام مظفرالدین شاه ، آغاز برابر نمونه، ۲۸ گ ۱۳س [ف. ملی۱ : ۲۲]

فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۲۲ هست و بعنوان وصف‌الارض‌یاژوالوژی یادشده [فیلمها ۱:۲۷۱].

مناظر و مرایا

از قاسمعلی قاینی، از شاگردان ملامحمد حسین پسر ملا محمد باقر یزدی و نگارندهٔ «اسطرلاب : ۲۳۰» بسال ۱۰۷۰ وچند گفتار دیگر در ستاره شناسی و علوم غریبه ، وزنده در ۱۰۷۲. گفتاریست درشانزده مطلب. (و از اوست: معرفت تقویم ش ۱۰۰ سپهسالار که پس ازچاپ بخش ستاره شناسی بدان برخوردم) . **آغاز:** حمدله... اما بعد، المحتاج الی قاسم الارزاق قاسمعلی قاینی سطری‌چند تحریر نمود درعلم مناظر ومنظور ناظرین .

4211ـ **دانشگاه ۳۵۳۰/۵**: نستعلیق محمدکاظم فرزندمحمد جعفر، ۱۷صفر **۱۰۹۶** (ص۱۴۹-۲۳۴) بامهر قاسم الارزاق ۱۰۷۲ (از نگارنده) و گویا خطوطی از او در هامش دفتر. همراه: ۱ـ رسالة فی‌حدوث‌الاسماء ۲ـ ذخیره درحروف ۳ـ رساله درعلم حروف ۴ـ جعفرصغیروکبیر ۵ـ (این‌کتاب) جزسومی همه ازهمو [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۵۱] .

مناظره

گفتگوی دو دوست است یکی مسلمان و دیگری هندو و پرهیزکننده از خوردن گوشت جانوران. **آغاز:** الحمدلله‌الواحدالاحد...سبب ترقیم این چندکلمه آنست.

4212ـ **دانشگاه ۴۵۵۲**: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۸ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه۱۳:۳۴۹۳].

منافع اغذیه = سود وزیان خوردنیها

منافع انسان

ناشناخته. باعنوانهای فصل: فصل درمنافع انسان، فصل درمنافع کودك، فصل درمنافع بهایم در پایان صفات نبات است . **آغاز :** حمدله . صلاة. فصل درمنافع انسان بدانکه ایزد تعالی آدمی را بیافرید ازنطفهٔ آب منی .

4213ـ **تهران، پزشکی ۱۱۴/۳** : سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۶۴ - ۱۲۶) همراه راحة الانسان [ف. ره‌آورد:۲۲۶ـ نسخه‌ها۳:۳۲۵].

منافع حیوان و نبات

از ناشناس، بنام‌غازان‌خان(۶۹۴-۷۰۳) ساخته‌است، ترجمه‌مانندیست‌از«منافع‌الحیوان» عربی‌که آنهم گزیده‌ایست از«منافع الحیوان» ابوسعید عبیدالله فرزندبختیشوع درگذشتهٔ ۴۵۰ واندی. این‌کتاب فارسی در چهار مقاله است: ۱ـ مردم۲ـ چهارپایان ودد و دام ۳ـ مرغان ۴ـ هوائم وحشرات زمینی و آبی .

بنگرید : یادگار س ۲ ش۱ : ۳۸

4214ـ **امریکا** یك کتابخانهٔ خصوصی نسخهٔ مؤرخ ۶۹۰ واندی‌نوشته درمراغه، مصور عکسهایی ازبخشهای مصور آن در ادبیات ش۶ هست، ۹۷گ[دانش‌پژوه-ف.ادبیات۱:۳۳۴].

منع شراب = شراب

منافع‌الحیوان

زین‌الدین‌محمدفرزندحسین‌موصلی‌حنفی.

4215ـ **وین**، کتابخانهٔ ملی۵۶-۶۳۳ (NF. ۱۵۶): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۱۳۰گ . **فیلم** آن در ملی تهران ع ۷ - ۳۵۰۶ هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۴ - فیلمها ۱ : ۲۰۵].

منافع و خاصیت اشیاء

درپنج‌باب: ۱ـ منافع آدمی ۲ـحیوانات ۳ـ وحشیان ۴ـ نباتات ورستنیها ومیوه‌ها ۵ـ معدنیات. در آغاز نسخهٔ ۲۸۰ پزشکی ازگفتهٔ

ابوعلی سینا دانسته شده ، و تا اندازه‌ای مانند « فرخ نامهٔ » حمالی یزدی است که به پیروی «نزهت‌نامهٔ علائی» ساخته بود [دانش پژوه] . **آغاز:** حمدله... امابعد، آنکه این رساله‌ای است در بیان منافع و خاصیت ، اشیاء از قول رئیس‌الحکماء .

4216 ـ **تهران** ، پزشکی ۱/۲۸۰ : از سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه (ص۱ ـ ۵۶) [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۶] .

منافع و خواص اشیاء = خواص و منافع

میزان الحکمة

بیرونی، دربخش ریاضی ص ۲۰۰ گذشت

ن

نباتات و بادنجان بری = مختصری در . . .

ازعلی‌اکبرطبیب ، بدستور ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)، در گیاه شناسی و بیشتر بادنجان بری (سلانوم) و در پایان مطالبی از پزشکی‌کهن دربارهٔ این‌گیاه‌که شاه درباغ‌خود کاشته‌بود. **آغاز:** نباتی‌که درباغ‌مبارك‌سلطانی است ، و باین خانه‌زاد دولت قاهر علی اکبر طبیب حکم فرموده‌اند .

4217 ـ **تهران** ، **ملی** ۵۰۹ : نسخ خوش سدهٔ **۱۳** ، برای ناصرالدین شاه نوشته شده، ۲۵گ ۱۴س [ف. ملی ۲ : ۷] .

نزهة الملوك

از امین الدوله طبیب، درخواص غذاها ، برای ارغنون‌خان، بروش‌تقویمهادرجدولهایی نگاشته است .

4218 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۴/۴ : نوشتهٔ ابوالحسن فرزند محمد باقفی، ج۱/ **۱۲۳۷** [نسخه‌ها ۵ : ۸۵] .

نسخهٔ شاهجهانی = گزیدهٔ . . .

در خوراك‌پزی ازسید محمد فضل الله وسید حمزه‌حسینی عمری [طبی، نجم‌آبادی:۷۶۸].

4219 ـ **دانشگاه** ۲۰۱۷ : نسخ سدهٔ **۱۲**، زدین، آغاز افتاده ، بجای اوزان هندی وزن ایرانی‌آورده وجز نسخهٔ ۲۰۱۸ دانشگاه است. وبرابر است‌باص۴ـ۱۳۷ چاپ ۱۹۵۶م مدرس [ف. دانشگاه ۸ : ۶۳۴] .

4220ـ **دانشگاه** ۲۰۱۸/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، (۲۳پ ـ ۴۳پ) ، گزیدهٔ دیگری است و با وزنهای هندی و برابر ص ۱ـ۱۲۲ چاپی [ف . دانشگاه ۸ : ۶۳۵].

نعمت نامه

درآشپزی وطباخی ایرانی و هندی . نام کتاب در دیباچه آمده است . **آغاز :** حمد و ستایش رزاقی را سزد که بلقمهٔ حلال السنهٔ فم حیوان ناطق و ناهق .

4221 ـ **دانشگاه** ۵۳۲۵ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۳** ، ۵۲گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۴] .

و

وصلة النجاة

از لقمان. **آغاز:** حمدله. صلاة... فصل اول در بیان آفرینش است.

4222 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰ طب فارسی : تعلیق بی‌تاریخ، ۱۷۹ گ ۱۷ س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۳۶] .

وصف الارض = مقدمهٔ ژاولوژی

وصف الخیل = فرسنامه

ازملامحسن فیض‌کاشانی (بنگرید: امانت ۵) گفتاریست در هفت باب بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) بسال ۱۰۶۷ ساخته‌شده وجز «داحلهٔ‌توفیق۴۲۴» است ، درخود کتاب نامی ازنگارنده و تاریخ نگارش نیست: باب ۱ـ در آنکه داشتن اسب و سواری نعمتی است ۲ ـ ابتدای رام شدن اسب ۳ ـ نگاه داشتن اسب موجب ثواب آخرت و قضای حاجت است ۴ـ علامتهای خوبی و بدی اسب ۵ـ فال نیک‌زدن بابرخورد بااسب میمون ۶ـ آداب سوار شدن ۷ـ دربرگردانیدن اسب بذکرخدای. **آغاز:** منت خدای‌را عزوجل‌که اسبان‌را مسخرغازیان ساخت... امابعدچون فرمان... شاه‌عباس‌ثانی

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۵۷ـ محجة‌البیضا ۲ : ۱۸ ، ۳۳ ، ۴۶ .

4223ـ **دانشگاه** ۴۴۳۷/۳۵ : نسخ سدهٔ ۱۱ باتاریخ **۱۰۸۰** درمجموعه (۵۷پ-۶۳ر) همراه بادو گفتاردیگرازفیض‌کاشی [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۶] .

هیئت افلاك وزمین

4224ـ **مجلس** ۶۲۶/۸ : شکسته‌ٔریز تاریخ یاد نشده ، آغاز افتاده ، گفتاریست در ذکر کائنات جو و افلاك و ستارگان و موالید ثلاثه و تعریف نبات وحیوان ودریاها و نهرها وجغرافیای ممالك . در ذکر مسافت بلاد چنین آمده: ممالك ماوراءالنهریکماهه‌راه دریکماهه ممالك خراسان دویست فرسخ در صد و پنجاه فرسخ، دشت قبچان یکماه در یکماه ، مملکت کشمیر صدفرسخ در صد فرسخ [ف. مجلس ۲ : ۳۸۶] .

بخش هفتم

پزشکی

الف

آبستنی

درعلامات بارگرفتن، تدبیر پسر آوردن، علامات جنین ازپسری‌ودختری، فصل درموانع حمل، فصل درسنین زایش مرد و زن، فصل در ادویهٔ معینه بر حمل . **آغاز :** بدانکه طالب نسل را از رعایت چند چیز چاره نیست ، اول تحصیل و تعدیل وتکمیل نطفه .

4225ـ **ملك** ۴۲۰۷/۳ : نسخ محمد جعفر خوزانی اصفهانی ، ۲۹ شعبان **۱۲۸۸** (۲۵۲پ – ۲۶۲ر). عنوانها درنسخه نانویس مانده است [رؤیت] .

آبستنی

دربارهٔ هفت علت‌که زن را از آبستنی باز می‌دارد . **آغاز :** فائده ، هفت علت است که زنانرا اززائیدن فرزند باز می‌دارد.

4226ـ**دانشگاه** ۱۰۴۶/۴۰ : نستعلیق و چلیپا با تاریخ **۱۰۷۱** در دفتر (۲۰۸ پ – ۲۰۹پ) [ف. دانشگاه ۴ : ۸۱۳] .

آبستنی و باه

ازمظفرشفائی‌فرزندمحمدحسینی اصفهانی کاشانی، ازپزشکان روزگارشاه‌عباس یکم (۹۹۵ ۱۰۳۷)، بنام اعتمادالدوله قاضی جهان ، در يك مقدمه و سه مقالت نگاشته‌است . وازوست: خلاصهٔ شفائی، قرابادین ، بیست باب ، کلیات حکیم. واو جز حسن شفائی سراینده و پزشك اصفهانی است (ذریعه ۹ : ۵۲۹) . **آغاز :** حمد بیحد خالقی را که خلقت انسان کامل را بحکمت بالغه .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۸۸ و ۷ : ۲۲۹ ف. چاپی طبی، نجم‌آبادی: ۶۱۳ .

4227ـ **سپهسالار** ۲۹۳۱/۴۹ : در برگ ۲۰ جنگ [ف. سپهسالار ۳: ۱] .

آب گرم = رسالهٔ . . .

ازنظام‌الملك. **آغاز :** نظربسود روسی‌که در مزاج پیدا شده و قطـع اولاد بسبب امتداد حرقةالبول... آب‌آهن‌نافع‌است‌این‌امراض‌را.

4228ـ **مجلس** ۱۲۹۳/۲۸طباطبائی: نسخ سید محمد حسینی ، با تاریخ **۱۲۹۳** – **۱۲۹۶** دردفتر (ص ۳۷۲ – ۳۸۰) [رؤیت] .

آبله = آتشک

دردیباچه خودراشاگردعمادالدین محمود

یادکرده و از میر بهاءالدوله نوربخشی که در این باره گفتاری نگاشته و خود از آن بهره برده است و از شرف الدین حسن شیرازی یادکرده است. درچندین فصل: درحد این مرض، در علامات، دراسباب، دربعضی از قوانین علاج. و درپایان نسخهٔ ۴۲۰۷ ملك تاریخ نگارش ۹۷۷ یادشده است. **آغاز:** الحمدلله المحمود فی کل فعاله ... امابعد، چون مرضی که معروف به آتشك است.

4229- **سپهسالار** ۸۲۴/۲: نستعلیق درشت سدهٔ **۱۰** (گ۹-۵۲)، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۱ : ۲].

4230- **مجلس** ۵۱۳۸/۱۱۸: نستعلیق باتاریخ **۱۰۴۴ - ۱۰۵۷** درجنگ ابن‌خاتون (گ۴۷۳ - ۴۷۷) [ف. مجلس ۱۵ : ۱۸۹]

4231- **ملك** ۴۲۰۷/۲ : نسخ محمد جعفر خوزانی اصفهانی، **۱۲۸۸** (۲۳۶ پ - ۲۵۱پ) [رؤیت].

آ بله

ناشناخته.

4232- **پزشکی** ۲۶۳/۴ : سدهٔ **۱۳** (ص۲۲۲ - ۲۳۲)، آغاز وانجام افتاده، ودر آن از ۱۲۱۲ و شانی زاده محمد عطاءالله قسطنطنیه‌ای یاد شده است [نسخه‌ها ۳: ۳۴۵]

آ بله کوبی

ازدکتر تلوزان استاد دارالفنون، نگارندهٔ «بدایع الحکمه». **آغاز :** دربیان واکسین که عبارتست ازمرضی که خودرا ظاهر سازد.

4233- **ملك** ۶۱۹۳/۲ . نستعلیق، باتاریخ **۱۲۷۹** در دفتر (۶۶پ-۷۰ر) همراه «بدایع الحکمهٔ» او [رؤیت].

آ بله کوبی = تعلیم نامه

آ بله و حصبه = حصبه ...

آ تشك = رساله در ...

از محب‌الله فرزند محمد جیلانی ، در شناسائی و درمان آبله فرنگی. **آغاز :** باعث تحریر این عبارات وتقریر این الفاظ وتسوید این حروف آنکه بندهٔ حقیر محب‌الله ...

4234- **آصفیه** ۳۰۸ پزشکی : نوشتهٔ شیخ‌کمال شاگرد میران محیی الدین، با تاریخ **۱۰۶۴** در دفتر ، ۴۳ ص ۱۱ س [ف. آصفیه، میرعثمان علی۲: ۱۰۶] .

آ تشك

ازعمادالدین محمودشیرازی فرزند سراج الدین مسعود فرزند عمادالدین‌محمود، پزشك شاه اسماعیل وشاه تهماسب ، که «چوب چینی» را بسال ۹۵۴ نگاشته است و این گفتار نیز برای پادشاهی ساخته است. **آغاز :**... بعد ، چون مرضی‌که معروف است به آتشك در زمان قدیم نبوده .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۱۰ و۱۲۹ : ۱۴۴

4235- **مجلس** ۲۴۷۵/۱فهرست نشده نوشتهٔ **۹۷۷** (ص۱-۴۸) [نسخه‌ها ۵:۱۸۷].

4236 - **پزشکی** ۲۸۷/۲ : با تاریخ **۱۰۳۷** دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۱] .

4237- **تهران، دهخدا** ۱۹۷/۱۸: نسخ و نستعلیق سالك‌الدین محمد فرزند مؤید الدین طبیب حموی، سه‌شنبهٔ ۳ع۲/**۱۰۰۸** در شهرکرمان، ضمن «حجلة العرایس» (۱۷۴پ ۱۷۵ر) [نسخه‌ها ۳ : ۱۵] .

4238- **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۶۱۹/۱۱ Add : باتاریخ **۱۱۰۳** دردفتر (۲۸۴ پ - ۳۰۷پ). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۹۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۵] .

4239ـ ملك ۴۲۰۷/۲ : نسخ محمد جعفر خوزانی اصفهانی ، **۱۲۸۸** (۲۳۶ پ ـ ۲۵۱پ) ، در نسخه نامی از نگارنده نیست و درپایان تاریخ نگارش ۹۷۷ آمده [رؤیت] .

آتشك و كوفت

از معصوم فرزند محمد موسوی طبیب مازندرانی، درآن آمده : چون در این ازمنه این بیماری بسبب تردد تجار بهحاجی ترخان وآمیزش بازنان بیمار در بار فروش مازندران شایع شده، این رسالهرا نگاشتم. **آغاز:** این رسالهایست شریفه دربیان چند قسم ازمجربات مجربه... جهت دفع آبله فرنگی .

4240ـ ملك ۴۴۵۲/۸ : نستعلیق ، باتاریخ **۱۰۴۰** ـ ۱۰۴۳ دردفتر (۱۱۳ پ ـ ۱۱۸پ) [رؤیت] .

آتشك = آبله

آتشكده

فرهنگ نامهٔ داروهاست ، بهترتیب تهجی آغاز واژهها، دربیستوهشت باب وهریك چند فصل .

4241 ـ **پزشکی** ۱۹۸ : تاریخ یاد نشد [نسخهها ۳ : ۲۹۹ ـ رهآورد۲ : ۳۴۰]

آداب التزویج = رساله دربارهٔ...

ازابوطالب فرزند محمدحسینی اسفراینی دردوازده باب وهرباب درچند فصل: باب ۱ـ دراغذیهٔ مبهیه ومقویهٔ باه، دوفصل۲ـ در ادویهٔ مفردهكه تقویت باه كند، دو فصل. نام كتابو ونگارنده دردیباچهآمده، و درآن از « ذخیرهٔ خوارزمشاهی » یاد شده است .

42 ـ 4243 ـ ملك ۲۹۱/۲۹۱ ۴۲۹۱/۲۹۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، دو نسخه است بدنبال یكدیگر باكمی دگرگونیها (۱پ ـ ۶۶پ) و (۶۹پ ۸۶پ) یكی ازآندو خط خوردگیها و حواشی دارد ، گویا بخامهٔ نگارنده باشد ، با یاد داشتی مبنی بر اینكه كتاب بروزگار شاه سلیمان صفوی بسال ۱۰۹۱ نگاشته شده است [رؤیت] .

آداب السفره

از نگارندهای سنی، آدابشرعی خوردن و نوشیدن و وردها را دارد، رویهم هفتاد و نه ادب شمار گردیده است . **آغاز :** حمد و ثنا پادشاهی كه خلق را از كتم عدم بمیدان وجود آورد .

4244ـ **حقوق** ۲۵۱/۷ ج : نستعلیق عبدالله كشمیری بخاری، ۱۵ صفر **۱۲۵۹** (۳۶ پ ـ ۴۰پ) [ف. حقوق : ۴۰] .

آداب مباشرت = رساله در . . .

ناشناخته .

4245ـ **دانشگاه**۲/۴۱۸۰/۲۵: بیتاریخ ازسدهٔ **۱۲-۱۳** (ص۵۲ـ۶۰) آداب مباشرت ازقول حكمااست[ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۱۴۸].

4246ـ **دانشگاه** ۳۱۵۷/۷: نستعلیق **۱۲۵۴ ـ ۱۲۵۵** (ص۱۷۸ ـ ۱۸۴) **آغاز:** این رسالهایست درآداب مباشرت ازقولحكما وعلما براندكه دروقتیمباشرت زنان بایدكرد كه نعوظ تمام حاصل شود. [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۱۸] .

آداب معاشرت نسوان

ناشناخته. **آغاز :** بعد ذات خدا و ذكر صفات او، برمحمد و آل او صلوات . در شب یلدا كه حد و پایانش ناپیدا ، خود را مشغول كردن خواستم كه مونسی برای تنهایی جویم .

4247 ـ **ملك** ۶۳۹ : شكسته نستعلیق

تاریخ یاد نشده، ۴۳ گ ۹ س [ف. ملك، فارسی: ۳].

آداب النساء

از احتشام الدوله فرزند فتحعلی شاه قاجار که در ۱۸ ج ۱/ ۱۲۷۲ بانجام رسیده است.

4248- **فرهاد معتمد** ۹۱: شکسته نستعلیق محمد باقر خان **۱۲۸۰** [نسخه‌ها ۳ : ۱۴۴].

آرایش جمیع اعضا = رساله در...

در سه گفتار: ۱- اندر احوال موی زیاد کردن ۲ - اندر احوال بشره ۳- اندر حالها که تعلق بتن واطراف دارد.

4249 - **ملك** ۴۹۲/۲۶ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰** (ص ۲۳۴ - ۲۵۷ هامش)، زرین، **آغاز:** درزینت و آراستگی تن از سر تا پای و این رساله مشتمل است به سه گفتار [رؤیت].

آمیزش بازنان = رساله در...

دروصف زنان درشش دهه، درشش باب: نه سالگی بنام نزهة الناظرین، چهارده سالگی لعبة اللاعبین، بیست سالگی لحم و شحم ولین، سی سالگی ام البنات و البنین، چهل سالگی و عجوز فی الغابرین، پنجاه سالگی ولعنة الله علی القوم الظالمین. **آغاز:** برضمیر منیر روشن دلان لالی شهوار بحر معرفت.

4250- **دانشگاه** ۳۵۲۷/۴: نستعلیق **۱۲۴۵ - ۱۲۵۳** (ص ۶۰ - ۷۰) زرین [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۲].

آیینهٔ اسکندری

در چشم پزشکی، برای سلطان اسکندر بهادر خان، در یك مقدمه و شش باب نگاشته شده است

4251- **پزشکی** ۲۵۹/۸ : باتاریخ **۱۳۲۹** در دفتر (ص ۲۲۳ - ۲۳۵) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۳].

آیین پزشکی

ترجمه‌ایست از «ناموس» از ابقراطیس پزشك یونان باستان، و در آن نشان میدهد که پزشك بایستی درریخت و ساخت ورفتار و جز آن چگونه باشد، «ناموس» در «محبوب القلوب» آمده است.

4252- **دانشگاه** ۲۸۳/۶: نسخ **۱۲۸۸** (۹۵ر - ۹۵پ) [ف. دانشگاه ۴ : ۷۰۲].

ابدال الادویه

از شاپور فرزند سهل، بدل و عوض اصل دارو را بیان می‌کند.

4253- **رضوی** ۱۶ پزشکی: بی‌تاریخ وقف آقازین العابدین ۱۱۶۶، **آغاز:** افسنتین بدل آن جعده است. نسخه گزیده‌ای از «ابدال» شاپور است ۳ برگ ۲۲ س [ف. رضوی ۳: ۲۴۵].

الابنیه عن حقایق الادویه

از ابومنصور موفق الدین علی (موفق فرزند علی) هروی، که بروزگار امیر منصور بن نوح سامانی در بخارا، در مفردات طب به ترتیب حروف تهجی نگاشته است. ودر وین بکوشش زلیگمان وسپس بخشی از آن با پیشگفتار استاد مینوی و یکبار بکوشش استاد بهمنیار بچاپ رسیده است.

بنگرید: مجلهٔ مهر ۷ : ۳۲۷ - بیست مقالهٔ قزوینی ۲ : ۲۱۰، ۲۰۲ - سبك شناسی بهار ۲ : ۲۴ - راهنمای کتاب، گفتار آقای دانش‌پژوه ۹ : ۴۹۱ - فهرست مقالات فارسی ایرج افشار: ۳۹، ۴۰ - نمونهٔ سخن فارسی دکتر بیانی : ۱۰۲.

4254- **وین** A. F. ۳۴۰ : نوشتهٔ علی فرزند احمد اسدی، شوال **۴۴۷**، **فیلم** آن ش ۱۷۲۶ در دانشگاه، و فیلمهایی در ملی

و ادبیات و دهخدا از آن هست [ف. معارف۲: ۱۷۴ و فیلمها ۱ : ۳]، وهمین نسخه است که درچاپهااز آن استفاده شده است .

4255 ـ **آقای ضیائی** : نسخ کهن محمود (تاریخ خوانا نیست) سدهٔ **۷ـ۸**، تنها بخش داروشناسی آنست، آغاز افتاده ، خشتی، ۸۱ گ [راهنمای کتاب ۹ : ۴۹۱] .

اتابکیه

درسه گفتار: ۱ـ تشریح چشم درچهار باب ۲ـ بیماریهای چشم، درپنج باب ۳ـ داروهای چشم، درسه باب. **آغاز:** این رساله‌ایست موسوم به‌رسالهٔ اتابکیه، و این برسه گفتار نهاده آمد.

4256ـ **تهران، پزشکی**۱: نوشتهٔ محمد ابراهیم فرزند ملاحسین اغونی، ۱۰۲۷/۱۲۶/۱۲۷ (**۱۰۲۶**) آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها۳: ۲۹۹] .

4257ـ **سپهسالار** ۸۳۱/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱۰۰ ـ ۱۳۱) ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ :۳۲] .

الاثنی عشریه

در بیماری وبا وطاعون ، بروش کهن.

4258 ـ **کاظمین** ، سید هبة الدین شهرستانی [ذریعه ۱ : ۱۱۸] .

اجازه نامه

ازمهدی پسرحاجی عبدالله تبریزی سرخابی به‌حاجی مصطفی قلی ، در دوشنبهٔ پایان شعبان ۱۲۶۴ دربارهٔ هشت‌چیز : افسون‌کردن مار و عقرب وسگ دیوانه ورطیلا و کنه و تب لرز و نزله واجازهٔ کارد و کفاره‌ایکه برای آن باید بدهد، و اجازهٔ درمان مارگزیدگی و درد گلو و درد پستان ودشوار زاییدن وبچه‌انداختن .

4259ـ **همدان،** آقای محمود ایزدی شعبان **۱۲۶۴** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۹] .

اختراعات بدیعی

ازحاج زین‌عطار، گویاهمان «اختیارات بدیعی» باشد .

4260ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۹۹: مفردات طبی‌است انجام‌افتاده [ف. مخطوطات موصل : ۱۰۷] .

اختلاجات اعضاء

از بدر جاجرمی ، گویا بدر الدین که «مونس‌الابرار (احرار) فی دقایق الاشعار» را دررمضان ۶۷۵ بانجام رسانده، از نزدیکان شمس‌الدین محمد صاحب دیوان کشته در۶۸۳ گفتاریست به نظم ونثر، از علوم غریبه بحساب می‌آید نه‌پزشکی. در آن آمده : نثر بوداو به نظمش آوردم ـ دادمش شرح و روشنش کردم ودر۶۷۵ بانجام‌رسیده‌است. **آغاز:** شکروحمد وسپاس یزدان راـ آفریننده این‌تن وجان‌را .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۸ و۱۹۹ : ۱۱۰ مجمع‌الفصحاء ۱ : ۱۶۸ ـ تذکرة الشعراء ، غنی : ۲۵ ـ آتشکدهٔ آذر : ۷۱ .

4261 ـ **ملك** ۴۷۱۹/۱۳ : شکسته نستعلیق باتاریخ**۱۱۹۲** دردفتر (۳۵ر-۳۵پ) درپیرامن ۱۷۰ بیت. **آغاز:** حکما گفته قول ذو القرنین ـ آنکه زو یافت کار حکمت عین [رؤیت].

4262ـ **دانشگاه** ۴۳۵۴/۱: نستعلیق ونسخ ۱۵ شعبان**۱۲۳۶** (ص۱ـ۹) آغاز برابر نمونه ، در فهرست از سراینده نامبرده نشده است و تاریخ نظم ۶۸۵ یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۰۸] .

4263ـ **ملك**۳۶۵۱: نستعلیق باتاریخ **۱۲۴۰** در مجموعه (گ ۲۶۸ر-۲۶۹ر) آغاز وانجام نزدیك به نمونه. پیرامن ۲۰۰ بیت در

پایان تخلص جرجانی به جای جاجرمی آمده است [رؤیت] .

4264 ــ تهران، اصغر مهدوی ۴۸۲ : درجنگ مؤرخ ۹ج ۱۲۵۱/۱، درفهرست نیامده که آیا به نثر است ویا نظم [نسخه‌ها ۲: ۷۱، ۷۹].

4265 ــ مجلس ۲۳۲۹/۸ : نستعلیق ۱۲۷۴-۱۲۷۵ (ص ۸۶ ــ ۱۰۰) ، در ۱۹۵ بیت و تاریخ نظم ۶۷۵ و ازجاجرمی دانسته شده [ف. مجلس ۸ : ۲۴] .

4266ــ الهیات ۳۳/۱د: نستعلیق صفر ۱۲۷۸، (۲ر ــ ۸پ) [ف. الهیات ۱: ۲۲۱].

4267 ــ ملك ۳۲۰۴/۵ : شکسته نستعلیق ۱۲۹۴ (۴۰پ ــ ۴۹پ) [رؤیت] .

اختلاجات اعضاء

چندگفتار ناشناخته ، در جستن هریك از اندامهای تن آدمی که برچه‌حادثه‌ای درزندگی دلالت کند .

4268ــ دانشگاه ۱۹۹۷/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ با تاریخ ۱۰۸۳ در دفتر (۲۵ پ ــ ۲۶پ). آغاز : اگر سر بجهد در میان خلق عزیز گردد و اگر قابل پادشاهی باشد پادشاه شود [ف. دانشگاه ۸ : ۶۰۵] .

4269ــ ملك ۶۰۵۳/۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۵۴پ ــ ۵۵ پ) . آغاز : بدانکه این کتابیست که ذوالقرنین رومی و حکمای فارسی و ارسطاطالیس حکیم لقمان هر سه جمع شدند واین نسخه‌را اختیار و«اختلاجات» نام کردند اگر کسی را سر بجهد درمیان خلق عزیز گردد [رؤیت] .

سپهسالار ۵۷۹۱/۸ : سدهٔ ۱۱، (۵۸ ــ ۶۱)، انجام افتاده، آغاز: الحمدلله حق حمده اما بعد چنین آورده‌اند که [ف . سپهسالار ۱ : ۵۲۰ و ۳ : ۷۱] .

4270ــ دهخدا ۲۲/۲ : نسخ سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰۹۴ دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۳۴].

4271ــ مجلس ۳۴۵۷/۱۵۰: درجنگی ازسدهٔ ۱۱ (ص ۲۲۳ ــ ۲۲۵) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۱۰] .

4272ــ مجلس ۳۴۵۵/۲۷۵: نوشتهٔ ۱۱۵۰ (ص ۴۰۵ ــ ۰۰۰) آغاز : حمدله . اما بعد، این رساله‌ایست درحرکت اعضاءازگفتار هندیان واسکندرذوالقرنین ازخودجدا نکردی چون کسی را عضوی... درفهرست آمده: واین جز ش ۱۹۹۲/۲ دانشگاه و ش ۵۷۹۱/۸ سپهسالار است [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۷۶] .

4273ــ سپهسالار ۲۳۷۰/۲ نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف. سپهسالار ۳ : ۷۱].

اختلافات طبایع

از شیخ سعدالدین حموی ، شاید گزیدهٔ «کنزالمراد» باشد [محمدباقر حجتی] .

4274ــ الهیات ۵۰۹/۸د: نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۱۰۹پ ــ ۱۱۳ر) [ف. الهیات ۱: ۳۱۵].

اختیارات بدیعی

ازجلال فرزند امین طبیب مرشدی کازرونی

4275ــ ملك ۴۵۶۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ نسخه تنها مقالات دوم درمرکبات را دارد، ۲۶۲ گ ۲۱ س [ف. ملك، فارسی : ۱۵] .

اختیارات بدیعی

از حاج زین (زین العابدین) عطار، علی فرزند حسین انصاری پزشك ، که در شیراز میزیسته است (۷۳۰ ــ ۸۰۶) ، بسال ۷۷۰ برای شاهزاده خانم بدیع الجمال یکی اززنان امیر مبارزالدین محمد فرزندمظفر، دردومقاله نگاشته است: ۱ــ ادویهٔ مفرده به‌ترتیب حروف هجا ۲ــ ادویهٔ مرکبه. پیش ازاین بسال ۷۶۷

«مفتاح الخزائن» را درسه مقالت نگاشته بود سپس بسال ۷۷۰ درآن دست‌برده و «اختیارات بدیعی» را ساخته است. **آغاز :** امداد حمد بیعدد واعداد سپاس بیقیاس مبدعی راکه آثار.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۶۸ ـ ف. مشار : ۵۷ ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۶۸ ـ ۱۹۷ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۱۹۳ .

4276ـ **تهران، ملی** ۲۲۳ ف: شکسته نستعلیق اواخر شعبان **۸۳۵**، آغاز برابر نمونه ۲۵۲ گ ۲۳ س [ف. ملی ۱: ۲۱۵] .

4277 ـ **رضوی** ۳ پزشکی : نستعلیق محمد فرزند مسعود الیاس متطبب، **۸۴۴** ، با فرهنگ واژه‌های عربی بفارسی به‌ترتیب‌تهجی آغاز برابر نمونه، ۲۶۳ گ ۲۱ س [ف. رضوی ۳ : ۲۴۱] .

4278ـ **تهران، پزشکی** ۶: نبشتهٔ ۲۰ رجب **۸۹۱** (پایان مفردات) مقالت یکم وتانیمهٔ باب نهم از مقالت دوم است، فهرست در آغاز کتاب نیست [نسخه‌ها ۳ : ۱ : ۳۰۱] .

4279ـ **قاهره، دارالکتب** ۱ م طب فارسی : نوشتهٔ علی فرزند قوام فرزند احمد متطبب مشهور به میرك طبیب **۸۸۳** آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۸] .

4280ـ **تهران،** دانشسرایعالی، قریب ۱۱۰/۱ : نستعلیق ۱ شعبان **۸۹۵** (پایان ج ۱) [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۲] .

4281 ـ **سپهسالار** ۷۸۰ : نستعلیق سدهٔ **۹**، بخش یکم، دو برگ پایان نونویس با تاریخ ساختگی ۸۴۸ ، ۲۵۹ گ ۱۸ س [ف. سپهسالار ۳ : ۷۵] .

4282 ـ **ملك** ۴۵۲۶ : نستعلیق خوش سلطان محمد نیشابوری، ع۲/**۹۶۱** در هرات زرین، ۴۷۵ گ ۱۵ س [رؤیت] .

4283ـ **دانشگاه** ۴۴۲ : تعلیق **۹۶۶**. وهر دومقاله‌رادارد، وفهرست‌ندارد، آغاز بمانند نمونه، ۲۳۳ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۴: ۷۱۵].

4284ـ **تهران، ملی** ۹۸۸ف: نستعلیق حاجی مقصود بیگ تلختائی (مقالهٔ یکم) ومحمد فرزند دوست محمد سمرقندی درمدینه (مقالهٔ دوم) در **۹۸۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۰ گ ۳۲ س [ف. ملی ۲ : ۵۴۴] .

4285ـ **سپهسالار** ۷۷۹: نستعلیق میرزا محمد یعقوب قرچه داغی ، ۲۵ رجب **۹۸۳** [ف. سپهسالار ۳ : ۷۵] .

4286 ـ **ملك** ۴۴۳۶ : نسخ ذیقعدهٔ **۹۹۲**، زرین بامهر محمد قطبشاه ۱۰۱۱، ۳۶۲ گ ۱۹ س [رؤیت] .

4287ـ **تهران، ملی** ۱۵۷ف: نستعلیق محمدطاهر، ج۲/**۹۹۴**، بامهر ناصرالدین‌شاه ۴۹۶ گ ۱۲ س [ف. ملی ۱ : ۱۶۲] .

4288ـ **مجلس** ۳۴۲۶ : نسخ آدینهٔ ۵ شوال **۹۹۷** (۹۹۶) ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

4289ـ **ملك** ۴۲۸۰ : نسخ سدهٔ **۱۰**، ۳۳۰ گ ۲۳ س. درآخر باب ۱۵ افتاده ، واز فهرسب باب الکاف ببعد را دارد [ف . ملك ، فارسی : ۱۵] .

4290ـ **تهران،** ملی ۹۴۳ ف : نسخ گویا سدهٔ **۱۰**، برگ یکم پاره وناقص وتا باب ۱۶ را دارد ، ۳۲۰ گ ۱۳ س [ف . ملی ۲ : ۴۸۴] .

4291 ـ **دانشگاه** ۴۹۶۴ : نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱**، ۲۲۴ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۶۹] .

4292 ـ **پزشکی** ۱۰ : نبشتهٔ درویش فرزند محمد فرزند ملامحمود شروانی پنجابی

پایان شعبان **۱۰۰۹** هردو مقالت است بی‌فهرست [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۱] .

4293 – **پزشکی ۱ / ۲۸۴** : نبشتهٔ ملا مؤمن فرزند غلام‌علی رفسنجانی کرمانی، شنبهٔ ۲۴ع۱/**۱۰۱۵** درشهر شیراز، مقالت یکم ودوم است . [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۱] .

4294 – **دهخدا** ۱۴۳ : نستعلیق یکشنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۰۱۶**، جلد یکم ، آغاز افتاده . اندازه وزیری [نسخه‌ها ۳ : ۳] .

4295 – **پزشکی** ۲ : نبشتهٔ **۱۰۲۴** ، تنها مقالت یکم است [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۰] .

4296 – **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی : Strasbourg ۴۷۱۱ : نبشتهٔ **۱۰۲۶** [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۸] .

4297 – **پزشکی**۸: نبشتهٔ جمال فرزند محمد بهرام نی‌ریز ، یکشنبهٔ ۲۷ع۱/**۱۰۲۸** هردو مقالت است با فهرست درپایان [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۱] .

4298 – **مجلس** ۴۹۰۲ : نستعلیق ۸ شعبان **۱۰۳۴**، آغاز برابر نمونه ، با فهرست به‌ترتیب‌تهجی‌درآغاز، ۲۵۸ گ۲۵س[رؤیت] .

4299 – **پزشکی** ۴: نوشتهٔ محمد مقیم فرزند حبیب‌الله، شنبهٔ ۲ج۲/**۱۰۴۵** ، مقالهٔ یکم است [نسخه‌ها ۳ :۳۰۱] .

4300 – **دانشگاه** ۲ / ۳۴۱۲ : نسخ محمد باقرعاملی، **۱۰۵۳** (ص۱۴۷ – ۴۴۶) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۱۷] .

4301 – **سپهسالار** ۷۸۲: نستعلیق ۲۱ ذیقعدهٔ **۱۰۶۷**، بخش نخست ودو برگ ازبخش دوم را دارد، ۱۸۲ گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۳ : ۷۵] .

4302 – **پزشکی ۲ / ۲۳۶** : نوشتهٔ محمد باقر فرزند محمد میرك فایندری ، ۲۰ رجب **۱۰۶۸** (ص ۲۸۱ – ۵۲۹) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۹] .

4303 – **دانشگاه** ۱۹۶۰ : نستعلیق محمد مؤمن حسینی ارغندی، ۱۰ع۱/**۱۰۶۹** جلد۱، ۳۲۲ گ۱۸س [ف: دانشگاه۸: ۵۷۴]

4304 – **تهران، ملی**۶۲ف‍۹: نستعلیق ۲۰ رجب **۱۰۷۲** **آغاز :** امداد حمد بیعدد ، ۲۵۵ گ ۲۱س [ف. ملی ۲ : ۴۹۹] .

4305 – **مجلس**۴۷۱۳: نستعلیق محمود دشت بیاضی ، محرم **۱۰۸۰** ، [رؤیت]

4306 – **تهران، دهخدا** ۱۴۴: نسخ محمد فرزند محمد فرزند شیرداد مازندرانی ، یکشنبهٔ ۱۵ ذیحجهٔ **۱۰۸۵** ، جلد ۲ ، اندازه وزیری [نسخه‌ها ۳ : ۳] .

4307 – **پزشکی**۷: نبشتهٔ یونس فرزند منصور حسینی ۲۰ محرم **۱۰۸۹** هردو مقالت است بافهرست در پایان. [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۱]

4308 – **رضوی ۴** پزشکی : نستعلیق الله قلی **۱۰۹۵** ، فرهنگ واژه‌ها را ندارد ، ۱۷۱ گ ۱۶ س [ف . رضوی ۳ : ۲۴۲] .

4309 – **پزشکی ۴ / ۲۳۹** : سدهٔ **۱۱** مقاله دوم است که «مفتاح الخزاین» خوانده شده است [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۳] .

4310 – **پزشکی** ۵ : سدهٔ **۱۱** ، مقالهٔ یکم است، فهرست نامها را ندارد .

4311 – **پزشکی** ۱۱: سدهٔ **۱۱**، مقالهٔ دوم است تاپاره‌ای از باب پانزدهم .

4312 – **پزشکی ۲/۲۷۴** : سدهٔ **۱۱** گزیده‌ایست ازآن، نام داروها و خواص آنها است (ص۶۸ – ۱۴۶) .

4313 – **پزشکی** ۹ : سدهٔ **۱۱** ، هردو مقاله است، فهرست‌راندارد [نسخه‌ها۳ :۳۰۱] .

4314 – **مجلس** ۵۴۸۳ : نسخ سدهٔ **۱۱**

با فهرست به‌ترتیب تهجی، آغاز برابر نمونه، ۲۹۸ گ ۲۳س [رؤیت].

4315 ـ سپهسالار ۷۷۷ : نسخ سدهٔ ۱۱، بخش نخست است، ۲۹۳ گ [ف. سپهسالار ۳ : ۷۵].

4315 ـ سپهسالار ۷۷۸: نستعلیق سدهٔ ۱۱، هردو بخش است، ۳۳۹ گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۳ : ۷۵].

4317 ـ تهران، دهخدا ۱۲۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، اندازه‌وزیری [نسخه‌ها ۳:۳].

4318 ـ تهران، دهخدا ۲۱۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، هردومقاله را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۳۸۸].

4319 ـ پزشکی ۲/۲۶۳: نبشتهٔ مولی محمد باقر فرزند خواجه محمد ربیع باتاریخ ۱۱۰۱ در دفتر (ص ۶۹ ـ ۲۴۰) مقالت دوم است [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۵].

4320 ـ کپنهاك، سلطنتی: نستعلیق سدهٔ ۱۱، تکمیل شدهٔ ۱۱۱۱ درشاهجهان آباد [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴].

4321 ـ موصل، دکتر داود چلبی ۳/۵۴ : باتاریخ ۱۱۱۵ دردفتر، آغاز: امابعد این رسالهٔ دوم‌است ازاختیارات بدیعی دربیان مرکبات، نسخهٔ پاکیزه [ف. موصل : ۲۷۵].

4322 ـ تهران، موزهٔ مردم‌شناسی ۴۰۳ : نسخ محمد حسین فرزند محمد صادق طبیب‌شیرازی، پنجشنبهٔ ۱۸ع ۱۱۴۷/۱ [نسخه‌ها ۳ : ۱۳۲].

4323 ـ قاهره، دارالکتب ۴طب طلعت، نسخ ۲۷ ع ۱۱۵۵/۲ آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۸].

4324 ـ قاهره، دارالکتب ۱۰ طب فارسی : نوشتهٔ حسن فرزند سید محمد ۱۱۷۰ [مخطوطات ۱ : ۷].

4325 ـ تهران، ملی ۹۹۶ف: نستعلیق ۱۱۹۷، ۲۲۲ گ ۲۱س [ف. ملی ۲:۵۵۲].

4326 ـ تهران، پزشکی ۳: نبشتهٔ مشتاق محمد فرزند جعفر درشهر یزد، رمضان ۱۱۷۴ ازروی نسخهٔ نبشتهٔ حسین پسر نگارنده، فهرست کتاب در همان رمضان در بندرسورت [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۰].

4327 ـ تهران، ادبیات ۸۲ب : نسخ سدهٔ ۱۲، ۲۲۲ گ ۲۲س [ف. ادبیات ۱:۱۹].

4328 ـ اصفهان، ادبیات: نستعلیق سدهٔ ۱۲، انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۵].

4329 ـ ملك ۴۲۸۸ : نسخ سدهٔ ۱۲ زرین، ۲۲۵ گ ۱۲س [رؤیت].

4330 ـ تهران، دهخدا ۱۳۹: نستعلیق میربابا تهرانی محمد فرزند جعفر حسینی، ۱۲۲۶ [نسخه‌ها ۳ : ۳].

4331 ـ سپهسالار ۷۸۱ : نستعلیق ۱۵ج ۱۲۳۷/۱، ۲۰۵ گ ۲۳س [ف.سپهسالار ۳ : ۷۵].

4332 ـ مجلس ۳۶۴۶/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۲۴۷ (ص۱ـ۲۳۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۳].

4333 ـ ملك ۵۴۱۸/۱۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۱۰۰ر ـ ۱۱۷ر) بخشی ازآغازآن است [رؤیت].

4334 ـ مشهد، عبدالحمیدمولوی: نسخ تاریخ‌یادنشده، موریانه‌خورده [نسخه‌ها ۵ : ۱۰]

4335 ـ تهران، ملی ۱۲۶ ـ ۲۳۵۷ نستعلیق رجب ۷۳ (نام نویسنده و تاریخ سال پاك شده)، آغاز برابر نمونه، ۲۸۲ گ ۳۱س [ف. جواهر الکلام : ۱۶۱].

4336 ـ مجلس ۲۱۶۰ : نسخ و تعلیق

روشن ، مقالهٔ نخستین‌است درمفردات بترتیب تهجی ،۵۲۲ ص۲۳ س[ف. مجلس۶: ۱۳۰].

4337ـ مدینه، شیخ‌الاسلام‌عارف‌حکمة ۳۵ ف [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۳] .

4338 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۴۸ Or: نستعلیق شیخ فریدالدین عطار، در۵ج۱ روزگار بهادر شاه، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۶] .

اختیارات قاسمی = دستور الاطباء

اختیارات نظامی

ازحکیم نظام‌الدین احمد گیلانی، شاگرد میرداماد، که تاروزگار عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ ـ ۱۰۸۳) درحیدرآبادمیزیسته (بنگرید: شجرهٔ دانش‌دربخش‌دائرةالمعارف). گفتاریست‌گزیده از « اختیارات بدیعی » که بدین نام خوانده است .

4339ـ آصفیه ۳۹ مجموعه‌ها : ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی از رسائل آن بخامهٔ نگارنده ومؤرخ ۱۰۴۵ است [ف . آصفیه ، میرعثمان علی ۲ : ۴۷۸] .

اختیارات یوسفی = خلاصة الطب

ادویه

ازعمادالدین محمود فرزند مسعود پزشك شیرازی (بنگرید : آتشك :۴۶۱) .

4340 ـ مجلس ۲۴۷۵/۳ فهرست نشده : نوشتهٔ ۹۷۷ (ص۷۸ـ۱۳۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷] .

ادویهٔ قلبیه

ازسیدمحمدباقرموسوی، پزشك‌شاه‌سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵). بدستور همان شاه دریك مقدمه وچهارده باب ویك خاتمه نگاشته است. آغاز: سپاس ستایش ایزدی از قانون اندیشهٔ خردمند بیرون است .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۰۳ .

4341 ـ رضوی ۵ پزشکی : نسخ ، تاریخ یادنشده، وقف نادرشاه در۱۱۴۵، ۱۲۰ گ ۱۸س [ف. رضوی ۳ : ۲۴۲] .

ادویهٔ قلبیه

داروهای مفرحهٔ قلب ، کیفیت تولد روح و قوتهای سه‌گانه، فرق‌میان‌فرح بالذت وفرح بالعرض ، توصیف ادویهٔ مفرده .

گرفتهٔ از « الادویه القلبیة » یا « احکام الادویة القلبیة » بعربی نگاشتهٔ ابو علی که بنام ابوالحسین علی فرزند حسین حسنی ، پس از ۴۰۵ در نوزده فصل نگاشته است ، فصل یکم تا نهم در بارهٔ روح و انفعالات و حالات نفسانی است . فصل ۱۰ ـ الادویة التی تفرح ۱۱ ـ الکیفیات الملائمة لجوهر الروح ۱۲ـ الخاصیة لیست فی‌الحقیقة شیئاً غیرالطبیعة ۱۳ـ افعال کل صنف من الادویة المشترکة فی معنی و منافعه ۱۴ و ۱۵ الاحکام الکلیة للادویه ۱۶ـ فی الاحکام الجزئیة المفصلة للادویة القلبیة ـ المفردة ۱۷ ـ الادویة القلبیة المرکبة ۱۸ ـ الادویةالمختصه بهذالشأن ۱۹ ـ الاستفرغات.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۴۰۳ ـ ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۲۳ .

4342ـ مجلس ۴۹۱ : نستعلیق خوب ۱۰۵۷، جدول بندی‌شده، دردیباچه‌آمده است برناظرین سیرحکما محتجب نیست که ابوعلی سینا از جانب حاکم عراق مأمور شد بدانکه ادویه واشربه مناسب دل‌است بیان‌کند، وآنچه شیخ دراین باب نوشته‌است رساله‌ایست مبسوط ولی بسیاری از ادویه بنظرم رسید که در آن نیامده بود، لذا نسخه‌ای مشتمل براسباب‌فرح

کلیه و ادویهٔ قلبیه درسلك تحریر کشیدم و بنظر عاطفت‌مظهر پادشاه والاگهر میرساند (با ختصار) ۹۴ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲: ۲۸۶].

4343- **ملك** ۴۴۲۸ : نسخ یکشنبهٔ ۵ صفر **۱۰۷۱**، گفتاریست ناشناخته که از ادویه قلبیه ابن‌سینا بهره برده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی اذهب عن‌الحزن، ۱۲۴ گ ۱۴ س [ف. ملك ،فارسی : ، ۱۹].

ادویه‌وماًکولات = طبایع‌وامزجهٔ...

ادویهٔ مرکبه ومفرده

از فخرالدین مهابادی‌نگارندهٔ «پادزهر» گفتاریست کوتاه درسه فصل، دربیان امتحان و تجربهٔ بعضی ازادویهٔ مرکبه ومفرده.

4344 - **پزشکی** ۲۸۶/۱۲ : نبشتهٔ **۱۱۱۷**، (ص۶۳۹-۶۴۰) [نسخه‌ها ۳: ۳۶۰]

ادویهٔ مرکبه

از فضل‌الله حسینی، که‌بسال ۱۱۱۵ برای عبدالنبی هاشمی نگاشته است. **آغاز:** افتتاح کلام بنام حکیمی است‌که درخلق انسان دقایق حکمت نامتناهیه.

4345- **دانشگاه** ۴۴۴/۲ : نستعلیق همان‌فضل‌الله حسینی، **۱۱۱۵** (۱۵۵پ-۱۶۰) [ف . دانشگاه ۴ : ۷۵۰].

ادویهٔ مفرده ومرکبه و معجونها

ناشناخته.

4346- **ملك** ۵۸۳۹/۲ : نسخ‌نزدیك به‌نستعلیق، باتاریخ**۷۲۲** دردفتر(۴پ-۱۱پ) باعنوانهای فصل و باب ولی نامرتب ، یك‌باب الاکحال بعربی دارد . **آغاز:** اسامی داروها قیسوم و برنخاسف بشرباشد، عروق الصباعین و عروق‌الصغر واصابع الصغر زردجوف [رؤیت].

4347 - **تهران** ، سنا ۲۳۲۸/۵ : نستعلیق عبدالله فرزند محمد فرزند حاج سیف الدین... معلم قاری، ۲۶ شوال **۸۳۷**. در دو مقاله: ۱- داروها وغذاهای مفرده درهفت‌فصل ۲- ادویهٔ مرکبه دردوفصل. **آغاز:** حمدله : امابعد بدانکه این‌مختصریست درمعرفت‌داروها وغذاهای مفرده ومرکب... در دو مقاله نهاده شد [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۹].

4348- **پاریس** P.۱۵۲/۲: باتاریخ **۹۵۱** در دفتر. آغاز افتاده ، از حرف زاء تا عین است درده باب. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۹].

4349- **یزد**، جامع کبیر ۵۲۹۳/۱ : باتاریخ **۹۸۲** دردفتر، انجام افتاده. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۴۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۶ نسخه‌ها ۴ : ۳۹۵].

4350 - **مجلس** ۴۷۴۳/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** باتاریخ مشکوك ۶۴۶ (ص۲ - ۱۴۹) ادویهٔ مفرده و مرکبه درجدولهایی بدون‌ترتیب زیرا این عنوانها آمده: تعریف، انواع آن ، قوت‌آن، بیان‌منفعت‌آن دراعضای سر، درآلات نفس ، در اعضای غذا، در جمیع بدن ، طریق استعمال وضرر‌آن، مصلح‌آن، بدل آن، بزبان هندی. درفهرست آمده: شاید ازحبیش تفلیسی باشد. سپس(ص۲۶۴ - ۳۶۱) علاجات گویا نیز ازتفلیسی باشد [ف. مجلس ۹ : ۹۳،۹۵]

4351 - **تهران** ، دهخدا ۱۵۳/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، سفوف است در سه صفحه [نسخه‌ها ۳ : ۴۷].

4352- **دانشگاه** ۴۴۴/۴ : شکسته نستعلیق ریز چلیپا، با تاریخ **۱۱۱۵** در دفتر (۱۶۳پ - ۱۶۴پ) داروهای مرکبه را دارد **آغاز:** تریاقی که‌شیخ‌درقانون‌ذکر کرده‌ومنسوب بخودساخته دل‌را قوت دهد [ف. دانشگاه ۴:]

4353ـ تهران، ادبیات ۴۱۰ جوادی نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز و انجام افتاده [ف. ادبیات ۳ : ۶۳].

4354ـ اصفهان، مدرسهٔ صدر ۸۰۱ : نستعلیق ۱۱۲۷، گفتاریست درمعجونات وادویه و روغنها [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۴].

4355ـ مجلس ۲۴۷۶/۱ فهرست‌نشده نوشتهٔ ۱۲۸۳ (ص ۱ ـ ۹۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷].

4356 ـ شیراز، دکتر عینی : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۲۲ج۱۳۰۰/۲، داروسازی درپزشکی نوین است [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۵].

ادویهٔ مفرده و مرکبه = مفردات و مرکبات

ادویه و نسخه‌ها

از شلیمر فلمنکی‌معلم دارالفنون بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ترجمهٔ زین‌العابدین حکیم باشی. باعنوان : مطلب، مطلب، دارای هزار مطلب که ازآب آغاز و به ید انجام می‌یابد. گویا همان «اسباب‌التدویه» فارسی او باشد.

4357 ـ ملك ۴۵۴۶ : نسخ سه شنبهٔ ۲۳ج‌۱۲۹۴/۱، ۱۹۵گ ۲۷س [ف. ملك، فارسی : ۲۰].

4358 ـ ملك ۴۵۶۰ : نسخ سدهٔ ۱۳ بافهرست الفبایی‌درآغاز، ۲۹۷گ ۲۱س [ف. ملك : ۲۰].

ادویه = داروها

اسباب‌الاشیاء

از ابوالقارح طبیب اصفهانی. قسم دوم‌آن درطب عملی است در پنج مقاله، مقالهٔ اول در اسباب مادهٔ صحت درچهار باب.

4359 ـ ملك ۴۴۰۲ : میان نسخ و نستعلیق محمد کاظم فرزند محبعلی، شعبان ۱۰۸۱، ۱۹۹گ ۱۷س [ف. ملك، فارسی : ۲۲].

اسباب‌التدویه

ازدکتر شلیمر فلمنکی، معلم دارالفنون بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳). با هزار مطلب در مفردات و مرکبات ادویه و تدبیرات مستعمله در حالت غیرطبیعیه درامراض و قرابادین قدیم وجدید بایك‌فهرست به‌ترتیب تهجی درآغاز. **آغاز:** مطلب اول درآب، در حالتیکه بواسطهٔ قواعد علوم طبیعیه اجسام را منقسم نمائیم. (بنگرید: ادویه و نسخه‌ها).

بنگرید : مؤلفین مشار ۳ : ۴۳۸.

4360 ـ معاوف (ملی) ۱۲۹۳ : نسخ تقی بروجردی، در ۱۲۹۲، نام نگارنده در پایان بخامهٔ نویسنده آمده است، ۲۵۶گ ۳۱ س [ف. معارف ۲ : ۱۶۱].

اسباب‌التدویه

ازکتابهای تازه در داروسازی است در سه جلد [دانش‌پژوه] و شاید همان نگارش شلیمر فلمنکی باشد.

4361ـ یزد، مسجد جامع کبیر ۳۸ : نوشتهٔ ۱۷ ذیحجهٔ ۱۳۲۴ درسه جلد [نسخه‌ها ۴ : ۳۷۴].

اسباب وعلامات

ترجمه مانندیست از«الاسباب والعلامات» نجیب‌الدین سمرقندی، کشتهٔ ۶۱۹. **آغاز:**.. حمدله. صلاة... وبعدفی‌الصداع، صداع دردی است‌دراعضای سروسبب دردیکی ازسه‌چیزاست.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۲ ـ کشف‌الظنون

۱ :۷ ۲ ـ هدیة العارفین ۲ : ۱۱۰

4362 ـ **پزشکی ۱/۲۶۳** : نوشتهٔ ۲۶شعبان **۱۱۰۱**، (ص۱ ـ ۶۶) [نسخه‌ها ۳: ۳۳۵ ـ ف. ره‌آورد : ۲۸۷] .

اسرار الاطباء

از نظام‌الدین احمد گیلانی شاگرد میر ـ داماد، درگذشتهٔ ۱۰۵۹ ، برای سلطان عبدالله قطبشاه هندی (۱۰۲۰ ـ ۱۰۸۳) ، در چهار فصل: ۱ـ داروهایی‌که شایسته‌است‌فرمانروایان باخود داشته باشند ۲ـ داروهایی‌که اثرشگفت انگیز دارند ۳ـ داروهایی‌که اگرباخوددارند اثر دارد ۴ ـ دستورهای بهداشتی . **آغاز :** هوهوماهوالاهو، حمدلامحدود ومدح لامعدود مرمالك. درف. مشار از «اسرارالاطباء» ترکی جغتائی نگاشتهٔ۹۱۱ وترجمهٔ‌آن ازثاقب‌دهلوی حراسانی یادشده است.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۰ ـ ف . مشار : ۸۶ ـ ف. آصفیه، میرعثمان علی۲:۷۲و۴۷۹ .

4362ـ **دانشگاه۱۰۷۹/۳۱** نستعلیق میرمحمد مقیم فرزند میر شاهمیر رضوی ، شنبهٔ ۱۳ رمضان **۱۰۵۲** (ص ۱۸۵ ـ ۱۹۵) [ف . دانشگاه ۴ : ۷۱۷] .

اسرار الحکم

ازمیرقاری‌گیلانی‌کاشانی‌کوکبی، نگارندهٔ «مطالب العشاق» در۱۰۰۲ و «لوازم الانشا» و جزآن بنام پادشاه وقت‌ودرلاهیجان در یکشنبهٔ ۱۰ج۱۰۰۹/۲ نگاشته است . ونسخهٔ ۳۴۱۲ دانشگاه که جلد دوم آنست در شش باب است امور طبیعیه، هضوم اربعه، اخلاط، بیان قوا و جواهر نامه ، اغراض نفسانیه ، تشریح اعضا [دیباچه] **آغاز :** (ج ۲) : حمد بیحد مبدع ارواح‌را ـ شکر بیعد صانع اشباح را .

4363ـ **دانشگاه۳۴۱۲/۱۵**: نسخ‌محمد باقر عاملی **۱۰۵۳** (ص ۱ ـ ۱۴۶) جلد دوم است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۱۷] .

4364ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۱۱۰۷۱ سدهٔ **۱۱**، در فهرست بعنوان «اسرار» یاد شده [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸] .

اسرار النکاح

از محمود فرزندالیاس شیرازی. (بنگرید غیاثیه، ینبوع، قرابادین) .

4365ـ **تبریز** ملی : ۳۴۳۳ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۵] .

اصطلاحات اطباء

از حکیم نظام‌الدین‌احمدگیلانی، ۱۰۵۹ (بنگرید : اسرارالاطباء :در همین صفحه) .

4366ـ **آصفیه** ۳۹ مجموعه‌ها: ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی ازگفتارهایش بخامهٔ نگارنده و مؤرخ **۱۰۴۵** است [ف . آصفیه ، عثمان علی ۲ :۴۷۸].

اسماء ادویه = فرهنگ یوسفی

اسهال = رساله‌ای در . . .

4367ـ **قاهره، دارالکتب**۴۳۴۷س: بی‌تاریخ ، در فهرست آمده : لعلها لقاضی بن کاشف‌الدین محمد . **آغاز:** یا مسهل الصعاب سهل‌لناسلوك‌طریق‌الصواب (گ۱ـ۶۰مجموعه) ۱۴س [مخطوطات ۱ : ۲۲۵] .

اسهالیه = علاج الاسهال

ازاحمد فرزند محمدحسین شریف تنکابنی پزشك فتحعلیشاه (۱۲۱۲ـ ۱۲۵۰) وبنام‌اودر یك مقدمه دارای سه‌فصل وشش باب ویك‌خاتمه دارای پنج فصل نگاشته است، که بکوشش سید محمد طبیب فرزند نگارنده بسال ۱۲۹۷ در

۲۳۱ص و پس‌ازآن دو بار بچاپ رسیده است. **آغاز:** الحمدلله بجمیع محامده، حمداً کثیراً وشکره علی نعمته شکراً جمیلا. و از هموست «تحفهٔ شاهی».

بنگرید: ذریعه ۲ : ۷۱ و ۱۵ : ۳۰۹ — ف. مشار : ۱۰۱ — مطرح الانظار : ۱۸۰ — مؤلفین مشار ۱ : ۳۷۶ف. طبی، نجم‌آبادی: ۶۴.

4368 — **پزشکی** ۱۱۶ : یکشنبهٔ ۲ رمضان **۱۲۹۵** آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳: ۳۱۳].

4369 — **سامره**، میرزای‌شیرازی: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، بعنوان «رسالة فی‌علاج الاسهال» آمده [ذریعه ۱۵ : ۳۰۹].

اطریلال = رساله‌درطریق استعمال.

از عمادالدین محمود شیرازی، نگارندهٔ «آتشك : ۴۶۱» وجز آن.

4370 — **تهران**، دهخدا ۱۹۷/۱۰ : نستعلیق‌شنبهٔ ع۱ / **۱۰۰۶** ضمن «حجلة العرایس» (۱۶۳ پ — ۱۶۶ ر) سپس «آتشك» از همو [نسخه‌ها ۳ : ۱۵].

اعضاء مرکبه = رساله‌ای در...

ناشناخته. **آغاز:** هذا کتاب الخاتمه فی ذکر اعضاء المرکبه. سبحان‌الله رنگ آمیزی بساط وسپاس‌حکیمی راکه خرقهٔ معرفت‌برقامت صحیح مزاجان درست اعتقاد بریده.

4371 — **دانشگاه** ۳۱۵۷/۸ : نستلیق **۱۲۵۵-۱۲۵۴** (ص۱۸۵—۲۴۱) [ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۸].

اغذیه و ادویه

از ابوالمظفر بن المنتظر المتطبب الهروی در۲۵ باب.

4372 — **بادلیان** ۶۹/۴۹ . Add : نوشتهٔ **۱۲۰۳**، سپس چندنسخهٔ پزشکی ازنوشته‌های بنارس **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۷].

الاغذیه والاشربه = مأکول ومشروب

الاغراض الطبیه والمباحث العلائیه

از میرسید اسماعیل گرگانی. زین‌الدین تاج‌العترة ابوابراهیم اسماعیل فرزندحسن حسینی نگارندهٔ «ذخیرهٔ خوارزمشاهی» درگذشتهٔ ۵۳۵ یا ۵۳۱. و این گزیده‌ایست از همان «ذخیره» درپنج بخش وهریك درچند باب ویاجزء: ۱— اندر یادکردن حدطب ازعلمی وعملی ۱۵ گفتار ۲— اندر حفظ الصحة ۱۶ باب، ۳— معالجات بیماریها از سر تاپا ۲۶ گفتار ۴— ادویهٔ مفرده ومرکبه ۳جزء ۵— قرابادین ۲۳ باب. **آغاز:** حمدالله‌سبحانه‌وتعالی‌وثناء علیه... بباید دانست که هرکه به‌مجلس پادشاهی‌وسیلتی خواهدجست

بنگرید: ذریعه ۲ : ۲۵۱ — راهنمای کتاب ۹ : ۵۴۸ — کشف‌الظنون ۱ : ۱۳۰.

4373 — **حراجچی اوغلو** ۱۱۴۵ : نسخ میانهٔ شوال **۵۹۹**، ۱۸۹گ ۲۱س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۶۰ هست [فیلمها: ۱۵].

4374 — **سپهسالار** ۷۹۵ : نسخ احمد فرزند محمد ملقب برضی ۱۱ محرم **۶۵۱** دو بخش را دارد وهردو بنام «ذخیره» ثبت شده، مالك: اعتضادالسلطنه ۱۲۷۵—۱۸۷گ ۲۵س [ف. سپهسالار ۳ : ۱۷۳].

4375 — **تهران**، پزشکی ۱۸ : نبشتهٔ محمد فرزند طاهر فرزند محمد، پنجشنبه هشت شب گذشته ازماه... **۶۵۳** برای خزانهٔ امیر حاجب حسام‌الدین کوتوال ابوذکریا یحیی مهمویه. [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۲].

4376 — **ایاصوفیه** ۳۵۶۵ : نسخ ۲۷ ج ۱/ **۶۷۰**، در۲۶۷گ ۲۳س. **فیلم** آن در

(دانشگاه : ۹۳) هست [فیلمها ۱ : ۱۴] .

4377 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۹۵۸۰ سدهٔ **۷** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸] .

4378 ـ **شیراز** ، صدرالدین محلاتی : سدهٔ **۷-۸** [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۱] .

4379 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۰ : سدهٔ **۷-۸** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۲] .

4380 ـ **دانشگاه** ۴۸۵۶ : نسخ سعید فرزند جعفر گرگانی، چهارشنبه نزدیك بپایان شوال **۷۸۸** (بخش۲) و پایان صفر **۷۸۹** (بخش ۴) تملك **۸۱۷** درسمرقند، ۲۹۷گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۸۱] این نسخه به صورت عکس رنگی بسال ۱۳۴۵ در تهران بچاپ رسیده است .

4381 ـ **رضوی** ۱ پزشکی : نستعلیق **۸۶۰** ، سولوح و ترنج و جدول زرین ، وقف شاه عباس ۱۰۱۷ **آغاز** : گفتار نخستین اندر یادکردن حد طب، ۲۵۹گ ۲۱س [ف. رضوی ۳ : ۲۴۱] .

4382 ـ **سپهسالار** ۷۹۳ : نسخ سدهٔ **۸** بافهرست درآغاز، برگ آغازوانجام نونویس ۲۰۹گ [ف. سپهسالار ۳ : ۱۷۳] .

4383 ـ **دانشگاه** ۲۹۵۴: نستعلیق سدهٔ **۸-۹**. تاباب چهارم اندرداروهای طلادار دارد ۳۲۵گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۹] .

4384 ـ **تهران**، دهخدا۱۰۳: نسخ سدهٔ **۸-۹**، میانهٔ کتاب است [نسخه‌ها ۳ : ۵] .

4385 ـ **سپهسالار** ۷۹۲ : نسخ محمد الحافظ النوقانی ، سدهٔ **۹** ، آغاز افتاده و از اواخر باب سوم گفتار یکم قسمت سوم کتاب آغاز شده ، و یك فصل بعنوان ابدال الادویه اضافه دارد [رؤیت] .

4386 ـ **تهران**، ملی ۱۲۸ ـ ۱۳۴۸ نستعلیق خوب عبد اللطیف فرزند عبدالسلام فرزند عبدالملك تبریزی، در پنجشنبهٔ ۲۰ ج۲ **۹۲۹**/ ۶۴۵، ۶۴۵گ ۱۱ س [ف. جواهر الکلام : ۱۶۲] .

4387 ـ **تهران** ، پزشکی ۱/ ۲۳۶ : نبشتهٔ ۶ ج۱/ **۱۰۶۸**، (ص۱-۲۸۰) بخش ۱، ۲، ۳ را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۹] .

4388 ـ **آصفیه** ۷۴۲ طب : نسخ ، **۱۰۱۲**س ۱۵س [ف. آصفیه ۲ : ۹۸] .

4389 ـ **تهران** ، پزشکی ۱۹ : نبشتهٔ غلامحسین فرزندسیده ممجدفرزند احمدفرزند ولی‌الله علوی گجراتی و جیه‌گرایی ، رمضان **۱۱۹۳** و ۲۵ شوال ۱۱۹۳ و صفر ۱۱۹۶ [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۲] .

4390 ـ **دانشگاه** ۱۳۴۲ : نستعلیق ۱ ذیحجهٔ **۱۲۱۰**، آغاز برابر نمونه ، ۳۸۹گ ۷س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۸] .

4391 ـ **رضوی** ۲ پزشکی : نستعلیق، تاریخ یادنشده، زرین، انجام افتاده، ۴۱۷گ ۱۷س [ف. رضوی ۳ : ۱۴۱] .

افیونیه

از ابوالقاسم یزدی .

4392 ـ **تبریز** ، ملی ۳۴۱۲ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۶] .

افیونیه = خواص افیون

ازحکیم عمادالدین محمود فرزند مسعود طبیب‌تبریزی شیرازی (بنگرید۰ آتشك : ۴۶۱) درپانزده باب ویك اصل ویك خاتمه، در سود وزیان افیون . **آغاز** : الحمدلله المحمود فی کل فعاله، والصلاة . . . بعدها معلوم باشد که طبقات ناس درزمان ما .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۶۲ .

4393ـ تهران، دهخدا ۱۹۷/۹: نبشتهٔ سالك‌الدين محمد فرزند مؤيد حموى ، آدينهٔ ۲صفر ۱۰۰۶ درهنزای قهستان شمارهٔ۹ «حجلة العرايس» (۱۴۸پ-۱۶۳پ) [نسخه‌ها۳: ۱۵]

4394 ـ تهران ، پزشکی ۲۸۷/۱ : نزديك‌صفر ۱۰۲۷، (ص۱-۱۵۲) دريك‌مقدمه‌و اصلی در سه فصل وسپس يك خاتمه. [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۰] .

4395ـ ملك ۴۶۵۷/۲۹ : نستعليق، باتاريخ ۱۰۶۳ دردفتر (۱۶۴پ – ۱۶۸ر) ، دريك مقدمه ويك اصل يك‌وخاتمه، آغاز برابر نمونه [رؤيت] .

4396 ـ حقوق ۷۹/۱ د : نستعليق سدهٔ ۱۱ (۱ر – ۷۹ر) [ف. حقوق : ۱۸].

4397ـ موزهٔ بريتانيا ۱۹۶۱۹/۳ باتاريخ ۱۱۰۳ بهمين خامه دردفتر (۱۵۶پ ۲۴۱پ). فيلم آن در دانشگاه ش ۶۹۴ هست [فيلمها ۱ : ۵۲۴] .

4398ـ رضوی ۷ پزشکی: نسخ تاريخ ياد نشده، وقف خواجه شير احمد، آغاز برابر نمونه، ۵۲ گ ۲۵س .

4399ـ رضوی ۸ پزشکی : نستعليق، وقف آقا زين‌العابدين ۱۱۶۶ ، آغاز برابر نمونه، ۵۴ گ ۱۶س [ف. رضوی ۳ : ۲۴۳].

اقسام حميات = معرفت اقسام تبهای معروفه

از ابوالقاسم فرزند محمد جعفر نايينی سپاهانی، دردرمان تبها بروش پزشكان ايرانی وفرنگی بایاد كردن روش ويژهٔ خود ، در يك مقدمه وسه فصل ويك خاتمه و دو باب : مقدمه در تحديدتب. فصل ۱ ـ در تبهای روزانه ۲ ـ تبهای دقيه ۳ـ تبهای خلطيه در دو باب: لازمه، نوبيه‌كه دايره نيز ناميده می‌شود. خاتمه‌درتبهای غشيه ، نيز در دو باب . **آغاز :** احمده فوق حمد الحامدين وبعد چنين‌گويد... ابوالقاسم .

بنگريد: المآثر والاثار: ۱۸۷ ـ مؤلفين مشار ۱ : ۲۵۹ .

4400 ـ دانشگاه ۴۴۵۸ : شكسته نستعليق نگارنده، آغاز برابر نمونه ، ۳۹گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۱۴] .

4401 ـ پزشكی ۲۷۰/۲ : با تاريخ ۱۲۳۷دردفتر (ص۱-۴۶)، درفهرست بعنوان «معرفت اقسام تبهای‌معروفه» يادشده [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۸] .

4402ـ مجلس ۵۰۷۷/۲۰: نستعليق باتاريخ۱۲۹۸دردفتر(۱۰۷ر-۱۱۴پ)، نسخه درميانهٔ فصل‌سوم افتاده [ف. مجلس۱۵: ۴۵].

الفاظ الادويه

از نورالدين‌محمد فرزندعبدالله حكيم،عين الملك‌شيرازی، بسال ۱۰۳۸ (=الفاظ‌الادويه) بنام ابوالمظفر شهاب الدين محمد شاه جهان پادشاه دهلی، دريك‌مقدمه دارای‌چهارده فايده ويك نتيجه، وسپس فرهنگ الفبائی داروها با دوعنوان‌ترقيم وتنسيق وسپس يك‌خاتمه دربيان ادويهٔ سته ونام داروها . **آغاز :** هوالله احد ، الله‌الصمد ، كه پايهٔ حقيقت بيچونش از دايرهٔ دريافت .

بنگريد : ذريعه ۲ : ۲۹۲ ـ ف. مشار : ۱۳۹ ـ مؤلفين مشار ۵ : ۵۷۳ .

4403ـ دكتر مفتاح . . . : نسخ ج ۱۱۱۳/۲، اندازه ربعی [نسخه‌ها ۳: ۳۳۸].

4404ـ رضوی ۱۳ پزشكی: نستعليق محمد اعظم ۱۱۶۶، برای حافظ صاحب حافظ عبدالمبدئی ، وقف ميرسيد عليخان ۱۲۷۳ ، ۱۶۸گ ۱۶س [ف. رضوی ۳ : ۲۴۴].

4405 ـ **ملك** ۴۴۴۳: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۳۲ گ ۱۷س [ف. ملك : ۳۴].

4406 ـ **تهران**، پزشکی ۲۴۹/۲ : سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، بخشی از آنست [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۸].

4407 ـ **کپنهاك، سلطنتی**: تاریخ وشماره یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴].

الفیه و شلفیه

درقوهٔ باه وراهنمائی‌هایی برای درمان‌کم موئی و مجعد ساختن موی، و در پایان اقسام جماع. **آغاز:** الحمدلله... امابعد، چنین‌گوید مؤلف خاکسار... که شبی درعالم‌رؤیا دختری را دیدم.

4408 ـ **مجلس...**: نسخ سدهٔ **۱۳**، جای تصاویر اقسام جماع سفید مانده، ۲۰گ ۲۱س [ف. مجلس ۱۶ :].

الواح الصحه

ازحبیب طبیب‌گیلانی، الواح‌وجدول‌هایی است درپزشکی، که بسال ۹۴۷ (= تمام‌کتاب حبیب طبیب)، دردو مقاله وهریك درچند ورق نگاشته است: ۱ـ دربیماریهای خاص یك عضو ازسرتاپا ۲ـ بیماریهایی‌که خاص یك‌عضو نیست

4409 ـ **پزشکی** ۲۳۹/۹ : نوشتهٔ صالح فرزند حاج محمدعلی طبسی، ۱۵ع۲/ **۱۰۳۷** (ص۱۲۱ ـ ۳۴۹)، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۴].

4410 ـ **دکترمفتاح...**: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، اندازه خشتی، ۱۱۱ گ [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۴].

4411 ـ **تهران**، دهخدا ۲۱۲، تاریخ یاد نشده، ازورق نهم ازمقالهٔیکم دربیماریهای دماغ است تا ورق سی و ششم از مقالهٔ دوم در درمان‌گزیدن جانوران [نسخه‌ها ۳ : ۳۸۹].

امان البلیه

از امان‌الله میرزا فرزند خاقان مغفور.

4412 ـ **تهران**، ملی ۶۶۵ فهرست نشده در ۶۸ ص [نسخه‌ها ۱ : ۵۱].

امراض بدن

ازعلاءالدین هبةالله سبزواری، درچهارده باب وهریك در چند فصل. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق‌الانسان وجعله موالید.

4413 ـ **ملك** ۶۲۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، تا آغاز فصل سوم از باب یکم را دارد، پایان نونویس سدهٔ **۱۲**، ۱۰۰ گ [رؤیت].

امراض = رساله در ...

ناشناخته.

4414 ـ **مجلس** ۴۱۵۸/۴ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۲** (ص۱۳۶ ـ ۱۶۱)، درفهرست «تشخیص فوری امراض» یادشده [نسخه‌ها ۵: ۲۰۰].

4415 ـ 16 ـ **مجلس** ۲۴۷۴/۲و۱ فهرست نشده: هردو نوشتهٔ **۱۲۹۸**، یکی در ده باب (ص ۱ـ۲۵۴) و دیگری (ص ۲۵۷ ـ ۲۹۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷].

امراض دماغی

از دکتر پروس، ترجمه از محمد حسین مشهوربه‌دکتر، بدستور ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) دریك مقدمه وسه جمله و یك خاتمه، بسال ۱۲۸۶ بفارسی در آمده است. **آغاز:** پس‌از ستایش حکیم علی‌الاطلاق‌که.

4417 ـ **ملك** ۴۲۸۲ : نستعلیق **۱۲۸۷** ۸۴ گ ۱۱س [ف. ملك، فارسی : ۳۷].

امراض الصبیان

ترجمه‌ایست ازفرانسوی، درباب‌هاوفصل‌ها وفقرات. باب یکم دربیان عمل طبیعی اطفال.

4418ـ مجلس ۴۹۲ : نسخ ۱۳۰۰، ۱۲۱گ ۱۸س [ف. مجلس ۲ :۲۸۷] .

امراض وعلل ومعالجات = رساله در...

ازحسن فرزند عبد المجید حسنی واعظ ، گویا ازسدهٔ سیزدهم ، درآغاز هر فصل نام یك بیماری آمده وسپس نشانه‌ها وشیوهٔ درمان آن آورده شده است . **آغاز :** این نسخه مشتمل است بعضی امراض و علاج آنها را بقسمی که استادان حاذق تشخیص داده و علاج فرموده

4419 ـ تهران ، ملی ۹/۹۶۶ ف : نستعلیق گویا سدهٔ۱۳ (ص۲۰۲ ـ ۲۱۲) [ف. ملی ۲ : ۵۱۴] .

انوار حکمت = حفظ الصحة

یوسفی، نسخه ۴۴۰۸ ملك .

انسان‌نامه

دربرابر «بازنامه» و «اسب‌نامه» .

4420 ـ مجلس ۱/۱۹ نجم الدوله (۳۹۴۸۱): **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۱۹ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۴] .

انیس الاطباء

یك دورهٔ طب فارسی است [دانش پژوه] شاید نگارش مولوی محمد صادق علی لکهنوی باشد که بسال ۱۸۷۵م در لکهنو در۲۶۰ ص بچاپ‌رسیده است. ویانگارش ابوالخیر فارسی

بنگرید : ف . مشار : ۱۷۵ ـ ف. طبی چاپی : ۹۹ .

4121ـ یزد، سید ابوالفضل سعیدی ، ریحان یزدی . . . : نستعلیق ۱۰۶۳ (در پایان بخش ادویهٔ مفرده) با یادداشت ۱۱۵۳ آغاز وانجام‌افتاده، اندازه‌ربعی قطور[نسخه‌ها ۴ : ۴۵۹] .

انیس‌الاطباء

از ابوالخیر محمد فرزند محمد الفارسی [ایرج افشار] .

4422ـ ادنبورك، دانشگاه نیوکالج: سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۵ : ۶۸۶] .

اوصاف زنان = باه

ناشناخته .

4423ـدانشگاه۱۱/۴۴۳۶: نستعلیق ریز خوش سدهٔ ۱۲ـ۱۳ در جنگ (ص ۹۵ ـ ۱۰۶) در اوصاف زنان وباه درچند فصل [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۵] .

رسالة الایراد

از محمد علی طبیب فرزند نظام طبیب فرزند محمد علی مازندرانی ، شاگرد حاجی میرزابابای ملك الاطباء محمد تقی شیرازی ، بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) در رد سخنان کلیزر فرانسوی‌که در بارهٔ کزاز و بیماریهای عصبی برخلاف رأی ابقراط گفته بود، دریك مقدمه ونه فصل و یك خاتمه ، بنام آقای حکیم باشی [دیباچه] . **آغاز:** سبحانك یاحافظ صحةالنفوس و الابدان .

4424 ـ دانشگاه ۳۶۵۷ : نسخ سدهٔ ۱۳ ، ۳۹گ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۲ :۲۶۶۷]

باه = معالجات امراض قوت باه

ازمیرمحمدخان نبوری نقشبندی . **آغاز:** حمدله. صلاة . امابعد می‌گوید میر محمدخان نبوری نقشبندی، که این‌رساله ازچندجا فراهم آوردیم درباب معالجات .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۱۷ .

4425 ـ **پزشکی** ۱/۲۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۱ ـ ۲) ناقص [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۲] .

باه = رساله در . . .

از ابوالمظفر هبةالله (حبیب‌الله) فرزند محمدفرزند اردشیر، بنام سنجرفرزند ملکشاه، ازروی چهارصدکتاب، در هفده باب نگاشته، و می‌افزاید : این دستورها را خود آزمودم نام نگارنده با دگرگونیها یاد شده است، در دیباجهٔ «حجلةالعرایس» حموی‌یزدی از «رسالة فی‌امر الجماع و مایحتاج الیه» نگارش هبةالله طبیب یاد شده است. **آغاز:** حمدله. امابعد، بدانکه این‌کتابیست در باب‌مباشرت، ومعاشرت مرتب برهفده باب وتمام عملهاتجربه‌کرده‌شد .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۱۶ ـ نسخه‌ها ۳ : ۱۶ .

4426 ـ **ملك** ۴۹۲/۱۳ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰** (ص۳۵۰ ـ ۳۶۸)، زرین با عنوان «باهنامهٔ سنجری»، آغاز برابر نمونه . دریك مقدمه باچند فصل وسپس ۱۷ باب : ۱ـ اندر موامرهٔ کتاب و دلایل مزاج ۲ـ غذاهای مفردهٔ مقویه ۳ ـ داروهای مرکب مقویه ۴ ـ غذاهای مرکب مقویه ۵ ـ شرابهای مقوی ... ۱۰ـ درچیزهایی‌که لذت‌مجامعت‌زیاده‌کند... ۱۵ـ اندر چیزهاکه آلت‌را قوی‌کند... ۱۷ـ در چیزها که رفع حمل کند و آنچه بارگیرد [رؤیت] .

4427 ـ **دانشگاه** ۲۰۹۸ : نستعلیق ابوطالب، ۲۳ مهرماه **۹۷۴**، آغاز در دیباچه افتاده، با خامه‌ای تازه‌تر « مفاتیح النشاط » نامیده شده و در فهرست از نگارنده نام برده نشده است، ۳۰گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۸ : ۷۲۵] .

4428 ـ **رضوی** ۸۲ پزشکی: نستعلیق، باتاریخ **۱۰۵۸** در دفتر، در فهرست نگارنده ابوالمظفر حبیب‌الله فرزند محمد فرزند اردشیر ازاولاد جرجاسب فرزند جاماسب یادشده است وقف ۱۱۶۶ [ف، رضوی ۳ : ۲۷۸] .

4429 ـ **تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی ۱/۱۷۴۱ : میرعباسقلی ج۲/**۱۲۲۱** در فهرست نگارنده هبةالله فرزند ابوالمظفر محمد فرزند کیقباد فرزند شهراس حکیم و در ۱۶ باب یا شده است. [نسخه‌ها ۴ : ۳۴۱] .

4430 ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۲/۱۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۳] .

باه

ناشناخته .

4431 ـ **ملك** ۴۹۲/۲۷ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰** زرین (ص۲۵۸ـ۲۷۸ هامش) **آغاز :** درباز نمودن منفعت و مضرت جماع و درداروها و معجونهایی‌که قوت ولذت مجامعت زیادت کند [رؤیت] .

4432 ـ **کپنهاك**، سلطنتی : باتاریخ **۱۰۸۵** دردفتر، گفتاریست درتقویت باه در ده باب[ترجمهٔ‌ایرج افشار، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۵] .

4433 ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۱۲/۴ـ۴۱۵ باتاریخ ۵ شعبان **۱۰۸۶** در دفتر، گفتاریست در ۱۷ باب [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۰] .

4434 ـ **کپنهاك**، سلطنتی : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، گفتاریست درتقویت باه در هفده‌باب انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۵] .

4435 ـ **سپهسالار** ۴۵۰۶/۱۱: تاریخ یاد نشده، (۲۳۰ ـ ۲۴۰) ، درنه باب: ۱ ـ منافع ومضارجماع ۲ـ اوقات‌جماع ۳ـ تدارك خطا ۴ـ ضعف باه ۵ ـ راه کم کردن باه ۶ ـ

اغذیه ۷ـ مسوحات ۸ ـ بزرگ کردن قضیب ۹ـ ادویه. **آغاز :** (پس از فهرست نه باب) باید دانست که منفعت و مضرت جماع در تن مردم بحسب امزجه تفاوت طباع بگردد [ف. سپهسالار ۳ : ۲۳۴] .

4436ـ دانشگاه ۱۰۳۳/۲ : نستعلیق (۳ر ـ ۳پ)، **آغاز :** قال الحکیم : اعلم ان الازدیاد فی‌قوة المجامعة والباه یتم فی ثلاثة ، الحرارة والرطوبة وهیجان النفخ [ف. دانشگاه ۴ : ۸۲۲] .

باه نامه = منافع الناس

از یحیی فرزند سعد پزشك، برای جلال الدین امیرزاده اسکندر بهادر، دردوازده فصل **آغاز:** شکر وسپاس پروردگاری را که بجهت انبات نهال وجود آدم .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۱۷ .

4437ـ سنا ۲۳۲۸ : نستعلیق عبدالله فرزند محمد فرزند حاجی سیف الدین حافظ قاری ، در ۸ ذیقعدهٔ **۸۳۷** ، در فهرست بنام «منافع الناس» و درانجام نسخه «باه نامه» یاد شده است. [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۸] .

باه نامه = تدبیر مأکول و مشروب

درچند فصل ، نام کتاب در نسخه «تدبیر مأکول ومشروب» آمده ولی باه‌نامه‌است: فصل دربیان‌اغذیهٔ مانعةالجمع، فصل درتدبیرشراب مسکر، فصل درمباشرت و منافع و مضار آن ، فصل تدبیر حمام . فصل منافع و مضار خواب وبیداری... **آغاز:** حمدله. . . اما بعد، این رسالدایست درذکرتراکیب و معاجین که حکما تجربه‌نموده وخواص بسیاربرآن مترتب است

4438ـ ملك ۴۹۲/۳ : نستعلیق‌پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰** ، زرین، (ص۱۳۶ ـ ۱۵۳) [رؤیت].

باه نامه

درآن‌آمده: بعد ازپانصد وبیست وپنج‌سال از هجرت این مرتب داده‌شده . گفتاریست در هفده باب: (بنگرید: باه، هبةالله : ۴۷۸) ۱ـ در مؤامرهٔ کتاب و دلایل مزاج ۲ ـ غذاهای مفرده مرقوت باه راه ۳ ـ داروها مرقوت باه ۴ـ غذاهای مرکبه ۵ـ شرابهای مقوی مردان ۶ـ معجونها ۷ـ تمزیجها (استعمال خارجی) ۸ـ حبها ۹ـ آزربندها وکمربندها ۱۰ـ دارو هایی‌که درکف پامالند ۱۱ـ ۱۲۰۰۰ـ شیافها ۱۳ـ حقنه‌ها ۱۴ شکلهای مجامعت ۱۵ـ چیز هایی‌که آلت را بزرگ‌کند ۱۶ـ چیزهایی که فرج‌را تنگ‌کند ۱۷ـ اندرچیزهاییکه بدان‌بار گیرند وآنچه دفع کند **آغاز:** حمدله . صلاة. امابعد چنین‌گوید پادشاه اسلام‌پناه محمود شاه بباید دانست که ایزد تعالی هر جانوری که بیافرید .

4439ـ ملك ۴۲۲۶/۵ : نستعلیق بد محمد حسن فرزند ملا علی ۲۶ع‌۱/**۱۰۸۰** آغاز برابرنمونه، (۱۳۸پ‌ـ۱۴۸پ) ازروی نسخهٔ مشوشی نوشته شده [رؤیت] .

4440ـ ملك۴۴۰۸/۴ : نستعلیق علی اکبر فرزند محمدعلی تویسرکانی، ۱۷ذیحجهٔ ۱۱۶۶(**۱۱۶۶**) (۱۳۴پ ـ ۱۷۹ر)، درپایان آمده: از افادات حکیم یوسفی است [رؤیت].

باه نامه

بنام سیف‌الدین قتلغ بوغا، دربیست‌وچهار باب نگاشته شده است .

4441ـ یزد، جامع‌کبیر ۵۲۹۳/۸ : نوشتهٔ **۹۸۲. فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۵۷ هست [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۵ ـ فیلمها ۱:۶۹۷].

باه نامه = آبستنی و باه

باه نامه = آداب التزویج

باه نامه = آداب مباشرت

باه نامه = آداب معاشرت نسوان

باه نامه - الفیه و شلفیه

باه نامه = اوصاف زنان

باه نامه = بخیه

باه نامه = جامع اللذات

باه نامه = خرقه

باه نامه = زبدة الاسرار

باه نامه = لذت العیش

باه نامه = معدن الفیض

باه نامهٔ سنجری = باه

درص ۴۷۸ گذشت .

باه نامهٔ نخشبی = لذت النسا

باه نامهٔ منظوم

پرسش سلطان سنجر از حکیم بوعلی در سستی باه و پاسخ او به نظم. بدینگونه: خدایگان افاضل نظام ملت ودین ـ که باتو چرخ ستیزه نمانستیزا .

4442ـ پزشکی ۱۷۳ : سدهٔ ۱۱-۱۲ (ص ۱۳۲ ـ ۱۳۳) همراه « قرابادین » [نسخه‌ها۳ : ۳۲۰].

باه نامه = تحفةالعاشقین . . .

4443ـ پزشکی ۵۷ و ۵۸ : نوشتهٔ ۱۲۷۴ ـ ۱۲۷۵ همان «تحفةالعاشقین» است [نسخه‌ها۳ : ۳۰۶] .

باهیه = در بیان بعضی ادویه
ازحکیم نظام‌الدین‌احمدگیلانی درگذشتهٔ ۱۰۵۹ (بنگرید: اسرار الاطباء: ۴۷۲)

4444ـ آصفیه ۳۹ مجموعه‌ها: ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی ازگفتارهایش بخامهٔ نگارنده و مؤرخ ۱۰۴۵ است [ف . آصفیه ، عثمان‌علی ۲ : ۴۷۷].

باهیه

از شمس‌الدین محمد طبیب، برای پادشاه روزگار خود، گفتاریست «در طریق مجامعت» که سالک‌الدین محمد حموی شیرازی آنرا در «حجلة العرایس» خودآورده است (بنگرید : حجلة العرایس) [ذریعه۱۷ : ۲۱۶ ـ نسخه‌ها ۳ : ۱۵] .

بحران

گفتاریست در بیماری از آغاز تا شدت و رفع آن دراین‌باره «مختصر البیان‌فی‌ضروریات البحران» ازحکیم محمد بدرالدین بنی‌خواجه جمال‌الدین و «بحرانیه» از میرزا محمد تقی شیرازی ملک‌الاطباءمشهور به‌آقابابا بچاپ‌رسیده است .

بنگرید : ف. طبی، نجم آبادی : ۱۰۷ ۱۰۸ .

4445ـ ملك ۵۷۴۰/۳۳ : با تاریخ ۱۲۱۴ و ۱۳۰۱ دردفتر (۴۳۴ر ـ ۴۴۰ر).
آغاز: باب اندرشناختن بحران، بحران اندر لغت یونانی لفظی است مشتق از خیره شدن حضنی به‌حضن دیگر .

بحر الجواهر فی حل لغات السائر

از محمد فرزند یوسف طبیب هروی، بنام ظهیرالدولة والدین محمد شهیر به امیربیگ، در رجب ۹۳۸ نگاشته است، فرهنگ واژه های پزشکی عربی واصطلاحات است به‌ترتیب تهجی. او کتاب کوچکتری در این باره بنام «جواهراللغه» نیز دارد. دردیباچهٔ چاپی آمده: درگذشته‌کتابی دربیان غذاها وداروها وخواص آنها و برخی اسماء حکیمان بپارسی و تازی نوشتم، گرفتاریها مانع آن گشت که آنها را مرتب سازم، تااینکه ظهیرالدوله... مرا به ـ ترتیب‌آن مأمور ساخت. **آغاز:** حمداً لعلام اعطی ذوالافهام تحقیق دقایق اللغات (سرآغاز بحرالجواهر و جواهر اللغة یکی‌است).

بنگرید: ذریعه۳ : ۳۳ ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۹۷ ـ مؤلفین مشار ۵:۸۹۷ ف. عربی مشار : ۱۱۷ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی ۱۰۷ .

4446ـ **رضوی** ۱۸ پزشکی: نستعلیق محمد فرزند علی **۹۶۰**، تاپایان حرف ضاد را دارد، وقف شیخ بهائی ۱۰۳۰ ، ۱۰۲گ ۱۹ س [ف. رضوی ۳ : ۲۴۶] .

4447ـ **دانشگاه**۴۷۵۵: نستعلیق خوش محمدعلی فرزند عبدالعزیز بغدادی بروجی ، **۱۰۵۳**، نسخهٔشاهانه است بامهر شاهی۱۰۵۹ ۲۳۶گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۴ : ۷۲۳] .

4448ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۴۵ طب تیمور: تعلیق محمد خوشحال، شوال **۱۱۲۱**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۶] .

4449ـ **رضوی**۱۷ پزشکی: نستعلیق، وقف آقازین‌العابدین۱۱۶۶ ، آغاز برابر نمونه وانجام افتاده، ۳۲۷گ ۱۰س [ف. رضوی ۳: ۲۴۶] .

4450ـ **رضوی** ۸۹۲۲: نستعلیق علی اکبر طبیب شیرازی، شعبان **۱۲۳۸**، ۱۵۱گ [نسخه‌ها ۵ : ۲] .

4451ـ **شیراز**، دکترمیر: نوشتهٔ محمد حسین فرزند زین‌العابدین، نیمهٔ شعبان**۱۲۵۷** [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۲] .

4452ـ **تهران** ، پزشکی ۵۳ : نوشتهٔ علی‌اکبر فرزند علی‌نقی حسینی ، یکشنبهٔ ۲۳ شعبان **۱۲۵۷** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۳] .

4453ـ **مجلس** ۳۰۲۶ : نستعلیق ج۱ **۱۲۶۵ ـ ۱۲۶۶** آغاز برابر، بایادداشتهائی از ملك الشعراء بهار ، ۵۰۰ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۷۳] .

4454ـ **تهران**، دهخدا۱۴۹: نستعلیق شب پنجشنبهٔ ۲ج‌۲/**۱۲۷۷** واژه‌ها شنگرف [نسخه‌ها ۳ : ۶].

4455ـ **مجلس** ۵۳۵۸ : نسخ میرزا حسین فرزنداحمد فریدنی، ۲۹ شوال **۱۲۷۹** ۲۷۷گ ۸س [رؤیت].

4456ـ **موصل** ، دکتر داود چلبی ۴: از انجام در حرف جیم (جدری) افتاده [ف. موصل : ۲۶۶] .

بحر الخواص

از نعمت‌الله فرزندمغیث‌الدین محمدفرزند فخرالدین مبارکشاه، درگذشتهٔ ۸۰۰ .

4457ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۸۵۵: سدهٔ **۱۱**، [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۵۷] .

بخیه = باه

درآمیزش بازنان .

4458ـ **دانشگاه** ۳۱۵۷/۹: نستعلیق **۱۲۵۴ ـ ۱۲۵۵** (ص ۲۴۲ ـ ۲۴۸ و ۲۶۸ ـ ۲۷۶) نسخه از بخیه ۱۲ است تا۱۵ و بخیه۲

[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۸] .

بدایع الحکمهٔ ناصری

ازدکتر تلوزان استاددارالفنون. وتحریر شاگرد او میرزا مصطفی اصفهانی فرزند میرزا عقیل علوی حکیم الهی ، بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳)، در یك مقدمه و سه جزءوهرجزءدرچندگفتاروفصلهایی، درپزشکی نوین، در۱۲۸۷ بچاپ‌رسیده است، وازهموست «آبله‌کوبی : ۴۶۱». ازاین نگارنده ومترجم کتابی‌بنام «زبدةالحکمهٔ ناصری» نیزدر ۱۲۸۰ بچاپ رسیده است. **آغاز:** چون بروزگار ابد مدت اعلیحضرت سلطان حکمت‌گستر .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۵ – ف . مشار: ۸۷۷ – ف. طبی، نجم‌آبادی:۴۴۲ – مؤلفین مشار ۶ : ۲۳۱ .

4459– **ملك ۶۱۹۳/۱** : نستعلیق، با تاریخ **۱۲۷۹** دردفتربهمین خامه (۱پ–۵۶ر) دردفترکتابخانه بخامهٔمترجم ثبت‌شده[رؤیت].

بدایع الاسرار

ـز بخش طبیعیات ص۰۰ ۴گذشت .

بدیعات اختیاری در حل مشکلات

فرهنگی است پزشکی در واژه‌های عربی و اصطلاحات پزشکی «اختیارات بدیعی» . در دیباچهٔ نسخهٔ مجلس نامی از نگارنده نیامده است. درفهرست ریواز «جامع الفاظ عیسوی» یاد شده که فرهنگ واژه‌های عربی و هندی «اختیارات بدیعی» است. [عبدالحسین‌حائری] **آغاز:** الحمدلولیه والصلاة والسلام علی نبیه.

(بنگرید : فرهنگ اختیارات بدیعی) .

4460– **تهران ، دهخدا ۱۹۷/۳** : نبشتهٔ ۲۶ رمضان **۱۰۰۷** . شمارهٔ ۳ «حجلة – العرایس» (۸۷پ–۹۵ر) حموی‌ازنگارنده‌یکی ازمتأخران تعبیرکرده است [نسخه‌ها ۳:۱۴۰۳].

4461– **مجلس ۲۱۶۲** : نسخ خوش علی عسکر مشهور به آقا بزرگ حکیم فرزند عبدالله طبیب، در**۱۲۹۶**، برای شاهنشاه معتمد الدوله فرهاد میرزا، زرین، ۱۴۵ ص ۱۱ س [ف . مجلس ۶ : ۱۳۱] .

4462– **مجلس**، شماره وتاریخ‌یادنشده نوشتهٔ سالك حموی دریك مجموعه [ف. مجلس ۷ : ۶۳۴] .

برزونامه

از عطایی، طب منظوم است. **آغاز:** بنام خداوندپروردگار ـ کریم خطابخش آموزگار

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۳۸ .

4463– **مجلس ۵۶۶۹** فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، وقف ۱۲۸۰، ۱۳۷گ ۲۲ س [رؤیت].

4464 – **تهران ، ادبیات ۳۴۹/۵** حکمت : رجب **۱۲۸۷** در چال قفای بختیاری نزدیك ملارد، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان «طب مجرب» آمده واز نگارنده نام برده نشده است، گویا همین‌است [ف. ادبیات۲:۶۳].

4465– **پاریس** P.S. ۴۹۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده ۳۵۲گ ۲۴س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۸۴ هست [فیلمها۱: ۲۰].

4466– **دهلی۱/۷۳۸**(؟): تاریخ یاد نشده **فیلم** آن نیز در دانشگاه ۲۷۶۷ هست [فیلمها۱ : ۲۰] .

4467– **بادلیان ۲۵۴۴/۴** : **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۱۳ هست [فیلمها۱ : ۵۸۱].

بستان الادویه

در سه فصل: ۱ – دوده باب ۲ – درهیجده

باب ۳ـ دربیست و سه باب. **آغاز:** حمدله. امابعد، فهذا مختصر سمیتها بستان الادویه.

4468ـ **سپهسالار** ۸۲۰/۲ : تاریخ یاد نشده (۴۶-۹۷) [ف. سپهسالار ۳:۲۵۳].

بازغیه

ناشناخته.

4469ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۴ : سدهٔ **۷-۸**، یك معجون بنام «معجون اللبوب» است که از این کتاب نقل شده است [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷].

بواسیر = فصل در علاج ...

گویا از نظام‌الدین احمدگیلانی، نگارندهٔ مضمار دانش : ۴۵۴ » [دانش پژوه].

4470ـ **دانشگاه** ۱۰۷۹/۳۲۵ : نستعلیق میر محمد مقیم **۱۰۵۳** (ص ۱۹۶ - ۱۹۷)، **آغاز:** فصل درعلاج بواسیر. صاحب این‌مرض رالازم است‌که چیزی‌که خون‌فاسد ازآن‌حاصل می‌شود نخورد، همراه «اسرار الاطباء:۴۷۲» [ف. دانشگاه ۴ : ۷۵۱].

بهجة الرؤساء در علاج امراض النساء

گویا ترجمه ایست از کتاب احمد افندی فرزند حسن فرزند علی رشیدی حکیم مصری، درگذشتهٔ ۱۲۸۲. که بهمین نام ازاو دربولاق بسال ۱۲۶۰ بچاپ رسیده است.

بنگرید : معجم‌المطبوعات : ۹۳۸.

4471ـ **پزشکی** ۵۴ : سدهٔ **۱۳** [ف. ره‌آورد : ۱۰۶ - نسخه‌ها ۳ : ۳۰۳].

بهداشت = حفظ الصحة

بیاض طب

از حکیم سید افتخارعلیخان.

4472ـ **آصفیه** ۷۳۴ پزشکی: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۳:۴۰۶].

بیان‌الطب

ازحبیش فرزندابراهیم تفلیسی، درگذشتهٔ ۶۲۹، که پس از « بیان الصناعات » در بیست باب نگاشته است [دیباچه]. کتابهای دیگری ازاو درپزشکی یادشده : تقویم الادویه، صحة الابدان، کفایةالطب، مختصر در علم طب و شاید این‌یکی‌با «بیان‌الطب» یکی‌باشد. **آغاز** شکر و سپاس مرخدایرا که آفرینندهٔ زمین و آسمان است.

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی ۶۵ - ۸۱ - پیشگفتار ایرج افشار بر چاپ بیان الصناعه.

4473 ـ **سپهسالار** ۸۲۶ : نستعلیق **۱۲۷۵**، ۲۳۱گ ۱۰س[ف.سپهسالار۳:۲۶۹].

البیان فی کشف اسرار الطب للبیان

از محمد فرزند احمد فرزند علی خوئی متطبب، اگر عربی نباشد.

4474 ـ **تبریز**، ملی ۳۶۱۰ : تاریخ یاد نشده ولی نسخهٔ کهن است [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۶].

بیخ چینی = چوب چینی

دربخش طبیعیات ۴۰۰، ۴۱۴ گذشت.

بیست باب

ازمظفرشفائی‌اصفهانی، نگارندهٔ‌«آ بستنی: ۴۶۰» وجزآن. باب ۱ـ دربیماریهای سر ۱۵ـ درمثانه ۱۶ـ بیماریهای‌رحم ۱۷ـ بیضه وقضیب ۱۸ـ پشت ۱۹ـ تبها و بحران ۲۰ـ اورام.

4475ـ **نجف**، بیت آل خرسان: نوشتهٔ

میرعلی، ۱۱ شعبان ۱۲۳۴ [ذریعه ۳ : ۱۸۸].

بیست باب = تشریح

بیطارنامه = فرس نامه

بیطره = فرس نامه

بیماری کودکان = درمان . . .

از عزیزالله حسینی جنابذی طبیب، که در دنبال دردگوش دختر خود آنرا نگاشته است. **آغاز:** چنین گوید اقل خلق عزیز الحسینی-الجنابذی که .

4476- **دانشگاه** ۳۳۳۷/۱۶: نستعلیق نگارنده، در هامش مجموعهٔ **۱۱۱۶ - ۱۱۲۲** که بخامهٔ دیگریست (ص۱۲۷) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۵].

بیماری مفاصل و درمان آن

ناشناخته .

4477- **دانشگاه** ۳۳۳۷/۱۰: نستعلیق باتاریخ **۱۱۱۶-۱۱۲۴** درمجموعه (ص۱۸۴-۱۸۸) **آغاز:** اضمدهٔ اوجاع مفاصل حلبه. در سرکه و عسل بجوشانند تامهرا شود [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۲].

بیماری وبا = وبائیه

ازدکترپولك اتریشی، ترجمه وتحریراز محمدحسین افشارفرزند میرزا احمد حکیم باشی درهشت باب : ۱- تعریف وبا ۲- علامات بیماری ۳- تکرار علامات ۴- دوام مرض ونقاهت ۵- ناقلین ۶- ضعف مرض ۷- پیشگیری ۸ - سبب وجهت این بیماری . **آغاز :** سپاس و ستایش بیقیاس مرخداوند جل شأنه ... از نگارنده : تشریح بدن انسان. علاج الاسقام، کحالی، به-چاپ رسیده است .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۸۴ و۱۲ : ۳۰۹ مؤلفین‌مشار۲ : ۷۰۱-ف.طبی، نجم آبادی۲۱۷

4478- **تهران، ملی**۳۶۹ف: نستعلیق خوش ۱۴۲ع/**۱۲۶۹**، برای ناصرالدین شاه ، زرین، ۲۱ گ ۹س [ف. ملی ۱ : ۳۵۹] .

بیماری وبا = وبائیه

ازدکترپولك ازمردم چك‌اسلواکی مشهور بهاتریشی استاد دارالفنون وپزشك ویژهٔ ناصر الدین‌شاه قاجار، ترجمه وتحریر از شاگردش علی‌نقی فرزند محمد اسماعیل جدید الاسلام ، درصفر ۱۲۶۹ درهشت باب ، بسیار نزدیك به ترجمهٔ پیشین: ۱- تعریف بیماری ۲- علامات خاصه وعامه ۳- تکرار علامات ۴-دوام مرض ونقاهت ۵- پیشگیری آن ۶-اسباب آن ۷-درمان آن ۸- تشریح پس‌ازمرگ. **آغاز:** ستایش وثنا خداوندیرا سزاست که بنی‌نوع انسان را .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۲۵ - مؤلفین مشار ۴ : ۶۰۲ - مؤلفین مشار۴ : ۶۰۲ - المآثر والاثار : ۱۹۴ - تاریخ جراید و مجلات ۲ : ۳۲۷ - راهنمای کتاب ۱۰ : ۳۱۶ .

4479- **تهران**، ملی ۳۴۹ ف: شکسته نستعلیق صفر **۱۲۶۹**، زرین، ۱۰۰ گ ۱۶ س [ف . ملی ۱ : ۳۴۰] .

بیماری وبا = وبائیه

بیماریهای چشم

ناشناخته .

4480 - **پزشکی** ۲۵۰/۶ : سدهٔ **۱۳** (۳۶۵ - ۲۸۰) در فهرست ده آورد بعنوان امراض چشم ودرفهرست دانش‌پژوه بیماریهای چشم ودرمان آنها آمده، شاید ازمقالهٔ نهم نور العیون یا از اغراض یا ذخیره گرفته شده باشد [نسخدها ۳ : ۳۳۹] .

پ

پاتولژی

از میرزا علی‌رضا که بسال ۱۳۱۸ و گویا ازفرانسوی ترجمه‌کرده باشد. وشایدازکتابهای درسی دارالفنون باشد. **آغاز:** پات‌لژی‌علمی است که در او گفتگو می‌کند از احوال بدن انسان درحالت مرض .

4481ـ **دانشگاه**۱۲۷۹ :شکسته‌نستعلیق عبدالله طبیب در**۱۳۱۸**، ۱۸۸ گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۷ : ۲۶۲۲].

پاتولوژی

از ژهسن . ل. فلمنکی ، معلم دارالفنون بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳).

بنگرید : مؤلفین مشار ۳ : ۴۳۸ .

4482ـ **ملك** ۴۴۶۲ : از اواخر سدهٔ **۱۳** ، جلد دوم از فصل چهارم در بیماریهای حواس پنجگانه‌تابیان‌ششم در (تغییرات‌جسمانیه بول) ۱۷۵ گ ۱۹س [ف. ملك، فارسی ۶۷].

پاتولوژی

ازکریزل فرانسوی، ترجمه ازمیرزا رضا دکتر. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد، بدانکه علم بطبایع امراض‌علمی است‌که شناخته می‌شود ازاو اعمال بدن انسانی درحالت مرض .

بنگرید : مؤلفین مشار ۳ : ۱۷۳ .

4483ـ **مجلس** ۵۷۴۸ فهرست نشده: نستعلیق عبدالوهاب فرزند محمد حسن وقایع نگار شیرازی ، ۱۸ رجب **۱۲۹۱**، جلد یکم ، ۴۰۴گ ۱۸س، در ص ع آمده : باید مترجم سیدرضا صدیق‌الحکمای تبریزی باشد [رؤیت].

4484ـ **مجلس** ۵۷۴۹ فهرست نشده: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، جلدیکم، آغاز برابر نمونه، ۵۲۴گ ۱۷س [رؤیت] .

پاتولوژی

گویا تقریر درس یاترجمهٔ کتابی است از دکترپولاك، دریك مقدمه و سه باب . **آغاز :** حمدله... امابعد این‌رساله‌ایست درعلم امراض بطور عموم که بزبان فرانسه پاتلژی ژنرال نامند .

4485ـ **دانشگاه** ۴۶۰۳/۱: نستعلیق **۱۲۷۷**(ك۱–۸۲) [ف.دانشگاه۱۴: ۳۵۳۵].

پادزهر = رساله درشناختن

از فخر الدین مهابادی نگارندهٔ « ادویه مرکبه : ۴۷۰»، درشناختن پادزهر وچگونگی خوردن‌آن دردوازده باب. **آغاز:** حمد بیحد وسپاس بیعد مرحکیمی راکه حکمت او .

4486 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۵۳ : نستعلیق **۱۰۹۲** دراجمیرهند (ص۲۶۷–۲۶۸) آغاز برابرنمونه .

4487ـ **پزشکی** ۲۸۶/۱۰ : نوشتهٔ **۱۱۱۷** (گ۵۰۳ – ۵۰۷) آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۰] .

پادزهر = رساله در . . .

از عمادالدین محمود نگارندهٔ « آتشك : ۴۶۱ » و جز آن .

4488ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۶۱۹/۸ Add: باتاریخ **۱۱۰۳** در دفتر (۲۶۴ پ – ۲۸۰پ) ازکتاب«نورس شاهی» . **فیلم**آن در دانشگاه ش۶۹۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۵] .

پادزهر = خواص...

ناشناخته .

4489ـ **شیراز،** خاندان سید نورالدین

۳۶/مج : با تاریخ **۱۰۸۰** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸] .

پادزهر = تحفهٔ سلیمانیه

پادزهر نامهٔ گزین

ازمحمدتقی طبیب کاشانی، بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳)، بایستی محمد تقی فرزند محمد هاشم انصاری زاده در ۱۲۵۶ نگارندهٔ : ترجمهٔ طب ژزف، حرارت غریزی وسرالحکمه باشد . گفتاریست در دو بخش که از «پادزهر نامهٔ مهین» گرفته شده است: ۱ـ واژه های بکاررفته دراین رساله، به‌ترتیب تهجی ۲ـ بخش زهرها و پادزهرها. **آغاز :** حمداً لمن لیس لاولیته ابتداء ولازلیته انتهاء

بنگرید : مؤلفین مشار ۲ : ۲۳۴ ـ ف . مشار : ۹۴۸ .

4490ـ **مجلس** ۱۵۱ فیروز: نسخ خوب، تاریخ یاد نشده، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، ۸۶ گ ۱۱ س [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

4491ـ **تهران**، ملی ۵۹۷ف: نسخ سدهٔ **۱۳**، گویا از نگارنده و برای ناصرالدین شاه ، ۸۲ گ ۱۱ س [ف. ملی ۲ : ۱۰۵] .

پیدایش پزشکی و تحقیق در الهام ولذت عقلی = رساله در . . .

از نظام‌الدین احمد گیلانی ، نگارندهٔ « مضمار دانش: ۴۵۴» که برای شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) نگاشته بود. گفتاریست در سه فصل. ودرآن آمده: چنانکه امیر کل امیر درکتاب نهج‌البلاغه که فقیرآن را ترجمه بفارسی کرده و شرح عربی نموده‌است. (ف. سپهسالار ۲: ۵۹)

4492ـ **دانشگاه** ۵/۳۲۲۳: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (ص ۵۶ - ۶۲) همراه ۱۲ گفتار دیگر گویا همه از او باشد [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۳] .

ت

تألیف شریف = مفردات هندی

از حکیم محمد شریف‌خان دهلوی فرزند حاذق‌الملك حکیم محمد اکمل‌خان ، درگذشتهٔ ۱۲۳۱، درمفردات ادویهٔ هندی و در (تحقیق الفاظ ادویهٔ هندی) ، برای شاه عالم (۱۱۷۳ ۱۲۲۱) نگاشته ودر ۱۳۰۰ دردهلی در ۲۲۶ ص بچاپ رسیده است .

بنگرید : ف . مشار ۳۵۴ ، ۱۱۲۶ ـ مؤلفین مشار ۳: ۴۲۱ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی ۲۰۱ .

4493ـ **پزشکی** ۵۵ : نوشتهٔ ۹ج۲/ **۱۲۰۰** [نسخه‌ها ۳: ۳۰۳ـ ف. ره‌آورد: ۱۰۹].

4494ـ **آصفیه** ۷۱۷ پزشکی : تاریخ نگارش **۱۲۳۱** یاد شده و درست نیست [ف . میرعثمان علی ۳ : ۴۰۶].

تب = رساله در . . .

از مولانا رستم گرگانی [ایرج افشار] پزشك‌خان احمد پادشاه گیلان، که به هندرفته و به دربار نظام شاه دکن راه‌یافته و «حمیات مرکبه » را بنام او نگاشته است و از اوست «دفیعیه» وشاید این گفتار یکی ازاین دوباشد.

4495ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۵۸۵۷ سدهٔ **۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷] .

تب = رساله درشناخت . . .

در دوباب، باب یکم دردو فصل. **آغاز:**

بدان... که تب حرارتیست غریبه ، که مشتمل می‌شود در دل . . .

4496ـ **دانشگاه** ۲۶۸۹/۲: نستعلیق نزدیك **۱۰۷۵**، انجام‌افتاده، ومیرسد به‌مبحث تب ربع ازفصل یکم (ص۱۰۳ ـ ۱۱۵) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۱۵] .

تب = رساله در . . .

آغاز: حمدله. صلاة. امابعد، طریق‌تدبیر آن‌است‌که چون ازاول‌تب بهم رسدخالی ازآن نیست که سرفه دارد یا نه .

4497ـ **دانشگاه** ۱۰۴۶/۳۷: نستعلیق رجبعلی فرزند جودعلی ، با تاریخ **۱۰۷۱** در دفتر (۱۷۲پ ـ ۱۷۴پ) [ف. دانشگاه ۴ : ۷۲۶] .

تبها = حمیات

تجربه‌نامه

از ابن سیفی، که بسال ۹۰۴ برای‌مولانا ایاب (؟) سروده است : چار و نهصد بود از هجرت رقم ـ کامد این نسخه زغیبم در قلم... چون شدم فارغ من ازاتمام او ـ «تجربه‌نامه» نهادم نام‌او. عنوانهای‌آن نیزیك مصرع‌منظوم است. **آغاز:** هست در توحید رب العالمین ـ حمد وافر قادر قیوم را ـ کرد موجود از عدم معدوم را .

4498ـ **اصفهان ، سید محمد علی روضاتی:** نستعلیق ، باتاریخ رجب **۹۳۱** در دفتر (۸پ ـ ۲۸ ر) [نسخه‌ها ۵ : ۱۳۵] .

تحفه = کتاب الطب

از سلطان‌علی‌طبیب خراسانی، بسال۷۳۴ نگاشته است .

4499ـ **آصفیه** ۸۱۳ پزشکی : نوشتهٔ پیرامن **۱۰۰۰** [ف. آصفیه ، میرعثمان علی ۴: ۴۰۶] .

تحفه = حفظ الصحه

از کمال فرزند غیاث بنام پادشاهی ، در یك مقدمه و چهار مقاله نگاشته است : مقدمه در معنی حفظ صحت ، مقالت ۱ ـ حفظ صحت کلی، سه فصل ۲ـ حفظ صحت فصلی، چهارباب ۳ـ حفظ صحت اعضاء رئیسه، دوازده باب ۴ـ حفظ صحت بادویهٔ مفرده ، به ترتیب تهجی . خاتمه، حفظ صحت بانوشیدنیها. **آغاز:** سپاس بیقیاس پادشاهی راجل وعلاسزاوار است .

4500ـ **سپهسالار** ۷۳۶۸ : نستعلیق یونس فرزند محمد جیلانی ، ۳شعبان **۸۶۸** ، **آغاز** افتاده: فتبارك‌الله احسن‌الخالقین . . . امابعد، چنین‌گوید... کمال‌بن غیاث‌الطبیب ، ۹۶گ ۱۳س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۵۱] .

4501ـ **مجلس** ۵۰۴ : نسخ ، تاریخ یاد نشده، درفهرست بعنوان «رساله» وازکمال بن‌کمال طبیب یادشده، آغاز برابر نمونه، ۸۷ گ ۱۹س [ف. مجلس ۲ : ۲۹۶] .

تحفهٔ جلالیه

ازمسعود فرزند فاضل، دریك‌مقدمه ویازده باب و یك خاتمه بنام ابوالمظفر یعقوب بهادر

4502ـ **پزشکی** ۲۳۸/۲۶ : سدهٔ ۹ (ص۴۰۱ ـ ۴۳۵) [ف . ره آورد : ۱۱۳ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۳۳] .

تحفهٔ خانی = طب خانی

ازمحمودفرزند محمدعبدالله‌فرزند عبیدالله فرزند محمود، شاگرد جلال‌الدین محمددوانی (۸۳۰ ـ ۹۰۸) وعمادالدین محمود شیرازی، بروزگار سلطان سعید بهادر خان فرمانروای کاشغر (۹۲۰ـ۹۳۹) نگاشته است. در دیباچه

آمده‌که برای تحصیل بسال ۹۰۲ به‌شیراز رفته و سه‌سال درآن شهر باافاضل گذرانیده است. درچهار باب وهر باب‌درچند مقاله: ۱ـ دربیان قسم علمی وعملی‌طب ۲ـ اعراض مختصه باعضاء ۳ ـ امراض مختصه رجال و نساء ۴ ـ امراض عامة‌که اختصاص بعضوی وجنسیتی ندارد. فصل درادویهٔ مفرده ومرکبه. **آغاز:** الحمدلله‌الذی خلق‌الانسان فی‌احسن تقویم... امابعد، عریضه می‌دارد راقم این سواد.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۳۲.

4503ـ **آصفیه** ۷۲۵ پزشکی: نوشتهٔ خوش **۹۷۶**، چهار جزء پایان کرم خورده [ف. آصفیه میرعثمان‌علی ۳ : ۴۰۶].

4504 ـ **پزشکی** ۶۷ : نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۹۸۰** و **۹۸۲** [ف. ره‌آورد: ۱۳۳ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۰۴].

4505ـ **آصفیه** ۲۷۲ پزشکی یونانی: نستعلیق خوش، در **۱۲۱۸**، در فهرست بنام «طب خانی» یاد شده‌است، ۳۰۵ گ ۲۵س [ف آصفیه میرعثمان علی ۲ : ۱۰۹].

تحفة الخوانين

ازملامحسن همدانی، مدعو به آقابابا. در بارهٔ زهرها، در ۱۲۴۸/۸/۸ (= مرغوب) درشهر همدان، برای غلامحسین‌خان سپهدار، در یك مقدمه و پنج فصل و یك خاتمه نگاشته است، وازوست «انیس الخوانین» که بنام همین سپهدار ساخته است.

4506ـ **پزشکی** ۵۶ : نوشتهٔ فضل‌الله فرزند عبدالجواد قهرمانی، آدینهٔ ۲۸شعبان **۱۲۴۸** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۳].

تحفهٔ سلیمانیه

از علاءالدین محمد طبیب، ترجمهٔ «من لایحضره الطبیب» محمد زکریای رازیست، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵). **آغاز:** منهاج تدبیرحفظ صحت آخرت واولی

4507 ـ **ملك** ۴۵۱۸ : نسخ مهدی، در **۱۲۶۳**، ۳۵ گ ۲۵س [ف. ملك، فارسی: ۱۱۱].

تحفهٔ سلیمانیه = تحفه شاهیه

تحفهٔ شاهی

از میرزا سید احمد فرزند محمد حسین حسینی، پزشك‌تنکابنی‌کاشانی‌حکیمباشی فتحعلی شاه (۱۲۱۲ـ ۱۲۵۰) وبنام او، ترجمهٔ «برء الساعة» محمد زکریای رازی (۲۴۰ ـ ۳۱۰ یا ۳۲۰) است در درمان فوری بیماریها، با افزودن هفت باب بر بیست و سه‌باب متن‌کتاب سپس فرزند او سید محمد پزشك آنرا دست برده و پاکیزه ساخته ودر ۱۲۹۷ در سی فصل بچاپ رساند واز هموست «اسهالیه». **آغاز:** حمد بیحد و ستایش لایحصی‌ولاتعد نثاربارگاه

بنگرید: ذریعه ۳ : ۸۳ و ۴ : ۸۳ ـ ف. مشار: ۳۹۴ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۳۷۷ ـ مطرح‌الانظار: ۸۱۰ ـ مؤلفات رازی، نجم آبادی: ۱۵۲ ـ هدیة‌العارفین ۲ : ۲۷.

4508 ـ **فرهاد معتمد** ۹۳/۱ : نستعلیق عبدالوهاب فرزند محمد جعفر. در **۱۲۵۹** (ص۱ ـ ۶۵) [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۳].

4509ـ **مجلس**۴۱۵۸/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۲** (ص۲۸ـ۹۶) درفهرست بعنوان «ترجمهٔ برء الساعه» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۹].

4510ـ **پزشکی** ۲۵۰/۵ : سدهٔ **۱۳** (ص۲۴۱ ـ ۳۶۵) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۹].

4511ـ **ملك** ۴۲۲۲ : نسخ ۱۴ شوال **۱۳۱۲** برای مشیرالدوله، آغاز برابر نمونه،

درفهرست بعنوان «ترجمهٔ برءالساعه» یاد شده ۴۶گ ۹س [ف. ملك ، فارسی : ۱۲۸] .

4512ـ سپهسالار ۲۸۶۴/۶ : تاریخ یاد نشده (۴۱پ ـ ۶۰پ) [ف. سپهسالار ۳: ۴۰۰] .

تحفهٔ شاهیهٔ عباسیه = تحفهٔ سلیمانیهٔ عباسیه

از محمد نصیر فرزند قاضی فرزند کاشف الدین محمدیزدی، پزشك بنام. گزارشی است از «طب الرضا، ذهبیه» منسوب بحضرت رضا ، بنام شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) که بدو نام خوانده شده است . **آغاز:** ستایش دور از آلایش‌سزاواردرگاه حکیمی‌جل‌شأنه‌تواندبود .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۰۹.

4513ـ دانشگاه ۲۵۸۳/۱۵ : نسخ‌محمد امین یوز باشی ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۰۹۱** در قندهار (ص۱ ـ ۳۹) در نسخه «تحفهٔ سلیمانیه» آمده است [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۸۵] .

4514ـ ملك ۲۹۹۷ : نسخ، **۱۱۰۱**، آغاز برابر نمونه ، ۳۱گ ۱۷س [رؤیت] .

4515ـ رضوی ۴۱۴ اخبار (۶۵۵۱) نستعلیق عباسقلی نوری یوشی ، شنبهٔ ۹ ج ۱/ **۱۲۵۰** درکرمانشاه، زرین، درفهرست «تحفهٔ سلیمانیهٔ‌عباسیه» آمده۵۳گ[ف.رضوی۵:۴۱] .

4516ـ دانشگاه ۲۷۰۳/۳ : نستعلیق فرج‌الله جهانشاهی ع۱/**۱۲۶۴** (۳۳پ ـ ۶۰پ) درفهرست «تحفهٔ سلیمانیهٔ عباسیه» یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۴] .

4517ـ رضوی۴۱۶ اخبار(۶۸۱۴): نسخ، تاریخ یاد نشده، ۴۳گ ۱۳س .

4518ـ رضوی۴۱۵ اخبار(۱۹۴۱): نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ۲۶گ ۱۹س [ف. رضوی ۵ : ۴۱] .

4519ـ مجلس ۶۲۱/۱۰ : نستعلیق، آغاز برابر نمونه، در فهرست « تحفهٔ شاهیه » آمده [ف مجلس ۲ : ۳۷۶] .

تحفة الصالحین

از صالح فرزند محمد (فرزند) صالح قندهاری قاینی، در دومقالت: ۱ـ تدبیر حبلی ومرضعه ۲ـ امراض‌اطفال، ودرآن از «خلاصة التجارب» بهاءالدوله و «مفرح‌القلوب» محمد اکبرهندی شاه ارزانی بهره برده است ، و در میان‌آن از سفر (بندربر) خود بسال ۱۱۷۹ یادکرده، ونیزگویدنیای‌من‌بقائن‌آمد (بنگرید قرابادین صالحی). **آغاز:** شایسته‌ترین سخن که شعار دردمندان مهد عصمت تواند بود. . .

واین جز «قرابادین صالحی» است .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۶۲ ـ ف. مشار : ۱۲۱۶ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۵۲۹ ـ ف. طبی نجم‌آبادی : ۲۱۷ .

4520 ـ سپهسالار ۷۳۶۷ : نستعلیق اصغر **۱۲۶۴**، ۵۲گ ۱۷س [ف. سپهسالار۳: ۳۶۷] .

تحفة العاشقین

از نورالدین محمد ، که بدستور بزرگی نگاشته و بدین نام خوانده است ، و او نباید نورالدین محمد عبدالله‌حکیم عین‌الملك‌شیرازی نگارندهٔ «الفاظ‌الادویه: ۴۷۵» باشد، این‌کتاب از روی چند اثر دیگر اسلامی و هندی ساخته شده است [دانش‌پژوه] ، در سه بزم: ۱ ـ بزم عشرت درآداب شرب مدام در یك‌ساغر وشش صراحی ۲ ـ بزم خلوت در آداب مباشرت با سیمین رویان، دریك جلوه و بیست و پنج لذت ۳ـ بزم راحت‌درفواید حمام وعلاج بعضی‌اسقام دریك آسایش وسه صحت، خاتمه خواص بعضی

ازادویه [نسخهٔ چاپی]. ثناهاهمه‌ایزدپاک‌را... تحفهٔ بیحد حکیمی را سزد که حریفان . . . نسخهٔ چاپی آن «تحفة‌العاشقین یامجربات بوعلی سینا» خوانده شده .

بنگرید : نسخه‌ها ۳ : ۳۰۴ ـ ف. مشار ۳۶۸ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی : ۲۱۸ .

4521ـ **تهران** ، پزشکی ۵۷ : نوشتهٔ سه‌شنبهٔ ۱ رجب **۱۲۷۴**، نام‌کتاب و نگارنده‌و دستور شاه دردیباچه آمده است .

4522ـ **پزشکی** ۵۸: نوشتهٔ یکشنبهٔ ۸ شعبان**۱۲۷۵** درنرماشیر [نسخه‌ها۳ : ۳۰۴].

تحفهٔ علائی

در دومقاله : یکم در بیان حفظ صحت در ۱۴ باب، دوم مبنی برعلل قبیح ! در سه باب درپایان نسخهٔ ۲۳۸ پزشکی شعرهایی است در ستایش اولیا و سلطان جهانشاه که بسال ۸۶۶ سروده شده، شاید از همین «تحفهٔ علائی» باشد [دانش پژوه] .

4523ـ **پزشکی**۲۳۸: نبشتهٔ نزدیک‌های **۸۷۰** ، شمارهٔ ۴ دفتر [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۰].

تحفهٔ مبشریه

ازحکیم محمد فرزند سعید (سعد) فرزند عبدالله پزشك لاری، سدهٔ دهم، برای مبشرخان فرزند همایون شاه نگاشته است . همایون شاه پسر بابر شاه بسال ۹۶۳ در گذشته است . **آغاز:** حمد و سپاس بیحد وقیاس .

4524ـ **رضوی** ۳۳پزشکی : نستعلیق خامهٔ نگارنده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، آغاز، برابرنمونه،۸۵گ۱۲س[ف.رضوی۳: ۲۵۰].

تحفة‌المجربات

درهشتاد باب و هریك در چند فصل ، نام کتاب و فهرست بابهادردیباچه آمده‌است: ۱ـ دفع درد‌سر ۲ـ علاج‌مالیخولیا ۳ـ علاج‌صرع ۴ـ علاج خون بینی... باب هشتادم دردانستن رجال الغیب . سپس فرهنگ واژه‌های داروئی که در«تحفة‌المجربات» بکاررفته‌است. **آغاز :** حمد وثنا خدای بینیاز را که اول و آخر همه اوست، وقفل حکمت او .

4525ـ **ملك** ۴۴۹۷/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱۲۴پ ـ ۱۸۶پ)، درهامش نسخه‌های پزشکی هست [رؤیت] .

تحفة‌الملوك

درموضوع شراب، که در آغاز آن چنین گوید احقرخلق‌الله والمحتاج الی نعمة‌الله طافر ابن نعمت‌الله بن طافرالطبیب الکرمانی. که به نام نظام‌الدنیاوالدین ابوالمحامدمیرزا سلطان شاه محمود، بسال ۹۳۲ نگاشته است .

4526ـ **اراك**، ابراهیم دهگان: نوشتهٔ زیبای غیاث‌الدین کرمانی، در**۱۰۸۱**، ۳۸گ ۱۴ س [نامه آقای دهگان دررهنمای کتاب س ۱۱ : ۲۰۴] .

تحفة‌الملوك

ناشناخته. درکشف الظنون ۱ : ۳۷۵ از «تحفة‌الملوك» ابوبکر فرزند مسعود یادشده‌که در آن آمده : بسال ۶۰۳ در خزانهٔ سلطان سنجر یافت شده است . **آغاز** آن : الحمدلله الذی اکرم‌عباده باشرف آلائه. [کشف‌الظنون].

4527ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۷۹۶۶/۲ **Add: فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۴۷۷ هست درفهرست ازنگارنده وسرآغازآن‌یادنشده‌است. [فیلمها ۱ : ۶۰۷] .

تحفة‌الملوك = چهل بابی

در بخش اخلاق خواهد آمد .

تحفهٔ حکیم مؤمن = تحفة المؤمنین

از سید محمد مؤمن فرزند محمد زمان تنکابنی دیلمی، بروزگار شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) در ۱۰۷۷ یا ۱۰۷۸ یا ۱۰۸۷ بنام همان‌شاه، درپنج تشخیص و بیست و وچهار باب نگاشته و بارها بچاپ رسیده است ودر۱۳۳۹ باپیشگفتاردکترمحمود نجم‌آبادی.

آغاز: سبحانك اللهم یاقدوس ویا طبیب النفوس شکر شیرین شربت حیات حکیمی راجل.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۰۲ ـ ف. مشار : ۳۶۵ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۱۶۵ ـ پیشگفتار چاپ، نجم‌آبادی ـ ایضاح المکنون ۱ : ۲۶۰ ف. طبی، نجم‌آبادی: ۲۱۸.

4528ـ **حقوق** ۳۱ج : نسخ ۱ شعبان **۱۰۱۴**، ۴۲۹گ ۲۱س [ف. حقوق : ۴۸].

4529ـ **تهران**، ملی۹۶۷ف: نستعلیق محمد سعید فرزند عبدالعلی الطالقانی، رجب ۱۲۲(**۱۰۲۲**)، آغازبرابرنمونه، ۲۸۱گ ۲۰ [ف. ملی ۲ : ۵۱۶].

4530 ـ **شیراز**، دکترمیر : نوشتهٔ عبدالکریم فرزند محمدمؤمن اوحدی‌کازرونی شیرازی، سه‌شنبهٔ ۱۸ع۲/**۱۰۳۲** [نسخه‌ها ۵: ۲۸۲].

4531ـ **تهران**، ادبیات ۴۷۶ جوادی نستعلیق دههٔ سوم محرم **۱۰۹۷** [ف. ادبیات۳ ۱۲].

4532 ـ **دانشگاه** ۳۰۴۵ : نسخ سدهٔ **۱۱**، نسخه‌ازحرف حاء تا حرف دال را دارد، ۳۰گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۰].

4533 ـ **مجلس** ۵۹۲۴ فهرست نشده: نستعلیق۳ج۱/**۱۱۱۳**، زرین، ۲۳۶گ۲۷س [رؤیت].

4534ـ **پزشکی** ۲/۲۳۷ : نوشته در عظیم‌آباد، باتاریخ**۱۱۳۵** دردفتر (ص۷۲۳ ـ ۷۸۴) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۰].

4535 ـ **قاهره دارالکتب** ۱۱ طب فارسی: نسخ زیبای **۱۱۳۷** آغاز افتاده، ۴۳۵ گ ۲۱س [مخطوطات ۱ : ۶۸].

4536 ـ **تهران**، پزشکی ۲/۲۸۱ : نوشتهٔ محمدعلی‌شیرازی، ع۱/**۱۱۸۵** درطایف (ص۱۱۹ ـ ۱۳۴) [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۷].

4537ـ **تهران**، پزشکی ۵۹ : نوشتهٔ عبدالعظیم، در**۱۱۸۷** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۶].

4538ـ **تهران**، ملی۱۱: نوشتهٔ محمد فرزند محمد امین عامری سبزواری، ۸ج۲/**۱۱۹۲**، ۶۵۶ص [ف. ملی۱ : ۷۷] **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۸۰۶ هست[فیلمها ۱ : ۴۵].

4539ـ **دهخدا** ۱۲۹ : نسخ رمضان **۱۲۰۰**عنوان وواژه‌ها شنگرف. اندازه وزیری [نسخه‌ها ۳ : ۸].

4540ـ **حقوق** ۱۳۵ب : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، زرین، ۳۲۶گ۲۳س[ف. حقوق: ۴۸].

4541ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۹۸ : نسخ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۲ : ۶۷].

4542 ـ **تهران**، ملی ۹۸۱ ف : نسخ گویا سدهٔ**۱۲**، آغازبرابرنمونه،۳۷۸گ۲۵س [ف. ملی ۲ : ۵۳۷].

4543ـ **تهران**، پزشکی ۶۳ : نوشتهٔ محمد رفیع فرزند آخند ملافیض‌الله عصاره‌سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۶].

44 ـ4548ـ **تهران، پزشکی**۶۱ و ۶۲و۶۴و۶۵و۶۶ : پنج نسخه همه ازسدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۶].

4549ـ **ملك** ۴۴۵۸ : نسخ سدهٔ **۱۲** ۴۱۵گ ۱۵س [رؤیت].

4550ـ **ملك** ۶۴۶۰ : شکسته نستعلیق

سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده، ۵۲۲گ ۲۰س [رؤیت].

4551ـ **تهران**، وزارت خارجه۹۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۱ : ۲].

4552ـ **تهران**، ملی۲۱۲ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، بادو شکل از جراحی، ۴۲۰گ ۲۲س [ف. ملی ۱ : ۲۰۸].

4553ـ **کپنهاك**، سلطنتی: نستعلیق هندی، سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴].

4554ـ **تهران، اصغر مهدوی** ۳۰۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۶۷].

4555ـ **معارف** (ملی) ۱۲۹ ـ ۱۳۰۶ نسخ‌خوب‌علی‌محمدفرزند محمدحسین اصفهانی ماه ۴سال**۱۲۰۱**، درصحافی مشوش‌شده، آغاز برابر نمونه، ۳۸۶ گ ۲۹ س [ف. جواهر الکلام۱ : ۱۶۳].

4556ـ **قاهره دارالکتب** ۲طب‌طلعت نسخ زیبای قطب الدین ۲۹ رمضان **۱۲۰۳**، آغاز برابر نمونه، در فهرست «تحفة‌المؤمنین» آمده [مخطوطات ۱ : ۶۷].

4557ـ **مجلس** ۴۹۷۲: نستعلیق گویا ابوالحسن فرزند ابراهیم، ۶ رمضان **۱۲۱۰**، در کشمیر برای ملا هادی جمال‌الدین فرزند محمد بازرگان‌شیرازی، زرین، ۴۴۹گ ۱۸س [ف. مجلس ۱۴ : ۲۶۳].

4558ـ **معارف** (ملی) ۱۳۰ ـ ۲۱۷۶ نستعلیق محمد سعید فرزند عبدالعلی طالقانی **۱۲۲۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۸۱ گ ۲۰ س [ف. جواهرالکلام۱ : ۱۶۴].

4559ـ **تهران**، ادبیات۱۲۴ب: نسخ کربلائی میرزا بابا فرزند میرزا محمد تبریزی در**۱۲۲۳**، ۳۶۲گ ۲۳س [ف. ادبیات ۱ : ۸۹].

4560ـ **تهران**، ملی ۱۱۶ف: نوشتهٔ **۱۲۲۷**، زرین، آغاز برابر نمونه. فیلم‌آن در دانشگاه ش۹۵۱ هست [ف. ملی ۱ : ۱۱۱ ـ فیلمها ۱ : ۴۵].

4561ـ **ملك** ۴۵۴۸: نسخ علی اکبر تفرشی، **۱۲۳۳**، ۳۰۴گ ۲۰س [رؤیت].

4562ـ **مجلس** ۴۹۴: نسخ **۱۲۳۴**، آغاز برابر نمونه، بعنوان «تحفة‌المؤمنین» یاد شده، ۳۹۷گ ۲۱س [ف. مجلس ۲ : ۲۹۰].

4563ـ **سپهسالار** ۷۴۵: نسخ حاجی میرزامحمدمهدی‌قاری‌سپاهانی، ۵ج۱/**۱۲۳۶** دراصفهان، ۳۱۵گ ۲۹س.

4564ـ **سپهسالار** ۷۴۴: نستعلیق **۱۲۳۶**، پایان افتاده، وقف ۱۲۹۷، ۲۸۰گ ۲۲س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۷۶].

4565ـ **تهران**، ملی ۱۱۵۴: نوشتهٔ میرمحمد شریف فرزند عبدالمطلب طباطبائی، ۲۴ شوال **۱۲۳۹**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۲۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۵].

4566ـ **تهران**، ملی۹۱ف: نسخ‌خوش میرمحمد شریف فرزند عبدالمطلب طباطبائی، ۲۴ شوال **۱۲۳۹**، آغازبرابرنمونه، ۲۸۷گ ۳۱س [ف. ملی ۱ : ۷۷].

4567ـ **تهران**، ادبیات ۴۷۸ جوادی: نستعلیق علی‌اکبر فرزند کربلائی علی عسکر، ۲۹رمضان **۱۲۴۰** [ف. ادبیات ۳ : ۱۲].

4568ـ **ملك**۴۵۴۱: نسخ حسن‌فرزند محمد باقراصفهانی، پنجشنبهٔ ۲۴ شعبان**۱۲۴۰** زرین، با یك مجلس تصویر شراب خواری، ۳۴۲گ ۲۵س [رؤیت].

4569ـ **تهران**، ملی۹۸۳ف: نستعلیق ریز محمد حسین اصفهانی**۱۲۴۱**: زرین آغاز برابر نمونه، ۳۳۴گ ۲۹ س [ف. ملی ۲ : ۵۳۹].

4570ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۳۳۴ : نستعلیق میرزا حسینعلی، دردوشنبهٔ ۷ج۲/**۱۲۴۲** [نسخه‌ها ۲ : ۶۷] .

4571ـ **رضوی** ۲۳ پزشکی: نستعلیق علی‌نقی **۱۲۴۷**، جدول‌زر، وقف ۱۳۰۸، ۱۷۲ گ ۲۶ س [ف. رضوی ۳:۲۴۷] .

4572ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۱۰۵ : نسخ ابوطالب فرزند محمد جواد در ۱۷ صفر **۱۲۵۰** [نسخه‌ها ۲ : ۶۷] .

4573ـ **قاهره، دارالکتب** ۲۷۴ طب تیموریة : نسخ شوال **۱۲۵۷**. آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۶۷] .

4574ـ **آصفیه** ۸۰۸ پزشکی : نوشتهٔ **۱۲۶۶** [ف. میرعثمان علی ۴ : ۴۰۶] .

4575ـ **تهران،** پزشکی ۳/۲۶۰: نبشتهٔ حاج میرزا محمد رضا طبیب ، در **۱۲۷۲** ، [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۷] .

4576ـ **تهران،** پزشکی ۶۰ : نبشتهٔ محمد فرزند عبدالکریم یزدی ، شوال **۱۲۸۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۶] .

4577ـ **ملك** ۴۴۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ۱۸۷ گ ۱۵س [ف. ملك ، فارسی : ۱۱۴] .

4578ـ **ملك** ۴۷۸۲ : نسخ سدهٔ **۱۳** باتاریخ ۱۲۳۵ درهامش، ۲۶۹ گ ۲۵س [ف. ملك، فارسی : ۱۱۵] .

4579 ـ **سپهسالار** ۲۷۴۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای کیخسرو میرزا، زرین، ۳۲۲ گ ۲۳س [رؤیت].

4580ـ **سپهسالار** ۷۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده ، ۲۸۰ گ ۲۷ س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۷۶] .

4581ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۵۳۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۶۷] .

4582ـ **تهران،** پزشکی ۱/۲۴۹: سدهٔ **۱۳** (ص۱ – ۵۰۰) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۸].

4583ـ **الهیات** ۴۰ب : نسخ سدهٔ **۱۳** بافهرست کتابهاییکه مأخذ نگارش «تحفه» بوده است، ۳۸۳ گ [ف. الهیات ۱ : ۲۴] .

4584ـ **فرهاد معتمد** ۱۹۹ : نسخ، تاریخ یادنشده، باتملك فرهاد میرزا در ۳ج۲/**۱۲۸۹** [نسخه‌ها ۳ : ۱۵۹] .

4585 ـ **مجلس** ۴۹۵ : نسخ ، تاریخ یاد نشده ، از تشخیص چهارم در مداوی سموم آغاز شده ودیگر مندرجاتش با «تحفه» جدائی دارد، ۲۹۵ گ ۱۶س [ف. مجلس ۲ :۲۹۰].

4586ـ **رضوی** ۲۲ پزشکی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ۱۳۴۶ ، آغاز برابر ، ۱۸۴ گ ۲۳س [ف. رضوی ۳ : ۲۴۷] .

4587ـ **رضوی** ۲۴ پزشکی: نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف ۱۲۷۳ ، بخشی از آنست [ف. رضوی ۳ : ۲۴۸] .

4588ـ **آصفیه** ۸۱۹ پزشکی : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ، میرعثمان علی ۴:۴۰۶].

تحفهٔ ناصری

ازحکیم شلیمر فلامنکی ، گویا تحریری دیگر از «ادویة ونسخه : ۰۰۰» باشد. **آغاز** آب که بعربی ماءو به‌فرانسه Eeu نامندجسمی است مایع وسیال وخالص اومرکب بود ازهشت جزء .

4589ـ **تهران،** دهخدا ۱۰۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درص ع آمده : هذا کتاب موسوم به تحفهٔ ناصری من تألیفات حکیم شلیمر فلامنکی انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۸] .

تدارك السموم

از غیاث‌الدین طبیب ، برای ابوالغازی سلطان حسین بهادرخان معزالدین (صفوی ؟

۱۱۰۵ - ۱۱۳۵)، دردو قسمت: یکم زهرهای خوردنی درسه مقاله: ۱ - زهرهای کانی ۲- زهرهای روینده ۳- زهرهای حیوانی. دوم‌در دومقاله: ۱- حشرات ۲- آنچه بدندان گزند (بنگرید، حساب: ۱۶۴ و سیاق: ۲۷۸ در همین دستك). **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم نیست جز این اسم افسون سمیم . . . بدان که بدن انسان‌که ترکیبش از اعضاء و ارواح است ... اما بعد، این رساله‌ایست درمعالجهٔ زهرها وچون زهر بردو نوع‌است... عبدالحسین‌حائری درفهرست مجلس می‌نویسد: در مراجع نامی ازغیاث‌الدین طبیب نیافتم جزابواسحاق غیاث الدین کرمانی نگارندهٔ رساله در«حساب» آیا می‌توان این دو را یکی دانست. (بنگرید: حساب، و زبدة قوانین العلاج، شفاءالامراض آیینهٔ اسکندری در همین دستك).

4590- **دانشگاه** ۲۵۳۱/۲: نستعلیق محمد امین یوزباشی کاشانی، در **۱۰۹۰** در قندهار (ص۳۷ - ۵۷) آغازبرابر نمونه [ف. [ف، دانشگاه ۹: ۱۳۲۹].

4591- **مجلس** ۲۷۳۹/۱: نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، (ص۲-۴۵)، آغاز برابرنمونه بایادداشتی از فکری سلجوقی افغانی (معاصر) دربارهٔ اینکه: شاید کتاب ترجمه ویاگزیده‌ای ازکتاب منکهٔ هندی‌باشد [ف. مجلس۹:۸۳].

تدبیر مسافر

ناشناخته، در دو مطلب: بمانند «زاد - المسافرین» ملا محمد مهدی شریف، و شاید تحریری ازهمان باشد. **آغاز:** الحمدلله‌العلیم الحکیم... اما بعد پوشیده نماند در بیان سفر رفتن وتدبیر.

4592- **دانشگاه**۱۱/۳۱۵۷: نستعلیق **۱۲۵۴ - ۱۲۵۵** (ص ۲۷۷ - ۳۴۰) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۱۸].

تدبیرالمسافر = زاد المسافرین

تدبیرمشایخ

ازعمادالدین محمود فرزند سراج الدین مسعود شیرازی، نگارندهٔ «آتشك: ۴۶۱» وجز آن.

4593 - **تهران**، دهخدا ۱۹۷/۱: نوشتهٔ سالك‌الدین محمد فرزند مؤید حموی، شنبهٔ ع۱۴/**۱۰۰۶**، ضمن «حجلة العرایس» (۱۶۳پ - ۱۶۶ر) [نسخه‌ها ۳: ۱۵].

تذکرة العلاج

از محمد مؤمن فرزند محمدحسینی نخعی آشتیانی. که بروزگار حسینعلی میرزا قاجار میزیسته، در دستور درمان بیماریها. **آغاز:** ستایش بیقیاس تحفهٔ بارگاه حکیمی است که کلیات عالم اسباب.

4594 - **دانشگاه** ۲۲۱۰: نسخ ۲۰ رجب **۱۲۶۲** جدولبندی بنقره، آغاز و انجام برابر نمونه‌ٔیادشد، ۱۵۷گ۱۶س[ف. دانشگاه ۹: ۸۸۸].

4595- **ملك** ۴۵۱۱: نسخ جیلانی، ۱۷ ذیقعدهٔ **۱۲۸۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۶ گ ۱۹س [رؤیت].

تذکرة الکحالین = ترجمهٔ...

گفتارهاییست جدا درچشم پزشکی، بیشتر ترجمه‌مانند است، وگویاازه«تذکرةالکحالین» علی فرزند عیسی‌گرفته شده‌باشد متن‌این کتاب در سه مقالت است.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۳۹۰.

4596- **تهران**، پزشکی۱/۲۴۱: سدهٔ **۱۰** (ص۱-۳۷۱)، هرچند درچهار مقاله‌است ولی‌گویا ازروی «تذکرةالکحالین» ساخته شده

باشد، مقالهٔ دوم آن نیز در ۷۳ باب است [نسخه ها ۳ : ۳۳۵] .

4597ـ **یزد،** جامع کبیر یزد ۳۹۹۴ : نستعلیق عبد الجبار در بغداد **۱۰۳۵** عنوانها زرین. دوگفتار در آن هست، از نخستین یك صفحه مانده ، گفتار دوم در ۷۳ باب. درفهرست به‌ـ عنوان ترجمهٔ ... یاد شده است [نسخه‌ها ۴ : ۳۷۷] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۲] .

4598ـ **تهران** ، پزشکی ۶۹ : نبشتهٔ سیدحسین هندی بفرمودهٔ میر عبدالوهاب حکیم در ۱۸ ذیحجه (غدیر) گویا **۱۰۳۹** . در سه گفتار است ، با فهرست مطالب که مانند متن «تذکرةالکحالین» است [نسخه‌ها ۳: ۳۰۷] .

4599ـ **تهران** ، پزشکی ۷۰ : سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، درسه گفتار بافهرست مطالب که مانند متن است [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۷] .

4600ـ **تهران** ، پزشکی ۷۱ : سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، درهفت مقاله ویك خاتمه : نخستین در ۱۹ باب، دومی در ۶+۳۰ باب ، سومی در ۳ باب، چهارمی وپنجمی هریك ۱۳ باب ششمی در ۵ باب، هفتمی ۱۳ باب [نسخه‌ها ۳: ۳۰۷] .

4601ـ **تهران،** دانشسرایعالی ، قریب ۹۰/۶ : نوشتهٔ محمد جواد ، پنجشنبهٔ پایان رجب **۱۲۳۶** ، برای میرزا محمدحسن فرزند میرزا محمد رضا طبیب قمی در فهرست بعنوان «ترجمهٔ تذکرةالکحالین» یاد شده است [نسخه ها ۵ : ۶۴۰] .

4602ـ **دانشگاه** ۳۱۵۷/۳: نستعلیق **۱۲۵۴ - ۱۲۵۵** (ص۲۵ - ۵۳) گزیده‌ایست بفارسی ازاین کتاب درچهارمقاله، نخستین در ۱۹ باب، دومی در دوجزو، سومی درسه باب چهارمی در ۱۳ باب وجز ترجمهٔ ش ۷۱ پزشکی است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۷] .

4603 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۵۶/۲ : سدهٔ **۱۳**، درسه گفتار است (ص۴۳۹ ـ ۵۲۲) [ف. ره‌آورد : ۱۳۹ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲] .

تذکرة الکحالین

برای شاه عباس یکم صفوی (۹۹۵ـ۱۰۳۷) در دومقالت نگاشته شده است : ۱ ـ داروهای چشم، درپنج فصل (سومین آن ادویهٔ مفرده به‌ـ ترتیب تهجی است) ۲ـ مرهمها، درپنج فصل.

4604ـ **سپهسالار** ۸۳۱/۱: نستعلیق ملك محمد فرزند نصرالله طبیب شیرازی، ۲ع۲ **۱۱۲۴**، درباغشاه شیراز از روی نسخهٔ منقول ازخط نگارنده ، آغاز در دیباچه افتاده است (ص۲ ـ ۹۹) [ف. سپهسالار ۳ : ۳۹۳] .

تذکرة الکحالین = چشم پزشکی

تذکرهٔ نظامشاهیه = ترجمهٔ تذکرة

اولوالالباب الجامع للعجب العجاب

ازحسن فرزند عبدالرحمان، بنام ابوالفتح نظام‌شاه ازپادشاهان سدهٔ دهم هند، دریك مقدمه و چهارده رکن و یك خاتمه نگاشته است . در دیباچه می‌نویسد درعید قربان ۹۵۳ به‌هند رفته و از او خواسته‌اند که این کتاب را بفارسی برگردانند. مترجم بندهایی از«شرح الاسباب و العلامات» را نیز در آن گنجانده‌است. **آغاز:** محامد حمد وسپاس مبدعی را سزد جلت قدرته

بنگرید : ف. فیلمها ۱ : ۴۹ .

4605 ـ **مجلس** ۲۱۶۴ : نسخ تعلیق خوش سدهٔ **۱۰**. آغاز برابر نمونه ، ۲۳۳ ص [ف. مجلس ۶ : ۱۳۲] .

4606ـ **تهران** ، ملی ۱۶ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، ۱۵۵ گ ۲۹ س [ف. ملی ۱ : ۱۱] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۹۰

هست [فیلمها ۱ : ۴۹] .

تذکرة الهند = یادگار رضائی

ترجمهٔ ارجوزة فی الطب = طب منظوم

ترجمهٔ الاسباب و العلامات

متن از نجیب الدین محمد سمرقندی کشتهٔ ۶۱۹، ترجمه ازعباس فرزند محمد کاظم مشهور به آقاکوچك، بدستور حاجی میرزا اسد الله موسوی در ۱۳۰۱ ساخته است. این ترجمه در بیست وهفت باب وچهارصد وهفت فصل است. و نگارنده «الموجز» علی بن نفیس را نیز بنام «حدیقة الطب» ترجمه کرده است.

بگرید : ذریعه ۱ : ۱۲ ـ کشف الظنون ۱ : ۲۷ و ۲ : ۱۸۹۹ ـ هدیة العارفین ۱ : ۷۱۴ و ۲ : ۱۱۰ .

4607ـ **تهران**، پزشکی ۲ / ۸۱ نستعلیق **۱۳۰۲**، گویا نسخهٔ اصل باشد ، درپایان فصل ۳۲۷ دیده‌میشود همراه «حدیقة الطب» [نسخه‌ها ۳: ۳۲۴] .

ترجمهٔ الاسباب و العلامات = اسباب و علامات

ترجمهٔ برء الساعة

متن ازمحمد فرزند زکریا رازی، ترجمه از محمد افضل طباطبائی طبیب برای علی‌خان، باآزمایشهای خوداو. **آغاز:** شکر وسپاس مر حکیمی را که عارض درد را بکلگونهٔ یاقوت .

4608ـ **دانشگاه** ۸ / ۵۲۱۷ : نستعلیق درمجموعه باتاریخهای **۱۱۱۴** ـ **۱۱۰۲** (۵۵ پ ـ ۶۱پ) ترجمهٔ «الباب الرابع والعشرون فی لذع العقرب» را ندارد [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۵۸]

ترجمهٔ برء الساعة

متن از محمد ذکریای رازی (۲۴۰ ـ ۳۱۰ یا ۳۲۰)، که بسال ۳۱۲ ـ ۳۱۳ نگاشته و گویا آخرین نگارش او باشد . چند ترجمهٔ ناشناخته .

بنگرید : جهان پزشکی ج ۲ ش ۳: ۳۷ ، ف. مقالات فارسی، ایرج افشار : ۴۹ .

ذریعه ۲ : ۸۴ ـ هدیة العارفین، اسماعیل‌پاشا ۲ : ۲۷ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۴۸۶ ـ مؤلفات رازی ، نجم آبادی : ۱۵۲ ، ۳۱۶ ـ پانزده گفتار مینوی : ۲۹۶ .

4609ـ **پاریس** S. P. ۲ / ۳۴۳: با تاریخ **۱۰۳۳** دردفتر (۱۴۵ر ـ ۱۵۳پ) ، در ۲۵ باب. **آغاز :** روایت محمد زکریا حکیم ره چنین گوید که نزد وزیر ابوالقاسم حاضر بودم . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۲۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۴] .

4610ـ **تبریز** ، ملی ۳۴۱۴ : نوشتهٔ **۱۰۸۳** [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۱] .

4611 ـ **دانشگاه** ۹ / ۴۳۶ : نستعلیق روشن، با تاریخ **۱۲۳۷** در دفتر (۱۳۵پ ـ ۱۳۹پ) و این جز نسخه ۲ / ۱۹۸۴ دانشگاه است [ف. دانشگاه ۴ : ۷۳۳] .

4612 ـ **ملك** ۳ / ۶۱۹ : نسخ احمد فرزند زین‌العابدین، چهارشنبهٔ ۳ ع۲ / **۱۲۳۸** در ۲۶ فصل ولی دردیباچه ۲۴ فصل یاد شده ، **آغاز:** بسمله. هست شفا بخش صحیح وسقیم . مراسم حمد و صحیح و لوازم شکرصریح کلیمی را شاید [ف . ملك، مجموعه‌ها ۱۱۳] .

4613ـ**دانشگاه** ۲ / ۱۹۸۴: نسخ‌محمد فرزند زین‌العابدین ، در **۱۲۴۴** (۱۰۵ ر ـ ۱۰۹ ر)، آغاز وانجام برابر نسخهٔ ۴ / ۴۵۳۵

ملك و این جز نسخهٔ ۴۳۶/۹ دانشگاه است [ف. دانشگاه ۸ : ۵۹۳] .

4614ـ **ملك** ۴۵۳۵/۴: شکسته نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۴۸** (۱۵۶پ ـ ۱۷۹پ) **آغاز:** چنین‌گوید حکیم کامل محمدبن زکریاالرازی که روزی درمجلس ابوالقاسم... آغاز کتاب: بدانکه ازشأن من‌آنستکه مذکور سازم عالی‌را که متکون میشود ازفرق تاقدم [رؤیت] .

4615ـ **پاریس** ۸۸۴/۲ : تاریخ یاد نشده، در۲۵ باب و جز «تحفهٔ شاهی» تنکابنی است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۹] .

ترجمهٔ برءالساعه = تحفهٔ‌شاهی

ترجمهٔ برءالساعه = داءالشفاء فی الساعه

ترجمهٔ تذکرةاولوالالباب‌والجامع العجب‌اللعجایب = تذکرهٔ نظامشاهیه

ترجمهٔ تذکرةالکحالین = تذکرة الکحالین

ترجمهٔ تقویم الابدان

متن از ابن جزله ، یحیی فرزند عیسی بغدادی(م۴۹۳)، ترجمه ازمحمداشرف فرزند شمس‌الدین‌محمدطبیب، برای شاه‌سلیمان‌صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) ، ودر۱۲۵۷ و پس ازآن بچاپ رسیده است . کتاب بشیوهٔ تقویم جدول بندی شده و بیماریها و درمانها را در جدولها نشان میدهد. **آغاز:** حمد و سپاس مر حکیم درمان‌آفرینی‌را سزاست... امابعد، برجلیسان محکمهٔ شناسایی .

بنگرید: کشف‌الظنون۱ : ۴۶۷ ـ ذریعه ۴ : ۹۰ ـ ف. طبی ، نجم آبادی : ۲۶۲ ـ هدیة العارفین ۲ : ۵۱۹ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۶۲۱ ـ ف. دانشگاه۷: ۲۶۳۷ .

4616ـ **دانشگاه** ۱۴۲۶ : نسخ رضا فرزند قاسم ، در ۲۶ ذیقعدهٔ **۱۲۳۴** ، آغاز برابر نمونه، ۵۰ گ ۲۹س [ف. دانشگاه ۸ : ۹۹] .

ترجمهٔ تقویم الابدان

متن از ابن جزله (م ۴۹۳) ، ترجمه از سپهسالارعلی‌فرزند عبدالله، که بسال۶۴۷ ساخته است (هرصفحه به‌هشت جدول و هرجدول به‌ـ دوازده‌خانه) [دیباچه]. **آغاز:** سپاس‌وستایش آفریدگاری‌را که انسان‌را بشرف نطق‌ومرتبت عقل .

4617ـ **مجلس** ۴۹۷ : نستعلیق محمد فرزند حاجی‌حسن، در**۸۷۴**، آغازبرابرنمونه در فهرست از مترجم نام‌برده نشده ولی تاریخ ترجمه۶۴۷آمده است، ۴۵ گ ۲۱ س [ف. مجلس ۲ : ۲۹۱] .

4618ـ **تهران ،** ملی ۳۹ف: نستعلیق، تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه در فهرست انوار ترجمه از آن محمد اشرف وبسال ۶۴۶ یادشده، ۱۱۲ گ [ف. ملی۱: ۳۹]. **فیلم‌آن** دردانشگاه ش۱۸۵۸ هست و در فهرست دانش پژوه از آن سپهسالار دانسته شده است [فیلمها ۱ : ۵۸] .

ترجمهٔ تقویم الابدان

متن از ابن‌جزله. ترجمه ازناشناس .

4619ـ **تبریز ،** حاج حسین آقا نخجوانی ۱۷۱۱ : سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۸] .

4620ـ **دانشگاه** ۴۵۶۲ : نستعلیق میرزامحمدحسین‌کمانوندخرم آبادی، ۲۱محرم

۱۳۰۱، دستور درمانهاست ازتب تا مفاصل، و در آن سه گونه درمان برای بیماریها آمده : پادشاهانه،درویشانه، خواص‌وعوام، آغازافتاده ۲۱۴گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۵۰۱].

ترجمهٔ تقویم الصحة

متن‌ازابن بطلان بغدادی، درگذشته پس‌از ۴۵۰یابسال۴۵۸، ترجمه‌ازابوعلی‌حسن‌فرزند ابراهیم فرزند ابوبکر سلماسی که «رسالهٔ الذهبیه» را برای‌ابوالحسن‌علی فرزنداسماعیل در۶۱۴ ترجمه کرده است .

بنگرید: کشف‌الظنون۱ : ۴۶۹ ـ مجلهٔ ادبیات مشهد، س۱ ش۱ : ۳ .

4621 ـ **فاتح** ۵۲۹۷/۳ : نسخ خود نگارنده (۹۶ ـ ۱۲۷) همراه : الشرفیة فی تقاسیم‌العلوم، ترجمهٔ الذهبیه (مؤرخ ۱۰ ذیقعدهٔ **۶۱۴**)، السیاسة الخاصة والعامة همه از همو . **فیلم**‌آن دردانشگاه ش ۴۷ هست [فیلمها۱ : ۴۰۴] .

ترجمهٔ تقویم الصحة

متن ازهمان ابن‌بطلان، ترجمه ناشناخته

4622 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۶۲۸۸ نوشتهٔ نزدیك پایان محرم **۵۱۷** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۸] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۸] .

4623 ـ **چستر بیتی** ۱۰۸ : نوشتهٔ‌حسین فرزند حسن فرزند محمد فرزند واعظ حسنی، **۷۳۲**/۲۶۴ . **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۱۶۸۶ هست [فیلمها۱ : ۵۸] .

ترجمهٔ درسهای کلینیك = طب‌جدید

ترجمهٔ دفع المضار عن الابدان

متن از ابوعلی‌سینا درگذشتهٔ ۴۲۸ ، که به‌تدارك‌الخطا الواقع فی‌تدبیرالطبی ونامهای دیگرنیزیادشده ، درهشت مقاله: ۱ـ فی‌تعدید انواع الخطاء ۲ـ فی‌الهواء ۳ـ فی‌الحمام۴ـ فی‌الطعام ۵ ـ فی‌الماء و المشروبات ۶ ـ فی فی‌الحرکات ۷ـ فی‌امرالاستفراغ. میان ۳۹۲ ۴۰۳ بنام ابوالحسن احمد السهلی وزیر خوارزمشاهی نگاشته است، دوترجمه ازآن‌در دست‌است: یکی‌نسخهٔ۱۱/۶۵۹۱ موزهٔ بریتانیا ویکی چاپ شدهٔ دهلی بنام «موجزعظیم النفع» [مهدوی]. **آغاز** : (نسخهٔ بریتانیا) افتتاح سخن سزاوار بنام حکیمی است‌که بدن‌آدم را

بنگرید : فهرست مصنفات، مهدوی: ۱۱۴ ذریعه ۴ : ۱۷ و ۹ : ۲۶ ـ کشف‌الظنون ۱ : ۳۸۰ـ هدیة‌العارفین ۱ : ۳۰۸ ـ مؤلفین مشار ۲:۷۷۹ ـ ف. عربی مشار : ۴۳۳ ـ لغت‌نامه ۱ : ۶۴۱ (ابوعلی‌سینا) .

4624ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۵۹۱/۱۱ Add : نوشتهٔ **۸۸۴**، دردیباچه آمده‌که برای جمال‌الدولة والدین حسین ترخان ترجمه‌شده است [ف. مصنفات، مهدوی: ۱۱۴] .

ترجمهٔ دفع‌المضار = فوایدالاشیاء

ترجمهٔ الذهبیه

متن منسوب بحضرت رضا، ترجمه ازابو‌علی‌حسن فرزند ابراهیم‌فرزند ابوبکرسلماسی برای‌ابوالحسن‌علی فرزنداسماعیل‌که «الشرفیة فی‌تقاسیم العلوم الیقینیة» را بنام اوساخته بود (بنگرید ترجمهٔ تقویم‌الصحة، دربالا).

بنگرید ذریعه۱۰ : ۴۶ ـ خاتمهٔ مستدرك ۳: ۳۳۵ ـ ف. دانشگاه ۴ : ۷۶۳ .

4625 ـ **فاتح** ۵۲۹۷/۴ : نسخ خود نگارنده، ۱۰ ذیقعدهٔ **۶۱۴** (۱۲۸ ـ ۱۴۶)، بدینگونه: الشرفیه، ترجمهٔ تقویم‌الصحة، ترجمهٔ

الذهبیه، السیاسة الخاصة والعامه، همه از همو.
فیلم آنها دردانشگاه ش۴۷ هست [فیلمها ۱: ۴۰۴] .

ترجمهٔ رسالهٔ الذهبیه

از ملا فیض‌الله عصارهٔ شوشتری ، پزشك و ستاره شناس روزگار فرمانروایی فتحعلی خان فرزند واخشتو درشوشتر، و بدستور او پس از ۱۰۷۸ آنرا بفارسی درآورده است . [ذریعه] و درنسخهٔ دانشگاه (ش۹۶۳) آمده که پس از ترجمهٔ «طب الائمه» بدستورشاهزاده فتحعلیخان بدان پرداختم ولی از مترجم نامی برده نشده است. گفتاریست دردوفصل، ودرنخستین متن‌را آورده است، و در دومی آنرا بپارسی کرده و پوزش خواسته که از روش متن بیرون رفته است. **آغاز:** حمدبیقیاس وسپاس ستوده اساس حضرت مقدس حکیمی را سزاوار است .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۰۳ .

4626 ـ **دانشگاه** ۹۶۳/۱ : نسخ ، باتاریخ **۱۱۲۳** دردفتر (۱۶۳پ ـ ۱۸۶پ) ۱۵س [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۳] .

ترجمهٔ رسالهٔ الذهبیهٔ

متن منسوب به حضرت رضا ، ترجمه از محمد شریف خاتون‌آبادی، که پس از نگارش «حاشیهٔ موجز قرشی» دستور یافت که بر این رساله‌گزارشی بنگارد، پس‌در۱۴ محرم۱۱۰۹ درقندهار بآن آغازکرد، ودر پایان از «معدن الفیض» خود یادمی‌کند. **آغاز:** الحمدلله‌الذی عجزعن‌تحمیده لسان‌کل ذی‌لسان. . . و بعد ، چنین مرقوم میگرداند .

4627ـ **سپهسالار** ۷۳۷۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، وتملك ۱۱۹۱ و ۱۱۲۵ ، ۱۳۱گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۳ : ۷۳۵] .

ترجمهٔ رسالهٔ الذهبیهٔ

متن منسوب بحضرت رضا ، ترجمه از سید شمس‌الدین‌محمد فرزند محمد بدیع‌رضوی مشهدی، که «وسیلة‌النجاة»خودرا بسال۱۱۳۵ بانجام رسانده است .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۰۳، ۱۷۲ و ۶ : ۲۳۹ .

4628ـ **مشهد**، شیخ‌علی‌اکبر نهاوندی : تاریخ یاد نشده، پیرامن۳۰۰۰بیت نوشته دارد [ذریعه ۴ : ۱۰۳] .

ترجمهٔ رسالهٔ الذهبیهٔ = ترجمهٔ طب‌الرضا

متن منسوب بحضرت رضا، ترجمه از ملا محمد مؤمن‌الموتی قزوینی. **آغاز:** حمدبیحد وثنای بیعد مرواجب‌الوجودی راست‌که هرذره ازذرات گواه .

4629ـ **ملك** ۵۷۰۹ : نسخ‌بد ۵ج۲/ **۱۱۲۵**، ۴۲گ ۱۷س [رؤیت] و [ف. ملك ، فارسی : ۱۳۶] .

ترجمهٔ رسالهٔ الذهبیهٔ

ازمحمد فرزندعلی رامهرمزی‌که بنام‌امیر سید محمود ترجمه را ساخته است . **آغاز :** الحمدلله ناشرکل طی و ممیت کل‌حی... سپاس بیقیاس وستایش بی‌آلایش مرحضرت خالقی‌را.

4630ـ **ری**، عبدالعظیم۳۷۴: نسخ‌سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۴۲۹] .

ترجمهٔ الذهبیهٔ = ترجمهٔ طب‌الرضا

متن منسوب به‌حضرت رضا ، گویا برای دأموران عباسی در حفظ‌الصحة نگاشته است .. ترجمه شناخته. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد، این رساله‌ایست مشتمل بر صحت بدن و حفظ

مزاج وشناختن‌علت وتدبیرعلاج... مقدمه،این رساله آنستکه روزی مأمون‌خلیفه باجماعتی‌ائمه و حکما و فضلا نشسته بود .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۰۳ و ۱۰ : ۴۶- خاتمهٔ مستدرك: ۳۳۵ - فهرست‌مقالات فارسی ایرج افشار : ۳۵ .

4631- **دانشگاه** ۲۳۹۸/۳۴ : نسخ و نستعلیق باتاریخهایی از **۹۰۹** تا **۹۲۰** دردفتر (ص۴۰۰ - ۴۱۰) ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۰۸] .

4632 - **ملك** ۴۳۷۹/۲۶ : نستعلیق **۱۰۵۶** (درش۱) (۹۳ر - ۹۶پ هامش) آغاز وانجام برابر نمونه یادشده [رؤیت].

4633- **ملك** ۴۲۷۵/۱۷ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی **۱۰۸۱** (۸۳پ - ۸۷ر هامش) آغاز وانجام برابر نمونه [رؤیت] .

4634- **کاظمین**، سیدحسن‌صدر: تاریخ یاد نشده، ترجمه‌ایست مزجی مانند [ذریعه۴: ۱۰۳] .

ترجمة الذهبية

ونیز ناشناخته .

4635- **تهران**، سنا ۳۲۵۸/۱۹: نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱**، آغاز برابر نسخهٔ ملك ۴۵۷۳ [نسخه‌ها ۲ : ۲۴۶] .

4636- **دانشگاه** ۳۹۱۵/۱: نستعلیق باتاریخ**۱۰۶۴** دردفتر (ص۱-۱۴) آغاز برابر نسخهٔ ملك۴۵۷۳ [ف.دانشگاه ۱۲: ۲۹۰۲].

4637- **ملك**۴۵۷۳/۲ : نسخ باتاریخ **۱۰۸۶** دردفتر (۱۶پ - ۱۷پ) . در چندین فصل، **آغاز** : . . . اما بعد، این رساله‌ایست مشتمل برمعرفت بدن و حفظ صحت و شناختن علت وتدبیر علاج و شرح آنچه منسوبست به - حضرت...که برای مأمون نوشته‌اند [رؤیت].

4638- **دانشگاه** ۱۰۳۵/۵۰ : شکسته نستعلیق خوش ، باتاریخ **۱۱۰۴** و ۱۰۹۹ در دفتر (ص۵۰۶ - ۵۰۹) ، **آغاز** : الحمدلله اولاوآخر... (سپس بمانند نسخهٔ ملك) [ف . دانشگاه ۴ : ۷۳۵] .

4639- **رضوی** ۴۲۱ اخبار (۵۱۶۸) نسخ تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نسخهٔ ملك ۴۵۷۳ [ف. رضوی ۵ : ۴۳] .

4640- **آصفیه** ۷۳۷ پزشکی : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی۳: ۴۰۶].

ترجمة الذهبية

ونیز ناشناخته .

4641 - **دانشگاه** ۳۴۱۵/۴ : نسخ گویاعلی فرزندحسین، باتاریخ**۹۹۲** درمجموعه (۳۹پ - ۴۳ر). **آغاز**: حمدله. . . بدانکه حق... هیچ بنده‌ایرا بیلائی و درد مبتلانکند الاآنکه دوائی باشد اورا [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۱۹] .

4642- **مجلس**۳۴۵۱/۲فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۰** (ص۱۱-۲۲) ناقص درفهرست‌گلچین معانی بعنوان « ترجمهٔ طب‌الرضا » و بدون نشانی‌آمده [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۰] .

4643 - **تهران** ، ادبیات ۲۶۱/۴ جوادی : نستعلیق صفر **۱۰۹۳**، آغاز ونشانی یاد نشده [ف. ادبیات ۳ : ۴۱] .

4644- **رضوی**۴۲۲ اخبار (۵۱۶۹) نستعلیق ۲۹ شعبان **۱۱۰۷**، آغازافتاده، ۹ص ۱۷س [ف. رضوی ۵ : ۴۴] .

4645- **تهران**، اصغر مهدوی ۲۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز یاد نشده [نسخه‌ها ۲ : ۶۸] .

ترجمة الذهبية

ونیز ناشناخته . **آغاز:** برضمایر آگاه ارباب هوش پوشیده نیست که نزهت طالبان معانی را شکفته چمنی.

4646ـ **ملك** ۴۲۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز نزدیك به نمونه ، شاید همان ترجمه باشد. ۱۷گ ۱۲س، درفهرست بعنوان «ترجمه طب‌الرضا» آمده [ف. ملك : ۱۳۶]

4647ـ **ملك** ۱۷۰۷: شکسته نستعلیق غلامحسین فرزند علی یزدی ، ذیحجهٔ **۱۳۰۰** ۹گ۱۲س. آغاز : برابر نمونه [ف . ملك فارسی : ۱۳۴] .

4648ـ **دانشگاه** ۵۲۸۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۸گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۲] .

ترجمة الذهبية = شرح ذهبیه

ترجمة الذهبية = هدیهٔ سلیمانی

ترجمهٔ رجوع الشیخ الی صباه

متن ازاحمدفرزند یوسف شریف، ترجمه از ملا محمد سعید طبیب فرزند محمد صادق اصفهانی، بدستور حسین جابری ، در دو بخش مردان وزنان وهریك درسی فصل . و این جز «آب زندگانی» یا «آب‌حیات» است‌که ترجمه ایست از «رجوع الشیخ الی الصباه» نگاشتهٔ احمد فرزند سلیمان معررف با بن‌کمال‌پاشا در گذشتهٔ ۹۳۰ [ذریعه] . **آغاز :** الحمدلله‌الذی خلق‌الانسان من‌ماء مهین .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲ و ۴ : ۱۰۳ ــ کشف الظنون ۱ : ۸۳۵ ــ هدیة العارفین ۱ : ۱۴۱ ــ مؤلفین مشار۱ : ۴۴۶ ــ ف. مشار:۸.

4649ـ **رضوی** ۳۰ پزشکی: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، وقف ۱۳۰۹ ، آغاز برابر نمونه، در فهرست متن از ابن‌کمال‌پاشا دانسته شده است. نسخه ازباب ۱ تا ۷ است، ۲۶ گ [ف. رضوی ۳ : ۲۴۹] .

4650ـ **کربلا**، شیخ مهدی‌کتبی: تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۴:۱۰۳].

ترجمهٔ سهیلیه = ترجمهٔ موجزالقانون

ترجمه و شرح شرح الاسباب و العلامات

متن‌ازنجیب‌الدین محمد فرزندعلی‌فرزند عمرسمرقندی‌کشتهٔ ۶۱۹ یا ۶۱۸ ، گزارش از برهان‌الدین نفیس فرزند عوض‌کرمانی که به‌سال ۸۲۷ درسمرقند نگاشته است ، ترجمه از احمد فرزند محمدالحسینی، (بنگرید : تحفهٔ شاهی :۴۸۸)دردیباچه پس‌ازنام نگارنده‌آمده این ترجمه‌ایست ، بلکه شرحی است که بلغت فارسی تقریریافته. **آغاز:** نحمدك یادیان ویا طبیب النفوس و الابدان . . . رنجور مرض و نادانی احمدبن محمد .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۲ و ۱۳ : ۸۲ ــ کشف‌الظنون۱ : ۷۷ ــ هدیة‌العارفین۲ :۴۹۸ مؤلفین مشار ۶ : ۶۳۷ .

4651ـ **تهران**، ادبیات ۴۱۵جوادی: نستعلیق محمد محسن فرزند شریف طبیب آقا عبدالمطلب فرزند محمد محسن فرزند حاجی قاسم‌یزدی یکشنبهٔ۴رمضان**۱۲۳۵** [ف. ادبیات ۳ : ۱۳] .

4652ـ **مجلس** ۵۱۳۱: نستعلیق**۱۲۴۳** آغاز برابرنمونه، تملك ۱۲۵۳، ۲۷۷گ ۲۳ س [رؤیت] .

ترجمة الصيدلة (الصیدنة)

متن ازابوریحان بیرونی (۳۶۲ ــ ۴۴۰)

ترجمه ازجلال‌الدین ابو بکر فرزندعلی‌فرزند عثمان اسفره‌یی (اسپره‌یی) کاسانی (بی‌نقطه)، بنام فرمانروای دهلی شمس‌الدین معزالاسلام ابوالفتح ابوالمظفر ایلتتمش سلطان (۶۰۷ – ۶۳۳). بفارسی برگردانیده است ، ترجمه‌ای است آزاد وبامتن جدائیها دارد.

بنگرید: ذریعه۱۵:۱۰۷ــ نامهٔدانشوران ۱ : ۴۳ – مؤلفین مشار ۵ : ۲۸۰ – هدیة العارفین ۱ : ۶۵ – لغت‌نامه۱ : ۴۶۱ ، ۴۸۷

4653ـ **تهران**، دهخدا ۱۹۷/۲ : نوشتهٔ سالك‌الدین محمد فرزند مؤید حموی ، سه‌شنبهٔ ۲۲ ج‌۲/**۱۰۰۷** در سپاهان (۱۱پ – ۸۷ر)، باحاشیه‌هایی از همو که در کرمان در ۱۰۱۴ نوشته است [نسخه‌ها ۳ : ۱۲]، **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۷ هست [فیلمها۱:۱۳۸]

4654ـ **مجلس** ۴۴۵۹: تاریخ یادنشده **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۹۷۵هست [فیلمها۱: ۱۳۹] .

4655ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۵۸۴۹: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳ : ۱۳] .

4656 ـ **مغنیساکنل** ۱۷۸۹ : تاریخ یاد نشده، **فیلم**آن در دانشگاه ش ۹۶۶ هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۳] . در ۱۸۶گ [فیلمها ۱ : ۱۳۸] .

ترجمهٔ طب‌الائمة

از ملافیض‌الله عصارهٔ شوشتری ، پزشك و منجم روزگار فتحعلیخان فرزند واخشتوخان فرمانروای شوشتر ، در۱۰۸۸ ، و بدستور او این کتاب و «ذهبیه:۴۹۹»را بفارسی درآورد . دستورهای پزشکی و بهداشتی بنقل از امامان شیعی است . **آغاز :** شیرین کاران شربتخانهٔ سخن‌آرائی که ازبادام اشارات وپستهٔ عبارات.

بنگرید:ذریعه۴:۱۱۴و۱۵۹:۱۳۹، ۱۴۱.

4657ـ **دانشگاه** ۹۶۳/۱ : نسخ نیمهٔ شوال **۱۱۲۲**، (۳پ – ۱۶۲پ) ، در دیباچه افتادگی‌هست، همراه «ترجمهٔ ذهبیه: 4626» در فهرست آمده گویا از فیض‌الله عصاره باشد [ف. دانشگاه ۴ : ۷۳۶] .

ترجمهٔ طب الائمة

ناشناخته .

4658ـ **آمل**، میرزا ابوالحسن‌پیشنماز آملی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بغلی [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۰] .

4659 ـ **مدینه** ، مکتبة العامة ۱۸ : ۱۵۶ص [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۷] .

ترجمهٔ طب الرضا = ترجمهٔ رسالهٔ ذهبیه

از محمد علی مؤمن [گلچین معانی] و وشاید ملامحمد مؤمن قزوینی‌الموتی ص ۴۹۹ باشد .

4660 ـ **مجلس** ۲۳۸۶/۱۱ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۵۳** در دفتر (ص ۲۴۰ – ۲۴۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷] .

ترجمهٔ طب الرضا = ترجمهٔ رسالهٔ الذهبیة

ترجمهٔ طب ژوزف رك

متن ازژوزف رك که بسال ۱۸۰۷م چاپ شده، ترجمه از محمد تقی طبیب فرزند محمد هاشم فرزند محمد حسین انصاری کاشانی ، از شاگردان دارالفنون (بنگرید : پادزهر : ۰۰) بدستور علیقلی‌میرزا برای ناصرالدین‌شاه‌قاجار (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳) [دیباچه] . **آغاز:** حمداً لمخترع‌الکائنات ولمبدع الموجودات... وبعد حسب الامرحضرت اقدس .

4661 ـ **تهران**، ملی ۵۷۰ف : نسخ خوش شوال **۱۲۸۱**، در تهران، شاید از نگارنده، آغاز برابر نمونه، ۴۸ گ ۱۴ س [ف. ملی ۲ : ۶۷] .

4662 ـ **سپهسالار** ۷۷۲: نسخ **۱۲۸۳** مالك: اعتضادالسلطنه در ۱۲۸۴ ، جلد یکم ، آغاز برابر نمونه، ۲۳۹ گ ۱۲ س .

4663 ـ **سپهسالار** ۷۷۳ : همان نسخ **۱۲۸۳** ، و همان مالك ، با ۱۰۰ ص فهرست داروها بفارسی و فرانسه در پایان ، ۲۸۳ گ ۱۲ س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۱۸] .

ترجمهٔ طب کیمیاوی = طب کیمیاوی

ترجمهٔ طب النبی

از ناشناس. درذریعه سه کتاب بعنوان «طب النبی» یادشده، یکی ازآن سه نگارش ابوالعباس مستغفری جعفر فرزند محمد نسفی سمرقندی درگذشتهٔ ۴۳۲ است که بکوشش سیدحسین فرزند نصرالله عرب باغی در گذشتهٔ ۱۳۶۹ بفارسی درآمده ودر۱۳۵۳ چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۱۵ : ۱۴۳ و ۱۴۴ ـ ف. طبی، نجم آبادی : ۲۳۴ ـ ف. مشار : ۴۰۵ کشف‌الظنون ۲ : ۱۰۹۵.

4664 ـ **ملك** ۴۲۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ترجمهٔ لفظ بلفظ است ، **آغاز** : یعنی نصرت بنام یزدان بخشایندهٔ مهربان ، هذاه الرسالة الموسومة. .. یعنی این رساله آنچنان رساله‌ایست که نامبرده شده [ف. ملك ، فارسی ۱۳۷] .

ترجمهٔ طراپتیك = حفظ الصحه

متن ازدکتر آلبوفرانسوی معلم دارالفنون روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) . ترجمه ازدکترخلیل‌خان فرزندمیرزا عبدالباقی اعتضاد الاطباء ، بسال ۱۳۰۶ نگاشته است (بنگرید : جراحی ازهمو). **آغاز**: درکلیات طراپتیك. فصل اول درمطالب کلیه، کلمهٔ طراپتیك یونانی است و معنی آن پیش بندی و تسکین و معالجه .

بنگرید : مؤلفین مشار ۳ : ۲۴ .

4665 ـ **تهران، معارف**(ملی) ۱۳۵۰ نسخ بی‌تاریخ ، نسخه در مبحث سیم در بیان ترکیبات مره پایان می‌یابد ، ۳۷۰ گ ۱۵ س [ف. معارف ۲ : ۱۶۲] .

ترجمهٔ قانون

متن ازابوعلی‌سینا درگذشتهٔ ۴۲۸، ترجمه ازناشناس، پس‌ازخطبه آمده: برآن‌شدم موافق مطالب «قانون» بعبارت فارسی این کتاب را تمام کنم ، سپس فهرست پنج کتاب «قانون» و فهرست چهار فن و شش تعلیم را یاد می‌کند و به بحث میپردازد. [عبدالله‌انوار] . **آغاز**: حمدله . حمدی که لمعات صدق آن و نفحات اخلاص آن‌دیدهٔ جانرا منورمی‌کند ... ترجمهٔ فارسی « کلیات قانون » از ملا فتح‌الله فرزند فخرالدین شیرازی نگاشتهٔ ۱۰۰۲ بسال ۱۳۰۶ درلکهنو بچاپ رسیده است، و دیگری بعنوان «تشریح‌القانون» خواهدآمد .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۴ ـ ف. مصنفات مهدوی: ۱۸۹، ۱۹۵ ـ هدیة‌العارفین ۱ :۳۰۸ کشف‌الظنون ۲ : ۱۳۱۱ ـ لغت‌نامهٔ دهخدا ، ۶۴۱ (ابوعلی سینا) ـ ف . عربی مشار : ۶۹۶ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۷۷۹ ـ ف. طبی ، نجم آبادی : ۸۶۰ .

4666 ـ **تهران**، ملی ۹۴ ف: نستعلیق آدینهٔ اواخر رمضان **۱۲۵۶**، کتاب نخستین است از پنج کتاب، ۳۱۶ گ ۲۳ س [ف.ملی ۱ : ۸۰] **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۹۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۰].

ترجمهٔ قانون = تشریح القانون

ترجمهٔ قانونچه

متن ازچغمینی درگذشتهٔ ۷۴۵، ترجمه از شمس فرزند حسن منجم ، بخواهش دوستان .
آغاز: شکر وسپاس و ستایش حضرت احدیت واجب الوجودی را سزد.

4667ـ **تهران، معارف** (ملی) ۱۳۶۲ نسخ خوب تاریخ یادنشده، انجام فصل سیزدهم در پختنی‌ها شورباهای ساده. ۴۹ گ۱۵س [ف. معارف ۲ : ۱۶۳] .

ترجمهٔ قانونچه

متن از چغمینی ، محمود فرزند محمد خوارزمی، درگذشتهٔ ۷۴۵، درده‌مقاله، قنواتی آنرا گزیده‌ای از «قانون» ابن‌سینادانسته است ترجمه ناشناس. ترجمه‌ای ازاین کتاب ازمترجم ناشناخته بکوشش شیخ‌عبدالله تاجر کتب درلاهور بسال ۱۳۳۰ چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۰ ـ ف. مشار : ۴۰۸ ، ۱۴۷۲ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی: ۲۳۴، ۷۳۹ـ کشف‌الظنون۲: ۱۳۱۱ ـ هدیة‌العارفین ۲ : ۴۱۰ ـ ف. عربی مشار : ۶۹۸ ـ معجم المؤلفین ۱۲ : ۱۹۸ ـ مؤلفین مشار ۶: ۸۵ـ

4668ـ **تهران، پزشکی** ۳/ ۲۷۱: با تاریخ ج ۱/ **۱۲۶۲** دردفتر (ص۴۰۸ ـ ۴۴۹) نسخه‌های طبی است درست مانند « قانونچه » و مانا ترجمهٔ آنست [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۹] .

قانونچه = وافید

ناشناخته .

4669ـ **کپنهاك**، سلطنتی ۵/ ۰۰۰ : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌هاترجمهٔ ایرج‌افشار ۵: ۶۹۴].

ترجمهٔ قانونچه = مفرح القلوب

ترجمهٔ کفایة المرتاض فی علمی ابوال والانباض

متن به نظم عربی ، چلبی از متن بدون نشانی بیشتر یادکرده است .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۰۱ .

4670ـ **تهران ، پزشکی** ۱/ ۲۸۱ نزدیك ع ۱/ **۱۱۸۵**، (ص۱ـ۳۰) بگفتهٔ دانش پژوه : نسخه باید ترجمهٔ « کفایة المرتاض » باشد [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۷] .

ترجمهٔ الکناش المنصوری = ترجمهٔ المنصوری

ترجمهٔ منافع الاغذیة = فواید اغذیه

ترجمهٔ المنصوری = ترجمهٔ الکناش المنصوری

متن ازمحمدبن زکریای رازی در گذشتهٔ (۳۱۱ یا ۳۲۰)، درده‌مقاله، برای منصورفرزند اسحاق حاکم ری نگاشته و الکفایة المنصوری والکناش المنصوری نیزخوانده‌می‌شود. ترجمه از میسری حکیم و به‌نظم .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۸۶۲ ـ مشار عربی : ۹۲۰ ـ ذریعه ۱۵ : ۱۴۳ و۱۸ ۱۴۱ ـ هدیة‌العارفین ۲ : ۲۷ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۴۸۵ ـ ف. مصنفات رازی، نجم‌آبادی : ۴۳ ـ چهارمقالهٔ عروضی ، حواشی قزوینی چ لیدن : ۷۰ .

4671 **پاریس** S. P. ۳۱۰: نستعلیق محمود تبریزی شاهنامه خوان گویا نویسندهٔ داراب‌نامه درچهارشنبهٔ ۳ع۲/ **۸۵۲**، ۱۶۵گ ۱۵س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۴۴ هست

[فیلمها ۱ : ۵۱] .

4672ـ **آصفیه ۷۱۹** پزشکی : تاریخ یادنشده، درفهرست آمده «مطب محمدبن‌زکریا وعلی بن‌عباس‌مجوسی». دیده شودشاید «ترجمهٔ المنصوری» باشد [ف . آصفیه ، میرعثمان علی ۳ : ۴۰۸] .

ترجمهٔ منهاج البیان فیما یستعمله الانسان

متن از ابن‌جزلهٔ بغدادی ، ابوعلی یحیی فرزند عیسی درگذشتهٔ ۴۹۳ [چلبی] ، در خوراکیها ونوشیدنیهاوداروهای مفرده ومرکبه به‌ترتیب‌حروف‌تهجی‌که پیش‌از «تقویم‌الابدان» نگاشته است. ترجمه ازرضی‌الدین طبیب، بنام ابوالقاسم محمودشاه فرزند ابومنصوراسفهسالار

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۸۷۰ ـ هدیةالعارفین ۲ : ۵۱۹ ـ لغت‌نامهٔ دهخدا ۱ : ۲۹۹ .

4673 ـ **دانشگاه ۴۳۳۶** : نستعلیق چاشت شنبهٔ ۷رجب، سدهٔ **۱۱** در سرهند ، دو برگ نخست اندکی پارگی دارد ، ۱۲۹ گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۹۵].

ترجمهٔ منهاج البیان فیما یستعمله الانسان

متن ازهمان ابن‌جزله، ترجمه ازناشناس که بدستورنصیرالدولة والدین[دیباچه] نگاشته شده است. **آغاز:** حمدله... امابعد، چون از بارگاه عالی خداوند تاج و تخت شهنشاه اعظم اتابك... نصرالدولةوالدین...(اشارت)رسید.

4674 ـ **دانشگاه ۳۲۰۶** : نستعلیق سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱**، انجام افتاده و میرسد به مثلث درباب‌میم، ۲۳۵گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۶۴] .

ترجمهٔ منهاج البیان فیما یستعمله الانسان

متن ازابن جزله. ترجمه ناشناخته .

4675ـ **بغداد،** دکترحسین علی‌محفوظ : نسخ سدهٔ **۷** ، ناقص ، در فهرست آمده : شاید همان ترجمهٔ ۲۲۰۶ دانشگاه باشد نه ۴۳۳۶ آنجا [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۸] .

ترجمهٔ موجزالقانون = ترجمهٔ سهیلیه

متن از ابوعلی‌سینا درگذشتهٔ ۴۲۸ گزیدهٔ آن«الموجز» ازعلی‌فرزندنفیس قرشی‌درگذشتهٔ ۶۸۷، ترجمه ازقطب (محمد) طبیب ، از سدهٔ دهم، دریك مقدمه وهشت‌جمله، برای امیرنظام الدین‌شیخ احمدسهیلی. **آغاز:** حمدیکه‌حاوی ذخیرهٔ روز معاد و شکری‌که مقارن شفاء مزاج علیل عباد باشد.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۴ـ کشف‌الظنون ۲:۱۸۹۹ ـ ف . مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی : ۱۸۹ ، ۱۹۵ ـ ف . مجلس ۱۶ : ۲۲۹ ـ هدیة العارفین ۱ : ۳۰۸ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۷۷۹ و ۴ : ۴۳۴ ـ ف . عربی مشار : ۹۳۴ لغت‌نامه ۱ : ۳۵۷ (ابن‌نفیس) ـ حبیب‌السیر: ۳۹ .

4676ـ **مجلس۵۳۱۵**: نستعلیق **۹۰۷** آغاز برابرنمونه، در فهرست «ترجمهٔ سهیلیه» ازقطب طبیب یاد شده ۲۰۵گ۱۵س [رؤیت].

4677ـ **تهران، اصغرمهدوی۳۰۵** نستعلیق سدهٔ**۱۲ـ۱۳**، انجام‌افتاده، درفهرست آمده: ترجمهٔ موجز یا منتخب قانون ازمحمد طبیب دریك‌مقدمه‌وهفت‌جمله [نسخه‌ها۲:۶۸].

ترجمهٔ مخبة الطاعون و الوباء

متن از الیاس فرزند ابراهیم یهودی، در پیشگیری وعلامات ودرمان طاعون ووبا، دریك

مقدمه وچهارده باب وده مبحث ، بنام سلطان بایزید فرزند محمدخان عثمانی (نسخهٔ ۱۴۶۳ ملك). ترجمه گویا از علی اصغر فرزند محمد رفیع عروی (یاتبریزی) نویسندهٔ نسخهٔمتن و ترجمه که بشماره ۱۴۶۳ در ملك هست . در دیباچه آمده است: مقدمهٔ کتاب و بخشی ازآن که پرسش و پاسخ بود و اهمیتی نداشت حذف کردهشد، وآنرادرچندین فصل بفارسیدرآوردم **آغاز:** حمدله . صلاة . وبعد چون الیاس بن ابراهیمالیهودی... کتاب نخبة الطاعون را از کتب متقدمین بجهت بایزید خواندگار روم بزبان عربی تصنیف .

4678ـ **ملك** ۷/ ۱۴۶۳: گویانویسنده ومترجم یکی باشد، ۱۴۲۸ع **۱۲۴۷/** (۱۰۳ ر ۱۰۵ ر) بدنبال متن بیك خامه [رؤیت].

ترکیب ادویه و معاجین = ادویه

4679ـ **سپهسالار** ۲۹۱۳/۶ : نسخ بیتاریخ، دریك جنگ (۱۳۹ ـ ۲۵۲) [ف . سپهسالار ۳ : ۴۳۲] .

تریاق اعظم

از عبدالکریم فرزند عبدالغنی ، پزشك گیلانی، دریك مقدمه وپنج مقاله ویك خاتمه و فوائد وبابهاوفصلها، درشناسائیزهرها ودرمان آن. **آغاز:** سپاس وستایش حکیمیرا سزاست که نبض صحت وفساد .

4680ـ **مجلس** ۴۹۶: نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۱۰۹ گ۱۷س [ف. مجلس۲: ۲۹۱]

تریاق فاروق = رساله در. . .

درآزمایش تریاق فاروق و حجرالتیس و حجرالحیه وجز آن .

4681ـ **دانشگاه** ۴۳۶/۸ : نستعلیق، باتاریخ **۱۲۳۷** دردفتر (۱۳۳ر ـ ۱۳۳پ) ، بدون خطبه [ف. دانشگاه ۴ : ۷۳۷] .

تریاق فاروق = کیفیت ساختن...

از کمالالدین حسین فرزند نورالدین محمد فرزندکمالالدین حسینشیرازی، پزشك شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) و شاه اسماعیل دوم (۹۸۴ ـ ۹۸۵)، از شیراز بقزوین وسپس گیلان رفته صدرخان احمد پادشاه شده است . دریك مقدمه وسه رکن و یك خاتمه، مقدمه در دومطلب وهررکن درچند جزء، بنام شاه نور - الدین نعمتالله الباقی الحسینی [دیباچه] نگاشته است . **آغاز :** حمد و سپاس سزاوار حکیمی استکه ترکیب بدن انسان را ازاجزاء لطیف .

میبایست نسخهای از آن در « حجلة العرایس » حموی باشد که متأسفانه نیست .

بنگرید : نسخهها ۳ : ۱۶ .

4682ـ **ملك** ۴۴۵۲/۱۳ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۴۰** تا **۱۰۴۳** دردفتر (۱۰۱پ - ۱۵۸پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

تریاق = تراکیب و معاجین

عنوانهادرنسخه سفیدمانده، ودارد: مفرح روحانی معجونی، فصل در بیان ساختن تریاق فاروق، صفت اقراص... **آغاز:** حمدله . . . اما بعد ، این رسالهایست در ذکر تراکیب و معاجین که حکماء تجربه نموده وخواص بسیار برآن مترتب است .

4683ـ **ملك** ۴/ ۴۹۲: نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰**، زرین (ص ۱۵۴ ـ ۱۸۳) [رؤیت].

تسهیل الدواء لتحصیل الشفاء =

تسهیل الدعاء = مجمع الدعوات

از عبدالمطلب فرزند غیاثالدین محمد اردوبادی، درپزشکی آمیخته باافسون ووردها، دریك مقدمه وهشت باب ویكخاتمه، برخی از

بابهادرچند فصل. چندبار بچاپ رسیده است.
بنگرید : ذریعه۴ : ۱۸۲ ـ مؤلفین‌مشار ۴ : ۱۰ ـ ف. مشار : ۱۳۸۲ .

4684ـ **تهران، پزشکی** ۷۲ : نوشتهٔ پایان ذیحجهٔ **۱۲۷۰** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۷ ـ ف. ره‌آورد : ۱۴۲] .

تشریح = علم التشریح

ازابراهیم فرزند عثمان همدانی حکیم . **آغاز:** دربیان علم تشریح. بدانکه علم‌تشریح علمی است‌که .

4685 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳ طب فارسی: نوشتهٔ ملامحمدعلی، **۱۲۹۷**، ۲۶۷ گ ۱۲س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰] .

تشریح = مختصری در علم . . .

از ابوالمجد طبیب بیضاوی، درآن ازابن نفیس‌قرشی درگذشتهٔ ۶۸۷ یاد می‌کند پس‌نباید ابوالمجد افضل‌الدوله محمد فرزند ابی‌الحکیم عبیدالله فرزند مظفر باهلی اندلسی درگذشتهٔ ۵۰۰ واندی باشد [دانش‌پژوه]. دریك مقدمه و دوکتاب: مقدمه در بحث اعضا بسبیل اجمال چهار فصل . کتاب نخستین اعضای مفرده ، در شش باب وهرباب درچند فصل. کتاب دوم در تشریح‌اعضای مرکبه درهفده‌باب. نام نگارنده و فهرست بخشها دردیباچهٔ نسخه ملك آمده . **آغاز:** حمد و ثنایی‌که حاوی قانون تحمید و شامل‌کلیات تمجید بود .

بنگرید : لغت‌نامه ۱ : ۷۹۴ .

4686ـ **تهران**، پزشکی ۷۳: سدهٔ **۱۱** عنوانها سفیدمانده، نسخه‌آشفتگی دارد [نسخه ها ۳ : ۳۰۸ ـ ف. ره‌آورد: ۱۴۳] .

4687ـ **ملك** ۴۴۸۳/۱ : ازمیانهٔ‌سدهٔ **۱۲**، با تصویرهایی رنگین از اندامها (۱پ ـ ۷۹پ)، آغاز برابرنمونه ۲۱س [رؤیت].

تشریح = بیست باب در تشریح

از دکترپولاك استاد دارالفنون، از مردم چك‌اسلواکی مشهور به‌اتریشی، ترجمه وتحریر ازمیرزا محمدحسین‌فرزند میرزابزرگ تهرانی دربیست باب: ده باب‌آن دراجزاء اصلیه و ده باب دیگر دراجزاء رقیقه‌است، وبرای‌آموزش دردارالفنون نگاشته‌شده. **آغاز:** افتتاح‌فاتحهٔ کتاب ربانی بمصرع مدید بسم‌الله ، کنایه‌ایست سریع . . .

از دکتر پولاك و تحریر محمد حسین افشارکتابی‌بنام «تشریح بدن‌انسان» در ۱۲۷۰ چاپ شده‌که دریك مقدمه وپنج مقاله است .
بنگرید : مؤلفین مشار ۲ : ۱۷۸و۷۰۲ راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۳۱۶ ـ ذریعه ۴ : ۱۸۴ ف. طبی، نجم‌آبادی : ۲۴۷ـ ف. مشار ۴۲۵

4688ـ **تهران** ، ملی ۲۱۳ ف: نوشتهٔ صیفور فرزند سلطان مصطفی‌میرزا قاجار، ۶ع ۲/**۱۲۶۹**، درتهران، بایادداشت نگارنده در پایان : صحیح است معلم پولاك ، ۱۹ گ۱۵س [ف. ملی ۱ : ۲۰۸] .

تشریح = رساله در. . .

ترجمه ایست از علی فرزند عبدالجلیل ، گویا ازتحصیلکردگان‌دارالفنون. درهفت‌مقاله ۱ـ عظام ۲ـ مفاصل ۳ ـ عضلات ۴ـ اوعیه ۵ اعصاب ۶ـ احشا ۷ـ حواس خمسه. خاتمه در جنین‌شناسی. **آغاز :** استفتح بحمدالله المتفرد بالوحدانیة والقدرة .

4689ـ **تهران**، ملی۸۸۱ف: نسخ‌گویا سدهٔ **۱۳**، ۵۳ گ ۱۵س [ف. ملی۲ : ۴۱۶].

تشریح = کتاب در . . .

ناشناخته .

4690ـ ملك ۹/۴۹۲: نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ ۱۰، زرین (ص ۳۲۳ ـ ۳۴۹)، در آن آمده: انتخابیست از کتاب ینبوع.. شرف الدین حسن شیرازی در باب معرفت خلقت اعضای و چگونگی آن باعنوانهای: فصل در سر، فصل درچشم، فصل درگوش، فصل دردهان، فصل در بینی، سینه، شش، دل، معده، جگر، زهره، مثانه [رؤیت].

تشریح

4691ـ رضوی ۳۵ پزشکی: نستعلیق محمدزمان ۱۰۴۲، دیباچه نانویس، ۷۹ گ ۱۶س [ف. رضوی ۳ : ۲۵۱].

4692ـ مجلس ۶۲۳۹ فهرست نشده: نستعلیق شوال ۱۱۰۵، آغاز: یامسهل الصعاب سهل لنا سلوك طریق الصواب.. وبعد، اما تشریح امعاء برسبیل اجمال، ۴۳ گ ۱۶س [رؤیت].

4693ـ دانشگاه ۱۸۲۸/۲ فیلم: از روی نسخهٔ نوشتهٔ ج۱/۱۲۶۲ گفتاریست در تشریح چشم [فیلمها ۱ : ۶۲۸].

4694ـ مجلس ۴۷۱۴: نستعلیق پاکیزه ۱۲۷۰، کتابیست در تشریح درچند فصل و باب سپس کتابی درطبیعیات درسه قسم و هریك قسم درسه فصل. آغاز: تشریح فنی است که بدان فن اعضای بدن را با کلیهٔ وضع و شکل [ف. مجلس ۱۳ : ۹۵].

4695ـ ملك ۴۲۰۷/۱: نسخ محمد جعفر خوزانی اصفهانی، در ۱۲۸۸، برای حاجی میرزا محمدعلی طبیب (۱پ ـ ۲۳۵ر) کتابی است درهفت جزء هریك باخطبه ودیباچه ای جداگانه: ۱ـ اعضای سر ۲ ـ گردن ۳ ـ عضام ۴ـ شکم وعضلات و احشاء ۵ ـ دو دست ۶ـ دوپا ۷ ـ بعضی مرکبات و مفردات که در اجزاء پیش نیامده، جزءها دارای باب و فصل وعنوانهای فائده‌است. آغاز: حمداً یلیق بساحة جنابك ویستفیق مساحة حسابك... وبعد، پوشیده نماند که فن تشریح با وجود کثرت تصانیف [رؤیت].

4696ـ ملك ۱۲۰۶: شکسته نستعلیق خلیل فرزند میرزا عبد الباقی طبیب تهرانی حکیم باشی، شعبان ۱۲۹۶. ۲۴۴ گ ۱۹س. گویا ترجمه‌ایست ازفرانسه [ف. ملك: ۱۵۱].

4697 ـ تهران، ادبیات ۸۹/۲ د: نستعلیق محرم ۱۳۱۲ (۱۱پ ـ ۸۲ر)، از نوشته‌های معلمان مدرسه‌های روزگار قاجار است در دوبخش [ف. ادبیات ۱ : ۱۲۹].

تشریح الابدان

ازعلی بخش قاجار (فرزند اسکندر فرزند عباس فرزند فتحعلی شاه).

4698ـ تهران، فرهنگ(ملی) ۱۱۵۱ تاریخ یاد نشده، ۴۷۶ص [نسخه‌ها ۱ : ۵۳].

تشریح الابدان = التشریح بالتصویر

از منصور فرزندمحمد فرزنداحمد فرزند یوسف فرزند الیاس شیرازی، به نام پیر محمد بهادرخان پسر جهانگیر پسر تیمور (۸۰۵ ـ ۸۰۹)، دریك مقدمه درتعریف وتقسیم، و پنج مقاله: ۱ـ استخوانها ۲ـپیها ۳ـ عضله‌ها ۴ـ وریدها ۵ـ شریانها. و یك خاتمه در اعضای مرکب و تولد جنین. با تصویرات از اندام انسانی. آغاز: حمد و سپاس بیحد پادشاهی را سزدکه... که درخلقت انسان دقایق... این کتاب چندبار بچاپ رسیده است.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۱۸۴ ـ ف. طبی، نجم آبادی: ۲۵۴ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۲۹۸.

4699 ـ تهران، سنا ۲۲۵۳/۲ (یا ۲۲۵۴): نستعلیق ۹۸۳، آغاز افتاده [نسخه

ها۲ : ۲۳۷]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۷۵۵ هست و در فهرست «تشریح منصوری» یاد شده [فیلمها ۱ : ۶۲۷].

4700ـ **مجلس** ۵۲۶۶/۲ : نسخ سدهٔ **۱۰** (۱۹پ ـ ۴۲) ۳۰س. آغاز برابرنمونه، باده شکل رنگی از اندام انسان [رؤیت].

4701 ـ **دانشگاه** ۵۱۹۲ : نستعلیق قدری رضوی ۱۴۷ (**۱۰۴۷**) در اصفهان (۲۳ پ ـ ۶۶پ) جنگ [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۴۳].

4702ـ **ملك** ۴۳۸۶: نستعلیق نزدیك به نسخ احمد، دوشنبهٔ عاشورای محرم **۱۰۴۸** درسرای بوسنه، ۳۸گ ۲۷س [رؤیت].

4703ـ **تهران**، سنا ۲۲۴۹/۲ : نستعلیق ۲۷ع ۱۰۶۶/۱ [نسخه‌ها ۲:۲۳۶].

4704ـ **ملك** ۶۰۰۰: نسخ محمدصادق فرزند حاجی محمد، **۱۰۹۰**، زرین، با ۶ تصویر رنگی ازاندام، ۲۷گ ۲۴س [رؤیت].

4705 ـ **تهران**، پزشکی ۲۴۸/۱ : سدهٔ **۱۱** (ص ۱ـ۳۶)، به‌عنوان «التشریح بالتصویر» یادشده [نسخه‌ها ۳: ۳۳۷].

4706 ـ **دانشگاه** ۳۵۵۶ : نسخ سدهٔ **۱۱**، شکلهاشنگرف، ۳۹گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۷].

4707ـ **تهران، ملی** ۹۷۴ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۱**، درفهرست«ذخیرهٔ خوارزمشاهی» پنداشته شده درست نیست، آغاز برابر نمونه ۷۰۹گ ۳۰س [ف. ملی ۲ : ۵۲۴].

4708ـ **ملك** ۴۵۱۷: شکسته نستعلیق شهاب‌الدین‌علی‌علوی، شنبهٔ ۱۱ ذیحجهٔ **۱۱۷۰** با تصویرهای رنگی‌ازتشریح، ۲۶گ ۲۳س [رؤیت]

4709 ـ **دانشگاه** ۳۱۵۷/۱۰ : نستعلیق **۱۲۵۴** ـ **۱۲۵۵** (ص۲۴۹ ـ ۲۶۷) آغاز نزدیك به نمونه، نسخه در یك مقدمه و خاتمه ودرپایان‌مقاله‌ایست دراستخوانها. [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۸].

4710 ـ **تهران**، پزشکی ۲۶۲/۲ : باتاریخ ج ۱۲۶۰/۱ دردفتر (ص۱۹۰ـ۳۱۱) به‌عنوان «التشریح بالتصویر» آمده [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۵].

4711 ـ **دانشگاه** ۴۵۰/۱ : نستعلیق خوش‌میرزا نصرالله فرزندمحمدشفیع خوشنویس در**۱۲۶۱** (۱پ ـ ۲۶پ)، زرین، آغازبرابر [ف. دانشگاه ۴ : ۷۳۹].

4712ـ **ملك** ۴۷۸۶ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۷۹گ ۱۲س [ف. ملك : ۱۵۲].

4713ـ**سپهسالار** ۲۹۱۱/۶۸: تاریخ یاد نشده، تصویرها را نیز دارد، باتصویر یك عمل جنسی زن‌ومرد [ف. سپهسالار ۳:۴۳۷].

4714 ـ **رضوی** ۷۸۴۲ : تاریخ یاد نشده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۷۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۳].

15 ـ 4716 ـ **آصفیه** ۷۷۵ و ۷۷۹ پزشکی : تاریخ یاد نشده، دو نسخه است، در فهرست بعنوان «تشریح جسم انسان» یاد شده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۳ : ۴۰۶].

تشریح القانون = ترجمهٔ قانون

متن از ابوعلی‌سینا (بنگرید : ترجمهٔ قانون : ۵۰۳). **آغاز** : الحمدلله الذی کرم بنی‌آدم واجمل... وبعد، بربصائراولی‌الابصار وخواطر.

4717ـ **فاتح** ۳۵۳۷ : تاریخ یادنشده [ف. مصنفات، مهدوی : ۱۹۵].

تشریح منصوری = تشریح‌الابدان

تشریح منظوم = تشریح خجندی

منظومه ایست گویا از روی بخش تشریح

«تنقیح المکنون من مباحث القانون» فخرالدین خجندی ساخته شده است.

بنگرید: کشف الظنون ۱: ۵۰۰.

4718ـ **تهران، پزشکی** ۲۳۸: نوشتهٔ رفیع، رجب **۸۷۰**، تنها ۱۲ بیت از آنست. **آغاز:** عن تشریح خجندی: مرکب روح است خون مایهٔ لون بشر ـ گشته قوت را مساعدشاد میدارد جگر [نسخه‌ها ۳: ۳۳۰].

تعلیم الصبیان

از خواجه عبدالله تمکین مشهور به سید عبدالفتاح حکیم. گفتاریست درعلامات ودرمان برخی از بیماریها. **آغاز:** حمدله.

بنگرید: ذریعه ۴: ۲۲۷.

4719ـ **رضوی** ۳۶ پزشکی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ۱۳۰۸خ، ۶۴گ [ف. رضوی ۳: ۲۵۱].

4720ـ **نجف**، شوشتریها: [ذریعه ۴: ۲۲۷].

تعلیم نامه = رساله درآبله کوبی

از حکیم قبلی محمد فرزند عبدالصبور خویی تبریزی، پزشك وسرایندهٔ سدهٔ ۱۳ بنام فتحعلیشاه (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰) وبدستور عباس میرزا ازمتن انگلیسی، ودر ۱۳۴۵ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۸۴ و ۹: ۸۷۵ـ ف. مشار ۸۰۸ـ مطرح الانظار: ۱۸۱ـ فهرست کتابهای طبی: ۷، ۲۵۷ ـ مؤلفین مشار ۵: ۵۶۶ ـ دانشمندان آذربایجان: ۱۲۲.

4721 ـ **دانشگاه** ۵۲۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ازروی نسخهٔ چاپی، ۲۸ شعبان **۱۲۴۵** بایادداشتهای ۱۲۶۰ ـ ۱۲۷۶ [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۵۵].

تفسیر فصول ابقراط

ترجمه و گزارشی است از آن‌کتاب متن جداست وگزارش باعنوان تفسیرآمده، در شش مقاله وهریك درچند فصل: مقالهٔ یکم در ۲۳ فصل، دوم در۵۴ فصل، سوم ۳۱ فصل، چهارم ۸۶ فصل، پنجم ۷۰ فصل، ششم ۵۷ فصل.

بنگرید: ذریعه۱۶: ۲۳۸، ۲۳۹ ـکشف الظنون ۲: ۱۲۶۷.

4722ـ **سپهسالار** ۷۹۰: نسخ سدهٔ**۷** دو برگ از آغاز افتاده، ۸۴ گ ۳۱ س [ف. سپهسالار ۳: ۴۷۸].

تقسیم ادویه

از میرزا عبدالله قاینی.

4723ـ **ملك** ۴۲۵۵: شکسته نستعلیق ۱٤٥/**۱۲۹۸**، گویا بخامهٔ نگارنده، ۷۱ گ ۱۷س [ف. ملك: ۱۶۱].

تقویم الابدان = ترجمهٔ...

تقویم الادویه

ازابوالفضل حبیش فرزند ابراهیم تفلیسی متطبب سدهٔششم، نگارندهٔ«اصول الملاحم: ۲۳۸» وجزآن. جدولهایی‌است به‌ترتیب‌حروف‌تهجی در مفردات ادویه در پنج زبان (نسخهٔ موصل) عربی، فارسی، سریانی، رومی، یونانی. و جدولهایی درخواص آنها. **آغاز:** الحمدلله مستحق الحمد و الثناء ومستوجب العبادة علی العباد.

بنگرید: کشف الظنون ۱: ۴۶۷ (تقویم) هدیة العارفین ۱: ۲۶۳ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۶۵.

4724ـ **مجلس**۲/ ۲۷۴۴: درمجموعهٔ نسخ محمد باقرفرزند نظام الدین علی شوشتری

۱۰۴۴ درمشهد (ص۱۵۰ – ۲۶۲) ، آغاز برابر نمونه، درآغاز کتاب‌از: سیدالوزراء... صدرالشرق والغرب صفی امیرالمؤمنین علی بن طراز الذهبی یادکرده [ف. مجلس ۹ : ۹۴].

4725ـ **تهران**، پزشکی ۱۲۲/۲ : با تاریخ ۱۱۵ (=**۱۱۰۵**) دردفتر بهمین خامه [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۶] .

4726ـ**موصل**، مدرسهٔ جامع‌المحمودین ۴ : تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، نسخهٔ کامل [ف. مخطوطات موصل : ۹۱] .

تقویم الادویة

از محمد بن علی مفرائی ، در داروهای ساده ومرکب، دردوباب: ۱ـ مفردها ، درپنج فصل، نخستین آن بحروف الفبا مرتب است . ۲ـ داروهای مرکب، هفت فصل و یك خاتمه. **آغاز :** بسمله . الحمدلله الذی اظهر آثاره الحکمة فی‌المعادن والبقول والاشجار ...

4727 ـ **سپهسالار** ۷۹۸/۲ : تاریخ یاد نشده (۱۶۷ر–۲۸۲ر) [ف. سپهسالار ۳: ۴۹۲] .

تقویم الادویه

درهفت‌باب، ونباید ازحبیش تفلیسی باشد [دانش‌پژوه]: ۱ـ الادویة و الاغذیة المفردة ، در پنج فصل . . . ۷ ـ مراهم و ضمادات و ضرورات و شمومات و عطوسات و سعوطات و حقن وشیافات. خاتمه درعلاج لسوع و طرد ـ الحشرات .

4728ـ**شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۸۵ : سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۱] .

تقویم الاطباء

ناشناخته .

4729ـ **آصفیه**۷۸۳پزشکی: خوش‌خط تاریخ یاد نشده، [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی۴: ۴۰۶] .

تقویم الصحه

شاید ترجمهٔ نگارش ابن بطلان در حفظ صحت باشد، جدولهاییست از خوراکیها و سود وزیان آنها .

4730ـ **موزهٔ بریتانیا**، فهرست نشده نوشتهٔ **۵۱۷** [راهنمای‌کتاب ۵ : ۸۶۵] .

تقویم الصحه = ترجمهٔ ...

تکملهٔ هندی

ازاهل‌الله فرزند عبدالرحیم‌دهلوی، برادر شاه ولی‌الله، درگذشتهٔ ۱۱۹۳، داروهای هندی است‌که خودآزمایش‌کرده است. **آغاز:** حمدله صلاة. امابعدمی‌گوید... که بعدازفراغ ترجمهٔ موجزالقانون بخاطر چنان رسید که برخی از فوائد .

4731ـ**آصفیه** ۱۶۷پزشکی: نستعلیق وشکستهٔ محمدتقی، در**۱۱۹۳**، ۴۲گ ۲۱س.

4732ـ **آصفیه**۴۰۳پزشکی: بی‌تاریخ ۱۲۱ص ۱۵س [ف. آصفیه ۲ : ۱۰۰] .

تکملهٔ یونانی

از همان اهل‌الله دهلوی ، که نسخه‌های آزمایش شدهٔ خود ازداروهای یونانی را به ـ خواهش شاگردانش، پس‌از «تکملهٔ هندی» در آن گردآورده است. **آغاز :** الحمدلله الشافی والصلاة علی رسوله الکافی .

4733ـ**آصفیه** ۱۶۷ پزشکی: نستعلیق محمدتقی، در**۱۱۹۳**، همراه «تکملهٔ‌هندی»از همو، ۱۸گ ۲۲س[ف . آصفیه میرعثمان‌علی۲ : ۱۰۱] .

تلخیص مسیحی

از حکیم مسیح‌الدوله لکهنوی .

4734ـ **آصفیه** ۷۹۰ پزشکی: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴: ۴۰۶].

تلقیحیه = رسالهٔ . . .

بنام فتحعلی شاه (۱۲۱۲ – ۱۲۵۰) و عباس میرزا نگاشته شده است. **آغاز:** اسبح‌الله الذی‌یسبح‌له جمیع‌الاشیا... امابعد، چنین‌گوید داعی دولت ابدمدت .

4735 ـ **ملك** ۵۳۸ : نسخ سدهٔ **۱۳**. ۳۰گ ۱۵س [ف. ملك : ۱۶۵] .

تنباکو

دربخش طبیعیات ص۴۰۶ گذشت .

تنگسوق نامه

از رشیدالدین فضل وزیر همدانی فرزند عمادالدوله ابوالخیر. درپزشکی و تشریح، در چهار کتاب (باب) : ۱ـ قواعدی چند از علم طب و کیفیت نبض گرفتن ۲ ـ تشریح عروق دوازده‌گانه وسیرخون ۳ـ ادویه، درده‌وفن ۴ـ ختای و چگونگی سیاسات و ترتیب امراض ایشان، در دوفن . **آغاز :** حمد بینهایت مر حضرت واجب الوجود را جل جلاله .

4736ـ **ایاصوفیا** ۳۵۹۶: نسخ قوام کرمانی محمد فرزند محمود، ۲۰شعبان **۷۱۳** فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۲۵هست [فیلمها: ۱: ۶۱]و **فیلم** دیگرآن درالهیات ش ۲۶ع هست [ف . الهیات ۲ : ۱۰۳] .

ج

جام جهان نمای عباسی

از میرزا قاضی فرزند کاشف الدین محمد یزدی اردکانی، نگارندهٔ «تحفهٔ‌محمدیه:۲۵۳» وجزآن، اوبااینکه قاضی وشیخ‌الاسلام اصفهان بود این‌گفتار را بسال ۱۰۳۷ در یك مقدمه و سی باب ویك خاتمه دربارهٔ ساختن‌می ودستور نوشیدن‌آن برای شاه عباس (۹۹۵ – ۱۰۳۷) نگاشت، ومینویسد که برای درمان بیماریهای نوشیدن می رواست. **آغاز:** صافترین صهبایی که‌ازپرتواشعهٔ انوارآن‌دیدهٔ سلاطین... امابعد برمتمکنان خمخانهٔ تجرید .

بنگرید : دریعه ۵ : ۳۰۱ و ۳۰۹ .

4737ـ **تبریز،** حسین‌آقا نخجوانی : نستعلیق محمد باقر فرزند محمد امین‌رازی ، یکشنبهٔ ۵شعبان **۱۰۶۱** ، در ییلاق عباس آباد سوادکوه. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۱۱۱۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۲] .

4738ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۳: نستعلیق **۱۰۶۳ – ۱۰۷۳** (ص۱۵۰ – ۲۲۵) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲] .

4739ـ **آصفیه** ۷۹۵ پزشکی : نوشتهٔ **۱۰۸۰**، تاریخ نگارش در فهرست ۱۰۲۸ یاد شده [ف. آصفیه ۴ : ۴۰۶] .

4740ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۶۱۹/۱ Add : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۲۱ج۲/**۱۱۰۳** (۱ پ ۱۲۶ر). **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۹۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۴] .

4741ـ**دانشگاه** ۳۸۴۶: نستعلیق‌محمد مکارم، دوشنبهٔ ۸ شوال **۱۱۵۷**، ۷۰گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۷].

4742ـ **تهران،** ادبیات۷۱ج: نستعلیق ۴ رجب **۱۲۵۸**، ۱۰۰گ ۱۶س [ف. ادبیات

۱ : ۱۴۱] ،

4743ـ قاهره ، دارالکتب ۵ طب فارسی طلعت : نسخ محمد حسن خراسانی ، ۱۵ع‌۱/۱۲۷۶آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۷] .

4744ـسپهسالار۷۷۴مکرر: نستعلیق محسن منشی فرزند اسدالله‌خان فرزند نجفقلی ایروانی، ۱۶ ذیقعدهٔ ۱۲۸۶ ، بدستور اعتضاد السلطنه، ۳۲گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۴ : ۳] .

جامع الاطباء

ازحکیم نورالدین محمدعبدالله عین‌الملك شیرازی، بدستورشاهجهان‌پادشاه‌دهلی (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۸)، درچهارده فتح‌نگاشته است. آغاز: هوالله الاحد الله‌الصمد که پایهٔ حقیقت بیچونش ازدایره دریافت .

4745ـ آصفیه ۱۳۰پزشکی: نستعلیق سال ۷ جلوس شاهجهانی ، ۱۰۴۴، ۱۳۴ گ ۱۳س [ف. آصفیه ۲ : ۱۰۲] .

جامع الفاظ عیسوی = بدیعیات اختیاری

جامع التجارب

از ابوطالب متطبب شریف حسینی، متولی آستانهٔ رضوی، نگارندهٔ «مغنی‌الطبیب». در یك مقدمه وبیست وهشت فصل ویك خاتمه، ودرآن‌از نادرشاه‌یادشده‌است. آغاز: الحمدلله‌رب‌الکریم والصلاة علی النبی‌الحکیم... وبعد چنین‌گوید.

4746 ـ پزشکی ۷۷ : نوشتهٔ ۱۲۰۹ [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۸ ـ ف. ره آورد: ۱۵۴] .

جامع الجوامع

از کمال الدین افضل محمد حسین فرزند ضیاء الدین یحیی گرگانی گیلانی ، برای شاه عباس صفوی (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷)، در یك مقدمه درچهارده فائده و چهار مقاله : نخستین به ـ ترتیب‌ابجدی، دومی‌در‌بیست وچهارباب سومی در ... چهارمی در بیست و چهار فصل نگاشته است. واو جزعلی افضل قاطع نگارندهٔ «منافع افضلیه»است [دانش‌پژوه] .ودرذریعه از «جامع الجوامع» سید محمد هاشم معروف به‌سیدعلوی خان فرزند حکیم محمدهادی علوی یادشده‌که جزاین است .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۴۸ .

4747 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۸۵۴۳ Add : نوشتهٔ ع‌۲/۱۰۰۳ (ریو ۲ : ۴۷۶) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۶] .

جامع صادقی

از محمد صادق فرزند محمد شیرازی . برای‌شاهزاده حسینعلی‌میرزا فرمانروای فارس در ده‌جلد بدینگونه میخواسته بنگارد: ۱ـ در کلیات پزشکی ۲ـ تشریح ۳ـ خواص و مزاج داروها ۴ـ معالجات خاصه باعضاء ۵ـ حمیات وبحرانات ۶ـ بیماری‌پوست واورام وبثور ۷ـ دراعمال ید ۸ـ جبر کسر ۹ـ درزینت ۱۰ ـ در علاج سمومات . و چون جلد چهارم را سودمندتر دانسته آنرا در ده مقاله و فصلها و بابها نگاشته است .

4748ـ مجلس ۴۹۸ : نستعلیق ریز نگارنده،در۱۲۳۸، جلد چهارم‌است. آغاز: الحمدلله الذی خلقنی فهویهدین، ۲۰۶گ ۲۷ س [ف. مجلس ۲ : ۲۹۲] .

جامع الفوائد

ازیوسف فرزندمحمد فرزند یوسف‌یوسفی هروی پزشك، زنده در۹۴۲ ، درگذشتهٔ ۹۵۰

[هدیةالعارفین]، نخست ۲۸۹ رباعی در علائم ودرمان بیماری سروده و «علاج‌الامراض» نامیده سپس درپنج مقاله این منظومه را گزارش کرده «جامع‌الفوائد» خوانده است و در ۱۸ رمضان ۹۱۷ بانجام رسانده و با «فواید یوسفی» چاپ شده‌است. **آغاز** : حمد نامحدود حکیمی راکه به‌قانون حکمت... چنین‌گوید ... یوسف بن .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۶۸ و ۹ : ۱۳۲۱- کشف الظنون ۱ : ۵۶۷ ـ هدیة العارفین ۲ : ۵۶۴ـ فرهنگنامه‌های عربی‌بفارسی: ۱۹۹ ـ صبح‌گلشن : ۶۱۹ ـ تذکرهٔ حسینی : ۳۷۴ ـ مؤلفین مشار ۶:۹۰۳ ـ تحفهٔ سامی: ۱۶۰ـف. طبی، نجم‌آبادی:۵۲۷و۵۴۷ـف. مشار: ۴۷۱.

4749ـ **سپهسالار** ۸۲۴/۲: نستعلیق ریز سدهٔ **۱۰** (۲پ ـ ۲۸پ) ، باتاریخ **۹۹۵** دردفتر [ف. سپهسالار ۴ : ۱۷].

4750ـ **دهخدا**، ۱۹۷/۴: نبشتهٔ‌سالك الدین محمدفرزند مؤیدطبیب حموی، باتاریخ **۱۰۷۷** درشمارهٔ پیشین‌آن. (۹۵ر ـ ۱۰۶پ) انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۱۴] .

4751ـ **دانشگاه** ۲۵۹۶/۸: نستعلیق عنایت‌الله نزدیك **۱۰۸۶** (ص۳۸۰ ـ ۴۵۸) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۱] .

4752ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۵۶۵/۴ Add : باتاریخ **۱۰۹۶** دردفتر گزیدهٔ‌آنست فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۲۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۱] .

4753ـ **الهیات** ۱۸۷د : نستعلیق سدهٔ **۱۱**. پایان افتاده، ۷۷گ ۱۹س [ف. الهیات ۱ : ۳۸] .

4754ـ **دانشگاه** ۲۵۶۹/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲۵پ ـ ۷۹پ) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۶۱] .

4755 ـ **تهران** ، ملی ۹۷۸/۶ ف : نوشتهٔ ۱۰ رمضان **۱۱۵۰** (ص۷۳۹ ـ ۷۲۳)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲ : ۵۳۵] .

4756ـ **مجلس** ۳۳۸۰/۱ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۹] .

4757ـ**سپهسالار** ۷۳۶۹/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۳پ ـ ۵۱پ) ۱۴س [ف. سپهسالار ۴ : ۱۷] .

4758 ـ **ملك** ۵۵۰۴/۲ : نسخ ، بی‌تاریخ، (۱۹ر ـ ۸۳ر)، آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

4759ـ **تهران، پزشکی** ۲۷۶/۲ : سدهٔ **۱۲**، باتاریخ **۱۲۱۴** در دفتر (ص ۷۷ ـ ۱۵۳) [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۲] .

4760 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۵۰/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** (ص ۲۲۰ ـ ۲۴۰) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۹] .

4761 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۶۵/۴ : نوشتهٔ دوشنبهٔ۲۴شعبان **۱۲۱۰** (ص۳۴ـ۱۱۶) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۶] .

4762ـ **ملك** ۴۴۱۴/۴ : نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۳۵** دردفتر (۶ر ـ ۶۷ر) ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

4763ـ **دانشگاه** ۴۳۶/۱ : نستعلیق میرزا کاظم فرزند میرزا باقرتبریزی ، در ۱۶ ذیقعدهٔ **۱۲۳۷**. (۱پ ـ ۷۰ پ) ۱۲س [ف . دانشگاه ۴ : ۷۴۴] .

4764ـ **مجلس** ۲۵۱۳/۲ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۲۴۳** (ص۴۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸].

4765ـ **تهران** ، دهخدا ۱۲۴/۱ : نسخ خدا بخش فرزند آقا رجب ، آدینهٔ ۲۵ شعبان **۱۲۴۹** [نسخه‌ها ۳ : ۴۵] .

66 ـ 4767ـ **تهران، پزشکی** ۲ و

۲۵۹/۳ : دو نسخه در يك دفتر : يكی خطبه را ندارد و نوشتهٔ شب ۷ شوال **۱۲۶۸** ، و يكی باخطبهٔ کامل [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۹] .

4768ـ **سپهسالار** ۷۳۷۸/۱ : نستعليق نجفقلی محرر زنجانی، ۱۲ع‌۱/**۱۲۶۹** (۱پ ۵۸پ) ۱۶س [ف. سپهسالار ۴ : ۱۷] .

4769ـ **تهران ، پزشکی** ۲۵۸/۲ : نبشتهٔ شير علی کردبچه ، پايان ذيحجهٔ **۱۲۷۳** برای شير محمدخان ، (ص ۱۹۴ ـ ۴۱۱) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲] .

4770ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۵/۱۵ : سدهٔ **۱۳** ، همراه با ديگر منظومه‌های پزشکی او (ص۱۱۱ ـ ۲۴۶) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۸] .

جامع اللذات و مستمد الحيات = فنون اللذات

از محمد فرزند محمود گرگانی ، برای زين‌الاسلام و المسلمين، در يك مقدمه و چهار مقاله و يك خاتمه. **آغاز:** سبحان حکيمی که ازهار لذات و سرور درحديقه .

بنگريد : کشف‌الظنون ۱ : ۵۷۱ .

4771ـ **يزد**، سريزدی ۷۹۷ : نستعليق سميع فرزند محمد شفيع شنبهٔ ۲۵ج۲/**۱۰۶۸** آغاز برای نمونه [نسخه‌ها ۴:۴۱۹] .

4772 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۹۷/۷ : نبشتهٔ محمد ظهير فرزند محمد صفی ، دوشنبهٔ ۲ محرم **۱۰۷۷** شمارهٔ ۷ « حجلة العرايس » (۱۰۸پ ـ ۱۴۸ر) [نسخه‌ها ۳ : ۱۴] .

4773ـ **تهران**، ادبيات۵۵د: نستعليق سدهٔ**۱۱**، ۱۵۹گ ۱۴س [ف.ادبيات۱ : ۱۵۰] .

جامع اللذات

درباه، دربيست باب : ۱ ـ اندر مزاجها که قوی دست بود در مجامعت ۲ ـ مضرتها که ازافراط درجماع‌افتد وعلاج آن ۳ـ اندراوقات که مجامعت نشايدکردن ۴ـ اندرغذا وداروهای شايسته ۵ـ اندرغذاها ومفردات‌که مجامعت را قوت دهد... ۱۰ـ اندر تمزيجها که‌قوت‌قضيب ولذت جماع زيادت‌کند... ۱۵ـ شيافها . . . ۲۰ـ اندرچيزهاکه زنان بارگيرند يانگيرند. چلبی از «جامع‌اللذات» درباه ازابونصر (نصر منصور) فرزند علی‌کاتب شهير بابن‌السمنانی ياد کرده که کتابيست بزرگ و خوش ترتيب . **آغاز:** سپاس‌وستايش مرخدايرا.. که آدميان را فضيلت نطق... اين کتاب را در احوال باه تأليف شد ونام **وی** جامع‌اللذات .

4774 ـ **ملك** ۱۶۲۵ : نستعليق سدهٔ **۱۰**، ۱۴۹گ ۷س [ف. ملك، فارسی:۱۷۷].

جدول طبی

4775ـ **تهران**، ادبيات۳۳۱/۴ جوادی: نوشتهٔ غلامعلی ، سدهٔ **۱۰** ، با تاريخ **۹۱۸** در دفتر [ف. ادبيات ۳ : ۵۶] .

جراحی = ترجمهٔ . . .

متن ازدکتر آلبو فرانسوی‌معلم درمدرسهٔ دارالفنون بروزگار ناصرالدين‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ترجمه ازدکترخليل فرزند عبدالباقی اعتضادالاطباءثقفی (۱۲۷۶ يا۱۲۷۹ـ۱۳۴۶) نگارندهٔ: فلسفهٔ جديد، طب جديد و جزآنها. **آغاز :** جراحی مختصرمقدماتی، جراحی که بفرانسه شيرورژی لفظ يونانی است . . . اين کتاب چاپ سنگ شده است .

بنگريد : مؤلفين مشار ۳ : ۲۴ ـ مجلهٔ يادگار س۳ش۵:۴۵ ـ ذريعه۱۵ : ۳۱ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی : ۲۷۵ .

4776ـ **تهران**، ملی ۱۰۰۰ ف : نسخ

میرزا نصیر، **۱۳۰۶** در تهران، آغاز برابر نمونه ۱۷۸ گ ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۵۵۵] .

4777_ **معارف**، ۱۳۱ _ ۱۳۴۹ : نسخ آغاز سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۱۰۱ گ ۱۲س. [ف جواهر الکلام ۱ : ۱۶۴].

جراحی

از حکیم علاجی، از پزشکان روزگار شاه عباس یکم (۹۹۵ _ ۱۰۳۷). «روز روشن» او را از سرایندگان دهلی دانسته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۳۵ _ صبح گلشن ۲۸۹ _ روز روشن : ۴۶۳ .

4778_ **قم**، سید شهاب الدین تبریزی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۵ : ۹۴] .

جراحی و کحالی

منسوب به ابن سینا [دیباچه] و ازاو نیست **آغاز:** شکر و حمد و سپاس بیقیاس بیعدد پادشاهی راکه برهمهٔ عالمیان شکر اوواجب .

4779_ **دانشگاه** ۳۱۸۶/۴: سدهٔ **۱۲** **۱۳** (۱۸۲پ _۲۱۷ر) نسخه آشفته است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۵] .

جلاء العیون

از حکیم پولاك اتریشی ، معلم ، در سه جمله : ۱ _ امراض آلات و نسوج حافظهٔ عین ۲ _ امراض مقله ۳ _ امراض مزاجی عین که بسال ۱۳۰۰ در ۲۶۸ ص چاپ شده است . درف. مشار وف. طبی نجم آبادی از «جلاء _ العیون» دکتر شیلمر فلمنکی نیز یاد شده است.

بنگرید : ف. مشار : ۴۹۶ _ ف. طبی، نجم آبادی: ۲۸۱ و ۲۸۲ _ مؤلفین مشار ۳ : ۴۳۸ .

4780_ **تهران**، پزشکی ۷۹ : نوشتهٔ نصرت طبیب خراسانی ۱۶ ذیقعدهٔ **۱۲۸۷** . در فهرست از حکیم پولاك دانسته شده است . [نسخه‌های خطی ۳: ۳۰۹] .

جمجمه شناسی

ناشناخته، گفتاریست بر پایهٔ دانش نوین باختری. **آغاز:** علم انسانی بردونوع است ، علم جسمانی وعلم غیرجسمانی .

4781_ **دانشگاه** ۹۵۳/۱ : نسخ شیخ باقر فاضل کاشانی، در ۱۹ ج۱/**۱۲۸۹** (ص۱_ ۱۱۳) ۱۶س [ف. دانشگاه ۳ : ۳۰۶].

الجمل و الجوامع

درپزشکی، گویا ازسدهٔ ۱۱ با ۲۰۳ باب

4782_ **شیراز**، دکتر میر : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۳] .

جنین = منظومه در شناختن . . .

به نظم، درشناختن جنین وپیدایش انسان، درپنج فصل، بنام میر سنجاق سروده شده است.

4783_ **تهران**، پزشکی ۲۳۸/۱۴ : سدهٔ **۹** (ص۳۲۴ _ ۳۴۲) درفهرست ره آورد بعنوان طب آمده‌است [ره‌آورد: ۲۴۸ _ نسخه ها ۳ : ۳۳۲] .

جنین = رسالهٔ طبی در . . .

درچگونگی انعقاد نطفه وحالات جنین .

4784 _ **دانشگاه** ۲۴۴۴/۲۶ : در جنگ عبدالکریم نجارباشی دررجب **۱۱۸۹**، آغاز افتاده (ص ۲۱۱) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۲۵] .

جنین = مادهٔ منوی و انعقاد نطفه

جواهر اللغة

از محمد فرزند یوسف پزشك هروی (بنگرید : بحرالجواهر : ۴۸۱) ، درفرهنگ واژه‌های پزشکی عربی واصطلاحات پزشکی و

نام حکیمان پارسی و تازی. بنام ملك دینارغز درشوال ۹۲۴ ساخته است. **آغاز:** (تااما بعد بمانند همان «بحرالجواهر» است).

4785ـ **مجلس** ۴۹۹: نسخ امین‌الدین حسین فرزند نظام‌الدین احمد کاشانی، ۱۵ رمضان **۱۰۳۳**، آغاز به‌مانند «بحرالجواهر»، ۲۷۳ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۲ : ۲۹۳].

4786ـ **مجلس** ۲/۷۹خویی: نستعلیق محمدصالح‌طبیب‌قزوینی‌فرزندحاج‌محمداسماعیل **۱۲۵۷** (ص۴۲۶ـ۶۲۲) [ف.مجلس۷:۷۶].

4787ـ **دانشگاه** ۴۴۸۴ : نسخ محمد حسن فرزند محمد رحیم ، در مطب اسماعیل فرزند محمد سپاهانی، ۲۰ع۱۲ سدهٔ **۱۳-۱۴** ۱۹۳گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۲].

4788ـ **تهران،** دهخدا۹۳ : نسخ ریز سدهٔ **۱۳**، باتملك ۱۳۲۴ [نسخه‌ها ۳ : ۱۰].

4789ـ **ملك** ۳۳۳ : نسخ اسماعیل، ذیقعدهٔ **۱۲۷۲** درتهران [فرهنگنامه‌ها:۱۹۷].

جواهر المقال

ازعلی فرزند محمد فرزند عبدالرحمان، درگذشتهٔ ۱۱۱۲ . نظم «غیاثیهٔ» فقیه محمود فرزند الیاس شیرازی (م ۷۳۰) است بنام صدر الدین علی، بادیباچه‌ای به‌نثر، سپس دومقاله: ۱ـمعالجات بیماریها ازسرتاقدم ۲ـ مأکولات و مشروبات، و ملحقاتی که فرهنگ داروهای این‌کتاب است به‌نثر .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۷۳ .

4790 ـ **بادلیان** ۱۲۵/۵ : در یك مجموعهٔ مؤرخ **۹۴۴** و ۹۳۶ . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۹] .

جودیه

منسوب به‌ابن‌سینا درگذشتهٔ ۴۲۸درهشت باب، در درمان پاره‌ای از بیماریها، که برای محمود غزنوی (۳۸۸ ـ ۴۲۱) نگاشته است. [دیباچه] . در این انتساب تردید است ، این گفتار بشمارهٔ ۱۰ انتشارات انجمن آثار ملی چاپ شده‌است. **آغاز:** امابعد، بدان ای‌عزیز که این رساله‌ایست برسبیل ایجاز .

بنگرید : ذریعه۵ : ۲۸۶ ـ ف. مصنفات مهدوی: ۲۶۸ ـ ف. مشار: ۵۱۷ ـ ف. طبی نجم‌آبادی: ۲۸۹ ـ لغت‌نامهٔ دهخدا۱ : ۶۴۱ (ابوعلی) ـ هدیة العارفین ۱ :۳۰۸ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۷۷۹ .

4791ـ **دانشگاه**۱۰۴۶/۳۶۵: نستعلیق رجبعلی فرزند جوادعلی، با تاریخ **۱۰۷۱** در دفتر(۱۷۲پ۱۷۴پ) [ف.دانشگاه۴:۷۴۵].

جهاز خون

ناشناخته .

4792ـ **مجلس**۳/۲۴۷۴ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۲۹۸** (ص۳۰۱ ـ ۳۴۶) [نسخه‌ها۵: ۱۸۷] .

چ

چارنام = بشاقش ماهی

فرهنگ واژه‌های پزشکی است به چهار زبان واز «تحفة‌المؤمنین» گرفته شده است . دردیباچهٔ «صیدنهٔ» بیرونی از «ده‌نام» و «چار نام» یادشده است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** کتاب اسامی الادویه... بالعربیه: ابهد ـ بالفارسیة بارسروکوهی ـ بالسریانیه: بروتا ـ بالرومیة بروتون ـ بالیونانیه : ادفولس .

4793ـ **حقوق** ۲/۶۲ ب : نسخ سدهٔ **۱۱** (۱۲۳پ ـ ۱۳۹پ)، در ص ع آمده: اسم هذاالکتاب بشقاقش ماهیوالفارسیةچارنام [ف. حقوق : ۹۴] .

چشم پزشکی = درشناختن بیماری های چشم

درهفت باب (جزو)، سپس دو باب دیگر

4794ـ **دانشگاه** ۳۱۵۷/۴: نستعلیق **۱۲۵۴ ـ ۱۲۵۵** (ص۵۴ ـ ۷۲) بی خطبه ، همراه «تذکرةالکحالین: 4602»[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۷] .

چشم پزشکی = شناختن چشم و دردهای آن

در دوازده باب . باب اول در شناختن چشم و مزاجهای چشم و حالهاایکه بدان تعلق دارد .

4795ـ **دانشگاه** ۳۱۵۷/۲: نستعلیق **۱۲۵۴ ـ ۱۲۵۵** (ص۳ـ۲۴) بی خطبه ، پس از ۱۲ باب جزو پنجم اندر گفتار دویم در سه باب هست که از «تذکرة الکحالین» یاد کرده است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۶] .

چشم پزشکی = المختصر فی علم الکحالین

گفتاریست درچشم پزشکی دردوازده باب ۱ـ مفتتح الکتاب ۲ـ تشریح چشم ۳ـعلتهایی که بصر را خلل آید ۴ ـ اندر استدلال بر هر علتی که اندرین باب پیشتر ذکر کردیم ۵ـ اندر علامتهایی که خلل را نشان میدهد ۶ ـ اندر علاج هر علتی ۷ـ اندرچیزهائیکه این بیماری را زیاندار ۸ ـ اندر داروهایی که بینایی را سود دارد ۹ـ اندر داروهای مرکب این معنی ۱۰ـ اندر تدبیرات ۱۱ـ اندر قرح کردن آب ۱۲ـ اندر تدبیرچشم پس‌ازقدح. **آغاز:** سپاس ایزد راکه آفریدگار جهانست ودرود بر پیامبر ما محمد .

4796ـ **ملك** ۵۸۳۹/۲: نسخ نزدیك به نستعلیق، ذیحجهٔ **۷۲۲**، در پایان آمده: تم المختصر فی‌علم‌الکحالین فی... من نسخة فی غایةالسقام (۱۲پ ـ ۲۲پ) ۱۷س [رؤیت] .

چشم پزشکی = آینهٔ اسکندری

چشم پزشکی = اتابکید

چشم پزشکی = تذکرة الکحالین

چشم پزشکی = جراحی و کحالی

چشمهٔ زندگانی

از محمدهادی فرزند محمدصالح شیرازی بنام شاه‌سلطان‌حسین صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) دراینکه‌چگونه میتوان‌عمری‌درازکرد. پزشکی آمیخته به‌دعا وافسون، دریك منبع درتحقیق و ماهیت حیات وسپس هفت جدول و یك ساقیه ، نام‌کتاب ونگارنده در دیباچه آمده واز محمد باقرمجلسی به‌شیخی و مولانا یادکرده وبایستی در۱۱۲۲ نگاشته شده باشد. **آغاز:** عمرافزا کلامی که در برانگیختن طول حیات کوتاهی ننماید وروح پرور مقالی .

4797 ـ **دانشگاه** ۳۱۴۷ : نسخ سید حسین فرزند محمد رحیم حسینی، ۲۵ ج ۱/ **۱۱۲۶** ، ۶۵ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۰۲] .

چوب چینی

دربخش طبیعیات ص۴۱۴ گذشت .

چهار مقالهٔ ناصری

از نصرالله میرزا قاجار، ازفارغ‌التحصیلان دارالفنون قدیم، درچهار مقاله: ۱- دربیان حمیات تاانتهای امراض مواری یعنی نزف‌الدم ۲- در زیاد شدن یکی از ترشحات طبیعی تا امراض عصبی ۳- امراض مزاجی تا انتهای امراض اتفاقی ۴- امراض النساء وامراض جلدی این کتاب برپایه پزشکی نوین‌است واصطلاحات فرنگی دارد. **آغاز**: ستایس و نیایش افزون ازقیاس پاك ایزد را سزد.

4798- **تهران**، ملی۴۷۸ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** در دار الخلافهٔ تهران، زرین، ۲۱۸ گ ۱۱س [ف. ملی ۱ : ۴۶۱].

ح

حافظ الصحه

از محمدکاظم، نگارندهٔ «خیر التجارب» بسال۱۱۲۳، بدستورهمان‌خان مغفرت توامان خیراندیشخان، از«خلاصة التجارب: ۵۲۷» یمین الدولهٔ دیلمی‌نوربخش برگزیده‌ایست[دیباچه] شاید نگارنده همان تبریزی سرایندهٔ «طب منظوم» باشد. **آغاز**: حمداً سبحانه و تعالی حافظ صحت جان و ایمان انسانست، و نعت نبی اوص‌حب الشفای شفاعت و درمان.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۹۰۰ - دانشمندان آذربایجان : ۳۱۱.

4799- **ملك**۶/۴۲۸۹: نستعلیق محمد اکبرمتوطن درسواد هراة، در**۱۱۸۸** (۲۱۳ر ۲۱۵پ) پس از دیباچه بدون عنوان به صداع می‌پردازد درپایان نسخه معجون حافظ الصحة ازروی خط امیرخلیل آمده است. [رؤیت].

حافظ الصحهٔ ناصری

از سیدعلی حسینی، بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) بدستور دوستعلی خان معیرالممالك، دریك مقدمه و شش فصل و یك خاتمه که بعقیدهٔ اوستهٔ ضروریه است، در پزشکی وبهداشت، بهمان شیوه وپایهٔ‌کهن، در سال ۱۲۸۲ نگاشته است. **آغاز**: نامه‌را بنام ایزدی آغازکنم که آغاز و انجامش نیست، و خامه را بشکر یزدانی.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۴۰.

4800- **تهران**، ملی ۴۴۷ف: نستعلیق خوش ۷ رجب **۱۲۸۲**. برای ناصرالدین شاه ۱۱۱گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۴۳۵].

حاوی صغیر

ناشناخته. در ذریعه از «حاوی‌الصغیر» حکیم عبدالله(محمود) فرزند صاین‌الدین‌الیاس شیرازی به‌عربی درپنج مقاله یاد شده است.

بنگرید: ذریعه ۶ : ۲۳۶- کشف الظنون ۱ : ۶۲۸.

4801- **مشهد**، **فرخ** ۴۰ : تاریخ و نشانیهایی ازآن درفهرست نیامده [نسخه‌ها۳: ۸۸].

حاوی درطب

نام‌کتاب دردیباچه‌آمده، سپس بیست باب درنسخه دیده شد: ۱- عنوان آن دیده نشد و از (شناختن مزاج) و (علاج دردسر) گفتگو کرده ۲- علاج‌انواع تب۳- علاج دردچشم... ۲۰- علاج هرقسم امراض‌وتراکیب (دردوازده فصل). **آغاز**: حمد وافر وثنای‌متکاثرمر خالقی را سزدکه انواع بشرانسان‌را به‌ترکیب عناصر.

4802 ـ **ملك** ۴۴۹۷/۱ : نستعلیق بد سدهٔ **۱۳**. (۹ پ ـ ۱۲۳ پ)، دیباچه با خامه‌ای تازه‌تر است [رؤیت] .

حجلة العرایس

از سالك‌الدین محمد حموی فرزند مالك الدین مؤید پزشك، پدر او شاگرد غیاث‌الدین منصور دشتکی درگذشتهٔ ۹۴۳ بوده است . نگارنده ازجوانی بگردآوردن دومجموعه یکی بعربی بنام «مجمع النفایس» ودومی بفارسی بنام « حجلة‌العرایس» دست‌زده که در ۸۰سالگی بسال ۱۰۳۲ بپایان رسانده و چهل و چهار رسالهٔ فارسی‌پزشکی راکه‌فهرست آنها‌در‌دیباچه‌آورده شده‌و برای هریك‌دیباچه‌ای درسرگذشت نگارندهٔ آن ساخته‌گردآورده‌است. نسب‌این‌خاندان در « المشیخه = دستور » نسخهٔ ۲۱۴۳ دانشگاه آمده وآقای دانش‌پژوه درمعرفی این مجموعه بتفصیل ازآنها یادکرده است.

بنگرید : نسخه‌ها ۱۲:۳ ـ ف. دانشگاه ۹ : ۷۸۰ و ۸۰۰ و ۸۰۳ .

4803ـ **تهران**، دهخدا ۱۹۷: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۱** نگارنده، ومحمد فرزند ظهیر فرزند محمدصفی در سپاهان وکرمان و یزد از ۱۰۰۶ تا ۱۰۷۷ ، تنها ۱۳ رساله ازمجموعهٔ ۴۴ رساله مانده است، ۱۸۰گ ۳۵س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۷۱هست [فیلمها۱ :۷۴].

حدودالامراض = ترجمهٔ...

حدیقة الطب

از عباس فرزند محمدکاظم، مشهور به‌آقا کوچك. ترجمه ایست از «الموجز» ابن نفیس ابوالحسن علاءالدین علی فرزند ابی الحزم قرشی، بدستور پیرو مرشدش آقایی میرمحمد در۱۲۹۵دردوفن، وبنام ناصرالدین‌شاه‌قاجار. مترجم «مجمع‌الفوائد»را بسال۱۲۹۳ بدستور همین مرشد ساخته است .

4804ـ **تهران** ، پزشکی ۸۱/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**ـ**۱۴**، سپس «ترجمهٔ الاسباب والعلامات» ازهمو۴۹۶ [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۴].

حدیقة الطب

از عبدالجواد فرزند ابوالقاسم سپاهانی، پزشك ویژهٔ فتحعلیشاه قاجار، وبنام همان شاه در دوحدیقه ویك خاتمه : ۱ـ دربیان امراض مختص بهرعضو از فرق تاقدم و طرز شناسایی و درمان‌آن. ۲ ـ در بیماریهای غیر مختص و ونشان ودرمان‌آنها. خاتمه: درترکیبات‌ادویه **آغاز :** یارب نفسی ده که ثنا پردازم ـ این نغمه بآهنگ سزا پردازم .

4805ـ **تهران**، ملی۴۲۶ف: نسخ‌خوش سدهٔ **۱۳**، شاید برای فتحعلی‌شاه، آغاز برابر نمونه ، ۲۲۳گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۴۰۷].

4806ـ **تهران** ، ادبیات ۱۷۵/۱ج : نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۳** (۱ر ـ ۱۳۹ر)، آغاز دردیباچه افتاده وحدیقهٔ یکم نیز بپایان نرسیده ۱۲س [ف. ادبیات ۱ : ۲۰۷] .

حدیقة المراد فی نجاح مقاصد المبدع و المعاد

از ملا محمدتقی همدانی، در دو دوحه و هریك درچندغصن، دردرمان بیماریها بادارو و افسون وورده‌ها. **آغاز:** سبحانك‌اللهم یاحکیم یامن هوبطبایع الاشیا... آن مقدریکه حدائق کونات را .

4807 ـ **دانشگاه** ۸۹۵/۱ : شکسته نستعلیق **۱۲۹۷**، اهدائی مشکاة [ف . دانشگاه ۴ : ۹۶۹] .

حرارت غریزی

از محمدتقی طبیب کاشانی (بنگرید . یاد زهر: ۴۸۶) بسال ۱۲۸۶، درحرارت غریزی، درپنج مبحث نگاشته است : ۱ ـ اندازه‌گیری حرارت حیوانیه ۲ ـ بیان حرارت حیوانی ، دو فصل ۳ ـ سبب این حرارت ۴ ـ حالات و صفات فیزیولوژیکی درحرارت جانوران، هشت فصل ۵ـ خواب بیخودی نگارنده پیش ازاین نگارشهای دیگری نیزداشته‌است. **آغاز:** پس ازحمد وستایش پاك یزدان ومدح ونیایش مهین فرستاده .

4808ـ **تهران** ، ملی ۵۳۵ ف : نسخ خوش رجب **۱۲۸۶** ، شاید برای ناصرالدین شاه نوشته شده، ۲۰۳ گ ۱۲س [ف. ملی ۲ : ۲۹] .

حرمت تتن وقهوه

گفتاریست کوتاه بعربی وفارسی .

4809ـ **دانشگاه** ۱۶۹۹/۴: سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۸۴ ـ ۱۲۸۵** در دفتر (۳۰۰ر ـ ۳۰۲ر) ۱۶س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۵۱] .

حصبه و آبله = آبلد . . .

از محمدعلی طبیب دریك مقدمه وپنج باب و یك خاتمه . در دیباچه آمده : شاگرد مولانا قطب‌الدین آدم نزدیك بسی سال، وعلامه کمال الدین حبیب‌الله دردارالشفای امیرعلیشیر کاربوده او در مدت بیست سال در آنجا نزدیك پانزده هزار بیمار دیده که نام آنها را در روزنامه نوشته بودند. **آغاز:** حمدوسپاس کریمی راکه بیافرید انسان را بخوبترین صورتی .

4810ـ **دانشگاه** ۳۳۳۷/۹: نستعلیق رمضان**۱۱۱۶** (ص۱۷۳ـ۱۸۳) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۲] .

حفظ الصحهٔ ناصری

از محمدکاظم‌گیلانی، ملك الاطباء فرزند محمد رشتی، برای ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)، دریك مقدمه باسه فصل، وچهارمقاله هریك درچندباب وهرباب درچندفصل نگاشته ودر ۱۳۰۴ با «چوب‌چینی» بچاپ رسیده‌است مقدمه در تعریف وشرایط حفظ صحت و تکلیف پزشك. مقاله ۱ـ ستهٔ ضروریه ومباشرت زنان وحمام، هشت‌فصل ۲ـ تدبیرابدان بمقتضای هر سن ، سه باب ۳ـ تدبیر ابدان برحسب‌مزاج ۴ـ تدبیر مسافر ، شش‌باب. خاتمه خوراکیها و منافع آنها، درده فایده . **آغاز:** سبحانك اللهم یاقدوس یاطبیب‌النفوس اسالك... وبعد ، چنین گوید .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۷ ـ ف . فارسی مشار: ۵۶۷ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۳۱ ـ المآثر والاثار : ۱۹۵ ـ ف. طبی نجم‌آبادی : ۳۱۵

4811ـ **تهران**، ملی ۹۰۵ ف : نسخ دهۀ یکم رجب **۱۲۷۶**، در فهرست بنام «تحفة الصحة» آمده واین تاریخ نگارش وتاریخ نوشته هردودانسته‌شده، ۱۸۵ گ ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۴۴۰] .

4812ـ **سپهسالار** ۷۳۷۱ : نستعلیق رجب **۱۲۷۷** ، در فهرست همین تاریخ تاریخ نگارش دانسته شده ، ۱۳۳ گ ۱۳ س [ف . سپهسالار ۴ : ۳۱۹] .

حفظ الصحة = طب

از کمال فرزند نور فرزند کمال طبیب ، درپزشکی و بهداشت، بنام شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) بسال ۹۷۴ ، در یك مقدمه و چهار مقاله ویك خاتمه وفصلهایی نگاشته است مقدمه در اموریست‌که پیش‌از شروع در مقصود بیان بایدکرد. مقالهٔ ۱ـ درستهٔ ضروریه دریك

فصل و شش باب ۲ــ در احکام جزئی از تدبیر اشخاص بحسب سنین و مزاجها و تدبیر اعضاء واجب‌الحفظ ۳ــ درزینت وآراستن ظاهر بدن ۴ــ دراغذیه وادویهٔ مفرده ومرکبه، پنج فصل. خاتمه‌درگزیدن حیوانات ودورساختن‌جانوران ازمنزل. نگارنده بایستی جزکمال‌الدین‌حسین شیرازی (تحفهٔ سامی : ۵۲) باشد که در ۹۵۲ درگذشته است .

اعتضادی درجلد ۲ فهرست مجلس کتابی را در همین باره بعنوان «رساله» بشمارهٔ ۵۰۴ یادکرده وآنرا نگارش‌کمال فرزند نور فرزند کمال طبیب یادکرده‌که بنام‌شاه تهماسب صفوی نگاشته‌است، شایداین‌دوکتاب یکی‌ویاتحریری از یکدیگر باشند . آقای دانش پژوه از این جلوتر رفته‌اند ونسخهٔ ۵۰۴ مجلس که بعنوان «رساله» درفهرست کتابخانه‌آمده ونسخهٔ۵۱۹ مجلس‌که بعنوان «کتاب طبی» یادشده و نسخه ۸۲ پزشکی را که بعنوان « حفظ الصحة » در (نسخه‌های خطی) آورده شده هرسه را یکی می‌دانند (بنگرید : تحفه : ۴۸۷) .

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۱۳۸ .

4813ــ **مجلس** ۵۱۹ : نستعلیق **۹۷۴**

آغاز درردیباچه‌افتاده: وبعد چنین‌گوید... کمال بن نوربن کمال‌الطبیب‌که چون‌علم طب ازعلوم ضروریهٔ محتاج‌الیه است... بخاطر فاطررسید که از کتب فحول حکما بجملی مفصل بمقالات وابواب درتدبیر **حفظ صحت** بیرون نویسد .

4814ــ **تهران، پزشکی** ۸۲: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۹] .

حفظ الصحه

از سید محمد فرزند احمد نصرالادباء ، درسه باب ویك خاتمه، و از زبانهای خارجی ترجمه شده است . **آغاز :** تدوین کتاب حفظ صحت، وتألیف دفتر معرفت و درایت .

4815ــ **ملك** ۴۴۵۰ : نستعلیق محسن الحسینی فرزند احتشام الاطباء ۲۵ ذیحجهٔ **۱۳۳۸**، ۱۶۹گ ۱۵س [ف. ملك ، فارسی : ۲۱۴] .

حفظ الصحه

ازحاجی میرزا موسی‌فرزند علیرضاساوجی خودمینویسد: بدوران ناصرالدین‌شاه وصدرات میرزا آقاخان نوری، میرزا اسدالله‌خان میرــ آخور مرا برآن داشت که رساله‌ای در حفظ صحت برای پادشاه وقت بنگارم ، واین را در یك مقدمه، باچند فصل ودو مطلب و یك خاتمه در۱۲۶۸ نگاشتم. جزو دوم‌آن درسیاست مدن است دریك مقدمه وباب وخاتمه .

4816ــ **تهران، ملی** ۱۳۲/۱ف: نسخ ملامحمد مهد فرزند آقا بابا شهمیردانی ، در **۱۲۶۸** برای ناصرالدین‌شاه (ص۱۲ ــ ۲۱۸) زرین، [ف . ملی ۱ : ۱۳۰] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۶].

حفظ الصحه

از نجم‌الدین سکندر ، دارای انوار.

4817 ــ **ری** ، عبد العظیم ۲۰۵/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۴] .

حفظ الصحه

از میرزا نصرت طبیب قوچانی ، از شاگردان‌مدرسهٔ دارالفنون وپزشك همان‌مدرسه وسپس‌طبیب مریضخانهٔ دولتی‌که‌گویا درجوانی درگذشته است. و درص۴ نسخهٔ مجلس آمده‌که ازمتن فرانسوی برگردانده شده‌است. درپایان گزارشی‌ازوضع مدرسهٔ دارالفنون‌وسپس‌فهرستی ازپزشکان روزگار خود وفهرستی ازبیماریهای سالیانهٔ تهران آورده ، وسپس خواسته‌فهرستی

ازکتابهایی‌که درمدت چهل سال که از تأسیس دارالفنون گذشته است ترجمه شده بنویسد که نیمه کاره مانده است . **آغاز :** بزرگترین خداوندی را کوچکترین بنده‌ام .

بنگرید : ف. طبی نجم‌آبادی : ۳۱۲.

4818 ــ **مجلس** ۱/۲۱۶ : تحریری روشن، گویا نسخهٔ‌اصل وازمترجم، باقصیده‌ای درستایش‌شاه وامین‌السلطان وزیر اعظم باتخلص نصرت دارد . ۷۰۶ ص در صفحهٔ عنوان بنام «حفظ‌الصحهٔ ناصری» آمده است. [ف. مجلس ۶ : ۱۳۵] .

حفظ الصحه = قصیده‌ای در . . .

ازیوسفی، نگارندهٔ «جامع‌الفواید:۵۱۳» و جز آن . قصیده ایست در بارهٔ خوردنیها و نوشیدنیها، جنبش و آرامش، خواب و بیداری، فصلها، آب‌وهواکه برای‌ظهیرالدین بابرغازی پادشاه مغولی هند (۹۲۳ ــ ۹۳۷) گویا بسال ۹۳۷ سروده است. **آغاز :**... ای که داری تندرستی ازدرحکمت‌درا ــ تابعلتهای‌گوناگون نگردی مبتلا .

4819ــ**تهران**،ادبیات‌۲/۱۶۸حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** همراه چندگفتار دیگرازهمو [ف. ادبیات ۲ : ۴۸] .

4820ــ **دانشگاه** ۴/۲۵۶۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲پ ــ ۲۲پ) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۶۱] .

4821ــ **ملک**۴۴۰۸: نستعلیق علی‌اکبر فرزند محمدعلی تویسرکانی ۱۷ ذیحجهٔ ۱۶۶ **(۱۱۶۶)** در نسخه بنام «انوار حکمت» آمده آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

4822ــ **ملک** ۱/۴۴۱۴ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۵** دردفتر، (۱ر-۲پ) آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

4823ــ **دانشگاه** ۲/۴۳۶ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۳۷** در دفتر (۷۱ پ ــ ۷۵پ) ، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۷۹۷].

4824ــ **ملک** ۱/۵۵۰۴: نسخ سدهٔ**۱۲** (۱پ ــ ۱۸پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

4825ــ**تهران**، دهخدا۴/۱۲۴: نسخ خدابخش فرزند آقا رجب ، آدینهٔ ۲۵ شعبان **۱۲۴۹** ، [نسخه‌های ۳ : ۴۵].

4826ــ **تهران**، پزشکی۹/۱۷۵:سدهٔ **۱۳** (ص۹۸ ــ ۱۰۱) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷] .

4827ــ **سپهسالار** ۲/۷۵۵۱ : تاریخ یاد نشده (گ ۱۰ ــ ۱۱) در فهرست بعنوان «بهداشت منظوم» یاد شده، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳:۱۶۸] .

4828 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۲/۷ مجامیع فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ (۱۹پ-۲۲ر) آغاز برابرنمونه‌درفهرست«قصیدهٔ‌دستورالعمل» یاد شده [ف. مخطوطات ۲ : ۴۵].

حفظ الصحه

از ناشناس، که به درخواست‌حاج فرج‌الله نگاشته است. **آغاز:** حمدله. اما بعد، هر که خواهدکه صحت او محفوظ باشد، باید که علم حفظ الصحه .

4829 ــ **الهیات** ۲/۶۵۳ د : نوشتهٔ ابوطالب فرزند ملا محمد ابراهیم مازندرانی لاهیجانی ،۲۲ج۲/**۱۲۰۶** (۴۲پ-۴۷ر)۱۹ س [ف . الهیات ۱ : ۳۴۹] .

حفظ الصحه=رساله‌ای در بهداشت. . .

ناشناخته .

4830ــ **ملک** ۴۳۹۸ : نستعلیق حاجی عبدالوهاب، ۲۸ذیقعدهٔ **۷۹۴**، ۳۸گ ۱۵س. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس مرحکیمی را ... و بعد این‌رساله است مشتمل برقانون حفظ‌صحت

وقاعدهٔ ترتیب صحت . . . **مشتمل بر مقدمه و سه مقاله . . .** مقدمهٔ در دانستن اسباب ستهٔ ضروریه . . . مقالهٔ اول در نه باب مقالهٔ دوم در ادویه مفرده ، مقالهٔ سیم در معاجین و تراکیب واشربه [ف. ملك، فارسی: ۲۱۴].

4831 - **بادلیان** ۱۲۰/۶ اوزلی : با تاریخ **۱۰۰۹** در دفتر. **فیلم** در دانشگاه ش ۱۰۳۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۸] .

4832- **دانشگاه** ۲۸۹۳/۳ : نستعلیق عباسعلی فرزند مشهدی‌زین‌العابدین صدقیانی، ۱۳ شعبان **۱۲۴۲** (ص۲۳۴ - ۲۸۳) آغاز افتاده. [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۳۸] ،

حفظ الصحه = ترجمهٔ طراپتیك

حفظ الصحهٔ اطفال

ترجمهٔ دری ازروسی .

1833- **مشهد، فرخ** ۶۹ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۸۸] .

حفظ الصحهٔ منظوم

متن از (ثیاذوق الحکیم) بعربی که گویا برای انوشیروان نوشته بوده ، ترجمه از عادل شیرازی، واین‌جز «طب منظوم» اوست‌وازوست «ستین عادلی». **آغاز:** توقاذاما استعطت ... تاطعامی نگذرد ازمعده بربالای آن - گرنبات سوده‌مینوشی بود عین زیان . در پایان آمده : نظم عادل یادگیرای نورچشم مردمان .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۶۰ .

4834- **تهران** ، دهخدا ۲۹۶/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با تاریخ **۱۲۲۸** در دفتر [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۲] .

حنظیه

درشش گفتار .

4835 - **تهران** ، پزشکی ۲۵۹/۹ : نوشتهٔ ذیحجهٔ **۱۳۲۹** (ص ۲۳۵ - ۲۵۴) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۳] .

حقایق الطب

در درمان بیماریهای انسان و جانوران بوسیلهٔ وردها وطلسمات، و از آن پیداست که درهندوستان نگاشته شده، درچهارقسم وهرقسم در چند باب ، و هر باب در چند فصل . نسخهٔ ۲۱۶۹ مجلس آغاز افتاده ونام درص ع آمده.

4836 - **مجلس** ۲۱۶۹ ، نسخ تعلیق خوب، مشوش، ۳۶۴ص ۲۳س [ف. مجلس ۶: ۱۳۶] .

حل مشکلات بلغه

ترجمه وگزارش واژه‌های کتاب «البلغه» است. چلبی از «بلغة الطبیب» بدرالدین محمد فرزند قاسم جزری یادکرده است.

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۲۵۲ .

4837- **ملك** ۵۸۳۹/۱ : نسخ نزدیك به‌نستعلیق، بی‌تاریخ، با تاریخ **۷۲۲** در ش ۳ دفتر (۱ر - ۴ر)، آغاز افتاده، انجام ، تمت مشکلات‌البلغه من‌نسخة سقیمة بخط مولاناخاتم الطافی جمال ... [رؤیت] .

حمیات = اقسام حمیات

حمیات منظوم

ناشناخته .

4838- **مجلس**۲/ ۲۴۷۱ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۱** (ص۲۸۳-۵۸۹) همراه «متمم» منظوم درپزشکی [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶] .

حیوانات ذوات السموم

از نظام‌الدین احمدگیلانی، که بروزگار عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ - ۱۰۸۳) میزیسته و و در ۱۰۵۹ درگذشته است (بنگرید : شجرهٔ

دانش‌در بخش دائرة‌المعارف). گفتاریست‌کوتاه درجانوران گزنده و پادزهرها .

4839 ـ آصفیه ۳۹/۳ مجموعه‌ها : ضمن «شجرهٔ دانش» ، گ ۱۶۰ ، بخامهٔ ملامحمد لاری ، با تاریخ ۱۰۴۵ در دفتر [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲ : ۴۷۳] .

خ

(بخاتمة = اعضاء مرکبه

خربوزه = خواص . . .

دربخش طبیعی ص ۴۱۷ گذشت .

خرقه

در بیماریهای تناسلی وقوهٔ باه، درسی‌بخیه بااصطلاحات خیاطان در بیشتر از نسخه‌ها از مرتضی قلیخان فرزند حسن شاملو از امیران صفویه (وزیر اردبیل در ۱۰۸۹) دانسته و بنام او نیزچند چاپ شده، ولی‌باید نگارنده میرزا محمد فرزند محمد مؤمن‌طبیب تنکابنی باشدکه آنرا بنام امان‌الله خان ساخته است . **آغاز :** (دیباچهٔ تنکابنی) : سبحانك اللهم یا ذالملك القدیم...اقل‌عباداللهالحسیب میرزا محمدبن... مأمور شد که درباب معالجهٔ جمعی . **آغاز :** (دیباچهٔ شاملو)، سبحان‌الله رنگ‌آمیزی بساط حمد وسپاس حکیمی را که خرقهٔ معرفت. . . مرتضی قلی‌بن حسن شاملو .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۵۰ (خرقه) ـ و ۹ : ۱۰۲۷ (مرتضی قلیخان) ـ مجمع‌الفصحا ۱ : ۵۶ ـ مشار : ۶۰۲ (خرقه) تذکرهٔ نصرآبادی ۲ : ۲۳ـ آتشکدهٔ آذر: ۳۰ (مرتضی قلیخان) ـ مؤلفین مشار ۶ : ۱۵۹ .

4840ـ **نجف**، سیدمحمدموسوی: تاریخ یادنشده. بادیباچهٔ تنکابنی و درپایان خاتمه‌ای مغلوط بنام شاملو [ذریعه ۷ : ۱۴۹] .

4841ـ **مجلس** ۱۱۵۹/۱۱ طباطبائی: شکسته نستعلیق **۱۰۶۴** (ص۷۲۸ - ۸۳۴)، در دیباچه نام مرتضی قلیخان شاملوآمده [رؤیت]

4842 ـ **تهران** ، پزشکی ۳۷۹/۳ : سدهٔ **۱۱** (ص۲۰۶ ـ ۳۳۱)، درفهرست ازآن شاملو یاد شده [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۶ ـ ف . ره آورد : ۲۹۹ ، ۳۸۳] .

4843ـ **مجلس** ۱۰۸ خویی. نسخ‌سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، باسرآغاز و نام شاملو [ف . مجلس ۷ : ۱۱۳] .

4844ـ **تهران** ، پزشکی ۲۷۶/۳ : سدهٔ **۱۲** (ص۱۵۴ ـ ۱۹۱) ، باتاریخ ۱۲۱۲ دردفتر، درفهرست ازآن شاملویاد شده [نسخه ها ۳ : ۳۵۲] .

4845ـ **حقوق** ۳۶۵ج: نستعلیق عبدـ الحمید ۱۵ع۲/**۱۱۶۱** در تبریز، ناقص، در فهرست ازآن شاملویادشده [ف. حقوق: ۱۰۰]

4846ـ **نجف** ، بیت الطریحی : مؤرخ **۱۱۶۹**، ناقص [ذریعه ۷ : ۱۴۹] .

4847ـ **دانشگاه** ۴۴۳۶/۵: نستعلیق ریز خوش سدهٔ **۱۲ـ۱۳** در جنگ (ص ۲۶ ـ ۶۱) ازآن شاملو یادشده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۵] .

4848ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۴۳ : نستعلیق محمد حسن فرزند محمد جعفر طبیب باتاریخهای **۱۲۳۴** ـ **۱۲۳۶** دردفتر، پایان نانوشته‌مانده است، ودرفهرست‌بنام شاملوآمده [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۲] .

4849 ـ **ملك** ۶۱۹/۲ : نسخ احمد فرزند ملازین‌العابدین در **۱۲۳۸** ، درفهرست

ازآن مرتضی قلی شاملو یاد شده [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۱۱۳] .
یکشنبهٔ ۳ع۲/۱۲۳۹، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۰].
4850 ـ سپهسالار ۸۱۶ : نستعلیق
4851 ـ دانشگاه ۳۱۵۷/۹۵: نستعلیق ۱۲۵۴-۱۲۵۵ در دفتر (ص ۲۴۲ ـ ۲۴۸ و ۲۶۸ ـ ۲۷۶) درفهرست ازنگارنده نام برده نشده وآمده: رسالهٔ بخیه از بخیهٔ ۱۲ است تا ۱۵ وبخیه ۲ [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۸] .
4852ـ تهران ، پزشکی ۸۹ : نبشتهٔ علیرضا قزوینی، ۱۹ صفر ۱۲۶۸ ، (۲پ ـ ۱۷۸پ)، نسخه بنام شاملو است با دیباچهٔ او [ف. سپهسالار ۴ : ۳۶۷] .
4853 ـ تهران ، پزشکی ۲/۲۶۰ : نوشتهٔ۱۲۷۲ (ص۱۲۰-۱۶۶)، درفهرست از آن شاملو یادشده [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۴] .
1854ـ مجلس۳/۲۴۷۶ فهرست‌نشده: نوشتهٔ ۱۲۷۳ (ص۲۳۷ ـ ۳۰۲)، در فهرست ازآن شاملو یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷].
4855ـ تهران، اصغرمهدوی ۲/۳۲۰ نستعلیق سدهٔ۱۳، باتاریخ ۱۲۹۴ دردفتر، در فهرست ازآن شاملو یادشده [نسخه‌ها۲:۱۱۱]
4856 ـ تهران ، پزشکی ۲/۲۴۱ : نوشتهٔدوشنبهٔ ۹ج۱/۱۲۹۵، (ص۳۸۰-۴۱۱) [ف. ره‌آورد ۱۶۳ ، ۱۷۶ ، ۳۹۶ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۳۵] .
4857ـ ملك ۲۲۹۳: نستعلیق سدهٔ۱۳ ازآن شاملو یادشده، ۷۰گ ۱۵س [ف. ملك، فارسی : ۵۳] .
4858ـ سپهسالار ۸۱۹۰/۱۰: تاریخ یاد نشده ، نسخهٔ شاملوئی است (۱۰۶ر ـ ۱۳۴ر) [ف . سپهسالار ۴ :۳۶۷] .
4859 ـ تبریز، ملی ۳۲۰۸ : تاریخ یاد نشده، در فهرست بعنوان «باه» و از شاملو یاد شده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۰] .

خفی علائی = الخفية العلائية

از زین‌الدین ابوابراهیم اسماعیل فرزند حسن حسینی جرجانی ، درگذشتهٔ ۵۳۱ ، گزیده ایست از «ذخیرهٔ خوارزمشاهی» خوداو درد و بخش: علمی،عملی بدستور امیراسفهسالار نصرالدین (بهاء الدین) محمد علاء الدوله قزل‌ارسلان ولیعهد اتسز خوارزمشاه
بنگرید : ف . مشار : ۶۱۱ ـ ف . طبی نجم‌آبادی : ۳۲۸ .
4860ـ الهیات ۸۱/۱ج : نسخ سدهٔ ۸، (۹ر ـ ۷۳ر) هردو بخش آنست با حاشیه هایی از عبدالحسین الفاضل الگروسی ، [ف . الهیات ۱ : ۱۵۳] .
4861 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۱ Add: ضمن مجموعهٔ مؤرخ۸۱۳-۸۱۴فیلم آن دردانشگاه ش۲۴ هست [فیلمها ۱: ۴۰۲]
4862ـ سنا ۲۳۲۸/۶ : نستعلیق‌عبدالله فرزند محمد فرزند حاجی سیف‌الدین فرزند حاجی یوسف... معلم قاری، در۲۶شوال۸۳۷ [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۹] .
4863 ـ تهران ، پزشکی ۹۱ : نوشتهٔ محمد فرزند ابراهیم نخجوانی ، نزدیك به ـ پایان ۸۹۱، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۱] .
4864ـ تهران، پزشکی ۹۲ : نوشتهٔ ع۲/۹۸۸، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۱] .
4865ـ آصفیه۱۰۳ پزشکی: نستعلیق خوش عبادالله‌الستی‌المشهدی، ۱۳ع۲/۹۹۰ ، ۲۶۷ص ۱۵س [ف. آصفیه ۲ : ۱۰۳] .
4866 ـ دانشگاه ۳۱۶۳ : نستعلیق محمدصالح، در۱۴(=۱۰۰۴) آغاز دردیباچه افتاده.«مختصرخفی‌علائی» است [ف. دانشگاه

۱۱ : ۲۱۲۸] .

4867 ـ موزهٔ بریتانیا ۳۲۵۶۵/۳ Add : باتاریخ ۱۰۹۶ بهمن خامه دردفتر . فیلم آن دردانشگاه ش ۱۲۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۱] .

4868ـ آصفیه ۱۱۸ پزشکی: نستعلیق اسماعیل ، سال ۱۲ جلوس محمد شاه پادشاه ، ۲۳۱ص ۱۲س [ف. آصفیه ۲ : ۱۰۳] .

4869ـ تهران، دهخدا۳/۱۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۳ : ۳۳] .

4870ـ تهران ، پزشکی ۹۰ : نوشتهٔ شنبهٔ ۳صفر ۱۲۴۹ [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۱] .

4871ـ مجلس ۱/۳۰۶۵: نسخ خوش محمدعلی فرزند محمد تقی ۱۲۹۵، ۲۸۰ ص ۲۸س [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۲] .

4872 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۳۱/ ۲۸۲ : نسخ محمد طاهر فرزند ولی محمد طبیب مشهدی، در۱۳۰۹، (ص۲۶۸ ـ ۲۹۶) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۷] .

4873ـ رضوی ۸۹۳۶: شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده، اهدائی حکمت، ۹۵گ [نسخه ها ۵ : ۳] .

خلاصة التجارب

از شاه بهاء الدوله ترشتی رازی (دیلمی) نوربخش، درگذشتهٔ ۹۲۶ (=۱۵۰۷م) که در دیباچهٔ نسخهٔ سلطان المتکلمین خودرا سید بهاء الدوله فرزند امیرکبیرشاه قاسم فرزند میرشمس الدین محمد حسینی نور بخشی یاد کرده، و چلبی اورا بهاء الدوله فرزند میر قوام الدین (قاسم) نوربخش رازی می‌شناساند، ودر «هدیة الخیر» خود را حسن فرزند قاسم فرزند محمد نوربخش ، قاضی نورالله پدر و نیای او را یاد کرده ومینویسدکه سید محمد نوربخش درقائن بسال ۷۹۵ زاده شده [ذریعه] سعید نفیسی او را بهاءالدین علویخان خوانده ومشار«مجربات حکیم علویخان » و « مطب علوی خان » راکه هریك چند بار چاپ شده ازاو یادکرده است . گفتاریست در یك مقدمه و بیست و چهار باب که بسال ۹۰۷ درطرشت ری نگاشته و چندبار در هند چاپ شده است . آغاز : حمد بلااحصا حکیمی راکه بکمال حکمت .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۱۸ و ۱۸ : ۶۱ کشف الظنون ۱ : ۷۱۸ ـ مجالس المؤمنین : ۳۰۳ ، ۳۰۶ ـ ف. مشار : ۶۱۲ ـ ف. طبی نجم آبادی : ۳۲۸ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۱۱۹ ف. ره‌آورد : ۲۸۳ .

4874ـ مغنیسا کنل ۱۸۰: نسخ حسن فرزند یوسف حسینی ابـراهیمی ، ۱۶ محرم ۹۸۰، ۴۱۸گ ۲۳س، فیلم آن دردانشگاه ش ۶۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۷۹] .

4875ـ تهران ، پزشکی ۹۶ : نوشتهٔ پایان شعبان ۹۸۸ ، در فهرست نگارنده سراج الدین حسن یادشده[نسخه‌ها ۳ : ۳۱۱] .

4876 ـ دانشگاه ۱۴۰۰ : نستعلیق محمد مکرم، سدهٔ ۱۱، ازروی نوشتهٔ نگارنده بیك واسطه در فهرست کتابخانه کتاب در ۲۸ باب یادشده، ۳۴۶گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۸: ۷۸] .

4877ـ دانشگاه ۲۶۷۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱، درفهرست نگارنده بهاء الدوله حسن یاد شده، انجام افتاده، ۳۶۳گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۶۸] .

4878ـ ملك ۴۲۹۶: نسخ خوش رمضان ۱۱۰۴ ، زرین ، بافهرست درآغاز، آغاز برابر نمونه ۴۱۰گ ۲۵ س [رؤیت] .

4879ـ ملك ۴۴۷۰ : نستعلیق حاجی

عسکری فرزند حاجی عباس بیك ملت قمی، ۹ رمضان ۱۰۵۹ درکاشان، آغاز در دیباچه افتاده، گ۲۵س [رؤیت] ۴۳۷.

4880 ـ تهران، پزشکی ۲۳۷/۱ : نوشتهٔ ۱۰ع۲/۱۱۳۵ در عظیم آباد (ص ۱ ـ ۷۲۳) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۰].

4881 ـ ملك ۴۲۸۹/۴ : نستعلیق باتاریخ ۱۱۸۸ دردفتر، (۱۳۳ر ـ ۱۴۱ر)، ۲۴س همراه «خیرالتجارب» و «حافظ‌الصحة» محمدکاظم، دیباچه ندارد، باعنوان «من خلاصة التجارب» نام نگارنده در نسخه نیامده ولی شیوهٔ نگارش آن نشان میدهدکه بخشی ازنگاشتهٔ محمدکاظم نیست. واز دلالات حالات نبض آغاز می‌گردد وعنوانهای حالت اولی، حالت ثانیه. حالت تاسعه، سپس حالات بول. باعنوان حالت اولی، حالت ثانیه. . . حالت سابعه [رؤیت].

4882 ـ دانشگاه ۴۹۶۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳، ۲۳۳گ ۲۶س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۰].

4883 ـ مجلس ۵۰۰ : نستعلیق ۱۲۳۸ آغاز بمانند نمونه، ۲۳س ۳۴۳گ [ف. مجلس ۲ : ۲۹۴].

4884 ـ تهران، موزهٔ مردم‌شناسی ۱۶ : نستعلیق عبدالله فرزند محمد حسین، ذیقعدهٔ ۱۲۴۰ برای میرزا محیی‌الدین [نسخه‌ها ۳ : ۱۳۳].

4885 ـ تهران، پزشکی ۹۵ : نوشتهٔ اسدالله فرزند محمدحسن آدینهٔ ۵ رجب ۱۲۴۲ [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۱].

4886 ـ تهران، پزشکی ۹۴ : نوشتهٔ حسین فرزند کربلائی شاه محمود بیرجندی، ۱۲۴۵ [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۱].

4887 ـ تهران، پزشکی ۹۳ : نوشتهٔ رجب ۱۲۴۹، [ف. ره آورد : ۱۸۳، ۱۸۸، نسخه‌ها ۳ : ۳۱۱].

4888 ـ ملك ۴۵۷۷ : بخط عبری، در ۱۲۵۰، ۲۸۵گ ۳۲س، درفهرست نگارنده سراج‌الدین حسن فرزند میرقوام‌الدین شاه‌قاسم و نسخه ۲۸ بابی یاد شده است [ف. ملك، فارسی : ۲۲۷].

4889 ـ ملك ۴۴۸۷: نستعلیق ۱۲۶۹ بافهرست درآغاز، ۲۲۶گ ۱۷ ـ ۱۸س [ف. ملك، فارسی : ۲۲۷].

4890 ـ ملك ۴۵۶۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۱۱۶گ ۲۸س [ف. ملك، فارسی، ۲۲۷].

4891 ـ تهران، آقای ثامنی : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۱۱].

4892 ـ تهران، ملی ۱۱۶۹ : نوشتهٔ محمدمراغی، تاریخ یادنشده، ۴۵۶ص [نسخه‌ها ۱ : ۵۴].

4893 ـ رضوی ۴۸ پزشکی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه در ۱۱۴۵، آغاز برابر نمونه. درمیان وانجام نانویس مانده ۶۳گ ۲۱س [ف. رضوی ۳ : ۲۵۶].

خلاصة التشریح

از اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند شیخ احمد تبریزی برای صدرالملة والدین خواجه ابراهیم، دراطعمه و اشربه در بیست وپنج باب ۱ـ درآفرینش انسان ۲ـ کودکی تا پیری ۳ـ طبایع چهارفصل و غذا ۴ ـ عناصر اربعه ۵ ـ هوای شهرها و آبهای مختلف و موافق ۶ ـ تدبیر سفر ۷ـ فصد وریاضت ۸ـ خواب وبیداری ۹ـ مباشرت ۱۰ـ دانه‌هایی‌که ازآن نان‌پزند ۱۱ـ حمام ۱۲ ـ سود و زیان گوشتها ۱۳ ـ آشها ۱۴ـ شیرینیها ۱۵ـمیوه‌های تر و خشك

۱۶ـ نفع وضررحوایج دیك ۱۸ـ شیر و آنچه ازاو سازند ۱۹ـ ترشیها ۲۰ ـ شرابها ۲۱ ـ خواص ملبوسات ۲۲ ـ خواص جواهر ۲۳ ـ ریاحین ۲۴ـ عطرها ۲۵ـ احکام کواکب سبعه نام‌کتاب و نگارنده وخواجه و فهرست بابهادر دیباچه‌آمده‌است. **آغاز:** حمدوثنای مدورگوی گردون ومدبر سطح هامون. . . که از ترکیب بساط چهار ارکان... چنین‌گوید. . اسماعیل ابن ابراهیم . . .

4894ـ **دانشگاه** ۳۸۲۹/۲ : سدهٔ**۱۰** باتاریخ **۹۷۲** درشمارهٔ پس از آن (ص ۵۱ ـ ۱۴۹) ترتیب بابها درنسخه باآنچه دردیباچه آمده دگرگونی دارد [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۱۰] .

خلاصة التشریح

از عبدالرزاق شاگرد قطب الدین محمد دریك مقدمه وشش فصل و یك خاتمه ، که فصل ششم‌آن بیست قول دارد. بنام همایونشاه بابری (۹۳۷ ـ ۹۶۳)، (بنگرید : شفاءالاسقام) .

بنگرید : ف. ره آورد: ۱۸۸ ، ۹۰ ، ۴۱۶ .

4895 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۶۷/۱ : باتاریخ **۱۲۳۰** دردفتر بهمین خامه (ص ۱ ـ ۷۵) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۷] .

خلاصة الحکم

از محمد رضا فرزند (غایت‌الله،عنایت‌الله) دیلمانی، که‌گویادر ۱۲۴۰ ،درپزشکی کهن دریك مقدمه‌و بیست باب‌ویك خاتمه نگاشته‌است: مقدمه‌در ظهور این‌علم ، ۱ـ نبض ۲ ـ شناختن اوجاع از اخلاط و عناصر اربعه ۳ـ عدد استخوانها و رگها ۴ـ ذکر هرجزوی ازاجزاء ۵ـ مراتب وخواص اشیاء از دارو وخوراك وخوبی وبدی هوا ... ۱۰ اسامی برخی از اوجاع... ۱۵ـ مفرحات وسفوفات . . . . ۲۰ـ تداوی اسبان .

آغاز : شکر و سپاس بیقیاس مرحضرت پروردگاری‌را سزاست‌که‌دردارالشفای حکمتش

4896 ـ **تهران** ، ملی ۹۶۳/۱ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** با تاریخ ۱۲۴۵ در شمارهٔ پسین (ص۱ـ ۱۶۶) [ف. ملی ۲ : ۵۰۰] .

خلاصة الحکمه

از سید نواب میرمحمدحسین فرزند حکیم محمد هادی‌خان علوی‌عقیلی خراسانی شیرازی نگارندهٔ «مخزن الادویه» بدستور استاد خود میر محمد علی حسینی ، بسال ۱۱۹۵ پس از نگارش «مجمع الجوامع» خود که قرابادین بزرگی است، دریك مقدمه ودومقاله ویك‌خاتمه نگاشته است . مقالهٔ یکم در جزء نظری ، در چهاررکن: ۱ـ دربیان امور طبیعیه در صحت درهفت فصل ۲ـ درتشریح اعضاء دردوباب ۳ـ احوال بدن انسان، چهارفصل ۴ـ نبض‌وتفسره وعرق ، درپنج باب. مقالهٔدوم: درجزء عملی، درذوفن : ۱ـ حفظ الصحة، شانزده فصل ۲ ـ معالجات ودستورالعمل، درسه فصل. این‌کتاب در ۱۲۶۱ دربمبئی چاپ شده.

بنگرید : ذریعه ۷: ۲۲۶ ، ۲۲۹ ـ و ۸: ۱۶۱ ـ ف . مشار : ۶۱۳ ـ مؤلفین مشار۲ : ۹۱۲ ـ مطرح‌الانظار : ۳۴۱ ـ ف. طبی نجم آبادی : ۳۲۹ و ۷۰۲ .

4897ـ **الهیات**۱۴۵ب: نستعلیق‌محمد رسول فرزند یعقوب سرابی از شاگـردان ابوالحسن حکیم باشی، ۶صفر ۱۲۹۱، ۲۳۴ گ ۲۹س [ف. الهیات ۱ : ۵۲] .

خلاصهٔ شفائی = خلاصة الشفاء

از میرمظفر فرزند محمد کاشانی، معروف بەشفایی، نگارندهٔ«آبستنی : ۴۶۰» و جزآن

دردوکتاب یکم درسه مطلب ، دوم در سه فن . نام‌کتاب ونگارنده وفهرست مطالب در دیباچه آمده‌است. **آغاز:** حمد بینهایت وثنای بیغایت حکیمی‌راکه ازحکمت‌کامله .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۸۸ و ۷ : ۲۲۹ و ۹ : ۵۳۰ و ۱۷ : ۶۱ .

4898 ـ **ملك** ۴۲۲۷ : نسخ سدهٔ **۱۰** آغاز برابر نمونه، آغاز وانجام نونویس، ۲۶۹ گ ۱۶س [رؤیت] .

4899 ـ **ملك** ۴۵۶۱ : نستعلیق عبدالرحیم فرزندمحمد، ۳رجب **۱۲۲۶**، ۱۹۵ گ ۲۲س [ف. ملك ، فارسی : ۲۳۰] .

4900 ـ **مجلس** ۵۲۶۰: شکسته نستعلیق دوشنبهٔ ۷ محرم **۱۲۶۷** ، ۳۵۹ گ ۱۹ س [رؤیت] .

4901 ـ **نجف** ، محمدعلی خوانساری: تاریخ یاد نشده، نسخهٔ کامل [ذریعه] .

4902 ـ **سامره** ، میرزا محمد تقی شیرازی: بخشی ازآن‌است [ذریعه ۷:۲۲۹] .

4903 ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۱۰۴ [ف. مخطوطات موصل : ۱۰۷] .

خلاصة الطب

ز میر محمد حسین فرزند محمد هادی نگارندهٔ «مخزن‌الادویه». که‌گویا همان«خلاصة الحکمهٔ : ۵۲۹ » او باشد .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۲۹ ـ ف . طبی ، نجم‌آبادی : ۷۰۲ ـ ۷۱۴ .

4904 ـ **استانبول**، سرای همایون : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۷ : ۲۲۹] .

خلاصة الطب

از (مولانا الاعظم الکامل رئیس الحکماء مفخرالاطباء سرج‌العلماء داع‌العلم‌والیقین‌قدس روحه) که درپیرامن‌سدهٔ هشتم می‌زیسته [سعید نفیسی] نسخه‌ها بایکدیگردگرگونیها دارد. و این جز «خلاصة‌الطب» محمدحسین‌عقیلی‌است.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۲۹ .

4905 ـ **پزشکی** ۹۷/۱ : سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۶۳** در دفتر، (ص۱ـ۱۶۹) ، آغاز برابر نمونه، کسی در ۱۱۳۸ در ص ع آن را «خلاصة‌الطب» خوانده‌است [نسخه‌ها ۳:۳۲۴]

4906 ـ **مجلس** ۲۱۷۰ : نسخ تعلیق خوب اسماعیل فرزند اصیل گیلانی کوچصفهانی شیرائی،در**۱۰۷۲**، آغازافتاده، درپایان آمده تمام شد خلاصة‌الطب .. ۳۴۵ص ۱۴ س [ف . مجلس ۶ : ۱۳۷] .

4907 ـ **ملك** ۴۲۲۶/۴ : نستعلیق بد محمدحسین فرزند ملاعلی ۲۲صفر **۱۰۸۰** آغاز برابر نمونه، فصلهاییست سپس بابها. از روی نسخهٔ مشوشی نوشته شده. (۶پ ـ ۱۳۷ پ) [رؤیت] .

4908 ـ **تهران**، دکترمفتاح : سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۷۲** دردفتر [نسخه‌ها ۳:۳۲۵].

4909 ـ **تهران، پزشکی** ۲۸۹/۲ : سدهٔ **۱۱**، (ص۲۶ ـ ۲۸۵)، آغاز برابرنمونه نام کتاب دردیباچه آمده، درترتیب بخشها با نسخهٔ ۹۷/۱ پزشکی جدائی دارد [نسخه‌ها ۳:۳۶۱] .

4910 ـ **تهران**، پزشکی ۱۳/۱ : سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۱ ـ ۲۱۳) ، با خامهٔ تازه‌تری «اختیارات‌یوسفی» عنوان‌شده، درفهرست ره ـ آورد «کتابی پزشکی» خوانده شده. خطبه را ندارد، با نسخهٔ ۴۱۸۶ دانشگاه ودیگر نسخه های‌پزشکی دگرگونیها دارد. دارای یك‌مقدمه دربیان علل وعلامتها وصفتها و سی‌وچهار باب نخستین اندرشناختن رگها که نزنند و شریان

که نگشایند، دومین اندر مضرتها که از افراط خون بدرکردن تولد کند [نسخه‌ها ۳:۳۲۳].

4911 ـ **دانشگاه** ۴۱۸۶/۱ : نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳** ، (۲پ-۱۸۲پ) ، آغاز برابر نمونه، پس ازچند باب دومقاله‌ویك‌خاتمه است در بارهٔ تنباکو ، سپس چند باب و فصل آنگاه مقالهٔ ششم ومقالهٔهشتم نسخه مانا آشفتگی دارد وگویا نیز باکتاب دیگری آمیخته است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۳] .

خمر = شراب

دربخش طبیعیات ص ۴۲۶ گذشت .

خواص ادویه = رساله در . . .

ازمحمدصادقعطار. درچهارفصل. **آغاز:** حمدله... اما بعد، حمد وسپاس بیحد و بیعدد مبدعی را که آثار بدایع اوبر .

4912 ـ **دانشگاه** ۳۱۵۷/۱: نستعلیق **۱۲۵۴-۱۲۵۵** (ص۱-۳)۱۴س [ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۶] .

خواص ادویه = رساله در . . .

گویا از قاضی فرزند کاشف الدین محمد یزدی، درگذشتهٔ ۱۰۷۵ (بنگرید: جام جهان نما:۵۱۲). در «مخطوطات، ن . طرازی» از آن قاضی محمد فرزندکاشف‌الدین یادشده‌است. **آغاز :** حمدله .

4913 ـ **قاهره،دارالکتب**۴۳۴۷س: بی تاریخ (گ ۶۱ - ۹۵ مجموعه) ۱۲ س [مخطوطات ۱ : ۲۳۸] .

خواص ادویه

چندگفتار ناشناخته .

4914 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۴۴ : با تاریخهایی از**۷۵۱ - ۷۵۵** دردفتر ، گفتاری است در چند باب . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۵هست [فیلمها ۱ : ۴۳۱] .

4915 ـ **آصفیه** ۲۰۷ پزشکی‌!: نوشتهٔ **۱۰۳۴** ، زرین ، گفتاریست در خواص ادویه مفرده ومرکبه. **آغاز:** فصل دربعضی مسائل‌که استعمال ادویه موقوف برعلم این مسائل است. اصل‌اول درتعریف درجات‌کیفیات ادویه مؤثره دربدن. ۱۶۵ص۱۷س [ف. آصفیه ۲:۱۰۷].

4916 ـ **تهران، پزشکی** ۲۳۹/۸ : با تاریخ ۱۵ع۲/**۱۰۳۷** درپایان دفتر، (ص ۱۱۴ - ۱۲۰)، قرابادین است وتریاق وحب وحقنه، درفهرست ره‌آورد «خواص‌الاشیاء» یاد شده [ره‌آورد : ۱۹۱ - نسخه‌ها ۳ : ۳۳۴].

4917 ـ **بادلیان** ۶۹/۳۱ Add : نوشتهٔ ۱۷ع۱/**۱۲۰۰**. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱:۵۸۴].

4918 ـ **ملك** ۴۳۹۵ : نستعلیق زین - العابدین فرزند محمد زین‌العابدین خراسانی خبوشانی، آدینهٔ ۱۴شعبان **۱۲۹۷**، از فرانسه ترجمه شده ، ۲۲۱ گ ۱۵ س [ف . ملك ، فارسی : ۲۳۷] .

4919 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق و شکستهٔ سدهٔ **۱۴**، گویا از حزوه‌های درسی دارالفنون و سدهٔ ۱۳ باشد [نسخه‌ها ۵:۲۷].

خواص افیون = افیونیه

خواص اهلیله

از نظام الدین احمد گیلانی ، نگارندهٔ «اسرار الاطباء : ۴۷۲» وجزآن .

20-4921 ـ **آصفیه** ۳۹ مجموعه‌ها : ضمن «شجرهٔ دانش» ازهموکه برخی از گفتار های آن بخامهٔ نگارنده و مؤرخ **۱۰۴۵** است

(گ۲۳۷) سپس گفتار دیگر ازاو در این باره [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲ : ۴۷۶].

4922ـ **دانشگاه** ۳۲۲۳/۲ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (ص ۱۴ ـ ۱۸) . زرین [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۳] .

خواص زهر

ازحکیم نظام‌الدین احمدگیلانی درگذشتهٔ ۱۰۵۹ (بنگرید : شجرهٔ دانش در بخش دائرة المعارف). گفتاریست در خواص زهر و طریق خوردن آن .

4923ـ **آصفیه** ۳۹ مجموعه‌ها : ضمن « شجرهٔ دانش »که برخی ازگفتارهایش بخامهٔ نگارنده ومؤرخ **۱۰۴۵** است (گ۲۲۰-۲۳۲) [ف. آصفیه. میرعثمان‌علی ۲ : ۴۷۵] .

خواص طبی و سحری اشیاء

از شیخ محمد فردی .

4924ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۲۶/۳ ، در مجموعه‌ای از سدهٔ **۱۲** ، در فهرست آمده : طریق استخراج سهم الغیب و بدست آوردن روغن گوگرد از افادات . . . [نسخه‌ها ۵ : ۷۹] .

4925 ـ **تهران ، دهخدا** ۲۵۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ضمن یك جنگ ، [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۱].

خواص و منافع اشیاء

در بخش طبیعیات ص ۴۱۸ ـ ۴۲۲ . گذشت .

خواص نواکه = رساله‌در...

4926ـ **آصفیه** ۷۸۵ پزشکی: همراه «تحفهٔ عالم‌شاهی» درصنعت‌جواهر ازحکیم‌محمد شریف‌خان فرزندحاذق‌الملك محمد اکمل‌خان نوشتهٔ **۱۲۱۳** [ف. آصفه، میرعثمان علی ۴ : ۴۰۶] .

خیر التجارب

از محمدکاظم (شاید تبریزی) ، بدستور همان خیراندیشخان‌که «حافظ الصحة :۵۱۹» را بنام‌اوساخته‌است، دردوباب: ۱ـ درامراض سر، ۲۵فصل، نخستین آن در صداع. ۲ ـ در بیماریهای چشم، نیز۲۵فصل، نخستین‌آن رمد بسال ۱۱۲۳ نگاشته است، نام‌کتاب ونگارنده ونام میرزا محمداحسن‌ایجاد (ذریعه۹:۱۱۴) که ماده تاریخ نگارش کتاب را بنظم گفته در دیباچه آمده است . کتاب را از « سفینه‌ها » برگزیده، بیشتر نام داروها واوزان هندیست.

آغاز : خیر التجارب و احسن المارب حمد حکیم رحیم وشکر شافی هرعلیل و سقیم است.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۸۱ .

4927 ـ **ملك** ۴۲۸۹/۵ : نستعلیق هندی محمد اکبر متوطن در سود هراة سه شنبه ۱۱ع ۱/**۱۱۸۸**. (۱۴۲ پ ـ ۲۱۲ پ) [رؤیت] .

خیر التجارب

ناشناخته، وشاید همان نگاشتهٔ محمدکاظم

4928ـ **کپنهاك** ، سلطنتی ۲مج: سدهٔ **۱۱** (!) در ۲۵ فصل [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

4929ـ **کپنهاك** ، سلطنتی : نستعلیق **۱۱۸۰**، برای‌دکترصاحب در اله‌آباد [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

4930 ـ **فیض‌آباد** ، راجه سید محمد مهدی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۷ : ۲۸۱] .

د

داء الشفاء فی الساعة

منسوب به ابوبکر محمد زکریای رازی درچهل وسه باب، بایدترجمه‌ای از«برالساعة» اوباشد [دانش پژوه]. **آغاز:** حمدله ... اما بعد، چنین‌گوید مؤلف این‌رساله‌محمدبن‌زکریا الرازی‌که بعضی ازمرضهاباشدکه ساعة شفایابد ...این رساله‌را «داءالشفاءفی‌الساعة» نام نهاد

4931 ـ **دانشگاه** ۳۵۰۷/۱ : نسخ سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (۱ر ـ ۲۴ر) [ف. دانشگاه۱۲ : ۲۵۱۴].

دارو شناسی = ادویه

داروها = رساله در . . .

از حسین فرزند نظام قرشی ساوجی ، [دیباچه]، درباب داروهای ساده و معجونها و یك خاتمه دارد درطبیعت مردان در آمیزش و نزدیکی. **آغاز:** حمدوثنای متعاقب اللیالی و الایام، پادشاهی را .

4932 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۴۶ : نستعلیق. درجنگ مؤرخ **۱۰۹۲** درداجمیر(ص ۱۹۹ ـ ۲۰۰) متن‌وهامش، سپس‌پراکنده‌های پزشکی [ف . سپهسالار ۴ : ۴۰۲] .

دانش فصد = فصد

دانشنامه = ترجمهٔ المنصوری

درمان بواسیر = بواسیر

درمان بیماری = طب

درمانهای جادوگرانه

ناشناخته .

4933ـ **دانشگاه** ۸۹۸/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۸۵پ ـ ۸۷پ) ، بدون دیباچه ، انجام افتاده، **آغاز:** هرکه زعفران را بساید درچشم کشد سفیدی‌کهنه را ببرد [ف. دانشگاه ۴ : ۷۵۲] .

درمکنون = درهٔ ناصری

از محمد فرزند عبدالصبور خویی قبلی ، معروف به‌حکیم قبلی تبریزی . (بنگرید: تعلیم نامه : ۵۱۰) این‌کتاب آمیخته‌ایست ازپزشکی قدیم ونوین که بدستور حاج میرزا آقاسی (م ۱۲۶۵) صدر اعظم وبنام محمدشاه (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) نگاشته است . **آغاز:** سپاس بیقیاس حکیم علی‌الاطلاق راکه مبدع‌جهان .

4934ـ **ملك** ۴۴۵۴ : نسخ **۱۲۶۵** ، آغاز برابرنمونه، بنام محمد شاه وناصرالدین شاه‌است و «درهٔ ناصری» خوانده‌شده، ۲۴۶ گ ۱۸س [رؤیت] .

4935 ـ **مجلس** ۲۱۷۲ : نسخ روشن آقابزرگ، در **۱۲۸۲**، ۱۹۵ص ۲۲ س [ف . مجلس ۶ : ۱۳۸] .

در منظوم در اشرف علوم

ازشمس‌الدین محمدفرزند حسن‌جرجانی منظومه‌ایست در پزشکی، در بحر رمل، در سه جمله: ۱ ـ حفظ الصحة ۲ ـ وصایا در معالجهٔ مرضی ۳ـ در بیان مرکبات [دیباچه] **آغاز:** در سپاس و ستایش : بعد حمدالله گوید شمس جرجانی‌ضعیف‌ـ دربیان طب‌کتابی «درمنظوم» لطیف... اما بعد، بدانکه این کتابیست منظوم دربیان اشرف علوم .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۷۷ .

4936ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی: نستعلیق، باتاریخ رجب **۹۳۱** دردفتر (۲۹پ

ـ۵۱ر) [نسخه‌ها ۵ : ۱۳۶] .

دستور الادویه

درخواص داروها بترتیب حروف تهجی، در نمای نسخه ازابن‌جزله‌دانسته‌شده ودرپایان تاریخ نگارش ۸۰۳ آمده. (بنگرید : ترجمهٔ منهاج‌البیان :۵۰۵). **آغاز:** حمدله

بنگرید ، ذریعه ۸ : ۱۵۰ .

4937 ـ **رضوی** ۵۱ پزشکی : نسخ **۱۰۸۲**، وقف ۱۱۶۶ ، ۴۴ گ ۲۲س [ف . رضوی ۳ : ۲۵۷] .

دستور الاطباء = اختیارت قاسمی

ازحکیم محمد قاسم فرزند غلامعلی هندو-شاه استرآبادی، فرشته (پیرامن ۹۶۰ ـ زنده در۱۰۳۳) که «تاریخ فرشته» را بسال۱۰۱۵ بانجام رسانده است . دریك مقدمه و سه مقاله ویك خاتمه: مقدمه در ذکرارکان بدن ، مقالهٔ ۱ـ در ادویهٔ مفرده ، ۲ ـ ادویهٔ مرکبه ۳ ـ معالجات، خاتمه درشرح انواع‌مزه [دیباجه] که در۱۹۰۱م درهند چاپ شده. **آغاز:** حمد خدایراکه برحکم وماارسلناك الارحمة .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۱۵۰ و ۹ : ۸۲۴ ف. مشار : ۶۷۵ ـ ف . طبی ، نجم آبادی : ۳۶۸ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۸۹۶ ـ ریحانة-الادب۳ : ۲۱۱ ـ تذکرةالشعراء، غنی: ۱۰۰ .

4938ـ **مجلس** ۵۲۴۴ فهرست نشده : نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه، ۲۱۵ گ ۱۵ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

4939ـ **کپنهاك** ، سلطنتی : نستعلیق **۱۱۰۴** [ترجمهٔایرج افشار، نسخه‌ها۵: ۶۹۳].

4940ـ **ملك** ۴۵۳۵ : شکسته نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۴۸** (ش۲) آغاز دردیباچه وانجام افتاده است. [رؤیت] .

دستور الاطباء فی دفع الطاعون و الوباء

از فخرالحکما حاجی‌میرزا موسی فرزند علیرضا ساوجی، بنام‌حسینعلی‌خان معیرالممالك وناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، در یك مقدمه وچند مطلب ویك خاتمه نگاشته است. و ودرآن ازوبای سخت ۱۲۶۲ تهران یادمی‌کند این‌کتاب در ۱۲۶۹ بچاپ رسیده است . و از اوست: حفظ الصحة ، سیاست مدن . **آغاز :** شکروسپاس حکیمی‌را سزاست‌که بقدرت کامله بدو حرف‌کن انحراف مزاج .

بنگرید: مؤلفین مشار۶ : ۳۴۰ ـ ذریعه ۸ : ۱۵۰ ـ ف . مشار : ۶۷۵ ـ ف . طبی ، نجم آبادی : ۳۶۸ .

4941ـ **تهران**، ملی۵۰۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای معیر الممالك، ۱۴۸ گ ۱۶س [ف. ملی ۲ : ۱۱۵] .

دستور الاطباء

پراکنده هاییست در بیماریهای دماغی و احوال چشم ، لذات ، باه ، حمیات ، کیمیا ، قرابادین ، اطفال ، بفارسی و اندکی بعربی . دربند عربی‌آن‌آمده: نقلت‌من نسخة بخط‌المصنف وهو «دستورالاطباء» للابزری. این‌ابزری باید پیش از سدهٔ ۱۰ـ۱۱ باشد [دانش پژه].

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۱۹۸ .

4942 ـ **دانشگاه** ۳۲۷۸ : نستعلیق **۱۰۷۱**، ۱۲۷ گ ۲۶س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۳۷] .

دستور شفایی

از سید میر محمد حسین عقیلی خراسانی شیرازی ، نگارندهٔ « خلاصة‌الحکمة: ۵۲۹» و جز آن‌در بیست‌ویك باب. **آغاز:** الحمدلله‌وکفی.

بنگرید : ف. طبی، نجم آبادی : ۷۰۲ ـ ۷۱۴ .

4943 ـ **نجف** ، شیخ فتح الله شریعت اصفهانی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۸ : ۱۶۱].

دستور جلالی

از جلال‌الدین محمد طبیب اصفهانی .

4944ـ **آصفیه** ۴۵۴ پزشکی : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۳:۴۰۶]

دستور العلاج

از سلطانعلی پزشك گونابادی خراسانی دریك مقدمه ودومقاله: مقدمه در حفظ صحت و بیان حد طب و تندرستی و بیماری و نبض و جز آن، مقالهٔ یکم در بیماریهای اندام‌ازسر تاقدم‌در بیست وپنج باب وهریك درچند فصل و نوع ، مقالهٔ دوم در بیماریهای عمومی ، در هشت باب بدستور محمودشاه دراخسی بسال ۹۳۴ بانجام رسانده است. در دیباچه می‌گوید: اکنون سال ۹۳۳ است ومن چهل‌سال درسمرقند وخراسان و ورارود در پزشکی کاوش نموده‌ام. **آغاز :** سپاس بیقیاس و ستایش حضرت علیمی را که نسخهٔ بی‌سقیم‌الذی انزل‌الداء .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۱۶۲ ـ ف. طبی ، نجم‌آبادی : ۳۷۰ ـ ف . مشار : ۶۸۱ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۲۴۷ .

4945ـ **دانشگاه** ۳۰۳۰ : نسخ‌حاجی اشرف ، ۲۹ رمضان **۹۹۴** ، نسخه تنها مقدمه است در۱۶ باب وهریك در چند فصل در حفظ صحت وحد طب ونبض وبحران. آغازافتاده ، ازاین مقدمه برمیآیدکه باید تحریری ازهمان «دستورالعلاج» باشد اگرچه درنسخه‌نامی بدان نداده است، ۱۳۹گ ۱۵س[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۷۱] .

4946 ـ **تهران**، پزشکی ۱۰۲ : سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، درفهرست آمده: در۹۳۳ این‌کتاب را پرداخته است [ف. ره‌آورد: ۲۰۰ ، ۲۰۲ نسخه‌ها ۳ : ۳۱۲] .

4947 ـ **سپهسالار** ۷۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابرنمونه وانجام در فصل ۳ باب ۸ (گزیدن حشرات) افتاده ، ۲۵۴ گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۴ : ۴۲۸] .

4948ـ **قاهره**، دارالکتب۶طب‌فارسی طلعت : نسخ خوب عبدالمجید **۱۱۲۴** ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۴۰] .

4949ـ **ملك** ۴۵۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، مقالهٔ یکم‌آن ۲۳ بابست و دوم ۸ باب ، ۳۱۵گ ۲۱س [رؤیت] .

4950 ـ **دانشگاه** ۵۰۹۷ : نستعلیق محمد حسین فرزند قاضی محمد حاتم از مردم قلعهٔ بهگیر در۲۵ع۲/۱۲۵ (**۱۲۰۵**) برای میرزا سهراب. در فهرست آمده : کتاب برای ابوالغازی سلطان ابوسعید بهادرخان نگاشته شده است [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۲] .

4951ـ **دانشگاه**۴۳۹ : نستعلیق‌عبدالله فرزند عوض‌محمدبلخی، در**۱۲۴۱** برای‌استاد مولا حاجی محمدکاتب ، آغاز برابر نمونه . ۲۴۶گ ۲۱س [ف . دانشگاه ۴ : ۷۵۳] .

4952ـ **مجلس** ۲۹۴: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۱۶۶گ ۱۹ س [ف. مجلس ۲ : ۲۹۴] .

4953ـ**مدینه**، مکتبةالعامة۱۷: تاریخ ونام نگارنده ونشانیهای دیگرکتاب درفهرست نیامده ، ولی گویا همان باشد [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۷] .

4954 ـ **کاظمین** ، سید حسن صدر : نسخهٔ کهن بی‌تاریخ ، با تملك ۱۱۸۹ ، آغاز

برابر نمونه، [ذریعه ۸ : ۱۶۲] .

دستورالعمل دربارهٔ تبهای شایع

ناشناخته، دریك مقدمه و پنج فصل .

4955 ـ **مجلس** ۳۹۹۷/۶ تنکابنی : باتاریخ **۱۰۳۹ ـ ۱۰۷۷** دردفتر (ص۱۷۳ ـ ۲۰۷). **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۲۹۶ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۹] ،

دستور غذای شفایی

باید از مظفر شفایی باشد . بنگرید : «آبستنی : ۴۶۰» .

4956 ـ **کپنهاك** ، سلطنتی : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** همراه « قرابادین » شفایی [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

دستور مسیحی

از محمد مسیح پزشك فرزند محمد صادق پزشك رازی، که بنام استادخود درچهار مقاله ساخته‌است. **آغاز:** حمدی‌که معتکفان صوامع ملکوت بزبان تقدیس ادا نمایند و سپاسی که متعبدان .

4957 ـ **تهران** ، ادبیات ۵۴ب : نسخ میرمحمدحسین فرزند میر محمدرضای کاشانی پشت مشهدی ، پایان محرم **۱۲۷۵** ، فهرست درآغاز نسخه هست، باحواشی ازحکیم پولاك، ۲۳۴گ ۳۱س [ف. ادبیات ۱ : ۲۳۶] .

دفتر قرابادین = قرابادین

دقایق العلاج

ازحاج محمدکریم‌خان قاجار ، نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی : ۲۸۷» وجزآن. دریك مقدمه و پنج مقاله: مقدمه در پاره‌ای از امور کلی در چند فصل. بایدترجمه‌ای ازکتاب عربی‌اوبدین نام باشد. نام‌کتاب در دیباجه «دقایق العلاج» ودر نمای نسخه بخامهٔ نویسنده «حقایق الطب» آمده است . **آغاز :** اما بعد ، میگوید بندهٔ اثیم‌کریم‌بن ابراهیم‌که پس‌ازآن‌که نوشتم‌کتاب حقایق‌الطب را .

بنگرید : فهرست کتب مشایخ : ۲۲۷ ، ۲۳۰ ـ ذریعه ۵ : ۲۵۱ و ۷ : ۳۴ و ۸ : ۲۳۵ ـ ف. مشار ، عربی: ۳۶۴ .

4958 ـ **ملك** ۴۵۷۰: شکسته نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳**، درنمای نسخه «حقایق الطب» نامیده شده است، ۳۲۱گ ۱۵س [رؤیت] .

دلایل البول

ازیوسفی‌پزشك، نگارندهٔ «جامع‌الفواید: ۵۱۳» بخواهش برخی از بـزرگان پس از «دلایل النبض» وبنابر نسخهٔ ۴۳۶ دانشگاه در ۹۴۲ بانجام رسانده است. **آغاز:** بعدازسپاس حکیم مطلق... مخفی نماندکه چون‌رسالهٔ‌دلائل النبض باختتام انجامید .

بنگرید : ف. مشار ۶۹۱ .

4959 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۹۷/۶ : سالك‌الدین‌محمد فرزندمؤیدشیرازی در**۱۰۰۸** درکرمان، شمارهٔ ۶ «حجلة‌العرایس» (۱۰۷ر ۱۰۸پ) [نسخه‌ها ۳ : ۱۴] .

4960 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲۸۱/۲۴ نستعلیق با تاریخهایی از**۱۰۵۷ ـ ۱۱۰۵** در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

4961 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۶۸/۶ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف . ادبیات ۲ : ۴۸] .

4962 ـ **دانشگاه** ۲۵۶۹/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۸۶پ ـ ۹۲پ) [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۶۱] .

4963 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۶۵/۳ :

نوشتۀ غلام جعفر فرزند غلامحسین‌خان بهادر، ۹شعبان **۱۲۱۰**، (ص۲۴ – ۳۳) [نسخه‌ها ۳: ۳۴۶] .

4964 ـ **ملك** ۴۴۱۴/۷ : نستعلیق عبدالله، **۱۲۳۵** (درش۳)، آغاز وانجام برابر نمونه (۷۷پ – ۸۳ر) [رؤیت] .

4965 ـ **دانشگاه** ۴۳۶/۵ : شکسته نستعلیق میرزا محمد کاظم فرزند میرزا باقر تبریزی ، درپیرامن ذیقعدۀ **۱۲۳۷** ، (۹۱پ – ۱۰۲پ) . آغاز برابر نمونه[ف . دانشگاه ۴ : ۷۵۴] .

4966 ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۵/۳ : سدۀ **۱۳** (ص۲۹ – ۴۷) [نسخه‌ها ۳: ۳۲۷] .

دلایل النبض

ازیوسفی پزشك، نگارندۀ «جامع‌الفواید ۵۱۳» ، که در ۹۴۲ بانجام رسانده است .

آغاز: الحمدلله النافع الحکیم العلام . . . و بعد، پوشیده نماندکه این سطری چند است از صناعت طب .

بنگرید : ف . مشار : ۴۹۲ .

4967 ـ **مجلس** ۴/۲۴۶۳ فهرست نشده نوشتۀ **۱۰۵۰** (ص۳۵۳ – ۴۶۵) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۵] .

4968 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲۳/۲۸۱ : نستعلیق ، با تاریخهایی از **۱۰۵۷** – **۱۱۰۷** دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

4969 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۶۸/۵ حکمت : نستعلیق سدۀ **۱۱** [ف . ادبیات ۲ : ۴۸] .

4970 ـ **دانشگاه** ۲۵۶۹/۸ : نستعلیق سدۀ **۱۱** (۸۰ر – ۸۶پ) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۶۱] .

4971 ـ **تهران**، پزشکی ۲۶۵/۲ : نوشتۀ غلام جعفر فرزند غلامحسین ، ۷ شعبان **۱۲۱۰**، (ص ۱۱ – ۲۳) [نسخه‌ها ۳: ۳۴۶] .

4972 ـ **ملك** ۴۴۱۴/۶ : نستعلیق عبدالله **۱۲۳۵** (درش۳) (۷۱ پ – ۷۷ پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

4973 ـ **دانشگاه** ۴۳۶/۴ : شکسته نستعلیق میرزا محمدکاظم تبریزی ، با تاریخ **۱۲۳۷** دردفتر، (۷۹پ–۹۱پ)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۷۵۴] .

4974 ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۵/۲ : سدۀ **۱۳** ، (ص۱۰ – ۲۸) ، با تاریخ نگارش ۹۴۲ [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷] .

4975 ـ **دانشگاه** ۳۰۴۸/۲ : نستعلیق سدۀ **۱۳**، (۱۱ر – ۱۶پ هامش) ناقص [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۲] .

الرفع والدفع

منسوب به‌محسن فیض کاشانی (بنگرید : تفسیرآیۀ امانت : ۵) در ورد و دعا و درمان بیماریها بروایت ازامامان در ده باب ، و نقل ازرسالۀ «قلع آثار» محمد فرزند اسحاق‌کندی

آغاز: الحمدلله وسلامه علی‌عباده‌الذین‌اصطفی ...امابعد،این رساله ایست درددفع آفات ورفع بلیات ازخود .

بنگرید : المحجة ۲ : ۱۷ و ۳۳ و ۴۶ ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۹۳ .

4976 ـ **دانشگاه** ۲۸۴۸/۲ : نستعلیق محمداسماعیل شوال **۱۲۳۱** (۱۸پ – ۲۸پ) نام در ص ع رساله آمده است [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۹۳] .

ذ

ذخیرهٔ خوارزمشاهی

از سید اسماعیل گرگانی، امیرزین‌الدین ابوابراهیم اسماعیل فرزند حسین (حسن) حسینی علوی سپاهانی جرجانی، درگذشتهٔ ۵۳۵ یا ۵۳۱ بنام سلطان قطب‌الدین ابوالفتح محمدبن یمین‌الدین خوارزمشاه (ارسلان تکین) در ده مجلد بسال ۵۰۴ بانجام رسانده و سپس خود آن‌را بتازی برگردانیده است [ذریعه]، ویکبار آن‌را گزین‌کرده و «خفی علائی: ۵۲۶» نامیده است. «ذخیره» به‌عبری و اردوی وبخشی از آن به‌ترکی نیزدرآمده است .

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۱۰ و ۱۲ : ۲۹ کشف‌الظنون ۱ : (ذخیره) ـ چهارمقالهٔ عروضی ۷۰ ، ۷۱ ، ۲۳۳ ، ۲۳۸ ـ تاریخ گزیده : ۸۰۲ ـ ف. مشار : ۲۲۵۵ .

4977 ـ **آقای منوچهر برزگر** : نسخ ۲رجب **۶۸۰** (پایان ج۱)، کتاب ۱ تا۶ است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۲۴ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۳] .

4978ـ **دانشگاه** ۴۶۱: نسخ ابن‌دلیر مهلبی، در ۱ ذیقعدهٔ **۵۷۲** (برگ ۲۶۷) و همو محرم **۵۷۷** (برگ ۳۰۳) ودر (برگ ۳۸۶) آمده : بخط عبده . . . برهان. برگ پایان نونویس، ۴۳۹ گ ۴۳س [ف . دانشگاه ۴ : ۷۵۵] .

4979 ـ **تهران** ،اصغر مهدوی: ۶۹ : نسخ سدهٔ **۶ـ۷**، دوکتاب نخستین ازگفتارسوم وکتاب ۲ و ۳ و ۴ و۵ تا باب دهم و۲۴ص از باب ششم را دارد [نسخه‌ها ۲ : ۷۸] .

4980 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی: نسخ عبدالرحمان فرزند ابی‌بکر فرزند ابی‌القاسم سدهٔ **۶ ـ ۷** ، با تاریخ رمضان **۵۵۹** که گویا ساختگی باشد، و یادداشت شعبان ۹۳۶ ، با حاشیه‌هایی بخط عبری، آغازدرکتاب ۱وانجام درکتاب۸افتاده۲۱۲ گ۴۳س [نسخه‌ها۲ : ۷۸] فیلم‌آن در دانشگاه ش۵۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۲] .

4981ـ **تهران**، ادبیات ۴۴۷ جوادی نسخ معرب سدهٔ **۶ـ۷** کامل شده ، از آغاز تا کتاب ۲ را دارد [ف . ادبیات ۲ : ۱۸] .

4982ـ **وهبی افندی**، ۱۳۶۰ :رجب **۶۰۳**، پایان‌کتاب۵، نسخه‌کتاب۴و۵است، ۱۴۳ گ ۱۷س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۵۰ هست

4983ـ **وهبی افندی** ۱۳۵۹ : نسخ آدینهٔ ۱۵ شوال **۶۰۳**، گفتار ۱۸ تاپایان‌آن ۱۷۴ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۱ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۲] .

4984 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۳۹۰/۱ Or: نوشتهٔ ابن‌دلیر مهلبی ازخاندان مهلب‌بن ابی‌صفره، ع۲ /**۶۱۲** قرابادین‌آن‌است. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۸۵۴ هست [فیلمها : ۵۴۳].

4985ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۱۹ : نوشتهٔ **۶۲۶** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۰] .

4986ـ **دانشگاه** ۲۴۹۳ :نسخ، کتاب نخستین ۱۴ع‌۱/**۶۳۰**، ومقابله بااصل‌در۱۷ع ۱/**۶۳۰** درشهر افرا درروم، ودرص‌۱فهرست کتابهای پزشکی است بخامهٔ کهن ، نسخه از آغازاست تاباب چهارم ازگفتار پنجم جلدپنجم ۳۴۸ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۵۹] .

4987ـ **دانشگاه** ۱۸۹۳: نسخ ابوعلی الحسن‌بن ابراهیم سلماسی، در**۶۳۱**،وعنوانها کوفی. فهرست در آغاز هست . نسخه‌را برای خزانهٔ نوشیروان‌بن‌مسعودبن محمدبن بهرامشاه

بن‌منکوجك نوشته‌اند . نسخه قسم دوم (جلد ۵و۶) اندر علاج بیماریها از سر تا پاست، تا مقالۀ۱۷(قولنج)، ۲۳۵گ۲۵س [ف. دانشگاه ۸: ۵۰۱] .

4988ـ سنا۲۳۲۷: نسخ یوسف فرزند محمد فرزندفضل‌الله حسنیه‌جاجرمی، پنجشنبۀ ۲۲ ذیقعدۀ ۶۶۸ ، قرابادین آنست [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۰] . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۹۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۲] .

4989 ـ رضوی ۵۵ پزشکی : نسخ یونس فرزند ابی‌بکر ، در۶۶۹، کتاب آخر آنست، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، ۱۶۸ گ ۱۷س [ف . رضوی ۳ : ۲۵۸] .

4990 ـ فاتح ۳۵۵۱ : نسخ احمد فرزند عبیدالله فرزندعلی، نیمۀ رمضان ۶۷۰ ، نسخه از آغاز است تا قرابادین ، ۴۹۹ گ ۳۵ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۴۵۱ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۲] .

4991ـ موزۀ بریتانیا Or ۵۸۴۱: نوشتۀ ۶۷۱ جلد سوم [ترجمۀ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷] .

4992 ـ سپهسالار ۷۹۱ : نسخ علی فرزند اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند احمد گرگانی ، دوشنبۀ ۲۰ رجب ۶۹۱ ، دیباچۀ کتابهای ۷ ، ۸ ، ۹را ندارد، ۳۵۰گ ۳۴س [ف. سپهسالار ۴ : ۵۵۱] .

4993ـ موزۀ بریتانیا Or ۵۳۱۷ نوشتۀ ۶۹۵ . [ترجمۀ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷] .

4994ـ دانشگاه۱۳۹۴: نسخ‌ابومحمد بن محمدبن بینمان کاتب همدانی ، تاریخ پاك شده و رجب ۵۴۶ نوشته‌اند گویا ازسدۀ ۷ـ۸ باشد، زربن، عنوان‌کتابها بخط‌کوفی و مشکی از آغاز است تا پایان گفتار دوم ازکتاب ششم ۳۲۸گ ۲۷س [ف. دانشگاه ۸ : ۷۵].

4995ـ دانشگاه ۵۱۵۶ : نسخ عبد-الکافی فرزند ابی‌البرکات فرزند ابی‌الغنائم فرزند ظفر درهمدان، گویا سدۀ۷ـ۸ باتاریخ گویا ساختگی ۱۷ شوال ۵۸۲ ، نسخۀ کامل است، رویهم ۲۸۹۱۰ سطر ، ۴۱۳گ ۳۵ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۹] .

4996ـ تهران ، موزه ۳۶۰۷ : نسخ سدۀ ۷ـ۸ وترمیم ونستعلیق‌در۹۶۸، وقف شاه عباس برآستانۀ شیخ‌صفی [نسخه‌ها۲ : ۲۰۷].

4997ـ تهران، پزشکی ۱۱۰ : سدۀ ۷ـ۸ [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

4998ـ تبریز ، ملی ۳۵۸۱ : نوشتۀ شیرمحمد فرزند ابی‌طاهر فرزند حسن ، چهار شنبۀ ۲۰ج۷۳۰/۲. کتابهای ۱ تا ۵ را دارد [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۰] .

4999ـ مجلس ۵۰۰۸: نسخ بهروزی سدۀ ۸، آغاز در باب ششم ازگفتار یکم افتاده وبا پایان گفتار ششم ازکتاب پنجم پایان می-یابد [رؤیت] .

5000 ـ مجلس ۲۱۷۴ : نسخ بسیار خوب سدۀ ۸، کتاب ۴ و ۵ است وسه جزء از کتاب ۶، مقابله شده ، ۴۴۵ ص ۱۹ س [ف . مجلس ۶ : ۱۴۰] .

5001ـ شیراز، دکترمیر : ازسدۀ ۸ و کامل [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۳] .

5002ـ سپهسالار ۷۳۷۲ : نسخ سدۀ ۸، ازآغاز است تاباب۵ ازگفتار ۶کتاب یکم دالها درآن ذال نوشته شده است، ۴۳گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۴ : ۵۵۲] .

5003 ـ مجلس ۲۱۷۵ : نسخ بسیار خوب سدۀ ۸ـ۹ ، بخشی از آغاز کتاب ۶ در

معالجات است تاپایان حرف عین ازقرابادین، برگ پایان نونویس سدهٔ ۱۱، ۲۷۵ گ [ف. مجلس ۶ : ۱۴۰].

5004 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۴۰ Or. : ازسدهٔ **۸ـ۹**، بخشی ازآنست [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸].

5005ـ **تهران**، پزشکی ۱۰۶: نبشتهٔ امیر حاج فرزند حسین فرزند علی در ۲ج۲/ **۸۰۸** (ص۳۵۷کتاب) درنسخه آشفتگی هست [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۲].

5006 ـ **سپهسالار** ۷۹۶ : نسخ نیك روز فرزندخضرشاه ملقب بقطب‌کرمانی، آدینهٔ ۲۵ شعبان **۸۷۰**، زرین، ۳۸۷ گ۳۷س [ف. سپهسالار ۴ : ۵۵۱].

5007ـ **فاتح** ۳۵۵۱ : تاریخ یادنشده باتملك محمدمتطبب در**۸۹۸**، درنسخه ازآغاز تافصل۲۹ اوزان ومکائیل‌است، ۴۹۳ گ ۳۵س **فیلم**آن در دانشگاه ش ۴۵۰ هست [فیلمها : ۱۰۲].

5008ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۹**، عنوان جزو دوم از گفتار ۱۴ اندر اسهال، باب از جزو سیم اندر بول، باب ۸ ازگفتار ۷ در سرفه در آن هست [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۹].

5009ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۱۵ : نستعلیق سدهٔ **۹ ـ ۱۰**، ازآغاز اندکی افتاده ومیرسد به‌جزودوم اندر دردمعده [نسخه ها ۵ : ۶۲۹].

5010ـ **تهران**، ملی۲۵۰ف: نستعلیق سدهٔ **۹**،کتاب ششم است با بیست ویك گفتار در بیماریها ازسرتاپا، ۲۲۷ گ ۲۱س [ف . ملی ۱ : ۲۵۰].

5011ـ **تهران** ، پزشکی ۱۱۱ : سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۲].

5012ـ **تهران**، پزشکی ۱۰۵ : سدهٔ **۹ ـ ۱۰** کامل شده از روی نسخهٔ مؤرخ ۲۰ ع۲/**۶۶۹**رضوی [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۲].

5013ـ **تهران**، پزشکی ۱۰۸ : سدهٔ **۹ ـ ۱۰** ، با تاریخ ساختگی ۴۶۹ در دو جا [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۲].

5014ـ **تهران، اصغرمهدوی** ۸۴: نسخ غیاث‌الدین علی فرزند احمد ایجی ، در ۵ شعبان **۹۰۵**، کاغذ سپاهانی . [نسخه‌ها ۲ : ۷۸].

5015ـ **حقوق** ۸۶ب: نستعلیق محمد فرزند شمس‌الحسینی استرآبادی **۹۰۸** (پایان قرابادین)، ۲۵۶ گ۲۵س[ف. حقوق: ۱۱۶].

5016ـ **تهران**، ادبیات ۵ب: نستعلیق نظام فرزند علی فرزند جلال‌الدین دیلمانی ، درنیمهٔ شوال **۹۳۲**(پایان‌کتاب نهم، وقرابادین آن تاریخ ثلاث و ثمانین دارد)، ۸۸۰ گ ۳۱س [ف. ادبیات ۱: ۲۷۸].

5017ـ **دانشگاه** ۱۹۰۸ فیلم: نستعلیق مؤرخ **۹۸۰**، ازکتاب۴ مقالهٔ ۱ تاپایان بخش ۲ از کتاب سوم، ۳۵۳ گ [فیلمها : ۱۰۳].

5018 ـ **مجلس** ۵۰۳ : نستعلیق ریز **۹۸۱**، شش‌جزء اول آنست ، زرین، ۲۶۵ گ ۳۶س [ف. مجلس ۲ : ۲۹۵].

5019 ـ **اصغر مهدوی** ۱۱۴ : نسخ سدهٔ **۱۰**، وکامل شدهٔ محمد جعفر فرزندمحمد حسین کهکیلویی ، در ۱۲۲۰ (دورهٔ کامل) [نسخه‌ها ۲ : ۷۸].

5020ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۸۳۶ Or: سدهٔ **۱۰**، جلدهای ۱ ـ ۳ است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷].

5021 ـ **دانشگاه** ۵۱۶۶ : نسخ سدهٔ

۱۰ ـ ۱۱، زرین، کتاب ۱ است تا ۶ و آغاز افتاده، باتملك ۱۱۴۱، ۲۶۵ گ ۳۲ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۳] .

5022ـ **پزشکی** ۱۰۹ : سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

5023ـ **دانشگاه** ۵۱۳۹ : نسخ ایوب فرزند علی‌اصغر **۱۰۰۲** و **۱۰۰۷** ، اندکی از باب ۵ گفتار ۲ کتاب ۶ را دارد تا گفتار ۲ قرابادین، آغاز وانجام افتاده، ۳۳۳ گ ۳۰ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۳] .

5024 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ طب فارسی طلعت: نوشتهٔ رجب **۱۰۱۹** ، آغاز آن برابر جلد ششم است ، ۴۴۷ گ ۲۵ س [مخطوطات ۱ : ۱۹۶] .

5025 ـ **دانشگاه** ۵۱۳۸ : نستعلیق محمدباقر در ۵ ذیقعدهٔ **۱۰۳۸**، آغاز افتاده، ۲۸۰ گ ۳۰ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۳].

5026ـ **تهران،** ادبیات۴۲۶جوادی : نسخ درشهر سرویخ ۲۹ صفر **۱۰۵۶**، ازآغاز تاپایان قرابادین است [ف. ادبیات ۳ :۱۸].

5027ـ **فاتح** ۳۵۵۴ : نسخ **۱۰۵۸** : ۵۳۸ گ ۳۱س. **فیلم**آن در دانشگاه ش۴۵۳ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۲] .

5028 ـ **دانشگاه** ۵۰۴۱ : نستعلیق ۲۳ شوال **۱۰۶۵** ، زرین ، ۵۳۱ گ ۳۱ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۱۰۹۵] .

5029ـ **فرهاد معتمد**۲۰۷: نستعلیق محمد شفیع فرزند حاجی محمد کاتب دشت بیاضی ۱۵ شعبان **۱۰۶۱** . ازآن فرهاد میرزا قاجار ۱۲۸۹. [نسخه‌ها۳: ۱۸۰] .

5030ـ **الهیات** ۳۴ب : نستعلیق ابن جمال‌الدین خیاط شاهوردی کرمانی، ازج۱ ۴ **۱۰۶۳** تا۶ شعبان **۱۰۶۳** (فصل ۶کتاب) ، ۳۶۳ گ ۲۳س [ف. الهیات ۱ : ۰۰] .

5031ـ **تهران،** سنا ۲۲۴۹: نستعلیق ۱ع۲۷ **۱۰۶۶/** ، نه‌جلداست‌باقرابادین[نسخه ها ۲ : ۲۳۶] .

5032ـ **رضوی** ۵۳ پزشکی: نستعلیق **۱۰۶۹** ، ازجزء یکم است تابخش‌دوم ازکتاب سوم، ۳۵۵ گ ۲۴س [ف. رضوی۳ : ۲۵۸].

5033ـ **رضوی** ۵۴ پزشکی: نستعلیق **۱۰۶۹** ، **آغاز** : باب سیم در آنکه طبیب را همیشه اثر نصح باید چیست . تا پایان جزء هفتم کتاب، ۲۸۲ گ ۱۹ س [ف. رضوی ۳ : ۲۵۸] .

5034ـ **مجلس** ۵۷۹۸ فهرست نشده: نستعلیق محمد شفیع استر آبادی ، ۳ شعبان **۱۰۸۸**، کتابهای : ۷ ، ۸ ، ۹ ، ۱۰ است ، ۱۷۲ گ ۲۱س [رؤیت] .

5035ـ **مجلس** ۴۷۳۲ : نسخ سدهٔ **۱۱** بخش قرابادین‌آن بخامهٔ دیگریست، ۳۵۸ گ ۳۵س [ف. مجلس ۱۳ : ۱۱۲].

5036ـ **حقوق** ۱ب: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، گفتار سوم است اندر احوال گوش تاباب ششم گزیدن افعی ، ۱۷۹ گ ۲۳ س [ف. حقوق : ۱۱۶] .

5037ـ **الهیات** ۲۵۱ ب : نسخ سدهٔ **۱۱**، از کتاب سوم تا اوایل باب دوم از مقالهٔ هشتم کتاب ششم است ، انجام افتاده ۳۸۷ گ ۲۱س [ف. الهیات ۲ : ۱۲] .

5038ـ **تهران،**ادبیات ۲۶ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ازگفتار نخست کتاب ۴ است تاباب ۱۰ ، ۲۹۰ گ ۲۳س [ف. ادبیات ۱:۲۷۸].

5039ـ **تهران،** دهخدا۱۸۵: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** ، نسخه میانهٔ کتابست [نسخه‌ها ۳ : ۲۰] .

5040ـ تهران، دهخدا ۱۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۳ : ۲۰] .

5041ـ تهران، دهخدا۱۹۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین [نسخه‌ها ۳ : ۲۰] .

5042ـ سپهسالار ۷۹۴ : نسخ سدهٔ **۱۱**، پنج کتاب نخستین را دارد: ۳۶۳گ ۲۴ س [ف. سپهسالار ۴ : ۵۵۱] .

5043ـ تهران ، پزشکی ۲۰۳ : سدهٔ **۱۱**، بابهای ۷ تا ۳۰ ازگفتار دوم، سپس چند باب را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

5044ـ مجلس ۳۳۶۴/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (ص ۱ ـ ۳۰ و ۶۵ ـ ۷۱) [یاد داشتهای عبدالحسین حائری] .

5045ـ ملك ۴۲۹۱: نستعلیق سدهٔ**۱۱ ۱۲**، گفتار نوزدهم از آنست درسه جزو و هر جزو درچند باب درقوهٔ باه. **آغاز :** حمدله والصلاة والسلام علی خیر خلقه... گفتار نوزدهم از ذخیرهٔ خوارزمشاهی ، اندر بیماریها که مخصوص بمردانست [رؤیت] .

5046ـ تهران، پزشکی ۱۱۲ : نبشتهٔ حکیم فرنگی درچاشت شنبهٔ ۶ رمضان **۱۱۵۶** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

5047 ـ مجلس ۳۷۰۵/۱۱ فهرست نشده : سدهٔ **۱۲** (ص ۲۱۹ ـ ۲۶۴) و (ص ۳۹۱ـ۴۲۶) گزیده‌ایست [نسخه‌ها۵:۱۹۶].

5048ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۱۲/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** بخشی از آنست [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۳] .

5049ـ تهران ، پزشکی ۲۸۸ : سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

5050ـ آصفیه ۷۱۶ پزشکی : نوشتهٔ **۱۲۵۱**. در فهرست آمده «رسالهٔ طب» خلاصهٔ «ذخیرهٔ خوارزمشاهی» از خود نگارنده [ف. آصفیه، ۳:۴۰۶:۳] (بنگرید: خفی علائی: ۵۲۶).

5051ـ تهرن ، پزشکی ۱۰۷ : نبشتهٔ چهارشنبهٔ۱۵شعبان**۱۲۷۱** . [نسخه‌ها۳:۳۱۲]

5052ـ تهران ، پزشکی ۲۵۶/۱ : نبشتهٔ سه‌شنبهٔ ۱۲ محرم **۱۲۷۷** (ص۱ـ۴۳۲) [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

5053ـمجلس۲۴۷۳/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۸** (ص ۱۲۶ ـ ۲۸۰) قرابادین است [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷] .

5054ـ مجلس ۵۸۱۱ فهرست نشده: نستعلیق عبدالکریم طباطبائی اردستانی، ذیحجهٔ **۱۳۰۰** ، ۸۰ گ ۲۱ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

5055ـ شیراز، دکتر عینی: سدهٔ **۱۳** گزیده‌ایست از آن [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۵] .

5056 ـ تهران ، ادبیات ۴۵ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ازآغاز است تا باب ۱۳۱ اندر بدل داروها، ۱۴۱۷ص ۲۷س [ف. ادبیات ۱ ۲۷۸] .

5057 ـ تهران ، پزشکی ۲۵۷/۲ : نستعلیق ریز سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

5058ـ مشهد، فرخ ۱۲ : باچند خط وناقص [نسخه‌ها ۵ : ۶۱۲] .

5059 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، تاریخ یادنشده، از کتاب ۶ تا پایان است، درکتابخانهٔ ظل السلطان بوده [نسخه‌ها ۵ : ۲۹] .

5060ـ مجلس ۹۹۰ طباطبائی: تاریخ یاد نشده، **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۶۶۷ هست [فیلمها : ۱۰۳] .

5061ـ تبریز ، ملی ۳۶۱۱ : تاریخ یادنشده، نسخهٔ کهن، کتاب ۶مجلد ۲ را دارد [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۰] .

5062ـ فاتح ۳۵۵۲: نسخ، تاریخ یاد نشده، ازآغازتا قراباذین‌است، ۵۱۸گ۳۱س. فیلم‌آن‌درداشگاه‌ش۴۵۲هست[فیلمها:۱۰۲].

5063ـ موزهٔ بریتانیا ۱۷۵۳: نسخ تاریخ یاد نشده، ۵۵۵گ ۳۵س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۷۰۹ هست [فیلمها : ۱۰۲].

5064ـ نور عثمانیه ۳۶۱۴ : نسخ درمتن‌وهامش عمرفرزندابی‌بکرفرزندعطاملك کیدانی، دوشنبهٔ ۴ محرم **۴۷۱**(!) ، ۱۰۷گ ۱۷س . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۸۸ هست [فیلمها : ۱:۲] .

5065 ـ موصل ، مدرسة المحمدية ، جامع‌الزیوانی ۱۶۱ : بخش تشریح‌آن باشش تصویراست [ف. موصل : ۱۸۰].

ذهبیه = ترجمهٔ الذهبیه

درص ۴۹۸ـ۵۰۱ گذشت .

ذیل کتاب لیوردور

از امامقلی فرزند بدیع‌الزمان قاجار .

5066ـ مجلس۳/۲۴۵۷ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۸** (ص ۱ ـ ۳۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴] .

ر

راحة الانسان

از شیخ ابو طاهر ابراهیم فرزند محمد غزنوی ، بنام سلطان محمد خدابنده (نسخهٔ مجلس) چلبی مینویسدکه برای مأمون نگاشته است، و در ذریعه آمده که کتابی بدین نام در پزشکی در هامش « تحفهٔ حکیم مؤمن » چاپ شده است. **آغاز . . .** اما بعد، آورده‌اند که چون خلافت بپادشاه سلطان محمد خدابنده رسید جمیع حکمای خود را طلب نمود . . . پس شیخ ابراهیم‌بن محمدغزنوی این‌کتاب را انتخاب نمود نامش را راحت‌الانسان نهاد .

بنگرید : ذریعه ۱۰:۵۵ ـ کشف‌الظنون ۱ : ۸۳۰ .

5067ـ قاهره، دارالکتب۱۷۸۱طب: فیلم ازنوشتهٔ محمد فرزند رستم گیلانی متطبب **۸۵۹ـ۸۶۰**، ۶۴ص [مخطوطات ۱ :۱۹۷].

5068ـ مجلس۲/۵۹۷۵فهرست‌نشده: نستعلیق نزدیك به‌شکسته، درسه صفحه ۲۰س، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

5069 ـ مشهد، عبد الحمید مولوی ش ف۲/۵۱۷ : نستعلیق شکسته ، رمضان **۱۲۹۰** [نسخه‌ها ۵ : ۷۶] .

راحة الانسان

از محمدعلی طباطبائی‌اصفهانی، کتابیست درادویهٔ مفرده ومرکبه، وجز «راحة الانسان» است‌که‌درفهرست‌ایوانف وفونان‌ازآن‌عبدالقوی شناخته شده‌است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** حمدله صلاة. وبعد برضمایر کیمیا مآثر ارباب دین و دولت... پوشیده نماند .

بنگرید : ف . ره‌آورد: ۲۲۶ .

5070 ـ تهران ، پزشکی ۱/۱۱۴ : سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، (ص۱ ـ ۴۶) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۵] .

راحة الانسان

از عبدالقوی فرزند شهاب الدین ضیاء ، درسه باب و ۷۴ فصل، بنام فیروز شاه تغلقی ، بسال ۷۷۸ نگاشته است.

5071ـ دیوان هند ۱۵۳۴ (ایوانف): فونان ص۳۷ [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۵] .

رسالهٔ اکبری

از ناشناس، در بیست‌ودو باب که واپسین آنها خاتمه است، جزمجموعهٔ اکبری (نسخه ۲۶۳ پزشکی) است [دانش پژوه].

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۲۳۰ .

5072ـ تهران ، پزشکی ۱۱۷ : سدهٔ ۱۳، باب ۱و۲۰ و اندکی از باب ۲ در نسخه نیست [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

رگ زدن = رساله در . . .

ناشناخته .

5073ـ دانشگاه ۳ / ۴۴۴ : نستعلیق فضل‌الله حسینی، باتاریخ ۱۱۱۵ دردفتر(۱۶۱ ر ـ ۱۶۲ر). آغاز: وآنچه ازعروق مفصوده درکتب معتبره بنظررسیده هفده است اول قیفال است [ف. دانشگاه ۴ : ۷۵۰ ، ۷۸۸] .

5074ـ دانشگاه ۲ / ۳۱۲۴ : شکسته نستعلیق محمدباقر فرزند شیرعلی‌کرمانی۲۹ع ۱۲۸۵/۱ در دولت‌آباد درمجموعه، (۱۲۱ر ۱۲۲پ). آغاز: حمدله... و بعد، این‌رساله که از کتاب جالینوس حکیم که آنرا «شرح البدن» گویند و بعضی از دانایان بـاتفاق استخراج کرده‌اند و این مشتمل است برقواعد رگ‌زدن وآن‌سی‌رگ است‌دربدن [ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۰۷۸] .

رگشناسی = نبضیه=دانش‌رگ= النبض

از ابوعلی‌سینا درگذشتهٔ ۴۲۸. درنه‌فصل، برای عضد الدین علاءالدوله ابوجعفر کاکویه درسپاهان، پس‌از ۴۱۲ نگاشته است وبکوشش آقای مشکاة در۱۳۱۷خ و ۱۳۳۰ خ چاپ شده است. آغاز: سپاس مر آفریدگار را و ستایش مراورا، ودرود برپیغامبر ... فرمان خداوند ملك عادل .

بنگرید : ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی: ۲۲۵ ـ قنواتی ش :۱۴۹ ـ ف. مشار : ۸۳۹

5075 ـ مجلس ۲۰/... : نستعلیق ، باتاریخ ۱۰۲۱ بهمین‌خامه در دفتر. فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۷۹۴ هست [فیلمها ۱ :۷۳۱].

5076ـ دانشگاه ۴ / ۱۰۷۴ : نستعلیق گویا ۱۰۶۱ (۶۵ ر ـ ۷۵ پ) . آغاز برابر نمونه، اهدایی‌مشکاة [ف. دانشگاه ۴: ۷۶۸].

5077 ـ تهران ، دهخدا ۱ / ۱۹۷ : نسخ و نستعلیق سالك الدین محمد فرزند مؤید طبیب حموی ، در ۴ شوال ۱۰۷۶ شمارهٔ ۱ «حجلة‌العرایس» است [نسخه‌ها ۳ : ۱۲] .

5078ـ مجلس ۱۹ / ۴۵۴۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، ضمن مجموعه رساله‌هایی از همو (۱۷۴ر) ناقص [رؤیت] .

5079ـ حقوق ۱۱ / ۶۲ب : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، (۱۸۲ پ ـ ۱۸۳ پ) ناقص [ف . حقوق : ۱۲۶] .

5080 ـ دانشگاه ۲ / ۲۲۹۷ : شکستهٔ خوش محمد مهدی خوانساری ، شعبان ۱۲۶۳ (۵۰پ ـ ۵۵پ) [ف. دانشگاه ۹ : ۹۳۳] .

5081 ـ ملك ۲۱ / ۶۱۵۱ : نسخ با تاریخ ۱۲۹۰ درجنگ‌اعتضادالسلطنه (ص۵۳۵ ۵۴۵)، این مجموعه نام «پزشکیه» دارد بایك سرلوح زرین [رؤیت] .

5082ـ مجلس۳ / ۴۱۵۸ فهرست نشده نوشتهٔ ۱۲۹۴ (ص ۱۰۳ ـ ۱۳۲) [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰].

5083 ـ تهران ، ادبیات ۱ / ۸۹ د :

نستعلیق محرم **۱۳۱۲** (۱-۲۰)، در نه فصل، [ف . ادبیات ۱ : ۲۹۶] .

84 ـ 5085 ـ **مجلس** ۳۵۲/۴ ۷و۷/ ۱۳۷۳ طباطبائی : تاریخ یاد نشده ، دو نسخه هر دو ازکتابهای طباطبائی : [ف . مصنفات ، مهدوی : ۲۲۵] .

5086 ـ **مجلس** ۴۸۰۲/۵ : نسخ ، تاریخ یادنشده، (۶۲پ - ۶۸پ)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۳ : ۱۹۹] .

5087ـ **رضوی** ۶۵ پزشکی : نسخ ، تاریخ یاد نشده ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۳ : ۲۷۲].

5088ـ **ملك** ۲۰۲۱/۱ : تاریخ یاد نشده [ف. مصنفات، مهدوی : ۲۲۵] .

رگها = رساله در معرفت رگها وفصد آنها

از ناشناس، درده باب .

5089ـ **تهران**، ادبیات ۳۶۰جوادی: نستعلیق مترجم ابن‌محمدهاشم، جمعهٔ ۲۵شوال **۱۲۱۷**، [ف. ادبیات ۳ : ۵۹] .

ریاض الادویة

از یوسف یوسفی هروی نگارندهٔ «جامع الفواید:۵۱۳» وجز آن. دریك‌مقدمه دركلیات ادویه و دوباب : یکم در ادویهٔ مفرده ، دومین در ادویه مرکبه ، هردو بترتیب تهجی ، سپس خاتمه درامتحان جودت وردائت تریاق، بسال ۹۴۶ ساخته است وکتابی بدین‌نام درهندچاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق‌لکل‌داء دواء وجعل لعلل القلوب شفاء . . . بر ضمایر صافیه‌محجوب نماندکه... مسمی برریاض‌الادویه

بنگرید : ف. طبی، نجم‌آبادی : ۴۴۰ .

5090ـ **تهران**، دهخدا۳۰۵: نستعلیق ملامحمد علی بفرمودهٔ ملا محمدتقی در حیدر آباد. در سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** ، آغاز در باب یکم افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۷] .

5091ـ **دکترمفتاح . . . :** نستعلیق **۱۱۴۲** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۸] .

5092ـ **آصفیه** ۸۱۴ پزشکی: تاریخ یاد نشده ، و نیز نام نگارنده یاد نشده گویا ازهمان یوسفی باشد [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۴ : ۴۰۶] .

ریاض عالمگیری

از محمد رضا طبیب (بنگرید : ریاض مناظر)، درچهارچمن وهشت‌نخل بسال ۱۰۸۰-۱۰۹۶ برای عالمگیر شاه (۱۰۹۶ - ۱۱۱۸) نگاشته است .

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۲۳۳ .

5093 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۵۱/۳ : سدهٔ **۱۳** (ص ۲۶۷ - ۳۸۶) [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۴] .

5094ـ **تهران**، پزشکی۱۱۹: سدهٔ **۱۳**.

5095ـ **تهران**، پزشکی۱۱۸: بانشانهٔ بلاغ [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۴] .

ریاض مناظر

ازمحمدرضا طبیب‌فرزند ابوالفضل‌سلیمان شیرازی، جلد دوم «ریاض عالمگیری» او است که بدین نام خوانده ، بنام اورنگ زیب عالمگیر پادشاه (۱۰۶۹-۱۱۱۸) بسال۱۰۹۳ در دوازده فصل‌که دوازده منظر باشد، بترتیب اعضای سبعه (هفت‌اندام) نگاشته است [نفیسی] **آغاز:** اللهم لانصیر غیرك فی‌کل الاردات .

5096 ـ **مجلس** ۲۱۷۶ : نوشته‌های گوناگون، در ۱۴ج۱/**۱۲۹۵**، ۵۴۱ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۶ : ۱۴۱] .

ز

زاد المجاورین

درآمیزش بازنان وآبستنی و بی‌میلی زن و مرد و داروها و درمان بیماریهای جنسی، تشخیص جنین پسرازدختر، وشیوهٔ آبستنی به‌روش کهن، و اندامهای زن از نظر زیبا شناسی گفتگو می‌کند، ودرآن از استاد عبدالرحمان یادشده است. **آغاز**: حمد و سپاس خداوندی را که جواهر زواهر عالم و افلاك و مجاوران کرهٔ خاك.

5097ـ **تهران**، ملی ۷۴۴ف: نستعلیق ع۲۴/**۱۰۲۰**، ۱۰۶گ ۱۳س [ف. ملی ۲: ۲۶۵].

زاد المسافرین و طب الفقرا و المساکین

از ناشناس، دریك مقدمه وچهار باب ویك خاتمه: ۱ـ امراض مختص باعضا ۲ـ حمیات ۳ـ اورام وبثور ۴ـ سموم، خاتمه در کیفیت سلوك و حال اطباء، بنام سلطان عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ ـ ۱۰۸۳) نگاشته است. **آغاز**: حمد وسپاس بیقیاس وشکروثنای بلاحد ومنتها خالق مقتدر وحکیم.

5098ـ **یزد**، جامع کبیر وزیری ۹۱۴۷ نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۱۸ج۲/**۱۱۰۶**. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۴۲۸ هست [نسخه‌ها ۴: ۴۸۴ ـ فیلمها ۱: ۶۹۱].

زادالمسافرین = تدبیر مسافر

از ملا محمد مهدی فرزند علینقی شریف طبیب، بخواهش میرزا محمد اسماعیل، پس‌از روزگار فتنهٔ افغان درشیرازنگاشته ودر۱۰صفر ۱۱۴۱ در دومطلب بانجام رسانده است: ۱ـ تدبیر مسافر و تندرستی ۲ـ معالجهٔ صنفی چند از امراض سبك، و چند بار چاپ شده است. **آغاز**: سپاس افزون ازخواهش بیماران بشفا وستایش متجاوز ازشوق.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۰ ـ ف. مشار: ۸۷۲ ـ مؤلفین مشار ۶: ۴۱۵ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی: ۴۴۱.

5099ـ **تهران**، دهخدا۲/۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۳: ۴۰].

5100ـ **تهران**، پزشکی ۱/۲۷۶: سدهٔ **۱۲** (ص۱ـ۷۵) [نسخه‌ها ۳: ۳۵۲].

5101ـ **تهران**،ادبیات ۲ ۱۰۲ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۲**، [ف. ادبیات ۳: ۱۹].

5102ـ **دانشگاه** ۲/۲۵۴۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، (۶۷پ-۱۱۷ر)، آغاز برابر نمونه درفهرست بنام «تدبیر المسافرین» آمده [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۴۱].

103 ـ 5104 ـ **تهران**، پزشکی ۱و ۳/۲۶۳: سدهٔ **۱۲-۱۳**، دونسخه است، (ص ۱ـ۱۱۸) دومی‌آغاز افتاده (ص ۲۰۸ـ۲۱۹) [نسخه‌ها ۳: ۳۴۵].

5105ـ **تهران**، پزشکی ۱۲۰: نبشتهٔ محمدعلی حسینی تفرشی، گویا ع۱/**۱۲۲۸** بخواهش میرزا علیرضا [نسخه‌ها ۳: ۳۱۴].

5106ـ **تهران**، پزشکی ۱۲۱: نبشتهٔ ۱ج۲/**۱۲۳۶**. [نسخه‌ها ۳: ۳۱۴].

5107 ـ **سپهسالار** ۸۳۰: نستعلیق میرزا محمد شریف، آدینهٔ ۲۳ج۲/**۱۲۴۳** در تهران (۱ پ ـ ۱۶۶ ر) [ف. سپهسالار ۵: ۸۱].

5108ـ **سپهسالار**۲/۳۷۶۹: نستعلیق عبدالله فرزند محمدحسن مراغه‌ای، ۲۱ج۲/

۱۲۴۳ روزگار جنگ ایران و روس (۵۳ر ـ ۳۵پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۸۱] .

5109ـ تهران، دهخدا۲۴۳: نستعلیق احمد فرزند محمد بیگ جوله ، سه‌شنبهٔ ۲۹ج ۱۲۴۴/۲، بدستورمحمدرضا خان درروستای بوده [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۷] .

5110ـ دانشگاه ۱۹۸۴/۱ : نسخ محمد فرزند زین‌العابدین ، در۱۲۴۴ (۱پ ـ ۹۳پ)، آغاز برابر نمونه[ف. دانشگاه۸: ۵۹۳]

5111ـ مجلس ۵۰۷: نستعلیق۱۲۴۴ آغاز برابر نمونه، ۱۲۸گ ۱۴س [ف. مجلس ۲ : ۳۹۸] .

5112ـ رضوی ۸۹۴۷: نستعلیق علی اکبر فرزند ابوالقاسم طبیب، ۹ج۲/۱۲۴۵ ، ۸۴۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴] .

5113 ـ دانشگاه ۴۳۲۸ : نستعلیق آدینهٔ ۷ شعبان ۱۲۴۵ بخواهش مرادخان ، ۷۶گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۸۸] .

5114 ـ مجلس ۲۱۷۸ : نسخ میرزا اسماعیل، در۱۲۵۴، برای محمد حسین بیگ ولد آقامیرزاعلی خوردوا نگاشته شده ، آغاز برابر نمونه، زرین، ۱۶۳ص۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۱۴۲] .

5115 ـ مجلس ۲۱۷۷ : تحریری خوش محمد رضا فرزند نجفقلی حاج محمود اصفهانی، غرهٔ رجب۱۲۶۵، آغاز برابر نمونه زرین، ۱۱۷ص ۱۵س [ف. مجلس ۶: ۱۴۲].

5116ـ یزد ، جامع کبیر ۱مج : نسخ ابوالحسن فرزند علی رضا شهربابکی کرمانی ۱۲۶۷ [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۵] .

5117ـ تهران، پزشکی ۲۶۰ : حاج میرزا محمدرضای طبیب، ۱۲۷۲ (درپایان ش ۳) (ص۱ـ۱۱۹) .

5118ـ تهران، پزشکی۱/۲۵۸: نبشتهٔ شیرعلی کردبچه، ۱۲۷۳ (درش۲) (ص۱-۱۹۴) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲] .

5119 ـ تهران ، پزشکی ۱/۲۴۶ : نوشتهٔ محمدحسین‌فرزند علی‌عسکرسلطان‌آبادی شب پنجشنبهٔ ۲۵ج۱/۱۲۷۴ (ص ۱ ـ ۱۱۲) [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۴] .

5120 ـ مجلس ۵۹۸۰ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

5121 ـ تهران ، ادبیات ۱۷۵ ج : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۱۴۰پ ـ ۲۲۵ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۱ : ۹۲] .

5122ـ دانشگاه۲۸۴۶: نسخ‌عبدالعلی فرزند محمدصالح مراغه‌یی، سدهٔ۱۴ بخواهش آقامهدی، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه۱۰ : ۱۶۹۰] .

5123 ـ شیراز ، خانقاه احمدیه ۳/ ۱۹۸: نوشتهٔ محمد حسن شریف یزدی، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۲] .

5124ـ نجف، شوشتریها : تاریخ یاد نشده [ذریعه] .

5125ـ کربلا، شیخ‌مهدی‌کتبی: تاریخ یاد نشده [ذریعه] .

5126ـ نجف. محمدعلی خوانساری : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۲ : ۱۰] .

زبدة الاسرار

دریك مقدمه ودو طرف، وهرطرف در ده باب: مقدمه در کلیات باه ، طرف ۱ ـ اسرار مردان ۲ـ اسرارزنان . **آغاز :** بعد از حمد و سپاس بیحد و قیاس صانع بی‌آلت و اساس راجلت قدرته .

2127ـ سپهسالار۲/۶۸۷۳: نستعلیق یوسف‌فرزند محمدگیلانی، شعبان۸۶۹، انجام

درباب دوم ازطرف دوم افتاده (۴۸پ - ۹۶ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۸۳] .

زبدة الحکمه

ازدکتر پولاك چك‌اسلواکی (اطریشی) ، نگارندهٔ «تشریح:۵۰۷» و جزآن . ترجمه و تحریر از حکیم الملك میرزا علینقی فرزند محمد اسماعیل نگارندهٔ «بیماری وبا :۴۸۴». دریك مقدمه ودو جمله: مقدمه درتعریف علاج و اقسام‌آن. جملهٔ ۱ ـ در تدابیر ستهٔ ضروریه قوهٔ نار (الکتریسیته) ۲ـ در خواص ادویه و استعمال آن، بنام اعتماد الدوله معتمد السلطنه صدراعظم، بسال ۱۲۷۲ نگاشته و درهمان سال چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۵ ـ ف. فارسی مشار : ۸۷۷ ـ ف. طبی، نجم آبادی: ۴۴۲.

5128ـ **شیراز** ، دکتر میر : نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۵ع۱ **۱۲۹۸**/ [نسخه‌ها ۵ :۲۸۳].

5129 ـ **ملك** ۶۱۹۳/۳ : نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۷۹** دردفتر، (ص۷۵پ ـ ۱۳۷ر) **آغاز:** مقیات، بدانکه‌ادویه‌مقیه بسیارند[رؤیت]

5130ـ **دانشگاه** ۱۵۴۷/۱ : نستعلیق ۳رجب**۱۳۰۴** (ص۱ـ۱۸۹) همراه «سمومات» ازهمو [ف. دانشگاه ۸ : ۱۷۳].

زبدة الطب

ازعلاءالدین محمود سبزواری. جز«زبدة الطب» سید اسماعیل گرگانی‌است. **آغاز:** عن طب علاءالدین محمود سبزواری، مسماة بزبدة الطب. صاحب «جامع اللذات» درکتاب خویش آورده است که هرکه بر جماع کردن حریص باشد باید رعایت ده چیزرا کند .

بنگرید : ذریعه۱۲ : ۲۹ ـ ف. ره‌آورد ۲۳۹ ، ۲۴۲ .

5131ـ **دانشگاه** ۱۹۹۷/۹، نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۳ ـ ۱۰۸۶** در دفتر (۳۴ر ـ ۳۴پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۶۰۷] .

زبدة العلاج

از احمد الاستادی المکی الطبسی ، بنام سلطان سلیمان‌خان عثمانی، بسال ۹۴۳ سروده است، بادیباچه‌ای به‌نثر. **آغاز:** لطایف شکر وسپاس بیقیاس سلطان واجب‌الاعظام... ای‌اسم تو مظهر جمیع‌اسما ـ دیباجهٔ ایجاد بدیع‌اشیا

5132ـ **مجلس** شماره نشده، خریداری ازباقر ترقی: نوشتهٔ کشور عثمانی گویا بخامهٔ سراینده، بامهر همان سلطان [رؤیت] .

زبدة العلاج

از محمدتقی فرزندابوطالب طبیب‌حسینی برای محمد علی میرزا دریك مقدمه و دو باب نگاشته است : باب ۱ـ درعلم نظری ، درشش مقاله ۲ـ درعلم عملی ، در سه‌مقاله. وبرخی‌از مقاله‌هادرچند فصل. **آغاز** حمدوسپاس‌پادشاهی را سزد و شکر بیقیاس متقن‌الاسامی را رسد .

بنگرید : ف. ره آورد: ۲۴۲ .

5133ـ **تهران**، پزشکی ۱۲۴ : نوشتهٔ سبز علی فرزند آخوند ملا حسن علی مهکی ملکشاهی فیلی، در۲۰ج۲ **۱۲۳۶**/۲، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۴] .

55134ـ **تهران** ، ملی ۹۶۳/۲ ف : نستعلیق پنجشنبهٔ **۱۲۴۵** (ص۱۶۷ ـ ۳۳۱) ، آغاز برابر نمونه [ف . ملی ۲ : ۵۰۲] .

5135ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۲۰۶۸ سدهٔ **۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸] .

زبدة قوانین العلاج = شفاء الامراض

از محمد فرزند علاءالدین فرزند هبة‌الله

سبزواری مجلدی، غیاث‌متطبب، نام‌اودرکتابها یکنواخت‌نیامده، نگارندهٔ « مرآت الصحة ». در درمان بیماریها در چهارده باب ، در نیمهٔ ۸۷۱/۱۶ع بپایان رسانده است . باب نخستین در۱۵ فصل، فصل یکم درصداع وشقیقه . واین جز «شفاءالاسقام» (ذریعه ۱۴ : ۲۰۲) است. **آغاز :** الحمدلله الذی خلق الانسان و جعله اشرف موالید الارکان... امابعد،چون اشارت شریفه .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۰۲ ـ نسخه‌ها ۳ : ۱۶ .

5136ـ **الهیات** ۳۵۸د: نسخ سدهٔ **۱۱** آغازوانجام‌افتاده، باحاشیه‌هایی‌به‌نشانی (طع) ۱۲۴گ ۱۴س [ف. الهیات ۱ : ۷۲] .

5137 ـ **دانشگاه** ۳۵۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، فهرست مطالب دردیباچه و تاریخ انجام درپایان‌آمده، ۶۹گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۰].

5138ـ **دانشگاه**۴۳۷۵: شکسته‌نستعلیق تاریخ یادنشده، زرین، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «شفاء الامراض» یادشده، ۱۳۴گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۴ : ۷۸۶]

زبدة الکحالین

در چشم پزشکی، بایستی در دوازده باب باشد. **آغاز:** اما بعد، پوشیده نماند که چشم را از برای آن چشم خوانند که مشابه چشمه است .

5139 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۵۹/۶ : باتاریخ **۱۲۲۹** درشمارهٔ پیشین‌آن ، (ص۲۰۱ ۲۰۲ و ۲۰۸ ـ ۲۱۹) ، نسخه آشفتگی دارد باب۹ـ دربیان امراض طبقهٔ عنبیه، چهارفصل. باب ۱۰ـ درشبکوری وروزکوری و خشکی و سرمازده است، درسه فصل، باب ۱۲ ـ تربیت وتدبیر داروهای چشم. درپایان آمده تمام شد «زبدة الکحالین» [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۳] .

زبدة المسالك

از سالك‌الدین محمد فرزند مالك الدین مؤید شیرازی حموی ، گرد آورندهٔ « حجلة العرایس: ۵۲۰» که خود دردیباچهٔ «حجله»از آن‌نام برده ومی‌بایست بشمارهٔ ۴۴مجموعهٔ یاد شده بیاورد ، ولی متأسفانه در نسخه (۱۹۷ : دهخدا) این گفتار نیست. بنگرید : نسخه‌های خطی ۳ :۱۷ .

س

ساختن اکحال ومراهم = کحالی

ستة ضروریه

ازحسن فرزند ابوذر مازندرانی ، دریك مقدمه وشش فصل ویك خاتمه، درپزشکی، بنام حاجی ملامحمد استرآبادی نگاشته است .

5140ـ **آمل**، میرزاابوالحسن پیشنماز آملی: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**، انجام‌افتاده ش۲دفتر، همراه«طب‌المسائل» ازهمو[نسخه‌ها۵:۴۰۲].

ستة ضروریه

از حکیم عمادالدین محمود ، نگارندهٔ «آتشك۴۶۱» وجزآن. دربیان‌ستهٔ ضروربرای تندرستی ، بنام و برای شاهقلی سلطان حمزة (بنگرید:خواص‌ومنافع‌اشیاء: ۴۲۱) استاجلو بسال۹۴۴ ، و همراه «انتخاب علاج‌الامراض» چاپ‌شده است. **آغاز:** حمدوسپاس بیقیاس مر حکیمی راکه قامت استعداد انسانرا.

بنگرید: ذریعه۱۲ :۱۴۴ـ ف. مشار: ۱۵۳

5141 ـ **تهران،** سیدمحمدرضا زنجانی: نوشتهٔ **۱۰۶۲** ، آغاز برابر نمونه ، همراه «تشخیص الامراض» [ذریعه ۱۲ : ۱۴۴] .

5142 ـ **رضوی** ۶۸ پزشکی : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۴۰ گ ۱۴ س [ف. رضوی ۳ : ۲۷۳] .

ستهٔ ضروریه

از حکیم ولی گیلانی ، برای ابوالغازی قطبشاه، در یك مقدمه و شش فصل و یك خاتمه نگاشته است. نام نگارنده وشاه دردیباچه آمده است. **آغاز:** حکمت خدای راست جل جلاله و قدرت پادشاهی راست.

5143 ـ **حقوق** ۷۹ د : نسخ ۱ شعبان **۱۰۴۰** (۸۱پ ـ ۱۴۳پ) ۱۴س [ف. حقوق ۱۳۵] .

ستهٔ ضروریه

از یوسف یوسفی نگارندهٔ «جامع الفواید: ۵۱۳» وجز آن، دریك مقدمه درغرض طب وشش فصل بسال ۹۴۴ نگاشته، ودرپایان «علاج الامراض» او در هند چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله المنعم حیاة النفس وصحة الاجسام ... و بعد ، این نسخه‌ایست موسوم به‌ستهٔ ضروریه .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۴۴ ـ ف . ره آورد : ۲۴۴ ـ ف. طبی، نجم آبادی : ۹۰ .

5144 ـ **تهران،** پزشکی ۲۳۹/۷ : با تاریخ ۱۵ ع۲ **۱۰۳۷** در دفتر (ص ۱۰۰ ـ ۱۱۳) ، [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۴] .

5145 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۶۵/۱ : نوشتهٔ غلام جعفر فرزند غلامحسین بهادرخان ، ۶ شعبان **۱۲۱۰** (ص ۱ـ۱۰) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۶] .

5146 ـ **ملك** ۴۴۱۴/۵ : نستعلیق عبدالله **۱۲۳۵** (درش ۳) (۶۷ر ـ ۷۱پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

5147 ـ **تهران** ، پزشکی ۱۷۵/۱ : سدهٔ **۱۳**، (ص۱ـ۹) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷] .

ستهٔ ضروریه

از ناشناس ، گذشته ازمبحث ستهٔ ضروری در نیمهٔ دوم درمان بیماریها را دارد ، و جز نگاشتهٔ حکیم ولی گیلانی و عمادالدین محمود ویوسفی است. گفتاریست با عنوانهای : باب ، فصل، مقاله : باب ۱ـ درچگونگی هوا وتدبیر آن دردوفصل ۲ـ اندر تدبیر مأکول ومشروب یك فصل ۳ـ اندر تدبیر خواب و بیداری ۴ ـ اندرحرکت وسکون ۵ـ استفراغ و احتباس ، درپنج فصل ۶ـ انداعراض نفسانی، دوفصل . سپس: مقاله اندریاد کردن ادویهٔ مفرده، به ـ ترتیب تهجی، مقاله اندر تقدمة المعرفة وباب هایی درنبض وبول ونشانهای بیماری وبحرانها آنگاه بابهایی در بیماریها: سرسام، مالیخولیا فراموشکاری، سکته، دوار. **آغاز :** حمدله... امابعد، بدانکه تن‌مردم جسمی است مرکب از چهارعنصر... تدبیرستهٔ ضروریه موجب تندرستی است .

5148 ـ **دانشگاه** ۳۸۲۹/۵ : نوشتهٔ ۱۰ رمضان **۱۰۰۵** (ص ۵۱ ـ ۱۲۸ هامش) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۱۲] .

ستین عادلی

ازعادل شیرازی ، سرایندهٔ « حفظ الصحة منظوم :۵۲۴» وجز آن. درپایان آن آمده: لیك چون اختصارمطلوبست ـ شد بستین عادلی موسوم

5149 ـ **تهران،** دهخدا، ۲۹۶/۷ : نستعلیق آقا بزرگ محمد معین پسر مولانا عبدالرزاق ذاکر ، نزدیك **۱۲۳۸** ، تنها هفت

بیت از آن در نسخه مانده است [نسخه‌ها ۳: ۴۱۳].

سراج الطب

از حسن فرزند رضای شیروانی، در ادویهٔ مفرده و مرکبه بترتیب حروف تهجی، از روی مجربات محمد احمدآبادی. **آغاز:** الحمدلله الکحیم الحلیم والصلاة علی... امابعد، چنین گوید حسن بن رضاشیروانی.

5150 ـ **تهران**، پزشکی ۱/۲۶۲: نوشتهٔ یکشنبهٔ ۱ ج۱/**۱۲۶۰**، (ص۱ـ۱۸۷)، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳: ۳۴۴].

5151ـ **تهران** دهخدا ۲/۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز باکمی دگرگونی بمانند نمونه [نسخه‌ها ۳: ۲۱].

سر الحکمه

متن از دکتر یوهان شلیمر فلمنکی هلندی معلم دارالفنون، ترجمه از میرزا تقی فرزند محمد هاشم کاشانی انصاری پزشك، زاده در ۱۲۵۶، در یك مقدمه و چهارباب و هریك در چند فصل. که در تهران بسال ۱۲۷۹ در ۶۰ ص بچاپ رسیده است.

بنگرید: چاپی طبی، نجم آبادی: ۴۶۶ ف. مشار: ۶۴۸ ـ مؤلفین مشار ۲: ۲۳۴.

5152ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه: سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۵: ۲۱۳].

سکندرشاهی = معدن الشفاء

سلم الدرجات = منتخب عمده

ازحکیم احمدالله هندی، درخواص داروها ازحرارت وبرودت ورطوبت و یبوست، که در ۱۲۱۲ نگاشته ونام تاریخی آن «منتخب عمده» است.

5153 ـ **آصفیه** ۲/۱۴۶ پزشکی: همراه «خواص الحیوان» مؤرخ **۱۱۹۴** [ف. آصفیه ۲: ۱۰۵].

سموم = سمومات = سمیه

در بخش طبیعیات ص۴۲۵ـ۴۲۶ گذشت.

سود وزیان خوردنیها ونوشیدنیها

ازخواجه رشیدالدین اوتاجی برای ارغون خان ساخته است، سودمند است. **آغاز:** چنین گوید امین الدولة والدین خواجه رشیدالدین اوتاجی، که چون حکم بلیغ پادشاه.

5154ـ**دانشگاه** ۱۳۵/۲۵۹۶: نستعلیق عنایت‌الله باتاریخ **۱۰۸۶** دردفتر (ص۵۴۲-۵۷۷) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۴۳].

سوگند نامه = ORKOS

از ابقراطس پزشك یونان باستان. که جالینوس آنرا گزارش کرده وحنین بن اسحاق وحبیش و عیسی بن یحیی بعربی درآورده‌اند. سوگندیست که دانشجویان دانشکده منت پلیه Mont Pellier هنگام گذراندن پایان نامه برزبان میرانند. **آغاز:** سوگندمیخورم بخدائیکه حیات وممات از اوست و عطا کنندهٔ صحت...

بنگرید: ف. ابن‌الندیم: ۴۰۱.

5155 ـ **دانشگاه** ۵/۲۸۳: نسخ **۱۲۸۸**، (۹۴پ‌ـ۹۵ر)، سپس «آئین پزشکی» ازهمو [ف. دانشگاه ۴: ۷۰۰].

سی فصل

درپزشکی، که بخواهش عزیزان نگاشته شده است. **آغاز:** الحمدلله علی نواله... اما بعد، این کتابیست درعلم طب نام نهاده... بر سؤال بعضی از عزیزان، مرتب برسی فصل.

5156ـ**سپهسالار** ۸۲۵: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱**، ۱۷٫۰گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۵: ۱۲۶]

ش

شافی سلیمانی

از فضلعلی فرزند شاه وردی بیك توشمال باشی، بدستور پادشاهی که نامش در نسخهٔ ۵۱۱۸ دانشگاه افتاده، دریك مقدمه وچهل باب ویك خاتمه و دوفصل. ترجمه ایست از «طب النبی» و «طب الائمه» و «الذهبیة» . **آغاز :** حمد بیحد حکیمی راکه مرضای اهل ایمان را باهل بیت

5157 **ـ دانشگاه ۵۱۱۸ :** نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱**، زدین، با حاشیه (منه سلمه‌الله) نسخهٔ اصل وشاهانه است، ۲۱۰ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۸] .

شرایط جراحی

از ابوزین کحال ، نسخهٔ پزشکی در نه مقاله است وهریکی درچند شرط. در ص۱۶۳ همان نسخه آمده: مقالت دوم ازکتاب «شرایط جراحی» ازتصنیف ابوزین‌کحال. در «معجم‌الاطباء» اززین الدین ابوالشکر ایوب نابلسی کحال (۶۴۰-۷۳۰) وابن‌الزین محمدقاهری حنفی زاده در ۷۴۸ یاد شده و آندو باید جز نگارندهٔ این کتاب باشند [دانش‌پژوه] .

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۲۴۸ ، ۳۹۶ .

5158 **ـ تهران ، پزشکی ۲/۲۴۲ :** رمضان **۹۸۱** در مشهد، (ص ۱۵۶ ـ ۳۰۱) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۵] .

شرح الاسباب و العلامات =

اسباب و علامات

شرح الاسباب و العلامات =

مجربات شفا

شرح ذهبیة

«ذهبیه» یا «طب الرضا» منسوب بحضرت رضا، گزارش ازمحمد باقر فرزند محمدحسین مشهور به‌غلام‌مکنون، (بنگرید: طب۵۵۷) بنام محمد مؤمن خان اعتماد الدولة ساخته است . **آغاز :** الحمدلله الذی من علینا بخیرالنبیین ، وتفضل بناباآله (پس ازیك صفحه) اما بعد ، بر ارباب دانش و اصحاب بینش مخفی نماند که رسالهٔ ذهبیه .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۰۳ و ۱۰ : ۴۶ و ۱۴ : ۲۷۸ ، ۳۶۴ ـ ف . مشار ، عربی : ۶۰۳ .

5159 **ـ الهیات ۵۵۰ د :** نسخ سدهٔ **۱۲**، ۷۹ گ ۹س [ف. الهیات ۱ : ۸۳] .

شرح ذهبیه = تحفهٔ شاهید

شرح ذهبیه = ترجمهٔ ذهبید

شرح ذهبیه = شرح طب‌الرضا

شرح ذهبیه = کنز الذهب

شرح ذهبیه = محمودیه

شرح فصول بقراط

متن عربی وگزارشها بفارسی آورده شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۳۸ ، ۲۳۹

5160 **ـ مجلس ۴۷۹۰ :** نسخ سدهٔ **۱۱** آغاز وانجام افتاده [ف. مجلس۱۳ : ۱۸۵].

شرح قانونچه

متن ازمحمودفرزند محمدچغمینی(م۷۴۵) درده مقاله، گزارش ازحسین فرزندمحمدفرزند

علی استرآبادی ، درپنجشنبهٔ ۲۷رمضان ۸۳۱، هنگامیکه نزد سید اسماعیل حکیم‌الدین طبیب گیلی تلمذ میکرده ، بنام امیر مرتضی که والی پادشاه روزگار بوده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی ابدع العناصر والاجزاء واوجدالامزجة والاعضاء.

بنگرید: ذریعه ۱۳ : ۳۹۰ و ۱۸ : ۲۰ ـ کشف‌الظنون (قانونچه) ۲ : ۱۳۱۱ ـ هدیة‌العارفین ۲ : ۴۱۰ .

5161 ـ **نجف (اهواز)** سید محمد جزائری : نوشتهٔ **۱۰۸۲** [ذریعه ۱۳ : ۳۹۰].

5162 ـ **الهیات** ۳۳۴د: شکسته‌نستعلیق ونسخ که در **۱۲۴۹** مقابله شده ، ۱۲۹ گ ۲۳ س [ف. الهیات ۱ : ۸۵] .

5163 ـ **کاظمین،** سیدمحمد مهدی‌صدر نوشتهٔ **۱۲۵۳** [ذریعه ۱۳ : ۳۹۰] .

5164 ـ **تهران ،** آقای محدث ارموی تاریخ یاد نشده ، تاریخ نگارش از این نسخه بدست آمده است [ذریعه ۱۳ : ۳۹۰] .

شرح قرابادین شفایی

متن ازمظفرکاشانی (بنگرید: قرابادین) گزارش ناشناخته .

5165 ـ **شیراز، دکترمیر:** نوشتهٔ علی رضا فرزند امیر عسکرخان عرب جباره ، ۱۲ شعبان **۱۲۰۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۳] .

شرح کافوریه

دربخش طبیعیات ص۴۲۷ گذشت .

شرفیه

از محمد مسیح فرزند محمد امین طباطبا پزشك، دردومقاله‌ویك‌خاتمه: ۱ـ درحفظ صحت شش فصل ، ۲ ـ در علاج مطلق سوء مزاج در هشت فصل. خاتمه در تدبیر مسافران. **آغاز:** بسم‌الله الذی لایضر مع‌اسمه داء، و هو... حمد وسپاس بیقیاس .

بنگرید: ذریعه ۱۴ : ۱۸۴ ـ ف. ره‌آورد ۲۷۵ .

5166 ـ **تهران،** پزشکی ۱۵۷ : سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵] .

شفاء الاسقام

از حکیم عبدالرزاق فرزند عبدالکریم فرزند عبدالرزاق پزشك‌کرمانی، که بروزگار شاه سلطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲ ـ ۹۱۱) میزیسته، بنام‌وزیر اومیرعلیشیر نوائی (۸۴۴ ـ ۹۰۶) نگاشته است ، گویا اونگارندهٔ «تذکره درمناقب شاه نعمت‌الله ولی» بسال ۹۱۱ است‌که چاپ شده . **آغاز :** نسأل الشفاء عن الاسقام الجهالات من‌کرمك یاحکیم .

بنگرید: ذریعه ۱۴ : ۲۰۲ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۸۴۳ .

5167 ـ **رضوی** ۸۱ پزشکی: نستعلیق تاریخ‌یادنشده، وقف شیخ‌بهائی ۱۰۳۰، ۴۰ گ ۱۷س [ف. رضوی ۳ : ۲۷۷] .

شفاءالامراض=زبدة‌قوانین‌العلاج

شفاءالامة فی‌ترجمة طب‌الرحمة

آغاز : هذا کتاب شفاء الامة فی ترجمة طب الرحمة فی الطب و الحکمة فی کلام ابی حامد محمدالغزالی. . . بدانکه ایدك الله این کتاب مشتمل برپنج باب است: باب اول درعلم طبیعی یعنی سرشت مزاج... باب دویم دربیان علم طبیعت طعامها و دوایهاومنافع ایشان، باب سیم در بیان آنچه نیکو باشد از برای بدن در حالت‌صحت، باب‌چهارم درعلاج‌نمودن بیماری که خاص هراعضایی باشد (این باب دردیباچهٔ نسخه نیامده و در متن دیده شد) باب پنجم در علاج نمودن بیماریهایی‌که عام باشد در بدن.

درفهرست گلچین معانی این کتاب بهمین نام و نسبت یادشده، ولی در یادداشتهای عبدالحسین حائری دیدم آمده : فهرست بابهای این کتاب با «الرحمة و الطب و الحکمة» نگاشتهٔ مهدی فرزند علی صبیری مهجی یمنی درگذشتهٔ ۸۱۵ که درپنج باب است سنجیده شده ویکی دانسته شد (نسخهٔ ۴۲۴۴ دانشگاه).

بنگرید : نسخه‌ها ۵ : ۱۹۳ ـ ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۷ ـ کشف الظنون ۱ : ۸۳۶.

5168ـ **مجلس** ۳۶۴۶/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ سلمان تموکچی فرزند حاج محمد علی مراغه‌ای، در **۱۲۴۷**، بدنبال «اختیارات بدیعی» [رؤیت].

شفاء الخانی

از شهاب الدین فرزند عبد الکریم قوام ناکوری، نگارندهٔ «شفاء المرض : ۵۵۴»، بنام اعظم ظفرخان، پس از ۸ محرم ۷۹۴ که در دیباچه یادشده نگاشته است.

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۲۷۹.

5169ـ **بادلیان** ۱۵۸۵، فریزر ۲۰۴: نستعلیق ۲۲ ذیحجهٔ **۸۷۱**، ۱۶گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۱۱۴ هست [فیلمها: ۱۳۵].

5170ـ **تهران**، پزشکی ۱۶۰ : سدهٔ **۱۰ـ۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵].

شفاء العلیل

ازعبیدالله فرزند یوسف‌علی کحال. دریک مقدمه وبیست مقاله، که مقالهٔ بیستم آن خاتمهٔ کتابست، برای ابوالفتح محمد درویش بهادر خان نگاشته است.

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۲۷۹ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵ ـ ف. تاشکند ۱ : ۲۷۱.

5171ـ **تهران**، پزشکی ۱۶۲ : سدهٔ **۹ـ۱۰** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵].

5172 ـ **تهران**، پزشکی ۲۵۳/۲ : سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵].

شفاء العلیل

ازکریم محمد عثمان.

5173ـ **مدراس** ۳۶۷ : (ف. مدراس ص۴۲۴) [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵].

شفاء العین

از شمس‌الدین محمد فرزند حسن کحال یاورد فرزند جمال‌الدین یاورد، و شاگرد اوحدالدین رازی، درهفتاد ونه بخش در چشم پزشکی. **آغاز:** سپاس و ستایش باریتعالی را که این جهان را بیافرید.

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۲۷۸.

5174ـ **تهران**، پزشکی ۱۶۱: نوشتهٔ مهجوراصفهانی، شب ۱۲ج۱۲۹/۱ **(۱۰۲۹)** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵].

شفاء المرض = شفاء المریض =

طب شهابی = شفاء الرجل

از شهاب الدین فرزند عبدالکریم قوام ناکوری، متخلص به‌شهاب، دریک مقدمه و صد وشصت باب بنظم، در ۱۰ شوال ۷۹۰ بانجام رسانده است: ز هفتصد زیادت نود سال بود ـ دهم روز ازماه شوال بود... اساسش نهادم صد وشصت باب ـ «شفاءالمریض» کردم این‌راخطاب

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۵۵ و۱۹۹ : ۲۲۴ تذکرهٔ حسینی : ۱۷۳ـ ف. فونان : ۷۶ ـ ف. دیوان هند : ۲۳۱۵.

5175ـ **دانشگاه** ۳۰۶۸/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۲۸ ـ ۱۷۴) آغاز افتاده، در

پایان سرگذشت سراینده ازپدران و استادان و نکاتی تاریخی‌آمده است [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۶] .

5176 ـ **تهران** ، پزشکی ۱۶۳/۱ : سدهٔ **۱۱** ، (۱ر–۱۰۳پ) [نسخه‌ها ۳: ۳۲۶] .

5177 ـ **کپنهاك،سلطنتی:** نستعلیق سال ۴۷ جلوس سدهٔ **۱۱** ، همراه فرهنگ طب شهابی [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۳] .

شفائیه

متن از شلیمر فلمنکی ـ Dr . Schlimmer معلم دارالفنون بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳) دردومقاله درپاتولوژی بسال ۱۲۷۴ نگاشته، ودرپایان آن از «زینة ـ الابدان » خود یاد می‌کند . ترجمه از میرزا عبدالکریم فرزند حاج ملا اسماعیل یزدی تهرانی، که بسال ۱۲۸۰ در تهران در ۵۹۳ ص چاپ شده .

بنگرید . ف . مشار : ۱۰۳۷ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۴۳۷ و ۳ : ۹۱۲ ـ المآثر والاثار ۲۱۰ ـ ف. طبی نجم آبادی : ۴۸۷ .

5178 ـ **دانشگاه** ۵۰۱۸ : شکسته نستعلیق **۱۲۹۳** ، نسخه از باب دوم مقالهٔ دوم آغازمیشود، ۱۶۶گ ۱۵س[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۷] .

5179ـ **دانشگاه**۵۱۴۶ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، ۱۸۱ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۵] .

5180ـ **تهران،** دهخدا ۷۷ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، ۴۴۱ ، ۴ص، دردومقاله [نسخه‌ها ۳ : ۲۲] .

5181ـ **اصفهان** ، ادبیات : نستعلیق ۱۷ رمضان **۱۳۰۵** در فهرست آمده : منتخب الشفائیه ازعبدالله طبیب، اصل از شلیمر ، باید گزیده‌ای ازاصل باشد. [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۹].

شافی الاوجاع = تقویم الابدان

ازحبیب‌الله فرزند نورالدین محمد فرزند حبیب‌الله متطبب تونی طبسی، برای محمدخان در۹۴۹ در دوجزء نگاشته است: جزء یکم در دومقاله: ۱ـ دربیماریهای اندامها ۲ـ بیماری هایی که از اندام مخصوص نیست . جزء دوم قرابادین است به‌ترتیب تهجی. هردو جزء در جدولهاییست مانند تقویم الصحهٔ ابن بطلان و تقویم‌الابدان ابن جزله. **آغاز :** مراسم حمد صحیح ولوازم شکر صریح حکیمی را شاید که بمحض حکمت .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۹۵ .

5182 ـ **دانشگاه** ۱۲۷۵ : نستعلیق عبدالله ترشیزی، در**۱۱۳۳** ، تنها دو مقاله را دارد وقرابادین آن نیست، آغاز برابرنمونه، ۱۶۶گ ۲۶س [ف . دانشگاه ۷ : ۲۷۳۲] .

5183 ـ **سپهسالار** ۷۹۸/۱ : نسخ حاج اسماعیل مشهدی ، سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** ، در پایان تاریخ نگارش را ندارند (۱ر ـ ۱۶۴ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۲۹] .

5184ـ**تبریز،**حاج آقاحسین نخجوانی ۱۷۴۱/۲ : با تاریخ ج ۲/**۱۲۲۱** در شمارهٔ یکم دفتر. در دو مقاله و جدولهایی مقالهٔ یکم ۳۳۶ بیماری و دوم عمومی ۱۲۰ بیماری را در جدولهای نه‌گانه‌آورده‌است [نسخه‌ها۴: ۳۴۱].

5185 ـ **نجف** ، شیخ نعمة الطریحی : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر و انجام افتاده [ذریعه ۴ : ۳۹۵] .

شمسیه

از شمس‌الدین محمدفرزندنعمت‌الله طبیب، در دوشنبهٔ رمضان ۹۷۷ در شهر مورگان ، در

نه مقاله نگاشته است : ۱ ـ تدبیر حفظ صحت ۲ـ تدبیر اطفال مرضعه ۳ ـ امراض حادثه از فرق تاقدم ۴ ـ علل ظاهره ۵ ـ حمیات ۶ ـ زهر و تریاق ۷ ـ گزیدگی و تدبیر آن ۸ ـ گزیدگی‌مار وسگ ۹ـ در ادویهٔ مرکبه. و هر مقاله درچند باب . **آغاز:** لطایف حمد و ثنا خدایی را سزاست‌که آفرینندهٔ عقول.

5186ـ **تهران**، ملی ۹۴۲ : نستعلیق علی فرزند محمد مفید اصفهانی ، در **۱۲۸۲ (۱۲۷۲)**، ازروی نسخهٔ نگارنده‌که درمرگان در دوشنبهٔ رمضان ۹۷۷ نوشته شده بود و راقم آن مجمد فرزند نوربخش حسینی بوده است، ۳۶۹گ ۲۱س [ف. جواهرالکلام۱ : ۱۶۶ـ ف. ملی ۲ : ۴۸۳] .

ص

صدیق

طب‌منظوم‌است‌که در۱۰۲۴ بانجام رسیده است **آغاز:** گشایم‌زبان را بحمد حکیم .

5187ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۳۶۰س: تاریخ یاد نشده، انجام افتاده ، ۶۸گ [ف . مخطوطات ۲ : ۷] .

صلاح الصحاح فی حفظ الصحة

از افضل‌الدین کرمانی. در چهار مقاله : ۱ـ حفظ صحت بروجه اجمال ۲ـ حفظ صحت بحسب فصول‌سال. درچهارفصل ۳ـ حفظ صحت اندامها ، سیزده فصل۴ـ برخی ازنوشیدنیها و معجونها و داروها. **آغاز:** بعداز حمدوسپاس باریتعالی‌که‌بیافرید بحکمت و بپرورید بنعمت .

5188ـ **تهران**، پزشکی ۲۳۸/۱۰ : سدهٔ **۹** ، (ص۲۶۲ ـ ۲۸۴) ، [ف . ره آورد ۲۳ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۳۱] .

5189 ـ **پاریس** S. P. ۳۴۳/۷ : باتاریخ **۱۰۳۳** دردفتر (۲۱۱پ ـ ۲۲۷ر) . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۳۲۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۵] .

صورت قلب

ناشناخته . **آغاز:** صورت قلب، بدانکه دلرا سه قسم نهاده‌اند.

5190 ـ **قاهره** ، **دارالکتب** ۳۸ تصوف فارسی طلعت: بی‌تاریخ (گ۱۲ ـ ۱۶) [مخطوطات ۱ : ۲۱۸] .

صیدنه = صیدله = ترجمه . . .

ط

طبایع آدمی و معالجات و خواص اشیاء = رساله در. . .

آغاز: حمدله ... امابعد، بدانکه هرکه آب بنفشه را باسرکهٔ کهنه بیامیزد و در رویی که‌کلف بوده باشد بمالد برطرف شود .

5191ـ **دانشگاه** ۳۵۰۷/۲: نسخ‌سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (۵۰ر ـ ۱۰۵پ) . [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۴] .

طبایع وامزجهٔ ماکولات وادویه

ناشناخته .

5192ـ **ملك** ۴۹۲/۲۸ . نستعلیق‌سدهٔ

۱۰، زرین (ص۲۷۹ ـ ۳۱۰ هامش). **آغاز** درمعرفت منفعت‌ومضرت وطبع ومزاج‌مأکولات [رؤیت].

5193 ـ **ملك** ۴۹۲/۳۶: همان نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین (ص۴۷۴ ـ ۴۹۳ هامش). **آغاز:** حمدله ... اما بعد، این رساله ایست منتخب از کتاب **ینبوع** در شناختن طبایع ادویه و بعضی معالجات [رؤیت].

طب فارسی

از میرزا نظام الدین احمد ملقب به‌حکیم الملك گیلانی، نگارندهٔ «اسرارالاطباء ۴۷۲» که بنام قطبشاه دکن ساخته است.

5194 ـ **تهران**، سیدآقا ناصرتهرانی نوشتهٔ **۱۲۴۴** [ذریعه ۱۵ : ۱۴۲].

طب = مجموعهٔ دستور طبیب

از میرزا سید احمد حسینی فرزند میر سید حسین طبیب، از سدهٔ ۱۳، در یك مقدمه و ۱۲ باب و یك خاتمه. نگارنده گویا همان پزشك تنکابنی نگارندهٔ «اسهالیه: ۴۷۲ وتحفهٔ شاهی: ۴۸۸» باشد. **آغاز:** شکر بیحد وقیاس‌حکیمی را سزد جلت عظمته.

5195 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱ طب فارسی طلعت: سخ بی‌تاریخ، از روی نسخهٔ نگارنده که مؤرخ ج۲/**۱۲۷۳** بوده، ۱۷۴گ ۱۴ س [ف. مخطوطات ۲ : ۵۶].

طب = رساله در ...

از امیرالله طبیب فرزند شیخ فتح‌الله ابی محمدی صدیقی سبزواری ثم‌بدیوانی، در چهل و سه باب، نام داروها وشهرهای هندوستان در آن بسیار بکار برده شده است. **آغاز:** الحمد لله رب الارباب، و الصلاة و السلام علی خاتم النبیین... حقیرامیرالله طبیب ولد ...

5196 ـ **ملك** ۳۶۴۱: نستعلیق **۱۲۶۳** (گ۳۴۶پ ـ ۴۹۱ر مجموعه) [رؤیت].

طب = رساله‌ای در پزشکی

از محمد باقر فرزند محمدحسین طبیب، که بگفتهٔ او دردیباچه ازخاندان پزشکی است و تجارب و دستورالعمل نیاکانش باو رسیده، بنام شاه‌سلطان حسین‌صفوی (۱۱۰۵-۱۱۳۵) دریك مقدمه وچند باب ویك خاتمه: مقدمه در تعریف تب و اقسام آن، ۸ فصل. باب ۱ ـ در علاج حمی، دوفصل، ۲ـ تبهای دق ۳ـ حمیات عفن، چندین فصل. نگارنده گویا همان غلام مکنون نگارندهٔ «شرح ذهبیه: ۵۵۲» است. **آغاز:** سپاس بلند اساس و ستایش بی آلایش شایسته درگاه ... اما بعد چنین‌گوید بی‌بضاعت محمد باقربن.

5197 ـ **مجلس** ۵۲۷۹/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، بخامهٔ فرزند نگارنده (۵ر ـ ۲۶پ) [رؤیت].

5198 ـ **مجلس** ۷۶۰۸ فهرست‌نشده: نسخ محمد مؤمن فرزند محمدنصیر، در **۱۲۴۱** زرین، نام نگارنده در آغاز و پایان آمده، ۱۰۰گ۱۲س [یادداشتهای‌عبدالحسین‌حائری]

طب = رساله در ...

اززکریای‌رازی(؟) درنسخهٔ ۲۶۸ پزشکی پس از خواص سحری پاره‌ای از دانستنیها در بارهٔ زنان است درچند باب باشماره و بیشماره درمسائل پزشکی.

5199 ـ **تهران**، پزشکی ۲۶۸/۲: تاریخ یادنشده (ص۶۵ ـ ۱۳۱) [نسخه‌ها ۳: ۳۴۷].

طب

ازحاج میرزاغلامعلی طبیب‌فرزندابوطالب

صراف تهرانی حائری ، درگذشته در کربلا ۱۳۲۰، که بسال ۱۳۱۹ بانجام رسیده است.

5200ـ کربلا، شیخ مهدی کتبی ترك بخامهٔ نگارنده، ۱۳۱۹، همراه : محرم‌نامه، خواب نامه [ذریعه ۱۵ : ۱۳۸] .

طب = مختصری درطب

از مولانا شمس‌الدین محمد. درچند باب وچند فصل. باب ۱ـ اندر مقدمه آفرینش بنی آدم ۲ ـ تشخیص احوال مردم در بیماری و صحت ۳ـ اندرشناختن آب ۴ـ جنس ونوع و فصل هرمرض... ۱۰ـ اندرشناختن بحران‌که چندم بچندم بحـران کند . . . ۱۴ ـ اندر بیماریهای سروگوش. **آغاز:** حمدله. والعاقبة للمتقین والصلاة والسلام علی .

5201 ـ تهران ، ملی ۹۷۸/۳ ف : نستعلیق، باتاریخ ۱۱۲۹ دردفتر (ص ۵۰۰ ـ ۵۷۳) ، در سرآغاز نسخه آمده : جلد دوم کشکول (حکیم مؤمن تنگ‌آبادی) [ف . ملی ۲ : ۵۳۱] .

طب

درچهار مقاله : یکم در علم نظری در۱۷ باب، دوم درعلم عملی در۵۹ باب، سوم ادویهٔ مفرده ومیوه‌ها وحبوب به‌ترتیب تهجی در ۲۸ باب، چهارم درادویهٔ مرکبه‌در۲۲ باب. **آغاز** والعدل غیاث‌الدولة والدین صدربن امیر عادل جهان پهلوان خسرو و توران چقای ، آنکه جناب دررکاب .

5202ـ دانشگاه ۲۱۶۰/۵: نستعلیق سدهٔ ۹، زرین ، (۹ر ـ ۹۶پ)، نسخه ازباب ۵ مقاله یکم است تاپایان، هشت برگ آغازرا ندارد [ف. دانشگاه ۹ : ۸۵۳] .

5203ـ ملك ۴۴۱۵/۱: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰، (۱پ ـ ۸۹پ). آغاز دردیباچه وانجام درمقالهٔ چهارم باب ۱۷ افتاده است [رؤیت].

5204 ـ تهران ، دهخدا ۹۵/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ـ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه ، [نسخه‌ها ۳ : ۴۴] .

طب

درچهارمقاله ویك خاتمه ولاحقه، درحفظ صحت، ودرآن‌از«تحفةالمؤمن» تنکابنی یادشده

5205ـ تهران ، پزشکی ۱۶۵ : سدهٔ ۱۱ـ۱۲ [ف . ره‌آورد : ۳۰۰ ـ نسخه‌ها ۳: ۳۲۱] .

طب الائمه = ترجمهٔ . . .

طب اکبری

ازشاه محمد ارزانی ، حکیم محمد اکبر فرزند میرحاجی مقیم، ترجمه و گزارشی است و یا ترجمه با حذف و باافزودگیهایی است از «الاسباب و العلامات» ابو حامد محمد فرزند علی سمرقندی و « شرح الاسباب و العلامات » نفیس‌بن عوض کرمانی. از برای اورنگ زیب عالمگیر (۱۰۶۹ ـ ۱۱۱۹) در بیست و هشت فصل ویك خاتمه، در درمان بیماریها ازسرتاپا او در کار خود از «قانون» پورسینا و «ذخیرهٔ» خوارزمشاهی و «کفایهٔ منصوری» و «حاوی» و دیگرکتابهای پزشکی بهره برده است، وبسال ۱۱۱۲بانجام رسانده‌استوازاوست: قرابادین قادری، مجربات‌اکبری، مفرح‌القلوب، میزان الطب که هریك چند بار چاپ شده . **آغاز :** صحیح‌ترین کلامی‌که مشام ناطقهٔ دانش‌آئین‌را.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۲ و ۱۵ : ۱۴۱ ف . فارسی مشار ۱۰۸۵ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۶۴۶ ـ تذکرهٔ علمای هند، رحمان‌علی : ۲۱

5206ـ کپنهاك، سلطنتی: شکسته

نستعلیق امرسنکه در لکهنو سال ۵ جلوس عالمگیر سدهٔ **۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

5207ـ **تهران ، پزشکی** ۱۸۵ : از سدهٔ **۱۱-۱۲** ، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۶] .

5208 ـ **مجلس** ۵۱۴ : نستعلیق شیخ امام‌الدین، در **۱۱۰۸**، زرین، ۳۷۰ گ ۲۵ س [ف. مجلس ۲ : ۳۰۱] .

5209ـ **کپنهاك ، سلطنتی:** شکسته نستعلیق سیدخورسندعلی بلگرامی، در **۱۱۷۸**، طب اکبری (خلاصة التجارب) است و سپس «منتخب التجارب» [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه ها ۵ : ۶۹۴] .

5210ـ **تهران**، پزشکی ۱۸۴ : نوشتهٔ علینقی فرزند محمد حسین رضوی ، سه شنبهٔ **۱۲۳۳**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۶] .

5211ـ **کپنهاك سلطنتی** ۱ کریستن‌-سن : نسخ **۱۲۴۶** [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۴] .

5212ـ **دانشگاه** ۲۰۱۴ : نستعلیق محمد باقر درشاهجهان‌آباد، در ۱۳ ع **۱۲۴۷/۲** ، جلد ۱ ، ۳۱۱ گ ۱۹ س [ف . دانشگاه ۸ : ۶۳۳] .

5213ـ **دانشگاه** ۲۰۱۵ : همان نستعلیق از همان نویسنده درهمان شهر ، در ۱۳ رجب **۱۲۴۷**، جلد۲، ۲۸۵ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۸ : ۶۳۳] .

طب جدید = ترجمهٔ درسهای کلینیك

متن از دکتر آلبو معلم مدرسهٔ دارالفنون بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳). ترجمه از دکتر خلیل فرزند عبد الباقی اعتضاد الاطبا (۱۲۷۶ ـ ۱۳۶۴) نگارندهٔ «جراحی: ۵۱۵» و جز آن . **آغاز :** درسهای کلینیك ، کلینیك بنا و تعلیمی است .

5214ـ **معارف** ۱۳۲ ـ ۱۳۴۹ : نسخ آغازسدهٔ **۱۴** ، درفهرست بعنوان «ترجمهٔ درس های کلینیك» آمده است، ۸۹ گ ۱۵ س [جواهر الکلام ۱ : ۱۶۴] .

طب جدید

چندگفتار ناشناخته .

5215ـ **الهیات** ۲/۳۵۷ د : نستعلیق **۱۳**، گویا مسودهٔ اصل باشد (۱۰۲پ ـ ۲۱۸ پ). **آغاز:** بدانکه طب علمی است که شناخته می‌شود ازاحوال بدن‌انسان ازجهت‌صحت‌ومرض تا حفظ شود صحت حاصله [ف . الهیات ۱ : ۲۸۵] .

5216ـ **الهیات** ۷۳ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در آغاز جدولهایی است در مزاجها و اجناس نه‌گانهٔ نبض و اجناس بول و امراض سپس علاج ودرمان‌آنها و جدولهایی درمعرفت مزاج و خواص میوه‌ها وخوراکیها وشیرینیها و خواص ادویه ، آغاز افتاده ، ۱۴۱ گ ۱۸ س [ف . الهیات ۱ : ۹۲] .

5217ـ **تهران، پزشکی** ۱۷۹ : سدهٔ **۱۳**، باعنوانهای مقاله وفصل و باب و فایده و انتباه ونوع. نسخه ازپیش‌ازباب۱۶ درامراض مقعدآغازمی‌شود تافصل‌سوم ازباب اندرحمیات [ف. ره‌آورد : ۳۱۳ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۲۱] .

5218ـ **تهران، پزشکی** ۱۸۲ : سدهٔ **۱۳**، مانایادداشت پزشکی‌است ازپزشکان‌جدید عنوان «امراض جلدیه بهٔاعتقاد فرنگان» دارد [ف. ره‌آورد : ۳۱۵ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۲۱] .

5219ـ **تهران**، پزشکی۱/۲۷۹ :سدهٔ **سیزدهم** (۱ ـ ۱۴) مجربات مؤلف است و گرفته ازکتابهای هندوان و جمهور و ابن‌سینا باید از نوشته‌های تازه باشد. **آغاز:** از قول حکمای هند وسایرحکما، برضمایرکیمیا مآثر

ارباب دین ودولت ... مخفی نماند. [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۶] .

20 ـ 5221 ـ **دانشگاه** ۵۰۲۴ نسخ سدهٔ **۱۴** ، سه‌کتاب است جداگانه : ۱ ـ کتاب دوا بترتیب تهجی ۲ ـ کتاب جراحی در چند باب ۳ـ کتاب طبی ، دریك مقدمه وپنج مقاله و دوخاتمه. ترجمه ازکتاب دوید دارمند و مامایی پروفسور کینك و از کتابهای جدید دارالفنون، ۴۸۵ص [ف. دانشگاه۱۵: ۴۸۹].

طب جدید کیمیاوی = طب کیمیایی

طب جمالی وشفاء حالی

از ناشناس که برای جمال الدین و الدنیا شاه شیخ ابواسحاق نگاشته است، درسه مقاله : ۱ـ درامراض، صد وسی‌ودو باب ۲ـ دررنجها، شصت وپنج باب ۳ـ تب، سی‌وپنج باب. **آغاز:** حمد بی‌نهایت وعد و سپاس بیقیاس که مهندس عقل ازمساحت ساحت بیدای بی‌انتهای .

5222ـ **یزد**، سیدحسین حیدری : نسخ خوش‌سدهٔ **۱۰-۱۱** [راهنمای‌کتاب ۱۱: ۶۵۵]

طب خانی = تحفهٔ خانی

طب داراشکوه = علاجات داراشکوه

طب سکندرشاهی = معدن‌الشفاء

طب شهابی = شفاء المرض

طب قدیم

چندگفتار ناشناخته .

5223ـ **مشهد**، عبدالحمیدمولوی ش‌ف ۳۹۱: نستعلیق سدهٔ **۹**، ناقص ،گویا در دوقسم قسم دوم درپنج مقاله، مقالهٔ چهارم درامراضی که ظاهر بدن‌را حادث‌شود درهفت باب [نسخه ها ۵ : ۵۰] .

5224ـ **ملك**۱/ ۵۹۰۴: نسخ باتاریخ **۹۱۶** دردفتر (۱پ ـ ۷پ) ۴۵س. چندبندی است بدینگونه: تولدجنین، شرائین(بروش پرسش وپاسخ)، عضل (پرسش وپاسخ). **آغاز:** کیفیهٔ تولد جنین، بدانك منی مرد وزن دررحم قرار گیرد، وازجمیع‌سوء مزاجات‌خالی باشد ورحم صحیح بود [رؤیت] .

5225ـ **ملك**۸/ ۴۹۲: نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰**، (ص۲۹۰ ـ ۳۲۳) گزیده‌ایست از «ذخیرهٔ خوارزمشاهی» در۱۸باب درمعاجین و سفوفات و داروهای چشم : ۱ ـ معجونها ۲ ـ ایارجات ۳ـ گوارشها ۴ـ اطریفها ۵ـ قرصها ۱۰ ـ اندر داروهای قی ۱۵ ـ اندر مرهمها ۱۸ـ اندر حقنه‌ها . **آغاز:** حمدله. اما بعد، این رساله‌ایست منتخب از ذخیرهٔ خوارزمشاهی [رؤیت].

5226 ـ **تهران** ، پزشکی ۴/ ۲۷۸ : نوشتهٔ ع۱۶/ **۱۰۶۵** (۳۴۷-۴۳۶)، گفتاریست دربیان بیماریها یاعلاج امراض گویا از سدهٔ **۱۰-۱۱**، نسخه ازدرمان دندان است باعنوان سیلان الماء من الفم یعنی آب رفتن از دهان است تا درمان کسی که او را زهر داده باشند [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۶] .

5227ـ **الهیات** ۵۰۷ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۵۳** که گویا تاریخ نگارش باشد وگویا ازچند کتاب گرد آمده باشد ، در فصل تدبیر مسافران از کتاب قسطاس بن لوقیا نقل کرده است . با عنوانهای: فی معالجات ـ الرأس، فی‌معالجات العین، در امراض گوش و بینی، علاج امراض فم ودندان و لسان و سایر اجزای آن، درامراض‌صدریه‌وقلب‌وعلامت‌آن... ۵۲گ ۱۶ ـ ۱۹س [ف. الهیات۱ : ۹۳] .

5228ـ **مشهد** ، **فرخ** ۸۲ : نستعلیق

۱۰۷۵ درصد ویك باب در «بیاض»الله ویردی بیك [نسخه‌های خطی ۳ : ۸۷] .

5229 ـ **ملك** ۴۲۲۶/۶ : نستعلیق بد محمدحسن فرزند ملا علی ۲۶ع۱/**۱۰۸۰** (۱۸۰ر ـ ۱۹۳). گفتاریست باعنوانهای فصل وباب ونامرتب، مغلوط. **آغاز:** الحمدلله الی بقاءالمعبود و رازق الموجود وقوله المسموع. وبدانکه این فصلی است مختصر پرفائدهٔ تمام. فصل درباب طب‌که بجهت هر مرضی چه فایده است [رؤیت] .

5230ـ **مجلس** ۵۲۷۹/۱ : سدهٔ **۱۱** گفتاریست در پنج فصل و یك خاتمه : ۱ ـ در اقسام مفردهٔ تبهای خلطی ۲ ـ علاج تب نوبهٔ صفراوی ۳ ـ تب دموی که حمای مطبقه نامند ۴ ـ تب بلغمی که آنرا حمای مواظبه گویند ۵ـ علامات تب سوداوی. خاتمه در ذکر نسخه ها. آغازافتاده:... فصل اول... بباید دانست که تبهاییکه ازاخلاط (۱پ‌ـ۵ر) [ف. مجلس ۱۶ : ۹۷] .

5231 ـ **تهران ، دهخدا** ۱۶/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باب ۲۸ آن درعرقها وسپس باب درآداب دیك پختن است و پایان می‌یابد [نسخه‌ها ۳ : ۳۳] .

5232ـ **تهران**، دهخدا ۱۶/۸ : سدهٔ **۱۱**، نسخه‌های طبی‌است،انجام افتاده و «باب اول‌آن درمفرحات» است [نسخه‌ها۳ : ۳۳].

5233 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۷۴/۱ : سدهٔ **۱۱**، (ص۱ـ۶۸) عنوان باب وفصل دارد مقالهٔ ۲ در علم طب عملی ، باب الالف انکور [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۹] .

5234 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۸۹/۱ : سدهٔ **۱۱**، (ص۱ ـ ۱۹) . **آغاز :** شرح دهن عقرب ازکتب معتبره [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۱] .

5235ـ **دانشگاه** ۲۴۵۴/۲ : شکسته نستعلیق سراینده‌ای با تخلص (تحسین) در دارابگرد شیراز نزدیك **۱۱۰۱** (ص۱۰ـ۱۷) درردوباب نظری وعملی باید باشد وبه «نفایس الفنون» ماند [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۸۸].

5236ـ **یزد**، جامع کبیر ۹۱۷۴/۱ : باتاریخ **۱۱۰۶** در دفتر [نسخه‌ها ۴ : ۴۸۴] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۱] .

5237 ـ **ملك** ۳۳۷۳/۴ : نستعلیق **۱۲۶** (۱۲۰۶ یا ۱۱۲۶) نامبوب از «راحت الانسان» یاد کرده (ص۱۷۴ـ۲۲۹). **آغاز:** بدانکه خدای این علم را بیافرید بر دوازده رکن وچهارطبایع وهفت کوکب و براین مثال هرتن آدمی [رؤیت] .

5238 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۶۴/۱ : سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، (ص ۱ ـ ۱۰۸) ، مرکبات داروها از سعوطها تاقرصها را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۵].

5239ـ **دانشگاه** ۴۸۰۴ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، نسخه‌آشفته‌است‌ودرآن‌از«علاج بقول یوسفی» یادشده، آغازافتاده . فهرست مقدمه و ۲۲ باب‌آن در فهرست کتابخانه آمده : مقدمه دراحکام ایام سبعه وتولد فرزندان وبیمار شدن درهریوم. باب ۱ـ درنشان خون وصفرا وبلغم وسودا و علاج آنها ۲ ـ دردشقیقه و سرسام و نسیان و حمق وجنون وعشق و صرع و سکته و کابوس وعلاج‌آنها، ۸۵گ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۴۱] .

5240ـ **آقای کاظم مدیر شانه‌چی:** نستعلیق حکیمی حسینی، **۱۱۳۱**، آغاز افتاده معالجات است [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۸].

5241ـ **آقای کاظم مدیر شانه‌چی:**

نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز و انجام افتاده ، در داروها است [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۸] .

5242ـ تهران ، دهخدا ۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، نسخهٔ آشفته، کتابیست در پزشکی و ستاره‌شناسی وروانشناسی ومعدن‌شناسی [نسخه‌ها ۳ : ۶] .

5243ـ شیراز، دکترمیر: سدهٔ ۱۳، ش۲ دفتر است [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۴] .

5244ـ شیراز، دکتر میر: سدهٔ ۱۳ ش ۱دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۴] .

5245ـ مجلس۲ /۲۴۷۷ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص۴۹۹ – ۵۴۴) درفهرست بعنوان «فوائد درطب» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷] .

5246 ـ مجلس ۲ /۳۳۸۰ فهرست نشده : سدهٔ ۱۳ [گلچین معانی ، نسخه‌ها ۵: ۱۸۹] .

5247ـ ملك ۴۴۵۳ : نستعلیق حسین فرزند علیمحمد رشتی ۱۲۲۸، کتابیست نامبوب بیماریها وعلائم ودرمانها را دربردارد. آغاز این چند سطری است ازطریقهٔ معالجات میرزا مسیحا. اول دراوجاع رأس واذن وحلق ودندان. شمارهٔ ۳دفتر (۶۷ر – ۸۵ر) [رؤیت] .

5248 ـ همدان ، آقای حاجی ایزدی: باتاریخ ۱۲۳۲ دردفتر، ش ۶ دفتر گفتاریست پزشکی از روی اخبار [نسخه‌ها۵ : ۳۶۷] .

5249 ـ تهران ، پزشکی ۱ /۱۸۱ : نبشتهٔ پنجشنبهٔ محرم ۱۲۳۹. (ص۱ – ۲۵۰) صد وشصت باب، بایستی ازپزشکی نادان باشد آغاز: حمدله. علی خیرخلقه‌محمدوآله‌اجمعین فی‌کتاب اندرگفتار حکیمان هند وروم‌وفارس و عرب... واین‌کتاب را بصد وشصت باب‌نهادیم فهرست ابواب کتاب. . . سپاس از خدایی را که بیافرید این جهانرا بدین کمال و کمال بیاراست [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۸ ـ ف. ره‌آورد : ۳۱۵] .

5250 ـ دانشگاه ۲ /۴۵۰ : نستعلیق خوش‌میرزا نصرالله‌فرزند محمدشفیع خوشنویس ع۱۲۶۱/۱ ، برای عبدالغفور خان در دیه اشنویه گفتاریست در هیجده باب : سرسام ، بیماریهای چشم ، گوش، بینی، دهان و زبان ، زکام‌ونزله، بیماری دل، معده، اسهال صفراوی قولنج ، بیماریهای نشیمنگاه ، جگر ، سپرز ، یرقان، استسقا، بیماریهای کرده‌ومثانه، بیماری های زنان، مفاصل، داءالفیل. ودومقاله: آبله وحصبه، آماسها وریشها. وفصلهایی درباه. پس از نشانیهای بیماری درمان را یادکرده است . آغاز: پس‌از ستایش و درود. امابعد، بدانکه این رساله‌ایست‌که پادشاه‌کسری اسنادگرفته از حکیم ارسطو [ف. دانشگاه ۴ : ۷۵۲] .

5251 ـ ملك ۵۳۱۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، بایادداشت‌مؤرخ۱۲۶۴. بخشی‌ازکتابیست بزرگ نسخه پس‌از چند فصل باب چهارم دارد در تدبیر آنچه بزینت بدن متعلق است ، باب ۵ـ دراقسام‌مرض وامتلاآت ۶ـحمیات‌واسباب وعلامات ومعالجات ۷ـ حصبه وجدری ۸ـ در بعضی الفاظ عربیه‌که متعارف اطباست و اوزان پزشکی ۹ـ حفظ الصحة ۱۰ـ تدبیر اطفال... ۲۹ ـ بعضی تراکیب عمده . آغاز: در صداع است ، یعنی درد تمام سر، بباید‌که سبب صداع [رؤیت] .

5252ـ دانشگاه ۲ /۳۸۲۶: نستعلیق نزدیك ۱۲۷۶ (۶۰پ – ۷۷پ)، چند عنوان فصل دارد . آغاز : هذا کتاب طب و برخی اشیاء متفرقه... بدانکه آخرت عالم‌علیا ودنیا عالم سفلاست [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۶] .

53 ـ 5254ـ تهران، ادبیات ۱و۲/ ۳۵۶ جوادی: دوگفتار جداگانه است، تاریخ یاد نشده، باتاریخ **۱۱۸۲ ـ ۱۲۷۶** در دفتر [ف. ادبیات ۳ : ۵۷] .

5255ـ **مجلس** ۴۱۵۸/۵ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۹۲** در دفتر (ص۱۶۶ ـ ۱۷۶) در «مشمعات» است [نسخه‌ها۵: ۲۰۰].

5256 ـ **مجلس** ۳۳۲۰/۳ : نستعلیق زیبای محمد محسن خاتون آبادی ، سدهٔ **۱۳** «فوائد طبی است» است (ص ۴۹۷ ـ ۵۴۴) [ف. مجلس ۱۰ : ۹۷۵] .

5257ـ **الهیات** ۲۰۱/۲ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۸ر ـ ۳۵ر هامش)، گفتاریست در بیماریها ودرمان آنها و از بیماری لقوه آغاز ودر (ازجایی افتادن) پایان می‌یابد. **آغاز :** فالج ولقوه بر دوگونه است . یکی آنکه پدید آید و ممکن باشد و درست شود و صحت یابد [ف. الهیات ۱ : ۱۸۱] .

5258ـ **الهیات** ۳۵۷/۳ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گفتاریست دربحران (۲۱۹پ ۲۴۱ ر)، **آغاز :** حمدله. . . مخفی نماندکه مسئلهٔ بحران ازمسایل مهمهٔ طب واز اموری است که برطبق معرفت اقسام وعلامات ودلالات آن لازم وواجب است [ف. الهیات ۱ : ۲۸۶] .

5259 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۵۰/۷ : سدهٔ **۱۳**، (ص۳۸۱ـ۴۱۵) ، درمان بیماریها است [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۹] .

5260 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۵۴/۱ : سدهٔ **۱۳**، (ص ۱ ـ ۴۴۵) ، آغاز افتاده و از اسرارهشتم است درامراض کرده ومثانه‌واعضای تناسل در۱۲ **کنز** ، تا اسرار چهاردهم درطرد هوام وراندن آنها ازخانه ومسکن درشش **کنز** سپس عنوانهای **تحفه** دارد . « کنز الاطباء » عبد الحمید و « کنز الهدایه » رودباری نیست [دانش‌پژوه، نسخه‌ها ۳ : ۳۴۰] .

5261ـ **آقای کاظم مدیر شانه‌چی:** نستعلیق خوش تاریخ یاد نشده ، در چند باب دردردها و بیماریها ودرمان آنها [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۷] .

5262ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۹۰ : نستعلیق هندی، آغاز وانجام افتاده ، ۳۴۲ گ . [نسخه‌ها ۵: ۵۰].

5263ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۹۲: شکسته نستعلیق، آغازافتاده، باعنوانهای باب [نسخه‌ها ۵ : ۵۰] .

5264ـ **سپهسالار** ۱۸۶/۲ : تاریخ یادنشده(۸۱ـ ۱۳۰) دستوردرمانهایست منسوب بلقمان وجاماسب [ف. سپهسالار ۵ : ۹] .

طب کیمیایی = طب تازهٔ کیمیایی

متن‌ازبراکلسوس(پارکلسوس) Praclsus (۱۵۴۱ ـ ۱۴۹۳م) ترجمهٔ عربی آن در یك مقدمه وچهار مقاله (نسخهٔ ۴۰۹۶ دانشگاه) است . ترجمهٔ فارسی آن از ناشناس ، در یك مقدمه و چند مقاله : مقدمه در تعریف کیمیا و غرض ازآن. **آغاز:** حمدله. و العاقبة للمتقین امابعد ، این کتاب طب تازهٔ کیمیایی است . این‌چنین‌که درآورد اورا براکلسوس، ومشتمل است برمقدمه ومقالی چند .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۴۱ ـ ف . ره‌ـ آورد : ۳۸۲ .

5265ـ **تهران**، پزشکی ۲۳۲/۱ : نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۶صفر **۱۲۱۹** در همدان (ص ۱ـ۱۳۴) ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۹] .

5266ـ **ملك** ۴۵۳۵/۳: شکسته نستعلیق **۱۲۴۸** (ش۲ باهمین خط) (۱۰۰پ‌ـ۱۵۵پ)

آغاز برابر نمونه، در پایان‌کتاب دیگری بنام «کیمیای باسلیقا» راباآن آودده‌است. [رؤیت]

5267ـ ملك ۳۳۷۳/۱ : نستعلیق ۱۲۶ (= ۱۲۰۶ و یا ۱۱۲۶) در(ش۲)آغاز بمانند پزشکی ۲۳۳ [رؤیت] .

5268 ـ مجلس ۲۰ نجم : نستعلیق حسن فرزندمهدی ۴ج۱/۱۲۶۴، بدستورمیرزا محمدتقی، دیباچه ندارد واز مقدمه آغاز می‌ـ گردد، ۲۰ص ۱۶س [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

5269ـ تهران، پزشکی ۲۳۳: نوشتهٔ ۲۰ شعبان ۱۲۶۸، آغاز: . . . در شرح اسم وبیان وذکر موضوع و صناعت کیمیا [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۷] .

5270 ـ ملك ۴۲۱۱/۱ : نسخ عبدالوهاب اصفهانی، در۱۲۶۹، (۱پ ـ ۳۷ پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

طب کیمیونی = ترجمه‌کیمیاءالشفا

از ملامحمد علی قانی فرزند ملا اسکندر شیروانی، نگارندهٔ «مفتاح‌الحیواة» درکیمیاوجز آن. ترجمه‌ایست از«کیمیاء الشفاء» ترکی که خود ترجمه‌ایست از فرنگی و گویا انگلیسی مترجم فارسی می‌گوید: بسال ۱۲۴۳ به‌ـ قسطنطنیه رفته بودم وچهل سالی آنجا ماندم، سیدمحمد خراسانی‌راکه رئیس پزشکان عثمانی بود دیدم. اوگفته: پدرم (جدم) بفرنگ رفته سی‌سال آنجا بوده و «طب کیمیونی» را آنجا فرا گرفته، و بنام «کیمیاء الشفاء» بترکی درآورده و بسلطان مصطفی‌خان نشان داده و سلطان‌آنرا نشرکرده.سپس‌این کتاب‌رافانی در بغداد در ج۱/۱۲۴۶ بفارسی درآورده «طب کیمیونی» خوانده است. **آغاز**: برمبتدیان ترکیب معاجین جواهر انشا اهم و واجب و بر متصدیان تخمیرهٔ .

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۲۰۱ .

5271ـ ملك ۴۵۳۵ : شکسته نستعلیق باتاریخ ذیحجهٔ ۱۲۴۸ بهمین خامه دردفتر، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

5272 ـ تهران، پزشکی ۲۶۱/۳ : نوشتهٔ یکشنبهٔ ۲۷ج۱/۱۲۵۸ درتهران، (ص ۱۶۲ ـ ۲۶۵) [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۷] .

5273 ـ تهران، پزشکی ۲۷۱/۲ : نوشتهٔ آدینهٔ ج ۱/۱۲۶۳ آغاز برابر نمونه (۲۶۱ ـ ۴۰۶) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۸] .

5274 ـ مجلس ۳۵۱۹/۱ : نوشتهٔ ۱۲۶۵، آغاز برابر نمونه (ص ۱ ـ ۸۰) [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

طب کیمیایی = کیمیای باسلیقا

طب لقمانی

منظومه‌ایست درچهل وسه باب. **آغاز**: (پس‌از فهرست) هرکجابین‌سوخته باشد هنودـ خاك آنجاگر بیاری شب و سود .

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۲۳۸ .

5275ـ مجلس ۶۱۸: نستعلیق، تاریخ یاد شده، اشعاراین منظومه بیشتر ناموزون و ونامها نیزخالی ازغلط نیست. [ف. مجلس۲: ۳۷۰] .

طب مجدول

5276ـ تهران، اصغر مهدوی ۵۳۲ : نستعلیق سدهٔ۱۳، یادداشت مانندی است از یك پزشك بروش جدول نویسی. [نسخه‌ها۲: ۹۰].

طب مجرب = برزونامه

طب محمود شاهی

متن «دیاگ بهگت» بزبان سنسکریت،

بوده و به روزگار و بنام محمود شاه بهمنی (۷۸۰ ـ ۷۹۹) بفارسی درآمده است .

5277 ـ **آصفیه** ۱۸۱ پزشکی : نسخ بی‌تاریخ ازروزگار نگارش، بایادداشت قرائت **۹۸۳** ، و یادداشت سید محب حسین فیلسوف جنگ‌که دراین کتاب هشت مقاله است : ۱ ـ شوتراشتان یعنی وجه تألیف کتاب ۲ ـ سار برشتان یعنی تشریح جسم ۳ ـ بدان استهان یعنی ادویه شناسی ۴ ـ جکتیا استهـان یعنی تشخیص امراض . . . نسخه از جلد دوم آغاز می‌شود وآغازآن افتاده ، سپس جلد یکم است که ترجمهٔ شوتر استهان است ، سپس‌جلد سوم علاج‌الامراض وآنگاه جلد چهارم است که در این‌یکی چهل باب است [ف . آصفیه ، عثمان علی ۲ : ۱۱۱] .

طب المسائل

ازحسن‌فرزندابوذرمازندرانی‌پاسخهاییست پزشکی به‌پرسشهایی‌که درقزوین‌ازاوکرده‌اند.

5278ـ **آمل**، میرزا ابوالحسن‌پیشنماز آملی: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، سپس «ستهٔ ضروریه: 5140» ازهمو، ش۱دفتر[نسخه‌ها۵: ۴۰۲].

طب منظوم

ازحکیم‌الدین صوفی متخلص به‌عارف،که بروزگار سلطان ابراهیم‌خان میزیسته. ترجمه ایست ازسه بند شعر ازابوعلی‌سینا. بند دوم‌آن همانست که درمصنفات ابن‌سینا ، مهدوی: ۲۶ در۱۶ بیت‌آمده است. **آغاز:** حمدبیحد هست مخصوص‌خدای‌مهربان ـ مالك روزجزا دانندهٔ غیب ونهان .

5279ـ **دانشگاه**۱۹۲۹/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، با تاریخ **۱۱۱۵** و **۱۱۸۵** دردفتر (۱۲۱پ ـ ۱۲۲ر) [ف. دانشگاه ۸: ۵۴۷].

طب منظوم

ازشهاب‌الدین کازرونی. **آغاز:** شکر و حمد مهین جبار ـ پس‌ثنای محمد مختار

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۳۹ .

5280 ـ **تهران** ، پزشکی ۱/۲۸۶ : نستعلیق **۱۱۱۷**، (ص۱ ـ ۲) [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۰] .

طب منظوم

متن‌ارجوزهٔ ابوعلی‌سینا در پزشکی است، ترجمه گویا ازعادل‌شیرازی. و این جز «حفظ الصحهٔ: ۵۲۴» منظوم‌اوست. **آغاز:** جمیع‌الطب فی‌البیتین جمع‌ـ وحسن‌القول فی‌قصرالکلام ـ بیاددار (**عادل**) برای صحت تن.

5281 ـ **تهران** ، دهخدا ۴/۲۹۶ : نستعلیق آقا بزرگ محمد معین فرزند مولانا عبدالرزاق ذاکر، باتاریخ۱۶/**۱۲۳۸** دردفتر همراه «ستین عادلی» ازعادل شیرازی [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۲] .

طب منظوم

از مجدالدین طبیب. **آغاز:** آن‌نخستین طبیب‌کز آغاز ـ برگشود از لسان حکمت راز

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۳۹ .

5282ـ **مجلس** ۵۲۹ : نستعلیق‌خوب، تاریخ یادنشده ، زدین، ۲۸ گ ۱۲ س [ف . مجلس ۲ : ۳۱۲] .

طب منظوم

درپزشکی وبهداشت ، باعنوان «من کلام بوذرجمهر» و « رساله درنظم حکمت ارسطو » دردہ‌کلمه. **آغاز:** بدان ای خردمند نیکوسیرـ که ملحوظ خیری وترسان زشر .

5283 ـ **ملك** ۱۴/۴۹۲ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰**، زدین (ص ۳۶۸ ـ ۳۷۵)

درده کلمه، آغاز برابر نمونه، [رؤیت].

5284ـ **الهیات** ۳۰۱/۳ د: نستعلیق سدهٔ ۱۰، (۱۶۴پ ـ ۱۷۱پ)، [ف. الهیات ۱: ۲۷۷].

طب منظوم

شاید نامش «خیرالکلام» ودرشیراز سروده شده باشد، درآن آمده: چه «خیرالکلامی» که باشد غریب ـ بطرزی بدیع و طریقی عجیب ـ زعلم بدن دفتری سازده ـ و از آن ابرویی به شیرازده. **آغاز:** بنام خداوند پروردگار ـ کریم خطابخش آمرزگار.

5285 ـ **مجلس** ۴۶۰۱/۱۵: نسخ ریز سدهٔ ۱۱، با مهر (قاسم بن محمد صالح الهمدانی ۱۰۶۱) دردفتر [رؤیت].

طب منظوم

آغاز: این کتاب مشتمل است برچهارده مقاله وخاتمه: مقالهٔ اول درتقسیم طبی مشتمل برچهارقسم، قسم اول درامور طبیعیه مشتمل بر هفت فصل. فصل اول در بیان ارکان اربعه و طریق مزاج وتحقیق امزجه و انسان و غیره. اول ازترکیب جسم آدمی گویم سخن ـ یك بیك سازم بیان احوال ازمن گوش کن.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۳۸.

5286ـ **دانشگاه** ۳۱۲۴/۱: شکسته نستعلیق محمدباقر فرزند شیرعلی کرمانی ۲۹ع ۱/ ۱۲۸۵ در دولت آباد، ۲۶س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۷۷].

طب منظوم = برزونامه

طب منظوم = تجربه نامه

طب منظوم = ترجمهٔ المنصوری

طب منظوم = تشریح منظوم

طب منظوم = جنین

طب منظوم = جواهر المقال

طب منظوم = حفظ الصحهٔ یوسفی

طب منظوم = حفظ الصحهٔ منظوم

طب منظوم = حمیات منظوم

طب منظوم = در منظوم

طب منظوم = زبدة العلاج

طب منظوم = شفاء المرض

طب منظوم = صدیق

طب منظوم = طب لقمانی

طب منظوم = طب نامهٔ خسروی

طب منظوم = فواید الانسان

طب منظوم = مأکول ومشروب

طب منظوم = متمم

طب منظوم = نظام صحت

طب ناصری

از شیخ طاهر فرزند شیخ ابوبکر طبیب، ازفرزندان قطب الاقطاب شاه جلال الدین پانی پتی بسال ۱۰۶۶، درچهل وهفت فصل نگاشته است **آغاز:** حمد نامحدود حکیمی را که بقانون حکمت کامل الصناعت خود رحمت.

5287ـ **آصفیه** ۱۶۷ پزشکی: نوشتهٔ ۱۱۰۲ (گویا ۱۱۹۲ یا ۱۱۸۲)، ۴۹ گ ۱۹س [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲: ۱۱۳].

طب نامهٔ خسروی

از خسرو فرزند معین، بنظم دردش فصل، برای شاه منصور آل مظفر (۷۸۹ – ۷۹۵)، بسال ۷۹۲ سروده است.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۲۳۹ .

5288 – **تهران**، پزشکی ۲۳۸/۱۲ : سدهٔ ۹ (ص۲۸۶–۳۱۷) [نسخه‌ها ۳:۳۳۲].

طب نظامی

ازناشناس، دررد نظریات دکترپولاك پزشك اتریشی، که بیماری سربازان را به سه دسته کرده بود، و خواسته‌بود پزشکان درد ارالفنون آمده نظریات اورا فراگیرند. **آغاز:** فقد قال الله سبحانه وتعالی کلوا واشربوا ولاتسرفوا.

5289 – **مجلس** ۵۰۶: نسخ، تاریخ یاد نشده،زرین، ۹۶گ۲۳س[ف.مجلس۲:۲۹۷].

طب و جراحی

دردوبخش: یکم در بیماری ترشین ناشی ازخوردن گوشت‌خوك، دردوفصل، نگاشتهٔمیرزا سید باقرطبیب. بخش دوم درجراحی نظامی و جراحیهای فوری، نگاشتهٔ دکترآلبو(بنگرید: ترجمهٔ طراپتیك: ۵۰۳) وهمان میرزاسیدباقر که در ۵ ع ۱/ ۱۳۰۵ بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳) ساخته است. **آغاز:** ان احق مایفتح به‌الکلام حمدالله‌الملك... صانعی که بقلم قدرت برلوح فطرت.

5290 – **تهران**، ملی۳۱۳ف: نستعلیق گویا ۱۳۰۵ بخامهٔ محمود عراقی، زرین، با ۲۱عکس فتوگراف، ۱۱۳ گ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۳۰۴].

طب ولی = نزهة الابدان

طبیب

ناشناخته. **آغاز:** حمدله. امابعدبدانکه این از کتاب لقمان حکیم و جاماس حکیم و جالینوس حکیم وبقراط حکیم و ابوعلی‌سینا و محمد زکریا و جملهٔ حکیمان، این کتاب را طبیب نام‌کردند.

5291 – **تهران**، دهخدا ۹۵/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱–۱۲**، گفتاریست کوتاه در۴ص ناتمام [نسخه‌ها ۳ : ۴۴].

ع

عروق مفصوده = فصد

عریضه مجلس‌مأمورین به‌پادشاه انگلیس

ترجمهٔ حکیم کاضولانی حکیم باشی قشون درروزگار ناصرالدین‌شاه قاجار. دراین گفتار از بیماری وبا و طرز گسترش آن بکشورهای دیگر ونشانه‌های آن و روش پیشگیری از آن، وآماری‌که دراین‌باره فراهم شده‌گفتگومی‌شود وگزارشی است که‌کارمندان بهداشت انگلستان برای پادشاه‌انگلیس‌نوشته‌اند. **آغاز:** ترجمهٔ منتخبات عریضه‌ای باعلیحضرت‌پادشاه انگلیس ازمجلس مأمورین.

5292 – **تهران**، ملی ۳۴۰ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین‌شاه، زرین، ۲۱۰ گ ۱۳س [ف. ملی ۱ : ۳۳۲].

علائم‌الامراض

ازحکیم محمدشریف‌خان. درذریعه‌ودیگر فهرستها از «علاج‌الامراض» حکیم محمد شریف خان فرزند حکیم محمد اکمل حاذق الملك

فرزند واصل خان یاد شده است . (بنگرید : تألیف شریف : ۴۸۶) . **آغاز:** درفیض است منشین ازگشایش ناامید اینجا . . . مفرحی‌که باعث تفریح قلوب سودا زدگان‌عرصهٔ بی‌منتهی بنگرید: ذریعه ۱۶ : **۲۲۳** و ۳۱۰ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۴۲۲ ـ ف . طبی نجم‌آبادی : ۵۴۷ .

5293ـ **سپهسالار** ۷۱۶/۱: نستعلیق **۱۲۲۸**/۱۴۷ (۱ب ـ ۱۴۸ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۲۷] .

علائم الامراض

از عبدالکریم طبیب‌تهرانی، برای ناصر-الدین‌شاه‌قاجار (۱۲۶۴-۱۳۱۳). گفتاریست در پزشکی‌کهن ونوین (بنگرید: عنوان۵۶۸) **آغاز:** حمد وسپاس حکیمی راکه از یك پرتو نور ذات خود عقول .

5294ـ **سپهسالار** ۸۲۱ : نسخ سدهٔ **۱۳**، در ۱۲۹۵ از آن اعتضاد السلطنه بوده ، ۷۸گ ۱۶س [ف، سپهسالار ۵ : ۳۲۷] .

علاجات داراشکوه = طب داراشکوه

از نور الدین محمد فرزند عبدالله حکیم عین‌الملك شیرازی قریشی صدیقی ، بنام محمد داراشکوه فرزند محمد شاه جهان‌کشته شده در ۱۰۶۹ ، در یك مفتاح دارای ۴۲ مقاله و ده گفتار دارای چندین اسرار واظهار، و خاتمه درذکر قرابادین. و درآن سه‌گونه درمان: در پزشکی یونانی، اسلامی، هندی وهمچنین‌درآن ازروش‌کیمیایی وتمرین نفس که روش هندیست یادشده، ودائرةالمعارف پزشکی‌قرون وسطایی هند است .

بنگرید : مؤلفین مشار ۵ : ۵۷۳ .

5295ـ **پاریس**۳۹۲ S. P.: نستعلیق **۱۱۹۲** و **۱۱۹۳** ، ۲۹۵گ ۱۶س. **فیلم**آن دردانشگاه ش۷۷۸ هست [فیلمها ۱ :۱۴۲]

علاج الاسقام و دفع آلام

از محمد علی فرزند محمد رضای تونی خراسانی، زنده در۱۱۵۱، درپزشکی آمیخته بادعا در یك مقدمه و بیست و چهار باب و یك خاتمه، وهرباب درچند فصل: مقدمه در ثواب بیماری وعیادت، باب ۱، ۲ ، ۳ ، ۴ دعاها و آیتها وتربت شفادهند ۵ـ استشفا باآب نیسان ۶ـ حجامت وفصد ۷ـ اقسام تبها، پنج‌فصل ۸ـ ادعیه و ادویه برای دفع مرض سل و یرقان و فالج ولقوه وذکام، هفت‌فصل ۹ـ معالجهٔ قولنج ونفخ شکم ودفع سپرز وریك مثانه ۱۰ـ علاج ترکیدن‌لب ودست‌وپا وریش‌شدن پیخ‌ناخنها. . . در باب بیستم ستهٔ ضروریه و ترجمهٔ « ذهبیه » آورده شده‌است. **آغاز:** حمدله. . . وبعدتراب اقدام علمای ربانی ابن المرحوم . . . بعرض برادران ایمانی وآشنایان عالم روحانی .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۰۹ و ۱۸ : ۹۸

5296 ـ **فرهاد معتمد** ۱۸۰ : نسخ محمد باقر اصطهباناتی چاشت چهارشنبهٔ ۱۸ صفر**۱۲۶۹** برای شیخ‌احمد، برگ۱ درفهرست کتابخانه کلیشه شده است [نسخه‌ها۳: ۲۰۱].

5297ـ **سامره**، میرزا محمد تهرانی : تاریخ یاد نشده، بخشی از آغاز آنست [ذریعه ۱۵ : ۳۰۹] .

علم الامراض

ازحسن فرزند ابوالحسن تنکابنی، پزشك سدهٔ ۱۳-۱۴، زنده ودر۱۳۱۲. ترجمه‌ایست ازنوشته‌های پزشکی نوین، **آغاز:** جمدله. . . امابعد، بدانکه علم بطبایع امراض علمی است که شناخته می‌شود از او اعمال بدن انسان در

حالت مرض .

5298ـ **دانشگاه** ۱۵۱۹ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، بامهرو امضای مؤلف (ص۶۲۹) ویادداشتی ازاو بتاریخ ۲۸ محرم **۱۲۹۳** دربندردیلم‌کنار ۴۲۷گ ۱۸س [ف . دانشگاه ۸ : ۱۵۳] .

علاج الامراض

از یوسف فرزند محمد هروی (بنگرید : جامع‌الفواید : ۵۱۳) ، که در تهران ۱۲۸۵ و۱۳۱۸ چاپ شده است .

بنگرید : مشار : ۱۱۲۶ ـ ف . طبی ، نجم آبادی : ۵۴۷ ـ ۵۲۷ .

5399 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۷۴/۳ : سدهٔ **۱۱** ، (ص۱۵۷ ـ ۱۹۸) [ف . ره آورد ۲۹۷ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۴۹] .

5300 ـ **تهران** ، ملی ۹۷۸/۷ف : باتاریخ **۱۱۵۰** درشمارهٔ پیشین‌آن (ص۸۲۴ ـ ۸۴۱) درفهرست بعنوان «طب منظوم» یادشده [ف. ملی ۲ : ۵۳۵] .

5301ـ **همدان،** آقای حاجی ایزدی: نوشتهٔ **۱۲۳۳**، ش۱ دفتر [نسخه‌ها ۵: ۳۶۷].

علاج امراض الصبیان

از قرشی ؟

5302ـ **کپنهاك، سلطنتی:** باتاریخ رمضان سال ۶ جلوس؟ در دفتر [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

علاج الامراض

ازناشناس . بنام جلال الدین ابوالمظفر اسکندر، درپنجاه و هشت باب در بیماریهاست ازسر تاپا وگزیدگیها، وزهرها، درخودآن‌نامی به‌کتاب داده نشده ونبایدآن کتابی باشدکه در فهرست مشار (ص۱۱۲۶) وذریعه (۲: ۱۴۴) یادشده است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** امداد حمد وثنای بیغایت و اعداد سپاس بینهایت سراپردهٔ عظمت پادشاهی .

5303ـ **دانشگاه** ۳۸۲۹/۶: نستعلیق باتاریخ **۹۷۲ ـ ۱۰۰۵** درمجموعه (ص۱۲۹ ـ ۱۶۷) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۱۴] .

علاج الامراض

ناشناخته .

5304 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۳۸/۶ : باتاریخ **۸۸۰** در دفتر (ص ۲۱۲ ـ ۲۳۰) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۱] .

5305 ـ **ملك** ۴۰۲/۴ : با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر، **آغاز:** علاج بواسیر، بگیرد استخوان ماهی و مویه گربه [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۲۱] .

علم تشریح = تشریح

علم جمجمه = جمجمه شناسی

عمل صالح = قرابادین صالحی

عنوان

ازعبدالکریم‌حکیم، ازشاگردان‌دارالفنون بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) و وبنام او در۱۳۰۱ درهمین مدرسه سروده است دیوان‌شعراست‌درموضوعات‌آموزشی‌وپزشکی‌در پایان‌آمده‌است. چون‌مقصودم‌بعلت‌تحصیل‌با‌نجام نگرفت آنرا «عنوان» نامیدم . **آغاز** : بنام خداوند رب مجید ـ که هرمشکلی راست نامش کلید .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۵۱ .

5306 ـ **دانشگاه** ۳۴۷۹ : شکسته نستعلیق خود سراینده ۱ ذیحجهٔ **۱۳۰۱** ، زرین ، ۳۶گ ۱۰س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۸۶] .

زين الحياة

از محمد مجير ، در نود باب . **آغاز :** حمدله .

بنگريد : ذريعه ۱۵ : ۳۷۰ .

8307ـ رضوی ۸۲ پزشکی: نستعليق ميرابوالحسن سبزواری **۱۰۵۸**، پس‌ازباب نود کتاب ديگری درفادزهر را دنبال دارد . وقف زين‌العابدين۱۱۶۶ [ف. رضوی ۳: ۲۷۷] .

زين الخواص

از ابونصر فرزند رستم ديلمی، ترجمه از عربی به‌سال ۶۲۶ [ايرج افشار] .

بنگريد : کشف الظنون ۲ : ۱۱۸۲ ، ۱۶۸۴ ـ فرهنگ، دهخدا (ابونصر): ۸۹۶.

5308 ـ موزهٔ بريتانيا ۵۸۵۸/۳ Or: نوشتهٔ **۸۷۵** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷].

زين العلاج

از محمود فرزند محمد تهرانی ، مشهور به‌داماد. دريك فاتحه وهفده مقاله هريك چند باب وهرباب درچند فصل ، در بيماريهای سر تامراره، ويك خاتمه. وبنام محمد شاه قاجار بسال ۱۲۶۰ نگاشته است .

5309ـ تهران، پزشکی ۲۵۵/۱: با تاريخ **۱۲۹۰** دردفتر (ص ۱ـ۱۷۰) نسخه از پايان ناتمام است. [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۱] .

غ

غياثيه

از نجم‌الدين محمود فرزند صاين الدين الياس شيرازی، درگذشتهٔ ۷۳۰ بنام غياث‌الدين يستدر فرزند جرغوتای‌زنده در۶۷۸، درچهار مقالهٔ وهريك درچند باب. نگاشته شده است . مقاله يکم درهفده باب، دوم در پنجاه و نه‌باب وسوم بترتيب تهجی دربيست وهشت‌باب، مقالهٔ چهارم دربيست ودو باب .

درنسخهٔ (۱۸۱/۲) پزشکی‌آمده‌که بنام اتابك جهان پهلوان ، ابوجعفر محمـد فرزند ايلدگزساخته‌شده‌است. **آغاز:** سپاس‌خداوندی را ذات او بهيچ‌ذات نماند، وصفات او بهيچ . دربرخی از فهرستهای اروپائی « ترجمهٔ شرح اسباب» ابن‌سينا خوانده شده است.

بنگريد : ذريعه۱۶ : ۷۳ ـ مجلهٔيادگار ۳ : ۶۵ .

5310 ـ مغنيسا گنل ۱۸۲۰ : نسخ حسين فرزند کمال حاجی فرزند محمد فرزند رستم، ع ۱/ **۸۴۱**، ۹۹گ ۱۳ س . **فيلم** آن دردانشگاه ش۲۶۴ هست [فيلمها ۱ : ۱۴۴].

5311ـ تهران ، پزشکی ۱۸۰ : سدهٔ **۹ـ۱۰**، در «فهرست ره‌آورد : ۳۱۲» بعنوان «طب» يادشده [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۹] .

5312 ـ دانشگاه ۴۸۶۰ : نسخ ۹ رمضان **۹۲۷** با حاشيه‌هايی بخامهٔ تازه‌تر ، آغازافتاده، ۱۲۸گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۸۲] .

5313ـ پاريس ۳۴۳/۱ . S . P : نوشتهٔ ابوالحسن فرزند محمدقلی جرفادقانی، رمضان **۱۰۳۳** (۱پ ـ ۴۵ر) . **فيلم** آن در دانشگاه ش۱۳۲۷ هست [فيلمها ۱ : ۵۹۴] .

5314 ـ مجلس ۲۱۷۳ : نسخ روش سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده ، درفهرست بعنوان « رساله در طب » ياد شده ، ۱۶۸ص ۱۴س [ف. مجلس ۶ : ۱۳۹].

5315 ـ **تهران**، پزشکی ۲۸۲/۲ : سدهٔ **۱۱**، (ص۱۰۳ ـ ۲۶۸) [ف. ره‌آورد : ۲۳۸ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۵۸] .

5316ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۷ : سدهٔ **۱۲-۱۳**، در «فهرست ره‌آورد: ۳۱۲» بعنوان کتاب طب یاد شده [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۹] .

5317ـ **تهران**، پزشکی ۱۸۳ : سدهٔ **۱۲-۱۳**، نیز درفهرست بعنوان «طب» آمده [ف. ره‌آورد: ۳۱۶ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۱۹] .

5318 ـ **تهران**، پزشکی ۱۸۱/۲ : نزدیك محرم **۱۲۳۹**. شمارهٔ ۲ دفتر (۲۰۶ـ۴۰۶) آغاز برابر نمونه، در فهرست ره‌آورد بعنوان «کتاب طب» یاد شده [ف. ره آورد : ۳۱۵ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۲۹] .

ف

فاتحة المجربات

ناشناخته .

5319ـ **آصفیه** ۷۷۶ پزشکی : تاریخ ونشانی‌های‌دیگریادنشده [ف آصفیه،میرعثمان علی ۳ : ۴۰۶] .

فتوحات عباسیه

از نصیرا ، دربخش دائرةالمعارف خواهد آمد .

فرح الانسان

ازسخنان‌لقمان وبقراط وابواسحاق حکیم بدستور هارون الرشید گرد آمده و بدین نام خوانده شده است [دیباجه]. وکتابی بدین نام درهند ۱۸۸۶م چاپ شده . **آغاز** : حمدله . والعاقبة للمتقین و الصلاة و... اما بعد ، چنین گویدکه چون هارون الرشید... بخلافت نشست حکمای آن‌عصر را طلبید.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۶۱ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی : ۵۶۵ .

5320 ـ **تهران**، پزشکی ۲۸۳/۲ : باتاریخ ج۱/ **۱۰۴۹** دردفتر (ص۵۶۹-۵۷۹ [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۸] .

فرهنگ اختیارات بدیعی = اصحاح الادویه

ازحسین‌فرزند زین‌الدین‌علی فرزندحسین انصاری، دردیباچه‌آمده: چون‌پدرم«اختیارات بدیعی : ۴۶۵» را نگاشت و واژه‌های پزشکی بخوبی خوانده نمی‌شد، من این‌کتاب را به ـ درخواست او درتصحیح وضبط نام داروهای‌آن نگاشتم نام‌کتاب دردیباچه «اصحاح الادویه» و دردیباچهٔ «برهان قاطع» بنام «صحاح‌الادویه» یاد شده است. (بنگرید : بدیعات اختیاری : ۴۸۲). **آغاز:** حمدوسپاس‌غفاری‌را جل‌جلاله وعم نواله... چنین‌گوید... که‌جمعی ازیاران عزیز ودوستان باتمیز درخواست.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۲۰ ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۶۸ .

5321ـ **تهران**، پزشکی ۱۲ : نبشتهٔ **۱۰۸۳**. دردیباچه بنام «اصحاح الادویه»آمده ودر فهرست ره‌آوود «اختیارات بدیعی معرب» یادشده [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۲] .

5322 ـ **سپهسالار** ۷۱۹/۱ : نسخ سدهٔ **۱۱** (ص۲ـ۶۸) اندکی ازدیباچه افتاده، در فهرست «اصحاح الادویه» یاد شده [ف. سپهسالار ۳ : ۱۴۰] .

5323ـ **فرهاد معتمد** ۳۲ : نستعلیق سعدالدین فرزند نورالله لنگرودی، سدهٔ **۱۲** ، آغازافتاده [نسخه‌ها ۳ : ۱۴۹].

5324 ـ **رضوی** ۱۰ پزشکی : نسخ تاریخ یادنشده، وقف ابن خاتون در **۱۰۶۷** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست «اصحاح الادویه» خوانده شده است، ۱۶۹گ۱۵س [ف. رضوی ۳ : ۲۴۳].

فرهنگ تحفة المجربات

ناشناخته ، فرهنگ واژه‌های داروئی نام برده شده در «تحفةالمجربات»است .(بنگرید تحفةالمجربات : ۴۹۰) بترتیب حروف تهجی آغاز واژه‌ها. **آغاز:** اطریفل، تربهلا، اینخ، نغزك، انبه .

5325ـ **ملك** ۴۴۹۷ : نستعلیق بدسدهٔ **۱۲**، بدنبال « تحفه المجربات » (۱۸۶پ ـ ۲۰۲ر) انجام یك‌صفحه نونویس‌است [رؤیت].

فرهنگ طب شهابی (شفاءالمرض)

5326ـ **تهران** ، پزشکی ۱۶۳/۳ : سدهٔ **۱۱**، (۱۱۲پ ـ ۱۱۵ر) همراه «شفاء ـ المرض» [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۶] .

5327 ـ **کپنهاك** ، سلطنتی ۱ مج : نستعلیق سال ۴۷ جلوس والا، سدهٔ**۱۱**، همراه «طب شهابی» [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۵: ۶۹۳] .

فرهنگ فرخ‌نامه

متن از ابوبکرجمالی یزدی(دربخش‌دائره المعارف).فرهنگ داروهای‌نامبرده درآن‌است ازفارسی بعربی بترتیب تهجی، باعنوان باب.

5328ـ **تهران، تقی بینش** ۲ مج : سدهٔ **۱۱**، ع۲۴/۳۷ جلوس اورنگ زیب بامهر محمدحسن ۱۱۱۱ درپایان‌که شاید ازنگارنده باشد. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۷۴ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۷] .

فرهنگ واژه‌های پزشکی

ناشناخته .

5329ـ **تهران** ، ملی ۹۷۸/۱ ف : نستعلیق باتاریخ **۱۱۲۹** درفتر (ص۱ ـ ۹) ، فرهنگی نامرتب است. **آغاز :** علیق نباتیست خاردار دربرگ وشکل شبیه‌بگل سرخ وثمرش در طعم و شکل مثل توت سیاه [ف . ملی ۲ : ۵۲۸] .

5330ـ **ملك**۲/ ۲۴۸۳ : شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۲** ، (۸۳ر ـ ۱۲۰ر) ۲۱س.فرهنگ مانند است‌بدینگونه: بخش‌یکم بدون‌عنوان درخواص ادویه بترتیب حروف تهجی. سپس‌فصل دربیان اصطلاحات طبیه نیز بترتیب تهجی ، آنگاه فصل در علل و اعراض و تحدید آنها برسبیل اجمال ونیز بترتیب‌تهجی. این بخش سه‌چهارم کتاب را در بر دارد. **آغاز :** در بیان ادویهٔ مفرده وخواص آنهاوبعضی اصطلاحات برسبیل اجمال [رؤیت] .

5331 ـ **سپهسالار**۲/ ۶۳۷ : تاریخ یادنشده، (۱۷۷پ ـ ۱۹۱)، بترتیب حرفهای آغاز واژه‌ها . **آغاز :** چنین گوید مؤلف این کتاب‌که درديار زبان فارسی ... باب الالف. اطریلال. آب. آب‌که آب‌نمك [ف. سپهسالار ۵ : ۳۷۰] .

5332 ـ **پاریس** ، کتابخانهٔ عمومی Versailles (۷۲) ۹۲۸ : تاریخ یادنشده «فرهنگ‌نباتات‌پزشکی» است،۱۰۲گ[ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۳ : ۱۳۲] .

فرهنگ واژه‌های پزشکی =

بحر الجواهر

فرهنگ واژه‌های پزشکی = بدیعیات اختیار

فرهنگ واژه‌های پزشکی = جواهر اللغة

فرهنگ واژه‌های پزشکی = چار نام

فرهنگ بلغه = حل مشکلات بلغه

فرهنگ هندی بفارسی

ازیوسف یوسفی هروی ، نگارندهٔ «جامع الفواید : ۵۱۳» که بسال۹۱۷ سرده، وبیشتر واژه‌های پزشکی‌راگزارش‌کرده است . **آغاز:** نام هرچیز بهندی‌بشنو از من ای‌پسر ـ خاصه نام هردوائی نفع بردارد دیگر .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۲۱ .

5333ـ **دانشگاه** ۲۵۶۹/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۲۲پ ـ ۲۲ر) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۶۱] .

5334 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۵۰/۲ : سدهٔ **۱۲-۱۳** (ص۲۱۶ ـ ۲۱۸). آغازبرابر نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۹] .

5335 ـ **دانشگاه** ۴۳۶/۳ : نستعلیق گویا میرزا کاظم فرزند میرزا باقر تبریزی ، پیرامن ذیقعدهٔ **۱۲۳۷**. شمارهٔ ۳دفتر (۷۶ر ـ ۷۹ر) . آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۷۹۳] .

5336 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۲۴/۵ : نسخ خدابخش فرزندآقارجب آدینهٔ ۲۵شعبان **۱۲۴۹**، سپس «فرهنگ یوسفی» [نسخه‌ها ۳: ۴۵] .

5337ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۵/۱۱ : سدهٔ **۱۳** (ص ۱۰۲ـ۱۰۶) همراه منظومه‌های دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷] .

فرهنگ یوسفی = لغات یوسفی = قصیده دراسماء اجناس ادویه

از یوسف یوسفی، نگارندهٔ «جامع‌الفواید ۵۱۳» و این جز «فرهنگ هندی بفارسی» او است که بسال ۹۱۷ سروده است. **آغاز:** گر کنی‌گوش سویم ازدل وجان ـ مشکلات تراکنم آسان .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۲۱ ـ فرهنگنامه های عربی بفارسی : ۱۹۹ .

5338ـ **دانشگاه** ۲۵۹۶/۷: نستعلیق عنایت‌الله نزدیك **۱۰۸۶** (ص۳۷۷ ـ ۳۸۰) . درفهرست بعنوان « اسماء ادویه » آمده [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۴۱] .

5339 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۵۰/۳ . سدهٔ **۱۲ - ۱۳** ، (۲۱۸ ـ ۲۱۹) در فهرست بنام «اسماء اجناس ادویه» یاد شده [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۹] .

5340ـ **ملك** ۴۴۱۴/۲ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۵** دردفتر، (۲پ ـ۴ر) آغازبرابر نمونه ۴۷ بیت است [رؤیت] .

5341ـ **تهران** ، دهخدا ۱۲۴/۶ : نسخ خدابخش پسرآقا رجب آدینهٔ ۲۵ شعبان **۱۲۴۹**، شمارهٔ ۶دفتر، همراه «فرهنگ هندی بفارسی» او [نسخه‌ها ۳ : ۴۵] .

5342ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۵/۱۲ : سدهٔ **۱۳** (ص ۱۰۶ـ۱۰۹) همراه منظومه‌های دیگر او [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷] .

فصد = رساله‌ای در . . .

از ابوالحسن علی فرزند محمد گرگانی فصاد، درچندفصل. نگارنده دردیباچه مینویسد

پیش ازاین مقالتی دیگر دراین فن به شهرری کرده‌ام چون‌آن درازاست‌این رااز‌آن مختصر کردم. **آغاز:** شکر وسپاس خدایرا... که.. جهان است و‌آفرینندهٔ جانوران... چنین‌گوید ابوالحسن علی.

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۲۲۶.

5343ـ دانشگاه ۴/۲۸۳۰: نستعلیق عبدالصمد فرزند حسین فرزند محمد شوشتری **۱۲۷۹ - ۱۲۸۹** در سپاهان مدرسهٔ جده (ص ۲۳-۳۳) ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۶۷].

فصد = ترجمهٔ فصد

متن‌از ابوبکر محمدبن‌زکریای‌رازی،دو گفتار پزشکی در این‌باره ازاو در دست هست: یکی درده باب و دیگری کوتاه بعنوان‌مقاله. و این ترجمهٔ ناشناس از دومین است. **آغاز:** چنین‌گوید فاضل محمد زکریاالرازی (ره) که خواستم تا پیدا کنم منفعت رگ زدن راکه کرا بیشتر باید زدن وکرا کمتر.

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۲۲۶، ۲۲۷ مصنفات رازی، نجم‌آبادی: ۱۴۴، ۳۱۵- ف. مجلس ۴: ۲۵۲.

5343ـ دانشگاه ۳/۲۸۳۰: نستعلیق عبد الصمد فرزند حسین فرزند محمد شوشتری **۱۲۷۹-۱۲۸۹** (ص۱۵ - ۲۲) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۶۷].

فصد و حجامت و علق

ازعمادالدین محمود فرزند مسعود فرزند محمود فرزند محمد فرزند احمد فرزند حسین فرزند علاء طبیب، که«چوب‌چینی: ۴۱۵» را بسال ۹۵۴ نگاشته‌است. گفتاریست درسه‌بخش جداگانه: فصد، حجامت، علق و هریك با یك سرآغاز. در آغاز بخش حجامت می‌نویسد چون معالجهٔ بفصد به انجامید می‌پردازیم به حجامت وهمچنین دربخش سوم می‌نویسد چون ازمباحث فصد وحجامت فراغت حاصل شد به‌علق می‌پردازم. عنوانهای فصل نیز دارد. **آغاز:** دردذکرکلام تمام درفصد و کیفیت‌آن و ابحاث متعلق به آن. درتعریف فصد، بدانکه گشودن رگ است خواه شراین.

5345ـ مجلس ۸۰۸۵/۲ فهرست‌نشد: نستعلیق برادرزادهٔ نگارنده علیرضافرزند حسن طبیب در **۹۹۰**، همراه رساله‌هایی که بخامهٔ نگارنده است ۳۱گ ۲۸س. آقای دانش پژوه مرا باین نسخه راهنمائی فرمودند [رؤیت].

فصد = دانش...

از نگارنده‌ای شیعی در چند باب و سپس چند فصل: باب ۱ـ اندرنشان سلامتی تن بود. ۲ ـ اندر شناختن عرق نیك، ۳ ـ در صفت معجونها وحبها وغیره ۴ـ دربیرون‌آوردن خار وپیکان. فصل درفساد، فصل درعلاج سوختگی، فصل در جراحات، فصل درددامیل، فصل درد اخس، باب در امراض چشم در پانزده فصل. **آغاز:** الحمدلله حمدالشاکرین، والصلاة.. اجمعین. اما بعد، بدانکه این مختصریست در دانش فصد کردن از اختیارات حکیمان روم و هند و عرب و فارس.

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۲۲۵.

5346ـ تهران، پزشکی ۲۸۴/۲: سدهٔ **۱۲**، (ص ۱۰۹ - ۱۵۱) [نسخه‌ها ۳: ۳۵۹].

فصد = رساله در...

ناشناخته.

5347ـ قزوین، خاندان میر حسینای قزوینی: با تاریخ **۹۷۳** بهمین خامه در دفتر [نسخه‌ها ۶: ۳۵۰].

فصل در معرفت بیمار و صحت و موت

از عبدالله و فرهاد گرجی ، غلام خاصهٔ شریفه، نگارندگان «فصول چهارگانه در احکام تقویم : ۳۳۱» .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۳۳ .

5348ـ تهران ، پزشکی ۲۵۴/۷ : سدهٔ **۱۳** (ص۶۶۱-۶۶۳) همراه «فصول چهار گانه» ازهمان دو تن [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۱] .

فصول اکبری

در فهرست بدون توضیح بیشتر یاد شده و شاید «طب اکبری :۵۵۸» باشد .

5349 ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی : Arras : ۱۱۳۹ (۱۳۳۰). تاریخ یاد نشده [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۱۳۲] .

فواید الاخیار = فواید یوسفی

ازیوسف یوسفی، نگارندهٔ «جامع الفواید ۵۱۳» وجزآن. نام‌کتاب تاریخ سرودن آنست (فوایدالاخیار = ۹۱۳) ودرآن هریك مسئلهٔ پزشکی را بادو و یا سه بیت گزارش کرده و جز رباعیات اوست . در ۱۲۸۵ و پس از آن چاپ شده است . **آغاز:** بدانکه چونکه گفتی سپاس و درود ... غرض از طب دو چیز آمده است ـ بشنو ازیوسفی بسمع رضا.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۶۳ ـ ف. مشار ۱۱۹۴ ـ فرهنگنامه‌های فارسی بعربی: ۱۹۹ مؤلفین مشار ۶ :۹۰۴ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی ۵۸۰ .

5350 ـ **تهران** ، ادبیات ۷۷ج : نستعلیق ۱۲ج۲/**۱۲۹** (۱۰۲۹)، ۲۸گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱ : ۳۷۳] .

5351ـ **دانشگاه** ۲۵۹۶/۶: نستعلیق عنایت‌الله نزدیك **۱۰۸۶** (ص۳۴۹ ـ ۳۷۶) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۱] .

5352ـ **مجلس**۲۳۷۹/۹فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۰۹۸** (ص۴۰۸) [نسخه‌ها ۵ :۱۶۳].

5353ـ **مجلس** ۵۲۸۱/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۷۲ ر ـ ۸۳ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

5354 ـ **تهران** ، پزشکی ۱۶۳/۳ : سدهٔ **۱۱** (ص ۲ ـ ۶) ، آغاز : غرض از طب [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷] .

5355ـ **تهران**،ادبیات۳/۱۶۸حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲ : ۴۸].

5356ـ **ملك** ۴۴۰۸ : نستعلیق بدعلی اکبر فرزند محمدعلی تویسرکانی ۱۷ ذیحجهٔ ۱۶۶ (=**۱۱۶۶**) آغاز غرض ازطب دو چیز [رؤیت].

5357 ـ **سپهسالار** ۷۵۵۱ : نستعلیق ۲۹ذیحجهٔ سدهٔ**۱۲** درروستای قرامحمد [ف . سپهسالار ۵ : ۳۸۱] .

5358ـ **همدان** ، آقای حاجی ایزدی ۲مج : نوشتهٔ **۱۲۳۲** ، [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۷].

5359 ـ **ملك** ۴۴۱۴/۸ : نستعلیق عبدالله **۱۲۳۵** (درش۳) (۸۳ر ـ ۹۹ر) آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

5360ـ **دانشگاه** ۴۳۶/۶: نستعلیق ، با تاریخ ذیقعدهٔ **۱۲۳۷** در دفتر (۱۰۳ پ ـ ۱۲۷ پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۴ : ۷۹۶] .

5361 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۲۴/۲ : نسخ خدابخش فرزند آقا رجب ، آدینهٔ ۲۵ شعبان **۱۲۴۹**، [نسخه‌ها ۳ : ۴۵] .

5362ـ **سپهسالار**۷۳۷۸/۲: نستعلیق

دوشنبهٔ ۱۵ع‌۲/۱۲۶۹، برنمای نسخه‌آمده : نسخهٔ‌دوم جامع‌الفوائداست‌ولی‌این‌درست‌نیست (۵۹ر – ۷۴ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۸۰] .

5363 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۵۸/۴ : نبشتهٔ پیرامن **۱۲۷۳** . (ص ۴۸۹ – ۵۱۳) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲] .

5364 ـ **تهران** ، پزشکی ۱۷۵/۴ : سدهٔ **۱۳**، (ص۴۷ – ۸۳) [نسخه‌ها ۳:۳۲۷].

5365ـ **دانشگاه** ۴۵۰۱/۲: نستعلیق رمضان **۱۳۲۹** درشمارهٔ پیشین (ص۳۳ – ۳۸) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۵۰].

5366ـ **تهران**، ملی ۵۵۱ف: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۵۸گ ۱۱س [ف. ملی ۲:۴۱] .

5367ـ **سپهسالار** ۸۱۴/۳ : شکسته تاریخ یادنشده (۱ – ۵ هامش) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۸۰]

فوايد الاشياء

ازابوالمظفرمحمد فرزندالمستنصرهروی. ترجمه و گزیده‌ایست از « دفع مضار الاغذیه : ۴۹۸» ابن‌سینا، دردومقاله: ۱ـ دربیست ویك باب ۲ـ درهفت باب. **آغاز** : سپاس خدایرا که مدبر جان و دارای جهان است و دانندهٔ آشکار ونهان .

5368ـ **پاریس** S . P . ۳۴۳/۴ : باتاریخ **۱۰۳۳** در دفتر. (۱۶۴پ – ۱۹۷ر) سپس فصل فی‌التجارب، وبابهایی درپزشکی‌که گویا ازهمین‌کتاب باشد. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۳۲۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۵] .

فوايد اغذيه = خلاصة الحكمة

ناشناخته . در یادداشتهای هیئت مؤلفین آمده‌که ترجمهٔ «منافع‌الاغذیهٔ» محمد زکریای رازیست (بنگرید : ترجمهٔ المنصوری :۵۰۴) ولی نباید چنین باشد، چه آن‌کتاب دردومقاله است: ۱ـ در مضار غذاها وطریقهٔ جلوگیری از زیان‌آنها ۲ـ درقوانین کلیه راجع بخوردن و آشامیدن.واین دونسخهٔ ناشناخته درنوزده‌فصل است،که درفهرست مجلس بنام «خلاصة‌الحکمة یا خلاصة‌الطب » نامیده شده است : ۱ ـ در قوتها و محل هرقوتی از بدن و اجناس مرض وعلامات‌آن ودر علاج بروجه عام ۲ ـ امراض سر ۳ـ امراض چشم ۴ ـ گوش ۵ ـ بینی ۶ـ دهان ۷ـ حلق ۸ ـ سینه ۹ ـ دل ۱۰ ـ معده ۱۱ـ جگر ۱۲ ـ زهره ۱۳ ـ کرده و مثانه ۱۴ـ روده ۱۵ ـ خصیه و قضیب ۱۶ ـ مفاصل ۱۷ـ اورام ۱۸ ـ حمی ۱۹ـ دراغذیه واشربه [این فصل دوسوم کتاب را دربر دارد] **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد، بدانکه آدمی مرکبست ازاین‌جسدمحسوس وروحی نامحسوس‌که‌حکما آنرا نفس ناطقه میگویند. وبدن مرکبست .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۲۵ ـ مصنفات رازی، نجم‌آبادی: ۹۶ ـ هدیة‌العارفین۲:۲۷

5369 ـ **مجلس** ۳۴۴۴/۲ : بی‌تاریخ باتاریخ**۹۰۰** درشمارهٔ پیشین (ص۲۴۲ـ۳۶۲) آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام «خلاصة‌الحکمة یا خلاصة‌الطب» یاد شده [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۰۳] .

5370 ـ **مجلس** ۵۷۳۰/۱ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱ر – ۲۴۱ر) [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

فوائد افضليه

از علی افضل فرزند محمد امین قاطع قزوینی، بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷) دریك فاتحه و سی و شش فائده (منفعت) و یك خاتمه، تاریخ نگارش (فوائد الافضلیه) با الف است [دیباجه] واین‌جز «منافع‌افضلیهٔ» اوست. دردیباچه آمده: چون این فقیرعلی‌افضل طبیب

باوجود مهارتی که در علم قرائت و فنون خط وکتابت داشتم ، بنا بر وراثت اجدادی ، مثل فضل‌الله طبیب تبریزی که امیر تیمور گورکان وی را به بوعلی ثانی ملقب کرده بود ، بتعلیم علم طب اشتغال داشته، دراستجماع کتب ورسایل و استفاده ازآنهاسعی‌می‌نموده، بنابرالتماس بعضی ازاحبا خواستم تاخلاصهٔ فوائد مذخورهٔ خودرا در مخزنی فراهم آورم (باختصار) . **آغاز :** الحمدلله، حمد وثنای خالق ارواح ـ را صانع این عالم اشباح را .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۲۵ .

5371 ـ **دانشگاه** ۳۲۸۸ : نستعلیق نوربخشی فرزند علی رودباری شب‌سه‌شنبهٔ دههٔ ۱ محرم **۱۰۶۱**، آغاز دردیباچه افتاده ، نام نگارنده درفهرست علی آمده، ۵۹۵گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۵۳] .

5372ـ **مجلس** ۵۱۵ : نسخ **۱۱۲۲**، آغاز برابرنمونه،۳۵۳گ ۳۰س [ف . مجلس ۲ : ۳۰۲] .

فوایدالانسان

از درویش حکیم دوائی گیلانی شیرازی ، که بدستور ابوالمظفر جلال‌الدین محمد اکبر پادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) بسال ۱۰۰۴ (=شده اسمش فواید انسان) سروده است ، مثنویست مصنوع درنام وخواص داروها به ترتیب تهجی بدینگونه‌که حرف اول بیتها را جدا کرده نام داروی بیماری بدست می‌آید. **آغاز:** الله‌اکبر این چه‌حکمت همایون‌گوناگون است‌که حکیم ذوالجلال .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۲۹ و ۱۶ : ۳۲۶
روز روشن : ۲۱۷ ـ ریاض‌العارفین : ۳۳۰.

5373ـ **رضوی** ۸۴پزشکی : نستعلیق **۱۰۳۵** آغاز برابر نمونه ، ۱۰۵ گ ۱۲ س [ف. رضوی ۳ : ۲۷۸] .

5574ـ **آصفیه** ۴۷۷پزشکی: نستعلیق گویا آغاز سدهٔ **۱۱** در فهرست از سراینده نام برده نشده، آغاز برابرنمونه، ۱۶۹ص ۱۵س [ف. آصفیه ۲ : ۱۱۴] .

5375ـ **الهیات** ۲۰۹ ج: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، در دواء سلسلةالبول افتاده [ف. الهیات ۱ : ۱۰۰] .

5376ـ **آصفیه** ۷۴۰ پزشکی : نوشتهٔ **۱۳۳۰** در فهرست تاریخ نگارش ۱۰۴۰ یاد شده ودرست نیست [ف. آصفیه ، میرعثمان علی ۳ : ۴۰۶] .

فوایدالانسان

به نثر ، نسخهٔ دستی پزشکی نادان است یا نویسنده‌ای نادان‌آنرا نوشته است . **آغاز:** هذا کتاب فواید الانسان اما بعد ، چنین گوید بقرات (؟) حکیم از جالینوس . . . که این کتاب را بجهت سلطان قزنوی (؟) تألیف و تصنیف نمودند، درقواعدطبی وکحالی‌وجراحی

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۲۶ .

5377ـ**تهران**، ادبیات۹۹ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۳۳ گ ۱۵ س [ف . ادبیات ۱ : ۳۷۴] .

فوایدبدنیه

از فیض الله مرعشی فرزند عطاءالله فرزند محمد فرزند عطاءالله حسینی، گویا ازسدهٔ ۱۱ ۱۲، درپزشکی برپایه اخبار مذهبی ، در یك مقدمه و دوازده باب : مقدمه در احادیث جواز رجوع به پزشکان . باب ۱ ـ در فصول اربعه ۲ـ آداب خوردن و آشامیدن، سه فصل ۳ـ خواب و بیداری، دو فصل ۴ ـ حجامت و فصد وحقنه وقی، شش فصل ۵ ـ حمام، دوفصل ۶ـ صفات زنان‌وطریق مباشرت‌وحمل ومولود

پنج فصل ۷ ـ ناخن چیدن و آداب موی ۸ ـ ادویهٔ مفرده ، به‌ترتیب تهجی ۹ ـ بیماریهای مختص باعضاء از سر تا قدم ۱۰ ـ بیماریهای غیر مختصه ۱۱ ـ مرکبات ، چهار فصل ۱۲ ـ استشفا بدعا و صدقه، سه فصل. خاتمه دروردها وفواید [دیباچه] .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۲۶ .

5378ـ **اصفهان،** سیدمحمدعلی‌روضاتی: تاریخ یاد نشده، چند سطری ازآغازافتاده ، با یادداشت میر سید محمد چهار سوئی در گذشتهٔ ۱۲۷۳، ۶۱گ ۱۷س[ف. روضاتی ۱: ۴۱].

فوائد الحکمه

از سلیمان فرزند سلیمان فرزند محمد فرزند محمد کریم فرزند ولی فرزند حاجی همت قاجار ایروانی، درپزشکی وداروها، در ابواب ومطالب. **آغاز:** مفردات عظیم‌الخواص حمد بیغایت واجزای کثیر النفع شکر بلانهایت

5379 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ م طب فارسی : تعلیق زیبای حسین شیرازی **۱۱۲۱** ، ۱۱۹گ ۱۴س [ف. مخطوطات۲ : ۳۵] .

فواید رضویه = ترجمهٔ ذهبیه

فواید یوسفی = فواید اخیار

فوائد منتظمه

ازحکیم میراحسان علی فیض‌آبادی، بسال ۱۲۷۱ نگاشته است.

5380ـ **آصفیه** ۷۹۲ پزشکی : نوشتهٔ **۱۲۷۱** [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی۴ : ۴۰۶].

فواکه شاهی

ازحکیم میرشاه میرزاخان موسوی صفوی، که بسال ۱۲۴۴ ، برای سلطان نصیر الدین حیدر پادشاه هندی نگاشته است .

5381ـ **آصفیه** ۷۱۸ پزشکی : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی۳:۶:۴۰۶].

فیضیه = رسالهٔ . . .

اززین‌العابدین فرزند غیاث‌الدین‌معروف به‌ملاپیر طبیب ، در آن آمده: در محرم ۹۴۳ خدمت سلیمان (شایدسلطان‌سلیم) پادشاه‌رسیدم واو کتاب خمسهٔ حکیم نجیب الدین سمرقندی (کشته درهرات ۶۱۹) را از کتابخانهٔ شاهی بمن‌داد تاازآن‌مطالبی ترجمه‌کنم، واین رسالهٔ فیضیه را در یك مقدمه و پنجاه ویك باب و یك خاتمه نگاشتم. **آغاز :** قانون شفاء قلوب‌انام وموجز ازکلیات اقوال خواص‌وعوام.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۵۰ و ۷ : ۲۶۶ و۱۸۹ : ۶۰ـهدیةالعارفین(سمرقندی)۲ :۱۱۰.

5382ـ **آصفیه** ۲۲۳ پزشکی : نوشتهٔ نظام الدین علی فرزند سلطان احمد دیوان ، **۹۹۱/۱**ج۱۶ ، ۸۴ص ۱۵س .

5383ـ **آصفیه** ۲۲۳ پزشکی : نسخهٔ کهن،انجام‌درخاتمه‌افتاده [ف. آصفیه۲:۱۰۸]

ق

قانونچه

در ص ۵۰۴ گذشت .

قانون حداث سکندری

از حکیم سکندر فرزند حکیم اسماعیل یونانی [دیباچه] ومینویسد: شاگرد حکیم‌یحیی قرب سریانی ، ومتولد قسطنطنیه است ، که به روزگار محمدشاه‌کورکانی به‌هند رفته ودرآنجا بسال ۱۱۶۰ این کتاب را نگاشته است .

آغاز: زهی حکیمی جل جلاله که به کمال نوال رأفت ومرحمت خلقت زیبا .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۱ .

5384ـ **تهران،** ملی ۴۸ف : نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳**، پایان درصنعت ترکیبی ماءالشعیر ناتمام مانده ، ۲۰۷گ ۲۱ س [ف . ملی ۱ : ۳۵] .

قانون الشفا

ازحاج محمدعلی فرزند اسکندرشیروانی بخواهش دوستان، آزموده‌های خودرا درپزشکی بطریق سرتاقدم نگاشته است [دیباچه] . گویا نگارنده برادر عارف جهانگرد است . **آغاز:** حمدله. صلاة . امابعد اصدق برادران روحانی واشفق محبان جانی .

5385 ـ **مجلس** ۳۳۸۳/۴ : نوشتهٔ محرم **۱۲۵۰** (ص۴۹ ـ ۸۵) ، [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

قانون الحکمة و دستور

ناشناخته .

5386 ـ **بادلیان** ۳۴۵/۵ الیوت : نستعلیق. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۸۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۶] .

قانون العلاج

از سید علی فرزند سید محمد تبریزی مرعشی (۱۲۰۲ ـ ۱۳۱۶) ، بسال ۱۲۶۹ ، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) و شاهزاده حمزه میرزا، دریك مقدمه وشش باب نگاشته است . و در ۱۲۷۰ چاپ شده است : باب ۱ـ درتعریف طاعون و وبا ۲ـ اسباب آن ۳ـ علامات داله برحدوث وبا ۴ـ حفظ صحت ۵ـ علامات این مرض ۶ـ علاج آن .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۳ ـ ف. طبی ، نجم آبادی: ۶۰۲ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقباء ۱۵۱۴ ـ ریحانة الادب ۲ : ۲۵۰ ـ ف . مشار : ۱۲۱۲ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۸۰ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۰ .

5387ـ **دانشگاه** ۴۱۱۵: نسخ حاجی آقا عبدالله تبریزی **۱۲۶۹** ، از روی نسخهٔ نگارنده، ۳۴گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۴۱۱۵] .

قدفن شراب

در بخش طبیعیات س۴۲۶ گذشت .

قرابادین

از حکیم قبلی ، محمد فرزند عبدالصبور پزشك خویی ، نگارندهٔ « تعلیم‌نامه: ۵۱۰ » . قرابادین فرنگی است . **آغاز :** قرابادین فرنگی. نسخهٔ دوای اول عین‌السرطان، بیست حبه شوره شسته، ده حبة .

5388 ـ **سپهسالار** ۷۶۹/۲ : نسخ **۱۲۳۸** (۳۲۵پ ـ ۳۴۲ر) آغاز برابر نمونه سیصد وبیست دستور دارد [ف . سپهسالار ۴ : ۴۵۳] .

5389ـ **مجلس** ۴۷۱۴/۲ : نستعلیق حسین، **۱۲۷۰** ، آغاز برابر نمونه، ۳۲۰نسخه دارد [رؤیت] ، در فهرست بعنوان « قرابادین طب جدید» بدون نام نگارنده آمده است.

قرابادین

ازحکیم عمادالدین محمود شیرازی نگارندهٔ « آتشك : ۴۶۱» . بنام شاه تهماسب (۹۳۰ـ ۹۸۴)، دریك مقدمه و بیست و پنج باب است

5390ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۵۶۰/۲ Add. : نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۳ رمضان **۱۰۹۶** همراه «ینبوع» ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۱] .

قرابادین شفایی

از مظفر فرزند محمد حسینی ، نگارندهٔ «آبستنی : ۴۶۰» و جز آن . در یك دیباچه سپس ذکر ادویه‌ومورد بکاربستن‌آنها به‌ترتیب حروف‌تهجی ازالف‌تایاءکه درهامش«قرابادین ذکائی» در دهلی ۱۳۰۲ بچاپ رسیده است .

آغاز : الحمدلله العلیم الحکیم و الصلاة علی من‌اوتی الحکمه ... امابعد، پوشیده نماند که فقیر حقیر مظفر بن .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۶۱ — ف . چاپی طبی، نجم آبادی: ۶۱۳ .

5391ـ **دانشگاه** ۱۳۸۵ : نسخ دوست محمد فرزند علی‌اصغر، یکشنبهٔ۱ رجب **۱۰۸۳** ۲۱۱گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۸ : ۷۰] .

5392ـ **دانشگاه** ۳۱۵۵ : نستعلیق ۱۵محرم **۱۰۸۴**، درپایان‌عنوان «باب چهارم درذکر ادویه وآن۲۲ باب‌است» درچهارصفحه هست، ۱۵۲ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۵] .

5393ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۶۵۵/۱ س: نسخ**۱۰۹۷**(گ۱–۱۵۱) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۱۸] .

5394ـ **تهران**، پزشکی ۲۰۴: نوشتهٔ **۱۱۰۰** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰] .

5395 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۶۸/۱ حکمت: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱** [ف. ادبیات۲ :۴۸] .

5396 ـ **دانشگاه** ۳۱۵۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام هشت برگی هست بخط عبری، آغازوانجام قرابادین افتاده، ۱۹۲گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۵] .

5397ـ **تهران** ، پزشکی ۲۰۶ : سدهٔ **۱۱** وکامل شدهٔ سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها۳ : ۳۲۰] .

5398ـ **کپنهاك**، سلطنتی : نستعلیق هندی **۱۱۷۷** سپس «دستور غذائی» از همو [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

5399ـ **مجلس** ۳۲۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده ، ۲۲۹ گ ۱۵س [ف. مجلس ۱۰ : ۸۷۶] .

5400ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۴۹ : نستعلیق ۱ ذیقعدهٔ ۱۲۵ **(۱۲۰۵)** در تبریز، ربعی [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۳] .

5401ـ **تهران**، پزشکی ۲۰۸: نوشتهٔ صفر **۱۲۳۶** در شهر فرایه ، [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰] .

5402 ـ **مجلس** ۲۷۶۷/۱۵ : نسخ **۱۲۳۷** (ص۲۵۰ – ۳۴۰) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۱۸۲] .

5403ـ **مجلس**۳۴۰۴ : نسخ **۱۲۴۰**، ۲۲۴ ص ۱۵ س [یاد داشتهای عبدالحسین حائری] .

5404ـ **تهران**، پزشکی ۲۰۷: نوشتهٔ محمد مهدی پسر آقا میرزا محمد شیرازی، ۲۹ ذیحجهٔ **۱۲۶۳**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰] .

5405ـ **تهران**، پزشکی ۲۰۵: نوشتهٔ **۱۲۶۹** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰] .

5406ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۲۸: نوشتهٔ **۱۲۷۱** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۶] .

5407ـ **شیراز**، دکترعینی: سدهٔ **۱۳** ، [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۵] .

5408ـ **تهران**، پزشکی ۲۵۱/۱ : سدهٔ **۱۳**، (ص۱–۱۴۰) [نسخه‌ها۳ : ۳۳۹] .

5409ـ **تهران** ، پزشکی ۲۶۰ : سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰] .

5410ـ **تهران**، ملی ۷۴۸ف : شکسته نستعلیق، سدهٔ**۱۳**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «ادویهٔ طبی» نگاشتهٔ سدهٔ **۱۳** یاد شده

۱۴۷گ ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۲۷۰] .

5411ـ **موصل**، دکتر داود چلبی ۲/ ۵۴ : انجام نو نویس نصیر فرزند اسماعیل اصفهانی، **۱۱۱۵** ، در شهرلاهور است [ف . موصل : ۲۷۵] .

5412ـ **رضوی** ۹۲ پزشکی: نستعلیق تاریخ یادنشده وقف آقازین‌العابدین ۱۱۶۶ ، ۱۵۱گ ۱۵س [ف. رضوی ۳ : ۲۸۱].

5413 ـ **کاشان** ، کتابخانهٔ امیرکبیر : تاریخ یاد نشده ، [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۴] .

5414ـ **سامره**، میرزامحمدتقی‌شیرازی تاریخ یادنشده [ذریعه] .

5415ـ **کاظمین**، سیدحسن‌صدر: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۷ : ۶۱] .

5416 ـ **کربلا** ، شیخ عبدالحسین طهرانی : تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۷ : ۶۱].

قرابادین صالحی = عمل صالح= تحفة الصالحین

از محمد صالح فرزند محمد فرزند محمد صالح هروی قاینی باختری (بنگرید: تحفة ـ الصالحین : ۴۸۹) در یك مقدمه و ۲۸ باب : مقدمه دراوزان طبیه، احراق الادویه ، غسل ، تحمیض، تکلیس ومتن درادویهٔ مفرده ومرکبه، در۲۸ باب وهرباب درچند فصل بترتیب‌حروف تهجی، که در ۱۲۸۴ وپس‌ازآن چند بارچاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۶۲ . ف. مشار : ۱۲۱۶ـ مؤلفین مشار ۳: ۵۲۹ـف. طبی، نجم آبادی : ۲۱۷.

5417ـ **تهران**، پزشکی ۲۱۰: نوشتهٔ محمد مهدی همدانی ، ۳ ذیحجهٔ ۱۲۴ (= **۱۲۰۴**) بفرمودهٔمیرزا محمدباقر طبیب‌شیرازی [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰ـ ف. ره‌آورد: ۳۵۷] .

5418ـ **تهران**، پزشکی ۲۰۹: نوشتهٔ محمد حسن هزار جریبی ، در مدرسهٔ حاجی محمدحسین‌خان‌مروی، آدینه ۲۸ج۲/**۱۲۵۳** بخواهش میرزا محمد نبی شیرازی [نسخه‌ها۳: ۳۲۰] .

قرابادین قادری

از شاه ارزانی ، حکیم میر محمد اکبر ، نگارندهٔ «طب‌اکبری : ۵۵۸» که بنام پیرخود سید عبدالقادرگیلانی، بسال ۱۱۲۶ ـ ۱۱۳۰ (؟) درمقدمه وبیست وسه باب و خاتمه نگاشته است: باب ۱ ـ ادویهٔ امراض سر ۲ ـ ادویه امراض‌چشم ۳ـ امراض‌گوش ۴ـ امراض بینی ۵ـ ادویهٔ لب... ۱۰ـ ادویه شش‌وسینه‌وحجب ۱۵ـ ادویهٔ امراض کرده و مثانه ۲۰ ـ ادویهٔ امراض جلد ۲۳ـ ادویهٔ تدبیر مسموم ومسلوع وتحرز ازسم. خاتمه: احراق وتشویه وتحمیص وتقلیه ونسل... چوب‌چینی وجزآن. **آغاز :** ثنایی که شایان جناب مستطاب حضرت الهی است. . . امابعد، برای حذاقت پیرای‌طالبان.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۶۲ ـ مشار : ۱۲۱۶ـ مشار مؤلفین ۱ : ۶۴۶ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی : ۶۱۴ .

5419ـ **تهران**، پزشکی۲۱۱ : نوشتهٔ حسن علی عرف ، در ۲۱ ذیقعدهٔ ۱۱۱۵ (؟) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰] .

5420ـ **تهران**، پزشکی ۲۱۲: نوشتهٔ ۲۹ج۱/**۱۱۷۸** [ف. ره‌آورد : ۳۵۸ـ نسخه ها ۳ : ۳۲۰] .

5421ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۳۶۴ : نستعلیق محمد ساوجی، شعبان**۱۱۸۷** ۳۶۴گ ۱۷س [نسخه‌ها ۵ : ۴۷] .

5422ـ **مجلس** ۲۸۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، نسخهٔ کامل، آغاز برابر نمونه، ۵۹۴ص

۲۱س [ف. مجلس ۱۰ : ۲۰۹] .

قرابادین معصومی

از معصوم فرزند کریم الدین شیرازی شوشتری، که بسال ۱۰۵۹ دریك مقدمه‌دارای دوازده فایده وهفت مقاله ویك‌خاتمه دردوفصل نگاشته است . نگارنده جز میر محمد معصوم نگارندهٔ «مفردات معصومی» و « تاریخ سند » است .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۶۴ .

5423ـ **آصفیه** ۷۹۴ پزشکی : نوشتهٔ **۱۰۸۳** [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴ : ۴۰۶]

5424ـ **تهران**، پزشکی ۱۶۸ : سدهٔ **۱۱** ، ازفایدهٔدهم درمقدمه تاپاره‌ای ازفصل‌دوم خاتمه را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰ ـ ف . ره آورد ۳۰۳ طب] .

5425ـ **تهران** ، پزشکی ۲۱۴ : سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۳:۳۲۱ ـ ف. ره‌آورد : ۳۶۰]

5426ـ **تهران** ، پزشکی ۲۳۴ : سدهٔ **۱۱** ، آغاز اندکی پیش از فصل دوم در لینت طبیعت افتاده، نسخه گویاآشفتگی دارد، نسخه «ترجمهٔ رجوع‌الشیخ الی‌صباه» نیست [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۱ ـ ف. ره‌آورد : ۳۸۴] .

5427ـ **شیراز**، دکتر عینی : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۵] .

5428ـ **تهران**، پزشکی ۲۱۳ : سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۱] .

قرابادین ممتازیه

ازحکیم محمدعارف پثنی، که‌بسال۱۲۰۳ دریك مقدمه وچهل باب‌ویك صد وچهارده فصل ویك خاتمه نگاشته است. **آغاز :** حمد وثنا و حکمت بالغه مرحکیمی راست .

5429ـ **آصفیه** ۲۸۴ پزشکی: بخامهٔ نگارنده در**۱۲۰۳**، ۵۲۲ص ۹س [ف. آصفیه ۲ : ۱۱۵] .

قرابادین هندی

5430ـ **آصفیه** ۳۳۹ پزشکی : نوشتهٔ **۱۳۰۵**، ودرپایان پراکنده‌های پزشکی، ۱۲۰ ص [ف. آصفیه ۲ : ۱۱۶] .

قرابادین

ناشناخته .

5431 ـ **دانشگاه** ۳۸۲۹/۴ : نوشتهٔ ۱۰ رمضان **۹۷۲** (ص۱۹۳ـ۲۲۹) نسخه‌های پزشکی است، برخی ازمولانارکنا، قطب‌الدین مولاناابونصر، فخراحمد وبرخی برای‌خواجه شاهی والله قلی‌بیك ویعقوب‌شاه ساخته شده‌است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۱۲] .

5432ـ **ملك** ۴۴۱۵/۲ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** (۹۰ر ـ ۱۷۸پ) هر حرف دریك باب ، آغاز درحرف الف وانجام درحرف میم افتاده [رؤیت].

5433ـ **تهران** ، پزشکی ۱۷۳ : سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، بدون خطبه . **آغاز :** . . . علاج امراض سر [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۹] .

5434 ـ **دانشگاه** ۳۰۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، نسخه آشفتکی دارد. باب ۱۰ـ ایادجات ۱۱ـ اقراص ۱۵ـ سکنجبینات ۲۰ـ حلاوات ۲۵ـجورشات ۳۰ـ مقیئات. **آغاز:** نسخهٔ اقراص مغز جلغور [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۱۸] .

5435ـ **موصل**، جامع بکرافندی۶۳: نوشتهٔ **۱۱۳۷** [ف. مخطوطات موصل : ۷۴].

5436 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۵۰/۱ : سدهٔ**۱۲ـ۱۳** (ص۱ـ۲۱۲). **آغاز:** باب۲۶ـ درعلاج رکت‌تب ۲۷ـ درعلاج‌دق‌که ازمباشرت

خیزد. علاج.. ۹۰ـ اسبان وعلاج ارحل۹۱ـ دراسامی ادویه [نسخه‌ها ۳:۳۳۸] .

5437 ـ تهران ، پزشکی ۱۶۹ : سدهٔ ۱۲ ـ ۱۳ ، در مفردات و مرکبات است از پیش از باب الباء تا باب المیم رادارد [نسخه ها : ۳۱۹] .

5438ـ شیراز، دکتر عینی : نوشتهٔ محمدعلی فرزند عبدالعظیم شیرازی، آدینهٔ ۱۹ ج۲/۱۲۳۷ درتهران، به‌ترتیب تهجی ازالف تایا [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۶].

5439ـ سپهسالار ۷۶۹: نسخ۱۲۳۸ قرابادین ایرانی است بترتیب حروف هجا ، با فهرست. آغاز: بابا نوشدارو:اعضاء رئیسه را قوت دهد [ف . سپهسالار ۴ : ۴۵۲] .

5440ـ مجلس۲/ ۲۴۷۶ فهرست نشده نوشتهٔ ۱۲۷۳ (ص۹۵ ـ ۲۳۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷] .

5441 ـ تهران ، پزشکی ۳/ ۲۵۸ : نوشتهٔ ۱ ذیحجهٔ ۱۲۸۳، (ص ۴۱۱ ـ ۴۸۹) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲] .

542ـ ملك۱/ ۴۴۱۲: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، (۱ر ـ ۵۸ر) بترتیب تهجی ازالف تایاء ولی مبوب نیست. آغاز : اطریلال . [رؤیت] .

5443ـ شیراز، دکتر میر: در مجموعه سدهٔ ۱۳ وتازه است [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۳] .

5444ـ تهران، ادبیات ۳۶د: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ـ ۱۴ بدون نظم و ترتیبی ، ۲۰۰گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱ : ۳۷۸] .

5445ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۶۶ : نستعلیق هندی ، تاریخ یاد نشده ، آغاز پس‌ازدیباچه: بدانکه مختصری از «مفتاح الخزائن» و قرابادین بتوفیق مالك یوم‌الدین یادکرده می‌شود .

5446ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۳۶۵ : نستعلیق هندی ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۴۷] .

5447ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۳۶۷ : نستعلیق هندی ، در فهرست آمده «قرابادین صغیر» آغاز افتاده : تهجی مرتب ساختم مأمول ازکرم کرام [نسخه‌ها ۵:۴۷].

5448ـ رضوی۱۲۱پزشکی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ۱۱۶۶، گزیده‌هاییست از «قرابادین شفایی» و «کتاب حکیم رشیدی» بدون ترتیب [ف. رضوی ۳ : ۲۹۰] .

قصیده در بهداشت = حفظ الصحهٔ یوسفی

قصیده درپزشکی

از شیخ ابوعلی حکیم .

5449 ـ دانشگاه ۲۵۹۶ : نستعلیق عنایت‌الله نزدیك ۱۰۸۶ (ص۳۳۷) باید همان باشد که در ره‌آورد ۶ بعنوان ابیات حکمت آمده [دانش پژوه، ف. دانشگاه ۹: ۱۴۴۰].

قوت لایموت

از حکیم سید فضل‌علی المخاطب به‌شفائی خان .

5450ـ آصفیه ۷۲۳ پزشکی: تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده جز اینکه نایاب و از انجام افتاده است [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۳ : ۴۰۸] .

قوهٔ باه = باه

ك

کامل علائی

از علاءالدین محمد طبیب، که در دیباچه ازپدر ودیگرخانوادهٔ خودبعنوان پزشکان‌ماهر یادکرده، به‌ترتیب حروف تهجی از الف تایاء در ذریعه آمده گویا همان علاء الدین محمد فرزند بدرالدین محمد قمی مجاز ازشیخ‌بهائی (م ۱۰۳۰) باشد . **آغاز :** الحمدلله المبدع للمجردات الفاطر للمجسمات .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۳۹ و ۲:۴۵۵ ، ۴۶۰ و ۱۷ : ۲۵۶ .

5451ـ **اصفهان** ، فرهنگ ۳۸۶۲ : نوشتهٔ محمد باقرحسینی طبیب ۸ع۲۶۸/**۱۱۳۴** درفهرست ازنگارنده نام برده نشده، وآمده : داروشناسی بعربی وفارسی ازالف تاباب الهاء با بیان رموز منابع مانند منتخب اللغات تتوی [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۷] .

5452ـ **نجف**، شیخ‌هادی کاشف‌الغطاء: نوشتهٔ سیدعلی‌اکبر فرزند خلیل‌الله فرزندرکن الدین محمد حسینی، در**۱۲۱۲** ، آغاز برابر نمونه، [ذریعه ۱۷ : ۲۵۶] .

کتاب مأمونی

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۷۹ .

5453ـ **مجلس**۵۷۳۰/۲ فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، عنوانها سفیدمانده (۲۴۲پ ۲۵۲ب) ۱۷س. درآن آمده که پزشکان آنرا بدستور مأمون ساخته‌اند [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

5454ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۸۲ : ضمن جنگ نستعلیق، باتاریخ ج۱۹/**۱۲۵۱**، در فهرست آمده : کتاب مأمونی در درمان بیماریها : [نسخه‌ها ۲ : ۷۱] .

کحالی = ساختن اکحال ومراهم

از محمد باقر فرزند عماد الدین محمود طبیب، ازروزگار صفویان، در دو مقاله : ۱ـ ادویهٔ چشم، پنج فصل ۲ـ مرهم وادویه قروح، پنج فصل. حموی شیرازی دردیباچهٔ «حجلة ـ العرایس : ۵۲۰» از آن یاد کرده که بشمارهٔ ۳۳ در مجموعه بیاورد ولی در نسخهٔ دهخدا ش ۱۹۷ افتاده است .

بنگرید : نسخه‌ها ۳ : ۱۶ .

5455ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۵۲۶/۱ : نوشتهٔ محمد ابراهیم فرزند محمد سعید فرزند حکیم ابوالفتح آذربایجانی، سدهٔ **۱۲** درشهر اکرا [نسخه‌ها ۵ : ۷۹] .

کحالی وجراحی = جراحی‌وکحالی

ابن‌سینا ، ص ۵۱۶ .

کشکول

از فضل‌الله فرزند محمدجعفر استرآبادی در۴۸۷ بند درپزشکی وسپس۶۴ بند درمطالب پراکنده ، سپس نسخه‌های دارو ودرپایان دعا. نام‌نگارنده‌وکتاب دردیباچه آمده‌است. **آغاز:** حمدله... امابعد، برنظراصحاب بینش‌پوشیده نماندکه این رساله‌ایست متفرقه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۷۷ .

5456ـ **تهران**، ادبیات۸۶د: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ۱۳۷گ۹س [ف. ادبیات ۱:۳۹۴] .

کشکول حکیم‌مؤمن

ناشناخته .

5457ـ **تهران**، ملی۹۷۸ف: نستعلیق **۱۱۲۹** ، در سه بخش یکم در ۴۱ باب و یك

خاتمه که در فهرست کتابخانه بنام **منهاج ـ المبتدین** واز ابراهیم الحسنی دانسته شده . **آغاز :** جلد اول کشکول من مجلدات سبعه وافیهٔ مجربات جالینوس‌الزمانی حکیم مؤمن تنکآبادی(؟) (ص۱۰ ـ ۴۹۹) . بخش دوم مجموعه بعنوان **مختصری‌درطب** وازمولانا شمس‌الدین‌محمد یادشده، در۱۴ باب (ص۵۰۰ ـ ۵۷۳) **آغاز:** مجلد دوم کشکول . حمدله . والعاقبةللمتقین. بخش سوم مجموعه درفهرست بعنوان **اختیارات بدیعی** واز حاج زین ـ العطارآمده، در۱۵ باب، در باب ۱۵ آمده : ازمقالهٔ اول «اختیارات‌بدیعی» جمع آوری‌شده است. **آغاز:** اما بعد ، بدانکه این مقالهٔ سیم است ازکشکول‌حکیم مؤمن‌که ذکرخواهیم‌کرد درمفرحات (ص۵۷۴ ـ ۶۲۸) [ف. ملی ۲ : ۵۲۹ ـ ۵۳۲] .

کفایهٔ‌منصوری = کفایهٔ مجاهدیه

ازمنصور فرزندمحمد فرزند احمد فرزند یوسف فرزند الیاس شیرازی (بنگرید: تشریح الابدان : ۵۰۸) بنام مجاهد السلطنه و الدین سلطان زین‌العابدین شاه شجاع مبارز الدین محمد (۷۸۶ ـ ۷۹۳) ازپادشاهان آل مظفر، پیرامن سال۷۸۰ دردوفن‌نگاشته است: فن‌یکم در دو قسمت ۱ ـ طب نظری ، در چهار مقاله (اسباب مادی صحت ، اسباب صوری صحت ، اسباب فاعلی، احوال واعراض وعلامات) ۲ ـ طب‌عملی، درسه مقاله (حفظ صحت و معالجات کلی، امراضی‌که ظاهرشود ازسر تاقدم، تبها و زهرها)، فن‌دوم درداروها، دردومقاله (مفرده ومرکبه)، وهریك ازمقاله‌های‌این‌دوفن درچند باب. چاپ‌شده. **آغاز:** شکروسپاس مرخالقی که درخلقت انسان دقایق حکمت.

بنگرید: ذریعه۱۸: ۱۰۰ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۰۱ ـ ف، مشار : ۱۲۹۶ ـ ف. طبی نجم آبادی : ۶۴۱ .

5458ـ **همدان،** کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۸۱ : نوشتهٔ ۲۸ع۲/**۹۷۰** (بیست و دو سال پس‌از مرگ نگارنده، چنانکه درنسخه آمده) [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۴] .

5459 ـ **مجلس** ۵۲۰ : نسخ توفیق گیلانی، در**۹۸۶**، آغاز برابرنمونه، ۱۹۹گ ۱۷س [ف. مجلس ۲ : ۳۰۵] .

5460ـ **شیراز** ، دکتر عینی : نوشتهٔ روزبهان اصیل سلمانی ، ع۲/**۹۹۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۵] .

5461ـ **حقوق**۲۸۲ج: نسخ نورالدین فرزند بدرالدین فرزندنورالدین قاری، چهار شنبهٔ۱۳ شعبان**۹۹۴**، آغاز برابرنمونه، ۲۰۱ گ ۲۱س [ف. حقوق : ۱۷۴] .

5462ـ **دانشگاه** ۵۰۸۹ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰-۱۱**، نسخه تانیمهٔ‌باب‌بیستم‌است درمتفرقات ازمقالهٔ دوم ، ۲۷۸ گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۰] .

5463ـ **آمل،** میرزاابوالحسن پیشنماز آملی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵:۴۰۱] .

5464 ـ **تبریز** ، موزهٔ آذربایجان : نوشتهٔ **۱۰۳۰** [نسخه‌ها ۴ : ۳۲۴] .

5465 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۸۳/۱ : نوشتهٔ ابراهیم فرزند شکرالله حسینی، ۱۵ج۱ **۱۰۴۹** (ص۱ـ۵۶۳) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲] .

5466ـ **تهران،** پزشکی ۲۲۴: نوشتهٔ دوشنبهٔ ۱۰ج۲/گویا **۱۰۷۶** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲] .

5467 ـ **تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی ۱۷۳۲: نوشتهٔ **۱۰۷۷** [نسخه‌ها۴: ۳۴۰] .

5468ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۲ـ ۲۴۲ : نستعلیق **۱۰۹۷** [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۳] .

5469ـ **تهران**، پزشکی۲۲۶: سدۀ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲] .

5470ـ **تهران**، پزشکی۲۳۱: سدۀ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲] .

5471 ـ **دانشگاه** ۴۹۹۴ : نسخ سدۀ **۱۱** ، انجام درباب بیستم در متفرقات افتاده، ۲۲۶گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۰] .

5472ـ **تهران**، ادبیات۲۵۸ جوادی: نستعلیق سدۀ **۱۱**، [ف . ادبیات ۳ : ۲۳] .

5473ـ **تهران** ، دهخدا ۹۵/۱ : نستعلیق سدۀ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۴۴] .

5474ـ **تهران**، پزشکی ۲۱۵: نبشتۀ محمد صادق محرر قزوینی در پایان رمضان **۱۱۰۵** [ره‌آورد : ۲۶۲ : قرابادین] .

5475ـ **تهران** ، پزشکی ۲۲۷: خامۀ بکتاش عمری ، وقف رجب **۱۱۱۸** و باتاریخ ۱۲۶۸ [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲] .

5476 ـ **فرانسه** ، کتابخانۀ عمومی Strasbourg : ۴۷۰۴ : نبشتۀ **۱۱۲۸** [ترجمۀ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۱۳۸] .

5477ـ **رضوی** ۱۰۲پزشکی: نستعلیق شیخ محمدحسن **۱۱۵۶**. آغاز نزدیك به نمو نه، ۱۱۰ گ ۲۳ س [ف. رضوی ۳ : ۲۸۳] .

5478ـ **شیراز** ، دکتر میر : سدۀ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۳] .

5479ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۱۰/۲: شکسته نستعلیق سدۀ **۱۲**، مقالۀ چهارم است [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۲] .

5480 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۲۵: سدۀ **۱۲-۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲] .

5481ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۴۱ : نستعلیق ۲۰ ذیحجۀ ۱۲۱ (**۱۲۰۱**) ، وزیری [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۴] .

5482ـ **تهران**، پزشکی ۲۲۸: نوشتۀ ۴ صفر**۱۲۰۷** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲]،

5483ـ **تهران**، پزشکی ۲۲۹: نوشتۀ محمد دیوانۀ سنندجی بخواهش میرزا علی‌اکبر طبیب در**۱۲۲۰** [نسخه‌ها ۳:۳۲۲] .

5484 ـ **تهران**، پزشکی ۳۲۰: خامۀ محمد علی فرزند عبدالعظیم شیرازی ، در ۱۵ رجب **۱۲۳۶** بخواهش شیخ‌هاشم [نسخه‌ها ۳: ۳۲۲] .

5485ـ **دانشگاه** ۲۱۵۷/۵: نستعلیق **۱۲۵۴-۱۲۵۵** (ص۷۳ ـ ۱۶۱) گزیده‌ای است ازآن درسه مقاله : ۱ـ درعلم نظری طب درهفده باب ۲ـ درعملی درپنجاه ونه باب۳ـ در ادویۀ مفرده . **آغاز :** حمدله . . . این رساله‌ایست درمعرفت طب، بدانکه علم طب که احوال بدن انسان ازآن بشناسد ... درعنوان نسخه کفایۀ منصوری آمده است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۷] .

5486ـ **تهران**، ملی۹۰۷ف: نستعلیق ثلث ج ۲/**۱۲۵۶** درهمدان، درفهرست همین تاریخ نگارش پنداشته شده‌است، ۱۷۶گ۱۸س [ف. ملی ۲ : ۴۴۳] .

5487ـ **اصفهان**، شهرداری ۳/۱۲۶ شکسته نستعلیق **۱۲۵۹** به چند خامه [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۰] .

5488ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۲ : نوشتۀ **۱۲۸۴** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲ـ ره‌آورد ۳۰۶ : طب] .

5489ـ **مجلس** ۳۳۲۰/۱ : نستعلیق زیبای محمدمحسن خاتون آبادی، سدۀ **۱۳** (ص ۱ـ۴۶۴)، آغازبرابر [ف. مجلس۱۰: ۹۷۴]

5490ـ تهران، ادبیات۲/ ۹۰جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳ : ۲۳] .

5491ـ همدان، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۹۴ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵:۳۴۴].

5492ـ **مجلس** ۳۱۷۷/۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده (ص۱ـ۷۹)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۷۶۱] .

5493ـ **مجلس**۴۲۲۶: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، با یادداشت کشته شدن ناصرالدین شاه دردفتر ، ۳۳۱گ ۲۱س [ف . مجلس ۱۱ : ۲۴۴] .

5494ـ **آصفیه** ۷۷۸ پزشکی : تاریخ یادنشده [ف. میرعثمان‌علی ۳ : ۴۰۸] .

کفایة الطب

از شرف الدین یا کمال الدین ابوالفضل حبیش‌فرزند ابراهیم فرزند محمدکمالی‌تفلیسی وابسته به‌دربارسلجوقیان‌روم بویژه‌قلیچ‌ارسلان (۵۵۹ ـ ۵۸۸) ، نگارندهٔ «اصول الملاحم : ۲۳۸» و «بیان‌الطب: ۴۸۴» و «تقویم الادویه ۵۱۰» وجز آنها. درسه کتاب و رویهم ۲۲۵ باب: ۱ـ در معرفت علم بجشکی ۲ـ غذاها و داروهای مفرده ۳ـ غذاها وداروهای مرکبه ، بسال ۵۵۰ برای ملکشاه سلجوقی (۵۸۴ ـ ۵۸۸) نگاشته است . **آغاز :** بنام خداوندی که آفریدگار هردوجهان‌است ودارندهٔ زمین .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۹۴ ـ فرهنگنامه های عربی بفارسی : ۶۵ ـ اسماءالمؤلفین ۱: ۲۶۳ ـ هدیة العارفین ۱ : ۲۶۲ ـ فرهنگ ایران زمین س۶ش۴ ـ مؤلفین مشار ۲:۴۹۸ .

5495 ـ **فرهاد معتمد** ۲۰۶ : نسخ سدهٔ **۶ـ۷** دوجزء است [نسخه‌ها ۳ : ۲۰۳].

5496ـ **تهران**، پزشکی ۲۲۳: نوشتهٔ **۷۲۲**، [ف.ره‌آورد: ۳۷۳ـ نسخه‌ها۳:۳۲۲].

5497ـ **بادلیان** ۹۴ .P: نسخ **۹۱۱** بافهرست مؤرخ **۹۱۱**، ۱۲۷گ ۲۵س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۱۶۰] .

5498 ـ **دانشگاه** ۲۴۹۱ : نستعلیق استاد یوسف جراح باشی در **۱۲۷۱**، دوکتاب را دارد ومیرسد تامعجون نمک‌افتاده، ۱۷۷گ ۳۲ س ، جدولبندی شده [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۵۸] .

5499ـ **تهران** ، پزشکی ۲۲۳ : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲] .

کفایة الطب

ناشناخته وشاید از تفلیسی .

5500ـ **لندن** ، انجمن آسیائی الیس: تاریخ یاد نشده [ایرج افشار ، نسخه‌ها ۵ : ۶۸۱] .

کلیات حکیم شفایی

از مظفر فرزند محمد حسینی شفایی ، نگارندهٔ «آبستنی: ۴۶۰» وجزآن. قرابادین است به ترتیب حروف تهجی از الف تا یاء (بنگرید : قرابادین شفایی : ۵۸۰) نام‌کتاب دردیباجه پس‌ازسرآغازی‌بمانند «قرابادین»او « کلیات حکیم شفایی » آمده است . **آغاز :** الحمدلله العلیم الحکیم، والصلاة و السلام علی من‌اوله الحکمة ... امابعد ، پوشیده نماند که فقیرحقیر مظفر بن محمدالحسینی شفایی درمدت مدید ترکیب چندکه درمعالجات امراض ازآن چاره نیست .

5501ـ **مجلس** ۵۲۸۱/۱ : نستعلیق محمد صالح فرزند حاجی ملك فرزند حاجی محمد علی طبسی گیلکی ، ۲۵ ج **۱۰۴۸/۱** (۱ر ـ ۷۱ر) ۱۷ س [رؤیت].

کلیات یوسفی

ازیوسف یوسفی نگارندهٔ «جامع الفواید: ۵۱۳» و جز آن و این بایستی مجموعه‌ای از نوشته‌های او باشد.

5502- **تبریز،** حاج آقاحسین نخجوانی نوشتهٔ ۹۱۷ [نسخه‌ها ۴ : ۳۴۰] .

کنز الاطبا

عبدالحمید فرزندمعین‌الدین محمدحسینی تبریزی طبیب.

5503 - **ف. بورکوی** ص ۱۶۳ [نسخه‌ها ۲ : ۳۴۰] .

کنز الذهب = فواید رضویه

ازملامحمد فرزند حاج محمدحسن‌مشهدی مدرس درهمان شهر ، درگذشتهٔ ۱۲۵۷. بسال ۱۲۳۷ ، گزارشی است از «ذهبیه» منسوب به‌حضرت رضا، که‌گویند‌درمجلس مأمون نگاشته است. نخست متن‌را آورده سپس به‌گزارش‌آن پرداخته است. در ذریعه از دو نسخهٔ آن یکی بفارسی بعنوان «شرح طب الرضا» و یکی بنام «فواید الرضویه» یاد شده است که دومی گویا عربیست. **آغاز:** حمدبیحد وثنای بیعد سزاوار حکیمی است‌که انسان را از خزانهٔ .

بنگرید: ذریعه۱۳ : ۳۶۴ و ۱۶ : ۳۴۰ .

5504- **رضوی** ۶۹۱ اخبار (۶۵۴۵) نستعلیق عباس فرزندمحمد ازغدی، یکشنبهٔ ۲۶ محرم **۱۲۳۸**، ۵۵ گ [ف. رضوی ۵ : ۱۵۹] .

5505- **مجلس** ۵/ ۴۲۶۱: نستعلیق و نسخ ملك محمد در ۲۱ ذیقعدهٔ **۱۲۸۶** (گ ۱۵۸ - ۱۸۳) ، آغاز برابر نمونه ، تاریخ نگارش در پایان ۱۲۳۷ (= بشد گنج پنهان زر آشکار) آمده [رؤیت] .

5506 - **مجلس** ۲۰۴۲ : نسخ خوش محمد فرزند عبدالله، سدهٔ **۱۳**، برای نگارنده نوشته شده، آغاز برابر نمونه، «کنز الذهب» نامیده شده، ۱۳۹ص ۱۶س [ف . مجلس ۶ : ۴۰] .

5507 - **دانشگاه** ۳۱۵۱ : نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه « کنز الذهب » نامیده شده، ۸۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه۱۱ : ۲۱۰۷] .

کنوز الرموز = کنز الرموز

ازناشناس‌که درسدهٔ نهم‌میزیسته است[سعید نفیسی] در خواص اخلاقی و طبی اشیاء در ده فصل و یك خاتمه هفت فصل اول و فصل دهم هریك دارای ده دستور، فصل هشتم و نهم هر یك سی دستور .(نسخهٔ ۲۲۴۱ مجلس) : ۱ - ده چیز حفظ را نگاه دارد ۲ - ده چیز موجب بهجت و فرح است ۳-ده‌چیز زودپیری آورد ۴- ده‌چیزعمررا بیفزاید ۵- ده‌چیز غم تولیدکند۶- ده‌چیز موجب حشمت ورفعت‌است ۷- ده‌چیز آدمی‌را صحیح‌البدن سازد ۸- سی چیز فراموشی‌آورد ۹- سی‌چیز درویشی آورد ۱۰ ده‌چیز موجب تزایدعمر است، این کتاب درپایان « سراج القلوب » بسال ۱۳۲۱ چاپ شده. **آغاز:** حمدله . صلاة . اما بعد ، این رساله‌ایست مشتمل برخلاصهٔ اقوال‌حکمامشتمل برده فصل وخاتمه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۵۶ ، ۱۷۲ .

5508- **بادلیان :** نوشتهٔ **۹۴۴**، در ده فصل وهر فصل ده دستور . [ف . مجلس ۶ : ۱۹۷] .

5509- **مجلس** ۴۲۱۸/۷ : نستعلیق محمد نظام فرزند علی‌خان ساوه ، سدهٔ ۱۱ و تاریخ ۲۰ ج ۲/ **۱۰۴۶** از همین نویسنده در دفتر (ص۶۲۹-۶۳۲)، **آغاز:** این رساله‌ای

است مشتمل برفواید، نام‌کتاب در نسخه «کنز-الرموز» آمده [رؤیت].

5510_ تهران، اصغرمهدوی ۲۱۷/۳ نسخ باتاریخ ۱۲۱۳ [نسخه‌ها ۲ : ۹۷].

5511_ مجلس ۲۷۴۷/۴ : نسخ محمد رحیم پسر محمد ۱۲۳۰ (ص ۴۶۲ – ۴۴۶) آغاز برابرنمونه، در فهرست بعنوان «فهرست کنوزالرموز» آمده [ف. مجلس ۹ : ۱۱۵].

5512_ تهران، اصغرمهدوی ۴۸۲ : نستعلیق ضمن یك جنگ، مؤرخ ۱۲۵۱ در خواص اشیاء درنه فصل. [نسخه‌ها ۲ : ۷۱].

5513_ مجلس ۲۲۴۱ : نسخ و تعلیق خوب ۱۲۵۸ درفهرست نام‌آن «کنوز الرموز» آمده ۱۹ص ۶س [ف. مجلس ۶ : ۱۹۶].

5514_ دانشگاه ۳۰۳۴/۴ : نستعلیق ۱۲۷۶ (ص ۸۰ – ۸۲)، آغاز برابر نمونه، نام‌کتاب در دیباچه «کنز الرموز» آمده [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۷۴].

5515_ دانشگاه ۴۵۲۸/۲ : نستعلیق ۱صفر۹۱ (۱۲۹۱) (۱۵۲ر – ۱۵۵پ) آغاز برابرنمونه نام‌کتاب دردیباچه «کنوزالرموز» آمده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۷۷].

5516_ دانشگاه ۳۱۹۵/۲ نستعلیق مراد علی همدانی در ۱۲۹۲، (۱۳۱ ر – ۱۳۲پ) آغاز : کتاب کنوز الرموز از روی سراج‌القلوب نوشته‌ام. بسمله. (بمانند نمونه) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۵۳].

5517_ ملك ۳۲۰۴/۹ :شکسته‌نستعلیق ۱۲۹۴ (۶۲پ – ۶۶ر) آغاز و انجام برابر نمونه [رؤیت].

5518_ دانشگاه ۴۱۱۶/۲ : نستعلیق محمد اسماعیل فرزند کربلائی محمد حسن تاجر بروجردی وجدانی، ۱۲۹۹ (۱۲۰پ– ۱۲۴ر) آغاز برابرنمونه نام دردیباچه «کنوز الرموز» آمده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۴].

5519_ دانشگاه ۳۲۵۹/۳ : نستعلیق میرحسین در ۱۳۰۳، آغاز برابر نمونه، در دیباچه «کنوزالرموز» نامیده‌شده [ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۰].

5520_ رضوی ۲۹۵ اخلاق (۶۵۰۷) نستعلیق، بی‌تاریخ، درفهرست بعنوان « وصایا ومواعظ» یاد شده، ۱۲گ ۱۸س [ف . رضوی ۶ : ۴۸۴].

کیفیت اعمالی که در نوروز بحسب سنت و طب بفعل (قوت) باید آورد

دربخش ستاره‌شناسی ص۳۴۱ گذشت.

کیمیای باسلیقا = طب کیماوی

ترجمه‌ایست ازکتاب‌فراليوس، درسه‌جزء وهرجزء درچند مقاله وفصل: جزء یکم دریك مقدمه وچهار مقاله: ۱ـ در ذکر طب کیمیایی نظری‌وطبیعیات، ده‌فصل ۲ـ اساس‌طب‌کیمیایی هشت‌فصل ۳ـتدابیرادویه‌بطریق‌اهل صنعت‌کیمیا سیزده فصل ۴ ـ در عملیات فن کیمیا، از استخراج مواد وعناصر، دوفصل. جزء دوم در دومقاله: ۱ ـ معالجات کلی ، هشت فصل ۲ ـ معالجات جزئی، نه‌فصل. جزء سوم (یاخاتمه) گزیدهٔ سه‌فن از دوازده فن «ذخیرهٔ اسکندری» است (نسخهٔ۳۲۸۳ مجلس) . **آغاز** : فهرست این کتاب مشتمل است به سه جزء، جزء اول محتویست بریك مقدمه وچهارمقالت.

5521 _ دانشگاه ۳۷۰۶ : نستعلیق محمدرضافرزند میرزاطاهر آشتیانی، در۱۲۶۸ آغاز وفهرست بخشها برابر آنچه یاد شد ولی

در فهرست بنام « ذخیرهٔ اسکندری » یاد شده ، ۱۱۱ گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۰۹].

5522 ـ **دانشگاه ۲/۵۰۰۵**: سدهٔ ۱۳ در فهرست آمده : در دو مقاله [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۳] .

5523 ـ **مجلس ۳۲۸۳**: نسخ سدهٔ ۱۴ ۲۱۹ص ۱۹س، آغازوفهرست بخشهارا ازاین نسخه گرفته‌ام [ف. مجلس ۱۰ : ۹۰۶].

گ

گنج معنی

در بخش دائرةالمعارف خواهد آمد .

گفتار ابقراط

از ابقراطس پزشك یونانی سه بند کوتاه بجای مانده است: ۱ـ **سوگندنامه** یاعهدکه جالینوس آنراگزارش کرده وحنین ابن‌اسحاق وحبیش وعیسی‌ابن یحیی بعربی‌ترجمه‌کرده‌اند ۲ـ ناموس‌الطب، یا **آئین پزشکی**، ودرآن آشکار بداشت‌که پزشك‌بایستی درریخت‌وساخت ورفتار و خوی چگونه باشد این‌نیز بعربی واز آنجا بفارسی درآمده است. ۳ـ **سفارشنامه** یا «وصیت» که در «محبوب القلوب» آمده و در آن می‌گوید که پزشکی آموز باید آزاده ونیك منش وجوان و میان بالا و خوش‌اندام و تیزهوش و... باشد ومن نسخه‌های فارسی هر یك‌را درجای خود یادکرده‌ام .

گنج یادآوردهٔ صاحبقرانی

از حکیم امان‌الله‌خان فرزند مهابت خان کابلی شیرازی ، سپهسالار شاهجهان هندی (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۹)، درگذشتهٔ ۱۰۴۶ در یك مقدمه و یك کلید در شانزده فصل ، سپس سه گنج نگاشته است : گنج یکم و دوم هر یك در هشت سکه وسوم درشش‌سکه، درپزشکی، سپس طلسم وکیمیا است درهیجده صنعت. ودرآن از نوشته‌های عربی وفارسی‌وهندی بهره برده‌است ودائرةالمعارف داروشناسی‌قرون‌وسطای‌هنداست

بنگرید: استوری۱: ۸۱۲ ـ ف. الهیات ۱:۱۷۳ ـ ذریعه ۹:۹۵ و ۱۸: ۳۵ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۵۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۷

5524 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین: نوشتهٔ ۱ج **۱۱۵۸/۲**،زرین ۱۰۴۰ گ[نسخه‌ها۵:۴۱۴]

5525 ـ **الهیات ۱۸۷/۷**ج : نوشتهٔ ۳ ع ۲ **۱۲۰۴/۲** ، (۱۶۶ د ـ ۲۷۶ د) ، تنها بخش طلسم‌آن را دارد: فهرست مفصل‌آن درفهرست‌کتابخانه آورده‌شده‌است [ف. الهیات ۱ : ۱۷۳ ـ ۱۷۷] .

5526 ـ **هندوستان ۸۹۵۱** : تاریخ یادنشده. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۸۸۲ هست [فیلمها۱ : ۱۷۲]گویا نسخهٔ علیکره دانشکدهٔ پزشکی‌باشدکه‌ناقص‌است[ف. الهیات۱:۱۷۴].

ل

لذت‌العیش ناصرشاهی

ازمحمدطبیب، برای ابوالمظفرعبدالقادر شاه خلجی، بفارسی و عربی دربارهٔ باه، برای ابوالمظفر سلطان عبدالقادرشاه خلجی، در ده فصل نگاشته است: ۱ـ تدبیر جماع و وصایای حکما ۲ـ مقدماتی که دراین‌علم دانستنی است ۳ـ غذاها وروغنهای مفردهٔ زیادکنندهٔ باه ۴ـ اغذیه واشربهٔ‌مرکبهٔ زیادکنندهٔ‌باه ۵ـ مرکباتی

که در این شغل نافع بود ۶ـ مسوحات وضمادات زیادکننده در باه ۷ـ ادویه‌ای که درقضیب مالند ۸ـ ادویه‌ای که زنانرا آبستن کند ۹ـ ادویه‌ای که منع آبستنی کند ۱۰ ـ فواید متفرقه متعلق بباه [دیباچه]. **آغاز:** الذی بدأ خلق الانسان من طین... چنین گوید ... محمد طبیب... که چون احکام وتدبیرات امور باه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ :۲۹۷.

5527ـ **دانشگاه** ۱ / ۴۱۸۰: در بیاضی به نسخ و نستعلیق سدۀ **۱۲ـ۱۳**، (۲پ ـ ۲۶پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۱۱۷].

5528ـ **دانشگاه** ۶/ ۳۱۵۷: نستعلیق با تاریخ **۱۲۵۴** و **۱۲۵۵** در دفتر، (۱۶۲ ـ ۱۷۸) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۹] .

لذت النساء = ترجمۀ کام ساسترا (کوك ساسترا)

متن سانسکریتی ازکوکا وزیر Koka-Shastra در اقسام آمیزش با زنان و باه ، ترجمه ازضیاءالدین نخشبی درگذشتۀ ۷۵۰ یا ۷۵۱ ، نگارندۀ «طوطی نامه»، شمارۀ بابها در نسخه‌ها گوناگون است. در «فهرست ایوانف: ۷۷۳» نسخۀ سیزده بابی نشان داده شده است اینك فهرست ده بابی آن : ۱ـ هیئت زنان و شناختن کیفیت ایشان ۲ـ منی وانزال واینکه از کجا می‌آید ۳ ـ خاصیت زنان ۴ ـ هیئت مجامعت ۵ـ کیفیت رحم وشناختن اوقات‌حمل ۶ـ اغذیۀ موافق ۷ ـ ادویۀ باه ۸ ـ مهیجات شهوت وشناختن ادویۀ آن ۹ـ فواید متفرقه و شناختن سستی ۱۰ـ ساعات شهوت .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۱۷۹ و ۱۸ :۲۹۸: هدیة‌العارفین ۱:۴۲۹ ـ تذکرۀ حسینی: ۳۴۲ صبح‌گلشن : ۵۱۱ ـ مؤلفین مشار ۳:۵۶۳ ـ ریحانة‌الادب ۴ : ۱۷۹ ـ تذکرۀ علمای هند، رحمان‌علی : ۹۷ .

5529ـ **کپنهاك** ، سلطنتی : نستعلیق **۱۰۸۵** [ترجمۀ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵: ۶۹۵].

5530ـ **یزد**، علی‌اصغر خجسته: نستعلیق سدۀ **۱۱** ، با دیباجۀ ضیاء نخشبی در ده باب فهرست بابها دربالا ازاین نسخه گرفته شده ، زرین، ۵۴ مجلس تصویرکارزناشویی، **آغاز:** محرر این تحریر و مصور این تصویر ضیاء نخشبی اصلح الله شأنه چنین گوید : مرد دانا کسی است‌که اورا ازجملۀ علوم بهره باشد... اگر کسی از علم این رساله عاری باشد از زن جوان‌که بدست او افتد ، او را همانقدر نصیب بودکه بوزینه‌را ازجوزهندی، ۴۵گ [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۵] .

5531ـ **کپنهاك**، سلطنتی شماره نشده: نستعلیق هندی سدۀ **۱۲**، مصور سی وشش‌قسمت ازکتاب را دارد [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۹].

5532ـ **موزۀ بریتانیا** Or.۷۳۲۷ سدۀ**۱۲**، درفهرست دربخش مثنویها آمده و از نگارنده یاسراینده نام برده نشده است، مصور [ترجمۀ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۴] .

5533ـ **ملك** ۵۲۲۸ : نستعلیق هندی در**۱۲۰۳**، درنسخه ازنخشبی یادنشده، زرین، با۴۵ تصویر ازکار زناشویی، **آغاز:** حمدله. صلاة... بدان‌که این رساله را برای پادشاهی ساخته بودندکه نیکنامی وشجاعت و سخاوت و بزرگی او دراطراف واکناف عالم منتشر گشته. نسخه در۱۳ باب است، ۸۷گ ۱۳س [رؤیت]

5534ـ **قاهره**، دارالکتب ۲طب‌فارسی: بی‌تاریخ، زرین، با۴۳ تصویر، نسخه درشش باب: صفة زنان ، شناسائی رحم ، شناسائی مردان ، غریزۀ جنسی درزنان، داروهای سودمند درباه

کتاب برای بهرام‌شاه هندی نگاشته شده و نام مترجم ضیاءالنفس در فهرست آمده . **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بیعد مر آفریدگاری را که هر یکی را زوج گردانیده ، ۳۳ گ ۱۵ س[ف.مخطوطات ۲ : ۹۰ و ف. وصفی : ۱۲۳] .

م

مائدهٔ سماویه = موائد سماویه

از محمدرضی فرزند حسین خوانساری ، در خوراکیها و نوشیدنیها بر پایهٔ فقه شیعی ، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) . دریك مقدمه وپنج فصل و یك خاتمه . **آغاز :** نمك خوان حق‌شناسی شورانگیزی سپاس بی‌قیاس منعمی .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۱۸ و ۱۹ : ۱۰

5535ـ **مجلس** ۲۰۴۸: تحریرمتوسط محمد نصیر فرزند صفات‌الله، ۴شعبان **۱۱۰۰**، آغازبرابر نمونه ، ۲۳۵ص۱۹س [ف. مجلس ۶ : ۴۶] .

5536 ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری : نوشتهٔ **۱۱۳۰** [ذریعه ۱۹ : ۱۰] .

5537ـ **کاظمین**، سیدحسن‌صدر: نوشتهٔ سید محمد فرزند سید حسین همایون حسینی گلپایگانی،۱۶ذیقعدهٔ **۱۱۵۰**[ذریعه۱۹:۱۰].

5538 **ملك** ۵۷۳۸/۲ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۱۶ر-۱۹۸ پ) ، آغازبرابر نمونه[رؤیت]

مادهٔ منوی وانعقاد نطفه = رساله در تحقیق...

از نظام‌الدین احمد گیلانی ، گویا همان نگارندهٔ «مضماردانش:۴۵۴» وجزآن. ترجمه مانندیست‌از«ماهیةالمنی»ازهمو، هردورا به‌نام سلطان‌عبدالله قطبشاه(۱۰۳۵-۱۰۸۳) ساخته، واین در دو فصل است و یك دیباجهٔ بی‌نقطه .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۹ ، ۳۳ .

5539ـ **دانشگاه** ۳۲۲۳/۴: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زرین (ص۴۳ ـ ۵۴) همراه با «ماهیةالمنی وکیفیةانعقاد النطفة» بعربی از همو ویازده گفتار دیگرگویا همه ازاو باشد . [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۳] .

مأکول و مشروب

ازیوسف یوسفی نگارندهٔ «جامع‌الفواید: ۵۱۳» وجزآن، بنظم. **آغاز:** زبان را چو در اول این کلام ـ زحمد وتحیت رساندی بکام ـ بدان ای خردمند روشن ضمیر.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۳ .

5540ـ **سپهسالار** ۲۲۰۹ : نستعلیق میرعلی، گویا در**۹۹۱** ، زرین (۲ پ ـ ۶ ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۴۹۲] .

5541 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰ ـ م مجامیع فارسی: تعلیق زیبا، حافظ محمدبلخی **۱۰۰۳** ، آغاز برابر نمونه،(گ ۲۲ ـ ۲۴ مجموعه) [مخطوطات ۱ : ۲۶۶] .

5542ـ **دانشگاه** ۲۵۹۶/۵: نستعلیق عنایت‌الله، باتاریخ **۱۰۸۶** دردفتر (ص۳۲۲ ـ ۳۳۷) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۰] .

5543 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۶۸/۴ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف.ادبیات۲:۴۸].

5544ـ **سپهسالار** ۷۵۵۱/۱: نستعلیق ۲۵ ذیحجهٔ سدهٔ **۱۲** (۸ ر ـ ۹ پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۴۹۳] .

5545ـ **همدان،** آقای حاجی ایزدی: باتاریخ **۱۲۳۲** در دفتر ، ش۳ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۷] .

5546 ـ **ملك** ۴۴۱۴/۹ : نستعلیق عبدالله **۱۲۳۵** (درش ۳) (۹۹ ر ـ ۱۰۲ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

5547ـ **دانشگاه** ۴۳۶/۷ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۳۷** دردفتر (۱۲۸ر ـ ۱۳۲پ)، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۸۰۴] .

5548ـ **تهران،** دهخدا۱۲۴/۳: نسخ خدابخش فرزند آقا رجب ، آدینهٔ ۲۵ شعبان **۱۲۴۹**، [نسخه‌ها ۳ : ۴۵] .

5549 ـ **تهران ،** پزشکی ۲۵۸/۵ : به‌خامهٔ شیرعلی‌کردبچه‌در**۱۲۸۳** برای‌شیرمحمد در روستای گلخندان نبشته شده. [نسخه‌ها ۳: ۳۴۲] .

5550ـ **تهران،** پزشکی ۱۷۵/۵ سدهٔ **۱۳** (ص۸۴ ـ ۹۲) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷] .

مأکول و مشروب

دردیباچه آمده‌که این کتاب را بر مثال «تقویم‌الصحهٔ» ابن‌عبدون نگاشتیم. ازسبك انشای کتاب و مطالب آن پیداست که نگارنده لااقل درسدهٔ هشتم بوده است [سعید نفیسی]. پس از مقدمه هرصفحه دست راست جدولی شامل‌هشت خانه ازطول وشش‌خانه از عرض دارد ، و در هرخانه یکی ازمواد خوراکی را ضبط کرده و امتیاز آن را زیر عنوان الاختیار ، الطبع ، المنافع، المضار، دفع‌المضار یاد کرده است . سپس در صفحهٔ دست چپ هشت قسمت ترتیب داده و روبروی هر یك از خوراکیها جزئیاتی ازآن نوشته است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی خلق الافلاك والعناصر.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۳ .

5551ـ **مجلس**۲۱۸۲: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰** ، در ص‌ع بخامهٔ دیگر آمده : کتاب الاغذیةوالاطعمة، ۸۲۰ص[ف.مجلس۶:۱۴۵] .

مباشرت با زنان = آداب . . .

ناشناخته .

5552 ـ **مجلس** ۳۷۰۵/۱۷ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص ۲۹۳ ـ ۳۰۲) [گلچین معانی ، نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶] .

متمم

منظومه‌ایست درپزشکی .

5553 ـ **مجلس** ۲۴۷۱/۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱**، (ص۱ـ ۲۸۱) سپس «حمیات منظوم» [گلچین‌المعانی، نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶].

5554ـ **مجلس**۳۷۰۵/۴ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۲** ، در (طبایع وامزجهٔ مأکولات ودانش ادویه‌ها)(ص۱۱۹ـ۱۴۹) [نسخه‌ها۵:۱۹۶].

مجربات

از محمد کاظم طبیب تبریزی، گفتاریست درپزشکی ونسخهٔ۲۵۹ پزشکی هفده باب‌دارد

5555ـ **تهران ،** پزشکی ۲۵۹/۱ : نوشتهٔ پیرامن **۱۳۲۹**، (ص۲۰ـ۹۵) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲] .

مجربات

از حکیم سید محمد واجد علیخان فرزند نواب حکیم سیدجعفر علیخان فرزند سید غلام‌حسین‌خان فرزندنواب سیدقاسم‌علیخان‌اصفهانی مشهدی بنگاله‌ای ، نگاشتهٔ ۲۲ رجب ۱۳۱۶ (۹دیسمبر۱۸۹۸م). بایستی‌نگارنده جزواجد علیخان‌نگارندهٔ «گلشن‌جنگ» و «مطلع‌العلوم و مجمع‌الفنون» نگاشتهٔ۱۲۶۱ ـ ۱۲۶۲ باشد [دانش پژوه] .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۲۵ - استوری ۱:۷۶۳-مشار. مطلع العلوم:۱۴۵۲ - مؤلفین مشار ۶ : ۶۷۵ و ۶۷۶ .

5556- تهران، پزشکی ۲۹۰: نوشتهٔ ۱۳۱۶ نسخهٔ اصل ویادداشت مانند است [نسخه ها ۳ : ۳۲۲] .

مجربات

ازحکیم عمادالدین محمود فرزند مسعود شیرازی ، نگارندهٔ «آتشك : ۴۶۱» وجز آن . دردوازده باب. **آغاز :** برضمایر کیمیا مآثر ارباب دین.

5557- تهران، پزشکی ۲۸۶/۱۱ : نستعلیق **۱۱۱۷** ، (۵۳۰ - ۵۴۲) [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۰] .

مجربات

ناشناخته .

5558 - تهران ، پزشکی ۲۶۳/۶ : سدهٔ **۱۲-۱۳** (ص ۲۵۰ - ۲۶۰) ، مجربات حکمای سلف است [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۵] .

5559- یزد، جامع کبیر ۲مج : نوشتهٔ **۱۲۶۷** [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۵] .

مجربات اکبری

ازشاه محمداکبر ارزانی ، نگارندهٔ «طب اکبری : ۵۵۸» ، در یك مقدمه و چند باب و فصل، که چندبار چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله الذی هدانا الی صراط المستقیم . . . امابعد، احقرالعباد محمداکبر بن‌میرمحمد مقیم معروض می‌دارد .

بنگرید: ف. مشار : ۱۳۷۹- ف. طبی ، نجم‌آبادی : ۶۹۲ .

5560- ملك ۴۲۸۹/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱پ-۷۲پ)، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده [رؤیت] .

5561- کپنهاك ، سلطنتی : نستعلیق هندی **۱۱۸۹** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵: ۶۹۳] .

مجرباب جمالی

ازحکیم جمال‌الدین مدراسی طبیب خاص نواب والاجاه وائی کراتك، درگذشتهٔ ۱۲۱۵ .

5562- آصفیه ۷۸۶ پزشکی: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴:۴۰۶].

مجربات شفا

گزارشی است آمیخته ومزجی بر «اسباب والعلامات» نجیب الدین سمرقندی باعنوانهای عربی. ودر پایان اندکی از مفردات ومرکبات است، واین‌نام درآغاز نسخه بخامهٔ دیگرآمده است .

5563- تهران ، پزشکی ۲۵۷/۱ : **۱۲۴۹** (ص۱-۱۸۹) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲] .

مجرب الشفا

از حکیم احمد فرزند محمد ملتانی ، که در گجرات می‌زیسته است، در شناختن نبض و قاروره وعلامات بیماریهاودرمان آنها. **آغاز:** حمدله . صلاة . بدانکه حق سبحانه و تعالی مخلوقات را دو صفت آفرید : روحانی و دوم جسمانی .

5564- آصفیه ۳۰۸ پزشکی : نوشتهٔ شیخ کمال شاگرد میران‌محیی‌الدین، در **۱۰۶۴** ۶۹گ ۱۵س [ف. آصفیه ۲ : ۱۱۷] .

مجمع الحکمتین

ازمحمد فرزند عبدالصبور، حکیم قبلی ، نگارندهٔ «تعلیم‌نامه: ۵۱۰» وجز آن، بروزگار فتحعلی‌شاه (۱۲۱۱-۱۲۵۰) وبدستور ولیعهد

محمد میرزای قاجار، دریك‌مقدمه وچند قانون ویك خاتمه، درپزشکی برپایهٔ ایرانی وفرنگی نگاشته است. **آغاز:** الحمدللحکیم المطلق... امابعد، چنین گوید. . . محمد بن عبدالصبور خویی‌الاصل تبریزی الموطن.

5565ـ **تهران**، دهخدا ۱۱۶: شکسته نستعلیق ۲۸ ج ۱/**۱۲۸۸** گویا نسخهٔ اصل. اندازه خشتی [نسخه‌ها ۳ : ۳۰].

5566ـ **سپهسالار** ۷۶۹/۱: نستعلیق **۱۳۰۵**، آغاز برابر نمونه، ۴۲۷ گ ۲۴ س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۱۳].

مجموعهٔ اکبری

ناشناخته، در بیست ودو باب و بازپسین آنها خاتمه است. این یکی «مجموعهٔ اکبری» ش ۲/ ۲۶۳ پزشکی نیست. آیاهمان «مجربات اکبری» است که در (ف. ایوانف ص۷۲۹ ش ۱۵۷۱) و (دیوان هند ش ۲۳۴۲) و (ریو ۲ : ۴۸۰) یادشده است؟ [دانش‌پژوه].

5567ـ **تهران**، پزشکی ۱۱۷ : سدهٔ **۱۳**، بابهای۱و۲۰ و اندکی از باب۲ درنسخه نیست [ف. ره‌آورد ۲۳۰ ـ نسخه‌ها۳:۳۱۳].

مجموعهٔ حکیم الملك

ازحکیم‌الملك نظام‌الدین احمدگیلانی، از پزشکان پادشاهان قطبیه در هندوستان، که چند گفتار پزشکی نگاشته است. گفتار یکم این مجموعه درادویهٔ مفرده است‌که به‌آزمایش‌خود آموخته است. **آغاز:** شکر و سپاس بیقیاس مرصانعی راکه بقوت عقل و تمیز ایشان را از سایرحیوانات امتیاز داد.

5568ـ **آصفیه** ۳۰۶ پزشکی : تاریخ یادنشده، باتاریخ خرید **۱۱۶۹**، ۳۳۶ ص۱۵ س [ف. آصفیه ۲ : ۱۱۸].

مجموعة الکلام = مجموعهٔ اکبری

از میرعلی اکبر فرزند میرگدا علی فرزند سیدبابا حسینی، دریك مقدمه و بیست وسه باب، درپزشکی، در۱۰ج۲/۱۰۳۶ نگاشته است.

5569ـ **تهران**، پزشکی ۲/ ۲۶۳ : سدهٔ**۱۲-۱۳**، درفهرست بنام «مجموعهٔ اکبری» ونام پدر میرسیدبابا یاد شده (ص۱۲۱-۲۰۷) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۵].

5570ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۹۷ : نستعلیق محمد حسن فرزند ملا محمد گرگانی، سدهٔ **۱۴** درفهرست بنام «مجموعة ـ الکلام» وپدرونگارنده میرگداعلی یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۰].

محرم نامه

دربخش ستاره‌شناسی ص۳۴۶ گذشت.

محمودیه

از ابوالقاسم فرزند محمد کاظم شریف موسوی، ترجمه و گزارشی است از «الرسالة الذهبیة» منسوب به حضرت رضا، بنام محمود خان‌کلانتر تهران، دریك مقدمه و بیست وهشت قانون ویك‌خاتمه‌وجدولهایی، پس‌از۱۲۶۳ که نگارنده‌بتهران‌آمده در۲۱/۷/۱۲۶۳ بانجام رسانده است. **آغاز:** حمد غیر محدود و ثنای نامعدود مر حکیمی را سزاست که مشت خاکی را باشارهٔ.

5571ـ **دانشگاه**۲۸۵۱: نسخ محبعلی فرزند کربلائی حسینعلی ۲۵ع۲/ ۱۲۶ (= **۱۲۶۳**) ۵۰ گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۹۵].

مختصر اندر علم طب

از ابوسعید فرزند حسین طبیب یهودی، معروف به‌زردگلیم، برای سیدنصرالجیوش، با

عنوانهای باب نگاشته است .

5572ـ پاریس P. ۱۵۲/۱ : نوشتهٔ ۲۲ج۱/ **۹۵۱**. سپس « مفردات و مرکبات » است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۹] .

مختصر در علم طب

از ابوالفضل حبیش تفلیسی ، نگارندهٔ «اصول الملاحم : ۲۳۸» وجزآن. وشاید این همان «بیان الطب : ۴۸۳» و یا یکی دیگر از نوشته‌های پزشکی او باشد که بدین نام آمده است .

5573ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۷۹۳۲ نوشتهٔ **۹۵۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸] .

مخزن الادویه

از سید محمدحسین فرزند میرمحمد هادی خان‌عقیلی علوی، نگارندهٔ «خلاصة الحکمة ۵۲۹» دریك مقدمه درکلیات و ۲۸ باب و یك خاتمه ، بسال ۱۱۹۵ بانجام رسانده است، در ۱۲۴۸ وپس ازآن بارها چاپ‌شده واز کتابهای معتبر پزشکی وداروشناسی قدیم‌است: مقدمه درچهار فصل، داروها به‌ترتیب تهجی در۲۸ باب سپس خاتمه. **آغاز:** الحمدلله الذی‌اظهرآثار قدرته بایجاد موجودات بالامواد ... امابعد ، بعرض اخوان الصفا وخلان‌الوفا .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۲۹ و ۷ : ۲۲۶ — ف. طبی، نجم آبادی ، ۷۰۲ .

5574ـ **معارف** ۱۳۶ — ۱۲۲۷: نسخ خوب **۱۲۳۶** بدستور محمدعلی میرزا، آغاز برابر نمونه، ۳۸۳گ۲۷س[ف. جواهرالکلام: ۱۶۸] .

5575ـ **رضوی** ۸۹۷۷: نستعلیق علی اکبر طبیب، **۱۲۵۳**، ۴۲۲گ ۲۴س. اهدائی حکمت [نسخه‌ها ۵ : ۶] .

مخزن اسرار اطباء

ازحکیم محمد مهدی فرزند محمد جعفر فرزند محمدحسن، در دو جلد ، بسال ۱۱۷۲ نگاشته است. وازوست «معدن تجربیات» .

76 — 5577 ـ **آصفیه** ۷۴۳ و ۷۴۴ پزشکی: تاریخ یادنشده، جلد ۱و۲ است [ف. میرعثمان علی ۳ : ۴۰۸] .

مرآت الصحه

از غیاث الدین محمد متطبب سبزواری اصفهانی مجلدی، نگارندهٔ «زبدة قوانین‌العلاج ۵۴۸»، برای بایزیدخان عثمانی ، بسال۸۹۶ دردوقسمت نگاشته است : ۱ـ طب نظری ۲ — عملی . **آغاز :** حمد بیغایت و ثنای بینهایت حضرت حکیمی راکه شفاء سقیم و زنده کردن عظام .

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۴۴۱ .

5578ـ **تهران** ، پزشکی ۲۹۳ : سدهٔ **۹ـ۱۰**، نسخهٔ‌پاکیزه‌ایست [نسخه‌ها۳: ۳۶۳].

5579ـ **قاهره**، دارالکتب۲م‌طب‌فارسی نوشتهٔ نرگسی زاده ، **۲۴/ع۱۱۵۳** ، ۲۶۶ گ ۲۱س، آغازبرابرنمونه ، در فهرست نگارنده غیاث‌بن محمد یاد شده است [ف . مخطوطات ۲ : ۱۴۲] .

مرصاد التشریح

از تیمور میرزا قاجار (بنگرید : مرآت‌الاکوان : ۴۵۴). در پزشکی و تشریح بروش کهن، بنام محمد شاه قاجار (۱۲۵۰ — ۱۲۶۴)، در۲۰ محرم ۱۲۶۱ بانجام رسانده

است. **آغاز:** افتتاح کلام بنام واجب الاعظام (بمانند مرآت الاکوان او) .

5580ـ **تهران**، ملی۴۳۵ف: نستعلیق ۲۰محرم **۱۲۶۱** گویا برای محمدشاه، زرین ۲۶گ ۱۲س [ف . ملی۱ : ۴۲۶] .

مرض‌نامهٔ جالینوس

ناشناخته .

5581ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۵/۱۴ : سدهٔ **۱۳**، (ص۹۸ ـ ۱۱۲هامش) [نسخه‌ها۳: ۳۲۸] .

المرغوب و المحذور لتحفة ـ الدستور

ازشرف فرزند بهاء طبیب شیرازی در دو مقاله: ۱ـ درمرغوبات، دارای بیست‌باب وهر باب در چند فصل . مقالهٔ دوم : در محذورات دارای ده‌باب وهرباب در چند فصل [دیباجه] **آغاز:** حمدوسپاس وشکر وثنای بیقیاس‌حضرت واجب‌الوجودرا . . . اما بعد، چنین‌گوید ... شرف بن بهاء المتطبب الشیرازی .

5582ـ **ملك**۶۲۸۰: نسخ‌محمد فرزند علی فراهانی، دربلدهٔ کشمیر دوشنبهٔ ۱۵ صفر **۸۱۷** ویادداشت ع۸۳۶/۱، ۱۸۶گ ۱۸س. [رؤیت] .

سهل کردن = رساله در طریق. . .

از عمادالدین محمود شیرازی ، نگارندهٔ «آتشك : ۴۶۱» وجزآن .

5583ـ **کابل** ، وزارت اطلاعات ۲۱۷/۷۰ : نستعلیق خوش، درکجکول (کشکول) مؤرخ **۹۴۹**، زرین. **آغاز:** هرچند فکر کردم که معنی که‌معلوم آن‌مخدوم نباشد نیافتم[راهنمای کتاب ۱۰ : ۶۳۵] .

معالجات = مختصری در . . .

ناشناخته ، در چهارده باب . **آغاز :** الحمدلله‌الذی خلق‌الانسان وجعله‌اشرف موالید الارکان ... چون‌اشارت شریفه والتماس بعضی اعزه واخوان. . . بترتیب وتألیف «مختصری درمعالجات» شرف صدور یافته بود . . . این رساله ازکتب معتمد... انتخاب... برچهارده باب .

5584ـ **دانشگاه** ۵۰۱۲/۱: نسخ‌سدهٔ **۱۱** باتاریخ ۲ج **۱۰۰۸/۱** که‌گویاتاریخ نگارش است، همراه با «مفردات و مرکبات» در دو مقاله‌که گویا هردوازیك تن باشد (۱پ ـ ۵۶ پ) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۵] .

معالجات

ناشناخته، که در صفر ۱۱۴۱ در هنگامهٔ افغان درسپاهان نگاشته شده است .

5585 ـ **دانشگاه** ۱۵۳۰ : نسخ سدهٔ **۱۲**، آغازوانجام افتاده، سپس‌داروهای مرکب است وچند نسخه‌که نام چند پزشك‌آن روزگار را نشان می‌دهد، ۱۷۵گ۱۷س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۶۰] .

معالجات الامراض = پاتولوژی

ناشناخته ، از ترجمه‌های آموزشگاههای روزگار قاجار است .

5586ـ **اصفهان** ، ادبیات : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، اندازه ربعی [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۷] .

معالجات مرض صرع = صرع

معالجه با آب

ابراهیم‌خلیل فرزندحاجی‌میرزاعبدالباقی اعتضادالاطبا [عبدالله انوار] ، معلم مدرسهٔ طب

بدستور صمصام السلطنه رئیس نظامی ناصری کتابی که یك کشیش فرنگی، در خواص آب در درمان بیماری و روش دور نگاه داشتن آب از آلودگی نوشته بود، بسال ۱۳۰۸ به فارسی درآورده است. نگارنده گویا دکتر خلیل نگارندهٔ «ترجمهٔ طراپتیك: ۵۰۳» و جز آن باشد. **آغاز:** حمد بیحد خداوندی‌را سزاست که ازمشتی‌خاك وآب سیرت آدمی‌آفرید.

بنگرید: مؤلفین مشار (دکتر خلیل) ۳: ۲۴.

5587ـ **تهران**، ملی ۸۷۰ف: نستعلیق خوش، **۱۳۰۸**، شاید ازنگارنده، ۹۴گ ۱۵ س [ف. ملی ۲: ۴۰۴].

معالجهٔ مرض‌مفاصل = طریق...

معالجهٔ مرض‌وبا = بیماری‌وبا = وبا

معالجهٔ نزله = طریق...

معدن تجربیات

ازحکیم‌محمدمهدی نگارندهٔ«مخزن‌اسرار اطباء: ۵۹۶» بسال ۱۱۷۰ نگاشته است.

5588ـ **آصفیه** ۲۸۲ پزشکی: نوشتهٔ ۱۲۵۰ [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴: ۴۰۸].

معدن الشفا = طب سنکدر شاهی

ازحکیم بهواه خان فرزند خواص خان، دریك مقدمه ودومبحث درتعریف ومبادی طب، سپس سه باب: ۱ـ درسی ودوفصل ۲ـ درنه‌فصل ۳ـ هشتادوهفت فصل. کتاب یك دورهٔ پزشکی باتطبیق آراء وتجارب‌حکمای هند ویونان‌است که در۱۸۷۷م و ۱۲۹۴ه درلکهنو چاپ‌شده.

بنگرید: ف. طبی، نجم‌آبادی: ۷۳۲ـ ف. مشار: ۱۴۵۸ ـ مؤلفین مشار ۶: ۹۱۰.

5589ـ **کپنهاك**، سلطنتی: نستعلیق بهادر، در**۱۰۶۸**، [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه ها ۵: ۶۹۳].

5590ـ **آصفیه** ۷۹۹ پزشکی: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴: ۴۰۸].

معدن الفیض

از محمدشریف فرزند محمدصادق خاتون آبادی. گفتاریست در باه، در یك مقدمه و سه فصل ویك‌خاتمه، برای شاه سلیمان ساخته است

5591ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۵/۱ـ۲۴۷: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ش ۵ دفتر، انجام افتاده [نسخه‌ها ۴: ۴۱۰].

معرفت بدن و حفظ صحت

ناشناخته.

5592ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی: باتاریخ **۹۲۸** درش پیش‌ازآن (۲۴۳پ‌ـ۲۵۰پ). **آغاز:** این رساله‌ایست مشتمل برمعرفت بدن وحفظ صحت وشناختن تدبیر علاج و شرح آنچه مؤثر است درتعدیل مزاج [نسخه‌ها ۵: ۱۴۲].

معرفت نبض = نبض

مغنی الطبیب

از ابوطالب شریف حسینی متولی آستان رضوی، نگارندهٔ «جامع التجارب: ۵۱۳»، بدستور یکی ازبزرگان، دریك مقدمه و بیست مقاله و یك خاتمه، مجربات چهل سال طبابت خود را در آن گرد آورده است [دیباجه]. نگارنده درجوانی درتهران بدرمان کریمخان می‌پرداخته ونیزدرآن ازحاجی‌آقامحمد حاکم اصفهان یاد کرده است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی خلق‌العقاقیر دواء... و بعد، برصفحهٔ صحیفهٔ عرض می‌نگارد.

5593ـ **دانشگاه** ۵۳۵۹: نستعلیق سدۀ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۷۰ گ، سطرها گوناگون [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۶] .

مفتاح ارزاق

ناشناخته، درفهرست موزۀ بریتانیا در بخش پزشکی یادشده که برای ناصرالدین شاه نگاشته شده است .

5594ـ **موزۀ بریتانیا** Or۱۲۱۹۲ سدۀ **۱۳**، [ترجمۀ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸] .

مفتاح الامان

متن از گیوم آمبورژه دندان پزشك ناصرالدین‌شاه، ترجمه ازعلی فرزند رضا نامه نگار ، بدستور ناصر الدین شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳)، در دندان پزشکی ، در ۲۲ فصل : ۱ـ نسج و وضع کلیۀ اسنان ۲ـ شماره وتکوین اسنان ۳ـ دندان در نوبت اول ۴ ـ دندانهای دائمی ۵ـ دندانهای ثانیه یا تبدیل دندان‌های فرعی باصلی. . . . ۱۰ـ آهکی‌بن دندان . . . ۱۵ـ بیماریهای لثه ... ۲۰ـ سیلان بزاق در دندانها . . . ۲۲ ـ فوائد دندان . **آغاز :** الحمدلولیه والصلاة علی نبیه محمد وآله. چون دراین عهد جاوید مهد تاج و تخت.

5595ـ **تهران،** ملی ۸۷۱ف: شکسته نستعلیق خوش ۱۹ج۱/**۱۲۹۳** گویا ازمترجم درفهرست نام کتاب آورده نشده و همین تاریخ نگارش تلقی شده است، نسخه نام وخطبه ندارد **آغاز:** ترجمۀ کتابی که درخصوص ترکیب ونمو وامراض دندان گفتگو می‌کند فصل اول. . ، ۱۰۵ گ ۱۰س [ف. ملی ۲ : ۴۰۵] .

5596ـ **تهران،** ملی ۸۵۷ف : نستعلیق ۱۶ع۲/**۱۲۹۸** ، زرین، در فهرست مترجم یاد نشده وتاریخ تحریر تاریخ نگارش یادشده است، آغاز برابر نمونه ، ۷۳ گ ۹ س [ف. ملی ۲ : ۳۹۱] .

مفتاح الامان

از محمد رازی کنی، ملقب بفخر الاطباء بدستور عزیزخان سردار کل ، در ۱۴ شوال ۱۲۷۹ در یك مقدمه و چهار باب ویك خاتمه دربارۀ وبا وطاعون نگاشته است. درآن آمده: چون در۱۲۷۷ در تهران وبا آمد ناصرالدین شاه دستور داد، هفته‌ای دو روز در اطاق رضا قلیخان هدایت رئیس دارالفنون ، انجمنی از پزشکان گرد آید. نگارنده یکی‌ازآن پزشکان بوده ، وبعدها هنگامیکه بامظفرالدین شاه به‌ـ آذربایجان رفته این کتاب را درهمان باره نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی یخرج الحی من المیت ویخرج المیت .

5597ـ **تهران،** ملی ۱۵۳ف: نستعلیق ۱۴ شوال **۱۲۸۰** در تبریز ، زرین ، ۴۵ گ ۱۱س [ف. ملی ۱ : ۱۵۹] .

مفتاح الخزاین

ازحاج زین‌العطار فرزندحسین، نگارندۀ «اختیارات بدیعی: ۴۶۵» وجزآن. ازاین کتاب چند تحریر در دست هست : یکی که در ۱۴ ذیقعدۀ ۷۶۷ در سه رساله نگاشته است: ۱ ـ ادویۀ مفرده ۲ـ ابدال واصلاح آن، هریك از این‌دو بترتیب تهجی ۳ـ مرکبات در ۱۲ باب (نسخۀ ۱۵۷۹ بادلیان). تحریر دوم سه‌رساله است ورسالۀ سوم را در ۱۶ باب ساخته (نسخه ۱۵۸۳ و ۱۵۸۴ بادلیان) . او همین «مفتاح الخزاین» را دستبرده «اختیارات بدیعی» را ازآن ساخته است، ونسخه‌هایی ازاین کتاب در دست است بادگرگونیهایی دربخشهاکه در زیر

نشان داده خواهد شد.
بنگرید: ف. مشار: ۱۴۶۸ ـ نسخه‌ها ۳: ۳۶۳.

5598 ـ **بادلیان** ۱۵۷۹: نسخهٔ اصل نگارنده، نیمهٔ صفر **۷۶۹**، درسه‌رساله بدانگونه که یادشد [نسخه‌ها ۳: ۳۶۳].

5599 ـ **الهیات** ۲/۸۱ج: نسخ سدهٔ **۸**، (۷۴ پ ـ ۱۱۳ پ) در فهرست بعنوان «مفتاح الخزاین ازمقالهٔ ثانیهٔ اختیارات بدیعی» آمده و شمارهٔ بخشها در فهرست نیامده است [ف. الهیات ۱: ۱۵۳].

5600 ـ **تهران**، ادبیات ۳۳۱جوادی: نستعلیق غلامعلی فرزند محمد، ۱ محرم **۹۵۱** دردفتر، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده، وبعنوان «قرابادین» بیست بابی آمده [ف. ادبیات ۳: ۵۶].

5601 ـ **مجلس** ۵۲۶۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، درسه رساله، نسخه رسالهٔ ۲ و ۳ رادارد **آغاز:** رسالهٔ سوم: حمدله. صلاة. اما بعد، بدانکه این رسالهٔ سوم است ازمفتاح الخزاین که ذکر کرده می‌شود درمرکبات... مشتمل بر شانزده باب، باب اول در مفرحات، مفرح یاقوتی، آغاز رسالهٔ یکم درحرف الف وانجام رسالهٔ سوم درباب نهم افتاده، ۶۶۸ص ۱۷س [رؤیت].

5602 ـ **الهیات** ۲۸۸ د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰-۱۱**، پایان نونویس ۱۳۰۱، زرین، در ۲۰ باب که‌گویا پس از مرگ نگارنده درآن دست برده شده‌است: ۱ـ سکنجبین ۲ـ لعوقها ۳ـ هلیله و مربا ۴ ـ گوارشات ۵ ـ معاجین تریاقات ۶ـاطریفلات ۷ـمفرحات ۸ـاقراص ۹ ـ حبوبات ۱۰ ـ سفوفات ۱۱ ـ ایارجات ۱۲ ـ شیاف ۱۳ ـ نطولات و سعوطات ۱۴ ـ متفرقه ۱۵ ـغرغره وداروی‌قی ۱۶ـ داروهای چشم ۱۷ـ مطبوخات۱۸ـ حقنه‌ها ۱۹ـ روغن ها ۲۰ـ مرهمها، ۱۰۵ گ ۱۲س [ف. الهیات ۱: ۴۰۷].

5603 ـ **تهران**، پزشکی ۲۷۵/۳: سدهٔ **۱۰-۱۱**، (ص۱۰۲ ـ ۱۳۸)، بخشی از آنست از ابدال ادویه به ترتیب تهجی ازابهل تاپاسمون (رسالهٔ دوم) [نسخه‌ها ۳: ۳۵۱].

5604ـ **تهران**، دهخدا ۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درفهرست‌آمده: مختصری از «مفتاح الخزاین» درقرابادین در۱۳باب نسخه تانیمهٔ باب ۱۲ را دارد [نسخه‌ها ۳: ۳۴].

5605 ـ **تهران**، پزشکی ۲۳۹/۴: سدهٔ **۱۱**، درفهرست‌آمده در۱۶ باب، (ص۵۶ ۸۸) [نسخه‌ها ۳: ۳۳۳].

5606ـ **تهران**، پزشکی ۱۱: سدهٔ**۱۱** در۱۶ باب [ف. ره‌آورد: ۱۴ ـ نسخه‌ها ۳: ۳۶۳].

5607 ـ **تهران**، پزشکی ۲۵۱/۲: سدهٔ**۱۳**، (ص۱۴۳ ـ ۱۸۲)، در۱۶باب [ف. ره‌آورد: ۴۴۱ ـ نسخه‌ها ۳: ۳۶۴].

5608ـ **مجلس**۵۲۷: نستعلیق، تاریخ یادنشده، درفهرست از نگارنده نام‌برده نشده، در ۱۶ باب: ۱ ـ مفرحات ۲ ـ معاجین ۳ ـ جوارشات ۴ـاطریفات ۵ـمربیات ۶ـ اشربه وربوب ۷ـ لعوقات ۸ـ سفوفات ۹ـ حبوبات ۱۰ـ اقراص ۱۱ـ ایارجات ۱۲ـاشیاف ۱۳ـ تریاقات ۱۴ ـ سنونات ۱۵ ـ ادهان ۱۶ ـ مرهمها بدانگونه‌که دربالایادشد، ۶۲گ۱۹س [ف. مجلس ۲: ۳۱۰].

5609ـ **رضوی**۱۱۹پزشکی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه در ۱۱۴۵، در فهرست‌آمده: جزء دوم مفتاح الخزاین که در

ادویهٔ مرکبه است مؤلف بواسطهٔ نبودن جزء اول بدست نیامد، **آغاز:** حمدله ... ۱۰۲ گ ۱۶س [ف. رضوی ۳ : ۲۸۹] .

610 ـ 5612 ـ **بادلیان** ۱۵۸۰ و ۱۵۸۱ و ۱۵۸۲: سه نسخه ازتحریراول یعنی نسخه‌ها درسه رساله ورسالهٔ دوم ۱۲ باب است [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۳] .

13ـ5614 **بادلیان** ۱۵۸۳ و۱۵۸۴: دو نسخه از تحریر دوم یعنی سه‌رساله و رسالهٔ دوم ۱۶ باب [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۳] .

مفتاح الخواص

ازشلیمرفلمنکی باکمك میرمحمدتقی کاشانی نگارندهٔ « سرالحکمه : ۵۵۱» وجز آن. در داروشناسی ، در نه بیان، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، درشوال ۱۲۷۷ بانجام رسیده است. **آغاز:** چون درعهد اعلی‌حضرت قدرقدرت سلیمان حشمت .

5615ـ **سپهسالار** ۷۳۷۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بانام داروها بفرانسه ولاتینی‌وتاریخ ۳ ذیقعدهٔ **۱۲۷۷**، گویا برای چاپ آماده شده است [ف. سپهسالار ۵ : ۶۲۴] .

مفتاح النجات

ازمحمدصادق فرزند حاج میرزا اسدالله، درحفظ صحت . **آغاز :** خدایی را پرستش و بندگی سزدکه پدیدآرندهٔ موجودات است.

5616ـ **مجلس**۳۱۳۵: نستعلیق‌محمود نوری سدهٔ **۱۴**، درپایان‌آمد: برحسب‌فرمایش حضرت مستطاب وزیر تألیفات **۱۳۱۸** تحریر شد [ف. مجلس ۱۰ : ۷۰۶].

مفتاح النشاط = باه

مفرح الروح و مفتح الفتوح

از میرزا فتح‌الله فرزند میرزا رضاحسینی مرعشی‌شوشتری، متخلص به‌کیمیایی، درگذشتهٔ پیرامن۱۲۹۳ [۲رمضان۱۲۸۸ گلستان‌پیغمبر] نگارندهٔ «خزانةالعلم»وجزآن. درچهارمرحله بسال ۱۲۵۴ بانجام رسانده است: ۱ـ درحل مربوط (درمان نازائی) ۲ـ اعانت بر حمل ، دردو وسیله ویك خاتمه. درمان بادعا ، درمان بادارو وخاتمه درسه مقصدوفوائد ۳ـ محافظت ازجنین ومنع سقوط و سهولت زایش ، در پنج مقام ۴ـ حفاظت ازکودك، پنج مطلب و هریك درچند باب. **آغاز :** فتح مهمات بحمد قاضی الحاجات وحل مشکلات بصلوات ... و بعد ، فتح‌الباب این‌مقاله وعمده اسباب این مختصر.

بنگرید: ذریعه ۷:۱۵۷ ـ گلستان‌پیغمبر ۸۸ ـ ریحانة الادب ۳ : ۴۰۳ .

5617ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی: نسخ بسیارخوب میرزا عنایت‌الله بقراطی فرزند میرزا محمدکاظم حکیم‌باشی، ۴رمضان **۱۳۲۴** ۱۲۲گ ۱۸س [ف. روضاتی ۱ : ۳۷۸].

مفرح القلوب = شرح قانونچه

متن‌ازمحمودفرزندمحمدچغمینی‌خوارزمی (بنگرید : ترجمهٔ قانونچه: ۵۰۴) . گزارش وترجمه ازحکیم محمداکبرمعروف به‌شاه‌محمد ارزانی نگارندهٔ «طب اکبری : ۵۵۸»، دریك مقدمه و چهارمقاله و هرمقاله در چند فصل : مقاله ۱ ـ در طبیعیه ، در پنج فصل ۲ ـ تشریح، هفت فصل ۳ـ احوال‌بدن انسان، پنج فصل ۴ ـ نبض و قارورة، شش فصل ۵ ـ تدبیر اصحاء وعلاج بیماران، ده فصل [چاپ نهم] . دردیباچه گوید : پس‌از «طب‌الاکبر و حدود ـ الامراض و اغراضه» بدین‌کتاب پرداختم، ودر پایان از«طب‌اکبری» خودیادمی‌کند. دراواخر پادشاهی عالمگیر (۱۰۶۹ ـ ۱۱۱۸) بدان آغاز ودرآغازپادشاهی محمد فرخ‌سیر (۱۱۲۴

۱۱۳۱) بانجام رسانده است ، و بارها بچاپ رسیده است. **آغاز:** حمدله. والصلاة و السلام علی سیدالمرسلین وعلی آله واصحابه اجمعین .

بنگرید: ذریعه ۱۷ : ۲۰ـ کشف الظنون ۲ : ۱۳۱۱ ، ۱۷۷۲ ـ ف. طبی نجم آبادی: ۷۳۹ ـ ف. مشار: ۱۴۷۲ ـ مؤلفین مشار۱: ۶۴۶ ـ تذکرهٔ علمای هند، رحمان‌علی : ۲۱ معجم‌المؤلفین ۱۲ : ۱۹۸ ـ ف. عربی مشار: ۶۹۸ .

5618ـ **تهران**، پزشکی ۲۹۸: نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۲۴ ذیقعدهٔ **۱۱۵۹** [ف . ره آورد : ۴۵۲ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۶۴] .

5619 ـ **آصفیه** ۸۰۵ پزشکی : گویا نوشتهٔ **۱۱۶۴** که در فهرست در ستون تاریخ نگارش جای‌داده شده است [ف. آصفیه ، میر ـ عثمان‌علی ۴ : ۴۰۸].

5620ـ **مجلس** ۲۱۸۵ : تحریر هندی چکوطی عطار ساکن دارالسلطنهٔ لاهور ، در **۱۳۰۵**، آغاز برابر نمونه، زرین ، ۳۱۳ گ ۲۱س [ف. مجلس ۶ : ۱۴۶] .

5621 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۶۱۷ : نستعلیق سید محمد باقرخان بهادر ساکن مصطفی‌آباد ضلع پنجاب ، ج۱/ **۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۵ : ۹۹] .

مفرح یاقوتی = مقالت اندرساختن تراکیب و . . .

ازحکیم شاه ابومحمد شیرازی، برای شاه عباس صفوی .

5622 ـ**دانشگاه** ۲۵۹۶/۱ : نستعلیق عنایت‌الله **۱۰۸۶** (۲۹۸ـ۳۰۰) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۰] .

مفرح یاقوتی

از عمادالدین محمود شیرازی ، نگارندهٔ «آتشك :۴۶۱» وجز آن. گفتاریست درساختن آن از روی گفته‌های ابن سینا در « قانون » و «ادویه قلبیه» و ابن‌تلمیذ و شرف‌الدین حسن پزشك شیرازی‌ودیگران. نسخهٔ دانشگاه تاریخ ج۹۰۲/۲ دارد که گویا تاریخ انجام نگارش است. **آغاز :** . . . الحمدلله المحمود فی‌کل فعاله . . . بدانکه ازکمال‌کمی مردمی فاضل. ...دراین جزو زمان که ما درآنیم .

5623ـ **دانشگاه**۰۰۰ : نستعلیق محمد باقر فرزند محمود نگارنده، در**۹۹۶** ، همراه چند گفتار پزشکی دیگر از همو : پادزهر ، آتشك، جوب‌چینی، قلع‌آثاروجزآن‌که برخی دردیلمان و برخی‌درلاهیجان به‌همین‌خامه‌نوشته شده است [یادداشتهای محمدتقی دانش‌پژوه].

5624ـ**دانشگاه**۱۰۳۵/۵۱ : نستعلیق شکسته باتاریخ **۱۱۰۱** در دفتر (ص ۵۱۰ ـ ۵۱۸) درروستای‌فیض‌آبادخبیص [ف. دانشگاه ۴ :۸۰۸] .

مفردات معصومی = مفردات‌صحت= مفردات نامی

از میرمحمد معصوم متخلص‌به‌نامی فرزند سید صفایی ترمذی بهکری (بکری) (۹۴۴ ـ ۱۰۱۹) ، سراینده و نگارندهٔ «تاریخ سند» . دربیست وشش باب‌که از «اختیارات بدیعی» و جزآن گزیده است: ازباب ۱ تا۲۲ در بیماری یکی از اندامهاست، باب ۲۳ـ در تبها ۲۴ ـ علاج امراض ظاهر ۲۵ ـ گزیدگیها ۲۶ ـ فوائد متفرقه وهرباب چند فصل (نسخهٔ۳۴۰۸ مجلس). واو جز نگارندهٔ «قرابادین معصومی ۵۸۲» است. **آغاز:** حمد خداوند راکش بدر

کبریا ـ هست برابر بهم شاه‌فقیروگدا... برأی عاقبت‌آرای ارباب نظر.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۰ و ۹: ۱۱۶۶ و ۱۷: ۶۴ ـ تذکرهٔ روز روشن: ۶۷۹ ـ مؤلفین مشار ۶: ۲۵۷ ـ طبقات اکبری: ۵۰۰

5625 ـ **تهران**، پزشکی ۲۹۷/۲: سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۱۲ ـ ۱۵۱)، آغاز برابر نمونه، انجام نونویس [ف. ره‌آورد: ۴۵۱ ـ نسخه‌ها ۳: ۳۶۲].

5626 ـ **مجلس** ۳۴۰۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر وانجام اندکی از فصل آخر افتاده، دردیباجه «مفردات صحت» نامیده شده ۳۰۰ص۱۳س [یادداشتهای‌عبدالحسین‌حائری]

مفردات و مرکبات

دردومقاله: ۱ـ مفردات، در پنج باب: حبوب، لحم‌وسمك‌ولبن،فواکه،بقول، مفردات ازهرجنس، ۲ـ مرکبات، درپنج باب: اشربه ومطبوخات، معاجین، حبوب و اقراص، حقنه فتیله، ادهان ومراهم وداروهای چشم. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق لکل داء دواء... و بعد، بنابرالتماس من‌یجب علی اسعافه، کلمه‌ای چند در بیان بعضی مفردات و مرکبات بر دو مقاله ازکتب معتمد...

5627 ـ **دانشگاه** ۵۰۱۲/۲: نسخ سدهٔ **۱۱** (۵۷ پ ـ ۷۴ پ) همراه «معالجات = مختصری در 5584» مؤرخ **۱۰۰۸** که‌گویا هردو ازیك دانشمند باشد. انجام در فصل ۱ باب ۵ مقالهٔ ۲ افتاده است [ف. دانشگاه ۱۵ ۴۰۸۵].

مفردات ومرکبات = ادویهٔ‌مفرده

المفید = رسالة...

درچند فصل. **آغاز:** رسالة المفیدفی‌علم الطب بقول حکما. امابعد، بدانکه خدایتعالی این‌جهان بیافرید بردوازده رکن و چهارطبع

5628 ـ **پاریس** S. P. ۳۴۳/۳: با تاریخ **۱۰۳۳** در دفتر (۱۵۳پ ـ ۱۶۴ر). **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۳۲۷هست [فیلمها ۱: ۵۹۴]. (بنگرید: منافع افضلیه).

مناظرالابدال = مناظرات...

ازحکیم محمد یحیی فرزند قاضی القضاة مصطفی علیخان، که بسال ۱۲۶۰ نگاشته ودر ۱۲۷۳ چاپ شده است.

بنگرید: ف. طبی، نجم‌آبادی: ۷۴۹ـ مؤلفین مشار ۶: ۸۵۴.

5629 ـ **آصفیه** ۷۸۷ پزشکی: نوشتهٔ **۱۲۷۳** [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴: ۴۰۸]

منافع افضلیه

ازحکیم علی‌افضل قاطع‌قزوینی، نگارندهٔ «فوایدافضلیه: ۵۷۶»، برای برادرخود غیاث الدین علی، بسال ۱۰۵۱ (غنا)، دریك فاتحه وسی‌منفعت ویك‌خاتمه نگاشته، ودرآن پزشکی را با اخبار امامان در آمیخته است و از قانون وکامل الصناعة بهره برده و از «جوارش افضلی» و «مفید» خود نام برده‌است. **آغاز:** حمدله... اما بعد، چنین‌گوید... علی‌افضل که این رساله مشتمل است بر بعضی ازامورنافعه درصناعت طب منتخب ازکتب معتمده.

5630 ـ **تهران**، پزشکی ۲۴۵/۲: سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۴۴۲ ـ ۴۷۷)، آغاز در دیباچه وانجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۳۳۶].

5631 ـ **تهران**، پزشکی ۲۹۹: نوشتهٔ **۱۱۰۹**/۲ج۷. سپس بندی درعلاج امراض از نورالدین محمد در۱۰۱۹ [ف. ره‌آورد: ۲۵۴ نسخه‌ها ۳: ۳۶۴].

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۲۵ - استوری ۱:۷۶۳-مشار. مطلع العلوم:۱۴۵۲ - مؤلفین مشار ۶ : ۶۷۵ و ۶۷۶ .

5556- **تهران**، پزشکی ۲۹۰: نوشتهٔ ۱۳۱۶ نسخهٔ اصل ویادداشت مانند است [نسخه ها ۳ : ۳۲۲] .

مجربات

ازحکیم عمادالدین محمود فرزند مسعود شیرازی ، نگارندهٔ «آتشك : ۴۶۱» وجز آن . دردوازده باب. **آغاز :** برضمایر کیمیا مآثر ارباب دین.

5557- **تهران**، پزشکی ۲۸۶/۱۱ : نستعلیق **۱۱۱۷** ، (۵۳۰ - ۵۴۲) [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۰] .

مجربات

ناشناخته .

5558 - **تهران** ، پزشکی ۲۶۳/۶ : سدهٔ **۱۲-۱۳** (ص ۲۵۰ - ۲۶۰) ، مجربات حکمای سلف است [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۵] .

5559- **یزد**، جامع کبیر ۲مج : نوشتهٔ **۱۲۶۷** [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۵] .

مجربات اکبری

ازشاه محمداکبر ارزانی ، نگارندهٔ «طب اکبری : ۵۵۸» ، در یك مقدمه و چند باب و فصل، که چندبار چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله الذی هدانا الی صراط المستقیم . . . امابعد، احقرالعباد محمداکبر بن‌میرمحمد مقیم معروض می‌دارد .

بنگرید: ف. مشار : ۱۳۷۹- ف. طبی ، نجم‌آبادی : ۶۹۲ .

5560- **ملك**۱/۴۲۸۹ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، (۱پ-۷۲پ)، آغاز برابرنمونه، انجام افتاده [رؤیت] .

5561 - **کپنهاك** ، سلطنتی : نستعلیق هندی **۱۱۸۹** [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها۵: ۶۹۳] .

مجرباب جمالی

ازحکیم جمال‌الدین مدراسی طبیب خاص نواب والاجاه وائی‌کراتك، درگذشتهٔ ۱۲۱۵.

5562- **آصفیه** ۷۸۶ پزشکی: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴:۴۰۶].

مجربات شفا

گزارشی است آمیخته ومزجی بر«اسباب والعلامات» نجیب الدین سمرقندی باعنوانهای عربی. ودر پایان اندکی از مفردات ومرکبات است، واین‌نام درآغاز نسخه بخامهٔ دیگرآمده است .

5563- **تهران** ، پزشکی ۲۵۷/۱ : **۱۲۴۹** (ص۱-۱۸۹) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲] .

مجرب‌الشفا

از حکیم احمد فرزند محمد ملتانی ، که درگجرات می‌زیسته است، در شناختن نبض و قاروره وعلامات بیماریهاودرمان‌آنها. **آغاز:** حمدله . صلاة . بدانکه حق سبحانه و تعالی مخلوقات را دو صفت آفرید : روحانی و دوم جسمانی .

5564- **آصفیه** ۳۰۸ پزشکی : نوشتهٔ شیخ‌کمال شاگرد میران‌محیی‌الدین، در**۱۰۶۴** **۶۹گ ۱۵س** [ف. آصفیه ۲ : ۱۱۷] .

مجمع الحکمتین

ازمحمد فرزند عبدالصبور، حکیم قبلی ، نگارندهٔ «تعلیم‌نامه: ۵۱۰» وجزآن، بروزگار فتحعلی‌شاه (۱۲۱۱-۱۲۵۰) وبدستور ولیعهد

ادویهٔ امراض مثانه ۴۰ ـ ادویهٔ اورام بارده ۴۲ـ ادویهٔ دافع سموم. خاتمه دراوزان ومکائیل **آغاز**: منهاج ادویهٔ شفا حمد مسبب الاسبابی است که بعلامات مختصر ... امابعد، برار باب فطنت پوشیده نماندکه فقیر.

بنگرید: ف. ره‌آورد ۳۰۵ طب، ۳۶۳ قرابادین و ۴۶۲.

5641ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۱: سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها ۳: ۳۶۴].

5642ـ **دانشگاه** ۲۳۷۷۵: نستعلیق سید حسین‌جان حسینی واسطی ۱۷ رمضان **۱۰۹۳** دراحمدآباد کجرات، آغاز برابر نمونه، ۱۵۶ گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۹: ۹۷۰].

5643 ـ **تهران**، دهخدا ۱۵۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳: ۴۶].

5644ـ **تهران**، پزشکی ۲۱۷: نوشتهٔ پسر نگارنده درسدهٔ **۱۱**، بخواهش نورالدین محمد [نسخه‌ها ۳: ۳۶۴].

5645 ـ **تهران**، پزشکی ۳۰۷: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳: ۳۶۴].

5646 ـ **تهران**، ملی ۹۷۸/۲ ف: نستعلیق، باتاریخ **۱۱۲۹** در دفتر (ص ۱۰ – ۴۹۹). **آغاز**: برابرنمونه [ف. ملی ۲: ۵۲۹ ـ و ف معارف ۲: ۱۱۳].

5647 ـ **دیوان هند** ۲۳۵۴: نوشتهٔ ۲۰ ج ۲/**۱۱۴۷** [نسخه‌ها ۳: ۳۶۴].

5648ـ **دیوان هند**، ۲۳۵۵: نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۱۱۹۴** [نسخه‌ها ۳: ۳۶۴].

5649ـ **تهران**، پزشکی ۳۰۶: پایان ذیقعدهٔ **۱۲۴۱** [نسخه‌ها ۳: ۳۶۴].

موجز کمی

در ۳۸ باب وهریك چندفصل، بافهرست در دیباجه وذکر منابع، ساختهٔ سر پیری وفراموش کاری تادرآستین باشد، درآن از «هدایهٔ اخوینی یادشده.

5650 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۵۶۵/۵ Add: باتاریخ **۱۰۹۶** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹۲ هست [فیلمها ۱: ۵۹۱].

موائد سماویه = مائدهٔ سماویه

المولودیه فی حقیقة الولادة

از علیمحمد طبیب کرونی اصفهانی، در پزشکی و قابلگی، بنام ناصرالدین‌شاه قاجار گویادر ۱۳۰۹ نگاشته‌است. ودرآن ازچگونگی پیدایش جنین وزایش و تشریح آلات تناسلی و روزهای بارداری وآنچه در روزهای بارداری می‌بایست دانست سخن رفته‌است. **آغاز**: بنام آفرینندهٔ آدمیان. سبحان‌الله الخالق الباری المصور ... که بمصداق کلام خود.

5651ـ **تهران**، ملی ۴۷۱ف: نستعلیق منوچهر پسر لطف‌الله‌میرزا شعاع‌الدوله، ۶ صفر **۱۳۰۹**، باعکسی ازناصرالدین‌شاه، بافهرستی درپایان، ۵۰ گ [ف. ملی ۱: ۴۷۶].

میزان‌الطب

ازحکیم محمداکبر معروف به‌شاه‌ارزانی، نگارندهٔ «طب اکبری: ۵۵۸» وجزآن. برای کودکان خود ودیگران، دریك مقدمه وسه‌مقاله نگاشته‌است: مقالهٔ ۱ـ درعلامات کیفیات چهار گانه: حرارت، برودت، رطوبت، یبوست ۲ـ درادویهٔ مفرده ومرکبه واغذیه، نه‌فصل ۳ـ در بیان امراض ودرمان آنها درچند باب وهر باب درچند فصل. که بارها چاپ شده است.

بنگرید: ف. طبی، نجم‌آبادی: ۷۵۲ـ ف. مشاد: ۱۵۳۹.

5652ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۶۳: نستعلیق هندی، آدینهٔ رجب **۱۳۰۲**،

دبعی [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۰] .

میزان الطبایع قطبشاهی

از تقی‌الدین محمد فرزند صدرالدین‌علی فارسی، برای‌سلطان‌محمدقطبشاه، بسال ۱۰۰۰ نگاشته است، وصغری وکبری و نتیجه و لازمه دارد. در «حجلة العرایس» حموی یزدی از دورساله بنام «طریق دانستن درجات معاجین» و «تحقیق درجات طبایع معاجین و اکثر مرکبات از روی حساب و ذکر بعضی تراکیب مشهور» که دومی بنام محمدقلی‌قطبشاه نگاشته شده از این نگارنده با ذکر (طالقانی) بجای (فارسی) یادشده است .

بنگرید : نسخه هـا ۳ : ۱۷ (حجلة ـ العرایس) .

5653ـ **تهران**، سنا ۲۸۰۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۳ : ۲۵۵] **فیلم** دردانشگاه ش۱۷۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۲] .

5654ـ **دانشگاه** ۱۷۱۷ فیلم: ازروی نسخهٔ نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۲۵۷ گ [فیلمها ۱ : ۲۶۲] .

5655ـ **موزهٔ بریتانیا** Or.۵۸۶۰: سدهٔ **۱۲ـ۱۳** تاریخ نگارش درفهرست ۱۰۰۰ یاد شده [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷] .

ن

نافع الخلق

از سید عبدالفتاح، مدعو به خواجه عبدالله تمکین، نگارندهٔ «تعلیم‌الصبیان: ۵۱۰» **آغاز:** الحمدلله وسلام علی‌عباده الذین اصطفی .

5656 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴ طب فارسی : نسخ عثمان فرزند محمد، بی‌تاریخ ، ۷گ ۳۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰۸] .

نبض = معرفت نبض

از محمدطاهر بن‌معزالدین محمد موسوی طبیب (!) . **آغاز :** حمدله . . . اما بعد بر ارباب دانش‌مخفی نماندکه چون‌دانستن‌احوال نبض بسیار مشکل است لهذا . . . محمد طاهر ابن معز الدین محمد طبیب این رساله را از کتب عربی و فارسی تألیف نمود .

5657ـ **دانشگاه** ۳۰۴۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** (۱۶پ ـ ۱۸ ر هامش) در فهرست یکجا نگارنده معزالدین‌محمد ویکجا محمدطاهر بن معزالدین محمد یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۲] .

نبض = رساله در معرفت . . .

گویا ازعبدالصمد شوشتری نویسندهٔ نسخه **آغاز :** فصل در بیان بعضی از حالات نبض ، بدانکه نبض حرکت شرائین‌را خوانند .

5658ـ **دانشگاه** ۲۸۳۰/۱: نستعلیق عبدالصمد فرزند حسین فرزند محمد شوشتری **۱۲۷۹** درمدرسهٔ جدهٔ سپاهان (ص۱ـ۷) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۷] .

نبض = رگشناسی

نزهة الابدان = طب ولی

آغاز : حمد و سپاس حضرت کبریای حکیمی بیچون‌که سرشت و طینت ابدان . . . وانتخاب نسخهٔ طب نزهةالابدان‌که مسمی‌است به‌طب ولی .

5659ـ **دانشگاه** ۲۰۳۶: نستعلیق‌سدهٔ

۱۱، زرین، ۴۳۵گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۸: ۶۵۵].

نزهة الملوك

در بخش طبیعیات ص۴۵۸ گذشت.

نسخه‌های پزشکی

5660ـ مجلس ۳۳۶۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۳۱ - ۶۴ و ۸۲ - ۱۰۴ و ۱۲۷ - ۱۵۶) [یادداشتهای عبدالحسین حائری].

5662-61ـ مجلس ۷۲و۳۴۵۷/۲۰۷: درجنگی ازسدهٔ ۱۱ چندنسخه است: (ص۱۵۴ ۱۵۷ و ۱۶۰) یکی از آنها «مفرح یاقوتی» حکیم جمالای‌یزدی (ص۱۵۵) وچند نسخه از پزشکان روزگار صفویان: حکیم عمادالدین محمود، حکیم ابوالبرکات، سلطان ابراهیم میرزا، حکیم شرف‌الدین (ص۲۸۲ - ۲۹۰) [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۰۴ و ۱۴۱۷].

5663 ـ تهران، پزشکی ۲۸۵/۳: نوشتهٔ محمد شفیع فرزند ملا حاجت مراغی ج۲/۱۱۲۰، نسخه‌های پزشکی مانند نوش - داروی حکیم عماد الدین محمود، فلونیای حکیم سلیمان، فلونیای‌حکیم عنایت‌الله‌که برای عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ - ۱۰۸۳) ساخته، فلونیای محمودی، نسخهٔ حکیم عماد الدین محمود، حب مخلصهٔ میرزا محمد حسین حکیم باشی و جز اینها (ص۲۷۳ - ۲۸۳) [نسخه‌ها ۳: ۳۵۹].

نسخه‌های مجرب

ازمیرزایی میرزا صدرالدین محمدموسوی دستورهای پزشکی‌ودعا وجادوست. گردآوری محمدعلی فرزند درویش محمدمحسن. **آغاز:** غرض از تحریر این کلمات آنکه چون ... میرزایی میرزا صدر الدین محمد الموسوی، فرمودند که باز نسخه‌هایی که بتجربه رسیده جمع وتدوین نموده‌ایم‌که بکارکافهٔ انام می‌آید

5664ـ دانشگاه ۴۷۴۵/۷: باتاریخ ۱۰۷۷ دردفتر بهمین خامه (ص۱۰۵ - ۱۳۶) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۷۰۳].

نسیان

در نسیان واسباب وعلامتها و درمان آن، که بدستور بزرگی از خاندان (طه) ساخته شده است، وعنوان فصل دارد.

5665 ـ تهران، پزشکی ۲۳۸/۸: سدهٔ ۹ (ص۲۴۵ - ۲۵۸) [نسخه‌ها۳: ۳۳۱ ف. ره‌آورد: ۴۶۵].

نصایح الملوك = تحفة الملوك

در بخش اخلاق خواهدآمد.

نظام صحت

از علی فرزند محمد بناء پناهی، سدهٔ نهم، بسال۸۸۸ در ۹۰۰ بیت‌در‌دوکتاب: ۱ـ نظری‌در یك مقدمه و چهار باب ۲ - عملی در درمان بیماریها، نگاشته. نام سراینده‌وکتاب درص۸، ۱۱، ۴۷ نسخهٔ دانشگاه آمده است. عنوانها به‌نثر عربی است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** ستایش حکیمی‌راکه قانون‌شفا ازدارالشفای رحمت... احمدالله خالق‌الارواح ـ مظلم‌اللیل‌فالق‌الاصباح

5666ـ دانشگاه ۳۱۲۱: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰-۱۱، زرین، ۲۰گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۱: ۱۰۷۵].

نورالعیون

از ابو روح محمد (محمد ربیع) فرزند منصور فرزند ابی‌عبدالله‌گرگانی‌یمانی، مشهور بزرین دست ازروی کتاب حنین بن اسحاق با

اشاره به‌برخی‌کتابهای‌دیگر ، بروزگارالمقتدی بامرالله و بدستور ملکشاه سلجوقی (۴۶۵ — ۴۸۵)، بسال ۴۸۰ درچشم پزشکی درده‌مقاله مقالهٔ دهم در داروهای مرکب چشم و ۲۱ باب نگاشته است . سالك الدین محمد در دیباچهٔ «حجلة العرایس» از آن یاد کرده که بایستی بشمارهٔ ۳۱آن‌دفتر بیاورد، ولی‌ازنسخهٔ(دهخدا ۱۹۷) افتاده است در نسخه‌های این کتاب دگرگونیهایی‌هست. اسماعیل‌پاشا از «نورالعیون» مسعود بخاری وچلبی از «نور العیون و جامع الفنون فی‌علم الکحالة » یاد کرده‌اند . دومی درده مقاله است و باید همین‌کتاب باشد .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۹۸۳ — ذیل کشف‌الظنون ۲ : ۶۸۵ .

5667— **تهران، پزشکی** ۳۰۹ : سدهٔ ۶—۷، کامل‌شدهٔ‌شعبان۱۲۶۷[نسخه‌ها۳:۳۶۵]

5668— **تهران** ، پزشکی ۳۱۰ : سدهٔ ۷—۸، نسخه سبك فارسی کهن را دارد [نسخه ها ۳ : ۳۶۵] .

5669 — **تهران** ، پزشکی ۲۴۲/۱ : سدهٔ **۱۰** ورمضان **۹۸۱** درمشهد درشمارهٔ پسین آن به همین خامه (ص۱—۱۵۵) ، در ده مقاله [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۵] .

5670 — **تهران** ، ادبیات ۶۳/۱ ج: نستعلیق ۲۷ شوال **۹۸۵** در احمدنگر ، مقالهٔ دهم است در ۲۱ باب ، نام نگارنده در نسخه ابوالروح محمد فرزند منصور آمده (۱پ — ۱۴۵پ) ۱۷س [ف. ادبیات ۱ : ۵۱۴] .

5671 — **دانشگاه** ۲۴۷۰ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، **آغاز** : حمدله . اما بعد، چنین گوید ابو الروح محمد بن منصور بن ابی عبدالله الجرجانی الیمانی المعروف بزدین دست که واجب چنان‌کندکه‌مردمان همه‌بدانند، ۱۶۵گ ۲۵س [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۳۹] .

5672— **تهران**، پزشکی ۳۱۱: نوشتهٔ محمدحسین، پنجشنبهٔ۶ رجب **۱۲۰۹** و رمضان همین سال [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۵] .

5673— **تهران، دانشسرایعالی**، قریب ۱۸۲ : نستعلیق عبدالله فرزندمیرزا محمدکاشی طبیب ۱۶ رمضان **۱۳۰۴** در تهران [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۰] .

5674— **بادلیان**۱۵۷۵ (Sal. ۷۲): نسخ تاریخ یادنشده، ۱۶۱گ۲۵س. **فیلم‌آن** دردانشگاه ش۱۱۴۵ هست [فیلمها ۱ : ۲۷۰].

نوروزنامه = کیفیت اعمالی . . .

دربخش ستاره‌شناسی ص۳۴۱گذشت .

و

وبا = رساله در . . .

از مسیو جبرئیل و محمد حسین قاجار ، بسال ۱۲۶۲ بنام محمدشاه قاجار (۱۲۵۰ — ۱۲۶۴). درآن ازسفرخود به‌دستور شاه به‌روم و آموختن زبان فرانسه و مسیو جبرئیل‌که به کمك او این گفتار را بفارسی درآورده سخن گفته‌است. گفتاریست در بیماری و باومبارزهٔ باآن بهمان روشی‌که تاآن‌روز درهندوستان و دیگر بخشهای وباخیز بکار میرفته. **آغاز** : حمدله . صلاة علی‌افضل انبیاء محمد ... و بعد این‌بندهٔ خاکسار وچاکر جان‌نثار .

5675— **تهران** ، ملی ۷۳۵ ف : نسخ دوشنبهٔ ع۲/۲۴ **۱۲۶۲**، برای محمد شاه، ۱۶گ ۱۰س [ف. ملی ۲ : ۲۵۷] .

وبا = بیماری . . .

وافیه = قانونچه

درص ۵۰۴ گذشت .

وجیزهٔ صغیره = ذخیرهٔ صغیره

وسیلة الشفا

از میرمحمدصالح فرزند محمدباقر رضوی ازپزشکان گویاسدهٔ دوازدهم، دردرمان بیماری ها از دوراه : درمان بدارو و وردها ، در یك مقدمه وچند بابوفصل وخاتمه. **آغاز:** حمدله والعاقبة ... اما بعد، چنین گوید تراب اقدام علما ابن محمدباقر محمد صالح رضوی ... که چون این بی‌بضاعت را سرمایه‌ای نبود .

5676ـ **اصفهان ، سید محمد علی روضاتی :** نسخ خوب سدهٔ **۱۲** ، زدین ، با یادداشتهایی ازحاج سیدمیرزا حسن‌چهارسوئی ودیگران، ۱۲۴ گ ۱۸ س [ف. روضاتی ۱ : ۱۸] .

وصیت نامه

منسوب به‌ابقراطس پزشك یونان باستان، که متن عربی آن در «محبوب القلوب : ۴۸» آمده است. **آغاز:** .. بدانکه سزاوار چنان است‌که طبیب ازجنس احرار وآزدگان باشد .

5677 ـ **دانشگاه ۶/ ۲۸۳ :** نسخ **۱۲۸۸** (۹۵پ ـ ۹۶پ) [ف . دانشگاه ۴ : ۷۰۲] .

ه

هیکل فیل

ازسالك‌الدین محمدحموی یزدی‌نگارندهٔ «حجلةالعرایس : ۵۲۰» .

بنگرید : ف. ره‌آورد: ۴۳۳،۱۹۶،۱۵

هدایة المتعلمین = هدایهٔ اخواینی

از ابوبکر (حکیم) ربیع فرزند احمد اخوینی‌بخارائی، شاگردابولقاسم‌مقانعی شاگرد محمد زکریای رازی، برای فرزند خود و به‌ـ درخواست او در چندین باب نگاشته است ، و باید پیش‌از ۳۷۰ بانجام رسیده باشد [مجتبی مینوی] ودر «موجز کمی : ۶۰۵» ازاین‌کتاب یادشده است .

بنگرید : مجلهٔ یغما س ۳ : ۴۹۷ گفتار آقای مینوی در بارهٔ نسخهٔ بادلیان ـ مجلهٔ ادبیات اصفهان س۱۳۴۴ ش ۱ .

5678ـ **بادلیان** ۳۷ فارسی اکسفورد: نسخ پایان‌ع۱/ **۴۷۸**، ۲۷۴ گ۱۹س. ومقابلهٔ ابوطالب عبدالله فرزند محمد فرزند ابی زید طبیب در۶۸۲ ، **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۱۲۳۴ هست [فیلمها ۱ : ۲۷۳] .

5679 ـ **فاتح ۳۶۴۶ :** نسخ شریف خلیفه، محرم **۵۱۰** ، درشهردوین برای‌خزانهٔ اسفهسالارتاج‌الامرا اینانج یبغواالب طغرل‌بك ابوالمظفرغازی‌فرزندابوالقاسم،۲۷۴ گ **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۳۸هست [فیلمها۱ : ۲۷۳].

5680ـ **ملك ۴۰۵۱ :** نسخ سدهٔ **۶-۷** نسخه چهارسطری‌ازاول (فی‌ذکرالمزاجات) است تا باب (دویست وهفتم فی‌اجناس النبض). **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۹۷۶هست [فیلمها۱ : ۲۷۳] .

هدیهٔ سلیمانی

ازمحمد مهدی فرزند عنایت‌الله طبیب قمی

ترجمه و گزارشی‌است از «رسالۀذهبیه» منسوب بحضرت رضا، بنام شاه‌سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ۱۱۰۵)، در آغازمتن‌را می‌آورد سپس بترجمه می‌پردازد و آنگاه گزارش می‌کند.

بنگرید: ذریعه ۱۰: ۴۶ ـ خاتمۀمستدرك ۳: ۳۳۵ ـ فهرست شیخ طوسی: ۱۴۶.

5681ـ **اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی ۱۰: نسخ عبدالعظیم فرزند حاجی محمد تقی قمی، شنبۀ۵ع۲/۱۰۹۶، آغازدردیباچه افتاده: قلوب دردمندان و غمزدای خاطر مستمندان و بعلم‌کامل... امابعد، چون‌رأی‌عالم‌آرای وضمیر منیر بیضای، ۱۲۴گ۱۷س[ف. روضاتی۱: ۲۸].

هدیة الملوك = هدایة الملوك

ازابن‌فقیه، ابومحامد محمد فرزندعبدالله فرزند محمد متطبب اصفهانی، ترجمه‌ایست از «الباه» محمدزکریای‌رازی‌که‌درسیزده‌فصل‌است ترجمه در نوزده فصل، بخواهش دوستی، ودر آن از «قانون» و «کامل الصناعة» یاد کرده است واین جز «فواید الاشیاء» بلوشه ۲: ۱۲۸ است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** و به‌نستعین... بعد حمدالله... چنین گوید ابومحامد محمدبن عبدالله‌بن محمدالمتطبب المعروف بابن‌فقیه.

بنگرید: ف. طبی، نجم‌آبادی: ۱۳۵ ـ سرگذشت رازی: ۲۰۹ ـ کشف الظنون ۲: ۲۰۴۲ (هدایة الملوك).

5682 ـ **تهران**، پزشکی ۵/۲۳۸: نوشتۀ بی‌تاریخ سدۀ ۹، در هامش شعریست در باه که در ابرقوه بسال ۸۴۱ سروده شده است [نسخه‌ها ۳: ۳۳۰ ـ ف. ره‌آورد: ۴۶۹].

5683ـ **شیراز**، خانقاه‌احمدیه۲/۱۹۸ منتخب آنست از شریف محمد حسن یزدی در ۱۴۸ لوح در داروها و نسخه‌ها بخامۀ خود گزیننده، ۱۲۸۰ [نسخه‌ها ۵: ۲۲۲].

5684ـ **یزد**، محمدعلی‌فرهمند: تاریخ یادنشده نسخه آقای حاجی رئیس یزدی ملك، پدرآقای‌فرهمند، مفقودشده[نسخه‌ها۴: ۴۶۳].

ی

یادگار

از سیداسماعیل‌گرگانی، نگارندۀ «ذخیرۀ خوارزمشاهی: ۵۳۸» وجزآن، درپنج بخش ۱ـ اندر فوایدعلمی‌که اندرطب بکارآید، هفده باب ۲ ـ اندر علاج بیماریها از سر تا پای، سی باب ۳ـ دوباب ۴ـ یازده باب ۵ـ سه‌باب **آغاز:** حمدله. حمدالشاکرین... سید امام اسماعیل‌بن حسن‌بن... چنین می‌فرماید که معلومست که عنایت همه آن نباشد که کسی را چیزی بخشند.

5685ـ **دکتر مفتاح**: نستعلیق نیمۀ ج۲/۱۰۳۷، بی‌دیباجه [رؤیت].

5686 ـ **تهران**، پزشکی ۲/۹۷: نوشتۀ محمدتقی، در۲۰ج۲/۱۰۶۳ (ص۱۶۹ ۳۲۸)، بی‌دیباچه و ازفهرست بخشهاآغاز می شود [نسخه‌ها ۳: ۳۲۴ ـ ف. ره‌آورد: ۱۸۹]

5687ـ **دانشگاه** ۳/۲۵۳۱: نستعلیق محمد امین یوزباشی کاشانی۲۲ ذیحجۀ۱۰۹۰ (ص ۵۹ ـ ۱۴۲) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۳۰].

5688ـ **تهران**، پزشکی ۲/۱۳: سدۀ **۱۱ـ۱۲** از بخش یکم بی دیباچه آغاز میشود وپنج بخش رادارد. بخش‌یکم۱۸ باب[نسخه‌ها ۳: ۳۲۳].

یادگار رضائی = تذکرة الهند

از حکیم رضاعلیخان فرزند حکیم محمود خان حیدر آبادی، بروزگار میر اکبر علیخان بهادر سکندرجاه (۱۲۱۷ – ۱۲۴۴)، بسال ۱۲۳۵ در دار السلطنهٔ حیدر آباد، از روی یادداشتهای پدرش که پراکنده و بعربی بوده، در سه تذکره و یك خاتمه نگاشته است، و بسال ۱۲۸۳ و۱۲۹۱ درهمان حیدرآباد چاپ شده است. **آغاز**: سبحان الذی علم الانسان علاج الابدان لشفاء الاسقام.

بنگرید: ف. طبی، نجم آبادی: ۲۲۳– مؤلفین مشار ۳: ۲۰۹.

5689– **آصفیه** ۱۶۴ پزشکی: نستعلیق محمد غوث‌الدین، در **۱۲۵۷**، در حیدرآباد، بدستور شرف‌الدوله، ۴۲۸ گ ۲۰ س [ف. آصفیه میرعثمان علی ۲: ۱۱۹].

5690– **آصفیه** ۸۱۶ پزشکی: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴: ۴۰۶].

یادنامهٔ سنجری

درپزشکی، با عنوانهای باب. **آغاز**: حمدله... اما بعد، این کتاب‌را یادنامهٔ سنجری خوانند. باب اول درمعرفت بنی آدم از چهار طبایع

5691– **دانشگاه** ۳۸۲۹/۳: نستعلیق عزیزالله فرزند ناصر الدین رازی، ۱ صفر **۹۷۳**، در اکره (ص ۱۵۵ – ۱۹۱) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۱۲].

ینبوع الحکم

از ملا شرف الدین حسن طبیب شیرازی سدهٔ نهم، پسرش نجیب‌الدین عبدالله پزشك شاه تهماسب (۹۳۰ – ۹۸۴) و قطبشاه دکنی بوده است. حموی‌یزدی دردیباچهٔ «حجلة‌العرایس» ازآن بنام «ینبوع» یادکرده که می‌بایست به– شمارهٔ ۸ در مجموعهٔ خود بیاورد ولی ازنسخهٔ دهخدا افتاده است. گفتاریست در پزشکی در نوزده فصل: فصل ۱– در حکایت قوتها و محل هرقوتی ۲– درامراض سر وتشریح آن ۳– در تشریح چشم ومرض آن ۴... **آغاز**: حمدله. صلاة... اما بعد، بدانکه آدمی مرکب است ازاین جسد محسوس و روحی غیر محسوس که حکما آنرا نفس ناطقه گویند.

بنگرید: نسخه‌ها ۳: ۱۵.

5692– **ملك** ۹ و ۲۰ و ۴۹۲/۳۶: نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰**، زرین، سه بخش است با عنوان: ۱– تشریح نامه که «انتخابیست از کتاب ینبوع» شرف‌الدین حسن (ص ۳۲۳ – ۳۴۹) ۲– فصل از کتاب ینبوع در باب ادویه باهیه (ص ۴۹۰ – ۵۶۹) ۳– رساله در معرفت طبایع ادویه وبرخی ازمعالجات (ص ۴۷۴ – ۴۹۳ هامش) [رؤیت].

5693– **ملك** ۴۲۷۱/۳: نسخ محمد رضا فرزند محمدتقی گیلانی **۱۰۴۰** (۱۳۷ ب ۲۹۵) آغاز و انجام برابر نمونه نام کتاب و نگارنده در پایان نسخه بخامهٔ نویسنده آمده است [رؤیت].

5694– **مجلس** ۴۴۴۶: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۱۱**، آغاز برابر نمونه، بنام «ینبوع‌الطب» آمده، ۸۸ گ ۲۱ س [رؤیت].

ینبوع

ازحکیم عمادالدین محمود شیرازی، نگارندهٔ «آتشك: ۴۶۱» وجز آن. ایوانف درفهرست بنگال نیز ازاین کتاب به نقل از اته‌وریویادکرده‌است.

5695– **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۵۶۰/۱ Add: نوشتهٔ آدینهٔ ۱۲ ذیحجهٔ **۱۰۹۶** همراه «قرابادین (5390)» ازهمو. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۹۲ هست [فیلمها ۱: ۵۹۱].

بخش هشتم

کیمیا

الف

آینهٔ اسکندری

از غیاث کرمانی، بنام سلطان جلال الدین اسکندر، در کیمیا .

5696ـ موزهٔ بریتانیا ۲۱/ ۲۷۲۶۱ Add : درمجموعهٔ مؤرخ ۸۱۳-۸۱۴، همراه «کبریت احمر» که نیز بنام سلطان جلال الدین اسکندر نگاشته شده، فیلم آن دردانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۲] .

ارکان اربعه در صناعت

از میرفندرسکی ابوالقاسم، م ۱۰۵۰ شاید گرفته از «حقایق الصنایع» او باشد. **آغاز :** حمدله ... امابعد، کبریت آتشی است بسته و زیبق آبی است بسته و مقصد مزاج این هر دو است که باهم آمیخته گردند .

5697ـ ملك ۳۲۹۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ۷۱گ ۱۴س [ف. ملك : ۲۱] .

ارواح و اشجار

منسوب به تنکلو شاه، (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج: ۲۵۸ـ رسالههای تنکلوشاه: ۶۲۱).

5698ـ مجلس ۴/۲۳ نجم: سدهٔ ۱۲ همراه ۲۸ گفتار همه جز یکی منسوب به همو :

۱ـ کتاب الحاشیه ۲ـ اللوحین ۳ـ کنوزسبعه ۴ـ الانوار السبعه، کنوز الحکمه ۵ـ مصباح الانوار السبعه ۶ـ مفتاح الاسرار ۷ـ اسرار سبعه ۸ـ عمل لوح بلور ۹ـ عمل کمرزر ۱۰ـ عمل طوق ذهب ۱۱ـ مفتاح کنز الیواقیت ۱۲ـ کنز اللالی ۱۳ـ کنز الیواقیت ۱۴ـ تاج مرصع ۱۵ـ عمل در و گوهر ۱۶ـ مفتاح اعمال سبعهٔ کامله ۱۷ فاتحهٔ گنج گهرشاهی ۱۸ـ گهر مفتاح کنز ۱۹ـ گنج گهرشاهی ۲۰ـ گنج گهر ۲۱ـ مفاتیح کنوز سبعه ۲۲ـ تدبیر کبریت ۲۳ـ (این کتاب) ۲۴ ترجمهٔ اسرار رازی ۲۵ـ بیان شجریات ۲۶ـ الفوائد المجربة (عربی) ۲۷ ـ اعمال سبعه ۲۸ـ النباتات و الحشایش ۲۹ ـ طرق حل و عقد. همه جز ش ۲۴ منسوب باو [نسخهها ۵: ۲۰۰]

ارشاد الطالبین وهدایة المسترشدین

از ملاعلی اکبر فرزند مصطفی فرزند محمود شیروانی شماخ ، بسال ۱۳۲۶ .

5699ـ آصفیه ۸۰ کیمیا، نوشتهٔ ۱۳۲۶ [ف. آصفیه ، میرعثمان علی ۳ : ۵۹۸] .

اسرار = رسالهٔ

منسوب به ارسطو که گویا برای پسرش

نوشته است، باید ترجمه از عربی باشد، در هفت باب ۱ــ در بیان اناهات ۲ــ حجر ۳ــ در بیان وقت ۴ــ در بیان نیران ۵ ــ در بیان ازمان ۶ــ تفریق ۷ــ سراسرار. **آغاز:** نوشته است ارسطو ازبرای پسر خود ودرآخر عمرش، پس گفته که بدان ای پسر این را که حکما وضع کرده‌اند این صنعت را بر هفت باب، و کتمان کرده‌اند او را.

5700ــ **ملك** ۳۳۹۷/۱۱: نسخ سدهٔ **۱۳** (ص۲۲۸ ــ ۲۳۰) همراه چند گفتار دیگر در کیمیا [رؤیت].

اسرار سبعهٔ کامله

متن از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صور الدرج: ۲۵۸)، ترجمه در نسخهٔ دانشگاه از محمدابراهیم قراگزلو (بنگرید: رساله‌های تنکلو شاه: ۶۲۱) است.

5701ــ **مجلس** ۴/۷ نجم: سدهٔ **۱۳** (ص۶۱ ــ ۶۷) در فهرست از مترجم نام برده نشده گویا ازدیگری است [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰].

5702 ــ **دانشگاه** ۴۰۹۶/۴: نوشتهٔ **۱۲۹۶**، نسخه ترجمهٔ قراگزلو و در هفت سراست [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵].

اسرار قاسمی

ازملاحسین‌واعظ بیهقی‌سبزواری، درگذشتهٔ ۹۱۰، نگارندهٔ «جواهر التفسیر : ۴۲» و جز آن، بدستور میرسیدقاسم الانوار یکی ازفرمان روایان صفوی، درپنج مقصد وهرمقصد در چند فصل و خــاتمه نگاشته است. سپس پسر او صفی‌الدین علی بروزگار شاه‌تهماسب (۹۳۰ ــ ۹۸۴) آنرا بنام «کشف‌الاسرار» گزین کرده واین‌گزیده درهند و برلین و ایران چاپ شده **آغاز:** حضرت قاسم العطیات و عالم الخفیات لهالحمد فی‌الغدوات والعشیات.

بنگرید: ذریعه ۲ : ۵۴ و ۱۸ : ۱۲ ــ ف. مشار : ۹۳، ۱۲۶۲.

5703ــ **الهیات** ۲۹۹د: نستعلیق قطب الدین محمد رانکویی، سدهٔ **۱۰**، ۴۴گ ۱۴ س [ف. الهیات ۱ : ۹].

5704 ــ **سپهسالار** ۲۸۹۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده، ۴۸گ ۱۳س [ف. سپهسالار ۳ : ۱۲۶].

5705ــ **تهران**، دکترمفتاح: نسخ سدهٔ **۱۳** [رؤیت].

5706ــ **تهران**، علی‌اصغرمهدوی ۳۶۵ نستعلیق سدهٔ **۱۲ ــ ۱۳**، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۶۳].

5707ــ **ملك** ۳۱۲۸: نسخ ۲۴شعبان **۱۲۲۸**، درمدرسهٔ حاجی‌میرزا محمدباقر ۲۳۷ گ ۹س [رؤیت].

5708 ــ **ملك** ۳۰۹۰: نسخ رمضان **۱۲۳۹**، ۵۴گ ۲۱س [ف.ملك، فارسی:۲۵].

5709 ــ **شیراز**، دکتر عینی: نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۹ج/**۱۲۵۴** [نسخه‌ها ۵: ۲۷۵].

5710 ــ **مجلس** ۲۱۵۵: نسخ خوش میرمحمدحسین فرزند میرمحمدتقی موسوی‌درب امامی، در**۱۲۶۲**، نسخه بنام «سحر العیون» است وفهرست نگار آن را بنام «بحر العیون» یادکرده، دردومقصد ویك خاتمه و هرمقصد در چند اصل وهراصل درچند فصل درسیمیا وریمیا درفهرست ازبیهقی یاد نشده، **آغاز:** حضرت قاسم العطیات وعالم الخفیات، ۳۱۹ص ۱۱س [ف. مجلس ۶ : ۱۲۴].

5711 ــ **سپهسالار** ۲۸۷۶: نستعلیق مراد، درلنگرود، درشعبان **۱۲۷۴**، ۲۸۱گ ۱۳س. [ف. سپهسالار ۳ : ۱۲۶].

5712ــ **دانشگاه** ۳۸۲۶/۱: نستعلیق

۱۲۷۶ (۱۵ ر – ۴۷ ر) آغاز افتاده [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۶] .

5713 – **ملك** ۳۱۳۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** ۸۸ گ ۱۲ س [ف. ملك، فارسی : ۲۵].

5714 – **ملك** ۳۱۶۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۰۰ گ ۱۷ س [ف. ملك : ۲۵] .

5715 – **ملك** ۳۶۵۰ : نسخ کربلائی حسین، سدهٔ **۱۳**، ۳۰۸ گ ۱۲ س [ف. ملك : ۲۵] .

5716 – **سپهسالار** ۲۸۶۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده ، ۲۰۰ گ ۱۳ س [ف . سپهسالار ۳ : ۱۲۶] .

اشجار = رساله در معرفت . . .

درشناخت درختان وگیاهان ساختهٔ کیمیاگران، نسخه ۳۷ باب شماره گذاری شده دارد.
آغاز: حمدله ... امابعد، این کتابی است در معرفت اشجار و نباتات که حکما استخراج کرده‌اند وارسطاطالیس حکیم استخراج نموده ازکتاب ارسلیقاطوس .

5717 – **تهران**، ادبیات ۳۳د: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در پراکنده‌های پیش از این گفتار عنوان عمل جعفرخان دیده می‌شود، ۱۴۴ گ ۲۰ س [ف ، ادبیات ۱ : ۲۸۷] .

اشجار = ارواح واشجار

اصغر و اکبر = باب . . .

اعمال سبعه

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸) .

5718 – **مجلس** ۲۷/۴ نجم : سدهٔ**۱۲** (ص ۱۹۳ – ۱۸۹) بنگرید: ارواح واشجارش 5698 [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱] .

اعمال یده = رساله در . . .

در بارهٔ سنگ یده است ، در هفت فصل .
آغاز: ازدانیال پیغمبر روایتست که روزی...

5719 – **دانشگاه** ۲۴۰۱/۴۷: نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ **۱۱**، در طوس (۳۸۷ – ۳۹۲) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۲۲].

اکسیر

گفتاریست دراکسیر .

5720 – **تهران**، اصغر مهدوی ۲/۲۷۶: نوشتهٔ سدهٔ **۹–۱۰** با تاریخ **۱۰۸۵** در دفتر . همراه چند گفتار دیگر در کمیا [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۲] .

5721 – **دانشگاه** ۱۰/۳۳۹۰: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی ، نزدیك **۱۲۵۸**، (ص ۲۷۲ – ۲۸۷) با عنوان اکسیر حجری . **آغاز:** نوع دیگر در اعمال اکاسیرحجری، بگیرحجر را بعداز جمع نمودن [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۹۰] .

اکسیر منظوم

درص ع نسخه آمده: ازعبدالله جابرانصاری
آغاز: گرتوهستی درجهان مرد بکار۔ صاحب سری و مرد باوقار .

5722 – **دانشگاه** ۹/۳۳۹۰: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی ، باتاریخ **۱۲۵۸ – ۱۲۶۱** در دفتر بهمین خامه (ص ۲۷۰ – ۲۷۱) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۹] .

انوار الدرر در ایضاح حجر

ناشناخته ، در ده باب و یك وصیت و یك خاتمه، ترجمهٔ لفظی ازیك کتاب تازی است . ذریعه کتابی بااین نام وهمین بخشها از ایدمر

بن‌علی جلدکی یادکرده است وشاید این ترجمه ای‌از آن باشد. ولی مترجم از بسیاری ازکتابهای جلدکی در کتاب خود نامبرده است. **آغاز :** حمد و سپاس بیقیاس خداوندیرا که سزاوار ...چون باین داعی‌واضح‌شد...ونامیدم این را بانوار ...

بنگرید: ذریعه ۲ : ۴۲۶ـ کشف الظنون (انوارالدرر) ۱ : ۱۹۴ .

5723ـ **دانشگاه** ۲۰۵۳/۳ : نستعلیق سدۀ **۱۳** ، (۳۴ر ـ ۹۰ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۶۸۲] .

5724ـ **دانشگاه** ۱۲۰۷/۴ : نستعلیق تازه تاریخ یاد نشده (۳۲ ر ـ ۷۳ پ) ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست ترجمۀ کتاب جلدکی دانسته شده [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۶۷] :

انوار سپیده = کنوزالحکمه

ب

باب الاصغر و الاکبر

از میرابوالقاسم فندرسکی ، شاید گرفته از «حقایق الصنایع» او باشد .

5725 ـ **تهران ،** ادبیات ۲۵۳/۲۳ جوادی : نستعلیق سدۀ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۴۱] .

البحریه

گفتاریست در کیمیا از نگارندۀ « مرآت العجایب» که گویا در خواب آن دستورها باو گفته شده است. **آغاز :** هذه رسالة البحریه . بدانید ای برادران که راهنمائی کند الله شمارا ومرا، بدرستی که خوابیدم من شبی ازشبها در حالتی که متعجب بودم درسرطبیعت ...

5726 ـ **دانشگاه** ۱۰۸۷/۹ : نسخ ، با تاریخ رجب **۱۲۸۹** دردفتر همراه، «مرآت العجائب » از همو (۱۶ پ ـ ۱۸ پ) [ف. دانشگاه ۴ : ۹۷۰] .

برهنه

ازحسین حسینی اخلاطی، دراکسیر (بنگرید کفایة الصنعة، کیمیا درهمین بخش) .

5727ـ **آصفیه** ۴۸کیمیا: نوشتۀپیرامن **۱۳۳۶** [ف. آصفیه ۳ : ۴۰۸] .

بیان البیاض و الحمرة

گفتاریست در کیمیا ، گویا ترجمۀ « امر مستور الصنعة: ۶۱۸ » ابن‌سینا باشد. **آغاز :** معلوم خداوندان بصیرت باشدکه این کتاب‌را اول یافتیم یك‌ورق نخستین ازوی افتاده بود. . .این رسالتی است ازشیخ الرئیس ابوعلی ابن‌سینا نبشته است از بهر خواجه ابوالحسن؟ (ابوالحسین)...

5728 ـ **بادلیان** ۱۹۰۴/۶ : تاریخ یاد نشده [مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۴۲].

ت

تاج مرصع

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمۀ صورالدرج ۲۵۸) .

5729ـ **مجلس** ۴/۱۴ نجم : سدۀ**۱۲**

بنگرید: ارواح واشجارش 5698 (ص۱۰۳ـ ۱۰۶) [نسخه‌ها ۳ : ۲۰۰] .

تجارب شهریاری

ازشهریار فرزند بهمن یارپارسی، شاگرد

ابن‌سینا، در ۲۰ باب، که گویا آنرا از «سر الاسرار» محمد زکریای رازی گرفته‌است. این کتاب بسال ۱۳۴۳خ بکوشش آقای محمدتقی دانش پژوه همراه الاسرار وسر الاسرار چاپ‌شده‌است.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۳۴۸ و ۱۲ : ۱۶۵ پیشگفتار چاپ، دانش‌پژوه ـ مصنفات‌رازی، نجم آبادی : ۲۲۸ .

5730 ـ **بادلیان** ۱۸۷۶/۲ : نوشتهٔ عبدالخالق فرزند محمد، ۲۰ج۲/**۱۰۱۷**، در ۲۰ باب و نخستین‌آن درتدابیر زیبق‌است و باید همین رساله باشد (۵۹ر ـ ۹۰ر) [ف. الهیات ۱۶۸ ـ فیلمها: ۴۱] .

5731ـ **برلین** Or. ۸۰۶۶/۱۴ : با تاریخ **۱۰۶۳** دردفتر، (۱۱۰ر ـ ۱۴۴پ) . **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۵۴۱ هست [فیلمها۱: ۷۱۴] .

5732ـ **دانشگاه** ۴۱۱۷/۵ : از سدهٔ **۱۱-۱۲** ، آغازرا ندارد، **آغاز:** چنین گوید مؤلف شهریار بن شهریار فارسی این جمله را تجارب شهریاری نام نهادم و عنوانهای باب ۱-۱۹ در آن هست (۷۹ ر ـ ۱۰۱ ر) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۶] .

5733ـ **مجلس** ۵۱۱۳ فهرست نشده: نستعلیق عبدالبدیع فرزند ملامحمدواعظ‌مشهدی ۳صفر **۱۳۱۸**، آغاز دردیباچه افتاده، ۴۶گ ۱۷س[رؤیت]. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۷۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۱] .

5734ـ **تهران**،اصغرمهدوی۲۸۰/۲۳ باتاریخ **۱۲۶۲** تا **۱۲۷۷** در دفتر ، بندی از آنست در تدبیر حجر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

5735ـ **تهران**، اصغرمهدوی۳۳۱/۸ نوشتهٔ محمد علی فرزند آخوند ملا احمد ، چهارشنبهٔ ۲۹ رمضان **۱۲۶۴** درقم برای میرزا محمد مستوفی ارباب وظایف [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۲] .

5736ـ **نجف**، سیدابوالقاسم‌خوانساری نوشتهٔ ۱۳ رجب **۱۲۷۴** [ذریعه ۳ : ۳۴۸] .

تحفهٔ خانی

از صفی الدین علی فرزند حسین کاشفی ، نگارندهٔ «مخارج حروف: ۹۸» وجز آن. به‌درخواست درمیش‌خان فرمانروای هرات ، بسال ۹۲۹ در دوازده باب از روی « اسرار قاسمی : ۶۱۳» پدرخود نگاشته است .

5737ـ **بادلیان** ۲۷۴۹/۸ : باتاریخ **۱۱۰۰** دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۲۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۰] .

تحفة المؤمنین

درکیمیا، درپنج حل وسه‌عقد و یك خاتمه وحل یکم درپنج فصل ، یکمین آن در احراق ادویه. جلد یکم کتاب بزرگتری بنام «دستور جامع» است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۷۳ .

5738ـ **تهران، اصغرمهدوی**۳۶۹ نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درمیانهٔ‌آن آمده : قسم اول ازدستورات جامع موسوم به تحفة المؤمنین . سپس پراکنده‌های کیمیائی [نسخه‌ها۲: ۶۷].

5739ـ **سامره**، میرزا محمد تهرانی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۷۳] .

تدبیر حجر

از برکات‌فرزند محمد. درتدبیرحجر نباتی ومعدنی وحیوانی .

5740 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۰/ ۲۸۰ : نسخ و نستعلیق **۱۲۶۲** تا **۱۲۷۷** در دفتر . همراه رساله‌هایی دیگر بهمین عنوان [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳] .

تدبیر حجر
ازشیخ حکیم فیلسوف .
بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۸ .

5741ـ تهران، اصغر مهدوی۶/۱۰۳
نسخ و نستعلیق ۱۲۶۲ ـــ ۱۲۷۷ در دفتر . همراه رساله‌های دیگر کیمیاوی . [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳] .

تدبیر حجر
از شباح (سباح) فرزند یوشح .

5742ـ تهران ، اصغر مهدوی ۱۹/ ۲۸۰ : با تاریخ ۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷ در دفتر ، نسخه‌ایست در تدبیر حجر نام نگارنده درفهرست شباح آمده [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

5743ـ تهران، اصغرمهدوی۳/ ۳۳۶ سدهٔ ۱۳ـ۱۴، باعنوان « نسخهٔ حکیم سباح » [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۳] .

تدبیر حجر
از شیخ صدرالدین .

5744ـ تهران، اصغرمهدوی ۵/ ۲۸۰ نسخ و نستعلیق ۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷ در دفتر . همراه رساله‌های دیگر در این باره [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳] .

تدبیر حجر
از ملك ضورس، درتدبیر حجرکریم .

5745ـ تهران ، اصغر مهدوی ۱۲/ ۲۸۰ : نسخ و نستعلیق ۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷ در دفتر . همراه رساله‌های دیگری در این باره [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳] .

تدبیر حجر
منسوب به یحیی برمکی. (ذریعه۱۲: ۱۵۸)

5746ـ تهران، اصغرمهدوی ۸/ ۲۸۰ نسخ و نستعلیق ۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷ در دفتر . همراه رساله‌های دیگر در این باره [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳] .

تدبیر حجر
ناشناخته .

747 ـ 5748ـ تهران ، اصغرمهدوی ۱۶ و ۱۹/ ۲۸۰ : دوگفتارست در دفترمؤرخ ۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷ [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴].

5749ـ تهران ، دکتر مفتاح ۷ مج : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، دریك مجموعهٔ کیمیایی [رؤیت] .

تدبیر حجر = کیمیا

تدبیر حجر الاسود
باعنوانهای باب. **آغاز:** بدان ای عزیز که این تألیفات که جمع کرده شد از کتب معتبرهٔ علمای سابق ... مثل هرمس ، سقراط . . . و حکمای لاحق مثل محمدزکریای رازی وابوعلی سینا وشاه نعمت‌الله ورشید وطواط ومیرسید علی همدانی وسید حسین اخلاطی . . .

5750 ـ ملك ۷/ ۳۳۹۷ : نسخ سدهٔ دوازدهم (ص۱۰۷ ـ ۱۱۲) همراه چند گفتار دیگر [رؤیت] .

تدبیر = حجر کریم
ناشناخته .

5751ـ ملك۴/ ۳۳۹۷ : نسخ سدهٔ ۱۲ (ص۷۸ ـ ۸۱).**آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد بدان بدرستی که رطوبتی که اوست که می‌آید بکشتن آتش وبسبب رطوبت [رؤیت] .

ترجمهٔ اسرار = سرالاسرار
متن از محمد زکریای رازی ، درگذشتهٔ ۳۱۱. دوکتاب در کیمیا بنام «الاسرار» و«کتاب

سرالاسرار» از او یاد کرده‌اند ، که دومی در کتابخانهٔ محمدعلی تربیت بوده‌است. وکتاب سومی بنام «سرالاسرار فی الحکمة» درفهرست نوشته های حکمتی او یاد شده است . اسماعیل پاشا برای او «الاسرار فی‌الطب» نیز یادکرده است و این اگر ترجمهٔ نوشته‌های رازی باشد پس بایستی ترجمه یکی ازدوکتاب اول او باشد .

بنگرید : مؤلفات رازی ، نجم آبادی : ۲۲۸ ، ۲۶۰ ، ۲۶۱ - هدیة العارفین ۲ : ۲۷ - ف. عربی مشار : ۷۲۹ - مؤلفین مشار ۵ : ۴۸۶ .

5752 - **مجلس** ۴/۲۴ نجم: سدهٔ **۱۲** فصلی است (ص۱۶۲ - ۱۶۹) در یك مجموعهٔ کیمیاوی [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

ترجمهٔ اسرار الصنعة

متن از اسفیدروس، ترجمهٔ تازی از مؤید الدین طغرائی (ذریعه ۹ : ۶۴۸).

5753 - **ملك** ۳۳۹۷/۱۳ . نسخ سدهٔ **۱۲** (ص۲۳۱ - ۲۳۲) همراه چندگفتاردیگر درکیمیا . **آغاز :** رسالهٔ اسفیدروس فی‌اسرار الصنعة. این‌نسخه ازمقالات مؤیدالدین‌طغرائی قدس سره اززبان تازی بپارسی نقل‌کرده‌شد.. امابعد، چنین‌گفت ای کرده طلب این سر نهفته مکرم‌که شفابخشنده [رؤیت] .

5754 - **تهران** ، اصغر مهدوی ۴۵/ ۲۸۰ : نسخ و نستعلیق **۱۲۶۲ - ۱۲۷۷** در دفتر. همراه چندگفتاردیگر درکیمیا [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

ترجمهٔ امر مستور الصنعه

متن ازابن‌سینا، درگذشتهٔ ۴۲۸که بنامهای الاکسیر، الکیمیا نیز نامیده شده است، که‌گویا برای ابوالحسین احمد فرزند محمد السهیلی وزیر خوارزمشاه، درنه‌فصل میان سالهای۳۹۲ ۴۰۳ نگاشته‌است. اوکتاب دیگری‌بنام «الصنعة الی‌امام ابی‌عبدالله البرقی» دراین باره نگاشته وهمچنین ترجمهٔ لاتین کتاب دیگری در کیمیا به او منسوب است که متن آن در دست نیست [مهدوی] . ترجمه از ظهیر الدین عبدالجلیل فرزند عبدالجبار. **آغاز:** چنین گوید خواجهٔ رئیس... کەمیان‌من وخواجه‌ابوالحسین‌سهل بن محمدالسهلی ادام‌الله‌مذاکراتی درمعنی‌آن علم.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۵ - حواشی چهار مقاله : ۲۴۴ .

5755 - **استانبول** ، احمد ثالث ۳/ ۳۰۶۳ : تاریخ یاد نشده [مصنفات ابن سینا ، مهدوی : ۴۳] .

5756 - **استانبول،** اونیورسیته ۵۰/ ۱۴۵۸ : نسخ، تاریخ یاد نشده [مصنفات ابن‌ سینا : ۴۳] .

ترجمهٔ امر مستور الصنعة = بیان البیاض والحمرة

ترجمهٔ انوارالدرر = انوار الدرر

ترجمهٔ التصریف

متن از جابربن حیان صوفی ، در کیمیا (بنگرید : ترجمهٔ الخواص) .

5757 - **تهران،** اصغرمهدوی۴۸/۲۸۰ با تاریخ **۱۲۶۲ - ۱۲۷۷** در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

5758 - **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۲/ ۲۶۱ : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

ترجمهٔ الخواص

متن‌ازجابر بن حیان‌کوفی‌صوفی، درگذشتهٔ ۲۰۰ .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۶۹ ، ۲۷۱ ، ۲۷۲ ، ۲۷۳ ، ۱۷۴ و ۱۸ : ۱۹۷ ـ ف . ابن‌ندیم : ۵۰۱ ـ هدیة‌العارفین ۱ : ۲۴۹ .

5759ـ **ملك** ۵۸۵۲ : نسخ سدهٔ **۱۲**، تنها ازمقالهٔ هفتادم تانزدیك بپایان مقالهٔ‌هفتاد ویکم را دارد [رؤیت] .

ترجمهٔ خواص اشیاء = خواص اشیا

دربخش طبیعی ص۳۱۸ـ۳۱۹ گذشت .

ترجمهٔ کیمیاء‌الشفا = طب کیمیایی

دربخش پزشکی ص۵۶۴ گذشت .

ترجمهٔ مرآة‌العجایب = مرآة‌العجایب

تفسیر درجات

گفتاریست در کیمیا .

5760ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۱/ ۲۸۰ نسخ ونستعلیق **۱۲۶۲ـ۱۲۷۷** دردفتر کیمیاوی [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

ترجمهٔ رسالة‌الصنعة

منسوب به‌حضرت جعفر .

5761ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۶۷ : نستعلیق ج۱/ **۱۲۹۹** [نسخه‌ها ۲ : ۶۸] .

ج

جامع

منسوب به‌ارسطاطالیس، درکیمیا .

5762 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۴۹/ ۲۸۰ : نستعلیق **۱۲۶۲** ـ **۱۲۷۷** در دفتر ، [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

جامع = ترجمهٔ جامع

جزایر

از قطب‌الاقطاب نور علیشاه. منظومه‌ایست در چند فصل در کیمیا . چند عنوان از آن : ماء معشر خاصه وعامه ، خواص ماء معشر عامه، خواص ماء معشر مکتوم، مزاج ارکان ثلاثه ، نرم نمودن سلالهٔ طین ... درعنون هردونسخهٔ موجود به‌نورعلیشاه نسبت داده شده است ولی درخود مثنوی از نور علی و جنات الوصال او یادشده (بنگرید ، نورالانوار درهمین بخش)

آغاز : اول دفتر بنام آنکسی ـ که چو من آشفته دل دارد بسی ـ همچو من شوریدهٔ بی‌خانمان .

بنگرید : ذریعه۹: ۱۲۳۱ و ۱۹:۱۴۶،

5763ـ **دانشگاه** ۲/ ۳۱۰۰: نستعلیق محمد ابراهیم فرزند رضاقمی ورامینی متخلص به‌سکوت، **۱۳۲۳** (ص۱۱۷ ـ ۲۳۹) بدنبال «نور الانوار» از سایلی! نام نورعلیشاه بعنوان سراینده درص‌ع آمده، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۱۰۵۲] .

5764 ـ **دانشگاه** ۲/ ۸۳۱ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده (ص۹۹ ـ ۱۵۸)، نام سراینده درص‌ع آمده، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۹۶۸] .

جزایر

ناشناخته، درکیمیا، منظوم، شاید باشمارهٔ پیش یکی باشد .

5765ـ **مجلس**۷۳۸: نستعلیق، همراه «نور الانوار» منسوب به علی‌اکبر قمشه‌ای! ، [ف. مجلس ۲ : ۴۶۸] .

ح

الحاشیه = کتاب . . .

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صور الدرج ۲۵۸) .

5766 ـ مجلس ۱/۴ نجم : سدهٔ ۱۲ (ص ۱ـ۲) همراه «ارواح واشباح: 5698» و جز آن [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

حجر = تدبیر . . .

حجر حکما = رساله در

در دوازده باب وسپس چهار باب بیشماره ۱ ـ (افتاده ـ بایستی درده خلعت باشد) ۲ ـ حجر غیظ ومعترقه ۳ ـ اسماء مرموزه مر ارض بیضه ۴ ـ اسماء مرموزه درزیبق ۵ ـ اسما منیع مطهری ۶ ـ وصفانای ۷ ـ اوقات واوزان ۸ ـ تفریق ۹ ـ تدبیرها ۱۰ ـ موازین ۱۱ ـ تراکیب ۱۲ ـ برانیات، سپس چهار باب بیشماره .

5767 ـ ملك ۱۰/۳۳۹۷ : نسخ سدهٔ ۱۲ (ص ۲۰۲ ـ ۲۲۷) باب یکم نانویس‌مانده و خلعت ۷ ـ ۱۰ را دارد . همراه چند گفتار دیگر کیمیاوی [رؤیت] .

خ

خطب سبعه

در بخش ستاره شناسی ص ۲۹۰ گذشت .

خلاصة الصنعة = كفاية الصنعة

خواص احجار = ترجمة الخواص

خواص حجر

از محمد زکریای رازی (بنگرید: ترجمهٔ اسرار : ۶۱۷) .

5768 ـ دانشگاه ۱۰۸۷/۱۹۵ : باتاریخ رجب ۱۲۸۹ (۵۲پ ـ ۵۵پ) همراه «تدبیر حجر = کیمیا» ازهمو [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۳۷]

خواص زرین گیاه

از ابوالقاسم منظور. **آغاز:** حمد وثنای ایزد کردم زبان گویا .

5769 ـ مجلس ۷۳۱/۶ : نسخ تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۲ : ۴۶۵] .

خواص احجار

ناشناخته .

5770 ـ دانشگاه ۳۳۹۰/۲ : نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی ، نزدیك صفر ۱۲۶۴ (ص ۱۴۶ـ۱۶۱) . **آغاز:** بدانکه مادهٔ اولی همان حجر اول است ، که متکون کرده اوراطبیعت بامر پروردگارش [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۸] .

د

در منظومه و اسرار مکتومه

ترجمه ازمتن عربی ، در یك مقدمه و دو فصل ویك خاتمه. **آغاز:** الحمدلله الذی تکون الاكوان وخلق الانسان وعلمه البیان... بدانکه چون من نظر کردم دراین علم شریف

5771 ـ دانشگاه ۲۰۵۳/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه (۲۳ ر ـ ۳۴ ر)

[ف. دانشگاه ۸ : ۶۸۱] .

5772_ دانشگاه ۲/۱۲۰۷ : نستعلیق تاریخ یاد نشده (۲۱پ – ۲۳پ)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۶۶] .

ذ

ذخیرهٔ اسکندری

ترجمه از عربی بدستور آصف زمان دستور دوران. در دیباچهٔ نسخهٔ رضوی ۵۶ داستان پیدا شدن نسخهٔ یونانی آن بروزگار معتصم عباسی و اینکه نگارش انطیوخوس یونانی شاگرد اسکندر است و اینکه از تازی بفارسی ترجمه شده آمده است هریك ازمتن وترجمه درده مقاله (باب) : ۱– دراصول وقواعد این علم ۲ – در اصول صنعت ۳ – ترکیب سمومات ۴ – تریاق ۵ – صنعت تحریر طاسم دافع مرضها ۶– خواتیم کواکب ۷– دریاد کردن نوعی ازطلسمات ۸–دربخورات ۹ – خواص اعضای حیوانات [نسخهٔ ۶۳۸۰ ملك] .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۳ .

5773_ ملك ۲/۶۳۸۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، باصورتهایی از جانوران ، همراه با متن عربی آن درده باب، [رؤیت] .

5774 _ دانشگاه ۴۱۶۷ : نستعلیق محمدطاهر فرزند علی حسینی، ج۲/۱۰۳۳ ، با ۲۳ تصویر ، نسخه ۸ باب و یك باب بعنوان «باب درخاتمهٔ کتاب» دارد ، بابها نیز بانسخهٔ ملك ۶۳۸۰ پس وپیش است ، ۵۱ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۳۵] .

5775 _ برلین ۸/۸۰۶۶ Or . : نستعلیق هاشم خان یار علی کشمیری ، ۱۰۶۳ (۳۷پ–۷۲ر). درده فن. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۵۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۴] .

5776_ عبدالحسین بیات: سدهٔ ۱۱ با صورتهای انسان و جانوران ، آغاز افتاده [نسخهها ۶ : ۷۹] .

5777 _ ملك ۳۲۶۷/۹ : نستعلیق شکستهٔ ۱۳۰۷ (۲۴۴پ – ۲۶۴پ) . عنوان باب وفصل دارد [رؤیت] .

5778_ رضوی ۵۶ پزشکی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ . پایان افتاده، ۴۱ گ ۱۷ س [ف . رضوی ۳ : ۲۵۹]

5779_ کربلا، شیخ حسین جندقی: پایان درفن ششم درعلم صنعت ذهبی افتاده است [ذریعه ۱۰ : ۱۳] .

رسالههای تنکلو شاه

از محمد ابراهیم فرزند محمد حسن قراگزلو ، ترجمه ایست از نوشتههای تنکلو شاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸) ، این گفتارها را دارد : کنوز سبعه در هفت کنز هر یك درچند فصل ، انوار در هفت نور ، هر یك در چند فصل ، مصابیح انوار سبعه در هفت مصباح نور، مفاتیح اسرار سبعه درهفت مصباح سر ، اسرار سبعهٔ کامله در هفت سر ، عمل لوح بلور که یك عمل است، عمل کمرزر یك عمل ، عمل طوق ذهب درسه فصل، مفتاح کنز المواقیت که یك عمل است، مفتاح کنز اللالی که یك عمل است، کنز اللالی در سه کنز ، کنز الیواقیت در چهار کنز، گنج گهر دردو فصل ، گهر گنج در شش فصل، مفاتیح کنوز سبعه درهفت مفتاح کنز.

آغاز: الحمدلله الذی تفرد بالکمال فکل کامل سواه منقرض ... اما بعد ، چنین گوید محمد ابراهیم بن . [نسخهٔ دانشگاه] .

5780_ تهران، اصغر مهدوی ۳۴۳ :

نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۱** مجموعه رساله‌های زیر را دارد: گنج گهر، مفتاح کنز المواقیت. کنز یاقوت، مفتاح الاسرار، عمل بلور و زنجار حکت، عمل کمرزر در کبریت احمر، عمل زنجار حکمت، کنز اللالی. [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۴].

5781- **مجلس** ۴ نجم: سدهٔ **۱۲**، در فهرست ازمترجم نام برده نشده، نام رساله‌ها با کمی جدائی بمانند ترجمهٔ قراگزلو است [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰].

5782- **دانشگاه** ۴۰۹۶: نوشتهٔ **۱۲۶۹** (۱۲۴پ - ۱۸۶ر) آغاز برابر نمونه، [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵].

رمز الحکما

ناشناخته.

5783- **تهران**، اصغرمهدوی ۲۸۰/۵۰ با تاریخ **۱۲۶۱ - ۱۲۷۷** در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴].

5784- **دانشگاه** ۱۰۸۷/۲۹: باتاریخ رجب **۱۲۸۹** در دفتر (۹۳ر - ۹۷پ) در آن ازهرمس وبلیناس وطغرائی و ابن امیل وجابر وخالد وسرایندهٔ شذور و جزآنها یادشده است **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، بدانکه این رساله رمز الحکما است وبهترین رساله‌ها رموز حکما است [ف. دانشگاه ۴ : ۹۸۹].

رنگ و مرکب سازی

در بخش خط و هنرها خواهد آمد.

رموز الغرایب

از حسین اخلاطی، بدرخواست فرزند ارجمند خود محمد، در «علوم غریبه و رموز عجیبه» دریك مقدمه وچند فصل و یك خاتمه.

آغاز: الحمدلله الذی کشف علینا رموز الغرایب ... اما بعد، چنین گوید ... حسین اخلاطی.

5785- **دانشگاه** ۳۴۱۷/۵ : سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۸۸** درمجموعه (ص۲۵۵ - ۲۶۳) آغاز برای نمونه یاد شده. درفهرست بعنوان «رموزغرایب» یادشده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۲۲]

5786- **دانشگاه** ۳۴۴۹/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۲۶پ - ۳۶پ) آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «رساله در علم اسما» آمده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۶۰].

ریاض

ناشناخته، درذریعه دو کتاب بنام «ریاض الاصغر» و «ریاض الاکبر» از جابر بن حیان صوفی درکیمیا یاد شده، وشاید این گرفته شده ازآنها باشد.

5787- **دانشگاه** ۲۰۵۳/۴: نسخ سدهٔ **۱۳** (۹۰پ - ۱۰۰پ) ناقص [ف. دانشگاه ۸ : ۶۸۲].

س

سراج الظلمه و الرحمه

ازعبدالله فرزند حاجی مهدی باقفی کتاب خوان، شاگرد شیخ احمد فرزند زین العابدین نام کتاب ونگارنده در دیباچه، واستاد در (ص ۲۴۲ نسخهٔ دانشگاه آمده است. دریك مقدمه وپانزده باب: مقدمه دراصطلاحات ودلایل. باب ۱ - رکن اعظم این فن ۲ - حجر اعظم ۳ - اصطلاحات حجراعظم ۴ - الوان احجارحمره ۵ - تلطیف وتصفیهٔ حجر ... ۱۰ - تحمیر خل العنب دمع البول ... ۱۵ - طریق عین الحکمه در ذریعه آمده: شاید از کتاب یحیی فرزند ابوبکر برمکی گرفته شده باشد. **آغاز:** حمد الخالق، خالق الشمس و القمر... صانع بدیع

آنکه زاکسیر حکمتش .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۵۸ .

5788ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۳۲۹ : نسخ۱۷شعبان **۱۲۵۸**، درفهرست آمده (سراج ازحاجی عبدالله در۱۵ باب بدستورآخوند ملا محسن) گویاهمین «سراج الظلمه» باشد [نسخه ها ۲ : ۸۴] .

5789 ـ **دانشگاه** ۳۱۳۵ : شکسته نستعلیق ولی، پایان ذیحجهٔ **۱۲۹۲**، نسخه تا باب ۱۲ را دارد و اندکی ازآن افتاده، ۱۳۲ گ ۱۶س، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه۱۱ : ۲۰۸۶] .

5790ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۲ مج : نستعلیق سدهٔ **۱۲** با تاریخ **۱۱۲۵** در دفتر . [رؤیت] .

5791ـ **آصفیه** ۷۲ کیمیا : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۳ : ۵۹۸] .

سر الاسرار

ناشناخته ، ترجمهٔ لفظی است از عربی ، برای شاگرد خود محمد فرزند یوسف که از مردم بخارا بوده است (بنگرید : ترجمهٔ سر الاسرار، رازی:۶۱۷). **آغاز:** سپاس وستایش مرخدای را شکرکردنی که موازیست .

5792ـ **مجلس** ۲۱۵۶ : تحری خوب میرزاصالح، سدهٔ **۱۱**، نام کتاب درپایان بخامهٔ نویسنده آمده است، ۱۳۲ص۱۸س [ف. مجلس ۶ : ۱۲۵] .

سر الاسرار المختار

از سید محمد شرقی فرزند شیخ رستم فرزند عبدالعزیز .

5793ـ **یزد** ، سریزدی ۷۴ : نستعلیق محمد بسطامی شعبان **۱۲۴۳** [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۲] .

سر المصون من العلم المکنون

از صفی‌الدین علی کاشفی بیهقی سبزواری درگذشتهٔ ۹۳۹ (بنگرید: مخارج حروف:۹۸) درکیمیا دریك مقدمه و ده باب و یك خاتمه ، وهرباب در ده فصل ویك خاتمه، برای امیربیگ کججانی تبریزی . واین جزء «کشف الاسرار» اوست که از « اسرار قاسمی : ۶۱۳ » گزیده است .

بنگرید : ذریعه ۲: ۵۴ و ۱۲ : ۱۶۹ ، ۱۷۰ و ۱۸ : ۱۲ ـ پیشگفتار چاپ لطائف الطوایف چ ۱۳۳۶ـ ریحانة‌الادب ۳ : ۱۹۶ .

5794ـ **تهران،** دهخدا ۵۷ : نستعلیق عبدالرحمان فرزند فضل‌الله کاشی ، سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۳۷] .

5795ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۳۳۱/۹ مجموعه نوشتهٔ محمدعلی فرزندآخوندملااحمد درقم، در۲۹ رمضان **۱۲۶۴** برای میرزا محمد مستوفی ارباب وظایف، [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۲].

5796ـ **همدان،** آقای بحرالفضایل : سدهٔ **۱۴**، درفهرست بعنوان «کیمیا» آمده‌است [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۰] .

سر المکتوم

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۶۹ ـ ۱۷۰ .

5797ـ **ملك** ۳۳۹۷/۱۰ : نسخ سدهٔ **۱۲** (ص ۱۷۷ ـ ۱۹۸) عنوانها سفید مانده **آغاز:** بدانکه اول بایدکه آب آتشین را عقد کندکه زمین‌گردد [رؤیت] .

ش

شجره

درکیمیا منسوب به هرمس (بنگرید دائرة المعارف فرید وجدی ۱۰ : ۵۰۳) .

5798ـ **دانشگاه ۱۶/۱۰۸۷** : پیرامن رجب **۱۲۸۹** . (۴۴پ - ۴۹پ) **آغاز** : هذه رسالة الشجرة منقول هرمس الحکیم وصلی الله علی محمد وآله. اما بعد بدانکه صورت شجره که تصویر کرده است اورا هرمس [ف. دانشگاه ۴ : ۹۹۱] .

شجریات = دربیان . . .

ازتنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸) .

5799ـ **مجلس ۴/۲۵** نجم: سدهٔ **۱۲** (ص ۱۷۰ - ۱۷۸) ببیند : «ارواح و اشجار : ۶۱۲» [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱] .

شرح الحرلیه

ازیوسف فرزند میرزا محمدعلی درکیمیا

5800ـ **تهران، اصغرمهدوی ۳۳۵/۴** نستعلیق دیز۲۲ع۲/**۱۲۶۵**، درمدرسهٔ بزرگ همدان. [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۳] .

شمس

ناشناخته، درکیمیا .

5801ـ **دانشگاه۱۲/۱۰۸۷** : باتاریخ **۱۲۸۹** دردفتر (۲۴ر - ۲۶پ)، **آغاز**: باب قوه دهندهٔ آن چیزیکه پیش‌گذشت وزیاد کنندهٔ اورا [ف. دانشگاه ۴ : ۹۹۱] .

شمسیه = رسالة الشمسی

از علی حسن (شاید علی فرزند حسن) ترجمه‌ایست از عربی و شیوهٔ فارسی آن تازه نیست، وگویا رسالهٔ شمسیه یاشمسی آنرا نامیده درهفت باب ۱ـ معرفت‌اصل این‌علم ۲ـارواح واجساد ۳ـ آلات اهل این صناعت ۴ـ تدابیر این صناعت ۵ - اندر اعمال شمسی ۶ - اعمال قمری ۷ـ اندرتدابیر . **آغاز** : سپاس بیقیاس مرآن مبدعی راکه مشاطهٔ تقریر انواع‌آرایش صنایع‌را... اما بعد، مترجم‌این‌مقاله علی‌حسن خواستم‌که ترجمهٔ این عبارات از الفاظ عربیه به‌پارسی کنم .

5802 - **مجلس ۲۷۸۳/۹** : سدهٔ **۱۱** (ص ۱۵۱ - ۱۷۵) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳ - نسخه‌ها ۵ : ۱۵۷] .

شواهد حجر

منسوب به‌محمد زکریای رازی (بنگرید: سرالاسرار : ۶۱۷) .

5803ـ **دانشگاه۱۳/۱۰۸۷** : باتاریخ رجب **۱۲۸۹** دردفتر (۲۶پ - ۳۸پ) همراه «خواص حجر: ۶۲۰» ازهمو. **آغاز**: حمدله. صلاة. اما بعده‌گفت محمدبن زکریا: بتحقیق‌که پیشتر گذشت‌از برای‌ما[ف. دانشگاه۴: ۱۰۳۷] .

ص

صحیح شمسی

درکیمیا .

5804ـ **تهران، اصغرمهدوی۱۱/۳۳۱** نبشتهٔ محمدعلی فرزندآخوند ملا احمد، در قم در چهارشنبهٔ ۲۹ رمضان **۱۲۶۴** در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۲] .

صنعت الهی

درکیمیا. **آغاز**: امابعد، بدانکه بدرستیکه

صنعت الهی ومعرفت صنعت .

5805ـ دانشگاه ۱۱/۱۰۸۷: باتاریخ **۱۲۸۹** دردفتر (۲۲ر – ۲۴ر) [ف. دانشگاه ۴ : ۹۹۳] .

صنعت الهیه

از شیخ امام‌الدین یوسف اموی، درحجر وتدبیر آن گویا ازعربی بفارسی درآمده است.

آغاز: . . . امابعد، گفت شیخ... بدرستیکه سر قدیم وعلم عظیم علم صنعت الهیه است.

5806ـ دانشگاه ۲/۱۰۸۷: باتاریخ **۱۲۸۷** در دفتر (۲پ – ۷پ) [ف . دانشگاه ۴ : ۹۹۴] .

ط

طلسم = کتاب الطلسم

از محمد علی فرزند اسماعیل قادری ، درگذشتهٔ ۱۱۵۰، بسال ۱۱۵۰ نگاشته است .

5807ـ آصفیهٔ ۹۳ کیمیا: نوشتهٔ **۱۱۵۰** درفهرست کتابخانه این‌تاریخ برای سال مرگ ونگارش کتاب نیزآمده است [ف.آصفیه ، میر عثمان علی ۴ : ۵۵۸] .

ع

عمل طوق ذهب

متن ازتنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صورـ الدرج: ۲۵۸) . نسخهٔ دانشگاه درسه‌فصل‌وترجمهٔ محمد ابراهیم قراگزلو است (بنگرید : رساله های تنکلوشاه: ۶۲۱) .

5808ـ مجلس ۱۰/۴ نجم: سدهٔ **۱۲** (ص ۸۱ – ۸۴) در فهرست از شمارهٔ فصلها و مترجم نام برده نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰].

5809 ـ دانشگاه ۴۰۹۶/۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۹** ، ترجمهٔ قراگزلو و در سه فصل است [ف. دانشگاه ۳ : ۳۰۷۵] .

عمل لوح ، لوح بلور

متن از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸)، ترجمه در نسخهٔ دانشگاه از محمدابراهیم‌قراگزلواست(بنگرید: رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱) .

5810 ـ مجلس ۸/۴ نجم : سدهٔ **۱۲** (ص۷۷ – ۸۰)، درفهرست ازمترجم نام برده نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5811 ـ دانشگاه ۴۰۹۶/۴ نوشتهٔ **۱۲۶۹** ، ضمن « رساله‌های تنکلوشاه» ترجمهٔ قراگزلو [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

عمل کمر زد

متن از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸)، ترجمه در نسخهٔ دانشگاه از محمد ابراهیم قراگزلو (بنگرید : رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱) یاد شده .

5812ـ مجلس ۹/۴ نجم : سدهٔ **۱۲** (۸۰ – ۸۱) درفهرست ازمترجم‌نام برده‌نشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۰۰] .

5813ـ دانشگاه ۴۰۹۶/۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۹**، ضمن رساله‌ها ترجمهٔ قراگزلو [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

ف ـ ق

فاتحهٔ گنج گهرشاهی

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸) واین‌جز «گنج‌گهر» و «گنج‌گهرشاهی» اوست .

5814ـ **مجلس** ۴/۱۷ نجم : سدهٔ **۱۲**)ص۱۱۳ ـ ۱۱۵) بنگرید : ارواح واشجار: ش 5698 [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

فتوحات غیبیه

گزارشی است بر قصیدهٔ منسوب به محمد زکریای‌رازی (بنگرید: ترجمهٔ اسرار:۶۱۷) دربارهٔ حجرحکما، متن‌عربی «فتوحات‌الغیبیه فی تدبیر الارواح الحکمیة» در هفت باب در (گوتا : ۱/۱۲۹۵) هست. **آغاز :** حمدله . اما بعد، بدان‌بدرستیکه این رساله‌ایست آنچنان رساله‌که گفتیم او را فتوحات غیبیه . باب اول ازاین‌کتاب دربیان معرفت حجرمکرم است.

5815ـ **دانشگاه** ۱۰۸۷/۲۴: باتاریخ رجب **۱۳۸۹** (۶۴ر ـ ۸۵ر) ، عنوان «شرح قصیده» دارد ولی خود قصیده در آن نیست [ف . دانشگاه ۴ : ۹۹۷] .

فیض مناسب

از شیخ شهاب‌الدین مقتول (؟).

5816ـ **بادلیان** ۲۷۴۹/۲ : باتاریخ **۱۱۰۰** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۰] .

قصیده درمرارات=کیمیای‌منظوم

ك

کشف الاسرار

از احمد فرزند حسین پاك ولی. باعنوان کنز ومفتاح واسرار. کنزچهارم‌آن درنه‌مفتاح است. **آغاز:**(کنزگهردوم) بنام‌کریم حی‌قادر که نورذات‌پاکش هست دایم... سپاس وستایش بی‌اندازه وقیاس .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۳ .

5817ـ **دانشگاه** ۳۳۹۰/۸: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی ، **۱۲۵۸** (ص۲۴۷ ـ ۲۷۰) کنز گهر دوم است درپنج مفتاح‌وهریکی درچند اسراروکنزچهارم درنه مفتاح [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۹] .

کشف الرموز

گویا از محمد علی‌گیلانی ، که در پایان نسخهٔ ۳۳۴۱/۵ از او یادشده است. ودرپایان همان نسخه بخامهٔ نویسنده‌آمده : محمدعلی از تلامذهٔ شاه قاسم انواری است در مراتب عرفان (گویا منظوراو این بوده که از پیروان او ویا **بمانند** شاگرد او باشد). **آغاز :** بعد الحمد والصلاة. بدان وآگاه باش که این علم بهترین علوم می‌باشد ومصدر این‌علم حجر مکرم است

5818 ـ **ملك** ۳۳۴۱/۵ : نستعلیق عبدالله شیخ‌الحرم فریدنی ساکن تهران**۱۳۲۷** (۱۹۷ پ ـ ۲۰۶ پ) در پایان پیش از رقم نویسنده آمده: توقع از عاملان این علم شریف آنستکه این حقیر محمدعلی گیلانی رافراموش نفرفایند ۱۲۹۳ [رؤیت] .

کفایة الصنعه = خلاصة الصنعه

ازسیدحسین اخلاطی: دردیباچه ازخلاصة

الصنعه، کفایة الصنعة، نزهت نامه ، نورالیقین هر چهار نام یاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۹۲ .

5819ـ **تهران**، دهخدا ۱/۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۳۷] .

کنز اللالی

از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸) ، ترجمه از محمد ابراهیم قراگزلو (بنگرید : رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱) در سه کنز، و این جز «مفتاح کنزاللالی» اوست .

5820 ـ **دانشگاه** ۴/۴۰۹۶ : نوشتهٔ **۱۲۶۹**، همراه « کنز اللالی » از همو [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

کنز اللالی

متن از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸)، ترجمه از ناشناس .

5821ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۶/۳۴۳ نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۴] .

5822ـ **مجلس** ۴/۱۲ نجم: سدهٔ **۱۲** (ص ۸۶ ـ ۱۰۲) همراه «مفتاح کنزاللالی» از همو [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

کنز الیواقیت

متن از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸) ، ترجمه از محمد ابراهیم قراگزلو (بنگرید: رساله‌های تنکلوشاه:۶۲۱) در چهارکنز .

5823 ـ **دانشگاه** ۴/۴۰۹۶ : نوشتهٔ **۱۲۶۹** ، ترجمه قراگزلو در چهار کنز است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵].

کنز یاقوت = کنز الیواقیت

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸). درچند کنز : ۱ـ درروح و جسد ۲ـ نفس وجسد ۳ـ جسد و روح ۴ ـ اکسیر اعظم و حمره [دیباجهٔ نسخهٔ ملك] و عنوان دو باب نیز در نسخه دیده‌شد. **آغاز:** کنزالیواقیت از تصنیف شنکل شاه الکبیر البابلی ، که درمحل بیماری جهة فرزند خود بقلم در آورده مشتمل برچند فصل. کنزاول . . .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۷۰ .

5824ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴/۳۴۳ نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۴] .

5825ـ **مجلس** ۴/۱۳ نجم : سدهٔ**۱۲** (ص۹۳ـ۱۰۲) همراه «ارواح واشجار:۶۱۲» باعنوان «کنزالیواقیت فی‌الحمرة» [نسخه ها ۵ : ۲۰۰] .

5826 ـ **مجلس** ۴/۳۲۶۷ : نستیلیق شکستهٔ **۱۳۰۷** (۱۵۲ر-۱۵۹پ)کنزالیواقیت و از شنکل شاه کبیر بابلی خوانده شده است [رؤیت] .

کنوز الحکمة = انوار سبعه

منسوب به تنکلو شاه (بنگرید : ترجمهٔ صورالدرج : ۲۵۸) .

5827 ـ **مجلس** ۴/۴ نجم : سدهٔ **۱۲** (ص۲۹ ـ ۴۶) بنگرید : ارواح واشجار ش. 5698 [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5828 ـ **دانشگاه** ۴/۴۰۹۶ : نوشتهٔ **۱۲۶۹**، ضمن « رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱ » ترجمهٔ قراگزلو [ف . دانشگاه ۱۳:۳۰۷۵].

کنوز خورشید هدایت

از حکیم احمد شاه فرزند حسین ، در سه برهان ویك خاتمه در تدابیر . **آغاز :** رسالهٔ ثالث. هست‌کلید درگنج حکیم ... چنین گوید مصنف این رساله ... حکیم احمد شاه ... در

بیان طریقت معرفت کنوز برهان علوم سعادت وعلم اوزان و معیار .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۷۲ .

5829 ـ دانشگاه ۳۳۹۰/۷ : نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی ، باتاریخ ۱۲۵۸-۱۲۶۱ در مجموعه (ص۲۲۶ ۲۴۷)همراه «کنوزهمایون،درهمین‌صفحه» [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۹].

5830 ـ آصفیه ۹۵ کیمیا: نوشتهٔ ۱۳۳۵ [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۴ : ۵۵۸] .

5831 ـ آصفیه ۸۳ کیمیا : تاریخ یاد نشده ، از نگارنده نام برده نشده شاید همین کتاب باشد [ف . آصفیه ، میرعثمان علی ۳ : ۵۹۸] .

کنوز سبعه

متن از تنکلو شاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸) .

5832 ـ مجلس ۴/۳ نجم : سدهٔ ۱۲ (ص۸-۲۸) بنگرید «ارواح واشجار:5698» [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5833 ـ دانشگاه ۴۰۹۶/۴ : نوشتهٔ ۱۲۶۹ ، در هفت کنز، ترجمهٔ محمد ابراهیم قراگزلو است، بنگرید « رساله‌های تنکلوشاه: ۶۲۱»[ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

کنوز مفاتیح اسرار حکمت

از احمد فرزند حسین ، احمد شاه حکیم [دیباجه]. به‌نظم و نثر، پس از نعت و مناجات دارای یك مقدمه در معرفت کنوز مفتاح در دو کنز، سپس رسالهٔ اول در دوازده کنز وخاتمه، رسالهٔ دوم در دوازده مصباح و خاتمه ، رسالهٔ سیم درسه برهان وخاتمه، خاتمه درسه همایون (بنگرید : کشف الاسرار : ۶۲۶) . **آغاز:** سپاس فراوان که از اعداد ارقام عطارد افزون بود . . . امابعد ، چنین‌گوید . . .

5834 ـ تهران، دکتر مفتاح ۱ مج : نستعلیق محمد فاروق سدهٔ ۱۱-۱۲ [رؤیت] .

کنوز همایون

ازحکیم احمد شاه هندی . گویا نگارندهٔ «کنوز خورشید هدایت : ۶۲۷ » و جز آن از گفتارهای کیمیایی. گفتاریست در علم اوزان و معیار وتراکیب آن، در سه همایون . **آغاز :** هست‌کلید درگنج حکیم ـ حمدوستایش بیقیاس مرخدای‌که اولش را بدایت وآخرش را نهایت نیست .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۷۶ .

5835 ـ دانشگاه ۳۳۹۰/۱۱ : نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی ، تاریخ ۱۲۵۸ ـ ۱۲۶۲ در مجموعه (ص۲۸۷ ۳۱۰) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۹۰] .

کواعب الاتراب

قصیده‌ایست کیمیاوی .

5836 ـ الهیات ۳۳۵/۵ : نستعلیق پیرامن ۱۲۶۵ [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۳] .

کیمیا

از سید ابراهیم شیرازی ، که خود می ـ گوید درخراسان می‌بوده است .

5837 ـ مجلس ۲۷۸۰/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۹۶ ـ ۱۰۰) **آغاز:** عمل منقول از سید ابراهیم شیرازی [ف. مجلس۹: ۲۲۸]

کیمیا

از ابواسماعیل طغرائی، دستورات اوست باید همان حسین فرزندعلی فرزندمحمد فرزند عبدالصمد سرایندهٔ «لامیةالعجم» (۴۵۵ ـکشته

۵۱۳ یا ۵۱۵) باشد. **آغاز:** چنین گوید ابو-اسماعیل طغرائی وزیر اصفهان، بدانیدکه این عمل درطبایع چهار طبیعت دارد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۴۸ و ۱۸ : ۱۹۵ معجم الادباء ۱۰ : ۵۶ ـ ریحانة الادب ۳ : ۳۲ ـ روضات الجنات : ۲۴۸ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۸۲۰ .

5838ـ **دانشگاه** ۵/ ۳۳۹۰: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی **۱۲۶۱** (ص ۲۱۰ـ۲۲۰) ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۸] .

کیمیا

از ابوعبدالله شیعی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۵ .

5839 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۵۶/ ۲۸۰ : نسخ و نستعلیق **۱۲۶۲** ـ **۱۲۷۷** در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

کیمیا

منسوب به ابوعلی سینا . چند گفتار بدو نسبت‌داده‌شده : یکی‌کتابیست به‌لاتین ترجمه شده ازنوشته‌های او ـ Liber Abuali de Animâ in arte Alchimae در کتابخانهٔ پاریس ش۶۵۱۴ که بسال ۱۵۷۲ م چاپ شده این کتاب در ۱۰ بخش است ، و نگارنده فارابی را استاد خود خوانده است ، وبشیوهٔ محاوره میان پدر (یااستاد) و پسر (یا شاگرد) نگاشته شده‌است ولی متنی باین تفصیل بشیخ نسبت داده‌نشده است، تااین‌کتاب ترجمهٔ لاتینی‌آن باشد، وخوددر «ابطال احکام نجوم» کارجابر بن حیان و محمدبن زکریا را بی‌پایه شمرده‌است وکتابی‌دیگردرسه‌فصل نسخهٔ حمیدیه ۱۴۴۷/۱۴۳ بفارسی [مهدی].

بنگرید: ذریعه ۱۸:۱۹۵ ـ ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۹۲ .

5840 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۴۳ : با تاریخهایی از **۷۵۱ـ۷۵۵** دردفتر، گفتاریست در سه فصل برای خواجه حسین سهلی نگاشته است. فیلم دانشگاه ۱۹۵[فیلمها ۱ : ۴۳۱] .

5841 ـ **ملك** ۳۳۹۷/۵ : نسخ سدهٔ **۱۲** (ص۹۳ـ۹۹ متن وهامش) **آغاز:** حمدله امابعد، چنین‌گوید شیخ ابوعلی که اکابر وقتی طلب رساله کردند درعلم صنعت. . . باب اول درطلب‌کردن رنگ. اما رنگ سپیدی[رؤیت].

کیمیا

از میر ابوالقاسم میر فندرسکی، نگارندهٔ «حقایق‌الصنایع» وجزآن .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۶ .

842ـ 5843ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۷ و ۵۸/ ۲۸۰: دوگفتار است، دومی مؤرخ **۱۲۷۷** [نسخه‌ها ۲ : ۸۲ ـ ۱۰۴] .

5844ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲/ ۱۵۶ نبشتهٔ یوسف‌گرگانی، درشوال**۱۲۸۱**. منظومه ایست بعربی و ترجمهٔ فارسی آن [نسخه‌ها ۲: ۹۶] .

5845 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۲/ ۳۲۷ : سدهٔ **۱۳**، همراه رساله هایی از جابر [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۱] .

5846 ـ **مجلس** ۳۷۸۰/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۶۷ ـ ۱۷۷) ، **آغاز:** حمدله صلاة : در فهرست بعنوان « رساله در زیبق و کبریت» آمده [نسخه‌ها ۵:۱۵۷ ـ ف. مجلس ۹ : ۲۳۰] .

847 ـ 5848 ـ **آصفیه** ۴۵ و ۵۱ : تاریخ یاد نشده، دو گفتار است [ف . آصفیه ، میرعثمان‌علی ۳ : ۵۹۸] .

کیمیا

از حکیم احمدشاه ، به‌نظم و نثر .

5849ـ دانشگاه ۸۷۶/۱۵ : نستعلیق شکسته ، تاریخ یاد نشده (۱۱۸ر – ۱۴۹پ) [ف. دانشگاه ۴ : ۹۸۱] .

کیمیا

ازحکیم ابوالقاسم‌احمد سماولی (سماکی) ترجمه‌ایست ازدوکتاب عربی بدستور امیرسید قاسم فرزند نظام الملة و قوام الدوله در هشت باب: ۱ـ درساختن مروارید ۲ ـ ساختن لعل ویاقوت ۳ـ جلادادن مروارید ۴ـ حل‌زر ۵ـ ساختن زمرد وزبرجد ۶ـ فیروزه و الماس ۷ـ رنگ‌کردن عاج ۸ـ تلویح بلور .

5850ـ تهران ، دکتر مفتاح ۱ مج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [رؤیت] .

کیمیا

منسوب به‌افلاطون .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۶ .

5851ـ تهران ، اصغر مهدوی ۴۶/ ۲۸۰: نسخ ونستعلیق باتاریخ **۱۲۶۲-۱۲۷۷** دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

5852ـ دانشگاه ۱۰۸۷/۵ : باتاریخ **۱۲۹۷** دردفتر (۱۰ ر – ۱۱ پ) ، در بارهٔ حجر است. **آغاز :** این رسالهٔ افلاطون است و تعریف‌کرده‌اند فهم تندکه رغبت دارنده است [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۰۳] .

کیمیا

ازبیون برهمنی (برهمی) .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۶ .

5853ـ تهران، اصغرمهدوی۲۸۰/۳۵ نسخ ونستعلیق با تاریخهای **۱۲۶۲ – ۱۲۷۷** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

کیمیا

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸) .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۶ .

5854ـ تهران، اصغرمهدوی ۳۴۳/۳ نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۲:۱۱۴] .

5855 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ۵۵۰/۲ : نستعلیق پیش از**۱۲۵۶**، درفهرست بعنوان «شرح‌رسالهٔ تنکلوشاه» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۸۴] .

کیمیا

متن از جابربن حیان صوفی ، ترجمه از ناشناس. گفتاریست در کیمیا در چهار مقاله : ۱ـ اصول‌کبیر ۲ـ درتصریف‌کبیر ۳ـ درتدبیر ارکان کبیر ۴ـ درمراح. باعنوانهای: گفتار، گفتار . **آغاز :** الحمدلله مستحق‌الحمد لآلائه وحده لاشریك‌له ... قال‌الاستاد جابربن حیان الصوفی‌که تااین‌کتاب‌را تصنیف‌کردم، بعدازاین دیگرهیچ‌کتاب نکردم،وخدامطلع‌است‌که‌این .

5856ـ ملك۳۳۵۴/۲: نستعلیق‌میرزا آقا فررند میرزا بابا **۱۲۸۸** درگرگان (۷۹پ ۸۷ر) [رؤیت] .

کیمیا

ازجابربن حیان‌کوفی (بنگرید : ترجمهٔ الخواص : ۶۱۸) ، گویا ترجمه‌ای از نوشته‌های اوباشد .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۷ .

5857ـ ملك ۵۷۴۰/۳۵ : محمدعلی فرزندمیرزاابراهیم، **۱۲۱۴** (۴۷۶ر-۴۷۷پ) با عنوان «جنات خلد متصله» . در تدبیر حجر **آغاز :** این رساله ایست که سید جابر بجنات خلد نزدیك [رؤیت] .

5858 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۱۱/ ۲۶۱ : باتاریخ ۱۲۶۶-۱۲۷۷ در دفتر، در درآن‌می‌گوید که پس‌از این هیچ کتابی دیگر ننوشتم ورمزهم نیست [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

859 ـ 5860ـ تهران ، اصغرمهدوی ۲۲ و ۵۲ و ۵۳/ ۲۸۰ : سه گفتار است از ترجمه‌های نوشته‌های او، باتاریخ ۱۲۶۲-۱۲۷۷ دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

5861ـ دانشگاه ۲۰/ ۱۰۸۷ : باتاریخ رجب ۱۲۸۹ دردفتر (۵۵پ). آغاز: رسالهٔ جابر بن حیان ره درحل زیبق حکما و تدابیر او . بدان بدرستیکه حصول این عبد امر سهل است ولیکن صعوبت ودشواری درحل تفل اوست [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۳۵] .

5862 ـ ملك ۱/ ۵۷۴۰ : باتاریخ ۱۳۰۱ دردفتر (۱ر ـ ۱۱ر). آغاز: حمدله ...چنین گوید مصنف این کتاب جابر بن... که تا این کتاب تصنیف کرده‌ام هیچ کتاب دیگر تصنیف نکرده‌ام اندر این علم. [رؤیت] .

کیمیا

منسوب به‌جاماسب فرزانه، چند گفتاراست بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۷ .

5863 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۲۲/ ۲۸۰ : نسخ و نستعلیق باتاریخهای ۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷ دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۸۱] .

5864ـ دانشگاه ۷/ ۱۰۸۷ : باتاریخ رجب۱۲۸۹ (۱۱پ ـ ۱۲پ). آغاز: نسخهٔ جاماسب حکیم. فائده گفت جاماسب ره که تدبیر کن جسد را با آب تا بگردد جسد سفید [ف . دانشگاه ۴ : ۱۰۱۱].

5865ـ دانشگاه ۸/ ۱۰۸۷ : باتاریخ ۱۲۸۹ دردفتر (۱۲پ ـ ۱۶پ) « گفتگوی جاماسب و اردشیر ساسانی» است دربارهٔ تدبیر حجر ونامه‌ای که جاماسب بدومی‌نویسد دربارهٔ اکسیر. آغاز : مناظرهٔ حکیم جاماسب با ... بدان بدرستیکه بیامرزد خدای تعالی این حکیم راکه عجیب بخششی کرده... امابعد، ازجاماسب حکیم بسوی اردشیر پادشاه که تاج حکمت داشته [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۰۶].

کیمیا

از شیخ جلال‌الدین تبریزی .

5866ـ دانشگاه ۸/ ۴۴۳۶: نستعلیق ریزخوش سدهٔ ۱۲-۱۳ درجنگ (ص۶۶-۸۹) عمل‌هفت‌شیشه درقمری وشمسی گزیده‌ازحکمای هند [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۵] .

کیمیا

ازمیرزا جوزا، ازمتأخران. نام نگارنده درمیانه‌های کتاب آمده است .

5867ـ نجف، سیدابوالقاسم خوانساری تاریخ یادنشده، [ذریعه ۱۸ : ۱۹۷] .

کیمیا

ازحاکم بامرالله، زیدی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۷ .

5868ـ تهران، اصغرمهدوی۷/ ۲۸۰ نسخ ونستعلیق و تاریخهای ۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷ در دفتر. در فهرست بعنوان رساله در کیمیااز الحاکم بامرالله‌الحکیم‌آمده[نسخه‌ها ۲:۱۰۳]

5869ـ دانشگاه۱۷/ ۱۰۸۷: باتاریخ رجب ۱۲۸۹ در دفتر (۴۹ پ ـ ۵۱پ) ، در حجر وتدبیرحجر است. آغاز : صلی‌الله علی محمد و آله اجمعین . بدان ای‌فرزند که حق تعالی خلق را بیافرید بقدرت خویش و تدبیر کرد ایشان را بحکمت خویش [ف . دانشگاه ۴ : ۱۰۰۱] .

5870ـ دانشگاه۲۳/ ۱۰۸۷: ازهمان

تاریخها (۵۹ر - ۶۴ر) «درصناعت الهیه‌وعمل تدبیر حجر مرحکما و علامت و ارشاد» است .
آغاز : حمدله ... اما بعد، گفت از برای او کسیکه وصف‌کن تواز برای ماحجرحکما [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۰۱] .

5871 **ـ تهران** ، دکتر مفتاح ۸ مج : نستعلیق سدهٔ **۱۲** باتاریخ ۱۱۲۴ دردفتر، در یك مجموعهٔ کیمیایی [رؤیت] .

کیمیا

از جمال‌الدین حسین اخلاطی (بنگرید : (کفایةالصنعة : ۶۲۶) . **آغاز :** حمد بیحد وثنای بیعدد خدایرا عزاسمه .

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۱۹۸ .

5872 **ـ تهران،** اصغرمهدوی۷/ ۳۳۱ نسخ و نستعلیق وشکستهٔ محمدعلی فرزندآخوند ملااحمد درقم ، در۲۹ رمضان **۱۲۶۴** ، برای میرزا محمد مستوفی ارباب وظائف [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۲] .

5873 **ـ نجف،** سیدابوالقاسم‌خوانساری : تاریخ یادنشده، آغازبرابرنمونه [ذریعه ۱۸ : ۱۹۸] .

5874 **ـ تهران،** دکتر مفتاح ۱ مج : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، باتاریخ**۱۱۲۴** دردفتر[رؤیت]

کیمیا

ازحکیم فیلسوف برای شاگردش .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۸ .

5875 **ـ تهران،** اصغرمهدوی۵۴/ ۲۸۰ نسخ ونستعلیق با تاریخهای **۱۲۶۲ - ۱۲۷۷** دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳] .

کیمیا

ازخالد فرزند یزید .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۸ .

5876 **ـ تهران،** اصغرمهدوی۶/ ۳۳۱ نسخ‌ونستعلیق محمدعلی فرزندآخوند ملااحمد درقم، در۲۹رمضان**۱۲۶۴**، برای میرزا محمد مستوفی ارباب وظایف، [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۲] .

کیمیا

از ریسموس .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۸ .

5877 **ـ تهران،** اصغرمهدوی۴۳/ ۲۸۰ نسخ و نستعلیق باتاریخهای **۱۲۶۲ - ۱۲۷۷** دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

کیمیا

به‌نقل از سفیان ثوری (۹۷ - ۱۶۱) و ترجمه از ناشناس ولی شیوهٔ آن کهن است ، **آغاز :** حمدله . . . اما بعد چنین می‌فرماید سلطان المشایخ فی‌وقته سفیان الثوری ، اما در پایان رسالهٔ حروف ثبت را بنحوی که هرکس آنرا نداند !! .

5878 **ـ مجلس** ۲۷۸۳/۵ : نستعلیق هندی تاریخ یاد نشده (ص۱۰۸) [ف . مجلس ۱۰ : ۹] .

کیمیا = رساله‌در...واکسیروختومات

از سلطان قاجار ، سلطان محمد فرزند فتحعلی‌شاه (بنگرید : حساب: ۱۶۲) . دومین رساله‌ازمجموعه رساله‌های او وبنام«ملوك‌الکلام» است، درکیمیا واکسیروخواص اشیاء وختومات درچند باب وفصل .

بنگرید : ذریعه ۹ :۴۵۹ - مجمع‌الفصحا ۱ : ۳۱ .

5879 **ـ دانشگاه** ۲۷۳۹/۲ : نسخ میرزا محمد باقر فرزند زین‌العابدین یزدی حایری گویا **۱۲۸۲** در «ملوك الکلام» [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۷] .

کیمیا = رساله در . . .

از ملاعبدالکریم سمنانی، قطب‌الزمان.

5880ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۲۵ مج : نستعلیق سدهٔ **۱۲** باتاریخ **۱۱۲۴** در دفتر، با عنوان «قاعدهٔ اعمال .. » [رؤیت] .

کیمیا

از عبدالمجید مصری، نگارندهٔ «فتوحات» و «سرالله المصون» بعربی، گفتاریست در حجر مکرم .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۸ .

5881ـ **دانشگاه** ۱۰۸۷/۳ : باتاریخ رجب **۱۲۸۹** دردفتر (۸ر ـ ۸پ) . **آغاز :** گفت بدان بدرستیکه افضل تدابیر این حجر مکرم شریف آن چیزیست که [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۰۳] .

کیمیا

از شیخ‌علی دام ظله ازخطهٔ عرب .

5882 ـ **ملك** ۳۳۹۷/۱ : نسخ سدهٔ **۱۲** (ص۱۳ ـ ۳۸) درصفت تدبیر بیضة الحکما **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد، نقل‌کرده‌شد از اجزای مولانا شیخ‌علی دام ظله ازخطهٔ عرب . اول بایدکه بیاض ازمغره جداکنند و صفرة را بآتش تعفین‌کنند [رؤیت] .

کیمیا

شاید ازعلی جفری رومی صوفی .

883 ـ 5884 **تهران،** دکتر مفتاح : سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، دو گفتارست یکی آغاز افتاده و شرح مانند است در آن از سید علی جفری رومی صوفی یادشده. دومی درعمل اکسیر قمری وسپس عمل اکسیر شمسی، باید هردو از همان جفری باشد [رؤیت] .

کیمیا

ازحاج محمد علی فانی ، نگارندهٔ « طب کیمیونی : ۵۶۴» بروش پرسش وپاسخ و این جز «مفتاح‌الحیاة فی‌اسرار النبات» اودرکیمیا است. **آغاز:** کشفیات متفرقهٔ‌جفریهٔ مستخرجهٔ غیبیهٔ اکسریه. س. اکسیری که فلزات را ذهب می‌کند چیست ؟

5885 ـ **مجلس** ۳۵۱۹/۲ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۶۵** دردفتر (ص۸۱ ـ ۹۴) همراه «طب‌کیمیایی» از همو [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

کیمیا

از غازی، در چهل باب و برخی در چند فصل، در منسوبات چهلگانه . **آغاز :** نقلست که عالمان ازحضرت امیرعلی... پرسیدند.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۹ .

5886 ـ **دانشگاه** ۲۷۹۴ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، ۲۳گ ۲۳ س درفصل ۵ پس ازباب ۱۷ افتاده است.[ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۴۳] .

کیمیا

از غیاث فرزند محمود کرمانی . برای پادشاه روزگار خود . بسیاری از عبارتهای نسخهٔ ۲۱۶۰ دانشگاه پاك شده وخوانده نشده است. نامی نیز بکتاب‌داده ولی‌خوانده نمی‌شود چنانکه نام‌پادشاه‌نیزخوانده نشده‌است. **آغاز:** الحمدلله القدوس السبوح الجامع بالحکمه بین الجسد والروح ... امابعد، چنین گوید . . . غیاث‌بن محمود الکرمانی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۰ .

5887ـ **دانشگاه** ۲۱۶۰/۱۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۹**، باسرلوح و آرایشها (۵۲ر ـ ۶۱پ) هامش [ف. دانشگاه ۹ : ۸۵۴].

کیمیا

ازفقیه زاده دهدار ، احمد لطف‌الله .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۶ .

5888 ـ تهران ، ادبیات ۹/ ۴۰۰ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف . ادبیات ۳ : ۶۱] .

کیمیا = جنگ نظم و نثردر ...

از کمال‌الدین .

5889ـ همدان، آقای بحرالفضایل : سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۰] .

کیمیا

از ماریه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۹ .

5890ـتهران، اصغرمهدوی۲۸۹/۵۵ نبشتهٔ ۱۳ج۱/**۱۲۶۲** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

کیمیا

از محمد فرزند زکریای رازی (بنگرید ترجمهٔ اسرار : ۶۱۷). چندگفتار است.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۹ .

5891ـ دانشگاه ۶/ ۳۳۹۰: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی ، نزدیك **۱۲۶۱** (ص ۲۲۰ ـ ۲۲۵) گفتاریست درکیمیا به‌عنوان اقوال‌محمد... **آغاز:** بدانید که تدبیر حکما نیست در وسحق بدست [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۹] .

892ـ5893ـ تهران ، اصغر مهدوی ۲۱۹۴/ ۲۸۰ : دو گفتار است در دفتر مؤرخ **۱۲۶۲ـ۱۲۷۷** [نسخه‌ها ۲ . ۱۰۳، ۱۰۴].

5894ـ دانشگاه۱۴/ ۱۰۸۷: باتاریخ رجب **۱۲۸۹** دردفتر (۳۸ پ ـ ۴۰ پ) در تدبیرحجراست، **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد گفت محمدبن . . . قول حکیم را که مزاوجه کنید اشقرکریم را بزوحهٔ [ف . دانشگاه ۴ : ۱۰۳۷] .

5895ـ دانشگاه ۳۱/ ۱۰۸۷: باتاریخ **۱۲۸۹** دردفتر (۱۰۹ر ـ ۱۲۱ر) . **آغاز :** نسخهٔ دیگر ازمتفرقات حکما ازتصانیف محمد بن زکریا رازی... حمدله. اما بعد، از جمله متفرقات [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۰۶] .

کیمیا

ازمحمد فرزندصاعد فرزند محمد سجزی گویا ترجمه‌ای از « الاسرار » رازی باشد . (بنگرید : ترجمهٔ اسرار : ۶۱۷) . **آغاز :** حمد. نعمت . و بعد ، چنین گوید خواجهٔ ... محمد بن صاعد بن محمد السجزی ادام‌الله فیوضاته، که روزگاردرتحصیل‌علم اکسیر پراکنده داشتم .

5896ـ کابل ، وزارت اطلاعات ۸۱/ ۲۱۷ : نستعلیق خوش، درکجکول (کشکول) مؤرخ **۹۴۹** ، زرین [راهنمای کتاب ۱۰ : ۶۳۶] .

کیمیا = رساله در . . .

ازمعزالدین محمدآخوندی.

5897ـ تهران ، دکتر مفتاح ۱۱مج: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، باعنوان «جهت حصول‌مطالب شرعیه» [رؤیت] .

کیمیا = رساله در . . .

از مولانا محمد رومی .

5898 ـ مجلس ۲/ ۲۷۸۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۸۰ ـ ۸۳) بدون خطبه، **آغاز:** اعلم ان تدابیرالحجر حق وماسواه باطل [ف. مجلس ۹ : ۲۲۸].

کیمیا

از مسلمة بن محمد مجریطی، باید ترجمه ای از نوشته‌های او باشد. **آغاز:** حمد از برای خداوندی‌که موصوف‌است به‌محمود ترین‌صفات ... امابعد، عارض شد ازبرای من .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۰ .

5899 ـ **دانشگاه** ۱۰۸۷/۲۲ : با تاریخ رجب **۱۲۸۹** در دفتر (۵۷ ر ـ ۵۹ ر) [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۰۲] .

کیمیا

منسوب به شیخ مفید. **آغاز :** رسالهٔ شیخ مفید رحمه الله . هذا طریقة منسوبة الی الشیخ (ره) بمکة المعظمة . قال‌لعن‌الله من‌یفیدها بغیر اهلها ومستحقها. وحاصل‌این‌طریقه چهاررکن است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۰ .

5900 ـ **دانشگاه** ۸۷۶/۱۶ : شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده (۱۵۹ ر ـ ۱۷۲ ر) [ف. دانشگاه ۴ : ۹۸۲] .

کیمیا

منسوب به‌هرمس.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۰

5901 ـ **دانشگاه** ۱۰۸۷/۴ : باتاریخ رجب **۱۲۸۹** (۸پ ـ ۱۰ر) ، در تدبیر حجر **آغاز:** حمدله. . . اما بعد ، گفت هرمس که یافتم من در صحفی که نازل شده بود بر آدم این حجررا [ف. دانشگاه ۴ :] .

5902 ـ **دانشگاه** ۱۰۸۷/۱۰ : بهمان خامه (۱۸پ-۲۲ر)، **آغاز:** "این‌رسالهٔ‌هرمس ازلقمان استادخود نقل نموده است ... حمدله امابعد. بگیراز برکة‌الله از حجر نیکو و بشور [ف. دانشگاه ۴ : ۹۸۳ ، ۱۰۰۳] .

کیمیا = ترجمهٔ رساله ای در . . .

متن ازیحیی فرزند ابی‌بکر فرزند محمد برمکی، که دردیباچه گوید از یاران جابر بن حیان صوفی بوده ، ترجمهٔ لفظی‌است ازناشناس

5903 ـ **مجلس** ۲۷۸۰/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۲۱ ـ ۱۴۵) با تاریخ **۱۲۸۷** دردفتر . دیباچه‌را ندارد. آغاز: می‌گوید یحیی پسر ، وپیش ازآن اصل‌متن هست‌که خطبه‌دارد (ص ۱۰۱ ـ ۱۱۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۷ ف . مجلس ۹ : ۲۲۹ذریعه ۱۲ : ۱۵۸] .

کیمیا

چند گفتار ناشناخته .

5904 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۰**-**۱۱**، کیمیاست و علوم غریبه ازیك دانشمند سنی، به‌نثر و نظم را هم دارد ، کتاب خوبیست ودرآن از۶۵۸ یادشده[رؤیت]

5905 ـ **ملك** ۴۲۸۹/۲ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، (۷۳ر ـ ۷۶پ) ، آغاز و انجام افتاده [رؤیت].

5906 ـ **ری** ، عبدالعظیم ۳۴۰/۳ : نستعلیق سدهٔ**۱۱** ، گفتاریست درچندباب [نسخه ها ۳ : ۴۵۰] .

907 ـ 5908 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۱۵/۳و۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دو گفتارست [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۰] .

5909 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۴۳/۱ نستعلیق سدهٔ **۱۱** ـ **۱۲** [نسخه‌ها۲ : ۱۱۴].

5910 ـ **مجلس** ۸۰۷۱ فهرست نشده : نستعلیق، چندین‌گفتار است بدون خطبه ، یکی درعمل قمری ، یکجا در ص ۳۱۲ تاریخ صفر **۱۱۱۳** دارد، [رؤیت] .

5911 ـ **ملك** ۳۳۹۷/۶ : نسخ‌سدهٔ**۱۲**

(ص۹۹ ـ ۱۰۷)، گفتاریست درحجر. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد، بدان ایدك‌الله تعالی که صنعت یکی ازجمله علمهای حق‌است، انکاراین علم جز ازجهل نباشد [رؤیت].

5912ـ **تهران،** دکترمفتاح: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲**، در ۲۲۶ فصل و ۲۹ باب نیز دارد، فصل اول درتعریف علم‌کیمیا [رؤیت].

5913ـ **تهران،** دهخدا ۳/۵۷: سدهٔ **۱۲**، اعمال کیمیایی است هریك بنام صاحبان آنها که برای تاریخ کیمیاگری سودمند است [نسخه‌ها ۳ : ۳۷].

5914 ـ **مجلس** ۳/۳۳۸۰ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۹].

5915ـ **دانشگاه** ۱۵۲۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، در آن از سید رکن‌الدین آملی یادشده، باعنوانهای‌باب: باب حل‌الطلق باب یصفرالقمر، باب یؤخذ من الفضة الجیه، باب تخمیر یاقوت، باب عمل پیرهمدانی . . . ۱۸۵گ ۸س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۶۰]،

5916ـ **دانشگاه** ۴/۳۳۹۰: باتاریخ **۱۲۵۸ ـ ۱۲۶۲** دردفتر (ص۱۹۴ ـ ۲۰۹)، گفتاریست دربارهٔ نادوماء. **آغاز:** بدانکه از این نظام معلوم‌گردیدکه درتدابیر اکسیر میزان نار برچهار است [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۳۸۸].

917 ـ 5920ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۳ و ۱۷ و ۱۸ و ۴۷/ ۲۸۰: چهارگفتار است باتاریخ**۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷** دردفتر [نسخه‌ها ۲: ۱۰۳].

5921ـ **تهران،** اصغرمهدوی۱/۳۳۱ نوشتهٔ ۲۹ رمضان **۱۲۶۴** درقم، برای میرزا محمد مستوفی‌اربابوظایف[نسخه‌ها۲: ۱۱۲].

5922ـ**تهران،** اصغرمهدوی۱۰/۲۶۱ نستعلیق با تاریخ ۲۰ع۲/**۱۲۶۶**، در فهرست بعنوان «عمل‌روح ونفس وجسد» یادشده [نسخه ها ۲ : ۹۹].

5923ـ **دانشگاه** ۶/۱۰۸۷: باتاریخ **۱۲۸۹**دردفتر (۱۱پ). **آغاز:** ایضا درچهار رقعهٔ مبقلهٔ دیگر.

5924ـ **دانشگاه**۱۵/۱۰۸۷: باهمان تاریخ **۱۲۸۹**دردفتر (۴۰پ-۴۴پ)، گفتاری است دربارهٔ حجر. **آغاز:** هذا کتاب عمامت الحکماء احمدالله تعالی‌واصلی علی‌رسوله [ف. دانشگاه ۴ :].

5925ـ **دانشگاه**۱۸/۱۰۸۷: ازهمان تاریخها (۵۱ر ـ ۵۲پ). **آغاز:** این کتاب گمان‌آنستکه ازجلدکی باشد درخواص ومنافع حجر... صلاة امابعد، این‌رسالهٔ مبارکی است درمنافع‌حجروخواص‌او بدان بدرستی که‌درحجر قوتی است ومنافعی [ف. دانشگاه۴:۱۰۱۱].

5926 ـ **دانشگاه** ۲/ ۸۹۵: شکسته نستعلیق باتاریخ**۱۲۹۷**دردفتر (۸۹پ-۹۱ر) **آغاز:** درطلب اعمال. اعلم ... که جمع دنیا وحرص برآن‌مذموم است [ف. دانشگاه۴: ۰].

5927ـ**تهران،** اصغرمهدوی ۷/ ۴۶۲ نستعلیق باتاریخ**۱۲۹۹** دردفتر، گفتاریست در صناعت در کیمیا [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۸].

5928ـ **مجلس** ۳/ ۷۳۳: نستعلیق و نسخ دردفتر باتاریخ **۱۲۹۹**، [ف. مجلس ۲: ۴۶۶].

5929ـ **تهران،** دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳** همراه چندگفتار دیگر، یکی ازآنها باعنوان «اعمال مجربه» در چند فصل و هریك چند نوع [رؤیت].

5930ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۲ مج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در دومقصد وهریك در چند اصل ویك خاتمه، نام‌کتاب بەرمز درآن آمده

است . **آغاز :** حضرت قاسم العطایات و عالم الخفیات [رؤیت] .

5931_ **مجلس** ۴۱۲۱/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱ر ـ ۸۷پ و ۱۷۱ر ـ ۲۵۱پ) ، باعنوانهای : عمل قمری از قلع ، قال الاستاد منصاخ اعظم، عقد زیبق ، عمل شمسی میزان ، عمل قمری ازطلق... دیباچه ندارد [رؤیت] .

5932_ **الهیات** ۱۸۴/۲پ : سدهٔ**۱۳** (۹۳ر ـ ۱۱۲پ) با عنوان « الکیمیا بطریق اهل‌الهند» باب بطریق الهند فی بعض الاعمال المظنونه [ف . الهیات ۱ : ۱۳۹] .

5933 ـ **الهیات** ۲ ۶۸۲ د : سدهٔ **۱۳** ، جنگی است از پراکنده‌های کیمیایی بعربی و فارسی، ۱۱۵ گ۱۷س [ف. الهیات۱:۱۱۴].

5934_ **تهران،** اصغرمهدوی۲۶۲/۲ نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، گفتاریست در بیست باب [نسخه‌ها ۲ : ۹۹] .

5935_ **تهران،** اصغرمهدوی۴۳۹/۱ نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۸] .

936 ـ 5937_ **تهران،** ادبیات ۷ و ۴۰۰/۸ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دوگفتار است [ف. ادبیات ۳ : ۶۱] .

5938_ **تهران،** اصغر مهدوی ۵۴۴ : نستعلیق ریزونسخ، آغاز وانجام افتاده، کتاب سودمندی است [نسخه‌ها ۲ : ۸۱] .

5939_ **ملك** ۵۸۴۰/۲۳ : با تاریخ **۱۳۰۱** دردفتر (۲۲۳ر-۲۴۷پ)، گفتاریست بی‌خطبه در علم و عمل. **آغاز :** هذه الطریقه منسوبة الی الشیخ المقسیدی ؟ . . حاصل این طریقه تحصیل چهاررکن است: رکن‌اول عقاب ثابت [رؤیت] .

5940 ـ **آصفیه** ۶۸کیمیا : نوشتهٔ **۱۳۴۲**، گفتاریست درکیمیا و منفرقه در اعمال کیمیائی [ف. میر عثمان علی ۳ : ۵۹۸] .

5641_ **تهران،** دکتر مفتاح : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، یادداشت مانند استکه پسر نگارنده می‌نویسد : پدرم دراین راه مال وقت خودرا تباه‌کرد وبجائی نرسید [رؤیت].

5942_ **الهیات**۱۲۴/۱۲ج: نستعلیق سدهٔ**۱۴** (۹۳پ ـ ۹۸پ)، **آغاز:** حمدله... بعد، چنین استکه در نزد حکمای اهل صنعت پنج نوع است [ف. الهیات ۱ : ۱۵۹] .

5943_ **مجلس**۲۳۵۴/۲فهرست نشده: سدهٔ **۱۴** (ص۱۹۸-۶۶۵) [نسخه‌ها ۵:۱۵۶]

944 ـ 5945 ـ **مجلس** ۴ و ۷۳۱/۵ نسخ، تاریخ‌یادنشده، دوگفتاراست [ف. مجلس ۲ : ۴۶۵] .

946 ـ 5947 ـ **مجلس** ۲ و۷۳۶/۳ تاریخ یادنشده، دوگفتار است [ف. مجلس ۲: ۴۶۷] .

5948_ **مجلس**۷۳۷/۲: نسخ، تاریخ یاد نشده، گفتاریست دربارهٔ حجر [ف. مجلس ۲ : ۴۶۸] .

5949_ **مجلس** ۲۷۸۳/۲ : تاریخ یاد نشده ، [ف. مجلس ۱۰ : ۹] .

کیمیای باسلیقا

دربخش پزشکی ص۵۸۹ گذشت .

کیمیای ملیکه

آغاز : . . . و نام گذاشته است این مختصررا کیمیای باسلیقا، یعنی‌کیمیای ملیکه. مقالهٔ اول. بدان‌که معالجات امراض در اینجا آنچیزیستکه او عام باشد .

5650 ـ **ملك** ۴۲۱۱/۲ : نسخ عبدالوهاب اصفهانی ۲۶ع۲/**۱۲۶۹** (۳۷ پ ۸۱پ) بدنبال «طب تازهٔ کیمیائی» [رؤیت] .

کیمیای منظوم

از ابن‌عمویه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۴ .

5951 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۸/ ۲۸۰ : نسخ و نستعلیق باتاریخهای **۱۲۶۲** ـ **۱۲۷۷** دردفتر . [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳] .

کیمیای منظوم

از ابن‌ولد .

بنگرید ذریعه ۱۸ : ۱۹۴ .

5952 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۷/ ۲۸۰ : با تاریخ **۱۲۶۲** ـ **۱۲۷۷** در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

5953 ـ **تهران**، ادبیات ۹/ ۴۰۰ جوادی: سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳ : ۶۱] .

کیمیای منظوم = قصیدهٔ کیمیایی

ازحکیم بدیعی طوسی .

5954 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۶/ ۲۸۰ باتاریخ **۱۲۶۲** ـ **۱۲۷۳** دردفتر [نسخه‌ها ۲ ۲۰۳] .

کیمیای منظوم = قصیده درمرات

ازحسامی هندوستانی، حسام‌الدین منشی، پدرسراج‌الدین علی‌آرزوی. **آغاز :** بیا بشنو یکی باب‌معظم ـ کزین معنی‌شوی ای‌شاه‌خرم.

بنگرید ذریعه ۹ : ۲۳۷ و ۱۸ : ۱۹۷ ـ صبح گلشن : ۱۲۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۵۷ .

5955 ـ **الهیات** ۱۸۷/۴ ج : نستعلیق بامهر محمدعلی حسینی مؤرخ **۱۲۱۹** دردفتر (۱۲۶پ ـ ۱۲۷ر) [ف. الهیات ۱ : ۱۶۷] .

کیمیای منظوم = قصیدهٔ کیمیایی

ازعارف رومی .

5956 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۵/ ۲۸۰ نسخ و نستعلیق باتاریخهایی از **۱۲۶۲-۱۲۷۷** دردفتر. [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

5957 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۶ مج : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، باعنوان قصیدهٔ مرائیه لمولانا الرومی . **آغاز :** چند نصیحت کنم تاتوشوی هوشیار [رؤیت] .

کیمیای منظوم = قصیدهٔ کیمیاوی

از لوکی؟ (کوکبی). پیرامن ۹۰ بیت، در تدبیرحجر. **آغاز:** بگوش دل رسیدم این ندا ازعالم بالا ـ که نفست بند هستی مانده غافل گشته ازعقبا .

5958 ـ **ملك** ۳۴۶۷/۳ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۳** (۱۵پ ـ ۱۶پ) [رؤیت] .

کیمیای منظوم

چند منظومهٔ ناشناخته .

5959 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۳ مج : سدهٔ نستعلیق **۱۲** باتاریخ ۱۱۲۴ دردفتر. **آغاز:** دوتدبیرند نزدمن‌گرامی ـ توخواه‌دارش‌جمادی خواه نامی، در۵ص [رؤیت] .

5960 ـ **ملك** ۵۷۰۶/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ـ **۱۳** ، انجام افتاده ، مانده ۹۱ بیت ، **آغاز:** تاکشد تیزابها زاملاح چند ـ گیرد از تیزابها مفتاح چند [رؤیت] .

5961 ـ **دانشگاه** ۳۱۰۳/۵ : نسخ‌احمد فرزند خانگلداری ، باتاریخ **۱۲۵۸** در دفتر (۶۵پ ـ ۶۷پ)، **آغاز:** گاه‌شب شورهٔ‌زاجی بهم ـ بالسویه کرد درتقطیر ضم [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۵۶] .

5962 ـ **مجلس** ۴۰۴۹/۲ تنکابنی : نسخ محمد موسوی هندی **۱۲۹۶** دربیان بعضی ازاحجار از مقالات محمد سمرقندی گرفته از

کتاب «حیات العارفین و ممات الجاحدین». **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۹۳ هست [فیلمها ۱: ۶۶۹].

5963 **ـ مجلس** ۱/۸۰۷۱ فهرست نشده: نسخ اواخر سدهٔ **۱۳** (ص ۲ـ۴۲) قصیده هاییست رائی سپس نونی، قصیدهٔ ابن ولید، ابو اسماعیل طغرائی، مولوی رومی. شاه نعمت الله، بدیهی، ابن عمویه، بازهم طغرائی. **آغاز**: که این طریق زاجساد هفتگانه بود ـ بوقت طرح درخت امیدوار ثمر [رؤیت].

کیمیای منظوم = اکسیر منظوم

کیمیای منظوم = جزایر

کیمیای منظوم = کواعب الاتراب

کیمیای منظوم = مخزن الحکمة

کیمیای منظوم = نورالانوار

گ

گفتگوی جاماسب و اردشیر

گفتاریست در کیمیا در تدبیر حجر.

5964 **ـ دانشگاه** ۲۸/۱۰۸۷: با تاریخ رجب **۱۲۸۹** در دفتر (۸۸ر ـ ۹۳ر). **آغاز**: مناظرهٔ حکیم جاماسب با اردشیر بابك در باب حجر و تدبیر او [ف. دانشگاه ۴: ۱۰۰۶].

گفتگوی خالد و هریانس

این گفتگو از خالد فرزند یزید و هریانس راهب است، که بپارسی درآمده است.

5965 **ـ دانشگاه** ۳۲/۱۰۸۷: با تاریخ رجب **۱۲۸۹** در دفتر (۱۱۲ ر ـ ۱۲۶ پ). **آغاز**: مسائل خالد از هریانس راهب. حمدله [ف. دانشگاه ۴: ۱۰۰۷].

گنج گهر

متن از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صور الدرج: ۲۵۸)، ترجمه در نسخهٔ دانشگاه از محمد ابراهیم قراگزلو و در دو فصل است.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۴۱.

5966 **ـ مجلس** ۴/۲۰ نجم: سدهٔ **۱۲** (ص ۱۲۶ ـ ۱۳۱) از مترجم نام برده نشده همراه «ارواح واشجار: 5698» و جز آن [نسخه‌ها ۵: ۲۰۰].

5967 **ـ دانشگاه** ۴/۴۰۹۶: نوشتهٔ **۱۲۶۹**، ترجمه ازقراگزلو در دو فصل [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۷۵].

گهر گنج

متن از تنکلو شاه (بنگرید: ترجمهٔ صور الدرج: ۲۵۸). ترجمه در نسخهٔ دانشگاه از محمد ابراهیم قراگزلو (بنگرید: رساله‌های تنکلوشاه: ۶۲۱) و درشش فصل است.

5968 **ـ مجلس** ۴/۱۸ نجم: سدهٔ **۱۲** (ص ۱۱۵ـ۱۱۶). درفهرست ازمترجم وشمارهٔ فصلها یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۲۰۰].

5969 **ـ دانشگاه** ۴/۴۰۹۶: نوشتهٔ **۱۲۶۹**، ترجمهٔ قراگزلو و در شش فصل است [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۷۵].

گنج گهر شاهی

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸). واین جز «گهر گنج» و «فاتحهٔ گنج گهرشاهی» است.

5970 **ـ مجلس** ۴/۱۹ نجم: سدهٔ **۱۲** (ص ۱۱۶ ـ ۱۲۵) بنگرید: ارواح واشجار: 5698 [نسخه‌ها ۵: ۲۰۰].

ل

لوحین = کتاب

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸).

5671- مجلس ۴/۲ نجم: سدهٔ ۱۲ (ص۲-۶) همراه «ارواح و اشجار: ۶۱۲» و جزآن [نسخه‌ها ۵: ۲۰۰].

م

مجربات

از مرجان شاه، درکیمیا.

5972- ملك ۳۶۸۲/۲: سدهٔ ۱۳، (۲۲ر - ۲۴پ مجموعه) آغاز: بدان بیست عمل ازمجربات مذکور نمودم، بدان هر عمل روح ونفس وجسد باید باشد [رؤیت].

مجمع البحرین

از شاه خیرالله حقانی.

5973- آصفیه ۵۲ کیمیا: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۳: ۵۹۸].

مجمع الفوائد

دربخش دائرةالمعارف خواهدآمد.

مجموعة الصنایع

دربخش علوم طبیعی ص۴۵۲ گذشت.

مخزن الحکمه

سرودهٔ محمداسماعیل‌کوفی، ازمردم هند، که به‌مولتان رفته واین‌کتاب را از روی کتاب جابر و تدابیررازی، در نه باب ساخته است. نسخهٔ بادلیان در هفت باب است: ۱ - دربیان اشیاء کانی ۲- آلاتی‌که دراین صنعت بکارآید ۳- اندر ارواح ۴- در تکلیس اجساد واحجار ۵- تشمیع اجساد واحجار ۶- در حل و تدبیر آن ۷- درعقد و حل (و دو باب افزودهٔ نسخهٔ الهیات) ۸- تصعید اجساد و احجار ۹- درهر نوع ازآب. آغاز: بود نزدحکیمان خردمند کلید گنج دل نام خداوند.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۸۹.

5974 - بادلیان ۱۸۷۶/۱: نوشتهٔ عبدالخالق فرزند محمد، ۸ج۱/۱۰۱۷، در هفت باب، نام سراینده درفهرست نیامده است (گ ۱- ۸۵) [ف. الهیات ۱: ۱۶۸].

5975 - تهران، پزشکی ۱۶۳/۵: با تاریخ ۲۵ محرم ۱۱۵ (= ۱۱۰۵) بهمین خامه دردفتر، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳: ۳۲۶].

5976- الهیات ۱۸۷/۶ ج: نستعلیق وچلیپا درسه ستون، باتاریخ ۱۲۱۹، درنه‌باب (۱۲۹ پ - ۱۶۵) آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱: ۱۶۷].

مدخل

از ابویوسف یعقوب فرزند اسحاق‌کندی، در سیمیا و بخور و طلسمات، باید ترجمه‌ای باشد. آغاز: ... فصل، چون زحل دربرج جدی باشد به‌پنج درجه وبه‌قمر پیوندد وساعت زحل باشد بستان اشق دو درم و فلفل سیاه نیم درم.

5977 - ملك ۶۴۳/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص۶-۱۷) [ف. ملك، مجموعه‌ها ۱۲۶].

مرآة العجایب = ترجمهٔ . . .

ترجمه‌ایست ازعربی، درنه فصل، ودرآن از ابوعبدالله محمد فرزند مهتار یاد شده‌که در خواب به‌دیر راهبی رفته وآینه‌ای دیده که از آن دردانش برویش بازشده‌است، پس بایدترجمهٔ همان «مرآة العجایب» باشد که چلبی از ابوعبدالله محمد فرزند مهتار یاد کرده است. **آغاز:** حمد و سپاس سزاوار خالقی است که متفرد است ببقا ومقهور کرده است عبادخودرا

بنگرید: کشف‌الظنون ۲ : ۱۶۴۸ .

5978 ـ **دانشگاه ۱۰۸۷/۸** : باتاریخ رجب **۱۲۸۹** دردفتر، (۱۲ پ ـ ۱۶ پ)، **آغاز:** حمدله.. امابعد، این مرآت العجایب است وشرح اشکالی‌که تصویر شده درمرآت... واین نه‌فصل‌است سپس «بحریه» که‌گویا دنبالهٔ آن باشد [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۰۷] .

5979 ـ **دانشگاه ۲۰۵۳/۱** : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳ر ـ ۲۳ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۶۸۱] .

5980 ـ **دانشگاه ۱۲۰۷/۱** : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه (۲پ ـ ۲۱ ر)، دردنبالهٔ واژهٔ کیمیاودرستی ونادرستی این هنر از «مرآت العجایب» ابن‌سینا یاد کرده است [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۶۶] .

مرکب و رنگ سازی

دربخش خط وهنرها خواهدآمد.

مریخ هند

از بلیناس حکیم. در علوم خفیهٔ کیمیا و هیمیا و ریمیا .

5981 ـ **بادلیان ۲۷۴۹/۱** : با تاریخ **۱۱۰۰** دفتر، ۲۴۷ گ ۱۶س . **فیلم** آن در دانشگاه‌ش۱۲۰۷هست[فیلمها۱:۱۹۳و۵۸۰] .

مصابیح انوار سبعه

متن از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸). در نسخهٔ دانشگاه ترجمه از ابراهیم فرزند محمد حسن قراگزلو است .

5982 ـ **مجلس ۴/۵** نجم: سدهٔ **۱۲** (ص ۴۶ ـ ۵۱)و درفهرست ازمترجم نام‌برده نشده است [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5983 ـ **دانشگاه ۴۰۹۶/۴** : نوشتهٔ **۱۲۶۹** درفهرست‌ضمن‌رساله‌های‌ترجمهٔ‌قراگزلو یادشده در هفت مصباح نور [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

معراج الحکیم و منهاج القویم

آغاز: این‌کتاب‌که مسمی بکتاب معراج الحکیم ومنهاج‌القویم بود، بدست این‌بنده‌آمد وپس‌ازشرح مفصل سرلوحهٔ‌آن‌که نامی‌ازشارح ومصنف‌آن برده نشده بود، و نسخه کننده در آخر کتاب نوشته بود که این نسخه از خزانهٔ حضرت... رضا(ع) استنساخ شده... بسمله: بدان ارشدك‌الله الی‌سواء السبیل‌که موضوع علم صناعت کیمیا فلزات ذائبهٔ متطرقه است .

5984 ـ **دانشگاه ۱۲۰۶/۱** : نستعلیق علی‌اکبردرودی قرشی رجب، **۱۳۰۵** (ص ۱ـ ۱۰۹) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۳۵۴] .

العلم المکنون و السر المظنون المخزون

ازیوسف فرزند میرزا محمدعلی (بنگرید: شرح حولیه : ۶۲۴) .

5985 ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۳۳۵/۳ نستعلیق ریز یوسف فرزند میرزا محمد علی، درگرگان، در۵شوال**۱۲۶۵** [نسخه‌ها۲ : ۱۱۳]

مفاتیح اسرار سبعه

متن از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸) ، ترجمه از محمد ابراهیم قراگزلو (بنگرید: رساله‌های تنکلوشاه: ۶۲۱) درهفت مفتاح سر .

5986 ـ مجلس ۴/۶ نجم : سدهٔ **۱۲** (ص۵۲–۶۱) همراه «ارواح‌واشجار:5698» وجزآن، در فهرست از مترجم نام برده نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5987 ـ دانشگاه ۴۰۹۶/۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۹**، در فهرست ترجمهٔ قراگزلو ودر هفت مفتاح سریادشده [ف. دانشگاه ۱۳:۳۰۷۵] .

مفاتیح الرموز

ازشیخ حسن‌زاهد غریب، (درعمل جوانی وبرانی‌ازعلم‌کاف) بسال۱۲۸۵ (؟) نگاشته‌است **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیعد مرحکیمی راکه ازماء رأفت بید قدرت. (باید با مفتاح‌الرموز و مقلادالکنوز باید یکی باشد).

5988 ـ دانشگاه ۳۷۷۸ : شکسته نستعلیق ملا محمد رضا فرزند ملا رستم گرجی سه‌شنبهٔ ۹ذیقعدهٔ **۱۲۶۳**؟ (ص۱–۱۸۵) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۸] .

مفاتیح کنوز سبعه

متن از تنکلو شاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج ۲۵۸) ، ترجمه در نسخهٔ دانشگاه از محمد ابراهیم قراگزلو (بنگرید : رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱) ودرهفت مفتاح کنزاست .

5989 ـ مجلس ۴/۲۱ نجم : سدهٔ**۱۲** (ص۱۳۱–۱۳۷)، درفهرست ازمترجم وشمارهٔ بخشها یاد نشده است [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5990 ـ دانشگاه ۴۰۹۶/۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۹**، ترجمهٔ قراگزلو و درهفت مفتاح کنز است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

مفتاح الاسرار

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸) .

5991 ـ تهران، اصغرمهدوی۳۴۳/۵ نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۴].

5992 ـ مجلس ۴/۶ نجم : سدهٔ **۱۲** (ص۵۲–۶۱) بنگرید:ارواح واشباح: 5698 [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

مفتاح اعمال سبعهٔ کامله

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸) .

5993 ـ مجلس ۴/۱۶ نجم: سدهٔ **۱۲** (ص ۱۰۹ ـ ۱۱۳) بنگرید : ارواح و اشجار 5698 [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

مفتاح الحیاة فی اسرار النبات

ازحاج محمدعلی فانی شیروانی که بسال ۱۲۴۶ دربغداد بوده، و «کیمیاءالشفا: ۵۶۴» را بفارسی برگردانیده است . در علم کاف از کیمیا دردوازده فصل ویك‌خاتمه، دردیباچه از جابر بن حیان، شیخ جنید بغدادی ، ذوالنون مصری، شاه نعمت‌الله‌کرمانی، رضا علیشاه، نور علیشاه اصفهانی ، و سید صابر علیشاه نام برده است . **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بیعد ، مر حکیمی را سزد که بحکمت بالغهٔ خویش نوع انسان را مظهر ... امابعد چنین گوید . . .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۱ .

5994 ـ ملك ۴۵۳۵/۲ : شکسته‌نستعلیق سه‌شنبهٔ‌ذیحجهٔ**۱۲۴۸** (۵۵ب–۹۷پ) [رؤیت] .

مفتاح الرموز و مقلاد الکنوز

ازحسن فرزند زاهد غریب کرمانی . در

کیمیا و برای تغلقشاه نگاشته است. او در۷۲۳ ازعراق بهند رفته و بدرگاه ابوالمحامد محمد فرزند سلطان رسیده واین‌رابنام او درشش‌باب ساخته است: باب ۱ـ در ماهیت حجر اعظم و روح و نفس وجسد، درشش سئوال وجواب ۲ـ در کیفیت تولید موالید نباتی وحیوانی، در سه فصل ۳ـ نتایج عالیات و سافلات، درپنج فصل ۴ـ کیفیت وکمیت مزاج عالم اوسط و اصغر و اعتدال‌آن ، پنج فصل ۵ـ شرح اشارات حسین بن منصورحلاج، درچند فصل ۶ـ کیفیت‌تکوین وتولید اشیاء معدنی، در هفت فصل [دیباچه] .
آغاز: حمد بیحد وثنای‌بیعد مرحکیمی راکه از آب رأفت بید قدرت طینت آدم را اربعین صباح تخمیرکرد .

5995 ـ **دانشگاه** ۳۳۹۰/۱: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام کورشانی ، سه‌شنبهٔ ۱۷ صفر **۱۲۶۲** (ص۱ـ۱۳۷) ۱۶س آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه۱۱:۲۳۸۷] .

5996ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱/۱۵۶ نستعلیق ونسخ و باتاریخ شوال و رجب **۱۲۸۱** دردفتر. [نسخه‌ها ۲ : ۹۶] .

مفتاح الفوائد

از محمد فرزند ثابت نیشابوری. در علم وعمل صنعت‌کیمیا، درهفده باب .

5997ـ **بادلیان**۱۰/۲۷۴۹: باتاریخ **۱۱۰۰**دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۲۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۰] .

مفتاح کنزالآلی

متن از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸) ، ترجمه درنسخهٔ دانشگاه از محمد ابراهیم قراگزلو (بنگرید : رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱) و نباید همهٔ نسخه‌ها از یك مترجم باشد .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۶۳ .

5998ـ **مجلس** ۴/۱۱ نجم: سدهٔ **۱۲** (ص۸۴ـ۸۶) همراه «کنزاللالی : 5822 » در فهرست از مترجم نام برده نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5999 ـ **دانشگاه** ۴/۴۰۹۶ : نوشتهٔ **۱۲۶۹**، ترجمهٔ قراگزلو است و همراه «کنز اللالی» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

مفتاح کنوز

ناشناخته .

6000 ـ **ملك** ۳۳۹۷/۸ : نسخ سدهٔ **۱۲** (ص۱۱۹ ـ ۱۴۳) همراه چندگفتاردیگر درکیمیا. نام‌کتاب درهامش نسخه آمده است.
آغاز: اما بعد ، بدانکه کیفیت رفع موانع و اعداد مواد او که فی الحقیقة مفتاح این گنج است [رؤیت] .

مفتاح کنزالیواقیت

متن از تنکلو شاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸)، ترجمه در نسخهٔ دانشگاه از محمد ابراهیم قراگزلو یاد شده (بنگرید : رساله‌های تنکلوشاه: ۶۲۱) ونباید همهٔ نسخه‌ها از این قراگزلو باشد .

6001ـ **تهران**، اصغرمهدوی۳/۳۴۳ نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** در فهرست از مترجم نام برده نشده [نسخه‌ها ۲ : ۱۴] .

6002ـ **مجلس** ۴/۱۱ نجم : سدهٔ**۱۲** (۸۴ ـ ۸۶)، در فهرست از مترجم نام برده نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

6003 ـ **دانشگاه** ۴/۴۰۹۶ : نوشتهٔ **۱۲۶۹** ترجمهٔ قراگزلو است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

ملعة الاسرار

ناشناخته. **آغاز:** هذاکتاب ملعمة‌الاسرار سئوال کردم ازاستادش که نسخهٔ کیمیا دیده شده البته نزد سرکار بهتر باشد.

6004ـ **دانشگاه** ۳/۳۳۹۰: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی، نزدیك **۱۲۶۲** (ص۱۶۱–۱۹۲) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۸].

منافع الاسرار فی صنایع الابرار

ناشناخته. **آغاز:** منافع الاسرار فی ... بدان ایدك‌الله تعالی که حکما اسرار این صنعت را مرموز می‌داشتند و باکسی نمی‌گفتند.

6005ـ **ملك** ۳۲۶۷/۵ : نستعلیق شکستهٔ **۱۳۰۷** (۲۰۹پ – ۲۱۷ر) همراه‌چند گفتار دیگر درکیمیا [رؤیت].

میزان = خواص الحرف درعلم‌میزان

از جابربن حیان، گویا ترجمه‌ایست از نوشته‌های او. **آغاز:** بدانکه غرض فلاسفه در میزان طبیعی آنستکه دانسته شود.

6006ـ **عبدالحسین بیات** ۳ مج: با تاریخ **۱۲۲۸** دردفتر، درپایان‌آمده: تمام شد کتاب میزان جابربن حیان [نسخه‌ها۶: ۷۴].

ن

نزهة العیون فی کشف الرموز

ناشناخته. نام درپایان نسخه چنین‌آمده.

6007ـ **ملك** ۳۳۹۷/۹ : نسخ سدهٔ **۱۲** (ص۱۴۴–۱۷۷)، **آغاز:** بدان‌ای طالب که جوهر واحدکه‌آن مادهٔ اولی است تدبیر او موافق تدبیررأی حکما [رؤیت].

نزهت نامه = کفایة الصنعه

نور الانوار

از مظفرعلیشاه طریقتی‌کرمانی، سرایندهٔ «بحرالاسرار : ۶» مثنویست درکیمیا درسه‌نور ۱ـ دربیان‌باب اصغر ازکیمیا ۲ـ بحرالاسرار ۳ـ جزایر، (بنگرید: جزایر : ۶۱۹). **آغاز:** اول این دفتر با جزروءد ـ نام نامی خداوند احد [گلچین معانی]. نور الانوار کرمانی باپیشگفتار نصرالله سبوحی در۱۳۳۸خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۴۸، ۱۰۶۱ و۱۰۹۱ ۳۲۷ـ طرایق الحقایق ۳: ۹۳ ـ نور الابصار ۴۳ ـ ریاض‌السیاحه : ۲۲۰ ـ کتابشناسی ده ساله : ۳۴۳.

6008 ـ **رضوی** ۱۰۵۳ ادبیات (۵۰۱۹): نستعلیق جواد حائری نجم‌الحکما **۱۳۲۱**، آغاز برابرنمونه، ۹۳گ۱۸س [ف. رضوی ۷ : ۸۸۵].

نور الانوار

ازسراینده‌ای‌که بنجف‌رفته وازشریف‌العلما اجازت گرفته است، نور ثانی آن عنوان بحر الاسرار دارد. باید بانسخهٔ رضوی۱۰۵۳یکی باشد. **آغاز:** باء بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ هست مفتاح درگنج حکیم ـ علمهای اولین و آخرین.

6009ـ **دانشگاه** ۳۱۰۰/۱: نستعلیق محمد ابراهیم فرزندرضا قمی ورامینی متخلص به‌سکوت ۱۰ شعبان **۱۳۲۳** (ص۱–۱۱۵) در فهرست ازنگارنده‌نام‌برده نشده سپس «جزایر»

از نورعلیشاه است، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۵۱] .

6010 ــ **دانشگاه** ۸۳۱/۱ : شکسته نستعلیق، تاریخ یادنشده، (ص ۱ ــ ۹۸) همراه «جزایر» نورعلیشاه، در فهرست سرودهٔ حکیم رأفت‌الدوله اشرفعلی حیدرآبادی و درچند فصل یادشده، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۳۸] .

6011 ــ **مجلس** ۷۳۸/۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده، همراه «رسالهٔ الجزایر»، در فهرست نگارنده علی اکبر قمشه‌ای اصفهانی یادشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۴۶۸] .

نوادر الفواید

ازمصطفی هروی قاینی خراسانی، در سی فایده در کیمیا .

6012ــ **همدان**، آقای بحر الفضائل : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۰] .

نور الیقین = کفایة الصنعة

نیرنجات و طلسمات

از ولی فرزند مولانا علیشاه فرزند احمد فرزند محمد منجم طوسی ، معروف به صاحب الرصد، درسیمیا ولیمیا و سحر. **آغاز** : حمد بیقیاس وانتها صانعی راکه نقاش قدرت او به‌ پرگار تصویر .

6013ــ **ملك** ۶۴۳/۲ : سدهٔ **۱۰** (ص ۱۸ ــ ۳۶) [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۱۲۷] .

هادی المضلین و زاد المتقین

از میرزا محمدرضا فرزند رجبعلی فرزند منصور پزشك سپاهانی، درگزارش رسالهٔ کیمیای آقامحمد بیدآبادی، دردوقسم، درسپاهان، در ۱۲۰۹ نگاشته است . و آنرا بنام دو فرزندش هادی ومحمدتقی ساخته است.

6014ــ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۳۱/۴ نسخ و نستعلیق شکسته، محمدعلی فرزند آخوند ملااحمد درقم، درچهارشنبهٔ ۲۹ رمضان **۱۲۶۴** برای میرزامحمد مستوفی ارباب‌وظائف [نسخه ها ۲ : ۱۱۲] .

هیکل نامه

ناشناخته. **آغاز**: هیکل نامهٔ اول ازجمله هیکل نامهٔ هفتم درکشاورزی ذهب .

6015 ــ **تهران** ، پزشکی ۲۸۴/۳ : سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۹] .

بخش نهم

دائرة المعارف

چند دانشی

الف

آثار البدیعه فی اخبار المنیعه

ازعبدالحسین لسان‌السلطنه فرزند هدایت الله ومتخلص به‌ادیب (۱۲۸۹ ق ـ ۱۳۱۲ خ) نگارندۀ «ابداع» و «تاریخ کلده و آشور» و «جغرافیای کاشان» و جز آنها و این کشکول مانندیست ازگزارش اصطلاحات علمی وفلسفی وذکر رویدادهای‌تاریخی‌واختراعات وپیشرفت کشور ژاپون وبرخی ازکشورهای اروپائی که بسال ۱۳۱۸ نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی انزل الکتاب المبین علی النبی الامین.

بنگرید: مؤلفین مشار ۳ : ۷۶۳.

6016ـ **تهران**، ملی ۵۵۹ ف: نسخ خود نگارنده **۱۳۱۸**، شاید برای مظفرالدین شاه، ۱۰۵گ ۱۳س [ف. ملی ۲ : ۴۸].

آیینۀ مراد

گفتاریست کوتاه در هفت مراد: ۱ـ در معرفت خلقت عالم علوی وسفلی وفلکیات ۲ـ درخلقت زمین وتقسیم‌آن وربع مسکون واقالیم سبعه ۳ـ دربیان نفس طبیعی و نباتی و حیوان وانسان ۴ـ درمعرفت حکمت وحقیقت‌آفرینش اجسام ۵ـ در معرفت حقیقت خلقت جنین ۶ـ درشرافت انسان بردیگر مخلوقات ۷ـ دربیان اذکار جلی وخفی و ریاضت ظاهری و باطنی. **آغاز:** فهرست‌آیینۀ مراد. مراد اول دربیان معرفت خلقت عالم علوی... بدانکه در خلقت عالم دوقول است: یکی از اهل شریعت.

6017ـ **ملك** ۴۶۹۶/۸: نسخ خوش نزدیك ذیحجۀ **۱۲۲۰**، (۹۴ر ـ ۹۷ر) درمتن وهامش، زرین [رؤیت].

اسرار التنزیل = لطایف غیاثی

اسرار الصنایع

از قاضی محمد سعید فرزند محمد مفید قمی، حکیم کوچك (۱۰۴۹ ـ ۱۱۰۳) در صناعتهای پنجگانۀ منطق: خطابه، شعر، جدل مغالطه، برهان وسپس دیگرصنایع ازکلام وفقه وجزآنها، و ذکر مراتب صناعات و اهمیت هر یك وجزآن. و بگفتۀ خود نگارنده در آن از «حقایق‌الصنایع» میرفندرسکی بهره‌مند شده‌است

آغاز: الحمدلله الذی انطقنی بمحاسن الکلمة والکلام وعصمنی عن‌التنطق .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۵۱ ـ ریحانةالادب ۱ : ۳۳۵ و ۳ : ۲۶۸ ـ فوائد الرضویه : ۶۲۷ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۷۸۸ .

6018ـ **نجف**، محمدعلی خوانساری : با تاریخ **۱۰۹۰** در دفتر «حقایق الصنایع» . [ذریعه ۲ : ۵۱] .

امهات مسائل علوم ثلاثه

از میر سید شریف گرگانی ، علی فرزند محمد (۷۴۰ ـ ۸۱۶) . بامر جهان مطاع در امهات مسایل علم کلام و اصول دین ، علم فقه وفروع دین، اصول فقه نگاشته است . شاید به دستور امیرزاده اسکندر (بنگرید : اسکندریه) ویاامیر محمد حاکم شیراز (بنگرید : ردشبهات معتزله) باشد. درسه‌باب وهریك دریکی از سه عام یاد شده. **آغاز :** بربصایر وقاده و قرائح نقاده اولو الایدی و الابصار پوشیده نیست .

6019ـ **الهیات** ۳۰۸/۴ج : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** (۲۹ پ-۴۳پ) این نسخه تنها بخش کلام را دارد [ف. الهیات ۱ : ۲۱۰] .

انبان

از سید علی فرزند زین العابدین حسینی علویچه‌ای اصفهانی (رفیعی‌پورعلوی) درنوادر وپراکنده‌هاست بروش شیخ‌بهائی در «مخلات» که در۱۲ شعبان۱۳۶۴ نگاشته است. نگارنده پس‌از این به‌نگارش «همیان» می‌پردازد .

بنگرید: طبقات اعلام‌الشیعة. نقباء: ۱۴۴۲

6020 ـ **ری ، عبدالعظیم** ۱۳۴ : نستعلیق و نسخ خود نگارنده ، در ۲۸ شوال **۱۳۸۲** ، این دومین نسخهٔ آنست، با فهرست مطالب، در۳۴۹ص [نسخه‌ها ۳ : ۴۲۸] .

انموذج عباسی

اززین‌العابدین‌فرزندابوالفتح (میرمیران حسینی استرآبـادی) ، بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) بسال ۱۰۷۷ دریك‌مقدمه وسه مقاله دراصول وفروع دین وآداب سفر و دعا نگاشته است. **آغاز :** سبحان یا من قرب من خطرات الظنون . . . ستایش بی‌اندازه و سپاس بیقیاس نثار .

6021ـ **ملك** ۱۵۸۱ : نستعلیق اسدالله الحسینی، تاریخ یادنشده، ۱۷۵گ۱۵س [ف. ملك ، ۳۹] .

انوار محمدیه

منشآت و جنگ مانندی است در دانشهای گوناگون ازتاریخ، ستاره‌شناسی، علوم ادبی ، اخلاق نام کتاب بەزر در نمای صفحهٔ یکم‌آمده **آغاز:** الحمدلله الظاهر باشراق انوارذاته... پس‌آسمانها از ممثلات و متممات و اوجات و حضیضات و حوامل وتداویر .

6022ـ **ملك** ۵۳۵۵ : نسخ خوش‌سدهٔ **۱۳**، زرین، ۲۲۰گ [رؤیت] .

انواع علوم = رساله در . . .

دربیست وهفت باب باید باشد : ۱ ـ طب ۲ـ تداوی اطفال... ۵ـ خواص‌اعضای‌انسان‌و وحوش و طیور ۶ـ سنگ‌ها و خواص آن ۷ ـ جواهرها ۱۲ ـ تعبیر خواب ۱۳ ـ ساختن تراکیب ۱۴ـ شناختن ادویه واشجار و خواص آن ۱۸ـ دیدن ماهها ۱۹ ـ هر ماه بچه باید نگریست ۲۲ـزنان وشناختن‌آنها ۲۳ـپندیات بزرگان ۲۴ـ وجع اعضای آدمی ۲۷ـ خضاب موی . **آغاز :** سپاس و ستایش پادشاهی راکه ملکش بی‌زوال است و مملکت او. . . اما بعد

این رساله‌ایست مشتمل به بعضی علوم به بیست وهفت باب . . .

6023ـ دانشگاه ۲۵۹۶/۱ : نستعلیق عنایت‌الله ۱۰۸۶ نسخه مشوش است (ص ۱ – ۲۷۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۳۹] .

انیس الخواقین

از آقابابا همدانی، محسن، در پنج باب ۱ـ شرافت انسان ۲ـ شرافت علم ۳ـ احتیاج بوجود سلاطین وخوانین ۴ـ خواص اشیاء ۵ـ معانی اسماء حسنی ، بنام و بدستور غلامحسین خان سپهدارهمان‌کس‌که «تحفة‌الخواقین» را نیز بسال ۱۲۴۸ بنام‌اونگاشته است. **آغاز :** الحمدلله الذی خلق‌الانسان من‌الماء والطین.. اجناس جواهر کلمات طیبهٔ حمد وسپاس .

6024ـ سپهسالار ۲۹۳۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۲، زرین، ۱۸۱گ۱۴س [ف. سپهسالار ۳ : ۲۱۷] .

ب

بحر العلوم

ازسیدمیرزامحمدحسن فرزندعبدالرسول زنوزی حسینی خویی، زاده در شنبهٔ ۱۸ صفر ۱۱۷۲ در شهر خوی درگذشتهٔ ۱۲۴۶ .کتابی است ملمع وکشکول مانند، درهفت جزو ، در خوی بنام حسینقلی‌خان دنبلی بسال ۱۲۰۹ نگاشته است. **آغاز:** احمدالله‌الذی عجزت عن احاطة متفرقات نعمه .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۲ و ۸ : ۲۶۶ – طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۳۲۹ – ریحانة الادب۲:۱۳۳ – نشریهٔ دانشکدهٔ ادبیات‌تبریز ۶:۴۴۸ – دانشمندان آذربایجان : ۲۹۲ .

6025 ـ مجلس ۲۱۸۶ : نسخ خوش سدهٔ ۱۳، زرین، بادومجلس تصویر، درص۷۵ نگارنده سرگذشت خود راآورده است ، ۲۷۲ ص۴۵س [ف. مجلس ۶ : ۱۵۰] .

6026ـ تبریز ، مای ۳۵۵۶ : تاریخ یادنشده، درفهرست‌آمده: در دوجلد [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۶] .

بحر الفوائد

از ملا محمدتقی فرزند حاج محمد حسین کاشانی (۱۲۳۶ – ۱۳۲۱) ، نگارندهٔ «ارشاد المؤمنین» و «ایضاح المشتبهات» و جز آنها . مجموعه‌ایست گویا در هفت جلد (مشتمل بر حکایاتی‌که باعث‌است براشتیاق وغزلیات عربیه و فارسیه و مسایل فقهیه و علوم غریبه و مسایل کلامیه‌وحکمیه وریاضیه وعلوم دیگر). **آغاز:** تنزه من‌تفرد بالوحدانیة والکمال ... اما بعد چنین‌گوید ... محمد تقی‌بن .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۳ – طبقات اعلام الشیعه نقباء : ۲۵۳ .

6027ـ مجلس۵۵۳۷ : نستعلیق، نسخهٔ اصل وخط مؤلف. ووقف مؤلف دررجب۱۲۶۵ بامهر او (محمد تقی بن حاجی محمد حسین) باخط خوردگیها . ۸۹گ ۳۴س [ف . مجلس ۱۶ : ۴۲۱] .

بحر الفوائد

ناشناخته ، از نیمهٔ نخستین سدهٔ ششم ، بروزگار المقتفی‌بالله (۵۳۰ –۵۵۱) بنام الب قتلغ جبوغا الغ اتابك ابی‌سعید ارسلان از اتابکان شام در کلام ، تصوف ، فقه و سیاست ، تربیت اولاد، عجایب دنیا در ۳۶ مبحث وصد باب نگاشته‌است، وباپیشگفتار وفهرست مطالب

بکوشش آقای محمدتقی دانش‌پژوه بسال ۱۳۴۵ خ در ۵۴۰ ص چاپ شده است .

بنگرید : راهنمای کتاب ، گفتار دکتر باستانی پاریزی س ۱۱ : ۳۱۱ - پیشگفتار چاپ ازمحمدتقی دانش‌پژوه .

6028- **تهران** ، سلطان قرائی : نسخ سدهٔ **۷ - ۸** ، ۲۶ گ ۱۹ س . **فیلم** آن در (دانشگاه ۱۳۹۷) هست [فیلمها : ۱۹] .

6029 - **پاریس** ۲۳ فارسی : تاریخ یاد نشده. **فیلم** آن در (دانشگاه ۷۹۷) هست [فیلمها ۱ : ۱۹] .

بحیرة

از فزونی استرآبادی ، هاشم (نه محمود) بیگ فرزند جلال نقاش، درسرگذشت وزیران وشگفتیهایی ازجانوران و کوهها و چشمه‌ها و رودها وساختمانها ، پیرامن ۱۰۲۶ - ۱۰۲۱ نگاشته است، و با پیشگفتار عبدالکریم بسال ۱۳۲۸ در۶۵۶ ص چاپ شده .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۵۰ و ۹ : ۸۳۲ - ف. فارسی مشار : ۲۰۸ - مؤلفین مشار۶: ۹۴ تذکرهٔ روز روشن: ۵۲۸ - صبح گلشن: ۳۱۷ تذکرهٔ میخانه ۲ : ۴۴۴ - ریحانة الادب ۳ : ۲۱۸ .

6030 - **مجلس** ۲۲۷۰ : نسخ تعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز افتاده، ۶۷۲ ص ۲۵ س [ف . مجلس ۶ : ۲۲۶] .

6031- **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۳۸۵ نوشتهٔ **۱۲۶۳** [ترجمهٔ ایرج افشار : نسخه‌ها ۴ : ۶۹۳] .

بستان السیاحه

اززین‌العابدین فرزند ملااسکندرشیروانی مستعلی‌شاه متخلص به‌تمکین (۱۱۲۴-۱۲۵۳) عارف‌جهانگرد، دریك سیرو بیست وهشت گلشن ویك بهار، بهارآن در چهار گلزار، در شیراز بسال ۱۲۴۸ بانجام رسانده است . در آن از سفرهای خود در کشورهای خاور میانه و جغرافیای این بخش ومباحث فلسفی و عرفانی گفتگوکرده‌است، خوابنامه‌ای به‌ترتیب حروف تهجی نیز دارد، ونیزدرآن ازفرقه‌های مذهبی آسیا از زردشتیان و مزدکیان و یهود ونصارا و هندوان وصوفیان گفتگوهای سودمندی‌کرده است. این‌کتاب بسال ۱۳۴۲ چاپ شده است.

آغاز: بستان حمد وسپاس وگلشن ثنای بیقیاس مخصوص بارگاه احدی .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۰۶ و ۹ : ۱۷۶ ترجمهٔ ادبیات‌برون، یاسمی : ۲۹۹ - مجمع الفصحاء ۲ : ۸۳ - ریاض العارفین : ۴۲۵ - دانشمندان آذربایجان : ۱۶۹ - ف . مشار : ۲۲۴ - مؤلفین‌مشار۳ : ۲۶۱ - ریحانةالادب ۲ : ۴۰۶ - سبك شناسی، بهار ۳ : ۳۹۶ .

6032 - **الهیات** ۲۲۷ ب : نستعلیق ۲۶ج۱/**۱۲۴۵**، زرین، ۳۹۰ گ ۲۰س [ف. الهیات ۱ : ۱۷] .

6033- **تهران**، ملی ۵۸ ف: نستعلیق احمد فرزند محمدعلی شیرازی ، در چهارشنبهٔ ۲۹ ذیقعدهٔ **۱۲۴۹** ، در شیراز ، زرین ، آغاز برابر نمونه، ۳۵۱ گ۲۳س [ف. ملی۱ : ۵۰] .

6034 - **دانشگاه** ۴۹۶۵ : نستعلیق احمد فرزند محمد علی شیرازی ، ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۲۵۲**، زرین، ۷۶۰ گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۶۹] .

6035 - **سپهسالار** ۱۴۹۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین تملك ۱۲۶۲ را دارد [ف . سپهسالار ۳ : ۲۵۳] .

6036 - **الهیات** ۳۷۵ د : شکسته

نستعلیق سدهٔ ۱۴، بخشی از آنست [ف. الهیات ۱ : ۱۷] .

بستان القلوب = روضة القلوب

باید از شیخ اشراقی شهاب‌الدین سهروردی باشد، از میرسید شریف جرجانی و خواجه نصیر و ابن‌سینا و دوانی نیز دانسته‌شده‌است. (به نسخه‌ها توجه شود) . در دو بخش، بخواهش دوستان اصفهانی نگاشته شده است: ۱ـ قسمتی که تعلق باجسام دارد ، در آن از عناصر سخن رفته ۲ ـ قسمتی که تعلق بعالم ارواح دارد، در خودشناسی و خداشناسی ، و هریك در چند فصل [نسخهٔ مجلس]. **آغاز:** سپاس آن خدایی راکه بی ـ واسطهٔ ما بجود خود.. . اما بعد، جماعتی اصحاب دل از اهل اصفهان .

بنگرید : چهارده رساله چاپ دانشگاه بکوشش آقای سبزواری ـ ذریعه ۳ : ۱۰۷ و ۱۱ : ۳۰۲ ـ کشف‌الظنون ۱ : ۲۴۴ ـ پیش گفتار چاپ تبصره، از محمدتقی دانش پژوه : ۵۷ ـ ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۱۶ .

6037 ـ **اسعد افندی ۱۶۹۷/۲** : باتاریخ **۷۱۳** در دفتر (گ۱ـ۲۱)، گفتاریست در دوقسم و بنام «روضة القلوب». **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۵] .

6038ـ **استانبول، فاتح۲۶/۵۴۲۶** نسخهٔ کهن و پیش از میرسید شریف نوشته شده واز **سهروردی** دانسته شده است .

6039ـ **دانشگاه ۲۲۶۱/۴** فیلم : از نسخهٔ نستعلیق خوش سدهٔ **۹** (۳۰۳پ ـ ۳۰۵) دنباله افتاده [فیلمها ۱ : ۶۶۱].

6040ـ **قاهره،** دارالکتب۳۷مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق **۹۲۱**، آغاز برابر نمونه (گ ۹۴پ-۱۱۴پ) درفهرست از آن **دوانی** یادشده [مخطوطات ۱ : ۳۹] .

6041ـ **ملك۱/۴۱۹۶**: نستعلیق۱۲ج ۲/**۱۰۱۶** در دارالسلطنه احمدآباد کجرات، شمارهٔ ۱ دفتر (۱پ-۱۵پ) آغاز برابر نمونه بنام روضة القلوب است و در پایان کاتب آنرا ازآن **ابوعلی‌سینا** دانسته است [رؤیت] .

6042ـ **مجلس ۵۱۸۰/۳۰**: باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص۲۹۵ـ۳۱۱)، آغاز برابر نمونه ، در نسخه از نگارنده نام برده نشده [رؤیت] .

6043ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱: نوشته در اجمیر ۱۱ ع ۱/**۱۰۹۳** آغاز برابر نمونه ، انجام در قسم دوم فصل هشتم افتاده است . در نسخه از آن **میرسیدشریف** گرگانی دانسته شده است [ف . سپهسالار ۳ : ۲۵۴] .

6044 ـ **رضوی** ۳۸۰ حکمت : نسخ تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، در فهرست آمده، شاید از**دوانی** باشد [ف . رضوی ۴ : ۳۶] .

6045ـ**سپهسالار**۲۹/۲۷۹۹: تاریخ یاد نشده (ص۲۲۱ ـ ۲۳۵) نسخه بنام «روضة القلوب» و ازمیر**سیدشریف** دانسته‌شده است [ف. سپهسالار ۵ : ۷۴] .

6056ـ **دانشگاه** ۱۰۸۴/۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۲پ ـ ۴۵پ) ، آغاز برابر نمونه ، نسخه بنام « روضة القلوب » و از آن **خواجه‌نصیر** دانسته شده است [ف. دانشگاه ۳ : ۲۶۹] .

6047ـ **مجلس** ۶۳۹/۳ : نسخ تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست از نگارندهٔ آن نام برده نشده [ف . مجلس ۲ : ۴۰۴] .

بشارة المذنبین

درکلام، اخلاق، تفسیر، ازمتأخران. **آغاز**

حمدله... وبعد ، بدان واضع دین خدا حامی دین رسول اکرم .

6048ــ **ملك** ۸۷۵ : نستعلیق محمدتقی تویسرکانی، **۱۳۱۱** ، ۱۰۵ گ ۱۵ س [ف . ملك ، فارسی : ۵۷] .

بهارستان علوم

از محمد تقی مدعو بهملا قطب طالقانی ، که بروزگار شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ۱۱۳۵) میزیسته است. درکلیات‌علوم، دارای سه باب : صرف، نحو ، منطق و یك خاتمه در «اشیاء متفرقه» . بنام میرزا محمد باقر حسنی حسینی‌که ازروحانیان روزگار شاه صفوی بوده است بسال۱۱۱۷ نگاشته است. **آغاز:** الحمد لله الذی خلق ماسواه بقدرته الکامله .

6049 ــ **مجلس** ۲۱۸۷ : نسخ تعلیق خوب نگارنده، در **۱۱۱۷** ، ۲۱۱ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۶ : ۱۵۱] .

بیان الصناعات

ازحبیش تفلیسی، نگارندهٔ «اصول الملاحم ۲۳۸ و کفایةالطب : ۵۸۷» و جز آنها . در بیست باب، که در « فرهنگ ایران زمین » ش ۴س۶ چاپ‌شده. **آغاز:** سپاس وشکر خدایرا که بیافرید هردو عالم .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی ۶۵ ــ پیشگفتار چاپ .

6050 ــ **ایاصوفیه** ۳۵۷۴ : نستعلیق ۸۸۴/ع ۱ در قسطنطنیه ، ۱۰۲ گ ۱۳ س . چاپ ازروی این‌نسخه و نسخهٔ ۱۳۲۹دانشگاه انجام گرفته [پیشگفتار چاپ] . **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۲۵] .

6051ــ **دانشگاه** ۱۳۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ــ۱۱**، صفحهٔ پایان نونویس، ازمیان افتاده ۳۱گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۸ : ۶].

ت

تاریخ و جغرافیا

متن Alphabet Rouge ترجمه از حسین مترجم کەدر راه تهران وبروجرد بسال ۱۳۱۳ آنرا از فرانسوی بفارسی‌درآورده، در یك‌مقدمه ازخودمترجم دروصف شهرهای میان تهران و بروجرد و سپس هفت فصل در تاریخ جهان، جغرافیای‌امریکا، فرنگ،آسیا، تاریخ طبیعی، فیزیك نجوم، حساب .

6052 ــ **ملك** ۲۰۱۹ : نستعلیق آدینهٔ ۲۱ محرم**۱۳۱۴**، زرین، ۱۱۶گ ۹س [ف. ملك : ۹۵] .

تبصرة العجائب ومرآت الغرایب

از نصیر الاسلام میرزا محمد علی فرزند میرزا حسین رفسنجانی کرمانی، جنگ‌مانندی است، سرگذشت خوداونیز درص۴۱آن هست.

6053ــ **دانشگاه** ۳۶۹۱/۱ : نستعلیق نگارنده ، سدهٔ **۱۳ ــ ۱۴** (ص ۱ ــ ۱۵۴) همراه «تسمیة الابرار» ازهمو[ف.دانشگاه۱۲ : ۲۶۹۸] .

تحریر العقلا

از شیخ هادی فرزند مهدی فرزند باقر نجم‌آبادی سنگلجی (۱۲۵۰ ــ ۱۳۲۰) . در توحید ، اخلاق ، تفسیر . که در ۱۳۱۲ خ با پیشگفتار ذکاءالملك فروغی وکوشش‌نجم‌آبادی چاپ شده است. **آغاز:** چون عبادت اوثان و اصنام ظاهریه درخلق شایع شد .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۸۷ ـ ف. فارسی مشار : ۳۶۰ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۷۳۰ ـ المآثر والاثار : ۱۴۹ .

6054ـ **مجلس ۱/۴۶۲۵**: نسخ عبرت نایینی، محرم **۱۳۳۷** (ص۲-۱۵۹) [رؤیت].

تحفهٔ بهائی

از ابرقوهی، در بخش نامه‌نگاری خواهد آمد .

تحفهٔ خانی

ازمحمدجعفر، بنام کلبعلی خان، دردوازده علم گوناگون: کلام، تفسیر، لغت، نحو، بیان، اصول، فقه، منطق، طب، هندسه، طبیعی، حساب. **آغاز:** حمدله . بعداز نگارش رقوم حمد وثنا وگزارش رسوم صلاة .

6055ـ **ملك ۷۴۶** : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ۱۰گ ۱۴س [ف. ملك : ۱۰۷] .

تحفهٔ سلطانی

از مولانا محمدجعفر شیخ‌الاسلام سپاهانی بدستور شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵)، يك‌دوره فلسفه‌است دردو بخش: طبیعی الهی و هریك در چند مقصد ، باابطال آنچه مخالف شرع است وتتمیم آنچه ناقص است. با آوردن مبحث پیامبری. **آغاز:** جواهر کلمات طیبه حمد و سپاسی که آغاز امور عامهٔ ناس از تجلی به‌آن زیور .

6056 ـ **دانشگاه ۳۶۰۵** : نستعلیق محمد باقر فرزند محمد سعید حسینی مشهد سری، ذیقعدهٔ **۱۱۱۸** آغاز در دیباچه افتاده، ۱۱۵گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۱۱].

6057ـ **تهران،** ملی ۷۵۳ ف: نسخ و نستعلیق و شکستهٔ محمد باقر فرزند حیدر علی طالقانی‌الاصل کجوری مازندرانی، در **۱۲۷۰**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۲گ [ف. ملی۲:۲۷۵]

تحقیقات

ازدشتکی، دربخش عرفان خواهد آمد.

ترتیب تعلم علوم = رساله در. . .

از میر ابوالقاسم خوانساری فرزند حسین حسینی‌موسوی، گفتاردستورهاییست دربارهٔ تحصیل علم درچند نوع، که برای زین‌العابدین مسمی به‌علی هنگامیکه ازگلپایگان برای تحصیل علم به‌اصفهان می‌رفته برایش نگاشته است [دیباچه] **آغاز :** حمدله ... امابعد، این نصیحتی چند است و وصیتی دلپسندکه درحین مهاجرت .

6058ـ **دانشگاه ۴۲۷۷/۱۰**: نستعلیق گویا محمود فرزند جمال‌الدین فرزند علی فرزندابوالقاسم‌فرزند حسن فرزند حسین‌فرزند ابوالقاسم خوانساری ، ۲۸ ع ۱/**۱۳۰۳** (ص ۵۳۴ ـ ۵۴۱) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۶].

ترجمهٔ اخوان‌الصفا = ترجمهٔ رسایل

ترجمهٔ الاشارات و التنبیهات

متن از ابن سینا (بنگرید : ذریعه ۲ : ۹۶) ، در دوبخش : ۱ ـ منطق ده نمط ۲ ـ طبیعیات ومابعد الطبیعه ده نمط . ترجمه گویا ازعبدالسلام فرزند محمود فرزند احمد فارسی ازنزدیکان روزگار نگارنده، نسخه‌ها بایکدیگر جدائیها دارد ونباید ازیکی باشد. ودر۱۳۱۶ خ بکوشش حسن مشکان در ۲۰۰ ص چاپ شده است. **آغاز:** سپاس‌آن خدای راکه آفریدگار جهانست وبخشندهٔ‌عقل.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۷۸ ـ ف . مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی : ۳۲ ، ۳۷ ـ ف . مشار : ۳۹۳ ـ پیشگفتار چاپ ۱۳۱۶خ

6059ـ **ملك ۱۰۵۱/۲** : فیلم آن در دانشگاه ش**۹۱۸** هست [فیلمها ۱ : ۵۴۹] .

6060 ـ دانشگاه ۸۹۷/۷ : نسخ با تاریخ ۱۰۹۶ ـ ۱۰۹۷ در دفتر، (۱۳۰ پ ـ ۱۵۳ ر) تنها سه نمط از پایان را دارد و با نسخهٔ جاپی جدایی دارد. آغاز: نمط ثامن در بهجت و سعادت بدانکه بهجت در لغت بمعنی سرور و نضرت است وسعادت مقابل شقاوت [ف. دانشگاه ۳ : ۱۹۹].

6061ـ الهیات ۲۵۲/۷ ج: سدهٔ ۱۱ با تاریخ ۱۰۹۶ در دفتر (۲۴۱ پ ـ ۲۶۹ ر)، زرین، تنها سه نمط پایان را دارد و نیز ترجمه ای تازه‌تر است، آغاز وانجام برابر نسخهٔ ۸۹۷/۷ دانشگاه [ف. الهیات ۱ : ۱۹۱].

6062ـ مجلس ۳۴۴۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز در بخش منطق فصل ۲۰ افتاده، ۲۴۶ ص ۲۳ س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۰۱].

6063ـ مجلس ۵۸۹۰ فهرست نشده: نستعلیق شرف‌الدین فرزند زین‌الدین نایینی، در ۱۲۹۸، شش برگ میان نونویس و ترجمهٔ آقای مشکاة است، آغاز نزدیك به نمونه، ۱۴۹ گ ۱۷ س [رؤیت].

6064ـ ملك ۶۲۱۲/۲ : نسخ خوب محمد علی نایینی متخلص به عبرت، رمضان ۱۳۴۲، آغاز برابر نمونه، جزء دوم (ص ۱۰۶ ـ ۱۶۷) [رؤیت].

6065ـ مجلس ۱۰۸ : نسخ ریز ۱۳۴۲ همان عبرت نائینی، بخش یکم در ۷۲ فصل، سپس نمطها بهمان ترتیب بفارسی در آمده است، آغاز برابر نمونه، ۱۱۸ گ ۲۴ س و ترجمه باحتمال ازانوری یادشده [ف. مجلس ۲ : ۵۴]. بخش یکم آن ترجمهٔ اشارات نیست بلکه کتاب منطقی است که چند نسخهٔ آن در کتابخانه‌های استانبول هست و در آنجاها بنام «دانشنامهٔ علائی» خوانده‌شده‌است [ف. مصنفات مهدوی : ۳۸].

ترجمة التحصیل

متن و گویا ترجمه هر دو از بهمنیار فرزند مرزبان آذربایجانی، مکنی به ابوالحسن درگذشتهٔ در ۴۵۸. کتابیست در حکمت به ترتیب «دانشنامهٔ علائی» استاد خود او ابوعلی سینا. بترتیب منطق، علم مابعدالطبیعه (الهیات بمعنی اعم) وجود واجب (الهیات بمعنی اخص) و در پایان طبیعیات را آورده است. التحصیل چنانکه در دیباچه آمده است دارای سه کتابست ۱ـ منطق در سه مقاله ۲ ـ علم ما بعد الطبیعة درشش مقاله ۳ـ اعیان موجودات در دومقاله. نام کتاب بنام «التحصیل» و «التحصیلات» آمده و آنچه مسلم است هر دو نام را دیگران بر این کتاب گذارده‌اند و ترجمه نیز نزدیك بروزگار هموست. بنگرید: گفتار آقای حائری در مجلهٔ وحید سال ۱۳۴۴.

6066 ـ مجلس ۱۹۹۷ : سدهٔ ۱۰ [مجلهٔ وحید : ۰۰۰].

ترجمة رسایل اخوان الصفا

ناشناخته بنگرید: مجمل الحکمة.

6067ـ سپهسالار ۲۷۸۹ : نسخ فرج‌الله فرزند محمد حویزی، ۲۷ ع ۲/ ۱۰۴۹، در فهرست آمده: جز «مجمل الحکمه» است چه در دیباچه از آن نام برده است. آغاز: سپاس خدایرا عزوجل واجب الوجوداست. ۱۵۷ گ ۱۷ س، باید یکی از تحریرهای همان «مجمل ـ الحکمه» باشد [ف. سپهسالار ۳ : ۴۱۴].

6068ـ ملك ۴۴۵۳/۹ : نستعلیق حسین فرزند علیمحمد رشتی در تهران نزدیك ۱۲۲۶ شمارهٔ ۹ دفتر (۱۱۰ پ ـ ۱۱۲ ر) خلاصهٔ رسالهٔ دهم ازقسم دوم «اخوان الصفا» در تهذیب

نفس است. **آغاز:** پس چون عناصر بسبب حرکت فلك وکواکب حرکت کنند، لابد درزمین چیزی پیدا شود .

6069 ـ **ملك** ۴۰۲۷/۱۶ : شکسته نستعلیق ، آغاز افتاده ، رساله‌هایی از آنست نامرتب ، رسالهٔ یکم پس از رساله سی و یکم می‌آید [رؤیت] .

6070ـ **تبریز،** ملی ۳۴۰۹ : تاریخ یاد نشده، ترجمهٔ یکی‌ازرسایل‌آنست [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۳] .

ترجمه و شرح شفا

متن ازابوعلی‌سینا درفلسفه شامل : منطق طبیعیات، تعلیمات (هندسه ، هیئت ، حساب ، موسیقی) والهیات. ترجمه‌ازعریضی،که باعتبار اینکه تنها ترجمهٔ بخش الهی آنرا دارد در دربخش حکمت خواهد آمد .

ترجمة الشفاء

متن ازابوعلی‌سینا (شفا، مصنفات مهدوی ۱۲۳ - ۱۸۴) ترجمه ازعلیرضا فرزند مولانا شمس‌الدین خلخالی ، که در کابل در ۱۰۳۸ ترجمه کرده است .

6071 ـ **آصفیه** ۴۳۱ فلسفه : تاریخ یادنشده ، تنها فن ۱۳را دارد [ف. آصفیه ۳: ۴۹۲] .

ترجمةالشفا = ترجمهٔ الهیات شفا دربخش حکمت خواهدآمد.

ترجمهٔ کشکول

متن ازشیخ‌بهائی (بنگرید : تحفهٔ حاتمیه ۲۵۰) ترجمه از شیخ احمد عاملی ، بنام سلطان عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ـ ۱۰۸۳) ، و چاپ شده. **آغاز:** مجموعهٔ حمدوسپاس واجب الوجود وسفینهٔ شکر وستایش .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۳۰ ـ ف . مشار ۴۱۰ .

6072 ـ **مجلس** ۲۸۰ : نستعلیق رضا علی‌فرزند فرخ‌میشکانی در**۱۰۷۰**، آغازبرابر نمونه، ۱۸۶گ ۱۴س [ف. مجلس ۲: ۱۵۹] .

6073 ـ **دانشگاه**۳۰۷۷ : نستعلیق‌محمد امین‌طبیب فرزند محمدعلی، ۱۹ شعبان**۱۰۷۰** یا **۱۰۹۰**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۸گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۲۳] .

6074 ـ **مجلس** ۶۲۲/۵ : شکسته نستعلیق **۱۲۰۷**، آغاز برابرنمونه[ف. مجلس ۲ : ۳۸۲] .

ترجمهٔ کشکول

متن ازشیخ بهایی (بنگرید: تحفهٔ حاتمیه ۲۵۰) ، ترجمه با افزودگیهایی از فضل‌الله فرزند احمدبیگ کردستانی، بروزگارفتحعلی شاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰) وبدستور امان‌الله‌خان کردستانی، پیش‌ازاو شیخ محمدقسیم عبارتهای عربی را ترجمهٔ لفظی‌کرده بود واو آنرا به‌ـ انشای روان درآورده است. **آغاز:** حمدی‌که مسبحان ملاء اعلا را در خروش و شکری که ساکنان .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۳۰ .

6075ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۵۱۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، بافرمان امان‌نامهٔ فتحعلیشاه مؤرخ ۱۲۲۲ [نسخه‌ها ۲ : ۶۸] .

6076ـ **دانشگاه** ۲۷۳۲ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۳۹۷گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۴] .

6077 ـ **رضوی** ۸ ادبیات : نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف ۱۳۳۴، ۳۹۸گ ۱۵س [ف. رضوی ۳ : ۱۵۹] .

6078ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۳۰۸ : [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۱] .

ترجمهٔ مسایل فقهی و کلامی

گویا از محمدصادق فرزند علی سرکانی، زنده‌در۹۴۹، بدینگونه: ۱ـ اجتماع برامامت ۲ـ اخبار شیعی ۳ـ ترجمه مسایل که امامیه در آن منفرد هستند ۴ ـ مسایل متفرقه نقل امیر فضل‌الله استرآبادی ۵ـ بندی از عقد تهماسبی ۶ـ ترجمهٔ کتاب الجهاد نهایه ۷ـ مسئلهٔ کسی که ازشیخ طوسی پرسیده است دربارهٔ من مات ولم‌یعرف امام زمانه ۸ـ مسئله‌ای که خان‌احمد گیلانی ازسیدحسین بن الحسن الحسینی پرسیده بود ۹ ـ دو مسئله که شیخ صالح فرزند حسن جزائری ازشیخ بهائی پرسیده‌بود ۱۰ـ حرمت غیبت‌درشش‌موضع ۱۱ـ ازنهایهٔ طوسی در نماز جماعت ۱۲ـ مسایلی در اجتهاد و تقلید ۱۳ـ قول‌میت ازشهیددوم ۱۴ـ رکن‌سوم اصول دین از رسالهٔ امامت شیخ طوسی ۵ ـ بندی در امامت ازملل ونحل ۱۶ـ ترجمهٔ مجموع‌رائق ۱۷ـ ترجمهٔ رسالهٔ جمعهٔ کرکی ۱۸ـ ترجمهٔ رسالهٔ سید ماجد درمعاد جسمانی ۱۹ـ ترجمهٔ رساله‌ای (گویا اجتهاد شهید دوم) مؤرخ ۱۵ شوال ۹۴۹. وجزآنها .

6079ـ **یزد** ، جامع کبیر ۱۴۰۵ : با باتاریخ **۱۰۳۳** دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۵۰۱ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۲] .

تقویم الملوک

از محمدقاسم فرزندمحمدحسن سبزواری برای حسام السلطنه سلطان مراد میرزا قاجار در جدولهایی : ۱ ـ توحید ۲ ـ سبب نگارش کتاب ۳ـ کیفیت مسقط‌النطفه ۴ـ تطبیق‌الانسان ۵ـ قیافه شناسی ۶ ـ موسیقی ۷ ـ هیأت ۸ ـ تقسیم ربع مسکون ۹ ـ طول و عرض ۱۰ ـ مسافات بلاد . **آغاز :** حمد و ثنای خارج از عدد خداوندی را سزاست .

6080ـ **ملك** ۳۵۰۸ : نستعلیق**۱۲۶۷** زرین، ۷۱گ [ف. ملك : ۱۶۵] .

6081ـ **ملك** ۳۳۵۰ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳**، ۷۷گ، باتصویر صور کواکب [ف. ملك : ۱۶۵] .

ج

جامع الشتات فی النوادر و المتفرقات

از آخوند ملامحمد اسماعیل فرزندحسین فرزند محمدرضا مازندرانی اصفهانی، معروف به‌فاضل‌خواجویی، درگذشتهٔ ۱۱شعبان ۱۱۷۳ یا ۱۱۷۷ کشکولی است ازمطالب گوناگون به عربی وفارسی. **آغاز:** بعد حمدالله ولیه جامع الشتات، والصلاة‌علی نبیه .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۱۱ و ۵ : ۶۰ ـ ریحانة‌الادب۱:۳۶۸ـ روضات‌الجنات : ۳۱ .

6082ـ **نجف** شیخ محمد سماوی : سدهٔ **۱۳** ، با تملك میرزا محمد همدانی در گذشتهٔ ۱۳۰۳ [ذریعه ۵ : ۶۰] .

6083ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی نسخ شاید بخامهٔ نگارنده و افزودگیهایی از دیگری [ف. روضاتی ۱ :۹] .

جامع عباسی

ازعباس‌فرزند محمدحسین‌هروی خراسانی

بسال ۱۲۵۰، بنام عباس میرزای قاجار، در پنج بخش ساخته است: ۱ـ سرگذشت فیلسوفان از دهریان تا یوسف هروی از روی «تاریخ ـ الحکماء» قفطی ۲ـ تاریخ ودین هند، گرفته شده از «کتاب الهند» بیرونی واز تاریخ کمان سری بخشی کشمیری ۳ ـ تاریخ چین از روی «جامع التواریخ» رشیدی ۴ ـ تاریخ صفویان وچیرگی افغانها ۵ـ سرگذشت خود نگارنده، و دراین آمده که درهرات بسال ۱۲۱۱ زاده شده **آغاز:** حمد بیحد واحد احدی‌را روا، وثنای بیعد ایزد صمدی را سزاست.

6084ـ **ادبیات** ۱۰۲/۱ب: نستعلیق سدۀ **۱۳** (۳پ ـ ۱۰۷ر) ۲۰س [ف ادبیات ۱ : ۱۴۹].

جامع العلوم

ازعلی‌محمد فرزند محمدابراهیم شیرازی متخلص به‌خاکی، نام‌کتاب ونگارنده دردیباچه آمده، جنگ مانند است. **آغاز:** الحمدلله و الصلاة علی محمد حبیب‌الله... اما بعد، چنین گوید علی محمد...

6085 ـ **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله ۱مج: سدۀ**۱۴** [یادداشتهای ابراهیم دیباجی].

جامع العلوم = حدائق الانوار =

جامع ستینی

ازامام فخررازی. ابوعبدالله محمدفرزند عمر شافعی (۵۴۴ ـ ۶۰۶)، برای سلطان علاءالدین‌تکش فرزندآلب‌ارسلان خوازمشاهی در شصت علم نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی انشانا بتصریفه... امابعد، چنین‌گوید مؤلف.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۱۰ ـ مجمع‌الفصحاء ۱ : ۳۷۴ ـ هدیة العارفین ۲: ۱۰۷ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۶۴۲ ـ ف. مشار : ۴۷۱ ـ ریحانة الادب ۳ : ۱۹۲ ـ کشف‌الظنون ۱ : ۵۶۵ ـ آتشکدۀ آذر : ۲۱۶ ـ پیشگفتار چاپ تازه، از محمدحسین تسبیحی ودانش‌پژوه.

6086ـ **قاهره**، دارالکتب۲۱ مجامیع فارسی: نوشتۀ نورالدین فرزند محمود فرزند حسن فرزند محمد مغربی ۵ رمضان **۶۴۶**، آغاز برابرنمونه، فهرست نگار دربخش‌کتاب شناسی‌آورده: و هومشتمل‌علی‌اربعین علماً! شاید نسخه چنین باشد (گ ۱ـ۱۶۵) [مخطوطات ۱ : ۱۰۸].

6087ـ **لنینگراد** آکادمی‌علوم‌شوروی C. ۶۱۲/۴: باتاریخ **۶۵۶ ـ ۶۶۳** دردفتر **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۶۴۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۲۵].

6088ـ **موزۀ بریتانیا** Or ۷۵۸۹ نوشتۀ محمد فرزند سونج برمکی، سدۀ **۷**، در دیباچه بنام «حدائق الانوار» خوانده شده [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۳] وفیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۸۷۲ هست [فیلمها : ۶۴].

6089 ـ **ملك** ۸۶۲ : نسخ سدۀ **۸**، فهرست درآغازکتاب‌زرین والحاقی، ۱۰۱گ ۱۶س. [رؤیت].

6090ـ **ایاصوفیا**۱/ ۳۸۳۲: نستعلیق محمود کاتب گیلانی فومنی ۶ ذیقعدۀ **۸۶۶** در دمشق (۱پ ـ ۲۴۸پ). **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۰۰ و ۲۲۷۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۸ و ۶۶۷].

6091ـ**مجلس**۵/ ۲۴۶۸فهرست‌نشده: سدۀ **۹** (ص۳۷ ـ ۱۸۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶]

6092ـ **مجلس**۳۲۴۶: نسخ‌عمادالدین محمدگنابادی، **۹۲۱**، آغاز دردیباچه افتاده، ۳۲۹ص ۲۱س [ف. مجلس ۱۰ : ۸۷۷].

6093ـ ملک ۳۰۶: نستعلیق نصیر فرزند محمد مازندرانی، اواخر محرم ۹۹۳ در احمد آباد نگردکن، بنام «جامع العلوم». فیلم آن در دانشگاه ش۲۸۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۴].

6094 ـ سپهسالار ۲۹۳۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ زرین، بنام «حدائق الانوار فی حقایق الاسرار» نامیده شده، تامیان اصل ششم علم آداب الملوک را دارد، ۱۷۴ گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۴ : ۱۵].

6095 ـ مجلس ۲۱۸۸ : نسخ خوب ۱۰۱۱، آغاز بمانند نمونه، زرین، ۱۳۹ گ ۲۰س [ف. مجلس ۶ : ۱۵۱].

6096 ـ مجلس ۵۱۳۸/۲ : نستعلیق پیرامن ۱۰۳۰، شماره ۲ جنگ ابن خاتون (گ۳ـ ۵۲) ۳۷س، نسخه بنام «حدائق الانوار» است [ف. مجلس ۱۵ : ۱۲۸].

6097ـ سپهسالار ۷۴۹۷: نسخ عبدالله فرزند محمدصالح، ۲۵ ذیقعدهٔ ۱۰۹۸، مقابلهٔ ۱۰۹۹، تنها چهل علم و تا آخر جرانقال را دارد، ۱۳۹ گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۴:۱۵].

6098ـ ملک ۵۸۰۲ : نسخ خوش سدهٔ ۱۱. آغاز: ازگفتار مولانا... دربیان خانها مقدمه. اول آنکه بعضی ازمردمان در این باب طعن کرده اند سه وجه اند. ۶۶گ ۱۴س [رؤیت].

6099ـ دانشگاه ۲۶۱۸/۱۹۵: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۱۸۶ ـ ۲۴۷)، تا امتحانات علم قوافی را دارد [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۶].

6100ـ ادبیات ۱۹۱ جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۱ [ف. ادبیات ۳ : ۱۴].

6101ـ سپهسالار ۹۶۸/۴: باتاریخ ۱۲۵۶ ـ ۱۲۶۱ دردفتر (ص۸۸)، تنها آداب المناظرة را دارد [ف. سپهسالار ۴ : ۱۵].

6102ـ ملک ۶۱۲۶: شکسته نستعلیق محمد جعفر فرزند ابوالقاسم، سدهٔ ۱۳ در تبریز گزیدهٔ آنست و در دیباچه «حدائق الانوار» نامیده شده [رؤیت].

6103 ـ آصفیه ۲۷ فلسفه : در متن نسخه «حدائق الانوار» نامیده شده است، ۲۴۸ گ ۱۳س. [ف. آصفیة].

6104 ـ آصفیه ۸۵ متفرقه : در نسخه «جامع العلوم» نامیده شده، ۲۲۰ گ ۱۷س.

6105ـ آصفیه ۷۷ متفرقه : نستعلیق عبداللطیف تهانیسری، بنام «حدایق الانوار»، ۲۰۰ گ ۱۷س [ف. آصفیه ۱ : ۳۷].

6106 ـ آصفیه ۱۱۱ اسامی کتب : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۳۴].

6107 ـ مجلس ۲۷۸۳/۷ : تاریخ یاد نشده، بخش کیمیای آنست (ص ۱۴۴ ـ ۱۴۶) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۱].

6108ـ رضوی ۶۳۶۲: تاریخ یادنشده، بنام «حقایق الانوارفی دقایق الاسرار» ۱۵۴ گ. فیلم آن در دانشگاه ش۲۰۹۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۴]

جنگ

از عبد الرزاق دنبلی (بنگرید : حدائق الادبا: ۶۵۹) بدستورعباس میرزا نایب السلطنه درپنج فصل (نگارخانه) نگاشته است : ۱ ـ شمه‌ای ازحال خاقان ۲ ـ احوال و افکار ملک زادگان ۳ ـ احوال و اقوال مقربان حضرت خاقان ۴ـ احوال شاعران و موزونان هردیار ۵ـ احوال واقوال عبدالرزاق. وازاوست «مآثر السلطانیة» درتاریخ قاجاریه که چاپ شده‌است، وباید دیدکه آیا میان این دوارتباطی هست یا نه.

6109ـ تهران، ملی ۳۶۲/۱: شکسته نستعلیق گویا خود مفتون، سدهٔ ۱۳، با خط خوردگیهایی (ص۱ـ۱۸۳)، سپس «عبرت نامه» ازهمو [ف. ملی ۱ : ۳۵۰].

چ

چهار مقاله

از نظامی عروضی سمرقندی، ابوالحسن احمد فرزند عمر فرزند علی، بنام ابوالحسن حسام الدین علی غوری، بسال ۵۵۱ – ۵۵۲ درچهارمقاله نگاشته است: ۱ ـ در ماهیت علم دبیری وکیفیت دبیر بلیغ کامل ۲ـ درماهیت‌علم شعر و صلاحیت شاعر ۳ـ در ماهیت علم نجوم ۴ـ درماهیت‌علم طب وهدایت طبیب وکیفیت او این کتاب بکوشش میرزامحمدخان قزوینی درلیدن ۱۳۲۷ وسپس دکترمحمد معین درتهران چاپ شده. **آغاز:** حمدوشکروسپاس مرآن پادشاهی راکه عالم عود ومعاد را.

بنگرید: ذریعه ۵: ۳۱۴ و ۹: ۱۲۰۷ آتشکدهٔ آذر: ۳۴۳ـ مجمع الفصحاء ۱: ۶۳۵ ف. مشار: ۵۳۹ ـ مؤلفین مشار ۱: ۴۸۷ ـ کتابشناسی دهساله: ۳۶۲ ـ پیشگفتار چاپ قزوینی ومعین ـ هدیة‌العارفین۱: ۸۶ ـ کشف الظنون ۱: ۶۲۱.

6110 ـ **مجلس** ۶۱۹/۲: نستعلیق باتاریخ **۹۳۱** دردفتر، [ف. مجلس۲: ۳۷۱].

6111ـ **یزد**، جامع کبیر ۵۲۹۳/۶: نوشتهٔ علی‌فرزند حسن تنکابنی، پنجشنبهٔ ۲۱ ع **۹۸۲/۱** درقزوین، آغاز افتاده، باچاپی نیز جدائی دارد. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۴۵۷ هست [فیلمها ۱: ۶۹۶ ـ نسخه‌ها ۴: ۳۹۶].

6112ـ **ملك** ۵۶۸۵/۲۵: نستعلیق با تاریخهایی از**۹۹۷** ـ **۱۰۱۰** دردفتر. (۱۱۴ر ـ ۱۳۰ر) گزیده‌ای ازآنست [رؤیت].

6113ـ **دانشگاه**: ۲۹۴۱: نستعلیق، دههٔسوم رجب**۱۲۵۸**[ف.دانشگاه ۱۰: ۱۸۱۷]

6114ـ **رضوی**۲۷۳ ادبیات: نستعلیق **۱۲۷۴** [ف. رضوی ۷: ۳۰۲].

6115ـ**تهران**، اصغرمهدوی۹۰: نستعلیق موسی علی‌آبادی، درذیحجهٔ **۱۲۷۳**، بدستور محمدحسن میرزای امیرآخور، [نسخه۲: ۷۳].

6116 ـ **دانشگاه** ۵۲۶۲: نستعلیق **۱۲۷۶** بنام ناصرالدین شاه، زرین [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۶].

6117ـ **مجلس** ۲۸۳: نستعلیق خوب داورپسروصال‌شیرازی، در**۱۲۷۹**،زرین، آغاز برابرنمونه، ۴۹گ ۱۴س[ف.مجلس۲: ۱۶۱].

6118ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۰۹۸۲ نوشتهٔ **۱۲۷۹** [نسخه‌ها ۴: ۶۶۰].

6119ـ **رضوی** ۲۷۱ ادبیات: شکسته نستعلیق خوش ابراهیم، ۲۲ رمضان **۱۲۷۹**، آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۷: ۳۰۱].

6120 ـ **رضوی** ۹۵۸/۲۸ ادبیات (۹۳۱۱): باتاریخ **۱۲۸۰** ـ **۱۲۸۱** در دفتر (ص۲۰۱ ـ ۲۶۲) [ف. رضوی ۷: ۷۹۲].

6121ـ **تهران**، ملی ۶۶۹ ف: شکسته نستعلیق، آدینهٔ۱۷ محرم **۱۲۸۶**، آغازبرابر نمونه، ۶۹گ ۱۱س [ف. ملی ۲: ۱۷۰].

6122ـ**رضوی** ۲۷۴ادبیات: نستعلیق رجب **۱۲۹۵** [ف. رضوی ۷: ۳۰۲].

6123 ـ **دانشگاه** ۴۷۰۸: نستعلیق محمد ابراهیم منعم شیرازی، زنده در**۱۲۹۷**، برای مؤید الدوله والی فارس، ۹۷گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۵۴].

6124ـ **شیراز**، دکتر وصال: سدهٔ **۱۳** برای مشیرالدوله [نسخه‌ها ۵: ۲۹۰].

6125ـ **رضوی**۸۹۲۸: نستعلیق‌احمد علی فرزند حاج میرزا حکیم باشی، ۸ رمضان **۱۳۰۰**، ۲۶گ ۱۳س [نسخه‌ها ۵: ۲].

6126ـ **الهیات** ۵۳ د: نستعلیق محمد حسن قمی فرزند محمد جعفر خان، اواخر

محرم ۱۳۰۱، ۵۷ گ ۱۲ س [ف. الهیات ۱: ۴۴].

6127 ـ دانشگاه ۵۰۱۹ : نستعلیق میرحسین فرزند ابوتراب حسنی حسینی در ۱۳۰۳ [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۷].

6128 ـ رضوی ۲۷۲ ادبیات: نستعلیق علیمحمد حسینی ۱۳۰۷ [ف. رضوی ۷: ۳۰۱]

6129 ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱/۱۶۰ : نوشتهٔ محمدحسن فرزند ملامحمد گرگانی، ج ۲/۱۳۰۸ [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۶].

6130 ـ دانشگاه ۴۸۹۲ : شکسته نستعلیق میرزااحمد پسر آقامحمدطاهرشیرازی در ۳ رجب ۱۳۱۵ ، ۱۰۲ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۵۵].

6131 ـ ملك ۲/۵۲۱: نستعلیق، ۲۴ رمضان ۱۳۲۱ (ص۱۹۲ ـ ۳۲۹) [ف. ملك مجموعه‌ها ۵۶].

6132 ـ ملك ۲۲۸۸ : شکستهٔ محمد اسماعیل فرزند میرزاآقا آل رسول ملا فرزند ملاعبدالکریم روضه خوان‌ترشیزی، در ۱۳۲۷ ۵۲ گ ۱۲ س [ف. ملك، فارسی : ۲۰۲].

6133 ـ مشهد، فرخ ۸۸ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۸۸].

6134 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/۵۴۴: تاریخ یاد نشده[نسخه‌ها۵: ۸۳].

6135 ـ سپهسالار ۱/۶۹۳۹: تاریخ یاد نشده، ناقص (گ۱ـ۸) [ف سپهسالار ۴: ۱۳۴].

6136 ـ مجلس ۲۸۴: نستعلیق شکسته آمیز، تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲ :۱۶۲].

6137 ـ قاهره، دارالکتب۹ـم مجامیع فارسی : نستعلیق، تاریخ یادنشده [مخطوطات ۱ : ۱۱۸].

چهار مقاله = مقالات

ازشیبانی، دربخش تاریخ خواهد آمد.

ح

حاشیه بر درة التاج

ازعلی فرزند محمد معصوم عرب خزیمه، صاحب اختیارالکای قاین، در دیباچه می‌نویسد که اصل کتاب از فارابی است و قطب شیراز این‌کتاب‌را از روی سخنان او و دیگران گرد آورده‌است. **آغاز:** . . . برای نکته‌سنجان دقیقه رس و آفتاب ضمیران صبح نفس پوشیده ومخفی نماند.

6138 ـ دانشگاه ۲/۲۲۹۶ : نستعلیق بخامهٔ نگارنده ج ۲/۱۲۰۴، درهامش متنی که بخامهٔ محمد صادق فرزند محمد باقر حسینی قاینی و بدستور محشی نوشته شده است [ف. دانشگاه ۹ : ۹۳۲].

حجلة العرایس

دربخش پزشکی ص۵۲۰ گذشت.

حدائق الادبا

از عبدالرزاق بیگ فرزند نجفقلی خان بگلربیگی دنبلی، متخلص به‌مفتون(۱۱۷۶ ـ ۱۲۴۳)، بنام‌عباس میرزا، دربیست وسه‌حدیقه منشآت ومطارحات سرایندگان فارس وعرب و سیاست‌پادشاهان وآداب‌وزراء واخلاق وتواریخ را گردآورده است. **آغاز:** حدیقه، درلغات‌و تواریخ والسنه واسماء و القاب وکنیه و عادات هردیار خصوصاً عرب گفته‌اند.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۰۸۳ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۵۳ ـ ریحانة الادب ۴: ۵۵ ـ مجمع‌الفصحا ۲ : ۴۸۳ ـ آثارالشیعه: ۲۱۱ سبك شناسی ، بهار ۳ : ۳۲۰ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۸۴۶ ـ مجلهٔ یادگار س ۵ ش ۸ : ۱۳۹

6139ـ **تهران،** ملی ۷۴۳ف: شکسته نستعلیق و نسخ گویا نگارنده، سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده و از علم فتوت شروع می‌شود و به فن محاورت میرسد وازآنجا به‌تاریخ می‌پردازد ، درفهرست تنها بعنوان « حدائق » خوانده شده است، ۲۰۴ گ ۱۹س [ف. ملی ۲ : ۲۶۴].

6140ـ **مجلس** ۹۱۵: شکسته نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳**، گویا ازخود نگارنده ، بخشی از آنست ، شرح حال و اشعار و منشآت عربی سرایندگان‌ایرانی ومیانه‌های آن ناقص‌مانده. **آغاز :** منشی و مخترع اعیان ممکنات ذات کامل الصفحات منشیانرا، ۳۲۲ گ ۱۹س [ف. مجلس ۳ : ۱۷۴] .

6141ـ **مجلس** ۵۱۷۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، درآن آمده: در این زمان‌که عصر... فتحعلی‌شاه است، سنهٔ ۱۲۲۸ ۳۳۸ گ ۲۷س [ف. مجلس ۱۵ : ۳۱۷] .

6142 ـ **ملك** ۳۶۶۰/۳ : نستعلیق **۱۳۳۳**، نام‌کتاب‌درصفحهٔ عنوان به‌خامهٔ تازه‌تر «حقایق‌الانوار» آمده (۲۲پ ـ ۱۲۰پ) **آغاز:** الحمدلمن خلق الانسان [رؤیت].

حدائق الانوار = جامع العلوم

حدود

منسوب به ارسطو ، صد و پانزده پرسش اسکندر است از ارسطو وپاسخ او بدانها ، در علم طبیعی والهی، قفطی در تاریخ حکماء شش کتاب درتحدید وحدود ازارسطو نام برده‌است

آغاز: حمدله، والعاقبة للمتقین . . . بدانکه این چند فصل است اندر صد وپانزده مسئله که اسکندر از استاد خویش پرسیده .

بنگرید : ف. دانشگاه ۳ : ۴۱ .

6143 ـ **ملك** ۴۶۹۴/۱۱ : نستعلیق بی‌نقطه عبدالقادر اردوبادی، شیراز ۱۸ محرم **۱۰۲۱** (۱۵۵ ر ـ ۱۵۷ ر) آغاز برای نمونه [رؤیت] .

6144ـ **دانشگاه** ۴۲۲/۳: تعلیق **۱۳۱۵** در ۱۲ص، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۱] .

رسالة الحدود = رسالة الاجوبة من الاسئلة

درعلم حکمت، ریاضی‌والهی‌وطبیعی‌ومنطق بروش پرسش و پاسخ .

6145ـ **ایاصوفیه** ۴۸۱۱/۱: نستعلیق باتاریخ **۸۶۱** بهمین خامه در دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱: ۶۶۵].

حدود = رساله در . . .

چندگفتار ناشناخته .

6146ـ **ملك** ۴۱۶/۲: نوشتهٔ ۲۰ محرم **۹۸۲. آغاز:** حمدله . اما بعد، مختصری در بیان حدود کتاب کرده می‌شود به رسم مطالعهٔ عزیزان ... العلم هوادراك الشیء علی‌ماهو به [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۲۴] .

6147ـ **مجلس** ۲۴۲۷/۶ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** (ص ۲۱۱ ـ ۲۱۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹] .

6148ـ **تهران،** ادبیات ۳۳۶۱ حکمت: نستعلیق یکشنبهٔ ۱۰ شعبان **۱۲۷۶** در تهران، خلاصهٔ رسالهٔ یازدهم درحدود ازجمله پنجاه و یك‌رسالهٔ اخوان‌الصفااست [ف. ادبیات ۲: ۶۰].

6149 ـ **ملك** ۴۱۹۳/۷ : شکسته نستعلیق میرزا عبدالله ریاضی ، صفر **۱۲۷۶** (۶۴ر ـ ۶۷ر) ، درپایان آمده که از « مجمل الحکمه» گرفته شده است [رؤیت] .

حدود

در بخش منطق خواهد آمد .

حقایق الصنایع = صناعیه

از میرزا ابوالقاسم میرفندرسکی فرزند میرزا بزرگ (بیگ) فرزند میرصدرالدین ، درگذشتهٔ ۱۰۴۹ یا ۱۰۵۰ دربیست وچهارباب ویك خاتمه دربارهٔ هنرهای گوناگون و حدود صنایع ، نگاشته است . و با «اخلاق ناصری» بسال ۱۲۶۷ دربمبئی چاپ شده‌است. **آغاز:** الحمدلله وبحول الله... غرض ازاین‌رساله بیان حد صناعات است ومنفعت صناعت.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۳۴ و ۹ : ۸۴۹ و ۱۵ : ۸۹ ـ تاریخ ادبیات ، برون: ۱۷۱ ـ تذکرهٔ نصر آبادی : ۱۵۳ ـ هدیة الاحباب : ۲۳۵ ـ ف. مشار : ۵۷۱ ـ ف. مؤلفین مشار ۱ : ۲۹۰ ـ پیشگفتار چاپ از دکترشهابی.

6150 ـ **دانشگاه** ۱۰۴۶/۸ : شکسته نستعلیق محمدشریف فرزندمحمد قائمی، بسال **۱۰۵۱** (۴۴ ب ـ ۵۵ ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۲۹۵] .

6151ـ **دانشگاه**۱۲/۴۷۳۶: نستعلیق ونسخ محمد قاسم کرمانی ، ع۱/**۱۰۶۰** (ص ۷۳ ـ ۹۴) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۳] .

6152ـ **تهران ،** دکتر مفتاح ۱ مج : نسخ خوش، باتاریخ **۱۰۶۶** در دفتر ، زرین [رؤیت] .

6153ـ **مجلس** ۴۹۵۴/۱۶: نسخ میر جعفر فرزندعبدالله‌حسینی، با تاریخ **۱۰۶۸** ـ **۱۰۶۹** دردفتر(۱۹۰پ ـ ۲۲۰ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6154ـ **دانشگاه** ۱۹۲۵/۳: نستعلیق **۱۰۷۱** ، (۳۰پ ـ ۷۶پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۵۳۶] .

6155 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۳/۱۵ : نسخ خوش **۱۰۷۷** (ص۱۱۱ـ۱۷۵)؛[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲] .

6156ـ **مجلس** ۴۱۴۹/۱۱: نستعلیق شکستهٔ زین‌الدین فرزند محمد شیرازی ، در **۱۰۸۶** (۹۵ر ـ ۱۱۳ر)، زرین [رؤیت] .

6157ـ **ملك** ۶۰۷۵/۱۳: نسخ‌راسته وچلیپا، باتاریخ صفر **۱۰۸۷** دردفتر، (۳۷رـ ۵۵پ) [رؤیت] .

6158ـ **مجلس** ۴۹۴۴ فهرست نشده : نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۷** به‌همین خامه در دفتر آغاز برابر نمونه ، نسخهٔ پاکیزه و اکلیلی [رؤیت].

6159ـ **نجف،** محمدعلی خوانساری : نوشتهٔ سیدصفی‌الدین محمد حسینی، در**۱۰۹۰** [ذریعه ۷ : ۳۴] .

6160ـ **مجلس** ۶۶۰۶/۱ فهرست‌نشده نسخ **۱۰۹۵** (۱پـ۲۵پ) زرین [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

6161ـ **مجلس** ۱۲۹۰۹/۶ (۲۲۱): محمد طاهر، آدینه ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۰۹۶. فیلم** آن‌دردانشگاه ش۱۶۱۵هست [فیلمها۱:۶۲۴]

6162 ـ **ملك** ۴۶۸۱/۳ : شکسته نستعلیق محمد قاسم فرزند بهزاد ، سدهٔ **۱۱** ، (۴ر ـ ۲۵ر)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6163ـ **همدان ،** مدرسهٔ غرب همدان ۱۸۸/۲ : سدهٔ **۱۱** ، وقف ۱۰۹۹ [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۰] .

6164ـ **ادبیات** ۱۲۵/۱ د. نسخ سدهٔ **۱۱**، (۳پ ـ ۴۳ر) بامهر مؤرخ ۱۲۰۵ [ف. ادبیات ۱ : ۳۵۱] .

6165ـ **دانشگاه** ۲۵۷۹/۱: نستعلیق علیقلی فرزند قراچغای سدهٔ **۱۱**، (ص۱ـ۷۷) باحاشیه‌هایی ازهمو [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۸۰]

6166ـ **سپهسالار** ۶۴۹۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۶۱ گ ۱۴ س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۹۱] .

6167ـ **دانشگاه** ۳۷۴۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱ـ۵۷)، در عنوان نسخه آمده : رسالةفی بیان حقایق الصنایع الکلیة [ف.دانشگاه ۱۲ : ۲۷۳۷] .

6168ـ **الهیات** ۵۷/۱ د : نستعلیق **۱۱۹۱** (۲پ ـ ۵۱پ) [ف. الهیات ۱: ۹۲، ۳۳۲] .

6169ـ **مجلس** ۴۵۹۴/۲ : نسخ خوش سدهٔ**۱۲** (ص۳۴۹ ـ ۴۳۳)، آغاز برابر نمونه دراین دفتر خط شیخ بهایی نیزهست [رؤیت]

6170ـ **اصفهان**، مدرسهٔ صدر ۸۲۶: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۲] .

6171ـ **مجلس** ۱۹۵۹/۱ : گویا از سدهٔ **۱۲** (ص۱ـ ۴۱). **آغاز** : غرض از این رساله بیان حد صناعت است [ف . مجلس ۹ : ۶۶۵] .

6172ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۴۵۲/۲ : باتاریخ **۱۲۷۴** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۳] .

6173ـ **مجلس** ۱۲۰۷/۱۵: نستعلیق باتاریخ **۱۲۳۴** دردفتر (ص ۱۳۵ ـ ۰۰۰) [ف. مجلس ۴ : ۴ و ۵ : ۴۹۸] .

6174ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۰/ ۲۶۸ : نسخ مسیح کمره‌ای، پیرامن **۱۲۹۴** . [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

6175ـ **رضوی** ۸۸۹ حکمت (۷۸۷) نستعلیق اوایل‌سدهٔ**۱۳**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۴ : ۲۰۴] .

6176ـ **مجلس** ۱۹۸۸/۷ : سدهٔ **۱۳** (ص۹۵ ـ ۱۷۰) [ف مجلس ۹ : ۶۹۹ ـ نسخه‌ها ۵ : ۱۶۰] .

6177ـ **مجلس** ۴۸۰۲/۹ : نسخ با تاریخ **۱۳۰۸** در دفتر (۹۷ پ ـ ۱۲۸ ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6178ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲ مج : نستعلیق علینقی فرزند حاج میرزا عبدالغنی سیمری ، رجب **۱۳۰۶** [رؤیت] .

6179ـ **مجلس** ۶۴۴/۵ : تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه . **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۳۱۴هست [فیلمها۱ : ۶۷۱ ـ ف. مجلس ۲ : ۴۱۰] .

6180ـ **سپهسالار** ۲۹۱۶/۹: تاریخ یاد نشده (۵۹پ ـ ۹۴ر) .

6181ـ **سپهسالار** ۲۹۱۳/۲۱: تاریخ یادنشده(ص۳۷۸-۴۰۵)[ف.سپهسالار۵: ۲۹۱]

6182ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۵/۲۵ حکمت : تاریخ یاد نشده، چند برگی از میان افتاده [ف . ادبیات ۲ : ۴۳] .

6183ـ **رضوی** ۲۰۲ حکمت : نسخ تاریخ یادنشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، آغاز برابر نمونه، [ف رضوی ۱ : ش ۲۰۲] .

6184ـ **بادلیان**، **اکسفورد** ۹۴/۲ فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۴۲هست [فیلمها۱: ۵۶۷] .

6185ـ **نجف**، محمدعلی خوانساری : [ذریعه ۱۵ : ۸۹] .

حکمت خانیه

ازفاضل هندی، بهاءالدین محمد سپاهانی

نگارندهٔ «بحرالمواج : ۸» و جز آن. در سه فن : منطق وطبیعی و الهی ، بنام محیی‌الدین محمد اورنگ‌زیب بهادرپادشاه غازی. **آغاز:** الحمد لمن انطق الموجودات بآیات وجوب وجوده ... امابعد، چنین‌گوید .

6186ـ **دانشگاه ۱۸۶۴/۳** : نسخ‌سدهٔ **۱۱**، (۱۱۱پ ـ ۱۶۲پ)، باحاشیه‌هایی به‌ـ نشانی (منه مدظله) و برخی دیگر باید بخامهٔ نگارنده باشد، همراه‌است با۴گفتار دیگر به‌ـ عربی همه ازهمو [ف. دانشگاه ۸ : ۴۷۰].

حکمت علائیه = دانشنامه

حیات النفوس

از اسماعیل فرزند محمد تبریزی، در سه فن: منطق وطبیعی و الهی ، بروزگار شاه الب ارسلان ارغون .

6187 ـ **آصفیه ۳۷۰ فلسفه** : تاریخ یاد نشده، از فن دوم آغاز می‌شود [ف. آصفیه ۳ : ۴۹۲] .

خ

خلاصة التشریح

دربخش پزشکی ص۵۲۸ گذشت .

خلاصة العلوم = لب . . .

از مظفر علی شاه طریقتی ، محمد تقی (بنگرید : بحرالاسرار، ازهمو:۶)،درچندین جلد، وگزیدهٔ‌آن «لب خلاصة العلوم» است که نیز درچند جلد بوده و در «تاریخ عصر حافظ ۱ : ۳۲۲» ازجلد آخر آن‌که جلد هفتم است یاد شده .

6188ـ **تهران**، عباس اقبال آشتیانی: تاریخ یادنشده، جلدهفتم از«لب خلاصةالعلوم» است [ذریعه ۷ : ۲۳۰] .

الخواص والمنافع = نوادرالادوار

خواص منافع المجموعات

متن‌کهن وارزنده‌ایست، که باید درده فن باشد. نسخهٔ ۵۱ د ادبیات شش فن‌آن را دارد ۱ـ اندر نگاهداشتن تندرستی، چهارمقاله ۲ـ اندر احوال‌زهرهاودفع مضرت‌آن، شش مقاله ۳ـ اندر علم جواهر واحجار، شش مقاله ۴ ـ اندرعلم فلاحت، شش‌مقاله ۵ـ اندرخواص شش مقاله۶ـ اندرچندنوع‌ازفواید، دومقاله‌رادارد.

6189ـ **تهران**، ادبیات ۵۱ د : نسخ حسن فرزند علی قریمی مجلد ، سدهٔ **۸ ـ ۹** آغاز افتاده، این‌نام درص نمای کتاب آمده ، بخشها درمتن شماره ندارد ، آغاز در فن یکم وانجام درمقالهٔ دوم ازفن ششم افتاده، فهرست همهٔ مقالتها در فهرست کتابخانه آمده . اینك فهرست مقالتهای فن پنجم : ۱ـ اندر طبایع ومنافع مردم ۲ـ اندر منافع وحوش وسباع و بهایم ۳ـ منافع‌طیور ۴ـ منافع‌هوام وحشرات ۵ ـ منافع اشجار و اثمار ۶ ـ منافع نبات و ازهار، ۳۶گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱:۲۲۸] .

خیرة البلدان

از محمدجعفر مرعشی‌حسینی شهرستانی، دارای جدولهاودوایری بترتیبی خاص‌که‌آنچه پرسنده می‌خواهد پاسخ داده می‌شود. **آغاز :** بعد از حمد . . . چنین گوید بندهٔ فانی محمد جعفر الحسینی المرعشی‌الشهرستانی.

6190ـ **مشهد**، آقای‌کاظم‌مدیرشانه‌چی نستعلیق [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۵] .

د

دانشنامهٔ جهان

در بخش طبیعیات ص ۴۲۲ گذشت و اینك نسخه‌هایی دیگر.

6191ـ **تهران**، دکترمفتاح : نستعلیق محمد زمان فرزند عبدالرزاق رشتی، رمضان **۱۰۴۶** [رؤیت].

6192 ـ **آصفیه** ۵۸۵ فلسفه : نوشتهٔ **۱۰۹۰** [ف. آصفیه ۴ : ۴۹۴].

6193 ـ **آصفیه** ۴۷۱ فلسفه : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۴۹۴].

دانشنامهٔ شاهی

ازمحمد امین فرزند محمدشریف استرـ آبادی اخباری، درگذشته درمکه در۱۰۳۳ یا ۱۰۳۶، بنام محمد قطبشاه فرزند محمد قلی قطبشاه(۱۰۲۰-۱۰۳۵)، به‌پیروی از«اربعین» فخر رازی، در چهل فایده در غوامض مسایل حکمت وکلام ومنطق‌واصول‌وعربیت‌ودعا بروش اخباری نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی عرفنا نفسه، انه خالق السماوات و الارضین و مافیهن... امابعد، چنین‌گوید.

بنگرید : ذریعه۸ : ۴۶ ـ فوایدالرضویه ۳۹۸ ـ کشف الحجب : ۲۱۰ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۶۸۷.

6194 ـ **مجلس** ۳۰۷۲/۱ : شکسته نستعلیق **۱۰۶۰** (ص ۱ ـ ۱۱۸) آغاز چند سطری افتاده [ف. مجلس ۱۰ : ۶۲۳].

6195 ـ **سپهسالار** ۲۹۴۴/۲ : نسخ و نستعلیق چهارشنبهٔ ج۲/**۱۰۸۵** (۲۳پ ـ ۹۶ر) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۴ : ۴۰۴].

6196 ـ **ملك** ۶۰۷۵/۳۱ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۷** دردفتر (۱۳۰ر ـ ۱۶۷پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

6197ـ **رضوی**۵۶۵حکمت: نستعلیق محمد صالح‌فرزند علینقی‌فرزندمحمدتقی‌فرزند ثانی **۱۰۹۱**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۴ :۹۹].

6198ـ**سپهسالار**۶۴۳۷/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۷۳پ ـ ۱۱۲ر) [ف. سپهسالار ۴: ۴۰۲].

6199ـ **دانشگاه**۴۶۶۸/۱۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (۴۶۴ ـ ۶۳۹) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۱۸].

6200 ـ **سپهسالار** ۱۳۰۶ : نسخ ۲ محرم **۱۱۰۱** درکرمان، آغاز برابر نمونه، ۷۲گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۴:۴۰۴].

6201ـ **حقوق** ۸/۲ د : نستعلیق ۲۰ ذیحجهٔ **۱۱۰۱** (۱۹پ ـ ۹۴پ)، آغازبرابر نمونه [ف. حقوق : ۱۰۲].

6202 ـ **سنا** ۷۵۷۱/۲ : نوشتهٔ علی فرزند عباسقلی، **۱۳۱۹**. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۷۷۲ هست [نسخه‌ها ۲ : ۲۵۰ ـ فیلمها ۱ : ۶۲۸].

دانشنامهٔ علائی = حکمت علایی

از ابوعلی‌سینا (بنگرید : ف. مهدوی : ۱۰۱)، برای علاءالدوله فرزند کاکویه دشمن زیار، فرمانروای سپاهان،میان سالهای۴۱۴ـ ۴۲۸ نگاشته است. ودارای: منطق والهیات و طبیعیات و ریاضیات، ولی بخش ریاضیات آن از دست رفته و شاگرد او جوزجانی از روی دیگر نوشته‌های او ساخته و بدان پیوست داده است، و این جزء «دانشنامهٔ علائی» زین‌الدین

عمر فرزند سهلان ساوی است که تنها درمنطق است و در برخی از نسخه‌ها به ابن‌سینا نسبت داده شده است. دریك دیباچه وهفت جزء: ۱ـ منطق ۲ـ علم برین (الهیات) ۳ـ علم زیرین (طبیعی) ۴ ـ اقلیدس (هندسه) ۵ ـ هیئت (مجسطی) ۶ـحساب (ارثماطیقی) ۷ـموسیقی چهاربخش ریاضی‌آن ساختهٔ جوزجانی ازروی «نجاة» ودیگر نوشته‌های شیخ است. **آغاز:** سپاس وستایش مرخداوندآفریدگار بخشاینده.

بنگرید: ذریعه ۷ : ۵۸ و ۸ : ۴۷ ـ ف . مصنفات ابن سینا ، مهدوی ۱۰۱ ـ ف. قنواتی : ۱۰۰ ـ پیشگفتار دکتر معین برچاپ آقای مشکاة و آقای مینوی .

6203ـ **سنا۴/۲۸۰۴** : پیرامن‌رمضان **۹۶۰**، عنوان شنگرف [نسخه‌ها ۲ : ۲۴۳] .

6204ـ **مجلس** ۲۰۹۳ : نسخ وتعلیق خوب امین‌الدین بن نصرالدین محمد حفرکی **۱۰۳۳**. بایك‌سرلوح‌متوسطزرین، جدولبندی شده بزر، آغازبرابرنمونه، ۱۶۰ص ۲۴-۲۵ س [ف. مجلس ۶ : ۸۲] .

6205 ـ **مجلس** ۲۰۹۴ : نسخ تعلیق ۲۵ شعبان **۱۰۵۳** آغاز برابرنمونه، ۲۹۱ص ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۸۳] .

6206ـ **ملك** ۱۰۲۵ : نسخ سدهٔ **۱۱**، زرین ، در موسیقی افتاده ، ۲۵۳ گ ۱۶ س [رؤیت] .

6207 ـ **ملك** ۱۰۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ازمنطق تاپایان طبیعی را دارد ، ۶۰گ ۲۳س [رؤیت] .

6208ـ **مجلس** ۱۸۲۷ : نسخ سدهٔ**۱۲** برخی ازصفحه‌ها نونویس، آغاز برابر نمونه، ۲۲۷ص ۲۱س [ف . مجلس ۵ : ۲۵۶] .

6209ـ **مجلس**۲۹۸۷: نستعلیق‌شکستهٔ عباسعلی۱۱ شوال **۱۲۸۶**، ۱۵۰ص ۱۵س [ف. مجلس ۹ : ۴۳۳] .

6210ـ **ملك** ۶۳۰ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، ۱۲۵گ ۱۷س [ف. ملك، فارسی : ۲۴۱].

6211ـ **ملك** ۶۲۱۲/۱ : نسخ خوب عبرت نائینی، رمضان **۱۳۴۲** برای‌میرزا صادق خان بروجردی ، شمارهٔ ۱ دفتر(ص۲-۱۰۵) [رؤیت] .

6312ـ **رضوی**۹۸حکمت: نسخ‌تاریخ یادنشده، وقف **۱۲۹۳**، آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۱ : ۳۴] .

6213ـ **رضوی**۵۵۷ حکمت: نستعلیق شکسته تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۱۰۵گ ۱۵س [ف . رضوی ۴ : ۹۶] .

6214ـ **مجلس** ۱۲۳: نسخ‌کهن تاریخ یادنشده، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۶۴ گ ۱۵س [ف . مجلس ۲ : ۶۲] .

6215 ـ **موصل** ، مدرسة المحمدية ، جامع الزيوانى ۱۵۹/۲ [ف. موصل:۱۸۰].

درة التاج لغرة الدباج

از قطب الدین محمود شیرازی ، نگارندهٔ «ترجمهٔ تحریر اقلیدس : ۱۴۷» و جز آن ، برای دباج فرزند فیلشاه فرزند رستم فرزند دباج از پادشاهان مازندران و دستور گیلان شمس‌الدوله محمد، دریك فاتحه باسه‌فصل وهر فصلی درچند اصل، آنگاه پنج جمله وهرجمله درچند فن ومقاله : مقدمه دربارهٔ علم و تقاسیم آن.جملهٔ ۱ ـ منطق ، هفت مقاله ۲ ـ فلسفهٔ اولی، دوفن ۳ـ علم اسفل، دوفن ۴ـعلم‌اوسط چهارفن : هندسه، مجسطی ، حساب ، موسیقی ۵ـ علم اعلا (الهی اخص)، دوفن . خاتمه در چهار قطب: اصول دین، فروع دین ، حکمت عملی، سیروسلوك . تاریخ‌نگارش در نسخهٔ ۵۶۰

سپهسالار سه شنبهٔ ۲۴ ع۱/۶۷۴ و در فهرست رضوی ۷۰۵ یاد شده، و در برخی از نسخه‌ها تاریخ نگارش نیامده است. آغاز: اگر چه برضمیر ارباب‌کیاست وخاطر اصحاب فراست.

بنگرید: پیشگفتار چاپ از آقای مشکاة ف. مشار: ۱۰۵ ــ استوری ۲: ۶۴.

6216ـ ملك ۱۳۵۸: نسخ سدهٔ ۷، زرین، نیمهٔ یکم آنست، درنمای نسخه یادداشتی هست که بگواهی عبدالعلی میرزا و فرهاد میرزا خط نگارنده است، ودراین یادداشت آمده که این نسخه برای شرف الدین حسین ماستری در۷۰۶ نویسانده‌شده، ۲۹۹گ۲۵س [رؤیت]

6217 ـ مجلس ۴۷۲۰: نسخ محمد فرزند محمود شیرازی معروف بکرده، ذیحجهٔ ۷۰۵، آغاز برابر نمونه، ۶۱۹گ ۳۷ س. با فهرستی در۲۴س به‌عبری درآغاز [رؤیت].

6218ـ کوپرولو محمد ۸۶۷: نسخ چهارشنبهٔ ذیحجهٔ ۷۰۵. فیلم آن دردانشگاه ش۴۶۷ هست [فیلمها: ۱۴].

6219ـ داماد ابراهیم پاشا ۸۱۶: نوشتهٔ ۷۰۶، ۲۰۴گ. فیلم‌آن دردانشگاهش ۵۱۴ هست [فیلمها: ۸۴].

6220 ـ رضوی ۲۲ ادبیات: نسخ فرخ پسرعبدالله، در۷۲۰، آغاز برابر نمونه، ۳۸۳گ ۳۵س [ف. رضوی ۳: ۱۶۴].

6221ـ ملك ۱۰۴۳: نسخ اواخرسدهٔ ۹، زرین، ۳۳۲گ ۳۹س [رؤیت].

6222 ـ مجلس ۵۱۴۲: نسخ احمد فرزند علی، ۹۹۴ کتابیست در ریاضی در تعریفات و اشکال بایستی بخشی از درة التاج باشد، آغاز افتاده، ۱۳۲ گ۲۳س [ف. مجلس ۱۵: ۲۱۲].

6223 ـ سپهسالار ۵۶۳: نستعلیق سدهٔ ۱۰، تنها بخش موسیقی است، ۴۸گ ۲۳ س [ف. سپهسالار ۴: ۴۲۰].

6224ـ سپهسالار ۵۶۰: نسخ محمد صادق مصحح فرزند حاج محمدحافظ درمحرم ۱۰۴۱ د مشهد (طبسی)، نسخهٔ کامل، آغاز برابرنمونه، تاریخ‌نگارش درنسخه ۶۷۴آمده و در دیگر نسخه‌های سپهسالار تاریخی نیست ۴۳۶گ ۲۷س [ف. سپهسالار ۴: ۵۶۰].

6225ـ ملك ۱۴۸۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱ نیمی ازکتابست، ۲۹۶گ ۲۱س [رؤیت].

6226 ـ ملك ۱۴۹۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱، نیمهٔ دوم نسخهٔ پشین است، ۳۰۶گ ۲۱ س [رؤیت].

6227ـ سپهسالار ۵۶۱: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، دارای خواص‌عدد (ارثماطیقی) وموسیقی والهی وکلام وخاتمه است که در فروع دین و حکمت عملی واخلاق و سیاست و تدبیر منزل است، ۲۳۲گ۲۹س [ف. سپهسالار ۴: ۴۲۰]

6228ـ مجلس ۱۸۲۸: نستعلیق سدهٔ ۱۲، چند برگ نونویس شده، تاریخ ۱۲رجب ۷۰۵ در پایان دارد که تاریخ نگارش است یا تاریخ نسخهٔ اصل [ف. مجلس ۵: ۲۵۸].

6229 ـ دانشگاه ۲۲۹۶: نستعلیق محمد صادق فرزند محمد باقر حسینی قاینی، بدستور علی عرب محشی‌کتاب درج۲ ,۱۲۰۴ ودرهامش حاشیهٔ‌آن از علی عرب. تنها بخش موسیقی را دارد. [ف. دانشگاه ۹: ۹۳۲].

6230 ـ سپهسالار ۵۶۲: نستعلیق مسیح نوری، ۱۲۶۰ تنها هندسه است، ۱۸۷ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۴: ۵۶۰].

6231ـ فرهاد معتمد۸ ,۱۱۷: نسخ و نستعلیق ذیحجهٔ ۱۲۶۱. گویا بخش هندسهٔ آن باشد. [نسخه‌ها ۳: ۲۲۷].

6232ـ ملك ۱۵۲۵ : نسخ سدهٔ ۱۳، ازروی نسخهٔ فرخ فرزندعبدالله، مؤرخ نیمهٔ شعبان ۷۲۰، زرین، ۴۰۳گ ۳۵س [رؤیت].

6233ـ مشهد، گوهرشاد ۱۲: نستعلیق هاشم فرزند اسماعیل سروقهٔ مشهدی منجم باشی در شش سال ۱۳۰۰ ـ ۱۳۰۶ از روی نسخهٔ رضوی، باتاریخ آدینهٔ ۱۲رجب ۷۰۵. فیلم آن دردانشگاه ش۲۱۵۷ هست [فیلمها:۸۴].

6234ـ حقوق ۱۲۳ج: نستعلیق فخر الدین شریف، ۲ذیقعدهٔ ۱۳۰۸، ازهدیهٔ دکتر محمد مصدق خریداری شده، ۵۸گ۱۴س[ف. حقوق: ۱۰۵].

6235ـ مشهد، عبدالحمید مولوی: نسخ تاریخ یاد نشده، تنها بخش ریاضی آنست [نسخه‌ها ۵: ۲۷].

6236ـ مجلس ۶۰۰: نسخ ونستعلیق کهن، تاریخ یادنشده، تنها سه بخش: مجسطی وارثیماطیقی وموسیقی‌را دارد، ۱۵۰گ ۲۲س [ف. مجلس ۲: ۳۵۸].

6237ـ قاهره، دارالکتب ۱ـم حکمت فارسی: تعلیق، آغاز: الحمدلله والشکرلولیه والصلاةوالسلام علی نبیه [مخطوطات۱:۱۳۸].

دوائر العلوم وجداول الرقوم

از میرزا محمد اخباری شهید در ۱۲۳۲ مطالب خودرا ازدانشهای گوناگون درداثره‌ ـ هایی آورده وفهرست‌دائره‌هارا درآغاز آورده است. ذریعه‌جدایی این‌کتاب و«ذخیرةالالباب» او را بدور نمی‌داند. آغاز: الحمدلله و سلام علی‌عباده الذی‌اصطفی، امابعد، فهذه‌هدیة نملة الی‌حضرت.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۳۱ و ۸: ۲۶۷ و ۹: ۶۰ـ روضات الجنات: ۶۵۳ ـ ریحانة الادب ۱: ۴۵ ـ مؤلفین مشار ۵: ۵۸۷ ـ فوائد الرضویه: ۷۰، ۵۵۵.

6238ـ ملك ۳۶۲۷: نسخ سدهٔ ۱۳، زرین، ۴۲گ ۲۰س [ف. ملك، فارسی: ۲۵۲].

6239ـ شوشتر، شیخ‌مهدی‌شرف‌الدین [ذریعه ۸: ۲۶۷].

ذخیرة الالباب و بغیة الاصحاب

از میرزا محمد اخباری، شهید در۱۲۳۲ در بیست و سه باب، دانشهای گوناگون را در دایره‌ها و جدولهایی بمانند «دوائر العلوم» خود آورده است. باب یکم در حروف وآخرین‌آنهافقه است. آغاز: الحمدلله وسلام علی‌عباده الذین اصطفی.

6240ـ نجف، حسینیهٔ کاشف الغطاء: تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۰: ۱۴].

ر

رسالهٔ فلسفی

از ابو عبدالله محمد فرزند حسین، برای محمد میکائیل، درده مقاله، درمنطق وطبیعی و الهی.

6241ـ ایاصوفیا۱۲/۴۸۱۱: نستعلیق ۸۶۱. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱: ۶۶۶].

رسالهٔ فلسفی

در اخلاق ومنطق والهی وهیئت، در پنج مقاله، برای کتابخانهٔ ضیاءالدین علاء الاسلام محمود وزیر در۶۴۹/۲۶۴ نگاشته شده است مقالت یکم درپنج فصل: ۱ ـ سعادت جز لذت

حسی‌است ۲ـ ادراکات‌عقلی ازسعادت جسمانی کاملتر است ۳ ـ شرح لذت عقلی ۴ ـ تفاوت بشر در استعداد قبول سعادات ۵ ـ مال و جاه سعادت نیست. مقالت دوم درچند فصل دراقسام مدرکات و علوم ، مقالت سوم در منطق در پنج فصل. مقالت چهارم درالهیات. مقالت پنجم در هیئت در ده فصل .

6242ـ **ایاصوفیا** ۴۸۰۱/۱۰ : نسخ با تاریخ ۵ ذیحجهٔ **۸۵۴** در هرات در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۶] .

رسالهٔ فلسفی و ریاضی

درمقدمه بابراعت‌استهلال مباحثی‌ازریاضی ومنطق یادمی‌کند وسپس مطالب فلسفی وهندسی از اندازهٔمساحت و پاره‌ای از اشکال هندسی و خواص اعداد را می‌آورد، وسپس به‌پاره‌ای از مسائل‌ستاره شناسی‌می‌پردازد. **آغاز:** الحمدلله الاول بلااول کان قبله، و آخر یکون بعده .

6243ـ **تهران** ، ملی ۵۶/۹ ف نستعلیق خوش شرف الدین فرزند عبدالواحد انصاری، در۲۲محرم**۱۱۱۳** (ص۱۹۴-۲۵۱) [ف. ملی ۱ : ۴۸] .

رسالهٔ فلسفی و فقهی

درآن از شیخ بهایی (گ ۱۰ر) و آداب مناظرهٔ فاضل سماکی(گ۱۴ر) یادشده، و در آن از وزنهای شرعی ، ساعتها ، تاریخهای خاوری، نماز ، حساب ، هیئت ، منطق گفتگو شده است .

6244 ـ **دانشگاه** ۳۸۱ : نستعلیق **۱۱۲۰**، میان افتادگی دارد ، ۲۵ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۵ : ۱۸۸۸] .

الرسالة الکمالیة فی الحقایق الالهیة

از امام فخر رازی ، محمد فرزند عمر (بنگرید : جامع العلوم : ۶۵۶) . در فنون منطق وحکمت الهی وطبیعی، در ده مقاله: ۱ـ منطق درده فصل ۲ ـ مقولات در ده فصل ۳ ـ خداشناسی دربیست‌فصل ۴ـصفات‌واجب‌الوجود ده فصل ۵ ـ افعال واجب الوجود ، سه فصل ۶ ـ اجسام وحرکات‌وآنچه بدان تعلق دارد، عناصر در ده فصل ۷ ـ صفت افلاك در ده فصل ۸ـ ارکان درده‌فصل ۹ـ روانشناسی، ده‌فصل ، ۱۰ ـ هیئت ، شش فصل . و در ۱۳۳۵ خ در ۱۲۷+۵۶ص چاپ شده است . کتاب شناسی ده ساله : ۶۱ .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۳۸ ـ قفطی : ۱۹۱ ـ خزرجی ۲ : ۳۰ ـ ف . دانشگاه ۷: ۲۶۳۴ ـ پیشگفتار چاپ از سید محمد باقر سبزواری .

6245 ـ **رضوی** ۹۵۲ حکمت : نسخ محمد فرزند احمد فرزند ابومحمد گرجی ع۱۶/**۶۵۵** دیباچه افتاده است . **آغاز :** اول درایساغوجی دوم‌درتعریفات، ۹۳گ ۱۵-۱۶ س [ف. رضوی۴:۲۲۷]. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۵۲۰ و ۲۰۵۵ هست [فیلمها : ۱۰۶].

6246ـ **ملك** ۱۲۹۳ : نسخ، نیمهٔفصل دوم و همهٔ فصل ششم از مقالت دهم را ندارد ، و از این نسخه در چاپ ۱۳۳۵ بهره برده‌اند [ف . دانشگاه ۷ : ۲۶۳۵] .

رشحات الفنون

از امین الدین‌خان فرزند سید ابوالمکارم امیرخان حسینی هروی ، نگارندهٔ « معلومات الافاق» درجغرافیا ومشاغل دربار دهلی پیش‌از

مرگ اورنگ زیب در۱۱۱۸، و این کتابرا در شانزده رشحه بسال ۱۱۲۳ نگاشته است: ۱ـ تفسیر ۲ـ حدیث ۳ـ شعب ایمان ۴ـ کلام ۵ـ اصول فقه ۶ ـ فقه ۷ـ تصوف ۸ ـ حکمت ومنطق ۹ـ طب ۱۰ـ حکمت عملی ۱۱ـ نحو ۱۲ـ صرف ۱۳ـ معانی ۱۴ـبیان ۱۵ـ بدیع ۱۶ـ تاریخ. **آغاز:** سپاس بیقیاس آن معبود وآن مسجود برحق را ... امابعد، چنین‌گوید

6247ـ **تهران**، ادبیات ۶۸ج: نسخ **۱۲۵۸**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۷ گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱: ۲۹۴].

6248 ـ **مجلس** ۲۱۸۹: نسخ تعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۴۲ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۶: ۱۵۲].

روضة القلوب = بستان القلوب

ریاض

از عبدالرزاق بیگ (شایددنبلی نگارندهٔ حدائق الادباء: ۶۵۹) جنگی است درمطالب گوناگون ازکلام واخلاق و امثال و پزشکی و آداب معاشرت‌وازدواج. در «ریحانه ۴:۵۵» کتابی بنام «ریاض الجنه» برای دنبلی یادشده است. **آغاز:** الروضةالاولی، فیمایتعلق باصول العقاید وتوحید الملك الواحد. مقصد اقصی و مطلب اسنی ازعلم کلام وحکمت.

6249ـ **تهران**، ملی‌۱/۶۷۴ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱ـ۴۳۸) ۳۴ س [ف. ملی ۱: ۴۵۲].

ریاض الابرار

از ملا حسین رستمداری، در دانشهای گوناگون بهمانند «نفایس‌الفنون» و «درةالتاج» که در ۹۷۹ به‌نگارش‌آن می‌پرداخته است.

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۳۱۵.

6250 ـ **رضوی** ۵۴ ادبیات: نسخ، تاریخ یادنشده، وقف نادشاه ۱۱۴۵، افتادگی دارد. **آغاز:** زینت‌مجموعهٔ‌علوم ربانی، ۳۰۶ گ ۲۵س [ف. رضوی ۳: ۱۷۴].

ریاض الجنه

از محمدحسن فرزند عبدالرسول زنوزی نگارندهٔ «بحرالعلوم: ۶۵۹» و این یکی نیز بدستور حسینقلی‌خان دنبلی، در یك مقدمه وهشت روضه ویك خاتمه، بسال۱۲۱۶ نگاشته است: ۱ـ دراحوال جمعی از ذوات شریفه از امامان وجز آنها، ۲۸ قسمت ۲ ـ در احوال جمعی ازذوات خبیثه، ۷قسمت ۳ـدرذکرآنچه درعالم موجودست‌من البدایة الی‌النهایه، ۲۵ قسمت ۴ـ احوال علمای عامه و خاصه وعرفا و حکما ۵ـ مشاهیرشعرای‌عرب ۶ـ ملوك‌وطبقات سلاطین ۷ـ احوال مشاهیر و وزراء ۸ـ نوادر حکایات، خاتمه‌تاریخ‌اتمام‌کتاب وآنچه مناسب این بابست. **آغاز:** الحمدلله‌الذی عجزت عن

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۳۲۲ ـ نشریهٔ دانشکدهٔ ادبیات تبریز ۶: ۴۴۸ ـ طبقات اعلام الشیعه، کرام ۳۲۹.

625[1] ـ **تبریز**، ملی ۳۵۷۸: نوشتهٔ **۱۲۰۰** گویا ازروی خط نگارنده [نسخه‌ها۴: ۳۰۳].

6252 ـ **مجلس** ۲۱۹۰: نسخ خوب سدهٔ **۱۲**، تنها روضهٔ یکم آنست، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۶: ۱۵۲].

6253ـ **تهران**، وزارت امور خارجه ۱۰۵۶ (یا ۱۰۶۵): نوشتهٔ عبدالله سلماسی، درج۱/ **۱۲۲۵** درشهرخوی، ۲۸۹گ ۴۰س [نشریه کتابخانهٔ ملی تبریز ۶: ۴۴۸] **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۱۶۲۱ هست[فیلمها ۱: ۱۱۳].

ریاض الصفا = صحائف العالم

ز

زينة المجالس

از سید مجدالدین محمد فرزند ابوطالب حسینی متخلص به مجدی ، برای شاه تهماسب (۹۳۰ - ۹۸۴) بسال ۱۰۰۴ ، از روی کتاب هایی‌که دردیباچه ازآنها نام برده، درنه جزء وهرجزء درده فصل (جز جزء نهم‌که در هشت فصل بوده) نگاشته است : فصل یکم از جزء ۱ دربیان معرفت‌آفریدگار، فصل یکم از جزء ۲ درتوقعیات‌ملوك،فصل‌یکم ازجزء۳ درمعالجات غریبه‌که از اطباء صدوریافته، فصل یکم ازجزء ۴ فواید ادب، فصل یکم ازجزء۵ فواید جد و اجتهاد ، فصل یکم از جزء ۶ مذمت ارباب حسد، فصل یکم از جزء ۷ مذمت درشتخویی، فصل یکم ازجزء ۸ در خدمت ملوك و سلاطین، فصل یکم ازجزء۹دربیان غرایب خلقت‌آدمیان درنسخهٔ چاپی دو بخش یکی درتاریخ مغول و دیگری درتاریخ صفویه برجزء نهم‌آن افزوده شده است و همهٔ بخشها ده فصلی شده است .
همین‌کتاب در نسخهٔ ۱۸۰۹ سپهسالار بادیباچهٔ «ترجمهٔ قطبشاهی» است واز ابن‌خاتون عاملی دانسته شده است. **آغاز:** ثنای‌نامتناهی وحمد نامحصور ـ برو سزاست که شد هردوکون ازو معمور .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۹۴ ـ ف . مشار: ۹۰۳ ـ یادداشتهای قزوینی ۵ : ۵۷ .

6254 ـ **دانشگاه** ۵۰۷۰ : نستعلیق محمد شریف فرزند غیب‌الله در ۲۰ ج ۱/ ۱۵ (**۱۰۰۵**) ۳۸۰گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۳] .

6255ـ **رضوی** ۲۴۵ تاریخ: نستعلیق هند **۱۰۲۷** آغاز افتاده، ۲۲۷گ ۲۶س [ف. رضوی ۷ : ۱۱۹] .

6256ـ **تهران** ، ملی ۰۰۰ : نستعلیق ملاامیر قلی جغتای، غرهٔ ذیحجهٔ **۱۰۸۲** (یا ۱۰۲۸ این دو تاریخ در فهرست بیانی آمده است)، ۳۰۶ص ۲۵س [نسخه‌ها ۶:۳۱۸] .

6257ـ **بغداد**، توفیق وهبی : نستعلیق محمدعادی فرزند عمادالدین حاج‌محمد بلالی داءغانی، پنجشنبهٔ ۳ج۲/**۱۰۶۴** [نسخه‌ها ۵: ۴۰۹] .

6258 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نسخ‌آقا محمد فرزند خان محمدقاینی ، شعبان **۱۰۸۸** درگنجه، زرین، درفهرست ازآن‌مجدی یاد شده، ۱۱۲ گ [نسخه‌ها ۵ : ۳۴] .

6259ـ **تهران**، دهخدا۲۲۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۷] .

6260 ـ **دانشگاه** ۴۵۴۰ : نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز دردیباچه افتاده ومیرسد به فصل ۹ جزو ۲، ۲۶۵گ ۲۶س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۸۶] .

6261ـ **یزد** ، سید ابوالفضل سعیدی ، ریحان یزدی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۰] .

6262 ـ **تهران** ، ملی۰۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر و انجام سه برگ افتاده ۵۳۵ص ۳۳ ـ ۲۷س [نسخه‌ها ۶ : ۳۱۷].

6263 ـ **تهران** ، ملی ۰۰۰ : تحریر متوسط سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه ، این دو نسخه نیز فصل ۹ و۱۰ جزء نهم‌راکه درچاپی هست ندارد ، ۶۲۴ ص ۲۵ س [نسخه‌ها ۶ : ۳۱۸] .

6264 ـ **سپهسالار** ۱۸۰۹ : نستعلیق ۲۲ذیحجهٔ**۱۲۳۹** . دیباچهٔ «ترجمهٔ قطبشاهی»

رادرآغازدارد و ازآن‌ابن‌خاتون عاملی دانسته شده ولی بقیه آن همان «زینة المجالس» چاپی است بادگرگونی دربخشی ازآن. پس می‌توان گفت مجدی کتاب ابن خاتون و یا ابن خاتون کتاب مجدی را بنام خود کرده است. **آغاز:** ای ازتو حدیث معرفت‌را تبیین... بهترحدیثی که مجلس‌آرایان انجمن یقین‌را ۳۷۲گ۲۳س [ف. سپهسالار ۵ : ۹۴].

6265- **الهیات**۴/ ۷۰د: نوشتهٔ**۱۲۴۶** (۶۲پ - ۲۱۱پ)، درفهرست از آن مجدی دانسته شده[ف . الهیات ۱: ۲۲۶].

6266- **تهران**، ملی۹۷۷ف: نستعلیق ۲۷ محرم **۱۲۴۷** برای محمد ابراهیم شیرازی زرین،آغازبرابرنمونه۴۱۶گ۲۰س [ف.ملی ۲ : ۵۲۷].

6267- **تهران**، ملی ۰۰۰ : نستعلیق خوش فخرالدین، **۱۲۵۷** (۱۲۵۲)، اکلیلی؛ آغازبرابر نمونه، تنهاتاپایان فصل‌هشتم ازجزء نهم را دارد ۲۳س [نسخه‌ها ۶ : ۳۱۲].

6268 - **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق۲۵ج **۱۲۷۴/۲**، در فهرست از آن مجدی یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۴].

6269- **الهیات** ۹۷ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده، نسخه از فصل ششم جزء یکم است تاسرگذشت شاه تهماسب، ۲۰۲ گ ۲۳س [ف. الهیات ۱ : ۷۳].

6270 - **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵:۳۵].

6271- **کاظمین**، سید محمد اصفهانی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۲ : ۹۵].

6272- **موزهٔ آسیائی**، آکادمی علوم شوروی D . II : تاریخ یاد نشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۸۱ هست.

6273- **موزهٔ بریتانیا**Or ۴۹۰۷: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۲۵۹گ ۲۲س.**فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۱۶۴۷هست[فیلمها۱:۱۱۶].

س

سراج الحکمة

درپنج باب ویك خاتمه، و هرباب درپنج فصل بدستور بزرگی ۰ در ۱۰ ذیحجهٔ ۹۶۱ نکاشته‌شده‌است: باب۱- درباب‌واجب ولواحق آن، در پنج فصل : تعریف واجب الوجود و ممکن الوجود، دلیل بروحدانیت باری، پیامبری، محمد پیامبر، خلفای او۲ - افلاك وبروج، درپنج فصل : عدد افلاك وکیفیت آن، صورکواکب‌وبروج، بعد افلاك اززمین وستبری هریك، حالات کواکب و دلایل، حالات بروج ۳- عناصر اربعه، درپنج فصل : خاك، آب، هوا، آتش، دریاها ۴- اقالیم سبعه، پنج فصل: اقالیم سبعه، قسمت فریدون، قسمت نوح، هفت کشور، خط استوا ۵- ترکیب انسان، در پنج فصل: حواس خمسه، تشریح بعضی‌اعضاء، بعضی فواید، شرح‌اعضای‌باطن،معرفت‌خواب. خاتمه درایام مشهوره وبعضی‌فواید درتواریخ‌مشهورة.

6274- **دانشگاه** ۳۶۸۷ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۷۷** درمجموعه بهمین خامه (ص ۲- ۱۱۸) آغاز در دیباچه افتاده [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۹۳].

سفینه

ازمیرزا محمد جعفر فرزند محمدحسینی، ازسدهٔ یازدهم. دفتریست جنگ مانندبخامهٔ ۳۳ تن ازدانشمندان‌روزگارنگارنده، که‌هریك برای

یادبود فائده، شعر، یارساله‌ای در آن نوشته‌اند.

6275 ـ **دانشگاه** ۲۱۴۵ : نسخ و نستعلیق با تاریخهایی از **۱۰۶۸ ـ ۱۰۹۲**، فهرست مطالب در فهرست دانشگاه آورده شده است، ۷۸ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۸۳۲].

سفینه

ازمحمدمسیح فرزنداسماعیل فرزند محمد فسائی، در اشرف طبرستان در سدهٔ ۱۱ به عربی وفارسی مطالب پراکندای باشعرهایی از خود او و خطبه‌یی بعربی که هنگام جلوس سلطان‌حسین صفوی ساخته است، و خطی از آقا حسین خوانساری، نگارنده شاید شاگرد همین خوانساری‌ونگارندهٔ «اثبات‌الواجب» درگذشتهٔ ۱۱۲۷ یا ۱۱۳۰ باشد.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۱۰۹ و ۹:۱۰۷۴.

6276ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۷۸۱: باتاریخ **۱۰۲۴** و **۱۰۷۰** بخامهٔ خودفسائی، ۲۱۵ گ [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۶]. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۴۴۴ هست [فیلمها : ۱۲۲].

سفینه

جنگی است از سخنان بزرگان و حکایتها مباحث‌ادبی‌وحدیثهای شیعی، بفارسی‌وعربی، با دیباچه‌ای به عربی از گردآورنده‌ای در سدهٔ سیزدهم. **آغاز:** بسمله. حمدله ... اما بعد، فهذه نبذة من کلمات الاعلام وطائفة من تحقیقات ذوی الافهام . . .

6277ـ **الهیات** ۴۱۲ د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، ۱۳۴ گ [ف.الهیات ۱ : ۷۵].

سفینة الراغب ودفینة الطالب

ازمحمدپاشا وزیر، معروف به‌راغب‌افندی صدراعظم، در گذشتهٔ ۱۱۷۶. جنگ مطالب گوناگون بعربی وفارسی است.

بنگرید: معجم المطبوعات : ۹۲۰.

6278 ـ **مجلس** ۴۱۶۸،۸ : نوشتهٔ محمدعلی از طلاب مدرسهٔ سپهسالار در **۱۳۳۰** (۱۴۸ر ـ ۱۸۷پ) [ف. مجلس ۱۱:۱۷۵].

سلم السماوات

از ابوالقاسم فرزند ابوحامد فرزند شیخ نصرالبیان فرزند نور البیان انصاری کازرونی امامی متخلص به‌قاسمی، شاگرد خواجه افضل الدین محمدترکهٔ سنی (م پس‌از ۹۹۰)، زنده در ۱۰۰۴، در هفت (شس) مرقوم گویا بسال ۱۰۱۴ نگاشته است: ۱ـ در شناخت مولی و حق سبحانه، دوازده‌کلمه ۲ـ پیامبری وقرآن وامامت ۳ـ ولایت وکرامت و مکاشفات و علوم غریبه ۴ ـ جمعی از حکمای جهان و سخنان ایشان ۵ـ اصناف‌شعر ۶ـ مخاطبهٔ نفس بانواع مواعظ ۷ ـ حقیقت معاد انسان و خاتمهٔ حال جهان. مرقوم پنجم‌آن که تذکرهٔ سرایندگان و دانشمندان است بکوشش دکتر یحیی قریب بسال ۱۳۴۰خ چاپ‌شده‌است. **آغاز:** فاتحهٔ آغاز وابتدا وخاتمهٔ انجام‌وانتها، تقدیم جناب کبریا.

بنگرید: ذریعه ۹:۸۶۵ و ۱۲ : ۲۲۱ روضات الجنات : ۵۹، ۱۶۳، ۶۱۸.

6279ـ **تهران**، یحیی‌قریب: این‌نسخه پایه چاپ ۱۳۴۰خ قرارگرفته است [راهنمای کتاب ۵ : ۵۵۹].

6280ـ **رضوی** ۷۵۶ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، تنها مرقوم یکم وچهارم را دارد، **آغاز:** ای‌غنچهٔ گشاده درثنای تودهن، ۷۵ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۴ : ۱۶۳]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۶۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۱۲۳].

6281ـ **نجف**، میرزا محمدعلی اردو ـ بادی: آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۲ : ۲۲۱].

ش

شاهد صادق

از میرزا صادق فرزند محمد صالح مینای سپاهانی متخلص به صادقی زبیری (۱۰۱۸ – ۱۰۶۱)، در۱۰۵۴ بدان آغاز ودر۱۰۵۹ در اکبرآباد هند بروزگار شاه شجاع بهادر ، در پنج باب وهر باب درچند فصل وسپس یك خاتمه بانجام رسانده است: باب ۱ـ خداوندی و پیامبری و ولایت وایمان واسلام، ۱۰۷ فصل ۲ـ ریاست و سلطنت وحکومت و آداب آن، ۷۷ فصل ۳ـ عقل و علم ۸۰ فصل ۴ـ عشق ومحبت ۷۵ فصل ۵ـ عالم وزمان و عناصر (تاریخ و جغرافیا) ۹۶ فصل. خاتمه در ضبط اسماء ۱۰۷ فصل . **آغاز:** الحمدتعالی ومنه المبتدی والیه المنتهی ...وبعد، درهزارو پنجاه وچهاراز هجرت.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۸۲ و ۱۳ : ۱۵ تذکرهٔ نصرآبادی: ۶۴ ـ مجلهٔ یادگار س۲ش ۴ ص۱۹ .

6282 ـ **دانشگاه** ۱۱۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، با نقشه‌های جغرافیایی رنگی ، فهرست نسخه در فهرست کتابخانه آورده شده است ، ۴۲۶ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۲ : ۵۹۴] .

7283ـ **تهران،** ادبیات۳۱ب: شکسته نستعلیق علینقی ساروی کلانتری، ذیقعدهٔ **۱۲۴۸** بدستور بدیع الزمان میرزا ، تنها خاتمه را دارد وچند سطری پیش از آن . **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۱۹۳ هست [ف. ادبیات ۱ :۳۲۲ فیلمها ۱ : ۱۲۸] .

6284ـ **مجلس**۵۰۲۸: نستعلیق محمد رضا فرزند نجفقلی طهرانی اصفهانی ، در **۱۲۶۹** ، ۳۴۶ گ ۲۳س [رؤیت] .

6285 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۰ : نستعلیق هندی ۲۶ رمضان **۱۲۷۳** ، با یادداشت تملك ۱۲۵۹ (؟) درساری مازندران ، نسخه درست بمانند ۲۹۰۹ سپهسالار است [ف . سپهسالار ۵ : ۱۳۱] .

6286ـ **حقوق**۴۶ب: نسخ میرزامسیح کاتب کمره‌یی، ع۱/ **۱۲۹۷/۱۶** و جناب قندهاری در۱۲۹۹ آنرا تصحیح کرده، اندکی ازدیباچه را ندارد، ۴۱۵ گ۲۳س [ف. حقوق:۱۴۳].

6287 ـ **مجلس** ۷۷۰ : نسخ **۱۳۱۴** فصل ۱ و ۲ و۳ را ندارد. **آغاز:** حمدله ... سعیدبن خبیر گوید اول کسانی را که به بهشت خوانند... فهرست کتاب درفهرست کتابخانه آورده‌شده‌است ۳۸۳ گ ۲۳س [ف. مجلس۲: ۴۸۳] .

6288 ـ **سپهسالار** ۲۹۰۹ : نستعلیق عبدالکریم ساروی، ۱۴ ع ۲/ **۱۳۱۹** ، آغاز یك برگی افتاده، ۵۵۸ گ۱۷س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۳۱] .

شجرهٔ دانش

از حکیم نظام‌الدین احمد گیلانی ، شاگرد ملا محمد باقر میرداماد (م ۱۰۴۰) ، که در حیدرآباد دکن در دربار قطبشاهیان تا بروزگار عبدالله (۱۰۳۵ – ۱۰۸۳) می‌زیسته و در گذشتهٔ ۱۰۵۹ . مجموعه‌ایست از یکصد ودورساله که بیشتر ازهشتادآن نگارش خود گیلانی و بقیه گزیده‌هایست از کتابهای دیگران که خود گزیده‌است، وبدین نام خوانده است. گفتار یکم درپزشکی وبه‌عربی است، و در آن ازنگارشی که پیش ازآن کرده وسوخته و

از سفر هندوستان خود و قصد برگشت به ایران یادکرده وتاریخ انجامآنرا درحیدرآباد بسال ۱۰۴۵ یادکرده است. گفتار دوم نیز بهعربی در جوهر و عرض، گفتار سوم بفارسی و در حیوانات ذوات السموم و تدابیر گزیدگیها، گفتارچهارم مقامات نظامی به عربی در حکمت طبیعی وکلام، گفتارهای دیگر باختصار چنین است: اثردعا وسحر دررفعشر، عجایبالانوار فیبیان عالم الجمهور، اسرار خفیه، بیان سبب اختلاف مذاهب، العجز عنالاجتهاد و التوقف و التوکل، صحة الاخبار عنالفعل و الحرف، نکتهای در بارهٔ سورهٔ فاتحه، اصول عناصر و کیفیت آنها، حسن وقبح عقلیه و فعلیه، فقر و غنا، حدوث دهری، سرکلمهٔ توحید از حروف اعظم، دفع صداع بنقل از محمد زکریا، فضیلت علم، مواعظ، اعاجیبالخواص منقولةمنالاطباء مجربات، الغاز، استجابت دعا، اقسام محبت، وقوع الاتحاد و الندام فی یوم و لیله (؟)، اصول علم منطق، مراتب بلوغ، تعلیقات و و مسائل حکمیه، کیفیت تزویج، در تعلق نفس باعدل اعضا، صفات و خواص مومیائی، زهر و پادزهر، کلمات مؤلف با اهل قبور، مواعظ، نقل عجیب ازدیوان حضرت علی، شرحاحوال ابنسینا وفهرست تصانیف او، منتخب ربیع ـ الابرار زمخشری، اثبات اثنیعشریه، کیفیت اعتقاد در مذاهب حق، شرح احوال فارابی و حکیمان دیگر، رساله دربیان مگس عسلوکرم ابریشم وبعضی دیگر، اعمال غریبه، کیفیات اعضا و بیان حرارة غریزی (یکی بفارسی و دیگری به عربی)، رسالهٔ مختصر در احوال ملوك عجم، خواص هلیله، رسالهٔ فیروزیه شیخ وفهرست کتاب قانون، رسالهٔ کلامی، منتخب درة الغواص فیاوهام الخواص، رسالهٔ مرآت لااله‌الاالله‌وکیفیت صدوراشیاء، ابطال تناسب، قضا و قدر، ادب الصبیان، تعالیم الصبیان، ادویهٔ باهیه، سواد برخی از نامههای صفویان، سواد فرمان، رساله درقیافه، عقد انامل، شعبدهبازی چوبچینی وقهوه و چای و تنباکو، رساله در دراصطلاحات اطبا، اختیارات نظامی گیلانی، تفسیر برخیازآیتها، سببموت، علمموسیقی...

بنگرید: ریحانة الادب۴: ۲۰۹ـ اعیان الشیعه ۸: ۳۴۷.

6289ـ **آصفیه** ۳۹۹ مجموعهها: برخی از رسالهها بخامهٔ نگارنده و مؤرخ **۱۰۴۵**، در گ ۲۸ فهرست ۱۰۲ گفتار بخامهٔ او، گفتار۴ بخامهٔ ملامحمدلاری، سرگذشتنگارنده بخامهٔ حکیم سید محب حسین در آغاز دفتر، ۴۳۹گ [ف. آصفیه. عثمانعلی۲: ۷۲ـ۴۷۹].

شرح الصدر = شرح الصور

ازملامحسن فیضکاشانی، نگارندهٔ «تفسیر آیت امانت: ۵». دردو مقالت: ۱ـ در علم و علما وگروههای سهگانه: علمای ظاهر، باطن، جامعهردو ۲ـ درسرگذشتخود، که در۱۰۶۵ بانجام رسیده و بسال ۱۳۲۴خ در مجلهٔ جلوه چاپ شده است. **آغاز**: بعد از حمد و ثنای الهی و درود برگزیدگان آن درگاه.

6290ـ **تهران**، علیاصغر مهدوی ۲/ ۵۱۰: نسخ سدهٔ **۱۱**، همراه «الفت نامه» و و سه کتاب دیگر از همو، با دیباچه از پسرش دربارهٔ آنها [نسخهها ۲: ۱۲۱].

6291ـ **دانشگاه** ۳۱۴/۳: نستعلیق تاریخ یادنشده (۳۷پ ـ ۵۶ر)، چاپ جلوه از روی این نسخه انجام گرفته است [ف. دانشگاه ۳: ۶۶۷].

6292ـ **نجف**، ملامحمدعلی خوانساری تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۳: ۳۵۹].

الشرفیه فی تقاسیم العلوم الیقینیه

از ابو علی حسن فرزند ابراهیم فرزند ابوبکرسلماسی، (بنگرید: ترجمهٔ تقویم الصحة ۴۹۸) برای شرف الدول قوام الاسلام مجد ـ الملك مرتضی الملوك ابوالحسن علی فرزند حاج اسماعیل ، درتقسیم علوم .

بنگرید : ف . دانشگاه ۷ : ۲۶۳۷ ـ ۲۶۳۸ .

6293ـ **فاتح** ۱/۵۲۹۷ : نسخ نگارنده همراه باترجمهٔ تقویم الصحة ، ترجمهٔ الذهبیه (مؤرخ ۱۰ ذیقعدهٔ **۶۱۴**) السیاسة الخاصة و العامه همهٔازهمو. **فیلم** آنها دردانشگاه ش۴۷ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۴] .

شگرف بیان

از عبدالرحیم عبد و گراگ هپوری Gorak hpuri که او را عبدالرحیم دهریه نیز گفته‌اند،که بسال۱۸۰۸-۱۸۰۹ م به افغانستان رفته ، و در کلکته در گذشته است . مجموعه پنج جلد کوچك ازاو دردست هست‌که تاریخ آنها ۱۸۲۵ ـ ۱۸۲۶ م است و شامل ترجمهٔ فارسی دروس ریاضی چارلز هونتون Charles Huntton است.که گویاعنوان «شگرف بیان» نام قسمت یکم و دوم آن باشد ۱ـ تاریخ پیدایش و تطور نژاد انسانی (۱ ـ ۲۸) ۲ ـ سرگذشت خود نگارنده (۲۸ پ ـ ۳۲ر) ۳ـ هیئت به‌عربی (۴۰ر ـ ۵۸پ) ۴ـ پنج‌علت مهم برای ترجمهٔ آثاراروپایی دربارهٔ هیئت وجغرافیا وریاضی به‌فارسی و عربی ۵ ـ عللی بر ترجیح اثر سیمپسون Simpson بر تحریراقلیدس‌ازنصیرالدین‌طوسی (۶۹ـ۷۰)

6294ـ **مدرسه کلکته** ۰۰۰ : (ف . کتابخانه مدرسهٔ کلکته ص:۱۰۵) [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۶] .

شیر و شکر

از آقارضی قزوینی ، نگارندهٔ « عیاریه : ۱۸۴ » وجز آن . یادداشتهای علمی و ادبی پراکنده‌ایست: فصل ۱ـ درچهل فایده باعنوان های : منها، منها ۲ـ نیز چهل فایده .

6295ـ **سپهسالار** ۳/۵۹۸۶ : تاریخ یاد نشده، (۸۴ پ ـ ۸۶ پ) تنها فصل ۱ را دارد، واز فصل ۲ تنها ۶ فاید در نسخه مانده است [ف. سپهسالار ۵ : ۲۷۰] .

ص

صحائف العالم = مرآت الحق=

ریاض الصفا

از میرزا محمد مهدی فروغ فرزند میرزا محمد باقر بهجت اصفهانی ، زاده در تبریز ۱۲۲۳، گویا می‌خواسته دراین‌کتاب پایهٔ یك دایرةالمعارفی را بریزد ولی ناتمام مانده .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۴۶، ۸۲۵ و ۱۵ : ۹ ـ مجمع‌الفصحاء۲ : ۳۹۶ ـ ریحانةالادب ۱ : ۱۸۵ ـ المآثر والاثار : ۲۰۶ .

6296ـ **دانشگاه** ۱۲۸ : نسخهٔ اصل و بخامهٔ نگارنده، نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۳**، درگ ۱۵ صحایف و در گ ۲۳ صحایف العالم خوانده شده، ۳۴۹گ [ف. دانشگاه ۲ : ۵۸۴] .

6297ـ **تهران**، محمدوجدانی: تاریخ یادنشده، صحایف‌العالم یا صحایف العلوم است شامل منطق و ملل و نحل [ذریعه ۱۵ :۹] .

6298ـ **مجلس** ۲۵۹: تاریخ یاد نشده

بخش تاریخ ملل وادیان و سرگذشت برخی از دانشمندان است، در فهرست بعنوان «صحائف العالم» وبدون ذکر نام نگارنده آمده است ۹۵ گ ۱۴س [ف. مجلس ۲ : ۱۴۶] .

صناعیه = حقایق الصنایع

ع

عجایب المخلوقات

دربخش طبیعی ص۴۳۳ـ۴۳۶ گذشت .

عیار دانش

از ملاعلینقی فرزند احمد بهبهانی ، بنام امیراعظم علیمردان‌خان، دریك مقدمه ودومقاله درحکمت طبیعی و حکمت الهی. درذریعه‌آمده نگارنده شاید شاگرد آقا حسین خوانساری (درگذشتهٔ ۱۰۹۸ یا ۱۰۹۹) باشد که برخی فوائدازاو نقل کرده‌اند. **آغاز:** آفتاب جمال قدم از آن متعالی است که خفافیش ظلمت‌سرای حدوث.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۶۳.

6299ـ **مجلس** ۱۳۹: نستعلیق۱۱۰۸ زرین، ۲۲۸ گ ۱۶س [ف. مجلس ۲:۷۳] .

ف

فتوحات عباسی = فتوحات عباسیه

ازمحمد نصیرفرزند قاضی‌یزدی، نگارندهٔ «تحفهٔ شاهیه : ۴۸۹» . بنام شاه عباس صفوی (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷). درسه‌فتح: ۱ـ در آداب نمازهای روزانه ۲ ـ تشریح مجموع سر ، در بیست باب ۳ـ شبههٔ مشهورهٔ طفره و پاسخ آن از دوانی و پدر نگارنده . در فتح یکم زنجیرهٔ روایت خود را از پدر و او از شیخ بهائی از پدرش ازشهید دوم تاامام صادق آورده است . و در چند جا از پدر خود به استاد یاد می‌کند **آغاز:** ای ازتوحدیث معرفت راتبیین ـ و ای ترجمهٔ وصف تو تنزیل مبین ... حمد و سپاس بیقیاس حکیمی راکه پادشاه نفس‌ناطقه را .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۱۷ .

6300ـ **دانشگاه** ۳۰۰۵ : نسخ گویا ازخودنگارنده، افتادگی درآغاز فتح دوم‌دارد انجام نیزافتاده، با یادداشت حیدر قلی قاجار نهاوندی،۳۲گ ۲۰س[ف.دانشگاه ۱۰:۱۹۳۲]

6301ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری ، ۲۰شعبان ۱۰۶۱ (شاید تاریخ نگارش باشد) تنها فتح دوم را دارد [ذریعه ۱۶:۱۱۷] .

6302 ـ **قزوین** ، خاندان آقا میر حسینای‌قزوینی: سدهٔ ۱۱ همراه «کامل‌الصناعه» مجوسی [نسخه‌ها ۶ : ۳۵۰] .

6303ـ **شیراز**، خانقاه‌احمدیه ۱/ ۲۷۷ تاریخ یادنشده، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۲] .

فرخ نامه = فرح نامه

از ابوبکر المطهر فرزند محمد فرزند ابوالقاسم فرزند ابوسعید جمالی یزدی ، بنام مجد الدوله ملك الوزراء احمد فرزند مسعود وبرای فرزندخود ابی‌القاسم، درهیجده‌سالگی در پنجشنبهٔ رمضان ۵۸۰ به پیروی از « نزهت نامهٔ» علائی در۱۶مقاله بانجام رسانده، باعنوان مقاله و فصل : مقالهٔ ۱ ـ در منافع الانسان و البهائم، دوفصل ۲ـ منافع الطیور و الهوائم و

الحشرات ، دو فصل ۳ـ منافع الاشجار . . . (نباتات) هفت فصل ۴ـ اندرحشایش واوراق ، دوفصل ۵ـ درصموغ ۶ـ درجواهر، هفت فصل ۷ـ داروها وعطرها، دو فصل ۸ـ طبع روغنها وفراست، دوفصل ۹ـالاکتاف ومدخلی درنجوم دو فصل و یك باب ... ۱۵ ـ صفت زهرها و تریاکها، دوفصل [نسخهٔ ۲۳۸۹ دانشگاه] . دائرةالمعارف علوم و فنون و عقاید است و در ۱۳۴۶خ بکوشش آقای ایرج افشار چاپ شده. **آغاز**: شکر وسپاس بیقیاس پروردگاری راکه مظهر اشیاء و معالم اسما .

بنگرید: ذریعه ۱۶:۱۶۳ ـ هفتاد سالگی فرخ، گفتار ایرج افشار : ۴۷ ـ ف. دانشگاه ۹ : ۹۸۰

6304ـ **کوپرولو احمد** ۱۵۸۹/۲۱ نوشتهٔ **۷۵۴** نام کتاب در آغاز و انجام هست (۳۱۳پ ـ ۳۷۰ر). **فیلم** آن دردانشگاه ش ۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۱] .

6305ـ **پاریس** P. ۱۶۱ : نسخ شنبهٔ ۱۰ع۲/**۷۸۹**. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۳۱۴ هست ، تاریخ نگارش در فهرست ۵۸۰ آمده [فیلمها ۱ : ۱۴۶] .

6306 ـ **دانشگاه** ۲۳۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۸ـ۹** باحاشیه‌هایی تازه‌تر، آغاز و انجام ومیانه افتاده، ۸۹گ ۱۷س[ف . دانشگاه ۹ : ۹۸۰] .

9307 ـ **برون**(۱۰)Y۳ : درمجموعهٔ مؤرخ **۸۸۶** [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۴] .

6308ـ **ریو** Or ۳۰ : نستعلیق **۹۵۱** (ریو ص۴۶۵) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۴].

6309ـ **تهران**، دکترمفتاح : نستعلیق سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱** ، ربعی [رؤیت] .

6310ـ **تهران**، تقی بینش ۳مج: سدهٔ **۱۰ـ۱۱** (ع۲۴/۳۷ جلوس اورنگ زیب) ، تاریخ نگارش در دیباجه پنجشنبهٔ ربیع ۹۵۷ روز بهمن یزدگردی آمده، و۱۶ مقاله است . **فیلم** آن دردانشگاه ۲۸۷۴ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۸] .

6311ـ **پاریس**۸۳۵: نستعلیق**۱۰۳۴** [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۴] .

6312ـ **دانشگاه** ۴۱۹۰/۳: نستعلیق محمد نصیر فرزندهمایون، نزدیك ع۱/**۱۰۷۱** (۲۳۰ـ۲۶۸) و درپایان آمده: این داستانها در این‌کتاب ازآن آوردم که این‌کتاب «فرخ نامه» است تافرخی زیادت باشد و نیز هرکس بخواهد هشیاری افزاید (ص ۲۴۰) این بندها بلکه‌شمارهٔ پیش‌باید ازهمان «فرخنامهٔ جمالی» باشد [ف. دانشگاه ۱۳:۳۱۵۹] .

6313ـ **پاریس**، ملی۲۳۷۴: نستعلیق هندی **۱۱۱۵** ، مصور [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۴] .

6314ـ **مهندس شاه‌علائی**: سدهٔ **۱۲** [ذریعه ۱۶ : ۱۶۳] .

6315ـ **دانشگاه**۵۳۲۴: نستعلیق ۱۳ صفر **۱۲۰۳**، ۸۹گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۴] .

6316ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۵۳: نستعلیق‌تاریخ یاد نشده، صفحهٔ یکم افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۴۵] .

6317 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ م طب فارسی: نسخ بی‌تاریخ، آغازبرابر، درفهرست فرخ‌نامه و تاریخ نگارش پنجشنبهٔ ع۲/۵۹۷ یادشده،زرین، ۱۲۰گ۱۶س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۸] .

6318ـ **خدیویه**: تاریخ یادنشده، که درفهرست بنام «فرجنامه» آمده که در سن ده

سالگی بسال ۵۶۰ نگاشته است [ذریعه] .

6319ـ پاریس P. ۱۶۱ و P.۱۴۰ و S. P. ۱۵۶۸ : سه نسخه تاریخ یاد نشده. فیلم آنها به‌ترتیب ش : ۲۶۸۰ و ش ۲۶۸۱ و ش ۲۷۷۹ در دانشگاه هست [فیلمها : ۱۴۶] .

6320ـ وین ۱۴۴۹ : نستعلیق هندی، تاریخ یاد نشده [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴ ۴۲].

الفصول الاربعة

از آقا محمود فرزند محمد علی فرزند محمدباقر وحید بهبهانی ، درگذشتهٔ ۱۲۶۹ ، دریك دیباچه وچهار فصل، که درج ۲ / ۱۲۲۶ بدان آغازکرده‌است [دیباچه]: فصل ۱ ــ لذات عقلیه اشرف و اکمل هستند ازلذات حسیه ۲ ــ درمطالبی‌که متعلق به‌اخلاق است ۳ـ مراحلی که موجب مزید عرفان و باعث معرفت به‌کمال قدرت واجب می‌شود ۴ـ اثبات واجب‌الوجود آغاز: . . . حمد و سپاس بیقیاس مر واجب الوجود فیاض الجود راست .

بنگرید : ذریعه : ۱۲ : ۱۳۹، ۱۴۱.

6321 ــ الهیات ۱۹۵/۶ آل‌آقا : نستعلیق گویا نگارنده ، نزدیك ۱۲۲۶ ، (۱۳۱ پ ــ ۱۶۹ پ) ۱۴س [ف. الهیات : ۷۳۱] .

فوائد علیه

از علی فرزند عبدالله فرزند هدایت‌الله نهاوندی، که بروزگار سید عبدالله شوشتری ، می‌زیسته (ص ۱۵۴) و شاگرد سید محمد طباطبائی (ص۱۶) بوده است، و «سنگ‌محك» را در ۱۱۷۱ نگاشته (ص۱۰۲) وشعرهایی نیز می‌سروده است . در مطالب گوناگون کشکول مانند درسیزده باب: باب ۲ ــ در مناقب ۳ ــ مدینةالعلم ۴ـ روایات غریبه و حکایات عجیبه ۵ـ دربعضی ازجوابهای الزامی ۶ـ اشعار ۷ـ آیات مشکله ۸ ــ احادیث مشکله ۹ ــ عبارات علما ومسائل فقهیه ۱۰ـ افعال‌ابلهانه... ۱۲ـ سئوالات و مجهولات نگارنده ۱۳ ــ مطالب پراکنده [دانش‌پژوه] .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۴۹ .

6322 ــ دانشگاه ۳۸۰۹ : نستعلیق نگارنده، سدهٔ ۱۲، آغازوانجام افتاده، ۱۲۹ گ ۲۸س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۱].

فوائدفیروز

درفهرست بریتانیا، بدون نشانی بیشتر ، دربخش دائرة المعارف یادشده است.

6323ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۱۳۲۲ نوشتهٔ پیرامن ۱۶۰۰ م [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۳] .

ك

کچکول

از شیخ ابوالفضل فرزند مبارك علامی فهامی . نگارندهٔ «آیین‌اکبری» و جزآن .

6324 ــ بادلیان ۱۲ اوزلی: نستعلیق عصمت‌الله فرزند شیخ شمس‌الدین عثمانی و سید بدرالدین محمود جیو و سید صدر الدین در خانهٔ سید شهاب‌الدین محمد جیو ، آدینهٔ‌پایان محرم ۱۱۰۹ ، ۱۶۴ گ ۱۳س. فیلم آن در دانشگاه ش۱۰۰۷ هست [فیلمها : ۱۵۷] .

کراسة المعی = کراسهٔ اعتمادی

از میرزا غلامحسین‌خان افضل‌الملك ادیب

شیرازی نگارندهٔ «افضل التفاسیر: ۳» وجز آن. بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)ومیرزا علی اصغرخان امین السلطان و محمد حسنخان اعتمادالسلطنه‌در۱۳۱۲ ساخته است، وکشکول مانند است .

6325ـ **مجلس** ۱۵۱۶ : نوشتهٔ میرزا حسین‌خان‌طباطبائی تبریزی منشی‌اسراردولتی وچندتن دیگر، سدهٔ **۱۴**، در چهارجلد. **فیلم** آن درداشنگاه ش۱۵۳۶هست [فیلمها:۱۵۸].

کشکول

گردآوردهٔ محمد معصوم فرزند عبدالعلی کرمانی ومحمد زمان (ص ۳۶ و ۶۱ و ۳۲۱) دررمضان۱۰۳۸ دراکره، سال‌دوم فرمانروایی شاهجهان، وشعبان ۱۰۳۸ همان‌شهر (ص۳۷۷) و ۱ج۱۰۸۰/۲ درلاهور (ص۶۱) این نوشته ها از محمد معصوم است و محمد زمان تاریخ ندارد. مطالبی است فلسفی، عرفانی، پزشکی، تاریخ و سرگذشت دانشمندان و فرمانروایان به‌عربی وفارسی ورساله‌های جداگانه .

6326 ـ **دانشگاه** ۳۷۴۹ : شکسته نستعلیق همان‌تاریخها، ۲۰۲گ [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۲] .

کشکول

از میرزا سلطان محمود فرزند محمدمیرزا نبیرهٔ بایقرا، ازگورکانیان هند، پراکنده‌هایی ازتاریخ ونحووصرف ومنطق‌وفلسفه وجزآنها .

6327ـ **آصفیه** ۲۶۳ محاظرات: به‌خامهٔ گردآورنده، سدهٔ **۱۱** ، باتاریخ ۱۰۲۰ دردفتر دراجمیر [ف. آصفیه ، عثمان علی ۲ : ۵۰۴] .

کشکول

از شیخ بهایی (بنگرید : تحفهٔ حاتمیه : ۲۵۰) درپنج بخش به‌عربی وفارسی. دردیباجه می‌نویسد : در جوانی « المخلاة » را نگاشتم و چون پس از آن چیزهایی تازه‌تر باندیشه‌ام رسید دراین دفتر بنام «کشکول» گردآوردم . چاپها ونسخه‌ها یکسان نیست، ودرچاپ بولاق مصر در ۱۲۸۸ بخش فارسی را نیاورده‌اند .

آغاز: وبعد، فانی لما فرغت من تألیف کتابی المخلاة .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۷۷ ـ ف . عربی مشار : ۷۴۴ .

6328 ـ **دانشگاه** ۱۳۳ : نسخ زیبای سدهٔ **۱۱**، بروزگار نگارنده، پنج‌بخش، زرین ۳۵۰گ [ف . دانشگاه ۲ : ۱۷۲] .

6329ـ **گلستان** ۳۰۷۶ : نسخ بی‌نام در۲۴رجب **۱۰۵۴**،جلد یکم تاپنجم‌است [ف. نسخه‌ها ۱ : ۱۹۱] .

6330ـ **مجلس** ۲۹۵: نسخ محمدقاسم در**۱۰۶۵**، درپنج جلد، زرین،۳۶۸گ ۲۳س [ف. مجلس ۲ : ۱۷۲] .

6331ـ **مجلس**۴۵۸۷: نستعلیق خوش حاجی جمال فرزند ملك محمد شیرازی ، در ۱۰ج**۱۰۸۳/۲**، زرین، مهرسیدنصرالله تقوی دارد هرپنج بخش است ، ۳۳۷گ [رؤیت] .

6332ـ **دانشگاه**۲۵۳۰: نسخ سدهٔ**۱۱** هرپنج بخش است وبیشتر ازچاپی دارد، زرین ۲۸۴گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۲۸].

6333ـ **گلستان**۱۸۳۲: نستعلیق‌تاریخ یادنشده، زرین، سه‌بخش‌را دارد [نسخه‌ها ۱: ۱۹۱] .

کشکول محمدی

ازمیرزا محمد فرزندسلیمان فرزند محمد رفیع تنکابنی (۱۲۳۴-۲۸ج۱۳۰۲/۲). در «قصص‌العلماء»ی خود ازچهارجلد آن‌که بانجام

رسیده یادکرده است. جلم یکم آن در ۹ ذیقعدهٔ ۱۲۹۵ بانجام رسیده است. آغاز: احمدالله ولی المحامد ... وبعد، چنین گوید ... محمد بن ... که این کتاب مسمی است به کشکول محمدی.

بنگرید: ذریعه ۳: ۲۹۸ و ۱۸: ۸۳ـ ریحانة الادب ۲: ۴۳۵ ـ المآثر و الآثار: ۱۵۷ ـ مؤلفین مشار ۵: ۵۱۰.

6334ـ **حقوق** ۲۳۶ج: نستعلیق علی فرزند علی‌اکبر طالقانی، محرم ۱۲۹۶، تنها جلدیکم است، ۱۶۱گ ۱۱س [ف حقوق: ۱۷۳].

کمالیه = الرسالة الکمالیه ...

کنز العارفین = ترجمهٔ کشکول

ترجمهٔ «کشکول: ۶۷۹» بهائیست ازملا احمد شهیدی آملی، بدستور عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ـ۱۰۸۳) وسه‌نسخه‌ای ازآن به‌عنوان «ترجمهٔ کشکول: ۶۵۴» گذشت.

6435ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۹۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، ۴۱۰ گ [یادداشت های سید عبدالعزیز طباطبائی].

گ

گنج بادآوردهٔ صاحبقرانی

در ص ۵۹۰ گذشت.

گنج معنی

از ابونصر محمد فرزند محمد محمودی بخارایی، دردواصل وچهارفصل وبابهایی بسیار بنام ابوالمظفر منصور خلدالله ملکه، بنظم‌ونثر درپزشکی وعقاید واخلاق و فقه و حدیث. در پایان تاریخ سلخ ذیقعدهٔ ۹۱۵ دارد که گویا تاریخ نگارش است. آغاز: آفرین برآنکه جان بخشید وایمان و خرد ـ هم ثنا و آفرین گفتن مراورا می‌سزد... حمدبیحد وثنای بیعد مرواجب الوجودی را.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۴۳.

6336ـ **ملك** ۶۱۳۴: نستعلیق زیبای میرزا حسن مستوفی، در ۱۳۲۰ از روی نسخهٔ مؤرخ ۹۱۵، زرین، ۱۱۶گ ۱۲س، بایادداشت آقای ملك که نام‌کتاب «گنج‌معنی» است، تاریخ نگارش در ص ۱۶۰، ۹۱۵ آمده است [رؤیت].

گنجینهٔ دانش

ازمعتمد السلطان میرزا یوسف‌خان‌مستشار الدوله فرزند کاظم تبریزی، درگذشتهٔ ۱۳۱۳ برای تعلیم نو آموزان، این کتاب در بمبئی ۱۳۰۲ وپس ازآن چاپ شده. آغاز: دریکی از شهرهای مشرق زمین.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۴۶ ـ ف. مشار ۱۳۲۳ ـ مؤلفین مشار ۶: ۸۹۹.

6337ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق وشکسته ۱۳۰۶، ازروی‌نسخهٔ چاپی [رؤیت].

گنجینهٔ گرانمایه = دستور

گردآوری نخست از تاج الدین حسین صاعد فرزند شمس الدین طوسی واعظ فقیه سدهٔ دهم و افزودهایی از دیگران. دفتریست بخامهٔ نزدیك به صد دانشمند و سراینده که هریك از خود بیادگار درآن نوشته‌هایی دارند، و چهل وپنج رسالهٔ جداگانه. که در فهرست دانشگاه گزارش شده است. آغاز: یا نور النور، یا مدبرالامور، احمدك علی‌نورکمالك.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۵۰ و ۹ : ۱۱۹۶ و ۱۸ : ۲۴۷ ـ ف. دانشگاه ۹ : ۸۳۲،۸۰۴
6338 ـ دانشگاه ۲۱۴۴ : نستعلیق و نسخ ۹۷۸، ۹۹۶، ۱۲۶۵، نسخه پیش ازاین به شمارهٔ ۳۸۲ نزد آقای فخرالدین نصیری بوده است، ۳۶۳ گ [رؤیت] .

ل

لآلی الغالیة و المطالب العالیة

ازمحمدتقی فرزند ابوطالب یزدی اردکانی درگذشتهٔ درتهران ۱۲۶۷. درمسایل کلامی و فلسفی ازروی خبرها، به‌عربی وفارسی، که در زندان تهران، در پانزده فصل نگاشته است : ۱ـ ایمان وکفر وشرك وشکر وعبادت، درچند لؤلؤ ۲ـ وجود، درچند لؤلؤ (به‌روش فلسفی) ۳ـ خداشناسی، درشش مقصد و هریك در چند لؤلؤ ۴ـ عقل ۵ـ جبر وتفویض ۶ـ پیامبری وامامت، سه مقصد وهریك چند لؤلؤ ۷ـ بهشت ۸ـ گناهان ۹ـ احباط وتکفیر ۱۰ـ توبه ۱۱ـ نکوهش دنیا ۱۲ـ بحثهای ادبی ۱۳ ـ تاریخ ۱۴ ـ فقه واصول ۱۵ ـ پراکنده‌ها، همهٔ اینها درچند لؤلؤ . **آغاز** : الحمدلله الذی لایحصی نعمه العادون... فیقول المبتلی بمحبس السلطان فی طهران .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۲۶۹ و ۱۸ : ۲۵۶ ـ ۲۶۱ ـ المآثر والآثار: ۱۴۵ ـ طبقات اعلام الشیعه، کرام : ۲۰۶ .

6339ـ دانشگاه ۵/۹۰۰ : نسخ با خط‌خوردگیها وجاهای سفید، گویا اصل (۱۷۳پ ـ ۱۶۷ر) همراه «صلح» ازهمو [ف. دانشگاه ۵ : ۱۶۹۷] .

لطایف غیاثی = ترجمهٔ اسرار التنزیل

ازامام فخررازی، ابوعبدالله محمد فرزند عمر فرزند حسین شافعی (۵۴۴ ـ ۶۰۶)، اسرار التنزیل را درچهار مقاله : ۱ ـ اصول ۲ ـ فقه ۳ ـ اخلاق ۴ ـ مناجات و دعا بنام ابوالفتح محمد فرزند ملکشاه نگاشته وپیش از انجام آن درگذشته است، فارسی آن درهند بنام «لطایف غیاثی» سپس در تهران بسال ۱۳۰۱ در ۳ قسم چاپ شده است . **آغاز** : حمد بیحد ونهایت ومدح بیعد و بیغایت حضرت حلال آن خدای را .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۱۰ و ۱۸ : ۳۱۶ آتشکدهٔ آذر : ۲۱۶ ـ مجمع الفصحاء ۱ : ۳۷۴ ـ هدیة العارفین ۲ : ۱۰۷ ـ کشف الظنون (اسرار التنزیل) ۱ : ۸۳ و (اللطایف الغیاثیه) ۲ : ۱۵۵۳ ـ ف . مشار : ۱۳۳۸ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۶۴۲ ـ ریحانة الادب ۳ : ۱۹۲ ـ اکتفاء القنوع : ۱۶۶ .

6340ـ سپهسالار ۶۳۱۰ : نسخ‌کهن سدهٔ **هفتم** . آغاز نسخه برابر س ۱۶ ص ۵ چاپی است وپایان آن برابر نسخهٔ چاپی، ۵۸ گ ۲۲ س [ف. سپهسالار ۳ : ۱۲۵] .

6341ـ تبریز، ملی ۳۶۵۸ : نوشتهٔ فتح‌الله فرزند فضل‌الله تمیمی قزوینی، ۱۵ع۲/ ۷۴۱ [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۹] .

6342ـ مجلس ۵۲۲۵ : نستعلیق سدهٔ ۸، آغاز در میانهٔ فصل پنجم مقالهٔ یکم افتاده عنوانها مرتب نیست : فصل ۶ در بیان اینکه ایمان بتقلیددرست نیست ۷ـ خصایص علم قرآن ۱۰ ـ ستارگان و قدرت الهی ۱۱ ـ استدلال باحوال اطلال برکمال قدرت الهی. مقالت سوم

در بیان کیفیت احوال انسان. باب یکم در کیفیت استدلال باحوال تکون انسانی ، سپس نه فصل آنگاه باب دوم درعجایب خلقت آدمی و یك فصل درصفات استخوانها ، نسخه ناقص ۶۰ گ ۱۷س [رؤیت] .

6343ـ **مجلس**، شماره نشده، خریداری از باقر ترقی، سدهٔ ۹، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6344 ـ **دانشگاه** ۳۷۷۵ : نستعلیق محمدحسین فرزند محمدتقی کاتب خاتون آبادی ۲۵ شوال **۱۰۵۱**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۰۰ گ ۸ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۶].

6345ـ **دانشگاه** ۲۲۷۴: نستعلیق ۲۰ صفر **۱۰۹۰** در گنجه ، در شمارش مطلبها در دیباچه واندکی هم درپایان با نسخهٔ چاپی جدائی دارد، ۱۵۰ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۹:۹۲۲]

6346ـ **دانشگاه** ۴۲۶۹ : نسخ محمد تقی شیرازی، سه‌شنبهٔ ۲۹ع۲/ **۱۰۹۶**/۱، ۴۳ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۳۸] .

6347ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۵۹ عقاید تیمور : نوشتهٔ عبدالرحیم فرزند شیخ اسماعیل مولوی برای برادرش اسماعیل آغا ، ۱۴ع۱/**۱۲۵۱۲۲۶** گ ۱۵س[ف مخطوطات۲:۹۲].

6348 ـ **سپهسالار** ۱۱۶۷ : نستعلیق عبدالکریم ، دوشنبهٔ ۱۰ رجب **۱۲۸۵** ، سپس محمد نامی آنرا بدستور معتمد الدوله با نسخهٔ مؤرخ پنجشنبهٔ ۳۰ج۱/**۹۷۲** درهمان ۱۲۸۵ مقابله کرده، آغاز افتاده ، ۷۲ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۵ ، ۴۷۷] .

6349ـ **سپهسالار** ۱۱۶۸ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، گویا از روی نسخه ۱۱۶۷ سپهسالار نوشته‌شده باشد ، ۱۲۴ گ ۱۷س[ف.سپهسالار ۵ : ۴۷۷] .

م

مجالس

درسیرت پیامبر و جنگهای او و یارانش و وزنان ودختران او وافسونها ودعاها وپزشکی و دیگر موضوعهای اعتقادی، درسی و یك باب . باب ۳۱ دربیماری پیامبر وپایان زندگی اوست

6350ـ **نافذپاشا** ۱۱۸۵: نسخ تاریخ یادنشده، ۲۱۸ گ ۱۵س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۶۰۶ هست [فیلمها : ۱۷۹] .

مجمع الفوائد

از عبدالله جوهری تبریزی، که در ۶۸۰ به‌شام رفته، درآن آمده: من‌دیدم درشهر تبریز درسنهٔ ۶۸۶. گزارش قصیدهٔ حولیه‌در کیمیا است ومطالب گوناگون کیمیایی ،طبیعی ، حکایتها ، آداب تیر اندازی ، دو بیتیها را در بردارد . فهرست مطالب گوناگون آن‌را آقای دانش‌پژوه در فهرست دانشگاه آورده است . آغاز قصیدهٔ حولیه: در کمال حسن رویش چون جمال آمد جبین. **آغاز:** کتاب (پس از قصیده) الحمدلله که شرح این قصیده برقوت سخن این بزرگ کرده‌می‌شود که می‌فرماید المعنی‌فی‌قلب‌الشعراء

6351ـ **دانشگاه** ۳۲۹۰: نوشتهٔ یحیی فرزند ابوالمعالی حسینی رضوی برای پسرخود درسدهٔ **۱۳** بایادداشت ۱۲۵۴ (ص ۱-۵خودقصیده و۶ ـ ۱۵۵ گزارش آن) سپس چندقصیدهٔ دیگر ۲۶س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۵۵] .

مجمع محمود

ازمحمود میرزا قاجار (۱۲۱۴-۱۲۷۱) فرزند فتحعلیشاه (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰). کلیات آثار اوست .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۱۱ ـ مجمع الفصحاء ۱: ۵۶ ـ مؤلفین مشار ۶: ۷۰ ـ مجلهٔ ادبیات تبریز س ۱۳ ش ۲: ۱۱۳ ـ استوری ۱: ۸۸۸.

6352 ـ **تبریز**، حاج آقاحسین نخجوانی نسخهٔ اصل [نسخه‌ها ۴: ۳۴۰].

6353 ـ **بوداپست** ۵۳۲ (؟): در پایان دههٔ سوم رمضان **۱۲۴۴**. دارای: سفینهٔ محمود منتخب المحمود و در پایان میرسد به بیان محمود **آغاز**: اول دفتر بنام ایزد دانا ـ صانع و پروردگار حی توانا. خداوند را سپاس لازم است که ذات پاکش از همه علت مبری و معری **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۶۳ هست [فیلمها ۱: ۱۸۴].

مجمل الحکمه

ترجمهٔ گزیدهٔ رساله‌های پنجاه و یك گانهٔ «اخوان الصفا» است که هر یك رسالهٔ آن در یکی از دانشهای روزگار نگارنده است، متن در میانهٔ سدهٔ چهارم از چند تن گمنام است که دربارهٔ آنها گفتگو شده است، و این ترجمه نیز که گزیده‌ایست از آن و پیش از ۶۰۸ که تاریخ نسخهٔ برلین است، ساخته شده است. در مقدمهٔ برخی از نسخه‌ها و از آن میان نسخهٔ چاپی آمده که این ترجمه بروزگار سید بهاء الدین سیف الملك... تیمور گورکان (۷۷۱ـ۸۰۷) انجام گرفته. در پایان نسخهٔ ۲۰۹۷ مجلس آمده: تمت کتاب اخوان الصفا من تصانیف احمد بن اسماعیل المعروف بابن نارچی، و در ذریعه از احمد فرزند عبدالله فرزند محمد فرزند اسماعیل علوی صادقی اسماعیلی یاد شده. در نسخه‌ها گذشته از یاد کردن و یا نکردن امیر تیمور در شیوه و ترتیب نیز دگرگونیهایی هست، و از نسخهٔ ۱۰۴ مجلس برمی‌آید که این کتاب چند ترجمه دارد. **آغاز**: سپاس و ستایش آن خداوندی را که واجب الوجود است.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۸۳ و ۴: ۷۶ ـ اعیان الشیعة ۱۰: ۴۲۱ ـ کشف الظنون (مجمل الحکمة) ۲: ۱۶۰۴ ـ یادداشتهای قزوینی ۷: ۴۴، ۴۸ ـ تاریخ ادبیات، دکتر صفا: تاریخ ادبیات براون... ـ ف. دانشگاه ۳: ۳۴۵ ـ گفتار دانش‌پژوه در مجلهٔ مهر س ۸ ش ۶.

6354 ـ **برلین**: نوشتهٔ ۶۰۸ [یادداشتهای قزوینی ۷: ۴۸].

6355 ـ **مجلس** ۱۱۲: نسخ **۶۶۷**، از رسالهٔ یکم در ارثماطیقی است تا باب سیزدهم در پدید آمدن معدنیان، ۱۴۰ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۲: ۵۷]. تاریخ ۶۶۷ در دنبال بخشی از یك کتاب فلسفی دیگری آمده نه «مجمل ـ الحکمه» ولی شیوهٔ نوشتن و کاغذ نشان می‌دهد مجمل الحکمة نیز نزدیك بهمان تاریخ نوشته شده است [رؤیت].

6336 ـ **مجلس** ۱۰۴: نسخ **۹۰۷**، زرین، در دیباچه آمده: مایك دوجای دیدیم که این کتاب (مجمل الحکمه) را پارسی نقل کرده‌اند و همچنان مرموز گذاشته و این ضعیف را فرمودند که این کتاب را بفارسی دری نقل کند و هر چه حشو است از وی دور کند (باختصار). آغاز برابر نمونه، ۲۴۵ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۲: ۵۱].

6357 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۲۹: نسخ، **۹۳۷** [نسخه‌ها ۵: ۵۷].

6358 ـ **دانشگاه** ۳۴۴۴: نستعلیق محمدعلی، رجب **۱۰۳۱**، در پایان آمده: تمام شد ترجمهٔ اخوان الصفا... ترجمهٔ... سراج الملة والدین الارموی. درفهرست کتابخانه در مورد این ارموی سخن رفته است در دیباچه از تیمور نام برده نشده، ۲۰۱ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۵۴].

6359ـ تهران، ادبیات ۱۲۰ د : نستعلیق محمدربیع فرزند عارف فیروزآبادی، ۲۲ محرم ۱۰۴۶ ، بایادداشت قروینی که این کتاب پیش از تیموروپیش از ۶۰۸ بفارسی دری درآمده است. ۲۴۴ گ ۱۶س [ف. ادبیات ۱: ۴۱۵] .

6360ـ تهران، فخرالدین نصیری ۳۲۴ نوشتهٔ ۱۰۴۸ [یادداشتهای آقای نصیری] .

6361ـ مجلس ۲۰۹۷: نوشتهٔ علی خان فرزند علی بیگ، غرهٔ ذیقعدهٔ ۱۰۶۳، نویسنده نام نگارنده را در پایان احمد فرزند اسماعیل معروف به‌ابن‌نارچی آورده است، آغاز برابر نمونه، نام تیمور درنسخه نیست ، ۳۴۶س ۱۵ س [ف. مجلس ۶ : ۸۵] .

6362ـ همدان، آقای حاجی ایزدی: نستعلیق ذیحجهٔ ۱۰۷۹، ش۱ دفتر [نسخه‌ها ۵: ۳۶۷] .

6363ـ مجلس ۵۲۲۴: نستعلیق محمد تقی درمشهد در ۷رجب ۱۰۷۳، در دیباچه نام تیمورگورکان آمده وآنرا ترجمهٔ باحذف می‌خواند که مرموزات آنرا نیز حل‌کرده است ، واز ترجمه‌های پیش‌ازآن یادکرده است، آغاز برابرنمونه، ۱۸۸ گ ۱۸س. فهرست این نسخه را درفهرست کتابخانه آوردم، بدانجا مراجعه شود [رؤیت] .

6364ـ ملی ۳۱۲۲ـ ۳۹۲: نستعلیق دو ص ق م شیعی اثنی‌عشری هروی، شعبان ۱۱۷۲ (۱۰۷۲) . فیلم آن در دانشگاه ش۹۳۹هست [فیلمها ۱ : ۱۸۵] .

6365ـ تهران، دکترمفتاح : نستعلیق سدهٔ ۱۱ مندرس، انجام افتاده [رؤیت] .

6366ـ الهیات ۱۰۸ج : نستعلیق سدهٔ ۱۱ـ۱۲، ازآغاز تارسالهٔ هشتم درقسم چهارم دربیان روحانیات را دارد، ۲۷۲ گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۱۲۴] .

6367ـ الهیات ۱۰۹ج: نستعلیق سدهٔ ۱۱ـ۱۲، ازآغاز تافصل دهم درنوادرالحکماء را دارد، زرین، ۱۷۹ گ ۱۵س [ف . الهیات ۱ : ۱۲۴] .

6368ـ دانشگاه ۳۰۲/۱ : نستعلیق محمدکاظم فرزند محمدحسین حسینی محلاتی، ۲۲رجب ۱۱۱۱ (۱پ ـ ۷۹پ)، آغاز نزدیك به‌نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۳۴۵] .

6369ـ مجلس ۲۰۹۸ : تحریری ۱۰ شوال ۱۱۱۳، آغاز برابر نمونه، نام تیموردر دیباچه آمده‌است، ۴۰۲ص ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۸۶] .

6370ـ تهران، دهخدا ۲۱۴/۲ : نستعلیق با تاریخ ۱۱۹۹ در دفتر ، همراه «یواقیت العلوم» [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۱] .

6371ـ مدینه، عارف حکمة ۲۶۶/۳ نسخ ترکی سدهٔ ۱۲، بخشی ازآنست [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۰] .

6372ـ مجلس ۳۲۵۱ : نستعلیق ابوتراب حسینی‌موسوی، شوال ۱۲۴۴، آغاز نزدیك به‌نمونه، ۲۵۴ ص ۱۶س [ف . مجلس ۱۰ : ۸۳۲] .

6373ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۷۱/۱ باتاریخهای ۱۲۶۷ـ۱۲۷۳ دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

6374ـ دانشگاه ۲۲۷۱/۵: نستعلیق ۱۲۷۰ (۴۹پ ـ ۱۶۴ پ) از آغاز تا رساله درمذاهب مختلفه از قسم چهارم را دارد [ف . دانشگاه ۹ : ۹۲۱] .

6375ـ دانشگاه ۱۱۱۳/۱۶: تاریخ یاد نشده، بادگرگونیهایی بامتن‌عربی وبانسخهٔ

چاپی و نسخهٔ ۳۰۲ دانشگاه و ترتیبی دیگر ، فهرست نسخه در فهرست کتابخانه آمده است [ف . دانشگاه ۶ : ۲۳۳۷] .

6376- **عزت بك قویون**۵: نسخ کهن تاریخ یادنشده، نیمهٔ دوم کتاب است. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۹۶۰ هست [فیلمها ۱: ۱۸۵] .

6377- **نجف** ، سید باقر بحرالعلوم : باتملك فرهادمیرزا فرزندعباس‌میرزا در **۱۲۸۲** [ذریعه ، مخطوط] .

مجمع الغرایب

از سلطان محمود فرزند درویش محمد مفتی بلخی، درآن آمده که پدرش مفتی بلخ بوده ودرشب پنجشنبهٔ ۱صفر ۹۵۷ درگذشته است ، واز سفرخود به‌کوه بامیان در ۹۳۵ یاد کرده است، وآخرین تاریخی که یادکرده سال ۱۰۰۳ است. درهیجده باب و یك خاتمه: ۱- ۰۰۰۰ ۲- زندگی پیامبر ۳ - فهرست نام شهرهای بزرگ جهان وشگفتیهای هریك ۴- شگفتیهای آدمیان ۵- شگفتیهای جانوران ۶- شگفتیهای گیاهان ۷- شگفتیهای کوه و چشمه‌سارها ۸- دریاها ۹- بیابانها ۱۰- کنیسه‌ها ۱۱- درازا وپهنا وژرفای دریاها ۱۲ - اندازهٔ روی زمین و دوری شهرها ۱۳ - قیافه شناسی و فراست ۱۴- شیرین‌سخنی‌خوشطبعان ۱۵- رویدادهای شگفت درتاریخ‌جهان ۱۶- سخنان کوتاه وپند بزرگان [نسخهٔ دانشگاه] .

بنگرید : استوری۲: ۱۳۵- ف. دانشگاه ۲ : ۶۵۱ - ف. فیلمها ۱ : ۱۸۴ .

6378- **لنینگراد** ، آکادمی علوم شوروی C ۶۰۹: تاریخ یادنشده، فیلم آن در دانشگاه ش۱۶۴۸ هست [فیلمها : ۱۸۴] .

6379 - **دانشگاه** ۸۹۸ : نسخ خاور ایران، محمد موسی فرزندشاه‌محمد من جماعة المعولیه، سدهٔ ۱۱، درمدرسهٔ مرحوم قل‌بابا- کوکلتاش، ۸۷گ ۱۹س [ف. دانشگاه۲: ۶۵۱].

6380- **مجلس** ۲۹۶۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، بخشی است ازآن، آغاز و انجام افتاده، ۲۱۰ص ۱۵س [ف . مجلس ۹ : ۴۰۴] .

مجموعه

مجموعه‌ایست ازپراکنده‌ها وچندین‌رساله که درمیان جای داده‌شده است، درچهارده‌باب ۱- درواجبات‌ازاصول وفروع ۲- درنمازهای سنتی ۳- در دعوات ۴ - اسم اعظم و طلسمات ۵- اسماءالله وخواص‌آن ۶- خواص سورقرآن ۷ - جفر ۸ - خلوات و ریاضات ۹ - اسماء ملائکه ۱۰ - علامات قیامت ۱۱ - حروف و تکسیر ۱۲- خواص‌اعداد وفق ۱۳- کشتی‌گیری و تیراندازی ۱۴- علم‌شانه و غالب و مغلوب و کلمات‌فرقهٔ‌باطلهٔ مجسمه، نویسندهٔ نسخه‌الشریف محمدبن احمدبن مهدی حسینی است. **آغاز:** حمدله . و شرایف صلوات‌الله علی محمد نبیه الامین...امابعد بدانکه چون مراد حق تعالی ازآفرینش خلق آنست‌که بشناخت .

6381- **ملك** ۳۴۶۶ : نسخ ونستعلیق سدهٔ ۱۱، ازپایان‌کمی افتاده ، ۳۵۷گ ۱۷س [رؤیت] .

مجموعة الجواهر

دارای: ۱-مآثرالمعاصرین در سرگذشت قائم مقام ودوگفتار از او ۲- جنگ شعر ونثر به‌فارسی وعربی .

6382 - **دانشگاه** ۳۲۰۷ : نستعلیق ۱۲۸۰-**۱۲۸۵**، ۱۵۵گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۶۴] .

مجموعة الحقایق

جنگ درمطالب‌گوناگون‌عرفانی، فلسفی،

ادبی، حدیث، دستور زبان، سروده‌ها، اخلاق، فرهنگ واژه‌ها، **آغاز:** هذا مجموعة الحقایق باکر بالصداقة تمشط بالعلاج فانه یذهب الوباء

6383ـ **مجلس** ۴۵۹۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، شاید ازفرهاد میرزا معتمد الدولة، ۱۵۸ گ [ف. مجلس ۱۲ : ۲۹۰] .

مجموعهٔ دانشهای گوناگون

گفتارهاییست پی‌درپی درد انشهای گونان: ۱ـ معانی بیان ۲ـ علم‌بدایع‌النظم (درنه‌اصل) ۳ـ علم معانی مشکلات شعر (در نه اصل) ۴ ـ علم منطق (سه اصل ازاصول ظاهر وسه اصل از اصول مشکله) ۵ـ علم الطبیعیات ، (در چندین اصل) ۶ـ علم‌الهندسه (سه‌اصل دراصول ظاهره و سه اصل در اصول مشکله) ۷ ـ علم المساحة (اصول ظاهره، وگویا افتادگی دارد) ۸ـ علم الامثال ۹ـ علم العروض ۱۰ـ علم‌القوافی .

6384ـ**ملك** ۵۸۳۹/۴ : نسخ نزدیك به نستعلیق ، با تاریخ ذیحجهٔ **۷۲۲** در دفتر (۲۳ر ـ ۴۳پ) آغاز و انجام افتاده : . . . اصل دوم درفزونی چندکه درقوافی افتد وعدد آن شش‌است، روی وصل‌خروج ردف [رؤیت].

مجموعة العلوم

از محمدکاظم فرزند محمدباقر خراسانی دریك مقدمه و نه باب و یك خاتمه [دیباجه] : مقدمه دربیان معرفت ساعات ایام و احکام سی روزه ازهرماه. باب ۱ـ اسماءالله وعدد برخی از سوره‌ها وآیتها ۲ـخواص برخی ازسوره‌ها و برخی وردها ۳ ـ طلسمات ۴ ـ تحبیب ۵ ـ تخریب ۶ـ احضار ۷ـ مجربات پزشکی ۸ ـ علم ترکیبات مشق ۹ ـ در معرفت نباتات و حیوانات و خواص آنها. خاتمه استخراجات جفری. **آغاز:** حمدله. . امابعد، چنین‌گوید محمد کاظم‌بن .

6385ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۸۸۰ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴** با یادداشتهایی از حاج محمدحسن امین‌الضرب [نسخه‌ها ۳ : ۴۸۴] .

محاسن السنة فی وقایع الازمنة

از میرزا احمد وقار شیرازی (۱۲۳۲ ـ ۱۲۹۸) فرزند میرزاکوچك وصال‌که درشنبهٔ۱ محرم ۱۲۹۵ آغاز بدان کرده و تا چهارشنبهٔ پایان ذیحجهٔ ۱۲۹۶ بدان پرداخته است. در آن مسائل ادبی وفلسفی واخبار وادب بفارسی وعربی دیده می‌شود ، آنرا علاء الدین حسین همت پسر نگارنده درگذشتهٔ ۱۳۳۶ از روی یادداشتهای پدرگردآورده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۶ ، ۱۳۰۰ ـ فارسنامه ۲ : ۷۲ ، ۱۵۲ ـ آثار العجم : ۳۶۲ ، ۳۵۶ ـ طرایق الحقایق ۳ : ۱۶۸ ـ المآثر و الاثار : ۲۱۵ ـ هدیة العارفین ۱ : ۱۸۹ ـ گلشن وصال : ۱۲۷ ـ ریحانة الادب ۴ : ۲۹۸ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۵۴۸ .

6386ـ **شیراز**، دکتروصال: نسخهٔ‌اصل [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۳] .

مخزن الفوائد

ازحاجی ملامحمد کاشی، نگاشتهٔ ۱۳۱۵

6387ـ **آصفیه**۴۵۱ متفرقات: نسخهٔ اصل‌ومسودهٔ نگارنده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴ : ۶۷۰] .

مرآة الاکوان

از سیداحمد فرزند محمداردکانی‌یزدی ، بروزگارفتحعلی‌شاه‌می‌زیسته‌وباشیخ‌احمداحسائی مخالفت می‌داشته و در۱۲۳۸ درگذشته است‌به خواهش محمد ولی میرزا که از او خواسته تا کتابی مشروح درفلسفه مانند شرح هدایهٔ ملا‌ـ

صدر را بپارسی بنگارد، در يك مقدمه و دوفن و يك خاتمه، در حکمت الهی و طبیعی نگاشته است [دیباجه]. بیشتر کتاب ترجمهٔ «اسفار» و «شرح هدایهٔ» ملا صدر است [عبدالحسین حائری]. **آغاز:** الحمدلله الذی دل علی ذاته بذاته. چنین‌گوید محتاج .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۷۷ – طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۱۰۶ – نجوم السماء : ۴۱۸ – مؤلفین مشار ۱ : ۳۵۴ – فواید الرضویه : ۱۳ .

6388– **مجلس** ۱۹۶۷: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باحاشیه‌هایی بدون نشان، ۵۱۳ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۵ : ۴۶۹] .

مصباح الصدور

از ناشناس، بنام جلال‌الدین شاه سلطان ، دردومقاله نگاشته است: ۱– در پنجاه باب در مطالب گوناگون به‌نظم ۲– بیست مسئلهٔ‌حسابی وپاسخ آنها، نیز به‌نظم. **آغاز:** سپاس بیقیاس وحمد بیحد خالقی را که چهرهٔ جمیل سخن .

6389– **تهران**، ادبیات ۲/۱۰۷ د : نستعلیق زین حسینی ، ۱ج۲/۸۱۸ (۵۷پ – ۱۲۳پ)، مقالهٔ دوم را ندارد [ف. ادبیات۱: ۴۲۶] .

مطالع غوثیه

درحکمت علمی به‌شیوهٔ متکلمین درمباحث افلاك سپس اخلاق و قدری پزشکی ، از پایان کتاب بدست می‌آیدکه روزی‌کتاب دیباجه‌داشته وبنام سیدالسادات ملاذالانامی‌تقی‌الدین محمد امیرشاه نگاشته شده است، وچون عنوانهای‌آن غوث اول، غوث ثانی است «مطالع غوثیه» اش نامیده‌اند [ف. رضوی] .

6390 – **رضوی** ۲۴۹ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده، وقف ابن خاتون در۱۰۶۷ ، ۱۷۷گ ، ۲۱س . دیباجه را ندارد . **آغاز:** بباید دانست‌که جمهور علماء خلاف‌کرده‌اندکه آیا وجود بدیهی‌التصور است یا نه [ف. رضوی ۱ : ۸۰] .

معتقد الامامیه

دربخش‌کلام خواهدآمد.

معیارجمالی ومفتاح بواسحاقی

از شمس فخری فرزند فخرالدین فخری سپاهانی، درچهار فن: عروض وقوافی وبدایع و صنایع و فرهنگ فارسی ، بنام سلطان جمال الدین شیخ شاه ابواسحاق اینجو، بسال ۷۴۴ نگاشته است . کارل زالمان خاور شناس روسی بخش چهارم آن را در غازان بسال ۱۸۸۷ م (=۱۳۰۳) بچاپ رسانده‌است‌همین بخش در تهران نیز بکوشش دکترصادق‌کیا در۱۳۳۷خ چاپ‌شده. نسخه‌های‌آن یکجا دربخش‌فرهنگ نامه‌ها خواهدآمد .

ملوك الكلام

ازسیف‌الدوله سلطان‌محمدقاجار (بنگرید حساب : ۱۶۲) مجموعه رساله هاییست در فنون‌گوناگون، ازدیباجهٔ نسخهٔ۲۷۳۹دانشگاه بر می‌آید که بایستی هیجده رسالهٔ فارسی و عربی‌باشد. ولی‌آن‌نسخه دوازده رساله رادارد ۱– رساله‌ای درخطبه ومقام و شعر و معما به‌عربی ۲– رساله درکیمیا به‌فارسی ۳ – تحقیق القوانین دردستورزبان‌فارسی ۴– رسالهٔ‌ریاضی وحساب ۵– هیئت ۶– نجوم و تقویم به عربی ۷– اعداد واوفاق وجفر۸– رساله در علم ماسه بندی ۹– زین الرسایل دراخلاق ۱۰– وسیلة النجاة در فقه شافعی ۱۱ – شرح نور الهدایهٔ دوانی ۱۲–رساله‌درمل. **آغاز:** الحمدلله‌الدائم

الديوم والفرد القيوم... و بعدفيعرب في‌صوافي مباني العقول القويمه ...

6391ـ **دانشگاه** ۲۷۳۹ : نسخ میرزا محمدباقر فرزندزین‌العابدین‌فرزندحسین‌یزدی حایری ، گویا **۱۲۸۲**، دوازده گفتار اوست با دیباچه‌ای از او درسرگذشت خودش وازآن بر می‌آید که بایستی هیجده رساله باشد نسخه از آن نگارنده بوده بافهرست‌های باستانی، ۲۶۱ گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۷] .

منتخب الاخبار

از محمد باقر فرزند محمد مهدی حسینی گنجوی الاصل تبریزی المسکن ، کشکول مانندیست از مطالب گوناگون تاریخی و علمی وداستانها، ودرآن ازسال ۱۳۱۲ یادشده‌است. نام گردآورنده وکتاب در دیباچه آمده است. **آغاز:** . . . حمدله... وبعد این رساله‌ایست مختصر و مجموعه‌ایست محقر که این بنده... محمد باقربن .

6392ـ **دانشگاه** ۳۸۸۵: نستعلیق‌ریز نگارنده، ازآغاز سدهٔ**۱۴**، ۷۹ گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۷۲].

منتخب الاصول

ترجمه از فرانسوی ، ازسید مهدی‌خان مستوفی فرزند علی‌اکبرمستوفی، درسال۱۳۰۴ درشش باب:۱ـ تاریخ‌عمومی ۲ـ جغرافیا ۳ـ تاریخ‌طبیعی ۴ـ فیزیك ۵ـهیئت ۶ـ اطلاعات گوناگون: (هندسه، تقسیم ازمنه، مسکوکات، معرفت پارچه‌ها، تلگراف، ناخوشی‌جانوران) مترجم ازشاگردان دارالفنون قدیم بوده و پس ازستایش ازاستادان خود بویژه مسیو پروسکی خان سرتیپ معلم فرانسه و جغرافیا مینویسد : پس از پایان تحصیل تصمیم گرفتم که کتابی در علوم مختلف از زبان فرانسه بفارسی برگردانم **آغاز :** حمد موفور حضرت مالك الملکی را سزاست عزشأنه‌که درجات ارتفاع آفتاب .

6793ـ **تهران** ، ملی ۳۱۰ ف : نسخ خوش**۱۳۰۴**، بافهرست‌کتاب‌درآغاز، وتصویر رنگی ازبالون، ۱۲۲ گ ۱۰س [ف. ملی ۱ : ۳۰۲] .

منتخب حدائق الانوار = منتخب جامع ستینی

ازناشناس، دردیباجه مینویسد: حدائق ـ الانوار محمد زکریای رازی که در شصت علم بوده گزیدم، وآنچه مهمتر بود در این رساله گنجاندم. فهرست شصت باب‌را درآغاز آورده است . **آغاز :** بسمله . الحمدلله الذی انشأنا بتصریفه واشرنا بتشریفه واشرفنا بتکلیفه... اما بعدکه این رساله‌ایست منتخب کرده‌ام از .

6394ـ **ملك**۶۱۲۶: نستعلیق بدمحمد جعفر فرزند ابوالقاسم ، سدهٔ **۱۳** ، ۲۰۰ گ ۱۳س [رؤیت] .

منهاج العارفين ومعراج العابدين

از سید محمدحسن فرزند محمد عسکری سمنانی حسنی ، بنام شاهزاده بهمن میرزا، به سال ۱۲۴۸ ، در دوازده مقصد و هفتاد و پنج باب و یك خاتمه نگاشته است : مقصد ۱ ـ در اصول دین ۲ ـ بیان وجوب تکلیف ۳ تا ۱۰ دعاها ووردها ۱۱ـ احکام مردگان ۱۲ـ آداب اکل وشرب، ودر ۱۲۶۶ در تهران چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلقنا لجوده ... امابعد، چنین‌گوید...که چون‌حکمت دروجود بنی‌آدم .

بنگرید : ف . فارسی مشار : ۱۵۲۳ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۶۳۴ .

6395ـ **رضوی** ۱۵۵ دعا: نسخ‌اسماعیل فرزند علی‌اصغرحسینی، در **۱۲۵۱**، وقف نواب عالیه در ۱۳۰۲ ، ۵۲۰گ، ۳۰س .

6396 ـ **مجلس** ۴۱۷۷ : نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، زرین، ۱۵۶ گ [رؤیت] .

نوش نامه

بروش پرسش وپاسخ در ده‌باب: ۱ـ اندر حروف معجمه ۲ـ اصول‌نحو۳ـ مسائل نحوی ازقرآن ۴ـ مسایل اصول‌ازقرآن ۵ـ عقدقرآن ازکلمات وحروف ۶ـ لغت ۷ـ فقه ۸ـ اندربیرون آوردن‌اندازهٔ پنهان۹ـ تخریج‌حساب ۱۰ـ اندر طرایف قول و عمل .

6397ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۰۱ : نوشتهٔ دههٔ دوم **۷۵۳** . **فیلم** آن درداننشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۸] .

ن

نزهت القلوب

از حمدالله فرزند ابوبکر مستوفی‌قزوینی (۶۸۰ ـ ۷۵۰) دریك فاتحه وسه مقاله و یك خاتمه، بسال ۷۴۰ نگاشته است: فاتحه دریك مقدمه در ترتیب ابداع افلاك و نجوم و عناصر وآثار علوی، ویك دیباجه درذکر ربع مسکون وشرح طول وعرض و وصف اقالیم، مقالت ۱ـ موالید ثلاثه: معادن، نبات، حیوان درسه قسم ۲ـ ذکر نوع انسان درچهار نظر و هر نظر در بخشهایی دیگر ۳ـ صفت بلدان وبقاع، درچهار قسم: حرمین شریفین ومسجدالاقصی، شرح‌حال ایران، ذکر بلدانی‌که اگرچه ایران نیست اما حکام ایرانی ساخته‌اند ، دیگر عمارات عالیهٔ ولایات ربع مسکون . بارها چاپ شده است .
آغاز: چون واهب مواهب بیعلت علت‌کلمته‌که مبدع مخترعات .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۳۳ ـ کشف الظنون۲: ۱۹۴۵ازسعدی تاجامی: ۶۳، ۱۱۸ـ ف. دانشگاه۲: ۶۷۱ ـ ف . مشار : ۱۵۷۶ـ مؤلفین مشار ۲ : ۹۵۷ ـ ریحانة الادب ۴ : ۲۲ ـ نسخه‌ها ۶ : ۳۲۳ .

6398ـ **الهیات** ۱۶۵ج: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰**، آغاز وانجام افتاده، ۲۱۹گ ۲۰ س [ف. الهیات ۱: ۴۳۴] .

6399ـ **تهران،** دکتر مفتاح: نستعلیق هدایت‌الله فرزند میرزا علی ، ذیقعدهٔ **۹۹۱** ، زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6400ـ **دانشگاه** ۲۰۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، آغاز یك برگ افتاده ، با نسخهٔ چاپ بمبئی واروپا دگرگونیها دارد، ۴۱۶گ۱۷س [ف. دانشگاه ۲ : ۶۷۳] .

6401ـ **مجلس** ۲۹۷۵: نسخ سدهٔ **۱۰** آغاز برابرنمونه، ۴۹۴ص ۲۵س [ف. مجلس ۹ : ۴۲۳] .

6402ـ **مشهد ،** گوهرشاد ۳۸۰ : سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، آغاز و انجام افتاده، **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۱۴۶ هست [فیلمها : ۲۶۵] .

6403ـ **تهران،** دکترمفتاح: نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده [رؤیت] .

6404ـ **تهران ،** ملی۰۰۰ : نستعلیق مقیم فرزند محمدشریف سربندی ، یکشنبهٔ ۱۴ شعبان **۱۰۳۳**، آغاز برابر نمونه ، ۴۷۸ ص ۲۵س [نسخه‌ها ۶ : ۳۲۲] .

6405ـ **ملك** ۵۹۶۰ : نستعلیق خوش

محمد تقی کاتب **۱۰۳۴**، زرین، باهفت تصویر، آغاز برابر نمونه، ۴۰۸گ ۱۹س [رؤیت].

6406ـ **تهران**، ملی ۱۰۵ ف: نوشتهٔ ابن ایوب، در ۸ع ۱/**۱۰۳۷**، آغاز برابر نمونه ۵۱۵ص ۲۳س [ف. ملی ۱ : ۱۰۳] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۵] .

6407ـ **مجلس** ۴۸۸۸: نستعلیق آدینهٔ ۲۳ رمضان **۱۰۵۵**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۷ گ ۲۱س [رؤیت].

6408ـ **الهیات** ۱۸۵/۷ب: باتاریخ **۱۰۶۷** دردفتر، بخشی از آنست (۷۷پ-۹۶ب) [ف. الهیات ۱ : ۴۳۴] .

6409ـ **تهران**، دهخدا۱۶۸: نستعلیق علی‌اصغر فرزند ملامحمد حسین ، یکشنبهٔ ۲۷ ذیحجهٔ **۱۰۷۲** [نسخه‌ها ۳ : ۴۹] .

6410ـ**مجلس**۵۵۳۵: باتاریخ**۱۰۷۶** در دفتر، زرین، ۳۵۲گ۱۹ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

6411 ـ **دانشگاه** ۲۴۲۷ : نستعلیق چهارشنبهٔ ۶ج۱/**۱۰۹۱**، ۲۶۸گ۲۰س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۷۹].

6412ـ **تهران**، ملی ۶۴ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه ، ۳۲۷گ [ف . ملی ۱ : ۵۵] .

6413ـ **تهران** ، گلستان ۱۰۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین ، **آغاز** : سپاس مر خداوندی را که بمعرفت خود بینا گردانید [نسخه‌ها ۱ : ۲۰۲] .

6414ـ **تهران**، ادبیات۱۳۹ حکمت: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، زرین، انجام درمختتم کتاب افتاده [ف . ادبیات ۲ : ۷۰] .

6415ـ **تهران** ، ادبیات ۱۸ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، آغاز وانجام افتاده وازمبحث افلاك است تاعجایب عالم، ۳۸۲ گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱ : ۵۰۹] .

6416 ـ **مجلس** ۲۳۲۱/۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۰۷ - ۲۵۵) بخشی از آنست درفضایل و رذایل ازمقالهٔ دوم، درفهرست نگارنده شناخته نشده است [ف. مجلس ۱۰ : ۹۸۱] .

6417 ـ **دانشگاه** ۲۹۵۲/۳ : سدهٔ **۱۱ - ۱۲** (ص۳۸۷ - ۳۱۹) برابر (ص۳۲-۵۲ چاپ ۱۳۱۱)[ف. دانشگاه۱۰:۱۸۴۷].

6418ـ **الهیات** ۱۳۰ب : سدهٔ **۱۳** ، ۱۷۱گ ۲۵س [ف. الهیات ۱ : ۴۳۴] .

6419 ـ **مجلس** ۶۳۱/۷ : نستعلیق **۱۲۶۸** بخشی از آنست [ف. مجلس۲:۳۹۲].

6420ـ **تهران**، ملی۱۷۹ف: نستعلیق یکشنبهٔ ۱۳ج۱/**۱۲۷۴** ، آغاز برابر نمونه، ۲۷۲گ ۱۱س [ف. ملی ۱ : ۱۸۱] .

6421ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش ف ۶۵۰ : نستعلیق تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۳] .

6422ـ **تهران**، گلستان۱۰۰۸: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۱:۲۰۲] .

6423ـ **مجلس** ۶۹۱: نسخ‌کهن تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه ، انجام نزدیك به چهل صفحه در ذکر فرنگ جزو ممالك نصف الغربیه ناتمام مانده ، ۳۵۸ گ ۱۷ س [ف . مجلس ۲: ۴۴۰] .

6424ـ **تهران**، ملی۱۹۱۷ - ۱۰۰۷ تاریخ یاد نشده ، در ۱۲۲۹ داخل کتابخانهٔ اشرف والاشده، ۳۰۵گ. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۱۸۵۰ هست [فیلمها : ۲۶۴] .

6425ـ **دانشگاه**۵۳۱۵: نستعلیق پایان

ذیحجهٔ **۱۰۷۲**، ۲۳۷ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۲] .

نزهت نامهٔ علائی

از شهمردان فرزند ابی‌الخیر رازی ، نگارندهٔ «روضة‌المنجمین: ۲۹۴» دریك‌مقدمه ودوقسم و دوازده مقاله ویك خاتمه، درخواص جانوران و درختان و روئیدنیهـای دیگر و نگهداری درختان و بازداشتن آفتها و معرفت جواهر وسنگها وکانها وستاره‌شناسی و آخشیج چهارگانه وچهار فصل ومنطق وحساب وروان‌شناسی و فراست و اختیارات نجوم و هیئت و بیماریها و داروها و جز آنها . این کتاب را پس از ۴۷۷ بنام علاء الدوله ابوکالیجار از پادشاهان‌کاکویهٔ اصفهان نگاشته است. **آغاز:** مؤلف وجمع‌کنندهٔ این‌کتاب شهمردان بن ابی الخیرگوید چون مدتی در گرگان و استرآباد برعطلت بماندم .

بنگرید : استوری ۲: ۴۵ – مجلهٔ‌ادبیات تهران س ۵ش۱ و۲ : ۱۸۲ .

6426 – **بادلیان**، اوزلی۳۶۲تا۱۴۸۰۰ه نسخ اواخر ع/۱۶ **۷۰۴**، برای عبدالواسع ساوجی، ۱۷۶ گ ۲۲س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۲۵ هست [فیلمها : ۲۶۵] .

6427 – **تهران**، دکترمفتاح: نسخ‌محمد فرزند عبدالله حسینی هروی، ۸شعبان **۱۱۲۶**، **آغاز:** ایزد تعالی وتقدس ازحکم [رؤیت].

6428 – **مجلس** ۱/۷۸۴ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۲۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۵۸- ف. مجلس ۲ : ۴۹] .

6429 – **گونا** ۱۰ : تاریخ‌یادنشده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۹۳ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۵] .

نفایس العلوم

نگارشی است کهن از دانشمندی سنی ، دارای: ۱ – کلام ۲ – تفسیر ۳ – حدیث ۴ – اصول فقه ۵– فقه وفرائض ۶– نحو و اعراب ۷– صرف ۸– خط و تدوین ۹– معانی و بیان ۱۰– بدیع ۱۱ – تشریح ۱۲– پزشکی ۱۳ – تصوف .

6430 – **الهیات** ۱۰۵ج : نسخ سدهٔ **۱۳**، آغازوانجام افتاده، ۱۰۹ گ ۱۷س [ف. الهیات ۱ : ۴۳۵] .

نفایس الفنون فی عرایس العیون

از شمس‌الدین محمد فرزند محمود آملی حنفی ، بنام شیخ ابواسحاق فرزند محمود شاه اینجو فرمانروای سپاهان و شیراز (۷۱۹ – ۷۵۸)، در۷۳۶ بدان آغاز و در ۷۴۲ در دو بخش بانجام رسانده است : ۱– علوم اوائل ، در۸۵علم درچهار مقاله، ۲– علوم اواخر ۷۵ علم. درپنج مقاله. این‌کتاب در۱۳۰۸ وپس‌از آن چندبار چاپ شده است. **آغاز:** حمد وثنا وشکر بی‌انتهاحضرت‌پادشاهی‌را که‌افکار ازکیا.

بنگرید : تاریخ مفصل ایران ، اقبال : ۵۲۵ – ف. مشار : ۱۵۹۰ – مؤلفین مشار۵: ۷۸۹ – مجالس المؤمنین : ۳۴۴ – روضات الجنات : ۱۲۶ – ریحانة الادب ۱: ۳۰

6431 – **مجلس** ۵۲۲۰ : نسخ بی‌نام یکشنبهٔ ۲۷ شوال **۸۰۹**، آغاز برابر نمونه ، نسخهٔ پاکیزه وممتاز، ۴۵۵ گ۲۶س [رؤیت].

6432 – **حقوق** ۱۰ب : نستعلیق **۹۸۴** زرین، ۳۷۴ گ ۲۵س [ف. حقوق : ۲۱۹] .

6433 – **مجلس** ۲۱۹۷ : تحریری غیاث‌الدین محمود، در **۱۰۱۰** ، آغاز برابر نمونه، عنوان زر ولاژورد، نقشها سرخ، ۳۸۸

گ ۱۳س [ف. مجلس ۶ : ۱۵۷] .

6434ـ **تهران،** ملی ۲۵۵ف: نستعلیق رحمت‌الله فرزند محمد الخطیب امان‌الله کاتب محلاتی، دوشنبهٔ ۲۸رجب **۱۰۳۲** آغاز برابر نمونه، شکلهای هندسی سرخ ، ۳۷۱گ ۳۱س [ف. ملی ۱ : ۲۵۳] .

6435 ـ **ملك** ۵۴۴۵/۱۲ : نستعلیق محمد شاه قاضی ، باتاریخ **۱۰۳۴ - ۱۰۴۷** در جنگ (۴۵ پ ـ ۴۸ ر) بخشی از آنست [رؤیت] .

6436ـ **مجلس** ۵۵۹۹: نستعلیق‌خوش عین‌علی **۱۰۵۵**، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۷۶ ص۱۷ س[یادداشتهای آقای‌عبدالحسین حائری] .

6437 ـ **آصفیه** ۵۶۱ فلسفه : نوشتهٔ **۱۰۷۷** [ف. آصفیه ۴ : ۴۹۶] .

6438ـ **ملك**۵۵۴/۷: باتاریخ**۱۰۵۳** **۱۰۷۹** دردفتر (ص ۵۶ ـ ۸۴) ، تنها مقالهٔ ۴ ازقسم یکم است درعلوم محاوری [ف. ملك مجموعه‌ها : ۷۴] .

6439ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۱۶۴ : نستعلیق رجب **۱۰۸۲** [نسخه‌ها۲ : ۱۳۳] .

6440 ـ **تهران** ، ملی ۵۶/۲ ف : نستعلیق خوش محمد حسینی بروجردی ، غرهٔ رجب **۱۰۹۳** دراصفهان، فن دوم است ، [ف. ملی ۱ : ۴۴] .

6441ـ **تهران،** دکترمفتاح : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، زرین. آغازازدیباچه تامیانهٔ فهرست مطالب افتاده ، ۱۳۶۳ص ۲۱س [رؤیت] .

6442ـ **اصفهان** ، ادبیات : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، نسخه در۱۲۲۲ درهند بوده [نسخه‌ها ۴ : ۴۸۰] .

6443ـ **دانشگاه**۱۳۴۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز دردیباچه افتاده، بخش یکم آن در ۲۳ شوال **۱۰۶۰** بانجام رسیده ، ۳۰۷ گ ۲۷س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۷] .

6444ـ **الهیات** ۱۴۰ب : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، دورهٔ کامل، زرین، دربرگ۱ـ۲سرگذشت نگارنده وشمارهٔ بیتها و برگهای نسخه آمده ، ۳۳۶گ ۲۵س [ف. الهیات ۱ : ۴۳۵] .

6445ـ **دانشگاه**۲۹۵۲/۶ : سدهٔ**۱۱** **۱۲**، بندهاییست از آن ، از علم خط ، لغت ، استیفا، تفسیر، دعوات، استشقاق، نحو ، سیمیا واحکام نجوم وبیطره، اختلاجات، دم و وهم، شطرنج، نرد ، استخراج ضمایر (ص ۴۴۹ - ۵۱۱) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۴۸۴۸] .

6446 ـ **مجلس** ۳۳۹۳/۱ : نستعلیق برخوردارفرزند یعقوب ملك، در **۱۱۴۶** (ص ۱ـ۶۰)، صد وپانزده باب‌است: باب ۱ درعلم وجهل (نحو وصرف و جز آن) باب ۱۱۵ در احکام‌آخرت [یادداشتهای‌عبدالحسین حائری]

6447ـ **مجلس**۵۲۴۱: نستعلیق محمد افضل فرزند محمد الکاتب دشت بیاضی ، ۱۵ محرم **۱۱۸۳**، از روی نسخهٔ مؤرخ ۱۰۶۵ ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6448ـ**دانشگاه**۱۳۶۳:نستعلیق خوش سدهٔ**۱۲**، بافهرست‌درآغاز،۳۱۵گ۲۳س [ف . دانشگاه ۸ : ۵۵] .

6449ـ **مجلس** ۶۱۷/۱۰ : با تاریخ **۱۲۶۲ - ۱۲۶۳** در دفتر ، مقالهٔ سیم از قسم یکم‌آنست [ف. مجلس ۲ : ۳۶۹] .

6450 ـ **تهران** ، آقای تقی بینش : مؤرخ **۱۲۵۷**، همراه «جواهرنامه: 3817 » خواجه [نسخه‌ها ۲ ۱۹۷] .

6451ـ **رضوی** ۱۲۰ ادبیات: نستعلیق غلامرضا **۱۲۹۵**، آغاز بمانند نمونه، ۳۰۴گ

۲۹س [ف . رضوی ۳ : ۱۹۸] .

6452ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۴۸۴ : نسخ سدهٔ **۱۳**. باتملك نواب امیرزاده ابراهیم میرزا ۱۲۷۲ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

6453ـ **مجلس** ۷۸۵ : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۴۶۵ گ ۲۲ س [ف . مجلس ۲ : ۴۹۲] .

6454ـ **حقوق** ۷۰ج : نستعلیق تاریخ یاد نشده، تنها فن دوم است (۷۸ ر ـ ۹۵ ر) [ف. حقوق : ۲۱۹] .

6455ـ **رضوی** ۱۲۲ادبیات: نستعلیق تاریخ یادنشده، گزیدهٔ آنست از خود نگارنده آغاز برابر نمونه، ۱۶۹گ ۲۷س [ف. رضوی ۳ : ۱۹۸] .

6456ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۷۸ : [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۶] .

6457 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ م فنون متنوعه فارسی: بی‌تاریخ، زرین ، ۳۲۱گ ۳۵ س، آغاز برابر نمونه .

6458 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲ معارف متنوعه فارسی طلعت : نستعلیق زیبا و کهن ، زرین، آغاز برابر نمونه، ۷۰۵گ۲۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۹] .

نوادر الادوار لخزانة نور الانوار

= نوادر البیان و تحفة البهادر

ازشمس‌الدین محمدفرزندقاضی ابوالمکارم ایوب فرزند ابراهیم‌دینسری(دبیری)، بنام‌امیر سپهسالار، در ۲ محرم ۶۶۹=۱۶ ابان ۶۳۹ یزدگردی نگاشته است ، نام کتاب و نگارنده دردیباجه آمده است. واو جز ابوجعفر محمد فرزند ایوب طبری نگارندهٔ «استخراج: ۲۲۶ وشش فصل: ۳۲۳» وجزآنهاست. نسخهٔ ۳۶۸۴ در ده فن وهریك درپنج مقالت است : فن ۱ـ درانواع علوم ۲ـ اندرعلوم ریاضی ۳ ـ اندر انواع علوم هندسی و نجومی ۴ ـ اندر نگاه داشتن تندرستی ۵ ـ اندر احوال زهرها و دفع‌مضرات‌آن ۶ـ اندرباه ۷ـ اندرعلم‌جواهر ۸ـ اندر خواص ومنافع اشیاء ۹ـ اندرعجایب عالم ۱۰ ـ اندر چند نوع‌فوائد علمی و عملی. خاتمه درسه فصل. **آغاز:** بنام ایزد بخشاینده وبخشایشگر... شکر وثنا ایزدی راکه‌ازکمال حکمت وقوت وقدرت عالم کون و فساد آفرید ...امابعد، چنین‌گوید ...

بنگرید : ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۸۷ .

6459ـ **دانشگاه** ۳۶۸۴ : سدهٔ **۶ـ۷** نسخه بنام نوادر الادوارلخزانة نور الانوار است، ۶۶گ ۳۲س در ده مقاله ، آغاز برابر نمونه، [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۸۷] **فیلم**آن درهمان کتابخانه ش۱۸۰۰ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۹] .

6460ـ **پاریس** S.P. ۱۶۴۹ : نسخ پنجشنبهٔ ۳ رجب **۶۸۱** ، برای ابوبکر فرزند یوسف فرزند خالد فرزند علی شیرین البغازی قیرشهری فارسی، نسخه بنام نوادرـ البیان وتحفة‌البهادراست. **فیلم**آن دردانشگاه ش۷۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۹] .

6461ـ **ادبیات** ۵۱د : نسخ سدهٔ **۸ـ۹** حسن فرزند علی قریمی مجلد ، شش مقاله را دارد با ترتیبی دیگر ، و در فهرست بعنوان «خواص ومنافع» آمده، ودرصفحهٔ عنوان آمده هذاالجزء فی‌ست فنون‌والمقالات [ف. دانشگاه ۱ : ۲۲۸] .

6462ـ **ایاصوفیا** ۳۶۹۱: تاریخ یاد نشده، بنام « الخواص والمنافع المجموعات »

آمده، گویا همین کتاب باشد [فیلمها ۱ : ۲۶۹].

نور و تجلی

از نظم الاطباء متخلص به ناصح : بنام ناصرالدین شاه قاجار، بسال ۱۳۱۰، در ده نور و یك خاتمه نگاشته است : ۱- توحید در چهار تجلی ۲- تاریخ پیشدادیان وسیاست مدن، ده تجلی ۳- ستایش از شاه، پنج تجلی ۴- پرورش کودکان، هفت تجلی ۵- پزشکی، چهل تجلی ۶- قوانین لشکر آرایی، بیست و هشت تجلی ۷- علم مماشات و قانون تمدن، پنجاه تجلی ۹- تحصیل هنر وعلوم، پنج تجلی ۱۰- مذمت مسکرات ولهو ولعب. خاتمه درده تجلی و در آن برخی رویدادهای روزگار نگارنده مانند آنفلوانزای ۱۳۰۷ و وبای ۱۳۱۰ یاد شده است. **آغاز :** هوالله تعالی شأنه العزیز، درمدح اعلیحضرت قدرقدرت... تاجهان خرم وگلستان است .

6463- **تهران**، ملی ۲۴۴ ف: شکسته نستعلیق ونسخ خوش، در **۱۳۱۰** برای ناصر-الدین شاه، زرین، ۱۰۹ گ ۱۲ س [ف . ملی ۱ : ۲۴۵] .

ه

همیان

از سید علی علویچه‌ای اصفهانی، گرد - آورندهٔ «انبان : ۶۴۷» بروش «کشکول» بهایی پس از «انبان» ساخته است .

6464- **ری**، عبدالعظیم ۱۳۳ : نستعلیق و نسخ نگارنده، در شنبهٔ ۲۱ع۱/**۱۳۷۴** . اندازه وزیری کوچك [نسخه‌ها ۳ :۴۵۳] .

همیان بیان

ازحسین رضاپاشا فرزند عصمت‌پاشا فرزند نجیب آل رمضان، درگذشتهٔ ۱۳۲۲. مجموعهٔ شعر و نوادر است . **آغاز :** بعد حمد و ثنای جناب کبریا جل‌جلاله .

6465- **قاهره**، دارالکتب ۱۲۷ ادب فارسی طلعت : بخامهٔ نگارنده، پایان ع۱/ **۱۳۲۲**، ۱۱۶ گ ۱۱ س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۳۱] .

یواقیت العلوم ودراری النجوم

از دانشمندی ناشناس وگویا قزوینی و از سدهٔ ششم، که به‌امام محمد غزالی و امام فخر رازی نسبت داده‌شده، بنام مظفرالدین طغرل تکین غاز (عناز) بیك الب ارغون فرزند یرتقش(؟)، درسی فن وهرفن دارای یك‌فاتحه ودوازده‌مسئله. این کتاب ازروی سه نسخه بکوشش آقای محمد تقی دانش‌پژوه در ۱۳۴۵ خ چاپ شده : فن ۱- اصول دین ۲- اصول فقه ۳- علم خلاف ۴- علم‌مذهب (فقه) ۵- فرایض ۶- علم شروط ۷- تصوف ۸- قرآن و معانی آن ۹- اسباب نزول قرآن ۱۰- ناسخ و منسوخ ۱۱- غرایب تفسیر ۱۲- قرائت ۱۳- نوادر قرآن ۱۴- غرایب حدیث ۱۵- امثال عرب ۱۶- معانی شعر ۱۷- لغت عرب ۱۸- نحو و اعراب ۱۹- تصریف ۲۰- عروض و نوادر صنعت شعر ۲۱- علم‌خط ۲۲- تواریخ وانساب ۲۳- تعبیر خواب ۲۴- افسونها ۲۵- نجوم ۲۶- حساب ۲۷- فال و زجر ۲۸- مساحت ۲۹- طب ۳۰- فلاحت. خاتمه در قصهٔ بشیر و شادان . **آغاز :** سپاس خداوندی را که داغ

حدوث برچهرهٔ جوهر وعارض .

بنگرید: دکتر باستانی پاریزی، راهنمای کتاب س ۱۱ : ۳۱۱ ـ پیشگفتار چاپ دانش پژوه ـ کشف‌الظنون (یواقیت) ۲ : ۲۰۵۳ .

6466ـ **ایاصوفیه:** ۴۳۵۲: عمر پسر اشرف ، برای خزانهٔ فخرالدوله امیر عیسی ، دردوشنبهٔ ۲۰شعبان **۷۷۱** . خاتمه را ندارد ، ۱۳۱گ [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۱] **فیلم** آن در دانشگاه ش ع۵۴۲۹ هست [فیلمها ۱: ۲۷۵].

6467ـ **تهران،** دهخدا۲۱۴: نستعلیق لطفعلی فرزند عبدالله فرزند لطفعلی ساوجی ، برای میرعبدالله عارف صفوی، درپایان سدهٔ**۱۲** فهرست ۳۰فن درآغاز نسخه‌آمده ولی درخود نسخه فن ۲۷ طب و۲۸ فلاحت و ۲۹ مساحت و ۳۰ فال و زجر است . سپس مجمل‌الحکمه است و آغاز و انجام خواجه همگی بیك خامه مؤرخ **۱۱۹۹**، آغاز برای نمونه از این‌نسخه یاد شده . [نسخه ۳ : ۳۹۹]

فهرست مؤلفین علوم تجربی و چند دانشی

الف ـ یاء

آقابابا همدانی، محسن
تحفةالخوانین : ۴۸۸
آقابابا ملک‌الاطباء شیرازی = محمد تقی
بحران : ۴۸۰
خواص کافور = کافوریه : ۴۲۱
شرح کافوریه: ۴۲۷
آقاکوچک = عباس فرزند محمدکاظم
دکتر آلبو
ترجمهٔ طراپتیک : ۵۰۳
جراحی = ترجمهٔ ... ۵۱۵
طب جدید : ۵۵۹
ابراهیم اعتضادالاطباء فرزند عبدالباقی
معالجه با آب : ۵۹۷
محمد ابراهیم حسینی
منهاج المبتدی : ۶۰۴
ابراهیم خلیل فرزند مؤتمن السلطان
شیمی : ۴۲۹
محمدابراهیم ذوالشرفین کرمانی
تنباکو : ۴۰۶
ابراهیم شربتداراصفهانی فرزندمحمد
طیب اغذیه : ۴۳۲
سیدابراهیم شیرازی
کیمیا : ۶۲۸
ابراهیم غزنوی فرزند محمد
راحة الانسان : ۵۴۳
ابراهیم همدانی حکیم فرزند عثمان
تشریح = علم تشریح ۵۰۷
ابرقوهی
تحفهٔ بهائی : ۶۵۲
ابقراطیس
سوگندنامه : ۵۵۱
گفتار ابقراط : ۵۹۰
ابن بطلان بغدادی
ترجمهٔ تقویم‌الصحه : ۴۹۸
تقویم الصحة : ۵۱۱
ابن‌جزله، یحیی
ترجمهٔ تقویم الابدان : ۴۹۷
ترجمهٔ منهاج‌البیان : ۵۰۵
دستور الادویه : ۵۳۴
ابن سیفی
تجربه نامه : ۴۸۷
ابن‌عمویه
کیمیای منظوم : ۶۳۸
ابن‌فقیه اصفهانی، محمد فرزند عبدالله
هدیةالملوک، هدایةالملوک : ۶۱۰
ابن نارچی، احمد
مجمل الحکمه : ۶۸۳
ابن‌ولد
کیمیای منظوم : ۶۳۸

ابو بکر بخارایی = ربیع فرزند احمد
ابو بکر فرزند مسعود
تحفة الملوك : ۴۹۰
ابو بکر البیطار
فرسنامه : ۴۴۱
ابو بکرجمالی یزدی
فرخ‌نامه : ۶۷۶
فرهنگ فرخ نامه : ۵۷۲
ابو بکر اسفره‌ای کاسانی
ترجمهٔ الصیدله : ۵۰۱
ابوالحسین شیرازی علوی طبیب
ترجمهٔ رسالهٔ مومیائی : ۴۰۵
ابوالروح گرگانی یمانی فرزند منصور
نورالعیون : ۶۰۷
ابوریحان بیرونی
ترجمهٔ الصیدله : ۵۰۱
ابوزین کحال
شرایط کحالی ۵۵۲
ابو سعید طبیب یهودی فرزند حسین
مختصر اندرعلم طب: ۵۹۵
ابوطالب اسفراینی فرزند محمد
آداب التزویج : ۴۶۲
ابوطالب شریف متولی
جامع التجارب : ۵۱۳
مغنی الطبیب : ۵۹۸
ابوطالب ابراهیم غزنوی
راحة الانسان : ۵۴۳
ابوعبدالله شیعی
کیمیا : ۶۲۹
ابوعلی سینا
ادویهٔ قلبیه : ۴۶۹
باه‌نامه : ۴۸۰
بستان القلوب : ۶۵۰
بیان الحمره : ۶۱۵
ترجمهٔ الاشارات : ۶۵۲
ترجمه امرمستور الصنعة : ۶۱۸
ترجمهٔ دفع المضار : ۴۹۸
ترجمه و شرح الشفاء : ۶۵۴
ترجمهٔ قانون : ۵۰۳
ترجمهٔ موجز القانون : ۵۰۵
تشریح القانون : ۵۰۹
جراحی و کحالی : ۵۱۶
جودیه : ۵۱۷
دانشنامهٔ علائی : ۶۶۴
رگشناسی = نبضیه : ۵۴۴
سموم : ۴۲۶
طب منظوم : ۵۶۵
قراضهٔ طبیعیات : ۴۴۵
قصیدهٔ پزشکی : ۵۸۳
کیمیا : ۶۲۹
منافع وخاصیت اشیاء : ۴۵۷
ابوالفضل غلامی فهامی فرزند مبارك
کجکول : ۶۷۸
ابوالفضل منشی شیرازی
مرآت الرجال = فراست : ۴۵۴
ابوالقارح طبیب اصفهانی .
اسباب الاشیاء : ۴۷۱
ابوالقاسم تبریزی
افیونیه : ۴۷۴
ابوالقاسم خوانساری موسوی
ترتیب تعلم علوم : ۶۵۲
ابوالقاسم شریف موسوی
محمودیه : ۵۹۵
ابوالقاسم کازرونی قاسمی
سلم السماوات : ۶۷۲
ابوالقاسم میرفندرسکی
ارکان اربعه : ۶۱۲

باب الاصغر والاکبر : ۶۱۵
حقایق الصنایع = صناعیه : ۶۶۱
کیمیا : ۶۲۹
ابوالقاسم مترجم شمس‌الشعراء
اکسیزیسیون کلمبین : ۳۹۷
ابوالقاسم منظور
خواص زرین‌گیاه : ۶۲۰
ابوالقاسم نابینی اصفهانی
اقسام حمیات : ۴۷۵
ابوالمجد طبیب بیضاوی
تشریح = مختصری در ... ۵۰۷
ابوالمظفر فرزند محمد
باه = رساله در... ۴۷۸
ابوالمظفر هروی متطبب فرزند المنتظر
اغذیه وادویه : ۴۷۳
ابوالمؤید ابومطیع بلخی
عجایب الدنیا : ۴۳۶
ابونصر دیلمی فرزند رستم
عین‌الخواص : ۵۷۰
احتشام‌الدوله قاجار فرزند فتحعلیشاه
آداب النسا : ۴۶۳
میر احسان‌علی فیض‌آبادی
فوائد منتظمه : ۵۷۸
احمد
علم عکاسی : ۴۳۷
سید احمد اردکانی یزدی فرزند محمد
مرآت الاکوان : ۶۸۶
احمد افندی مصری فرزند حسن
بهجة‌الرؤسا = امراض نساء : ۴۸۳
حکیم احمدالله هندی
سلم الدرجات = منتخب عمده : ۵۵۱
احمد پاك ولی فرزند حسین
کشف‌الاسرار : ۶۲۶

احمد تنکابنی فرزند محمد حسین
اسهالیه : ۴۷۲
تحفهٔ شاهی : ۴۸۸
طب = مجموعه دستور طبیب : ۵۵۷
احمد حسینی متطبب :
بدایع الاسرار : ۴۰۰
احمد حسینی فرزند محمد .
ترجمه وشرح شرح الاسباب : ۵۰۱
احمد سماولی (سماکی)
کیمیا : ۶۳۰
احمد سمرقندی فرزند عبدالعزیز
جسم طبیعی : ۴۰۷
احمدشاه حکیم
کنوز خورشید هدایت : ۶۲۷
کیمیا : ۶۳۰
کنوز همایون : ۶۲۸
کنوز مفتاح اسرار حکمت : ۶۲۸
احمد شاه دارانی
فرس‌نامه : ۴۴۱
احمد شریف فرزند یوسف
ترجمهٔ رجوع الشیخ الی‌صباه : ۵۰۱
احمد شهیدی آملی عاملی
ترجمهٔ کشکول = کنزالعارفین : ۶۵۴ ، ۶۸۰
احمد الاستادی الطبسی المکی
زبدة العلاج : ۵۴۸
احمد علوی عاملی فرزند زین العابدین
خمر = پاسخ به استرآبادی: ۴۱۸
احمدخان عمادالملك
تلگراف بی‌سیم : ۴۰۶
فلاحت برای مبتدیان : ۴۴۴
احمد لطف‌الله، فقیه‌زاده دهدار
کیمیا : ۶۳۴

احمد گیلانی = نظام‌الدین ...
حکیم احمد ملتانی فرزند محمد
مجرب‌الشفا : ۵۹۴
میرزا احمد وقار شیرازی
محاسن‌السنة فی‌وقایع الازمنه: ۶۸۶
احمد فرزند اسماعیل نارچی
مجمل الحکمه : ۶۸۳
احمد فرزند محمد
فوائد الرمی : ۴۴۵
ارسطو
حدود : ۶۶۰
ازهر فرزند زهر اندلسی
خواص الاشیاء = ترجمهٔ ... ۴۱۸
اسدالله‌خان خوانساری
فرس‌نامه : ۴۴۰
اسفزاری، ابوحاتم مظفر
آثارعلوی : ۳۹۲
اسفیدروس
ترجمهٔ اسرارالصنعة : ۶۱۸
اسکندر حسینی آملی، نجم‌الدین
گوهرشناسی : ۴۵۰
اسماعیل تبریزی فرزند ابراهیم .
خلاصة التشریح : ۵۲۸
اسماعیل تبریز فرزند محمد
حیات النفوس : ۶۶۳
اسماعیل صحافباشی
چای‌کاری درسراندیب : ۴۱۴
ابواسماعیل طغرائی = حسین طغرائی
محمد اسماعیل کوفی هندی
مخزن‌الحکمة : ۶۴۰
میرسیداسماعیل گرگانی
الاغراض الطبیه : ۴۷۳
خفی‌علائی : ۵۲۶
ذخیرهٔ خوارزمشاهی : ۵۳۸
یادگار ۶۰۰
اسماعیل لسان السلطان مترجم
شرح ماشین خودنویس : ۴۲۷
محمد اشرف طبیب فرزند شمس‌الدین محمد
ترجمهٔ تقویم الابدان : ۴۹۷
اعتمادالسلطنه = محمد حسنخان .
افضل‌الدین سمنانی
الحیوانات التی تحلی بلاخلاف : ۴۱۷
افضل الدین کرمانی
صلاح الصحاح فی‌حفظ الصحه : ۵۵۶
محمد افضل طباطبائی
ترجمهٔ برء الساعة : ۴۹۶
افضل محمدحسین گرگانی
جامع الجوامع : ۵۱۳
شاه محمد اکبرارزانی فرزند میرمقیم
طب اکبری : ۵۵۸
قرابادین قادری : ۵۸۱
مجربات : ۵۹۴
مفرح‌القلوب = شرح قانونچه : ۶۰۱
میزان الطب : ۶۰۵
الیاس فرزند ابراهیم یهودی
ترجمهٔ نخبه الطاعون والوباء : ۵۰۵
امام‌الدین یوسف اموی
صنعت الهیه : ۶۲۵
امامقلی‌قاجار فرزند بدیع الزمان
ذیل‌کتاب لیور دور : ۵۴۳
حکیم امان‌الله‌خان کابلی شیرازی
گنج باد آوردهٔ صاحبقرانی : ۵۹۰
امان‌الله میرزا قاجار
امان البلیه : ۶۷۶
امیرالله سبزواری بدیوانی طبیب
طب : ۵۵۷

امین‌الدوله طبیب
نزهة‌الملوك : ۴۵۸
محمد امین استرآبادی اخباری
دانشنامهٔ شاهی : ۶۶۴
امین‌الدین‌خان‌هروی حسینی
رشحات‌الفنون : ۶۶۸
انطیوخوس یونانی
ذخیرهٔ اسکندری : ۶۲۱
اهل‌الله دهلوی فرزند عبدالرحیم
تکملهٔ هندی : ۵۱۱
تکملهٔ یونانی : ۵۱۱
ایدمرجلدکی
انوار الدرر در ایضاح حجر : ۶۱۴
آقابابا = آقا . . .
محمد باقر خاتون‌آبادی فرزند اسماعیل
آثار علوی : ۳۹۲
محمدباقرغلام مکنون فرزند محمدحسین
شرح ذهبیه : ۵۵۲
محمد باقر گنجوی تبریزی فرزند مهدی
منتخب الاخبار : ۶۸۸
محمد باقرموسوی فرزند رضا
ادویهٔ قلبیه : ۴۶۹
شراب = رساله در ... ۴۲۶
محمدباقر فرزند عمادالدین محمود طبیب
کحالی = اکحال : ۵۸۴
محمد باقر فرزند محمدحسین طبیب
طب = رساله در... ۵۵۷
بدر جاجرمی
اختلاجات اعضا : ۴۶۴
بدیعی طوسی، حکیم
تدبیر حجر : ۶۱۶
براکلسوس
طب کیمیایی : ۵۶۳
بلیناس
مریخ هند : ۴۶۱
بهاءالدوله نرشتی رازی نوربخش
خلاصة‌التجارب : ۵۲۷
شیخ بهایی
ترجمهٔ کشکول = ریاض‌العارفین: ۶۵۴
رسالهٔ فلسفی، فقهی : ۶۶۸
کشکول : ۶۷۸
بهمنیار فرزند مرزبان
ترجمهٔ التحصیل = جام جهان‌نما: ۶۵۳
بیون برهمنی
کیمیا : ۶۳۰
دکتر پروس
امراض دماغی : ۴۷۶
دکتر پولاك
بیماری وبا = وبائیه : ۴۸۴
پاتولوژی : ۴۸۵
تشریح = بیست باب : ۵۰۷
جلاءالعیون : ۵۱۶
زبدةالحکمه : ۵۴۸
سمومات و تریاق : ۴۲۵
محمد تقی اردکانی فرزند ابوطالب
زبدةالعلاج : ۵۴۸
لآلی الغالیه والمطالب العالیه : ۶۸۱
محمد تقی تبریزی فرزند محمد
خواص‌الحیوان، حیاةالحیوان : ۴۲۰
محمدتقی شیرازی = آقا بابا
محمدتقی طالقانی، ملاقطب
بهارستان علوم : ۶۵۱
محمدتقی طریقتی = مظفرعلیشاه
ملامحمدتقی کاشانی فرزند محمدحسین
بحرالفوائد : ۶۴۸
محمدتقی انصاری کاشانی فرزند هاشم
پادزهرنامهٔ گزین : ۴۸۶

تذکرة الارض : ۴۰۳
ترجمهٔ طب ژوزف : ۵۰۲
جانورنامه : ۴۰۷
حرارت غریزی : ۵۲۱
سرالحکمه : ۵۵۱
مفتاح الخواص : ۶۰۱

محمد تقی همدانی
حدیقه المراد فی نجاح مقاصد المبدع و المعاد : ۵۲۰

دکتر تلوزان
آبله کوبی : ۴۶۱
بدایع الحکمهٔ ناصری: ۴۸۲

تنکلو شاه
اسرار سبعهٔ کامله : ۶۱۲
اعمال سبعه : ۶۱۴
تاج مرصع : ۶۱۵
رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱
شجریات : ۶۲۴
عمل طوق ذهب : ۶۲۵
عمل لوح، لوح بلور : ۶۲۵
عمل کمرزر : ۶۲۵
فاتحهٔ گنج : ۶۲۶
گنج گهر : ۶۳۹
گهر گنج : ۶۳۹
گنج گهرشاهی : ۶۳۹
لوحین : ۶۴۰
کنز اللالی : ۶۲۷
کنز اللالی : ۶۲۷
کنز الیواقیت: ۶۲۷
کنوز الحکمه = انوارسبعه : ۶۲۷
کنوز سبعه : ۶۲۸
کیمیا : ۶۳۰
مصابیح انوار سبعه : ۶۴۱
مفاتیح اسرار سبعه : ۶۴۲
مفاتیح کنوز سبعه : ۶۴۲
مفتاح الاسرار : ۶۴۲
مفتاح اعمال سبعه : ۶۴۲
مفتاح کنز اللالی : ۶۴۳
مفتاح الیواقیت : ۶۴۳

تیمور میرزا قاجار
مرآت الاکوان : ۴۵۴
مرصاد التشریح : ۵۹۶

جابر بن حیان صوفی
اکسیر منظوم : ۶۱۴
ترجمهٔ التصریف : ۶۱۸
ترجمهٔ الخواص : ۶۱۸
کیمیا : ۶۳۰
کیمیا : ۶۳۰
میزان = خواص حروف : ۶۴۴

جاماسب
کیمیا : ۶۳۱
گفتگوی جاماسب : ۶۳۹

جان طیلر
اکسپزسیون کلمبین : ۳۹۷

مستر جان
قنوات = حفر ... ۴۴۶

میرزا جان صفوی = میرشاه

مسیو جبرائیل
وبا : ۶۰۸

محمد جعفر
تحفهٔ خانی : ۶۵۲

محمد جعفر حسینی فرزند محمد
سفینه : ۶۷۱

محمد جعفر شهرستانی مرعشی
خیرة البلدان : ۶۶۳

محمد شیخ الاسلام سپاهانی
تحفهٔ سلطانی : ۶۵۲

جعفرقلیخان، رئیس دارالفنون
طبیعیات : ۴۳۳
جلال الدین تبریزی
کیمیا : ۶۳۱
جلال مرشدی کازرونی فرزند امین
اختیارات بدیعی : ۴۶۵
جمال الدین مدراسی طبیب
مجربات جمالی : ۵۹۴
جمالی یزدی = مظهر
محمد جواد آشتیانی
تاریخ طبیعی : ۴۰۲
میرزا جوزا
کیمیا : ۶۳۱
جوهریان
جواهرنامه : ۴۰۹
چغمینی، محمود
ترجمهٔ قانونچه : ۵۰۴
شرح قانونچهٔ چغمینی: ۵۵۲
الحاکم بامرالله زیدی
کیمیا : ۶۳۱
حبیب الله تونی طبسی فرزند محمد
شافی الاوجاع = تقویم الابدان: ۵۵۵
حبیب الله گیلانی طبیب
الواح الصحة : ۴۷۶
الفیهٔ شفلیه : ۴۷۶
حبیش تفلیسی
بیان الصناعات : ۶۵۱
بیان الطب : ۴۸۳
تقویم الادویه : ۵۱۰
کفایة الطب : ۵۸۷
مختصر درعلم طب : ۵۹۶
حسام الدین شیرازی طبیب
فیزیک : ۴۴۵
حسام الدین ماچینی متطبب
تنباکو : ۴۰۶
حسامی منشی هندوستانی
کیمیای منظوم : ۶۳۸
حسن تنکابنی فرزند ابوالحسن
علم الامراض : ۵۶۸
حسن حسنی واعظ فرزند عبدالمجید
امراض وعلل و معالجات : ۴۷۷
حسن زاهدعرب
مفتاح الرموز : ۶۴۲
مفتاح الرموز ومقلاد الکنوز : ۶۴۲
میرزا محمد حسن زنوزی خویی
انیس الخوانین : ۶۴۸
ریاض الجنه : ۶۶۹
حسن سلماسی فرزند ابراهیم
ترجمهٔ تقویم الصحه: ۴۹۸
ترجمهٔ الذهبیه : ۴۹۸
الشرفیه فی تقاسم العلوم الیقینیه : ۶۷۵
محمدحسن عسکری سمنانی فرزند محمد
منهاج العارفین ومعراج العابدین: ۶۸۸
حسن شیرازی، شرف الدین طبیب
ینبوع الحکم : ۶۱۱
حسن شیروانی فرزند رضا
سراج الطب : ۵۵۱
حسن فلاح
پیوند درختان : ۴۰۲
امیرحسنخان قاجار دولو
منتخب العلاج : ۶۰۴
محمدحسنخان اعتماد السلطنه
تاریخچهٔ الماسهای بزرگ : ۴۰۲
حسن مازندرانی فرزند ابوذر
ستهٔ ضروریه : ۵۴۹
طب المسائل : ۵۶۵

محمد حسن فرزند محمد باقر
معرفة المعدن : ۴۵۶
حسن فرزند عبد الرحمان
تذکرهٔ نظامشاهیه : ۴۹۵
محمد حسین، دکتر
امراض دماغی : ۴۷۶
محمدحسین استر آبادی فرزند زمان
تحفة الغرایب : ۴۰۳
محمد حسین افشار فرزند احمد
بیماری وبا = وبائیه : ۴۸۴
حسین انصاری فرزند علی عطار
اصحاح‌الادویه = فرهنگ اختیارات بدیعی ۵۷۱
حسین اخلاطی
برهنه : ۶۱۵
رموز الغرایب : ۶۲۲
کفایة‌الصنعه، خلاصة‌الصنعه : ۶۲۶
کیمیا : ۶۳۲
حسین الهی اردبیلی فرزند عبدالحق
فراست : ۴۳۸
حسین خاتون‌آبادی فرزند محمدصالح
محاسن الحصان : ۴۵۳
آقا حسین خوانساری فرزند محمد
شراب، قدغن شراب : ۴۲۶
حسین رضا پاشا فرزند عصمت پاشا
همیان بیان : ۶۹۴
ملاحسین رستمداری
ریاض الابرار : ۶۶۹
حسین شیرازی ، کمال الدین فرزند محمد
تریاق فاروق: ۵۰۶
حسین شیرازی کرمانی فرزند جواد
انیس الامراء : ۳۹۷
حسین صاعد طوسی فرزند شمس‌الدین
گنجینهٔ گرانمایه : ۶۸۰
سیدحسین طبسی لسان فرزندروح‌الله
صید، شکار نامه: ۴۳۰
حسین طغرائی، ابواسماعیل فرزند علی
کیمیا : ۶۲۸
میرمحمدحسین عقیلی خراسانی شیرازی
خلاصة الحکمه : ۵۲۹
دستور شفایی : ۵۳۴
مخزن الادویه : ۵۹۶
محمدحسین قاجار
وبا : ۶۰۸
محمدحسین قرچه‌داغی فرزند علی
عین‌الحیات : ۴۳۸
حسین قرشی ساوجی فرزند نظام
داروها = رساله در ... ۵۳۳
ملاحسین کاشفی بیهقی
اسرار قاسمی : ۶۱۳
حسین مترجم
تاریخ و جغرافیا : ۶۵۱
حسین همت شیرازی
محاسن السنه : ۶۸۶
محمد حسین همدانی فرزند علینقی
فراست نامه : ۴۳۹
حکیم دوائی = درویش دوائی
حکیم علاجی
جراحی : ۵۱۶
حکیم فیلسوف
تدبیر حجر : ۶۱۷
کیمیا : ۶۳۲
حکیم قبلی، محمد فرزند عبدالصبور
تعلیم نامه، آبله‌کوبی : ۵۱۰
درمکنون، درهٔ ناصری : ۵۳۳
قرابادین: ۵۷۹
مجمع‌الحکمتین : ۵۹۴

حکیم کوچك = محمدسعید قمی
حکیم مغربی .
مجموعة‌الصنایع : ۴۵۲
حمدالله مستوفی فرزند ابوبکر
نزهة القلوب : ۶۸۹
سید **حمزه** حسینی عمری
نسخهٔ شاهجهانی : ۴۵۸
خاکی = علیمحمد شیرازی .
خالد فرزند یزید
کیمیا : ۶۳۲
گفتگوی خالد : ۶۳۹
خسرو فرزند معین
طب نامهٔ خسروی : ۵۶۷
دکتر خلیل اعتضاد الاطباء فرزند عبدالباقی
جراحی = ترجمه ... ۵۱۵
زراعت وفلاحت : ۴۲۵
طب جدید : ۵۵۹
شاه **خیرالله** حقانی
مجمع البحرین : ۶۴۰
درویش ابدال
کف شناسی : ۴۴۹
درویش دوائی = حکیم دوائی‌گیلانی
فواید الانسان : ۵۷۷
دوانی
بستان القلوب ، روضة القلوب : ۶۵۰
راغب پاشا ، محمد
سفینه : ۶۷۲
ربیع بخارایی، ابوبکر فرزند احمد
هدایةالمتعلمین ، هدایهٔ اخوینی : ۶۰۹
مولانا رستم گرگانی
تب = رساله در ... ۴۸۶
رشیدای عباسی
جواهرالاسرار : ۴۰۸
خواجه رشیدالدین اوتاجی
سود وزیان خوردنیها : ۵۵۱
رشیدالدین فضل‌الله همدانی
تنگسوق‌نامه : ۵۱۲
میرزا رضا ارفع الدوله، دانش
طول عمرطبیعی انسان : ۴۳۲
محمد رضا دیلمانی فرزند عنایت‌الله
خلاصةالحکم : ۵۲۹
میرزا محمدرضا سپاهانی فرزند رجبعلی
هادی‌المضلین وزادالمتقین : ۶۴۵
محمدرضا شیرازی فرزند سلیمان
ریاض عالمگیری : ۵۴۵
ریاض مناظر: ۵۴۵
محمدرضا فرزند خواجه یوسف
بازنامه = دستور الصید : ۳۹۸
رضا علیخان حیدر آبادی
یادگار رضایی : ۶۱۱
محمدرضی خوانساری فرزند حسین
مائدهٔ سماویه، موائد سماوی : ۵۹۲
رضی‌الدین طبیب
ترجمهٔ منهاج البیان: ۵۰۵
آقارضی قزوینی
شیروشکر: ۶۷۵
ریسموس
کیمیا : ۶۳۲
زردگلیم = ابوسعید طبیب یهودی
زین‌العابدین استرآبادی ، میرمیران
انموذج عباسی : ۶۴۷
زین‌العابدین حکیم‌باشی
ادویه و نسخه‌ها : ۴۷۱
زین‌العابدین شیروانی ، مستعلی شاه
بستان السیاحه : ۶۴۹
حاج زین العطار، علی
اختراعات بدیعی : ۴۶۴

اختیارات بدیعی : ۴۶۵
مفتاح الخزاین : ۵۹۹
زین‌العابدین فرزند غیاث الدین ملامیر
فیضیه = رسالهٔ ... ۵۷۸
ژوزف رك
ترجمهٔ طب ژوزف رك : ۵۰۲
سالك‌الدین محمد حموی
حجلة‌العرایس : ۵۲۰
زبدة المسالك : ۵۴۹
هیکل فیل : ۶۰۹
سعدالدین حموی
اختلافات طبایع : ۴۶۵
ملا محمد سعید اصفهانی فرزند صادق
ترجمهٔ رجوع الشیخ : ۵۰۱
قاضی محمد سعید قمی فرزند مفید
اسرار الصنایع : ۶۴۶
سفیان ثوری
کیمیا : ۶۳۲
حکیم سکندر فرزند اسماعیل
قانون حداث سکندری : ۵۷۸
سلطانعلی طبیب خراسانی
تحفه، طب : ۴۸۷
دستورالعلاج: ۵۳۵
سلطان محمود بلخی فرزند درویش محمد
مجمع الغرایب: ۶۸۵
سلطان محمد قاجار فرزند فتحعلیشاه
کیمیا : ۶۳۲
ملوك الکلام : ۶۸۷
محمد سلیم رازی طهرانی
صید نامه : ۴۳۱
سلیمان قاجار ایروانی فرزند سلیمان
فواید الحکمه : ۵۷۸
سید حسینی
فرس نامه : ۴۴۳
سید مختص = علی فرزند احمد نسفی
سیف‌الدین قتلغ بوغا = قتلغ
شاپور فرزند سهل
ابدال ادویه : ۴۶۳
شاه ابومحمد شیرازی
مفرح یاقوتی : ۶۰۲
شاه ارزانی = اکبر
شاهقلی سلطان استاجلو
خواص ومنافع اشیاء: ۴۲۱
شاه محمد قزوینی
ترجمهٔ حیاة الحیوان دمیری : ۴۰۴
شباح فرزند یوشح
تدبیر حجر : ۶۱۷
شرف فرزند بهاء طبیب شیرازی
المرغوب‌والمحذور‌للتحفة‌الدستور: ۵۹۷
سید شریف جرجانی = میرسید ...
محمد شریف خاتون‌آبادی
ترجمهٔ الذهبیه : ۴۹۹
معدن الفیض : ۵۹۸
محمد شریف‌خان دهلوی
تألیف شریف ، مفردات هندی : ۴۸۶
علائم‌الامراض : ۵۶۷
شمس فخری سپاهانی فرزند فخرالدین
معیار جمالی : ۶۸۷
شمس منجم فرزند حسن
ترجمهٔ قانونچه : ۵۰۴
شهاب‌الدین سهروردی
بستان القلوب ، روضة القلوب: ۶۵۰
شهاب‌الدین قوام ناکوری
شفاء الخانی : ۵۵۴
شفاء المریض ، شفاء الرجل : ۵۵۴
شهاب‌الدین کازرونی

طب منظوم : ۵۶۵

شهاب‌الدین مقتول

فیض مناسب : ۶۲۶

شهریار پارسی فرزند بهمن‌یار

تجارب شهریاری : ۶۱۵

شهمردان رازی فرزند ابوالخیر

نزهت نامهٔ علائی : ۶۹۱

صایب اصفهانی، محمدعلی

تعریف تنباکو : ۴۰۵

محمد صادق سرکانی فرزند علی

ترجمهٔ مسایل فقهی و کلامی : ۶۵۵

محمدصادق شیرازی فرزند محمد

جامع صادقی : ۵۱۳

ملامحمدصادق صباغ اصفهانی

خمر : ۴۱۸

محمد صادق علی لکهنوی

انیس‌الاطباء : ۴۷۷

میرزا صادق مینای سپاهانی

شاهد صادق : ۶۷۳

محمد صادق فرزند میرزا اسدالله

مفتاح النجات : ۶۰۱

محمد صالح تبریزی

خزاین و معادن ایران . ۴۴۵

میرمحمد صالح رضوی فرزند محمد باقر

وسیلة الشفا : ۶۰۹

صالح قاینی هروی فرزند محمد

تحفة الصالحین : ۴۸۹

قرابادین صالحی ، عمل صالح: ۵۸۱

شیخ صدرالدین

تدبیر حجر: ۶۱۷

صدرالدین محمد موسوی

نسخه‌های مجرب : ۶۰۷

صفی

فرس نامهٔ منظوم : ۴۴۴

صفی‌الدین بیهقی کاشفی = علی

ضیاء الدین نخشبی

لذت‌النسا : ۱۹۱

طافر (طاهر) کرمانی

تحفة الملوك : ۴۹۰

طاهر طبیب فرزند ابوبکر

طب ناصری : ۵۶۶

محمدطاهر طبیب موسوی فرزند محمد

نبض : ۶۰۶

محمدطاهر میرزا قاجار فرزند اسکندر

مقدمهٔ ژاولوژی : ۴۵۶

عادل شیرازی

حفظ الصحهٔ منظوم : ۵۲۴

ستین عادلی : ۵۵۰

طب منظوم : ۵۶۵

عارف، حکیم الدین صوفی

طب منظوم : ۵۶۵

حکیم محمد عارف پٹنی

قرابادین ممتازیه : ۵۸۲

عارف رومی

کیمیای منظوم : ۶۳۸

عباس فرزند محمدکاظم، آقاکوچك

ترجمهٔ الاسباب والعلامات : ۴۹۶

حدیقة الطب : ۵۲۰

عباس فرزند محمدحسین هروی

جامع عباسی : ۶۵۵

عبدالجلیل فرزند عبدالجبار

ترجمهٔ امرمستور الصنعه : ۶۱۸

عبد الجواد سپاهانی فرزند ابوالقاسم

حقدیقة الطب : ۵۲۰

عبدالحسین لسان السلطنه، ادیب

آثار البدیعة فی‌اخبار المنیعه : ۶۴۶

عبدالحمید تبریزی حسینی فرزند محمد
کنز الاطباء : ۵۸۸
عبدالرحیم دهریه
شگرف بیان ، ۶۷۵
عبدالرزاق
خلاصة التشریح : ۵۲۹
عبدالرزاق دنبلی فرزند نجفقلی
جنگ: ۶۵۷
حدائق الادباء : ۶۵۹
ریاض : ۶۶۹
عبدالرزاق کرمانی فرزند عبدالکریم
شفاء الاسقام : ۵۵۳
عبدالصمد شوشتری
نبض : ۶۰۶
ملا عبدالصمد فاوجی
ترجمهٔ حیاة الحیوان : ۴۰۴
عبدالغفار فرزند اسحاق
حوادث طبیعیه : ۴۱۷
سید عبدالفتاح تمکین
تعلیم الصبیان : ۵۱۰
نافع الخلق : ۶۰۶
عبدالقوی فرزند شهاب الدین ضیا
راحة الانسان : ۵۴۳
عبدالکریم فرزند عبدالغنی
تریاق اعظم : ۵۰۶
عبدالکریم حکیم
عنوان : ۵۶۹
ملاعبدالکریم سمنانی
کیمیا : ۶۳۳
عبدالکریم طبیب تهرانی
شفائیه : ۵۵۵
علائم الامراض : ۵۶۸
عبدالله باقفی فرزند مهدی
سراج الظلمه والرحمه : ۶۲۲
خواجه عبدالله تمکین = عبدالفتاح
عبیدالله جوهری تبریزی
مجمع الفواید : ۶۸۲
عبدالله طبیب
منتخب الشفائیه : ۶۰۴
میرزا عبدالله قاینی
تقسیم ادویه : ۵۱۰
عبدالله کاشانی فرزند علی
عرایس الجواهر ونفایس الاطیاب : ۴۳۶
عبداللطیف شیروانی
چهار طبع : ۴۱۶
عبدالمجید مصری
کیمیا : ۶۳۳
عبدالمطلب اردوبادی فرزند محمد
تسهیل الدواء لتحصیل الشفاء : ۵۰۶
عبیدالله کحال فرزند یوسفعلی
شفاءالعلیل : ۵۵۴
عرب نجفی
بازنامه : ۳۹۸
عزیزالله جنابذی طبیب حسینی
بیماری کودکان : ۴۸۴
عطاءالله حسینی فرزند محمد
انیس المجالس : ۳۹۸
عطایی
برزونامه : ۴۸۲
علاءالدین سبزواری = هبةالله
علاءالدین محمد طبیب
تحفهٔ سلیمانیه : ۴۸۸
کامل علائی : ۵۸۴
علاءالدین نورالله طبیب
بیخ چینی : ۴۰۰
علویخان، بهاءالدوله :

خلاصة التجارب : ۵۲۷
علی فرزند عبدالجلیل
تشریح : ۵۰۷
علی فرزند محمد فرزند عبدالرحمان
جواهر المقال : ۵۱۷
محمدعلی اصفهانی طباطبائی
راحة الانسان : ۵۴۳
علی امیران اصفهانی
حکمت نامه : ۴۱۷
دانشنامهٔ جهان : ۴۲۲
علی انصاری = زین عطار
علی بناء پناهی فرزند محمد
نظام صحت : ۶۰۷
سیدعلی تبریزی مرعشی فرزند محمد
قانون العلاج : ۵۷۹
محمدعلی تونی فرزند محمدرضا
علاج الاسقام و دفع الآلام : ۵۶۸
علی جفری
کیمیا : ۶۳۳
محمد علی حزین فرزند ابوطالب
خواص الحیوان : ۴۲۰
فرس نامه : ۴۴۱
سیدعلی حسینی
حافظ الصحهٔ ناصری : ۵۱۹
کشف الصنایع : ۴۴۹
علی حلوایی فرزند منصور
شکارنامهٔ ایلخانی : ۴۲۸
میرزا محمدعلی رفسنجانی نصیرالاسلام
تبصرة العجایب ومرآت الغرایب: ۶۵۱
علی خزیمهٔ عرب فرزند معصوم
حاشیه بردرةالتاج : ۶۵۹
علی سپهسالار فرزند عبدالله
ترجمهٔ تقویم الابدان : ۴۹۷
محمد علی طبیب
حصبه وآبله : ۵۲۱
شیخ علی عرب
کیمیا : ۶۳۳
سید علی علو بچه‌ای اصفهانی
انبان : ۶۴۷
همیان: ۶۹۴
ملامحمد علی فانی شیروانی فرزند اسکندر
طب کیمیونی = ترجمهٔ کیمیاءالشفاء: ۵۶۴
قانون الشفا : ۵۷۹
کیمیا : ۶۳۳
مفتاح الحیاة فی اسرارالنبات : ۶۴۲
محمد علی قادری فرزند اسماعیل
طلسم : ۶۲۵
علی کاشفی بیهقی فرزند حسین
تحفهٔ خانی : ۶۱۶
سرالمصون من العلم المکنون : ۶۲۳
ملاعلی کامی منشی فرزند عبدالواسع
خواص الحیوان : ۴۲۱
علی کحال فرزند عیسی
تذکرة الکحالین : ۴۹۴
علی گرگانی ابوالحسن فرزند محمد
فصد : ۵۷۳
محمد علی گیلانی
کشف الرموز : ۶۲۶
محمدعلی مازندرانی طبیب فرزند نظام
رسالةالایراد : ۴۷۷
محمدعلی مؤمن
ترجمهٔ طب الرضا : ۵۰۲
علی نامه نگار فرزند رضا
مفتاح الامان : ۵۹۹
علی نسفی فرزند احمد، مختص
بازنامه : ۳۹۸

علی بن نفیس
ترجمهٔ موجز القانون : ۵۰۵
علی نهاوندی فرزند عبدالله
فوائد علیه : ۶۷۸
میر سیدعلی همدانی
فراست : ۴۳۹
علی هروی فرزند محمد هارون
ترجمهٔ حیاة الحیوان : ۴۰۴
علی افضل قاطع قزوینی
فواید افضلیه : ۵۷۶
منافع افضلیه : ۶۰۳
علی اصغر فرزند محمد رفیع
ترجمهٔ مخبة الطاعون : ۵۰۵
میرعلی اکبر حسینی فرزند میر گدا علی
مجموعهٔ اکبری = مجموعة الکلام: ۵۹۵
علی اکبر شیروانی فرزندمصطفی
ارشادالطالبین‌وهدایة المسترشدین: ۶۱۲
علی اکبر طبیب
نباتات وبادنجان : ۴۵۸
علی بخش قاجار فرزند اسکندر
اختراعات = شرح . . . ۳۹۴
اسرار الوجود : ۳۹۶
ترجمهٔ لیور دور : ۴۰۵
تشریح‌الابدان : ۵۰۸
طباخی جدید : ۴۳۱
علی حسن
شمسیه = رسالهٔ شمسی : ۶۲۴
میرزا علیخان ناظم العلوم
حکمت طبیعی، اصول علم فیزیك: ۳۹۶
علیرضا = دکتر . . .
پاتولوژی : ۴۸۵
علیمحمد شیرازی، خاکی
جامع العلوم : ۶۵۶
علیمحمد کرونی اصفهانی طبیب
المولودیه فی‌حقیقة الولادة : ۶۰۵
علینقی بهبهانی فرزند احمد
عیار دانش : ۶۷۶
علینقی جدید الاسلام فرزند اسماعیل
بیماری وبا = وبائیه : ۴۸۴
عمادالدین محمود شیرازی فرزند مسعود
آتشك : ۴۶۱
اختیارات یوسفی، خلاصة الطب : ۴۶۹
اطریلال، طریق استعمال . . . : ۴۷۳
افیونیه، خواص افیون : ۴۷۴
پادزهر ، رساله در . . . ۴۸۵
تدبیر مشایخ : ۴۹۴
چوب چینی ، بیخ چینی : ۴۱۵
ستهٔ ضروریه : ۵۴۹
سمیه، رساله درسمومات : ۴۲۶
فصد وحجامت وعلق : ۵۷۴
قرابادین : ۵۷۹
مجربات : ۵۹۴
مسهل کردن : ۵۹۷
مفرح یاقوتی : ۶۰۲
ینبوع. ۶۱۱
عمر فرزند سهلان ساوی
الرسالة السنجریه، آثار علوی: ۴۲۴
عیسی طبیب نایینی
مذاکرات انجمن بین‌المللی کشاورزی :
۴۵۳
عین‌الملك شیرازی صدیقی، محمد
الفاظ الادویه : ۴۷۵
جامع الاطباء : ۵۱۳
علاجات داراشکوه، طب‌داراشکوه: ۵۶۸
غازی
کیمیا : ۶۳۳
غلامعلی تهرانی طبیب فرزند ابوطالب

طب : ۵۵۷

غواص
فرس نامهٔ منظوم : ۴۴۴

غیاث‌الدین طبیب
تدارك السموم : ۴۹۳

غیاث کرمانی
آینهٔ اسکندری : ۶۱۲
کیمیا : ۶۳۳

غیاث متطبب سبزواری اصفهانی مجلدی
زبدةقوانین العلاج، شفاءالامراض: ۵۴۸
مرآت الصحه : ۵۹۶

فارس
فرس نامهٔ منظوم : ۴۴۴

فاضل هندی ، بهاءالدین محمد سپاهانی
حکمت خانیه : ۶۶۲

میرزا فتح‌الله شوشتری مرعشی فرزندرضا
مفرح‌الروح ومفتح الفتوح : ۶۰۱

فخرالدین خجندی
تشریح منظوم : ۵۰۹

فخر رازی = محمد فرزند عمر
جامع العلوم، حدائق الانوار : ۶۵۶
الرساله الکمالیه : ۶۶۸
فراست : ۴۳۹ ، ۴۵۴
لطایف غیاثی = ترجمهٔ اسرار : ۶۸۱
مرآت الرجال = فراست : ۴۵۴،۴۳۹
یواقیت العلوم : ۶۹۴

فخرالدین مهابادی فرزند احمد
ادویهٔ مرکبه و مفرده : ۴۷۰
پادزهر = شناختن پادزهر : ۴۸۵
عرفان الخیول = فرس‌نامه : ۴۳۶
کنزالهدایه = فرس‌نامه : ۴۵۰

فرالیوس
کیمیای باسلیقا : ۵۸۹

فروغ سپاهانی = محمد مهدی
فرهاد گرجی :
فصل در بیماری وصحت و موت : ۵۷۵

سید محمد فضل‌الله
نسخهٔ شاهجهانی : ۴۵۸

فضل‌الله استرآبادی فرزند جعفر
کشکول : ۵۸۴

فضل‌الله حسینی
ادویهٔ مرکبه : ۴۷۰

فضل‌الله کردستانی فرزند احمدبیك
ترجمهٔ کشکول : ۶۵۴

فضلعلی توشمال باشی
شافی سلیمانی : ۵۵۲

سید فضلعلی شفائی‌خان حکیم
قوت لایموت : ۵۸۳

فلمنکی، شلیمر
ادویه ونسخه‌ها : ۴۷۱
اسباب التدویه : ۴۷۱
پاتولوژی : ۴۸۵
تحفهٔ ناصری: ۴۹۳
سرالحکمه : ۵۵۱
شفائیه : ۵۵۵
معدن‌شناسی : ۴۵۵
مفتاح الخواص : ۶۰۱
منتخب شفائیه : ۶۰۴

فیض‌الله
انواع حیوانات : ۳۹۷

فیض‌الله تفرشی
صید = رساله در ..: ۴۳۰

ملافیض عصارهٔ شوشتری
ترجمهٔ الذهبیه : ۴۹۹
ترجمهٔ طب‌الائمه : ۵۰۲

فیض کاشانی، ملامحسن
الرفع والدفع : ۵۳۷

شرح الصدر : ۶۷۴
وصف الخیل = فرس نامه : ۴۵۹
فیض‌الله مرعشی حسینی
فواید بدنیه : ۵۷۷
مسیو فیکیه
تذکرة الارض ناصری : ۴۰۳
میرقاری الگیلانی = میر ...
محمدقاسم استرآبادی فرزند غلامعلی
دستور الاطباء = اختیارات قاسمی: ۵۳۴
محمدقاسم سبزواری فرزند محمدحسن
تقویم الملوک : ۶۵۵
قاسم نصرهروی فرزند یوسف
ارشاد الزراعة : ۳۹۵
قاسمعلی قاینی
مناظر ومرایا : ۴۵۷
قاضی اردکانی یزدی فرزند کاشف الدین محمد
جام جهان‌نمای عباسی : ۵۱۲
چوب چینی = خواص... ۴۱۴
خواص ادویه : ۵۳۱
قتلغ بوغا ، سیف‌الدین
باه نامه : ۴۷۹
قرشی
علاج امراض الصبیان : ۶۱۶۹
قسطوسکولاستیکوس
کشاورز نامه : ۴۴۹
قطب‌الدین طبیب، محمد
ترجمهٔ الموجز : ۵۰۵
حکیم کاضولانی حکیم باشی
عریضهٔ مجلس مأمورین انگلیس : ۵۶۷
محمدکاظم فرزند احمد
جواهر نامه : ۴۰۹
محمدکاظم تبریزی طبیب

حافظ الصحة : ۵۱۹
خیر التجارب : ۵۳۲
مجربات : ۵۹۳
مجموعة العلوم : ۶۸۶
ملامحمدکاظم کاشانی
مخزن الفواید : ۶۸۶
محمدکاظم گیلانی فرزند محمد
حفظ الصحهٔ ناصری : ۵۲۱
محمدکاظم محلاتی فرزند احمد
عکاسی: ۴۳۷
کریزل فرانسوی
پاتولوژی: ۴۸۵
محمدکریم‌خان قاجار شیخی
دقایق العلاج : ۵۳۶
مجمره = عطرکشی : ۴۵۱
کمال‌الدین
کیمیا : ۶۳۴
کمال فرزند نور طبیب
حفظ الصحه : ۵۲۱
کمال فرزند غیاث
تحفه = حفظ الصحه : ۴۸۷
گراگ هپوری
شگرف بیان : ۶۷۵
گیوم آمبورژه
مفتاح الامان : ۵۹۹
لطف‌الله عزیز هروی
فراست : ۴۳۹
لقمان
وصلة النجات: ۳۵۹
لوکی (کوکبی)
کیمیای منظوم : ۶۳۸
ماریه
کیمیا : ۶۳۴

مبارک قزوینی
جواهرنامه : ۴۱۰
مجدالدین طبیب
طب منظوم : ۵۶۵
مجدالدین هاشمی عباسی فرزند شفیع
شکار = رساله در... ۴۲۷
محبعلیخان خاص مرغانی
شکار = تربیت مرغان شکاری : ۴۲۸
محب‌الله جیلانی فرزند محمد
آتشك : ۴۶۱
ملا محسن = فیض کاشانی
محسن میرزا فرزند شمس الشعرا
عکاسی : ۴۳۷
ملامحسن همدانی = آقابابا
محمد، شمس‌الدین
طب = مختصری در... ۵۵۸
محمد، نورالدین
تحفة العاشقین : ۴۸۹
محمد فرزندحسن، شمس‌الدین
فرس‌نامه : ۴۴۰
محمد فرزند حسین، ابوعبدالله
رسالهٔ فلسفی : ۶۶۷
محمد فرزند عبدالله = عین‌الملك شیرازی
محمد فرزند منصور (دشتکی)؟
جواهرنامه : ۴۱۰
محمد فرزندمهتار، ابوعبدالله
ترجمهٔ مرآت‌العجایب : ۶۴۱
محمد آخوندی. معزالدین
کیمیا : ۶۳۴
محمدآقا
معدن‌شناسی، اصول ... ۴۵۵
محمدآملی فرزند محمود
نفایس الفنون: ۶۹۱

میرزا محمد اخباری
دوائرالعلوم : ۶۶۷
ذخیرة الالباب : ۶۶۷
محمد اصفهانی، جلال‌الدین طبیب
دستور جلالی : ۵۳۵
محمد اصفهانی، فاضل هندی
محمد بخارایی محمودی فرزند محمد
گنج معنی: ۶۸۰
محمد بدرالدین بنی‌خواجه
بحران : ۴۸۰
محمد بنانی رازی
معرفة الارض : ۴۵۶
محمد پاشا وزیر = راغب پاشا
میرزا محمد تنکابنی فرزند سلیمان
کشکول محمدی : ۵۷۸
محمد تنکابنی فرزند محمد مؤمن
خرقه : ۵۲۵
محمد جرجانی = محمد گرگانی
ملامحمد حفید ملااسلیم
ترجمهٔ حیاة الحیوان : ۴۰۴
محمد حموی شیرازی = سالك‌الدین
محمد خوارزمشاهی = میرخواند
محمد خویی تبریزی = حکیم قبلی
محمد خویی متطبب فرزنداحمد
البیان فی‌کشف اسرار الطب : ۴۸۳
محمد دنیسری فرزند ایوب
نوادر الادوار : ۶۹۳
محمد رازی فرزند عمر = فخررازی
محمد رازی کنی، فخر الاطبا
مفتاح الامان : ۵۹۹
محمد زکریای رازی
ترجمهٔ اسرار، ترجمهٔ سرالاسرار: ۶۱۷
ترجمهٔ برءالساعه : ۴۹۶

ترجمهٔ المنصوری : ۵۰۴
خواص حجر : ۶۲۰
داءالشفاء فی‌الساعه : ۵۳۳
شواهد حجر : ۶۲۴
طب = رساله در... ۵۵۷
فصد = ترجمهٔ ... ۵۷۴
کیمیا : ۶۳۴
منتخب حدائق‌الانوار : ۶۸۸
محمد رامهرمزی فرزند علی
ترجمهٔ الذهبیه : ۴۹۹
محمد رومی
کیمیا : ۶۳۴
محمد زاهد شوشتری فرزندعلی
التذکره فی‌علم البزدره : ۴۰۴
محمد سبزواری = غیاث متطبب
محمد سجزی فرزند صاعد
کیمیا : ۶۳۴
محمد سمرقندی
مثنوی: ۴۵۱
سید محمد شرقی فرزند رستم
سرالاسرار : ۶۲۳
محمد شیرازی = عین‌الملك شیرازی
میرزا محمد شیروانی فرزند حسن
آثارعلوی : ۳۹۳
محمد طبیب
لذت العیش ناصرشاهی : ۵۹۰
محمد طبیب فرزند مهدی
عمرطبیعی انسان : ۴۳۸
محمد طبیب فرزند نعمت‌الله
شمسیه: ۵۵۵
محمد طوسی طرطوسی فرزند محمود
عجایب المخلوقات : ۴۳۳
محمد الغانمی فرزند محمد
قراضهٔ طبیعیات : ۴۴۵
محمد غزالی
شفاءالامة : ۵۵۳
یواقیت العلوم : ۶۹۴
محمد فارسی، ابوالخیر فرزند محمد
انیس‌الاطباء : ۴۷۷
محمدفارسی، تقی‌الدین فرزندعلی
میزان‌الطبایع قطبشاهی: ۶۰۶
محمد فردی
خواص طبی وسحری اشیاء؟: ۵۳۲
میرزا محمد قاجار فرزند رضا
شاهبازنامه : ۴۲۶
محمد قزوینی = شاه محمد
محمد کحال یاورد فرزند حسن
شفاء العلیل : ۵۵۴
محمدکمونی فرزند محمود
عجایب‌المخلوقات : ۴۳۴
محمد گرگانی فرزند حسن
درمنظوم دراشرف علوم : ۵۳۳
محمدگرگانی فرزند محمود
جامع‌اللذات، فنون‌اللذات : ۵۱۵
محمدگرگانی = ابوالروح
محمدلاری فرزند سعید
تحفهٔ مبشریه : ۴۹۰
محمدلاری فرزند عبدالله
مناهل الانظار : ۶۰۴
محمد مجدی فرزند ابوطالب
زینة المجالس : ۶۷۰
محمد مجیر
عین الحیاة : ۵۷۰
محمد مروزی فرزند مسعود
آثارعلوی : ۳۹۳
محمد مشهدی فرزند محمد بدیع

ترجمهٔ الذهبیه : ۴۹۹
ملامحمد مشهدی فرزند محمدحسن
کنزالذهب، فواید الرضویه : ۵۸۸
محمد مفرائی فرزند علی
تقویم الادویه : ۵۱۱
محمد موصلی حنفی فرزند حسین
منافع الحیوان : ۳۵۷
میرمحمدخان نبوری نقشبندی
باه : ۴۷۷
سید محمد نصرالادباء فرزند احمد
حفظ الصحه : ۵۲۲
محمد نیشابوری فرزند ثابت
مفتاح الفوائد : ۶۴۳
محمد واسعی فرزند محمد
فرس نامه : ۴۴۱
محمد هروی فرزند یوسف
بحرالجواهر فی‌حل‌لغات السائر : ۴۸۱
جواهر اللغه : ۵۱۶
محمد هروی فرزند المستنصر
فواید الاشیاء : ۵۷۶
سید محمد یزدی متطبب طباطبائی
محسنیه : ۴۵۳
محمود فرزند محمد عبدالله
تحفهٔ خانی، طب خانی : ۴۸۷
آقا محمود بهبهانی فرزند محمد علی
الفصول الاربعه : ۶۷۸
محمود تهرانی فرزند محمد
عین العلاج : ۵۷۰
محمود سبزواری، علاءالدین
زبدة الطب : ۵۴۸
محمود شیرازی، قطب‌الدین
درة التاج لغرة الدیباج : ۶۶۵
محمود شیرازی فرزند الیاس
اسرار النکاح : ۴۷۲
غیاثیه : ۴۷۰
محمودشیرازی = عمادالدین
محمود شیرازی طبیب فرزند مسعود
قلع آثار : ۴۴۶
محمود میرزا قاجار
مجمع محمود : ۶۸۲
مرتضی‌قلیخان شاملو فرزند حسن
خرقه : ۵۲۵
مرجان شاه
مجربات : ۶۴۰
مسعود فرزند عبد الرحیم
جرالاثقال : ۴۰۷
مسعود فرزند عبدالله طبیب، مظفرالدین
بیخ‌چینی : ۴۰۰
مسعود فرزند فاضل
تحفهٔ جلالیه : ۴۸۷
مسلمهٔ مجریطی فرزند محمد
کیمیا : ۶۳۵
محمد مسیح رازی فرزند صادق
دستور مسیحی : ۵۳۶
محمد مسیح طباطبائی فرزند محمد امین
شرفیه : ۵۵۳
محمد مسیح فسائی فرزنداسماعیل
سفینه : ۶۷۲
مصطفی علوی حکیم الهی فرزندعقیل
بدایع الحکمه : ۴۸۲
مصطفی هروی قاینی
نوادر الفواید : ۶۴۵
مظفر اسفزاری = اسفزاری
مظفرشفایی فرزند محمد
آبستنی و باه : ۴۶۰
بیست باب : ۴۸۳

خلاصهٔ شفایی : ۵۲۹
دستور غذای شفایی : ۵۳۶
شرح قرابادین شفایی : ۵۵۳
قرابادین شفایی : ۵۸۰
کلیات حکیم شفایی : ۵۸۷
مظفرعلیشاه طریقتی، محمد تقی
خلاصة العلوم : ۶۶۳
مظهرجمالی یزدی فرزند محمد
فرخ نامه: ۶۷۶
معصوم شیرازی شوشتری
قرابادین معصومی : ۵۸۲
معصوم مازندرانی فرزند محمد
آتشك وكوفت : ۴۶۲
میرمحمد معصوم نامی ترمذی
مفردات معصومی، مفردات صحت: ۶۰۲
مفید
کیمیا : ۶۳۵
ملامشکی (موشکی)
باغچهٔ گل : ۳۹۹
ملك ضورس
تدبیر حجر : ۶۱۷
منصور ایجی شبانکاری فرزند حسن
صفات الحیوان : ۴۲۹
منصور شیرازی فرزند ... الیاس
تشریح‌الابدان، التشریح‌بالتصویر: ۵۰۸
کفایهٔ مجاهدیه ، کفایهٔ منصوری : ۵۸۵
منصور هروی فرزند علی
الابنیه عن‌حقایق‌الادویه : ۴۶۳
منوچهر
تاریخ انکشافات و اختراعات : ۴۰۲
میرزا موسی ساوجی فرزند علیرضا
حفظ‌الصحه : ۵۲۲
دستور الاطباء : ۵۳۴

ملامحمد مؤمن الموتی قزوینی
ترجمهٔ الذهبیه : ۴۹۹
محمد مؤمن تنکابنی فرزند محمدزمان
تحفهٔ حکیم مؤمن : ۴۹۱
محمد مؤمن نخعی‌آشتیانی فرزند محمد
تذکرةالعلاج : ۴۹۴
محمد مهدی فرزند شاه‌کرم
منبع‌الحیاة : ۶۰۴
محمد مهدی حکیم فرزند محمد جعفر
مخزن اسرار اطباء : ۵۹۶
معدن تجربیات : ۵۹۸
مهدی سرخابی تبریزی
اجازه نامه : ۴۶۴
ملامحمد مهدی شریف فرزند علینقی
زاد المسافرین، تدبیرمسافر : ۵۴۶
میرزا محمد مهدی فروغ سپاهانی
صحایف عالم : ۶۷۵
مهدی شیرازی فرزند محمد ، صابر
سلم المعارف : ۴۲۵
محمد مهدی طبیب قمی فرزند عنایةالله
هدیهٔ سلیمانی : ۶۰۹
سید مهدی‌خان مستوفی فرزند علی اکبر
منتخب الاصول : ۶۸۸
مهدی صبیری مهجی یمنی فرزند علی
شفاء الامة: ۵۵۳
میرخواند خوارزمشاهی ، محمد
عجایب المخلوقات : ۴۳۳
میرسید شریف گرگانی
امهات مسائل علوم ثلاثة : ۶۴۷
میرشاه میرزاجان صفوی موسوی
فواکه شاهی : ۵۷۸
میرقاری گیلانی کاشانی
اسرار الحکم : ۴۷۲
میرمیران استرآبادی = زین‌العابدین

میسری حکیم
ترجمهٔ المنصوری : ۵۰۴
نادر میرزا قاجار
خوراکیهای ایرانی : ۴۲۲
نجیب‌الدین محمد سمرقندی
اسباب التدویه : ۴۷۱
ترجمهٔ الاسباب والعلامات : ۴۹۶
ترجمه وشرح شرح الاسباب : ۵۰۱
میرزا نصرت قوچانی طبیب
حفظ‌الصحه : ۵۲۲
شیمی : ۴۲۹
نصرالله میرزا قاجار
چهار مقالهٔ ناصریه: ۵۱۹
خواجه نصیر طوسی
جواهر نامه، تنسوق نامه : ۴۱۱
بستان القلوب، روضه‌القلوب : ۶۵۰
محمد نصیر یزدی فرزند قاضی
تحفهٔ شاهیه، تحفهٔ سلیمانیه : ۴۸۹
فتوحات عباسی : ۶۷۶
نظام‌الدین احمد گیلانی :
اختیارات نظامی : ۴۶۹
اسرار الاطباء : ۴۷۲
اصطلاحات الاطباء : ۴۷۲
اصول عناصر : ۳۹۶
باهیه = بعضی ادویهٔ باه : ۴۸۰
بواسیر = علاج... : ۴۸۳
پیدایش پزشکی و لذت عقلی : ۴۸۶
چوب چینی و قهوه و چای : ۴۱۴
حیوانات ذوات السموم : ۵۲۴
خواص اهلیله : ۵۳۱
خواص برخی از گیاهان : ۴۱۹
خواص زهر : ۵۳۲
سمندر دولت : ۴۲۵
شجرهٔ دانش : ۶۷۳
صفات وخواص مومیائی: ۴۲۹
طب فارسی : ۵۵۷
قیافه شناسی : ۴۴۶
مادهٔ منوی وانعقاد نطفه: ۵۹۲
مجموعهٔ حکیم الملك : ۵۹۵
مضمار دانش : ۴۵۴
نظام الملك
آب‌کرم : ۴۶۰
نظامی عروضی، احمد فرزند عمر
چهارمقاله : ۶۵۸
نظام الاطباء، ناصح
نور وتجلی : ۶۹۴
نعمت‌الله فرزند مغیث‌الدین محمد
بحرالخواص : ۴۸۱
نفیس کرمانی
ترجمه وشرح شرح الاسباب : ۵۰۱
نوربخش
فراست : ۴۳۹
نور علیشاه
جزایر : ۶۱۹
نورالله آشپزباشی
مادة الحیاة : ۴۵۱
سید محمد واجدعلیخان اصفهانی بنگالی
مجربات : ۵۹۳
ولی فرزند علیشاه طوسی
نیرنجات وطلسمات : ۶۴۵
حکیم ولی گیلانی
ستهٔ ضروریه : ۵۵۰
محمدهادی شیرازی فرزند محمد صالح
چشمهٔ زندگانی : ۵۱۸
هادی نجم‌آبادی سنگلجی
تحریرالعقلا : ۶۵۱

محمد هاشم تهرانی فرزند محمدطاهر
تحفهٔ سلیمانیه : ۴۰۳
عین الحیاة ۴۳۰
مفتاح الخزاین ومصباح الدفاین: ۴۵۶
هاشم قزوینی استرآبادی
بحیره : ۶۴۹
هبةالله ، ابوالمظفر
باه = رساله در... ۴۷۸
هبةالله سبزواری، علاءالدین
امراض بدن : ۴۷۶
هرمس
شجره : ۶۲۴
کیمیا : ۶۳۵
یحیی فرزند سعد پزشک
باه‌نامه، منافع الناس : ۴۷۹
میریحیی
مجموعة الصنایع : ۴۵۲
یحیی برمکی فرزند ابوبکر
تدبیرحجر : ۶۱۷
کیمیا : ۶۳۵
یحیی بغدادی = ابن جزله
محمد یحیی حکیم فرزند مصطفی علیخان
مناظر الابدال : ۶۰۳
یحیی حلوایی مقنی فرزند حسین
شراب و حلوا پزی : ۴۲۷
یعقوب بن اسحاق کندی
مدخل : ۶۴۰
یوسف فرزند میرزا محمدعلی
شرح حولیه : ۶۲۴
العلم المکنون و السرالمظنون : ۶۴۱
یوسف اموی = امام‌الدین
یوسف مستشارالدوله تبریزی فرزند کاظم
گنجینهٔ دانش : ۶۸۰
یوسف یوسفی هروی
جامع‌الفواید: ۵۱۳
حفظ‌الصحه : ۵۲۳
دلایل البول : ۵۳۶
دلایل‌النبض : ۵۳۷
ریاض الادویه : ۵۴۵
ستهٔ ضروریه : ۵۵۰
علاج‌الامراض : ۵۶۹
فرهنگ هندی به‌فارسی : ۵۷۳
فرهنگ یوسفی : ۵۷۳
فواید الاخیار ، فواید یوسفی: ۵۷۵
کلیات یوسفی : ۵۸۸
مأکول و مشروب : ۵۹۲
یهواه‌خان فرزند خواص‌خان
معدن‌الشفا، طب سکندرشاهی: ۵۹۸

صوابنامه

صفحه	ستون	سطر	نادرست	درست
۲	۲	۴–۷	–	نسخهٔ چلبی‌عبدالله ش ۱۹ احسن القصص دیگریست بنگرید به زیر نویس ص ۱۳۰
۷	۱	۲۲	بحرالدر	بحرالدرر
۹	۱	۶–۷	و نصارا مسیح را	و نصارا عزیز ومسیح را
۱۹	۱	۲۸	(۷۳۲–۷۵۶)	(۷۲۲ – ۷۵۶)
۳۳	۲	۱۳–۱۴	تفسیر عرفانی	همان کشف‌الاسرار وعدة الابرار است
۱۳۴	۲	۱۸	اصول موضعه	اصول موضوعه
۱۵۰	۱	۹–۱۰	گویا «فتوحات غیبه» است	جز «فتوحات‌غیبیه» است
۱۶۰	۲	۱	چهل سئوال	اربعین عقیلی از محمد ابراهیم شربتدار است
۱۸۱	۱	۱۱	نسخهٔ 1563 بانکی پور	نسخه‌ای ازگزارش عبدالله قزوینی است کـه در ص ۱۴۸ بنام «ترجمهٔ خلاصة الحساب» یاد شده است .
۲۹۷	۲	۵	افق مقابل	افق مقال
۳۲۰	۲	۱۴	۱۹۲۷	۹۲۷
۳۹۳	۱	۱۲	محمد حسن	محمد فرزندحسن
۴۰۱	۱	۲۲	پختن حلوها	پختن حلواها
۴۶۴	۱	۵–۶	تنها بخش داروشناسی آنست زاید است	
۵۹۸	۱	۲۲	طب سنکدر شاهی	طب سکندر شاهی
۶۸۲	۱	۲۵	مجمع ادلفوائ	مجمع الفوائد

منابع

الف ـ فهرستهای چاپ شده در ایران

۱ـ ادبیات :

فهرست کتابخانهٔ دانشکدهٔ ادبیات تهران، نگارش محمدتقی دانش‌پژوه، سه‌جلد رویهم ۱۰۳۴ صفحه .

الف ـ جلدیکم، چاپ‌تهران، دانشکدهٔ ادبیات، مجلهٔ‌ادبیات، خرداد۱۳۳۹خ،۶۸۲ص. به‌ترتیب تهجی نام‌کتابها وتجزیهٔ مجموعه‌ها .

ب ـ جلددوم، تهران، دانشکدهٔ ادبیات، ضمیمهٔ سال‌دهم مجلهٔ ادبیات، ۱۳۴۱خ، ۱۰۶ ص . به‌ترتیب تهجی نام کتابها بدون تجزیهٔ مجموعه‌ها .

ج ـ جلدسوم چاپ تهران ، دانشکدهٔ ادبیات ، ضمیمهٔ سال سیزدهم مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات ، ۱۳۴۴ خ . ۲۵۰ ص . بمانند جلد دوم .

۲ـ الهیات :

فهرست‌کتابخانهٔ دانشکدهٔ الهیات ومعارف اسلامی ، نگارش سید محمد باقر حجتی ، زیر نظر محمدتقی دانش پژوه، دوجلد.

الف ـ جلدیکم، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، شمارهٔ۱۰۸۲ ، ۱۳۴۵خ، ۱۲۲۴ص به‌ترتیب تهجی نام‌کتابها بدون تجزیهٔ مجموعه‌ها .

ب ـ جلد دوم نگارش دکتر محمد باقر حجتی ، تهران ، انتشارات دانشگاه تهران ، ۱۳۴۸ خ ، ۳۴۳ ص به‌ترتیب تهجی نام‌کتابها بدون تجزیهٔ مجموعه‌ها .

۳ـ پزشکی :

فهرست‌کتابخانهٔ دانشکدهٔ پزشکی تهران، نگارش حسن ره‌آورد ، یك جلد تهران، ۱۳۳۳خ ، ۴۷۰ص . به‌ترتیب تهجی نام‌کتابها وتجزیهٔ مجموعه‌ها .

۴ـ حقوق :

فهرست‌کتابخانهٔ دانشکدهٔ حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران ، نگاشتهٔ محمد تقی

دانش پژوه . یك جلد، انتشارات دانشگاه تهران، شمارهٔ ۶۵۲، دیماه۱۳۳۹،خ. ۶۰۲ ص. به‌ترتیب تهجی نام کتابها و تجزیهٔ مجموعه‌ها .

۵ـ دانشگاه :

فهرست کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران، پانزده‌جلد، رویهم ۸۵۴۷صفحه.

الف‌ـ جلدیکم، نگاشتهٔ علی‌نقی‌منزوی، انتشارات دانشگاه ش۱۲۳ سال ۱۳۳۰خ، ۲۷۶ ص به‌ترتیب موضوع: (قرآن، دعا) سپس به‌ترتیب تهجی نام کتابها وتجزیهٔ مجموعه‌ها .

ب ـ جلددوم، نگاشتهٔ علی‌نقی منزوی، انتشارات دانشگاه‌ش۱۶۸، سال۱۳۳۲خ ۹۰۰ص به‌ترتیب‌موضوع: (متنهای ادبی، علوم ادبی، تاریخ وجغرافیا، ازقلم‌افتاده‌ها) هریك به‌ترتیب تهجی نام کتاب و تجزیهٔ مجموعه‌ها، سپس چند نمونه از خطوط دانشمندان و خوشنویسان .

ج ـ جلد سوم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه، ش۱۶۹، بسال ۱۳۳۲ خ، ۶۹۰صفحه، به‌ترتیب‌موضوع: (منطق، فلسفه، عرفان، کلام،فلسفهٔ عملی) هریك به‌ترتیب حروف تهجی و تجزیهٔ مجموعه‌ها .

د ـ جلد چهارم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه، ش۱۸۱، سال۱۳۳۲ خ۱۰۸۲+۸۰ص. به‌ترتیب‌موضوع: (تاریخ فلسفه،پزشکی، ریاضی، علوم غریبه، افزارهای علمی) هریك به‌ترتیب تهجی در نام کتابها و تجزیهٔ مجموعه‌ها .

ه ـ جلد پنجم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه، ش۲۹۹، سال ۱۳۳۵ خ ازصفحهٔ ۱۰۵۶تا۲۱۱۲ص. به‌ترتیب موضوع: (اخبار واحادیث، اصول فقه،فقه) وهریك به‌ترتیب تهجی درنام‌کتابها .

و ـ جلدششم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه، ش۳۰۳، سال۱۳۳۵خ، ازصفحه ۲۱۱۳ تاصفحهٔ ۲۶۰۰+۳۶ص. ذیل است وبه‌ترتیب تهجی در نام‌کتابها .

ـ فهرست اعلام واماکن وفرق چهارجلد اخیراز احمد منزوی، یك‌جلد، سال ۱۳۳۵ خ، ۴۵۱ ص .

ز ـ جلد هفتم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه ش۵۳۳، سال۱۳۳۸خ، ازصفحهٔ ۲۶۰۱تا۲۸۰۸+۳۱ص+۴۱۱ص ذیل است و از قلم افتاده‌ها به‌ترتیب تهجی در نام کتابها .

ح ـ جلد هشتم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه ش۶۶۵، سال۱۳۳۹خ ازصفحهٔ ۱ تا ۷۶۰ به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ‌کتابها .

ط ـ جلد نهم، نگاشتهٔ محمدتقی‌دانش‌پژوه،انتشارات دانشگاه، ش۶۶۹، سال ۱۳۴۰خ، ازصفحهٔ ۷۶۱ تا ۱۵۰۴ به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها.

ی ـ جلد دهم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه،انتشارات دانشگاه، ش۶۷۸، سال۱۳۴۰خ ازصفحهٔ ۱۵۰۵ تا ۲۰۰۰، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها.

یا ـ جلد یازدهم، نگاشتهٔ محمدتقی‌دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه، ش۶۹۱، سال ۱۳۴۰ خ، ازصفحهٔ ۲۰۰۱ تا ۲۵۰۲ به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها .

یب ـ جلد دوازدهم نگاشتهٔ محمدتقی‌دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه، ش۶۹۳، سال ۱۳۴۰ خ، ازصفحهٔ ۲۵۰۵ تا ۳۰۰۸ . به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها .

یج ـ جلدسیزدهم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه، انتشارات‌دانشگاه، ش۶۹۹، سال ۱۳۴۰ خ، ازصفحهٔ ۳۰۰۹ تا ۳۵۱۲، به‌ترتیب قفسهٔ‌کتابها.

ید ـ جلدچهاردهم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه، انتشارات‌دانشگاه، ش۷۲۲، سال ۱۳۴۰ خ، ازصفحهٔ ۳۵۱۳ تا ۴۰۶۶، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ‌کتابها .

یه ـ جلد پانزدهم ، نگاشتهٔ محمدتقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه، ش۱۰۹۶، سال ۱۳۴۵ خ، ازصفحهٔ ۴۰۶۴ تا ۴۲۴۴ + ۲۸۰ صفحه. به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها ، سپس فهرستهائی برای نام‌کتابها ونگارندگان جلدهای ۸ـ۱۵ .

۶ـ رضوی :

۱ـ در پایان جلددوم «مطلع الشمس» محمد حسنخان صنیع‌الدوله فهرستی هست باعنوان «فهرست جمیع نسخی‌که فعلا درکتابخانهٔ مبارکهٔ حضرت‌رضا موجود است» و افزوده اگرچه صورت آن چندان مصحح‌نبود ولی بقدر میسورمنقح ساخته است. این فهرست موضوعی‌است: قرآن، تفسیرخاصه، تفاسیرعامه، ادعیه و زیارات، اخبار خاصه، اخبارعامه، کتب فقه خاصه ، فقه عامه، حکمت وکلام، معانی بیان، منطق، لغت، طب، رجال، قرائت، معارف و اخلاق ، نحو وصرف، ریاضی وهندسه وحساب، تاریخ، دیوان، فرامین، و قفنامجات، اجاره نامجات درسال ۱۳۰۲ق چاپ سنگ‌شده، در۳۲ص چهار ستونی، هرستون ۴۰ـ۴۸ سطر.

۲ـ فهرست‌کتابخانهٔ آستان قدس‌رضوی، هشت جلد، رویم ۴۳۱۸ صفحه .

الف‌ـ جلدیکم ، نگاشتهٔ حاج عماد فهرستی وگروهی ، انتشارات آستان قدس ، در سال ۱۳۰۵ خ ، به ترتیب موضوع : (حکمت ، منطق ، تفسیر ، اخبار) سپس هر یك به ترتیب تهجی در نام کتابهای خطی وسپس چاپی.

ب ـ جلد دوم، نگاشتهٔ حاج‌عماد فهرستی، وگروهی ، انتشارات آستان قدس رضوی سال ۱۳۰۵خ ، ۳۹۲صفحه. به‌ترتیب موضوع: (فقه، اصول، تجوید، دعا، اخلاق، رجال ونسب، فرهنگنامه‌ها) وهریك به‌ترتیب تهجی درنام کتابها. خطی، چاپی .

ج ـ جلد سوم، نگاشتهٔ حاج عماد فهرستی وگروهی ازانتشارات‌آستان‌قدس، سال ۱۳۰۵ خ، ۳۷۰ص، به‌ترتیب موضوع (صرف ونحو، معانی بیان ، تاریخ و افسانه، ادبیات ، طب ، ریاضی) وهریك به‌ترتیب تهجی، خطی وچاپی .

د ـ جلد چهارم نگاشتهٔ گروهی ، از انتشارات آستان قدس ، سال ۱۳۲۵ خ ۵۴۲ ص. به‌ترتیب موضوع: (کلام وحکمت، منطق، تفسیر) و هریك به‌ترتیب تهجی در نام کتابها خطی، چاپی .

ه ـ جلد پنجم ، نگاشتهٔ گروهی ، انتشارات آستان قدس ، سال ۱۳۲۹ خ ۶۷۸ ص بهترتیب موضوع : (اخبار، فقه) وهریك بهترتیب تهجی درنام کتابها .

و ـ جلد ششم، نگاشتهٔ گروهی، انتشارات آستانقدس، سال۱۳۴۴ خ،۷۳۰ ص بهترتیب موضوع: (اصول فقه، تجوید، دعاومزار، اخلاق، رجال ونسب ودرایه).

ز ـ جلدهفتم (دردومجلد)، نگاشتهٔ احمد گلچین معانی، انتشارات ادارهٔ کتابخانه ، سال ۱۳۴۶خ، ۱۰۱۳ص+ بهترتیب موضوع: (تاریخ، سیر، تذکره ، افسانه، سفرنامه،روزنامه، ادبیات، دیوان، مثنوی، جنگ، منشآت، عروض، بدیع قافیه، معما،کشکول، امثال، اخلاق آداب، خط) مجموعهها تجزیه نشده.

۷ـ روضاتی :

فهرست کتابخانهٔ شخصی حاج سیدمحمدعلیروضاتی دراصفهان، نگاشتهٔحاج سیدمحمد علیروضاتی. یك جلد، انتشارات مؤسسهٔ نشر نفایس مخطوطات اصفهان، در۱۳۴۱خ، ۴۰۰ ص+ ۸ص بهترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها.

۸ـ سپهسالار :

فهرست کتابخانهٔ مدرسهٔ عالی سپهسالار در تهران، پنج جلد.

الف ـ جلد یکم، نگاشتهٔ ابنیوسف (حدائق)، انتشارات دانشکدهٔ معقول و منقول درسال ۱۳۱۵خ ـ ۷۰۰ص، بهترتیب موضوع:(قرآن، دعا، تفسیر، دربارهٔ قرآن، اخبار وحدیث ، فقه، اصول فقه) وهریك بهترتیب تهجی در نامکتابها.

ب ـ جلد دوم، نگاشتهٔ ابنیوسف، انتشارات دانشکدهٔ معقول ومنقول در۱۳۱۶ـ۱۳۱۸ خ، ۷۹۵ص ، بهترتیب موضوع : (خطب و منشآت، فرهنگنامهها، صرف و نحو، معانی بیان وبدیع، عروض وقافیه، اشعار و تذکره، دیوان) .

ج ـ جلد سوم، نگاشتهٔ محمدتقی دانشپژوه وعلینقیمنزوی باتجدیدنظر ازعلینقی منزوی ازانتشارات انجمن علوم اسلامی ش۲، در ۱۳۴۰ خ، ۵۴۶ص، بهترتیب تهجی نام کتابها ، مجموعهها تجزیه شدهاست .

د ـ جلد چهارم، نگاشتهٔ محمد تقی دانشپژوه و علینقی منزوی ، باتجدید نظر ازعلینقی منزوی، ازانتشارات علوم انسانی ش۴، در ۱۳۴۶ خ، ۵۶۰ص، بهترتیب تهجی نامکتابها، مجموعهها تجزیه شده است.

ه ـ جلد پنجم، نگاشتهٔ همان دوتن: دانشپژوه ، منزوی. چاپ بانجام رسیده ولی هنوز منتشر نشده است. بهترتیب تهجی نامکتابها، مجموعهها تجزیه شده است.

۹ـ فاضلیه:

فهرست کتابخانهٔ مدرسهٔ فاضلیه درمشهد، نگاشتهٔ اوکتائی، یكجلد، چاپ ۱۳۰۹ خ ، ۲۶۵ص، بهترتیب موضوع : (حکمت وکلام ومنطق، تفسیر، اخبار، فقه واصول، دعا،اخلاق ،

فرهنگنامه‌ها، نحو وصرف، ادبیات، تاریخ، پزشکی) و هریك به‌ترتیب تهجی درنام‌کتابها.

۱۰ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی :

نگاشتهٔ علینقی منزوی، یك‌جلد، انتشارات دانشگاه تهران، ش۵۱۳ ، در ۱۳۳۷ خ، ۳۴۲ص (این کتاب فهرست‌کتابخانهٔ خاصی‌نیست بلکه نسخه‌های خطی درموضوع خودرا از همهٔ‌کتابخانه‌ها به‌ترتیب سدهٔ نگارش نشان داده است) .

۱۱ـ فهرست مصنفات ابن‌سینا :

نگاشتهٔ دکتریحیی مهدوی، یك‌جلد، انتشارات‌دانشگاه ش۲۰۶ سال ۱۳۳۳خ، در۴۱۳ ص(این‌کتاب فهرست نگارشهای ابوعلی‌سینااست‌و نسخه‌های‌خطی‌آنهادرهمهٔ‌کتابخانه‌های‌دنیا).

۱۲ـ فهرست فیلمها :

نگاشتهٔ محمدتقی‌دانش‌پژوه، انتشارات‌دانشگاه‌تهران، ۱۳۴۸خ، پیرامن ۹۰۰ص فهرست فیلمهای گردآمده درکتابخانهٔ مرکزی دانشگاه است ازنسخه‌های فارسی وعربی‌کتابخانه‌های شخصی وعمومی درایران و خارج، درسه‌بخش : فارسی ، عربی ، مجموعه‌ها. دوبخش یکم و دوم به‌ترتیب تهجی درنام‌کتابها ودرپایان فهرست نامها است .

این فهرست هنوز منتشر نشده است ولی استاد مقامی آقای دانش پژوه جزوه بجزوه به‌من داده‌اند .

۱۳ـ فیضیه :

فهرست‌کتابخانهٔ مدرسهٔ فیضیه درقم، نگاشتهٔ مجتبی عراقی، دردوجلد، رویهم ۹۷۰ص

الف ـ جلدیکم، چاپ علمیهٔ قم، سال ۱۳۳۷خ، ۴۷۶ص . به ترتیب موضوع: (قرآن ، دعا وزیارت، فلسفه وکلام وعرفان) وهریك بخش به‌ترتیب‌تهجی‌درنام‌کتابها، کتابهای چاپی نیز آورده شده است .

ب ـ جلد دوم، چاپ‌علمیهٔ قم، سال ۱۳۳۸خ، ۴۹۶ص. به‌ترتیب‌موضوع:(اخلاق، مناقب و مصائب، تاریخ، رجال و درایه وتراجم، اخبار) کتابهای چاپی نیز آورده شده است .

۱۴ـ مجلس :

فهرست‌کتابخانهٔ مجلس‌شورای‌ملی درتهران، دربیست‌ویك‌جلد، رویهم پیرامن ۶۰۰۰ص

الف ـ جلدیکم، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس شورای ملی در۱۳۰۵ ، در۳۶۴ص سه‌بخش : کتابهای خطی، کتابهای چاپی ، کتابهای السنهٔ خارجه. بخش خطی آن به‌ترتیب تهجی نام کتابها .

ب ـ جلد دوم، نگاشتهٔ یوسف اعتصامی (اعتصام‌الملك)، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس‌شورای ملی تهران، بسال۱۳۱۱خ، ۵۴۰ ص، به‌ترتیب موضوع : (حدیث ،اخلاق ، ادبیات، دعا ، تاریخ، تفسیر، جغرافیا، حکایات، حکمت، دیوان و تذکره، ردود ، ریاضی و ستاره شناسی ،

سفرنامه، سیر، صرف و نحو ومعانی بیان و بدیع، صناعات، پزشکی، عرفان، فقه، کتب مختلفه، کلام، فرهنگنامه، مجموعه‌ها، مرقعات، قرآن، حیوان شناسی) .

ج ــ جلد سوم، نگاشتهٔ ابن یوسف شیرازی (حدائق) ، انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، تهران، ۱۳۱۸ ــ ۱۳۲۰خ ، ۸۱۴ص. به‌ترتیب موضوع : (تفسیر ، دعا، حدیث ، فقه، فرهنگ، بدیع وعروض وقافیه ونحو وصرف ومعما، شعروتذکره ودیوان)

د ــ جلدچهارم، نگاشتهٔ عبدالحسین حایری، انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، تهران، ۱۳۳۵خ ۴۷۹ص. کتابهای عربی و به‌ترتیب موضوع است وهر بخش به‌ترتیب تهجی در نام کتابها.

هـ ــ جلدپنجم، نگاشتهٔ عبدالحسین حایری، انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای ملی تهران، ۱۳۴۵خ، ۶۱۲ص. به‌ترتیب موضوع: (کلام، فلسفه و منطق)، هریك به‌ترتیب تهجی درنام کتابها .

و ــ جلد ششم، نگاشتهٔ سعیدنفیسی و اصلاحات از عبدالحسین حایری، انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای ملی تهران، ۱۳۴۴خ ، ۳۳۰ص. به‌ترتیب موضوع: (قرآن ، دربارهٔ قرآن ، خطب وکلمات قصار، دعا، حدیث، فقه واصول فقه، کلام، فلسفه، عرفان وتاریخ تصوف، ریاضی ستاره‌شناسی، طبیعیات، پزشکی، ادبیات، فرهنگنامه، دائرةالمعارف، دیوان، نحو وصرف و عروض وبدیع وموسیقی ومعما، متون ادبی، اخلاق، حکایات، مقامه، کشکول، منشآت وترسل، تاریخ، علوم غریبه، سفرنامه). وهر بخش به‌ترتیب تهجی درنام کتابها.

ز ــ جلد هفتم، نگاشتهٔ عبدالحسین حائری، انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، تهران در۱۳۴۶خ ۴۴ص، فهرست کتابهای اهدایی آقای جمال امامی خویی است ، به‌ترتیب تهجی در نام کتابها و تجزیهٔ مجموعه‌ها .

ح ــ جلدهشتم، نگاشتهٔ بانوفخری راستکار. انتشارات کتابخانهٔ مجلس، در۱۳۴۷خ، ۵۶۴ص فهرست آثارمنظوم است به‌ترتیب تهجی، مجموعه‌ها تجزیه نشده است .

ط ــ جلد نهم (در دومجلد) نگاشتهٔ عبدالحسین حائری، انتشارات کتابخانهٔ مجلس ، در ۱۳۴۶ ــ ۱۳۴۷ خ ، ۹۵۸ ص . به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هرکتاب .

ی ــ جلد دهم (درسه مجلد) نگاشتهٔ عبدالحسین حائری، انتشارات کتابخانهٔ مجلس ، در۱۳۴۷ در ۱۶۰۰ص. به ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هرکتاب .

یا ــ جلد یازدهم، زیرنظر محمدتقی دانش‌پژوه وایرج افشار و علینقی منزوی وانویس و فهرست از احمد منزوی (نگارنده) ، انتشارات کتابخانهٔ مجلس درسال ۱۳۴۵خ،۴۵۸ص، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها.

یب ــ جلد دوازدهم، زیرنظر محمدتقی دانش‌پژوه وایرج افشار وعلینقی منزوی وانویس و فهرست ازاحمد منزوی، انتشارات کتابخانهٔ مجلس درسال ۱۳۴۶خ، ۴۴۰ص، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها .

یج ـ جلدسیزدهم، زیرنظر ایرج‌افشار، محمدتقی دانش‌پژوه وعلینقی منزوی، وانویس و فهرست ازاحمد منزوی، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس در سال ۱۳۴۶ خ، ۴۳۷ ص، به ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هر کتاب .

ید ـ جلدچهاردهم، زیرنظرایرج‌افشار، محمدتقی دانش‌پژوه وعلینقی منزوی، وانویس و فهرست از احمد منزوی، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، تهران درسال ۱۳۴۷ خ ، ۴۶۷ص، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها .

یه ـ جلد پانزدهم، زیرنظرایرج افشار، محمدتقی دانش‌پژوه وعلینقی منزوی، وانویس و فهرست ازاحمد منزوی ،انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس، درسال ۱۳۴۷خ، ۳۸۷ص، به ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هرکتاب .

یو ـ جلدشانزدهم، زیرنظرایرج‌افشار، محمدتقی دانش‌پژوه وعلینقی، منزوی وانویس و فهرست از احمد منزوی ، در جریان چاپ است نزدیك به۵۰۰ ص . به ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هرکتاب .

یز ـ جلد هفدهم نگاشتهٔ عبدالحسین حایری ، زیر چاپ است بلطف ایشان جزوه‌های آن جزو بجزو باین ناچیز میرسد .

یح ـ جلد هیجدهم ، نگاشتهٔ خانم فخری راستکار ، فهرست کتابهای اهدایی مرحوم رهی معیری است به‌ترتیب شماره‌ای، نسخه‌های خطی وسپس‌چاپی. انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس شورای ملی ، تهران ،۱۳۴۸ خ ،۲۶+۱۶۴ ص .

۱۵ـ معارف :

فهرست کتابخانهٔ معارف (ملی) ، نگاشتهٔ عبدالعزیز جواهرالکلام ، دو جلد رویهم نزدیك به ۵۰۰ ص .

الف ـ جلد یکم، چاپ وزارت فرهنگ درسال ۱۳۱۳خ، ۲۴۲ص، به ترتیب موضوع.

ب ـ جلد دوم، چاپ وزارت فرهنگ سال۱۳۱۴خ، ۲۵۰ص، به‌ترتیب موضوع.

۱۶ـ ملی :

فهرست نسخ خطی‌کتابخانهٔ‌ملی، وابسته به وزارت فرهنگ وهنر، نگاشتهٔ سید عبدالله انوار، دوجلد رویهم ۱۱۲۶ص .

الف ـ جلدیکم، انتشارات وزارت فرهنگ وهنر، تهران، ۱۳۴۳خ، ۵۲۶ص، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هرکتاب، ازش۱ تا ۵۰۰ .

ب ـ جلد دوم، انتشارات وزارت فرهنگ وهنر، تهران، ۱۳۴۷خ، ۶۰۰ ص. به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هرکتاب، از ش۵۰۱ تا ۱۰۰۰ .

۱۷ـ نسخه‌های خطی:

نشریه‌کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران ، زیرنظر محمد تقی دانش‌پژوه، ایرج افشار

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه‌های شخصی است وجز آن، درپنج‌جلد رویهم ۲۵۰۲ص .
الف ــ جلدیکم، انتشارات دانشگاه تهران ش ۶۷۷، در سال ۱۳۴۰خ، در۲۷۰ص.
ب ــ جلد دوم، انتشارات دانشگاه تهران ش ۷۷۴ ، درسال ۱۳۴۱خ در۲۸۶ ص.
ج ــ جلد سوم، انتشارات دانشگاه ش۸۸۰، درسال ۱۳۴۲خ، در۵۸۸ص.
د ــ جلد چهارم، انتشارات دانشگاه ش۱۰۳۹، در سال ۱۳۴۴ خ، در۶۹۴ ص.
ه ــ جلد پنجم، انتشارات دانشگاه ش۱۰۳۹/۵ ، درسال ۱۴۴۶خ ، در۷۶۷ص.

ب ــ فهرستهایی که در خارج از ایران چاپ شده است

۱ــ دارالکتب:

نگاشتهٔ نصرالله‌طرازی، فهرست کتابهای خطی فارسی‌کتابخانهٔ دارالکتب درقاهره‌است، دوجلد، رویهم...صفحه.

الف ــ جلد یکم، به‌ترتیب حروف تهجی درنام‌کتابها، ازحرف الف تا ز ، چاپ قاهره، ۰۰۰ ص .

ب ــ جلددوم، به‌ترتیب حروف تهجی درنام‌کتابها ازحروف ز تا ی. سپس فهرست نامها چاپ قاهره ص .

ج ــ الفهرس‌الوصفی للمخطوطات‌الفارسیة المزینة بالصوروالمحفوظة بدارالکتب. نگاشتهٔ نصرالله طرازی، به‌ترتیب سدهٔ‌کتابت درنسخه‌ها، سپس فهرست‌نامها ودرپایان هشتاد نمونه از کارهای هنری‌که درنسخه‌های فارسی‌آن کتابخانه هست،چاپ قاهره، ۱۹۶۸، ۱۹۰+۸۰ص

۲ــ مخطوطات انجمن ترقی اردو:

نگاشتهٔ سید فراز علی رضوی ، فهرست نسخه‌های فارسی و عربی موجود در کتابخانهٔ انجمن ترقی در کراچی است ، انجمن روابط فرهنگی ایران و پاکستان کراچی ، چاپ کراچی، آبانماه ۱۳۴۶خ، ۱۳۲ص. به‌ترتیب موضوع: (معلومات‌عامه، فرهنگنامه، امثال، بیاض، انتخابات، فلسفه ، اخلاق، خوابنامه ، کتب مقدسه ، قرائت، دربارهٔ قرآن ، تفسیر ، حدیث، عقاید، فقه، اسلامیات، تصوف، سیروسوانح، تذکرةالاولیا، اوراد، فالنامه ، فضایل و مناقب ، هندویات ، قانون، تعلیمات ، درسیات ، قواعد زبان، تنقید، عروض، معانی بیان ، ریاضی، ستاره شناسی، پزشکی، صنعت وحرف، خط، طباخی، رمل، نیرنجات، جفر، علم ــ النفس، علم الاعداد، فنون جنگ، موسیقی، کلیات، دیوان، مثنوی، منظومه، قصیده ، قطعات تاریخی، تذکرةالشعراء، ادب، انشا، جغرافیا، سوانح، سفرنامه. تاریخ).

۳ــ مخطوطات موصل :

نگاشتهٔ دکترداودچلبی‌موصلی، چاپ‌بغداد، ۱۹۲۷م، ۳۸۹ص، به‌ترتیب حروف‌تهجی

درنام کتابخانه‌های شهرموصل وهرکتابخانه به‌ترتیب موضوع، و هرموضوع به ترتیب حروف تهجی درنام کتابها .

۴ـ فهرست کتابخانهٔ آصفیه :

نگاشتهٔ میرعثمان علی‌خان بهادر، چهارجلد، رویهم ۲۷۵۲ صفحه .

الف ــ جلدیکم، چاپ حیدرآباد، ۱۳۵۷، ۶۶۲ص. به‌ترتیب موضوع، وهرموضوع در سه بخش عربی وفارسی واردو، وهربخش به‌ترتیب تهجی درنام‌کتابها .

ب ــ جلد دوم، چاپ حیدرآباد، ۱۴۵۷، ۶۲۴ص. بمانند جلد یکم .

ج ــ جلد سوم، چاپ حیدرآباد، ۱۳۴۷، ۷۶۰ص. به‌ترتیب موضوع ، و هرموضوع در سه بخش عربی وفارسی واردو، وهربخش به‌ترتیب حروف تهجی درآغاز نام‌کتابها، باختصار درهشت جدول افقی .

د ــ جلد چهارم، چاپ حیدرآباد ۱۳۴۷، ۷۶۰ص. بمانند جلد سوم.

۵ـ الاسطرلاب ومالف فیه من کتب ورسائل فی‌عصور الاسلامیة :

نگاشتهٔ گورگیس‌عواد، ازانتشارات مجلهٔ «سومر» دربغداد، ۱۹۵۷م، ۲۶ص فهرستی است موضوعی به‌ترتیب حروف تهجی در نام کتابها .

۶ـ المخطوطات التاریخیه فی‌خزانة کتب‌المتحف‌العراقی ببغداد :

گورگیس عواد ، یك‌جلد چاپ بغداد ۱۹۵۷م .

۷ـ الکشاف عن‌مخطوطات خزائن کتب‌الاوقاف ببغداد :

محمد اطلس ، یك جلد چاپ ۱۹۵۳م، بغداد (فهرست نسخه‌های عربی است ، جز در مجموعه‌های آن‌که کتابهای فارسی دارد) .

نشانه‌ها

آصفیه = کتابخانهٔ آصفیه درحیدرآباد دکن .
اصغر مهدوی = کتابخانهٔ خصوصی دکتر اصغر مهدوی، تهران.
ایاصوفیه = کتابخانهٔ ایاصوفیه دراستانبول .
الهیات = کتابخانهٔ دانشکدهٔ الهیات و معارف اسلامی تهران .
ادبیات = کتابخانهٔ دانشکدهٔ ادبیات .
بنگرید = بنگرید به .
پ = پشت برگ.
پزشکی = کتابخانهٔ دانشکدهٔ پزشکی.
تبریز ، ملی = کتابخانهٔ ملی درتبریز .
تهران ، ملی = کتابخانهٔ ملی وابسته به‌وزارت فرهنگ وهنر در تهران.
تهران ، موزه = موزهٔ ایران‌باستان، درتهران .
ج = جلد .
ج = جمادی ازماههای قمری .
حقوق = کتابخانهٔ دانشکدهٔ حقوق دانشگاه تهران .
خ = خورشیدی
دانشگاه = کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران.
دهخدا = کتابخانهٔ سازمان لغت‌نامهٔ دهخدا، تهران.
ر = روی برگ
ری ، عبدالعظیم = کتابخانهٔ آستانهٔ امامزاده عبدالعظیم، شهرری.
زرین = نسخه دارای‌آرایشهای هنری‌ست ، دست‌کم یك سرلوح دارد .
رضوی = کتابخانهٔ آستان قدس رضوی .
سپهسالار = کتابخانهٔ مدرسهٔ عالی‌سپهسالار، تهران.
سنا = کتابخانهٔ مجلس سنا، تهران .
ش = شماره
ص = صفحه .
ع = عنوان .

ف = فهرست .
فیضیه = کتابخانهٔ مدرسهٔ فیضیه قم .
گ = برگ .
مجلس = کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، تهران .
ملك = کتابخانهٔ وقفی حاج آقاحسین ملك وابسته به آستانهٔ قدس رضوی، تهران.
نسخه‌ها = نشریهٔ کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران در بارهٔ نسخه‌های خطی .
= = برابر، گاهی باید به‌عنوان دوم مراجعه شود .

10041500091704
کتابخانه دانشکده ادبیات

It was further suggested that the annotation for each manuscript be made as short as possible.

It is with great satisfaction that the Institute now offers the first volume (of a proposed set of three volumes) of the bibliography of Persian manuscripts to all learned bodies, societies, and individual scholars who are interested in the old heritage of Persian language and Iranian culture.

Our appreciation of Mr. Monzavi's efforts, not only in compiling the bibliography but also in his great care in proof-reading, may be expressed simply by stating that his enthusiasm for this work has been above that of an ordinary author with attachment and devotion to this valuable service.

With this advantage, it is hoped that the other two volumes would be completed and published in a near future.

Dr. Salim Neysari

The Institute took the initial step by asking all the national and private libraries in the Region to send to the Institute copies of their catalogues of Persian manuscripts if already published. The responses showed that some of the old catalogues are out of print; some libraries have not yet published catalogues of their manuscripts and also there were libraries for which no list was prepared.

It was obvious that the preparation of a complete general catalogue of all Persian manuscripts existing in the libraries of the world, or at least in the libraries of the RCD countries, would be possible only if the Institute's Documentation Centre could collect published or unpublished catalogues of all those libraries. This is of course, a long term project.

It was therefore decided that the task could logically be undertaken in two parts by arranging a general catalogue out of the documents already available in the Institute and leaving the completion of the work to the supplementary volumes to be compiled later. The Institute had the privilege of consulting with two learned experts in the field (Mr. M. T. Daneshpozhuh and Mr. Iraj Afshar) at this planning stage. Subsequently Mr. Ahmad Monzavi was assigned to the preparation of a preliminary bibliography of Persian Manuscripts.

Mr. Monzavi, as he explained in the introduction to this volume, has been devoting all his time during the past six years to the preparation of notes and cards for the Persian manuscripts. The Institue's proposal was that Mr. Monzavi should use all available catalogues for the compilation of his bibliography and arrange them in order of various topics of human knowledge.

PREFACE

Manuscripts are a major source of the spiritual wealth of language. The history of the development of art, science and literature of every nation is reflected in the pages of manuscripts in its authentic and original manner. It is evident that the invention of printing, which replaced script writing had a revolutionary effect on the expansion of books; but nevertheless, the worth of Manuscripts as cultural and spiritual wealth hat never been diminished.

The persian manuscripts hold another characteristic besides the common value of all other manuscripts. Many authors and script writers, not only within the territory of Iran but also in the vast area from the Chinese borders to the Mediteranean shores, have contributed to this culture with their talent, endeavors, and skill.

Research on the common cultural heritage and exhibiting the harmony of work among scholars of this region during centuries is one of the goals of the RCD collaboration between Iran, Turky and Pakistan. The recommendation of the Institute's Governing Body for the compilation of a general bibliography of Persian Manuscripts is one of the valuable projects assigned to the Regional Cultural Institute.

A CATALOGUE OF

PERSIAN MANUSCRIPTS

COMPILED BY

AHMAD MONZAVI

VOL. I

PUBLICATION No. 14

R. C. D.

REGIONAL CULTURAL INSTITUTE

Tehran September, 1969

A CATALOGUE OF

PERSIAN MANUSCRIPTS

VOL . I

10041500091704
کتابخانه دانشکده ادبیات

COMPILED BY

AHMAD MONZAVI

PUBLICATION No. 14

R. C. D.

REGIONAL CULTURAL INSTITUTE

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد دوم

(۱)

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۲۱

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ای

بها
در ایران ۳۰۰ ریال
در ترکیه ۶۰ لیره ترک
در پاکستان ۲۰ روپیه

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد دوّم

(۱)

شماره ثبت ۹۸۲۵۶
شماره برگه
کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۲۱

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

وابسته به سازمان همکاری عمران منطقه‌ئی (R. C. D.)
شمارهٔ ۵ خیابان وصال شیرازی شمال بولوار الیزابت - تهران

این کتاب که به شمارهٔ ۶۹۲ مورخ ۴۹/۷/۲ کتابخانهٔ ملی به ثبت رسیده است
در دو هزار نسخه به سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی درچاپخانهٔ تهران مصور چاپ گردید.

تهران ـ مهر ماه ۱۳۴۹

پیشگفتار

بطوریکه درپیشگفتارجلد اول این‌کتاب توضیح داده شد، فهرست حاضر تألیفی‌ست از مجموع نسخه‌های خطی فارسی‌نشان داده‌شده در۸۵فهرست ازکتابخانه‌های‌عمومی واختصاصی که ۷۳جلدآن درایران و۱۲جلدآن درخارج از ایران چاپ‌شده است، باضافهٔ نسخه‌هائی‌که خودآقای منزوی دیده‌اند ودرآن فهرستهای چاپی معرفی نشده‌است. درهمان پیشگفتار وعده داده شده بودکه‌کار تهیهٔ یك فهرست‌کامل ازنسخه‌های فارسی دنبال شود. درجریان چاپ‌جلد دوم مؤلف ده جلد فهرست دیگرچاپ شده درایران وخارج از ایران به‌دست آورد و مطالب لازم را در فهرست خود گنجانید .

جلد اول فهرست نسخه‌های خطی فارسی در ۷۲۰ صفحه درحدود یك‌سال پیش از طرف مؤسسهٔ فرهنگـی منطقه‌ئی وابسته به سازمان همکاری عمران منطقه‌ئی (RCD) منتشر شد و شامل فهرست نسخه‌های خطی فارسی درموضوعهای مربوط به‌نه‌بخش به‌شرح زیر بود :

بخش یکم : تفسیر
« دوم : قرائت
« سوم : دربارهٔ قرآن
« چهارم: ریاضی
« پنجم : ستاره شناسی ، اختر بینی
« ششم : طبیعیات
« هفتم : پزشکی
« هشتم : کیمیا
« نهم : دائرة المعارف، چند دانشی

جلد دوم‌که برعلوم عقلی (ازفلسفه، کلام وعقاید، عرفان، منطق، فلسفهٔ عملی ، ملل و نحل وادیان) اختصاص داشت پس‌ازآنکه چاپ‌آن به‌پایان رسید هنگام‌صحافی توجه حاصل‌شد که حجم‌آن ازنظرآسانی مراجعه ازحد متعارف یك جلدکتاب متجاوز است ازینرو این جلد دردوقسمت صحافی شد.

جلد سوم فهرست نسخه‌های خطی به‌علوم ادبی اختصاص داردکه شامل بخشهای‌مربوط به‌کلیات ادبی ، خط ، فرهنگنامه هـا ، دستور زبان ، انشا و نامه‌نگـاری ، معانی و بیان ، عروض و قافیه ، منظومه‌ها میباشد و پیش‌بینی میشود کـه یك جلد دیگر برتاریخ و جغرافیا اختصاص یابد .

امید است کـه چاپ و انتشار باقی مجلد ها به کوشش و پشتکار مـداوم مؤلف محترم به‌موقع انجام پذیرد .

دکتر سلیم نیساری
شهریورماه ۱۳۴۹

فهرست

عنوان بخش	تعداد نسخه	صفحه
جلد یکم :		
بخش یکم : تفسیر	۷۰۵	۱
بخش دوم : قرائت	۳۰۲	۶۹
بخش سوم : دربارهٔ قرآن	۱۴۴	۱۰۵
فهرست مؤلفان علوم قرآنی		۱۲۲
بخش چهارم: ریاضی	۵۸۷	۱۳۲
بخش پنجم : ستاره‌شناسی،اختر بینی	۱۹۱۷	۲۰۳
فهرست مؤلفان علوم ریاضی وستاره شناسی		۳۷۶
بخش ششم : طبیعیات	۵۹۶	۳۹۲
بخش هفتم : پزشکی	۱۴۷۱	۴۶۰
بخش هشتم : کیمیا	۳۲۰	۶۱۲
بخش نهم : دائرةالمعارف ، چند دانشی	۴۵۲	۶۴۶
فهرست مؤلفان علوم تجربی		۶۹۵
جلد دوم (۱) :		
بخش دهم : فلسفه	۱۶۲۷	۷۲۱
بخش یازدهم: کلام ، عقاید	۱۱۶۹	۸۶۸
بخش دوازدهم: عرفان	۵۲۱۹	۱۰۰۹
جلد دوم (۲) :		
بخش سیزدهم: منطق	۲۷۰	۱۴۹۰
بخش چهاردهم: فلسفهٔ عملی	۲۳۱۴	۲۵۱۳
بخش پانزدهم : ملل و نحل	۹۷	۱۷۲۰
بخش شانزدهم: بابی ، ازلی ، بهایی	۲۷۷	۱۷۳۲
فهرست مؤلفان جلد دوم :		۱۷۶۳

بخش دهم

فلسفه

الف

آدمی در کوشش برای نجات

جستن = کوشش برای رهیدن

آراء شیعه و مقایسهٔ آنها با آراء دیگران

گفتاریست در مقایسهٔ آراء شیعه با آراء اشعریان ومعتزلیان ودیگران، ازدانشمندی شیعی.

6468- **یزد**، جامع کبیر ۳۷۹۲/۱ : با تاریخ **۱۰۸۴** در دفتر. نسخه در رأی هفتم افتاده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۶۳ هست [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۹ ـ فیلمها ۱ : ۶۹۷] .

آغاز و انجام = مبدأ و معاد

از اثیر الدین ابهری ، مفضل فرزند عمر درگذشتهٔ پیرامن ۶۶۰. نسخهٔ ۳۲۳۸ دانشگاه دردو بخش: یکم‌مبدأ درشش فصل : ۱ـ برهان واجب الوجود ۲ـ توحید واجب الوجود ۳ ـ تنزیهٔ واجب الوجود ۴ ـ اثبات معلول ۵ ـ کثرت عقول ۶ـ اثبات نفوس ملکیه. بخش‌دوم معاد: درپنج فصل ۱ـ معاد جسمانی ۲ـ بطلان تناسخ ۳ ـ نفس تباه نشده ۴ ـ معاد روحانی ۵ـ کرامات، وحی والهام، قنواتی این کتاب را ترجمهٔ «المبدأ و المعاد» ابن‌سینا دانسته و درست نیست. **آغاز :** حمدله . صلاة . بدانکه غرض ازعلم الهی معرفت مبدأ و معاد است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۴ و ۱۹ : ۵۰ ـ هدیةالعارفین ۲ : ۴۶۹ ـ ریحانة الادب ۱ : ۳۷ـ مؤلفین مشار۶:۲۶۶ـ معجم المطبوعات العربیة: ۲۹۰ـ ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی ۲۱۲ ، ۲۹۴ .

6469- **دانشگاه** ۴۷۳۲/۶: نستعلیق باتاریخ **۹۶۲-۹۶۳** دردفتر (ص ۴۹ ـ ۶۰) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۳] .

6470- **تهران**، اصغرمهدوی ۲۸۱/۸ باتاریخ **۱۰۴۶** دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۵].

6471- **دانشگاه** ۲۴۰۱/۳۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۵۳** (۳۱۶ ـ ۳۲۰) ، آغاز برابرنمونه ، نام نگارنده محمد و بخش یکم در۷فصل ودوم۵فصل یادشده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۸] .

6472- **مجلس** ۵۱۳۸/۱۴: نستعلیق باتاریخ**۱۰۲۴** ـ **۱۰۵۷** درجنگ ابن‌خاتون بخش‌یکم در۷فصل‌ودوم ۴فصل‌است، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6473ـ الهیات ۱۰/۲۴۲ب: نستعلیق فریدالدین محمد، با تاریخ ۱۰۵۷ ـ ۱۰۶۸ دردفتر (۳۴ر ـ ۳۶پ) [ف. الهیات ۱: ۱۴۴].

6474ـ دانشگاه ۵/۳۲۳۸: نستعلیق علی فرزند ابوالحسن حسینی مازندرانی، در ۱۲۴۱ (ص ۶۴ ـ ۷۲)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹۶].

6475ـ تهران، سعید نفیسی (مجلس؟) ۴۷۰/۲ : فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۷۲ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۹].

6476ـ سپهسالار ۹۳/۲۹۱۲: تاریخ یاد نشده، (۲۷۲ پ ـ ۲۷۴ پ)، در سرآغاز آن پس ازحمدله وپیش از سرآغاز متن کتاب نام ابهری بعنوان نگارنده آمده است [ف. سپهسالار ۵ : ۴۹۶].

6477ـ سپهسالار ۲/۶۷۴۷: تاریخ یاد نشده، (۸۱پ ـ ۹۲ ر) در نمای نسخه از ابن‌سینا دانسته شده وبگواهی پایان آن چنین نیست [ف. سپهسالار ۵ : ۴۹۶].

آغاز و انجام = مبدأ ومعاد

از کمال الدین عبدالرزاق کاشی فرزند جمال‌الدین، درگذشتهٔ ۷۳۰ یا ۷۳۵. **آغاز:** الحمدلله الذی ابدءالخلق ودبرالامر کمااراد.. بعد، دوستی‌که توفیق‌گریبان دل.

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۵۱ ـ تاریخ تصوف در اسلام، دکترغنی: ۵۴۰ ـ ریحانة‌الادب ۳ : ۳۴۸ـ هدیة‌الاحباب: ۲۱۴ـ روضات‌الجنات ۳۵۳ـ مؤلفین مشار۳: ۸۳۸ ـ فوائد الرضویه ۲۲۹ ـ هدیة العارفین ۱ : ۵۶۷.

6478ـ الهیات ۵/۱۴ج: نسخ ۱۰۳۷ آغاز برابر نمونه، درفهرست به‌عنوان «مبدأ و معاد» یادشده [ف. الهیات ۱ : ۱۵۲].

6479ـ دانشگاه ۶/۲۵۹۴: نستعلیق میرمحمد مؤمن حسینی نزدیك ۱۰۸۱ (ص ۴۰ ـ ۵۲) آغاز بمانند نمونه، و در فهرست بعنوان «آغاز وانجام» آمده است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۳۵].

آغاز وانجام = تذکره = منازل السائرین

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) دربیست فصل، به‌خواهش دوستان نگاشته وچاپ نیزشده است: ۱ـ صفت راه‌آخرت وذکر سالکانش ۲ـ مبدأ و معاد ۳ـ اشارت به‌هردوجهان ۴ـ اشارت به‌مکان وزمان آخرت ۵ ـ اشارت بحسن خلایق ۶ ـ اصناف خلق درآن جهان ۷ـ صراط ۸ـ صحائف‌اعمال ۹ـ حساب ۱۰ـ میزان... ۱۵ـ دوزخ ۲۰ـ ثواب وعقاب. **آغاز:** ربنا لاتزغ قلوبنا بعد اذهدیتنا... سپاس‌آفریدگاری‌را که آغاز همه ازوست وانجام همه باوست.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۶ و ۱۹ : ۵۳ ـ ف. مشار: ۱۳۶۷،۲۷ ـ احوال وآثارخواجه مدرس رضوی : ۳۱۹.

6480ـ کوپرولو ۵۹/۱۵۸۹: نوشتهٔ ۷۵۳ (۱۲۱ پ ـ ۱۲۶ پ). فیلم آن در دانشگاه ش۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۳].

6481ـ ملك ۲/۴۲۱۶: علیشاه‌فرزند محمود فرزند حسن باتاریخ ۸۶۴ تا۸۷۴ در دفتر، (۶۰ پ ـ ۸۲ پ) آغاز برابر نمونه، [رؤیت].

6482 ـ تهران، سید نصرالله تقوی : نوشتهٔ حاج محمود تبریزی مجاز از میر صدر الدین دشتکی در۹۰۳، تاریخ یادنشده [ذریعه ۱ : ۳۶].

6483 ـ مجلس ۲/۴۰۴۰ : نستعلیق

شکستهٔ عبدالقادر کرمانی که در بیت المقدس می‌بوده، باتاریخ ۹۹۰ در دفتر (گ ۳۱۱ – ۳۲۹)، آغاز برابر وانجام افتاده، درفهرست آمده درهفت فصل [ف. مجلس ۱۱:۴۳] .

6484 – **بادلیان** ۹۵/۶ اوزلی : با تاریخ **۱۰۴۲ – ۱۰۴۳** در دفتر، در فهرست آمده: آغاز و انجام یا تذکره . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۷] .

6485– **مجلس** ۴۹۴۲/۵۶ : نستعلیق نزدیك **۱۰۵۴** (۱۸۰ر – ۱۸۰پ) بخشی از آنست [ف. مجلس ۱۴ : ۱۹۵] .

6486– **دانشگاه** ۱۰۴۶/۱۶ : نستعلیق رجبعلی، باتاریخ **۱۰۶۱** در دفتر (۶۶ر–۷۳پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۰۲] .

6487 – **مجلس** ۲۳۸۱/۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۶۱** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۳] .

6488 – **مجلس** ۳۳۲۱/۲ : نوشتهٔ محمد مؤمن حسینی طبیب (تنکابنی) ، ع۲/ **۱۰۶۳** (ص۱۳ – ۳۴) آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۹۷۸] .

6489– **دانشگاه** ۳۹۱۵/۵ : نستعلیق ابراهیم، در۱۵ صفر**۱۰۶۴** (ص۱۹۷–۲۴۲) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۰۴] .

6490– **مجلس** ۵۱۸۰/۳ : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص۲۳ – ۳۸)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6491 – **سپهسالار** ۵۸۳۸/۴ : با تاریخ **۱۰۹۸** دردفتر (۳۰پ – ۴۳ ر) [ف . سپهسالار ۳ : ۲۰] .

6492 – **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۱ مج نوشتهٔ رجب **۱۰۸۹** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۵].

6493 – **مجلس** ۴۳۳۴/۳ : نسخ با تاریخ ج۱/**۱۱۱۷** به همین‌خامه دردفتر (۳۵پ – ۵۳پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6494 – **تهران** ، دهخدا ۲۱۴/۳ : نستعلیق لطفعلی فرزند عبدالله فرزند لطفعلی ساوجی **۱۱۹۹**، برای میرعبدالله‌عارف صفوی ، [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۱] .

6495 – **ملك** ۴۰۲۷/۱۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱۰۴پ – ۱۲۷پ) ، آغاز برابرنمونه، نسخه‌بنام «منازل‌السائرین» یاد شده است [رؤیت] .

6496 – **مجلس** ۱۹۵۸/۶ : شکسته نستعلیق محمدامین، سدهٔ**۱۲** (ص۴۶۵–۵۵۵) درنمای نسخه ودر دیباجه «تذکره» نامیده‌شده است، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۹:۶۶۵]

6497 – **مجلس** ۱/۴ خویی : نوشتهٔ **۱۲۳۵** (ص۱۱۱ – ۱۲۳) [ف. مجلس۷:۲].

6498– **دانشگاه** ۳۱۹۵/۲ : نستعلیق محمد شفیع فرزند حاج محمد سعید قراگزلو، با تاریخ **۱۲۶۴** بهمین خامه در مجموعه (ص ۱۶ – ۲۱) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۴].

6499 – **قم** ، فیضیه ۷۵۹/۳ کلام و حکمت: نستعلیق **۱۲۶۶**، انجام افتاده [ف . فیضیه ۱ : ۴۵۶] .

6500– **دانشگاه** ۲۹۰۹/۷ : نستعلیق ۲رجب**۱۲۶۷** (ص۲۶۱–۲۸۶) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۶] .

6501– **دانشگاه** ۲۲۷۱/۱ : نستعلیق **۱۲۷۰** (۲پ – ۲۱پ) [ف . دانشگاه ۹ : ۹۲۱] .

6502 – **ملك** ۴۱۹۳/۱ : شکسته نستعلیق میرزا عبدالله ریاضی ، (۱پ – ۱۳ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6503– **تهران**، ادبیات ۳۳۶/۱ حکمت: نسخ باتاریخ **۱۲۷۶** دردفتر [ف. ادبیات ۲ : ۶۰]

6504ـ الهیات ۵۶۱/۹د: نسخ‌ج۲/ ۱۲۸۱ (۲۰۰پ ـ ۲۲۰ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۳۹] .

6505ـ ملك ۲۵۵۳ : شکسته نستعلیق محمدتقی نراقی،۱۲ج۱/۱۲۹۹ ، ۳۹گ ۱۰ س [ف . ملك، فارسی : ۴] .

6506ـ مجلس ۴۸۶۸/۱۴: نستعلیق گویا سدهٔ ۱۳ (۲۱۷پ-۲۲۸پ) [ف. مجلس ۱۳ : ۳۱۲] .

6507 ـ مجلس ۲/۱ خویی : نستعلیق وشکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، (ص ۲ ـ ۲۱۹) [ف· مجلس ۷ : ۲] .

6508 ـ سپهسالار ۶۳۳۲/۱ : نسخ محمدعلی کرمانشاهی، در ۱۳۰۲ ، (۲ پ ـ ۳۷ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۱] .

6509ـ سپهسالار۲۹۱۱ : تاریخ یاد نشده (ص ۱۳۸ ـ ۱۴۳) [ف . سپهسالار ۳ : ۲۰] .

6510 ـ دانشگاه ۸۹۰/۹ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۴۱پ ـ ۵۴ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۰۲] .

6511ـ رضوی۵۸۵ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۴ : ۱۰۷] .

6512 ـ دانشگاه ۶۰۶/۳ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۸۳پ ـ ۹۵پ) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۱۷] .

6513ـ دانشگاه ۲۱۱۳/۱۵: نستلیق تاریخ یادنشده، (۱۱۳ر ـ ۱۳۵پ)، درنسخه بنام «منازل السالکین» خوانده شده است [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۱۷].

6514ـ ایاصوفیا ۴۸۲۱/۱ : نوشتهٔ عبدالرزاق فرزند عبدالکریم. درفهرست‌عنوان «انجام‌آفرینش»را دارد. فیلم‌آن دردانشگاه ش۴۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۴۶۷] .

آغاز و انجام

از محمد احمدی، پیروش‌حروفی عرفانی.

6515 ـ ایاصوفیا ۴۷۹۵/۳۷ : با تاریخ ۸۵۵ در دفتر (گ۲۶۳-۲۶۵) همراه «لوایح عشره» از همو. فیلم‌آن‌دو دردانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۴] .

آغاز و انجام = مبداء ومعاد

از ناشناس. گفتاریست عرفانی فلسفی، در سه قسم ویك خاتمه : ۱ ـ معرفت توحید ، ده فصل ۲ـ مبدأ ، سیزده فصل ۳ ـ معاد ، چهار فصل. آغاز: جوامع حمد وثنا واحدی را که قطرات کثرت اشیاء در بحر واحدیت او.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۴۹ .

6516ـ تهران ، حقوق ۵۷/۴د : با تاریخ ۹۷۵ بههمین خامه در دفتر (۶۳ پ ـ ۷۵پ)، آغاز برابر نمونه [ف. حقوق : ۵ ، ۳۴] .

6517ـ سپهسالار ۶۵۵۶/۵ : تاریخ یادنشده (۱۰۷ر-۱۷۲پ)، آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۳:۲۱] .

6518ـ مجلس ۶۴۰/۴ : تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست « مبداء و معاد» یادشده [ف. مجلس ۴۰۵:۲].

آغاز و انجام

ناشناخته .

6519 ـ حسین چلبی ۱۱۸۴/۱۸ : باتاریخ ۷۵۶ در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش۱۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۰] .

آغاز و انجام

دربخش عرفان خواهدآمد .

آغاز و انجام = مبدء و معاد

آفریدهٔ اول = رساله‌ای در . . .

گزیده‌ایست از نوشته‌های میر سید شریف (بنگرید: اسکندریه ۷۳۲). **آغاز:** انتخابیست ازرسالهٔ امیرسیدشریف علامه درتوجیه‌میان قول حکما و اهل شرع دربیان آفریدهٔ اول و آن‌که نام او چیست. طایفه‌ای از بزرگان گفته‌اند.

6520 ـ **الهیات** ۱۵۹/۴ د: نستعلیق **۱۰۵۷** درمکه (۱۴۲پ ـ ۱۵۴پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۴۸].

آفرینش

دربارهٔ صانع وصنع، باعنوانهای فصل و فصل. **آغاز:** بدان‌ارشدك‌الله للصداق والصواب که بعضی از طالبان راه یقین در باب معرفت صانع وصنع.

6521 ـ **سپهسالار** ۱۲۱۵/۹: تاریخ یادنشده (ص۱۱۷ ـ ۱۹۹) [ف. سپهسالار ۳: ۲۱].

آفرینش جهان

آفرینش جهان ازروی بندهش، از کتابهای زردشتی.

6522 ـ **پاریس**۲/ ۳۸ S.P.: **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۹۱۷هست [فیلمها ۱: ۵۴۹].

آموختن حکمت و فواید آن

از باباافضل کاشانی (بنگرید: جاودان نامه) گفتاریست در «فضیلت علم وطریق آن».

6523 ـ **دانشگاه** ۳۵۱۴/۸: درجنگ گرد آوری ملا محسن فرزند محمد صادق بروجردی **۱۰۹۵ ـ ۱۱۰۴**، (ص۹۸ ـ ۹۹) **آغاز:** فایدهٔ عظیم النفع. حکما فرموده‌اندکه هرکه درعلم‌حکمت شروع نمایدبایدکه شاب(!) و صحیح المزاج باشد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۵].

6524 ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۲۱: سدهٔ **۱۲** (۲۰۹ ـ ۲۱۴) در فهرست به عنوان «فایدهٔ عظیم النفع» یاد شده است، آغاز برابرنسخهٔ دانشگاه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۸۹].

6525 ـ **رضوی** ۷ اخلاق: نسخ تاریخ یاد نشده. **آغاز:** حمدله. در فهرست بعنوان «رساله درفضیلت علم وطریق آن» یادشده است [ف. رضوی ۲ : ۳۳۴].

آینهٔ جهان نما و طلسم گنج گشا

از ابو سعید فرزند مجتبی یمانی، بنام صدراعظم فخرالاسلام‌احمدالخالدی، هنگامی که به‌شهر قیروان‌آمده بود، در دوازده باب، در حقیقت انسان وخوشبختی او وعجایب آفرینش دراو، در«ذریعه» آمده‌نگارنده‌گویا اززیدی‌ها باشد. **آغاز:** حمد بیحد و شکر بیعد جناب مقدس صانع قدیم ومبدع کریم را جل جلاله.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۵۱.

6526 ـ **مشهد:** وقف‌نوروزعلی بسطامی [ذریعه ۱ : ۵۰].

6527 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۱ مجامیع طلعت: بدون تاریخ، آغازبرای نمونه یادشد، از نگارنده و موضوع و بابها یاد نشده است، شاید دیگری باشد [مخطوطات ۱ : ۴].

آینهٔ حکمت

ازمیرزا حسن‌فرزند ملاعبدالرزاق‌لاهیجی قمی درگذشتهٔ ۱۱۲۱، درآشتی میان حکمت و شریعت در سه باب نگاشته است: ۱ ـ تعریف حکمت وفضیلت آن، سه فصل ۲ ـ مسائل چند که مورد اختلاف است وحل‌آنها، ده فصل ۳ـ احادیثی برمدح حکما وفضل حکمت، دو فصل

واز اوست درهمین باره به عربی «الفة الفرقة»
آغاز: حمد وسپاس بیحد وقیاس جناب کبریای حکیم بی‌همتایی را.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۵۲ - ریحانة الادب ۳ : ۲۳۳ ، ۲۳۴ - مؤلفین مشار ۲:۵۸۶ - هدیة‌الاحباب : ۲۱۴ .

6528- **دانشگاه** ۲۴۹۵/۵ : نستعلیق **۱۱۴۹** (ص۲۷۷ - ۳۵۰) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۶۵] .

6529- **اصفهان،** مدرسهٔ صدر ۸۰۳: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۱] .

6530 - **الهیات** ۱۴۵/۲ د : نوشتهٔ عبدالفتاح فرزند میرهاشم موسوی ، آدینهٔ ۲۶ ذیقعدهٔ **۱۲۲۳** (۵۸پ - ۷۲ر) [ف . الهیات ۱ : ۲۴۶] .

6531- **مجلس** ۱۸۰۳/۲۸ : نسخ با تاریخ **۱۲۶۷** بهمین خامه دردفتر (ص۳۲۲ - ۳۶۵] .

6532- **الهیات** ۲۵۶/۷ ج: نستعلیق شعبان گویا **۱۲۷۰** ، (۲۲پ - ۳۰ پ) [ف . الهیات ۱ : ۲۴۶] .

6533- **دانشگاه** ۲۲۶۷/۴: نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۷** در دفتر (۵۴ر - ۷۴ر) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۹۱۸] .

6534- **مجلس** ۳۲۶۰/۱۱: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۷** دردفتر (ص ۱۳۹ - ۱۵۸) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۸۶۲] .

6535- **رضوی** ۲۹۲ حکمت : تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده ، ۴۴ گ ۱۵ س [ف . رضوی ۴ : ۱] .

آینهٔ مراد

دربخش دائرة المعارف ص۶۴۶ گذشت .

الاباحیه

از حجة الاسلام ابوحامد محمد فرزند محمد غزالی طوسی شافعی (۴۵۰ - ۵۰۵) (دربیان حماقت اهل اباحت و ذکر شبه ایشان و جواب آن) این گفتار به کوشش - Otto Pretzl به سال ۱۹۳۳م درمونیخ جزو انتشارات علمی آکادمی بایر چاپ شده است ، کشف‌الظنون از «فضایح الاباحیة» او نام برده است .

بنگرید : ذریعه ۹:۷۸۸- تذکرهٔ‌حسینی ۳۰۵ - ریحانة الادب۳:۱۵۲- کشف الظنون (فضائح الاباحیه) ۲ : ۱۲۷۴ - هدیة‌العارفین ۲ : ۷۹ - مؤلفین مشار ۵ . ۷۲۴ .

6536 - **حسین چلبی** ۱۱۸۴/۶ : نسخ باتاریخ**۷۵۶** دردفتر، درفهرست به‌عنوان « حماقت اهل اباحت » آمده . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۲] .

6537- **ملك** ۳۹۸۴: نسخ ع۲/**۹۸۳** ۳۱ گ ۱۵س [ف. ملك، فارسی : ۶] .

6538 - **شیراز** ، شاهچراغ ۲/ مج : نوشتهٔ محمد مقیم جعفری ، دوشنبهٔ ۲۶ شوال **۱۰۳۰** [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۲] .

ابداع

از ابوالبرکات. درعلم حروف وحکمت ، و درنوزده حرف، برابر حروف بسمله، وبنام بزرگی ساخته شده است. درآغازنسخهٔ الهیات ۶۸۳د آمده‌که از ابوالبرکات است،ولی گویا ازاو نباشد. دراین‌کتاب‌فصلهایی در این‌مسائل هست : موالید ، انسان و حقایق ترکیب او از جسمانی وروحانی، اعضاء تن ازعالی و متشابه الاعضاء، عالم‌کبیر و عالم صغیر ، معرفت ارواح وقوتها، روح انسان، عقل مردم ، اندر خواب

مردم ، در خواب دیدن، در بیداری ، حقیقت زندگانی بکار داشتن نفس است مرجسد را ، موالید علم از معادن و نبات و حیوان، مرتبت حیوان، مرتبت آب، مرتبت آتش، مرتبت نفس، نفس ناطقهٔ انسانی جوهری روحانی است ، کیفیت استفادت نفس انسانی از عقل فعال ، شناختن معاد نفوس انسانی، نبوات ومعجزات وکرامات ومغیبات و کهانت، در شناختن نفس نبوی. **آغاز:** چنین گوید فراهم آورندهٔ این سخنها، بعد حمدالله والثناء علیه بماهو اهله. و بعدکی چون اکرام و انعام فلان در حق اهل فضل وارباب علم .

6539 ـ **الهیات** ۶۸۳/۲ د : نسخ محمدعلی فرزند محمدکاظم، در پیرامن رمضان **۱۱۰۵** [ف. الهیات : ۳۶۱] .

اثبات حرکت جوهری

از ملامحسن فیض کاشانی، نگارندهٔ «تفسیر آیت امانت : ۵» وجز آن . گفتاریست کوتاه گویا از نوشته‌های پراکندهٔ او بوده که فرزند او علم‌الهدی گردآورده و در مجموعهٔ ۱۷۱۲ مجلس جای داده‌است. **آغاز:** بدان ای جوینده تحقیق و پویندهٔ وسط طریق... که مجموع عالم جسمانی... درتغییر وتبدیل و تجدید و سیلان است .

6540 ـ **مجلس** ۱۷۱۲/۳ : نوشتهٔ علم‌الهدی فرزند او ویا به دستور علم الهدی ، بروزگارفیض (ص ۲۴۹ـ۲۵۳) [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

اثبات سریان العشق فی الموجودات

= ترجمهٔ رسالة فی العشق

اثبات سلسلهٔ طولیه ومراتب ثمانیه

از حسین شریف فرزند محمد تبریزی ممقانی، درپاسخ حاجی میرزا محمدهاشم‌خان، در (اثبات سلسلهٔ طولیه و مراتب ثمـانیه از برای اصناف‌موجودات) بدروش‌فلسفی وعرفانی شیخی، درذیحجهٔ ۱۲۹۲ نگاشته است وازوست «علم‌المحجة واتمام الحجة». **آغاز:** حمدله.. وبعد، چنین‌گوید . . . حسین‌بن...که دراین روزهای راقی مراقی حقیقت .

بنگرید : دانشمندان آذربایجان : ۳۹۶

6541 ـ **دانشگاه** ۴۱۶۸ : نستعلیق نگارنده، **۱۲۹۲**، ۵۰ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۳۶] .

اثبات صانع

از احمد فرزند محمد حسینی ، در یك مقدمه وچهارباب ویك خاتمه، بنام شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) و میرزا محمدباقر حسینی .

6542ـ **تهران**، دانشسرای‌عالی، قریب ۲۹/۱ : نستعلیق ۱۹ شوال **۱۳۰۸** [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۸] .

اثبات صانع

از ملا میرزا محمد فرزند حسن شیروانی درذریعه کتابی بنام « اثبات الواجب » بعربی برای شیروانی نگارندهٔ « آثار علوی : ۳۹۳ » یاد شده است. **آغاز:** وثقتی الك‌الحمد یاالهی ومنك الاعانة ... مقدمه ، در تعریف حکمت و بیان اقسام حکمت .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۷ .

6543 ـ **تهران** ، دانشسرای عالی ، قریب ۱۵۱/۳ : نسخ چهارشنبهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۲۴** آغاز برابر نمونه، [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۶] .

اثبات عقل

از نصیرهمدانی، خواجه‌نصیرالدین فرزند

خواجه محمود (مسعود) فرزند خواجه حسن بیگ یزدجردی، درگذشتهٔ ۱۰۳۰، گفتاریست عرفانی دربارهٔ عقل‌واینکه اوصادر اولست، در سه لوح: ۱ـ عقیدهٔ فلاسفه در اثبات عقل و رد مخالفان، درپنج‌دلیل ۲ـ در مجرد بودن عقل ۳ ـ اثبات جوهریت عقل. **آغاز:** نام خدا ستایش مبدع یگانه درروش قدیم‌گفتار بود، در این تازه عهد کردار است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۰۱ ـ تذکرهٔ نصر آبادی: ۱۶۶ ـ آتشکدهٔ آذر: ۲۵۸ ـ صبح گلشن: ۵۲۲.

6544ـ **مجلس** ۲۸۵۹/۱۹: نستعلیق و نسخ‌محمد فرزند سلیمان فرزند محمدجابری قاری، باتاریخ **۱۰۷۰** در دفتر (ص ۱۳۶ ـ ۱۴۹) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۹۳].

اثبات واجب = ترجمهٔ العروس

از ابوعلی‌سینا.

اثبات واجب

از میرزا محمد صادق فرزند محمد صالح سپاهانی، ملقب به‌مینو و متخلص به صادق (الله آباد ۱۰۲۷ـ۱۰۶۱)، نگارندهٔ «شاهد صادق و تاریخ سنواتی». **آغاز:** اللهم انا نحمدك حمداً تلالالوجوب وجودك ما فی‌عالم الغیب.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۱۰۵ و ۹ : ۵۸۲ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۶۴.

6545ـ **رضوی:** نوشتهٔ ۱۰۱۱ (؟) [ذریعه ۱ : ۱۰۵].

اثبات واجب الوجود

از عبدالرحمان جامی (بنگرید: تهلیلیه ۳۶).

6546ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۰۱۷/۲ Or : نوشتهٔ **۱۰۱۴** [ترجمهٔ ایرج افشار نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹].

6547ـ **ملك** ۱۸۲/۳ : باتاریخ **۹۰۵** **۹۰۷** دردفتر (ص۴۴ ـ ۴۶)، **آغاز:** بدان ای عزیز نورالله بسمه سبحانه بصایرنـا بنور شهوده (؟) [ف. ملك: ۵].

اثبات واجب

برهانی است از فریدالدین داماد، بنقل ازخط قطب شیرازی. شاید ترجمهٔ آن باشد.

6548 ـ **سپهسالار** ۲۷۹۹/۱۸ : تعلیق محمد داود باتاریخ **۱۰۷۴** به‌همین‌خامه دردفتر (ص۱۴۴) [ف. سپهسالار ۳ : ۳۸].

اثبات واجب

از محمد فرزند احمد گیلکی، گزارشی است بر اثبات الواجب ملا حسین اردبیلی در گذشتهٔ ۹۵۰، که آن نیزگزارشی بوده بر «اثبات واجب جدید» دوانی که درشنبهٔ آخر ع۹۴۵/۱ بانجام رسیده است.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۱۰۶.

6549 ـ **رضوی** ۶ حکمت و کلام : نستعلیق، وقف نادرشاه در **۱۱۴۵**، ۱۰۸ گ ۲۱س [ف. رضوی ۱ : ۱۳].

اثبات واجب

از محمد فرزند اسماعیل مدعوبه مسیح فسوی شیرازی فدشکوئی، و یا محمد مسیح فرزند اسماعیل شیخ الاسلام شیراز، که در شعر های فارسی به‌معنی و درعربی به مسیح تخلص می‌کرده است. شاگرد خوانساری و به سال ۱۱۱۵ یا ۱۱۲۷ یا ۱۱۳۰ در فساد درگذشته است. گفتاریست دروجودوتوحید، دریك‌فاتحه و دومقصد و یك خاتمه: فاتحه در چهار فصل مقصد یکم در اثبات وجود واجب. مقصد دوم دراثبات توحید واجب، خاتمه در احادیثی که

گواه برمدعاست. **آغاز:** یامن‌منه‌المبدء والیه المنتهی ... چنین‌گوید ... ابن اسماعیل. . . این چندکلمه‌ایست مختصردربیان اثبات واجب و توحید او.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۹و ۹ : ۱۰۷۴ نجوم السماء : ۱۹۵ ـ فارسنامه ۲ : ۲۳۵ ـ تذکرهٔ نصر آبادی : ۱۷۴ ، ۵۳۱ ـ ریحانة الادب ۴ : ۲۷ ـ آثارالعجم : ۸۳ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۱۹۰ ـ فوائد الرضویه : ۶۴۳ .

6550ـ **دانشگاه** ۸۷۴/۸ : شکسته نستعلیق **۱۰۶۸** (۲۳۳پ ـ ۲۹۲پ) ، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۱۳۳] .

6551ـ **الهیات** ۷۸۱/۱ د: نسخ‌سدهٔ **۱۲**، زرین، آغاز برابرنمونه (۱پ ـ ۷۱ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۹۱] .

6552ـ **دانشگاه** ۳۲۸۲/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** باتاریخ **۱۱۱۴** در فتر (ص ۱ـ۷۰) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۴۸] .

6553ـ **سپهسالار** ۶۲۹۶/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**،(۱پ‌ـ۴۷پ) [ف.سپهسالار۳:۳۹].

6554ـ **سپهسالار** ۶۸۲۹/۶: تاریخ یادنشده (۱۳ر ـ ۱۴۹ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۳۹] .

6555 ـ **دانشگاه** ۸۵۵ : تاریخ یاد نشده، زرین، ۷۲گ [ف.دانشگاه ۳: ۱۳۳].

6556ـ **رضوی** ۳۰۲حکمت: نستعلیق ونسخ تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۵۴ گ ۱۶س [ف. رضوی ۴ : ۵] .

6557ـ **الهیات** ۷۸۶/۱ : تاریخ یاد نشده [ف. الهیات ۱ : ۴] .

اثبات واجب

از میرزای شیروانی ، میرزا محمد فرزند حسن نگارندهٔ «آثارعلوی : ۳۹۳» و جز آن در خداشناسی و پیامبری و امامت (بنگرید : اثبات صانع : ۷۲۷) وشاید این‌دو یکی باشد **آغاز:** بدان‌که اثبات صانع‌عالم محتاج به ـ مقدمات بسیار وتطویل واکثار نیست.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۱ .

6558ـ **دانشگاه** ۴۷۲۷/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریسهایی از **۱۰۹۶ ـ ۱۰۵۹** در دفتر (ص۲۴۸ ـ ۴۵۸). در فهرست به‌عنوان «اثبات النبوة والولایة» یاد شده، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۷۶] .

6559ـ **کاشان،** آثارملی: نوشتهٔ**۱۰۹۹** [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۵] .

6560ـ **دانشگاه** ۳۸۰۲/۱: نسخ‌سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** (ص ۱ ـ ۴۳) . **آغاز :** سه دلیل است دال براثبات صانع واثبات نبوت واثبات امامت ازافادات... شیروانی... بدانکه اثبات صانع (بمانندنمونه) [ف.دانشگاه۱۲:۲۷۸۴]

6561ـ **قم ،** فیضیه ۴۳۳/۱ حکمت و کلام : تاریخ یاد نشده ، در فهرست به عنوان «اثبات واجب تعالی ونبوث و امامت» یاد شده [ف. فیضیه ۱ : ۳۲۸] .

اثبات واجب

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳). دراثبات خدا ازهفت راه چهارراه برشیوهٔ متکلمین وسه‌راه به‌شیوهٔ حکما در ذریعه آمده که خواجه این رساله را برای نجم‌الدین‌کاتبی (کاشی) فرستاده بود. **آغاز:** بدان ایدك‌الله تعالی الی‌صراط المستقیم .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۸ .

6562ـ **رضوی**۲۹۶ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. رضوی ۴ : ۲] .

اثبات واجب

از خواجه نصیرالدین ، به‌روش مناظره ،

وجز نسخه ۲۹۶ حکمت رضوی است. **آغاز:** مسئله. دراثبات واجب‌الوجود به‌طریق‌مناظره اگرواجبی نبود هیچ موجودی نبود .

6563ـ **دانشگاه** ۱۰۷۹/۱۹ : تعلیق مراد تفرشی، در۱۰۴۷ برای ملاصالح‌کرامی (۱۰۳ ـ ۱۱۳) [ف. دانشگاه ۳ : ۱۲۰] .

اثبات واجب

از فیلسوفی شیعی صاحب نظر گویا از سدهٔ ۱۱ ، سه مقدمه دارد سپس مقالهٔ یکم در اثبات وجود واجب درسه هدایه . باب (مقالهٔ) دوم : در بیان استدلال براتصاف واجب ، در دوازده مصباح . باب سوم در صفات سلبیه، در دوازده مصباح و در این یکی این شعررا ازنیای خود می‌آوردشاهراه‌شرع محتاج‌دلیل‌عقل‌نیست‌ـ‌روز روشن شمع‌را دیوانه روشن می‌کند . **آغاز :** مقدمهٔ اولی در بیان مفهوم واجب و ممکن و ممتنع، وذکراقسام آنها .

6564 ـ **دانشگاه** ۳۳۹۵ : نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** ، باحاشیه (منه مدظله) و یادداشت **۱۲۹۶**، ۱۹۳گ ۱۶س [ف ، دانشگاه ۱۱ : ۲۳۹۶] .

اثبات واجب

بخش بزرگی از آن ترجمه ایست از «اثبات الواجب» جدید دوانی ، در پایان این بخش مترجم مینویسد: نخواستم همهٔ کتاب را ترجمه کنم ، سپس بخشی است فلسفی جدا از نوشتهٔ دوانی .

بنگرید ذریعه ۱ : ۱۰۷ .

6565ـ **دانشگاه**۵۴/۱۰۳۵: سدهٔ**۱۱** (ص۷ ـ ۴۳۶) [ف. دانشگاه ۳:۱۲۳] .

اثبات واجب

چندگفتار ناشناخته .

6566ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۴۲: نستعلیق با تاریخهایی از **۱۰۲۴ ـ ۱۰۵۷** در جنگ ابن‌خاتون (گ۱۷۶) ، ده طریق برای اثبات واجب‌الوجودیادکرده. **آغاز:** طرقی‌که ازآن استدلال‌کنند بروجود... بسیار است، و آنچه یاد خواهیم‌کرد اینجا ده است . طریق اوم [رؤیت] .

6567 ـ **سپهسالار** ۲۷۹۹/۳۲ : با تاریخ **۱۰۷۴** در دفتر (۲۸۰-۲۹۶) گفتاری است در بیست فصل و شاید مقاله‌ای از کتابی باشد. **آغاز:** درمعرفت باری تعالی و در وی بیست فصل است [ف. سپهسالار ۳ : ۳۷] .

6568 ـ **ملك** ۴۶۷۵/۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۱۷ب-۱۲۲پ). **آغاز:** سبحان قادری که قهرمان و جوب الوهیت و سلطان صولت ربوبیتش‌کلمه‌کمال لمیزل وبارگاه جلال لایزال [رؤیت] .

6569ـ **ملك** ۲۵۲۵ : نسخ، ۳رمضان **۱۱۱۷**، آغازافتاده،فصل دوم درابطال‌اولویت ذاتیه است. آخرین عنوان: مسلك دوم دربیان آنکه واجب‌الوجود بالذات شریکی در ایجاد نیست، ۶۷گ ۱۷س [ف. ملك، فارسی : ۸].

6570 ـ **مجلس** ۶۳۱/۲۱ : نستعلیق **۱۲۶۸**، [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳] .

6571ـ **شیراز،** دکتروصال: تاریخ یاد نشده. گفتاریست نیمی به فارسی و نیمی دیگر به‌عربی‌که برای سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵-۱۱۳۵) نگاشته شده است [نسخه‌ها۵:۲۹۰].

6572ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۴۵۰/۲ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، **آغاز:** بدان هداك‌الله‌که آدمی‌قابل‌علم وتکلیف ومکلف به‌دانستن اصول دین وفروع آن به عقل ونقل [نسخه‌ها ۵ : ۶۳] .

اثبات واجب = اشتراك لفظی وجود

اثبات واجب = اصول دین

اثبات واجب = توحید

اثبات واجب الوجود = واجب الوجود

اثبات واجب = وجود

اثبات وحدت وجود = وحدت وجود

اجسام زنده ازدو بیرون نباشد = دربارهٔ دانایی ذات

اجل = بیان . . .

از ابن کمال پاشا، احمد فرزند سلیمان، نگارندهٔ «دقایق الحقایق» درگذشتهٔ ۹۴۰. **آغاز** الحمدلولیه والصلاة والسلام علی نبیه.

بنگرید: هدیة العارفین ۱ : ۱۴۱ـ مؤلفین عثمانی ۱ : ۴۴۷ ـ ریحانة الادب ۶ : ۱۲۷ .

6573ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۰ مجامیع فارسی: نسخ بی‌تاریخ (گ۳۲ ـ ۳۳) ۲۳ س [مخطوطات ۱ : ۲۲۷] .

أجوبة النصيرية = پاسخ طوسی

بقونوی = مفاوضات

احاطهٔ الفاظ کلی بر الفاظ جزوی

از بابا افضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه) این گفتار در «مصنفات بابا ۲ : ۶۳۹ ـ ۶۴۰» چاپ شده است. **آغاز:** چون خواهی که نامه نویسی درست باشد نامه‌نوشتن در تو متصور است .

6574ـ **ایاصوفیا** ۴۸۱۱/۹: نستعلیق باتاریخ **۸۶۱** به‌همین‌خامه دردفتر، همراه‌چند گفتار دیگر ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۶] .

6575ـ **ملك** ۴۱۹۱/۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۱۶۱ پ ـ ۱۶۲ ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

76 ـ 6577 ـ **مجلس** ۴۸۰۵/۱۰ : نسخ باتاریخ **۱۰۸۲** دردفتر، از این گفتار دو نسخه‌دردفتر هست. آغاز برابر نمونه (۴۵ر ـ ۴۶ پ و ۵۰پ) [رؤیت] .

6578ـ **دانشگاه** ۲۴۰۱/۱۹۵ : نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری، سدهٔ **۱۱** در طوس (۲۲۵ ـ ۲۲۶) در فهرست به عنوان « چون خواهی که نامه نویسی » یاد شده است [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵] .

6579ـ **مجلس** ۵۰۳۱/۵ : نسخ‌محمد علی عبرت نائینی ، با تاریخ **۱۳۴۷** به همین خامه دردفتر، به‌دستور حاج سید نصرالله‌تقوی [رؤیت].

احوال نفوس جزوی بعد از فساد تنها = پایداری روان

اختیار = جبر و اختیار

ادب الصبیان

ازحکیم نظام‌الدین احمدگیلانی، درگذشتهٔ ۱۰۵۹ (بنگرید : شجرهٔ دانش ، در بخش دائرة المعارف ۶۷۳) دو گفتار است ۱ ـ ادب الصبیان در موضوعات و حدود علوم و رسوم آن ۲ ـ تعالیم الصبیان در موضوعات غایات علوم .

6580ـ **آصفیه** ۳۹ مجموعه‌ها : ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی ازگفتارهایش به‌خامهٔ نگارنده و مؤرخ ۱۰۴۵ است [ف . آصفیه ، عثمان‌علی ۲ : ۴۷۷] .

اسئله و اجوبه

ازشیخ مجدالدین بغدادی باامام فخر رازی

6581 ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۲۸ : با تاریخ **۷۵۴** دردفتر (۴۱۳ر ـ ۴۱۳پ) سپس نامه‌هایی ازاو به‌چندتن. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۱].

اسرار الحکم

از حاج ملاهادی فرزند مهدی سبزواری (۱۲۱۲-۱۲۸۹) در دوجزء، بنام ناصرالدین شاه قاجار در ۱۲۸۶ نگاشته است، و به گفتهٔ خود نگارنده : شامل مطالب حکمت اشراقیه ومشائیه ومآرب و مشارب ذوقیه است . به‌زبان ساده است، هردوجزء کتاب در یکجا به‌چاپ رسیده است. **آغاز :** سپاس بیقیاس ایزدی را سزاست که درپردهٔ حامدیت .

بنگرید: ذریعه ۲ : ۴۴ و ۹۹ : ۷۲ـ ف. فارسی مشار : ۸۸ ـ ریاض العارفین: ۴۱۷ ـ مؤلفین مشار ۶: ۷۳۲ ـ تاریخ ادبیات، برون ۲۸۷ ـ ریحانة الادب ۲ : ۱۵۵ ـ المآثر و الآثار : ۱۴۷ ـ سرگذشت سبزواری به‌نگارش خود ایشان، مجلهٔ یادگار س ۱ ش ۳ : ۴۳ ـ مجلهٔ جلوه ۱ : ۲۸۴ و ۲ : ۱۹۵ .

6582 ـ **مجلس** ۲۹۳۶ : نسخ میرمحمد علی خوانساری رضوی ، **۱۲۸۷** ، بخش دوم آن است. **آغاز:** نخستین آفرین جهان آفرین را که همه [ف. مجلس ۱۰ : ۳۴۷] .

6583 ـ **الهیات** ۱۸۵ج : نسخ محمد رضا برغمدی، در **۱۲۸۹** (پایان جلد۱)، ۲۱۱ گ ۲۱س [ف. الهیات ۱ : ۹] .

6584 ـ **تهران،** ملی ۲۳۶ ف : نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه ، ۲۶۵ گ ۱۶س [ف. ملی ۱ : ۲۴۱] .

اسکندریه = پرسش و پاسخ

پرسشهایی است از میراسکندر فرزند عمر شیخ فرزند امیرتیمور گورکان ، که از سپاهان به‌سال ۸۱۵ درمباحث کلامی و فلسفی، برای میر سید شریف گرگانی علی فرزند محمد حسینی حنفی (۷۴۰ ـ ۸۱۶) فرستاده است. شمارهٔ پرسشها وبخشها درنسخه‌ها جدایی دارد اینك فهرست یك نسخهٔ ده فصلی آن: ۱ـ پوزش خواهی برای کوتاهی ادراك ۲ـ حکمت آفرینش ۳ـ آفریدهٔ نخستین (بنگرید ص ۷۲۵) ۴ ـ آمیزش جان وتن و جدایی آنها ۵ـ پاداش و کیفر روزرستاخیز ۶ـ فرشتگان ۷ـ اهریمنان ۸ـ صراط و ترازو ۹ ـ معراج پیامبر ۱۰ ـ پند بزرگان . **آغاز:** در نسخه‌های گوناگون است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۲۱ ـ فارسنامه ۲ : ۱۳۴ ، ۱۴۸ ـ ریحانة الادب ۲ : ۳۲۲ هدیة الاحباب: ۱۶۱ ـ روضات الجنات: ۴۹۷ مؤلفین مشار ۴ : ۳۷۷ ـ از سعدی تاجامی : ۳۷۶ ـ رجال حبیب السیر : ۶۹ .

6585 ـ **قاهره،** دارالکتب ۳۷مجامیع طلعت : نوشتهٔ **۹۲۱** (گ ۱۲۰ ـ ۱۴۰) [مخطوطات ۱ : ۶] .

6586 ـ **رضوی** ۳۴۰ حکمت: نستعلیق **۹۶۸**، در ده‌فصل [ف. رضوی ۴ : ۲۸] .

6587 ـ **الهیات** ۳۰۸/۱ج : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ـ **۱۱** ، زرین (۱پ ـ ۱۳پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۰۹] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۶۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۵] .

6588 ـ **شیراز** ، شاهچراغ ۱/ مج : باتاریخ **۱۰۳۰** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۲] .

6589 ـ **تبریز** ، ملی ۳۲۳۲ : نبشتهٔ **۱۰۴۲** [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۶] .

6590ـ مجلس ۳۳۲۱/۳ : نوشتهٔ ج ۱۰۶۳/۱ به‌دستور حکیم محمد مؤمن تنکابنی پس ازخطبه تاریخ پرسشها ۸۱۵یادشده، نسخه ۹ فصل است وفصل ۱۰ به‌خامهٔ دیگریست (ص ۳۵ ـ ۵۲) [ف . مجلس ۱۰ : ۹۷۸] .

6591 ـ مجلس ۴۹۵۴/۱۸ : نسخ میرجعفر فرزند عبدالله حسینی باتاریخ ۱۰۶۸ ۱۰۶۹ دردفتر، هشت سئوال است وهشت‌پاسخ (۲۴۵پ ـ ۲۵۸ر) زرین [رؤیت] .

6592ـ مجلس ۵۱۸۰/۲۷: باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر (ص ۲۸۱ ـ ۲۹۰) نسخه ۱۱ فصل دارد و تاریخ پرسش ۸۱۵ یاد شده است [رؤیت] .

6593ـ شیراز، خاندان نورالدین۱۹/ مج : نوشتهٔ رفیع‌الدین محمد فرزند غیاث ـ الدین محمد ، ۲۹ ذیحجهٔ ۱۰۸۴ [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸] .

6594 ـ سپهسالار ۲۹۱۱/۲۸ : نستعلیق ۱۰۹۲ درشهر اجمیر هند (۹۵ـ۹۸) [ف. سپهسالار ۳ : ۱۳۳] .

6595ـ دانشگاه۱۰۳۵/۳۷ : نستعلیق ۲۰ ذیقعدهٔ ۱۰۹۷، نسخه در هفت فصل و یك خاتمه است [ف. دانشگاه ۳ : ۲۶۶] .

6596ـ حقوق ۴۶/۱۲ج: در دفتری ازسدهٔ ۱۱ (۲۵۴ ر ـ ۲۵۶ پ) باترتیبی جز ش۱۹۳ دانشگاه [ف. حقوق : ۲۳، ۵۵] .

6597ـ دانشگاه ۴۶۵/۳ : نسخ علی اصغر شاه‌کوهی ، در ۱۲۲۶ برای سید حسن قاینی (۲۳ ـ ۴۳) [ف. دانشگاه ۳ :].

6598ـ مجلس ۱۲۰۷/۹ : نستعلیق باتاریخ ۱۲۳۴ دردفتر (ص ۹۱ـ۱۰۴) [ف. مجلس ۴ : ۴ و ۵ : ۴۹۷] .

6599ـ رضوی ۳۴۲ حکمت : نسخ ۱۲۷۹ . آغاز : این اجوبه ایست که استاد البشر والعقل الحادی‌عشر، ۱۹ گ[ف . رضوی ۴ : ۲۱] .

6600ـ مجلس ۱۹۸۸/۴ : سدهٔ ۱۳ (ص۷۸ ـ ۷۹) [ف. مجلس ۶۹۷:۹ ـ نسخه ها ۵ : ۱۵۹] .

6601ـ مجلس۳۲۶۰/۱۲: نستعلیق، باتاریخ ۱۳۰۷ دردفتر (ص ۱۵۹ ـ ۱۶۹) درفهرست آمده نه پرسش‌است، نسخه‌خطبه‌ندارد [ف. مجلس ۱۰ : ۸۶۳] .

6602ـ رضوی۳۴۵ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، زرین [ف. رضوی ۴ : ۲۲].

6603ـ دانشگاه ۱۰۳۷/۴: نستعلیق با تاریخ ۱۷۱ (؟) در پایان دفتر (۲۰۸ر ـ ۲۰۷ ر) [ف . دانشگاه ۳ :۱۹۳] .

6604ـ رضوی ۳۴۱ حکمت: نسخ ، تاریخ یاد نشده، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، ۲۰ گ [ف. رضوی ۴ : ۲۲].

6605ـ رضوی۳۴۳ حکمت: نستعلیق چلیپا ، تاریخ یادنشده [ف. رضوی ۴:۲۲].

6606 ـ رضوی ۳۴۴ حکمت : نسخ تاریخ یادنشده [ف. رضوی ۴ : ۲۲] .

6607 ـ بادلیان اکسفورد ۹۴/۱۴ : فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۴۲هست [فیلمها۱ : ۵۶۸] .

اسمار الفلاسفه = سمر الفلاسفه

دربخش تاریخ فلسفه خواهدآمد.

اشتراك لفظی ومعنوی دروجود= وجودیه = اثبات واجب

از ملا رجبعلی تبریزی، از دانشمندان و بزرگان‌روزگارشاه‌عباس‌دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۸) درگذشتهٔ ۱۰۶۵ یا ۱۰۸۰ دریك مقدمه وپنج

مطلب ویك خاتمه: مقدمه درمعنی وجود ومعنی اشتراك لفظی ومعنوی. مطلب ۱ـ اثبات‌واجب الوجودبالذات ۲ـ اثبات‌احدیت ۳ـ واحدیت ۴ ـ در اینکه صفت عین نمی‌تواند باشد ۵ ـ اشتراك لفظ وجود وموجود درواجب‌وممکنات لفظی‌است نه معنوی، خاتمه دراحادیثی که‌شاهد مدعاست. شاگرد او میر محمد اسماعیل خاتون آبادی همهٔ این گفتار را در «اعتقادیهٔ» خود بایادنام‌استاد آورده‌است، وشاگرددیگرش قاضی میرمحمد سعید قمی آن‌را به‌تازی درآورده است، و میرزا محمد مشهدی در «وجودیهٔ» خود آنرا رد کرده است. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد، این نوشته مشتمل است برمقدمه وپنج مطلب وخاتمه. مقدمه درمعنی.

بنگرید: ذریعه ۱:۱۰۴ ـ ف. دانشگاه ۶: ۲۱۳۳ ـ پیشگفتار آقای مشکاة بر چاپ کلید بهشت.

6608 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۸۰: نستعلیق، درجنگ مؤرخ **۱۰۷۹** [رؤیت].

6609 ـ **شیراز**، خاندان سیدنورالدین: باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۲۸۷].

6610 ـ **دانشگاه** ۲/۳۷۴: به خامهٔ شاگرد قوام‌الدین رازی، باتاریخ **۱۰۸۵** در دفتر (۵۲ر ـ ۵۸پ). **آغاز:** پس از حمد: بدانکه این رساله مشتمل است برمقدمه و پنج مطلب وخاتمه [ف. دانشگاه ۳:۲۷، ۱۳۳].

6611 ـ **دانشگاه** ۳/۳۹۵۰: نسخ قطب‌لاهیجی‌اشکوری نگارندهٔ«محبوب‌القلوب» در **۱۰۸۸** در سپاهان (ص ۷۲ ـ ۸۸) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۳۹].

6612 ـ **ری**، عبدالعظیم ۴/مج: با تاریخ **۱۰۸۰** ـ **۱۰۹۱** در دفتر [نسخه‌ها ۳: ۴۴۵].

6613 ـ **دانشگاه** ۵/۱۹۸۸ فیلم: از روی نسخهٔ نستعلیق علی فرزند محمد حسین حسنی لارجانی در **۱۰۹۳** [فیلمها ۱: ۶۳۳].

6614 ـ **مجلس** ۴/۲۹۳۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۹۵** دردفتر (ص۶۸ـ۷۷) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰: ۴۴۹].

6615 ـ **مجلس** ۱/۱۲۹۰۹، ۲۲۱: نوشتهٔ محمد صالح حسینی ترشیزی **۱۰۹۶**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۶۱۵ هست [فیلمها ۱: ۶۲۴].

6616 ـ **دانشگاه** ۶/۲۵۷۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱۵۴ ـ ۱۶۰) [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۶۴].

6617 ـ **فرهادمیرزا** ۳۱/۴۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۱۰۱** دردفتر [نسخه‌ها ۳: ۲۲۲].

6618 ـ **دانشگاه** ۱/۱۰۳۶: نستعلیق خوش ملامحمد مهدی اردوبادی **۱۱۰۴** (۲پ ـ ۸پ) اهدایی‌آقای‌مشکاة [ف.دانشگاه۳: ۴۰۵].

6619 ـ **مجلس** ۴۹/۴۹۴۲: نستعلیق چلیپای رجب **۱۱۲۶** (۱۶۱پ ـ ۱۶۴ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6620 ـ **مجلس** ۱۹۸/۳۴۵۵: در جنگ مؤرخ **۱۰۶۳** ـ **۱۱۴۱** (ص ۲۵۵)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۵۶].

6621 ـ **ملك** ۳۷/۴۶۹۳: شکسته نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۲** (۱۱۵ر ـ ۱۱۷ر)، آغاز در دیباجه افتاد [رؤیت].

6622 ـ **مجلس** ۳/۱۷۱۱: سدهٔ **۱۲**، آغاز برابرنمونه، درفهرست به عنوان «رسالهٔ اشتراك‌دروجود» یادشده [ف.مجلس۹: ۲۴۷].

6623 ـ **مجلس** ۵۱۵۳ فهرست نشده: نسخ محمد حسن جوینی شیرازی **۱۲۳۷**، ۷۱ گ ۲۱س [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

6624 ـ **دانشگاه** ۲/۲۲۶۷: نستعلیق

نزدیك **۱۲۷۷** ، (۴۴ر – ۴۹پ) درفهرست بهعنوان «اثبات واجب» آمده [ف. دانشگاه ۹ : ۹۱۷] .

6625ـ **دانشگاه**۱۳/۳۸۹۴: نستعلیق نصرالله فرزند احمد نراقی، در **۱۲۹۴** (ص ۲۰۰ – ۲۱۱) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۸۲].

6626 ـ **ملك** ۴۶۵۶/۲ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند محمد حسینی تفرشی، نزدیك صفر **۱۳۱۱** ، (۴۱ ر – ۴۷ ر) آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

6627ـ **ری** ، عبدالعظیم ۳۷۶/۱۷ : تاریخ یاد نشده [نسخهها ۳ : ۴۵۱] .

6628ـ**الهیات**۲۵۶/۱۲ج: درفهرست بنام «وجودیه» است (۶۸ ب – ۷۰پ) [ف. الهیات ۱ : ۱۹۴].

6629ـ **رضوی** ۷۲۰حکمت: نستعلیق شکسته،وقف نادرشاه۱۱۴۵[ف.رضوی۴:۱۵۱]

اشتراك معنوی یالفظی در وجود

از ملامحسن فیض، نگارندهٔ «امانت: ۵» وجزآن. پاسخ به نامهٔ یکیازدوستا ن خراسانی اوست به نام مولانا محمد قاسم . که در رجب ۱۰۸۷ نگاشته است. این نامه در ذریعه بعنوان «جواب مسألة الوجود» یادشده .

بنگرید ذریعه ۵ : ۱۹۳ .

6630 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۶/ ۳۶۴ : نسخ و نستعلیق علی فرزند احمد رشتی باتاریخ **۱۲۷۰** دردفتر [نسخهها ۲ : ۱۷۹].

اصالت وجود = وجود

اصول حکمت فلسفه

دربخش تاریخ فلسفه خواهدآمد .

اصول حکمت فلسفه

اصل فرانسوی ازموسیو لابه ادوار بارب، معلم حکمت در پاریس ، ترجمه از عبدالغفار نجم الملك معلم ریاضی نگارندهٔ «آسمان: ۲۰۳» و جز آن، بدستور مخبر الدوله وزیر علوم و وزیر تلگراف و معادن ، در محرم ۱۳۰۸ . **آغاز :** حمدله . و بعد این اصولی است درحکمت فلسفه تألیف لابه ادوار بارب که بنا به فرمایش .

6631 ـ **حقوق** ۲۱۵ ج : نستعلیق ۶ رجب **۱۳۰۸** ، ۱۷۷گ ۱۲س [ف . حقوق : ۱۵] .

اصول دین = مبدء ومعاد

از آقا جمال خوانساری ، نگارندهٔ «اختیارات الایام : ۲۲۱» و جزآن. برای شاه سلطان حسین (۱۱۰۵ – ۱۱۱۵) ، در یك مقدمه و پنج باب نگاشته است: مقدمه در اصول دین برسبیل اجمال، باب ۱ ـ واجب الوجود وصفات ثبوتیه وسلبیهٔ او، دوازدهفصل ۲ـ عدل هشت فصل ۳ـ پیامبری ، شش فصل ۴ـ امامت [نسخهٔ آقای روضاتی]. **آغاز:** ثمرهٔ شجرهٔ عبارت آرایی حمد وثنای حکیم .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۸۶ – روضات الجنات : ۱۵۵ ، ۱۹۴ ـ ریحانة الادب ۱ : ۲۴ .

6632ـ**اصفهان**،سیدمحمدعلی روضاتی: از روزگار نگارنده ، با حاشیههایی با نشانی [منه سلمهالله] ، آغاز برابر نمونه ، انجام در فصل ۶ باب ۴ افتاده، ۴۴گ ۲۰ – ۲۴س [ف روضاتی ۱ : ۲۶۳] .

6633ـ **دانشگاه** ۲۵۷۰/۱ : نسخسدهٔ **۱۱** ، آغاز در دیباجه و از میانه افتاده [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۶۲].

6634ـ **دانشگاه**۱۸/۲۰۹۹: نستعلیق باتاریخهایی از **۱۱۰۱** در دفتر ، آغاز برابر

نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۷۲۹] .

6635ـ **سید جواد مدرسی یزدی** ۳/مج: با تاریخ **۱۱۱۱ – ۱۱۱۳** در دفتر . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۹۸ هست [فیلمها ۱ : ۶۷۸ ـ نسخه‌ها ۴ : ۲۶۸] .

6636ـ **اصفهان،** مدرسهٔ صدر ۸۰۵ : نستعلیق محمدعلی فرزند محمد تقی شیرازی ، ذیقعدهٔ **۱۱۵۳** [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۱].

6637ـ **مجلس** ۵۳۴۱/۳ : نستعلیق، با تاریخ **۱۱۸۲** در دفتر [ف . مجلس ۱۶ : ۲۵۳] .

6638ـ **یزد،** جامع کبیر ۳۵: نسخ محمد علی فرزند محمد ابراهیم چهارشنبهٔ ۲۰ محرم **۱۱۸۴** [نسخه‌ها ۴ : ۱۷۴] .

اصول دین = رساله در . . .

گویا از شیخ جعفر قاضی اصفهانی، درگذشتهٔ ۱۱۱۵ با عنوانهای مقدمه و مطلب و مقصد : مقدمه در تعریف حکمت و بیان اقسام آن .

آغاز : لك الحمد یاالهی ومنك الاعانه . . . مقدمه در تعریف حکمت .

6639ـ **نجف،** امیرالمؤمنین: نسخ محمد یونس گلپایگانی، دوشنبهٔ محرم **۱۱۱۵** [نسخه ها ۵ : ۴۱۰] .

اصول دین = رساله در . . .

از محمد حسن نوربخشی حسینی [گلچین معانی] .

6640ـ **مجلس** ۲۳۷۴/۱ فهرست نشده سدهٔ **۱۳** (ص ۱–۷۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۱].

اصول دین = رساله در . . .

از میرسیدشریف جرجانی (بنگرید: اسلام وایمان واعتقاد ومذاهب، دربخش کلام). برای سلطان ابوسعید طغرل نگاشته است . **آغاز :** ادراك در عبارت اکابر علما بحث و فکرت تصریح کرده‌اند .

6641ـ **رضوی** ۱۲۹ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۱۶گ ۱۵س [ف. رضوی ۱ : ۴۱] .

اصول دین

منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی ، با عنوانهای فصل و اصل . در آغاز فصل دوم (عدالت) می‌نویسد : چون این فصل درتوحید تحریر افتاد برادری از من خواست که باقی ابواب اصول هم بر این منوال مختصر تحریر افتد . فصل سوم نیز در نبوت و امامت است ، معاد فصل جداگانه ندارد. نویسندهٔ نسخهٔ ملك در انتساب آن به خواجه تردید داشته است .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۲۶ .

آغاز : هر که از چیزی آگاهی یابد لابد ازهستی آن چیز آگاهی یافته، و بالضرورة داند که آنچه باشد یابد و آنچه نبود نتوان یافت، پس هستی که آنرا وجود خوانند دانسته باشد . . .

6642ـ **ملك** ۵۷۶۰: نستعلیق محمود فرزند ملاصالح بروجردی ، شاگرد آقا محمد رضا قمشهی ، در ۱۹ شوال **۱۳۰۵** ، در شش برگ ریز. درپایان می‌نویسد : این رساله که درتحقیق عقاید و منسوب به خواجه نصیر بود بهر حال برای فرزندم عبدالحسین استنساخ کردم [رؤیت] .

اصول عقاید

از امام فخررازی ، (بنگرید : جوامع العلوم : ۶۵۶) در عقاید برپایهٔ مذهب سنیان، وخود دردیباجه گوید: مرتب بردو جمله است جملهٔ نخستین درذکر ادلهٔ اصول دین ، و دوم

درشرح بعضی ازمقالات اهل علم. وفیات‌الاعیان گوید : رازی درکتابش «تحصیل الحق» نسبت استادانش را دراصول و فروع مذهب یاد کرده است، در دیباچهٔ این‌کتاب نیز آمده : پیش از اینکه درمقصود خوض‌کنیم نسبت استاذان خود درعلم اصول وفروع بگوئیم..، گمان رود این کتاب همان «تحصیل الحق» او باشد. بهرحال گفتاریست درهشت باب: ۱ـ دراحکام نظر، سه فصل ۲ ـ شناخت خدای ، ده فصل ۳ ـ صفات باری ، دوازده فصل ۴ ـ افعال خدای ، شش فصل ۵ـ پیامبری محمد، پنج فصل ۶ـ احوال آخرت، شش فصل ۷ـ امامت ، چهارفصل ۸ـ اصول فقه، شش فصل [ف . رضوی] . **آغاز :** هرثنایی‌که عقول وافهام وخواطر و اوهام به‌ـ مبادی وغایات .

6643ـ **رضوی** ۳۵۲ حکمت : نسخ همراه «گلستان» نوشتهٔ محرم **۷۰۰** بیك خامه، ۱۷ گ ۱۹س [ف. رضوی ۴ : ۲۵].

اصول علوم = رساله در...

ازحکیم نظام‌الدین احمدگیلانی، شاگرد میرداماد، که تاروزگارعبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ ـ ۱۰۸۳) درحیدرآباد می‌زیسته است (بنگرید: شجرهٔ دانش: ۶۷۳). گفتاریست دربیان اصول علوم واقسام آن .

6644ـ **آصفیه** ۳۹ مجموعه‌ها : ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی ازگفتارهای‌آن به‌ـ خامهٔ نگارنده ومؤرخ ۱۰۴۵ است [ف آصفیه عثمان‌علی ۲ : ۴۷۸].

اصول فصول التوضیح = منتخب توضیح المشربین

ازناشناس. «توضیح‌المشربین» در۲۳ باب وهرباب در۴ فصل از نگارشهای سدهٔ دوازدهم است ، که در آن گفتار محمد طاهر شیرازی نگارندهٔ « تحفهٔ شاهی:۸۲ » در «رد صوفیان» وحاشیه‌ای که محمد تقی مجلسی یکم (۱۰۰۳ ـ ۱۰۷۰) بر آن گفتار نگاشته و پاسخ شیرازی بدان حاشیه را آورده است . این متن دردست نیست. گزیدهٔ آن نیزازناشناس است و از همان سدهٔ دوازدهم، ودر۲۳ باب وهرباب نیز۴فصل فصل یکم ازهرباب متن رسالهٔ « رد صوفیان » آورده‌شده ودرفصل‌دوم حاشیهٔ محمدتقی‌مجلسی ودرفصل سوم پاسخ نگارندهٔ « رد صوفیان » به مجلسی ودر فصل چهارم گزیننده نظر خود را می‌دهد، که خود نیزدرواقع ردسخنان مجلسی را می‌کند .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۰۰ و ۴ : ۴۹۵ و ۱۰ : ۲۰۶ ـ نجوم‌السماء : ۶۳ ـ روضات الجنات : ۳۳۷ .

6645 ـ **اصفهان ،** ابوالمجد الرضا معروف به‌آقا رضا اصفهانی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۴ : ۴۹۵] .

اصول نغمات آصفی

از صابرعلی (غلامرضا) فرزند محمدپناه که در۱۲۰۷ نگاشته است .

6646ـ **آصفیه** ۶۱۹ فلسفه : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۴ : ۴۹۴] .

6647 ـ **آصفیه** ۴۳۲ فلسفه : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۴۹۲] .

اظهار الکمال علی اصحاب الحقیقة والحال

از شمس‌الدین محمدگیلانی، شمسا فرزند مجتهدالزمان محمد سعید، سدهٔ یازدهم و به‌ـ روزگار ملا صدرا (م ۱۰۵۰) در اینکه خیر هستی‌است‌وشر نیستی‌است، به‌خلاف، فلسفهٔ‌ایرانی

که بدو اصل خیر وشر معتقد است . **آغاز :** بدان اسعدك الله فی الدارین. . . که کمال خیر مؤثر است ونقص شرمنفرد است.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۸۵ و ۶ : ۲۹۵ و ۹ : ۵۳۸ ـ ریحانة الادب ۴ : ۷۳ .

6648 ـ **دانشگاه ۹۲۶/۱۰** : تعلیق ریز سدهٔ **۱۱**، باتاریخ ۱۸ع۱/**۱۰۸۵** دردفتر (گ ۱۴۳) همراه چندگفتاردیگر ازهمو [ف. دانشگاه ۳ : ۱۵۰] .

اعتقاد اهل سنت

از حجة الاسلام محمد غزالی (بنگرید : الاباحیة : ۷۲۶) .

6649 ـ **ایاصوفیا** ۲۰۵۲/۸ : باتاریخ هایی از **۶۸۶** در دفتر (گ۱۲۵ ـ ۳۵۰) با عنوان «اعتقاد اهل‌سنت». **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۴۴۷] .

50 - 6651 ـ **حسین چلبی** ۲ و ۳/ ۱۱۸۴ : دوگفتار است با عنوان « عقاید اهل السنة» باتاریخ **۷۵۶** دردفتر. **فیلم** آندو در دانشگاه ش۱۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۰] .

اعتقاد اهل سنت وجماعت = بیان. . .

ازنجم‌الدین ابوحفص عمر نسفی، نگارندهٔ «تفسیر: ۱۹» و«العقائد» دومی به‌عربی، باشرحها وحاشیه‌های بسیار. که در فرهنگ‌ایران زمین چاپ شد .

بنگرید: فرهنگ ایران زمین ۴ : ۱۵۹ مجلهٔ یغماش ۱۸۱ص ۱۹۳ وش ۱۹۰ص ۴۹ـ هدیةالعارفین ۱ : ۷۸۳ـ کشف الظنون (عقائد نسفی) ۲ : ۱۱۴۵ .

6652 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳/ ۶۴۷۴ Or : با تاریخ ۱۳رمضان **۶۵۵** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۵۴۱ هست[فیلمها۱ :۷۱۵] .

اعتقادات

از آقاجمال خوانساری (بنگرید: اصول دین : ۷۳۱) دردیباجه از شیخ علی و « شرح مقاصد» و «شرح تجرید» و«انوار جلالیه» یاد می‌کندکه این گفتارراازآنها به‌فارسی درآورده است . **آغاز :** بعرض می‌رساند که اگر چه دلیلهای‌حکما وجوابهای‌آنرا شیخ‌علی سلمه‌الله

6653 ـ **ملك** ۶۱۶۹/۹ : نستعلیق با تاریخ **۱۱۰۹** دردفتر (۱۴۴ پ ـ ۱۵۰ ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6654 ـ **مجلس** ۵۰۴۸/۳فهرست‌نشده : باتاریخ شوال **۱۱۸۲** در دفتر ، گفتاریست در وجوب استدلال در اصول دین وتقلید درفروع [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

6655 ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۵۱/۲ : نسخ سدهٔ **۱۳** با تاریخ **۱۲۲۴** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۶] .

اعتقادات

از صدر الدین فرزند منصور فرزند صدر حسنی حسینی شیرازی دشتکی درهفت فصل، که نزدیك به‌پایان شعبان ۱۰۸۹ ساخته است ، و نامه مانندا‌ست به(حضرت‌مولوی اولوی‌نظامی اخوی) و اعتراف نامهٔ اوست در بارهٔ مذهب ، خود، ومی‌گویدکه من‌شیعی‌هستم[دانش پژوه].

بنگرید:روضات‌الجنات : ۶۶۹ـ ریحانة الادب ۲ : ۴۶۵ ـ هدیةالاحباب: ۱۸۶ .

6656 ـ **یزد**، سریزدی ۲مج : باتاریخ رمضان **۱۰۲۹** دردفتر، سپس «رسالهٔ عرفانی» گویا ازهمو [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۱] .

اعتقادات

درمقدمه وپنج‌مقصد ویك‌خاتمه: فصل ۱ـ در بیان‌معنی‌وجود وحقیقت‌هستی ۲ـ درانقسام‌وجود

به‌واجب وممکن. مقصد ۱ـ دراثبات مبدأقدیم وصفات ثبوتیه، هشت باب ۲ـ درصفات سلبیه، چهارباب ۳ـ درافعال، درپنج باب ۴ـ دربعثت پیامبران ، پنج باب ۵ ـ امامت ، شش باب . خاتمه در معاد جسمانی .

6657ـ دانشگاه ۲/۴۰۳۳ : ذیحجهٔ **۱۰۷۰** (ص۱۳۶ ـ ۲۰۱) آغاز پیش از فصل یکم (گویا مقدمه) افتاده است... فصل اول در بیان معنی وجود وحقیقت هستی، بدانکه چون چیزی چنان باشدکه عقل‌تجویز [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۲۲] .

اعیان ثابته=رساله در تحقیق...

گفتاریست عرفانی فلسفی ، دربارهٔ اینکه هرچیز را در علم حق صورتیست که عین ثابت گویند وهرگز علم از عالم صورت و علم به‌عالم خارج انتقال نیابد. **آغاز:** حمدمطلق سزاوار حضرت حق است تعالی و صلوات کامل مناسب نشأهٔ محمدی ... وبعد طالبان معلومات کشفی وغیابی را به‌جام مراد .

6658 ـ مجلس ۶/۴۸۵۹ : نستعلیق ونسخ محمدفرزند سلیمان فرزند محمدجابری قاری نزدیک**۱۰۷۰** (ص۳۲ـ۳۵) آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۸۷] .

6659 ـ مجلس ۱۱/۶۳۱ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۸** در دفتر ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲ : ۳۹۳] .

افعال اختیاری

از ملامهدی کاشانی قمی، درپاسخ نصرالله فرزند فضل‌الله، ری‌دشتی قهستانی ساوه‌ای‌قمی، زنده در۱۲۶۵. **آغاز:** درافعال اختیاری‌عباد سه مذهب است.

6660ـ سپهسالار ۱۴۵/۴: نستعلیق همان فضل‌الله در۱۵ ذیحجهٔ **۱۲۶۵** برای ملا عباس (۱۲۷ر ـ ۱۳۶پ) [ف . سپهسالار ۳ : ۱۷۷] .

اقاویل قدمای فلاسفه = رساله در . . . = رسالة فی التوحید

از یعقوب فرزند موسی متطبب ، برای خاصبك (یکی از ستودگان انوری سدهٔ ششم نظام الملك بدرالدوله و الدین خاصبك طوطی فرزند مسعود است ، و شاید این همان خاصبك باشد). فصل ۱ ـ مقالهٔ افلاطون در بارهٔ دهر ۲ـ اول‌موجود ۳ـ توحیدازکتاب‌ما بعدالطبیعه ۴ـ قول افلاطون وسقراط در توحید ۵ـ قول افلاطون درنقط ۶ـ درموجودات اولیه . سپس فصلهایی بی‌شماره [نسخهٔ ملك] این گفتار در نشریهٔ یکم دانشکدهٔ الهیات ص ۹۴ ـ ۱۶۷ بکوشش آقای‌محمدتقی‌دانش‌پژوه چاپ‌شده است **آغاز:** حضرت خدای عز و جل زندگانی خداوند ذل النعیم الامرین حسن السید الاغر خاصبك دراز کناد ، اندر دولت و پادشاهی و تندرستی وطاعت آفریدگار .

بنگرید : دیوان انوری چاپ مدرس رضوی ۲ : ۶۲ ، ۸۱، ۵۹۳ ـ ف. الهیات : ۲۰۱ .

6661ـ بادلیان۱۲/۹۵فرازر: نوشتهٔ **۱۰۴۲ ـ ۱۰۴۳** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۳۰ هست [پیشگفتار چاپ، دانش پژوه].

6662ـ یزد، علومی ۱/۶۳۰ : نوشتهٔ اواخر شعبان **۱۰۵۱**، درفهرست‌به عنوان «فی التوحید» یادشده، **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۲۲۳ و۲۸۳۰ وگویا ۲۴۲۳ هست [فیلمها ۱: ۶۳۸ و ف . الهیات ۱ : ۲۰۱] . این نسخه را دانشگاه خریده است .

6663ـ الهیات۴۴/۲۹۳ج: نستعلیق باتاریخ **۱۱۱۱** دردفتر (۱۳۷پ ـ ۱۵۷پ)

[ف. الهیات ۱ : ۲۰۰] .

6664 ـ ملك ۴۶۵۵/۶۲ : نستعلیق کرمعلی، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه (۲۷۸ر ـ ۳۰۰ر)، گویا از نسخهٔ ۲۹۳/۴۴ ج الهیات رونویس شده است [رؤیت] .

اقسام مردم = درگونه گون مردم

از باباافضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه) . در گونه گون مردم ، از تنومندان ، کارگران ، روحانیان ، روشنان و دانشهای گوناگون، که در « مصنفات بابا ۲ : ۶۳۲ » چاپ شده است. **آغاز :** خجسته نام نخستین که آغاز هرسخن است، گویند مایه و پیرایه و طرزگفتار مردم .

6665 ـ مجلس ۴۸۰۵/۹ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۲** در دفتر (۴۴ ر ـ ۴۵ ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6266 ـ دانشگاه ۲۴۰۱/۱۹ : نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری ، سدهٔ **۱۱** در طوس (۱۲۴ ـ ۱۲۵) درفهرست به‌عنوان «مردم در پایهٔ عقل بردو مرتبه‌اند» یادشده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵] .

6667 ـ مجلس ۱۸۳۴/۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، زرین، (ص ۳۵۴ ـ ۳۶۰) آغازبرابرنمونه، در فهرست به‌عنوان « جان و خرد» آمده است [ف . مجلس ۹ : ۴۴۶] .

6668 ـ مجلس ۳۴۵۶/۱۹ : سدهٔ **۱۲** (ص۲۰۹)، آغازبرابرنمونه ، در فهرست زیر عنوان «فصول وفواید» آمده‌است. [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۸۹] .

6669 ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۱ : نستعلیق محمدعلی درمحرم **۱۳۰۲** (۱۴۱ر ـ ۱۴۵ر) [ف. دانشگاه۴: ۳۲۸] .

6670 ـ مجلس ۵۰۳۱/۲۶ : نسخ محمدعلی عبرت نایینی، ۱۳ ذیقعدهٔ **۱۳۴۷** ، بدستور حاج سید نصرالله تقوی (ص۷۶ـ۸۰) [رؤیت] .

اقسام مردم = مردم بر پایهٔ عقل بر دو گونه‌اند

از بابا افضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه). این‌گفتار در « مصنفات بابا ۲ : ۶۴ » چاپ شده است. **آغاز:** مردم در پایه عقل بر دو گونه‌اند : اول مرتبهٔ اهل حرفه و حاذقان صنعت وپیشه .

6671 ـ مجلس ۴۸۰۵/۱۴ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۲** در دفتر (۴۹پ) ، آغاز برابر نمونه ، همراه « اقسام مردم » دیگر از همو [رؤیت] .

6672 ـ دانشگاه ۴۲۸/۱ : نستعلیق **۱۰۸۳** (۳ ر ـ ۳ پ) آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان «پایگاه مردم در دوخرد عملی ونظری» یادشده است [ف. دانشگاه۳: ۳۳۱] .

6673 ـ ملك ۴۱۹۱/۹ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۱۶۱پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6674 ـ مجلس ۵۰۳۱/۳ : نسخ‌خوش محمدعلی عبرت نایینی ، با تاریخ **۱۳۴۷** در دفتر (ص۵ ـ ۶) [رؤیت] .

اقسام نفوس

ناشناخته .

6675 ـ رضوی ۶۲۴/۳ (۱۶۲۶) : باتاریخ **۱۲۰۴** دردفتر (گ۳۶ـ۴۱). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۳] .

اقسام النفوس واحوالها = النفس

اقسام نفوس = نفوس = نفس

اکسیر

از نوروزعلی، در بخش اخلاق خواهد آمد.

اقسام وجود = اندر آنکه وجود

برچند قسم است = تقسیم موجودات باباافضل.

الالهیةالافضلیه

حروفی، در بخش عرفان خواهد آمد.

الامالی الفلسفیه

از میرنظام الدین احمد دشتکی به فارسی وعربی: ۱ـ درحشر جسمانی، املای شب۱۷ج ۱۰۰۶/۲، از رساله‌های ابوالحسن عامری گرفته‌است ۲ـ لذت‌جسمانی مؤرخ شب‌پنجشنبهٔ ۱۳ج۲/۱۰۰۰ ونیزآدینهٔ ۲۵ ذیحجهٔ ۱۰۰۹ ۳ـ فرق تناسخ وحشر به فارسی مؤرخ ۱۶ ج ۱۰۱۰/۲ وتجرد باری مؤرخ پنجشنبهٔ ج۲/ ۱۰۱۱ [نسخهٔ دانشگاه] گویا نگارنده فرزند ابراهیم فرزند سلام‌الله وجد عالی سیدعلی‌خان مدنی، ودرگذشتهٔ ۱۰۱۵ باشد. واز این‌گونه نگارش‌است «امالی» غیاث‌الدین منصوردشتکی به‌عربی [دانش‌پژوه].

بنگرید: ذریعه ۱: ۱۰۳ ـ ریحانة ـ الادب (دنبالهٔ نوه و همنام او) ۴: ۲۱۰ ـ ف. دانشگاه ۷: ۲۶۱۷.

6676ـ **دانشگاه** ۱۹۴۰/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۸پ ـ ۱۳پ) [ف. دانشگاه ۸: ۵۵۶].

6677ـ **تهران**، ادبیات۲/۱۰۱حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، امالیست فلسفی بمانندنسخهٔ دانشگاه [ف. ادبیات ۲: ۳۸].

امامت

در بخش عرفان خواهد آمد.

امامت

دربخش کلام خواهد.

امکان و وجود

از ملا محسین فیض کاشانی، نگارندهٔ «امانت: ۵» وجز آن.

6678ـ **نجف**، ملامحمدعلی‌خوانساری ضمن یك مجموعه [ذریعه ۲: ۳۴۹].

امهات مسائل ثلاث

میرسید شریف، درص ۶۴۷ گذشت.

اندر آنکه وجود برچندقسم است

از باباافضل کاشانی (بنگرید: جاودان نامه). گفتاردوم از «ره انجام‌نامهٔ» اوست و جداگانه نیزآمده است، ودر «مصنفات بابا ۱: ۵۸» به‌چاپ رسیده است. **آغاز:** وجود بردو قسم بود، یك قسم بودن ویك قسم یافتن، وفرق میان بودن ویافتن.

6679ـ **مجلس** ۴۹۴۲/۱۸: نستعلیق فرید‌الدین‌محمد فرزندمحمد، باتاریخ **۱۰۵۶** در دفتر (۴۸پ ـ ۴۹ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

اندر قسمت موجودات = تقسیم موجودات

اندیشه و گفتار

از محمد جعفر شیرازی، در سرگذشت و عقاید تولستوی فیلسوف روسی، در دو باب: ۱ـ زندگی او دربیست وسه‌فصل ۲ـ عقاید او. از یك کتاب انگلیسی که در شانگهای به سال ۱۹۲۰م بآن برخورده بود ترجمه واقتباس کرده ودرتهران ۱۳۳۰خ در۲۴۴ص چاپ‌کرده‌است واز اوست «تابش نور وظلمت» که از نوشته‌های

تولستوی ترجمه شده‌است.
بنگرید: ف. مشار ۱۵۹ ـ مؤلفین مشار ۲: ۳۲۳.

6680ـ دانشگاه ۴۹۰۴: شکسته نستعلیق مترجم، سدهٔ **۱۴**، ۱۸۰ص ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۹۸۱].

انشاء نامه = ره انجام نامه

انسان نامه

رساله‌ایست درخودشناسی، باعنوان باب، باب، به‌روش فلسفی وعرفانی. **آغاز:** حمد و سپاس و ثنای بیقیاس حضرت صانع حکیم راکه به‌موجب خمرت طینت‌آدم اربعین صباحاً.

6681 ـ **مجلس** ۴۷۶۴/۲: نسخ عبدالقادر کمال، در **۸۹۹** (۱پ ـ ۳۰پ) [رؤیت].

انسان نامه

از امیر سید محمد نوربخش (ص ع)، در دیباچه از «بازنامه»ها و «اسب‌نامه»ها یاد شده. گویا نسخهٔ دیگری ازهمان باشدکه درص۴۷۷ ش 4420 گذشت.

6682ـ **مدینه**، عارف حکمت ۵ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین [نسخه‌ها ۵: ۵۶۰].

انیس الموحدین

دریك مقدمه وپانزده باب، نام نگارنده ازنسخهٔ ۲۰۷۱ دانشگاه پاك شده است: باب ۱ـ درمراتب‌خودشناسی ۲ـ مراتب‌خداشناسی ۳ـ موجبات هلاك بدن‌وروح ۴ـ بطلان مذهب یهود و نصارا و مجسمه ۵ ـ بدا ۶ ـ اقوال دانشمندان امامیه‌در بدا ۷ـ قضاوقدر۸ـ بطلان مذهب جبری ۹ـ شبهاب‌ابلیس ۱۰ـ جواب‌آن ۱۱ـ شرح اسماءالله ۱۲ ـ عظمت صنع و آثار خداوند ۱۳ ـ ممالك خداوند و عالم ملکوت ۱۴ـ ملائکه و اصناف سکان عالم علوی و سفلی ۱۵ـ احوال مؤمنین. **آغاز:** زیباترین‌کلامی که‌گلچینان بوستان حدایق معرفت.

6683ـ **دانشگاه** ۲۰۷۱: نسخ رجب **۱۲۵۶**، ۲۹۲گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۸: ۶۹۷].

اوصاف مردم = اقسام مردم

از باباافضل درص۷۴۰ گذشت.

اوپانشاد = سر اکبر

از داراشکوه، دربخش ملل‌ونحل خواهد آمد.

ایجاز الحکمه

از محمدباقرعراقی، درخداشناسی بروش فیلسوفان. **آغاز:** الحمدلله الذی انزل الکلام معقولا ولم یجعله مبهما... بعد، چون ناگزیر است اعتقاد حق وخواندن مطولات دشوار است رساله‌ای ساختم مشتمل برآنچه لازمست.

6684 ـ **مجلس** ۲۸۵۹/۳۰: نسخ و نستعلیق محمد فرزند سلیمان فرزند محمد جابری قاری، نزدیك **۱۰۷۰** (ص۹۸ـ۱۰۰) بخشی از آغاز رساله است [ف. مجلس ۱۰: ۱۹۹].

ایجاز الحکمه

ازرفیع‌الدین علی‌شاه فرزند محمدهمدانی در حکمت الهی [ذریعه]. یا برای رفیع‌الدین علی شاه همدانی بآنچنانکه در فهرست فیلمها آمده است.

6685ـ **ایاصوفیا** ۴۸۱۱/۲: نستعلیق باتاریخ **۸۶۱** به‌همین‌خامه درددفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۶۹ هست، درفهرست فیلمها نگارنده یادنشده‌وآمده‌است‌که برای‌رفیع‌الدین نگاشته شده است [فیلمها ۱: ۶۶۶].

6686ـ تهران، محمدسلطان‌المتکلمین: نوشتۀ محمد جعفر فرزند محمدصادق خراسانی در ۱۱۳۰، درذریعه نگارنده رفیع‌الدین. . . یادشده [ذریعه ۲ : ۴۸۶] .

ایجاز الحکمه

گفتاریست درحکمت الهی، باعنوان‌مسئله مسئله ، رویهم دوازده مسئله. **آغاز:** حمدله، والعاقبة‌للمتقین، والصلاة... اما بعد ، بدانکه این مختصریست درعلم حکمت... واین رساله را ایجازالحکمه نام نهاده شد .

6687ـ **مجلس** ۵۰۷۷/۳ : نستعلیق ابوالقاسم فرزندمحمد فرزند اسماعیل درتبریز باتاریخ **۱۲۹۷** دردفتر (۲۹پ ـ ۳۷ر) [ف. مجلس ۱۵ : ۳۷] .

ایزد شناخت = یزدان شناخت

ایمنی ازبطلان نفس درپناه‌خرد

از باباافضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه) . این گفتار یکبار همراه « جاویدان خرد» به سال ۱۲۹۴ ویکبار در «مصنفات بابا ۲ : ۶۰۱ ـ ۶۰۷ » چاپ شده است . **آغاز:** چنین‌گوید امام سعید افضل الدین... هرمفلس وکم‌مایه‌که از مفلسی وکم مایگی خود رنجد .

6688ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۵۶ : با تاریخهایی از**۷۵۱ ـ ۷۵۵** دردفتر ، باعنوان «رسالة‌فی‌النفس». **فیلم**‌آن دردانشگاه‌ش ۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۲] .

6689ـ **مجلس** ۴۰۱۳/۱۶: نستعلیق سدۀ **۸**، (۱۱۰ رـ ۱۱۳ر) ،آغازبرابر نسخۀ ایاصوفیا ۴۸۱۱/۳ [رؤیت] .

6690ـ **ایاصوفیا**۴۸۱۱/۳: نستعلیق باتاریخ **۸۶۱** به همین‌خامه در دفتر. **آغاز :** بعداز ستایش پروردگار ودرود برپیغمبر گزیده ... برمفلسی‌وکم‌مایگی‌خود در نجد. . . بنام« نفس» یادشده است. **فیلم**‌آن در دانشگاه ش ۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۶] .

6691ـ**تهران**،ادبیات۴۵/۷ حکمت: نسخ سدۀ **۹ ـ ۱۰** [ف. ادبیات ۲ : ۴] .

6692ـ **مجلس** ۴۹۴۲/۵ : نستعلیق شکستۀ فریدالدین‌محمد فرزند محمد، باتاریخ **۱۰۵۶** در دفتر (۲۲پ ـ ۲۳ر) [رؤیت] .

6693ـ **دانشگاه** ۲۵۸۱/۲: نستعلیق شیخ‌علی فرزند محمودکاتب، ۲۱شوال‌درمسجد جامع عباسی اصفهان**۱۰۶۲** (ص۱۳۳ـ۱۴۰) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۱] .

6694ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۲۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۲۶۵ ـ ۲۶۷) . **آغاز:** بعدازستایش پروردگار... بدانکه هر مفلس وکم مایه [رؤیت] .

6695ـ **دانشگاه**۳۹۰۳/۲: نسخ‌خوش **۱۰۷۷** (ص ۱ ـ ۵) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۱] .

6696 ـ **مجلس** ۴۸۰۵/۵ : نسخ با تاریخ**۱۰۸۲** دردفتر (۳۸پ‌ـ۳۹پ) [رؤیت]

6697ـ **مجلس** ۱۸۲۴/۴ : نستعلیق سدۀ **۱۱ ـ ۱۲** ، زرین (ص۱۹۶ ـ ۲۰۵) . **آغاز:** بعد ازستایش ... (برابر نمونه) [ف. مجلس ۹ : ۴۴۴] .

6698 ـ **ملك** ۶۱۶۹/۶ : نستعلیق **۱۱۰۹** (۹۴پ ـ ۹۶پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6699ـ **ملك** ۴۶۷۵/۶: نستعلیق‌سدۀ **۱۱** (۸۷پ‌ـ۹۰ر)، آغازبرابر نمونه [رؤیت]

6700 ـ **ملك** ۴۶۵۷/۱۲ : نستعلیق سدۀ **۱۳** (۵۹پ ـ ۶۱ر) درهامش [رؤیت] .

6701ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۱۰: سدۀ**۱۳**

(ص ۱۹۴ – ۱۹۶) . **آغاز:** برهان بر آنکه درجه‌مرتبه یقین‌شود، درفهرست به‌عنوان «ایمنی ازفنا» یادشده [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۸۹].

6702 – **مجلس** ۳۴۵۶/۲۴ : سدهٔ **۱۲** (ص۲۱۹–۲۲۷). **آغاز:** سپاس کردگار که هر... [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۹۱] .

6703– **دانشگاه** ۲۲۶۷/۹: نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۷** دردفتر ، (۱۴ر–۱۵پ) [ف. دانشگاه ۹ : ۹۱۹] .

6704 – **حقوق** ۷۲/۸ ب : با تاریخ **۱۲۹۴** در دفتر (۱۲۷ ر – ۱۲۸ ب) [ف . حقوق ۲۱] .

6705 – **مجلس** ۴۸۶۸/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۲۷ر – ۲۸ر) درنسخه بنام «ماهیة العلم» یاد شده است [ف. مجلس ۱۳:۳۰۶] .

6706 – **مجلس** ۵۰۳۱/۲۰ : نسخ محمد علی عبرت نایینی **۱۳۴۷** به دستور سید نصرالله تقوی (ص۵۰–۵۵)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6707– **سپهسالار** ۱۲۱۵/۷: تاریخ یادنشده (۸۴–۸۸) [ف. سپهسالار۳ : ۲۳۱].

6708– **مجلس** ۱۴۰۵/۹ : بی‌تاریخ ولی نسخهٔ کهن، درفهرست به‌نام «ماهیةالعلم» یادشده، آغاز برابر نمونه (ص۱۲۵ – ۱۲۷) [ف . مجلس ۵ : ۵۰۳] .

6709– **رضوی** ۹۶۹حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. رضوی ۴ : ۲۲۳] .

6710– **دانشگاه** ۸۸۰/۱ : نستعلیق تازه(۱ر–۵ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۳۲۷] .

ب

بار درخت جهان

از باباافضل (بنگرید : جاودان نامه) این‌گفتار در «مصنفات بابا ۲ : ۶۲۸، ۶۶۲» چاپ شده‌است. **آغاز:** درختیست‌که بار و ثمرهٔ وی مردمیست .

6711 – **مجلس** ۴۸۰۵/۳ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۲** دردفتر (۳۷پ) [رؤیت].

بداء = رساله در . . .

از محمد باقر فرزند محمد تقی مجلسی (۱۰۳۷ – ۱۱۱۰) دوبار چاپ شده. **آغاز:** الحمدلله وسلام علی‌عباده‌الذین... وبعد، چون درمسألهٔ بداء نزاع عظیم میان .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۵۴ – مؤلفین مشار ۲ : ۲۳ ، ۳۸ – فوائد الرضویه : ۴۱۰ – ریحانة الادب ۳ : ۴۵۵ – روضات الجنات : ۱۱۸ – هدیةالاحباب : ۲۳۰ .

6712– **تهران** ، دکتر مفتاح ۲ مج : نستعلیق سه‌شنبهٔ محرم **۱۰۹۷ در** لاهور ، ۱۸ رمضان سال ۳ جلوس مقابله شده ، **زرین** ، [رؤیت].

6713 – **نجف** ، امیرالمؤمنین ۶۵۴ : محمدحسین فرزند حاج محمد امین ، **با تاریخ ۱۱۲۵** بهمین‌خامه دردفتر (۸ پ – ۱۴ پ) [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

6714– **دانشگاه**۴۴۵۳/۶: نسخ‌محمد کاظم فرزندمحمدباقر، **۱۱۲۶**(۳۲پ–۴۵پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳:۳۴۰۹].

6715– **تهران**، اصغرمهدوی۳ /۲۱۹ نسخ، سدهٔ**۱۲** [نسخه‌ها ۲ :۹۷] .

6716– **ملك** ۶۲۰۷/۱۴: نسخ محمد علی فرزندمحمدصادق‌قمی، در**۱۱۷۷**[رؤیت].

6717ـ **الهیات** ۴/۲۵۴د: نسخ حسن علی فرزند مراد علی، در ۱۶ع۱۲۰۴/۲، (۱۱۵ر ـ ۱۲۱پ) [ف. الهیات ۱:۲۶۹].

6718ـ **دانشگاه** ۴۱۵۵/۷: نستعلیق محمد اسماعیل فرزند محمد کاظم مازندرانی **۱۲۶۰** (ص۱۰۲ ـ ۱۱۲) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۲۵].

6719 ـ **سپهسالار** ۸۱۷۳/۵: نسخ تاریخ یادنشده (۷۲ر ـ ۷۴ر)، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۲۴۳].

6720ـ **رضوی**۲ ۶۰ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۹گ ۱۵س [ف. رضوی ۴ : ۱۱۲].

ﺑﺪا = رساله در . . .

از ملامحمد شفیع فرزند فرج گیلانی، از سدهٔ یازدهم مجاز ازسبزواری در ۱۰۸۵، که دراین رساله از مجلسی با (مرحوم) یاد می کند، در هفت فصل و یك خاتمه، بروش شیعی اخباری. **آغاز:** حمدوسپاس بیقیاس خداوندی را سزدکه وصف کمال... امابعد، چنین گوید..

بنگرید: ذریعه ۱ : ۱۶۰، ۲۲۷ و۳: ۵۵.

[672]ـ **ملك**۲/ ۶۰۷۱: نسخ روزگار نگارنده، باحاشیه‌هایی ازاو به نشانی (منه‌مدظله) (۹پ ـ ۸۶پ) ۱۵س. آغاز برابرنمونه ونام نگارنده دردیباجه آمده [رؤیت].

6722ـ **کاظمین**، سید حسن صدر: با حاشیه‌هایی از نگارنده با نشانی (دام ظله) [ذریعه ۳ : ۵۵].

6723ـ **دانشگاه** ۳۱۶: نستعلیق خوش روزگار نگارنده، باحاشیه‌های (منه مدظله) [ف. دانشگاه ۳ :].

6724ـ **مجلس** ۵۰۰۷ فهرست نشده: نستعلیق ج۱۱۰۳/۱، زرین، ۷۶گ ۱۲ س ۷۶گ ۱۲س [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

6725ـ **یزد**، مدرس محمود آبادی: نوشتهٔ ۶ج۲/ **۱۱۶۳**. **فیلم** آن در دانشگاه ۲۴۵۳ هست [فیلمها ۱ : ۲۰].

6726 ـ **دانشگاه** ۸۸۴/۵: باتاریخ **۱۲۰۰** دردفتر (۱۵۲ر ـ ۱۶۹پ)، نسخه از فصل ۴ آغاز می‌شود [رؤیت].

6727ـ **یزد**، میرزاحسن محمودآبادی نستعلیق **۱۲۶۳** برای محمد مؤمن‌خان اعتماد الدوله [نسخه‌ها ۴ : ۴۵۱].

ﺑﺪا = رساله در . . .

از میرزا محمد فـرزند حسن شیروانی، نگارندهٔ «آثار علوی: ۳۹۳» وجزآن. دربدا و قضا و قدر. **آغاز**: حمدله. صلاة. بعد، چنین‌گوید راقم حروف میرزا محمدبن ... در اخباروآثار.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۵۶.

6728ـ **ملك** ۶۰۷۱/۱: نسخ سدهٔ **۱۱** (۱پ ـ ۸ر) آغاز برابر نمونه، نام نگارنده دردیباجه آمده [رؤیت].

6729ـ **یزد**، علومی۶۱۳/۶: باتاریخ **۱۲۲۶** دردفتر، همراه با «صدق‌کلام‌الهی» از همو وجزآن. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۸۹ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۲].

6730ـ **فیضیه** ۱۰۰۸/۳: تاریخ یاد نشده، همراه چند گفتار دیگر از همو [ف. فیضیه ۱ : ۳۲۸].

6731ـ **رضوی** ۶۰۰ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز نزدیك به‌نمونه.

6732ـ **رضوی** ۶۰۱ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، همراه سه‌گفتار دیگر از همو [ف. رضوی ۴ : ۱۱۲].

بدا = رساله در . . .

ناشناخته .

6733ـ مجلس ۳/ ۲۵۱۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۱۸۱** (ص۸۲ ـ ۸۵) همراه «نیت» و جز آن از آقاجمال [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸].

بدایع الانظار فی شرح جامع الاخبار

از حاج شیخ حبیب‌الله فرزند زین‌العابدین مهدوی قمی‌زیوانی (۱۲۸۹ ـ زیوان ۱۳۵۹) جلد یکم آن گزارش فصل یکم آنست در یک مقدمه و هشت فصل: مقدمه دراثبات صانع به‌دلیل‌عقل فصل ۱ـ درد‌لالت آسمان بر آن ۲ـ درکواکب ویوم ولیل ۳ـ در زمین ۴ـ بحار و سفن ۵ ـ مطر وسحاب ۶ـ ریاح ۷ـ ملك ۸ـ دردلالت حوادث برقدم صانع . **آغاز**: الحمدلله الذی انشاء الخلایق بقدرته .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، نقبا : ۳۵۶ـ ذریعه ۵ : ۲۵۰ و۱۶: ۳۳۲ .

6734ـ **رضوی** ۱۴۰۵ اخبار (۶۷۶۷) نسخ نگارنده ، ۷ ج **۱۳۲۹/۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۳گ [ف. رضوی ۵ : ۳۵] .

بدایع الحکم

از آقا علی فرزند ملا عبدالله زنوزی (۱۲۳۴ـ۱۳۰۷). درپاسخ هفت پرسش بدیع الملك میرزا فرزند امامقلی میرزا فرزند محمد علی میرزا قاجار در حکمت، به‌نام ناصرالدین شاه‌قاجار، در۵ج۱/۱۳۰۷ نگاشته ودر۱۳۱۴ چاپ شده است. **آغاز**: خدائی را ستایش‌کنیم وپرستش .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۶۴ ـ طبقات اعلام الشیعه ، نقبا : ۱۴۷۳ ـ ف. مشار : ۲۱۱ ـ ریحانة الادب ۲ : ۱۳۴ ـ طرایق الحقایق ۲ : ۲۲۴ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۱۳ ـ المآثر والاثار : ۱۵۷ .

6735ـ **ملك** ۱۷۲۳ : نسخ **۱۳۰۷** ، ۲۸۵گ ۱۱س [رؤیت]

6736 ـ **ملك** ۹۴۲ : نسخ ۲۰ شوال **۱۳۰۸**. ۲۸۰گ ۱۵س [ف. ملك، فارسی : ۵۴] .

6737ـ **ملك** ۲۵۸۲ : شکسته نستعلیق ع۲/**۱۳۱۱**، ۲۹۷گ۱۲س [ف.ملك، فارسی ۵۴] .

براهین البهائیه

از فخر رازی ، ابوعبدالله محمد فرزند عمر (۵۴۳ یا۵۴۴ ـ ۶۰۶)، بنام بهاءالدین سام پسر محمد غوری درگذشتهٔ ۶۰۲ نگاشته است. وبه‌کوشش سید محمد باقر سبزواری از روی نسخهٔ پرغلط مجلس بچاپ رسیده است . **آغاز**: حمد و ثنا مرآن خدای را که هرذره ازعالم ممکنات ومحدثات برهستی او برهانی باهر است .

6738ـ **مجلس** ۰۰۰ : نوشتهٔ **۶۹۰** ، افتادگیهایش را نفیسی از روی نسخهٔ ۲۰۵۴ نونویس کرده [ف. مجلس ۷ : ۶۲۷] .

6739 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق نجفعلی، صفر**۱۰۸۶** [نسخه‌ها ۵ :۱۲]

6740ـ **مجلس**۲۰۵۴: نستعلیق خوش تاریخ یاد نشده ، ۲۴۸ص ۲۳س [ف . مجلس ۶ : ۵۲] .

البرهان فی‌شرافت الانسان

از حاج محمد علی شیروانی فانی ، نگارندهٔ «طب کیمیونی : ۵۶۴» وجزآن. در درحکمت وعرفان وگزارش سفرخود به حجاز

ومصر وشام وهند، در بیست وشش سال ، به نام محمد شاه قاجار و سلطان مراد میرزا حسام ـ السلطنهٔ قاجار ، به سال ۱۲۴۵ ، در اردبیل نگاشتهاست. مثنوی درستایش آندو نیز درآن هست. **آغاز:** ای آنکه بجز تو نیست درهردو جهان ... نحن نقص علیك احسن القصص ... اجناس سپاس خورشید اقتباس و انجم قیاس .

6741ـ **دانشگاه۲۵۴۱:** نسخ نگارند آغاز ازاین نسخه برای نمونه یادشده ۲۴۵ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۳۶].

البرهان فی قطع شبهة الشیطان = براهنیه

از فاضل قندهاری ، ملاعبدالله فرزند نجم الدین مشهدی (۱۲۰۴ ـ ۱۳۱۱) ، در پاسخ شبههای ابلیس که شهرستانی یاد کرده و قاضی نورالله شهید و دیگران بدانها پاسخ گفتهاند . **آغاز :** الحمدلله الذی وفقنا لاقامة البراهین لدفع... این رسالهایست موسوم بهبرهان فی. بنگرید : ذریعه ۳ : ۹۰ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقبا : ۱۲۱۸.

6742 ـ **دانشگاه** ۳۲۴۸ : شکسته نستعلیق **۱۲۸۳**، بایادداشت فرزند نگارنده ، عمادالدین قندهاری درصفحهٔ عنوان ، ۵۳ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۶].

بستان القلوب = روضة القلوب

دربخش دائرة المعارف ص۶۵۰ گذشت

بقای روح = جدائی جان و تن

بقای روح = روح

بقای صور نوعیه و فنای آن =

رساله در . . .

از میرقوام الدین محمد . **آغاز:** بدانکه این مسئله یعنی بقای صور نوعیهٔ عناصر و عدم بقای آن مطمح انظار ومطرح افکارست .

6743ـ **دانشگاه۱۱۵/۳۹۰۱:** نستعلیق محمد مؤمن جدید الاسلام کشمیری ، سدهٔ **۱۱** (ص۵۷ ـ ۵۹) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۰]

بقای نفس ناطقه = جدائی جان و تن

از باباافضل .

بیان احوال نفوس = معاد

البیان فی بیان الروح و الابدان

گفتاریست در روح و بدن، گویا از مهدی فرزند احمد گیلانی لاهیجانی، نگارندهٔ «جبر واختیار» .

6744ـ **تهران**،دکترمفتاح: درمجموعه ای بهخامهٔ همان لاهیجی [رؤیت] .

بی کرانه بودن جسمها = تناهی اجسام

از باباافضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه). این گفتار در«مصنفات بابا ۲ : ۶۲۷» چاپ شده است. **آغاز:** بباید دانست که کنار و نهایت هرچیز آنست که جدائی افکند میان آنچیز .

6745ـ **مجلس** ۴۹۴۲/۶ : شکسته نستعلیق فریدالدین محمد فرزندمحمد، باتاریخ **۱۰۵۶** دردفتر (۲۳پ ـ ۲۴ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6746ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۹ : سدهٔ **۱۲** (ص ۱۸۹ ـ ۱۹۴) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۸۸].

6747 ـ **مجلس** ۲۴۲۹/۱۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۲**(ص ۳۱۱-۳۱۷) بنام «تقریر درتناهی» یاد شده [نسخهها ۵ : ۱۸۰].

6748ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۰ : نستعلیق محمدعلی، ۱۳۰۲ (۱۳۷ ر ـ ۱۳۸ ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۲۹].

6749 ـ مجلس ۶۲۳/۸ : شکسته نستعلیق تاریخ‌یادنشده، درفهرست بنام «تناهی اجسام‌وبیان‌آن» یاد شده [ف. مجلس۲: ۳۸۳].

پ

پاسخ به‌شبهات ابلیس - جواب...

پاسخ به شبهات ابلیس = البرهان فی‌قطع شبهة‌الشیطان

پاسخ‌شیرازیان‌بپرسش‌کرمانیان

دربارهٔ ایمان است. وازرهگذر فلسفی در آن‌گفتگو شده‌است. **آغاز:** علماءاسلام وفضلاء انام‌چه‌فرمایند دراین‌مناظره‌که درویشی سؤال کردکه ایمان موجود است یامعدوم.

6750ـ سپهسالار ۲۹۱۹/۷ : تاریخ یاد نشده، ازروی نوشتهٔ دوانی نوشته شده‌است (۲۰پ ـ ۲۱پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۸۰].

پاسخ‌طوسی‌به‌قونوی=المفاوضات

پاسخ غزالی به‌پیروان سنت

از ابوحامد محمد غزالی، که «اباحیهٔ: ۷۲۶» اوگذشت. درپاسخ فقیهان‌که ازکتابهای او «مشکوة الانوار» و «کیمیای سعادت» گفته هایی بیرون کشیده وازاو پرسیده‌اندکه ازاینها چه می‌خواهی : لااله‌الاالله توحید عوام و لااله الاهو توحید خواص است. الله هوالنور، افشاء سرالربوبیة‌کفر...، شاه محمد سلجوقی(۴۹۸ ۵۱۱) غزالی را بطوس خواسته پرسشهای فقیهان را باو می‌دهد، وپاسخ می‌شنود. این گفتگو در «فضائل‌الانام‌من‌رسائل حجة‌الاسلام» چاپ هند دیده می‌شود.

بنگرید : ف. مشار : ۱۱۸۱

6751 ـ دانشگاه ۳۴۰/۲ : نستعلیق ریز خوش ۱۲۶۰ (۲۷ پ ـ ۳۷ پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۱۹۰].

پایداری روان پس از مرگ = حال نفوس

از باباافضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه). این‌گفتار باعنوان «حال نفوس جزوی بعداز فساد تنها» در «مصنفات بابا ۲ : ۶۴۱ ـ ۶۴۳» چاپ شده است. **آغاز:** موجودات یا جزوی‌اند یاکلی و نفس‌یامتصرف اموركلی‌بود یا متصرف امورجزوی.

6752ـ مجلس ۴۹۴۲/۳۳ : نستعلیق شکسته فریدالدین‌محمد فرزند محمد، باتاریخ ۱۰۵۶ در دفتر (۹۷ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6753ـ مجلس ۵۱۸۰/۲۴ : نستعلیق باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر (ص ۲۷۳ ـ ۲۷۴) درنسخه به‌نام «حال نفوس جزوی بعد از فساد تن» است، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

6754ـ مجلس ۴۸۰۵/۱۳ : نسخ با تاریخ ۱۰۸۲ دردفتر (۴۹ر ـ ۴۹پ) [رؤیت].

6755 ـ دانشگاه ۴۲۸/۱ : نستعلیق ۱۰۸۳ (۲ر ـ ۳ر) [ف. دانشگاه ۳: ۳۲۷].

6756ـ ملك ۴۱۹۱/۳ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، (۳۱ پ ـ ۳۲ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6757ـ دانشگاه۱۹۵ ۲۴۰۱/ : نستعلیق

رضا فرزند موسی کشمیری، سدهٔ **۱۱** در طوس (گ ۲۲۵ – ۲۲۶)، در فهرست بنام «حال نفس...» آمده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵].

6758ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۲۹: سدهٔ **۱۲** (ص۲۴۸) در فهرست به عنوان «تقریرات و فصول مقطعه» آمده است، آغاز برابر نمونه [ف مجلس ۱۰ : ۱۳۹۲].

6759 ـ **مجلس** ۴۸۶۸/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳۴ر – ۳۴پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6760 ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۶ : نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲** (۱۲۲پ – ۱۲۳پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۲۷].

6761ـ **مجلس** ۵۰۳۱/۲: نسخ خوش محمدعلی عبرت نایینی، باتاریخ **۱۳۴۷** بهمین خامه دردفتر به دستور سید نصرالله تقوی (ص ۳-۵) [رؤیت].

6762 ـ **مجلس** ۶۲۳/۶ : شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده، باعنوان «فی ان النفس لاتتألم بفقدان البدن» [ف. مجلس۲:۳۸۳].

پایگاه مردم در دو خرد عملی و نظری = اقسام مردم

از باباافضل، ص ۷۴۰ گذشت.

پرسش = سؤالات میرشریف

از میر شریف شیرازی. قصیده‌ایست در حکمت وتصوف درنود ودو بیت. **آغاز:** زاهل مدرسه وخانقاه جمله دیار.

763ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۰۵ مجامیع طلعت: تعلیق، بی‌تاریخ (گ ۳۱ – ۳۴) [مخطوطات ۱ : ۳۰۴].

پرسش وپاسخ = تشکیک درذاتی

ازمیرابوالقاسم‌فندرسکی، نگارندهٔ «حقایق الصنایع: ۶۶۱» و جز آن. در پاسخ آقا مظفر حسین‌کاشی، دربارهٔ اینکه ذاتی مقول به‌تشکیک نیست، در «ذریعه ۱۱ : ۱۴۸» به نام «رسالة فی‌التشکیک» یاد شده است. **آغاز:** آنچه فرموده‌اند درذاتی و تشکیک وعدم تشکیک او بر آنچه است ذاتی‌او را.

6764ـ **دانشگاه** ۱۰۴۶/۷ : شکسته نستعلیق‌محمدشریف‌فرزند محمدقائمی، نزدیك به‌سال **۱۰۴۰** (۴۳ر – ۴۴ ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۱۹۱].

6765ـ **دانشگاه** ۱۰۳۸/۷ : شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۰۵۵ – ۱۰۵۶** در دفتر (۵۵پ–۶۵ر) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۱۹۱].

6766ـ **مجلس** ۴۹۴۲/۲۵ : شکسته نستعلیق‌باتاریخ **۱۰۵۶** دردفتر (۶۴ر–۶۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6767ـ **الهیات** ۲۹۳/۹ج: نسخ‌آغاز سدهٔ **۱۱** (۶۷ ر – ۶۷ پ) [ف. الهیات ۱ : ۱۹۹].

6768ـ **ملك** ۴۶۵۵/۵۰ : نستعلیق کرمعلی سدهٔ **۱۳** (۲۴۸ پ – ۲۴۹ ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6769ـ **نجف**، سیدمحمد یزدی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۱ : ۱۴۸].

پرسش و پاسخ = مکاتیب

از باباافضل کاشانی (بنگرید: جاودان نامه) پاسخ به‌پرسشهای منتجب‌الدین‌هراسکانی، رویهم یازده پرسش‌وپاسخ‌است، که در «مصنفات بابا ۲ : ۷۱۷ – ۷۲۸» بعنوان «مکاتیب و وجواب اسئله» چاپ‌شده است. **آغاز:** سئوال بیان نمایید که آدمی چون از مادر در وجود می‌آید طالع او می‌گیرند.

6770 ـ تهران ، ادبیات ۱۴۵/۱۵ حکمت : نسخ سدهٔ ۹ ـ ۱۰ [ف . ادبیات ۲ : ۴۳] .

6771ـ دانشگاه ۲۵۸۱/۶: نستعلیق شیخعلی فرزند محمودکاتب باتاریخ۱۰۶۲ در دفتر (ص۲۰۹ ـ ۲۲۶) یازده پرسش را دارد آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۲].

6772ـ مجلس ۵۱۸۰/۲۴: نستعلیق باتاریخ ۱۰۶۹ در دفتر (ص۲۷۳ ـ ۲۷۴) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6773 ـ دانشگاه ۳۹۰۳/۱۰ : نسخ خوش ۱۰۷۷ (ص ۲۸ ـ ۳۴) تانیمهٔ پرسش هشتم را دارد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲] .

6774ـ مجلس ۴۸۰۵/۱۱ : نسخ با تاریخ ۱۰۸۲ در دفتر (۴۶ پ ـ ۴۸ پ) [رؤیت].

6775 ـ دانشگاه ۴۲۸/۲ : نستعلیق خوش ۱۰۸۳ (۱۰ب ـ ۱۴پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۱۹۲] .

6776 ـ ملك ۴۱۹۱/۱۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۷۳ پ ـ ۱۷۸ پ) ، آغاز برابر نمونه، هشت پرسش وپاسخ است [رؤیت] .

6777ـ مجلس ۳۴۵۶/۸ : سدهٔ ۱۲ (ص۱۷۵ ـ ۱۸۹). پرسشها وپاسخهابه‌ترتیب نسخهٔ چاپی بدنبال یکدیگرآورده نشده است. [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری].

6778ـ حقوق ۷۲/۱۰ ب : باتاریخ ۱۲۹۴ دردفتر (۱۳۱ر‑۱۳۴ر) [ف . حقوق ۲۳] .

6779 ـ دانشگاه ۴۳۱/۷ : نستعلیق محمدعلی۱۳۰۲ درمدرسهٔ سپهسالار (۱۲۴ر‑۱۳۲پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۱۹۲] .

6780 ـ مجلس ۵۰۳۱/۲۲ : نسخ محمدعلی عبرت نایینی، باتاریخ۱۳۴۷ بهمین خامه دردفتر (ص۶۲‑۷۰)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6781ـ سپهسالار۲۹۱۲/۲۸: تاریخ یاد نشده (۱۳۷ ـ ۱۳۸) [ف . سپهسالار ۳ : ۲۸۵] .

6782ـ الهیات ۲۴۲/۵۳ب : تاریخ یاد نشده (۲۲۷ پ ـ ۲۳۵ ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۴۷] .

6783 ـ مجلس ۶۲۳/۷ : شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس۲:۳۸۳].

6784ـ رضوی ۱۲۹: نستعلیق تاریخ یادنشده، همراه چندگفتار دیگر ، در فهرست بعنوان «جواب مراسلهٔ شمس الدین ومسائل » یاد شده [ف. رضوی ۶ : ۴۰۴] .

پرسش و پاسخ = رسالهٔ قمید ملاخلیل قزوینی.

پرسش و پاسخ

از زین‌الدین نسوی، در پاسخ رکن‌الدین صفی فرزند علی الوند کلی ، در بارهٔ جدایی میان مرگ وخواب، خوشی وناخوشی تن پس ازمرگ ، حالت قالب تن در هنگام ترك روح

آغاز : . . . سؤال می‌نماید که فرق چیست میان مرگ وخواب .

6785 ـ دانشگاه ۴۲۸/۸ : نستعلیق ذیحجهٔ ۱۰۸۳ (۳۰ ر ـ ۳۱ ر) پنج پرسش و پاسخ است [ف. دانشگاه ۳ : ۳۸۶] .

6786 ـ ملك ۴۱۹۱/۲۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۸۳پ ـ ۱۸۵) ، پایان نونویس است [رؤیت] .

6787 ـ مجلس ۶۲۳/۱۰ : شکسته

نستعلیق تاریخ یاد نشده، پرسش صفی‌الو ندکلی است از نسوی‌در بارهٔ جدایی مرگ‌وخواب [ف. مجلس ۲ : ۳۸۳] .

پرسش و پاسخ

ازشرف‌الدین قونوی، درپاسخ صدرالدین دربارهٔ اینکه ازکجاآمده وبکجا می‌رویم؟ وما الحاصل؟ **آغاز:** گویند شیخ شرف‌الدین از... پرسید که من‌این‌والی این‌وماالحاصل فی‌البین، یعنی درین‌که موجودیم .

6788ـ **مجلس** ۴۹۴۲/۳۲: نستعلیق شکستهٔ چلیپای فریدالدین محمد فرزند محمد با تاریخ **۱۰۵۶** در دفتر (۹۶ پ ـ ۹۷ ر) [رؤیت].

پرسش و پاسخ = اسکندریه

از میرسیدشریف جرجانی‌ص۷۳۲ .

پرسش و پاسخ

طوسی، ابهری، درص۱۴۳ گذشت .

پرسش و پاسخ

گویـا ازملا علی‌نوری [آقای عبدالحسین حائری]. پرسش و پاسخ‌هاییست دربارهٔ مسائل گوناگون عرفانی وفلسفی وکلامی، بیشترپاسخ ها باعنوان بدان ای مسلمان آغاز می‌گردد : یکی از پرسشها در بارهٔ قضا و قدر است ، ۳۴ پرسش است: ۱ـ روح مجرد است یامادی ۲ـ روح داخل بدن است یا خارج از بدن ۳ ـ چگونگی دخول عیسی و ادریس به بهشت ۴ ـ خواب دیدن مرده را ۵ ـ آیا بهشت نیز فانی است ... ۱۰ ـ قالب مثالی چیست ۱۵ ـ عمر هرذره ۲۰ـ قالب‌مثالی‌کجاست۲۵ـ دعای‌کمیل ۳۰ـ حقیقت خواب ۳۴ ـ حضرت رضا مرگ خودرا می‌دانست؟ درآن‌آمده این مسایل رااز اغیار بپوشانید. **آغاز:** سؤال علمای امامیه و فقهای اثنی عشریه رض چه می‌فرمایند در این مسئلهٔ شرعیه آیا روح انسانـی مجرد است یا مادی ؟

6789ـ **مجلس** ۱۷۱۹/۱۶: سدهٔ **۱۳** (ص۳۴۳ ـ ۳۶۸) همراه چندگفتار ازملاعلی نوری [ف. مجلس ۹ : ۲۶۲] .

پرسش و پاسخ = پاسخ غزالی

پرسش و پاسخ = پاسخ خواجه به‌کیشی

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) درپاسخ شمس‌الدین محمد فرزند محمد فرزند احمد فرزند عبداللطیف کیشی درگذشتهٔ ۶۹۴ ، در بارهٔ : ۱ ـ جدایی میان موجبهٔ معدوله و سالبهٔ بسیطه ۲ ـ صور نوعیهٔ مرکب ۳ ـ وجود خاص جوهر مفارق . **آغاز:** (پرسش) پرتوخورشیدضمیرمنیر مخدوم که سبب‌اهتداء سالکان طریقت **آغاز** (پاسخ) : تاذکرمناقب ذات شریف ونفس نفیس.

بنگرید : احوال وآثار خواجه ، مدرس رضوی : ۲۷۹ ـ مجلهٔ یادگار ، گفتار قزوینی س ۲ش ۲:۵۹ـ مجلهٔ ارمغان‌گفتار سعیدنفیسی س ۱۵ش ۶ : ۴۱۳ ـ ف. دانشگاه ۳ : ۱۸۸

6790 ـ **مجلس** ۲۷ و ۱۸۳۰/۲۸ : شکسته نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی‌استرآبادی، **۱۰۵۸** (ص۱۶۴ـ۱۶۲) آغازپرسش و پاسخ هر دو برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۴۶۵] .

6791ـ **دانشگاه** ۱۰۳۵/۲۶: باتاریخ **۱۰۹۸ـ۱۰۱۱** دردفتر (ص ۲۳۹ ـ ۲۴۲) آغاز پرسش و پاسخ هردو برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۱۸۸] .

6792 ـ ملك ۴۶۸۱/۱۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۴۲ر ـ ۴۳ پ) آغاز پرسش وپاسخ برابر نمونه [رؤیت] .

6793ـ تهران، اصغر مهدوی ۳۶۴ : نسخ و نستعلیق علی فرزند احمد رشتی، پیرامن ۱۲۷۰ تنهامسئله دوم است [نسخه‌ها۲:۱۷۹].

پرسش و پاسخ

از ملا هادی سبزواری ، نگارندهٔ «اسرار الحکم : ۷۳۲» وجز آن. چندگفتار است.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۱۹۷ ـ مجلهٔ جلوه ۱ : ۲۸۴ و ۲ : ۱۹۵

6794ـ دانشگاه ۲۲۸۷/۲ : نسخ با تاریخ ۱۲۷۱ در دفتر، ازروی نوشتهٔ نگارنده (۱۶۶ر ـ ۱۶۷ر)، پاسخ‌اوست دربارهٔ مشارکت حد و برهان [ف . دانشگاه ۹ : ۹۲۷] .

97 ـ 96 ـ 6795ـ تهران، ادبیات ۹ و ۱۰ و ۲۴۴/۱۳ جـوادی : بروزگار نگارنده ازسدهٔ ۱۳، سه پرسش وپاسخ جدا از یکدیگر است دریك دفتر : ۱ـ در پاسخ کلام یکی ازقمیان ، ۲ـ درپاسخ سید صادق سمنانی ۳ـ در پاسخ آقا میرزا ابوالحسن فرزند میرزا محمد معروف به‌فقیه وپرسش وپاسخ دیگری‌که به‌عربی است [ف. ادبیات ۳ : ۳۸].

پرسش وپاسخ منظوم

پرسش از حاجی ملا مهدی سلطان‌آبادی به‌نظم در۲۱ بیت دربارهٔ اختلاف‌اشیاء وکثرت پاسخ ازآقا محسن عراقی، در ۲۶ بیت.

6798ـ دانشگاه ۱۶ و ۴۷۰۶/۱۷: باتاریخ ۱۳۳۵ دردفتر (ص۶۴ ـ ۶۶) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۳] .

پرسش و پاسخ منظوم

پرسش همان ۲۱ بیت حاجی ملا مهدی سلطان‌آبادی دربارهٔ اختلاف اشیاء و کثرت ، پاسخ ازمحمدعلی شیخ‌الاسلام در ۱۶۰ بیت .

6799ـ دانشگاه ۱۶ و ۴۷۰۶/۱۸ : باتاریخ ۱۳۳۵ دردفتر (ص۶۶ ـ ۷۱) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۳] .

پنجهٔ آفتاب عالمتاب

ازعماد فرزند عبدالله . نگارنده از میرزا بدیعا محمد رضوی متولی روضهٔ رضوی ستایش کرده‌که در نوروز ۱۰۹۰ به‌وسیلهٔ اوداخل‌ضریح حضرت شده‌است. گفتاریست در بیان پنج‌مسئلهٔ عقلی: ۱ـ دانستن کنه اشیاء ۲ـ حدوث عالم ۳ـ جبر واختیار ۴ـ حسن وقبح اشیا ۵ ـ وحدت وجود، سپس مسئلهٔ نمازآدینه در غیبت وخاتمه دربیان اسرارآفرینش . **آغاز :** لوح عطایای علی عظیم فیض هدایای علیم و حکیم الحمدلله الواهب للعطایا العلیم العظیم...

6800 ـ تهران ، دکتر مفتاح ۳۳۵ : نسخ خود نگارنده ۱۰۸۹ درمشهد [رؤیت].

6801 ـ رضوی ۳۸۳ حکمت : نسخ رمضان ۱۰۸۸ گویا به خامهٔ نگارنده باشد ، زرین، سپس۲۶ص مطالب پراکنده از نگارنده هست ۷۱ گ ۱۴س [ف. رضوی ۴ : ۳۷].

6802ـ آصفیه ۱۴۹۶ تصوف: تاریخ یاد نشده همراه «تحفهٔ دردانه» از همو [ف . آصفیه ۳ : ۲۰۲].

پیشی چیز بر هست = وجودوماهیت از باباافضل .

ت

تاریخ حکما

دربخش تاریخ خواهدآمد .

تبصرة المبتدی وتذکرة المنتهی

قونوی، دربخش عرفان خواهدآمد .

تجدد طبایع

ازملامحسن فیض کاشانی، نگارندهٔ «تفسیر آیت امانت : ۵» وجزآن. پاسخی‌است دربارهٔ تجدد طبایع و حرکت وجود جسمانی ، که در «ذریعه ۵ : ۱۸۲» بنام « جواب السئوال عن تجدد الطبایع» یاد شده است.

6803ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۴/ ۳۶۴ نسخ ونستعلیق علی فرزند احمدرشتی، باتاریخ **۱۲۷۰** دردفتر [نسخه‌ها۲ : ۱۷۸].

تحریر المقال

دربخش چند دانشی ص۶۵۱ گذشت .

تحفه

ازسید محمد فرزند فتح‌الله مولوی‌مشهدی درحکمت الهی، با عنوانهای تحفه . **آغاز :** حمدله. . . چنین گوید ، بی‌سواد مکتب خانهٔ دانش وسیاه نامهٔ قلمرو آفرینش

6804ـ **آقای کاظم مدیرشانه‌چی :** نستعلیق تاریخ یاد نشده ، جیبی [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۴] .

تحفه

درشناخت روان‌وسرگذشت‌آن، پس‌ازجدا شدن ازتن‌دررستاخیز، باروش باطنی وتأویلی این کتابچه در نسخهٔ دانشگاه از آن خواجه نصیرالدین طوسی دانسته شده است . و نسخهٔ ۴۱۹۶ ملك دریك مقدمه ونوزده تحفه است و نام نگارنده ندارد . **آغاز :** شکر بینهایت و سپاس بیغایت ذاتی را که بلبل روح و روان را به عشق چمن جبروت .

6805ـ **ملك** ۱۵/ ۴۱۹۶ : نستعلیق ۲۰ج۲/**۱۰۱۶** (۱۱۹پ-۱۲۸ر) آغازبرابر نمونه، دریك مقدمه ونوزده تحفه، نام‌نگارنده درآن یاد نشده است [رؤیت] .

6806ـ **دانشگاه** ۲/ ۱۰۸۴: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۴۷پ - ۷۷پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۱۹۷] .

تحفة الامین = درالثمین

تحفهٔ سلطانی

دربخش چند دانشی ص۶۵۲ گذشت .

تحفهٔ شاهی وعطیهٔ الهی

از ملازین‌الدین‌علی فرزند عبدالله بدخشی ترجمه و گزارشی است از « تجرید الکلام » خواجه نصیرالدین طوسی، برای‌سلطان محمد، درج۲/ ۱۰۲۳ بانجام رسانده است، و درآن ازگزارش ملاعلی قوشچی بهره برده است . **آغاز:** شکروسپاس پادشاهی را سزد و حمد و ثنا خالقی را رسد .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۴۳ و ۱۴: ۱۳۹.

6807ـ **آصفیه** ۳۸۹ کلام : نستعلیق سدهٔ**۱۲** درفهرست به‌عنوان «شرح تجرید» یاد شده، آغاز برابرنمونه، ۲۱۱گ ۱۵س [ف . آصفیه، عثمان‌علی ۲ : ۳۷۳] .

6808ـ **مجلس** ۲۰۵۸: تحریر هندی در**۱۲۰۷** ، مقابله شده ، آغاز برابر نمونه ، ۲۴۲ص ۱۶س [ف . مجلس ۶ : ۵۴] .

6809ـ **دانشگاه** ۳۳۸: نستعلیق ونسخ

تاریخ یاد نشده، تنها بخش الهی آنست، ۱۷۹ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۶۱].

6810ـ **نجف**، سیدمحمد یزدی [ذریعه ۳ : ۴۴۳].

تحفة الکمال

ازملاحسن شاگرد مولانارجبعلی تبریزی [در اصول دقیقهٔ لطیفهٔ حکمیه و طریقهٔ حقهٔ صوفیهٔ موحد] جز تحفهٔ کمالیه یا جام جهان نمای (نسخهٔ تنکابنی درمجلس) که‌گویا ترجمهٔ «تحصیل» بهمنیار باشد [دانش پژوه].

6811ـ **یزد**، وزیری جامع کبیر ۱/ ۳۴۵ : سدهٔ **۱۱** سپس «سرالاسرار» **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۴۷۰ هست [نسخه‌ها ۴: ۳۹۶- فیلمها ۱ : ۶۹۹].

تحفهٔ کمالیه = جام جهان نما = ترجمهٔ التحصیل

متن از بهمنیار و ترجمه ناشناخته در ص ۶۵۳ گذشت، در میانهٔ ترجمه نام کتاب چنین یادشده است: تحفهٔ‌کمالیه معروف به‌جام جهان نما. ودر فصل سوم ازمقالت سوم از کتاب سوم درشعاع وضوء نسخهٔ مجلس آمده است : چنین گوید مترجم این‌کتاب‌که خواجه (منظور ابن سینا است) گوید... ازاینها بدست می‌آید که ترجمه هرچندکهنه است ولی از بهمنیار نیست و این ترجمه نام ویژه‌ای دارد [عبدالحسین حائری] .

تحفهٔ ناصری

ازمیرزا محمدحسین شمس‌المعالی مشهدی بنام ناصرالدین‌شاه قاجار، در۱۲۹۰ در جبر واختیار نگاشته است ، ودرآن بیشتر باحادیث توجه شده است تا استدلال . **آغاز** : سپاس و ستایش بی‌اندازه وحمد وثنای تازه به تازه

6812ـ **عبدالحسین بیات** : نستعلیق تحریری صفر **۱۲۸۶** ، آغاز برابر نمونه ، ۶۲گ ۱۲س [نسخه‌ها ۶ : ۸۸] .

6813ـ **تهران**، ملی ۴۸۳ ف: شکسته نستعلیق گویا نگارنده ، در رمضان **۱۲۹۰** ، زرین، ۵۳گ ۱۵س [ف. ملی ۱ : ۴۶۵].

تحقیقات دربیان احوال موجودات

از ملا شمس گیلانی ، نگارندهٔ «اظهار الکمال : ۷۳۷» و جزآن . در آن از مباحث هستی وشناخت بروش اشراقی‌گفتگو می‌کند . نام نگارنده وکتاب دردیباجه آمده. **آغاز** : سپاس تقدس اساس و ستایش بیرون از قرینه و قیاس .

بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۸۵ .

6814ـ **دانشگاه**۲۷۸۵: نستعلیق‌دوشنبهٔ ۲۳ شعبان **۱۰۵۲** که تاریخ نگارش یا نوشتن است، با حاشیهٔ (منه سلمه‌الله) که نشانهٔ زنده بودن نگارنده است، ۳۰۲ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۳ : ۱۹۸] .

6815ـ **سبزوار**، سید عبدالله برهان: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۸۵] .

تحقیق التفرید لارباب التوحید

ازکمال الدین حسین فرزند محمد فرزند فخر فرزند علی لاری، شاگرد دوانی (م ۹۰۷ یا ۹۰۸)،زنده در۹۲۸ دراثبات وحدت‌وجود بنام امیرعبدالباقی صدراعظم‌شاه اسماعیل‌صفوی بسال ۹۱۳ در شهرستان لار بانجام رسانده است. **آغاز**: رب زدنی علما . الحمدلله‌الاول والاخر الباطن الظاهر ، و الصلاة والسلام علی سیدنا اشرف‌المجالی واکمل المظاهر

بنگرید: هدیةالعارفین ۱ : ۳۱۷ .

6816ـ **رضوی ۳۹۵** حکمت: نسخ و نستعلیق صفر **۱۰۳۳** آغاز برابر نمونه ۱۶گ ۱۶س [ف. رضوی ۴ : ۴۲] .

6817ـ **رضوی ۳۹۶** حکمت : نسخ تاریخ یادنشده، ۷گ ۲۰س، آغاز برابر نمونه انجام من و تو رفته و خدا مانده . . . [ف . رضوی ۴ : ۴۳] .

تحقیق در روح و بقای آن = روح

تحقیق در روح انسانی = روحیه

تحقیق در علم الهی = علم الهی

تحقیق در معنی قابلیت = قابلیت

تذکرة الحکما

در بخش تاریخ خواهد آمد .

تذکرة المیثاق لاهل الوداد و الوفاق

از ناشناس، درقضا وقدر و گزارش حدیث کل مولودیلد علی الفطرة، درمقدمه وسه مقاله : ۱ـ دربیان فطرت انسانی ۲ـ درمیثاق ۳ـ در روح وقضاوقدر. نگارنده از «ریاض المعصومین» خود یاد می‌کند. **آغاز:** حمد و ثنای خدایرا سبحانه رواست که فطرت نوع انسانی باستعداد قبول ایمان .

6818ـ **الهیات ۱/۳۰۷**ج : نستعلیق ج۲/**۱۳۲۹** (۲پ ـ ۲۵پ) ، با حاشیه‌هایی به‌نشانی (منده) [ف. الهیات ۱ : ۲۰۷] .

ترتیب موجودات

ازابراهیم فرزند عبدالجبارالکاتب، برای خواجه عمید ابوسعید مسعود فرزند محمد ، در (مراتب‌ومنازل‌جسمانی وازبرای‌آثارروحانی) [دیباجه] دراین گفتار نوزده مرتبهٔ موجودات یادشده، سپس‌چندفصل درمطالب فلسفی، آنگاه نوزده باب . **آغاز : . . .** حمدله . . . اما بعد، چنین‌گوید خواجهٔ امام... ابراهیم‌بن... که چون ایادی واحسان مجلس شریف مولانا خواجه عمید ابو . . .

6819 ـ **دانشگاه ۲۶۱۸/۱** : نوشتهٔ ۲۰ج۱/**۱۰۷۰** (ص۱ـ۳۵) [ف. دانشگاه۹: ۱۴۸۲] .

ترجمهٔ اخوان الصفا = مجمل الحکمة

دربخش دائرةالمعارف ص۶۸۳ گذشت .

ترجمهٔ الاضحویة فی المعاد

متن از ابو علی سینا (بنگرید : ترجمهٔ القانون : ۵۰۳) بنام الشیخ الامین ابوبکر (بن) محمد فرزند عبید (عبد)، درهفت فصل : ۱ـ المعاد ۲ ـ اختلاف الاراء فیه ۳ ـ مناقضة الاراء الباطلة فیه ۴ـ فی‌الشیء الذی هوالانیة الثابتة فی‌الانسان ۵ـ فی‌ان‌هذاالشیء غیرقابل للفساد ۶ ـ وجوب المعاد ۷ ـ طبقات احوال الناس والنشأةالثانیة. ترجمه ناشناخته. **آغاز** سپاس وثنا آفریدگارجهان وبخشندهٔ عقل وجان . . .دوستی‌ازدوستان حقیقی‌بکرات‌ازمن‌التماس کرد .

6820 ـ **بادلیان ۹۵/۵** اوزلی (۵/ ۱۴۲۲): باتاریخ **۱۰۴۲ ـ ۱۰۴۳** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۳۰ هست [ف . مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی : ۳۹ ـ فیلمها ۱ : ۵۵۷] .

ترجمهٔ الهیات شفا

متن از ابوعلی‌سینا (بنگرید : القانون ۵۰۳)، ترجمه از سیدعلی فرزندمحمد فرزند اسدالله امامی عریضی سپاهانی، شاگرد مجلسی

(م۱۱۰) وآقا حسین خوانساری (م ۱۰۹۸) که بروزگار نگارندهٔ «ریاض العلما» (م ۱۱۳۰) درگذشته است. همانکه «اشارات»را نیز بفارسی درآورده است . نخست سخنان شیخ را ترجمهٔ لفظی وسپس گزارش کرده است. **آغاز:** حمدی که عندلیبان گلستان ابداع میسرایند مبدعی را باد .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۷۸ ، ۱۱۰ ــ ف . مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۱۷۴ ــ ریحانة ــ الادب ۱ : ۱۰۴ ــ الکنی والالقاب، قمی ۲: ۴۹ .

6821ــ **دانشگاه** ۲۵۱: نسخ ونستعلیق عبدالظهیر فرزند معصوم کرهرودی ، ۷ رجب **۱۰۸۴** درسپاهیان به‌دستور امیرصدرنیا ، ۳۹۰ گ ۲۶س [ف. دانشگاه۳ : ۱۹۹]. **فیلم** آن در همان دانشگاه ش ۲۳۰۳ و ۲۳۰۰ هست [فیلمها ۱ : ۴۹] .

6822 ــ **تبریز** ، ثقةالاسلام : نوشتهٔ **۱۰۸۷** [نسخه‌ها ۴ : ۳۲۵] .

6823ــ **مجلس** ۱۹۱۲: شکسته نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۲**، درفهرست ازنگارنده نام‌برده نشده و از همروزگاران و یاشاگردان میرداماد (م ۱۰۴۰) یاد شده است، آغاز برابر نمونه ، ۷۹۰ ص ۲۵ س [ف مجلس ۵ : ۴۰۲].

6824ــ **مجلس** ۱۸۴/۲: تاریخ و نام نگارنده یاد نشده (ص ۱۷۹ ــ ۳۷۸) پس از خطبه ودیباچه ازفصل چهارم مقالهٔ یکم آغاز و تاپایان فصل هشتم از همین مقاله ، سپس مقاله هشتم را دارد. [ف. مجلس ۵ : ۴۰۴] .

ترجمهٔ انوار النعمانیة فی بیان النشأة الانسانیة

متن ازسید نعمت‌الله فرزند عبدالله جزایری شوشتری حسینی (۱۰۵۰ ــ ۱۱۱۲) ، بسال ۱۰۸۹ درسه باب وعنوانهای نورنگاشته است ۱ــ انسان پیش‌ازولادت ۲ــ انسان ازولادت تا مرگ ۳ــ انسان پس‌ازمرگ. ترجمه بدستور محمد علی‌میرزا دولتشاه قاجار (۱۲۰۳ــ۱۲۳۷) از سید عبدالرحمان که تا «نور فی‌معرفة‌الادیان» ترجمه کرده و درگذشته است و سپس ابوتراب کرمانشاهی دیگر بخشهارا در۲۲ رمضان ۱۲۲۶ بانجام میرساند. **آغاز:** سزاوار آغاز وانجام هرروایت وشایستهٔ بدایت ونهایت هرحکایت.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۴۶ و ۴ : ۸۲ ــ ف . فارسی مشار : ۱۷۳ ــ مؤلفین مشار ۶ : ۶۲۸ ــ هدیة‌الاحباب : ۱۵۴ ــ تحفة العالم: ۶۰ ــ فوائد رضویه : ۶۹۵ ــ ریحانة الادب ۲ : ۲۵۳ ــ روضات الجنات : ۷۵۹،۳۷۲

6825ــ **تهران** ، ملی ۱۰۷ ف : نسخ خوش‌علی استرآبادی، ۱۷ع۲/**۱۲۲۷** بدستور همان شاهزاده ، آغاز برابر نمونه، ۴۷۷ گ ۲۴س [ف.ملی ۱:۱۰۴] **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۲۳ هست [فیلمها۱ : ۴۹].

ترجمهٔ پرسش وپاسخ

ترجمهٔ پنج پرسشی است که در راه میان مکه ومدینه ازتاج‌الدین اسنوی شده واو پاسخ داده است. درنسخهٔ ۳۹۸ رضوی ازمترجم نام صریحی برده نشده است، تنها در دیباچه خود را از مریدان عبدالسلام کاموسی یادکرده است واینکه «عوارف المعارف» سهروردی‌را ترجمه کرده است. کشف‌الظنون دو ترجمهٔ فارسی از این‌کتاب نام‌برده است : یکی ازظهیر الدین عبدالرحمان‌فرزندعلی‌شیرازی‌ودیگر ازعزالدین محمودفرزندعلی‌کاشانی‌نطنزی. ومااز‌دو ترجمهٔ دیگر آن دربخش عرفان یادخواهیم‌کرد . پنج

پرسش: ۱ـ تعریف و ماهیت نفس ۲ـ تعریف دل و حقیقت او ۳ـ حد سر چیست ؟ ۴ـ فرق نفس و روح و دل ۵ـ رتبت سر وروح. **آغاز:** پس از تحمید. بدانك این ضعیف لهیف اسیف بندهٔ خدا ومحب رسول واهل بیت رسول.

بنگرید: تاریخ گزیده ۱ : ۷۶۰، ۷۹۲ لغت نامهٔ دهخدا : ۷۲ تاج الدین ـ کشف الظنون ۲: ۱۱۷۷ (عوارف).

6826 ـ **رضوی** ۳۹۸ حکمت : نسخ احمد فرزند محمد حاجی کاموسی محرم **۷۰۰** همراه «اصول عقاید» رازی [رضوی ۴ :۴۴]

ترجمهٔ تاریخ الحکما

در بخش تاریخ خواهد آمد.

ترجمهٔ التسبیحیة = شرح خطبة التمجید

ترجمهٔ جبرو تفویض

ازآقا محمدعلی فرزند آقااسماعیل فرزند محمدعلی بهبهانی کرمانشاهی، درجبروتفویض واختیار امر بین الامرین، که نخست به عربی نگاشت وسپس درکرمانشاه به سال ۱۲۲۶ آنرا بفارسی درآورد. واین جز «ترجمهٔ قضاوقدر» اوست. **آغاز:** الحمدلله الذی برءالنسم وطرد بنورالوجود ظلمةالعدم.

بنگرید: ذریعه ۱۷ : ۱۴۹ ـ سرگذشت بهبهانی : ۴۶۴.

6827ـ **الهیات** ۲۲۷/۱ : نستعلیق و نسخ گویا ازخود نگارنده، دریکشنبهٔ ۲۱صفر **۱۲۲۶** (۱پ ـ ۱۸پ) همراه «ترجمهٔ قضا و قدر» ازهمو، ۱۷س [ف. الهیات ۱: ۷۴۱].

6828ـ **تهران**، ملی ۶۸۳/۱ : نسخ باتاریخ ۲۴ صفر **۱۲۲۶** دردفتر، درکرمانشاه (ص۱ـ۳۸) همراه با «ترجمهٔ قضا و قدر» از همو [ف. ملی ۲ : ۱۸۵].

ترجمهٔ جوك باشست = جوك...

ترجمهٔ حقیقة النفس = نفس

ترجمهٔ حکمت دکارت

از محمود ملقب بافضل الملك کرمانی، در شیراز بسال ۱۳۲۱ از نسخهٔ ترکی بفارسی برگردانیده، بایك دیباجه درسرگذشت دکارت و نگارشهای او، ومینویسد این کتابچه ترجمهٔ کتاب «نطق» اوست. ودرآغاز بخش دوم می‌نویسد: کتاب دویم شرح است. **آغاز:** افادهٔ مترجم. یکی ازمؤسسین حکمت تازهٔ فرنگستان بلکه بزرگترین ایشان.

6829ـ **ملك** ۶۱۷۲/۱ : نسخ خوش گویا سلیمان حسینی تبریزی، در **۱۳۲۲** در ماهان (۱پ ـ ۷۵پ) [رؤیت].

ترجمهٔ حی بن یقظان = شرح قصهٔ...

ترجمهٔ خطبةالغراء = شرح خطبة التوحید

ترجمهٔ خطبة الغراء

ناشناخته.

6830ـ **دانشگاه** ۵۱۳۵/۲ : نسخ ۲۲ صفر **۸۵۷**، خطبه است با ترجمهٔ زیرنویس که گویا از خیام نیز نباشد [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۲].

ترجمهٔ دفع الغم من الموت = ترس ازمرگ

متن منسوب به ابوعلی سینا (بنگرید: ترجمهٔ القانون: ۵۰۳) هرچند حتی درنسخه‌های کهن

ازاو دانسته شده ومهرن آنرا بنام اوچاپ و به‌فرانسوی گزین‌کرده ولی بخشی از مقالهٔ هفتم «تهذیب‌الاخلاق‌وتطهیرالاعراق» ابوعلی‌مسکویه است‌واین جز «ماهیةالحزن» اوست. ترجمه از ناشناس. بنگرید: حکمةالموت۷۸۳).

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۲- ف. مصنفات، مهدوی: ۷۳، ۲۷۶.

6831- **کوپرولو** ۱۵۸۹/۶۴: با تاریخ **۷۵۴ - ۷۵۳** دردفتر (۳۱پ - ۱۴۰) **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۶۲ هست [فیلمها ۱: ۴۸۳].

ترجمهٔ رسائل اخوان الصفا

دربخش دائرة المعارف ص۶۵۳ گذشت و اینك نسخه‌ای دیگر.

6832- **مجلس** ۲/۵۶: شکسته نستعلیق زیبای اسدالله تنکابنی، **۱۲۸۵**، زرین (ص ۳۰۶ - ۳۲۴) گزیدهٔ رسالهٔ یازدهم است در حدود [یادداشتهای آقای عبدالحسین حائری].

ترجمهٔ رسالة الطیر

متن از ابوعلی سینا (بنگرید: ترجمهٔ القانون: ۵۰۳). ترجمه ازاحمد فرزند محمد فرزندقاسم فرزند احمدفرزند خدیواخسیکتی، (اخسیکت ازسرزمین فرغانه به‌ترکستان است) ملقب به‌ذوالفضائل ومکنی به‌ابورشاد (۴۶۶ - ۵۲۸) از نویسندگان و سرایندگان، نگارندهٔ «زوائد» درشرح «سقط‌الزند» و «تاریخ ابو - رشاد» هردوبه‌عربی، ازاوجزاین‌کتاب نگارش فارسی دیگر در دست نیست و این جز ترجمهٔ وجیه الملة والدین و جز رسالهٔ طیر فارسی ش ۶۶۵ رضوی است [عبدالحسین حائری]. **آغاز:** رسالةالشیخ ابوعلی... ترجمها الی الفارسیة الشیخ الامام الادیب ذوالفضائل احمد بن محمدبن السم (؟) الاخسیکتی ره. هیچ‌کس هست از برادران من که چندان سمع عاریت دهدکه طرفی ازاندوه خویش باو بگویم.

بنگرید: فهرست مصنفات مهدوی: ۱۷۸ روضات الجنات: ۷۱- معجم‌المؤلفین۲: ۱۴۴.

6833 - **مجلس** ۱۹۱۸/۲۲: نبشتهٔ محمد فرزند ابی‌بکرالقناة شیرینی **۸۹۸** (ص ۲۲۱ - ۲۲۹) [ف. مجلس ۵: ۴۱۲].

ترجمهٔ رسالة‌الطیر (الشبکةوالطیر)

متن از ابوعلی سینا (بنگرید: ترجمهٔ القانون: ۵۰۳). ترجمه۱- شهاب الدین عمر فرزند محمد سهروردی‌شهید ۶۳۲م چاپ اشتوتکارت ۱۹۳۵ م ۲- عمربن سهلان ساوی که همراه رساله‌های سهروردی در۱۹۳۵چاپ شده ۳- مولانا وجیه‌الملة والدین (نسخهٔ اسعد ۳۶۸۸/۴) [یحیی مهدوی]. **آغاز:** پیش از شروع درمقصودبیاران خدایی ودوستان حقیقی خطاب می‌کند شیخ ابوعلی ومی‌گوید یاربرای آن بایدکه بار ازدل یارخودبردارد.

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۰۴ و۱۵: ۱۹۵- ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی: ۱۷۷

6834- **استانبول**، اسعد افندی ۴/۳۶۸۸: تاریخ ومترجم یادنشده [ف. مصنفات، مهدوی ۱۷۷].

ترجمهٔ رسالة الطیر = شرح رسالة الطیر

ترجمهٔ رسالة الطیر = رسالهٔ طیر

ترجمهٔ رسالة العرشیة = ترجمهٔ العروس

ترجمهٔ رسالة المعاد = نفس

ترجمهٔ رسالة فی العشق

متن از ابوعلی‌سینا درگذشتهٔ ۴۲۸ که بنام «اثبات سریان العشق فی الموجودات» نیز خوانده شده و برای شاگرد خود ابوعبدالله فقیه معصومی نگاشته است، ترجمه نیز بمانند متن درهفت فصل است، ازناشناس و چاپ شده است. **آغاز:** ازمادرخواستی اسعدك الله یااباـ عبدالله الفقیه الصوفی، که جمع‌کنم ترا رسالتی که درضمن‌آن پیداکنم سخن درعشق، برسبیل ایجاز، و التماس تومبذول داشتم . . .

بنگرید : ف. مصنفات ، مهدوی : ۱۸۰

6835ـ **ملك** ۴۶۵۷/۱۸ : نستعلیق ، باتاریخ **۱۰۶۳** دردفتر، (۷۸پ ـ ۸۷پ) در هامش، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

ترجمهٔ رسالة الوصول

متن‌ازصدرالدین‌قونوی‌نگارندهٔ«مفاوضات» وجزآن . ترجمه از شاگردش شرف‌الدین علی فتوحاتی، دهاصل درآن آمده است **آغاز:** این ترجمهٔ رسالهٔ...محمدبن محمدبن‌اسحاق... که صدیقی از طالبان طریق ... استدعا کرده ... چنین‌گوید شیخ امام مرشدکه این عجالهایست.

6836 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۶/۱۱ جوادی: نستعلیق **۱۰۸۸** درپایان نام مترجم و استادش قونوی آمده است[ف. ادبیات۳: ۵۴].

ترجمهٔ الشبکة و الطیر = ترجمهٔ رسالة الطیر

ترجمهٔ العروس = اثبات واجب = رسالهٔ حیرة

متن از ابوعلی سینا (بنگرید : ترجمهٔ القانون: ۵۰۳) که در «ایضاح براهین مستنبطه من مسائل عویصه » آمده است و جداگانه نیز نوشته شده و بنامهای : العروش ، العرش ، سلسلة الفلاسفة ، اثبات العقول خوانده شده است. نسخه‌های‌دیوان هندبنام «حیره» وترجمه و گزارشی است از ناشناس ، نسخهٔ مجلس در فهرست آن بنام « اثبات واجب» یادشده است.

بنگرید : ذریعه۴ : ۱۰۴ ـ ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۱۷۹ .

6837ـ **لندن** ، دیوان هند ۱۲۱۵ و ۱۲۵۰ : تاریخ یاد نشده . **آغاز :** سپاس و ستایش ایزد را عزوجل چنانکه سزاوارآنست این ترجمه رسالتی است که آن را رسالهٔ حیرة خوانند ازسخنان شیخ [ف. مصنفات : ۱۷۹].

6838ـ **مجلس** ۶۳۱/۲۱ (نه۶۱۳۸): نستعلیق **۱۲۶۸** درفهرست بنام «اثبات واجب» یاد شده. **آغاز:** (خطبه‌را ندارد): همهٔ اشیاء درعالم‌کون و فساد از آنچه او را وجود نبوده [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳ ـ ف. مصنفات: ۱۷۹]

ترجمهٔ عین‌الحکمة = عین‌الحکمه

ترجمهٔ فصول هرمس = ینبوع الحیات (اخلاق دربخش)

ترجمهٔ قضا وقدر

متن و ترجمه هر دو از آقا محمد علی بهبهانی، نگارندهٔ «ترجمهٔ جبروتفویض:۷۵۷، نخست بسال ۱۲۲۲ آنرا به‌عربی نگاشته سپس در۲۴ صفر۱۲۲۶ آنرا بفارسی درآورده‌است **آغاز:** الحمدلله الذی قضی وقدرواحکم ابداع العالم... امابعد، چنین‌گوید غریق .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۴۹ .

6839ـ **الهیات** ۲۲۷/۲ آل‌آقا: نسخ ونستعلیق، گویا ازخود نگارنده ودر ۲۴ صفر

۱۲۲۶ (۱۹پ-۳۵پ) همراه «جبروتفویض» اوست آغاز برابر نمونه [ف.الهیات۱ : ۷۴۲]

6840 ـ **تهران** ، ملی ۲/۶۸۳ ف : نسخ باتاریخ ۲۴صفر **۱۲۲۶** در دفتر (ص۳۹-۷۰) آغاز برابر نمونه همراه « ترجمهٔ جبر و تفویض6859: » ازهمو [ف.ملی۲ : ۱۸۶].

ترجمهٔ قضا و قدر

متن از ابوعلی سینا (بنگرید : ترجمهٔ القانون : ۵۰۳) . که پیرامن ۴۱۴ یا ۴۲۴ درراه اصفهان نگاشته است. ترجمه ناشناخته.

آغاز: حاطکم‌الله‌جماعت الاخوان... تفسیرش لفظ بلفظ خواجه‌گویدره، نگاه‌دارد شماراخلق

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۴۴ ـ ف . مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی : ۱۹۷

6841 ـ **استانبول** ، کوپرولو ۳۰/ ۱۵۸۹ : نوشتهٔ **۷۵۳** [ف. مصنفات، مهدوی: ۱۹۸] .

6842ـ **استانبول**، احمد ثالث ۲۴/ ۱۵۸۴: تاریخ یادنشده [ف. مصنفات، مهدوی ۱۹۸] .

ترجمهٔ مختصر رسالة النفس

متن منسوب به‌ارسطو ، در سه دفتر ، که حنین بن اسحاق عبادی درگذشتهٔ ۲۶۰ آن را نخست به سریانی در آورده سپس گزیدهٔ آنرا باافزودگی ازخود به‌عربی بنام «تلخیص‌کتاب النفس» درآورده است . ترجمهٔ فارسی آن از باباافضل کاشانی(بنگرید:جاودان نامه۷۶۸) در سه فصل. این ترجمه در«مصنفات بابا ۲: ۷ - ۳۲» وپیش ازآن در۱۳۳۳ خ جداگانه چاپ شده است. **آغاز :** همگی آنچه دانای یونان ارسطاطالیس یاد کرده در کتاب نفس ابتدای گفتارش، رد است بر آنکه گفت نفس جسمت پس بر آنکه‌گویند نفس ازاخلاط خیزد .

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۱۴۷۶ (کتاب النفس) ـ هدیة العارفین ۱ : ۳۳۹ (حنین) مؤلفین مشار ۵:۳۹۳ (باباافضل) ـ ف. مشار ۴۰۳ (ترجمهٔ رسالهٔ نفس) .

6843ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۴ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۳۰** درجنگ ابن‌خاتون (گ۷۲-۸۰)، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

6844ـ **بادلیان**۹۵/۸اوزلی: باتاریخ **۱۰۴۲ - ۱۰۴۳** دردفتر. **فیلم** در دانشگاه ۱۰۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۷].

6845 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۰/ ۲۵۹ : نستعلیق **۱۰۷۳** ، بنام « ترجمهٔ نفس ارسطو» یادشده است [نسخه‌ها ۲:۹۹]

6846 ـ **ملك** ۵۳۲۷/۹ : نستعلیق با تاریخ مقابله درشهردهلی در**۱۰۷۸**، (۶۱ر - ۷۰پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6847 ـ **دانشگاه** ۴۰۲/۸ : نستعلیق **۱۰۷۹**، (۶۲پ - ۸۱پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۹۱] .

6848ـ **ملك** ۴۱۹۱/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۶۵پ - ۱۰۱پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6849ـ **مجلس**۳۶۶۴/۵ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

6850ـ **دانشگاه**۲۴۰۱/۱۷: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری سدهٔ **۱۱** در طوس ، درنسخه بنام « تحفهٔ دانای یونان» آمده (ص ۱۹۱ - ۲۱۷) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵].

6851ـ **دانشگاه** ۲۵۷۹/۳: نستعلیق علیقلی فرزند قراچغای سدهٔ **۱۱** (ص ۸۲ - ۱۶۰)، [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۰]،

6852ـ **مجلس** ۱۸۲۴/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ - ۱۲**، زرین (ص ۳ - ۷۶) [ف .

مجلس ۹ : ۴۴۲ – نسخه‌ها ۲ : ۱۹۲] .

6853 ـ **مجلس** ۲۴۲۹/۲۰ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص۳۳۶ ـ ۴۲۸) در کلیات او [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰] .

6854ـ **دانشگاه** ۲۱۹۸/۴: نستعلیق رمضان **۱۲۶۳** بخواهش سید اسماعیل فرزند کاظم حسینی، (۵۲پ ـ ۷۰ر) [ف . دانشگاه ۹ : ۸۷۹] .

6855ـ **رضوی** ۴۰۳ حکمت: نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۵** در دفتر ، آغاز برابر نمونه ۲۶گ ۱۸س [ف. رضوی ۴: ۴۶] .

6856 ـ **حقوق** ۷۲/۱۱ب : محمد علی فرزند حاجی ملاعبدالغنی‌تفرشی، **۱۲۹۴** (۱۳۴پ ـ۱۵۶ ر) [ف. حقوق۲۲۰] .

6857ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۰۲ : شکسته نستعلیق عبدالعظیم گرگانی ، ۱۹ع۱/**۱۳۴۶** [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۰] .

6858 ـ **سپهسالار** ۸۳۷۱/۲۴ : نستعلیق عبدالقادر اردوبادی تاریخ یاد نشده (۲۲۱ پ ـ ۲۴۹ پ) ، [ف . سپهسالار ۳ : ۴۲۵] .

6859 ـ **مجلس** ۱۱۷/۲ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، درفهرست ازمترجم نام برده نشده، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۲: ۶۰] .

6860 ـ **رضوی** ۴۰۲ حکمت : نسخ تاریخ یادنشده، ۴۲گ ۱۷س [ف. رضوی ۴: ۴۶] .

ترجمهٔ رسالة الندامة فی زاد ـ الاخرة

متن از ناصرخسرو علوی قبادیانی(۳۹۴ ـ ۴۸۱) درسرگذشت خود نگاشته است . دراین انتساب تردید شده است، ترجمه از تقی‌الدین محمد حسینی ، این ترجمه با دگرگونی کمی درآغاز دیوان او بسال ۱۲۸۰ در تبریزچاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۵۴ ـ پیشگفتار چاپ دیوان، از تقی‌زاده ـ ف . دانشگاه ۲ : ۷۳ ـ آتشکدهٔ آذر : ۲۰۲ ـ مجمع الفصحا ۱: ۶۰۷ ـ روضات الجنات: ۷۶۲ ـ ریحانة الادب ۴ : ۱۴۶ .

6861ـ **ملك** ۵۵۶۷/۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۱ر ـ ۱۹پ) سپس دیوان‌اوست. **آغاز:** مجملاکه مذکورشد از رسالهٔ وی‌مسماة به‌الندامة فی زاد القیامة نیکو معلوم می‌شود صدق این تعریف [رؤیت] .

6862 ـ **تهران** ، ملی ۳۳ : نستعلیق متوسط **۱۳۵۲** در آغاز دیوان او . **آغاز :** حقیقت احوال او نسباً بنگارش رسالهٔ خود [نسخه‌ها ۴ : ۱۵۱] .

6863ـ **تهران** ، ملی ۳۵ : شکسته نستعلیق متوسط رضا قلیخان هدایت **۱۲۵۸** در آغاز دیوان او. **آغاز:** اما بعد ، چنین گوید بندهٔ مغفرت طلبنده... [نسخه‌ها ۴:۱۵۳] .

ترجمهٔ نزهة الارواح

دربخش تاریخ خواهدآمد .

ترجمهٔ نفس = ترجمهٔ مختصر رسالهٔ النفس

از باباافضل . درص۷۶۰ گذشت

ترجمهٔ النفس = نفس

از ابوعلی‌سینا .

ترجمة‌الوصول = ترجمهٔ‌رسالهٔ...

تسخیر ارواح

از محمدتقی فرزند محمدقلی، ترجمه‌ای

است از زبان فرانسوی شاید نخستین ترجمه در این باره (اسپریتیسم) باشد ، و در ۲۷ ذیقعدهٔ ۱۳۰۰ بانجام رسیده‌است، مترجم کوشیده‌است تامطالب را باآئین اسلام مقایسه کند. **آغاز:** حمد و ثنا خداوندی را سزاست که زبان بیان را بر انسان تعلیم فرمود .

6864ـ **تهران**، ملی ۴۵۶ ف: شکسته نستعلیق خوش، ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۳۰۰** ، ۲۶ گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۴۴۱] .

تسخیر ارواح

از سیدعلی جعفری صوفی‌حکیم [دیباجه] درتسخیر روح وجن. **آغاز:** حمدله ... بدان ایدك الله تعالی فی‌الدارین که چنین گوید این بندهٔ خاکسار .

6865ـ **ملك** ۵۹۰۲/۶ : سدهٔ **۱۱** ، باتاریخ **۱۰۸۹** دردفتر (۱۳۲ ر - ۱۴۳ پ) [رؤیت].

تشریح الأبدان

گفتاریست عرفانی ، این نام در (ص۴۵) دیده می‌شود [دانش‌پژوه] باید دید با «تشریح الوجود» چه‌ارتباطی دارد؟ **آغاز:** بدانکه اول چیزی‌که حق تعالی بیافرید عقل‌کل بود.

6866ـ **دانشگاه** ۴۳۸۹/۷ : محمد شفیع فرزند محمدتقی لاری **۱۲۹۷** (ص۴۱ - ۵۰) [ف . دانشگاه ۱۳ :۳۳۵۳] .

تشریح الوجود = حقایق‌الانسانیة

= تشریح‌الاعضاء

منسوب به ابوعلی‌سینا (بنگرید : ترجمهٔ القانون : ۵۰۳) . ارکین آنرا بشمارهٔ ۳۸ و قنواتی ۱۲۵ یادکرده واز او دانسته‌اند ، ولی درست نیست. گویا ترجمه‌ای ازبرخی بخشهای «رسائل اخوان‌الصفا» باشد، ویا نگارشی برپایهٔ دیدآنان دراینکه انسان عالم صغیر است و عالم انسان کبیر . بنگرید ، رسالهٔ ۱۲ و ۳۴ و ص ۱۲۳ از جلد دوم و ص۶۱ و ۶۳ از جلد سوم رسائل اخوان‌الصفا [یحیی مهدوی] . **آغاز :** بدانکه ایزد عزوجل هست مطلق است وواجب معنی واجب‌آن‌باشدکه او بخودی خود قائم‌باشد نه بچیزدیگر. . . اول چیزی که خدایتعالی بامر خود پدیدکرد عقل بود.

بنگرید : ف. مصنفات ابن سینا، مهدوی ۲۶۵ .

6867ـ **استانبول**، احمد ثالث ۲۰/ ۳۴۴۷ :

68 ـ 6869ـ **استانبول** ، ایاصوفیه ۳۶۲۹ و ۴۸۲۹/۳۳ :

6870 ـ **استانبول** ، حمیدیه ۳۷/ ۱۴۴۸ :

6871ـ **استانبول**، نورعثمانیه۱۲۷/ ۴۸۹۴ :

6872ـ **انیورسیته** ۱۴۵۸/۲۱ :

6ـ873 **استانبول**، سلیمانیه ۳۸۰۵:

تاریخ نوشتن هیچیك ازاین‌هفت نسخه‌درفهرست مهدوی [ص ۲۶۶] یاد نشده است .

تشکیك درذاتی = پرسش و پاسخ

میرفندرسکی، درص۷۴۹ گذشت .

تعلیقات

از قوام الدین محمد تهرانی رازی ، درگذشتهٔ پیش‌از۱۰۸۵ ونگارندهٔ«عین‌الحکمه» وجزآن. چند مسئلهٔ فلسفی ازامورعامه را به‌ـ عنوان تعلیق یاد میکند. **آغاز:** در تفسیر قول حکیم الممکن فی‌حدذاته لیس و عن علته‌ایس. یعنی ممکن را بجهتی‌که ممکن‌است چیز نیست

6874 ـ دانشگاه ۳۱۶۲/۱ : نسخ نورالله طالقانی، نزدیك ۱۰۷۸ (ص۱ ـ ۳۸) از آن قوام الدین دانسته شده [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۲۷] .

6875ـ دانشگاه ۳۷۴/۶ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، باتاریخ۱۰۸۵ بهمین‌خامه دردفتر ، نوشتهٔ شاگرد اوست پس‌ازمرگ استاد (۶۴پ‌ـ۹۲ر) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۲۰۷].

6876ـ مجلس ۵۲۷۹/۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، باتاریخ ۱۰۸۹ ـ ۱۰۹۰ دردفتر ، آغاز برابرنمونه (۱۱۱پ ـ ۱۱۸پ) انجام افتاده [رؤیت] .

6877ـ دانشگاه ۱۰۳۰/۳ : نستعلیق درویش فرزند علی فرزند حاجی میرزا در ۱۰۹۳ برای حاج شریف (۳۹ پ ـ ۶۳ پ) مقابله شده در۱۰۹۳ و سزاوار دانسته شده که آنرا «قوام‌الحکمه» نامند[ف.دانشگاه۳:۲۰۷].

6878ـ تهران، سعید نفیسی ۳۷۴/۷ (مجلس ؟) : سدهٔ ۱۱ ـ ۱۲ همراه « عین ـ الحکمه» ازهمو که در فهرست از آن رجبعلی تبریزی‌دانسته‌شده‌است. فیلم آن دردانشگاه‌ش ۳۸۰۵ هست [فیلمها۱ : ۷۳۳] .

6879ـ مجلس ۱۸۰۴/۲ : نسخ ۱۴ ع۱۲۶۷/۱ ، آغاز برابر نمونه (ص ۶۳ ـ ۱۰۶) درفهرست نگارنده ناشناخته مانده‌است [ف. مجلس ۹ : ۲۹۲] .

6880ـ رضوی ۴۱۷ حکمت: نسخ و نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، درنسخه بخامهٔ دیگری‌آمده: تعلیقات ملارجب علی ، فهرست نگار آنرا بگمان از رجبعلی تبریزی دانسته است [ف. رضوی ۴: ۵۱] .

تعلیقات بر شرح اشارات

متن از ابوعلی ، شرح از خواجه نصیر ، تعلیقات از علیقلی فرزند قرچغای‌خان ، از دانشمندان سدهٔ یازدهم ، و شاگرد آقا حسین خوانساری (م۱۰۹۸یا ۱۰۹۹). که جزء یکم «منطق» خود را در صفر ۱۰۷۶ برای فرزند خود محمد مهدی بانجام رسانده ودرآنجا سن خودرا ۵۶ ساله یادکرده‌است. **آغاز:** حمدله والصلاة و السلام علی معدن الحکمة . . . این تعلیقاتیست برشرح اشارات محقق‌طوسی (ره) ازتألیف کمترین علیقلی .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۰۸ .

6881 ـ ملك ۶۳۵۳/۱ : نستعلیق بی‌تاریخ ازنویسنده‌ای که تنها دو صفحهٔ آنرا نوشته‌و ناتمام‌گذارده‌و به«جوهرالنضیدفی‌شرح‌ـ التجرید» پرداخته است. شمارهٔ ۱ دفتر (۱پ ۲ر) [رؤیت] .

تفاحیه = سیب نامه

درتقسیم علوم

از بابا افضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه۷۶۸) .دراین‌گفتاردانشهارا برپایهٔ پیشینیان تقسیم‌کرده است. **آغاز:** رساله در تقسیم علوم بدانکه حکمت‌علمی است‌که بحث کرده می‌شود دروی از موجودات خارجه .

6882ـ مجلس ۴۸۶۸/۱۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲۰۵ر ـ ۲۱۰ر) [رؤیت] .

تقسیم مردم از حیث عقل عملی و نظری = اقسام مردم

از باباافضل در ص۷۴۰ گذشت .

تقسیم موجودات = اندر قسمت موجودات

ازخواجه نصیرالدین طوسی (بیست باب: ۲۴۳) گفتاریست فلسفی که در مجموعهٔ مسائل

خواجه به‌کوشش آقای مدرس رضوی در ۱۳۳۵خ چاپ شده است . **آغاز :** قال مولانا سلطان الحکما... اندر قسمت موجودات و اقسام آن بنزدیك علما ازدوگونه بود.

بنگرید : احوال وآثار خواجه ، مدرس رضوی : ۲۶۱ ـ کتابشناسی دهساله: ۲۹ .

6883 ـ **مجلس** ۶۳۰/۲۲ : سدهٔ **۸** (ص۴۷۲ ـ ۴۸۰) درفهرست کتابخانه (۲ : ۳۹۱) ازاین نسخه نام برده نشده است [ف . ادبیات۱: ۳۸۴ـ ف . مجلس۲: ۳۹۱].

6884ـ **الهیات** ۲۴۲/۲۱ب: باتاریخ **۱۰۵۷ - ۱۰۶۱** در دفتر (۷۸ پ ـ ۸۲ پ) [ف. الهیات ۱ : ۱۴۵] .

6885 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۴/۶ : یکشنبهٔ ۲۰ج۲ /**۱۰۸۲** (۵۹پ ـ ۶۳ر) [ف . ادبیات ۱ : ۳۸۴] .

6886ـ **الهیات** ۶۵۹/۲ د : نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۱۶۳پ ـ ۱۷۶ر) درفهرست بعنوان «اندرقسمت موجودات» یاد شده [ف . الهیات ۱ : ۳۵۱] .

6887ـ **سپهسالار** ۲۹۱۲/۸۰:تاریخ یادنشده (ص۲۵۱ ـ ۲۵۶) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۴۹۱] .

درتقسیم وجود = اندر آنکه وجود برچند قسم است

تلخیص رسالهٔ اشتراك وجود

متن از ملارجبعلی (بنگرید : ص ۷۳۳) گزیننده شناخته نیست در نسخهٔ سپهسالار به ـ دنبال «اثبات واجب : ۷۳۸» فسایی جای‌دارد وشاید ازهموباشد. **آغاز:** مقدمه‌دربیان معنی وجود ومعنی اشتراك لفظی ومعنوی .

6888ـ **سپهسالار** ۶۲۹۶/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۴۸ر ـ ۵۰پ) همراه «اثبات واجب» [ف. سپهسالار ۳ : ۴۹۸] .

تمهیدات

از محمد فرزند احمد خواجکی‌شیرازی، که درحیدرآبادمی‌زیسته و«شرح‌فصول نصیریه» را بسال ۹۵۳ نگاشته است . او نخست شافعی بوده سپس به‌گروه‌شیعیان پیوسته‌است. **آغاز:** حمدله. صلاة .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۳۵ و ۱۳ : ۳۸۵

6889 ـ **رضوی** ۱۹۶/۲ حکمت : نستعلیق **۱۰۰۰**، شمارهٔ۱ «شرح‌فصول نصیریه» از هموست. وقف ابن خاتون ۱۰۶۷ . آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۱ : ۵۹] .

6890 ـ **نجف** ، مدرسهٔ بروجردی . [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۱] .

تناهی اجسام = بی‌کرانه بودن جسمها

از باباافضل در ص۷۴۷ گذشت .

توحید = رسالة فی التوحید

از باباافضل‌کاشانی، شاید «توحیدکثیر = وحدت عالم ومعلوم» اوباشد .

6891ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۷۲: باتاریخ **۷۵۵ - ۸۱۱** در دفتر، **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها : ۴۲۶] .

توحید

ازامام فخرالدین رازی (بنگرید: اصول عقاید : ۷۳۶) .

6892 ـ **حسین چلبی** ۱۱۸۴/۱ : نسخ با تاریخ **۷۵۶** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۰].

توحید = تفسیر آیهٔ ولو کانت فیهما الهة . . .

گفتاریست در توحید بروش برهان. **آغاز** ازجمله براهین بر توحید واجب‌الوجود اینکه اگر واجب الوجود دو باشد خالی از آن نیست که هریك ازاین‌دو.

6893ـ **مجلس** ۳۵۷۷/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱۴۳ ـ ۱۴۵) [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۴۵] .

توحید کثیر=وحدت عالم و معلوم

از باباافضل .

توحیدیه

از محمدکاظم هزار جریبی ، نگارندهٔ «افلاکیه : ۲۳۹» وجز آنها. **آغاز:** حمدله.. امابعد، باید دانست که بهترین واجباب فرزند آدم معرفت خالق اوست .

6894ـ **مجلس** ۴۵۲۷/۱ : نسخ‌شیخ محمد ارومی‌الاصل ساکن کربلا، رجب**۱۲۳۵** همراه «اقناعیه» (ص۱ـ۱۱) [رؤیت]».

توحید = تفسیر آیت لا اله الا الله

درص ۲۵ گذشت .

توحید = تهلیلیه

درص ۳۶ گذشت .

توحید = اقاویل قدمای فلاسفه

در ص۷۳۹ گذشت .

توحید

در بخش کلام و بخش عرفان خواهد آمد.

تهذیب العقاید فی بیان المعارف و المقاصد

ازمحمد فرزندروح‌الله طبیب‌درپنج مقصد، در اصول دین ، بنام سلطان مراد خان حسینی ساخته است [دیباجه]. **آغاز:** قادر المجیب ، محمد بن روح الله طبیب بتسوید این ذریعه و تألیف این وثیقهٔ خود .

6895ـ **دانشگاه** ۱۹۲۹/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** با تاریخ **۱۱۱۵ ـ ۱۱۸۶** در دفتر (۲۹پ ـ ۳۱پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۵۴۴] .

ج

جام جهان نما

از غیاث الدین منصور دشتکی درگذشتهٔ ۹۴۸ فرزند صدر الدین محمد حسینی شیرازی در دو بخش : ۱ ـ اینکه مردمی چیست و راه خوشبختی دوجهان ، در چهار مجلی (مجلی یکم از وجه یکم و هوالرسالة الاولی فی‌هیأت العالم وله‌مطلع وصور[نسخهٔ۳۵۱۹ دانشگاه]) ۲ـ پاکیزه ساختن خوی‌ورفتار، درچند مجلی وجلوات. «اخلاق منصوری» نسخهٔ آقای سلطان قرائی نوشتهٔ ۹۵۸ رسالهٔ یکم وجه سوم همین «جام جهان‌نما» است. **آغاز:**(۱) افتتاح کلام بنام خجسته فرجام ملك علام. آغاز(۲) حمد بیحد زازل تاابد ... منشی هرحرف

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۷۸ و ۵ : ۲۴ ـ ریحانة الادب ۳ : ۱۶۶ .

6896ـ **ری**، عبدالعظیم : ۲۹۹ : نسخ آغاز محرم **۹۶۷**. وقف شاه‌عباس در۱۰۳۷ با ۱۹۹ جلد دیگر [نسخه‌ها ۳ : ۴۳۱] .

6897ـ **دانشگاه** ۱۰۴۶/۲ : شکسته نستعلیق **۱۰۴۳** (۲پ ـ ۲۴ر) ، آغاز برابر

نمونهٔ ۲ [ف. دانشگاه ۳ : ۲۱۹] .

6898ـ مجلس ۱/ ۵۸۵۵ فهرست نشده: نستعلیق محمد نظام فرزند علیخان ساوه ع ۱/ ۱۰۴۷ (ص ۲۸۶-۳۹۴) ۱۹س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

6899ـ دانشگاه ۲۷۵ ۲۴۶۴/۲۷ : نستعلیق ۱۰۶۳ - ۱۰۷۳ (ص ۶۴۲ - ۷۱۷) جدول زر [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۵] .

6900 ـ دانشگاه ۳۵۱۹/۲ : شوال ۱۰۷۸ (۴۳ر - ۵۱ر)، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ودر دیباجه آمده : جام جهان نمای ما مشتمل است برچهاروجه وهروجهی چهار مجلی [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۳۲] .

6901 ـ دانشگاه ۱۳۸۴ : شکسته نستعلیق چهارشنبهٔ ۲۰ شعبان ۱۰۷۹، ۹۰گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۸ : ۷۰] .

6902ـ مجلس ۲۰۹۰: نسخ‌تعلیق‌خوش ۱۰۹۵ دردیباجه‌آمده: رسالهٔ اولی‌از وجه ثالث از «جام جهان نما» آغاز: شکر بی‌غایت وثنای بی‌نهایت، ۲۵۰ص ۹س [ف. مجلس۶:۷۹] .

6903 ـ حقوق ۲۵ د : نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۷۳گ ۱۷س [ف. حقوق : ۶۸] .

6904ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۱۶ : نستعلیق ۱۲۶۴ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

6905ـ رضوی ۵۶ تفسیر: نسخ‌تاریخ یاد نشده، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، آغازبرابر نمونهٔ ۲ [ف. رضوی۱ : ۵۶ تفسیر].

6906ـ رضوی۱۹ اخلاق: نسخ‌تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، آغاز برابر نمونهٔ۲ [ف. رضوی ۲ : ۳۳۸] .

6907ـ قاهره، دارالکتب۵۵۴مجامیع طلعت: تعلیق [ف. مخطوطات ۱ : ۱۰۷] .

جام جهان نما = ترجمهٔ التحصیل

درص ۶۵۳ و۷۵۴ گذشت .

جام جهان نما

دربخش عرفان خواهد آمد.

جامع الحکمه

از باباافضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه ۷۶۸). باید بانسخهٔ چاپ‌آقایان مینوی-مهدوی برابری کرد شاید یکی از همان گفتار های اوباشدکه درنسخه بدین نام آمده است.

6908 ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۷۹ : با تاریخ۷۵۶ دردفتر (۲۰۲ر - ۲۱۲ر). فیلم آن‌دردانشگاه ش۴۶۲آو۴۶۳ب هست [فیلمها ۱ : ۴۸۴] .

جامع الحکمتین

از ناصر خسرو قبادیانی علوی بلخی متخلص به‌حجت، ناصر فرزند خسرو (۳۹۴-۴۸۱) . در رجب ۴۲۲ به نام فرمانروای بدخشان علی فرزند اسد ، در پاسخ نود و یك پرسش نگاشته ، و در (ص۵۶۳-۵۸۳) دیوان اوبسال ۱۳۰۷خ درتهران‌چاپ‌شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۵۴ - مجمع الفصحا ۱ : ۶۰۷ - ف . دانشگاه ۲ : ۷۳ - آتشکدهٔ آذر : ۲۰۲ - ریحانةالادب ۴:۱۴۶ - روضات الجنات : ۷۶۲ - مؤلفین مشار ۶ : ۵۰۳ - ف . مشار : ۷۶۰- تذکرة الشعراء سمرقندی ، چاپ هند : ۳۴ .

6909ـ بادلیان ۲۶۶۹/۲ D.79 : گزیدهٔ آنست. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۰۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۲] .

جامع الکلیات

از ام سلمه بیگم ملقب به دعا دختر سید

قطب‌الدین محمد شیرازی نیریزی (م۱۱۷۳)، درچهارده بیان، درحکمت و عرفان، در پایان شعبان ۱۱۷۳ درشهر کربلا، درسی‌سالگی به‌انجام رسانده است. نسخهٔ ۱/۱۶ شیراز در چهارمقاله وپایان یافتهٔ شعبان ۱۱۶۳ یاد شده است. **آغاز:** حمدوثناوستایش بلامنتها واجب الوجودی راکه وحدت ذاتش بتحدید.

بنگرید: ذریعه ۵: ۶۹.

6910ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه۲۴/۲ نستعلیق شوال**۱۲۷۸** درفهرست تاریخ نگارش ۱۱۷۳ یاد شده [نسخه‌ها ۵: ۲۱۹].

6911ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۶/۱ نوشتهٔ ۱۶ رمضان **۱۲۸۰**. درفهرست در چهار مقاله و نگاشتهٔ ۱۱۶۳ یاد شده است [نسخه‌ها ۵: ۲۱۸].

6912ـ **دانشگاه** ۸۵۷: نسخ باعنوان شنگرف اهدایی‌مشکاة، تاریخ نگارش‌درفهرست ۱۱۸۳ یاد شده است، ۷۲ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۳: ۴۲۸].

جام گیتی نما

ازقاضی میرحسین فرزندمعین‌الدین میبدی درگذشتهٔ ۹۱۱ (نه‌۰۷٫۷که اعیان الشیعه نوشته است) درحکمت دریك فاتحه وسی مقصد و یك خاتمه، در شیراز بسال ۸۹۷ آغاز و درهمان سال بانجام رسانده است. این‌کتاب به غیاث الدین منصور دشتکی (م۹۴۸) [چند نسخه] و خواجه نصیرالدین طوسی (م۶۷۲) در [اکتفاء القنوع] نیز نسبت داده شده است. **آغاز:** سپاس حکیمی راکه افکارحکما وانظار علما در معرفت‌کنه او متحیر وپریشانند.

بنگرید: ذریعه ۵: ۲۵ و ۹: ۱۱۱۰ اعیان‌الشیعه ۲۷: ۲۸۲ ـ روضات الجنات: ۲۵۸ ـ الکنی و الالقاب، قمی ۳: ۱۸۶ ـ حبیب السیر: ۲۴۷ ـ مؤلفین مشار ۲: ۸۸۴ احسن التواریخ، روملو: ۸۲ ـ ریحانةالادب ۴: ۱۱۱ ـ هدیة الاحباب: ۲۵۰ ـ معجم المؤلفین ۴: ۶۳ ـ احوال و آثار خواجه، مدرس رضوی: ۳۲۶ ـ کشف الظنون۱: ۵۳۳

6913ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۱۰۰۹۹/۵: باتاریخ ۱۱۱ (**۱۰۱۱**) در دفتر (گ ۱۷۶ ـ ۱۸۲). **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۵۱۴ هست [فیلمها ۱: ۷۰۸ ـ نسخه‌ها ۴: ۴۰۰].

6914ـ **دانشگاه** ۲۰۹۱/۶: نستعلیق محمد شریف فرزند حافظسامی مشرف دامغانی ایروانی پیش‌از خطبه نسخه به **غیاث الدین منصور** نسبت داده شده (۸۰ ر ـ ۸۹ پ) [ف. دانشگاه ۸: ۷۱۵].

6915 ـ **قاهره**، دارالکتب ۸۷۳ مجامیع طلعت: نسخ‌زیبای صدقی‌الکاتب**۱۰۳۶** آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱: ۱۰۸].

6916ـ **تهران**، ادبیات ۲۸۷/۵ جوادی: نوشتهٔ **۱۰۳۷** [ف. ادبیات۳: ۴۴].

6917 ـ **مجلس** ۳۳۲۱/۲۸: نوشتهٔ ابن محمد زمان محمد مؤمن الحسینی الطبیب (حکیم مؤمن)، رمضان **۱۰۶۱** درشهر ایروان (ص۴۵۹ ـ ۴۷۵) [ف: مجلس ۱۰: ۹۹۱].

6918ـ **الهیات** ۱۸۵/۴ب: نستعلیق ۴شعبان **۱۰۶۷** (گ۴۷پ ـ ۷۵ر) [الهیات ۱: ۱۴۰].

6919ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۳۸: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص۳۵۵ ـ ۳۶۴)، درنمای نسخه ازآن میبدی دانسته شده. آغاز برابرنمونه [رؤیت].

6920ـ **اصفهان**، مدرسهٔ صدر، شماره ندارد: نستعلیق عبدالمطلب فرزند ملا حسین اصفهانی، **۱۰۷۱** [نسخه‌ها ۵: ۳۱۳].

6921 ـ دانشگاه ۲۵۳۱/۱ : محمد ابراهیم فرزند زین العابدین نصیری ۲۹ شوال **۱۰۷۵** در سپاهـان ، نسخه منسوب به میبدی است، آغاز برابر نمونه (ص ۱ – ۳۴) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۲۹] .

6922ـ همدان، آقای‌حاجی ایزدی : تازه‌تر از **۱۰۷۹** ، ش۲ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۷] .

6923 ـ سپهسالار ۲۹۱۱/۲۱ : نوشته دراجمیر در **۱۰۹۲** ، در فهرست از آن غیاث الدین منصور دانسته شده . آغاز برابر نمونه (ص۷۷ – ۸۰) [ف. سپهسالار۳: ۲۳].

6924ـ مجلس۵/ ۲۳۷۰ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۱** (ص ۱۰۳ – ۱۲۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۰] .

6925ـ مجلس ۲۷۷۳/۶ : نسخ‌صفر **۱۱۰۶** (ص۱۰۳ – ۱۲۲) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۱۱۲] .

6926 ـ دانشگاه ۲۰۹۷/۴ : نسخ نزدیك **۱۱۱۷** (۴۵پ – ۵۷ر) نسخه منسوب به قاضی میر حسین ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه :] .

6927ـ الهیات ۴۴۷/۱د : نسخ صفر **۱۱۱۷** (۲پ – ۱۰پ) در فهرست منسوب به میرحسین [ف. الهیات۱: ۳۰۰] .

6928ـ زنجان ، شیخ‌الاسلام : نوشتهٔ **۱۱۲۶** و در آن آمده : نگارنده میبدی است که درشیراز در**۸۹۷** ازنگارش‌آن فراغت‌یافته [ذریعه ۵ : ۲۵] .

6929ـ مجلس ۴۸۶۸/۱۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه (۲۷۲ر–۲۷۸پ) [رؤیت].

6930 ـ مجلس ۲۳۹۵/۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** (ص۶۵ – ۸۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۰] .

6931ـ دانشگاه ۴۲۲۵ : نستعلیق خلیل ذوالقدر ، رمضان **۱۳۰۴** [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۰۰] .

6932ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۹/۱ : تاریخ یادنشده، ناقص [نسخه‌ها ۵ : ۸۷] .

6933ـ تبریز ، ملی ۲۹۷۸ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۵] .

6934ـ رضوی ۴۴۱حکمت : نسخ، تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۱۳گ ۲۳ س [ف: رضوی۴ : ۶۰]. **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۲۵۳ هست [فیلمها ۱ : ۶۵۸] .

6935ـ رضوی۴۴۲ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۱۵گ ۱۶ س [ف. رضوی ۴ : ۶۱] .

6936ـ قاهره، دارالکتب ۲۶مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق بی تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف . مخطوطات ۱ : ۱۰۷] .

6937ـ قاهره، دارالکتب۱۱۱حکمت تیموریه : تاریخ یاد نشده ، در نسخه از آن **غیاث‌الدین منصورشیرازی** دانسته‌شده، آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۸] .

جاودان نامه = جاوید نامه

از باباافضل کاشانی ، محمد فرزند حسن مرقی (پیرامن ۵۸۲ و ۵۹۲ – ۷۰۷) . در چهارباب : ۱ـ شناختن اقسام علوم ، در پنج فصل، فصل یکم تقسیم علم به‌دنیاوی، واخروی علم اندیشه ۲ـ اندر شناخت خود ، ده فصل ، فصل یکم اندراختلاف مذاهب ۳ـ شناخت‌آغاز کار، ده فصل، فصل یکم بیان آغاز ۴ـ شناخت انجام، ده فصل ، فصل یکم دانستن انجام در

دانستن آغاز است . این کتاب یکبار بکوشش سید نصرالله تقوی در ۱۳۱۱خ ویکبار بکوشش استادان مجتبی مینوی و یحیی مهدوی در «مصنفات افضل‌الدین محمد مرقی کاشانی ۱ : ۲۵۷ – ۳۲۶ » در ۱۳۳۱خ چاپ شده است .
آغاز: حمدله. این نامه‌ایست ازمازی برادرانی که اندرون ایشان انگیخته شود .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۷۷ و ۹ : ۱۱۶ – ف . مشار : ۴۷۶ – مؤلفین مشار ۵ : ۳۹۳ ریحانةالادب ۱ : ۱۳۰ – فرهنگ سخنوران ۴۹ – لغت نامهٔ دهخدا : ۹۶ (بابا افضل) – مجلهٔ مهر س۸ : ۴۳۶ گفتار آقای دانش پژوه دربارهٔ نوشته‌های باباافضل – مجمع الفصحاء ۱ : ۹۷ .

6938 – **رضوی** ۴۴۳ حکمت : نسخ صفر **۷۰۰**، **آغاز** : امابعد، بدانکه این نامه ایست، ۳۴گ ۱۹س [ف . رضوی ۴ : ۶۱] .

6939 – **حمیدیه** ۱۴۴۷/۷۵ : باتاریخ هایی از **۷۵۱** – **۷۵۵** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۷] .

6940 – **تهران** ، ادبیات ۱۴۵/۲۲ حکمت : نسخ سدهٔ **۹** – **۱۰** [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

6941 – **تهران** ، نصرالله تقوی : ضمن مجموعه‌ای با ۵۷ گفتار دیگر همگی بخامهٔ حاج محمود تبریزی مجازازسید صدرالدین دشتکی در **۹۰۳** [ذریعه ۵ : ۷۷] .

6942 – **الهیات** ۲/۱۴ج : نستعلیق **۱۰۴۷** (۳۳۸پ – ۳۵۸پ) [ف. الهیات ۱: ۱۵۱] .

6943 – **دانشگاه** ۵۳۱۲/۸، نستعلیق **۱۰۵۷** – **۱۰۷۱** (۲۲۴پ – ۲۵۹ ر) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱] .

6944 – **دانشگاه** ۱۰۴۶/۳۲۵ : نستعلیق رجبعلی، ۲ج/۱ **۱۰۶۲** (۱۴۳پ – ۱۵۹ ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۰] .

6945 – **دانشگاه** ۲۵۸۱/۱ : نستعلیق شیخعلی فرزند محمود کاتب ، سه شنبهٔ **۱۰۶۲** (ص۱–۱۱۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۱] .

6946 – **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله : نستعلیق چهارشنبهٔ ۹ رمضان **۱۰۶۸**، ش۱ دفتر (ص۱۲–۴۵)، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

6947 – **مجلس** ۵۱۸۰/۱۷ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹**، (ص۲۱۹ – ۲۴۹) ، در نسخه بخشی راکه درچاپی بعنوان ملحق‌آمده ندارد آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6948 – **ملك** ۵۳۲۷/۴ : نستعلیق مقابله شده دردهلی **۱۰۷۷** ، (۲۵پ – ۳۴ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6949 – **دانشگاه** ۳۹۰۳/۱۱ : نسخ خوش **۱۰۷۷** ناقص [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲] .

6950 – **دانشگاه** ۴۰۲/۱۲ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۰** دردفتر بهمین خامه (۱۲۲ پ ۱۴۰ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۰] .

6951 – **دانشگاه** ۴۲۸/۹ : شکسته نستعلیق خوش باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر، (۳۱ پ – ۶۴ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۲۲۰] .

6952 – **مجلس** ۴۱۴۹/۱ : شکسته نستعلیق زین‌الدین فرزند محمد شیرازی ، پنج شنبهٔ ۱۶ رمضان **۱۰۸۶** (۱ر – ۲۱ر)، زدین آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6953 – **ملك** ۴۱۹۱/۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۰۱پ – ۱۳۴ پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6954ـ مجلس ۸/ ۳۶۶۴ فهرست نشده سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۵] .

6955ـ تهران ، ادبیات ۵/۱۲۵د : نسخ سدهٔ ۱۱ بامهر مؤرخ ۱۲۰۵ (۹۸ پ - ۱۳۶ر) [ف. ادبیات ۱ : ۱۵۱] .

6956ـ دانشگاه ۸/ ۱۰۳۶: نستعلیق خوش ع۲/۱۱۰۴ (۵۶ پ - ۷۷ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۲۲۰] .

6957ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۲/۱۷۹ : نسخ محمدرضا فرزند عزیزالله تونی ۱۱۰۷ (ص ۱۵۷ - ۲۰۱) [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۷] .

6958ـ تهران ، ادبیات ۱۷/ ۲۶۷ حکمت : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، باتاریخ ۱۳۰۷ دراصفهان [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

6959ـ دانشگاه ۵/ ۲۱۹۸: نستعلیق ۴رمضان ۱۲۶۳ به‌خواهش سیداسماعیل فرزند کاظم حسینی ، (۷۰پ - ۸۶پ) [ف. دانشگاه ۹ : ۸۷۹] .

6960 ـ ملك ۶/ ۴۱۹۳ : شکسته نستعلیق میرزا عبدالله ریاضی ۳ ج ۲/ ۱۲۷۵ (۴۰پ - ۶۳ر) آغاز نزدیك به‌نمونه [رؤیت] .

6961ـ رضوی ۴۴۴ حکمت: نستعلیق ۱۲۷۵ ، ۲۵ گ ۱۸س [ف. رضوی ۴ : ۶۲] .

6962 ـ تهران ، ادبیات ۳/ ۳۳۶ حکمت: نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرفیع طبیب رشتی ، ۱۲ رمضان ۱۲۷۵ [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

6963ـ مجلس ۲/ ۲۴۳۰ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۲۸۵ (ص ۱۶ - ۷۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰] .

6964ـ حقوق ۵/۷۲ ب: مؤرخ ۱۲۹۴ (۷۳پ - ۹۴ر) [ف. حقوق : ۷۰] .

6965 ـ مجلس ۹/ ۴۸۶۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، (۱۸۲ر - ۲۰۳پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6966 ـ سپهسالار ۱/ ۲۶۷۵ : از آغاز سدهٔ ۱۳ (۱ ر - ۵۷ ر) ، زدین [ف . سپهسالار ۴ : ۲۳] .

6967ـ دانشگاه ۲۲/ ۴۳۱: نستعلیق محمد علی ، در مدرسهٔ سپهسالار ، در ۱۳۰۳ (۳۴۰پ - ۳۹۶ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۰] .

6968ـ مجلس ۲/ ۴۸۵۱ : نستعلیق علیرضا شمیرانی ، ع ۱/ ۱۳۳۶ ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۴ : ۳] .

6969ـ مجلس ۶۲۳: شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده. [ف. مجلس ۲: ۳۸۲] .

6970ـ رضوی ۴۴۵ حکمت: نستعلیق آغاز برابر نمونه، ۲۵ گ ۱۸س [ف . رضوی ۴ : ۶۲] .

جبر و اختیار

از آقا جمال خوانساری ، نگارندهٔ «اختیارات الایام : ۲۲۱» وجزآن . گفتاری است درپاسخ ملاامیرحسینعلی‌خان، نامبوب . و این جز «درسالهٔطینت» اوست‌که بنام شاه‌سلطان حسین نوشته است. **آغاز:** سزاوار حمدوثنای نامعدود فاعل مختاری تواند بود.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۳

6971ـ دانشگاه ۵/ ۲۵۷۰ : مرتضی فرزند علم‌الهدی حسینی طالقانی صفر ۱۱۳۰ (۱۴۲-۱۵۳) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۶۴] .

6972 ـ کاظمین ، سید صدرالدین : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۵ : ۸۳] .

جبر و اختیار

ازمحمدباقرمجلسی، نگارندهٔ «بدا: ۷۴۴» و جز آن . گزارش حدیث جبر و تفویض از حضرت رضا، از «عیون اخبار الرضا» [ذریعه] است که گویا دررجب ۱۰۸۹ بانجام رسیده.
آغاز: الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی امابعد، شیخ صدوق محمدبن .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۶ و ۵ : ۸۴

6973 **ـ مجلس ۶/۴۳۳۸**: نسخ علی اصغرفرزند محمد امین در کرمانشاه، باتاریخ **۱۲۲۹** دردفتر (۹پ ـ ۱۳پ) ، آغاز برابر نمونه ، در نسخه از مجلسی نام برده نشده [رؤیت] .

6974 **ـ رضوی ۳/۶۴۴** فقه (۵۷۰۴) نسخ ، همراه چند گفتار دیگر از همو [ف . رضوی ۵ : ۴۲۴] .

6975 **ـ سپهسالار ۲/۷۵۴۰**: تاریخ یاد نشده (۲۱ر ـ ۲۳ر) ، آغاز برابر نمونه درفهرست آمده : جز آنچه در ذریعه ۵ : ۸۱ آمده [ف. سپهسالار ۴ : ۲۵] .

جبر و اختیار

از میر سید شریف جرجانی ، نگارندهٔ «اسکندریه : ۷۳۲» و جز آن . در آغاز آن آمده جمیع امراض ازخداوند نیست، خداوند سموم و عقاقیر مفیده را هردو آفریده است ، و تناول باختیار است. درذریعه دوگفتار یکی به عربی و دیگری بفارسی از او یاد شده است .
آغاز : مسئلة معضلة . نتوان گفت که جمیع امراض وآلام ازحضرت حق است .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۴۹ و ۱۴۷ .

6676 **ـ مجلس ۲۸/۵۱۸۰**: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص۲۹۰ ـ ۲۹۱) با عنوان «مسئلة معضلة» [رؤیت] .

جبر و اختیار

از ملافتح‌الله فرزند ملا حسن شوشتری ، متخلص به‌وفائی، درگذشتهٔ ۱۳۰۴ فرزندحسن فرزند مولی رحیم. گفتاریست عرفانی، بدستور استادش میرزا فتح‌الله مرعشی کیمیاویی . و از هموست «شهاب ثاقب» دررد صوفیان وجز آنها
آغاز: السلام علیك ایها السید الصالح المطیع‌لله

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۱ و ۹ : ۱۲۷۴ کنی والقاب، قمی ۳ : ۲۳۹ ـ ریحانة الادب ۴ : ۲۹۸ .

6977 **ـ شوشتر** ، شیخ مهدی شرف الدین : نوشتهٔ **۱۲۹۴** ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۵ : ۸۱] .

6978 **ـ رضوی ۶۲۵** حکمت : نسخ **۱۲۹۴**، آغاز وانجام برابر نمونه، ۲۰ گ [ف. رضوی ۴ : ۱۲۰] .

جبر و اختیار

از محمد کاظم هزار جریبی ، نگارندهٔ «افلاکیه : ۲۳۹» وجز آن. گفتاریست درعدل خدا وجز «کاشف‌العدل» اوست‌که درجای خود خواهد آمد. **آغاز:** امابعد، چنین گوید بندهٔ خاطی محمدکاظم... که یکی ازاصول پنجگانه

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۲ .

6979 **ـ مجلس ۲/۴۵۲۷**: نسخ شیخ محمد ارومی در **۱۲۳۵** (گ۱۱ ـ ۳۰) همراه « اقناعیه » ازهمو [رؤیت] .

جبر و اختیار

از جلال الدین محمد فرزند اسعد دوانی کازرونی شیرازی (۸۲۰واندی ـ ۹۰۸). بنام یکی ازبزرگان که گویا ملقب به غیاث الدین بوده است. واین جز «خلق الافعال» و «جبر و

اختیار» عربی اوست. **آغاز:** یامن جبر الخلق بقهر التدبیر .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۲ و ۷ : ۲۴۳ و ۹ : ۳۲۹ ـ روضات الجنات: ۱۶۲ ـ ریاض العارفین : ۳۲۸ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۴۹۶ ریحانة الادب ۲ : ۲۶ ـ هدیة الاحباب: ۱۳۶ مؤلفین مشار ۵ : ۳۱۴ ـ رجال حبیب السیر : ۲۴۴ (حاشیه) ـ از سعدی تاجامی : ۵۰۲ ـ هفت اقلیم : ۲۰۹ ـ فارسنامه ۲ : ۲۵۰ .

6980 ـ **رضوی** ۱۲/۱۱۳ منطق : تاریخ یاد نشده، پایان افتاده، وقف ابن خاتون در ۱۰۶۷ [ف. رضوی ۱ : ۳۲] .

جبر و اختیار

از محمد فرزند محمود دهدار ، نگارندهٔ «الف انسانیت : ۳» وجز آن. در چهار مقدمه درپاسخ برادران دینی : ۱ ـ نخستین آفریده ۲ ـ درایجاد ممکنات ۳ ـ تقسیم علم به فعلی و وانفعالی ۴ ـ نسبت هستیها به نخستین آفریده . **آغاز :** از عدم نمودار محمد دهدار بعزیزان وبرادران دینی که سؤال نمودند.

6981 ـ **مجلس** ۱۶/۴۷۴۹ : نستعلیق طهماسبقلی، باتاریخ **۱۰۴۷** در دفتر ، نوشته شده درسورت هند، (۱۵۰ پ ـ ۱۵۳ پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6982 ـ **مجلس** ۴/۵۳۷۰ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** (۱۸۰پ ـ پایان دفتر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6983 ـ **مجلس** ۳۲/۱۸۲۲ : بی تاریخ باتاریخ **۱۲۳۶** درهامش مجموعه (ص ۲۵۴ ـ ۲۶۵) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹: ۴۳۳] .

جبر و اختیار

از مهدی فرزند احمد موسوی گیلانی لاهیجانی که درمدرسهٔ نیماورد اصفهان در ۱۲۹۶ ـ ۱۲۹۴ می زیسته و به گردآوری مجموعه‌ای می پرداخته است. درچند مقدمه .

6984 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱ مج : نوشتهٔ خود نگارنده در همان تاریخها همراه «البیان فی بیان الروح والابدان 6744» [رؤیت] .

جبر و اختیار = قضا و قدر =

رسالة فی القدر = جبر و قدر

از خواجه نصیرالدین طوسی ، نگارندهٔ «بیست باب : ۲۴۳» و جزآن ، در ده فصل : ۱ ـ درحکایات مذاهب ۲ ـ وجوب و امکان و امتناع ۳ ـ اسباب وعلل ۴ ـ مسبب ازسبب صادر شود ۵ ـ کیفیت استناد ۶ ـ وجوب قبل منافی اختیار نیست ۷ ـ قوای انسانی ۸ ـ اراده و قدرت ۹ ـ حاصل مباحث فوق ۱۰ ـ اختیارو باریتعالی. چندبارچاپ شده. ازدیباچهٔ ترجمهٔ « اوصاف الاشراف » ساختهٔ رکن الدین محمد جرجانی برمی آید که ترجمهٔ عربی این کتاب نیز ازهمان جرجانی است. **آغاز :** الحمدلله رب الارباب ومسبب الاسباب . . . بحکم آنکه بعضی برادران دینی برسبیل حسن ظن .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۳ ، ۸۶ ـ احوال وآثار خواجه : ۲۶۰ ، ۲۹۹ ، ۴۳۰ ، ۴۳۳ ف. مشار : ۴۷۸ .

6985 ـ **مجلس** ۱/۱۹۳۲ : نستعلیق **۹۹۹** ـ **۱۰۰۱** دردفتر (ص۱ ـ ۲۱)، درپایان یکی ازرساله‌های دفترآمده: تم بید... هدایة الله بن عنایة الله الحسینی الاصفهانی سنه احدی و الف [ف. مجلس ۵ : ۴۳۲] .

6986 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی ۴مج : نسخ سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۳۴** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۱۱ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۲] .

6987 ـ **بادلیان** ۷/۹۵ اوزلی : با

تاریخ ۱۰۴۲ - ۱۰۴۳. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۷] .

6988- الهیات ۳/۷۶۵ د : نستعلیق ۱۰۴۶ (۲۷پ - ۵۱ر) ۱۴س [ف . الهیات ۱ : ۳۹۰] .

6989- مجلس ۴۷۴۹/۶ : نستعلیق طهماسبقلی، باتاریخ ۱۰۴۷ دردفتر، بخشی از آنست(۷۳پ-۷۴پ)[ف. مجلس ۱۳: ۱۳۰].

6990- مجلس۴/۶۱خویی: نستعلیق نادرتوقانی ۱۰۵۰ (ص۳۰-۳۱)[ف. مجلس ۷ : ۲۹۴] .

6991 - آصفیه ۳۱/۱ مجامیع : نستعلیق صفر ۱۰۵۰، آغاز برابر نمونه [ف . آصفیه ۲ : ۴۶۸].

6992- مجلس ۵۱۳۸/۸۰: نستعلیق باتاریخ ۱۰۴۸ - ۱۰۵۷ درجنگ ابن‌خاتون (گ۲۵۱ - ۲۵۵) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6993- مجلس ۴۹۵۴/۱۷: نسخ میر جعفرفرزند عبدالله حسینی، باتاریخ ۱۰۶۸ - ۱۰۶۹ دردفتر (۲۳۰ پ - ۲۴۵ ر)، آغاز برابر نمونه، زرین [رؤیت] .

6994- مجلس ۵۱۸۰/۴ : نستعلیق باتاریخ۱۰۶۹ دردفتر (ص۳۹ - ۵۰)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6995- مجلس ۵۰۰۸/۳ : نستعلیق میرزاعلی ادیب، در۱۰۶۹ (۵پ - ۱۶ ر) ، آغاز برابر نمونه، زرین [رؤیت] .

6996- یزد، سریزدی ۲۵/۵: نوشتهٔ اسماعیل پایان ج ۲ / ۱۰۷۲ [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۶] .

6997 - سپهسالار ۲۷۹۹/۲ : نسخ محمد حبیب فرزند قوام‌الدین محمد ، در یزد ۱۰۷۴ (ص۱۹۲ - ۲۰۲) [ف. سپهسالار ۴: ۲۶] .

6998- تهران ، دکتر مفتاح ۱۸۰ : نوشتهٔ آدینهٔ ۱۶ ذیقعدهٔ ۱۰۷۶ درجنگ[رؤیت].

6999 - ملك ۶۱۹۲/۱۵ : نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی استرآبادی ، در ۱۰۸۵ (ص ۱۷۶ - ۱۹۵) [رؤیت] .

7000- مجلس ۱۹۳۰/۱: نسخ محمد حسین فرزند حاج محمد هاشم طبیب، ۱۰۸۷ (ص۱ - ۳۰) [ف. مجلس ۵ : ۴۳۰] .

7001- رضوی ۶۲۷ حکمت: نستعلیق ۱۰۸۷، آغاز برابر نمونه، ۱۶ گ [ف. رضوی ۴ : ۱۲۱] .

7002- تهران ، خانقاه شاه نعمت‌الله ۲۱ مج: نسخ چلیپای سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰۹۵ دردفتر (ص۲۲۱ - ۲۳۹) آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی].

7003- دانشگاه ۱۹۴۰/۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۶۶پ - ۷۶پ) ، تانیمهٔ فصل هشتم را دارد، ۸۱گ [ف. دانشگاه ۸:۵۵۸] .

7004 - تهران ، ادبیات ۳۴۷/۱ حکمت: نسخ سدهٔ ۱۱ [ف. ادبیات ۲:۶۱] .

7005 - ملك ۴۶۸۱/۳۰ : شکسته نستعلیق محمدقاسم فرزند بهزاد سدهٔ ۱۱ (۷۳ ر - ۷۷پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7006-ملك۴۶۷۵/۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۹۰پ-۱۰۲پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7007 - مجلس ۱۹۳۳/۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۱ - ۱۲ (ص ۴۱۴ - ۴۴۴) [ف. مجلس ۵ : ۴۳۲] .

7008- مجلس ۱۹۳۱/۳ : نیمی نسخ و نیمهٔ دوم نستعلیق عبدالله پسر محمدرضا ۱۱۴۷ (ص۱۲۵ - ۱۶۰) [ف. مجلس ۵ : ۴۳۱] .

7009- تهران ، ادبیات ۲۸۷/۳ جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۲ [ف. ادبیات۳:۴۴]

7010 - تهران ، ادبیات ۳۴۶/۱

حکمت : نوشتهٔ ج۲/۱۲۷ (=۱۲۰۷) [ف. ادبیات ۲ : ۶۱] .

7011 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۰/ ۲۷۷ : نوشتهٔ مصطفی فرزند محمدعلی حسینی باتاریخ **۱۲۰۸** دردفتر [نسخه‌ها۲ : ۱۰۳] .

7012 ـ **دانشگاه**۱۸/۲۸۹۶ : نستعلیق احمد فرزند محمد طاهر **۱۲۱۳** ، ده فصلی است ولی نیمه (ص۲۰۴ ـ ۲۰۷ متن وهامش) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۵] .

7013 ـ **نجف**، شیخ‌آقابزرگ تهرانی: نوشتهٔ نیای ایشان محمدرضافرزند حاج‌محسن تهرانی، در**۱۲۵۴** [ذریعه ۵ : ۸۳] .

7014 ـ **دانشگاه** ۴/۳۴۰ : نستعلیق ریز **۱۲۶۰** (۳۹پ ـ ۵۶ر) [ف. دانشگاه ۳: ۲۲۲] .

7015 ـ **دانشگاه** ۸/۲۱۹۸: نستعلیق سه‌شنبهٔ ۴ رمضان **۱۲۶۳** (۹۱ پ ـ ۱۰۰ ر) [ف . دانشگاه ۹ : ۸۸۰] .

7016 ـ **مجلس** ۲/۲۳۶۷ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** (ص ۲۸ ـ ۵۵) در فهرست «جبر وقدر» یادنشده [نسخه‌ها ۵:۱۵۹] .

7017 ـ **سپهسالار** ۲/۲۸۹ : تاریخ یادنشده(۳۶پ-۳۲ر) [ف. سپهسالار۴:۲۶] .

7018 ـ **مجلس** ۶/۶۴۴ : نسخ‌تاریخ یادنشده، در فهرست بنام « قدریه » یاد شده ، آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۲ : ۴۱۱] .

7019 ـ **مجلس** ۸/۳۱ خویی : نسخ تحریری، بامهر ۱۰۹۴ (۳۸۵-۴۰۹) [ف . مجلس ۷ : ۲۷۳] .

7020 ـ **دانشگاه** ۳/۸۶۳ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده (۱۸ پ ـ ۴۹ پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۲].

7021 ـ **رضوی**۶۲۸حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، ۳گ .

7022 ـ **رضوی** ۶۲۹حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۱۰گ۲۲ س [ف. رضوی ۴ : ۱۲۲] .

7023 ـ **سنا** ۳/۱۸۶ : شکسته نستعلیق مرتضی‌قلیخان شاملو ، زرین، ازکتابهای دکتر بیانی بوده [نسخه‌ها ۶ : ۱۶۹] .

7024 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵ مجامیع فارسی : درفهرست بنام «القضاء والقدرواعمال العباد» آمده وازنگارنده نام‌برده نشده، آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۲۵۰].

جبر و اختیار

ناشناخته .

7025 ـ **بادلیان** ۲۴/۶۹ . Add : باتاریخ **۱۲۰۱** دردفتر. گفتاریست در جبر و اختیار وبیان لوح وحکم قضا وقدر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳] .

اختیار عباد = جبر و اختیار

ناشناخته . **آغاز:** سپاس بی‌پایان لطیفی راکه‌بنای‌بندگی‌را برتنگنای‌جبرواضطرارنهاد.

7026 ـ **دانشگاه** ۶/۲۸۱۲: نستعلیق محمدباقر فرزند محمد تقی حسینی قزوینی ، **۱۲۳۳**، در سپاهان مدرسهٔ جده (ص ۱۳۵ ـ ۱۴۱ر) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۵۴] .

جبرو اختیار = تذکرة المیثاق

جبرو اختیار = ترجمهٔ جبروتفویض

جبرو اختیار = ترجمهٔ قضا و قدر

جبرو اختیار = حقیقةالامر

جبرو اختیار = خلق اشیاء

جبر و اختیار = تحفهٔ ناصری

جبر و اختیار = رسالهٔ مؤیدیه

جبر و اختیار

در بخش منظومه‌ها خواهد آمد.

جبر و تفویض = جبر و اختیار

از محمد باقر همدانی شیخی ، نگارندهٔ «پرسش و پاسخ: که در بخش کلام خواهد آمد». در چند فصل در مولود پیامبر بسال ۱۲۸۱ در دیه لنگر بانجام رسانده است. **آغاز:** بی‌نهایت حمدی که بر عارفان عالم امکان لازم است ، مخصوص ذات پاك .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۶۹ و ۵ : ۸۴ و ۸ : ۱۱۳ ــ طبقات اعلام الشیعه، نقباء: ۲۰۱ ف. رضوی ۴ : ۱۳۱ .

7027ــ **مشهد،** میرزا محمود کلباسی : نوشتهٔ ۲۲ محرم **۱۲۸۷** ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۵ : ۸۴] .

7028ــ **دانشگاه** ۳۷۶ : نستعلیق علی اکبر فرزند عبدالله آشتیانی همدانی، ۲۵ محرم **۱۲۹۰** آغاز برابر نمونه در فهرست بنام «اختیار = رساله در» یاد شده است ، ۶۸ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۲۳].

جبر و تفویض

از ملا محمد شفیع فرزند محمد رفیع اصفهانی مشهور به قاری بحار ، که سه اجازه از مجلسی یکی به سال ۱۰۹۵ و یکی به سال ۱۰۹۷ گرفته است. گفتاریست در پنج فصل که در آن امر بین الامرین را گزیده و در ذیحجهٔ ۱۱۱۷ بانجام رسیده است [ذریعه]. و در آغاز آن آمده که نزد مجلسی به تصحیح اخبار شیعی پرداخته‌ام [دانش پژوه] . **آغاز :** الحمدلله الذی اختار لعباده الامر بین . . . اما بعد ، چنین گوید ... محمد شفیع بن .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۵۲ و ۵ : ۸۴.

7029 ــ **دانشگاه** ۴۴۵۳/۱۱ : نسخ محمد کاظم فرزند محمد باقر ، محرم **۱۱۲۶** (۱۵۱ پ ــ ۲۴۶ ر) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۱۰] .

7030ــ **تهران،** محمدسلطان المتکلمین تاریخ یادنشده [ذریعه ۵ : ۸۵].

جدائی جان و تن = بقای نفس عاقله

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه: ۷۶۸» و جز آن. این گفتار در «مصنفات بابا ۲ : ۶۲۲-۶۲۳» چاپ شده است. **آغاز:** جمله نفوس اعنی نفوس نباتی و نفوس حیوانی و نفوس مردم همه جدا انداز از اجسام جدائی عقلی .

7031ــ **مجلس** ۵۱۸۰/۲۵: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۲۷۴ ــ ۲۷۵) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7032ــ **مجلس** ۴۸۰۵/۱۲ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۳** دردفتر، (۴۹ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7033 ــ **دانشگاه** ۴۲۸/۱ : نستعلیق **۱۰۸۳**، (۱ پ ــ ۲ ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۳۰] .

35 ــ 7034ــ **ملك** ۲ و ۴۱۹۱/۲۳ نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دونسخه است : (۳۰ پ ــ ۳۱ ر) و (۱۸۵ پ ــ ۱۸۶ ر) ، آغاز هر دو برابر نمونه [رؤیت] .

37 ــ 7036 ــ **دانشگاه** ۱۶ و ۱۹/ ۲۴۰۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، موسی‌کشمیری در طوس، دونسخه است (ص ۱۸۷ و ۲۲۲) ، در

فهرست به عنوان «نفوس نباتی و حیوانی» یاد شده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۴ و ۱۰۱۵] .

7038-39 ـ **مجلس** ۱۳۱/۱۳۹۱ و ۵۰۳۱: نسخ خوش محمدعلی عبرت نایینی، ۱۳ ذیقعدهٔ **۱۳۴۷** ، بدستور سید نصرالله تقوی این گفتار دوبار در این دفتر آمده است : یکی بعنوان «بقای نفس عاقله» (ص۲-۳) ویکبار بادگرگونی هایی باهمان سرآغاز (ص۴۲-۴۳) [رؤیت] .

7040 ـ **مجلس** ۶۲۳/۴ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، بعنوان «بقای نفس» [ف . مجلس ۲ : ۳۸۳] .

7041 ـ **رضوی** ۱۲۹: نستعلیق تاریخ یادنشده، زرین، درفهرست ضمن مجموعه رساله های او بعنوان «بقای روح» یادشده، شاید همین گفتار باشد [ف. رضوی ۶ : ۴۰۴] .

جذوات

از محمد باقر میرداماد ، که در «امانت الهی : ۴» گذشت. بنام شاه عباس یکم (۹۹۵-۱۰۳۷)، درداستان موسی وتجلی درکوه طور وچگونه کوه سوخت وبدن موسی نسوخته است در دوازده جذوه و بیست وچهارمیقات ، بسال ۱۳۰۲ دربمبئی چاپشده است. **آغاز:** عینان عینان لم یکتبهما قلم. . . مقاوس قبسات انوار تسبیح وتحمید وقف حرم کبریا.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۹۲ ـ ف . مشار : ۴۸۱ .

7042 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی ۱/مج : نسخ سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۳۴** دردفتر ،**فیلم** آن در دانشگاه ش۲۷۱۱ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۲].

7043 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۸۹/۲ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۹۲** درنمای نسخه‌که دراصفهان نویسانده شده [ف. ادبیات ۳ : ۳۲] .

7044 ـ **یزد**، علومی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۸] .

7045 ـ **دانشگاه** ۴۲۵۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، نسخهٔ بسیارپاکیزه، ۱۶۹ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۲۳] .

7046 ـ **دانشگاه** ۴۹۵۳/۲ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه (۱۰۰پ ۱۱۸ر) انجام نانوشته مانده [ف. دانشگاه۱۳ : ۴۰۶۶] .

7047 ـ **مجلس** ۲۰۹۱: تحریرمتوسط سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، باحاشیه به‌نشانی (منه‌دام ظله) که گویا از نسخهٔ پیشین چنین آورده شده ، ۴۹۲ص ۱۱س [ف. مجلس ۶ : ۸۰].

7048 ـ **دانشگاه** ۴۵۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** ، آغاز افتاده، ۱۷۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۵۰۵] .

7049 ـ **دانشگاه** ۳۸۲/۲ : نستعلیق ریزخوش تاریخ یاد نشده (۱پ ـ ۱۱۶ ر) از روی نسخهٔ نوشتهٔ میرداماد، ۱۲۲ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۳] .

جزوی به‌حقیقت کلی بود = هستی

جعل = رساله در . . .

از ملامحمدصادق اردستانی ، شاید همان عارفی‌که بدستورمجلسی از اصفهان رانده شده ودر۱۱۳۴ درگذشته‌است. درمعنی‌جعل وایجاد درفلسفهٔ الهی: مجعول از هرجهت تحت حیطهٔ جاعل‌است نه جزءآن ونه مقابل آن محتاج به آن‌است‌وممکن. دربیشتر نسخه‌ها نامی‌از نگارنده نیست .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۱۶۴ ـ ریحانة ـ الادب ۱ : ۵۸ .

7050 ـ **مجلس**۱۲۹۰۹/۹ (۲۲۱) :

باتاریخ ۱۰۹۶-۱۱۱۴ دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۶۱۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۲۴] .

7051- **الهیات** ۲۰۹/۳ آل‌آقا: نسخ باتاریخ **۱۱۷۷** دردفتر (۱۰۶پ - ۱۱۱پ)، درفهرست نگارنده نام برده نشده است، آغاز برابر نسخهٔ رضوی [ف. الهیات۱ : ۷۳۵].

7052- **رضوی**۶۱۶ حکمت: نستعلیق حسن فرزند علی مازندرانی ، رمضان **۱۲۰۶** نگارنده درنسخه نام برده شده است. **آغاز :** نسبت مجعول بجاعل ممکن نیست کـه بنحو فردیت باشد، چه‌فرد اگر چه در تصور محتاج است... درفهرست آمده بدنبال آن ترجمهٔ عربی آنست ازمحمد مهدی فرزند هدایت‌الله موسوی وجد مترجم شاگرد ملا محمد صادق اردستانی بوده، ومترجم درآن تاریخ زنده بوده‌است [ف. رضوی ۴ : ۱۱۷] .

7053- **مجلس** ۱۹۹۵/۳ : نوشتهٔ **۱۲۰۷** (ص۱۸۸-۱۹۰). درفهرست نگارنده نام برده‌نشده، وآمده‌است: ترجمهٔ رساله‌ایست که به شمارهٔ ۴ دردفتر است. آغاز برابر نسخهٔ رضوی [ف . مجلس ۹ : ۷۰۱] .

7054- **مجلس**۵۳۳۳/۱۰: نستعلیق باتاریخ **۱۲۱۹ - ۱۲۲۰** در دفتر ، **آغاز :** اعلم یااخی ایدك‌الله بتأییده ، اینکه ضابطهٔ کلیه درجعل این است که مجعول نمی‌تواند که بسیط محض باشد...ودرپایان‌نام‌نگارنده آمده است (گ۹۳) [رؤیت] .

7055- **دانشگاه** ۴۶۵۰/۴: باتاریخ **۱۲۲۶** دردفتر (ص ۴۴ - ۴۸) ، آغاز برابر نسخهٔ ۵۳۳۳/۱۰ مجلس . در آغاز آمده : هذا من‌مکاتبات‌استادنافی‌الالهی... محمدصادق اردستانی... الی بعض اصدقائه [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۹۳] .

جعل = رساله در . . .

ناشناخته .

7056- **مجلس** ۵۴۶۷/۲ : سدهٔ **۱۳** انجام‌افتاده، **آغاز:** الحمدلله جاعل‌السماوات وخالق‌الاشیاء . . . اما بعد ، این رساله ایست مختصر مفید دربیان معرفت حقیقة علت و بیان کیفیت جعل بسیط و مرکب (۲۳ پ - ۲۹ پ) [رؤیت].

جلوات ناصریه

از ملا محمد اسماعیل فرزند محمد جعفر سپاهانی، بنام ناصرالدین‌شاه قاجار (۱۲۶۴ ۱۳۱۳) دروحدت وجود نگاشته است . در نه بخش که هریك را جلوه عنوان کرده است . **آغاز:** بسمله . سبحانك اللهم یامن تحیرت - العقول فی‌کنه ذاته . . . چون مسئلهٔ توحید از اشرف مسائل الهیه واهم مقاصد ایمانیه بود...

بنگرید : ذریعه ۱۲۷:۵ - طبقات اعلام الشیعة، کرام : ۱۳۹.

7057- **دانشگاه** ۷۸۰/۱ : شکسته نستعلیق محمدعلی‌کرمانشاهی، ذیحجهٔ **۱۲۸۷** (۱پ - ۲۶پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۳] .

7058- **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۴۸۷/۲: نوشتهٔ عبدالجواد فرزند یوسفعلی **۱۲۹۳ - ۱۲۹۵** [نسخه‌ها ۵ : ۷۰] .

7059- **مجلس** ۲۰۹۲: شکستهٔ زیبای عباسقلی‌خان فرزند زکی‌خان نوری ، سدهٔ **۱۳**، ۵۸ص ۱۳س [ف. مجلس ۶ : ۸۰] .

جمع میان گفتار افلاطون و معلم اول

از مظفرالدین حسینی کاشانی، درحدوث وقدم نفوس مردم .

7060 - **مجلس**۱۲۹۰۹/۲(۲۲۱) :

باتاریخ **۱۰۹۶** دردفتر، در۵ص. **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۶۱۵ هست [فیلمها۱ : ۶۲۴].

جواب شبهات

از محمد باقر همدانی شیخی ، نگارندهٔ «جبرواختیار: ۷۷۵» وجز آن. گفتاریست در پاسخ سه مطلب ازگفتهٔ شیخ احسائی، که از او پرسیده‌شده‌بود: ۱ـ اگر بسیط‌الحقیقه کل‌الاشیاء نباشد خلاف توحید است ۲ ـ ترادف اسماءالله ۳ـ ربط‌مخلوق به‌خالق ،که‌در۱۲ذیقعدهٔ۱۲۸۶ بانجام رسیده است . **آغاز:** حمدله . . . که بعضی ازاعاظم قصبهٔ نراق چند شبهه .

7061ـ **رضوی** ۴۴۶حکمت : شکستهٔ حاج محمد ابراهیم ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه، ۷گ ۱۳ ـ ۱۴س [ف . رضوی ۴ : ۶۲] .

جواب شبهات ابلیس

از قاضی نورالله شهید (۹۵۶ ـ ۱۰۱۹)

آغاز: . . . مخفی نماند کاین تراب اقدام مؤمنان در فاتحهٔ « مجالس المؤمنین » تشبیه اقوال آن .

بنگرید: ذریعه ۱۰:۲۰۱ ـ ف. دانشگاه ۲ : ۶۴۷ .

7062ـ **یزد،** جامع‌کبیر: نستعلیق علاء الملک فرزند نورالله شوشتری نگارنده، همراه «مجالس‌المؤمنین» مؤرخ**۱۰۳۵/۵/۴** [نسخه ها ۴ : ۴۰۴] .

7063 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۰ ب : نسخ شکرالله فرزند حاجی محمد حسینی خوراسکانی‌سپاهانی، ۲۸شعبان **۱۰۵۷** درپایان «مجالس‌المؤمنین» [ف. ادبیات ۱ : ۴۱۲] .

7764ـ **تهران،** ملی : نوشتهٔ‌عباس درصفر**۱۰۹۸**، همراه «مجالس‌المؤمنین» آغاز برابرنمونه، در۸ص [نسخه‌ها ۶ : ۳۱۰] .

7065ـ **تهران،** دکترمفتاح : سدهٔ **۱۱** بدنبال « مجالس المؤمنین » او ، مقابله کردهٔ محمد مؤمن فرزند محمد رضا حسینی رضوی خازن‌کتب رضویه ۱۰۴۲ [رؤیت] .

7066ـ **آقای کمالی** : نوشتهٔ محمد کاظم فرزندشمس‌الدین دیلمانی، **۱۱۲۵**، ش۸ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۶] .

7067ـ **دانشگاه**۱۳/۴۶۶۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** (ص۶۴۶ ـ ۶۷۳) در فهرست آمده گویا ازقاضی نورالله [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۱۸] .

7068 ـ **دانشگاه** ۲۴۶۳ : نستعلیق ، که در**۱۲۲۶** کامل شده است، بدنبال«مجالس» او [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۱] .

7069ـ **همدان** ، مدرسهٔ غرب همدان ۵۰۴/۷ : باتاریخ **۱۲۳۳** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۲] .

7070ـ **الهیات**۵۱/۷ب: نسخ احمد فرزند محمد علی تبریزی ، تاریخ یاد نشده (۳۳۰پ ـ ۳۳۶ر) [ف. الهیات۱: ۱۲۶].

جواب شبهات ابلیس = البرهان فی‌قطع شبهة الشیطان

جواب مسألة الوجود = اشتراك معنی یا لفظی وجود (ص۷۳۳)

جواب . . . = پاسخ . . .

جوك باشست Jog Bashishth

متن از پندت کشمیری در عرفان و تصوف هندی، ترجمه از نظام‌الدین پانی‌پتی، بدستور شاهزاده نورالدین محمد جهانگیر سلطان سلیم بهادر (۱۰۱۴ ـ ۱۰۳۷) هنگام ولیعهدی او ونیز بدستورجلال‌الدین اکبرشاه هندی (۹۶۳

۱۰۱۴)، بسال ۱۰۰۶ درشش باب انجام گرفته است: ۱ـ درسر گذشت را مچند ۲ ـ فنا و بقا ۳ـ یگانگی خدا واین هستی‌های گوناگون که پرتو اویند ۴ـ پیدایش و پایداری این جهان ۵ـ گرایش به‌خداو ننگریستن جز به‌او ۶ـ تصوف. میرزا ابوالقاسم میرفندرسکی (حقایق‌الصنایع : ۶۶۱) بر آن حاشیه نوشت وفرهنگ واژه‌های هندی آن‌را ساخت. **آغاز:** شکر وسپاس بیقیاس سزاوار حضرت دادار آفریدگار بی‌مثل ومانند

بنگرید : ذریعه۴ : ۱۲۹ ـ ف. دانشگاه ۳ : ۴۲۸ .

7071ـ **تهران،** اصغرمهدوی۸۵: نسخ قوام‌الدین علی فرزند حبیب‌الله، در ۲۳ رجب **۱۰۶۳** ، کاغذ هندی [نسخه‌ها ۲ : ۷۲] .

7072ـ **مجلس** ۴۷۵۷: نستعلیق‌حسن فرزند اسکندر طبیب بنایی ، رجب **۱۰۹۸** ، آغاز برابر نمونه، (۱پ ـ ۳۰۸) [رؤیت].

7073ـ **تهران ،** ادبیات ۱۸۷حکمت نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات۲ : ۱۴].

7074ـ **شیراز،** خانقاه احمدیه ۲۲۰: نوشتهٔ ابوطالب فرزند میرزا محمد اسماعیل استرآبادی ، **۱۱۲۷** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۱] .

7075ـ **آصفیه** ۱۴۴۹ تصوف : نوشتهٔ **۱۱۲۸** [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۶] .

7076ـ **فرهاد معتمد** ۱۹۳: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۲**، تملك ۱۲۲۵ وفرهاد میرزا در۱۲۵۶را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۱۷۱].

7077ـ **ملك**۱۵۱۵: نستعلیق۲۷ذیقعدهٔ **۱۲۰۷**،۲۶۸گ ۲۴ س [رؤیت] .

7078ـ **ملك** ۲۵۶۷ : نستعلیق**۱۲۱۰** گزیدهٔ آنست، ۶۶گ ۱۹س [ف. ملك، فارسی ۱۹۶] .

7079ـ **رضوی**۳۹۹ حکمت: نستعلیق **۱۲۲۴** جدولبندی شده ، آغاز بمانند نمونه ، ۳۹۱گ ۲۰س [ف . رضوی ۴ : ۴۴] .

7080ـ **تهران،** ادبیات۲۶ب. شکسته نستعلیق ۱۰ ع ۱/**۱۲۲۸** ، با فرهنگ میرفندرسکی، ۱۸۲گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱: ۱۹۵] .

7081ـ **سپهسالار** ۱۳۴۲ : نستعلیق **۱۲۳۳**، ۳۰۳گ ۲۱ س [ف . سپهسالار ۴ : ۱۲۷] .

7082ـ **موزهٔ بریتانیا** Or.۸۴۴۳ نوشتهٔ **۱۲۳۸** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۵] .

7083ـ **دانشگاه** ۱۴۱۵ : نستعلیق درویش فرزند محمدعلی، در ۲۳ع۱/**۱۲۳۹** همراه «کشف‌اللغات»آن، ۱۶۴گ۲۷س [ف. دانشگاه ۸ : ۹۸] .

7084ـ **رضوی** ۴۰۰حکمت: نستعلیق ۲۳ صفر **۱۲۴۲** همراه با فرهنگ واژه‌ها از میرفندرسکی، آغاز برابر نمونه باضافه دوبیت شعرمنسوب به‌میرفندرسکی درآغاز ، ۳۳۷ گ ۱۹س [ف. رضوی ۴ : ۴۵] .

7085ـ **ملك** ۵۰۴: نستعلیق **۱۲۴۵**، گزیدهٔ آنست، ۵۰گ ۲۴س [ف. ملك، فارسی ۱۹۶] .

7086 ـ **مجلس** ۳۰۳۵ : نسخ سید عبدالعظیم‌الله فرزند فتح‌الله، ع ۲/**۱۲۵۰**، به خواهش آقا محمدرضا بیك خدابنده‌لو، ۳۶۶ص ۱۷س [ف . مجلس ۱۰ : ۵۶۶] .

7087ـ **حقوق** ۲/۳۴ب : نسخ محمد فرزند عباس بیگ، در**۱۲۵۸** (۱۰پ ـ ۲۴۰ پ)، زرین، باحاشیه‌هایی به‌نشانی (قس) که گویا از میرفندرسکی باشد [ف. حقوق: ۹۳].

7088ـ **نجف ،** امیرالمؤمنین ۱۴۵۷ :

نسخ خوب **۱۲۶۴**، ۲۵۲ گ ، همراه فرهنگ واژه‌ها [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

7089_ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۵۰ : نسخ خوب **۱۸۰۲**م یا **۱۰۸۲** در استامبول ، ۲۳۷ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی]

7090_ **تهران** ، دکتر مفتاح ۳۵۱ : نستعلیق پنجشنبهٔ ۱۸ رمضان **۱۲۸۳** برای میرزا صادق [رؤیت] .

7091 _ **حقوق** ۲/ ۵۰ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۱۶پ - ۲۵۸ر)، باحاشیه‌هایی‌که باید ازمیرفندرسکی باشد [ف. حقوق : ۹۳] .

7092 _ **تهران** ، ادبیات ۱۲۶ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با فرهنگ واژه‌ها از میر - فندرسکی، ۱۸۵ گ ۲۳ س [ف . ادبیات ۱ : ۱۹۵] .

7093_ **قاهره**، دارالکتب ۴، م تصوف فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه ،از مترجم درفهرست نام برده نشده [ف.مخطوطات ۱ : ۸۰] .

7094_ **قاهره**، دارالکتب ۴۴۲۷ س: شکستهٔ بی‌تاریخ (گ۱ـ۴۰)، گزیده ایست از آن [مخطوطات ۲ : ۱۳۴] .

7095 _ **لندن** ، دیوان هند ۸۰۶ اته ۱۹۷۱ : تاریخ یادنشده. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۷۶۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۱] .

7096_ **دانشگاه** ۲/ ۲۴۶ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، (۱۰ر-۳۳ر)، باحاشیه‌هایی از میرفندرسکی آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۲۸] .

7097_ **مجلس** ۱/ ۶۲۶: شکستهٔ ریز تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، درفهرست آمده : منتخب جوك... [ف.مجلس۲:۳۸۵].

7098 _ **مجلس** ۱۷/ ۶۴۰ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، در فهرست آمده : منتخب جوك . . . [ف. مجلس ۲ : ۴۰۷].

7099_ **مجلس** ۴۵۱: نستعلیق شکسته تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۲۴۹ گ ۲۱س [ف. مجلس ۲ : ۴۱۵] .

چ

چگونگی جان پس از مردن تن

از باباافضل کاشانی : نگارندهٔ « جاودان نامه :۷۶۸» وجز آن. دربیان حال نفس دراك است پس‌از مرگ تن، که در «مصنفات بابا۲: ۶۴۶» چاپ شده است. **آغاز :** بدانکه چون خواهی‌که آگه شوی ازحال نفس بعد از مرگ تن ... نخست بباید دانست .

7100_ **مجلس** ۱۴/ ۴۰۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۸ - ۹** (۱۰۹ر)، **آغاز:** اندربیان حال نفس دراکه بعد ازمرگ. بدان‌که‌چون خواهی که آگه شوی ازحال نفس [رؤیت].

102 _ 7101 _ **مجلس** ۴ و ۱۵ / ۴۸۰۵ : نسخ باتاریخ **۱۰۸۲** دردفتر ، این گفتار دوبار در دفترآمده است: (۳۷ پ) و (۴۹پ - ۵۰ر) [رؤیت] .

7103_ **دانشگاه** ۱/ ۴۲۸ : نستعلیق **۱۰۸۳**، آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۳ : ۳۲۸] .

7104 _ **ملك** ۸/ ۴۱۹۱ : نستعلیق ، سدهٔ **۱۱** (۱۶۱پ) آغازبرابرنمونه [رؤیت].

106 _ 7105_ **دانشگاه** ۱۶ و ۱۹/ ۲۴۰۱ : نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری ، درطوس (۱۸۹ - ۱۹۱) این گفتار دوبار در

دفترآمده است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵].

7107ـ مجلس۴/۵۰۳۱ : نسخ‌خوش محمدعلی عبرت نایینی، با تاریخ **۱۳۴۷** در دفتر به‌همین خامه (ص ۶)، بدستور حاج سید نصرالله تقوی [رؤیت].

چگونگی علم خداوند = علم خداوند

چون خواهی که نامه نویسی = احاطهٔ الفاظ

باباافضل، درص۷۳۱گذشت.

چهار عنوان = کیمیای سعادت

از باباافضل کاشانی، نگارندهٔ «جاودان نامه :۷۶۸» وجزآن. گزیده مانندی است از «کیمیای سعادت» غزالی، که درچهار عنوان گزیده است: ۱ ـ شناختن خود ۲ ـ شناختن خدا ۳ـ معرفت حقیقت دنیا ۴ـ معرفت آخرت این‌گفتار کنار «اشعةاللمعات» جامی و «مقصد اقصی» و «مبدأ ومعاد» نسفی بسال۱۳۰۳چاپ شده است. **آغاز:** (۱) الحمدلله رب الارباب. بدانکه خواجه افضل الدین کاشانی از کیمیای سعادت کلمی چند انتخاب نموده... فصل در شناختن خود. **آغاز:**(۲):این‌سخنان کیمیای سعادت است‌که‌گوید نامهٔ مردم شایسته است... چنین‌گویدکه نامهٔ مردمی به چهار عنوان تمام بود. عنوان اول آنستکه حقیقت خودرا بشناسد

بنگرید: ذریعه ۵ : ۳۱۳ـ ف. مشار : ۱۵۰۹.

7108ـ دانشگاه ۷/۴۷۳۲: نستعلیق با تاریخ **۹۶۲ـ۹۶۳** دردفتر (ص ۶۰ ـ ۷۹) ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۳].

7109ـ ملك۵/۵۲۵: شکسته نستعلیق محمدکاظم اصفهانی، **۱۰۶۰** درحیدرآباد (ص ۱۷۸ـ۲۱۴)، زرین، آغازبرابر، درفهرست آمده «منتخب کیمیای سعادت» [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵۸].

7110ـ ملك ۲۱/۴۶۵۷ : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۶۳** دردفتر، (۸۲پ ـ ۱۰۶پ) عنوان یکم دردفتر دیده نشد. **آغاز:** فصل در شناختن خود. بدانکه شناختن‌خودکلید معرفت خدا است [رؤیت].

7111ـ ملك ۱۷/۴۰۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، نسخه بعنوان «کیمیای سعادت» است (گ۱۵۲پ ـ ۱۶۷ مجموعه) آغاز نزدیك به نمونه [رؤیت].

7112ـ مجلس ۱/۴۲۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، بانسخه بدلها درزیر برگها، باعنوان «کیمیای سعادت» [رؤیت].

7113 ـ مجلس ۱۶/۶۲۱ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، درفهرست به‌عنوان «منتخبات کیمیای‌سعادت» یادشده [ف. مجلس۲:۳۷۹].

7114ـ دانشگاه۱۷/۱۱۱۳:نستعلیق تاریخ یاد نشده، (۱۶۱ ر ـ ۱۷۷ ر)، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۸۷].

7115 ـ دانشگاه ۸/۳۴۰ : نستعلیق زیبا، تاریخ یادنشده (۱۱۱پ ـ ۱۱۳ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۶].

ح

حادث و مبدع

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه :۷۶۸» وجزآن. در جدایی میان حادث ومبدع واحاطهٔ داننده به‌خود. **آغاز:** باباافضل ...درفرق میان حادث ومبدع می‌فرمایند: خاصیت ابداع آن است که ابداع را بوجود محلی موجود پیش از ابداع حاجت بود .

7116ـ الهیات ۱۶/۲۹۳ج: نسخ با تاریخ **۱۱۱۱** در دفتر (۷۰پ ـ ۷۱ر) [ف . الهیات۱ :۲۰۰].

7117ـ ملك ۴۶۵۵/۳۲ : نستعلیق کرمعلی، سدهٔ **۱۳**، (۱۸۶پ ـ ۱۸۷پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

حاشیه بر رسالهٔ وجودیه = رد رسالهٔ وجودیه

حال نفوس جزوی بعد از فساد تن = پایداری روان

از باباافضل، در۷۴۸ گذشت.

حدوث دهری

ازحکیم نظام‌الدین‌احمدگیلانی، نگارندهٔ «شجرهٔ دانش : ۶۷۳» وجزآن .

7118ـ آصفیه ۳۹ مجموعه‌ها: ضمن « شجرهٔ دانش » که برخی از گفتارها بخامهٔ نگارنده ومؤرخ **۱۰۴۵** است (گ۱۹۱ـ۱۹۴) [ف. آصفیه، عثمان‌علی۲:۴۷۴].

حدوث و قدم = قدم وحدوث

حقایق انسانیه = تشریح الوجود

ابن‌سینا درص ۷۶۲ گذشت .

حقیقت ادراك = نسبت افراد

از محمد دهدار، نگارنده «الفانسانیت: ۳» وجزآن. در اتحاد عاقل و معقول که (آیا ادراك وحکم عقل نفس‌الامر است یعنی‌عقل امر واقع را چنانکه هست فی‌نفسه ادراك می‌کند یا بخصوصیت خود ادراك می‌کند) . **آغاز :** حمدوسپاس مرآفریدگار . . . اما بعد، بر ره روندگان دانش هویداست که نسبت میان مردم عموم وخصوص من‌وجه است .

7119ـ مجلس ۳۳۲۳/۱: نسخ**۱۲۹۷** (ص۱ـ۶)، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ ۱۰۸۱] .

حقیقة الامر

ازنظام‌العلماء تبریزی، حاج‌میرزا محمد رفیع فرزند میرزا علی اصغر طباطبائی حسنی حسینی، درگذشتهٔ۱۲۲۶ درمسئلهٔ جبرواختیار وامربین‌الامرین‌که در ۱۲۸۱ بانجام رسیده ، وچندبار به‌چاپ رسیده است .

بنگرید : ذریعه ۵: ۸۰ و ۷ : ۴۷ و ۹ : ۱۲۰۲ـ طبقات اعلام‌الشیعه، نقبا:۷۸۷ـ ف. مشار: ۵۷۶ـ مؤلفین‌مشار۳:۲۲۴ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۸۰ ـ ریحانةالادب۴: ۲۱۵.

7120ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۳۷ نسخ علی فرزند محمد قراچه داغی تبریزی ، درآدینهٔ ۸ذیحجهٔ **۱۲۹۴** [نسخه‌ها۲ : ۷۳].

7121ـ سپهسالار ۵۷۹۸ : نسخ علی فرزند محمد، پنجشنبهٔ ۲۷ محرم **۱۲۹۵** ، در فهرست‌آمده: گویا ازنظام‌العلماء. **آغاز:** الله نزل احسن‌الحدیث... شکروسپاس خداوندی را سزاست ... و بعد راقم اوراق بعرض [ف . سپهسالار ۴ : ۳۲۴] .

حقیقت سلسلهٔ موجودات = سلسلهٔ ...

حقیقت روح = روحیه

حکمت خاقانیه

از بهاءالدین محمد .

7122 ـ موصل، مدرسهٔ حجیات ۲/ ۶۰ نوشتهٔ **۱۱۸۰** [ف. مخطوطات موصل: ۱۰۳].

حکمة الموت

منسوب به ابوعلی سینا (ترجمهٔ القانون : ۵۰۳)، ارکین بشمارهٔ ۶۵ب و کلمن بشمارهٔ 63A و 14C و قنواتی به شمارهٔ ۲۱۸ آن را از او دانسته اند ولی نباید از او باشد این گفتار بی شباهت با رسالهٔ ۲۹ از رساله‌های اخوان الصفا نیست. و این جز «دفع الغم من الموت» منسوب باوست. **آغاز:** باید دانستن که اول چیزی که بر بندگان واجب است شناختن حق است. (بنگرید: ترجمهٔ دفع الغم : ۷۵۷) .

بنگرید: فهرست مصنفات ابن سینا، مهدوی ۲۷۲ .

7123 ـ دانشگاه ۲۶۱۸/۸ : با تاریخ **۱۰۷۱** در دفتر (ص۵۱ ـ ۵۸) گویا از انجام افتاده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۴] .

7124 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۶۵۹ Add: تاریخ یادنشده، در نسخه آمده که از شیخ است [ف. مصنفات : ۲۷۲].

7125 ـ استانبول، اسعد ۳۶۸۸ : تاریخ یاد نشده (گ ۱۴۲ پ ـ ۱۵۱) [ف. مصنفات : ۲۷۲] .

حکمت مرگ

ناشناخته. **آغاز:** در بیان حکمت مرگ ، مرگ فعل حق است و فعل حق باطل نبود .

7126 ـ دانشگاه ۱۹۲۵/۶ : با تاریخ **۱۰۸۱** در دفتر (۹۴ر ـ ۹۵ر) همراه «نفس» ابن سینا [ف. دانشگاه ۸ : ۵۳۷] .

حلیة الموحدین

زواره‌ای، در بخش تاریخ وسیر خواهد آمد

حیات النفوس

در ص۶۶۳ گذشت .

خ

خردنامه

در بخش تاریخ خواهد آمد .

خزائن

از احمد طبرسی در حکمت [دانش پژوه].

7127 ـ کاشان، کتابخانهٔ آثار ملی : مؤرخ **۱۳۰۸** [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۶].

خلاصة الحیاة

در بخش تاریخ خواهد آمد .

خالق اشیاء = رساله در . . .

گفتاریست در حقیقت جبر و اختیار. **آغاز:** حمدله. والصلاة والسلام علی محمد... اما بعد این کلماتی است چند در بیان معرفت ایجاد ...

7128 ـ مجلس ۳/۲ خویی : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۴۲ـ۴۰) [ف. مجلس ۷: ۲۶۴].

خواب = دربارهٔ . . .

از بابا افضل کاشانی ، نگارندهٔ «جاودان نامه : ۷۶۸» وجز آن. دربارهٔ اینکه در هنگام خواب چرا رنج نمی‌بینند. **آغاز:** فصل دیگر در وقت خواب چرا هیچ المی و سختی نمی‌رسد ...جواب مرگ بطلان استعداد حیات است .

7129 ـ رضوی ۹۷۰ حکمت: دردفتر کهگویا مؤرخ ۱۰۶۰ است، درفهرست بعنوان « فرق میان خواب و مرگ » یاد شدهاست گویا همین است [ف. رضوی ۴ : ۲۳۳ و ۲۵۴].

7130 ـ دانشگاه ۴۲۸/۸ : نستعلیق باتاریخ ۱۰۸۳ دردفتر (گ ۳۰پ) این نسخه در نامهٔ خواجه زینالدین به قاضی صفی آمده است. [ف. دانشگاه ۳ : ۳۲۹].

خوابنامه

از میرزا هدایت مستوفی، در بارهٔ خواب، درآغازازپیشرفت دانشهای ریاضیوطبیعی وخام ماندن علوم روانی یاد میکند، سپس درماهیت رؤیا گفتگو میکند. **آغاز:** . . . در خصوص مسئلهٔخواب، اول بباید دانستکه مسایل متعلقه بهعلومی که خارج باشند ازدایرهٔ علوم ریاضی چند فصل .

7131 ـ ملك ۶۱۵۱/۲۲: نسخ پیرامن ۱۲۹۰، ش۲۲ جنگ اعتضادالسلطنه (ص۵۴۶- ۵۴۹) [رؤیت] .

خواب مغناطیسی

از محمد فرزند عبدالله، امین دفتر . در

7132 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۰۱ : نستعلیق خوش بیتاریخ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

خواب و بیداری

از ناشناس، در بیان خواب و بیداری . **آغاز:** خواب بدوقسم است: طبیعی وغیرطبیعی که مقصود ومبحوثعنه دراینمقام است عبارت استازترك نفس استعمال حواس را طلباللراحة واسباب آن چهار است .

7133 ـ دانشگاه ۱۹۹۷/۲۴۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ با تاریخ ۱۰۸۳ در دفتر (۸۴ ر - ۸۷پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۶۱۲] .

خیر و اقسام آن

از خواجه نصیرالدین (بنگرید : بیست باب: ۲۴۳) بندیست دریك صفحه .

7134 ـ تهران، ادبیات ۱۵۹/۱۰ حکمت : سدهٔ ۱۱ (۱۳۶ر) [ف. ادبیات ۲ : ۴۵] .

د

دانائی و مراتب آن

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه: ۷۶۸» وجز آن. درفضیلت دانائیومراتب آن. **آغاز:** ای پویندگان راه اخلاص .

7135 ـ ملك ۵۳۲۷/۵ : نستعلیق با تاریخ مقابله دردهلی ۱۰۷۷، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7136 ـ رضوی ۶ اخلاق: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۲ : ۳۳۴] .

دانش و آگاهی = داننده وآگه از عالم

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه : ۷۶۸» وجزآن. **آغاز :** داننده و آگه ازعالم چنانکه هست ومتحرك... جز ازهستی عالم وجز ازهستی خود که آگهاست.

7137 ـ ایاصوفیا ۴۸۱۱/۶ : نستعلیق باتاریخ ۸۶۱ بهمینخامه دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۶] .

7138ـ مجلس ۴۹۴۲/۱۰ : شکسته نستعلیق فریدالدین محمد فرزند محمد، با تاریخ ۱۰۵۶ دردفتر (۲۵ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7139ـ دانشگاه ۴۲۸/۱: نستعلیق با تاریخ ۱۰۸۳ در دفتر (۵ ر ـ ۵ پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۰].

7140ـدانشگاه۱۴۰۱/۱۹: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری در طوس (۲۲۵ ـ ۲۲۶) سدهٔ ۱۱ در فهرست بعنوان «داننده و آگاه از عالم» آمده است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵].

7141ـ ملك ۴۱۹۱/۱۳ : نستعلیق سده۱۱ (۱۶۳پ ـ ۱۶۴ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7142ـ مجلس ۲۴۲۹/۱۵ فهرست نشدهٔ: سدهٔ۱۲ (ص۳۲۱ـ۳۲۲) درفهرست بنام «تقریر درمعنی دانند ودانسته» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰].

7143ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۰ : نوشتهٔ محمدعلی، ۱۳۰۲ [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۰].

7144ـ مجلس ۵۰۳۱/۱۲ : نسخ خوش محمدعلی عبرت نایینی، باتاریخ۱۳۴۷ بهمین‌خامه دردفتر (ص۴۱) بدستور حاج سید نصرالله تقوی [رؤیت].

داننده و آگاه از عالم = دانش و آگاهی

از بابا. افضل درص۷۸۴ گذشت

رسالهٔ دایره

منسوب به‌ابوعلی سینا (بنگرید: ترجمهٔ القانون:۵۰۳) ونبایدازاوباشد. گفتاریست در هفت فصل نزدیك به‌فلسفهٔ باطنی. **آغاز:** فصل درپیداکردن هستی پروردگار جل جلاله. اول بدانکه هرعاقلی‌که هست و بود جمله مقرندکه عالم مادا صانعی هست.

7145ـ دانشگاه ۲۶۱۸/۷ : نوشتهٔ ۱رجب ۱۰۷۱ (ص۴۶ ـ ۵۱) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۳].

دبستان المذاهب

دربخش ملل ونحل خواهدآمد.

در بارهٔ دانای بذات = اجسام زنده ازدو بیرون نباشد

از باباافضل کاشانی، نگارندهٔ «جاودان نامه : ۷۶۸» و جز آن. در بارهٔ اینکه زندهٔ ذاتی، جسم نیست وبازگشت همه چیزها به آن است‌که بخود داناست. این‌گفتار در «مصنفات بابا ۲ : ۶۱۸» چاپ شده است. **آغاز:** اجسام زنده ازدوبیرون نباشد، یاحیاة درایشان اصلی وذاتی باشد، یاغریب وعارضی.

7146ـ ایاصوفیا۴۸۱۱/۷: نستعلیق باتاریخ ۸۶۱ بهمین‌خامه دردفتر، همراه چند گفتار دیگر از همو. فیلم آن‌در دانشگاه ش ۲۲۶۹ هست [فیلمها۱ : ۶۶۶].

7147ـ مجلس ۴۹۴۲/۹ : شکسته نستعلیق‌فریدالدین محمدفرزندمحمد، باتاریخ ۱۰۵۶، دردفتر (۲۴پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7148ـ مجلس ۴۸۰۵/۱۷: نسخ با تاریخ ۱۰۸۲ دردفتر (۵۰ ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7149ـ دانشگاه ۴۲۸/۱ : نستعلیق باتاریخ ۱۰۸۳ دردفتر (۴ر)، [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۲].

7150ـ ملك ۴۱۹۱/۱۱ : نستعلیق

سدهٔ **۱۱** (۱۶۲ر)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

7151 **ـ دانشگاه** ۲۴۰۱/۱۹: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری، سدهٔ **۱۱**، در طوس (ص۲۲۵ ـ ۲۲۶) در فهرست بعنوان «اجسام زنده ازدو بیرون نیست» یادشده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵].

7152 **ـ مجلس** ۲۴۲۹/۱۷ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص ۳۳۰ـ۳۳۲) بنام «تقریر اجسام زنده» یاد شده، درکلیات او [نسخه‌ها: ۱۸۰].

7153 **ـ دانشگاه** ۴۳۱/۱۱: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲**، (۱۳۸ر ـ ۱۳۸پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۲].

7154-55 **ـ مجلس** ۵۰۳۱/۱۴و۶: نسخ محمد علی عبرت نایینی با تاریخ **۱۳۴۷** دردفتر به‌همین‌خامه ، این‌گفتار دوبار دردفتر آمده (ص۷ـ۸) و (ص۴۳ ـ ۴۴) [رؤیت].

دربارهٔ روح = روح = نفس

درسکنون

ازعبدالله فرزندمحمدباقر موسوی دزفولی (۱۱۵۸ ـ ۱۲۵۶) از نوادگان سید سلطانعلی رودبندمعروف به‌خواجه‌علی سیاه‌پوش ازنیاکان صفویان، که «تاریخ مظهر الدوله» رادر۱۲۲۶ بانجام رسانده است. **آغاز :** الحمدلله الذی خلق الموجودات و الکائنات من العلویات و السفلیات .

بنگرید : ذریعه ۹: ۳۱۳ ـ طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۷۷۰ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۱۲۹ .

7156 **ـ ملك** ۶۲۰۸/۲ : نسخ ع۲/ **۱۳۰۶** (۳۷ر ـ ۵۸ر) همراه «مجمع‌الاخبار وتذکرة الابرار» و « تاریخ مظهری » از همو [رؤیت].

دل دانا محیط نور هستی حق

ازباباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه :۷۶۸» وجزآن. این گفتار در «مصنفات بابا۲:۶۵۲» چاپ‌شده‌است. **آغاز:** خداوندا عظمت تومانع شناخت تو می‌شود، که به فروغ نورتو یعنی خرد راه بار حضرت تویافت .

7157 **ـ مجلس** ۵۰۳۱/۱۷ : نسخ خوش محمدعلی عبرت نایینی، باتاریخ**۱۳۴۷** دردفتر (ص۴۷) بدستور حاج سیدنصرالله‌تقوی [رؤیت].

دم و وهم = علم انفاس

از سید علی قاضی عسکر ، گرفته شده از نوشته‌های هندوان، درچند فصل : ۱ـ دربیان تعدادانفاس ۲ـ تبیین‌علم‌نفس ۳ـ معرفت‌الوان عناصر ۴ـ معرفت بیرون‌آمدن‌دم. فایده‌دررفع انزال درمجامعت. فایده برای فریفتگی زن . فصل درشناختن‌ضمیر. فایده درروشنی‌چراغ در ماهتاب. فصل‌درشناختن علامت مرگ. **آغاز:** شکروسپاس خداوندی راست که ابواب لطف و کرم بروی‌کافهٔ امم بازفرمود .

7158 **ـ دانشگاه** ۲۲۳۹/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۲پ ـ ۱۷ ر) [ف . دانشگاه ۹ : ۹۰۱] .

دم و وهم

ناشناخته . روانشناسی برپایهٔ جادوگری وافسون‌است، برای شناسایی دم‌ووهم به«نفایس الفنون» مراجعه شود .

7159 **ـ دانشگاه** ۱۰۳۵/۱۱: شکسته نستعلیق ریز شهاب الدین دیباجی ، با تاریخ **۱۱۰۰** دردفتر (ص۱۲۱ ـ ۱۲۴)، گفتاریست در۵فصل : پرداختن بکار، پرسش، پیشگوئی، شناختن مرگ، شناختن‌دم. **آغاز:** این‌کتابی

است در علم وهم از ساختهٔ هندوان و از هندی به‌پارسی درآورده‌اند . وچنین‌گویند که شهری است در اقصای هند که آنرا کامرون خوانند [ف. دانشگاه ۴ : ۹۸۰] .

7160ـ سپهسالار ۶/۵۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱۰۸ـ۱۳۰) **آغاز:** حمدله... امابعد، این مختصریست دربیان وهم ودم، نقل است از ارسطوی حکیم [ف . سپهسالار ۴ : ۴۵۹] .

دهر و زمان = تحقیق در...

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه :۷۶۸» وجزآن. این‌گفتار در « مصنفات بابا ۲:۶۶۳ ـ ۶۶۴» چاپ شده‌است. **آغاز** اولیت کارها بردوگونه است، یکی اولیت به ـ غیر وآن غیرزمان بود .

7161 ـ مجلس ۴۹۴۲/۷ : شکسته نستعلیق فریدالدین محمد فرزند محمد ، با تاریخ **۱۰۵۶** دردفتر (۲۴ر ـ ۲۴پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

7162ـ مجلس ۳۴۵۶/۲۳: سدهٔ **۱۲** (ص ۲۱۴ ـ ۲۱۷) ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام «تحقیق دهروزمان» یادشده‌است[ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۹۰].

7163ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۱: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲**، (۱۵۱ر ـ ۱۵۲ر)، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۳۲۹] .

7164 ـ مجلس ۶۲۳/۹ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده، در فهرست به عنوان «فی‌تحقیق‌الدهر والزمان» یادشده است [ف . مجلس ۲ : ۲۸۳] .

ذ

ذات وحقیقت مبدأ هستیها

از بابا افضل کاشانی ، نگارندهٔ «جاودان نامه :۷۶۸» وجزآن . در اینکه مبدأ و غایت هستی‌هارا حقیقت وذاتی هست . این گفتار در « مصنفات بابا ۲ : ۶۲۵ » چاپ شده است . **آغاز :** پرسنده‌ای که مبدأ موجودات و علت هستی‌ها را حقیقتی وذاتی هست یانه.

7165ـ مجلس ۴۹۴۲/۱۱ : شکسته نستعلیق‌فریدالدین‌محمدفرزند محمد، باتاریخ **۱۰۵۶** دردفتر(۲۵پ)، آغاز برابرنمونه[رؤیت].

7166ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۰: نستعلیق محمد علی ، در **۱۳۰۲** ، آغاز برابر نمونه (۱۳۸پ ـ ۱۳۹ر) [ف. دانشگاه ۳:۳۲۹] .

ذم صوفیان متظاهر

آغاز: حذر ازصوفیان شهرودیار .

7167ـ قاهره ، دارالکتب ۴۱/۴ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق بی‌تاریخ (۷۶پ ـ ۷۸پ) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۹۹].

ر

راه راست

از محمدباقر فرزند محمد حسین طبیب ، در دوازده مطلع : ۱ ـ اثبات واجب الوجود ۲ ـ احدیت واجب الوجود ۳ـ توحید واجب ۴ـ اثبات صفات‌واجب۵ـ... ۶ـ دیگرصفات ثبوتیه ۷ـ نود ونه نام خدا . . . ۱۲ـ معاد. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس وثنا وستایش بلند اساس شایستهٔ بارگاه .

7168ـ **مجلس** ۵۵۰۳: نسخ سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه، ۷۸ گ ۱۷ س [رؤیت].

رد رسالهٔ وجود

متن از ملا رجبعلی تبریزی که دراشتراك لفظی وجود است ودر ص ۷۳۳ گذشت، رد از آقاجمال خوانساری نگارندهٔ «اختیارات الایام: ۲۲۱» و جزآن. **آغاز**: بعرض میرساند که آنچه... کرده مذهب حکمااست وبعضی متکلمین مثل خواجه نصیر.

7169ـ **دانشگاه** ۲۵۷۰/۷: نستعلیق صفر **۱۱۳۰** (ص ۱۵۸ ـ ۱۵۹ هامش) [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۶۴].

رد شبهات ابلیس = جواب

رد شبهات معتزله = رساله در ...

از میر سید شریف جرجانی، نگارندهٔ «اسکندریه: ۷۳۲» وجزآن. برای امیر زاده محمد حاکم شیراز. **آغاز**: تقریر خلاف در آنکه فلاسفه گفته‌اند، که علم قدیم است وهمیشه بوده است.

7170ـ **الهیات** ۳۰۸/۳ج: سدهٔ **۱۰**ـ**۱۱** (۲۴ پ ـ ۲۸ پ)، زدین، همراه «اسکندریه: 6587» و «امهات مسائل علوم ثلاثه: 6019» [ف. الهیات ۱: ۲۱۰].

رد صوفیان = اعتقادیه

از میرزا ابوالقاسم گیلانی قمی، نگارندهٔ «اصول دین: کلام» و جزآن. درپاسخ میرزا عبدالوهاب منشی الممالك که بسال ۱۲۳۰ نامه‌ای بفتحعلی‌شاه نوشته ودرآن قمی‌را صوفی خوانده بود، عقاید و نظریات خود را در رد صوفیان نوشته است. او در «جامع الشتات» خود نیز چنان سخنانی‌دارد. **آغاز**: حمدله. صلاة. دعاگوی صمیم قدیم و سعادت جوی در جادهٔ خیرخواهی واخلاص مستقیم.

بنگرید: ذریعه ۱۰: ۲۰۴.

7171ـ **تهران، دهخدا** ۲۷۳/۴: باتاریخ **۱۲۲۸** در دفتر، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «رساله دررد حکماوصوفیان درپاسخ سرفرازنامچهٔ شاهی وبنام خاقان‌اکرم وشاهزادگان والاتبار» وبدون نام نگارنده یاد شده است [نسخه‌ها ۳: ۴۰۶].

7172ـ **مجلس** ۵۳۴۸/۱: نوشتهٔ عباس الحسینی، سدهٔ **۱۳** (۱پ ـ ۸۷پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7173ـ **دانشگاه** ۳۲۸۲/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۷۳ ـ ۸۸ هامش) آغاز نزدیك به‌نمونه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۴۹].

ردصوفیان = رساله‌درابطال‌تصوف

از محمد رضی فرزندمحمدنبی قزوینی‌که درری می‌زیسته، به‌دستور یکی ازسادات، بنام یکی از شاگردان خود ابراهیم پسر کسی که قزوینی بااو چون صوفی بوده بحث‌کرده است دریك فاتحه وسه باب و یك خاتمه: فاتحه در معنی تصوف، باب ۱ـ ابطال تصوف، دو فصل ۲ـ ادلهٔ عقلیه ونقلیه بر بطلان تصوف، چهار فصل ۳ ـ حرمت غنا، خاتمه قبایح ۲۱ فرقهٔ صوفیان، پدرم درذریعه ازرساله‌ای دراین باره از محمد رضی قزوینی یاد کرده که در آشوب افغان کشته شده است، و کتاب خود را بسال ۱۱۳۵ برای آقـا خلیل فرزند محمد اشرف قائمی‌که بگمان نگارنده صوفی بوده فرستاده است و قائمی در کنار آن نسخه از تصوف دوری جسته‌است. بایداین‌دوکتاب یکی باشد. **آغاز**: یارب یالله بسمك ابتدی... الحمدلله الذی‌جعلنی علی‌العصبیة له.. اما بعد، می‌گوید

غباراقدام طلبه... که در شبی مراتفاق صحبت افتاد .

بنگرید : ذریعه۱۰ : ۲۰۶.

7174ـ **ملك** ۴۱۹۲ : نستعلیق محمد فرزند ملاخلیل، ۲۱رجب**۱۱۳۳**، آغازبرابر نمونه ، ۱۰۴گ ۱۵س [رؤیت] .

7175ـ **الهیات** ۱۲۹د: نسخ سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۲۹** دره‌مش، ۱۳۱گ۱۷س [ف. الهیات ۱ : ۳۳] .

رد صوفیان

ازملامحمد طاهرشیرازی، نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی:۸۲» وجزآن. میرلوحی (پیش‌از۱۰۰۰ پس از ۱۰۸۳) می‌نویسدکه محمدتقی مجلسی ردی براین کتاب نوشته است . درذریعه آمده است «رد صوفیان» و رد مجلسی برآن وپاسخ شیرازی به‌مجلسی بنام «اصول فصول‌التوضیح: ۷۳۷» دراصفهان هست. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد،چون دیدکه بسیاری ازشیعیان ودوستان علی... بنابرنادانی... نعره‌کردن ودست زدن وبرجستن وچرخیدن و عشق‌بازی بامردان .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۹۵ و۱۰ : ۲۰۶ نجوم السماء : ۶۳ ـ روضات الجنات :۳۳۷

7176ـ **مجلس** ۵۴۶۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

ردصوفیان

ازعلیقلی جدیدالاسلام. **آغاز :** سزاوار حمدوثنای کثیرخداوند سمیع وبصیراست .

7177 ـ **سپهسالار** ۶۴۴۷/۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۱پ ـ ۶۱پ) ، شاید ناتمام باشد [ف. سپهسالار ۵ : ۶] .

ردصوفیان

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۶ :۳۸۶ (حدیقةالشیعة) و ۱۰ : ۲۰۵ (الردعلی الصوفیة) .

7178ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد فرزندحاجی حسین سلغرشاه، شنبهٔ ۷ذیحجهٔ **۸۶۴** (گ ۹۸ـ۱۱۱ مجموعه) زرین . **آغاز :** بعد از حمد بیحد خدائی‌راکه درسرحد بدایت بحکم‌آفریدگاری [مخطوطات ۱ : ۲۱۳] .

7179ـ **رضوی** ۵۴۲ اخبار(۶۹۷۳)، نستعلیق **۱۰۹۸** در فهرست آمده : رساله در مذمت صوفیه ازفضلای سدهٔ ۱۱ که در اسفراین پیرامن همان سدهٔ۱۱ میزیسته، بخواهش حاج محمد فرزند حاج محمد قاسم ادکانی (؟) اسفراینی، سپس صورت استفتائی‌است ازعلمای مشهد وپاسخ آنان در۱۴ص. **آغاز:** اما بعد ، چون‌مؤمن بالاسم والصفات التماس ازاین فقیر بی‌بضاعت نمودکه جمعی‌کثیر ازمردم اسم خود را صوفی‌کرده‌اند، ۱۸ گ ۱۷س [ف . رضوی ۵ : ۹۴] .

7180ـ **دانشگاه** ۲۸۴۲/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱ـ۴۶) آغاز افتاده، در فهرست آمده:گویا ازمیرزا محمد اخباری. **انجام** به انوار الحکمـة و الیقین ، بحق محمد و آله الطاهرین سلام‌الله علیهم اجمعین [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۵] .

7181ـ **مجلس** ۵۰۹۶ فهرست نشده: نستعلیق شوال **۱۳۴۳** . **آغاز :** خداوند جل شأنه بعداز خاتم انبیاء ... دوحجت میان امت گذاشت‌که هرکه تخطی‌کند . . . هالك است : یکی قرآن و یکی دوازده‌امام، ۶۳گ ۱۵ س. [رؤیت].

ردصوفیان = البراهین الجلیله...

ردصوفیان= پرسش‌وپاسخ

رد صوفیان = تحفة الاخیار

رد صوفیان = خیراتید

رد صوفیان = درایت نثار

رد صوفیان = رد طریقة النجاة

رد صوفیان = رد وحدت وجود

رد صوفیان = محیی القلوب

رد طریقة النجاة

گویا از محمد جعفر کرمانشاهی نگارندهٔ «انیس العوام: کلام» وجز آن. دررد صوفیان **آغاز:** بعضی ازمؤمنین تجار بلد کرمانشاهان کتاب کوچکی که نام‌او «طریقة النجاة عن بعض الشبهات» بود .

7182ـ **مجلس** ۵۰۶۲ فهرست نشده: نسخ سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، با یادداشت آقای‌مشکوةدربارهٔ نسبت‌آن به‌جعفر کرمانشاهی ۳۰گ ۱۶س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

7183 ـ **دانشگاه** ۳۴۶۱ : نسخ سدهٔ **۱۴** ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست آمده : نگارنده باید از متأخران باشد، ۴۷گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۰] .

رد وحدت وجود = رساله در..

گویا از میرزا محمد اخباری نگارندهٔ «آینهٔ عباسی: که درکلام خواهدآمد» وجز آن رد وحدت وجود وصوفیان است. **آغاز :** بعد از اتمام رسالهٔ عقاید و تزئیف آرای متصوفهٔ ملاحده متفطن شدم‌که در بعضی السنه .

7184ـ **دانشگاه** ۲/۲۸۴۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۴۷ ـ ۴۸) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۶] . بنگرید : 7180

رساله درتعلیم و تربیت

دریك مقدمه ودو مقاله و یك خاتمه ، در فهرست موزهٔ بریتانیا ، بدون نشانی بیشتر ، دربخش فلسفه وعرفان یادشده‌است.

7185ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۵۹۶: نوشتهٔ **۱۲۳۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

رساله در حکمت

از ناصر انقوره‌ای، دریك مقدمه و یازده مسئله ویك خاتمه .

7186 ـ **بادلیان** Craves ۶ : نسخ تاریخ یادنشده. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۰۳۷ هست [فیلمها : ۱۰۵] .

رسالهٔ شناخت

در اثبات تشیع ، گویا اعتراف‌نامه ایست ازیك مسیحی گرجی‌که شیعی شده است . متن گرجی است و بفارسی درآمده، در آن از شاه عباس یادشده ودرهامش نسخهٔ سناگواهی محمد تقی ؟ مجلسی (۱۰۰۳ـ۱۰۷۰) هست .

7187 ـ **سنا** ۲۲۲ : بخامهٔ گرجی و ترجمهٔ فارسی زیرنویس است ، آغاز افتاده ، ۴۴ص ۳۹س [نسخه‌ها ۶ : ۴۸۱] .

رسالهٔ فلسفی

از شیخ محمدحسین نجفی ، در آن آمده چون «مفاتیح النجاة» خود را در اسرار نماز نگاشتم ومحمدشاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰) را خوش آمد بر آن شدم رساله‌ای در مباحث کلامی بنگارم ، در سه مقدمه و فصلها و یك خاتمه : مقدمهٔ ۱ ـ اصالت وجود ۲ ـ حقایق امکانیه و بیونت ۳ـ حدوث وقدم وجود وعدم و وجوب وامکان. سپس فصلها درمسائلی‌فلسفی. **آغاز:** الحمدلله الذی اشرق بشروق بروق نورالوجود

هیاکل عوالم الغیب و الشهود.

7188ـ تهران، ملی ۲/۳۴۵ف: نسخ خوش ۱۲۶۲ (ص۱۴۹ ـ ۱۷۶) ، زدین ، همراه گفتاری از همو در مسائل مذهبی [ف . ملی ۱ : ۳۳۶] .

رسالهٔ فلسفی

گویا از طهماسبقلی (بنگرید : بحور القرآن : ۱۰۷) . پاسخ سه‌پرسش است بروش فلسفی عرفانی: ۱ـ اینهمه شر ازکجاست ۲ ـ جبرچیست ۳ـ فواحش ومناهی ورضای خدا ، هریك دریك‌فصل. آغاز: العلیم‌العظیم، چون همه‌ازاوست‌خواه‌بواسطه‌وخواه‌بیواسطه،واوجود است،پس باید همه‌چیزخیرباشدومماینبغی بود.

7189 ـ مجلس ۴/۴۷۴۹: نستعلیق طهماسبقلی‌که‌گویا نگارنده نیز باشد، درسورت هندوستان، باتاریخ ۱۰۴۷ دردفتر (۵۸ پ ـ ۶۲پ) [ف. مجلس ۱۳ : ۱۲۹] .

رسالهٔ فلسفی

ازآقاعلی مدرس . آغاز : چون حصول مراتب سلوك ودرجات سالکین. . . متوقف به ارشاد مرشدین است.

7190ـ سپهسالار ۶۴۵۹ : نستعلیق محمدعلی کرمانشاهی، ۱۲۹۷ که در زیر نام نگارنده: دام ظله آورده (۱۹۰پ ـ ۱۹۹پ)

رسالهٔ فلسفی

از فضل فرزند احمد فرزند خلف ، زنده در۵۵۸، در مجموعهٔ ایاصوفیا این گفتارها از نگارنده هست: ۱ـ رساله دربارهٔ دانایی خدا وحرکت وسکون عقل ونفس و طبیعت و عنصر ۲ـ سپس این رساله باعنوان « رسالة ایضاً من کلامه بالعجمیه فی‌ذاك المعنی » بفـارسی ۳ ـ عدة العقول و عمدة المعقول فی ایضاح مبانی الاصول درسه فصل به عربی . این یکی مؤرخ ۵۵۸ است. آغاز: مسئله. اگرکسی پرسد که حدوث نفس با جسم چگونه باشد.

7191ـ ایاصوفیا ۳۷۲۲/۴ : بـا یادداشت همو بتاریخ ۵۵۸ دردفتر (گ ۲۷ـ ۳۹) همراه گفتارهایی ذیگر ازهمو. فیلم‌آن دردانشگاه ش۹۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۶] .

رسالهٔ فلسفی

از شمس‌الدین محمدبن الحکیم الکیشی. در چند فصل .

7192ـ حمیدیه۱۴۴۷/۶۹: باتاریخ ۷۵۴ درشمارهٔ پیشین. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۶] .

7193 ـ ایاصوفیا ۴۸۱۱/۱۰ : نستعلیق، باتاریخ ۸۶۱ بهمین‌خامه در دفتر . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۶] .

رسالهٔ فلسفی

ازناشناس، بروزگار شاه سلیمان (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) در۱۰۷۹ نگاشته‌شده‌است . شاید بنام « جام جم » باشد . آغاز : بسم الله الرحمان الرحیم ـ «جام‌جم»قبله‌نمای حکیم... ابتدای کلام بنام خدای یکتایی سزاست‌که آغاز انشاء نشئهٔ ابداع نورعین .

7194ـ تهران، دکترمفتاح ۳۳۵ مج نستعلیق باتاریخ۱۰۸۹ دردفتر، باحاشیه‌هایی (منه‌دام‌الله ظله) همراه «پنجهٔ آفتاب 6800» عبدالله [رؤیت] .

رسالهٔ فلسفی

ازناشناس، در ده فصل: ۱ـ اثبات واجب الوجود بالذات ۲ـ توحید ۳ ـ در اثبات آن که ازواحد ازجمیع جهات ... ۴ـ صادر اول حادث بالذات است ۵ـ کیفیت صدور ممکنات

۶ـ عدد عقول ۷ـ احتیاج معلول در بقاء. . . **آغاز :** حمد بیحد مرخدای را که کثرت و ثنویت گرد سراپرده.. امابعد بدانکه همچنان که تمام‌علوم باعتبار تمایز موضوعات .

7195ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۹۷۱ : سدهٔ **۱۲** . از انجام ناقص [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

رسالهٔ فلسفی

ناشناخته .

7196ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۱۳۱۳ سدهٔ **۱۰**، چند گفتار فارسی وعربیست درفلسفه وکلام [ترجمهٔایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰].

7197ـ **رضوی** ۱۲۸ حکمت: نستعلیق **۱۰۲۱** . **آغاز:** حمدله : والصلاة و السلام . در فهرست بعنوان « رساله در بعضی مطالب حکمیه» یاد شده ، ۴۷گ ۱۵س [ف . رضوی ۱ : ۴۱] .

203 ـ 7198 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۱۲۰۰۱ : مجموعه شش گفتار فلسفی ، نوشتهٔ **۱۰۳۹** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰].

7204ـ **بادلیان** ۱/۴۳ اوزلی: نوشتهٔ محمد زمان ، ۱ج۱/**۱۰۳۹** ، برای میرزا محمدخان (گ۱ـ۶۹) . گفتاریست فلسفی در یك معرفت وهفت مخزن. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۰۱۱ و ۱۵۹۷ هست [فیلمها ۱: ۵۵۴].

7205ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۷۹۹۶ نوشتهٔ **۱۰۵۶** چندرسالهٔ فلسفی است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

7206ـ **پاریس،** ملی ۳/۲۰۷۳ : با تاریخ**۱۰۶۰** دردفتر، درچهار موقف. **آغاز:** آفتاب حمال‌قدم ازآن متعالی است، [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۶] .

7297ـ **دانشگاهٔ** ۱/۱۹۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱پ ـ ۱۳پ). **آغاز:** به‌نستعین. اگرصور موجودات در ذات واجب باشد فاعل آن صور بود [ف. دانشگاه ۸ : ۵۵۶] .

7208ـ **تهران،** دانشسرایعالی، قریب ۱/۱۵۱ : نستعلیق جعفر خوانساری **۱۱۲۶** برای مولانا آخوندمبین. گفتاریست شیعی‌گویا ازروزگار صفویان، در دوقسم: ۱ ـ طبیعی در سه مقصد ۲ـ الهی در هشت مقصد و هرمقصدی درچند مطلب بافصلها یاابحاث [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۵] .

7209 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت : نوشتهٔ درویش حسین کوثری **۱۱۵۳** (گ ۲۵۲ ـ ۲۵۳) ۳۱س . **آغاز :** الحمدلله والصلاة علی رسول‌الله [مخطوطات۱: ۲۰۸] .

7210ـ **مجلس** ۲۰۹۵: تحریری، سدهٔ **۱۴**، درآن ازحاج ملاهادی سبزواری یاد شده پس ازمتأخران است آغاز افتاده: مر یزدان را سپاس درخور، ۲۹۸ ص۱۴ ـ ۲۰س [ف . مجلس ۶ : ۸۳ و ۷ : ۶۳۰] .

رسالهٔ قمیه = پرسش و پاسخ = جوابات المسائل القمیه

از ملاخلیل فرزند غازی‌قزوینی (۱۰۰۱ ـ۱۰۸۹)شاگردبهائی (م ۱۰۳۰) و میرداماد (م ۱۰۴۰) درپاسخ نذرعلی، درسه مسئلهٔ زیر: ترجیح بلامر حج، تخلف‌معلول ازعلت، توقف علم برفکرحتی درپیامبران و امامان. **آغاز:** عرضه داشت کمترین برلوح عرض می‌نگارد ، که بنده را قوت مطالعهٔ حاشیه‌ای‌که.

بنگرید : ذریعه۵: ۲۳۰ و۱۱: ۲۲۲و۱۷ ۱۷۱ ـ فوائد الرضویه: ۱۷۲ ـ مؤلفین مشار

۳ : ۳۱- ریحانة الادب ۳ : ۲۹۳ ـ روضات الجنات : ۳۰۰ ـ هدیة الاحباب : ۲۱۶ ـ هدیة العارفین ۱ : ۳۵۴.

7211- **دانشگاه** ۴۶۶۸/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۴۰ ـ ۴۵۹) درفهرست بعنوان «پاسخ قزوینی»یادشده، آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۱۸].

7212 ـ **الهیات** ۷۴۹/۱۵ د : سدهٔ **۱۱** (۱۶۸ ر ـ ۱۷۳ ر) ، در فهرست بعنوان «پاسخ چند مسئله» یاد شده است [ف . الهیات ۱ : ۳۸۰] .

7213- **تهران**، اصغرمهدوی۵۹۲/۱۸ نسخ سدهٔ **۱۲**، باتاریخ **۱۱۳۳** دردفتر(۲۲۳ر ۲۲۹پ) درفهرست بعنوان « رسالهٔ قمیه » یاد شده [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۶] .

7214 ـ **مجلس** ۱۲۰۷/۳ : باتاریخ **۱۲۳۴** دردفتر (ص۳۸ ـ ۴۶)، درفهرست به عنوان «سئوال وجواب» آمده، **آغاز:** سئوال وجواب در جواز ترجیح بلامر حج . جواب بدان ای برادر ایدك‌الله تعالی . توضیح [ف . مجلس ۵ : ۵۰۱] .

الرسالة الکمالیه

از فخررازی، درص۶۶۸ گذشت.

رساله در بعضی از مسایل علوم رسمیه ازحکمت و کلام

از محمدحسن فرزندمحمدعلی بارفروشی

7215- **مجلس**۲۳۸۶/۸ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۵۳** در دفتر (ص۲۲۶ ـ ۲۲۷) همرا با « جمع میان دو حدیث» ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷] .

رسالهٔ مؤیدیه

از ملامحمدعلی مشهور به‌جدلی، در جبر واختیارکه درآن تفویض‌را برگزیده. **آغاز:** ستایش صانعی را سزد که بیك تجلی انوار مجرده را تاهیولی ازکتم عدم .

7216- **تهران** ، ملی ۶۱۷ ف : نسخ خوش، سدهٔ **۱۳** ، برای فتحعلی شاه، ۲۶ گ ۱۱س [ف. ملی ۲ :۱۲۷ ـ نسخه‌ها ۱ :۵۷].

رساله‌های باباافضل = گفتار...

رقائق الحقایق

از محمد دهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت ۳» وجزآن. دریك فتح وهفت رقیقه (دقیقه) و ختمی، درمبحث وحدت وجود. **آغاز:** تبارك اسمك اللهم یا من کل یوم . . . سپاس مرآن خداوندی را که ظهور کرد سپاس او مرذات مقدسش را درلباس سپاس بندگان.

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۲۴۶ .

7217- **مجلس**۸۲۶/۱۲ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص۱۸۷ ـ ۲۱۸) [نسخه‌ها۵: ۱۵۳] .

7218- **دانشگاه** ۴۷۴۵/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ ع۱/**۱۰۷۷** در دفتر (ص ۴۵ ـ ۶۹) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۳] .

7219- **نجف،** سید محمدیزدی: نوشتهٔ محمد مسیح شیرازی، باتاریخ **۱۰۷۸** در دفتر [ذریعه ۱۱ : ۲۴۶] .

7220- **الهیات** ۱۹۲/۱۲د: نستعلیق محمد مهدی، باتاریخهایی از**۱۰۹۶-۱۰۹۷** دردفتر (۲۱۱ر ـ ۲۳۰پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۸] .

7221- **مجلس**۳۳۲۳/۸: نسخ**۱۲۹۷** (ص۲۲۰ ـ ۲۴۴) [ف. مجلس۱۰: ۱۰۸۶].

7222- **مجلس** ۳۱۰۲/۱۱: نستعلیق محمدحسین فرزندعبدالمجید تفرشی نعمت‌اللهی **۱۲۹۹** (ص۲۷۶ ـ ۳۰۸) آغاز برابر نمونه

[ف. مجلس ۱۰ : ۶۶۰] .

7223ـ **رضوی** ۷۳۳ حکمت: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۳۰۰** درتهران، ۲۱گ ۱۶س، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۴ : ۱۵۵].

7224ـ **ملك** ۴۶۵۶ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند محمد حسینی تفرشی ۶ صفر **۱۳۱۱**، بایادداشت مقابله ازمرتضی فرهنك. آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7225ـ **بادلیان، اکسفورد** ۱۰/۹۴: **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷] .

رقیمة النور

ازملاعلی نوری اصفهانی فرزند جمشید، درگذشتهٔ رجب ۱۲۴۶ . در فلسفهٔ اشراق به‌عربی و فارسی ، که درآن از ملاصدرا بهره برده، وعنوانهای آن، الرقیمة النوریة است . **آغاز :** لماکان الافتتاح بمالایتم المهم الا به محتماً والابتداء بما تنتفع بهفی‌اتمام المرام .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۲۴۷ ـ ریحانة ـ الادب ۴ : ۲۴۹ ـ روضات الجنات: ۴۱۷ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۲۱۸ ـ فواید الرضویة : ۳۳۹ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۱۷۰ .

7226ـ **سپهسالار** ۶۴۵۹: نسخ‌محمد علی‌کرمانشاهی ، ۱۷ع‌۱/**۱۲۹۷** ، چهارمین نسخه است‌که ازروی‌خامهٔ نگارنده نوشته است نیمهٔ دوم نسخه سخنان حاشیه مانندیست برآن کتاب، ۲۳۴ گ ۱۵ س [ف . سپهسالار ۵ : ۵۵] .

7227ـ **نجف**، شوشتریها: تاریخ یـاد نشده: ، باشعرهایی درهامش از فرزند نگارنده میرزا علی‌نقی [ذریعه ۱۱ :۲۴۷].

روانشناسی = رساله در . . . =

اوصاف واحوال انسان

رساله‌ایست دراحوال وصفاتی‌که انسان‌را عارض می‌شود ، در چند فصل و یك خاتمه ، بدینگونه ۱ ـ خصلتهای متضاد انسانی مانند لذت والم ۲ـ صفت‌حیات انسانی وکیفیت تعلق آن به‌بدن ۳ـ صحت ومرض بدن ۴ ـ دربیان مرگ انسان ۵ ـ ماهیت نفس انسانی و کیفت آن ۶ـ بیداری وخواب ۷ـ نکته‌ای چند ۸ـ دربیان ماهیت ضحك ۹ـ ماهیت گریه وکیفیت عروض‌آن. خاتمه انسان موصوف است به تمام صفات موجودات حتی خدا، دردوفصل وبرخی از مطالب به‌صورت پرسش وپاسخ بمیان کشیده شده است. **آغاز:** بعد ازشکروسپاس بی‌نهایت مرواجبی راکه توکل بجناب حضرت ذات پاك او مغنی است.

7228 ـ **مجلس** ۴۹۱۶/۳ : نستعلیق ع‌۱/**۸۸۹** بامهر مؤرخ ۹۹۹ (۱۲پ‌ـ۲۹ر) [ف. مجلس ۱۴ : ۱۴۲] .

روانشناسی = معرفت النفس

ناشناخته. درروانشناسی وخدا شناسی، با عنوان فصل: اندامها و نیروها وجاهای آنها ، جانها و پایه‌های آنها ، نیروی پندار و خواب واثرهای‌آن، خواب وبیداری ... **آغاز:** اما بعد بدانکه این مختصر کتابـی است در بیان معرفت نفس وعلم خداشناسی ودانستن‌لقای‌حق

7229ـ **دانشگاه** ۱۰۳۸/۸ : نستعلیق شکستهٔ اواخر ذیحجهٔ **۱۰۵۵** (۵۵پ ـ۶۵ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۶۸] .

روح = تعریف وحقیقت روح

ازبابا افضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه : ۷۶۸» وجزآن. **آغاز:** گروهی‌گویند روح دو است : یکی روح حیات دیگری روح

تمیز، چون آدمی بخسبد.

7230ـ دانشگاه ۳۵۱۴/۶: درجنگ گردآوری ملا محسن فرزند محمد صادق بروجردی در۱۰۹۵ ـ ۱۱۰۴ (ص۹۳-۹۴) درفهرست بعنوان «تعریف و حقیقت روح» یاد شده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۵] .

7231ـ مجلس ۴۸۶۸/۱۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳، بعنوان «دربارهٔ روح» آغاز برابر نمونه (۲۰۴ر ـ ۲۰۴پ) [رؤیت] .

7232ـ دانشگاه۴۳۱: نستعلیق محمد علی، ۱۳۰۲(۱۴۷ر ـ ۱۴۹ر)، آغاز برابر نمونه درفهرست بعنوان «درنفسها و نکوئیهای آن» یاد شده است [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۳].

روح = رساله دربقای ...

از ملاعلی نوری، نگارندهٔ «رقیمة النور: ۷۹۴» و جز آن. پاسخ چندین پرسش در بارهٔ بقای‌روح ورستاخیزاست ودرهامش«تفسیرسورة الاعلی» صدرای‌شیرازی چاپ‌شده‌است. **آغاز:** چه می‌فرمایند علمای امامیه و حکمای الهیه‌که آیا روح انسانی و سایر.

7233ـ دانشگاه ۲۸۷۱/۱: نستعلیق محمدمحسن فرزند آقامیرزا محمدحسین فرزند میرزا عبدالغنی طبیب‌کرمانی ۱۲۴۵ (۲پ ـ ۲۵ر) ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۱۵].

روح و بدن = سفرنامهٔ روح

از فضولی بغدادی، محمد فرزند سلیمان سدهٔ دهم. گفتاریست نزدیك بداستان حی‌بن یقظان، از تکوین روح وحلول آن در جسم و سپس از قوای نفسانی و اعمال آنها به شیوهٔ پیشینیان، و درآخرازعشق وعقل‌ووحدت عاشق ومعشوق‌دم میزند. وبنام «سفرنامهٔ روح» چاپ شده‌است. **آغاز:** حمدبی‌حدخدایی‌را سزاست که ریاض (دیاد) بدن را به آب روح پرورده

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۳۸ و۱۱ : ۲۶۵ آتشکدهٔ آذر : ۱۳۶ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۵۱۹ـ دانشمندان آذربایجان: ۳۰۰ـ ادبیات براون ۴ : ۱۸۵ ـ العراق بین‌الاحتلالین ۴: ۹۸ ـ هفت اقلیم : ۱۲۲ ـ ریحانة الادب ۳: ۲۲۲ ـ از سعدی تاجامی ، حکمت : ۹۴۸ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۵۰۸ ـ مجلهٔ ارمغان ۱۱ : ۴۱۹ ـ ف. مشار : ۹۶۲ .

7234 ـ مجلس ۲۶۶۸/۴ : شکستهٔ سدهٔ ۱۲ (ص۲۲۹-۲۵۲)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸ : ۴۲۹] .

7235ـ سنا ۹۰/۳ : باتاریخ ۱۲۵۶ دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۷] در فهرست آمده «معرفت النفس» فضولی.شایدجز «روح وبدن» او باشد .

7236ـ سپهسالار ۵۳۴/۳: نستعلیق باتاریخ ۱۲۶۱ دردفتر به‌همین‌خامه (۴۱پ ـ ۵۴) ، آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۵ : ۵۷] .

7237 ـ تهران ، ملی ۳۲۱/۲ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ با تاریخ ۱۲۶۳ در دفتر ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان «رساله در معرفت النفس» آمده [ف. ملی ۱ : ۳۱۶] .

7238ـ دانشگاه ۴۷۱۶/۳: نستعلیق صادق‌شیرازی، در۱۲۸۱ (ص۴۹ ـ ۹۴) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۶۲] .

7239ـ دانشگاه ۳۴۱۹/۷: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۱۰۶ر ـ ۱۲۵ر) آغاز برابرنمونه درفهرست بعنوان «روح وحسن» یاد شده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۲۵] .

7240ـ دانشگاه ۴۷۱۰/۲: نستعلیق ۱۰ ج ۱۳۰۹/۱ (ص ۱۳۳ ـ ۱۶۰) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۶] .

روحیه = رساله درحقیقت مرگ و احوال روح

ازامام فخررازی نگارندهٔ «جامع‌العلوم: ۶۵۶» و جز آن. در پاسخ تعزیت نامه‌ای که پادشاه روزگار در مرگ پسر او نوشته بود، درده فصل: ۱ـ در مثال روح انسانی ۲ ـ فنای جثه ۳ـ حقیقت روح انسانی ۴ـ حقیقت مرگ و احوال آن ۵ ـ حقیقت درد فراق ۶ـ نصیحت و تنبیه ۷ ـ مراتب روح انسان ۸ ـ حکمتهای مرگ ۹ ـ حقیقت زیارت و تجلی ارواح ۱۰ ـ احوال خود و ختم کتاب که در «چهارده رساله» چاپ دانشگاه (ص ۷۸ـ۹۷) چاپ شده است. **آغاز :** حمد وسپاس فراوان بعدد ستارهٔ آسمان و برگ درختان و ریگ بیابان مر آن.

7241ـ **تهران،** دکترمفتاح ۲۳۱/۴: باتاریخ **۹۳۱** دردفتر [یادداشتهای آقای دانش پژوه].

7242ـ **دانشگاه** ۴۷۳۲/۱: نستعلیق **۹۶۲-۹۶۳** (ص ۱ ـ ۲۶) در نه فصل، بنام پادشاهی بهاء الدوله نام، فصل ۴ و ۵ و ۶ را نیز ندارد. در فهرست بعنوان «رساله در نفس» آمده‌ونگارنده شناخته‌نبوده‌است [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۱].

7243 ـ **ملك** ۴۱۹۶/۱۸ : نستعلیق **۱۰۱۶** دراحمدآباد گجرات به‌همین خامه در دردفتر (۲۰۰پ ـ ۲۰۵پ). **آغاز:** حمدله صلاة . این مجموعه رساله‌ای است که مولانا [رؤیت].

7244 ـ **آصفیه** ۳۱/۵ مجموعه : با تاریخ **۱۰۵۳** در دفتر ،درفهرست بنام«رساله دربیان موت » یاد شده، ۵ گ [ف . آصفیه ، عثمان‌علی ۲ : ۴۶۹].

7245ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۱۸: نستعلیق بی‌نام **۱۰۶۹** (۲۵۱ ـ ۲۵۸) آغاز برابر نمونه، در عنوان نسخه از آن باباافضل دانسته شده است [رؤیت] .

7246ـ **سپهسالار** ۷۰۰/۵: نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۶** در دفتر (۸۹ر-۹۴پ) خطبه را ندارد ودرفهرست شناخته نشده‌وبنام «تحقیق درروح وبقای‌آن» یاد شده است. **آغاز:** فصل اول در مثال روح انسانی [ف . سپهسالار۳ : ۳۸۰] .

7247ـ **دانشگاه** ۴۳۸۹/۱: نستعلیق محمد شفیع فرزند محمد تقی لاری، **۱۲۹۷** ، درده فصل، آغازبرابرنمونه، درسرآغاز نسخه ازآن باباافضل دانسته شده است (ص۱ ـ ۱۵) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۲] .

7248ـ **ملك**۴۹۳۱/۴: نسخ باتاریخ صفر **۱۳۱۸** در دفتر (۱۳۲ پ ـ ۱۴۴ ر)، آغاز برابرنسخهٔ ۴۱۹۶/۱۸ ملك [رؤیت] .

7249 ـ **رضوی** ۱۰۹ منطق : نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف ابن خاتون **۱۰۶۷** . **آغاز:** حمدله.و العاقبة‌للمتقین [ف. رضوی: ۱ ۳۲ منطق].

7250ـ **رضوی** ۷۳۴حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۲گ [ف . رضوی ۴ : ۱۵۶] .

روحیه

از محمد کاظم هزار جریبی ، نگارندهٔ «افلاکیه : ۲۳۹» وجزآن. دراحوال روح در سه فصل. **آغاز:** حمدله .. امابعد، چنین‌گوید بندهٔ ... که این رساله ایست مشتمل براحوال روح .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۲۶۶ .

7251ـ **مجلس** ۴۵۲۷/۸: نسخ‌محمد

اورمی ساکن کربلا ، در**۱۲۳۵** (گ ۱۲۲ – ۱۳۲) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7252 ـ **نجف** محمد علی خوانساری : تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۱ : ۲۶۶] .

روحیه

از میرغیاث‌الدین منصورفرزند صدرالدین دشتکی درگذشتۀ۹۴۸ یا میرسیدشریف جرجانی نگارندۀ « اسکندریه: ۷۳۲ » و جز آن، و یا خواجه نصیرالدین طوسی « بیست باب :۲۴۳» بآنچنانکه درنسخه‌ها آمده است. **آغاز:** حمد وسپاس وشکر بیقیاس خدایی راکه تکوین. . . امابعد، یاری‌که سوابق نعم ایشان محصورنیست

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۱۹۶ ، ۲۶۶ .

7253ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۲۹: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۲۹۱ – ۲۹۳) ، درنسخه ازنگارنده نام برده‌نشده، آغاز برابر نمونه. در هشت بحث : ۱ ـ تحقیق صفت فرع تحقیق موصوف است ۲ ـ اهل حکمت روح را برجهان معنی اطلاق می‌کنند ۳ ـ معانی چهار گانۀ روح ۴ ـ حاصل گفتۀ حکما در روح ۵ـ روح جزو قالب نیست ۶ـ حدوث روح ۷ ـ بقای روح ۸ـ ارواح نزدیك قیامت فانی‌شوند [رؤیت] .

7254ـ **سپهسالار**۲۹۱۱/۱۹: نوشتۀ **۱۰۹۳** دراجمیر (ص۷۵ – ۷۶) ، آغاز برابر نمونه در فهرست از آن میرسید شریف یاد شده [ف. سپهسالار ۵ : ۵۷] .

7255 ـ **مجلس** ۱۲۰۷/۸ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۳۴** در دفتر (ص۸۷–۹۱)، آغاز برابرنمونه، درفهرست بنام «حقیقت‌روح» یاد شده وازنگارنده نام‌برده نشده‌است[ف. مجلس ۵ : ۴۹۸] .

7256ـ **مجلس** ۱۸۲۲/۲۶ : باتاریخ **۱۲۳۶** درهامش دفتر (ص ۲۲۳ – ۲۲۴) ، **آغاز:** درباب آنکه روح باجسد چگونه است ومفارقت برچه‌وجه. درفهرست‌بعنوان «گفتاری درباب روح» واز گرگانی یاد شده است [ف . مجلس ۵ : ۲۴۰ و ۹ : ۴۳۰] .

7257 ـ **مجلس** ۲۳۸۶/۱۵ فهرست نشده: سدۀ ۱۳ با تاریخ **۱۲۵۳** در دفتر (ص ۱۷۲ – ۲۷۴)، درفهرست‌آغاز وشمارۀ بخشها یادنشده واز دشتکی دانسته شده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷] .

7258ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۱۳۲ : سدۀ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، از خواجه نصیر دانسته شده [یاد داشتهـای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

7259ـ **رضوی** ۷۳۵ حکمت: تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، درص ع به‌خامـۀ نویسنده آمده : رسالۀ وجیزه در تحقیق روح انسانی از میرغیاث‌الدین منصور ، ۲گ [ف . رضوی ۴ : ۷۳۵] .

7260ـ **نجف**، محمدعلی خوانساری : تاریخ و سرآغاز و شمارۀ بخشها یاد نشده ، منسوب به‌دشتکی [ذریعه ۱۱:۱۹۶ ، ۲۶۶].

روضة القلوب = بستان القلوب در ص۶۶۹ گذشت .

رؤیا

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۸۸ .

7261ـ **تهران**، اصغرمهدوی۴۴/۳۶۴ نسخ ونستعلیق علی‌فرزند احمد رشتی ، پیرامن **۱۲۷۰**، درفهرست بعنوان «فائدةدربیان‌کیفیت رؤیا» آمده است [نسخه‌ها ۲ : ۱۸۰] .

رؤیا = نوم و یقظه

رؤیا=خواب

ره‌انجام نامه = انشاء نامه

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ «جاودان نامه : ۷۶۸» وجز آن. درسه گفتار: ۱ـ اندر آگهی دادن از وجود خود و صفات وجود خود درده سخن ۲ـ اندر آگهی‌دادن ازآگهی وعلم که چیست دریك فصل ۳ ـ اندرآگهی دادن از فایده ومنفعت آگهی وعلم درسه سخن . دوبار به‌چاپ رسیده دومین در « مصنفات بابا ۱:۵۳-۸۰». وچون درآغازآن آمده: برادران دینی ازمن‌انشاءنامه‌ای خواستند، دربرخی ازفهرست ها بنام «انشاء نامه» یادشده است. **آغاز:** الله الحمد و ولیه و منتهاه وبدئه . . . چنین گوید محرر این رقوم ومبین این معانی که گروهی از یاران .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۰۹ ـ ف. مشار ۸۶۱ .

7262 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۵/۲۴ حکمت: نسخ سدهٔ **۹** ـ **۱۰** [ف . ادبیات ۲ : ۴۳] .

7263ـ **دانشگاه** ۵۳۱۲/۷: نستعلیق ۲۰صفر **۱۰۵۷** (۱۷۴ پ ـ ۲۲۳ ر) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱] .

7264ـ **دانشگاه** ۲۵۸۱/۹: نستعلیق شیخ علی فرزند محمود کاتب**۱۰۶۲** (ص۲۷۹-۳۳۰) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۸۲] .

7265ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۱۵: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۱۹۳ ـ ۲۰۴) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7266 ـ **ملك** ۵۳۲۷/۳ : نستعلیق با تاریخ مقابله دردهلی **۱۰۷۷** (۲۲ر ـ ۲۵پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7267 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۳/۱۲ : نسخ خوش **۱۰۷۷** (ص ۴۹ ـ ۷۲) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲] .

7268 ـ **مجلس** ۴۱۴۹/۴ : شکسته نستعلیق زین الدین فرزند محمد شیرازی ، **۱۰۸۶**، آغاز برابرنمونه (۳۸ پ ـ ۴۵ پ) [رؤیت].

7269 ـ **دانشگاه** ۳۵۱۴/۱۰ : در جنگ گردآوری ملامحمد محسن فرزندمحمد صادق بروجردی ، در **۱۰۹۵** ـ **۱۱۰۴** (ص ۱۰۵ ـ ۱۱۲) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۲۵] .

7270ـ **ملك** ۵۷۴۲/۱ : نسخ**۱۰۹۸** درجهانگیرنگر (۱پ-۹پ)، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

7271ـ **مجلس**۳۶۶۴/۲ فهرست‌نشده. سدهٔ **۱۱** [گلچین معانی، نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴].

7272ـ **تهران** ، ادبیات ۱۲۵ د : نسخ سدهٔ **۱۱** بامهر مؤرخ ۱۲۰۵، (۱۳۷ پ ـ۱۵۲ر) [ف. ادبیات ۱ : ۳۰۰] .

7273ـ **ملك** ۴۱۹۱/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۴۹ پ ـ ۶۴ ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7274ـ **ملك** ۴۱۸۵/۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه (۴۷ پ ـ ۹۶ پ) [رؤیت] .

7275ـ **الهیات**۲۵۶/۱۵ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**(۱۱۳-۱۱۷) [ف الهیات ۱:۱۹۵].

7276ـ **دانشگاه** ۱۰۳۶/۷: نستعلیق خوش ملا محمد مهدی رودباری ، پایان ع۲/ **۱۱۰۴** ، (۵۰پ-۵۶ر) درپایان آمده : تمام شد سه‌گفتارخواجه افضل مسمی‌بره انجام [ف. دانشگاه :] .

7277ـ مجلس ۴/۲۴۲۹ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳، (ص ۱۳۱ـ۱۶۹) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۰].

7278ـ دانشگاه ۷/۳۴۰: نستعلیق ریزخوش ۱۲۶۰، (۱۰۵پ ـ ۱۲۳پ) نسخهٔ آشفته است [ف. دانشگاه ۳: ۲۷۱].

7279ـ رضوی ۷۳۹ حکمت: نستعلیق ۱۲۷۵، آغاز بمانندنمونه، ۱۱ گ ۱۸س [ف. رضوی ۴: ۱۵۷].

7280ـ دانشگاه ۵/۲۲۶۷: نستعلیق باتاریخ ۱۲۷۷ دردفتر، (۷۵ر ـ ۸۷ر) [ف. دانشگاه ۹: ۹۱۸].

7281ـ حقوق ۲/۷۲ب: نستعلیق ۱۲۹۴ (۱۸ب ـ ۲۷پ) [ف. حقوق: ۱۳۰].

7282ـ مجلس ۸/۴۸۶۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳، (۱۷۴ر ـ ۱۸۱ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7283ـ دانشگاه ۲۱/۴۳۱: نستعلیق محمدعلی در مدرسهٔ سپهسالار میرزا محمدخان قاجار، در ۱۳۰۳، (۲۳۱ ـ ۲۴۰پ) مقابله شده با نسخهٔ مؤرخ ۱۱۰۴ و ۱۳۳۰ بکوشش آقای مشکاة [ف. دانشگاه ۳: ۲۷۱].

7284ـ مجلس ۱۵/۶۲۱: نستعلیق تاریخ‌یادنشده، آغاز نزدیك به‌نمونه، درفهرست به‌عنوان‌رساله‌ای درمعرفت وجودآمده‌است [ف. مجلس ۲: ۳۷۸].

7285ـ رضوی ۷۳۸ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز بمانندنمونه [ف. رضوی].

7286ـ رضوی ۷۴۰ حکمت: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی].

7287ـ رضوی ۷۴۱ حکمت: نستعلیق، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۴: ۱۵۸].

ریاض السائرین

از محمد عبدالباقی، در فهرست موزهٔ بریتانیا، بدون نشانی بیشتر، در بخش فلسفه وعرفان، یاد شده است.

7288 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۸۶ Or: نوشتهٔ ۱۱۳۲ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۰].

ریاض السائرین

درکلام، درهشت روضه: ۱ـ دربیان معنی وجود و اقسام موجود از واجب و ممکن ۲ ـ دراقسام ممکنات ۳ـ در اثبات واجب الوجود وصفات او ۴ـ دربیان افعال‌خدا ۵ـ درکیفیت صدور اشیاء ازواجب ۶ـ دراوصاف نبی وتعیین او ۷ـ دراوصاف امام وتعیین‌او ۸ـدربیان معاد **آغاز:** از دست وزبان که برآید. . . و حمد موفور وثنای غیرمحصور واجب الوجودی را.

7289ـ یزد، سریزدی ۲/۱۳۴: با تاریخ ۱۱۱۶ (درش ۱ به همین خامه)، آغاز برای نمونه یاد شده، پایان درفصل ۳ روضهٔ ۸ افتاده [نسخه‌ها ۴: ۴۲۹].

ز

زادالمسافرین

از ناصر خسرو علوی، نگارندهٔ «جامع الحکمتین: ۷۶۶» و جز آن. دورهٔ جامع و کوتاهی است ازفلسفهٔ اسماعیلی دربیست وهفت قول وهرقولی درچند فصل، که به گفتهٔ خودش بسال ۴۵۳ بنام المستنصربالله خلیفهٔ فاطمی نگاشته وبسال ۱۳۰۳ دربرلین وسپس چندبار درتهران چاپ افست شده است. **آغاز:** سپاس مرخدایی راکه آفریدگار جواهر پنهان وپیدا است وپدیدآرندهٔ مکان وزمان.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۰ - پیشگفتار چاپ برلین .

7290- **دانشگاه** ۴۹۱۱ : نسخ سدهٔ **۹-۱۰** ، انجام افتاده، ۸۹گ [ف . دانشگاه ۱۴ : ۴۰۱۲] .

7291- **مجلس** ۱۲۴: نستعلیق**۱۲۹۲** آغاز برابر نمونه، ۱۹۳گ ۱۷س [ف. مجلس ۲ : ۶۴] .

7292- **سپهسالار**۱۲۰۴: نسخ مسیح کاتب ، صفر **۱۲۹۷** ، ۲۰۱ گ ۱۷ س [ف . سپهسالار ۵ : ۸۰] .

7293 - **مجلس** ۵۰۹۶ (۳۱۸۰۱) طباطبائی: نسخ جوادموسوی، **۱۲۹۷. فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۹۵ هست [فیلمها : ۱۱۴] .

7294- **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ربعی [نسخه‌ها ۵: ۶۳۰] .

7295- **مجلس** ۴۶۳۲ : نستعلیق علی فرزندحسین، در۱۳ع۱/**۱۳۳۲**، نسخه سه‌بار مقابله شده، آغاز برابرنمونه، ۱۷۹گ ۱۷س [رؤیت].

7296- **مجلس** ۴۷۲۹ : نسخ عبرت نایینی در۴ شوال **۱۳۴۱** بدستور سید نصرالله تقوی، آغاز برابرنمونه، [رؤیت] .

7297- **رضوی** ۷۴۲حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۱۳۶ گ ۱۹، ۲۰س [ف. رضوی ۴ : ۱۵۸].

7298- **بادلیان** ۲۶۶۹/۱ D.79 : **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۲] .

زجر النفس = ینبوع الحیاة

از باباافضل، دربخش اخلاق خواهدآمد.

زمان ومکان

از دکتر خلیل‌خان ثقفی ، اعلم الدوله ، نگارندهٔ « زراعت : ۴۲۵» و جز آن . برای شاهزاده عماد الدوله بدیع الزمان میرزا پسر دوم عمادالدوله (یادداشت نگارنده درص‌ع) ، ترجمه‌ایست ازنوشته‌های فرانسوی . **آغاز :** حمدله . . . اما بعد ، این رساله مختصریست درباب زمان ومکان .

7299 - **معارف (ملی)** ۳۶۲۹/۲ : نسخ خوب میرزا محمدعلی شیرازی، ۱۷شوال **۱۳۰۰** ، همراه «زراعت : 3927» از همو ، ۱۵گ ۱۸س [ف . معارف ۲ : ۱۲۶] .

زمان و مکان = رساله در...

از خواجه محمد پارسا فرزند محمد بخارایی حافظی (۷۵۶ - ۸۲۲) نگارندهٔ «تفسیر : ۱۹» و جزآن . گفتاریست گزیده از «فصل الخطاب‌لوصول الاحباب » او .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۳۲ .

7300-**قاهره**، دارالکتب۷۰۷مجامیع طلعت: بی‌تاریخ، زرین، (گ ۲۹۱ - ۲۹۶) ۲۱س [مخطوطات ۱:۲۶۶] .

زمان و مکان = رساله در ...

از محمود شبستری (بنگرید: تفسیر سورهٔ فاتحه : ۳۰) .

7301 - **ادبیات** ۲۶۷/۱ حکمت : نستعلیق **۱۳۰۷** در سپاهان [ف . ادبیات ۲ : ۵۷] .

س

سرمایهٔ ایمان

از ملا عبدالرزاق فرزند علی لاهیجی، متخلص به فیاض، درگذشته در قم ۱۰۷۲، گزیده‌ایست از «گوهرمراد» خود او ودوره‌ای است مختصر و استدلالی ازاصول عقاید شیعه، دریك مقدمه (منطق) وپنج باب وبسال ۱۰۵۸ بانجام رسانده است ودربمبئی ۱۳۰۴ وتهران ونجف چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. صلاة. چنین‌گوید العبدالملتجی . . . یکی از اجلای اخلای عظام واعاظم احبای . . .

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۵۲ و ۱۲: ۱۷۲ و ۱۸: ۲۵۰ ـ ف. مشار: ۶۵۵ ـ فواید رضویه: ۲۳۹ ـ مؤلفین مشار ۳: ۸۴۱ ـ مجمع الفصحا ۲: ۲۷ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۵۶ ـ ریحانة الادب ۳: ۳۳۴ ـ هدیة الاحباب: ۲۱۳ ـ هدیةالعارفین ۱: ۵۶۷ ـ آتشکدهٔ آذر: ۱۶۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۵۷ ـ تذکرهٔ کلمات الشعراء، سرخوش: ۸۷.

7302 ـ **یزد**، سریزدی ۲۵/۱: با تاریخ ج ۲/**۱۰۷۲** در دفتر [نسخه‌ها ۴: ۴۲۶].

7304 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۲۰: نستعلیق زیبای قرچغای گویا از شاگردان نگارنده، در۴رجب **۱۰۶۵** بروزگار نگارنده [یادداشت‌های سید عبدالعزیز طباطبائی].

7305 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۴۹۴: سدهٔ **۱۱**، تامیانهٔ باب‌سوم را دارد [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

7303 ـ **قم**، فیضیه ۴۶۱کلام: نستعلیق خوب میرزا بیگ فرزند ملکی دماوندی، در **۱۰۷۳**، آغاز برابرنمونه، ۳۴۰ ص ۱۴ س [ف. فیضیه ۱: ۳۳۷].

7306 ـ **یزد**، سریزدی ۹۱: نستعلیق میرزاجان محمد طاهرحسینی، دههٔ دوم رمضان **۱۰۹۲** [نسخه‌ها ۴: ۴۲۲].

7307 ـ **ری**، عبدالعظیم ۳۷۹/۲: نستعلیق اکبری عبداللطیف، ع۲/**۱۰۹۴** [نسخه‌ها ۳: ۴۵۲].

7308 ـ **الهیات** ۱۹۲/۱د: نستعلیق ملامحمد مهدی باتاریخهای **۱۰۹۷ ـ ۱۰۹۶** در دفتر (۱پ‌ـ۹۱پ) [ف. الهیات۱: ۲۵۷].

7309 ـ **سپهسالار** ۶۴۶۶: نستعلیق ملا محمد علی شهیر به عبدالساده، سدهٔ **۱۱**، ۱۱۸گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۵: ۱۰۴].

7310 ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۳۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۳۸۵].

7311 ـ **دانشگاه** ۴۱۵۵: نستعلیق**۱۱۰۵** ۱۴۲گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۳: ۵۸۱].

7312 ـ **دانشگاه** ۲۱۵۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، ۹۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۰۶].

7313 ـ **رضوی** ۱۴۵حکمت: نستعلیق **۱۱۱۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۶گ [ف. رضوی ۱: ۴۵].

7314 ـ **رضوی** ۱۴۴ حکمت: نستعلیق **۱۱۲۰**، آغاز برابرنمونه، ۸۹گ ۱۷س [ف. رضوی ۱: ۴۵].

7315 ـ **قم**، فیضیه ۲۶۲کلام: نستعلیق محمدرضا، در**۱۱۶۱** در مقام بلدهٔ عظیم آباد، ۱۳۴گ ۱۹س [ف. فیضیه ۱: ۳۳۸].

7316 ـ **سپهسالار** ۶۴۶۴/۱: نسخ سدهٔ **۱۲**، (۲پ ـ ۴۱پ) [ف. سپهسالار ۵: ۱۰۴].

7317ـ مجلس ۲۸۲۲/۲: نسخ تحریری ۱۲۲۴ - ۱۲۲۶ (ص ۲۰۹ - ۳۶۴) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۱۴۳] .

7318ـ مجلس ۲۹۹۱/۲ : نستعلیق علیمحمد فرزند قربانعلی خوانساری، ۱۲۳۲ (ص۲۳-۷۴)، آغاز برابر نمونه، [ف. مجلس ۹: ۴۳۷] .

7319ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۷۰ : نسخ علی‌میرزا فرزند علیخان، رمضان ۱۲۴۷ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

7320ـ رضوی ۷۵۳حکمت: نستعلیق ولی فرزند نور محمد نوری کامی ۱۲۵۶، آغازوانجام بمانندنمونه، ۱۱۱گ [ف. رضوی ۴ : ۱۶۲] .

7321 ـ دانشگاه ۱۴۴۶ : نستعلیق محمدجعفر قاجار دولو ، ۵ شعبان ۱۲۶۷ از روی نسخهٔ بسیار خوب نوشتهٔ ۱۱۱۸ [ف . دانشگاه ۸ : ۱۱۰] .

7322 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : نوشتهٔ محمدعلی حسینی‌اصفهانی، رجب ۱۲۷۶ [نسخه‌ها ۵ : ۳۵] .

7323ـ مجلس ۳۵۹۹/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۲۹۰ [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۲] .

7324ـ سپهسالار ۶۴۶۵/۱ : نسخ سدهٔ ۱۳ (۱ پ - ۹۸ ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۰۴] .

7325 ـ رضوی ۱۴۶ حکمت: نسخ، تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، وقف ۱۲۸۷ ۸۱گ [ف . رضوی ۱ : ۴۵] .

7326 ـ مشهد ، فرخ ۵۲ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۳] .

7327ـ قاهره، دارالکتب ۲۳مجامیع فارسی : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه (گ۱-۶۶) [مخطوطات ۱ : ۳۰۰] .

سعادت واقسام آن

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب: ۲۴۳) ترجمهٔ فصلی است ازکتاب ارسطو درسعادت واقسام‌آن [عبدالله انوار] .

7328 ـ ملی ۲۲۵/۱۶ ف : نستعلیق شکسته، سدهٔ ۱۳، ضمن یك مجموعه [ف. ملی ۱ : ۲۲۷] .

سلامان وابسال

دربخش عرفان خواهد آمد.

سلسلة الترتیب

ازعمرخیام (بنگرید : نوروزیه: ۳۶۴). درحکمت، در سه فصل، در آغاز دانشمندان را به‌چهار گروه صوفی، فیلسوف ، متکلم ، باطنی بخش‌کرده است. وچندبار چاپ شده (بنگرید کلیات وجود، درهمین بخش). و باید دید این دوکتاب بایکدیگر چه‌جدایی دارند.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۱۵ و۱۸۶ :۱۳۰ ـ ۱۸۷ ـ ف . مشار : ۹۷۱ ـ راهنمای کتاب ۳ : ۱۹۶ ـ مقدمهٔ رسالة الکون والتکلیف ص ۳۷۳ ـ ۳۷۴ چاپ مسکو ۱۹۶۲م.

7329 ـ دانشگاه ۲۴۴۹/۳ : نسخ کهن سدهٔ ۷-۸ (ص ۴۱ ـ ۵۰) در آغاز آن دانشمندان به‌چهارگروه‌بخش کرده ، درص ع «سلسلة الترتیب» خوانده شده، ودرپایان‌گفتار آمده : و این قاعده را سلسلة الترتیب گویند [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۷۱] .

7330ـ دانشگاه ۲۴۶۴/۹: نستعلیق ۱۰۶۳ - ۱۰۷۳ (ص ۵۵۶ ـ ۵۵۷) دیباچهٔ آنست بـا عنوان « رسالة فی الکلیات » [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲].

سلسلهٔ موجودات و تسلسل اسباب = رساله‌درحقیقت و کیفیت...

منسوب به ابوعلی‌سینا (بنگرید : ترجمهٔ قانون :۵۰۳) ، بروش پرسش و پاسخ و روش مشائیان رشتهٔ هستی را گزارش کرده است . هرچند میان مباحث این گفتار بانوشته‌های او نزدیکی هست باز دراین انتساب تردیدشده‌است این گفتار به شمارهٔ ۱۷ در سلسله انتشارات انجمن آثار ملی میان نوشته‌های ابوعلی سینا چاپ شده است. **آغاز.** وله‌الحمد... باکرم دوستی که دوستی وی خدای را بودنه ریارا ، درخواست تادرحقیقت و کیفیت ..

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۱۷ ـ ف . مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۲۷۰ .

7331 ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۷ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۹** در دفتر ، آغاز برابر نمونه (ص۶۷ ـ ۷۳) [رؤیت] .

7332ـ **دانشگاه** ۵۳۱۲/۲ : نستعلیق **۱۰۵۷** ـ **۱۰۷۱** (۳۴ پ ـ ۴۲ پ) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱] .

7333ـ **مجلس** ۵۲۸۳/۵۵ :باتاریخ **۱۰۷۹** ـ **۱۰۸۰** در دفتر بهمین خامه (۱۴۷ پ ـ ۱۵۰ پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7334 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۲۲ : نستعلیق **۱۰۹۲** در اجمیر (ص ۸۰ ـ ۸۳ در متن وهامش) [ف. سپهسالار ۴ : ۴۳۵] .

7335ـ**تهران**،ادبیات۲/۱۰۱حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲ : ۳۸] .

7336ـ **دانشگاه**۲۴۰۱/۳۷: نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ **۱۱** درطوس ، (ص۳۳۲ ـ ۳۳۸) [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۱۹].

7337ـ**مجلس** ۳۵۷۱/۸فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۲] .

7338ـ **مجلس** ۱۸۲۴/۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۴۴۷].

7339 ـ **الهیات** ۲۹۳/۳۷ج : نسخ سدهٔ **۱۲** (۱۱۷ر ـ ۱۲۰پ) [ف. الهیات ۱: ۲۰۱] .

7340ـ **تهران**، دهخدا۲۵۹: نستعلیق علی فرزند ملااحمد محرردر۱۷ ذیقعدهٔ **۱۲۵۶** بفرمایش سرکار خان خانان ، [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۴] .

7341ـ **ملك**۶۱۳۵/۳: نسخ و نستعلیق در **۱۲۹۹** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7342 ـ **ملك** ۴۶۵۵/۲۲ : نستعلیق کرمعلی سدهٔ **۱۳** (۱۵۰ر ـ ۱۵۴ ر) عنوانها سفیدمانده، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

7343 ـ **ملك** ۴۶۵۶/۵ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند محمد حسینی تفرشی، با تاریخ **۱۳۱۱** در دفتر (۱۵۴ پ ـ ۱۶۱ پ) [رؤیت] .

7344ـ **دانشگاه** ۱۰۸۸/۳: نستعلیق محمدعلی فرزند یوسف، تاریخ‌یادنشده (۱۳ب ۲۰پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۵۰] .

7345ـ **رضوی**۶۴۳ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، ۳گ [ف. رضوی ۴ : ۱۲۵] .

سلسلهٔ موجودات = رساله در...

رشتهٔ هستی از خدا تا طبیعت . **آغاز :** حمدله ... بدانکه جمله حکما می‌گویند، که واجب‌الوجود لذاته موجب بالذات است .

7346ـ **دانشگاه** ۸۷۶/۱۱: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۶** در دفتر ، (۸۲ پ ـ ۸۶ ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۷۲] .

سه اصل

از ملا صدرای شیرازی، صدرالدین محمد فرزند ابراهیم، درگذشتهٔ ۱۰۵۰. دردفاع ازفلسفه درسه اصل: ۱ـ جهل ۲ـ حب‌مال ۳ـ تسویلات نفسانی ، که بکوشش دکتر حسین نصر بسال ۱۳۴۰خ چاپ شده. **آغاز :** ستایش بی‌انتها و ثنای بیرون از حد و احصا پروردگاری را سزاست که سینهٔ بی‌کینه .

بنگرید : ذریعه۹ : ۶۰۰ و ۱۲ :۲۶۱ـ روضات الجنات: ۳۳۱ ـ تاریخ ادبیات برون ۲۸۰ ـ هدیة‌العارفین۱ :۲۷۹ ـ ریحانة‌الادب ۲ : ۴۵۸ ـ کنی و القاب : ۳۷۲ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۲۵۷ ـ فوائد الـرضویه : ۳۷۹ ـ ف . نگارشهای ملاصدرا ، دانش پژوه : ۷ ـ پیشگفتار چاپ، دکتر نصر .

7347ـ **تهران،** مدرس رضوی ۷/مج: باتاریخ **۱۰۹۱** در دفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۴۳۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۱ ـ ذریعه ۱۲ : ۲۶۱] .

7348 ـ **فرهنگ** خراسان ۳۷ ب : نستعلیق ۱ج۲/۱۲۶ **(۱۲۰۶). فیلم**آن در دانشگاه ش۲۱۵۹ هست [فیلمها ۱ :۱۲۴] .

7349ـ **مجلس** ۱۲۰۷/۲۵: باتاریخ **۱۲۳۴** دردفتر، (ص۳۲۵ـ۳۴۳) [ف.مجلس ۵ : ۵۰۱].

7350ـ **شیراز،** دکترخاوری: باتاریخ **۱۲۶۰** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸] .

7351ـ **تهران،** اصغرمهدوی۶/۳۶۴: نستعلیق ونسخ علی فرزند احمد رشتی، در۱۵ شوال‌گویا **۱۲۷۰** و گویا گزیده‌ای ازآن باشد و یا گرفته‌ای ازآن، [نسخه‌ها۲: ۱۷۷] .

7352ـ **رضوی**۱۶۷ اخلاق (۵۹۵): نسخ خوش ع۲/**۱۲۸۱**، با یادداشت واقف که نسخه نوشتهٔ اشرف اصفهانـی است ، زرین ، ۱۱۴گ ۱۱س [ف . رضوی ۶ :۴۲۴]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۱۲۴] .

7353ـ **مجلس**۲/۲۹۹۲: نسخ شکسته و نستعلیق میرزا ابـراهیم مشتری سراینده ، **۱۲۹۴**، درص ع آمده: برهان الحکمة معروف بسه‌اصل(ص۳ـ۱۵۰)، آغاز برابرنمونه[ف. مجلس ۹ : ۴۳۹] .

7354 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۳۳۵ (۵۷ـ۴۴۴) : نوشتهٔج۱/**۱۲۹۶** نام نویسنده را پاك کرده‌اند ، ۳۰ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

7355ـ **مجلس** ۳۲۶۲/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۸۶ ـ ۱۶۰) [ف . مجلس ۱۰ : ۸۷۲] .

7356 ـ **مجلس** ۱۰۳/۲ : نستعلیق ریز تاریخ یادنشده، آغاز برابر [ف . مجلس ۲ : ۵۰]. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۲۵۹هست [فیلمها ۱ : ۱۲۴] .

سیب نامه = تفاحید

از باباافضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه۷۶۸) گفتگوییست که ارسطودردم‌مرگ با شاگردانش کرده، این ترجمه یکبار بکوشش مارگلیوث با ترجمهٔ انگلیسی آن در ۱۸۹۲م و سپس دوبار در تهران چاپ شده « مصنفات باباافضل : ۱۱۱ـ۱۴۴». **آغاز:** این‌ترجمهٔ مقالتیست ازآن... چنین‌گفتند که چون ارسطا طالیس حکیم‌را عمر بپایان‌کشید .

بنگرید : ف. مشار : ۴۳۴ .

7357 ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۵ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۳۰** درجنگ ابن‌خاتون (گ ۸۰ـ ۸۴) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7358 ـ دانشگاه ۴۳۱/۳ : شکسته نستعلیق محمدعلی ، ۱۰۳۱ (۸۰پ-۱۱۶پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۵۴] .

7359 ـ بادلیان ۹۵/۹ اوزلی : با تاریخ ۴۲ - ۱۰۴۳ دردفتر . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۷] .

7360ـ ملك ۶۹۱/۱۳: باتاریخ ۱۰۵۱ دردفتر بهمین‌خامه (ص ۴۰۱ - ۴۳۵) [رؤیت].

7361 ـ ملك ۵۳۲۷/۸ : نستعلیق مقابله شدهٔ دردهلی در ۱۰۷۸ (۵۷ر-۶۱ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7362 ـ دانشگاه ۴۰۲/۷ : نستعلیق ۱۰۷۹ (۵۷پ-۶۲ر) [ف. دانشگاه ۳: ۲۷۴].

7363 ـ مجلس ۵۲۸۳/۸۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، با تاریخهایی از ۱۰۷۸ تا ۱۰۸۲ در شماره‌های پیش از آن ، آغاز برابر نمونه (۲۱۲پ - ۲۱۷ر) [رؤیت] .

7364ـ مجلس ۵۷۸۸/۸ فهرست نشده: شکسته نستعلیق زین‌الدین فرزند محمد شیرازی ۱۰۸۶ (۸۲ر-۹۰ر) [رؤیت] .

7365ـ دانشگاه ۲۴۰۱/۴: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری ، سدهٔ ۱۱ در طوس (ص۳۵ - ۴۴) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۳] .

7366 ـ ملك ۶۱۶۹/۷ : نستعلیق ۱۱۰۹ (۹۶پ - ۱۰۴پ) [رؤیت].

7367ـ مجلس ۱۲۹۰۹/۳ (۲۲۱): نوشتهٔ صفر ۱۱۱۲ . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۱۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۲۴] .

7368 ـ مجلس ۲۴۲۹/۲ فهرست نشده: سدهٔ ۱۲ (ص۵۵-۸۲) [،گلچین معانی، نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰] .

7369ـ الهیات ۲۵۶/۵ج : نستعلیق سدهٔ ۱۲ (۲۶پ - ۴۲پ)، آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱: ۱۹۳] .

7370ـ الهیات ۲۹۳/۵۹ج: نسخ اوایل سدهٔ ۱۲ (۱۷۱-پ۱۷۶ر) [ف. الهیات ۱: ۲۰۲]

7371ـ تهران ، دکتر مفتاح ۱مج : باتاریخ شعبان ۱۲۵۷ دردفتر بهمین‌خامه [رؤیت]

7372ـ ملك ۵۲۶/۲ : نستعلیق سید حسن حسینی متخلص به‌ثریا، در ۱۲۷۱، (ص ۱۸ - ۴۱) [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵۹] .

7373ـ ملك ۴۲۶۷/۱۴: نسخ ۱۲۷۶ (۴۸پ - ۵۵ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

7374 ـ مجلس ۶۰۱/۵ : شکسته نستعلیق ۱۲۸۸، درفهرست ازمترجم یاد نشده [ف. مجلس ۲ : ۳۶۰] .

7375 ـ مجلس ۱۲۹۷/۲ : نستعلیق باتاریخ ۱۲۹۷ دردفتر (۶پ - ۱۹ر)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

7376 ـ ملك ۴۶۵۵/۴۶ : نستعلیق کرمعلی، سدهٔ ۱۳ (۲۲۵ب - ۲۴۰پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7377ـ سپهسالار ۱۲۱۶/۴۶: تاریخ یادنشده، (۳۰۰-۳۱۱) [ف. سپهسالار ۳: ۴۵۴]

ش

شبههٔ استلزام

در توضیح شبهٔ استلزام منسوب به ابن ـ کمونه. **آغاز:** تقریر این شبهه مستدعی بیان دومطلب است، و سبق بیان‌آن مطلب.

7378 ـ مجلس ۳۵۷۷/۴ . نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص۱۴۵ - ۱۴۸) [یادداشتهای آقای عبدالحسین حائری] .

شبههٔ تخلف معلول از علت

ناشناخته .

7379ـ دانشگاه ۲۱/۱۰/۲۴۰۱ : نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری، سدهٔ **۱۱** (گ ۲۵۸) آغازافتاده. انجام این است آنچه از کتابهای دانایان فقیر را ظاهر شده، در دفع این شبهه و فهمیدن این تأمل بسیار باید وتعمقی در معنی حرکت هداك الله و ایانا طریق الرشاد [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۶] .

شخص جزوی بحقیقت کلی بود =

هستی

از باباافضل، درهمین بخش خواهد آمد

شرح ابیات سبعهٔ خواجه

ازمیرزا ابوجعفر کافی قاینی درخجی فرزند محتشم فرزند عمیدالملك فرزند محمد فرزند نظام‌الدین فرزند شهنشاه قهستانی، سدهٔ ۱۱ ، گزارش هفت بیت سرودهٔ خواجه نصیراست، در اقسام موجودات ومراتب آنهاباعنوان : البیت، التفسیر موجود منقسم بدو قسم است نزد عقل ـ یا واجب الوجود ویا ممکن الوجود. **آغاز:** الحمدلله وحده والصلاة علی رسوله. . . بعد ، این چندکلمه‌ایست درشرح ابیات‌سبعه‌که حکیم کامل . . .

بنگرید : تذکرهٔ نصرآبادی : ۱۹۱ ـ ریحانة الادب ۳ : ۴۷۸ ـ ذریعه ۹ : ۹۰۳ و ۱۹۵ و ۱۶۴ : ۱۹۵ .

7380ـ الهیات ۲/۸۳۴ د : نستعلیق نگارنده، باتاریخ **۱۰۲۶** در پایان ش ۱ و ۳ دفتر ، ضمن مجموعه رساله‌هایی همه از همو : مقالة فی‌اسرار العبادات به عربی، این‌گفتار، المستورة در اتحاد عاقل و معقول به عربی ، مقالة فی بیان حال المعاد، اسرارالایات بفارسی، (۳۵پ ـ ۴۰) [ف. الهیات ۲ : ۲۹]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲/۲۹۸۱ هست [فیلمها ۱ : ۷۴۵] .

شرح اثبات واجب

متن ازمسیحای فسایی (بنگرید : اثبات واجب: ۷۲۸) گزارش ازشکیب‌شیرازی، محمد علی‌فرزندمحمدامین سکاکی، که دریورش افغان در۱۱۳۵ درخانهٔ خود درسن‌شصت‌سالگی‌کشته شده است .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۹ و ۹ : ۵۳۶؛ تذکرهٔ حزین : ۳۴ ـ فارسنامه ۲ : ۱۴۸ ـ آتشکدهٔ آذر : ۳۷۹ ـ ریحانة الادب ۲ : ۳۳۵ ـ ریاض العارفین : ۱۶۲ .

7381ـ تهران، ادبیات۱/۱۸ حکمت: نسخ خوش سدهٔ **۱۲** [ف. ادبیات ۲ : ۳۵].

شرح احادیث طینت = طینت

شرح تجرید

متن ازخواجه نصیرالدین‌طوسی (بنگرید بیست باب : ۲۴۳) . گزارش از میرزا محمد تنکابنی نگارندهٔ «کشکول محمدی : ۶۷۹» برای پسرخود موسی. در«قصص‌العلما»ی خود ازآن نامبرده وآنرا شصت‌وسومین نگارش‌خود در پانزده هزار بیت نبشته‌می‌شناساند. متن در شش مقصد است: ۱ـ اموعامه، درچند فصل ، یکم آن : وجود و عدم ۲ ـ جواهر و اعراض ۳ـ اثبات صانع و صفات او ۴ ـ پیامبری ۵ـ امامت ۶ـمعاد. **آغاز:** الحمدللمحمودالوجود الفعال الذی لایحویه ماض ولاحال... و بعد ، چنین‌گوید .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۵۲ و ۱۳ : ۱۳۹ قصص العلما : ۶۰ .

7382 ـ دانشگاه ۱۲۴۸ : نستعلیق در نمای نسخه آمده کـه نوشتهٔ احمد فرزند

فرج‌الله تنکابنی جلجانی درشب سه‌شنبه؟، ۱۸۴ گ ۲۰س [ف. دانشگاه۷ : ۲۷۳۹].

شرح تجرید = تحفهٔ شاهی

شرح تجرید = علاقة التجرید

شرح حدیث عالم علوی

در بخش عرفان خواهدآمد .

شرح حدیث عما

در بخش عرفان خواهد آمد.

شرح حدیث کمیل

در بخش عرفان خواهدآمد .

شرح حی بن یقظان=شرح قصهٔ ...

شرح خطبة التوحید = ترجمهٔ خطبة الرضا

از محمدباقرمجلسی (بنگرید: اختیارات ۲۱۸). گزارشی‌است برخطبهٔ منسوب بحضرت رضا در توحید و خدا شناسی به نقل از «عیون اخبار الرضا» که گویا در حضور مأمون و گروهی ازبنی‌هاشم هنگامی‌که اورا بەولیعهدی برمی‌گزید خوانده است . که در پایان «تحفة الرضویه» چاپ شده. **آغاز:** حمدله. صلاة.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۹ و ۱۳ : ۲۱۲.

7383ـ **مجلس** ۳۰۵۹/۱: نسخ‌محمد کریم فرزند اسماعیل قاضی، سدهٔ **۱۱** (ص ۱ـ ۸۳) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۵۰۵] .

7384ـ **الهیات** ۷۸/۴ آل‌آقا : نسخ باتاریخ **۱۱۲۴** دردفتر (۸۳ر ـ ۹۷ر) [ف . الهیات ۱ : ۷۱۲] .

7385ـ **کربلا**، شیخ عبدالحسین‌تهرانی نوشتهٔ سیدزین‌العابدین پدرصاحب روضات‌سدهٔ **۱۳** [ذریعه ۴ : ۹۹] .

شرح خطبة التوحید= ترجمهٔ خطبة الغراء

متن از ابوعلی سینا (بنگرید : ترجمهٔ قانون: ۵۰۳) که‌الخطبة‌التوحیدیه ،التسبیحیة الغراء ، خطبة فی‌الالهیات خوانده شده. آغاز متن : سبحان الملك القهار . فخر رازی در « المباحث المشرقیه» از آن یاد کرده است .

ترجمه منسوب به‌عمر خیام (بنگرید : نوروز نامه: ۳۶۴). درسرآغاز نسخهٔ۱۰۴۶دانشگاه آمده که‌آنرا بسال۴۷۲ بخواهش مردم اصفهان ترجمه‌کرده است. **آغاز:** پاکا پادشاه دادار و ایزد کامکار ، خداوندی که آغاز همه چیزها ازوست .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۰۲ و۱۳ : ۲۱۲ ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی:۹۹ ـ المباحث المشرقیة ۲ : ۵۰۱ (چ حیدر آباد) ـ ف . دانشگاه ۱ : ۱۳۴ .

7386 ـ **تهران** ، سید نصرالله تقوی : نوشتهٔ حاج محمود نیریزی مجاز از میرصدرـ الدین دشتکی در ۹۰۳، سدهٔ **۹ ـ ۱۰** همراه ۵۷ گفتار دیگر، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۱۳ : ۲۲۰] .

7387ـ **ملك**۴۶۹۴/۲: نستعلیق بیشتر بی‌نقطهٔ عبدالقادر اردوبادی ، شیراز **۱۰۲۱** (۹۴ر ـ) آغاز برابرنمونه[رؤیت].

7388 ـ **الهیات** ۲۴۲/۸ب : شکسته نستعلیق فریدالدین محمد با تاریخ **۱۰۵۷** ـ **۱۰۶۱** در دفتر (گ ۳۳) [ف . الهیات ۱ : ۱۴۴] .

7389 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۵۹۷ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۸** در دفتر [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

7390ـ **دانشگاه** ۱۰۴۶ : نستعلیق

رجبعلی فرزند جوادعلی مازندرانی ، باتاریخ های **۱۰۵۹-۱۰۷۱** دردفتر (گ۹۶ ـ ۹۸). درآغاز: آمده: قال الشیخ ... الخیام . لقد استدعی منی جماعة من‌الاخوان باصفهان . . . پاکاپادشاه [ف. دانشگاه ۱ : ۱۳۴] .

7391 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۲/۹۰ : نستعلیق **۱۲۶۶**، (۲۷۱ ر ـ ۲۷۱ پ) [ف . سپهسالار ۳ : ۴۱۰] .

7392 ـ **سپهسالار** ۱۲۱۶/۵ : تاریخ یاد نشده (ص۱۱) [ف. سپهسالار ۳ : ۴۱۰].

شرح خطبة التوحید

متن از ابوعلی‌سینا ، گزارش ناشناخته . بنام شهاب‌الدوله والدین صاحب نصاب‌الحکمة نگاشته شده است ودرآن ازغزالی یاد می‌شود. **آغاز.** حمدبیحد وثنای‌بیعدوسپاس بیقیاس... امابعد، چون عنایت ازل وجود اول آثارخرد

بنگرید : ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی: ۹۹ .

7393 ـ **الهیات** ۶۴۷/۷ د : نستعلیق یکشنبهٔ ۱۴صفر**۱۰۴۰**، دربرهانپور (۱۳۸پ ۱۴۹ر) . [ف. الهیات ۱ : ۳۴۷] .

7394 ـ **ایاصوفیا** ۲۴۲۵ : تاریخ‌یاد نشده، ۵۷ گ. **فیلم‌**آن درددانشگاه ش ۲۲۶۷ هست [فیلمها : ۱۳۰] .

7395 ـ **بادلیان**، ۱۴۲۲/۳ : تاریخ یاد نشده [ف . مصنفات ابن سینا ، مهدوی : ۱۰۰] .

شرح خطبهٔ حکمیه

متن از ابوعلی‌سینا . ترجمه ناشناخته ، گویا شرح « حطبة التوحید » باشد .

7396 ـ **مجلس** ۶۳۰/۱۵: سدهٔ هشتم [ف. مجلس ۲ : ۳۹۱] .

شرح رباعی

از جلال الدین محمد دوانی ، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» و جزآن . در گزارش رباعی سرودهٔ خود او : هستی توبذات هست وماهست نما. دروجود واجب و وجود ممکن . **آغاز:** هستی بذات هست و ماهست نما . . . محققان اصحاب عناوین ومدققان ارباب برهان .

7397 ـ **ملك**۵۸۲۴/۶ : نستعلیق با تاریخ **۱۱۲۲** در دفتر (۸۶ر ـ ۸۸ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7398 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۶/ ۳۸۸ : و فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۷] .

7399 ـ **مدینه**، عارف حکمة۱۷۳مج: و درآن رسالهٔ عقل و عشق است [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۲] .

7400 ـ **بادلیان** ۹۴/۳ : فیلم آن در دانشگاه ش۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷]

شرح رباعی

ازهمان‌جلال‌الدین محمد دوانی. گزارش رباعی: من وصف کمال تو نیارم گفتن ـ وین در گرانمایه نیارم سفتن .

7401 ـ **الهیات** ۱۸۹/۵ د : نستعلیق مظفرحسین فرزند احسان الدین ، در **۱۰۱۶** در شیراز (۶۱ ر ـ ۹۴ پ) [ف . الهیات ۱ : ۲۵۶] .

شرح رباعیات = وحدت وجود

از عبدالرحمان جامی نگارندهٔ «تهلیلیه: ۳۶» و جزآن. در دیباجهٔ آن آمده : پیش از این چندرباعی دروحدت وجود سروده بودم ، اینك در توضیح مشکلات آن این رساله را می‌نگارم . در ۱ رجب ۸۷۶ نگاشته است .

آغاز: حمداًلاله هوبالحق حقیق... پاکایگانه ای‌که کثرت ثنویت صفت وموصوف را گرد.

بنگرید: ذریعه ۱۳ : ۲۷۹ .

7402ــ **ایاصوفیا** ۳۸۳۲/۳: نستعلیق محمود کاتب گیلانی فومنی، (۲۲) ۱۲رمضان **۸۶۶** دردمشق (۳۲۳ر – ۳۷۹ر). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۰ و ۲۲۷۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۸ و ۶۶۷] .

7403ــ **تهران**، ملی : نسخ گویا عبدالرحمان فرزند احمدجامی، باتاریخ**۸۷۷** درکلیات او (ص۶۵۴ – ۶۷۹) ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶ : ۲۸۲] .

7404ــ **نجف**، امیرالمؤمنین : در دفتر مؤرخ **۸۸۱** [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۳] .

7405ــ **ملك** ۴۷۹۵/۱۰ : نستعلیق نزدیك **۸۹۵** ، شمارۀ **۱۰** «کلیات» اوست (۳۳۱ر–۳۴۰پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

7406ــ **کابل**، وزارت‌اطلاعات ۳۹/۱ نوشتۀ زیبای‌برهان هروی،**۹۴۶** همراه لوامع ولوایح [راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۵۲۵] .

7407ــ **تهران** ، اصغر مهدوی ۶۸ : نستعلیق سدۀ**۹–۱۰** ضمن «کلیات» او [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

7408ــ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۱۹ : نستعلیق احمد فرزند محمد فرزند الیاس رومی لاذقی ، ع۱/**۹۱۰** ، در مدرسۀ خواجه دربلدۀ بیدر [نسخه‌ها ۵ : ۷۷].

7409ــ **قاهره**، دارالکتب۳۷ مجامیع فارسی طلعت : باتاریخ **۹۲۱** در دفتر ، آغاز برابر نمونه (گ ۲۰۶ – ۲۴۵) [مخطوطات ۱ : ۳۳۰] .

7410 ــ **ملك** ۴۰۵۶/۲۲ : نستعلیق سدۀ **۱۰** با تاریخ **۹۴۰** در دفتر (۲۶۷ر – ۲۹۰پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

7411ــ **قاهره** ، دارالکتب ۵مجامیع فارسی طلعت : تعلیق احمد متطبب شیروانی ، شوال **۹۴۳**، آغازبرابرنمونه [ف. مخطوطات ۱ : ۱۹۹] .

7412ــ**مجلس** ۲۳۸۴/۵فهرست‌نشده: سدۀ **۱۱** باتاریخ **۱۰۷۷** دردفتر، (ص۲۶۱ – ۲۹۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۶] .

7413ــ **دانشگاه** ۲۹۵۸/۳: نستعلیق شوال **۹۹۷** (ص ۱۱۸ – ۱۵۴) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۳] .

7414ــ **دانشگاه** ۲۰۸۸/۲: نستعلیق سدۀ **۱۱** (۱۰۳ر–۱۹۳پ) زرین، آغازافتاده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۳۴] .

7415ــ **الهیات** ۷۶۵/۷د : نستعلیق ونسخ سدۀ **۱۱** (۲۰۶ پ – ۲۶۳ ر) [ف . الهیات ۱ : ۳۹۱] .

7416 ــ **تهران** ، ادبیات ۳۴۶/۱۰ حکمت : نستعلیق محمد هاشم فرزند سلیمان قزوینی، رجب ۱۲۷ **(۱۲۰۷)** [ف . ادبیات ۲ : ۶۲] .

7417ــ **یزد**، جامع‌کبیر ۴۱۹–۱۲/۵ نسخ **۱۲۲۴** [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۹] .

7418ــ **رضوی** ۸۰۱حکمت: نستعلیق میر سرور علی ۲۰ صفر **۱۲۳۰** آغاز و انجام برابر نمونه ۵۱گ ۱۱ س [ف . رضوی ۴ : ۱۷۷] .

7419ــ **مجلس** ۴۰۶۷/۱فهرست‌نشده: سدۀ **۱۳** باتاریخ **۱۲۵۵** دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۱۹۹] .

7420 ــ **بادلیان** C ۶۵/۱ : با تاریخ **۱۲۸۶** دردفتر، **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۵۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۳] .

7421ـ **تهران،** ادبیات ۱۰۹/۴ ج : نسخ و نستعلیق در جنگ سدهٔ **۱۳** (۵۳ پ ـ ۷۹پ) [ف. ادبیات ۱ : ۳۹۱].

7422ـ **سپهسالار** ۶۳۳۲/۱۱: نسخ محمد علی کرمانشاهی ، **۱۳۰۳** ، در فهرست شناخته نشده، آغاز برابر نمونه، (۲۱۶ پ ـ ۲۶۵ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۴] .

7423ـ **مجلس** ۴۸۴۰/۱۱: نستعلیق با تاریخ شعبان **۱۳۰۵** در دفتر (ص ۱۳۷ ـ ۱۷۸) آغاز برابر نمونـه، در فهرست بنام «وحدت وجود» یادشده [رؤیت] .

7424ـ **مجلس**۲۴۰۰/۴فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۶** (ص۵۴ ـ ۱۳۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۱] .

7425ـ **نجف،** آقا بزرگ تهرانی ۱۳ مج : نوشتهٔ عبدالعلی فرزند علینقی رنینی خمسه‌ای خویی، **۱۳۵۰** (۸۷ر ـ ۱۰۳پ) ، **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۹۸۶هست [فیلمها ۱ : ۷۵۱] .

7426ـ **بادلیان** ۲۶۹۲/۲: **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۹۳۳ هست [فیلمها ۱:۷۴۲].

7427ـ **بادلیان** ۷۴/۲: **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۱۳۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۶] .

7428 ـ **بادلیان** اکسفورد ۹۴/۴ : **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۱۴۲هست[فیلمها ۱ : ۵۶۷] .

7429ـ **سپهسالار**۱۳۴۴/۶: نستعلیق تاریخ یادنشده (ص۳۷۱ ـ ۳۷۳) . **آغاز:** امابعد، نموده می‌شودکه پس ازانشای این‌نامه [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۲] .

7430ـ **رضوی** ۸۰۲حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده آغازبرابر نمونه، ۲۹ گ [ف. رضوی ۴ : ۱۷۸] .

7431ـ **رضوی**۸۰۳حکمت: نستعلیق، آغاز برابروانجام یك برگ افتاده، ۴۹گ۱۵ س [ف. رضوی ۴ : ۱۷۸] .

7432ـ **قاهره،** دارالکتب۱۴ مجامیع فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده [مخطوطات].

7433ـ **قاهره،** دارالکتب ۳۷مجامیع فارسی طلعت: تاریخ یادنشده[مخطوطات، ن. طرازی ۱ : ۱۹۹] .

شرح رباعی

درتناسخ. **آغاز:** درسیر وجودسوی رسخ افتادم ـ وز عالم رسخ بفسخ افتادم ـ کـردم گذر از فسخ سوی عالم مسخ ـ چون مسخ شدم باز بنسخ افتادم . این رباعی حکایتی است از بیان حال مذهب تناسخ وپندار ایشان .

7434 ـ **ملك** ۴۱۳۷/۳۶ : نوشتهٔ **۱۰۷۰** (۱۵۱پ ـ ۱۵۲ر) [رؤیت] .

شرح رباعیات

از جلال الدین محمد دوانی ، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» دردیباجهٔ آن آمده: درجوانی رباعیاتی سروده بودم واکنون بخواهش جمعی ازبرادران آنهارا گزارش می‌کنم. بنام سلطان ایلدرم بایزید (۸۸۶ ـ ۹۱۸) پادشاه روم . **آغاز :** حمداً لاله غمر الخلق آلاه . . . در سوالف ایام‌که عنفوان جوانی‌وریعان زندگانی بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۷۹ .

7435ـ **قاهره،** دارالکتب۳۷ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق**۹۲۱**، آغازبرابرنمونه (گ ۸ پ ـ ۴۱ ر) ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۳۳۰] .

7436ـ**تهران،**ادبیات ۳۲۲/۶حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۰** باتاریخ **۹۴۶** دردفتر [ف . ادبیات ۲ : ۵۹] .

7437ـ **اصفهان،** آقای کتابی: نوشتهٔ

۱۷شوال **۹۷۰** درقزوین. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۴۷۲ هست [فیلمها : ۱۳۱] .

7438ـ **دانشگاه** ۲۹۵۸/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** با تاریخ **۹۹۷** در دفتر (ص۱۰۱ـ۱۱۶) [ف. دانشگاه . ۱ : ۱۸۵۳] .

7439 ـ **الهیات** ۷۴۹/۸د : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱** (۶۲ پ ـ ۸۲ پ) [ف . الهیات ۱ : ۳۸۰] .

7440 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۲مج : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۱** در دفتر بهمین خامه [رؤیت].

7441ـ **دانشگاه** ۱۰۴۶/۲۶ : نستعلیق رجبعلی فرزند جواد علی مازندرانی، ۲۰صفر **۱۰۶۲** (۱۱۲پ ـ ۱۳۰ر) [ف. دانشگاه ۳: ۴۶۴] .

7442ـ **سپهسالار** ۱۷۹۹/۴۵ : نوشتهٔ ۱۰ج۲ **۱۰۷۴/۲** (ص ۴۸۶ ـ ۵۰۱) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۹۳] .

7443 ـ **دانشگاه** ۴۰۸۰ : نستعلیق ۱۸شعبان **۱۰۸۵** [ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۶۰].

7444 ـ **دانشگاه** ۴۰۳۳/۱ : نسخ **۱۲۰۶** در اکبرآباد، آغاز برابر نمونه (ص۱ـ۱۱۹) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۲۱] .

7445ـ **مجلس** ۴۱۲۳/۶ : نسخ زیبای سدهٔ **۱۳**، زرین (۵۱ر ـ ۱۱۵ر) [رؤیت] .

7446 ـ **سپهسالار** ۷۵۰۲/۲ : نسخ محمدعلی کرمانشاهی **۱۳۰۲** (۲۵پ-۱۱۳پ) ازروی نسخهٔ مؤرخ **۹۷۹** [ف . سپهسالار ۵ : ۱۹۳] .

7447ـ **رضوی** ۷۳ ادبیات: نستعلیق بی‌تاریخ، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷ ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۳ : ۱۸۱] .

شرح رسالة حی بن یقظان =

شرح قصة . . .

شرح رسالة الطیر

متن از ابوعلی‌سینا که در «ترجمهٔ قانون ۵۰۳» یاد شده . ترجمه‌و گزارش از عمر بن‌سهلان ساوی (بنگرید : دانشنامهٔ علائی ، در بخش منطق) ساوجی در گذشتهٔ ۵۴۰ (تتمهٔ صوان الحکمة و تاریخ حکماء) و یا ۵۵۰ (زرکلی و عمر رضا کحالة). وی عبارتهای « الطیر » را بند ببند آورده و ترجمه کرده وسپس به ـ گزارش آن پرداخته‌است. درگزارش بند نخستین اشاره‌ای بدین معنی است‌که ترجمه را دیگری کرده واو بگزارش آن پرداخته است [نسخهٔ ۱۹۱۹/۱ مجلس] در نسخه‌های دیگر بدین روشنی سخن نرفته است . اما مقایسهٔ ترجمهٔ «رسالهٔطیر» درشرح ساوی با نظیر آن درترجمهٔ اخسیکتی [ش۱۹۱۸/۲۱ مجلس] این فکر را تأیید می‌کند که ساوجی عیناً ترجمهٔ موجود را درگزارش خود آورده است [آقای حائری]

آغاز: کثرت التماس دوستان و بندگان مرا دلیر گردانید بشرح کردن رسالة‌الطیر ازسخنان شیخ رئیس (ره) پس هم ازسخنان اوشرح کردم این رساله را، باده‌وز واشارات .

بنگرید: ذریعه ۱۰۴:۴ ـ فهرست‌مصنفات ابن‌سینا : ۱۷۷ ـ ف. فارسی مشار : ۴۰۲ . تتمهٔ صوان‌الحکمة : ۱۲۱ ـ ۱۲۸ .

7448ـ **مجلس** ۱۲۲۶/۲ : نبشتهٔ‌حسین فرزند محمد معروف بقـوام کاشی **۸۴۵** (ص ۱۶۹ ـ ۱۹۳) [ف . مجلس ۴ : ۱۵ و ۵ : ۵۰۱] .

7449ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۷ : نستعلیق حمزه فرزند محمدخان ، ۱۰ج۲ **۱۰۳۰/۲** در

جنگ ابن‌خاتون (گ۸۵ – ۹۷)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7450- **بادلیان** ۱/۹۵(اوزلی۱۴۲۲) باتاریخ **۱۰۴۲ – ۱۰۴۳** در دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۳۰ هست [فیلمها ۱:۵۵۷].

7451 – **مجلس** ۱/۱۹۱۹ : نیمی نستعلیق **۱۰۶۶** ونیمی شکسته نستعلیق**۱۰۶۵** (ص۱–۲۵) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۵: ۴۱۶] .

7452 – **ملك** ۱۰/۵۳۲۷ : نستعلیق سدۀ**۱۱** باتاریخ مقابلۀ ۱۳رمضان**۱۰۷۸** (۷۰پ – ۷۷پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

7453- **رضوی** ۸۰۷ حکمت: شکسته نستعلیق ۱۲ج**۱۲۷۳/۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۹گ ۱۴س [ف. رضوی ۴:۱۷۹] .

7454 – **مجلس** ۲/۶۴۰ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست‌ازنگارنده نام برده‌نشده [ف. مجلس ۲ : ۴۰۵] .

7455- **سپهسالار** ۱۲/۱۲۱۶:تاریخ یاد نشده (ص۳۴ – ۵۴) ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۳] .

شرح رسالهٔ علم باری

متن از میرمحمدابراهیم. گزارش ازصدر الدین محمد فرزند محمد باقر رضوی قمی زنده در۱۱۶۸، بسال ۱۱۴۷ نگاشته است .

آغاز(متن)**:** بعدالحمدوالصلاة، فقدسئل بعض المعاصرین(آغازگزارش) بحمده‌ونستعینه...اما بعد، چنین‌گوید. .صدرالدین‌محمدبن‌محمدباقر

بنگرید : ذریعه۱۴ : ۱۶۶ (شرح‌وافیه) ریحانة الادب ۲ : ۴۶۷ – هدیة الاحباب : ۱۸۷ .

7456 – **مجلس** ۳/۵۲۰۱ : نستعلیق **۱۲۶۰** (۵۰پ – ۵۹پ) ۱۵س [ف . مجلس ۱۶ : ۳۱] .

شرح (ترجمهٔ) رسالة فی‌القدر

متن ازابوعلی‌سینا، باسه عنوان : شرحی تفسیرش، الاصل .

بنگرید : ذریعه۱۷ : ۴۸ – ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۱۹۷ .

7457- **کوپرولو** ۸۲/۱۵۸۹ : با تاریخ **۷۵۶**دردفتر (۲۴۳ر – ۲۶۲ر) همراه بامتن. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۲۴۶۲آ و۴۶۳ب هست [فیلمها ۱ : ۴۸۴] .

شرح سلامان وابسال = مقامات العارفین

در بخش عرفان خواهدآمد .

شرح عرض نامه

از باباافضل (بنگرید : جاودان نامه : ۷۶۸). **آغاز،** ذکرفصلی ازسخنان خواجه‌که درشرح فصلی ازعرض‌همایون‌گفته است. عرض دوم ، عرض کنندگان است از اقسام موجودات دانسته مانادکه موجودات.

7458- **مجلس** ۳۳/۳۴۵۶: سدۀ**۱۲** (ص۲۵۶–۲۸۵) گزارش عرض ۲ و۳ را دارد [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۹۲] .

شرح فصوص الحکم = شرح الفصوص فی‌الحکمة

متن ازابونصرفارابی، محمد فرزند احمد فرزند طرخان (۲۶۰ – ۳۳۹) یامحمدفرزند محمد فرزندطرخان. گزارش ازابوجعفرمحمد تقی استرآبادی فرزندعبدالوهاب فرزندحسین مشهدی، درگذشتۀ۱۰۵۸، که دررمضان۱۰۵۶ آغاز بدان‌کرده و تا میانۀ فصل۴۸ را گزارش

کرده ولی گویا بپایان نرسانده است. پیش از گزارش پنج گفتار آورده است: ۱ـ فلسفهٔ اولی و کیفیت آن ۲ـ جدایی فلسفه ازکلام وچگونگی هریك ۳ ـ اثبات واجب و نفی برهان لم ۴ ـ وجود شیئ ۵ـ ماهیت وذاتی وعرضی و جنس وفصل. **آغاز:** (پس ازخطبه) بعضی ازدوستان وفاکیش در این روزگار شهر رمضان سنهٔ (۱۰۵۶) از ابن بی‌بضاعت التماس نمودندکه.

بنگرید: ذریعه۱۳ : ۳۸۱ (شرح‌الفصوص) و ۱۶ : ۲۳۵ (فصوص‌الحکم) ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۲۶۵ (الفصوص) ـ مؤلفین مشار ۵ : ۲۹۱ (فارابی) ـ ریحانة‌الادب ۳ : ۱۶۸ .

7459ـ **الهیات** ۲۳/۲۴۲ب: شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۷ ـ ۱۰۶۸** در دفتر ، تنها بخش تحقیق درزمان ومکان را دارد [ف. الهیات ۱ : ۸۵] .

7460ـ **رضوی** ۸۳۵ حکمت : نسخ ۱۷ج۲/**۱۰۹۷** ازروی نسخه‌ای که برخی از آن بخامهٔ نگارنده بوده است، آغاز برابر نمونه ۱۱۵گ ۲۵س [ف. رضوی ۴ : ۱۸۸].

7461ـ**سپهسالار** ۸۲/۲۹۱۲: تاریخ یاد نشده (۲۶۲ پ ـ ۲۶۴ پ) افتادگی دارد [ف. سپهسالار ۵ : ۲۱۵] .

شرح فصوص الحکم

ازمحیی‌الدین، دربخش‌عرفان‌خواهدآمد.

شرح فصول نصیریه

متن از خواجه نصیرالدین (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) ،در کلام. گزارش از ملا محمد فرزند احمد خواجکی شیرازی، که در حیدرآباد هند می‌زیسته، و شافعی مذهب بوده وشیعی شده است، این کتاب را بروزگاری که سنی بوده بسال ۹۵۳ دردکن نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۸۵ .

7462ـ **رضویه** ۱۹۵۵ حکمت: نستعلیق **۱۰۰۰** ، وقف ابن خاتون در ۱۰۶۷ ، آغاز افتاده [ف. رضوی ۱ :] .

شرح قصهٔ حی بن یقظان

متن از ابوعلی‌سینا (بنگرید : ترجمهٔ القانون : ۵۰۳) که « الرسالة المرموزة » نیز خوانده شده است ، و در قلعهٔ فرد جان پیرامن ۴۱۴ نگاشته است. ازآن دوروایت در دست هست : یکی آنچه مشهور است و ترجمهٔ فارسی از همین است و دیگری نسخهٔ ایاصوفیه ۴۸۲۹/۳۴ و نور عثمانیه ۴۸۹۴/۱۰۷ با عنوان «رسالة حی‌بن یقظان علی بیان‌آخر» . ترجمه ناشناخته، ودرنسخهٔ ۵۳۲۷ملك ازبابا افضل‌کاشانی دانسته شده است‌که بدستور علاء ـ الدوله ابوجعفرحسام امیرالمؤمنین انجام‌گرفته است آقای هانری کربن آن را با ترجمهٔ فرانسوی آن چاپ‌کرده است. **آغاز:** ستایش وآفرین مریزدان جهانداروآفریدگار ودارندهٔ زمین وآسمان .

بنگرید : ف . مصنفات ابن‌سینا : ۹۴ ـ پیشگفتار چاپ ازهانری کربن.

7463 ـ **ملك** ۶۳۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۹**، آغاز برابرنمونه (۱۵۹ پ ـ ۱۷۲ پ) انجام افتاده [رؤیت] .

7464 ـ **ملك** ۵۳۲۷/۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۷۸** در دفتر (۷۸ ر ـ ۸۹ر) بایادداشتی در برگهای (۷۸ر ـ۸۴ر)که ترجمه ازباباافضل است و عضدالدین همان‌الب ارسلان سلجوقی است . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7465ـ **مجلس** ۱۳۷۳/۱۴ طباطبائی تاریخ یادنشده [ف. مصنفات مهدوی : ۹۵].

7466ـ**سپهسالار** ۱۲۱۷/۲۷: تاریخ

یاد نشده [ف، مصنفات، مهدوی : ۹۵].

7467 ـ **ایاصوفیه** ۲۴۵۸ : [ف . مصنفات، مهدوی : ۹۵] .

شرح قصیدهٔ عینیه

متن از ابوعلی سینا (بنگرید : ترجمهٔ القانون: ۵۰۳). که النفسیه، الورقائیه، الغراء ، نیز خوانده شده ، در نفس و هبوط و تعلق آن ببدن و فراق نفس از بدن : هبطت الیك من المحل الارفع ــ ورقاء ذات تدلل وتمنع. نخست واژه‌ها را ترجمه کرده وسپس به گزارش آن بروش فلسفی پرداخته است، و باید از سدهٔ ششم و یا هفتم باشد . در آن شعرهایی از نظامی (درگذشتهٔ میان ۶۰۷ــ۶۱۵) آورده شده است. این گزارش را عباس اقبال آشتیانی درمجلهٔ ادبیات تهران س ۱ــ ش ۴ چاپ کرده وجز گزارش محمد صالح است .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۹۳ ، ۳۹۴ و ۱۷ : ۱۲۱ ، ۱۲۲ ــ ف. مجدوع : ۲۰۱ ــ ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۱۹۵ .

7468 ـ **تهران** ، ادبیات ۴/ ۷۰ج : ازسدهٔ **۷ــ۸** (۴۲پ ــ ۵۲پ) [ف. ادبیات ۱ : ۱۶۰] .

شرح قصیدهٔ عینیه

متن ازهمان ابوعلی‌سینا، گزارش ازمحمد صالح فرزند شاهرخ .

7469ـ **تهران**، آقای سبزواری: سدهٔ **۱۲**، ش ۱ دفتر [ف. ادبیات ۱ : ۱۶۰] .

شرح کتاب النفس ارسطو = نفس

از باباافضل .

شرح (ترجمه) المبدء و المعاد

از ملاصدرا، نگارندهٔ «سه اصل : ۸۰۴» وجز آن. در دوفن: ۱ــ مبدء ۲ــ معاد وهریك درچند مقالت . گزارشی است ترجمه مانند از احمد فرزند محمد حسینی ، شاید اردکانی و نگارندهٔ «مرآت الاکوان: ۶۸۶» و جز آن . به‌دستور محمد ولی‌میرزا قاجار، در ۳صفر ۱۲۴۲ بانجام رسانده است. نگارنده برخی ازبخشها راکه خالی از اهمیت می‌دانسته ترجمه نکرده است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل جوهر نفس الانسان مستعداً... وبعد چنین‌گوید .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۵۲ .

7470ـ **مجلس** ۱۸۶۷ : گویا نسخه به خامهٔ نگارنده باشد، ۳صفر **۱۲۴۲**، باافزودگی هایی درهامش، ۲۳۲ص ۱۷س [ف. مجلس ۵: ۳۵۱] .

شرح رموز الحکمه

متن از نجم‌الملة والدین نامی است، وبه ابوعلی‌سینا (ارکین ۸۹ وقنواتی ۱۸۰) نسبت داده شده. درحکمت از نفس و طبیعیات و بنام «رمز کتاب الحکمة والالهیات» نیز خوانده شده گزارش نیز به‌دوتن: شیخ شهاب‌الدین اشراقی سهروردی وخواجه نصیرالدین‌طوسی نسبت‌داده شده، که برای شهاب‌الحق والدین‌ظهیرالحکمة نوشته شده است ، که شاید شهاب‌الدین محتشم اسماعیلی فرمانروای قهستان باشد . **آغاز :** حمدهای بیحد و احصای بیحصرو منتهی ، مر حضرت مستحق حمد وثنا را . . . قال مولانا الشیخ العلام نجم‌الملة والدین .

بنگرید : ف. مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی ۲۶۸ ، ۲۷۶ ــ احوال وآثار خواجه، مدرس رضوی : ۳۱۳ .

7471ـ **الهیات** ۲۴۲/۳۹ب : نوشتهٔ رمضان **۱۰۶۱** (۱۵۱ پ ــ ۱۸۱ ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۴۶] .

7472_ **سپهسالار** ۲۹۱۲/۱۹ : انجام افتاده (۱۰۳پ _ ۱۲۱پ) در نسخه متن از ابن‌سینا و گزارش از خواجه دانسته شده است [ف. سپهسالار ۵ : ۲۳۳] .

شرح المقالة العاشرة من الاسطقس

متن از اقلیدس، گزارش و ترجمه از احمد فرزند حسین نطنزی .

7473_ **تهران** ، آقای حسن نراقی : نوشتهٔ شب ۲۷رمضان **۱۲۷۹**ش۳ دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۴۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۰] .

شرح مقامات العارفین = مقامات

در بخش عرفان خواهد آمد .

شرح نور الهدایه

متن منسوب به ملاجلال الدین دوانی ، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» و جز آن. گزارش از سلطان محمد میرزا قاجار نگارندهٔ « حساب : ۱۶۲» که متن‌را از دوانی یادکرده .

7474 _ **دانشگاه** ۲۷۳۹/۱۱ : نسخ میرزا محمد باقر فرزند زین‌العابدین یزدی حائری، گویا **۱۲۸۲** ، ضمن «ملوك‌الكلام» او (ص۴۷۳_۴۹۲) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۸] .

شناختن نفس = نفس

ص

صادر اول = آفریدهٔ اول

در ص ۷۲۵ گذشت .

صحت و مرض

فضولی، در بخش عرفان خواهد آمد .

صراط النجاة

منسوب به‌محمد باقر مجلسی (بنگرید : بدا : ۷۴۴) و گویا از همنام و همروزگار او محمدباقر فرزند محمدتقی‌لاهیجانی و نگارندهٔ «تذکرة‌الائمة» و «تعبیرالرؤیا» که این دو نیز بنادرست ازمجلسی دانسته شده است. گزارشی است بر حدیث اعرابی که گویا در جنگ جمل از علی پرسیده دربارهٔ توحید و صفات ثبوتی و سلبی خدا و پاسخ فلسفی و عرفانی او در چند عبارت ۱_ ترجمهٔ حدیث، ده فصل ۲_ صفتهای سلبی خدا، هشت بحث ۳_ صفتهای فعلی خدا، سه مبحث

آغاز: الحمدلله الواحد الفرد المبرء عن شائبة الاضداد . . . چنین گوید .

بنگرید : ذریعه۴ : ۲۶ ، ۲۰۷_ روضات الجنات : ۱۱۸ _ ریحانة‌الادب ۳ : ۴۰۹ _ ف. مشار : ۱۰۷۱ _ مؤلفین مشار ۲ : ۲۲ _ فوائدالرضویه : ۴۱۰ _ الفیض القدسی : ۹.

7475 _ **سپهسالار** ۷۵۳۸/۲ : نسخ سدهٔ **۱۲** (۳۶پ _ ۱۰۳) [ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۴] .

7476_ **حقوق** ۳۲۲ج : نسخ سدهٔ **۱۳** با یادداشت ۱۲۳۰ ، ۵۶گ ۲۴س [ف. حقوق ۱۶۰] .

7477 _ **سپهسالار** ۶۴۹۷ : نستعلیق ابراهیم فرزند ابوالحسن دماوندی متخلص به صفا و ملقب به باباجهد الانصاری ، ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۲۲۷** ، در قلعهٔ عباسیهٔ نخجوان در مصاحبت اشرف خاناکیمری حسینی، ۸۴گ۱۵س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۳] .

7478 _ **سپهسالار** ۶۴۰۴/۲ : نسخ بد هاشم فرزند علی‌اکبر شیرازی، گویا **۱۲۴۹** [ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۳] .

7479_ **دانشگاه** ۳۷۱۰: نستعلیق باقر

فرزند محمد علی خراسانی ، آدینهٔ ۲۶ع‌۲/ ۱۲۵۹ ، درمدرسهٔ حاجی رجبعلی در تهران ، آغاز اندکی از دیباجه افتاده [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۱۱] .

7480ـ مجلس ۳۵۷۴/۳ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۲۶۱ درفهرست ازآن مجلسی دانسته شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۲] .

7481ـ دانشگاه ۸۳۶ : نستعلیق و نسخ باتاریخ ۱۲۷۹ در دفتر، آغاز برابر نمونه ، دردیباجه ازمجلسی نام برده شده‌است، ۹۴ گ [ف. دانشگاه ۵ : ۱۴۰۸] .

صفات الهی = معرفت‌ذات و ...

در معرفت ذات و صفات خدا به روش فلسفی صوفیانه. **آغاز:** ... حمدله... امابعد ، بدان ای‌برادر وفقناالله وایاك لادراك الحقایق والعمل بموجبات الاحکام .

7482 ـ الهیات ۵۷۱/۱ د: نستعلیق باتاریخ ۹۸۶ بهمین‌خامه دردفتر (۲پ ـ ۱۱ پ) [ف. الهیات ۲ : ۳۳۲] .

صفات ذات وصفات فعل

از محمد باقر مجلسی (بنگرید : بدا : ۷۴۴)· درصفات سلبی وثبوتی‌خدا، که همراه چند گفتار دیگر او در هند چاپ شده است . **آغاز:** الحمدلله وسلام علی‌عباده ... امابعد ، باید دانست که صفات مقدس حق تعالی بر دو نوع است .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۴۴ و ۱۶:۱۷۶ .

7483 ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۶۵۴ : نسخ خوب محمد حسین فرزند محمد امین، با تاریخ ۱۱۲۵ دردفتر [یادداشتهای سید عبد ـ العزیز طباطبائی] .

7484 ـ دانشگاه ۴۴۵۳/۱ : نسخ محمدکاظم فرزند محمد باقر ، محرم ۱۱۲۶ (۳پ ـ ۱۷ ر) آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان « فرق میانه صفات . . . » آمده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۸] .

7485ـ دانشگاه ۱۶۱۴/۲ : نسخ‌محمد طاهر، آدینهٔ ۵ ذیقعدهٔ ۱۱۴۱ (۶۹پ ـ ۷۳ پ) ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان «اصول دین» وبدون نام نگارنده یادشده است [ف . دانشگاه ۸ : ۲۰۵] .

7486ـ سپهسالار ۸۱۷۳/۲ : تاریخ یاد نشده، (۷۴ر ـ ۷۶پ)، درفهرست بعنوان «صفات سلبی و ثبوتی» آمده و از نگارنده نام برده شده است [ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۶] .

7487ـ سامره، میرزا محمد تهرانی : منتقل شده ببغداد ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۵ : ۴۴] .

صفات حق تعالی = رساله در ...

ازغیاث‌الدین منصورفرزند محمد دشتکی درفهرست نیامده‌کدامین‌است وگویاغیاث‌الدین منصور دوم درگذشتهٔ ۹۴۰ باشد (بنگرید : جواهر نامه : ۴۱۰) .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۸ و ۹ : ۷۹۵ ریحانة الادب ۳ : ۱۶۶ ـ هدیة الاحباب : ۱۰۶ ـ روضات الجنات : ۶۶۸ ـ آثارالعجم ۴۵۹ .

7488ـ رضوی ۸۹۴۲ : نوشتهٔ زین‌ـ العابدین فرزند امیرعلی ، در ۹۸۳ ، ۱۵ ص اهدائی حکمت [نسخه‌ها ۵ : ۴] .

صنع و صانع = رساله درمعرفت

منسوب به‌میرسیدشریف جرجانی، نگارندهٔ «اسکندریه: ۷۳۲». درحکمت وکلام، ازوجود وعدم آغازمی‌شود ودرآن ازروح وعقل وفرشته

وشیطان گفتگو می‌کند. **آغاز :** بعدالبسمله. بدان ارشدك الله للصدوق والصواب که بعضی از طالبان راه‌یقین درباب معرفت صانع وصنع کلمه‌ای چند گفته محصول آن در این فصول مسطور است .

7489_ **تهران** ، ملی ۲۲۵/۱۷ ف : نستعلیق خلیل فرزند محمد زمان در **۱۱۱۹** ، (ص۳۷۹ – ۳۸۶) [ف. ملی ۱ : ۲۲۷] .

صور نوعیه = بقای صور ...

درص ۷۴۷ گذشت .

ط

طرائف الحکمة

از ملاعبدالرحیم فرزند حسینعلی هروی، ازدانشمندان نیمهٔ دوم سدهٔ سیزدهم، در فلسفهٔ الهی، وآنچه ازآن دردست است امورعامهٔ آن می‌باشد، دریك مقدمه وسه‌باب ویك خاتمه‌است و تاریخ انجام جلد اول آن درنسخهٔ دانشگاه چهارشنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ ۱۲۸۶ق است واز پایان همین مجلد پیداست‌که جلد دوم بایستی درنفس باشد. **آغاز:** (ج۱): بهترین‌کلام مرمتکلم را آنستکه زبان‌ذل وشرمساری درحکمت حکیمی گشاید .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۵۵ – طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۷۲۶ .

7490_ **دانشگاه** ۳۴۴: شکسته‌نستعلیق خود نگارنده، چهاشنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۲۸۶** در ۱۲۸۸ نسخه در کرمانشاه بوده، آغاز برابر نمونه ، ۳۰۵ گ ۱۸س [ف . دانشگاه ۳ : ۲۹۶] .

7491_ **حقوق** ۲۱۰ج: نستعلیق‌محمد علی فرزند محمد نبی‌کزازی در۱ع۱/**۱۲۸۶** درسنقرکرمانشاه، ازروی‌خط هروی‌که دربارهٔ او (زبدة فضله) می‌گوید، نسخه بمانند دانشگاه است ولی‌تاریخ نگارش‌راندارد، ۳۱۴گ ۱۹س [ف. حقوق : ۱۶۱] .

طریقهٔ بسخن آوردن شخص خوابیده

ناشناخته .

7492_ **الهیات** ۸۴۳د : نسخ سدهٔ**۱۴** درجنگ، (۱۴ر) بنقل‌ازکتاب «تحفة‌العاشقین» [ف. الهیات ۲ : ۸] .

طلب بقای عقلانی = کوشش‌برای رهیدن جان

ازباباافضل. درص۸۳۲خواهدآمد.

طینت = شرح احادیث طینت

از آقا جمال خوانساری ، نگارندهٔ «اختیارات:۲۲۱»وجزآن. درگزارش‌احادیث طینت‌بطوری‌که‌کار به‌جبر نکشد، بنام شاه‌سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ – ۱۱۳۵)، دریك‌مقدمه و ده حدیث نگاشته است ، و این جز «جبر و اختیار : ۷۷۰ » اوست . **آغاز :** وسیله ساز سعادت جاودانی، شکر و سپاس نعمت اساس.. امابعد، برصافی طینتان .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۳ و ۱۳ : ۶۴ .

7493 _ **دانشگاه** ۲۵۴۰ : نستعلیق عبدالجبار فرزند محمد شفیع رضا حسینی‌کوه‌کیلویه‌ای ، سدهٔ **۱۱–۱۲** درپایان آمده : منه

دام ظله . و اشعاری در هامش بنشانی لمحرره ۴۹گ آغاز برابر نمونه[ف. دانشگاه۹: ۱۳۳۶].

7494_ **یزد** ، سید جواد مدرسی یزدی ۴ مج : باتاریخ **۱۱۱۱-۱۱۱۳** در دفتر ، در فهرست بعنوان «رساله درطینت» یادشده [نسخه ها۴ : ۴۶۸] . **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۹۸ هست [فیلمها ۱ : ۶۷۹] .

7495 _ **مجلس** ۴۹۰۳/۴ : نستعلیق محمد مؤمن فرزند علینقی باکی در اصفهان ، باتاریخ **۱۱۱۸** در دفتر (۲۹ پ - ۴۲ پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] در فهرست بعنوان «جبرو اختیار» آمده .

7496_ **رضوی** ۵۳۵ اخبار (۶۱۲): نسخ محمدباقر حسینی طبیب، دوشنبهٔ ۲۳صفر **۱۱۳۱**، مقابله شدهٔ همانسال ، ۴۷گ ۱۷ س [ف. رضوی ۵ : ۹۱].

7497 _ **مجلس** ۳۴۵۵/۲۶۹ : در جنگ‌مؤرخ **۱۱۴۱-۱۱۴۲** (ص۳۸۵-۳۸۶)، گزیده‌ایست از آن [ف. مجلس۱۰: ۱۳۷۲] .

7498_ **دانشگاه** ۴۳۸۷/۱: نستعلیق باتاریخ **۱۱۲۹ - ۱۱۴۷** در مجموعه (ص۱- ۲۸) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۴۹] .

7499_ **ملک**۶۲۰۷/۱۳ : نسخ محمد علی فرزند محمدصادق قمی، در**۱۱۷۷**، باءمهر (علم الهدی) در دفتر [رؤیت] .

7500_ **دانشگاه** ۵۳۸۷/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۳ پ - ۲۸ ر) در فهرست بعنوان «رساله‌درطینت» آمده[ف. دانشگاه۱۵: ۴۲۳۲]

7501_ **رضوی**۵۳۶ اخبار (۶۸۳۷) نستعلیق، ۲۴صفر **۱۲۱۰**، ۱۷گ ۲۱س [ف. رضوی ۵ : ۹۲] .

7502_ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۹۹۸ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۳** در دفتر ، ناقص [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

طینت = حدیث . . .

دربخش کلام وعقاید خواهدآمد.

ظ

ظفریه

از مرتضی قلیخان متولی ، گویا شاملو وزیر اردبیل که« خرقه : ۵۲۵ » بنام اوست، نگاشتهٔ ۱۰۷۳ با شعرهایی با تخلص ظفر ، گزیده‌ایست از «گوهر مراد» ملا عبدالرزاق کاشی [دیباجه]. **آغاز:** بسمله. سرمد طغرای کلام کریم ـ حمدله. صلاة. گوهرمرادی‌که از دریای حیرت غواص فکرت درکف اندیشه‌آرد.

7503 _ **دانشگاه** ۴۷۸۱ : نستعلیق عبدالجبار فرزند مقصود خوشنویس ، شاگرد میرعماد (پیدایش خط و خطاطات : ۱۹۹) ، زرین۲۴۴ گ۱۴س[ف. دانشگاه۱۴: ۳۶۵۶].

ع

عرض‌نامه

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه : ۷۶۸» و جزآن. در یك مقدمه و چهار عرض : مقدمه درخواهش و نیایش وصفت حال این نامه وفایدهٔآن و شرط یافتن فایدهٔ آن . عرض۱ ـ عرض‌اجسام، درپانزده‌درسخن، درسخن

یکم در آنکه چیزها را کی توان دانست ۲ ـ عرض کنندگان، در پنج درسخن، سخن یکم آن در کنش و کننده و کرده که چیست ۳ـ عرض دانستنی ها، هفده درسخن، یکم آن در آنکه دانسته در این عرض نه بدان معنی است که سخن عرض نخستین و دوم از آن عبارت کرده ۴ ـ عرض دانندگان، درهفت درسخن، یکم آن در اقسام داننده. سپس ملحق که در برخی از نسخه‌ها هست. این کتاب در «مصنفات بابا ۱ : ۱۴۵ ـ۲۵۳» چاپ شده است. **آغاز:** خداوندا به ـ فزونی جود فروغ وجودت، کـه جان بوی جویا... ای پویندگان راه اخلاص وجویندگان هنجار خواص برشما پیدا وروشن.

بنگرید: ذریعه ۱۵ : ۲۴۶ ـ پیشگفتار چاپ آقای مجتبی مینوی ـ ف. مشار: ۱۱۰۸.

7504 ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۷۸ : با تاریخ **۷۵۶** دردفتر (۱۸۵ر ـ ۲۰۲ر)، در فهرست «کتاب العرض» یاد شده. **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۶۲آ و ۴۶۳ب هست [فیلمها ۲ : ۴۸۴].

7505 ـ **تهران**، ادبیات ۱۴۵/۲۱ حکمت: نسخ سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [ف. ادبیات ۲ : ۴۳].

7506 ـ **سپهسالار** ۱۲۱۵/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، ۱۰۹گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۵ : ۳۱۶].

7507 ـ **مجلس** ۴۹۴۲/۱ : شکسته نستعلیق فریدالدین محمد فرزند محمد، ۸ ذیقعدهٔ **۱۰۵۶** دراصفهان (۱پ ـ۱۸پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7508 ـ **دانشگاه** ۵۳۱۲/۴: نستعلیق **۱۰۵۷ـ۱۰۷۱** (۷۳پ ـ ۱۳۰پ) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱].

7509 ـ **دانشگاه** ۲۵۸۱/۱۰ : نستعلیق شیخ علی فرزند محمود کاتب **۱۰۶۲** (ص۳۳۱ ـ ۴۲۲) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۲].

7510 ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۱۳ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۱۱۹ ـ ۱۶۹) بخش ملحق را ندارد، [رؤیت].

7511 ـ **ملک** ۵۳۲۷/۵ : نستعلیق با تاریخ مقابله در دهلی در **۱۰۷۷**، (۳۴ر ـ ۴۹پ)، آغاز: ای پویندگان راه اخلاص [رؤیت].

7512 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۳/۱۷ : نسخ خوش **۱۰۷۷** (ص ۲۶۰)، آغاز افتاده، ملحق را نیز ندارد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲].

7513 ـ **شیراز**، خاندان سیدنورالدین ۲۰مج: باتاریخ **۱۰۸۰** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸].

7514 ـ **مجلس** ۴۱۴۹/۷ : شکسته نستعلیق زین الدین فرزند محمد شیرازی، در **۱۰۸۶**، (۵۷ر ـ ۸۲ر) [رؤیت].

7515 ـ **دانشگاه** ۳۵۱۴/۵: درجنگ گرد آوری ملا محسن فرزنـد محمد صادق بروجردی، در**۱۰۹۵ـ۱۱۰۴**، (ص۴۶ـ۹۳) ملحق را ندارد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۴].

7516 ـ **ملک** ۵۷۴۲/۲: نسخ پنجشنبهٔ ۲۳صفر **۱۰۹۸** درشهر جهانگیر نگر، (۱۳پ ـ ۴۵پ) [رؤیت].

7517 ـ **دانشگاه** ۲۴۰۱/۱۱: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری، سدهٔ **۱۱** در طوس (۱۲۲ ـ ۱۷۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۴].

7518 ـ **ملک** ۴۶۷۵/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱پ ـ ۵۶پ). **آغاز**: ای پویندگان راه [رؤیت].

7519 ـ **ملک** ۴۱۹۱/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۰۲پ ـ ۱۶۰پ)، **آغاز**: ای

پویندگان راه [رؤیت] .

7520ـ **ملك** ۴۱۸۵/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۳پ - ۴۶پ)، **آغاز**: ای پویندگان راه [رؤیت] .

7521 ـ **کاشان**، کتابخانهٔ آثار ملی ۵۰۰/۱ : سدهٔ **۱۱** (ص ۱ - ۹۰) ، اهدایی حسین شهشهانی [نسخه‌ها۴ : ۳۵۷].

7522ـ **تهران**، ادبیات ۱۲۵/۷ د : نسخ سدهٔ **۱۱**، (۱۵۲ پ - ۲۱۴ پ) [ف . ادبیات ۱ : ۳۵۶] .

7523 ـ **تهران**، دانشسرای عالی ، قریب۱۷۹/۱: نسخ محمدرضا فرزند عزیزالله تونی ، رجب **۱۱۰۷** (ص ۱-۱۶۵) [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۷] .

7524ـ **حقوق** ۷۲/۴ب : سدهٔ **۱۲**، (۳۸پ - ۷۳ر) [ف. حقوق : ۱۶۳] .

7525 ـ **مجلس** ۲۴۲۹/۵ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص۱۷۱ - ۲۴۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰] .

7526ـ **سپهسالار** ۲۶۷۵/۲: نستعلیق **۱۲۰۹**، زرین (۶۰پ-۱۴۲پ)[ف.سپهسالار ۵ : ۳۱۶] .

7527 ـ **دانشگاه** ۳۴۰/۶ : نستعلیق پاکیزهٔ **۱۲۶۰**، (۵۸ پ - ۱۰۴ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۰۱] .

7528ـ **تهران**، ادبیات۳۳۶حکمت : نستعلیق محمدصالح فرزند محمد رفیع رشتی ، در**۱۲۷۶** درتهران، مقابله شده [ف . ادبیات ۲ : ۴۳] .

7529ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۱۸: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲** ، (۱۸۱ر - ۲۶۴ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۰۱] .

7530 ـ **مجلس** ۴۸۵۱/۱ : نستعلیق علیرضا شمیرانی ۱۲ع۱/۱۳۳۱، **آغاز** : ای پویندگان راه [رؤیت] .

7531ـ **مجلس** ۴۸۷۲/۲ : نستعلیق علیرضا شمیرانی ، ع۱۶/**۱۳۳۶**، (۱۵۵ پ - ۱۵۸پ) [رؤیت] .

7532 ـ **مجلس** ۶۲۱/۱۲ : نستعلیق تاریخ یادنشده، **آغاز**: ای پویندگان راه، در فهرست ازنگارنده نام برده نشده [ف . مجلس ۲ : ۳۷۷] .

7533ـ **رضوی**۸۹۲ حکمت: نستعلیق بسیار خوب تاریخ یاد نشده جدولبندی بزر . **آغاز**: خداوندا بفزونی ، ۲۴گ ۲۵س .

7534ـ **رضوی**۸۹۳حکمت: نستعلیق آغاز و انجام بمانند شمارهٔ پیشین، ۴۵گ ۱۷ س [ف. رضوی ۴ : ۲۰۶] .

عرض و جوهر

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ «جاودان نامه : ۷۶۸» وجزآن. [گلچین معانی].گویا همان «عقل جوهر نیست» اوباشد .

7535ـ**مجلس**۳۶۶۴/۴فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

عقاید صوفیه

دربخش عرفان خواهدآمد .

عقل جوهر نیست = هیچ . . .

از بابا افضل، نگارندهٔ « جاودان نامه : ۷۶۸» وجز آن. **آغاز**: بدانکه هیچ‌عقل‌جوهر نیست ، هر جوهری جوهر بودن او جز دانا بودنش است .

7536 ـ **دانشگاه** ۴۲۸/۱ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۲ ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۲] .

7537ـ **دانشگاه**۲۴۰۱/۱۶: نستعلیق

سدهٔ **۱۱** رضا فرزند موسی در طوس (۱۸۸ ـ ۱۸۹) درفهرست بعنوان «هیچ‌عقل‌جوهر نیست» که سرآغاز آنست آمده [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۱۴] .

7538ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۱۱ : سدهٔ **۱۲** (ص ۱۹۶) ، در فهرست بعنوان « عقل جوهر نیست» آمده ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۸۹] .

عقول عشرة

از محمد فرزند محمد جمشید فرزندخان قاقشان برادی .

7539ـ **آصفیه** ۴۴۶ متفرقات: نوشته پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴ : ۶۶۸] .

علاقة التجرید

از میر محمد اشرف فرزند عبدالحسیب فرزند احمد حسینی علوی عاملی ، درگذشتهٔ ۱۱۴۵ [ذریعه] یا ۱۱۳۳ [تذکرهٔ حزین] نگارندهٔ «فضائل السادات » و «ترجمهٔ الفیهٔ» ابن مالك وجز آنها . ترجمه و گزارشی است از « تجرید العقاید» خواجه نصیر جزطبیعیات آن. **آغاز:** حمد مرخدای راکه تجریدعلایق جسمانیه وتهذیب اخلاق ایمانیه . . . امابعد، چون خاطرجمعی از .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۱۰ ـ تذکرهٔ حزین : ۵۶، ۳۲۸ ، ۶۲۵ ـ مصفی‌المقال : ۸۲ ـ روضات الجنات : ۶۴۲ (در سرگذشت دشتکی) ـ رجال اصفهان :۹۴ ـ ف. روضاتی ۱ : ۱۵۷ ، ۱۶۹ ـ ریحانة الادب ۲ : ۴۳۴ معجم‌المؤلفین ۹: ۶۴ ـ هدیة الاحباب : ۱۷۷ فوائد الرضویه : ۳۹۷ ــ مؤلفین مشار ۱ : ۶۲۱ .

7540ـ **دانشگاه** ۲۵۵ : نسخ باخط‌خوردگیهایی گویا بخامهٔ نگارنده ، ۱۳۲گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۹۶] .

7541 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی : نسخ خوب **۱۱۲۰** باتاریخ دیگری از ۱۱۲۱، مقابله شده ، آغاز برابر نمونه ، نسخه دردست نگارنده بود ، ۳۵۸ گ ۲۲ س [ف. روضاتی ۱ : ۱۵۷] .

7542 ـ **الهیات** ۱۵۰ج : نسخ ۱۴ محرم **۱۱۳۲** ، از آغاز تاپایان مقصد دوم را دارد، ۲۸۹گ ۲۲س [ف. الهیات ۱ : ۹۶].

7543ـ **تهران** ، نفیسی ۲۸۷ : نسخ سدهٔ **۱۱. فیلم**آن دردانشگاه ش۲۸۰۲ هست [فیلمها ۱ : ۱۴۳] .

علت و معلول

بندیست کوتاه .

7544 ـ **ملك** ۵۸۲۴/۵ : باتاریخ **۱۱۲۲** دردفتر (۸۵ر). **آغاز:** مسئله بدانکه علت تا موجب وجود معلول نگردد ، معلول موجود نمی‌شود [رؤیت] .

علت و کیفیت جعل = جعل

درص۷۷۶گذشت .

علم = رساله در . . .

ازعلیقلی فرزند قرچغای‌خان، که یادآودر «تعلیقات برشرح اشادات :۷۶۳» گذشت. در علم اجمالی وتفصیلی واجب وعقول‌ونفوس، در نه مقاله. **آغاز:** سبحانك لاعلم لناالاما علمتنا ...وبعد، این‌رساله‌ایست‌ازکمترین‌بندگان...

7545ـ **دانشگاه** ۳۲۳۵/۱: نستعلیق نگارنده، باخطخوردگیها (ص۱ـ۱۱۷) سپس «مرآت‌الوجود» ازهمو، ۱۹س. [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹۱] .

علم ازلی

ناشناخته .

7546ـ **دانشگاه ۴۲۹۱/۶**: نستعلیق محمد علی فرزند حسین رازی سبزواری ، **۱۱۰۲-۱۱۰۴** در مجموعه (ص۲۴۳-۲۴۴) درصواب وخطای رأی مجتهد وعلم ازلی بکفر کسی. **آغاز.** سئوال حکم شرعی که مجتهدین واهل‌شرع می‌کنند خالی ازاختلاف‌وشك نیست [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۱] .

علم الهی = تحقیق در . . .

ازقاضی نورالله شوشتری فرزندشرف‌الدین (۹۵۶ - ۱۰۱۹). **آغاز :** یامن بیده مقالید ابواب الفیض والجود افتتح علینا باب‌الحکمة التی جعلتها علی اهلها .

بنگرید : ذریعه : ۹ : ۱۲۳۳ ـ مصفی‌ـ المقال : ۴۸۵ ـ دیباجهٔ چاپ صوارم محرقه، و دیباجهٔ چاپ احقاق الحق ، محدث ـ صبح گلشن: ۵۵۹: تذکرهٔ حسینی: ۳۵۳ ـریحانة الادب ۲ : ۴۳۶ ـ الکنی و الالقاب ۳ : ۴۵ روضات‌الجنات : ۷۶۱،۵۲۴ ـ هدیة‌الاحباب ۱۷۹ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۶۵۵ ـ المآثر و ـ الاثار : ۱۶۷ ـ فوائد الرضویه : ۶۹۶ ـ تذکرهٔ علمای هند : ۲۴۵ .

7547ـ **الهیات۸/۵۱ب** : نسخ احمد فرزند محمدعلی تبریزی (۳۲۶ ر ـ ۳۳۹ ر) [ف. الهیات ۱ : ۱۲۶] .

علم انفاس = دم و وهم ، ص ۷۸۶

علم خداوند = رساله در . . .

از ملااحمد نراقی، نگارندهٔ «سیف‌الامة» درکلام وجزآن .

7548 ـ **تهران ،** دکتر مفتاح : ضمن جنگ نوشته در **۱۲۰۰ - ۱۲۷۱** ، نستعلیق مقابله شده بااصل [رؤیت] .

علم خداوند

از عبدالرحیم رضوی حسینی علوی ، نگارندهٔ « قدم و حدوث : ۸۲۷» . در آن از «کلمات مکنونهٔ» فیض (۱۰۰۷ – ۱۰۹۱) یاد شده است. **آغاز:** حمدله. وبعد، عبدسقیم ... واذل سادات دولت بهیه عبدالرحیم ... بعرض عالی میرساند، که مسئلهٔ کیفیت علم خداوند.

7549 ـ **دانشگاه ۸۸۷/۳** : نستعلیق تاریخ یادنشده (۵۴پ ـ ۶۶ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۵] .

علم واجب تعالی

ناشناخته. رد مشائیون که علم اورا شامل جزئیات نمیدانند (درآنکه‌علم حق‌تعالی شامل جزئیات وکلیات است و بیان آنکه هیچ حادثهٔ زمانی از ادراك اوخارج نیست ، نخست دعوی خودرا به‌برهان محقق کنیم وبعد ازآن خلاصهٔ دلیل خصم را یادکنیم وموضوع سهو را بیان). نگارنده نظرخودرا به‌دو راه : علم بذات، علم علت به‌معلول اثبات کرده است . فهرست نگار رضوی گمان برده‌استکه این‌گفتار ازباباافضل کاشانی باشد .**آغاز:** حمدله . صلاة .

گفتاری به‌عربی بنام «العلم و النطق» را بروکلمن ۵۷ وارگین۱۸۹ وقنواتی از ابوعلی سینا دانسته‌اند، وترجمهٔ فارسی‌آن ازباباافضل دانسته شده است و شاید عربی آن نیز از همو باشد چنانکه در «مدارج الکمال» همین‌کار را کرده است. متن این رساله در چند فصل است یکم‌آن: فی‌العلم و ماهیته است. و نباید نسخهٔ رضوی فارسی این‌گفتار باشد .

بنگرید : ف. مصنفات، مهدوی: ۲۸۳ ـ ف. سپهسالار ۵ : ۳۳۰ .

7550ـ **رضوی** ۶۸۲ حکمت: شکسته

نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۳** دردفتر بهمین خامه . همراه گفتارهایی از باباافضل، ۱۰ گ ۱۴ س [ف. رضوی ۴ : ۱۳۸]. آن **فیلم** دردانشگاه ش ۸۱۶ هست [فیلمها : ۱۴۳] .

علم و طریق آن = آموختن حکمت و فواید آن

از باباافضل، درص۷۲۵گذشت.

علوم ثلاثه = امهات مسائل...

درص ۶۴۷ گذشت .

عين الاعيان في معرفة النفس و الابدان

ازحسین فرزندعزیز گیلانی، درروانشناسی فلسفی وکلامی شیعی .

7551 ـ **تهران**، ادبیات ۲۶۲/۱ جوادی : نستعلیق حسین گیلانی سدهٔ **۱۱** [ف . ادبیات ۳ : ۴۱] .

عين الحكمه

از میرقوام‌الدین محمد طهرانی ، شاگرد ملارجبعلی تبریزی (بنگرید : اشتراك لفظی : ۷۳۳)، از دانشمندان نیمهٔ دوم سدهٔ یازدهم . نخست این‌کتاب را بهمین نام به‌عربی نگاشته سپس خودآنرا بفارسی درآورده است، ترجمه ایست نه‌شیوا ونه برابراصل، دریك مقدمه وده فصل: مقدمه دربیان موضوع علم حکمت. فصل ۱ـ تقسیم موجود به واجب و ممکن ۲ـ تقسیم موجود به واحد و کثیر ۳ ـ لواحق وحدت و کثرت ۴ـ تعریف‌کلی وجزئی ۵ـ جنس وفصل ونوع ۶ـ ماهیت‌مضاف ۷ـ ماهیت‌جسم واثبات ترکیب‌آن ۸ـ تقسیم علت ۹ـ فاعل وغایت ۱۰ صدور موجودات از فاعل بالذات و برگشت موجودات باو [نسخهٔ ۸۹۸رضوی].متن عربی آن دریك مقدمه و دوازده مبحث یا فصل است [نسخه ۱۹۲۲ مجلس]. **آغاز:** شکر و سپاس مرخدای راکه نموده بما راه راست را، ودرود وسلام... امابعد، بدان بدرستی وتحقیق‌که هر علمی را ناچار است.

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۶۸ ، ۳۶۹ .

7552ـ **تهران**، سعید نفیسی۲/۳۷۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، دو کتاب است بدین نام یکی به‌عربی ودیگری به فارسی درفهرست فیلمها ازملارجبعلی تبریزی دانسته شده است، و درهمین مجموعه است «تعلیقات» قوام‌الدین رازی. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۸۰۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۳] .

7553ـ **رضوی**۲۰۷حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغازبرابرنمونه، ۴۳گ [ف. رضوی ۱ :] .

7554ـ **رضوی**۸۹۸ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۲۹گ ۲۱ س [ف . رضوی ۴ : ۲۰۸] .

7555 ـ **مجلس** ۱۹۲۳/۱ : نستعلیق **۱۲۹۴**، (ص۱ ـ ۱۳۸) بادو سرلوح در دفتر آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۵ : ۴۲۴] . این نسخه در فهرست گلچین معانی از صاین الدین علی ترکه دانسته شده و درست نیست [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۹] .

غ

غایة الامکان فی درایة المکان =

غایةالامکان فی‌معرفة الزمان والمکان

ازتاج‌الدین محمود فرزندخداداد اشنهی همدانی ، که به عین القضاة همدانی (۴۹۲ – شهید ۵۲۵) و نیز به‌شمس الدین محمد فرزند عبدالملك دیلمی‌که استاداشنهی بوده نسبت‌داده شده‌است. درعرفان ازشناختن‌امکنهٔ جسمانیات وروحانیات و ازمنهٔ آنها برای شناختن قرب حق. درچهارفصل : ۱– توحید ۲– بیان مکان ۳– بیان امکنه ۴– بیان‌زمان، چاپ شده‌است **آغاز :** الحمدلله الذی لاآخرلاولیته و لااول لآخریته، ولابطون‌لظاهریته. . . چون پادشاه عالم تعالی وتقدس به بنده خیری خواهد او را بخود آشنا گرداند .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۹۰ – کشف الظنون ۲ : ۱۱۹۰ – ف. رضوی ۴ : ۲۱۱ .

7556 **– حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۳۸ : با تاریخهایی از**۷۵۱ – ۷۵۵** دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۱].

7557 **– رضوی** ۹۰۶ حکمت: نسخ با تاریخ **۷۰۰** در دفتر بهمین خامه، آغاز برابر نمونه ، نگارنده به خامهٔ نویسنده تاج الدین محمودفرزند خداداداشنهی است، ۳۴گ ۱۹س [ف . رضویه ۴ : ۲۱۱] .

7558 **– دانشگاه** ۲۲۹۹/۱۳ : سدهٔ **۸–۹** باتاریخ تولد **۸۱۸** و **۸۳۱** (ص ۱۵۶– ۲۵۵) نسخهٔ پاکیزه‌ایست و در فهرست از آن محمود اشنهی یاد شده است،آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۹] .

7559 **– تهران** ، خانقاه شاه نعمت‌الله باتاریخ ۹ج**۸۱۳** دردفتر ،زرین [یادداشتهای دکترقاسمزاده] .

7560 **– تبریز** ، محمد جدیری ۳مج : نوشتهٔ ۹ج۱/**۸۲۲**. آغازبرابر نمونه، زرین، این‌نسخه پایهٔ چاپ‌قرارگرفته است [پیشگفتار چاپ] .

7561 **– موزهٔ بریتانیا** Or۷۷۲۱: شمارهٔ ۶دفتر، نوشتهٔ**۹۷۸** [ترجمهٔ ایرج‌افشار نسخه‌ها ۴ : ۶۶۱ و ۶۹۳] .

7562 **– سپهسالار** ۹۴۳/۲ : نوشتهٔ پنجشنبهٔ ع۲/**۱۰۱۸** (۱۹–۵۱)، آغازبرابر نمونه،درص ع آمده: ازتاج‌الدین خداداداشنهی شاگرد... است [ف. سپهسالار ۵ : ۳۴۶] .

7563 **– ملك** ۵۴۷/۵ : نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۱** ، (ص ۱۰۲ – ۱۵۹) ، آغاز برابر نمونه، در چهار عنوان و از اشنهی دانسته شده است [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۶] .

7564 **– دانشگاه** ۴۲۱۴/۱ : نسخ و شکسته نستعلیق ناظر کازرونی ، **۱۱۸۳**، آغاز برابرنمونه، درفهرست ازآن شیخ محمداشنوی یادشده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۹] .

7565 **– مشهد،** مدرسهٔ نواب ۵۸/۱ : باتاریخ **۱۲۵۳** دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۱۲۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۵] .

7566 **– تهران** ، دکتر مُفتاح ۳مج : نوشتهٔ محمدحسین، باتاریخ**۱۲۸۹** بهمان‌خامه دردفتر [رؤیت] .

7567 **– رضوی** ۹۰۵حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، درص ع به‌ نقل از حافضعلی جامی آمده : از تاج‌الدین محمود اشنهی است و سرگذشت او باختصار و ومزار اودرشهرهرات‌یادکرده‌ومی‌نویسدشاگرد شمس‌الدین محمد فرزند عبدالملك دیلمی‌بوده

ودراین نگارش بیشتر ازمعارف او آورده‌است ۴۱ گ ۱۵س [ف . رضوی ۴ : ۲۱۱] ،

7568ـ سپهسالار ۲۸۲۰/۸ : تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده: رسالۀعرفانی ازروزبهان [ف.سپهسالار۵ :۱۲].

7569ـ شیراز، دکتر خاوری شمارۀ ۱ دفتر، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۹].

7570 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۱/۴ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق ، بی‌تاریخ، در فهرست ازآن اشنهی یاد شده است (۲۳۱پ ـ ۲۵۸ پ) .

7571 ـ قاهره ، دارالکتب ۷۰۷ مجامیع طلعت : تعلیق، بی‌تاریخ ، نسخه بنام «غایة الامکان فی‌معرفة الزمان و المکان» است (گ۲۶۸ ـ ۲۹۰) [ف. مخطوطات ۲ :۲۱].

7572ـ ایاصوفیا ۴۸۱۹/۱ : فیلم آن دردانشگاه ش۱۳۱هست [فیلمها۱ :۴۱۶].

غذاء العارفین

از حسن معلم همدانی دربندی ، شاگرد علاء الدوله سمنانی (۶۵۹ ـ ۷۳۶) ، بسال ۸۴۸[ذریعه] بنام سیدناصرالحق‌حیدری‌پادشاه مازندران درچهارقسم نگاشته‌است: ۱ـ تحقیق هیولا واقسام‌آن ۲ـ ظهوروکیفیت تنزل سلسله کاینات ۳ـ بیان حسن تحصیل‌نجات ۴ ـ مآل هرطبقه‌ای ازطبقات. آغاز: ربنالاتزغ قلوبنا بعد اذهدیتنا ... وبعد، چنین گوید مقرر این نوادرالاحادیث... حسن‌المعلم الهمدانی‌اصلاً والدربندی مولدا .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۸.

7573 ـ سنا ۹۶/۲ : نستعلیق علی فرزند محمد باقردامغانی‌کرمانشاهی، ۱۳۳۴ (ص۱۶ ـ ۱۲۵) [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۸] .

ف

فرق میان خواب و مرگ = خواب

در ص۷۸۳ گذشت .

فرق میان حادث ومبدع =حادث و مبدع

از باباافضل، درص۷۸۲ گذشت.

فرق میان صفات ذات و فعل= صفات ذات

درص۸۱۶ گذشت.

فرق‌میان‌وحدت‌وتوحید واتحاد

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳). در پاسخ پرسشی در این باره .

7574ـ مجلس۳۴۵۷/۸۰ : درجنگی ازسدۀ ۱۱ (ص ۱۵۸ ـ ۶۰) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۴۰۵] .

فصول

از عبدالله مفید .

7575ـ موزۀ بریتانیا Or.۸۳۸۰ سدۀ ۱۲ [ترجمۀ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲] .

فصول نصیریه

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) . در اصول عقاید شیعی با استدلال، درچهارفصل : ۱ ـ توحید ۲ ـ عدل

۳ـ پیامبری ۴ـ رستاخیز، هریك باعنوان‌های اصل ، هدایة، تبصره . که رکن الدین محمد جرجانی سدهٔ هشتم آنرا بعربی ترجمه کرده است. متن‌واین ترجمه باپیشگفتار آقای محمدتقی دانش‌پژوه چاپ شده است. **آغاز: . . .** وبعد هرکه از چیزی آگاهی یابد لامحاله از هستی آنچیز آگاه باشد چه بضرورت.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۴۶ ـ احوال و آثار خواجه ، مدرس رضوی : ۲۴۹ ـ ف . مشار : ۱۱۸۰ ـ کتابشناسی دهساله : ۲۸ .

7576ـ **رضوی** ۲۱۴ حکمت : حسین فرزند فخرالدین سهام استرآبادی، در **۸۸۱**، بانسخهٔ ۲۱۵ رضوی دگرگونیها دارد. **آغاز:** الحمدلله الذی امرنا لمعرفته و کلفنا ان نعبده [ف. رضوی ۱ : ۶۵] .

7577ـ**رضوی** ۹۱۶ حکمت: نستعلیق شاه‌محمد فرزند زین‌العابدین ج۲/**۱۰۴۲** آغاز برابر نمونه، ۹گ ۲۲س [ف .رضوی ۴ : ۲۱۴].

7578ـ **دانشگاه** ۱۱۱۹/۷: نستعلیق گویا طهماسبقلی **۱۰۵۰**، آغاز برابر نمونه ، (۷۹پ ـ ۹۳ر) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۳۲۵].

7579 ـ **مجلس** ۳۰۷۲/۲ : نسخ ، باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۱۵۱ ـ ۱۹۰) ، آغاز نزدیك به‌سه‌صفحه افتاده دردوستون یکی متن‌ودوم ترجمهٔ گرگانی [ف. مجلس ۱۰ : ۶۲۴].

7580ـ **حقوق** ۷۰/۱۴ج : نسخ سدهٔ **۱۱** (۶۳پ ـ ۷۰) [ف. حقوق : ۱۶۶] .

7581ـ **نجف**، سیدابوالقاسم‌خوانساری نوشتهٔ طیب فرزند ملا محمد طالقانی همراه ترجمهٔ آن مؤرخ **۱۱۲۹** ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۶ : ۲۴۶] .

7582 ـ **نجف** ، آقا بزرگ تهرانی : نوشتهٔ محمدرضافرزندحاج‌محسن‌طهرانی (نیای پدرم) در **۱۲۵۴** درتهران [ذریعه ۱۶ : ۲۴۶].

7583ـ **رضوی** ۲۱۵ حکمت : تاریخ یادنشده، وقف نادرشاه **۱۱۴۵**، ۲۴گ ۱۴س [ف. رضوی ۱ : ۶۵].

0000ـ **ملك** ۵۷۶۰: نستعلیق محمود فرزند ملاصالح بروجردی، شاگرد آقا محمد رضا قمشهی، در۱۹شوال **۱۳۰۵**، درشش‌برگ ریز آغازبمانند نمونه. درپایان مینویسد: این رساله‌که درتحقیق‌عقاید ومنسوب به‌خواجه‌نصیر بودبهرحال برای فرزندم عبدالحسین استنساخ کردم [رؤیت] . این‌نسخه درص۷۳۶ به‌شمارهٔ 6642 بنام «اصول‌دین» یاد شده اصلاح‌شود.

فضیلت علم = آموختن حکمت و فواید آن

از بابا افضل درص۷۲۵ گذشت.

فضیلت وشرافت انسان = توحید دهدار، دربخش عرفان خواهد آمد .

فنا = تقریردر . . .

از باباافضل‌کاشانی، [گلچین معانی].

7584 ـ **مجلس** ۲۴۲۹/۱۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲**(ص۳۱۷ـ۳۱۹) بنام «تقریردر فنا» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰] .

فوائد فلسفی

از ابوالحسن قاینی ، نگارندهٔ «ارکان ایمان : دربخش کلام» وجزآن. گفتاری است کوتاه درمبحث وجود ذهنی وعینی. او در این باره گفتاری‌بعنوان«وجود» نیزدارد. **آغاز:** من فوائدمولانا ابوالحسن آنچه‌بنظر کشف‌وتحقیق برمن فاترضعیف‌فائز گشت ودرازالهٔ استارخفا.

7585ـ **مجلس** ۱۸۰۶/۱۱: باتاریخ **۹۷۳** درپایان دفتر ، آغاز برابر نمونه (ص ۳۷۹ ـ ۳۸۰) [ف. مجلس ۵ : ۲۱۰] .

ق

تابلیت

دربخش عرفان خواهدآمد .

قاصم الجبارین

از سیدصدرالدین محمد فرزند محمدباقر موسوی دزفولی کرمانشاهی متخلص به کاشف (۱۸ صفر۱۱۷۴ – ۱۵ شعبان ۱۲۵۸) . در اصول عقاید بروش عرفانی ودرپاسخ آقا محمد علی کرمانشاهی در گذشتهٔ ۱۲۱۶ (بنگرید مساحت البلاد: ۱۹۵)، در۱۴ج۱/۱۲۳۵ به انجام رسانده است . **آغاز :** الحمدلله المنزه عن‌النقایص و العیوب الامکانیه .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۹۷ و ۱۷:۴ – مجلهٔ ارمغان س ۱۳۰۵ش ۸ گفتار ظهیر زاده دزفولی – مؤلفین مشار ۳ : ۵۳۹ .

7686ـ **تهران،** اصغرمهدوی۲/۲۹۶ نستعلیق رمضانعلی در۱۴ج۱/**۱۲۳۵**، بفرمودهٔ نگارنده برای میرزا محمدعلی مستوفی [نسخه‌ها ۲:۱۰۸] .

7587 ـ **شوشتر** ، شیخ مهدی شرف الدین : تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، تاریخ نگارش در پایان نسخه یاد شده [ذریعه ۱۷ : ۴] .

قدم وحدوث اجسام

از جمال‌الدین محمود شیرازی نی‌ریزی، که در۹۸۸ درشهرستان لار می‌زیسته ، شاگرد ملاجلال‌الدین دوانی وصدردشتکی، درحدوث وقدم اجسام بروش فلسفی و کلامی . **آغاز :** بدانکه این‌کلماتی چند است درتفاصیل اقوالی که جمهورعقلا ازمتکلمین‌وحکمادرقدم وحدوث اجسام .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۵۱ .

7588ـ **تهران،** اصغرمهدوی۳۲/۲۸۲ نسخ‌محمد طاهرفرزند ولی محمد طبیب‌مشهدی در **۱۳۰۹** (ص ۲۹۹ – ۲۹۷) [نسخه‌ها ۲ : ۷۳] .

7589ـ **رضوی**۶۳۴حکمت : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۴ : ۱۲۳] .

قدم وحدوث و سرمد

از عبدالـرحیم رضوی حسینی علـوی ، کتابچه‌ایست‌که درآن واژه‌های حدوث، قدم ، سرمدرا گزارش می‌کند ، تا معنی این واژه‌ها که در کتابچهٔ «علم خداوند» بکار برده روشن گردد. **آغاز:** حمدله .. بخواطرم رسیدآنکه بااین عبارات و بیاناتی که در این اوراق ثبت گردیده .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۵۱ .

7590 ـ **دانشگاه** ۸۸۷/۴ : نستعلیق تاریخ یاد نشده (۶۶پ – ۶۷پ) همراه «علم خداوند» ازهمو [ف. دانشگاه ۳ : ۲۴۷] .

قدم وحدوث عالم

از میرزا محمد حسن لاهیجی ، نگارندهٔ «آینهٔ حکمت : ۷۲۵» .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۵۱.

7591 ـ **الهیات** ۸۱۱/۶ : نستعلیق محمد کاظم فرزند محمد نصیر هزار جریبی ، باتاریخ **۱۲۲۲-۱۲۲۷** دردفتر، بخشی ازآن است (۱۰۲پ – ۱۰۳پ) [ف . الهیات ۱ : ۱۱۰] .

قدم وحدوث = نامه‌ای در ...

از سید محمد نوربخش ، نگارندهٔ «تفسیر

فمن یرجو: ۲۳» وجز آن. نامه‌ایست درپاسخ کارکیا امیرکیا در اعتباری و نسبی بودن قدم و حدوث. **آغاز:** درجواب سئوال امیرکیا. . . نسیمی که ازحضرت لاهوت بر میادین جبروت وبساتین.

7592ـ **دانشگاه** ۳۶۵۴/۸: نسخ‌علی عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲ ـ ۱۲۲۴** برای آقامحمدعلی فرزند حاجی حسین رشتی (۲۸پ ـ ۲۹ر) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۶۲].

7593 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۱۵ مج: نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، از آن صدر السلطنه نوری بوده آغاز برابر نمونه، درنسخه ازنگارنده نام برده نشده‌است [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

قضا وقدر

ازحکیم نظام‌الدین احمدگیلانی، درگذشتهٔ ۱۰۵۹ (بنگرید: شجرهٔ دانش: ۶۷۳).

7594 ـ **آصفیه** ۳۹ مجموعه‌ها: ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی ازگفتارهایش بخامهٔ نگارنده ومؤرخ ۱۰۴۵ است [ف. آصفیه ۲ : ۴۷۷].

قضا وقدر

از ملا سعید خلخالی، گفتاریست کوتاه به‌نثر. **آغاز:** میگوئیم درتحقیق ماهیت قضا و قدرکه چون ثابت شدکه جمیع صورموجودات

بنگرید: ذریعه ۹ : ۷۸ و ۱۷ : ۱۴۶ . ۱۴۷

7595ـ **ملك** ۵۸۸۵/۲: نسخ‌باتاریخ **۱۲۳۵** دردفتر (۴ر ـ ۵پ)، همراه منظومه‌ای درصفات باریتعالی ازهمو [رؤیت].

قضا و قدر

از عبدالرزاق کاشی، نگارندهٔ « آغاز و انجام: ۷۲۲» وجز آن. اگراین یکی عربی نباشد.

7596ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، همراه ۵ گفتار دیگر از همو که درفهرست آمده همهٔ آنها فارسی است [نسخه‌ها ۶ : ۳۹۱].

قضا وقدر

از ابوعبدالله مؤید فرزند محموذ فرزند صاعد فرزند محمد فرزندمحمد فرزند سلیمان.

آغاز: جامع محامد نامتناهی در مجامع و مشاهد مقامات.

بنگرید: ذریعه ۱۷ : ۱۵۰.

7597ـ **قاهره**، دارالکتب ۵ مجامیع فارسی: نستعلیق تاریخ یادنشده (گ ۱ـ۱۵) ۱۷س [ف. مخطوطات ۱ : ۲۶۲].

قضا و قدر

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید: جبرو اختیار: ۷۷۲).

بنگرید: ذریعه ۱۷ : ۱۵۱.

7598ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲/مج: نوشتهٔ ۶رجب **۱۰۸۹** درداردستان [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۵].

قضا و قدر

ناشناخته.

7599ـ **یوگسلاوی**: نوشتهٔ درویش مولوی ۱ رمضان **۱۰۶۲** [فیلمها ۱ : ۶۳۵].

قضا و قدر = امامید

قضا و قدر = ترجمهٔ . . .

قضا وقدر = جبر و اختیار

قضا و قدر = جبر و تفویض

قضا و قدر = کاشف العدل

قضا و قدر

دربخش منظومه‌ها خواهد آمد.

قضایای عامه

متن ازعکسلی انگلیسی ، ترجمه از علی اصغرحکمت .

7600 ـ رضوی ۸۹۸۰ : نستعلیق ، ذیقعدهٔ **۱۳۳۱** در شیراز ، ۱۰۱ گ ۱۳ س . اهدائی خود حکمت [نسخه‌ها ۵ : ۶] .

ك

کاشف العدل

از محمد کاظم هزار جریبی ، نگارندهٔ «افلاکیه : ۲۳۹» و جز آن. در چهار فصل : ۱ـ جبرواختیار ۲ ـ قضا وقدر ۳ـ خیر و شر ۴ـ هدایت وضلالت،که در۱۵ع۱۲۳۲/۱ به‌انجام رسیده است، واین جز «جبرو اختیار : ۷۷۱» اوست. **آغاز:** حمدله. چنین‌گوید بندهٔ ...که بهترین خصلتی‌که دلالت می‌کندبر کمال ایمان .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۲ و ۱۷ : ۲۳۸ .

7601ـ **مجلس** ۴۵۲۷/۳: نسخ‌محمد ارومی‌الاصل ساکن‌کربلا، در**۱۲۳۵** (گ ۳۰ـ ۵۸) [رؤیت] .

7602ـ **نجف،** ملامحمدعلی‌خوانساری تاریخ یادنشده [ذریعه ۵ : ۸۲].

7603ـ **کربلا،** شیخ‌عبدالحسین‌طهرانی تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۷ : ۲۳۸] .

کشف الاسرار

از احمد فرزند عبدالکریم شیرازی ، در جبرواختیار وبدا، در یك مقدمه و دو مقاله . **آغاز:** بهترین مقالی‌که درافتتاح سخن چون

7604ـ **نجف،** سیدمحمدحسین‌اصفهانی نوشتهٔ **۱۲۳۹**، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۱۸: ۱۶] .

7605ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۲۸ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۷].

کشف الاسرار

دربخش عرفان خواهدآمد .

کشف المحجوب = کشف‌الاسرار

از ابویعقوب سجستانی ، اسحاق فرزند احمد سجزی ، از دعاة اسماعیلی ، در هفت مقاله (اصل): ۱ ـ توحید ۲ ـ خلق یکم ۳ ـ خلق دوم ۴ـ خلق سوم ۵ـ خلق چهارم ۶ ـ خلق پنجم ۷ ـ خلق ششم، و در هرمقاله چند چستار. که بکوشش و پیشگفتار هنری کربن فرانسوی بسال ۱۳۲۷خ درتهران چاپ شده.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۵۸ ـ ف. فارسی مشار : ۱۲۶۵ ـ پیشگفتار چاپ، از کربن ـ فهرست ایوانف : ۵۶ ـ سبك‌شناسی، بهار ۲ : ۵۲ ـ نمونهٔ سخن فارسی : ۲۲۶ ـ فهرسهٔ مجدوع : ۳۳۸.

7606 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۹۴ ج : نستعلیق محمد علی عبرت نایینی در ۲۷ بهمن **۱۳۱۸**خ ازروی نسخهٔ سید نصرالله تقوی ۵۷ گ۱۷س [ف. ادبیات ۱ : ۳۹۳] .

7607ـ **قاهره،** دارالکتب ۸۱ تصوف فارسی: عکسی ازنسخهٔ نوشتهٔ ابراهیم زنجانی **۱۳۵۰**، **آغاز:** آگاه باش که حقایق علم در حجاب است، ۹۳گ ۲۰ س [ف . مخطوطات ۲ : ۶۰] .

7608ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ تصوف فارسی طلعت: بی‌تاریخ، **آغاز:** الحمدلله‌الذی

کشف لاولیائه بواطن ملکوته، ۳۵۸ گ ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۶۰] .

کشف المحجوب لارباب القلوب

ازابوالحسن علی فرزند ابوعثمان جلابی غزنوی هجویری معروف بـه دانـا گنج بخش لاهوری ، درگذشتهٔ ۴۶۵ . که در لنین گراد بکوشش ژوکوفسکی در۱۳۴۴ در۶۰۷+۶۴ ص چاپ شده وهمین نسخه درتهران ۱۳۴۶خ چاپ افست گردید. ترجمهٔ انگلیسی این‌کتاب بکوشش مسترنکلس درلیدن ۱۹۱۱م چاپ شده است .

بنگرید : پیشگفتار چاپ لاهور ـ خزینة الاصفیا ۱ : ۲۳۴ ـ مؤلفین مشار ۴: ۳۱۹ ـ ف. مشار : ۱۲۶۵ .

7609 ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم شوروی Or.B ۱۱۲۸: نسخ‌گویا ازسدهٔ **۸-۹** دردو جلد، ۲۱۴ گ ۱۵س. **فیلم** آن در ملی ۱۷۲۸/۲ ع ۹-۱۷۲۸ هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۳ ـ فیلمها ۱ : ۱۵۹] .

کلمات

دربخش عرفان خواهد آمد.

کلمات عشره = مبدء ومعاد

نگارنده شناخته نیست ، در نسخه‌ها ویا فهرست‌ها به‌ترتیب از شهاب‌الدین سهروردی، اثیرالدین ابهری ، استاد البشر ، میرسید علی همدانی، یاد شده است. گفتاریست درده‌کلمه : ۱ـ تقسیم‌وجود وموجود ۲ـ مقولات ۳ـافلاك ومراتب‌آنها ۴ـ فلك اعظم‌ولوح وقلم وحركت وحیاة درافلاك ۵ـ عناصر اربعه ۶ـ قوای‌انسان ۷ـ مراتب عقل ۸ـ خیروشر وقضای الهی ۹ ـ قوای نفسانی انسانی ۱۰ ـ حال نفس پس از جدایی از بدن ، بهشت و دوزخ [نسخهٔ ۱۳/ ۱۹۱۸ مجلس] وپس ازهر «کلمه» زیر عنوان «سر» رموزی‌عرفانی و اخلاقی یافلسفی آورده است. **آغاز:** شکر و سپاس مر خدایرا که بر کشندهٔ عقل وجانست وپدیدارندهٔ زمین وآسمان ... بعد، این‌کلمه چندست درمبدء ومعاد.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۱۵ و ۱۹ : ۵۳ ـ ف. مشار : ۱۳۶۷ .

7610ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۷ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ **۹۲۱** آغاز برابر نمونه درفهرست‌آمده: متكونة من‌عشرة كلمات ولعلها **لشهاب‌الدين السهروردی** (گ ۱۴۰پ ـ ۱۴۷پ) [مخطوطات ۱: ۲۵۷].

7611ـ **مجلس** ۱۹۱۸/۱۳ : نوشتهٔ آغازسدهٔ **۱۰**، باتاریخ **۸۹۹** دردفتر (ص۱۱۸ـ ۱۱۹) در پایان تصریح شده از **اثیرالدین ابهری** است، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۶۰۵].

7612 ـ **ملك** ۵۶۸۵/۲۸ : نستعلیق باتاریخ ع۱/**۹۹۸** دردفتر (۱۴۱پ-۱۴۴ر) آغازبرابرنمونه، درپایان‌آمده تمام‌شد «کلمات عشره» [رؤیت] .

7613ـ **دانشگاه**۲۴۰۱/۳۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۲۱-۳۲۷)، آغاز برابرنمونه ، درفهرست بنام «مبدء ومعاد» و در نمای نسخه آمده : وقيل من تصانيف **استاد البشر** [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۱۹].

7614ـ **مجلس** ۱۲۰/۳خویی: نوشتهٔ ۲۳محرم**۱۱۲۰** (ص۱۴۰-۱۶۳) آغازبرابر نمونه، در فهرست بعنوان «عشر کلمات» و در پایان نسخه از آن **میرسید علی** دانسته شده است [ف. مجلس ۷ : ۳۲۲] .

7615ـ **مجلس**۶۳۹/۶: نسخ‌بی‌تاریخ آغاز برابر نمونه ،در فهرست بعنوان «کلمات

عشرة» یادشده است وازنگارنده نام برده نشده [ف. مجلس ۲ : ۴۰۵] .

کلمات النوریة والآیات السریة = کلمات التامات

از نور الدین محمد اخباری کاشانی ، نگارندۀ «مبین: ۵۸» وجز آن. به‌عربی وفارسی مانند «کلمات مکنونه»، درمسئله‌های عرفانی و فلسفی‌وکلامی، به‌نثرونظم، درهفتاد وسه‌کلمه و یك خاتمه، بسال ۱۱۰۵ بانجام رسانده است. **آغاز :** الحمدلله الذی ضاقت سرادقات عرشه عن قباب جلاله .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۱۳، ۱۲۰ .

7616 ــ **دانشگاه** ۲۵۲/۵ : نسخ نگارنده در **۱۱۰۵** (۳۱۲ ــ ۳۴۶) دفتر را نگارنده برای فرزندان خویش وقف‌کرده‌است آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳:۴۷۹] .

7617ــ **مجلس** ۴۹۴۶ : نسخ **۱۱۰۵** ۲۴۶گ ۱۵س، آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۴ : ۲۰۱] .

7618ــ **تهران** ، سید نصرالله تقوی : آغاز برابرنمونه [ذریعه ۱۸ : ۱۲۰] .

کلیات وجود = رساله در...

از عمرخیام نیشابوری ، در چهار فصل ، درفصل‌یکم‌آمده (واین قاعده‌را «سلسلة الترتیب گویند و مردم را مردی آنگه درست شود که این «سلسلة الترتیب» بشناسند) ودرفصل‌چهارم مانند غزالی در «المنقذ» دانشمندان‌را به‌چهار گروه: متکلمان، فیلسوفان‌وحکما،اسماعیلیان، اهل تصوف [چاپ عکسی مسکو۱۹۶۲م همراه هشت گفتار دیگر از همو] بخش کرده است . (بنگرید : سلسلة الترتیب :۸۰۲). **آغاز :** چنین‌گوید ابوالفتح عمر(بن) ابراهیم الخیامی که چون خدمت صاحب عادل فخرا الملك بن المؤید میسر گشت .

7619ــ **کابل** ، وزارت اطلاعات ۵۸/ ۲۱۷ : نستعلیق خوش در کجکول (کشکول) مؤرخ **۹۴۹**، همراه چندگفتار دیگر در ستاره شناسی وجزآن [راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۶۳۳].

7620ــ **الهیات** ۳۰۸/۵ج : نستعلیق سدۀ **۱۰ــ۱۱**، درفهرست عنوان «رساله درعلم کلیات وجودوحقیقت احوال‌خود» دارد ، آغاز برابرنمونه [ف . الهیات۱ : ۲۱۰].

7621 ــ **مجلس** ۶۴۰/۱۲ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده (ص ۳۳۸ ــ ۳۳۳) ، آغاز برابر نمونه، در فهرست عنوان « کلیات حکمت» دارد [ف. مجلس۲ : ۴۰۶] .

کلی وجزوی = هستی به حقیقت کلی بود

ازبابا افضل .

الکمالیه = الرسالة . . .

از فخررازی، که درص ۶۶۸ گذشت . و اینك نسخه‌ای دیگر .

7622ــ **ملك** ۶۸۸/۱۵: نستعلیق سدۀ **۱۰** باتاریخ **۹۷۳** دردفتر (ص۴۴۶ ــ ۴۵۶) مقالۀ ششم [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۱۵۳] .

کواکب الثواقب

از محمد دهدار، نگارندۀ «الف انسانیت ۳» و جزآن. بنام میرزا یوسف‌خان ، در هفت کوکب نگاشته‌است: ۱ــ فضیلت‌دانش ۲ــکیفیت دانش ۳ــ اثبات واجب الوجود ۴ــ اثبات آن باروش عرفا ۵ــ معرفت نفس ۶ــ قضاوقدر ۷ــ علت اختلاف دانشمندان و مذاهب . **آغاز :** الحمدلله‌الذی علم الانسان مالم یکن یعلم . . . چنین‌گوید محمدبن محمودالملقب به دهدار.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۷۸ .

7623ـ **مجلس** ۲/۸۲۶ فهرست نشده نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص ۱۶ ـ ۳۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۳] .

7624ـ **دانشگاه** ۴۷۴۵/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص ۷۰ ـ ۸۲) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۳] .

7625 ـ **الهیات** ۱۹۲/۷د: نستعلیق ملا محمد مهدی ، با تاریخهایی از **۱۰۹۶** ـ **۱۰۹۷** دردفتر (۱۴۵ر ـ ۱۶۰پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۸] .

7626 ـ **ملك** ۳۴۵۷/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه (۳۸ پ ـ ۵۰ ر) [رؤیت] .

7627ـ **رضوی** ۹۵۳حکمت: نستعلیق ع۲/**۱۱۵۳** درکربلا، آغاز برابر نمونه، ۶گ ۲۰س [ف. رضوی ۴ : ۲۲۸] .

7628ـ **مجلس**۳۳۲۳/۷: نسخ**۱۲۹۷** (ص۲۰۲ ـ ۲۱۶) ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۱۰۸۶] .

7629 ـ **مجلس** ۳۱۰۲/۶ : نستعلیق محمدحسین‌فرزند عبدالمجید تفرشی نعمت‌اللهی **۱۲۹۹** (ص۱۴۶ ـ ۱۶۸) [ف. مجلس ۱۰ : ۶۵۷] .

7630ـ **نجف** ، آقابزرگ تهرانی ۱۱ مج: نوشتهٔ **۱۳۵۰** (۵۹پ ـ ۱۶۶ر) در دفتری که برخی ازرساله‌های آن بخامهٔ پدرم صاحب الذریعه است. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۱] .

7631ـ **رضوی** ۹۵۴حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۱۲گ ۱۶ س [ف . رضوی ۴ : ۲۲۸] .

کوشش برای رهیدن = در طلب بقای عقلانی

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه : ۷۶۸» و جز آن . گفتاریست که برای یکی از دوستان نوشته است، ودر «مصنفات‌بابا ۲ : ۶۱۱ ـ ۶۱۳» چاپ شده است. **آغاز :** آدمی درکوشش از برای نجات جستن است . اکنون مارا دانستنی‌است‌که آدمی نجات ازچه می‌جوید .

7632ـ **ایاصوفیا**۴۸۱۱/۴: نستعلیق باتاریخ **۸۶۱** بهمین خامه در دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱ :۶۶۶] .

7633ـ **دانشگاه** ۲۵۸۱/۳ : نستعلیق شیخ‌علی فرزند محمودکاتب، **۱۰۶۴** (ص۱۴۲ ـ ۱۴۵) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۱] .

7634 ـ **دانشگاه** ۴۲۸/۱ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۵پ ـ ۶ب) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۳۱] .

7635 ـ **ملك** ۴۱۹۱/۱۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۶۴ر ـ ۱۶۴پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7636ـ**دانشگاه**۲۴۰۱/۱۹ : نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری سدهٔ **۱۱**، در طوس (۲۲۶ ـ ۲۲۵) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵] .

7637ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۲۶ : سدهٔ**۱۲** (ص۲۴۲ ـ ۲۴۵) در فهرست بعنوان « نامه درطلب بقاء عقلانی» یادشده [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۹۱] .

7638 ـ **مجلس** ۴۸۶۸/۵ : نستعلیق سدهٔ**۱۳** ، درآغاز نسخه‌آمده: رسالة افضل‌الدين كتبها الى بعض اصدقائه ، (۳۲ ر ـ ۳۲ پ) [رؤیت] .

7639ـ دانشگاه ۱۱/۴۳۱: نستعلیق محمدعلی، در۱۳۰۲ ، (۱۴۵ ر ـ ۱۴۷ پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۱] .

7640 ـ مجلس ۵۰۳۱/۱۵ : نسخ محمدعلی عبرت نایینی، باتاریخ ۱۳۴۷ به ـ همین‌خامه دردفتر (ص۴۵ ـ ۴۷). آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7641ـ مجلس ۱۴۰۵: بی‌تاریخ ولی نسخهٔ کهن نیست، آغاز برابر نمونه (ص۱۸۷ـ ۱۸۹) [ف. مجلس ۵ : ۵۰۴] .

کوه و کتل = امریه

ازمحمدعبرت‌دماوندی‌روح‌افزایی‌نگارندهٔ « نو تقویم شرعی: ۳۶۴ » ، گفتاریست فلسفی وعرفانی درتفسیر امر بین‌الامرین، دریك مقدمه ویك باب ویك‌خاتمه، که آنرا بدونام خوانده است، ورسالهٔ ششم از «چهل قلم» اوست، و در آن از «اسرارالاشرار» و «اسرارقرآنی» خود یاد می‌کند. آغاز: الحمدلله الذی‌خلق‌الانسان بین بین وبعث. . . وبعد، رسالهٔ ششم از رسائل چهل قلم ازکتاب سبع المثانی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۸۸ .

7642ـ آمل، میرزا ابوالحسن پیشنماز آملی: نسخ سدهٔ ۱۳، [نسخه‌ها ۵:۱: ۴۰۱].

7643 ـ دانشگاه ۲۸۹۴ : نسخ سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابرنمونه، ۸۵ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۳۹] .

کیفیت تسلسل موجودات = سلسلهٔ موجودات

از ابوعلی، درص۸۰۳ گذشت .

کیمیای سعادت = چهار عنوان

از باباافضل، درص۷۸۱ گذشت.

گ

گشایش و رهایش

از ناصرخسرو قبادیانی (بنگرید : زاد المسافرین:۷۹۹) بکوشش‌سعیدنفیسی وایوانف در۱۳۲۸خ و ۱۳۴۰خ چاپ شده .

بنگرید : فهرسهٔ مجدوع: ۳۲۹ ـ ذریعه ۱۸ : ۲۰۸ ـ کتابشناسی دهساله: ۳۶۰ـ ف. مشار : ۱۳۰۵ ـ پیشگفتار چاپ، سعید نفیسی

7644ـ قاهره، دارالکتب ۸۲ تصوف فارسی : عکس یك نسخهٔ نستعلیق بی تاریخ ، ۵۹ گ ۳۰ س،در فهرست از نگارنده نام برده نشده [ف. مخطوطات ۲ : ۵۹] .

گفتارها = رسالدها

گفتارهایی است از بابا افضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه:۷۶۸) که درفهرستها و یا نسخه‌ها نام مشخصی نداشته و باید هریك را دیدکه چیست .

7647ـ45ـ حمیدیه ۷۰ و۷۲و۷۳/ ۱۴۴۷ : باتاریخ ۷۵۵ دردفتر، یکی در نفس ویکی درتوحید ورساله‌های دیگراز همواست. فیلم آنها دردانشگاه ش۱۹۵هست [فیلمها ۱: ۴۲۶] .

7648ـ مجلس ۵۶۳۶ فهرست نشده: نستعلیق ریز سدهٔ ۸ (۸۱پ ـ ۸۴ر) نه فایده است [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

7649ـ تهران، ادبیات ۱۴۵حکمت: نسخ سدهٔ ۹ـ۱۰، چندین گفتار است‌که برخی ازآنها بنام و برخی به‌نشانی در فهرست آمده [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

7650 ـ **مجلس** ۴۹۴۲/۲۰ : فرید الدین‌محمدفرزندمحمد **۱۰۵۶**،(۵۰پ-۵۱)، **آغاز:** ونیز بایدکه طلب وبحث اشیاء وتعرف ازمبدء ومعاد خود، نه از اشخاص [رؤیت] .

7653 - 51 ـ **دانشگاه** ۲۵۸۱/۴ : نستعلیق شیخ علی فرزند محمود کاتب، **۱۰۶۲** (ص۱۴۵-۱۸۰) سه‌گفتار است: **آغاز** : ۱- تاترا دانش‌باشد ۲ ـ نام مردمی بچهار عنوان تمام‌بود ۳ـ عالم درختی است،همراه‌چندگفتار دیگرکه شناخته شد [ف. دانشگاه۹: ۱۳۸۱].

7654ـ **ملك** ۴۶۵۷/۱۳ : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۶۳** در دفتر، (۶۴ ر) . **آغاز :** مقصود مابجهد پیوسته است، اگر چه آتش در سنگ [رؤیت] .

7655ـ **بادلیان** ۳۷۸/۲ اوزلی : با تاریخ **۱۰۶۷** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۱] .

7656ـ **دانشگاه** ۳۹۰۳ : نسخ خوش **۱۰۷۷**، چندین‌گفتارست‌که برخی ازآنها بنام و برخی به‌نشانی در فهرست آمده است [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۱] .

7657ـ **دانشگاه**۱۹۵/۲۴۰۱: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری ، سدهٔ **۱۱** در طوس (ص۲۲۶ - ۲۲۵). **آغاز:** فصل چون معلوم شد که وصول بدان مقصود بواسطهٔ فکر تواند بود [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵] .

665-7658ـ**مجلس**۱۲-۳۴۵۶/۱۹ سدهٔ**۱۲** (ص۱۹۷-۲۰۹) هشت گفتار ازاوست باعنوان فائده وفصل [ف.مجلس۱۰: ۱۳۸۹].

669 ـ 7666 ـ **مجلس** ۲۹-۳۲ / ۳۴۵۶ : سدهٔ **۱۲** (ص ۲۴۸ - ۲۵۶) چهار گفتار کوتاه است درفهرست بعنوان «تقریرات و فصول مقطعه» یاد شده [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۹۲] .

694 ـ 7670 ـ **دانشگاه**۲۲۶۷/۶: نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۷** در دفتر (در هامش) برابرشماره‌های ۳۲ ، ۱۳ ، ۶ ، ۱۷ ، ۱۱ ، ۱۹ ، ۲۱ ، ۴ ، ۳ ، ۵ ، ۲۲ ، ۱۶ ، ۱۴ ، ۶ ، ۴ ، ۹ ، ۱ ، ۲ ، ۲۳ ، ۱۸ ، ۲۴ ، ۳۳ ۱۲،۳۴چاپ‌آقای مینوی‌است [ف.دانشگاه۹: ۹۱۸] .

696 ـ 7695 ـ **حقوق** ۷۲ب : سدهٔ **۱۳** ، دو گفتار است : گفتار ۳۳ و ۱۲ چاپ آقایان‌مینوی، مهدوی [ف. حقوق : ۱۷۷] .

7697 ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۱۱ : با تاریخ **۱۳۰۲** دردفتر، (۱۳۹ ر-۱۳۹پ) . **آغاز** : وجودکلی‌که آن وجود باشدکـه در نفس مدرك، اگرچه يك‌چیز است [ف.دانشگاه ۳ : ۳۲۲] .

706 ـ 7698ـ **رضوی** ۱۲۹ اخلاق (۵۹۷۵) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ۹ گفتار ازوست [ف. رضوی ۶ : ۴۰۴]

گوهر مراد

از عبدالرزاق لاهیجی قمی (بنگرید سرمایهٔ ایمان ۱: ۸۰۱) . برای شاه عباس دوم (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷) در يك مقدمه (در اشاره برتبت‌وجود انسان وسبب‌اختصاص وی بتشرف الهی و سه مقاله درامهات مسائل فلسفه ، ويك خاتمه درمباحث‌اخلاقی‌وطریق تصوف. **آغاز:** گوهرمرادکه غواص فکرت را از دریای . . . امابعد، بروروق‌گزارش چنین نگارش مینماید.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۵۰ ـ ف.مشار: ۱۳۲۵.

7707ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۳۲: نستعلیق زیبای ۱۵ رجب **۱۰۴۴** بروزگار نگارنده ، زرین ، ۲۷۳ گ [یادداشتهای‌سید عبدالعزیزطباطبائی] .

7708 ـ **آصفیه** ۶۷۹ فلسفه : نوشتهٔ **۱۰۶۰** درفهرست این تاریخ برای نگارش نیز یاد شده است [ف. آصفیه ۴: ۴۹۴] .

7709 ـ **فرهاد متمعد** ۷۵ : نستلیق ۲۱ ذیحجهٔ **۱۰۷۰** [نسخه‌ها ۳ : ۲۱۳].

7710 ـ **تهران** ، ملی ۱۷ : نوشتهٔ ندر علی تبریزی، شعبان **۱۰۷۰** ، ۵۴۳ ص [ف. ملی ۱ : ۱۲] .

7711 ـ **تهران** اصغر مهدوی ۱۲۶ : نستعلیق دههٔ نخستین شوال **۱۰۷۱** [نسخه‌ها ۹۲:۲].

7712 ـ **مجلس** ۱۸۳ خویی: نستعلیق محمد هاشم فرزند جمال‌الدین حسینی ، در **۱۰۷۱** ، زرین، ۴۶۹ص ۲۰ س [ف. مجلس ۷ : ۲۵۵] .

7713 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۰۳۰ : نسخ خوب سیدکمال‌الدین حسن فرزند میرك حسنی نجفی ، ۱۵ ج ۲/**۱۰۷۵** ، زرین ، تصحیح شده [یاد داشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

7714 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۱۳ : نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۱۰۸۴** ، وزیری [نسخه‌ها ۵: ۵۵] .

7715 ـ **دانشگاه** ۳۱۹۸ : نسخ‌محمد مظفر فرزند محمدحکیم‌نعمت‌اللهی ، ۱ذیحجهٔ **۱۰۸۴**، زرین، ۱۷۲گ ۲۵ س [ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۱۵۵].

7716 ـ **الهیات** ۲۵۷ د : نستعلیق **۱۰۸۶** ، بایادداشتی‌که‌گویا ازنگارنده است، ۱۹۶ گ ۱۹ س [ف. الهیات ۱ : ۱۲۹].

7717 ـ **رضوی**۹۶۲ حکمت: نستعلیق محمد صالح ذیقعدهٔ **۱۰۹۰**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۷ گ ۲۱ س [ف.رضوی ۴ : ۲۳۰]

7718 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۳تصوف فارسی طلعت : نستعلیق **۱۰۹۰** ،آغاز برابر، ۱۹۹گ ۲۳ س [ف. مخطوطات ۲: ۸۷]

7719 ـ **دانشگاه** ۲۷۶ : نسخ روشن ابراهیم فرزند حاجی محمد حسین خراس خانه‌ای استرآبادی ، در **۱۰۹۴** ، زرین ، ۲۵۸ گ ۱۹ س [ف . دانشگاه ۳: ۶۱۴]

7720ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۴۴ : نستعلیق اواخررجب **۱۰۹۸** ، زرین ، ربعی [نسخه‌ها ۵: ۶۳۵]

7721 ـ**تهران** ، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ،آغاز افتاده [رؤیت] .

7722 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی :گویا از سدهٔ **۱۱** وبروزکارنگارنده، تنها مقالهٔ سوم درخداشناسی و خاتمه در سیرو سلوك را دارد [یادداشتهای آقای روضاتی].

7723 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۵۳ . نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** ، مقابله شدهٔ محمد صالح فرزند محمد رفیع حسینی [نسخه‌ها ۲ : ۹۲] .

7724 ـ **الهیات** ۱۵۶ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، باحاشیه‌های ازملامحمد شریف جیلانی مدظله ، ۲۰۹ گ ۲۰ س [ف.الهیات ۱ : ۱۲۹] .

7725 ـ **شیراز** ، دکتروصال : نوشتهٔ رجب **۱۱۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۲] .

7726 ـ **مجلس** ۳۰۷۲/۱ : نسخ شیخ پیرمحمد فرزند شیخ جانمحمد ساکن دیوان پادشاهی ازدیه‌های عظیم آباد، **۱۱۳۵**، آغازبرابر نمونه (ص ۴ـ ۴۰۹) [ف. مجلس ۱۰: ۶۲۸]

7727 ـ **رضوی** ۹۶۰ حکمت : نستعلیق **۱۱۴۰**، آغاز برابرنمونه ، ۲۳۶گ

۱۶ س [ف. رضوی ۴: ۲۳۰].

7728ـ مجلس ۵۵۹۰: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۲، زرین، آغاز برابر نمونه، ۵۲۲ ص ۱۹ س [یاد داشتهای عبدالحسین حائری].

7729ـ مجلس ۲۴۲۲/۸ فهرست نشده: سدهٔ ۱۲ (ص ۲۹۲-۲۹۵) فصلی از آن [نسخه‌ها ۵: ۱۷۸].

7730ـ تهران، ملی ۱۹۴ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونه، ۲۵۴ گ ۲۵ س [ف. ملی ۱: ۱۹۳].

7731ـ الهیات ۸۹/۱ ب: نستعلیق زین‌العابدین‌محمدطاهر دورنایی، رجب ۱۲۳۶ درروستای گزنهٔ نور (۹ پ - ۲۱۴ ر) [ف. الهیات ۱: ۱۲۹].

7732ـ حقوق ۹۵ ب: نستعلیق محمد علی فرزند محمد اسماعیل در ۱۲۳۶ در محلهٔ احمدآباد سپاهان، زرین، مقابلهٔ ۱۲۳۸، ۱۷۵ گ ۲۰ س [ف. حقوق: ۱۷۹].

7733ـ دانشگاه ۱۵۹۸ فیلم: از روی نسخهٔ نوشتهٔ نور محمد، در ۲۳ رجب ۱۲۴۱ [فیلمها ۱: ۱۷۲].

7734ـ رضوی ۹۶۱ حکمت: نسخ درویشعلی طوسی ۱۲۵۰، آغاز برابر نمونه، ۲۵۵ گ ۱۵ س [ف رضوی ۴: ۲۲۰].

7735ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۱۱: نستعلیق شکسته، شعبان ۱۲۵۸ [نسخه‌ها ۵: ۵۵].

7736ـ تهران، ادبیات ۴۸۲ جوادی: نستعلیق در ۱۲۷۰ [ف. ادبیات ۳: ۶۲].

7737ـ ملک ۵۸۳۷: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳. آغاز برابر نمونه، انجام افتاده [رؤیت].

7738ـ تهران، دهخدا ۲۱۶: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۳۹۸].

7739ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۱۲: نستعلیق، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۵۵].

گوهر یگانه

ازصدرالدین محمدابراهیم شیرازی نگارندهٔ «عرة‌الوثقی: ۵۳»، بنام شاه صفی (۱۰۳۸ - ۱۰۵۲)، درحکمت وکلام و اخلاق، ازخدا، وحدت وجود، صفات سلبیه وثبوتیه، حسن و قبح اشیاء، امامت ودیگر مباحث کلامی، حال ومقام صوفیان ومباحث عرفانی دیگر نیز دارد. با عنوانهای مرآت (مقدمه)، مضافات (امورعامه) اصول (توحید تامعاد)، حکمت (الهی) وسلوك (اخلاق) دارد، ودرآن کوشیده میان حکمت و شرع آشتی دهد. **آغاز:** گوهر یکدانهٔ بحر حکیم، بچنگ آوردم اززرهای خورشید.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۵۲ - ریحانة الادب (ذیل صدرا) ۲: ۴۶۰.

7740ـ تهران، ملی ۳۷۵ ف: شکسته نستعلیق خوش یکشنبهٔ ۲۲ شعبان ۱۱۶۱، ۴۷۰ گ ۱۷ س [ف. ملی ۱: ۳۶۴] فیلم آن دردانشگاه ش ۴ ۱۹۶ هست [فیلمها ۱: ۱۷۲].

7741ـ مجلس ۵۳۳۴: نوشتهٔ احمد فرزندعلی رشتی، در ۱۲۱۸ درمدرسهٔ نیم‌آورد اصفهان، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

گوهر یکدانه

ازابوالخیرعمادالدین محمد فرزند عبدالله حکیم.

7742ـ تهران، سعید نفیسی ۹۹۳: تاریخ یادنشده [فیلمها: ۱۷۲].

گوهر یکدانه

ازعوض فرزندحیدرشوشتری، بنام سلیمان

پادشاه و نجفقلی‌خان قوللر آقاسی .
بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۵۲ .
7743ـ **تهران**، ادبیات ۲۲۰ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** [ف.ادبیات ۳ : ۲۳] . **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۷۴۷ هست [فیلمها : ۱۷۲] .

ل

آالی الغالیة

در ص۶۸۱ گذشت .

لذت والم

گفتاریست در شناسائی آنچه به‌نفس تعلق دارد و چگونگی لذت و الم و شناسائی حقیقت آن . در یك مقدمه و چند تحفه . **آغاز :** شکر بی نهایت وسپاس بی‌غایت ذاتی راکه .

7744ـ **مجلس** ۶۳۹/۵: نسخ تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۲ : ۴۰۴] .

لمعات الهیه در معارف ربوبیه

از ملاعبدالله زنوزی فرزند خان‌بابا ، درگذشتهٔ ۱۲۵۷ ، پدرملاعلی زنوزی، بنام فتحعلیشاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰) درسال سوم(؟) جلوس‌او درآدینهٔ۶ ع۱۲۴۰/۱(؟)، در بیست فصل وهرفصل درچندلمعه بانجام‌رسانده است: فصل‌یکم دراثبات واجب‌الوجود. **آغاز:** حمد وثنای نامتناهی واجب‌الوجودی‌را سزا است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۴۷ ـ طبقات اعلام الشیعة ، کرام : ۷۶۵ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۱ ـ ریحانة الادب ۲ :۱۳۴ـ طرایق الحقایق ۲۳۵:۳ .

7745 ـ **سپهسالار** ۱۲۷۷ : نسخ و نستعلیق، **۱۲۴۰**، آغاز برابرنمونه ، ۲۰۷گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۵ :۴۸۱] .

7746 ـ **سپهسالار** ۱۲۷۶ : نستعلیق بدستور میرزا عبدالکریم درمدرسهٔ دارالشفاء ، شنبهٔ ۲ج۱/همان سالهای نگارش، آغازبرابر نمونه ، ۲۱۰گ ۱۹س [ف . سپهسالار ۵ : ۴۸۱] .

7747ـ **مجلس** ۱۹۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با یادداشت مرحوم تنکابنی دربارهٔ کتاب ونگارنده ،۲۹۱ص۲۱س[ف.مجلس۵:۴۵۳].

7748 ـ **مجلس** ۱۹۴۷ : سدهٔ **۱۳** با یادداشتی دربارهٔ اینکه بدست نگارنده بانسخهٔ اصل مقابله شده و حاشیه‌هایی نزدیك به خامهٔ نگارنده وبرخی بخامهٔ آقـاعلی حکیم فرزند مؤلف و برخی بانشانهٔ (منه)، ۵۵۹ ص۲۱ س [ف. مجلس ۵:۴۵۳] .

7749ـ **تهران**، ملی ۱۱۱۴ : تاریخ یادنشده، ۳۵۹ص [نسخه‌ها ۱ : ۵۹].

لمعهٔ نورانیة وبرقهٔ رحمانیه

ازابوالحسن‌علی فرزند میرزا محمدحسن فرزند عبدالرسول زنـوزی خوئی حسینی ، نگارندهٔ «تحفهٔ‌جهان : ۱۰» وجزآن. گفتاری است در فلسفهٔ عرفانی به عربی و فارسی در هم آمیخته. **آغاز:** الحمدلله علی‌افضاله، والسلام علی محمدوآله، فیقول علی... الخوئی ، هذه قطرة من بحرالحکمة.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۵۵ .

7750 ـ **دانشگاه** ۲۹۸۲/۶ : نسخ حبیب‌الدین محمد فرزندعلی‌اصغر گلپایگانی ، باتاریخ **۱۲۶۵** (ص۲) (۶۳۴ ـ ۶۴۵) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۹۵] .

م

ماهیت العلم = ایمنی از بطلان نفس از بابا افضل درص ۷۴۳ گذشت .

مبادی موجودات نفسانی = مبادی اصول

از بابا افضل کاشانی، نگارندهٔ «جاودان نامه: ۷۶۸» وجز آن . درپنج فصل: ۱ـ اقسام موجودات ۲ـ اختلاف نامهای آن دوقسم ۳ـ اقسام معانی کلی ۴ـ اجناس عشرة ۵ـ دربیان آنچه عامتر از این ده بود . این گفتار در «مصنفات بابا ۲ : ۵۸۳ ـ ۵۹۷» ویکبار نیز درمجلهٔ جلوه چاپشده است. **آغاز:** سپاس و ستایش نگارندهٔ جان‌را بخرد ، و بپای دارندهٔ خردرا بخود .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۴۳ ـ پیشگفتار چاپ ازمجتبی مینوی ـ مجلهٔ جلوه س۱ش۳: ۱۲۱ ـ ۱۲۸ .

7751 ـ **مجلس** ۴۰۱۳/۴ : نستعلیق کهن شایدسدهٔ **۸ـ۹** (۵۷ر ـ ۵۸پ). **آغاز:** حمدله . اما بعد، چنین گوید . . . درمبادی موجودات و معنی حقیقت عامتر [رؤیت] .

7752 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۵/۲ حکمت : نسخ سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

7753 ـ **رضوی** ۹۷۰ حکمت : گویا **۱۰۶۰**، آغاز برابر نمونه، داسته وچلیپا [ف. رضوی ۴ : ۲۳۲] .

7754ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۱۹: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۲۵۹ ـ ۲۶۴) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7755 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۳/۱۴ : نسخ خوش **۱۰۷۷** (ص۹۹ ـ ۱۱۰) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲] .

7756ـ **دانشگاه** ۴۲۸/۱۰: نستعلیق **۱۰۸۳** (۶۵ر ـ ۷۱پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۴۲] .

7757ـ **مجلس** ۴۱۴۹/۶ : شکسته نستعلیق زین الدین فرزند محمد شیرازی ، در **۱۰۸۶** (۵۳پ ـ ۵۶) [رؤیت] .

7758 ـ **ملك** ۴۱۹۱/۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۹۳ر ـ ۲۰۰ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7759ـ **دانشگاه**۲۴۰۱/۱۸: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری، سدهٔ **۱۱** در طوس (۲۱۷ ـ ۲۲۲) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵] .

7760 ـ **مجلس** ۱۸۲۴/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**،زرین ، آغاز برابر نمونه (ص ۲۳۰ ـ ۲۴۳) [ف. مجلس ۹ : ۴۴۵] .

7761 ـ **دانشگاه کمبریج** ۱۰/۷ برون D۱۶: نوشتهٔ محمد فرزند عالم بدستور نواب میرزا صفوی خان **۱۱۶۱**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام « مبادی اصول » آمده است. **فیلم** آن‌در‌دانشگاه ش۸۶۳هست [فیلمها ۱ : ۵۴۴] .

7762ـ **الهیات** ۲۴۲/۸۰ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۲۴۸پ ـ ۳۵۰ر) [ف. الهیات ۱: ۱۴۸] .

7763ـ **دانشگاه** ۲۲۶۷/۸: نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۷** دردفتر ، (۸پ‌ـ۱۱پ‌هامش) [ف . دانشگاه ۹ : ۹۱۹] .

7764ـ **مجلس** ۵۰۳۱/۱۱ : نسخ محمدعلی عبرت نایینی باتاریخ **۱۳۴۷** بهمین خامه دردفتر (ص۲۸ـ۴۰) [رؤیت].

7765 ـ مجلس ۱۱/۶۲۳ : شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۸۳] .

7766ـ رضوی ۹۶۹ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۴ : ۲۳۲] .

مبدأ و معاد

از احمد فرزند عبدالاحد السهرندی فاروقی نقشبندی، مشهور به امام ربانی، (۹۷۱ ـ ۱۰۳۴) بسال ۱۰۱۹ نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله فی المبدأ والمعاد ، واصلی علی حبیبه محمد وآله الامجاد .

بنگرید : هدیة العارفین ۱ : ۱۵۶ .

7767ـ قاهره، دارالکتب ۷۱ تصوف فارسی طلعت : تعلیق ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۰۸۳** (گ ۲۴۹ ـ ۲۷۳) ۲۱س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۰۴] .

7768ـ قاهره، دارالکتب ۲/۲ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق **۱۲۶۷** (۳۰پ ـ ۷۵پ) زرین، ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۰۵] .

7769ـ مدینه، عارف حکمت ۴۴ف : درمجموعه همراه «انسیه» چرخی [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

مبدأ و معاد

ازمحمدباقر شرف‌الدین لاهوری .

7770ـ موزهٔ بریتانیا ۲/۱۰۹۴۷ Or: نوشتهٔ **۱۲۵۵** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه ها ۴ : ۶۷۰] .

مبدأ و معاد

از محمد علی شکیب شیرازی ، نگارندهٔ «شرح اثبات واجب: ۸۰۶» وجزآن .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۵۲ .

7771ـ تهران، ادبیات۴/۲۴۹ حکمت: ابوتراب فرزند ابوالقاسم حسینی الماسی ، در **۱۳۰۰**، [ف . ادبیات ۲ : ۵۴] .

مبدأ و معاد و نفس

ازسیدموسی فرزند فضل‌الله همدانی ، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، بسال ۱۲۹۶، برپایهٔ عقل وشرع. **آغاز:** حمدافزون ازحد حضرت احدی‌را سزدکه معشر بشررا به راهنمایی گوهریکتای عقل.

7772ـ تهران، ملی ۶۱۸ف: نستعلیق ریزموسی الحسین الهمدانی (نگارنده) ، در **۱۲۹۶**، ۸۱گ ۱۲س [ف. ملی ۲ : ۱۲۷].

مبدأ و معاد

ازمیرسیدشریف جرجانی[گلچین معانی].

7773ـ مجلس ۲/۲۳۸۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۶۱** در دفتر (ص ۳۵ ـ ۵۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۳] .

مبدأ و معاد

ناشناخته .

7774 ـ مجلس ۳/۲۴۲۶ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲ـ۱۳** (ص۳۲۳ ـ ۳۵۵) همراه رساله‌هایی از باباافضل و فخرالدین عراقی [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹] .

مبدأ و معاد = آغاز وانجام

در ص۷۲۱ـ۷۲۴ گذشت .

مبدأ و معاد = اصول دین

درص ۷۳۵ ـ ۷۳۶ گذشت ، و در بخش کلام وعرفان نیز خواهد آمد .

مبدأ ومعاد = خیرالزاد

مبدأ موجودات = ذات و حقیقت مبدأ و هستیها، درص۷۸۷ گذشت.

مثال و خیال = خیال و مثال

دربخش عرفان خواهدآمد .

محاکمه = محاکمه بین الطائفتین من المؤمنین

ازملامحسن فیض‌کاشانی، نگارندهٔ «تفسیر آیت امانت : ۵» و جز آن . در داوری میان صوفیان و فقیهان . این گفتار بکوشش آقای محمد تقی دانش پژوه در مجلهٔ ادبیات تبریز چاپ شده است .

بنگرید : مجلهٔ ادبیات تبریز ۹ : ۱۱۸ . فهرست مقالات فارسی : ۵۸۶۷ .

7775ــ **تهران**، اصغرمهدوی ۴/ ۵۱۰ نسخ سدهٔ **۱۱**، بدینگونه: ۱ ــ راه صواب ۲ ــ شرح الصدور ۳ــ الفت نامه ۴ــ این رساله با دیباجه‌ای ازپسر نگارنده دربارهٔ این چهار گفتار [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۱] .

7776ــ **همدان**، حاج‌حسین پنبه‌چی : [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۱] .

محیی القلوب الصوفین المنحرفین عن منهج الصواب

گفتاریست دررد صوفیان ، و بدگوئی از سماع ورقص ایشان. **آغاز:** حمدله. و الصلاة والسلام.

7777 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۸۰۹ مجامیع‌طلعت: نسخ محمد معروف به‌قاضی‌زاده بی‌تاریخ(گ۱۷۷ــ۱۹۷)، ۱۶س،انجام افتاده [مخطوطات ۱ : ۲۶۶] .

مدارج کمال

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ «جاودان نامه : ۷۶۸» وجز آن. درهشت‌گشایش : ۱ــ درگوهرمردم وآنچه او راست، شش فصل ۲ــ درآنچه بدان جدا شد مردم از جز مردم، یك فصل ۳ــ مراتب خاصیت مردم ازنقصان وکمال چهارفصل ۴ــ اسباب‌یاری‌دهندهٔ مردم برسیدن به‌کمال، یك فصل ۵ــ آفات واسباب‌که نفس‌را ازکمال بازدارد ۶ــ نشانیهای‌کمال ۷ــ طریق حاصل کردن اسباب یاری دهنده ۸ ــ فایده و منفعت دانش وآنکه راحت وصول بدان بررنج طلب بچربد. درپایان نسخهٔ ۴۰۲/۹ دانشگاه آمده‌که نخست آنرا به‌تازی نگاشته سپس به ــ درخواست شمس‌الدین‌محمد درواکوش بپارسی در آورده است ، دراین باره باید افزود نسخهٔ عربی آن در کمبریج برون (۱۵) ۱۹ .D و ۴۰۲/۹دانشگاه هست ولی‌این‌گفته درنسخهٔ چاپی نیامده است. این‌گفتار در «مصنفات بابا ۱ : ۱ــ۵۲ » چاپ شده است . **آغاز :** بنام خدایی که جز او خدایی نیست ، آغازهرچیز واو بی‌آغاز ، وانجام هرچیز و او بی‌انجام .

7778 ــ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۷۷: با تاریخ **۷۵۶** دردفتر (۱۷۷ ر ــ ۱۸۵ پ) . **فیلم**آن دردانشگاه ش۴۶۲آ و ۴۶۳ب هست [فیلمها ۱:۴۸۴] .

7779 ــ **تهران** ، ادبیات ۲۳/ ۱۴۵ حکمت : نسخ سدهٔ **۹ ــ ۱۰** [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

7780 ــ **دانشگاه** ۵۳۱۲/۵: نستعلیق ۶ محرم **۱۰۵۷** (۱۳۲ پ ــ ۱۵۱ ر) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱] .

7781ــ **دانشگاه** ۱۱/ ۲۵۸۱: نستعلیق شیخ‌علی فرزند محمود کاتب **۱۰۶۲** (ص۴۲۳ــ۴۹۶) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۲] .

7782ــ **مجلس** ۱۴/ ۵۱۸۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۱۷۱ ــ ۱۹۱) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7783ــ **مجلس** ۲/ ۴۸۰۵: نسخ محمد

حبیب فرزند قوام‌الدین محمد ، در **۱۰۷۶** ، (۲۶ر – ۶۳پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7784ـ **ملك** ۵۳۲۷/۲ : نستعلیق با تاریخ مقابله درشهر دهلی در**۱۰۷۷** (۱۵پ – ۲۲ر). **آغاز:** حمدله. خداوندابفزونی جود (بمانند نسخهٔ ۴۰۷رضوی) [رؤیت].

7785ـ **دانشگاه** ۳۹۰۳/۱۸ : نسخ خوش **۱۰۷۷** (ص۳۴۱–۳۸۳) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲] .

7786 ـ **دانشگاه** ۴۰۲/۹ : نستعلیق **۱۰۷۹** (۸۲پ – ۹۷ر) در پایان سخنی است ازکاشانی که‌درچاپی نیامده: خجسته حال فرخنده فال ونظم سخنان این‌نامه نخست به لغت تازی بود... [ف. دانشگاه ۳ : ۳۵۱] .

0000ـ **دانشگاه** ۱۰۳۳/۱۱ : نوشتهٔ **۱۰۸۴**، نسخهٔ عربی آنست. **آغاز :** بسم‌الله الذی لااله‌الاهو اول کل‌شیئ . وبعد فقدسألنی جماعة من‌اخوانی، درهشت باب [ف. دانشگاه ۱۰۳۳] .

7787 ـ **مجلس** ۴۱۴۹/۳ : نستعلیق شکستهٔ زین‌الدین‌فرزند محمدشیرازی، **۱۰۸۶** آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7788ـ **ملك** ۴۱۹۱/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱پ–۳۰ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7789ـ **دانشگاه** ۲۴۰۱/۷: نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ **۱۱** ، درطوس (۴۶ – ۵۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۳].

7790ـ **تهران** ، ادبیات ۱۲۵/۴د : نسخ‌سدهٔ**۱۱** بامهرمؤرخ۱۲۰۵، (۷۰ر–۹۷ر) ۱۷س [ف . ادبیات ۴۳:۲] .

7791ـ **مجلس**۳۶۶۴/۱ فهرست نشده: سدهٔ**۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

7792ـ **مجلس** ۱۸۲۴/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱–۱۲**، زرین (ص۱۴۶ – ۹۲) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۴۴۳:۹] .

7793ـ **دانشگاه** ۱۰۳۶/۹: نستعلیق خوش ملامحمدمهدی رودباری، **۱۱۰۴**، (۷۷پ – ۸۹ر)، دیباجه‌را ندارد وازدر یکم آغاز می‌شود [ف. دانشگاه ۳۵۱:۳] .

7794ـ **ملك** ۶۱۶۹/۵ : نستعلیق **۱۱۰۹**، (۷۵پ – ۹۳پ) [رؤیت] .

7795ـ **دانشگاه کمبریج** ۱۰/۶ براون D۱۶ : نوشتهٔ محمد فرزندعالم بدستور نواب میرزا صفوی خان **۱۱۶۱**، همراه متن عربی آن از همو. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۶۳ هست [فیلمها ۵۴۳:۱] .

7796ـ **مجلس**۲۴۲۹/۶ فهرست نشده: سدهٔ**۱۲** (ص ۲۴۱ – ۲۴۲) « خاتمهٔ مدارج الکمال» است [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰] .

7797ـ**ملك**۴۱۹۳/۵: شکسته‌نستعلیق میرزا عبدالله ریاضی، ۱۰ج**۱۲۷۵**/۲، (۲۶پ ۳۹پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7798ـ**تهران**،ادبیات۳۳۶/۵حکمت: نسخ ونستعلیق محمد صالح فرزند محمد رفیع طبیب رشتی، **۱۲۷۶** [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

7799ـ **حقوق** ۷۲/۱ب: نوشتهٔ محمد علی فرزندحاجی ملاعبدالغنی تفرشی، **۱۲۹۴** برای حاجب‌الدوله محمدتقی‌خان افشار [ف . حقوق : ۱۸۶] .

7800 ـ **مجلس** ۴۸۶۸/۱ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، (۱پ–۱۶ر) [رؤیت] .

7801 ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۲۰ : محمد علی **۱۳۰۲** (۲۸۶پ–۳۲۱ر)، بانسخهٔ ۴۰۲ دانشگاه جدائیهادارد [ف. دانشگاه۳۵۱:۳].

7802ـ **رضوی** ۴۰۹ حکمت: شکسته نستعلیق **۱۳۲۹** . **آغاز :** آغاز سخن بدانید ای برادر وبیقین شوید [ف . رضوی ۴۸:۴] .

7803 ـ مجلس ۱۳/۶۲۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۷۷] .

7804ـ رضوی۴۰۶حکمت: نستعلیق شکسته ، آغاز برابر نمونه ، ۳۲ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۴:۴۷] .

7805ـ رضوی۴۰۷حکمت: نستعلیق شکسته. **آغاز:** حمدله. خداوندابفزونی جود وفروغ وجودت... بانسخهٔپیشین دگرگونیهایی دارد ۶گ.

7806ـ رضوی۴۰۸حکمت: نستعلیق چلیپا درسه‌ستون ، جدولبندی‌شود ، آغازبمانند شمارهٔ پیش.

7807ـ رضوی: ۴۱۰ حکمت: نسخ جدولبندی شده ، آغاز افتاده ، ۵۱ گ [ف. رضوی ۴ : ۴۹] .

مرآت المحققین

ازشیخ محمود شبستری (بنگرید : تفسیر سورهٔ فاتحه: ۳۰).درمعرفت نفس وخداشناسی آمیخته ازفلسفه وعرفان، در هفت باب : ۱ ـ نفس طبیعی ونباتی وحیوانی وانسانی ۲ـ صور موجودات ۳ـ واجب و ممکن و ممتنع‌الوجود ۴ـ حکمت‌آفرینش ۵ـ مبدأومعاد ۶ـبرابری آفاق ونفس (برابری‌تن باگیتی) ۷ـبرابری آفاق ونفس درجهان‌آسمانی، بسال۱۲۸۲ در تهران وپس ازآن چاپ شده‌است.

ارکین بشمارهٔ ۱۸۲ وقنواتی بشمارهٔ۱۰۴ این‌کتابرا ازابوعلی دانسته‌اند. همچنین نسخه ۴۱۴۴ فیض‌الله استانبول بنام اوست . درنسخهٔ ۲۵۴ الهیات از آن نجم‌الدین شیرازی ، ودر نسخهٔ ۲۶۳ شاه‌عبدالعظیم بنام خواجه نصیر یاد شده است . **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بیعد حضرت ذوالجلال را که آثار قدرت او درعالم آفاق .

بنگرید : ذریعه ۹:۵۰۶،۱۰۱۰ ـکشف الظنون ۲:۱۶۴۹ ـ ف. مشار:۱۴۲۳ ـ ف . مصنفات ابن‌سینا، مهدوی:۳۰۱ـ مجلهٔادبیات تهران، س۲ ش۲: ۵۱ ، ۷۲ .

7808 ـ ایاصوفیا ۲۰۶۲ : نستعلیق عبدالرحیم خوارزمی، ۲۰ع۱/**۸۹۵**، ۲۸گ ۱۲س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۹ هست [فیلمها : ۱۹۲] .

7809ـاصفهان،سیدمحمدعلی‌روضاتی: دردفترمؤرخ**۹۰۰ـ۸۸۹** (۹۹ـ۱۱۴) [نسخه ها ۵ : ۱۵۱] .

7810ـ دانشگاه ۱/۳۹۶۲: نستعلیق **۹۸۵**، (۲ پ ـ ۳۰ ر) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۵۷] .

7811ـالهیات۷/۲۰۸ج:نستعلیق‌سدهٔ **۱۰ـ۱۱** (۶۵پ ـ ۸۵پ) زرین [ف. الهیات ۱ : ۴۰۰] .

7812 ـ ملك ۱۶/۴۱۹۶ : نستعلیق ۲۶ رمضان **۱۰۱۶**، در دارالسلطنهٔ احمدآباد گجرات ، (۱۲۹ پ ـ ۱۳۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7813ـ آصفیه۴/۳۱مجموعه: نوشتهٔ ۲۷محرم **۱۰۵۳**، درفهرست ازشبستری‌دانسته شده [ف. آصفیه، عثمان‌علی ۲ : ۴۶۹] .

7814ـ دانشگاه ۶/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۷۳ـ۱۰۶۳** (ص ۲۴۶ ـ ۲۶۲) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲] .

7815ـ یزد، سریزدی ۴/۲۵: نوشتهٔ اسماعیل ج۲/**۱۰۷۲** (درش۰) [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۶] .

7816ـ یزد، سریزدی۷/۴: نستعلیق محمد فرزند ابراهیم سادات امامزاده علی ، پایان رمضان **۱۰۸۳** [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۵] .

7817ـ دانشگاه ۳۳۸۲/۱: نستعلیق ملامحمد صالح، شعبان **۱۰۹۷** (ص ۱ ـ ۲۸) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۷۹].

7818ـ شیراز ، خانقاه احمدیه ۳۱ : نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۱۱۰۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۶] .

7819 ـ رضوی ۲۳۶/۱ ادبیات : نوشتهٔ اسکندر **۱۱۱۳** (ص ۱۲۰-۱۲۲) [ف. رضوی ۷ : ۲۷۵] .

7820 ـ قاهره ، دارالکتب ۴/۲۱ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق **۱۱۲۷** (گ ۲۲۷-۲۴۸) [مخطوطات ۲:۱۴۲] .

7821ـ ملك ۶۰۹۶/۸: نسخ‌سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۱۷۴** در دفتر (۱۲۴پ ـ ۱۳۴پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7822ـ مجلس ۴۲۴۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۶گ۱۸س [رؤیت].

7823ـ الهیات ۲۵۴/۱ د: نسخ سدهٔ **۱۲** درنمای نسخه ودرپایان از نجم‌الدین شیرازی دانسته شده است (۱پ ـ ۳۸پ) [ف. الهیات ۱:۲۶۸] .

7824ـ پزشکی ۲۷۰/۷ : سدهٔ **۱۲** نسخه ناقص [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۸] .

7825ـ مجلس ۵۰۲۵/۳ : نستعلیق **۱۲۲ (۱۲۰۲؟)** (۵پ-۱۴پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7826ـ دانشگاه ۲۸۹۶/۵: نستعلیق نزدیك **۱۲۱۳** (ص۸۹-۹۶ متن‌وهامش) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۲] .

7827ـ ملك ۴۶۹۶/۹ : نسخ‌خوش، باتاریخ **۱۲۲۰** دردفتر، (۹۷ر-۱۰۲ر درمتن وهامش)، زدین، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7829ـ دانشگاه ۴۲۱۳/۵ : نسخ‌ملا محمود فرزند ملا احمد ، **۱۲۲۶** (۱۲۷پ ـ ۱۴۸پ) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۸] .

7828ـ الهیات ۱۴۴/۴ د : نستعلیق عبدالفتاح فرزند میرهاشم ، در ع ۲/**۱۲۳۴** (۸۵پ ـ ۹۰پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۴۶] .

7829ـ دانشگاه ۳۷۸۳/۳: نستعلیق محمد علی‌آبادی، آدینهٔ رجب**۱۲۳۸** (ص ۱۱ ـ ۳۰) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۷۰].

7830 ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۸۲۰ : نوشتهٔ ملا ابراهیم فرزند گل محمد ، رجب **۱۲۳۸** [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

7831 ـ الهیات ۴۷۰/۲ د: نوشتهٔ **۱۲۳۹** (۱۳۱پ ـ ۱۵۲) [ف. الهیات ۱]

7832ـ تهران ، دهخدا ۲۹۶/۹ : نستعلیق آقابزرگ محمدمعین‌فرزند عبدالرزاق ذاکر، در**۱۲۳۹** [نسخه‌ها ۳:۴۱۳] .

7833ـ ری، عبدالعظیم ۲۶۳/۳: نسخ محمدقاسم فرزند حاجی کاظم دربندی سه شنبهٔ ۸ع۲/**۱۲۴۶**، نسخه درهفت‌باب ونسخه بنام خواجهٔ طوسی است [نسخه‌ها۳ : ۴۴۷].

7834ـ مجلس ۱۴۳: نستعلیق**۱۲۵۷** همراه «کبریت احمر» آغاز برابر نمونه ، همهٔ دفتر ۳۸گ ۱۱س [ف. مجلس۲:۷۵] .

7835ـ دانشگاه۲۸۳۰/۱۲ : نستعلیق عبدالصمدفرزند حسین‌شوشتری**۱۲۷۹-۱۲۸۹** [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۹].

7836ـ قاهره، دارالکتب ۴۴۸۳س: نوشتهٔ عبدالصمد، **۱۲۹۴** (گ ۶۲-۷۳) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۲] .

7837ـ الهیات۵۵۸د: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** ، ۳۳گ ۹س [ف الهیات ۱:]

7838 ـ مجلس ۳۲۶۰/۶ : نستعلیق اسدالله فرزند میرزا نصرالله معین‌الرعایا، شوال **۱۳۰۷** (ص۷۲ ـ ۸۶) [ف . مجلس ۱۰ : ۸۶۰] .

7840ـ تهران، اصغر مهدوی ۲۸۲/۱۶ نسخ محمدطاهر فرزند ولی‌محمد طبیب مشهدی در ۱۳۰۹ (ص۱۰۲-۱۱۲) [نسخه‌ها: ۶ : ۱۰۶].

7841ـ دانشگاه ۳۴۹۷/۱۵: نسخ حسین علی‌حیرت ذهبی خراباتی زنجانی ۱۳۱۵ (ص ۱-۳۵) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۰۵] .

7842ـ دانشگاه ۴۷۰۶/۲۱: نستعلیق محرم ۱۳۳۶ (ص۹۸ - ۱۲۲) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۳] .

7843ـ آقای کاظم مدیر شانه‌چی: شکسته نستعلیق زیبا، برای میرزا اسدالله [نسخه ها ۵ : ۵۸۸] .

7844 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۴/۱ مجامیع فارسی: نسخ (گ۱-۱۶) ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۳] .

7845ـ رضوی ۲۶۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، آغاز برابر نمونه، ۳۵گ [ف . رضوی: ش۲۶۹] .

7846 ـ رضوی ۲۷۰ : نسخ ، وقفی ۱۱۶۶، ۴۵گ [ف. رضوی ۱ : ش۲۷۰] .

7847ـ رضوی ۹۸۸ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۸گ ۲۶س. آغاز: بدان اسعدك الله که پیشوایان صاحب تحقیق [ف. رضوی ۴: ۲۳۹] .

7848ـ رضوی ۹۸۹ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۱۶گ ۱۲-۱۵س [ف. رضوی ۴ : ۲۴۰] .

7849ـ رضوی ۹۹۰ حکمت: نستعلیق آغاز برابر نمونه، ۱۵ گ ۱۷س ، گویا مؤرخ ۱۲۷۰ است [ف. رضوی ۴ : ۲۴۰] .

7850ـ مجلس ۶۲۱/۱۹: نستعلیق ، آغاز نزدیك به نمونه [ف. مجلس ۲: ۳۷۹] .

7851 ـ مجلس ۶۴۰/۱۵ : شکسته نستعلیق [ف . مجلس ۲: ۴۰۷] .

7852 ـ دانشگاه ۱۱۳۰/۳ : آغاز نزدیك به نمونه (۷ر - ۲۰پ) [ف . دانشگاه ۶ : ۲۳۴۱] .

7853ـ مجلس ۶۲۶/۳: شکستهٔ ریز تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه، درفهرست از نگارنده یادنشده [ف. مجلس ۲ : ۳۸۵] .

7854 ـ استانبول ، فیض‌الله ۲۱۴۴ مج: درفهرست مجموعه آمده «النفس لابی‌علی سینا» ودر دیباچه به نام «مرآت المحققین» خوانده شده [ف. مصنفات، مهدوی : ۳۰۱].

مرآت النفوس

ازمحمد فرزند محمود گرگانی [دیباجه] در روانشناسی دردوازده‌فصل: ۱ـ معرفت نفس انسانی ۲ـ معرفت قوای انسانی ۳ـ لذت والم ومحبت ۴ ـ تعلق نفس ببدن ۵ـ در اختصاص نفس ناطقه ببدن ۶ ـ دروقت تعلق نفس ببدن ۷ـ کیفیت ارتباط نفس ببدن ۸ـ مخالفتی که میان نفس وبدن است و بیان استعداد نفس ۹ـ تدبیرانقیادبدن نفس‌را ۱۰ـ دروقت انقطاع نفس از بدن ۱۱ ـ کیفیت حال نفس پس از انقطاع ۱۲ـ بعضی وصایا از قول حکما . (بنگرید : جامع اللذات : ۵۱۵). آغاز: الحمدلله مبدع الجواهر النوریه و مخترع الاجرام الفلکیه و العنصریه ... امابعد چنین گوید .

7855 ـ سپهسالار ۱۱۶۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین، آغاز برابر نمونه، ۵۲گ ۹س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۴۰] .

7856ـ الهیات ۳۰۸/۶ج : نستعلیق سدهٔ ۱۰ - ۱۱ (۴۴پ - ۶۴پ)، آغاز برابر نمونه بافهرست یادشده [ف. الهیات ۱ : ۲۱۱].

مرآت الوجود والمهیة

از علیقلی فرزند قرجغای خان، نگارندهٔ

«تعلیقات برشرح اشارات: ۷۶۳» و جز آن. در سن چهل و سه سالگی، در یك مقدمه‌و چهارده مقاله نگاشته و بدین‌نام خوانده، و در آن از «مشاعر» ملاصدرا یادشده‌است. **آغاز:** الحمد لواهب‌العقل والحیاة‌والصلاة علی‌معطی‌المراتب ... و بعد، کمترین بندگان.

7857ـ **دانشگاه** ۳۲۳۵/۲: نستعلیق خودنگارنده باخط‌خوردگیها (ص۱۱۹-۲۳۱) همراه «علم = رساله در» ازهمو، ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹۱].

مرآت الوجود

ناشناخته. **آغاز:** هوحامده بمحامده... این رقعه‌که فیض نام دارد ـ مرآت وجود نام دارد.

7858ـ **مجلس** ۶۳۱/۱۰ : نستعلیق **۱۲۶۸** [ف. مجلس ۲:۳۹۲].

7859ـ **تهران،** سلطان‌قرائی: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ذریعه، نسخهٔ خطی].

مراتب نفس و عقل

درمراتب چهارگانهٔ عقل هیولایی بالملکه ومراتب پنجگانهٔروح: حساسی وخیالی وعقلی وفکری وقدسی. **آغاز:** بدانکه لسان حال‌که عبارت از فهم اسرار است ارباب فراست و اصحاب کیاست.

7860ـ **ملك** ۵۴۷/۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۶۴** دردفتر (ص۲۲۲-۲۳۴) ۲۱س [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۷].

مراتب وجود = وجودیه

جرجانی، درهمین‌بخش خواهدآمد.

مراتب وجود

خفری، دربخش عرفان خواهد آمد.

مردم برپایهٔ عقل بردوگونه‌اند = اقسام مردم. درص ۷۴۰ گذشت.

مرغزار

ازمیرزااحمدوقارشیرازی نگارندهٔ «محاسن السنة: ۶۸۶» و جز آن. بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) وبرای سلطان‌مراد حسام السلطنه، در شصت و اند سالگی ساخته است. ترجمهٔرسالهٔ محاکمهٔانسان وحیوان‌از «رسائل اخوان‌الصفا» است، با دیباجه‌ای بلند (ص ۱- ۲۰) وشعرهایی ازخودوقاردرآن. **آغاز:**... ستایش معبودی‌را رواست وپرستش موجودی را سزاست‌که ماهیات.

7861ـ **دانشگاه** ۴۰۱۸ : نسخ محمد ابراهیم‌جبل‌عاملی‌قزوینی، **۱۲۹۸**، آغازبرای نمونه، ۱۲۴ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۰].

مسایل علوم ثلاثه = امهات‌مسایل

ازجرجانی، درص۶۴۷ گذشت.

مسئلهٔ معضله = جبرو اختیار

ازجرجانی، درص۷۷۱ گذشت.

مشیت = بیان و مراتب...

از شیخ احمد احسائی فرزند زین الدین فرزند ابراهیم،ازپیشوایان شیخیان (۱۱۶۶- ۱۲۴۱)، از امالی او است مؤرخ دوشنبهٔ ۲۹ ذیحجهٔ ۱۲۹۳(؟) درخانهٔ آقا زین‌العابدین خان باگروهی، که میرزا یوسف و شیخ مهدی می‌پرسیدند وشیخ پاسخ می‌داده است.

بنگرید: طبقات اعلام‌الشیعه، کرام: ۸۸ روضات‌الجنات : ۲۵، ۲۸۵ - ریحانةالادب ۱ : ۳۹ - احسن‌الودیعه ۲ : ۱۶۸ - مؤلفین مشار ۱ : ۳۴۵.

7862ـ دانشگاه ۳۳۹۲/۱۴ : نوشتهٔ محمدحسن علوی‌رضوی، ضمن «الامالی» او که به‌عربی است و این یکی فارسی است (ص ۵۵) گردآوری «الامالی» پس‌از مرگ احسائی انجام گرفته [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۹۲].

مطلوب المؤمنین

منسوب به‌خواجه نصیرالدین طوسی، ودر این انتساب تردید هست . گفتاریست بشیوهٔ اسماعیلیان نوشته شده و بکوشش ایوانف بنام خواجه چاپ شده است .

بنگرید : ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۱۵ .

مظاهر العقول

فرهنگ اصطلاحات فلسفی است، باید از متأخران باشد [دانش‌پژوه] .

7863 ـ دانشگاه ۳۱۶۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، نمای نسخه تاریخ تولد ۱۲۹۴، ۱۲۹۶ دارد. درآن آمده: مظهرثالث ازکتاب مظاهرالعقول آنگاه باب‌الالف، ازل. و به‌ترتیب تهجی پیش می‌رود، نسخهٔ اصل ومسوده را ماند، ۱۰۶ گ ۳۸س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۰] .

معاد = نفس

از ابوعلی‌سینا .

معاد = بیان احوال نفوس

از میرزا ابوجعفر کافی قاینی ، نگارندهٔ «شرح ابیات سبعه: ۸۰۶» وجزآن. زنده در ۱۰۲۶، دربیان معاد و سعادت و شقاوت ، در پانزده فصل . **آغاز :** سپاس خداوندی را که ایجاد همه‌چیزها از اوست، و بازگشت و اتمام همه‌چیزها بدوست ...و بعد، غرض ما از این رساله بیان احوال نفوس است پس از آنکه از بدن‌مفارقت‌کرده باشد.

7864ـ الهیات ۸۳۴/۴ د : نستعلیق نگارنده، ۱۰۲۶، همراه: شرح ابیات سبعه ، اسرارالایات وچندگفتاردیگرکه به عربی است است (۵۲پ ـ ۸۲پ) [ف. الهیات ۲ :۳۲].

معدن الغرایب

ازحسین فرزند نعمت‌الله طبیب ، در قیافه شناسی [دیباجه]. شعرهایی گواه آورده ازآن میان ازابن‌حسام. **آغاز:** حمدوسپاس حکیمی راکه وجود عالم بل‌عالم وجود قطره‌ای... اما بعد، برارباب دانش و مهارت .

7865ـ ملک ۵۸۴۱/۱ : نسخ سدهٔ ۱۱ ـ۱۲ (۱پ-۱۹ر) [رؤیت] .

معراج‌نامه = اثبات‌النبوة = مرشد الکفایة

منسوب به‌ابوعلی‌سینا، وبنام‌اوچاپ‌شده‌ودر برخی نسخه‌ها آمده که بدستور علاءالدوله نگاشته شده، دریك مقدمه وسه فصل‌وبرخی بی‌مقدمه و دردوفصل، درنسخهٔ کتابخانهٔ ملی‌ازشهاب‌الدین سهروردی ودرنسخهٔ کتابخانهٔ مراد بخاری از قطب‌الدین ابومنصور مظفر فرزند ابوالحسین اردشیر عبادی واعظ مروزی دانسته شده است ، او ازمردم رسنج عباد مرو و پدرش از واعظان خوش‌گفتار بوده و در شام و بغداد میان مردم نفوذی داشت، ودر۴۹۰ درگذشته است . خود نگارنده به‌بغداد وحج رفته و سه سال دربغداد درجامع نظامیه وعظ‌می‌کرده، وبگفتهٔ ابن‌حجر درنماز سستی می‌کرده وسماع‌را برنماز خفتن برتری می‌داد. سمعانی رساله‌ای بخامهٔ اودیده که‌دربارهٔ اباحهٔ شراب نوشته بود، او در۴۷۱ یا۴۹۱زاده ودرعسکرمکرم خوزستان درپایان غ۱/۵۴۷ درگذشته. و از اوست الوسیلة الی معرفة الفضیلة، و رساله‌ای در تصوف بفارسی .

آغاز: سپاس خداوند زمین وآسمان‌را ستایش دهندهٔ جانرا ... اما بعد، بهروقت عزیزی از دوستان مادرمعنی معراج .

بنگرید : ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی۲ و۲۹۷ ـ ف. مشار: ۱۴۵۹ ـ پیشگفتار چاپ ازدکتر غلامحسین صدیقی، آثار ملی ش ۱۹ . (۱۳۳۰)خ ـ ف.حقوق: ۱۹۹ ـ لسان المیزان ابن‌حجر ۶ : ۵۲ .

7866 ـ **سنا** ۲۱۹ : نسخ بـا امضای محمدبن عمرالرازی، در ۱۵ صفر **۵۸۴** ، از کتاب‌های دکتر بیانی‌بوده [نسخه‌ها ۶:۴۸۱].

7867 ـ **رضوی** ۱۰۱۳ حکمت : نسخ کهن‌ازسدهٔ **۶ـ ۷**، آغاز برابر نمونه، نگارنده درنسخه یادنشده، ودرفهرست‌ازابن‌سینا دانسته شده‌است، ۱۶گ ۱۹س [ف. رضوی۴:۲۴۸].

7868 ـ **استانبول** ، فاتح ۵۴۲۶ : نوشتهٔ **۷۲۷**، دردوفصل وبنام «مرشد الکفایه» است [ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۲۹۷].

7869 ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۶۷ : با تاریخ **۷۵۳ـ۷۵۴** دردفتر (۱۴۷ر-۱۵۱پ) فیلم آن دردانشگاه ش۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۴] .

7870 ـ **مجلس**۱/۱۲۲۶: گویاحسین فرزند محمد معروف بقوام‌کاشی **۸۴۵** (ص۴۶ ـ۸۵) [ف. مجلس ۴ : ۱۵ و۵: ۵۰۳] .

7871 ـ **دانشگاه** ۴۷۳۲/۵ : نوشتهٔ **۹۶۳** (ص۳۹ ـ ۴۸)، آغاز برابرنمونه، در سرآغاز ازابوعلی دانسته شد، با دوفصل: فصل درپیداکردن‌حال نبوت وحقیقت‌کلام ربانی... فصل همچنانچه عقل روی در عالم خود دارد . در فهرست بنام « رسالهٔ نبوت » یاد شده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۲] .

7872 ـ **ملك** ۴۱۹۶/۱۹ : نستعلیق **۱۰۱۶** دراحمدآبادگجرات (درش ۱ به همین خامه) آغازبرابر نمونه ، (۲۰۶پ ـ ۲۱۷ر) [رؤیت].

7873 ـ **ملك** ۴۶۹۴/۱۴ : نستعلیق بی‌نقطه عبدالقادر اردوبادی، شیراز نیمه ع۱/ **۱۰۲۴**(۱۷۳ ر ـ۱۸۳ ر) آغازبمانند نمونه [رؤیت] .

7874 ـ **مجلس** ۲۳۸۱/۱۴ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۶۱** در دفتر، (ص ۲۶۶ ـ ۲۷۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۳] .

7875ـ **مجلس** ۳۳۲۱/۸ :سدهٔ**۱۱** با تاریخ **۱۰۶۷** دردفتر (ص ۲۶۶ـ۲۷۳) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۹۸۳] .

7876 ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۸ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** به‌همین‌خامه دردفتر، (ص ۷۵ ۷۸) آغاز برابرنمونه، نسخه مقدمه را ندارد ودر دو فصل است [رؤیت] .

7877ـ **یزد** ، سریزدی ۱۳۴۲/۵ : نستعلیق‌شاه محمد فرزند محمد زمان، در یزد **۱۰۷۰** (ش۳ بهمین‌خامه) [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۰۰].

7878ـ **دانشگاه** ۲۵۳/۱۹: نستعلیق حیدرکرکی، باتاریخ **۱۰۷۶** در دفتر (۱۱۵ پ ـ ۱۲۹پ) [ف. دانشگاه :]

7879ـ**سپهسالار**۲۹۱۱/۲۳: نوشتهٔ **۱۰۹۲** دراجمیر (ص ۸۳ ـ ۸۴) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۶۰۴].

7880ـ **حقوق** ۶۲/۲ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۹۰پ-۲۰۵پ)، درفهرست‌عبادی مروزی به تفصیل شناسانده شده [ف . حقوق : ۱۹۹] .

7881 ـ **دانشگاه** ۱۰۳۵/۶ : تعلیق شکسته باتاریخ **۱۱۰۱** در دفتر (ص ۱۰۰ ـ ۱۰۲)، آغاز برابر نمونه و درسرآغازآن از شیخ‌الرئیس دانسته شده است [ف . دانشگاه

۳ : ۳۸۷] .

7882ـ **مجلس** ۱۸۰۷/۱۳: نستعلیق باتاریخ**۱۱۰۲** دردفتر (ص۲۵۸ ـ ۲۷۲) در نسخه ازنگارنده نام برده‌نشده ولی درمجموعه رساله‌های ابن‌سیناست [ف. مجلس ۵:۲۱۲].

7883ـ **مجلس** ۱۸۰۷/۱۲: باتاریخ **۱۱۰۲-۱۱۰۷** درمجموعه (ص ۲۲ ـ ۲۵۵) آغاز برابر نمونه، نسخهٔ ناقص‌وسپس«معراجیه» دیگر (ص۲۵۸ ـ ۲۷۲) که در آغاز با نسخهٔ پیش اندکی جدائی دارد [ف. مجلس۹:۳۹۹]

7884 ـ **الهیات** ۲۰۹/۲ آل آقا : نسخ، ۱شوال **۱۱۷۷** (در پایان ش۱ به همین خامه) (۹۷پ ـ ۱۰۶پ) درفهرست ازابن‌سینا دانسته شده [ف. الهیات۱ : ۷۳۵] .

7885ـ **الهیات** ۱۴/۱۷ج: نسخ ابن غیاث‌الدین علی‌الخادم محمدباقر شریف برای سراج‌الدین مولانا قاسم، سدهٔ **۱۲** (۳۵۸ پ ـ ۴۰۴ر) آغاز برابرنمونه ، درپایان تاریخ۹ج ۷۵۱/۱ دیده‌می‌شود [ف. الهیات ۱:۱۵۲].

7886ـ **دانشگاه** ۲۷۳۱/۱: نستعلیق محمود فرزند محمد تقی شیرازی ، سدهٔ **۱۲** ، (۱پ ـ ۱۱ر) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۳].

7887ـ **دانشگاه** ۲۷۳۱/۲: نستعلیق دیگری وباانشای دیگر ، ناقص (۱۲پ ـ ۱۴ پ) ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۳] .

7888ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۵ : سدهٔ **۱۲** (ص۷۰ـ۹۷)، آغاز برابرنمونه [ف . مجلس ۱۰:۱۳۸۷] .

7889 ـ **مجلس** ۶۳۱/۷ : نستعلیق **۱۲۶۸** ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست به‌عنوان «اثبات‌النبوة» یادشده [ف. مجلس۲: ۳۹۲] .

7890 ـ **رضوی** ۱۰۱۴ حکمت : نستعلیق**۱۲۷۳**. آغاز برابر نمونه، ۲۲گ ۱۴ س [ف. رضوی ۴ : ۲۴۸] .

7891ـ **دانشگاه** ۸۶۱/۱۱ : نسخ با تاریخ **۱۲۸۳** در دفتر (۸۳پ ـ ۹۴ر) [ف . دانشگاه :] .

7892ـ **مجلس** ۱۹۲۳/۳ : نستعلیق **۱۲۹۴** (ص ۱۵۹ـ۲۱۱)، زرین [ف. مجلس ۴۲۴] .

7893ـ **مجلس**۴۱۲۶/۳ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۴** (ص۱۵۹ ـ ۲۱۱) [نسخه‌ها۵: ۱۹۹] .

7894ـ **رضوی** ۷۰۰حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه و درسرآغاز آن ازابن‌سینا دانسته شده است [ف. رضوی۴: ۱۴۵] .

7895 ـ **سلیمانیه** محمد مراد افندی ۲۰۹(۷۱): نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۲۴گ ۱۶س. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۵۳هست [فیلمها ۱۹۹] .

معراج

دربخش عرفان خواهد آمد.

معرفت صفات الهی = صفات‌الهی

معرفت صنع وصانع =صنع‌وصانع

معرفت النفس = نفس

المفاوضات = اجوبة المسائل =

پاسخ طوسی به‌قونوی = نامه

صدرالدین محمد فرزند اسحاق قونوی ، درگذشتهٔ ۶۷۱ یا ۶۷۳ بانامه‌ای به عربی و دیباجه‌ای به‌فارسی شیوا در نامه‌نگاری را بـا خواجه‌نصیر (بیست باب : ۲۴۳) بازکرده‌است

و درمتن نامه‌که به عربی است مسائل فلسفی و کلامی‌را باعنوان‌المسئلةالاولی، المسئلةالثانیة مطرح‌کرده وحل‌آنهارا خواسته است. خواجه درپاسخ‌خودکه نیز به‌عربی و بادیباجه‌ای‌بفارسی است، با روش قوله و اقول آن مسائل را گزارش کرده است. **آغاز:** (پرسشها) مازال سمعی من طیب ذکرك مادری . . . گوش ایام ولیالی‌باستماع‌مآثر ومعالی مجلس‌عالی خواجهٔ معظم. **آغاز:** (پاسخها) اتانی‌کتابك ما اراه مشابهاً... خطاب عالی، عالی‌مولای اعظم‌هادی الامم، کاشف الظلم... برسید...

بنگرید: ذریعه ۳:۲۸۲ـ هدیةالاحباب ۲۲۲ ـ هدیة العارفین ۲: ۱۳۰ ـ ریحانة ـ الادب ۲: ۴۶۸ـ طرایق‌الحقایق۲: ۱۵۹ ـ مؤلفین مشار۵: ۳۰۹ ـ احوال وآثارخواجه مدرس رضوی: ۲۷۲، ۳۴۴.

7896ـ **دانشگاه**۹/۱۰۲۲: نسخ سید حیدرآملی، غرهٔ ع۱/**۷۶۲**دربغداد درمدرسهٔ امامیه‌غرویه، (۱۴۸پ‌ـ۱۷۱ر) [ف. دانشگاه ۳: ۱۸۸].

7897ـ **مجلس** ۱۱/۴۵۵۹: باتاریخ **۸۱۳-۸۲۳** در دفتر، ضمن جنگ و رساله‌ها [رؤیت] **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۶۱۲ هست [فیلمها ۱: ۶۱۵ ـ ۶۲۰].

7898ـ **ملك** ۵و۶/۲۵۰۸: نستعلیق به‌نقطهٔ ۲۲ صفر **۱۰۲۰** پرسشها و پاسخها جداگانه آورده‌شده، (۵۱پ ـ ۷۰پ) پاسخها دیباجه را ندارد [رؤیت].

7899ـ **مجلس** ۳۹/۱۸۳۰: نستعلیق محمد عقیلی استرآبادی، **۱۰۵۸** (ص ۱۷۲ـ ۲۱۱) پرسش‌وپاسخ هردوهست [ف. مجلس۹: ۴۷۵].

7900ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۴/۲۵۹ نستعلیق پیرامن **۱۰۷۳**، پاسخ طوسی افتاده، درفهرست بعنوان «المفاوضات» وعربی یادشده [نسخه‌ها ۲: ۹۹].

7901ـ **مجلس** ۷۶/۵۲۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۸۲** ـ **۱۰۹۴** در شماره‌های‌پیشین به‌همین‌خامه (۱۹۵ر‌ـ۲۰۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7902ـ **ملك** ۱۱/۴۶۸۱: شکسته نستعلیق محمدقاسم فرزند بهزادسدهٔ **۱۱**، (۶ر ـ۱۴ر) پرسشها وپاسخها را دارد [رؤیت].

7903ـ **الهیات** ۶۱/۲۹۳ج: نسخ سدهٔ **۱۲** (۱۸۰پ ـ ۱۹۲ر) با عنوان «رسالة فی عدم زیادة الوجود علی‌حقیقة الواجب و الماهیات الممکنة» درچند مسئله وچهار مسئلهٔ دیگر [ف. الهیات ۱: ۲۰۳].

7904ـ **تهران**،اصغرمهدوی ۲۳/۳۶۴ نسخ ونستعلیق علی فرزند احمد رشتی، پیرامن **۱۲۷۰**، درفهرست بعنوان «المفاوضات‌یااجوبة المسائل» یاد شده [نسخه‌ها ۲: ۱۷۹].

7905ـ **ملك** ۲۸/۴۶۵۵: نستعلیق کرمعلی، سدهٔ **۱۳**، (۱۶۶پ ـ ۱۷۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7906ـ **سپهسالار** ۳/۶۵۲۱: نسخ محمد علی‌کرمانشاهی در **۱۳۰۶**، در مدرسهٔ سپهسالار (۱۳۲پ‌ـ۱۵۱پ) آغاز برابرنمونه [ف. سپهسالار۳: ۲۸۲].

المفید للمستفید

ازکاشانی، دربخش اخلاق خواهدآمد.

مقالات حکمیه

ازمحمد وارث علیخان هندی.

7907ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳۳ (۴) ف ۱۳۶: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف. فراز علی رضوی: ۱۹].

مقالید الظفر

در ص ۴۵۶ گذشت .

مقالات هنود

در بخش ملل و نحل خواهد آمد .

الملهمة بالصواب

از آخوند حبیب الدین محمد فرزند علی اصغر جرپادقانی گلپایگانی، که «واردات غیبی» را بسال ۱۲۴۸ نگاشته است . به درخواست برخی بسال ۱۲۴۴ درکلام شیعی آمیخته بـا عرفان اخباری، دریك مقدمه و سه مقالت ویك خاتمه نگاشته است: مقدمه درجواهر واعراض مقالت ۱ـ اثبات واجب شش فصل ۲ـ مبدء کاینات، هیجده فصل ۳ـ معاد، یك مقدمه و سه طریقه و هر یك در چند فصل. نام کتاب و نگارنده در دیباجه و تاریخ انجام در پایان آمده است. **آغاز :...** اما بعد، نظر بدستور بعضی از اجلهٔ کرام والتماس گروهی ازطالبین ذوالعز .

بنگرید : پیشگفتار چاپ واردات غیبی ـ مؤلفین مشار ۵:۶۳۸.

7908ـ **دانشگاه** ۱۰۶۲ : شکسته نستعلیق محمد تقی فرزند محمد کاظم گیلانی لاهیجانی چهارشنبهٔ ۱۶ ع ۱/ **۱۳۲۰** در قصبهٔ آشتیان (۱ر ـ ۵۸ر) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۳۶۲] .

منازل السائرین = آغاز وانجام

از خواجه، در ص ۷۲۲ گذشت .

مناظرات خمس

در بخش عرفان خواهد آمد .

مناظرهٔ عقل و عشق

در بخش عرفان خواهد آمد .

مناظرهٔ نفس و عقل یا رسالهٔ حکیم

درچهار گفتار پس از چند فصل .

7909ـ **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۵۵ : نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۸۵۴** (گ ۴۵۵ ـ ۴۶۸) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۵] .

منبع العلوم

ناشناخته .

7910ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳ق‌ف ۳۵۰ : تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده، ۵۶۰ص [ف. فرازعلی رضوی : ۱۵] .

منتخب الخاقان در کشف حقایق ایمان و عرفان

از ملا عبدالله زنوزی ، نگارندهٔ «لمعات الهیه ۸۳۷ » وجز آن. محمد حسنخان قاجار مروی بانی مدرسهٔ مروی ازفتحعلیشاه خواست زنوزی را برای تدریس درآن مدرسه ازاصفهان بخواهد ، زنوزی پوزش خواست و این کتاب را برای تدریس درآن مدرسه به تهران فرستاد گفتاریست در بیست فصل درو جود و صفات واجب بالذات و گزیده ایست ازکتاب دیگراو «رسالهٔ خاقانیهٔ وجیزهٔ سلطانیه» که بدستور همان شاه نوشته بود، وچون مفصل بوده مأمور به تلخیص آن می شود و در ۲ج ۲/ ۱۲۴۰ بهانجام می رساند. **آغاز:** حمد وثنای نامحدود واجب الوجودی را سزاست که دامن کبریای جلالش ازلوث تغیر

7911ـ **رضوی** ۱۰۳۹ حکمت: نستعلیق ۶ج۲/ **۱۲۴۰** با آرایشهای زرین ، ۱۰۷ گ ۱۳س [ف. رضوی ۴ : ۲۵۹] .

7912ـ **تهران،** ملی ۹۰۹ف: نستعلیق گویا نگارنده، پنجشنبهٔ ۲ج/ **۱۲۴۰** آغاز برابر نمونه ۹۷ گ ۱۴س [ف. ملی ۲ : ۴۴۵].

میزان الحکمة = ترجمهٔ...

ازعبدالرحمان خازنی، ترجمه ازناشناس

7913ـ تبریز ، ملی ۳۴۴۴ : نوشتهٔ ۵۸۸ یا ۶۸۸ [نسخه‌ها ۴: ۳۱۴].

7914ـ رضوی ۵۹۰۹ : تاریخ یاد نشده ، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۴۹ هست [فیلمها : ۲۶۲].

ن

نامهٔ بابا افضل

از باباافضل دربخش اخلاق خواهدآمد و دیگری درص ۷۴۹ گذشت.

نامهٔ طوسی به‌ابهری

درص۱۴۳ بعنوان پرسش وپاسخ گذشت.

نامهٔ عبدالباقی تبریزی

دربخش عرفان خواهدآمد.

نامهٔ فخررازی = روحیه

در ص ۷۹۶ گذشت.

نامهٔ فیض کاشی

بعنوان «اشتراک‌معنوی ۷۳۵» گذشت.

نامهٔ قونوی به‌طوسی = المفاوضات

در ص ۸۴۸ گذشت.

نامهٔ کیشی

از شمس‌الدین کیشی.

7915ـ شیراز ، صدرالدین محلاتی : نوشتهٔ ۱۰۶۵ دراصفهان، نامه‌اوست ازاصفهان به‌خواجهٔ طوسی وپاسخ‌او [نسخه‌ها ۵: ۲۷۳].

نامهٔ محمد نوربخشی = وجودمطلق

نامهٔ میبدی

از قاضی میرحسین ، نگارندهٔ «جام گیتی نما : ۷۶۷» وجزآن، به میرعبدالوهاب درآن گفته‌که مرا به بهانهٔ اینکه دربارهٔ خداهیولی گفته‌ام کافرخوانده‌اند، بااینکه من به‌پیروی از اشراقیان‌وخواجهٔ طوس‌جسم‌را آمیخته ازهیولی وصورت ندانسته وآنرا بسیط می‌دانم. **آغاز:** گرمن ازسرزنش مدعیان اندیشم... شنیدم که عزیزی درمقام تکفیرمن است، وازمن‌نقل‌کرده

7916ـ دانشگاه۱۰۳۵/۴۹۵ : نستعلیق باتاریخ۱۰۹۷ دردفتر (ص۴۵۱-۴۵۲) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۸۲].

نبوت

ازمحمد دهدار، نگارندهٔ «الف‌انسانیت : ۳» وجزآن.

7917ـ نجف، آقابزرگ تهرانی ۱۰ مج : در مجموعه‌ای به‌خامهٔ نگارندهٔ ذریعه و ودیگران، سدهٔ ۱۴، (۵۹پ - ۶۶ر). فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۱].

نبوت = معراج نامه

منسوب به‌ابن‌سینا درص ۸۴۶ گذشت.

نجات المجاهدین

ازمحمدجعفر فرزند محمدعلی‌جوشقانی، بروزگار فتحعلی شاه (۱۲۱۱ - ۱۲۵۰) بنام غلامحسین‌خان سپهدارومیرزا سیداحمد، دریك مقدمه، وسه مقاله نگاشته‌است: مقدمه، موضوع الهی، مقالهٔ ۱ـ وجود ومراتب آن ۲ـ اثبات واجب ۳ـمعاد، وهریك درچند مسئله [دیباجه] **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیعد مرخالقی راکه

ادراك ذاتش ازفهم‌عقول واوهام .

7918ـ دانشگاه ۳۳۸۳ : نستعلیق نگارنده ، ۶۲گ ۱۰س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۲] .

نزهة الکرام و بستان العوام

از جمال الدین مرتضی ابوعبدالله محمد فرزندحسن‌فرزندحسن‌رازی، نگارندهٔ «تبصرة العوام فی‌معرفة مقالات‌الانام» [دانش‌پژوه].

بنگرید : ذریعه۳:۳۱۸ـ فرهنگ ایران زمین ۱۲ : ۱۰۲، ۱۱۸ـ مجلهٔ ادبیات تهران س۷ ش۲ .

7919ـ ملك ۱۴۶۵ : مؤرخ ۷۴۱ . فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۳۷۷ هست [فیلمها : ۲۶۵] .

7920ـ تهران ، فخرالدین نصیری : تاریخ یادنشده. فیلم آن دردانشگاه ش۱۰۹۳ هست [فیلمها ۱ : ۱۶۵] .

نسبت اقران = حقیقت ادراك

ازدهدار، درص۷۸۲گذشت.

نصایح بطالبان حکمت

از باباافضل، در بخش اخلاق خواهدآمد

نفایس الارقام

از محمددهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت: ۳» وجزآن. در اثبات واجب بشیوهٔ متکلمان و حکما وصوفیان وابطال دور تسلسل، درده رقم ۱ـ درابطال دور ۲ـ ابطال تسلسل ۳ـ برهان سلم ۴ـ اثبات‌واجب بطریق‌متکلمان ۵ـ اثبات واجب بطریق حکماء ۶ـ دلایل خاص حکیم و یا متکلم ۷ ـ توحید ۸ ـ توحید بطریق حکما ۹ـ توحید بمشرب صوفیان ۱۰ـ در تلویح بر خاتمه : ذاتی بودن مواد سه‌گانه ، و جوب و امکان و تشکیك و ماهیت نداشتن وجوب .

آغاز : ثنا و ستایش مرخداوندی را که دلیل است ذات او برذات او .

7921ـ مجلس۶/۸۲۶ فهرست‌نشده: نوشتهٔ ۱۰۱۹ (ص۹۷ ـ ۱۱۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۳] .

7922ـ شیراز، دکترخاوری ۵مج : باتاریخ ۱۰۶۵ دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸].

7923 ـ الهیات ۶/۱۹۲ د: ملامحمد مهدی ، با تاریخ ۱۰۹۶ ـ ۱۰۹۷ در دفتر ، (۱۳۱پ ـ ۱۴۵ر) [ف. الهیات ۱:۲۵۸] .

7924ـ ملك ۳/۳۴۵۷: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه (گ ۲۳ پ ـ ۳۷ پ [رؤیت] .

7925ـ تهران، اصغرمهدوی ۲/۵۰۵ نسخ سدهٔ ۱۳ ، مقابله شده [نسخه‌ها۲: ۱۲۰].

7926ـ مجلس ۵/۳۱۰۲ : نستعلیق محمدحسین فرزندعبدالمجید تفرشی نعمت‌اللهی ۱۲۹۹ (ص ۱۱۸ـ۱۴۵) [ف . مجلس ۱۰ : ۶۵۷ ـ نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

7927ـ مجلس ۲/۲۷۹۶ : نستعلیق محمدعلی، در۱۳۰۸ (ص۱۸ـ۳۸) آغازبرابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۵۹ ـ نسخه‌ها ۵ : ۱۶۹] .

7928ـ نجف، آغابزرگ‌تهرانی ۹مج: درمجموعه‌ای بخامهٔ نگارندهٔ ذریعه ودیگران سدهٔ ۱۴ (۴۸ر ـ۵۶پ). فیلم آن دردانشگاه ش۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۱] .

7929ـ رضوی ۱۰۵۶حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۱۵گ ۱۶ س [ف. رضوی ۴:۲۶۴] .

7930ـ بادلیان، اکسفورد ۸/۹۴ : فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۱۴۲هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷] .

نفس = رساله در شناختن. . .
از ابراهیم‌شربتدار اصفهانی نگارندهٔ «طیب اغذیه: ۴۳۲» وجز آن. درروز۲۶شوال۱۱۳۴ هنگام محاصرهٔ اصفهان با (بی دماغی) از گرسنگی و آزار بدنی، در روانشناسی نگاشته است. **آغاز**: بدانکه شناختن نفس خود را پیش ازشناخت پروردگار باید تحصیل نمود.
7931 ـ **دانشگاه** ۳۹۸۶/۵: نستعلیق خود نگارنده، **۱۱۳۴** (ص ۱۶۶ ـ ۱۷۳) همراه شرح المکتسب، طیب‌اغذیه، فقه=رساله در...، مناجات، همین گفتار، معرفت اعداد، بلاغت، تذکرةالشعراء همه ازهمو [ف.دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۱].

نفس = رساله در بیان قوای نفس انسانی
متن ازابوعلی‌سینا که یاد او در «ترجمهٔ القانون۵۰۳» گذشت. که بنامهای النفس علی طریق الدلیل و البرهان، فی‌النفس الناطقة، المعاد، احوال النفس، نفس‌الفلکی و جزآنها خوانده‌شده. ازاین‌گفتاردوترجمه دردست‌است یکی کوتاهترومنسوب به‌خود شیخ که بنامهای: المعاد، اقسام‌النفوس واحوالها، درماهیة نفس، درنفوس و جزآن یاد شده که نسخه‌های آن با یکدیگرجدائیها دارد. این ترجمه در۱۶ فصل است و بارها چاپ شده است (بنگرید پیشگفتار چاپ دکترعمید). **آغاز** این ترجمه: حمدله این رسالتی است‌که خواجه. . . ابوعلی. . . ترتیب‌کرده است، درروشن کردن ماهیت نفس مردم را... ترجمهٔ دیگرآن بزرگتراست و بنام «ترجمهٔ رسالهٔمعاد» یادشده است.
بنگرید: ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی ۲۴۴ ـ ف. مشار ۸۴۵، ۱۵۹۲ ـ مجلهٔ ادبیات تهران س۷ ش۳: ۸۳ ـ پیشگفتار چاپ ازمحمودشهابی ـ پیشگفتارچاپ ازدکترعمید ـ کشف‌الظنون ۱ : ۸۹۱ (رسالة فی‌المعاد).
7932 ـ **رضوی** ۷۰۷ حکمت: نسخ احمد فرزند محمدحاجی کاموسی، غرهٔ رمضان **۷۰۰** درقریه چاورسانی(؟) **آغاز**: چنین‌گوید مصنف این‌رساله که فرمان پادشاه وقت ... در حق‌این ضعیف چنانست که این رساله از زبان تازی‌بزبان‌پارسی‌نقل‌کنند. نسخه همانست‌که‌بنام «روانشناسی» در ۱۳۱۵خ چاپ‌شده‌است، در فهرست‌بنام «نفس ناطقهٔانسانی» یادشده است، ۲۵گ۱۹س [ف.رضوی ۴ : ۱۴۷].
7933 ـ **فاتح**، ۵۴۲۶/۵: نوشتهٔ**۷۲۷** [ف. مصنفات. مهدوی : ۲۴۷].
7934 ـ **ملك** ۴۶۹۴/۱۳ : نستعلیق بی‌نقطهٔ عبدالقادر ار دوبادی درشیراز، ذیحجه **۱۰۳۱**(ش۱ به‌همان‌خامه) (۱۶۰پ ـ۱۷۱ر) در دیباجه پانزده باب و در متن شانزده فصل آمده. آغاز برابرنمونه [رؤیت].
7935 ـ **مجلس** ۱۹۱۹/۳ : نستعلیق **۱۰۶۵-۱۰۶۶** (ص۳۰ ـ ۳۳)، در فهرست آمده: مهدوی دوترجمه ازاین‌گفتار یاد کرده یکی منسوب به‌او ودیگری ناشناخته واین‌یکی هیچیك ازآن دونیست وسبك فارسی‌ان تازه‌تر است: فصل ۱ـ دراقسام نفوس ۲ـ نفس‌انسانی فاعل است باختیار ۳ ـ ادراکیت نفس انسانی مجرد است ۴ـ هر قوت که صورت دریابد آن قوت جسمانی است ۵ ـ نفس انسانی مدرك معقولات‌کلی است ۶ـ نفس انسانی‌انقسام محل ۷ـ ادراك نفس ۸ ـ نفس انسانی حادث است به‌حدوث بدن ۹ـ نفس انسانی باقی است۱۰ـ انتقال نفس ازبدن به‌بدن ۱۱ ـ حکم فیلسوف آنستکه نفس یك جوهراست ۱۲ـ نفس‌انسانی صادراز عقل فعال است ۱۳ـ نفس‌انسانی‌مستعد است قبول علم‌را ازجوهر ۱۴ـ نفس انسانی‌را استناداست درعالم‌کون‌وفساد ۱۵ـ نفس انسانی

را بعد ازمفارقت سعادت و شقاوت است ۱۶ ــ اسرار نفس ادامه دارد. **آغاز :** ... فصل اول دراقسام نفوس وآنچهاراست: فلکی وحیوانی ونباتی وطبیعی، اما دراقسام، فلکی آنست که قصد او بریك چیزاست و فعل او بر یك جهت [ف. مجلس ۹ : ۶۱۶] .

7936ــ **دانشگاه** ۱۹۲۵/۵ : نستعلیق **۱۰۷۳** (۷۸ر ــ ۹۴ر)، در۱۶ فصل، همانکه یکبار بکوشش آقای شهابی و یکبار دکترعمید چاپ شده [ف . دانشگاه ۸: ۵۳۷] .

7937 ــ **اصفهان** ، فرهنگ : نوشتهٔ **۱۰۷۳** ، همان ۱۶ فصلی [نسخه‌ها ۴: ۴۷۳] **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۵۲۳هست [فیلمها ۱: ۷۱۰] .

7938ــ **ملك** ۴۹۳۱/۳: نسخ نزدیك صفر**۱۳۱۸**، (۱۱۳پ ــ ۱۳۲ر) آغاز برابر نمونه، دردیباچه ۱۵ فصل ودرمتن شانزده‌فصل آمده است [رؤیت] .

7939 ــ **دانشگاه** ۱۰۸۹/۲ : تعلیق محمدتقی تفرشی در**۱۳۵۵** ازروی‌نسخهٔ نوشتهٔ یکم رمضان**۷۰۰** (۲۰پ ــ ۳۱پ) همان‌گفتار که در۱۳۱۵خ چاپ شده است [ف . دانشگاه ۳ : ۳۹۴] .

7940ــ **توبینگن** ۳۳۶۴ : تاریخ‌یاد نشده، **آغاز:** مردم حقیقت چیزی‌را نمی‌دانند زیراکه مبدء معرفت... حس است . **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۸۳ هست [فیلمها ۱: ۲۶۸].

7941 ــ **بادلیان** ۱۴۲۲/۲ : تاریخ یاد نشده .

7942ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۶۵۹/۶ Add :

7943ــ **دیوان هند** ۲۱۴۹ :

7944ــ **استانبول**، احمد ثالث ۸۴ ، ۳۲۴۷/۸۲ :

7945ــ **ایاصوفیه** ۴۸۵۱/۵ :

7946ــ **حمیدیه**، مرادملا۱۴۵۲/۸ :

7947ــ **استانبول** ، اونیورسیته ۲۳/ ۱۴۵۸ : ، درهرهفت نسخه‌تاریخ‌یاد نشده ، [ف . مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۲۴۷] .

نفس = ترجمهٔ رسالهٔ معاد

متن ازابوعلی‌سینا ، ترجمهٔ دیگریست از همان‌گفتارکه درپیش ازاین یادشدولی بزرگتر ازآن و مترجم ناشناخته . **آغاز :** سپاس مر خدایراکه هستی‌همهٔ‌حقایق ازوست... رساله‌ای است‌که آنرا «معاد» خوانند ویکی ازاهل علم آن‌را اززبان تازی به‌پارسی .

7948ــ**سپهسالار**۸۳۷۱/۲۳: تاریخ یادنشده [ف. مصنفات، مهدوی : ۲۴۷] .

7949ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۶۵۹/۵ Add : تاریخ‌یادنشده[ف.مصنفات،مهدوی۲۴۷]

نفس = ترجمهٔ رسالة النفس

متن ازابوعلی‌سینا که بنامهای : فی‌معرفة النفس الناطقة و احوالها، رسالة فی‌علم النفس خوانده شده‌است، در این انتساب‌تردیداست‌در پایان‌نسخهٔ ولی‌الدین۳۲۲۸/۵ نوشته شده‌است الرسالةالمنسوبة الی ابن‌سینا، ودرهامش‌آن : رأیت نسبة هـذه الرسالة الـی نعمان الدین الخوارزمی والبعض نسبها الی قطب‌الشیرازی و البعض الی‌صدرالقونوی [مهدوی] . ترجمه از ناشناس، درسه فصل : ۱ ــ اثبات اینکه جوهر نفس مغایرجوهر بدن است۲ــ دربقای نفس پس ازتباهی بدن۳ــ مراتب‌نفس درسعادت وشقاوت پس‌از مفارقت از بدن. **آغاز :** بدان که بنای این‌رساله‌که ازحقیقت نفس موضوع‌است در سه

فصل اتفاق افتاده است .

بنگرید : ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی: ۳۰۲ .

7950 ـ **مجلس** ۶۳۱/۵ : نستعلیق **۱۲۶۸**، درفهرست آمده «رساله دراقسام نفوس وآن چهاراست فلکی وحیوانی ونباتی وطبیعی ازشیخ‌الرئیس» [ف. مجلس ۲ : ۳۹۲] .

نفس = اقسام نفوس

ازابوعلی‌سینا، چاپ‌شده درمجلهٔدانشکدهٔ ادبیات تهران س۲ ش۲ : ۵۱ - ۷۲ .

7951 ـ **فاتح** ۵۴۲۶ : نسخ **۷۲۶**، ۱۳گ ۲۱س، **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۹۷۲ هست [فیلمها ۱:۲۶۸] .

نفس

منسوب به‌ارسطو، درهفت باب (بنگرید: ترجمهٔ مختصررسالة النفس : ۷۶۰) .

7952 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۴۰ : با تاریخهایی از**۷۵۱-۷۵۵** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۱ و ۵۲۶] .

نفس = ترجمهٔ مختصر رسالة النفس

ازباباافضل، در ص۷۶۰ گذشت .

نفس = جدایی جان و تن

ازباباافضل، درص ۷۷۵ گذشت .

نفس = چگونگی جان پس ازمردن تن

از باباافضل، درص۷۸۰ گذشت.

نفس = رساله درنفس و مراتب آن

از حسام‌الدین فرزند یحیی لاهیجی ، در دوازده مرحله. نگارنده شاید اسیری لاهیجی نگارندهٔ «مفاتیح الاعجاز» باشد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۲ .

7953ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۵۶۶: محمد فرزند محمودمورکلائی مازندرانی ، در**۱۰۹۰** باحواشی از خود نگارنده [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی]. همراه باالنفوس واقسامها به‌عربی، مسالك، توضیحات، شرح‌الرسالة‌الشوقیهٔ سهروردی، شرح‌عباراتی‌ازتلویحات سهروردی همه از همان لاهیجی [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۲] .

نفس = روحیه

از فخررازی، درص ۸۹۶ گذشت .

نفس=معرفت...

از فضولی بغدادی [دانش پژوه] شاید «روح بدن :۷۹۵» اوباشد .

7954ـ **سنا** ۹۰/۳ : باتاریخ ۱۲۵۶ دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۷] .

النفس = مرآت المحققین

ازمحمود شبستری، ص۸۴۲گذشت.

نفس = رساله در . .

گفتاریست در اثبات تجرد نفس و کیفیت ادراك، دردوازده‌فصل، ومانندترجمه‌ای‌است‌از رسالهٔ چند فصلی ارسطوکه باباافضل نیزترجمه کرده است [دانش پژوه] . (بنگرید : ترجمهٔ مختصر رسالةالنفس : ۷۶۰) .

7955 ـ **ایاصوفیا** ۳۷۲۲/۵ : با یادداشتی بتاریخ**۵۵۸** دردفتر (گ۴۰ ـ ۴۲) **فیلم**آن در دانشگاه ش۹۴ هست [فیلمها ۱ ۴۰۶] .

نفس = رساله درمعرفت ...

درمعرفت آنچه بنفس تعلق‌دارد وچگونگی احوال او از لذت والم وشناسائی حقیقت‌آن ، دریك مقدمه وچندتحفه. **آغاز:** شکر بی‌نهایت

وسپاس بی‌غایت ذاتی راکه .

7956ـ **مجلس ۶۳۹/۵**: نسخ تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۲ : ۴۰۴] .

نفس = رساله در ...

چندگفتار ناشناخته .

7957 ـ **اسعد افندی ۱۶۹۷/۱** : نسخ باتاریخ **۷۱۳** دردفتر (گ۱ـ۲)، از نیمهٔ دوم فصل ۱۲ تافصل ۱۶را دارد. **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۹۵هست [فیلمها ۱ :۴۹۵] .

7958ـ **لالااسماعیل ۴۸۷/۲۶**: در جنگ مؤرخ**۷۴۱**درمصر(۲۲۴ر ـ ۲۲۷ر)**فیلم** آن دردانشگاه‌ش ۵۷۳هست [فیلمها۱:۵۰۴].

7959 ـ **دانشگاه ۱۰۳۸/۳** : شکسته نستعلیق محمدباقر اصفهانی، رجب **۱۰۵۶** در دارالسلطنه حیدرآباد (۱۹پ ـ ۳۰پ) گفتاری است بروش فیلسوفان و خبرهـایی نیز در آن دیده می‌شود. **آغاز:** فصل اول درمعرفت نفس انسانی که‌آنرا نفس‌ناطقه خوانند [ف.دانشگاه ۳ : ۳۹۴] .

7960ـ **ری** ، عبدالعظیم ۲۴۶/۶ : نبشتهٔ قاینی ۲۰ ذیحجهٔ **۱۰۸۷** گفتاریست در هفت باب [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۶] .

7961 ـ **بادلیان ۳۷۸/۱** اوزلی : با تاریخ **۱۰۶۷** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۱] .

7962ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۳۲: نستعلیق سدهٔ**۱۱** آغازوانجام افتاده، باعنوانهای فصل و باب ومقصد، ودرآن ازشاه سلیمان‌صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) به (مدظله) واز خود به‌ـ (این‌فقیر) یادکرده. مقصددوم دراثبات نفس‌نباتی مقصد سوم نفس‌حیوانی.. باب یکم آن درباصره باب دوم سامعه وپنجم‌لامسه است [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۸] .

7663ـ **دانشگاه ۲۶۸۲**: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، عنوان تمهید دارد ، ۸گ ۱۷س و درآن ازمیرسیدشریف یادشده، وآرای دانشمندان در بارهٔ نفس‌راآورده است. **آغاز:** امابعدکلام‌سید الانام... که یاعلی‌اذاتقرب الناس الی خالقهم بانواع‌العمل والبر تقرب انت بانواع‌العلم ... دلیل است قاطع و برهانی ساطع بر آنکه وسیلهٔ قرب حکیم علام غیراز علم امر دیگری نیست . [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۷۰] .

7964ـ **مجلس ۴۸۶۸/۱۷**: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳** (۲۵۷ر ـ ۲۷۱پ) **آغاز:** بدان که اگرکسی‌خواهدکه ازاینجابه‌حج‌رود بی‌زاد وراحله وبدرقه نتواندرفت [ف . مجلس ۱۳ : ۳۱۵] .

7965ـ **مجلس۱/۲۳۸۸**فهرست نشده: سدهٔ**۱۳** (ص۱ـ۱۶)، درفهرست بعنوان «نفس ناطقه» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷] .

7966ـ **مجلس ۶۳۹/۲** : نسخ تاریخ یاد نشده، در فهرست آمده «رسالهٔ مختصر در معرفت نفوس سه‌گانه‌که آن‌را درکتاب الهی : اماره‌ولوامه ومطمئنه گویند» [ف . مجلس ۲ : ۴۰۴] .

7067ـ **دانشگاه ۱۰۸۸/۴** : تاریخ یادنشده (۲۱ر ـ ۲۵ر). گفتاریست درسه فصل باشش دلیل بروجود نفس ناطقه و بقای آن . **آغاز :** بدانکه معرفت مطلوب که حق تعالی سهل است جدا از قبل‌خود [ف . دانشگاه ۳ : ۲۶۷] .

7968ـ**مجلس۶۴۰/۳**:شکسته‌نستعلیق تاریخ یادنشده، در فهرست به‌نام «شرح‌حدیث نفس» آمده است . **آغاز:** حمدبادملکی را که ملك هردو جهان در تصرف اوست ، بود هرکه بود ازبود اوبود، و هستی هرکه هست ازهستی اوست [ف. مجلس ۲ : ۴۰۵] .

نفس = روانشناسی

در ص۷۹۴ گذشت .

نفس = روحیه

درص۷۹۶ - ۷۹۷ گذشت .

نفس ناطقه = رساله در ...

از سید محمدنوربخشی، نگارندۀ « تفسیر آیۀ فمن کان یرجو:۲۳» وجزآن. درپاسخ نامۀ کسی نگاشته و در نسخۀ ۳۶۵۴دانشگاه عنوان «نامه به‌حکیم» را دارد . گفتاریست عرفانی و درآن آمده: چنانکه بیچاره عزیز نسفی وحکیم جالینوس که درطب ماهر و درحکمت وهیئت قاصر بودند تصورکرده‌اندکه... **آغاز:** آفتاب عنایت ازفلك ولایت وبرج هدایت براراضی... وبعد، اعلام می‌رودکه حکمای طبیعی .

7969ـ **ملك** ۴۱۹۰/۱۰: نوشتۀ محمد فرزند غیاث الدین نوربخشی، ع۲/**۸۷۶** (در پایان دفتر به‌همین‌خط) (۷۷پ-۸۱ر)[رؤیت].

7970 ـ **دانشگاه** ۳۶۵۴/۱۳ : نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲-۱۲۲۴** برای آقامحمد علی فرزند حاجی حسین رشتی (۳۱پ-۳۳ر) درفهرست عنوان «نامه به‌حکیم» رادارد ، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه۱۲ : ۲۶۶۳] .

7971ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۵۱۵مج نوشتۀ خوش اسماعیل مراغی ، سدۀ **۱۳**، آغاز برابر نمونه [یاد داشتهـای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

نفس ناطقه = رساله در ...

ناشناخته. فهرست‌نگار رضویه می‌نویسد: می‌نمایدکه از مردمان سدۀ یازدهم به بعد باشد بااین عنوانها: ۱ـ درحقیقت نفس انسانی به‌ـ مستفاد ازروایات ۲ـ اقوال درحقیقت وکیفیت روح ۳ ـ دراقسام روح برحسب استعداد ۴ ـ دردوام نفس ناطقه ۵ـ درتجرید روح و خلقت آن قبل ازجسد ۶ـ معانی نفس وروح وقلب و عقل ۷ـ پاره‌ای مطالب برای مزید بصیرت ۸ـ فرق میان وحی والهام۹ـ فرق میان نبی‌ورسول. **آغاز :** دربیان معنی نفس ناطقه و مدارجی که حکمای‌متالهین برای آن قائل‌هستند اگر بخواهیم درمعنی ومراتب نفس که نفوس وعقول بشریه.

7972ـ **رضوی** ۷۰۸ حکمت : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۶۴گ ، سطرها گوناگون [ف. رضوی ۴ : ۱۴۷] .

نفوس نباتی وحیوانی = جدائی جان و تن

از باباافضل، درص ۷۷۵گذشت .

نفسیه

از نورعلیشاه . باآنچنانکه درفهرست ملك آمده، وبایدازشاه نعمت‌الله باشدکه‌در بخش‌عرفان خواهد آمد. **آغاز :** حمدله . قال‌الله تعالی . ان النفس لامارة ... صفت‌بد درو بسی باشد ـ نفس اماره ناکسی باشد .

7973ـ **ملك**۳/۵۲۱: شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۳۲۱** دردفتر (ص ۳۳۰ - ۳۴۰) ، [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۵۶] .

نفی حیز و جهت

ازامام فخررازی، نگارندۀ «جامع‌العلوم ۶۵۶» وجزآن. دراین گفتار از خداوند نفی حیزوجهت کرده‌است. به‌عربی وفارسی. **آغاز:** قوله‌تعالی لااله‌الاهوالحی القیوم. ویقرر ذالك ان‌الله تعالی .

7974ـ **دانشگاه** ۱/۱۰۸۸: تعلیق با تاریخ**۱۰۵۵** دردفتر (۲پ-۳پ)، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۶۳۵] .

7975ـ رضوی ۱۱۳/۹ منطق: نسخ تاریخ یادنشده، وقف ابن‌خاتون در۱۰۶۷، به عربی وفارسی است [ف. رضوی ۱ :منطق۳۲].

نفی و اثبات

منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید: بیست‌باب : ۲۴۳)، درنفی و اثبات و معدوم که آیا چیز هست یانه. این گفتار با دیباجه‌ای :درتاریخ‌ودرأی متکلمان دربارهٔ معدوم وحال بکوشش آقای محمدتقی‌دانش‌پژوه‌درمجلهٔ ادبیات فروردین ۱۳۲۶خ ص ۱۱-۲۴ چاپ شده است . **آغاز :** تلفیق لمولانا نصیرالدین محمد... بدانکه خلاف است میان علما که آیا معدوم شیء هست یانه.

7976ـ **دانشگاه** ۱۰۴۶/۴۱: تعلیق، باتاریخ **۱۰۵۹** در دفتر (۲۸پ - ۲۹پ) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۳۹۵] .

7977 ـ **دانشگاه** ۱۲۵۷/۴۰ : نسخ علینقی فرزند حاجی محمدامین قاری ساروی، رجب **۱۰۹۷** (۲۲۳ر-۲۳۴پ) [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۷۸] .

نور الهدایه

منسوب به ملاجلال الدین محمد دوانی ، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» وجزآن. در رفع سه شبهه:۱ـ وجودواجب ۲ـ حدوث‌عالم وقدم‌آن ۳ـ عصمت پیامبران بروش شیعی ، هرچند علی دوانی در « شرح زندگی جلال‌الدین دوانی » کوشیده اورا شیعی بشناساند و این گفتار را با دیباجه‌ای در دنبال آن به چاپ رسانده است ولی حتی قاضی نورالله در «مجالس المؤمنین» که او را شیعی دانسته از این کتاب نام نبرده است . شاید این گفتار از قطب الدین نیریزی عارف شیعی باشد. **آغاز:** حقیقت حمد مختص به‌جناب وجودیست عزوجل‌که وجوب ووحدت وحیات وعلم و قدرت .

بنگرید : ف. مشار : ۱۶۰۹ .

7978ـ **تهران**، مهدی بیانی ۱۰۷/۲ نستعلیق باتاریخ **۱۰۱۹** دردفتر (۲۰پ-۲۹ر) **فیلم**آن درردانشگاه‌ش۲۴۴۰ هست [فیلمها۱ : ۶۹۲] .

7979ـ **تهران** ، ادبیات ۲۴/۱ج : نستعلیق ۱۸۲ **(۱۰۸۲)** (۱ر - ۵ر) نویسنده می‌نویسد که دوانی ازمکه بشیراز رسیده واین گفتاررا نگاشته‌است [ف. ادبیات۱ : ۵۱۵] .

7980ـ **رضوی** ۱۰۶۰ حکمت: شکسته نستعلیق ۱۵ صفر**۱۰۹۲**، آغاز برابر نمونه، در نسخه ازنگارنده نام‌برده نشده‌است، ۷گ[ف. رضوی ۴ : ۲۶۶] .

7981 ـ **مجلس** ۳۴۵۵/۱۹۷ : در جنگ‌مؤرخ **۱۰۶۳-۱۱۴۱**(ص ۲۴۹-۲۵۴) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۵۶].

7982ـ **مجلس** ۱۷۷۲/۲ : گویا از سدهٔ**۱۲**، آغاز برابرنمونه (ص۲۱۰ - ۲۲۷) فهرست نگار این گفتار را از دوانی می‌داند [ف. مجلس ۹ : ۲۷۸] .

7983ـ **مجلس** ۴۹۴۳/۶ : نسخ بی تاریخ، آغازبرابرنمونه(۵۷پ-۶۹ر)[رؤیت].

7984 ـ **مجلس** ۱۲۰۷/۱ : نزدیك **۱۲۳۴**،(ص۷-۱۳)[ف.مجلس۴:۵۹۴:۵۰۶]

7985ـ **دانشگاه** ۲۸۳۰/۸ : نستعلیق عبدالصمد فرزند حسین فرزند محمد شوشتری **۱۲۷۹ - ۱۲۸۹** (ص ۱۴۹ - ۱۶۸) [ف. دانشگاه :] .

7986ـ**نجف**، آقابزرگ تهرانی۱۹مج: نوشتهٔعبدالعلی‌فرزندعلینقی، پنجشنبهٔ۱۴ذیحجهٔ **۱۳۵۰** (۱۸۳ر-۱۸۸پ) درمجموعه‌ای‌که‌برخی ازگفتارها به خامهٔ پدرصاحب‌الذریعه‌است. **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۲۹۸۶هست[فیلمها۱ : ۷۵۱].

و

واجب‌الوجود

ناشناخته .

7987ـ ملك ۵۷۱۲/۵: باتاریخهایی از۹۹۰ تا ۹۹۵ دردفتر (۲۰ پ ـ ۲۲ پ) .

آغاز: دربیان معارف الهی . بباید دانست که اصل اصول معارف الهی شناخت و معرفت حق تعالی است به‌واجب‌الوجودی و بی‌نیازی مطلق پس بباید دانست [رؤیت] .

واجب الوجود = اثبات . . .

وجود = رساله در . . .

ازآقاجمال‌خوانساری، نگارندهٔ «اختیارات الایام: ۲۲۱» وجز آن. دربارهٔ ممکن‌الوجود واشتراك وجود وعلم حق وحدوث عالم وافعال عباد.

7988ـ مجلس ۵۳۴۱/۴ : نستعلیق، با تاریخ ۱۱۸۳ در دفتر [ف . مجلس ۱۶ : ۲۵۳] .

وجود = رساله‌ای دروحدت ...

ازابن‌کمال‌پاشا، احمدفرزندسلیمان‌حنفی درگذشتهٔ ۹۴۰، نگارندهٔ «دقایق الحقایق» در فرهنگ . گفتاریست دروحدت وجود بشیوهٔ صوفیان. آغاز: ازهذه تذکرةفمن‌شاءاتخذالی ربه سبیلا. بدانکه وجود واجب تعالی و تقدس نورمحض است .

بنگرید : هدیة العارفین ۱ : ۱۴۱ — ریحانة الادب ۶ : ۱۲۷ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۴۴۷ .

7989ـ قاهره، دارالکتب۷۶۶مجامیع طلعت : نوشتهٔ ۱۰۴۷ (گ۷۷ ـ ۸۱) آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۲۲۹] .

7990ـ قاهره ، دارالکتب : ۵۹۴ مجامیع طلعت : بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه (گ ۱۰۶ ـ ۱۱۱) [مخطوطات۱ : ۲۲۹].

وجود = شرح رباعیات

از جامی در ص ۸۰۸ . گذشت

وجود = کلیات وجود

ازخیام، درص۸۳۱گذشت .

وجود = اشتراك لفظی در...

از ملارجبعلی، درص۷۳۳ گذشت .

وجود = رساله در بیان . . .

ازآقا محمدرضا قمشهی، درگذشتهٔ۱۳۰۶ گفتاری‌دیگرازاوبنام «رسالة فی‌وحدةالوجود» به‌عربی در۱۳۱۶ چاپ شده است .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، النقباء : ۷۳۲ ـ المآثروالاثار : ۱۶۴ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۱۹۰ .

7991ـ نجف، آقا بزرگ تهرانی ۲۵ مج : در مجموعه‌ای بخامهٔ نگارندهٔ ذریعه و دیگران، سدهٔ ۱۴ (۲۰۰پ ـ ۲۰۱ر). فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۲] .

وجود = وجودیه=وحدت‌وجود=

رساله در مراتب وجود

از میر سید شریف گرگانی ، نگارندهٔ «اسکندریه : ۷۳۲» وجزآن. دربیان تقسیم و مـراتب موجودات در موجودیت ، بروش عرفانی درهستی آفریدگار و آفریدگان برأی فیلسوفان‌وصوفیان، که درتهران بسال۱۳۱۵ق و۱۳۲۱خ بنام «رساله درحقیقت وجود» چاپ

شده است . آغاز : بدان وفقك‌الله و ایانا که اصحـاب بحث و نظر از بـرای بیان مراتب موجودات درموجودیت تمثیلی کرده‌اند .
بنگرید : ف. مشار : ۸۱۴.

7992ـ روان کوشکو ۲۰۴۲/۸ : نوشتهٔ ۱۰۲۵ع/۸۸۸. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۲۷ هست [فیلمها ۱ :۴۳۶] .

7993ـ رضوی ۷۱۳ حکمت: نستعلیق محمود روءی سدهٔ ۹، آغاز بمانندنمونه، ۱۰گ ۱۲س [ف. رضوی ۴ : ۱۴۹] .

7994ـ دانشگاه ۳۷۶۰/۲: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰ (۱۶۳پ ـ ۱۶۶ ر) ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۵۲] .

7995ـ مجلس ۵۰۹۵: نستعلیق زیبای محمد مؤمن هروی ، در ۱۰۱۸ ، همهٔ برگها تشعیرشده، در۲۷ع۱۱۶۰/۲ دراصفهان حسب الامر مصطفی‌خان شاملو سفیرممالك روم بهمبلغ ۱۶ بربری خریداری شده، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7996ـ شیراز، آقای واجد ۲/ مج : باتاریخ ۹۶۰ در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۵] .

7997ـ قاهره، دارالکتب ۷۶۶مجامیع طلعت : نوشتهٔ ۱۰۴۷، آغاز برابرنمونه (گ ۲۲ ـ ۲۶) ۲۰س [مخطوطات ۱ :۲۷۷] .

7998ـ مجلس ۲۴۳۲/۶ فهرست‌نشده: سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر (ص ۱۴۷ ـ ۱۷۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

7999ـ مجلس ۵۱۸۰/۲۶: نستعلیق باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر (ص ۲۷۷ ـ ۲۸۰) ، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

8000ـ شیراز، خاندان سید نورالدین ۳۲/ مج : با تاریخ ۱۰۸۰ دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸] .

8001 ـ مجلس ۴۹۴۲/۲ : شکسته نستعلیق چلپیای فریدالدین محمد فرزندمحمد ۱۲شعبان ۱۰۸۵ دراصفهان (۱۹ر ـ ۲۰پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

8002ـ تهران، اصغرمهدوی۲۸۱/۱۸ سدهٔ ۱۱ باتاریخهای ۱۰۴۶ـ۱۱۰۹ در دفتر [نسخه‌ها ۲:۱۰۶] .

8003ـ دانشگاه ۱۰۳۵/۴۰: نستعلیق شهاب‌الدین حسینی، شعبان ۱۱۰۴ درروستای فیض‌آبادخبیص (ص۳۴۶ـ۳۴۸) [ف.دانشگاه ۳ : ۵۱۴] .

8004 ـ تهران، ملی ۲۲۵/۱۸ف : نستعلیق‌خلیل‌فرزندمحمدزمان، باتاریخ۱۱۱۹ دردفتر (ص۳۸۶ ـ ۳۸۹)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱:۲۲۸] .

8005 ـ الهیات ۷۶۳/۳ د : نسخ و نستعلیق سدهٔ۱۲ (۳۳پ ـ ۳۲ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۸۸] .

8906ـ مجلس ۹۱/۲ نجم: سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

8007ـ مجلس ۵۳۳۳/۱۱: نستعلیق با تاریخ ۱۲۲۰ در دفتر ، آغاز برابر نمونه (۹۳پ ـ ۹۴ر) [رؤیت] .

8008 ـ مجلس ۶۶/۴ نجم : نوشتهٔ ۱۲۲۵ [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

8009ـ مجلس۱۸۲۲/۴۷: بی‌تاریخ باتاریخ ۱۲۳۶ درهامش مجموعه (ص ۳۵۲ ـ ۳۵۵) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۴۳۷] .

8010ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۶۳/۲ نستعلیق پیرامن ۱۲۹۶ [نسخه‌ها۲: ۱۱۸] .

8011ـ ملك ۴۶۵۶ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند محمدحسینی تفرشی نزدیك‌صفر

۱۳۱۱، باتصحیح مرتضی فرهنگ در ۱۳۵۹ [رؤیت].

8012 ـ مجلس ۵۸۹۶ فهرست نشده: نستعلیق زیبا با مقدمه‌ای در ۲ صفحه از سید نصرالله تقوی، سدهٔ ۱۴، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

8013ـ شیراز، دکترخاوری ۱/ مج: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵:۲۶۸].

8014ـ دانشگاه ۱۶/ ۸۹۰: نستعلیق تاریخ یادنشده (۹۴ ر ـ ۹۶ پ) نسخه بنام «مراتب‌موجودات»است[ف.دانشگاه۳:۵۱۴].

8015ـ دانشگاه ۱۰/ ۱۰۳۳: نستعلیق شکستهٔ آقا جعفر لاهیجانی گیلانی شاگرد آقا احمد مازندرانی بیدآبادی، با تملك ۱۲۸۲ ف. دانشگاه ۳ : ۵۱۴].

8016 ـ مجلس ۱۸۲۲/۳۹ : تاریخ یاد نشده (ص ۳۵۲ ـ ۳۵۵) [ف. مجلس ۵ : ۲۴۱].

8017ـ رضوی ۷۱۴حکمت: نستعلیق چلیپا، درپایان آمده تمت الرسالة فی طریق وحدت‌الوجود. آغاز بمانندنمونه [ف. رضوی ۴ : ۱۴۹].

8018ـ رضوی ۷۱۵حکمت: نستعلیق چلیپا درسه‌ستون، جدولبندی‌به‌زر، آغازبمانند نمونه [ف. رضوی ۴ : ۱۵۰].

8019ـ قاهره،دارالکتب:۲۵مجامیع طلعت : بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه (گ۲۰۹ـ ۲۱۴ر) ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۲۷۶].

8020 ـ پاریس ۴/ ۸۰ . S . P : فیلم‌آن دردانشگاه ش۷۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۶].

وجود = المفاوضات

قونوی، طوسی، درص۸۴۸گذشت.

وجود = رساله در . . .

ناشناخته، بروش عرفانی. **آغاز :** حمد بیغایت‌آن فاطرحکیم راکه آثار صبح‌وجود از قعرچاه ظلمت‌آباد عدم... وبعد بدان ای‌عزیز که‌اهل‌کشف وشهود تحقیق وجود.

8021ـ دانشگاه ۱۳/ ۴۶۵۰ : نسخ علی اصغر شاه کوهی، در۱۲۲۶ (ص ۴۱۲ ـ ۴۱۷) [ف. دانشگاه ۱۴:۳۵۹۶].

وجود = رساله در اصالت . . .

ناشناخته، ازمتأخران، درآن‌ازشیخ اشراق تاملاهادی سبزواری درگذشتهٔ ۱۲۸۹ یاد شده است. **آغاز:** حمدالجاعل‌نورالوجود وظلمته. ...این چندکلمه‌ایست دربیان مراد از وجود و ماهیت.

8022ـ دانشگاه ۱/ ۷۷۶ : تاریخ یاد نشده (۱پ ـ ۲۹پ) نسخهٔ اصل، سپس دیباجهٔ گفتاریست در همین باره که گویا دیباجهٔ همین گفتار باشد. **آغاز:** این دیباجه : پس از نام خدا و ستایش او و درود برپیامبر، چون اهم مسائل علم معقول [ف. دانشگاه ۳:۱۴۵].

وجود = رساله در...

ناشناخته، در ده فصل: ۱ ـ وجود مشهود ۲ـ وجود واجب لنفسه ۳ ـ وجود بسیط است ۴ـ حقیقت واجب ۵ ـ سوای وجود عدم است ۶ـ معنی خلقت ظهور حق است ۷ـ تجلی حق ۸ـ علم‌نبوت ۹ـ غیرازذاتیات ازعرضیات. ۱۰ـ نبوت شهود است. **آغاز:** آنچه می‌گویم بقدر فهم تست ـ مردم اندر حسرت فهم درست.

8023ـ ملك ۶۰۸۶/۲: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳-۱۴ (۱۱۰ر ـ ۱۱۳ر) [رؤیت].

وجود = رساله در...

چندگفتار ناشناخته.

8024 ـ فرهاد معتمد ۱۸۷/۳ : نستعلیق حسن‌خان جوهر در ۱۰۵۴ با عنوان «وجودیه» دردفتر [نسخه‌ها ۳:۲۳۲] .

8025ـ قاهره، دارالکتب۷۶۰مجامیع طلعت : نوشتهٔ درویش حسین کوثری ۱۱۵۳ (گ۲۵ـ۲۵۱ مجموعه) آغاز: الصورة النوعیه الانسانیة الکاملة وجود [مخطوطات ۱: ۲۷۷] .

8026ـمجلس ۲/۶۷/۴۰۶فهرست‌نشده: باتاریخ ۱۲۵۵ دردفتر باعنوان «وجودواجب» درفهرست [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۹] .

8027 مجلس ۱۸۲۲/۱۹: تاریخ یاد نشده (ص۱۷۲ـ۱۷۳) گفتاریست دربارهٔ اتحاد وجود واجب باحقیقتش [ف. مجلس ۵: ۲۴۰]

8028ـرضوی ۷۲۲حکمت: نستعلیق آغاز افتاده ، عنوانهانانویس [ف . رضوی ۴ : ۱۵۱] .

وجودو آگاهی‌ازعلم‌وفایدهٔ آن

از باباافضل‌کاشی. نگارندهٔ «جاودان نامه ۷۶۸» وجزآن. آغاز: وبعد چنین‌گوید مبین ومقرر این معانی علوم .

8029ـمجلس۳/۶۲۳:شکسته‌نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲: ۳۸۳] .

وجود به مجاهدت و تجرید درست شود

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه :۷۶۸» و جزآن. این‌گفتار در «مصنفات بابا ۲ : ۶۵۵» چاپ شده است. آغاز: تخم وجود آگاهی است ، وبرش هم آگاهی ، و در میانه همه حشو و بدنامی .

8030 ـ مجلس ۵۰۳۱/۲۵ : نسخ خوش محمدعلی عبرت نایینی، باتاریخ۱۳۴۷ بهمین خامه دردفتر (ص۷۵ ـ ۷۴) [رؤیت] .

وجود مطلق

از محمد نور بخشی، نگارندهٔ «تفسیرآیت فمن یرجو: ۲۳» وجزآن. نامه‌ایست‌که برای مولانا حسن‌کرد نگاشته است. آغاز : جناب مولوی شیخ‌الاسلام تاج‌معارف‌العلماء... بسلام ودعا مخصوص است، بعده، اعلام میرورد که در مسئلهٔ وجود مطلق التماس‌رساله فرموده‌بودند.

8031 ـ ملك ۴۱۹۰ : نوشتهٔ محمد فرزند غیاث الدین نوربخشی ع۲/۸۷۶ (در پایان دفتر بههمین‌خامه) همراه باچند گفتار از نوربخشی، آغاز برای نمونه یادشده [رؤیت].

8032ـ دانشگاه ۳۶۵۴/۱۲ : نسخ علی عسکر فرزندمؤمن تولمی۱۲۲۲-۱۲۲۴ برای آقامحمدعلی فرزند حاجی حسین رشتی (۳۰پ‌ـ۳۱پ) آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۳] .

8033 ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۱۵۱۵: نسخ خوش اسماعیل مراغی، سدهٔ ۱۳، باتملك صدر اعظم نوری در ۱۲۶۴، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

وجود مطلق

ازمرحمت علیشاه‌شیرازی. حاجی میرزای کوچك نایب‌الصدر .

8034ـ تهران ، ادبیات ۲۶۷/۱۹ حکمت: نستعلیق باتاریخ ۱۳۰۷ ـ ۱۳۰۹ در دفتر [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

وجود مطلق

ناشناخته .

8035ـ یزد، علومی۱۴/مج: نستعلیق سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۷] .

وجودوماهیت=دربارهٔچیزوهست

از بابا افضل کاشانی، نگارندهٔ « جاودان

نامه : ۷۶۸» و جز آن . گفتاریست در وجود و ماهیت کـه مضمون آن در پایان « مبادی موجودات :۸۳۸» او دیده می‌شود، وجداگانه در «مصنفات بابا ۲ : ۶۴۷-۶۵۲» چاپ شده است. **آغاز:** بدانکه نخست‌لفظی که معنی وی برهمهٔ معانی عام بود، لفظ‌چیزوهست وموجود

8036ـ **رضوی** ۹۷۰حکمت: دردفتری که‌گویا مؤرخ **۱۰۶۰** است، درفهرست بعنوان «دربیان نسبت میان‌الفاظ چیزوهست وموجود» یادشده است [ف. رضوی ۴: ۲۳۳ و۲۵۴].

8037ـ **دانشگاه** ۴۲۸مج: نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۸ر ـ ۱۰ر) ، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۳۲۸] .

8038ـ**ملک**۲۱/۴۱۹۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**،(۱۸۱ر-۱۸۳پ)، آغاز برابر نمونه[رؤیت]

8039ـ **مجلس** ۹/۵۰۳۱: نسخ‌خوش محمد علی عبرت نایینی ، باتاریخ **۱۳۴۷** بهـ همین خامه دردفتر (ص۱۲ـ۱۶)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

وجودیه = رساله در وجود

ازمحمد دهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت: ۳» وجزآن . در معنی وجود بشیوهٔ عرفانی .
آغاز : این ارقام به جانب برزخ جامع نعم جسمانی وروحانی والی خطهٔ خانخانی ... از این عدم نمودار .

8040ـ **مجلس** ۲۰/۴۷۴۹: نستعلیق طهماسبقلی‌درسورت هندوستان، باتاریخ**۱۰۴۷** به‌همین‌خامه در دفتر (۱۶۷ر-۱۶۷پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

8041ـ **نجف** ، آقابزرگ تهرانی ۵/ مج: در مجموعه‌ای که بخامهٔ نگارندهٔ ذریعه و ودیگرانست، سدهٔ **۱۴**، **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۰] .

وجودیه

ازمیرزا محمدمشهدی، درردگفتهٔ ملارجب علی در«اشتراك لفظی‌وجود: ۷۳۳». (بنگرید معاد، دربخش کلام)،

8042ـ **تبریز**، سیدمحمدعلی‌طباطبائی قاضی: درپایان نسخهٔ‌کافی‌که مؤرخ**۱۰۵۸** بوده [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

وجودیه

از قطب‌الدین محمد نیریزی .

8043ـ**شیراز**، دکترخاوری۱/ مج : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۹] .

وجودیهٔ منظوم = تقسیم وجود

از خواجه نصیرالدین محمدطوسی (۵۹۳ ۶۷۲)، منظومه‌ایست درهفت بیت ودر «احوال وآثار خواجه» از مدرس رضوی یاد نشده است
آغاز: موجود منقسم بدوقسم است نزدعقل ـ یاواجب الوجود ویا ممکن الوجود .

8044ـ**مجلس**۳/۳۳۷۲: نوشتهٔ‌محمد فرزند علی موسوی تهرانی، شیرازی ، **۱۳۲۸** **۱۳۵۲** (ص۵۴) [ف. مجلس۱۰ : ۱۲۱۸] .

وحدت عالم ومعلوم = توحیدکثیر

از بابا افضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه:۷۶۸). این گفتار در « مصنفات بابا ۲ : ۶۱۹ ـ ۶۲۱» چاپ شده است . **آغاز :** لفظ توحید راچون مترجم‌کنی بلغت دری یك‌کردن بود، و شامل بود همان چیزها را .

8045ـ **ایاصوفیا**۸/۴۸۱۱: نستعلیق با تاریخ **۸۶۱** به همین خامه در دفتر، همراه چندگفتار دیگر ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۲۶۹ هست [فیلمها : ۶۶۶].

8046ـ **دانشگاه** ۳/۲۵۸۱: نستعلیق شیخ‌علی فرزند محمود کاتب ۲۴ شوال **۱۰۶۲**

(ص۲۲۶ – ۲۲۸) در فهرست بعنوان «گفتار» آمده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۱] .

8047ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۲۲: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر(ص۲۷۱) درنسخه بنام «وحدت عالم ومعلوم» نامیده شده، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

8048 ـ **دانشگاه** ۴۲۸/۱ : نستعلیق **۱۰۸۳** (۷ر – ۸ر) درفهرست بنام «درتوحید کثیر» یادشده، آغاز برابر نمونه [ف. ۳۳۱].

8049ـ **ملك** ۴۱۹۱/۲۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۱۷۹پ – ۱۸۰پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

8050ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۱۱ : نستعلیق محمدعلی، در**۱۳۰۲** (۱۴۹پ – ۱۵۰پ) در فهرست بنام « در توحید کثیر » یاد شده [ف دانشگاه ۳ : ۳۳۱] .

8051ـ **مجلس**۵۰۳۱/۸: نسخ خوش محمدعلی عبرت نایینی، **۱۳۴۷** ، برای حاج سید نصرالله تقوی، وبنام «وحدت‌عالم ومعلوم» آمده [رؤیت] .

وحدت وجود = رساله در ...

از محمداسماعیل فرزندحسین مازندرانی خواجوئی اصفهانی، نگارندهٔ «جامع الشتات: بخش فقه» وجزآن .

8052ـ **همدان** ، مدرسهٔ غرب همدان ۱۹۷/۳ : با تاریخ **۱۲۹۲** در دفتر به همین خامه [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۱] .

وحدت وجود = شرح رباعیات

ازجامی، که درص۸۰۸ گذشت ، و اینك نسخه‌ای دیگر .

8053ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۴۸۲ : نستعلیق زیبا، باتاریخ**۸۸۱** دردفتر [یادداشت های سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

وحدت وجود

گویا ازطهماسبقلی، نویسندهٔ جنگ۴۷۴۹ مجلس. گفتاریست عرفانی. **آغاز:** در وحدت وجود. بدانکه اعتقاد جماعت آن است‌که می‌گویند ما را به‌کشف صحیح روشن گشته و هیچ شك وشبهه نمانده .

8054ـ **مجلس** ۴۷۴۹/۱۲: نستعلیق طهماسبقلی که‌گویا نگارنده نیزهست، درسورت هندوستان، باتاریخ **۱۰۴۷** دردفتر بهمین‌خامه (۱۳۶ر – ۱۳۶پ) [رؤیت] .

وحدت وجود = رساله‌در...

ازعبدالرشید، به‌عربی وفارسی .

8055ـ **همدان** ، مدرسهٔ غرب همدان ۱۸۸/۵ : سدهٔ **۱۱**، وقف۱۰۹۹ [نسخه‌ها۵: ۳۶۰] .

وحدت وجود

ازعبدالعلی‌فرزند نظام‌الدین‌محمدانصاری سنی، گویا هندی، واز مردمان سدهٔ سیزدهم ، بخواهش انورالدین خان بهادر . **آغاز :** سبحان الله الذی تنزه عن‌کل نقص وتقیید .

8056ـ **رضوی** ۷۲۶حکمت: نستعلیق ۱۱ع۱/**۱۲۳۱**، ۲۳گ۱۵–۱۶س[ف. رضوی ۴ : ۱۵۲] .

وحدت وجود

از عین‌القضاة همدانی ، ابوالمعالی عبدالله فرزندمحمد فرزند علی‌میانجی (۴۹۲–۵۲۵) گفتاریست‌کوتاه شاید یکی از مکاتیب او باشد. **آغاز :** من مقولات عین القضاة (ره) بدانکه مردم بهرکمالی نقصان‌کمال وی‌است ازجمال.

8057 ـ **پزشکی** ۲۳۸/۱۱ : سدهٔ **۹** (ص ۲۸۵) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۲] .

وحدت وجود = رساله در . . .

چندگفتار ناشناخته .

8058ـ مجلس ۲/۲۳۸۸ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص۲۶ـ۳۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷] .

8059 ـ مجلس ۸۶۶: نسخ بی‌تاریخ گفتاریست دروحدت وجود ومحب‌الله. آغاز: قال رسول‌الله (ص) من احب لقاءالله احب‌الله ، ۳۲ گ ۱۴س [ف. مجلس ۲: ۴۸۲] .

8060ـ قاهره ، دارالکتب ۹ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ گفتاریست در وحدت وجود. آغاز: بدانکه اهل‌وحدت دوطایفه‌اند (گ۷۱ـ۷۲ مجموعه) [مخطوطات ۱: ۲۶۰] .

وحدتیه = شرح بیت

گزارش بیتی است ازمولانا جلال‌الدین محمد بلخی . منم معلول بی‌علت که علت گشت پیوندم‌ـ ازل‌فرزند من باشد، ابد فرزند فرزندم آغاز: رسالهٔ وحدتیه مولانا جلال الدین ... منم معلول بی‌علت... دراین‌مرتبه حضرت‌مولانا بلسان حال حقیقی محمدیه عبارت می‌فرماید. چون حقیقت این، حقیقتاً عین حقیقت اوست .

1661 ـ مجلس ۵۰۷۷/۸ : نستعلیق باتاریخ ۱۲۹۷ دردفتر (۴۲پ‌ـ۴۶پ) [رؤیت] .

هـ

هدایة العالمین

ازعزیزالله‌فرزندمحمدتقی‌مجلسی [گلچین‌معانی]

8062ـ مجلس ۲/۲۳۷۶ فهرست نشده: سدهٔ ۱۲ (ص ۷۱ـ۱۴۳) [نسخه‌ها ۵: ۱۶۲] .

هستی = رساله . . .

ناشناخته گویا ازعارفان وادیبان سدهٔ نهم در مراتب سه گانهٔ وجود و مراتب چهار گانهٔ یقین‌انسان، بروش‌عرفانی. آغاز: رسالهٔ‌هستی تیمناً به‌ذکرالقلم. چنانك هست، هست ونیستی را بگرد سراپردهٔ اوراه‌نیست.

8063ـ رضوی ۱۷۹ اخلاق ۵۸۸۷: نستعلیق‌کهن ، عنوانها نانویس مانده، درنسخه «رسالهٔ‌هستی» یادشده، ۷ گ ۲۰س [ف. رضوی ۶: ۴۲۹] .

هستی جزئی به حقیقت کلی

از باباافضل کاشانی، گویا همان «احاطهٔ الفاظ کلی برالفاظ جزوی: ۷۳۱ » او باشد . آغاز: شخص جزوی به‌حقیقت‌کلی وجوددارد وحکم‌کننده برصدق‌این‌گفتار، چون خواهی‌که نامه‌نویسی... نوشتن‌کلی است .

8064 ـ دانشگاه ۴۲۸/۱ : نستعلیق ۱۰۸۳ (۱رـ۴ر)، آغاز برابر نمونه و انجام برابر «احاطهٔ‌الفاظ» او [ف. دانشگاه ۳: ۳۳۱] .

8065ـ دانشگاه ۲۴۰۱/۱۹ : نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری ، سدهٔ ۱۱ در طوس (ص ۲۲۴ـ۲۲۵)، درفهرست به‌عنوان «شخص جزوی به حقیقت کلی بود» که سرآغاز گفتار است‌آمده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵] .

8066 ـ مجلس ۲۴۲۹/۱۴ فهرست نشده: سدهٔ ۱۲ (ص۳۱۹ ـ ۳۲۱) در فهرست به‌عنوان « تقریر شخص جزوی و حقیقت کلی» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰] .

8067ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۱ : نستعلیق محمدعلی، ۱۳۰۳، (۱۳۹پ ـ ۱۴۰ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۱] .

هستی کلی دگرگون نمی‌شود

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان

نامه: ۷۶۸» و جز آن . در اینکه هستی کلی دگرگون نمی‌شود وروان بامردن حسها وافزارهای آن نمی‌میرد ودانشش پایدار است. **آغاز:** برهان براینکه درچه رتبه یقین شود انسان را که ازفنا ایمن است، گوئیم آنکه ایمن شود که بداندکه هستی وجودکلی است .

8068**ـ دانشگاه** ۴۲۸/۱ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۶ پ ـ ۷ ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳: ۳۳۰] .

8069**ـ ملك** ۴۱۹۱/۱۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**(۱۷۹ر ـ ۱۷۹پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت]

8070 **ـ دانشگاه** ۴۳۱/۹ : نستعلیق محمد علی، **۱۳۰۲** (۱۳۵پ ـ ۱۳۷ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۰] .

8071**ـ مجلس** ۵۰۳۱/۷ : نسخ محمد علی عبرت نایینی، باتاریخ **۱۳۴۷** دردفتر به‌ـ همین خامه (ص ۸ ـ ۱۰) [رؤیت] .

هشت بهشت

ازیوسف قراباغی محمدشاهی ، بروزگاری که دربخارا ملازمت خواجه رحیم خواجه سعد را داشت، دریك خطبه وهفت جنان وهرجنانی درچند حجره، درپاسخ پرسشی که ازاوشده بودکه کیفیت خواب دیدن ماچیست. [دیباجه]. **آغاز:** هست بحق ازتورهی مستقیم... الهی حمدوثنای توگویم ترسم، واگرهیچ نگویم ترسم، وازاین گفتن هم ترسم.

8072**ـ دانشگاه** ۲۰۷۲/۵ : نستعلیق ۲۷ محرم **۱۲۳۹** (۷۹پ ـ ۱۰۷پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۷۰۰] .

هیچ عقل جوهر نیست = عقل جوهر نیست

ی

یزدان شناخت = ایزد شناخت

از عین‌القضاة همدانی، که یاداو در «وحدت وجود :۸۶۴» گذشت. ازابوالفتح شهاب‌الدین یحیی فرزندحبش سهروردی کشته در۵۸۷ نیز دانسته شده‌است. برای صدرالفضلا جمال‌الدین محمد فرزند محمودداری [نسخهٔ چاپی] درسه باب نگاشته شده‌است: ۱ـ شناخت خدا، هفت فصل ۲ـ مردمی ورستاخیز، هشت فصل ۳ـ پیامبری، شش فصل. جز آن دوتن نسخه‌هایی از آن به‌ابوعلی سینا و به‌باباافضل نیز نسبت داده شده‌است. **آغاز:** چون ایزد سبحانه تعالی از جناب قدس ازلی پردهٔ غیب بنده را ازبندگان خویش برگزیند .

بنگرید : پیشگفتار چاپ ، دکتر بهمن کریمی ـ ف. فارسی مشار : ۱۶۸۰ ـ احوال وآثار عین‌القضاة، فرمنش : ۱۰۳ ـ ریحانة ـ الادب ۲ : ۳۸۰ ـ ف. دانشگاه ۳ : ۱۶۰.

8073**ـ حمیدیه** ۱۴۴۷/۶۸ : نوشتهٔ معصوم فرزند سهل‌الله فرزندحسین فرزندمحمد کاشی، ۱۵ رجب **۷۵۶** درشیراز، نام نگارنده در فهرست برده نشده ، درسه باب. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۶] .

8074**ـ رضوی** ۱۰۷۹ حکمت: نستعلیق نورالدین حسینی. ۲۷ محرم **۱۰۰۱**، درسه باب است ودردیباجه بنام ایزد شناخت آمده، صفحه یکم افتاده، ۲۸گ ۱۷س [ف. رضوی ۴: ۲۷۲].

8075**ـ مجلس** ۵۱۳۸/۱۳۹ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۲۴ـ۱۰۵۷** در جنگ ابن‌خاتون آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

8076**ـ دانشگاه** ۱۰۴۶/۱۷ : تعلیق رجبعلی، در **۱۰۶۱** (۷۴پ ـ ۸۱ر) ، نسخه

بنام سهروردی است [ف. دانشگاه ۳ : ۱۶۰] .

8077 ـ مجلس ۲۳۸۱/۱۰ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۶۱** در دفتر (ص ۸۵ ـ ۱۱۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۳] .

8078 ـ مجلس ۳۳۲۱/۵ : شکسته تعلیق خوب، باتاریخ **۱۰۶۳** دردفتر (ص ۸۵ ۱۱۵) نویسنده آن را از باباافضل کاشی دانسته است [ف. مجلس ۱۰ : ۹۸۰] .

8079ـ مجلس ۴۹۵۴/۱۵ : نسخ میر جعفر فرزند عبدالله حسینی، باتاریخ **۱۰۶۸ ـ ۱۰۶۹** دردفتر (۱۷۶پ ـ ۱۹۰ر)، آغاز برابر نمونه نام نگارنده در نسخه نیامده است [رؤیت].

8080ـ مجلس ۵۱۸۰/۱۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص۸۳ ـ ۹۴)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

8081ـ دانشگاه ۱۲۵۷/۳۴۰: نسخ علی نقی فرزند حاجی محمدامین قاری ساروی باتاریخ **۱۰۸۵ ـ ۱۰۹۷** به همین خامه در دفتر (۱۶۵ پ ـ ۱۶۹پ) نسخه بنام «یزدان‌شناخت» است و تا نیمهٔ فصل ۶ را دارد [ف. دانشگاه ۸ : ۲۶۷۵].

8082 ـ مجلس ۱۹۸۷/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۱ ـ ۱۵)، نام در دیباجه «یزدان ـ شناخت» و نام نگارنده در ص ع ابوعلی‌سینا یاد شده [ف. مجلس ۵ : ۴۸۶] .

8083ـ دانشگاه ۲۴۰۱/۳۳ : نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری، سدهٔ **۱۱**، درطوس (ص ۳۰۴ ـ ۳۱۶)، درفهرست از عین القضاة دانسته شده است [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۱۸].

8084ـ دانشگاه ۴۶۵۰/۸ : نسخ علی اصغر شاه کوهی، در **۱۲۲۶**، برای سید حسن قاینی، (۱۱۷ ـ ۱۳۲)، گزیده‌ای از آنست و از ابن سینا دانسته شده است [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۹۵].

8085ـ مجلس ۱۲۰۷/۱۰ : باتاریخ **۱۲۳۴** ، دردفتر (ص ۱۰۴ ـ ۱۱۷) درفهرست بنام سهروردی آمده است. [ف. مجلس ۴ : ۴ و ۵ : ۵۰۶] .

8086ـ مجلس ۵۶۸۱/۴ : شکسته نستعلیق زیبای اسدالله تنکابنی ، **۱۲۸۵** (ص ۳۳۸ ـ ۳۶۶)، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای عبدالحسین حائری] .

8087ـ مجلس ۴۸۶۸/۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۲۹ر ـ ۲۴۰ر)، آغاز برابر نمونه درنسخه نام نگارنده نیامده است [رؤیت] .

3088ـ مجلس ۲۳۶۷/۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ ۲۷) در فهرست ازسهروردی دانسته شده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۹] .

8089ـ مجلس ۲۴۳۱/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۴** (ص ۱ ـ ۱۵) در فهرست از آن سهروردی دانسته شده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱].

8090ـ دانشگاه ۱۲۳۷/۲۵ : تاریخ یاد نشده، درنسخه ازباباافضل کاشانی دانسته شده است. آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۲۸۰۷].

8091ـ مجلس ۱۹۸۸/۱ : نسخ، تاریخ یاد نشده (ص ۱ ـ ۲۷) نسخه از آن سهروردی است [ف . مجلس ۵ : ۴۸۷] .

8092 ـ مجلس ۶۴۴/۴ : تاریخ یاد نشده، نسخهٔ کهن. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۱۴ هست [ف. مجلس ۲ : ۴۱۱ ـ فیلمها ۱ : ۶۷۱].

8093ـ رضوی ۱۰۷۸ حکمت: نستعلیق خوب، آغاز برابر نمونه، درنسخه نام نگارنده نیست و در فهرست ازان سهروردی دانسته‌شده، نسخه در ۹ فصل و فصل نهم درشش فصل است [ف. رضوی ۴ : ۲۷۲] .

8094 ـ ایاصوفیه ۴۸۱۹/۱۰ : نام نگارنده و تاریخ نوشتن درفهرست نیامده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۷].

بخش یازدهم

کلام، عقاید

الف

آب حیات

از ملامحمدجعفر شریعتمدار استرآبادی، نگارندهٔ «سلك البیان : ۱۱۶» و جز آن . در اصول دین ، اوپنج گفتار در این باره دارد : بزرگترین آنها «فلك مشحون» و سپس «آب حیات» وکوچکترین آنها «اصل الاصول» است دو گفتاردیگر به‌عربی‌است یکی بزرگ ودیگری کوچکترکه هردو از «فلك مشحون» گرفتشده است . در «ذریعه ۲ : ۱۷۰» از «اصل العقاید الدینیه» او دراصول دین یادشده که‌گویا همین آب حیات اوست . **آغاز :** الحمدلله الواجب الوجود بالذات. امابعد، چنین می‌گوید خادم.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱ و ۱۵ : ۲۸۱ و ۱۶ : ۳۱۲ .

8095ـ **مجلس ۵۴۱۷/۶** : نستعلیق حیدرعلی فرزندمحمد فرزندامین هزارجریبی رجب **۱۲۳۹** (۴۳ر ـ ۴۸پ) [رؤیت].

8096ـ **مجلس ۵۰۱۰** فهرست نشده: نسخ‌علی فرزند محمدسلیم، ۱۲ع۱۲۴۲/۲ ، ۹۳گ ۱۹س. [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

8097 ـ **سنا ۱۱۸/۱** : نوشتهٔ **۱۲۵۷** [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۴].

8098 ـ **مجلس ۵۳۲۳** : نسخ محمد جعفر فرزند ابوطالب، ۲محرم **۱۲۶۰**، آغاز برابر نمونه ، ۸۱گ ۱۶ س، در فهرست بنام «فلك‌مشحون» یادشده [ف. مجلس۱۶ :۲۳۵].

8099 ـ **دانشگاه ۸۸۹/۱** : شکسته نستعلیق علی‌اکبر فرزند عبدالعلی کرمانی، در ۱۸ع۲/**۱۲۶۸** درکرمان برای خود. (۱پ ـ ۳۲پ) ، اعدادی مشکاة، ۲۱س [ف . دانشگاه ۳ : ۵۲۲] .

8100ـ **سامره**، میرزامحمد طهرانی : تاریخ یادنشده، **آغاز:** حمدله [ذریعه ۱:۱].

8101ـ **نجف**، سیدآقاشوشتری: تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، درذریعه بنام«اصل العقاید الدینیه» یادشده [ذریعه ۲ : ۱۷۰].

آثار قیامت = ترجمهٔ . . .

از مولوی محمدعلی.

8102 ـ **آصفیه ۱۱۶۹** کلام : نوشتهٔ **۱۲۵۲** [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۴] .

آیات الائمه

ازحاج میرزا علینقی جنتعلی‌شاه، متخلص به‌کوثر نگارندهٔ «اوصاف‌القری، در عرفان» .

درآن آمده: برآن شدم که چندآیت قرآنی که دلالت برولایت‌عریك ازامامان داشته باشدذکر کنم. دریك مقدمه وپنج باب بسال۱۲۷۴ نگاشته است. **آغاز:** (پس از خطبه) وبعدمعروض می دارد اقل‌عباد... علینقی‌بن .

بنگرید: ذریعه ۱ :۴۰ .

8103ـ **مجلس**۱۶۸۵: سدهٔ**۱۳**،۳۲۲ ص،۲۰س [ف. مجلس ۵ :۲] .

آیات البینات

ازحاج میرزا محمدحسین فرزند میرمحمد علی فرزند میرمحمدحسین شهرستانی مرعشی، (کرمانشاه ۱۲۵۵ ــ ۱۳۱۵). دریك مقدمه و پنج باب ویك خاتمه، ودر۱۲۹۹ بانجام‌رسیده و چاپ شده است . **آغاز:** حمدبیحد وثنای بیعد مالك‌الملکی راسزد .

بنگرید: ذریعه ۱ : ۴۶ ـ طبقات اعلام الشیعة ، نقباء : ۶۲۷ ـ مصفی المقال : ۱۵۶ ریحانة الادب ۲ : ۳۶۲ .

8104ـ **رضوی** ۳۷حکمت : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، وقف **۱۳۰۹**، ۱۹گ ۱۲س [ف. رضوی ۱ : ۱۹].

آیات‌الفردانیه ومبنی الوحدانیه

از شرف‌الدین داود فرزند محمود فرزند محمدرومی‌قیصری صوفی‌حنفی، درگذشتهٔ۷۵۱ بنام جمال‌الدین جمال‌الاسلام، در توحید، در درچهاراصل نگاشته است .

بنگرید: هدیة العارفین ۱ : ۳۶۱ .

8105ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه۳/مج: باتاریخ**۱۰۸۹** درشماره‌های دیگردفتر [نسخه ها ۵ : ۲۲۵] .

آینهٔ شاهی = مرآت آگاهی

از محمدابراهیم فرزند محمد علی طبسی خراسانی، ترجمهٔ «مجالی‌المجالی = معترك العقول» استاد اومیرزا محمد اخباری نگارندهٔ «آینهٔ عباسی :۸۶۹» وجز آن است. درمسائل کلامی .

8106ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی نسخهٔ اصل بخامهٔ مترجم از سدهٔ **۱۳**، به نظر میرزا محمد اخباری درگذشتهٔ ۱۲۳۲ رسیده است [یادداشتهای آقای روضاتی] .

آینهٔ عباسی‌درنمایش حق‌شناسی =

امالی عباسی

از ابو احمد میرزا محمد اخباری فرزند عبدالنبی فرزند عبدالصانع نیشابوری ، کشته در۱۲۳۲، بنام عباس‌میرزا ولیعهد، درردیهود ونصارا، درپنج باب درسه‌شنبهٔ ۳شعبان ۱۲۳۰ بانجام رسانده است .

بنگرید: ذریعه ۱ :۵۳ و۲ : ۳۱۸ و ۹: ۶۰ ـ روضات‌الجنات : ۶۵۳ ـ ریحانةالادب ۱ : ۴۵ ـ فوائدالرضویه: ۷۰، ۵۵۵ـ مؤلفین مشار ۵ : ۵۸۷ .

8107ـ **رضوی** ۴۰ حکمت: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، پایان افتاده، وقف ۱۲۶۳ ، ۸۰ گ ۱۸س [ف. رضوی ۱ :۲۰] .

8108ـ **دانشگاه** ۳۴۱۸/۱ : نستعلیق آدینهٔ ۴ ذیحجهٔ **۱۳۲۴** (ص ۱ ـ ۱۲۴) [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۴۲۳].

الابرار

ازشیخ‌حسن شیخ‌الاسلام رشتی ، در پاسخ آقا سیدرضاکربلائی، درنبوت خاصه. **آغاز:** الحمدلله‌القادرالمقتدرالخبیرالولی‌العالم‌السمیع البصیر . (بنگرید: پرسش‌وپاسخ) درهمین بخش

8109ـ **دانشگاه** ۴۰۴۹: نستعلیق شب شنبهٔ ۱ ذیقعدهٔ **۱۳۱۷**، ۴۶ گ ۱۱ س [ف .

دانشگاه ۱۳ : ۳۰۳۵] .

ابصار المستبصرین

از عبدالوهاب فرزند عبدالرحمان فرزند محمد شیرازی دیبلی هندی، منجم که حنفی بوده و به‌مذهب شیعه گرویده است ، زنده در ۱۱۲۶ ، مناظره‌ایست دینی که گویا در ۱۰۴۲ بانجام رسیده ودر ۱۲۸۵ چاپ شده است. و از اوست درهمین باره «مناظره بافرق». **آغاز:** الحمدلله الذی اتم حجته علی الثقلین. . . جدید الایمان عبدالوهاب بن .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۶۶ ـ ف . مشار : ۴۰ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۲۸ .

8110ـ **الهیات ۳/۲۹۳**د: نستعلیق ، باتاریخ **۱۱۳۲** در دفتر (۴۸پ-۶۶ر)، آغاز برابرنمونه [ف. الهیات ۱ : ۲۷۵] .

8111ـ **ملك ۴/۴۱۳۷**: باتاریخهای **۱۰۴۱ - ۱۱۱۸** درمجموعه (۱۵پ - ۲۶ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

8112ـ **دانشگاه ۳/۴۲۹۶**: نستعلیق کمال‌الدین حسینی، ۷ رمضان **۱۱۶۳** در قلعهٔ گنجی کوهه (۴۹پ-۸۶پ) آغاز برابرنمونه تاریخ نگارش در فهرست ۱۰۶۲ یاد شده [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۶۶] .

8113ـ **مجلس ۱/۲۳۷۶** فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص۱-۶۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲] .

8114ـ **ملك ۴/۴۳۴۱** : نستعلیق میر علی‌اکبر فرزند میرمحمدمحسن زکی حسینی ، **۱۲۱۸-۱۲۱۹** در محمد آباد بیدر (۳۰پ - ۴۸ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

8115ـ **دانشگاه ۲/۴۳۵۲**: نستعلیق آدینهٔ ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۲۵۳** (۳۶ پ - ۱۰۶ ر) آغاز بمانندنمونه [ف. دانشگاه ۱۳:۳۳۰۷].

8116ـ **رضوی ۲۹۳** حکمت : نسخ ، تاریخ یادنشده، آغازبرابر نمونه، وقف ۱۲۶۲ ۳۷گ ۲۰س [ف. رضوی ۴ : ۱] .

8117ـ **رضوی ۲۹۴** حکمت : نسخ و نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۴۲گ ۱۶س [ف . رضوی ۴ : ۱] .

ابواب القیاس

درعقاید دینی شیعیان بروش پرسش وپاسخ **آغاز:** ثنای نامتناهی مرحضرت کریمی راکه دولت. . . س: خبرکن ماراکه صراط چیست؟

8118ـ **ملك ۲۱۱۴**: شکسته نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۵۸**، ۷۵گ ۱۴س [ف. ملك، فارسی ۷] .

اتمام الحجة = امامت

ازشرف‌الدین میرزا محمد (محمد رضا) فرزند محمد رضا مجذوب تبریزی ، بنام شاه سلطان‌حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵) درده فصل ویك خاتمه. فصل ۱ـ توحید ۲ـ عدل ۳ـ پیامبری ودیگر بابها درامامت. خاتمه در ترجمهٔ خطبهٔ شقشقیه. **آغاز:** الحمدلله الذی دل علی وجوب وجوده وجودالممکنات .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۲۶ و ۹ : ۹۶۳ - تذکرهٔ نصرآبادی : ۱۹۲ ـ ریحانة‌الادب ۳: ۴۵۳ .

8119ـ **نجف**، میرزامحمدعلی اردوبادی: تاریخ یادنشده [ذریعه ۲:۳۲۶] .

اثبات امامت = امامت

اثبات الحق = ترجمهٔ احقاق‌الحق

از میرزا محمد نائینی درگذشتهٔ ۱۳۰۵ ، ترجمهٔ «احقاق‌الحق» قاضی نورالله مرعشی کشته در ۱۰۱۹ است باافزودگیهایی. **آغاز :** حمد وثنای چون نعمای خالق اکبر نامحدود . . . حضرت حکیمی خبیری راسزاست .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۹۰ و ۴ : ۷۵ – المآثر والاثار .

8120 ـ اصفهان، سیدمحمدعلی روضاتی: تاریخ یادنشده، ازآغاز است تاپایان بخش کلام که پس‌ازآن مبحث اصول فقه باید باشد ، نام نگارنده در نسخه نیست [یادداشتهای آقای روضاتی] .

8121 ـ تهران ، ملك الشعراء بهار (مجلس): نستعلیق سدهٔ ۱۴. ربعی [نسخه‌ها ۵: ۶۵۸] .

اثبات خلافت

از عباسقلی سپهر فرزند میرزا محمد تقی کاشانی، در گذشتهٔ ۱۳۴۰، گفتگوی مذهبی‌است میان دانشمندی‌که بظاهرخودرا دیوانه‌مینموده باابوالهذیل متکلم روزگار مأمون‌عباسی (۱۹۸ ـ۲۱۸) ومجاب‌شدن‌ابوهذیل، که پیش‌ازذیقعدهٔ ۱۳۲۰ بانجام رسیده است. **آغاز:** حمدله . صلاة. برحسب امر مطاع جهان اتباع بندگان اعلیحضرت .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۲۹ ـ المآثر و الاثار : ۱۹۰ ـ ریحانة الادب (لسان الملك) ۳ : ۴۱۳ ، ۴۱۴ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۶۹۷.

8122 ـ تهران، ملی ۳۲۵ف: نستعلیق محمدتقی کمال‌السلطنه پیشخدمت حضورمظفر-الدین شاه، در ذیقعدهٔ **۱۳۲۰** ، ۳۲گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۳۱۹] .

اثبات رجعت = ترجمهٔ دوازده حدیث

ازمحمدباقرمجلسی، نگارندهٔ «اختیارات ۲۱۸» و جزآن . ترجمهٔ چهارده حدیث است که دو حدیث آن در بارهٔ پیش بینی پیدا شدن صفویان است (میرلوحی به مجلسی تاخته که دعوی علم کنند و حدیث شاذ را آلت‌خوشامد گفتن سازند) برای شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷–۱۱۰۵)، در۱۹رجب۱۰۷۲ بانجام رسیده ودرهند بسال ۱۲۶۰ چاپ شده است . **آغاز:** حمدله... امابعد، چنین‌گوید. . . که چون برکافهٔ ارباب فطنت وذکاء وعامهٔ اصحاب

بنگرید : ذریعه ۱ : ۹۰ ـ ف. مشار : ۴۶ـ ف. دانشگاه ۵:۱۲۰۳ ـ کفایةالمهتدی میرلوحی .

8123 ـ تهران، ادبیات ۳۳۰حکمت: نستعلیق عباس فرزند مهدیقلی شیرازی ، ج۱/ **۱۰۸۱** [ف. ادبیات ۲ :۲۲] .

8124 ـ دانشگاه ۳۳۶۷/۱: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۸۵** (۲ پ ـ ۸۶ پ) تاریخ انجام نگارش درپایان ۱۹رجب ۱۰۷۲ یادشده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۷] .

8125 ـ دانشگاه ۱۹۶۸/۴: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۸۶** در دفتر (۱۸۳ پ ـ ۲۱۹ر)، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۵۸۱] .

8126 ـ دانشگاه ۴۲۸۲/۴ : نسخ نزدیك**۱۰۸۸** (ص۸۹ ـ ۱۶۴) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۱].

8127 ـ دانشگاه ۳۸۲۲/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۸ر ـ ۵۵پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۱] .

8128 ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۹۵/۲ نسخ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۹] .

8129 ـ دانشگاه ۱۱۲۰ : نستعلیق محمد ربیع تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه ، ۵۱گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۵ : ۱۲۰۳] .

اثبات رجعت

ازسلطان‌محمودطبسی، برای‌میرزاابراهیم

فرزند میرزا عباس فرزند محمد بدیع متولی امامزادهٔ شیراز ، در دو فصل . نگارنده گویا سلطان محمود فرزند غلامعلی طبسی از مردم آمل وشاگرد محمدباقر مجلسی (م ۱۱۱۰) باشد .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۹۴ .

8130ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۲/۵–۴۱۵ سدهٔ **۱۱–۱۲**، انجام افتاده [نسخه‌ها :].

اثبات السیاده للشریف والشریفه

از میرزا محمد سلطان زاهد الدین شاه فرزند میرزا محمد سلطان کامبخش، در یک مقدمه وسه باب ویک خاتمه ، در کربلا بسال ۱۲۸۳ نگاشته است. **آغاز** : الحمدلله المعلن انساب الشرفاء بالانتساب .

8131 ـ **دانشگاه** ۳۲۷۲ : نستعلیق نگارنده در **۱۲۸۳**، در ص ۱۶۳–۱۶۸ سرگذشت نگارنده آمده ، ۸۵ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۳۲] .

اثبات صانع

در ص ۷۲۷ گذشت .

اثبات وجود صاحب الزمان

گزیده‌ایست از رسالهٔ میرزا عبدالرزاق جهانشاهی در این باره، در پایان نسخه نام محمد حسین آمده است .

8132ـ **ملك** ۱/۵۸۵۸ : نسخ **۱۲۳۵** در دفتر (۱ر–۴پ) [یادداشتهای آقای علی مشتاق]

اثبات نبوت

از حاج محمد جعفر فرزند صفرخان ، مشهور به کبودرآهنگی، ملقب بمجذوب علیشاه همدانی درگذشتهٔ ۱۳۳۹. **آغاز** : ... سئوال ادلهٔ اثبات نبوت آخر الزمان ص.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۱ و ۹: ۹۶۴ – ریاض العارفین: ۵۳۳، ۵۳۵ – مجمع الفصحاء ۲ : ۴۵۰ – ریحانة الادب ۳: ۴۵۳ – مؤلفین مشار ۲ : ۳۲۴ .

8133ـ **رضوی** ۱۲ حکمت: نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف **۱۲۶۳** ، ۸۵ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۱ : ۱۴] .

اثبات نبوت خاصه

از حاج آقارضا همدانی ، نگارندهٔ «الدر النظیم : ۴۸» و جز آن. او «مفتاح النبوة» را در پاسخ هانری مارتن مسیحی نگاشت ، سپس «ارشادالمضلین» را که گویا گزیده‌ای از مفتاح باشد نگاشته است که هردو در نبوت خاصه است وشاید این دو نسخه یکی از آن دو باشد. **آغاز**: لك الحمد یاذی الجود والمجد والعلی ... ملکا مادرا ازدام هوادهایی ده وراه تقوی.

بنگرید : ذریعه ۱: ۱۰۱، ۵۲۲ –طبقات اعلام الشیعه – کرام : ۵۴۹ .

8134ـ **مجلس** ۱۷۸۳/۸ : شکسته نستعلیق محمد حسین فرزند اسماعیل تفرشی ، باتاریخ **۱۲۴۰** بهمین خامه در دفتر (ص ۵۹۸–۶۱۰) مقدمه‌ای بر کتاب اثبات نبوت خاصه است [ف. مجلس ۵: ۱۷۲].

8135ـ **تهران**، دکتر مفتاح : نستعلیق **۱۲۷۴** در رد «حقیقت نما» که در حاجی ترخان چاپ شده. **آغاز**: حمدله. اما بعد، برأی ارباب دانش وبینش هویدا وپیداست [رؤیت] .

اثبات نبوت

از میرزا عیسی فرزند میرزا حسن حسینی فراهانی ، میرزا بزرگ قائم مقام ، درگذشتهٔ ۱۲۳۷ یا ۱۲۳۸ . با دیباجه‌ای از فرزندش میرزا ابوالقاسم قائم مقام . **آغاز** : سبحانك لااحصی ثناء علیك... شکروسپاس مرخدایرا.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۱ و ۹ : ۸۵۸– مجمع‌الفصحاء ۲ : ۴۲۵ – ریحانة الادب ۳: ۲۵۵ .

8136– **رضوی** ۱۰ حکمت : شکسته نستعلیق تاریخ‌یادنشده، وقف ۱۲۶۳، ۲۰ برگ درمیان نسخه‌سفید، ۱۲۹ گ ۱۳ س [ف. رضوی ۱: ۱۴] .

اثبات نبوت

ناشناخته .

8137– **ملك** ۱۶۵۴: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازوانجام برابر نسخهٔ (رضوی: ۱۱) باتاریخ ۱۳۰۰ در بروجرد، درفهرست «اثبات نبوت وولایت» یادشده، ۷۹ گ ۵ س [ف. ملك ۷].

8138– **رضوی** ۱۱ حکمت: نسخ تاریخ یادنشده، زرین، ۱۱۷ گ . **آغاز** : ستایش و سپاس کیهان خالق‌الناس‌را لایق و سزاواراست است [ف . رضوی ۱ : ۱۴] .

اثبات نبوت = معراج نامه

اثبات نبوت = ترجمهٔ . . .

اثبات واجب

درس ۷۲۸ – ۷۳۱ گذشت.

اثنی عشریه

ازمحمد طاهر اخباری ، نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی: ۸۲» وجز آن. درعقاید شیعی، دردوازده باب ویك خاتمه، بنام‌شاه‌سلیمان‌صفوی (۱۰۷۷ – ۱۱۰۵). **آغاز**: حمدله . . . اما بعد ، این رساله‌ایست‌مختصر که... تألیف نمودآنرا محمد طاهربن محمد حسین .

8139– **دانشگاه** ۲/۲۴۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۶۱۷ – ۶۹۴) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۴۷] .

اجابة المضطرین

از سید جعفر دارابی کشفی بروجردی (۱۱۸۹ – ۱۲۶۷) فرزند ابواسحاق دراصول دین، که دربغداد ازآبادیهای یزد، درآغاز ع ۱۲۲۸/۱ بانجام‌رسانده ودرهند وایران‌چاپ شده، وبنام «بلدالامین» به‌نظم درآمده است .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۲۰ – ف. مشار : ۴۷ – مؤلفین مشار ۲:۳۳۲ – المآثر و الآثار ۱۵۶ – طرایق الحقایق ۳ : ۳۱۱ – ریحانة الادب ۳ : ۳۶۶ .

8140– **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۹۶۲ : نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، بایادداشت محرم ۱۲۳۱ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

احتجاج = ردبریهودیان وترسایان

بندهایی از مزامیر وکتاب دانیال و وحی کودك وسی‌وهشت سورهٔ‌ساختگی تورات‌وانجیل آورده‌شده وباآنها و آیتهایی ازقرآن بدرستی اسلام استشهادشده است. **آغاز**: حمدله. صلاة امابعد، این بندهٔ فقیر و حقیر مدتها طالب این بودکه استحضاری ازقوانین وآداب و احکام.

8141– **یحیی‌ذکاء** ۲۶: شکسته‌نستعلیق **۱۲۹۷** باافزوده‌ها وکاسته‌هایی از نگارنده در هامش، ۱۰۲ گ ۹ س [نسخه‌ها ۳: ۱۳۵] .

احسن الکبار

ازسید محمد فرزند ابوزید فرزند عربشاه حسینی علوی ورامینی ، در امامت و سرگذشت امامان اززایش تامرگ آنان، درهفتاد و هشت باب بسال ۷۴۰ نگاشته است . سپس بدستور شاه تهماسب، ملاعلی‌زواره‌ای‌آنرا بنام «لوامع الانوار» گزیده است . **آغاز** : سپاس و حمد آفریدگاری راکه منزه است ازکل اشیاء، کس بدو نماند، لیس‌کمثله .

بنگرید: ذریعه ۱ : ۲۸۸ و ۱۷:۱:۳۶۱ـ استوری ۱ : ۹۳ ، ۲۱۱ ، ۱۲۶۱ ـ نسخه‌ها ۱ : ۱۵۷ ـ یادداشتهای قزوینی ۲ : ۲۵ .

8142ـ **ملك** ۴۱۵۹ : نستعلیق خضر شاه کاتب‌خاصه، ۵رمضان**۹۴۸**، آغاز دردیباچه چندسطری افتاده، ۵۷۲ گ ۱۹س [رؤیت] .

8143 ـ **تهران** ، کتابخانهٔ سلطنتی ۱۶۴۰: نوشتهٔ غیاث الدین فرزند علاءالدین، در**۹۷۴**، زرین، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها۱: ۱۵۷ و ۵ : ۳۹۷] .

8144ـ **ملك**۲۷۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** **آغاز:** حمدله... امابعد، این کتاب‌را مصنفش که محمدبن‌زیدورامینی باشد مسمی‌کرد، ۴۲۶ گ ۲۰س [رؤیت] .

احقاق الحق

از عبدالله فرزند محمد بهبهانی ، در رد «هدایةالنملة» آقارضای‌همدانی، واثبات درستی عقاید شیخیان، در۱۳۱۱ بانجام رسانده است. **آغاز:** حمدله. صلاة. وبعد، چنین گوید بندهٔ جانی . . . که رسالهٔ مسماة بهدایت النملة از آخوند .

1145ـ **مجلس**۵۶۰۶: نستعلیق‌شکستهٔ خود نگارنده، **۱۳۱۱** ، در پایان چند اجازهٔ اجتهاد به‌نگارنده، ۳۲۲ص۱۴س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

ارادة الله

از علی فرزند شیخ فضل‌الله گیلانی فومنی زاهدی نگارندهٔ «اولوالعزم» او جزصدرالدین علی‌گیلانی شارح قانون ودرگذشتهٔ۱۰۱۸ است گفتاریست دریك مقدمه وچهارفصل ویك خاتمه که در شعبان ۱۰۶۹ نگاشته است [دیباجه] ، ودرپایان از«رسالهٔ جبرواختیار» خودیادکرده است. **آغاز:** ستایش بی‌عدد وثنای بیحد سزاوار قادر مختاریست که ممکنات‌را .

8146ـ **الهیات** ۶۶/۲۹۳ج : نسخ اوایل سدهٔ **۱۴** (۲۲۷ر-۲۴۷پ)، آغازبرابر نمونه همراه «اولوالعزم» ازهمو [ف . الهیات ۱ : ۲۰۳] .

8147 ـ **ملك** ۶/۴۶۵۵ : نستعلیق کرمعلی، سدهٔ**۱۳** (۶۲ر ـ ۸۳ر)، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

اربعین منظوم

درکلام شیعی. **آغاز:** اول‌نامه بنام ایزد پاك ـ زیورآویز اطلس افلاك .

8148ـ **دانشگاه**۱۶/۳۱۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۱۱۶-۱۶۰) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۶۵] .

ارشاد العباد

از ملامحمد جعفرنراقی، برای محمدشاه قاجار (م۱۲۱۱ق) درسه مطلب، هریك درچند باب وفصل وخاتمه نگاشته است . نام نگارنده وشاه دردیباجه‌آمده‌است. **آغاز:** لئالی‌متلالی حمدوسپاس‌ودررغررنیایش‌افزون ازقیاس، نثار بارگاه . . .

8149ـ **سپهسالار** ۱۲۵۳: نسخ‌محمد علی فرزند محمدکاظم عرب، دههٔ دوم ماه‌پنجم **۱۲۵۶**، جلدیکم است، ۳۸۹ گ ۲۱س [ف . سپهسالار ۳ : ۱۰۹] .

ارشاد العوام

از عبدالواحد، در اصول و فروع دین و اخلاق مذهبی بروش‌شیعی‌درقالب مثنوی‌سروده است. **آغاز:** سپاس وشکربیحد وکرانه‌ـ بود لایق معبود یگانه . . . ز (عبدالواحد) اینك یادگاراست ـ که «ارشادالعوام» روزگار است.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۵۱۵ .

8150ـ **نجف،** محمد علی خوانساری : تاریخ یادنشده، ازسدهٔ **۱۳** ، پیراهن ۶۰۰بیت دارد [ذریعه ۱ : ۵۱۵] .

8151ـ **دانشگاه** ۴۷۷۳/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (۱رـ۳۳پ) آغاز برابر نمونه و انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۱۸] .

ارشاد العوام

ازحاج کریمخان قاجار نگارندهٔ « حلقهٔ کریمی:۲۸۷» وجزآن. درعقاید بروش شیخی درچهارقسمت درچهارجلد چاپ شده‌است: ۱ـ شناختن خدا ۲ـ پیامبری ۳ـ امامت ، درسه مطلب ۴ـ معرفت شیعه ، سه باب.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۵۱۵ ـ ف . مشار : ۷۲ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۸۴.

8152ـ **ملك** ۲۴۱۰: نسخ‌عصام‌الدین فرزند مصطفی ارمانی، که‌در**۱۲۸۰** مقابله‌شده ۴۰۲گ ۲۷س [ف. ملك : ۲۰].

8153 ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۲۳۱۶ : نستعلیق **۱۲۸۰** ، ۴۱۷ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8154ـ **تهران،** دکترمفتاح: ازسدهٔ**۱۳** جلد سوم آنست‌درامامت. **آغاز.** درودنامعدود معبودی را سزاست. . . اما بعد ، چنین گوید [رؤیت].

ارشاد المتحيرين فى امر الدين

ازناشناس‌که خودرا شاگرد ثقةالاسلام می خواند . عرفان و کلام شیخی است به فارسی و عربی، دریك مقدمه و چهارده مقاله و بینات و تنبیهات وخاتمه‌وتوجیه، که دردههٔ سوم شوال ۱۳۰۲ بانجام رسیده، دردیباجه‌آمده است که مقالات ازسخنان حاج محمدکریمخان وپسرش محمدخان و بینات‌ازسخنان شیخ‌احمدوسیدکاظم است وتنبیهات ازخود نگارنده . **آغاز :** الم احسب الناس‌ان‌یترکوا ان‌یقولوا آمنا.

8155 ـ **دانشگاه** ۲۸۵۹ : نستعلیق نگارنده، ۲۲۱گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۰۲] .

ارشاد المضلين

ازملارضا همدانی نگارندهٔ «الدرالنظیم . ۴۸» ، گزیده‌ایست از «مفتاح النبوة» خود او درپیامبری ورد هنری مارتن پادری وکتاب او «میزان‌الحق»، دریك مقدمه و دو مشکاة و یك خاتمه [دیباجه]. **آغاز:** حمدله. والصلاة و ـ السلام علی‌المصطفین الهادین المهتدین .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۵۲۲ ـ طبقات‌اعلام الشیعه، کرام : ۵۴۹.

8156ـ **رضوی** ۴۲حکمت: نستعلیق و نسخ سدهٔ**۱۳**، وقف تاج ماه بیگم در ۱۲۶۳ ، ۱۰۷ گ ، ۱۵س .

8157ـ **رضوی** ۴۳حکمت : نستعلیق سطرها گوناگون، وقف ازهمان تاج‌ماه بیگم ، ۱۰۱ گ .

8158ـ **رضوی** ۴۴ حکمت : نستعلیق وقف ازهمان تاج‌ماه بیگم. آغاز وانجام هرسه برابر نمونه‌است، ۱۰۸گ، ۱۵س [ف. رضوی ۱ :۲۱حکمت] .

8159ـ **ملك** ۱۰۹۵: نسخ سدهٔ **۱۳** ، آغاز: حمدله . در فهرست‌آمده : در اخلاق و عبادات، ۴۴۸گ۱۵س[ف.ملك،فارسی:۲۱].

ارکان اسلام

دربخش فقه خواهدآمد .

ارکان ایمان

از ابوالحسن‌شریف قاینی‌نگارندهٔ «فوائد ۸۲۶» درپنج‌اصل بنام‌خانم سلطانم، گویاهمسر

شاه تهماسب: ۱ـ اثبات واجب الوجود وصفات ثبوتی و سلبی او، ۱۴ فصل ۲ ـ عدل و افعال واجب الوجود، پنج مطلب ۳ـ پیامبری ۴ـ عدل چهار مطلب ۵ـ امامت. در ۲۸ ع ۱/۹۶۴ بانجام رسانده است. صاحب «روضات» در سرگذشت غیاث الدین منصوردشتکی از این کاشانی یاد کرده می نویسد: او و میرزاجان باغنوی رساله های گمنام دشتکی را برداشته بنام خود میساخته اند. **آغاز:** شریفترین نکته ای که از ورای سرادق خیال برزبان ارباب.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۵۲۵.

8160ـ **سامره**، میرزا محمد تهرانی: نوشتهٔ پیرعلی فرزند جمال الدین تهرانی، که درسال نگارش ۹۶۴ در اردوگاه شاه بانجام رسانده است، همراه «ارث» ازهمو [ذریعه ۱:۵۲۵].

8161ـ **سپهسالار** ۶۳۰۶/۲: نستعلیق محرم **۹۸۶** دو (؟) سال پس از نگارش(۱۰۲ پ ـ ۱۰۹ ر)[ف.سپهسالار۳: ۱۱۲].

8162ـ **مجلس** ۵۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** افتادگی دارد، آغاز برابر نمونه، ۷۸ص۱۷س [یادداشتهای عبدالحسین حائری].

الاسئلة السلطانية = سلطانیه

پرسشهایی است ازفتحعلیشاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰) و پاسخهایی ازشیخ احمداحسائی شیخی فرزند زین الدین احسائی (۱۱۶۶ ـ ۱۲۴۱) که دراوایل رمضان ۱۲۲۳ پاسخ گفته است. در فهرست کتب مشایخ از «سلطانیه»ای یادشده که پاسخ دو مسئله زیر است : ۱ـ برتری میان امامان ۲ـ مراتب پیامبری وولایت.

بنگرید: طبقات اعلام الشیعه، کرام: ۸۸ فهرست کتب مشایخ ۲:۳۲ ـ ریحانة الادب ۱ : ۳۹ ـ روضات الجنات : ۲۵، ۲۸۵ ـ مؤلفین مشار ۱:۳۴۵.

8163ـ **کربلا**، شیخ عبدالحسین تهرانی: نوشتهٔ محمدابراهیم فرزند حاج عبدالمجید در **۱۲۵۹** [ذریعه ۲ : ۸۵].

8164ـ **نجف**، شوشتریها : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۲ : ۸۵].

اسئله و اجوبه

ازحبیب الله ارومیه ای، درتوحید. **آغاز:** بهترین عمل خیری که مقبول اهل خیروفلاح باشد

8165ـ **مجلس** ۵۴۶۳: نستعلیق شکسته سدهٔ **۱۳**، ۹۹ گ ۱۳س [ف. مجلس ۱۶ : ۳۶۶].

الاسئلة اليوسفية = پرسش و پاسخ

گفتگوی قاضی نورالله شوشتری است که یاداور در «علم الهی: ۸۲۲» گذشت و امیر یوسف علی حسینی اخباری، در اینکه آیا پیامبر و امامان از هر چیزی آگاه بودند، بگفتهٔ حسینی، یااینکه به امور دینی آگاهی داشته اند، بگفتهٔ شوشتری. و درآن نکات تاریخی فراوان دیده می شود . در ذریعه به عنوان « الاسئلة اليوسفيه » یاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۲:۹۴ .

8166ـ **دانشگاه** ۴۵۱۳: شکسته نستعلیق ۱۳ محرم **۱۰۶۴**، (۴ ـ ۱۱) فهرست ۹ رقعه یوسفعلی و ۸ پاسخ شوشتری را آقای دانش پژوه در فهرست کتابخانه آورده است، ۹۶ برگ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۶۲].

استخراج نام امامان از راه جفر =

رساله در . . .

از ملاحیدر فرزند محمد خوانساری ، نگارندهٔ «زبدة التصانیف» وجزآن. دراستخراج نام امامان ازآیهٔ نور بروش حروفی . **آغاز:** سبب تحریراین رساله آنکه روزی این کمینه..

دردریای فکرت فرورفته و دردریای.

8167ـ مجلس ۲۹۳۸/۴۲ : شکسته نستعلیق سدۀ ۱۱ باتاریخ ۱۰۹۵ در دفتر (ص ۱۷۵ ـ ۱۷۹) ناقص . نگارنده در فهرست از سدۀ۱۲ یادشده [ف . مجلس ۱۰:۳۶۶] .

استوا نامه

استرآبادی، دربخش عرفان خواهدآمد.

استفسار

متن بزبان اردوی از آل‌حسن هندی، ترجمه ازناشناس، در پاسخ «میزان الحق» در هیجده استفسار. مترجم می‌نویسد که من متون انگلیسی تورات وانجیل را دیده‌ام ولی نگارنده خـود انگلیسی نمیدانست. **آغاز:** (دیباجه) الحمدلله الفرد الصمد الذی لم‌یلد ولم‌یولد. . . امابعد.. مترجم کتاب معروض میدارد. **آغاز:** (کتاب) هزاران سپاس مرآن خداوندیکتا وبی‌همتا.

بنگرید : مؤلفین مشار ۱:۱۶ .

8168ـ دانشگاه ۴۱۸۲ : نستعلیق ، شنبۀ ذیقعدۀ ۱۳۷۱ ، ۲۶۴ گ ۱۹ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۰] .

الاستواء علی الاستیلاء

ازغلام محمد حنفی چشتی که در ۱۲۹۵ نگاشته است .

8169ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو ۶ق۲ : نوشتۀ لطیف احمد (ص ۱ ـ ۶۶) [مخطوطات، فرازعلی رضوی : ۲۲] .

اسرار یقین

از محمد حسین بروجردی تهرانی ، بنام محمد شاه قاجار، در۱۲۶۳ بانجام رسانیده ، دربیان معنی پیامبری و وصیت و ولایت. دریك مقدمه وسه مطلب : ۱ ـ فرق میان نبی‌ورسول ۲ـ آیاولایت‌مقدم‌است یانبوت۳ـ چرا اوصیای (پیامبران) گذشته را انبیاء خوانیم و اوصیاء این‌امت‌را انبیاء نخوانیم. **آغاز:** الحمدلولی النعمه والصلاة علی‌نبی‌الرحمه ... وبعد، چنین گوید...که چون بعضی ازخلصین مؤمنین سؤال نمودند از معنای نبی و فرق .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ـ کرام : ۳۶۷ ـ مصفی المقال : ۱۵۳.

8170ـ مجلس ۲۸۷۵: نسخ سدۀ ۱۳ ۲۱۴ص ۱۴س [ف. مجلس ۱۰ : ۲۳۰] .

اسرار الرضویة فی بیان غوامض الحکمة الالهیة

ازمحمدحسن فرزند محمد تقی سبزواری رودسرایی طبسی، بدستورعمادالملك طبسی، و بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) بسال ۱۲۸۷ نگاشته است. پاسخ پرسشهای فلسفی و وکلامی‌است، ازپرسشهای انتقادی‌آزاداندیشان روزگار قاجار (بنگرید : درالثمین در همین بخش). **آغاز:** یگانه‌صانعی‌را ستایش وپرستش رواست‌که نمایش نورش .

8171 ـ یزد، سید ابوالفضل سعیدی ریحان‌یزدی: نسخ‌محمدعلی فرزندجعفرفرزند حسین حسینی ، دوشنبۀ ۴ رمضان ۱۲۹۳ [نسخه‌ها ۴ : ۴۵۹] .

8172ـ تهران، ادبیات ۱۲۵ج: نسخ سدۀ۱۳، ۳۱۵گ۲۱س [ف. ادبیات ۱:۲۸].

8173ـ دانشگاه ۳۷۲۵: نسخ‌سدۀ۱۴ سرگذشت نگارنده درپایان کتاب هست، ۳۶۴ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۳] .

اسرار العبادات

از حسن فرزند محمد تقی فرزند قـاضی سعید خوانساری، بنام محمدشاه غازی، درشش باب وهرباب درچند فصل، در اصول و عبادات

در دین. **آغاز:** . . . امابعد، برارباب بینش ودانش پوشیده نماناد که بدلسان اهل‌شرع. . . ماسوی‌الله عالم‌کبیر می‌نامند.

8174ـ **ملك** ۲۲۶۸ : نسخ سدهٔ ۱۳، ۱۴۲ گ ۱۸س [ف . ملك ، فارسی : ۲۴] .

اسلام و ایمان و اعتقاد و مذاهب = رسالدای در بیان . . .

از میر سید شریف گرگانی (بنگرید : اسکندریه ۷۳۲) . **آغاز :** بدانکه چندفصل نوشته شد دربیان اسلام و ایمان و اعتقادات و مذاهب، فصل اول دربیان ایمان واسلام، بدان اسعدك‌الله که ایمان آنست که بگروی بدل واقرار آوری .

8175ـ **الهیات** ۳۰۸/۸ج : نستعلیق سدهٔ۱۰ ـ ۱۱ (۸۶پ ـ ۹۶پ) [ف . الهیات ۱ : ۲۱۲]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۶۳ هست [فیلمها ۱:۵۷۶] .

اشتراك لفظی ومعنوی در وجود

درص ۷۳۳ گذشت .

اصل الاصول

از محمد جعفر شریعتمدار استرآبادی . نگارندهٔ«آب حیات:۸۶۸» وجزآن. دراصول پنجگانهٔ شیعه . **آغاز :** الحمدلله علی نواله و الصلاة... امابعد، چنین‌گوید خادم .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۶۷ و۱۳۹ : ۳ .

8176ـ **تهران**،ملی ۱/۷۰۳ف: شکسته نستعلیق عبدالعظیم انجدانی، در۱۲۵۶، آغاز برابر نمونه (ص۱-۱۳) همراه با «وصل الفصول» ازهمو [ف. ملی ۲ : ۲۰۹] .

8177ـ **سنا** ۱۱۸/۲ : باتاریخ۱۲۵۷ در ش پیشین آن ، همراه «آب حیاة8097 » ازهمو وچندگفتار دیگر [نسخه‌ها۶:۴۴۴].

اصول خمسه

گویا ازضیاءالدین علی فرزند سدیدالدین داودگرگانی نگارندهٔ «عقایدالدینیه». **آغاز:** الحمدلله القادر المختار ... اما بعد ، بدانکه واجب است برهرمکلف و آزاد و بنده و مرد و وزن دانستن اصول خمسه .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۸۳ .

8178ـ **دانشگاه**۲۵/۳۱۹۰ : گویامولا حسین استرآبادی، همراه «عقایددینیه» ضیاء ـ الدین علی استرآبادی (۷پ ـ ۱۰پ) ۲۶س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۷] .

اصول دین

از آقاجمال، درص۷۳۵ گذشت.

اصول دین = رسالد در . .

از ملا ابراهیم گلپایگانی جـدی (کویی است دراصفهان). که باید ازسدهٔ سیزدهم باشد گرفته شده از «حق‌الیقین» محمدباقر مجلسی

بنگرید : طبقات اعلام‌الشیعة کرام : ۷ .

8179ـ **نجف**، سیدآقاشوشتری: تاریخ یادنشده [ذریعه ۲ : ۱۸۱] .

اصول دین = رساله در. . .

از میرزا ابوالقاسم فرزند ملامحمد حسن شفتی گیلانی قمی (۱۱۵۱ ـ ۱۲۳۱). در یك مقدمه وپنج باب: مقدمه دربیان جدایی میان اصول دین واصول مذهب، که در۱۳۰۸ چاپ شده. بنام‌ترین نگارش‌او «قوانین‌الاصول» به‌ عربی است. **آغاز:** حمدله، چنین‌گوید . . . الجیلانی‌که این‌چندکلمه ایست دراصول دین و دلیلهای اجمالیه .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۸۲ و ۹ : ۴۸ ـ طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۵۲ ـ روضات الجنات : ۵۱۶ ـ ریحانة الادب ۴ : ۱۲۵ ـ

هدیة‌الاحباب : ۳۶ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۲۸۰ ف. مشار : ۸۱۱ .

8180ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۲۱۳ : نوشتهٔ حسن تونی خراسانی به‌روزگار نگارنده ۵ محرم، **۱۲۲۰** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

8181ـ **مجلس** ۵۴۰۷ . نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۵۹ گ ۱۲س [رؤیت].

8182ـ **سپهسالار** ۱/۲۳۶۹: نستعلیق خوب ابراهیم فرزند عبدالله حسینی قمی ، در **۱۲۳۱** پیش از «مرشدالعوام» جای دارد و در فهرست آمده: شاید جزء مرشدالعوام باشد[ف. سپهسالار ۱ : ۵۱۹] .

8183ـ **قاهره**، دارالکتب ۹ کلام فارسی: نسخ ۶ج/۱ **۱۲۳۱** (گ ۱ ـ ۳۲) . **آغاز** : حمدله . . . بدانکه بر هرمکلفی واجب است [مخطوطات ۱ : ۲۰۱] .

8184ـ **الهیات** ۱/۴۰۳د: نسخ **۱۲۳۶** درروستای پالنجری (۱ر ـ ۴۴پ)، آغازافتاده [ف. الهیات ۱:۲۹۴] .

8185ـ **ری، عبدالعظیم** ۳/۳۳۰: نسخ سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۳۷** دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۹] .

8186ـ **مجلس** ۵۱۲۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** ، ۵۹ گ ۱۲ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

8187ـ **دانشگاه** ۱۵۸۰: نسخ سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه وانجام افتاده. ۳۷ گ [ف. دانشگاه ۸ : ۱۹۰] .

اصول دین = اثبات واجب = ترجمة العقاید

ازملا احمد مقدس اردبیلی، فرزند محمد درگذشتهٔ ۹۹۳. درچهار باب: ۱ـ اثبات واجب وصفات ثبوتیه وسلبیه‌اش درسه‌فصل ۲ـ پیامبری ۳ـ امامت ۴ـ معاد. دربخش امامت بسیارسخن رفته وسه چهارم‌کتاب را دربرگرفته است . و در آن سرگذشت چندتن از دانشمندان شیعه و نگارشهای آنان‌را آورده‌است. ودرحدیقة الشیعه از کتابی به نام «اثبات الواجب» یاد شده است. **آغاز**: بدان‌هداك‌الله تعالی‌که چون‌آدمی قابل‌علم وتکلیف باشد، مکلف است باصول دین.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۳ و۲ : ۱۸۳ و ۴ : ۱۱۷ ـ روضات الجنات: ۲۲ ـ هدیة الاحباب : ۲۴۵ ـ ریحانة الادب ۴ : ۶۲ ـ فواید الرضویه : ۲۳ـ مؤلفین مشار ۱ : ۴۶۱ .

8188ـ **رضوی** ۳۵۱ حکمت: نستعلیق ناصرالحق رضوی ۳ محرم **۱۰۰۷**، آغاز برابر نمونه، ۶۳ گ ۱۵س، درفهرست بعنوان «اصول دین» آمده است [ف. رضوی ۴ : ۲۴].

8189ـ **دانشگاه** ۳/۲۸۳۹: نسخ محمد حسین فرزند محمد علی درخبوشان **۱۲۲۰** ـ **۱۲۳۱** (۳۶ر ـ ۷۶پ) آغاز افتاده، درفهرست بعنوان «اصول دین» آمده [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۲] .

8190ـ **سپهسالار** ۶۳۲۸ : نستعلیق شعبان **۱۰۱۲** به‌خامهٔ حق وردی فرزند شاهقلی بیك، ۱۳۱ گ ۱۵س، درفهرست بعنوان «اصول دین» آمده [ف. سپهسالار ۳ : ۱۴۸] .

8191ـ **دانشگاه** ۸/۸۷۸ : نستعلیق تاریخ یاد نشده (۹۸ر ـ ۱۴۰ر) ، در فهرست «رسالهٔ کلامی» یادشده و از نگارنده نام برده نشده است [ف . دانشگاه ۳ : ۵۷۷] .

8192ـ **سپهسالار** ۶۲/۲۹۱۱: تاریخ یادنشده (ص۱۶۹ـ۱۸۶) در فهرست به‌عنوان «اثبات واجب» آمده است [ف . سپهسالار ۳ : ۳۶] .

8193ـ رضوی ۳۹حکمت : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست به عنوان «اصول دین» آمده [ف . رضوی ۱ : ۲۰] .

8194ـ بغداد، سیدحسن صدر: بعنوان «اصول دین» یادشده [ذریعه ۲ : ۱۸۳] .

اصول دین

ازاحمد فرزند حسین‌قزوینی دریك‌مقدمه و هفت مقاله و یك خاتمه [دیباجه] . **آغاز :** عشق تو بد نشیمن بی سر و بن. . . صدرنشین محافل الفاظ فیروزی نشان.

8195ـ سپهسالار ۱/۶۲۵۳: نستعلیق سدۀ ۱۳، (۱پ ـ ۱۴پ) [ف . سپهسالار ۳ : ۱۴۹] .

اصول دین = رساله در. . .

ازآقامحمد باقر فرزند محمداکمل بهبهانی (۱۱۱۸ ـ ۱۲۰۵). **آغاز:** حمدله... اللهم وفق عبادك واعدهم وایدهم. . . بدانکه اصول دین پنج است .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۸۴ ـ طبقات اعلام الشیعة، کرام : ۱۷۱ ـ خاتمۀ مستدرك:۳۸۴ الکنی والالقاب ۲ : ۹۸ ـ مصفی المقال: ۸۵ ریحانةالادب۱ : ۲۲ ـ روضات‌الجنات:۱۲۳ هدیة الاحباب : ۱۰۰.

8196ـ الهیات ۶۸/۲ د : سدۀ ۱۳ ، همراه «رسالۀ عملیه» ، در فهرست این رساله نیز باحتمال از بهبهانی دانسته شده است [ف . الهیات ۱ : ۲۲۶] .

اصول دین = رساله در. . .

ازسید محمدباقر حجةالاسلام شفتی‌فرزند محمد نقی (نون) (۱۱۷۵ ـ ۱۲۶۰)، در سه باب۱ـ توحید۲ـ عدل، پانزده فصل۳ـ نبوت.

بنگرید: طبقات‌اعلام‌الشیعه، کرام:۱۹۲ مصفی‌المقال: ۹۲ ـ ریحانةالادب ۱ : ۳۱۲ـ روضات الجنات : ۱۲۴ ـ هدیة الاحباب : ۱۲۳ .

8197ـ الهیات ۳۳۵د: نسخ و نستعلیق سدۀ ۱۳-۱۲، آغاز و انجام افتاده ، ۸۲ گ [ف. الهیات ۱ : ۱۲] .

اصول دین = آب حیات = فلك مشحون

از محمد جعفر استرآبادی .

اصول دین

از جعفرقاضی، درص۷۳۶ گذشت .

اصول دین = رساله در. . .

از ملامحمد جعفرکاشانی ، گویا بیدگلی کاشانی، ازاستادان ملامهدی نراقی (م۱۲۰۹) باشد .

8198ـ نجف، ملامحمد علی‌خوانساری تاریخ یادنشده [ذریعه ۲ : ۱۸۵] .

اصول دین = خوف ورجا

از میرزا حسن لاهیجی قمی ، نگارندۀ «آینۀ حکمت:۷۲۵» وجز آن. درپنج فصل که درپایان نسخۀ ۲۶۳۶ دانشگاه «خوف ورجاء» خوانده شده است: ۱ ـ توحید ۲ ـ عدل ۳ ـ نبوت ۴ـ امامت ۵ ـ معاد ، در چهار مقصد . **آغاز:** حمدله . صلاة. اما بعد، بدانکه اصول دین یعنی چیزهایی‌که بنای دین برآنهاست.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۸۷ .

8199ـ یزد، جامع کبیر ۱مج: باتاریخ ۱۰۰۱درپایان دفتر، همه‌بیك‌خط، آغازبرابر نمونه، انجام درمطلب‌چهارم ازفصل‌پنجم‌افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۰] .

8200ـ **دانشگاه ۲۶۳۶/۳** : نسخ محمد حسین فرزند علاء الدین درزی مازندرانی ، نزدیك **۱۱۰۵** آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۱۱] .

8201ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۹۹۸ : نوشتهٔ ۲۸شوال **۱۳۳۲** ، سپس حدیث طینت از خوانساری [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

اصول دین

ازمحمد حسن نوربخشی، درص۷۳۶ .

اصول دین = رساله در ...

ازحاجی محمدحسین فرزند محمداسماعیل بسطامی ، زنده در ۱۲۱۷ . درمسائل کلامی و اصول عقاید. **آغاز:** تهذیب اصول کافی عقاید دینیه وتنقیح فروع وافی معارف یقینیه .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۳۷۹ .

8202ـ **مجلس** ۳۳۱۹/۲ : بی تاریخ، بایادداشت ۱۲۶۱ در دفتر (ص ۹۸ ــ ۲۸۰) همراه «مصابیح الاسرار» از همو [ف . مجلس ۱۰ : ۹۷۳] .

اصول دین = رساله در . . .

از حسین فرزند محمد کربلائی حایری . دریك مقدمه وپنج اصل ویك خاتمه .

8203ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۵۹: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۹] .

اصول دین

ازمیرشریف جرجانی، درص۷۳۶ گذشت.

اصول دین = رساله در . . .

ازمحمدشفیع فرزند محمدعلی استرآبادی درچهار مقاله و هرمقاله درچند فصل و مقصد و مطلب، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷-۱۱۰۵) نام نگارنده وشاه دردیباجه آمده است. **آغاز:** سپاس وستایش واجب الوجودی را سزدکه وجود موجودات ازدیم ابروجودش .

8204ـ **ملك** ۵۸۴۵/۱۰ : نسخ خوش سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۱۰۸** از نویسندهٔ دیگر در دفتر (۷۸ر-۶۰) باحاشیه‌هایی بخامهٔ نگارنده [رؤیت].

اصول دین = رساله در . . .

از علم‌الهدی فرزند فیض کاشانی ، محمد فرزند محسن ، درگذشته پیرامن ۱۱۲۳ ، که «درایت نثار» را بسال ۱۱۰۷ در خرده‌گیری ازصوفیان نگاشته‌است. (بنگرید : منحه‌الابرار درهمین بخش) .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۹۳ ــ روضات الجنات : ۵۴۳ ــ ریحانة الادب ۳ : ۱۲۱ ــ کشف الحجب والاستار : ۵۸۲ ــ مؤلفین مشار ۵ : ۷۱۳ .

8205ـ **نجف**، محمدعلی خوانساری . تاریخ یادنشده [ذریعه ۲ : ۱۹۳] .

اصول دین

از محمد علی فرزند حاجی بابا سمنانی . بایددید با «ضیاء الفؤاد» اوچه جدایی دارد . **آغاز:** بهترین نقشی که نقاش ازل درکارخانهٔ ابداع .

8206ـ **ملك** ۱۵۶۳ : نسخ محمد تقی فرزندعلیرضا، ج۱/**۱۲۶۰** درسمنان، ۱۶۵ گ ۱۹س [ف . ملك : ۳۱] .

اصول دین = رساله در. . .

از زین‌الدین علی فرزند حسین گیلانی ، درپنج‌مقاله ویك خاتمه، خاتمه درامر بمعروف وفضل قرآن ودعاست، درشنبهٔ ۱۳ج۱/۱۰۵۸

بانجام رسیده است.

8207ـ **کربلا**، شیخ محمد علی قمی: نوشتهٔ **۱۰۶۵**، در پایان یادداشت نگارنده. [ذریعه ۲: ۱۹۰].

اصول دین = رساله در . . .

از علی‌اکبر اصفهانی. **آغاز**: بدان آدمی را به‌هرزه نیافریده‌اند.

8208ـ **ملك** ۵۷۳۲: نستعلیق و نسخ محمد محسن، سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۴۱۵گ ۱۷س [ف. ملك، فارسی: ۳۰].

اصول دین = اصول عقاید

ازسیدکاظم فرزند قاسم‌حسینی‌رشتی شیخی درگذشتهٔ ۱۲۵۹، درپنج‌باب‌بنام «اصول‌عقاید» چاپ شده: ۱ـ توحید ۲ـ عدل ۴ـ نبوت ۴ـ امامت ۵ـ معاد. وازاوست«ترجمهٔ حیاة‌النفس» احسائی‌که نیز دراصول‌دین‌است. **آغاز**: سپاس وستایش پروردگاری را سزاست‌که شاهباز بلند پرواز.

بنگرید: ذریعه ۲:۱۹۲ـ ریحانة الادب ۲: ۷۷ ـ روضات الجنات:۲۶ ـ ف. فارسی مشار: ۱۱۴ ـ ف. کتب مشایخ ۱: ۱۴۳ و ۲: ۱۱۳ ـ مؤلفین مشار ۵: ۳۷ ـ تذکرهٔ شمس التواریخ: ۳۷.

8209ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۵۲: نوشته بروزگارنگارنده‌پیش‌از۱۲۵۹ [یادداشت های سید عبدالعزیز طباطبائی].

8210ـ **تهران**، دهخدا۱/۳۰۲: نسخ با تاریخ **۱۲۵۷** در دفتر، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳: ۴۱۴].

8211ـ **الهیات** ۱/۳۴۷: نسخ گویا ازقنبر فرزند محمد جعفر، ۶ شعبان **۱۲۵۸** برای فرزندخود محمد اسماعیل (۳پ-۷۴پ) [ف. الهیات ۱: ۲۸۴].

8212ـ **دانشگاه** ۱/۲۶۹۳: نستعلیق ۱٤۲٦/**۱۲۵۸**(۱پ ـ ۸۰پ) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۷۶].

8213ـ **حقوق** ۱۶۲ج: نستعلیق‌رجب **۱۲۶۲**، آغاز برابرنمونه [ف. حقوق:۱۶].

8214ـ **ملك** ۲۶۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۱۴گ ۱۸س [رؤیت].

8215ـ**تهران**،ادبیات۱/۱۴۶جوادی: سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۳: ۳۰].

8216ـ**کاظمین** عبدالکریم عطار: آغاز برابر نمونه [ذریعه ۲: ۱۹۲].

اصول دین = رساله در . . .

از محمدالمشهور به‌شاه قاضی، بنام‌سلطان محمد قطبشاه (۱۰۲۰-۱۰۳۵)، بسال۱۰۳۳ دریك مقدمه وپنج فصل، ودر هرفصل پنج آیت از قرآن را آورده تأویل کرده است: ۱ـ توحید ۲ـ عدل ۳ـ نبوت ۴ـ امامت ۵ـ معاد واز اوست: تفسیر قطبشاهی و الجمع بین قولی النبی والوصی و جزآن. **آغاز**: بعد از حمد ذوالجلال، و درود برنبی و آل، برلوح خیال اهل.

بنگرید: ذریعه ۱: ۴۱ و ۴: ۳۰۱ و ۵: ۱۳۴ ـ ریحانة الادب ۲: ۲۹۵.

8217 ـ **ملك** ۵۴۴۵/۴؛ نستعلیق نگارنده (۱۱پ ـ ۲۰ر)، درپایان آمده: در روز پنجشنبهٔ صفر**۱۰۳۳** سمت اختتام یافت به خط مؤلفه . . . محمد المشهور بالشاه قاضی [رؤیت].

اصول الدین=رساله در . . .

ازمحمد ملقب به‌مؤمن فرزند عبدالغفور. درپنج‌فصل: ۱ـ توحید، درهفت‌مسئله ۲ـعدل، درچهارمسئله ۳ـ نبوت، ده مسئله ۴ـ امامت

پنج مسئله ۵ـ معاد، چهارده مسئله . **آغاز :** الحمدلله والصلاة علی محمد وآله. امابعد، پس چنین گوید . . .

8218 ـ **دانشگاه ۲۶۳۶**: نسخ محمد حسین فرزند علاءالدین درزی مازندرانی ، نزدیك **۱۱۰۵**، [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۱۲].

اصول دین = رساله در. . .

از محمود شریف فرزند محمد مهدی موسوی، درچند مقصد: ۱ـ توحید ۲ـعدل ۳ـ نبوت ۴ـ امامت، وهریك چندفصل [دیباجه]. **آغاز:** وصلی‌الله‌علی محمد... وبعد، چون‌لازم است برهرمکلفی از .

8219 ـ **دانشگاه ۱۵۶۰/۲**: نستعلیق خط خورده واصل، نسخه تافصل ۲ازمقصد ۴را دارد (۷۰ پ ـ ۸۵ پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۱۸۱] .

اصول دین = فصول نصیریه

از خواجه‌نصیر، درص۸۲۵ گذشت .

اصول دین = رساله در. . .

از حاج ملا هادی سبزواری ، نگارندهٔ «اسرار الحکم : ۷۳۲» و جزآن .

8220 ـ **نجف** ، میرزا عبدالله ساوجی : نوشتهٔ خوش،زرین [ذریعه ۲ : ۱۹۶] .

اصول دین = رساله در. . .

از هدایةالله فرزند میرزا محمد حسین آشتیانی ملقب به‌وزیردفتر،درگذشتهٔ ۱۳۱۰ به روش شیعی بدون استدلال بشیوهٔ خطاب. در فهرست مجلس ازآن سیداحمد حسینی یاد شده که در۱۲۸۰ بدان‌می‌پرداخته‌است، ودرفهرست دانشگاه ازوزیردفتر دانسته شده است ، بدون اینکه‌گفته شود نام این وزیر دفتر چیست . **آغاز:** الحمدلله‌الذی جعلنا من‌المتمسکین به‌ـ ولایة . . . امابعد، باید دانست که احب اشیاء درنزد خدا .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۷۰ و۱۲ : ۱۷۰ و ۱۸ : ۶۶ـ المآثروالاثار:۱۹۸ـ مؤلفین‌مشار ۶ : ۷۷۱ .

8221 ـ **مجلس۳۲۵۳**: شکسته‌نستعلیق احمد حسینی ، **۱۲۸۱**، ۱۸۰ ص ۱۱س . در فهرست ازهمان احمد حسینی دانسته شده است [ف. مجلس ۱۰ : ۸۳۴] .

8222 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق ج۱/**۱۲۸۳**، آغازبرابرنمونه،۸۳گ.درنسخه «اصول عقاید خمسه» واسرار مبدأ و معاد و از هدایت الله فرزند محمد حسین آشتیانی دانسته شده است [رؤیت] .

8223 ـ **دانشگاه ۳۶۷۳/۱**: نستعلیق سدهٔ **۱۳**(ص۱ـ۱۷۹) ، سپس «کشف واشراق» هدایةالله وزیردفترآشتیانی است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۸۰] .

اصول دین = اصول عقاید

چندگفتار ناشناخته .

8224 ـ **موزهٔ بریتانیا Or ۸۴۳۵**: نسخ با تاریخ **۷۲۴** کتابیست بروش‌سنی‌در«اصول دین واخلاق» ۲۱۷گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۲۳ هست[فیلمها : ۱۴] .

8225 ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۴۴۱/۵ : باتاریخ ع۲/**۸۹۲**، گفتاریست در اصول دین وارکان اسلام بروش شیعی [نسخه‌ها۴:۳۹۷].

8226 ـ **ملك** ۵۸۰۶/ : نوشتهٔ شوال **۹۶۰** درمشهد (۸۷ر ـ ۸۹پ)، اصول وفروع دین است. **آغاز :** بعد از حمد ملك علام ، و درود برحضرت سیدالانام وآل کرام... احکام شرعی بعضی متعلق است باعتقاد و آنرا اصول دین خوانند و بعضی متعلق است باعمال وآنرا

فروع دین نامند. اصول دین پنج است [رؤیت].

8227ـ **تهران**، ادبیات ۱۶/۷۰ د : نستعلیق **۹۹۹** (۲۳۶ پ ـ ۲۴۸ پ) باید در پنج مقصد و یك خاتمه باشد : ۱ ـ توحید (در نسخه عنوان ندارد) ۲ـ صفتهای سلبی ۳ـ نبوت ۴ ـ امامت ۵ ـ معاد . خاتمه در امر بمعروف و نهی از منکر. عنوانهای مطلوب و تنبیه نیز دارد. **آغاز:** حمداً لربی و شکراً . مطلوب هرچه موجوداست ازدووجه بیرون نیست هستی اش ازذات است یاازغیر [ف. ادبیات ۱: ۳۰].

29 ـ 8228 ـ **ری**، عبدالعظیم ۲۹۱/ ۲۴۶: باتاریخ **۱۰۸۷** دردفتر ، دوگفتاراست: ۱ـ**آغاز:** اصل درلغت بیخ را گویند ، ۲ـ در چندین فصل. **آغاز:** بدانکه احکام بر پنج قسم است [نسخهها ۳ : ۴۴۶] .

8230 ـ **ملك** ۶۰۵۳/۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۹۰ر ـ ۹۱پ) . **آغاز :** حمدله . والصلاة علی افضل المرسلین... بدانکه اصول دین پنج است [رؤیت].

8231ـ **سپهسالار** ۷۵۵۷/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، نگارش یکی ازشاگردان ملارجبعلی تبریزی است. یك مقدمهٔ پنج فصلی دارد، سپس مقصد نخست دراثبات واجب در دوفایده وچند فصل. مقصد دوم درنبوت وامامت در یك مقدمه ودومطلب وچند فصل است (۳ـ۱۳۱ پ) آغاز افتاده [ف. سپهسالار ۳: ۱۵۰] .

8232ـ **مجلس** ۳۳۴۸/۳ : شکسته نستعلیق ریزو نسخ سدهٔ **۱۳** (۱۵۳ ـ ۱۶۸) ، گفتاریست درپیامبری وامامت وعصمت، نگارنده درهزار واندی پس از هجرت میزیسته ، در فهرست بعنوان «اصول عقاید» آمد . **آغاز :** بدانکه درعلم الهی ثابت شده است که علل چهار اند: فاعل و غایت و مقوم و ماده [ف . مجلس ۱۰ : ۱۱۵۰] .

8233ـ **سپهسالار** ۵۲۴۴/۱ : سدهٔ **۱۳**، گفتاریست دریك مقدمه وپنج باب. **آغاز:** بدانکه مراد ازایجاد عالم . . . شناختن ذات واجب الوجود... بشواهد یقینی (۳ر ـ ۱۰پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۱۵۱] .

8234ـ **الهیات** ۴۷۴/۸ : نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۰۵** دردفتر (۲۱۹ پ ـ ۲۳۹ ر) گفتاریست دربیان اصول دین نزد اهل سنت، در دوجمله: ۱ـدرهشت باب ۲ـ دردو باب. **آغاز** هوالله الواحد الاحد، هرثنایی که عقول واوهام وخواطر وافهام بمبادی وغایت آن نرسد [ف. الهیات ۱ : ۳۰۹] .

8235ـ **ری**، عبدالعظیم ۱۳۹/۷ : نستعلیق، باتاریخ **۱۲۴۰** دردفتر، ناقص [نسخه ها ۳ : ۴۴۰] .

8236ـ **مجلس** ۵۴۳۴/۱۶: باتاریخ **۱۲۴۳** در دفتر (۲۳۱پ ـ ۲۳۶ر) . عنوان باب اول دراعتقادات داردکه باید درپنج رکن باشد، رکن یکم آن درتوحید است. **آغاز :..** امابعد، ایمان واجب است [ف . مجلس ۱۶ : ۳۳۷] .

8237ـ **مجلس** ۵۴۳۴/۱۷: نستعلیق علیدوست فرزند فخرالدین احمد فرزند شمسالدین باتاریخ **۱۲۴۳** دردفتر (۲۳۶رـ ۲۳۷پ) . **آغاز:** بدانکه اصول دین پنج است [ف. مجلس ۱۶ : ۳۳۸] .

8238ـ **دانشگاه** ۲۹۴۹/۱: نستعلیق محمدطاهر فرزند محمدصالح حسینی مازندرانی **۱۲۵۲** درسمنان (۱ر ـ ۱۱ر) دریك مقدمه و پنج باب، ودرآن ازمقدس اردبیلی یادشده است **آغاز :** برضمایر ارباب عقول و بصایر مخفی نماناد که هیچ فردی ازافراد بنی نوع انسان... بخوردی خود موجود نشده... بالتماس جماعتی

از برادران [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۳۲] .

8239ـ یزد ، جامع کبیر ۱۹۷ : نسخ ۷ شعبان ۱۲۸۵ ، اندازهٔ جیبی . در یك مقدمه و پنج اصل هر یك در پنج مطلب [نسخه‌ها ۴ : ۲۷۴] .

8240 ملك ۵۸۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳ . آغاز: الحمدلاله احدالواحد... بدان‌که این مختصریست از اصول دین که عبارتست از اعتقاداتی‌که بنای دین بر آنهاست، ۴۷ گ ۱۵ س [ف. ملك ، فارسی : ۳۰] .

8241ـ دانشگاه ۵۳۶۹: نستعلیق سدهٔ ۱۳، درچهارجلد : ۱ـ درچهار مطلب هریك درچند فصل ۲ـ معرفت انبیا دردو مطلب وهر یك درچند فصل ۳ـ امامت ، درسه مطلب، هر یك درچندمقصد وفصل ۴ـ معرفت شیعه درچند باب وهرباب درچند مقام و فصل. نسخه بی ـ دیباجه‌وناتمام‌است، ۴۶ گ ۲۰ س [ف.دانشگاه ۱۵ : ۴۲۲۲] .

8242ـ ملك ۱۹۹۷ : نسخ آغاز سدهٔ ۱۴. آغاز : لفظاله دلالت بر ذات واجب الوجود می‌کند، ۲۶ گ ۹ س [ف. ملك: ۳۰].

8243ـ دانشگاه ۱۰۱۵/۴: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، اصول دین است بروش شیعی باعنوانهای‌مسئله و بروش‌پرسش وپاسخ. آغاز: حمدله. والصلاة علی‌خیرخلقه‌محمدوآله‌اجمعین اما بعد ، بدانکه اصول دین برهشت قسم است (۷ر ـ ۱۱پ) [ف . دانشگاه ۶ : ۲۱۳۶].

اصول دین منظوم

از محمدجعفر استرآبادی [عبدالله‌انوار] بنگرید «آب حیات :۸۶۸». آغاز: هرکه‌را درسرهوای لؤلؤ لالا بود ـ باید این سلك‌گهر را طالب وجویا بود .

8244ـ تهران ، ملی ۷۰۳/۳ ف : شکسته نستعلیق عبدالعظیم‌انجدانی ، در ۱۲۵۶ که در فهرست باحتمـال تاریخ نگارش دانسته شده (ص۵۵ ـ ۷۳)، همراه : اصل الاصول ، وصل الفصول، احکام نماز و روزه ، مقدمات و واجبات نماز وروزه، هرپنج از همو [ف. ملی ۲ : ۲۱۱].

8245ـ دانشگاه ۴۵۲۸/۳: نستعلیق ۹۱ (۱۲۹۱) آغاز برابر نمونه (۱۵۶ ر ـ ۱۵۸پ)، درفهرست‌آمده: اصول‌دین‌بنظم به‌ـ روش شیعی، واز نگارنده نام برده نشده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۷۷] .

8246ـ مجلس ۶/۶نجم: سدهٔ ۱۳ با تاریخ ۱۲۹۱ دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱].

اصول دین منظوم

ازیکی ازشاگردان شیخ احمداحسایی.

8247ـ همدان، آقای قاسم برنا: سدهٔ ۱۴ ، ش ۲ دفتر ، همراه اصول الدین منظوم دیگر، سرآغاز هیچیك یادنشده است [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷] .

اصول دین منظوم

ناشناخته .

8248ـ یزد، جامع‌کبیر : نوشتهٔ شنبهٔ ۱۶شعبان ۱۲۱۰، همراه با «مطلوب القاری: 971 » سجستانی ، اصول و فروع دین است [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۴] .

8249ـ مشهد، مدرسهٔ نواب ۵۸/۱۴ باتاریخ ۱۲۵۳ دردفتر. فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۱۲۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۶] .

اصول دین عیسوی وفروع آن

از اوانس مسیحی. گویاIouhannes فرزند زرگرباشی و مترجم «تحقیقات دربارهٔ چین» که درسالهای ۱۳۰۹ ـ ۱۳۱۲ بکارهای

سیاسی ایران می‌پرداخته و «سفرنامهٔ برادران شرلی»را بفارسی درآورده است. **آغاز:** لازم دانست کمترین اوانس خلیفهٔ عبدالمسیح که اصول دین‌عیسوی وفروع آن را نقل نماید.

بنگرید : ف. ادبیات۱ : ۳۱۶- مؤلفین مشار ۱ : ۲۰ - ف. مشار : ۹۶۲ .

8250**- ملك** ۲۶۲۰: نسخ سدهٔ **۱۲** ، ۶۱گ ۱۴س [ف. ملك ، فارسی : ۳۱] .

اصول دین مسیح وفروع آن

در بارهٔ (عقاید و تکالیف دین مسیحی انجیلی) پروتستانها، دردوفصل: ۱-اصول‌دین وعقاید، درده باب ۲- فروع‌دین و تکالیف در دوازده باب. **آغاز:** . . . حمد وسپاس بیحد وعد خدای واحد حقیقی را سزاست .

8251**- دانشگاه** ۳۷۴۲: نسخ‌سدهٔ **۱۴** ۲۲گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۳۷۳۶].

اصول دین و رؤوس نماز

از حسن فرزند محمد، که پیش از این دراین باره به‌عربی پرداخته بود، وبرای‌تعمیم سود آن را بفارسی نگاشته است . **آغاز :** حمدله. والصلاة و السلام علی خیر خلقه محمد وآله الطاهرین . امابعد .

8252**- تهران،** ملی۶۷۰ف: نستعلیق آدینهٔشوال**۱۲۲۴**، گویانوشتهٔ نگارنده، زرین آغازبرابرنمونه،۴۵گ۹س[ف.ملی۲ : ۱۷۱].

اصول دین وعبادات

از محمد ابراهیم مشهور به بهرام فرزند بهرام خلج خرقانی، درچند باب، بدرخواست عبدالله‌خان خلج، پس‌از «منهج المهمات» خود نگاشته‌است. نگارنده ازدانشمندان سدهٔسیزدهم است واز میرزا ابوالقاسم شفتی (م۱۲۳۱) یاد کرده است .

8253**- ری،** عبدالعظیم ۲۰۵/۵: با تاریخ **۱۲۴۷** بخامهٔ همین خرقانی در دفتر ، [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۳] .

8254**-ری**،عبدالعظیم۲/۲۱۵: نستعلیق با تاریخ **۱۲۵۶** دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۴].

اصول دین وفروع آن

از میرزاابراهیم فرزندعبدالجلیل تبریزی نگارندهٔ حقایق العلوم ومآثر سلطانی وحقایق الشریعه . گفتاریست دراصول دین وفروع آن بنام قهرمان میرزا و محمدخان، در دو مقاله: ۱- علم معرفت‌باری ۲- علم‌شریعت [دیباجه]. **آغاز:** الحمدلله علی سوابغ نعمه و .

ذریعه : ۷ : ۳۵ و ۱۹ : ۵- دانشمندان آذربایجان : ۱۶ .

8255**- دانشگاه**۴۲۴۲: نستعلیق‌گویا نگارنده، بامهرمؤرخ **۱۲۹۲** ازعلینقی بن‌علی ۵۶گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۲].

اصول دین وفروع آن

ازشریف عبدالعظیم ثانی فرزند محمدمقیم شریف بابویه‌ای، دردو هدایت: ۱- درپنج‌فصل توحید، عدل، نبوت، امامت، معاد ۲-درفروع درپنج فصل : نماز، روزه، حج ، زکاة ، جهاد [دیباجه]. **آغاز :** الحمدلله الذی هدانا سواء الطریق، هوسبیل طلب‌العموم... امابعد، چون غرض اصلی .

8256 **- دانشگاه** ۴۲۸۲/۲ : نسخ نزدیك **۱۰۸۸** (ص۲۷ - ۵۳) چون در میان دیباجه و انجام افتادگی دارد نام کتاب بدست نیامده،همراه «شرح مدخل‌البشر» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۰] .

اصول دین وفروع آن

ازسیدعلی مجتهدقزوینی. عنوانهای اصل

ومطلب و وجه و مسئله و فصل دارد . **آغاز :** حمدله ... امابعد، پس این رسالهٔ مختصریست دراصول عقایدکه باصول دین نامیده شده‌اند .

8257 ــ **دانشگاه** ۳۲۵۱/۷ : نوشتهٔ **۱۳۰۶** (ص۲۱۰ ــ ۲۵۶) [ف. دانشگاه ۱۱ ۲۲۰۹] .

اصول دین و فروع آن

از حاجی ملامحسن فرزند محمد سمیع . **آغاز:** حمدله... امابعد، این چندکلمه ایست دربیان مجملی ازاصول دین وفروع دین‌که.

8258ــ **دانشگاه** ۳۸۴۲/۱: نسخ‌سدهٔ **۱۳** (۲پ ــ ۹۷پ) همراه «ترجمهٔ اعتقادات مجلسی» و «قرة العین» از همو [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۴] .

اصول دین وفروع آن

ازمیرزا محمداخباری نیشابوری (بنگرید آینهٔ عباسی :۸۶۹)، بسال۱۲۲۷ نگاشته ودر آن به‌استدلال نپرداخته است. گمان‌می‌برم او دوکتاب یکی به‌عربی (نسخهٔ نجف) ویکی به‌فارسی نگاشته باشد. **آغاز:** حمدله. اما بعد، چنین‌گوید بندهٔ جانی ابواحمد محمد .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۹۲ .

8259ــ**دانشگاه**۳۳۴۱/۱: نسخ‌منصور فرزند عبدالله،۱۴شعبان **۱۲۳۰** (ص۲ــ۵۶) ، آغاز افتاده ، تاریخ نگارش محرم ۱۲۲۱ یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۹].

8260ــ **نجف،** شیخ عبدالحسین حلی : نوشتهٔ شیخ محمد علی فرزند عبدالصمد جامعی عاملی نجفی، در**۱۲۳۵** تاریخ نگارش ۱۲۲۷ یاد شده است [ذریعه ۲ : ۱۹۲] .

8261ــ**سپهسالار**۱۳۲۲/۱: نستعلیق تاریخ یادنشده (۱پ ــ ۱۳۷ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۱۵۲] .

اصول دین وفروع آن = آیة‌ـ النور

از نور علیشاه ، در بخش عرفان خواهد آمد .

اصول دین وفروع آن

در بخش فقه خواهد آمد .

اصول وفروع دین

چندگفتار ناشناخته .

8262ــ **دانشگاه** ۳۱۹۰/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۰پ‌ــ۱۴۳پ) همراه «عقاید دینیه» ضیاءالدین علی‌گرگانی. گفتاریست در علمهای فریضت وسنت، گویا ازهمو. دراصول بابرهان، ویك دوره فقه شیعه بروش ساده، نگارنده به‌کتابهای اسماعیلیان‌آشنایی داشته ، و با اینکه مذهبی است نگارندهٔ‌آن از حدود زبان فارسی بیرون نرفته. **آغاز:** شکروسپاس خدای را که بلندکنندهٔ‌کیوان‌است وگسترندهٔ زمین برحیوان است... امابعد، بدانکه این رساله‌ایست درياد کردن علمها ازفریضت وسنت درهمهٔ سال . . . [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۷] .

8263ــ **ملك** ۵۰۳۲/۳ : نستعلیق ملا محمد حسین‌فرزنداسماعیل دولت‌آبادی، ع۱/ **۱۲۶۱** (۱۹۸پ ــ ۱۰۲ر). **آغاز:** حمدله. صلاة . . . این رساله‌ایست که مشتمل است بر ضروریات دین مبین... که عبارت باشد ازسی ونه مسئله که پنج مسئلهٔ‌آن ازجمله اصول دین وهشت مسئله صفات ثبوتیه و هفت مسئله صفات سلبیه [رؤیت] .

8264ــ **ملك** ۵۳۹۶/۶ : نستعلیق بی تاریخ ازسدهٔ **۱۳** ، (۸۵پ ــ ۹۵پ) به‌نوشتهٔ ضیاءالدین گرگانی ماند . مباحث اعتقادی را باعنوان اگر پرسند و مسایل فرعی را باعنوان

مسئله مورد گفتگو قرار داده است . آغاز : حمدله. صلاة ... بدان که بندگی حق سبحانه و تعالی همچنانکه بر همهٔ بندگان مکلف فرض عین است [رؤیت] .

8265ـ آصفیه ۱۶۲ فقه شیعی: تاریخ و نشانی یاد نشده، درفهرست بنام «اصول وفروع مذهب شیعی» آمده‌است [ف. آصفیه۳:۴۷۸].

اصول وفروع دین منظوم

از دانشمندان شیعی گویا سدهٔ یازدهم در اصول وفروع دین، اصول دین ونماز وطهارت بادیباجه‌ای به‌نثر. آغاز: [امابعد، چون‌طبیعت طفلان ومبتدیان بالذات بمنظومات فارسی مایل وراغب است ... بدان ای‌بالغ عاقل‌که ایزد ـ بامرخویش کرده برتو واجب

8266ـ رضوی ۸۷۳ فقه (۶۹۷۴) : نسخ ، ۱۰۹۸ ، ۷گ۱۸س، دارای ۱۶۷ بیت [ف. رضوی ۵ : ۵۲۰] .

اصول عقاید

از حسینعلی (نه حسنعلی) فرزند نوروز علی تویسرکانی، درگذشتهٔ ۱۲۸۶ (نه۱۲۸۷) دریك مقدمه ودو مقصد ویك خاتمه . آغاز : حمدله. والصلاة علی اشرف‌الانبیاء والمرسلین امابعد، چنین‌گوید.

بنگرید : ذریعه۲ : ۱۹۷ ـ طبقات‌اعلام الشیعة، کرام : ۴۳۸ ـ مستدرك الوسائل ۳: ۴۰۰ .

8267ـ مجلس ۵۳۳۲ فهرست نشده: نسخ سدهٔ ۱۳، پایان درفصل ۲۳ از مقصد دوم افتاده ، نسخه در روزگار نگارنده نوشته شده (ص ع) [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

اصول عقاید

از علی‌اکبر فرزند محمد سیف العلماء ، بنام عین الملك ، بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) در شیراز بروش شیعی در چهارفصل نگاشته‌است: توحید، نبوت، امامت، معاد. آغاز : سپاس بیقیاس و ثنای نامتناهی مختص است بذات.

8268ـ دانشگاه ۳۲۹۷: نستعلیق‌سدهٔ ۱۴، ۸۳گ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۲۷۶].

اصول عقاید

از فخررازی، درص ۷۳۶ گذشت .

اصول و فروع

از ضیاءالدین فرزند سدیدالدین گرگانی نگارندهٔ « اخلاق جرجانی ، خزاین‌الایمان، عقاید دینیه » . نام او در نگارشهایش محمد فرزند علی وعلی فرزند داود یاد شده. صاحب ذریعه‌باحتمال اورا‌با‌نگارندهٔ «تجوید القرآن: ۷۴» یکی دانسته است. آغاز : قال الفقیرالی المجیب‌ضیاءالدین بن‌سدیدالدین،اگر پرسند که خدایرا شناسی بگو بلی‌شناسم .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۸۳ .

8269 ـ دانشگاه ۱۰۱۵/۲ : تاریخ یادنشده (۱۲رـ۱۳ر). همراه خزاین الایمان و عقاید دینیه ازهمو [ف. دانشگاه ۳:۵۳۶] .

اعتقاد اهل سنت

از غزالی، درص ۷۳۸گذشت .

اعتقاداهل‌سنت وجماعت = بیان...

ازنجم‌الدین‌ابوحفص عمر نسفی، نگارندهٔ «تفسیر : ۱۹» و جز آن . بسال ۵۳۵ بدستور سلطان سنجرسلجوقی (۵۱۱ ـ ۵۵۲) نگاشته است. این‌گفتار درفرهنگ ایران زمین ش۴به کوشش‌آقای محمد خوانساری والبرت ناپلئون چاپ شده‌است .

این گفتار درص۷۳۸ گذشت واینك نسخه‌ای دیگر .

8270ـ سنا ۲۲۸/۳ : سدهٔ ۸ـ۹، در مجموعهٔ بخشیدهٔ فکری سلجوقی به‌دکتر بیانی ازروی همین نسخه درفرهنگ ایران‌زمین چاپ شده [نسخه‌ها ۶ : ۴۹۰] .

اعتقادات

از آقاجمال ، درص ۷۳۸ گذشت .

اعتقادات

ازملاادهم خلخالی، نگارندهٔ «تفسیرسورهٔ فاتحه:۲۸» وجز آن. ترجمه‌ایست از «اعتقادیه» شیخ بهایی، دربیان‌عقاید شیعه ازاصول وفروع متن درده فصل‌بوده ومترجم فصلی درنمازبدان افزوده است. آغاز: شیخ مرحوم می‌گویدکه الحمدلله علی آلائه .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۳۸ و۱۷ : ۲۸۶ و ۱۸ : ۳۵۷ .

8271ـ رضوی ۳۵۵حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، همراه «لوازم الدین» از همو [ف. رضوی ۴ : ۲۶].

اعتقادات = اعتقادیه

ازمیرمحمد اسماعیل‌خاتون‌آبادی (۱۰۳۱ ـ ۱۱۱۶) (بنگرید : نوروزیه :۳۶۵). که در دیباجه خود را مدرس جامع‌العباسی السلطانی خوانده ، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵)، درمقدمه و سه باب وخود بدان نامی نداده است، وگویاجز «عقاید اصولین» او باشد آغاز: حمدوسپاس صانعی‌را سزدکه آب‌حیات ابدی وسرمایه نجات سرمدی... وبعد باعث بر تحریر .

8272ـ مجلس ۱۸/۳خویی : شکستهٔ ۱۱۴۹ (ص۱۰۳ـ۱۴۰) [ف.مجلس۷:۱۶].

اعتقادات

از ملاحسن فرزند محمد ، بسال ۱۲۲۴ دریك مقدمه وپنج باب و یك خاتمه ، در کلام شیعی نگاشته است. نگارنده از «لب الالباب» خود درکلام (ص۲۵) وازمجلسی یاد می‌کند . آغاز: حمدله... امابعد. این وجیزه‌ای است نگاشتهٔ‌کلك...حسن بن‌محمد. .درمعرفت‌اصول عقاید .

8273ـ دانشگاه ۳۵۱۶: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ـ۱۴، آغاز برای نمونه یاد شد، ۱۷۵ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۳۰] .

اعتقادات

صدر دشتکی، درص۷۳۸ گذشت.

اعتقادات = اصول و فروع

از ضیاءالدین‌گرگانی درص۸۸۸ گذشت .

اعتقادات

از سید محمدکاظم رشتی، پیشوای‌شیخیان (بنگرید : توحید) . آغاز : سپاس و ستایش بیقیاس پروردگاری راست.

8274ـ سپهسالار ۱۲۳۹/۱ : نسخ نعمة‌الله، ۱۲صفر ۱۲۵۹ بخواهش میرزاموسی (ص۱ـ۱۷۷)، درفهرست آمده: از باب ۵ تا پایان‌کتاب درست‌همان «توحید» ش۱۲۳۹/۲ سپهسالار است [ف. سپهسالار ۵ : ۳۹].

8275ـ سپهسالار ۱۲۴۰ : شکسته نستعلیق احمد نوری ، شنبهٔ ۷ج۱/ ۱۲۶۰ در تهران، ۸۲گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۵:۳۹].

اعتقادیه

از قطب‌الدین محمد فرزندعلی. آغاز : وصیت‌نامه. من‌که کاتب این حروف قطب‌الدین محمدبن علی‌بن‌حسین‌ام، گواهی‌میدهم که عالم

محدث است مسبوق بعدم، و او را آفریدگاری است .

8276ـ **ملك ۵۷۱۲/۲۹**: نستعلیق با تاریخ **۹۹۵** دردفتر ، باعنوان « وصیت نامه » (۱۷۷ر ـ ۱۷۸ر) [رؤیت] .

اعتقاد نامهٔ منظوم

مثنویست ناشناخته .

8277ـ **بادلیان** ، ۲۸/۱ اوزلی : نوشتهٔ **۱۲۴۰. فیلم**آن دردانشگاه ش۱۰۳۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۹] .

اعتقادات

چند گفتار ناشناخته .

8278ـ **ری** ، عبدالعظیم۱/ ۸۴ : نسخ **۱۲۲۸**، درچهارباب بایدباشد: باب۱ـ افتاده ۲ـ عدل ۳ـ نبوت ۴ـ امامت ، در چند مقصد که چهارم‌آن معاداست [نسخه‌ها ۳ : ۶۹] .

8279ـ **ری**، عبدالعظیم ۲/ ۸۴ : نسخ **۱۲۲۸**، دردوازده باب، سپس «مرشد العوام» قمی [نسخه‌ها ۳ : ۷۰] .

8280ـ **الهیات** ۳۱۰د: نسخ‌سدهٔ**۱۳**، بایادداشت مؤرخ **۱۲۹۵**، گفتاریست دراصول پنجگانه. **آغاز:** قل‌هوالله احد. لفظالله‌دلالت کند برذات واجب الوجود که مستجمع جمیع صفات‌کمال وجمال ومنزه ازجمیع صفات [ف. الهیات ۱ : ۱۲] .

افضلیت حسنین = رساله در. . .

از محمد علی فرزند محمد باقر اصفهانی بهبهانی (گویا نگارندهٔ مساحت البلاد: ۱۹۵) در پاسخگویی باین‌گفته‌که فاطمه برتراز‌آندو است. دریك مقدمه وچند فصل بدینگونه: فصل ۱ـ دربیان‌ادلهٔ تفضیل حسنین ۲ـ اخبارموهمهٔ تفضیل فاطمه برحسنین ۳ـ مناقب امام حسن.

آغاز: حمده علی‌نواله ... وبعد، چنین‌گوید قاصر... که دراین‌اوان سعادت اقتران‌مسموع شدکه بعضی از فضلا .

8281ـ **مجلس** ۵۲۰۲ : نسخ سدهٔ**۱۳** [رؤیت].

اقناعیه

از محمد کاظم هزار جریبی ، نگارندهٔ «افلاکیه: ۲۳۹» وجزآن. **آغاز:** حمدله... امابعد، چنین‌گوید بندهٔ خاکسار وذرهٔ بیمقدار ...که برهمهٔ خلق واجبست معرفت .

8282ـ **مجلس** ۴۵۲۷/۴: نسخ شیخ محمد ارومی الاصل ساکن کربلا، در **۱۲۳۵**، (ص ۵۸ ـ ۷۳) ، آغاز برابرنمونه، مجموعه بدینگونه‌است :۱ـ توحید۲ـ جبرواختیار۳ ـ کاشف‌العدل ۴ـ اقناعیه ۵ـ برهانیه ۶ ـ تحفة المجاورین ۷ـ تحفة الاخیار ۸ ـ روحیه ۹ ـ افلاکیه ۱۰ ـ هدایةالغافلین ۱۱ـ تحفهٔ‌بقیةالله ۱۲ـ چهل حدیث۱۳ـ وضوء۱۴ـ دررالاخبار همه ازهمو و بفارسی. و در پایان مهر (محمد کاظم) [رؤیت]. وجزاین‌رساله‌ها،سه‌رسالهٔ‌دیگر ازاو می‌شناسیم: ۱ـ ارشاد الصبیان ،۲ـتذکرة الفتن، ـ۳ کاشف العدل .

8283ـ **کربلا**، شیخ‌محمدعلی همدانی سنقری : گویا بخامـهٔ نگارنده [ذریعه ۲ : ۲۷۵] .

امالی عباسی = آینهٔ عباسی

میرزا محمداخباری‌در۸۶۹ گذشت.

امامت = رسالهٔ یوحنای اسرائیلی

منسوب‌بهابوالفتوح‌رازی نگارندهٔ «روض الجنان : ۵۰ » و جز آن . از زبان یوحنای اسرائیلی مصری‌که گویا بادانشمندان مذهبهای چهارگانه گفتگو کرده و مذهب شیعی‌را اثبات

کرده اس. دربارهٔ نگارندهٔ آن‌واینکه بفارسی نکاشته و یا از رسالهٔ دیگری که به‌عربی است بفارسی درآمده گفتگوست. **آغاز :** حمدله. صلاة.. امابعد، حق تعالی ببرهان تحقیق حجاب تقلید ازخاطر همگنان. (بنگرید: رسالهٔ یوحنا، درهمین بخش).

8284 **ـ ملك** ۵۲۱۶/۲ : نستعلیق **۱۰۸۹** (۱۹۶پ ـ ۲۲۵ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

8285 **ـ دانشگاه** ۳۵۵۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، در فهرست به عنوان « رسالهٔ یوحنای اسرائیلی» یادشده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۷۵]

8286 **ـ سپهسالار** ۲۱۶۳/۳: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۸۳پ) آغاز برابر نمونه در فهرست به عنوان «امامت» یاد شده است [ف. سپهسالار ۳ : ۱۹۱] .

امامت

از میرزا حبیب‌الله رشتی فرزند محمد علی (۱۲۳۴ ـ ۱۳۱۲) .

بنگرید : ذریعه ۲: ۳۲۴ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقبا : ۳۵۷ ـ ریحانة الادب ۲ : ۷۶ المآثر و الاثار : ۱۴۴ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۴۹۳ ـ احسن الودیعه : ۱۳۴ .

8287 **ـ نجف،** ملامحمدعلی‌خوانساری تاریخ یادنشده [ذریعه ۲ : ۳۲۴] .

امامت

ازکمال‌الدین حسین فرزند خواجه شرف الدین علی‌اردبیلی الهی، درگذشتهٔ ۹۵۰ ذریعه دورساله ازاو درامامت یکی بفارسی ودیگر به ترکی یادکرده که هردو را به‌نام شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) نگاشته است.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۲۴ و ۹ : ۹۲ ـ دانشمندان آذربایجان : ۴۷ ـ تذکرهٔ روز روشن: ۶۶ ـ ریحانةالادب ۱: ۱۰۱ـ روضات الجنات : ۱۵۴ .

8288 **ـ تهران،** ملی ۲۹۹ : نبشتهٔ **۱۰۶۷**، در۳۱۳ ص، درفهرست بعنوان «رساله دراثبات خلافت حضرت امیر» یادشده [نسخه‌ها ۱ : ۵۶] .

امامت

ازدهدار ، دربخش عرفان خواهدآمد .

امامت

در پایان نسخهٔ مجلس مترجم خود را عبدالکریم منشی‌تهرانی‌ومتن‌را نادرست «الزام النواصب» شیخ بهائی(!) یاد کرده است. اگر واقعاً ترجمهٔ این تهرانی باشد پس باید گفت ترجمه‌ایست از رسالهٔ یوحنای اسرائیلی که نسخه‌هایی به‌عربی‌وفارسی ازآن دردست هست نه‌ترجمهٔ «الزام النواصب» (بنگرید : امامت: ۸۹۰). **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌انقذنی من‌الملل الباطلة ونجانی من‌النحل العاطله .

بنگرید : ذریعه (الزام النواصب) ۲ : ۲۸۹ .

8289 **ـ مجلس** ۲۰۵۹ : نسخ ممتاز مترجم، در **۱۳۱۴**، برای کتابخانهٔ میرزا علی اصغرخان، زرین، سعیدنفیسی آنرا بنام«ترجمهٔ الزام النواصب» یادکرده وعبدالحسین‌حائری در هامش‌توضیحات‌بالاراداده‌است [ف . مجلس ۶ : ۵۵] .

امامت = رساله‌ای در . . .

از آخوند ملاعلی نوری اصفهانی، فرزند جمشید نگارندهٔ « حجةالاسلام » در گذشتهٔ رجب ۱۲۴۶ ، گفتاریست در پاسخ شاگردش حسینای لیورجانی، دراینکه‌هیچ‌زمانی بی‌امام

نخواهد بود. **آغاز:** حوقله... وما اردت الا الاصلاح مااستطعت .. یاقرة عین‌الاحباء مولانا حسینا .

8290 ــ **دانشگاه** ۴۳۵۴/۴ : بخامهٔ همان حسینا باتاریخهایی از ۱۲۰۰ ــ ۱۲۳۶ در مجموعه (ص۱۷۳ ــ ۱۸۳) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۰] .

امامت = رساله در . . .

از مسیح الزمــان صدرالدین علی الهـی فرزند محمد، ترجمهٔ بخشی از دوکتاب عربی است [دیباجه]. **آغاز:** حمدله. صلاة . سپاس بسیار وستایش بیشمار پروردگار.

8291 ــ **تهران،** دکترمفتاح ۸ مج : با تاریخ ۱۰۹۷ درلاهور بههمین خامه دردفتر، زرین [رؤیت] .

امامت

از علینقی فرزندابی‌علاءمحمد هاشم‌طغائی کمره‌یی، درگذشتهٔ‌دراصفهان ۱۰۶۰ ،کتابچه‌ای است درامامت ورد عامه ، و از اوست « جامع صفوی». نام پادشاه در نسخهٔ مجلس سفیدمانده است. **آغاز:** چنین‌گوید غبار شیعیان علی‌ولی علینقی طغائی. . . که در این زمان‌که آفتاب خلافت مصطفوی و ولایت .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۶۲ و ۹ : ۱۱۲۲ ؛ تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۳۴ ، ۵۲۳ ــ آتشکدهٔ آذر : ۲۰۸ ــ مجمع الفصحــاء ۲ : ۴۹ ــ ریحانة الادب ۴ : ۲۳۲ ــ روضات الجنات : ۴۰۹ .

8292 ــ **مجلس** ۵۰۷۹ فهرست نشده: نسخ، ۱۸۲ گ ۱۷س. نام پادشاه‌درنسخه سفید مانده است [رؤیت] .

امامت

ازقاسم انوار، دربخش‌عرفان‌خواهدآمد.

امامت

از قاضی زادهٔ گرهرودی ، علاء الــدین عبدالخالق، که بروزگار شاه‌عباس یکم (۹۹۵ ۱۰۳۷) میزیسته است. ازاوچندکتاب دردست هست: یکی‌کوتاهترکه در نسخه‌ها به «امامت» و «رشحات» خوانده شده، دیگری بزرگتر و بنام «تحفهٔشاهی». مناظرات‌اوست باقاضی‌زادهٔ رومی ورارودی در مجلس همان شاه صفوی . در ذریعه از «اعتقادیه» و«سراج‌منیر» او نیزیاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۳۸ و ۳ : ۴۴۳ و ۹ : ۸۷۰ و ۱۲ : ۱۶۲ ــ تحفهٔ سامی : ۱۰۷ ــ روضات الجنات :۹۹ــ ریحانة الادب ۳ : ۲۶۷ ــ هدیة الاحباب : ۲۱۵ .

8293 ــ **مجلس** ۲۰۸۱ : تحریری متوسط، صفر ۱۰۶۳، آغاز در دیباجه افتاده در فهرست آمده: «مباحثات قاضی‌زاده»که در مجلس شاه‌عباس انجام گرفته، ۵۱۹ص ۱۶ س [ف. مجلس ۶ : ۷۰].

8294 ــ **مجلس** ۴۶۳۴ : نستعلیق زیبای محمد صالح خاتون‌آبادی ، غرهٔ ع ۱/ ۱۰۶۳، زرین ، ۱۳۶ گ ۱۹ س[رؤیت] .

8295 ــ **ملك** ۵۴۸۷ : نسخ سدهٔ ۱۱، درنسخه‌کتاب نامی ندارد، **آغاز :** کس نامهٔ انوار جلی ننویسد ... بعد ، چون جامع این مجموعهٔ ایجادی و مرتب صحیفهٔ مبادی، ۲۵۳ گ ۱۹س [رؤیت] .

8296 ــ **ملك** ۵۴۸۶ : نسخ ، مقابله شدهٔ محرم ۱۱۰۷، زرین ، آغاز برابر نسخهٔ ملك ۵۴۸۷، درنسخه نامی ندارد ، بخشی از

تذهیب بوسیله محمد سرفراز عباسی در۱۱۷۹ انجام‌گرفته، ۲۷۱ گ ۱۹س [رؤیت] .

8297 ـ **ملك** ۶۲۱۴ : نسخ محمد فرزند عین‌الدین علی، ع۱/**۱۱۲۳**، درپایان آمده: چشمهٔ زندگانی از آن رشحه‌ایست و از آنجهت... موسومه‌برشحات(شد). **آغاز**: کس نامهٔ انوار جلی ننویسد [رؤیت] .

8298ـ **تهران**، ملی۷۹۸ف: نستعلیق گویا ازسدهٔ **۱۳**، **آغاز**: کس نامهٔ انوارجلی ننویست درفهرست بعنوان «رسالهٔ قاضی زادهٔ» دریك‌مقدمه‌وقاعده‌وخاتمه آمده،۱۵۵گ۱۹ س [ف. ملی ۲ : ۳۳۱] .

8399ـ **رضوی** ۳۹۱حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده وقف‌نادرشاه **۱۱۴۵** نام‌نگارنده وکتاب درنسخه نیست، درنمای‌نسخه نوشته‌اند امامت قاضی‌زاده دو مجلس گفتگوست کـه در بغداد برای نگارنده رخ داده بشیوهٔ عرفانی و بنام شاه‌عباس. **آغاز**: کنه خردم درخوراثبات تو نیست، ۶۲گ [ف. رضوی ۴ : ۴۱].

امامت

ناشناخته .

8300ـ **ملك** ۵۶۸۵/۲۱ : نستعلیق باتاریخ **۹۹۷** در دفتر (۶۱ر-۷۶پ). امامت وسرگذشت امامان است، وپس ازمهدی می‌آید عنوان دوم اندر شناختن حق سبحانه ، عنوان سیم اندر شناختن دنیا ، عنوان چهـارم اندر آخرت. **آغاز**: در بیان آنکه مذهب امامیه واجب‌الاتباع است. طایفهٔ امامیه اخذکرده‌اند مذهب خودرا [رؤیت].

8301ـ **سپهسالار** ۵۳۸۹: نسخ**۱۱۲۶** امامت است وبخش غدیرخم آن پنج باب ویك خاتمه دارد. آغاز افتاده. باب ۲ـ عظمت عید غدیر ۳ـ ثواب روزه داشتن درغدیر ۴ـ غسل درروز غدیر ۵ ـ فضیلت زیارهٔ حضرت دراین روز، ۱۱۵گ۱۸س [ف. سپهسالار ۳: ۱۹۲].

8302ـ **دانشگاه** ۱۰۶۵۵: تعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده، ۳۰۲گ۱۶س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۲۲] .

امامت = اتمام الحجة

امامت = کشف الحق

امامت = نامه

امامت

در بخش عرفان خواهدآمد.

امامت وفضایل علی

از مولانا کاشفی، به‌نثر و نظم با استدلال به‌آیتهای قرآن و اخبار .

آغاز: بعد از محامد واوصاف‌مصطفی ـ دارم هوای مدحت سلطان اولیا.

8303ـ **سنا** ۱۱۶/۵: نستعلیق**۱۰۷۹** (ص۱۷۹ ـ ۱۹۲) [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۳] .

امامیه = رسالهٔ . . .

در قضا وقدر به‌نقل حدیثی از «کافی» و سخنانی در بارهٔ جنگ صفین ، سپس رستاخیز جسمانی . **آغاز**: رسالهٔ قضا و قدر فی‌الکافی عن علی‌بن محمد عن‌سهل بن‌زیاد.

8304 ـ **دانشگاه** ۱۰۱۸/۲ : تعلیق چلیپای سدهٔ **۱۲** (گ ۱۲۶ ـ ۱۳۱) [ف . دانشگاه ۱ : ۱۳ و ۳ : ۵۳۹] .

امانت نامه

از سیداسحاق .

8305ـ واتیکان ۲/۱۴۰: فیلم آن دردانشگاه ش ۱۰۵۹ هست [فیلمها : ۵۶۲].

امهات مسائل ثلاثه

ازجرجانی، درص۶۴۷ گذشت.

انباء الانبیاء

از ملااسماعیل قزوینی . در یك مقدمه و دوازده‌فصل، درپیامبری بر پایهٔ قرآن وکتابهای آسمانی، نگارنده‌گویا اسماعیل فرزندعلی‌فرزند معصوم است. **آغاز**: الحمدلله الذی دلنا علی دین‌الاسلام .

بنگرید: طبقات‌اعلام الشیعة، کرام:۱۳۶؛ ذریعه ۲ : ۴۸ ، ۳۵۴ .

8306ـ نجف، شیخ شریعت اصفهانی : نوشتهٔ ۱۲۷۹ [ذریعه ۲ : ۳۵۴] .

8307 ـ نجف، شوشتریها : تاریخ یاد نشده، وقفی محمد خامنه‌ای [ذریعه ۲:۳۵۴].

انوار سلیمانی

از ملاعباس مولوی ، در گذشتهٔ ۱۱۰۱ ، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ – ۱۱۰۵) بسال ۱۰۹۷ بدان‌آغاز ودر۲۴ ذیقعدهٔ ۱۱۰۱ درشصت ودوفصل بانجام رسانده است. وگفتگو های دانشمندان مذاهب واحتجاجات امامان‌را در آن آورده است ، مثلا مکاتبهٔ دانشمندان وارارودورستمداری وگفتگوهای‌قاضی‌زادهٔ‌رومی وفصل ۶۲ درذکرحکایات عجیبه است. **آغاز**: حمد بیحد و ثنای بیعد حضرت صانعی را که اصناف مخلوقات‌را ازتنگنای ظلمت .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۲۹ و ۱۶ :۳۲۵؛ ریحانة الادب ۴ : ۹۹ .

8308ـ سپهسالار ۱۸۱۸: نسخ‌خوب حبیب‌الله فرزندمولانا یحیی‌همدانی، در۱۱۰۲ زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۹۰ گ۲۳س [ف. سپهسالار ۱ : ۲۰۷] .

8309ـ دانشگاه ۱۸۲۲: نسخ محمد شفیع، در۱۱۰۳ ، زرین ، آغاز برابر نمونه ۲۵۷ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۸ : ۴۱۷] .

8310 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۵۵۴ : نسخ زیبای محمدباقر، ع۲/۱۱۰۳، زرین ، ۲۱۲ گ[یادداشتهای‌سیدعبدالعزیزطباطبائی].

8311ـ مجلس ۵۶۹۲ : نسخ ۱۲۱۰ آغاز برابر نمونه ، فهرست ۶۲ فصل آن در فهرست کتابخانه آمده است ، ۴۸۰ ص ۱۹س [یادداشتهای آقای‌عبدالحسین حائری] .

انوار مشرقه

ازمیرمحمد صالح خاتون‌آبادی، نگارندهٔ «نوتقویم شرعی : ۲۷۳» و جز آن. بنام شاه سلطان حسین (۱۱۰۵ – ۱۱۳۵)، در دوازده باب ویك خاتمه. **آغاز**: ستاره‌ریزی عقدلآلی شکروسپاس حکیمی‌را سزاست جل شأنه‌که صد بند حکمت نجوم .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۴۱ .

8312ـ مجلس ۶۵۹۸ فهرست نشده: نسخ ۱۱۰۹ مقابله شده بانسخهٔ اصل، زرین ، [رؤیت].

انیس العاقلین

از ملامیرقاری گیلانی ، نگارندهٔ «اسرار القرآن : ۱۰۶» وجزآن .

8313ـ یزد، جامع کبیر ۶۳۱۵/۳ : باتاریخ ۱۲۱۵ دردفتر. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۴۷۹ هست [فلیمها ۱ : ۷۰۰].

انیس العوام

از محمد جعفر فرزند محمد علی فرزند

محمدباقر بهبهانی کرمانشاهی حائری، درگذشتهٔ ۱۲۵۴ دراصول وفروع دین. ذریعه از «انیس الطلاب» او یاد کرده است ، که جلد دوم آن درفروع دین است. **آغاز:** حمدله . اما بعد، چنین‌گوید ... که این چند کلمه‌ایست در بیان مجملی از اصول دین .

بنگرید : ذریعه ۲ :۴۵۹ ـ طبقات اعلام الشیعه، کرام : ۲۶۳.

8314ـ **الهیات** ۱۰۶ آل‌آقا: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. الهیات ۱ : ۷۰۱] .

انیس الموحدین

از ملامهدی نراقی ، نگارندهٔ «توضیح ـ الاشکال : ۱۵۴» وجزآن. درکلام وفروع در پنج باب و همراه « کنز الرموز» چاپ شده و شیخ عبدالرسول‌جواهری آنرا بعربی درآورده است .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۶۶ ـ ف. مشار : ۱۷۷ .

8315ـ **سپهسالار** ۶۳۴۹ : نستعلیق ۲۷ رمضان ۱۲۷ **(۱۲۰۷)** ، ۳۲ گ ۲۲ س [ف. سپهسالار ۳ : ۲۲۰] .

8316ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۵۹۵ : نوشتهٔ ج ۱/**۱۲۱۷** همراه « رضاع » مجلسی [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8317 ـ **سپهسالار** ۱/۶۳۵۱ : نسخ رشید احمد فرزند زین‌العابدین، در **۱۲۵۷** ، ۱۵۰ گ ۱۴س [ف. سپهسالار ۳ : ۲۲۰] .

8318ـ**سپهسالار**۲/۱۸۳۹ : نستعلیق محمدزمان فرزند مؤمن بیگ شمیرانی، در۱۸ رجب**۱۲۵۸** برای سیدمحسن (۶۷پ‍ـ۱۸۰ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۲۰] .

8319 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۸۸ :نوشتهٔ میرزا محمد فرزند غلامعلی علی آبادی ، در **۱۲۲۰** [نسخه‌ها ۱ : ۵۱] .

8320ـ **حقوق** ۳/۱۹۹ج : نسخ سدهٔ **۱۳** (۲۶ر ـ ۸۵ر) [ف. حقوق : ۲۰] .

الوالعزم

=رساله‌ای در تحقیق معنی

ازعلی فرزند شیخ فضل‌الله فومنی زاهدی نگارندهٔ «ارادةالله :۸۷۴» درپاسخ درخواستی که درمحرم ۱۰۷۱ ازجانب‌گیلانیان ازاو شده بود درچهار فصل نگاشت :۱ـ معنی‌اولوالعزم ۲ـ مذاهب و اختلاف اقوال در آن ۳ ـ رفع شبهات ۴ـ جمع میان اقوال .

8321ـ **الهیات** ۲/۲۹۳ج: نسخ ، با تاریخ **۱۱۱۱** دردفتر (۱۸پ ـ ۱۰پ) ،آغاز برابرنمونه همراه «ارادة الله» از همو [ف . الهیات ۱ :۱۹۸] .

8322ـ **ملك** ۲/۴۶۵۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** (۱۲ ر ـ ۱۹ پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ایضاح احقاق الحق

از میرنصیرالدین حسین فرزندعبدالوهاب بهبهانی، بدستور میرزا سعدالدین محمد وزیر شاه سلیمان‌صفوی (۱۰۷۷ ـ۱۱۰۵)، ترجمه ایست لفظی از « احقاق الحق » قاضی نورالله شهید، علامهٔ حلی (۶۴۸ ـ ۷۲۶) «نهج‌الحق وکشف‌الصدق» را درردسنیان می‌نگارد، قاضی فضل فرزند روزبهان خنجی شیرازی سپاهانی اشعری حنفی درپاسخ‌او «ابطال نهج‌الباطل»را نگاشت، قاضی‌شوشتری شهید (۹۵۶ـ۱۰۱۹) «احقاق الحق و ازهاق الباطل» را در رد پسر روزبهان نگاشت واین بهبهانی‌کتاب اورا بنام «ایضاح احقاق‌الحق» بفارسی‌درآورد. **آغاز:** سعد اکبردولت ازبرج اقبال سعادتمندی طالع

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۹۲ .

8323ـ **دانشگاه**۳۲۸۵: نستعلیق تاریخ

یادنشده، جلد یکم است، ۱۷۷ گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۴۱] .

ایمان و احکام صلاة = صفت ...

آغاز: حمدمتواتر وثنای متکاثر مر حضرت بی‌نیازی‌را که انعام اوعام است .

8324- **قاهره،** دارالکتب ۳ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ ، (گ۱ – ۲۰) ۱۵س [مخطوطات ۱ : ۲۴۴] .

ایمان و اسلام = رسالة فی معرفة

آغاز: قال النبی(ص) طلب العلم فریضة علی کل مسلم ومسلمة، صدق رسول الله گفتند رسول(ص) طلب کردن علم برهمهٔ مسلمانان ازمردان وزنان.

8325- **قاهره ،** دارالکتب ۸۹ زکیه فارسی: بی‌تاریخ (گ۱۷پ-۲۱) [مخطوطات ۱ : ۲۵۵] .

ایمان = حقیقت...

آغاز : بدانکه ایمان درلغت باورداشتن ودراین چهارقول است: اول اقرار بدل است.

8326- **مجلس** ۲/۵۵۸۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۴۴۷-۵۰۲) [ف. مجلس ۱۷ : ۴۶] .

ایمان وفروع دین

گفتاریست درعقاید و فروع دین، بایستی درچهار فصل باشد: فصل یکم درمعرفت ایمان فصل دوم درشناختن خدا . **آغاز:** بدان ایدك الله فی‌الدارین این‌کتاب دربیان معرفت ایمان واسلام وروزه و نماز.

8327- **ملك** ۲/۵۸۹۲ : نستعلیق میرزا محمد نجار التجار، باتاریخ **۱۳۱۶** در دفتر (۹پ-۲۵ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

8328- **قاهره ،** دارالکتب ۸۹ زکیه فارسی: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه (گ ۱۰- ۱۷پ) در فهرست از بخشها و نشانیهای دیگر آن یاد نشده است.

8329- **دارالکتب** مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، بدون نشانی بیشتر درفهرست (گ۵۸-۹۱) [مخطوطات ۱ : ۲۵۵] .

ایمان و کفر

از علیقلی فرزند قرچغای خان، نگارندهٔ «تعلیقات بر شرح اشارات: ۷۶۳» جزآن. که صاحب «ذریعه» آنرا بنام «ایمان الکامل» وصاحب «فهرست الهیات» بعنوان رساله‌ای درمعرفت ایمان و نورانیت محمد وعلی و «ایمان و کفر» نام برده است این کتاب دریك مقدمه وسه مقاله وهفت فصل و ختم است. **آغاز:** الحمدلله الذی هدانا الایمان الکامل و نورنا بنور المنیر الفیاض الهاطل...

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۰۸ و ۲ : ۵۱۴.

8330- **الهیات** ۳/۱۳۶د : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۷۳ر-۱۰۸پ) [ف الهیات ۱ : ۲۴۵].

ب

بحرالجواهر الخاقانی = صرح اللالی حسینی

از سید میرزا محمد باقر ملا باشی فرزند میرزا سید محمد طبیب موسوی شیرازی ، که بروزگار فتحعلیشاه می‌زیسته، در گذشتهٔ پس‌از ۱۲۳۲ بنام همان‌شاه، دریك مقدمه وشش‌باب: مقدمه درمعنی امامت، باب ۱-شرایط واموری که در امامت است ۲ - نصوص جلیه برامامت ۳- نصوص خفیه برامامت ۴- احوال ظاهر و باطنی حضرت امیر ۵ - نفی امامت از غیرعلی ۶- امامت دیگرامامان [نسخهٔ رضوی] کتابی

بهمین‌نام درهمین موضوع ازاو بکوشش نوهٔ او محمد باقر فرزند محمد فرزند نگارنده بسال ۱۲۹۷ چاپ‌شده. بخشهای چاپی مقدمه‌است وسه مقصد: وهر مقصد درچند فصل درمبدأ ومعاد وپیامبری و امامت، و یك خاتمه در چهارده جوهر، در سرگذشت چهارده‌تن، برای هریك‌از معصومان یك جوهر. **آغاز**: (۱) بهترین لؤلؤئی که غواصان عاقله رااز بحراندیشه . **آغاز**: (۲) الحمدلله الذی دل‌علی ذاته لذاته ... امابعد، بندهٔ حقیر محمد باقربن . . . برصفحهٔ عرض گستری .

بنگرید : ذریعه ۳: ۳۴ و ۱۵: ۳۹ و ۱۸ : ۳۶۲ ـ ف . مشار : ۲۰۵ ـ طبقات اعلام الشیعه، کرام : ۱۹۰ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۸۳ ـ ریحانة الادب ۱:۱۸۹ و ۴:۷۲ .

8331 ـ **اصفهان**، سید محمد علی روضاتی: نسخ زیبای محمد باقر فرزند میرزا محمدخوراسکانی، درصفر **۱۲۵۸** [یادداشتهای آقای روضاتی] .

8332ـ **رضوی** ۳۷۹حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین ،آغاز برابرنمونهٔ۱ ، بخشها برابرچاپی نیست، ۱۸۰ گ۱۵س [ف. رضوی ۴ : ۳۵] .

8333ـ **مجلس** ۵۶۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دریك مقدمه‌وسه‌مقصدویك‌خاتمه: ۱ـ مبدأ ومعاد۲ ـ نبوت۳ـامامت خاتمه‌اسامی وانساب ومعجزات چهارده تن. **آغاز**: الحمدلله الذی ۴۷۲ص ۲۶س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حائری] .

بحر اللآلی

گزارش قصیدهٔ « بدء الامالی » است در اعتقادات: یقول العبد فی‌بدء الامالی. درپایان آن‌آمده: تمام شد شرح قصیدهٔ امالی ازتقادیر حضرت مخدوم درویزه قریشی نیکنهاری قدس سره که موافقست به‌بحرالالی.

8334ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۸۱ : نستعلیق زیبای محمدنور، ۶شوال**۱۰۷۲** برای محمدرضا بیگ بدخشی صوفی، ۷۳گ. بامهر کتابخانهٔ محمد علی تربیت [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

بدا

درص۷۴۴ ـ ۷۴۶ گذشت .

بدایع الحکم

زنوزی، درص ۷۴۶گذشت .

بدیعیه

ازرحیم فرزندکریم فرزندابراهیم فرزند مهدی‌قاجاردرگذشته پس‌از۱۳۰۶، بدرخواست محمد حسن‌خان صنیع الدوله، بسال ۱۳۰۴ . دربیان ظهور و رجعت وآیت و علامت. در یك مقدمه در چند عنوان سپس چند فصل و خاتمه [دیباجه]. **آغاز**: یگانه خداوندی را بنده‌ایم وبی‌شبیه ومانندی‌را پرستنده و بیچون وچندی را ستایند .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۲۲ ـ المآثر و الاثار : ۱۳۷ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۱۱۵ .

8335ـ **دانشگاه** ۴۱۲۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**، ۶۳گ۲۲س [ف. دانشگاه۱۳: ۳۱۰۶].

براهین البهائیه

رازی، درص۷۴۶ گذشت .

البراهین الجلیه فی رد مخالفی الاثنی عشریه

از علی‌اکبر گونابادی‌مشهدی، ازمعاصران در رد صوفیان وشیخیان و بهائیان [ذریعه] . **آغاز**: الحمدلله الذی اوضح دلائل معرفته .

8336ـ تهران ، ملی ۱۰۸۱ : تاریخ یادنشده گویا نوشتهٔ شیخ علی معصومی بیدختی [نسخه‌ها ۱ : ۵۲] .

برهان الامامه فی عنوان الخلافه

از عبدالحسین لسان السلطنه ، نگارندهٔ «آثارالبدیعه : ۶۴۶» . بنام مظفرالدین شاه بسال ۱۳۱۹ ، دراثبات خلافت علی . **آغاز :** فروتنی ونیاز بارگاه یزدانی را گردگانت .

8337ـ تهران ، ملی ۷۵۸ف : نسخ چهارشنبهٔ ۲۶ ج ۱/۱۳۱۹ گویا نگارنده ، ۱۴گ ۱۱س [ف. ملی ۲ : ۲۷۹] .

برهان قاطع

ازکریمخان‌قاجار ، نگارندهٔ «حلقهٔکریمی ۲۸۷» و جزآن . در اثبات رکن رابع و لزوم وجود پیشوا ، درسه قسم و هریك قسم در چند مطلب وهرمطلب درچندفصل ، در۱۲۹۳ بانجام رسانده .اوکتابی دیگر بهمین‌نام بعربی دارد.

بنگرید : ذریعه ۳ :۹۸ ـ ف. کتب‌مشایخ ۳۲۹ .

8338ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق محمدباقر سمغابادی قزوینی ، ج ۱/ ۱۳۰۰ ، خشتی [نسخه‌ها ۵ : ۱۳] .

برهان الملة = حجة الاسلام

برهانیه

از محمد کاظم هزار جریبی ، نگارندهٔ «افلاکیه : ۲۳۹» و جزآن . او دوکتاب یکی کوتاه ودیگری باگسترش بیشتر بدین‌نام دربارهٔ امامت وستایش امامان‌دارد. **آغاز:** حمدله ... امابعد، غرض از تحریر این کلمات آنست که این اقل... بعرض برادران دینی میرساند .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۰۲ ، ۱۰۳ .

8339ـ مجلس۵/۴۵۲۷ : نوشتهٔ‌محمد ارومی، در۱۲۳۵ (گ۷۳ ـ ۸۴) دیده شود: «اقناعیه:8282» [رؤیت] .

بزم آرا

از محمد تقی توپچی فرزند آقا محمد دهخوار قانی ، بنام فتحعلی شاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰) و عباس میرزا نایب السلطنه ، در رد نصارا ویهود، درپنج فصل بسال ۱۲۶۰ نگاشته است. **آغاز :** حمد و سپاس بیقیاس و ستایش بی‌اقتباس حکیم کامل وعلیم.

8340 ـ دانشگاه ۳۰۸۰ : نستعلیق ابراهیم فرزندحاجی‌جوانمرد خویینی، رمضان ۱۲۵۷ ، درفهرست آمده : که نگارش بدستور عیسی قائم مقام وبنام فتحعلی‌شده است ، نسخه سه باب را دارد ،آغازبرابر نمونه ، ۱۴۲ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۲۵] .

8341ـ تهران، ملی ۴۲۱ف: نستعلیق محمدتقی فرزندمحمد بحرینی زنجانی در ۲۴ ذیقعدهٔ ۱۲۶۰ ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست آمده‌که نگارش بدستورحاجی میرزا آقاسی وبنام فتحعلی شاه است، ۱۷۱ گ۱۴س [ف. ملی ۱ : ۴۰۳] .

بشارت الامه فی موالید الائمه

ازحاج‌شیخ محمد سلطان الواعظین فرزند ملامحمد اسماعیل مجتهدکجوری‌تهرانی، در ـ گذشتهٔ ۱۴شعبان ۱۳۵۳ ، دریك مقدمه در ده بشارت، وچند باب هریك ده بشارت، و خاتمه در بشارت تولد مظفرالدین شاه. گفتاریست در کلام شیعی سپس سرگذشت امامان .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۱۲ .

8342 ـ دانشگاه ۳/۳۴۳۴ : نوشتهٔ ۱۳۱۶ ، بشارت چهارم است (۵۳ر–۲۰۷پ)

همراه با «ذریعة العاصین» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۴۷] .

8343ـ **تهران**، سلطان المتکلمین فرزند نگارنده [ذریعه ۳ : ۱۱۲] .

بشارة المذنبین

در ص ۶۵۰ گذشت .

بهجة القلوب

ازعلی فرزند محمدتقی (محمدثقفی)، که قصیدهٔ استادخود امیرمحمد تقی الحسینی را در توحید، بفارسی برگردانده وگزارش کرده‌است. آغازقصیده: الحمدلله ولاسواه. **آغاز**: الحمدلله والصلاة... وبعد چنین گوید احوج... علی بن محمدثقفی (این اختلاف ازفهرست کتابخانه‌است)

8344ـ **مجلس** ۴۷۴۵/۵ : بی‌تاریخ ازسدهٔ **۱۳** (ص۲۰۱ – ۲۱۶) بخشی ازآنست [ف. مجلس ۹ : ۱۰۲] .

بهجة المباهج

از سبزواری دربخش تاریخ خواهد آمد.

بیاض ابراهیمی

ازنواب ابراهیم‌خان فرزندعلیمردان‌خان فرمانروای‌کشمیرازجانب اورنگ‌زیب (۱۰۶۹ ۱۱۱۸)، درعقاید شیعی به عربی وفارسی، در ۱۱۱۶ بدان آغاز کرده در پنج یا هفت جلد نگاشته وپیش ازپاکنویس در فتنه‌های سدهٔ ۱۲ کشمیر از میان رفته و سپس در ۱۲۰۷ بدستور شیخ عبدالرحیم وکمک‌حاج محمدتقی قندهاری پراکنده‌های‌آن درچهارجلدبنام «سفینة النجاة» گردآوری شده است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۶۶ و ۱۲ : ۱۹۹

8345ـ **رضوی** ۱۲۵ اخبار: نسخ‌محمد حسن **۱۲۰۷** وقف‌آقا محمدتقی قندهاری‌نسخهٔ ممتاز۵۴۲ گ، ۳۶س، باتقریظ‌شیخ‌عبدالرحیم. **آغاز**: بسمله‌الحدیث‌الثانی والثلاثون، اخرج الخطیب عن‌انس [ف. رضوی ۱: ش ۱۲۵] .

8346ـ **آصفیه** ۵۹۳ حدیث : تاریخ یاد نشده، بخشی ازآنست، ۴۳۴ ص۱۵–۱۹س [ف. آصفیه ۱ : ۵۴۰] .

بیان الحق والصدق المطلق

از محمد صادق فخر الاسلام ارومیه‌ای ، درگذشتهٔ نزدیك ۱۳۳۰ ، در رد یهود و نصارا درده مجلد، که جلد یکم‌وچهارم‌آن‌در۱۳۲۷ ، ۱۳۳۴ بچاپ رسیده است.

بنگرید: ذریعه۳: ۱۸۰–ف. مشار: ۲۴۶.

8347ـ **ملك** ۶۳۵ : نستعلیق نگارنده در**۱۳۲۰**، جلددوم ، ۲۰۱ گ ۱۶س .

8348ـ **ملك**۶۳۶: نستعلیق نگارنده، در**۱۳۲۱**، دنبالهٔ جلد دوم، ۴۴۶ گ ۱۶س

8349ـ **ملك** ۱۱۰۲: شکسته نستعلیق نگارنده، در**۱۳۲۳**، جلدچهارم، ۴۵۵گ۱۶ [ف. ملك ، فارسی : ۶۵] .

بیان واجبات‌عقلیه = عقاید دینیه

ازگرگانی .

پ

پاسخ به‌اعتراضات پادری=رد...

پاسخ به‌پادری

از ملارضا همدانی، نگارندهٔ «الدرالنظیم ۴۸» وازوست : ارشاد المضلین:۸۷۵ و میزان الحق درهمین باره و شاید این پاسخ یکی از آن دو باشد. **آغاز** : حمدله . اما بعد ، پس بدانکه یکی از پادریان مذهب مسیحی چندی

قبل از این بدار العلم شیراز آمده از یکی از اکابر آن حدود ادلهٔ نبوت خاصه‌را طلب نمود.

8350 ـ **دانشگاه** ۱۸۲۷/۵ : نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳۲۸ر - ۳۳۵ پ) ۲۹س ۳۳۶ گ [ف. دانشگاه ۸ : ۴۲۴].

پاسخ به‌پادری

ازهمان محمد رضای همدانی . **آغاز :** (دیباجه) الحمد لمن یقصر اللسان عن حمده. **آغاز :** (مقدمه): حمدله . و الصلاة و السلام علی محمدوآله اجمعین. اما بعد، چنین گوید بندهٔ ...

8351 ـ **ملك** ۶۰۹۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۷۳گ ۱۵س [رؤیت] .

پاسخ به‌پادری

ازعلی‌اکبرایجه‌ای (اژه‌ای) سپاهانی‌فرزند محمدباقر، درگذشتهٔ ۱۲۳۲. بدستور فتحعلی شاه (۱۲۱۱ - ۱۲۵۰) او ردودی براحسائی و اخباری نیزدارد. **آغاز:** ای‌بدیوان‌کمالات هرکتاب .. زیب لسان ناهجان مناهج صاحب تنزیل .

بنگرید: فوائد الرضویه: ۲۷۴ـ مؤلفین مشار ۴ : ۴۸۸ .

8352ـ **سپهسالار**۳/۱۸۵۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۴پ - ۹۷پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۷۵] .

پاسخ به‌چهارده پرسش کلامی

بروش شیعی. **آغاز:** سئوال، دراحادیث هست‌که وقت سکرات موت پیغمبر . . . وائمهٔ هدی و جبرائیل... به‌نزد میت حاضرمی‌شوند

8353 ـ **دانشگاه** ۳۷۸۳/۹ : میرزا محمد فرزند میرزا مهدی نوری ، **۱۲۴۲** (ص ۹۳ - ۱۲۲) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۱].

پاسخ رسالهٔ دربندی

از محمد ابراهیم فرزند محمد خلیل استرآبادی، نگارندهٔ «حجة البالغه» بخواهش مردم ولایت حاجی‌طرخان و میرزا مهدی‌نوری بنام ناصرالدین‌شاه‌قاجار (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) درپاسخ نامهٔ دربندی مرتد که در تقویت کیش نصرانیان‌نوشته وبگیلان فرستاده‌بود [دیباجه] **آغاز:** بعد ازحمد وثنا وسپاس یگانهٔ بی‌همتا، ودرود بینهایت . . . مستور نماند که چون در زمان .

8354 ـ **مجلس** ۲۹۰۵/۳ : نستعلیق سدهٔ**۱۴** (ص۴۴۴ - ۴۷۶) انجام افتاده [ف. مجلس ۱۰ : ۳۰۲] .

پاسخ رستمداری به‌اوزبکان =

نامهٔ اوزبکان وپاسخ رستمداری

پاسخ‌نامهٔ دانشمندان ورارود =

نامهٔ ازبکان وپاسخ رستمداری

پاسخ به‌هفت پرسش

از عبدالرحیم فرزند ولی محمدتبریزی، در گزارش پاره‌ای از خبرهای شیعی بروش شیخی. این پرسشها از زنجان برای آخوند ملامحمد ممقانی فرستاده شده بود، و او پاسخ دادن به آنها را به نگارنده واگذار کرده [دیباجه]. **آغاز:** حمدله . . . اما بعد، بندهٔ خاکسار عبدالرحیم بن ولی محمد التبریزی بر صفحهٔ ضمایر صافیهٔ برادران صافی طویت می‌نگارد .

8355ـ **دانشگاه** ۳۰۷۲/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۲۰۰-۲۲۲) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۱۶] .

پرسش و پاسخ

ازمیرزا ابوالقاسم گیلانی، نگارندهٔ «اصول دین: ۸۷۸» وجزآن. چند گفتارست یکی در بارهٔ درستی انتساب خطبة البیان که در پاسخ مولانا علی‌اصغر در ۸ رمضان ۱۲۱۳ نگاشته است. **آغاز** این یکی: سبحان من دانت له السماوات والارض .. امابعد، این چند کلمه‌ای است حسب الاقتضا.

8356 ـ **دانشگاه** ۱۸۲۷/۱: و نسخ نستعلیق ازخود میرزای قمی، چند پرسش و پاسخ است بفارسی وعربی، یکی از آنها در بارهٔ خطبة البیان در پاسخ مولانا علی‌اصغر این یکی مؤرخ پنجشنبهٔ ۸ رمضان **۱۲۱۳** [ف. دانشگاه ۸: ۴۲۴].

8357 ـ **دانشگاه** ۱۰۲۰/۱: باتاریخ **۱۲۲۶** در دفتر (۹۱ پ ـ ۱۰۸ ر) دربارهٔ درستی انتساب خطبة البیان به حضرت علی. آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۵: ۱۱۹۳].

8358 ـ **دانشگاه** ۱۰۲۰/۱۰: نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۶۰پ-۱۶۴ر) پرسش و پاسخهایی است دربارهٔ شش مسئلهٔ فقهی اصولی-کلامی، گویا ازهمو. **آغاز**: سئوال اینکه می‌گویند الفاظ اسامی معانی نفس‌الامریه است چه معنی دارد؟ چه ثمره‌ای برآن مترتب می‌شود [ف. دانشگاه ۳:].

8359 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۱۳: باتاریخ **۱۲۳۲** دردفتر، دربارهٔ درستی انتساب خطبة البیان وآغاز نیز برابرنمونه [یادداشت های سیدعبدالعزیز طباطبائی].

پرسش و پاسخ

پرسش وپاسخی است دربارهٔ مسائل مذهبی ازکشیش استپانوس کاتولیک فرزند آراطون فرزند یوحنا، که درجولاهٔ دارالسلطنهٔ اصفهان می‌زیسته، برای کودکان، در۱۸۴۶م در ۱۵ فصل نگاشته وسپس پنج فصل برای آن افزوده شده است. **آغاز**: این مختصر رساله‌ایست درسئوال وجواب که انتخاب شده است، ازعقاید عملیات دین عیسویان، مبتنی است برپانزده فصل.

8360 ـ **مجلس** ۵۶۹۵ فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، باتصویر کشیشی در محراب، ۱۱۶ گ ۹س [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

پرسش و پاسخ

ازسید محمد باقر شفتی، نگارندهٔ «اصول دین: ۸۸۰» و جزآن. پرسش و پاسخهاییست گوناگون برخی کلامی و بیشترفقهی است و در بخش فقه خواهد آمد.

پرسش و پاسخ

پاسخ ازمحمد باقر مجلسی (بنگرید: بدا: ۷۴۴) به‌سه پرسش ملا خلیل قزوینی: ۱ـ در بارهٔ طریقهٔ حکما و حقیقت و بطلان آن ۲ ـ طریقهٔ مجتهدان واخباریان ۳ـ طریقهٔ فقیهان وصوفیان. همراه «تشویق السالکین» در۱۳۱۱ چاپ شده. **آغاز**: چنین گوید ... محمدباقر ابن... که این دو کلمه‌ایست در جواب سؤال مرد عزیزی که ازاین فقیرنموده بود.

بنگرید: ذریعه ۵: ۱۸۷ ـ دیباجهٔ دانش پژوه بررسالهٔ داوری فیض کاشانی میان پارسا و دانشمند، در مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات تبریز س۹ ش۲ ـ طرایق الحقایق ۱: ۵۱ ـ ف. مشار: ۴۲۶.

8361 ـ **ادبیات** ۱۱۲/۲ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۵۸ر ـ ۵۸پ) ۲۰س. هرسه پرسش و پاسخ را دارد [ف. ادبیات ۱: ۵۱].

8362 ـ **مجلس** ۱۹۱۶/۲۶: سدهٔ **۱۳** (ص ۳۷۴ ـ ۳۷۵) پاسخ بدو پرسش: ۱ ـ

طریقهٔ حکما وحقیقت و بطلان‌آن ۲ـ طریقت مجتهدان و اخباریان، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹: ۵۸۶] .

8363ـ **سامره**، میرزا محمد تهرانی : تاریخ‌یادنشده، آغازبرابرنمونه، هرسه‌پرسش و پاسخ را دارد [ذریعه۵ : ۱۸۷] .

پرسش و پاسخ

پاسخها از محمد باقر فرزند محمد جعفر همدانی قهی اصفهانی‌شیخی (۱۲۳۹-۱۳۱۹) نگارندهٔ «زمین وآفتاب : ۲۹۹» و جزآن. و او جز محمد باقر فرزند محمد جعفر همدانی بهاری درگذشتهٔ ۱۳۳۳ است. واین چندگفتار جداگانه است‌که در نسخه‌ها نشان داده می‌شود

بنگرید : طبقات‌اعلام الشیعه، نقبا: ۲۰۰ ف . رضوی ۴ : ۱۳۱ ـ المآثر و الاثار : ۲۱۷ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۴۴ .

8364-371ـ **الهیات**۴۸۶: نستعلیق **۱۲۹۳** چند گفتار و۸ پرسش و پاسخ است که هریك‌ازدیگری‌جداست ودریك دفترگردآوری شده: ۱ـ پاسخ دربارهٔ یاری‌جستن بنام خدا و صلوة برخاندان محمد۲ـ دربارهٔ معراج نوشتهٔ ۱۲ج۱/۱۲۹۳ ۳ ـ در معنی سراج پرسنده میرزا محمدعلی لاهیجانی است ۴ـ آیا معرفت نقبا ونجبا لازم است ، نوشتهٔ ۱۶ج۲/۱۲۹۳ ۵ـ دربارهٔ اعلم تلامیذ شیخ‌احسائی ۶ـچگونه هرچه دروجود مقدم است باید درظهور مؤخر باشد ۷ ـ شبهاتی که برای اسدالله‌خان فرزند میرزا اسحاق رخ داده ۸ ـ غرض از خلقت ، پرسنده‌محمدعلی فرزندناظم‌الشریعه است [ف. الهیات ۱ : ۶۴] .

8372ـ **مجلس** ۲۷۶۹/۱ : نستعلیق ابراهیم فرزند علی اصغر ۲۵ محرم **۱۲۹۶** (ص ۱ ـ ۹۴) در ۴ مطلب در فهرست بعنوان «رساله در رد یکی از منکران مسلك شیخیه» یادشده. **آغاز:** حمد می‌کنم خداوندی را که نفرستاد بسوی خلق رسولی . . . وبعد، چنین گوید این‌ضعیف خاکسارکه دراین اوان محنت

8373ـ **مجلس** ۲۷۶۹/۱۰: نستعلیق ابراهیم فرزند علی‌اصغر، چهارشنبهٔ ۱۴ رجب **۱۲۹۷** (ص۵۳۳ ـ ۶۶۰) . در پاسخ پرسش آقا میرمحمد علی رفسنجانی کرمانی. **آغاز :** ...دراین اوان محنت اقتران خطابی‌باعتاب و کتابی مستطاب [ف. مجلس ۹ : ۱۹۷].

8374ـ **مجلس** ۲۷۶۹/۶ : همان نستعلیق ودر رمضان **۱۲۹۶** (ص ۱۹۳-۲۲۵) پاسخ به‌هفت پرسش ازمسایلی‌که موردگفتگوی آن روزه میان‌شیخیان وفقها بوده‌است. **آغاز** چنین‌گوید این خاکسار تبه روزگار محمدباقر ...که دراین اوان محنت مسائلی‌چند رسید از بعضی از اعاظم [ف. مجلس ۹ : ۱۹۳].

8375ـ **مجلس** ۲۷۶۹/۳ : نستعلیق ابراهیم فرزند علی‌اصغر، درصفر **۱۲۹۷** (ص ۱۰۳ ـ ۱۱۲) ، در پاسخ دوتن از نصارا در ۱۱ ع ۱۲۸۸/۱ . **آغاز :** حمد خدا را که پرورندهٔ عالمیان است ، و درود نامعدود برگزیدگان [ف. مجلس ۹ : ۱۹۰] .

پرسش وپاسخ = سئوال و جواب

از شیخ‌الاسلام حسن حلی رشتی نگارندهٔ « سدرة المنتهی » درکلام. سئوال و جواب را پس از « شجرهٔ طوبی» که در ۱۲۹۸ نگاشته بود بنام رکن الدوله محمد تقی میرزا برادر ناصرالدین‌شاه درخراسان، بسال۱۲۹۹ نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۴۴

8376ـ **قم**، سید شهاب الدین تبریزی ۳مج: باتاریخ **۱۳۰۰** دردفتر، همراه « شجرهٔ

طوبی» ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۳۹۷] .

پرسش و پاسخ

ازهمان شیخ‌الاسلام حسن رشتی، درپاسخ احمد افندی حنفی، دراینکه چرا شیعه خلفارا دشنام میدهند. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌اظهرالحق واعله وکشف الباطل .

8377ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۴۰ : نسخ **۱۳۰۵** [نسخه‌ها ۲ : ۸۴].

8378ـ **ملك** ۷۶۷ : نسخ ۱۲ ع ۲/ **۱۳۱۵** ، ۴۰ گ ۹ س [ف . ملك ، فارسی : ۱۹۰] .

پرسش و پاسخ = نبوت

ازحسن رشتی.

پرسش و پاسخ

پرسشهایی است منسوب به حضرت جعفر صادق ازپزشك هندی، وپاسخ ندادن اوبدانها.

8379ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۳مج: نستعلیق علاءالملك فرزند قاضی‌نورالله شوشتری شهید ، همراه «مجالس المؤمنین» پدرش که مؤرخ ۴/ **۱۰۳۵/۵** است. [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۴] .

پرسش و پاسخ

گویا پاسخها از آقا سیدعلی طباطبائی (۱۱۶۱ - ۱۲۳۱) صاحب «ریاض» باشد . مسائل فقهی، کلامی، تاریخی است، و پرسنده درآن ازصاحب «ریاض» نام میبرد. و پرسشها باشماره است .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۳۶ ـ ریحانة ـ الادب ۲ : ۴۲۸ ـ روضات الجنات : ۴۱۴ .

8380ـ **الهیات** ۱۹۲ آل‌آقا: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز افتاده، و انجام نیز در پرسش ۱۴۳ افتاده است [ف. الهیات ۱ : ۷۰۶] .

پرسش و پاسخ

ازمحمدکاظم‌بن محمدقاسم‌رشتی، نگارندهٔ «اسرار العبادة» در گذشته ۱۲۵۹ .

بنگرید : فهرست الهیات : ۲۶۹ ذریعه ۲ : ۵۲ـ ف . ادبیات ۳ : ۳۰ .

8381ـ **الهیات** ۲۶۳/۳د : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، (۳۲ر - ۳۳ ر) ۲۵ س [ف. الهیات ۱ : ۲۶۹] .

8382 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۶/۳ جوادی : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، [ف. ادبیات ۳ : ۳۰] .

8383ـ **الهیات** ۵۵۹/۲د : نستعلیق باتاریخ **۱۲۹۵** دردفتر بهمین خامه (۲۰پ - ۳۵ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۲۸] .

8384ـ **مجلس** ۶۶/۵خویی: درپاسخ محمدحسن وزیر، سدهٔ **۱۳** ،دربارهٔ ۱ ـ قاب قوسین ۲ـ علت اشیاء ۳ـ خلقت مشیت بنفسها ۴ـ مسمای‌اسماءحسنی چیست ۵ـ بیان‌مخاطب ۶ـ امکان‌را حج که بسال ۱۲۵۴ نگاشته شده است (ذریعه ۵ : ۱۸۸) (ص۱۹۵ - ۲۰۵) . **آغاز:** الحمدلمن لایستحقه سواه ... اما بعد چنین‌گوید [ف. مجلس ۷ : ۶۷] .

پرسش و پاسخ

ازهمان سید محمد کاظم رشتی .

8385ـ **الهیات** ۲۶۳/۲د : نستعلیق شکسته، پیرامن شعبان **۱۲۷۴** (۳۲ر - ۳۳ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۶۹] .

پرسش و پاسخ

از کریمخان قاجار کرمانی ، نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی : ۲۸۷» و جز آن. چند گفتار است .

8386ـ **دانشگاه** ۸۶۹/۳: نسخ نوشتهٔ

۱۲۷۰ گویا نگارنده (۴۹ پ ـ ۷۳پ) ، در فهرست پاسخ دهنده شناخته نشده است . پاسخ چند پرسش در کلام وفقه است از امان‌الله خان فرمانروای کردستان که در ۱۲۷۰ کرمانی باو پاسخ‌داده‌است. **آغاز:** حمدله... چنین‌گوید .. که درساعتی میمون وزمانی برکت مشحون که درگوشهٔ انزوا [ف. دانشگاه ۳ : ۵۴۷] .

8387ـ **دانشگاه ۲/۸۶۹**: نسخ نوشتهٔ **۱۲۷۰** گویا نگارنده که نامش در نسخه سفید و در فهرست ناشناخته مانده ، همان پرسش و پاسخ نسخهٔ ۲/۶۲۳۲ ملك است باهمان سر‌آغاز (۳۵پ ۴۸پ) [ف. دانشگاه ۳:۳۴۷].

8388ـ **دانشگاه ۵/۸۶۹**: نسخ **۱۲۷۰** گویا نگارنده (۱۰۰ب-۱۲۸پ)، پاسخ‌دهنده در نسخه شناخته نیست . پرسشهای سپاهانیان است دربارهٔ قرآن که حاج محمد صادق آورده بود . **آغاز:** حمدله . . . انه قداتانی جناب الحاج العظیم . . . بمسائل من اصبهان [ف . دانشگاه ۳ : ۵۴۷] .

8389ـ **دانشگاه ۱/۸۶۹** : نسخ ۱۵ ع ۲/**۱۲۷۲** گویا بخامهٔ نگارنده که درفهرست شناخته نیست (۱پ ـ ۳۴ر) ، همان پرسش و پاسخ نسخهٔ ۱/۶۲۳۲ ملك است باهمان سر‌آغاز [ف. دانشگاه ۳ : ۵۴۷] .

8390ـ **دانشگاه ۴/۸۶۹** : نسخ ۶ع ۲/**۱۲۷۲** گویا بخامهٔ نگارنده پرسشی است کلامی در پاسخ امان‌الله‌خان والی کردستان ، **آغاز:** حمدله... چنین‌گوید...که دربهترین ازمنه و خوشترین آونه وارد شد (۷۴ پ ـ ۹۹ ر) ، نام نگارنده در نسخه سفید مانده و ازاین‌رو درفهرست ناشناخته مانده است [ف . دانشگاه ۳ : ۹۴۷].

8391ـ **مجلس ۶/۳** نجم: نوشتهٔ **۱۲۹۱** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱] .

8392ـ **ملك ۶۲۳۲/۱**: نسخ سدهٔ **۱۳** پرسش ازشیخ‌محمد فرزندامام‌الدین کردستانی دربارهٔ جهنم ، پاسخ در چندین فصل دراینکه نمیشود جهنم همیشگی باشد. **آغاز:** حمدله . صلاة. وبعد یقول... انه قدارسل‌الی‌جناب... الشیخ محمدبن [رؤیت] .

8393ـ **ملك ۶۲۳۲** : سدهٔ **۱۳**، همان نسخهٔ ۸۶۹/۴ دانشگاه است باهمان سر آغاز [رؤیت] .

8394ـ **ملك ۶۲۳۲/۲**: نسخ‌سدهٔ **۱۳** دراینکه ام‌الکتاب چیست ؟ پرسش بعربی از شیخ یوسف فرزند محمد حسن‌کردی، پاسخ به فارسی و در کرمان در ۲ع ۲۹/**۱۲۷۲** نگاشته شده است. **آغاز:** حمدله... و بعد فیقول... انه قدارسل الی‌الجناب العالم [رؤیت] .

8395ـ **ادبیات ۸۱/۲** د: نسخ تاریخ یاد نشده، درپاسخ به عزیزخان سردار (۱۷پ ۲۷ناقص) (ف، کتب مشایخ ۲ : ۲۴۱) [ف . ادبیات ۱ : ۲۹۳] .

8396ـ **ادبیات ۸۱/۳**د: نسخ تاریخ یاد نشده ، پاسخ بدوستی دربارهٔ گرفتاری قوم لوط ورهیدن‌خاندان او درآن‌شهر[ف. ادبیات ۱ : ۲۹۳] .

پرسش و پاسخ

ازهمان حاج محمد کریمخان قاجار، که دربالا یادشد، درپاسخ مسائل مشکلهٔ حاج‌محمد صادق کرمانی که دراصفهان می‌زیسته است، در شب دوشنبهٔ ۲۰محرم۱۲۷۰. **آغاز:** حمدله. وبعد، چنین‌گوید بندهٔ اثیم ... که جناب عمدة التجار...ساکن‌اصفهان‌صانهاالله‌عن‌فتن‌الزمان.

8397ـ **ملك ۶۲۶/۳**: نستعلیق‌محمد رضا فرزندمحمدصادق یزدی، درهمدان**۱۲۸۵** (ص ۱۳۰ ـ ۱۴۹) [رؤیت] .

پرسش و پاسخ

ازحاج محمدکریم‌خان کرمانی که در بالا یاد شد، درپاسخ مسائل علینقی هندی.

8398ـ ملك ۴۰۱۷: نسخ مصطفی فرزند محمدباقر طباطبائی، **۱۲۹۵** در کربلا، ۱۵۱ گ ۱۵س [ف. ملك، فارسی: ۱۹۰].

پرسش و پاسخ

پاسخ مجلسی دوم است به ملاخلیل، در بارهٔ شیخ صفی‌الدین نیز شرحی آورده است.

بنگرید: ذریعه ۵: ۱۸۷.

8399ـ **الهیات** ۴/۴۷۰ د: نستعلیق **۱۲۳۹** بهمین‌خامه دردفتر (۱۶۲ر – ۱۶۳ر) [ف. الهیات ۱: ۳۰۶].

(بنگرید: پرسش و پاسخ: ۹۰۱).

پرسش و پاسخ

پاسخ از محمد فرزند محمد کریم فرزند ابراهیم کرمانی شیخی (۱۲۶۳ – ۱۳۲۴)، پرسش ازمیرزا اسحاق فرزند میرزا محمد قاسم خان دیوان بیگی کرمانی.

بنگرید: ذریعه۵: ۵۱۰ – فهرست‌کتب مشایخ ۲: ۳۶۰.

8400ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۰۴: نسخ علی‌محمد فرزند محمدرضای شاهرودی، دردیه لنگرود، در **۱۳۰۰** [نسخه‌ها ۲: ۸۰].

پرسش و پاسخ

از سید محمدعصار فرزند محمودلواسانی تهرانی (۱۲۶۴ – محرم ۱۳۵۶)، نگارندهٔ «ناسخ التفاسیر: ۶۶» وجزآن. پاسخ۲۱مسئلهٔ دینی و اعتقادیست‌که در ۱۳۳۳/۲/۲۷ بانجام رسیده است. **آغاز**: الحمدلله الذی اظهر – الکائنات بفیضان جوده.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۲۴ – مؤلفین مشار ۵: ۵۹۶ – ریحانة الادب ۳: ۸۸ – مقالات الحنفاء: ۲۶۱.

8401ـ **رضوی** ۳۸۲حکمت: شکسته نستعلیق‌خود عصار، ۱۶۳گ [ف. رضوی۴: ۳۷].

پرسش و پاسخ

ناشناخته، درمسائل کلامی.

8402ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۰۶۶ نوشتهٔ ۱۸۹۵م درفهرست موزه دربخش کتاب های مسیحیت یادشده‌است [نسخه‌ها ۴: ۶۶۶].

ت

تاج المناقب

الهی اردبیلی، دربخش تاریخ خواهدآمد.

تأدیب الزندیق فی تکذیب الصدیق

از میرعبدالقادر سمرقندی دهلوی.

8403ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲قف ۲۴: نوشتهٔ **۱۲۴۱** (ص۱۴۲ – ۲۵۶) [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۳].

تبصرة العوام

دربخش ملل ونحل خواهدآمد.

تبصرة المؤمنین

از سید محمد مؤمن حسینی‌پزشك تنکابنی دراصول دین ورد دانشمندان غیرصوفی ودرستی تصوف ورد محمدطاهرقمی شیرازی وستایش از صفی‌الدین نیای صفویان‌که محمدطاهر یادشده ازاو نکوهش کرده بود، گویا بدستور دربار صفویان، در دوازده فصل و یك خاتمه، بسال ۱۰۸۶ نگاشته است. **آغاز**: الحمدلله الذی

یهدی من یشاالی صراط ... اما بعد ، براریاب الباب پوشیده نماندکه.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۲۵ ، ۴۰۲ .

8404ـ **الهیات ۲/ ۵۷۶د** : نستعلیق میرزا محمد قلی فرزند میرزا اسماعیل زنگنه ، ج۱/ **۱۲۳۴** درروستای بویوک آباد، (۴۸ر ـ ۸۸ پ) ۲۰ س ، آغاز برابر نمونه [ف . الهیات۱ : ۳۳۵].

8405ـ**شیراز** ، دکترخاوری ۱۸/مج باتاریخ **۱۲۶۰** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸].

8406ـ**ملک**۱/ ۴۹۳۵: شکسته‌نستعلیق ۱۸ ع ۲/ **۱۲۷۰** (۱پ ـ ۵۵ر) آغاز و برابر نمونه [رؤیت] .

8407ـ **رضوی ۶۲**حکمت : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه (۱۱۴۵) آغاز برابر نمونه ، ۶۲گ ۱۷س [ف . رضوی ۱ : ۶۲ حکمت] .

8408ـ **بادلیان**۱/ ۲۴۶ فرازر۱۲۹۹ اته: تاریخ یادنشده ، **فیلم**آن در دانشگاه ش ۹۸۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۱] .

تجهیز الجیش لکسر صنمی قریش

از حسن فرزند امان‌الله دهلوی [دانش ـ پژوه] .

8409ـ **قم** ، سیدشهاب‌الدین تبریزی: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۶ : ۳۶۱] .

تحفة الائمة

دراعتقادات، درسه فصل: نخست صدآیه‌که مفسران سنی دربرتری علی یادکرده‌اند، آنگاه صدحدیث‌آنهم ازپیروان‌سنت دربارهٔ معجزه‌های امامان و دلیل‌های نقلی، درپایان دوازده دلیل: سه از لغت وسه از منطق وسه از فلسفه و سه از دلیل‌های نقلی‌آورده است. این‌کتاب بروزگار صفویان نگاشته شده ودر (۱۸۵ر) نسخهٔ ۶۰۵ دانشگاه آمده است : در این عصرکه ازبکیه مشهدمقدس‌راگرفتند (۷ـ۹۹۶). ودر(۱۸۲) همان نسخه ازکتابهای شیعی‌که ازترس ازبکان به‌آب انداخته شد، واز شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) بمانند مرده یـاد می‌کند. نام کتاب و شمارهٔ فصلها دردیباجهٔ این‌نسخه‌آمده است .

8410ـ **دانشگاه۶۰۵**: نستعلیق تاریخ یادنشده، نسخه درصحافی مشوش‌شده، آغاز در دیباجه افتاده ، ۲۹۸گ [ف . دانشگاه ۶ : ۲۱۵۷] .

تحفة الابرار

از عماد الدین حسن فرزند علـی فرزند محمد طبری آملی استرآبادی کـه بروزگار خواجه نصیرالدین می‌زیسته ، نگارندهٔ «کامل بهایی» در ۶۷۵ و «اسرار الامامه» در ۶۹۸. دراصول دین، دریك مقدمه درشش فصل وسپس ده باب ، و هر باب بامقدمه وفصلهایی ، بنام عزالدین محمد فرزند محمد رازی فریومدی وزیر، بسال ۶۹۸ نگاشته است. **آغاز** : حمد بیحد و ثنای بیعد پادشاهی را که خالق‌کون و مکان .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۰ و ۳ : ۴۰۵ ـ کشف الحجب : ۱۰۳ ـ روضات الجنات : ۱۶۹ ـ ریحانةالادب ۳: ۱۲۸ـ هدیةالاحباب ۱۹۳ ـ مؤلفین مشار ۲: ۶۰۹ـ فوایدالرضویه ۱۱۱ .

8411ـ **سامره**، میرزا محمد طهرانی: سدهٔ **۸** ، تاپایان باب ۸ را دارد [ذریعه ۳ : ۴۰۵] .

8412ـ **تهران** ، سعید نفیسی ۴۵ : نستعلیق نـورالدین علی فرزند شیخ ابـراهیم

انصاری ، ۲۰ع۱/۱۰۳۰، ۱۳۰ گ ۱۵ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۶۴۱ هست [فیلمها : ۴۲] .

8413ـ **دانشگاه** ۵۲۰۵ : نسخ نعمت‌الله خطروی، شنبهٔ ۲۷ صفر **۱۰۴۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۳۰ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۵۰] .

8414ـ **یزد**، علومی۵۳۱: نسخ زین‌العابدین فرزند علی رضا ، چهارشنبهٔ ۷ صفر **۱۰۸۱**. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۹۲۶ هست [فیلمها : ۴۲] .

8415ـ **نجف**، شیخ‌علی‌اکبرخوانساری نسخهٔ کامل مؤرخ **۱۰۸۶** [ذریعه۳ : ۴۰۵] .

8416ـ **قاهره**، دارالکتب۱۶مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ محمدحسین فرزند محمد باقر **۱۰۹۵** ، آغاز برابر نمونه (۱۸۰ پ ـ ۲۷۶) [مخطوطات ۱ : ۵۵] .

8417ـ **سپهسالار** ۶۳۹۵/۱ : نسخ **۱۲۷۳** ، (۱ـ۵۹) ازمیان افتادگی‌دارد [ف. سپهسالار ۳ : ۳۵۲].

تحفة الاخوان

از ناشناس، دراثبات روش شیعی و روشن ساختن تناقضها درچهار مذهب سنیان. **آغاز:** حمدوثنای نامحدود وشکر وسپاس نامعدود مر حضرت صانع .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۱۴ .

8418ـ **دانشگاه**۱۰۱۵/۳۵ : نستعلیق باتاریخ **۹۱۳** در دفتر (۱۱۰ پ ـ ۱۲۸ پ) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۵۶۰].

8419ـ **نجف**، ملامحمدعلی خوانساری: نوشتهٔ پیش‌از**۱۲۰۰**، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۳ : ۴۱۴] .

تحفة الاخوان فی اصول الدین و الایمان

از حسین فرزند عبدالرزاق حسینی ، در اصول دین، درپنج باب و یك خاتمه و هر باب درچندفصل، درمدرسهٔ جدهٔ اصفهان، در۱۲۲۴ نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۱۴ .

8420ـ **یزد**، جامع کبیر۴۶۸۱ (۱۲/ ۲۳) : نوشتهٔ نگارنده در مدرسهٔ جدهٔ اصفهان در۲۸ج۲/**۱۲۲۴**، ۸۰ گ [نسخه‌ها۴: ۳۷۶] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۹۶ هست [فیلمها ۱ : ۴۲] .

تحفة الاخیار

ازمحمدطاهرشیرازی قمی‌درگذشتهٔ۱۰۹۸ نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی : ۸۲» و جزآن. او در نوشته‌های خود فلسفه و عرفان را رد می‌کرده واز آن میان همین کتاب که گزارشی است بر «مونس الابرار» او که منظومه‌ایست در هزار بیت در امامت علی و بدگویی ازصوفیان، بسال ۱۰۷۵ نگاشته‌است. نیمهٔ‌نخستین‌آن‌بادیباجه‌ای دررد تصوف پرغلط بسال ۱۳۳۶خ در۲۲۸ص چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. . . اما بعد، بدانکه محتاج رحمت‌الله قادر محمد طاهر این قصیده را که «مونس‌الابرار» موسوم.

بنگرید : ذریعه۳ : ۴۱۷ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۵۸۸ .

8421ـ **رضوی**۱۹۶ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۲۳۵] .

8422 ـ **دانشگاه** ۴۶۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، ۶۳گ ۱۴س، با دگرگونیهایی باچاپی. **آغاز:** مقدمه در بیان ابتدای ظهور

مبتدعه یعنی صوفیه و ذکر مواضع مذهب آن فرقه غاوية (که درچاپی نیست) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۷۷] .

8423ـ **مشهد،** شیخ علی‌اکبر نهاوندی تاریخ یادنشده [ذریعه ۳ : ۴۱۷] .

8424ـ **قم،** سیدشهاب الدین تبریزی: تاریخ یاد نشده [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8425ـ **تبریز** ، ملی ۳۵۳۸ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۱] .

8426 ـ **بغداد** ، المتحف العراقی ۱۶۵۴: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۶].

تحفة الاخیار

از محمد کاظم هزار جریبی ، نگارندهٔ «افلاکیه : ۲۳۹» وجزآن. درعقاید مذهبی در دوباب: ۱ـ معجزات امامان بقیع ۲ـ حالات اهل برزخ. **آغاز:** حمدله... اما بعد، چنین گویدبنده‌محمدکاظم‌بن‌محمدشفیع هزارجریبی.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۱۸ .

8427ـ **مجلس** ۴۵۲۷/۷ : نسخ شیخ محمد ارومی ، در **۱۲۳۵** در کربلا (۱۰۳ ـ ۱۲۲)، آغاز برابرنمونه، درمجموعه‌ای: ۱ـ رساله درتوحید ۲ـ جبرواختیار ۳ـ کاشف ـ العدل ۴ـاقناعیه ۵ـبرهانیه ۶ـ تحفةالمجاور ۷ـ (این کتاب) ۸ـ روحیه ۹ـ افلاکیه ۱۰ ـ هدایة الغافلین ۱۱ـ تحفهٔ بقیةالله ۱۲ ـ چهل حدیث ۱۳ـآداب وضو و نماز ۱۴ـ دررالاخبار وجواهرالاثار همه بفارسی واز همو [رؤیت].

تحفة الاولیاء

از محمدعلی فرزند محمدحسن اردکانی، بدستور شاهزاده محمد ولـی میرزا ، ترجمهٔ گزارشی است ازکافی بخش‌کتابهای عقل وجهل تاپایان ایمان وکفر که در۱۲ رجب۱۲۳۷ به‌انجام رسیده‌است وخود می‌نویسد: من‌نخواستم بحل اشکالها بپردازم مگر آنچه بدرستی و نادرستی نسخه مربوط بود ، بنابراین چیزی برترجمه نیفزودم. ونام خودوکتاب وشاهزاده را دردیباجه‌آورده‌است. **آغاز:** جواهرکلامی که غواصان بحار معرفت تلفظ به آن در اصل اصول دین کافی .

8428 ـ **دانشگاه** ۲۶۳۹: نسخ، نسخهٔ اصل‌نگارنده، تاریخ انجام نگارش ۱۲ رجب **۱۲۳۷**، ۵۶۰گ ۲۱س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۱۷] .

8429 ـ **دانشگاه** ۶۳۴ : نسخ زین ـ العابدین فرزند محمدعلی اردکانی، شنبهٔ۲۳ج ۲/**۱۲۳۸**، آغاز برابرنمونه، ۳۷۶گ۲۱س [ف. دانشگاه ۵ : ۱۱۹۷] .

تحفهٔ تهماسبیه

از سراینده‌ای باتخلص حافظی، دراصول دین وپاکی و نماز، درپیرامن ۲۰۰ بیت، به‌ـ دستور شاه‌تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۱) ودر نزدیك بپایان آن‌آمده: حافظی‌این‌رساله مختصری‌است ـازبرای عرابی وحضریست. **آغاز :** ابتدأ نا باسمه الاعظم ـ وهوالله صانع العالم.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۲۵ .

8430ـ **کاظمین،** سیدحسن‌صدر: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۵۰] .

تحفهٔ جهانبانی

ازمیرزا محمد اخباری‌نگارندهٔ«آینهٔعباسی ۸۶۹» بدستور محمد علی میرزا، در اعتقادات ازتوحید وعدل وپیامبری‌ومعاد وبهشت ودوزخ زیر عنوانهای اصل نگـاشته است . **آغاز :** الحمدلله وسلام علی عباده‌الذین‌اصطفی، امابعد بندهٔ دعاگوی‌برادران ایمانی‌وخیرخواه دولت.

بنگرید : اعیان الشیعه ۴۵ : ۲۹۴ ـ

هدیةالعارفین ۲ : ۳۶۲ - معجم‌المؤلفین ۱۰ : ۲۶۱ .

8431- **مجلس** ۲/۲۸۳۴ : نسخ سدهٔ **۱۳** (ص۱۵۱ - ۲۰۰) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۶۰] .

8432- **تهران،** ملی۸۲۸ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۵۹گ۱۱س [ف. ملی ۲ : ۳۶۳] .

التحفة الحرمیه فی مسایل الشرعیه

از علی‌اکبر فرزند محمد امین لاری ، به نام مرتضی قلی‌خان وکیل‌الملك، دریك مقدمه ودوباب، در اصول دین و فروع آن تا نماز . (بنگرید : التحفة المعتمدیة :۹۱۲) ازهمو. **آغاز:** حمدله. . . چنین گوید علی اکبر بن محمد امین لاری.

8433- **تهران،** دکترمفتاح: نسخ سدهٔ **۱۳**، [رؤیت] .

تحفهٔ خاقانیه = قاطع المفتاح

تحفة الخواص

گفتاریست درمسئلهٔ ولایت، گمان میروداز مردمان نیمهٔ دوم سدهٔ سیزدهم باشد، نام کتاب نیز در متن نیامده و بخامهٔ نویسنده در نمای نسخه آمده است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی انسانا حقایق‌الدین .

8434- **رضوی** ۳۸۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۷گ ۱۱س [ف. رضوی ۴ : ۳۹] .

تحفة السالکین

از عبد النبی فرزند شرف الـدین محمد طسوجی از شاگردان میرزا حسن زنوزی ، (۱۱۱۷ - ۱۲۰۳) ، در اصول دین بروش شیعی امامی. دریك مقدمه وپنج‌باب ویك‌خاتمه و هرباب در چند فصل. نام‌کتاب و نگارنده و شمارهٔ بخشها در دیباچه آمده است . **آغاز :** بحمدك‌اللهم علی‌ماهدیتنا الصراط المستقیم... اما بعد، چنین‌گوید .

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۲۳۳ - طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۸۰۲ - دانشمندان آذربایجان : ۲۶۷ .

8435- **دانشگاه** ۴۳۵۲/۱: نستعلیق نزدیك **۱۲۵۳** (۲پ - ۳۶پ) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۰۷] .

8436- **نجف،** مدرسهٔسیدیزدی: تاریخ یاد نشده [طبقات اعلام‌الشیعه، کرام ۸۰۲] .

تحفهٔ سکندری = تنبیه الرفضا

تحفة السلاطین

ازآقا محمودبهبهانی، نگارندهٔ «الفصول الاربعه : ۶۷۸» وجزآن .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۴۱ - مرآت - الاحوال : ۴۶۶ .

8437- **دانشگاه** ۵۰۷۴ : نسخ شعبان **۱۲۴۱** ، نسخه جزء دوم و در چهارده باب و خاتمه در معجزات چهارده‌معصوم است، ۲۳۳ گ ۲۴س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۵].

تحفة السلطان

از محمد حسن فرزند محمد عسکـری حسنی سمنانی، بنام فتحعلی‌شاه قاجار(۱۲۱۱ - ۱۲۵۰)، دریك مقدمه وپنج اصل ویك خاتمه، دراصول دین نگاشته است، نگارنده «منهاج - العارفین» را بسال ۱۲۴۸ بانجام رسانده است **آغاز:** کرایم حمد وسپاس وعظایم شکر بیحد وقیاس سزای ثنای حکیم وبازای‌آلای .

بنگرید : مؤلفین مشار ۲ : ۶۳۴ .

8438- **تهران،** ملی۶۱۲ف: نستعلیق محمدعلی فرزند محمدمهدی هاشمی سمنانی ،

درع۲/۱۲۳۷ ، برای فتحعلی شاه ، زرین ، ۸۷گ ۱۳س [ف. ملی ۲ : ۱۲۴] .

تحفة السلطان

ازمحمد فرزند محمدصادق تمامی شیرازی بنام محمدشاه (۱۲۵۰-۱۲۶۴)، بسال۱۲۵۱ در فضایل علی، در یك مقدمه وسه باب نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الکریم المنان والقدیر الحکیم الدیان والصلاة علی.

8439**ـ تهران ،** ملی ۷۲۲ف : نسخ رمضان **۱۲۵۱**، آغاز برابرنمونه، ۸۹گ ۱۰ س [ف. ملی ۲ : ۲۲۷] .

تحفهٔ سلیمانی

از روح الامین فرزند شمس الدین محمد حسینی‌نائینی، بنام شاه‌سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵)، دراثبات واجب وپیامبری و امامت، در یك مقدمه و چهارده مطلب و یك خاتمه . **آغاز :** ثنای بیحد سزاوار معبودی است که عارفان آگاه وعارفان درگاه .

8440**ـ تهران ،** دهخدا ۲۷۳/۵: با تاریخ **۱۲۲۸** دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۶].

تحفهٔ شاهی

ناشناخته. بنام شاه‌تهماسب(۹۳۰-۹۸۴) عنوان فضیلت اول دارد تامیرسد به‌فضیلت چهلم دربیان حق تعلیم اصول وفروع مذهب اهل‌بیت وثواب‌ارشاد. ازکتابهای تبلیغات‌روزگارصفویه است .

8441**ـ تهران،** دکتر مفتاح ۸۱/۱ : نستعلیق عبدالحسین فرزندعبدالکریم مرنجانی ۶ذیقعدهٔ ۱۲۱۸، آغازافتاده[یادداشتهای‌آقای دانش پژوه] .

تحفهٔ شاهی

از قاضی‌زادهٔ‌کرهرودی، نگارندهٔ «امامت ۸۹۲» مناظرهٔ اوست باقاضی‌زادهٔ ورارودی در مجلس شاه‌عباس‌یکم (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷)، دریك مقدمه وقاعده ویك خاتمه: مقدمه دربیان‌مقصود ازلفظ امام و نیاز بوجود وی ، قاعده در چند منهج، خاتمه دررجعت‌ومعاد. **آغاز:** کس‌نامهٔ انوار جلی ننویسد... طلیعهٔ صباح ستایش بی‌آلایش پرتوانگیز فضای دلگشا .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۴۳ .

8442 **ـ ملك** ۵۲۱۶/۱ : نستعلیق **۱۰۸۹** و مقابلهٔ **۱۰۹۰** (۱پ ـ ۱۹۶ ر)۱۹ س . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

8443**ـ مجلس**۴۶۳۴: نستعلیق زیبای محمدصالح خاتون‌آبادی، غرهٔ ع۱/**۱۰۶۳** ، آغاز برابرنمونه، زرین، ۱۳۶گ ۱۹س [ف. مجلس ۱۳ : ۲۵] .

8444**ـ رضوی** ۳۹۰حکمت: نسخ‌ملا محمدجعفرفرزندزین‌العابدین۱۵ج۱/**۱۲۳۳** آغاز برابرنمونه. ۱۷۲گ ۲۰س [ف. رضوی ۴ : ۴۰] .

8445**ـ مشهد ،** عبدالحمید مولوی : نستعلیق تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۵].

تحفهٔ صفویه

از زین‌العابدین‌حسینی. دراصول و فروع دین، دریك‌مقدمه وسه‌باب‌ویك خاتمه. **آغاز:** حمد و سپاس یکتایی راکه دانایان بحر فهم و ادراك بکنه معرفت .

8446 **ـ مجلس** ۶۲۱/۱۷ : نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲ : ۳۷۹] .

تحفهٔ عباسی

ازمحمدطاهر شیرازی‌قمی نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی : ۸۲» و جزآن . برای شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) در کلام شیعی از توحید، پیامبری، امامت، معاد، گناهان بزرگ بروش

پرسش‌وپاسخ (اگر پرسندکه... پس بگوکه..) باعنوان فصل و در پایان از نماز گفتگو کرده است. **آغاز:** حمدله... امابعد، ای عزیز من بدان وآگاه باش که دنیا محل فراغت وموضع راحت نیست.

بنگرید : ذریعه ۳: ۴۵۲ - ف. روضاتی ۲۱ .

8447- **رضوی** ۶۴۸۱: نوشتۀ پنجشنبۀ ۲۷ شوال **۱۰۷۱**، ۹۲گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۰۴۰ هست [فیلمها : ۴۳] .

8448- **مجلس** ۱/۳۰۳۶: نسخ محمد امین‌فرزند محمدطاهر فرزند هدایت‌الله کفرانی **۱۰۷۶**، (ص ۱ - ۱۷۳) ۱۵س [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۱ - ف. مجلس ۱۰ : ۵۷۸].

8449- **مشهد**، آقای کاظم مدیرشانه‌چی نسخ خوش **۱۱۰۰**، جیبی [نسخه‌ها ۵: ۵۸۴]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۱۷۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۳] .

8450- **حقوق** ۱۶۴ج : نستعلیق سدۀ **۱۱**، آغاز برابرنمونه، ۱۲۶گ ۱۵س [ف . حقوق : ۴۳] .

8451- **دانشگاه** ۲/۴۱۰۸ : نستعلیق محمدحسین فرزند محمدشفیع **۱۱۴۸** (ص۵۷ ۱۹۷) آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۸۶] .

8452- **ملك** ۲۲۷۴ : نسخ سدۀ **۱۲**، ۷۶گ ۱۹س [ف. ملك، فارسی: ۱۱۲] .

8453 - **همدان** ، آقای قاسم برنا : سدۀ **۱۲**، ش۲دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷] .

8454 - **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی: نسخ صفر **۱۲۷۳** ، بایادداشت حاج میرسید محمدچهارسویی(م۱۲۹۳) آغاز نزدیك به‌نمونه ، ۹۶گ ۱۴س [ف. روضاتی ۱: ۲۱].

8455- **فیض‌آباد**، راجه محمدمهدی تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۵۲] .

تحفۀ فتحیه = قاطع‌المفتاح

تحفۀ لاریه = لاریه

از میرزا محمد اخباری ، نگارندۀ «آینه عباسی : ۸۶۹» وجزآن. دراصول وفروع‌دین ازپاکی ونماز، که در دوشنبۀ ۱۹شوال۱۲۱۲ بانجام رسیده است . **آغاز** : حمدله . و سلام علی عباده‌الذین‌اصطفی. چنین‌گویدمحمدبن... که پوشیده نماند که مستحق ستایش و پرستش خداوندگاری است.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۶۷ .

8456- **مجلس** ۴۴۶۴: نسخ‌محمدباقر فرزندمحمدعلی همدانی، دوشنبۀ ذیحجۀ **۱۲۲۱** آغاز برابر نمونه، ۱۱۴گ ۱۸س [رؤیت].

8457- **دانشگاه** ۲/۳۳۴۱ : باتاریخ **۱۲۳۰ - ۱۲۴۷** درمجموعه (ص۵۹ - ۱۳۶) آغاز برابرنمونه، [ف. دانشگاه۱۱: ۲۳۲۹].

تحفة المتقین

از تقی‌الدین محمد محتسب الممالك ، بنام شاه‌سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵-۱۱۳۵) درمناقب امامان . [ایرج افشار] در ذریعه از کتابی بدین نام وهمین موضوع ازابوعلی‌محمد مشهور به‌عبدالکریم فرزند محمد هادی شهابی کرینی طبسی‌یادشده‌که در۱۱۲۵ بانجام‌رسیده است .

8458- **تهران**، موزۀ ایران۲۴: نسخ خوش‌سدۀ**۱۲**، زرین، نگارنده تقی‌الدین‌محمد محتسب‌الممالك یادشده [نسخه‌ها ۳: ۱۱۹].

8459- **مشهد**، شیخ عباس قمی: تاریخ یاد نشده ، نگاشتۀ ابوعلی محمد شهابی طبسی یادشده. **آغاز:** حمداًعلی وصلاةجلی من‌الامد

الی الابد [ذریعه ۳ : ۴۶۵] .

التحفة المحمدیه فی شرح المقدمة النصیریه

ازعبدالنبی فرزندمحمد مفید فرزندحسین شیرازی ، شاگرد صدر الدین محمد قمی ، و نگارندهٔ « فوائد الجعفریه » گزارشی است از «اعتقادات» خواجه نصیرالدین‌طوسی [دیباجه] بخواهش سید محمدخادم‌مدینةالرسول، و شاید همان «عقیدةالمفیدة» باشد [ذریعه۱۵:۳۰۶] . **آغاز:** الحمد لمن سلك بنا سبیل قویم مستقیم ونهج لنامناهج الحق .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۲۶ .

8460ـ **ملك** ۱۷۴۸ : نسخ ۱۴ ج **۱۲۹۱**، آغاز برابرنمونه،۷۹گ ۱۴س [ف . ملك، فارسی : ۱۱۳] .

8461ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۵۱۱ : نسخ زیبای اوایل ذیحجهٔ**۱۳۰۲**، آغاز برابر نمونه ، ۶۰ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

التحفة المعتمدیه فی احقاق ـ المذهب الجعفریه

از علی‌اکبر فرزند محمد امین لاری. که در۱۲۸۶ نگاشته است. (بنگرید : التحفة ـ الحرمیة :۹۰۹) .

8462ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۵۷: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۰] .

تحفهٔ ملکی = ترجمهٔ عیون اخبار الرضا

متن از ابن‌بابویهٔ قمی درگذشتهٔ ۳۸۱ ، ترجمه ازعلی فرزند طیفور بسطامی ، زنده در ۱۰۶۵، بنام عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵-۱۰۸۳) وشیخ ملك محمد انصاری، دریکصدوسی وهشت باب: باب یکم وجه تسمیهٔ حضرت رضا، سپس احادیثی برنص امامت او ودیگر امامان، ذکر مجالس ایشان بااهل ادیان دیگر بطور وعظ یا مباحثه ، مجالس گفتگو در نزد هارون عباسی (۱۷۰ - ۱۹۳) ، باب ۱۳۹ در ذکرصفات و سیرت پیامبر . **آغاز :** چون کلك سخنگوی بامدادمداد... آغاز سخن‌گزاری بحمد وثنای حضرت باری شیوهٔ ستودهٔ .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۲۰ -- بروکلمن عربی ۳ : ۳۴۴ .

8463ـ**تهران**،ادبیات۱/۲۰۲حکمت: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲:۵۱] .

8464ـ **آصفیه** ۹۵۲حدیث: نستعلیق خوش سید امام‌الدین، **۱۲۳۰**، ۴۳۱ص۱۷س [ف. آصفیه ۱ : ۵۴۱] .

تذکرة الائمه

دربخش تاریخ یاد خواهدشد .

تذکرة الاخوان

ازمحمدعلی فرزندزین‌العابدین‌رفسنجانی دریك مقدمه و دوفصل، در کلام و عقاید شیعی نگاشته، و در سه‌شنبهٔ ۲۲رجب ۱۲۹۵ بانجام رسیده است. **آغاز:** سپاس و ستایش بیرون از چند وچون شایسته و شایان .

8465ـ **ملك** ۲۲۷۵ : شکسته نستعلیق ابراهیم فرزند حاج میرزا عبدالوهاب محمد حسین‌خان شیبانی کاشانی ، ۱۷ ع ۲ /**۱۲۹۸** برای اقا سیدمحمد، ۱۵۶گ۱۲س [ف. ملك فارسی : ۱۱۷] .

تذکرة الفتن

از آخوند محمدکاظم، نگارندهٔ «تحفة ـ الاخیار :۹۰۸» وجزآن. درامامت، دردوجلد

و بابها، و درآن سه خلیفه را از روی آیتها و گفتهٔ بزرگان اسلام نکوهش کرده است . و فهرست نگارشهای خودرا درآن آورده است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلقنی فهدانی. . . اما بعد ، باید دانست کـه بهترین اعمال بعد از معرفت خدا ورسول .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۲ .

8466 ـ **دانشگاه ۶۱۰** : نسخ محمد فرزند صفر فخار، ۷ ج ۲/ گویا **۱۲۳۹** آغاز برابر نمونهٔ، ۳۰۰گ۱۸س [ف. دانشگاه ۶: ۲۱۵۸] .

تذکرة المذاهب

از محمد عبدالقادر

8467 ـ **آصفیه ۱۲۳۲** کلام : نوشتهٔ **۱۸۹۹**م [ف . آصفیه ۳ : ۵۴۴] .

تذکرة الملوك

ازعبدالرضا فرزند محمدتقی‌خان، شاگرد میرزا علیرضا و ملا محمد مهدی کرمانشاهی ، بنام فتحعلیشاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰) ، در یك مقدمه وسه‌مقاله، درکلام شیعی. **آغاز:** حمدله. وبعد، بروفق مقتضای حکم اذکروا نعمتی‌التی

8468 ـ **سپهسالار ۲۹۴۵**: نسخ سدهٔ **۱۳**، در ۱۲۸۵ از آن اعتضاد السلطنه بوده ، ۱۶۲ گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۹۴] .

ترجمهٔ آداب المتعلمین

متن از حسین فرزند محمد فرزند احمد عصفور بحرانی ، درگذشتهٔ ۱۲۱۶ برادرزادهٔ شیخ یوسف بحرانی ، ترجمه از عبدالله فرزند محمد اکمل بدرخواست گروهی، دریك مقدمه و دوفصل. مقدمه در بیان موضوع مورد نزاع. فصل ۱ـ دربیان لزوم تحصیل علم ویقین وعدم جواز ظن وتخمین دراحکام دین ازراه آیت‌ها

۲ ـ لزوم تحصیل علم از راه احـادیث ولزوم احتیاط هنگام عدم حصول‌علم. **آغاز:** الحمد لله الذی رفع سماءالعلوم و جعل لها ابراجاً و اجرافیها . . . اما بعد : چنین گوید عبد اقل حسین‌بن .

8469ـ **مجلس ۲/۲۹۹۵** : نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۱۹۰ ـ ۲۹۳) [ف. مجلس ۱۰: ۲۹۹] .

ترجمهٔ کتاب اثبات نبوت خاصه

نبوت خاصه ازسیدمحمد کاظم فرزندمحمد قاسم رشتی‌گیلانی ، گویا همان غریه‌است‌که در پاسخ محمد علی ساخته است [دانش پژوه] ، رسالهٔ «غریه» در پاسخ چهارپرسش‌است : ۱ـ وجه انحصارشرایع‌شش‌گانه۲ـ انبیاءاولوالعزم ۳ـ اولواالعزم واجنه ۴ـ انبیاء اولوالعزم آیا برهمهٔ اشیاءمبعوث‌شده‌بودند. واین‌کتاب چاپ شده‌است **آغاز:** بسمله. قال سلمه‌الله تعالی: چگونه است‌دلالت‌عقل‌قاطع بر نبوت‌خاصه‌وولایت‌خاصه.

بنگرید : ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۱۳ .

8470ـ **تهران،** دهخدا۲/۳۰۲: نسخ اسماعیل‌تفرشی شنبه۴ذیحجهٔ **۱۲۵۷** بفرمایش میرزا محمد اسماعیل وزیر توپخـانه [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۴].

8471ـ **مجلس ۱/۳** : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۲ـ۴۰) آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۲ : ۷] .

ترجمهٔ اصول دین احسائی = ترجمهٔ حیاة النفس

ترجمهٔ اعتقادات صدوق = شرح اعتقادات

متن ازصدوق، ترجمه‌از ابوالفتح‌حسینی،

بنام شاهزاده مهین بانو ، در سی و چهار باب [دیباجه] و در پایان آمده : این است ترجمهٔ خلاصهٔ اعتقادات . نگارنده شاید میر ابوالفتح نگارندهٔ «تفسیر شاهی : ۳۲» و یا میرابوالفتح فرزند میر ابوالقاسم حسینی استرآبادی ، میر- میران ازسدهٔ یازدهم باشد . **آغاز** : ... بعد ازمحامد وافیات کریم واجب‌العطایات وحکیم معطی المسئلات .

8472- **نجف**، امیرالمؤمنین۸۹۹: سید حبیب‌الله حسینی، ج۲/۱۰۹۰، آغاز یك‌صفحه افتاده [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

8473 - **دانشگاه ۴۵۷۳** : نستعلیق دهٔ سوم شوال **۱۳۱۸** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۵۰۷].

8474- **مجلس ۶۲۱/۱۸** : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام « شرح ... » یاد شده [ف . مجلس ۲ : ۳۷۹] .

ترجمهٔ اعتقادات صدوق

متن از ابن‌بابویه، صدوق قمی، ابوجعفر محمد فرزند علی درگذشتهٔ ۳۸۱، چند ترجمه ناشناخته. درذریعه چهارترجمه از«اعتقادات» یاد شده است.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۷۹ .

8475- **ملك ۶۰۵۳/۱۲**: نستعلیق، (۹۷ر - ۱۱۶ر) با عنوانهای باب . **آغاز** : باب اعتقادات، درباب لوح‌وقمر آنستکه ایشان دو فرشته‌اند [رؤیت] .

8476- **سپهسالار ۱۸۳۹/۱**: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱پ - ۶۷ر) . **آغاز** : حمدله . وحده ... در بیان اعتقادات امامیه در توحید [ف. سپهسالار ۳ : ۳۹۹] .

ترجمهٔ اعتقادات صدوق

متن ازابن‌بابویه، صدوق قمی، ترجمه از محمد علی فرزند محمد حسنی ، که بروزگار فتحعلی‌شاه (۱۲۱۱-۱۲۵۰) دریزد می‌زیسته بنام ولی میرزا پسرهمان شاه‌که حکمران یزد بوده است. در ذریعه « ترجمهٔ اعتقادات » از میرزا محمد علی مدرسی فرزند علیرضا فرزند زین‌العابدین یزدی درگذشتهٔ ۱۲۴۰ یاد شده که‌گویاهمین ترجمه‌باشد [عبدالحسین حائری] ودرف . مشارنیزازترجمهٔ سیدمحمد علی‌فرزند محمدحسنی قلعه‌کهنه‌ای یادشده است. **آغاز**: ترجمهٔ حدیث اخلاص بطرز ثنای خاص‌الخاص سلطان عظیم الجبروتی را سزد .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۷۹ - ف . مشار : ۳۹۳ - مؤلفین مشار ۴ : ۳۷۰ .

8477- **مجلس ۲۷۹۰/۲** : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** (ص۴۴۱ - ۵۸۶) آغازبرابر نمونه، درفهرست نگارنده یك‌جاسید محمدعلی فرزند محمد حسن و یك‌جا ابن محمد حسینی محمد علی یاد شده گویا اولی غلط چاپی باشد [ف. مجلس ۱۰ : ۴۳] .

ترجمهٔ اعتقادات صدوق = شرح اعتقادات صدوق

ترجمهٔ اعتقادات مجلسی

متن از محمد باقر مجلسی‌که یاد او در «بدا : ۷۴۴» گذشت . ترجمه از ملا محسن فرزند محمد سمیع. **آغاز**: حمدله... امابعد این چند کلمه‌ایست در ترجمهٔ رسالهٔ اصول - المذهب از... مجلسی.

8478- **دانشگاه ۳۸۴۲/۲** : نسخ‌سدهٔ **۱۳** (۹۸پ - ۱۷۹پ) همراه: اصول وفروع دین ، قرة العین از همو [ف . دانشگاه ۱۲ :

۲۸۲۴] .

ترجمهٔ اعتقادیهٔ بهائی = اعتقادات از ادهم خلخالی، درص۸۸۹ گذشت .

ترجمهٔ اعتقادیهٔ بهائی

متن از بهائی ترجمهٔ ناشناخته . متن در ده فصل و مترجم اصل رساله را فصل به فصل آورده و پس ازهرفصلی ترجمهٔ آنرا آورده‌است (بنگرید : اعتقادیه : ۸۸۹) ادهم خلخالی . **آغاز:** الحمدلله علی الائه... یعنی حمد وثنا و ستایش مرخدای‌را برنعمت‌های او.

8479 **ـ رضوی** ۳۵۶ حکمت : شاید محمدحسین حسینی‌ج۲/**۱۱۲۳**،همراه شرایع الاسلام ۴۴ گ [ف. رضوی ۴ : ۲۷] .

ترجمهٔ الباب الحادیعشر

متن از علامهٔ حلی ، حسن فرزند یوسف درگذشتهٔ ۷۲۶ ، که «مصباح المتهجد» طوسی را دردہ باب گزین‌کرده و «منهاج الصلاح فی مختصر المصباح» نامیده ، سپس باب یازدهمی برآن افزوده‌که خود جامع مسائل کلامی است. ترجمه ازافضل الدین محمد فرزند تقی فرزند محمد فرزند غیاث‌الدین‌محمود حسینی‌موسوی شهرستانی ، از دانشمندان سدهٔ یازدهم [سعید نفیسی]. **آغاز :** الحمدلله الذی لم یزل عالماً وقدیراً .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۵ و ۴ :۸۳ .

8480 **ـ مجلس** ۲۰۶۰ : نسخ ممتاز سدهٔ **۱۳**، ۴۸ گ ۲۷س [ف. مجلس ۶:۵۶].

8481**ـ مجلس**۵/۲۳۸۸فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص ۳۲۳ - ۴۳۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷] .

ترجمةالباب الحادیعشر = شرح..

متن ازعلامهٔ حلی، ترجمه ازمحمدفرزند احمد معروف به‌خواجکی .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۲۲

8482**ـ الهیات** ۱/۵۱۲د : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۵۳** ، باحاشیه‌هایی به نشانی (منه سلمه‌الله، منه رحمه‌الله) (۲پ - ۵۸ پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۱۷] .

ترجمهٔ الباب الحادیعشر

ناشناخته .

8483**ـقزوین**، خاندان آقامیرحسینای قزوینی: سدهٔ **۱۱**،ش۳ دفتر[نسخه‌ها۶:۳۵۱].

ترجمهٔ الباب الحادیعشر = لوازم الدین

ترجمهٔ بشارات الشیعة

متن از ملا اسماعیل فرزند محمد حسین خاجوئی اصفهانی نگارندهٔ « جامع الشتات : درفقه» وجزآن. درهشت فصل باعنوان اشارات و بشارات در ۱۱۵۵ بدان آغاز کرده است . ترجمه ناشناخته. باعنوان مؤلف‌گوید، مترجم گوید. و خود زیر عنوان دوم مطالبی افزوده است. **آغاز:** لك‌الحمد یارافع درجات العلما ...امابعد،این‌کتابی‌است‌موسوم‌به‌بشارات‌الشیعه از ... محمد اسماعیل مازندرانی ، مشتمل بر هشت فصل .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۱۲ .

8484 **ـ دانشگاه** ۳۱۸۸ : نسخ ۲۱ شعبان **۱۲۷۳** آغاز برابر نمونه ، ۱۳۴ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۶].

ترجمهٔ بغیة الطالب

دربخش فقه خواهد آمد.

ترجمهٔ ترویج و تشهیر اللعن

متن از زین‌الدین علی فرزند عبدالعالی

کرکی، درگذشته در غدیر ۹۳۷ یا ۹۳۸ یا ۹۴۰. مترجم بعلت افتادگی در نسخهٔ مجلس شناخته نشده‌است. و از کرکی کتابی در این باره بنامهای «اسرار اللاهوت فی وجوب لعن الجبت والطاغوت» و «نفحات اللاهوت» یاد شده است که‌گویا این ترجمهٔ همان باشد.

بنگرید: ذریعه ۲: ۵۵ ــ ریحانةالادب ۳: ۴۸۹.

8485ــ **مجلس** ۵۱۶۶/۱: نستعلیق محمد رضی فرزند محمد محسن فرزند محمد ربیع فرزند محمدرحیم، رجب **۱۱۱۶** (۱ر ــ ۲۰پ) آغاز در دیباجه افتاده: در مدحت شاه مغفرت پناه گفته شده، گردون خجل از همت والای وی است [ف. مجلس ۱۵: ۳۰۲].

ترجمهٔ تمام الشریعه

ترجمهٔ «رسالة الرضا الی المأمون» است. از رضی‌الدین محمد فرزند بهاءالدین محمد فرزند حسنعلی فرزند عبدالله شوشتری بنام شاه‌سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ــ ۱۱۳۵) در هامش نسخه گزارش همین رساله است که باید ازهمین شوشتری وجزو همین ترجمه باشد.

8486ــ **دانشگاه** ۴۹۳۶: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱ ــ ۱۲**، آغاز در دیباجه افتاده، ۳۳گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۴: ۴۰۴۹].

ترجمهٔ توحید مفضل

متن منسوب به‌مفضل بن عمرجعفی‌کوفی، ترجمه ازمحمد صالح فرزند محمد باقرروغنی که درصفر ۱۰۸۰ بانجام رسانده است.

بنگرید: ذریعه ۴: ۹۱، ۴۸۲ ــ ریحانة الادب ۲: ۱۰۱ ــ روضات الجنات ۴۰۸ ــ فوائد الرضویه: ۵۴۷ ــ مؤلفین مشار ۳: ۵۲۳.

8487ــ **سپهسالار** ۱۸۳۵: نسخ سدهٔ **۱۱**، شاید بخامهٔ مترجم، حاشیه منه دارد، آغاز یك برگ افتاده، ۱۹۰گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۳: ۴۰۴].

ترجمهٔ توحید مفضل

متن منسوب به‌مفضل جعفی‌کوفی، ترجمه از محمدباقر مجلسی (بنگرید: بدا: ۷۴۴) برای شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ــ ۱۱۰۵)، دررجب ۱۰۹۴ نگاشته وبارهاچاپ شده‌است.

آغاز: الحمدلله الذی هدانا الی توحیده به ــ صفوته محمد.

بنگرید: ذریعه ۴: ۹۱، ۴۸۲ ــ ف. مشار: ۳۹۷.

8488ــ **تهران**، دهخدا ۲۲/۱: نسخ محمد هاشم فرزند ابوالحسن شیرازی **۱۰۹۷** [نسخه‌ها ۳: ۳۴].

8489ــ **دانشگاه** ۴۲۹۱/۱: نستعلیق محمدعلی فرزند حسین‌رازی سبزواری، ج ۱/ **۱۱۱۴** (ص ۱ ــ ۱۷۱) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۵۹].

8490ــ **سپهسالار** ۸۱۶۹/۱: نسخ محمدعلی فرزندحاج‌محمدصفر، ۵ع۲/**۱۱۳۵** آغاز وانجام افتاده، (۱ر ــ ۱۱۳پ) ۱۱س [ف. سپهسالار ۳: ۴۰۴].

8491ــ **تهران**، دکترمفتاح: نسخ ۶ ذیحجهٔ **۱۱۴۳**، آغاز نونویس [رؤیت].

8492ــ **سپهسالار** ۶۴۰۴/۱: نسخ **۱۲۲۷**، سپس دو صفحه دربارهٔ اخباری بودن یااصولی بودن مجلسی هست. (۳پ ــ ۷۸ر) ۲۰س [ف. سپهسالار ۳: ۴۰۴]

8493ــ **همدان**، آقای حاجی ایزدی ۱ مج: باتاریخ **۱۲۵۲** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۳۶۷].

8494ــ **رضوی** ۴۱۷اخبار(۶۸۱۵):

نسخ ، تاریخ یاد نشده ، ۶۳ گ ۱۸ س [ف . رضوی ۵ : ۴۲] .

ترجمهٔ توحید مفضل

متن منسوب به مفضل جعفی ، ترجمه از شیخ فخرالدین ترکستانی ورارودی، که درقم میزیسته، بەدستور حاج نذرعلی درمحرم ۱۰۶۵ بانجام رسانده‌است. **آغاز:** آفرین‌جان‌آفرین پاك را .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۱ ، ۴۸۲ ،

8495ـ **ملك** ۱۰۸۲ : نستعلیق خود نگارنده ، **۱۰۶۵** درقم ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، [رؤیت] .

8496ـ **تهران**،ملی ۹۸۹ف : نستعلیق فخرالدین ماوراءالنهری،محرم **۱۰۷۵**،۱۷۶ گ ۲۷ س [ف. ملی۲: ۵۴۵] .

8597ـ **الهیات** ۲۵۶د: نستعلیق‌رجب **۱۰۸۱**، ۳۵۷گ۱۵س [ف. الهیات ۱:۲۷].

8598 ـ **مجلس** ۶۱۱۹ فهرست نشده: نسخ ملا حبیب فرزند محمد شاه ، سدهٔ **۱۱** ، تصحیح شدهٔ میرزا علی فرزند سید میرك زمانی در۱۱۰۷، ۲۱۷ گ ۲۴س [رؤیت] .

8599 ـ **کاظمین** سید محمد واعظ خوانساری اصفهانی تاریخ یادنشده [ذریعه ۴: ۹۱] .

8500ـ **تبریز** ، حاج سید میرزا باقر قاضی طباطبائی: نسخه ازروزگار نگارنده‌است [ذریعه ۴ : ۹۱ ـ یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

ترجمهٔ جبرو اختیار

در ص ۷۵۷ گذشت .

ترجمهٔ حدیث معرفت

از محمدباقر مجلسی دوم (بداء : ۷۴۴) حدیث (اول عبادةالله‌معرفته) واخباری دیگراز امامان‌را باگزارشی‌که شیخ‌طوسی ازآنهاکرده است، ازروی «عیون اخبار الرضا» و «توحید» صدوق و «امالی» و «احتجاج» طبرسی دراین کتاب آورده و ترجمه نموده است . **آغاز :** حمدله. . . امابعد تراب اقدام سالکان مسالك یقین(بنگرید: ترجمهٔ خطبةالتوحید: ۹۱۸) .

8501 ـ **سپهسالار** ۵۴۱۸/۲: نسخ سدهٔ **۱۱**، (۳۲پ ـ ۶۰پ) [ف. سپهسالار ۳: ۴۰۸] .

ترجمهٔ حدیث مفضل

از محمد باقرمجلسی دوم (بداء:۷۴۴). حدیثی است دررجعت امامان و ظهور حضرت مهدی‌که همراه « توحید المفضل » در ۱۲۸۷ چاپ‌شده. **آغاز:** شیخ‌معتمدحسن بن سلیمان‌در کتاب منتخب البصائر .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۷ .

8502ـ **تهران**، اصغرمهدوی۳/ ۲۶۰ نستعلیق عبدالرحیم فرزند میرعبدالباقی‌حسینی درسپاهان ۱۴ محرم**۱۲۵۹** [نسخه‌ها۲:۹۹] .

ترجمهٔ حسنیه = حسنیه

ترجمهٔ حیاة النفس الی حضیرة القدس

متن ازاحمد احسائی (بنگرید : الاسئلة السلطانیه :۸۷۶)، ترجمه از میرزا حسن‌عظیم آبادی حائری ، درگذشتهٔ پیرامن ۱۲۶۰ که بسال ۱۲۸۸ در بمبئی چاپ شده . **آغاز :** الحمدلله ذی الکبریاء و الاء و صلی علی من تقوست بشعاع نوده .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۸ و ۷ : ۱۲۴ ـ ف. مشار : ۳۹۹ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۵۹۱ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۳۱ .

8503ـ ملك ۶۲۲۴ : نسخ سدهٔ ۱۳، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۱۵۷ گ ۱۴ س [رؤیت].

8504 ـ قم ، فیضیه ۳۵۴ (۹۲۵) : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۲۶۴ص ۱۲س [ف . فیضیه ۱ : ۲۹۷] .

ترجمهٔ حیاة النفس الی حضیرة القدس

متن از شیخ احمد احسائی (بنگرید : الاسئلة السلطانیه : ۸۷۶) ، ترجمه گویا از محمد جوانرودی، دریك مقدمه وپنج باب ویك خاتمه ، دراصول دین بروش شیخی . آغاز : حمدله ... اما بعد، چنین گوید. . . احمدبن زین‌الدین .

8505 ـ حقوق ۲۱۹ج : نسخ محمد جواد جوانرودی، از سدهٔ ۱۴ که‌گویا مترجم کتاب است (ص۱ـ۱۰۴) [ف. حقوق : ۹۸].

ترجمهٔ حیاة النفس الی حضیرة القدس

متن از شیخ احمد احسائی (بنگرید : الاسئلة السلطانیه :۸۷۶)، ترجمه ازشاگردش محمود فرزند محمد تبریزی، دراصول دین، در یك مقدمه وپنج باب ویك‌خاتمه، درکرمانشاه، در۱۴ج۱/۱۲۳۶ساخته‌است. ترجمهٔ دیگرش از سیدکاظم رشتی (بنگرید: اصول‌دین:۸۸۲) چاپ شده‌است. آغاز: الحمدلله الواحدالاحد ...امابعد، چنین‌گویدبندهٔ پریشان‌حال‌احمدبن زین الدین .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۸ (ترجمهٔ ...) و۱۲۴:۷(حیاةالنفس) ـ عربی، مشار:۳۹۹ـ ف . کتب مشایخ ۲ :۳۰ .

8506ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱/۱۲۶: سدهٔ ۱۳، درفهرست آمده «ترجمهٔ اصول الدین » احسائی گویا از محمود فرزند محمد تبریزی [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۳].

8507ـ سپهسالار ۱۳۲۹: نسخ سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه ، ۴۱گ ۱۷س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۰۹] .

ترجمهٔ حیاة النفس الی حضیرة القدس

متن از شیخ احمد احسائی (بنگرید : الاسئلة السلطانیه :۸۷۶). ترجمه‌های ناشناخته

8508ـ تهران، ادبیات ۸۰د: شکسته نستعلیق ۱۲۳۰ ، ضمن منشآت‌روزگار قاجار، دریك مقدمه وپنج باب و یك خاتمه‌که بدستور شاه ساخته شده‌است [ف. ادبیات ۱:۴۹۹] .

8509ـ تهران، اصغر مهدوی ۵۵۳ : نبشتهٔ‌محمدفرزندعلی، برای‌آخوندملامحمددانا در پایان رجب ۱۲۴۲ [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۲] .

ترجمهٔ خطبة التوحید = ترجمهٔ خطبة الرضا

ازمحمدباقرمجلسی (بنگرید: بدا:۷۴۴) خطبهٔ توحید منسوب به حضرت رضا است که بدینگونه آغاز می‌گردد : اول عبادةالله معرفته واصل معرفةالله توحیده. ترجمه وگزارش آن‌از مجلسی درپایان«تحفةالرضویه» چاپ‌شده‌است. آغاز: حمدله... اما بعد، تراب‌اقدام سالکان مسالك‌یقین(بنگرید: ترجمهٔ‌حدیث‌معرفت:۹۱۷)

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۹ و ۷ : ۲۰۲ .

8510ـ تهران ، دکتر مفتاح ۳ مج : باتاریخ ۱۰۹۷ بهمین خامه در دفتر، زرین ، [رؤیت].

8511 ـ ملك ۵۹۳/۱۹ : نستعلیق و نسخ، باتاریخ ۱۱۲۵ دردفتر (ص۵۱۸ـ۵۵۶)

آغاز برابر نمونه [رؤیت].

8512ـ سپهسالار ۸/۸۱۷۳: باتاریخ ۱۱۶۳(۱۱۶۳) دردفتر (۸۳پ - ۹۱پ) [ف. سپهسالار ۳: ۴۱۰].

8513ـ تهران، اصغر مهدوی ۲۱۹: نسخ سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۲: ۹۷].

8514ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۶۰/۴ نستعلیق عبدالرحیم فرزند میرعبدالباقی‌حسینی درسپاهان پیرامن محرم ۱۲۵۹ [نسخه‌ها ۲: ۹۹].

ترجمهٔ خطبهٔ شقشقیه = شرح خطبه...

ترجمهٔ دلیل المتحیرین

متن‌ازسیدکاظم رشتی (بنگرید: اصول‌دین ۸۸۲) ترجمه از محمدرضی فرزند محمد رضا پاسخ پرسشهایی است در مورد مباحث آنروز شیخیه، اصولیه باسرگذشت شیخ احمد احسائی واجازه‌ها وفهرست نگارشهای‌او، وسبب‌دشمنی فقیهان آن روزه بااو.

بنگرید: ذریعه ۸: ۲۶۰ ـ ف. مشار: ۶۹۵ ـ فهرست احسائی ۲: ۱۱۱.

8515 ـ دانشگاه ۳۲۲۷: نستعلیق ۱۵ع‌۱/۱۲۹۰، ۶۵گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۸۶].

ترجمهٔ رسالهٔ معاد جسمانی

متن ازسید ماجد، ترجمه گویا از محمد صادق فرزند علی سرکانی.

8516ـ یزد، جامع کبیر ۱۴۰۵/۲۵ باتاریخ ۱۰۳۳ دردفتر. ضمن‌مجموعه «ترجمهٔ مسایل فقهی و کلامی» که گویا همه از همان سرکانی باشد، ویکی ازآنها مؤرخ ۹۴۹ است فیلم آن درداننشگاه ش۲۵۰۱هست [فیلمها ۱: ۷۰۳].

ترجمهٔ سواره دوکنستان = تی‌نوپل ونامهٔ او به‌علی پاشا

متن ازمیسمرکه در۱۸۶۹م نگاشته است، ترجمه از علی فرزند رضا نامه نگار، یکی از مترجمان دارالترجمهٔ ناصرالدین شاه، ترجمه بدستور وبنام اودر۱۸۷۰م ازدوزبان انگلیسی وفرانسوی انجام گرفته است. گفتگوهایی است مذهبی دربرتری دین اسلام، و اینکه می‌شود باداشتن کیش اسلام تمدن غرب را پذیرفت، و علل عقب افتادگی ملل خاوری. ونامه شارل میسمرفرانسوی‌بصدراعظم عثمانی مؤرخ۲مارس ۱۸۶۹م. **آغاز**: هوالله تعالی شأنه. اما بعد باآنکه مؤلف این‌کتاب مستطاب ازقواعد دین ودول و رسوم وآداب شرایع وملل استحضاری

8517ـ تهران، ملی۱۴۸ف: نستعلیق ۲۰ع‌۲/سال ۱۸۷۰م، زدین، ۱۷۵گ ۱۲س [ف. ملی ۱: ۱۴۲].

ترجمهٔ رسالة النفس = نفس

بوعلی، در ص۸۵۳-۸۵۵گذشت:

ترجمهٔ شرف المصطفی

دربخش تاریخ، مناقب خواهد آمد.

ترجمهٔ الشریعه

فیض، دربخش عرفان خواهدآمد.

ترجمهٔ الشفاء فی تعریف حقوق المصطفی

متن ازقاضی ابوالفضل عیاض فرزندموسی فرزندعیاض‌مالکی یحصبی، درگذشته‌درمراکش ۵۴۴. درپیامبری‌وسیرت ومقام محمد، درچهار قسم وهرقسم درچندباب وفصل. ترجمه ازشیعی ناشناس، در دوشنبهٔ ۹ع‌۱/۹۰۸ در محمدآباد

پدرم نسخه‌ای از ترجمه را دیده‌اند که صفحهٔ یکم‌آن افتاده بوده‌است ودرمسودات ذیل ذریعه آمده که باید نسخه نزدیك بروزگار مترجم نوشته شده‌باشد. متن‌بافهرست‌مطالب وشارحان وکسانیکه درآن‌کارکرده‌اند را چلبی یاد کرده

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۰۵۲ — هدیة العارفین ۱ : ۸۰۵ .

8518ـ **نجف**، شیخ‌حسن صالحی: سدهٔ **۱۰**، نسخه شاهانه صفحهٔ یکم افتاده ، درپایان تملك... سیدقاسم فرزند محمود بنوشتهٔ یوسف فرزند محمد دارد [ذیل ذریعه] .

ترجمة العقاید الدینیه

از ملامحسن فیض، نگارندهٔ « تفسیر آیت امانت : ۵» و جزآن. درهشت در: ۱ـ وجود واجب ۲ ـ وحدانیت او ۳ ـ صفات او ۴ ـ پیامبری ۵ـ امامت ۶ـ معاد ۷ـ احوال محشر ۸ـ بهشت ودوزخ، که در۱۰۴۳ (= ترجمت) بانجام رسانده وچاپ شده است. **آغاز:** حمد بیحدوثنای بیعدخداوند جهان‌آرای دلگشای‌را سزد که صوامع قدس .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۱۷ ـ ف. مشار : ۴۰۶ .

8519 ـ **سپهسالار**۸/۴۵۰۶ نستعلیق نورالدین محمدفرزند محمودحکیم، **۱۰۶۷**در دفتر (۱۶۳پ ـ ۱۵۸۵) [ف. سپهسالار ۳ : ۴۲۰] .

8520ـ **مجلس** ۴۸/۵۱۸۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۴۵۹ ـ ۴۷۷) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

8521ـ **ملك**۲/۴۷۷: نستعلیق**۱۰۷۳** زرین [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۳۴].

8522ـ **مجلس** ۲۳/۴۸۰۵ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۲** در دفتر (۶۵ر ـ ۶۹ر) ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

8523ـ **دانشگاه** ۴۳۷۱/۵: باتاریخ **۱۰۹۷ـ۱۱۰۲** درمجموعه (۹۵پ ـ ۱۰۶ر) درهشت در [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۳۹] .

8524ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۲۹۷ : نوشتهٔ محمد شفیع فرزند محمد مقیم شاگرد نگارنده و بروزگار او ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8525ـ **سپهسالار** ۶۳۹۸ : نسخ‌سدهٔ **۱۱**، تاریخ‌نگارش درنسخه (ترجمت) بالتائین یاد شده ، ۱۵۶گ ۱۵س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۲۰] .

8526 ـ **مجلس** ۲/۵۹۰۳ : نوشتهٔ **۱۱۱۹** دراصفهان(ص۷۸ـ ۱۰۰)[نسخه‌ها ۵: ۱۸۹] .

8527ـ **دانشگاه**۱۱/۲۸۹۶: نستعلیق احمد فرزند محمد طاهر با تاریخ **۱۲۱۳** در دفتر (ص۱۶۵ ـ ۱۷۷ متن و هامش) در شهر خوی [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۴] .

8528ـ **نجف**، سید ابوالقاسم‌اصفهانی: نوشتهٔ ملامحمد مدعو به‌محسن فرزندابوالحسن کاشانی باتاریخ **۱۲۲۸ ـ ۱۲۳۰** بهمین خامه دردفتر، نوشته درحیدرآباد [ذریعه ۴ : ۱۱۷ : ۱۱۴] .

8529 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱/۱۶۶ جوادی : نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۵۴** دردفتر بهمین‌خامه [ف. ادبیات ۳: ۳۱] .

8530 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۳۴۴ جوادی : نسخ سه شنبهٔ ۵ ج ۲ **۱۲۵۸** [ف . ادبیات ۳ : ۳۱] .

8531 ـ **تهران** ، ادبیات ۷/۲۰۵ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳:۳۱].

8532ـ **تهران** ، ملی ۱/۶۶۷ ف :

شکسته نستعلیق باتاریخ ۹رجب**۱۳۰۷** دردفتر (ص۱ – ۶۴)، آغاز برابر نمونه، در فهرست نگارش غلامحسین فرزنـد مرتضی از سدهٔ ۱۳ دانسته شده درست نیست [ف. ملی ۲:۱۶۸] .

8533– **رضوی** ۴۰۵حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۲۱۲گ ۱۶س [ف . رضوی ۴ : ۴۷] .

ترجمهٔ عقاید سنیه

از حکیم عثمان نجم‌الدین فرزند عباس فرزند قاضی نصیرالدین .

8534 – **آصفیه** ۱۳۳۴ کلام : نوشتهٔ **۱۲۵۸** [ف. آصفیه ۴ : ۵۴۶] .

ترجمهٔ عیون اخبار الرضا = تحفهٔ ملکی

ترجمهٔ الفخریة فی امر النیة

متن از فخر المحققین محمد پسر علامهٔ حلی ، درگذشتهٔ ۷۷۱ ، ترجمه از صدرالدین محمد تبریزی ، در باش آجوق گرجستان ، بدستور شیخ بهائی (م ۱۰۳۰) بنام شاه‌عباس صفوی (۹۹۵–۱۰۳۷) ترجمهٔ همان استدلال بر درستی آیین شیعی است ، وخود این رساله در آن ترجمه نشده است ، بااینکه در دیباجه اشارتی باین مطلب کرده است [دانش پژوه] .
آغاز: ستایش معبودی‌را عز و علاکه معرفتش دل را نوراست ومحبتش روانرا سرور.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۲۶ .

8535– **دانشگاه** ۳۳۸۲/۱۲ : نسخ شنبهٔ **۱۰۹۷** (ص ۱۷۵–۱۸۰) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۲] .

ترجمهٔ الفصول المختاره

از آقا جمال خوانساری ، نگارندهٔ «اختیارات: ۲۲۱» وجز آن. شیخ‌مفید (۳۳۸ ۴۱۳) دو کتاب بنام «المجالس المحفوظة» و «العیون والمحاسن» داردکه‌درآنهاگفتگوهایی است با دانشمندان دیگر مذاهب ، شاگرد او سید مرتضی (۳۳۵–۴۳۶)، درروزگاراستادش این دوکتاب را بنام «الفصول المختاره» گزین کرده است . و این ترجمهٔ آن گـزیده است بدستور احمدبیگ معتمدالسلطنه، که درچهار-شنبهٔ ۲شوال ۱۰۷۸ در دوجلد بانجام رسانده است: جلد یکم ۷۰ وجلد دوم ۵۰ فصل دارد.
آغاز : بخور مجالس هوشمندان مشکین مغز ازآتش بی‌دود گل حمد .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۲۲ و ۱۵ : ۳۸۶ ۱۶ : ۲۴۴ .

8536– **دانشگاه** ۱/۶۹۶ : نستعلیق بی‌تاریخ، وقفی **۱۰۹۴**، زرین (۱پ–۲۷۱ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۵۶۴].

8537– **تهران**، محمدسلطان‌المتکلمین: نوشتهٔ‌محمدرحیم‌فرزندمحمدرضاقمی،در**۱۰۹۹** دراصفهان، بافهرست‌ساختهٔ ملامظفرعلی [ذریعه ۴ : ۱۲۲].

8538– **ملك**۱۰۲۳ : نستعلیق‌ولی‌خان فرزند محمدقلی‌چینی ملازم حاکم‌گسکر، صفر **۱۰۰۹**(؟) ۳۷۴گ ۱۵س [ف. ملك:۱۳۹].

ترجمهٔ قضا و قدر

درص ۷۵۹ گذشت .

ترجمهٔ کتاب سید احمد شاکر افندی

متن‌ازسیدمحمودمفتی‌بغداد، بسال۱۲۵۶، دربارهٔ گفتگوهایی که میان‌دانشمندان اهل‌سنت درلاهور رفته، سپس پسرزادهٔ او بنام سیداحمد شاکر افندی بدستوروالی‌بغدادبسال۱۳۰۱ آنرا

انتشارداده است. ترجمه بسال ۱۳۰۴ از ناشناس و بنظر ناصرالدین‌شاه رسیده. **آغاز:** حمدله . والصلاة والسلام علی سیدالمرسلین وخاتم النبیین.

8539**ـ تهران،** ملی ۷۶ ف : نستعلیق خوش، شنبهٔ ۲۲ ع ۱/ **۱۳۰۴** در بغداد، ۵۸۰ گ ۲۵س [ف. ملی ۱ : ۶۵] .

ترجمهٔ کشف الیقین فی فضایل امیرالمؤمنین

متن ازعلامهٔ حلی، جمال‌الدین ابومنصور حسن فرزند یوسف، درگذشتهٔ ۷۲۶ . ترجمه از ناشناس گویا بروزگار ناصرالدین‌شاه قاجار [عبدالله انوار]. در شرح حال وفضایل حضرت علی (ع) .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۶۹ ـ ف . عربی مشار : ۷۴۳ .

8540**ـ تهران،** ملی ۷۳۲ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز در دیباجه افتاده : رفعت بهرام صولت عطارد خدم نـاهید عشرت ظفر انتساب نصرت،۱۹۹ گ ۱۷س [ف . ملی ۲ : ۲۵۵] .

ترجمهٔ مسایل فقهی و کلامی

در ص ۶۵۵ گذشت .

ترجمهٔ مصائب النواصب

متن از قاضی نورالله شوشتری (۹۵۶ ـ ۱۰۱۹) در پاسخگوئی به «نواقض الروافض» میرزا مخدوم محمدعلی شریفی حنفی (۹۴۷ ـ ۹۹۵ یا ۹۹۸)، بنام شاه عباس یکم (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷). ترجمه‌ازمحمداشرف شاگرد مجلسی و نگارندهٔ «فضائل‌السادات» درگذشتهٔ ۱۱۴۵ بخواهش احمدبیگ یوزباشی، بسال ۱۰۷۰ . **آغاز :** بهترین گلی که زیب چمن صفحه و خیابان منظر تواندبود ستایش کریمی است.

بنگرید : ف . دانشگاه ۳ : ۶۱۶ ـ روضات الجنات: ۵۰، ۴۷۶ ـ پیشگفتار آقای مدرس چهاردهی بر چاپ ترجمهٔ مصائب ـ النواصب ازمیرزا محمدعلی مدرس چهاردهی ـ ف. مشار ۱۴۴۴ .

8541**ـ رضوی** ۲۶۰ حکمت :شکسته نستعلیق **۱۲۴۳**، ۴۱۷ گ ۱۳ س [ف.رضوی ۱ :۸۳] .

ترجمهٔ مصائب النواصب

متن ازقاضی نورالله شوشتری ،ترجمه از محمدتقی‌حسینی که‌درپایان‌ازخود به‌نورالدین شریف الحسینی یادکرده است ،بنام شاه‌عباس یکم (۹۹۵ـ۱۰۳۷) ، در رجب ۹۹۵ بانجام رسانده‌است. **آغاز :** بعدازحمدنامتناهی ذات کامل الصفات .

8542**ـ مجلس** ۲۰۶۳ : نسخ و تعلیق رجب **۱۰۷۶** ،نویسنده در پایان آنرا «ناصب النواصب» نامیده‌است ،زرین، ۳۴۹ ص ۱۷س [ف. مجلس۶ :۵۸].

ترجمهٔ مصائب النواصب

متن‌از قاضی نورالله شوشتری ،ترجمه از فرزنداو، بنام سلطان محمد قطبشاه (۱۰۲۰ـ ۱۰۳۵) .نام مترجم‌در ذریعه به‌نقل ازفهرست کتابخانهٔ‌راجه سیدمحمدمهدی: علاءالملک‌فرزند قاضی وبنقل از «ریاض العلماء» علاء الدوله و با حتمال‌دیگر محمدعلی یاد شده‌است .درآغاز آن‌آمده: چون‌کتاب مستطاب«مصائب‌النواصب» دررد «نواقض الروافض» میرزا مخدوم شریفی ناصب‌از مصنفات والدمرحوم این بیمقداراست بنظر پادشاه . . . سلطان محمد قطبشاه رسید بزبان ایشان جاری‌شدکه اگر این کتاب‌مترجم گردد .

8543 ـ کاظمین ، سیدحسن صدر : تاریخ‌یاد شده [ذریعه ۴: ۱۳۵] .

8544ـ فیض آباد هند، راجه سید محمد مهدی :درفهرست نام‌مترجم علاءالملك یادشده است [ذریعه ۴: ۱۳۵] .

ترجمهٔ مصائب النواصب

متن‌از قاضی نورالله شوشتری ، ترجمه ناشناخته ، گویا از محمد طاهر شیرازی‌قمی نگارندهٔ «اثنی عشریه» وجز آن. [دانش‌پژوه].

8545ـ دانشگاه ۲۴۷۹/۱: نستعلیق (ص۱ـ۶۱۵) آغاز وانجام‌افتاده همراه «اثنی عشریه:۸۷۳» و«ترجمه‌و شرح خطبهٔ شقشقیه» «فوائد الدینیه» بعربی درردصوفیان همه‌ازهمو وچندگفتار دیگرکه گویا نیزاز همو باشد[ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۷]

ترجمهٔ مناظرهٔ احسائی

ترجمه ازمحمد اشرف‌فرزند علینقی‌اقدس شریف حسینی مشهدی ، بنام شاه سلیمان‌صفوی در ۱۰۹۰ ساخته است. **آغاز:** بهترین مقالی که مترجمان صحایف فرقان حق گویی به‌آن.

8546 ـ تهران ، دکتر مفتاح ۷۹ : نستعلیق ۱۰۹۰ درمتن وهامش [رؤیت].

ترجمهٔ مناظرهٔ احسائی

مناظره ابن ابی‌جمهور احسائی محمد فرزند علی، ازسدهٔ دهم. ترجمه ازجلال‌الدین محمد فرزند محمد کاشانی ، که در ۱۹ شعبان ۱۰۰۱ درهند بانجام رسانده است. ازاحسائی کتابی بنام «المناظرات مع‌العالم الهروی » به عربی چاپ شده است و ترجمهٔ فارسی بخشی ازآن در «مجالس المؤمنین» قاضی آورده شده است. **آغاز:** ثناومحمدتی‌که زبان‌بیان بحکم انت‌کما اثنیت علی‌نفسك بعجز و قصور.

بنگرید : ذریعه ۴: ۱۳۹ـ ریحانة الادب ۵ : ۲۱۵ (ابن‌ابی‌جمهور)ـ روضات‌الجنات: ۶۲۳ ـ هدیة الاحباب : ۴۵ ـ مؤلفین عشار ۵ : ۶۰۷ ـ نامهٔ دانشوران۱ :۷۳۳ ـ فوائد الرضویه : ۳۸۲ ـ ف . دانشگاه ۳ : ۶۲۵ .

8547ـ رضوی ۴۰۱حکمت: نستعلیق شاه محمد همدانی، رجب ۱۰۴۳ [ف. رضوی ۴ : ۴۶] .

ترجمهٔ المناقب

دربخش تاریخ ومناقب خواهد آمد.

ترجمهٔ نبوت = ترجمهٔ اثبات‌نبوت

ترجمهٔ نفحات اللاهوت

دربخش حدیث خواهد آمد.

تریاق فاروق

ازعبدالصمدفرزندعبدالله‌حسینی مازندرانی در چهل و سه مسئله از اختلافهای شیخیان و متشرعه ، نخستین مسئله در علل اربعه بودن ائمه ودر پایان این مسئله نام بیست‌تن ازنکفیر کنندگان شیخ احمد احسائی‌را نام برده است. این گفتار در مشهد بسال ۱۳۰۸ در ۲۲۳ ص چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد چنین‌گوید بندهٔ فانی عبدالصمد... که بعضی از اخوان دین خواهش نمودند ازاین بی‌بضاعت.

بنگرید : ف . مشار : ۴۲۱ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۸۶۰ .

8548ـ مجلس ۳۵۳۰ : نسخ اواخر سدهٔ ۱۳ ، ۱۶۱ص ۱۷س [ف . مجلس ۱۰ : ۱۴۸۵] .

تریاق فاروق

از محمد حسین شهرستانی ، نگارندهٔ «آیات البینات:۸۶۹» وجز آن. درپاسخگویی

به‌شیخیان، در۲۳ع۱/۱۳۰۱ بانجام‌رسیده‌ودر ۲۲۳ص چاپ شده است. **آغاز:** حم‌والکتاب المبین، انانزلناه فی‌لیلة مبارکة اناکنامنذرین بنگرید: ذریعه ۴:۱۷۱ــ ف.مشار ۴۲۱.

8549ــ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۹۲۷: نسخ خوب۲۲ ذیحجهٔ **۱۳۰۴**، همراه «سبیل‌النجاة» از همو، ۶۶ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8550 ــ **رضوی** ۶۱ حکمت: نسخ نگارنده، ۱۶محرم **۱۳۰۷**، وقف پسر نگارنده در۱۳۱۷، ۱۰۵گ۱۰س [ف.رضوی۱:۲۵].

8551ــ **الهیات** ۳۴۳د: نستعلیق ۶ شعبان **۱۳۰۷**، ۱۷س [ف. الهیات۱ : ۳۲].

تریاق فاروق

از سید محمد حسین اصفهانی حسینی از دانشمندان نزدیك باین روزگار [ف.رضوی]و این جز «تریاق‌فاروق» محمد حسین‌شهرستانی است [ذریعه]. **آغاز:** حمدله. و صلی‌الله علی محمد وآله الطاهرین.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۱۷۱ .

8552ــ**رضوی**۵۵حکمت: نسخ**۱۳۰۱** وقف‌اشرف‌السلطنه در۱۳۳۴. آغازبرابرنمونه ۸۶گ، ۱۴س [ف. رضوی ۱ : ۲۴] .

تزکیة المحبة = تألیف المحبة

تعجیز المسیحیین فی‌تأیید برهان‌المسلمین

از محمد صادق فخر الاسلام ارومیه‌ای، نگارنده «بیان الحق :۸۹۹» واین یکی‌را نیز دررد مسیحیان و درتأیید «برهان المسلمین» خود دردوجلدنگاشته،وچاپ‌شده‌است. **آغاز:** حمدبیحد ونهایت وشکر بیعد وغایت حضرت آن خدایی.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۲۱۰ ــ ف. مشار : ۴۲۹ .

8553ــ **ملك** ۹۵۳ : شکسته نستعلیق نگارنده، **۱۳۱۷** جلد یکم‌آن است، ۴۶۱گ ۱۶س [ف. ملك،فارسی: ۱۵۵] .

تعداد کبایر = کبایر

تعلیم الصبیان = اعتقادات

ازسرکار زین‌العابدین‌خان [دانش‌پژوه].

8554 ــ **یزد**، جامع کبیر ۵۴/۴ : نستعلیق سیدعلی کرایی، صفر**۱۲۱۶** [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۸] .

تقدیس الانبیا و تمجید الاوصیا

از عبدالحسیب فاطمی علوی عاملی، نگارندهٔ «عرش سماء التوفیق : ۵۳» وجزآن. درعصمت امامان بادلیلهای عقلی ونقلی، دریك فاتحه وچند تقدیس و هرتقدیس درچند تمجید و یك خاتمه. **آغاز:** . . . سر هر نامه است نام خدا ... شکر بیقیاس وسپاس بااساس ذاتی را سزد .

8555ــ **دانشگاه**۳۵۲۵: نستعلیق حیدر علی فرزندکلبعلی و انوسفادرانی، در شنبهٔ ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۰۶۹**، ۳۹۲گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۶۹].

8556ــ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۳۰ : نسخ محمدامین فرزندحیدرکاتب نایینی‌محمدی در ۱ ذیحجهٔ**۱۰۷۰**، برای شاه‌عباس [نسخه‌ها ۲ : ۶۹] .

تقریرات

گویا ازمحمدرحیم (عبدالرحیم) اصفهانی درکلام‌واصول. **آغاز:** درذکرشمه‌ای ازاحوال نفس بدانکه نشأة انسان دردوچیز فراهم آمده است: یکی‌گوهر نفس ... دیگری گوهر بدن

8557ـ **دانشگاه ۴۷۰۳/۱**: باتاریخ **۱۲۴۷** دردفتر (ص۱-۱۲۹) همراه «کحل ـ الجواهر» ازهمان اصفهانی [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۴۸] .

تقریرات

از حاج محمد کریمخان قاجار، نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی : ۲۸۷» و جز آن . گردآوری حاج محمد جواد اصفهانی. باتاریخ درس، که از سلخ شوال ۱۲۷۷ آغاز می‌شود .

8558 ـ **مجلس ۵۵۸۵**: نستعلیق‌خود ملاجواد اصفهانی، ۲۷۶ص۲۲س [ف. مجلس ۱۷ : ۴۴] .

تقیه = رساله در ...

ازحسن فرزند عبدالرزاق، گویا نگارندهٔ «آینهٔ حکمت : ۷۲۵» وجزآن. گفتاریست در تقیهٔ حضرت علی و قیام حسین درپاسخ سنیان.
آغاز: حمدله...وبعد، یکی ازبرادران‌جانی ودوستان روحانی... التماس نمود.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۰۴ .

8559 ـ **یزد**، جامع کبیر : نوشتهٔ ۱۲ شعبان **۱۱۰۹** همراه «اصول دین» و «رجعت» ازهمو [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۳] .

تکمیل‌الایمان

از ابوالمجد عبد الحق فرزند سیف‌الدین سعدالله بخارایی ترک دهلوی (۹۵۸ - ۲۲ع ۱۰۵۲/۲) ، در کلام بروش پیروان سنت، و شرح‌مانندیست ازمتنی اعتقادی بعربی، وگاهی بفارسی، گویا متن نیز از خود دهلوی است .
آغاز: حمدله. صلاة... امابعد، می‌گوید ... عبدالحق بن... که‌این‌رساله‌ایست مسمی‌بتکمیل الایمان وتقویةالایقان دربیان عقاید اسلام.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۵۸ ـ صبح گلشن ۱۶۱ ، ۱۴۱ ـ تذکرهٔ علمای هند : ۱۰۹ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۷۶۹ ـ هدیة العارفین ۱ : ۵۰۳ ـ ذیل کشف الظنون ۱ : ۸۸ ، ۳ : ۵۰۳ و ۲ : ۱۷۹ .

8560 ـ **دانشگاه ۱۲۹۹** : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۷۱گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۷ : ۲۶۳۸] .

تنبیه الانام

از میرزا محمدحسین شهرستانی، نگارندهٔ « آیات البینات : ۸۶۹ » و جز آن . در رد «ارشاد العوام : ۸۷۵» کرمانی، در ۱۹ صفر ۱۲۹۳ بانجام رسانده ودر هند و تبریز چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۴۱ ـ ف . مشار ۴۴۸ .

8561ـ **کربلا**، کتابخانهٔ شخصی نگارنده بخامهٔ نگارنده، ۱۹ صفر**۱۲۹۳** [ذریعه ۴ : ۴۴۱] .

8562ـ **نجف** ، محمد سماوی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۴ : ۴۴۱] .

تنبیه الانام

از سید محمد فرزند سید خواجه نعمت‌الله حسینی اورنگ‌آبادی.

8563 ـ **آصفیه ۱۱۵۷** کلام : نوشتهٔ **۱۳۵۴** [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۶] .

تنبیهٔ الرفضا = تحفهٔ سکندری

از ملاسعدالله تنجوری، بسال ۱۲۱۷، بنام نواب سکندر جاه . بایستی رد شیعه باشد .

8564ـ **آصفیه ۱۳۸۱** کلام : نوشتهٔ پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه ۴ : ۵۴۶] .

تنبیه السفیه

از سیف‌الله فرزند اسدالله ملتانی ، بسال

۱۲۲۰ در پاسخ «صوارم الالهیات» سید دلدار علی نصیرآبادی نگاشته است، که‌آن نیز پاسخ «تحفهٔ اثنی‌عشریهٔ» عبدالعزیزدهلوی بوده‌است بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۹۲ .

8565 ـ **آصفیه** ۱۱۸۶ کلام : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۶] .

تنبیه النائمین = کتاب عمه

درسه بخش : ۱ـ نامه (لوح) عبدالبهاء پیشوای بهائیان به عمهٔ خود بنام خانم بزرگ در تهران ۲ ـ پاسخ او (یا به‌نام او) به عباس افندی ۳ـ رسالهٔ ردیهٔ حاج‌میرزا احمدکرمانی این نامه‌ها از رهگذر تاریخ ادیان سودمند است. **آغاز** : حمد و ستایش معرا از آرایش اغراق ومعلی ازآلایش اغلاق .

8566ـ **تهران**، ادبیات ۳۱۰ حکمت: نسخ سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴** [ف . ادبیات ۲ : ۹].

8567 ـ **رضوی** ۴۲۳ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۱۰۳ گ ۱۷س [ف. رضوی ۴ : ۵۳] .

توبه نامه

از حسین فرزند روح‌الله طبسی حسینی ، مشهور بصدر جهان ، درگذشتهٔ ۹۵۰ ، برای ابراهیم قطبشاه هندی، دریك مقدمه وسه مقاله و هرمقاله درچند فصل، دروجوب‌توبه وفضیلت آن [دیباجه] . **آغاز** : ای واقف اسرار ضمیر هرکس ... اما بعد ، این رساله‌ایست در بیان اثبات وجوب توبه وفضیلت آن.

8568ـ**مجلس**۵۱۳۸/۱۳۶: نستعلیق خدداد قمی ، **۱۰۲۴ ـ ۱۰۵۷** در جنگ ابن خاتون (ص۵۳۱ ـ ۵۶۱) [رؤیت] .

توحید

از سیدکاظم رشتی، نگارندهٔ «اعتقادات : ۸۸۹» برخی ازبابهای آن درست مانند همان «اعتقادات» اوست . **آغاز** : ای مجیب دعوت مضطران وچاره‌ساز بیچارگان .

8569 ـ **سپهسالار** ۶۵۵۸/۱ : نسخ محمدرضا فرزندمحمدصادق شیرازی، ۱۴رجب **۱۲۵۸** ، ۱۰۳گ ۲۱س [ف . سپهسالار ۵]

8570 ـ **سپهسالار** ۱۲۳۹/۲ : نسخ **۱۲۶۳** (۹۱پ-۱۲۶) [ف.سپهسالار۵:۳۸].

توحید

در ص۷۶۴ گذشت و دربخش عرفان نیز خواهد آمد .

توسل الائمة

از محمد علی فرزند علی نقی خوزستانی

8571 ـ **پاریس** ، ملی ۹ : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۷] .

توضیح = حل‌اشکالات‌هدایه وارشاد

از محمد باقر فرزند محمد جعفر شیخی همدانی، درگذشتهٔ ۱۳۱۹ واو جز محمد باقر فرزند محمد جعفر همدانی بهاری درگذشتهٔ ۱۳۳۳ است. ودر دیباجه نام‌کتاب «توضیح» و نام‌نگارنده آمده و مینویسدکه پیش ازاین‌رسالهٔ «ایضاح» و رسالهٔ « موضح » در این‌باره نوشته بودم. درحل‌اشکالات «هدایة الصبیان» و«ارشاد العوام» کریمخان قاجار است برای نصرالله ـ خان. **آغاز**: حمد خداوند راست که نقصانی درحجت او نیست ودرود .

بنگرید : ف. کتب مشایخ۲:۱۸۴،۱۹۸ طبقات اعلام الشیعه، نقبا : ۲۰۰ .

8572 ـ **مجلس** ۲۷۶۹/۹ : نستعلیق ابراهیم فرزند علی‌اصغر، درپنجشنبهٔ ۱۹ج۱/ **۱۲۹۷** (ص ۳۶۱ ـ ۵۲۷) [ف . مجلس ۹ : ۱۹۶] .

توضیحات

از لاهیجی، در بخش عرفان خواهد آمد.

توضیح الدلائل علی ترجیح - الفضائل = ترجمهٔ . . .

از شهاب الدین احمد ، ترجمه‌ایست از متن عربی، درفضایل قرآن و قاریان وحضرت علی وفاطمه و امامان، درسه قسم و قسم یکم در چندباب نام مترجم درنسخهٔ آصفیه نبوده است. **آغاز:** بنام آنکه شرکت بر نتابد... اعنی سپاس بیغایت مالانهـایت و ستایش برتر از کاهش و افزایش .

8573ـ **آصفیه** ۱۰۰ مناقب: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۱**، ۵۶۷ گ ۲۲س [ف. آصفیه، عثمان‌علی ۲ : ۵۱۰].

تولا و تبرا

از خواجه نصیرالدین‌طوسی (بیست باب: ۲۴۳) . برای ناصرالدین عبدالرحیم فرزند منصور .

8574ـ **مجلس** ۱۰/ ۶۳۰ : سدهٔ **۸** ، همراه «قسمت موجودات» خواجه و جز آنها. [ف. مجلس ۲ : ۳۹۰] .

8575ـ **ری،** عبدالعظیم ۱۵۸ : نستعلیق میرزا یدالله کجوری نظر پاك ، در **۱۳۴۳** درتهران [نسخه‌ها ۳ : ۴۳۱] .

تیر شهاب

از حاج محمدکریم‌خان قاجار، نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی :۲۸۷» وجز آن. برای آقامحمد شریف کرمانی اناری ، در رد میرزا علیمحمد باب، درساعت سهٔ شب دوشنبهٔ ۱۲ع‌۱/۱۲۶۳ دریك مقدمه وچند فصل به‌انجام رسانده‌است . **آغاز :** ستایش خداوندی را سزاست که پروردگار عـالمیان است و درود پیغمبری را

بنگرید : ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۸۷ .

8576ـ **تهران،** ملی ۷۰۹ف : شکسته نستعلیق نگارنده ، ۱۲ع‌۱/**۱۲۶۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۶۲ گ ۱۲ س [ف . ملی ۲ : ۲۱۶] .

8577ـ **مجلس** ۲۰۶۴ : نسخ جلی و خوش در **۱۲۸۲** به‌خامهٔ محمد جواد حائری کربلائی، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۵ ص ۱۱ س [ف . مجلس ۶ : ۵۹] .

8578ـ **ملك** ۱/۶۶۶: نستعلیق محمد رضا فرزند محمدصادق یزدی ، در **۱۲۸۵** در همدان (ص۱ــ۹۵) تاریخ نگارش درپایان آمده آغاز برابر نمونه [رؤیت].

ج

جامع سلیمانی

از سید نظام الدین علی موسوی ، به نام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ــ ۱۱۰۵)، دریك مقدمه دراصول دین درشش فصل، سپس دوازده مقصد درفروع دین هریك درچند منهج، آنگاه خاتمه و درسرگذشت چهارده‌تن پیشوای شیعیان پدرم نسخهٔ زیر را در کتابخانهٔ تقوی دیده و می‌نویسد : گویا نگارنده فرزند صدرالدین محمدرضوی موسوی نگارندهٔ «کشف‌الحقایق» است . **آغاز :** لآلی حمد بیحد و ثنای بیعد سزاوار نثار بارگاه پادشاهیست جلت کبریائه.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۵۹ و ۱۸ : ۳۰.

8579 ــ **مجلس** ۴۶۷۹ : نسخ قاسم خوانساری ، زرین، از کتابهای تقوی بوده ، [رؤیت] .

جامع الشتات

دربخش فقه خواهد آمد .

جامع صفوی

از محمد طاهر شیرازی قمی ، نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی : ۸۲» و جزآن . بنام شاه صفی صفوی، درپنج فصل، در اصول دین : توحید ، عدل، نبوت، امامت، معاد. نام کتاب و نگارنده و شاه وشمارهٔ بابها در دیباجه آمده است . **آغاز :** حمدله . . . اما بعد، ای سالك راه یقین و ای جویندهٔ طریق دین... بدان و آگاه باش که دنیا موضع راحت.

8580ـ **قم**، سید شهاب الدین تبریزی: نوشتهٔ غرهٔ رجب **۱۰۶۶** خامهٔ ملا یار احمد فرزند حسن طباخ قمی سپس «تحفة الاخیار» اوست [سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8581 ـ **دانشگاه** ۴۱۰۸/۳: نستعلیق محمدحسین فرزند محمد شفیع حسینی ، نوادهٔ نگارنده، **۱۱۴۸** (ص۱۹۷-۲۱۷) مجموعه‌ای بدینگونه : نور الایمان ، تحفهٔ عباسی ، جامع صفوی، ترجمهٔ نماز ، معالجة النفس، زکات ، همه ازو [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۸۷] .

جامع صفوی

ازعلینقی طغائی، نگارندهٔ «امامت: ۸۹۲» وجز آن. درپاسخ فتوای نوح افندی مفتی سلطان مراد عثمانی در تکفیر شیعیان ، بنام شاه صفی (۹۹۵ - ۱۱۰۵) ، دریك مقدمه و سه جلد . دیباجه ومقدمهٔ نسخهٔ سپهسالار به فارسی و باقی آن به عربی است پدرم از کتاب فارسی او بدین نام یادکرده است. **آغاز:** الحمدلله دافع درجات العلماء ومفضل مدادهم... اما بعد، این کتابی است درسه مجلد .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۶۲ .

8582ـ **قم**، سید شهاب الدین تبریزی: تسوید چهارشنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۰۵۵** [نسخه‌ها ۶ : ۳۶۵].

8583 ـ **سپهسالار** ۴۷۲۲: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۷۹گ ۲۵س [ف. سپهسالار ۴ : ۱۴] .

8584ـ **نجف**، علی کاشف الغطاء: تاریخ یاد نشده . **آغاز :** بعد حمدالله رب العالمین [ذریعه ۵ : ۶۲] .

جامع الکلیات

ام سلمه، درص۷۶۶ گذشت .

جامع المعجزات

از محمد واعظ اصفهانی، درچند مجلد : جلد دوم در فضایل ومناقب و کرامات حضرت علی، دربیست وچهار باب (معجزه) و پیش از آغاز بدان دوازده اصل دراثبات امامت آورده است. جلد سوم درفضایل ومصائب دیگر امامان در دوازده باب ویك خاتمه، نام نگارنده وکتاب درجلد۲و۳ آمده است. جلدیکم آن درمعجزات پیامبر است. **آغاز :** (ج۲) : الحمدلله الذی خلق السماوات والارضین... امابعد، چنین گوید **آغاز:** (ج۳) : حمدله... چنین گوید .

8585ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۳۰۰ : نوشتهٔ علیمراد فرزند نوروز علی خسروآبادی **۱۲۵۷**/ج۲ ۶، جلد۲ درمعجزات حضرت علی آغاز برابر نمونه [سیدعبد لعزیز طباطبایی].

8586ـ **سپهسالار** ۵۳۴۹: نسخ محمد اسماعیل فرزند خانخان، ۶صفر **۱۲۷۲**، جلد سوم است در۱۲ باب و یك خاتمه، ۲۵۰۰گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۴ : ۱۸] .

8557 ـ **دانشگاه** ۱۵۳۱/۱۱ : سدهٔ **۱۳**، بندی ازآن است (۴۶ر - ۵۴پ)، و از

نگارنده نام برده نشده[ف. دانشگاه۸:۱۶۲].

8588ـ مجلس ۳۵۳۱/۱ : نستعلیق میرزا هادی فرزند میرزا محمد علی ، سه شنبهٔ ۱۸ رجب ۱۳۶۴ (ص۲-۳۳۶) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۴۸۶] .

جامع المناقب

دربخش تاریخ ومناقب خواهد آمد.

جبر و اختیار

دربخش فلسفه ص۷۷۰ ـ ۷۷۵ گذشت، و دربخش عرفان نیز خواهدآمد.

جلوات ناصریه

سپاهانی، درص۷۷۷گذشت .

جنت و نار

از محمد باقر مجلسی ، نگارندهٔ «بدا : ۷۴۴» وجز آن. درگزارش دو حدیث در وعد وعید است، دردوباب. **آغاز :** الحمدلله الذی اعدلاولیائه جنات النعیم. . . خامهٔ تقصیر آثار مجرم .

بنگرید : ذریعه ۵:۱۶۳ .

8589ـ سپهسالار ۸۲۳۴/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۳(۲۱۸-۲۲۱پ) [ف.سپهسالار۳:۴۶]

جوابات ثلاثین مسئله = سی فصل

جواب = پرسش و پاسخ

جواهر البهیه فی ترجمة الاحکام الهیاه

از محمدجعفر بهبهانی ، نگارندهٔ «انیس العوام :۸۹۴» وجزآن. دریك مقدمه و دوقسم مقدمه درمواعظ، قسم ۱ـ اصول‌دین ۲ـ فروع دین. **آغاز:** الحمدلله‌کما هواهله و له الشکر کما هومستحقه. . . امابعد، چنین گوید.

8590ـ تهران، دکتر مفتاح: نستعلیق فتحعلی فرزند علی رودباری، سه‌شنبهٔ ۲۰رجب ۱۲۷۴ برای ملا میرزا محمد علی مؤدهی ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

جواهر العقیده

از شیخعلی عموی انیس‌الدوله همسرناصر الدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) در رد مقالات فرائدگلپایگانی (ازمتون‌بهایی) است. **آغاز:** حمدله . . . صحیفهٔ هشتم مقالهٔ اولی در مدعای جماعت بابیه .

8591 ـ ملك ۸۹۶ : نستعلیق اوایل سدهٔ ۱۴، ۳۰۲گ۱۵س[ف.ملك،فارسی۱۹۴]

چ

چهار آینه

از بهاءالدین محمدفاضل‌هندی، (بنگرید بحرمواج : ۸) بنام شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) بسال ۱۱۲۲ یا ۱۱۲۶ درچهار فصل نگاشته است: ۱ـ اثبات خداوند ۲ـ امامت‌وتکفیرغیرشیعه ۳ـآیهٔغار ۴ـ عصمت خاندان پیامبر [دیباجه]. دردیباجه می‌افزاید در هرصدسال مجددی باید و در این سدهٔ ۱۲ تنها منم‌که مجدد هستم وکارهای علمی من‌گواه است. ملامحبعلی در «پنج صیقل» اورا ردکرده وعبدالکریم قمی در «صور منطبعه» محبعلی را پاسخ‌گفته‌است. سپس‌درویش محمد هزارجریبی در «نسایم» از «چهارآینه» دفاع کرده است . **آغاز:** آلها توئی ستایش‌کنندهٔ خود که دیگر را مقدور نیست .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۹۹ و ۵ : ۳۱۱.

8592 ـ **ملك** ۹/۶۲۰۰ : نسخ سدهٔ **۱۲** و تاریخ **۱۱۳۶** در پایان دفتر (۱۱۸ پ ۱۳۷ ر) [رؤیت].

چهارصد ایراد کلام آزاد

از میرباقر آگاه دیلوری مدراسی .

8593 ـ **آصفیه** ۱۱۷۶ کلام : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۶].

چهار فصل

ازسیدهاشم‌فرزندمرتضی فرزندعبدالوهاب فرزند مؤمن حسینی لاهیجانی ، گفتاری است در ردّ«ذریعة الوری»میرزامحمدباقرهمدانی از پیروان شیخ احمد احسائی ، در مسئلهٔ وحدت ناطق درروزگار غیبت‌امامان، ازسخنان پیروان احسائی.و در ۲۹ رجب ۱۲۹۸ بانجام رسیده است. واین جز « چهار فصل » حاج‌کریمخان قاجار است‌که چندبارچاپ شده است. **آغاز :** و بعد، بدانکه شك نیست که خداوند عالم جل شأنه ازحکمت .

بنگرید : مشار: ۵۳۸ ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۲۰۲ .

8594ـ **رضوی** ۴۵۰حکمت : شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده، ۵۳ گ ۱۲ س [ف . رضوی ۴ : ۶۴] .

چهل فصل

از حمید غریب ، گزیده‌ایست از رسالهٔ حضرت جعفر صادق، در چهل فصل . **آغاز :** شکروسپاس وحمدبیقیاس مرخدای‌راکه دلهای عاشقان‌را بنور معرفت ومحبت .

8595 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق بی‌تاریخ (گ۲۱ـ۳۵) ۱۵س. [مخطوطات ۱ : ۱۲۰].

ح

حاصل الترجمان = ترجمهٔ اعتقادات

متن‌ازابن‌بابویه صدوق (م۳۸۱)، ترجمه از محمد مهدی رضوی، بنام شاه‌عباس صفوی ، در۴۵ باب. **آغاز :** شرایف‌حمدبی‌انتهاپادشاهی را سزدکه مبادی ایادی ونعمات کرامت.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۲۶ و ۴ : ۷۹.

8596 ـ **دانشگاه** ۲۸۱۵ : نستعلیق سیدحسن فرزند محمد صالح حسینی، **۱۱۰۴**، زرین، آغاز بمانند نمونه، ۱۰۵ گ ۱۲س نام کتاب‌ومترجم وشاه دردیباجه‌آمده [ف.دانشگاه ۱۰ : ۱۶۵۷] .

8597ـ **تهران** ، ادبیات ۵۹ ب: نسخ سدهٔ**۱۳** ، آغازبرابرنمونه، نام‌مترجم‌درفهرست نیامده‌است، پایان افتاده، ۲۰۲ گ ۲۴س [ف. ادبیات ۱ : ۲۰۱] .

الحبل المتین

از سید شمس‌الدین محمد فرزند بدیع ـ الدین احمد رضوی ، از خدمهٔ بارگاه حضرت رضا در اواخر روزگار صفویان ، زاده نزدیك ۱۰۹۰ ، دریك مقدمه وچهار باب ویك خاتمه، درمعجزات آستانهٔ حضرت علی .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۷۲ و۶ : ۲۳۹ .

8598ـ **مشهد**، عبدالحمیدمولوی: نسخ ابوالقاسم قاری اصفهانی ، شعبان **۱۲۶۷** در نجف، [نسخه‌ها ۵ : ۲۴] .

8599 ـ **آقای دامغانی :** سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۴] .

8600ـ **مشهد**، شیخ علی‌اکبر نهاوندی

تامعجزهٔ ۳۷ را دارد [ذریعه ۶].

8601ـ **تهران**، محمدباقر بحرالعلوم [ذریعه ۶ : ۲۳۹] .

حجج الاسلام

ازمحمدحسین فرزندمرتضی حسینی حسنی طباطبائی، درهشت حجت ویک خاتمه ، در رد یهود ازروی آیتهای چهار انجیل که متن آنها را نیزآورده، درج۲/۱۲۷۵ درشهر مشهد به انجام رسیده است. **آغاز :** بهترین کلامی از خامهٔ لسان‌که برصحائف خواطر نگارش پذیرد و خوشتر مرامی.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، نقباء : ۶۵۶ .

8602ـ **دانشگاه** ۱۱۸۶/۴ : نسخ و نستعلیق گویا خامهٔ نگارنده و تاریخ سه شنبهٔ ۲۷ ج ۲/**۱۲۷۵** همراه چند گفتار دیگر در رد بریهود (۹۲ر ـ ۱۰۰ر) [ف. دانشگاه ۶: ۲۲۵۳] .

حجة الاسلام = برهان الملة

ازآخوندملاعلی نوری اصفهانی، نگارندهٔ «امامت : ۸۹۱» در رد «میزان الحق» هنری مارتن پادری ، بنام فتحعلی شاه و عباس میرزا نایب السلطنه و بدستور میرزا عیسی قائم مقام فراهانی، بسال ۱۲۳۲ نگاشته است. **آغاز :** الحمدلله الاول بلااول کان قبله، والاخر بلاآخر یکون بعده.

بنگرید : ذریعه ۶ : ۲۵۷ .

8603ـ **ملک**۳۰۴ : نسخ حسین فرزند علی، در**۱۲۳۲**، ۱۱۹گ ۱۵س [ف . ملک ، فارسی : ۲۰۷] .

8604ـ **الهیات** ۸۳/۱د : نستعلیق علیمراد فرزندحسین سیاد ستاقی تنکابنی‌گیلانی در **۱۲۳۳** در مدرسهٔ میرزا حسین اصفهانی ، (۸پ-۹۹پ) باحاشیه‌هایی به نشانی (منه دام ظله) [ف. الهیات ۱ : ۲۲۹] ،

8605ـ **رضوی**۷۶حکمت: نسخ‌خوب **۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونه، زرین ، ۲۴۶ گ ۱۵س [ف. رضوی ۱ : ۲۹].

8606ـ **الهیات** ۳۵۴د : نستعلیق‌آدینهٔ ۱۵ع۱/**۱۲۳۳**، آغاز افتاده، ۱۱۱گ ۱۸ـ ۲۲س [ف. الهیات ۱ : ۴۶] .

8607ـ **مجلس** ۲۰۶۵ : نسخ متوسط ملاحاجی محمد، در**۱۲۳۳** ، ۲۰۴ص ۲۱ س [ف. مجلس ۶ : ۵۹] .

8608 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱۵/۱۵ جوادی : سدهٔ ۱۳ با تاریخ رجب **۱۲۵۶** در دفتر [ف. ادبیات ۳ : ۱۱] .

8609 ـ **ملک** ۷۵۴ : نسخ **۱۲۶۱** ، ۱۶۵ گ ۲۰س [رؤیت] .

8610ـ **تهران**، ادبیات ۱۴۲جوادی: نسخ **۱۲۸۳** [ف. ادبیات ۳ : ۱۱].

8611ـ **رضوی**۵۴۳حکمت: نستعلیق محمدسعید حسینی تنکابنی سدهٔ**۱۳**، آغازبرابر نمونه، ۶۶گ ۱۹س [ف . رضوی ۴ : ۹۱] .

8612 ـ **ملک** ۱۵۷۸ : نسخ اسماعیل فرزندمحمدعلی اصفهانی، در**۱۳۰۹**، ۱۹۳گ ۱۲س [رؤیت] .

حجة الاسلام

ناشناخته. **آغاز:** حمدله ... بدان‌اسعدك الله فی‌الدارین‌که چندمسایل ازکتابهای معتبره کشیده ونام این رساله « حجة الاسلام » نهاده است .

8613ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق بی‌تاریـخ (گ ۴۹ ـ ۵۴) ۱۲س [مخطوطات ۱ : ۱۲۲].

حجة البالغة

از آقاسید محمدحسن فرزند عبدالرحمان حسنی حسینی طباطبائی بروجردی ، که جلد دوم آن در رد بابیان است و بسال ۱۳۲۱ در تهران بانجام رسیده است. واین جز «حجة ـ البالغة» میرزا محمد حسین شهرستانی است که چاپ شده است .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعة ، نقباء : ۴۰۶ ـ ذریعه ۶ : ۲۵۸ ـ ف. مشار : ۵۵۲.

8614ـ قم، فیضیه۳۹۸۸ش۹۷۳: تاریخ یاد نشده، جلد دوم آن‌است. **آغاز:** حمدله. و بعد، چنین گوید این خادم شریعة المحمدیة الابدیة و مربی الطریقة المرضیة الاثنی عشریه [ف. فیضیه ۱ : ۳۱۶] .

حجة البالغة

از سیدکاظم رشتی‌شیخی، نگارندهٔ «اصول دین : ۸۸۲» وجز آن. درپیامبری و امامت و ردیهود و نصارا، درپاسخ سیداحمد فرزندحسن حسینی نگاشته وچاپ شده ولی در فهرستهـای مشار ازآن نام برده نشده است. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد واجب الوجودی را سزد که الواح قلب نوع بشررا .

بنگرید : ذریعه ۶ : ۲۵۹ ـ ف . کتب مشایخ ۲ : ۱۱۱ .

8615ـ ملك ۱/۵۵۰ : نستعلیق عبدالعلی مراغی، ۱۰ ذیحجهٔ **۱۲۵۹** در فهرست بعنوان « ترجمهٔ حجة البالغة » یاد شده است [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۷۲] .

8616ـ مجلس ۵۱۶۴ : نستعلیق‌شکستهٔ **۱۲۸۸** ، آغاز برابر نمونه ، ۹۵ گ ۱۵ س [رؤیت].

8617ـ آقای کاظم مدیرشانه‌چی ۱/۱۶ : نسخ سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ :۶۰۴] .

8618ـ تهران ، حاج صدر تفرشی [ذریعه ۶ : ۲۵۹] .

8619ـ نجف، سید هادی اشکوری : [ذریعه ۶ : ۲۵۹] .

حجة البالغة = میزان التمیز

حجة الدامغة

از سید هاشم لاهیجانی ، (شاید نگارندهٔ چهارفصل: ۹۳۰) دراثبات وجود مهدی موعود ورد بربابیان، دریك دیباجه و سه مقصد و یك خاتمه: ۱ـ درابطال امربابیه ۲ـ در امرغایب وعلایم ظهور ۳ـ در ولادت حضرت باسعادت. خاتمه در امرغیبت، که در نیمهٔ شعبان ۱۳۱۰ بانجام رسیده است. **آغاز:** ... و بعد، چنین گوید یکی ازخدام آستان عالم ربانی و حکیم صمدانی.

8620 ـ رضوی ۵۴۴ حکمت : نسخ محمد فرزند محمد باقرجندقی، رمضان **۱۳۱۰** ۱۴۹ گ [ف. رضوی ۴ : ۹۱] .

حجج الرضویه فی تأیید الهدایة المهدویة

ازسیدمحمدعصارلواسانی، نگارندهٔ «پرسش وپاسخ: ۹۰۵» وجزآن دررد بابیان ودنباله‌ای است از «هدایة المهدویة» حاج ملا علی اصغر یزدی اردکانی .

بنگرید : ذریعه ۶ : ۲۶۴ .

8621ـ رضوی ۵۴۶ حکمت: نستعلیق شکسته تاریخ یاد نشده ، وقف خود نگارنده ، ۱۳۱ گ [ف . رضوی ۴ : ۹۲] .

حجج الرضویه

دربخش تاریخ خواهد آمد .

حجر ملقم

از میرزا محمد اخباری. نگارندۀ «آینۀ عباسی : ۸۶۹» و جز آن. در تاریخ پیدایش روش اجتهاد وعمل باخبار و اثبات امامت به‌ـ روش اخباری، و درآن ۱۲ دلیل عقلی و نقلی بر بطلان روش اجتهاد آورده ودرع۱۲۲۴/۱ بانجام رسیده است. **آغاز:** حمدله... اما بعد پس این چند کلمه‌ای است در بیان مذهب حق امامیه.

بنگرید : ذریعه ۶ : ۱۹۲ .

8622ـ **مجلس** ۲۷۹۷/۵: نسخ‌محمد ابراهیم طبسی خراسانی، در**۱۲۲۴** و درخانۀ نگارنده در تهران (ص ۱۶۳ ـ ۱۸۱) [ف . مجلس ۱۰ : ۷۱] .

8623 ـ **رضوی** ۲۰۳ اصول فقه (۸۶۵۷) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر و انجام ناتمام است، ۶گ [ف. رضوی ۶ : ۳۷] .

حدائق المقربین

از میرمحمدصالح خاتون‌آبادی، نگارندۀ «تقویم شرعی : ۲۷۳» و جز آن. در احوال مقدسات ازملائکه وپیامبران و امامان و برخی از بزرگان مذهب بسال۱۱۱۵ بنام شاه سلطان حسین(۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) درپنج‌حدیقه نگاشته است: ۱ـ درملائکه، هفت باب ۲ـ پیامبران، هفت باب ۳ ـ برتری پیامبر اسلام و امامان بر دیگر پیامبران ، چهارده باب ۴ ـ برتری فاطمه بر همۀ زنان جهانیان ۵ ـ گروهی از نیکان، دراین‌بخش سرگذشت سی‌تن‌ازصحابه و دانشمندان ازکلینی تامجلسی‌گزارش شده است. **آغاز:** هدیر کبوتران ملائکۀ مقربین‌دربروج مشیدۀ سماوات تسبیح و تقدیس .

بنگرید : ذریعه ۶ : ۲۸۹ .

8624 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی: نسخ‌خوب آقامیرزا مسیح‌چهارسویی یکی از هفت فرزند صاحب «روضات الجنات» درپنجشنبۀ ۱۶ رجب **۱۳۰۸**، آغاز برابر نمونه ۲۳۸گ ۲۱س [ف. روضاتی۱ :۸۶] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۴۵ هست [فیلمها : ۷۵] .

8625ـ **مجلس**۵۲۲۴/۳ فهرست‌نشده: نسخ‌ملاعبدالله ۱۵ع۱/**۱۳۱۵** (۲۸پ‌ـ۲۵۰) [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

حدیث مرتضوی

که بروزگار عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ ـ ۱۰۸۳) نگاشته شده است .

8626 ـ **آصفیه** ۱۲۷۱ کلام : تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۳ : ۵۴۶] .

الحدیدة الحماة فی اجوبة بعض المقالات

از محمدعلی ناظم‌الشریعۀ همدانی، که در ۲۷ج۱۳۲۶/۲، در۵۱مقدمه و۵۱مقاله ویك خاتمه، در رد عباس افندی‌پسرحسینعلی بهاء و جزاو نگاشته وسپس خود اوآنرا بنام «احسن الحدیث» گزیده است .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۸۷ و ۶ : ۳۷۹ .

8627ـ **همدان**، مدرسۀ غرب همدان: نوشتۀ یحیی فرزند احمد حسینی کبودرآهنگی همدانی، مؤرخ **۱۳۳۰** ازخودنگارنده [نسخه ها ۵ : ۳۵۵] .

حدیقة الاحباب

ازمحمدشریف فرزندشهاب‌الدین دراصول وفروع دین بشیوۀ پرسش وپاسخ، دریك مقدمه ودوازده باب‌ویك خاتمه، و هرباب درچندفصل باب یکم در آنچه تعلق باخذ مسایل و کیفیت

عمل وطرق آن دارد، بردوفصل. . . نام کتاب ونگارنده وفهرست بابها وفصلها دردیباجه آمده است. **آغاز:** حمد بی‌حد شایستهٔ معبودی‌است که عادتش احسان ... امابعد، چنین گوید ذرهٔ بیمقدار.

8628ـ **ملك** ۶۳۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** انجام در آخرین فصل کتاب افتاده ، ۱۱۲ گ ۲۲س [رؤیت].

حدیقة الشیعة

منسوب به ملااحمد فرزند محمد اردبیلی درگذشتهٔ صفر ۹۰۳، و نباید از او باشد، گویا از معزالدین محمد اردستانی نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ هل‌آتی : ۳۱» است که بسال ۱۰۵۸ در هندوستان بنام «کاشف‌الحق»ساخته است، سپس بخشی در رد برصوفیان بـرآن افزوده شده و بنام «حدیقة الشیعه» به‌اردبیلی نسبت داده شده است [علینقی منزوی]. درامامت و بارها چاپ شده، نسخه‌هایی ازآن بادگرگونی بنام «کاشف الحق» و «وسیلة النجاة» ، «هدایة العالمین» و«امامت» دردست هست. **آغاز:**(ج۱) حمدی که حامدان ملاعلی وذاکران. **آغاز:** (ج۲) زیب آرایش آغاز وانجام نعوت وصفات .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۲۲ (امامت) و (توضیح المشربین) ۴:۴۹۵ و (حدیقةالشیعه) ۶ : ۳۸۶ و ۱۰ : ۲۰۵ (هامش) و (کاشف الحق) ۱۷ : ۲۳۶ ـ ریحانة الادب (مقدس اردبیلی) ۴:۶۲ ـ خاتمهٔ مستدرك : ۳۹۵ ـ هدیةالاحباب : ۲۴۵ ـ روضات الجنات :۲۲ کشف الحجب : ۱۹۴ ـ ف . مشار : ۵۵۷ ـ ف. دانشگاه ۲ : ۵۶۲ هامش .

8629 ـ **مجلس** ۵۷۳۰ : نسخ گویا سدهٔ**۱۰**، نسخه بنام اردبیلی است و ردصوفیان را نیزدارد، باید یکی از کهنترین نسخه‌ها با این کیفیت باشد، آغاز افتاده ، ۴۴۸ص ۱۹س [یادداشتهای عبدالحسین حایری] .

8630ـ **حقوق** ۳۴ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** آغاز برابر «کاشف الحق» اردستانی وپایان درست‌مانند «حدیقةالشیعه»است ورد بر صوفیان‌را نیزداردوبنام عبدالله‌قطبشاه (۱۰۳۵ ۱۰۸۳) نگاشته شده است [ف. حقوق:۹۵] .

8631ـ **مجلس** ۵۲۲۱ فهرست نشده: نستعلیق ۱۰ ذیحجهٔ **۱۱۹۱** نسخه بنام «وسیله النجاة» خوانده شده است، ۳۳۲ گ و ۲۲ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

8632ـ **الهیات** ۵۰ آل‌آقا: نسخ سدهٔ **۱۲** آغاز نونویس، تاریخ نونویس آن ۱۲۲۴ [ف. الهیات ۱ : ۷۰۳] .

8633ـ **تهران،** ادبیات ۴۲۱جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، جلد دوم آنست [ف. ادبیات ۳ :۱۵] .

8634ـ **اصفهان،** شهرداری ۷/۲۱۰ نستعلیق عبدالکریم فرزند محمدحسین‌آشتیانی قمی نخعی ، ۷ شعبان **۱۲۳۴** [نسخه‌ها ۵ : ۳۰۸] .

8635 ـ **مجلس** ۴۴۵۴ : نسخ جعفر فرزند میرزا عسکر گنجوی ، ۷ رجب **۱۲۳۶** [ف . مجلس ۱۲ : ۱۳۴] .

8636 ـ **سپهسالار** ۱۸۱۷ : نستعلیق علی افشار، در **۱۲۴۱**، ۲۵۴گ ۲۶س [ف . سپهسالار ۴ : ۳۱۰] .

8637ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۵۹۰ : نستعلیق خوش ۲۰ ع ۱/**۱۲۴۳** ، ۳۰۴ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8638ـ **دانشگاه**۲۳۵۲: نستعلیق نور علی فراهانی، محرم **۱۲۴۵**، زدین، ۴۳۴ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۹۶۰].

8639ـ **شیراز،** خانقاه احمدیه ۳۳۰:

نوشتۀ ۱۹شعبان **۱۲۴۶** [نسخه‌ها ۵: ۲۱۲].

8640ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۰۹: نستعلیق عزیزالله فرزند رضاقلی تاکری، ذیحجۀ **۱۲۴۸**، ۳۲۷گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

8641ـ **مجلس** ۴۱۶۶: نسخ زیبای **۱۲۵۰**، **آغاز**: حمدی که حامدان ملاء، بخش رد صوفیه را ندارد و بنام عبدالله قطبشاه ساخته شده است، ۲۱۱ گ ۳۰ س [رؤیت].

8642ـ **دانشگاه** ۲۷۵۳: نسخ پنجشنبۀ ۸صفر **۱۲۶۳** [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۱۷].

8643ـ **قم**، فیضیه ۳۹۹ ف ۹۷۴ش: نستعلیق **۱۲۶۴**، **آغاز**:(ج۲) زیب وآرایش. رد صوفیه را دارد و در پایان بخامۀ نویسنده ازآن اردبیلی دانسته شده است، ۵۴۲گ ۲۷ س [ف. فیضیه ۱:۳۱۶].

8644ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۲۳۰: نوشتۀ ۲۵شعبان **۱۲۶۶**، ۴۱۹گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

8645ـ **حقوق** ۵۹ د: نستعلیق سدۀ **۱۳** آغاز افتاده، باچاپی برابر نیست و نکوهش صوفیان‌را ندارد، ویك‌جا دارد (اردبیلی رحمه الله دراعتقادات خود نوشته)، درفهرست آمده حدیقه الشیعه‌ای است که بساخت «کاشف الحق» اردستانی، ۲۳۲گ ۱۸س [ف. حقوق: ۹۶].

8646ـ **رضوی** ۱۰۳ اخبار: نسخ، تاریخ یادنشده، وقف ۱۲۶۲، جلد دوم، آغاز برابر نمونه، ۲۲۷گ۲۱س [ف. رضوی ۱: ۱۰۳].

حدیقة العارفین للوصول الی درجة الیقین

از مهدی فرزند علی رشتی، دراصول دین وپاسخگوئی پادری مسیحی، درصفر ۱۲۴۰ به انجام‌رسانده‌است. حدیقۀ یکم دراصول پنجگانه وبیشتر آن درامامت است. **آغاز**: ثنا وستایش کریمی‌را سزاست که به‌عنایات ربانی توفیق را خوشترین رفیق گردانید.

8647ـ **سپهسالار** ۶۴۲۱: نسخۀ اصل وخط‌خورده و به‌حاشیه رفته ازنگارنده، ۲۴۱ گ ۲۰س [ف. سپهسالار ۴: ۳۱۰].

الحسنیة فی اصول الدین والفروع العبادیة

از مولی عزالدین فرزند جعفر فرزند شمس‌الدین آملی، که بروزگار محقق کرکی علی و قطیفی ابراهیم بوده، نگارندۀ «شرح نهج البلاغة» فارسی بسال ۹۴۴. درکلام و فقه دریك مقدمه ودوباب، بنام آقاحسن ازوزیران مازندران نگاشته است. **آغاز**: حمد بیحد و ثنای بیعد مرواجب‌الوجودی‌را که نظام اصول از فیض جود اوست.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۰ ــ ریحانة‌الادب ۱: ۳۰ ــ هدیة‌الاحباب: ۱۰۱.

8648ـ **تهران**، ادبیات ۱۴۱/۲ جوادی: نستعلیق محیی‌الدین در**۱۰۱۴** [ف. ادبیات ۳: ۳۰].

8649ـ **دانشگاه** ۸۹۹/۲: نسخ با تاریخ **۱۰۲۵** بهمین خامه در دفتر، در نسخه نامی ازنگارنده و وزیرمازندران نیامده، آغاز برابرنمونه (۱۶پ ــ ۳۳ر) [ف. دانشگاه ۳: ۵۷۲].

8650ـ **مجلس** ۳/ : نوشتۀ دهۀ یکم ع۱/**۱۰۸۶** (۲۲۲پ ــ ۲۶۱پ) همراه «لمعه» درفقه ازهمو. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۵۹۰ هست [فیلمها ۱: ۷۱۲].

8651ـ **ری**، عبدالعظیم ۲۴۶/۸: سدۀ **۱۱** با تاریخ **۱۰۸۷** در دفتر، انجام افتاده

[نسخه‌ها ۳ : ۴۴۶] .

8652ـ **یزد**، جامع کبیر ۲مج: باتاریخ **۱۲۱۰** دردفتر، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۴] .

8653ـ **الهیات**۲/۱۲۶د: نبشتۀمحمد صادق فرزند ملا ولی کرمرودی ، در **۱۲۴۲**، (۹۳ پ - ۱۶۷ پ) ۱۵س [ف . الهیات ۱ : ۲۴۲] .

8654ـ **کربلا** ، شیخ ابوالقاسم خویی تاریخ یاد نشده [ذریعه ۷ : ۲۰] .

حسنیه = ترجمۀ . . .

متن ناشناخته منسوب به ابوالفتح رازی نگارندۀ «روض‌الجنان : ۵۰» و یا روایتی از او، ترجمه درنسخۀ چاپی ازملاابراهیم فرزند ولی‌الله‌استرآبادی معروف‌به‌گرگین، ودرنسخه ای مترجم امیرضیاءالدین‌یادشده‌است، گفتگویی است درامامت‌که گویا بروزگار هارون الرشید میان یکی‌ازدختران‌شیعه بنام‌حسنیه ودانشمندی سنی بنام ابراهیم سیار معروف به‌نظام. مترجم دردیباجه می‌گوید درراه سفرحج در دمشق در ۹۵۸ به‌متن کتاب دست یافته به ایران آورده و بفارسی درآورده و بنام شاه‌تهماسب (۹۳۰- ۹۸۴) ساخته است. **آغاز:** الحمدلله من علینا بمعرفة الانبیاء والائمة المعصومین بالدلایل .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۷ و ۷ : ۲۰ - ف. مشار : ۴۰۱ - ریحانةالادب ۱ : ۳۲۵ .

8655ـ **رضوی** ۵۴۸ حکمت : نسخ **۱۰۸۱**، ۲۸ گ ۱۲س [ف. رضوی ۴ : ۹۳].

8656 ـ **الهیات** ۹/۵۰۹ د : نستعلیق سدۀ **۱۱-۱۲**، انجام‌افتاده (۱۱۵پ-۱۲۶پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۱۶] .

8657ـ **دانشگاه** ۱۰/۲۵۷۰ : نوشتۀ مرتضی فرزند علم الهدی حسینی طالقانی ، نزدیك صفر **۱۱۳۰** (ص ۲۱۲ - ۲۷۹) در فهرست ازآن ابراهیم استرآبادی یادشده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۶۵].

8658 ـ **رضوی** ۵۴۹ حکمت : صفر **۱۱۴۳** [ف. رضوی ۴ : ۹۳] .

8659ـ **مجلس** ۴۷۶۶ : نسخ سدۀ**۱۲** آغاز برابرنمونه، ۱۱۸ گ ۱۵س [رؤیت] .

8660 ـ **آصفیه** ۱۲۶۰ کلام : نوشتۀ **۱۲۲۷** [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۶] .

8661ـ **تهران** ، ادبیات ۳/۴۸ ب : نستعلیق یکشنبۀ ۲ ج ۲/**۱۲۳۹** (۱۰۵ پ - ۱۴۱پ) [ف. ادبیات ۱ : ۲۰۸] .

8662ـ **دانشگاه** ۱۶۵۰: نستعلیق۲۲ رجب **۱۲۴۳** ، ۱۹۱گ [ف . دانشگاه ۸ : ۲۲۳] .

8663 ـ **دانشگاه** ۲۲۴۵ : نستعلیق ۸ ذیعقدۀ **۱۲۵۲**، ۷۴گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۹ : ۹۰۵] .

8664ـ **قم**، فیضیه ۲/۲۰۸۵ (۸۳) : باتاریخ **۱۲۵۳** دردفتر [ف. فیضیه۲:۲۰۳].

8665ـ **دانشگاه** ۵۱۸۸ : نستعلیق ۸ ذیقعدۀ**۱۲۵۹**، ۶۱گ۹س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۴۲] .

8666ـ **تهران** ، ادبیات ۳/۱۸۷ج : نستعلیق ۸ج۲/**۱۲۶۰** (۶۳پ - ۱۴۱ پ) [ف. ادبیات ۱ : ۲۰۸] .

8667ـ **دانشگاه** ۱/۱۹۲۷: نستعلیق **۱۲۶۴** (۱۸ ر - ۷۳ پ) نام شاه در دیباجه آمده است [ف. دانشگاه ۸ : ۷۰۳] .

8668 ـ **قم** ، فیضیه ۱۵۴۹ (۱۴۱) : نسخ غرۀ محرم **۱۲۶۹**، ۲۶۴ص ۱۲س [ف . فیضیه ۲ : ۴۷] .

8669ـ **ملك**۱/۶۳۱: شکسته‌نستعلیق

اسماعیل منشی، در ذیحجهٔ **۱۲۹۳** [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۱۱۶] .

8670- **الهیات** ۲۲۲ آل آقا : نسخ‌سدهٔ **۱۳** [ف. الهیات۱ : ۷۰۳] .

8671- **مشهد،** آقای کاظم‌مدیر شانه‌چی ۱۸/۲ : شکسته نستعلیق زیبای‌سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۶۰۵] .

8672- **مجلس** ۲۰۶۱ : تحریری‌متوسط **۱۳۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۷ص۱۲س [ف. مجلس ۶ : ۵۷] .

8673- **تهران،** خانقاه شاه نعمت‌الله : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی].

حق المبین

ناشناخته. باعنوان: برهان‌رابع، برهان خامس، فصل درنفی ترکیب و مثل وکفو و ضد وجسمیت‌وسایر صفات‌سلبیه‌در۵مقصد، فصل‌مشتمل برمقدمه‌و۳مقصد، فصل دربیان قدرت واجب .

8674- **تهران،** ادبیات ۱۷۵حکمت: سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده [ف . ادبیات ۲ : ۴۹] .

حقیقت قرآن ونبوت = رساله‌در

گویا از ملاعلی نوری نگارندهٔ «امامت : ۸۹۱» [عبدالحسین حایری] دربارهٔ حقیقت قرآن وپیامبری، ودرآن پیامبر ازجهت تدبیر عالم به‌عقل‌که مدبربدن است مانند شده ، و در دیباجه می‌نویسد این سخنان‌را ازاغیار پوشیده دارید. **آغاز :** سپاس خداوند آسمان و زمین را وستایش دهندهٔ جان ودین.

8675- **مجلس** ۱۷۱۹/۱۷ : سدهٔ**۱۳** (ص۳۶۸ : ۳۷۱) همراه چندگفتار از ملاعلی نوری [ف. مجلس ۹ : ۲۶۷] .

حق الیقین

از محمد باقر مجلسی ، نگارندهٔ « بدا : ۷۴۴» و جز آن . در اصول دین از توحید و پیامبری وامامت ورجعت‌ومعاد، بنام شاه‌سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ - ۱۱۳۵) ، در شعبان ۱۱۰۹ بانجام رسانده و شاید آخرین نگارش اوباشد. وبارها چاپ‌شده‌است. **آغاز:** الحمد لله الواحد الاحد الفرد الصمد... امابعد خامهٔ شکسته زبان ابکم نشان .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۴۰ - ف . مشار : ۵۶۹ .

8676- **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۶۳: نستعلیق گویااصل و ناتمام [نسخه‌ها ۲:۷۳] .

8677- **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نسخه پیش نویس و ناقص است [نسخه‌ها ۵ : ۲۴] .

8678 - **کربلا** ، مدرسهٔ بادکوبه : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۸] .

8679 - **تهران** ، ملی ۴۳/۱ ف : نستعلیق ابن‌علینقی، در **۱۱۱۸** ، نسخهٔ مشوش ۲۰۵گ ۳۰س [ف. ملی ۱ : ۳۱] .

8680- **ری،** عبدالعظیم ۲۱ : نسخ پیر محمد فرزند کربلائی خالق ویردی ، شعبان **۱۱۱۸** ، ازمقصد هفتم درامامت است تا پایان [نسخه‌ها ۳ : ۶۷] .

8681- **تهران،** ادبیات۴۶۵ جوادی: نسخ **۱۱۲۱** [ف. ادبیات ۳ : ۱۶] .

8682- **سپهسالار** ۱۸۲۲: نسخ**۱۱۱۲** ۲۳۶گ [ف. سپهسالار ۴ : ۳۲۲] .

8683- **سپهسالار** ۵۳۷۱ : نسخ قنبر علی وپسرش محمدنعیم، ذیحجهٔ**۱۱۲۲**، ۱۳۳ گ [ف. سپهسالار ۴ : ۳۲۲] .

8684- **مجلس**۲۰۶۶: نستعلیق محمد

حسین در**۱۱۲۲**، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۶۷۲ ص۲۳س [ف. مجلس ۶ : ۶۰] .

8685 ـ **مجلس** ۴۸۹۲ : نستعلیق ۱ رجب **۱۱۲۷** ، آغاز برابر نمونه، درپایان تاریخ‌انجام۱۱۰۹ دارد، ۱۸۴ گ۳۲س [رؤیت].

8686 ـ **سپهسالار** ۶۴۲۵ : نسخ ابوالحسن فرزند محمد حسین ازهری تبریزی ۲۳رجب **۱۱۲۹**، نسخهٔ کامل ، ۲۵۹ گ [ف. سپهسالار ۴ : ۳۲۲] .

8687 ـ **مجلس**۲۰۶۷ : نسخ بسیارجلی ۱۴ج۲/**۱۱۳۰**، آغاز بمانند نمونه، ۹۳۰ص ۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۶۱].

8688 ـ **مجلس**۴/۲۳۷۶فهرست نشده: سدهٔ**۱۲**، (ص۱۶۱-۲۵۲) [نسخه‌ها ۵:۱۶۲].

8689 ـ **مشهد**، عبدالحمیدمولوی: نسخ ۱۲ع۲/**۱۲۲۵**، ۲۲۶ گ۲۷س [نسخه‌ها ۵:۲۵].

8690 ـ **رضوی** ۵۰۹ اخبار(۶۸۱۹) نسخ محمد فرزند صفرفخارشیرازی، ج**۱۲۳۲** درکربلا ونویسندهٔ دیگر، ۴۱۵ گ ۲۱س [ف. رضوی ۵ : ۷۸] .

8691 ـ **مجلس** ۵۹۰۶ فهرست نشده: نستعلیق زین‌العابدین فرزندکربلائی رجبعلی، ۱۶ج۲/**۱۲۳۵**، ۳۰۹ گ۲۳س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

8692 ـ **سپهسالار** ۱۸۲۱ : نسخ‌عبدالله فرزند محمدعلی، در**۱۲۳۵** [ف. سپهسالار۴: ۳۲۲] .

8693 ـ **رضوی** ۱۰۰ اخبار: نستعلیق **۱۲۳۶** ، ۴۵۲ گ ۱۷س ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۱ :] .

8694 ـ **همدان**، آقای حاجی‌ایزدی: نوشتهٔ میردفیع‌الدین، شعبان **۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۶] .

8695 ـ **مجلس** ۳۰۲۱/۱۰: نستعلیق محمدصادق تفرشی ، با تاریخ **۱۲۴۱** در دفتر به‌همین‌خامه ، بخشی ازآنست (ص ۸۲-۱۰۸ ر) [ف. مجلس ۱۰ : ۷۸۲] .

8696 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۱۴۴ : نوشتهٔ ۲۳ محرم **۱۲۴۴** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8697 ـ **تهران**، ملی ۸۸ف : نستعلیق **۱۲۵۲**، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۲ گ ۲۱ س [ف. ملی ۱ : ۷۶] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۶۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۷] .

8698 ـ **رضوی** ۵۰۷ اخبار (۲۰۰۳) نستعلیق محمد باقر فرزند محمد کریم کاشانی آدینهٔ ۱۶صفر **۱۲۶۱**، ۳۸۶ گ ۲۰ س [ف. رضوی ۵ : ۷۷].

8699 ـ **تهران**، ملی۱۱۵۴ : نوشتهٔ مشهدی محمد اسماعیل، در **۱۲۶۱** ، ۱۸۷ص [نسخه‌ها ۱ : ۵۴] .

8700 ـ **رضوی** ۹۹ اخبار : نستعلیق میرحسین فرزند محمدکاظم موسوی، در**۱۲۶۵** ۲۳۶ گ ۲۳س. آغاز بمانندنمونه[ف. رضوی]

8701 ـ **الهیات** ۱۳۲ب: نسخ‌سدهٔ**۱۳** ناتمام ۲۱۹ گ ۲۸س [ف. الهیات ۱:۴۹] .

8702 ـ **قم**، فیضیه۴۰۱ (۹۷۶): نسخ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۵۱۷ص ۲۶س [ف . فیضیه ۱ : ۳۱۸] .

8703 ـ **رضوی** ۵۰۸ اخبار(۲۰۰۲) نسخ خوش، بی تاریخ، زرین، ۳۲۰ گ ۲۴س [ف . رضوی ۵:۷۸] .

حلیة العوارف و مضمار المعارف

ترجمه‌ایست از«دفع المناوات»ازسیدحسین فرزند حسن مجتهدکرکی اردبیلی(م۱۰۰۱). در فضایل ومقامات علی. ترجمه از ناشناس .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۲۳۲ .

8704ـ **مجلس** ۵۲۸۵ فهرست نشده: زین‌العابدین‌علی، غرهٔ ذیحجهٔ **۹۸۰** درقزوین ترجمه‌زیرنویس است۲۲۷گ ۲۳س [یادداشت های هیئت مؤلفین] .

حیاة الارواح و روح الاشباح

از محمدحسین فرزند احمد شریف‌حسینی در کلام باچند مقدمه . **آغاز:** الحمدلله الذی خلقنا فی‌احسن تقویم ، وجعل روحنا من خلقه العظیم... و بعد طالب ادراك سعادت یزدانی .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۱۶ .

8705 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ کلام فارسی طلعت: نوشتهٔ ۱۷رجب **۱۲۴۲** از روی خط نگارنده، آغازبرابر نمونه، ۱۷۶گ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۱۲۷] .

8706ـ **همدان** ، مدرسهٔ غرب همدان ۱۲۵۷ :سدهٔ**۱۳** وتملك**۱۲۵۶**، باسوادرقمهایی ازدانشمندان همدان [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۶].

8707ـ **تبریز** ، خیابانی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۷ : ۱۱۶] .

حیاة الایمان

از نظام‌الدین مرتضی فرزند محمد حسن شیخ الاسلام رشتی (رشت ۱۲۷۷ ــ ذیحجهٔ ۱۳۱۷)، برای مظفرالدین‌شاه، دررد شیخیان نگاشته است. درآن توحید و عدل را آورده و نوید داده سه مسئلهٔ دیگر را نیز بنگارد .

آغاز: الحمدلله‌الذی جعل‌صحیفة عالم الایجاد مرآةالمشاهدة العوالم.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۸۷ و ۷ : ۱۷ ـ ریحانة‌الادب ۴:۲۱۴ـ مؤلفین مشار۶:۱۳۶ .

8708ـ **سپهسالار** ۴۰۲ مشیر : نسخ حسین‌فرزندمحمدکاظم تهرانی‌رشتی، ۲۵شعبان **۱۳۱۴**سرگذشت‌نگارنده درص‌ع‌آمده، ۴۰گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۴۸] .

حیات نفس = ترجمهٔ حیاة النفس

حیاة النفوس

از لطف‌الله فرزند محمد رفیع فارسی، به نام منوچهرخان معتمد، دراصول دین و مذهب توحید، عدل، نبوت، امامت ومعاددریك مقدمه وپنج باب نگاشته است . در دیباچهٔ عربی آن می‌نویسد: به‌روزگار شاه محمدقاجار (۱۱۹۳ ۱۲۱۱) در شیراز زاده و فارسی را نزد پدر خوانده‌ام، و به‌روزگار منوچهرخان معتمد در سپاهان پدرم ازنزدیکان او بوده‌است. **آغاز:** حمدله... فیقول... ابن محمد رفیع الفارسی المدعو به لطف‌الله .

8709ـ **دانشگاه** ۴۱۲ : نستعلیق زیبا بی‌تاریخ، زرین، ۵۱گ ۱۲س [ف . دانشگاه ۳ : ۵۷۴] .

خ

خداشناسی = رساله در . . .

درشش‌فصل. **آغاز:** الحمدلله حمداً یلیق بعلو شأنه... درخواست‌کرد دوستی که در سر وفایی ودر دل صفایی داشت تا ورقی چند

8710ـ **یزد** ، سریزدی ۱۳۴۲/۶ : نستعلیق شاه محمد فرزند محمد زمان میبدی دریزد **۱۰۷۰** (درش۳ بهمین خط) [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۰] .

خزائن الایمان

از ضیاءالدین‌گرگانی، نگارندهٔ «اصول و

فروع :۸۸۸» وجز آن. نام کتاب در دیباجه آمده است . **آغاز :** حمدله . . . چنین گوید ضیاء الدین علی بن سدید الدین داود که این رساله ایست مختصر درمعرفت اسلام .

8711ـ **دانشگاه** ۱۰۱۵/۵ : نسخ باختری نزدیك به ترکی محمد فرزند سعدالله، در**۹۱۳** (گ۹-۱۱) [ف. دانشگاه۳:۵۳۶].

خلاصة الاعتقاد

از علینقی فرزند احمد، در مقدمه و هفت باب ویك خاتمه، برای پادشاه صفوی [سیدباقر حجتی]. **آغاز:** حمد وثنا وستایش کریمی را سزاست که حلهٔ حلتش زیوری است زیبنده.

8712ـ **الهیات** ۳۰۲ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، پایان افتاده، ۱۳۴گ[ف.الهیات۱:۵۱].

خوف ورجا = اصول دین

لاهیجی. درص ۸۸۰ گذشت .

خیرات باقیات

ازسیدعبدالله فرزندمحمدبهبهانی، درعقاید درشیراز، بنام حاج مخبرالسلطنه، بسال ۱۳۳۱ نگاشته است. (بنگرید: احقاق الحق۸۷۴) .

8713ـ **نجف ،** امیرالمؤمنین ۱۱۳۵ : نوشتهٔ خودنگارنده باحاشیه‌هایی ازهمو، ۲۶۷ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

خیراتیه

ازمحمدعلی بهبهانی کرمانشاهی، نگارندهٔ «مساحت البلاد: ۱۹۵» وجز آن. درخرده گیری ازتصوف که در ۱۲۱۱ (= خیرات) نگاشته و نکات تاریخی نیزدارد. **آغاز:** احمدعلی نواله نفیس ترین گوهری که .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۸۶ .

8714ـ **دانشگاه** ۲۹۸۱: نستعلیق سید حسین شیرازی ، شنبهٔ ۲۰ع۱ **۱۲۳۳**/ ، آغاز افتاده، ۱۸۹ گ ۲۸ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۹۴] .

8715ـ**الهیات** ۱۱۹ آل آقا: نسخ تاریخ یاد نشده ، در متن و هامش [ف . الهیات ۱ : ۷۰۴] .

د

داستان خوارزم رفتن رازی

ازحسن واعظ سروری، داستان به خوارزم رفتن فخرالدین(۵۴۴-۶۰۶) وگرامی داشتن او از جانب علاء الدین خوارزمشاه (۵۹۶ - ۶۱۷) ومناظرهٔ اوبانجم الدین کبری (م۶۵۴) دربارهٔ دلیلهای اثبات خدا. **آغاز:** نقلست که چون امام ائمهٔ اسلامی ممهد قواعد شرایع و احکام... امام فخرالدین رازی .

8716ـ **دانشگاه**۱۰۳۵/۲۵: نستعلیق باتاریخ **۱۱۰۴** دردفتر (ص ۲۲۲ - ۲۲۳) [ف. دانشگاه ۴ : ۶۹۸] .

دانشنامهٔ شاهی

از امین استرآبادی، درص ۶۶۴ گذشت. واینك نسخه‌ای دیگر :

8717ـ **تهران ،** دکتر مفتاح ۱ مج : نستعلیق سدهٔ**۱۳** باتاریخ **۱۲۱۹** دردفتر، آغاز برابر همان نمونه [رؤیت] .

داوری میان کرمانیان وشیرازیان

دراین گفتار میان پرسش کرمانیان وپاسخ شیرازیان دربارهٔ ایمان (ش۷/۲۹۱۹سپهسالار) داوری شده است، وسخنان حسین شاه و محیی‌الدین محمد دراین باره درآن آورده شده است.

بنگرید : ف. سپهسالار ۳ : ۲۸۰ .

8718ـ سپهسالار ۸/۲۹۱۹ : تاریخ یاد نشده (۲۱پ) [ف. سپهسالار ۴:۵:۴۰۵] .

دبستان المذاهب

دربخش ملل ونحل خواهد آمد.

درایت نثار

از علم الهدی کاشانی ، نگارندهٔ « اصول دین :۸۸۱» وجز آن. دررد صوفیان ، در یك مقدمه و شش گفتار و یك خاتمه ، که در قمصر کاشان در صفر ۱۱۰۷ بانجام رسانده است . **آغاز:** سپاس حق‌شناس و ستایش نیایش اساس نیازمند.

بنگرید : ذریعه ۸ : ۵۶ .

8719ـ مجلس ۲۰۷۹ : نسخ خوش شاید**۱۱۰۷** برنگارنده خوانده‌شده وافتادگیها بخط او در هامش آمده است ، نگارنده بخامهٔ خود برآن‌نوشته: کتاب درایت‌نثار درنکوهش مخالفت ائمه، ودرپایان همو نبشته است کتاب در قمصرکاشان درصفر۱۱۰۷ بپایان‌رسیده‌است ۲۲۴ص ۲۱ – ۱۸س [ف. مجلس ۶ : ۶۸] .

8720ـ اصفهان ، سید محمد علی روضاتی : نوشتهٔ رجب **۱۱۰۸** [یادداشتهای آقای روضاتی] .

درالثمین = تحفة الامین

از میرزا محمد اخباری، نگارندهٔ « آینهٔ عباسی:۸۶۹» وجز آن. درپاسخ‌دوازده پرسش محمد امین‌خان فرزند مصطفی‌قلیخان، پرسشها از همان مسائلی است که روشنفکران روزگار قاجار طرح می‌کردند و جرأت نداشتند از فقیهان رسمی بپرسند ناچار ازاحسایی وپیروان او می‌کردند، واینان نیزپاسخ روشنی به مردم نمی‌دادند. این‌گفتار در روضات بنام «تحفة ـ الامین» آمده ومی‌نویسد: ازاین‌پرسش‌ها می‌خواهند ازاسلام خرده بگیرند وازاینگونه‌است «اسرارالرضویه»: که‌درهمین بخش‌ص۸۷۷گذشت اینك آن‌دوازده پرسش: ۱ـ وحی جبرائیل به پیامبرچگونه بوده ۲ـ عزرائیل هستی جدائی است یاجنبه‌ای ازانسان ۳ـ جبرائیل ومیکائیل و اسرائیل چه جنبه ای دارند ؟ ۴ ـ هر کسی پیامبری وشیطانی خاص خود دارد ۵ ـ مهدی یك فردمعین است؟ (اینجافهرست‌کتابهای شیعی وسنی دربارهٔ مهدی یاد شده) ۶ـ حشر اجسام دررستاخیز ۷ـ بدان‌وملعونان آفریدهٔ خدایند ۸ـ ازشهادت پیشوایان‌که بحق رسیده‌اند چرا باید متألم شد ؟ ۹ ـ خلود کفار با فنای جهنم نمی‌سازد ۱۰ ـ معراج جسمانی چگونه بود ؟ ۱۱ـ لذات و عذابهای جسمانی روز رستاخیز چگونه است ؟ ۱۲ ـ آیا می‌شود وقتی تکلیف از انسان برداشته شود ؟ **آغاز :** الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی . اما بعد ، این چندکلمه‌ای است در جواب .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۲۱ .

8721ـ الهیات ۱/۲۵ د : نستعلیق محمد فرزند عبدالنبی (شایدنگارنده) درمقابر قریش ، ذیحجهٔ **۱۲۲۶** (۳ ر ـ ۲۱ ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۱۹] .

8722ـ دانشگاه ۹۲۲/۶ : نستعلیق یکی از شاگردان نگارنده و در روزگار او (۱۱۳پ) باحاشیه‌ای به نشانی (منه دام ظله العالی) [ف. دانشگاه ۵ : ۱۶۸۶] .

8723ـ تبریز، سیدمحمدعلی‌طباطبائی ۳مج: با تاریخ **۱۲۴۲** در دفتر [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8724ـ دانشگاه۲۲۵/۲۱۹۸ : نستعلیق پیرامن**۱۲۶۳** (۱۷۵ر–۱۹۳ر) [ف. دانشگاه ۹ : ۸۸۱] .

در مخزون

ازمیرزا هدایت‌الله فرزندمیرزا محمدحسین آشتیانی، ملقب به وزیردفتر، درگذشته اواخر محرم ۱۳۱۰ که در کارهای دولتی بوده است (بنگرید: اصول‌دین:۸۸۳) گفتاریست عرفانی کلامی شیعی واخباری. در پیامبری، در دیباجه آمده: چون دومین رساله‌ام «کشف و اشراق» بانجام رسید به «در مخزون» پرداختم [ذریعه ۸: ۷۰]، چهارمین رسالهٔ او نیزگزارشی‌است ازدعای سحر [ذریعه ۱۳ : ۲۴۸] . **آغاز :** الحمدلله الباعث الوارث‌الهاً واحداً... امابعد بارها گفته‌ام، وباردیگر نیزمی‌گویم.

بنگرید : ذریعه ۸ : ۷۰ و ۱۸ : ۶۶ - طرایق الحقایق ۳ - المآثر والآثار : ۱۹۸- مؤلفین مشار ۶ : ۷۷۱ .

8725- **دانشگاه** ۲۰۹۳: نسخ‌سدهٔ **۱۴** نسخه ازآن آقامیرزا ابراهیم رشتی بوده، ۷۰ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۰] .

8726- **کاظمین** ، عطار : آغاز برابر نمونه [ذریعه ۸ : ۷۰] .

در مکنون

از میرزا حسن لاهیجی ، نگارندهٔ « آینهٔ حکمت : ۷۲۵» و جز آن. در پاسخ اعتراض سنیان درتقاعد علی از جنگ با خلفای سه‌گانه وتقیهٔ او. **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد. . . اعتراضی‌که سنیان برشیعه‌کرده‌اندکه شما می‌گوئید .

8727- **دانشگاه** ۴۲۵۰/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۱۲ - ۱۷) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۲ : ۳۲۲۰] .

8728- **الهیات** ۸۱۱/۲د : نستعلیق محمدکاظم فرزند محمدنصیر هزار جریبی ، با تاریخ **۱۲۲۲-۱۲۲۷** درکشکول، آغازبرابر نمونه (۵۱ر - ۵۲پ) [ف. الهیات : ۱۰۸].

دروس شیخیه = درسهای . . .

بیست ویك درس است درعرفان شیخی که در لنگر بسال ۱۲۹۹ املا شده ، نخستین آن مؤرخ شنبهٔ ۱۹ ج ۱/۱۲۹۹ و بازپسین آنها مؤرخ ۱۷ج۲/۱۲۹۹ است .

8729- **دانشگاه** ۳۵۹۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، ۲۲۲ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۰۸] .

درهٔ نجفیه در اصول دینیه

از محمد باقرهمدانی شیخی ، نگارندهٔ «پرسش وپاسخ :۹۰۲» وجزآن. دراصول‌دین که درپسین روزپنجشنبهٔ ذیقعدهٔ ۱۲۹۴ بانجام رسیده و دردو جلد در تهران در ۱۳۰۰ چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۸: ۱۱۳- ف.مشار۶۶۴.

8730- **الهیات** ۴۴۰/۱د: نسخ سدهٔ **۱۳**، شاید نگارنده (۳ پ - ۱۱۸ ر) [ف . الهیات ۱ : ۲۹۹] .

دریای نور

از محمد فرزند حسین اصفهانی الشریف الحسینی، دریك مقدمه وچند مطلب ویك‌خاتمه درامامت [دیباجه]. **آغاز:** حمدله... و بعد، چنین‌گوید ... چون یکی ازبرادران .

8731- **سپهسالار** ۵۳۸۲ : نستعلیق خود نگارنده ، ۲۶ صفر **۱۲۹۴** در تهران ، ۱۹۵ گ ۱۱س [ف. سپهسالار ۴ : ۴۲۶] .

دفع شبهات واهیه = شبهات واهیه = رد شبهات

دلایل الدین

از ملا عبدالله فرزند محمد هادی هرندی

اصفهانی تهرانی، درگذشته دراصفهان ۱۲۵۶ در سه جلد : سوم‌آن در نه باب وخاتمه است: اثبات خلافت امام ششم تـا آخرین امامان و رجعت و معاد، چنانکه جلد یکم و دوم بهمین عدد ابواب داشت [دیباجه] ودرپایان این‌مجلد آمده: جلدیکم در عدل و حسن و قبح عقلی و نبوت وجلد دوم اثبات امامت علی تاباقر بوده است. **آغاز:**(ج۳) الحمدلله‌الذی شرح‌صدورنا بنورالایمان ... امابعد، جلد سوم از .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۲۵۰ ــ طبقات اعلام الشیعة ، کرام : ۷۹۱ ــ رجال اصفهان ۱۴۳ .

8732ــ **کربلا** ، مدرسهٔ بادکوبه: نسخ سدهٔ **۱۳**، جلد۲ در امامت است [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۸] .

8733ــ **سپهسالار** ۶۴۳۹: نسخ **۱۳۳۰** جلد ۳ ، ۲۵۷ گ ۲۹س [ف. سپهسالار ۴ : ۴۵۸] .

دلایل سبعه

از سیدعلیمحمد باب نگارندهٔ «شرح‌سورهٔ کوثر : ۵۳» در دلیل‌های هفتگانهٔ مذهب او ، که نیکولاآنرا بفرانسوی ترجمه کرده است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی. . . و بعد لوح دسطور مشاهده نموده وهرگاه خواسته شود منفصل‌ذکر ادله دراثبات ظهور .

8734ــ **ملك** ۶۱۱۰: نستعلیق و نسخ ۱۶ ج ۲/**۱۲۸۸**، ۳۱گ ۱۶س [ف . ملك ، فارسی : ۲۵۱] .

دلایل الشیعة

از حاج محمد (محمود) قوزانی‌زنجانی، دراصول عقاید. نام نگارنده درفهرست الهیات یکجا محمد وجای دیگرمحمود آمده است.

8735ــ **الهیات** ۱/۷۰ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۸پ-۱۹ر) [ف. الهیات۱:۲۲۶].

دلیل العوام

از محمدتقی فرزند محمد دارابی .

8736ــ **الهیات** ۴۵۹ د : نسخ محمد حسین فرزند ملا ابراهیم، در۲۵ج۱/**۱۲۷۱**، ۱۶۹گ ۲۰س [ف . الهیات ۱:۵۵] .

دونامه = نامهٔ ازبکان و پاسخ

دوازده امام

از عبدالرحمان جامی (بنگرید : تهلیلیه ۳۶) این گفتار همراه با توضیحاتی از آقای محمود فرخ در نامهٔ آستانهٔ قدس شمارهٔ ۳ به چاپ رسیده است .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۲۶۸ ــ نامهٔ‌آستانهٔ قدس ش۳ گفتار فرخ .

8737ــ **فرخ** ، مشهد ۸۲ : نستعلیق **۱۰۷۵** در «بیاض‌الله ویردی بیگ» [نسخه‌ها ۳:۸۷] .

دین = رساله در . .

از ابوالحسن علی زنوزی خویی فانی ، نگارندهٔ «تحفهٔ جهان : ۱۰» وجزآن. دراین گفتار پس از سرگذشت نگارنده آمده است : دین‌را نیازی بفلسفه نیست، درآن باید بقاعدهٔ تسلیم تمسك‌جست. **آغاز:** خداوندی را ستایش که مارابتکالیف واقعیه‌امتحان وآزمایش فرمود

8738ــ **دانشگاه** ۲۹۸۲/۷: نستعلیق باتاریخ **۱۲۶۵** در دفتر (ص۶۴۶ ــ ۶۵۶) ، همراه ۶گفتار ازهمو: ۱ــ منبع الکرامه 592 ۲ــ شأن نزول قرآن 1115 ۳ــ تحفهٔ جهان 80 ۴ــ لمعهٔ نورانی درفلسفهٔ الهی بعربی ۵ــ این کتاب ۶ ــ بلا و ابتلا دربارهٔ واقعهٔ کربلا [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۹۵] .

ذ

ذخیره

از محمد فرزند مقصود علی، بدرخواست سید محمد قادری، درکلام، از روی «مبسوط» شیخ علی [ف. سپهسالار]، درسه مطلب نگاشته است. ۱ـ اصول ایمان، درپنج فصل ۲ ـ تقلید درهفت فصل ۳ـ نماز، درهفت فصل. **آغاز:** حمد بی‌حد و ستایش منعمی را لایق و سزاوار است که وجود ذاتش از همه موجودی.

بنگرید: ذریعه ۱۰: ۱۱ و ۱۹: ۵۳، ۵۵.

8739ـ **سپهسالار** ۶/۸۰۹۰: تاریخ یاد نشده (۲۰۱ر-۲۰۹ر) [ف. سپهسالار ۴: ۵۴۹].

ذخیرة العارفین

ازمحمدمعصوم فرزندمیرزا محمددماوندی که گویا در سدهٔ یازدهم می‌زیسته است [سعید نفیسی]. **آغاز:** حمد بیحدواجب الوجودی را که.

8740ـ **مجلس** ۲۰۶۹: نسخ تعلیق متوسط سدهٔ **۱۲**، ۵۲۱ص ۱۳س [ف. مجلس ۶: ۶۱].

ذیل زبدة التواریخ = اصول و فروع دین

از زین‌الدین، در اصول خمسه وفروع و رد براسماعیلیان.

8741ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۷/مج باتاریخهایی از **۱۰۸۹** در دفتر، در فهرست آمده: منقول ازفقه شیخ‌زین‌الدین در اصول و فروع خمسهٔ آن در رد براسماعیلیان، همانکه درمجلهٔ ادبیات تبریز ش۴س۱۷ چاپ کرده‌ام [دانش پژوه] [نسخه‌ها ۵: ۲۲۶].

ر

رافع البغض والعداوة

از شیخ محمد مدرس طهرانی، که در کرمانشاه می‌زیسته و در همانجا بسال ۱۳۲۲ درگذشته است. درپاسخ ملااحمدمدرس پاوه‌یی دربارهٔ لعن و بدگویی از خلفا، در یك مقدمه وسه فصل و یك خاتمه. **آغاز:** شکر و سپاس بیرون از وهم و قیاس و حمد و ثنای خارج از ادراك وحواس.

8742ـ **مجلس** ۵۱۵۷: بخامهٔ نگارنده در ۲۵ رمضان **۱۳۰۵**، ۱۰۴گ ۱۱س [ف. مجلس ۱۵: ۲۳۸].

راه صواب

ازفیض کاشانی، نگارندهٔ «تفسیر آیهٔ امانت: ۵» وجز آن. درجدائیها درفرقه‌های مسلمانان در دوازده پرسش وپاسخ بسال ۱۰۴۱ بانجام رسانده، ودر۱۳۲۹خ چاپ شده است. و خود این‌کتاب را بنام «شرایط ایمان» گزیده‌است. **آغاز:** منت بی‌پایان مرخدایرا عز شأنه که راه صواب را بانوار حکمت فصل‌الخطاب.

بنگرید: ذریعه ۱۰: ۶۴ ـ ف. مشار: ۲۲۶۸ ـ محجةالبیضاء ۲: ۱۷، ۳۲.

8743ـ **مجلس** ۵۳۷۶/۱: نستعلیق محمدکاظم، ج۱/**۱۰۶۴** (۱پ - ۳۱ر) [ف. مجلس ۱۶: ۲۸۴].

8744ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۱۰ مج نسخ سدهٔ **۱۱**، همراه باسه‌گفتار دیگر از همو بادیباچه‌ای از پسرش در بارهٔ آن چهار کتاب [نسخه‌ها ۲: ۱۲۱].

8745ـ **مجلس** ۵۳۴۱/۱۰: نوشتهٔ

شوال **۱۱۸۲** [ف. مجلس ۱۶ : ۲۵۴].

8746ـ **دانشگاه** ۵۵/۳۱۴۹: نوشتهٔ ۱۰ رمضان **۱۲۴۲** (ص ۱۱۰ـ۱۳۴) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۰۶] .

8747 ـ **مجلس** ۱۲۸۰/۶ : تاریخ یادنشده (ص۲۹۶ ـ ۳۳۶) [ف . مجلس ۴ : ۵۶ و ۵ : ۴۹۹] .

رجاء الحق

دربخش فقه خواهدآمد .

رجعت = رساله در . . .

از سلطان محمود طیبی (طبسی) شیرازی بدرخـواست میرزا ابراهیم متولـی آستانه ، هنگامی‌که نگارنده ازشیراز به‌طوس آمده بود، وبیست‌آیه وبیست خبر دردوفصل درآن آورده است: ۱ـ آیه‌ها ۲ ـ حدیثها . **آغاز :** حمد بیرون ازشمار وثنای متعاقب بتعاقب لیل ونهار قادری‌را سزاست‌که بیواسطهٔ .

8748ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۷۷۰ : نوشتهٔ رجب **۱۰۷۸** که تاریخ نگارش نیزهمین دانسته شده ، بدرخواست میرزا ابراهیم فرزند میرزاغیاث فرزند محمدبدیع، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبد العزیز طباطبائی] .

8749 ـ **دانشگاه** ۳۱۴۹/۱ : شکسته نستعلیق محمدخان فرزند ملامحمدحسین عزـ یزکی بارفروشی، ۱۱ رمضان **۱۲۴۲** (ص ۱ـ ۳۱) بدرخواست میرزا ابراهیم فرزند میرزا عباس، آغاز برابر نمونه، ۱۹س[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۰۵] .

رجعت = اثبات رجعت

رجعت = سر مخزون

رجوم الشیاطین

از میرعلی احمد آبادی .

8750ـ **آصفیه** ۱۱۸۷ کلام : نوشتهٔ **۱۲۶۸** [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۸] .

رجوم الشیاطین

در یك مقدمه و چند رجم و تنبیه ، بنام ناصرالدین‌شاه، درردبهائیان ومحمدکریمخان قاجار [ذریعه] . **آغاز :** الحمدلله الذی رفع اعلام الاعلام علی‌قلل الاعلام .

8751 ـ **مجلس** ۴۰۸۴ : نسخ میرزا محمدعلی حسینی موسوی شهرستانی حایری ، ۷ ذیحجهٔ **۱۲۷۶** ، در فهرست نگارنده میرزا ابراهیم شیرازی درگذشتهٔ ۱۳۰۶ یادشده است ۲۴۸گ ۱۷س. آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۱ : ۸۲] .

8752ـ **قم**، سید شهاب الدین‌تبریزی: تاریخ ونام‌نگارنده یادنشده، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۱۰ : ۱۶۴] .

8753ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱ ملل و نحل وکلام: تاریخ‌یادنشده، درفهرست‌نگارنده میرزا محمد فرزند ابراهیم یاد شده ، عربی و فارسی است [مخطوطات ۱ : ۲۰۰].

رد اسلام = رساله در . . .

در آن از «سیر المصطفی» یاد شده است . **آغاز:** هوالمحبوب. خداوند کریم و رحیمی که جنس حیوان‌را چشمی جسمانی بخشود... اماالمقدمة، چون نظردرهیکل انسان می‌کنم .

8754ـ**دانشگاه**۴۳۸۹/۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** همراه «لسان‌الحال» که در همین‌باره است (ص ۱۸۶ ـ ۲۰۳) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۴] .

رد اهل سنت = رساله در . . .

از حسن فرزند عبدالرزاق [ن. طرازی] گویا همان لاهیجی نگارندهٔ « آینهٔ حکمت :

۷۲۵» وجز آن باشدویکی از نگارشهای کلامی اوست که در فهرست باین‌عنوان آمده، و از او است: اصول‌دین، تزکیة‌الصحبة، تقیه، جمال‌ـ الصالحین، قدم و حدوث ، خوف و رجاء ، در مکنون، سرمخزون، شمع یقین، هدیة المسافر
آغاز : حمدله . و صلی‌الله علی محمد و آله اجمعین... اما بعد، یکی از برادران .

8755ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۷مجامیع فارسی : بی تاریخ (گ ۷۴ ـ ۸۰) ۱۴ س [مخطوطات ۱ : ۲۴۱] .

رد بهائیت

از آقامیرزا احمد کرمانی .

8756 ـ **دانشگاه** ۱۵۸۷/۱ فیلم : از نسخهٔ نوشتهٔ ابوالقاسم حسنی استرآبادی ، دوشنبهٔ ۱ ذیقعدهٔ **۱۳۰۸** [فیلمها ۱ : ۶۱۴].

رد بهائیان = رساله در دفع شبهه ناشناخته .

8757ـ **دانشگاه** ۳۸۴۴/۲ : سه شنبهٔ ۲ محرم **۱۳۰۵** (۲۲ر ـ ۳۶پ)، دوبند است دررد شبهات بابی‌ها و در عنوان بند دوم آمده فرمایش فرمودند ... پیداست که از سخنرانی خطیبی‌است. **آغاز:** سه‌شنبه دوم محرم‌الحرام سنهٔ ۱۳۰۵ خداوندعالم درکتاب مستطاب خود میفرماید [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۶] .

رد بر پادری = سیف الامة

رد بر پادری = ردهنری مارتن

رد بر تورات

دربیست وسه فصل، وهرفصل از یك كتاب گرفته‌شده‌است، دراثبات‌پیامبری وردبرتورات بدینگونه: فصل‌دوم‌دردلایلی که ازکتاب‌حضرت شعیا استخراج شده، فصل سیم در دلایلی که از کتاب‌عزیز استخراج‌شده، فصل‌چهارم‌دردلایلی‌که ازکتاب دانیال استخراج شده . . .

8758ـ **ملك** ۶۳۴۸: نسخ سدهٔ **۱۱ـ ۱۲** ، آغاز در فصل یکم چند سطری افتاده ، ۹۵گ ۱۴س [رؤیت] .

رد برركن رابع

از حسینعلی تویسرکانی ، نگارندهٔ «اصول عقاید:۸۸۸» دررد حاج محمدکریم‌خان قاجار شیخی دربارهٔ رکن رابع ، که یکی از مباحث شیخیان است وخود محمدکریم‌خان در آن باره به‌عربی نوشته و ترجمه‌اش بچاپ رسیده است.
آغاز: حمدله.. وبعد، چنین‌گوید.. حسینعلی تویسرکانی، که چون حکایت رکن‌رابع دراین اوقات شیوعی .

بنگرید : ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۸۸ .

8759ـ **سپهسالار** ۱۷۶۰: نسخ‌مسیح فرزند محمد باقر کمره‌یی ، دههٔ دوم شعبان **۱۲۸۳** [ف . سپهسالار ۵ : ۶] .

رد شبهات

از حاج محمد کریم‌خان قاجار، نگارندهٔ «حلقهٔ‌کریمی:۲۸۷» وجز آن. درپاسخ نامه‌ای از برادران، در شش فصل، در شب دوشنبهٔ ۴ج ۲/ ۱۲۶۳ بانجام رسیده‌است. **آغاز:**حمدله. وبعد، چنین‌گوید بندهٔ اثیم‌کریم‌بن ابراهیم که چندی قبل‌ازاین مراسلهٔ محبت مواصله ازیکی از اخوان رسید .

8760ـ **ملك** ۲/ ۶۲۶: نستعلیق محمد رضا فرزند محمد صادق یزدی ، در همدان در **۱۲۸۵** (ص۹۷ ـ ۱۲۹) [رؤیت].

رد شیخیان = تریاق فاروق

رد شیخیان = حیاةالایمان

رد بر شیعه = رساله در . . .

از عبدالغفار فرزند شیخ خیرالدین محمد (بنگرید : رد عبدالغفار) . **آغاز :** سپاس وستایش مرواجب الوجودی‌راکه بموجب حکمت ازلی... امابعد، می‌گوید.

8761 ـ **مجلس** ۴۶۲۳/۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده، و در هامش آن ردی (8762) است از یك شیعی [ف. مجلس ۱۳ : ۱۴].

رد بر شیعه = شمس الهدایه

رد بر عبدالغفار

درپاسخگویی به‌عبدالغفارفرزند خیرالدین محمد که در کتاب خود به شیعه تاخته بود. **آغاز:** حمد بی‌حد مالك الملکی‌را سزدکه به ارسال رسل وانزال‌کتب ونصب اوصیا و خلفا .

8762ـ **مجلس** ۴۶۲۳/۲: نستعلیق ، تاریخ یادنشده، درهامش «ردشیعه» ازعبدالغفار [ف. مجلس ۱۳ : ۱۵] .

رد بر قادیانی

از سیدمحمدعصار لواسانی، که یاد او در « پرسش و پاسخ : ۹۰۵ » گذشت . رد پیروان احمد قادیانی ودنباله‌ایست برکتاب « مواهب‌ـ الرضویهٔ» او،که در۱۳۴۲ بانجام رسیده‌است. **آغاز:** ونیز ای‌فرزند ارجمند وعزیز نوردیده رمدکشید باتمیزم .

8763ـ **رضوی** ۶۵۲حکمت: نستعلیق شکستهٔ خـود نگارندهٔ **۱۳۴۲** ق [ف . رضوی ۴ : ۱۲۸] .

رد بر نصارا = رساله در. . .

از محمدخلیل فرزند محمد اشرف قاینی درگذشتهٔ ۱۱۳۶، رد نگارش یك مبلغ مسیحی است، دریك مقدمه وچندین فصل ویك‌خاتمه.

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۲۳۲ .

8764ـ **تهران ، اصغر مهدوی** ۸/ ۵۹۲ : با تاریخ **۱۰۹۷ ـ ۱۰۸۶** در دفتر (۲۵پ ـ ۶۴پ) [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۵] .

رد بر نصارا = رساله‌در...

ازظهیرالدین فرزند مراد تفرشی. **آغاز:** ثنا وستایش بی‌منت سزاوار یکتای بی‌همتا .

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۲۳۲ .

8765ـ **رضوی** ۲۵۸ حکمت: نسخ ، تاریخ‌یادنشده،وقف**۱۲۶۳**[ف.رضوی۱ :۸۳] .

رد هنری مارتین

رساله ناشناخته . هنری مارتن کشیش انگلیسی‌کتاب فلیپ پادری که رد براسلام بود دست برده وچیزی برآن‌افزوده وناشیانه میان کشورهای مسلمان پخش کرد ، و بـا این کار روحانیان را برانگیخت .

8766ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۱۶۹ **Or**: نوشتهٔ **۱۲۲۹**[ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۶۲] .

رد بر یهود

ازحاجی‌بابا فرزندمحمداسماعیل قزوینی که پدراو یهودی بوده ، وخود دریزد می‌زیسته وبسال ۱۲۱۱ «محضرالشهود فی‌ردالیهود» را نگاشته است. اوجز «محضر الشهود» دو گفتار دیگر در رد یهود نگاشته که در نسخهٔ ۱۱۸۶ و۲۵۲۹ دانشگاه هرسه بدنبال هم‌آمده است .

8767ـ **دانشگاه** ۱۱۸۶/۲ : نسخ و نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۸** دردفتر (۸۱پ ـ ۸۳ پ) بدنبال «محضر الشهود» ولی جدا از آن. **آغاز:... .** امابعد، برهیچ خبیر وبصیر پوشیده نماندکه طایفهٔیهودرا عنادولجاج [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۵۲] .

8768 ـ دانشگاه ۳/۱۱۸۶ : نوشتهٔ جواد فرزند سید احمد طباطبائی یزدی ، در **۱۲۷۸**، بدنبال شمارهٔ پیشین (۸۴ر ـ ۹۰پ) **آغاز:** . . . برارباب الباب مخفی نماند که جماعت بنی‌اسرائیل را داعیه نیست که [ف . دانشگاه ۶ : ۲۲۵۲].

70 ـ 8769ـ دانشگاه ۲و۳/۲۵۲۹ نسخ‌سدهٔ **۱۳** دوگفتاراست بدنبال محضرالشهود (۱۰۳ر ـ۱۰۶ر) و (۱۰۶پ ـ ۱۱۶ر) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۲۸] .

رد بر یهود

ازعلی فرزند محمد جدیدالاسلام، که در آن آیتهایی ازتورات به‌عبارتهای عبری و به‌خط فارسی یاعبری آورده، وبسوداسلام تفسیر کرده است. **آغاز :** مؤلف گوید این اوراق علی بن محمدجدیدالاسلام. فصل‌اول در سفراول توراة مذکوراست‌که حضرت ابراهیم .

8771ـ دانشگاه ۱۱۸۶: نسخ‌ونستعلیق باتاریخ **۱۲۷۸** دردفتر، همراه چندگفتاردیگر دررد یهود (۱۰۲پ ـ ۱۱۳ر) [ف . دانشگاه ۶ : ۲۲۵۴] .

رد بر یهود

ناشناخته. با عنوانهای باب وهرباب چند فصل. باب دویم درذکراخبارانبیاء عظیم‌الشأن و اینکه‌آن پیامبران ازغیربنی‌اسرائیل بوده‌اند باب در ذکرعلامتهایی که در کتب انبیاء جهت ظهور پیامبرمذکور است. باب درذکر آیات و اخباری‌که دلالت بر مدح و خوبی بنی‌اسرائیل می‌کند. باب درذکر مذمتهایی‌که خدا از بنی‌اسرائیل می‌کند. باب درذکر اخبار واحوالی که ایرادآن متناسب این رساله است. ودر هر فصل بارها عنوان مؤلف می‌گوید دیده می‌شود.

8772ـ ملك ۶۳۶۶: نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده، ۲۰۲گ ۱۲س [رؤیت]. (بنگرید : محضرالشهود، درهمین بخش)

رسالهٔ بهبهانیه

از سیدکاظم رشتی نگارندهٔ «اصول دین : ۸۸۲» وجز آن. درپاسخ سه پرسش میرزامحمد باقرطبیب بهبهانی : ۱ـ مراتب توحید و مقام وحدت ۲ـ امامان ومقامات‌ایشان ۳ـ آیامعاد جسمانی است یاروحانی، وضمن‌مجموعه رساله های او چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۱۳۳ ـ ف. کتب مشایخ ۲: ۱۱۰ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۳۷ ، ۳۹

8773ـ شیراز، خانقاه‌احمدیه ۲۴۷/۱ نوشتهٔ رجب **۱۲۹۰** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳].

رسالهٔ علیه دراصول‌دینیه‌ومعارف یقینیه

از ناشناس، که بنام سلالهٔ نبوت و امامت ...مریم بیگم که‌گویا صفوی است،دریك مقدمه وشش فصل ویك خاتمه: مقدمه در تقسیم وجود به‌واجب‌الوجود وممکن‌الوجود وممتنع‌الوجود فصل ۱ـ اثبات واجب‌الوجود لذاته ۲ـ اثبات صفات ثبوتیه واجب تعالی ۳ـ صفات‌سلبیه ۴ـ اثبات عدل واجب ۵ـ نبوت ۶ـ امامت. خاتمه درمعاد جسمانی. که بسال ۱۰۹۰ نگاشته است

8774ـ اهواز ، سید محمدجزایری: نستعلیق خوش بی‌تاریخ ازسدهٔ **۱۱** ، آغاز در دیباجه افتاده: برهانی است سلم برجلال صنع وبعد، چون غایت حقیقی ازمتلبس شدن انسان بلباس ولقد خلقنا الانسان فی احسن التقویم ، محشی(منه) ۶۳گ [رؤیت] .

رسالهٔ علیه در کشف عقوبات اخرویه

از ملا عبدالله زنوزی ، نگارندهٔ « لمعات

الهیه : ۸۳۷» و جز آن . بسال ۱۲۳۹ ، بنام علیشاه ظل‌السلطان، در پاسخ اینکه آیا عذاب اخروی ازراه غیظ وغضب است ویاازراه انتقام و دادخواهی؟ زنوزی دراین گفتار بیشتر برشق دوم تکیه می‌کند .

8775ـ **تهران** ، ملی ۶۸۰ ف : نسخ محمدباقر جهرمی شیرازی ، پنجشنبهٔ ۲ رجب **۱۲۳۹**، آغاز برابر نمونه، ۳۱ گ ۱۱س [ف ملی ۲ : ۱۷۹] .

رسالهٔ کثیرالفواید

از محمدغزالی، که یاداو در «الاباحیه: ۷۲۶» گذشت .

8776ـ **آصفیه** ۱۰۹/۱ مجامیع : نوشتهٔ پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه ۴ : ۷۰۲].

رسالهٔ کلامی

درنمای نسخهٔ دانشگاه‌آمده: از میرمحمد باقرداماد ، باعنوانهای‌مطلب‌ومیقات. مطلب‌دوم ازمیقات دوم درعلم خدا ومطلبهای سوم‌تاهشتم دردیگر صفتهای او ، میقات سوم در صفت‌های سلبی خدا، سپس عنوان‌لطیفهٔ افعالیه. نگارنده ازحاشیهٔ خود بر «شرح تجرید» نام برده‌است

8777ـ **دانشگاه** ۳۰۰۰: شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز و انجام افتاده، ۱۲۲گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۷۶].

رسالهٔ کلامی

از محمد جعفر مجذوب علیشاه همدانی (بنگرید : اثبات نبوت : ۸۷۲) . در عقاید است. **آغاز:** الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی... وبعد، برارباب‌الباب ظاهر وهویدا باشدکه اقل العباد .

8778 ـ **تهران** ، ادبیات ۸۳/۱ د : شکسته نستعلیق ابوالقاسم مازندرانی، سدهٔ **۱۳** (۱پ-۱۹پ)، آغازبرابرنمونه وانجام افتاده [ف. ادبیات ۱ : ۲۹۳] .

8779 ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج : نستعلیق رضاقلی‌خان‌هدایت، سدهٔ **۱۳** درفهرست بنام «رسالهٔ عقاید» یادشده [نسخه‌ها۶: ۱۰۷].

8780ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱/۲۱۲: نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** درفهرست بنام «عقاید» یاد شده [نسخه‌ها ۲ : ۸۸].

رسالهٔ کلامی

از حاج ملا ابوالحسن (ابـو احمد) عبد الصاحب فرزند محمد جعفر خشتی دوانی اخباری (۱۲۰۷ ـ ۱۲۷۰) نگارندهٔ «میزان‌ـ الصواب» به عربی ، از شاگردان میرزا محمد اخباری .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعة ، کرام : ۷۳۵ ـ ف. دانشگاه ۵ : ۱۷۳۳ .

8781ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۱/ ۲۸۱ : نوشتهٔ عبدالله فرزند میر صدر حسینی ، **۱۲۴۶** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳] .

رسالهٔ کلامی

ازمیرزامحمدفرزندحسن شیروانی نگارندهٔ «آثارعلوی:۳۹۳» و جزآن. رساله‌هایی است ناشناخته .

8782ـ**یزد**،علومی۱۱۳:چندگفتاراست در کلام و خبر و فقه یکی مؤرخ **۱۰۹۲** سپس «آثارعلوی» ازهمو [نسخه‌ها۴: ۴۴۴].

8783ـ **سپهسالار** ۴۵۰۹ : نسخ سید احمد فرزند شهاب‌الدین علی‌طباطبائی، شعبان **۱۱۰۰** ، در ص‌ع‌مجموعه پنجاه رساله دانسته شده و جنگ مانند است ، و ابوالحسن فرزند محمدسعیدکه‌اورا استادمی‌خواندنویسانده‌است، رساله‌ها عربی وفارسی‌است[ف.سپهسالار۵: ۸]

رسالهٔ کلامی

ناشناخته .

8784ـ **فرهادمعتمد** ۱۳۸/۲: نوشتهٔ ۲۳ذیقعدهٔ **۱۰۱۸**، گفتاری است دربارهٔ پیامبر وصفات او ، مبحث چهارم در تفضیل نبی است برامت، پنجم درتنزیه پیامبر ، فصل ششم امامت [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۰] .

8785ـ **دانشگاه** ۸۹۹/۱ : با تاریخ **۱۰۲۵** دردفتر (۱ر – ۱۶ر) ، گفتاریست در ۲۸ فصل آخرین آن در امامت ، خاتمه در دو مقاله: امر بمعروف و نهی عن المنکر ، پند و اندرز. آغاز افتاده واز پیش‌از فصل ۱۸ که در بیان انتفاء الم ولذت ازذات مقدس آغاز می‌گردد [ف. دانشگاه ۳ : ۶۰۸] .

8786ـ **دانشگاه** ۳۴۶۶/۴: نستعلیق چلیپای سدهٔ **۱۱** (۸پ – ۹پ و ۹۹پ–۱۰۱پ) چند فصل است دربیان آفریدهٔ اول ودوم در ثواب وعقاب و فصل درباب: فرشته ، صراط ، سؤال و میزان، معراج، باعث و سبب حکمت آفرینش [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۳].

8787ـ **دانشگاه** ۲۸۷۵ : نستعلیق محمد قاسم فرزند عبداللطیف شریف، ۶رجب **۱۱۲۹** آغازنزدیك بیك برگ افتاده، درآن ازمباحث طبیعی و الهی و پیامبری و امامت و رستاخیز گفتگوشده است، ۳۲گ ۱۷س [ف دانشگاه۳: ۵۷۷] .

8788ـ **دانشگاه** ۳۳۴: نستعلیق خوش تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده ، ۱۷۰گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۳ : ۵۷۸] .

رسالهٔ کلامی اسماعیلی

8789-90ـ **دانشگاه** ۲۸۳۵/۱و۴: فیلم: ازروی نسخهٔ مؤرخ **۷۷۷**، دو گفتارست، همراه‌چند گفتاردیگر اسماعیلی[فیلمها ۱: ۷۳۵]

رسالهٔ یوحنا اسرائیلی = امامت منهاج المناهج

منسوب بـه یوحنا اسرائیلی مصری ، در بررسی چهارمذهب واثبات امامت بروش شیعی باتحریرها ونامهای گوناگون . سه‌نسخه ازآن بنام «امامت : ۸۹۰» گذشت . **آغاز :** حـق تعالـی شأنه ببرهان تحقیق حجاب تقلید از خواطرهمگنان... امابعد، چنین گوید یوحنا.

8791ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۷۷۰: در مجموعهٔ مؤرخ ۱۷ رجب **۱۰۷۸** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8792 ـ **ملك** ۶۱۶۹/۲ : نوشتهٔ عز الدین محمد فرزنـد عنایت الله شیرازی اصطهباناتی ، باتاریخ **۱۱۰۶** در دفتر (۳۴پ ۴۰پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

8793ـ **دانشگاه** ۱۹۲۹/۷: نستعلیق باتاریخ **۱۱۱۵** دردفتر (۱۰۸ر – ۱۱۳ پ) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۵۴۶].

8794ـ **تهران**، ادبیات ۱۱۰/۳ د : نستعلیق ۱۱ رمضان **۱۲۳۶** (۶۰پ – ۹۰ر) آغاز برابرنمونه [ف. ادبیات ۱ : ۲۹۰] .

8795ـ **دانشگاه** ۱۹۲۷/۲: نستعلیق **۱۲۶۴**، آغاز برابرنمونه (۷۴ر–۹۴ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۵۳۸] .

8796 ـ **تهران** ، ملی ۴۳۱/۱ ف : شکسته نستعلیق محمد طسوجی ، **۱۲۸۲** (ص ۱–۴۷)، درفهرست بنام «رساله‌ای درحقانیت شیعه» یاد شده . **آغاز:** الحمدلله‌الذی انقذنی من‌الملل الباطله [ف. ملی ۱ : ۴۱۰] .

8797ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۱۱۹۳ سدهٔ **۱۳** ، بفارسی و انگلیسی [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۴].

رکن رابع = رساله در معنی . . . :

از حاج کریمخان قاجار، نگارنده «حلقهٔ کریمی : ۲۸۷» و جزآن. وی نخست «الزام النواصب» را در این باره نگاشته و چون کسی بر آن ردی نوشته بود دوباره این گفتار را در در اثبات عقاید خود نگاشته و در دوشنبهٔ ۲۶ شوال ۱۲۶۹ بانجام رسانده است (بنگرید : رد رکن رابع : ۹۳۰) ،که یك بار در بمبئی و یك بار درکرمان چاپ شده است .

بنگرید : ف . کتب مشایخ ۲ : ۱۸۶ ، ۱۸۸ ـ ف . مشار : ۸۳۹ .

8798 ـ **مجلس** ۲/۲۷۷۲ : شکسته نستعلیق سید حسین حسنی اصفهانی، درسه‌شنبهٔ ۱۳ ذیحجهٔ **۱۲۹۲** (ص ۱۸۵ ـ ۳۴۸) [ف . مجلس ۹ : ۲۰۷] . در فهرست گلچین معانی این کتاب ازمحمد رحیم فرزند محمدکریم‌خان قاجار دانسته شده‌است [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۰] .

8799 ـ **آصفیه** ۱۰۴ مذاهب: نوشتهٔ **۱۳۱۳** [ف. آصفیه ۳ : ۶۵۴] .

روضة الانوار وزبدة الافکار

از محمدباقر، دراصول دین شیعی .

8800ـ **آصفیه** ۹۹۶کلام: نوشتهٔ **۱۱۸۰** [ف. آصفیه ۳:۵۴۸].

رؤیت خدا = رساله در . . .

ناشناخته . دریك مقدمه و دوباب: مقدمه درتحقیق معنی رؤیت، باب یکم دردلایل معتزله وشیعه، دردومقصد: ۱ـدلایل‌عقلیه ۲ـدلایل نقلیه. باب‌دوم دردلایل‌اشعریان،دردومقصد: ۱ـ دلایل امکان رؤیت:عقلی و نقلی ۲ـدلایل وقوع‌رؤیت: اجماع،کتاب،سنت. **آغاز:** الحمدلله‌خالق‌الوری الذی‌یری‌ولایری. . .این‌کلمات‌چنداست‌ازاقوال علما دربیان‌آنکه خدای تعالی دیدنی‌هست‌یا نه.

8801ـ **دانشگاه** ۲/۵۳۷۵ : نستعلیق حاجی محمود فرزند حسن اردبیلی با تاریخ **۱۰۴۱** بهمین‌خامه دردفتر(۱۱۰پ ـ ۱۲۱ر) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۲۵] .

ریاض الکونین فی احوال المعاد و مصائب الحسین

ازمحمد علی فرزندمحمد برغانی، در یك مقدمه وشش باب ویك خاتمه ، و در دیباجه از «مشکاةالعارفین فی‌معرفة اصول‌الدین» خود یاد کرده است. **آغاز:** حمدله ... اما بعد، چنین گوید. . . چون برهه‌ای از زمان بتوفیق ملك منان عمرگرانبهارا به‌مصرف آن .

بنگرید: ذریعه ۱۱ : ۳۳۵ و ۱۸:۳۰۶ ـ المآثر و الاثار : ۱۴۴ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۶۹ ـ ریحانة الادب ۱ : ۱۵۳ .

8802ـ **سپهسالار** ۵۴۰۵ : نستعلیق ابوطالب فرزندطاهررودکی، ۱۶ج۲/**۱۲۴۱** ۲۷۷گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۵ : ۷۷].

ریاض الناصحین

ازمحمد فرزند محمدجامی‌حنفی، شاگرد جلال‌الدین ابومحمد فرزند نجم الدین محمد فرزند عبیدالله قائنی‌بخاری هروی، بنام‌سلطان ابوالمظفر شاهرخ، دریك مقدمه و پنج قسم و یك خاتمه ودرهریك بابها وفصلها. قسم یکم در اعتقادات، دوم اعمال، سوم اخلاق، چهارم... پنجم علم . کتاب خود را بترتیب « تحریر ـ الفرایض» همان استادش‌گویا بسال۸۳۴ساخته است. **آغاز:** الحمدلله الذی نورقلوب‌العارفین بآثار اشعات... حمد بیحد وسپاس بیقیاس مر صانع علیم ومبدع حکیم را.

8803ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۲۳۸ : نستعلیق زیبای **۱۰۱۵**، زدین، ۱۸۸گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

ز

زاد المسافرین و تحفة السالکین

از سید اسماعیل خاتون آبادی، نگارندهٔ «نوروزیه : ۳۶۵» و جز آن . در چند مقاله : مقالهٔ یکم در اصول اعتقادات و فروع عقلی و نقلی، بروفق تقریر شیخ صدوق در«اعتقادات». وازوست «اعتقادات :۸۸۹». **آغاز :** به‌ثقتی. مقالهٔ اولی ازکتاب... ذکر اصول اعتقادات و عامهٔ معتقدات موافق منقول از اهل بیت.

8804**ـ مجلس** ۸/۳۴۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۳۶۷ ـ ۴۰۴) تنها مقالهٔ یکم است [یادداشتهای آقای عبدالحسین حائری] .

زبدة الاخبار

دربخش تاریخ ومناقب خواهد آمد.

زبدة التصانیف

از ملا حیدر فرزند محمد خوانساری ، استاد آقا حسین خوانساری (م۱۰۹۹) ، بنام شاه عباس صفوی (۹۸۵-۱۰۳۸) بسال۱۰۳۸ (=احسنت احسنت) ، در یك مقدمه ودوازده باب و یك خاتمه ، در عقاید و فقه شیعی باب ۱ ـ در ارکان ایمان ۲ ـ مقدمات نماز ۳ ـ نمازهای روزانه ۴ـ روزه ۵ ـ زکاة ۶ ـ حج ۷ـ فضایل پیامبر وامامان ۸ـ قصص انبیا ۹ـ درآنچه بدان عمل می‌شود ۱۰ـ در آنچه باید ازآن دوری جست ۱۱ـ در فضل علم و علما و متعلمین ۱۲ ـ آفرینش جهان ، در ۱۲۷۸ در تهران چاپ شده. **آغاز:** حمد بی‌حدوستایش بیعد معبودیرا سزدکه پروردگار .

بنگرید: ذریعه۱۲: ۲۲ـ مؤلفین مشار۲: ۹۷۵ ـ روضات الجنات : ۱۹۷ ـ ریحانة ـ الادب ۱ : ۴۳۰ .ـف. مشار: ۸۷۶

8805**ـ مجلس** ۴۴۵۸: نسخ ، درد۲۳ رجب **۱۰۸۸** [دؤیت].

8806**ـ پاریس** P. ۲۱ : نسخ رجب **۱۰۹۱**، ۳۶۳گ ۲۷س. **فیلم**آن دردانشگاه ش۹۱۲ هست [فیلمها ۱ : ۱۱۴] .

8807**ـ نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۵۷۹ : سدهٔ **۱۱** ، آغاز یك برگ افتاده ، ۴۶۶ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8808**ـدانشگاه** ۲۶۵۰: نستعلیق**۱۱۲۰** نسخهٔ کامل، ۳۳۳گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰ ۱۵۲۲] .

8809**ـ سپهسالار** ۱۸۱۲ : نسخ پنج شنبهٔ ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۲۰۰**، ۴۲۲گ ۲۴س [ف. سپهسالار ۵ : ۸۵] .

8810**ـ مجلس** ۱۲۷خویی: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابرنمونه، ۸۱۰ ص ۲۳س [ف . مجلس ۷ : ۱۳۶] .

8811**ـ سپهسالار** ۶۴۶۱: نسخ، سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده [ف . سپهسالار ۵ : ۸۵] .

8812**ـ الهیات** ۷۰ب: نستعلیق عبدالله فرزند سیدعلی بهجت، در پنجشنبهٔ ۲۳ ج ۱/ **۱۲۴۷** ، ۳۰۸گ۲۲س [ف. الهیات۱ :۷۲].

0813**ـ ملك** ۱۳۸۵ : نسخ نوشتهٔ ۶ رجب **۱۲۶۲** ،نسخهٔ پاکیزه، ۲۸۹ گ رحلی [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۷۰] .

8814**ـ مجلس** ۲۱: نستعلیق بی‌تاریخ یك صفحه ازآغاز افتاده، ۳۷۶گ ۲۳س [ف. مجلس ۲ : ۲۱] .

8815**ـ دانشگاه**۶۲۳: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، در۵رمضان۱۱۳۸ از سید محمد قزوینی خریداری‌شده، ۵۹۷گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۷۰] .

زبدة المعارف

از ملا عابد لاچین فرزند عبدالله کـرجی اصفهانی ، مدرس جامع عباسی در سپاهان ، درگذشتهٔ ۱۰۸۹ ، دریك مقدمه‌وسی مطلب ویك خاتمه، بنام شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷) ودرآن‌ازصفات خداوندوپیامبری‌وامامت ومعاد ودرخاتمه از امر بمعروف ونهی ازمنکر بروش شیعی گفتگو شده است. **آغاز:** حمد معتکفان فلك‌اعلاوساکنان‌ربع‌مسکون‌غبرامخصوص‌ذات.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۳۳ .

8816ـ **دانشگاه** ۲۹۱۵/۳ : نستعلیق **۱۲۳۱** (۲۳ پ - ۶۸ پ) آغاز برابر نمونه از نگارنده درفهرست نام‌برده نشده است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۰] .

8817ـ **بوشهری** سید محمدتقی فرزند محمد شفیع کازرونی بوشهری : آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده [ذریعه ۱۲ :۳۳].

زبدة المعارف

از ملاعلی اکبرایجی، نگارندهٔ «پاسخ به پادری: ۹۰۰»وجزآن. دراصول دین واخلاق بنام فتحعلی‌شاه (۱۲۱۱ - ۱۲۵۰) نگاشته و در ۲۸ شعبان ۱۲۲۴ بانجام رسانده و بسال ۱۲۶۷ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۳۲ ـ ف . فارسی مشار : ۸۷۹ .

8818ـ **دانشگاه** ۱۷۸۴ : نستعلیق‌خود نگارنده ، آغاز افتاده ، ۳۷ گ [ف. دانشگاه ۸ : ۳۳۷] .

8819ـ **ملك** ۵۷۳۳ : نستعلیق محمد محسن، در ۲۸ شوال **۱۲۲۵** ، آغاز افتاده ، ۴۲ گ [رؤیت] .

8820ـ **تهران** ، ملك الشعراء بهار ۲۲۳ (مجلس؟): نسخ میرعلی‌اصغر فرزند سید قاسم طباطبائی زواره‌ای ، شنبهٔ پایـان محرم **۱۲۲۹**، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۶۶۱] .

زردشت نامه

از ملامحمد باقرپشندی ، بدستور علیقلی میرزا (۱۲۳۴ - ۱۲۹۸)، درپیامبری نگاشته ودرخاتمه زردشت‌را پیامبردانسته‌است. **آغاز:** الحمدلله والصلاة‌علی... امابعد، این مختصری است درمعرفت نبوت و معجزه .

8821ـ **سپهسالار** ۱۶۴۳/۱ : نستعلیق نصرالله تفرشی ، **۱۲۵۷** (۱پ - ۲۴ ر) ، نام نگارنده درپشت نسخه‌آمده‌است [ف. سپهسالار ۵ : ۸۷] .

س

سب صحابه

متن از سید شهاب‌الدین محمد (محمود) شاکر افندی مفتی بغداد، دریك مقدمه وسه‌فصل ویك خاتمه دررمضان ۱۲۵۶در ردشیعه وتکفیر آنان‌نگاشته ودر۱۳۰۱ بچاپ رسیده. بدستور ناصرالدین‌شاه‌گزیده‌ایست از« ترجمهٔ‌کتاب‌سید احمد شاکر : ۹۲۱ » وبدنبال آن‌درمجموعه و اختلاف‌در نام‌محمدومحموداز‌دومنبع نقل‌من‌است

8822ـ **تهران** ، ملی ۱۲۲۴۴/۲ - ۷۹۰ : نوشتهٔ ۱۲۲ع‌۱/**۱۳۰۴**، **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۲۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۱] .

سبیل الرشاد

از مـیر محمد حسین فرزند حاجی سید کاظم حسینی اصفهانی. در اصول دین ، در یك

مقدمه وهشت باب و یك خاتمه . بنام پادشاهی گویا محمد نام . **آغاز :** مقدمـه دربیان این رسالهٔطیبهٔسبیل الرشاد دراصول دین...المقدمة فی‌سبیل الایمان .

8823ـ **دانشگاه** ۵۰۰۴ : نسخ سدهٔ **۱۲**، زرین، ۶۶گ ۹س[ف.دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۲].

سبیل الرشاد

از آقا محمود بهبهانی کرمانشاهی ، نگارندهٔ «الفصول الاربعة :۶۷۸» و جز آن . درنبوت خاصه، درع۲/۱۲۵۷ درکاشان پس‌از « سبیل النجاة » خود بانجام رسانده است . **آغاز:** حمدله... چنین‌گوید. . . که چون از تألیف رسالهٔ مسمات به‌سبیل النجاة . . .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۳۹ .

8824ـ **حقوق** ۲/۴۰د: نستعلیق آقا علی فرزند نگارنده درتهران درج ۱/**۱۲۵۷** (۹۵ر ـ ۱۵۸ر) [ف . حقوق : ۱۳۴].

8825ـ **نجف،** سید محمد یزدی (حفید الیزدی) : همراه با « سبیل‌النجات » از همو [ذریعه ۱۲ : ۱۳۹] .

سبیل النجاة

از سید محمد حسین شهرستانی، درگذشتهٔ ۱۳۱۵. دررد پادری نصرانی درشوال ۱۳۰۱ بانجام رسانده است .

8826ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۹۲۷ : نوشتهٔ **۱۳۰۴** همراه « تریاق فاروق » از همو [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

سبیل النجاة

ازآقامحمودبهبهانی‌کرمانشاهی که یاد او در«سبیل‌الرشاد:۹۳۸»گذشت. درامامت بروش شیعی. **آغاز:...** حمدله... بندهٔعاصی بعرض برادران ایمانی می‌رساند که این مختصری است مسمی .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۴۱ .

8827ـ **حقوق** ۱/۴۰د : نستعلیق آقا علی نوادهٔ وحید بهبهانی و فرزند نگارنده ، در۲۸ج۲/**۱۲۶۹** همراه با«سبیل الرشاد» از همو [ف. حقوق : ۱۳۴] .

8828ـ**همدان،** میرزاعبدالرزاق‌واعظ: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۲ : ۱۴۱] .

8829ـ **نجف،** سیدمحمدیزدی: همراه «سبیل الرشاد» از همو [ذریعه ۱۲ : ۱۴۱] .

سؤال و جواب

ازقمرالملة والدین سیدقمرالدین اورنگ آبادی، درگذشتهٔ۱۱۹۵. در ردگفته‌های راجه بدری درتفسیری‌که ازسورهٔ والضحی والم‌نشرح کرده‌بود، بروزگار پادشاه عالم غازی. **آغاز:** حال‌که مفسران کلام که بنام تفسیر قرآن است و درحقیقت تغیر وتغییر آن.

8830 ـ **آصفیه** ۵۶۳ کلام : نوشتهٔ محمد داودخان، در **۱۱۹۳**، ۸گ۱۵س [ف. آصفیه ، عثمان علی ۲ : ۳۶۸] .

سؤال و جواب

از همان قمرالملة والدین سید قمرالدین اورنگ‌آبادی، درپاسخ چهارپرسش درمسائلی عقیدتی . **آغاز:** حمدله. و الصلاة علی رسوله سید الاولین والاخرین .

8831 ـ **آصفیه** ۵۶۳ کلام : نستعلیق غلام داودخان، ۴محرم **۱۱۹۳** در هند، ۷گ ۱۵س [ف. آصفیه، عثمان‌علی ۱ : ۳۷۰].

سنهٔ ضروریه

ازمیرزا محمد مشهدی قمی، نگارندهٔ «کنز الدقایق: ۵۶» وجزآن. درشش‌مقدمه دراثبات امامت. **آغاز:** ستایش مرخدایی‌را سزاست‌که پروردگار عالم است .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۴۴ ـ روضات الجنات : ۶۴۸ ـ ریحانةالادب ۴ : ۳۱.

8832 ـ **رضوی** ۱۴۳ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ۱۸گ ۱۲س [ف. رضوی ۱ : ۴۵] .

سخنان طرماخ = مکالمهٔ طرماخ

دربخش اخلاق خواهدآمد .

سدرة المنتهى

ازحسن فرزندحاج‌شیخ‌مرتضی حلی‌کاظمی رشتی‌که در مشهد می‌زیسته است . در اصول و فروع دین اسلام واختلافهای اهل سنت وشیعه بسال ۱۲۹۹ بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)، بروش پرسش وپاسخ نگاشته است . درذریعه کتابی بنام «سئوال وجواب» در همین موضوع وباهمن سرآغاز از او یاد شده است . وباید جز آن‌کس باشدکه در « طبقات اعلام ـ الشیعه، کرام: ۳۵۴» یاد شده است. **آغاز :** الحمدلله اولاً وآخراً وظاهراً وباطناً... و بعد، این بندهٔ راجی حسن‌بن ...

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۲۴۴ و ۱۳: ۳۱ـ مؤلفین مشار ۲ : ۶۴۶ ـ تاریخ علما وشعرای گیلان : ۱۳۱ .

8833 ـ **ملك** ۶۳۱۱ : نسخ چهارشنبهٔ ۴ع۲/**۱۲۹۹**، آغاز برابرنمونه، ۱۴گ ۱۳ س [رؤیت].

8834 ـ **تهران**، ملی۸۲۳ف: نسخ دو شنبهٔ ۵محرم **۱۳۰۹**، **آغاز:** یامحمد یاعلی. سپس بمانند نمونه، ۱۶۸گ ۱۳ س [ف . ملی ۲ : ۳۶۰] .

8835 ـ **تهران** ، ملی ۲۲۱ ف : نسخ احمد فرزند محمد موسوی‌بحرانی، در**۱۳۱۲** آغاز برابر نمونه، زرین، سپس ذیل‌آن. آغاز ذیل: فائده مصنف‌گوید زمانی‌که مرحوم مغفور محمود خان ناصر الملك فرمانروای ایالت خراسان، ۱۷۱گ ۱۹س [ف. ملی۱ :۲۱۴].

سراج الیقین

از عبدالرحیم حزین شیروانی که درشیراز می‌زیسته، ترجمه ایست از رسالهٔ خلاصهٔ ترکی ملااحمد اردبیلی، بسال۱۱۹۱ دریك مقدمه و پنج مطلب ویك خاتمه، درتوحید و پیامبری و امامت ومعاد. متن‌گویا همانست‌که بنام «عقاید الاسلام» بترکی و منسوب به اردبیلی است ولی درآن ماده تاریخ (شاه عباس ثانی جمجاه = ۱۰۵۲) هست . **آغاز :** حمد بینهایت و حد واجب‌الوجودی یگانه را سزاست‌که هیچ‌فردی از افراد مخلوقات .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۸۱ .

8836 ـ **دانشگاه** ۳۶۲۷ : نستعلیق ۳ رمضان **۱۲۹۵** در شیراز برای مؤمنان ، آغاز برابر نمونه، ۹۸گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۳۱] .

سر التوبه = توبه

آغاز : بدان ایدك‌الله که توبهٔ انسان بر مثال سکهٔ درمی‌بود بوجود بنی‌آدم .

8837 ـ **سپهسالار**۵/۶۴۰۹: نستعلیق تاریخ‌یادنشده،(۹۶پ-۹۸پ) نام‌کتاب‌درپشت نسخه چنین‌آمده است [ف.سپهسالار۵:۱۰۳].

سر غیب

از محمد صالح کرکوکی شافعی اشعری ، که بسال۱۲۷۲ درعقاید فرقهٔ‌ناجیه‌ساخته‌است.

8838 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵۴ تصوف فارسی: نستعلیق‌زیبا، بی‌تاریخ، زرین، ۳۳گ ۱۵س [مخطوطات ۱ : ۲۹۹] .

سرمایهٔ ایمان

دریك مقدمه دربیان وجود وعدم و واجب

و پنج فصل ۱ـ توحید ۲ـ عدل ۳ـ نبوت ۴ـ امامت ۵ـ معاد . نگارنده شناخته نیست ولی شیعی‌دوازده‌امامی‌است وازخواجه وعلامهٔ حلی وقاضی شوشتری‌وشیخ‌بهائی ومحسن‌فیض وفیاض لاهیجی یاد می کند . **آغاز :** الحمدلله الذی اخرجنا من‌الضلالات وهدانا الی انوارالهدایات وبعد فهذه وریقة عدیدة .

8839 ـ **دانشگاه** ۳۱۹۶ : نسخ ۲۶ محرم **۱۱۰۵** دربیجاپور،درپایان رسالهٔ آخر الزمان و خـروج مهدی‌هست[ف.دانشگاه۱۱ : ۲۱۵۴] .

سر مخزون

از میرزا حسن لاهیجی، نگارندهٔ « آینهٔ حکمت :۷۲۵» و جزآن . در مسئلهٔ رجعت و بازگشت مردگان دراین جهان، دریك مقدمه و چهارفصل: ۱ـ اثبات وقوع رجعت ۲ ـ کدام جماعت رجعت می کنند ۳ ـ مدت دولت اهل رجعت ۴ـ کیفیت رجعت. نام‌کتاب و نگارنده دردیباجه هست . **آغاز :** الحمدلله حق حمده کمایستحقه... امابعد، چون از جانب یکی از اجلای امرای عظام . . .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۶۹ .

8840ـ **یزد،** جامع‌کبیر: نوشتهٔ۹شوال **۱۱۰۱**، همراه با «اصول دین» از همو، آغاز برابر نمونه . درفهرست بعنوان «رجعت»آمده است [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۳] .

8841ـ **دانشگاه** ۲۴۹۵/۳: نستعلیق ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۱۴۸** (ص ۲۲۵ ـ ۲۶۴) [ف. دانشگاه۹ : ۱۲۶۴] .

8842ـ **تبریز** ، سید محمد مولانا، و نوهٔ او سید ابوالحسن [ذریعه ۱۲ : ۱۶۹].

سرور الشیعه

ازمحمدباقرمجلسی، نگارندهٔ« بدا : ۷۴۴»

و جزآن. ترجمهٔ چهل حدیث است در امامت و فضایل حضرت علی سپس یك خاتمه ، که بار یکم درایران ۱۲۸۴ چاپ شده‌است. **آغاز :** لآلـی حمد و جواهر ثنای تحفهٔ بارگاه جلال کبریای حکیمی .

بنگرید: ذریعه ۱ : ۴۱۱ و ۱۲ : ۱۷۴ ف. مشار : ۹۵۷ .

8843ـ **دانشگاه** ۲۲۵۱ : شکسته نستعلیق میرزا عبدالکریم گرگانی، ازسدهٔ **۱۴** [ف. دانشگاه ۹ : ۹۰۷] .

سرور المؤمنین فی‌مناقب امیر ـ المؤمنین = کفایة الطالب فی‌مناقب علی‌بن ابی‌طالب

از سید احمد اردکانی یزدی ، نگارندهٔ «مرآت‌الاکوان : ۶۸۶» و جزآن. در امامت وسرگذشت ومناقب امامان ، که می‌خواسته در ده مجلد بسازد وهفت جلدآنهارا ساخته وپیش ازآنکه سه جلد دیگر را بانجام برساند آغاز به نگارش مجلدات دیگری بمثابهٔ ذیلی برای «سرورالمؤمنین»کرده است [ذریعه]. جلدیکهٔ آن در سرگذشت حضرت علی برای محمد ولی میرزا فرمانروای یزد دردو مقدمه و ده باب ، بنام بانوی‌یزدی همنام‌مهین‌کنیزان سیدالشهدا ساخته است [دیباجهٔ نسخهٔ حقوق/] و در ۲۷ ذیحجهٔ ۱۲۱۳ بانجام رسانده است. در ذریعه به‌هردونام یادشده است. **آغاز:** (ج۱) سپاس افزون از حد و قیاس وشکر بیرون از احصای عقول .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۷۶ و ۱۸ : ۱۹۲ .

8844ـ **یزد،** جامع کبیر ۴۱۷ : نسخ میرزاجعفرمشهدی‌یزدی عریضه‌نویس۲۶ذیحجم

۱۲۰۴(!) تخاقوئیل، بدستورمحمدخان فرزند حسین خان در۱۵ فصل درسرگذشت امام رضا ، جلد ۸ یا ۹ کتاب « سرور المؤمنین » است [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۶] .

8845ـ **حقوق** ۳۰ب: نستعلیق و باید نسخهٔ اصل باشد: جلد۱ است که در۲۷ذیحجهٔ **۱۲۱۳** بانجام رسیده . **آغاز** : سپاس افزون ازحد و قیاس ، ۴۵۲گ ۲۵س [ف . حقوق : ۱۳۶] .

8846ـ **الهیات** ۶۴ د: نستعلیق محمد فرزند حاج رحیم متخلص به وفایی ۱۹ رجب **۱۲۳۷**، ۱۴۹گ ۲۰س. درفهرست به‌هردونام آمده‌است [ف. الهیات ۱ : ۷۵ و ۱۱۱].

8847 ـ **دانشگاه** ۳۰۷۹ : نستعلیق محمدعلی فرزند عبدالقیوم صفایی، ۲۳ شعبان **۱۲۳۷**،ازروی‌نسخهٔ اصل نگارنده‌وبنام «سرور المؤمنین»است . **آغاز** : حمد و سپاس بی‌حد وقیاس‌سزاوارآفریدگاری است ، ۱۵۱گ ۲۰س [ف . دانشگاه ۱۱:۲۰۲۴] .

8848ـ **نجف**، سیدابوالقاسم خراسانی: نسخهٔ‌اصل بخامهٔ نگارنده‌وبنام «سرورالمؤمنین» چهار جلد است: ۱ـ سرگذشت حضرت فاطمه (ج۱/**۱۲۳۸**) ۲ـ حضرت سجاد ۳ـ حضرت باقر ۴ـ حضرت صادق (شعبان ۱۲۳۸) هرسه جلد دریك مجلدبزرگ ونگاشتهٔ **۱۲۳۸** وبنام محمدولی میرزا است، ویادداشت آن فرمانروا که این‌چهارجلدترجمهٔ«عوالم» است‌که‌بدستور من انجام گرفته [ذریعه ۱۲ : ۱۷۶].

8849 ـ **نجف** ، امیر المؤمنین ۲۴۰ : نسخ خوش عبدالکریم کهدوئی یزدی، از روی نسخهٔ نگارنده بسال نگارش، ۱۲شوال**۱۲۳۹** برای شاهزاده محمدولی میرزا،شش جلدآنست [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

8850ـ **یزد**، جامع‌کبیر: نوشتهٔ**۱۲۴۳** جلد ۲ درفهرست بنام «کفایة الطالب فی‌مناقب علی‌بن ابیطالب» یاد شده . و بگفتهٔ پدرم این همان « سرور المؤمنین » است (ذریعه ۱۸ : ۹۲) [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۳] .

8851ـ **یزد**، جامع‌کبیر: نستعلیق‌احمد فرزند کربلائی حسن بیرجندی یزدی ، ۲۷ ذیحجهٔ **۱۲۶۶**، آغاز افتاده، درفهرست آمده جلد۵ «کفایة الطالب» نگاشتهٔ آدینهٔ ۱۳ج۱/ ۱۲۲۰ (ذریعه ۱۸ : ۹۲) [نسخه‌ها ۴ :۳۹۳].

8852ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۰۲ : نسخ علی فرزند محمدباقر بافقی میبدی در **۱۲۷۴** بفرمایش محمد کریم خان فرزند محمد تقی یزدی، جلد چهارم و بنام « سرور المؤمنین » است [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۶] .

8853ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۲۹۳: نوشتهٔ محمد فرزند محمدعلی، ۱۳ صفر**۱۲۷۶** ، در فهرست‌بنام«کفایة‌الطالب...» یادشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۳].

8854ـ **الهیات**۴۷۳د: نستعلیق**۱۲۷۸** جلد ۳، درفهرست به هردو نام یادشده، ۱۵۱ گ ۲۲ س [ف. الهیات ۱ : ۷۵ و ۱۱۱] .

8855 ـ **یزد**، جامع کبیر : نستعلیق محمد تقی فرزند ابوالحسن ، ع۱/**۱۲۸۶** ، بخش سیرت امام زمان است در۱۷ باب‌که در ج ۱/۱۲۲۹ نگاشته شده ، و در فهرست بنام «سرور المؤمنین» یاد شده است [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۵] .

8856ـ **یزد**، جامع کبیر۱۳ـ ۲۰۶ : نسخ سدهٔ**۱۴**، جلد ۳ «کفایة الطالب» خوانده شده است [ذریعه ۸: ۹۲ نسخه‌ها ۴ :۳۹۳].

سرور المؤمنین

ازحسین فرزند علی‌اکبرکربلائی ، در نه

مجلس برای نه‌روزآغاز ربیع‌یکم برای‌هرروز یك مجلس، درلعن وطعن دشمنان خاندان علی و کشته شدن عمر در روز نهم ربیع ، باستناد احادیث شیعی ، بنام شاه سلطان حسن صفوی (۱۱۰۵-۱۱۳۵) ازکتابها تبلیغ‌شیعی‌روزگار صفویه است. **آغاز :** الحمد لمبید الظالمین و مبیر الکافرین.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۷۷ .

8857**ـ یزد،** محمدعلی‌فرهمند: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، با حاشیه‌هایی به‌نشانی (منه مدظله) [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۴] .

8858**ـ تهران،** سیدمحمدناصر: تاریخ یادنشده، پیرامن ده‌هزاربیت نبشته [ذریعه ۱۲ : ۱۷۷] .

سلم السماوات

در ص ۶۷۲ گذشت .

سفینة النجاة

از علیرضا تجلی فرزندکمال‌الدین‌حسین شیرازی اردکانی، درگذشته درشیرازدر۱۰۸۵ یا ۱۰۸۸ در سه مقام و یك خاتمه در سه شنبهٔ ۱۰۶۷/۱ع۲۷ درهند بانجام رسیده‌است: مقام ۱ـخداشناسی، دردوسپاس واجب‌الجودوصفات او ۲ـ پیامبری ، در فاتحه و چهار رکن ۳ ـ امامت، دوازده اصل،خاتمه درمجملی ازمعاد . و درامامت بیش از همه سخن گفته است ، ودر بمبئی بسال ۱۳۰۶چاپ‌شده. **آغاز:** الحمدلله فاطر السماوات والارض جاعل الملائکة... اما بعد، چنین‌گوید .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۶۷ و ۱۲ : ۲۰۱ ـ ف. مشار : ۲۹۲ ـ روضات الجنات : ۱۹۷ـ فوائد الرضویه : ۳۰۱ ـ ریحانة الادب ۱ : ۲۰۶ ـ فارسنامهٔ ناصری ۲ : ۱۷۳ ـ تذکرهٔ نصرآبادی ۱۶۸ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۵۶۱ ـ سرخوش : ۱۹ ـ تذکرة الشعراء،غنی: ۳۱ ـ آتشکدهٔ آذر : ۲۶۵ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۱۰ .

8859 **ـ دانشگاه** ۳۰۴۲ : نستعلیق سه‌شنبه ۱۷ ع۲/**۱۰۶۷**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۷۸ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۸۸] .

8860**ـ مجلس** ۵۲۴۹ : نسخ ۲ع۷/**۱۰۶۷**، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

8861**ـ مجلس**۲/۲۳۶۸ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۰۶۷** (ص۴۰۳ ـ ۵۸۱) [نسخه‌ها۵: ۱۶۰] .

8862**ـ مشهد،** فاضلیه ۲۵/۲ تفسیر : نستعلیق محمد طاهر در **۱۲۴۰** ، آغاز برابر نمونه [ف. فاضلیه ۱ : ۴۸] .

8863**ـ رضوی**۷۵۵ حکمت: نستعلیق محمدطاهر فرزند محمدعلی زمینداری، ج۲/**۱۲۴۰** درهرات،آغاز برابر نمونه ، ۱۶۴گ ۱۸س [ف. رضوی ۴ : ۱۶۲] .

8864**ـ تهران،** ملی۲۹۹ف: نسخ‌خوش سدهٔ**۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۶گ ۱۷ س، درفهرست نگارنده نادرست شناسانده شده [ف. ملی ۱ : ۲۹۲] .

سلاح المؤمنین

از احمد حسینی، دردیباجهٔ آن می‌نویسد که‌کتاب‌ساختهٔ پدراست ومن به‌خواهش‌گروهی آنرا مرتب‌کردم و اگرچه فهرستی داشته ولی من آن‌را دریك مقدمه‌ودوقسم نهادم. درفهرست کتابخانه‌موضوع‌کتاب یادنشده ومن بگمان‌خود دربخش‌عقاید جای‌دادم. **آغاز:** الحمدلله وحده و الصلاة والسلام علی من‌لانبی بعده .

8865**ـ دانشگاه** ۵۱۳۶ : نسخ معرب

میرزا احمد نیریزی ، بگواهی معتمد السلطان ارجمندی میرزا حسین خان حاکم لاهیجان در ۱۳۰۹، زدین، ۲۶۰گ ۱۲س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۳] .

سفینة النجاة = بیاض ابراهیمی

درهمین بخش ص۸۹۹ گذشت .

سنة الهدایة

از آقا محمد علی بهبهانی کرمانشاهی نگارندهٔ «مساحةالبلاد : ۱۹۵» و جزآن. در یك مقدمه وسه فصل و یك خاتمه ، در امامت و بخواهش برخی ازسنیان [دیباجه] در۱۱شوال ۱۱۸۹ بانجام رسانده است: فصل ۱ ـ امامت علی ۲ ـ خلافت ابوبکر ۳ـ مطاعن ، در یك مقدمه وسه‌سهم. **آغاز:** احمده علی نواله‌مصلیاً علی‌احمده... امابعد،چنین‌گوید بندهٔ‌فاتر قاصر.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۳۴ ـ هدیة ـ الاحباب : ۱۸۲ ـ روضات الجنات : ۱۲۳ ، ۶۳۲ ، ۶۶۰ ـ قصص‌العلما : ۱۴۱.

8866ـ **رضوی** ۱۴۸ حکمت : نسخ **۱۱۹۳**، وقف ۱۲۶۱، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۱ : ۴۶] .

8867ـ **نجف،** محمدعلی خوانساری : نوشتهٔ میرزا محمد فرزند محمد علی شیرازی ، در **۱۲۲۲** [ذریعه ۱۲ : ۲۳۴] .

8868ـ **دانشگاه** ۱۶۷۶ : نسخ احمد فرزند ابوالفتح شریف سپاهانی ، در ۱۵ع۱/ **۱۲۳۹** در سپاهان ، آغاز افتاده، ۱۳۹گ۱۹ س [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۷۶] .

8869 ـ **دانشگاه** ۶۱۱ : نستعلیق ابوالقاسم کازرونی، در رمضان **۱۳۱۲** ، آغاز برابر نمونه، ۱۳۸ گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۸: ۲۳۹] .

8870ـ **رضوی**۷۵۷ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۲۳گ ۱۰س [ف. رضوی ۴ : ۱۶۴] .

8871ـ **کربلا** ، عبدالحسین تهرانی : [ذریعه ۱۲ : ۲۳۴] .

سهام نافذه

ازمیرزا ابوالقاسم‌فرزند محمدتقی غروی اردوبادی، درگذشتهٔ۵شعبان۱۳۳۳، دررد بابیان.

8872ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۸۷۹ : بخامهٔ نگارنده (۳۴ ر ـ ۷۰ ر) همراه چند گفتار دیگر ازهمو [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

سهو پیامبر درنماز = حل وتوجیه حدیث . . .

حدیث مروی در «صحیح» بخاری که حضرت سهوفرمودندسلام‌دادند، یاران‌پرسیدند از نماز کم شد ویا سهوی رخ‌داد. پیامبر پاسخ داد: کل ذالك لم‌یکن. **آغاز:** نقل فرمودند که درسلطانیه درزمانی که سلطان محمد خدابنده‌پی مدرسه را . . .

8873ـ **مجلس** ۱۹/۱۹۱۶: سدهٔ**۱۳** (۲۹۱ ـ ۲۹۷) [ف. مجلس ۹ : ۸۰] .

سهو ونسیان درپیامبر وامامان = رساله در امتناع . . .

از محمد حسین فرزند شاه محمد ، برای شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) بسال ۱۱۱۵ نگاشته است .

8874ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۷/ ۵۹۲ : نسخ **۱۱۳۳** [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۶] .

سی فصل = جوابات ثلاثین مسئله

از حاج کریم‌خان قاجار، نگارندهٔ «حلقهٔ

کریمی:۲۸۷» وجز آن. درپاسخ میرزا محمد باقرقمی اصفهانی، درسی فصل دردوشنبهٔ ۱۴ع ۱۲۶۹/۲ بانجام‌رسیده ودر بمبئی بسال۱۳۱۳ وکرمان ۱۳۶۸ چاپ‌شده، فهرست مطالب آن در «ف. کتب مشایخ» آمده است: **آغاز:** حمدله. و بعد، چنین‌گوید. . . که چون رسید نوشته‌ای از . . . مشحون به بعضی سؤالات عجیبه ومطالب غریبه ازنسبتها .

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۱۹۱ ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۸۸ .

8875ـ **مجلس** ۵۱۰۸ فهرست نشده: نسخ ۱۴ع ۱۳۰۹/۲ در قریهٔ علی آباد سر ـ آسیاب کرمان . ۵۶گ ۱۴س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

8876ـ **دانشگاه** ۳۵۷۲/۲: نستعلیق میرعلی‌اکبر کاشانی لاجوردی، **۱۳۱۳** (ص۴۱ ۱۴۹) درفهرست بنام «جوابات ثلاثین مسئله» یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۸] .

سیف الامة و برهان الملة

از ملااحمد فرزند ملامحمد مهدی فرزند ابوذر نراقی‌کاشانی، متخلص به‌صفایی (۱۱۸۵ ۱۲۴۴). درردپادری (بنگرید: رد هنری مارتن ۹۳۱) بدستورعباس‌میرزا قاجار، وبنام‌فتحعلی شاه. درسه باب در۱۷صفر۱۲۳۳ بانجام‌رسانده در۱۲۶۷ وسپس چندبارچاپ شده‌است. برخی از نسخه‌ها همراه است با «فرهنگ واژه‌های» عبری ازپسر نگارنده. **آغاز:** الحمدلله الذی من علی‌عباده بارسال‌السفراء ... چنین‌گوید.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۶۱۲و۱۲ : ۲۸۶ طبقات اعلام الشیعه ، کرام: ۱۱۶ ـ فوائد الرضویه : ۴۰ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۳۳ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۴۸۱ ـ ف. مشار : ۹۹۳ـ ریاض‌العارفین: ۴۶۳ـ ریحانة‌الادب ۴: ۱۸۳.

8877 ـ **مجلس** ۵۳۱۱/۱ : نسخ ۵ رمضان **۱۲۳۱** (۱پ ـ ۲۰۰پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

8878 ـ **مجلس** ۲۰۷۱ : نسخ تعلیق روشن مصطفی کاشانی، در**۱۲۳۳** برای عبدالله خان امین‌الدوله، آغاز برابر نمونه، ۵۰۷ص ۱۴س [ف. مجلس ۶ : ۶۳].

8879ـ **تهران،** ملی ۳۸ ف : نستعلیق متوسط مصطفی فرزند عبدالرسول ، شنبهٔ ۱۷ صفر **۱۲۳۳** بدستور مجتهد الزمانی وحید ـ الدوانی ، ۲۵۸گ ۱۴س [ف . ملی ۱:۲۸] **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۸۱۵هست [فیلمها۱: ۱۲۶] .

8880ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۵۸۲: نوشتهٔ ج۱/**۱۲۳۴** ، ۲۳۳ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

8881ـ **الهیات**۲۸۷ج: نستعلیق‌هادی فرزند حاجی‌بابا ، پنجشنبهٔ ۱۹ ع ۱/**۱۲۳۵** برای میرزادهٔ اعظم ، ۱۶۸ گ ۱۷س [ف . الهیات ۱ : ۷۸] .

8882ـ **تهران،**ملی۸۲/۲ف: نستعلیق چهارشنبهٔ ۶ رجب **۱۲۴۱** ، همراه فرهنگ واژه‌های عبری ازپسرش [ف. ملی ۱ : ۷۱]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۱۳ هست [فیلمها۱: ۱۲۶] .

8883ـ **الهیات**۸۸ج: نستعلیق یکشنبهٔ ۱ رجب **۱۲۴۳**، ۱۸۹گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۷۸] .

8884 ـ **مجلس** ۴۹۸۲/۲ : نستعلیق غلامحسین فرزند حاج عبدالرحیم کاشانی، در **۱۲۴۴** ، همراه فرهنگ واژه‌ها از پسرش [رؤیت].

8885 ـ **مجلس** ۵۳۰۹/۱ : نستعلیق غلامحسین فرزند حاج عبدالرحیم... کاشانی،

۱۲۴۴ ، سپس فرهنگ سیف‌الامة از پسرش ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

8886ـ **فاضلیه** ۱۷ کلام: نسخ محمدعلی در ۱۲۴۵ ، وقف میرزا محمد در ۱۲۴۵ آغاز برابر نمونه، ۱۵۲ گ ۲۵ س [ف. فاضلیه ۱ : ۱۳] .

8887ـ **دانشگاه** ۹۳: نسخ غلامعلی فرزند محمدکاشانی، ۱۶ صفر ۱۲۶۶ همراه بافرهنگ واژه‌ها از پسرش، ۲۲۷ گ [ف. دانشگاه ۳ : ۵۸۳]

8888ـ **دانشگاه** ۲۷۲۰ : نستعلیق چهارشنبهٔ ع ۲/۲۶ ۱۲۹۶ ، از آن کریم فرزند میرزاعلی‌شانه‌تراش [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۹۶] .

8889ـ **سپهسالار** ۱/۱۷۹۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف. سپهسالار ۵ : ۱۲۶] .

السیف المسلول علی مدعی دین‌الرسول = تربیع الشیخین

از میرزا محمد رضا فرزند میرزا علینقی فرزند محمدرضا همدانی، کوثرعلیشاه (۱۲۶۱ ـ تهران ۱۴ ع ۱/۱۳۱۸) گفتاریست در رد شیخیان. درچندمقصدوهر مقصددرچندفصل است. **آغاز**: حمدله... وبعد، مقدمه‌در بیان‌اجمالی از ازتازگی‌این‌مذهب وآنکه‌اهل‌آن‌غیرفرقهٔ‌محقه.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۲۳ و ۱۲ : ۲۸۹ ف. مشار: ۹۹۵ـ طبقات‌اعلام الشیعه، نقبا: ۷۶۴ـ ریاض‌العارفین: ۲۸۸ ـ المآثروالاثار: ۱۶۴ـ فوائدالرضویه: ۵۳۴ ـ مؤلفین مشار ۳: ۱۸۶ .

8890 ـ **مجلس** ۲۸۱۰ : نسخ آغاز سدهٔ ۱۴ بروزگار نگارنده ، ۳۲۶ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۱۰ : ۹۳] .

سیف منتضی

از محمد فرزند ابوالقاسم خویی آذربی (آذرپی) درگزارش حدیث منسوب به حضرت رضا.

8891ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱/۲۴: بخامهٔ نگارنده باتاریخ ۱۲۷۸ دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۹] .

سیف المؤمنین فی قتال المشرکین

ازعلیقلی‌کشیش جدید الاسلام ، بروزگار شاه سلطان حسین (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵)، بدستور فاضل هندی بهاء الدین محمد ، در رد یهود و نصارا وتحریف سفرپیدایش، بدنبال آن چهل سوره از تورات‌که می‌گوید حضرت علی بتازی درآورده‌بود بفارسی درآورده‌وهمچنین دوازده فصل‌ازحکمت سلیمان راکه‌گواه براماست بوده ترجمه کرده است.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۸۹ .

8892ـ **دانشگاه** ۶۵۳ : نسخ، تاریخ یادنشده. **آغاز**: بهترین نغمه‌که عندلیب زبان دربوستان زندگانی ، نسخه ناتمام ، ۲۷۶ گ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۸۵] .

8893ـ **رضوی** ۷۵۹ حکمت: نسخ ، تاریخ یاد نشده . **آغاز**: حمدله . و الحمدلله الذی کما هواهله و مستحقه و الحمدلله الذی ، ۴۲۶ گ ۲۲ س [ف. رضوی ۴ : ۱۶۵] .

ش

شاخ نبات

از محمد جعفر شریعتمدار استرآبادی نگارندهٔ «سلك‌البیان: ۱۱۶» وجزآن. ترجمهٔ «اصل الاصول» خود اوست در اصول دین ، که در ۱۲۹۶ درهامش «رسالهٔ عملیهٔ» اوچاپ شده است. **آغاز**: الحمدلله علی نواله ... امابعد، پس می‌گوید خادم بساتین مذهب جعفری .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۶۷ و ۱۳ : ۳ .

8894ـ **مجلس** ۵۱۳۳/۵ فهرست نشده نستعلیق ۱۵ رجب **۱۲۳۰** (۴۰ ر ـ ۴۱ پ) [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

8895ـ **مجلس** ۳۲۵۴/۴: در جنگ مؤرخ **۱۲۴۵** (ص۲۴۸ـ۲۵۷) ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۸۳۹]

شبهات ابلیس = رد . . .

شبهات معتزله = رد . . .

شبهات واهیه = رساله در دفع . . .

از آقا سید محمد شریعتمدار که پندارهای عامیانهٔ شیعیان‌را آورده، وبروش‌پرسش وپاسخ ردکرده است، وبسیار سودمند است، درآن از «معارف الائمة» خود یادکرده است. این‌رساله مانند «مسائل میافارقات» سید مرتضی است [دانش پژوه]. **آغاز:** ازکلمات . . . آقا سید محمد اعلی‌الله مقامه است . باب در بیان دفع شبهات‌واهیه است‌که ازروی بی‌فکری برزبانها جاری می‌شود .

8896 ـ **سنا** ۹۷/۱ : نوشتهٔ آدینهٔ **۱۲۵۴** ، در فهرست نام نگارنده نیامده است [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۹] .

8897ـ **دانشگاه** ۲۵۲۰/۴: نستعلیق ۱۸ صفر **۱۲۹۰** (۸۷ ـ۱۶۳) همراه «ایضاح مشکلات القرآن : 1113 » از محمد جعفر شریعتمدار [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۱۷] .

شجرهٔ الهیه

از رفیع‌الدین محمد فرزند حیدر حسینی طباطبائی‌نایینی، رفیعا، استادمحمدباقرمجلسی درگذشتهٔ ۱۰۸۲ یا ۱۰۹۹ ، در اصول عقاید در یك مقدمه و هشت مطلب ، برای شاه صفی (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲)که در۹ع۲/۱۰۴۷ نگاشته است. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد معبودی را سزدکه بافاضهٔ انوار وجود .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۷۷ و ۲۸:۱۳ ـ ریحانة الادب ۴ : ۱۶۲ ـــ هدیة الاحباب : ۱۴۲ ـ مستدرك الوسایل : ۴۰۹ ـ کشف الحجب : ۳۱۷ .

8898ـ **دانشگاه** ۴۶۶۸/۱: نستعلیق ۱ع۵/**۹۰۶** (ص۱ـ۱۱۳) [ف. دانشگاه ۱۴ ۳۶۱۷] .

8899ـ**دانشگاه**۲/۳۱۶۲: نسخ‌نورالله طالقانی، **۱۰۷۸** (ص ۴۱ـ۱۰۹) ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۲۷] .

8900ـ **تهران**،ادبیات۹۶د: نسخ‌محمد حسین‌فرزند محمدزمان‌یزدی، ۱۰ع۲/**۱۰۷۹** آغاز برابرنمونه، ۵۲گ ۲۲س [ف . ادبیات ۱ : ۳۲۴].

8901ـ **تبریز** ، ثقة الاسلام : نوشتهٔ **۱۰۸۰** ، شمارهٔ ۲ مجموعه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8902ـ **تهران**، ادبیات۲/۱۵۹حکمت نوشتهٔ محمدکاظم فرزند علاءالدین محمدنایینی سدهٔ **۱۱**، ازروی خط نگارنده (۵۱پ‌ـ۶۲پ) [ف. ادبیات ۲ : ۴۴] .

8903ـ **دانشگاه**۲۶۱۸/۱۷۵:نستعلیق سدهٔ **۱۱** بانشانهٔ (سلمه‌الله) (ص۱۴۳ ـ ۱۶۸) انجام افتاده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۶] .

8904ـ **مجلس** ۵۳۳۴/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** ، گویا نوشتهٔ علیمردان مکری (۱ر ـ ۸۶پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

8905ـ **الهیات** ۱۸۱/۱ د: نسخ ۲۱ شوال **۱۲۵۶** (۲ر ـ ۷۶ر) آغاز افتاده [ف. الهیات ۱ : ۲۵۴] .

8906ـ **سنا** ۷۵۷۱/۱ : نوشتهٔ علی فرزند عباس‌قلی، **۱۳۱۹** [نسخه‌ها۲ : ۲۵۰] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۷۲ هست [فیلمها

۱ : ۶۲۸].

8907ـ کربلا، شیخ محمد علی قمی : تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۳ : ۲۸] .

8908 ـ نجف ، سید محمد جزائری (اهواز): [ذریعه ۱۳ : ۲۸] .

شرایط الایمان

از ملامحسن فیض کاشانی ، گزیده‌ایست از « راه صواب :۹۴۴ » خود او در عقاید و اخلاق، درپنج مسئله و پاسخ آن بسال ۱۰۶۲ بانجام رسانده است : ۱ــ پرسش از اختلافات امت ۲ ــ تعیین فرقهٔ ناجیه ۳ ــ چرا مردمان نیك‌کم هستند ۴ـ کفر ۵ـ حدایمان کامل، و در آن پنج شرط برای ایمان یاد کرده است . **آغاز :** منت خدای را جل شأنه که مستعدان کمال ایمان‌را ازظلمات... چنین‌گوید ...

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۴۴ .

8909ـ دانشگاه ۳۱۴/۴ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۵۷پ ــ ۷۰پ)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۶۶۶].

8910ـ سامره، میرزا محمد تهرانی : منتقل به‌بغداد، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۳: ۴۴] .

شرح باب الحادیعشر = مفتاح‌ـ اللباب = مفتاح الباب

از ابوالفتح حسینی شریفی اردبیلی ، نگارندهٔ «تفسیرشاهی:۳۲» و جز آن. گزارشی است آمیخته از «باب الحادیعشر» علامهٔ حلی (م ۷۲۶) دراصول عقاید شیعی ، وی نخست گزارشی به‌عربی به نام «مفتاح الباب» نگاشته بود سپس این‌را بسال ۹۵۷ به‌نام شاه تهماسب یکم (۹۳۰ ــ ۹۸۴) نگاشته است . **آغاز :** بعد از حمد نامحدود بر حکیم واجب‌الوجود متکلم بی‌گفت وشنود .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۵ و ۱۳ : ۱۱۹ .

8911 ـ مجلس ۵۶۲۳/۳ : نستعلیق محمدشریف فرزندمحمدصالح، باتاریخ**۱۰۹۹** در دفتر (ص ۶۹ ــ ۱۷۶) آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای عبدالحسین حائری] .

8912ـ الهیات ۱۷۰/۱د : نسخ ۲۵ رجب **۱۱۰۶** (۳پ ــ ۶۴پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۲] .

8913ـ قم، سید شهاب‌الدین تبریزی: نوشتهٔ میرمحمداشرف‌نگارندهٔ «فضائل‌السادات» سدهٔ **۱۲** [ذریعه ۱۳ : ۱۱۹] .

8914 ـ تبریز ، ملی ۳۵۳۴: نوشتهٔ **۱۲۳۴** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۵] .

شرح اعتقادات

متن از صدوق ، گزارش از صفی فرزند ولی قزوینی [دانش پژوه] یا بگمان فضل‌الله فرزند ولی‌الله قزوینی [ذریعه]، درچهل‌وچهار باب‌که درپنجشنبهٔ ۱۸شوال۱۰۹۰درشاهجهان آباد پس از «انوار العرفات» نگاشته است . نگارنده خودرا درديباجه ابن‌ولی‌القزوینی یاد کرده است .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۰۲ .

8915ـ یزد ، سید ابوالفضل سعیدی ، ریحان یزدی : نستعلیق و نسخ طاهر فرزند جعفر تبریزی سدهٔ**۱۲**، نام نگارنده درفهرست صفی یادشده [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۰] .

8916ـ مشهد ، مدرسهٔ نواب : تاریخ یاد نشده، در ذریعه آمده: بگمان نام نگارنده فضل‌الله است [ذریعه ۱۳ : ۱۰۲] .

8917ـ قم، سیدشهاب الدین تبریزی: تاریخ یاد نشده ، همراه هفت‌گفتاردیگرازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۳۸۷] .

شرح اعتقادات = ترجمه ...

شرح باب الحادیعشر = شرح

مدخل البشر

شرح خطبهٔ حضرت علی

دربخش ادبیات و حدیث خواهد آمد .

شرح خطبهٔ شقشقیه

متن منسوب به حضرت علی که گویا در میانه ناتمام گذارده است ، ترجمه از ابراهیم فرزند محمدحسن گرگانی، بایك‌مقدمه دربارهٔ درستی‌استناد این خطبه، سپس ترجمه وگزارش آن، سپس هشت پرسشی‌را که عربی به‌دست‌علی داده وسبب‌شدکه علی‌سخن خودرا ببرد ازگفتهٔ ابوالحسن کیدری. نام نگارنده دردیباجه‌آمده است.

8918ـ **دانشگاه ۳۲۳۸/۱۱** : نوشتهٔ شفیع فرزند عبدالمجید ، نزدیك **۱۲۵۷** (ص ۱۴۱-۱۷۷) آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹۸] .

شرح خطبهٔ شقشقیه به نظم

ازمحمدتقی فرزند امیرمؤمن حسینی‌عارف قزوینی درگذشتهٔ ۱۲۷۰ ونگارندهٔ «شرح نهج البلاغه» بفارسی و «طرائف الحکمه» به‌عربی. **آغاز:** الحمدلله‌کماهواهله . . . چون تحصیل ایمان... ازاهم مهمات بود.

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۱۱۹ ـ طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۲۲۹ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۲۴۰ ـ فوائد الرضویه : ۴۳۷ .

8919 ـ **سپهسالار ۷۴۵۴/۲** : نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۳** (۶۳ ب ـ ۷۳ پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۷۷] .

8920ـ **دانشگاه ۳۱۰۹/۱**: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۱ ـ ۱۷) آغاز برای نمونه یادشده، درفهرست «ترجمهٔ منظوم ... » یادشده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۱۰۶۳] .

8921 ـ **سپهسالار ۶۸۴۷/۳** : نسخ سدهٔ **۱۴** (۱۶۷ب ـ ۱۷۲پ) ، انجام افتاده، آغاز برابر [ف. سپهسالار ۵ : ۱۷۶] .

شرح خطبهٔ شقشقیه

ترجمه وگزارشی است‌گویا ازمحمدطاهر شیرازی قمی ، نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی : ۸۲» و جزآن. **آغاز:** ومن خطبة له ... خطبه‌ایست که معروف ومشهوراست بخطبهٔ شقشقیه مقمصة.

8922ـ **دانشگاه ۲۴۷۹/۳** : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۶۹۷ـ۷۱۰) همراه «اثنی‌عشریه 8139» وچندگفتاردیگرازهمان‌شیرازی [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۴۸].

شرح خطبهٔ شقشقیه

ناشناخته .

8923ـ **ملك۱/۶۱۷۵**: نسخ‌ونستعلیق اواخر سدهٔ **۱۱**، شرحی است مزجی وبترجمه می‌ماند، بی‌دیباجه. **آغاز:** و من خطبته (ع) بالشقشقیه و المقتمص. از جمله خطبه است مر آنحضرت (ع) خطبه است‌که مشهوراست در شکایت‌آنحضرت‌وتظلم اودرامرخلافت [رؤیت].

شرح عقاید

از شرف‌الدین حسین .

8924ـ **آصفیه ۹۷۴** کلام : نوشتهٔ **۱۰۴۱** [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۸] .

شرح عقاید

گزارشی است بفارسی بر«عقاید» نسفی ، که ازروی شرح تفتازانی‌ساخته شده، وآمیخته بامتن است [دانش پژوه]. **آغاز:** حمد بی‌حد

ذاتی را که شرح عقاید صحیحهٔ پاکان را بر صحایف روزگار آیت (فمن شرح‌الله صدره).

8925ـ **سپهسالار** ۸۱۷۳/۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۹۲پ ـ ۱۱۲ر)، انجام در مسئلهٔ خلق قرآن افتاده [ف. سپهسالار ۵ : ۲۰۹].

شرح عقاید جامی

8926ـ **آصفیه** ۱۳۶۴ کلام: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۵۴۸].

شرح قصهٔ دیك الجن

گویا ازمحمد طاهرشیرازی‌قمی، نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی : ۸۲». ترجمه و گزارش قصهٔ دیك الجن اسحاق فرزندابراهیم‌است باهارون الرشید (۱۷۰ ـ ۱۹۳) به نقل از «المثالب و المناقب» شیخ مفید، دربارهٔ مثالب خلفای راشدین.

8927ـ **دانشگاه** ۲۴۷۷/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۷۷۹ ـ ۸۰۹) همراه چند گفتار ازهمو [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۴۹].

شرح کبریت اعظم

از کمال‌الدین.

8928 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو، ۱ق ف ۴۷: تاریخ یاد نشده، ۲۳۸ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۲۷].

شرح مثنوی جواهر الاسلام

از خلیل فرزند میرمحمود [تقی بینش].

8929ـ **مشهد**، فرخ ۱۱۸ : تاریخ و نشانی دیگر یادنشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۴].

شرح مدخل‌البشر، بر باب‌حادی عشر

باب‌الحادیعشر ازعلامهٔ‌حلی حسن فرزند یوسف درگذشتهٔ ۷۲۶. گزارشی است آمیخته از شریف عبدالعظیم ثانی فرزند محمد مقیم شریف بابویه‌ای، نگارندهٔ «اصول دین وفروع آن: ۸۸۶». **آغاز:** حمدله... امابعد، چنین گوید محرر ومورق این اوراق... ابن محمد مقیم البابویه‌الشریف عبدالعظیم الثانی.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۵ و ۴ : ۸۳.

8930ـ **دانشگاه** ۴۲۸۲/۳ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۸** بهمین‌خامه (ص۵۵ـ۸۸) انجام افتاده، همراه «اصول‌دین» ازهمو [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۱].

شرف النبی و معجزاته

از ابوسعد (سعید) عبدالملك فرزند ابوـعثمان محمدفرزندابراهیم نیشابوری خرگوشی واعظ، درگذشتهٔ ۴۰۶ در نیشابور [چلبی] یا ۴۰۷ [اسماعیل پاشا] ترجمه از شمس الاسلام شیخ زین (نجم) الدین محمود فرزند محمد علی راوندی، زنده در۵۷۷ و ۵۸۵، درپنجاه وهفت باب. چلبی و اسماعیل‌پاشا دو کتاب: «شرف‌المصطفی» و«شرف‌النبی» برای‌خرگوشی یادکرده‌اندکه نخستین‌آن درهشت جلد بوده و چلبی آندورا به‌گمان‌یکی دانسته‌است. **آغاز:** سپاس وستایش آفریدگاررا جل‌جلاله‌که دلهای اولیا بنور هدایت روشن‌کرد.

بنگرید: کشف الظنون ۲ : ۱۰۴۵ ـ هدیة العارفین ۱ : ۶۲۵ ـ استوری ۱: ۱۷۵، ۱۲۵۲ ـ فیلمها ۱ : ۱۳۴.

8931ـ **اسعد افندی** ۲۲۲۲ : مؤرخ **۵۹۹**.

8932ـ **پاریس** ۳۷۱ : مؤرخ **۶۰۸**.

8933 ـ **بایزید ولی‌الدین** ۸۸۸/۸۸۴: نسخ محمدفرزند الحاج‌دولتشاه فرزند یوسف شیرازی، پنجشنبهٔ ۵ج۱/**۷۵۵**، ۱۹۴

گ ۲۱س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۳۳ هست [فیلمها : ۱۳۴] .

شرك و توحيد شيطان = رساله در

از قوام الدین گویا از سدهٔ ۱۳ [عبدالله انوار]، درپاسخ کسی که ازاوپرسیده آیاشیطان مشرك است یا موحد ، پس از تعریف توحید پاسخ‌می‌دهد شیطان‌مشرك است. **آغاز:** الحمد لله‌المنزه عن شرك الاضداد و الانداد ، والصلاة والسلام علی محمد الاصل.

8934- **تهران،** ملی ۶۶۱: نسخ،گویا سدهٔ **۱۳**، ۸گ ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۱۲۲] .

شرونیه = عقاید اهل‌سنت وجماعت

از میر سید شریف جرجانی (بنگرید : اسلام وایمان : ۸۷۸) درحدوث و قدم عالم و حشر جسمانی و سپس شش مسئله ، گویا گفتار اعتقادی او بعنوان «عقاید اهل‌سنت و جماعت» ازاین‌رساله گزیده‌شده باشد،چه‌چندمسئله که‌در آن‌بود،دراین‌هست باافزودگیهایی [عبدالحسین حائری]. **آغاز:** بدانکه ارشدك‌الله‌فی‌الدارین که از اهم مهمات دینیه است ، بیان اختلاف فلاسفه درحدوث عالم ودرحشر اجساد و درشبه ایشان . تقریر خلاف در آنکه فلاسفه گفته‌اند

8935- **مجلس** ۱۹۱۸/۱۷ : نوشتهٔ یکشنبهٔ ذیقعدهٔ**۸۹۸** (ص۱۴۶ - ۱۵۰) همراه «عقاید اهل سنت» ازهمو، درپایان نسخه‌آمده: تمت‌الرسالة الشریفیه... [ف. مجلس۹:۶۰۹]

شفاء القلوب

ازحاجی ملامحمود فرزند محمد تبریزی نظام العلماء، معلم ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) در گذشتهٔ ۱۲۷۱ ، بنام همان شاه بروزگارولیعهدی،ومحمدشاه(۱۲۵۰-۱۲۶۴) دراصول دین بروش شیعی، دریك مقدمه وشش باب ویك خاتمه، گویا در۷رمضان ۱۲۵۶ به‌انجام رسانده است . **آغاز:** الحمدلله الواحد الفرد الصمد... چنین‌گوید بندهٔ خاکسار . . . محمودبن محمد تبریزی .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۵۳ - مؤلفین مشار ۶ : ۸۴ - ریحانة الادب ۴ : ۲۱۵ - دانشمندان آذربایجان : ۳۸۱ .

8936- **دانشگاه** ۴۴۶۹ : نسخ آدینهٔ ع۲/**۱۲۵۷**، نسخه را نگارنده بخان لرمیرزا احتشام‌الدوله بخشیده است، ۱۷۳ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۲۳] .

8937- **تهران،** ملی۵۹۳: نسخ خوش زین‌العابدین فرزند محمدعلی جهرمی فارسی، در**۱۲۵۸**، برای ناصرالدین‌شاه، ۸۳ گ۱۷س [ف. ملی ۲ : ۱۰۲] .

شفاعت ختمیه

از ملامحمد رضا تهرانی، دریك مقدمه و سه باب: مقدمه درمعنی خاتمیت و اثبات آن ، باب ۱- معنی شفاعت ۲ - اثبات شفاعت برای پیامبر اسلام ۳- معنی حساب وچگونگی آن. **آغاز:** پس‌از حمد وسپاس حضرت داوردادگر وپس‌از ستایش ونیایش دادار جهان.

8938 - **قم** ، فیضیه ۱۱۱۷/۱کلام : نستعلیق ناخوش شمارهٔ۱دفتر، سپس«قرةالعین» فیض بتاریخ **۱۲۴۰** بخامهٔ سید صادق مرزون آبادی، همه در۱۹۲ص ۱۹س [ف. فیضیه ۱ : ۳۶۶] .

شمس التذکره لاهل التبصرة

ازشمس‌العلما حاج‌میرزا فتحعلی‌لاهیجانی گیلانی [دیباجه]، دراصول‌دین (۳پ - ۲۲ر) ویکدوره فقه از طهارت تأدیات (۲۲پ-۱۵۵ر) ومعجزات پیامبروخاندانش درچهارده باب

که در ۱۲۸۸ بانجام رسیده است. **آغاز:** نحمدك اللهم یامن علی عباده... امابعد، پس می گوید.

8939_ **دانشگاه ۳۱۲۳/۱**: نستعلیق نگارنده ۱۴ رمضان **۱۲۸۸**، آغاز برابر نمونه (۳پ - ۲۴۱ ر) زرین ، باتفریظ محمد صادق فرزند شیخ حسن ۱۲۸۸ و مهدی فرزند علی فرزند جعفر نجفی و سید علینقی فرزند محمد فرزند میر علی طباطبائی حائری بخامهٔ خود آنان [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۷۷] .

شمس الهدایه و قالع الضلاله

ازشمس الدین محمدحسینی موسوی رضوی مفتی شهرهرات فرزند ابراهیم (یاعبدالرحیم) قندهاری حنفی، ملقب به خان ملاخان، که پس از پدرش قضاوت هرات را داشت، بسال ۱۲۲۹، بنام فرزندش قاضی فیض الله، دررد شیعه، دریك مقدمه وچهار فصل و یك خاتمه نگاشته است : مقدمه درذکر فرق شیعه ، فصل ۱ - در عقاید امامیهٔ اثنی عشریه ۲ - رؤیت حق تعالی ۳ - اثبات خلافت عمر ۴- مطاعن ومسائل. خاتمه درایراد مسائل. این کتاب بنام «ماحی الضلالة والغاویة» نیز بفارسی رد شده است . **آغاز :** حمدبی حد مرخالقی را سزاست که ازپشت افلاك تاروی خاك جزوی از اقطار .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۷ .

8940_ **نجف**، مدرسهٔ صدر: نوشتهٔ **۱۲۹۷** ودر هامش آن رد آنست بنام «ماحی الضلاله و الغاویه» [ذریعه ۱۹ : ۱۷] .

8941_ **رضوی** ۸۷۹ حکمت: نستعلیق شکسته بی تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، ۷۷ گ ۲۱س [ف. رضوی ۴ : ۲۰۱] .

شمع الیقین فی معرفة حق المبین

از میرزا حسن لاهیجی ، نگارندهٔ « آینهٔ حکمت : ۷۲۵» وجز آن. دریك مقدمه و پنج باب وهر باب درچند فصل درکلام نگاشته است ۱- توحید ۲- عدل ۳- نبوت ۴- امامت ۵- معاد، ودر ۱۵ شوال ۱۰۹۲ بانجام رسانده و در ۱۳۰۳ درتهران چاپ شده است . **آغاز :** حمد بی حد وسپاس بی نهایت سزای ثنای علیم علی الاطلاق است که .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۲۳۳ - ف. مشار ۱۰۴۵ .

8942_ **قم**، فیضیه ۵۴۳ کلام: نستعلیق روشن محمد علی فرزند حاج محمد قمی ، در ۸ج۲/**۱۱۲۰** درشهردارالمؤمنین قم درمدرسهٔ فیضیه، آغاز برابر نمونه، ۵۲۶ص ۲۳س [ف. فیضیه ۱ : ۳۶۶] .

8943_ **سپهسالار** ۶۴۸۳ : نستعلیق شیخعلی فرزند سمیعا، شنبهٔ ۱ ذیحجهٔ **۱۲۲۲** درتهران، ۲۵۴گ ۲۲س [ف . سپهسالار ۵ : ۲۵۷] .

8944_ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۶۲۲ : نستعلیق زیبای شنبهٔ ۹ رجب **۱۲۲۳**، ۲۱۲گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

8945 _ **تهران** ، اصغر مهدوی ۹۷ : نستعلیق سید ابوالقاسم فرزند میر محمد رضای حسینی، دردوشنبهٔ ۱ع۲/**۱۲۵۹** [نسخه‌ها ۲ : ۸۶] .

8946_ **مجلس** ۲۷۹۰/۱ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** (ص۱-۴۳۹) آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۴۳] .

8947_ **مجلس** ۲۳۶۵/۱ فهرست نشده سدهٔ **۱۳** (ص۱-۴۳۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۹].

8948 _ **سپهسالار** ۶۴۸۲ : نستعلیق محمد فرزند ملاعنایت الله، ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۳۵۳**، ۲۶۶گ ۲۰-۱۹س [ف. سپهسالار ۵:۲۵۷].

8949 _ **آصفیه** ۱۲۵۶ کلام : تاریخ

یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۸] .

شواهد الاصول سلطانی

از محمد حسین، برای شاه سلطان حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵) دریك مقدمه وپنج اصل ویك خاتمه (خاتمه درافعال اختیاریه) ، نام نگارنده و فهرست بابها دردیباجه آمده است.

8950 ـ **سپهسالار** ۱۲۹۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز دردیباجه افتاده است ، ۴۲گ ۱۳س [ف . سپهسالار ۵ : ۲۶۰] .

شواهد النبوة

جامی، دربخش عرفان خواهدآمد.

شهاب ثاقب در رد ناصب

دردوفصل ویك خاتمه: ۱ـ ردآنچه ناصبی گفته ۲ـ در امامت علی، خاتمه در بدگوئی از سه‌خلیفه. **آغاز:** ربنالاتزغ قلوبنا بعداذهدیتنا ...حمد و سپاس وستایش‌وثنا مالك الملکی را سزاست که مقرنس چرخ کبود .

8951 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۲۰۵ نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۲** ، انجام از میانهٔ فصل دوم‌افتاده[یادداشتهای‌سیدعبدالعزیزطباطبائی].

شهاب ثاقب = رجم الشیاطین

دررد بهائیان، دردیباجه می‌نویسد «تفسیر سورهٔکوثر:۵۳» نگارش میرزا علیمحمدشیرازی و سپس نوشته‌های دیگر این دسته را خواندم، و این کتاب را بسبك خود آنها در رد ایشان نگاشتم. **آغاز:** (دیباجه) : حمدله. صلاة . و بعد، اقل خاکپای اقدام... (متن) : حمدله . والعاقبةللمتقین... پس‌اگرشبه‌داری درمفردات حروفات هردورا ملاحظه‌کن.

8952 ـ **ملك** ۶۱۴۴ : نستعلیق جواد فرزند محمدعلی دلخون سدهٔ **۱۳-۱۴** ، سپس منظومه‌ای‌دربارهٔکتاب «شهاب‌ثاقب» از نگارنده ۲۱۴گ ۲۷س [رؤیت].

شهاب ثاقب = تیرشهاب

شهاب مبین

از میرزا ابوالقاسم فرزند محمد تقی اردوبادی (۱۲۷۴-۱۳۳۳) در نبوت خاصه و رد ملحدین قفقاز است که در ۵ شعبان ۱۳۳۳ بانجام رسیده و چاپ شده . **آغاز :** الحمدلله الاول قبل‌الاولین باری الخلایق .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۲۵۵ ـ طبقات اعلام‌الشیعه، نقبا : ۶۲ .

8953 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۸۸۷ : نسخهٔ اصل نگارنده [یادداشتهای‌سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

ص

صحیفة المتقین و منهاج الیقین

از آقا رضی فرزند ملا محمد نصیر فرزند محمدتقی مجلسی، درامامت ، دنبالهٔ «حیاة ـ القلوب» مجلسی است ، بروزگار شاه سلطان حسین‌صفوی (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵)، دریك مقدمه وصد وهیجده باب نگاشته است. این‌کتاب به‌پدرش نیز نسبت داده‌شده است. **آغاز:** ستایش بیرون از ترجمهٔ عقل مترجمان اسرار سطور .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۳ .

8954ـ **آصفیه**۲۶۱سیر: نوشتهٔ**۱۲۱۲** [ف . آصفیه میرعثمان علی۳ : ۳۸۰] .

صدق کلام الهی

از میرزا محمد فرزند حسن شیروانی ، نگارندهٔ «آثار علوی : ۳۹۳» و جز آن.

8955ـ **یزد**، علومی۴/۶۱۳: باتاریخ **۱۱۰۴** دردفتر، همراه «الاحباط و التکفیر» به‌عربی ازهمو. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۴۸۹ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۱].

صراط المسترشدین

از سید محمد فرزند قاسم حسینی، بنام فتحعلی‌شاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰). **آغاز:** شکر وسپاس بی‌قیاس تحفهٔ خالق بنده نوازی.

8956ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳ مج: نستعلیق باتاریخ **۱۲۱۹** دردفتر [رؤیت].

صراط مستقیم

از محمد فرزند عبدالله قاجار، منظومه‌ای است دردوازده باب، بنام عباس میرزای قاجار سروده است: ۱ـ در اصول دین و مذهب ۲ ـ وصیت اولیا ۳ ـ شریعت و بدعت و سعادت و شقاوت ۴ـ جبروتنویض وامر بین‌الامرین ۵ـ غیبت ۶ ـ توحید افعال ۷ـ طریقهٔ سلوك ۸ ـ توبه وشرح معاصی ۹ ـ تعریف علم و طلب آن ۱۰ـ حقایق خلقت‌ونورایمان وعدل‌وظلم ۱۱ـ نور وظلمت‌وعبودیت‌وربوبیت ۱۲ـ شرح نعمت **آغاز:** حمد بیرون ازحد وشکر افزون از عد بنامی‌کو بنامی نامهارا ـ مفصل‌کرده اندرکنج اسماء.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۲۳۵

8957ـ **ملك** ۵۵۱۷: نستعلیق خوش محمدجعفرطباطبائی نایینی، رمضان **۱۲۴۱**، ۸۶گ [رؤیت].

صراط مستقیم

گویا از هاشمی نامی باشد، درکلام شیعی درسه بخش منظوم، پیش از هر بخشی دیباجه مانندیست درفهرست مسایلی‌که دربخش‌خواهد آمد. درآغاز آمده: هاشمی گویدکه جستم از امام ـ علت اهباط ارواح‌کرام. **آغاز:** رساله مسمی به‌صراط المستقیم، دربیان آیات واخبار واقعه درسبب نزول ارواح به‌ابدان و کیفیت و چگونگی ارواح قبل از نزول.

8958ـ **دانشگاه** ۴۷۳۲/۱۶: سدهٔ **۱۰** باتاریخ **۹۶۲ ـ ۹۶۳** دردفتر (ص۱۶۶ـ ۲۰۱) انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۵].

صراط المستقیم المفتوح بعدد ابواب النعیم

گفتاریست کلامی درهشت باب: ۱ـ اثبات محدث و حدوث اجسام ۲ ـ نبوت و ولایت ۳ـ معاد جسمانی ۴ ـ مذمت دنیا ۵ ـ دعا در مقدمه وچند فصل وخاتمه ۶ـ زیارتها. ودرآن آمده: در این روزگار سنهٔ هزار و هشتاد و نه آتش تنگی وغلاهستی بیچارگان را بباد داده، دربعضی از قراء اصفهان و سایر بلدان بفروش مسلمان‌زادگان می‌گذرانند. **آغاز:** عمادالاسلام کلینی بسند معتبردرکافی... تکلموافی‌کل شیء وتکلموا فی‌ذات‌الله... وبعدبخاطرفاطر رسیدکه مجموعهٔ وافیه شافیه مشتمل بر اثبات صانع.

8959ـ **دانشگاه** ۲۵۶۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**گویا نسخهٔ اصل، باخطخوردگی، ۱۹۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۳].

صراط مستقیم

ناشناخته. **آغاز:** حمدله. الرحمان‌الرحیم مالك یوم‌الدین... نگارندهٔ این‌اوراق ازوقتی که دیدهٔ بصیرت‌گشود... مسمی بصراط المستقیم نمود.

8960 ـ **مجلس** ۴۰۳۲/۲: نستعلیق میرزا مؤمن‌خان منشی‌کاشانی، در**۱۲۹۷**، (گ ۵۱ ـ ۹۷) [ف. مجلس۱۱ : ۳۶].

صفت ایمان و احکام صلاة = ایمان

صلوات = رساله در . . .

از احمد فرزند محمد حسینی.

8961ـ **یزد**، سریزدی ۱/۱۳۸: نوشتهٔ **۱۰۹۸** (درش۳) [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۹] .

8962ـ **یزد**، سریزدی : نستعلیق ۱۵ ع ۱/**۲۴۳**(!) [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۱].

صور منطبعه

از عبدالکریم فرزند محمدطاهرقمی، در ۲۵صفر۱۱۳۱، درپاسخ «پنج‌صیقل» ملامحبعلی که آن نیز ردی است بر «چهار آینهٔ» فاضل هندی(چهارآینه‌دیده‌شود۹۲۹) درآن ازفاضل هندی دفاع کرده و نام بسیاری از دانشمندان روزگار، ورسالهٔ «بینش غرض آفرینش» فاضل هندی‌را برده است و برای سخنان فاضل هندی و محبعلی و خود حروف م و ث و ب را برگزیده است . نام کتاب و نگارنده و متن و محبعلی دردیباجه آمده است. **آغاز:** صیقل‌ـ افزای آینهٔ صاف دل نیست مگـر صور منطبعهٔ معارف حکیم . . .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۹۹ و ۵:۱۱۱-۳.

8963ـ **دانشگاه** ۴۰۲۸ : نسخ‌یکشنبهٔ ۲ج۲/**۱۱۳۱** ، ۵۴گ ۱۶س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۴۰۱۷] .

ضیاء الانوار

از نواب میر محسن فرزند سید احمد آقا میرزاده قراباغی، دریك مقدمه ونه مقاله و یك خاتمه، دررد بابیان، که درضمن شامل مطالبی است ازتاریخ پیدایش بابیان، ودر ۱۳۱۶ بهـ انجام رسیده‌است. **آغاز:** ان‌هذاالقرآن یهدی التی هی‌اقوام .

8964 ـ **مجلس** ۲۰۷۳ : تحریری متوسط خود نگارنده در**۱۳۱۶**، ۹۹ص ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۶۴].

ضیاء العیون

از عبدالکریـم فرزند سید علی حسینی نجفی، دراصول دین ، در یك مقدمه و چهارده فصل وخاتمه .

8965ـ **الهیات**۱۷۸ب: نستعلیق‌محمد قلی فرزندامیرخان فرزند جلال‌الدین طالقانی در ۲۸ج۱/**۱۰۸۸** ، ۴۲۳ گ ۱۵ س [ف . الهیات ۱ : ۹۲] .

ضیاء الفؤاد

از ملامحمدعلی فرزند حاج‌بابا سمنانی ، بنام حاج میرزا آقاسی ، در دو مقصد : اصول دین وفروع دین نگاشته [دیباجه] ونام‌آن در پایان نسخهٔ ۲۳۸۵ دانشگاه آمده است و باید دید با «اصول‌دین : ۸۸۱» او چه جدایی‌دارد **آغاز:** حمد بی‌حدوعدلایقی راسزدکه جواهر موجودات .

8966 ـ **دانشگاه** ۳۳۸۵ : نستعلیق علیرضا بهرام، محرم **۱۲۵۴** در فهرست بهـ عنوان «ضیاءالفواد» یادشده‌است. ۱۱۹گ ۱۴ س [ف. دانشگاه۱۱: ۲۳۸۴] .

8967ـ **مجلس** ۴۷۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان «اصول وفروع دین» آمده، ۱۲۵ گ ۱۶ س [ف. مجلس ۱۳ : ۱۷۷] .

ضیاء القلوب

از احمد فرزند مهدی موسوی کاشانی ، درپنج باب وهر باب دراصلی از اصول شیعه به ادلهٔ عقلی‌ونقلی وباب‌پنجم دررستاخیز وبهشت ودوزخ ، بسال ۱۲۷۶ بنام ناصرالـدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) نگاشته است. در «طبقات

اعلام‌الشیعه، کرام: ۱۱۸» ازسید احمدفرزند مهدی موسوی درگذشتهٔ ۱۲۷۹ یاد شده است.
آغاز: لآلی حمدنثار بارگاه یگانهٔ بی‌همتایی که عقول واوهام درفهم .

8968ـ **تهران**، ملی ۵۳۰ ف : نسخ ۲۲ رجب **۱۲۷۶**، زرین، ۳۱۵گ۱۱س [ف. ملی ۲ : ۲۴].

ضیاء القلوب

از ملا محمد فرزند عبد الفتاح تنکابنی مازندرانی، مشهور به‌فاضل سراب، ازشاگردان ملامحمد باقر سبزواری، درگذشتهٔ ۱۱۲۴ در چهار مقصد : ۱ـ اثبات صانع، پنج فصل ۲ـ پیامبری ۳ـ امامت، دومقدمه و شش فصل ۴ ـ درمجملی ازمعاد [دیباجه]. **آغاز:** ... وبعد چون عمده کتب شافیه وزبر .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۲۷ ـ مستدرك الوسایل ۳ : ۳۸۶ ـ ریحانةالادب ۲ : ۱۷۹ روضات الجنات: ۶۱۹ ـ معجم المؤلفین ۱۰: ۱۸۰ ـ تذکرة القبور ، رجال اصفهانی : ۲۵ فوائد الرضویه : ۵۵۰ ـ قصص العلما : ۳۸۷ ف. روضاتی : ۱۲۳ .

8969ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی: نستعلیق میرزا علی فرزند محمد یوسف ۱۳ رمضان ۱۱۱۰۴ **(۱۱۱۴)** ، آغاز در دیباجه افتاده، ۱۸۷گ۲۳س [ف. روضاتی ۱:۱۲۵].

ضیاء الهدی

از زین العابدین فرزند ملا میرزا آقای مازندرانی. در اصول دین بروش شیعی دوازده امامی و درآن از هنری مارتن ، و رفتن خود به‌مکه ازراه قسطنطنیه بسال ۱۲۵۰یاد می‌کند نام نگارنده و کتاب در دیباجه آمده است .
آغاز : حمدله ... چنین گوید زین العابدین خلف مرحوم ملامیرزاآقا مازندرانی، که این مختصری است دراصول دین .

8970ـ **دانشگاه** ۴۰۶۴/۱: نستعلیق ۶ج۱/**۱۲۵۷** (۲ پ ـ ۸۰پ) با حاشیه‌هایی به‌نشانی : حاجی ملاجعفر [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۴۶] .

ط

طریق حیدری

ناشناخته .

8971ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ف۴ : تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده (ص ۷۳ ـ ۷۶) [مخطوطات، سرفرازعلی :۲۷].

طلع النضید

از محمدعلی اردکانی، نگارندهٔ «تحفة ـ الاولیاء : ۹۰۸» و جز آن . بدستور همان شاهزاده محمد ولی میرزا فرمانروای یزد ، ترجمهٔ «توحید» صدوق است . در دیباجه سرگذشت قمی و فهرست کتابهایی که بنام آن شاهزاده ترجمه کرده آورده است . **آغاز :** الحمدلله‌الواحدالاحد...امابعد، چنین‌گوید... ابن محمد حسن محمدعلی اردکانی .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۸۲ (توحید) .

8972ـ **مجلس**۵۶۵۷: نسخ‌ابوالحسن فرزند محمد اردکانی، **۱۲۴۲**، بامهر نگارنده که‌مقابلهٔ‌نسخه‌را با نسخهٔ اصل گواهی کرده‌است، ۴۵۴ ص ۱۹س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

طینت = حدیث . . .

رساله‌ایست دربارهٔ حدیث طینت ، واینکه

ارواح شیعه ازطینت اجساد امامان ساخته شده و چگونه می‌شود که برخی از سادات مخالف دین‌وحنفی می‌شوند، ودرآن‌ازنسب نامهٔسادات دشتکی و شاه اسماعیل و شاه تهماسب (از درگذشتگان) یادشده است. **آغاز:** بعدحمدالله الکریم الآلاء العظیم العظماء. . . چنین گوید محرر این حروف غبار راه شیعیان.

8973**ـ دانشگاه**۱۵/ ۴۶۳۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۲**(ص۱-۴۰)[ف.دانشگاه۱۴: ۳۵۶۷]

طینت

در ص ۸۱۷ گذشت.

ظهور الحق

ازمحمدبن‌محمدنصیرگیلانی، بنام‌محمدشاه قاجار (۱۲۵۰-۱۲۶۴) دراصول‌دین. **آغاز** زواهر رموز حمد وجواهر کنوز شکر بوجود ذیجود رواست.

8974**ـ قم،** سید شهاب‌الدین مرعشی: آغاز برابرنمونه [سید عبدالعزیز طباطبائی].

8975**ـ تهران**، حاج صدر تفرشی: آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۵ : ۲۰۳].

ع

عرشیهٔ محمدیه

از علی فرزند محمد حسین استرآبادی، بنام محمدشاه قاجار (۱۲۵۰ - ۱۲۶۴)، در گزارش حدیث لیس‌العلم بکثرة التعلیم والتعلم بل‌العلم نوریقذفه‌الله ... و اصول پنجگانه دین نزد شیعیان. **آغاز:** حمدله. والعاقبة للمتقین وصلی‌الله علی.

8976**ـ تهران،** ملی۶۵۳ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای محمد شاه، ۱۰.۵گ ۱۶ س [ف. ملی ۲ : ۱۵۷].

عصمت = رساله در. . .

از میرزا محمد شیروانی، که در «آثار علوی: ۳۹۳» یاد شد. در عصمت خاندان پیامبر واستناد برآیت: ان‌الابرار یشربون...

8977**ـ قم،** فیضیه ۱/۴۳۳(۱۰۰۸): تاریخ یاد نشده، همراه «بدا: 6730» ازهمو [ف. فیضیه ۱ : ۳۲۸].

عصمت

ناشناخته.

8978**ـ مجلس** ۳/۵۱۶۶: نستعلیق

ونسخ باتاریخ **۱۱۱۶ - ۱۱۲۰** در مجموعه، آغاز وانجام افتاده، گفتاریست درعصمت امام معاد، ثواب وعقاب، امربمعروف و. در فهرست آمده: ترجمه‌ایست مزجی وشاید از «رسالة فی‌عصمة الائمة» محمد فرج‌گیلانی باشد که در (ذریعه ۱۵ : ۲۷۳) آمده است [ف. مجلس ۱۵ : ۳۰۳].

عطیهٔ ربانی وهدیهٔ سلیمانی

از ملامحمد طاهر شیرازی‌قمی، نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی: ۸۲» وجزآن. گزارشی‌ازقصیدهٔ لامیه‌ایست، در اثبات امامت علی و بدگوئی از آن سه‌دیگرپیشوایان عرب، ودرخاتمه تواریخ چهارده‌تن، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ - ۱۱۰۵). **آغاز:** الحمدلله الرحیم الرحمان الملك الکریم المنان . . . چون داعی دوام دولت قاهرة.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۷۸.

8979 **ـ سپهسالار**۳/۶۵۰۳/۳: نسخ سدهٔ **۱۲**، انجام افتاده (۴۶ر - ۱۵۳پ) در فهرست ازنگارنده نام برده نشده و قصیده نیز

سرودهٔ همان گزارش کننده دانسته شده است . [ف. سپهسالار ۵ : ۳۲۲] .

عقاید

از خواجهٔ پارسا، دربخش عرفان خواهد آمد.

عقاید = رساله در . . .

از شیخ یوسف فرزند علی کشمیری ، به‌خواهش دوستان ، در بیان عقاید اهل سنت و جماعت. **آغاز:** حمداً لمن‌جعل المسعود فی‌الاخرة...اما بعد، چنین‌گوید .

8980ـ **ملك** ۴۰۵۶/۷ : نستعلیق‌سدهٔ دهم، باتاریخ **۹۰۴** دردفتر (۸۲ پ ـ ۸۶ ر) انجام نانویس مانده ۲۵س [رؤیت] .

عقاید اصولین

ازمیرمحمداسماعیل‌خاتون‌آبادی(۱۰۳۱ـ ۱۱۱۶) (بنگرید: نوروزیه : ۳۶۵)، بفارسی وعربی درچند باب وچند مقصد درمسائل‌کلامی وفلسفی : مقصد ۱ـ در معارف ربانی، در چند فصل . همهٔ رسالهٔ « اثبات واجب : ۷۳۳ » استادش رجبعلی را درهمین مقصدآورده است. (بنگرید : اعتقادات : ۸۸۹). **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بیعد معبودی را سزاوار است که نوع بنی‌آدم‌را به‌عقایدحقه... وبعد...اسماعیل

8981ـ **دانشگاه** ۶۰۶/۲ : نستعلیق گویا شاه میرك فرزند میرسیدعلی‌قاینی شاگرد آقاحسین خوانساری [ف.دانشگاه۶:۲۳۱۵].

عقاید اهل‌سنت وجماعت =رساله

منسوب به‌میرسیدشریف جرجانی (بنگرید شریفیه :۹۶۶» گفتاریست در دوفصل: ۱ـ در اصول اعتقادات ۲ـ دراختلاف مذاهب، دراین فصل‌آمده: شیعه وخوارج هردو برضلالت‌اند و مذهب حق، مذهب اهل سنت و جماعت است . درهیچ‌یك ازمراجع‌یادی ازاین‌گفتار جرجانی نشده است [عبدالحسین حائری]. **آغاز: ...** الحمدلله‌وسلام‌عباده‌الذین‌اصطفی، علی‌الخصوص ...امابعد،این‌رساله‌ایست‌دربیان‌اعتقاداهل‌سنت وجماعت وبیان مذاهب حق وباطل. فصل اول: دربیان اعتقاد، بدانکه هیچ بنائی .

8982ـ **مجلس** ۱۹۱۸/۴ : نسخ تحریری متقارب سطور ، نوشتهٔ **۸۹۹** دردار ـ العباده یزد (ص ۴۹ ـ ۵۰) همراه «شریفیه» ازهمو [ف. مجلس ۵ : ۴۱۰ و ۹ : ۵۹۶] .

عقاید حنفیان

ساختهٔ پیش‌از ۳۴۰ [دانش پژوه] .

بنگرید: پیشگفتار چاپ تبصره، ازمحمد تقی دانش‌پژوه : ۵۸ .

8983ـ **آنقره** ۲۹۷/۳ : فیلم‌آن در دانشگاه ش۶۷۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۳] .

عقاید خمسه = هدایة المسترشدین

عقاید دینیه = واجبات عقلیه = بیان واجبات عقلیه

از ضیاءالدین فرزند سدیدالدین گرگانی، نگارندهٔ «اصول وفروع: ۸۸۸» بروش پرسش وپاسخ، بخواهش جمعی طلاب دینیه . **آغاز:** حمدله... چنین گوید ... که این رساله‌ایست مختصر در بیان واجباب عقلیه که جمع کردم آنرا جهت التماس .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۸۳ .

8984ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق‌ف۳ : نوشتهٔ **۹۱۹** (ص ۱۵۱ ـ ۱۷۱) [مخطوطات، فرازعلی رضوی : ۲۳] .

8985ـ **رضوی** ۸۹۴حکمت: نستعلیق شوال **۱۰۵۱** یا **۱۰۷۱** آغاز برابر نمونه ،

پرسش و پاسخ است و در آخر آمده : تمام شد کتاب « عقاید دینیه » وقف نادرشاه ۱۱۴۵ [ف . رضوی ۴ : ۲۰۶] .

8986_ **نجف**، میرزا عبدالله کاتب تهرانی : نوشتهٔ عبدالباقی قاینی، در **۱۰۶۸**، در این نسخه نگارنده ضیاء الدین محمد بن سدیدالدین علی حسینی جرجانی یادشده [ذریعه ۱۵ : ۲۸۳] .

8987_ **یزد**، سریزدی ۵مج : باتاریخ رمضان **۱۰۸۳** در دفتر ، در فهرست به عنوان « واجبات عقلیه » یاد شده است [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۵] .

8988_**مجلس** ۳۹۵۹/۲ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۰۸۷** (ص۱۱۵ _ ۱۴۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۸] .

8989_ **نجف**، محمد علی خوانساری : ضمن دفتر مؤرخ **۱۰۷۸_۱۰۹۸** [ذریعه ۱۵ : ۲۸۳] .

8990_**دانشگاه** ۳۳۸۲/۹ : نسخ حاجی محمد فرزند حاجی عباس، باتاریخ **۱۰۹۷** در دفتر (ص۱۵۹ _ ۱۶۸) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۱] .

8991_ **دانشگاه** ۳۱۹۰/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲ پ _ ۶ پ) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۷] .

8992_ **سامره** ، میرزا محمد تهرانی : سدهٔ **۱۲** در ذریعه بعنوان «عقاید دینیه» یادشده [ذریعه ۱۵ : ۲۸۳] .

8993_ **دانشگاه** ۱۰۱۵/۳ : تعلیق تاریخ یادنشده (۱۵ر _ ۱۸پ)، در فهرست به عنوان « در اثبات عقاید شیعی بروش پرسش و پاسخ» یادشده، آغاز برابر نمونه همراه «خزاین الایمان» و «اصول و فروع» ازهمو [ف. دانشگاه ۳ : ۵۳۶] .

8994_ **سپهسالار** ۲۱۶۳/۵ : تاریخ یادنشده، درفهرست بعنوان «بیان وجباب عقلیه» یادشده (۱۸۷ر _ ۱۹۱پ)، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۲۷۰] .

عقاید السنیه

از محمد هاشم فرزند عبد الغفور سندی سیوستانی، بسال ۱۲۹۹ درفضایل صحابه نگاشته است .

8995_ **آصفیه** ۱۲۴۶ کلام : نوشتهٔ **۱۳۰۲** [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۸] .

العقاید الشریفة الصحیحة

از سراج الدین کاکه، احمدشیخ، درعقاید : درآن آمده در اصول دین نیز تقلید کافیست .

آغاز: بسم‌الله والحمدلله والصلاة والسلام. . . امابعد، برادران هداکم‌الله تعالی، یکی ازعلماء

8996_ **تهران** ، دکتر مفتاح ۱ مج : نستعلیق ۷ج۲/**۱۳۰۶** [رؤیت] .

عقاید الشیعه و فوائد الشریعه

از علی‌اصغر فرزند علی‌اکبر بروجردی، متخلص به نیر ، زاده در ۱۲۳۱ ، بنام محمد شاه (۱۲۵۰ _ ۱۲۶۴) و حاج‌آقاسی ، بسال ۱۲۶۳ ، درپنج مشکاة و یك خاتمه، و هرمشکاة درچند مصباح ، و هر مصباح درچندنور نگاشته است [دیباجه] او نگارندهٔ «نور الانوار» است که در پایان آن نام نگارشهای خود را آورده است. عقایدالشیعه در ۱۲۸۵ و پس ازآن بارها بچاپ رسیده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی شرح صدورنا بعقاید اسرارمحبته. . . و بعد درزمان بروزاشعه.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۴۱ و ۱۶ : ۲۸۴ ف. مشار : ۱۱۲۲ _ مؤلفین مشار ۴ : ۴۸۰ _ المآثر والاثار: ۲۱۷_ ریحانة‌الادب ۱ : ۱۵۶ .

8997 _ **دانشگاه** ۴۲۰۲/۱ : نسخ

لطفعلی فرزند محمد ، شنبهٔ ۲۸ ج ۱۲۶۶/۲ (۲پ - ۶۱ پ) آغاز برای نمونه، در فهرست تاریخ نگارش ۱۲۶۶ یاد شده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۷۹] .

8998ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۸۵۸ : نستعلیق زیبای سید محمد حسینی ، ۲۳ج۱/ **۱۲۷۳** آغاز برابر نمونه، ۹۳گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

عقاید صغاریه

از ابوبکر الصغار .

8999 ـ **آصفیه** ۱۲۲۹ کلام : نوشتهٔ ۳ جلوس [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۶] .

عقاید فرق اسلامی

ازخواجه محمد پارسا (بنگرید : عقاید: عرفان) گرفته‌شده‌ازمسئله۵۶ «السوادالاعظم» ابوالقاسم اسحاق سمرقندی درگذشتهٔ ۳۴۲ .

9000ـ **کابل**، آقای بهروز: تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۱] .

عقاید مظفری = زر جعفری

از محمد رضا همدانی، نگارندهٔ «سیف ـ المسلول :۹۶۱» بنام مظفرالدین شاه قاجار ، درچهار مقصد در۱۳۱۶ نگاشته است. ودرآن از اثبات خدا، صفات او ، قضا و قدر، عدل ، پیامبری، شرایط پیامبری، امامت و شرط آن سخن‌گفته است، وبنام « زر جعفری » خوانده است . **آغاز** : ستایش بی انتها سزاوار ذات پیراسته ازهرگونه نقص .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۸۵ .

9001ـ **تهران**، ملی ۴۸۵ ف: شکسته نستعلیق عبدالکریم طباطبائی ، یکشنبهٔ شعبان **۱۳۱۶**، نسخه بوسیلهٔ نگارنده مقابله شده‌است ۱۳۱ گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۴۶۶] .

عقاید المؤمنین

از محمدصالح فرزند رضا قلی قاری ، در عقاید واصول دین ، دریك مقدمه و پنج باب . **آغاز** : حمد بی‌حد صانعی را که عالـم ملك وملکوت موجه‌ای ازامواج محامد صنعت .

9002 ـ **مجلس** ۴۳۸۶/۳ : نستعلیق باتاریخ**۱۰۵۸** دردفتر (ص۴۲-۷۶) [رؤیت].

عقاید المؤمنین

دریك مقدمه وهشت باب ویك خاتمه، بر پایهٔ اعتقادات شیعی از: توحید، نبوت، امامت معاد، عدل، کفر، ایمان، انواع گناهان چون دیباجهٔ نسخه افتادگی داشت فهرست نگار نام نگارنده وتاریخ نگارش‌را نیاورده است.

9003ـ **فیضیه** ۵۸۴کلام: نسخ تاریخ یادشده، آغاز دردیباجه و انجام در مسئلهٔ ۵۹ باب چهارم درمبحث معاد افتاده. ۳۶۸ص ۲۳ س [ف. فیضیه ۱ : ۳۸۲] .

عقل و جهل

میرزا محمد باقر نواب لاهیجی، نگارندهٔ «صراط‌النجاة:۸۱۵» وجزآن، که پس‌ازعقل و جهل به‌مباحث‌دیگر کلامی‌از معاد وایمان وکفر پرداخته‌است. **آغاز** : کتاب‌دربیان‌عقل وجهل وفضیلت عقل... من مصنفات ... بدلیل آیات واحادیث بقره، الایات لقوم یعلمون.

9004 ـ **سپهسالار** ۵۱۷۸ : نسخ روزگار نگارنده، سدهٔ**۱۳**، (۱۳پ - ۱۸۶ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۲۵] .

عقیدة الخالدة = رسالة . . .

از ضیاءالدین ابوالبهاخالد فرزند حسین شهرزوری عثمانی شافعی . **آغاز** : الحمدلله الذی انعم علینا وهدانا الی الاسلام . . . باید

دانست که حضرت حق سبحانه وتعالی منعم علی الاطلاق است .

9005 ـ قاهره ، دارالکتب ۱/۲۲ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ عبدالله غنائی مولوی، رجب ۱۲۶۰ در بغداد (گ۱ ـ ۳۶) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۹] .

علم المحجة واتمام الحجة

ازحسین فرزندمحمدتبریزی ممقانی، نگارندهٔ «اثبات سلسلهٔ طولیه :۷۲۷» در سه مقاله ویك خاتمه بروش شیخی: ۱ـ محل نزاع و جدایی ۲ـ سبب و منشأ نزاع ۳ ـ حکمت اختلاف و ثمرهٔ آن بدستورشاه (ناصرالدین شاه) در۱۲۸۵ نگاشته است. **آغاز :** الحمدلله الذی لم یجعلنا من المعاندین المنکرین ، ولا من الغلاة .

9006ـ مجلس ۴۵۷۰ : بخامهٔ نگارندهٔ در۱۲۸۵، ۵۷گ ۱۵س [رؤیت] .

عماد الحکمة

از عماد الدوله دولتشاهی ، بدیع الملك میرزا ، نگارندهٔ «حکمت عمادیه». در حکمت و کلام. بیشتر بگزارش «مشاعر» ملاصدرامیماند و حاصل گفتگوهاییست که در موقع درس دادن بشاگردان فراهم شده است . **آغاز :** سبحان من کان وجوده عین حقیقته وذاته .

9007 ـ مجلس ۱۰۰/۱ : نستعلیق و نسخ، تاریخ یادنشده، شمارهٔ ۲ «حکمت عمادیهٔ» اوست، همهٔ دفتر۱۲۲گ ۱۲/۵×۷ و۲۲۹س [ف. مجلس ۲ : ۴۹].

عمدة الاسلام

از ابوطاهر فرزندکمال ساکن قبة‌الاسلام دراصول وفروع دین بروش اهل‌سنت ، درپنج مقدمة . و درآن از ۸۵کتاب بهره برده‌است.

9008ـ سپهسالار ۵۹۷۳/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز افتاده، نام نگارنده و کتاب و فهرست منابع درپایان آمده (۵ ر ـ ۱۱۴ ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۳۲] .

عنوان البراهین = عیون البراهین الجلیة

از شیخ علی فرزند حاج یوسف گنابادی (بیدخت ۱۲۶۲ ـ ۱۳۳۲) . در اثبات صانع وپیامبری وردگروه طبیعیان وشیخیان واخباریان وبابیان، چاپ نیزشده است. **آغاز:** الحمدلله الذی اوضح دلائل معرفته وصدق سفرائه بآیاته

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۵۲ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقبا : ۱۳۱۳ .

9009ـ معارف(ملی) ۱۳۱۱ : نستعلیق نگارنده، باتقریظهایی ازدانشمندان آن‌روزگار درفهرست بنام «عیون البراهین الجلیلة» یادشده است، ۱۷۰گ ۲۸س [ف. معارف ۲: ۱۴۲].

غ

غرواه = ترجمهٔ نبوت

غیبت

گفتاری است درغیبت مهدی. **آغاز :** در ذکر بعضی ازکسانی‌که شرف ادراك فیض خدمت آن بجهت ایشان حاصل شد ...

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۷۵ .

9010ـ دانشگاه ۱۹۲۷/۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۳وتاریخ ۱۲۶۴ درشمارهٔ ۴ دفتر(۱۸۰پ ـ ۲۴۳ر) ۱۱س [ف. دانشگاه ۸ : ۵۴۱] .

ف

فتحیه

از میرزا ابوالقاسم قمی، نگارندهٔ «اصول دین :۸۷۸» و جزآن . بدستور فتحعلی شاه (۱۲۱۱–۱۲۵۰)، در گزارش خطبهٔ ام‌الفضل دختر مأمون عباسی‌که ازامام شنیده، و پاسخ‌گوئی به‌دو اشکال درآن، بسال ۱۲۱۸ نگاشته است. **آغاز:** خوشترین کلامی‌که خطب لسان درمنبر ایضاح‌فاتحهٔ مجمع بیان .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۱۱ .

9011– **تهران**، ملی ۷۰۸ ف: نسخ ، میانهٔ ذیحجهٔ **۱۲۱۸**، گویا برای فتحعلی‌شاه، آغاز برابر نمونه، ۶۶گ ۱۲س [ف. ملی ۲: ۲۱۵] .

فرادیس

از میرزا محمد ابراهیم فرزند عبدالصمد سبحانی فرزند میرزامحمدتهرانی،درکلام‌شیعی درامامت. **آغاز:** الحمدلله اقراربنعمته.. . اما بعد، چنین‌عرض بافرض نماید... میرزاابراهیم ولد .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۵۱ .

9012– **سپهسالار** ۵۴۶۳ : نسخ سدهٔ **۱۳**،انجام‌افتاده، ۲۵۸گ۱۵س [ف.سپهسالار ۵ : ۳۶۰] .

فرق میان معجزه وسحر

ناشناخته. **آغاز :** الحمدلله والصلاة علی رسول‌الله... این مختصری است درمعرفت‌حال نبوت ومعجزه و فرق مابین‌آن و سحر و فرق نبی و متنبی .

9013– **سپهسالار** ۱/۶۹۶۴: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، برای علیقلی میرزا (۲ر – ۲۱ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۶۳] .

فصل الفصول

از سیف‌الدین علی استرآبادی ، نگارندهٔ «بوستان : ۷۱» و جزآن در گزارش «اصل – الاصول :۸۷۸» پدر خود .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۳۳ .

9014– **سنا** ۱۱۸/۶ : نستعلیق**۱۲۵۷**–**۱۲۵۹** دردفتر (ص۹۶) [نسخه‌ها۶ : ۴۴۴].

فلک مشحون

از ملامحمدجعفر شریعتمداراسترآبادی، نگارندهٔ «سلك البیان : ۱۱۶» و جزآن . در اصول دین و یکی از پنج گفتار او در این‌باره است‌به‌نام حاجی‌عبدالله خواجهٔ دربار فتحعلی شاه (۱۲۱۱ –۱۲۵۰) در پنج باب و هر باب درچند فصل وسپس وصل : توحید ، پیامبری ، امامت، معاد ، رد بریهود ونصارا ، بنگرید به «آب حیات:۸۶۸» که گزیده‌ای ازهمین است **آغاز:** الحمدلله الواجب الوجود بالذات .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱ و ۱۶:۳۱۲ .

9015– **مجلس**۵۳۱۲: نسخ‌علی‌فرزند محمد سلیم ، چهارشنبهٔ ۱۲ع۲/**۱۲۴۳**،آغاز برابرنمونه، ۹۴گ [رؤیت] .

9016–**مجلس**۱/۳۳۴۵: نسخ**۱۲۴۵** آغاز برابرنمونه (ص۱ – ۱۳۶) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۱۴۴] .

9017– **مجلس** ۵۳۲۳ : نسخ محمد جعفر فرزند ابوطالب‌قمی، شنبهٔ‌دههٔ دوم محرم **۱۲۶۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۸۱ گ ۱۶ س [رؤیت].

9018 – **دانشگاه** ۲۵۵۶ : نستعلیق محمدکاظم تبریزی **۱۲۸۵** ،یك صفحه از آغاز

افتاده ودرفهرست نگارنده یادنشده‌است. انجام شاخ نباتم دادند [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۴۸] .

فن عقاید = رساله در . . .

ازابواسحاق ابراهیم فرزند محمد اسفراینی درخداشناسی وصفات ثبوتی وکمال خدا ، در چند مسئله .

9019ـ شهیدعلی پاشا ۲۷۰۳/۵ : نوشتهٔ شهاب فرزند تاج حلوائی‌قزوینی ، ۱۵ ج۲/**۷۸۹** (۲۵ پ ـ ۲۸ ر) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۵].

فوائد دینیه

ازدیندار علی‌دادیانی، ازدانشمندان‌شیعی هندوستانی ، که در نیمهٔ سدهٔ یازدهم در تبریز می‌زیسته. بنام شاه‌عباس‌دوم (۱۰۵۲ـ۱۱۰۵) نگاشته است. **آغاز: . . .** چون درشرع انور وسید سرور وطریق اهل‌بیت مطهر.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۳۶ .

9020ـ مجلس۲۰۷۶ : نستعلیق‌متوسط تاریخ یاد نشده ، صفحهٔ یکم نونویس ، بخشی ازآن است، ۴۳۶ص [ف . مجلس ۶: ۶۶] .

الفوائدالشیرازیه فی‌بیان‌مذاهب الاجتهادیه

دربخش ملل ونحل خواهدآمد.

فوائد المبتدی

ناشناخته .

9021ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ق۱ : تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده (ص ۱۴۶ـ۱۷۴) [مخطوطات، سرفرازعلی:۲۷].

فوزالنجاح = کاشف الحق

ق

قاطع المفتاح = تحفهٔ خاقانیه = تحفهٔ فتحیه

درکلام شیعی، باید ازدانشمندان سدهٔ ۱۳ باشد، بنام پادشاهی، درچند مطلب وبرخی از مطلبها درچند مفتاح، ازاثبات واجب تامعاد ، دردیباجه سه‌نام بالا دیده می‌شود [دانش‌پژوه] **آغاز :** سپاس بیقیاس خداوندی راکه ماهیات معدومهٔ حقایق موجودات را از کتم .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۸ .

9022ـ دانشگاه۴۲۴۹ : نستعلیق اصل نگارنده، درمتن‌وهامش، ۱۳۴گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۹] .

قول ناصح

ازناشناس، دردد نصارا .

9023ـ آصفیه ۱۳۵۲کلام : تاریخ و نشانی‌دیگریادنشده [ف . آصفیه ۴ : ۵۴۸] .

کاشف الحق = کاشف الاسرار = هدیة العالمین = فوز النجاح = مناقب قطبشاهی

از معزالدین محمد حسینی اُردستانی ، نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ هل‌أتی : ۳۱» درامامت دریك مقدمه ویك‌باب ودوازده فصل ویك‌خاتمه بنام ابوالمظفر قطبشاه در۱۰۵۸ ساخته، سپس درآن دگرگونیهایی داده شده وبنام «حدیقة‌ـ الشیعة : ۹۳۴» درآمده است،حاجی نوری بر عکس این‌کتاب را دزدیده از حدیقه‌می‌دانند . در دیباجه بدان نامی داده نشده‌در نمای نسخهٔ ۹۹۷ رضوی آمده: بمناسبت مقام به «کاشف ـ

الحق» موسوم گردانید. **آغاز:** حمدی که حامدان ملاء اعلا و ذاکران کرهٔ غبرا ازادای ...وبعد ازسپاس وثنا.

بنگرید: ذریعه ۲ : ۳۲۲ و ۶ : ۳۸۶ و ۱۷ : ۲۳۶ و ۱۸ : ۳۲ ـ ف. دانشگاه ۳ : ۶۰۰ ـ روضات الجنات : ۲۲۶ ـ طرایق ـ الحقایق : ۹۴، ۹۹.

9024ـ **دانشگاه** ۲۱۷۶ : نستعلیق چهارشنبهٔ ۱۱ رمضان **۱۰۶۹**، ۳۲۲گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۹ : ۸۶۸].

9025ـ **نجف**، شیخ‌الشریعهٔ اصفهانی : نوشتهٔ محمدسعید فرزند اسماعیل مداح‌سمنانی، در **۱۰۷۱** نام نگارنده ندارد و بنام «امامت» خوانده شده [ذریعه ۲ :۳۲۲].

9026ـ **اهواز**، سیدمحمد جزائری: نوشتهٔ **۱۰۸۰** درخبوشان [ذریعه ۱۷ :۲۳۶].

9027 ـ **دانشگاه** ۳۹۹۹ : نستعلیق آدینهٔ ۱۰ ع۱/**۱۰۸۰**، درنمای نسخه «کشف الحق» نامیده شده است، ۲۱۶گ ۲۶س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۹].

9028ـ **الهیات** ۶ ب : نستعلیق محمد محسن ولد خواجه اسماعیل بارفروش دهی، دوشنبهٔ **۱۰۸۸**، سه برگ آغاز نونویس، ۳۰۰گ ۲۵س[ف. الهیات ۱: ۱۰۴].

9029 ـ **ملك** ۴۱۷۱/۲۵ : نستعلیق **۱۰۹۲**(درش۲۹ بهمن‌خامه) (۱۰۷ر–۱۹۱ر) آغازوانجام افتاده باعنوانهایی : ذکرامام سیم ذکر امام چهارم تا ذکر امام دوازدهم و سپس قیام اوهمراه باحکایتهایی. ویادداشتی دربارهٔ اینکه این کتاب کاشف‌الحق است [رؤیت].

9030 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۵۹۵ : نستعلیق زیبای **۱۰۹۲**، ۴۴۳گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

9031 ـ **رضوی** ۹۲۷ حکمت : نسخ محمدصادق **۱۰۹۸** برای امام‌وردی بیك حاکم شیرازنوشته، آغاز برابر نمونه، درصفحهٔ عنوان آمده: که‌به‌مناسبت مقام‌به «کاشف‌الحق» نامیده گردانید، ۲۸۲گ ۲۷س [ف. رضوی۴: ۲۱۸].

9032ـ **ملك** ۵۸۸۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد دوم است از فصل ششم تافصل دهم، آغاز وانجام افتاده، ۲۵۲گ ۱۷س [رؤیت].

9033ـ **ملك**۵۸۸۲: نستعلیق سدهٔ**۱۱** جلد سوم است از امام چهارم و سپس پنجم، آغاز در دیباجه و انجام درخاتمه افتاده است ۱۸۴گ ۱۸س [رؤیت].

9034ـ **الهیات** ۲۲۵ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، برگ پایان نونویس۱۳۳۴ [ف. الهیات ۱ : ۱۰۴].

9035ـ **مجلس** ۵۲۶۹: نستعلیق نیمهٔ شعبان **۱۱۰۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۹۱گ ۲۵س، نام کتاب‌در پشت جلد «کاشف‌الاسرار» آمده [رؤیت].

9036ـ**دانشگاه**۲۱۶۷: نستعلیق‌محمد مقیم‌آدینهٔ ۲۵ شعبان**۱۱۴۶** درقزوین ۲۸۷گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۹ : ۸۶۴].

9037ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۰۰۳ : نستعلیق محمدشاه جونفوری و جانمحمد، ۷ج ۱/**۱۱۶۵**، نسخه بنام «مناقب قطبشاهی» است ۵۱۵گ[یادداشتهای‌سیدعبدالعزیز طباطبایی].

9038ـ **مجلس** ۵۲۲۱ فهرست نشده: نستعلیق ۱۰ ذیحجهٔ **۱۱۹۱**، در نمای نسخه «وسیلة النجاة» نامیده شده، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9039ـ **تهران**، دکترمفتاح: نسخ سدهٔ **۱۳**، نسخه ردصوفیه‌را ندارد وبخامهٔ نویسنده

از اردستانی و بنام «فوز النجاح» خوانده شده [رؤیت].

9040ـ دانشگاه ۵۲۴: نستعلیق محمد سلیم فرزند حاج محمدامین متولی، در ۲ ذیحجهٔ ۱۲۲۰، در پایان بخامهٔ نویسنده «کاشف الحق» خوانده شده، آغاز برابر نمونه، ۳۶۶ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۳ : ۶۰۰].

9041ـ مجلس ۲۰۷۸ : نسخ تعلیق متوسط میرزا احمد ۱۲۸۶ نویسنده آنرا بنام «کشف الحق» نگارش علامهٔ حلی ! دانسته و آقای نفیسی فهرست نگار کتابخانه آنرا از ابن خاتون دانسته که هیچیك درست نیست. آغاز برابر نمونه، نسخه به قطبشاه پیشکش شده است [ف. مجلس ۶ : ۶۸].

9042ـ دانشگاه ۲۹۷۶: نسخ سدهٔ ۱۲ زرین، آقای باستانی آنرا در صفحهٔ عنوان «تحفهٔ بهشت آیین» نامیده است، ۲۷۳ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۲].

9043ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۹۰ : سدهٔ ۱۳، نسخه بنام «کشف الحق» است، ۱۸۸ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

9044ـ رضوی ۹۲۸ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام « کاشف الحق » آمده ، ۴۷۷ گ ۲۵ س [ف. رضوی ۴ : ۲۱۹].

9045ـ نجف، حسینیهٔ شوشتریها: وقف حاج علیمحمد، درنمای نسخه «حدیقة الشیعه» خوانده شده، وبخش خرده‌گیری ازصوفیان را ندارد [ذریعه ۲ : ۳۲۲].

کاشل بهایی

از عماد الدین حسن طبری ، نگارندهٔ «تحفة الابرار : ۹۰۶». بنام بهاء الدین محمد فرزند شمس الدین محمد جوینی صاحب دیوان درطی دوازده سال نگاشته و در ۶۷۵ بانجام رسانده است. ذریعه به نقل از ریاض آنرا در دوجلد یاد می‌کند . تنها جلد یکم آن دردست هست وچاپ شده است، این جلد درامامت علی وسرگذشت اوست وجلد دوم درسرگذشت دیگر امامان بایدباشد. **آغاز**: سبحان یکی پادشاهی که بساط عظمت او در اوهام انس وجان نگنجد .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۵۲ ـ ف. مشار ۱۲۴۵ .

9046ـ مجلس ۲۰۷۷ : نسخ خوب سدهٔ ۸، آغاز وانجام و میانه افتاده ، ۳۴۰ص [ف. مجلس ۶ : ۶۷] .

9047ـ مجلس ۵۶۶۳: نسخ سدهٔ ۸، انجام افتاده، ۵۵۴ص ۱۷س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

9048ـ رضوی ۲۱۹ حکمت: نستعلیق ۹۷۴، آغاز برابر نمونه، ۲۲۰ گ ۱۹ س [ف. رضوی ۱ : ۶۷] .

9049ـ اصفهان، سیدمحمدعلی روضاتی: نوشتهٔ عبدالهادی فرزند رفیع الدین حسینی ، آدینهٔ ۲۲ صفر ۱۰۱۷ ، [یادداشتهای آقای روضاتی] .

9050ـ مشهد، فرخ ۱۰۰ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۴] .

کبایر = رساله در . . .

از محمد عبد الحسیب علوی ، نگارندهٔ «عرش سماء التوفیق : ۵۳» و جز آن .

9051ـ تهران، اصغرمهدوی ۲/۴۹۵ نستعلیق ۱۰۸۳ ، درفهرست بعنوان «رساله در تعدادکبایر» آمده است [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۰].

کشف الاستار عن وجوه الاسرار

از سید محمد هادی فرزند مهدی فرزند دلدارعلی نقوی نصیرآبادی (۱۲۲۸ ـ پیرامن

۱۲۷۸) . در پاسخ « مفتاح الاسرار » پادری مسیحی، درهند بچاپ رسیده است.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۱۸۴ و۱۸۹ : ۱۲- مؤلفین مشار ۶ : ۷۳۰ .

9052- **اصفهان**،سیدمحمدعلی‌روضاتی: نوشتهٔ رجبعلی اصفهانی، یکشنبهٔ ۱۳رجب سدهٔ **۱۳** ، در کاظمین برای حاجی عبدالمطلب [یادداشتهای آقای روضاتی] .

کشف الانوار = کشف الاسرار

ناشناخته، گویا ازمردمان سدهٔ سیزدهم ، درامامت علی ازروی آیتها و خبرها. **آغاز:** الحمدلله الـذی جعلنا من‌المؤمنین الذین هـم عن‌اللغومعرضون . . . از این کلمات استنباط می‌شودکه مابین اسلام.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۱ .

9053 - **دانشگاه** ۱۲۸/۱ : نسخ و نستعلیق خوش تاریخ یاد نشده (ص۱ - ۱۲۰) آغاز برابر نمونه، همراه « کشف المعاد » در فهرست‌آمده: گویا نگارندهٔ این دو یکی باشد [ف . دانشگاه ۳ : ۶۰۶] .

9054- **رضوی** ۹۳۴حکمت : نسخ و نستعلیق خوب تاریخ یاد نشده ، آغاز و انجام برابر نسخهٔ دانشگاه در فهرست بنام «کشف - الاسرار» آمده و نگارنده از مردمان اواخر سدهٔ **۱۳** یاد شده است ، ۶۶گ ۱۱ س [ف . رضوی ۴ : ۲۲۱] .

کشف الحق = کاشف‌الحق

کشف الغموض وبیان الرموز

از ملامحمد یوسف فرزند آقا بیك، (آقا محمدبیك، ذریعه) دهخوارقانی . در عقاید و اخلاق‌وسنن وآداب مذهبی، بسال ۱۰۷۱ آغاز بدان کرده ، وبنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷) در یك مقدمه و پنج فن و یك خاتمه ساخته است: مقدمه درفضیلت‌علم‌وعالم،فن۱-در توحیدوصفات‌باری ۲- مذاهب مختلفه و بطلان آنها ۳- حجج الهی وحقیقت‌آن ۴- واجباتی که تعلق برجوارح ظاهری می‌گیرد ۵- اخلاق حمیده‌وذمیمه. خاتمه،دعوات‌موجزات‌ومهمات **آغاز :** الحمدلله الذی الهمنا معرفة وجوده ومن‌علینا بفضله وجوده .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۴۹ .

9055- **رضوی** ۹۴۳حکمت: نستعلیق **۱۰۸۸**. آغاز برای نمونه یاد شده ، تنها فن یکم‌را درهفت غمض‌دارد، ۱۳۴گ ۱۹س [ف. رضوی ۴ : ۲۲۵] .

کشف المعاد

ناشناخته، درمعاد ازروی‌آیتها وخبرهای شیعی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۶۲ .

9056- **دانشگاه** ۱۲۸/۲ : نستعلیق و نسخ خوش تاریخ یاد نشده ، همراه «کشف الانوار :9053» درفهرست‌آمده :گویا هر دو نگاشتهٔ یك‌تن‌است (ص -۵۶) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۰۷] .

9057- **رضوی**۹۴۴حکمت: نستعلیق خوب تاریخ یادنشده، همراه «کشف الاسرار : 9054»درفهرست آمده: باید هردو ازیك تن باشد، ۲۸گ ۱۱س [ف. رضوی ۴:۲۲۵] .

کشف المعارف

اززین‌العابدین‌فرزند ملااسکندر شیروانی مستعلی‌شاه ، متخلص به تمکین (نیمهٔ شعبان ۱۱۹۴ - ۱۲۵۳). در یك مقدمه و سه باب و یك خاتمه: مقدمه در احوال والد . باب ۱ - درباعث سیاحت و سفر داعی ۲ - در اعتقادات مؤلف . . . نام‌کتاب و نگارنده وتاریخ زایش

او درنسخهٔ مجلس آمده. **آغاز:** حمدله. صلاة امابعد، چنین گوید... ابن ملا اسکندر زین ـ العابدین شیروانی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۷۶ و ۱۸ : ۶۲- ریاض العارفین : ۴۲۵ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۸۳ ـ دانشمندان آذربایجان: ۱۶۹ـ ریحانة الادب ۲ : ۴۰۶ ـ سبك شناسی، بهار۳: ۳۹۶ مؤلفین مشار ۳ : ۲۶۱ ـ نامهٔ دانشوران ۵ : ۸۵ ـتاریخ ادبیات برون، رشید یاسمی: ۲۹۹.

9058ـ **مجلس ۴۶۲۴/۲** : نستعلیق علی‌فرزند حسینعلی، در۱۴ع۱ **۱۳۰۹** (۱پ ۳۲پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9059 ـ **مجلس ۴۲۷۱/۲** : نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۲۴ـ۵۴) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

کشف و اشراق

از میرزا هدایت‌الله وزیر دفتر آشتیانی ، نگارندهٔ «درمخزون :۹۴۲» وجز آن. کلامی است عرفانی ودرآن به «میزان الحق» تاخته. دومین رساله ازنگارشهای اوست . **آغاز :** لله الحمد رب‌السماوات ورب‌الارض... برصاحبان ذوق وذکا کالشمس فی‌وسط السماء .

بنگرید : ذریعه ۱۸ ، ۶۶.

9060 ـ **ملك ۶۳۰۰** : نسخ محمد فرزند علیمردان کمره‌یی ، پنجشنبهٔ ۵ ذیحجهٔ **۱۲۸۳** برای‌میرزامحمدعلی‌کرمانشاهی،عنوانها نانویس مانده، ۸۸گ ۱۶س [رؤیت].

9061 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۱۶۱ : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۸۳** [رؤیت].

9062ـ **تهران** ، ملی ۸۹۷ ف : نسخ ابوالقاسم‌شریف، در**۱۲۸۳**، آغاز برابرنمونه تاریخ انجام ۱۲۸۳ یادشده‌است، ۸۴گ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۴۳۳] .

9063ـ **دانشگاه ۳۶۷۳/۲**: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، همراه « اصول دین » [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۸۰].

9064ـ **رضوی ۹۳۵** حکمت: نسخ ، تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۷۸گ ۱۵ س [ف . رضوی ۴ : ۲۲۱] .

کفایة الطالب = سرور المؤمنین

کلام = رسالهٔ کلامی

کلید بهشت

ازقاضی‌محمدسعید قمی، نگارندهٔ «اسرار الصنایع : ۶۴۶» وجزآن، ودربرخی ازنسخه ها ازدیگران دانسته شده. در دو بخش : ۱ ـ در مسایل ضروریه که لازم است تقدیم آن ۲ـ مبدأومعاد، درفصلهایی. که درمصر بسال۱۳۵۱ وسپس بکوشش آقای مشکاة درتهران ۱۳۱۵خ چاپ شده. **آغاز:** لااله الاالله، له الکبریاء و الاسماء الحسنی... خداوندا زبان‌را از لاف و بیان‌را ازگزاف .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۳۲ ـ ف. مشار ۱۲۷۸ ـ پیشگفتار چاپ تهران .

9065 ـ **دانشگاه ۳۷۴/۱** : شکسته نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۸۵** بروزگار نگارنده (۱ پ ۵۱پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۲۱] .

9066ـ **کاشان**، کتابخانهٔ‌آثار ملی۳/ ۵۰۰: سدهٔ **۱۱**، درفهرست آمده «کلید بهشت یامفتاح الجنان» بنام ملا رجبعلی . گویا یکی است (ص۱۹۰ ـ ۲۷۵) [نسخه‌ها ۴: ۳۵۷] .

9067ـ **مجلس ۴۳۳۵/۷** : نستعلیق نسخ سدهٔ**۱۲** (۱۱۸پ- ۱۴۹پ) [ف. مجلس ۱۲ : ۲۹] .

9068ـ **دانشگاه۱۶۶۱/۳** : نستعلیق محمدکاظم، ۱۸رجب**۱۲۲۳** (۴۵پ ـ ۷۷ر) آغاز برابرنمونه ، درفهرست آمده : در پایان

بنام «مفتاح الجنان» خوانده شده و در نمای نسخه‌نویسنده آنرا ازملامحمدصادق اردستانی خوانده [ف. دانشگاه ۸ : ۲۳۰] .

9069ـ ملك ۴۶۵۶/۱ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند محمد حسینی تفرشی نزدیك صفر ۱۳۱۱ نام‌کتاب دردیباجه مخدوش ودرپایان بخامه کاتب ازآن ملارجبعلی‌تبریزی دانسته شده است. [رؤیت] .

گ

گفتگوی حسن بصری باشمعون

حسن‌بصری (۲۲ ـ ۱۱۰) باشمعون‌نامی که گویا آتش پرست بوده، دربارهٔ آیین اسلام گفتگویی‌کرده واین‌فارسی‌آنست. **آغاز:** نقل است‌که حسن بصری، همسایه‌ای داشت آتش‌ـ پرست نام‌او شمعون، دربیماری مرگ افتاده .

9070ـ دانشگاه ۱۰۳۸/۲ : نستعلیق شکسته و برخی چلیپا محمد باقر اصفهمان در اکبرآباد، ۲۰شعبان پیرامن۱۰۵۵ ، (گ۱۹) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۱۳] .

گلشن امان

از محمد تقی فرزند داود دیلمی.

درفهرست‌موزهٔ بریتانیا بدون‌نشانی‌بیشتر دربخش‌کلام یادشده است .

9071ـموزهٔبریتانیا Or ۱۲۰۷۷: نوشتهٔ ۱۰۸۷ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲] .

ل

لآلی = تحفهٔ لارید

میرزا محمد اخباری در ص ۹۱۱ .

لب اللباب

از محمد کلباسی شیخی ، نگارندهٔ «تفسیر آیهٔ بسمله : ۲۳» وجزآن، تقریرات درس او است .

9072ـ دانشگاه ۲۷۸۴/۲ : نستعلیق علی محمد شاهرودی ۱۳۱۰ ،ازدرس۲۳مؤرخ ۱۹ج۲/۱۲۹۹ است تا درس ۲۵ مؤرخ‌ج۲/ ۱۲۹۹ (ص ۵۸۹ ـ ۶۳۸) [ف. دانشگاه ۱۰ :۱۶۳۷] .

لسان الحال

سرگذشت نگارنده است که پس از چهل سال به‌آیین مسیح‌گرویده، وخرده‌گیریهایی از اسلا است ، ودرآن از «سیرالمصطفی» یاد شده است. درپایان‌آمده: تاریخ این‌لطیفه چوجستم دوباره‌گفت ـ بگشود لب‌زحمد خداوند دادگر **آغاز :** خداوند قادر و قدوس و مهربانی که دیدهٔ حق‌جویان... مقال حال وسرامد احوال : پدرمن.

9073ـ دانشگاه ۴۳۸۹/۱۰ : ازسدهٔ ۱۴ (ص۱۶۴ ـ ۱۸۱) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۳] .

لطایف غیبی و عواطف لاریبی

از علوی، در بخش تفسیر ص۵۷ گذشت .

لمعات النور فی کیفیة الظهور

از جلال الدین محمد فرزند ابـوتراب شیرازی مرودشتی ، در اثبات مهـدویت و رد

«بحرالعرفان» میرزا ابوالفضل گلپایگانی بابی درپنج لمعه: ۱ـ مهدی موعود ۲ـ علائم ظهور ۳ـ کیفیت ظهور وزمان آن ۴ـ امورمترتبه بر ظهور ۵ـ خصایص مهدی موعود. در ۱۳۳۰ بدان آغاز کرده وجلد یکم آن بنام «بشارة ـ الظهور» در۱۳۳۶چاپ‌شده. **آغاز:** الحمدلله الدائم،ملك‌المطاع حکمه.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۴۷ ـ مؤلفین مشار ۲: ۳۵۹ ـ ف. مشار: ۲۲۷.

9074ـ **رضوی**۶۹۳اخبار(۶۸۰۳): بجزچند صفحه بخامهٔ نگارنده است، ۳۰۸گ ۱۷س [ف. رضوی ۵: ۱۶۰].

لوازم الدین

ازملاادهم خلخالی، نگارندهٔ«تفسیر سورهٔ فاتحه: ۱۰» و جزآن. گزارش و ترجمه‌ای است از «باب‌الحادیعشر» و پیش ازآغاز مسئلهٔ کفایت‌وعدم‌کفایت‌ظن‌رادراصول‌دین‌مورد‌گفتگو قرارداده است. او بسال ۱۰۳۷ در تبریز آغاز باین‌گزارش‌کرده است. **آغاز:** ثنا و ستایش واجب‌الوجودی را لایق وسزاوار است که عدم سابق.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۱۷و۱۸: ۳۵۷ دانشمندان آذربایجان: ۲۷۳.

9075ـ **رضوی**۹۶۸حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، چلیپا در سه ستون، ۴گ [ف. رضوی ۴: ۲۳۲].

لوامع الهیة = لوامع ربانی

لوامع الانوار الی معرفة الائمة الاطهار

ازعلی‌زواره‌ای‌اصفهانی، نگارندهٔ «ترجمة الخواص: ۱۳» و جزآن. گزیده‌ای است از «احسن الکبار فی‌مناقب الائمـة الاطهار» بـا باافزودگیهایی، دریك مقدمه درتوحید و عدل ونبوت و امامت و معاد، سپس چهارده باب در سرگذشت چهارده تن و هر یك باب در چند فصل و قانون و قاعده واصل بدستور شاه ـ تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) بسال ۹۵۵(برطریق صدق درباب ازصراط مستقیم)نگاشته‌است.

آغاز: حمد و سپاس بیرون از حیطهٔ حدود واجب‌الوجودی رارواست که درذات عالی.

بنگرید: ذریعه۱: ۲۸۸ و ۱۸: ۳۶۱.

9076ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۲۵۷: نستعلیق محمد صالح ساکن رودبار، ۶ محرم **۱۰۳۰**، آغاز برابر نمونه، ۲۳۴گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

9077ـ **سنا** ۱۸۰: نستعلیق محمدرضا فرزند گته آقای اشرفی، ۱ ج تاپنجشنبهٔ ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۰۶۸**، ۷۵۰ص ۲۳س [نسخه‌ها ۶: ۴۶۷].

9078ـ **سپهسالار**۵۵۱۴: نسخ بی‌نام سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام نونویس سدهٔ ۱۳، ۳۳۶گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۵: ۴۸۵].

9079ـ **قم**، کتابخانهٔ‌آستانه: سدهٔ**۱۳**، آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۵: ۳۹۷].

9080ـ **تهران**، آقای‌محیط طباطبائی: [ذریعه ۱۸: ۳۶۱].

لوامع ربانی

از میر سید احمد علوی عاملی، نگارندهٔ «لطایف غیبی: ۵۷» و جز آن. در رد کشیش فرنگی که دررد اسلام نوشته بود، یکسال پس از «مصقل الصفا» که دررد همان کشیش نگاشته بود، بسال ۱۰۳۱ نگاشته است. اوکتاب‌دیگری بنام «صواعق الرحمان» در رد یهود نیز دارد که سید عاملی‌آنرا با «لوامع»به نادرست یکی

دانسته است . **آغاز :** الحمدلله الذی هدانا لهذا و ماکنا لنهتدی لولا ان هدانالله . مخفی نماند برمدارك اصحاب.

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۹۴ و ۱۸ : ۳۶۶ اعیان الشیعه ۹ : ۴۰۸ .

9081-**اصفهای**، سیدمحمدعلی روضاتی: نسخ، گویا نسخهٔ اصل وبخامهٔ نگارنده باشد ، وبسال **۱۰۳۱** نگاشته شده‌است. درمتن وهامش اضافه‌هایی ازنگارنده هست ، ۱۰۹ گ ۱۲ س [ف . روضاتی ۱ : ۱۸۰] .

لوامع محمدیه

از مصطفی فرزند اسماعیل موسوی علوی (بنگرید : طلسم شاهی: ۳۲۹)، شاگرد میرزا محمد اخباری ، در عقاید شیعه و حدوث اصل اجتهاد و منع ازعمل به ظن ، به‌نام محمد شاه قاجار (۱۲۵۰ - ۱۲۶۴)وحاج میرزا آقاسی ایروانی. **آغاز:** لك الحمد یارب حمداً یکون لنااليك وسيلة وللزلفى .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۷۰ .

9082-**الهیات** ۶/۴۶۳د: نستعلیق سدهٔ **۱۳**(۱۲۵پ-۱۴۶پ) [ف.الهیات۱:۳۰۴].

لؤلؤ البحار فی منقبة الائمة الاطهار

از سید محمد رفیع نظام العلماء تبریزی نگارندهٔ «حقیقة الامر: ۷۸۲» وجزآن. دربارهٔ زهرخوردن حضرت رضا واینکه اگرمی‌دانست چرا خورد ، و اگر نمی‌دانست این منافی علم امام است ، و پنج پاسخ بدان، در ۱۱ ج ۱/ ۱۳۰۰ بانجام رسانده، و درتبریز در ۸۰ ص چاپ شده است. در پایان‌آن از «انیس الادباء وسمیر السعدا، ومصابیح الظلم و تشریح الحکم» خود یادکرده است. **آغاز:** حمدله ... چنین گوید... محمد رفیع. . . که این روزها یکی ازاحباء درمسئلهٔ تناول حضرت رضا .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۷۹ - طبقات اعلام ، النقباء ۷۸۷ - ف . مشار : ۱۳۳۱ .

9083- **دانشگاه** ۳/۳۷۱۶: نستعلیق محمدفرزندطهماسبقلی نجم‌ثانی تبریزی، نایب اول کار گزاری بغداد درکاظمین، ج۲/**۱۳۰۷** (۱۱۸پ-۱۳۶پ) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۱۸].

اللؤلؤ الغالیة فی اسرار الشهادة

از ابوطالب فرزندابوتراب قائینی ، زاده در۱۲۳۰ ودرگذشته درراه حج درکرخ بغداد ۱۲۹۳ . در اسرار شهادت حسین به عربی و فارسی ، باعنوان: لؤلؤه . و نخستین لؤلؤ آن در لزوم: عقل، دین، نفس، نسب ومال است . این کتاب همراه «اسرارالتوحید» فرزندش در ایران چاپ‌شده است . **آغاز:** الحمدلله الذی شرح صدورنا بلوامع الاسرار .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۸۸ ، ۱۴۴ و ۱۸ : ۳۸۱ - طبقات اعلام الشیعة ، کرام : ۴۰ - فوائد الرضویه: ۴۱۸ - مؤلفین مشار ۱: ۱۸۲

9084 - **دانشگاه** ۳۷۵۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۱۶ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۵۱] .

م

ماحی الضلالة و الغوایة

از سید ابوطالب قاینی ، نگارندهٔ «لؤلؤ الغالیة :۹۸۵» وجزآن. ردیست بر «شمس - الهدایة وقالع الضلاله:۹۶۷» هروی که در رد شیعه بوده است . این رد بشیوهٔ حاشیه نویسی استکه در ۱۶ع۱/ ۱۲۹۰ بانجام رسیده است

آغاز: ثنای بیعدد خداوندی را سزد .

9085ـ **نجف**، مدرسهٔ صدر : نوشتهٔ **۱۲۹۷**، درهامش «شمس الهدایة» [ذریعه ۱۹ : ۱۷] .

مال ناصبی = رساله در . . .

از محمد باقر مجلسی (بنگرید : بدا : ۷۴۴) درفهرست دانشگاه آمده: گویا از محمد طاهر شیرازی اخباری (بنگرید: تحفهٔ شاهی: ۸۲). **آغاز:** الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی .. شیخ طوسی (رض) در تهذیب بسند مختلف فیه ازمعلی.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۷ .

9086ـ **سامره**، میرزا محمد طهرانی: نوشتهٔ **۱۱۷۳**، درذریعه ازآن مجلسی یاد شده [ذریعه ۱۹ : ۲۷] .

9087ـ **دانشگاه ۸**/۲۴۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۸۳۳-۸۴۴) درفهرست باحتمال از آن محمد طاهر اخباری دانسته شده است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۵۰] .

مباحثه با . . . = مناظره با . . .

مباحثه

از محمد باقر فرزند عبدالکریم سلماسی که بدستور عباس میرزای قاجار با کمك میرزا عیسی قائم مقام درگذشتهٔ ۱۲۳۷ پاره‌ای از انجیل‌را ازلاتینی به‌فارسی درآورده وبامطالبی که ازآن بیرون کشیده باکشیشان گفتگو کرده است. بنام فتحعلیشاه(۱۲۱۱ - ۱۲۵۰) .

9088ـ **سنا** ۱۳۲ : نستعلیق سه شنبهٔ ۱۷ج۲/**۱۲۶۳**، در۶۵ص [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۸] .

مجالس الابرار لتلذ ذ الاخیار

در شانزده مجلس ویك خاتمه ، در اصول عقاید واخلاق مذهبی بروش‌شیعی.

9089ـ **دانشگاه ۲**/۴۲۰۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۸۳ر - ۹۱پ) آغاز وانجام افتاده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۰] .

مجسمه = رساله درکلمات باطلهٔ...

گفتهٔ آنان‌را آورده وسپس ردکرده است، ازنگارندهٔ‌شیعی. **آغاز:** گفته‌است ابن‌سمعانی تمیمی‌که ازمجسمه است، که خدایتعالی جسمی است برصورت انسان وهلاك شود.

9090ـ **ملك** ۳۴۶۶/۱۳ : نستعلیق الشریف‌محمد فرزنداحمد فرزند مهدی‌حسینی از سدهٔ **۱۰ - ۱۱** با تاریخ ۸۵۳ که در دفتر کتابخانه تاریخ نوشتن آمده است (۳۰۵ ر - ۴۰۸) [رؤیت] .

مجمع

دراصول پنجگانه .

9091ـ **دانشگاه ۳**/۱۸۲۸ فیلم : از روی مجموعهٔ مؤرخ**۱۲۶۲** [فیلمها ۱ : ۶۲۸].

محضر الشهود فی رد الیهود

از حاجی بابا قزوینی، نگارندهٔ «ردیهود ۹۴۷» وجز آن. که در۱۲۱۳ درشهر یزد می زیسته، در دیباجه از پدرش‌که یهودی بوده یاد کرده است. در ۶ رمضان ۱۲۱۱ درشهریزد، در یك مقدمه و هفت باب و یك خاتمه بانجام رسانده است : ۱ـ در ذکر آنچه خداوند به ـ ابراهیم وفرزندان اووعده دادومرتبهٔ اسماعیل ۲ ـ گفتهٔ پیامبران دربارهٔ پیامبر اسلام ۳ ـ علاماتی از کتابهای‌آسمانی‌گذشته برای ظهور پیامبر اسلام ۴ ـ احوالات حضرت عیسی ۵ ـ ستایش از بنی‌اسرائیل ۶ ـ مذمتها از آن قوم ۷ ـ اخبار و احوالی چند. و باپیشگفتار سید احمد حسینی در نجف، در۱۳۴۷خ چاپ‌شده. **آغاز :** الحمدلله الذی هدانا سواء السبیل و کرمنا بمتابعت ... وبعد، چنین‌گوید.

بنگرید : راهنمای کتاب ۱۲ : ۱۸۶ .

9092 ـ **مجلس** ۲۰۸۲ : نسخ خوش **۱۲۱۳** برای نگارنده نوشته شده، آغاز برابر نمونه، ۲۰۸ ص ۱۶ س [ف . مجلس ۶ : ۷۱] .

9093 ـ **رضوی** ۹۸۷ حکمت : نستعلیق ابوالحسن ۱۸ شوال **۱۲۲۱**، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۴ : ۲۳۸] .

9094 ـ **دانشگاه** ۱۱۸۶/۱ : باتاریخ **۱۲۸۷** دردفتر (۱پ ـ ۸۱پ) ، آغاز برابر نمونه، همراه ۴ گفتار دیگر در رد یهود [ف . دانشگاه ۶ : ۲۲۵۱] .

9095 ـ **ملك** ۶۳۶۶ : نسخ سده **۱۳**، این‌که نسخه بنام «ردبریهود : 8772» گذشت گویا همین گفتار باشد .

9096 ـ **دانشگاه** ۲۵۲۹/۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۱پ-۱۰۳ر) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۲۹] .

9097 ـ **فرهادمعتمد** ۱۶ : نسخ تاریخ یاد نشده ، با مهر محمد باقربن حاجی بابا [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۳] .

محکمهٔ شورای محمدی = محکمهٔ شورای ناصری

ازشیخ علی‌فرزندمحمدجعفر شریعتمدار ، نگارندهٔ «بوستان : ۷۱» و جز آن. بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) درچهارده باب ۱ ـ توحید ۲ ـ عدل ۳ ـ نبوت ۴ ـ امامت ۵ ـ معاد(خاتمه دراخلاق) ۶ ـ طهارت ۷ صلات ۸ ـ صیام ۹ ـ جهاد ۱۰ ـ قضا ۱۱ ـ شهادات ۱۲ ـ حدود ۱۳ ـ قصاص ۱۴ ـ دیات [دیباجه] شعرهایی ازخود او نیز درآن هست . **آغاز:** الحمدلله الذی انتشر بسحاب رحمته ظل کل ظلیل، فاجاد و جاد.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، نقباء : ۱۳۶۱ .

9098 ـ **دانشگاه** ۴۳۱۰ : نستعلیق حسن تفرشی، ۲ ذیحجهٔ **۱۳۲۳**، نسخه پنج باب بیش ندارد ودرخاتمه افتاده، ۱۷۶ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۷۴] .

المختصر الکافی

از فریدالدین محمد فرزند محسن بیهقی درتوحید وپیامبری وامامت بروش شیعی‌امامی، در هشت‌مسئله . که بسال ۷۷۷ نگاشته است . **آغاز:** . . . چون حکمت بسیار درقطرهٔ آب پدیدآمد ، بایدآنرا پدیدآرنده‌ای‌بود دانا .

9099 ـ **دانشگاه** ۲۱۴۴/۲۸ : نوشتهٔ تاج‌الدین حسین‌صاعد فرزند شمس‌الدین‌طوسی دوشنبهٔ ۱۵ شوال **۹۸۶** ، شمارهٔ ۲۸ «گنجینهٔ گرانمایه» = دستور (ص۳۸۸ ـ ۳۹۰) [ف. دانشگاه ۹ : ۸۲۶] .

مرآت آگاهی = آینهٔ شاهی

در ص ۸۶۹ گذشت .

مرشد العباد

از عبدالحمید فرزند محمد رضا تفرشی ، درشرح گفتاری ازشیخ احمد احسائی درعقاید، دریك‌مقدمه‌وچهل باب ویك‌خاتمه، بسال ۱۲۴۵ بانجام رسیده است . **آغاز :** خدایی‌راکه عین عنایتش‌جمیع‌اعیان را عین‌حق بین‌عنایت‌فرمود.

9100 ـ **مجلس** ۵۱۹۶/۱ : نسخ اسماعیل فرزند حاجی مقیم سمنانی ساکن سرخهٔ سمنان در **۱۲۸۶** (۱پ ـ ۴۷ر) [ف . مجلس ۱۶ : ۰۰۰] .

مرشد العوام

میرزای قمی، دربخش فقه خواهدآمد.

مرموزات = کتاب ...

از دانشمند شیعی وعالم بحروف ، که در

آن مسائل کلامی و فقهی بساخت علم حروف و رموز آمده است .

9101 ـ دانشگاه ۴۵۸۲/۲ : نسخ ، با تاریخ ج۱/۱۲۷۲ دردفتر ، آغاز و انجام افتاده [ف دانشگاه ۱۴ : ۳۵۱۴].

مسایل ترسایان وجهودان رومی

آغاز: الحمدلله و الصلاة والسلام علی رسول‌الله محمد وآله اجمعین .

9102 ـ قاهره ، دارالکتب ۹ تاریخ فارسی : بی‌تاریخ (گ ۷۷ ـ ۸۶) ۱۲ س [ف.مخطوطات۱: ۲۶۷].

مسایل عبدالله سلام باپیامبر

9103 ـ دانشگاه ۴۴۱۹/۷ : نوشتهٔ میرزا محمد علی شریف یـزدی شاهـرودی ، ۱۳۱۷ برای مرشد سرخملی شاه (ص ۲۱۳ـ ۲۳۰) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۸۴] !.

مشارق الحق الیقین

از محمد تقی فرزند سید مؤمن حسینی ، که در قزوین می‌زیسته و در ۱۲۷۰ درگذشته است. دردیباجه‌می نویسد: درروزگارفتحعلیشاه قاجار رساله‌ای از فرنگ رسیده بودکه در آن ازارکان شریعت اسلام پرسشهایی‌کرده بودند ، ودر۱۲۲۷ نسخه‌ای باو داده‌اند، و درسفرحج و عتبات موجبات نگارش این کتاب را فراهم کرده ، و در اوایل سال ۱۲۳۱ آنرا در یك مقدمه وسه باب بانجام رسانیده است.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۲۲۹ ـ فوائدالرضویه : ۴۳۷ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۲۴۰ .

9104ـ مجلس ۲۰۸۳ : نسخ و گاهی تحریری۱۲۳۱(سال نگارش) و شاید نسخهٔ اصل باشد، آغازاندکی افتاده، جزء یکم‌کتاب است. ۴۴۱ص ۲۱س [ف. مجلس ۶:۷۲] .

مشکاة العارفین

از محمدعلی‌کرمانشاهی، در یك مقدمه و پنج شعله وهریك درپنج اشعه، بنام ناصرالدین شاه قاجار نگاشته است .

9105ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۴۸ : نسخ‌خود نگارنده، دردوشنبه ۱۲ج۲/۱۲۸۳ [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۰] .

مشکاة العباد

از مهدیقلی فرزند میرزا مرتضی قلی، در کلام شیعی .

9106ـ همدان ، مدرسهٔ دامغانی : نستعلیق خود نگارنده ۱۳۲۹ [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۹] .

مصائب النواصب = ترجمهٔ . . .

در ص۹۲۲ ، ۹۲۳ گذشت .

مصابیح الطریق

از شیخ عبدالوهـاب فرزند محمد حسین کاشانی ، که بروزگار فتحعلیشاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰)می‌زیسته،دراصول‌دین، برای شاهزاده عباس میرزا. آغاز : سبحانك اللهم یامن دل علی ذاته بذاته . . .

9107ـ رضوی۲۶۲ حکمت: نستعلیق نگارنده‌در۱۲۳۵ ،وقف تاج‌ماه‌بیگم در۱۲۶۲ ۱۹۵ گ، ۲۰س [ف. رضوی۱ش۲۶۲] .

مصابیح الظلام فی آیات الامام

ناشناخته ، باید از روحانیان شیعی هند باشدکه در۱۰۹۴ ـ ۱۰۹۸ نگاشته است . در اثبات عقاید شیعی باآیتهای قرآن با شعرهایی ازنگارنده و سرایندگان فارسی‌گوی هند ، در دوازده باب ویك‌خاتمه: ۱ـ افتاده ۲ـ وجوب

نص ۳ ـ آیتهای عصمت ۴ ـ آیتهایی بر برتر بودن علی ۵ـ علم امام ۶ ـ وجوب پیروی از امام ۷ ـ شجاعت علی ۸ ـ پارسائی امام ۹ ـ جود امام ۱۰ـ عدالت امام ۱۱ـ آیتهایی در نکوهش سه خلیفه ۱۲ـ آیتهایی که‌درحق امام دوازدهم است .

9108ـ **دانشگاه** ۴۳ : نستعلیق هندی مراد فرزند ساقی، ج۲/**۱۰۹۸**، آغازافتاده، باحاشیه‌هایی به‌نشانی (منه عفی عنه) بخامهٔ نگارنده، ۶۰۷گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱ : ۱ و ۲ : ۷۳۱ ، ۷۵۸].

مصباح العارفین

از محمد کلباسی شیخی ، نگارندهٔ «تفسیر آیهٔ بسمله : ۲۳ » و جزآن، درکلام شیخی ، که در ۱۳۱۰ واندی، درچند باب و هریك در چند مصباح و هرمصباح درچند نورساخته است **آغاز:** الحمد المحتجب بشعاع نوره عن نواظر خلقه ... وبعد، چنین‌گوید .

9109ـ **دانشگاه** ۱/۲۷۸۴: نستعلیق علی محمد شاهرودی‌محرم **۱۳۱۰** (ص ۱ ـ ۵۸۶) جلدیکم‌است [ف. دانشگاه۱:۱۶۳۷].

مصقل صفاء وتجلیه وتصفیهٔ آینهٔ حق نما

از احمد علوی عاملی ، نگارندهٔ «لطایف غیبی : ۵۷» و جزآن . بنام شاه صفی، در رد نصارا وبیان دگرگونیهایی‌که در اناجیل اربعه رخ داده است، بسال ۱۰۳۲ نگاشته است. نام کتاب ونگارنده وشاه و خلسهٔ مؤرخ ۱۰۳۰ و تاریخ نگارش دردیباجه‌آمده است. **آغاز:** بعد ازحمدقیومی‌که آستان‌ربوبیتش ازسدرة‌المنتهای ساکنان بارگاه لاهوت.

9110 ـ **رضوی** ۲۵۶ حکمت : نسخ **۱۰۳۲** ، آغاز و انجام برابر نمونه،وقف‌نادر ۱۱۴۵، ۱۶۶گ، ۱۲س[ف.رضوی۱ش۲۵۶].

9111ـ **مجلس** ۴۹۳۹ : نسخ وجیه ـ الدین فرزند اسماعیل، درع۲/**۱۰۴۲**، آغاز برابرنمونه، ۲۵۶گ ۱۰س [رؤیت] .

9112 ـ **دانشگاه** ۳۸۲۴ : نسخ سدهٔ **۱۱**، باحاشیهٔ (منه دام‌ظله) آغاز برابر نمونه ۹۸گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۲] .

9113ـ **رضوی** ۲۵۷حکمت : نسخ ، تاریخ یادنشده، وقف**۱۲۶۲**، آغازبرابر نمونه درپایان‌آمده: زان روی‌که شدتمام درسال غلب ۱۰۳۲ [ف. رضو ۱ : ش۲۵۷] .

9114ـ **مجلس**۷۱۵: نسخ، تاریخ یاد نشده، ۱۶۲گ ۱۴س [ف. مجلس ۲:۴۵۴].

مضیء الاعیان

از ملا حیدر خوانساری ، نگارندهٔ «زبدة التصانیف :۹۵۲» و «استخراج نام امامان از راه جفر :۸۷۶». گفتاریست در اثبات امامت بروش حروفیان، ازروی محاسبهٔ آیتهای قرآن باشمارش حروف ابجد و نام پیشوایان شیعی ، بنام شاه‌عباس صفوی (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷) بسال ۱۰۱۴(=مضیء الاعیان) بانجام رسیده‌است. **آغاز :** بدانکه این رساله ایست مسمی به ـ «مضیء الاعیان» دربیان اظهار اسامی شریف.

9115ـ **دانشگاه** ۱۱۹۶/۲: نستعلیق ونسخ‌ابراهیم‌شهریاری پنجشنبهٔ۲۲ج۲/**۱۲۶۴** (۲ر ـ ۸۱ر) آغاز وانجام برای‌نمونه یادشد، [ف. دانشگاه ۶ : ۲۳۵۱]. **فیلم**‌آن درهمان کتابخانه ش۲۵۵۱ هست [فیلمها ۱ : ۱۹۷].

مطالع الانوار فی کشف حقایق الاسرار

از محمدحسن فرزندعلی، که‌گویا درسدهٔ

دوازدهم میزیسته، در اصول عقاید [سعید نفیسی]. **آغاز:** سبحانك اللهم یا من... (سفید) لا یحصی ثنائه...

9116 ـ **مجلس** ۲۰۸۴ : نسخ تعلیق خوب آغاز سدۀ **۱۳**، نسخه ناتمام، ۱۳۹ ص ۱۴س [ف. مجلس ۶ : ۷۲].

معاد = الرسالة المعادیة

از حسن فرزند محمد، از شاگردان آقا محمد باقر بهبهانی در کربلا، که در فتنۀ وهابیان در ۱۲۱۶ به کرمانشاه رفته و در آنجا این را در یك مقدمه و پنج باب و یك خاتمه نگاشته است، سپس باصفهان رفته «انوار البصایر» را در ۱۲۲۲ نگاشته است. و گویا «اعتقادات : ۸۸۹» نیز از همو باشد. **آغاز :** حمد له. چون در اوان و رود این تراب اقدام علما حسن بن محمد.

9117 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۷۱۲ : نسخ خوب سدۀ **۱۳**، همراه چند گفتار دیگر از همو [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

معاد

از محمد فرزند محمد کریم فرزند ابراهیم (بنگرید : معاد جسمانی : ۹۹۰).

9118 ـ **مجلس** ۳۶۸۲/۱ فهرست نشده : نوشتۀ **۱۳۰۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۵].

معاد = متمم کفایة العرفان

از میرزا مهدی‌خان بدایع نگار، که یك سال پس از «کفایة العرفان» خود این یکی را که فصل هفتم و متمم آن کتاب است، در یك مقدمه و سیزده فصل و یك خاتمه در معاد، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) نگاشته است. **آغاز:** هر حمد حامدی محمودی راسزا است که بقدرت کاملۀ خود ماهیات امکانیه.

9119 ـ **تهران**، ملی ۵۵۶ف : نسخ و نستعلیق سدۀ **۱۳**، شاید بخامۀ نگارنده و برای ناصرالدین‌شاه، زرین، ۱۷۹ گ ۱۳س [ف. ملی ۲ : ۴۵].

معاد جسمانی = رساله‌ای در...

از احمد مراغه‌ای، از شاگردان شیخ مرتضی انصاری (۱۲۱۴ ـ ۱۲۸۱)، بدستور حاجی میرزا جواد آقا مجتهد تبریزی، در ۱۳۴۲ نگاشته است. در آن آمده که ولیعهد رسالۀ محمد بن محمد کریم بن ابراهیم را در گزارش گفتار شیخ احمد بحرینی : الجسد ـ العنصری لا یعود، دید و نزد آن دانشمند تبریزی فرستاد و او بمن دستور داد که آنرا پاسخ گویم بشیوۀ قوله، سپس متن و پاسخ. **آغاز :** حمد و ثنای نامعدود حضرت واجب الوجودی را سزا است که قدرت او عام است بجمیع ممکنات.

9120 ـ **دانشگاه** ۲۷۹۰ : نستعلیق نگارنده **۱۳۴۲**، ۲۱۴ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۲۷۹۰].

معاد و حشر اجساد

ازمیرزا محمد مشهدی (بنگرید: وجودیه ۸۴۳). در حقیقت معاد و حشر اجساد و ارواح و تحقیق در حقیقت ایمان و کفر، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵)، دارای تبصره و مطلبی و فصلهایی چند و تکمله که خود در چند فصل است. **آغاز:** زیباترین کلام در هر مرام ذکر ملك علام است که رشحه از بحر رحمت او.

9121 ـ **مجلس** ۵۶۷۳ : نسخ خوش پیرامن سدۀ **۱۳**، زرین، انجام افتاده، ۲۶۲ ص ۹س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری].

معاد و حشر اجساد = تحقیق در...

از محمد مقیم فرزند کمال الدین حسین حسینی استرآبادی، بنام عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵

۱۰۸۳) دریك تبصره ومطلب وتکمله و خاتمه نگاشته است .

9122 ـ **بادلیان** ، ۱۱۴/۳ فرازر : **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۰۲۳هست [فیلمها۱: ۵۵۵] .

معادن الاسرار = منتخب ...

گزیده‌ایست ازآن درشش‌فصل ۱ـ دربیان میزان ۲ـ در بیان صراط ۳ـ در بیان حساب ۴ـ دربیان صحایف اعمال ۵ ـ در شفاعت ۶ـ درمعنی نقل حسنات‌ظالم بدیوان مظلوم . فصل ششم بشیوهٔ پرسش وپاسخ است. **آغاز:** معادن الاسرار، دربیان‌میزان وصراط‌وحساب‌وشفاعت وبیان معنی نقل حسنات ظالم بدیوان مظلوم .

9123 ـ **مجلس** ۴۷۴۹/۳ : نستعلیق طهماسبقلی ، در سورت هندوستان ، با تاریخ **۱۰۴۷** بهمین‌خامه‌دردفتر(۵۱ر-۵۵پ)[رؤیت]

معارف الانوار

ازآخوند ملامحمدکاظم، ده فصل دراصول عقایدو۲۵ باب درفضائل‌علی. **آغاز:** ازحضرت صادق(ع) منقول استکه فرمود که خلق نکرد خدای عزوجل چیزی راکه‌دشمنتر باشد بسوی او ازآدم .

9124ـ **مجلس**۵۵۷۵: نسخ ونستعلیق محمدفرزند حسن، در**۱۲۰۳**، بافهرست بابها درآغاز، [یادداشتهای‌آقای حایری].

معارف قطبیه

ازسلطان‌محمد فرزند قطب‌الدین اصفهانی ازدانشمندان شیعی سدهٔ یازدهم ، در اعتقادات شیعه. نام‌کتاب شناخته نشده و برنسخهٔ ۲۰۸۵ مجلس بخط دیگری «معارف قطبیه» عنوان‌شده است .

9125 ـ **مجلس** ۲۰۸۵ : نسخ خوش محمد جعفر فرزند غضنفر ، پنجشنبهٔ ۹ج۲/ **۱۰۸۸** بروزگار نگارنده، وبیك‌واسطه ازروی نسخهٔ خط نگارنده، آغاز افتاده، ۲۹۹ص۱۹ س [ف. مجلس ۶ : ۷۲] .

معتقد الامامیه

گویا ازعمادالدین‌حسن فرزندعلی فرزند محمد فرزند علی طبری آملی مازندرانی ، گزیده‌ایست از «غنیة‌النزوع الی علم الاصول و الفروع» ابن زهرة در اصول و فروع دین ، وبگفتهٔ آقای روضاتی باسبك وانشای سدهٔ ششم برپایهٔ مذهب شیعه، درچندباب‌وهرباب‌در چند فصل: باب ۱ـ درتوحید دردو فصل ۲ـ درعدل درسیزده فصل، ۳ـ در پیامبری درهشت فصل ، ۴ـ درامامت‌درچهارده فصل، ۵ـدرآنچه‌مذهب ایشانست دراصول فقه دریازده فصل ، ۶ـ اندر فقه،رکن یکم نماز دربیست وهشت فصل ، زکاة دوازده فصل، روزه پنج فصل، حج هیجده فصل جهاد یك فصل، بیوع بیست‌وشش فصل، فرایض دوازده فصل، نکاح‌وغیره چهارده فصل، جنایات هشت فصل، قضا ومایتعلق به. **آغاز :** شکر و سپاس خدائی را که آفرینندهٔ جهان است ، و دانندهٔ آشکار ونهانست .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۶۹ — پیشگفتار چاپ ۱۳۳۹ ازآقای‌دانش‌پژوه .

9126ـ **مجلس**۲۶۰ خویی : نستعلیق **۹۳۵**آغازافتاده،درفهرست‌بنام«فقه»یادشده‌است ۴۴۵ص [ف . مجلس ۷ : ۴۳۰] .

9127 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی : نسخ محمد فرزند علی فرزند حسن حسینی ۱۹ شوال **۹۳۶** ، برگ یکم نونویس از حاج میر سید محمد چهارسویی درگذشتهٔ ۱۲۷۳ ، ونام‌کتاب تنها بخط او آمده است ، ۱۵۹گ [ف. روضاتی ۱:۳۳] . **فیلم** آن در

دانشگاه ش ۹۲۰ هست . خودنسخه‌نیز به مجلس منتقل شده است .

معتمد الشیعه

از مولوی حسینعلی‌خان ، که در لکهنو می‌زیسته، زنده در ۱۲۴۰ . دراصول عقایدشیعه ورد برسنیان، بنام نواب معتمد الدولة مختار-الملك سید محمد بهادرضیغم جنگ از وزیران هندوستان، بسال ۱۲۳۸ (فواید اثنی‌عشریه) نگاشته است. **آغاز:** کلامی‌که حافظان قانون اسلام را مبدأ اذعان واقرار بمعاد باشد.

9128**ـ مجلس** ۲۰۷۶: نسخ و تعلیق متوسط میرزا علیرضا فرزند آقاصادق، ۵ذیقعدهٔ **۱۲۴۸**، ۵۲۷ص ۱۶س [ف. مجلس ۶:۷۳].

المعتمد فی المعتقد

از ابوعبدالله فضل‌الله فرزند تـاج الدین ابوسعید حسن فرزند حسین.

9129 **ـ آصفیه** ۱۱۹۴ کلام : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۵۵۰] .

معجزات

ناشناخته . دربارهٔ دوازده امام است . از «احسن الکبار» و«روضة الشهداء» و «مصابیح القلوب» گرفته شده است . در دوازده طبله و هریك درچند نافه و هریك چند مشك و هریك چند فائحه، و درآن آمده‌که من در هندوستان زندگی می‌کنم وپدرم ازسادات حسینی کیاست و مادرم از سادات شیرنگ استرآباد و من در نرساباد استرآباد زاده شدم .

9130**ـ همدان** ، مدرسهٔ غرب همدان ۱۰ : ازسدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۴].

معجزات پیامبر

از سید نور علی مخاطب به قدرت جنگ فرزند قادر الدوله بهادر .

9131**ـ آصفیه** ۱۸۱ سیر: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۳۸۰] .

معجزات پیامبر

دوگفتار ناشناخته .

9132**ـ نجف**، امیرالمؤمنین: نسخ‌درشت نظرعلی فرزند علی، ۲۲رجب **۹۹۳** ، در آن از سیدمرتضی و شیخ طوسی و محقق کرکی و میرابرالفتح وملای اردبیلی یادشده است [یاد-داشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

9133**ـ مجلس**۸/۲۳۸۴ فهرست‌نشده سدهٔ**۱۱** با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص ۳۳۱ - ۳۵۱) [گلچین‌معانی، نسخه‌ها ۵ : ۱۶۶] .

معجزات و کرامات

دربخش عرفان خواهد آمد.

معراج نامه

در ص۸۴۶ گذشت، ودربخش عرفان نیز خواهد آمد .

معرفة الامام

دهدار، دربخش عرفان خواهدآمد .

مفتاح الحقایق

از محمدباقر جابری انصاری نایینی. یك دوره کلام شیعی‌است، دریك مقدمه وچهار باب ویك خاتمه باشعرهایی از خود نگارنده ، به سال ۱۰۷۶ بدان آغازکرده است. و ازاوست «مفاتیح الحدایق ومصابیح الدقایق» بعربی.

9134**ـ دانشگاه** ۱۸۶۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، زدین، انجام افتاده، اصلاح شد باحاشیهٔ (منه ایده‌الله)، ۴۱۱گ۱۵س[ف. دانشگاه ۸: ۴۶۴] .

مفتاح الفرایض

از جلال فرزند محمدفرزند عبیدالله‌قاینی

دریك مقدمه و پنج فصل ، در عقاید و فروع و اخلاق، نام‌کتاب و نگارنده وشمارهٔ بخشها در دیباجه آمده است : فصل یکم در اعتقادات در هشت مسئله، دوم اعمال درسه قسم سپس اخلاق **آغاز:** الحمدلله علی نواله... امابعد چنین گوید بندهٔ ضعیف...که این رساله‌ایست دربیان آنچه فرض و واجب برمکلفان .

9135 **ـ دانشگاه** ۲۹۲۰/۳۷ : در مجموعهٔ مؤرخ **۸۴۳-۸۹۸** (ص۳۳۴-۳۳۷) افتادگی‌دارد [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۸۰] .

مفتاح النبوة

از حاج محمد رضا کوثر علیشاه همدانی نگارندهٔ «الدرالنظیم: ۴۸» و جز آن. در رد هنری مارتن، دریك مقدمه وپنج مفتاح ، بنام فتحعلیشاه (۱۲۱۱ - ۱۲۵۰) وعباس میرزا ، بادیباجه‌ای ازمیرزا ابوالقاسم قائم‌مقام‌فراهانی که در۱۲۳۲ نوشته ، بسال ۱۲۴۰ در تهران چاپ شده است. **آغاز:** (دیباجه) الحمد لمن یقصراللسان عن حمده ... امابعد برضمیر منیر ارباب یقین. **آغاز:**(کتاب): حمدله... وبعد چنین‌گوید بندهٔ شرمندهٔ علم و عمل.

بنگرید : ف . مشار : ۱۴۷۱ .

9136**ـ دانشگاه** ۲۵۴۵ : نستعلیق محمدصادق فراهانی **۱۲۶۸** دردیباجه ازخود نام می‌برد ومی‌گویدکه آن از فراهانی است ، انجام افتاده، ۳۲۸ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۴۰] .

مفتاح النجاة

ازسیدصدرالدین‌محمد دزفولی‌کرمانشاهی نگارندهٔ «قاصم الجبادین :۸۲۷» و جز آن . به درخواست دوستان در (اصول اعتقـادات و شمه‌ای از اخلاق و اندك اشاره‌ای بـه طریقهٔ مخالفت وریاضت‌نفس)، دریك مقدمه وپنج‌باب ویك خاتمه: مقدمه درنمودن راه‌حق، باب۱ـ درتوحید وعدل ۲ـنبوت وامامت ۳ـ معاد ۴ـ آنچه طالب حق را لازمست ترك‌آن ۵ـ چیزـ هایی‌که سالك حق باید آنها را بکار بندد، در چند فصل .

9137**ـ حقوق** ۲۳۱ج: نسخ سدهٔ**۱۳** آغاز موریانه خورده وانجام افتاده ، ۱۵۴گ ۱۶س [ف. حقوق : ۲۰۲] .

مقالات نظامیه در عقاید اسلامیه

از ابن یوسف تورپشتی .

9138**ـ آصفیه**۱۰۸۴کلام: تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه،میرعثمان‌علی ۳ : ۵۵۰] .

مکاتیب = نامه‌ها

از ممتاز العلماء سید دلدار علی فرزند محمد (۱۱۶۶ - ۱۲۳۵) .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۵۱۹ ـ نجوم السماء : ۳۴۶ ـ تذکره علماء هند : ۶۰ ـ فوائد الرضویه : ۱۷۷ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۶۷ .

9139**ـ آصفیه** ۱۳۹۱ کلام : نوشتهٔ پیرامن ۱۳۰۰ [ف. آصفیه ، میرعثمان علی : ۵۴۸] .

مناظرات

از عباس مولوی ، که « انوار سلیمانی : ۸۹۴» را بنام شاه سلیمان صفوی بسال۱۰۹۷ نگاشته است . مناظراتی است در اثبات عقاید شیعی ، و این خود تحریری از همان « انوار سلیمانی» او باید باشد ، در شصت ودو فصل . **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بیعد ، نثار بارگاه احدیت معبود ذوالجودی که از محض عنایت بنده پروری .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۲۹ .

9140ـ مجلس ۲۰۸۸: نسخ و تعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه ، ۸۷۶ص ۱۴ س [ف. مجلس ۶ : ۷۵] .

9141 ـ دانشگاه ۲۴۸۵: نسخ محمد علی فرزند احمد بیدگلی کاشانی ، سه‌شنبه ۱۰ ع۱/**۱۲۳۵** درپیکان جرقریه اصفهان، بادست چپ آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه۹:۱۲۵۵].

مناظره = یوسفیه

نامه‌هاییست متبادل میان‌میرزا یوسفعلی و قاضی نورالله شهید شوشتری (کشته در۱۰۱۹) دربارهٔ علم پیامبران بر پوشیده‌ها، گردآوری عبدالرحیم الحسینی البغدادی. **آغاز**: حمدله. امابعد نمود بندهٔ اثیم... عبدالرحیم... آنکه این مناظره است که‌میان‌میرزا ...

9142ـ آصفیه ۱۱۸۴ کلام: نستعلیق **۱۱۱۲** ، ۵۱ گ ۲۳س [ف. آصفیه،عثمان‌علی ۲:۳۷۴ و ۳ : ۵۵۰] .

مناظره با سید محمد علی باب = مباحثه با . . .

از محمد فرزند حسین تبریزی‌ممقانی، پدر حجةالاسلام تبریزی ،شاگرد شیخ احمد احسائی ودرگذشتهٔ ۱۲۶۹، نگارندهٔ «شقشقیه» گفتگوییست باپیشوای بهائیان که در سه شنبهٔ ۶ج۱/۱۲۶۴ انجام گرفته .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۲۰۹ (شقشقیه) و ۹ : ۱۲۴۱ (نیر) ـ المآثر والآثار: ۱۶۱ ـ ف . مجلس ۳ : ۷۳ ـ مؤلفین‌مشار ۵ : ۴۲۰ ریحانة الادب ۱ : ۳۱۳ (نیر) .

9143ـ دانشگاه ۳۴۱۹/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲پ ـ ۷پ) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۲۴] .

مناظره با کریم خان کرمانی

ازکسی‌که خود را ابن عم او می‌خواند و مجالس گفتگوئی را که درتهران برگزارشده ودانشمندان و شاهزادگان درآنها باکریم‌خان قاجار (حلقهٔ کریمی : ۲۸۷) در موضوعهای ادبی وجزآن به‌گفتگو برخاسته‌اند، در۱۲۷۵ (سیزده سال پیش از مرگ او) نگاشته است ، نام بسیاری درآن برده‌شده، ومی‌نویسد: مردم ملاقات وی را حرام دانسته ولی جمعی ازملک زادگان باوی ملاقات کرده. **آغاز** : الحمدلله الذی جعلنا من‌الذین اتبعوا الحق و نصروه و اجتنبوا الباطل. . . امابعد من‌که مسوده‌این.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۵۵ (مجالس) .

9144ـ دانشگاه۳۳۲۵ : نستعلیق‌دههٔ سوم ج ۲/**۱۲۸۱** در قزوین ، ۵۶گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۱۰] .

مناظره با فرق

از عبدالوهاب شیرازی دبیلی ، نگارندهٔ «ابصارالمستبصرین : ۸۷۰» . او همان حنفی است‌که پدرش بعلت گرویدن او به‌مذهب شیعی قصد کشتنش را داشته است . گفتگویی کلامی است‌که نگارنده در شاهجهان بسال ۱۰۷۳ با مخالفان کرده‌است. **آغاز**: ابتدای مناظره‌ای چندکه اقل عباد عبدالوهاب را بعداز تعیین طریق ارشاد دربعضی بلاد سند.

9145ـ ملک ۴۱۳۷/۷: باتاریخهایی از **۱۰۴۱ ـ ۱۱۶۱** در دفتر (۴۱ پ ـ ۴۶ چلیپا)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9146 ـ رضوی ۶/۲۳۶ ادبیات : محمدحسین فرزند محمدکاظم ۱۷ج۲/**۱۱۰۴** (ص۲۶۲ـ۲۳۵) درفهرست «رساله درحقانیت مذهب جعفری» آمده ، شاید رساله‌ای جز «مناظره بافرق» باشد [ف. رضوی ۷:۲۷۶].

9147ـ الهیات ۳/۲۹۳ د : شکسته نستعلیق گویا معصوم فرزند اسحاق حسینی وردی ساوجبلاغی ، در ۱۱۳۲ در فهرست بعنوان «مناظره بافرق» یادشده (۶۹ر ـ ۷۹ر) همراه با «ابصار» او [ف. الهیات ۱ : ۲۷۵] .

9148ـ دانشگاه ۴۲۹۶/۲ : نستعلیق کمال الدین حسینی ۷ رمضان ۱۱۶۳ ، آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان « مناظره » یاد شده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۶] .

9149ـ ملك ۴۳۴۱/۵ : نستعلیق میرعلی اکبر فرزند میرمحمد محسن زکی حسینی ۱۲۱۸ ـ ۱۲۱۹ درمحمدآباد بیدر، همراه با «ابصار ـ المستبصرین» او [رؤیت] .

مناظرهٔ قزوینی و مازندرانی

گفتگوی ملاخلیل قزوینی (بنگرید: رسالهٔ قمیه : ۷۹۲) و ملاصالح مازندرانی است در مورد شجرهٔ ممنوعهٔ بهشت و آدم و حوا. از شاگرد ملاخلیل ، که هرجا نظراستادش آید نویسد: مذهب استاد در این مسئله این است .

آغاز: مباحثه‌ای که مابین علامی مولانا خلیل ... در باب نهی حضرت آدم(ع) ازاکل شجره‌ای که درکلام محمد واقع شده.

9150ـ دانشگاه ۳۵۱۱/۱ : نسخ و نستعلیق ۱۰۹۱ درآستارا (ص۱ ـ ۱۷) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۶].

مناظرهٔ مأمون

شرح مناظرهٔ مامون است با مخالفان و علمای اهل سنت، از «عیون الاخبار» صدوق .

9151 ـ یزد، جامع کبیر ۱۲ـ۴۱۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۲، ش۱ دفتر [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۹] .

مناقب ائمه

دربخش تاریخ خواهد آمد .

مناقب الطاهرین ودلایل المؤمنین

دربخش تاریخ خواهد آمد .

مناقب قطبشاهی = کاشف الاسرار

مناقب مرتضوی

دربخش تاریخ خواهد آمد .

مناهج الشارعین

از عبدالحسیب حسینی فاطمی ، نگارندهٔ «تفسیرعرشی: ۵۳» وجز آن. درچهارده منهج وهریك درچند شارع، دراصول وفروع دین و اخلاق ازروی اخبارشیعی، برای سلطان سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) ترجمه مانند است که درصفر ۱۰۶۸ بانجام رسیده‌است. نام‌کتاب ونگارنده وشاه دردیباچه آمده است.

بنگرید: ذریعه۴: ۱۵۰ (ترجمهٔ ابومسلم) روضات الجنات : ۶۴۲ .

9152ـ دانشگاه ۵۱۷ : نسخ خوش نگارنده، درصفر ۱۰۶۸ ، آغاز افتاده : سهم الارض المیتة... فمنه یأکلون و چهره و عذار صحاری وباغرا از گلگونه و حال لاله و داغ برفاه ، ۳۳۴ گ ۲۳ س [ف . دانشگاه ۵ : ۱۵۷۲] .

مناهج العارف

از ابوالقاسم جعفر فرزند حسین حسینی موسوی دراصول دین شیعی، دریك مقدمه وپنج فصل ویك خاتمه، در۵ج۱۱۴۱/۲ بپایان‌رسیده است، نام‌کتاب ونگارنده دردیباچه آمده است نگارنده باید حاج میرزا ابوالقاسم خوانساری (۱۰۹۰ ـ ۱۱۵۸) باشد. **آغاز:** حمدله ... وبعد چون دراین اوان بتقدیر خالق منان ... ابوالقاسم‌بن... را ورود ببعضی ازمحال اتفاق افتاد .

بنگرید : تذکرهٔ شعرای خوانسار : ۱۹۳
فوائد الرضویه : ۶۹ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۳۱۱

9153ـ دانشگاه ۳۷۳۱ : نسخ سیدحسین پسر نگارنده ، شب یکشنبهٔ ۸ ج ۲/ ۱۱۴۱ ، ازروی مسودهٔ نگارنده، ۳۳۶ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۶] .

منبع الفیوض

از عبدالله فرزند حکیم اسماعیل لاهیجی، گزارشی است برحدیث (اهلیلجه) که بسال ۱۰۸۹ (منبع الفیوض) نگاشته است، و پیش از این « منبع الفیض = ۱۰۸۳ » را بعربی در گزارش همین حدیث نوشته بوده‌است. **آغاز :** سپاس و ستایش بیقیاس محمود بالاستحقاق و موجود علی الاطلاق را سزاست .

9154ـ دانشگاه ۲۹۶۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، ۸۳ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۶۲] .

منتخب المناهج

از عبدالمناف فرزند محمود سلماسی ، گزیدهٔ « منهج الشارعین» نگاشتهٔ عبدالحسیب فاطمی است، بنام عباس میرزا و مانند متن در چهارده منهج و هرمنهج در چند شارع است . **آغاز :** الحمدلله الذی جعل الارض مهاداً و الجبال اوتاداً ... وبعد، چنین گوید .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۶۳ .

9155 ـ حقوق ۸۸ ب : نسخ شعبان ۱۲۶۴، بافهرست مطالب در آغاز ، ۱۲۴ گ ۲۲ س [ف . حقوق : ۲۰۶] .

منتخب نورالعیون

متن از محمد باقر شریف قمی سپاهانی (بنگرید: نورالعیون بخش تاریخ، سوگواری) در کلام شیعی ، گزین از علی اکبر فرزندعبدالعالی کرمانی، دردوباب وهریك دریك کتاب، نخستین آن در ۱۲ تنویر درپیامبری و امامت و رجعت است که درکرمانشاه در ۲۴ ج ۲/ ۱۲۶۸ بانجام رسیده است. **آغاز :** بعد از حمد خدا و درود برپیغمبر راهنما و ائمهٔ هدا . این منتخبی است

بنگرید : ذریعه ۲ : ۵۰ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۵۳۵ .

9156 ـ دانشگاه ۲/ ۸۸۹ : شکسته نستعلیق نگارنده در ۲۴ ج ۲/ ۱۲۶۸ درکرمانشاه (۳۳ پ ـ ۱۱۳ پ) همراه «منتخب التماثیل» از همو [ف. دانشگاه ۳ : ۶۳۰]

منتهی الکلام

از مولوی حیدر علی فیض آبادی.

9157 ـ آصفیه ۱۲۳۷ کلام : تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۳ : ۵۵۰] .

منحة الابرار

از علم الهدی فرزند فیض کاشی، نگارندهٔ «اصول دین : ۸۸۱» وجزآن. در اصول دین ونماز وروزه. **آغاز :** سپاس حق‌شناس وستایش نیایش اساس نیازمند شایستگی قبول درگـاه خداوند (این سرآغاز برابر درایت نثار ۹۴۱» اوست) .

9158ـ تهران، ملك‌الشعراء بهار ۳۸ (مجلس؟): نسخ محمد بدیع ، ج ۱/ ۱۱۱۶ ، رحلی [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۰] .

منظومهٔ گازری

در مبدأ ومعادوارکان ایمان، ساختهٔ ۷۰۰ [دانش پژوه] چو ازهجرت سنین برهفتصدشود ـمعاش خلق همچون دوری بدشود. **آغاز :** بنام آنکه غیرازوی خدا نیست ـ بجز بروی خداوندی روا نیست .

9159ـ یزد، میرزاحسن محمودآبادی ۲مج : نسخ رحمدل فرزند ملاسیلال **۱۳۳۹**، شمارهٔ۱ بهمین خط فقه سنیان است بفارسی .

منظومهٔ کلامی اسماعیلی

ناشناخته .

160ـ 9161ـ دانشگاه۵۳و۲۸۳۵/۵ دو منظومه، یکم آن مؤرخ **۷۷۷** و دومی گویا از نزاری ، همراه رساله‌هایی از اسماعیلیان [فیلمها ۱ : ۷۳۵] .

منظومهٔ کلامی فقهی

از زین‌الدین ، که بسال ۸۴۴ در ۲۸۵ بیت بانجام رسانده است .

9162ـ قاهره، دارالکتب۴فقه حنفی فارسی: بی‌تاریخ، ۲۰گ [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰۱] .

منظومهٔ کلامی و فقهی

از سراینده‌ای باتخلص حافظی (بنگرید: تحفهٔ تهماسبیه : ۹۰۸)، در پایان آن آمده : حافظی نظم‌کرد این ابیات ـ در بهشتش‌خدادهد درجات . **آغاز :** ایدل اول بگو تو بسم‌الله ـ کن ادا شکر نعمت‌الله ـ بعد حمد خدا و نعت رسول .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۲۵ .

9163ـ دانشگاه ۹۲۷/۳ : نستعلیق چلیپای **۱۲۶۴** (۹۴پ ـ ۹۷ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۵۴۱] .

منقول الرضا

متن از میرزا محمد رضا جدید الاسلام ، ترجمه از محمدعلی کاشانی، مشهور به‌آقاجانی دردیباجه‌که بنام‌ناصرالدین‌شاه نوشته مینویسد بدستور حاج‌سیدحسین‌کاشانی‌کتاب‌میرزا محمد رضا جدید الاسلام راکه در رد یهود و نصارا و بزبان عبری بود بفارسی درآوردم . **آغاز :** (دیباجه): الحمدلله الذی من‌علی‌عباده بارسال السفراالمقربین. **آغاز:** (متن) امابعد، چنین گـوید امیدوار بکرم خداوند تبارك و تعالی محمد رضا .

9164 ـ ملك ۶۳۳۱ : نسخ پنجشنبهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۸۸**، زرین [رؤیت] .

منهاج الکرامه فی‌معرفة الامامة

از نعمت‌الله رضوی مشهدی .

9165 ـ آصفیه ۱۳۸۸ کلام : نوشتهٔ پیرامن **۱۲۷۰** [ف، آصفیه ۴ : ۵۴۸]؟.

منهاج المناهج = رسالهٔ‌کلامی = رسالهٔ‌یوحنای‌اسرائیلی

منسوب به‌یوحنای‌اسرائیلی‌مصری. دربارهٔ چهار مذهب اهل سنت (بنگرید: امامت: ۸۹۰ و رسالهٔ یوحنا : ۹۵۰). **آغاز:** (بمانندرسالهٔ یوحنا ص۹۵۰ وباید تحریری از همان کتاب باشد) .

9166 ـ دانشگاه ۳۸۳۶ : نستعلیق محمدعلی نوری ، چهارشنبهٔ ۲۹ج‌۱/**۱۲۳۰**، زرین. **آغاز:** کتاب منهاج‌المناهج، حق‌تعالی (بمانند رسالهٔ یوحنا : ۹۵۰) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۱] .

9167ـ الهیات ۲۹۳/۴د : شکسته نستعلیق گـویا معصوم فرزند اسحاق حسینی وردی‌ساوجبلاغی، در**۱۱۳۲** (۴ ر ـ ۹۲ پ) آغاز برابر‌رسالهٔ یوحنااست ودرفهرست بدین نام آمده [ف . الهیات ۱ : ۲۷۶] .

منهاج النجاة

از حسن فرزند محمد سالار سبزواری ، درچهارباب : ۱ـ اصول الدین در پنج فصل . **آغاز:** حمدله ... امابعد چنین گوید.

9168ـ **مجلس ۱۵/۵۴۳۴** : نستعلیق علی‌دوست (۲۳۰ ر ـ ۲۳۱ ر) نسخه تا مسئله دهم از فصل پنجم ازباب یکم را دارد . [ف . مجلس ۱۶ : ۳۳۷] .

منهج الرشاد

از علی قلی فرزند میرزا علی چله جانی قربانی، گویا ازصاحب منصبان دانشمند دربار شاه سلطان حسین صفوی، وچنانکه از دیباجۀ این‌کتاب بدست‌می‌آید نگارشهای دیگری نیز داشته، درمحرم ۱۱۱۳ بنام همان شاه بپایان رسانیده است . کتابیست درکلام و اصول دین بروش شیعی وفارسی روان آمیخته با آیه‌های قرآن. نام‌کتاب ونگارنده وشاه دردیباجه‌آمده سپس یك مقدمه و پنج باب ویك خاتمه: مقدمه درتعریف اصول‌دین، باب ۱ـ اثبات وجودحق تعالی، دوازده فصل ۲ـ عدل ، شش فصل ۳ ـ پیامبری، سه فصل ۴ـ امامت، پانزده‌فصل ۵ـ معاد، سه فصل. خاتمه درایراد تمثیل و حکایت وقصۀ بلوهروبوذاسف .

9169ـ **اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی نسخ رجب **۱۱۱۳**، آغازافتاده: بیسایگی عالم در ظل مرحمتش نشسته ، اکسیر التفات روح بخشش سنگ ریزه را، ۲۹۲ گ ۲۱س [ف . روضاتی ۱ : ۴۷] .

منهج السداد فی ارشاد العباد

از محمدجعفر بهبهانی ، نگارندۀ «انیس العوام : ۸۹۴» و جزآن . در دو مقصد و یك خاتمه‌دراصول‌دین. درسرگذشت بهبهانی‌کتابی بنام « نهج الرشاد فی‌ارشاد العباد » یاد شده شاید همین باشد [محمد باقر حجتی]. **آغاز:** حمدله. اما بعد، چنین گوید بندۀ جانی محمد جعفر بن... عفی عن جرائمهم الکریم الازلی.

بنگرید : سرگذشت بهبهانی: ۴۴۷.

9170ـ **الهیات ۱۰۱** آل‌آقا: نسخ‌سید هاشم فرزند محمدعلی‌موسوی یزدی، درسه‌شنبۀ ۱۴/ع ۱۲۵۶، دربرگ۳شرحی‌دربارۀ نگارنده هست، ۲۱س [ف. الهیات ۱:۷۴۳] .

منهج الفاضلین فی معرفة الائمة الطاهرین

ازمحمد فرزنداسحاق فرزند محمدابهری (حموی) مدعو بفاضل الدین، در امامت ، بنام شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) ، در یك مقدمه وپنج باب و یك خاتمه، وهرباب درچند منهج وفصل ومبحث در۹۳۷ نگاشته است. نام نگارنده وکتاب وشاه وفهرست‌کتاب دردیباجۀ نسخۀ ۶۳۰۵ملك‌آمده است. **آغاز:** الحمدلله ذی‌اللطف والاحسان و الفضل و الامتنان ... امابعد، چون‌معرفت‌ائمۀ معصومین (ص) باادله و براهین برذمم .

9171ـ **پاریس**، ملی ۱۰ : نستعلیق دوشنبۀ ۱۲رجب ۱۰۷۰ [نسخه‌ها ۵:۲۵۶] .

9172 ـ **دانشگاه ۳۱۹۴** : نستعلیق پایان صفر**۱۰۸۷** بدستور میرزایی میرزا محمد رفیع‌داماد، در۱۱۴۲ازآن محمدمحسن‌شریف بوده، آغاز برابر نمونه ،۲۵۸ گ ۱۷س[ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۵۲] .

9173ـ **ملك ۶۳۰۵**: شکسته نستعلیق سدۀ**۱۲** ، آغاز درخطبه وانجام درخاتمه‌افتاده ۱۵۳ گ ۲۲س [رؤیت] .

منیر القلوب و کاشف الکروب

از محمدحسن عسکری سمنانی، نگارندۀ «تحفة السلطان : ۹۰۹» و جزآن . در اصول دین ومذهب وفضایل امامان، بدستور شاهزاده بهمن میرزا وبنام فتحعلی‌شاه پس از «منهاج ـ

العارفین» گویا در ۱۲۴۹ نگاشته‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی ابدع نظام الوجود و اختراع ماهیات الاشیاء .

9174- **تهران**، ملی ۱۱۲ : نستعلیق و نسخ محمدصادق فرزند محمد سعید عامری ، سه‌شنبهٔ ۱۰ رمضان **۱۲۴۹** ، زرین ، ۷۵۷ ص ۲۱س [نسخه‌ها ۱ : ۶۱] فیلم آن در دانشگاه ش۱۹۳۳ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۰] .

مواهب الرضویة فی دفع الشبهات المقولة والمنویة

از سید محمد عصار ، نگارندهٔ «پرسش و پاسخ :۹۰۵» و جز آن. در نبوت خاصه و پاسخ گویی به‌برخی از تشکیکات، در پاسخ کسی که نامهٔ اورا درس آغاز گفتار خود آورده است . **آغاز:** (پس‌از نامه): ای‌فرزند ارجمند عزیز ونورچشم نیرومند باتمیز .

9175- **رضوی** ۱۰۴۶ حکمت: نستعلیق خامهٔ نگارنده **۱۳۴۱** باقلم‌خوردگی‌های بسیار ۳۷گ ۱۷س [ف . رضوی ۴ : ۲۶۱] .

9176- **رضوی** ۱۰۴۷ حکمت: نستعلیق محسن فرزند ابوالقاسم سبزواری **۱۳۴۳**، در مشهد، آغازبرابر نمونه، ۱۶گ ۲۱ -۲۰ س [ف . رضوی ۴ : ۲۶۲] .

مهمات المسلمین

درعقاید و فروع دین بروش سنیان حنفی ازنگارندهٔ «ایمان وفروع دین: ۸۹۶» باشیوهٔ (اگرپرسند... جواب گوئیم ...) و دردیباجه می‌نویسد : خواجه امام حفظ بخاری فرماید. **آغاز:** قال النبی(ص) طلب العلم فریضة . . . چنین فرمایدکه طلب‌کردن علم فریضه است بر ...مرادچهارعلم‌است:اول‌توحید، دوم‌علم نماز سوم علم روزه .

9177- **قاهره**، دارالکتب ۱۷ مجامیع فارسی : تعلیق **۱۳۱۳** (گ ۱۰۵ - ۱۲۰) ، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ :۲۰۳] .

9178- **ملك** ۵۸۹۲/۳: نستعلیق میرزا محمد نجارالتجار ، دوشنبهٔ **۱۳۱۶** (۲۶ب - ۶۴پ) [رؤیت] .

9179- **قاهره**، دارالکتب ۲/۲ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه (گ ۱۰ - ۵۸) [ف . مخطوطات ۲: ۲۰۳] .

میزان التمیز

اخباری، دربخش عرفان خواهد آمد .

میزان السالك فی ترتیب الدلائل و المدارك

از شیخ علی رشتی الاصل که در جراش می‌زیسته. بایك دیباجه به عربی و یك مقصد و یك خاتمه، بنام حسام‌السلطنه. **آغاز:** حمدله صلاة... وبعد ، فقدتکرر السئوال ممن لایسعنی فی‌الاخفاء رده... بدانکه آنچه معروف وثابت وحق لاریب است .

9180 - **ملك** ۵۸۱۹/۱ : نستعلیق و عربیها به نسخ ، عبدالباقی لاری فرزند بدیع الزمان متخلص به‌طبع، در ۸ رمضان **۱۲۹۱** ، (۱پ - ۴۰ر) ۱۰س [رؤیت] .

میزان شیخیه = اعتقادات

از محمد باقر فرزند محمد جعفر شیخی همدانی ، نگارندهٔ «جبر و تفویض :۷۷۵» و جز آن. در اعتقادات ، در چهارشنبهٔ ۱۲ع۱/ ۱۲۸۶ بانجام رسیده است . **آغاز :** حمد مخصوص حکیمی است کامل که نور هدایت او روشن‌تر ازآنست .

9181- **مجلس** ۳۰۳۶: نسخ حسینقلی

۲۷شوال **۱۲۸۶**، آغاز برابر نمونه ، تاریخ نگارش در پایان نسخه آمده است ، ۲۶۳ ص [ف . مجلس ۱۰ : ۵۶۸] .

9182 - **الهیات**۲ ۵۵د: شکسته نستعلیق ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۲۸۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۰ گ ۱۵س [ف. الهیات ۲ : ۱۹۹] .

ن

نامهٔ اوزبکان و پاسخ رستمداری = دو نامه

بروزگاری که عبدالله اوزبک مشهد طوس را فرا گرفته بود (۹۹۶ ـ ۹۹۷) ، یکی از فقیهان مشهد نامه‌ای به او می‌نویسد که مردم درحصار ومضیقه‌اند، عبدالله اوزبک پاسخ آنرا به‌دانشمندان سنی‌ورارود اردوی خودواگذاشت آنان نیز نامه‌ای نوشتند و دلیلها آوردند که شما چنین ستمهارا شایسته‌اید، ملامحمد فرزند فخرالدین علی‌مشکك رستمداری مدرس به‌این نامهٔ سنیان پاسخ گفته است . نامهٔ دانشمندان ورارود و پاسخ رستمداریست که در زیر نشان داده‌می‌شود. **آغاز نامه:** پوشیده نیست برهیچ مؤمن عالم‌که تعرض باموال ونفوس کسانی که. **آغاز** پاسخ: نتایج افکارورشحات‌اقلام درر ـ بار افاضل ماوراء النهر .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۲۹ (امامة) و ۵: ۱۷۵ (جواب اعترضات) و ۸: ۲۸۲ (دونامه) ـ**تاریخ‌عالم‌آرا**: ۲۵۸ ، ۲۶۵ ـ ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۴۷ .

9183ـ **الهیات** ۵۱۲/۲ د : نستعلیق ۱۸ع۲/**۱۰۳۵** (۵۹ر ـ ۷۵پ) [ف.الهیات ۱ :۳۱۷] .

9184 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۸/۳ د : نستعلیق نظام باتاریخ **۱۰۳۶** دردفتر درشیراز تنها پاسخ را دارد [ف. ادبیات ۱ : ۴۹۴] .

9185 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۵۹/۱۹ حکمت : نسخ سدهٔ **۱۱** ، باتاریخ **۱۰۴۷** در دردفتر (۲۵۰ر ـ ۲۵۲ر)، تنها پاسخ‌را دارد [ف. ادبیات ۲ : ۴۵] .

9186 ـ **ملك** ۵۹۰۶/۱۶ : نستعلیق **۱۰۶۷** (گ۶۵پ)، نامه و پاسخ است و آغاز هردو برابر نمونه [رؤیت] .

9187ـ **دانشگاه** ۲۱۴۵/۱: باتاریخ **۱۰۶۸ ـ ۱۰۹۲** دردفتر (ص ۵۹ـ۶۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۸۳۷] .

9188ـ **یزد**، سریزدی۲۵/۱۰: نوشتهٔ اسماعیل ج۲/**۱۰۷۲** (در ش ۵ بهمین خامه) [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۶] .

9189 ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴ : نستعلیق **۱۰۶۳ ـ ۱۰۷۳** (ص۳۹۴) [ف. دانشگاه۹: ۱۲۱۰] .

9190ـ **دانشگاه** ۲۷۱۱/۹ : نوشتهٔ سلطان محمد کاتب سپاهانی ، یکشنبهٔ شعبان **۱۰۹۵** در سفر مکه (ص ۳۱۸ ـ ۳۲۶) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۹] .

9191ـ**دانشگاه**۳۵۱۴/۱۳: درجنگ گردآوری ملامحمد محسن فرزند محمدصادق بروجردی **۱۰۹۵ـ۱۱۰۴** (ص ۲۳۰ـ۲۳۶) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۶] .

9192ـ **ملك** ۵۴۰۳/۱۰ : شکسته نستعلیق‌وچلیپا، خامهٔ شاعری باتخلص جنونی در پیرامن ع۲/**۱۱۰۰** (۳۵ر ـ ۴۰ر) آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

9193ـ**تهران**، اصغرمهدوی۲۸۴/۱۴

نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۷] .

9194 ـ **ملك** ۳۸۴۴/۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۸۳پ ـ ۸۶ر) ، نامهٔ اوزبکان و پاسخ آن، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9195ـ **مجلس** ۵۰۳۲/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲۰۷ر ـ ۲۱۶)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9196 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۱ : نستعلیق محمد مؤمن جدید الاسلام کشمیری، سدهٔ **۱۱** ، (ص ۲۹ ـ ۳۷) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۸۹].

9197ـ **حقوق** ۴۶/۱۶ج: سدهٔ **۱۱**، در نسخه تاریخ پاسخ رجب ۷۹۹ دانسته شده درست نیست (۲۷۳پ ـ ۲۷۶ر) [ف. حقوق: ۲۱۴] .

9198 ـ **آقای کاظم مدیر شانه‌چی** نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۹].

9199ـ **دانشگاه** ۴۸۶۴/۴۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۷۱ ـ ۸۰) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۸۶] .

9200 ـ **مجلس** ۳۴۵۵/۱۸۶ : در جنگ مؤرخ **۱۰۶۳** ـ **۱۱۴۱** ، نامه است و پاسخ آن (ص۲۲۶ ـ ۲۳۰)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۵۴] .

9201ـ **دانشگاه** ۲۵۹۱/۴۱ : ضمن مجموعه محمد معینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص۹۲ هامش) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۰۹].

9202ـ **تهران**، ادبیات ۱۵۹حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** نامه و پاسخ آنست [ف . ادبیات ۲ : ۲۴۵].

9203 ـ **ملك** ۴۳۴۱/۲۵ : نستعلیق **۱۱۹۳-۱۲۱۹** (۲۳۳ ر ـ ۲۴۱ ر هامش) [رؤیت] .

9204 ـ **مجلس** ۲۸۸۶/۲ : نستعلیق شفیع **۱۳۰۹** (ص۶۴ ـ ۷۵) [ف. مجلس ۱۰ : ۲۷۳] .

9205ـ **دانشگاه** ۱۱۳۰/۲ : نستعلیق شوال وذیقعدهٔ **۱۲۳۶** دردفتر (گ۳۷) [ف . دانشگاه ۶ : ۲۱۴۷] .

9206ـ **دانشگاه** ۴۴۱۸/۸ : نستعلیق **۱۲۶۷** (ص۱۸۲ ـ ۱۸۹) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۸۰] .

9207ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۵ عقاید نحل اسلامی: بی‌تاریخ (گ ۷۴ ـ ۸۰) [ف مخطوطات ۲ : ۹] .

نبوت

از شیخ حسن رشتی، درپاسخ چند پرسش است از سید رضا کربلائی . در هر بند پرسشی آورده شده وسپس بپاسخ آن می‌پردازد . و از اوست «پرسش وپاسخ : ۹۰۲ » . **آغاز** : الحمدلله القادر المقتدر الخبیرالولی العالم... امابعد، جناب مستطاب... آقا سید رضا.

9208 ـ **ملك** ۶۳۸۹ : نسخ ج۲/ **۱۳۱۵**، ۳۳گ ۹س، اندازه بغلی [رؤیت].

نبوت و ولایت

در بخش عرفان خواهد آمد .

نتیجة الافکار

ازمحمدسعید فرزندحاج ملاصالح خلخالی درکلام واخلاق شیعی و سوگواری ، نام کتاب و نگارنده دردیباجه هست . **آغاز** : الحمدلله الذی احتجب بشعاع نوره عن... اما بعد، بر ضمیر بیضا تنویر ارباب .

9209ـ **دانشگاه** ۳۴۸۶/۱ : شکسته نستعلیق گویا نگارنده (ص۱ـ۱۶۷) بامهر میر محمد باقر مالك نسخه مؤرخ ۱۲۱۱ [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۱] .

نجات المتقین

در بخش فقه خواهد آمد.

نجات المسلمات

در بخش اخلاق خواهد آمد.

نجات المؤمنین

از محمدعلی فرزند محمدصادق نیشابوری نجفی، در اصول دین، در سه‌شنبهٔ ۱۲۵۲/۶/۵ نگاشته است.

9210ـ همدان، آقای قاسم برنا: نسخ سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۹].

نجات المؤمنین فی معارف الدین

از محمد فرزند ملامحمد صالح برغانی قزوینی، که یاد او در «بحر العرفان ۷: گذشت». در اصول پنجگانه، در ذیحجهٔ ۱۲۶۱ بانجام رسانده است.

9211 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۷ : علی‌اصغر، **۱۲۷۷**، ۱۸۵ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

النزهة الاثنی عشریه

از میرزا محمد فرزند عنایت احمدخان، درگذشتهٔ ۱۲۳۵، دررد «التحفة الاثنی عشریه» عزیز دهلوی، که رد بر شیعه بوده، در دوازده بخش، باروش قال، اقول. بخشی از این کتاب بعربی درهند بسال ۱۲۷۹ بچاپ رسیده‌است.

بنگرید: کشف الحجب: ۵۷۹ ـ ف. مشار عربی: ۹۴۹.

9212ـ **مجلس** ۲۸۰۹: نسخ سدهٔ **۱۳** جلد هشتم آن است، ۲۳۴ص ۲۰س [ف. مجلس ۱۰ : ۹۲].

نزهة الایمان و نصرة الایقان

از شاه عظمت‌الله پیران فرزند شاه امین الدین قادری فرزند میران سید شاه عظمت‌الله قادری.

9213 ـ **آصفیه** ۱۲۶۹ کلام: نوشتهٔ **۱۲۲۹** [ف. آصفیه ۳ : ۵۵۰].

نصرة الحسینیه

از سید علی فرزند سید دلدار علی نقوی لکهنوی (۱۲۰۰-۱۲۵۹). در پاسخ اعتراضات اهل سنت که در بنارس باو داده شده بود، و همانجا کوتاه جواب داده بود، سپس در عظیم آباد بتفصیل پاسخگویی می‌کند. **آغاز**: الحمد لله الذی هدانا الطریق المستقیم ... اما بعد، احقر بندگان.

بنگرید: مؤلفین مشار ۴ : ۲۳۷ـ احسن الودیعه ۱ : ۱۱۰ ـ ریحانة الادب ۴: ۲۳۰.

9214ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۵۲ مج سید میرحسنعلی حسینی عظیم آبادی، ۱۹ج۱/ **۱۲۷۲** (گ ۱ ـ ۲۶پ) [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

نصرة الدین

از محمدکریم‌خان قاجار، نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی: ۲۸۷» وجز آن. دررد پادری که در ۱۲۵۲ کتابی دررد اسلام نگاشته و در ۱۲۷۵ در بمبئی چاپ کرده بود، بسال ۱۲۶۶ در یك مقدمه و دو مقصد نگاشته و چاپ کرده است: مقدمه درذکر شبهات پادری، مقصد ۱ـ رد شبهات او ۲ ـ اثبات پیامبری محمد. **آغاز**: ستایش خداوندی‌را سزاست یگانه که نه ازچیزی متولد شده و نه چیزی ازاو.

بنگرید: ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۹۸ ـ ف. مشار: ۱۵۸۳.

9215 ـ **سپهسالار** ۲۶۷۹: نستعلیق محمدعلی فرزند محمدصادق شیرازی، یکشنبهٔ ۲۰ ع۲/**۱۲۶۹**، زرین، ۲۰۲ گ [ف. سپهسالار ۵ : ۴۳].

9216ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۵۱۳ : نسخ خوش ۱۲۶۹، ۱۰۷ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

9217ـ الهیات ۳۷۹د: نستعلیق یوسف علی، ۱۹ محرم ۱۲۸۲ درهمدان، ۳۲۴ گ ۱۲ س [ف. الهیات ۱ : ۴۳۴].

نصرة الشریعة فی استبصار مذهب الشیعة

از سید محمد علی شهرستانی، نگارندهٔ «کشف الحجاب : ۱۸۹» و جز آن. در رد «نصیحة الشیعة» که بهزبان اردو و از یکی از اهل‌سنت بوده‌است، کسی آن را برای شهرستانی بفارسی درآورده واواین‌را در پاسخ آن کتاب نگاشته است.

بنگرید: طبقات اعلام الشیعه، نقباء : ۱۴۱۰.

9218ـ الهیات ۳/۲۲۷ج: نسخ سدهٔ ۱۴ (۱۱۰پ – ۱۳۳ر) [ف. الهیات ۱ : ۱۸۹].

نظامیه فی مذهب الامامیه

از خواجگی شیرازی، نگارندهٔ «تمهیدات ۷۶۴» وجز آن. درعقاید شیعی، بنام نظام شاه دکنی. **آغاز:** حمد و ثنا و شکر آلاء و نعماء قادری دانا راسزاوار است.

9219ـ رضوی ۲۹۵ حکمت : نسخ حسین فرزند نظام محب‌الله، همراه «شرح فصول نصیریه :7462» مؤرخ ۱۰۰۰ از همو، ۲۶ گ [ف. رضوی ۱ : ۵۹].

النقض

یا بعض مثالب النواصب فی نقض فضائح ـ الروافض، ازنصیرالدین ابی‌الرشید عبدالجلیل ابن ابی‌الحسین ابن ابی‌الفضل قزوینی رازی. مسائل وکلامی ونیز رجالی، حدیثی، تاریخی، جغرافیایی را در بردارد. ودرسالهای ۵۵۶ تا ۵۵۹ بدان می‌پرداخته است. این کتاب با پیشگفتار آقای جلال الدین محدث ارموی در تهران بسال ۱۳۳۵خ بچاپ رسیده است.

بنگرید: پیشگفتار چاپ از آقای محدث ارموی‌تعلیقات نقض‌ازهمان محدث ارموی‌چاپ ۱۳۳۴خ.

9220ـ تهران، آقای‌محدث ارموی: نستعلیق ۱۰۵۰، زرین‌ملخص‌است[ف. ادبیات۲ : ۷۰].

224 ـ 9221ـ تهران، آقای محدث ارموی : چهار نسخه، که هیچیك نسخهٔ کاملی نیست [پیشگفتارچاپ، ازآقای‌محدث‌ارموی].

نقض الرماح فی کبد النباح

از حافظ ابواسماعیل، درگذشتهٔ پیرامن ۱۲۷۰.

9225ـ آصفیه ۱۳۶۵ کلام : نوشتهٔ ۱۲۷۰ [ف. آصفیه ۴ : ۵۴۸].

نور المعرفة

از حاج محمد باقر فرزند حسن فرزند ملا اسدالله جازرانی قاینی بیرجندی، متخلص به‌صافی (۱۲۷۶ – ۱۴ ذیحجهٔ ۱۳۵۲). در یك مقدمه درفضل علم وعلما وچهارقطب، وهر قطب درچند فصل درتوحید وپیامبری و امامت وبازگشت، خاتمه در سلسلهٔ مشایخ و زنجیرهٔ روایت نگارنده، که در ۲۶ رمضان ۱۳۱۴ به انجام رسیده است. **آغاز:** الحمدلله المتفرد بالوحدانیة والمتوحد بالربانیة.

بنگرید: طبقات اعلام الشیعة، نقبا : ۲۰۴.

9226ـ رضوی ۷۶۵ اخبار (۲۱۸۶) نسخ محمدعلی فرزند ملاعبدالکریم بیرجندی،

۱۳۱۴، ۲۰۷ گ [ف. رضوی ۵ : ۱۹۸] .

نور الهدایه

از محمدرفیع فرزند حاجی علیرضا نوری دراصول دین شیعی، بسال ۱۲۲۳ نگاشته‌است.

9227ـ آصفیه ۱۱۸۵ کلام : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۵۵۰] .

نور الهدایة فی اثبات الرسالة

ازعلی‌اکبر نواب شیرازی، بسمل، نگارندهٔ «شرح سی فصل: ۳۲۰» وجزآن. بدرخواست یکی ازدانشمندان مسیحی، در یك مقدمه و سه باب و یك مقاله، مقاله در یك مقدمه و سه مطلب ویك خاتمه. **آغاز:** تحفهٔ حمد سزاوار درگاه بی‌نیازی است که‌گمگشتگان وادی

9228ـ **دانشگاه** ۲۹۹۹/۴: نسخ‌علی میرزا فرزند علی‌جان فتح‌آبادی، **۱۲۴۸** (ص ۴۸۸ ـ ۵۰۷)۱۷س، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۲۸] .

نور الهدایه و مصدر الولایه

دربخش عرفان خواهد آمد.

نیت = رساله در . . .

از آقا جمال خوانساری که یاد او در «اختیارات الایام : ۲۲۱» گذشت. درچندفصل که برای شاه سلطان حسین (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) نگاشته است .

9229ـ **مجلس** ۱/۲۵۱۲ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۱۸۱** در دفتر (ص۱ـ۳۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸] .

9230ـ **یزد،** سید جواد مدرسی یزدی ۵/مج: باتاریخ **۱۱۱۱ـ۱۱۱۳** دردفترانجام افتاده است [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۸] . **فیلم‌آن** دردانشگاه ش۲۳۹۸ هست [فیلمها ۱: ۶۷۹].

9231ـ **تبریز،** ثقةالاسلام: احمدفرزند ابراهیم فرزند مظری حایری، ۱۵رجب **۱۱۷۵** شمارهٔ ۲ دفتر [نسخه‌ها ۴ : ۳۲۷] .

و

واجبات عقلیه = عقاید دینیه

از ضیاء الدین گرگانی، در۹۷۳ گذشت.

واجبات قلبیه

از میر معزالدین محمد فرزند ابوالحسن موسوی مشهدی، که در ۱۰۴۳ هشتاد ساله بوده است. دراصول دین بدلیل وفروع، دردو فصل ویك خاتمه [دیباجه] . **آغاز :** شکر و سپاس بیقیاس معبودی را سزدکه بنعمت معرفت انسان را از سایر .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۵۸ و ۴:۴۰۵ و ۱۴ : ۲۳۰ و ۱۵ : ۲۸ .

9232ـ **مجلس** ۴۹/۵۱۸۰: باتاریخ **۱۰۶۹** بهمین‌خامه دردفتر (ص۴۷۹ ـ ۴۹۷) [رؤیت].

وادی السلام

از محمدشفیع فرزند محمدحسین‌کزازی. بنام شاه قاجار، درپنج باب: ۱ـ اثبات توحید ونفی شرك ۲ـ درکیفیت‌قضا وقدر ۳ـ درنبوت ۴ ـ امامت ۵ ـ معاد . **آغاز :** حمد و سپاس بیقیاس خداوندی را سزاست که از قلم جودش رقم وجود .

9233ـ **تهران، ملی** ، ۳۳۲ ف: نسخ خوش‌سلخ ذیحجهٔ **۱۲۶۳** گویابرای محمدشاه، آغاز برابرنمونه [ف. ملی۱:۳۲۶].

9234ـ تهران، اصغر مهدوی ۲۲۹ : نسخ ۱ع۲۶۱/۱۲۶۳ [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۳].

وجه دین

از ناصر خسرو مروزی قبادی ، نگارندهٔ «جامع الحکمتین : ۷۶۶» و جز آن. در برلن ۱۳۴۳ق = ۱۳۰۳خ چاپ شده است.

بنگرید : ف . مشار : ۱۶۲۵ .

9235ـ دیوان هند ۴۶۶۰ : نسخ محبعلی قندری ، شعبان ۹۳۷، ۲۴۵گ ۱۲س فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۷۸هست [فیلمها۱ : ۲۷۰] .

9236ـ دانشگاه ۱۲۶۱ و۱۵۸۶فیلم از نسخهٔ نستعلیق هندی نوشته‌شده دوشنبه ج۱/ ۱۱۵۷ [فیلمها ۱ : ۲۷۰] .

وحی = رساله در . . .

ازمحمدعلی خلخالی آغاز: من‌افادات استادی‌آخوند محمدعلی خلخالی دربیان‌وحی بدانکه وحی بردو قسم است .

9237ـ دانشگاه ۲/۳۴۸۶ : شکسته نستعلیق‌گویا ازمحمدسعید فرزندحاج ملاصالح خلخالی (ص۱۶۸ – ۱۷۱) بامهر تملیك میر-محمد باقر مؤرخ ۱۲۱۱، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۱] .

وسیلة النجاة = حدیقة الشیعة

وسیلة النجاة الموصلة الی سبیل الهداة

ازمحمد فرزند عبدالنبی بحرانی‌کرمانی، دراصول و فروع دین و اخلاق، برای مرتضی قلیخان فرزندمحمداسماعیل فرمانروای‌کرمان و مانند احیاء غزالی و نوشته‌های فیض کاشی آمیخته باآیتهای قرآن واخبار است ، که در ۲۹شعبان ۱۲۹۵ بانجام رسیده است. آغاز: سپاس‌مبرا ازقیاس پروردگاری‌را بایدکه انوار حقیقت را ازصبح ازل .

9238 ـ دانشگاه ۱/۶۲۲ : نسخ ملا حسین معلم ماهانی ، در روزگار نگارنده ، در ۱۲۹۶ (۱پ – ۲۳۰ر). همراه «ذکر و دعا» ازهمو [ف. دانشگاه ۳ : ۶۸۹].

وصل الفصول

ازمحمد جعفراسترآبادی، نگارندهٔ «آب حیات: ۸۶۸» وجزآن. دراصول دین ومذهب شیعی واینکه چگونه بهریك ازآن اصول نیاز هست، واین جز «اصل‌الاصول : ۸۷۸» اوست آغاز: (بمانند اصل الاصول) .

9239ـتهران،ملی۲/۷۰۳ف: شکسته نستعلیق عبدالعظیم انجدانی، در۱۲۵۶ ، (ص ۱۳ – ۵۵)، همراه با «اصل‌الاصول: 8176» او [ف. ملی ۲ : ۲۱۰] .

9240 ـ مجلس ۶/۵ نجم : سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱] .

هادی المضلین

از حاج ملا هادی سبزواری ، نگارندهٔ «اسرار الحکم : ۷۳۲» و جزآن . در اصول دین، درپنج باب: توحید ، عدل ، پیامبری ، امامت ، اموری که بتجربه و تتبع دانسته شده است . آغاز : الحمدلله الذی لم یتخذ صاحبة ولاولدا... امابعد، ایامی‌که فیض‌عزلت‌را یافته

9241ـ رضوی ۲۹۰حکمت: نستعلیق ۱۲۸۹ ، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۵گ ۱۸س [ف . رضوی ۱ :۹۴] .

9242ـدانشگاه۲۵۳۷ :شکسته‌نستعلیق رمضان ۱۲۸۹، آغاز برابر نمونه، درفهرست ازنگارنده‌نام‌برده‌نشده، ۱۵۴گ [ف.دانشگاه ۹ : ۱۳۳۳] .

9243ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۱۵۱۰ : نستعلیق زیبای رجب **۱۲۹۱**، ۱۵۱ گ [یادداشت های سید عبدالعزیز طباطبایی] .

هدایة الجاهدین

از محمد تقی کاشانی، نگارندهٔ « هدایة ـ الطالبین : ۱۰۰۶ » وجز آن. درپاسخ هفت پرسش هانری مارتن، در ۱۳۰۹ق چاپ شده. **آغاز:** الحمدلله الذی ارشدنا الی حقایق دینه وارسل علینا

بنگرید : مؤلفین مشار ۲ : ۲۱۳ .

9244ـ تهران ، ملی ۷۴۵ ف : نسخ اوایل سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه ، ۱۸۱ گ ۱۲س [ف. ملی ۲ : ۲۶۶] .

هدایة الصبیان

از حاج محمد کریمخان کرمانی، نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی : ۲۸۷» وجز آن. دراصول دین برای نوآموزان، دریك مقدمه وچهار فصل، که در شب آدینهٔ ۵ ذیحجهٔ ۱۲۶۰ بانجام رسیده است .

بنگرید : ف. مشار : ۱۶۴۴ ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۹۸ .

9245 ـ تهران ، ادبیات ۳۵۷/۳ جوادی: نسخ ۱۲۶۱ .

9246ـ تهران، ادبیات ۳۵۷/۵ جوادی: نوشتهٔ ع ۲/ **۱۲۶۱** همراه شمارهٔ پیش (دو بار دریك دفتر آمده) [ف . ادبیات ۳ : ۵۷] .

9347ـ تهران ، دکتر مفتاح ۱ مج : نستعلیق علی اکبر دشت آبی، وقف **۱۲۶۹** [رؤیت]

9248 ـ تهران ، ادبیات ۴/ ۸۱ د : تاریخ یاد نشده (۴۶پ ـ ۶۱پ) [ف. ادبیات ۱ : ۲۹۳] .

هدایة الضالین

علیقلی جدید الاسلام، نگارندهٔ «ردصوفیه ۷۸۹» و سیف المؤمنین : ۹۶۱»، بنام شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵)، درپاسخگوئی به نصارا، درچهار جلد: ۱ـ در رد اصول دین نصارا و اثبات اصول اسلام از کتابهای ایشان ۲ـ رد فروع دین نصارا و اثبات فروع اسلام ازروی کتابهای ایشان ۳ ـ اثبات پیامبری و خاتمیت ازکتابهای ایشان ۴ ـ اثبات امامت و مهدویت ازکتابهای ایشان . نگارنده گوید که چندی در سرزمین کفر می زیسته و از نصرانیت پیروی کرده و سپس به اسلام گرویده است . و کتابی بزبان فرنگی در ردنصارا نگاشته وآن کتاب را بفارسی ترجمه کرد است . **آغاز :** سپاس بیقیاس صانع بی نظیر را سزاوار است که گلستان جهان از آفتاب .

9249ـ ملك ۵۴۳۸ : نسخ سدهٔ **۱۲**، جلد یکم است دریك مقدمه و دو باب وهر باب درچند فصل، آغاز برابر نمونه، ۳۷۶ گ ۱۵ س [رؤیت].

9250ـ مجلس ۲۰۸۹: به چند خامه ازسدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۶۱۴ص ۱۵س [ف . مجلس ۶ : ۷۵] .

هدایة الطالبین

از محمدتقی فرزند محمد حسین کاشانی، نگارندهٔ « تفسیر آیت رب المشرقین : ۲۳ » و «نجم الهدایة : ۳۵۹» وجز آن. دراصول دین درپنج باب وهر باب درچند فصل، بسال ۱۲۸۵ نگاشته و در۱۲۸۶ چاپ شده است. واین جز «هدایة المسترشدین فی رد المضلین» اوست که دررد هانری مارتن است وچاپ نیزشده است.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، النقباء : ۲۵۳ ـ ف. مشار : ۱۶۴۴، ۱۶۴۵ .

9251 ـ دانشگاه ۳۲۶۸ : نستعلیق ، نسخهٔ اصل باخط خوردگیها، ناقص، درفهرست

نام پدر نگارنده عبدالرحیم آمده وافزوده شده که او جز مؤلف « هدایة المسترشدین » است ۹۳گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۸] .

هدایة الطالبین

از حاج کریم‌خان نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی ۲۸۷» وجز آن. در پاسخ برخی ازفقیهان یزد دربارهٔ سه مسئله : ۱ ـ شیعی و شیخی و ناجی وهالك ۲ـ اصول دین چهاراست و چهارم آن رکن‌رابع ۳ـ حکایت عدددرصوم وافطارچیست در۳ ذیحجهٔ ۱۲۶۱ در یزد نگاشته و چندبار چاپ‌شده‌است. **آغاز:** ثنایی بی‌منتهاخداوندی را سزاست... امابعد چنین‌گوید.

بنگرید : ف. مشار، ۱۶۴۴ ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۹۸ .

9252ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۱۱۲ : نسخ خوش عبدالحسین فرزند زین‌العابدین یزدی قلعه‌کهنه‌ای، ۲۴ع ۲/**۱۲۷۳** بروزگار نگارنده بدستور امان‌الله خان ، ۱۶۳گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

9253ـ **تهران**، دکترمفتاح ۱مج: سدهٔ **۱۳** همراه «هدایت الصبیان» از همو [رؤیت].

هدایة الطالبین فی معرفة الانبیاء المعصومین والائمة الطاهرین

از حاج ملاهادی سبزواری ، نگارندهٔ « اسرار الحکم : ۷۳۲ » و جز آن . بدستور ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) و وزیر او آقاخان نوری، درپیامبری وامامت، دردو باب وهرباب درچند فصل وهرفصل در چند هدایت که در ۸ رجب ۱۲۷۴ بهانجام رسانده است . **آغاز:** سپاس ایزدراکه آنجاکه اوموجوداست هیچ موجودی را وجودی نیست .

بنگرید : مجلهٔ جلوه ۱ : ۲۸۴ و ۲ : ۱۹۵ .

9254ـ **مجلس** ۲۴۷۹/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۷۴** (ص۱ـ۹۴) [نسخه‌ها۵: ۱۸۷] .

9255ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۶۶۶ : نسخ موسی فرزند حسن نیشابوری شعبان **۱۲۷۶** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۵] .

9256ـ **مجلس** ۴۲۹۰: نستعلیق عبدالصمد فرزند جعفرقلی شکوری جیلانی، رجب **۱۲۷۷**، زرین، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۴گ ۹س [رؤیت] .

9257ـ **ملك** ۴۹۳۰/۱ : نسخ آقابزرگ خراسانی، شنبهٔ شوال **۱۲۷۸** (۱پ ـ ۶۹پ) سپس یك صفحه سرگذشت نگارنده از رضا قلی هدایت در۱۲۸۰ درتبریز [رؤیت] .

9258 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۴۴/۱۵ جوادی: نسخ گویا یکی از شاگردان نگارنده و بروزگار او ، همراه ۱۴ گفتار دیگر همه ازهمو وبیك خامه [ف. ادبیات ۳ : ۳۹].

9259ـ **دانشگاه** ۲۶۵ : نستعلیق حسن تقدیسی تفرشی، محرم **۱۳۶۱** [ف . دانشگاه ۳ : ۶۳۸] .

9260ـ **مجلس** ۷۸۸ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، ۴۲گ۱۷س [ف مجلس ۲ : ۴۹۳] .

هدایة المسترشدین فی معرفة اصول الدین

ازابوتراب فرزندحسین قزوینی، دربیان اصول پنجگانهٔ دین و مذهب . **آغاز :** سپاس بیقیاس سرمدی مرواحد لاشریك ... اما بعد، چنین‌گوید .

بنگرید: طبقات‌اعلام‌الشیعه، کرام :۲۶.

9261ـ **مجلس** ۳/۵خویی : نستعلیق

سدهٔ **۱۳**، (ص۱۸۸ – ۲۵۹)، همراه: شرح ابیاتی از حافظ وشرح دعای سحراز همو [ف. مجلس ۷: ۲۶۴].

هدایة المؤمنین الی الحق المبین فی معرفة اصول الدین

از مرتضی فرزند عبدالوهاب حسینی لاهیجی درکلام شیعی، در یك مقدمه و پنج باب و یك خاتمه: مقدمه درسبب آفرینش، آفریده و آفریدگار، باب ۱ ـ واجب الوجود و توحید ۲ ـ عدل ۳ ـ پیامبری ۴ ـ امامت ۵ ـ رستاخیز ارواح واجساد. خاتمه دررجعت. **آغاز:** حمد وسپاس و ستایش بیقیاس خداوندی را سزد که اختراع فرمود لامن شیء وابداع نمود موجودات

9262 **ـ مجلس** ۱/۳۰۳۴: نستعلیق موسی فرزند خلیل فرزند تقی فرزند جعفر فرزند محمد ابراهیم مازندرانی ساکن لاهیجان ۲۶۵ع **۱۲۸۶/۵**، بخواهش ملامحمدحسن واعظ مازندرانی معروف به خوشمزه، زرین، ۴۴۸ص [ف. مجلس ۱۰: ۵۶۴].

یزدان شناسی

از حسین فرزند تقی حسینی استرآبادی.

9263 **ـ ساری**، طاهری شهاب ۱مج: نسخ و نستعلیق **۱۲۷۸-۱۲۷۹** [نسخه‌ها ۶: ۶۳۰].

یوسفیه = مناظره

بخش دوازدهم

عرفان

الف

آداب اصحاب

درهشت باب درطریقت و سلوك ، هر يك باب درچند فصل. فهرست بخشهادر دیباچهٔ نسخهٔ ۲۲۴۳ دانشگاه آمده است . **آغاز :** بسمله . بمقارنت زمینهافاسد وجیفهای‌متعفن‌فاسدشوند.

9264ـ**دانشگاه** ۱/۲۲۴۳ : نستعلیق محمد حسین قراباغی ، ۱۷ صفر **۱۳۲۹** (ص۱ـ۱۵۹) [ف. دانشگاه ۹ : ۹۰۳].

آداب اهل تصوف

از عزیزالدین فرزندمحمد نسفی نخشبی ، که در روزگار جلال‌الدین خوارزمشاه (۶۲۸ ۶۱۷) میزیسته وازترس ترکان از خراسان به فارس‌گریخته ودرابرقو درگذشته است . عارف بزرگ ونگارندهٔ «کشف الحقایق». گفتاریست باعنوانهای‌فصل وای‌درویش، که ضمن مجموعه رساله‌های اوبنام «الانسان‌الکامل: ۱۱۹ـ۱۳۰» بکوشش‌ماریژان‌موله‌در۱۳۴۱خ‌چاپ‌شده‌است. **آغاز:** حمدله ... اما بعد ، چنین‌گوید...که جماعت درویشان ازاین‌حقیردرخواست‌کردندکه می‌بایددرآداب اهل تصوف رساله جمع‌کنید .

بنگرید : ذریعه۹: ۷۱۸ـ مجمع‌الفصحا ۱ : ۳۴۰ـ ریحانة الادب ۴ : ۱۹۱ ـ کتاب شناسی دهساله : ۳۶۱ .

9265ـ**ملك**۱۲/۴۰۴۵ : نسخ نزديك **۱۲۷۵** (۱۰۱ر ـ ۱۰۴پ) آغاز برابرنمونه همراه چندگفتار دیگر از همو [رؤیت] .

9266 ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۱۱ : شکسته نستعلیق محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی (نجم الحکما) **۱۳۱۴** (۵۶ ر ـ۵۸ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

آداب‌اهل‌کمال = آداب‌وسیراهل...

آداب تصوف

ازمیرقوام‌الدین‌خوافی. اندرزهای‌کوتاهی است به‌سالکان. **آغاز:** من‌نتایج نفایس شریف میرقوام‌الدین الخوافی(قد). ازجنون‌المجانین خاصیت جلال، کارنیك ویارنیك را دوست‌دارد کاربد ویار بدرا دشمن‌گیرد.

9267ـ **الهیات** ۴۷۴/۱۰د: باتاریخ **۱۲۰۵** دردفتر (۲۵۰ پ ـ ۲۵۳ پ) [ف . الهیات ۱ : ۳۰۹] .

آداب تصوف

از درویش محمد فرزند علیشاه طبسی ،

دربیست و هشت فصل ، که فصل سوم آن در فقروفصل ۲۸ درفنا است. به‌نثر ونظم نیزدارد بنگرید : یادنامهٔ‌نجاتی‌لوغانی، ایرج‌افشار .

9268ـ **تهران،** دکترمهدی بیانی۱مج باتاریخ **۸۳۹ ـ ۸۴۳** دردفتر (۱ر ـ ۴۲پ) آغاز در فصل ۳ افتاده، همراه «اصطلاحات : ۰۰۰» درویش محمد طبسی نعمت‌اللهی و چند گفتاردیگرازهموکه‌گویاهمهٔ‌این‌مجموعه‌ازهمان طبسی باشد. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۲۰۱۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۰ـنسخه‌ها۶ : ۵۱۰] .

آداب الخلوة

از عزیزنسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف :۱۰۰۹» گذشت. درآداب چله‌نشینی ، وذکر وبیان عروج اهل تصوف، درچند فصل، و عنوانهای ای‌درویش، که درمجموعه رساله‌های او (ص۱۰۱ ـ ۱۱۰) به‌چاپ رسیده است. در پایان رسالهٔ «عشق» خود ازاین‌گفتار یاد کرده واینکه آنرا درشیرازنگاشته است. **آغاز:...** امابعد، چنین‌گوید... که جماعت درویشان از این بیچاره درخواست‌کردند که می‌باید‌که در شرایط چله ودرآداب ذکرگرفتن و در عروج اهل تصوف .

9269ـ **ملك** ۴۰۴۵/۱۰: نسخ**۱۲۷۵** همراه چندگفتار دیگرازهمو(۹۶پ ـ ۹۹پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9270 ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۹ : شکسته نستعلیق محمدجواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی (نجم‌الحکما) **۱۳۱۴**، (۵۴رـ۵۲ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

آداب درویشی

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت‌کل شیء هالك : ۲۵» گذشت.

9271 ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۶ : نوشتهٔ محمود فرزند محمد حسینی در هرات ـ **۸۷۱**، همراه: ۱ـ نسبت‌سیادت (سلسله‌مشایخ) ۲ـ نسبت خرقه ۳ ـ جارو‌بیه ۴ ـ ایجاد ۵ ـ فقریه ۶ ـ آداب درویشی (این گفتار) ۷ ـ پرسش و پاسخ ۸ـ شرح فصوص ۹ ـ مکاشفات ۱۰ـ رموزات ۱۱ـ رموز ۱۲ ـ معارف ۱۳ـ نسبت نامه ۱۴ـ روح ۱۵ ـ تکثیر اسما ۱۶ ـ حورائیه ۱۷ نصیحت نامه ۱۸ـ رسالهٔ عرفانی ۱۹ـ حوارئیه ۲۰ـ حورائیه۲۱ـ تفسیرسورهٔ توحید ۲۲ـ حروف ۲۳ـ تحقیق ایمان ۲۴ـ کمال بلوغ. همراه چند گفتار از میرسید علی همدانی ودیگران درمیانهٔ همین‌گفتارها [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۴ ـ ۱۷۸۱] .

آداب‌درویشی واصطلاحات آنان

دوگفتار ناشناخته .

9272ـ **یزد،** سید جواد مدرسی یزدی ۷مج : با تاریخ **۱۱۱۱ ـ ۱۱۱۳** در دفتر، در آداب درویشی، واصطلاحات‌درویشی به‌نظم‌و نثر وباعنوان‌باب، بسیار سودمنداست . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۹۸ هست[فیلمها۱:۶۷۹].

9273ـ **دانشگاه** ۴۷۵۹/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، ضمن یك جنگ، آداب است و گزارش اصطلاحات، به‌نظم و نثر، باعنوانهای ترجمان سلام ، مثنوی ، ترجمان جریده ، ترجمان سنگ میدان ، ترجمان مفردی . . . باب در بیان اسباب نسبت غزاوان ، باب در بیان لنگ، باب دربیان زنجیر ، باب در بیان برگ، باب شیرغلاب، زنگ حیدری، جریده، نعلین وجزآنها[ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۰۶].

آداب دم زدن

از خـواجه معین الدین حسن سجزی ، دردوباب. **آغاز:** رسالة من‌تصنیفات خواجه. ...میان‌رگهاکه درو‌جود آدمی‌است .

9274ـ **دانشگاه** ۴۶۷۲/۵: باتاریخ **۱۱۲۸** در دفتر (۸۴ ب ـ ۸۸ پ)، زرین، ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۲].

آداب السالکین

از فیض کاشانی، که یاد او در «امانت:۵» گذشت.

9275 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۷ / ۲۶۰: نستعلیق عبدالرحیم فرزند میرعبدالباقی حسینی، در سپاهان، در **۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۲ : ۹۹].

آداب السالکین

ناشناخته. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق ـ الانسان لمعرفة النفس و الخالق، و الصلاة علی

9276ـ **رضوی** ۵۴ اخلاق (۸۷۶۲) نستعلیق، تاریخ یاد نشده، در ص ۹۳ آمده: کتبه محمد حافظی، از ابتداء سلسلهٔ خواجگان تااینجا ازخط شریف خواجه محمد پارسا نقل کرده شد ـ نام کتاب بخامهٔ دیگر «آداب ـ السالکین» یاد شده است. [ف. رضوی ۶ : ۳۶۷].

9277 ـ **فرهاد معتمد**، ۱۸۷/۴ : نستعلیق حسن‌خان جوهر، در**۱۰۵۴** [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۲].

آداب السفرة

از رکن الدین ابوالمکارم احمد فرزند محمد، معروف به علاء الدوله‌سمنانی‌بیابانکی (۶۵۹ ـ ۷۳۶) گفتاریست در آداب خوردن برزمینهٔ عرفان. گفتاری بدین نام منسوب به ـ میرسید علی همدانی چند بار چاپ شده است.

آغاز: حمد وثنای پاك پادشاهی‌را کـه خالق

بنگرید: ذریعه ۹:۷۳۳ ـ هدیةالعارفین ۱ : ـ آتشکدهٔ‌آذر: ۸۰ و۲۱۷ ـ تذکرة الشعراء، غنی: ۶۰ ـ ریحانة الادب ۳:۹۹ ـ طرائق الحقایق : ۲۹۲ ـ ریاض العارفین : ۱۷۸ ـ هدیةالاحباب : ۲۰۰ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۲۸۲.

9278ـ **قاهره**،دارالکتب۲۵۴مجامیع طلعت: تعلیق**۸۹۵** (گ۲۹ـ۳۱) [مخطوطات ۱ : ۲].

آداب السفر = رسالة فی...

از مجدالدین بغدادی.

9279ـ **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله : باتاریخ ۹ج**۸۲۲** دردفتر، زرین [یادداشتهای دکترقاسمزاده].

آداب سلوك

از خواجه صدر الدین محمد گیسو دراز فرزند یوسف حسینی‌دهلوی‌عارف‌چشتی (۷۲۰ ـ ۸۲۵).

بنگرید: ذریعه ۹ : ۹۳۷ ـ تذکرهٔ روز روشن: ۳۱۰ ـ طرایق الحقایق ۳ : ۳۱۰ـ مؤلفین‌مشار۵: ۸۹۴ ـ هدیةالعارفین۲: ۱۸۴.

9280ـ **مشهد**، عبدالحمیدمولوی شف ۲/ ۵۵۰ : شکسته نستعلیق هندی، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۸۴].

آداب سلوك = سیر و سلوك

آداب الصدیقین

9281 ـ **فرهاد معتمد** ۱۸۷/۵ : نستعلیق حسن‌خان‌جوهر، در**۱۰۵۴** [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۲].

آداب صوفیان

شاید از محمد حسین فرزند محمد زنده در۱۲۵۱، نگارنده«سلوك». گفتاریست‌در‌آداب خوردن برای صوفیان و در آن از شیخ مفید و

سید مرتضی و خواجه نصیر و ابن فهد حلی و علی‌بن طاوس و شیخ صفی‌الدین و مجلسی یاد شده. **آغاز** : آداب طعام خوردن . اول آنکه رزاق راالله داند نه‌فلان.

9282ـ **دانشگاه** ۲ و ۳۵۸/۴ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۱۱۷پ ـ ۱۲۰ر) همراه «سلوك» و گفتاردیگر نیز در روش صوفیان که از سیدبن طاوس دانسته شده ودرست نیست [ف. دانشگاه ۴ : ۴۵۱ و ۴۵۲] .

آداب صوفیان = آداب تصوف

از زین‌الدین خوافی ، در باب نشستن و برخاستن از سجاده وجز آن، در نوزده باب.

9283ـ **یوگسلاوی** ۵۵مج: **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۰۱۶ هست [فیلمها ۱: ۶۴۰].

آداب صوفیه = اصطلاحات صوفیه = خرقه

از شیخ نجم‌الدین کبری ، احمد فرزند محمد فرزند عمر خیوقی خوارزمی، درگذشتهٔ ۶۱۹. گفتاریست درهفت باب: ۱ـ درپوشیدن خرقه ۲ـ در نشست و برخاست ۳ ـ رفتن از خانقاه ۴ـ طعام خوردن ۵ ـ دعوتها ۶ ـ سماع ۷ ـ سفر. **آغاز** : (نسخه‌ها دیده شود).

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۷۵ ـ آتشکدهٔ آذر۳۱۱ ـ مجمع‌الفصحاء ۱ : ۶۳۳ـ ریاض العارفین : ۱۴۳ ـ امتحان الفضلاء ۱: ۲۹۲ـ هدیة العارفین ۱ : ۹۰ ـ هدیة الاحباب : ۲۵۳ـ طرایق‌الحقایق ۲ : ۱۴۹ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۴۷۹ ـ مجالس المؤمنین : ۲۸۷ ـ نفحات الانس چ نولکشور : ۳۷۵ .

9284ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۳۳ : باتاریخ **۷۵۵** در دفتر ، در هفت باب . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۴] .

9285 ـ **ملك** ۴۲۱۶/۳ : ضمن یك مجموعه باتاریخهایی از**۸۶۴ ـ ۸۷۴** (۸۲پ ـ ۸۹پ). **آغاز** : حمدله . صلاة . وصف آداب الخرقه للشیخ...المعروف بالکبری... الباب الاول فی‌لبس الخرقه. هرکه‌را ارادت این‌راه پدیدآید وخواهدکه خرقه‌پوشد بایدکه ازدست پیری پوشد [رؤیت] .

9286ـ **دانشگاه** ۳۲۹۹/۱ : از سدهٔ **۸ـ۹**، باتاریخ زایش ۸۳۱ دردفتر (ص۱ـ۲) نسخهٔ پاکیزه‌ایست و در فهرست بنام « خرقه » آمده‌گویاتنها فصل یکم‌آنست. **آغاز** : پوشیدن خرقه، هرکه راارادت‌این‌راه‌پدیدآید وخواهد خرقه بپوشند. بایدکه ازدست پیری‌که عالم بود بشریعت و حقیقت بپوشد [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۸] .

9287ـ **الهیات** ۴۷۴/۹ د: با تاریخ **۱۲۰۵** دردفتر (۲۴۱پ ـ ۲۴۹ر) ، درهفت باب [ف . الهیات ۱ : ۳۰۹] .

9288ـ**مجلس** ۵۷۱۴/۳ فهرست‌نشده: نستعلیق ریز وزیبای محسن برای مشهدی‌آقا، در۲۳ع۲/**۱۳۱۱** عنوان نسخ و درشت. (۱۳۹ ـ ۱۴۲). **آغاز** : بدانکه تصوف تصفیهٔ قلب است از کدورت. [یادداشتهاهیئت‌مؤلفین]

آداب الصوفیه = اصطلاحات ...

آداب طالبین

از شیخ محمد .

9289ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱قف۱۰۸ : تاریخ‌یادنشده، ۷۱ص[مخطوطات فرازعلی رضوی : ۲۸] .

آداب طریقت

از خواجه عبدالخالق فرزند عبدالجمیل عجدوانی، درگذشتهٔ ۶۱۷(۵۷۵هدیة‌العارفین)

و درآن پندهایی به خواجه اولیای کلان داده است. سرگذشت نگارنده درفرهنگ ایران‌زمین دفتر ۱و۲ همراه «صاحبیهٔ» او چاپ شده است
آغاز : حمدله. اما بعد ، این رساله‌ایست در آداب طریقت که ... عجدوانی ... مرسالکی از سالکان طریقت بجوامع الکلم امرکرده... ای پسرك من ترا وصیت می‌کنم که تقوارا شعار خود سازی.

بنگرید: فرهنگ ایران‌زمین دفتر ۱ مجلد ۱ ودفتر ۱ مجلد ۲ ـ هدیة العارفین ۱ : ۵۰۹.

9290ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۱۸ : نستعلیق **۱۰۶۳ ـ ۱۰۷۳** (ص۱ـ۴ حاشیهٔ یکم) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۴] .

9291 ـ **حقوق** ۲۵۱/۱ج : نستعلیق عبدالله مقبول‌شاه مخدوم کشمیری بخاری، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه [ف.حقوق : ۴].

9292ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۵مجامیع فارسی طلعت: بی تاریخ (گ۶پ ـ ۹پ)آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۲۳].

آداب طریقت

آغاز: شمه‌ای ازآداب طریقت بازنمایم، وهشت شرط خلوت‌که تلخیص سیدالطائفه شیخ جنید بغدادیست... بیان‌کنم..

9293ـ**دانشگاه**۴۷۳۶/۶۸: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص ۳۳۷ ـ ۳۳۹) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۹] .

آداب مراقبت

درآن دوازده شرط آمده است. **آغاز :** نخست می‌بایدکه در جمیع احوال حق را جل ذکره مطلع احوال وناظر افعال خود داند .

9294ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۱۰ : نسخ ونستعلیق باتاریخ **۹۱۰ـ۹۱۲** در دفتر (ش ۴ و ۸) (۱۰۵۱ ـ ۱۰۵۲) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۰۲] .

آداب المریدین

ازکمال‌الدین‌حسین‌خوارزمی فرزندحسن شهید در۸۳۵ ـ ۸۴۰، که «ارشاد المریدین» را بسال۸۳۵نگاشته است. درده فصل. **آغاز:** حمدوثنای‌بیحداحدیراکه‌غمام رحمت عامش بر شجرهٔ وجود .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۵۱ ـ از سعدی تاجامی : ۵۰۴ ـ حبیب السیر ۳ : ۱۴۴ ـ ف . دانشگاه ۲ : ۱۴۶ تا ۱۵۰ ـ مجالس النفایس ج تهران : ۹ ، ۱۸۵ـ مؤلفین مشار ۲ : ۷۲۳ ـ طرایق الحقایق ۲ : ۲۹، ۳۰ـ هدیة العارفین ۱ : ۳۱۵ .

9295 ـ **مجلس** ۳۲۶۰/۱۶ : نوشتهٔ محمدهاشم فرزند محمدعلی فرزند میرزا هاشم خوشنویس ، **۱۳۰۷** در دارالسلطنه قزوین ، برای‌مقرب الخاقان اسدالله فرزند میرزانصرالله معین‌الرعایا (ص ۲۹۳ ـ ۳۰۸) [ف . مجلس ۱۰ : ۸۶۵] .

آداب المریدین

از ابوالنجیب عبد القاهر (یا عبد القادر) فرزند عبدالله سهروردی در گذشتهٔ ـ ۶۶۳ . عموی شهاب الدین عمرسهروردی، ومدرس در نظامیهٔ بغداد، درتصوف واخلاق است. **آغاز:** حمدله. والصلاة و السلام علی محمد صاحب ـ الشریعة الغراء وعلی صاحب .

بنگرید: ذریعه۱ : ۲۸ ـ کشف الظنون: آداب ۱ : ۴۳ ـ هدیة العارفین ۱ : ۶۰۶ ـ ریحانة الادب ۵ : ۱۸۳ ـ روضات الجنات : ۲۲۹ .

9296ـ **مجلس** ۱۴۰۴/۴: تاریخ یاد نشده (ص۵۸ ـ ۸۱) [ف. مجلس۵ : ۴۹۷].

آداب المریدین = تفسیر . . .

ازعمرفرزندمحمدفرزند ابوالقاسم شیرکان
آغاز: حمدله . حمد الشاکرین و صلاته علی محمد... امابعد ازحمد آفریدگار عزشأنه .

9297ـ **مجلس**: نستعلیق سدهٔ **۷**، گویا همین نسخه را آقای دکتر تقی تفضلی در دست چاپ دارند [رؤیت] .

تفسیر آداب المریدین = آداب...

آداب مسلمانی

از غزالی، در بخش اخلاق خواهد آمد.

آداب و اذکار

از غلامعلی باطنی بروش گروه نقشبندیان در (آداب نقشبندی واستعمال واذکار و اشتغال این طریقهٔ شریفه) بسال ۱۲۱۲ بخـواهش عزیزان ساخته است.

9298ـ **دانشگاه** ۴۲۴۳/۲: نستعلیق **۱۲۶۹** ، آغاز در دیباجه افتاده (ص ۶ـ۷۹)
[ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۳] .

الآداب والسلوك

از نجم‌الدین محمود، درهفت باب.

9299ـ **ایاصوفیا**۴۸۲۱/۱۳: **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۴۶۷] .

آداب و سیر اهل کمال

از میرسیدعلی همدانی (۷۱۳ ـ ۷۸۶) فرزند شهاب فرزند محمد عـارف جهانگرد . اوجزعلی‌ملقب بهسیاه‌پوش درگذشتهٔ ۸۳۰است
آغاز : اذا انت اعددت المرایاتعدد الحمدلله وسلام‌عباده‌الذین اصطفی. امابعد، چون‌خلاصهٔ اهل عالم بعد انبیاء... اعیان اولیااند ...
بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۵۹ و ۷۶۵ ـ مجالس النفایس چ نولکشور : ۳۹۹ـ مؤلفین مشار ۴ : ۲۸۱ ـ ریحانة الادب ۲ : ۴۹۸ ـ مجمع الفصحا ۱ : ۳۴۰ ـ. مجالس المؤمنین ۲۱۲ .

9300ـ **دانشگاه** ۳۲۵۸/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**،با یادداشت ۱۲۲۶ (۶۷ ر ـ ۶۹ ر) همراه ۱۱ رساله ازهمدانی، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۸] .

آدم نامه

از حروفیان .

بنگرید : لغت نامه (حروفیان): ۴۸۴ ، ۴۸۸ .

9301ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۹۵۹: نوشتهٔ **۹۸۷** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳] .

آزادی خواجه سرایان و علت خواجه شدن

ازملاعبدالله‌افندی، نگارندهٔ «وثیقةالنجاة» بعربی، دریك مقدمه و سه مقصد و یك خاتمه ، مبتنی برعقاید اهل سنت. **آغاز :** بعد ازحمد حضرت اله وصلوات بررسول... بعرض اقدس ارفع‌اعلی می‌رساندکه کمترین‌صوفی‌زادگان... عبدالله که درباب مسألهٔ آزادی خواجه سرایان

9302ـ **ملك**۱۸۵۳: نسخ میرزامحمد شریف، ۱۰صفر **۱۱۰۹** ، مقابله شده بااصل ، ۱۰۳گ ۱۱س [ف. ملك ،فارسی: ۳] .

آغاز و انجام

حروفی، در ص۷۲۴ گذشت .

آغاز و انجام

از عزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹» گذشت. **آغاز:** حمدله... ای درویش قاعده و قانون سخنان اوایل دیگربود

9303ـ **دانشگاه** ۴۰۵/۱۶: نستعلیق احمد بیوك آبادی همدانی، **۱۲۸۳**، (۱۲۵ر ۱۲۸پ) همراه ۱۹ گفتار دیگر از همو [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۶].

آفاق و انفس = آفاق نامه

از ناصرخسرو علوی قبادیانی (بنگرید : جامع الحکمتین: ۷۶۶). **آغاز**: حمدله ... امابعد، ای‌طالب بدانکه حضرت امیر متقیان و سرور ... فرموده‌اندکه من‌عرف نفسه فقد.

9304ـ **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۳۸ : با تاریخ **۸۵۵** در دفتر (گ ۳۰۰ ـ ۳۲۸)، **قصیده**‌ایست درفهرست بعنوان «آفاق وانفس» آمده است. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۴].

9305ـ**دانشگاه**۳۶/۴۷۳۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۰۱ ـ ۲۰۲) آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «آفاق وانفس» یادشده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۵].

9306ـ **پاریس**۴۵/۵ .S.P: تاریخ یادنشده، درفهرست «آفاق‌نامه» یادشده و شاید گفتاردیگری‌باشد. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۷۶۴ هست [فیلمها : ۵۳۶].

آفاق و انفس

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل‌شیء هالك : ۲۵» گذشت. گفتاریست به‌نظم.

9307ـ **سنا** ۱۴۹/۱: تاریخ یادنشده، با۲۳ گفتارازهمو (ص۱) [نسخه‌ها ۶: ۴۵۴].

آفرینش

دربخش فلسفه ص۷۲۵ گذشت.

آفرینش ارواح و اجسام

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت. در آفرینش ارواح ومراتب نزول وعروج آنها. **آغاز**: بسمله .و حمده. چنین‌گوید اضعف... جمعی فقرا ازاین بیچاره درخواست کردندکه می‌باید درآفرینش ارواح واجسام ومراتب‌نزول وعروج.

9308ـ **ملی** ۱۰۱/۵ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، همراه هفت رسالهٔ دیگر از همو: در بیان طریقت وشریعت، در معرفت انسان، رساله‌ای درتوحید، آفرینش (همین نسخه)، مبدأ ومعاد ملك وملکوت و عالم جبروت، لوح محفوظ، احادیث اوایل [ف. ملی ۱ : ۸۸]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۷۰ هست [فیلمها : ۶۳۲].

9309ـ **دانشگاه** ۴۰۵/۴ : نستعلیق احمد فرزندعبدالعلی‌بیگ بیوك‌آبادی همدانی **۱۲۸۳**، (۸۳ب ـ ۸۷پ)، آغاز برابر نمونه، همراه ۲۰ گفتار دیگر ازهمو [ف.دانشگاه۳ : ۴۴۳].

آگهی گستر

ازمحمدفرزندمحسن، علم‌الهدی (بنگرید اصول دین: ۸۸۱).

9310ـ**مجلس**۴۰۵۸/۳فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۱۰۳** (ص۱۰۹ ـ ۱۸۶) [نسخه‌ها ۵ ۱۹۹].

9311ـ **تهران**، ملی(فرهنگ) ۱۲۹۹ تاریخ یاد نشده، ۲۰۸ص [نسخه‌ها ۱:۵۱].

آواز پرجبرائیل = رسالهٔ ...

از شیخ اشراقی، شهاب‌الدین ابوالفتح یحیی فرزندحبش فرزندامیرك سهروردی‌شافعی کشتهٔ۵۸۷. این‌گفتاربکوشش دکترمهدی بیانی بسال ۱۳۲۵ خ درمجلهٔ پیام‌نوچاپ‌شده وپیش آن‌بسال۱۹۳۵م بکوشش پاول کراوس‌وکودبن بفرانسوی درآمده و چاپ شده است. **آغاز**: تقدیس بینهایت‌حضرت‌قیمومیت راسزاواراست.

بنگرید : هدية‌العارفين ۱ : ۵۲۱ ـ مؤلفين مشار ۶ : ۸۲۳ ـ تتمهٔ اصوان‌الحکمة : ۱۰۳ ف . مشار : ۳۴ ـ هدية الاحباب : ۱۶۴ ـ ريحانة الادب ۲ : ۲۴۴ و ۳۸۰ ـ مجلهٔ پیام نو س۲ ش۱۲ .

9312ـ **تهران**، ملی ۹۹۲/۳ : نوشتهٔ **۶۵۴** . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۲] .

9313ـ **شهیدعلی پاشا** ۲۷۰۳/۱۳ باتاریخ **۷۲۱-۷۸۹** دردفتر (۱۹۹ـ۲۰۸پ) باعنوان«شرح‌رسالهٔ‌اصوات‌پرجبرئیل»**فیلم** آن در دانشگاه ش۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۶] .

9314ـ **یزد** ، سریزدی ۱۳۴۲/۷ : نستعلیق شاه‌محمد فرزند محمدزمان میبدی در یزد **۱۰۷۰** (درش۳ بهمین خط) [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۰] .

9315ـ **الهیات** ۱۴/۴ج : نسخ سدهٔ **۱۲**، از روی نسخهٔ نوشتهٔ شنبهٔ ۱۶ع۱/**۷۵۱** (۳۷۴ر ـ ۳۷۸پ)، آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱ : ۱۵۱] .

9316ـ **اياصوفيا** ۴۸۲۱/۴ : **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۴۳۶ هست [فیلمها۱ : ۴۶۷] .

رسالهٔ آهن و پولاد

ناشناخته

9317ـ **موزه بریتانیا** ۵۳۲۱/۱۱ Or: باتاریخ **۸۰۱ ـ ۸۱۸** در دفتر . **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۱۰هست [فیلمها۱ : ۵۲۶] .

آيات الفردانية ومبنى الوحدانية

قیصری، درص۸۶۹ گذشت .

آيات المؤمنين

ناشناخته .

9318ـ **پاکستان**، انجمن ترقئ اردو ۲ق ۱۰ : نوشتهٔ **۱۳۱۲** [مخطوطات، فرازعلی رضوی : ۲۸] .

آية النور = اصول و فروع

از نـور علیشاه طبسی تونی سپاهانـی ، متخلص به‌دیوانه ونورعلیشاه، محمدعلی فرزند فضعلی عبدالحسین‌کشته درموصل۱۲۱۲دراصول وفروع واسرار باطنی‌آن بروش عرفان شیعی، و درآن‌از«مشکاة النجاة» خود یاد می‌کند. که بنام « اصول دین و فروع دین » در مجموعهٔ «عوارف المعارف» در شیراز ۱۳۱۷ چاپ شده است. **آغاز:** حمدله ... امابعد ، بدانکه بر هرمکلفی واجب است‌که سباح نظردر درددریای بی‌انتهای فکرت غوطه‌ور سازد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۳۱ ـ طرائق الحقايق۳ : ۸۹ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۴۹۶ صبح‌گلشن : ۵۵۸ ـ ریحانة الادب ۴ : ۲۴۵ مؤلفین مشار ۴ : ۴۳۸ ـ ف. مشار : ۱۱۵ .

9319ـ **مجلس** ۱۱۵۸/۵ : نسخ‌محمد علی فرزند سیدعرب‌حسینی، در**۱۲۳۱**، شمارهٔ ۵ «کلیات» او (ص ۲۸۰ ـ ۲۹۸) در فهرست بعنوان «رساله‌ای در اصول و فروع» یاد شده، آغاز بمانند نمونه [ف. مجلس ۳ : ۶۰۴].

9320ـ **ملك** ۴۷۷۹/۱۲ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۶۳**، دردفتر، آغاز وانجام برابر نمونه (۳۷ر ـ ۴۳پ) [رؤیت] .

9321ـ**سپهسالار**۶۴۵۰/۳ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۶۷** در دفتر (۵۸ پ ـ ۷۰ پ) ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام « رسالهٔ عرفانی» یاد شده و از نگارنده نام برده نشده است [ف. سپهسالار ۵ : ۱۶] .

9322ـ **الهیات** ۵۰۶/۲د : نسخ ۱۷ رجب **۱۲۶۹** (۷پ ـ ۲۱ پ) ۱۵س [ف .

الهیات ۱ : ۳۱۳] .

9323ـ ملك ۶۲۹۴/۳ : نستعلیق **۱۲۷۱** (۲۸پ ـ ۴۰پ)، آغاز برابر نمونه، در نسخه از نگارنده نام برده نشده [رؤیت] .

9324ـ مجلس ۵۸۵۱/۲ : با تاریخ هایی از **۱۲۷۲-۱۲۹۳** در دفتر (ص ۴۴۱ ـ ۴۷۴)، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۷ : ۲۶۱] .

9325ـ بادلیان C.۶۵/۶ : با تاریخ **۱۲۸۶** در دفتر. همراه با «کنزالاسرار نوریه» ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۵۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۳] .

9326ـ ملك ۵۵۳۶/۱: نستعلیق حسن فرزند اسدالله طهرانی ، پنجشنبهٔ ۱۲ رمضان **۱۲۹۷** (۱ پ ـ ۱۳ ر) . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9327 ـ عبدالحسین بیات ۳ مج : نستعلیق رضاقلی خان هدایت، سدهٔ **۱۳**، در فهرست بنام «اصول و فروع» یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۷] .

9328ـ ملك ۵۰۰۵/۷، نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۱۰۴ر ـ ۲۲۰ر) ۱۵س ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9329ـ دانشگاه ۳۴۹۷/۹ : نسخ حسینعلی حیرت ذهبی خراباتی، در **۱۳۱۵** ، آغاز برابر نمونه (ص۱۹۹-۲۰۹)، در فهرست از نگارنده نام برده نشده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۰۷] .

9330ـ دانشگاه ۴۱۱۰/۳: نستعلیق حسینعلی فرزند محمد، در **۱۳۱۷** (ص ۱۲۹ـ ۱۷۷)، آغاز برابر نمونه، در فهرست از نگارنده نام برده نشده [ف. دانشگاه ۱۳:۳۰۹۰] .

9331 ـ دانشگاه ۸۶۷/۲ : نستعلیق تاریخ یاد نشده (۵۸پ ـ ۶۷پ) برابر سطر ۳ صفحهٔ ۸۰ چاپی پایان یافته [ف. دانشگاه ۳ : ۴۰۳] .

9332ـ رضوی ۵۹۴ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده محمد موسوی، آغاز برابر نمونه ۱۵گ ۱۵س [ف . رضوی ۴ : ۱۱۰] .

آیتهای سجده در قرآن

ازشاه نعمت‌الله ، درص۱۱۵ گذشت.

آینه

از سیدمحمد گیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوك: ۱۰۱۱» وجزآن. درخود و خداشناسی: من عرف نفسه فقد عرف ربه. **آغاز:** واجب ـ الوجود یعنی لازم الوجود چراکه معرفت خدا.

9333ـ آصفیه ۷۵۸ تصوف: نستعلیق بی‌تاریخ، ۴۰ ص ۱۴-۱۵س [ف. آصفیه ۱ : ۳۵۳] .

آینهٔ حق‌نما = آینهٔ جهان‌نما

در بخش اخلاق خواهد آمد.

آینهٔ گیتی‌نما

از سالك العارفین ، نگارندهٔ «سرمکنون و در مشحون» در تطبیق آفاق و انفس بروش عرفانی درهفت باب، که درهفتهٔ سوم دههٔ سوم ماه دهم ۱۲۴۳ نگاشته شده است. **آغاز:** ... هذاکتاب ینطق علیکم بالحق ، الحمدلله الذی فضلناعلی کثیرمن عباده‌المؤمنین، آینهٔ‌گیتی‌نمای حقیقی حمد وثنای خداوندگار یگانه‌ایست .

9334ـ دانشگاه ۲۷۷۹/۱: نستعلیق خود نگارنده، **۱۲۴۳**(ص۱-۵۵)، بنام‌فرزند خود میرزا حسن وقف کرده و مهرزده، ۷۳گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۳۳].

ابتدا نامه

از سلطان ولد ، بهاء الدین احمد فرزند

مولوی بلخی جلال‌الدین‌محمد (۶۲۳-۶۷۲) که درج۲/۴۹۰/۶ بانجام رسانده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۹ – ریاض – العارفین : ۸۳ : ۱۳۵ – خزینة الاصفیا ۲ : ۲۸۳ – ریحانة الادب ۲ : ۲۱۸ – هدیة – العارفین ۱ : ۱۰۴ – مؤلفین مشار۱ : ۴۰۵ زندگانی مولوی چ ۲ : ۱۷۶ ، ۲۰۰ .

9335ـ **نافذ پاشا** ۴۸۰ : نسخ محمد فرزند اسحاق فرزند ابراهیم‌لارندی، درج۲/ **۶۹۷ . فیلم** آن در دانشگاه ش۵۹۴ هست . [فیلمها:۳].

9336ـ **قونیه** ۲۱۳۸ : نسخ تاریخ‌یاد نشده، ۲۷۸گ ۱۹س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۱۵ هست [فیلمها ۱ : ۳] .

9337ـ **حسین‌چلبی** ۴۶۹ : نسخ‌تاریخ یادنشده، ۱۹۶گ۱۹س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۳۵۱ هست [فیلمها ۱ : ۳] .

ابجد طریقت

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیء هالك : ۲۵» گذشت .

9338ـ **سنا**۹/۱۴۹ : تاریخ یادنشده با ۲۳ گفتار دیگر از همو (ص۶۴) [نسخه‌ها۶: ۴۵۴] .

ابداع

حروفی، درص۷۲۶ گذشت.

ابطال الباطل

فتحعلی گردیزی . و ازوست : ارشادات صاحب ، ارشادات گردیزی ، کشف الاستار .

9339ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۲وقف ۵: تاریخ یاد نشده (ص ۷۰ – ۱۰۶) [مخطوطات ، فراز علی رضوی : ۲۸] .

ابواب معرفت

ازراجه جهترمل هندی .

9340ـ **آصفیه** ۱۵۵۶ تصوف: تاریخ ونشانیهای دیگریادنشده [ف. آصفیه۴:۱۷۸]

ابواب الخیر

ازابویزید قطب‌الدین عبدالله‌فرزند محمد فرزند یحیی فرزند محمود انصاری جهرمی کوشکناری، عارف دشمن فلسفه، زنده در۸۸۱ وگویا تا۹۱۵. نامه‌ای ازنامه‌های اوست و به- امیر محب‌الدین و امیر فضل‌الدین محمد که در رجب ۸۹۹، درده باب، ودرباب‌دهم سرگذشت خودرا تارسیدن به‌درجهٔ بیعت و سجاده نشینی آورده است .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۷۸ و ۹ : ۸۸۴ – یادداشتهای قزوینی ۳ : ۲۵۳ – ف . مشار : ۱۴۸۳ ، ۲۸۱۴ – ریحانة الادب ۳ : ۳۰۸ مؤلفین مشار ۳ : ۹۹۴ .

9341ـ **نجف،** سیدحسن‌تنکابنی: نوشتهٔ **۱۰۴۸** [ذریعه ۱ : ۷۸] ،

اتحادو وحدت=کفروتوحید و...

از عزیزنسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف:۹: ۱۰۰» گذشت. درکفروتوحید واتحاد و وحدت بشیوهٔ عرفانی . **آغاز :** بسمله وحمده...امابعد، بدانکه‌اهل‌وحدت‌دوطایفه‌اند یك طایفه در منزل پنجم .

9342ـ **دانشگاه** ۴۰۵/۱۳ : نستعلیق احمدفرزند عبدالعلی‌بیگ بیوگ‌آبادی‌همدانی **۱۲۸۳** ، (۱۱۸پ – ۱۲۲ر) [ف. دانشگاه۳: ۴۴۵] .

اتل توتل = شرح ...

ازملامحسن فیض‌کاشانی، نگارندهٔ «تفسیر آیت امانت:۵» وجزآن. گزارشی است‌عرفانی

آغاز: اتل توتتل ، پنجه بەشیرمال و شکر ، هفتاد میخ آهنی، ژلژل پای‌احمدك... برضمیر ارباب دانش و اصحاب بینش مخفی نماند که هیچ لفظی نیست‌که اورا حقیقت درمعنی‌نباشد.

9343ـ دانشگاه ۴۲۹۱/۴: نستعلیق محمد علی فرزند حسین رازی سبزواری . ۱۱۰۴ - ۱۱۱۲ (ص ۲۲۳ - ۲۳۱) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۰] .

اثبات سلسلهٔ طولیه

از ممقانی، درص ۷۲۷ گذشت.

اثبات صحت تصوف

از سیدآقای ارومیه‌ای متخلص به عامی.

9344ـشیراز، خانقاه احمدیه۲/۱۶: تاریخ یادنشده[نسخه‌ها۵:۲۱۹].

اثبات عقل

نصیرا، درص ۷۲۷ گذشت .

اجابة المضطرین

ازسیدجعفردارابی کشفی، که درص۸۷۳ گذشت. دراصول و فروع دین بشیوهٔ عرفانی ، دریك مقدمه باسه نصرت و هرنصرت در چند اجابت، سپس دو مقاله در اصول و فروع دین و یك خاتمه در اخلاق ، بنام محمد تقی میرزا پسرفتحعلی شاه بسال ۱۲۲۸ بانجام رسیده ، وبنام «بلدالامین» به‌نظم درآمده‌وبنام «الحصن الحصین» گزارش شده، و در۱۳۰۶ چاپ شده است . آغاز : ملك الکلام قول‌الله و حمده و ملاك‌التحیة والسلام... وبعد، اوان‌طلوع‌طالع جوزائی زمان .

9345 ـ تهران ، دهخدا ۲۷۳/۱ : باتاریخ۱۲۲۸ دردفتر، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۶] .

9346ـ ملك ۱۵۷۹: شکسته نستعلیق ۱۲۲۸، ۱۲۶گ۱۵س [ف. ملك،فارسی:۷].

0000ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۱۹۶۲ : نسخ‌خوش سدهٔ ۱۳، با یادداشت محرم ۱۲۳۱ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

9347ـ قاهره، دارالکتب ۳۵مجامیع طلعت: شکستهٔ ع۱۶/۱۲۴۴ آغاز برابرنمونه (گ۱ـ۱۸۴) [مخطوطات ۱ : ۵] .

9348ـ دانشگاه ۱۱۱۷ : نستعلیق و نسخ، ۱۲ج۱/۱۲۵۵ تنها مقدمه و مقالهٔ یکم است. آغاز برابرنمونه (۱۰پ ـ ۳۴ر) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۲۱].

9349ـ مشهد، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، شوال ۱۲۶۵ [نسخه‌ها ۵ : ۱۰].

اجوبة الاسئلة = حل اشکال دوازده سئوال

از میرزا بابا ذهبی شیرازی ، نگارندهٔ « تباشیر الحکمه » و جزآن. در پاسخ دوازده پرسش عرفانی رائض‌الدین زنجانی ، که در ۱۳۲۶خ در۱۵۰ص چاپ شد است. آغاز : الحمدلولیه مبدأ خلقته ومنشا لواء رحمته ... وبعد، فاعلم ایهاالولد الحنان ... آنکه فوائد صلوات .

بنگرید : ذریعه ۳۴۶:۹ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۲۴۸ .

9350ـ دانشگاه ۳۸۸۷/۴: نستعلیق محسن موسوی اصفهانی، شاگرد مجدالاشراف پسر نگارنده ۱۳۰۵ ـــ ۱۳۰۷ (۱۲۳پ ـ ۱۶۱پ) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۷۴] .

اجوبة الاسئلة=جوابات‌سئوالات‌ولد

از میرزا بابا ذهبی شیرازی ، در پاسخ پرسشهای فرزندش جلال الدین، عرفان شیعی

اخیراست، و در آن از «تباشیر الحکمة» خود یاد کرده . **آغاز** : الحمدلله العلی بذاته الخفیة فی‌غیب الغیب الاول .

9351ـ **دانشگاه** ۵۲۰۲/۲ : نستعلیق نزدیك **۱۲۸۹** (۱۱پ ـ ۴۹پ) در فهرست آمده: رسالة فی‌جواب سؤالات الولد ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۹].

اجوبة الاسئله = سؤال‌وجواب

شاه نعمت‌الله ولی.

احادیث (رازی) - احادیث عقل وقلم

از عزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف۹ ۱۰۰ :» گذشت. درنخستین آفریده ، با عنوانهای ای عزیز ، این گفتار در مجموعـه رساله‌های او (ص ۲۱۹ ـ ۲۳۱) چاپ شده است. **آغاز**: حمدله... امابعد، چنین‌گوید... عزیز... که اول ماخلق‌الله چه چیز است ، و بیان‌کنیدکه مراد ازاین‌حادیث یك جوهراست.

9352 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۱/۵ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۴۵ ـ ۴۸) ، در فهرست کتابخانه شناخته نشده است [ف. ملی ۱: ۸۸] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها ۶۳۲] .

9353ـ **ملك** ۴۰۴۵/۱۹: نسخ نزدیك **۱۳۷۵** ، نسخه به‌عنوان «رساله دراحادیث‌عقل وقلم» است، آغاز برابر نمونه (۱۲۰پ-۱۲۲پ) [رؤیت] .

9354ـ **دانشگاه** ۴۰۵/۶ : نستعلیق احمد بیوك‌آبادی همدانی، **۱۲۸۳**، (۹۱پ ـ ۹۳ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۴].

9355ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۱۸ : شکسته نستعلیق محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی (نجم الحکما) ، **۱۳۱۴** ، (۶۸پ ـ ۶۹پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

احدیت

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت‌کل شیئی‌هالك : ۲۵» گذشت. او دوگفتار بدین نام دارد. واین یکی در(ص۳۲۸-۳۲۹) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است .

9356ـ **سنا** ۳۷۲/۷۷: نستعلیق محمد مظفرفرزند محمد حکیم ، **۱۰۸۴** ، این نسخه است‌که درمجموعه رساله‌های اوچاپ افست‌شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۰] .

9357ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۳۲ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۱۴۲ ـ ۱۴۳) **آغاز**: حمدله. صلاة [ف. مجلس۱۰: ۵۹۴].

احدیت

از همان شاه نعمت‌الله که در بالا یاد شد. **آغاز**: فرش وجود بحسب تناسب .

9358ـ **سنا** ۳۷۲/۳۴: نوشتهٔ**۱۰۶۶** این نسخه در (ص۳۹۴) مجموعه‌ها رساله‌های او چاپ‌افست‌شده‌است[نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

9359ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۷۵ : شکسته نستعلیق‌خوش**۱۲۶۵** (ص۲۹۱ ـ ۲۹۲) [ف . مجلس ۱۰ : ۶۰۶] .

احوال عزیزان

از شیخ فتح‌الله .

9360ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۸۷ : [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

احوال المفاتیح = مفاتیح القضا

متن از ماشاءالله حکیم بصری یا سهل‌بن بشی. ترجمه ناشناخته .

9361 ـ **پاریس** ۱۷۵۵ . S . P : (بلوشه ۲ : ش۸۹۵) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۳۲۶ هست [فیلمها : ۵] .

احیاء القلوب

از عبدالغفار تویسرکانی، که در ۲۵شعبان ۱۳۲۰ بانجام رسانده است .

بنگرید : مؤلفین مشار ۳ : ۸۹۰.

9362ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۵۰۵ : بخامهٔ‌خوش‌نگارنده، زرین، ۶۶گ [یادداشت های سید عبدالعزیز طباطبائی] .

اخبار الآخره

ناشناخته .

9363ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی‌اردو ۲ قف۱۰ : نوشتهٔ جان محمد محرمی ، تاریخ یاد نشده [مخطوطات، فرازعلی رضوی:۲۸].

اختیار

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل‌شیء هالك : ۲۵» گذشت. گفتاریست کوتاه درپنج سطر وجز «جبر و قدر» اوست . **آغاز:** زبان شرع براین است‌که اختیارمائی هست بنده را ، و این بواسطهٔ زعمی قلیل است که برده‌اند بظهورحق در بنده.

9364 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۲۶ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۲۶مجموعه رسایل‌او (۲۰۶پ) [رؤیت].

9365 ـ **ملك** ۴۱۸۴/۱۴ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۴۱ پ) [رؤیت] .

اخلاص = تفسیر سورهٔ توحید در ص ۲۸ گذشت .

اخیارو ابرار و انظار = رساله‌در..

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت‌کل شیء هالك : ۲۵» گذشت. گفتاریست کوتاه درکمتر ازیك صفحه. **آغاز:** اعلم ایدنا وایاك باعلایق .

9366ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۷۴ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۲۹۱ ـ ۲۹۲) ، همراه ۹۰گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰:۶۰۶].

ادب

از شاه نعمت‌الله‌ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیء هالك : ۲۵» گذشت. گفتاریست کوتاه به‌نظم ونثر دریك صفحه ودرآن دربارهٔ أدب بروش عرفاگفتگو می‌کند. **آغاز:** حمدله صلاة . قال رسول‌الله ادبنی فحسن ادبی . . . ادب‌مشتق‌است‌ازمادبه،وآن‌عسب برافطارطعام.

9367ـ **ملك** ۴۲۶۲/۲۴ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۳۴ مجموعه رسایل او (۲۲۰ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9368 ـ **ملك** ۴۱۸۴/۲۲ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۵۹پ ـ ۱۶۰ر) آغاز برابرنمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگراز همو [رؤیت] .

اذکار

گفتاریست عرفانی که در نسخه از جامی دانسته شده است . **آغاز :** خوش آنکه دلت ذکر پرنور شود ـ در پرتوآن نفس تو مقهور شود... بدانکه سرذکر و ترقی در مراتب آن آنستکه.

9369ـ **سپهسالار** ۵۸۳۸/۶ : در جنگ مؤرخ **۱۰۹۸** (۴۶ پ ـ ۴۸ ر) [ف . سپهسالار ۳ : ۹۳ و ۴ : ۸۸] .

ارجن گیتا = ترجمهٔ بهگود گیتا

ازهندی‌کهن بفارسی، از ابوالفضل، به ـ درخواست سلطان‌اکبر، جزآنچه‌دیو (۵۹:۱) یادکرده است [دانش‌پژوه] .

9370 ـ **بادلیان** ۵۱/۶۹ . Add : باتاریخ **۱۲۰۰ ـ ۱۲۰۴** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۷] .

ارشادات حامدی

از ابن اکمل البرهان حامد ، مرتبهٔ میر احسن‌الله . .

9371ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۱ق۶۰ : نوشتهٔ احمد حسن برهانپوری در **۱۳۳۴**،۷۹۰ص [مخطوطات، فرازعلی‌رضوی ۲۸] .

ارشادات صاحب

سید فتحعلی‌گردیزی، نگارندهٔ «ابطال ـ الباطل:۱۰۱۸»، گردآوری‌دیارام بسال۱۲۰۴

9372ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ ق‌ف۵۹ : نوشتهٔ **۱۲۲۹**، ۶۹ص [مخطوطات فرازعلی رضوی : ۲۸] .

ارشادات گردیزی

از فتحعلی گردیزی ، که در « ارشادات صاحب» یادشده .

9373ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ف ۹ : تاریخ یاد نشده [ص ۲۱ ـ ۲۷] [مخطوطات، فرازعلی‌رضوی : ۲۹].

ارشاد السالکین

از احمد یحیی منیری .

9374ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ۱۷: تاریخ یادنشده، ص۹۹ [مخطوطات، فراز علی رضوی : ۲۸] .

ارشاد السالکین

از شیخ محمد فرزند فضل‌الله عارف ، در بارهٔ عقیدهٔ صوفیان است در وحدت وجود ، و این نام در صفحهٔ عنوان آمده است و در آغاز این رساله دارد: رساله عقاید صوفیه. وازهمین نگارنده «عقاید صوفیه» نیز در وحدت وجود هست [دانش پژوه]. و شاید نگارنده درگذشتهٔ ۱۰۲۹ و نگارندهٔ «العجبیه اللامة» باشد .

آغاز: حمدله... بدان ای‌عزیز ارشدك‌الله که صوفیان قایل بوحدت وجودا ند و بذوق ووجدان چنین یافته‌اند .

9375ـ **دانشگاه** ۲۶۸۳/۳: نستعلیق محمدحسین کاتب **۱۲۳۵** (گ۸۹پ ـ ۹۵ ر) سپس «عقاید صوفیه» از همو [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۷۱] .

ارشاد الطالبین

از برهان‌الدین .

9376ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۱۹ : نوشتهٔ شاه متوالی عاجز در **۱۱۰۴** (ص۳۰۲) [مخطوطات، فرازعلی رضوی:۲۸]

ارشاد الطالبین

ازشیخ‌جلال الدین فرزندمحمودتهانیسری چشتی .

9377ـ **پاریس** ۱/۱۱۲۷ .S. P : باتاریخ **۱۱۳۵-۱۱۱۶** در دفتر . **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۵۹ هست [فیلمها ۱:۵۳۵].

ارشاد الطالبین

از معین مسکین [دیباجه] . ونباید فراهی نگارندهٔ «احسن القصص : ۲» باشد . سخنان عرفانی زین‌الدین محمود قواس بهدی شاگرد نورالله سفیدنی شاگردسعدالدین کاشغری‌شاگرد بهاءالدین نقشبنداست،که در قندهاربسال ۹۶۱ ساخته است. **آغاز:** الحمدلله الذی نور قلوب العارفین بتجلیات‌الانوار وجعل ارواح‌المحققین محل ظهورالاسرار . . . بعد هذا ، بر طالبان

راه دین و ارباب تمکین.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۷۵ – ۱۰۷۹.

9378- دانشگاه ۴۸۹۹: نستعلیق هندی حیات‌الله فرزند خیرالله، ۱۰ رجب **۱۱۰۰** در شهراثاوه، ۴۰گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۹۶۵]. **فیلم** آن نیز در دانشگاه ش ۱۱۶۹ هست [فیلمها ۱: ۹].

ارشاد الطالبین

از شاه میرانجی، شمس‌العشاق شاه برهان آفتاب المهتاب. وازوست: معرفة القلوب.

9379- موزهٔ بریتانیا ۷/۱۱۳۱۰ .Or: باتاریخ **۱۰۸۵** دردفتر (۱۰۶ر–۱۱۱ پ) همراه چند گفتار بزبان اردو. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۲۶ هست [فیلمها ۱: ۷۲۹].

9380- پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ق۲۷: تاریخ یادنشده [مخطوطات، سرفراز علی رضوی: ۲۸].

ارشاد الطالبین

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیء هالك: ۲۵» گذشت. گفتاریست به‌نثر ونظم عرفانی وپند واندرزهای اخلاقی. **آغاز:** ایدناالله وایاك تاترك علایق وعوایق و خلایق کنی. سلطان سراپردهٔ حقایق ذاتیه (بنگرید: حقایق ازهمو، باهمین سرآغاز).

9381- ملك ۴۲۶۲/۶۸: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۶۸ مجموعه رسایل او (۳۶۱ر – ۳۶۲ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

ارشاد المریدین

از حسین خوارزمی، نگارندهٔ «آداب المریدین: ۱۰۱۳» وجزآن. که‌درمیانهٔ شوال ۸۳۵ درموضع بیك اداغی ازتوابع قبة السلام خوارزم بدان آغاز و در ۵ ذیحجهٔ ۸۳۵ در چهارفصل بانجام رسانده‌است: فصل ۱- موعظه بطالبان‌و عاشقان‌اله ۲ – دربیان احتیاج به‌شیخ کامل ۴،۰۰۰ -آداب‌و شرایط سلوك. **آغاز:** الحمدلله‌الذی رفع اعلام‌الشریعة بمیا من بیان ائمة‌الدین.

9382- تهران، باستانی راد ۱۷۰: نستعلیق ۵ ذیحجهٔ **۹۲۵**، آغاز برابر نمونه، نسخه منتقل شده به‌مجلس [رؤیت].

9383- مجلس ۷۶۸۳ فهرست نشده: نستعلیق‌محرم**۹۵۶**، آغازبرابرنمونه[رؤیت].

9384- ملك ۴۸۷/۱: نستعلیق قاسم داغستانی، محرم **۱۲۷۵** تاریخ نگارش در فهرست ۹۲۵ یادشده‌است [ف. ملك، مجموعه‌ها ۳۷].

9385- مجلس ۳۲۶۰/۱۵: نوشتهٔ هاشم فرزند محمد علی خوشنویس، ۹ ذیقعدهٔ **۱۳۰۷** (ص۲۵۲ – ۲۹۳) [ف. مجلس ۱۰: ۸۶۴].

9386- قاهره، دارالکتب ۶ مجامیع فارسی: تاریخ یاد نشده (گ ۱۲۷ – ۱۵۴) در فهرست آمده «رسالهٔ عرفانی» برای حاجی محمود، سرآغاز برابرنمونه، شاید همین‌گفتار باشد [ف. مخطوطات ۱: ۲۳۰].

ارشاد المریدین

از سید صدر الدین دزفولی، نگارندهٔ «قاصم الجبادین: ۸۲۷» و جزآن. در سیر و سلوك. **آغاز:** حمدله. و الصلاة و السلام علی صاحب الشریعة الغراء وعلی صاحب الطریقة- البیضاء.

9387- نجف، امیرالمؤمنین۲/۱۳۶۲ نستعلیق خوش **۱۲۷۰** در تبریز، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

9388ـ **اراك**، آقا محمد خوانساری: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱ : ۵۲۰].

ارشاد المریدین الی المراد

ازقاسم فرزند محمود قره‌حصاری، گرفته شده از «مرصاد العباد» نجم‌الدین دایه رازی.

9389ـ **نجف**، ملامحمدعلی خوانساری: تاریخ یادنشده، در ذریعه ازآن به «ترجمه» تعبیر شده است [ذریعه ۱ : ۵۲۰].

ارشاد المؤمنین

از علاء الدولهٔ سمنانی، نگارندهٔ «آداب سفره: ۱۰۱۱» وجزآن.

9390ـ **آصفیه** ۱۶۶۶ تصوف: نوشتهٔ **۸۵۵** [ف. آصفیه ۴ : ۷۸].

ارشاد نامه

از قطب‌المحققین رشیدا به‌شیخ شاه. در نسخهٔ ۴۱۳۷ ملك همراه است با ارشادنامه عبدالله حسینی به‌شیخ محمدرشیدالدین بیدوازی که‌گویا همین رشیدا باشد. **آغاز**: الحمدلله الذی بیض وجوه العابدین بآثار سیمای رکوع

9391ـ **ملك** ۴۱۳۷/۱۸: باتاریخهایی **۱۰۴۱ ـ ۱۰۵۰** در دفتر (۷۹ر) [رؤیت].

ارشاد نامه و اجازه

از سلطانعلیشاه، محمد فرزند حیدرمحمد نعمت‌اللهی، به‌حسینعلی شاه (بنگرید: سعادت نامه، درهمین بخش).

9392ـ **دانشگاه** ۳۱۶۷/۲: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۶** دردفتر (۷ر ـ ۸ر) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۰].

ارشاد نامه = سواد رخصت

ازحاج شیخ‌شاه، به‌شیخ ظهیرالدین‌حاجی محمد. **آغاز**: شکر و سپاس حضرت قدیمی را که باراده کامله.

9393ـ **ملك** ۴۱۳۷/۱۶: باتاریخهایی از **۱۰۴۰ـ۱۱۶۱** در دفتر (۷۷پ) [رؤیت].

ارشادنامه

از شیخ‌شاه به‌شیخ شکرالله، اما انشاء از شیخ حاجی‌محمداست که‌نزدشیخ‌شاه‌خدمت می‌کرده (نسخهٔ۴۱۳۷ملك). **آغاز**: شکروسپاس حضرت شکوری راکه...

9394ـ **ملك** ۴۱۳۷/۱۷: باتاریخهایی از **۱۰۴۱ـ۱۱۶۱** در دفتر (۷۸ر) [رؤیت].

ارشاد نامه

از شیخ المشایخ.

9395ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۱۰: تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده از(ص ۲۰۰) [مخطوطات، فرازعلی رضوی: ۲۹].

ارشاد نامه

از میر محمد ضیاء الدین فرزند اسماعیل زهدی برای خلافت طریقت و ارشاد. **آغاز**: انا جعلناك خلیفة فی الارض فاحکم بین الناس بالحق.

9396ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۲۳ تصوف طلعت بدون تاریخ (گ ۱۰۰ ـ ۱۰۴) [مخطوطات ۱ : ۶].

ارشاد نامه

از سید عبدالله فرزند عبدالحی حسینی به‌شیخ محمد رشیدالدین بیدوازی (بنگرید: ارشاد نامهٔرشید۱). **آغاز**: رب زدنی عرفاناً، الحمدلله الذی نورقلوب الاعیان.

9397ـ **ملك** ۴۱۳۷/۱۹: باتاریخهای **۱۰۴۱ ـ ۱۱۶۱** در دفتر (۷۹پ) [رؤیت].

ارشادنامه = اجازهٔ تلقین وروایت

از علاء الدولهٔ سمنانی، نگارندهٔ «آداب

السفره: ۱۰۱۱» وجز آن. به‌عبدالله فرزند احمد فرزند محمد. **آغاز**: نوشتم این مجموعه.

9398ـ **ملك** ۴۱۳۷/۲۰ : باتاریخ ۱۰۴۱ ـ ۱۱۶۰ در دفتر (۸۰پ) [رؤیت].

ارشاد نامه

از عمادالدین فضل‌الله به حاجی محمد خبوشانی. **آغاز**: گفتار بصورت ارچه اولاد آدمم

9399ـ **ملك** ۴۱۳۷/۱۵ : باتاریخهایی از ۱۰۴۱ـ۱۱۶۱ دردفتر (۷۶پ) [رؤیت].

ارشاد نامه = اجازت نامه و طریق بیعت

از فتحعلی حسینی.

9400ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲قف۵: تاریخ یاد نشده (ص ۱ـ۱۳) [مخطوطات فرازعلی رضوی: ۲۸].

ارشاد نامه

از سیدمحمد نوربخش، نگارندهٔ «تفسیر آیت فمن کان یرجوا: ۲۳» وجز آن. اجازه ـ نامه‌ایست به‌فرزندش شاه قاسم. **آغاز**: اقطاب وافراد واوتاد وابدال وسایر رجال‌الله... اعلام میرود.

9401ـ **ملك** ۴۱۳۷/۱۴ : باتاریخهایی از ۱۰۴۱ـ۱۱۶۱ دردفتر (۷۶ر) [رؤیت].

ارشادنامه = سلسلهٔ مشایخ نعمت‌اللهی

از مظفرعلیشاه کرمانی، سرایندهٔ «بحر ـ الاسرار: ۶» و جز آن، به حاج محمد حسین شیخ رکن‌الدین.

9402ـ **الهیات** ۱۷۱/۷ د: سدهٔ ۱۳ (۱۹۵پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۳].

ارشاد نامه

از نورعلیشاه نعمت‌اللهی، نگارندهٔ «آیة ـ النور: ۱۰۱۶» وجز آن. اجازه‌نامهٔ ارشاد است به آقا محمد جعفر مجذوب علیشاه همدانی نگارندهٔ «اثبات نبوت: ۸۷۲» و جز آن، که در محرم ۱۲۰۷ در کربلا بارشادی رسیده و مجذوب علیشاه خوانده شده است. **آغاز**: الحمد لمن ارشدنا بالحمد والصلاة علی... و بعد، چون موجود ذیجود، وجود کاملا مکمل درهرجزوی.

9403ـ **مجلس** ۱۱۵۸/۱۰ : باتاریخ ۱۲۳۱ در «کلیات» نور علیشاه، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳ : ۶۰۵].

9404ـ **دانشگاه** ۳۱۸۱/۲ : نستعلیق محمدرحیم فرزند ابراهیم‌خان افشار نعمت‌اللهی باتاریخ ۱۲۵۱ در دفتر، بدنبال «مراحل ـ السالکین» مجذوب علیشاه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۴۱].

9405ـ **دانشگاه** ۳۱۶۷/۱ : نستعلیق باتاریخ ۱۳۰۶ دردفتر (۲ پ ـ ۶ پ) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۰].

9406ـ **مجلس** ۳۳۸۱/۷ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۳۲۵ (ص ۷۶ـ۸۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۰].

ارشاد نامه

دراین اجازه مجیز بفرزندان خویش نظر علیشاه وحسینعلی‌شاه اجازهٔ ارشاد وسلوك داده است. **آغاز**: ره‌نوردان طریق فقروفنا وجرعه نوشان..

9407 ـ **مجلس** ۵۹۸۲/۴ فهرست نشده: نستعلیق تقی حسینی، گویا ۱۲۷۶ (۷۵ ر ـ ۷۶ ر) ۱۷س [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

ازالة القناع عن وجوه السماع = نغمة العشاق

از محمد نورالله فرزند محمد مقیم الدین

غفوی، که در ۱۲۴۴ نگاشته است.

9408ـ آصفیه ۱۴۸۳ تصوف: نوشتهٔ ۱۳۰۱، همراه «احقاق السماع» و «تجلیات سماع» و «حرمت الغنا» [ف. آصفیه ۳: ۱۹۴]

9409ـ آصفیه ۱۴۹۳: تاریخ یاد نشده همراه رسالهٔ قاضی ثناءالله پانی‌پتی [ف. آصفیه ۳: ۱۹۴].

الاسئله و الاجوبه

ازشیخ مجدالدین بغدادی، ابوسعید شرف فرزند مؤید فرزند ابوالفتح، از مردم بغداذك خوارزم، درگذشتهٔ ۶۰۶. با امام فخرالدین رازی نگارندهٔ «جامع العلوم: ۶۵۶» وجز آن.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۶۰ — نفحات ـ الانس چ نولکشور: ۳۷۹ ـ روضات الجنات ۴۴۵ — پیشگفتار نفیسی در سخنان ابوسعید ابی‌الخیر: ۵۹، ۱۴۲ ـ مجلهٔ یغما، گفتار زریاب خویی ۷: ۵۴۴.

9410 ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۲۸: با تاریخ ۷۵۴ در دفتر (۴۱۳ر-۴۱۳پ) همراه «السیروالطیر» و چندگفتار دیگر ازهمو. فیلم آن دردانشگاه ش۴۶۲هست [فیلمها۱: ۴۸۱].

الاسئله والاجوبه = پرسش و پاسخ

الاسئله و الاجوبه = سئوال و جواب

استقامت شریعت بطریق حقیقت = رساله...

از محمد گیسو دراز، نگارندهٔ «آداب سلوك: ۱۰۱۱» وجز آن. که در ۷۹۰ نگاشته است [نسخهٔ آصفیه].

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۳۷ ـ طرایق الحقایق ۳: ۳۱۰.

9411ـ بادلیان ۱۷۶/۳ فرازر: فیلم آن دردانشگاه ش۹۸۸ هست [فیلمها۱: ۵۵۰]

9412ـ آصفیه ۱۵۹۷ تصوف: نوشتهٔ ۱۰۶۹ درفهرست «استقامت الشریعه» یاد شده [ف. آصفیه ۴: ۱۷۸].

استقامت نامه

پیرجمال، دربخش منظومه‌ها خواهد آمد.

استوا نامه

از ابوالیقین میرغیاث‌الدین محمد فرزند حسین فرزند محمد خراسانی استرآبادی بدلیسی ازدانشمندان حروفی سدهٔ نهم. کتابیست در تفسیر و کلام وعلم حروف، که دراصفهان در ۱۱ رمضان ۸۲۶ بانجام رسیده است. آغاز: حمدله... الضالین. این‌سوردراحضرت‌رسالت‌که ازوجهی الهی وکشف‌عالم نامتناهی‌بده اسم‌خوانده‌است.

بنگرید: نقطویان یا پسیخانان، دکتر صادق‌کیا ـ ف. دانشگاه ۲: ۱۰۹، ۱۱۲.

9413ـ تهران، ادبیات۱۰۲د: نستعلیق ۱۰۲۴، آغاز برابر نمونه، ۱۴۷ص ۱۷ س [ف. ادبیات۱: ۲۷].

9414ـ ملك ۴۰۰۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ آغاز برابرنمونه، ۹۲گ ۱۵س [رؤیت].

9415ـ واتیکان ۱/۳۴: نوشتهٔ ۱۰۴۴ فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۵۹ هست تاریخ نگارش درفهرست فیلمها ۸۳۶ یاد شده است. [فیلمها ۱: ۵۶۲].

اسرار

از شمس‌الدین تبریزی، به‌نثر.

9416ـ تهران، استاد مینوی ۱۵۴: همراه مثنوی‌مولوی مؤرخ۶۳۶، تنها دوصفحه است [نسخه‌ها ۶: ۶۵۸].

اسرار الآیات

از ابوجعفر کافی قاینی قهستانی نگارندهٔ

«معاد: ۸۴۶» وجز آن. گفتاریست درچگونگی پیدایش غرایب و شگفتیهای‌گیتی، از معجزات وکرامات وپیشگوئیها وکهانت و سحر واسرار تأثیردعا، ازرهگذر فلسفه وعرفان ، درشانزده باب ویك خاتمه : ۱ـ در آنکه چگونه برخی از دنیاگذشتگان ازخوردن وآشامیدن روزگار دراز اعراض نمایند ۲ ـ بچیست که گروهی کارهایی کنندکه‌دیگران آنرا نکنند ۳ـ چسان‌ازغیب آگاهی‌توان‌دادو وحی‌وخواب‌چیست؟ ۴ـ کاهنی چیست‌وکهانت‌بچه‌پدیدآید... خاتمه‌درآنکه‌این رساله بعد ازعلوم حکمت باید خواند. **آغاز:** حمدله. صلاة. وبعد، این رساله‌ایست‌که برای هدیهٔ مجلس عالی والداجل اکرم زاده‌الله علواً نبشتم واندروبازنمودم چگونگی پیدایش‌غرایب وعجایب‌وشگفتیها .

بنگرید : ذریعه ۹: ۹۰۳ و ۱۹: ۱۶۴ .

9417ـ **الهیات** ۸۳۴/۵ د : نستعلیق نگارنده، باتاریخ **۱۰۲۶** ازهمو درش ۱ و ۳ دفتر (۸۳ب ـ ۱۲۹ پ)، همراه چهار گفتار دیگر ازهمو : مقالة فی‌اسرارالعبادات بعربی شرح ابیات سبعهٔ خواجه بفارسی ، المستورة دراتحاد عاقل و معقول بعربی ، مقالة فی‌بیان حال المعاد :7864، واین‌گفتار[ف . الهیات ۲ : ۳۳]. **فیلم**آن در دانشگاه ش۵/۲۹۸۱ هست [فیلمها ۱ : ۷۴۸] .

اسرار الاخیار و الابرار

درسلوك عرفانی. **آغاز:** اسرار الاخیار والابرار من مشایخ ترکستان . بسمله. شرایط سلوك اول نفی خیال است .

9418 ـ **دانشگاه** ۴۶۸۹/۳ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** درتهران (ص۱ـ۸) ۱۳ س، [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۳۶].

اسرار التصوف=رسالة فی ...

از عبدالرحمان‌جامی که‌یاداودر «تهلیلیه: ۳۶» گذشت. دریك مقدمه وسه اصل.

9419 ـ **بایزیدولی‌الدین** ۲۱/ ۱۸۲۵ : نوشته درابرقوه نزدیك **۸۵۱** (۳۲۵ ـ ۳۳۵)، همرا باگفتارهایی از حسین خوارزمی وصاین‌الدین و عزیز نسفی و دیگران . **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۴۴۲ هست [فیلمها۱:۴۷۸].

اسرار التصوف وخواص الحروف

از عزیز نسفی ، که یاداو در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹» گذشت، دریك مقدمه و دو اصل و یك خاتمه .

9420ـ**بایزیدولی‌الدین**۱۸/۱۸۲۵ نوشتهٔج۱/**۸۵۱** همراه‌گفتارهای دیگرمنسوب به‌او(گ۲۷۷ ـ ۲۸۴). **فیلم**آن در دانشگاه ش۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۸] .

اسرار التمهید

از ندائی‌کاشغری ، عبدالله. گزیده‌ایست‌از «زبدة الحقایق فی کشف الدقایق» عین القضاة همدانی، که بسال ۱۱۴۳ساخته‌است. نگارنده باید همان عبدالله فرزندمحمد درگذشتهٔ۱۱۷۴ باشد. **آغاز:** حمدله... حضرت محمدمصطفی (ص) فرموده‌اند.

بنگرید: ذریعه۹:۱۱۷۹ـ هدیة‌العارفین ۱ : ۴۸۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۹۸ .

9421ـ**قاهره**، دارالکتب:۳۸مجامیع ترکی:تعلیق‌زیبا (گ۱۲۷ـ۱۳۸)[مخطوطات ۱ : ۱۳] .

اسرار التوحید

از عزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹» گذشت. باعنوان‌فصل وای‌درویش این‌گفتار در مجموعه رساله‌های او (ص ۳۷ ـ

۴۹) چاپ شده است. (بنگرید : توحید ، در همین بخش). **آغاز:** حمدله.. امابعد، چنین گوید ... که جماعت درویشان از این بیچاره خواستندکه بیان نمائید توحید واتحاد ووحدت چیست .

9422- **ملك** ۶/۴۰۴۵: نسخ نزدیك **۱۲۷۵** (۷۸ پ - ۸۲ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9423- **مجلس** ۴۹۴۹/۷ : شکسته نستعلیق‌محمدجواد طبیب‌تهرانی (نجم‌الحکما) **۱۳۱۴** (۴۴ ر - ۴۸ ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

اسرار التوحید فی مقامات الشیخ ابی سعید

از نور الـدین محمد فرزند منور میهنی فرزند ابوسعیدابی‌الخیر، درسرگذشت‌نیای‌خود بسال ۵۵۲ بانجام رسانده و در پطرزبورك در ۱۳۱۷ بکوشش فانروا لنین ژوکوفسکی ودر تهران چند بار بچاپ رسیده است . **آغاز :** الحمدلله الذی نورقلوب‌اولیائه بلطائف انوار.

بنگرید : ف. مشار: ۸۷ - تاریخ تصوف در اسلام : ۵۴۳ - مؤلفین مشار ۵ : ۸۴۴ .

9424- **راشدافندی‌قیصریه** ۱۱۶۴ نسخ محمد فرزند شاه فرزند آیبك، در چاشت دوشنبهٔ رمضان **۷۰۱**، ۱۲۴ گ ۲۴س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۴۸۱ هست[فیلمها : ۱۰].

9425- **کپنهاك، سلطنتی**: نسخ ۹ صفر **۷۱۱** آغازکمی‌افتاده [نسخه‌ها ۵:۶۹۳].

9426 - **شهید علی پاشا** ۱۴۱۶ : نستعلیق محمد فرزند عبدالله سرخسی، دهه‌سوم صفر**۸۵۴**، ۲۴۰گ ۱۹س. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۶۱۹ هست [فیلمها : ۱۰] .

9427- **قاهره**، دارالکتب ۱۷م‌مجامیع فارسی : نسخ زیبای محمد سلیم بدون تاریخ، آغازبرابرنمونه،۲۱۹گ[مخطوطات۱:۱۴]. فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۷۰۹هست [فیلم: ۱۰].

اسرار التوحید والنبوة والولایة والمعاد

گویا ازمیرزا باباذهبی شیرازی ، نگارندهٔ «اجوبه واسئله:۱۰۱۹» وجز آن. گفتاریست عرفانی بروش ذهبی. **آغاز :** بسم‌الله و بالله و الحمدلله، وعلی‌دین رسول‌الله... امابعد. فاعلم یاولدی... ان هذه‌الکلمات شطریات من‌اسرار التوحید والنبوة والولایة .

9428- **دانشگاه** ۳۸۸۷/۲: نستعلیق محسن موسوی سپاهانی، شاگرد مجدالاشراف فرزند بابا ذهبی **۱۳۰۵ - ۱۳۰۷** (۳۴ ر - ۱۰۱ ر) آغاز برابرنمونه، همراه چندگفتاراز باباذهبی [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۷۴] .

اسرار الحروف = حروف

اسرار الحق

از شیخ محمود .

9429- **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۲ق۱۹: نوشتهٔ شاه‌متوالی‌عاجز باتاریخ**۱۱۰۴** در دفتر بهمین خامه [مخطوطات ، فراز علی رضوی:۲۹]. (بنگرید:اسرارالوحی:۱۰۳۱)

اسرار دقیقه

ناشناخته .

9430- **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۲قف۳۹: نوشتهٔ محمد نصیرالدین در **۱۲۸۵** (ص۵۸) [مخطوطات، فرازعلی رضوی: ۲۹].

اسرار صلاة = اسرار نماز

از عبد الرزاق کاشی نگارندهٔ « آغاز و انجام :۷۲۲» وجزآن. **آغاز:** من افاداته..

چون‌حق جل‌وعلاموجدخلق‌است، وباسم‌رحمان منعم باصول نعمتها .

9431ـ دانشگاه ۳۸۹۴/۸: نستعلیق نصرالله فرزند احمد نراقی، ۱۲۹۴ (ص۱۷۵ ۱۷۹) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۸۱] .

اسرار الصلاة

از ابو محمد صاین‌الدین علی ترکه ، که یاد او در « شق‌القمر : ۳۲۳ » گذشت . و یا عبدالکریم جبلی به آنچنانکه در فهرست فیلمها آمده‌است. در۲۱ج۲/۸۲۵درهرات، در یك مقدمه و دو باب . **آغاز :** شکر و سپاس پروردگاری راکه شاه‌را بندگی بارگاه جلالش ...امابعد، بر رهروان راه راست‌بصیرت پوشیده نماند .

9432 ـ **بایزید ولی‌الدین** ۱۴/ ۱۸۲۵ : نوشتهٔ ۲۷ع۲/۸۵۱ درابرقوه (گ ۱۴۲ – ۱۷۷)، همراه ۲۷گفتار دیگرکه همه باید ازصاین‌الدین ترکه باشد به آنچنانکه در ص‌ع آمده. **فیلم**‌آنها دردانشگاه ش۴۴۲هست [فیلمها ۱ : ۴۷۷] .

9433ـ قاهره، دارالکتب ۵ مجامیع طلعت: نستعلیق زیبای محمدفرزند حسن سلغر شاه، ۷ذیحجهٔ۸۶۴،آغاز برابر نمونه، نگارنده درفهرست نام‌برده‌نشده‌است [مخطوطات۱ : ۱۴]

9434ـ تهران، سعید نفیسی ۲/ ۳۶۰ (مجلس؟): نستعلیق‌مرتضی‌فرزند محمدحسینی ۱۰۴۸ ، همراه چهار گفتار دیگر از همو : مناظرهٔ عقل وعشق، این‌کتاب، شرح لمعات یا ضوء اللمعات، رسالهٔ نقطه، قابلیت. **فیلم**‌آنها دردانشگاه ش۲۸۱۴هست [فیلمها۱ : ۷۳۴ – ف. ادبیات ۳ : ۴۷] .

9435ـ تهران،ادبیات۱/ ۳۳۶جوادی: نستعلیق دوشنبهٔ ۱۰۸۸ ، آغاز برابر نمونه همراه هشت گفتار دیگر که همه ازصاین‌الدین دانسته شده است [ف. ادبیات ۳ : ۴۸].

اسرار الصلاة

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شییء هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز :** حمدله . امابعد، روزی جمعی از شاه نعمت‌الله ولی پرسیدندکه نماز چون می‌گذارید.

9436ـ دانشگاه ۸۹۰/۱۰: نستعلیق تاریخ یادنشده (۵۴ر – ۵۵پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۰۶] .

اسرار الصلاة

ناشناخته. **آغاز:** بدانکه نبض‌کتاب‌وسنت وبرهان عقل وحکمت و نخستین جلوه که خدا فرمود حقیقت نورمحمدص بود.

9437ـ دانشگاه ۳/ ۲۰۱۰ : نستعلیق محمدجواد فرزند آقارضاگلپایگانی ، ۲ع۲/ ۱۲۹۷ (۱۱۴ر – ۱۴۲ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۶۳۱].

9438 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، باعنوان « مائده » ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها۵ : ۱۰].

اسرار الصلاة

ناشناخته .

9439ـ تهران، استاد مینوی ۱۶/۴: باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۱].

اسرار العبادة

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شییء هالك : ۲۵» گذشت. در آداب عبادات وطاعات. آغاز آن بمانند « منهاج المسلمین» اوست وشاید یکی باشند. **آغاز :** الحمدلله الذی خلق الارواح بقدرته .

9440ـ سنا ۳۷۲/۱۵: نستعلیق‌محمد

مظفر فرزند محمد حکیم، **۱۰۶۶** این نسخه به‌روش عکسی در (ص ۱۳۰ – ۱۵۰) چاپ افست آمده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۹].

9441– **مجلس** ۱۵/۳۰۶۷ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۷۸ – ۹۹) [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۹].

اسرار القابلیه

از عزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف: ۱۰۰۹» گذشت.

9442 – **بایزید ولی‌الدین** ۱۱/ ۱۸۲۵ : باتاریخ **۸۵۱** در دفتر (گ ۱۳۰ – ۱۳۳). **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۷].

اسرار القلوب

ازخواجه عبدالله انصاری، به‌عربی‌وفارسی باید دید که کدام نگاشتهٔ اوست کـه بدین نام آمده‌است، (بنگرید: الهی‌نامه، درهمین‌بخش)

9443– **تهران**، حسن سادات ناصری ۴مج: شکسته نستعلیق میرزا محمد فرزندمیرزا علی رضا، **۱۲۹۴** گویا برای چاپ [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۸].

اسرار مشایخ

از بهاءالدین فرزند محمود فرزند قاضی حمیدالدین ناکوری‌معروف به راجه. سوانح مشایخ است.

9444 – **آصفیه** ۱۹۲ سوانح عمری : نوشتهٔ **۱۰۷۷** [ف. آصفیه ۳ : ۳۶۲].

اسرار النکات

از مزید فرزند بهادر حاجی، مرید صدر الدین محمد فرزند احمد حسینی بخارایی، دربیان رموز و اشارات حروف هجا نزد عرفا است. بدینگونه حروف‌الفبارا به‌ترتیب عنوان داشته وهرحرفی‌که یاد کرده آیه ای بمناسبت آورده‌تأویل وتفسیرعرفانی‌کرده است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل معرفته معرفت العجز عن القول الی‌کنه معرفته.

9445– **رضوی** ۹۰ اخلاق(۸۷۹۹): نستعلیق یوسف، پیش‌از **۹۷۱** نوشته شده است، ۱۴۴گ ۱۳س [ف. رضوی ۶ : ۳۸۶].

اسرار نماز = اسرار صلاة

اسرار الوحی

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف: ۱۰۰۹» گذشت، نسخه‌ای‌ازآن‌درمجموعه رساله‌های میرسیدعلی همدانی درملك هست واز او دانسته شده است. درمعراج وتأویل عرفانی حدیثهای‌قدسی باداستانهایی‌ازعارفان وبزرگان به‌نثر ونظم وعنوانهای : ای احمد، ای احمد. **آغاز:** . . . عن جعفربن محمد الصادق عن ابیه . . . روایت می‌کند مفخر سادات و منبع سعادات در دریای نبوت.

9446 – **ملك** ۷/ ۴۲۵۰: نستعلیق با تاریخ **۹۰۷** دردفتر (۱۴پ – ۵۰ر)، همراه چندگفتار دیگرکه همه از میرسید علی همدانی دانسته شده است. آغاز برابرنمونه [رؤیت].

9447– **دانشگاه** ۱/ ۲۳۹۸: نستعلیق و نسخ معین فرزند رفیع الدین منشی شیرازی ادهنی، درتبریز **۹۰۹** (گ۱–۶۰)آغازبرابر نمونه، درفهرست‌کتابخانه ازآن نسفی یاد شده [ف. دانشگاه ۹ : ۹۹۸].

9448– **ملك**۱/ ۴۳۷۹: نستعلیق‌محمد تقی فرزند حسین‌الکاتب خاتون‌آبادی اصفهانی **۱۰۵۶**(۲پ – ۶۵، متن) آغاز برابر نمونه درفهرست مجموعه بخط کاتب ازآن عزیزنسفی یادشده [رؤیت].

9449– **ملك**۲/ ۴۲۷۵: نستعلیق‌محمد

سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی **۱۰۸۱** (۱پ ـ ۲۴متن) آغازبرابر نمونه. درفهرست مجموعه بخط کاتب از آن نسفی یادشده [رؤیت].

اسکندر نامه

از حروفیان، گویا علی‌الاعلی، که ضمن مجموعه رساله‌های آنان بکوشش کلمنت‌هوارت ودکتررضا توفیق، بسال ۱۹۰۹م درلیدن چاپ شده است.

بنگرید: لغت نامه (حروفیان): ۴۸۴، ۴۸۸ ـ ف. مشار: ۹۷.

9450ـ **ساری**، طاهری شهاب ۴مج: نونویس، همراه چندگفتاردیگرازآنان [نسخه ها ۶: ۶۳۰].

اسماء الاسرار

از سیدمحمد گیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوك: ۱۰۱۱» وجزآن. که بسال ۸۰۲ نگاشته است.

9451ـ **آصفیه** ۱۳۲۱ تصوف: نوشتهٔ **۱۳۳۳** [ف. آصفیه ۳: ۱۹۴].

اسرار الوحی

از شیخ محمود. (بنگرید: اسرارالحق: ۱۰۲۸).

9452ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱۹ق۲: نوشتهٔ شاه متوالی عاجز در **۱۱۰۴** (ص ۱۰۷ ـ) [مخطوطات، فراز علی رضوی: ۲۹].

9453ـ **آصفیه** ۱۵۸۷ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴: ۱۷۸].

اسرار ولایت

ازعلی‌فرزندعلی‌اصغر، گفتاریست عرفانی بایك دیباجهٔ بلند، که در آن نام نگارنده و کتاب آمده‌است. **آغاز**: لآلی حمدوثناسزاوار خالق یکتائیست وگوهر شکروسپاس (دوصفحه بعد) امابعد، چنین گوید فقیر ...

9454ـ **مجلس** ۵۱۵۹/۲: نستعلیق باتاریخ **۱۲۵۹** دردفتر (۱۱پ ـ ۲۴پ) ۱۵ س [رؤیت].

اسماء الله

اسماء الحسنی

اسماء عظام

دربخش علوم غریبه خواهدآمد.

اسم ذات

از شاه اسرارالله.

9455ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ق‌ف۱۰۰: نوشتهٔ **۱۲۲۵**، ۴۴ص [مخطوطات فرازعلی رضوی: ۲۹].

اشارات رموز

از سلیمان، درص۳گذشت.

اشارات اللطائف

از شیخ احمد فاروقی نقشبندی (۹۷۱ ـ ۱۰۳۵) درفهرست موزهٔ بریتانیا، بدون نشانی بیشتر دربخش فلسفه ـ عرفان، یادشده است. و در جای دیگر همان فهرست به عنوان اشعار لطیفیه آمده است.

9456ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۰۹۴۷/۱: نوشتهٔ **۱۲۵۵** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۰].

اشراق النیرین

از محمد دهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت ۳» وجزآن. درآفاق وانفس، باعنوان اشراق و نیرهایی، شمارهٔ بخشها درنسخه‌هاگوناگون

یاد شده است. **آغاز :** حمدله . حمداً ینبغی لعظمته وعزجلاله... بعد از تمهید اساس شکر وسپاس بیقیاس چنین‌گوید ...

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۰۳ .

9457 **ـ مجلس** ۹/۸۲۶ فهرست‌نشده : نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص۱۲۹ ـ ۱۵۱) [نسخه‌ها۵ : ۱۵۳] .

9458 **ـ دانشگاه** ۴۷۴۵/۶ : نستعلیق ع۱/**۱۰۷۷** (ص۸۳ ـ ۱۰۱) همراه ۵ گفتار دیگر ازهمو، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۳] .

9459 **ـ تهران،** خانقاه شاه نعمت‌الله : باتاریخ **۱۰۹۵** دردفتر ،شمارهٔ ۶دفتر(ص۸۴ـ ۱۰۶)،آغاز برابر نمونه، درسه‌اشراق‌ونیرهایی [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

9460 **ـ الهیات** ۱۹۲/۸د : نستعلیق با تاریخ **۱۰۹۶ـ۱۰۹۷** در دفتر (۱۶۵پ ـ ۱۷۱ر) ، همراه ۱۱ گفتار دیگراز همو [ف. الهیات ۱:۲۵۸] .

9461 **ـ ملك** ۳۴۵۷/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۵۰ پ ـ ۶۶ پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9462 **ـ نجف،** امیرالمؤمنین۲۰۰۵/۵ نستعلیق زیبای سدهٔ**۱۱** ، همراه چندگفتار دیگر از همو (۷۴ پ ـ ۸۵ر) ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

9463 **ـ مجلس**۳۳۲۳/۴ : نسخ**۱۲۹۷** (ص۱۳۰ ـ ۱۵۲)، آغاز برابر نمونه، نسخه دریك اشراق و دونیر است: اشراق در تصحیح کیفیت ادراك (حقیقت و مراتب وجود محمدی نیر ۱ـ درتطابق آفاق و انفس (برابری نسخهٔ انسانی با نسخهٔ وجود) ۲ ـ معنی تولد ثانی (لن یلج ملکوت السماوات من‌لم یولد مرتین) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۰۸۴] .

9464 **ـ مجلس** ۳۱۰۲/۷ : نستعلیق محمد حسین فرزند عبدالمجید تفرشی نعمت ـ اللهی **۱۲۹۹** (ص۱۷۰ ـ ۱۹۹) آغاز برابر نمونه، نسخه در دوفصل که هرفصل عنوان نیز دارد [ف. مجلس ۱۰ : ۶۵۸] .

9465 **ـ رضوی** ۳۴۸ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، افتادگی دارد، ۱۸ گ ۱۶س [ف. رضوی ۴:۲۳].

اشرفیت جانب یمین بر جانب شمال

از عبدالرزاق کاشی ، نگارندهٔ « آغاز و انجام : ۷۲۲ » وجز آن .

9466 **ـ قم** ،سید شهاب‌الدین تبریزی: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، همراه با۵گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۳۹۱] .

اشعة اللمعات = حقایق اللمعات

ازعبدالرحمان جامی، که‌یاداودر «تهلیلیه ۳۶» گذشت. گزارشی است بر «لمعات» فخر الدین عراقی، دربیست‌ونه لمعة، مسائل فلسفی وعرفانی است‌که در۸۸۶ بانجام رسانده است، ودر۱۳۲۹ و۱۳۵۳ چاپ‌شده است. درفهرست فیلمها از«ضوء اللمعات» نسخهٔ ۱۸۲۵ بایزید ولی‌الدین یاد شده که در ۲۸ لمعه و از حسین خوارزمی است. **آغاز :** لولا لمعات برق نور القدم... پاکا خداوندی‌که آینهٔ حقیقت محمد را مطرح اشعهٔ امعات.

بنگرید : ف . مشار : ۱۰۷ .

9467 **ـ تهران** ، ملی : نسخ عبدالرحمان فرزند احمد جامی در**۸۷۷** (ص ۱۴ ـ ۸۳) آغاز برابرنمونه (بنگرید: کلیات جامی) [نسخه‌ها ۶ : ۲۶۵] .

9468 **ـ ایاصوفیه** ۴۲۰۷/۱۰ : در کلیات او مؤرخ **۸۷۷** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

9469ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۲۰۷۹: نوشتهٔ **۸۸۲** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۰].

9470ـ ملك ۴۷۹۵/۴: نستعلیق نزدیك **۸۹۵** شمارهٔ ۴ «کلیات» او (۲۷۴پ-۳۰۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9471ـ بایزیدولی‌الدین ۱۸۱۹/۱ سدهٔ **۹**، باعنوان «حقایق اللمعات» در فهرست، وتاریخ نگارش **۸۸۶** (گ۱-۳۴). **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۴۱ هست [فیلمها ۱: ۴۷۳].

9472ـ دانشگاه ۲۸۹۹۵: نستعلیق ترکی سدهٔ **۹-۱۰**، ۹۳گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۴۷].

9473ـ ملك ۲۰۳۹: نستعلیق محمد بیگ یانچی، محرم **۹۰۹** در خدمت حکیم عین‌الملك، ۹۳گ ۱۵س [رؤیت].

9474ـ مجلس ۵۳۱۳/۲: نستعلیق باتاریخ محرم **۹۵۰** دردفتر (۴۷پ - ۹۱پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9475ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ تصوف فارسی: نوشتهٔ **۹۶۱**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۲۱].

9476ـ دهلی‌نو ۵۰۴/۱۵(۱۸۱): در کلیات اومؤرخ **۹۷۰**. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۵۹ هست [فیلمها: ۱۶۳].

9477ـ ملك ۵۹۹۷/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰** در «کلیات» او، [رؤیت].

9478ـ سپهسالار ۲۸۴۴/۲: تصحیح شدهٔ ۱ج۲/**۱۰۱۲** درشهر تتهٔ هند [ف. سپهسالار ۳: ۱۳۹].

9479ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۷۵۴/۷ نوشتهٔ عبد الرشید فرزند عبد الفتاح خزاعی، شرف‌جهان نطنزی، ۸محرم **۱۰۲۸** [یادداشت های سیدعبدالعزیز طباطبائی].

9480ـ سپهسالار ۲۹۳۴: نستعلیق محمدجعفر فرزند زین‌العابدین انصاری ع۲/ **۱۰۵۹** در۱۲۶۷ از آن رضاقلیخان درشهرخیوه بوده، ۱۷۰گ۱۷س [ف سپهسالار ۳: ۱۳۹].

9481ـ پاریس، ملی ۵۸۸/۴: با تاریخ **۱۰۶۶** دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۲۵۴].

9482ـ دانشگاه ۲۱۱۴/۲۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۰-۱۰۷۱** در دفتر (۱۱۴پ - ۱۲۴) [ف. دانشگاه ۸: ۷۵۲].

9483ـ تهران، خانقاه شاه نعمت‌الله: نسخ علی فرزند عبدالغالب، سه‌شنبهٔ صفر **۱۰۷۹** بانسخه بدلها. آغاز برابر نمونه، شمارهٔ ۲ دفتر (ص۴۸-۱۷۳) [یادداشتهای آقای دیباجی].

9484ـ تهران، ملی ۷۸۲/۱ف: نسخ **۱۲۰۱** (ص۱-۲۰۴) آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲: ۳۰۷].

9485ـ رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴) درکلیات مؤرخ **۱۲۳۱** او [ف. رضوی ۷: ۶۷۰].

9486ـ مجلس ۶۴۴/۷: تاریخ یاد نشده، بنام «حقایق لمعات» یادشده آغاز برابر نمونه. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۱۴ هست [فیلمها ۱: ۶۷۱ - ف. مجلس ۲: ۴۱۰].

9487ـ رضوی ۳۵ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف ابن خاتون **۱۰۶۷**، نسخهٔ ممتازیست. آغاز وانجام برابر نمونه، ۱۲۲گ ۱۵س [ف. رضوی].

9488ـ قاهره دارالکتب ۵۱ تصوف طلعت: آغاز برابر نمونه (گ۱۴۲-۲۲۴).

9489ـ قاهره، دارالکتب ۷۰۷ مجامیع طلعت: آغاز برابر نمونه (گ ۱۳۱ - ۲۰۷) [مخطوطات ۱: ۲۱].

اشعة اللوایح

از عبدالملك فرزند عبدالغفور انصاری

مشتهر به امان . در دیباجه می‌نویسد : پس از مرگ استادم ابوحامد محمد فرزند حسن در ۲۷رجب۹۳۱ واستاد دیگرم شمس‌الدین مودود لاری در ۲۹ رمضان ۹۳۷ این گزارش را بر «لوایح» عبدالرحمان جامی ساختم . **آغاز :** محامد بیقیاس حضرت پادشاهی را که منزه از تعینات ظلمانی است.

9490ـ **تهران،** ادبیات ۳۱۸حکمت: نستعلیق‌ملاجمال غلام میرزا آقاشاه ساکن‌قنوج ۷ ذیقعدهٔ **۱۰۱۷** [ف. ادبیات ۲ : ۴] .

اصحاب نور = رسالهٔ . . .

اصطلاحات دیوان حافظ = رساله

در بیان معانی . . .

مقدمه در اسامی عشق و عاشق و معشوق ، فصل اسامی آلات طرب و عشرت ، خاتمه در اسامی احوال عاشق و معشوق . باید دید این نسخه‌ها با « رشف الالحاظ » حسین خالدی گذشته ازسرآغاز چه‌همبستگی دارند. **آغاز:** حمد بی‌حد وسپاس خدایی‌را جل‌جلاله، که در معانی درصورت بیان‌عیان‌می کند، (برابرهمان رشف الالحاظ است).

9491ـ **دانشگاه** ۳۸۲۰/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۴۶پ ـ ۵۶ پ) آغاز برابر نمونه ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۹] .

9492ـ **دانشگاه** ۴۵۴۴/۱: نسخ‌سدهٔ **۱۲-۱۳** ، آغاز افتاده و التوفیق ، مقدمه در اسامی‌عشق،عاشق‌دوستی‌محض‌راگویند... وقتی که ازدوستی دانند (۳ر ـ ۵پ) در فهرست به عنوان « شرح اصطلاحات صوفیان » از دیوان حافظ یادشده‌است. انجام: تمت‌دیباجه فی‌زمان سلطان... حسین میرزا بهادرخلدالله ملکه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۸۸] . بنگریدش 9557

9493ـ **دانشگاه** ۴۲۹۰/۳: نستعلیق نزدیك **۱۲۲۵** (ص ۱۲۴-۱۳۰) **آغاز:** این رساله‌ایست برای حروف مشکله حافظ . تصوف تصفیهٔ‌قلب‌است ازکدورات قالب. انجام‌پاکبازی عبارت از... [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۹] .

9494ـ **دانشگاه** ۴۱۸۵/۵: نستعلیق ونسخ۶ج۲/**۱۲۷۱** (ص۴۴-۵۱). درفهرست بنام « شرح اصطلاحات لسان الغیب » آمده . **آغاز :** بدانکه اهل تحقیق الفاظ خط و خال در سلك نظم کشیده‌اند و هریك را مظهر معنی [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۲] .

9495ـ **دانشگاه** ۴۳۸۹/۸: نستعلیق محمدشفیع فرزند محمدتقی لاری، در**۱۲۹۷**، **آغاز:** برابرش۴۱۸۵/۵دانشگاه، درفهرست بنام «شرح دیوان حافظ» آمده و از نگارنده نام برده‌نشده‌است [ف. دانشگاه۱۳:۳۳۵۳].

9496ـ **قاهره ،** دارالکتب۴۳۶۵س : بی‌تاریخ (گ ۴۰ ـ ۴۵هامش) ودرمتن «شرح ابیاتی ازحافظ» هست گویا نگارندهٔ هردویکی باشد. آغازبرابرنمونه [مخطوطات۱:۲۴۳].

اصطلاحات دیوان حافظ = شرح

دیوان حافظ

اصطلاحات صوفیان

از مولانا نورالدین جعفر بدخشانی .
آغاز: حمدله. صلاة. بدان. . . که وجود را من‌حیث هوهو یعنی مطلق .

9497ـ **مدینه،** عارف‌حکمة۲۶۷/۱۴: نستعلیق سدهٔ **۱۰** باتملك **۱۱۰۳**، (ص ۱۵۱) [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۱] .

9498ـ **مجلس** ۴۸۶۸/۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه (۳۱۵پ-۳۱۹) ۲۷س [رؤیت] .

اصطلاحات صوفیان

شاید از حسین صوفی باشد [نصرالله، طرازی].
آغاز: شکر و سپاس بیقیاس پادشاهی را که بدست مشاطهٔ قدرت شعشعهٔ جمال نازکان.

9499_ **قاهره**، دارالکتب ۲۷ مجامیع طلعت: نسخ **۱۲۳۵**، آغاز برابر نمونه (۱۶۵ پ - ۱۶۷ ر) [مخطوطات ۱ : ۲۲].

9500_ **قاهره**، دارالکتب ۷۰۷ مجامیع طلعت: تعلیق بدون تاریخ (گ ۱۱۱ - ۱۱۸) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۲].

اصطلاحات = رسالهٔ . . .

از حمیدالدین ابواحمد صوفی ناکوری.

9501_ **مجلس** ۲۴۱۶/۳ فهرست نشده نوشتهٔ **۱۲۱۳** (ص ۱۰۱ - ۱۲۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۷].

اصطلاحات صوفیان

منسوب به‌شهاب‌الدین سهروردی، پیداست که گزارش سروده‌های مولوی بلخی درگذشتهٔ ۶۷۰ و عطار درگذشتهٔ ۶۲۷ است، و شهید اشراقی درگذشتهٔ ۵۸۷ و عمر سهروردی درگذشتهٔ ۶۳۲ است، پس نباید از این دو باشد، مگر سهروردی دیگر باشد [دانش‌پژوه] انجام نسخه برابر «رشف الالحاظ» است و شاید همان باشد **آغاز**: حمدله... قال النبی .. ان الله خلق آدم علی صورته . چون بلبلان سرمست و طاوسان شگرف بوی گل شنیدند.

9502_ **دانشگاه** ۸۸۱/۹ : نسخ ۵ ذیحجهٔ **۱۰۰۵** (۳۸ پ - ۴۱ ر)، در پایان آمده که از شیخ شهاب الدین سهروردی است [ف. دانشگاه ۳ : ۴۰۹].

اصطلاحات صوفیه

گویا از عبدالرحمان جامی [ن. طرازی].
آغاز: (۱) بدانکه میخانه ومیکده وشرابخانه و خمخانه باطن عارف کامل را گویند. **آغاز**: (۲) اما بعد چندکلمه‌ایست دراصطلاحات صوفیه که درآن شروع. **آغاز**: (۳) محبت ، دوستی محض‌را گویند.

9503_ **سپهسالار** ۶۵۵۳/۱۰ : با تاریخ **۱۰۶۶** در دفتر، آغاز برابر نمونهٔ ۱، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف. سپهسالار ۳ : ۱۴۳].

9504_ **مجلس** ۳۴۵۷/۱۰۹ : در جنگی ازسدهٔ **۱۱** (ص ۱۹۷ - ۱۹۸)، آغاز برابر نمونهٔ ۱، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۰۷].

9505_ **قاهره**، دارالکتب ۵۸ مجامیع تیمور: بی‌تاریخ، آغاز برابر نسخهٔ . . . [ف. مخطوطات ۲ : ۱۵۵].

9506_ **قاهره**، دارالکتب ۱۱ مجامیع طلعت : بدون تاریخ (گ ۸۶-۸۷) در فهرست بعنوان «از سخنان جامی» یاد شده، نمونهٔ [مخطوطات ۱ : ۱۲].

9507_ **قاهره**، دارالکتب ۲۳ مجامیع طلعت : بدون تاریخ (گ ۵۵ متن وهامش) در فهرست بعنوان «اصطلاحات صوفیه» یاد شده است، آغاز برابر نمونه ۱ [مخطوطات ۱ : ۲۲].

9508_ **قاهره**، دارالکتب ۵۶۶ مجامیع طلعت : بی‌تاریخ، همراه با «لغات یوسف و زلیخا» آغاز برابر نمونهٔ ۲ [مخطوطات ۱ : ۲۱۰]

9509_ **قاهره**، دارالکتب ۲۴ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (گ ۹۱ پ - ۹۵ پ) در فهرست آمده : لعلها للجامی **آغاز** محبت، دوستی محض‌را گویند [مخطوطات ۱ : ۲۲۵].

اصطلاحات صوفیان

از عبدالرزاق کاشی، نگارندهٔ «آغاز و

انجام: ۷۲۲ » و جز آن . باید ترجمه و یا گرفته شده از « اصطلاحات صوفیه » او باشد ، متن دردو بخش است ، یکم به ترتیب تهجی ، دوم تفاریع ، نسخه‌های فارسی منسوب به اوبا- یکدیگرجدایی دارند. **آغاز:** سبحانه. لآلی اعالی حمد و سپاس نثار منعمی سزد که دلهای عارفان‌را مخزن جواهراسرارگردانید. امابعد مکشوف ضمایر ارباب بصایر . **آغاز :** (۲) سپاس بیقیاس حضرت واجب الـوجودیـرا . **آغاز:**(۳) تصوف تصفیهٔ قلب است از کدورت قالب، دنیا عبارتست ازآنچه .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۲۲ .

9510 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۳۱/۸ جوادی: نستعلیق‌اسدالله لطف‌الله، ۳ج۱**۹۱۸/** [ف. ادبیات ۳ : ۵۶] .

9511ـ **الهیات** ۵۷۱/۳د : نستعلیق باتاریخ **۹۸۶** به‌همین خامه در دفتر (۱۴پ ـ ۱۸ر) ۱۶س [ف . الهیات ۱ : ۳۳۳] .

9512ـ **ملك** ۴۱۳۷/۲۶ : با تاریخ **۱۰۴۱** ـ **۱۰۵۰** (۱۲۲پ ـ ۱۲۳پ)، آغاز برابر نمونهٔ ۳ [رؤیت] .

9513ـ **مجلس**۳۳۲۱/۱۲: تحریری خوش سدهٔ **۱۱** ، باتاریخ **۱۰۶۷** در دفتر (ص ۳۲۷ـ ۳۳۱) آغاز برابرنمونهٔ۳ [ف. مجلس ۱۰ : ۹۸۴] .

9514 ـ **دانشگاه** ۲۵۹۴/۹ : نوشتهٔ میرمحمد مؤمن حسینی، در**۱۰۸۱** (ص۱۱۴ـ ۱۲۰)، آغاز برابرنمونهٔ۳،درعنوان نسخه از کاشی دانسته شده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۳۵].

9515ـ **ملك** ۴۰۲۷/۱۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونهٔ۱ (گ۹۱ ر ـ ۹۵ر) [رؤیت] .

9516ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت: بخامهٔ درویش حسین‌کوثری ، **۱۱۵۳**، آغاز برابرنمونهٔ۲ (گ۲۲۰ـ۲۳۷) [مخطوطات ۱ : ۲۳].

9517ـ **مجلس** ۴۶۰۲/۶ : شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۲۴۶** دردفتر، آغاز برابر شمارهٔ ۱۱۱۳/۷ دانشگاه است که ترجمهٔ آن بگمان از دهدار دانسته شده ، در نسخه‌ازکسی یاد نشده است [رؤیت] .

9518ـ **مجلس** ۶۱۷/۳ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۲ـ۱۲۶۳** در دفتر ، آغاز برابر نمونهٔ ۳، در فهرست از نگارنده نام‌برده نشده [ف . مجلس ۲ : ۳۶۹] .

9519ـ **الهیات** ۷۶۴/۱۲د: نستعلیق محمدحسن فرزند محمدعلی سمنانی ، ۵ صفر **۱۲۷۹** ، در ص ع از کاشی دانسته شده [ف . الهیات ۱ : ۳۹۰] .

9520ـ **تهران** ، ملی ۱۲۷۹ : خامهٔ محمدحسن فرزندعلی‌محمدلواسانی، در**۱۲۹۲** در۶۴ ص. درفهرست بنام « اصطلاح العرفاء » آمده است [نسخه‌ها ۱ : ۵۱] .

9521ـ**حقوق**، ۳۳۷ج: نستعلیق‌حسن جاجرمی ، **۱۲۹۲** ، ۳۶ گ ، آغاز نزدیك به‌نمونهٔ ۱ [ف. حقوق : ۱۴] .

9522ـ **دانشگاه** ۱۱۱۳/۷: نستعلیق **۱۲۹۴** (۱۰۰رـ۱۰۴ر) ۲۰س ، آغاز برابر نمونهٔ۳، درفهرست‌آمده: ترجمهٔ‌گویا ازدهدار باشد [ف . دانشگاه ۶:۲۲۶۱] .

9523ـ **دانشگاه** ۱۶۲۸/۵: نستعلیق محمدرضا گیلانی، ۹رجب **۱۲۹۸** (۱۳۳پ ـ ۱۴۵پ) آغاز برابر نمونهٔ ۱ نام کاشی پس‌از خطبه آمده است [ف. دانشگاه ۸ : ۲۱۱] .

9524 ـ **دانشگاه** ۴۶۸۵ : نستعلیق محمدحسین گرگانی، در**۱۳۰۲**، زرین، آغاز برابرنمونهٔ۱ دردیباچه نام‌کاشی آمده است۱۳

گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۳۳].

9525ـ **مجلس** ۱/۴۵۸۰: نسخ احمد تبریزی، ۱۹شعبان **۱۳۱۴**، آغاز برابر نمونهٔ ۳ [رؤیت].

9526ـ **سپهسالار** ۷۸۹۲ : نستعلیق شمس‌الدین حسینی ، رجب **۱۳۳۵** بخواهش نصیر دفتر از روی خط غلامرضا خوشنویس . آغازبرابر نمونهٔ۱ [ف. سپهسالار۳ : ۱۴۴].

9527ـ **نجف** ، آقابزرگ تهرانی ۳۱ مج : در مجموعه‌ای بخامهٔ نگارندهٔ ذریعه و دیگران، سدهٔ**۱۴** (۲۵۲پ - ۲۵۵ر). **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۲۹۸۶هست[فیلمها۱ :۷۵۲].

9528ـ**شیراز،** دکترخاوری: تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۹] .

9529ـ**قاهره** ، دارالکتب۱۱ مجامیع طلعت: بدون تاریخ (گ ۳۱پ - ۸۶) آغاز برابر نمونهٔ ۲ [مخطوطات ۱ : ۲۳] .

اصطلاحات صوفیان

از شیخ فخر الدین عراقی ، بانچنانکه درنسخه‌ها آمده‌است. بخشهای‌سه‌گانهٔ‌آن بمانند «رشف الالحاظ» است. **آغاز:** (۱)شکروسپاس موجودی را که اعیان اشیاء را بظهور خویش بنواخت. **آغاز:** (۲) شکر و سپاس پادشاهی راکه مشاطهٔ قدرت جمال .

9530 ـ **تهران** ، خانقاه شاه نعمت‌الله ۱۸مج: باتاریخ۸۲۳ دردفتر(ص۶۶۶-۶۸۲) آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، در آغاز نسخه نگارنده عراقی‌دانسته‌شده‌است [یادداشتهای آقای‌ابراهیم دیباجی] .

9531ـ**یزد،** علومی۲مج: نوشتهٔ **۱۱۰۶** و یا **۱۰۰۶** [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۵] .

9532ـ **مجلس** ۸/۶۶ نجم : نوشتهٔ **۱۲۲۵** در فهرست بنام «مصطلاحات» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

9533ـ **تهران،** ادبیات۹/۳۴۶حکمت: نستعلیق باتاریخ ۱۲۷(**۱۲۰۷**) در دفتر [ف. ادبیات ۲ : ۶۲] .

9534 ـ **مجلس** ۳۰۶: نستعلیق تاریخ یادنشده، همراه «گل‌ومل» ۲۲گ ۱۴س [ف. مجلس ۲ : ۱۸۰] .

9535ـ **قاهره،** دارالکتب۴۱ مجامیع فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونهٔ۲، درفهرست ازفخرالدین عراقی‌یادشده ولی‌آغاز برابردونسخهٔ دیگری‌است‌که درهمان فهرست باحتمال از حسین صوفی یاد شده است [مخطوطات ۱ : ۲۵۵] .

اصطلاحات صوفیان = شرح...

متن ازعبدالرزاق‌کاشی، گزارش ازمحمد علی مودودلاری ، متن را پس‌از (قوله) آورده سپس‌گزارش‌کرده وازخود برآن افزوده وشعر هایی‌ازخود نیزآورده، وبنام نظام‌الدین خلیفه ساخته است [دیباجه]. و از او است «فیوضات محمدی». **آغاز:** یامن نطق لسان الکمل من الکلم به‌حقایق المعارف... وبعد، مقرراست‌که صوفیه را مثل دیگرعلما مصطلحی چند است.

(بنگرید: اشعةاللوایح : ۱۰۳۳).

9536ـ **ملک**۴۰۳۰-۶۳: نسخ محمدفرزند علیمردان کمره‌ای ، شنبهٔ ۱۹ شوال **۱۲۷۹** ، عنوانهانانویس مانده ، آغاز برابر نمونه، در نسخه‌نام‌نگارنده‌محمدعلی‌موجوداست،۱۴۹گ ۱۶س [رؤیت].

9537ـ **دانشگاه** ۱/۳۸۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـــ ۱۴** گویا بخامهٔ شیخ محمد علی کرمانشاهی(ص۱-۳۴۷) آغاز برابرنمونه‌در نسخه‌نگارنده محمدعلی‌مودود است، تاباب‌الغین الغرایب دارد [ف . دانشگاه ۱۲ :۲۸۶۵] .

9538- **تهران،** دکتر قاسمزاده: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** آغاز برابر نمونه وانجام افتاده درنسخه محمدعلی مودود یادشده‌است[رؤیت].

اصطلاحات صوفیان = شرح فصوص

ازمیرسیدعلی‌همدانی، که یاداو در«آداب وسیر: ۱۰۱۴» گذشت. درذریعه از«حل الفصوص» او درگزارش فصوص محیی‌الدین یاد شده است و گویااین‌دو نسخه‌تنها دیباجهٔ آن‌باشد. **آغاز:** حمد بیحد و غایت آن فاطر حکیم را که آثار انوار صبح‌وجود درقعرچاه ظلمت‌آباد عدم.

بنگرید: ذریعه ۶: ۷۲ (حل فصوص) ۱۳، ۳۸۲ (شرح فصوص).

9539- **دانشگاه** ۲۱۱۴/۱۹۵: نستعلیق **۱۰۷۰-۱۰۸۰** (۱۰۹ر-۱۱۳ر) آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «شرح فصوص» یاد شده است [ف. دانشگاه ۸: ۷۵۲].

9540- **تهران**، ادبیات۳/۳۴۶حکمت: نستعلیق رجب۱۲۷(**۱۳۰۷**) آغاز برابر نمونه در فهرست بنام «اصطلاحات صوفیان» یاد شده [ف. ادبیات ۲: ۶۱].

اصطلاحات

ازدرویش محمد فرزند علیشاه طبسی نعمت اللهی، که «جام جهان نمای شاهی» را بسال ۸۳۹ نگاشته. به‌نظم ونثر.

9541- **تهران،** سنا ۲۷۷/۶: نوشتهٔ ۱۵رجب **۸۳۹** (۱۴۰پ - ۱۷۴پ)، همراه ۱- آداب تصوف ۲- انوار الحقایق ۳- انوار العارفین (این‌یکی‌بعربی) ۴- جام‌جهان نمای شاهی ۵- این گفتار ۶- جواهر الاسرار ۷- خلافت، که‌گویاهمگی ازهموست. **فیلم** آنها دردانشگاه ش۲۰۱۷ هست. ازکتابهای بیانی بوده [نسخه ها ۶: ۵۱۰- فیلمها ۱: ۶۴۲].

اصطلاحات صوفیان

ازمحمد دهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت: ۳» وجز آن.

9542- **نجف،** آقا بزرگ‌تهرانی۷مج: نوشتهٔ عبدالعلی فرزند علینقی رنینی سعد آباد سفلایی‌خمسه‌ای‌زنجانی، نزدیک**۱۳۵۰. فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱: ۷۵۱]. وبنگریدش 9517

اصطلاحات صوفیان

از شیخ نجم‌الدین کبری[پایان نسخه]. **آغاز:** بدانکه‌تصوف‌تصفیه قلب‌است ازکدورت قالب (چندین نسخه بااین سرآغاز هست‌که از دیگران دانسته شده است).

9543- **مجلس** ۴۰۷۹/۳: نستعلیق زیبای محسن دستگردی دوشنبهٔ۲۳ع۲ **۱۳۱۱/** (گ۱۳۹ - ۱۴۲) [ف. مجلس ۱۱: ۷۶].

اصطلاحات صوفیان

از نجیب الدین رضا تبریزی اصفهانی، ذهبی، محمد فرزند محمد، درگذشتهٔ ۱۰۷۷ یا ۱۰۸۰، سرگذشت‌اودردیباجهٔ «سبع المثانی» او چاپ ۱۳۴۲ شیرازآمده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۰۲، ۱۱۷۷و۱۲۹- ۱۳۰- دانشمندان آذربایجان: ۳۷۴- ریاض العارفین: ۱۳۳- مؤلفین مشار ۳: ۱۶۱- تذکرة القبور: ۲۱۳.

9544- **شیراز،** خانقاه احمدیه۳/۵۶ تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۲۱۹].

اصطلاحات صوفیان

از شاه نعمت‌الله که یاد او در «تفسیر آیت کل شیء هالك: ۲۵» گذشت. در ۲۸ باب برای هریك حرف یك باب، ولی بابها بترتیب حروف الفبا نیست [نسخهٔ ملك]. در آن از

عبدلرزاق‌کاشی یادکرده وفارسی‌آن است. این گفتار در (ص ۳۳۶ ـ ۳۸۶) مجموعهٔ رسائل او به‌چاپ افست رسیده است. و یکبار پیش از آن درکنار جنگی (ص ۲۷۴ ـ ۳۶۵) بسال ۱۳۰۳ بچاپ رسیده بود. **آغاز:** سپاس بیقیاس حضرت واجب الوجـودی را که خواص امت مرحومه .

9545 ـ **موزهٔ بریتانیا Or ۵۵۸۵** نوشتهٔ **۱۰۷۹** در فهرست «ترجمهٔ اصطلاحات الصوفیه» کاشی یـاد شده [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۸] .

9546 ـ **سنا** ۳۷۲/۷۹ : نستعلیق پنج شنبهٔ ۸ذیحجهٔ **۱۰۸۴**، همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴]. همین نسخه است که چاپ افست شده است .

9547 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۵ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** بـا ۱۱۹ رسالهٔ دیگر از همو آغاز برابر نمونـه [رؤیت].

9548 ـ **دانشگاه** ۸۷۵/۱ : نسخ‌عثمان ارزرودی، **۱۲۵۷** (۲پ ـ ۵۶) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۰۸] .

9549 ـ **ملك**۴۱۸۴/۳ : نستعلیق‌محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی، ذیحجهٔ**۱۲۵۸** (۳۳ر ـ ۹۷ر) همراه ۳۹ گفتار دیگر از همو آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9550 ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۷۷ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۲۹۹ ـ ۳۴۵) ، آغاز ، برابرنمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۶] .

9551 ـ **مجلس**۶۳۱/۹ : نوشتهٔ‌محمود فرزند حسن حسینی، باتاریخ **۱۲۶۸** در دفتر آغاز برابر نمونه، در فهرست از نگارنده نام برده نشده [ف. مجلس ۲ : ۳۹۲] .

9552 ـ **مجلس** ۴۱۳ : شکسته نستعلیق **۱۲۸۶**، آغاز برابرنمونه، ۹۵گ ۱۲ س،در فهرست ازنگارنده یاد نشده است [ف . مجلس ۲ : ۴۱۳] .

9553 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۶۷/۱۸ حکمت : نستعلیق **۱۳۰۷-۱۳۰۹**، در دوازده فصل، با ۱۱ گفتار دیگر ازهمو [ف. ادبیات ۲:۵۸].

9554 ـ **قاهره**، دارالکتب۹۴۷مجامیع طلعت : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف. مخطوطات۱ : ۲۵۵].

9555 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸مجامیع فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ، همراه چندگفتاردیگر از شاه نعمت‌الله. **آغاز :** بدانکه تصوف تصفیه قلب است از کدورت باطن [مخطوطات ۱ : ۲۱۴] .

اصطلاحات صوفیان

دریك‌مقدمهٔ عرفانی ودومطلب. مطلب‌یکم درپنج‌جهان وشش مرتبه وهفت طور. مطلب‌دوم لفظهای عرفانی‌پارسی وعربی‌که بترتیب تهجی گزارش شده‌اند . رساله ایست بسیار روان و شیوا .

9556 ـ **دانشگاه**۳۲۶ : نسخ‌محمدحسن فرزند ابوالملوك فرزند خـاقـان ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۲۷۴** آغاز یك برگ افتاده : در بیان الفاظ مفرده معتبره وبساط کلمات متداوله معتوره‌که میان این طایفه ازآن مقوله کلمه و کلام را به لسان عربی و فارسی . . . اما مقدمه ائمهٔ علم توحید و عارفان مراتب اطلاق و تقیید [ف . دانشگاه ۳:۴۱۰] .

اصطلاحات صوفیان

گفتاریست که گویا از «مشواق» فیض گرفته شده باشد [دانش پژوه] . آغاز : مقدمه در اسامی عشق وعاشق و معشوق، دوستی محض را گویندعلاقه محبت صاحب دوستی محض‌راگویند

9557ـ دانشگاه ۲/۱۶۸۵ : نستعلیق ونسخ‌سدهٔ ۱۳ (۲۱۰ر ـ ۲۱۱پ) ۲۳س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۴۴] و بنگریدش 9492

اصطلاحات صوفیان

در دوازده فصل: ۱ ـ عشق گویند وجود مطلق گویند ۲ـ اسماء بردو قسمند ۳ـ وجود را اگر مطلق گویند ذات خواهند ۴ـ باطن و قوه وغیب ... ۵ـ تجلی، برچند قسم است ۶ـ وجود مطلق و غیب مطلق. . . ۷ـ شئون ذاتی مقتضیات ذات بود ۸ـ اعیان ثابته ۹ـ تجلیات وجود مطلق ۱۰ـ مرتبهٔ انسانی ۱۱ ـ اقطاب وافرادواوتاد وابدال ۱۲ـ رخ وزلف وابرو و خال و خط. آغاز : سپاس بی‌قیاس احدی را است که وجود عالم و آدم از پرتو فیض اقدس بیار است.

9558 ـ مجلس ۳۶/۱۸۰۳ : نسخ ۱۲۶۷ (ص ۳۷۶ ـ ۳۸۸) [ف . مجلس ۹ : ۳۱۴] .

اصطلاحات صوفیان

درشانزده طارقه : ۱ـ خرابات و مصطبه ۲ـ زنار وناقوس ۳ـ نام وناموس ۴ـ ورد۵ـ قلندری ۶ـ زنار و ترسابچه ۷ـ بت و بتخانه ۸ـ زلف وخال ۹ـ عارض و جمال ۱۰ـ نماز و روزه ۱۱ـ محراب ۱۲ـ مدرسه و خانقاه و خرابات ۱۳ـ کعبه وکنشت ۱۴ـ کفر و اسلام ۱۵ـ ذوق وشوق ۱۶ـ رود و سرود. آغاز : بدانکه این رساله‌ایست در بیان عشق و محبت واصطلاحات عشاق که مراد از هریك چه چیز است ومشتمل برچند طاقه.

9559ـ دانشگاه ۲/۲۸۷۱ : نستعلیق محمدمحسن فرزند آقامیرزا محمدحسین فرزند میرزا عبدالغنی طبیب کرمانی، در۱۲۴۵ (۲۵ پ ـ ۳۹ر) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۱۶] .

اصطلاحات صوفیان

بیش از نود سطر آغاز گفتار فهرست کتابهایی است که از آنها درنگارش کتاب بهره برده‌شده، بایادنام بیشتر نگارندگان آنها، سپس میافزاید ذکراین کتب را فوائد بسیار است ، اول اقتدا باین‌جماعت، دوم‌ذکرفهرستی‌که اگرکسی‌شایق بود در تحصیل آن کوشد، سوم آنکه بداننداین مختصرمنتخب ازکدام‌است، چهارم‌اگرنسخه‌ای ازآنها پیداشد مؤلف آن معلوم شود، پنجم آنك اهتمام این فقیر بجمع این‌رساله‌ها ظاهرگردد. آغاز: تیمنا بذکره، الحمدلله حمد الشاکرین والصلاة... اما بعد، این‌کلمه چند است مختصر دربیان‌اصطلاحات‌قوم،درقلم‌آمد منتخب‌ازکتبی که درتصوف نوشته شده .

9560 ـ ملك ۱۳/۴۲۱۶ : با تاریخ ۸۷۴-۸۶۴ در دفتر (۱۱۰ پ ـ ۱۱۵ ر) ، دیباجه‌را دارد سپس‌گزارش گفتاری از خواجه عبدالله انصاری و ناتمام می‌ماند [رؤیت].

اصطلاحات صوفیان

چند گفتار ناشناخته .

9561ـ بایزید ولی‌الدین ۸/۱۸۱۹ سدهٔ ۹ (گ۴۹). فیلم‌آن در دانشگاه ش۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۴] .

563 ـ 9562 ـ ملك ۴/۴۰۵۶ : نستعلیق سدهٔ دهم، باتاریخ۹۰۴ دردفتر (۲۶ر

۳۲پ) دوگفتار است گفتار یکم آغاز نانویس مانده فصل اول دراسامی معشوق، فصل دوم در اسامی‌که میان عاشق‌ومعشوق‌دایر ومشترک‌است. گفتار دوم: دریك فصل. **آغاز:** فصل در شرح اصطلاحات اهل تصوف. بدانکه میخانه‌وبتکده وخمخانه وشرابخانه‌عالم معنی داگویند، وباطن پیرکامل[رؤیت] (بنگرید: رشف‌الالحاظ)

9564ـ **ملك** ۴/۴۱۶: باتاریخ **۹۸۲** دردفتر، **آغاز:** بسم‌الصورة النوعیة الانسانیة. ...وجودمن‌حیث‌هوغیر وجود ذهنی و خارجی است [ف. ملك، مجموعه‌ها :۲۴] .

9565ـ **ملك**۴/۵۶۸۵: نستعلیق رجب **۹۹۷** (۹ر - ۱۴ر)، نامبوب. **آغاز:** قال‌الله تعالی فبشرعبادی الذین یستمعون القول . . . ومعنی احسنه‌ای اهداه وارد شده، پیغمبر چون این بشنید [رؤیت] .

9566ـ **تهران**، علی‌اصغرمهدوی۱۸/ ۲۵۹: نستعلیق محرم **۱۰۷۴**. **آغاز:** افتاده وقت توجه است بآنی‌که در آن است قطع نظر ازماضی ومستقبل‌کرده ... پاکبازی عبارت از توجه خالص است‌که نه دراعمال ثواب خواهد ونه مآل. نه‌مرتبه، بلکه خدای را خواهد وبس [نسخه‌ها ۲ : ۹۹] .

9567ـ **تهران**، دهخدا۹/۵۹: نستعلیق محمد فرزند مسعود امین، ۲۹رجب **۱۰۷۸** . **آغاز:** این رساله‌ایست در بیان بعضی الفاظو اشعارکه میان اهل تصوف وتوحید متداول است : باده‌گویند و عشق خدا خواهند[نسخه‌ها ۳ : ۳۸] .

9568ـ **تهران**،دهخدا۵/۵۹: نستعلیق باتاریخ **۱۰۷۸** دردفتر . **آغاز :** در دانستن الفاظ اشعار ، بدانکه این رساله ایست دربیان کلماتی‌چندکه عارفان وضع کرده‌اند درباب علم اسرار اشعار وضمایر الفاظ موحدان ومحققان غیرمجاز [نسخه‌ها ۳ : ۳۸] .

9569 ـ **مجلس** ۳/۷۰نجم : نوشتهٔ **۱۰۹۹** همراه لغات‌مثنوی [نسخه‌ها ۵:۲۰۳]

9570ـ **یزد**، سید جواد مدرسی یزدی ۳مج : در مجموعهٔ مؤرخ **۱۱۱۳** ، گفتاریست در درویشی و آداب و اصطلاحات آن باعنوان باب، بسیارسودمنداست [دانش پژوه، نسخه‌ها ۴ : ۴۶۸] .

9571ـ **ملك**۲/۳۷۶ : شکسته‌نستعلیق ۲رجب **۱۱۵۳**، باعنوان «نقل من اصطلاحات الشعراء خصوصاً حافظ. . . بتکده و بتخانه و ومیخانه وشرابخانه: باطن‌عارف کامل‌راگویند [رؤیت].

9572ـ **همدان**، آقای‌قاسم‌برنا: نوشتهٔ **۱۱۷۷**، ش۳ دفتر، گزارش‌اصطلاحات مشایخ است ازعطار و مولوی و احمد جامی و عراقی [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷] .

9573ـ **سپهسالار** ۴/۶۴۶۷: نوشتهٔ علی اصغر، ۹رجب **۱۲۳۳** (۳۵ر - ۶۵پ) . **آغاز:** اذا جاءنصرالله ای‌المدد الملکوتی [ف سپهسالار ۳ : ۱۴۳] .

9574ـ**دانشگاه**۱۵/۲۸۳۰: نستعلیق عبدالصمد فرزند حسین**۷۹-۱۲۸۹** (ص۲۲۰) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۹] .

9575ـ **قاهره**، دارالکتب۲۸ مجامیع فارسی طلعت : حسین رضا فرزند عصمت پاشا وزیر **۱۳۱۸**، (گ۲۸-۳۴). **آغاز:** حمدله والصلاة والسلام‌علی‌رسوله محمدوآله واصحابه اجمعین ـ اما بعد بدانکه موسیقی لفظ سریانی است [مخطوطات ۱ : ۲۱۴] .

9576 ـ **مجلس** ۶/۳۳۸۱ فهرست نشده: نوشتهٔ**۱۳۲۵** (ص ۲۹۲-۳۰۹) [نسخه ها ۵ : ۱۹۰] .

9577ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت : بی تاریخ (گ ۱۴پ ـ ۲۲ر مجموعه) **آغاز:** حمدله.. بدانکه جمله حروف کلام درکلمه است ـ در فهرست بعنوان « رسالة فی‌التصوف ومصطلحاته» آمده‌است [مخطوطات ۱ : ۲۳۳].

9578ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ(گ۶پ ـ ۱۴پ‌مجموعه) **آغاز:** بباید دانست‌که اول‌حروف تهجی است [مخطوطات ۱ : ۲۵۴] .

اصطلاحات صوفیه = تمامی‌الاسامی ناشناخته .

9579ـ قاهره، دارالکتب: ۲۳مجامیع فارسی طلعت: تعلیق بی‌تاریخ (گ ۱۱۲ پ ـ ۱۱۸پ) انجام افتاده ،[مخطوطات۱: ۱۰۳].

اصطلاحات صوفیان = تعبیرواقعات

اصطلاحات صوفیان = رشف ـ الالحاظ

اصطلاحات صوفیان = کاشف ـ الاسرار

اصطلاحات صوفیان = کشف ـ المحجوب

اصطلاحات صوفیان = لسان ـ العارفین

اصناف موحدین = رساله در ...

از شیخ‌حسین، که موحدین‌را درپنج‌گروه یادکرده است. **آغاز:** من‌کلام زبدة المحققین شیخ حسین سلمه‌الله تعالی . الحمدلله الاحد المنفرد فی‌دیمومیة ملکه و سلطانه . . . بباید دانست‌که اصناف موحدین ...

9580ـ دانشگاه ۴۲۴۳/۱: نستعلیق ۱۲۶۹(ص۱ـ۵) [ف. دانشگاه۱۳: ۳۲۱۲].

اصول = وصول

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك :۲۵» گذشت. گفتاریست عرفانی دربارهٔ وجودباعنوانهای: اصل، اصل. این‌گفتار در(ص۲۶۲ـ۲۶۴) «مجموعه رسایل شاه نعمت‌الله» چاپ افست، بچاپ رسیده است . واین جز «اصول خمسه»ی‌اوست. **آغاز:** نزد اصحاب صوفیه و ارباب الهیه وجود من حیث هوهولا بشرط شیئی اعم است ازکلی و جزئی .

9581ـ ملك ۵۲۹۸/۱۴ : نستعلیق شیخ‌السلام‌فرزندحسین‌کاتب، درغرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ ۱۴کلیات او (۱۰۹ پ ـ ۱۱۳پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

9582ـ سنا۱۴/۳۷۲: نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم ، **۱۰۶۶** این نسخه در (ص۲۶۲ ـ ۲۶۴) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۰].

9583ـ ملك ۴۲۶۲/۲۹ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۲۹مجموعه رسایل او (۲۰۷رـ ۲۱۰پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

9584 ـ ملك ۴۱۸۴/۱۷ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عـزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۴۲پ ـ ۱۴۶پ) آغاز برابرنمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگر ازهمو [رؤیت] .

9585ـ مجلس ۳۰۶۷/۲ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۶۳ ـ ۶۶)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۸] .

9586ـ ملك۶/۵۱۸: نسخ شیخ‌محمد باقرگلپایگانی، در**۱۲۹۸**، برای محمدحسین خان مؤتمن‌السلطان (ص۴۶ـ۵۱)، همراه۲۲

گفتاردیگر ازهمو [ف. ملک‌مجموعه‌ها:۵۲].

9587 ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۱۴ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۲۳۵ - ۲۴۱ - ۲۲۹)، همراه ۱ـ حسن وعشق ۲ـ مکاشفات ۳ـ تعریفات ۴ـ خلوت ۵ـ مراتب ۶ـ برزخیه ۷ـ حروف ۸ـ تحقیقات ۹ـ تحقیقات ۱۰ـ ها ۱۱ـ ذوقیات ۱۲ـ کمیلیه ۱۳ـ این گفتار ۱۴ـ عینیه ۱۵ـ وجود ۱۶ـ نصیحت نامهٔ سیدخلیل ۱۷ـ نصیحت نامهٔ سید نورالله ۱۸ـ نصیحت نامه برای خلیفه ۱۹ـ سلسلهٔ خرقه ۲۰ ـ روحیه ۲۱ ـ توکل ۲۲ـ استعمال العلم ۲۳ ـ مظهریه ۲۴ـ بیان خورش؟ ۲۵ـ نفس ونکات ۲۶ ـ برازخ ۲۷ـ نکات ۲۸ـ ذوقیات ۲۹ـ فیوضات ۳۰ـ مجمع الاسرار ۳۱ ـ مجمع اللطایف ۳۲ـ مخزن ـ الاسرار ۳۳ـ الهام ۳۴ـ حروف ۳۵ ـ بیان اقطاب ۳۶ـ انعامات ۳۷ـ هدایات ۳۸ـ فقریه ۳۹ ـ حروف ۴۰ نفس [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

اصول خمسه

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی‌که دربالا یادشد به‌نثر ونظم، درپنج مقدمه: ۱ـ حقیقت ذاتیهٔ الهیه ۲ـ اسامی ذات الهی ۳ـ شئون الهی ۴ـ قضا وقدر ۵ـ مفاتیح‌الغیب ودر نسخهٔ ۴۲۶۲ ملک بعنوان «رسالهٔ مقدمهٔ خمسه» آمده است. این گفتار در جلد چهارم مجموعه رسایل او چاپ دکتر نوربخش (ص۶-۱۳) چاپ شده ، و جز رسالهٔ «اصول» اوست‌که درچاپ‌افست (ص۲۶۲-۲۶۴) آمده است. **آغاز :** الله من حیث هویة الرحمان بعموم الرحمة الله ای وسعت کل‌شیئ الرحیم... هست‌الله اسم حضرت‌ذات.

9588 ـ **ملک** ۴۲۶۲/۵۹ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۵۹ مجموعه رسایل او (۳۲۵ ر - ۳۲۸ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9589 ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۸۶ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۴۰۴-۴۰۸)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰گفتاردیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۹] .

اصول دین

از شاه نعمت‌الله ،که دربالایادشد ، بروش پرسش و پاسخ .

9590 ـ **سنا** ۱۴۹/۷ : تاریخ یادنشده، با۲۳گفتار دیگر ازهمو (ص۶۰) [نسخه‌ها۶: ۴۵۴] .

اصول الفصول فی حصول الوصول

از رضاقلیخان فرزند محمدقلیخان‌هدایت (۱۲۱۵-۱۲۸۸)، درعرفان. **آغاز:** حمدله.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۰۰ و۹ : ۱۲۹۲ طرایق الحقایق۳ : ۱۳۲ ـ هدیةالعارفین ۱: ۳۶۸ ـ المآثروالاثار: ۱۸۹ ـ ریحانة الادب ۴: ۳۱۰ـ مؤلفین مشار ۳: ۲۱۳ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۲۷ .

9591 ـ **مجلس** ۲۱۰۳ : نسخ خوب سدهٔ **۱۳**، ۸۲ص [ف. مجلس ۶: ۹۰] . **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۳۷۴ هست .

اصول من عرف لیطمئن قلب من عرف

از عماد الدین مازندرانی پنجهزاری ، گزارشی است برحدیث من‌عرف‌نفسه عرف‌ربه. **آغاز:** الحمدلله الواحدالصمد الذی‌لیس‌کمثله شییء، وهوالسمیع البصیر .

بنگرید : ذریعه ۲: ۲۱۲ ـ کشف‌الحجب (اصول من عرف) .

9592ـ مجلس۵/۱۸۰۳: نسخ۱۲۶۷ (ص۲۰۸ ـ ۲۲۰) [ف. مجلس ۵ : ۲۰۳] .

اصول وصول الهیه

از عبدالله سیمابی الهی (بنگرید : منازل القلوب، درهمین بخش) باعنوان: وصول الهیه، بدانکه. درآن از « فتوحات مکی » نقل شده است ، و از ماده تاریخ پایان گویا سال ۸۹۶ بدست می‌آید [دانش پژوه] .

9593ـ دانشگاه ۲۹۹۸ فیلم : تاریخ یاد نشده [فیلمها : ۷۷۸] .

اصول وفروع دین = آیة النور

در ص۱۰۱۶ گذشت .

اطوار ثلاثه

از صاین‌الدین علی ترکه، نگارندۀ «شق القمر : ۳۲۳» وجز آن. دریك‌مقدمه وسه‌اصل مقدمه دربیان منشأاین‌اطوار سه‌گانه، اصل ۱ـ مرتبۀ اهل تحقیق وتنبیه درمرتبۀ کمال‌انسانی ۲ـ بیان حقایق به‌طریق محیی‌الدین ۳ـ بیان نشأة عنصری انسانی **آغاز:** الحمدعلی دقایق کماله ودقایق جماله... امابعد، دی زمانی در کنج زاویۀ انزوائی صبردردامن فراغت‌کشیده.

9594ـ قاهره ، دارالکتب ۵ مجامیع فـارسی طلعت : نستعلیق زیبای محمد فرزند حاجی‌حسن سلغرشاه، شنبۀ۷ذیحجۀ۸۶۴ (گ ۸۲ـ۹۸) آغازبرابر نمونه، نگارنده‌درفهرست شناسانده نشده‌است [مخطوطات ۱ : ۲۰۲].

9595ـ مجلس ۱۹۱۸/۲۲: نستعلیق محمدفرزند ابی‌بکرقناة شیرینی، در۸۸۸ (ص ۲۰۵ ـ ۲۱۳) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۶۱۳] .

9596ـ مجلس ۴مج فهرست نشده : نستعلیق خوش ۱۹ ذیحجۀ ۹۰۳ (ص ۱۱۵ ـ ۱۲۵) درمجموعه‌ای‌که در ص ع همه از ترکه دانسته شده‌است، آغاز برابرنمونه، نسخه‌ازآن باقرترقی بوده است [رؤیت] .

9597ـ نجف، امیرالمؤمنین۸/۱۷۵۴: شرف‌جهان عبدالرشیدفرزند عبدالفتاح خزاعی نطنزی، در۱۰۳۷، آغازبرابرنمونه [یادداشت های سید عبدالعزیز طباطبائی] .

9598 ـ تهران ، ادبیات ۳۲۶/۷ جوادی: نستعلیق ۲ذیقعدۀ۱۰۸۸، آغازبرابر نمونه،همراه‌هشت‌گفتار دیگرکه‌همه‌از اودانسته شده است [ف . ادبیات ۳ : ۵۱] .

اطوار درحل اسرار

در ده طور .

9599ـبادلیان۴/۱۷۶ فرازر: **فیلم** آن دردانشگاه ش۸۸۹هست [فیلمها ۱ :۵۵۰]

اطوار سبعه = بیان ...

از نجم‌الدین رازی دایه ، ابوبکر عبدالله فرزند محمد فرزند شاهاور ، زاده در تهران درگذشته دربغداد ۶۵۴، نه نجم‌الدین کبری . گفتاریست‌کوتاه در۳ص .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۷۴ ـ نفحات ـ الانس چاپ نولکشور: ۳۸۹ـ ریاض العارفین ۱۴۸ ، ۲۴۸ ـ صبح‌گلشن : ۵۰۷ ـ ریحانة الادب ۴ : ۱۶۹ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۹۸۵.

9600ـ قاهره، دارالکتب ۸ مجامیع ترکی: بی‌تاریخ [مخطوطات ۱ : ۲۲۷] .

اطوار سبعه

ناشناخته. درآن‌دل آدمی‌را همانندآسمان وقالب را بمثال‌زمین دارای هفت‌طبقه وهرطبقه را طوری نام نهاده است : ۱ـ طور یکم صدر ۲ـ قلب ۳ـ شغاف (که معدن عشق است) ۴ ـ فؤاد ۵ـ حبة القلب ۶ـ سویدا ۷ـ مهجةالقلب

آغاز: بدانکه دل آدمی برمثال آسمانست در عالم‌صغری‌وقالب برمثال‌زمین، زیراکه خورشید

9601 ـ **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله ۲۳مج: نسخ‌چلیپای سدۀ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۹۵** دردفتر، (ص ۲۴۹ – ۲۵۱) [یـاد داشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

اظهار اعتقاد = اعتراف

اعتراضات = مکاتیب

از امام محمدغزالی(بنگرید :الاباحیه : ۷۲۶) مسایل وفتاویست‌که از او پرسیده‌اند و در «مکاتیب» او چاپ شده است .

بنگرید : کتابشناسی ده‌ساله: ۲۷ .

9602 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۵۳ : با تاریخهایی از **۷۵۱ ـ ۷۵۵** در دفتر. همان اعتراضات اوست که در مکاتیب او چاپ شده . **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۵] .

رسالۀ اعتراف = رسالۀ‌اعتقاد =

معتقده = اظهار اعتقاد

از صاین‌الدین‌علی ترکه ، نگارندۀ «شق القمر : ۳۲۳» وجزآن. در برابر خرده‌گیری دشمنان، بنام شاهرخ، درچهار بحث وپنج‌اصل وسپس سه اصل ویك نكته و یك خاتمه نگاشته است. درص۸۶ نسخۀ مجلس‌آمده: مؤلف این رساله صاین‌ترکه گوید. **آغاز :** حمد بیعد و سپاس بیقیاس مالك الملکی را کـه پویندگان جهان... امابعد ، باعث برنبشتن این رساله .

9603-**بایزید‌ولی‌الدین**۲۴/۱۸۲۵ نوشتۀ ۲۸ج۱/**۸۵۱** در ابرقوه (گ ۳۷۲ – ۳۹۹) درفهرست بنام «رسالۀ اعتراف‌یااعتقاد» یادشده، همراه ۲۷ گفتار دیگرکه همه باید از اوباشد به‌آنچنان‌که درص ع نسخه آمده . **فیلم** آنهادردانشگاه‌ش۴۴۲هست [فیلمها۱ : ۴۷۸] .

9604- **مجلس** ۳/ مج فهرست نشده : خریداری ازباقر ترقی: نستعلیق‌خوش پنجشنبۀ ۱۴ ذیحجۀ **۹۰۳** (ص۸۲–۱۱۳) عنوان‌نسخه «معتقده» است، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9605ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۶/۵ جوادی: نستعلیق **۱۰۸۸** بهمین خامه در دفتر آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «رسالۀاظهار اعتقاد» یادشده است [ف. ادبیات ۳ : ۵۰].

اعتقادات = اعتقادیه = عقاید مجذوبیه

از محمد جعفر قراگزلو (م ۱۲۳۹) نگارندۀ « اثبات نبوت : ۸۷۲ » و جز آن. گروهی اورا به تصوف منسوب کرده و او این نامه را درپاسخ‌آنها وتوضیح‌اصول مذهب‌تصوف نگاشته است. نام وسر آغاز نسخه‌ها بایکدیگر جدایی دارد .

9606ـ **دانشگاه** ۳۱۸۱/۱: نستعلیق محمدرحیم فرزندابراهیم‌خان افشارنعمت‌اللهی یکشنبۀ ۲۰واندی ج۲/**۱۲۵۱** درکرمان (ص ۱–۳۱) در فهرست «عقاید مجذوبیه» خوانده شده. **آغاز:** حمدله... وبعد، معروض‌میدارد محمدجعفر ... [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۱].

9607ـ **تهران**،ادبیات ۳۴۸ جوادی: نستعلیق سدۀ **۱۳** [ف. ادبیات ۳ : ۱۱] .

9608ـ**مجلس**۳۸۷۳/۶فهرست‌نشده: سدۀ **۱۳** (ص۳۲۳–۳۹۴) در فهرست به‌عنوان «عقاید» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۷] .

9609 ـ **دانشگاه** ۴۱۰۲/۳ : نسخ محمدسمنانی، ۱۲ج۲/**۱۳۰۹** (ص۳۳–۴۸). **آغاز:** اعیان همه شیشه‌های گوناگون بود... وجود حق... بمثابۀ نورمحسوس‌است وحقایق و اعیان ثابته بمنزلۀ زجاجات متنوعه [ف .

دانشگاه ۱۳ : ۳۰۸۲] .

9610ـ **الهیات** ۱۲۲ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** گویا بخامهٔ خود نگارنده ، باعنوان «مجملی ازعقاید شخصی در رفع تهمت تصوف» ۴۰گ ۲۰س [ف. الهیات ۱:۱۲] .

9611ـ **رضوی** ۶۷۴حکمت: نستعلیق تاریخ‌یادنشده، ناتمام، باعنوان «رسالهٔ عقاید» **آغاز:** (پس ازتحمید ونام نگارنده)که چون مدتها بود مدید وعهدهای بسیار بعیدکه جمعی این ضعیف‌را منسوب می‌ساخته‌اند بتصوف ردیه ۶۵گ [ف . رضوی ۴ : ۱۳۵] .

اعتقادنامه = اعتراف

اعتقادیه

ازمیرسیدعلی‌همدانی، که یاداو در«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. دراصول و فروع دین بروش عرفانی. درچند فصل. **آغاز:** حمدله . والصلاة علی‌عباده‌الذین اصطفی. امابعد، بدان ای‌عزیز ایقظناالله وایاك... اول چیزی که بر بنده واجبست .

9612 ـ **ملك** ۴۲۵۰/۱۲ : نستعلیق کهن۷صفر**۹۰۷** (درش۹) (۲۸۰پ ـ ۲۸۷ر) آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

9613ـ **ملك** ۴۲۷۴/۹ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** (۴۸پ ـ ۵۲پ) ، زرین ، با ۲۴گفتار دیگر از همو [رؤیت] .

اعجوبه و محجوبه

از درویش محمد فرزنـد درویش کمـال [دیباجه]. داستان عشقی وعرفانی است به نثر ونظم در بارهٔ اعجوبه و محجوبه ، با عنوانهای حکایت و باب . و چون نسخهٔ ۶۲۷۶ ملك از میان دیباجه افتاده‌گی‌داشت‌نام که با موضوع داستان می‌خورد ازدفتر کتابخانه برداشته شد.

آغاز: حمد بر صانعی که از بدو قدم قدم بر سطح علوعلو غرجمال وجلال ستم فخم نهاد.

9614 ـ **ملك** ۶۲۷۶/۱ : نستعلیق رکن‌الدین‌فرزند سیدعلی مشهدیان حسینی داد رازی (!) ۲۰ ع۲ **۹۷۴**/۲ (۱پ ـ ۳۱پ) [رؤیت] .

افلاك و انجم كتاب خدايند

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت. درجبرواختیار بشیوهٔ عرفانی، درسه باب، وجز «جبر و اختیار» او است. **آغاز:** امابعد، چنین‌گوید...که جماعت درویشان‌می‌گویندکه دررسالهٔدویم تقریرگردید که افلاك انجم‌کتاب خوانند .

9615ـ **ملك**۴۰۴۵/۱۷: نسخ‌نزدیك **۱۲۷۵** (۱۱۶ر ـ ۱۱۸ر) آغاز برابر نمونه همراه چندگفتار دیگر از همو [رؤیت] .

افواج الامواج من بحار الاشواق

ناشناخته .

9616ـ **مدینه**، عارف حکمت ۲ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

اقبالیه = رساله . . .

از علاءالدولهٔ سمنانی ، نگارندهٔ « آداب السفره : ۱۰۱۱» و جزآن . **آغاز :** حکایت منصور حلاج ازاخی علی‌مصری سئوال کرد که حال اورا بمشایخ چه نسبت بوده است . شیخ فرمود که در راه مقامات است هرکه به سرای درآید .

9617ـ**مجلس** ۳۴۵۵/۲۸۰: درجنگ مؤرخ **۱۰۶۳** ـ **۱۱۴۰** (ص ۴۰۸ ـ ۴۰۹) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۷۷] .

اقرب الطرق = سیر و سلوك

ناشناخته .

9618ـ پاریس ۱۲۵/۲ . P . S : نستعلیق هندی، باتاریخ ۱۰۵۲ دردفتر. فیلم آن دردانشگاه ش ۷۴۰هست [فیلمها۱: ۵۳۲].

اقسام و عوالم وجود = نفس

اقطاب = قطبیه

الاقطاب = رسالة فی بیان. . .

ناشناخته. (بنگرید: قطبیه شاه نعمت‌الله‌ولی).

9619ـ سلیمانیه ۱۲۰۸/۱۰ : نسخ باتاریخ ۸۳۹ در دفتر (۲۳۸ ر ـ ۲۳۹ د). فیلم آن در دانشگاه ش ۶۱۲ هست [فیلمها : ۵۱۱].

اقطاب سلسلهٔ ذهبیه = نام...

ازابوالقاسم راز ذهبی شیرازی ،که یاداو در « اجوبة الاسئله : ۱۰۱۹ »گذشت .و شاید «کرسی نامهٔ» اوباشد.

9620ـ الهیات ۴۲۷/۱ د : نستعلیق محمدهادی، ۳صفر ۱۳۰۶ برای میرزا موسی (۲پ ـ ۶ر) [ف . الهیات ۱ : ۲۹۷].

اقطاب و ابدال

ناشناخته.

9621ـ بادلیان، اکسفورد ۹۴/۳۲ : فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۸].

الاقوال الشریفه

9622 ـ پاکستان انجمن ترقی اردو ۲قف۱۵: نوشتهٔ غلام محیی‌الدین فرزندحاج محمد ، در ۱۱۸۹ (ص ۱۰۳ ـ ۱۲۴) [مخطوطات، فرازعلی رضوی : ۲۹].

الالحاظ فی کشف الالفاظ = رشف الالحاظ

الحاقات بر لمعات = شرح لمعات

الف انسانیت

از دهدار، که درص ۲۸۹۳و۳ به دو عنوان «الف انسانیت» و « تفسیر والضحی » گذشت. اینك نسخه‌هایی دیگر.

9623ـ نجف، امیرالمؤمنین۲۰۰۵/۷ : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۱ ، (۹۶ پ ـ ۱۲۳ ر) آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

9624ـمجلس۳۳۲۳/۲: نسخ۱۲۹۷ (ص۷ـ۳۰)، آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۰۸۲].

الهامات

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در « تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به نثر و نظم، باعنوانهای الهام، الهام . این گفتار در در (ص ۲۹۵ ـ ۳۰۲) مجموعهٔ رسائل او به‌چاپ افست‌رسیده است . **آغاز:** الحمدلله‌الذی خلق‌الاشیاء بقدرته، ورزق الاحیاء . . . الهام ابتدای وحی عبارتست‌ازانزال معانی مجرده.

9625 ـ ملك ۵۲۹۸/۳۶ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزند حسین‌کاتب‌غرهٔ ذیحجهٔ ۸۶۰ (پایان کلیات) (۲۳۸ پ ـ ۲۵۰ ر) در نسخه عنوان ندارد نام از راه مطابقه بدست آمد [رؤیت].

9626ـ سنا۳۷۲/۷۰: نستعلیق محمد مظفر فرزنـد محمد حکیم ، آدینهٔ ۲ شعبان ۱۰۸۴ دریزد. این‌نسخه در (ص۲۹۵ـ۳۰۲) مجموعه رساله‌هـای او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴].

9627ـ ملك ۴۲۶۲/۴۳ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد ۱۱۰۹ در

مجموعه رسایل او (۲۶۲پ – ۲۷۰ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9628– **ملك** ۴۱۸۴/۳۱ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۲۳۱پ – ۲۴۴ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9629– **مجلس** ۳۰۶۷/۷۰ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۲۶۵ – ۲۷۳)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۴].

9630 – **دانشگاه** ۲۸۳۱/۳۴ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۴۰۰-۴۱۶)، همراه «اصول : 9587» وجز آن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳].

الهامات منعمی

از شاه محمد منعم پاك فرزند شاه امان‌الله فرزند شاه عبدالکریم هندی (۱۰۸۲–۱۱۸۵).

آغاز : الحمد لمن اصطفی امیاً علی سایر – المرسلین بالهامه علم الاولین والاخرین.

9631– **آصفیه** ۱۰۱ تصوف: نستعلیق زیبا، بی‌تاریخ، ۶۴ص ۱۵س [ف. آصفیه ۱ : ۳۵۰].

الهی نامه

از خواجه عبدالله انصاری، ابو اسماعیل عبدالله فرزند ابومنصور محمد (۳۷۶ یا ۳۹۴ یا ۳۹۶–۴۸۱). راز و نیازهای عارفانهٔ اوست نسخه‌ها در سرآغاز و کمیت مختلفند. همراه رساله‌های هشتگانهٔ او بکوشش سلطان حسین تابنده در تهران ۱۳۱۹ خ چاپ شده است :

۱– دل وجان ۲– کنز الصالحین ۳– واردات ۴– قلندرنامه ۵– هفت حصار ۶ – محبت نامه ۷– مقولات ۸ – الهی‌نامه.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۰۶ – روضات – الجنات : ۴۵۰ – معجم الفصحاء ۱ : ۶۵ – ف. مشار : ۱۴۴، ۸۰۷ – مؤلفین مشار ۳ : ۹۸۸ – ریحانة الادب ۱ : ۴۱۴.

9632 – **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۲۱ : با تاریخ صفر **۸۵۵** (گ۲۰۴ – ۲۱۳). **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۳].

9633– **شهیدعلی پاشا** ۱۳۸۳/۵ : باتاریخ **۹۰۶** در دفتر دراسفراین (گ ۱۱۹– ۱۲۳). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۱۷ هست [فیلمها : ۵۱۴].

9634– **دانشگاه** ۵۴۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۱۴** در جنگ [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴].

9635– **مجلس** ۵۱۳۸/۱۲۸ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۲۴–۱۰۵۷** در جنگ ابن خاتون **آغاز:** حمدله. ای کریمی که بخشندهٔ عطایی (گ۵۰۹ – ۵۱۲) [رؤیت].

9636 – **رضوی** ۲ / ۹۵۳ ادبیات (۵۹۴۲): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، **آغاز:** ای کریمی که بخشندهٔ عطایی [ف. رضوی ۷ : ۷۸۴].

9637– **مجلس** ۳۱۶۵/۵ : سدهٔ **۱۳** (ص۱۱۱ – ۱۱۸). **آغاز:** دل ازجان پرسید که اول این کارچیست [ف. مجلس ۱۰ : ۷۵۰].

9638– **ملك** ۴۴۵۳/۵ : نستعلیق حسین فرزند علیمحمد رشتی، باتاریخ **۱۲۲۶** در تهران درشمارهٔ ۲ دفتر بهمین خامه، (۸۵ پ – ۸۹ر) **آغاز:** ای زدردت بیدلان... [رؤیت].

9639 – **سپهسالار** ۷۰۷۹ : شکسته نستعلیق محمد جعفر دیلمقانی در لاهیجان در **۱۲۳۳**، زرین. **آغاز:** ای زدردت بیدلان... ای کریمی که بخشندهٔ عطایی ۱۳ گ۱۲س [ف. سپهسالار ۳ : ۱۸۷].

9640– **دانشگاه** ۳۷۲۹/۱ : نستعلیق خوش عبدالواسع فرزند شیدا، ۱ ذیقعدهٔ **۱۲۴۹** برای سرکشیکچی باشی، زرین (۲پ – ۴پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۵].

9641ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۱ قف ۱۰۹: نوشتۀ ۱۹۰۶ م، ۷۰ ص [مخطوطات فرازعلی رضوی: ۲۹].

9642ـ دانشگاه ۱/۴۷۱۶/۱: نستعلیق باتاریخ ۱۳۸۱ در دفتر (ص ۱ـ۲۴). آغاز: ای زدردت بیدلان... [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۶۱].

9643ـ هاروارد، هوتن: نستعلیق محمد خلیل سدۀ ۱۳، ش ۶ دفتر [نسخه‌ها ۴: ۹].

الالهیة الافضلیه

گویا از فضل‌الله فرزند ابی‌محمد عبدالرحمان جلال‌الدین استرآبادی حروفی (۷۴۱ـ کشتۀ ۷۹۶). گفتاریست عرفانی در مذهب حروفیان **آغاز**: از جمیع اطراف روی بکعبه می باید کردن.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۱۷ـ دانشمندان آذربایجان: ۳۸۶ـ صبح گلشن: ۵۳۴ ـ ریاض العارفین: ۱۵۶ـ لغتنامه: مادۀ حروفیان.

9644ـ قاهره، دارالکتب ۵۸ تصوف فارسی: بدون تاریخ، زرین، درفهرست آمده: شاید «جاودان کبیر» او باشد [مخطوطات ۱: ۲۷] بنگرید: «جاودان‌نامه: ۳۸».

امامت

از قاسم انوار، معین‌الدین‌علی فرزند نصیر فرزند هارون (سراب تبریز ۷۵۷ ـ خرجرد جام ۸۳۷) سراینده و عارف بنام.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۶۱ ـ دانشمندان آذربایجان: ۳۰۴ ـ آتشکدۀ آذر: ۲۸ ـ مجمع‌الفصحا ۲: ۲۷ ـ ریحانة‌الادب ۳: ۲۵۹ هدیة‌الاحباب: ۲۱۴ ـ هدیة‌العارفین ۱: ۷۳۱ مجمع‌الفصحا ۲: ۲۷.

9645ـ موزۀ بریتانیا ۱۸۸۷۴/۳ Add: تاریخ یادنشده. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۹۱ هست [فیلمها ۱: ۵۹۱].

امامت

از محمد فرزند محمود دهـدار عیانی، نگارندۀ «الف انسانیت: ۳» و جزآن. بروش عرفانی. **آغاز**: ازعدم نمودار محمد دهدار، بجانب خلف ذریۀ طاهره امداالله تعالی بتوفیقه که چون مبالغه و تکرار درسؤال ازمعنی امامت واین‌که مراد بحسب حقیقت ازامام کیست..

9646ـ مجلس ۴۷۴۹/۱۸: نستعلیق طهماسبقلی، در سورت هندوستان در ۱۰۵۷ (۱۶۰ پ ـ ۱۶۵ ر). درپایان آمده بیك واسطه از خط نگارنده [رؤیت].

امانات

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. به نثرونظم عرفانی باعنوانهای: امانت، امانت. نام رساله در پیشانی نسخۀ ۴۲۶۲ ملك بخامۀ کاتب نسخه است. **آغاز**: الحمدلله الذی نورعیون اعیاننا بانوار تجلیات ذاته وصفاته... سخنی بس لطیف خواهم گفت

9647ـ ملك ۴۲۶۲/۵۶: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد ۱۱۰۹ شمارۀ ۵۶ مجموعه رسایل او (۳۱۸ پ ـ ۳۲۱ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9648ـ الهیات ۵۷۳/۳ د: نوشتۀ ۱۱۹۴ (۱۴ پ ـ ۲۶ پ) در فهرست آمده: امانت‌الله دربیان مراتب نفس انسانی ـ گویا همین است [ف. الهیات ۱: ۳۳۳].

ام‌الصحائف فی عین المعارف

از مسعودبك.

9649ـ آصفیه ۱۳۴۴ تصوف: نوشتۀ ۱۳۰۹ [ف. آصفیه ۲: ۱۹۴].

امواج البحار

9650ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو

۱ قف۱۰۶: نوشتهٔ ۱۱۸۴، ۴۵ص [مخطوطات فرازعلی رضوی : ۲۹].

انا نقطة تحت الباء = نقطه

انتخاب متین

حکایتهاییست عرفانی. **آغاز**: روایت کرده اند که ابراهیم شیبانان باستاد خویش عبدالله مغربی.

9651 **ـ ملك** ۴۲۷۵/۴۱ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمدتقی خاتون آبادی در **۱۰۸۱** [رؤیت].

انتخاب مناقب شیخ صفی الدین

در بخش تاریخ خواهد آمد.

انتها نامه

از سلطان ولد، بهاء الدین محمد فرزند جلال الدین محمد بلخی.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۷۹.

9652 **ـ قونیه** ۲۱۳۶ : نسخ اسحاق فرزند خضر فرزند محمد حموی، در یکشنبهٔ پایان رمضان **۷۳۱**، در آن آمده که نگارنده در ۱۰ رجب ۷۱۲ درگذشته است. **فیلم** آن در (دانشگاه ۳۱۴) هست [فیلمها : ۱۷].

انسان کامل = رساله در بیان ...

از اسماعیل فرزند شاه عالم عبد العزیز، بنام مرتضی‌خان شیخ‌فرید، در یك مقدمه و سه باب ویك خاتمه.

9653 **ـ بادلیان** ۲۸۲۷/۴۷: درجنگ مؤرخ **۱۰۲۱ ـ۱۰۲۳** .**فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۲].

انسان کامل

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت. مجموعه رساله‌های او به‌این نام در ۱۳۴۱خ چاپ شده است.

انسان نامه

در بخش حکمت ص۷۴۲ گذشت.

انسانیه = رسالهٔ ...

ازمیرسیدعلی همدانی، که یادا ودر «آداب و سیر : ۱۰۱۴» گذشت. درآفرینش انسان و بابی‌درفراست دارد. (بنگرید: فراست: ۴۳۹)

آغاز: حمد و سپاس و ثنای بیقیاس حضرت صانع حکیمی‌راکه بموجب خمرت طینت آدم.

9654 **ـ ملك** ۴۲۷۴/۵: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** (۳۰پ ـ ۳۷ر)، همراه ۲۴ گفتار دیگراز همو [رؤیت].

انسیه = رسالهٔ ...

از یعقوب فرزند عثمان چرخی غزنوی نگارندهٔ «تفسیر : ۱۹». گفتاریست در سخنان و مناقب شیخ‌بهاءالدین نقشبندی ومقامات سلسلهٔ نقشبندیه. **آغاز**: حمدوثنا مرمبدع ارض وسما راکه جن‌وانس‌را مظهرانواع کمالات‌گردانید.

9655 **ـ بادلیان** C ۳۷/۵ : با تاریخ **۹۲۱** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۴۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۰].

9656 **ـ مدینه**، عارف حکمت ۳ ف : نستعلیق **۹۹۳** [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹].

9657 **ـ مدینه**، عارف حکمت ۴۴ ف: نستعلیق همراه «مبدأ ومعاد» فاروقی [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹].

9658 **ـ قاهره**، دارالکتب ۲۵ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، (گ ۱۰۳پ ـ۱۱۹) ۱۷س. آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۰۲].

الانصاف فی بیان الفرق بین الحق و الاعتساف

ازفیض کاشانی، نگارندهٔ «تفسیر آیت امانت

۳» و جزآن . در آن سرگذشت علمی خود را آورده وازکتابهای فلسفی وصوفیانهٔ خودبعربی و فارسی دفاع‌کرده و در۱۰۸۳ بپایان رسانده سپس آنرا بنام «هدیة الاشراف» گزین کرده است. «انصاف» در۱۲۹۷ و ۱۳۱۱ چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله الذی انقذنا بالتمسك بحبل الثقلین... امابعد، فهذه‌رسالة... چنین گوید .

بنگرید: ذریعه۲: ۳۹۸ـ ف. مشار: ۱۶۴ .

9659ـ **الهیات** ۱۳/۷۴۹: نستعلیق محمدمهدی، رمضان **۱۱۱۶** [ف. الهیات ۱: ۳۸۰]

9660ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۶/۲۷۹: نستعلیق **۱۱۳۴** و **۱۱۳۵** در دفتر، و تصحیح محمد تقی مشهدی حکیم در طوس در ۱۱۳۷ [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳] .

9661ـ **دانشگاه** ۲/۴۴۴۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** (۶۶ر-۷۶ر) درنسخه «الانصاف فی بیان الفرق بین الحق والاعتساف» آمده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۲] .

9662ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۷/۳۶۴: نسخ ونستعلیق علی فرزند احمدرشتی، پیرامن **۱۲۷۰** [نسخه‌ها ۲ : ۱۷۸] .

9663ـ **دانشگاه** ۲/۱۱۶۹ : تاریخ یادنشده (۳۶ ر ـ ۴۲ ر) [ف . دانشگاه ۶ : ۲۱۴۱] .

9664ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: تاریخ یادنشده، همراه۷گفتار دیگرهمه ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۳۸۷] .

انعامات

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به نثر و نظم، باعنوان: انعام، انعام. این‌گفتار در (ص ۳۰۳ ـ ۳۱۳) چاپ افست «مجموعهٔ رسایل شاه نعمت‌الله» چاپ‌شده است. **آغاز:** هوالاول والاخر والظاهر والباطن. . . انعام، هر نکته که گوید انعام حضرت اوست .

9665ـ **ملك** ۵۲۹۸/۳۹ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غـرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان‌کلیات) شمارهٔ۳۹کلیات او (۲۵۶ پ ـ ۲۷۰پ هامش) [رؤیت] .

9666ـ **سنا** ۳۷۲/۷۲: نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم ، **۱۰۸۴** این نسخه در (ص ۳۰۳ ـ ۳۱۳) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

9667ـ **ملك** ۴۲۶۲/۴۵ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹**، شمارهٔ ۴۵ مجموعه رسایل او (۲۷۱ ر ـ ۲۸۱ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9668 ـ **ملك** ۴۱۸۴/۳۳ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۲۴۵ر-۲۵۹پ) آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

9669ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۷۱ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۲۷۳ ـ ۲۸۳) ، آغاز برابرنمونه، همراه ۹۰گفتاردیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۵] .

9670 ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۳۷ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۴۲۵ ـ ۴۴۶)، همراه «اصول: 9587» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳] .

انعام

ازهمان شاه نعمت‌الله‌ولی‌کرمانی، گفتاری است‌کوتاه دردوازده مرتبه درهفت‌سطر. **آغاز** انعام ، اول مرتبهٔ احدیت است ، دوم بسم‌الله واحدیة، سوم هویت...

9671ـ **ملك** ۴۲۶۲/۲۲ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ۲۲ مجموعه رسایل او(۱۹۷پ) [رؤیت] .

9672 ـ **ملك** ۴۱۸۴/۱۰ : نستعلیق

محمدعلی تفرشی **۱۲۵۸** (۱۳۰پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

انفاس العارفین

ازشاه‌ولی‌دهلوی، احمدفرزند عبدالرحیم حنفی (۱۱۱۴ – ۷۶ یا ۱۱۸۰) ، نگارندهٔ «ترجمهٔ سورهٔ کهف : ۱۵» وجز آن .

بنگرید: هدیة‌العارفین ۱ : ۱۷۷ .

9674ـ آصفیه ۱۶۲۸ تصوف : نوشتهٔ پیرامن **۱۳۰۰** [ف. آصفیه ۴ : ۱۷۸] .

انموذج الآداب

کتابچه‌ایست درردصوفیان ودرآن ازملای رومی، عبدالمالی ، رونق علی بنگالی ، زغال علیشاه ، بنگال ولی روسیاه ، بهمنیار همدانی عبدالله بلیانی، شیخ بدخشانی، علی‌حیدر چپلاق رحیم علی قنبر، مستعلی ، سرخیلی ، نور علی قمبرعلی،شوربنگی،شفیع‌زادبی وجز آنها یاد کرده‌همه‌راکجروودارای چنگ‌و بربطو عود و پیاله‌نوش بادهٔ وحدت‌وجود وموجودوپیروشیطان خوانده، ودرگ ۴۳ ازملامحسن نام برده‌است **آغاز:** حمدوصلوة، امابعد، پس معتکف زاویهٔ گمنامی ورونق بخش اساس بی‌سرانجامی ...

9675ـ دانشگاه ۵۷۵/۱: نسخ‌تاریخ یادنشده (گ۱–۱۳۱) ۱۵س [ف. دانشگاه۳: ۴۱۲] .

انوار = نوریه

از سید محمد نور بخش (۷۹۵ – ۸۶۹) که یاداو در «تفسیر آیت فمن‌کان یرجو : ۲۳» گذشت ، به خواهش شیخ شهاب الدین. و در برخی از فهرستها بنام سهروردی خوانده شده است. باعنوانهای: بدان، بدان.ودرنسخهٔ ۴۹۰ ملك هفت عنوان طوردیده شد. همین گفتار در نسخهٔ ۳۲۵۸/۵ از آن میر سید علی همدانی دانسته شده است. **آغاز :** حمد بیحد و غایت وثنای بیعد ونهایت حضرت مطلقهٔ نورالانوار .

9676ـ ملك ۴۱۹۰: نوشتهٔ‌محمدفرزند غیاث‌الدین نوربخشی ع۲/**۸۷۶** (درپایان‌دفتر بهمین‌خامه) آغازوانجام برابرنمونه[رؤیت] .

9677ـ دانشگاه ۱۹۹۷/۳۳: نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۹۶ پ – ۱۱۸ پ) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۴۱۴] .

9678ـ دانشگاه ۳۶۵۴/۱۵: نسخ‌علی عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲ – ۱۲۲۴** برای آقا محمد علی فرزند حاج حسین رشتی (۳۴پ – ۴۵پ) آغاز برابرنمونه، در عنوان نسخه ازآن نوربخش یادشده [ف. دانشگاه۱۲ : ۲۶۶۴] .

9680 ـ مجلس ۲/۶۶ نجم : نوشتهٔ **۱۳۲۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲] .

9679ـ دانشگاه ۳۲۵۸/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳۰ر) آغازبرابرنمونه، همراه چند گفتار ازمیرسیدعلی‌همدانی، درفهرست ازهمان همدانی دانسته شده است . [ف. دانشگاه۱۱: ۲۲۱۷] .

9681ـ شیراز، خانقاه احمدیه ۶/۵: تاریخ یاد نشده ، همراه گفتاری دیگر از همو [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۸] .

انوار

رساله‌ایست عرفانی «دربیان انوار ازیکی بزرگان». **آغاز:** ای‌عزیز بدانکه نورچیزی است‌که او خودرا بیند .

9682ـ تهران، ادبیات۵/۳۴۶حکمت: نستعلیق باتاریخ ۱۲۷ **(۱۲۰۷)** [ف. ادبیات ۲ : ۶۱] .

انوار احمدیه

از مولوی وکیل احمد اسکندرپوری ،

درگذشتهٔ ۱۳۲۴ .

9683ـ **آصفیه** ۱۶۷۵ تصوف: نوشتهٔ **۱۳۰۹** [ف. آصفیه ۴ : ۱۷۸] .

انوار التحقیق

از دختر آزاد خان نایب چاپارخانهٔ یزد وکرمان، درسه‌مقاله،درعرفان، بنام‌ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ ــ ۱۳۱۳) ساخته است.

9684ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۲۱۵ : شکسته نستعلیق، گویا نسخهٔ اصل باشد. مؤرخ شوال **۱۲۹۳** [نسخه‌ها ۲ : ۶۳] .

انوار التحقیق

دربخش اخلاق خواهدآمد .

انوار جلیه = درکشف حقایق اسرار علویه

از ملاعبدالله زنوزی تبریزی ، نگارندهٔ «لمعات‌الهیه :۸۳۷» وجزآن. گزارش حدیث ماالحقیقه‌منسوب به‌کمیل بن‌زیاداست، آمیخته با فلسفه وعرفان، بنام‌فتحعلی‌شاه وشاهزاده‌علیشاه در۱۲۴۷ بانجام رسانده است . **آغاز :** جل جلالك وتعالی شأنك ... امابعد، چون سلطان سلاطین ایران وتوران.

9685 ــ **دانشگاه** ۴۲۳۴ : نستعلیق نگارنده با خط خوردگیها، ۱۴۸گ۲۱س[ف. دانشگاه۱۳ : ۳۲۰۷] .

9686ـ **ملك** ۶۵۴: نستعلیق نگارنده ۱۷ شوال **۱۲۴۷**، ۱۵۱ گ ۲۰ س [ف. ملك: ۳۹] .

9687 ــ **دانشگاه** ۱/۱۰۱۳ : تعلیق پسر کربلائی قدیمعلی‌تفرشی، در**۱۲۵۰**، آغاز برابر نمونه (۱پ ــ ۱۵۲پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۱۳] .

9688ـ **سپهسالار** ۵۶۲۸ : نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، ۴۸گ ۲۳س [ف . سپهسالار ۳ : ۲۱۰] .

انوار الحقایق

گویا از درویش محمد طبسی نعمت اللهی نگارندهٔ «اصطلاحات :۱۰۳۸»وجزآن . به‌نثر و نظم، در خانقاه شاه نعمت‌الله در طبس گیلك خراسان در چهارشنبهٔ ۱۷ ذیقعدهٔ ۸۳۵ نوشته است. باعنوان :ازکلام ورسایل حضرت شیخی ومولایی وسیدی... ،در پنج‌فصل (در این بخش گفتارهایی از شاه نعمت‌الله ولی آورده است) سپس باب درارادت و انتساب این گدا در سه فصل ، باب در عشق و ختم کتاب در دو فصل و خاتمه .

9689ـ **تهران**، دکترمهدی بیانی۲مج: باتاریخ**۸۳۹ ــ ۸۴۲** دردفتر (۴۲پ ــ ۱۱۳ پ) همراه چندگفتار دیگر که گویا همگی از یك‌تن باشد. **فیلم**آن دردانشگاه ۲۰۱۷هست [فیلمها ۱ : ۶۴۱] .

انوارحقایق

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل‌شیء هالك: ۲۵» گذشت. درپنج فصل ۱ــ خوش بگو ای‌یاد بسم‌الله بگو ۲ــ هراسمی ازاسمای الهیه اورا صورتی است ۳ــ اسم اعظم به‌عام نتوان‌گفت ۴ــ ابتدای وحی عبارتست از انزال معانی‌مجرده درجلبات‌محسوسه درحالت نوم یا یقظه ۵ــ از مبدأ و معاد بشنو خبری . برخی‌ازاین فصلها دربرخی‌ازنسخه‌ها جداگانه بادگرگونی کمی بمانند رساله‌ای جداگانه‌آمده است .

9690ـ **تهران**،دکترمهدی بیانی۲/مج نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۱۷ذیقعدهٔ**۸۳۵** درطبس (۴۲ پ ــ ۱۱۳پ). **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۰۱۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۱].

انوار حکمت

دربخش اخلاق خواهدآمد .

انوار الرسل

از عبدالغنی حافظشیروانی. **آغاز:** شکر وسپاس بیحد وقیاس آفریدگاریرا...

9691_ **قاهره** ، دارالکتب ۲ معارف الاسرارطلعت: نوشتهٔ سلیمان‌فرزنداحمد**۱۱۶۲** (گ۱ ـ ۱۲۱) آغاز برابر نمونه[مخطوطات ۱ : ۳۱] .

انوار الشموس الطالعه

ازمیرزاباباذهبی‌شیرازی، نگارندهٔ «اجوبه واسئله :۱۰۱۹» وجز آن. گفتاریست در عقاید صوفیهٔ ذهبیه .

9692_ **ملك** ۳۵۹۰: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۵۵گ ۱۰س [ف. ملك : ۴۰].

انوار القلوب

از سلامی خنجی. که در۶۴ سالگی و۴۲ سالگی ماندن او دردکن درصفر۱۰۴۳ نگاشته است (بنگرید : نورالحدیقه،درهمین بخش).

9693_ **بادلیان** ۴/۴ **H.** : نوشتهٔ **۱۰۴۴**. همراه با«نورالحدیقه» ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۰] .

انوار الهدایه

از جلال الدین رئیس‌العلما . و از اوست مثنوی «اطیاریه» وشاید نگارندهٔ «تفسیر جلالی ۲۷» نیز باشد .

9694_ **شیراز** ،خانقاه احمدیه ۱۷۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵:۲۰۹] .

انهار اربعة

ازاحمد سعید مجددی نسبتاً وطریقتاً ، در اذکار واشغال سلسلهٔ اربعه، بدرخواست حاجی علاءالدین احمد، درچهار نهر.

9695_ **الهیات** ۱/۳۰۷ج : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۳۲۸** در(۳۱پ_۴۴ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۰۸] .

رسالهٔ انیس

امیر قاسم .

9696_ **پاریس** ۱۲۴/۵ **.S.E** : با تاریخ **۸۸۳** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۴] .

انیس التائبین

از ابونصر احمد فرزند ابوالحسن‌فرزند احمد نامقی‌جامی صوفی ، ژنده پیل، زاده در نامق(۴۴۰ ـ ۵۲۶ یا ۵۳۶)(=احمدجامی قدس سره). درچهل وپنج‌باب [نسخهٔتاشکند]. ایوانف فهرست این ۴۵باب‌را درص ۵۶۰ج۱ آورده است. **آغاز:** . . . قال الصدر... ابی نصراحمد... بدان‌که اصل برکارها توحیدپاك است .

بنگرید: ذریعه ۱۸۸:۹، ۴۱۳_ روضات الجنات : ۸۰ ـ پیشگفتار مقامات ژنده پیل از دکتر حشمت مؤید ـ پیشگفتار چاپ مفتاح النجات ازدکترعلی فاضل ـ کنی و القاب ۲ : ۱۲۵ ـ آتشکدهٔآذر : ۷۳ ـ ریحانة الادب۱ ۲۴۶ ـ هدیةالاحباب : ۱۱۷ .

9697_ **ملك**۴۰۵۴ : نستعلیق‌علاءالدین محمد فرزند بیرم فرزند درویش کلان سامانی حسینی، ۲رجب **۹۲۸** دربخارا، ۱۶۰گ ۱۶ س [ف. ملك، فارسی : ۴۳] .

9698_ **تاشکند**، آکادمی‌علوم‌ازبکستان ۲۷۸۱ : نستعلیق خوش میرزا یوسف بخاری ، در**۱۲۹۱**، دردیباجه بنام«انیس‌التائبین‌وصراط الله المبین» نامیده شده ، فهرست ۴۵ باب در

دیباجه آمده است، ۲۶۰ گ ۱۵س [ف. تاشکند ۱۶۳،۱۴۶) [پیشگفتار چاپ مفتاح النجات : ۱۶] .

9699ـ **تهران،** سیدجلال الدین همائی نسخهٔ کامل و کهن [پیشگفتار چاپ مفتاح النجاة]

9700ـ **تهران،** دکتر علی فاضل: نسخ و نستعلیق یکشنبهٔ ۶ شوال از کمی مانده بباب ۳۹ آغاز می‌شود ، (گ ۱۵۶ ــ ۲۰۹ مجموعه) ۱۸س [پیشگفتار چاپ مفتاح النجاة]

9701ـ **انجمن آسیائی بنگال** ۱۱۶۹ (ایوانف: ۵۶۰) [پیشگفتار چاپ مفتاح النجاة ۱۶] .

انیس الطالبین و عدة السالکین

از ملاحسام الدین خواجه یوسف حافظ بخاری ، درستایش شیخ بهاء الدین نقشبند و سرگذشت او . (بنگرید : انیس الطالبین ، خواجهٔ پارسا)

9702ـ **پاریس** S. P. ۹۶۸/۱۱ : باتاریخ **۱۰۰۹** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۴] .

انیس الطالبین

صلاح بخاری، در بخش تاریخ خواهد آمد.

انیس الطالبین

قاسم فرزند محمد صفائی کاتب. درده باب (۲۹۰۰ بیت) .

9703ـ **دهلی نو** بایگانی ملی هند ۲/ ۳۴۲۹۱: **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۵] .

انیس الطالبین و عدة الطالبین

از خواجه محمد پارسا (۷۵۶ ــ ۸۲۲) نگارندهٔ «تفسیر: ۱۹» وجز آن. درشرح مقامات خواجه بهاءالدین نقشبند درگذشتهٔ ۷۹۱ ، در چهارقسم، ۲۶۰۰ بیت (بنگرید: کلمات خواجه بهاء، درهمین بخش) .

9704ـ **دهلی نو** ، بایگانی ملی هند ۳۴۲۹۱/۱: **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۵] .

انیس العارفین

از ملا صفی الدین علی بیهقی ، نگارندهٔ «مخارج حروف : ۹۸» وجز آن. بنام یکی از امرای خراسان بروزگار شاه تهماسب (۹۳۰ــ ۹۸۴) درسی و دو باب، درپند و اندرز و تفسیر برخی از آیه‌ها و اخبار، همراه با داستانهایی [ذریعه]. درفهرست (ن. طرازی) از آن پدیعنی حسین کاشفی یاد شده است . **آغاز :** الحمدلله الذی عرفت فی بحار .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۶۱ .

9705ـ **نجف،** ملامحمدعلی خوانساری نوشتهٔ **۱۰۲۱** [ذریعه] .

9706ـ **قاهره ،** دارالکتب ۱م مواعظ فارسی : نوشتهٔ محمد رضا فرزند ولی بیگ کربلائی، آغاز برای نمونه، ۴۳۱ ص ۱۵ س [مخطوطات ۱ : ۳۳] .

انیس العارفین

از صفی الدین محمد طارمی ، گزارشی است بر «منازل السائرین» خواجه عبدالله انصاری [دیباجه]. **آغاز:** ثنای بسزا و شکر بی‌منتها که شاهباز بلند پرواز... وبعد، چنین گوید.

9707ـ **مجلس** ۵۳۲۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، ۲۴۳ گ ۱۵س [رؤیت] .

انیس العاشقین

درآن از قطب المشرقین شیخ ابوسعید یاد شده است. **آغاز:** یانافع القدوس. شکروسپاس بیقیاس سزاوار حضرتیست که ذات او از صفت

امکان و صفات .

9708ـ **ملك ۵۴۷/۲۴** : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، باتاریخ **۱۰۶۴** دردفتر (ص۵۶۵–۵۸۳) [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۷۰] .

انیس العاشقین و معراج المحبین

گویا از محمد معصوم فرزند محمد تقی دشت بیاضی، که درصفحهٔ عنوان نسخه نگارش های خودرا بدینگونه بر می‌شمرد : معراج ـ العارفین که درطوس ساخته ، تحفة المحبین که در مدینه، وسلم العاشقین در مکه ، و فیوضات مدنی،وواردات رضوی .

9709ـ **یزد** ، جامع کبیر : درآغاز و انجام افزودگیهایی است وکتابهایی راکه به ـ خامهٔ خود نوشته برمیشمرد ، گویا نسخهٔ اصل باشدکه در۱۳۷۱ وقفشده [نسخه‌ها۴:۳۷۴].

انیس العاشقین

در اصطلاحات عشق و عاشقی با عنوانهای حکایت، حکایت که در۱۳۱۲ نگارش یافته‌است: بتاریخ هجری پس‌از یك‌هزار ـ ثلاث و مائةو اثنی عشر . **آغاز** : سپاس بیقیاس بساط مجد یگانهٔ بی‌همتایی را.

9710ـ **مجلس ۵۱۸۳/۲** فهرست نشده: نستعلیق، شاید بخامهٔ نگارنده باشد، در**۱۳۱۲** [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

انیس الفقراء

گزارش چهل حدیث است درفقر.

9711 ـ **آصفیه ۶۰/۱** مجموعه‌ها : تاریخ و نام نگارنده یاد نشده [ف . آصفه ، عثمان‌علی ۲ : ۴۸۰ و ۳ : ۷۳۸] .

اوپانیشاد

دربخش ملل و نحل خواهدآمد.

اوراد چشتیه

از عبدالرحمان چشتی ، پیرامن ۱۰۵۳ نگاشته است .

9712ـ **آصفیه** ۲۶۳دعا: نوشتهٔ**۱۰۶۴** [ف . آصفیه ۳ : ۲۴] .

اوراد فتحیه

منقول از میرسید محمد نوربخش ،که یاد اودر «تفسیر آیت فمان‌کان یرجو: ۲۳»گذشت.

9713ـ **پاریس ۳۶۸/۵**ف : باتاریخ **۸۸۹** در دفتر، همراه رباعیات او . **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۳۰۶ هست [فیلمها ۱ :۵۹۲] .

اوراد موظفه = کبریت احمر

اورادیه = اوراد فتحیه

از میر سید علی همدانی ، که یاد او در «آداب وسیر:۱۰۱۴» گذشت. دراوراد واذکار عرفانی نقشبندیان، و این جز «ذکریهٔ» اوست «اوراد فتحیه» بنام سیدعلی همدانی ملقب به ـ سیاه‌پوش‌دوبارچاپ‌شده‌است، ولیکن سیاه‌پوش بایدجزاوباشد. **آغاز:** الحمدلله‌وحده والسلام علی‌عباده... امابعد، قال‌الله تعالی، واذکرفان الذکر... بدان ای‌عزیز ایقضنا الله و ایاك .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۱۱۶ .

9714 ـ **ملك ۴۲۵۰/۱۳** : نستعلیق کهن، باتاریخ‌صفر**۹۰۷**دردفتر(۲۸۷پ-۳۰۳ر) بنام «اورادیه» است. آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9715 ـ **رشت** ، آقای شاد قزوینی : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، بنام « اوراد فتحیه » بادیباجه‌ای که درآن از عبدالخالق غجدوانی یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۳۹۴] .

اورادیه

از نورعلیشاه . شاید نگارندهٔ « جامع ـ الاسرار» باشد .

بنگرید : ف . مشار : ۱۷۸ .

9716 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۶۷/۲۱ حکمت: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۷ ـ ۱۳۰۹** در دفتر [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

اوصاف الاشراف

از خواجه نصیر الدین طوسی ، که یاد او در « بیست باب : ۲۴۳ » گذشت . باب ۱ ـ مبدأ حرکت ۲ـ ازالت عوائق ۳ـ سیر و سلوك ۴ـ ذکر احوالی که مقارن سلوك حادث شود ۵ـ حالت‌هایی که اهل وصول را شامل‌گردد ، وهرباب‌درشش فصل . چاپ شده‌است. **آغاز :** سپاس بیقیاس بارخدایی را که‌بسبب آن .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۷۷ ـ ف. مشار : ۱۸۰ ـ احوال وآثار خواجه ، مدرس رضوی ۲۵۹ ، ۲۹۹ .

9717 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۳/ ۵۹۳ : نسخ ابن‌الساوجی ابی‌المحاسن محمد فرزند سعد فرزند محمد ، در سپاهان **۷۱۵** [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۷] .

9718 ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۶۶ : با تاریخ **۷۵۳ ـ ۷۵۴** در دفتر (۱۴۰پ‌ـ۱۴۷پ). **فیلم**آن دردانشگاه ش۴۶۲هست [فیلمها ۱ : ۴۸۴] .

9719ـ **مجلس** ۴۰۱۳/۱۵ : نسخ‌سدهٔ **۸** ، آغاز برابر نمونه (۸۶ پ ـ ۱۰۸ ر) [رؤیت] .

9720ـ **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله : باتاریخ۹ج/**۸۲۳**دردفتر، زرین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

9721ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۰۹/۲ نسخ سدهٔ **۸ـ۹** [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۱] .

9722 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۵۹۱/۱ Or: سدهٔ **۸ـ۹** [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

9723ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱م تصوف فارسی: تعلیق زیبای‌علی فرزندفتح‌الله اصفهانی مشهوربا صابر **۸۶۹** آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۴] .

9724ـ **سنا**۲۸۲/۳ : نسخ‌سدهٔ **۹ـ۱۰** باتاریخ **۹۷۴** دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۸].

9725ـ **رضوی** ۹۶اخلاق (۳۵۱۷): نستعلیق مسعود فرزندحیدر حسینی، صفر**۹۶۹** آغاز برابر نمونه ، ۱۵ س [ف . رضوی ۶ : ۳۹۰] .

9726 ـ **مجلس** ۴۷۸۴: نسخ سدهٔ **۱۰** آغاز برابرنمونه، ۶۳گ ۱۱س [رؤیت] .

9727 ـ **رضوی** ۹۷ اخلاق (۳۵۱۰) نستعلیق شاه‌محمد فرزندزین‌العابدین، سه‌شنبهٔ ۱۲ج۲/**۱۰۴۳** دربندر سورت، ۱۷گ [ف . رضوی ۶ : ۳۹۰] .

9728ـ **دانشگاه** ۲۴۶۶/۲ : نستعلیق نزدیك **۱۰۴۵** (ص۱۷ ـ ۳۲) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۳۴] .

9729ـ **رضوی** ۹۸اخلاق (۷۴۵۵): نستعلیق محمدعلی،**۱۰۵۵**، ۳۰گ [ف. رضوی ۶ : ۳۹۰] .

9730ـ **ملك**۵۲۵/۱ : شکسته‌نستعلیق محمد کاظم اصفهانی ، **۱۰۶۰** در حیدرآباد ، زرین (ص ۶ ـ ۷۲) [رؤیت] .

9731ـ**مجلس**۳۳۸۱/۹فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۶۱** در دفتر (ص ۵۵ ـ ۸۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۳] .

9732ـ **دانشگاه**۲۵۸۱/۱۲۵ : نستعلیق شیخ‌علی فرزند محمودکاتب **۱۰۶۳** (ص ۴۹۷ ـ ۴۶۷) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۸۲] .

9733ـ **مجلس** ۳۳۲۱/۴ : شکسته

نستعلیق خوب، باتاریخ **۱۰۶۳** در دفتر (ص ۵۵ – ۸۳) [ف . مجلس ۱۰ : ۹۸۰] .

9734ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۴ مج : نسخ خوش باتاریخ **۱۰۶۶** دردفتر بهمین‌خامه زرین [رؤیت] .

9735ـ **مجلس** ۵۰۰۸/۱۲ : شکسته نستعلیق علی اشرف ، باتاریخ **۱۰۶۷** در دفتر (۱۱۳پ – ۱۳۲ر)، آغاز برابر نمونه، زرین [رؤیت].

9736ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۱ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۱ – ۲۲) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9737ـ**سپهسالار**۲۷۹۹/۴۳: نستعلیق ج۱/**۱۰۷۵** (۴۵۱ – ۴۶۶) [ف . سپهسالار ۳ : ۲۲۴] .

9738ـ **دانشگاه** ۱۹۲۵/۲: نستعلیق محمد مهدی، باتاریخ **۱۰۷۱-۱۰۸۱** دردفتر (۴پ – ۲۳پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۵۳۶] .

9739ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۱۸۰ : نستعلیق شرف‌الدین علی فرزند محمد مسعود طباطبائی ، **۱۰۷۹** [رؤیت] .

9740 ـ **سنا** ۳۶۹/۱۷: نستعلیق عین علی **۱۰۸۳** — **۱۰۸۵** در دفتر بهمین خامـه [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۶] .

9741ـ **سپهسالار** ۲۹۴۴/۱: نوشتهٔ ع۲/**۱۰۸۷** (۲ – ۲۳) ، آغاز افتاده [ف . سپهسالار ۳ : ۲۲۴] .

9742ـ**سپهسالار**۲۹۴۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازافتاده (۲–۱۸) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۲۴] .

9743ـ **ملك** ۵۴۷/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۷۴ – ۳۱۵) [ف. ملك، مجموعه‌ها ۶۷] .

9744ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۱ – ۲۷) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲] .

9745ـ **مجلس** ۱۸۲۴/۸: سدهٔ**۱۱**–**۱۲**،زرین، آغاز برابر نمونه (ص۲۵۴–۲۹۲) [ف. مجلس ۹ : ۴۴۵].

9746ـ**دانشگاه**۴۱۱۸/۱۵: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص ۲۵۵–۲۹۲) [ف. دانشگاه ۱۳: ۴۱۰۰] .

9747ـ**مجلس**۲۴۲۳/۳فهرست نشده: سدهٔ **۱۲**، (ص ۱۴۳ – ۲۰۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۸] .

9748 ـ **مجلس** ۵۳۳۴/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**–**۱۳** (۸۷پ – ۱۳۰پ) [رؤیت] .

9749ـ **حقوق** ۱ د : نستعلیق علیرضا حسینی‌موسوی، ذیقعدهٔ (تاریخ‌پاك‌شده)**۱۲۰۰** وچندی، ۴۴گ ۱۰س [ف. حقوق : ۲۱] .

9750ـ**تهران**،ادبیات۲/۳۴۶حکمت: نستعلیق۲۷ج۲/۱۲۷ **(۱۲۰۷)** [ف. ادبیات ۲ : ۴] .

9751 ـ **مجلس** ۲۹۹۱/۳ : نستعلیق علیمحمد فرزند قربانعلی، **۱۲۳۲** (ص ۷۵–۱۲۵) ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۴۳۷] .

9752ـ **مجلس** ۲۱۰۴ : نسخ و تعلیق ممتاز وصال شیرازی (محمد شفیع) در**۱۲۳۹**، آغاز برابر نمونه، ۶۷ص ۱۲س [ف . مجلس ۶ : ۹۰] .

9753 ـ **مجلس** ۷۰/۲ نجم : نوشتهٔ **۱۲۵۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

9754ـ **تهران**، علی‌اصغر مهدوی ۶/ ۲۶۰ : نستعلیق عبدالرحیم فرزند میرعبدالباقی حسینی سپاهانی، درع۲/**۱۲۵۷** [نسخه‌ها ۲ : ۹۹] .

9755ـ **مجلس** ۴/۳۶۳۴ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۶۰** دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۱۹۳]

9756ـ **رضوی** ۹۹ اخلاق (۳۵۰۹): نسخ ۲۳ صفر **۱۲۶۷** ، زرین ، ۱۱گ ۲۷س [ف . رضوی ۶ : ۳۹۰] .

9757ـ **دانشگاه** ۴۷۳۸: شکسته نستعلیق محمدعلی طبیب شیرازی، ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۲۶۸**، ۳۳گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۰].

9758 ـ **دانشگاه** ۱۴۲۴ : نستعلیق **۱۲۸۱**، ۶۴گ ۱۱س [ف.دانشگاه].

9759 ـ **ملك** ۱/۵۳۵ : نستعلیق عبدالصمدفرزند جعفرقلی بیگ اشکوری گیلانی **۱۲۸۹**، برای میرزااحمدخان منجم باشی حاکم الملك، زرین [ف . ملك، مجموعه‌ها : ۶۴].

9760ـ **مجلس** ۲۱۰۵: تحریری میرزا مشتری، درشنبهٔ ۲۷شوال **۱۲۹۳**، آغاز برابر نمونه، ۴۰ص ۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۹۱].

9791ـ **مجلس** ۴/۲۹۹۲: نسخ شکسته و نستعلیق میرزا ابراهیم مشتری ، سراینده ، **۱۲۹۴** (ص ۱۵۵ – ۲۲۸) [ف . مجلس ۹ : ۴۴۰] .

9762ـ **نجف** ، آقا بزرگ تهرانی : نوشتهٔ حاج‌محمدرضا فرزند حاج‌محسن فرزند حاج محمد فرزند ملا علی‌اکبر فرزند حاج باقرتهرانی ، نیای صاحب الذریعه ، سدهٔ **۱۳** [ذریعه ۲: ۴۷۷].

9763ـ **حقوق** ۱/۱۹۹ج : نسخ سدهٔ **۱۳** (۲پ – ۲۰ر) [ف. حقوق : ۲۰] .

9764ـ **مجلس** ۵۸۹۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۳۶ص ۱۷ س [یـاد داشتهای آقـای عبدالحسین‌حایـری] .

9765ـ **الهیات** ۲/۴۴۳ د : نستعلیق علیرضا فرزند محمد علی، ۲ع۲/**۱۳۰۷** (۴۰ پ – ۵۹پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۰۰] .

9766ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۳۸۹ : نستعلیق **۱۳۰۸**، زرین [رؤیت] .

9767 ـ **مجلس** ۵۰۶۳ : نسخ خوش محمدعلی عبرت نایینی، شوال **۱۳۳۸**، برای سید نصرالله تقوی (ص۱–۷۰) [رؤیت] .

9768ـ **رضوی** ۱۰۰ اخلاق(۳۵۰۸): نستعلیق ،تاریخ یاد نشده ، ۸ گ ۲۵س .

9769ـ **رضوی** ۱۰۱ اخلاق (۳۵۱۱) نستعلیق، ۳۲گ ۱۴س [ف. رضوی۶: ۳۹۱].

9770ـ **سپهسالار** ۲/۵۸۳۸: نسخ ، تاریخ یادنشده (۱۴ – ۳۰) [ف. سپهسالار۳: ۲۲۴] .

9771ـ **مجلس** ۳/۴۵۰: شکسته نستعلق تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۲ : ۲۶۵].

9772ـ **مجلس** ۶۲۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده، زرین ، ۲۵۰ گ [ف . مجلس ۲ : ۳۷۴] .

9773ـ **مجلس** ۳/۱۲۸۰: نسخ تاریخ یادنشده، (ص۹۹–۱۶۸) [ف.مجلس۵: ۴۹۷].

9774ـ **آصفیه** ۱/۶۷ مجامیع: تاریخ یادنشده [ف.آصفیه ۳ : ۷۵۲] .

9775 ـ **مجلس** ۸/۳۲ خویی : نسخ تاریخ یادنشده (ص۴۱۳ – ۴۴۹) بامهرمؤرخ ۱۰۹۴ [ف. مجلس ۷ : ۲۲] .

9776 ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۸۵ : محشی [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

9777ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۸ مجامیع: تاریخ یادنشده (گ۱ – ۲۱) [مخطوطات ۱ : ۳۴] .

اوصاف اهل الطریقه = رساله در

آغاز: السلام علی الذین یستمعون القول.

9778ـ **قاهره**، دارالکتب ۶ مجامیع فارسی: نسخ بی‌تاریخ (گ ۱۵۴ ـ ۲۵۶) [مخطوطات ۱ : ۲۲۶].

اوصاف القری فی صفات الاولیاء

از حاج میرزا علینقی جنتعلی شاه متخلص به کوثر فرزند محمد رضا کوثر علیشاه فرزند محمد امین همدانی، درگذشتهٔ ۱۲۹۷ (غفور) درسیر وسلوك باگواه آوردن آیتها و حدیثها. **آغاز:** (پس از خطبه) داستگار و فیروز گشت آن‌کس که قیام نمود برکار خود.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۴۰ و ۲ : ۴۷۷ و ۹ : ۹۲۳ ـ طرایق الحقایق ۳ : ۱۱۸،۱۱۷ ریاض العارفین: ۴۸۸ـ ریحانة الادب ۳: ۳۹۳.

9779ـ **رضوی** ۱۰۲ اخلاق (۶۹۴۶): شکسته نستعلیق عبدالکریم فرزند علی فرزند رضی طباطبائی، ۱۸ ج ۲/ **۱۳۱۶** با یادداشت فرزند نگارنده، ۱۶۸ گ ۱۲ س [ف. رضوی ۶ : ۳۹۱].

ایجاد = رسالهٔ . . .

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل‌شیئ هالك: ۲۵» گذشت.

9780 ـ **دانشگاه** ۴/ ۲۹۲۰: نوشتهٔ محمود فرزند محمد، **۸۷۱** درهرات (ص ۵۱ ۵۴)، همراه «آداب درویشی: 9271» وجز آن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۵].

ایجاز مفاتیح الاعجاز = شرح مفاتیح الاعجاز

متن ازمحمد لاهیجی که گزارشی است بر «گلشن راز» شبستری، گزیده ازمحمد دهدار نگارندهٔ «الف انسانیت: ۳» و جز آن. این گزیده بنام «شرح» بسال ۱۳۱۲ دربمبئی چاپ شده است. **آغاز:** الحمد لمن له الحمد فی ـ الاولی والاخرة... اما بعد، چنین گوید محمد بن محمود الملقب بدهدار، که چون تعطش و تشوق.

بنگرید: ذریعه ۱۳ : ۲۶۸، ۲۷۱ ـ دانشمندان آذربایجان: ۳۳۴ ـ ف. مشار: ۱۰۲۶.

9781ـ **دانشگاه** ۱/ ۲۹۵۸: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برای نمونهٔ یادشده (ص ۱ـ۱۰۰) شمارهٔ ۱۲ این دفتر گویا بخامهٔ دهداراست [ف دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۲].

ایزن شناخت = یزدان شناخت

در ص ۸۶۶ گذشت.

ایمان = تحقیق ایمانی

از شاه نعمت‌الله ولی.

ایها الولد = فرزند نامه

ب

باقیات الصالحات

از رحیم فرزند محمدکریم قاجار کرمانی که یاداو در «بدیعیه: ۸۹۷» گذشت. درعرفان شیخی، بفارسی‌وعربی، خطبه‌هایست درستایش پیامبر و امامان و بزرگان روزگار خود او.

آغاز: غازهٔ آغاز دفتر باقیات الصالحات، معنون بعنوان محامدوصلوات، افضل‌ما به‌الافتتاح فی‌البدأ.

9782 ـ **ملك** ۵۶۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، همراه «دیوان» سراینده‌ای باتخلص دوست، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9783ـ دانشگاه ۱/۳۲۳۷: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۱ ـ ۱۲۷) **آغاز:** افضل . . . بماند نمونه، ۱۵۰ص۱۵س[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۹۳] .

بحار الحقیقه

از احمدجام، ژنده پیل، نگارندهٔ «انیس التائبین: ۱۰۵۴» وجزآن. گفتاریست درهیجده باب که بسال ۵۲۷ نگاشته است . نگارندهٔ «خلاصة المقامات» این کتاب رادردست داشته و بخشی از آنرا آورده است [دکتر علی فاضل، پیشگفتار چاپ مفتاح النجات: ۲۲] .

بحار المعانی فی شرح بعض اشعار المثنوی

از سید مرتضی زین العباد حسین .

9784ـ آصفیه ۱۲۹۳ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۱۹۴].

بحر الحقیقه = بحر الحقایق

ازاحمد غزالی فرزند محمد فرزند محمد برادر حجة الاسلام غزالی، و درگذشتهٔ ۵۱۷ یا۵۲۷ درهفت بحر: معرفت، جلال، وحدانیت ربوبیت، الوهیت، جمال، عزت .

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۸۸ ـ پیشگفتار چاپ سخنان ابوسعید ابوالخیر: ۵۸ ـ روضات الجنات: ۷۵ ـ ریحانة الادب ۳: ۱۵۰ ـ مؤلفین مشار ۱: ۴۲۹ .

9785ـ پاریس S. P. ۱۳۵۶/۵ : باتاریخ **۸۷۷ ـ ۹۰۰** در دفتر (۱۲۶ ر) . **فیلم** آن دردانشگاه ش۸۴۹ هست [فیلمها ۱: ۵۴۲] .

بحر الشراب

از عبیدالله خویشگی چشتی از دانشمندان سدهٔ یازدهم هندوستان، سنی مذهب، گویا متخلص به‌عبیدی، گزارش غزلهای حافظ است بترتیب حروف تهجی، بنام‌شا هجهان (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۸) درآن ازگزارشهای دیگران بردیوان حافظ بهره برده و ازآنها نام برده‌است. **آغاز:** سپاس عظمت اساس واحدی را رسد که محمود است به جلال ذات ومعبودی را سزد .

9786 ـ مجلس ۱۱۱۰ : نستعلیق ملانور، در**۱۲۱۹** درشهر کشمیر، بدستور ملا محمد فاروق، بافهرست بابها و شعرها ساختهٔ نور الانوار معروف به نورالدین سهروردی، ۳۵۲گ ۲۳س، زرین [ف. مجلس ۳: ۴۸۸].

9787 ـ مجلس ۱۱۱۱ : نستعلیق **۱۲۴۶**، فهرست غزلها که نورالانوار سهروردی ساخته بادیباچهٔ کوتاه اورا دارد، ۲۱۸گ ۲۴ س [ف. مجلس ۳: ۴۸۸] .

بحر اللآلی

در ص ۸۹۷ گذشت .

بحر المعارف

از محمدتقی مظفرعلیشاه، سرایندهٔ «بحر الاسرار: ۶» وجزآن. در تصوف .

9788ـ ملك ۱۷۳۵: شکسته نستعلیق عبدالوهاب طبیب ملقب به‌مجنون علی، دوشنبهٔ ۱۴صفر **۱۳۰۰** برای حسین‌خان، ۸۰گ ۱۵ س [ف. ملك: ۵۲] .

بحر المعارف

همدانی، دربخش اخلاق خواهد آمد.

بحر المعانی

ازمحمد فرزندنصیرالدین جعفر (یامحمد فرزند نصیر فرزند جعفر) مکی حسینی، از خلفای نصیرالدین محمود اودهی، سدهٔ هشتم، درتصوف وعرفان. **آغاز:** آن‌خدایی‌که انگبین شیرین نوش‌را ازفوارهٔ تلخ نیش زنبور چکاند .

9789– **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱قف ۱۲۸: نوشتهٔ محمد شکرالله حسینی در **۱۱۵۱**، ۴۶۸ ص [مخطوطات، سرفراز علی رضوی ۳۰] .

9790– **ملك** ۲۱۷۵: نستعلیق و نسخ **۱۲۲۰** درخیرپورمعروف به‌تندره، آغازنونویس وبرابرنمونه، ۲۶۵گ۱۷س [ف. ملك:۵۲].

9791– **پاریس**۹۶۶: نسخ تاریخ یاد نشده، ۳۱۷گ ۱۶س. **فیلم** آن در دانشگاه ۷۵۲ هست [فیلمها : ۲۰] .

9792– **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴۵۲ق۲ : تاریخ یادنشده (ص۱۴) [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۰].

بحر النجات

ازگسائین آنندکشن خوش، بسال ۱۷۹۰م

9793– **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱قف۶۲ : نوشتهٔ جی‌سکره رای در **۱۲۰۷**، ۹۲ص [مخطوطات، فرازعلی رضوی : ۳۰] .

بدایة الذاکرین

ازشیخ امین‌الدین بلیانی. شایدامین‌الدین محمد فرزند علی فرزند ضیاء الـدین مسعود کازرونی درگذشتهٔ ۷۴۵، برادرزادهٔ ابوعبدالله بلیانی باشد .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۴- ریاض‌العارفین ۵۳.

9794– **مجلس** ۱۱/۶۶ نجم : نوشتهٔ **۱۲۲۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

9795– **شیراز**، دکتر خاوری ۶ مج : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸].

بدایة المحبه

پیرجمال، دربخش منظومه‌ها خواهد آمد

برات ایمان

از شیخ محمدافضل، شاه‌خاموش، درگذشتهٔ ۱۲۸۶ درحیدرآباد، ازصوفیان هند. در یك مقدمه وسه اصل ویك خاتمه: مقدمه در اثبات احدیت وتنزیهٔ خدابا وجود کثرت. اصل ۱ – اصول عبادات(فروع) ۲ – اصول اعتقادات: توحید، عدل، نبوت، امامت، معاد ۳– ایمان، در پنج فصل. **آغاز**: سپاس بیقیاس و ستایش بی‌آلایش احدی‌را سزاست.

9796 – **آصفیه** ۱۷۱ تصوف: نوشتهٔ سید شاه ندا **۱۱۹۵**، همراه «تصوف، رساله در...» ازهمو [ف. آصفیه ۱ : ۳۵۴] .

برازخ

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئٌ هالك : ۲۵» گذشت. دوگفتار ازاو بدین عنوان دردست هست. این یکی در مجموعه رساله‌های او (ص ۲۳۳–۲۳۹) چاپ افست شده‌است. به‌نظم ونثر وعنوانهای: برزخ برزخ. دربارهٔ‌معانی برزخ نزدصوفیان. **آغاز:** حمدله. حمدمنعم برمنعم واجبست شرعاً وعقلاً بیت: حمد او واجبست برمن و تو.

9797–**ملك** ۵۲۹۸/۸: نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ ۸کلیات او (۶۳پ–۷۵ ر هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

9798– **سنا** ۳۷۲/۱۰: نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم، **۱۰۶۶**، این نسخه در (ص ۲۳۳ – ۲۳۹) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۹].

9799 – **ملك** ۴۲۶۲/۹۳ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ۹۳ مجموعه رساله‌های او(۴۹۰ ر – ۴۹۸) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9800– **مجلس** ۳۰۶۷/۲ : شکسته نستعلیق‌خوش **۱۲۶۵** (ص۱۹–۲۶) آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۶] .

9801ـ ملك ۴۱۸۹/۱ : نسخ سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه (۱پ-۱۹ر) [رؤیت].

برازخ

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی، دیگر گفتاری است با عنوانهای: برزخ، برزخ (بنگرید: مجموعه رساله‌های او (ص۲۳۳) چاپ افست).
آغاز: الحمدلولی‌الحمد، و به‌نستعین شعر. چشم و دل دوستان من روشن باد.

9802ـ ملك ۵۲۹۸/۲۷ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (درپایان‌دیوان) شمارهٔ۲۷ کلیات‌او (۱۵۴ ر - ۱۴۸پ هامش) [رؤیت].

9803ـ ملك ۴۲۶۲/۳۹ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۳۹ مجموعه رسایل او (۲۲۸ پ - ۲۳۲ پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

9804ـ ملك ۴۱۸۴/۲۷ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** شمارهٔ ۲۷دفتر (۱۷۹پ - ۱۸۴) آغازبرابر نمونه [رؤیت].

9805ـ مجلس ۳۰۶۷/۶۰ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۲۰۵-۲۰۹)، آغازبرابر نمونه، همراه ۹۰ گفتاردیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۱].

برازخ

ازهمان شاه نعمت‌الله. باید دیدکه‌کدامیك ازآن دوگفتار اوست.

9806ـ سنا ۳۷۲/۶۱ : نوشتهٔ **۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴].

9807ـ ملك ۵۱۸/۱۶ : نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی، **۱۲۹۸** (ص۱۰۵-۱۱۳) همراه «اصول :9586» از همو [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۵۳].

9808ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۲۷ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۲۹۰ - ۳۰۷)، همراه «اصول : 9587» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳].

برزخ و مثال = مثال

بستان السیاحه

از شیروانی، در ص۶۴۹ گذشت.

بستان العارفین وتحفة المریدین

دربیست وپنج باب، دراخلاق صوفیانه و حکایتهاوکرامتهای عارفان.

9809ـ اسعد افندی ۱۳۳۵/۱ : **فیلم** آن درد‌انشگاه ش۱۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۲].

بستان العارفین وگلستان العابدین

اززین‌العابدین شیروانی، بنام شاه‌روزگار خود وشاهزاده ناصر السلطنه والدین امیرشیروان شاه فرخ یسار، در یك دیباجهٔ بلند و دو باب باب،یکم درده فصل، باب دوم درپنج فصل، در عرفان‌واخلاق، درحکایتهایی به‌نظم ونثرساخته است. [دیباجه]. **آغاز:** حمد وثناخالق زمین و زمانرا... حمدوثنای‌که اوراق اغصان‌اشجار بساتین قلوب عاشقان.

9810ـ ملك ۴۹۳۱/۱ : نستعلیق‌صفر **۱۳۱۸**، با یادداشتی دربارهٔ اینکه بخامهٔ خود آقای شیروانی است. انجام: فرغ من‌تحریره. عاشر شهر رمضان المبارك لسنة ۸۷۹ علی ید مؤلفه غفره‌الله، درسنهٔ اثنی وستین فیما ثمانمایة تألیف شد! [رؤیت].

بستان العقول فی ترجمان المنقول

ازمحمد فرزند محمود فرزند محمدزنگی بخاری، نگارندهٔ «نزهة‌العاشقین، در عشق»

بنام غازان وسعدالدین‌محمد فرزند تاج‌الدین. گرفته‌ایست ازرسالهٔ حیوانات ازرسایل اخوان الصفا ، درنوزده فصل [دانش پژوه] .

بنگرید : مجلهٔ ادبیات س۷ ش۳ ص۸۷، یادداشتهای استاد مینوی .

9811ـ **توبنکن** Or۱۶۷۵: باچهار گفتار دیگر، مؤرخ **۷۱۳** [نسخه‌ها۶: ۶۸۲].

بشارت نامه

از حروفیان .

بنگرید : لغتنامه ، مادهٔ حروفیان

9812 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۳۸۰/۳ Or: همراه وصیت‌نامه، تحقیق نامه ، هدایت نامه باتاریخهای **۹۹۹ـ۱۰۰۴** دردفتر [نسخه ها ۴ : ۶۶۳].

بصائر الدرجات = ترجمهٔ شرح منازل السائرین

از حاج میرزا محسن فرزند ملاحسنعلی ، عمادالفقرا خوشنویس‌متخلص به‌حالی (پیرامن ۱۲۸۵ق ـ ۱۳۳۳خ) ، بدستور میرزا احمد مؤیدالفقرای تبریزی. نگارنده «ترجمهٔ الغرر والدرر» رانیز بنام همین تبریزی ساخته است .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۲۱ و ۹ : ۲۲۶ مؤلفین مشار ۵ : ۲۱۳ .

9813ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۲۰ : نوشتهٔ خود نگارنده در ۱۰ شعبان **۱۳۵۶** در اردبیل [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۰] .

بضاعت فخریه

از شاه عبدالقادر نقوی فخری مدراسی ، درگذشتهٔ ۱۲۰۴ . بسال ۱۲۰۴ نگاشته است.

9814ـ **آصفیه** ۱۵۳۳ تصوف: تاریخ یاد نشده همراه«سبحات» از همو [ف . آصفیه ۴ : ۱۸۲] .

بطلان تناهی ابعاد

متن از ابـوالقاسم راز ذهبی شیرازی ، نگارندهٔ «اجوبة الاسئله : ۱۰۱۹» وجزآن . ترجمه‌ازمیرزا احمد خوشنویس .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۴۶ .

9815ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۶۲ : نوشته با ماشین [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۰] .

بقاء وجه = رساله در . . .

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر«تفسیر آیت‌کل شیئٍ هالك : ۲۵» گذشت. این‌گفتار در (ص ۳۹۹ ـ ۴۰۰) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است .

9816ـ **سنا** ۳۷۲ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۶ ـ ۱۰۸۸** در دفتر . همین نسخه است که در مجموعه رساله‌های او چـاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۱] .

بلوغ کمال = کمال بلوغ و بلوغ کمال

از شاه نعمت‌الله ولی.

بلوغ و حریت (جربت)

از عزیزنسفی، که یاداو در « آداب اهل تصوف: ۱۰۰۹» گذشت. باعنوانهای: ای‌درویش ای‌درویش. این‌گفتار در مجموعه رساله‌های او (ص ۱۳۱) چاپ شده است . او برای حریت اهمیت بسیارقایل استوکمال‌آدمی‌را در بلوغ وحریت می‌داند . **آغاز** : حمدله . اما بعد ، چنین‌گوید... ازاین بیچاره درخواست‌کردند که می‌باید دربلوغ وحریت رساله جمع‌کنی.

9817ـ **دانشگاه** ۲۹۵۸/۴: نستعلیق نزدیك **۹۹۷** (ص ۱۵۵ ـ ۱۵۸) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۴] .

9818ـ ملك ۴۰۴۵/۱۳: نسخ نزدیك **۱۲۷۵** (۱۰۴پ ـ ۱۰۷ر) آغاز برابر نمونه دردوفصل، درهامش آمده: جریة یعنی میوه از درخت افتادن [رؤیت].

9819ـ مجلس ۴۹۴۹/۱۲: نستعلیق شکستهٔ محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی (نجم الحکما)، **۱۳۱۴**، (۵۸ر ـ ۵۹ پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

بهرامشاهیه = صلاتیه

از میر سید علی همدانی، که یاد او در «آداب و سیر: ۱۰۱۴» گذشت. نامه‌ایست شیوا ازعارفی به‌بزرگی باعنوانهای: ای‌عزیز ای‌عزیز، درسیروسلوك و پند و اندرز، در دو اصل: التعظیم‌لامرالله والشفقة علی خلق‌الله، و درآن اسرارنماز را تأویل‌عرفانی‌کرده است.

آغاز: تا مهندسان کارگاه تقدیر نقوش صور اکوان برصفحات الواح وجود می‌نگارند.

9820ـ ملك ۴۲۵۰/۲۳: نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، در مشهد **۹۰۷** همراه ۲۷ گفتار دیگراز همو (۳۶۰ر ـ ۳۶۶ ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

9821ـ ملك ۶۲۷۶/۴: نستعلیق رکن الدین فرزند سید علی مشهدیـان حسینی **۹۷۴** درنسخه عنوانی ندارد وازنگارنده یادی نشده است. آغازبرابرنمونه (۴۶پ ـ ۵۲پ) [رؤیت].

9822ـ دانشگاه ۴۷۳۶/۶۷: نبشتهٔ نزدیك **۱۰۶۰** (۳۳۱ ـ ۳۳۷) آغاز و برابر نمونه [رؤیت].

9823ـ مجلس ۵۱۸۰/۳۳: باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص۳۹۱ـ۳۲۷)، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

9824ـ ملك ۴۲۷۴/۱۹: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** (۱۰۷ پ ـ) ، زرین، همراه ۲۴ گفتار دیگرازهمو، نام گفتار بخامهٔ نویسنده «محظویات» یادشده است [رؤیت].

9825ـ دانشگاه ۳۱۹۵/۳: نستعلیق محمدشفیع فرزندمحمد سعیدقراگزلو، باتاریخ **۱۲۶۴** بهمین‌خامه درمجموعه (ص۲۲ ـ ۳۱) آغاز برابر نمونه، درفهرست‌ازنگارنده نام‌برده نشده است [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۶۴].

9826 ـ مجلس ۶۳۱/۸: نستعلیق **۱۲۶۸**، آغاز برابر نمونه، [ف. مجلس ۲: ۳۹۲].

9827ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۳۵: نستعلیق شمس الدین اوقاتی، با تاریخ ج ۲/ **۱۲۷۱** دردفتر بهمین‌خامه (گ۱ـ۱۳) نسخه بنام «تحفةالملوك» است وازنگارنده نام برده نشده است [یـاد داشتهـای سید عبدالعزیـز طباطبائی].

9828ـ رضوی ۱۷۴ اخلاق (۵۹۴۴) شکسته نستعلیق شنبهٔ ۲۸ ذیحجهٔ **۱۳۰۴**، در فهرست بنام «صلاتیه» یاد شده است، ۱۱ گ ۱۵س [ف. رضوی ۶: ۴۲۷].

9829ـ رضوی ۱۶۴ اخلاق (۵۸۸۱) نسخ تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۶: ۴۲۲]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۵۳ هست [فیلمها: ۶۵۸].

9830ـ رضوی ۲۷۵ اخلاق (۹۲۸): تاریخ یادنشده درفهرست بنام «مکتوب» برای شیخ محمد شاه فرزند سلطان یـاد شده است. آغاز و انجـام برابر است با آغاز و انجـام بهرامشاهیه [ف. رضوی ۶: ۴۷۴].

9831ـ موصل، مدرسهٔ حجیات ۲/ ۴۸: همراه «اعراب القرآن: 1021» [ف. مخطوطات موصل: ۱۰۲].

بهشت و دوزخ و خوشی و ناخوشی

از عزیزنسفی ، که یاداو در «آداب اهل تصوف :۱۰۰۹» گذشت با عنوانهای : فصل ، ایدرویش . این گفتار با دگرگونیهایی که در نسخه‌ها دیده می‌شود در مجموعه رساله‌های او (ص۲۹۳ – ۳۰۹) چاپ شده است . **آغاز :** حمدله. صلاة. امابعد، چنین‌گوید..که جماعت درویشان از این بیچاره در خواست‌کردند که می‌بایدکه بیان‌کنی حقیقت بهشت ودوزخ.

9832 ـ **تهران** ، ملی ۷۶۲/۹ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۴۶۶ – ۴۷۳) ، آغاز نزدیك به‌نمونه. [ف. ملی ۲۸۷:۲].

9833ـ **دانشگاه** ۴۰۵/۱۰: نستعلیق احمد بیوك‌آبادی همدانی، **۱۲۸۳**، (۱۰۶پ ۱۱۱ر)، آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۳ : ۲۲۱] .

9834ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۲۱: نستعلیق شکستهٔ محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی(نجم‌الحکما)، **۱۳۱۴**، (۷۶ر–۷۸ر) آغاز نزدیك به نمونه [رؤیت] .

بهگت ساگر

ازرای‌هیت رام. درفهرست‌کتابخانه بدون نشانی بیشتر دربخش هندویات آمده است.

9835ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱قف۵۷: تاریخ ونشانی بیشتریادنشده، ۴۲۰ ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۵۱] .

بیان آداب درویشی = آداب...

بیان الاحسان لاهل العرفان

از علاءالدولـه سمنانی ، نگارندهٔ «آداب السفره : ۱۰۱۱» وجزآن. که دریکشنبهٔ ۱۳ ذیقعدهٔ ۷۱۲ درشهر مدینه باو الهام شده است که آنرابرای‌فرزند خود محسن‌الدین بنگارد وبدین نام بنامد. درچهار فصل: ۱ـ الهی ۲ـ نبوت ۳ـ ولایت ۴ـ وضع رسالت، که در ۱۹ رمضان ۷۱۳ تسوید آن بپایان رسیده است . **آغاز :** سپاس نامتناهی پادشاهی را که بعلم ازلی‌کل لطیف . . . فرزند عزیز ابوالمواهب محسن‌الدین محمدرا ازراه تعارف در ترکستان

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۷۵ .

9836ـ**قاهره**، دارالکتب۱۱م‌مجامیع فارسی : بخامهٔ نگارنده ۱۹ رمضان **۷۱۳** در شهرصوفی آباد، آغاز برابرنمونه (گ ۷۸ – ۱۲۹) [مخطوطات ۱ : ۴۶] .

9837ـ **سپهسالار** ۲۸۴۴/۷: نسخ ، همراه « لمعات » که از سدهٔ **۱۱** دانسته شده ، آغاز برابر نمونه (۲۷۰پ–۳۲۱پ) درپایان این نسخه نام‌کتاب وتاریخ نگارش آمده است [ف. سپهسالار ۳ : ۲۶۸ و ۵ : ۴۸۰].

9838ـ **سپهسالار**۲۹۱۴/۲: نستعلیق حاجی محمد اسماعیل اسفرجانی قمشه‌ای ، در جنگ او مؤرخ آدینهٔ رجب **۱۲۳۴** ، آغاز برابرنمونه (۳۳پ – ۴۳ر) [ف. سپهسالار۳: ۶۹] .

بیان الاسرار

از شیخ‌حسین زاهدی، بسال ۱۲۵۳ (= منبع فیوض) ، گزارش چهل باب از صد باب «مصباح الشریعه»منسوب به‌حضرت‌صادق است‌که برخی گردآوری شهید دوم می‌دانند . نخست همهٔ باب را می‌آورد سپس زیر عنوان (بیان) بگزارش‌آن می‌پردازد، بابها بدینگونه است: معرفت، رضا، افتتاح‌الصلاة، صوم، حج، جهاد وریاضت، اقتدا، توبه، ذکر، عزلت، صمت،نوم زهد، تقوی، صدق ، ورع ، اخلاص ، توکل ،

تفویض ، یقین ، حب‌الله ، حب فی‌الله ، شوق ، راحت، حسن الخلق، غض‌البصر، تکلیف، اخذ وعطایا، حزن، برالوالدین، آفةالعلما، معرفة الجمیل، مدح وثنا، طمع، فساد، وسوسه، صفة الدین، حسد، خوف ورجا، حقیقة العبودیه.
آغاز: حمد و ثنایی که مقربان ملاء اعلا و منشیان عالم بالا وخلوت .

بنگرید : پیشگفتار محدث برچاپ شرح عبدالرزاق گیلانی برمصباح الشریعه ـ لغتنامه مادهٔ : زاهدی ـ شیخ حسین .

9839 ـ **مجلس** ۱/۳۰۴۳ : نستعلیق ابراهیم فرزند زین العابدین اصفهانی نعمت ـ اللهی، سه‌شنبهٔ **۱۲۹۰** بایادداشتی دربارهٔ قحطی درایران درآن سال (ص ۱ ـ ۳۵۹) ، آغاز برابر نمونه[ف. مجلس ۱۰ : ۴۸۳].

9840ـ **دانشگاه** ۴۰۹۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، آغاز دردیباجه افتاده ، ۱۳۶گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۱] .

بیانات

از حسین کوثری . گفتاریست عرفانی که بسال ۱۱۵۳ ساخته است. درذریعه ۹ : ۹۲۳ ۹۲۴ از چند تن باتخلص کوثر و کوثری یاد شده‌است،شایدیکی‌ازآنان‌باشد. **آغاز:** حمدله. والصلاة والسلام‌علی‌رسوله محمد خیرالمرسلین.

9841ـ **قاهره**،دارالکتب۷۶۰مجامیع طلعت : نوشتهٔ خوداو در**۱۱۵۳** (گ ۲۴۲ ـ ۲۴۵) ۳۱س [مخطوطات ۱ : ۲۰۳] .

بیان اصطلاحات = اصطلاحات

بیان اقطاب = قطبیه

از شاه نعمت‌الله .

بیان التنزیل

از عزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت . بخواهش یاران ، درده اصل ویك خاتمه، و هراصل در چند فصل وباب. این‌گفتاربزرگتراز «تنزیل» وکوچکتر از «کشف الحقایق» اوست [دیباجه]. **آغاز:** بنام خدائی‌که بود وهست وخواهد بود. حمدو سپاس بیغایت خدایرا جل‌جلاله .

9842ـ **مجلس** ۴۱۳۶/۲: نسخ‌زیبای **۸۵۲** (۲۰۱پ ـ ۲۵۹ب)، آغاز برابرنمونه همراه «کشف الحقاین» او [رؤیت] .

9843 ـ **ملك** ۴۱۹۶/۲ : نستعلیق دراحمدآبادگجرات،**۱۰۱۶**(ش۱) آغازبرابر نمونه، (۱۶ر ـ ۴۱ر) [رؤیت] .

9844ـ **بادلیان** ۳۵ C: نستعلیق شنبهٔ ۱۳ محرم **۱۲۶۵**، ۹۹گ ۱۵س . **فیلم آن** در دانشگاه ش۱۱۵۲ هست [فیلمها:۲۵] .

9845ـ **دانشگاه** ۴۰۵/۲ : نستعلیق **۱۲۸۳** (۴۶ ر ـ ۸۱ ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۵].

بیان‌خورش (حواس) = رسالهٔ...

از شاه نعمت‌الله، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

9846ـ **سنا** ۳۷۲/۵۹: نوشتهٔ**۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

بیان‌ذکر سلسلهٔ نعمت‌اللهی=سلسلهٔ نعمت اللهی

بیان سلوك

از سیدمحمد حسینی.

9847ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۲ق۱۳: تاریخ ونشانی‌دیگریادنشده(ص۲۱۲ـ ۰۰۰) [مخطوطات ، سرفراز علی : ۳۰] .

بیان سلوک و مقامات الطریقة ـ المجددیه

از احمد رأفت المجددی .

9848ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۴ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

بیان شریعت و طریقت = شریعت...

بیان طریقت صوفیه = طریقت...

بیان طریقة النقشبندیه المجددیه

از ابوسعید مجددی، واز هموست «هدایة الطالبین» .

9849ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۵ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

بیان مذهب اهل تصوف = مذهب اهل التصوف

بیان نفس = نفس = نفسیه

بیان الواقع

از حروفیان .

9850ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۹۱۵: نوشتهٔ **۱۰۵۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳] .

بیان و عیان

گفتاریست عرفانی، در پنج لوح، در خدا ـ شناسی. **آغاز:** سپاس بیقیاس معبود مطق راست

9851ـ **مجلس** ۶۳۱/۱۵ : نستعلیق **۱۲۶۸** [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳].

بیعت نامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

9852ـ **سنا** ۱۴۹/۲۰ : تاریخ یادنشده (ص ۱۶۵) همراه با ۲۳ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵] .

پ

پاس انفاس

از عبدالرحمان جامی ، کـه یاد او در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت . در عرفان و حضور و مشاهدهٔ خدا ، وسه راه ذکرو مراقبه و رابطهٔ باپیررایادکرده‌است. ودرآغاز ازطریقهٔ خواجه بهاءالحق و الدین معروف به نقشبند و خلفای ایشان یادکرده است. **آغاز:** سررشتهٔ دولت‌ای برادر بکف‌آر... بدان افناك‌الله عنك و ابقاك به، که حاصل طریقهٔ ...

9853ـ **دانشگاه** ۱۰۳۵/۴۱ : نستعلیق شهاب الدین حسینی در ۱۷ شعبان **۱۱۰۴** در روستای فیض‌آباد خبیص (ص۳۹۴ ـ ۳۵۱) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۱۷] .

9854ـ **بادلیان** Add.۶۹/۹ : باتاریخ **۱۲۰۱** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳] .

پاسخ اعتراض به حافظ = لطیفهٔ غیبیه = شرح دیوان حافظ

پاسخ خواجهٔ نقشبند

از خواجـه بهـاء الدین نقشبند محمد فرزند محمد بخارائی، درگذشتهٔ ۷۹۰یا۷۹۱ چندین پاسخ عرفانیست .

بنگرید : ریحانة الادب ۱ : ۱۸۳ .

9855ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۴۹۵/۱ : سدهٔ **۱۲** درفهرست آمده « جوابهای ... »

[نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

پاسخ دوانی

از جلال الدین محمد دوانی ، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» وجز آن. **آغاز:** کتاب کریم وخطاب لازم التکریم .

9856ـ **قم،** فاضلیه ۵۱ کلام : نستعلیق تاریخ یاد نشده، ضمن مجموعه رساله‌های او ، [ف. فیضیه ۱ : ۲۷] .

پاسخ شاه نعمت الله = سئوال وجواب

پاسخ عزیزالدین به سیاوش

سیاوش نامی ازسید عزیزالدین پرسشهایی بنظم کرده واو پاسخ داده‌است. **آغاز** پرسش: ایا دانندهٔ رمز معانی ـ که درسر حقیقی رازدانی. آغاز پرسش دیگر: ایادانندهٔ سرمعانی ـ بگویم باتو اسرارجهانی .

9857ـ **سپهسالار** ۹/۶۵۵۳: باتاریخ **۱۲۲۹** دردفتر (۵۷ر ـ ۵۸ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۸۲ و ۵ : ۴۸۹] .

پاسخ غزالی به خواجه نظام الملک = نامهٔ غزالی

پاسخ فیض به قمی

پاسخی است عرفانی از فیض کاشانی که یاد او در «امانت : ۵» گذشت ، به نامهٔ قاضی میرزا محمد سعید قمی نگارندهٔ « کلید بهشت : ۹۸۲» .

9858ـ **دانشگاه** ۲۸/۴۶۰۲: باتاریخ **۱۱۲۹-۱۱۳۸** درجنگ (ص۳۵۶ ـ ۳۶۱)، نامهٔ قمی است و پاسخ آن [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۳] .

9859ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۹/۳۶۴ نسخ ونستعلیق علی فرزند احمدرشتی ، پیرامن **۱۲۷۰**، درفهرست آمده: پاسخی است عرفانی شاید ازفیض [نسخه‌ها ۲ : ۱۷۸] .

پرتو نامه

از شهاب‌الدین یحیی سهروردی ، که یاد او در «آواز پرجبرائیل :۱۰۱۵»گذشت . در ده فصل : ۱ـ شرح بعضی اصطلاحات وتعریف جسم‌وبعضی ازحوال‌او ۲ ـ نهایت و محدود و مکان وزمان وکون وفساد ۳ ـ قوای نفس ۵ ـ ذات واجب‌الوجود وصفاتش ۶ـ فعل واجب ـ الوجود ۷ـ غایات وترتیب وجود ۸ ـ اسباب حوادث وخیروشر وقضا و قدر ۹ـ بقای نفس و سعادت وشقاوت ۱۰ـ نبوت وکرامات‌ومقامات وامثال‌آن. **آغاز:**(۱)حمد بیحد وغایت‌وثنای بیعد ونهایت. **آغاز:** (۲)این مختصریست‌که ساخته‌شد بحکم اشارت بعضی ازمحبان فضیلت ونامش «پرتونامه» کرده .

9860 ـ **دانشگاه** ۳۶/۱۲۵۷ : نسخ علی نقی فرزند حاج محمد امین قاری ساروی **۱۰۸۵-۱۰۹۷** (۱۹۰ر ـ ۲۰۳پ)، در نیمهٔ فصل نهم‌پایان می‌یابد، آغاز برای نمونهٔ۲ [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۷۶] .

9861ـ**قاهره،** دارالکتب۴۵۵مجامیع طلعت: بدون تاریخ ، آغاز برابر نمونهٔ۱(گ ۶ـ۱۰) [مخطوطات ۱ : ۴۸] .

9862ـ**فاتح** ۶/۵۴۲۶: [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۷۷] .

پردهٔ حجاب حقیقت ایمان

از خواجه عبدالله انصاری ، که یاد او در «الهی‌نامه :۱۰۴۸»گذشت .

9863ـ **شهید علی‌پاشا** ۴/۱۳۸۳: باتاریخ **۹۰۶** دردفتر(گ۱۹۹ـ۱۱۶). **فیلم** آن دردانشگاه ش۶۱۷هست [فیلمها: ۵۱۳].

پرده برانداخت و بردگی شناخت

درفهرست ن . طرازی‌از خواجه باقی‌الله (ره) دانسته شده است ، شاید همان نقشبندی دهلوی درگذشتهٔ ۱۱۱۲ نگارندهٔ « وحدت و توحید» وسرایندهٔ«مثنوی» باشدکه در«گنجینهٔ گرانمایه» بسال۱۹۱۰م چاپ شده است . ودر فهرست سر فـراز علی رضوی از عین القضاة همدانی دانسته شده است . گفتاریست عرفانی درطرق دهگانهٔ صوفیان. **آغاز :** اقرب طرق طریقةالتوحید است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۱۹ و ۱۹ :۸۲: ف. مشاد : ۱۳۷۱ ــ مؤلفین مشار ۲ : ۸۷ .

9864ـ **قاهره،** دارالکتب ۴ مجامیع فارسی طلعت : شاه ذات‌الله فارسی ، بی‌تاریخ (گ۹۱ ـ ۱۰۰) [مخطوطات ۱ : ۲۰۳] .

9865ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۲ق ف۵ : تاریخ یادنشده (ص ۱۰۶ ـ ۱۳۴) [مخطوطات، فرازعلی رضوی : ۳۰] .

پرسش و پاسخ

ازحامی یزدی، درتصوف .

9866ـ **مجلس**۲/۲۴۱۳ فهرست نشده نوشتهٔ **۱۲۰۶** (ص۲۵۹ ـ ۲۷۵) [نسخه‌ها۵: ۱۷۳] .

پرسش و پاسخ = اجوبة الاسئله

ذهبی، در ص ۱۰۱۹ گذشت .

پرسش و پاسخ

پرسش ازسعدالدین نطنزی، پاسخ ازملك الحکما سعدی شیرازی، عرفانی . و از همین نطنزی است : «عقل وعشق» .

9867ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۵۲ : با تاریخهایی از **۷۵۱ ـ ۷۵۵** . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۲] .

پرسش و پاسخ = سئوال وجواب

از امیرقاسم. چهارده پرسش و پاسخ است عرفانی. بایدهمان معین‌الدین علی فرزند نصیر قاسم انوار (۷۵۷–۸۳۷) باشد . **آغاز : اول** نصیحتی‌که سلامت‌دین وگشادراه رشد و سلامت ازآفت بدان منوط است.

9868 ــ **دانشگاه** ۲۲ /۲۹۲۰ : سدهٔ نهم، باتاریخهایی‌از**۸۴۳ـ۸۷۱** درمجموعه(ص ۱۹۵ ـ ۲۰۱) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۸].

پرسش و پاسخ

پنج پرسش است از سلطان المحققین شیخ مجدالدین البغدادی و پاسخهای او .

9869ـ **مجلس**۳۴۵۷/۴۸ : درجنگی از سدهٔ **۱۱** (ص۸۶ ـ) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۴۰۱] .

پرسش و پاسخ = مفاتیح الغیوب

از محمودپسیخانی .

پرسش و پاسخ

ازمحمودپسیخانی گیلانی معروف به‌محمود عجم، نقطوی، از سدهٔ هفتم. نگارندهٔ « مفاتیح الغیوب» و «عبرت نامه» وجزآنها . **آغاز :** استعین بانفسك الذی‌لااله الاهو،/الحمدلله‌الذی وجد نفسه (برابر سرآغازهمان مفاتیح‌الغیوب اواست) .

9870ـ**مجلس**۲۰۷۰ : تحریری‌متوسط **۱۷۵۰ (۱۰۵۷)**، نسخه نامی ندارد باید دید بامفاتیح‌الغیوب او چه جدایی دارد، ۳۹۳ ص ۱۴س [ف. مجلس ۶ : ۶۲] .

پرسش و پاسخ

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر

آیت کل شییٔ هالك : ۲۵» گذشت . در پاسخ سید مرتضی درعلت آفرینش، به‌نظم .

9871ـ **دانشگاه** ۳۲۹۹/۳ : از سدهٔ **۸ ـ ۹**، باتاریخ تولد ۸۱۸ و۸۳۱ (ص۸۰ ـ ۸۴) نسخهٔ پاکیزه‌ایست، سپس‌چندغزل‌عرفانی ازاو [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۸].

پرسش و پاسخ

پاسخ دوازده پرسش است از همان شاه نعمت‌الله ولی‌که دربالا یادشد. **آغاز** : سئوال ماالانسان ؛ الجواب طایفه گفته‌اند که مسمای انسان لطیفه‌ایست ربانی.

9872ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۸۷ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۴۰۸ـ۴۱۲)، همراه ۹۰ گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۱۰] .

پند نامه = نصیحت نامه

دربخش اخلاق خواهدآمد .

پیاله‌های دوازده گانهٔ فقر

ناشناخته: قدرت، نور، آسمان ، زمین ، عشق، عقل، شریعت، طریقت، حقیقت،معرفت، عهد، مرشد، باگواه‌آوردن آیتی‌ازقرآن برای هریك. (بنگرید : قنوت نامه) .

9873 ـ **دانشگاه** ۴۶۶۶/۱۲ : در جنگی ازسدهٔ**۱۱ـ ۱۲**(ص۱۶۶) [ف.دانشگاه ۱۴ : ۳۶۱۴] .

پیامبری = نبوت

پیر نامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شییٔ هالك : ۲۵» گذشت . باید دید با «قطبیه»ی او چه جدایی دارد .

9874ـ **سنا** ۱۴۹/۱۹ : تاریخ‌یادنشده (ص۱۶۳) همراه ۲۳گفتاردیگرازهمو [نسخه ها ۶ : ۶۵۵] .

ت

تاج دوازده ترك

هریك از دوازده ترك کلاه درویشان را تأویلی‌کرده است. **آغاز:** بسمله. اما بعد، در بیان تاج دوازده ترك، بدان ای‌درویش‌که تاج دوازده ترك را طالب ۹۹۹ دوازده ترك است، ودوازده فی‌المثل درآسمان بروج دوازده‌است.

9875ـ **ملك**۴۰۰۶/۴ : سدهٔ**۱۳ـ۱۴** (۸۸پ ـ ۹۰ر) [رؤیت] .

تاج العیاله

از شیخ‌علیا، که در۹۱۳ نگاشته است .

9876ـ **همدان** ، مدرسهٔ غرب همدان ۵۰۴/۶ : نوشتهٔ حسن فرزند محمد زکی ، **۱۲۳۳** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۲] .

تاج نامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شییٔ هالك : ۲۵ » گذشت . دربارهٔ دوازده ترك کلاه درویشان. **آغاز** : الحمدلله علی‌کل حال والصلاة... علی احسن مقال بیت تاج سرعارفان آگاه .

9877ـ**سنا**۳۷۲/۸۴: باتاریخ**۱۰۶۶** **۱۰۸۷** دردفتر، همراه ۸۵گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۵] .

9878ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۸۵ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۴۰۳ ـ ۴۰۴) ، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف . مجلس ۱۰ : ۶۰۹] .

تازیانهٔ سلوك = عینیه

تأویلات مشکلات الاحادیث المشکله = رساله در ...

از امام فخررازی، که یاد او در «جامع العلوم: ۶۵۶» گذشت.

9879ـ **سلیمانیه ۱۲۰۸/۲۷**: با تاریخ **۸۳۹** در دفتر (۳۲۰ ر ـ ۳۲۱ پ). **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۱۲ هست [فیلمها: ۵۱۱].

تباشیر

ازآخوندکرباسی یزدی، زاده در ۱۰۸۰ چنانکه خود در این کتاب آورده است. ذریعه میافزاید: شاید او همان محمدجعفر فرزندمحمد طاهرخراسانی اصفهانی نگارندهٔ «اکلیل المنهج» باشدکه نزدصاحب «روضات» بوده وخودتاریخ زایش خودرا ۱۰۸۰ برآن نوشته است.

بنگرید: ذریعه ۲: ۲۸۱ و ۳: ۳۰۹.

9880ـ **دانشگاه ۴۷۳۲/۱۸**: سدهٔ **۱۲-۱۳** بندیست ازآن (ص۱۸ ـ ۱۹ هامش) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۸۶].

9881ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: تاریخ یادنشده [ذریعه ۳: ۳۰۹].

تباشیر الحکمة = تحفهٔ ناصری

ازمیرزا باباذهبی شیرازی، راز، ابوالقاسم فرزند محمدنبی، درگذشتهٔ ۱۲۸۶. بنام ناصر الدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) برای تهماسب میرزا مؤید الدوله، در گزارش حدیث خلقت و درآن ازتوحید مفضل آورده ودر۱۳۱۹ چاپ شده‌است. **آغاز**: ... الحمدلله الحمیدالحامد المحمود العلی الوهاب الودودالمبدع.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۱۰ و ۹: ۳۴۶

ریاض العارفین: ۴۴۹ ـ ریحانة الادب ۲: ۵۹ و ۳: ۴۵۰ (مجدالاشرف) ـ آثارالعجم: ۴۴۷ ـ مؤلفین مشار ۱: ۲۴۷ ـ طرائق ۳: ۳۱۱.

9882ـ **تهران**، ملی ۵۰ ف: نستعلیق ونسخ خوش **۱۲۷۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۷ گ ۲۰س [ف. ملی ۱: ۳۷]. **فیلم** آن در دانشگاه ۱۸۹۳ هست [فیلمها ۱: ۴۵].

9883ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲۰۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲: ۳۷].

تبصرة الاصطلاحات الصوفیه

از محمداکبر فرزندخواجه‌محمدگیسو ـ دراز چشتی حسینی، درگذشتهٔ پس‌از ۸۳۹.

بنگرید: مؤلفین مشار ۱: ۶۴۴.

9884ـ **آصفیه ۱۵۷۸** تصوف: نوشتهٔ **۱۰۹۵** [ف. آصفیه ۴: ۱۷۸].

تبصرة الخوارق

من‌الله فرزند علی‌الله‌محمد حسینی، که در ۹۸۱ نگاشته است.

9885ـ **آصفیه ۱۳۷۸** تصوف: نوشتهٔ **۱۳۱۱** [ف. آصفیه ۳: ۱۹۴].

تبصرة المبتدی و تذکرة المنتهی

ازصدرالدین قونوی (بنگرید: مفاوضات ۸۴۸) به‌نثرونظم عرفانی، در یك مقدمه و سه مصباح: ۱ـ معرفت ذات درسه لامع ۲ ـ احکام طور وولایت ونبوت دردولامع ۳ـ معرفت دنیا وآخرت دردولامع، سپس یك خاتمه. این‌کتاب ازشیخ ناصرالدین محدث نیزدانسته شده‌است. **آغاز**: سزاوارحمد وثناحضرت جلالت‌احدیت راست.. امابعد، این‌کلمه‌ای چنداست دراصول معرفت.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۳۳۷.

9886ـ حالت افندی ۳/۹۲: نوشتهٔ علی فرزندسلیمان فرزند یونس قونوی، در ۲۰ رجب ۶۶۰ درلادین (۴۹پ ـ ۸۲پ). فیلم آن‌دردانشگاه ش۵۵۷هست [فیلمها: ۴۹۷].

9887ـ تهران، خانقاه شاه نعمت‌الله : باتاریخ ۹ج۸۲۳ دردفتر، زرین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

9888ـ حقوق ۱/۵۷د: نسخ باتاریخ ۹۷۵ دردفتر بهمین‌خامه (۱پ-۳۲پ)، آغاز برابر نمونه [ف. حقوق : ۳۴] .

9889 ـ ملك ۴۱۹۶/۱۴ : نستعلیق غرهٔ ع۱/۱۰۱۷ (۱۰۱ پ ـ ۱۱۸ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9890ـ مجلس ۶۴۹: نستعلیق ۱۲۷۶ آغاز برابر نمونه ، ۴۷گ ۱۳س [ف . مجلس ۲ : ۴۱۴] .

9891ـ ملك ۶۲۰۹/۱۱: نستعلیق و مولانا کاتب ۱۲۸۴ برای رضا قلیخان هدایت (۱۴۵پ-۱۷۷پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9892 ـ سپهسالار ۶۵۵۵/۸ : نسخ هاشم فرزندحسین عمیدی (۱۷۷پ ـ ۱۹۷پ) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۳۱۱] .

9893ـ پاریس ۱۱۳/۵ . S . P : فیلم آن دردانشگاه ش۹۱۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۷] .

تبصرة المتحيرين

درعرفان .

9894ـ یزد، جامع کبیر: نوشتهٔ ۱۲۵۲ شمارهٔ ۲ دفتر [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۹] .

تجدد امثال

ناشناخته، درعرفان .

9895ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ق‌ف۶ : نوشتهٔ مهدوی ۱۳۰۰ (ص۲۰-۲۷)

[مخطوطات ،سرفرازعلی: ۳۰] .

تجرید و تفرید

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

9896ـ سنا ۱۴۹/۵: تاریخ یادنشده با۲۳ گفتار دیگر ازهمو(ص۳۷) [نسخه‌ها۶: ۴۵۴].

تجلی خداوند بر کوه طور

از خواجه سلطان محمد نواب سپاهانی ، وزیر نواب امامقلی‌خان، بروش‌عرفانی وپایه‌های علم‌حروف پاشیده‌شدن‌کوه طور وبرجای‌ماندن تن موسی در هنگام تجلی خدارا گفتگو کرده است. **آغاز:** تجلی حضرت بر کلیم‌الله در طور سینا کنایه برحکمت است . حل عبارت مزبور بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۱۳۶ .

9897ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۲۲۶۳ : بدنبال «تحریرالاحکام» علامهٔ حلی که از سدهٔ ۱۰ ـ ۱۱ است [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

9898 ـ دانشگاه . ۱۰۳۸/ : تعلیق باتاریخ ۱۰۵۶ دردفتر (۶۶پ ـ ۶۷ر) آغاز برابرنمونه، ۳۱س [ف. دانشگاه ۳: ۴۳۸] .

9899ـ دانشگاه ۳۸۲/۱ : نستعلیق تاریخ یاد نشده آغاز برابر نمونه (۱پ۳۰ر) [ف. دانشگاه ۴ : ۲۶۵] .

تجلی خداوند بر کوه طور =

جذوات

از میرداماد، درص ۷۷۶ گذشت .

تجلیات الهیه = رساله در. . .

آغاز: بعضی گفته‌اند تجلی‌چهارنوع‌است صوری ونوری و معنوی وذوقی...

9900ـ قاهره دارالکتب۶۸۱ مجامیع

طلعت : نوشتهٔ عثمان فرزنـد یوسف کشمیری ۱۱۰۰ (گ۳۲۵ـ۳۲۸) ۲۰س [مخطوطات ۱ : ۲۲۸] .

تحفة الاخوان فی خصایص الفتیان

ازعبدالرزاق کاشانی که در «آغازوانجام: ۷۲۲» گذشت، درفتوت، دریك مقدمه در چند فصل وده باب ویك خاتمه درسه فصل . ترجمه ایست ازرساله‌ای بعربی‌ازخوداو، که‌بخواهش علی‌فرزند یحیی‌فرزندمحمدفرزند شهاب‌الدین سهروردی ساخته است. متن‌عربی‌آن در (ملك ۸۲۹/۱۴) هست .

بنگرید: پیشگفتار روزبهان نامه ازدانش پژوه : ۱۵ .

9901 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷ : در جنگ نوشتهٔ ۸۵۰ ـ ۸۱۱ (فیلم ۱۹۵ص ۴۲۶ف ـ فرهنگ ایران زمین ۱۱ :۹۳) [روزبهان‌نامه، پیشگفتار : ۱۵] .

9902 ـ **سنا** ۳۶۹/۱۲ : نستعلیق با تاریخ ۱۰۸۳ ـ ۱۰۸۵ بهمین خامه در دفتر [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۶] .

9903ـ **نجف** ، شوشتریها : تاریخ یاد نشده. **آغاز:** الحمدلله الذی‌زین نفوس‌الفتیان بزینة الفضایل . گویا نسخهٔ عربی آن است . [ذریعه ۳ : ۴۱۵] .

تحفة الاصول = تحفهٔ دردانه

از عماد عبدالله .

تحفة اهل الوصول فی علم الفصول

از اسمـاعیل فرزند عبدالمؤمن فرزنـد اسماعیل فرزند عبدالجلیل فرزند ابومنصور فرزند ماشاده، که پس‌از مرگ ابورضی صدرـ الدین محمد فرزند ابـو محمد محمود فرزند خدادادفرزندابوبکرفرزند یوسف‌اشنهی، نوشته های عرفانی اورا تحریر کرده است [دیباجه] شاید این اشنهی فرزندنگارندهٔ «غایة الامکان: ۸۲۴» باشد . **آغاز :** حمدله . و العاقبة ... بدانید ای‌اصحاب واحباب‌اکرمکم‌الله... که اتفاق نوشتن این فصول سبب‌آن بود.

9904ـ**سپهسالار** ۱۷۹۲/۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰. باتاریخ ساختگی ۶۷۰ (۵۱ـ۱۸۰) [ف. سپهسالار ۳ : ۳۵۵] .

تحفهٔ دردانهٔ علم اصول دین = تحفة الاصول

ازعماد عبدالله ، که‌گویا در نیمهٔ دوم سدهٔ یازدهم می‌زیسته، نگارندهٔ «چشمهٔ خضر» وجز آن. گفتاریست عرفانی به‌نثرونظم.

9905ـ **یزد**، علومی ۵مج : نسخ گویا نگارنده، شعبان۱۰۸۲همراه چهارگفتاردیگر ازهمو، :قبهٔ بیضا ، چشمهٔ خضر ،حل‌احادیث، عین‌حیات [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۶] .

9906ـ **آصفیه** ۱۴۹۶ تصوف: تاریخ یادنشده، همراه «پنجهٔ آفتاب» و جزآن [ف . آصفیه ۳ : ۲۰۲] .

تحفة الذهب

از نعیمی که در گلپایگان میزیسته ، بنام شاهزاده اسماعیل میرزا، در عرفان . **آغاز :** اللهم صل علی محمد ناصب‌لواء الحمد وصاحب المقام المحمود .

9907ـ **رضوی** ۳۸۹: نسخ و نستعلیق نگارنده، آدینهٔ۱۵شوال ۱۲۹۷، ۱۰گ [ف . رضوی ۴ : ۴۰] .

تحفة الرسول وفرید المکتوبات

از میراحمد الکیشی .

9908ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۸ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

تحفهٔ سلیمانی

از پیرزاده محمدرفیع شاگرد ملا رجبعلی تبریزی درگذشتهٔ ۱۰۶۵ نگارندهٔ «اشتراك لفظی: ۷۳۳» . ترجمه‌ایست با افزودگیها از «عقاید اولیاءالله» نگاشتهٔ نیای اوسلطان محمود فرزند سلطان برهان‌الدین زاهدی، بترکی در عقاید وآرای شیخ‌صفی، ترجمه بنام شاه‌سلیمان (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) . مترجم در کار خود از ملارجبعلی بهره برده است. **آغاز** : الحمدلله المحمودلنعمه، المعبود بقدرته‌المطاع‌فی‌سلطانه ... مخفی‌نماندکه حضرت بیان الاولیاء .

9909ـ **سپهسالار** ۲/۶۴۵۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (۳۳پ ـ ۱۱۷پ) [ف. سپهسالار۳: ۳۶۵] .

تحفهٔ عباسی

از محمدعلی مؤذن سبزواری‌فرزند مفری فرخ مشهدی، سرسلسلهٔ صوفیان ذهبیه ، دریك مقدمه ودوازده باب، درمعنی تصوف و صوفی و وعقاید صوفیان، بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲ـ ۱۰۷۷)، بسال ۱۰۷۷ نگاشته، وبسال۱۳۴۲ در۸+۳۹۲ص درهامش «سبع‌المثانی» بچاپ رسیده است. **آغاز** : حمدیکه پاك بازان عالم وحدت وعندلیبان سخن‌سرای چمن محمدت .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۵۲ و۹ : ۱۱۱۸ ف. مشار : ۳۶۸ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۶۲ ـ طرایق الحقایق ۳ : ۷۳ ـ ریاض العارفین : ۲۲۹ ـ ریحانةالادب ۴ : ۹۴ .

9910ـ **دانشگاه** ۱/۲۶۹۷: نستعلیق ۲۶ محرم ۱۳۰۴ (۲ر ـ ۴۱پ) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۰] .

9911ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۱۸ : نوشتهٔ ۱۳۳۵ [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۰] .

تحفةالعرفان‌فی‌ذکر سیدالاقطاب

روزبهان

دربخش تاریخ وسیرخواهد آمد.

تحفةالعشاق

از محمدکریم شریف قمی . در یك مقدمه وچهارده باب دردفاع از تصوف بروش شیعی : مقدمه در پند و اندرز ، باب ۱ ـ توحید ۲ـ شریعت وطریقت ۳ـ ولایت ۴ـ تصوف ۵ـ عشق عفیف ۶ـ ذکر خفی و جلی ۷ـ صورت حسن ۸ـ فقر ۹ـ کم‌خوردن ۱۰ ـ تنهایی و اعتکاف ۱۱ـ پشمین پوشیدن ۱۲ـ کرامات و کشف و خواب ۱۳ـ شطح وطامات ۱۴ـ رجال‌الغیب، بسال ۱۰۷۸ ـ۱۰۹۲ نگاشته‌است،و در آن از «تحفةالاشرار» که‌گویاخواستش«تحفةالاخیار : ۹۰۷» محمد طاهر قمی باشد یاد شده است . **آغاز** : سپاس و ستایش پروردگار کریمی که حدایق ریاض ممکنات را ازبیداء .

9912ـ **دانشگاه** ۳۷۵۱ : نستعلیق و نسخ اصل بخامهٔ نگارنده باخط خوردگیها ، آغازبرابرنمونه، ۱۷۶گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۵] .

9913ـ **دانشگاه** ۳۸۸ : نسخ و تعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۸۱گ [ف دانشگاه ۴ : ۴۱۸] .

تحفهٔ نادری

از ابوالمعالی محمدعوض مسلمی.

9914ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۱ق‌ف۱۲۱: تاریخ‌یادنشده،ص۹۹ [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۶] .

تحفةالعرفان

ازحکیم میرزاعباس‌شریف‌دارابی درگذشتهٔ ۱۳۰۰، گزارشی‌است‌برقصیدهٔ میرزاابوالقاسم

فندرسکی نگارندهٔ «حقایق الصنایع : ۶۶۱» وجزآن، برای‌حسام السلطنه سلطان مرادوالی فارس درپایان سدهٔ سیزدهم نگاشته است ، ودر گزارش هربیت اصول عرفان را آورده است ، **آغاز:** سپاس بیقیاس ومنت بینهایت ایزدی را ...اما بعد،چنین گوید.

بنگرید : مؤلفین مشار۳ : ۶۵۰ ـ آثار العجم : ۱۰۳ ـ راهنمای کتاب س ۲ ش ۱ : ۱۲۶ .

9915ـ حقوق۴۵د: نستعلیق ابوالحسن فرزند عبدالله، در ۲۳ج۱/**۱۲۹۳** ، نسخه را نگارنده به‌حسام‌الدین فرزندحاج میرزا محمد حکیم باشی داده است ، ۱۷۶گ ۱۲ س [ف. حقوق : ۴۷] .

9916 ـ رضوی ۲۰۵ ادبیات : نسخ علی‌اکبر فرزند محمدرحیم شیرازی غرهٔ ع۲/ **۱۲۹۹** گزیده‌ایست ازآن، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۲۴۱] .

9917 ـ رضوی ۲۰۴ ادبیات : نسخ اواخرسدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۲۴۰].

9018ـ تهران، ادبیات ۲۸۷حکمت: نستعلیق محمد صادق فرزند آقـا محمد حسین مرشد کازرونی، درذیقعدهٔ**۱۳۱۰** [ف. ادبیات ۲ : ۷] .

تحفة الملوك = بهرامشاهیه

تحفهٔ ناصری = تباشیرالحکمه

از راز، درص ۱۰۷۲ گذشت.

تحفة الوجود

ازمجدالاشراف ذهبی شیرازی، سیدجلال الدین‌محمدفرزند میرزاابوالقاسم راز(۱۲۴۹ ۱۳۳۱) که در پنجاه سالگی بسال ۱۳۰۴ به روش پرسش و پاسخ ، در پاسخ محمدخان لك سلماسی فرزند اسدالله خـان نگاشته و همراه «قنوتیه»ی او بسال ۱۳۰۴ چاپ شده است .
آغاز : چون از فضل کامله و عنایت حضرت ختمیون... این‌عبد... محمد... سلماسی ... سعادت یار .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۸۰ و ۹ : ۳۴۶ ف . مشار : ۳۷۳ ـ آثار العجم : ۴۴۸ ـ ریحانة الادب ۳ : ۴۵۰ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۲۷۵ .

9919 ـ دانشگاه ۳۵۷۶/۵ : نوشتهٔ حاج سید محسن موسوی سپاهانی **۱۳۰۴** در تبریز (۷۴ پ ـ ۹۸ پ) آغاز برای نمونه ، همراه «شرح‌مناجیه» ازهمو [ف. دانشگاه۱۲: ۲۵۹۳] .

9920ـ الهیات ۴۲۷/۲ د : باتاریخ **۱۳۰۶** دردفتر (گ ۶ـ۳۱) [ف. الهیات ۱: ۲۹۷] .

تحفة الوزراء ومرآت العرفاء

ازمحمدعلی‌شریف‌کرمانشاهی، که بایستی نگارندهٔ «احکام المدن» در کشوردادی باشد . بنام ناصرالدین‌شاه وصدراعظم آقا حسین ، در چهارده مقام ویك مقدمه [دیباجه] . در عرفان شیعی،درشب ۱۶ محرم ۱۲۹۳ بپایان رسانده است.[پایان نسخه].شعرهایی‌ازاودرستایش‌همان شاه و صدر اعظم و دیگران نیز در آن هست .
آغاز : الحمدلله الذی نزه قلوب اولیائه عن الالتفات الی ماسواه .

9921ـ دانشگاه ۲۸۰۱: نستعلیق خود نگارنده، ۲۴۰گ ۱۰س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۴۹] .

تحقیقات

از محمدسعید فاروقی .

9922ـ **مدینه**، عارف حکمت ۹ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

تحقیقات

از شیخ صفی‌الدین اردبیلی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۱۴ – ریحانة الادب ۲ : ۴۸۶ – دانشمندان آذربایجان : ۲۳۱ – مجمع‌الفصحاء ۱ : ۳۱۳ – تذکرة الشعراء، غنی : ۸۱.

9923ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۹ : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۰] .

تحقیقات

از خواجه محمد پارسا (۷۵۶ – ۸۲۲) (بنگرید : تفسیر : ۱۹). درعرفان و اخلاق و سلوك، که ابواب وفصول نداشته وخواجه‌محمد زاهدکابلی آنرا مبوب کرده ودیباجه‌ای ساخته باب ۱ـ توحید، چهارفصل: نماز، روزه، زکاة حج ۲ـ حصول کمال معرفت، مقامات و منازل اسماء وصفات خدا، آداب تلاوت . . . پانزده فصل ۳ـ مراتب توحید، شانزده فصل ۴ـ توبه دوازده فصل (فقر، زهد، قناعت، صبر، شکر، کفران نعمت، توکل وخوف‌ورجاء . . .) ۵ – حقایق‌الاشیاء وماهیاتها، نه‌فصل ۶ـ اصطلاحات صوفیان، بیست و یك فصل ۷ ـ لطایف سبعه، ده فصل . . . [نسخهٔ رضوی که ناقص است] . **آغاز:** الحمدلله الذی اخترع ماهیات الاشیاء بفیض وجوده وکساه حلل الوجود .

9924ـ **رضوی** ۱۱۷ اخلاق (۸۷۶۳) نستعلیق، انجام افتاده، نسخه پیش از **۱۰۹۷** نوشته شده‌که درآن تاریخ‌فهرست‌نسخه نگاشته شده است، ۱۵۶ گ ۳۰ س [ف . رضوی ۶ : ۳۹۸] .

9925ـ **قاهره**، دارالکتب: ۱۱ مجامیع فارسی : بدون تاریخ (گ ۴ — ۷) ۱۷ س [مخطوطات ۱ : ۷۰] .

تحقیقات

ازهمان خواجه محمد پارساکه دربالا یاد شد. گفتاری اخلاقی است و عرفانی، و بسیار عنوان‌قال حجة‌الاسلام دارد. **آغاز:** قال‌النبی ان‌الله سبحانه تجلی‌للناس عام و لابی‌بکرخاصة نفس ناطقه چون باهمگی قوی‌بنفس روحانی و جسمانی متوجه حضرت آدمیت شود .

9926ـ **مجلس** ۸۷۴۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۸۷**، زرین ، در پایان آمده : تمت – التحقیقات للمرشد ... خواجه محمد پارسا ، ۲۶۸ گ ۱۷ س [رؤیت] .

تحقیقات

از میرصدرالدین محمددشتکی، نگارندهٔ «شافع حشر : ۵۲» و جزآن . پس از تشویق برکشتن نفس فصلهایی است: فصل‌آنچه موجب نجاتست‌کسب علوم ریاضی وطبیعی والهی و... است، فصل علم طب ازبوفان‌بن لافح پیدا شده، فصل چون‌کیان چیزی نیستند وبکار نمی‌آیند ، فصل نفس انسانی حادث است . **آغاز :** من تحقیقات...که حسب‌التماس مولانا نظام‌گیلانی نوشته است. المنةلله ولرسوله‌وللعلماء. بدانکه حق سبحانه وتعالی هست وظاهر نیست.

9927ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۳۹: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص۳۶۵ – ۳۶۹) ، در پایان آمده: اناالعبد ... صدرالدین محمد بن منصوربن صدرالحسنی الحسینی الشیرازی الدشتکی [رؤیت] .

تحقیقات

از شاه نعمت‌الله ولی، دربارهٔ توحید و از او در این باره « تفسیر لااله‌الاالله : ۳۴ » و «توحیدیه : ۳۵» گذشت. واین یکی به نثر و

نظم است باعنوانهای تحقیق ، تحقیق. که آنرا نصرالله طرازی از عبدالرحمان جامی دانسته است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الانسان علی صورته لخلافته وجعل عینه... اعلم ان للتوحید لجة و ساحلاً .

9928ـ **تهران ،** خانقاه شاه نعمت‌الله ۱۳ مج : در دفتر مؤرخ **۸۴۳** ، آغاز برابر نمونه (ص ۵۵۳ – ۵۷۷ هامش) [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

9926ـ **ملك** ۵۲۹۸/۱۰ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ ۱۰ کلیات (۸۴ر – ۹۸ر هامش) [رؤیت] .

9930ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت: حسین ابدال نعمت‌اللهی، رمضان **۹۶۶**، درهامش نسخه آمده : توحید حرفی ، تحقیقات جامی، ودرفهرست ازآن عبدالرحمان جامی دانسته شده است [مخطوطات ۱: ۲۰۴].

9931ـ **سنا** ۳۷۲/۱۰: نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم، **۱۰۶۶**، این نسخه در (ص ۲۵۰ – ۲۵۹) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده‌است [نسخه‌ها ۶: ۵۸۰–۵۸۱].

9932 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۶ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۶ مجموعه رسایل او (۱۷۲ر – ۱۸۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9933 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت : درویش حسین کوثری **۱۱۵۳** (گ ۲۳۷ – ۲۴۱) درفهرست ازآن جامی یاد شده [مخطوطات ۱ : ۲۰۴] .

9934ـ **ملك** ۴۱۸۴: نستعلیق **۱۲۵۸** محمدعلی فرزند میرزا عزیز، همراه ۳۹ گفتار دیگر از همو (۹۷ر–۱۱۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9935ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۱۰ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۵۱ – ۶۰)، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۵۸۸] .

9936ـ **دانشگاه** ۴۳۲/۱ : نسخ محمد علی کرمانشاهی، **۱۲۸۹** (۲پ – ۲۹ر) [ف . دانشگاه ۳: ۴۴۰].

9937ـ **ملك** ۵۱۸/۲: نسخ شیخ محمد باقر گلپایگانی، در **۱۲۹۸** ، برای محمدحسین خان مؤتمن السلطان (ص ۱۲ – ۳۰) همراه ۲۲ گفتار دیگر ازهمو [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵۲] .

تحقیقات = تحقیق

از همان شاه نعمت‌الله . در فهرستها بدون نشانی بیشتر بدین نام یادشده است .

9938ـ **مجلس** ۶۶/۶ نجم : نوشتهٔ **۱۲۲۵**، درفهرست بنام « تحقیقات » یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

9939 ـ **عبدالحسین بیات** ۱۰ مج : نستعلیق رضاقلی خان هدایت، سدهٔ **۱۳** درفهرست بنام «تحقیق» یادشده‌است [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۷].

9940ـ **دانشگاه** ۴۲۰۹/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱–۲۹) همراه چندگفتار دیگر از همو، درفهرست بنام «تحقیقات» یاد شده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۴] .

9941ـ **شیراز** ، دکتر خاوری ۳/مج : تاریخ و نشانی بیشتر یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۲۶۸].

تحقیقات درحروف = حروف

از شاه نعمت‌الله، در ص ۱۱۱ گذشت.

تحقیق الاسلام = راه اهل سنت

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی ، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئٍ هالك : ۲۵» گذشت. به نثر و نظم، دراعتقادات. **آغاز:** اشهدان لااله

الاالله وحده لاشریك له، و اشهد ان محمد ...
رباعی: دانسته‌ام خدایتعالی که او یکی است.

9942ـ ملك ۴۲۶۲/۱۰۴ : نستعلیق ۱۱۰۹ شمارهٔ ۱۰۴ مجموعه رساله‌های او (۵۳۸پ-۵۴۱ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9943ـ سنا۱۴۹/۲۴ : تاریخ‌یادنشده: (ص ۱۶۸) همراه با ۲۳ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵].

تحقیق‌ایمانی = رساله درایمان

از شاه نعمت‌الله ولی‌که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئی هالك : ۲۵ » گذشت . تحقیق درایمان است بروش عرفان سنی ، درچند فصل و جز «تحقیق الایمان» اوست که در جلد دوم رساله‌های او(ص۱۶)چاپ دکتر نوربخش‌چاپ شده است. **آغاز:** ایهاالاخ المؤمن ارشدك‌الله و ایانا الی تحقیق الایمان . اعلم ان الایمان واجب‌علی‌البالغ... تصدیق خداومصطفی ایمان است .

9944ـ دانشگاه ۲۹۲۰/۳۴ : نسخ و نستعلیق ۸۴۳ - ۸۷۱ در مجموعه رساله‌های او(ص۳۲۶ - ۳۲۹) آغاز برابر نمونه ،در فهرست بنام «رسالهٔ‌ایمان» آمده [ف. دانشگاه ۱۰:۱۷۸۰] .

9945ـ سنا ۳۷۲/۳۶ : نستعلیق با تاریخ ۱۰۶۶-۱۰۸۴ در دفتر. این نسخه در (ص۳۹۵) مجمعه رساله‌های اوچاپ افست‌شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

9946ـ ملك ۴۲۶۲/۱۰۳ : نستعلیق ۱۱۰۹ شمارهٔ ۱۰۳ مجموعه رساله‌های او (۵۳۶ر-۵۳۸پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9947ـ سنا۱۴۹/۱۴ : تاریخ‌یادنشده: (ص ۱۴۵) با۲۳ گفتار دیگراز همو [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۴]

9948ـ قاهره ،دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه، در فهرست‌آمده: رسالة فی‌الایمان [مخطوطات۱. ۲۲۶] .

تحقیق‌الایمان

از همان شاه نعمت‌الله‌ولی، گفتاری بهمین‌نام ازاودرجلد دوم مجموعه رساله‌های او(ص۱۶) چاپ شده است. **آغاز:** الحمد لولیه و الصلاة علی نبیه یااخی... معلوم فرموده باشی‌که بناء

9949ـ مجلس ۳۰۶۷/۳۴ : شکسته نستعلیق خوش ۱۲۶۵ (ص۱۴۳-۱۴۴) [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۵].

تحقیق الایمان

ازهمان شاه نعمت‌الله که در بالا یاد شد . دراصول‌عقایدشیعی[عبدالحسین‌حایری]وارکان سلوك . **آغاز :** گرکسی پرسدت که ایمان چیست ـ صفت دین‌وشرط احسان چیست .

9950ـ مجلس ۳۰۶۷/۳۵ : شکسته نستعلیق خوش ۱۲۶۵ (ص ۱۴۴) همراه ۹۰ گفتاردیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۵] .

تحقیق درجنات

ازشاه نعمت‌الله، که در(ص۲۵۹ - ۲۶۲) مجموعه رساله‌های او و چاپ افست شده است.

9951ـ سنا ۳۷۲/۱۱ : نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم، ۱۰۶۶ همین نسخه در (ص ۲۵۹ - ۲۶۲) مجموعه رساله‌های او چاپ شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۱] .

تحقیق القیامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. به نثرونظم دربارهٔ قیامت و ساعت و نشأت انسان. **آغاز:** الحمدلله الذی انشأ اعیاناً ثابة فی علمه اولاً ،

وانشأ ارواحا ... نشأت انسان اگرخواهی که دانی بیگمان .

9952ـ ملك ۴۲۶۲: نستعلیق**۱۱۰۹** ضمن کلیات او، دراین نسخه نام وعنوانی ندارد. آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9953ـ ملك۴۱۸۴/۷: نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۲۴پ ـ ۱۲۶پ) همراه ۳۹ گفتار دیگر از همو. درنسخه «تحقیق القیامه» یادشده است [رؤیت].

تحقیق درمعنی ولایت = حقیقت المحمدیه

ازشاه نعمت‌الله ولی که یاداو دربالاگذشت به نثرونظم. که درجلد چهارم «مجموعه رسائل شاه نعمت‌الله» چاپ دکتر نوربخش (ص ۳۷ ـ ۴۱) بعنوان « تحقیق در معنی ولایت » بچاپ رسیده‌است. **آغاز:** هوالاول والاخر والظاهر والباطن، وبکل‌شیئ علیم. بیت: عارفانه‌سخن بجان بشنو .

9954 ـ ملك ۴۲۶۲/۵۸ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد**۱۱۰۹** شمارهٔ ۵۸ مجموعه رسایل او(۳۲۳ر ـ ۳۲۵ر)[رؤیت].

9955ـ سنا ۳۷۲/۸: نستعلیق**۱۰۶۶** همراه ۸۵ گفتار دیگرازهمو در نسخه «تحقیق درمعنی ولایت» یادشده‌است[نسخه‌ها۶: ۵۸۱].

9956 ـ مجلس ۳۰۶۷/۸ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۴۶ ـ ۴۸)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «رساله در تحقیق ولایت» یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۴ ـ ف مجلس ۱۰ : ۵۸۷] .

تحقیق درنفس = نفس

تحقیق ذکرالله

ازمحمد دهدار (بنگرید: الف انسانیت: ۳).

9957ـ تهران، دکترمهدی بیانی ۲۵ مج: باتاریخ**۱۰۶۸** دردفتری‌که دربندرسورت نوشته شده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۴] .

تحقیق درعالم خیال = خیال ومثال

تحقیق نامه

برحسب اشارت پیشوای خلاصهٔ دودمان کلمه‌ای چند از تحقیقات «جاودان نامهٔ الهی» درپنج تحقیق املاکرده و «تحقیق‌نامه» موسوم گشت: تحقیق اول دربیان سررشتهٔ مقصود یعنی اصل و منشأ مکونات و مخلوقات، تحقیق دوم درسرمن‌عرف نفسه فقد عرف ربه ، تحقیق سیم دراعتقاد عددیب درخلقت اشیاء وقواعد دین ، تحقیق چهـارم در بیان سر و سبب منقسم شده عددیب، تحقیق‌پنجم دربیان‌ختم نبوت [دیباجه باختصار]. **آغاز :** شکر وسپاس وحمد بیقیاس حضرت احد قدیمی را ... اما بعد ، برحسب اشارت جناب.. محکوم‌اسم وهاب، منظور نظر رؤف...کلمه‌ای چند.

بنگرید: تاریخ باطنیان‌گیلان (نقطویان) جزوهٔ۱۳ ایران‌کوده ـ العراق‌بین الاحتلالین عزاوی : ۲۴۶ ـ ۲۵۴ ـ ف . دانشگاه ۱ : ۸۰ و ۲ : ۱۱۰ و ۱۱ : ۲۴۷۶ .

9958ـ موزهٔ بریتانیا Or ۶۳۸۰: همراه باوصیت‌نامه ، بشارت نامه ، هدایت‌نامه باتاریخهای **۹۹۹ ـ ۱۰۰۴** در فهرست بدون نشانی‌دیگر دربخش حروفی‌یادشده [نسخه‌ها۴: ۶۶۳] .

9959ـ دانشگاه۳۴۶۹/۳۵: نسخ سدهٔ **۱۲** (ص۲۱۴ ـ ۲۸۱) آغاز برابر نمونه ، همراه چندرسالهٔ دیگرحروفی: جاودان نامه، عرش‌نامه، همین‌کتاب، وصیت‌نامه، مثنوی[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۶] .

تخلیه و تجلیه = رساله . . .

گفتاریست درسیر وسلوك عرفانی. **آغاز:** امابعد، بدان‌ای برادر عزیزکه راه بسوی‌قرب حق... منحصراست بدوچیز : تخلیه وتجلیه .

9960ـ دانشگاه ۳۷۸۳/۵: نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۸** در دفتر (ص۳۳ـ۳۶) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۰] .

تخم و برگ

ناشناخته. درعرفان .

9961ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو ۲قف۷: تاریخ‌و نشانی بیشتر یاد نشده(ص۱ـ۱۵) [مخطوطات . سرفرازعلی رضوی : ۳۰] .

تذکره

ناشناخته، گویاازنویسندهٔ نسخه، دراخلاق و سلوك و تصوف ، از گفته‌های صوفیان بنام . **آغاز :** (پس از دو سطرخطبه) اما بعد این منتخبات چندیست ازکلمات مبارکهٔ مشایخ‌کبار طریقت مرتضویه‌ع که برچیده شده است ، که در هریك اسرار وفتوحات قلبیه .

9962ـ رضوی ۱۱۸اخلاق (۸۴۲۹) نستعلیق میرزاآقا سلماسی، سلخ‌شعبان**۱۲۹۸**، ۲۴گ ۱۷س [ف . رضوی ۶ : ۳۹۹] .

تذکره

ناشناخته .

9963ـ مجلس ۹۱/۴ نجم: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

تذکرهٔ اعیان ثابته

ناشناخته. **آغاز:** لااله‌الاالله محمدرسول الله. بدانکه ای‌عزیزاول هیچ نبود.

9964ـ قاهره ، دارالکتب ۴ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق بی‌تاریخ (گ۱۲ـ۱۳ پ) [مخطوطات ۱ : ۷۲] .

تذکره و موعظه =علم . . .

درنسخهٔ موزه نام نگارنده نیامده ، و در فهرست بعنوان «کتاب در علم تذکره وموعظه» یادشده است. در هشتاد و چهارباب و هربابی بنام یکی ازفضایل ، با آیتهای قرآن و اخبار پیامبرو‌داستانهای پیران‌ومشایخ. فهرست بابها دردیباجه‌هست. بایدازنگارندهٔ«اسرارالابرار» باشد ، که با همین نسخه در یك مجموعه است که او نیز شناخته نیست[دانش پژوه]. **آغاز:** الحمدلله القدیم‌الفاطرالعظیم القادرالقاهرالغنی الغافر...امابعدبدانکه این‌کتابی است‌که‌جمع شده‌است‌درعلم تذکره و موعظه ومبوب شده‌است بهشتاد وچهارباب وهربابی‌به‌آیتی‌ازکلام‌باری.

9965ـ تهران ، موزهٔ ۳۵۹۲/۱ : نستعلیق‌غیاث‌الدین‌فرزندابراهیم‌معلم‌بلکیجانی، پنجشنبهٔ۱۶ع۲/**۹۸۷** (۱پ ـ ۱۴۶پ) سپس گزیدهٔ « تذکرة الاولیاء » عطار بنام «اسرار۔ الابرار» که‌گویا ازهمین نگارنده باشد ، وقف شاه‌عباس برآستانهٔ‌شیخ‌صفی در۱۰۱۷ [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۴].

تذکره

دربخش تاریخ خواهدآمد .

ترجمهٔ آداب‌السلوك = ترجمهٔ سیرو سلوك

ترجمهٔ احیاء علوم‌الدین

متن از غزالی که یاد او در « الاباحیه : ۷۲۶»گذشت. مترجم می‌نویسد: درواخرسال ۶۲۰ خدمت مؤید‌الملك محمد فرزند فخرـ الملك ابوسعید جنید رسیدم ، اشارت کرد که احیاء العلوم‌را بپارسی‌درآورم [فیلمها :۴۸].

بنگرید: پیشگفتار چاپ ترجمهٔ احیاء علوم الدین از خدیو جم.

9966ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۱۹۴: سدهٔ **۷**، ۶۰۰ص. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۶۲ هست [فیلمها : ۴۸].

9967 ـ **حلب**، احمدیه اوقاف : نستعلیق کهن با تاریخ تملك **۹۵۵** : آغاز دو برگ افتاده. ترجمهٔ نیمهٔ یکم تا آخرین کتاب «آداب معیشت» را دارد [سید عبد العزیز طباطبائی].

9968 ـ **مصطفی عاطف افندی** ۱۳۸۶ : نسخ تاریخ یادنشده، ۴۷۵گ ۱۷س **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۳ هست [فیلمها : ۴۸].

ترجمهٔ احیاء علوم الدین

متن از همان محمد غزالی که در بالا یاد شد، ترجمه از مؤیدالدین محمد خوارزمی. نصرالله طرازی می‌افزاید: گویا از محمد فرزند مؤید الدین بغدادی معروف به‌خوارزمی، درگذشتهٔ ۵۴۵ نگارندهٔ «التوسل و التوسل الی الترسل» باشد. **آغاز**: (ربع سوم ـ مهلکات) حمد بیحد وثنای متضاعف آن خدای را که دلها و خواطر پیش ادراك جلال او سرگردان و بیهوش است.

9969ـ **قاهره**، دارالکتب: ۱۶ تصوف فارسی طلعت: نسخ زیبای اسماعیل فرزند ملا بخشی مراغی **۱۰۸۷-۱۰۸۹** ربع سوم (مهلکات) و ربع چهارم (منجیات) و هریك با سرلوح برای امیر آق سلطان فرزند شیرخان مکری در ۷۲۵گ ۲۵س نوشته‌شده [مخطوطات ۱: ۷۵].

ترجمهٔ اسرار العباده

متن از سید کاظم رشتی، نگارندهٔ «اصول دین : ۸۸۲» و جز آن. ترجمه از حسن فرزند محمد تقی.

9970ـ**مشهد**، عبدالحمید مولوی: نسخ تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۱].

ترجمه و شرح الاصول العشرة

متن از نجم‌الدین کبری خیوقی، که یاد او در «آداب صوفیه : ۱۰۱۲» گذشت. ترجمه از رضی‌الدین ملا عبدالغفور لاری که «تکملهٔ نفحات الانس» را نگاشته است. در آغاز سه راه وصول را یاد می‌کند: ۱ـ اهل معاملات ۲ـ ارباب مجاهده ۳ـ راه سائرین الی‌الله، و این یکی را بر می‌گزیند. **آغاز**: الحمدلله الذی هدانا وماکنا لنهتدی لولا ان هدانا الله ... اما بعد، گوید فقیر قلیل البضاعة.

9971ـ **مجلس** ۴۸۶۸/۲۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۲۹۶پ - ۳۱۴پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9972ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۵ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه (گ ۲۲۸پ - ۲۴۹) در فهرست «شرح رسالهٔ غریبه فی‌السلوك» یاد شده [مخطوطات ۱ : ۳۳۲].

ترجمهٔ الاصول العشرة

متن از همان نجم‌الدین خیوقی که در بالا یاد شد. ترجمه از محمد دهدار، باید دید با «عشرهٔ کامله = ملکات انسانی» او چه جدایی دارد.

9973ـ **الهیات** ۳/۵۷۰ د: نستعلیق باتاریخ **۱۱۹۱** در دفتر بهمین خامه (۱۹۰پ ـ ۱۱۴ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۸، ۳۳۲].

ترجمهٔ انوار الولایه

متن از قطب‌الدین محمد ذهبی نی‌ریزی درگذشتهٔ ۱۱۷۳. ترجمه از حاج میرزا محسن حالی اردبیلی نگارندهٔ «بصائر الدرجات : ۱۰۶۴» که قصیدهٔ «عشقیهٔ» همین ذهبی را نیز

بفارسی درآورده است.

9974ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲/۲۲۷: باتاریخ **۱۳۸۱** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۲۲۳].

ترجمهٔ اسنی المفاخر =

ترجمهٔ المفاخر

ترجمهٔ التحصین

التحصین فی صفات العارفین، از احمد بن محمد بن فهد حلی (۷۵۷-۸۴۱) در سه قطب: عزلت، آداب آن، فوائد آن. ترجمه از دانشمندی شیعی که از سعدی و عرفی نام می‌برد.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۹۸.

9975ـ **دانشگاه** ۵/۱۶۰۸: نستعلیق سدهٔ یازدهم. باتاریخ ۲۷ ع ۲/**۱۰۷۹** در شمارهٔ ۲ دفتر (۶۵ر-۱۲۷پ) نسخهٔ مغشوش، آغاز و انجام افتاده، ۱۳۱ گ [ف. دانشگاه ۸: ۲۰۱].

ترجمة التعرف لمذهب التصوف =

شرح التعرف

ترجمهٔ حلیة الابدال

متن از محیی الدین اعرابی (۵۶۰-۶۳۸) که بسال ۵۹۹ نگاشته است. ترجمه بدستور بزرگی که شناخته نیست. **آغاز:** حمد بی نهایت و بیغایت مخصوص یزدانی است که اشیاء مکونات وذوات موجودات.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۱۶

9976ـ **دانشگاه** ۵/۲۵۸۱: نستعلیق نستعلیق شیخ علی فرزند محمود کاتب ۲۵ شوال **۱۰۶۳** (ص ۱۹۳-۲۰۸) [ف دانشگاه ۹: ۱۳۸۱]

ترجمهٔ حیاة النفس

در بخش کلام ص ۹۱۷ گذشت.

ترجمهٔ دوازده امام = شرح مناقب...

ترجمهٔ رسالهٔ تفاحیه = سیب نامه

از ارسطو، بابا افضل. در ص ۸۰۶ گذشت

ترجمهٔ الرسالة الشوقیه

الرسالة الشوقیه یا الکلمات الذوقیة و النکات الذوقیه از شهاب الدین سهروردی، ترجمه از حسام الدین فرزند یحیی لاهیجی نگارندهٔ «نفس: ۸۵۵». سپس چون این ترجمه دشوار بود آنرا در یک مقدمه و هشت فصل گزارش کرده و گزارش را در سرآغاز ترجمه جای داده است. **آغاز:** حمداً لمن حمد لذاته الحمید فی القرآن المجید، هو الاول و الاخر ... به‌عباراتی واضح ترجمه نموده از زلل وخطا.

9977ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۵/۵۶۶: نوشتهٔ محمد فرزند محمود کلای مازندرانی، **۱۰۹۰**، همراه «نفس: 7953» از همو با حاشیه‌هایی از نگارنده [نسخه‌ها ۵: ۴۱۲ - [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

ترجمهٔ عشقیه

متن از قطب الدین محمد ذهبی نی‌ریزی ترجمه از حاج میرزا محسن حالی اردبیلی نگارندهٔ «بصائر الدرجات: ۱۰۶۴» وجز آن. که «انوار الولایة: ۱۰۸۲» او را نیز ترجمه کرده است. زنده در ۱۳۱۵.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۲۶ - مؤلفین مشار ۵: ۲۱۳.

9978ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲/۲۲۶: بخامهٔ نگارنده همراه با «تمیز المشرب» مؤرخ **۱۳۱۵** [نسخه‌ها ۵: ۲۲۲].

ترجمهٔ رساله در عشق

در بخش فلسفه ص ۷۵۹ گذشت.

ترجمهٔ رسالهٔ قشیری = قشیریه

متن از عبدالکریم فرزند هوزان از مردمان

سدهٔ پنجم خراسان، در اصول عقاید تصوف، ترجمه گویا از ابوعلی حسن فرزند احمد عثمانی. این کتاب از روی دو نسخه بکوشش استاد فروزانفر در ۱۳۴۷خ چاپ شده است. (خواجه امام ابوعلی احمدعثمانی). نسختی از ترجمهٔ این رساله را بروزگار ابوالفتوح عبدالرحمان فرزند محمد نیشابوری از خراسان بکرمان آورده بودند، شیخ احمد فرزند ابراهیم پارسا خواست تا نسختی از آن خود داشته باشد، دید که آن سقیم و نادرست است، از ابوالفتح نیشابوری خواستند تا بدان بنگرد، و او خواسته بود که خود از نو آنرا بپارسی در آورد و در گذشت [دانش پژوه].

بنگرید: راهنمای کتاب ۱۰: ۲۸۸ - پیشگفتار چاپ از آقای فروزانفر.

9979- موزهٔ بریتانیا Or۴۱۱۸: نسخ محمد فرزند عمر قزوینی، ذیحجهٔ **۶۰۱** در بغداد ۲۹۱ گ ۱۵س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۸۴ هست [فیلمها: ۱۰۶].

9980- ایاصوفیا ۲۰۷۷: نوشتهٔ میانه های شوال **۸۵۹** (۱۱۳ پ - ۲۷۳). **فیلم** آن در دانشگاه ش**۹۵۴** هست [فیلمها: ۱۰۶].

9981- لالااسماعیل، سلیمانیه ۱۲۰: نوشته برای وزیری، تاریخ یادنشده، ۱۹۶ گ ۲۱س. **فیلم** آن در دانشگاه هست [فیلمها: ۱۰۶].

ترجمهٔ رسالة الوصول

در ص۷۵۹ گذشت.

ترجمهٔ رشف النصایح = شرح ...

متن «رشف النصایح الایمانیة وکشف الفضایح الیونانیه» از شهاب الدین ابوحفص عمر فرزند محمد سهروردی (۵۳۹-۶۳۲)، که در روزگار ناصر لدین الله عباسی (۵۷۵-۶۲۲) در پانزده بخش نگاشته است. ترجمه از معین الدین علی فرزند جلال الدین محمد معلم یزدی، برای نصرة الدین شاه یحیی فرزند شاه ولی آویجی فرزند شرف الدین شاه مظفر فرزند مبارزالدین محمد فرزند منصور، ششمین فرمانروای خاندان مظفری، در ۷۷۴. مترجم تاریخ نگارش متن را سال ۶۲۱ یاد کرده است. **آغاز**: ...حمد و ثنایی که روح قدس از املای صحایف آن بلطایف اسرار.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۷۸ (سهروردی) و ۱۱: ۲۳۸ (رشف النصایح) - مجالس المؤمنین ۲۷۵ (سهروردی) - طرایق الحقایق ۱: ۲۸۹ - مجمع الفصحاء ۱: ۳۱۲ - مؤلفین مشار ۴: ۶۳۴ - ف. دانشگاه ۳: ۴۴۸ (رشف النصایح) کشف الظنون ۱: ۹۰۵ (ترجمهٔ رشف النصایح)

9982- سپهسالار ۱/۱۳۴۶: نستعلیق محمد صالح فرزند محمود فرزند برهان، در ۱۵ج۲/**۱۰۳۵**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۱۷س [ف. سپهسالار ۳: ۴۱۴].

9983- موزهٔ بریتانیا Add ۲۳۵۸۰/۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده، در فهرست آمده گویا از معین الدین یزدی **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۴۹۵ هست [فیلمها ۱: ۶۰۷].

9984- قاهره، دارالکتب ۱ فنون متنوعه: تاریخ یادنشده. **آغاز**: حمدله. الحمد علی کل حال. در فهرست آمده: لعله لمعین الدین الیزدی، ۲۳۱ گ ۱۵س [ف. فارسی خدیوی: ۵۱۷ - ف. مخطوطات ۳۳۱].

ترجمهٔ الزوراء

متن از دوانی که یاد او در «جبر و اختیار: ۷۷۱» گذشت. ترجمه از میر شجاع الدین محمود.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۲۹ (دوانی) و ۱۲: ۶۳ (الزوراء).

9985_ آصفیه ۳۱/۳ مجموعه : بـا تاریخ ۱۰۵۳ در دفتر ، ۹گ [ف . آصفیه ، میرعثمان علی ۲ : ۴۶۹] .

ترجمهٔ سیر و سلوك

متن ازسید محمد کاظم رشتی شیخی ، که یاد او در «اصول دین : ۸۸۲» گذشت. برای ملا امین بسال ۱۲۳۸ در سیروان از دیههای رشت. ترجمه بدستورنگارنده از حسین فرزند علی تبریزی خسرو شاهی ، در چهارشنبهٔ ۱۴ شوال ۱۲۴۲ درسه مقاله.وچاپ‌شده است. در برخی از نسخه‌ها نام مترجـم نیامـده است . (بنگرید : سیروسلوك ازهمو درهمین بخش) .

بنگرید : ذریعه ۲۸۲:۱۲، ۲۸۳ ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۱۷ ، ۱۱۸ ـ ف . مشار : ۹۹۲ .

9986_ اصفهان، روضاتی: نسخ‌زیبای علی فرزند ملا زین‌العابدین منجم تبریزی ، سه‌شنبهٔ ۲۸رجب ۱۲۴۷ درکربلا [یادداشتهای آقای روضاتی] .

9987_ تهران، اصغرمهدوی ۳۴۶/۳، نسخ سه‌شنبهٔ ۴ ذیقعدهٔ ۱۲۴۸ ، در فهرست از نگارنده نام برده نشده و خسروشاهی نویسندهٔ نسخه دانسته شده‌است [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۴].

9988_ اهواز، سید محمد جزایری: نوشتهٔ حاج بابا خویی تبریزی‌شیرازی، ۱۲۶۳، در سه مقاله : آغاز افتاده است ومترجم شناخته نشده است [ذریعه ۱۲ : ۲۸۲] .

9989_ ملك ۱۸۵۱ : نسخ ۱۲۹۳ ، ۶۸گ۱۲س نام‌مترجم درفهرست‌حسین‌تبریزی خسروشاهی یادشده است [ف . ملك : ۱۳۴].

9990_ رضوی۱۱۹ اخلاق(۳۵۱۸): شکسته نستعلیق، نام مترجم در فهرست نیامده است. آغاز:... پس می‌گوید بندهٔ ... که به درستی‌که جماعتی از دوستان واصحاب خالص، آن‌چنان‌کسانیکه، ۵۵ گ۱۷س[ف. رضوی ۶: ۳۹۹] .

9991_ قاهره، دارالکتب ۴۴۵۸س: نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، درفهرست نگارنده شناسانده شده است ، ۵۸ گ ۱۲ س [مخطوطات ۱ : ۸۱] .

ترجمهٔ شرف الفقر

متن از شیخ کبیر ابوعبدالله محمد فرزند خفیف فرزنداسفکشاد شیرازی، درگذشتهٔ۳۹۱. ترجمه ازعبدالرحیم فرزندمحمد فرزندمحمود [دیباجه] . اسماعیل پاشا از متن بنام « شرف الفقراء علی‌الاغنیاء» وتاریخ مرگ اورا ۳۷۱ یادکرده است. آغاز : الحمدلله الذی زین ـ الفقراء بشرف‌الفقر ... وبعد، چنین‌گوید ... عبدالرحیم‌بن(محمدبن) محمود... خواست‌که کتاب «شرف الفقراء»ازتصانیف .

بنگرید : ذیل کشف الظنون ۲ : ۴۷ ـ هدیة العارفین ۲ : ۴۹ .

9992_ اصفهان، سیدمحمدعلی‌روضاتی: نسخ سدهٔ ۹، دریك مجموعه (۱ ر ـ ۳۱ ر) [نسخه‌ها ۵ : ۱۳۲] .

ترجمهٔ الشریعه = فضیلة الشریعه

از ملامحسن فیض‌کاشی ، نگارندهٔ «امانت ۵» وجزآن. بدستور شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) بسال ۱۰۵۵ ، در هشت در، در معنی شریعت وکیفیت سلوك و ثواب و گناه ساخته و در۱۲۶۰ وپس‌ازآن چاپ شده است. آغاز: سپاس و ستایش مرخدایرا که خلایق را برای پرستش .

بنگرید : ذریعه۴ : ۱۰۹ ـمحجة البیضاء ۱۸:۲ ، ۳۳ ، ۴۲ ـ ف. مشار :۶۰۴ .

9993_ دانشگاه ۴۴۳۷/۱: نسخ‌سدهٔ

۱۱ باتاریخ **۱۰۸۰** در دفتر (۲پ – ۴۲ر) ، تاریخ نگارش درفهرست محرم ۷۳ یادشده‌است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۶] .

9994 **– سپهسالار** ۶۳۹۸/۵: سدهٔ **۱۱** (۸۴پ – ۱۳۰پ) [ف . سپهسالار ۳: ۴۱۶] .

9995 **– دانشگاه** ۲۷۰۳/۱ : نستعلیق فرج‌الله جهانشاهی ، ع ۱/**۱۲۶۴** (۱پ – ۱۶پ) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۴] .

9996 **– الهیات** ۵۵۱/۳د: تاریخ یاد نشده (۹۲ پ – ۱۲۷ پ) [ف . الهیات ۱ : ۳۲۵] .

9997 **– نجف**، امیرالمؤمنین ۲۲۹۷/۲ : بخامهٔ شاگرد نگارنده محمدشفیع فرزندمحمد مقیم بروزگار نگارنده ، آغاز برابر نمونه ، [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

ترجمهٔ عوارف المعارف

متن از سهروردی ، نگـارنـدهٔ « رشف النصایح :۱۰۸۴» درشصت‌وسه باب، ترجمه از اسماعیل فرزند عبدالمؤمن نگارندهٔ «تحفةاهل الوصول:۱۰۷۴» مریدعبدالسلام‌سیخی کامنوی، و بدستور هم‌و بسال ۶۶۵ در شصت و سه باب ساخته است . چلبی از این ترجمه یاد نکرده است (بنگرید : ترجمهٔ پرسش وپاسخ :۷۵۶) بنگرید: کشف‌الظنون۲: ۱۲۹ (عوارف).

9998 **– نورخان‌واله** ۱۷۹: نستعلیق ۱۵رجب **۸۵۱**، ۲۰۸ گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۱۴۳] .

9999 **– موزهٔ بریتانیا** Or ۷۹۸۹: نوشتهٔ ۲۴شعبان **۸۹۷** ، ۱۲۶ گ۱۹ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۷۸ هست [فیلمها : ۵۰] .

10000 **– مرادمحمد بخاری** ۱۸۹ : نسخ تاریخ یادنشده، ۱۳۰ گ ۲۱س. **فیلم** آن دردانشگاه ۵۸۵هست [فیلمها : ۵۰] .

ترجمهٔ عوارف المعارف

متن ازهمان سهروردی، درشصت‌وسه باب ودوبار درمصرچاپ شده. ترجمه‌از کمال‌زاده. چلبی ازدو ترجمهٔ فارسی آن یادکرده که این هیچیك ازآندو نباید باشد [دانش پژوه] .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۵۵ (عوارف) – کشف الظنون ۲: ۱۱۷۷ (عوارف)– ذیل‌کشف الظنون ۲ : ۱۲۹ (شرح‌عوارف) – ف. عربی مشار : ۶۴۰ (عوارف) .

10001 **– مدینه**، عارف حکمة۳۹ف ع م : مؤرخ **۹۰۵** [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۱] .

ترجمةالعوارف = مصباح الهدایه

ترجمهٔ العوارف = ذیل عوارف

ترجمهٔ العوارف = نجات‌السالکین

ترجمهٔ غوثیه

متن ازشیخ محیی‌الدین، ترجمه ازحسن گیلانی. [دانش‌پژوه] یا حسن‌گنجه‌ای [گلچین معانی] که ازوست : عشق وعاشق ومعشوق .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۱۶ — روضات الجنات : ۴۴۱ – مؤلفین مشار ۳: ۹۰۱.

10002 **– بادلیان**۲/۲۰ .M.S: با تاریخ **۱۰۸۵** دردفتر. همراه با «عشق وعاشق ومعشوق»ازهمو. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۱۰۳۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۱] .

10003 **– مجلس** ۶۶/۳ نجم : نوشتهٔ **۱۲۲۵** در فهرست بنام «رسالهٔ غوثیه» ازحسن گنجه‌ای یاشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

ترجمهٔ فصل الخطاب

از حاج میرزا محسن عماد الفقرا حالی اردبیلی، که یاداودره بصایر الدرجات :۱۰۶۴» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۲۱ و ۹ : ۲۲۶ (ترجمهٔ الغررو الدرر) و ۱۶ : ۲۲۹ (فصل الخطاب) .

10004ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۱/ ۲۲۷ : باتاریخ **۱۳۸۱** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳] .

ترجمهٔ قشیریه = ترجمهٔ رسالهٔ قشیریه

ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه

متن از ابن‌سینا که بنامهای «النفسیه» و «الورقانیة» و « القصیدة‌الغراء » خوانده شده قصیده‌ایست عرفانی در ۲۰ بیت درهبوط نفس و تعلق آن ببدن، وجدائی نفس‌ازبدن. باسرآغاز هبطت الیك‌من‌المحل‌الارفع. ترجمه ناشناخته. حاج ملاهادی این قصیده را بفارسی درآورده و در « اسرار الحکم : ۷۳۲ » خود گنجانده است .

بنگرید : ذریعه ۱۷:۱۲۱ـ ف. مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی : ۱۹۵ ـ لغت نامهٔ دهخدا (ابوعلی) ۱ : ۶۵۳ .

10005ـ **مجلس** ۱۸۴۳/۳ : تاریخ یادنشده (ص۱۳۴ ـ ۱۴۲) ، ضمن یك‌گزارش عربی ناشناخته بیست بیت آن را در ۲۰ بیت بفارسی‌برگردانده‌شده‌است. **آغاز:** نزول کرد بنزدت زعالم بالا ـ زآشیانهٔ عزت‌کبوتر ورقاء فهرست نگار از واژهٔ سلیم در این بیت بگمان سراینده را متخلص به‌سلیم یادکرده است: پس ای‌**سلیم**‌کنون حاجتش نگرددروا [ف. مجلس ۵ : ۳۴۶] .

10006ـ **تهران** ، ملی ۸۸۴ : تاریخ یاد نشده ، و نیز به‌نظم است ، چاپ تهران در «جشن نامهٔ ابن‌سینا ۱ : ۱۱۸» [ف. مصنفات مهدوی : ۱۹۷] .

ترجمهٔ قصیدهٔ نونیهٔ بستی

متن از ابوالفتح بستی . ترجمه از بدر جاجرمی، بدرالدین‌محمدفرزند بدرخراسانی سپاهانی، از سرایندگان سدهٔ ۷ـ۸ که «مونس الابرار» را بسال ۷۴۱ بانجام رسانده است و درتاریخ مرگ اواختلاف‌است. **آغاز:** (متن) زیادة المرء فی‌دنیاه نقصان، ترجمه: هرکمالی که زدنیاست همه نقصان است ـ سودکان محض نکوئی نبود خسرانست .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۲۸ و۹ : ۱۲۸ و ۱۸ : ۱۳۵ ـ مجمع الفصحاء ۱ : ۱۶۸ ـ آتشکدهٔ‌آذر : ۷۱ ـ ریحانة الادب ۱ : ۲۴۱

10007ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۹: نسخ و نستعلیق باتاریخ **۹۱۲** در دفتر (ص ۱۰۴۵ ـ ۱۰۵۱)، آغازبرابرنمونه، درفهرست‌سراینده نام برده‌نشده است [ف. دانشگاه ۱۰۰۲:۹].

10008ـ **تهران**، ادبیات ۵۹ج: سدهٔ **۱۱**، ضمن «خلاصة الاشعار و زبدة‌الافکار» تقی الدین‌کاشی (۳۲۹ر ـ ۳۳۰ر) [ف. ادبیات ۱ : ۲۲۳] .

10009ـ**دانشگاه**۳۸۰۶/۳: باتاریخ **۱۳۰۰** دردفتر، متن بنام «عنوان‌الحکم» است باترجمهٔ‌آن [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۸۷] .

ترجمهٔ قصیدهٔ نونیهٔ بستی

متن ازابوالفتح بستی ، علی فرزند محمد فرزند حسین، درگذشتهٔ ۴۰۰یا۴۰۱. **آغاز:** زیادالمرءفی‌دنیاه‌نقصان. ترجمه‌های‌ناشناخته.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۶ ، ۱۲۸، ۱۳۴ و۱۷ : ۱۳۵ ـ معالم العلماء : ۱۴۱ ـ مجمع الفصحا ۱ : ۷ ـ ریحانة الادب ۵ : ۱۴۶ ـ هدیـة الاحباب : ۳۲ ـ معجم الادبـاء ۱۴ : ۱۹۱ ـ هدیة‌العارفین ۱ : ۶۸۵.

10010ـ **ادبیات** ۷۰/۸ج : نستعلیق

ونسخ کهن سدهٔ **۷-۸** متن است باترجمهٔ فارسی به‌نظم ونونی (۶۵پ-۶۸پ) و این ترجمه‌جز ترجمه، بدرجاجرمی است[ف. ادبیات۱: ۱۶۱]

10011- **قاهره**، دارالکتب مجامیع ترکی طلعت ۶۳: تاریخ یاد نشده (گ ۹۸ - ۹۹)، ترجمه و گزارش است.

10012- **قاهره**، دارالکتب، مجامیع ترکی طلعت ۱۲۵: نسخ، تاریخ یاد نشده، دو ترجمه است نخست فارسی و سپس ترکی (گ ۱۷ - ۲۷) [مخطوطات ۱ : ۹۰].

ترجمهٔ المدخل المفید

متن ازمحیی‌الدین اندلسی، محمد فرزند علی (۵۶۰ - ۶۳۸). ترجمه از ملا محسن سبزواری [گلچین معانی]. چلبی‌دوکتاب یکی بنام «المدخل الی علم الحروف» و دیگری «المدخل‌الی‌المقصد»ازابن‌العربی‌یادکرده‌است.

بنگرید: کشف الظنون ۲ : ۱۶۴۱، ۱۶۴۳ - مؤلفین مشار ۵ : ۹۰۴ - ریاض العارفین: ۲۱۷ - نفحات‌الانس ۲۸۶، ۴۹۲ چ نولکشور - ریحانة‌الادب ۳ : ۴۹۶.

10013-14- **مجلس** ۱ و۲۴۴۷/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳**، بگمان ترجمهٔ هردوگفتار ابن‌العربی باشد: یکی(ص۱-۱۴۸) و دیگری (ص۱۴۹ - ۷۴۳) که هردو در فهرست بنام «مدخل‌المفید» یادشده‌است [نسخه‌ها۵: ۱۸۳].

ترجمهٔ مشارق الانوار

از بندگی مخدوم.

10015- **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۱۳۲ق۲: تاریخ ونشانی بیشتریاد نشده، ۲۳۲ ص [مخطوطات. سرفراز علی رضوی: ۴۳].

ترجمهٔ مصباح الشریعه

متن در اخلاق عرفانی منسوب به‌حضرت صادق بارها چاپ شده. ترجمه از عبدالکریم قمی متخلص به کوثر، در ۱۵ شوال ۱۲۸۳ [پایان نسخه].

بنگرید: ذریعه ۴ : ۱۳۵.

10016- **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۲۷: نوشتهٔ خود نگارنده، ۱۵شوال **۱۲۸۳**، ۱۷۷ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبائی].

ترجمهٔ مصباح الشریعه = ضیاء المصباح

ترجمهٔ اسنی المفاخر فی مناقب الشیخ عبدالقادر

متن از عبدالله یافعی فرزند اسعد فرزند علی شافعی (۶۹۸-۷۶۸)، چلبی دوکتاب‌یکی بنام‌بالاویکی‌بنام«خلاصة‌المفاخرفی‌اخبارالشیخ عبدالقادر»ازاویادکرده‌است. ترجمه ازناشناس.

آغاز: حمدله.. قال‌اضعف‌عباداللهٔ‌اصلح‌الله‌شأنه، که چون کتاب «المفاخر...».

بنگرید: کشف الظنون ۱ : ۹۰ (اسنی المفاخر) و ۷۱۹ (خلاصة المفاخر) - هدیهٔ العارفین ۱ : ۴۶۵ (عبدالله یافعی).

10017- **قاهره**، دارالکتب ۲۷ - م تاریخ فارسی: نسخ سعدالله المشتهر به نعیمی الحایسی **۱۰۲۰**، آغاز برای نمونه، ۲۱۲ گ ۱۳ س [مخطوطات ۱ : ۹۴].

ترجمهٔ منازل السائرین = بصائر الدرجات

ترجمهٔ مناقب محیی الدین = شرح مناقب

ترجمهٔ منهاج العابدین

متن از حجة الاسلام غزالی (بنگرید:

الاباحیه: ۵۷۲۶ . درسیروسلوك ، که درانتساب آن به‌غزالی تردیدشده، ترجمه از عمر فرزند عبدالجبار فرزندعمرسعدی زهری‌ساوی فارسی شاگرد عفیف‌الدین محمود فرزند عبدالرحمان ساوی [دیباجهٔ نسخهٔ ۲۴۷ ادبیات]. چلبی از ترجمهٔ ترکی آن از الیاس نهانی در ۹۲۵ یاد کرده ونیز نسبت متن‌را به‌کسی دیگرنقل کرده است ولی ازترجمه‌های فارسی‌آن چیزی‌نگفته است. **آغاز:** حمدله. صلاة. چنین‌گوید ضعیف ترین خلق‌خدای بندهٔ‌گناهکار عمربن . . . که من‌کتاب «منهاج‌العابدین» که آخرین مصنفات امام .

بنگرید : غزالی نامه ، همایی : ۲۶۶- کشف الظنون ۲ : ۱۸۷۶ .

10018 ــ . . . . . . : نوشتهٔ محمد فرزند حسین فرزند علی، در۵ذیحجهٔ **۷۸۰** ، دارای دیباجه‌ای که نام مترجم را دارد و این دیباجه درنسخهٔ ادبیات نیست ولی ترجمهٔ متن این‌دو یکی است وخاتمه را نیزدارد‌که مترجم از آن استاد روایت کرده است [دانش پژوه ــ ف. ادبیات ۳ : ۶۴] .

10019 ــ **سلیمانیه**،چلبی عبدالله ۱۷۱ نسخ محمد فرزند ضیاء دامغانی، ۳ج۲/**۷۹۰** درفهرست فیلمها آمده: گویا از عمر ساوی ، ۲۸۲گ ۱۵س. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۵۰۶ هست [فیلمها : ۵۱]. آغاز افتاده و پایان کم دارد وبانسخهٔ ادبیات نیز جدایی دارد، عکس آن دردانشگاه ش۹۹۹ و ۱۰۰۱ هست [ف . ادبیات ۳ : ۶۴] .

10020 ــ **تهران**، ادبیات۲۴۷جوادی: نسخ اکمل الدین فرزند حاجی نورالدین ، ۷ محرم **۱۰۵۷** ، نسخهٔ کامل پاکیزه و گرانبها بادیباجه‌که نام نگارنده درآن‌آمده وپایان که نیز نام او و استادش و زنجیرهٔ روایت کتاب را دارد [ف. ادبیات ۳ : ۶۳] .

ترجمهٔ منهاج العابدین

متن از غزالی ، ترجمه از یوسف بدهـهٔ خوارزمی ایرچی‌صوفی‌چشتی هندی، درگذشتهٔ ۸۳۴ ، شاگرد و خلیفهٔ جلال الدین مخدوم جهانیان بخاری، درگذشتهٔ ۱۰ ذیحجهٔ۷۸۵ ، درهفت عقبه، که‌گویا دربمبئی چاپ شده است. [دانش پژوه] .

22 ــ 10021 ــ **دیوان‌هند** ۱۸۶۵ و۱۸۶۶ :تاریخ‌یادنشده ، دو نسخه است [ف . ادبیات۳ : ۶۶] .

10023 ــ **کتابخانهٔ بنگال** ۱۱۶۵ (ایوانف): تاریخ یادنشده [ف.ادبیات۳:۶۶].

10024 ــ **بانکی‌پور** ۱۳۷۹ : تاریخ یادنشده، ۱۶۲گ [ف . ادبیات ۳ : ۶۶] .

ترجمهٔ منهاج العابدین

متن ازغزالی، ترجمه ناشناخته .

10025 ــ **تبریز**، آقاحسین نخجوانی ۲۳۲۵ : نوشتهٔ **۱۰۵۵** ، ترجمه ایست سپس متن‌ازهمین‌تاریخها، مترجم‌درفهرست شناسانده نشده [نسخه‌ها۴: ۳۴۲ــ ف.ادبیات۳ :۶۶].

10026 ــ **اورشلیم**، ملی ودانشگاهی Ar۸-۲۲ : نوشته **۱۲۷۴** درماهان [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۹].

ترجمهٔ الوصول

در ص۷۵۹ گذشت .

ترجمهٔ هیاکل النور

متن از شهاب‌الدین یحیی سهروردی، که یاداو در «آواز پرجبرئیل : ۱۰۱۵» گذشت. ترجمه از جلال‌الدین محمد دوانـی نگارندهٔ «جبرو اختیار : ۷۷۱ » و حزآن . چلبی از

«شرح هیاکل‌النور» دوانی یادکرده واز اینکه فارسی است یا نه چیزی نگفته است . متن «هیاکل» دوبار چاپ شده‌است. **آغاز:** یاقیوم ایدنا بالنور وثبتنا علی‌النور، واحشرنا الی ـ النور... الهیکل الاول، بدان که جسم آنست مقصود باشارت بود .

بنگرید: کشف‌الظنون۲:۲۰۴۷(هیاکل) ف. عربی مشار : ۱۰۰۸ .

10027 ـ **قاهره** ، دارالکتب : ۳۷ مجامیع‌فارسی طلعت: نستعلیق **۹۲۱** (گ۱۱۷ پ‌ـ۱۲۹) آغازبرای نمونه‌یادشده[مخطوطات ۱ : ۹۷] .

ترسل نامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

10028 ـ **تهران** ، ادبیات ۶/۳۶۷ حکمت : نستعلیق **۱۳۰۷ـ۱۳۰۹**، همراه ۱۱ گفتار دیگراز همو [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

تزکیهٔ نفس = رساله در...

ناشناخته .

10029ـ **مجلس** ۱۰/۲۳۸۴ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص ۳۵۹ ـ ۳۶۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۶] .

تسبیح = تحقیق التسبیح

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵ » گذشت . دربارهٔ اهمیت ذکر و وردها به‌نظم ونثر. **آغاز:** قال رسول‌الله‌ص من‌قال سبحان‌الله فثوابه عشر ومن قال الحمدلله... ابو هریره‌رض روایت می‌کند که حضرت.

10030ـ **ملك** ۵۲۹۸/۲۳: نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰**(درپایان دیوان) شمارهٔ۲۳کلیات‌او(۱۳۳ پ ـ ۱۳۴پ هامش) [رؤیت] .

10031ـ **سنا** ۳۷۲/۵۷ : با تاریخ **۱۰۶۶ـ۱۰۸۷** دردفتر، همراه۸۵گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

10032ـ **ملك**۴۲۶۲/۱۰۸: نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ۱۰۸مجموعه رساله‌های او(۵۷۱ ر ـ ۵۷۱ پ) آغاز نزدیك به نمونه[رؤیت] .

10033ـ **مجلس**۳۰۶۷/۵۶: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۱۹۲ ـ ۱۹۳) ، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۰] .

تشریقات

ازکمال‌الدین‌عبدالرزاق‌کاشانی، نگارندهٔ «آغاز وانجام :۷۲۲» وجزآن . دریك مقدمه وسه‌لمعه،سپس‌سه‌قسم: لمعهٔ۱ـتوحید، پنج‌تشریق ۲ـعدالت، شش (پنج) تشریق ۳ـ محبت، شش تشریق . خاتمه در سیرت موحد و وصیت . در ذریعه از آن عبدالرزاق لاهیجی (م ۱۰۵۱) دانسته شده ونباید درست‌باشد. **آغاز:** الحمد لله الذی تجلی لذاته فی‌مظاهرصفاته... امابعد بدانکه حق جل وعلی برای اظهارجمال .

10034ـ**رضوی** ۱۲۵ اخلاق(۶۴۲۲) نستعلیق شکستهٔ پنجشنبهٔ ۲۵ج۱/**۱۲۷۳** ، در پایان‌آمده: من‌مصنفات‌شیخ‌عبدالرزاق الکاشانی ۳۳گ ۱۱س [ف. رضوی ۶ : ۴۰۱] . **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۲۲۴۸ هست[فیلمها :۵۳] .

10035ـ **سپهسالار** ۶۵۵۶/۶: نسخ آقا محمدعلی‌کرمانشاهی در**۱۳۰۰** وبگفتهٔ او همهٔ رساله‌های دفتر از کاشی است ولی فهرست نگاران آن‌را ازلاهیجی دانسته‌اند، آغازبرابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۴۳۸] .

10036 ـ **مجلس** ۶۴۰/۵ : شکسته

نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه در فهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف. مجلس ۲ : ۴۰۵] .

تشویق السالکین

از محمدتقی مجلسی یکم، که یاد او در «قبله ۳۳۲» گذشت [دیباجه] . در تشویق به ریاضت وتهذیب نفس، وبسال ۱۳۱۱ چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۹۲ ـ ف. مشار : ۴۲۶ .

التصفیه فی احوال المتصوفه =

صوفی نامه

از قطب الدین ابوالمظفر منصور فرزند ابوالحسین فرزند اردشیر عبادی واعظ (۴۹۱ ـ ۵۴۷)، درچهاررکن: ۱ـ مبدأ تصوف وطریقت ۲ـ اعمال صوفیان ۳ ـ احوال ایشان ۴ ـ در الفاظ ایشان. این کتاب بکوشش دکتر غلامحسین یوسفی در ۱۳۴۷خ چاپ شده وبگفتهٔ ایشان : این کتاب نظر یکی ازدانشمندان بنام عامه را ، که خود به اهل طریقت اعتقاد دارد ، نسبت به تصوف درسدهٔ ششم آشکار می کند .

بنگرید: پیشگفتار چاپ، یوسفی ـ راهنمای کتاب ۱۲ : ۱۴۷ .

10037 ـ **موزهٔ بریتانیا** فهرست نشده: نوشتهٔ **۷۵۷ (۷۰۷)** [راهنمای کتاب ۵ : ۸۶۶ نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

تصور شیخ = رساله دربارهٔ . . .

10038 ـ **آصفیه** ۱۳۳۳ تصوف: تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۸] .

تصور نهایت وانحصار موجودات

از میرسید علی همدانی [گلچین معانی] .

10039 ـ **مجلس** ۵/ ۳۶۶۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۲۶** (ص۳۷ـ۴۳) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۳] .

تصوف = رساله در . . .

از اقتباسات کلام شاه حضورالله .

10040 ـ **آصفیه** ۱۷۱/۳ تصوف : نوشتهٔ سید شاه ندا، **۱۱۹۵** [ف . آصفیه ۱ : ۳۵۴] .

رساله در تصوف

از حمید افغان چوبراهی ، شاگرد شیخ عبدالله ازپیروان بهاءالدین نقشبند. **آغاز**: ... حمدله... امابعد، چنین گوید ... حمید افغان ساکن مصطفی آباد عرف چوبراه که چندسخنان درراه سلوك گفته شده تاعارفی وعاشقی که دراین سیر نماید .

10041 ـ **دانشگاه** ۴۸۹۷ : نستعلیق هندی عبدالمجید، درسدهٔ **۱۲ـ۱۳**، عربیها نسخ ۱۵۰س ۳۳گ [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۶۱]. **فیلم** آن نیز به ش ۱۱۷۱ درهمین کتابخانه هست [فیلمها ۱ : ۱۰۵] .

تصوف = رساله درعلم . . .

از شاه خاموش، محمد افضل .

10042 ـ **آصفیه** ۱۷۱/۱ تصوف : نوشتهٔ سید شاه ندا ، همراه « برات الایمان : 9796» او که مؤرخ **۱۱۹۵** است [ف. آصفیه ۱: ۳۵۴] .

تصوف = رسالهٔ . . .

از صفی علیشاه [ص ع] . **آغاز** : بدانکه ذات حق صرف هستی است وهستی به حقیقت یکی است .

10043 ـ **دانشگاه** ۴۶۰۹/۳ : نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۴** در دفتر بهمین خامه (۷۴ر ـ ۱۳۱پ) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۹] .

تصوف = رسالهٔ عرفانی

ازعبادی مروزی ، قطب الدین ابومنصور مظفر فرزند اردشیر (۴۷۱ یا ۴۹۱-۵۴۷) (بنگرید : معراج‌نامهٔ اومنسوب به‌ابوعلی‌سینا ۸۴۶) گفتاریست بفارسی روان ومانا «اوصاف الاشراف» خواجه نصیر ، که باید ایندورا باهم سنجیدکه چه پیوندی‌باهم دارند [دانش‌پژوه]. باعنوان فصل دربیان تصوف، باب درفصل‌صوفی درسه فصل ازروی ۱- کتاب ۲- سنت ۳- عقل سپس رکن یکم دربیان احوال و اعمال ایشان دردواصل و هراصل درپنج فصل. رکن دوم در مناقب متصوفه در دو اصل : ۱- معاملات باطن پنج‌فصل۲-احوال باطن، پنج‌فصل . (بنگرید : التصفیه فی‌احوال‌المتصوفة : ۱۰۹۱) **آغاز :** قال الامام ابومنصور ... آغاز : سخن شکر و سپاس خداوندی را کـه بخداوندی سزاست ، حمد وثنای پادشاهی‌راکه درخداوندی.

10044- **تهران،** مهدی بیانی : نسخ ریحانی علی فرزند ترکمان شاه فرزند علی ، شوال **۷۸۸** ، عنوان و نشان شنگرف ، اندازه ربعی، کاغذ بغدادی [نسخه‌ها ۴ : ۱۲۶].

رساله درتصوف

ازعبدالجلیل فرزند صدرالدین الله‌آبادی چشتی .

10045- **قم،** سیدشهاب‌الدین تبریزی ۱مج: نستعلیق باتاریخ محرم **۱۱۲۰** در دفتر همراه «علم‌النقاط» از همو و چند گفتار دیگر [نسخه‌ها ۶ : ۳۹۵] .

تصوف = رساله در . . .

ازعبدالعلیم نصرالله‌خان‌احمدی خورجوی حیدر آبادی، درگذشتهٔ ۱۲۹۹ .

بنگرید : تذکرهٔ علمای هند : ۲۳۷ - مؤلفین مشار ۳ : ۸۹۰ .

10046- **آصفیه**۱۶۲۲تصوف: نوشتهٔ **۱۲۵۸** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲] .

10047 - **آصفیه** ۱۵۱۶ تصوف : نوشتهٔ **۱۲۸۶** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲].

رساله در تصوف

از خواجه عثمان هارونی .

10048- **موزهٔ بریتانیا**Or ۶۶۹۳ سدهٔ **۱۱** ، همراه با چند رسالهٔ عرفانی دیگر [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۸] .

تصوف‌وحروف = مقصوداز‌علم...

از صاین‌الدین علی ترکه ، نگارندهٔ «شق القمر: ۳۲۳» وجزآن. دریك مقدمه ودواصل ویك خاتمه : اصل ۱- بیان‌علم تصوف وتحقیق غرض وغایت‌آن ۲- علم‌حروف‌وتحقیق وغرض آن. **آغاز:** بعد ازحمدبیحد خـدایی را کـه در سرحد بدایت بحکم آفریدگاری هرذره‌ای از ذرات .

10049 - **تهران** ، ادبیات ۳۲۶/۶ جوادی : نستعلیق ۲ ذیقعدهٔ **۱۰۸۸** همراه ۹ گفتارکه‌همه‌ازاودانسته‌شده[ف.ادبیات۳:۵۱].

تصوف = رساله در . . .

از سید محمدحسینی، گیسودراز ، که یاد او در «تفسیرآیت فمن‌یرجو : ۲۳» گذشت .

10050- **آصفیه** ۵۶۹ تصوف : نوشتهٔ محمد صاحب داودخان، **۱۲۹۴** ، ۳ گ [ف . آصفیه ۱ : ۳۵۵] .

10051- **آصفیه** ۴۴۵ تصوف: تاریخ یادنشده، [ف. آصفیه ۱ : ۳۵۶] .

رساله در تصوف

ازمحمد فرزندبرهان‌فرزند محمودفرزند جلال حسینی بخاری .

10052ـ **موزهٔ بریتانیا Or۶۵۳۴**
سدهٔ ۹ـ۱۰ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۸].

تصوف = رساله در . . .

از خوجه نصیرالدین محمود چشتی‌چراغ دهلوی.

10053 ـ **آصفیه ۳/ ۴۸** مجامیع: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۷۳۶].

تصوف

از سرایندهٔ «ازهار» که در دیباجه ازآن یادکرده است. درپنج فصل: ۱ـ دربیان حقیقت وجود ۲ ـ در ترتیب تنزلات ۳ ـ در توحید واجب‌الوجود ۴ـ دراثبات‌اسماء صفات‌وتأثیرات آن ۵ـ درممکن الوجودوترتیب‌وتکوین (بنگرید: مثنوی «از هارگلشن» ابراهیم بردعی تبریزی (۸۳۰ ـ ۹۴۰) که درجای خودخواهدآمد) و شایداین نیزازهمان بردعی‌باشد. **آغاز:** الحمدلله الکبیرالمتعال... امابعد، این‌مقدمه‌ایست‌مشتمل برطرفی‌ازقواعد واصطلاحات علم صوفیه.
بنگرید: ذریعه۱۹: ۱۱۳ ـ دانشمندان آذربایجان: ۳۱۸.

10054ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴/ ۲۵۹: نستعلیق باتاریخ **۱۰۷۳** دردفتر، آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۲: ۸۰].

10055 ـ**دانشگاه۲۵۹۴/۷۵**: باتاریخ **۱۰۸۱** دردفتر (ص۵۳ ـ ۱۰۵)، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۳۵].

تصوف = رساله در . . .

چندگفتار ناشناخته.

10056ـ **موزهٔ‌بریتانیا Or۹۵۹۰**.
سدهٔ **۸**، چندگفتار فارسی وعربی‌است [ترجمه ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۹].

10057 ـ **ملك ۶/ ۴۷۶**: نسخ سدهٔ **۱۰**. **آغاز:** بدان ای، که تصوف درجهان از مهتر شیث پیداشد [ف. ملك‌مجموعه‌ها: ۳۳].

10058ـ **موزهٔ بریتانیا Or۷۹۹۵**
نوشتهٔ **۱۰۵۸** [نسخه‌ها ۴: ۶۶۹].

10059ـ **ملك ۵۴۷/۱۵**: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (ص۳۹۲ ـ ۳۹۸). **آغاز:** و بالله التوفیق‌وانوارتوحیدوتحقیق‌ازحضرت‌احدظاهر واظهروباطن انور [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۶۹].

10060ـ **ملك ۵۴۷/۱۸**: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، (ص۴۱۰ ـ ۴۸۱). **آغاز:** واحسن الیهما و الیه‌که‌چون وقت شد که‌بعضی از انوار علوم‌که ازعبارات اهل شوق [ف. ملك: ۶۹].

10061ـ **آصفیه۱۶۳۴** تصوف: پیرامن **۱۲۵۰**، چندین رساله است ازعارفان چشتی و قادری [ف. آصفیه ۴: ۱۸۶].

10062ـ73 ـ**آصفیه۱۶۴۵** تصوف: نوشتهٔ **۱۲۵۸**، ۱۲ رساله‌است [ف. آصفیه ۴: ۱۸۶].

10074ـ **ملك۶۴۱۷**: شکسته‌نستعلیق چهارشنبهٔ شوال **۱۲۹۰**، ۴۸گ۸س. **آغاز:** درچنگ توام تارك جانم باقی است... ازشیخ فریدالدین قدس‌سره پرسیدند که در زبان شما ناله وآه بسیار است [ف. ملك: ۱۵۴].

10075ـ77ـ **آصفیه ۱۶۱۵** تصوف: تاریخ یادنشده، سه رساله است [ف. آصفیه۴: ۱۸۲].

10078ـ **فرخ**، مشهد ۶۵: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۹۲].

10079ـ **آصفیه۱۳۷۹** تصوف: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۱۹۸].

تصوف نوربخشیه = نوربخشیه

ازعارفی شیعی که درگیلان می‌زیسته و از

سدهٔ هشتم ببعد، درمقامات و مراتب صوفیان و رد مبطلان ، با عنوان ای عزیز ، ای عزیز . **آغاز:** الحمدلله الذی نورقلوب العاشقین بنور تجلیات ذاته... امابعد، غرض از تحریر این رساله‌آن‌است که دراین عصر.

10080 **ـمجلس** ۵۱۸۰/۳۴: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** بهمین خامه‌دردفتر، (ص۲۵۹ ۳۱۱)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10081 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۵۲ : نوشتهٔ **۱۰۹۳** دراجمیرهند، آغازبرابر نمونه، درمیان افتادگی‌دارد [ف.سپهسالار ۳:۴۴۴].

10082 **ـرضوی** ۱۶۴اخلاق(۵۸۸۱) نسخ، بی‌تاریخ [ف. رضوی ۶ : ۴۲۲].

تعبیر الواقعات = رسالهٔ ...

آغاز: حمدوسپاس بیقیاس مرخدایرا که منورگردانید بستانهای قلوب اولیاء را...

10083 **ـقاهره**،دارالکتب۲۳مجامیع فارسی طلعت : تعلیق بی‌تاریخ (۵۷ر ـ ۸۴ پ) [مخطوطات ۱ : ۹۸] .

التعرف لمذهب التصوف =شرح.. تعریفات

از شاه نعمت‌الله ولی‌که یاداودر «تفسیر آیت کل‌شیی‌ءهالك:۲۵»گذشت. گزارش اصطلاحات صوفیان است، نه‌بترتیب تهجی، به نثرو نظم ، باعنوانهای : تعریف ، تعریف . این گفتار در مجموعه رساله‌های اوچاپ افست (ص ۱۵۹ ـ ۱۶۷) وچاپ دکترنوربخش جلد (ص۱۵۲ ـ ۱۷۵) بچاپ رسیده است . **آغاز :** الحمدلله الذی‌خلق‌الاشیاء بقدرته‌ورزق‌الاحیا... اصحاب صوفیه وارباب الهیه وجودرا به‌شرط.

10084 ـ **ملك** ۵۲۹۸/۵ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) (۳۵ر ـ۴۲پ در هامش «کلیات»او[رؤیت].

10085 ـ **سنا** ۳۷۲/۴۶ : نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم ، **۱۰۶۶** این نسخه در (ص۱۵۹ـ۱۶۷) مجموعه نوشته‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶:۵۷۹] .

10086 **ـ ملك** ۴۲۶۲/۹۱: نستعلیق **۱۱۰۹**، شمارهٔ۹۱مجموعه رساله‌های او(۴۶۶ پ ـ ۴۹۰ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

10087 **ـ مجلس**۳۰۶۷/۴۶: شکسته نستعلیق**۱۲۶۵** (ص۱۵۷ـ۱۶۵)، آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۷] .

10088 **ـدانشگاه**۱۶۲۸/۹۵: نستعلیق محمدرضا گیلانی ، رجب **۱۲۹۸** (۱۹۸ پ ـ ۱۹۹پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۲۱۲] .

10089 ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۴ : سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص۱۲۶ ـ ۱۴۴) همراه ۴۰ گفتار از همو [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

تعلیقات برمثنوی مولوی

از نورالله احراری .

10090 **ـ آصفیه**۱۵۷۹تصوف: نوشتهٔ **۱۱۵۲** [ف. آصفیه ۴ : ۱۷۸] .

تعلیقه و ذیل رسالهٔ وجیزهٔ شاه نعمت‌الله

از شیخ‌علی حزین، نگارندهٔ«جرالاثقال: ۱۵۸» وجز آن. خاتمه‌ایست بر«رسالهٔوجیزهٔ» سید نعمت‌الله ولی، بدستور عمدةالملك‌امیرخان نعمت‌اللهی ازراجه‌های‌هند بسال۱۱۵۷ نگاشته است.دردیباجه‌می نویسدکه‌آن‌رساله‌را بخامهٔشاه نعمت‌الله دردست داشته است . **آغاز:** الحمدلله وسلامه علی‌عباده‌الذین اصطفی. وبعد ، دراین اوان یکی ازاعاظم دوستان .

10091ـ **دانشگاه ۲۸۳۱/۴۲**: نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** ازروی خامهٔ نگارنده (ص۴۷۷-۴۹۰) همراه ۴۰ گفتار از شاه نعمت‌الله [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳] .

تفسیر آیهٔ ثمانیة من الضأن

از خوارزمی، درص ۵۹ گذشت .

تفسیر آیهٔ کل شیئ هالك=وجهیه

از شاه نعمت‌الله، درص۲۵ گذشت. واینك دونسخهٔ دیگر .

10092ـ **سنا ۳۷۲/۴۲** : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۶ - ۱۰۸۸** درمجموعهٔ ۸۶ رسالهٔ اونسخه بنام «وجهیه»است [نسخه‌ها ۶:۵۸۳]

10093ـ **مجلس۳۰۶۷/۴۱**: شکسته نستعلیق**۱۲۶۵** (ص۱۴۸-۱۴۹) ، آغازبرابر نمونه، درفهرست بنام « وجهیه » یادشده است [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۶].

تفسیر آیهٔ و کلمة القاها الی مریم= الکلمة القدسیه

از شاه نعمت‌الله، که در ص ۲۶ گذشت. و اینك دونسخهٔ دیگر :

10094ـ **سنا ۳۷۲/۴۴** : نستعلیق **۱۰۶۶-۱۰۸۸** دردفترهمراه ۸۵گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

10095ـ **مجلس۳۰۶۷/۴۴**: شکسته نستعلیق**۱۲۶۵** (ص۱۵۵-۱۵۷)، آغازبرابر همان نمونه ، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۷] .

تفسیر آیهٔ النور = شرح آیهٔ نور

تفسیر حدیث ستة اشیاء = شرح حدیث . . .

تفسیر حدیث = شرح حدیث

تفسیر حمدله

در ص ۴۴ گذشت .

تفسیر سورهٔ توحید

از شاه نعمت‌الله، درص۲۸ گذشت. واینك دونسخهٔ دیگر :

10096 ـ **سنا ۳۷۲/۲۷**: نستعلیق **۱۰۶۶**، همراه۸۵گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

10097ـ **تهران،** خانقاه شاه نعمت‌الله ۵ مج : نستعلیق احمد فرزند محمد حسن ، رمضان **۱۳۵۰** درمشهد (ص ۱۲۳ - ۱۲۷) ، آغاز برابر همان نمونه [یاد داشتهای آقای ابراهیم‌دیباجی] .

تفسیر سورهٔ فاتحه و فضایل آن

از شاه نعمت‌الله ولی، درص ۳۰ گذشت . او دوگفتار درتفسیر وفضایل این سوره دارد.

10098 ـ **سنا ۳۷۲/۲۵** : نستعلیق **۱۰۶۶**دردفتر. این‌نسخه در(ص۳۹۶)مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲].

10099ـ **سنا ۳۷۲/۳۷** : با تاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۸**دردفتر، باعنوان«رسالةفی بیان اشارات فاتحة الکتاب» همراه ۸۵ گفتاردیگر وازآن میان «شرح‌فاتحة الکتاب» که دوکتاب است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

10100ـ **تهران،** خانقاه شاه نعمت‌الله ۴مج : نستعلیق احمد فرزند محمدحسن نعمت اللهی **۱۳۵۰** (ص ۱۱۳ - ۱۲۲) . **آغاز :** الحمدلله الذی نورقلوب اولیائه بانوارالعرفان [یادداشتهای آقای‌ابراهیم دیباجی] .

تفسیر سورهٔ فاتحه

دربخش تفسیر ص۲۹ ـ ۳۰ گذشت .

تفسیر سورهٔ نور

دهدار ، در ص ۳۱ گذشت .

تفسیر قل هو الله

ازشاه نعمت‌الله، در ص ۲۸ گذشت .

تفسیر لااله‌الاالله = توحیدیه

تفضیل انسان کامل برقرآن

ازعبدالرحیم فرزند محمد یونس، که یاد او در «مفتاح الاسرار حسینی» در همین بخش خواهد آمد.

10101 ـ **سنا** ۱۴/۲۸۰ : با تاریخ **۱۱۸۲-۱۱۹۱** در دفتر ، همراه «حل رموز رضویه» بفارسی و«رسالة‌فی بیان ان‌وحدة‌الوجود و الموجود لاینافی المذهب الحق » بعربی از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۵].

تقریرات

درعرفان که استادی در شهرهمدان بیان کرده، یکی ازآنهاتاریخ۱۲ذیحجهٔ ۱۳۰۰ را دارد . **آغاز:** وصلی‌الله علی محمد (پس از دو سوم‌صفحه)معرفت نفس بعینه معرفت رب‌است .

19102 ـ **الهیات** ۵۵۴ د : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، درفهرست‌آمده: گویا از محمدکریم خان‌کرمانی. (ومامی‌دانیم‌اودر۱۲۸۸درگذشته بوده) ۱۰۲گ ۱۷س [ف. الهیات ۱ : ۳۴].

تقریر و تحریر

از سیداحمد میان .

10103ـ **پاکستان**،انجمن ترقی‌اردو ف‌ج ۱۹ : نوشتهٔ عبدالرحمان در **۱۲۸۳** (ص۱-۱۲) [مخطوطات، سرفرازعلی‌رضوی : ۳۲].

تقسیم هفت بطن

گفتاریست درحروف. **آغاز:** اول ابجد، دوم اجزاء، سیوم شکل حروف.

10104ـ**قاهره**، دارالکتب۷-م‌مجامیع فارسی: درویش‌اسماعیل شیرازی **۱۰۱۷** دریك مجموعه [مخطوطات ۱ : ۱۰۲] .

تکثیر اسماء

از شاه نعمت‌الله ولی ، شاید همان «شرح اسماء الهی» او باشد .

10105ـ **دانشگاه** ۱۶/۲۹۲۰ : محمود فرزند محمد، **۸۷۱**درهرات (ص۱۳۳ ۱۳۷)، همراه«آداب‌درویشی: 9271»وجز آن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۷] .

تکملهٔ نفحات الانس = حاشیهٔ نفحات

دربخش تاریخ، تذکره خواهدآمد .

تکمیل العرفان

ازمحمدماه‌رضوی. نگارنده شایدنگارندهٔ «مرآت الحساب : ۱۹۲» باشد .

10106ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۹۹: نوشتهٔ **۱۲۲۱**، ۲۳ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۱] .

10107ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۲قف۸ : نوشتهٔ محمدکریم الدین احمد ، در **۱۲۷۱** (ص۹- ۲۸) [مخطوطات،سرفرازعلی رضوی : ۳۰] .

تلقینیه

از میرسید علی همدانی ، کـه یاد او در « آداب وسیر : ۱۰۱۴ » گذشت . در سلوك . **آغاز:** الحمدلله الذی یستعیننی‌دقایق العرفان بترجمان اللسان ... امابعد، این رساله ایست

موجز و عجالهایست مختصر.

10108ـ **ملك** ۴۲۷۴/۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، همراه۲۴ گفتار دیگر از همو، زرین آغاز برابر نمونه [رؤیت].

تلویحات

ازسید محمد نوربخش، که یاداوردر «تفسیر آیت فمن کان یرجو: ۲۳» گذشت.

10109ـ **مجلس** ۳۸۷۱/۶ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۲۴** (ص۹۴ ـ ۱۱۷) [نسخهها ۵ : ۱۹۷].

تمهیدات = زبدة الحقایق

از عین القضاة همدانی (بنگرید: وحدت وجود: ۸۶۴) دراصول عرفان در ده تمهید: ۱ـ در ظاهر و باطن ۲ـ در طلب ۳ ـ در سه گونه خلق ۴ـمعرفت ۵ـعلم اسلام وایمان ۶ـ عشق ۷ـ روح قدسی وجسم ۸ـ حقیقت قرآن ۹ـ ایمان وکفر ۱۰ـ غرض و مقصود. این جز «زبدةالحقایق» اوستکه بهعربی استوخواجه نصیرآنرا بفارسی درآورده است. چلبی این‌دو را در هم آمیخته می‌نویسد: در صد فصل است بعربی‌وفارسی. «تمهیدات»درشیراز بسال۱۳۴۲ چاپ‌شده **آغاز:** (۱)سپاس‌آن‌خدایی‌که‌آفرید عالمرا نه‌ازاصلی‌ونه‌برمثالی. **آغاز:**(۲)حمدله حمدالشاکرین... سپاس‌آن خدایی‌که آفرید.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۴۳۴ (تمهیدات) و ۱۲ : ۲۴ ـ پیشگفتار چاپ از دکتر عفیف عسیران ـ احوال و آثار عین القضاة: ۱۱۸ ـ ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۴۶.

10110ـ **مغنیساکنل** ۱۰۸۶: نوشتهٔ حاجی محمد تبریزی، رجب **۶۹۷**، ۱۳۹ گ ۱۵ س (دیباجهٔ عسیران ش ۱). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۶۱ هست [فیلمها : ۵۹].

10111ـ **ترکیه**، مولوی‌خانه: گویا اواخرسدهٔ **۷**، آغاز افتاده، همراه «نامه‌»های او. **فیلم**آن درملی هست [نسخه‌ها۳:۱۰۱].

10112ـ **شهیدعلی‌پاشا** ۲۷۰۳/۸: نوشتهٔ عبدالمجید فرزند محمود فرزند محمد فرزند مسعود، چهارشنبهٔ ۱۲ ذیقعدهٔ**۷۳۲** (۷۸ ر ـ ۱۶۵ر). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۵].

10113ـ **پاریس** ۳۶ .P: نسخ‌آدینهٔ شوال **۷۹۶**، ۹۸ گ ۱۵ س [دیباجهٔ عسیران ش ۴]. **فیلم**آن دردانشگاه ش۷۴۹هست [فیلمها ۶۰].

10114ـ **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله باتاریخ۹ج/**۸۴۳**دردفتر، زرین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده].

10115ـ **ایاصوفیا** ۱۸۴۲: نسخ ابوالمکارم فرزند علی مرشدی، نوشتهٔ **۸۶۷**، ۳۲۰گ ۹س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۷ هست [فیلمها : ۵۹].

10116ـ **پاریس** ۱۸۵۱ .S. P: یا (۱۳۵۶/۱): نسخ‌درویش‌علی فرزند ابی‌سعید آدینهٔ ۲شعبان **۸۷۷**، ۲۰ گ ۱۷ س [دیباجهٔ عسیران ش۱۹ ، ۸]. **فیلم** آن درملی **۱۲۸۲** **۱۲۸۳** هست [فیلمها : ۶۰].

10117 ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم شوروی **CCL۱۱**. (۳۴۶۶) نستعلیق سلطان علی یعقوبی، شوال**۸۸۴**، وقف شاه‌عباس برای آستانهٔ شاه صفی۱۰۱۷ [دیباجهٔ عسیران‌ش۹]. **فیلم**آن درملی‌ع ۱۷۶۴ هست [فیلمها:۶۰].

10118ـ **ملك** ۲۸۱۹: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۹**، میانه وانجام نونویس ۱۳۰۳، ۱۸۱ گ ۱۱س [رؤیت].

10119ـ **قاهره**، دارالکتب۲۲تصوف فارسی طلعت: نستعلیق صفر**۹۵۷**، آغاز برابر

نمونهٔ ۲ (گ۱ ـ ۸۲) در فهرست بنام «زبدة الحقایق» یادشده [مخطوطات ۱ : ۲۸۸] .

10120ـ **قاهره**، دارالکتب۶۸تصوف فارسی : نسخ ج۱/ **۹۶۵**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، در فهرست بنام «زبدة الحقایق» یاد شده [مخطوطات ۱ : ۲۸۸] .

10121ـ **بادلیان** F.۳ : نسخ **۹۶۸**، ۱۶۵گ ۲۱س [دیباجهٔ عسیران ش۲۰]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۵۱ هست [فیلمها: ۶۰] .

10122ـ **تهران**، ملی۹۲۸ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۰**، درآغازنسخه بنام زبدةالحقایق خوانده شده است. **آغاز**: حمدله . صلاة، ۸۹ گ ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۴۶۰] .

10123ـ **دانشگاه** ۴۶۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، از میان افتاده، ۹۲گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۱۲] .

10124ـ **سپهسالار** ۱/۱۳۴۶: نبشتهٔ محمدصالح فرزندمحمود فرزند برهان وتاریخ **۱۰۲۵**دردفتر، (ص۱۹۱ـ۳۳۶) ۱۷س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۱۵] .

10125ـ **تهران**، یحیی مهدوی۴/مج **فیلم** آن در دانشگاه ش **۱۰۹۱** هست [فیلمها ۱ : ۵۶۳] .

10126ـ**سلطنتی کپنهاک**، کریستین سن : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۸] .

10127ـ **محمد نجیب** ۱/۳۰۱ : با تاریخ تملک ۱۱۷ (**۱۱۰۷**) (۷۵پ‌ـ۱۱۸ر) **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۸۹۷هست [فیلمها۱: ۶۳۰] .

10128ـ **دانشگاه** ۱۹۷۹ : نستعلیق قاسم فرزند محمد شیرازی ذهبی ، **۱۱۹۹** در شیراز، ۹۸گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۸: ۵۹۰].

10129ـ **مجلس** ۲۱۰۸ : نسخ خوب سدهٔ **۱۲**. **آغاز**: حمدله . در فهرست به نام «زبدة الحقایق» آمده ، ۳۲۶ ص ۱۳س [ف. مجلس ۶ : ۹۲] .

10130ـ **مجلس** ۱/۴۰۴۹ تنکابنی: نسخ ابن‌کربلائی حسن‌خان سبزواری **۱۲۱۱** **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۲۹۳ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۸] .

10131ـ**دانشگاه**۱/۱۸۹۴: نستعلیق عبدالله انجدانی، در**۱۲۳۲** ومقابله‌شدهٔ ۱۲۴۱ (۲پ ـ ۴۸پ) [ف، دانشگاه ۸ : ۵۰۳] .

10132ـ **رضوی**۱۸۲ اخلاق (۶۶۰) نسخ عباس فرزند حاج‌محمد شیرازی نعمت‌الله، **۱۲۳۴**، ۱۱۶گ ۲۰س [ف. رضوی۶: ۴۳۱].

10133ـ **ری**، عبدالعظیم۱۴۳ : نستعلیق لطفعلی فرزندعبدالله ساوجی، **۱۲۳۳** درفهرست «زبدة الحقایق یاتمهیدات» آمده[نسخه‌ها۳ : ۴۳۲] .

10134ـ **رضوی**۶۹۳۲: نوشتهٔ عباس فرزند حاجی محمد شیرازی، پنجشنبهٔ ۱ع۲/ **۱۲۵۵**. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۰۹۶ هست [فیلمها : ۶۰ ـ ف. رضوی ۶ : ۴۳۱].

10135ـ **مجلس** ۱/۲۸۲۱ نسخ ریز وزیبای محمدموسوی شهیر بهندی، در**۱۲۹۶** از روی نسخهٔ ابن کربلائی حسن‌جان مؤرخ ۱۲۱۱ (ص۲ـ۲۴۳) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۷] . بنگرید: 11130

10136ـ**تهران**، ادبیات۳۴۲جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳ : ۱۳] .

10137ـ **ملك** ۲۸۱۹: کامل‌شدهٔ ۱۴ صفر**۱۳۰۳**، درآغاز نسخه «زبدة الحقایق فی کشف الدقایق» نامیده شد **آغاز**: حمدله . حمدالشاکرین ... چنین گوید ... سپاس آن خدایی [رؤیت] .

10138 ــ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۱/۴۸۶ : نوشتهٔ عبدالحمید نجم‌التولیهٔ منجم **۱۳۰۳-۱۳۰۸** [نسخه‌ها ۵ : ۷۰] .

10139ــ **تهران** ، ادبیات ۲/۲۶۷ حکمت: نستعلیق با تاریخ **۱۳۰۷-۱۳۰۹** در دفتر [ف. ادبیات ۲ : ۵۷] .

10140ــ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۱/ ۲۴۲ : نوشتهٔ ۱۸ج۱/**۱۳۳۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳] .

10141ــ **شیراز**، خانقاه‌احمدیه: ۱ مج تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۸] .

10142ــ **دانشگاه** ۱/۱۲۳۷ : نسخ تاریخ یادنشده، نسخه تازه نیست (۳پ-۱۴۳ پ) [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۴۶] .

10143ــ **سلطنتی کپنهاك** ، شمارهٔ نشده: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۹] .

46 ــ 10144ــ **قاهره** ، دارالکتب ۶-م تصوف فارسی و۹۳ تصوف فارسی طلعت و ۴۸۲ مجامیع طلعت : سه نسخه بی‌تاریخ که درفهرست بنام « زبدة الحقایق » یاد شده‌اند [مخطوطات ۱ : ۲۸۸] .

10147ــ **نوبینگن** ۱۹۶۱ : نسخ تاریخ یاد نشده، ۴۸گ ۲۱س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۸۴۱هست [فیلمها : ۶۰] .

10148ــ**آصفیه** ۱۶۲۴تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۷۸] .

10149ــ **ایاصوفیه** ۲۰۶۹ : تاریخ یاد نشده [دیباجهٔ دکترعسیران ش۶] . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۱ هست [فیلمها : ۵۹] .

تمهیدات

ملامحمد خواجکی، درص ۷۶۴ گذشت.

تمیز المشرب

ازحاج میرزا محسن‌عمادالفقراء اردبیلی نگارندهٔ «بصائر الدرجات :۱۰۶۴» که بسال ۱۳۱۵ ساخته است . مشار کتابی بنام « تصفیة المشرب» ازاو یادکرده که در تبریزچاپ شده است .

بنگرید : ف. مشار:۴۲۷ ــ مؤلفین مشار ۵ : ۲۱۳ .

10150ــ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۱/ ۲۲۶: نوشتهٔ خود نگارنده در**۱۳۱۵**، همراه «ترجمهٔ عشقیه» و « شمس القصاید » هردو از همو [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۲] .

تناسخ = رساله در. . .

از عزیز نسفی ، که یاداو در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹»گذشت. **آغاز:** حمدله...بدانکه منزل سیم تناسخ است ، و طریق تناسخ قدیم است، وچندین هزار سال است که میان خلقت است .

10151ــ **دانشگاه**۱۷/۴۰۵: نستعلیق احمد بیوك‌آبادی همدانی، **۱۲۸۳**، (۱۲۹ر-۱۳۵ر)، آغاز برابر نمونه، همراه چندین گفتار دیگراز همو [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۶] .

التنبیهات فی شرح اللمعات

متن از فخرالدین عـراقی ، گزارش از ناشناس که بنام امیرعبدالخالق، درشب پنجشنبهٔ ذیحجهٔ ۸۶۴ بانجام رسانده است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۴۲ .

10152ــ **یزد**، علومی ۵۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز وانجام افتاده، ۹۶ گ ۲۱ س **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۴۸۶ هست [فیلمها : ۶۰] .

تنبیه العارفین

از پیرجمال اردستانی، جمال‌الدین‌محمد (احمد) جمالی ، عارف جهانگرد روزگار

شاهرخ (۸۰۷ – ۸۵۰)، درگذشتهٔ ۸۷۹. **آغاز:** ای فرزند یك لحظه بنده وار بنشین و خاموش باش تابزرگی... و این‌کتاب را تنبیه العارفین نام نهاده شده.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۶۱ – فرهنگ سخنوران: ۱۳۵ – دانشمندان آذربایجان: ۱۷۵.

10153– **مجلس** ۴۲۷۶: نستعلیق‌سدهٔ ۹در«کلیات» او. **آغاز:** ای‌آنکه مشتاق‌جمال دوستی [رؤیت].

10154– **ملك** ۵۹۳۵/۴: نستعلیق خوش سدهٔ ۹ در«کلیات» او، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

10155– **مجلس**۱۱۳۲: نستعلیق علی اشرف‌فرزندعلی در**۱۲۳۵** در«کلیات» او [ف. مجلس ۳: ۲۴۱]

تنبیه العلماء

ناشناخته.

10156– **فرهاد معتمد** ۱۸۷/۱۵: نستعلیق حسن‌خان‌جوهر، در**۱۰۵۴** [نسخه‌ها ۳: ۲۳۲].

تنبیه المرید

از میرزا بابا ذهبی، که یاداو در «تباشیر الحکمه: ۱۰۷۲» گذشت. درسیرو سلوك ولی جز«سلوك» اوست. **آغاز:** ای دوستدارسلوك حضرت رب‌العالمین، آگاه‌باش‌که‌شرایع‌انبیاء.

10157– **ملك** ۲۵۰۴/۱: شکسته نستعلیق ۳ ذیقعدهٔ **۱۲۸۳** (۱پ – ۲۰پ) نام نگارنده بخامهٔ نویسنده در پایان آمده است. [رؤیت].

10158– **دانشگاه** ۳۰۸۱/۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۸۹–۱۱۹) ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۲۶].

تنبیه المریدین

از امام ابونصراحمد فرزند محمدحداد.

10159– **پاریس** ۱۲۵/۱۵ .P.S: نستعلیق هندی، باتاریخ**۱۰۵۲** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۷۴۰هست [فیلمها۱: ۵۳۳].

تنبیهیه مهدویه شخصیه

ازآقا سیدآقای ارومی ذهبی، در تصوف ذهبی، که بسال ۱۳۲۰ ساخته است. **آغاز:** ذلك فضل‌الله یوتیه من‌یشاء... الحمدلله‌الفیاض المطلق... وبعد بدان ای‌طالب رحیق تحقیق.

10160– **دانشگاه**: ۱۶: ۳: نستعلیق، اسماعیل‌داروغه‌الفقراء، ذیقعدهٔ‌گویا همان سال نگارش، بانامه‌ای‌ازجلال‌الدین مجدالاشراف شیرازی به نگارنده در ستایش ازاین رساله، ۵۶گ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۵۵].

تنزیل

ازعزیز نسفی، در۲۰اصل(فصل)(بنگرید بیان‌التنزیل: ۱۰۶۷) **آغاز:** حمد و سپاس بیغایت..

10161– **قاهره**، دارالکتب ۹تصوف فارسی: نستعلیق بی تاریخ، ۸۴گ ۱۵–۱۶ گ[مخطوطات ۱: ۱۰۴].

تنظیمات

ازشاه نعمةالله‌ولی، که یاداودر« تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت.

10162– **تهران**، ادبیات ۳۶۷/۵ حکمت: نستعلیق**۱۳۰۷–۱۳۰۹**، همراه۱۱ گفتاردیگر ازهمو [ف. ادبیات ۲: ۵۸].

تنویر القلوب

از نورالدین محمد فرزند مرتضی فرزند

محمدمؤمن کاشانی ، معروف بنورالدین اخباری زنده در ۱۱۱۴ ، در عرفان شیعی در چهارده باب.
بنگرید: ذریعه ۴ : ۹۷ و ۴۷۰ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۷۹۸ ـ فوائدالرضویه : ۶۳۴ .

10163ـ **مشهد** ، علی‌اکبر نهاوندی : نوشتهٔ محمد فرزند حاج ابوالقاسم بارفروشی ، در **۱۱۵۶** ، ازروی خط حکیم متأله میرمحمد تقی رضوی . [ذریعه] .

10164ـ **تهران**، ادبیات ۲۸۶ جوادی: نسخ اسماعیل سمنانی سرخه‌یی ، درمدرسهٔ صدر تهران در **۱۲۸۵** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۳۷ هست [فیلمها : ۶۱] .

توبه = رسالهٔ ...

ازابوالحسن خرقانی ، علی فرزند جعفر بسطامی ، درگذشتهٔ ۴۲۵ [نفحات‌الانس] .
بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۹ ـ ریحانة‌الادب ۱ : ۳۸۱ ـ نفحات‌الانس : ۲۷۵ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۶ ـ هدیة العارفین ۱: ۶۸۷ .

10165ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی‌اردو ۲ ق ۱۹ : نوشتهٔ شاه متوالی عاجز ، **۱۱۰۳** (ص ۱ـ۱۷) [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۳۳] .

10166ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی‌اردو ۲ ق ۶ : تاریخ یاد نشده (ص ۲۲۷ ـ ۲۷۵) [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی : ۳۳] .

توحید

ازعبدالکریم فرزند شیخ شمس‌الدین .

10167ـ **بادلیان** ، ۲۶۹۲/۸ : **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۳۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۴۳] .

10168ـ **بادلیان** ۷۴/۸ : باگفتاری دیگر درهمین باره ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۳۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۶] .

توحید = رساله در ...

از عزیز نسفی ، که یاداو در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت (بنگرید : اسرار التوحید : ۱۰۲۷) .

10169ـ **تهران** ، ملی ۱۰۱/۵ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، همراه ۷ گفتار دیگر ازهمو نشانیهای بیشتر درفهرست داده نشده است [ف. ملی ۱ : ۸۸] . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها : ۶۳۲] .

10170ـ **بایزید ولی الدین** ۱۳/ ۱۸۲۵ : با تاریخ **۸۵۱** در دفتر (گ ۱۳۹ ـ ۱۴۱) . گفتاریست با عنوان «مراتب‌التوحید عن‌اسلوب علم‌التصریف» **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۷] .

توحیدیه

از فضولی بغدادی ، محمدفرزند سلیمان درگذشتهٔ ۹۷۰ = ۱۵۶۱ م [براون] .
بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۳۸ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۰۰ ـ العراق بین‌الاحتلالین، عزاوی ۴ : ۹۸ ـ ادبیات براون ۴ : ۱۸۵ ـ مؤلفین‌مشار ۵ : ۵۰۸ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۵۱۹ .

10171ـ **دانشگاه** ، ۱۴۲۷/۲۲ : نستعلیق امامقلی ایمانی غلام ، در جنگ یك خطی **۱۰۷۴ ـ ۱۰۷۹** (۴۲۴ ر ـ ۴۳۱) ۲۰ س [ف دانشگاه] .

توحید

ازمحمد بیدآبادی ، درسه بخش ویك خاتمه: توحید، مبدأ، معاد. بروش عرفانی نگارنده گویا همان گیلانی باشد(بنگرید : سیروسلوك درهمین بخش). **آغاز:** جوامع آحاد حمد وثناواحدی را که قطرات کثرت اشیاء در بحرواحدیت او ناچیز است .

10172ـ **الهیات** ، ۶۳۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، در فهرست ازنگارنده نام برده نشده **آغاز :** برابرنمونه، ۵۰گ ۱۸س[ف.الهیات ۱ : ۳۶] .

10173ـ **مجلس**،۵/ ۳۲۶۰:نستعلیق اسدالله فرزندمیرزا نصرالله معین‌الرعایا ، شنبهٔ ۲۷رمضان **۱۳۰۷** (ص۵۳ـ۷۱) ، آغاز برابر نمونه ، [ف . مجلس ۱۰ : ۸۶۰] .

توحید = اثبات واجب = توحید استدلالی

از محمد فرزند محمود دهدار ، نگارندهٔ «الف انسانیت : ۳»، بنام سلطان ابوسعیدغازی مرتضی نظام شاه ، در یك مقدمه و سه فصل و یك‌خاتمه : مقدمه دربیان‌شرافت انسان ، فصل ۱ـ توحید بطریق‌اهل استدلال ۲ـ دربعضی‌از اشارات بلسان‌اهل ذوق ۳ـ اشارت به وحدت وجود وکثرت اطوار . خاتمه در اشارت‌بمبدأ ومعاد. **آغاز:** حمدوسپاس بیقیاس‌مرخداوندی راکه مشکاة دل انسان ... اما بعد،این‌چندکلمه ایست رقم زدهٔ کلك عبیدالاحرار .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۱۵۸ .

10174 ـ **مجلس** ۱/۸۲۶ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص۱ـ۱۵)، درفهرست بعنوان « رساله در شرف و فضیلت انسان » یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۳] .

10175ـ **شیراز**، خاندان‌سیدنورالدین ۳۳/ مج : با تاریخ **۱۰۸۰** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸] .

10176ـ **تهران** ، خانقاه‌شاه‌نعمت‌الله: نسخ سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۹۵** در دفتر (ص ۱۰۸ـ۱۱۹) آغازبرابر نمونه . همراه گفتار دیگرازاودرتوحید[یادداشتهای آقای‌دیباجی].

10177ـ **الهیات** ۱۹۲/۲ د: نستعلیق ملا محمد مهدی با تاریخهایی از **۱۰۹۶** تا **۱۰۹۷** دردفتر(۹۲پ ـ ۱۰۱پ) [ف.الهیات ۱:۲۵۷] .

10178ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲/ ۲۰۰۵ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱** (۲۲ پ ـ ۲۸ر) آغازبرابرنمونه [یادداشتهای سیدعبدـ العزیزطباطبائی] .

10179ـ **مجلس** ۳۴۵۵/۲۷۰ : در جنگ با تاریخ **۱۱۴۱** در دفتر (ص ۳۸۷ـ ۳۸۸) درفهرست بنام «اثبات واجب» آمده ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس۱۰:۱۳۷۲] .

10180ـ **ملك** ۴۰۲۷/۲ : نسخ سدهٔ **۱۲** (گ۲۲ پ ـ ۳۴ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10181ـ **تهران**،اصغرمهدوی۱/۵۰۵ نسخ‌سدهٔ **۱۲**،درفهرست‌آمده : رساله درتوحید بمشرب محققان و حکیمان و مدققان متکلمان [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۰] .

10182ـ **مجلس** ۳۳۲۳/۶ : نسخ **۱۲۹۷** (ص۱۸۰ـ۱۹۵) ، آغاز برابر نمونه در فهرست بعنوان «اثبات واجب» آمده است [ف . مجلس ۱۰ : ۱۰۸۵] .

10183ـ **مجلس** ۲۷۹۶/۱ :نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۸** دردفتر(ص۱ـ۱۷) درفهرست بنام «رساله در تصوف» یادشده ، آغاز وشمارهٔ فصلها برابر آنچه یادشده [ف . مجلس ۱۰ : ۵۸] .

10184 ـ **رضوی** ۶۲۰ حکمت : نستعلیق تاریخ یاد نشده آغاز برابر نمونه ، ۱۰ك ۱۵ـ۱۶س [ف . رضوی۴ : ۱۱۹] .

10185ـ **مجلس** ۳۱۰۲/۱ : نوشتهٔ

۱۲۹۹ ، درفهرست بعنوان «رساله در بیان شرف وفضیلت انسان» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱ - ف . بمجلس ۱۰ : ۶۵۶] .

10186ـ **نجف** آقا بزرگ تهرانی ۸ مج : درمجموعه‌ای که بخامهٔ نگارندهٔ «ذریعه» و دیگران است ، با تاریخ **۱۳۵۰** ، در دفتر (۴۲ر-۴۸ر) با عنوان « توحید استدلالی » . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۷۵۱] .

10187ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۳۸۸/۷ : و **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۷] .

توحید = توحید برهانی

از محمد فرزند محمود دهدار ، نگارندهٔ «الف انسانیت : ۳» که پس از ذکر چند مبادی دو مطلب آورده است: مطلب ۱ـ منکر شیئ متربان شیئ است ونافی مثبت... ۲ـ وجود که مفهومی است واحد عام وشامل وجودات خاصه . **آغاز** جل ربی لا اله الا هو ، الحمد فی الاولی والاخرة.. نعت و سپاس مر خداوندی را تعالی شأنه که نظام ملك .

10188ـ **مجلس** ۸۲۶/۵ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۹۹** (ص۶۹-۷۷) همراه گفتار دیگر ازاو درتوحید [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۳] .

10189ـ **تهران** ، خانقاه شاه نعمت الله: نستعلیق سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۹۵** دردفتر (ص ۱۳۶- ۱۴۱) ، آغاز برابر نمونه ، همراه گفتاری دیگر ازاودر توحید [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

10190ـ **الهیات** ۱۹۲/۵ د: نستعلیق ملامحمدمهدی ، با تاریخهای **۱۰۹۶-۱۰۹۷** دردفتر . (۱۲۸ر-۱۳۱پ) همراه ۱۰ رسالهٔ دیگر از همو که دو رساله ازآنها در «توحید» است .[ف . الهیات ۱] .

10191ـ **ملك** ۳۴۵۷/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه، همراه گفتاری دیگر ازاودر توحید (۱۸پ-۲۲پ) [رؤیت] .

10192ـ **مجلس** ۳۱۰۲/۴ : نستعلیق محمد حسین فرزند عبدالمجید تفرشی نعمت‌اللهی ، **۱۲۹۹** (ص ۱۰۸-۱۱۶) [ف.مجلس ۱۰ : ۶۵۷] .

10193ـ **رضوی** ۶۲۱ حکمت: تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه، ۵ گ ۱۶س [ف . رضوی ۴ : ۱۱۹] .

10194ـ **نجف** ، آقا بزرگ تهرانی ۴/مج : باعنوان «توحید برهانی» درمجموعه ای که بخامهٔ نگارندهٔ ذریعه و دیگران است ، سدهٔ **۱۴** ، **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۰] .

توحید

ازهمان دهدار، این نسخه‌ها شناخته نیست که کدام یك از دوگفتار بالا است .

10195ـ **مجلس** ۴۰۵۸/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۱۰۳** (ص۱-۵۰) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۹] .

10196ـ **الهیات** ۵۷۰/۴ د: نستعلیق **۱۱۹۱** (۱۱۵پ-۱۲۶پ) ۱۶س [ف. الهیات ۱ : ۳۳۲] .

توحیدیه = جارو بیه = تهلیلیه = تفسیر لا اله الا الله

از شاه نعمت الله ولی ، گفتارهایی است جداگانه در یك موضوع ، باید نسخه‌ها را با یکدیگر سنجید تادانست چند گفتار است . از این گفتارهای او در ص۳۴ و ۳۵ یازده نسخه نشان داده شده واینك چند نسخهٔ دیگر .

10197ـ **سنا** ۳۷۲/۲۴: نوشتهٔ **۱۰۶۶** همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو بانام «رسالة فی لااله‌الاالله» [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲].

10198ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۲۲: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۱۲۴ ـ ۱۲۵)، درفهرست بنام «تفسیر کلمة‌التوحید» آمده است. **آغاز:** الحمدلله علی نواله [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۲].

10199ـ **عبدالحسین بیات** ۶ مج: نستعلیق رضاقلی‌خان‌هدایت، سدهٔ **۱۳** درفهرست بنام «صفة‌التهلیل» بدون نشانی بیشتر یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۷].

201 - 10200ـ **عبدالحسین بیات** ۵ و ۷ مج: نستعلیق رضاقلی‌خان هدایت، سدهٔ **۱۳** دوگفتاراست نشانیها یادنشده [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۷].

10202ـ **سنا** ۱۴۹/۱۵: تاریخ یاد نشده (ص ۱۵۱) با۲۳ گفتار دیگر از همو، در فهرست بنام «جاروبیه» یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵].

10203ـ **تهران،** خانقاه شاه نعمت‌الله ۷مج: نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۴۱۰ ـ ۴۲۶) **آغاز:** حمدله. احدوواحد است وحدت هم [یادداشتهای آقای‌ابراهیم دیباجی].

توحید قوسین = معراج = رساله در . . .

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. **آغاز:** توحید مستور است به اسباب وانکشاف آن به کشف حجاب.

10204ـ **قاهره،** دارالکتب۱۸ مجامیع فارسی طلعت: حسین ابدال نعمت اللهی **۹۶۶** در تفت یزد درفهرست «توحید قوسین» آمده (گ ۴۶ر ـ هفت سطر) [مخطوطات ۱ : ۲۰۵].

10205ـ **سنا** ۳۷۲۴/۵: نستعلیق محمدافضل فرزند محمد حکیم، دوشنبه ج۲/ **۱۰۸۴** این‌نسخه درمجموعه رساله‌های او (ص ۳۸۷ ـ ۳۹۲) چاپ افست‌شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳].

10206ـ **قاهره،** دارالکتب۱۱ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، در فهرست به عنوان «رسالة‌معراج» آمده، آغاز برابر نمونه (گ ۱۵۴پ) [مخطوطات ۱ : ۲۶۷].

توحید

چند گفتار ناشناخته.

10207ـ **مجلس** ۲۳۸۴/۱۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص ۳۷۳ ـ ۳۹۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۶].

10208ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۵۴۳: با تاریخ رجب **۱۰۸۶** دردفتر، در نه فصل در توحید وگزارش حدیث من‌عرف نفسه فقدعرف ربه، نگارنده درآن از «مشكاة‌الانوار و مصباح الانوار» خود یاد می‌کند [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

10209ـ **سپهسالار** ۵۸۳۸/۹: در جنگ مؤرخ **۱۰۹۸** در توحید فعلها و صفات واسمهای خدا (۸۵پ ـ ۸۸ر). **آغاز:** حمدله. این رساله‌ایست دربیان حقیقت توحید و اقسام آن. توحید ظهور فنای خلق است بنور بقای حق [ف. سپهسالار ۳ : ۵۲۲].

10210ـ **دانشگاه** ۴۱۱۸/۱۵: نستعلیق گویا محمد، **۱۱۳۳** (ص۱ ـ ۹) گفتاری است عرفانی ودیباجه مانند است‌گویا نگارنده همان کاتب مجموعه باشد. **آغاز:** حمد خداوند ذوالجلال وصور بی‌ملال و پادشاه لم‌یزال و لا یزال [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۶].

توحید
در ص ۷۶۴ و ۹۲۶ گذشت .

توحید و اصطلاحات صوفیان
ناشناخته. در نه فصل، وعنوانهای ای عزیز: ۱ـ در بیان عالم لاهوت ۲ـ درجبروت ۳ـ ملکوت ۴ـ ناسوت ۵ ـ در دانستن عاشق و معشوق و عشق ۶ ـ درنشو آدمیزاد ۷ـ در معرفت نفس ۸ـ درمعرفت روح ۹ـ درمعرفت سر. نام کتاب در نسخهٔ ۶۲۲ رضوی درصدر رساله آمده است. **آغاز:** رب افض بفضلك العمیم. بدان ای عزیز که عالم لاهوت را احدیت گویند .

10211ـ **رضوی** ۶۲۲ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۱۷ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۴: ۱۱۹] .

توحید و خلق = رساله در . . .
ناشناخته. **آغاز:** حمد بیحد ذاتی را که از عرش نامه معرفت خود . . .

10212 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷ ـ م مجامیع فارسی: تعلیق، درویش اسماعیل شیرازی **۱۰۱۷** در مجموعه [مخطوطات ۱: ۲۳۴] .

توحیدنامه
در بخش منظومه‌ها خواهد آمد .

توحیدیه
در بخش منظومه‌ها خواهد آمد .

توحیدیه
از شاه نعمت‌الله، در ص ۳۴ گذشت .

توضیحات
ازحسام‌الدین فرزند یحیی لاهیجی ، در اصول عقاید و برخی از فروع بروش عرفانی بی ذکر برهان، دریك مقدمه و ۲۵ توضیح و ۱۱ اضافه و ۱ تبصره و ۲ نکته و ۲ حقیقت و ۱ تأکید و ۳ حکمت و ۲ برهان [نسخهٔ رضوی] که در ذیحجهٔ ۱۰۵۲ بانجام رسیده است . **آغاز :** افسر سخن ثنای صانع صنعت نمایی است که مصنوعات را بقلم بدایع رقم .

10213ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۴/ ۵۶۶ نوشتهٔ محمد مورکلابی مازندرانی ، **۱۰۹۰** ، همراه: ۱ـ النفوس واقسامها بعربی ۲ـ مسالك ۳ـ شرح اشعار ناصرخسرو ، ۴ـ این کتاب، ۵ـ شرح الرسالة الشوقیهٔ سهروردی ۶ـ شرح عباراتی از تلویحات، همه از همو بیك خامه [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۲] .

10214ـ **الهیات** ۱/ ۴۸۸د: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۳پ ـ ۳۴ر) سپس شرح دو غزل حافظ ازهمو [ف. الهیات ۱ : ۳۱۱] .

10215ـ **رضوی** ۴۳۱ حکمت: نسخ تاریخ یادنشده، وقف **۱۳۶۳**، آغاز برابر نمونه در فهرست نام نگارنده حسام‌الدین یحیی یاد شده، ۱۱ گ ۲۰ س [ف. رضوی ۴ : ۵۶] .

توکل
از شاه نعمت‌الله ولی، که یادا و در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به نظم و نثر. این گفتار در جلد دوم (ص۷ـ۱۰) مجموعه رساله‌های او چاپ دکتر نوربخش چاپ شده است. **آغاز:** قال عزوجل ومن یتوکل علی الله فهو حسبه. بیت: هرکس که توکل بخدا کرد چو ما.

10216ـ **سنا** ۳۷۲/۵۶ : با تاریخ **۱۰۶۶ ـ ۱۰۸۷** در دفتر ، همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

10217ـ **ملك** ۵۱۸/۱۳ : نسخ شیخ محمد باقر گلپایگانی ، **۱۲۹۸** (ص۸۱ـ۸۵)، همراه « اصول :9586» ازهمو [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۵۳] .

10218ـ ملك ۵۲۹۸/۲۲ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ ۲۲ کلیات او (۱۳۲ پ ـ ۱۳۳پ هامش) [رؤیت] .

10219ـ ملك ۴۲۶۲/۱۱۰ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۱۰ مجموعـه رسالههای او (۵۷۲پ ـ ۵۷۳پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت]

10220ـ مجلس ۳۰۶۷/۵۵ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۱۹۱)، آغاز برابر نمونه همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف . مجلس ۱۰ : ۶۰۰] .

10221ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۲۲ : سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص۲۶۶)، همراه « اصول 9587» و جزآن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳] .

10222 ـ تهران ، ادبیات ۲۶۷/۴ حکمت : نستعلیق **۱۳۰۷ـ۱۳۰۹**، همراه ۱۱ گفتار دیگر از همو [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

10223ـ سنا ۱۴۹/۱۳ : تاریخ یاد نشده (ص۱۴۴) همراه ۲۳ گفتار دیگر از همو [نسخهها ۶ : ۴۵۴] .

10224ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت : بی تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، (۱۴۵پ ـ ۱۴۶ر) در نسخه آمده: رسالة التوكل فی حق المهدی المتوكل؟ [مخطوطات: ۲۳۴] .

تهلیلیه

در ص ۳۶ گذشت .

ث

ثمرة الحیاة = میوهٔ زندگانی

از عباسعلی منصور علیشاه کیوان قزوینی فرزند اسماعیل (۱۲۷۷ ـ پس از ۱۳۵۰) . بعربی وفارسی. و این پنجمین کنز از «کنوز ـ الفرائد» اوست، وچاپ شده. از نگارنده کتابی بنام «میوهٔ زندگانی» نیز چاپ شده شاید این دو یکی یا یکی از دیگری گرفته شده باشد .

بنگرید: ذریعه ۵ : ۱۳ ـ طبقات اعیان الشیعه ، نقبا : ۱۱۶ ـ ف. مشار : ۴۶۱ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۶۹۳ و ۱۴۴۴ .

10225ـ دانشگاه ۴۱۴۹ : نستعلیق ، بی تاریخ، ازعنوان الفريدة العقلية اعجب مافی الكون هوالانسان، تافریدهٔ ۵۰ را دارد ، ۹۷ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۹] .

ثمرات الحیاة

ازعلی عسکری، فرزند محمد تقی فرزند محمد قاسم خوافی .

10226ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو ۱ ق ف ۶۳ : تاریخ یاد نشده، ۷۵۰ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۱] .

ثمرات مکیه

از محمد رفیع الدین فرزند شمس الدین.

10227ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۱۵ : تاریخ یاد نشده (ص ۲۱ ـ ۹۴) [مخطوطات، فرازعلی رضوی : ۳۱] .

ثمرة الفوائد

از شاه لطف‌الله جالندهری، در سرگذشت سیداحمد زاهد.

10228ـ آصفیه ۱۶۳۹ تصوف: نوشتهٔ **۱۱۸۶** [ف. آصفیه ۴ : ۱۷۸] .

ثمرة الفؤاد

در بخش اخلاق خواهد آمد .

ج

جارو بیه = توحیدیه = تفسیر لااله الاالله

در ص ۳۴ و ۳۵ گذشت .

جام جهان نما

از حسن فرزند محمد ، بروش پرسش و پاسخ ودر آن گزارش حدیث جنود العقل والجهل آمده است .

10229ـ **نجف** ، امیر المؤمنین ۱۷۳۶ نسخهٔ اصل تاریخ یادنشده ، در مجموعه‌ای همه رساله ها از همو [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

جام جهان نما

از دشتکی ، درص ۷۶۵ گذشت . ودر بخش اخلاق نیز یادخواهد شد .

جام جهان نما

ازمحمدشیرین مغربی [نسخهٔ چاپ بمبئی] (نزدیك ۷۴۹ ـ ۸۰۹)، شمس الدین محمد فرزند عزالدین فرزند عادل فرزند یوسف درگذشتهٔ ۸۰۸ [دانشمندان آذربایجان] مرید شیخ اسماعیل سیسی بسال ۸۰۹ درشصت سالگی درگذشته است [نفحات الانس] و در دومورد از قطب الدین محمد نی ریزی دانسته شده است . درتوحید بروش عرفانی، دردو دایره و هریك بردو قوس و خطی که برزخ میان دوقوس است: دایرهٔ ۱ـ احدیت و وحدت و اعتبار وجود و علم وشهود ۲ـ ظاهروجود وظاهرعلم. (بنگرید شرح جهان نما، درهمین بخش) . **آغاز:** حمد بیحد وشکر بیعد، سزای ذاتی که وحدتش منشأ احدیت و واحدیت شد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۷۹ (مغربی) ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۵۱، ۳۵۳ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۳۰ ـ ریاض العارفین : ۱۳۴ ـ ریحانة الادب ۴ : ۵۳ .

10230ـ **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۳۶ : نوشتهٔ پنجشنبهٔ محرم **۸۳۷** (گ ۲۹۰ـ۲۹۶). فیلم آن دردانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۳] .

10231ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۳ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۸۴۴** درهرات، آغاز برابر نمونه (گ ۱ ـ ۱۴پ) ۱۵س [مخطوطات ۱ : ۱۰۷] .

10232ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۱۷ : نوشتهٔ **۸۷۱** (ص ۱۳۹ ـ ۱۵۲) درفهرست از محمد شیرین یاد شده [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۷] .

10233ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی : نوشتهٔ محمد شیرازی، صفر **۸۸۹** (۵پ ـ ۱۳ر). آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ : ۱۴۵] .

10234ـ **مجلس** ۴۹۱۶/۱ : نستعلیق باتاریخ **۸۸۹** دردفتر (۱پ ـ ۱۱ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10235ـ **تهران** ، موزه ۴۳۳۳/۱ : نوشتهٔ شمس الدین فرزند عزالدین رستمداری، ۱۵ رجب **۹۱۶** [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۶] .

10236ـ **رضوی** ۴۳۵ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴گ ۱۲س [ف. رضوی ۴ : ۵۹] .

10237ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۳۷ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص ۳۴۷ ـ ۳۵۳) آغاز برابرنمونه، ۲۳س [رؤیت] .

10238ـ **دانشگاه** ۲۵۹۴/۴ : نستعلیق میرمحمد مؤمن حسینی، باتاریخ **۱۰۸۱** دردفتر

(ص۲۲–۳۸)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۳۴].

10239 ـ **سپهسالار** ۶۴۰۹/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱پ ـ ۲۲پ)، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۴ : ۲].

10240 ـ **تهران**، ملی ۲۲۵/۱۹ ف: نستعلیق ۱۱۲۰ (ص ۳۸۹ ـ ۳۹۴)، آغاز برابر نمونه، در فهرست نام نگارنده محمد فرزند عزالدین و تاریخ نگارش سدهٔ ۱۲ یاد شده درست نیست [ف. ملی ۱ : ۲۲۸].

10241 ـ **مجلس** ۴۸۸۹/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه (۱ پ ـ ۷ پ) در فهرست از آن قطب‌الدین محمدحسینی نیریزی درگذشتهٔ ۱۱۷۳ دانسته شده درست نیست [ف. مجلس ۱۴ : ۳۱].

10242 ـ **مجلس** ۴۹۷۹/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه (۲۸۹پ–۳۱۲پ) [رؤیت].

10243 ـ **ملک** ۴۶۹۶/۷ : نسخ خوش نزدیک ذیحجهٔ ۱۲۲۰ (۹۲ر ـ ۹۴ر در متن وهامش) زرین [رؤیت].

10244 ـ **مجلس** ۶۱۷/۲ : نستعلیق ۱۲۶۳، آغاز بمانند نمونه، [ف. مجلس ۲ : ۳۶۸].

10245 ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۶/۱ : باتاریخ ۱۲۶۳ دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۹].

10246 ـ **دانشگاه** ۳۱۹۵/۴۵ : نستعلیق محمد شفیع قراگزلو، باتاریخ ۱۲۶۴ بهمین خامه درمجموعه (ص ۳۲ ـ ۳۷) انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۴].

10247 ـ **سپهسالار** ۵۵۳۵ : نستعلیق آقا محمد علی کرمانشاهی درجنگ سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۴ : ۲].

10248 ـ **تهران**، ادبیات ۲۳۴/۹ جوادی: نسخ سدهٔ ۱۳ [ف. ادبیات ۳ : ۱۴].

10249 ـ **دانشگاه** ۳۵۷۶/۸۵ : نستعلیق حاج سید محسن موسوی سپاهانی، ۱۳۰۳ (۱۹۵ ر ـ ۲۰۱ پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۹۴].

10250 ـ **آصفیه** ۱۳۳۲۶ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۶].

10251 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۸/۲۸۲ : نسخ محمدطاهر فرزند ولی محمد طبیب مشهدی، درپیرامن ۱۳۰۹ [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶].

10252 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ۷۹ : نوشتهٔ سراج الدین در ۱۳۳۶ [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۱].

10253 ـ **مجلس** ۴۱۶۸/۳ : نوشتهٔ ۱۱ ع۲/۱۳۳۰ (۹۰ر–۱۰۱پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10254 ـ **شیراز**، دکتر خاوری: تاریخ یاد نشده، در فهرست بنام قطب الدین محمد نیریزی یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۷].

10255 ـ **مجلس** ۳۸۶/۲ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، همراه «دیوان» مغربی آغاز افتاده [ف. مجلس ۲ : ۲۲۷]. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۰۶ هست [فیلمها : ۶۷۰].

10256 ـ **رضوی** ۴۳۴ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ۵ گ [ف. رضوی ۴ : ۵۸].

10257 ـ **رضوی** ۴۳۶ حکمت: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۳ گ [ف. رضوی ۴ : ۵۹].

جام جهان نمای شاهی

ازدرویش محمد فرزند علیشاه طبسی نعمت اللهی، بهنثر و نظم، در ۸ ذیحجهٔ ۸۳۹ نگاشته

است. درآغاز آن آمده: کلمه‌ای چند ازرموزات واشاراتی که بندگی حضرت. . . سید نورالملة و الدین نعمت الله سلام‌الله علیه در خطبهٔ ماهان کرمان (کریمان)... در (۱۴رجب ۸۲۸)... درحینی‌که... نشان تولیت خادمی خانقاه... بنام این گدای بی‌بضاعت ... درویش محمد بن علیشاه طبسی نوشته بود... بقدر وسع و امکان به‌تحریر می‌پیوندد .

10258 ـ **تهران**، سنا ۲۷۷/۴ مج : نوشتهٔ۲۵ ج۲/ **۸۴۱** (۱۲۶ پ ـ ۱۴۰ پ) درپایان‌آمده: بنمود جمال اوکماهی ـ درجام جهان‌نمای شاهی(بنگرید: اصطلاحات 954:1). **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۲۰۱۷ هست [فیلمها ۱: ۶۴۲ـ نسخه‌ها ۶: ۵۱۰]

جام خوب فرجام

از تاج‌الدین همدانی .

10259ـ **پاریس** ۱۲۴/۳ .S. E : باتاریخ **۸۸۳** در دفتر . **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۵۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۴] .

جامع الاسرار = کنز الاسرار

از نورعلیشاه اصفهانی طبسی ، که یاد او در «آیةالنور : ۱۰۱۶» گذشت. به‌نظم و نثر دربارهٔ عشق وحسن ودیگر سخنان عارفان بـا حکایتهایی. بروش «گلستان» . همراه «عوارف المعارف» ونیزجداگانه چاپ شده‌است. **آغاز** سپاس بیقیاس و حمد بیحد ـ مر آن‌کنزخفا را باد سرمد... معرفت گویندکه حسن علت غایی ایجاد است وعشق اساس حسن‌را بنیاد.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۹ ـ ف . مشار : ۴۶۶ .

10260ـ **دانشگاه** ۸۶۷/۳: نستعلیق عباسعلی‌کرمانی احمدآبادی، ۲ذیحجهٔ**۱۲۱۲** (۶۸ر ـ ۹۲پ) ، آغاز برابر نمونه ، و بنام «کنزالاسرار» است [ف. دانشگاه ۳: ۴۲۷] .

10261 ـ **مجلس** ۱۱۵۸/۴ : نسخ محمدعلی فرزند سیدعرب حسینی، در **۱۲۳۱** شمارهٔ ۴ « کلیات » او (ص ۲۲۷ ـ ۲۷۹) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳ : ۶۰۴] .

10262 ـ **رضوی** ۲۲۲ ادبیات : نستعلیق‌علی‌فرزند ابوطالب شوال **۱۲۶۱**، آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۷ : ۲۵۳].

10263ـ **ملك** ۴۷۷۹/۱۳: نستعلیق محرم **۱۲۶۴** (۴۴ ر ـ ۵۵ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10264ـ **سنا**۲۸۴/۶: باتاریخ**۱۲۶۵** **۱۲۷۴** دردفتر، آغاز برابرنمونه، در فهرست بنام « رسالهٔ عرفانی » یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۹] .

10265ـ **ملك** ۶۲۹۴/۱ : نستعلیق **۱۲۷۱** (۱پ ـ ۲۱ر) آغاز برابرنمونه ، در نسخه نامی از نگارنده نیامده [رؤیت] .

10266ـ **مجلس**۵۸۵۱/۱۱: باتاریخ هایی از **۱۲۷۲** ـ **۱۲۹۳**، بخش پایان کتاب است (ص۴۲۳ ـ ۴۳۹) [ف . مجلس ۱۷ : ۲۶۱] .

10267 ـ **ملك** ۵۵۲۲/۱۲ : شکسته نستعلیق حاجی حمزه ، ۱۷ محرم **۱۳۱** ؟ (سدهٔ **۱۳**) (۱۲۷ ر ـ ۱۳۹ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10268ـ**ملك**۵۰۰۵/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه (۱۷۶ پ ـ ۲۰۳ پ) [رؤیت] .

10269ـ **سپهسالار** ۱۸۷: سدهٔ**۱۳**، همراه «جنات الوصال» او، در **۱۲۸۰** از آن اعتضاد السلطنه شده [ف. سپهسالار ۲: ۴۸۹].

10270ـ عبدالحسین بیات ۴ مج : نستعلیق رضاقلی خان هدایت سدهٔ **۱۳** [نسخه ها ۶ : ۱۰۷] .

10271ـ **تهران**، ادبیات ۲۲/۲۶۷ حکمت: باتاریخ **۱۳۰۷-۱۳۰۹** دردفتر، در سپاهان نوشته شده [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

10272ـ **دانشگاه** ۱/۴۱۱۰ : نستعلیق حسینعلی فرزند محمد **۱۳۱۷** (ص ۱ ـ ۸۶) درفهرست بعنوان «حسن و عشق» از متأخران یادشده، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۸۹] .

10273ـ **سپهسالار** ۲/۶۴۷۰ : تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست بدون نام نگارنده باعنوان «رسالهٔ عرفانی» یاد شده است (۴۰ ـ ۵۸پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۷] .

10274ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۱۶۷ حکمت: تاریخ یاد نشده [ف. ادبیات۲ : ۴۸] .

10275ـ **دانشگاه** ۱۰/۳۵۸ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۱۷۰ر ـ ۱۷۱پ)، پایان‌افتاده

10276ـ **مجلس** ۶۵۴ : نستعلیق، زرین آغاز برابرنمونه، در فهرست بنام «رساله در عشق و عرفان» یاد شده است [ف . مجلس ۲ : ۴۱۶] .

جامع اطوار علم الحروف

از ترکه ، درشیراز در ۸۱۶ نگاشته است (بنگرید: «اطوارثلاثه: ۱۰۴۴» ترکه) .

10277ـ **مجلس** ۵مج فهرست نشده ، خریداری شده از باقرترقی : با تاریخ : **۹۰۳** بهمین خامه در دفتر (ص ۱۶۳ ـ ۰۰۰) ، آغاز برابر نمونه، در مجموعه‌ای که در ص ع همه از صاین الدین ترکه دانسته شده است [رؤیت] .

جامع الانوار ومجمع الانوار = نوریه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . در معنی نور، به‌نثر ونظم. **آغاز:** حمد جوادی که از خزانهٔ جود موجودات را مراتب غیبت وشهود نوروجود عالم انعام فرمود.

10278ـ **ملك** ۲/۴۲۶۲ : نستعلیق **۱۱۰۹** ، شمارهٔ ۲ مجموعهٔ رسائل او (۴۴ر ـ ۶۶ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

جامع التوحید

از عبدالله محمد بهبهانی، بفارسی وعربی

10279ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق خوش [یادداشتهای آقای دانش پژوه] .

جامع الکلام

ازحسن گیلانی. درعرفان، به‌نثر و نظم ، باعنوانهای: ای‌درویش. که درپایان نسخهٔ آثار ملی‌کاشان « آغاز و انجام » طوسی را گذارده است [دانش پژوه] .

10280ـ **کاشان** ، کتابخانهٔ آثار ملی ۲/۵۰۰ : سدهٔ **۱۱** (ص۹۳ ـ ۱۸۹)، انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۷] .

جامع الکلیات

از سید علی فرزند سید قطب الدین محمد حسینی شیرازی ، زنده در ۱۱۰۳ در چهارده بیان . **آغاز :** حمد وثنا و ستایش بلا منتهی واجب الوجودی راکه وصف ذاتش بتحدید قوهٔ نظری درنیاید .

10281ـ **تبریز** ، ملی ۲۶۱ (۷/ ۳۱۷۲): نستعلیق **۱۲۴۰**، ۳۵گ ۲۲ ـ ۲۱ س [ف . ملی تبریز ۱ : ۳۲۸] .

جامع اللطایف

از شاه نعمت‌الله ولی که یاداو در « تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به نثر و نظم عرفانی ، با عنوانهای لطیفه، لطیفه . این گفتار جز «مجموع اللطایف» اوست که درجای خود یادشده. «جامع اللطایف» درجلد چهارم (ص۴۲ – ۵۱) مجموعه رسایل او چاپ دکتر نوربخش بچاپ رسیده است. **آغاز :** بسم‌الله الاعظم ، وله الحمد والکرم و الصلاة علی ... قال رسول‌الله (ص) کنت نبیاً و آدم بین الماء و الطین .

10282ـ **ملك** ۵۱/۴۲۶۲ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد**۱۱۰۹** شمارهٔ ۵۱ مجموعه رسایل او (۳۰۸ پ – ۳۱۲ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

جامعیه

از سیدحسین اخلاطی ، نگارندهٔ «کفایت الصنعه ۶۲۶» وجزآن. درگزارش بیت : می‌کشدم میم ازالف نفس ولایت را تمام. **آغاز :** می‌کشدم میم ازالف... می‌کشد یعنی قبول می کندبقوهٔ جاذبهٔ قابلیت. میم یعنی وحدت ذات

10283ـ **مجلس** ۵۰۷۷/۹ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۹۷** در دفتر (۴۶ پ – ۴۸ پ) [رؤیت] .

الجانب الغربی فی حل مشکلات شیخ محیی‌الدین ابن‌العربی

از شیخ مکی خاکـی ، ابوالفتح محمد فرزند مظفر الدین محمد ، درگذشتهٔ ۹۲۶ ، بنام سلیم شاه یکم فرزند بایزیدخان عثمانی ، درشوال۹۲۴، در دوباب بانجام رسانده است: ۱ ـ در بیان اشکالات و اعتراضاتی‌کـه علمای قشری برشیخ کرده‌اند ۲ـ درپاسخ آن خورده گیریها و برخی ازمناقب شیخ، وبرخی ازمشایخ او وسلسلهٔاو. خورده‌گیریها بردوگونه‌است‌یکی دربارهٔ وحدت وجود ودیگردرمسائل‌گوناگون صوفیان . **آغاز:** ربنا اتمم لنانورنا و اغفرلنا ...سپاس بیقیاس توحید اساس بی‌التباس.

بنگرید : ذیل‌کشف الظنون ۱ : ۳۵۹ .

10284ـ **دانشگاه** ۴۸۶۸ : نستعلیق ترکی حاجی فرزند ابراهیم ، رجب **۹۳۴** از روی نسخهٔ ابوالفتح فرزند ظفر که در ادرنه در۹۲۴ نوشته‌بود(؟!)، آغاز برابر نمونه، ۷۶گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۹۸].

10285ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۷۲۱/۵ : نوشتهٔ**۹۷۸** [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۳].

10286ـ**قاهره**، دارالکتب۲۰مجامیع فارسی طلعت : حاج حسین فرزند علی مشهور به‌شیخ بالی‌زاده حسن بیگ ۱۱شوال **۱۲۶۷** درجزیرهٔ مدللی (گ۱۵۳–۲۳۳) آغازبرابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۹] .

10287ـ **پاریس** ، ملی ۲۰۷۰/۱ : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵ : ۶۷۶] .

جاودان نامه

تفسیر حروفی، درص۳۸ گذشت .

جاودان‌نامهٔ‌کبیر = الالهیة الافضلیه

جاودان نامهٔ‌کبیر = شش ابتدا

از فضل‌الله فرزند ابی‌محمد عبد الرحمان تبریزی نعیمی استرآبادی حروفـی (۷۴۰ – ۸۰۴ یا ۷۹۶) تفسیریست عرفانی حروفی بر قرآن، درشش اوائل (ابتدا ، مبحث) : ۱ـ فی‌الکلام عن (ساعة) ستة ایام ۲ ـ السماء و الارضین ومابینهما ۳ـ آدم و حوا ۴ ـ معاد و

جزا و حشر ۵ ـ انبیاء و شرایع ۶ـ (صائل) که مباحث پنجگانهٔ گذشته را در بردارد ، و خداوصفات او[نسخهٔ قاهره]. **آغاز:** (۱)ذات نطق که وجودداکلمهٔ حضرت حق‌است. **آغاز:** (۲) ابتدا، ابتدا، ابتدا، ابتدا، ابتدا، ابتدا ، خلقت از اینخانه از اوراق دیگرکه‌آنها مبنی برسئوالات است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۱۷ (نعیمی) فرهنگ ایران زمین ۱۰ : ۳۱۹ ـ لغت نامهٔ دهخدا : مادهٔ (حروفیان): ۴۸۵ـدانشمندان آذربایجان : ۳۸۶ ـ ریاض العارفین : ۱۵۶

10288 ـ **عبدالحمید آیتی** : نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱ ، آغازوانجام‌افتاده ۲۱۳ گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۵۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۶] .

10289 ـ **واتیکان ۳۴/۳** : نوشتهٔ **۱۰۴۳** بنام «جاودان نامه» یادشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۵۹ هست [فیلمها ۱:۵۶۲] .

10290ـ **موزهٔ بریتانیا Or۵۹۵۷** سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳] .

10291 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱ کلام فارسی‌طلعت: نوشتهٔوهبی موسوی فرزند مدحی عیسی ، اواخرج ۲/**۱۱۹۸** آغاز برای نمونهٔ ۱ ، ۲۴۱ گ ۲۱س [مخطوطات ۱ : ۱۱۰] .

10292 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ کلام فارسی طلعت: نوشتهٔ درویش‌یحیی فرزندیوسف عارناعودی آقچه حصاری **۱۲۴۰**، آغازبرابر نمونهٔ ۲، ۵۰۰ گ، و تا ۵۰۷ گزارش واژه‌ها را دارد [مخطوطات ۱ : ۱۱۰] .

10293ـ **قاهره** ، دارالکتب: ۲ کلام فارسی طلعت : بدون تاریخ، آغازبرابر نمونهٔ ۲، ۱۳۳ گ [مخطوطات۱ : ۱۱۰].

10294ـ **قاهره**، دارالکتب: ۱معارف متنوعه فارسی طلعت : نستعلیق زیبا ، زرین ، آغازبرابر نمونهٔ ۲، وازمحتوی آن بدست می آید که پس از ۷۸۹ نگاشته شده است ، و در پایان گزارش واژه‌ها و اصطلاحات را دارد ، ۴۲۷ گ ۲۱س [مخطوطات ۱ : ۱۱۱].

جاودان نامهٔ منظوم

حروفی .

10295 ـ **یوگسلاوی : فیلم** آغاز آن دردانشگاه ش**۲۱۷۳** هست ، همراه مثنوی دیگرحروفی [فیلمها ۱ : ۶۴۸] .

جبر و اختیار

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹»گذشت. این‌گفتار بادگرگونیها درمجموعه رساله‌های او (ص ۱۹۵ ـ ۲۰۴) چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. چنین‌گوید.. النسفی، که دررسالهٔ قبل تقریرگردیدکه افلاك وانجم‌کتاب‌خدایند. وهرچیزدرعالم سفلی‌بوده

10296ـ **مجلس**۱۶/۴۹۴۹: شکسته نستعلیق محمدجواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی (نجم‌الحکما)، **۱۳۱۴** (۶۵پ-۶۷ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

جبر و اختیار = لوح محفوظ

از نسفی .

جبر وقدر = قدر = رساله در...

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . در جبر وتفویض به‌نثرونظم.واین‌جزء«اختیار: ۱۰۲۱» اوست. **آغاز :** یااخی اعزك‌الله فی‌الدارین ، معلوم فرماکه اشاعرة برآنندکه همه از اوست یعنی خالق همهٔ اشیاء حقست .

10297ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۸/۷ مجامیع فارسی طلعت:نوشتهٔ **۹۶۶** آغازبرابر

نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۰۶] .

10298ـ سنا ۳۰/۳۷۲ : نستعليق ۱۰۶۶ ۱۰۸۴ در دفتر. این نسخه در مجموعه رساله‌های او (ص ۳۹۳ ـ ۳۹۴) چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۰] .

10299ـ ملك ۴۲۶۲/۹ : نستعليق ۲۹ رمضان ۱۱۰۹ (گ ۸۲پ ـ ۸۳ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10300ـ قاهره ، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت : بی تاریخ، در فهرست آمده است «رسالة فی القدر» لعلها لنعمت‌الله... آغاز برابر نمونه (گ ۱۴۹پ ـ ۱۵۰) [مخطوطات ۱ : ۲۴۹] .

جذبیه (جنبید؟)

از حجة الاسلام محمد غزالی (بنگرید : الاباحیه: ۷۲۶). گزارش بیت : غسل جنابت وقمر وحیض وآفتاب ـ خواهم که هردو بیکی دم برآورم. **آغاز:** رسالهٔ جذبیه... الغزالی... غسل جنابت وقمر وحیض. . . قمر قلب است و اورا حدثی کبیر عارض گشته ، از جهت اجتماع بطریق اتفاق .

10301ـ مجلس ۵۰۷۷/۷ : نستعليق باتاریخ ۱۲۹۷ در دفتر (۴۲ ر ـ ۴۲ پ) [رؤیت] .

جذوات

ازمیرداماد، که در ص ۷۷۶ گذشت. واینك دو نسخهٔ دیگر :

10302ـ پاریس ، ملی ۲۰۷۳/۱ : باتاریخ ۱۰۶۰ در دفتر [ترجمهٔ ایرج افشار نسخه‌ها ۵ : ۶۷۶] .

10303ـ ملك ۷۲۲ : نستعليق سدهٔ ۱۳ ، ۸۴ گ ۱۸ س [ف. ملك، فارسی: ۱۷۹] .

جعفریه

از میرمحمد جعفری سیدحسین سیاه دهنی قزوینی [عبدالحسین‌حائری] . درسلوك ومعرفت نفس. **آغاز:** بدانکه علم سلوك که آن عبارت است ازمعرفت کیفیت قیام بحقوق عبودیت .

10304ـ مجلس ۳۲۶۰/۲ : نستعليق اسدالله فرزند میرزا نصرالله معین الرعایـا ، ۹ رمضان، ۱۳۰۷ (ص ۲ ـ ۳۰) [ف مجلس ۱۰: ۸۵۸] .

جلبندی اسرار

از اسرار علی ، کاظم فرزند میرزا محمد [دانش پژوه] .

10305ـ تبریز، ملی ۲۸۳۱ : تاریخ ونشانی دیگر یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۲] .

جلوات وجود

از عماد الدین محمود (محمد) عارف ، شاگرد عبدالنبی عثمانی شکاری .

10306ـ بادلیان ۷۴/۷ (و ینفلید : ۲۶۹۲) : **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۳۵ و ۲۹۳۳ هست ، در فهرست فیلمها نام و نشانی نگارنده دوگونه آمده است [فیلمها : ۵۶۶و۷۴۳]

جمالات وکمالات

ناشناخته. **آغاز:** الحمدلله علی نواله .. دوستی سئوال کرد که کمال چیست نسبت با هر کسی وهرچیزی .

10307ـ مجلس ۶۳۱/۱۶ : نستعليق ۱۲۶۸ [ف . مجلس ۲ : ۳۹۳] .

رسالهٔ جمالی

از عین‌القضاة همدانی، نگارندهٔ «تمهیدات ۱۰۹۷» وجز آن. برای پادشاهزاده جمال‌الدین شرف‌الدوله، درسه فصل در پیامبری و بیماران

فصل یکم مثال پیغمبر مثال طبیبان است. **آغاز** بهترین چیزها شکر است مرخدای را که دارندهٔ دوجهانست... امابعد، بدانکه چون اهل ضلالت بسیار گشتند واجب دیدیم.

بنگرید: احوال و آثار عین القضات ـ فرمنش: ۱۱۱.

10308ـ **ترکیه**، مراد ملا: تعلیق و نسخ بی‌تاریخ ازسدهٔ **۷ـ۸** ضمن «مکتوبات» او **فیلم** مینوی برای دانشگاه تهران، مجموعه ۷۴۰ص ۲۱س [احوال و آثار عین‌القضاة].

جمعات شاهی

ازحضرت قطب‌عالم، شاه عالم.

10309ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۱ قف۶۴: نوشتهٔ خان‌محمد ولدحافظ ابوبکر عباسی‌بنبانی، در**۱۰۰۸**، ۱۵۰ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی: ۳۱].

جمع الاستار

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت.

10310 ـ **سنا** ۳۷۲/۶۷: نستعلیق رجب **۱۰۸۴**، همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶: ۵۸۴].

جمع الفوائد

آغاز: رسالهٔ جمع‌الفوائدمن‌اهل‌السلوك بسمله. این کلمه‌ای چنداست که ساکنان راه‌دین ازبهرفائدهٔ طالبان راه یقین گفته‌اند... اول بدانکه معده حوض تن است.

10311ـ**دانشگاه** ۱۹۵/۲۴۶۴: نستعلیق نوشتهٔ **۱۰۷۳** (ص ۴۰ ـ ۱۸۴ درهامش) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۰۴].

الجنة العالیه = منتخب الاحادیث

از ملاحسینعلی، بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) در چند غرفه و هرغرفه درچندکنگره. درآن آمده که من آن را «منتخب الاحادیث» خواندم.

10312ـ **ملك** ۱۳۷۲: نسخ نگارنده در شنبهٔ ذیحجهٔ **۱۲۸۲** برای ندیم السلطنه، ۲۵۰گ ۲۵س [ف. ملك، فارسی: ۱۸۷].

جنونیه

از محمد وفا.

10313ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲قف۲۹: تاریخ‌ونشانی‌دیگریادنشده(ص ۱۰۲ـ ۰۰۰) [مخطوطات سرفرازعلی رضوی: ۳۱].

جوائز السائرین = جواز...

جواب سئوالات = اجوبه واسئله

میرزا بابا ذهبی، درص۱۰۱۹ گذشت.

جواب و سئوال

از محمد داراشکوه نگارندهٔ «او پانشاد: درملل‌ونحل» وجزآن (بافقیرصاحب دل‌دربیان تحقیق مطالب حقیقت هند).

10314ـ **بادلیای** Add ۶۹/۱۴: باتاریخ**۱۲۰۱** دردفتر. همراه«مجمع‌البحرین» او. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱: ۵۸۳].

جواز السائرین = جوائز...

گفتاریست عرفانی‌نامبوب، که‌درمحروسهٔ استرآباد بسال ۸۱۸ املاشده وبدین نام است [دیباجه] (بنگرید: جواهر الاسرار، حسین خوارزمی). **آغاز:** الحمدلله الذی زین قلوب العارفین بفیض قدسه، و بین ایمان المؤمنین بعین انسه... من‌بعد کلمه‌ای چند بعدازالتماس عزیزان بروفق سایران در محروسهٔ استرآباد

10315ـ**دانشگاه** ۳۹۱۵/۴: نستعلیق ابراهیم، ۱۴۷/**۱۰۶۴** (ص ۱۵۵ـ۱۹۴) در

فهرست نسخه بنام «جوائزالسائرین» یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۰۴] .

10316ـ ملك ۴۰۰۶/۵ : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳** (۹۰ر ـ ۱۰۵پ) [رؤیت] .

جوامع الاسرار

از محمد مخدوم قادری بیجاپوری.

10317ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۱ق ف۶۵: نوشتهٔ **۱۳۰۰**، ۱۷س [مخطوطات سرفراز علی‌رضوی : ۳۱] .

جوامع الکلم

گفته‌های سید محمدگیسودراز است که یاد او در«آداب سلوك ۱۰۱۱» گذشت، که روزانه از رجب ۸۰۲ تا ۲۹ محرم ۸۰۳ در مجلس ارشاد می‌گفته، گردآوری فرزند او سیدمحمد اکبرحسینی که یاد او در «تبصرة الاصطلاحات الصوفیه :۱۰۷۲» گذشت، وپس از گردآوری برای اصلاح به پدر خود داده است . **آغاز :** الحمدلله الذی خصص عامة نوع‌الانسان بخاصة

10318ـ آصفیه۱۴۲۲تصوف: نوشتهٔ **۱۰۳۹** [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۶] .

10319ـ آصفیه ۱۴۲۲ تصوف: نسخ **۱۰۴۹** ، ۲۳۶ گ ۱۵ س [ف . آصفیه ، میرعثمان علی ۱ :۳۵۱] .

10320ـ آصفیه۱۵۹۵تصوف: نوشتهٔ **۱۰۶۳** [ف. آصفیه ۴ : ۱۷۸] .

10321ـ موزهٔ بریتانیا Or ۶۲۵۰ قسمت یکم، سدهٔ **۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۸] .

10322ـ آصفیه۱۳۶۸تصوف: نوشتهٔ **۱۳۱۴** [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۶] .

10323ـ آصفیه ۱۳۲۸ تصوف : بی تاریخ ازروی نسخهٔ نوشتهٔ شیرخان در **۱۳۱۴** ۴۱۴ص ۱۴س [ف. آصفیه ۱ : ۳۵۱] .

10324ـ آصفیه ۸۱۴ تصوف: تاریخ یاد نشده ، آغاز یك برگ افتاده ، ۳۹۱ گ ۱۷س [ف. آصفیه ۱ : ۳۵۱] .

جوامع الکلیه

کاشفی، دربخش اخلاق خواهد آمد .

جواهر

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در«تفسیر آیت‌کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت . گفتاریست درگزارش‌وترجمهٔ «فصوص‌الحکم» محیی‌الدین عربی. واین‌گفتار باهمین عنوان در(ص۱۶۸ـ ۱۷۹) مجموعهٔ رسایل او چاپ افست ودرجلد چهارم مجموعهٔ رسایل او چاپ دکترنوربخش بچاپ رسیده است. **آغاز :** الحمدلله و الصلاة علی رسول‌الله. بیت: حمدی‌که سزای اوبود او گوید .

10325ـ سنا ۳۷۲/۸۰ : نستعلیق محمد مظفرفرزند محمدحکیم ، سه‌شنبهٔ غدیر **۱۰۸۴** در هراستان . همین نسخه در مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۵] .

10326ـ ملك ۴۲۶۲/۷۴ : نستعلیق محمد قاسم فرزند محمد مؤمن **۱۱۰۹** شمارهٔ ۷۴ مجموعه رساله‌های او (۳۹۱ر ـ ۴۰۲ر) [رؤیت].

10327ـ مجلس۳۰۶۷/۷۹: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵**، همراه ۹۰گفتار دیگر از همو‌که دوشمارهٔ‌آن مکرر است (ص ۳۵۷ـ ۳۶۹) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۶۰۷] .

جواهرالاسرار

از شیخ آذری ، نورالدین محمد فرزند

عبدالملك اسفراینی ، بآنچنانکه بخامهٔ خود در «کنز السالکین» نوشته است، که بنام حمزه فرزند علی‌ملك فرزندحسن، وعلی‌فرزندحمزه فرزندعلی‌ملك وحمزه فرزند عبدالملك نیزیاد شده است (۷۸۴ ـ ۸۶۶). درچهار باب: ۱ـ اسرار کلام الله ۲ ـ اسرار احادیث نبوی ۳ ـ اسرارکلام اولیا ۴ـ کلام شعرا درچند باب و هرباب درچند فصل، دررجب ۸۴۰ از «مفتاح الاسرار» خود که آن نیز در چهار باب بوده گزیده است، و درهامش «اشعة اللمعات» چاپ شده‌است. درباب۳و۴سروده‌های‌دشوارعارفانی را گزارش کرده است ، و خود می‌نویسد که بسیاری از رساله‌های دیگران را در این باره عیناًمی‌آورم. **آغاز:**(۱) یامفتح‌الابواب‌افتتح باب قلبی ... حمد و ستایش آن علیمی را که عنقای. **آغاز:**(۲) سپاسی که از روی گویای خرد برذمت خانواده .

بنگرید: ذریعه۵:۲۶۰ (جواهرالاسرار) و۸:۱۸۷(هامش) و۱۸:۱۵۸ (کنزالسالکین) و ۹ : ۳ (آذری) ـ مجمع الفصحا ۲ : ۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۳ ـ ف. مشار ۵۱۳:۱ .

10328ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱ ج : نستعلیق محمدکاظم فرزند عبدالحسین سپاهانی ۱ج۲/**۱۰۲۶**، ازروی نسخهٔ نوشتهٔ شعبان۱۱ آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۲۵ گ ۲۱ س [ف . ادبیات ۱ : ۱۹۰] .

10329ـ **مجلس** ۵۸۸۲/۲ : نسخ **۱۰۴۳** (ص ۷ـ۴۶۵) ، آغاز برابر نمونه ، زدین [یادداشتهای‌آقای عبدالحسین حایری].

10330ـ **دانشگاه** ۳۹۳۲ : نستعلیق ۱۰ع۲/**۱۰۵۷**، آغاز برابرنمونهٔ ۲، پس از يك صفحه از دیباجه افتاده ونامی ازنگارنده و کتاب درآن دیده نمی‌شود ، در پایان نویسنده نام‌کتاب ونگارنده راآورده‌است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۱۹] .

10331ـ**دانشگاه**۱۵/۲۹۰۹: نستعلیق **۱۲۶۲** (ص ۱ ـ ۱۵۷) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۵] .

10332ـ**بادلیان**۱۷۵الیوت: نستعلیق **۱۲۶۹**، ۳۰۲ گ ۱۵س. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۸۸۰ هست [فیلمها ۱ : ۷۰] .

10333ـ **ملك** ۱۵۰۲ : نسخ ج۲/**۱۲۹۰**، ۱۱۶ گ ۲۰س [ف . ملك ، فارسی : ۱۹۲] .

10334ـ**مجلس**۷۵۸: نستعلیق**۱۲۹۸** آغاز برابرنمونهٔ ۱ ، ۱۸۷ گ [ف. مجلس ۲: ۴۷۹] .

جواهرالاسرار وزواهرالانوار

ازکمال‌الدین حسین خوارزمی ، نگارندهٔ «آداب المریدین:۱۰۱۳» وجزآن. گزارشی است بر « مثنوی » مولوی ، بدستور امیرزاده خواجه ناصرالدین شاهـزاده ابراهیم سلطان خوارزمشاه، درسه جلد بادیباجه‌ای درده مقاله ۱ـ گزارش‌زندگی‌چندتن‌ازعارفان ۲ـگزارش اصطلاحات‌صوفیان...وگفتارهای دیگردرمسایل عرفانی، با دو دیباجه یکی بعربی و دیگری بفارسی. چلبی‌آنرابنام «کنوزالحقایق» نامیده وجای دیگرآنرا با «لب لباب مثنوی» بیهقی درآمیخته‌است.ولی‌ازدیباجهٔ‌این‌کتاب‌برمی‌آید که پیش‌ازآن «کنوزالحقایق و رموز الدقایق» را مانندحاشیه‌ای‌کوتاه درهنگام تدریس‌مثنوی برآن نگاشته و سپس این گزارش بزرگ را ساخته است . **آغاز** دیباجهٔ عربی: الحمدلله الذی جعل‌السنة افرادالانسان . **آغاز** دیباجهٔ فارسی: حمد بیحد وثنای بیعد ونهایت حضرت پادشاهی . **آغاز** دفتریکم : هرآینه برآراء زاهرهٔ ارباب. **آغاز** دفتردوم: الحمدلله الذی

جعل قلوب العارفین. آغاز دفتر سوم : حمدی چون قدرت قاهرهٔ الهی. این کتاب در ۱۳۱۲ در لکهنو در سه جلد چاپ شده است.
بنگرید : ذریعه ۵: ۲۶۱ ـ کشف الظنون ۱: ۶۱۲ و ۲ : ۱۵۸۷ ـ ف. مشار : ۵۱۳ ـ ف. دانشگاه ۲ : ۱۴۶.

10335ـ دانشگاه ۲۲۵ : نستعلیق، سه دفتر را دارد، ۱۰ ج ۱ / ۸۴۰ (دفتر ۱) و ۱ ذیحجهٔ ۸۴۱ (دفتر ۳)، زرین. آغاز دفترها برابر نمونه ۵۷۳ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۲ : ۱۴۶].

10336ـ تهران، ملی ۹۰ : نوشتهٔ حسین فرزند محمود شبستری. اوایل رمضان ۸۸۹، آغاز افتاده، هر سه جلد را دارد، ۸۱۸ ص ۳۱ س [نسخه‌ها ۴ : ۲۱۴].

10337ـ مجلس ۱۱۱۸ : سدهٔ ۹، و شاید بروزگار نگارنده، گزارش دفتر ۲ و ۳ است و پایان افتاده، ۲۸۵ گ ۲۵ س [ف. مجلس ۳ : ۵۰۰]

10338ـ تهران، ادبیات ۱۶۲ حکمت نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، آغاز و انجام افتاده [ف. ادبیات ۲ : ۱۳].

10339ـ تهران، ادبیات ۱۷۴ حکمت: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، آغاز و انجام افتاده و میانهٔ کتاب است [ف. ادبیات ۲ : ۱۳].

10340ـ دانشگاه ۳۰۵۲ : نسخ یوسف یکشنبهٔ رمضان ۹۹۹ (ج ۱) و آدینهٔ ج ۱ / ۹۹۹ (ج ۲)، گزارش دفتر ۲ و ۳ است، ۲۷۴ گ ۲۶ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۵].

10341ـ تهران، ادبیات ۴۴۷ جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱، تاریخ نگارش جلد دوم در نسخه ۶۶۲ آمده است. در پایان آمده تمام شد دفتر دویم خوارزمی [ف. ادبیات ۳ : ۱۴].

10342ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۶ : نستعلیق عزیزالله الکاتب دکنی، در ۱۰۱۵ در برهانپور (دفتر ۲) [نسخه‌ها ۲ : ۷۲].

10343ـ رضوی ۴۴۹ حکمت : نسخ ۱۰۳۹ در شهرستان دولت آباد بروزگار نظام شاه، تنها مقدمه و مقالات دهگانه را دارد. ۱۸۰ گ ۱۳ س [ف. رضوی ۴ : ۶۴].

10344ـ ملك ۱۱۶۸ : نستعلیق عبدالرحیم فرزند محمد، در ۱۰۶۸، ۴۲۸ گ ۲۳ س [رؤیت].

10345ـ سپهسالار ۲۲۸ : نستعلیق ریز حسن فرزند محمد، شمس الدین خنجی، ۱۰۸۳، ۵۵۳ گ ۲۲ س [ف. سپهسالار ۴ : ۱۱۶].

10346ـ ملك ۱۵۲۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۵۵۴ گ ۲۰ س [ف. ملك، فارسی: ۱۹۲].

10347ـ مجلس ۴۷۵۸ : نستعلیق حسین سدهٔ ۱۲، گزارش سه دفتر ۱ و ۲ و ۳ را دارد آغاز برابر نمونه، ۴۴۳ گ ۲۱ س [رؤیت].

10348ـ قاهره، دارالکتب ۵۵ ـ م ادب فارسی : تعلیق زیبای ۱۲۶۳ در فهرست از آن کاشفی بیهقی یادشده، آغاز: بعد از تقدیم وظایف ثنای حضرت واجب الوجود عم جوده [مخطوطات ۱ : ۱۱۵].

10349ـ سپهسالار ۲۳۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۵۵۳ گ ۲۲ س [ف. سپهسالار ۴ : ۱۱۶]

10350ـ مشهد، عبدالحمید مولوی : نسخ تاریخ یادنشده، زرین، با عنوان «شرح مثنوی ملای روم» در زمینهٔ زرین [نسخه‌ها ۵ : ۲۱].

10351ـ رضوی ۴۴۸ حکمت: نسخ تاریخ یادنشده، آغاز : حمد بیحد، ۲۹۵ گ ۲۶ـ۲۷ س [ف. رضوی ۴ : ۶۳].

10352 ـ قاهره، دارالکتب ۹ ـ م تصوف فارسی: نوشتهٔ محمود سنندجی، در فهرست آمده: در ده مقاله در بیان اصول طریقت مولویه و مشایخ آنان و اصطلاحات صوفیان، از حسین بیهقی کاشفی [مخطوطات ۱ : ۱۱۵].

10353ـ قاهره، دارالکتب : ۸ ـ م

تصوف فارسی: بی‌تاریخ ، گزارش دفتر دوم ، آغاز برابر نمونهٔ ۲۰۱،۴ ۲ گ ۲۹ س [مخطوطات ۱ : ۳۵۲] .

10354 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۴۰۵۱ Add : ناقص (ریوص ۵۵۸) [ف . دانشگاه ۲ : ۱۴۸] .

10355 ـ **کمبریج** Or ۲۳۸ : ناقص [ف . دانشگاه ۲ : ۱۴۸] .

جواهر الاسرار

از درویش محمد طبسی نعمت اللهی ، نگارندهٔ « جام جهان نمای شاهی : ۱۱۰۸ » و جز آن. گفتاریست به‌نظم و نثر.

10356 ـ **تهران**، دکتر مهدی بیانی ۶ مج : نوشتهٔ آدینه ۱ رجب **۸۴۲** (۱۷۵ پ ـ ۱۷۹ پ) همراهٔ «اصطلاحات: 9541 » و چند گفتار دیگر از همو [فیلمها ۱ : ۶۴۲] .

جواهر الامین

از امین‌الدین علی .

10357 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ۵۵ : تاریخ یاد نشده (ص ۱۵ ـ) [مخطوطات، سرفراز علی رضوی: ۳۱].

جواهر ثمینه

از علی فرزند حسام‌الدین مشهور به متقی (بنگرید : جر الثقیل فی سلوک المعیل، در بخش اخلاق) .

10358 ـ **آصفیه** ۳/ ۶۰ مجامیع : نوشتهٔ **۱۲۲۸** [ف. آصفیه ۳ : ۷۴۸] .

جواهر خمس

از ابوالمؤید محمد فرزند قطب الدین (خطیرالدین) فرزند لطیف فرزند معین الدین قتال معروف به‌محمد غوث گوالیاری درگذشتهٔ ۹۷۰، از نوادگان فرید الدین عطار نیشابوری ذریعه به‌روایت دیگر از نسخهٔ خوانساری آن را نگارش محمدالغوث فرزند حسین‌الدین بایزید فرزند عطار یاد کرده‌است. در افسون و چله‌نشینی و آداب رقص و جذبه ، که در پنجاه سالگی در ۹۵۶ در گجرات در پنج جوهر نگاشته‌است: ۱ ـ در عبادت عابدان و طریق آن ۲ ـ در زهد زاهدان و طریق آن ۳ ـ در دعوت داعیان و طریق آن ۴ ـ در اذکار واشغال ۵ ـ در ورثت الحق عمل محققان و طریق آن . **آغاز** : الحمدلله الاحد الصمد الذی لم یلد... حمدلا بدایت و ثنای بی‌نهایت مالک‌الملکی.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۲۶۹ ـ کشف‌الظنون ۱ : ۶۱۴ .

10359 ـ **آصفیه** ۱۴ نیرنجات: نوشتهٔ **۱۱۰۴**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۱ گ ۱۷ س [ف آصفیه، میرعثمان‌علی ۲ : ۶۰۷].

10360 ـ **آصفیه** ۱۳ نیرنجات: نوشتهٔ سیدزین‌العابدین فرزند سیدکلیم‌الله اهدل ، در **۱۱۶۵**، ۲۲۴ گ ۱۷ س [ف . آصفیه ، عثمان علی ۲ : ۶۰۵] .

10361 ـ **دانشگاه** ۲۳۹۲ : نستعلیق سال‌سی پادشاهی، از روی نسخه‌ای که شاه‌محمد غوث دیده بود ، زرین، ۷۹۸ ص ۱۲ س [ف . دانشگاه ۹ : ۹۹۱] .

10362 ـ **آصفیه** ۲۶۰ دعا . تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۳ : ۲۴].

جواهر فریدی

از علی‌اصغر فرزند شیخ‌مودود فرزند محمد چشتی بهدافوری، درسر گذشت فریدالدین مسعود گنج شکر دهلوی درگذشتهٔ ۶۶۴ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۳۱ (فرید دهلوی).

10363 ـ **آصفیه** ۱۵۵۵ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۰].

جواهر القدس

گفتاریست عرفانی درچند فصل.

10364ـ یزد، علومی ۸ مج: سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۷] .

جواهر الکلام ومفتاح المرام

از پرویزخان سلماسی درگذشتهٔ ۱۳۳۶، درسیروسلوك وبیان طریقت ذهبیهٔ رضویه ، در چهارده جمله و یك خاتمه، در ۱۳۰۲ ساخته است ، با دیباجه‌ای از حبیب‌الله فرزند اسدالله دنبلی متخلص به‌لسان الولایه. ودرتبریز بسال ۱۳۲۰ در۱۰۷ ص جیبی بچاپ رسیده است . **آغاز:** الحمدلله علی‌آلائه ونعمائه... امابعد، چون جناب قدس نصاب .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۲۵۷ـ ف. مشار : ۵۱۶ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۱۶۰ .

10365ـ **دانشگاه** ۲۸۶۱ : نستعلیق حبیب‌الله فرزند اسدالله دنبلی ، پنجشنبهٔ ۲۴ ج ۱/**۱۳۰۶** ، ۸۹گ ۱۲س [ف. دانشگاه۱۰: ۱۷۰۳] .

10366ـ**سپهسالار**۵۷۹۵: نسخ‌محمد رضا وثاقی ذهبی ، ع ۱/**۱۳۱۰** ، در فهرست ازآن‌حبیب‌الله دنبلی‌دانسته شده‌که برای‌پرویز خان نگاشته است، آغاز برابر نمونه، ۵۵گ ۱۷س [ف . سپهسالار ۴:۱۱۹] .

جوك باشست

درص۷۷۸ گذشت. واینك سه‌نسخهٔ دیگر

10367ـ **پاکستان** ، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۵۸: نوشتهٔ**۱۲۰۰**، ۱۲۴، ۱۲ص [مخطوطات سرفراز علی : ۵۱] .

10368ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۵۴: نوشتهٔ**۱۸۳۴م**، ۳۷۶ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۵۱] .

10369ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۵۳ : نوشتهٔ سکهانند بیانوی، تاریخ یاد نشده، ۲۵۵ص [مخطوطات،سرفرازعلی:۵۱].

جهاد نامه

عرفانی .

10370ـ **ایاصوفیا** ۴۸۱۹/۷:**فیلم** آن در دانشگاه‌ش۱۳۱هست [فیلمها۱:۴۱۶].

جهان علوی وسفلی

از عزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت. **آغاز:** حمدله ... اما بعد ، درویشان کثرهم الله از این بیچاره درخواست کردندکه می‌باید بیان‌کنی که اهل وحدت بیان چون می‌کنند .

10371ـ**دانشگاه**۱۵۵/۴۰۵: نستعلیق احمد بیوك‌آبادی همدانی، **۱۲۸۳** ، (۱۲۳پ ۱۲۵ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۶] .

چ

چراغ دین

از حکیم سراج الدین حسین فرزند سید بهاءالدین شاهجهان آبادی، در عرفان، بسال ۱۲۶۸ نگاشته است.

10372ـ **آصفیه**۱۳۳۲تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۶] .

چشمهٔ خضر

از عماد عبدالله، که‌گویا در نیمهٔ دوم سدهٔ یازدهم میزیسته است، وپنج گفتار از او دریك مجموعه در یزد نزد آقای علومی بوده است : قبهٔ بیضاء ، چشمهٔ خضر ، حل احادیث ، عین حیات ، تحفهٔ دردانهٔ علم اصول دین یاتحفهٔ ـ

الاصول همه بفارسی وعرفانی وشیوا ولی‌دشوار وبه‌نظم ونثر [دانش پژوه] .

10373ـ **یزد**، علومی ۲مج: نسخ‌گویا نگارنده ، باتاریخ **۱۰۸۵ ـ ۱۰۸۲** در دفتر بهمین‌خامه،[نسخه‌ها ۴ : ۴۴۶] .

چشمهٔ زنجبیلی و کافور

در ص ۴۴ گذشت .

چله نشینی = شروط اربعین

چنتهٔ فقر

از مشتاقعلی قمی ، مهدی فرزند اسماعیل بسال ۱۳۱۸، دربارهٔ بزرگان تصوف وسخنان آنان، وبیان‌خرقه. **آغاز:** حمدله... الضالین امابعد، افتخار دارد... ریزخوار حضرت‌صفی علیشاه .

10374 ـ **دانشگاه** ۳۷۶۹ : شکسته نستعلیق نگارنده، همان تاریخ ، ۱۰۹ گ ۱۱ س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۵۹] .

چهارپیر چهار تکبیر

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

10375 ـ **سنا** ۱۰/۱۴۹ : تاریخ یاد نشده، با۲۳گفتار دیگرازهمو (ص۷۶) [نسخه ها ۶ : ۴۵۴] .

چهار نفس

از شاه نعمت‌الله ولی، که یا او در « تفسیر آیت‌کل شییء هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز :** امابعد، این ذکری است دربیان‌آنکه درویشی از روی استفاده سؤال‌کرد .

10376ـ **دانشگاه**۵/۴۳۸۹:نستعلیق محمد شفیع فرزند محمد تقی لاری ، **۱۲۹۷** (ص۳۷ ـ ۴۱) [ف. دانشگاه۱۳ : ۳۳۵۳].

چهل حدیث

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. گزارشی است عرفانی از چهل حدیث نبوی، وجز «اربعین» اوست که بعربی است. **آغاز :** حمد بینهایت و ثنای بی غایت‌آن فاطرحکیم راکه جواهراسرار دریای وحدت .

10377ـ **ملك** ۸/۴۲۵۰ : نستعلیق ۷صفر **۹۰۷** (۵۰پ ـ ۵۶ر) همراه ۲۷گفتار دیگرازهمو [رؤیت].

چهل فصل سلطانی ، شیم فرخی

از حاج میرزا آقاسی، عباس فرزند مسلم مشهور به‌ایروانی، درگذشتهٔ ۱۲۶۵ . پس از برگشت ازحج‌درمقام وجدوحال درشهرخوی، بسال ۱۲۴۶ دریك‌مقدمه وفصلهایی، دراخلاق عرفانی ، بنام شاهزاده فریدن نام فرخ رسم نگاشته است : مقدمه در موجودات منبسطه ، فصل درعقل‌کل، فصل صانع حکیم و غایت صنع فصل شرف موجودات، فصل کمال مبدأ اول را مظهریست، فصل مراد از انسان که مظهر کامل است... **آغاز:** سبحان ذی‌الملك و الملکوت پاکاملکا تعالی شأنك وبهربرهانك .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۱۳ ـ طبقات اعلام الشیعه، کرام : ۶۹۱ ـ مؤلفین مشار۳: ۶۴۵ ـ المآثروالاثار : ۱۵۷ ـ مرآةالبلدان ۲ : ۲۴ .

10378ـ **ملك** ۲/۶۲۲۰ : نستعلیق **۱۲۴۵** (۲پ ـ ۲۵ر) همراه «کلمات» ازهمو [رؤیت] .

10379ـ **ملك** ۶/۶۳۰۹: نستعلیق و نسخ مولانا کاتب **۱۲۸۴** بدستور رضا قلیخان (۱۰۸پ-۱۲۴پ) آغاز برابر نمونه، همراه «کلمات» وچندگفتار دیگرازهمو [رؤیت].

چهل مجلس

از سلطان حسین خوارزمی، درگذشته در شام ۹۵۸ (خزینة الاصفیاء ۲ : ۳۳۱) [دانش پژوه] درچهل مقوله مجلس، دردیباجه آمده: در مجالس آن حضرت مدظله سخنان علمی در میان می‌آمد، این ضعیف آنرا فراگرفته بود، اماطول مکث وحوادث به‌یغمای نسیان رفته، خواستم‌آن دررا بظهورآرم تافوایدآن منتشر گردد [باختصار]. **آغاز:** مقاله در بیان چهل مجلس حضرت ... عالم علم حال رحمانی ... بدان ای‌طالب واقف رموزحق‌وای عاشق‌مشتاق جمال حقیقت .

10380ـ **دانشگاه** ۴۸۹۶ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، ۵۱گ۱۵س [ف.دانشگاه ۱۴ : ۳۹۶۰] .

چهل مجلس

از علاءالدولهٔ سمنانی، نگارندهٔ « آداب سفره : ۱۰۱۱» و جزآن . گردآوردهٔ اقبال فرزند اسحاق سجستانی.

10381 ـ **کمبریج** ، برون ۱۲ D (۹۰b ـ۱۱۱a): نستعلیق چلیپا، تاریخ یاد نشده، ۴۸گ ۳۴خ. **فیلم‌**آن در دانشگاه ش ۱۳۸۴ هست [فیلمها : ۷۳] .

چهل مقالهٔ تصوف (چهل‌مقام ؟)

ناشناخته .

10382ـ **مشهد،** فرخ ۲۶۸ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳:۸۸] .

چهل مقام تصوف

درچهل مقام صوفیان: **آغاز :** حمدله . امابعد، بدانکه صوفی را چهل مقام است، باید دانست تاقدم درکوی، تصوف درست‌آید .

10383ـ **سپهسالار** ۳/۷۰۷۶ : نستعلیق علی فرزند محمد عرب خراسانی، ۱۰شوال **۱۰۴۱** (۱۳۴ پ ـ ۱۳۷ ر) [ف. سپهسالار ۴ : ۱۳۵] .

چهل‌مقام‌صوفیان = مقامات صوفیان

از میرسیدعلی‌همدانی، که یاداودره‌آداب وسیر : «۱۰۱۴» گذشت. به نثر و نظم،درچهل مقام صوفیان : مقام یکم نیت‌ومقام‌چهلم‌تصوف، عنوان‌باب نیزدارد . **آغاز**:حمدله . والعاقبة للمتقین والصلاة‌علی...امابعد،بدانکه‌صوفی دل چهل مقام‌است و چهل مقام بباید دانست .

10384ـ **ملك** ۴۲۵۰/۱۶: نستعلیق ونسخ ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، درمشهد خراسان **۹۰۷** (۳۳۰ پ ـ ۳۳۲ پ) با ۲۷ گفتار دیگرمنسوب به‌همو [رؤیت] .

ح

حاشیه برجام جهان‌نما

متن‌از مغربی‌درص۱۱۰۷گذشت . حاشیه بآنچنانکه در نمای نسخه آمده از شیخ عثمان مغربی. حاشیه‌ایست بانشانهٔ م (متن) و ح (حاشیه). **آغاز:** حمدبیحد وشکر بیعد سزای ذاتی... ح: یعنی وحدت که اصل‌قابلیت جمیع اشیاء است، احدیت وواحدیت ازاوناشی است.

10385ـ**رضوی** ۴۶۴حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده‌ناتمام. **پایان:** همچون‌کفارات که من وجه عباد است، و من وجه عقوبت و همچنین اذواق، ۳۶گ ۱۲س[ف. رضوی ۴ : ۶۸] .

حاشیه بر جام جهان نما = حل جام جهان نما

حاشیه بر شرح گلشن راز

متن از شبستری، گزارش از حسین فرزند عبدالحق الهی اردبیلی، حاشیه ناشناخته.
آغاز: تیمنا وتبرکا بذکره... اولا بباید دانست که الله را باعتبار معتبر.

10386ـ **دانشگاه** ۲/۲۶۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در هامش «شرح گلشن راز» الهی (ص۹-۲۲۸) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۰۵].

حاشیه بر گلشن راز

از عمادالفقرای اردبیلی، میرزا محسن حالی نگارندهٔ «بصائر الدرجات: ۱۰۶۴» وجز آن.
نسخه‌ای از آن بخامه وحواشی او بسال ۱۳۳۳ خ چاپ گراوری شده، و آن گزیده‌ایست از «مفاتیح الاعجاز» لاهیجی [گلچین معانی].

حاشیهٔ مناصیه = شرح مناصید

حالات و سخنان

دربخش تاریخ ـ سیر خواهدآمد.

حبل المتین فی تقویة الیقین

از عبدالوهاب فرزند ولی‌الله.

10387 ـ **آصفیه** ۱۵۵۰ تصوف: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۰].

حج و صوم = مناسك حج

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. این عنوان در سرآغاز نسخهٔ ۴۲۶۲ ملك آمده، ولی خود گفتاریست عرفانی درآداب حج درچند فصل.
آغاز: قوله ص یاایها الناس قد فرض‌الله علیکم الحج فحجوا.

10388 **قاهره**، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق **۹۶۶**، آغاز برابر نمونه درفهرست «مناسك حج وعمره» یاد شده (۴۴ر ۴۶) [مخطوطات ۱ : ۲۷۰].

10389 **ملك** ۴۲۶۲/۱۴ : نستعلیق **۱۱۰۹**، شمارهٔ ۱۴ مجموعهٔ رسایل او (۱۱۹ ر ۱۲۱ پ) [رؤیت].

10390ـ **ملك** ۴۱۸۴/۲ : نستعلیق محمدعلی فرزند میرزا عزیز تفرشی در **۱۲۵۸** با ۳۹ گفتار ازاو (۲۹ ر ـ ۳۳ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

حدائق الانس

از سید محمد گیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوك: ۱۰۱۱» وجز آن.

10391ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۱۳: تاریخ یاد نشده، در فهرست نگارنده سید محمد یوسف گیسودراز یاد شده، ۲۳۵ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۳۱].

حدائق الانوار

درچهارفصل و دوازده حدیقه [دیباجه].
فصل اول دراحوال راقم‌که درآن ازخود نامی نبرده است ۲ ـ در کیفیت ادراك ۳ ـ در امر استتار اسرار و سرآن ۴ ـ معرفةالله، وهشت حدیقه: یکم اصالت وجود. دوم در بیان اینکه سبب ایجاد عالم محبت است. سوم در نبوت، چهارم در سبب عداوت، پنجم در محبت خاتم انبیاء. ششم دراقسام علماء. هفتم در ریاضت. هشتم درفضیلت جمعیت وهرحدیقه درچندگلزار
آغاز: حمدله.

10392ـ **تهران**، ملی ۳۲ ف: نسخ نسبتاً خوش ذیقعدهٔ **۱۲۶۳** جدول بندی شده، نسخه ۸ حدیقه از ۱۲ حدیقه‌را دارد، ۲۷۶ گ ۱۹ س [ف. ملی ۱ : ۲۴]. **فیلم** آن در

دانشگاه ش۱۸۴۱ هست [فیلمها: ۷۴] .

حدائق الانوار

ناشناخته. این نام دروقفنامهٔ نسخه آمده است. **آغاز :** بدانکه حکمای اشراق و عرفا وعلمای هند واهل ایران . . . اتفاق دارند بر اینکه کلیهٔ عالم بمنزلهٔ یك شخص انسانی‌است.

10393 **ـ سپهسالار** ۱۱۷۳ : نسخ محمدعلی، ۱۰ع۲/**۱۲۶۶**، ۱۸۸ گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۴ : ۲۹۰] .

حدیقة الانصاف

از میرزا عبدالکریم خـان فرزنـد میرزا محمود، متخلص بـه‌سرمست وملقب به روحی ، درعرفان وپاسخ به‌پرسش‌های سیاح یمنی ، در چهل و نه سالگی در ۱۳۰۷ بانجام رسانده ، نام‌کتاب‌ونگارنده وناصرالدین‌شاه‌وظل‌السلطنه فرمانروای اصفهان، که نگارنده در خدمت او بوده است دردیباجه آمده است.

بنگرید :ذریعه ۶ : ۳۸۰ـف.مشار:۵۵۶ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۹۲۰ .

10394**ـ دانشگاه** ۲۸۰۲ : نستعلیق محمدرضا فرزند آقاغلامحسین تاجر هراتی ، رجب **۱۳۰۷** (لوئیل) ۱۰۱ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۴۹] .

حدیقة الحقیقة

از ابـوالفتح محمد فـرزند شیخ الاسلام ابوالمعالی المطهر فرزند ابونصر احمد جامی نامقی، درچهارده ماه وچهارده روز تا ۴ صفر ۶۴۲، دریك مقدمه درچند فصل وچهارده باب نگاشته است : باب ۱ ـ علم توحید ۲ ـ علم معرفت ۳ـ دین‌وایمان‌واسلام ۴ـ بیان‌الخطاب ۵ـ بیان وجد ۶ـ سماع ۷ـ احوال و حالات ۸ـ مکاشفات ۹ـ معاملات ۱۰ـ معرفت ارواح ۱۱ـ معرفت‌عقل ۱۲ـ معرفت قلب ۱۳ـ معرفت نفس ۱۴ ـ آفات الطریقة . بسال ۱۳۴۳ خ بکوشش دکترمحمدعلی موحد، درتهران چاپ شده است. **آغاز:** حمدله.صلاة.وعلی ملائکته المقربین. . . بدانکه وفقك‌الله که آن دین که خدای .

بنگرید : مقامات ژنده پیل : ۲۴۱ ـ پیشگفتار چاپ، موحد .

10395 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۱۱۴۱۰ Or : نسخ محمد فرزند محمد فرزند ابویزید بسطامی ملقب به‌برهان باخرزی ، سه‌شنبهٔ ۱۵ ج۱/**۷۰۶** [پیشگفتار چاپ : ۲۱]. **فیلم‌آن** در دانشگاه ش۷۲۸ هست [نسخه‌ها ۴: ۶۷۰ـ فیلمها ۱ : ۷۵] .

10396**ـ بادلیان** ۲۹۵ الیوت۱۲۳۸: نستعلیق در یك جنگ . **فیلم** آن در دانشگاه ۸۸۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۶] .

10397 **ـ تاشکند** ، آکادمـی‌علـوم شوروی:[یادداشتهای ایرج افشار ، در حاشیهٔ مقامات۲۴۳] .

حدیقة العرفان فی‌مواعظ آیات القرآن

از حاج علی‌اکبر شیرازی نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ مائده : ۳۱» ،گفتاریست به نظم ونثر.

10398**ـ شیراز،** خانقاه احمدیه۱۷۹ تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۲].

حدیقة المعارف

ازشجاع‌الدین کربالی (ازنواحی‌شیراز)، بنام‌ابوالمظفرسلطان جهانشاه، گزارش «گلشن راز» است که درتبریز بسال ۸۵۶ بدان آغاز و در ۸۶۷ بانجام رسانده است ، با عنوانهای تلویح و اصل. **آغاز :** بهترین سرآوازی که

بلبل زبان در گلشن بیان آغاز کند، و خوشترین نغمه‌ای .

بنگرید : نسخه‌ها ۴ : ۶۴ .

10399ـ **تهران** ، گلستان، سلطنتی : ۲۷۲۴ : نبشتهٔ **۸۷۳** روزگار نگارنده بسیار گرانبها [نسخه‌ها ۴ : ۶۴] .

10400ـ **ملك** ۴۸۲ : از اواخر سدهٔ **۹**، آغاز برابر نمونه و انجام افتاده، ۱۸۱ گ ۱۹س [رؤیت] .

حرکت نزولی و صعودی

ناشناخته .

10401ـ **الهیات** ۳/۵۷۱د: نستعلیق، با تاریخ **۹۸۶** در دفتر بهمین خامه (۱۱پ ـ ۱۴پ) [ف . الهیات ۱ : ۳۳۳] .

حرمة الغنا

10402ـ **آصفیه** ۱۴۸۳ تصوف: همراه «ازالة القناع عن وجوه السماع» غفوری که در **۱۳۰۱** نوشته‌شده است [ف. آصفیه ۳:۱۹۴] .

حروف = رساله در ...

از صاین‌الدین علی ترکه ، نگارندهٔ «شق القمر : ۳۲۳» و جز آن . گفتاریست عرفانی درحروف، دریك مقدمه و سه اصل : اصل یکم درچهار وصل، دوم چهاروصل و سوم سه وصل سپس یك تذنیب. واین جز «تصوف وحروف : ۱۰۹۲» اوست. **آغاز**: سپاس وستایش پروردگاری را که ظروف حروف وکلمات مستقر .

10403ـ **مجلس** ... ۲۷ مج : نوشتهٔ یکشنبهٔ ۱۷ ذیقعدهٔ **۸۲۸**، در دفتری که اصلاحات و افزودگیهایی از خود نگارنده درآن هست و بزرگترین مجموعه رساله‌های اوست [دانش پژوه، فرهنگ ایران‌زمین ۱۳۴۶: ۳۱۰] .

10404ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷۷ـم ادب فارسی: تعلیق زیبای **۸۶۳**، آغاز برابر نمونه، در فهرست از نگارنده نام برده نشده است [مخطوطات ۱ : ۲۰۷] .

10405ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰/۳۲۶ جوادی: نستعلیق پنجشنبهٔ ۱۶ ذیحجهٔ **۱۰۸۸** [ف . ادبیات ۳ : ۵۴] .

10406ـ **بادلیان**، آکسفورد ۹۴/۴۷ تاریخ یادنشده، درفهرست فیلمها بعنوان «رساله درمعنی حروف» یادشده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها : ۵۶۹] .

حروف = نقطه

از شاه نعمت‌الله ، در ص ۱۱۱ گذشت. و اینك چند نسخهٔ دیگر .

10407ـ **سنا** ۳۷۲/۱۶ : نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم ، **۱۰۶۶** این نسخه بروش عکسی در (ص ۱۵۱ ـ ۱۵۸) چاپ افست آمده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲].

10408ـ **سنا** ۳۷۲/۳۳ : نستعلیق **۱۰۶۶**، همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو باعنوان «رساله فی بیان الحروف الاصلیه» [نسخه‌ها ۶: ۵۸۲] .

10409ـ **سنا** ۳۷۲/۴۸ : با تاریخ **۱۰۶۶ـ۱۰۸۸** دردفتر، همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو باعنوان «رسالة فی بیان معانی الحروف» [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

10410ـ **سنا** ۳۷۲/۷۱ : باتاریخ **۱۰۶۶ـ۱۰۸۸** دردفتر، همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو باعنوان «رسالة فی بیان مراتب الحروف من رموز المصاحف» [نسخه‌ها ۶: ۵۸۴] .

10411ـ **سنا** ۳۷۲/۷۵: نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم، شعبان **۱۰۸۴**. این نسخه در (ص ۳۱۹ـ۳۲۶) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده‌است. درنسخه بنام «اسرار

الحروفات» است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

10412ـ مجلس ۳۰۶۷/۳۱: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۱۴۲) . **آغاز:** یا اخی‌ایدك‌الله بروح‌القدس معلوم‌فرما[ف .مجلس ۱۰ : ۱۹۴] .

10413ـ مجلس ۳۰۶۷/۸۸: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۴۱۲ - ۴۱۳). **آغاز :** خوش بگوای‌یار بسم‌الله بگو [ف، مجلس۱۰ : ۶۱۰] .

10414ـ مجلس ۳۰۶۷/۹۰ : همان شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۴۲۱ - ۴۲۷) ، **آغاز:** الم‌ذلك‌الکتاب سورهٔ بقره [ف.مجلس ۱۰ : ۶۱۱] .

10415ـ مجلس ۳۰۶۷/۸۹ : همان شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۴۱۳ - ۴۲۱) . **آغاز:** حمد جوادی‌که ازخزانهٔوجود. همراه ۹۰گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس۱۰: ۶۱۰].

10416ـ ملك ۵۱۸/۱ : نسخ شیخ محمد باقرگلپایگانی، در **۱۲۹۸**، برای‌محمد حسین‌خان مؤتمن السلطان (ص۲-۱۱) همراه ۲۲ گفتار دیگر از همو در فهرست نیامده که کدام‌گفتاراوست [ف: ملك، مجموعه‌ها: ۵۲].

10417 - 18 ـ دانشگاه ۸ و ۳۵ / ۲۸۳۱ :سدهٔ**۱۳-۱۴** دوگفتاراست (ص ۴۱۶- ۴۱۸) و (ص۱۸۶ - ۱۸۸) ، همراه «اصول: 9587»وجزآن[ف.دانشگاه۱۰: ۱۶۷۲] .

حسنات العارفین

از محمد داراشکوه متخلص به قادری (۱۰۲۴ - ۱۰۶۹یا۱۰۷۰) فرزند شاهجهان فرزند جهانگیر فرزند اکبر شاه مغولی هند ، که بدست برادرش به‌تهمت زندقه در۴۵سالگی کشته شده است. که در۳۸سالگی بسال۱۰۶۲ نگاشته است وشطحیات و متشابهات عارفان را از پیامبر و یاران او وعرفا تابرسد به‌شیخ شاه محمد دلربا و بر خلاف‌روزبهان‌بقلی با(عبارات راست براست) آورده و شعرهایی از خود و دیگران برآن افزوده . **آغاز :** احدی راست حمد بیحدکه حمد وحامد ومحمود اوست .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۶۰ - راهنمای کتاب، گفتار محمدتقی دانش پژوه ۵ : ۳۰۴ ریاض العارفین : ۲۰۸ - مؤلفین مشار ۵ : ۵۱۷ - ریحانة الادب ۳ : ۲۵۵ - مجمع - الفصحاء ۱ : ۴۶۵ .

10419ـ دانشگاه۴۶۷۲/۹۵: نستعلیق محمد اسماعیل ، **۱۱۲۸** (۱۵۳پ - ۲۲۰پ) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۲۳].

10420 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۸۸۰ Or : نوشتهٔ **۱۲۵۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۴] .

حسن ودل = عشق و روح

از رضی، درهمین بخش .

حسن و دل = نوباوهٔ دوستان

از فتاحی، دربخش ادبیات خواهد آمد.

حسن وعشق = صحت و مرض

فضولی ، درهمین بخش .

حسن و عشق = عشق

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیيء هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز:** سپاس بیقیاس وحمد بیحدمرآن‌کنزخفارا باد- که چون روز ازل .

10421ـ مجلس ۱۹/۴ نجم سدهٔ**۱۳** باعنوان اسباب و معالجات عشق [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱] .

10422 ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۲ : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** همراه با۴۱ گفتار دیگر ازهمو

(ص۶۵ – ۹۶) آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «حسن وعشق» یادشده [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۶۱] .

حسیه = حواس = نکات

از شاه نعمت‌الله .

حضرات خمس

ناشناخته .

10423ـ **تهران** ، آقای افشار یزدی ۱۳مج : **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۸] .

حضور قلب

از شاه نعمت‌الله ولی‌که یاد او در « تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. در تفسیر و تأویل : لاصلاة الابحضور القلب، بهنثر و نظم عرفانی . **آغاز:** غیبت استوحضوراگردانی ـ حافظی فاتحه چنین خوانی. الحمدلله ، حضور رب العالمین، غیبت .

10424ـ **ملك** ۴۲۶۲/۲۴ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۲۴ مجموعه رسایل او (۱۹۹پ ۲۰۰پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10425ـ **ملك** ۴۱۸۴/۱۲ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عـزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۳۳ر – ۱۳۳پ) آغازبمانند نمونه، همراه ۳۹گفتار دیگرازهمو [رؤیت] .

حضور قلب

ناشناخته. شاید همان‌گفتار پیشین باشد .

10426ـ **مجلس** ۲۳۸۴/۱۱ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص ۳۶۹ – ۳۷۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۶] .

10427ـ **موصل** ، مدرسة الملاذکریا ۱۵ : تاریخ و نشانی یاد شده [ف . موصل : ۱۹۱] .

حق = رسالهٔ . . .

ازمجذوب علیشاه همدانی‌نگارندهٔ «اثبات نبوت: ۸۷۲» وجزآن[محمد باقرحجتی]. و شایده«مرآت‌الحق»اوباشد.

10428ـ **الهیات** ۱۷۱/۴ د : نوشتهٔ جمال فرزند حاج محمد هادی مشهور به حاج بابا ، پایان ع۲/**۱۲۴۵** (۷۳ پ – ۱۱۳ ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۳] .

حقایق

از شاه نعمت‌الله ولی. که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز:** اعلم ایدناالله وایاك‌که باعلایق و عوایق خلایق سراپردهٔ حقـایق ذاتیه از تتق رقـایق صفاتیه (بنگرید:ارشادالطالبین۱۰۲۳ باهمین‌سرآغاز)

10429ـ **عبدالحسین بیات** ۹ مج : نستعلیق رضاقلی‌خان‌هدایت، سدهٔ**۱۳**درفهرست بنام «حقایق و معارف» بدون نشانی دیگر یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۷] .

10430ـ **دانشگاه**۱۰۸۹/۳: نستعلیق حسن تقدیسی، ۱۶ج۲/**۱۳۵۶** (۳۲پ– ۳۴ ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه۳: ۴۳۰].

حقایق الازلیهٔ وسطی

از محمود فرزند ابوالقاسم کاشانی ، (بنگرید : جواهرالاعمال: ۴۲) «دریك باب و چهاررکن وسقف مرفوع : باب درتعریف‌ابجد رکن ۱ـ درتوحید، ۲ـ پیامبری، ۳ ـ ولایت ۴ـ عصمت، و سقف مرفوع در معراج و معاد ، بروش حروفی ، بادلهٔ نقل و عقل و علم فرقان که تعبیری از علم جفر است [دیباجه] . که آن شطریست از « حقایق الازلیهٔ کبرا»ی عربی از خودش‌ودرآن ازتفسیرصافی نگاشته‌سدهٔ یازدهم یاد می‌کند . **آغاز :** حمد و سپاس بیحد مر

جلیلی را که آفتاب جلال عرش عزت آفتاب جلال جمله آفتاب .

10431ـ دانشگاه ۳۷۱۴ : شکسته نستعلیق محمد مهدی فرزندحاجی محمد جعفر فرزندمحمد صادق کاشانی، گویا **۱۲۷۷**، ۴۳ گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۱۵] .

حقایق البرهان = تحفة السلطان

از چنگیز، بنام محمدشاه قاجار (۱۲۵۰ - ۱۲۶۴) ، در توحید و سیر و سلوك عرفانی . **آغاز:** الحمدلله الذی انعم علینا وهدانا الاسلام وجعلنا منه .

10432ـ تهران، ملی ۵۱۶ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، برای محمد شاه، زرین ، ۹۹ گ ۹س [ف. ملی ۲ : ۱۳] .

حقایق الدقایق = دقایق الحقایق

حق نما

از محمد داراشکوه . نگارندهٔ «حسنات العارفین: ۱۱۲۵»وجز آن. درسیروسلوك بروش عارفان قادریه، بدستور مرشدش، درشب آدینهٔ ۷رجب ۱۰۵۵ بدان آغازکرده و درپایان آن رباعیست که درآن آمده: این رساله حق نماباشد تمام ـدرهزار وپنجه‌وشش‌شد تمام... درچهار فصل: عالم ناسوت ، عالم ملکوت ، جبروت ، لاهوت. ودرآن از «بغیة الاولیاء» و «سکینة‌ـ الاولیاء»ی‌خود یادکرده‌است. **آغاز:** هوالاول والاخروالظاهروالباطن. حمدذاتی‌راکه اوست موجود مطلق نعت نبی‌را که اوست مظهرکل .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۳۹ .

10433ـ دانشگاه ۴۶۷۲/۱: نستعلیق محمد اسماعیل، **۱۱۲۸** (۱ب ـ ۲۵ر)، زرین **آغاز:** حمد ذاتی راکه اوست [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۱] .

10434ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۱قف۱۲۹: نوشتهٔ پرتهی‌پت، ۴۵س[مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۴] .

10435ـ رضوی ۱۶۵ اخلاق(۵۸۵) شکسته نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴ گ [ف. رضوی ۶ : ۴۲۳] .

10436ـ آصفیه ۱۲۹۴ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۸].

حقیقت = رساله دربیان ...

ناشناخته. بدستوروالدین‌خود، دردیباچه آمده است: ملتمس از ناظران در این مختصر آنکه مؤلف را درمیان نبینند ، و او رادرقبضهٔ تصرف‌حق چون‌قلم در دست‌کاتب بینند. **آغاز:** الحمدلله الاحد بذاته وکبریائه الواحد بصفاته واسمائه، و الصلاة... امابعد، سبب تألیف این مختصر .

10437ـ ملك ۴۰۵۶/۱۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، باتاریخ **۹۴۰** در دفتر (۲۴۷ ب ـ ۲۵۱ب) ۲۵س [رؤیت] .

حقیقة الامر

از نظام العلماء تبریزی ، که در ص۷۸۲ گذشت، درجبروتفویض‌واخلاق و سلوك است . اینك دونسخهٔ دیگر :

10438 ـ سپهسالار ۶۴۲۸ : نسخ علی فرزند محمد قره‌چه‌داغی ، **۱۲۹۳** ، ۸۱ گ۱۷س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۲۴] .

10439ـ مجلس ۲۰۶۸: نسخ متوسط ۱ع۵/**۱۲۹۵**، ۱۶۲ ص ۱۲ س [ف . مجلس ۶ : ۶۱] .

حقیقة الانسان

ناشناخته، بفارسی واردو .

10440 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۲۷۹

Or: دریک‌مجموعه رساله‌های دینی ازسدهٔ ۱۱ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰].

حقیقت ایمان

از میر سید علی همدانی ، که یاد او در «آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. به‌نثر و نظم.
آغاز: الحمدلله الذی تلالات انوار عرفانه علی قلوب... امابعد، بدان ای‌طالب صادق‌که تو شاهباز.

10441ـ **ملك** ۴۲۵۰/۲۶ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، در مشهد **۹۰۷** همراه ۲۷ گفتار دیگر منسوب به همو، (۳۸۲ پ ـ ۳۹۱ر)، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

حقیقت ایمان

درعقـاید ذهبیه ، بنام میرزا علـی اصغر خان امین‌السلطان.

10442ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۷۸: نستعلیق زیبای ۹رجب **۱۳۱۰**،زرین،۲۴۶ص [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

حقیقة البیان الشاهیة فی التلویح الی ترجیح المسالك النعمة اللهیة

از محمدعلی فانی فرزند اسکندرشیروانی نگارندهٔ «البرهان فی‌شرافت الانسان» و بسیار نزدیك به‌آن ودردیباجهٔ بلندآن از مسافرتهای خود بعراق عجم، بنداد، هندوستان، قندهار هرات، مصر، حجاز وداشنمندانی که دیده یاد می‌کندومی‌نویسدکه در ۱۲۵۰ به‌اردبیل برگشته این کتاب را نگاشته است، و بنام محمد شاه قاجار می‌سازد، به‌نظم‌ونثر. **آغاز**: رب‌اشرح لی صدری لك الحمد یاذالجود والمجد والعلی تبارکت تعطی من‌تشاء وتمنع... اجناس سپاس خورشید اقتباس‌که از مقیاس.

10443ـ **ملك**۴۰۵۸ : نستعلیق محمد اسماعیل اصفهانی، ۲۰صفر گویا**۱۲۵۶**، زرین ۲۵۶گ۱۷س، آغاز برای‌نمونه‌یادشد [رؤیت].

حقیقة العرفان

ازمیرزا محمدتنکابنی‌که یاداودر «کشکول محمدی : ۶۷۹» گذشت. بروزگار ناصرالدین شاه و بنام صدر اعظم مشیر الدوله حاجی میرزا حسنخان ، درگزارش‌حدیث: هل‌رأیت‌رجلا... قال اناالصین. اوجزاین وپیش ازاین‌گزارشی براین‌حدیث‌بعربی نگاشته‌بودکه موردگفتگوی دانشمندان بوده است. درذریعه بعنوان «شرح حدیث هل رأیت...» آمده‌ولی‌در دیباجهٔ نسخهٔ دانشگاه«حقیقةالعرفان»خوانده‌شده‌است. **آغاز**: درهٔ بیضاء ضیاءکه ضیابخش دیدهٔ دلهای ارباب معرفت ویقین است... سپس‌سپاس‌چنین‌گوید.

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۰۹ـ۲۱۰.

10444ـ **دانشگاه** ۳۸۹۳ : شکسته نستعلیق نگارنده، بتاریخ انجام۲ج۲/**۱۲۹۱** درتهران، آغاز برای نمونه یادشد، ۳۳گ۸س [ف.دانشگاه ۱۲ : ۲۸۷۹].

حقیقت العشق = مونس العشاق

از اوحدی مراغه‌ای اصفهانی ، درگذشتهٔ ۷۳۷ گفتاری است درتصوف [ن. طرازی]. گویا از سهروردی است

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۱ ـ فرهنگ سخنوران ۶۹.

10445ـ **قاهره**، دارالکتب: ۵ ادب فارسی : تعلیق بی‌تاریخ ، بدنبال دیوان او [مخطوطات ۱ : ۱۵۱].

حقیقت محبت = محبت

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاد اودر «آداب وسیر :۱۰۱۴» گذشت. **آغاز**: بدان که نزد صوفیه حقیقت محبت عبارتست.

10446ـ قاهره، دارالکتب ۲۰ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ **۱۲۶۷** (گ ۱۴۰پ ـ ۱۴۳ ر) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۳۸] .

حقیقت المحمدیه = تحقیق در معنی ولایت

شاه نعمت‌الله، در ص ۱۰۸۰ گذشت .

حقیقت و حدت

ناشناخته، باعنوان‌ای‌سید. **آغاز:** الحمد لله ، الحمدلله که حقیقت ازآفتاب روشنتراست.

10447 ـ **دانشگاه** ۴۶۷۲/۱۶ : نستعلیق محمد اسماعیل ، **۱۱۲۸** (۴۱۶ پ ـ ۴۳۱ ر) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۴] .

حقیقت و حدت

ناشناخته .

10448ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲قف۵ : تاریخ ونشانی یاد نشده (ص ۱۴۰ـ ۱۵۹)[مخطوطات،سرفرازعلی رضوی : ۳۱] .

حق الیقین

گویا ازمیرسیدعلی همدانی، که یاد او در «آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. به‌نثر ونظم ، وعنوانهای: ای‌عزیز، دربند و بیان گروههای چهارگانهٔ مردم : ۱ـ گروه غافلان تیه‌جهالت ۲ ـ طایفهٔ محفوظان سوابق هدایت ۳ـ طایفهٔ پاك بازان‌کوی طریقت مرتضوی ۴ـ که ازحیطهٔ اقطاب نیستند، کاملان مجذوب و عیاران کوی طریقت و جانبازان جمال شاه ولایت. **آغاز:** رب انعمت فزد بفضلك ، الحمدلله حق حمدك والصلاة... مامن‌حرف من‌القرآن الاوله‌ستون الف فهم. نمی‌دانم‌که ممعان.

10449ـ **ملك** ۴۲۵۰/۳۰ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری ، درمشهد **۹۰۷** همراه ۲۷ گفتار دیگرمنسوب به‌همو، (۴۰۱پ ـ ۴۰۴ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10450ـ **رضوی** ۱۴۰ ۱اخلاق(۸۴۲۳) نستعلیق، بی‌تاریخ، نام‌کتاب‌درنمای‌نسخه‌آمده است، ۳گ [ف . رضوی۶ : ۴۰۹] .

حق الیقین فی معرفة رب العالمین

از محمود فرزند عبدالکریم شبستری ، درگذشته در۳۳ سالگی ۷۲۰ . در هشت باب بشمارهٔ‌هشت در بهشت: ۱ـ درظهورذاتی‌حضرت حق تعالی ومقام علم ومعرفت ۲ـ مراتب‌ظهور صفات حق‌تعالی ۳ـ در مظاهر و مراتب آن و بیان مبدأ ۴ـ دروحدت وجوب ۵ ـ ممکن ـ الوجود وکثرت ۶ـ درتعیین‌حرکت وتجددات وتعینات ۷ـ در حکمت تکلیف وجبرو قدر ۸ـ درمعاد وبیان حشرونشر . این کتاب چند بار درایران وهند بچاپ رسیده است. **آغاز:** ای پیداتر ازهرپیدا وی‌آشکارتراز هرهویدا. . . این کتاب مسمی است به‌حق الیقین .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۴۲ و ۹ : ۱۰۱۰ مؤلفین مشار ۶ : ۵۴ ـ دانشمندان‌آذربایجان ۱۳۴ ، ۳۳۵ ـ از سعدی تا جامی : ۱۵۹ ـ ف. مشار : ۵۶۹، ۲۱۱۳ .

10451ـ **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله: باتاریخ۹ج/**۸۲۳**دردفتر، زرین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

10452ـ **دانشگاه** ۲۹۲۷ : سدهٔ ۹ ، باتاریخ **۸۴۳ـ۸۷۱**دردفتر (ص۲۲۱ـ۲۵۷) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۹].

10453ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۶۰۸ : نستعلیق زیبای۱۸ع۱/**۹۷۶** [یادداشتهای‌سید عبدالعزیز طباطبائی] .

10454ـ **مجلس** ۲۴۲۰/۲ فهرست

نشده : نوشتۀ **۱۰۴۸** (ص ۲۳۲ – ۲۷۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۷] .

10455ـ **مجلس**۱۲/ ۵۱۸۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (۱۰۳پ – ۱۱۸ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10456ـ **تهران،** ملی ۲/ ۷۶۲ ف : نستعلیق گویا سدۀ **۱۱** (ص۲۲ – ۱۱۰) [ف. ملی ۲ : ۷۶۲] .

10457ـ **مجلس** ۱/ ۲۴۲۹ فهرست نشده: سدۀ **۱۲**، (ص ۱ – ۵۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹] .

10458ـ **تهران،** ملی ۲۴/ ۱۰۱ ف: نستعلیق سدۀ **۱۲** (ص ۱۹۷ – ۲۰۹) ، ۲۴س [ف. ملی ۱ : ۹۷] .

10459ـ **دانشگاه**۱/ ۲۸۲۱: نستعلیق هدایت‌الله همدانی، سدۀ**۱۲–۱۳** [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۱] .

10460ـ **مجلس** ۵/ ۶۶ نجم : نوشتۀ **۱۲۲۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

10461ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف۷/ ۵۷۴: نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۰** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۹۴] .

10462ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب ۳/ ۷۰ : نستعلیق ، باتاریخ ۲۸ ذیقعدۀ **۱۲۷۱**، دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۹] .

10463ـ **دانشگاه**۱/ ۲۲۶۷: نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۷** دردفتر (۲۶ر – ۳۴ر هامش) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹: ۹۱۹] .

10464ـ **تهران،** حسن‌سادات ناصری ۱مج: شکسته‌نستعلیق میرزا محمدفرزند میرزا علی‌رضا**۱۲۹۴**، گویا برای‌چاپ‌سنگی [نسخه ها ۶ : ۶۹۷] .

10465ـ **دانشگاه**۷/ ۴۷۶۱: نستعلیق شکرالله فرزند محمد باقرطباطبائی ، باتاریخ **۱۲۹۵–۱۳۰۱** دردفتر (ص۲۴۲–۲۸۲) [ف دانشگاه ۱۴ : ۳۸۱۰] .

10466ـ **مجلس** ۲/ ۲۶۲۴: نستعلیق میرزا نعیم شیرازی، در**۱۳۰۵** (ص۷۸–۱۰۶) [ف . مجلس ۸ : ۳۶۸] .

10467ـ **مجلس** ۳/ ۳۲۶۰: نستعلیق اسدالله فرزند میرزا نصرالله معین الرعایا ، ۲۰ رمضان **۱۳۰۷** (ص۳۱–۴۷) [ف. مجلس ۱۰ : ۸۵۹] .

10468ـ **دانشگاه** ۴/ ۳۴۹۷ : نسخ حسین‌علی حیرت‌ذهبی خراباتی‌زنجانی **۱۳۱۵** (ص۶۷ – ۱۰۲) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۰۵] .

10469ـ **مجلس** ۲/ ۶۲۶ : شکستۀ ریز، تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۸۵] .

10470ـ **شیراز،** دکتر خاوری۲/مج: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸] .

10471ـ **رضوی** ۵۵۱حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه [ف . رضوی ۴ : ۹۴] .

10472ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۵۱۵: نوشتۀزیبای اسماعیل‌مراغی، ازآن‌صدرالسلطنه حسینقلی‌خان نوری وزیر ناصرالدین شاه بوده [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

10473ـ **بادلیان،** اکسفورد ۶/ ۹۴: فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۱۱۴۲ هست [فیلمها۱: ۵۶۷] .

حق‌الیقین

ازمحیی‌الدین‌گلشنی. محمد فرزندفتح‌الله ادرنوی ، نگارندۀ «تفسیرسورۀالقدر : ۳۰» و جزآن. **آغاز:** الحمدلله السبحان المستعان ، المقدس المنان .

10474ـ قاهره ، دارالکتب ۲۳ ـ م مجامیع ترکی: تعلیق خودنگارنده، (گ ۱۶۵ ـ ۱۷۶) ۱۱س، زرین [مخطوطات ۱:۲۰۷] .

حق الیقین

درهشت باب. شاید همان نگاشتهٔ شبستری باشد .

10475ـ تهران ، ملی ۱۹/۲۶۶ ـ ۲۴۶ : تاریخ یادنشده. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۲] .

حق الیقین

ناشناخته. آغاز: و به‌نستعین. ان‌هذالهو الحق الیقین. ای‌پیداتر تو بذات خود برذات خود برای ذات‌خود باقتضای وجوب وجود در کمال نمود.

10476ـ یوگسلاوی : فیلم آغاز آن دردانشگاه ش ۲۰۱۶ هست [فیلمها ۱:۶۳۶].

حکایت مرموزه

باعنوان : ای درویش . آغاز : حکایهٔ مرموزه، روزی بادل پردرد وجان‌غم پرور در دارالعلم شیراز از روی عجز و نیاز بکوچه‌ای می‌گذشتم، وبه‌آب دیده خاکرا می‌سرشتم ژنده پوشی را دیدم .

10477ـ دانشگاه ۳۴۹۷/۱۱: نسخ حسین‌علی حیرت‌ذهبی خراباتی زنجانی ۱۳۱۵ (ص۲۱۷ـ۲۲۳) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۰۷].

حکمت خلق مخلوقات

از شاه نعمت‌الله ولی، و این جز «خلق و خالق» اوست . آغاز : هوالدال علی ذاته به ذاته لذاته (بنگرید : حواس از همو ، باهمین سرآغاز) .

10478ـ قاهره، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق ۹۶۶ ، آغاز برابر نمونه وبنام « حکمت خلق مخلوقات » یاد شده است [مخطوطات ۱ : ۲۰۸] .

الحکمة الیمانی فی شرح فصل الثانی

از محمد فرزندمحمدباقر نواب. نگارندهٔ «اسرار القلوب : ۲» و جزآن . گزارش فصل دوم از ده فصل « درالمکنوزه » نگاشتهٔ حاجی میرزاآقاسی (درگذشته ۱۲۶۵) است، درتوحید وصفات خدا، دریك مقدمه و چند حکمت ویك خاتمه بروش کلامی وصوفیانه . آغاز : یامن تجلی باحدیة ذاته فی‌کثرت الوجود.

10479ـ تهران ، ملی ۶۸۲/۲ ف: نستعلیق ۱۲۵۸ ، (ص۶۲ ـ ۱۰۰) ، همراه «شرح الفصل فی‌حقیقةعالم الوصل» که‌گزارش باب‌یکم‌متن‌همین‌کتاب‌است [ف.ملی۲:۱۸۲].

حکمنامه

از شیخ شرف‌الدین بوعلی قلندر پانی‌پتی گفتاریست دردرویشی .

10780ـ تهران، اصغرمهدوی۳/۲۱۴ نستعلیق ۱۴رجب ۱۱۰۸ [نسخه‌ها ۲ : ۹۶].

حلاوة الایمان

از محمد غزالی .

10481ـ آصفیه ۱۰۹/۲ مجامیع : نوشتهٔ پیرامن ۱۲۵۰ [ف . آصفیه۴ : ۷۰۲].

حل جام جهان نما

جام جهان‌نما همانکه نسخهٔ چاپی آن از آن محمدشیرین خوانده شده‌است. حاشیه‌ایست بر آن ، در محرم ۸۵۰ آغاز بدان شده و به بایرخان پیشکش شده است (بنگرید : حاشیه برجام جهان نما). آغاز: بسم النقطة الکاملة بها دایرة الوجود فمنه بـدا والیه یعود،امواج بحار سپاس .

10482ـ رضوی ۵۵۸حکمت: نستعلیق

تاریخ یادنشده، ۹گ ۱۹س [ف . رضوی ۴ : ۹۶] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۴۲ هست [فیلمها : ۷۷] .

حل احادیث

از عماد عبدالله، نگارندهٔ «چشمهٔ خضر : ۱۱۱۹» وجزآن. به‌نثرو نظم در گزارش چند حدیث شیعی بروش عرفانی .

10483ـ **یزد**، علومی ۳مج: نسخ‌گویا نگارنده، باچندگفتار دیگر از همو ، باتاریخ **۱۰۸۲** و**۱۰۸۵** بهمین خامه دردفتر[نسخه‌ها ۴ : ۶۴۶] .

حل رموز رضویه

ازعبدالرحیم فرزند محمدیونس دماوندی نگارندهٔ «مفتاح الاسرار حسینی» که در همین بخش خواهد آمد .

10484ـ **سنا** ۲۸۰/۱۳ : باتاریخ **۱۱۸۲-۱۱۹۱** در دفتر [نسخه‌ها ۶:۵۱۵] .

حل مشکل = مشکل حل

از همدانی .

حماقت اهل اباحت = الاباحیه

غزالی، درص۷۲۶ گذشت .

حمدله = رساله درتفسیر . . .

از فخررازی، درص ۴۴ گذشت .

حواس = نکات

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به‌نثر و نظم دربارهٔ حواس و خودشناسی ، باعنوانهای نکته، نکته. دربرخی از نسخه‌ها بنام «نکات» یادشده است. **آغاز :** (۱) هوالدال علی ذاته بذاته، وصلواته علی خیرمخلوقاته محمد . . . بخودش کس شناخت نتوانست. **آغاز :** (۲) حمدله. وصلی‌الله علی رسول‌الله .

10485ـ **ملك** ۵۲۹۸/۲۵ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (درپایان دیوان) شمارهٔ ۲۵ کلیات او (۱۳۸ر ـ ۱۴۲ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10486ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ رجب **۹۶۶** . **آغاز :** حمدله . وصلی‌الله علی رسول‌الله (گ ۳۷پ ـ ۳۹پ) ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۲۰۹] .

10487ـ **ملك** ۴۲۶۲/۳۷ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۳۷ مجموعهٔ رسایل او (۲۲۴ر ـ ۲۲۷ر) آغاز برابر نمونهٔ۱ [رؤیت] .

10488ـ **ملك** ۴۱۷۴/۲۵ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۶۴پ ـ ۱۶۸ پ) آغاز برابر نمونهٔ ۱ در نسخه بعنوان «نکات» یاد شده است [رؤیت] .

10489ـ **ملك** ۵۱۸/۱۴ : نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی، **۱۲۹۸**، (ص ۸۶ـ۹۰) در فهرست بنام «بیان حواس» یاد شده است . [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۵۳] .

10490ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۲۵ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۲۷۱ ـ ۲۷۶)، در فهرست بنام «بیان‌خورش» یادشده[ف دانشگاه۱۰: ۱۶۷۳] .

حواس پنجگانه = رساله در . . .

ناشناخته . در حواس پنجگانهٔ ظاهری و باطنی بروش عرفانی . **آغاز :** باسم سبحانه الذی هوالصلاة علی من‌استحقها .

10491ـ **رضوی** ۶۴۵حکمت: شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده، ناتمام، ۱۰گ ۱۲س [ف . رضوی ۴ : ۱۲۶] .

حواس خمسه = رساله در . . .

از شاه عیسی جندالله فرزند محمد قاسم

فرزندمحمدیوسف فرزندرکن‌الدین سهروردی درگذشتهٔ ۱۰۰۱، در عرفان و سرگذشت چند تن ازعارفان. درف مؤلفین‌مشار آمده‌که «حواس خمسه» از شیخ عیسی شطاری قادری درگذشتهٔ ۱۳۴۳(!) چاپ شده است.

بنگرید: مؤلفین مشار ۴ : ۶۵۴.

10492 ـ آصفیه ۶۸ مجموعه‌ها: نوشتهٔ محمد خلیل الرحمان برهان‌پوری، در **۱۳۰۴** [ف آصفیه، عثمان‌علی ۲ : ۴۸۱].

حورائیه

از خواجه احرار، عبیدالله فرزند محمود چاچی (۸۰۶ـ ۸۹۵). گزارشی است ازرباعی شیخ ابوسعید: حورا بنظارهٔ نگارم ... ، که درهند ۱۸۹۹م وبطرزبورغ ۱۳۱۷ق وتهران ۱۳۱۴ چاپ‌شده‌است. درفهرست فاضلیه گفتاری باهمین سرآغاز و انجامی برابر چاپی آن از عبدالرحمان جامی دانسته شده است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌جعل قلوب العارفین مرآة جماله بدانکه‌این‌فقیررا بسی‌شعف می‌بود بدانستن‌معنی.

بنگرید: ذریعه ۷:۱۱۲ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۸ ـ پیشگفتار سخنان منظوم ابوسعید ابی‌الخیر ـ طرایق الحقایق ۲ : ۴۶.

10493 ـ ملك ۴۰۵۶/۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، با تاریخ **۹۴۰** در دفتر (۲۵۲ ر ـ ۲۵۴ر) آغازبرابر نمونه، ۲۵ س. در نسخه ازنگارنده نام‌برده نشده است [رؤیت].

10494 ـ قاهره، دارالکتب ۱۰ م مجامیع فارسی: تعلیق زیبا، حافظ بلخی، **۱۰۰۳** دردمشق، آغاز برابر چاپی (گ ۱ـ ۲۲مجموعه) [مخطوطات ۱ : ۳۲۸].

10495 ـ رضوی ۹۵۲/۲ ادبیات (۵۹۴۱): نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. رضوی ۷ : ۷۸۲].

10496 ـ دانشگاه ۱۰۱۵/۳۴ : نستعلیق تاریخ یاد نشده (۱۰۵پ ـ ۱۰۸ پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۳۴].

10497 ـ قم، فاضلیه ۶۰ حکمت: نستعلیق بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه، درفهرست ازآن جامی‌دانسته‌شده‌است [ف. فاضلیه ۱ : ۳۳].

10498 ـ قاهره، دارالکتب ۲۵ مجامیع فارسی طلعت: تاریخ یاد نشده (۱۸۷پ ـ ۱۸۹ ر)، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۱ : ۳۲۸].

حورائیه

ازشاه‌قاسم انوار، که یاداو در «امامت: ۱۰۴۹» گذشت. گزارشی‌است برهمان‌رباعی‌شیخ ابوسعید: حورا بنظارهٔ نگارم. **آغاز:** حورا بنظارهٔ نگارم صف زد.

10499 ـ مجلس ۶۶۰۶/۲ فهرست نشده: باتاریخ **۱۰۹۵** دردفتر (۲۷پ ـ ۳۳پ) آغاز برابرنمونه، زرین [رؤیت].

10500 ـ تهران، خانقاه‌شاه نعمت‌الله: نسخ باتاریخ **۱۰۹۵** در دفتر، نام نگارنده در متن نسخه‌آمده (ص ۱۱۴) [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی].

حورائیه

از قاضی میرحسین میبدی، نگارندهٔ «جام گیتی‌نما : ۷۶۷» و جزآن. گزارشی است بر رباعی ابوسعید ابی‌الخیرمیهنی (۳۵۷ـ ۴۴۰): حورا بنظارهٔ نگارم صف زد ـ رضوان زتعجب کف خود برکف‌زد ـ آن خال سیه برآن خان مطرف زد ـ ابدال زبیم چنگ درمصحف زد. **آغاز:** منسوب است به هادی مقامامات سلوك میرشیخ‌ابوسعید... حورا بنظارهٔ... یعنی‌خوبان بهشت که مجاوران عالم عقول فلکیه‌اند بنظارهٔ آدم.

10501_ **دانشگاه** ۱۰۳۸ : شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۶** در دفتر (۹۶ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۳۴] .

حورائیه

از نجم بن قطب الاسلام الشریحی الکبری المدعو بشیخزاده [دیباجه]. در گزارش همان رباعی شیخ ابوسعید : حورا بنظارهٔ نگارم ... **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس و بینهایت مرذاتی را که ازاشعهٔ شراقات.

10502_ **ملك** ۴۰۵۶/۲۷: سدهٔ **۱۰** باتاریخ **۹۴۰** دردفتر (۳۱۹ر – ۳۲۲پ) ۲۵ س [رؤیت] .

حورائیه

از شاه نعمت‌الله‌ولی ، نگارندهٔ «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» وجز آن. ازاو سه گفتار درگزارش این رباعی ابوسعیدابوالخیر دردست هست‌همه به نثر و نظم و بشیوهٔ خودش. **آغاز:** حمدله صلاة... رباعی : حورا بنظارهٔ ... المعنی : حورا عبارتست ازارواح که مستور شهود جمال

10503_ **ملك** ۴۲۱۶/۱۵ : نوشتهٔ احمد فرزند علی فرزند حسین طبسی درطبس ۱۴صفر **۸۶۴** (در شمارهٔ پیشین) (۱۴۲پ – ۱۴۳ پ متن و هامش) آغاز برابر نمونه . نگارنده یاد نشده [رؤیت] .

10504_ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۲۵ : با تاریخ **۸۴۳–۸۹۸** در مجموعه رساله‌های او (ص ۲۱۷ – ۲۱۹) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۸] .

10505_ **ملك** ۴۲۶۲/۵۲ : نستعلیق محیی الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** در در مجموعه رساله‌های او (۳۱۲ر – ۳۱۳) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10506_ **مجلس** ۲۸۱۴/۸ : نسخ رجبعلی اصفهانی ، سالهای **۱۱۱۷** – **۱۱۱۸** (ص ۳۶۵–۳۷۵) ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۱۱۴] .

حورائیه

ازهمان شاه نعمت‌الله‌ولی. گفتاریست‌دیگر در گزارش همان رباعی خواجه ، بهمان شیوهٔ نثرونظم عرفانی. **آغاز:** حمد بیغایت و ثنای بینهایت ، حضرت کبریاء واجب الوجـود را جناب قدس هویت جلالش... امابعد، باشارت الرفیق ثم‌الطریق برفاقت روح‌الامین .

10507_ **ملك** ۴۲۱۶/۵ : ضمن یك دفتراز رساله‌های او با تاریخهایی از **۸۷۴** تا **۸۶۴** (۹۲پ – ۹۳ر متن و هامش) **آغاز :** حمدله. و الصلاة و السلام علی رسوله محمد و آله‌اجمعین. امابعد، باشارت‌الرفیق ثم‌الطریق (بمانند نمونه) [رؤیت] .

10508_ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۲۶: نسخ و نستعلیق با تاریخ **۸۴۳** – **۸۷۱** در مجموعه رساله‌های او (ص ۲۲۰) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۹] .

10509_ **ملك** ۴۲۶۲/۵۴ : نستعلیق محیی‌الدین‌فرزند درویش محمد**۱۱۰۹** شمارهٔ ۵۴ مجموعه رسایل او (۳۱۶ ر – ۳۱۶ پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10510_ **دانشگاه** ۱۰۱۵: نستعلبق ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، در فهرست ازنگارنده نامبرده نشده، (گ ۵۶پ – ۵۷ ر همراه «حورائیهٔ» خواجهٔ احرار[ف. دانشگاه ۳ : ۴۳۴] .

10511_**قاهره**، دارالکتب۲۵مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ آغاز برابر نمونه، در فهرست ازنگارنده نامبرده نشده ، (گ ۱۵۹

ب-۱۹۰) [مخطوطات ۱ : ۳۲۹].

حورائیه

از شاه نعمت‌الله ولی، گزارشی دیگر است ازهمان رباعی، به‌نثر و نظم. **آغاز** : احمده علی انعامه العمیم و احسانه الجسیم، و اصلی علی... امابعد، در تحقیق رباعی حضرت... ابوسعید... بمقتضی‌حال آنچه‌زبان وقت‌املاکند.

10512- **ملك** ۴۲۶۲/۵۳ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۵۳ مجموعهٔ رسایل او (۳۱۳ پ - ۳۱۵ ب) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10513- **قاهره**، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه (۱۵۸ پ-۱۶۱ ر) درفهرست باحتمال از شاه نعمة‌الله دانسته شده است [مخطوطات ۱ : ۳۲۹].

10514- **مجلس** ۳۰۶۷/۲۶ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۱۳۲ - ۱۳۴)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۲].

حورائیه

از شاه نعمت‌الله ولی، شناخته نشدکه‌کدام یك ازسه‌گزارش اوست.

10515- **دانشگاه** ۲۹۲۰/۱۶ : محمود فرزند محمد **۸۷۱** درهرات (ص۱۵۳) همراه «آداب‌درویشی: 9571» و جز آن از همان کرمانی، درفهرست‌آمده: گویا ازسید نعمت‌الله [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۷].

10516- **سنا** ۲۷۲/۲۸ : نستعلیق **۱۰۶۶**، همراه ۸۵ گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲].

10517- **تهران**، ادبیات ۲۶۷/۱۲ حکمت : نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۷-۱۳۰۹** در دفتر [ف. ادبیات ۲ : ۵۸].

حورائیه

ازقاضی نورالله شهید، که یاد او در «علم الهی : ۸۲۲» گذشت. درگزارش همان رباعی شیخ‌ابوسعید: حورا بنظارهٔ نگارم... **آغاز**: قال سلطان‌العارفین وقدوة‌المتالهین‌الشیخ ابوسعید.

10518- **الهیات** ۵۱/۱۰ب: نسخ‌احمد فرزند محمدعلی‌تبریزی، تاریخ یادنشده‌همراه ۱۱ گفتار دیگر ازهمو [ف. الهیات ۱ : ۱۲۷].

حورائیه

گزارش همان رباعی ابوسعید ابوالخیر : حورا بنظارهٔ نگارم. ناشناخته، درپاسخ‌درخواست نورالدین عبدالرحیم‌خلوتی فرزند شمس‌الدین محمد مشرقی اقطابی نگاشته شده است، و در فهرست‌آمده: جزگزارش خواجه احرارچاچی است. **آغاز** : جوامع اثنیه مجامع محامد، حضرت واجب‌الوجودی را سزاواراست.

10519 - **سپهسالار** ۲۷۹۹/۳۵ : نستعلیق شعبان **۱۰۷۴**، برای‌میرزا مزیدالدوله (ص۳۲۲ - ۳۲۶) [ف. سپهسالار ۴ : ۳۴۷].

حورائیه

چندگفتارناشناخته. گزارش همان رباعی ابوسعید ابی‌الخیر : حورا بنظارهٔ نگارم.

10520 - **بایزید ولی‌الدین** ۳۸/ ۱۸۱۹ : باتاریخ **۹۸۵** دردفتر (گ ۱۸۰). **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۵].

10521 - **سپهسالار** ۲۹۱۱/۵۰ : نستعلیق درجنگ‌نوشته در اجمیر **۱۰۹۲** (ص ۲۴۸ - ۲۴۹). **آغاز** : قال الشیخ العارف المحقق... ابوسعید... حورا بنظارهٔ نگارم.. حورا اشارت‌است بقدوسان‌لاهوتی [ف. سپهسالار ۴ : ۳۴۸].

10522- **سپهسالار** ۶۴۰۹/۴ : نستعلیق

سدهٔ **۱۱** (۹۳پ - ۹۶ر). **آغاز :** حمد بیحد احدی را سزاوار است که جمیع جوامد خودرا مشتق [ف. سپهسالار ۴ : ۳۴۸].

10523- **تهران**، پزشکی ۲/۲۸۶ : نستعلیق **۱۱۱۷** دردفتر، (ص۶- ۸)[نسخه‌ها ۳ : ۳۶۰].

10524- **تهران**، دکترمفتاح ۴ مج : نستعلیق باتاریخ **۱۲۲۹** در دفتر. به‌نظم و نثر **آغاز :** شکر و سپاس و حمد بیقاس سزاوار حضر تیست که‌ذات‌اوازصفت...،همراه‌نوشته‌هایی از ادهم خلخالی [رؤیت].

27-10525- **تهران**، آقای‌افشاریزدی ۱۱ و ۱۲ و۱۴/مج: تاریخ‌یادنشده، سه‌گفتار است دومی بزرگتر بایك مقدمهٔ مفصل. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۸].

10528- **بادلیان**، اکسفورد ۲۲/۹۴ **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۴۲هست. درفهرست آمده «حورائیه» مبسوط [فیلمها ۱ : ۵۶۸].

10529- **قاهره**، دارالکتب : ۱۱ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (گ ۲۵۹ - ۲۶۱) ۱۹س. **آغاز :** حمد و ثنای نامتناهی ازلسان تفصیل ابدی [مخطوطات ۱ : ۳۲۹].

10530- **قاهره**، دارالکتب ۴۳ م مجامیع ترکی : تعلیق، بی تاریخ. **آغاز :** باسمك اللهم یا من لا یلیق الابتداء الا باسمه [مخطوطات ۱ : ۳۲۹].

حورائیه = انوار الجلیه

حواشی مؤلفات خواجه محمد پارسا

ازعبدالرحمان جامی‌که یاداودر «تهلیلیه ۳۶»گذشت. چون‌درحاشیهٔ برخی‌ازنگارشهای خواجه محمد پارسا (که یاداو در «تفسیر: ۱۹» گذشت) سخنانی ازبزرگان یادداشت شده بود، جامی‌آنهادا دراین گفتار یکجا آورده است. **آغاز :** بعد از گشایش مقال بستایش خجسته مآل ملك متعال و توسل بدرود فرخنده درود.

10531- **تهران**،علی‌فهرست‌نشده: نسخ عبدالرحمان فرزند احمد جامی در **۸۷۷** (ص ۸۳-۸۷) در«کلیات» او [نسخه‌ها۶: ۲۶۵].

خ

خاتمه = کتاب...

از سید محمدگیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوك : ۱۰۱۱» وجزآن.

10532- **آصفیه** ۸۳۶ تصوف : نسخ **۱۱۸۳** در حیدرآباد، ۴۶۶ ص ۱۱ س [ف. آصفیه ۱ : ۳۶۲].

خاتمهٔ شریف

از خواجه محمد گیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوك:۱۰۱۱» وجزآن،شاید باپیشین یکی باشد.

10533 - **آصفیه** ۱۵۳۸ تصوف : نوشتهٔ **۱۳۳۲** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۰].

خاصیت دایره = رسالهٔ...

ازکمال‌الدین ابوسالم محمد فرزندطلحه عدوی، گفتاریست عرفانی حروفی، و گزارشی ازآن‌از احمد مشهوربه‌ابن‌جلال حمصی بدنبال نسخهٔ ۳۴۴۶ملك هست. **آغاز:** این رساله‌ای است‌که شیخ علامه... کمال‌الدین ابوسالم... جمع‌کرده است، در معنی و خاصیت دایره که

مشتمل است براسم اعظم، چنانکه تفصیل خواهد آمد. امابعد ازحمد خداوندودرود برمصطفی.

10534ـ ملك ۴/۳۴۶۶ : نستعلیق شریف محمد فرزند احمد حسینی ازسدهٔ **۱۱** (۹۰پ ۱۰۴پ) سپس گزارش حمصی [رؤیت] .

خاموشی = الصمت

از شاه نعمت‌الله .

ختام المسك

ازعلاءالدولهٔ سمنانی، که یاداودر «آداب السفره: ۱۰۱۱» گذشت. **آغاز:** حمدنامتناهی الهی‌راکه بنظرمرحمت مظهروجود حادث‌است.

10535ـ قاهره، دارالکتب ۱۱مجامیع فارسی: بخامهٔ خود نگارنده **۷۱۴** (گ ۱۴۱ ۱۴۴) ۱۹س، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۹].

ختم‌خواجگان = سلسلهٔ‌خواجگان

خداشناسی

از عزیز نسفی [احمد کلچین معانی] . (بنگرید : اسرارالتوحید : ۱۰۲۷ و توحید: ۱۱۰۱) .

10536ـ مجلس ۲۴۳۲/۱۰ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص ۴۰۱ ـ ۴۱۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

خدانما = رسالهٔ ...

10537ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۶ : تاریخ ونشانی دیگریادنشده (ص۲۷۵ ۳۱۱) [مخطوطات، سرفرازعلی‌رضوی:۳۴].

خرقه = پیدایش خرقه = مقامات

و مقالات مشایخ درچگونگی خرقه

10538ـ دانشگاه ۳۲۹۹/۱۱: سدهٔ **۸ ـ ۹** باتاریخ تولد **۸۱۸** و **۸۳۱** (ص ۱۵۰ ۱۵۳) نسخهٔ پاکیزه‌ایست،همراه چندگفتار از شاه‌نعمت‌الله‌وخیوقی[ف.دانشگاه۱۱: ۲۲۷۹].

10539 ـ ایاصوفیا ۴۸۲۱/۲ : با عنوان «مقامات و مقالات مشایخ در چگونگی خرقه» درفهرست. **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۴۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۴۶۷] .

خرقه = آداب صوفیه

ازنجم‌الدین‌کبری، فصل‌یکم همان«آداب صوفیه : ۱۰۱۲» اوست.

خزانهٔ دارابشاهی

از میر محمد شاه فرزند میرزا محمد شاه زاهد فرزند میرزا قادری ، عارف و از پیروان سنت، درفهرست‌رضوی‌آمده: گویاجزشاه‌محمد دارابی شیعی ونگارندهٔ «لطیفهٔغیبیه» و«معراج الکمال»است.درآغازخوابی‌که‌دیده‌یادمی‌کند ، سپس نود ویك باب درتصوف از آداب شریعت وریاضت واذکار و منازل سائران: باب یکم در توبه، باب‌نودویکم دررسیدن به‌لاهوت. **آغاز** حمدله. والصلاة والسلام‌علی‌رسوله محمد وآله واصحابه وذراریه اجمعین.

10540ـ رضوی ۱۴۲ اخلاق(۸۳۲۵) نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۲۳۷ گ ۱۳س [ف. رضوی ۶ : ۴۰۹] .

خصائص اعظم

از سید محمد، بروزگار نواب الف خان والی‌کرنولی .

10541ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۱ق‌ف۴۵: تاریخ یادنشده، ۱۰۰ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۲۷] .

خصایص المحبه

همدانی، دربخش اخلاق خواهدآمد.

خلاصهٔ امانیه

از محمود فرزند میرزا ابوالقاسم خویی درپایان نسخهٔ مجلس‌می‌نویسد: درسال ۱۲۶۵ که درزوایای تویسرکان خزیده بودم، و دامن ازصحبت همگنان‌کشیده ،فرزندی‌میرزا امان‌الله التماس نمود که مختصری مشتمل برعلم و عمل بنویسم ورقی چند پرداختم و بخلاصهٔ امانیه‌اش موسوم ساختم .

بنگرید : مؤلفین مشار ۶ : ۵ .

10542ــ **مجلس** ۲/۴۵۳۴: نستعلیق ریز شعبان ۲۳ شعبان **۱۲۹۶** (۱۷ر – ۴۳پ) زرین [رؤیت] .

خلاصة الترجمان فی تأویل خطبة البیان

از محمد دهدار فرزند محمود ، نگارندهٔ «الف انسانیت : ۳» و جز آن . در گزارش و ترجمهٔ خطبهٔ عرفانی مشهور به «خطبة‌البیان» منسوب به‌حضرت‌علی، برای خان خانان بسال ۱۰۱۳ (= فیض جود علی) نگاشته است .
آغاز: الحمدلله الذی خلق الانسان و علمه ــ البیان.. وبعد، چنین‌گویدپیکرهٔ‌گفتار وصورت دیوار .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۰۰ و۲۱۹.

10543ــ **تهران،** خانقاه شاه نعمت‌الله ۱مج: نسخ محمدصادق طباطبائی ، شب پایان رمضان **۱۰۹۵** (ص۲–۸۴)، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

10544ــ **نجف،** امیرالمؤمنین۳/۲۰۰۵ نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱** (۲۸ر – ۶۷پ) آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

10545 ــ**ملک** ۵۸۴۵/۹ : نستعلیق انجام افتاده،در دفتر مؤرخ **۱۱۰۸** (۳۶پ – ۳۹پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10546ــ **مجلس** ۲/۵۳۷۰: نسخ‌سدهٔ **۱۲** باتاریخ **۱۱۹۵** در دفتر (۷۵ر–۱۵۱پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

10547ــ **نجف،** سیدحسن‌یزدی: نوشتهٔ ملك محمد فرزند عبدالله ، ۱۹ شعبان **۱۱۹۷** [ذریعه ۸ : ۲۱۹] .

10548ــ **دانشگاه** ۲/۱۳۱۷ : نسخ نجفعلی فرزند محمدتقی مترجم «التنبیهات العلیه» در۱۲ ذیقعدهٔ **۱۲۲۹** (۷۱ر–۱۴۸پ) [ف. دانشگاه ۷ : ۲۷۱۰] .

10549ــ **تهران،** ادبیات ۱/۱۲۸د: نستعلیق ونسخ محمود فرزند میرزا محمد علی گرگانی **۱۲۷۱** (۲پ – ۵۹ پ) قصیدهٔ پایان را ندارد [ف. ادبیات ۱ : ۲۲۴] .

10550ــ **رضوی** ۵۲۰اخبار(۶۰۲۳) نسخ زین‌العابدین نقیب فرزند عبدالله، **۱۲۸۴** ۳۵گ ۱۸س [ف. رضوی ۵:۸۳] .

10551ــ **مجلس** ۳/۳۳۲۳ : نسخ **۱۲۹۷** (ص ۴۲ – ۱۳۲) در دیباجه از خان خانان یادشده [ف. مجلس ۱۰ :۱۰۸۳].

10552ــ **شیراز،** خانقاه‌احمدیه۲/۱۰ سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۸] .

10553ــ **مجلس** ۴/۲۷۹۶: نستعلیق محمدعلی در **۱۳۰۸** در دیباجه بنام «خلاصة البیان» نامیده شده‌است (ص۴۱–۱۳۳) [ف . مجلس ۱۰ : ۶۱] .

10554ــ **نجف،** آقابزرگ تهرانی۱۴ مج : نوشتهٔ عبدالعلی فرزند علینقی سعدآبادی سفلی **۱۳۵۰** [ذریعه ۷ : ۲۱۹] . **فیلم** آن وبرخی ازرساله‌های‌دفترکه بخامهٔ پدرم‌صاحب ذریعه است دردانشگاه ش ۲۹۸۶ است [فیلمها ۱ : ۷۵۱].

خلاصة الذهب

از مجدالاشراف ذهبی شیرازی ، نگارندهٔ «تحفة‌الوجود : ۱۰۷۶» وجز آن . گفتاریست در بیان سلسهٔ رضویه، که بسال ۱۳۳۲ در ۸۸ ص چاپ‌شده است .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۲۷ ـ ف. مشار : ۶۱۴ .

10555ـ **الهیات ۶/۴۲۷** : نستعلیق موسی‌طباطبائی‌اصفهانی‌ذهبی، ۱۸ج۲/**۱۳۰۵** (۶۳ر ـ ۸۷ر) همراه چندگفتار دیگر ازهمو [ف. الهیات ۱ : ۲۹۸] .

خلاصة القادریه

از شهاب‌الدین .

10556ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ف۱۴: تاریخ یاد نشده (ص ۴۴ ـ ۶۴) [مخطوطات،سرفرازعلی رضوی : ۳۲] .

خلاصة المتاخر

ازسید اشرف .

10557ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ف۱۴: نوشتهٔ عبدالباقی فرزند شیخ بلانی نارنولی(ص۶۴ـ۱۴۴) [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۳۲] .

خلاصة المناقب

از نورالدین جعفر بدخشانی .

10558ـ **مجلس** ۳۶۶۰فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۹۱۷** (ص ۵۹ ـ ۶۰) در فهرست آمده فصل من‌خلاصة المناقب درسلوك [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

خلافت = رساله در . . .

ازدرویش‌محمدطبسی نعمت‌اللهی، نگارندهٔ «جام‌جهان‌نمای‌شاهی : ۱۱۰۸»و جز آن.

10559ـ **سنا۶/۲۷۷**: باتاریخ رجب **۸۳۹** دردفتر (۱۷۹پ ـ ۱۸۰پ) ، همراه «اصطلاحات : 9541» و چند گفتار دیگر که گویا همه ازاوست. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۲۰۱۷ هست[فیلمها۱: ۶۴۲ـ نسخه‌ها۶: ۵۱۰] .

خلافت = رساله در بیان . .

ازشاه نعمت‌الله ولی ، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . در تفسیر خلافت الهی. **آغاز:** حمدله. وبه‌نستعین .

10560ـ **سنا۵۳/۳۷۲**: نوشتهٔ**۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو، با نام« رسالة خلیفة الله فی ارضه » [نسخه‌ها ۶ : ۶۸۳] .

10561ـ **مجلس۴۳/۳۰۶۷**: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۱۵۵) همراه ۹۰ گفتار دیگرازهمو بنام «رسالة فی‌بیان الخلافة» [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۷] .

خلافت = رساله در. . .

10562ـ **تهران** ، دکتر مهدی بیانی ۷/مج: باتاریخ**۸۳۹** ـ **۸۴۲** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۱۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۲] .این‌مجموعه به‌سنا فروخته شده .

خلاصة التصانیف

از ابوحامد محمدغزالی [ن . طرازی] .

آغاز: حمدله... امابعد، بدانکه‌یکی ازجمله شاگردان .

گویا «فرزند نامهٔ» او باشد .

10563ـ **قاهره** ، دارالکتب : ۱۴۶ تصوف تیمور : بی‌تاریخ، (گ ۲۲۸ ـ ۲۵۶) [مخطوطات ۱ : ۱۳۱] .

خلافت نامه

ناشناخته .

10564ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو

۲قف۴: تاریخ و نشانی یادنشده (ص۶۵-۶۷) [مخطوطات، سرفرازعلی‌رضوی . ۳۲] .

خلعت خلیل‌الله

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به نثر و نظم عرفانی ، درآن از خلعت خلت گفتگو می کند: خلعت خلت خلیل‌الله - هر که پوشد ازو شودآگاه. **آغاز:** حمدله. وصلی‌الله علی‌محمد وآله واخوانه الکاملین. بیت: این‌عنایت بین‌که ماگرد الطاف خدا .

10565- **ملك** ۴۲۶۲/۷۴ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۷۴مجموعه رساله‌های او(۴۰۲ پ - ۴۱۱پ) [رؤیت] .

خلقت انسان = رساله در. . .

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. رسالهٔ خلیقهٔ او نیز در همین باره است . **آغاز :** هوالدال علی ذاته بذاته .

10566- **مجلس** ۳۰۶۷/۵۸: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۱۹۵) همراه ۹۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۱] .

خلق و خالق = رساله‌ای در...

از شاه نعمت‌الله ولی، و این جز «حکمت خلق مخلوقات: ۱۱۳۱»اوست. **آغاز:** الحمد لله الذی خلق‌السماوات والارض و مابینهما فی ستةأیام... جام عالم‌نما چوپیداکرد.

10567- **ملك**۴۲۶۲: نستعلیق‌نزدیك **۱۱۱۱** همراه‌با۸۲رسالهٔ دیگراو (گ۳۳۸ر-۳۴۲ر) آغاز برابر نمونه ، در نسخه عنوانی نداشت [رؤیت] .

خلوت = شرایط . . .

از علاءالدولهٔ سمنانی (بنگرید : آداب السفره : ۱۰۱۱ ازهمو) .

10568- **مجلس** ۳۶۶۰/۱۸ فهرست نشده : نوشتهٔ **۹۱۶** (ص ۶۰ - ۶۳) با عنوان «شروط خلوت» منقول‌ازرسالهٔ شیخ علاءالدوله سمنانی [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

10569- **بایزید ولی‌الدین** ۱۸ / ۱۸۱۹: باتاریخ **۹۸۵** در دمشق (گ ۱۰۹ - ۱۱۰) بندیست درخلوت. **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۴] .

خلوت = سیر و سلوك

از محیی‌الدین ابن‌العربی .

خلوت = رسالهٔ . .

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به نثر و نظم‌درخلوت. **آغاز:** یااخی‌اعزك‌الله‌فی‌الدارین معلوم فرماکه‌خلوت‌ازجمله مستحسنات متصوفه است خلوت مجموعه‌ایست ازچندگونه .

10570- **ملك** ۵۲۹۸/۶ : نستعلیق شیخ سلام فرزند حسین ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** ، شمارهٔ ۶کلیات او(۴۲پ-۴۳ر درهامش)آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10571- **قاهره** ، دارالکتب ۱۸/۶ مجامیع‌فارسی طلعت: نوشتهٔ**۹۶۶**، آغازبرابر نمونه(۳۹ پ-۴۰ر) [مخطوطات۱ : ۲۰۹] .

10572-**سنا**۳۷۲/۳۱: نستعلیق‌محمد مظفرفرزند محمدحکیم، **۱۰۸۴** این نسخه در (ص۳۸۷ - ۳۹۲) مجموعه رساله‌های اوچاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۰] .

10573- **ملك** ۴۲۶۲/۲۱ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۲۱ مجموعهٔ رسایل او (۱۹۷ر ۱۹۷پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10574- **قاهره** ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت : نوشتهٔ درویش حسین کوثری

۱۱۵۳ [مخطوطات ۱ : ۲۱۰] .

10575ـ **ملك** ۴۱۸۴/۹ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۳۰ر ـ ۱۳۰پ) آغاز برابر نمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگر ازهمو [رؤیت] .

10576ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۲۹ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۱۴۰ ـ ۱۴۱) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10577ـ **ملك** ۴۱۸۹/۳ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۲۳ پ ـ ۲۴ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10578ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۵ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۱۴۴) همراه ۴۰ گفتار دیگر ازاو [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

خلوت = آداب الخلوة

عزیز نسفی، درص ۱۰۱۰ گذشت.

خلوت صوفیه

ناشناخته . در آداب تصوف .

10579ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف ۱/۵۰۲ : نستعلیق هندی سید عبدالجبار قادری شوال **۱۲۶۹** [نسخه‌ها ۵ : ۷۳] .

خلوت و ریاضت و اسباب آن

از شهاب‌الدین سهروردی .

10580ـ **استانبول،** ملت افندی علی امیری ۳/۱۰۱۷ : باتاریخ **۸۵۵** دردفتر (۲۱ پ ـ ۲۳ ر) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۷۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۷] .

خلیفةالله = خلافت

خلیقه = خلقیه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداودر «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. درآفرینش انسان. **آغاز:** حمدله . صلاة .

10581ـ **سنا** ۳۷۲/۳۲ : با تاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۷** در مجموعه ۸۵ رسالهٔ دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

10582ـ **سنا** ۳۷۲/۴۳ : با تاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۷** دردفتر، همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

10583ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۳۰ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۱۴۱ ـ ۱۴۲)، در فهرست آمده: نسخهٔ خلیفه است و گویا درست آن خلقیه است [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۴].

خواب دیدن = وحی و الهام

از نسفی .

خواب دیدن

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. گفتاریست کوتاه از دستورالعملهایی برای خواب دیدن پیامبر. **آغاز:** هرکه خواهدکه حضرت رسول (ص) در خواب بیند ، چون نماز شام بگزارد سخن نگوید . . .

10584ـ **ملك** ۴۲۶۲/۲۷ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۲۷ مجموعهٔ رسایل او (۲۰۶پ ـ ۲۰۷ر) [رؤیت] .

10585ـ **ملك** ۴۱۸۴/۱۵ : نستعلیق محمدعلی فرزند میرزا عزیز **۱۲۵۸** (۱۴۱پ ـ ۱۴۲پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

خواص حروف

ازعزیز نسفی (بانچنانکه درفهرست‌فیلمها آمده) که باید از ترکه باشد .

10586 ـ **بایزید ولی‌الدین** ۱۹/ ۱۸۲۵ . نوشتهٔ ۱۷ج **۸۵۱/۱** درابرقوه ازروی نوشتهٔ شنبهٔ ۱۰ رمضان **۸۱۷** درشیراز (گ ۲۸۵

۳۱۴)، همراه «اسرار التصوف» و گفتارهایی دیگر که درس‌ع‌همه ازصاین‌الدین ترکه دانسته شده است. فیلم‌آن در دانشگاه ش۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۸] . بنگریدحروف: ۱۱۲۴

خواص دایره = خاصیت دایره

خیالات عشاق

از حمیدالدین‌ناکوری، نگارندهٔ «سوانح العشاق» وجز آن .

10587ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف ۱۰۳ : نوشتهٔ دلاور علیشاه در**۱۲۸۹** ، ۳۶ص [مخطوطات، سرفرازعلی‌رضوی: ۳۲].

خیالات العشاق = عشق و عرفان

ناشناخته. نام رساله دردیباجه‌آمده است.

آغاز: بسمله. الحمدلله لااله‌الاهو، درود بیحد بر آن ظهورکه شهود ذات ومقصود صفاتست... بعداز درود نامعدودکلمه‌ای چند ازالهامات نه ازعقلیات ازجوش نه‌ازگوش، از برای ذوقیات اهل ذوق تحریریافت .

10588ـ **مجلس** ۵۹۷/۴ : نستعلیق ونسخ باتاریخ**۱۱۰۷** دردفتر، آغازبرابرنمونه درفهرست بنام «رساله درعشق‌وعرفان وتصوف» یادشده [ف. مجلس ۲ : ۳۵۴] .

10589ـ**دانشگاه**۲۰۷۲/۶ : نستعلیق صفر **۱۲۵۵** (۱۰۸ر – ۱۵۶ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۷۰۰] .

خیال و مثال

گفتاریست عرفانی، تحقیق در عالم خیال ومثال‌مطلق‌ومقید، ودرپایان به‌عربی‌درآمده‌است

آغاز: بدانکه چون خیال‌مقید مثال وانموذج عالم مثال مطلق است، واین هراحدیرا حاصل است، پس‌کسی بملاحظهٔ این مقید راه به مطلق تواند برد . . .

10590ـ **ملك** ۴۷۷۹/۸ : نستعلیق نزدیك**۱۲۶۲** ، پیش‌ازآن شرح‌حدیث انااصغر من‌ربی‌ازمجذوب‌علیشاه‌است، (۲۶ر – ۲۸ر) [رؤیت] .

خیالیه = مثال و خیال

از شاه نعمت‌الله .

خیر الرسایل

از عصارلواسانی تهرانی ، که یاد او در «پرسش وپاسخ : ۹۰۵» گذشت. گزارشی‌است بر «گلشن راز» شبستری‌که بسال ۱۳۳۵ به‌انجام رسانده است، ودرآن به‌ناظم تخلص‌کرده است .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۶۸ و ۹: ۷۲۴، ۱۱۶۲ .

10591ـ **تهران،** محمود جم: به‌خامهٔ نگارنده[ذریعه۹: ۷۲۴] .

خیرالزاد

از شاه داعی، نظام‌الدین محمودشیرازی، درگذشتهٔ ۸۶۵ یا ۸۶۹ ویاچندی پس ازآن، از مریدان شاه نعمت‌الله ولی‌کرمانی . در مبدأ ومعاد بروش عرفانی باعنوانهای فصل. **آغاز:** سپاس بیقیاس آفریدگار عالم راست‌که آفرینش خودرا بمبدأ ومعاد بیاراست .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۸۴ و۹ : ۳۱۴– ذیل کشف‌الظنون ۱ : ۴۴۱ – آثار العجم : ۴۸۶ – طرایق‌الحقایق ۳ : ۲۲ – فارسنامه ناصری ۲: ۱۳۶ – مجمع‌الفصحاء ۲ : ۱۸ – ریحانة الادب ۲ : ۱۰ – ریاض‌العارفین: ۱۱۹.

10592ـ**مجلس**۴۷۴۹/۱۷ : نستعلیق طهماسبقلی، درسوت هندوستان**۱۰۵۵** درپایان نگارنده نام برده شده‌است (**۱۵۳پ–۱۵۹پ**) آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

10593ـ مجلس ۲۰/۶۳۱: نستعلیق ۱۲۶۸، در فهرست نگارنده و سرآغاز رساله یادنشده شاید ازدیگرف باشد [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳] .

خیرالکلام

از سید فخرالدین محمدشاه فرزند برهان الدین سید محمد عطاءالله. کلماتی چنداست از اسرار طریقت و حقیقت ، و گزارشی است از سخنان خواجه عبدالخالق غجدوانی (و این خواجه محمدجهان، جد ومرشد نگارنده بوده است)ازجمله درباب (نگاهداشت) و(یادداشت) و (وقوف‌زمانی) وجز آن گفتگومی‌کند [ایرج افشار] .

10594ـ هاروارد ، هوتن ۵ مج : نستعلیق محمدخلیل سدهٔ ۱۳، بدستور میریحیی خان بهادر [نسخه‌ها ۴ : ۹] .

د

داستان عرفانی ...

دربخش ادبیات، افسانه خواهدآمد .

داستان عرفان

از احمد فرزند محمد غزالی ، که یاد او در «بحرالحقیقه : ۱۰۶۱» گذشت .

10595ـ حمیدیه۷/۱۴۴۷: باتاریخ ۷۵۴دردفتر. فیلم آن دردانشگاه ش۱۹۵هست [فیلمها ۱ : ۴۲۳] (بنگرید رسالةالطیر ، در همین بحش) .

داوودیه

ازمیرسیدعلی‌همدانی، که یاداو در«آداب وسیر: ۱۰۱۴» گذشت. درنیمهٔ دوم‌آن زنجیرهٔ طریقت‌خودرا ازمحمود فرزند عبدالله مزدقانی تاعلی وپیامبرآورده است. **آغاز:** الحمدلله و سلامه علی عباده‌الذین‌اصطفی . اما بعد ، چون خلاصهٔ اهل‌علم بعدازانبیاء اعیان اولیاءالله‌اند.

10596ـ ملك ۴۲۵۰/۲۸ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، در مشهد ۹۰۷ همراه ۲۷گفتار دیگرمنسوب بههمو، (۳۹۲ر ۳۹۹ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10597ـ ملك ۴۲۷۴/۱۲ : نستعلیق هندی‌سدهٔ ۱۱، با ۲۴گفتار دیگر منسوب بههمو و ۲۵ پیشانی زرین (۶۱ر-۶۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

دایره = کشف الاسرار

از شاه نعمت‌الله .

درة‌المصطفی فی‌بیان‌سرالمرتضی

از سید محمد مجد الاشراف . نگارندهٔ «تحفة الوجود : ۱۰۷۶» و جزآن .

10598ـ مجلس ۱۴۰۴/۶ : نسخ با تاریخ ۱۳۱۰ دردفتر (ص ۱۰۱-۱۹۲) [ف. مجلس ۴ : ۱۴۷ و ۵ : ۴۹۸] .

درالمجالس

ازسیف‌ظفر بخاری [ن. طرازی]. **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیعد مرپادشاهی را که زبان عارفان را بهثنای لاحصی ثناء علیك بیاراست .

10599ـ قاهره، دارالکتب۵۳تصوف طلعت : نوشتهٔ حسین فرزند سیف‌الله ۱۸۸۵ م برای جمیل‌خان فرزند رحمانقلی ، ۱۳۰ گ ۱۶س [مخطوطات ۱: ۱۳۸] .

درمکنون

ازعبدالفتاح‌عسکری‌احمدآبادی [دیباجه] گزارشی‌است به‌نثر و نظم بر«مثنوی»مولوی، برای

ابوالمظفر محیی الـدین محمد اورنگ زیب عالمگیر نگاشته شده است [دیباجه] . **آغاز :** الحمدلله الذی هدانا الی صراط المستقیم ... بعد، نموده می‌شودکه... عبدالفتاح الحسنی ـ العسکری .

10600 ـ **سپهسالار** ۲۲۲ : نستعلیق شرقی (هند) مظفرلکهنوی ، یکشنبهٔ ۲۷ صفر **۱۰۹۵**، درباغ شاهرخ میرزا، ۱۰۵ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۴ : ۴۱۴] .

درویش نامه = درویشیه

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر «آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. درشناساندن درویشان باصفا ودرویشان بی‌بند وبار، ودر۱۳۳۸ چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله حق حمده والصلاة علی‌خیرخلقه. امابعد، قال‌الله‌تعالی یاایهاالناس قدجائتکم موعظة .

بنگرید: ذریعه ۸:۲۴۷ـف. مشار ۶۷۰.

10601 ـ **ملك** ۲۰/ ۴۲۵۰ : نستعلیق ابوذر فرزندمحمدتقی سبزواری درمشهد**۹۰۷** همراه ۲۷ گفتار دیگرمنسوب بهمو، (۳۴۸ ر ـ ۳۵۴ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10602 ـ **مجلس** ۱۲/ ۳۶۶۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۱۷** (ص۱۵۱ـ۱۶۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴].

10603 ـ **سنا** ۴/ ۳۶۶ : نوشتهٔ رجب **۹۸۱**، آغازوانجام‌برابر «درویشیه» است ولی درفهرست بنام «رسالهٔ عرفانی» یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۳] .

10604 ـ **تهران**، ملی ۲۹/ ۷۲۷ ف: نستعلیق ریزگویا سدهٔ **۱۰** ، (ص ۴۰) ، آغاز برابرنمونه، انجام افتاده [ف. ملی۲: ۲۵۰].

10605 ـ **مجلس**۴۵/ ۵۱۸۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص۴۳۹ ـ ۴۴۴) ، آغابرابرنمونه [رؤیت] .

10606 ـ **رضوی**۱۴۵ اخلاق(۳۵۴۰) نستعلیق، در**۱۰۷۳**، ۲ گ ۲۳ س [ف . رضوی ۶ : ۴۱۵] .

10607 ـ **ملك** ۲۱/ ۴۲۷۴: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱**، با۲۴ گفتار دیگرمنسوب به‌هـو و ۲۵ پیشانی زرین (۱۱۴ ر ـ ۱۱۸ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10608 ـ **مجلس** ۳۰۶/ ۳۴۵۵ : در جنگ نوشتهٔ احمدغلام عملهٔ خزانه در **۱۱۳۷** (ص۴۴۹) . **آغاز :** بدانکه اقوال در کیفیت توجه برانواع است [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۸۳]

10609 ـ **تهران** ، ادبیات ۸/ ۳۴۶ حکمت: نستعلیق، باتاریخ ۱۲۷ (**۱۲۰۷**) در دفتر [ف. ادبیات ۲ : ۶۱] .

10610 ـ **رضوی**۱۴۶ اخلاق(۸۴۲۶): نستعلیق، گویا **۱۲۹۸** آغازبرابر نمونه ،۵ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۶ : ۴۱۵] .

10611 ـ **رضوی** ۱۴۴ اخلاق(۵۵۳) نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۱۱ گ ۲۵ س [ف . رضوی ۶ : ۴۱۴] .

10612 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸ ـ م مجامیع فارسی : بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه (گ۳۹ ـ ۴۶) [مخطوطات ۱ : ۲۱۵] .

درویشی و پیری و قلندری = رساله در . . .

گویا ازبابا شوریدهٔ ابدال و گویا تخلص به‌نقشی می‌کرده، گفتاریست که ازرهگذرتاریخ تصوف دردوزگار صفویان وچگونگی سخنوری درانجمن‌های قلندران‌آن روزگار، و آداب و و اصطلاحات آنها بسیار سودمند است و چون آغاز نسخهٔ ۳۴۷۸ دانشگاه افتاده درست‌شناخته نشد [دانش پژوه] باعنوانهای‌باب وازپس‌توحید

وستایش ازبزرگان صفویه چندنمونه ازعنوانها آن‌آورده‌می‌شود: هفده کسوت، به‌نظم‌ازنقشی‌که درآن ازپیران طریقت یاد شده، پرسش و پاسخ دربارهٔ درویشی‌وتصوف وقلندری، باب درخرقه بروش پرسش‌وپاسخ، باب ازمشایخ بلخ دربارهٔ هزار ویك منزل راه فقر، باب در بیان پوست تختهٔ‌امام جعفر، که اصطلاحات فراوان در بارهٔ پوست تختهٔ درویشی دارد، باب توبه وتلقین، آداب وشرایط فتوت، باب در پنج شرط میان بستن، باب هفتم قسم شیعه، بـاب در ده ابجد طریقت وده مقام فقر، رساله درسنگ و تیغ، باب درسلسلهٔ صوفیگری وارکان طریقت، باب درتاج‌سیدکائنات، رسالهٔ بابا شوریدهٔ ابدال در مسافر ومجاور ...

10613 ـ **دانشگاه** ۳۴۷۸ : نستعلیق ج۱/**۱۰۷۹**، آغاز افتاده، ۹۶گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۸۳] .

درهٔ فاخره

ازعبدالرشید فرزند نورالدین شوشتری، درسه فصل، بسال‌۱۰۵۷ نگاشته است. **آغاز:** حمدله . صلاة. این رساله‌ایست مختصر و مفید نام نهاده‌شد بدرهٔ فاخرهٔ‌جلی در کشف القیاس اسم صوفیه و صوفی وذکرجلی وخفی.

10614ـ **مجلس** ۴۳۸۶/۱: نستعلیق ۲۰رجب **۱۰۵۸** (ص۱ـ۱۰) [رؤیت] .

دریتیم

ازمحمد دهدار، نگارندهٔ «الفانسانیت: ۳» وجزآن، درخویشتن شناسی و مراتب نفس انسانی، بشیوهٔعرفانی خود او، که در ۱۳۱۹ خ درشیراز چاپ شده . **آغاز :** حمد و سپاس ازلی اساس مرآفریدگاری راکه شأن الوهیتش مقوم .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۸۷ ـ ف . مشار : ۶۶۲ .

10615ـ **مجلس** ۸۲۶/۱۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص۱۵۲ـ۱۷۵) [نسخه ها ۵ : ۱۵۳] .

10616ـ **شیراز،** دکترخاوری ۴ مج : باتاریخ **۱۰۶۵** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸].

10617ـ **دانشگاه** ۴۷۴۵/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۷۷** دردفتر (ص۱۷ـ۳۹) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۳].

10618ـ **الهیات** ۱۹۲/۹د: نستعلیق محمد مهدی باتاریخ **۱۰۹۶ ـ ۱۰۹۷** دردفتر (۱۷۱پ ـ ۱۸۸پ) [ف. الهیات ۱:۲۵۸].

10619ـ **ملك** ۳۴۵۷/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۱ پ ـ ۱۷پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10620ـ **مجلس** ۳۳۲۳/۵ : نسخ **۱۲۹۷** (ص۱۵۳ـ۱۷۶) ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۱۰۸۴] .

10621ـ **مجلس** ۳۱۰۲/۸: نستعلیق محمدحسین فرزندعبدالمجید تفرشی نعمت‌اللهی **۱۲۹۹** (ص۲۰۰ـ۲۲۷) [نسخه‌ها ۵:۱۸۱ ـ ف. مجلس ۱۰ : ۶۵۹] .

10622ـ**رضوی** ۵۷۱حکمت: نستعلیق تاریخ‌یادنشده، آغازبرابرنمونه، ۱۶گ ۱۶س [ف . رضوی ۴ : ۱۰۱] .

10623ـ **بادلیان،** اکسفورد ۹۴/۹ : **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۱۴۲هست [فیلمها۱: ۵۶۷] .

دستخط

از مجدالاشرات ذهبی شیرازی، نگارندهٔ «تحفه‌الوجود: ۱۰۷۶» وجزآن. به‌پیروزخان معین‌الفقراء .

10624ـ **الهیات ۴۲۷/۵د**: نستعلیق موسی طباطبائی اصفهانی ذهبی، **۱۳۰۷** (۶۰ پ ـ ۶۲ر) [ف. الهیات ۱:۲۹۷].

دعوات الاسماء = شرح چهل نام خدا

از ابوالفتوح شهاب‌الدین سهروردی شهید درگزارش چهل نام مقدس و وردها. **آغاز**: اسم اول سبحانك لا اله الانت یارب کل شیئ و وارثه. هرگاه کسی این اسم را دعوت کند جناب اقدس الهی.

10625ـ **ملك ۶۲۲۳**: نسخ سدهٔ **۱۱** که شمس‌الذاکرین طالقانی در ۱۳۳۸ کمبودهای آنرا نونویس‌کرده، در فهرست بنام «دعوات ـ الاسماء» آمده است، ۴۹ گ ۱۵ س [ف. ملك فارسی: ۲۵۰].

10626ـ **دانشگاه ۴۸۰۷**: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، تانام جنان‌را دارد (ص ۱ـ۱۰) در فهرست بنام «شرح چهل نام خدا» آمده است [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۴۵].

دقایق الاسرار

از ظهیر فاریابی (؟).

10627ـ **شیراز**، دکترخاوری ۲/مج: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۲۶۷].

دقایق الحقایق = حقایق الدقایق

ازاحمدرومی، همانکه هفت نسخهٔ آن‌درص ۴۸ یادشد. اینك دونسخهٔ دیگر:

10628ـ **ملك ۵۰۹**: نسخ سدهٔ **۱۰**، از میان افتادگی دارد، در ۸۰ باب است که فهرست آنها در دیباجه و نام احمد رومی در سرآغاز نسخه آمده است، ۲۹۶ گ ۱۳ س [رؤیت].

10629 ـ **آصفیه ۱۵۹۸** تصوف: نوشتهٔ **۱۰۵۶** در فهرست نگارنده احمد رومی یادشده است [ف. آصفیه ۴: ۱۸۰].

دقایق درمعرفت حقایق

از خواجه عبدالرحیم فرزند شمس‌الدین محمد اقطابی تبریزی، متخلص به خلوتی، خوشنویس بنام، درگذشتهٔ ۸۵۹ [ذریعه]. گزارشی است از مشکلات «فصوص الحکم» در دوازده فصل واصلی و هرفصل در چند دقیقه و تنبیه ومساعده ودیگرعنوانها. در «ذریعه» از «تعلیقهٔ» او بر مشکلات «گلشن راز» یاد شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۰۱ ـ دانشمندان آذربایجان: ۱۴۱.

10630ـ **رضوی ۹۳۰** حکمت: نسخ تاریخ یادنشده، تنها بخشی ازفصل هشتم آنست ترتیب مطالب چنین است: ۱ـ در ذکر وجود ۲ـ بعضی ازمراتب‌کلیه و اصطلاحات این‌طایفه ۳ـ معرفت اسماء وصفات ۴ـ اعیان ثابته ۵ـ جوهر وعرض برقاعدهٔ اهل‌الله ۶ ـ عوالم کلیه وحضرات خمس‌الهیه ۷ـ آنچه متعلق است به عالم مثال ۸ـ مراتب‌کشف، ۴۸ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۴: ۲۲۰].

دلایل التوحید

ناشناخته.

10631 ـ **آصفیه ۱۴۴۵** تصوف: نوشتهٔ **۱۲۴۴** [ف. آصفیه ۳: ۱۹۶].

دل و جان = سؤال و جواب

ازخواجه عبدالله انصاری، نگارندهٔ «الهی نامه: ۱۰۴۸» وجزآن. که در ۱۳۱۹خ ضمن مجموعه رساله‌های او چاپ شده است. **آغاز**: حمدله. صلاة ... چنین‌گوید مؤلف این‌رساله. که دل از جان پرسیدکه اول این کار چیست، وآخراین‌کار چیست وثمرهٔ این‌کار.

بنگرید : ذریعه ۹: ۳۰۶، ۶۹۴ ـ ف. مشار : ۸۰۷.

10632 ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۱۲۹ : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۵۷،۱۰۳۴** درجنگ ابن خاتون (گ ۵۱۰ ـ ۵۱۲)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10633 ـ **رضوی** ۹۵۳/۴ ادبیات (۵۹۴۲): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه درفهرست بنام «سئوال و جواب و دل و جان» آمده است [ف. رضوی ۷ : ۷۸۴].

10634 ـ **دانشگاه** ۴۱۹۵/۸: نستعلیق محمد شفیع قراگزلو، نزدیك **۱۲۶۴** (ص۸۵ ـ ۶۳) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۵].

دل و ماهیت قلب = رساله دربیان شرح معرفت...

از فرید مسعود فرزند ابوبکر عمر صلاح بخاری.

10635 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۴/۷ **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۴۵۴هست [فیلمها ۱: ۶۰۲].

دلیل السالکین

در سرگذشت حاج زین‌العابدین ومجملی از تفسیرحاج محمدرضا کوثرعلیشاه همدانی.

10636 ـ **تهران**، ادبیات۵/۱۶۷ حکمت نستغلیق **۱۲۳۷** در شیراز ، ضمن یك مجموعه رساله‌های عرفانی [ف. ادبیات ۲ : ۴۸].

دلیل العارفین

ملفوظات خواجه معین‌الدین‌حسن چشتی اجمیری سنجری ، از خواجه قطب الدین محمد بختیار کاکی‌اوشی‌درگذشتهٔ ۶۳۳، فرزند کمال‌الدین و از شاگردان معین‌الدین چشتی ، بسال ۶۳۳ درسرگذشت و کرامات اولیا که در ۱۳۰۶ = ۱۸۸۹م درلکهنو چاپ شده. **آغاز:** این صحیفه ازعلم ربانی واین‌تحفه فقه میانی.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۸۳و ۱۰۷۶ ـ تذکرهٔ‌حسینی ۲۵۶ ـ مؤلفین مشار۴: ۹۲۴ ـ ف.مشار : ۶۹۵.

10637 ـ **بادلیان** ۲۶۷۱/۱ : نوشتهٔ ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۰۱۶. فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۳۳هست. درفهرست فیلمها آمده: معین ـ الدین حسین سجزی چشتی دردوتفضیل [فیلمها ۵۶۵].

10638 ـ **آصفیه** ۱۵۰۵تصوف: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۶].

ده اصل = سلوك = سلوکیه

گویا از شاه نعمت‌الله ولی، که در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. ترجمه مانندیست از«اصول عشره»ی خیوقی‌باید با«ده قاعده»ی همدانی سنجیده شود تا دید که چه جدایی‌دارند.فهرست ده‌اصل‌آن درست به‌مانند همانست: توبه، زهد، توکل ، قناعت، عزلت ، ملازمت، توجه، صبر، مراقبت، رضا. بهرحال این گفتار در جلد یکم مجموعه رساله‌های شاه (ص۱) بکوشش دکترنوربخش به چاپ رسیده است ومن‌آنچه به‌نام‌کرمانی است درزیر می‌آورم. **آغاز** : الحمدلله علی‌صفاته العلیا ... قال مظهرالحقایق... الطرق‌الی‌الله بعددانفاس الخلایق. یعنی راه طالبان و سبیل سالکان به ـ حضرت.

10639 ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۳۰ : نوشتهٔ **۸۹۸** درهرات، (ص ۲۷۲ـ۲۸۲)، همراه «ده قاعده 10546» همدانی‌وگفتارهایی‌ازکرمانی

[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۷۹] .

10640ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۹۶۶** (گ۸۳پ-۹۰پ) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۱۵] .

10641ـ **ملك** ۶۲۷۶/۳ : نستعلیق رکن الدین فرزند سیدعلی حسینی **۹۷۴** (۳۵پ-۴۶پ)، درنسخه نامی ندارد واز نگارنده نام برده نشده‌است. آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10642 ـ **ملك** ۵۴۷/۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (ص ۳۱۵-۳۲۷)، آغازبرابر نمونه درفهرست بنام «سلوك» یادشده است [ف. ملك مجموعه‌ها : ۶۷] .

10643ـ **الهیات** ۵۷۳/۳د: سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۱۹۴** دردفتر (۲۶پ - ۴۶ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۳۳] .

10644ـ **ملك** ۴۲۶۲/۶۵ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۶۵ مجموعهٔ رسایل او (۳۵۰ پ - ۳۵۸ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10645ـ **بادلیان** ۷۴/۵ : **فیلم** آن دردانشگاه ش**۱۱۳۵** هست [فیلمها ۱: ۵۶۶].

10646ـ **دانشگاه** ۲۹۰۹/۶ : نستعلیق **۱۲۶۲ - ۱۲۶۷** (ص ۲۵۲ - ۲۶۱) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۶] .

10647ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۱۷: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۱۰۴ - ۱۱۱) ، آغاز برابرنمونه، همراه ۹۰ گفتاردیگر ازهمو [ف . مجلس ۱۰ : ۵۹۰] .

10648ـ **دانشگاه** ۴۰۵/۲۲: نستعلیق زمستان **۱۲۸۳** (۱۴۸ر-۱۵۶پ) آغازبرابر نمونه ف. [دانشگاه ۳: ۴۴۱] .

10649ـ **دانشگاه** ۴۳۲/۶ : نسخ **۱۲۸۹** دردفتر (۹۱پ- ۱۰۹ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۰] .

10650ـ **مجلس** ۳۰۶۴/۱ : نستعلیق مخصوص **۱۲۹۳** (ص ۱ - ۱۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۷۹] .

10651ـ **دانشگاه** ۴۲۰۹/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۸۹ - ۱۰۸) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۸۴] .

10652ـ **تهران** ، ادبیات ۲۶۷/۱۰ حکمت : نستعلیق با تاریخ **۱۳۰۷** در سپاهان [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

10653ـ **سنا** ۱۴۹/۱۲: تاریخ‌یادنشده با۲۳ گفتار دیگر از همو (ص ۱۲۸) [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۴].

ده قاعده = ده اصل = سلوك = میزان العقاید

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر «آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت . ترجمه مانندیست از «اصول عشرهٔ» نجم‌الدین خیوقی. دریك مقدمه که درآن وصول را بسه راه نشان داده است : راه ارباب معاملات و مردمان‌عادی. راه ارباب مجاهدت ، راه سایرین . سپس ده قاعده : توبه، زهد، توکل، قناعت، عزلت،ذکر، توجه صبر، مراقبت، رضا (بنگرید:ده اصل:۱۱۴۷) وآنچه بنام‌همدانی‌است درزیرمی‌آورم. **آغاز** حمدوثنای نامتناهی پروردگاری‌را... امابعد، بدان ای‌عزیزکه راههای طالبان.

بنگرید : ذریعهٔ ۸ : ۲۸۳ و۱۲ : ۲۲۵

10654 ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۲۰ : با تاریخ **۸۴۳-۸۷۱** دردفتر، آغاز برابرنمونه درسرآغاز نسخه‌آمده : کتاب ده اصل شیخ‌کبیر ره (ص ۱۸۱-۱۸۹) همراه « ده اصل » [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۷] .

10655ـ **ملك** ۴۸۵/۲: نستعلیق‌احمد

فرزند محمود اسفراینی، اواخر ج۱/**۸۴۶**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10656ـ **سنا** ۳۷۲/۱۸ : نستعلیق **۱۰۶۶** همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو با نچنانکه درص ع آمده، با نام «سلوك» [نسخه‌ها ۶:۵۸۲]

10657ـ **ملك** ۴۲۵۰/۱۹: نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری در مشهد **۹۰۷** همراه ۲۷ گفتار دیگر مسوب به‌همو (۳۳۴پ ۳۴۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10658ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۲۳: نسخ و نستعلیق **۹۰۹-۹۱۲** (۱۰۸ - ۱۱۶). آغاز بمانند نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۰۶].

10659 ـ **دانشگاه** ۱۰۱۵/۳۲ : نستعلیق باتاریخ **۹۱۳** دردفتر (۹۰پ-۹۵ر) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱ : ۲۰۱ و ۳ : ۴۳۷].

10660ـ **مجلس** ۳۶۶۰/۱۴ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۱۶** (ص۱۸۷-۱۹۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴].

10661 ـ **مجلس** ۳۶۶۰/۷ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۱۷** (ص ۴۵ - ۵۸)، ناقص در فهرست بنام «سلوك» یادشده است [نسخه‌ها ۵: ۱۹۴].

10662ـ **ملك** ۴۰۵۶/۱۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، باتاریخ **۹۴۰** در دفتر (۲۳۹ پ - ۲۴۳ر) آغاز برابرنمونه ، درفهرست‌مجموعه بعنوان «الرسالةالشریفه»یادشده‌است [رؤیت].

10663 ـ **دانشگاه** ۲۹۵۸/۱۰ : نستعلیق با تاریخ **۹۹۷** در دفتر (ص ۱۸۳ - ۱۸۷) [ف . دانشگاه۱۰ : ۱۸۵۵].

10664ـ **ملك** ۵۶۸۵/۲۷: نستعلیق ع۱/**۹۹۸** (۱۴۰ر - ۱۴۱پ) ، آغاز برابر نمونه، نام درنسخه «میزان العقاید» است ودر پایان نویسنده افزوده‌که‌این ده‌اصل عربی‌بوده ومیرسیدعلی همدانی‌آنرا بفارسی درآورده‌است [رؤیت].

10665ـ **ملك** ۴۳۷۹/۱۴ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۶** (درش۱) (۳۲ر-۳۵ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10666ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۷: نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص۲۶۲-۲۶۶) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲].

10667ـ **دانشگاه** ۳۹۱۵/۸: نستعلیق محمدمهدی طباطبائی ، ۲۲ج۱/**۱۰۶۴** (ص ۳۰۳ - ۳۱۴) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۰۵].

10668-669ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۴۷و۹۹ نستعلیق **۱۰۶۹** آغاز برابر نمونه، این گفتار دوبار دردفتر آمده است (ص ۷۹-۸۲) و (ص ۴۵۵ - ۴۵۸) [رؤیت].

10670ـ **رضوی** ۱۱۴۸اخلاق(۹۰۳۲) نستعلیق محمد یوسف همدانی ، شنبهٔ ۷ ع ۱/**۱۰۷۳** برای میرزا آقابیگ، در نسخه از آن میرسیدعلی دانسته شده [ف. رضوی ۶:۴۱۵].

10671ـ **ملك** ۴۲۷۵/۳۶ : نستعلیق محمدسعیدفرزندمحمدتقی‌خاتون‌آبادی **۱۰۸۱** (۱۷۴پ-۱۷۷پ) آغازبرابر نمونه [رؤیت].

10672ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۶/۱۲ جوادی: نستعلیق **۱۰۸۸**، درفهرست بنام «راه طالبان» یادشده است [ف. ادبیات ۳:۵۴].

10673ـ **تهران**، ملی۱۰۷۹-۱۰۴۱ باتاریخ **۱۰۹۱** و **۱۰۹۳** و **۱۱۱۳** در دفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۸۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۲۹].

10674ـ **سپهسالار** ۵۸۳۸ : نسخ ، درجنگ مؤرخ **۱۰۹۸** (۴۳پ - ۴۶ر) [ف . سپهسالار ۴ : ۴۶۲].

10675 قاهره، دارالکتب ۶۸۱ مجامیع طلعت: نوشتهٔ عثمان فرزند یوسف کشمیری **۱۱۰۰** آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده: لم یعلم مؤلفها العله لامیر حسین بن عالم او علی بن شهاب ــ الهمدانی [مخطوطات ۱ : ۱۴۶].

10676 ــ **ملك** ۲/۴۲۷۴ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱**، زرین، همراه ۲۴ گفتار دیگر که همه از او دانسته شده اند (۲۲پ ــ ۲۴پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10677 ــ **تهران**، ملی ۷/۵۶ ر ف: نستعلیق محمد حسینی، سدهٔ **۱۱** (ص ۱۸۱ ــ ۱۸۸) در فهرست نگارنده از سدهٔ دهم دانسته شده است [ف. ملی ۱:۴۶].

10678 ــ **دانشگاه** ۲/۳۷۴۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۵۷ ــ ۵۸) ناقص [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۳۷].

10679 ــ **دانشگاه** ۳/۴۷۷۸ : نستعلیق وشکستهٔ سدهٔ **۱۱ــ۱۲**، آغاز افتاده (۴۵ ر ــ ۵۲ر) [ف. دانشگاه ۱۴:۳۸۲۳].

10680 ــ **ملك** ۴۰۲۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (گ ۴۰ر ــ ۴۴پ مجموعه) آغاز بمانند نمونه، در نسخه نامی از نگارنده نیست [رؤیت].

10681 ــ **دانشگاه** ۱/۳۲۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ــ۱۳**، آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۵].

10682 ــ **تهران**، ادبیات ۳۴۶/۴ حکمت: باتاریخ ۱۲۷ (**۱۲۰۷**) دردفتر [ف. ادبیان ۲ : ۶۱].

10683 ــ **مجلس** ۱۴/۱۲۰۷ : باتاریخ **۱۲۳۴** دردفتر (ص ۱۳۰ ــ ۱۳۴) در فهرست بعنوان «رساله دراخلاق» آمده است. آغاز به مانند نمونه [ف. مجلس ۵ : ۴۹۹].

10684 ــ **دانشگاه** ۲/۳۷۸۳ : نستعلیق نزدیك **۱۲۳۸** (ص۵ ــ ۱۱) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۰].

10685 ــ **تهران**، دکتر مفتاح ۲ مج: با تاریخ شعبان **۱۲۵۷** در دفتر بهمین خامه [رؤیت].

10686 ــ **دانشگاه** ۵/۳۱۹۵ : نستعلیق محمد شفیع قراگزلو، با تاریخ **۱۲۶۴** بهمین خامه درمجموعه (ص۳۸ ــ ۴۵) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۴].

10687 ــ **دانشگاه** ۳/۴۳۸۹ : نستعلیق محمدشفیع فرزند محمدتقی لاری، **۱۲۹۷** (ص ۲۷ ــ ۳۳) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۳۵۲].

10688 ــ **دانشگاه** ۵/۳۱۶۷ : نستعلیق چهارشنبهٔ ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۳۰۶** (ص۲۳۱ ــ ۲۴۰) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱:۲۱۳۱].

10689 ــ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۴۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۲ : ۷۵].

10690 ــ **مجلس** ۲/۶۱۰ : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲:۳۶۴].

10691 ــ **رضوی** ۱۴۷ اخلاق (۳۵۳۴) نستعلیق تاریخ یادنشده در نسخه نامی از نگارنده برده نشده است.

10692 ــ **رضوی** ۱۴۹ اخلاق (۶۰۰۳) نستعلیق، در نسخه ازمیرسیدعلی همدانی یادشده است [ف.رضوی].

10693 ــ **رضوی** ۱۵۰ اخلاق (۵۹۴۷) نستعلیق، در نسخه نام نگارنده نجم الدین کبری یادشده [ف. رضوی ۶ : ۴۱۵ ــ ۴۱۶].

10694 ــ 695 ــ **قاهره**، دارالکتب ۷۹۶ مجامیع فارسی: دونسخه هردو تاریخ یاد نشده، درفهرست نگارنده باحتمال امیر حسین هروی ویاهمدانی یاد شده [ف. مخطوطات ۱ : ۱۴۶].

ذ

ذکر

از ابوالحسن خرقانی بسطامی، درگذشتهٔ ۴۲۵.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۹ .

10696 ـ مراد ملا ۱۷۹۶/۱۸ : با تاریخ **۸۵۲** دردفتر (گ۳۴۳ـ۳۵۹) . **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۸۳هست [فیلمها ۱:۴۹۲].

ذکر

از ابوسعید ابی‌الخیر ، فضل‌الله فرزند ابوالخیر (۳۵۷ ـ ۱۴ شعبان ۴۴۰) .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۱ ـ ریحانة‌الادب ۵ : ۸۶ ـ مجمع الفصحاء ۱ : ۶۷ ـ نفحات الانس۲۷۷ (چ نولکشور)ـ فرهنگ سخنوران ۶۶ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۸۴۹ .

10697 ـ مراد ملا ۱۷۹۶/۱۹ : با تاریخ **۸۵۲** دردفتر (گ ۳۶۰ـ۳۷۵). **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۸۳هست [فیلمها ۱:۴۹۲].

ذکر

ازاحمد جام، نگارندهٔ «انیس التائبین : ۱۰۵۴» و جز آن . خواجه علاءالملك جامی در «خلاصةالمقامات» چندکتاب ازنگارنده نام می‌برد ازآن میان «تذکیرات» است ، که شاید همین‌کتاب باشد .

بنگرید : پیشگفتار چاپ مفتاح النجات، دکترفاضل : ۲۳ ـ ۲۴.

10698 ـ مرادملا ۱۷۹۶/۲۰ : باتاریخ **۸۵۲** در دفتر (گ ۴۴۱ ـ ۵۳۶ و ۳۷۶ ـ ۳۸۹) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۲] .

ذکر

ازخواجه عبدالله انصاری. نگارندهٔ «الهی نامه : ۱۰۴۸» وجز آن.

10699 ـ مرادملا ۱۷۹۶/۶ : باتاریخ **۸۵۲** دردفتر (گ۲۳۴ ـ ۲۴۰) ۲۸ذکر است که فهرست آنها درفهرست فیلمها آمده . **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۸۳هست [فیلمها ۱:۴۹۱].

10700 ـ مراد ملا ۱۷۹۶/۱۷ : با تاریخ **۸۵۲** دردفتر (گ۳۲۷ـ۳۴۲) . **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۸۳ هست [فیلمها ۱:۴۹۲]

ذکر = رساله در. . .

ناشناخته .

702-10701 ـ **دانشگاه** ۶و۳۵۸/۷ نستعلیق تاریخ یادنشده، دوگفتار است در ذکر ووردها بروش‌عرفان شیعی (۱۵۳پ‌ـ۱۵۴پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۳۷].

ذکرالهیه

از ادهم خلخالی، عزلتی، نگارندهٔ «لوازم الدین : ۹۸۴» وجز آن. دریك دیباجه و پنج مقصد : ۱ـ فضیلت ذکر ۲ ـ انواع ذکر ۳ ـ آداب و شرایط ذکر ۴ ـ نصیحت سالکان ۵ ـ فضیلت همت وگذشت. ختم‌کتاب . **آغاز :** هو الاول والاخرو الظاهر . . . سپاس را اساس و ستایش بیقیاس الله سبحانه . . . اما بعد ، این رساله‌ایست مسمی بذکرالهیه .

10703 ـ **ملك** ۶۲۱۱/۳ : نستعلیق باتاریخ ۷ شوال **۱۰۵۶** در دفتر بهمین خامه (۱۱۸ر ـ ۱۴۲پ)، انجام درمقصد پنجم‌افتاده [رؤیت].

ذکرخفی

ازحاجی محمدخان قراگزلو .

10704 ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا :

نستعلیق سدهٔ ۱۴ [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۵] .

ذکر خفی و جلی و اقوال مشایخ

ناشناخته .

10705ـ سنا۱۵۳/۲۴: نستعلیق شیخ احمد فرزند محمد جعفر ساغر خوانساری، دهه یکم محرم ۱۲۹۱ (ص۱۶ ـ ۲۱۷) [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۹] .

ذکر و توجه = رساله‌ای در ...

به نقل از سعدالدین کاشغری نقشبندی ، درگذشتهٔ ۷ج۲/ ۸۶۰ یا۸۶۲. **آغاز:** خدمت قدوة العرفاء الکاملین سعدالملة والدین الکاشغری کلمه‌ای چند دربیان کیفیت اشتغال این عزیزان به‌ذکر و توجه نوشته بودند.

بنگرید : ریحانة‌الادب ۲:۱۹۴ ـ ذریعه ۹ : ۴۴۷ (سعد هروی) .

10706ـ قاهره، دارالکتب ۲۷مجامیع فارسی طلعت: نسخ ۱۲۳۵ (گ۱۵۹پ ـ ۱۶۱) ۲۱س، [مخطوطات ۱:۲۴۰] .

ذکریه

از میر سید علی همدانی . که یاد او در «آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. درسیر وسلوک وفضایل ذکر، باعنوانهای: ای‌عزیز، ای عزیز. **آغاز:** حمد و سپاس پروردگاری راکه حقایق اثمار ارواح قدسی‌را .

بنگرید: ف. مشار : ۷۷۱ .

10707ـ ملك ۴۲۵۰/۱۵ : نستعلیق کهن ۷صفر ۹۰۷ (درش۹) (۳۱۹پ ـ ۳۳۰ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10708ـ تهران ، ملی۲۸/ ۷۲۷ ف: نستعلیق ریز گویا سدهٔ ۱۰، (ص۳۸۸ ـ ۴۰۳)، آغاز برابرنمونه [ف. ملی ۲ : ۲۴۹] .

10709ـ مدینه، عارف حکمة۲/ ۲۶۷ نستعلیق سدهٔ ۱۰ درهامش نزهة‌الارواح [نسخه ها ۵ : ۵۸۰] .

10710ـ دانشگاه ۳۹۱۵/۶: نستعلیق باتاریخ ۱۰۶۴ در مجموعه (ص۲۴۵ ـ ۲۷۸) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۰۴] .

10712ـ مجلس ۵۱۸۰ : نستعلیق با تاریخ ۱۰۶۹ دردفتر (ص ۴۴۵ ـ ۴۵۴) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10713ـ رضوی ۱۵۶ اخلاق (۹۰۳۱): نستعلیق محمد یوسف همدانی ، ۱۰۷۳، ۲۳س ۳گ [ف . رضوی ۶ : ۴۱۹] .

10714ـ ملك ۴۲۷۴/۶ : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱ (۳۷پ ـ ۴۴ر)، آغاز برابرنمونه، همراه ۲۴ گفتار دیگر که ازاودانسته شده‌است [رؤیت] .

10715ـ مجلس ۱۲۰/۵ خویی : نسخ دوست محمد قاینی نهار جانی فرزند حسینعلی ۱۱۲۰ (ص۱۷۹ ـ ۱۸۴) بخشی از آن است [ف . مجلس ۷ : ۱۲۵] .

10716ـ مجلس ۳۴۵۵/۳۰۹ : در جنگ مؤرخ ۱۰۶۳ ـ ۱۱۴۱ (ص۴۵۱ ـ ۴۵۳) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۸۴] .

10717ـ رضوی ۱۷۴ اخلاق: نوشتهٔ شنبهٔ ۲۸ ذیحجهٔ ۱۳۰۴، همراه «بهرامشاهیه: 9828» درفهرست شناخته نشده‌است [ف. رضوی ۶ : ۴۲۷] .

10718ـ شیراز ، خانقاه احمدیه ۱/ ۶۶: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۹] .

10719ـ رضوی ۱۵۴ اخلاق (۸۴۲۰) نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۷گ ۱۷س .

10720ـ رضوی ۱۵۵ اخلاق (۶۰۰۴) نستعلیق، ۱۵گ ۱۵س [ف. رضوی ۶:۴۱۸] .

ذوقیات = رساله در . . .

ازفخرالدین عراقی ، که یاداودر «حمدله :

۴۴» گذشت. **آغاز:** بدان وفقك‌الله و ایانا که مریدان این‌راه را ، ومتوجه را این بارگاه را منازل و مقامات مختلف .

10721- **قاهره**، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده (۲۳پ – ۲۵ ۲۵س، همراه چندگفتار از شاه نعمت‌الله [ف . مخطوطات ۱ : ۲۶۵].

ذوقیات = درقیات

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. به‌نظم ونثر **آغاز:** الحمدلله الذی نورعیون العارفین بنور معرفته. و الصلاة علی . . . سخن ذوق عاشقان بشنو .

10722- **ملك** ۵۲۹۸/۱۲ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ ۱۲ کلیات او(۱۰۳ ر – ۱۰۵پ هامش) درنسخه «درقیات» آمده آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10723- **مجلس** ۳۰۶۷/۴۸: شکسته نستعلیق**۱۲۶۵** (ص۱۷۷–۱۷۹)، آغاز برابر نمونه،همراه ۹۰ گفتاردیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۸] .

10724 – 725- **ملك**۴ و۱۹ ۵۱۸/۱۹ دوگفتاراست نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی ، در**۱۲۹۸**، برای‌محمدحسین‌خان‌مؤتمن‌السلطان (ص۳۸–۴۰) و (ص ۱۳۳–۱۳۵) همراه ۲۲ گفتار دیگرازهمو [ف. ملك‌مجموعه‌ها:۵۲].

ذوقیات

ازهمان شاه نعمت‌الله که در بالا یاد شد ، به‌نثرونظم وعنوانهای : ذوق، ذوق . **آغاز :** اللهم انی‌اعوذ بوصالك عن فراقك، بل‌اعوذبك منك... صورتش جامست ومعنی می‌بنوش .

10726- **ملك** ۴۲۶۲/۸۱ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۸۱مجموعه رسایل او (۴۱۸پ ۴۲۵پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

ذوقیات

ازهمان شاه نعمت‌الله‌که دربالا یاد شد، با همان عنوانهای: ذوق، ذوق. **آغاز :** نحمدالله علی نعمائه، ونشکره علی‌الائه و نصلی‌علی نبیه محمد... سخن ازموحدان بشنو .

10727- **ملك** ۵۲۹۸/۳۰ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (درپایان‌کلیات) شمارهٔ ۳۰ کلیات (۱۶۸ پ – ۱۷۶ پ در هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10728 -729- **ملك**۴۲۶۲: نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ۹۷مجموعه رساله‌های او (۵۰۸ ر – ۵۰۹پ) آغاز برابر نمونه . این گفتار دوبارهٔ بشمارهٔ ۱۰۰ (۵۲۰پ – ۵۲۶ر) این مجموعه آمده است [رؤیت] .

10730- **مجلس**۳۰۶۷/۶۳: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۲۱۹ – ۲۲۴) ، آغاز برابرنمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۲] .

ذوقیات

ازهمان شاه نعمت‌الله ، در فهرستها نشانی بیشتر داده نشده ، باید دید کدامیك از آن سه گفتار است .

10731 – **سنا** ۳۷۲/۴۹ : با تاریخ **۱۰۶۶–۱۰۸۸** دردفتر، همراه۸۵ گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

10732- **سنا** ۳۷۲/۶۴ : باتاریخ **۱۰۶۶–۱۰۸۷** دردفتر، همراه۸۵ گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

10733 – 734- **دانشگاه** ۱۲ و ۲۹

۲۸۳۱ : سدهٔ ۱۳-۱۴ دوگفتاراست (ص۲۲۶) و (ص ۳۱۹-۳۲۲) همراه «اصول : 9587» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

ذوقیات عقلی و معقولات ذوقی = ذوقیه

از محمد دهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت: ۳» و جزآن . گفتاریست فلسفی عرفانی در یك بنیان وچهاررکن: ۱- رؤیت وشهود و مشاهده ۲- معنی اتحاد ۳- وحدت وجود ۴- وجود بهمانندکای طبیعی. **آغاز:** لك الحمدوانت اهل له ، حمداً یعلو حمد الحامدین من الازل الی الابد .

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۴۵ .

10735- **مجلس** ۸۲۶/۴ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص ۵۸ - ۶۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۳] .

10736- **شیراز** ، دکتر خاوری ۶ مج باتاریخ **۱۰۶۵** دردفتر [نسخه‌ها ۵:۲۶۸].

10737- **تهران،** ادبیات ۲۴/۲ ج : نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۲** دردفتر (۵پ - ۷ر) [ف . ادبیات ۱ : ۲۷۹] .

10738- **تهران** ، خانقاه شاه نعمت‌الله ۱۱مج: نسخ سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۹۵** دردفتر، (ص۱۱۸-۱۲۹) آغاز برابر نمونه [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

10739- **الهیات** ۱۹۲/۴د: نستعلیق ملامحمدمهدی باتاریخ **۱۰۹۶-۱۰۹۷** دردفتر (۱۲۰پ - ۱۲۸ر) [ف . الهیات۱ : ۲۵۸].

10740- **ملك** ۴۰۲۷/۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۷۸ر - ۸۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10741- **مجلس** ۳۱۰۲/۳: نستعلیق محمدحسین فرزندعبدالمجید تفرشی نعمت اللهی **۱۲۹۹** (ص ۸۹ - ۱۰۵) [ف . مجلس ۱۰ : ۶۵۷ -نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

10742- **رضوی** ۵۷۴ حمکت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۹گ ۱۶س [ف. رضوی ۴ : ۱۰۲] .

10743- **بادلیان،** اکسفورد ۹۴/۱۳ فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۴۲ هست [فیلمها۱: ۵۶۸] .

ذیل المعارف فی ترجمة العوارف

متن ازسهروردی (بنگرید: ترجمهٔ عوارف المعارف : ۱۰۸۶). ترجمه ازصدرالدین جنید فرزند فضل‌الله فرزند شیخ عبدالرحمان شیرازی درگذشته درشیراز ۷۹۱ ، تعلیقی است توضیحی با عنوان قوله بعربی و فارسی بنام شاه شجاع آل‌مظفر (م۷۸۶) پیرامن ۷۷۵ نگاشته است. در دیباجهٔ آن ازترجمهٔ «عوارف» نیایش عبد - الرحمان یادکرده که لفظ بلفظ بوده وهیچ بر آن نیفزوده بود ، و در پایان فصلی درگزارش مشکلات « عوارف » دارد و در آنجاست که این کتاب را « ذیل معارف العوارف » خوانده است .

بنگرید : ذریعه ۲۰۷:۹ ـ ریحانة الادب ۲۸۳:۱ - مؤلفین مشار ۲ : ۳۹۶ - هدیة - العارفین ۱ : ۲۵۸ .

10744- **رضوی** ۱۵۷ اخلاق(۵۲۱): نستعلیق محمد فرزند ابوالفضل فرزند یحیی فرزند ابوبکر الحسخه، بی‌تاریخ، ازروی نسخهٔ مؤرخ ۱۴صفر **۷۷۵** وآنرا برنگارنده خوانده وگواهی‌قرائت ازنگارنده دارد[ف.رضوی۶ : ۴۱۹] .

ر

راحت القلوب

از مبارك فیض‌الله شامی، در بیست باب.

10745ـ **بادلیان** ۱۷۸۷ والکر ۵۹: [فیلمها : ۵۶۶] .

راحت القلوب

از نظام الدین اولیاء ، محمد دهلوی (بنگرید : فوائد الفوائد که در همین بخش خواهدآمد). سخنان استاداوفریدالدین‌مسعود شکرگنج (بنگرید: فوایدالسالکین که درهمین بخش خواهدآمد) است که در ۱۵ رجب ۶۵۵ تاپایان ع۱/۶۵۶ املاء کرده بود گردآورده واندکی پس‌از مرگ استاد در۶۶۴ یا ۶۶۵ ، بانجام رسانده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۰۳ ـ نفحات ـ الانس : ۴۲۵ ـ ریحانـة الادب ۴ : ۲۱۲ ـ صبح‌گلشن : ۷۲۶ .

10745ـ **بادلیان** ۲۶۷۱/۲ : نوشتهٔ مبارك فرزند شیخ برهان، ۱۹شوال **۱۱۱۵** . **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۱۳۳ هست [فیلمها۱: ۵۶۶] .

10746ـ **آصفیه** ۱۶۵۲ تصوف: نوشتهٔ **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۰] .

10747ـ **آصفیه**۱۵۷۷ تصوف: نوشتهٔ **۱۲۸۳** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۰] .

10748ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۲ ق ف ۱۴ : نوشتهٔ‌شمس‌الدین(ص۱ـ ۱۲۲) [مخطوطات،سرفرازعلی‌رضوی : ۳۲] .

10749ـ **بنگال**۱۱۸۱ : تاریخ‌یادنشده (ف . بنگال ص ۵۶۵) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۹۵۷] .

راز = رسالهٔ . . .

ازخواجه‌محمدگیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوك : ۱۰۱۱» وجزآن.

10750ـ **آصفیه**۱۳۸۰ تصوف: نوشتهٔ **۱۳۱۱** [ف. آصفیه ۳: ۱۹۸] .

رازآباد

از حروفیان .

10751ـ **موزهٔ بریتانیا**Or ۸۳۷۳ سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳] .

راز و نیاز = عینیه

راه اهل سنت

گویا از شاه نعمت‌الله ولی و گویا همان «تحقیق الاسلام : ۱۰۷۸» او باشد. **آغاز :** اشهدان لااله الاالله ، وحده لاشریك‌له .

10752ـ **قاهره**،دارالکتب۱۱مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ، آغاز برابر «تحقیق الاسلام» اوست، ودرفهرست‌آمده:راه اهل‌سنت و باتردید باو نسبت داده شده است (۸۹پ ـ ۹۲ر) [مخطوطات ۱ : ۲۱۵] .

رد بر تصوف

درص۷۸۸ـ۷۸۹ گذشت . و اینك نسخهٔ ناشناختهٔ دیگر.

10753ـ**مجلس**۵۸۵۱/۱۲: باتاریخ هایی از **۱۲۷۲ـ۱۲۹۳** دردفتر (ص ۴۷۴ ـ ۴۷۹) گفتاریست‌همراه«آیةالنور» نورعلیشاه و دررد‌آن بدون اینکه نامی‌ازآن‌ببرد [یادداشت های آقای عبدالحسین حایری] .

رد العیب عن لسان الغیب

از محمد فرزند محمد سلیم شیرازی ، در گزارش شعرهای دشوار حافظ ، که در ۱۲۱۹ ساخته است.

10754ـ **تهران**، ادبیات ۳۲۹ جوادی: نستعلیق خود مؤلف، **۱۲۱۹** [ف. ادبیات ۳: ۵۵] .

رسالهٔ آداب لباس

از شاه عبدالحق محدث دهلوی ، که یاد او در «تکمیل الایمان : ۹۲۵» گذشت.

10755ـ **آصفیه** ۳۸۹ سیر : نوشتهٔ پیرامن **۱۳۳۰** همراه همان « تکمیل الایمان » [ف . آصفیه ۴ : ۳۸۲] .

رسالهٔ خالد

خالدکرد، ضیاءالدین خالد فرزند حسین شهرزوری، درگذشتهٔ ۱۲۴۲ سرایندهٔ « سلسلهٔ نقشبندیه» و جزآن . **آغاز** : الحمدلله الذی انعم علینا... بایددانست که حضرت حق . . . منعم علی‌الاطلاق است.

10756 ـ **دانشگاه** ۴۲۴۳/۳۶ : نستعلیق **۱۲۶۹** (ص۲۹۴ ـ ۳۱۰) آغاز برابر نمونه، همراه مثنویهایی ازو، و گفتاری دیگر به‌نثر (ص۲۶۴ ـ ۲۹۴) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۶] .

رسالهٔ ابن عکاشه

10757ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۳۲۱/۹ Or : نسخ با تاریخ **۸۰۱ ـ ۸۱۸** در دفتر . **فیلم** آن دردانشگاه ش. ۷۱۰ هست [فیلمها ۱: ۵۲۶] .

رسالهٔ اصحاب نور

ناشناخته .

10758ـ **پاریس** ۱۲۴/۶ .S. E : باتاریخ **۸۸۳** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۵۳ هست [فیلمها ۱: ۵۳۴] .

رسالهٔ چشتیه

از محمدرفیع‌الدین فرزند محمد شمس ـ الدین .

10759ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ق ف۱۵: (ص ۱ـ۳) [مخطوطات ، سرفراز علی رضوی. ۳۳] .

رسالهٔ حقیقت

ازعبدالله کاشغری‌ندائی، نگارندهٔ «اسرار التمهید: ۱۰۲۷» وجزآن. بسال ۱۱۶۵ نگاشته است . **آغاز** : الحمدلله علی نعمه الظاهرة و الباطنه .

10760ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۶ تصوف فارسی طلعت : نسخ زیبا ، بی‌تاریخ (گ ۱ ـ ۳۹پ) ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۲۰۸] .

رسالهٔ حیدری

10761ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ق ف۴: تاریخ‌یادنشده (ص۱ـ۱۹) [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۴] .

رساله‌های خواجهٔ جهان

چندگفتار است .

10762ـ **عزت قویون** ۱۰ : نسخ ابوسعد مسعود فرزند ابوالنجیب‌محمود فرزند احمد، ۱۵ج۲/**۶۶۶**، ۱۹۲گ ۱۷س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۳۴۴ هست [فیلمها: ۱۰۵] .

رسالهٔ خواجهٔ عزیزان

گفتاریست به‌نثرونظم . **آغاز** : ترا این پند بس در هردو عالم ـ که برناید زجانت بی خدادم... سخن خواجگان است علیهم‌الرحمة

هوش دردم، و نظر درقدم . . .

10763ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸: نستعلیق و نسخ باتاریخهایی از **۹۰۹** ـ **۹۲۰** شمارهٔ ۴۰ دفتر (۱۰۷۹ـ۱۰۸۰) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۰] .

10764ـ **ملك** ۴۳۷۹/۳۳: نستعلیق **۱۰۵۶** (درش۱) (۱۲۷ر ـ ۱۲۹ر ـ ۱۲۹پ هامش) آغاز برابر نمونه[رؤیت].

10765ـ **ملك** ۴۲۷۵/۲۷ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبـادی **۱۰۸۱** شمارهٔ ۲۷ دفتر (۱۰۰ ر ـ ۱۰۰ پ هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

رسالههای درویش بدرالدین

10766ـ **بادلیان** Or ۲۲۴/۸ : در مجموعهٔ نوشتهٔ درویش‌حسن مؤرخ**۸۸۶. فیلم** آن دردانشگاه ش۴ ۱۰۰ باید باشد [فیلمها۱ : ۵۵۲] .

رسالة السائر الحائر = السائر الحائر

رسالهٔ سمرقندیه

از ژنده پیل، که یاداو در «انیس‌التائبین ۱۰۵۴» گذشت. نامه‌های‌اوست درپاسخ‌پرسش هائی‌که به‌او رسیده بویژه از مردم سمرقند، و ژنده پیل دربرابر هریکی پاسخی داده است . بخشی از این رساله همراه «مقامات‌ژنده‌پیل» به‌کوشش دکترحشمت مؤید سنندجی ۱۳۴۰خ چاپ شده است. **آغاز:** (پس‌ازنعت) حق‌تعالی روضهٔ شیخ‌الاسلام‌سلطان‌الطریقه‌و برهان‌الحقیقه از نور پرکناد .

10767 ـ **دانشگاه** عکس ۵۸۷ فیلم ۱۱۴۱ : همراه «مقامات سدیدالدین غزنوی» ۳۷گ ۱۷س [پیشگفتار چاپ مفتاح النجاة ،

دکتر علی فاضل : ۱۹] .

رسالهٔ شرح عناصر

درپایان آن آمده: سخنان بسیارگفته شد خصوصاً در «رسالهٔ هوش». **آغاز:** درشرح‌آمد چهارعنصر ظاهر-تاتافت بر آن‌جهان‌نور باهر . . . چهار عنصر عبارت از قالب انسان است و نور عبارت ازذات مطلق است .

10768ـ**دانشگاه**۴۶۷۲/۸: نستعلیق محمد اسماعیل، **۱۱۲۸** (۱۰۹پ ـ ۱۵۲پ) زرین [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۲] .

رسالة الطیر = داستان مرغان

ازاحمدغزالی، که یاداودر «بحرالحقیقة ۱۰۶۱» گذشت. واین‌جز«رسالةالطیر» برادرش محمداست‌که‌آن به‌عربی‌است. **آغاز:** الحمدلله ...امام ربانی‌احمدغزالی‌ره‌گفت مرغان‌اگرچه بسیار بودند وخوی وسرشت وآوازشان مختلف بود .

10769ـ **حمیدیه**۱۴۴۷/۷: باتاریخ **۷۵۴** دردفتر، درفهرست فیلمها بنام «داستان مرغان» یادشده. **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها : ۴۲۳] .

10770ـ **بنگال**۸۷۵/۱۰: تاریخ یاد نشده بنام «رسالة الطیر» است [ف . ایوانف ۸۹ ـ یادداشتهای دکتر قاسم‌زاده] .

رسالة الطیر

از نجم‌الدین رازی .

10771 ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۱۱ : با تاریخ **۷۵۴** در دفتر (۲۳۲ر ـ ۲۳۵پ) . **فیلم**آن دردانشگاه ش۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۰] .

رسالة الطیر

داستانی است کوتاه عرفانی، جز «رسالة

الطیر» شیخ‌الرئیس وابوحامد غزالی [فهرست رضوی]. **آغاز:** حمدباد ملکی راکه ملك هر دوجهان در تصرف اوست .

10772ـ **رضوی ۶۶۵** حکمت: شکسته نستعلیق ۱۳ج۱/**۱۲۷۳** ، ۷ گ ۱۳س [ف . رضوی ۴ : ۱۳۲] .

رسالة‌الطیر = شرح رسالة‌الطیر

در ص ۸۱۱ گذشت .

رسالهٔ عبدالله بن سلام

10773 ـ **مجلس ۲۴۳۲/۱** فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص ۱ـ۸۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

رسالهٔ عرفانی

از ابوالحسن بستی .

10774ـ **موزهٔ بریتانیا ۵۳۲۱/۵ Or** : نسخ، باتاریخ **۸۰۱ ـ ۸۱۸** در دفتر . **فیلم**آن درددانشگاه ش۷۱۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۶] .

رسالهٔ عرفانی

از ابوالفتح میرمخدوم شریفی ، نگارندهٔ «تفسیر شاهی : ۳۲» و جز آن. گفتاریست در سیروسلوك، واسباب‌موانع وصول. پس‌ازآیه‌ای دیباجه‌ای داردکه درآن از هفت کوکب سیاره نامبرده، سپس در بارهٔ انسان واینکه آنچه در عالم وجود دارد دراونیزهست، باشیوهٔ عرفانی گفتگوکرده است. **آغاز:** قدآتیتنی من‌الملك وعلمتنی من‌تأویل‌الاحادیث، بدان ای عزیز و ایدوست شریف که مفردات عالم سیزده است ، نه‌فلکی، اول فلك‌قمر، دوم فلك عطارد .

10775ـ **مجلس ۱۲۰/۷** خویی: نسخ دوست محمد قاینی نهارجانی فرزند حسینعلی **۱۱۳۰** (ص۱۸۸ـ۱۹۱)[ف. مجلس۷: ۱۳۱] .

رسالهٔ عرفانی

از خواجه احرار چاچی ، نگارندهٔ «حورائیه: ۱۱۳۳» وجزآن. دوگفتار است.

10776ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۶۹/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** . **آغاز :** در بیان آنچه ازعزیز بزرگوارحضرت خواجهٔ احرار قدس‌سره نقل‌کرده می‌شود [نسخه‌ها۵: ۶۳۹].

10777ـ **قاهره**، دارالکتب ۴مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ ، (گ ۴۱ ـ ۵۸) . **آغاز :** الحمدلله الاحد بذاته و کبریائه [مخطوطات ۱ : ۲۱۰] .

رسالهٔ عرفانی

ازاحمد فرزند محمدنبی طبیب ، در یك مقدمه وهفت باب وخاتمه. نگارنده در دیباجه سرگذشت خودرا آورده است. **آغاز:** بحرـ الجواهرلالی شاهوار ، حمد بیحد نیاز بارگاه حکیمی که از امتزاج عناصری که در مخالفت

10778ـ **الهیات** ۴۷۸ د : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، ۸۰ گ ۱۵ س [ف . الهیات ۱ : ۹۵] .

رسالهٔ عرفانی

از ادهم خلخالی ، نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ فاتحه : ۲۸ » و جزآن .

10779ـ **همدان**، مدرسهٔ غرب‌همدان ۱۳۰: عنوانها وتاریخ یاد نشده، چندین‌گفتار ناشناخته است [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۶].

رسالهٔ عرفانی

درسیروسلوك، به‌نظم‌ونثرشایدازسراینده‌ای باتخلص‌اسدباشد. دریکی‌ازمثنویهای آن‌آمده: از تخلص اگرهمین پرسند ـ الف وسین و دال را برخوان. **آغاز:** الحمدلله رب‌الارباب ومفتح الابواب ومسبب الاسباب، والصلاة والسلام علی

من ارسله بالکتاب... چنین گوید... امام جعفر الصادق... که این رساله‌ایست دربیان طریقت وحقیقت ومعرفت و محبت و شریعت که بر هر درویش .

10780ـ ملك ۴۰۰۶/۳ : نسخ سدهٔ ۱۳-۱۴ (۳۴پ - ۸۷پ) [رؤیت].

رسالهٔ عرفانی

از تقی‌الملة والدین .

10781ـ موزهٔ بریتانیا ۵۳۲۱/۳ Or : نسخ با تاریخ ۸۰۱ - ۸۱۸ در دفتر . فیلم آن دردانشگاه ش ۷۱۰ هست [فیلمها ۱: ۵۲۶] .

رسالهٔ عرفانی

از جامی عبدالرحمان (تهلیلیه : ۳۶) .

آغاز: ابن مسعود (رض) قال: جاء رجل الی رسول‌الله(ص) فقال: یارسول‌الله کیف تری رجل احب قوماً ولایلحق بهم . . . از انفاس قدسیهٔ مشایخ طریقت است .

10782ـ قاهره، دارالکتب ۲۷ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ ۱۲۳۵ (گ۱۵۷-۱۵۹) آغاز برابر نمونه .

10783ـ قاهره، دارالکتب ۱۴ مجامیع فارسی طلعت: تاریخ یاد نشده (۲۰پ-۲۱پ) آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۱: ۲۳۰].

رسالهٔ عرفانی

ازهمان عبدالرحمان جامی.

10784ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۸۲ : مؤرخ ۸۸۱ [نسخه‌ها ۵ : ۸۱۳] .

10785ـ الهیات ۴۶۲/۳د: نسخ سدهٔ ۱۴ (۶۴ر - ۸۵ر)، آغازافتاده ناشناخته گویا ازجامی است [ف . الهیات ۱:۳۰۳] .

رسالهٔ عرفانی

منسوب به چهار پیرجوده !

10786ـ قاهره، دارالکتب ۴ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، درهامش [مخطوطات ۱ : ۲۰۳].

رسالهٔ عرفانی

ازحسین خوارزمی، که یاداو در «آداب المریدین : ۱۰۱۳» گذشت .

10787ـ عبدالحسین بیات ۲ مج : باتاریخ ۷۹۵ دردفتر بهمین خامه [نسخه‌ها ۶: ۶۷] .

رسالهٔ عرفانی

ازکمال‌الدین حسین لاری .

10788 ـ سنا ۲۸۰/۱۹ : با تاریخ ۱۱۸۳-۱۱۹۱ دردفتر، چندبندیست [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۵] .

رسالهٔ عرفانی

ازحمیدالدین ناکوری، که در «خیالات: ۱۱۴۲» یاد اوگذشت.

10789ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۱ق‌ف۱۱: نوشتهٔ ۱۰۵۶ ، ۴۵ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۴] .

رسالهٔ عرفانی

ازخواجهٔ بنده نواز. گویاسید محمدگیسو - دراز باشد(بنگرید : آداب سلوك: ۱۰۱۱).

10790ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ق ۱۶: تاریخ یادنشده [مخطوطات، سرفراز علی‌رضوی : ۳۴] .

رسالهٔ عرفانی

از داراشکوه، نگارندهٔ «حسنات‌العارفین ۱۱۲۵» وجز آن .

10791ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲ق۱۲: تاریخ ونشانی دیگریادنشده (ص۲۸۰ ۰۰۰) [مخطوطات ، سر فراز علی رضوی : ۳۴] .

رسالهٔ عرفانی

از صاین‌الدین ترکه خجندی، که‌یاداو در «شق‌القمر : ۳۲۳» گذشت . در معنی خواص علم صرف ، در یك صرف مانند «نحو القلوب» قشیری .

10792ـ مجلس ۱۸ مج : نسخ ۸۲۳ ـ ۸۲۸ در مجموعه رساله‌های او کـه اصلاحات و افزودگیهایی به‌خامهٔ ترکه دارد [فرهنگ ایران زمین ، دانش پژوه ۱۳۴۶ : ۳۰۹] .

رسالهٔ عرفانی

از همان ترکه .

10793ـ قم، سیدشهاب‌الدین تبریزی نستعلیق ۹۰۳، مجموعهٔ رساله‌های اوست دردو مجلد و بیك خامه [نسخه‌ها ۶ : ۳۷۰] . این دو مجلد که شامل ۱۷ رساله است بکتابخانهٔ مجلس‌فروخته‌شده است [رؤیت]

رسالهٔ عرفانی

ازعرفی‌شیرازی (بنگرید: نفسیه، درهمین بخش) .

10794ـ قاهره، دارالکتب ۱۶ ادب فارسی: باتاریخ۱۱۳۳ در «کلیات» او،همراه «نفسیهٔ» او [ف. مخطوطات ۲ : ۷۰] .

رسالهٔ عرفانی = انسان کامل

از عزیزنسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت. در چهار فصل و یك خاتمه: ۱ـ بیان شریعت وطریقت وحقیقت ۲ـ بیان انسان کامل ۳ ـ بیان محبت ۴ ـ بیان سلوك . این گفتار در (ص ۱ ـ ۱۴) مجموعه رساله‌های او بنام «انسان کامل»چاپ‌شده‌است. در پایان آن آمده :چهار فصل ازابرقوه جمع کردم و نوشتم‌دراول شهر رمضان‌احدی وتسعین وستمایة آمدیم برسایل وابتدااز معرفت انسان کردیم. آغاز:حمدله.والعاقبة. . .امابعد،چنین گویداضعف. . .النسفی، که‌جماعتی‌ازدرویشان. . . بیست رساله جمع کردم ده‌آن چنانست که .

10795ـ مجلس ۴۹۴۹/۵: نستعلیق محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی (نجم‌الحکما)۱۳۱۴ (۳۷ر ـ ۳۹ر) [رؤیت]

10796ـ تهران، ملی ۱۰۱/۵ ف : نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص ۲۱ ـ ۲۴) همراه ۷ گفتاردیگرازهمو، درفهرست‌بنام «بیان‌طریقت وشریعت وحقیقت»یادشده‌است[ف. ملی۱ :۸۸] .

رسالهٔ عرفانی

ازهمان عزیز نسفی‌که دربالا یادشد.

10797ـ موزهٔ بریتانیا Or ۸۰۱۹ نوشتهٔ ۹۹۰ مجموعه رساله‌های اوست [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲] .

10798ـ ملك ۴۰۴۵ : نسخ ۱۲۷۵ (۱پ ـ ۱۶ر) همراه چند رساله ازعزیز نسفی وگویااین‌نیزازهموباشد،آغاز : حمد و ثنا و آفرین بی‌منتها آفریدگاری‌که‌تدبیرحکمت‌ازلی . . . امابعدالتماس ازاین‌ضعیف نموده[رؤیت] .

10799ـ سنا ۲۵۴/۴: نوشتهٔ اسحاق فرزند میرزا عبدالرزاق ، دوشنبهٔ ۵ شعبان در روستای مست سرا و سال ۱۲۵۷ دردفتر. در فهرست آمده‌گویا ازنسفی [نسخه‌ها ۶:۵۰۳].

10800ـ تبریز، ملی ۳۵۲۷: تاریخ یاد نشده ، مجموعه رساله‌های اوست [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۱] .

10801ـ مدینه، عارف حکمت ۲۶۶ مج: تاریخ یاد نشده، ۱۱۵ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹ و ۴۷۰] .

رسالهٔ عرفانی

از میرسیدعلی همدانی (بنگرید: آداب : ۱۱۰۴) .

10802ـ تهران، مهدی بیانی ۱۵ مج: باتاریخ **۱۰۶۸** در دفتری که در سورت نوشته شده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۳] .

10803 ـ سپهسالار ۶۴۴۹/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، گفتاری است در آداب و ریاضات واصطلاحات صوفیان، دریك مقدمه در محبت سپس فصلهایی [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵].

818-10804ـ مدینه، عارف حکمت ۲۶۷ : مجموعه پانزده رسالهٔ اوست[نسخه‌ها ۵: ۴۴۹] .

رسالهٔ عرفانی

از محمد دهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت ۳» وجز آن. برای کسی نوشته است. **آغاز :** از عدم نمودار محمد دهدار بجانب نور دیدهٔ سیادت... نگاشته .

10819ـ دانشگاه ۱۶۲۸/۷ : نستعلیق محمدرضا گیلانی، رجب **۱۲۹۸** (۱۶ر-۱۷۵ر) همراه رسالهٔ عرفانی» دیگر از همو [ف. دانشگاه ۸ : ۲۱۲] .

رسالهٔ عرفانی

ازهمان دهدارکه دربالا یادشد. در پاسخ کسی دربارهٔ آغاز ظهور وعالم عما وتنزلات . **آغاز:** ازعدم نمودارمحمد دهدار به‌جنابی‌که ظاهرش انسان جهان‌کمال است و باطنش جهان کمال انسان .

10820ـ تهران، اصغرمهدوی ۵۰۵/۳ نسخ سدهٔ **۱۲** ، نسخهٔ پاکیزه‌ایست [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۰] .

10821ـ دانشگاه ۱۶۲۸/۶ : نستعلیق محمد رضا گیلانی، رجب **۱۲۹۸** (۱۴۹ پ - ۱۵۸پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۸ : ۲۱۲] .

رسالهٔ عرفانی

ازهمان دهدارکه دربالایادشد .

834-10822ـ شیراز، دکترخاوری: باتاریخ **۱۲۶۰** در دفتر ، سیزده گفتار اوست [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸] .

10835 ـ مجلس ۲۴۰۰/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۶** (ص ۱۷-۴۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۱] .

10836 ـ مجلس ۲۳۹۳/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۸** (ص۱-۱۷) [نسخه‌ها ۵: ۱۶۹] .

841-10837ـ آصفیه ۱۴۴۷ تصوف: تاریخ ونشانیها یاد نشده، پنج‌رساله است [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۲] .

رسالهٔ عرفانی

گویا ازهمان دهداراست‌که دربالا یادشد. **آغاز :** محققان ارباب کشف و شهود برآنند که حقیقت انسانی حقیقتی‌است واحـدهٔ بسیطهٔ مفیدةالعالی علی‌العوالی مدی‌الایام‌والليالی...

10842ـ دانشگاه ۲۱۴۴ : بخامهٔ‌ابن محمدمحمود دهدارعیانی‌که گویا نگارنده نیز هست، ضمن«گنجینهٔ‌گرانمایه = مشیخة» باتاریخ هائی از ۹۷۸-۹۹۶ (۲۷۳ - ۲۷۶) [ف . دانشگاه ۹ : ۸۲۳] .

رسالهٔ عرفانی

ازساری شیرازی، علی‌اکبرشیرازی، به‌نظم

و نثر بشیوهٔ «زادالسالکین» او .

10843ـ ملک ۶۳۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** پیوستهٔ «زادالسالکین» وشاید بخشی ازآن باشدکه نویسنده جداکرده [رؤیت] .

رسالهٔ عرفانی

ازسلطان‌العارفین‌سعدالدین. **آغاز:** حمد بیحد وشکر بیعد خدایرا عزو جل .

10844ـ **قاهره،** دارالکتب۲۳مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ (گ ۵۵ پ ـ ۵۷ ر) ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۲۳۲] .

رسالهٔ عرفانی

از سعدالدین کاشغری نقشبندی، درگذشتهٔ ۸۶۰ یا ۸۶۲ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۴۷ (سعد هروی) ریحانة الادب ۲ : ۱۹۴ .

10845ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۴۸۲: نستعلیق خوش**۸۸۱**، همراه چندگفتار ازجامی فائده‌ای‌است [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

10846ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۴۰: نسخ و نستعلیق **۹۰۹ ـ ۹۲۰** در دفتر (۱۰۷۹ ـ ۱۰۸۰) نقلی است از او. **آغاز:** منقول است از. . . که می‌فرموده‌اند که درویشی کمتر از جولائی نیست [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۰] .

10847ـ **ملک** ۴۳۷۹/۳۷ : نستعلیق **۱۰۵۶**(درش۱) (۱۲۸پ ـ ۱۲۹پ‌درهامش) آغاز برابر نمونهٔ دانشگاه [رؤیت] .

10848ـ **تهران،** دکتر بیانی ۲۰ مج باتاریخ**۱۰۶۸** دردفتری‌که درسورت‌هندنوشته شده است . بندی است [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۴] .

10849ـ **ملک** ۴۲۷۵/۲۸ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خـاتون آبادی **۱۰۸۱** (۱۰۱ر ـ ۱۰۱پ) هامش. آغازبرابر نمونهٔ دانشگاه [رؤیت] .

10850ـ **سنا**۸/۲۸۰: باتاریخ**۱۱۸۴** **۱۱۹۱** در دفتر، بندیست [نسخه‌ها ۶:۵۱۵] .

رسالهٔ عرفانی

از سلطان‌علی صفوی . درپاسخ پرسشهایی است‌که ازاوکرده‌اند. **آغاز:** ازحضرت‌سلطان الاولیاخواجه. . . که درکیش ما کفر است و همچنین تاحضرت صاحب‌الزمان (ص).

10851ـ **سپهسالار** ۶۴۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱پ ـ ۳۲پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۷] .

رسالهٔ عرفانی

از سیف‌الدین باخرزی، سعیدفرزندمظفر خبوشانی .

10852ـ **قاهره ،** دارالکتب ۱۹۳ مجامیع تیمور: نوشتهٔ سعیدفرزند مطهر فرزند سعیدفرزندعلی‌الحسین فرزند علی الباخریزی در بخارا **۶۲۹** . در هامش نسخه آمده : شیخ سیف‌الله حریری نوشته‌کرد. **آغاز:** رب‌انعمت فزد. درفهرست‌بعنوان «رسالةفی‌التصوف»آمده است (ص ۸۱ ـ ۸۳) ۲۴س [مخطوطات ۱ : ۲۳۲] . می‌توان حدس زد که در این مطالب تحریفهایی‌شده واین‌گفتارعرفانی ازسیف‌الدین باخرزی باشد .

10853ـ **سلیمانیه**۱۲۰۸/۱۵: نسخ باتاریخ **۸۳۹** دردفتر (۲۴۱پ) باعنوان «من مقالات ... ». **فیلم** آن دردانشگاه ش۶۱۲ هست [فیلمها: ۵۱۱] .

10854ـ**بغدادلی‌وهبی**۲۰۲۳/۳۲: تاریخ یادنشده، باعنوان «من‌تمام رسالة سیف‌الدین ...» (۱۸۹ر). **فیلم**آن دردانشگاهش ۶۴۳ هست [فیلمها : ۵۱۹] .

رسالهٔ عرفانی

از شهاب‌الدین سهروردی شهید. **آغاز:** روزی باجماعت صوفیان در خانقاه نشسته بودم

10854 **ـ شهیدعلی‌پاشا** ۲۷۰۳/۱۵ باتاریخ **۷۳۱ـ۷۸۹** در دفتر (۲۱۱پ‌ـ۲۱۶ پ) همراه «آواز پر جبرئیل». **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۲۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۶].

رسالهٔ عرفانی

گویا از صدر الدین فرزند منصور فرزند صدرحسینی دشتکی‌شیرازی (بنگرید: اعتقادات ۷۳۸) باعنوانهای: ای‌عزیز [دانش پژوه].

10855 **ـ یزد،** سریزدی ۳مج : تاریخ یادنشده، همراه با «اعتقادت» او [نسخه‌ها ۴: ۴۳۱].

رسالهٔ عرفانی

گویا از ظفرکرمانی ، میرزا کاظم فرزند میرزا محمدتقی مظفر علیشاه، پزشك و عارف. **آغاز:** هو. بدانکه يك حس از حسهای آدمی فکرست.

بنگرید: ذریعه ۹:۶۵۵ ـ ریاض‌العارفین ۴۶۷ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۳۴۵.

10856 **ـ دانشگاه** ۲۹۲۰/۳۵ : بی‌تاریخ درهامش نسخهٔ کهن از مجموعه رساله‌های شاه نعمت‌الله، بخامهٔ تازه (ص۱۱۹ ـ ۱۲۸هامش) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۶].

رسالهٔ عرفانی

از عبدالحسین کازرونی. شاید نگارندهٔ «سوانح» که درهمین بخش خواهد آمد.

10857 **ـ سنا** ۲۸۰/۱۹ : با تاریخ **۱۱۸۳ ـ ۱۱۹۱** دردفتر، چند بندیست از او وحسین لاری [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۵].

رسالهٔ عرفانی = پاسخ پرسش

ازکمال‌الدین عبدالرزاق‌کاشی ، نگارندهٔ «آغاز وانجام : ۷۲۲» و جزآن. بدرخواست مولانا محمود افضل ، در بارهٔ یکی ازحکمای محقق موحد. **آغاز:** حق‌تعالی بالهام تحقیق حجاب تقلید از ضمایرهمگنان مرفوع‌گرداناد و بانعام تقدیس غطاء تلبیس از بصائر سالکان

10858 **ـ دانشگاه** ۲۱۴۴: شمارهٔ۳۳ «گنجینهٔ‌گرانمایه» یادستورمؤرخ **۹۸۷ـ۹۹۶** (ص۴۴۹ـ۴۵۴) آغاز برابرنمونه، درفهرست بعنوان «رسالهٔ عرفانی» یادشده [ف. دانشگاه ۹ : ۸۲۷].

10859 **ـ الهیات**۱۴/۶ج: نسخ‌محمد عرب ۳ ذیحجهٔ **۱۰۳۷** آغاز برابرنمونه، در فهرست به عنوان «پاسخ پرسش» یاد شده است [ف. الهیات۱: ۱۵۲].

رسالهٔ عرفانی

از خواجه عبدالله انصاری ، که یاد او در «الهی‌نامه : ۱۰۴۸» گذشت.

10860 **ـ عبدالحسین بیات** ۴ مج : درمجموعهٔ مؤرخ **۸۲۱** که درشیرازبرای‌ابراهیم سلطان نوشته شده، زرین ، مجموعه رساله‌های اوست [نسخه‌ها ۶ : ۶۵].

رسالهٔ عرفانی

گویا ازعبدالله کاشغری، نگارندهٔ «اسرار التمهید :۱۰۲۷». **آغاز:** حمد بی‌حد وغایت وثنای بیعد ونهایت پادشاهی را سزاست.

10861 **ـ قاهره،** دارالکتب۳۸مجامیع ترکی طلعت: تعلیق زیبای بی‌تاریخ (گ۱۳۹ـ ۱۴۳پ) [ف.مخطوطات ۱ :۲۶۷].

رسالهٔ عرفانی

عزیز نسفی،در ص ۱۱۶۰ گذشت.

رسالهٔ عرفانی مذهبی

از محمدعلی فرزند محمد[باقر] بهبهانی پاسخ پرسشهایی است که ازاو کرده‌اند. **آغاز:** حمدله. . . سئوال در معنی قول رسول خدای: حسین منی وانامن حسین .

10862ـ **سپهسالار** ۶۵۵۸/۲: نسخ محمدرضای شیرازی، ۲۰ رجب **۱۲۵۸** (۳۵پ ۴۰ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹] .

رسالهٔ عرفانی

از شرف الدین علی فرزند عبدالله فرزند محمود شیفکی شافعی ، که بسالك الدین محمد گردآورندهٔ «کنزالسالکین» دریزد بسال ۸۸۵ اجازه داده است. گفتاریست درگزارش حدیث پیامبر: ان لربکم فی ایام دهرکم نفحات الافتعرضوالها ، دریك فاتحه ودوفایحه وهریك درچند نفحه ، هنگام کوچیدن از شیراز اواخر شوال ۸۶۱ نگاشته است. **آغاز:** بسم رافع درجات العالمین استمدواستعین. احمد فاصلی... اقول چون ازاقتضای فرمودهٔ ان لربکم فی ایام دهرکم نفحات ...

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۲۴۷ـ ف. دانشگاه ۹ : ۷۸۶ .

10863ـ **دانشگاه** ۲۱۴۴: نوشتهٔ احمد شیفکی فرزندعلی فرزند مرشد فرزند نگارندهٔ رساله در **۹۸۸** ضمن «گنجینهٔ گرانمایه» (ص ۳۷ـ۴۴) [ف . دانشگاه ۹ : ۸۲۱] .

رسالهٔ عرفانی

ازعین القضات همدانی، نگارندهٔ «تمهیدات ۱۰۹۷» وجزآن .

10864ـ **ایاصوفیا** ۴۸۲۴/۱: باتاریخ **۶۴۹** دردفتر(گ۱ـ۳۱). فیلم آن دردانشگاه ش۱۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۷] .

رسالهٔ عرفانی

گویا از قاسم انوار ، نگارندهٔ «امامت : ۱۰۴۹» وجزآن. درآن آمده: در سنهٔ تسع و سبعین وسبعمائة درشهرهرات درخانقاه جدیدی درجوار مولانا ظهیرالدین خلوتی ساکن بودیم **آغاز:** سبحانك لاعلم لنا الاما علمتنا... اصل اول در اسباب و صول ، بناء این اصل بر محبت و مناسبت است، ومناسبت برچهار نوع است : [دانش پژوه] (بنگرید : رسالهٔ عرفانی کرمانی ش (10936)

10865ـ **دانشگاه** ۲۵/ ۲۹۵۰: سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص ۸۸ـ۹۴) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۳۶] .

رسالهٔ عرفانی

ازقاسم انوار، که دربالا یادشد.

10866ـ **تهران**، اصغرمهدوی۳۸: در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۳۳** [نسخه‌ها ۲: ۹۵] .

رسالهٔ عرفانی

گویا ازهمان قاسم انوارکه در بالا یادشد در۱۱سطر. **آغاز:** فتح باب جود وجراسباب وجود برخلاف ماضی در حال .

10867ـ **دانشگاه** ۲۶/ ۲۹۵۰: سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص ۹۵) همراه رسالهٔ عرفانی دیگر که دربالا یادشد [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۳۶] .

رسالهٔ عرفانی

از مجذوب علیشاه محمد جعفر همدانی، نگارندهٔ « اثبات نبوت : ۸۷۲ » و جز آن . **آغاز:** درود بی‌حد برآن ظهورکه شهودذاتش مقصود ازصفات است...ولایترك بعبادة ربه احداً.

10868ـ **همدان**، آقای قاسم برنا ۳ مج: نستعلیق محمد شفیع طالقانی ، یکشنبهٔ ۸ ذیقعدهٔ **۱۲۵۳** [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۸] .

رسالۀ عرفانی

از مجذوب علیشاه همدانی، که در بالایاد شد. **آغاز:** الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی... وبعد، برارباب الوالالباب ظاهر و هویدا باشد که اقل عباد.

10870**ـ تهران،** ادبیات ۸۳/۲ د: شکسته نستعلیق سدۀ **۱۳** (۲۴ پ ـ ۲۴۹ پ) آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۱ : ۲۹۳].

10871 **ـ مجلس** ۵۳۹۳/۷ فهرست نشده: نسخ سدۀ **۱۳** (۶۱ ـ ۲۱۰) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

رسالۀ عرفانی

ازهمان مجذوب علیشاه همدانی ، که در بالایادشد. درتخیل‌صورت مجیز، واینکه مجاز نباید صورت مجیزرا درنمازدرخیال نگاه دارد. این رساله را پس از «عقاید» نگاشته است. (بنگرید: رسالۀعرفانی‌مشتاق علیشاه :۱۱۶۶)

10872**ـ تهران،** اصغرمهدوی۲ ۲۱۲/۲ نسخ‌سدۀ **۱۳ ـ ۱۴**، گویانسخۀاصل است، بادو رسالۀدیگرازهمو [نسخه‌ها ۲: ۹۶].

رسالۀ عرفانی

ازمحمد فرزنداحمد، معروف به‌شیخ‌حسن

10873 ـ914**ـ آصفیه** ۱۳۷۰تصوف: نوشتۀ **۱۳۱۴**، چهل و دو رساله است عرفانی [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۶].

رسالۀ عرفانی

ازمحمد فرزند محمدجعفرمشهور به‌فقیر، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) . و امین‌السلطان، نگاشته‌است. دردیباجه‌سرگذشت خودرا آورده واز سفرهند و کتاب دیگر خود «منهاج‌السالکین»یادکرده‌است. **آغاز:** الحمد لله المتفرد الذی اخرج الحروف العالیات اللاهوتیه... امابعد، چنین‌گوید بزبان‌شکستگی وانکسار تراب اقدام.

10915**ـ ملک** ۴۲۱۵ : نستعلیق سدۀ **۱۳**، زدین،۱۴۸گ ۹س [رؤیت].

رسالۀ عرفانی

از محمد فرزند عبدالله انصادی.

10916 **ـ بادلیان** ۲۸۲۷/۳۷ : در جنگ مؤرخ **۱۰۲۱ ـ ۱۰۲۳. فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۲].

رسالۀ عرفانی

ازقطب‌الدین‌محمدحسینی شیرازی نی‌ریزی ذهبی درگذشتۀ۱۱۷۳. برای فرزند مکانی قرة العین آقا محمدهاشم، درمقام ومرتبۀ پیامبر، به روش عارفانۀ خود نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله‌وسلام علی‌عباده الذین‌اصطفی... خادم علماء دین... المشهور بقطب‌الدین ... این رساله‌رابعنوان‌تذکاربرلوح خاطرمرآت‌نظایر.

بنگرید: ذریعه ۹:۸۸۴ ـ ریاض‌العارفین ۴۸۲ ـ ریحانة الادب ۳ : ۳۰۶ ـ طرایق ـ الحقایق ۳ : ۹۸.

10917**ـ مجلس** ۴۸۸۹/۳ : نسخ حسن فرزندمحمدحسینی، محرم **۱۱۷۰** (۱۴ د ـ ۱۸د) [رؤیت].

رسالۀ عرفانی

محمد فرزند محمدعلوی‌کبری.

10918**ـ بادلیان**۲۸۲۷/۷وینفیلد۸: درجنگ مؤرخ**۱۰۲۱ـ۱۰۲۳**درلاهور. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۱].

رسالۀ عرفانی

از سید محمد گیسو دراز (آداب سلوک :

۱۰۱۱) درگذشتهٔ ۸۲۵ ،

10919ـ **آصفیه** ۱۵۷۰ تصوف: نوشته در **۱۳۲۵** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۶] .

رسالهٔ عرفانی

از سید محمد نوربخش ، نگارندهٔ «تفسیر آیهٔ فمن کان یرجو : ۲۳» وجز آن .

10920ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۵۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۸۲] .

رسالهٔ عرفانی = ترجمهٔ . . .

متن از محیی‌الدین ابن‌العربی ، که یاد اودر«ترجمهٔ‌المدخل‌المفید: ۱۰۸۸ »گذشت. در چند فصل وهرفصلی درچند اصل . **آغاز :** اما بعد، این رساله‌ایست‌که شیخ... از برای یکی ازمریدان خود نوشته و فرموده که این رساله مددیست در تحصیل علم حقایق و در او فصول ترتیب داده ودرهرفصلی اصول ... در حقیقت الحقایق، حق موجودیست که ذات او اقتضای وجود او می‌کند .

10921ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵/۲۵۹ نستعلیق **۱۰۷۳** [نسخه‌ها ۲ : ۹۸] .

رسالهٔ عرفانی

متن‌ازهمان‌محیی‌الدین‌ابن‌العربی. ترجمه نیز ناشناخته . **آغاز:** بسمله. آیت توفیق‌سلطان عظیم ـ چون از آن روشن مرا آواز شد ـ هم بنام اوسخن آغاز شد .

10922 ـ **سپهسالار** ۶۴۵۰/۱ : نستعلیق **۱۲۶۷** [ف. سپهسالار ۵ : ۱۶].

رسالهٔ عرفانی

گویا از مشتاق علیشاه فرزند محمد دکنی ملقب‌به‌ظهورعلیشاه، که «فیضیه»را بسال ۱۲۷۱ نگاشته است. [دانش پژوه] ویا مجذوب‌علیشاه همدانی . دراینکه بنظر آوردن مجیز ومراد در هنگام عبادت درست نیست وصوفیان شیعی چنین کاری روا نمی‌دانند. (بنگرید : رسالهٔ عرفانی مجذوب‌علیشاه : ۱۱۶۵). **آغاز:** بعداز اتمام رسالهٔ عقاید، وتزییف .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۴۰۹ (فیضیه) ـ ف. مشار : ۱۲۰۵ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۱۹۳.

10923ـ **دانشگاه** ۴۰۲۱/۴: شکسته نستعلیق جعفر فرزندمحمدباقر تویسرکانی، ۲۹ محرم **۱۲۹۸** (۵۸پ ـ ۷۲ر) بدنبال «مثنوی مشتاقنامه» وپیش از آن « فیضیه » است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۴] .

رسالهٔ عرفانی = تصوف

ازمظفرعبادی، درص۱۰۹۲ گذشت.

رسالهٔ عرفانی = گفتار خواجه...

از معین الدین چشتی اجمیری ، حسن سگزی فرزند خواجه غیاث الـدین بلخی ، درگذشتهٔ ۶۳۳که یاد او در « دلیل‌العارفین : ۱۱۴۷ »گذشت. چندگفتار است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۷۶ ـ مجمع ـ الفصحا ۱ : ۵۴۲ ـ ریاض‌العارفین : ۱۳۲ .

10924ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۶۹۳ سدهٔ **۱۱** ، همراه چند گفتار دیگر عرفانی در فهرست بنام «رساله درتصوف» آمده [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها۴ : ۶۶۸] .

10925ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۱۹ق۲: نوشتهٔ شاه متوالی عاجز ، در**۱۱۰۴** ۳۲۰ص در فهرست بنام «گفتار ... » آمده است [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۴۱].

10926ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲۲ق۲: تاریخ‌یادنشده (ص۱ـ) درفهرست بنام «رسالهٔ عرفانی» آمده است [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی : ۳۴] .

10927ـ **پاکستان** ، انجمن‌ترقی‌اردو

۲ق۶ : تاریخ یادنشده (ص ۱۸۶ ـ ۲۰۳) در فهرست بنام «رسالهٔعرفانی» آمده [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۴] .

10928ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲ق۱۳ : تاریخ یادنشده درفهرست بنام«گفتار ۰۰۰»آمده است، ۱۵۰ص [مخطوطات، سرـ فرازعلی رضوی : ۴۱] .

رسالهٔ عرفانی

از محمد منیف .

10929ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲ق ف۱۶ : نوشتهٔ ۱۲۴۱ (ص ۴۷ ـ ۵۶) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۶] .

رسالهٔ عرفانی

از محمد مهدی فرزند محسن شیرازی ، دریك مقدمه و چند فایده و یك خاتمه . مقدمه تنبیه عاقلان. فایدهٔ: ۱ـ حدیث‌کنت کنزمخفیا ۲ ـ جهاد ۳ ـ نفس انسانی . خاتمه در قاعدهٔ عدالت . آغاز : سپاس بیقیاس نثار بارگاه پادشاه حقیقی... بعرض اقدس‌جالسین مجالس ...میرساند .

10930ـ سپهسالار ۵۸۲۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۵۹گ [ف. سپهسالار ۵ : ۱۴] .

رسالهٔ عرفانی

ازحاج میرزا آقاسی ، میرزا عباس فرزند مسلم‌ایروانی، که بروزگارفتحعلی‌شاه می‌زیسته وبه وزارت محمدشاه رسیده ، ودر ۱۲۶۵ در عراق در حال تبعیددرگذشته‌است.این دورسالهٔ جداوبی نام جز « چهل فصل » و « کلمات » و «سهام‌عباسیهٔ»اوست. آغاز:(۱)این زمان جان دامنم برتافته ـ بوی پیراهن‌یوسف یافته. پیری روحی فداه می‌فرمایدکه پیرمی‌گویدبگو.
آغاز:(۲) برعارفان مسایل‌طبیعی‌پوشیده نیست‌که مرکبات جسمانیه راکه در عالم سفلی واقعند بردو قسم‌گرفته ...

10931ـ ملك ۸ و ۶۳۰۹/۹ : نسخ ونستعلیق مولاناکاتب۱۲۸۴ بدستوررضاقلیخان هدایت، دورساله آغازبرابرنمونه۱و۲ (۱۲۶پ ـ ۱۳۱ر) [رؤیت].

رسالهٔ عرفانی

از نجم‌الدین‌کبری ، خیوقی ، نگارندهٔ «حمدله : ۴۴» و جزآن . شناخته نیست شاید یکی از نگارشهای بنام او باشد. آغاز: قال الشیخ الفاضل المحقق .

10932ـ قاهره، دارالکتب۴مجامیع فارسی : بی‌تاریخ (گ ۴۵ ـ ۴۸) ۲۱ س [مخطوطات ۱ : ۲۳۰] .

رسالهٔ عرفانی = رساله در تصوف

از نظام‌الدین اولیاء. محمد فرزند احمد دهلوی .

10933ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۶۹۳ سدهٔ ۱۱، همراه باچندرسالهٔ دیگر، درفهرست بنام «رساله درتصوف» آمده‌است [ترجمهٔایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۸] .

10934ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۱قف۸۸: تاریخ یادنشده، ۱۷ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۱] چندگفتاراست.

رسالهٔ عرفانی

از شاه نعمت‌الله ولی چند گفتار است .

10915ـ ملك ۵۲۹۸/۲: نوشتهٔ شیخ السلام‌فرزندحسین‌کاتب، ۸۶۰، زدین. آغاز: حمدله . الحمد هوالوصف بالجمیل الاختیاری بیت : اسم الرحمان بما تعلیم داد ـ خوش در رحمت بروی‌ماگشاد (۱پ ـ ۱۳پ) [رؤیت].

10936ـ دانشگاه۲۳۵/ ۲۹۲۰:محمود

فرزند محمدحسینی، **۸۷۱** درهرات (ص ۲۰۱ ـ ۱۱۳)، درفهرست آمده گویا ازکرمانی، همراه «آداب درویشی : [957]» وجز آن. گفتاریست که در آن از ۷۷۹ که درشهرهرات درخانقاه جدیدی در جوار ظهیرالدین خلوتی بوده یادشده است [دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۸] . بنگرید 10870

10937ـ **ملك** ۴۲۶۲/۵۰ : نستعلیق **۱۱۰۹** (۳۰۱ر ـ ۳۰۸ر). به‌نثر و نظم و عنوان های: بیان ، بیان . بیان حقیقت محمد ، بیان اسم اعظم، بیان انیت ... **آغاز:** حمدله. صلاة مثنوی: ابتدای سخن بنام یکی [رؤیت] .

10938ـ **ملك** ۴۲۶۲/۸۴ : نستعلیق **۱۱۰۹** (۳۲۱ پ ـ ۴۲۳ ر) به‌نثر ونظم . **آغاز:** حمد بیحد وستایش بینهایت لایق حضرت قدیمی است که سراپردهٔ شش جماعت عالم را به رواق نه‌طاق .

10939ـ **ملك** ۴۲۶۲/۶۰ : همـان نستعلیق **۱۱۰۹** (۲۳۷پ ـ ۲۳۸پ) . به‌نثر ونظم، **آغاز :** فرض وجـود بحسب تناسب یا عین است یا اعیان عین، یاعین اعیان ، اعیانات اعیان... عین اول مصدر اول بود [رؤیت] .

10940ـ **ملك** ۴۲۶۲/۵ : نستعلیق **۱۱۰۹** نامبوب، **آغاز.** حق سبحانه و تعالی هرفردی‌را ازافراد عالم به‌اسمی ازاسماء الهیه ایجاد فرمود [رؤیت] .

10941ـ **ملك** ۴۲۵۲/۶ : همان نستعلیق **۱۱۰۹** (۷۳ر ـ ۷۳پ). **آغاز:** عقل اول که قلم اعلی است و لوح و قضا و مفعول ابداعی و درته بیضا، وذکراواین اسم الهی است [رؤیت]

10942ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۰۵ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۰۵ مجموعـه رساله‌هـای او (۵۶۵ر ـ ۵۶۹ر) آغازافتاده‌انجام برابر شمارهٔ ۵۲۹۸/۲ ملك [رؤیت] .

10943ـ **الهیات** ۵۷۳/۷د : سدهٔ **۱۱** **۱۲** (۱۶۳پ ـ ۱۸۲ر) [ف. الهیات ۱ : ۹۵] .

10944ـ **ملك** ۴۱۸۴/۳۹ : نستعلیق محمدعلی تفرشی **۱۲۵۸** (۲۸۳پ ـ ۲۸۴پ) **آغاز:** حمدله. چون اقتضاکرد حکم و ظهور سلطنت ذات الهیه و اظهـار صفات علیه بسط مملکت [رؤیت] .

10945ـ **دانشگاه** ۴۳۲/۳۵ : نسخ محمد علی کرمانشاهی، پیرامن **۱۲۸۹** همراه چندین رسالهٔ دیگرازهمو ، (۲۹ ر ـ ۳۸پ) . **آغاز:** باسم‌الاعظم. وله الحمد والکرم ... حبیبی که ابتدای کارخانهٔ محبت به اظهار جمال پرکمال روح بافتوح [ف. دانشگاه ۳ :   ].

10946ـ **ملك** ۵۱۸/۲۳ . نسخ شیخ محمد باقرگلپایگانی ، **۱۳۹۸** ، (ص ۱۵۱ ـ ۱۹۵)، دیده شود «اصول :9586» ازهمو [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵۳] .

10947ـ **آصفیه** ۱۲۹۵ تصوف: تاریخ و نشانیها یادنشده، «کلیات» اوست [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۲] .

رسالهٔ عرفانی

گویا از نورعلیشاه طبسی ، نگارندهٔ «آیهٔ النور : ۱۰۱۶» و جز آن. در بیان شریعت و طریقت ومعرفت وحقیقت. **آغاز:** سالکان‌طریق حقیقت‌را مخفی نماندکه: چهارباب است. اول باب شریعت ...

10948ـ **مجلس** ۱۱۵۸/۹ : نسخ‌محمد علی فرزندسیدعرب حسینی، در **۱۲۳۱**، شمارهٔ ۹ «کلیات نورعلیشاه» (ص ۳۵۸ـ۳۷۰) [ف . مجلس ۳ : ۶۰۵] .

رسالهٔ عرفانی

ازشرف‌الدین یحیی‌منیری. **آغاز:** سپاس وستایش معبودی راکه موجود نیست مگروی .

10949ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲قف۳۹ : نوشتهٔ محمد نصیر الدین **۱۲۸۵** ، ۹ص ، آغاز یادنشده [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۶] .

10950ـ **مجلس** ۱۴۰۵/۱۳ : تاریخ یاد نشده، آغازبرابر نمونه (ص۲۴۵ ـ ۲۴۷) [ف . مجلس ۵ : ۵۰۰] .

رسالههای عرفانی

از ابویعقوب یوسف فرزند ایوب همدانی **آغاز :** قال الشیخ العالم المحقق العارف ابو یعقوب یوسف بن ایوب الهمدانی قدس روحه العزیز: توحید گفتن و شنیدن آنکس را مسلم بودکه محقق حقیقت توحید بود .

10951ـ **سپهسالار**۱۷۹۷/۴ : مؤرخ چاشت‌دوشنبهٔ۵ع۲۶/**۶۷۰**(اگرساختگی‌نباشد) **آغاز:** انظرعلی ای حالتك تدخل قبرك . در فهرست آمده: رسالهٔ عرفانی دراخلاق‌ومناجات از یوسف همدانی عارف (۴۲ر ـ ۴۵پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۲] اگرعربی نباشد .

10952 ـ **دانشگاه** ۲۱۱۴/۱۸ : نستعلیق پایان شعبان**۱۰۷۱** (۱۰۷پ ـ ۱۰۸ پ) ۱۶س [ف. دانشگاه۸ : ۷۵۲].

رسالهٔ عرفانی

ناشناخته. «درمعرفت عوالم‌کلیه ومفردات آن بوجهی‌که نزد اصول طوایف علما... مبین ومقرر است». بنام امیرظهیرالدین ابراهیم شاه ساخته شده است. **آغاز:** حمدله. . . اما بعد چون دراین زمان سعدت نشان‌که شأن سلطان وقت ظل الهی ونور پادشاهی شاه جهان . . . امیرظهیرالدین ابراهیم شاه .

10953ـ**دانشگاه**۴۸۷۲/۳ : نستعلیق باتاریخ۱۵ج۲/**۹۸۳** درد‌فتر واین‌نیزازهمان تاریخهاست (۱۰پ-۱۵رهامش) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۰۵] .

رسالهٔ عرفانی

گفتارهاییست ناشناخته .

10954ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۵۱ : نسخ سدهٔ **۶** . انجام افتاده ، باعنوانها فصل ، فصل. گویا در**۵۲۱**نگاشته شده‌است، درفهرست بنام «کتاب عرفانی» یادشده [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

10955ـ**تهران**،ملی۹۹۲/۱۸فهرست نشده: نوشتهٔ محمدفرزنداصیل‌الدین اسفراینی الرنجی، شوال**۶۵۹**، دردفترپس از «نامهٔ عین القضاة» جای دارد باعنوان «رسالهٔ دیگر»، در چهار فصل : ۱ـ واجب‌که علت اشیاء است۲ـ هیولی وصورت ۳ـ عالم آفریدهٔ خداست ۴ ـ عالم‌کبیر وصغیر(ص۳۰۷ـ۳۱۳). **آغاز:** فصل بدانکه هرچیزی‌که وجود اوبخود بود ووجود دیگری از او باشد آن چیزاول را علت گویند و دوم را معلول [فرهنگ ایران زمین ، دانش پژوه ۱۴ : ۳۰۰] .

10956ـ **سنا**۲۸۱/۱ : نسخ‌علی‌فرزند محمدحسن تونی ، رمضان **۸۳۵** ، آغاز افتاده نخستین عنوان‌آن (فصل‌سیم دربیان‌انسان‌کامل) سپس باب اول درسخن اهل تصوف ودرمعرفت ذات‌خدای‌تعالی، باب‌دربیان افعال‌بقول‌حکما، در چند فصل. خاتمة‌الکتاب. **آغاز:** بدانکه روندگان راه خدای تعالی مدتها در مدرسه‌ها بحث‌علوم درخدمت علما تحصیل و تکرارکرده اند. انجام: ودراین است خلاص‌آدمی ونجات آدمی [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۶] .

10957ـ **سنا** ۲۸۱/۱۲ : نستعلیق‌سدهٔ **۹**، درهمان دفترپیشین. **آغاز:** سبحانك لاعلم لنا‌الاماعلمتنا انك انت‌العلیم الحکیم. اصل اول دراسباب وصول، بناء این اصل برمحبت است و اساس و مبدء محبت مناسبت است و مناسبت

چهارنوع است، در ۴ص [نسخه‌ها ۶:۵۱۷] .

10958ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۰۹۸۳ مجموعه رساله‌هاییست دینی‌عرفانی نوشتهٔ **۸۳۸** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

10959ـ **ملك** ۷/۴۲۱۶: ضمن‌مجموعه باتاریخ **۸۶۴-۸۷۴** (۹۵ر-۹۸پ) باعنوان های: ای‌عزیز ودرپایان یك مستزاد. **آغاز :** بعد حمدمستعان وصلاة سیدانس وجان. بدانکه تمام شریعت محمدی طریقت و حقیقت است . کماقال النبی علم‌الشریعت اقوالی و الطریقت افعالی [رؤیت] .

10960ـ **تهران**، پزشکی ۲۳۸/۱۹ سدهٔ **۹** (۳۶۹ - ۳۷۱) ، گفتاریست دربارهٔ تجلی [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۲] .

10961ـ **دانشگاه** ۲/۴۸۷۲: نستعلیق ۱۵ج۲/**۹۸۳** دردفتر واین نیزازهمان تاریخ ها باید باشد (۱۲پ - ۱۵ر هامش). **آغاز:** حمدله... حمد بیحد و ثنای بیعد پادشاهی‌را که وجود هر موجود نتیجهٔ جود اوست [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۰۵] .

10962 ـ **سپهسالار** ۶۴۰۹/۲ : نستعلیق ریز باتاریخ ۱۰۶ (**۱۰۰۶**) در دفتر (۲۳ر - ۲۵ر). **آغاز :** الحمدلله الذی جعل الانسان الکامل العالم... امابعد، آنچه حضرت حق‌جل‌وعلی‌شأنه بر بندگان‌خاص [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵] .

10963 ـ **بادلیان** ۱۲۰/۷ اوزلی : باتاریخ **۱۰۰۹** دردفتر، گفتاریست در۹آرایش فیلم آن دردانشگاه ش۱۰۳۱هست [فیلمها۱ : ۵۵۹] .

10964ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۴ـ م ادب فارسی : تعلیق محمدنصیر **۱۰۵۲** ، زرین **آغاز:** دلرا بکس شهد مصیبت‌کردم - پروانهٔ شمع بزم حسرت کردم ، ۲۲۳ گ ۲۰ س [مخطوطات ۱ : ۲۳۲] .

10967ـ **مجلس** ۵۰۰۸/۱۱: نستعلیق علی اشرف **۱۰۶۸** (۱۴۶پ -۱۵۳) ، **آغاز:** بدان ای عزیز که ملوك و سلاطین را رسمی است [ف. مجلس ۱۴ : ۳۱۱] .

10968ـ **دانشگاه** ۳۵۵/۳۳۹: باتاریخ **۱۰۷۶** در دفتر (۱۰۳ر - ۱۱۳ر) بعربی و فارسی. **آغاز:** اعلم ان‌الامور لیست‌کما زعـم الجهال فانهامن‌عالم الامروالغیب [ف. دانشگاه ۳ : ۴۳۹].

10969ـ **دانشگاه** ۲۱۱۴/۱ : بـا تاریخ **۱۰۷۱-۱۰۸۱** دردفتر (۲پ - ۳ر) . **آغاز:** بحق بیت وبحق صاحب بیت، بحق دل شکسته. باعنوانهای . النتیجه ، الخلاصة ، الاشارة، الحقیقه، النکته، المعذرة، الانصاف ، الرمز [ف . دانشگاه ۸ : ۷۴۹] .

10970ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۷۲/۵ نستعلیق ونسخ محرم **۱۰۸۲** نیمی‌فارسی ونیمهٔ دوم عربی است [نسخه‌ها ۲:۱۰۱] .

10971 ـ **ملك** ۲۸۱۰/۲ : نوشتهٔ عبدالظهیرکرهرودی ۲۵ع۲/**۱۰۸۵** (۱۰۴ر ۱۷۷پ) گفتاریست باعنوانهای التوحید الاول من نفس الرحمان و التوحید الثانی من نفس الرحمان تاالتوحید السادس والثلاثون‌من‌نفس الرحمان. نسخه ازمیانهٔ توحیدچهارم تاپایان توحید سی وششم را دارد [رؤیت] .

10972ـ **دانشگاه** ۳۳۶۷/۳: نستعلیق نزدیك **۱۰۸۵** (۹۵ر - ۱۳۳ر) باعنوان فصل وباب ، گویا از عزیزنسفی . **آغاز :** دانستی اکنون مراتب ارواح را بـدان چون خداوند تعالی خواست‌که عالم ارواح را بیافریند [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۷] .

10973ـ دانشگاه۲/۲۲۹۳ : باتاریخ ۱۰۸۹ در دفتر (۱۲۰پ ـ ۱۳۷ر) به فلسفه شیخی ماند . آغاز: مقدمه، درتمهید معذرت جهت قصور ادراك و عبارت اکابر علماء بحث وفکرت تصریح کرده‌اند.[دانشگاه ۹:۵۱۲۹]

10974ـ سنا ۱۰۰ : در جنگ بیاض میرمؤمنا ازپایان سدهٔ ۱۱ بایادداشت ۱۰۹۹، گفتاریست عرفانی‌اخلاقی [نسخه‌ها ۶:۴۳۹].

10975ـ تهران، موزه ۳۷۳۰ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، زرین ، کتابیست در اخلاق عرفانی [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۴] .

10976ـ دانشگاه ۴۲۲۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، گفتاریست در چند فصل . آغاز : حمدله... وبعد، بدان ای‌طالب راه این‌کتابی است مشتمل برنصایح و تحقیقات و تدقیقات و وتأویلات مشتمل برچند فصل و درهرفصلی از قول ملای‌روم استشهاد نظم‌آورد. [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۲۰۱] .

10977ـ ملك ۳۵/۴۶۷۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، شمارهٔ ۳۵ مجموعهٔ « گنج معانی » (۲۲۵ر-۲۳۴ر) گفتاریست بنظم و نثرمشحون از آیه‌های قرآنی و سخنان بزرگان ، نزدیك به«گنجنامهٔ» خواجه‌وسخنان‌او، ولی‌آن نیست آغاز: شکروسپاس رفیعی را سزاست‌که مرتبهٔ گوشه‌نشینان‌زوایای هجرانرا بنویدان‌الله یحب الصابرین برافراشت... و حمد بیقیاس بدیعی را رواست [رؤیت] .

10978ـ دانشگاه۲/۳۳۱۸: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۱-۹۱ هامش) بریدگی دارد و شناخته نشده است [ف. دانشگاه۱۱:۲۳۰۳].

10979ـ یزد، علومی۱۰ مج: سدهٔ۱۱ گفتاریست درچهار باب: معرفت نفس، خدا ، آنکه دنیا مزرعهٔ‌آخرت است، عقل‌کل [نسخه ها ۴ : ۴۴۷] .

10980ـ ملك۲/۴۱۹۰ : نستعلیق‌محمد فرزند غیاث‌الدین نوربخشی سدهٔ ۱۱ ، آغاز افتاده (۵۶ر - ۶۴ر) [رؤیت] .

10981ـ تهران ، موزه ۳۷۳۰/۲ : نسخ سدهٔ۱۱، زرین. آغاز: الحمدلله والسلام علی‌عباده . . . امابعد، چون سالك از حجاب خویشتن پرستی بیرون‌اید [نسخه‌ها ۲ :].

10982 ـ تهران ، ادبیات ۱۵۹/۱ حکمت : سدهٔ ۱۱ (۱۴پ-۵۱ر)، باعنوانهای فاتحه آغاز: ... فاتحهٔ اول دربیان راه‌راست که سلوك اصفیاست [ف. ادبیات ۲:۴۴] .

10983ـ تهران، ملی۶/۲۲۴: همراه باارشادنامهٔ مؤرخ ۵شوال ۱۱۰۳، گفتاریست دربیان مبتدی وطالبان حضرت صمدی وکیفیت وصول به‌مقصود. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۸۹۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۰] .

86ـ 10984ـ پاریس ۲-۴/۳۵۵. P : باتاریخ ۱۱۱۶ـ ۱۱۳۵ سه گفتار است با عنوانهای: درکرامات اولیاء، مقام و حال، رسالهٔ عرفانی والهی. فیلم‌آنها دردانشگاه ش ۷۵۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۵] .

10987ـ دانشگاه۱۰/۴۶۷۲: نستعلیق محمد اسماعیل ، ۱۱۲۸ (۲۲۱ پ - ۲۷۰ر) زرین. باعنوان دولت بیدار نصیب. آغاز : انسان موفق بطلب و ریاضت را چون گذرگاه عرش تحت رب‌العالمین میسرشد [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۳] .

10990 ـ تهران ، ادبیات ۶۶/۱۰ جوادی : نسخ ونستعلیق ، باتاریخ ۱۱۸۸ در دفتر [ف. ادبیات ۳:۲۶] .

10991ـ سنا۱۱/۲۸۰: باتاریخ۱۱۸۲ ۱۱۹۱ در دفتر . آغاز : بدان ای جویندهٔ تحقیق وپویندهٔ وسط طریق ایدك‌الله بروح منه که مجموع عالم جسمانی ... همیشه در تغییر و

تبدیل وتجدد وسیلان است، ۲ص [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۵] .

10992ــ **ملك** ۴۷۱۹/۱۹ : شکسته نستعلیق نزدیك **۱۱۹۲** (۷۴ب-۸۴ر) گفتاری است به‌نظم ونثرکه احادیث وآیه‌هایی‌را بشیوهٔ عرفانی گزارش کرده‌است. **آغاز:** سپاس کریمی را سزاست که حلیه حلیتش زبوریست زیبنده و رشحهٔ محبتش گوهریست ارزنده ، گلشن . . . رباعی : مجنون تو کوه را ز صحرا نشناخت [رؤیت].

10993ــ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۱۲۵۳ : نوشتهٔ غلام نبی **۱۱۹۳** [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۳] .

98 ـ 10994 ــ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۵۷۷: سدهٔ **۱۳**، چهارگفتارعرفانی‌حروفی است [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها۴ : ۶۶۳].

10999 ــ **سپهسالار** ۷۵۴۴/۳ : نستعلیق عباسخان قاجار ، دوشنبهٔ ۱۵ ج ۲/ **۱۲۴۳** ، درمراغه (۴۲پ ــ ۷۰پ). **آغاز:** شکر و سپاس بیقیاس شایستهٔ معبودی است که یگانه صفت اوست [ف . سپهسالار ۵ : ۱۹] .

11000ــ **دانشگاه** ۳۹۳۳/۲: نستعلیق باتاریخ **۱۲۵۴** درمجموعه بهمین خامه (۱۸ر ۶۰ر) گفتاریست‌عرفانی باتفسیر برخی ازآیه‌ها **آغاز:** حمدله ... قال العبد: حمدله ... پس بنده می‌گوید : حمدله [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۲۰] .

11001ــ **الهیات** ۵۰۶/۱ د : نسخ ۱۷ رجب **۱۲۶۹** (درش۲) (۲ر-۷۷ر) نسخه مقابله‌شده‌است. بنظم ونثر، آغازافتاده، انجام قیدمنه تاننهی پابقید-صید مکن تانکنی خویش صید [ف. الهیات۱ : ۳۱۳] .

11002ــ **ملك** ۶۲۹۴/۲ : نستعلیق **۱۲۷۱** شمارهٔ ۲دفتر (۲۱پ-۲۸ر). **آغاز:** الحمدلله‌الذی نورمصابیح‌القلوب بانوارحکمته وزین بساتین... مناجات: الهی بعزت آنهائی که‌رخش‌همت‌درساحت‌میدان‌قناعت...، باعنوان های: کلمه، کلمه به‌نثرونظم [رؤیت].

11003ــ**ملك**۴۲۶۷/۴: نسخ باتاریخ **۱۲۷۶** در دفتر (۱۳پ ــ ۱۷ر) . **آغاز :** مشهوددرامحبت‌اقتضاآنکه‌صاحب‌رأی‌صایب‌وفکر ثاقب که دیدهٔ بصیرتش بکحل الجـواهر تایید ربانی جلا یافته [رؤیت] .

11004 ــ **ملك** ۴۲۶۷/۵ : با همان تاریخ **۱۲۷۶** (۲۵ر ــ ۱۷ر)، گفتاریست در چند فصل، **آغاز:** بباید دانست‌که اول چیزی که بر بندگان واجبست شناختن حق جل‌جلاله که واحدی قدیم مطلق است [رؤیت] .

11005 ــ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب: نستعلیق شوال **۱۲۷۶** ، از نگارشهای تازه است [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۰] .

11006ــ **ملك** ۴۰۳۸/۴ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، باعنوانهای باب : الباب الثانی فی‌بیان القسطاس ، الباب الثالث فی معرفةالله، الباب الرابع فی‌بیان المعاد، الباب الخامس فی‌دعاء الاخلاص ، الباب السادس فی زیارة الجامعه . نسخه عنوان باب یکم را ندارد. **آغاز:** حمد و سپاس وصف جمال ذاتی که لم‌یزل بوده ... وبعدبیان‌می‌کند عبدمفتقر. همراه بارساله‌ای‌از سیدکاظم رشتی [رؤیت] .

11007ــ **سپهسالار** ۴۶۴۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. **آغاز :** حمد بیحد و غایت و ثنای بی‌نهایت حضرت مطلقه نورالانوار را،.. شیخ شهاب الدین ... پرسید از انوار و تفصیل آن واجب بود کلمه‌ای چند نوشتن ۳۱ گ [ف . سپهالار ۵ :۱۵] . همان «انوار: ۱۰۵۲» است.

11008ــ **ملك** ۴۰۰۶/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۰۶ر-۱۲۹ر)، آبخورده و ناخوانا

است ، **آغاز :** سپاس حکیمی را که افکار حکما... درمعرفت‌کنه او متحیر و حیران شده درود برکاملان [رؤیت] .

11009**ـ تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۳۴/۳ : سدهٔ **۱۳**، در توبه، شکر و صبر ، خوف رجاء، فقروزهد ، محاسبت و مراقبت ، صدق اخلاص ، تفکر ، توحید ، محبت و شوق [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۴] .

11010**ـ تهران**، اصغرمهدوی ۲۴۸ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، برای مستوفی‌الممالك نوشته شده است [نسخه‌ها ۲ : ۸۱] .

11011**ـ ملك** ۵۴۹۵/۳ : نستعلیق‌و نسخ سدهٔ **۱۳** (۱۹۷ ر ـ ۱۴۵ ر) نویسنده واردات‌غیبیه والهامات ورؤیاهای خود و نامه های خود باستاد و پاسخهـای او را نـامبوب گردآوری کرده و نامی برای آن یاد نکرده است . **آغاز :** الحمدلله الذی جعلنا من ـ المستمسکین بحبل ولایة اولیائه ، و اولیائه ـ المنتخبین، والصلاة ... چون مدتها بود شایق آن بودم‌که بسیاری از فرمایشات و نوشتجات جناب استاد خودرا در کتابی جمع و بعضی از مکاشفات جزئیه و واردات غیبیهٔ خود را نیز [رؤیت] .

11012 **ـ ملك** ۴۶۵۶/۳ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند ابراهیم فرزند محمد حسینی‌تفرشی، نزدیك**۱۳۱۱**، (۴۷ر-۵۱پ) مقابلهٔ مرتضی فرهنگ در ۱۳۵۹ . **آغاز :** بدانکه معرفت مطلوب‌که حق تعالی است سهل است‌ازقبل‌خود،زیراکه‌اونیراعظم‌است،که‌امکان خفا ندارد [رؤیت] .

11013 **ـ خانقاه احمدی فقرای ذهبیه**۵/مج: نوشتهٔ‌غلام‌امیری، رجب**۱۳۷۵** همان رساله (تهران ملی 11983) است .

فیلمآن در دانشگاه ش ۱۹۰۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۱] .

11014 **ـ تهران ،** ملی ۱۸/۲۶۶ ـ ۲۴۶ : تاریخ یادنشده، درفهرست بنام «رساله دراقرب طرق وانور سبل» یادشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۷۰ هست [فیلمها ۱:۶۳۲].

11015**ـ سپهسالار**۹/۶۵۵۵:تاریخ یاد نشده (۱۹۷ پ ـ ۲۰۴ ر) دربارهٔ مقصود آفرینش، نخستین‌آفریده، ترکیب روح وجسد ثواب و عقاب وفرشته ، توفیق‌اختیار ، معراج وصیت مشایخ. **آغاز:** برمقتضی‌حضرت‌سلطانی جلالی... کلمه‌ای چند ازاقوال اصحاب ظاهر وتأویل [ف . سپهسالار ۵ : ۱۸] .

11016**ـسپهسالار**۱۰/۲۷۹۹:تاریخ یادنشده، گفتاریست درسه فصل. **آغاز:** بدان وآگاه‌باش‌که اصل همهٔ ادبها درتصوف مواظبت است برسنن (ص۳۶ ـ ۳۸) .

11017**ـ سپهسالار**۱۱/۲۷۹۹ : یك عنوان فصل دارد . **آغاز :** زهی مقدس ذات واجب‌الوجودی‌که با هرموجودی درعین شهود است (ص۳۸ـ۴۱) [ف. سپهسالار ۵:۱۲] .

11018 **ـ دانشگاه** ۱۰۱۵/۲۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۵۱ر-۵۲ر) . **آغاز** بسمله. قال رسول‌الله من قال لااله‌الاالله خالصاً مخلصاً دخل‌الجنة. چون همه اوست غیراونیست **پایان** وباین یقین واصل‌گشت. فالحمدلله رب‌ـ العالمین... وآله اجمعین .

11019**ـ مجلس**۱۱۸۴/۳ : بی‌تاریخ پس از **۱۰۰۸**، (ص۳۴-۳۷) دربیان شریعت وطریقت وحقیقت ومعرفت، نثری‌گویا پیش از صفویه [ف. مجلس ۳ : ۶۶۰] . **آغاز:** روایت کرده ازحضرت امیر... از حضرت امام جعفر که فرمودند شریعت وطریقت وحقیقت ومعرفت چه‌چیز است...

رسالة العشاق

برای امیر ناصرالدین شمس‌الدین نگاشته شده. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد حضرت جلال احدیت راکه بصمصام نام نشان غیرت را را محو وقمع کرد.

11020 ــ **قاهره**، دارالکتب ۳۶۶ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ (گ۱۳۸پ-۱۵۱) ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۲۱۹].

رسالة العشاق

از علیرضا میرزا شهره فرزند فتحعلیشاه قاجار (زاده در ۱۲۱۸) در یك مقدمه و دو فصل ویك خاتمه. در۴۲ص. و درنسخهٔ ۱۱۶ رضوی همراه «بستان العشاق» نگارنده آمده است. **آغاز:** این‌شهرهٔ کوی محبت و شیدای میدان مودت مرقوم میدارد.

بنگرید. ذریعه۹:۵۵۸ــ مجمع الفصحا ۱ : ۳۶.

11021 ــ **رضوی** ۱۱۶ تاریخ: بخامهٔ نگارنده همراه «بستان العشاق» او (۴۲ ص) [ف. رضوی ۷ : ۲۱].

رساله در عشق = عشق

رسالة فی التوحید = اقاویل‌قدماء فلاسفه

از یعقوب فرزند موسی متطبب، که درص ۷۳۹ چهار نسخهٔ آن نشان‌داده شد. اینك نسخه ای دیگر:

11022 ــ **مجلس** ۶۲ شماره‌داده‌نشده: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۷۹-۱۰۹۴** دردفتر، آغازبرابر نمونه (۱۶۳پ-۱۸۳پ)[رؤیت].

رسالة فی حالة الطفولیه

از سهروردی، یحیی، که یاد او در «آواز پرجبرائیل: ۱۰۱۵» گذشت. این‌گفتارهمراه «روزی با جماعت درویشان» از همو بکوشش دکترمهدی بیانی در۱۳۱۷خ چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۶۹۹.

11023 ــ **تهران**، ملی ۹۹۲/۳: نسخ عبدالداعی محمد فرزندعلی دامغانی، باتاریخ **۶۵۹** دردفتر. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۱۱۳۶ هست [فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۲۹۹].

رسالة قشیریه = ترجمهٔ‌رسالهٔ‌قشیریه

در ص ۱۰۸۳ گذشت.

رسالة مفصله

از خواجه عبدالله انصاری، نگارندهٔ «الهی نامه: ۱۰۴۸» وجزآن. درچهل و دوفصل در تصوف.

11024 ــ **مرادملا** ۱۷۹۶/۱: نستعلیق محمد فرزند شهاب‌الدین‌عطار، آغازصفر **۸۵۲** (گ۱-۱۶۰). **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۰].

رسالة نظام شاه

از محمد دهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت ۳» وجزآن. درفهرست‌فیلمها بدین‌عنوان‌آمده شاید «توحید استدلالی: ۱۱۰۲»اوباشدکه‌بنام مرتضی نظام‌شاه نگاشته است.

11025 ــ **بادلیان**، آکسفورد۱۲/۹۴ **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷].

رسالة نقشبندیه

از محمد رفیع‌الدین فرزند شمس‌الدین، گویا نگارندهٔ «ثمرات مکیه: ۱۱۰۶».

11026 ــ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲قف۱۵: تاریخ‌یادنشده(ص۲۰۵) [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۶].

رسالهٔ نقشبندیه

از شاه اسدالله .

11027ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۱قف۱۰۱ : نوشتهٔ **۱۲۴۱** (ص ۴۷ ـ ۵۶) [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی: ۳۶] .

رسائل نقشبندیه

شش رساله : ۱ ـ انتساب طریقهٔ عالیه نقشبندیه ۲ـ رسالهٔ اولی ۳ـ رسالهٔ ثانیه ۴ ـ رسالهٔ ثالثه ۵ـ رسالهٔ رابعه ۶ـ رسالهٔ خامسه

11028ـ33ـ **بادلیان،** ۴۸ C: نسخ محمدصادق فرزند مصطفی فرزند محمد، شعبان **۱۲۲۴** درارزروم، ۱۳۸ گ ۱۹س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۴۴ هست [فیلمها۱: ۵۶۹] .

رسالهٔ نوربخش

از عبدالرحمان جامی [ن . طرازی] .

آغاز: بعمد حمدمنان مستعان، وصلوات‌مفخر انس و جان .

11034ـ **قاهره**، دارالکتب : ۲۶۱ مجامیع تیموریه: بی‌تاریخ (گ۴۴۶ ـ ۴۴۷) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۷۶] .

رسخ البیان وفتح البیان

از محمود پسیخانی گیلانی ، درگذشتهٔ ۸۳۱، درعقاید نقطویان ، درشصت وهفت بیان در «نقطویان یاپسیخانیان» دکتر صادق کیا و «لغت نامه» (حروفیان) از این کتاب یاد نشده است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** استعین بنفسك الذی لااله‌الا: الحمدلله‌الذی انزل علی‌عبده الکتاب، لیکون‌للعالمین بشیراً، وموهبة جزیلا، وسراجاً منیرا ...

بنگرید : لغت نامه (حروفیان) : ۴۷۶ـ نقطویان یاپسیخانیان، دکترکیا : ۵.

11035ـ **دانشگاه** ۲۹۳۰ : نستعلیق خواجه نجیب عجمی ثروی فرزند میرزا رستم خان رستمداری صالحانی ، پنجشنبهٔ ۱۴ع۸/۱۰۵۸**، ۱۴۰گ ۱۶س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۸۸] .

رشحات عین الحیات

ازعلی کاشفی بیهقی، نگارندهٔ «حرزالامان ۱۱۰» وجزآن. درکشف‌الظنون وهدیة‌الاحباب وذریعه از پدرش حسین کاشفی‌نگارندهٔ «جواهر التفسیر : ۴۲ » دانسته شده . ملفوظات‌خواجه عبیدالله احرار است‌ومناقبش در یك مقدمه وسه مقصد و یك خاتمه : مقدمه در طبقات سلسلهٔ نقشبندیان، مقصد ۱ ـ در مناقب همان خواجه عبیدالله ۲ـ دربرخی ازحقایق شنیده درمجلس او ۳ ـ کرامات او ، و هرمقصد در سه فصل . خاتمه درمرگ همان خواجه‌که در ۹۰۹ (= رشحات) بانجام‌رسیده وبارهاچاپ‌شده‌وترجمهٔ ترکی‌آن بسال ۱۲۳۶ دراستانبول‌بچاپ رسیده است. **آغاز:** الحمدلمن‌رس رشحات الحقایق و الحکم علی قلوب العارفین ... اما بعد، چنین گوید فقیر بی‌بضاعت .

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۲۳۵ ـ ف. مشار : ۸۳۴ ـ کشف الظنون ۱ :۹۰۳ـهدیة الاحباب ۱ : ۳۱۶ .

11036ـ **تهران** ، ادبیات ۳۱حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین [ف. ادبیات۲: ۲۲] .

11037ـ **آصفیه** ۱ تذکره : نستعلیق خوش، ع ۱/**۱۰۰۰** ، ۶۳۳ ص ۱۷ س [ف . آصفیه ۱ : ۲۸۶] .

11038ـ **آصفیه** ۵ تذکره : نستعلیق حسن دهلوی منشاً کشمیری اباً وجداً ، **۱۰۱۲** ۷۸۴ص ۱۹س [ف. آصفیه ۱ : ۲۸۶] .

11039ـ **قم،** فیضیه ۲۱۴۰ (۱۲۹) :

نستعلیق، ۱۵ رمضان **۱۰۳۳**، آغاز برابر نمونه ۲۷۰ ص ۱۷ س [ف . فیضیه ۲ : ۲۲۳] .

11040ـ **مجلس** ۵۲۷۴ فهرست نشده: نسخ محمد یوسف فرزند مبارك ، سدهٔ **۱۱** ، ۳۴۰ گ ۱۹ س [رؤیت] .

11041ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ تاریخ فارسی طلعت : تاریخ یادنشده ، زرین . آغاز برابر نمونه .

11042ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۰ تاریخ فارسی طلعت: تاریخ یاد نشده، زرین . آغاز برابر نمونه .

11043ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۳ تصوف فارسی : تاریخ یادشده، آغاز برابر نمونه .

11044ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۸ تصوف فارسی : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۱ : ۲۷۸] .

11045ـ **قاهره**، دارالکتب ۴ مجامیع فارسی : نسخ، بی‌تاریخ، گزیده‌ایست از آن در مجموعه [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۷] .

رشحات القدس فی شرح نفحات الانس

متن از جامی (بنگرید : تهلیلیه : ۳۶) گزارش ازدرویش علی‌بوزجانی‌جامی‌که «سیرت فرزندان ژنده پیل» را بسال ۹۲۹ نگاشته است در آن آمده: بملاحظه حاشیه‌ای‌که مولانا عبد الغفور بر آن کتاب نوشته، چون‌کتاب و حاشیه جدا بود ، خواستم هر دو را درهم بیامیزم و خودنیز بر آن بیفزایم. و نشان متن را [م] و حاشیه‌های نگارندهٔ اصل را [مص] و نشانهٔ حاشیه‌های عبدالغفور را [ح] و آنچه خود افزوده [ش] قرار داده است . **آغاز** : باسمه ببدأ فی کل کتاب وکلام... حمد وثنا و منتهای بی‌منتها خدایرا که روایح نفحات ... وبعد ، چنین‌گوید درویش علی بوزجانی.

11046ـ **مجلس** ۲۹۶۳ : نسخ شوال **۱۲۴۲**، آغاز برابر نمونه ، ۶۳۸ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۰۷] .

11047ـ **آقای حسین پاشانوایی**: تاریخ ونشانی یادنشده [راهنمای کتاب، گفتار آقای دانش‌پژوه س ۱۰: ۳۹۴ ، ۳۹۶] .

رشد الهی فی کشف تجلیات نامتناهی

در آن آمده : از مشرب شطار است و از تلقین... سلطان‌بایزید بسطامی. که بایدطیفور فرزند عیسی، درگذشتهٔ ۲۳۴ یا ۲۶۱ یا ۲۶۲ باشد. **آغاز**: حمدله . . . امابعد ، بدان ای فرزند ارجمندچون خواهی‌که واصل‌حق‌کردی وعارف اوشوی، ترا رشدی‌گویم و راهی نمایم که قریب‌تر باشد .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۲۵ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۶۰۴ ـ ریحانةالادب ۵ : ۲۰۱ .

11048ـ **دانشگاه** ۴۳۸۹/۴۵: نستعلیق محمدشفیع فرزند محمدتقی لاری **۱۲۹۷** (ص ۳۳ ـ ۳۶) در عنوان آمده از سلطان بایزید بسطامی، ولی از خود او نیست [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۲] .

رشف الالحاظ فی کشف الالفاظ =

شرح الالفاظ = الحاظ فی کشف الالفاظ

ازشرف‌الدین‌حسین‌فرزنداحمدفتی‌تبریزی خالدی، از مردمان نامی سدهٔ هشتم . فرهنگ اصطلاحات صوفیان است دریك مقدمه وسه‌فصل ۱ـ دراسامی معشوق وآنچه متعلق باوست ۲ـ اسامی که میان عاشق و معشوق دایر و مشترك است ۳ـ کلماتی چند مخصوص به‌عاشق‌واحوال

او. نسخه‌هایی بااین ساختمان بنام «اصلاحات صوفیان : ۱۰۳۷» ازعراقی وجزاودانسته‌شده **آغاز:** حمد و ستایش خدایی را که در معانی را در صورت بیان عیان می‌کند. . . اما بعد ، فقیرحسین‌بن ... می‌گوید که بباید دانستن که معانی را .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۲۱ (اصطلاحات) ۱۱ : ۲۳۸ (رشق الالحاظ) — دانشمندان آذربایجان : ۱۱۶ .

11049 **ـ ایاصوفیا ۲۶۲۰/۳** : نستعلیق، باتاریخ **۸۷۴** دردفتر (گ ۴۰-۵۴) **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۲ هست ودرفهرست «الحاظ فی‌کشف الالفاظ» یاد شده [فیلمها ۱: ۴۱۱] .

11050 **ـ رضوی** ۷۳۲حکمت: نستعلیق محمود رومی، سدهٔ **۹**، آغاز برابر نمونه، ۱۶ گ۱۲س [ف. رضوی ۴ : ۱۵۵] .

11051 **ـ ملک** ۴۰۵۶/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** باتاریخ **۹۰۴** دردفتر، آغاز نانویس مانده. فصل ۱ و ۲را دارد سپس فصل در شرح اصطلاحات اهل‌تصوف، آغازاین فصل. بدانکه میخانه و تکبرو خمخانه... نام‌کتاب درنسخه « ریف الالفاظ فی کشف الفاظ » آمده است . [رؤیت].

11052 **ـ ملک** ۶۲۲۵/۲ : نسخ‌خوب محمدفرزندعبدالباقی‌الاسکلبی مرید شیخ حسن افندی، در**۱۰۰۵** در تکیهٔ مصطفی پاشا، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

11053 **ـ دانشگاه** ۲۱۴۵ : شمارهٔ ۴ «سفینه» با تاریخهایی از **۱۰۶۸-۱۰۹۲** (ص ۷۲-۷۸)، نام‌کتاب ونام نگارنده در فهرست نیامده است [ف . دانشگاه ۹ : ۸۳۸] .

11054 **ـ دانشگاه**۳۸۶۴/۷۵: باتاریخ **۱۲۴۶-۱۲۵۳** درکشکول (ص ۱۲۹- ۱۳۶) آغاز برابرنمونه، درفهرست «شرح‌الالفاظ فی کشف الالفاظ» آمده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۴۳] .

11055 **ـ مجلس** ۳۵۱۲/۶ : نوشتهٔ سید محمدرضوی قمی‌متخلص به‌ساغردر **۱۲۶۱** **۱۲۸۱** (ص۳۶-۳۷) تنها مطلب اول را دارد ودر فهرست «شرح الالفاظ فی‌کشف الالفاظ» و نگارنده حسین غنی خالدی یادشده است [ف . مجلس ۱۰ : ۱۴۶۵].

11056 **ـ سپهسالار**۵۵۳۵/۴: نوشتهٔ محمد علی‌کرمانشاهی ، سدهٔ **۱۳** (۱۷۱پ - ۱۸۳ ر)آغازبرابرنمونه؛ در فهرست آمده از سهروردی است ولی نویسنده نسخه آنرا از شبستری پنداشته است [ف.سپهسالار۳:۱۴۲].

11057 **ـ دانشگاه** ۸۹۰/۸: نستعلیق تاریخ یادنشده، در فهرست نام‌کتاب ونگارنده نیامده است. **آغاز:** حمدله. امابعد، بدانکه. امام جعفر... در بیان حدیث که خلق‌الله آدم علی صورته [ف. دانشگاه ۳ : ۴۱۰] .

رعد و برق

ازعبدالغفار فرزند عبدالشکور تبریزی . گفتاریست عرفانی فلسفی مانند محاکمهٔ انسان وحیوان رسائل اخوان الصفا، کـه گویا در ۱ شعبان ۱۱۶۵ درپنج‌بارش ویك طوفان نگاشته شده است: ۱ـ درتشاجر حمار ۲ـ درمکالمات کرم پیله ۳ـ مناظرات خر۴ـ مقالات غنم ۵ـ معاتبات طلا . و طوفان در مجاب ساختن فقیه مدعیان را [دانش پژوه] . **آغاز :** نحمدك یا من بدأ جمالك فی‌کل مابدأ، ونقد سك دائماً ابداً ... محامد لاتعد ولاتحصی‌خدایراسزاست ...امابعد این حقیر...

11058 **ـ دانشگاه** ۴۴۵۵ : نستعلیق

گویا نگارنده، ۱ شعبان **۱۲۶۵** ، در پایان نسخه بخامهٔ‌عدل الملك آمده: مؤلف این رساله حاجی غفار... جد مادری این‌فقیر است ، ۴۴ گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۱۲] .

رعنا وزیبا = محبوب القلوب

رعنا وزیبا

از میرزا برخوردار، بنگرید به «محبوب القلوب» او در همین بخش .

11059_ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۰۹ تعلیق خوش سید عزیز الدین ، رجب **۱۲۱۲** درپایان «محبوب‌القلوب» او[یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

رفع الفتنه = رفع الغاویه

ازملامحسن فیض‌کاشانی، نگارندهٔ«امانت ۵» و جزآن. پدرم بنقل‌از فهرست نگارشهای فیض‌آنرا بنام « رفع الغاویه » یاد کرده اند ولی دردیباجهٔ‌نسخهٔ۴۷۶۱ دانشگاه بنام «رفع الفتنه» آمده است. بنام‌شاه‌عباس ودوم (۱۰۵۲ ۱۰۷۷) در دیباجهٔ‌آن آمده : چون برخی به طعن مشایخ دین زبان درازکرده ، کلمه‌ای در بیان حقیقت حال علم و عالم و اصناف ایشان و ومعنی‌زهدوعبادت درویشان می‌نویسم (بنگرید «شرح الصدر : ۶۷۴» ازاو). **آغاز** (۱) منت خدایرا عزوجل که‌راه حق‌روشن واحکام‌شریعت غرامبین است. **آغاز:** (۲) یا مبدع الارکان و الاصول ومفیض‌القلوب و الارواح .

بنگرید : ذریعه ۱۱:۲۴۳_ محجةالبیضا ۲ : ۲۰، ۳۴، ۴۲ .

11060_ **دانشگاه۴۷۶۱/۴**: نستعلیق شکرالله‌فرزندمیرزا محمدباقرطباطبائی بیدگلی **۱۲۹۶** (۱۵۵ - ۱۷۲) . آغاز برابر نمونه ونسخه بنام «رفع الفتنه» است [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۰۹] .

11061_ **دانشگاه** ۳۳۰۳ : نستعلیق خوش آدینهٔ ۸ ج ۲/**۱۳۲۲** در اوین ، آغاز برابر نمونهٔ۲؛ درفهرست بنام«رفع‌الفتنه» آمده است. ۷گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۱:۲۲۹].

11062_ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی تاریخ یاد نشده ، همراه ۷ گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۳۸۷] .

رق منشور

از سیدجعفر دارابی، نگارندهٔ «معراجیه» و جزآن. دراثبات معراج جسمانیست، بروش عرفانی وعنوان‌های: رق،رق. که درنجف بسال ۱۲۳۱ بدان‌آغازکرده‌وآنرا بنام«کتاب‌المسطور فی شرح الرق المنشور» گزارش کرده است .

آغاز: سبحان‌الذی‌اسری‌بعبده‌لیلاً من‌المسجد الحرام .

11063_ **قم**، سیدشهاب‌الدین تبریزی نوشتهٔ نگارنده [ذریعه ۱۱ : ۲۴۶].

11064_ **همدان**، مدرسهٔ غرب همدان ۵۰۴/۳ : باتاریخ **۱۲۳۳** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۱].

رمز الاقطاب

از خواجه محمد پارسا ، نگارندهٔ «تفسیر ۱۹» وجزآن .

11065 _ **تبریز** ، سید محمد علی طباطبائی‌قاضی: تاریخ‌یاد نشده [سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

رموز

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. بەنثر ونظم و عنوان‌های : رمز ، رمز . **آغاز :** الحمدلله الجواد بظهورالوجود فی‌مراتب‌الغیب‌والشهود

والصلاة... اسم جامع جامع اسمابود .

11066ـ **ملك** ۵۲۹۸/۳۱ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزندحسین‌کاتب، غرهٔ‌ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان‌کلیات)شمارهٔ۳۱کلیات‌او(۱۷۶پ-۱۸۴پ) درهامش ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

11067ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۱۱ :محمود فرزند محمد **۸۷۱** (ص۱۰۷-۱۲۷) ، همراه «آداب درویشی » و جز آن [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۶] .

11068ـ **سنا** ۳۷۲/۶۵ : نوشتهٔ **۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

11069ـ **ملك** ۴۲۶۲/۲۵ : نستعلیق **۱۱۰۹**، شمارهٔ ۲۵مجموعهٔ‌رسایل او (۲۰۰پ ۲۰۶پ) [رؤیت] .

11070ـ **ملك** ۴۱۸۴/۱۳ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۳۴ر -۱۴۱پ) آغاز برابر نمونه، همراه ۳۹گفتار دیگرازهمو [رؤیت] .

11071ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۶۴ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۲۲۴-۲۲۹)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰گفتار دیگرازهمو [ف.مجلس ۱۰ : ۶۰۳] .

رموزات

از شیخ عبدالجلیل ، دربارهٔ چهار منزل شریعت و طریقت و معرفت ، در صد و دو رمز گویانگارنده‌سیدعبدالجلیل فرزنداحمدواسطی بلکرامی (۱۰۷۱ - ۱۱۳۸) باشد . **آغاز :** حمدله. علی صانع‌القدرة والتحیات .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۴۸ - ف. مشار ۱۵۱۸ - ف. مؤلفین۳:۷۰۹ - تذکرهٔ علمای هند : ۱۰۹ .

11072 ـ **دانشگاه** ۴۶۷۲/۱۳ : نستعلیق محمد اسماعیل ، **۱۱۲۸** (۳۱۶ پ - ۳۴۱ر) زرین ، سپس نامه‌های عرفانی از همو [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۴] .

رموز العارفین

گفتاریست عرفانی در بـارهٔ عشق و روح **آغاز:** حمد بیحد خدای را سزاست‌که ریاض بدن بآب روان پرورده .

11073ـ **تهران** ، پزشکی ۲۳۹/۶ : باتاریخ **۱۰۳۷** در دفتر (۹۲ - ۹۹) ، آغاز برابرنمونه، درفهرست بنام « رسالهٔ عرفانی » یاد شده [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۴] .

11074 ـ **سپهسالار** ۲۷۹۹/۳۷ : تاریخ یادنشده، (ص۳۶۱-۳۶۷) آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۵:۵۶] .

رواق الاخلاق

ازشیخ زین‌الدین گیلانی. که برای‌میرزا آقابیگ‌که به‌لاهیجان‌آمده بود، درهشت مثال وهشت مفتاح نوشته است. عنوانهای : تکمله ، تلمیح، تفسیر، ترشیح‌نیزدارد. نام‌کتاب ومیرزا آقابیگ و نگارنده و فهرست کوتاه کتاب در دیباجه آمده است . **آغاز:** . . . یارب نفسی ده کـه ثنا پردازم - وین نغمه به آهنگ نوا پردازم - دیباجهٔ علم ...

11075 ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۲۸ : نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص۷۱۸ - ۷۵۶) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۵] .

روان نامهٔ شعبانی

ازعلی فرزند احمد در اثبات بقای نفس، برای علی فرزند شعبان .

11076 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۴۲ : باتاریخهایی از**۷۵۱ - ۷۵۵** . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۱] .

روح = رساله در ...

از سلطان عبدالرحمان.

11077ـ آصفیه ۱۶۴۴ تصوف: نوشتهٔ پیرامن ۱۲۰۰ [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲].

روح الارواح

از شهاب الدین ابوالقاسم عبدالله فرزند مظفرسمعانی، ازدانشمندان سدهٔ ششم یا اوایل سدهٔ هفتم. اوجز ابوالقاسم احمد فرزندمنصور سمعانی است‌که در پیرامن سال پانصد می‌زیسته است. درگزارش اسماء حسنی بروش عرفانی و شیوا ودرآن از (شیخ والد) بآنچنان یادکرده که پدرش دانشمندی بـوده است. در دیباجـهٔ نسخه‌ها ازنگارنده نام برده نشده از این روی برخی‌آنرا «روح الارواح» امیر حسینی غوری هروی (۶۷۱ ـ ۷۱۸) پنداشته‌اند. **آغاز**: افتتاح‌کرده شد شرح اسامی خداوند جل‌جلاله بپارسی برای انتفاع.

بنگرید: مجلهٔ ادبیات، گفتارآقای دانش پژوه س۱۵ ش۴ ـ کشف‌الظنون ۱:۵۷۷.

11078ـ تهران، رکن‌الدین همایون فرخ: سدهٔ ۷ـ۸ نسخه بنام ابوالقاسم عبدالله فرزند مظفراست [مجلهٔ وحید س۴ش۵ص۴۰۵ مجلهٔ ادبیات س ۱۵ ش۴].

11079 ـ کابل، موزه ۲۳۹: نسخ خاوری حبیب(طبیب) فرزند احمد فرزندحسن فرزند حسین فرزند محمد فرزند احمد فرزند محمد فرزند عطاءالله طبیب درناگور ۱۷ج۲/ ۷۱۸، ۵۳۵ص ۲۶ س. این نسخه در فهرست بورکوی ۱۳۶ از آن امیر حسینی دانسته شده است [مجلهٔ ادبیات تهران].

11080 ـ توبینکن ۱۹۰۷ QU U۱۰۰۸: نسخ پنجشنبهٔ ۴ شعبان ۷۳۵، ۱۳۵گ (ج۱) فیلم آن درملی ع۳۵۷۴ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۷ ـ نسخه‌ها ۳ : ۱۰۲].

11081ـ رضوی ۶۵ دعا: نستعلیق احمدفرزند عبدالرزاق فرزند فضل‌الله در ۸۴۰ آغازبرابر نمونه، در فهرست ازآن ابوالقاسم احمد فرزندمنصورسمعانی‌یادشده، ۲۸۸ گ، ۲۱ س [ف. رضوی ۲:۲۵۹].

11082ـ مجلس ۲۷۳۹ (۲۷۸۳۳) فهرست نشده: نوشتهٔ رمضان ۸۵۶، در ص ع بنام «روح‌الارواح وسرالاسرار» و ازآن احمد سمعانی دانسته شده، آغاز نزدیك به نمونه، ۳۱۶گ ۲۳س [رؤیت].

11083ـ تهران، محمودزاهدی: نسخ سدهٔ ۹ ـ ۱۰، آغاز بمانند نمونه، ۴۲۹ ص ۲۵س [مجلهٔ وحید س ۴ :۶۴۵].

11084ـ استانبول، طوبقرسرای ۸۸ (976): نوشتهٔ سلیمان هاشمی، محرم ۱۰۵۴ درفهرست ازآن ابوالقاسم احمد فرزند منصور سمعانی یادشده، آغازافتاده، [ف. ۱۰ :۳۳].

11085ـ افغانستان، آقای دانش‌پژوه نسختی از آن را در نمایشگاه نسخه‌های خطی شهرکابل دیده‌اند [راهنمای‌کتاب ۱۰ :۵۲۲].

روح انسانی وحیوانی = رساله در ...

ازعزیزنسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف :۱۰۰۹» گذشت. **آغاز**: ... در بیان عروج نفس و بیان‌آنکه روح انسانی دیگرست و روح حیوانی دیگر. بدانکه روح حیوانی مدرك جزئیات.

11086 ـ دانشگاه ۴۷۳۶/۳۷: نستعلیق محمدحسین ۱۰۶۰ (ص ۳۰۳) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۶].

روح و بروز او

ناشناخته.

11087ـ تهران ، آقای افشار یزدی ۱۰/مج : فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۸] .

روحیه = نغمهٔ روحیه

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ‌هالك : ۲۵» گذشت . تااینجاکه من میدانم دوگفتار به‌نثرویك مثنوی ازاو بدین نام هست . این یکی به نثر و نظم است و جز «روحیه»ی‌اوست‌که‌درجلدسوم(ص۱۳۷ـ۱۳۸) مجموعه رساله‌های او چاپ دکتر نوربخش بچاپ رسیده است. ونصرالله طرازی ازاین به «نغمهٔ روحیه» یادکرده است . آغاز : قال‌الله تعالی فی‌حق‌آدم فاذاسویته ونفخت فیه‌من‌رحی یعنی بعداز تسویه ... آدمی را دمی ازآن دم دانند .

11088ـ قاهره، دارالکتب۱۸مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق ۹۶۶ (۵۴ر ـ۵۷پ) آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام «نغمهٔروحیه» آمده است [مخطوطات ۱ : ۲۷۴] .

11089ـ ملك ۴۲۶۲/۴۸ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد۱۱۰۹ شمارهٔ ۴۸ مجموعهٔ رسایل او (۲۹۴ ر ـ ۲۹۹پ) . آغاز برابرنمونه [رؤیت].

11090ـ قاهره ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت : نوشتهٔ درویش حسین کوثری ۱۱۵۳ (گ۲۴۵ ـ ۲۴۷) آغاز برابرنمونه، درفهرست ازنگارنده نام‌برده‌نشده [مخطوطات ۱: ۲۱۵].

11091ـ ملك ۴۱۸۴/۳۶ : نستعلیق محمدعلی‌فرزند عزیزتفرشی ۱۲۵۸(۲۷۹پ ـ ۲۸۱پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

روحیه

از همان شاه نعمت‌الله ولی . دومین گفتار اوست بدین‌نام، به‌نثرونظم. آغاز:اللهم‌اهدنا الصراط المستقیم برحمتك یا ارحم الرحمین . اخی ایدك الله بروح الارواح! معلوم فرما که اصحاب صوفیه .

11092ـ ملك ۴۱۸۴/۳۷ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی ۱۲۵۸ (۲۸۱پ‌ـ۲۸۲ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

11093ـ مجلس۳۰۶۷/۴۰: شکسته نستعلیق خوش۱۲۶۵ (ص۱۴۷). در۱۲سطر، همراه ۹۰گفتار دیگرازهمو، آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۱۰: ۵۹۶] .

روحیه

از شاه نعمت الله ولی که در بالا یاد شد . مثنویست در نسخهٔ ۴۲۶۲ ملك پیرامن ۱۳۶ بیت. این جز «رسالهٔ روحیه» اوست‌که درجلد سوم (ص ۱۳۷ ـ ۱۳۸) چاپ دکتر نوربخش بچاپ رسیده است. آغاز: الا ای‌آنکه هستی سالك راه ـ بیا بامن بگو اسرارالله .

11094ـ ملك۴۲۶۲/۱۱۸: نستعلیق محمد جعفر فرزند افتخارخان نعمت اللهی با تاریخ۱۱۱۱ درشمارهٔ پیش ازآن بهمین خامه، شمارهٔ۱۱۸مجموعهٔرسایل‌او(۲۱۶پ‌ـ۲۲۵پ) [رؤیت].

روحیه = رساله دربارهٔ روح

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی .

11095ـدانشگاه۲۹۲۰/۱۵: محمود فرزندمحمد، ۸۷۱درهرات (ص۱۳۰ـ۱۳۳) همراه «آداب درویشی:9271» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۷] .

11096ـ بادلیان۴۷۶ Sal: باتاریخ ۱۰۱۲ دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ۱۱۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۳] .

11097ـ سنا ۳۷۲/۴ : نستعلیق با

تاریخ ۱۰۶۶-۱۰۸۸ دردفتر. این نسخه در (ص ۳۹۹) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

11098ـ **الهیات** ۶/۵۷۳ د : نسخ رجب **۱۱۹۴** دراصفهان (۱۵۱-۱۶۳ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۳۳] .

11099ـ **دانشگاه** ۲۱/۲۸۳۱ : سدهٔ **۱۳ - ۱۴** (ص۲۶۰ - ۲۶۶) در فهرست بنام «صور روحیه» یاد شده است همراه «اصول : 9587» وجزآن. [ف.دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۲] .

11100ـ **سنا**۳/۱۴۹: تاریخ یادنشده با۲۳گفتار دیگراز همو (ص۵) [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۴] .

روزی باجماعت درویشان

از سهروردی، یحیی، که یاد او در «آواز پرجبرائیل : ۱۰۱۵» گذشت. این گفتارهمراه «رسالةفی‌حالةالطفولیه: ۱۱۷۴» ازهمو بکوشش دکتر مهدی بیانی ۱۳۱۷ خ چاپ شده است .

بنگرید : ف. مشار : ۶۹۹.

11101ـ **تهران** ، ملی ۹/۹۹۲ : با تاریخ **۶۵۴ - ۶۵۹** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷ - فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۳۰۰] .

روضات النور = نفحات النور

روضة الاحباب

از عطاءالله .

11102ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۴قف ۷۹: نوشتهٔ **۹۶۷** ، ۷۷۰ص [مخطوطات سرفرازعلی: ۴۷] .

روضة الخیال

از جلیلی، در سیر و سلوك صوفیانه [ن . طرازی]. **آغاز:** منت بی منتهی منعمی را عم منه، که ازخوان بی‌کرانهٔ خود ما را نعم بلاـ غایت...

11103ـ **قاهره**، دارالکتب : ۵ ـ م تصوف: نوشتهٔ ولی‌الدین بروسوی مشهور به ـ قواقلوزاده، محرم **۹۶۱**، ۱۸۳ گ ۹س، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۸۰].

روضة الریاحین

ازدرویش‌علی‌بوزجانی، نگارندهٔ «رشحات القدس : ۱۱۷۶» درسیرت شیخ احمد ژنده پیل جام. درمقدمه‌درچهارفصل وسه‌مقصد. (بنگرید سیرت فرزندان ژنده‌پیل از همو). که بکوشش دکترمؤید بسال ۱۳۴۵خ بچاپ رسیده است .

بنگرید : راهنمای‌کتاب گفتارآقای‌دانش پژوه‌دربارهٔشیخ‌جام‌وآثاراوس ۱۰: ۳۹۴، ۳۹۶

11104ـ **تاشکند** ۸۶۳: نوشتهٔ‌شکرالله فرزند محمدصالح، در**۱۲۴۱**، درفهرست بنام «مناقب اولاد شیخ الاسلام احمد جام» یاد شده [ف. تاشکند ۴: ۱۶۴ ـ راهنمای‌کتاب، گفتار آقای دانش پژوه س ۱۰ : ۳۹۴ ، ۳۹۶] .

11105 ـ **دانشگاه** ۲/۲۶۰۷ فیلم : بدنبال «سیرت فرزندان ژنده‌پیل» که در ۹۲۹ نگاشته شده است. [فیلمها ۱ : ۷۱۹] .

روضة العارفین

ازمحمد فرزندعنایت‌الله بسطامی بایزیدی فقیه صوفی، که‌بروزگار شیخ بهائی (م۱۰۳۰) می‌زیسته است، درحقیقت طریقت تصوف وذکر مقامات واحوال سالکان ، در نه باب و هریك درچند فصل درمحرم ۹۹۴ بانجام رسانده‌است

آغاز: زیباترین رقمی که موحدان صوامع معرفت دیباجهٔ کتاب شهداالمقربون سازند ...

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۳۹ (اجازه) ۱۱: ۲۹۸ . روضات الجنات ۴۱ ، ۳۵۹. ریحانة الادب ۱ : ۱۳۸ .

10106ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۰۳: نوشتهٔ محمد مهدی حسینی کشمیری، سدهٔ **۱۱**، بایادداشت**۱۱۹۹**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۱ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبائی ـ نسخه ها ۵ : ۴۱۳]. روضة العارفین است نه‌عابدین که در«نسخه‌ها» یاد شده .

11107 ـ **سپهسالار** ۱/۱۳۴۴ : نستعلیق عبدالوهاب فرزند خواجه شاه منصور نیشابوری**۱۰۷۰** دراشرف مازندران ودر۱۰۷۵ نواقص آنرا در بسطام رفع کرده ،آغازچندسطر افتاده(ص۱ـ۲۵۰) [ف. سپهسالار ۵ : ۷۳] .

11108ـ **سپهسالار** ۱۸۶۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۴ گ ۱۸ س [ف. سپهسالار ۵ : ۷۳] .

11109 ـ **مجلس** ۶۵۶ : نستعلیق تاریخ‌یاد نشده، آغازکمی‌افتاده ، ۲۰۹ گ۱۷ س [ف. مجلس۲:۴۱۷]. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۲۳۸ هست [فیلمها : ۱۱۱] .

روضة العاشقین

به‌نثرونظم دربارهٔ عشق ، برای دوستی از اخوان‌صفاکه نامش‌را به‌معما برده‌است. **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیحد و حصر پادشاهی را که منشأ اندیشه را مثال داد...امابعد، چنین‌گوید مقرر این مقاله ومحرر این رساله یعنی روضة العاشقین ...

11110ـ **ملك** ۴۰۵۶/۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، با تاریخ **۹۴۰** در دفتر (۳۰۶ ر ـ ۳۱۲پ) ۲۵س [رؤیت] .

11111ـ **ملك** ۴۰۵۶/۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۳۰۶ر ـ ۳۱۲پ) [رؤیت] .

روضة المذنبین وجنة المشتاقین

از احمدجام، ژنده‌پیل،که‌یاداو در«انیس التائبین :۱۰۵۴» گذشت . بنام سلطان سنجر (۵۱۱ ـ ۵۵۲)، درمحرم ۵۲۶ نگاشته است نام‌کتاب وفهرست ۲۳ باب‌آن در دیباجه آمده است .

11112ـ **مجلس** ۷۶۲۸ فهرست نشده نسخ متوسط تاریخ یاد نشده ، ۷۲ گ ۱۹ س [پیشگفتار چاپ مفتاح‌النجات : ۲۱] .

روضة الورد و نزهة اهل الورد

از ناشناس، وصفی است عرفانی ازگل که نگارنده بسال ۶۹۹ هنگامی‌که برخاك پیرخود ابوزاهد بوده ، به‌الهام از همو نگاشته است . این ابوزاهد را خلیفه‌ای بنام عزالدین عبدـ الرحمان بوده است. این‌گفتار درش۲۴ مجلهٔ آستان قدس چاپ شده‌است. **آغاز:** حمدبیحد حضرت ذوالجلالی را که به موجب اعطاف در بسیط اطراف گل .

11113ـ **رضوی** ۱۳۸حکمت : نسخ تاریخ یادنشده، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، ۸ گ [ف. رضوی ۱ : ۴۴] ،

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۰۶ ـ راهنمای کتاب ۹ : ۵۴۹ .

11114ـ **رضوی** ۱۳۸ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده وقف ابن خاتون در ۱۰۶۷ ، ۸ گ، سطرها گوناگون [ف. رضوی ۱:۴۴].

رؤیت = رسالهٔ . . .

از سید محمد حسینی .

11115ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ۱۳ : تاریخ یادنشده (ص ۱۹۶ ـ) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۴] .

ره انجام = انجام

از صاین‌الدین علی ترکه ، که یاد او در «شق‌القمر : ۳۲۳» گذشت. دریك مقدمه و دو وصل ویك خاتمه . **آغاز:** بعد از حمد بیحد

خدایی‌که در سرحد بدایت بحکم آفریدگاری هرذره ازذرات کاینات .

11116ـ مجلس ۲۸مج : نسخ ۱۷ ذیقعدهٔ **۸۲۸** درمجموعه رساله‌های ترکه‌که افرودگیهایی بخامهٔ‌اودارد[فرهنگ‌ایران‌زمین، دانش‌پژوه ۱۳۴۶: ۳۱۰]. آغازبرابر نمونه.

11117ـ مجلس ۷مج : در جلدیکم مجموعه رساله‌های او مؤرخ ۳ محرم **۹۰۳** [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

11118 ـ تهران ، ادبیات ۳۲۶/۶ جوادی : نستعلیق ۲ ذیقعدهٔ **۱۰۸۸** همراه ۹ گفتاردیگرازهمو، آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام «مقصودازعلم تصوف وحروف» یادشده‌است [ف. ادبیات ۳ : ۵۱] .

ریاضت ومجاهدت = رساله‌در...

ناشناخته. **آغاز:** حمدله . . . امابعد ، چون بنای‌ایمان وایقان برریاضات ومجاهدات است .

11119ـ دانشگاه ۳۴۹۷/۸ : نسخ حسین علی‌حیرت‌ذهبی خراباتی‌زنجانی **۱۳۱۵** (ص ۱۹۱–۱۹۸) [ف. دانشگاه۱۱: ۲۵۰۶].

ریاض العاشقین

ازهدایت، دربخش سیرخواهدآمد .

ریاض المذکرین

از مولاناکلان [ن.طرازی] . شاید محمد باباکلان مفتی‌نگارندهٔ«خلاصة‌الحساب: ۱۷۰» باشد. **آغاز:** الحمدلله‌الذی شید بقدرته قصور الاصباح.

11120 ـ قاهره دارالکتب،۲۸تصوف فارسی طلعت : نستعلیق **۱۲۳۶** ، آغاز برای نمونه از این نسخه یاد شد ، ۲۶ گ ۱۳ س [مخطوطات۱ :۲۸۵] .

ز

زاد آخرت

ابوحامدمحمد غزالی،که‌یاد اودر«اباحیه ۷۲۶» گذشت. درآداب وعبادت وسیر و سلوك باعنوانهای فصل، فصل: فصل۱ـ دنیا را باطنی است و ایزد تعالی آفریدگار ۲ ـ زاد آخرت چیست وبدرقه چیست ۳ـ معنی کلمهٔ لااله‌الاالله محمد رسول‌الله ۴ـ این قدر که گفته شد ایمان بدین است ۵ـ چون ازخواب بیدارشوی جهد کن‌که پیش‌ازصبح بود... آداب وضو، طهارت غسل، تیمم، رفتن به‌مسجد، ازمسجد بیرون‌شدن امامت و اقتدا، روزه ، معاصی گوش و چشم و مضار دروغ و ریا، آداب صحبت ، آداب اهل علم، آداب‌متعلم، آداب‌فرزند، آداب برادران ودوستان. **آغاز:** حمدله . صلاة . قال الشیخ الامام... حمدله. صلاة. بدان‌ای‌غافل ومسکین که تومسافری وازراه وزادراه وازبادیه‌که براه داری غافلی ومنزلگاه.

11121 ـ مجلس ۵۵۵۲ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زرین، جیبی [رؤیت] .

زاد الروح

از مریخ قاجارکه گویا درج۱/۱۲۵۳، بنام محمدشاه قاجارنگاشته‌است [عبدالله‌انوار] گفتاریست دربارهٔ عشق و عقل بروش عرفانی . **آغاز :** کی‌تواند گفت کسی اسرار عشق ـ هم زعشق وکار عشق و بارعشق .

11122ـ تهران، ملی۲۵۹۰ف:شکسته نستعلیق ج۱/**۱۲۵۳** گویـا بخامهٔ نگارنده ، ۱۲۱ گ ۹س [ف. ملی ۲ : ۴۵۸] .

زاد السالك = سلوكيه = زاد - السالكين

از ملا محسن فيض كاشانى ، نگارندهٔ «تفسير آيهٔ امانت : ۵» وجز آن. درسير وسلوك ميان سالهاى ۱۰۳۰ - ۱۰۴۰ نگاشته است ، ودرآن۲۵امردا براى‌رسيدن به‌كمال يادكرده است وبكوشش‌آقاى جلال‌الدين محدث‌ارموى در ۱۳۳۱خ چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله وسلام على عباده‌الذين اصطفى. اما بعد، چنين گويد خاك راه سالكان طريق حق... ازكيفيت راه حق پرسيده بودند .

بنگريد: ذريعه۱۲: ۲ـف. مشار: ۸۷۱.

11123 ـ **دانشگاه** ۲۸۹۶/۱۵ : نستعليق احمد فرزند محمد طاهر ، ۱۷ج۲/**۱۲۱۸** (ص۱۹۷ - ۱۹۹) [ف. دانشگاه۱۰: ۱۷۴۵] .

11124 ـ **سپهسالار** ۶۵۴۶/۲: نسخ محمد فرزند حاجى‌هاشم‌كهنويه ازكشتزارهاى هفتگانهٔ سيمرم ، **۱۲۵۵** (۶۴پ - ۷۳پ) در فهرست بنام «سلوك» يادشده است، آغازبرابر برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۱۱۶] ،

11125 ـ **مجلس** ۱۸۰۳/۳۰ : نسخ **۱۲۶۷** (ص ۳۰۱ - ۳۱۲) آغاز برابر نمونه درنماى نسخه «سلوكيه» ناميده شده است [ف. مجلس ۹ : ۳۱۰] .

11126 ـ **نجف** ، شيخ ابراهيم كنى : نوشتهٔعلى فرزند اسماعيل فرزند زين‌العابدين سنجانى غروى، ۱۵ شوال**۱۲۹۷**، آغازبرابر نمونه [ذريعه ۱۲ : ۲] .

11127 ـ **تهران** ، ملى ۶۶۷/۲ ف : شكسته نستعليق، باتاريخ رجب **۱۳۰۷** دردفتر آغاز برابرنمونه (ص۶۵ - ۸۷) [ف. ملى۲: ۱۶۹] .

11128 ـ **مجلس** ۵۰۸۷/۷: نستعليق و نسخ محمد على از طلاب مدرسهٔ سپهسالار ، **۱۳۳۰** (۱۳۹پ-۱۴۷پ) گزيده‌ايست از آن

11129 ـ **سپهسالار** ۵۸۳۸/۶:تاريخ ياد نشده (۸۱-۸۴پ) آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام «سلوك»يادشده، درپايان فائده از نجم‌الدين‌كبرى [ف. سپهسالار ۵ : ۱۱۶] .

11130 ـ **نجف** ، آقا بزرگ تهرانى : گزيدهٔ آنست از پدرم نگارندهٔالذريعه وبخامهٔ خود ايشان ضمن‌مجموعه‌اى‌كه همگى‌رساله‌هاى آن بخامهٔ نياى‌ما محمد رضا فرزندحاج‌محسن تهرانى است [ذريعه ۱۲ : ۳] .

11131 ـ **قم** ، سيد شهاب‌الدين‌تبريزى تاريخ ياد نشده، همراه ۷ گفتار ديگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۳۸۷] .

زاد السالكين

ازعلى اكبرشيرازى متخلص‌به‌سارى، گويا ازسدهٔ سيزدهم. گفتاريست عرفانى به‌نظم ونثر **آغاز:** حمد با معرفت حقايق و ستايش بى‌قيد وعلائق، وشكر بادقايق قادر .

بنگريد : ذريعه ۹ : ۴۱۵ -- فرهنگ سخنوران : ۲۵۴ .

11132 ـ **ملك**۶۳۱۸/۱: نستعليق‌سدهٔ **۱۳** ، ضمن «كليات» او (۲پ - ۱۳پ) متن و سپس هامش [رؤيت] .

زاد العارفين

از خواجه عبدالله انصارى (۳۹۴-۴۸۱) نگارندهٔ «الهى نامه :۱۰۴۸» وجزآن .

11133 ـ **مراد ملا** ۱۷۹۶/۱۴ : با تاريخ **۸۵۲** دردفتر (۲۷۱-۲۸۳). **فيلم**آن دردانشگاه ش۴۸۳ هست [فيلمها ۱ : ۴۹۱].

11134 ـ **الهيات**۵۷۳/۱۰د: نستعليق سدهٔ **۱۱** (۱۸۷پ - ۱۹۰پ) ، پايان افتاده

[ف. الهیات ۱ : ۳۳۴] .

زادالمتقین فی سلوك طریق الیقین

ازعبدالحق دهلوی ، نگارندۀ «تکمیل ـ الایمان : ۹۲۵» و جز آن. درمناقب شیخ علی متقی جارالله وشیخ عبدالوهاب متقی بسال ۱۱۹۷ نگاشته است .

11135ـ **آصفیه** ۱۵۲۳ تصوف: نوشتۀ **۱۲۹۸** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲] .

11136ـ **موزۀ بریتانیا** ۲۱۷ Or: تاریخ یادنشده، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۴۸۷ هست [فیلمها : ۱۱۴] .

زاد المسافرین

از ناصرخسرو قبادیانی ، که در ص ۷۹۹ گذشت. و اینك دونسخۀ دیگر .

11137ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۱۱۹: نستعلیق خوش ۹ج ۲/ **۱۳۱۱**، ۳۹۷ص [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

11138ـ **مجلس** **۵۵۷۴**: نسخ محمد علی عبرت نایینی مصاحبی ، **۱۳۳۹** بدستور حکیم الملك، مقابله شده با هفت نسخه، زرین آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۷ :۳۷] .

زاد معاد

از امام فخررازی ، به حضرت بامیان در پاسخ تعزیت نامه‌ای که سلطان تاج الدین در مرگ پسرش نوشته بود، در ده باب [دانش ـ پژوه] باید همان «روحیۀ : ۷۹۶» او باشد .

11139ـ **ایاصوفیا** ۲/ ۱۰۵۲: نوشتۀ چهارشنبۀ ۳ ذیقعدۀ **۶۸۶** (گ ۱۸ـ۳۲). **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۷۰ هست [فیلمها ۱:۴۴۷].

زاد المقوین

وابکنوی، دربخش اخلاق خواهد آمد.

زبدة الحقایق = تمهیدات

زبدة الحقایق = مبدأ و معاد

از عزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت . در دو باب ، گزیدۀ «مبدأ ومعاد» اوست. این گفتار درهامش «اشعة اللمعات » جامی همراه « مبدأ و معاد » بسال ۱۳۵۳ در تهران به‌چاپ سنگ رسیده است .

آغاز: حمدله. . امابعدچنین گوید اضعف ضعفا وخادم الفقرا عزیز بن محمد النسفی.

بنگرید : ف. مشار : ۸۷۶ .

11140ـ **موزۀ بریتانیا** ۲/ ۷۷۲۱ Or: مؤرخ **۹۷۸** [ترجمۀ ایرج افشار ـ نسخه ها ۴ : ۶۶۱] .

11141 ـ **مجلس** ۹/ ۲۴۳۲ فهرست نشده: سدۀ **۱۱** با تاریخ **۱۰۶۹** (ص ۲۳۳ ـ ۴۰۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

11142ـ **یزد،** علومی ۱۲مج: نستعلیق سدۀ **۱۱**، [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۷] .

11143ـ **مجلس** ۵/ ۲۴۳۰ فهرست نشده : نوشتۀ **۱۲۷۹** (ص ۸۰ـ۱۳۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰].

11144ـ **سپهسالار** ۵/ ۲۸۴۳: تاریخ یادنشده، (۲۱۱پ-۲۴۲ر) [ف.سپهسالار ۵:۸۶]

11145ـ **قاهره،** دارالکتب ۳۷ تصوف فارسی طلعت : بی‌تاریخ ، آغاز برابرنمونه ، ۲۷گ ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۲۸۷] .

زبدة الحقایق

ناشناخته .

11146ـ **آصفیه** ۱۴۴۳ تصوف: تاریخ ونشانی دیگریاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۸].

زبدة الطرایق الی الله

از درویش علی فرزند یوسف کوکدی

(کرکدی، کرکهری، کرکری) ، گزارش من عرف نفسه عرف ربه بسال ۸۰۵ درشانزده باب [دیباجه] نگاشته است. نسخهٔ ۶۰۹۶ ملك در درهشت باب است: ۱ـ درارادت ۲ـ درمحبت ۳ـ فتوت ۴ـ توکل ۵ ـ تجرید ۶ ـ توحید ۷ـفقر ۸ـفنا. **آغاز:** شکروسپاس آن خدایی راکه هستی‌ازاوست وقیام هرموجود... امابعد این‌چند کلمه است در معرفت سلوك راه حق .

بنگرید : ذیل کشف الظنون ۱ : ۶۱۱ .

11147ـ **قاهره،** دارالکتب۶ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ محمد در **۸۸۸** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست‌نسبت نگارنده‌کرکبری وکتاب ۱۶ بابی یادشده (گ۷ ـ ۴۷) ۱۷ س [مخطوطات ۱ : ۲۸۹] .

11148 ـ **تهران** ، سعید نفیسی ۵۱ : نستعلیق سلطان علی فرزند سلطان احمد کابلی ع۲/**۹۸۹**. درفهرست‌نگارنده‌کوکدی وکتاب ۱۶بابی یادشده است. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۶۳۸ هست [فیلمها : ۱۱۵] .

11149ـ **ملك** ۶۰۹۶/۱۲ : نسخ با تاریخ **۱۱۷۴** در دفتر ، آغاز برابر نمونه (۱۶۲ ر ـ ۱۷۱ ر) در نسخه نسبت نگارنده کرکهری یادشده [رؤیت] .

11150ـ **یوگسلاوی:** تاریخ یادنشده **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۰۱۶هست، درفهرست نگارنده کرکری ودر۱۶باب یادشده [فیلمها: ۶۳۹] .

زبدة المعانی

باعنوان «من‌زبدة المعانی لعین القضاة ـ الهمدانی» به‌نظم ونثر ونامبوب ، در گزارش من‌عرف نفسه فقدعرف ربه. **آغاز :** حمدله . اما بعد ، ای‌عزیز معذور دار قاضی همدانی را ازکجا واین سخن‌آنرا ازکجا... رباعی : ما را بجزاین جهان ، جهان دگرست .

11151ـ **ملك** ۶۰۹۶/۱۱: نسخ با تاریخ**۱۱۷۴**دردفتر(۱۲۳پ-۱۳۸ر)[رؤیت].

زنگ = در باب ...

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

11152ـ **سنا** ۱۴۹/۱۷ : تاریخ یاد نشده (ص ۱۵۹) با ۲۳ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵] .

زینة العاشقین

ازعلی‌فرزندمحمود فرزندالحاج[دیباجه] درپنج قاعده ویك خاتمه، دربارهٔ عشق ، به‌نظم ونثر. نام نگارنده و کتاب و شمارهٔ بخشها در دیباجه آمده است . **آغاز :** حمد و سپاس آفریدگاری‌که سینهٔ بیدلان مستمند را ...

11153 ـ **ملك** ۴۷۱۹/۴۳: نبشتهٔ **۱۲۲۷** (۱۶۰پ ـ ۱۶۴ر) [رؤیت] .

س

السائر الحائر الواجد الی الساتر الواحد الماجد = رسالة...

از نجم‌الدین کبری ، نگارندهٔ « آداب صوفیه :۱۱۰۲» وجزآن. ترجمهٔ «رسالة الهائم الخائف من لومة اللائم الطالب بقلبه الهارب بقالبه » (نسخهٔ ۵۹۸/۲ مجلس) خود اوست درده شرط راه رفتن وسلوك. ترجمه‌ای ازاین گفتار بنام «شفاءالصدور» خواهدآمد. **آغاز:** سپاس خداوندی را که خلق را از عدم بوجود

آورد، وبعضی از خلق را ببعضی تفضیل کرد.
بنگرید: ف. مجلس ۲: ۳۵۴.

11154ـ **تهران،** خانقاه شاه نعمت‌الله: باتاریخ ۹ج**۸۲۳** دردفتر، زرین، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای دکترقاسمزاده].

11155ـ **شهیدعلی پاشا۴/۱۳۹۳**: تاریخ یاد نشده (۲۵ر ـ ۳۸ر). **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۱۸ هست [فیلمها: ۵۱۴].

11156ـ **دانشگاه ۱۸/۳۶۵۴**: نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی**۱۲۲۲ـ۱۲۲۴** برای آقامحمد علی فرزند حاجی حسین رشتی (۴۹ر ـ ۵۳ر) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۶۴].

سبحات

ازشاه عبدالقادر فخری، نگارندهٔ «بضاعت فخریه: ۱۰۶۴» وجز آن.

11157ـ **آصفیه۱۵۳۳** تصوف: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴: ۱۸۲].

11158ـ **آصفیه۱۲۶۰** تصوف: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴: ۱۸۶].

سبل المحققین

از سیدمحمد یوسف حسینی.

11159ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۲ق۱۳: نوشتهٔ محمدجعفر، **۱۳۱۰**، ۲۶۴ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۳۶].

11160ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۲ق۱۲: تاریخ یادنشده، ۳۶۰ص [مخطوطات سرفراز علی: ۳۶].

سجدات

از شاه نعمت‌الله درص ۱۱۵ گذشت.

رسالهٔ سجدهٔ تحیة

از وجیه‌الدین گوپا موی سهروردی.

11161ـ **آصفیه ۳/۷۰** مجامیع: مؤرخ **۱۲۴۴** [ف. آصفیه ۳: ۷۵۴].

سخن اهل وحدت

از عزیزنسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف: ۱۰۰۹» گذشت. باعنوانهای ای‌درویش که درمجموعه رساله‌های او (ص ۲۴۷ـ۲۵۹) چاپ شده است. **آغاز:** حمدله ... اما بعد، بدانکه‌وجودیکی بیش نیست، وآن‌وجودخداست.

11162ـ **مجلس ۲۰/۴۹۴۹**: شکسته نستعلیق‌محمدجواد طبیب‌تهرانی (نجم‌الحکما) **۱۳۱۴** (۷۲ر ـ ۷۳پ) [رؤیت].

سخنان اهل وحدت = ملك و ملکوت

سخنان خواجه زین‌الدین

درپاسخ نوشتهٔ قاضی صفی بن‌علی ویذگلی

11163 ـ **دانشگاه ۱۶/۲۴۰۱**: نستعلیق سدهٔ **۱۱** رضا فرزنـد موسی کشمیری (۱۹۰ ـ ۱۹۱) [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۱۵].

سخنان محمد قلیا و عبدالجبار همدانی

ناشناخته.

11164ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۱۲/ ۳۳۱: نسخ و نستعلیق و شکستهٔ محمد علی فرزند آخوند ملا احمد، در قم با تاریخ ۲۹ رمضان **۱۲۶۴** دردفتر [نسخه‌ها ۲: ۱۱۲].

سخنان محمد حسینی

11165ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۲ق۲۷: تاریخ‌یادنشده، ۲۹۳ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۴۴].

سخنان نظام الدین و کلیم‌الله

ملفوظات حضرت نظام الدین (اولیا) و

شیخ کلیم‌الله جهان‌آبادی .

11166ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۱ قف۹۳: تاریخ یادنشده، ۳۲۴ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۴] .

سخن راست

که از روی «فصل الخطاب» محمد پارسا ساخته شده است .

11167ـ بادلیان ۱/۲۴۹۵ ـ ۱۲۲ P : فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۳۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۴۳] .

سخنوری

مجموعه سرودهاییست که سخنوران پاطقها وقهوه‌خانه‌ها می‌خوانده‌اند ، وبروش پرسش و پاسخ است وعامیانه، ودرستایش خاندان پیامبر با یادکردن بسیاری از اصطلاحات درویشان و سخنرانان ، نام و تخلص برخی ازسرایندگان را نیز دارد .

بنگرید : گفتار دکتر محجوب درمجلهٔ سخن دربارهٔ تاریخ سخنوری .

11168ـ دانشگاه ۴۳۶۲: نسخ‌راسته وچلیپا، سدهٔ ۱۱ـ۱۲، ۲۷گ، آغازافتاده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۳۱] .

سخنی از برهان الدین سافرجی

از شیخ برهان الدین ساغرجی.

11169ـ ملت افندی علی امیری ۱۰۱۷/۷ : باتاریخ ۸۵۵ در دفتر (۲۸پ ـ ۳۵ر) . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۷۲ هست هست [فیلمها ۱ : ۴۸۷].

سدرة المنتهی والعطیة العظمی

از سید محمد عبد الحسیب عاملی علوی فاطمی ، نگارندهٔ «عرش سماء التوفیق : ۵۳» وجزآن. دراصول‌دین بشیوهٔ عرفانی، درده‌ارشاد ۱ـ اثبات‌واجب‌الوجود ۲ـ حمدوثنای ایزدی ازوجه‌سورهٔ‌سبع‌المثانی ۳ـ تمهید قواعدعنایت ابدی ۴ـ مراتب قضا وقدر ۵ ـ اثبات وجوب پیامبری ۶ـ شبهات مخالفین ۷ ـ امامت ۸ ـ شبهات مخالفین و عصمت ۹ ـ اصول اعتقادی برنهج یقین ۱۰ـ مبدأ و معاد . باعنوانهای : سدرهٔ قدسیه، سدرهٔ نوریه ، سدرهٔ وجودیه ... در ۲۰ ج۱۰۶۲/۲ بنام سلطان عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ـ۱۰۸۳) بانجام رسیده است. **آغاز:** الحمدلله الواحد القدیم المنان الکریم الاحد القیوم‌الدیان الحکیم الذی‌انزل .

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۱۵۴.

11170ـ مجلس ۳۴۹۲ : نسخ سدهٔ ۱۲ـ۱۳ ، آغاز در دیباجه و انجام در ارشاد ۱۰ افتاده، ۷۳۴ص ۱۹س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۵۲] .

11171ـ نجف، آقا محمد خوانساری : تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، بنام مقرب الخاقان حکیم محمد داود نگاشته شده [ذریعه ۱۲ : ۱۵۴] .

11172ـ رضوی ۷۵۲ حکمت: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۳۰۹گ ۲۱س [ف. رضوی ۴ : ۱۶۲] . فیلم آن در دانشگاه ش۱۱۵۸ هست [فیلمها ۱ : ۱۱۷] .

11173ـ نجف، مدرسهٔ بروجردی: با حاشیه‌هایی دررد نگارنده [ذریعه۱۲:۱۵۴].

11174ـ تهران، آقای‌کمالیان: گویا بخامهٔ نگارنده، ناقص، ۳۳۸ص [ذریعه ۱۲ : ۱۵۴] .

سراج الانوار

ناشناخته .

11175ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲قف۳۹: نوشتهٔ محمد نصیرالدین ، ۱۲۸۵ ،

۶ص [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی:۳۶] .

سراج السائرین

از ژنده پیل احمد جام ، نگارندهٔ «انیس التائبین:۱۰۵۴» وجز آن. درسه‌جلد ۷۵ باب بسال ۵۱۳ درهفتاد ودوسالگی نگاشته است . آقای مؤید فهرست آنرا درمقامات احمد جام آورده است . گویا املای اوست نه نگاشتهٔ او بادیباجه‌ای‌که باید ازیکی ازمریدانش باشدکه در۵۱۳ وهفتاد ودوسالگی اونوشته است .

بنگرید: گفتارآقای دانش‌پژوه، راهنمای کتاب ۱۰ : ۳۹۴ ـ گفتاردکترمؤید، مقامات ۵۰ و ۳۵۶ .

11176ـ **ملك** ۴۲۶۵: تاریخ‌یادنشده در۲۴ باب، باید یك جلد از جلدهای سه‌گانهٔ آن‌باشد [پیشگفتار چاپ مفتاح‌النجات:۲۲].

سراج السالکین

گزارشی است بر یك کتاب در اعتقادات دراصول پنجگانه بروش شیعی صوفی که برای کارکیا سلطان محمد نگاشته شده‌بود . گزارش بنام شاه عباس (۹۹۵ـ۱۰۳۷) و امامقلی‌خان است ،که در ۱۶ رمضان ۱۰۳۱ بانجام رسیده است، شارح درآن از پدر خود که دوستار شاه وحاکم شهرلار بوده‌وآشوبگران‌لاراوراکشته‌اند (ص۱۹۵) وازنیای‌خودکه هشتاد سال‌قضای‌لار را داشته و همنام اوبوده، یاد می‌کند، همچنین از رسائل نجومی خود ، و با اینکه درگزارش خود مانند متن روش فلسفی و صوفیانه دارد ، از صوفیان زمان خود نکوهش کرده است . **آغاز** : (متن) الحمدلله الذی کرم بنی‌آدم بالنفس الناطقه للکلیات وفضلهم بالعلوم .

11177 ـ **دانشگاه** ۴۲۵۶: نستعلیق، پنجشنبهٔ ۱۱رجب **۱۱۰۴**، متن شنگرف ، آغاز درددیباجه افتاده، ۱۴۰گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۲۵] .

سراج السالکین

از شیخ علی کربلائی نگارندهٔ « انوار ـ الهدایة : ۵» و جزآن . برای شاهزاده مریم بیکم، دریك مقدمه وچند فصل، پس‌از «معراج السالکین» خود، دربارهٔاعتقادات‌صحیحه‌وآراء فاسدهٔ حکما وصوفیه نگاشته است، و میخواسته پس‌ازآن «جامع البراهین» بنگارد . در ذریعه آمده که ترجمه‌ایست از « معراج السالکین » خود او دراصول‌دین‌که درج۲/۱۰۹۷ بانجام رسانده است . **آغاز** : الحمدلله الذی شرح صدورنا بالاسلام... وبعد، چنین‌گوید .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۴۶ و ۱۲ : ۱۵۷

11178ـ **سپهسالار** ۶۶۶۳ : نسخ‌سدهٔ **۱۲**، ۶۱گ ۱۲س [ف . سپهسالار ۵:۹۹].

سراج الصالحین ومعراج الکاملین

ناشناخته .

11179ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۸۹۳ Or: سدهٔ **۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

سراج الطریق

ناشناخته. در سیروسلوك، درپنجاه باب . **آغاز**: سپاس بیقیاس غیرمتناهی ومنتهای بی‌ـ متناهی‌کماهی مبدعی را. . .

11180ـ **دانشگاه**۲۲۴۳/۳: نستعلیق محمدحسین‌فرزندمحمودقراباغی‌مهاجر **۱۳۲۹** (۱ـ۲۳۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۹۰۴] .

سراج العشق

از دستگیرعلی .

11181ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ق۱۶: تاریخ یادنشده، ۱۴۲ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۷] .

سراج القلوب

از ابونصر قطان غزنوی ازسدهٔ ۶-۷، نام اودرنسخه‌ها گوناگون آمده، درغرایب احوال گذشتگان و آفرینش زمین و آسمان و مسایل مذهبی بیشتر پاسخ به پرسشهایی است که جهودان از پیامبر کرده‌اند وبسال ۱۲۹۵ وپس ازآن چند بار چاپ شده. **آغاز:** الحمدلله العلی العظیم الجواد الکریم. المدبر القدیم ... این کتابی است اندر غرایب پیشینیان و عجایب گذشتگان وآفرینش آسمانها وزمینها .

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۱۵۹ ـ ف . مشار ۹۴۵ـ مؤلفین مشار ۵:۶۸۴ـ ف. مخطوطات ۱ : ۲۹۸ .

11182ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۸ ـ م تاریخ‌فارسی: نوشتهٔ احمدفرزند محمداسکویی در **۹۶۸** (گ ۱ـ ۱۰۰) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۹۸] .

11183ـ **پاریس** S. P۹۳: نستعلیق بابویه، در ج۲/**۱۰۴۳** ، ۹۸گ ۱۴س . در فهرست از خواجه ابونصر سعید فرزند محمد ابوالقاسم قطان غزنوی ودر۴۴ باب یاد شده. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۷۴۱ هست (بلوشه ش ۴۱) [فیلمها ۱ : ۱۱۷] .

11184ـ **نجف** ، شیخ محمداصفهانی: نوشتهٔ **۱۲۶۴** ، آغاز برابر نمونه ، در نسخه نگارنده خواجه امام نصر فرزند سعد فرزند ابوالقاسم یاد شده [ذریعه ۱۲ : ۱۵۹] .

11185ـ **مدینه**، عارف حکمت ۳۱۲ ف : نستعلیق **۱۲۷۰** در فهرست نگارنده نصر فرزند سعید یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۸] .

11186ـ **دانشگاه**۳۳۰۹/۳: نستعلیق محمد علی فرزند قربانعلی اردبیلی با تاریخ **۱۲۸۰** دردفتر (۱۵۳پ-۱۸۶پ) آغازبرابر نمونه وانجام افتاده، درفهرست‌آمده: گویا از خواجه نصرفرزندسعد فرزندابوالقاسم باعنوان های سئوال وجواب وباید ۸۱ بند باشد و جز « سراج القلوب » غزنوی است [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۹۵] .

11187ـ **رضوی** ۵۵۳اخبار(۲۰۳۴) نسخ انجام افتاده، وقف نادرشاه ، ۳۱گ ۱۷ س. در فهرست نگارنده، ابونصر محمد فرزند قطان غزنوی یاد شده [ف. رضوی ۵ : ۹۹] .

11188ـ **قم** ، فیضیه ۱۶۳۵ (۲۲۷): نستعلیق تاریخ یادنشده، ۱۴۱ص۱۲س‌درنسخه نگارنده ابونصرفرزند محمد القطان المروزی یادشده . نسخه از باب یکم درکیفیت آفرینش آغاز ودرباب ۴۴درصفت‌کورسلیمان میانجامد [ف. فیضیه ۲ : ۷۳] .

سراج القلوب درتنبیه عاقلان و اهل دین

ناشناخته . **آغاز:** حمدله. بدان‌ای عزیز من،که بزرگان ومعتمدان دین این‌کتاب‌ساخته انداز اخباربزرگان، سراج‌القلوب‌نام‌نهاده‌اند

11189 ـ **بادلیان** ۲۸۸/۲ الیوت ۱۴۷۶ اته : نستعلیق [ف. اته: ۹۰۳]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۸۷۱هست [فیلمها ۱:۵۴۴]

سراج المعرفه ومنهاج الطریقه

ترجمهٔ «مصباح الشریعه» منسوب به امام صادق وگویا ازشفیق بلخی ، ترجمه وگزارش از محمدصالح فرزند محمدباقر روغنی ، زنده در ۱۰۹۴. نام متن و گزارش و نگارنده در دیباجه آمده است . **آغاز:** حمدله... و بعد، برضمایر ارباب بصایر پوشیده نماند که کتاب مستطاب مصباح‌الشریعه ومفتاح‌الحقیقه منسوب

بنگرید : ف . دانشگاه ۳ : ۴۹۵ ـ

مستدرك الوسایل ۳ : ۳۲۸ .

11190 ـ **سپهسالار** ۵۵۵۸/۲ : نستعلیق خـود نگارنده بـا خط خوردگی‌ها و افزودگیها، بایادداشتی‌درپشت کتاب‌که نگارنده شفیق بلخی وگزارش از محمد صالح... است. (۹۲پ ـ ۲۰۷پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۰۰]

سراج الوجود

از فریدالدین شکر گنج ، که « فواید ـ السالکین» او درهمین بخش خواهدآمد.

11191ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۲ق ۱۸ : نوشتهٔ میر محمد چشتی ، **۱۲۰۵** ، ۱۶ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۳۷]

سراجیه = رسالهٔ . . .

ازخواجه محمود فرزندعلی فرزندمحمود مرشدی‌کرمانی .

11192ـ **ایاصوفیا** ۳۹۹۷: نستعلیق فضل‌الله فرزند مرتضی‌موسوی رادکانی، نزدیك بپایان ج۱/**۸۲۹**، ۲۸گ ۱۱س . **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۱۵ هست [فیلمها : ۱۱۷] .

سرالاسرار فی التصوف

گویا از ملاحسن نگارندهٔ «تحفة الکمال ۷۵۴». مقصدیکم درسلوك است ومقدمهٔرساله، مطلب‌یکم‌درتقسیم وجود، مطلب‌دوم درآفرینش ارواح و اجسام ، مطلب سوم سلوك چیست . چهارم وحدت وجود. خاتمه در بهشت و دوزخ دنیا وعقبی. در مطلب دوم از «صناعات» میر ـ فندرسکی درگذشتهٔ ۱۰۴۰ یادکرده‌است [دانش پژوه] .

11193ـ **یزد،** جامع‌کبیر ۳۴۵/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، همراه «تحفة الکمال» ملا حسن، در فهرست‌آمده گویا هر دو از یك تن باشد. **فیلم** آندو دردانشگاه ش ۲۴۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۹ ـ نسخه‌ها ۴ : ۳۹۶] .

سر اکبر

از داراشکوه .گویا همان «اوپانیشاد» او باشدکه دربخش ملل ونحل خواهدآمد .

بنگرید : ذیل کشف‌الظنون۲ : ۱۰

11194ـ **پاکستان** ، دانشگاه اسلامی علیگره :   : شماره وتاریخ یادنشده، ۴۱۰ گ. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۱۴۲۵هست [فیلمها ۱۱۷] .

سر اکبر

ناشناخته. **آغاز:** الله‌اکبر، نقطه باهست چون سرقدیم. بسمله سبحان‌الله بزرگ خدایی است . . .

11195 ـ **دانشگاه** ۴۶۷۲/۱۵ : نستعلیق محمداسماعیل، در**۱۱۲۸** (۴۰۴پ ـ ۴۱۶ر] زرین [ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۲۴] .

سربال لذوی الحال

از علاء الدوله سمنانی ، نگارندهٔ «آداب السفره : ۱۰۱۱» وجزآن. درکشف‌الظنون با همین سرآغاز از کتاب او بنام « سربال البال فی اطوار سلوك اهل الحال » یاد شده است . **آغاز :** الحمدلله الذی شهدت الکائنات علی وجوب وجوده .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۹۸۶ .

11196ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱ ـ م مجامیع‌فارسی: نوشتهٔ‌خودنگارنده **۷۱۴**، آغاز برای نمونه یادشده (گ۲۲۷ ـ ۲۴۳) ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۲۹۹] .

سر التوحید = نکات

از شاه نعمت‌الله .

سر الخلافه

از محمد فرزند شیخ‌علی، در سه‌شنبهٔ ۲۸

۹۰۴/۱ع[عبدالله انوار]درراز آفرینش آدمی و سیروسلوک بروش و اصطلاحات عرفانی نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله الذی رشح الجواهر القدسی للترقی الی ذروة الکمالو وشحه بزینة التخلق .

11197ـ **تهران** ، ملی ۷۲۷/۳ ف : نستعلیق ریزگویا سدهٔ **۱۰** (ص۱۲۵–۱۹۴) ، [ف. ملی ۲ : ۲۳۳] .

سرسماع = رساله در. . .

از علاء الدوله سمنانی، نگارندهٔ « آداب السفره : ۱۰۱۱» و جز آن . برای یکی از شاگردان خود در شهر سمنان ، دربارهٔ سماع نگاشته است. **آغاز:** شکر سمیعی‌را وثنا نصیری را . . .

11198ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱ ـ م مجامیع فارسی : بخامهٔ خود نگارنده که در **۶۸۷** درحضور خواهان در سمنان نوشته است (گ ۱۸۹ ـ ۱۹۳) [مخطوطات ۱:۲۱۵] .

سرالعالمین و کشف مافی الدارین = سرالمکنون

ازابوحامدمحمدغزالی، نگارندهٔ «الاباحیه ۷۲۶» و جزآن . که در تهران بسال ۱۳۰۵ چاپ سنگ شده است. **آغاز:** الحمدلله الازل فی ربوبیته .

بنگرید : ذیل کشف الظنون ۲ : ۱۱ ـ مؤلفین مشار ۵:۷۲۶.

11199ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف۴۵۰/۱ : شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۶۳] .

سرعرفا

در درویشی وتصوف . گویا همان « رسالة فی بیان المروة و السخاوة و حسن الخلق من تصانیف روزبهان الشیرازی» که درفهرست مجموعه ص ع آمده است [دانش پژوه] .

11200ـ **تهران،** استادمینوی ۴/۱۱ باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۱].

سرگذشت خاتون آبادی و نقد تصوف

از سید اسماعیل فرزند محمدباقر خاتون آبادی (بنگرید : نوروزیه : ۳۶۵) که خود سرگذشت خویش‌را نگاشته و بردرویش‌مسلکان و مدعیان تصوف خرده‌گرفته است. **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیعدصانعی‌را سزدکه نفحات‌نفوس روحانی . . . امابعد ، برارباب عقل وفضل و مقارن .

11201ـ **مجلس** ۳۴۵۳/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۶۴ ـ ۳۶۶) همراه چند گفتار ازنگارنده [ف. مجلس ۱۰:۱۳۳۱] .

سرگذشت فیض

از جمال‌الدین نطنزی، درآن نشان داده که فیض‌کاشی (بنگرید : تفسیر آیت امانت :۵) صوفی نیست، درپنج نمونه: ۱ـ آنچه فیض در پاسخ محمد مقیم مشهدی نوشته ۲ ـ آنچه در فهرست‌کتب‌آورده ۳ـ آنچه در آداب السلوک یاد کرده ۴ـ آنچه در محاکمات نگاشته ۵ ـ آنچه درکلمات طریفه آورده . **آغاز:** رسالهٔ مولانا... چنین‌گوید محرر این‌رساله و مورق این مقاله جمال‌الدین النطنزی .

11202ـ **دانشگاه** ۴۲۸۲/۱ : نسخ دوشنبهٔ‌شوال**۱۰۸۸** (ص۱ـ۲۵) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۰] .

سرگذشت

سرگذشت وشرح حالات عارفان در بخش تاریخ، سرگذشتها خواهدآمد .

سر مکنون و در مشحون

از سالك العارفین، نگارندهٔ «آینهٔ گیتی نما ۱۰۱۷» که در سوم ماه سوم ۱۲۳۸ بانجام رسیده است. **آغاز:** ... هذاکتابنا ینطق علیکم بالحق، الحمدلله الذی فضلنا علی کثیر من عباده ... اما بعد، حقیر ... سالك العارفین مکشوف ضمیر. ... سالك می‌دارد.

11203 ـ **دانشگاه ۲۷۷۹/۲۵**: نستعلیق خود نگارنده همراه «آینهٔ گیتی نما»ی او (ص ۵۷-۱۴۴ر) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۳۳].

سری بهگوت

ازکتاب‌های هندیان.

11204 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ق‌ف۵۵ : بادوخامه یکی در ۱۲۱۵ و دیگر ۱۲۳۰ ، ۱۱۲ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۵۱].

سعادتنامه

ازسلطانمحمد ملقب به‌سلطانعلی گونابادی فرزند حیدر محمد نعمت اللهی (۲ج۲/۱۲۵۱- ۱۳۲۷) در اخلاق عرفانی، در یك مقدمه و دوازده فصل و یك خاتمه نگاشته و در ۱۳۰۸ چاپ شده است. **آغاز:** حمد وسپاس بیرون از حدوقیاس بیچند وچونی را سزاست که ساحت توحیدش.

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۱۸۱ ـ ف. فارسی مشار : ۹۵۹ ـ ریحانة الادب ۱ : ۲۸۱ ـ طرایق الحقایق ۳:۴۴۹.

11205 ـ **رضوی** ۷۵۴ حکمت: نستعلیق علی لنجانی نعمت اللهی ج۲/**۱۲۹۵**، آغاز برابر نمونه ۷۷گ ۱۹س [ف. رضوی ۴ : ۱۶۲].

11206 ـ **دانشگاه** ۳۱۶۰ : نسخ میرزا جان، **۱۲۹۵**، بدستور میرزا محمد حسین‌خان سررشته‌دار حضرت اقدس امجدوالا، ۹۱گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۲۶].

11207 ـ **سپهسالار** ۷۵۰۵/۱ : نستعلیق، پنجشنبهٔ ۷صفر **۱۳۰۴** (ص۱-۲۳۸) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۰۶].

11208 ـ **سپهسالار** ۶۴۷۰: نستعلیق محمد قزوینی فرزند عبدالمطلب خرقانی الاصل ۲۷ محرم ۱۳۶ **(۱۳۰۶)** آغاز برابر نمونه درفهرست آمده : بروزگارشاه اسماعیل ساخته شده(؟) و در خاتمه تاریخچهٔ دقیقی از اوضاع عصرخویش دارد ۱۶۴گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۰۵].

11209 ـ **دانشگاه** ۳۱۶۷/۴ : نسخ نزدیك **۱۳۰۶** (ص۱-۲۲۸) همراه باقصیدهٔ ملا علی درتاریخ این کتاب ۱۲۹۳(!) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۱].

11210 ـ **الهیات** ۳۱۱د: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۸۸گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۷۵].

سفرنامهٔ روح = روح و بدن

فضولی، درص۷۹۵ گذشت.

سفینة الاولیا

از داراشکوه، دربخش تاریخ وتذکره آید

سقانامه

از خواجه خضر.

11211 ـ **بادلیان**، Add . ۶۹/۱۹ نوشتهٔ ۱۶ع۱/**۱۲۰۱**. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳].

سکوت العاشقین

ازعلاءالدوله سمنانی، نگارندهٔ «آداب ـ السفره : ۱۰۱۱» وجزآن.

11212 ـ **آصفیه** ۱۶۶۷ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲].

سکینة الاولیا

از محمد داراشکوه، نگارندۀ «حسنات ـ العارفین : ۱۱۲۵» و جز آن . بسال ۱۰۵۲ نگاشته است .

بنگرید : استوری ۱ : ۹۹۸ ـ ایضاح المکنون ۲ : ۱۹ .

11213ـ **موزۀ بریتانیا** Or ۲۲۳ نستعلیق شرف‌الدین ملتانی ، ۲ محرم **۱۲۷۶** در ملتان ، بدستور کرنیل جارج ولیم هملتین صاحب بهادر وپسرزیدنت صوبۀ ملتان . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۴۷۵ هست [فیلمها: ۱۲۲]

سلامان و ابسال

از مولانا حسن گیلانی ، از روی گفتار خواجه نصیرالدین طوسی درگزارش «اشارات» ابوعلی سینا. **آغاز:** النمط التاسع فی‌مقامات العارفین بدانکه عارفان را اندر زندگی دنیا درجاتی ومقالی است .

بنگرید ذریعه ۸: ۳۳، ۳۵ و۱۲: ۲۱۳.

11214ـ **دانشگاه۳**/۲۰۹۶: نستعلیق سدۀ **۱۱** (۵ ر ـ ۱۱ پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۷۲۲] .

سلامان و ابسال

از محمود فرزند میرزاعلی، دریك مقدمه وسه فصل ویك خاتمه، درتأویل این داستان که درنمط نهم «اشارات» ابن‌سینا آمده و خواجۀ طوسی در گزارش خودآنرا گسترش داده‌است. **آغاز:** حمد وسپاس بیحد و قیاس مرواجب ـ الوجودی‌راست‌که از نهایت حکمت بالغه .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۳۳ و ۱۲ : ۲۱۳.

11215ـ **تهران** ، ادبیات ۱۵/۳۲۶ جوادی : نستعلیق **۱۰۸۸** [ف . ادبیات ۳ : ۵۴] .

سلامان و ابسال

11216ـ **دانشگاه ۹**/۲۶۲۱ : نسخ محمد فرزندعبدالحسین آل‌حسینی نجفی **۱۰۵۰** در فهرست آمده : ترجمه از حسین بن اسحاق نوشته از روی شیخ حسن لوکـری (؟) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۹۷] .

سلسلۀ چهارده‌خانوار = شجرۀ...

سلسلۀ خاکسار = عقاید . . .

سلسلۀ خرقۀ احمد شاه = نسبت خرقۀ . . .

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. نسبت‌خرقۀ احمدشاه فرزند بهمن‌شاه است. **آغاز:** نسبت خرقۀ سلطان الاعظم مالك رقاب الامم .

11217ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق **۹۶۶** (گ۶۶ر ـ ۶۶پ) [مخطوطات ۱ : ۲۷۳] .

سلسلة الذهب = سلسلة الاولیاء

از سید محمد نوربخش ، نگارندۀ «تفسیر آیت‌فمن‌کان یرجو: ۲۳» وجزآن. گفتاریست عرفانی باعنوان: ای عزیز : (بنگرید : کشف الحقایق ازهمو درهمین بخش). **آغاز:** رسالۀ سلسلة الذهب من تصانیف . . . الحمدلله الذی نور بانوار تجلیات ذاته وصفاته ... اما بعد ، بدان ای‌عزیز‌که مقصود ازخلقت آدم معرفةالله

1218ـ **دانشگاه۵**/۷۹۰۲: نستعلیق محمد فاضل روضه‌ای ، **۱۰۹۷** ، آغاز برابر نمونه، در نسخه « سلسلة الاولیاء » نامیده شده [یادداشتهای آقای دانش پژوه] .

11219 ـ **دانشگاه ۲**/۳۴۹۷ : نسخ حسین‌علی حیرت‌ذهبی خراباتی زنجانی **۱۳۱۵**

(ص۳۷-۴۶) آغاز برابر نمونه‌در فهرست «سلسلة الذهب» یادشده‌است [ف. دانشگاه۱۲: ۲۵۰۵].

سلسلهٔ ذهبیه = کرسی نامه

سلسلهٔ ذهبیه = نام اقطاب. . .

سلسلة الصدیقین

ناشناخته.

فرهاد معتمد ۱۰/ ۸۷: نستعلیق حسن خان جوهر، در ۱۰۵۴ [نسخه‌ها ۳: ۲۳۲].

سلسلهٔ طولیه و مراتب ثمانیه = اثبات. . . (در ص۷۲۷ گذشت)

سلسلة العارفین و تذکرة الصدیقین

از قاضی محمد فرزند برهان‌الدین.

11220- **کابل**، موزه ۷۷: نستعلیق زیبا، تاریخ یاد نشده، زرین [راهنمای کتاب ۱۰: ۵۲۳].

سلسلهٔ مشایخ درویش محمد

بدینگونه: حاجی محمد، حاجی حسین، میرسید محمد، شیخ اسحاق، محمود، علاءالدوله عبدالرحمان خلیق، احمد خرقانی، علی لالا، مجدالدین، نجم‌الدین، یاسرعمار، نجیب، ابوالفتح عارف، نساج، ابوالقاسم، علی ابوالبرکات، عبدالله جنید، سری، حضرت رضا **آغاز**: ای بنام تو افتتاح سخن - زانکه از توست عقل پیرکهن (بنگرید: سیروسلوك منظوم درهمین بخش).

11221 - **سپهسالار** ۷۰۷۶/۵: نستعلیق تاریخ یادنشده (۱۳۹ پ - ۱۴۱ پ) [ف. سپهسالار ۵: ۱۱۵].

سلسله مشایخ شاه اسماعیل

ناشناخته. زنجیرهٔ پیران این شاه است تا شیخ زاهد گیلانی و از او تا حضرت علی. **آغاز**: الاقتداء بالانبیاء و الاولیاء من سنن الاصفیاء، کالاقتداء بنور عین.

11222- **مجلس** ۹/۱۹۱۸: باتاریخ ۸۹۹ دردفتر (ص۸۵) [ف. مجلس ۹: ۶۰۲].

سلسله مشایخ شاه نعمت اللهی

از رحمتعلی شیرازی تا امام رضا.

11223- **الهیات** ۵/۳۰۷ج: نستعلیق عبدالکریم فرزند شیخ عبدالله مردوخی، رجب ۱۳۳۴، درنیم صفحه [ف. الهیات ۱: ۲۰۸].

سلسلهٔ مشایخ شاه نعمت الله = نسبت خرقه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. دربارهٔ زنجیرهٔ خرقهٔ خود واستادانش است و در میان شعرهایی نیزآورده است. دراین زنجیره ازشیخ عبدالله یافعی واو ازشیخ صالح بربری و او از شیخ کمال‌الدین کوفی... تا به حضرت علی و محمد می‌رسد. **آغاز**: الحمد علی نواله والصلاة... چون بمقتضای الارواح جنود مجنده فماتعارف منها ائتلف.

11224- **ملك** ۵۲۹۸/۲۰: نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب، غرهٔ ذیحجهٔ ۸۶۰ (پایان دیوان) شمارهٔ ۲۰ کلیات (۱۲۶ پ - ۱۲۸ رهامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

11225 - **دانشگاه** ۲۹۲۰/۳: نسخ محمود فرزند محمد، ۸۷۱ (ص۴۶)، درفهرست آمده: نسبت سیادت برای شاه نعمت‌الله، همراه «آداب درویشی» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۷۵].

11226- **قاهره**، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ ۹۶۶ (گ ۶۵ - ۶۶)

در فهرست «رسالهٔ طریقت» یاد شده است [مخطوطات ۱ : ۲۱۹] .

11227ـ سنا ۳۷۲/۵۴: نوشتهٔ ۱۰۸۴ همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو با نام «رسالة فی بیان نسبة الخرقه» [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

11228ـ ملك ۴۲۶۲: نستعلیق ۱۱۰۹ در مجموعه رساله‌های او (۵۷۱-۵۷۳) آغاز برابر نمونه، درنسخه بنام «نسبت خرقه» آمده است [رؤیت] .

11229ـ قاهره ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت: گردآوری درویش حسین کوثری ۱۱۵۳، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۷۳] .

11230ـ مجلس ۲۴۳۴/۶ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۲۵۹ (ص ۳۷۱ - ۳۷۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲] .

11231ـ مجلس ۳۰۶۷/۵۳: شکسته نستعلیق ۱۲۶۵ (ص۱۸۷-۱۸۸)، آغاز برابر نمونه ، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف . مجلس ۱۰ : ۶۰۰] .

11232ـ ملك ۵۱۸/۱۲: نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی، ۱۲۹۸ (ص۷۳ - ۸۰)، همراه «اصول 9586» از همو [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۵۳] .

11233ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۲۰ : سدهٔ ۱۳-۱۴ (ص ۲۵۸-۲۶۰)، همراه «اصول : 9587» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۲] .

11234ـ سنا ۱۴۹/۱۸ : تاریخ یاد نشده (ص ۱۶۲) با ۲۳ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵] .

11235ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه (۱۵۵ر-۱۵۶ر) [مخطوطات ۱ : ۳۰۲] .

سلسلهٔ مشایخ صوفیان

از فضل احمد فرزند نیاز احمد. گزارش زنجیرهٔ گروه نقشبندیان وقادریان وچشتیان است. **آغاز:** الحمدلله الذی نور قلوب المؤمنین بنورالایمان.

11236ـ قاهره، دارالکتب ۱۰۹ زکیه فارسی : نستعلیق ، بی‌تاریخ (گ ۱۴۴ ر - ۱۴۶پ مجموعه) [مخطوطات ۱ : ۳۰۳] .

سلسلهٔ مشایخ صوفیان

از سید محمد فرزند میر محمدعلی فرزند میرمظفرعلی فرزند پیرمحمد تقی شاهی مشهدی بن‌سدیر سبزواری... بن معروف کرخی . در ذکر چند سلسله وشرح خرقهٔ ایشان. **آغاز :** ذکرسلسلهٔ سدریهٔ‌سبزواریه ونوربخشیهٔ همدانیه که شعب سلسلهٔ علیهٔ ذهبیه‌انـد ، و منهم سلسلة العلية الصفوية والزاهدية، وکلاهما واحد و ـ الچشتیة والهندیة، والنعمة اللهیة،وداعی اللهیه، والکیلانیة کلهم شعب الذهبیة .

11237ـ دانشگاه ۴۶۸۹/۲ : سدهٔ ۱۳-۱۴ درتهران (ص ۲ - ۴) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۳۶] .

سلسلهٔ مشایخ صوفیان = طرق تصوف

رساله‌ای در بیان ... و انشعاب سلسله‌ها ازطریقت علویه ، ودرآن هفده سلسلهٔ طریقت را یاد کرده است .

11238ـ مجلس ۱۷۸۳/۵ : شکسته نستعلیق محمدحسین فرزند اسماعیل تفرشی ، باتاریخ ۱۲۴۰ (ص۹۰۷ دفتر،همه بیك خط) (ص۴۵۵ - ۴۵۷). **آغاز:** اول طریقهٔ فقر... [ف. مجلس ۵ : ۱۷۲] .

سلسلهٔ مشایخ صوفیان

ناشناخته . چند زنجیره از چند دسته از

صوفیان را دارد: دیلمی ، صابونی، سهروردی نوربخشی، حسینی، خوافی ، صفوی ، ذهبی ، چشتی، مولوی، نقشبندی، کمیلی، اردستانی ، هروی، قونوی، پیرحاجات، کوفی، روزبهانی کهنه پوش ، ماهرویی ، همدانی ، بکتاشی ، حیدری، قادری، نعمت‌اللهی، ودرپایان مثنوی است دربارهٔ نامهای پیران سلسله. ازمیرزا علی قهقوفی‌ملقب به ثابت علی که نگارنده آنرا در دنبال این‌رساله آورده است. **آغاز:** در بیان ترتیب و رجوع و اخذ طریقه و سلاسل صوفیه صافی‌طویه، برضمیرطالبان‌تحقیق پوشیده نماند

11239ـ دانشگاه۳۱۶۷/۶: نستعلیق ۱۳ ذیقعدهٔ **۱۳۰۶** (ص۲۴۶ – ۲۶۳) ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۱] .

سلسلهٔ مشایخ صوفیان

ناشناخته . دربارهٔ چهارده پیر و چهارده خانواده است واز سلمان فارسی آغاز می‌کند: صلبیان، گازاریان ، طیفوریان ، کرخیان ، حسنیان ، جنیدیان ، طوسیان ، فردوسیان ، سروریان ، زیدیان ، عیاضیان ، ادهمیان یا سرمیان. وازگروه شاه نعمت اللهی و اصناف و ومیان بسته‌ها ونکاتی‌ازتاریخ‌صوفیان ودرویشان دربردارد. **آغاز:** دربیان‌چهارده پیروچهارده خانواده .

11240ـ دانشگاه ۵۲۰۶/۳ : نوشتهٔ سدهٔ **۱۱-۱۲** (۱۹۳پ – ۱۹۶پ) درفهرست آمده (شجرهٔ پیران چهارده خانواده از پیامبر تاسلسله‌های‌صوفیان)گویا بانسخهٔ‌پیشین‌یکی‌باشد [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۵۱] .

11241ـ دانشگاه ۴۴۱۹/۴: نوشتهٔ میرزا محمدعلی‌شریف‌یزدی شاهرودی، **۱۳۱۵** **۱۳۱۷** (ص۵–۳۸) نشانیها ازاین نسخه است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۸۲] .

سلسلهٔ مشایخ طریقت

دربخش تاریخ خواهدآمد .

سلسلهٔ مشایخ طریقت=ارشادنامه

سلسلهٔ مشایخ نقشبندیان=طبقات نقشبندیه

سلسلهٔ مشایخ قادریه

11242ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۱۳۴ : تاریخ یاد نشده ، گفتاریست در طریق‌بیعت سلسلهٔ قادریه [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۳۸] .

سلسلهٔ مشایخ نقشبندیان

ازخالدکرد، ضیاءالدین‌خالد فرزندحسین شهرزوری ، درگذشتهٔ ۱۲۴۲، واین جزگفتار دیگراوست‌که درپایین‌یادشده. نظمی‌است سست در آن پیران‌گروه نقشبندی را برشمرده است. **آغاز:** الهی‌بحرمت‌آن شفیع‌المذنبین‌سرچشمه صدق و صفا سید اولادآدم مصطفی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۸۳ .

11243ـدانشگاه۴۲۴۳/۳: نستعلیق **۱۲۶۹** (ص۸۰-۸۴) همراه «سلسلهٔ‌نقشبندیه» ازهمو، وشعرهایی نیزازو [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۳] .

سلسلهٔ مشایخ نقشبندیان

ازهمان خالدکرد، که درپیش از این یاد شد. و این‌گفتار دیگر اوست. **آغاز** خداوندا بحق اسم اعظم – بنور سید اولا دآدم .

11244 ـ دانشگاه ۴۲۴۳/۱۰ : نستعلیق **۱۲۶۹** (ص۱۰۳–۱۰۷) آغاز برابر نمونه‌همراه«مشایخ نقشبندیان»ازهمووشعرهایی دیگر ازهمو [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۴] .

11245ـ قاهره، دارالکتب : ۴۱ـم تصوف ترکی: تعلیق عبدالرحمان ناجم معروف به‌محمدبك زاده، ۲۷ ذیحجهٔ ۱۲۷۶ ، ۳۴ گ [مخطوطات ۱ : ۳۰۳] .

سلسلهٔ مشایخ نقشبندیان = طبقات خواجگان نقشبندیه

آغاز: مقاله در ذکر طبقات خواجگان سلسلهٔ نقشبندیه... من اولها الی آخرها ، هم بوجه اجمال وهم بطریق تفصیل ...

11246 ـ ملك ۴۰۵۶/۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، باتاریخ ۹۰۴ در دفتر (۸۶ر-۸۷ر) ۲۵س [رؤیت] .

سلسله نامهٔ خواجگان نقشبند

از محمدفرزندحسین‌فرزندعبدالله‌فرزندپیر حسین قزوینی، که درپنجشنبهٔ پایان ع۱/ ۹۷۸ بانجام رسانده است . آغاز : الحمدلله الذی رفع للاولیاء و الاصفیاء فی‌الدارین مقاماً . . . امابعد برخاطر خطیر ارباب درایت .

11147ـ قاهره، دارالکتب ۴۸ تصوف فارسی طلعت : نوشتهٔ شیخ سعدی از فرزندان شیخ روح‌الله غجدوانی، رجب ۱۰۱۰ دردمشق ازروی‌نسخهٔ نگارنده، (گ۱-۱۹) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱:۳۰۳] .

11248ـ قاهره، دارالکتب ۴۷ تصوف فارسی طلعت: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۱۵ گ [مخطوطات ۱ : ۳۰۳] .

سلك السلوك

از ضیاء الدین بدیوانی دهلوی نخشبی ، نگارندهٔ «لذت : ۵۹۱» و جز آن. گفتاریست در بیان درویشی و سلوك در ۱۵۱ سلك . نام نگارنده وکتاب دردیباجه آمده است. آغاز: حمدی‌که از عطر روائح و ارواح اولیاء معطر گردد. مراحدی داکه . . .

11249ـ مجلس ۲۸۳۷ : نسخ دوشنبهٔ ۲صفر ۱۰۳۳ در برهانپور، آغاز برابر نمونه ۱۵۰ص ۲۴س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۶۳] .

11250ـ قاهره، دارالکتب ۱۰ مجامیع فارسی طلعت: تعلیق، بی‌تاریخ، نوشتهٔ ابراهیم فرزند خلیل فرزند مصطفی صوفی (گ۱-۶۶) آغازبرابرنمونه، ۱۷س [مخطوطات۱:۳۰۴].

11251ـ مدینه، عارف حکمت ۲۴ ف تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۰].

سلم دارالسلام در بیان احکام و ارکان ایمان

از صاین‌الدین علی ترکه، که یاد او در «شق‌القمر : ۳۲۳» گذشت. دریك مقدمه وپنج باب ویك خاتمه .

11252 ـ مجلس ۵۰/ مج : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۲۶ شعبان ۸۳۲ درابرقوه، درمجموعه رساله‌های ترکه که افزودگیهایی بخامهٔ او نیز دارد [فرهنگ ایران زمین، دانش پژوه ۱۴ : ۳۱۱] .

11253ـ استانبول، بایزید ولی‌الدین ۱۸۲۵/۱۷ : نوشتهٔ ۱۰ج۱/۸۵۱ در ابرقوه (۲۴۴-۲۷۶)، همراه «مدارالافهام: 585» ازهمو، در مجموعه‌ای با۲۸ رساله‌که همه باید از ترکه باشد ولی در فهرست فیلمها از حسین خوارزمی‌دانسته‌شده است. فیلم آن‌دردانشگاه ش۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۸] .

سلوك = ده اصل

از شاه نعمت‌الله ، درص۱۱۴۷ گذشت .

سلوك = سیروسلوك = آداب. . .

از عزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل

تصوف : ۹ ۱۰۰» گذشت . باعنوان فصل و ای درویش. این گفتار در (ص۸۳ ـ ۹۹) مجموعه رساله‌های او چاپ شده است . چلبی‌از «آداب السلوک» او باسر آغازی مانند نسخهٔ قاهره یاد کرده‌است. **آغاز:** (۱) حمدوسپاس پروردگاری راکه حقایق اثمارارواح‌قدسی‌را [نسخهٔ‌قاهره] **آغاز:** (۲) حمدله... چنین‌گوید... النسفی. رساله جمع کنید که سلوک چیست و نیت سالک در سلوک چیست و ارکان سلوک چیست [نسخهٔ مجلس] .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۸۴۴ .

11254ـ **ملک** ۴۰۴۵/۹ : نسخ نزدیک **۱۲۷۵** (۹۰پ ـ ۹۶ر) آغاز برابر نمونهٔ ۲ [رؤیت] .

11255ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۸ : شکسته نستعلیق محمدجواد نجم‌الحکماءطبیب تهرانی **۱۳۱۴**، (۴۸ر ـ ۵۲ر)، آغاز برابرنمونهٔ ۲ [رؤیت] .

11256 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸ ـ م مجامیع فارسی : بی‌تاریخ. زرین، آغازبرابر نمونهٔ ۱ [مخطوطات ۱ : ۲۲۲] .

11257ـ **قاهره**، دارالکتب۶ مجامیع فارسی : بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ (گ ۱۱۱ ـ ۱۲۲) درفهرست آمده : لعلها للامیر حسین بن‌عالم‌المتوفی۷۱۷[مخطوطات۱ : ۲۳۱] .

سلوک = ده قاعده

از میرسیدعلی، در ص۱۱۴۸ گذشت .

سلوک = مشیت

از میرسیدعلی همدانی .

سلوک راقیه نقشبندیه

از عبدالله دهلی (؟) .

11258ـ **مدینه**، عارف حکمت ۳۱ف [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۸] .

سلوک مقامات

ازعزیز نسفی (بنگرید، سلوک:۱۱۹۹).

آغاز: اوحی‌الله الی‌داود... فقال یاداوددفرغ لی‌بیتاً اسکن فیه . بدانکه جملگی کتب منزل وشرایع انبیا شرح سلوک مقامات است .

11259ـ **دانشگاه** ۴۰۵/۲۰ : نستعلیق احمد فرزند عبدالعلی‌بیگ بیوک‌آبادی‌همدانی **۱۲۸۳** همراه ۱۸ گفتاردیگراز همو، (۱۴۰ر ۱۴۴) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۷] .

سلوک منظوم

از خواجه حسن عطار .

11260ـ **پاریس** ۹۶۸/۳ P. S: : باتاریخ **۱۰۰۹** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۴] .

السلوک وعیوب النفس

از جمال‌الدین قطب الحقیقه محمدفرزند حسین فرزند فضل فرزند حسین ساوجی.

11261ـ **ایاصوفیا** ۴۸۲۱/۱۱ : **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۴۶۷] .

سلوک هاشمی

از غلامحسین چشتی، زنده در ۱۳۴۷.

11262ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱ق‌ف۷۳ : نوشتهٔ خود نگارنده در **۱۳۴۷** ، ۱۹ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۳۷] .

سلوک هفته

درهفت فصل: ۱ـ صدق ۲ـ رحم ومروت ۳ـ عشق و محبت ۴ ـ صبر و شکر ۵ـ خوف وخشیت ۶ـ معدلت و نصفت ۷ ـ جود و همت .

آغاز: نخستین حمدی که چهرهٔ عروس هفت کردهٔ ورق‌گلگونه درر و غرر لطفس.

11263ـ ملك ۱/۵۸۴: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳ (ص ۲ ـ ۴۳)، زرین [ف . ملك، مجموعه‌ها : ۹۰] .

سماع = رساله در . . .

از محمد حیات دهلوی .

11264ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۱ق‌ف۲۲: تاریخ یادنشده، ۳۲ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۲۴] .

سماع = رساله در ...

ناشناخته .

11265ـ فرهاد معتمد ۲/۱۸۷ : نستعلیق‌حسن‌خان‌جوهر، در۱۰۵۴، درفهرست بنام «سماعیه» یادشده است [نسخه‌ها ۳:۲۳۲]

11266ـ مجلس ۱/۵۴۴۶: سدهٔ۱۱ (۱ر-۳ر)، ۳۴س، گفتاریست دردو باب: ۱- حلال وحرام بودن‌سماع ۲- آثارسماع‌وآداب آن، به نقل از «کیمیای سعادت» غزالی بدون خطبه [ف. مجلس ۱۶:۳۵۵] .

سماع = رسائل ...

11267ـ آصفیه ۱۴۹۵تصوف: نوشتهٔ ۱۳۰۴ [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۸].

سماع = حرمت غنا

سماع = سر سماع

سماع = غنا

سمریه

از ملا ابوطاهر خواجه پسر قاضی کلان ملامیرا بوسعیدخواجهٔسمرقندی‌ملاسی. دردوازده باب .

11268 ـ موزهٔ آسیائی آکادمی علوم شوروی ۲/۲۳۰۷ . B : نوشتهٔ ملا قاضی فرزند ملاعبدالله شب شنبهٔ محرم ۱۲۹۳ فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۶۴۶ هست [فیلمها ۱: ۶۲۴] .

سند خرقهٔ قاسم انوار

نسبت سیادت سید احرار و سند خرقهٔ او

11269ـ دانشگاه ۲۶/۲۹۵۰ : سدهٔ ۱۱-۱۲(ص۹۵) [ف.دانشگاه ۱۰:۱۸۳۷].

سؤال الملوك

از صاین‌الدین علی ترکه ، که یاد او در «شق‌القمر : ۳۲۳» گذشت. دریك مقدمه و دو اصل ویك خاتمه ، بنام امیرزاده بایسنغر ، در چهارشنبهٔ ۷رجب۸۲۹ [نسخهٔ‌مجلس]. آغاز: حمد بینهایت حضرت باری را که عین بصیرت آدمی جهت در یافتن کمال خاتمی .

11270ـ مجلس۳۶/ مج : چهارشنبهٔ ۷ رجب ۸۲۹ در مجموعه رساله‌های ترکه که افزودگیهایی بخامهٔ او دارد [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

سؤال و جواب

میرمحمدحسین فرزندمحمدابراهیم‌حسینی قزوینی .

11271ـ قزوین، خاندان میرحسینای قزوینی: گویا نسخهٔ اصل [نسخه‌ها۶: ۳۴۴] .

سؤال و جواب

از قاسم انوار ، که یاد او در « امامت : ۱۰۴۹» گذشت. که در « کلیات » او بکوشش سعید نفیسی‌چاپ‌شده‌است. آغاز: اول‌نصیحتی که سلامت دین وگشاد راه بر‌آن منوطست .

11272 ـ مجلس ۱۰/۲۶۱۲ : نسخ وتعلیق صدرقلندر، در«کلیات» مؤرخ ۸۵۴ او

(ص۵۰۱ – ۵۱۲) دربخش عربی وفارسی آن برچاپ نفیسی فزونی دارد [ف . مجلس ۸ : ۳۵۲] .

سئوال و جواب

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. در دیباجه آمده است: که درچهارم ربیع‌الاول نامه‌ای از شاهی بدورسیده وپرسشهایی ازاوکرده ، واین گفتار درپاسخ‌آن پرسشها است. پرسشهامسایل عرفانیست ، ولی جز آنست که بنام « الرسالة فی‌جواب بعض‌السئوالات» درجلد یکم مجموعه رسایل اوچاپ دکتر نوربخش (ص۷۸) بچاپ رسیده‌است. **آغاز:** الحمدلله علی‌نواله والصلاة والسلام علی... یاحبیبی‌وقرت عینی – اناعینك وعینك عینی .

11273– **ملك** ۴۲۶۲: نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۱۵ مجموعه رساله های او (ص۵۹۶) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11274– **مجلس** ۳۰۶۷/۱۶: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۹۹–۱۰۴) ، آغاز برابرنمونه، همراه ۹۰گفتاردیگر ازهموکه ۲ شمارهٔ آن مکرر است [ف. مجلس۱۰: ۵۹۰].

سئوال و جواب

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی ، واین نیز جز پاسخهای اوست که درجلد یکم (ص۷۸) چاپ دکترنوبخش‌آمده است، بدنثر ونظم عرفانی . **آغاز:** بیت. کردند سئوالها وگفتند جواب . الاول: کم عدد منازل الاولیاء. جواب : معلوم فرماکه منازل‌اهل‌الله بردونوع است .

11275– **ملك** ۴۲۶۲: نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۰۴ مجموعه رساله‌های او (۵۴۱ ر – ۵۶۴ر) آغازبرابر نمونه، انجام درپاسخ‌پنجاه وهفتم افتاده است [رؤیت] .

سئوال و جواب

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی . درآغاز ازصد وپنج پرسش علی‌ترمذی وپاسخهای شیخ محیی الدین یاد کرده ، آنگاه سئوالهایی را پاسخ عرفانی گفته‌است: کم‌عددومنازل‌الاولیاء؛ سئوال فی ختم الاولیاء ؟ این مقام الاولیاء ؟ وحی ؟ خلق‌الله الخلق‌فی‌الظلمة ؟ صفت‌آدم؟ وجزاینها این‌گفتار جزآنست‌که درجلد یکم (ص ۷۸) چاپ دکتر نوربخش بچاپ‌رسیده‌است. **آغاز:** حمدله. صلاة . عرفا را معلوم باشد که صاحب ذوق نام‌علی حکیم‌ترمذی (ره) صد وپنج مسئله عارفانه سئوال فرموده .

11276– **قاهره**، دارالکتب۱۸مجامیع طلعت : نوشتهٔ **۹۶۶** (گ ۷۸) انجام افتاده [مخطوطات ۱ : ۶] .

11277– **ملك** ۴۲۶۲/۱۲: نستعلیق شوال **۱۱۰۹** ، شمارهٔ ۱۲ مجموعه رساله‌های او (۹۱ر–۹۶ر) آغاز برابر نمونه . در نسخه بعنوان «رساله» یادشده [رؤیت] .

سئوال و جواب

ازهمان شاه نعمت‌اللّه‌ولی. پرسشها درشش بیت به‌نظم از سیدمرتضی دربارهٔ علت آفرینش وپاسخها درنه بیت است [نسخهٔ ۴۲۶۲ملك] . **آغاز:** پرسش . عالم بحرمعانی کیست در همه فن – که دقایق مشکل که هست بگشاید .

11278 – **دانشگاه** ۳۲۹۹/۳ : سدهٔ **۸–۹** ، باتاریخ تولد ۸۱۸ و ۸۳۱ (ص۸۰ – ۸۴) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۸] .

11279– **سنا** ۲مج فهرست نشده: سدهٔ **۱۰**، همراه چندگفتار دیگر ازاو و دیگران . **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۳۴۹۷هست[یادداشتهای آقای دانش پژوه] .

11280– **ملك** ۴۲۶۲: نستعلیق محیی

الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۷۰ مجموعه رسایل او (۳۶۳پ) [رؤیت] .

سئوال و جواب

ازهمان شاه نعمت‌الله . به‌نظم و نثر ، در پاسخ چهارسئوال، دربارهٔروح‌انسان وحضرات خمس. **آغاز:** بگوجانی‌که زین عالم جدا شد

11281ـ **مجلس**۴۵/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۱۵۷) همراه ۹۰ گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۷] .

سئوال وجواب = جواب بعضی‌از سئوالات

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی .

11282ـ **سنا** ۳۷۲/۱۷ : نستعلیق **۱۰۶۶** همراه ۸۵گفتار دیگرازهمو بآنچنانکه درص ع آمده [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

11283ـ **سنا** ۳۷۲/۸۶ : نستعلیق محمدمظفر فرزند محمدحکیم، **۱۰۸۸** همراه ۸۵گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶:۵۸۵] .

سئوال و جواب

سیزده پرسش وپاسخ است: دربارهٔ حدیث کنت‌کنزاً مخفیا، علت تأخیرخلق‌آدم ازعالم ، تقدیم‌آدم برمحمد، اعدام و افناء عالم و آدم ، علت تکثرصور، ولقدکر منا بنی‌آدم ، اقربیت انسان بخدا، ایجادعالم بکدام صفت‌الهی است جمال وجلال، محبت درخدا ، نخستین‌آفریده **آغاز:** قال‌النبی ص اعمال البر یعملها البر و والفاجر ولا یجتنب ... سئوال: حق تعالی که مخفی بود اگرازخود مخفی بود جهل لازم.

11284ـ **ملك** ۵۴۷/۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۵۸۴ ـ ۵۸۹) [ف . ملك ، مجموعه : ۷۱] .

سئوالات ناصرخسرووجوابات

سید عزت

از سیدعزت ازخلفای شاه نعمت‌الله ولی .
آغاز: خرد پیمانهٔ انصاف اگریکبار بردارد۔ به‌پیمانه هرآن چیزی‌که دهقان زیر سردارد .

11285ـ **قاهره**،دارالکتب۱۸مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق**۹۶۶** (گ ۹۵پ‌ـ۹۷پ مجموعه) ۲۷س [مخطوطات ۱ : ۳۰۵] .

سوانح العشاق = لوایح

از عبدالملك ورکانی ، یاعین القضاة ، یا قاضی حمیدالدین ناکوری. در«لوایح» خواهد آمد .

سوانح

از میرزا عبدالحسین ناظرکازرونی‌شیرازی نوربخشی ، شاگرد عبدالرحیم فرزند یوسف دماوندی و استاد شیخ محمد اسماعیل فرزند عبدالغنی شیرازی [ریاض العارفین : ۲۶۲] بندهایی است عرفانی بعربی و فارسی و تاریخ ۱۱۸۳ ـ ۱۱۷۷ درکازرون وبوشهر را دارد. باعنوانهای : سانحه، سانحه با سروده‌هایی از خود نگارنده [دانش پژوه]. ذریعه کسی را بااین تخلص از سرایندگان روزگار شاه عباس یاد کرده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۶۱ (ناظر) ـ طرایق الحقایق۳ : ۷۲ ـ آثار العجم: ۳۲۹ .

11286ـ **دانشگاه** ۴۲۱۴/۵: نسخ و نستعلیق خود ناظر کازرونی ، **۱۱۸۳** [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۰] .

سوانح‌العشاق=السوانح فی‌العشق

از شیخ احمد غزالی ، نگارندهٔ «بحر ـ الحقیقه : ۱۰۶۱» و جز آن . دربارهٔ عشق و

غلبهٔ‌محبت، برای‌عین‌القضاة‌همدانی، درشصت و هفت‌فصل کوتاه به‌نثر و نظم نگاشته است. یکبار بکوشش دیتر خاورشناس المانی ۱۹۴۲م و یك بار بکوشش دکتر مهدی بیانی ۱۳۲۲خ چاپ شده است. **آغاز:** . . . قال‌الشیخ احمد . . . چندفصل اثبات افتاده و تعلق بهیچ‌جانب ندارد درحقایق عشق واحوال واعراض عشق... فصل اول. قال‌الله تعالی یحبهم ویحبونه. باعشق روان شد.

بنگرید : ف. مشار: ۹۷۷ــ مجلهٔ ادبیات ۱۳۴۶ پیشگفتار ایرج افشار .

11287ــ **تهران** ، ملی ۹۹۲/۱۶ : نسخ عبدالداعی محمد فرزند علی دامغانی ، با تاریخ **۶۵۹** در دفتر (ص۲۵۱–۳۰۱). **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۳۶هست [فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۳۰۰] .

11288ــ **دانشگاه** ۵۴۶۴/۲ : نسخ عثمان فرزندمحمدشیرازی، ع۲/**۶۸۸**، نسخه ازآن دکتر بهرامی بوده . **فیلم** آن در همان کتابخانه ش۲۷۶۸ هست [فیلمها : ۱۲۴] .

11289ــ **لالا اسماعیل** ۴۸۷/۳۵ : درجنگ مؤرخ **۷۴۱** درمصر (۲۴۳پ–۲۶۱ر) **فیلم**آن دردانشگاه ش۵۷۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۰۴] .

11290ــ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۱۱۰ : باتاریخ **۷۵۳–۷۶۴** دردفتر (۴۰۳پ–۴۱۱ر) **فیلم**آن در دانشگاه ش۴۶۲آ و۴۶۳ب هست [فیلمها ۱ : ۴۸۷] .

11291ــ **عاطف افندی** ۲۲۴۱/۵: با تاریخ **۸۲۸** در دفتر (گ ۴۶۵ – ۴۷۷) . **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۰۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۸] .

11292ــ **رضوی** ۶۶۰حکمت: نستعلیق **۸۸۳** . **آغاز :** این حروف مشتمل است بر فصولی‌که بمقالتی عشق‌تعلق دارد... فصل اول (بمانند نمونه) ۳۶گ ۱۲س [ف. رضوی ۴ : ۱۳۰] .

11293ــ **ملك** ۴۱۹۶/۳ : نستعلیق ۱۰ ذیحجهٔ **۱۰۱۶** (۴۱ پ – ۱۰۴ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11294ــ**مجلس**۶۴۵۷/۶۵:درجنگی از سدهٔ **۱۱** (ص۱۱۳– ۱۴۱). **آغاز:** . . . فصل باعشق روان شد ازعدم مرکب‌ما ــ دایم ز شراب...درسرآغازنسخه‌نگارنده محمد فرزند احمد فرزند محمد غزالی یادشده است . [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۰۳]

11295ــ **ملك**۴۹۳۱/۲: نسخ‌نزدیك صفر**۱۳۱۸** (۹۱پ – ۱۳۱ر) [رؤیت].

11296ــ**سپهسالار**۱۳۴۶/۳: تاریخ یادنشده (۸۱–۱۰۱) عنوانها سفید مانده [ف. سپهسالار ۵ : ۱۲۰] .

11297 ــ **اياصوفيا** ۴۸۲۱/۱۰ : فیلم‌آن دردانشگاه ش۴۳۶ هست [فیلمها ۱: ۴۶۷] .

سوانح گیسودراز = تاریخ‌جیبی

دربخش تاریخ، سوانح خواهد آمد .

سیرت فرزندان ژنده پیل

از درویش‌علی‌بوزجانی، درسیرت فرزندان شیخ احمدجام، که درآغاز رجب ۹۲۹ ساخته است. وشاید بخش دوم «روضة الریاحین: ۱۱۸۲» او باشد .

11298 ــ **دانشگاه** ۲۶۰۷/۱ فیلم : سپس روضة الریاحین او [فیلمها ۱: ۷۱۹] .

سیرت و حالات

دربخش تاریخ، سیرخواهدآمد .

سیر الطالبین

از میرسیدعلی‌همدانی، که یاداودره آداب و سیر : ۱۰۱۴» گذشت . گردآوری برهان فرزند عبدالصمد [دیباجه]درسلوك باعنوانهای ای‌عزیز، ای‌عزیز . **آغاز:** حمدی‌که بروری احداق بصایر الوالابصار ازملاحظهٔ آثار غایت آن عاجز .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۷۷ .

11299ـ **ملك** ۴۲۵۰/۱۴ : نستعلیق کهن، باتاریخ ۷صفر**۹۰۷** (درش ۹) (۳۰۳پ ۳۱۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11300 ـ **مجلس** ۳۶۶۰/۹ فهرست نشده: نوشتهٔ جامع برهان‌بن عبدالصمد **۹۱۷**، (ص۶۷ ـ ۱۰۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

11301ـ **ملك** ۴۲۷۴/۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، همراه ۲۴گفتار دیگر که از او دانسته شده (۶۲پ ـ ۷۲پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11302 ـ **رضوی** ۲۰۳ اخلاق (۸۴۲۱) : نستعلیق گویا میرزا آقا سلماسی ، **۱۲۹۸** [ف. رضوی ۴ : ۴۴۰] .

11303ـ**دانشگاه**۳/۲۲۱۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۴ پ ـ ۲۶ ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۶] .

11304 ـ **رضوی** ۲۰۲ اخلاق (۵۹۲۲): نستعلیق، بی‌تاریخ، ۲۱ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۴ : ۴۴۰] .

11305ـ **نجف،** محمدعلی‌خوانساری: تاریخ یادنشده ،آغاز برابرنمونه [ذریعه۱۲ : ۲۷۷] .

11306ـ **قاهره**،دارالکتب۸م‌مجامیع فارسی: تعلیق، تاریخ‌یادنشده (گ۹۱ـ۱۰۹) آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱: ۳۰۵].

سیر محمدی

از محمدعلی سامانی، دراحوالات گیسوـ دراز نگارندهٔ «آداب السلوك : ۱۰۱۱» وجز آن. بسال ۸۳۱ نگاشته است .

11307ـ **آصفیه**۱۳۷۴تصوف: نوشتهٔ **۱۳۱۲** [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۸] .

سیر مقامات

ناشناخته. دردوفصل وهفت تخته و پنجاه مراقبت. **آغاز:** الحمدلله دایماً . . . بعد هذا گفته می‌آید رسالهٔ سیرمقامات ازبرای طالبان خدا .

11308 ـ **دانشگاه** ۴۶۷۲/۱۴ : نستعلیق محمد اسماعیل ، **۱۱۲۸** (۳۴۱پ ـ ۴۰۳ر)، زرین [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۴].

سیر مقامات = منازل . . .

سیر و سلوك

از بحرالعلوم، سید مهدی فرزند مرتضی بروجردی طباطبایی (۱۱۵۵ ـ ۱۲۱۲) یا سیدبن طاووس، در این انتسابها تردید است . درآغاز ظهوروتکمیل استعدادرا درچهل‌سالگی یادکرده می‌گوید باطن هرکس بمرحلهٔ چهلم از استعداد بفعلیت میرسد، درجوار خانهٔ چهلم آنگاه سیرمنازل چهلگانه‌را درچهارشرط بیان می‌کند: ۱ـ مقصودرا بداند (حکیم‌گردد) ۲ـ خلوص (عارف گردد) ۳ـ سیر منازل چهلگانه ۴ـ طی عوالم عدیده ، که منازل پیش ازدخول درعالم خلوص است . نسخه‌ها دگرگونی دارد بعربی نیز ترجمه شده است . سید عبدالحسین حجت بلاغی بخشی از آن را بنام « سفر نامهٔ شیخ عبدالکریم عریان شیرازی» در «مقالات ـ الحنفاء» چاپ‌کرده است و او را نگارندهٔ این گفتار دانسته‌است. **آغاز:**(۱)امکنوا انی آنست

نادأ لعلی آتیکم منها بخبر... بطریق عدیده از سید رسل وهادی سبل. **آغاز:** (۲) بسم‌الله خیر الاسماء الحمد والثناء لعین الوجود . . . ای همسفران ملك سعادت و صفا .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷ و ۱۲ : ۲۸۲ و۲۸۴ — مؤلفین مشار ۶ : ۴۳۷ — فوائد — الرضویه : ۶۷۶ — ریحانة الادب۱ : ۱۴۴ — روضات الجنات: ۶۷۷ — طرایق الحقایق ۳: ۹۰ .

11309 **ـ دانشگاه ۴/۸۶۴** : محمد فرزند محمد حسین ذیقعدهٔ **۱۲۵۱** (۷۸ر — ۱۱۰ر)، آغاز برابر نمونهٔ۱ [ف. دانشگاه ۳ : ۴۵۲] .

11310 **ـ رضوی ۱۷۰** اخلاق(۶۰۶): شکسته نستعلیق حاج غلامرضا ملقب به عنایتعلی نعمت‌اللهی، سه‌شنبهٔ ۲۶ رمضان **۱۲۷۱**، برای میرزا بابا مستوفی ، در نسخه از نگارنده نام برده نشده ، آغاز برابر نمونهٔ۲، ۴۳ ص ۱۵ س [ف. رضوی ۶ : ۴۲۵] .

11311 **ـ رضوی ۱۷۱** اخلاق (۶۸۴۷) شکسته نستعلیق شعبان **۱۲۹۱** نسخه بنام «تحفه» است وازسیدمهدی بحرالعلوم دانسته شده است آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۴۳ گ ۱۲ س [ف. رضوی ۶ : ۴۲۶] .

11312 **ـ دانشگاه ۳/۳۵۹۴**: نستعلیق **۱۲۹۰ — ۱۲۹۲** (ص ۱۵۳ — ۲۳۰) درعنوان نسخه آمده : رسالهٔ سید مرحوم بحرالعلوم درآداب سلوك [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۰۴] .

11313 **ـ رضوی ۱۷۲** اخلاق(۶۰۵): نستعلیق گویا **۱۲۹۵** ، نگارنده را نویسندهٔ نسخه سیدمهدی بحرالعلوم یادکرده‌است، آغاز برابر نمونهٔ۲ ، ۲۴ گ ۱۴ س [ف. رضوی ۶ : ۴۲۶] .

11314 **ـ شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۹: نستعلیق محسن فرزند ملاحسن‌علی خوشنویس **۱۳۳۸** درفهرست بنام «تحفة السالکین» آمده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۰] .

11315 **ـ دانشگاه ۵/۳۵۸**: نسخ تاریخ یادنشده (۱۲۷پ — ۱۵۲پ) آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، از سید بن طاووس دانسته شده است [ف . دانشگاه ۳ : ۴۵۲] .

11316 **ـ کربلا**، محمدحسین یزدی : [ذریعه ۱۲ : ۲۸۴] .

سیر و سلوك

از ابوالفتح میرمخدوم شریفی ، نگارندهٔ «تفسیرشاهی: ۳۲» وجزآن. دراسباب وموانع سالکان‌راه حق، ودرآن ده‌سبب ازاسباب وصول راکه یکم‌آن رجوع کلیست نام می‌برد. **آغاز:** بدان ای روندهٔ راه خداوند تبارك و تعالی که اهم مهمات سالکان طریق تحقیق.

11217 **ـ مجلس ۱۲۰/۷** خویی: نسخ تحریری دوست محمد قاینی فرزند حسینعلی **۱۱۲۰** (ص ۱۸۸ — ۱۹۱) [ف. مجلس ۷ : ۳۳۳] .

سیر و سلوك

از میرزا بابا ذهبی راز ، که یاد او در «تباشیر الحکمه: ۱۰۷۲» گذشت. **آغاز:** بدان که بناء سلوك راه دین و وصول بمقامات یقین برخلوت وعزلت است وانقطاع ازخلق .

11318 **ـ دانشگاه ۳/۳۰۸۱**: نستعلیق سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۹۷** (ص ۱۱۹ — ۱۲۴) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۲۷].

11319 **ـ ملك** : نوشتهٔ ملاحسین روضه‌خوان، **۱۳۴۰**، **آغاز:** الحمدلله و سلام علی عباده [ذریعه ۱۲ : ۲۸۲] .

سیر و سلوك

از محمد باقرمجلسی، که یاداو در «مبدا:

۷۴۴» گذشت. **آغاز:** حمدله. صلاة . و بعد، چون بنای ایمان وایقان برریاضت و مجاهدت است .

11320ـ **دانشگاه**۵۵/۴۲۹۱: نستعلیق محمدعلی‌فرزند حسین‌رازی سبزواری، **۱۱۰۴** **۱۱۱۴** درمجموعه (ص۲۳۳ ـ ۲۴۲) ، آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۱] .

11321ـ **ملك** ۴۷۷۹/۹ : نستعلیق نزدیك **۱۲۶۲** (۲۸ ر ـ ۳۰ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11322ـ **دانشگاه** ۳۴۱۸/۲ : نوشتهٔ ۲۸ محرم **۱۳۳۵** بروایت محمد جعفر فرزند صفرخان قراگزلو، آغازپس‌ازدیباجهٔ اوبمانند نمونه (ص ۱۲۵ ـ ۱۴۵) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۲۴] .

سیر و سلوك

ازهمان‌مجلسی، درپاسخ‌سه‌پرسش: طریقهٔ حکما ، طریقهٔ مجتهدان و اخباریان ، طریقهٔ صوفیان . **آغاز :** الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی. امابعد ، چنین‌گوید... که این دوکلمه‌ایست درجواب مردعزیزی .

11323ـ **دانشگاه**۲۵/۴۲۳۲ : نسخ‌سدهٔ **۱۲** (۶۴پ ـ ۶۹پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۰۶] .

سیر و سلوك = سلوکیه

از بهاءالدوله نوربخش . **آغاز :** رسالهٔ سلوکیه ازرسالهٔ اربعین بهاء الدوله نوربخش . تجلی ذاتی آنست که سالك در آن تجلی فنای مطلق یابد .

11324ـ **دانشگاه**۲۵/۴۲۳۳: نستعلیق علی فرزند فتح‌الله ، سدهٔ **۱۱** (۱۷ پ) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۰۷] .

سیر و سلوك

ازحیدری تبریزی ، که بارها به‌هند سفر کرده، زنده‌در۹۸۵، درگذشتهٔ ۱۰۰۰ [ذریعه] مثنویست در پیرامن هفتصد بیت با بندهایی بنثر پس‌از ستایش ازسخن وتوحید و نعت پیامبر و امیر و ستایش جلال الدین محمد اکبر پادشاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) مینویسد : شاهراه سالکان طریقت بشمارهٔ انفس خلایق‌است وهمگی به‌سه گروه تقسیم می‌گردد : طریق عابدان عـامه ، راه اصحاب‌مجاهدت‌وتزکیهٔ‌نفس، جادهٔ‌فارسان میدان حقیقت‌که عاشقان جمال محبوبند. سپس ده قاعده رابرای وصول یاد می‌کند. بدینگونه «اصول عشرهٔ» خیوقی‌را بیاد می‌آوریم. **آغاز** نسخهٔ سرالهی‌سخن‌است ـ نامهٔ نامتناهی سخن است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۷۱ و۱۹ : ۲۱۴ دانشمندان آذربایجان: ۱۲۵ـ تذکرةالشعراء غنی : ۴۷.

11325ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۲: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۱۱۷ ـ ۲۰۱) ، آغاز این مثنوی ازدیگربخشهای دیوان‌اوجدا نبود ومن‌این‌آغازرا باحتمال برگزیدم[رؤیت].

سیر و سلوك

گویا از دهدار ، محمود عیانی ، باتأویل برخی اخبار وبسیار مرموز، ومینویسد: تاریخ ولادت بنده از این نظم بدست می‌آید : بسال الف وثمانین‌بطالع مسعودـ رسید مجدهٔ مولود عاقبت محمود، و تاریخ هجرت ازبلدهٔا صفهان ۲۷شعبان۱۱۰۳[دانش‌پژوه]. **آغاز:** الحمدلله الذی جعلنی من‌امة محمد... شب نوزدهم‌شهر جمادی الثانیهٔ هزار و صد و پنجاه یك که قمر درجوزا... الله توجه بنده را حاصل‌شد دربیان میزان الله .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۷۷ (محمدعیانی) مؤلفین مشار ۶ : ۸۳ (محمود عیانی) .

11326ـ دانشگاه ۴۶۴۹: نسخ سدۀ ۱۲ درفهرست بنام « رسالۀ عرفانی » یاد شده است ۲۴گ ۲۰س [ف . دانشگاه۱۴ :۳۵۹۱]

سیر و سلوك = شوقیه=عشق و محبت

از میرسیدشریف جرجانی ، که یاد او در « اسکندریه : ۷۳۲ » گذشت . در چند فصل . **آغاز : . . .** این‌کلمه‌ای چند شوق انگیزصفا آمیز درچند فصل جهةالتماس زاهد صادق‌سلمه الله ایانا مکتوب شد... بدان ای طالب اسعدك الله فی‌الدارین که ارباب تحقیق گفته‌اند.

11327ـ ملك ۵۶۸۵/۲ : نستعلیق باتاریخ رجب ۹۹۷ در دفتر (۵ ر ـ ۷ پ) ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

11328ـ سپهسالار ۷۵۱۸/۶:تاریخ یادنشده (۴۴ر ـ ۴۹پ) . **آغاز :** بدان ای طالب ... در فهرست بعنوان «عشق و محبت و سلوك» یادشده است [ف. سپهسالار ۵:۳۲۲] .

11329ـ قاهره، دارالکتب۲۷مجامیع فارسی طلعت: نوشتۀ ۱۲۳۵ ،آغاز نزدیك به‌ـ نمونه ، درفهرست بنام« رسالۀ شوقیه» یاد شده [مخطوطات ۱ : ۲۱۷] .

11330ـ قاهره،دارالکتب۲۳مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغاز نزدیك به‌نمونه، درفهرست رسالۀ شوقیه یادشده (گ ۱۲۳ ر ـ ۱۲۷پ) ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۲۱۷] .

11331ـ قاهره ، دارالکتب : ۴۱ تصوف فارسی طلعت : بی‌تاریخ ، نستعلیق زیبا زرین،آغازبرابرنمونه [مخطوطات۱ :۲۱۷].

سیر و سلوك = سلوکیه

ازعلاءالدوله سمنانی، که یاداودر «آداب السفره : ۱۰۱۱» گذشت .

11332ـ شیراز ، خانقاه احمدیه ۴/ ۵۶ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵:۲۱۹] .

سیر و سلوك

ازعلی فرزند حسین مدعو به‌زین‌العابدین قراچه‌داغی گنجه‌ای جرجانی . بدستور آقای میرزاآقاخان پیشخدمت، درسیر وسلوك وآداب طریقت، باب چهارم دربیان خرقه ومسائل آن باب پنجم دربیان میان بستن، سپس شرح‌حال سلسلۀحبل‌الله‌المتین. **آغاز:** الحمدلولیه‌والصلاة والسلام علی محمد... اما بعد، چنین‌گوید ... علی‌بن الحسین المدعو .

11333ـ ملك۱/۵۱۳۱: نسخ‌وشکسته نستعلیق گویا خود نگارنده در ۱۳۱۳ (۱پ ۱۵پ) ۱۴س [رؤیت] .

سیر و سلوك = زادالسالك

ازفیض درص۱۱۸۵ گذشت .

سیر و سلوك

از سید محمد کاظم رشتی ، شاید همان «ترجمۀ سیروسلوك : ۱۰۸۵» او باشد .

11334 ـ تهران ، ادبیات ۳۰۴/۳ جوادی: نسخ ابوالفضل شریف، ۱۲۳۸ [ف . ادبیات ۳ : ۲۰] .

11335ـ ملك۲/۵۵۰ : نستعلیق عبدالعلی مراغی، باتاریخ ۱۰ذیحجۀ۱۲۵۹ در دفتر [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۷۲] .

سیر و سلوك = نامه

ازآقا محمد بیدآبادی فرزند محمد رفیع گیلانی، زاده در اصفهان و درگذشته در همان شهر ۱۱۹۷ . دونامه‌است‌بیکی ازشاگردانش در سیر وسلوك واین جز «سیروسلوك» عربی اوست **آغاز:** یااخی و حبیبی ان کنت عبدالله فارفع

همتك... تاتوانی همت خودرا عالی نما .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۸۳ .

11336ـ دانشگاه ۳۷۸۳/۴۵: نستعلیق نزدیك **۱۲۳۸** (ص۳۱ ـ ۳۳) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۰] .

337 ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۲ ۲۸۳] .

سیر و سلوك = نامه

از همان آقا محمد گیلانی ، در گذشتهٔ ۱۱۹۷ . همان‌دو گفتارست‌در آداب‌سلوك‌در پاسخ دوتن : ۱ـ سید حسین قزوینی ۲ ـ میرزا ابوالقاسم قمی‌گیلانی نگارندهٔ قوانین .

بنگرید : ریحانة الادب ۱:۱۸۷ .

11338ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۱۱۷ نستعلیق محمد رضا فرزند محمدقدیم تبریزی، **۱۲۳۲**، دراصفهان درپاسخ سید حسین قزوینی [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

11339ـ **تهران** ، ادبیات ۱/۹۷ج : سدهٔ **۱۳** (۱ پ ـ ۵۵ پ) به میرزا ابوالقاسم گیلانی قمی [ف. ادبیات ۱ : ۱۶۵] .

11340ـ **مجلس** ۱/۳۲۶۰: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۷** دردفتر (ص۱ ـ ۲) در پاسخ سیدحسین قزوینی درسیر وسلوك و پند و اندرز [ف . مجلس ۱۰ : ۸۵۸] .

سیر و سلوك

از ابوحامد محمد غزالی ، شاید «فرزند نامهٔ» او باشد .

11341ـ **آصفیه** ۶۱/۴ مجامیع : با تاریخ **۱۲۲۸** دردفتر [ف. آصفیه ۳ : ۷۴۸].

سیر و سلوك

ازسلطان‌محمودمیر بزرگی. اگرعربی نباشد

11342ـ **مشهد**، فرخ ۵۱: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۲] .

سیر و سلوك = خلوت

متن ازمحیی‌الدین ابن‌العربی (بنگرید: ترجمهٔ المدخل‌المفید:۱۰۸۸) . درشش فصل از یگانگی‌راه حق و مواطن ششگانه و خلوت نشینی و کشف حسی و خیالی و سخن مشایخ گفتگوکرده است .گزیده از«کلمات » اوست .

آغاز: حمدله. صلاة...وبعد، این‌رساله‌ایست که نوشته شده ازکلمات. . . در اسرار خلوت وفرموده‌که اجابت‌کردم سئوال توای‌کریم.

11343ـ **تهران**، ملی ۲۳/۷۲۷ ف: نستعلیق ریزگویا سدهٔ **۱۰**، (ص ۳۴۷-۳۵۳) [ف. ملی ۲ : ۲۴۵] .

11344ـ**مجلس**۱۶/۴۸۵۹: باتاریخ **۱۰۷۰** دردفتر (ص۱۰۶ ـ ۹۸) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۹۱] .

سیر و سلوك = کبریت احمر

از مظفرعلیشاه .

سیر و سلوك = اعتقادیه

از خواجه نصیرالدین طوسی ، که یاد او «بیست باب:۲۴۳» گذشت . بدرخواست وزیر قطب‌الدین مظفرفرزند محمد نگاشته و به‌ناصر الدین مظفر فرزند مؤید داده تا بدربار . . . برساند وپاسخ‌گیرد. دراین‌گفتار پس ازستایش آن‌دربار‌وگزارش‌کمی اززندگی‌خود به‌گزارش عقاید خود بروش اسماعیلی می‌پردازد . این گفتار بکوشش آقای مدرس رضوی در۱۳۲۵خ چاپ شده است . و گزیدهٔ آن بکوشش آقای محمدتقی دانش‌پژوه در مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات چاپ شده‌است [نسخهٔ‌حقوق‌دانشگاه]. **آغاز:** رب انعمت فزد. ربناآتنا من‌لدنك رحمة. . .

بزرگترین نعمتی وجسم‌ترین موهبتی که عموم بندگان .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۲۶ (که جز این است) و ۱۱ : ۹۳ و ۱۲ : ۲۰۸٫۵ ـ ف. مشار ۹۹۲ ـ احوال وآثار خواجه : ۳۲۲ ـ پیش گفتارچاپ ازاستاد مدرس رضوی.

11345ـ **مجلس** ۶۱/۵۱۳۸: نستعلیق باتاریخ **۱۰۲۴ـ۱۰۵۷** در جنگ ابن خاتون (گ۱۹۳ـ۱۹۷)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

11346ـ **دانشگاه** ۵/۱۰۷۹: باتاریخ **۱۰۴۷** دردفتر (ص۵۹ ـ ۷۹) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۲۷۵] .

11347ـ **حقوق** ۱۹/۶۲ب: سدهٔ ۱۱ گزیدهٔ آنست (۲۵۱پ ـ ۲۵۶پ) [ف. حقوق ۱۴۳] .

11348ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۷/ ۳۶۴: نسخ ونستعلیق باتاریخ **۱۲۷۰** دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۸۰] .

11349ـ **دانشگاه** ۲/۲۲۷۱: نستعلیق **۱۲۷۰** (۲۲پ ـ ۳۷پ)، چاپ شده بکوشش آقای دانش‌پژوه درمجلهٔ ادبیات [ف. دانشگاه ۹ : ۹۲۱] .

11350ـ **ملك** ۸/۶۱۹۳: نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۹** در دفتر (۱۷۴پ ـ ۱۷۸پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11351ـ **مجلس** ۲/۵۰۶۳: نسخ عبرت نایینی مصاحبی، شوال **۱۳۳۸** برای سیدنصرالله تقوی، (ص۱ـ۴۶) بانسخه بدلها، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

سیر و سلوك

از خواجه نظام الدین طوسی ، نگارندهٔ «سیاستنامه» وجز آن.

11352ـ **ملك** ۲/۵۳۵ : نستعلیق عبدالصمد فرزندجعفرقلی بیگ اشکوری گیلانی ۱۲ج۱/**۱۲۸۹**، برای میرزا احمدخان منجم باشی حاکم‌الملك، زرین [ف. ملك ، مجموعه ها : ۶۴] .

سیر و سلوك

از نورعلیشاه طبسی‌تونی‌سپاهانی، که یاد او در «آیةالنور : ۱۰۱۶» گذشت . **آغاز :** ای درویش دلریش‌وای‌آشنای بخویش، ساعتی خاموش باش .

11353ـ**مجلس** ۶/۱۱۵۸: نسخ‌محمد علی فرزند سیدعرب‌حسینی،در**۱۲۳۱**، شمارهٔ ۶ «کلیات» او (ص ۲۹۸ـ۳۱۲) ،آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳ : ۶۰۴] .

11354ـ **دانشگاه** ۲۵۰۷/۱۰: نسخ حسین‌علی‌حیرت ذهبی‌خراباتی زنجانی **۱۳۱۵** (ص۱۰۹ـ۱۱۷) آغاز برابرنمونه، درفهرست از نگارنده یاد نشده بدنبال «آیة نور» اواست [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۰۷] .

سیر و سلوك = ده قاعده

از همدانی، درص ۱۱۴۸ گذشت .

سیر و سلوك

ناشناخته. در آن سلسلهٔ ارشاد درویشان وسند خرقهٔ‌ایشان ازاویس قرنی تاشاه اسماعیل خطایی و شاه تهماسب حسینی و شاه اسماعیل عادلی و شاه خدابنده وعباس دوم و سلیمان و ابراهیم فرزند جنید. و از ذاکرشمخال‌که اول طعام دهنده است وشمخال فراش و طرهٔ یقچی وکوزچی جارچی وجارچی کلمه‌چی و قاپوچی یادشده است.آداب درویشی روزگار صفویان و تاریخ‌تصوف‌آن‌روزگاردرآن‌هست[دانش‌پژوه]. **آغاز:** الحمدلله‌الذی جعل وسیلةاللیل فرح و کمال. وبعد برضمیرمنیرمهرتنویرصدق و صفا .

11355ـ تهران، دانشسرایعالی ۳/ ۱۴۴ قریب: نستعلیق فتح‌الله‌فرزند محمدسمیع و فسی ، یکشنبهٔ ۲۷ محرم **۱۲۴۹** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۵] .

سیر و سلوك

نگارنده در دیباجه پس از اشاره به حدیث الطرق الی‌الله بعدد الانفس، راههای وصول بحق را درسیزده قسم یاد کرده ، که در سیزده عقد گزارش شود، ولی در نسخهٔ ۵۰۸۳ملك چهارده عقد آمده است. آغاز این نسخه نزدیك به «سیر و سلوك » ناشناخته 11371 است . **آغاز:** حمد وثنای نامتناهی پروردگاری را که استحکام قواعداسلام را . . . امابعد بدان ای عزیز که راههای طالبان بجناب بارگاه...

11356ـ **ملك** ۵۰۸۳/۷ : نستعلیق خوش نزدیك **۱۲۹۱**، (۴۱ر ـ ۴۵ر) ۱۴ س [رؤیت] .

سیر و سلوك

از ناشناس، بدرخواست عزالدین ابوبکر طوسی ، در خانقاه قطب الاقطاب عبدالرحمان اسفراینی، دردوشنبهٔ ۲۶صفر ۷۵۲ و در آغاز آن ازجنید بغدادی نیزیادکرده است. **آغاز:** فاتحة الکتاب ربه‌محمد رب‌الارباب که مفتح ابواب ومسبب اسباب است مزین‌گردانند .

11457ـ **الهیات** ۱۴/۳ج: نسخ سدهٔ **۱۲** (۳۵۹ پ ـ ۳۷۳ ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۵۱] .

سیر و سلوك = رسالهای در...

از ناشناس ، که برای شیخ خود محمد ساکن‌نوشته‌است [ن. طرازی]. **آغاز:** الحمد لله الذی هدانا وماکنا لنهتدی لولا ... بعد از حمد وصلاة باعث تحریر این چند سطر آنکه

11358ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۱۰ زکیه : بی تاریخ (گ ۱۳۷ پ ـ ۱۴۱ پ) [مخطوطات ۱ : ۲۴۱] .

سیر و سلوك

ناشناخته بروش شیعی، درآن ازبسطامی، ذوالنون مصری، شیخ ابوسعید ، شیخ مغربی ، نجم الدین رازی ، برخی از پیران نقشبندی ، بهایی، آقا محمد بید آبادی یـاد شده است . **آغاز :** لاجابة الدعاء و الفرج . روایت است ازحضرت پیغمبرکه بدرستیکه من‌میدانم‌کلمه‌ای که نگفته‌است‌آنرا تنگدلی‌مگرآنکه حق‌تعالی فرجی دهد.

11359ـ **دانشگاه** ۳۵۸/۲ : نسخ با تاریخ **۱۲۵۱** در دفتر (۱۰۸ پ ـ ۱۱۷ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۵۱] .

سیر و سلوك

ناشناخته . درپنج باب و فصلهایی : باب ۱ـ در بعث مستفید برطلب ۲ـ طریق شناخت جسم وجان ۳ـ صفات جسم و جان ۴ ـ اعمال جسم وجان ۵ـ مراتب جسم و جان . **آغاز :** حمدله. والعاقبة... سپاس و ستایش خدایراکه مخترع جسم ومبدع روحست وفایق صبح .

11360 ـ **مجلس** ۴۹۵۱ : شکسته نستعلیق خوب حاج سید جواد موسوی بنان ـ الشریعهٔ کرمانی، ۲۵ رجب **۱۳۴۸** برای سید نصرالله تقوی، ۵۵گ ۱۴س [رؤیت] .

سیر و سلوك

چندگفتار ناشناخته .

11361ـ **دانشگاه** ۳۲۹۹/۱۰ : سدهٔ **۸ـ۹** باتاریخ تولد ۸۱۸ و ۸۳۱ (ص ۱۴۳ـ ۱۴۷) نسخهٔ پاکیزه‌ایست ، همراه چند گفتار از شا نعمت‌الله و خیوقی. **آغاز :** الحمدلله و

سلام علی‌عباده... بدان ... که مؤید این راه ومتوجه این بارگاه را منازل ومقامات مختلف ودرجات ومشاهدات متنوع درپیش است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۹].

11362- **قاهره**، دارالکتب ۳ - م مجامیع فارسی : نوشتهٔ علایی فرزند محیی شیرازی در **۹۴۷** (گ۲۷۷ - ۲۷۸). **آغاز:** الحمدلله الذی توحد بالعظمة والکبریاء . . . اما بعد ، فهذه رسالة فی سلوك الطریق الی‌الله [مخطوطات ۱ : ۲۴۱].

11363 - **مجلس** ۲۴۲۵/۵ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۷۱** (۹۷ - ۱۰۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹].

11364- **بادلیان**Sal۴۱/۲: باتاریخ **۱۰۱۲** در دفتر . گفتاریست در سلوك درهشت باب. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۱۵۷ هست[فیلم ها ۱ : ۵۷۳].

11365- **مجلس**۵۳۴۱/۱۱: باتاریخ **۱۱۸۳** دردفتر. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد ازکیفیت سلوك راه حق پرسیده بودند ، بدان همچنانکه سفر صوری را مبدائی [ف . مجلس ۱۶ : ۲۵۴].

11366- **مجلس** ۹۱/۳نجم: سدهٔ **۱۲** باعنوان‌کیفیت سلوك راه [نسخه‌ها۵ : ۲۰۳].

11367- **مجلس** ۲۸۷۱/۱: نستعلیق **۱۲۰۸** (ص۲۱ - ۶۰) آغاز برابر نسخه ۵/ ۳۴۹۷ دانشگاه [ف. مجلس ۱۰ : ۲۲۱].

11368- **دانشگاه**۴۲۲۰/۶: نستعلیق باتاریخ **۱۲۸۰** درمجموعه (۵۸ب - ۵۹ر). **آغاز:** حمدله. . . بدانکه اول چیزی که بر سالك واجبست‌اعتقاد براماماننو [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۵].

11369- **سپهسالار** ۶۳۳۲/۲: نسخ محمدعلی‌کرمانشاهی، **۱۳۰۲**(۲۸ر - ۶۳پ) **آغاز :** ای دوست سلوك سبیل حضرت رب‌ العالمین ، آگاه باش که شرایع که در حقیقت نظام نشأتین صورت ومعنی برآنست ، بحسب کمال ناشی ونازل می‌شود [ف . سپهسالار ۵ : ۱۱۶].

11370- **مجلس** ۲۴۰۰/۱ فهرست نشده: نوشته**۱۳۰۶** (ص۱-۱۴) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۱].

11371- **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق ۲۲ ذیقعدهٔ **۱۳۱۴**، استدلالی ومفصل است: **آغاز:** حمدنامتناهی‌حضرت‌پروردگاری را که استحکام قواعد اهل الله را منجاء طالبان سعادت [نسخه‌ها ۵: ۳۰] بنگرید: 11356.

11372- **دانشگاه** ۳۴۹۷/۵ : نسخ حسین‌علی ذهبی خراباتی زنجانی **۱۳۱۵**، در آن ازحافظ یاد شده. **آغاز:** الله‌لااله الاهو . درود بیحد برآن ظهورکه شهود ذات ومقصود صفات است . [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۰۶] با این سرآغاز «شرح حدیث کنت کنزاً مخفیا» یاد شده است .

11373- **رضوی**۱۶۶اخلاق(۵۶۹): نستعلیق، بی‌تاریخ . **آغاز :** حمدله . صلاة . اعلم ان الوصول الی‌الله ثلاثة ، ۱۴گ [ف . رضوی ۶ : ۴۲۴].

سیر و سلوك منظوم

مثنویست درآن‌ازپیرشیخ محمدحاجی یاد شده است. **آغاز:** ای بنام تو ابتدای کلام - نیست بی‌نام توکلام تمام .

11374 - **نافذ پاشا** ۱۰۵۹/۲ : با تاریخ **۱۰۸۷** دردفتر (۱۶۷ ر - ۱۷۹ پ) . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۶۰۳ هست [فیلمها : ۵۰۹].

سیر و سلوک منظوم

ازحیدری، درص۱۲۷۰ گذشت .

السیر و الطیر

از مجدالدین بغدادی . نگارندهٔ «الاسئله والاجوبه : ۱۰۲۶» و جزآن .

11375 ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۳۳ : باتاریخ **۷۵۴** دردفتر (۴۱۸ ر ـ ۴۱۸ پ) ، همراه رسالةالعزلة واسئله واجوبه و نامه‌هایی از او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۱] .

سیمرغ و کوه قاف

گویا از مجد الاشراف جلال‌الدین محمد فرزند میرزا باباذهبی، (م ۱۳۳۱) درپاسخ میرزا محمد جعفرپزشك کاشانی ، در دو مقدمه و دو مقاله ویك خاتمه وختم‌الخاتمه. **آغاز:** الحمد لله الذی‌لااله الاهوحمدلاتدرکه العقول‌والاوهام

11376ـ رضوی ۶۰۶ حکمت: شکسته نستعلیق ونسخ دو خامه تاریخ یاد نشده ، گویا نسخه ناتمام است ، ۲۳گ ۱۷ ـ ۱۵س [ف . رضوی ۴ : ۱۱۳] .

ش

شارعات الشیخوخه والآداب

ناشناخته .

11377ـ موزهٔ بریتانیا۳/۱۰۹۴۷ Or : نوشتهٔ **۱۲۵۵** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

شاه و درویش

پرسش وپاسخ لال بیراك هندو و داراشکوه که یاداودر «حسنات العارفین: ۱۱۲۵» گذشت درهفت مجلس. **آغاز:** مجلس‌اول. سئوال‌عزیز آنکه اول وآخر فقرچیست؟ جواب آنکه اول فنا وآخر فنا .

11378ـ رضوی ۲۳۳: درجنگ‌مؤرخ ۱۸۹۳ (**=۱۲۱۱**) (ص ۴۰۸ـ۴۵۹) [ف . رضوی ۷ : ۲۷۰] .

شبستان نکات

دربخش اخلاق خواهدآمد .

شجرهٔ پیران چهارده خانواده =

سلسلهٔ مشایخ صوفیان

شجرهٔ طیبه

ازکمال‌الدین علی منت فرزند سناءالله .

11379ـ بادلیان۲۴۹۸ وینفیلد ۵۲: تاریخ یادنشده، **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۹۳۹ هست [فیلمها : ۱۲۸] .

شجرهٔ طیبه = تفسیر کلمهٔ . . .

در تفسیر وتأویل عرفانی کلمهٔ طیبهٔ‌لااله‌الا الله. دردہ شاخ. شاخ۱تا۵ ازنسخهٔ ملك ۱۱/۴۲۱۶ افتاده است . شاخ ششم از شجرهٔ طیبه همت، هفتم معرفت، هشتم‌اخلاص، نهم محبت، دهم عدل است. **آغاز:** سپاس‌خداوند زمین‌وآسمان را دارندهٔ عقل وجان را، خداوندی‌که ذات او را حد وقیاس نیست .

11380 ـ ملك ۴۲۱۶/۱۱ : نوشتهٔ احمد فرزند علی فرزند حسین طبسی ، صفر **۸۶۴** (۱۰۱پ ـ ۱۰۹پ) از میان دیباجه تا نیمهٔ شجرهٔ پنجم افتاده [رؤیت] .

شرایط الطریقه ومعارف الحقیقه =

قوائم الانوار وطوالع الاسرار

از سید میرزا ابوالقاسم ذهبی شیرازی، نگارندهٔ «تباشیرالحکمة: ۱۰۷۲» و جز آن. درسیر وسلوك وعرفان گروه ذهبی، بسال ۱۲۸۲ درتهران درهفتادسالگی، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) نگاشته است در آغاز بدین نام خوانده سپس به «قوائم الانوار...» برگردانیده است. سپس فرزندش محمد مجد الاشراف «تام الحکمه» را بمانند مقدمه‌ای بر آن نگاشته است [ذریعه]. **آغاز:** حمدله . . . اما بعد، بدانکه علم معرفةالله علمی است شریف، که اعظم علوم دین است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۴۶ و ۱۷: ۱۷۴ ف. مشار: ۱۲۲۸.

11381**ـ دانشگاه** ۳۸۳۵: نستعلیق گویا نسخهٔ اصل، آغاز برابر نمونه، ۱۹۳ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۲۰].

11382**ـ نجف**، امیرالمؤمنین ۳۵۲: نوشتهٔ سید صادق شهشهانی اصفهانی، ذیحجهٔ **۱۲۹۹**، ۱۹۶ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

شرایط مریدی

از ابو جعفر محمد فرزند ابوزید عبد ـ الرحمان الکاتب درچندین فصل: فی بیان جواز الارادة و خصوصیته، فی بیان امارات المراد، فی بیان شرایط الارادة، فصل چون از شرایط پیرو مرید فارغ شدیم کیفیت احوال خود باز نمائیم (دراین بخش ازحالات خود وشیخ خود محمد فرزند اسماعیل فرزند ابوالقاسم فرزند ممشاذ مکنی بابوالفضائل توفی یاد می‌کند)، فصل چون نصیحتی که برما لازم بود (در این بخش ازاسناد پیران صحبت واسناد پیران خرقهٔ خود یاد می‌کند). **آغاز:** قال الشیخ . . . الحمدلله حق حمده والصلاة... امابعد، گوئیم شروع کردن ما درنوشتن این فصول ازآن آمد که جماعتی برما حقوق.

11383**ـ دانشگاه** ۶/۷۰۴۱: ازسدهٔ **۹ - ۱۰**، همین نسخه راآقای ایرج افشار در فرهنگ ایران زمین ۱۴: ۳۲۱ تا ۳۳۷ بچاپ رسانده‌اند [نسخه‌ها ۴: ۴۴۶].

شرح آواز پرجبرائیل = آواز ...

شرح آیهٔ نور

از شاه نعمت‌الله، درص ۵۲ گذشت.

شرح ابیاتی از ابن اعرابی

از صاین‌الدین علی ترکه، که یاد او در «شق‌القمر: ۳۲۳» گذشت. گزاش ده بیت از سروده‌های محیی‌الدین اعرابی است.

11384**ـ مجلس** ۴۳/ مج: مؤرخ ۱۵ رمضان **۸۳۸** درشیراز، در مجموعه رساله‌های ترکه کـه افزود گیهایی بخامهٔ او نیز دارد [فرهنگ ایران‌زمین، دانش‌پژوه ۱۴: ۳۱۱].

11385**ـ مجلس** ۱۰/مج: ازکتابهای خریداری شده ازباقرترقی: باتاریخ **۹۰۳** در دفتر، ضمن جلد یکم از مجموعه رساله‌های او [رؤیت].

شرح ابیاتی از ابن فارض

ازعزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف: ۱۱۰۹» گذشت.

11386**ـ بایزید ولی الدین** ۱۲/ ۱۸۲۵: باتاریخ **۸۵۱** در دفتر (گ ۱۳۴ - ۱۳۷). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۲ هست [فیلمها ۱: ۴۷۷].

شرح ابیاتی ازحافظ

گزارش واژه‌های عرفانی بکاررفته دردیوان اوست. **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیعد و سپاس

بیقیاس حضرت خداوندی را .

11387ـ قاهره، دارالکتب ۴۳۶۵س: بی‌تاریخ (گ ۴۰ــ۴۶) ودر هامش آن «شرح کلمات صوفیان» است [مخطوطات ۱: ۲۴۳] .

شرح ابیاتی از حافظ

از ابوتراب فرزند حسین قزوینی. ازاین نگارنده در مجموعهٔ ۳ خویی مجلس سه گفتار آمده‌است: عقایدخمسه، شرح‌دعای‌سحر، شرح ابیاتی از حافظ. **آغاز**: سپاس بیحد و قیاس حضرت قدوس... غرض از تحریر این کلمات

11388ـ مجلس ۳/۹خویی: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص۲۷۳ ــ ۲۸۱) همراه دو گفتار دیگر ازهمو [ف. مجلس ۷ : ۲۶۴] .

شرح ابیاتی از حافظ

ناشناخته .

11389ـ رضوی ۶۵۱ادبیات(۶۷۸): نستعلیق **۱۲۹۴** سرلوح بزر . **آغاز**: دربیان شرح بعضی ازغزلیات لسان الغیب خواجه ... انجام: چنانچه دربیت‌ثانی اشارهٔ‌خفیه بآن‌شده ۶۰ گ ۱۱س [ف. رضوی ۷ : ۶۰۳] .

شرح ابیاتی ازحافظ = اصطلاحات دیوان حافظ

در ص ۱۰۳۴ گذشت .

شرح ابیات فصوص الحکم

متن از محیی الدین عربی که یاد او در «ترجمهٔ‌المدخل‌المفید: ۱۰۸۸» گذشت. گزارش از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در « تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵ » گذشت . و این جز «جواهر: ۱۱۱۵»و«شرح‌فصوص‌الحکم»اواست که خواهدآمد. این‌گفتار در(ص۱۸۰ــ۲۰۰) چاپ افست مجموعه رساله های او چـاپ شده است. **آغاز**: الحمدلله و الصلاة علی رسول‌الله یااخی ایدك‌الله بروح الارواح. اعلم ان الحق اذا اراد من‌عباده المناجاة ... بیت : ساقیا از روی لطف بیکران .

11390ـ سنا ۳۷۲/۸۲ : نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم ، **۱۰۸۴** در شهرمهریجرد. این‌نسخه در (ص۱۸۰ــ۱۹۹) مجموعه رساله‌های او چـاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۵] .

11391ـ ملك ۴۲۶۲: نستعلیق محیی الدین فرزنددرویش‌محمد، **۱۱۰۹** آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

11392ـ مجلس ۳۰۶۷/۸۳: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۳۷۹ــ۴۰۱) آغاز برابرنمونه، همراه ۹۰گفتار دیگر از همو که دو شمارهٔ آن مکرر است [ف . مجلس ۱۰ : ۶۰۸] .

شرح ابیاتی ازمثنوی معنوی

از اسماعیل فرزند احمد مولوی، متخلص به‌رسوخی آنکره‌ای ، درگذشتهٔ ۱۰۴۱ گزارش گزیده‌ای از اشعار اوست. اگرترکی نباشد. و ازهموست «نصاب مولوی». **آغاز**: رازخاصی ای‌خاص اولان‌کمسه .

11393ـ قاهره، دارالکتب:۷۷تصوف ترکی طلعت : درویش محمد مصطفی **۱۲۲۸** در ادرنه (گ ۴۹ ــ ۷۱) ۱۵س [مخطوطات ۱ : ۳۱۲].

شرح ابیاتی از مثنوی

از اسیری لاهیجی ، نگارندهٔ «شرح بیتی ازهلوی: ۱۲۱۹» وجزآن. گزارش دو بیت از مثنوی مولوی است درپیرامن ۶۵ بیت نبشته : چونکه بی‌رنگ‌اسیر‌رنگ‌شد ــ موسیی‌باموسیی درجنگ شد ــ چون به‌بیرنگی رسی‌کان داشتی‌ـ

موسی وفرعون دارند آشتی. **آغاز :** الحمدلله الذی کانت احدیته الذاتیه منقطعه ... امابعد، یکی از برادران دینی، معنی .

11395- **دانشگاه** ۲۱۴۴ : چلبی سلمانی فارسی، شمارهٔ ۲۴ «گنجینهٔ گرانمایه» نسخهٔ مؤرخ **۹۷۸-۹۹۶** (ص ۳۵۸ - ۳۶۴) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹ : ۸۲۵] .

11394- **دانشگاه** ۱/۴۷۹۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**(ص۱-۳)[ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۳۵].

11396 - **دانشگاه** ۱۹۴۰/۱۲ : نستعلیق چلیپا، سدهٔ **۱۱** (۵۸ر - ۵۹پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۵۵۸] .

11397- **مجلس** ۱۱۸۷/۴ : نسخ محمدبن فاضل، در**۱۲۱۸** (ص۱۱۷-۳۱۹) . در پیرامن ۶۵ بیت می‌باشد [ف . مجلس ۳ : ۶۷۲] .

شرح ابیاتی ازمثنوی

از حاج محمد حسین دام افضاله. **آغاز:** بدان ایدك‌الله‌فی‌الدارین‌که ابیات‌مذکورة بیان حال سالك‌است،چه واصل‌باصل‌خودراجع شده.

11398-**ملك** ۶۰۵۳/۱۳ نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۳۱پ-۱۴۲ر)[رؤیت].

شرح ابیاتی از مثنوی

ازصفی‌الدین اردبیلی، گویافرزنداسحاق و نیای صفویان ، چه گفتار از « صفوة الصفا » گرفته شده است. گزارش ده‌واندی بیت است.

11399- **نجف** ، امیرالمؤمنین ۴۸۵ : در پایان «شرح توحید صدوق» نوشتهٔ **۱۰۹۹** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

شرح ابیاتی ازمثنوی = شرح‌لغز از مولوی

از محمد خاموش نور بخشی ، درگزارش معمایی با سرآغاز: دوش وقت صبحدم درچرخ پالان یافتم — در میان دانهٔ خشخاش سندان یافتم. **آغاز:**(۱) شکربیغایت وسپاس بینهایت واجب الوجودی راکه بمقتضای جود. **آغاز:** (۲) امابعد، معلوم ارباب معارف‌واهل‌الله بوده باشدکه شرح ابیات حضرت .

11400- **دانشگاه** ۴۶۵۰/۵ : نسخ علی اصغر شاه کوهی **۱۲۲۶** برای سید حسن قاینی (ص ۴۸ - ۶۳) ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۹۴] .

11401- **مجلس** ۴۱۱۰/۱: نستعلیق محمد لاهیجی ، **۱۲۵۷** (۸۶ر - ۳۱۷پ) ، آغاز برابر نمونهٔ ۲ [رؤیت] .

شرح ابیاتی ازمثنوی = شرح مثنوی معنوی

شرح ابیاتی از مثنوی = مراتب وجود

شرح ابیاتی از مثنوی = نی نامه

شرح ابیات مشکلهٔ گلشن راز

از خلوتی تبریزی ، عبدالـرحیم فرزند شمس‌الدین‌محمداقطابی، خوشنویس، درگذشتهٔ درغرهٔ ۸۵۹. «دانشمندان‌آذربایجان : ۱۴۱» بنقل از «روضة الاطهـار» مینویسد : تعلیقات عدیده هـم بر بعضی ابیات مشکلهٔ «گلشن راز» دارد [احمد گلچین معانی] .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۰۱ - دانشمندان آذربایجان : ۱۴۱ - نسخه‌ها ۴ : ۶۰.

شرح ابیاتی از ناصر خسرو

از حسام الدین فرزنـد یحیی لاهیجی ، نگارندهٔ «نفس: ۸۵۵» گزارش شش‌بیت‌آنست

بااین سرآغاز: درآشیان چرغ دو مرغان زیر کند ـ کاندر فضای ربع زمین دانه می‌خورند. درآغاز آن آمده که دو تن دیگر از دانشمندان روزگار نگارنده این شعرها را گزارش کرده بودند. **آغاز:** نحمدك یامن رفع لواء الحمد علی لسان الانام.

11402ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۳/۵۶۶ نوشتهٔ محمد فرزند محمود مورکلابی (کلائی) مازندرانی در **۱۰۹۰**، همراه «نفس: 7953» و چندگفتار دیگر ازهمو (نسخه‌ها ۵ : ۴۱۳) با حاشیه‌هایی از لاهیجی [یاد داشتهای سید عبد-العزیز طباطبایی].

شرح ابیاتی از ...

در بخش ادبیات، شروح خواهد آمد.

شرح اتّل توتّل = اتنل تو ...

از فیض کاشانی ـ در ص ۱۰۱۸ گذشت.

شرح اسماء الاسرار

متن ازگیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوك ۱۰۱۱» وجزآن. گزارش ازناشناس.

11403ـ **آصفیه** ۱۴۶۴ تصوف: نوشتهٔ **۱۳۰۴** [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۸].

شرح اسماء الهی

از شاه نعمت‌الله، مثنویست (بنگرید : تکثیر اسماء).

11404ـ **عاطف افندی** ۲۲۴۱/۹ : باتاریخ **۸۲۸** دردفتر (گ ۵۴۷ ـ ۵۵۴). **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۰۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۹].

شرح اصطلاحات صوفیان =

اصطلاحات ...

در ص ۱۰۳۴ ـ ۱۰۴۲ گذشت.

شرح اصطلاحات لسان الغیب =

اصطلاحات دیوان حافظ

شرح اوراد شیخ بهاء الدین سهروردی

شاید همان «کنز العباد» علی فرزند احمد غوری کزه‌ای ازسدهٔ هشتم باشد [دانش‌پژوه]. (بنگرید : دعوات‌الاسماء : ۱۱۴۶)

11405 ـ 406ـ **کابل،** دونسخه یکی به‌نسخ بی‌تاریخ، دومی‌شکستهٔ **۱۲۶۳** [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۳].

شرح بهارستان

متن ازجامی گزارش از شمعی، در بخش ادبیات خواهد آمد.

شرح بیتی از ابوسعید

بیت ازخواجه ابوسعیدابی‌الخیر، گزارش از شاه نعمت الله ولی کرمانی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. گزارش به‌نثر وبدون شعراست، و جز «مشکل حل» میر سید علی است. **آغاز:** قال الشیخ المحقق صاحب‌الکرمات... ابوسعید ابی‌الخیر بیت : ای مشکل حل وحل مشکل... بدان وفقك‌الله تعالی که معنی این مشکل حل و حل مشکل آنست.

11407ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۷ : نستعلیق ۳ ذیحجهٔ **۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۷ مجموعه رسایل شاه نعمت‌الله (۱۸۳ ر ـ ۱۸۴ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

11408ـ **ملك** ۴۱۸۴/۵ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۱۲ر ـ ۱۱۳ پ) آغازبرابر نمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگر از شاه نعمت الله [رؤیت].

شرح بیتی از حافظ

از ملاجان، گزارش: پیرما گفت خطا بر قلم صنع نرفت ـ آفرین بر نظر پاك خطاپوشش باد

11409ـ مجلس ۱۸۲۲/۲۰: تاریخ یاد نشده (ص ۱۷۷ ـ ۱۷۹) [ف. مجلس ۵: ۲۴۰].

شرح بیتی از حافظ

از دوانی، نگارندهٔ «تهلیلیه: ۳۶» وجز آن. گزارش بیت: دوش دیدم که ملایك در میخانه زدند. **آغاز:** سپاس حضرت واجب الوجودی‌که درفیض وافرش ... وبعد، بروفق جوان مردانی‌که ازمسافرت ومجاورت.

11410ـ تهران، دکترمفتاح ۳مج: نسخ۱۹ع۱/۱۰۶۶، زدین‌ممتاز، آغازبرابر نمونه، در نسخه از نگارنده نام برده نشده [رؤیت].

11411ـمجلس۲/۱۲۸۰: نسخ‌تاریخ یادنشده (ص ۵۲ـ۹۵)، آغاز برابر نمونه [ف مجلس ۴: ۵۶ و ۵: ۵۰۲].

شرح بیتی از حافظ

ازدوانی، نگارندهٔ «تهلیلیه: ۳۶» و جز آن. گزارش: پیرماگفت خطا برقلم صنع نرفت درع۱/۹۰۰، درچهار مقدمه و یك فذلکه به‌خواهش اخوان‌الصفاء. و در آن اشعریان را راستگو و معتزلیان را مجوس میخواند، این گفتار درمجلهٔ مبدأ و آفرینش بسال ۱۳۴۲ خ ومجلهٔ ادبیات شیراز ۱۳۴۱خ چاپ شده‌است. **آغاز:** لك الحمد، اللهم ملهم الصواب و علی نبیك... وبعد، کلمه‌ای چند در تبیین معنی یك بیت.

بنگرید: ذریعه ۱۳: ۱۲۹ ـ سرگذشت دوانی: ۱۶۸.

11412ـ همدان، مدرسهٔ غرب‌همدان ۱۹۶/۴: نسخ شمس‌الدین‌گیلانی نعمت‌اللهی دردفتری ازسدهٔ ۹ [نسخه‌ها ۵: ۳۶۱].

11413ـقاهره، دارالکتب۳۷مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق ۹۲۱ (گ ۵۸ ـ ۶۱) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۳۱۶].

11414ـدانشگاه۹/۱۰۲۱: نستعلیق علی فرزند مسافرقاضی باتاریخ ۹۳۹ در دفتر (۶۲پ‌ـ۶۵ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۷: ۲۲۴۸].

11415ـ الهیات ۱۸۹/۲د: نستعلیق مظفرحسین فرزند احسان الدین، ۱۰۱۶ در شیراز (۴۲پ‌ـ۴۵پ) [ف. الهیات ۱: ۲۵۵].

11416ـ تهران، ادبیات ۱۸/۲ د: نستعلیق ۱۰۳۶ در شیراز (درش۱)(۶پ‌ـ۷ر) آغاز برابرنمونه [ف. ادبیات ۱: ۳۲۹].

11417 ـ دانشگاه ۱۰۴۶/۱۹: نستعلیق محمد شریف فرزند محمد قائمی، ۱۰۶۱ (۹۳پ ـ ۹۵ر) خطبه را ندارد [ف. دانشگاه ۳: ۴۵۲].

11418ـ مجلس ۲۸۵۹/۱: نستعلیق ونسخ محمد فرزند سلیمان فرزندمحمدجابری قاری ۱۰۷۰ بخشی ازپایان‌آن‌است (ص۱ـ۳) [ف. مجلس ۱۰: ۱۸۴]

11419ـ ملك ۶۱۹۲/۱۸: نستعلیق محمد فرزندحسین عقیلی استرآبادی، ۱۰۸۵ (ص۲۲۱ ـ ۲۲۷) [رؤیت].

11420ـ تهران، ادبیات ۱۷۵/۷ حکمت: نستعلیق سدهٔ۱۱[ف. ادبیات۲: ۴۹].

11421ـ مجلس ۲۶۶۳/۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۴۰ ـ ۱۴۶) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۴۱۳].

11422ـ حقوق ۴۶/۱۹ج: نستعلیق

سدهٔ **۱۱** (۳۰۹ر–۳۱۰پ)، آغاز برابر نمونه [ف. حقوق : ۱۴۵] .

11423 ـ **رضوی** ۶۵۵ ادبیات (۶۵۲۸): نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف . رضوی ۷ : ۶۵] .

11424ـ **مجلس** ۱۵/۱۷۱۹ : سدهٔ **۱۲** (ص۳۴۰ – ۳۴۳) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۲۶۲] .

11425 ـ **دانشگاه** ۹/۴۶۵۰ : نسخ علی‌اصغرشاه‌کوهی **۱۲۲۶** برای‌سیدحسن قاینی (۱۳۳ – ۱۴۰) [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۵۹۵].

11426ـ**مجلس**۱۹/۱۸۲۲ : بی‌تاریخ باتاریخ **۱۲۳۶** در هامش مجموعه (ص۱۷۷ – ۱۷۹) خطبه را ندارد [ف. مجلس ۹: ۴۲۷].

11427ـ **دانشگاه** ۸/۱۱۴۷ : نسخ تاریخ‌یادنشده (۱۰۳پ–۱۰۷ر) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۵۰] .

11428ـ **قاهره**، دارالکتب ۷مجامیع فارسی طلعت: تاریخ یاد نشده [ف. مخطوطات ۱ : ۲۴۲] .

11429 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۰۰ مجامیع تیمور: تاریخ‌یادنشده [ف. مخطوطات ۱ : ۳۱۶] .

شرح بیتی ازحافظ = معراج المؤمنین

از کاشف دزفولی .

شرح بیتی از دهلوی

ازاسیری‌لاهیجی، شمس‌الدین‌محمد فرزند یحیی نوربخشی (پیرامن ۸۴۰–۹۱۲) ، خلیفهٔ سید محمد نوربخش (۷۹۵–۸۶۹) ، نگارندهٔ «مفاتیح الاعجاز»، گزارش بیتی از امیرخسرو دهلوی: زدریای شهادت چون نهنگ لا برارد سر ـ تیمم فرض‌گردد نوح را دروقت طوفانش و این جز « شرح رباعی از دهلوی » اوست .

آغاز: حمد وسپاس بیحد برحضرت احمدصمد و درود و ثنای بیعد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۶ و۱۳ : ۱۳۰ – ریاض العارفین : ۶۳ ـ آثار العجم : ۴۶۲ ـ ریحانة الادب ۱ : ۷۳ ـــ فرهنگ سخنوران ۴۲ ـ هدیةالعارفین ۲ : ۲۱۴ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۸۸۴ .

11430ـ **دانشگاه** ۲۱۴۴: شمارهٔ۲۳ «گنجینهٔ گرانمایه» مؤرخ **۹۷۸–۹۹۶** بخامهٔ چلبی سلمانی فارسی (ص۳۴۹ – ۳۵۷) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۸۲۴] .

11431ـ**دانشگاه**۴/۴۷۹۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۶ – ۹) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۳۶] .

11432ـ **سپهسالار** ۲۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در«کلیات» او [ف. سپهسالار۵ :

11433ـ **نجف** ،سید ابوالقاسم خویی: نوشتهٔ **۱۲۱۱** [ذریعه ۱۳ : ۱۳۰] .

11434ـ**مجلس**۳/۱۱۸۷: نسخ‌محمد فرزند فاضل سبزواری **۱۲۱۸** (ص ۳۱۵ – ۳۱۷) [ف. مجلس ۳ : ۶۷۲] .

11435 ـ **دانشگاه** ۲/۵۲۷۳ : نستعلیق عباس‌فرزند محمدعلی‌دزفولی، **۱۲۲۳** (۱۸۷ پ – ۱۹۱ ر) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۰] .

شرح بیتی از دهلوی

ازعبدالرحمان جامی، نگارندهٔ «تهلیلیه: ۳۶» وجز آن. گزارش بیتی‌ازامیرخسرودهلوی: ز دریای شهادت چون نهنگ لا بـرارد سر ـ تیمم فرض‌گردد نوح‌را دروقت‌طوفانش. **آغاز** یامن لارب غیره ولااله سواه وفقنا... دل عشق

تورا مرید باد همه عمر... اما بعد، این چند کلمه‌ایست که برحسب اشارت خدمت سید.

11436ـ ملك ۴۷۹۵/۸ : نستعلیق در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۵** (۳۲۹پ ـ ۳۳۰ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

11437ـ دانشگاه ۳۴۶۸/۲ : نسخ سدهٔ **۹ ـ ۱۰**، زرین (۲۹ پ ـ ۳۱ ر) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۴].

11438ـ دهلی‌نو ۸/ ۵۰۴ (۱۸۱): باتاریخ **۹۷۰** در «کلیات» او. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳].

11439 ـ رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵** در جنگ (ص۸۵۹ ـ ۸۹۷) [ف. رضوی ۷ : ۵۹۷].

11440ـ مجلس ۱۰/ ۴۸۴۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**: (۱۲۴ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

11441ـ حقوق ۲/ ۸۷ج : نستعلیق باتاریخ ۴ ع ۱/ **۱۲۳۶** بهمین خامه در دفتر (۷پ) [ف. حقوق : ۱۴۵].

11442ـ مجلس ۲۸/ ۱۸۲۲: باتاریخ **۱۲۳۶** درهامش مجموعه (ص ۲۳۱ ـ ۲۳۴) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۴۳۱].

11443ـ الهیات ۵/ ۳۳۹د : شکسته نستعلیق محمد فرزند محمد باقر کاشانی، در **۱۲۹۴** (۱۷۶پ ـ ۱۸۲پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۸۱].

11444ـ مجلس ۱۹/ ۴۸۴۰: نستعلیق ۹ شعبان **۱۳۰۵** (ص ۵۵۳ ـ ۵۵۶)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

11445ـ سپهسالار ۶/ ۶۵۵۳: تاریخ یادنشده، (۴۳ پ ـ ۴۴ ر)، خطبه را ندارد [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۷].

11446ـ سپهسالار ۱۳/ ۶۳۳۲ : تاریخ یادنشده، (۲۸۴ پ ـ ۲۸۸ ر)، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۷].

11447ـ سپهسالار ۲/ ۶۴۶۷: تاریخ یاد نشده، (۳۱ر ـ ۳۲پ)، خطبه را ندارد [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۷].

11448ـ دانشگاه ۱۹/ ۸۶۷: نستعلیق تاریخ یادنشده (۲۵۷ر ـ ۲۵۹ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۵۳].

11449ـ موزهٔ بریتانیا ۹/ ۲۶۲۹۴ **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۲].

11450ـ قاهره، دارالکتب ۱۴ مجامیع فارسی : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، در فهرست از نگارنده نام برده نشده (۱۴پ ـ ۱۲ر) [مخطوطات ۱ : ۳۱۶].

11451ـ بادلیان، آکسفورد ۲۹/ ۹۴ **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۸].

شرح بیتی از دهلوی

گزارش همان بیت: زدریای شهادت چون نهنگ... است، ازناشناس. وشاید یکی ازآن دو گزارش باشد که یاد شد.

11452 ـ تهران، آقای افشار یزدی ۱۶/مج : **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۸].

شرح بیتی از سنائی

از اسیری لاهیجی نوربخشی، نگارندهٔ «شرح بیتی ازدهلوی: ۱۲۱۹» وجز آن. گزارش بیتی است از «حدیقهٔ» سنائی: عاشقان (عارفان) دردمی دوعیدکنند ـ عنکبوتان مگس قدیدکنند

آغاز: عاشقان دردمی دوعید... بدان نورالله بصیرتك بنورالعیان که نظر اهل کشف و شهود عالم هرلحظه.

11453ـ دانشگاه ۲۱۴۴ : عنایت فرزند حسین شیرازی ۹۸۸ شمارهٔ ۲۵ «گنجینهٔ گـرانمایه » = دستور (ص ۳۶۵ - ۳۶۶) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۸۲۵]

11454ـ دانشگاه ۴۷۹۴/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۴)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «شرح بیتی ازمثنوی» یادشده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۳۵] .

11455 ـ دانشگاه ۱۹۴۰/۱۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۵۷ر-۵۸ر) [ف . دانشگاه]

11456ـ مجلس ۱۱۸۷/۵ : نسخ محمد فرزند فاضل، در ۱۲۱۸ (ص۳۱۹)، آغاز برابر نمونه، [ف. مجلس ۳ : ۶۷۲] .

11457ـ دانشگاه ۵۲۷۳/۳ : نستعلیق عباس فرزند محمدعلی دزفولی ۱۲۲۲ (۱۹۱ ر) همراه دیوان او [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۰] .

شرح بیتی از سنائی

از کوثر همدانی، ملا محمد رضا نگارندهٔ «الدرالنظیم : ۴۸» و جزآن . گزارش بیت : عارفان دردمی دوعید کنند... بخواهش فتحعلی شاه قاجار (۱۲۱۲ - ۱۲۵۰) نگاشته است .
آغاز: الحمدلله الذی کشف عن جماله حجاب الجلال وخلص المخلصین .

11458ـ رضوی ۷۱۲ ادبیات (۸۳۰۳) نستعلیق مغلوط سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۶۳۸] .

11459ـ تهران ، ملی ۳۴۱/۱ : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳ ، درآغاز «دیوان» او (ص۱ - ۵) آغاز برابر نمونه [ف . ملی ۱ : ۳۳۳] .

11460ـ سپهسالار ۶۳۴/۸ : تاریخ یاد نشده، (۱۵۸-۱۶۲پ) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۸] .

شرح بیتی از شاه داعی

از محمد دهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت: ۳» و جز آن . گزارش بیت سید نظام الدین محمود شاه داعی شیرازی ، درگذشتهٔ ۸۶۵ - ۸۷۰ یا پس ازآن است: خلق بمعلوم خرد ملحق است ـ آنچه بحس یافته آن آن حق است .
آغاز : معنی بیت شاه داعی‌الله که در «لباب» مشاهده فرموده: خلق بمعلوم خرد... زید را ملاحظه کن و بدن اورا ازعوارض حسی پاک ساز

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۱۴ (داعی) - طرایق الحقایق ۳ : ۲۲ .

11461ـ مجلس ۴۸۴۸/۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، (۱۲۱ر - ۱۲۱پ) باتاریخ تقریظ ۱۰۹۲ دردفتر. درسرآغاز نسخه نام نگارنده وسرایندهٔ بیت و «لباب» یادشده است [رؤیت]

شرح بیت شاه محمد

گزارش بیت : کفاك لم تخلقنا للندی ـ و لم یك بخلهما بدعة . **آغاز:** من افادات استادنا شاه محمد... کفاك لم تخلقنا ... العلم عندالله و عنداهله، مقصود ازاین کلام آنکه شاعر مذمت مخاطب خود می‌نماید بسبب بخل سرشاری که دارد .

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۹۷ (شاه دارا بجردی) و ۹ : ۶۶۹ (عارف شیرازی). شاه محمد شاید یکی ازآندو باشد .

11462ـ مجلس ۲۸۵۹/۳۵ : نسخ و نستعلیق محمد فرزند سلیمان فرزند محمد با تاریخ ۱۰۷۰ دردفتر (ص۱۳۶-۱۳۲) [ف . مجلس ۱۰ : ۲۰۱] .

شرح بیتی از عطار

از احمد خلخالی. گزارش : سایه نشین بوده عقل روی بخلوت نهاد ـ سایه برانداخت

عشق تابملامت کشید. **آغاز:** شرح (پس از بیت) سایه معنی لفظ ظل‌است. درلغت، ومراد از ظل دراصطلاح اهل معرفت تابعیت است در وجود.

11463ـ **مجلس** ۵۸۸۲/۱: دربرگ های اضافی «جواهر الاسرار» آذری‌که مؤرخ **۱۰۴۳** است‌نوشته (ص۲ـ۶)، سپس عبدالغفور فرزند نگارنده نسخه را به ارث از آن خود کرده است [یاد داشتهای آقـای عبدالحسین حایری].

شرح بیتی از عطار

گزارش بیتی است از عطار نیشابوری: همرهان رفتند وما ماندیم و دزدان درکمین ـ خانـهٔ ملاح درچین است وکشتی در فرنگ. **آغاز:** رسالهٔ تنبیهه لشیخنا عطار مالك ممالك اسرار علیه... همراهان رفتند و ماماندیم... یعنی سالکان‌راه‌خداازانبیاء واولیاکه همراهان کنایه از ایشان است.

11464ـ **مجلس** ۵۰۷۷/۵: نستعلیق باتاریخ **۱۲۹۷** در دفتر (۴۰ ر ـ ۴۱ پ) با عنوان «تنبیهیه» [رؤیت].

شرح بیتی از غزالی = جذبیه

در ص ۱۱۱۳ گذشت.

شرح بیتی ازگلشن راز

از دوانی، نگارندهٔ «تهلیلیه: ۳۶» وجز آن. گزارش بیت: تفکر رفتن از باطل سوی حق ـ بجزء اندربدیدن کل مطلق، از (گلشن راز» شبستری است که یکبار در مجلهٔ ادبیات شیراز در ۱۳۴۷ خ و یکبار بکوشش اسماعیل واعظ جوادی در جـزو نهم «تحقیق در مبدأ آفرینش» تیرماه ۱۳۴۲ خ چاپ شده است. نسخه‌ها بایکدیگرجدائی دارند. **آغاز:** منه العون‌فی‌التتمیم. بعدالحمدلله بمایستحقه والصلاة علی... نموده می‌شود که از دیوان وزارت که مرکز رایت اقبال.

11465ـ **قاهره**، دارالکتب۳۷مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق **۹۳۱**، آغاز برابرنمونه درفهرست باحتمال از عبدالرحمان **جامی** یاد شده (۴پ‌ـ۷پ) ۱۹ س [مخطوطات۱:۳۱۶]

11466ـ **دانشگاه**۱۰۲۱/۸۵: نستعلیق علی فرزند مسافر قاضی در تبریز **۹۳۹**، آغاز برابرنمونه (۵۹پ‌ـ۶۲پ) [ف. دانشگاه ۴: ۲۲۴۹].

11467ـ **تهران**، ادبیات ۲۵۳/۱۰ حکمت: نستعلیق **۹۴۷** [ف. ادبیات ۲: ۵۶].

11468ـ **دانشگاه** ۱۱۴۷/۱۱: نسخ وتعلیق کهن، باید پیش‌از**۹۴۸** نوشته‌شده باشد (۱۲۴پ‌ـ۱۲۸ر) [ف. دانشگاه ۶: ۲۲۵۰].

11469ـ **تهران**، ادبیات ۱۱۹/۶ حکمت: نسخ‌ع۲/**۹۷۰** [ف. ادبیات ۲: ۴۰].

11470ـ **الهیات** ۱۸۹/۴د: نستعلیق مظفرحسین فرزند احسان الدین **۱۰۱۶** در درشیراز، (۵۷ پ‌ـ۶۰ پ) [ف. الهیات۱: ۲۵۵].

11471ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۷۵۴/۲ نوشتهٔ شرف جهان خزاعی، عبدالرشید فرزند عبد الفتاح نطنزی **۱۰۲۸** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

11472ـ **ملك** ۶۱۹۲/۱۹: شکسته نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی استرآبادی **۱۰۵۸** (ص۲۲۸ ـ ۲۳۴) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

11473ـ **دانشگاه** ۱۲۵۷/۱۰: نسخ علی‌نقی فرزند حاجی محمد امین قاری ساروی ۲۴ صفر **۱۰۸۵** درجنگ (۴۱ر‌ـ۴۲پ) ۲۶

س [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۶۶] .

11474 ـ **رضوی** ۶۵۵ ادبیات (۶۵۲۸) نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. رضوی ۷ : ۶۰۵] .

11475 ـ **رضوی** ۹۵۲/۱ ادبیات (۵۹۴۱): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۷۸۲] .

11476 ـ **الهیات** ۷۴۹/۶د: نستعلیق شاه میرك فرزند میر سید علی قاینی ، سدهٔ **۱۲** (۵۲پ ـ ۵۴پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۷۹] .

11477 ـ **مجلس** ۱۲۰۷/۴: نستعلیق باتاریخ **۱۲۳۴** دردفتر (ص ۱۰ـ۵۱) ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۴ : ۴ و ۵ : ۵۰۱] .

11478 ـ **مجلس** ۴۱۲۳/۴: نسخ زیبای سدهٔ **۱۳**، (۳۵پ ـ ۴۲ر)، زرین [رؤیت] .

11479 ـ **تهران**، قهرمان یزدانبخش: تاریخ یادنشده ، این نسخه ازسه نسخه ایکه هنگام چاپ در دست آقای جوادی بوده درست تر و کاملتر است [گلچین معانی، نسخه‌ها ۴ : ۷۴] .

11480 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۹/۵: تاریخ یادنشده (۱۷ر ـ ۱۸پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۵۸] .

شرح بیتی از گلشن راز

از دوانی، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» وجز آن. گزارش بیت دیگری از «گلشن راز» شبستری است: به‌اصل خویش یکره بازبنگر ـ که مادرا پدرشد باز مادر. **آغاز:** چون عزیزی التماس معنی این بیت کرد که ازگلشن راز که تصنیف.. واجب نمود... قیام نمودن... و املاکردن.

11481 ـ **مجلس** ۴۱۲۳/۲ : نسخ زیبای سدهٔ **۱۳** ، (۳۲ پ ـ ۳۵ پ) همراه «شرح بیتی ازگلشن راز» دیگری ازهمو، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11482 ـ **دانشگاه** ۱۰۸۸/۲۲ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۸۸پ ـ ۹۰ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۴۵۳] .

شرح بیتی از گلشن راز

از نصیرای همدانی ، خواجه نصیرالدین فرزند خواجه محمود (مسعود) فرزند خواجه حسن بیگ یزدجردی ، درگذشتهٔ ۱۰۳۰ گزارش : تفکر رفتن ازباطل سوی حق ـــ بجزء اندر بدیدن کل مطلق . **آغاز :** سپاس بیقیاس مالك الملکی را که .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۰۰ ـ آتشکدهٔ آذر : ۲۵۸ ـ تذکرهٔ نصر آبادی : ۱۶۶ ـ ریحانة الادب ۴ : ۲۰۰ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۶۰۴ .

11483 ـ **قاهره**، دارالکتب۴۲ تصوف فارسی طلعت: نسخ **۱۲۳۳** (گ۲۸۳ـ۲۸۵پ) ۲۵س [مخطوطات ۱ : ۳۵۶] .

شرح بیتی ازمثنوی = شرح ابیاتی از مثنوی

از اسیری، ۱۲۱۵ـ۱۲۱۶ درص گذشت.

شرح بیتی از مثنوی

از سید صدرالدین کاشف دزفولی نگارندهٔ «قاصم الجبارین: ۸۲۷» وجز آن. گزارش بیت: چون‌که بیرنگی اسیر رنگ شد. . . از مثنوی مولوی .

11484 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۱۷/۱ نسخ **۱۲۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۹۶] .

شرح بیتی از مثنوی

از علی گیلانی فومنی زاهدی ، نگارندهٔ «ارادة الله : ۸۷۴» و جزآن . گزارش بیت : کورکورانه مرو درکربلا ـ تانیفتی چون حسین اندربلا، از مثنوی مولوی است، درآن آمده:

چون در بارهٔ این بیت گفتگـو می‌شد و از او پرسیده بودند، او در ذیحجهٔ ۱۰۶۶ درشیراز این گفتار را نگاشته است. **آغاز**: ستایش و سپاس بیقیاس احدیت الذاتی وواحدیت الصفاتی را

11485 ـ **الهیات** ۲۹۳/۳ ج: نسخ اوایل سدهٔ **۱۲** (۱۹پ ـ ۳۲پ) [ف. الهیات ۱: ۱۹۹].

11486 ـ **دانشگاه** ۳۲۳۸/۱۰: شفیع فرزند عبدالمجید، ۲۸ ذیحجهٔ **۱۲۵۷** (ص۱۰۴ـ۱۳۹) آغاز برابر نمونه، درفهرست «شرح مثنوی» یاد شده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۹۷].

11487ـ **ملك** ۴۶۵۵/۳: نستعلیق کرمعلی خراسانی، سدهٔ**۱۳**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

شرح بیتی از مثنوی

ازقطب‌الدین‌محمدفرزندشیخعلی نگارندهٔ «ترجمهٔ قرآن: ۱۵» و جزآن. گزارش بیت زیر است: هر که بالاتر رود ابله‌تر است ــ استخوان او بترخواهد شکست. **آغاز**: حمد نامحدود احدی را که بلند ساخت هرکه پستی گزید وپست ساخت آنکه بلندی طلبید.

11488ـ **ملك** ۵۵۴/۱۵: باتاریخ **۱۰۵۳ـ۱۰۷۹** دردفتر (ص۲۰۰ ـ ۲۰۷)، آغاز برابرنمونه [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۷۶].

11489 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴/ ۳۵۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، همراه سه گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۲: ۱۱۵].

شرح بیتی از مثنوی = وحدتیه

شرح بیتی از مولوی

ازمحمد سبحانی هندی. گزارش بیت: علم حق درعلم صوفی گم شود ــ این سخن کی باور مردم شود. **آغاز**: حمدله. والصلاة علی رسوله محمد وعلی‌آله واصحابه وورثی علومه ومقاماته اجمعین.

11490ـ**قاهره**، دارالکتب۲۷مجامیع فارسی طلعت: نسخ **۱۲۳۵** (گ ۱۲۴ پ ـ ۱۲۶ر) ۲۱س [مخطوطات ۱: ۲۴۲].

شرح التعرف لمذهب التصوف

متن به‌عربی‌ازابوبکرمحمد فرزندابراهیم بخاری کلابادی (کلنبری) درگذشتهٔ ۳۸۰، گزارش بفارسی از ابوابراهیم اسماعیل فرزند محمد فرزند عبدالله مستملی در گذشتهٔ ۴۳۴، که درچهارجلد درلکهنو بسال ۱۳۲۸ـ۱۳۳۰ و سپس جلد یکم‌آن درتهران بکوشش دکترحسن مینوچهر در۱۳۴۶خ چاپ شده است. **آغاز**: قولهم فی‌الایمان. الایمان عند الجمهور منهم قول وعمل... واین از بهردومعنی است، یکی شرعی ودیگرحقیقی، شرعی اینست‌که.

بنگرید: کشف‌الظنون۱: ۴۱۹(التعرف، شرح التعرف) ــ هدیة العارفین ۱: ۲۱۰ (مستملی)ـ مؤلفین مشار۱: ۶۱۳ ـ راهنمای کتاب ۱۱: ۷۵ ــ حواشی چهار مقاله، از دکترمعین: ۳۷۹.

11491ـ **پاکستان**، موزهٔ ملی: نوشتهٔ ۲۴شوال **۴۷۳** و این‌کهن‌ترین نسخهٔ موجود درآن موزه است [راهنمای کتاب ۲۰: ۲۷۶].

11492ـ **مجلس** ۱۳۷ خویی: ثلث محمود فرزند حبش فرزند یونس‌رومی معروف به‌حاجی نظام، درآدینه وعرفهٔ **۶۶۷** و مقابله دربغداد ۶۶۸ وتملك درسیواس، آغاز از این نسخه است [ف. مجلس ۷: ۱۵۰].

11943ـ **آصفیه**۱۵۷۵تصوف: تاریخ نوشتن ونام نگارنده درفهرست یاد نشده [ف. آصفیه ۴: ۱۸۲].

شرح تلویحات = شرح عباراتی از تلویحات

شرح جام جهان نما

متن از محمد شیرین مغربی (بنگرید : جام جهان نما : ۱۱۰۷) گزارش از احمد فرزند موسی دشتی استادی، درآن آمده‌که بسال ۸۲۰ به‌تبریز رفتم و درمدرسهٔ شیخیه بتدریس جام جهان نما که نگارش استادم مغربی بود و من آنرا نزد او خوانده بودم و اجازت از او داشتم پرداختم وبرآن حواشی نگاشتم . سپس سال ۸۵۰ نیز به‌تبریز برگشتم و به‌خواهش کمال الدین یوسف مشهور به میرشکی بگزارش آن پرداختم ودرشهر باکو بانجام رساندم.

11494ـ **دانشگاه** ۲۲۶۱/۳ فیلم : نستعلیق خوش سدهٔ **۹** (۲۴۸ پ ـ ۳۰۳ ر) . همراه «شرح گلشن‌راز» همو[فیلمها ۱ : ۶۶۱].

شرح جام جهان نما

متن ازمغربی (بنگرید : جام جهان نما: ۱۱۰۷) گزارش از خواجهٔ بنده نواز ، گویا سیدمحمد گیسودرازکه یاداو در «آداب سلوك ۱۰۱۱» گذشت .

11495ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۳ : تاریخ یادنشده، ۳۳۲ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۷] .

شرح جام جهان نما

متن ازمغربی (بنگرید : جام جهان نما: ۱۱۰۷) . گزارش ازوجیه‌الدین علوی .

11496ـ **پاریس** S.P. ۱۴۳/۵ : نوشتهٔ **۹۰۶** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۵] .

شرح چهل نام خدا = دعوات

سهروردی ، در ص۱۱۴۶ گذشت .

شرح حدیث

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

11497ـ **عبدالحسین بیات** ۸ مج : نستعلیق رضاقلی‌خان هدایت ، سدهٔ **۱۳** [نسخه ها ۶ : ۱۰۷] .

شرح حدیث ارواح المؤمنین

از علاءالدولهٔ سمنانی ، نگارندهٔ «آداب السفره : ۱۰۱۱» و جزآن. گزارش حدیث : ان ارواح المؤمنین طیر خضر تعلق فی شجرـ الجنة ، که در «مشراق الانوار» صنعانی آمده است . بخواهش فرزندش ابوالمواهب محسن بسال ۷۱۳ ساخته است . **آغاز:** سپاس بسیار وستایش بیشمار آفریدگارمفردات وپروردگار مرکبات .

11498ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی : بخامهٔ خود نگارنده **۷۱۳** (گ ۱۳۰ ـ ۱۳۶) [مخطوطات ۱ : ۳۲۱] .

11499ـ **سپهسالار** ۲۸۴۴/۸ : نسخ تاریخ‌یادنشده(۳۲۱پ‌ـ۳۲۸ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۷۰] .

شرح حدیث انا اصغر من ربی...

ازآخوند ملامحمدصالح مازندرانی وملا عبدالله (؟) گزارش عبارت انا اصغر من ربی بسنتین واناا‌کبرمن‌ربی‌بسنتین. **آغاز:** عبارت مشهور در السنهٔ مردم بعضی نسبت برسول(ص) وبعضی بحضرت علی...

11500ـ **ملك** ۵۸۵۸/۸ : نسخ باتاریخ **۱۲۳۵** در دفتر (۲۷پ ـ ۲۸ر) [یادداشتهای آقای علی مشتاق] .

شرح حدیث انا اصغر من ربی...

از مجذوب علیشاه همدانی (م ۱۲۳۹) نگارندهٔ « اثبات نبوت : ۸۷۲ » و جز آن. گزارش عرفانیست از حدیث منسوب به پیامبر انا اصغر من ربی بسنتین، در یك مقدمه و یك مصباح وچند نور وپنج اصل، درپاسخ یکی از دوستان. **آغاز:** حمدله. صلاة. و بعد، چنین گوید بندهٔ جانی محمد جعفر بن... که در بعضی ازمجالس یکی از احبا.

11501ـ **ملك** ۴۷۷۹/۷ : نستعلیق در**۱۲۶۳**، آغاز برابر نمونه (۲۲ر ـ ۲۵پ) [رؤیت].

11502ـ **رضوی** ۵۳۸اخبار(۶۸۰۹) نسخ، تاریخ یادنشده، ۷گ ۱۹س [ف. رضوی ۵ :۹۳].

شرح حدیث انا نقطة تحت الباء =

نقطه

شرح حدیث انسب لنا ربك

ازفاضل قزوینی [نمای نسخه]. درگزارش حدیث پیامبردرپاسخ یهودیان که پرسیده بودند انسب لنا ربك. **آغاز :** قال الفاضل القزوینی فی تفسیر ان الیهود سألوا رسول الله ص فقالوا انسب لنا ربك... عبارت ازفاعل نفوس ناطقه وماتحت فلك قمر است.

11503ـ **مجلس** ۱۸۴۲/۶: تحریری جعفر میربابای تبریزی سدهٔ **۱۳** (ص۷۴ـ۷۶) [ف. مجلس ۹ : ۵۱۲].

شرح حدیث ان الله خلق آدم علی صورته

درذریعه گزارشی ازاین حدیث ازملانظر علی جیلانی یادشده که در ۱۲۱۷ بانجام رسیده است. **آغاز:** قال النبی (ص) ان الله خلق آدم علی صورته، وفی حدیث آخر ... تصدیق این آیات واخبار به آنکه انسان بما هو انسان ای بما هو مدرك.

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۸۹.

11504ـ **مجلس** ۱۸۰۳/۱۶ : نسخ **۱۲۶۷** (ص ۲۴۵ ـ ۲۴۸) [ف. مجلس ۹ : ۳۰۲].

شرح حدیث اول الدین معرفته

این حدیث درنهج البلاغه آمده است.

11505ـ **سپهسالار** ۲۹۴۴/۳:تاریخ یادنشده (۹۷پ ـ ۱۰۳پ) [ف. سپهسالار ۵: ۱۷۰].

شرح حدیث اول ما خلق الله =

آفریدهٔ اول

جرجانی، درص۷۲۵ گذشت.

شرح حدیث اول ما خلق الله =

احادیث اوائل

از نسفی، درص۱۰۲۰ گذشت.

شرح حدیث بساط

بنگرید : ف. ادبیات ۳ :۳۳.

11506ـ **تهران**، ادبیات ۳۰۳/۵ جوادی گویا حسین کرمانی سدهٔ سیزدهم. با تاریخهای **۱۲۳۷ - ۱۲۳۸**.

شرح حدیث بساط

ازمحمدهاشم درویش شیرازی فرزندمیرزا اسماعیل، خلیفه‌وداماد سید محمدقطب نی‌ریزی ذهبی، درگذشتهٔ ۱۱۹۹.

بنگرید ذریعه ۹ : ۱۲۸۸. فارسنامه ۲: ۱۵۲. طرائق الحقایق ۳: ۹۸ـ ریاض العارفین

۶۲۵ ـ مجمع الفصحا ۲ : ۵۷۲ .

11507ـ ملك ۵۶۹۰: نستعلیق محمد باقر پسیان، **۱۳۰۴**، ضمن کلیات او [رؤیت] .

شرح حدیث بساط

در بخش منظومه‌ها خواهد آمد .

شرح حدیث خلقت آدم = شرح

حدیث ان الله خلق آدم . . .

شرح حدیث رأس الجالوت

از محمد حسین فرزند عبدالله اصفهانی ، برای حاج میرزا آقاسی صدراعظم . گزارش حدیث‌بنام،که در آن‌گویا حضرت رضا بارهبر آوارگان‌یهودگفتگو می‌کند: ماالکفروماالایمان و ماالکفران و ماالجنة و النیران ...

11508ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۶/۱ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۸۶] .

شرح حدیث رأس الجالوت

ناشناخته .

11509ـ دانشگاه ۶۶۱/۲: نستعلیق ریز تاریخ‌یادنشده، (۳۳۸-۳۳۹ر) باشعرهایی ازمولوی. **آغاز:** سال‌رأس‌الجالوت عن‌الرضا فقال یامولای ماالکفروماالایمان و ماالکفران وماالجنة والنیران... [ف.دانشگاه۵:۱۳۷۴]

شرح حدیث ستة اشیاء

ازمحمدباقر مجلسی، که در«بدا :۷۴۴» یاد او گذشت. گزارش حدیث «کافی» منسوب بحضرت صادق: ستةاشیاءلیس اللعباد فیهاصنع: المعرفةوالجهل‌والرضا والغضب والنوم‌والیقظه. باتأویل‌هایی به‌نثرونظم عرفانی. **آغاز:**والصلاة والسلام علی محمد...امابعد، محمدبن یعقوب الکلینی روایت‌کرده است از.

بنگرید : ذریعه ۱۳:۱۹۹ .

11510 ـ دانشگاه ۴۴۵۳/۸ : نسخ محمدکاظم فرزند محمد باقر ، **۱۱۲۶** (۵۱پ ۵۶ر) آغاز برابر نمونه، درفهرست «رسالۀ ستة اشیاء» نامیده‌شده‌است[ف.دانشگاه۱۳:۳۴۰۹]

11511ـ ملك ۴۶۵۸/۱۲: نستعلیق علی‌اکبر فرزند محمد کریم طبیب ، در قمشه پایان ع۱/**۱۲۶۹** (۸۳ر-۹۰پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11512ـ سامره ، میرزا محمدطهرانی تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۳ : ۱۹۹] .

شرح حدیث ستة اشیاء

از میرزا محمد فرزند حسن شیروانی ، نگارندۀ «آثارعلوی:۳۹۳» وجز آن. گزارش همان حدیث است‌که در پیش یادشد .

11513ـ رضوی۵۳۹اخبار(۲۰۱۹) نسخ و نستعلیق ، باتاریخ ۱۴ ذیحجۀ **۱۰۹۵** (شناخته نشده که تاریخ نگارش است یاکتابت) ۷گ ۱۵س [ف . رضوی ۵ : ۹۳] .

11514ـ یزد ، علومی ۶۱۳/۷ : با تاریخ **۱۲۲۶** در دفتر . همراه « بدا » و چندگفتار دیگر ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۴۸۹ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۲] .

شرح حدیث ستة اشیاء

ناشناخته . در ذریعه ۱۳ نیزجزازآن دو، گزارش دیگری یاد نشده است و شاید این یکی ازآن‌دو باشد.

11515ـ دانشگاه ۴۲۳۳/۷: شکسته نستعلیق خوش ، سدۀ **۱۱** در یك جنگ [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۹۲] .

شرح حدیث ستفرق امتی

از أبو حامد محمد غزالی ، نگارندۀ

«الاباحیه : ۷۲۶» و جز آن . در گزارش آن حدیث باعنوانهای فصل، مسئله . **آغاز :** قال رسول‌الله ص ستفرق امتی نیف و سبعون فرقة ، الناجیة منها واحدة. فرمود که امت من هفتاد و چند باشند .

11516ـ **ملك** ۵۶۸۵/۱ : نسعلیق با تاریخ رجب **۹۹۷** دردفتر (۱پ–۵ر)[رؤیت].

شرح حدیث الطرق الی‌الله = سیر و سلوك

11517ـ **سپهسالار** ۷۵۳۲/۵ : تاریخ یاد نشده ، پایان افتاده ، [ف . سپهسالار ۵ : ۱۷۱] .

شرح حدیث عالم علوی

ازعبدالرحیم فرزند محمدیونس دماوندی نگارندهٔ «مفتاح الاسرار حسینی» در عرفان . **آغاز:** الحمدلله مبدع‌العقول وباری‌النفوس.

11518 ـ **قم** ، فیضیه ۷۴۷/۲ کلام و عرفان: نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. فیضیه ۱: ۴۵۱] .

شرح حدیث عما = معنی حدیث عما

از صاین‌الدین علی ترکه ، که یاد او در «شق‌القمر : ۳۲۳» گذشت. درپاسخ کسی .

11519ـ **مجلس** ۹ مج : نسخ روزگار نگارنده باتاریخ **۸۲۳-۸۲۸** دردفتر بااصلاحاتی که‌خود ترکه دربرخی‌ازشماره‌های دفتر انجام داده است [دانش پژوه ، فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۳۰۸] .

شرح حدیث عما

ازعبدالرحمان‌جامی، که یاداودر«تهلیلیه: ۳۶» گذشت . گزارشی است بشیوهٔ عرفانی بر حدیث‌عما، که‌گویا ازپیامبر پرسیده شده: این کان ربنا قبل أن یخلق الخلق؟ و پاسخ داده : کان فی عماء ماتحته هواء و مافوقه هواء ! دو خرده براین گرفته شده : ۱ ـ خدای نیازمند به‌جایگاه پنداشته شده که پیش از آفرینش در ابر نازکی بوده ۲ ـ پس از آفرینش در خود آفریدگان خواهد بودکه آن نیز حلول است. **آغاز:**(۱) عن ابی‌رزین العقیلی(رض) انه‌قال قلت یارسول‌الله: این‌کان ربنا. **آغاز:**(۲) هر حرف خطا که جسته باشد زقلم ـ شویند به‌آب عفو وباران‌کرم .

11520ـ **ملك** ۴۷۹۵/۹ : نستعلیق باتاریخ **۸۹۵**، در «کلیات» او (۳۳۰پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

11521ـ **دهلی‌نو** ۵۰۴/۷(۱۸۱): با تاریخ **۹۷۰** در«کلیات»او. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

11522ـ **دانشگاه** ۲۶۱۸/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱ – ۱۲** (ص ۵۹) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۸۴] .

11553ـ **ملك** ۴۰۲۷/۱۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** آغاز برابر نمونه، در نسخه ازنگارنده نام برده نشده(گ۱۰۳ر–۱۰۴پ) [رؤیت] .

11524ـ **رضوی** ۵۷۲ اخبار(۷۰۶۷) شکسته نستعلیق علی اکبر فرزند محمد کریم طبیب سالیانی، ج۱/**۱۲۶۳** درمدرسهٔ مستوفی رشت، آغاز برابرنمونهٔ ۲ وانجام برابرنسخه ۴۷۹۵ ملك‌درفهرست ازنگارنده‌نام برده‌نشده [ف. رضوی ۵ : ۱۰۷] .

11525ـ **دانشگاه** ۸۶۷/۱۷: نستعلیق تاریخ یادنشده (۲۵۲پ–۲۵۴ر)، آغازبرابر نمونهٔ۱ [ف. دانشگاه ۳ : ۴۵۴] .

11526ـ **دانشگاه** ۱۱۱۳/۱ : تاریخ

یادنشده (۱۱۱پ ـ ۱۱۳ر) [ف. دانشگاه ۵: ۱۳۷۵] .

11527 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۴/۸ **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۴۵۴هست [فیلمها ۱: ۶۰۲] .

11528 ـ 30 **قاهره**، دارالکتب ۹ و۱۴و۲۵ مجامیع فارسی طلعت، سه نسخه تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [مخطوطات ۱ : ۲۶۱] .

شرح حدیث عما

گویا ازمحمد نوربخش، نگارندهٔ «تفسیر آیت فمن کان یرجو: ۲۳» وجزآن. **آغاز:** سئل رسول‌الله (ص) این کان ربنا قبل... ترجمهٔ این حدیث آنستکه از حضرت رسالت سئوال کردند .

11531 ـ **ملک** ۴۱۹۰/۸: محمدفرزند غیاث الدین نوربخشی ع ۲/ **۸۷۶** (در پایان دفتر بهمین خامه) (۷۴پ ـ ۷۵ر) آغاز برای نمونه [رؤیت] .

11532 ـ **دانشگاه** ۳۶۵۴/۱۱: نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۳-۱۲۲۴** برای آقا محمدعلی فرزند حاجی حسین رشتی (۳۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۳] .

11533 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۱۵: نوشتهٔ خوش اسماعیل مراغه‌ای ، سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

شرح حدیث عما

ناشناخته .

11534 ـ **تهران**، آقای افشار یزدی ۱۵/مج: **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۶۰۳هست [فیلمها ۱ : ۷۱۸] .

شرح حدیث عینان

ناشناخته، گزارش عرفانی: عینان لاتمسه النارعین بکت فی جوف اللیل... **آغاز:** قال النبی (ص)... عینان... یعنی دوچشم است که آتش دوزخ بدان نبری یکی چشم با آب است و دیگری چشم بی‌خواب .

11535 ـ **ملک** ۵۲۵/۲ : شکسته نستعلیق، باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص ۷۳ ـ ۸۰) [ف. ملک، مجموعه‌ها : ۵۷] .

شرح حدیث کاد الفقران یکون کفراً = فقریه

ناشناخته .

11536 ـ **تهران**، آقای افشار شیرازی ۱۷مج : **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۹] .

شرح حدیث کمیل = کمیلیه

شرح حدیث کنت کنزاً مخفیا

از میرزا موسی، که درآن درستی استناد این حدیث ردشده است و کسروی تبریزی در «ده سال در عدلیه» نگارنده را ستوده است [طاهرشهاب]. **آغاز:** قبل از شروع لابدیم از تمهید چند مقدمه، مقدمهٔ اولی، درتفسیر الفاظ مفردهٔ واقعهٔ در حدیث.

11537 ـ **ساری**، طاهرشهاب: نستعلیق زیبای محمد فرزند غلامحسین قاجار، ۱۶ ذیقعدهٔ **۱۳۲۵**، ۲۵ص ۱۴ س [نسخه‌ها ۶ : ۶۲۳] .

شرح حدیث کنت کنزاً

گویا ازنجم‌الدین خیوقی رازی، که یاد او در «آداب صوفیان : ۱۰۱۲» گذشت . **آغاز:** الله‌لااله الاهو، درود بیحدبر آن ظهور که مشهور ومقصود صفاتست، ندادم روا .

«الاباحیه : ۷۲۶» و جز آن . در گزارش آن حدیث باعنوانهای فصل، مسئله . **آغاز :** قال رسول‌الله ص ستفرق امتی نیف و سبعون فرقة ، الناجیة منها واحدة. فرمود که امت من هفتاد و چند باشند .

11516**ــ ملك** ۵۶۸۵/۱ : نسعلیق با تاریخ رجب **۹۹۷** دردفتر (۱پ-۵ر)[رؤیت].

شرح حدیث الطرق الی‌الله =

سیر و سلوك

11517**ــ سپهسالار**۷۵۳۲/۵:تاریخ یاد نشده ، پایان افتاده ، [ف . سپهسالار ۵ : ۱۷۱] .

شرح حدیث عالم علوی

ازعبدالرحیم فرزند محمدیونس دماوندی نگارندۀ «مفتاح الاسرار حسینی» در عرفان . **آغاز:** الحمدلله مبدع‌العقول وباری‌النفوس.

11518 **ــ قم** ، فیضیه ۷۴۷/۲ کلام و عرفان: نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. فیضیه ۱ : ۴۵۱] .

شرح حدیث عما = معنی حدیث عما

از صاین‌الدین علی ترکه ، که یاد او در «شق‌القمر : ۳۲۳» گذشت. درپاسخ‌کسی .

11519**ــ مجلس** ۹ مج : نسخ روزگار نگارنده باتاریخ **۸۲۳-۸۲۸** دردفتر بااصلاحاتی‌که‌خود ترکه دربرخی‌ازشماره‌های دفتر انجام داده است [دانش پژوه ، فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۳۰۸] .

شرح حدیث عما

ازعبدالرحمان‌جامی،که یاداودر«تهلیلیه: ۳۶» گذشت . گزارشی است بشیوۀ عرفانی بر حدیث‌عما، که‌گویا ازپیامبر پرسیده شده: این کان ربنا قبل أن یخلق الخلق؟ و پاسخ داده : کان فی عماء ماتحته هواء و مافوقه هواء ! دو خرده براین گرفته شده : ۱ ـ خدای نیازمند به‌جایگاه پنداشته شده که پیش از آفرینش در ابر نازکی بوده ۲ ـ پس از آفرینش در خود آفریدگان خواهد بودکه آن نیز حلول است. **آغاز:**(۱) عن ابی‌رزین العقیلی(رض) انه‌قال قلت یارسول‌الله: این‌کان ربنا. **آغاز:**(۲) هر حرف خطا که جسته باشد زقلم ـ شویند به‌آب عفو وباران‌کرم .

11520**ــ ملك** ۴۷۹۵/۹ : نستعلیق باتاریخ**۸۹۵**، در «کلیات» او (۳۳۰پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

11521**ــ دهلی‌نو**۵۰۴/۷(۱۸۱): با تاریخ**۹۷۰** در«کلیات»او. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

11522**ــ دانشگاه**۲۶۱۸/۹: نستعلیق سدۀ **۱۱ - ۱۲** (ص ۵۹) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۸۴] .

11553**ــ ملك** ۴۰۲۷/۱۴ : شکسته نستعلیق سدۀ **۱۲** آغاز برابر نمونه، در نسخه ازنگارنده نام برده نشده(گ۱۰۳ر-۱۰۴پ) [رؤیت] .

11524**ــ رضوی**۵۷۲اخبار(۷۰۶۷) شکسته نستعلیق علی اکبر فرزند محمد کریم طبیب سالیانی، ج۱/**۱۲۶۳** درمدرسۀ مستوفی رشت، آغاز برابرنمونۀ ۲ وانجام برابرنسخه ۴۷۹۵ ملك‌درفهرست ازنگارنده‌نام برده‌نشده [ف. رضوی ۵ : ۱۰۷] .

11525**ــ دانشگاه**۸۶۷/۱۷: نستعلیق تاریخ یادنشده (۲۵۲پ-۲۵۴ر)، آغازبرابر نمونۀ۱ [ف. دانشگاه ۳ : ۴۵۴] .

11526**ــ دانشگاه** ۱۱۱۳/۱ : تاریخ

یادنشده (۱۱۱پ - ۱۱۳ر) [ف. دانشگاه ۵: ۱۳۷۵] .

11527- موزهٔ بریتانیا ۸/۲۶۲۹۴ فیلم آن دردانشگاه ش۱۴۵۴ هست [فیلمها ۱: ۶۰۲] .

30 - 11528- قاهره ، دارالکتب ۹ و۱۴و۲۵ مجامیع فارسی طلعت ، سه نسخه تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونهٔ۱ [مخطوطات ۱ : ۲۶۱] .

شرح حدیث هما

گویا ازمحمد نوربخش ، نگارندهٔ «تفسیر آیت فمن کان یرجو : ۲۳» وجزآن . **آغاز:** سئل رسول‌الله (ص) این کان ربنا قبل... ترجمهٔ این حدیث آنستکه از حضرت رسالت سئوال کردند .

11531- ملک ۸/۴۱۹۰: محمدفرزند غیاث الدین نوربخشی ع ۲/**۸۷۶** (در پایان دفتر بهمین خامه) (۷۴پ - ۷۵ر) آغاز برای نمونه [رؤیت] .

11532- دانشگاه ۱۱/۳۶۵۴: نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی**۱۲۲۲-۱۲۲۴** برای آقا محمدعلی فرزند حاجی حسین رشتی (۳۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۳] .

11533- نجف، امیرالمؤمنین ۱۵۱۵: نوشتهٔ خوش اسماعیل مراغه‌ای ، سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

شرح حدیث عما

ناشناخته .

11534- تهران ، آقای افشار یزدی ۱۵/مج : فیلم آن دردانشگاه ش۲۶۰۳هست [فیلمها ۱ : ۷۱۸] .

شرح حدیث عینان

ناشناخته، گزارش عرفانی: عینان لاتمسه النارعین بکت فی جوف اللیل... **آغاز:** قال النبی (ص)... عینان... یعنی دوچشم است که آتش دوزخ بدان نبری یکـی چشم بـا آب است و دیگری چشم بی‌خواب .

11535 - ملك ۲/۵۲۵ : شکسته نستعلیق ، باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص ۷۳ - ۸۰) [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵۷] .

شرح حدیث کان الفقران یکون کفرا = فقریه

ناشناخته .

11536- تهران، آقای افشار شیرازی ۱۷مج : فیلم آن در دانشگاه ش۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۹] .

شرح حدیث کمیل = کمیلیه

شرح حدیث کنت کنزاً مخفیا

از میرزا موسی ، که درآن درستی استناد این حدیث ردشده است و کسروی تبریزی در « ده سال در عدلیه » نگارنده را ستوده است [طاهرشهاب]. **آغاز:** قبل‌از شروع لابدیم از تمهید چند مقدمه، مقدمهٔ اولی، درتفسیر الفاظ مفردهٔ واقعهٔ در حدیث.

11537-ساری، طاهرشهاب: نستعلیق زیبای محمد فرزندغلامحسین‌قاجار، ۱۶ذیقعدهٔ **۱۳۲۵**، ۲۵ص ۱۴ س [نسخه‌ها ۶ : ۶۲۳] .

شرح حدیث کنت کنزاً

گویا ازنجم‌الدین خیوقی رازی ، که یاد او در « آداب صوفیان : ۱۰۱۲ » گذشت . **آغاز:** الله‌لااله الاهو، درود بیحدبرآن ظهور که مشهور ومقصود صفاتست، ندارم روا .

11538ـ **مجلس ۲/۵۶۹۰**: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۳ــ ۲۸) [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری].

11539ـ **ملك ۵/۴۶۹۶**: نسخ خوش نزدیك ذیحجهٔ **۱۲۲۰** (۷۷ر ــ ۸۸ر) درمتن وهامش درنسخه ازنگارنده نام‌برده نشده است زرین [رؤیت].

11540 ـ **دانشگاه ۳۴۹۷/۵** : نسخ حسین‌علی ذهبی خراباتی زنجانی، **۱۳۱۵**، آغازبرابر نمونه، درفهرست بنام«رسالهٔ عرفانی» ناشناس یادشده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۰۶].

شرح حدیث کنت کنزاً مخفیا

چندگفتار ناشناخته.

11541 ـ **سنا ۳/۳۶۶** (۱۴۱۹۶) : نوشتهٔ اواخر ج۲/**۱۰۰۰** دراصفهان [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۳].

11542ـ **دانشگاه۳۰/۳۳۹**: شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۰۷۶** دردفتر (۸۶ر ــ ۸۷ پ). **آغاز:** قال‌الله تعالی: کنت کنزاً فاحببت آن اعرف... قبل ایجادعالم وآدم ازکه مخفی بود.

11543ـ **ملك ۵۴۹۵/۱** : سدهٔ **۱۳** (۱ر ــ ۱۸ر) گزارش عرفانی احادیثی است و ازآن میان حدیث ماالحقیقه وکنت‌کنزاً مخفیاً وبایك مثنوی ۲۵ بیتی پایان می‌یابد. **آغاز:** حمدله. صلاة. قال‌رسول‌الله... الشریعة اقوالی والطریقة افعالی و الحقیقه احوالی [رؤیت].

11544ـ **سپهسالار ۵۷۸/۳**: تاریخ یـادنشده (ص۸۲ــ۸۹). **آغاز:** قال النبی... سئوال : حق تعالی‌که مخفی بود... از خود مخفی بود یااز [ف. سپهسالار ۳ : ۴۸۰].

11545ـ **دانشگاه ۲۹۹۸/۷** فیلم : تاریخ یاد نشده، در پایان آن روایتی است از نجم‌الـدین کبری‌ـاز ابو بکر واسطـی بعربی [فیلمها : ۷۷۸].

شرح حدیث ماالحقیقة = کمیلیه

شرح حدیث من عرف نفسه

ازسید صدرالدین‌کاشف دزفولی، نگارندهٔ «قاصم الجبارین : ۸۲۷» و جزآن. **آغاز:** قال امیرالمؤمنین... من‌عرف نفسه فقدعرف‌ربه حاصل‌کلام امام (ع) آنستکه معرفت.

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۰۸.

11546ـ**مجلس۱۸۲۲/۲۵**: بی‌تاریخ با تاریخ **۱۲۳۶** در هامش دفتر (ص ۲۱۷ ــ ۲۲۱) [ف. مجلس ۹ : ۴۳۰].

11547 ـ **نجف**، سید محمد جزایری نوشتهٔ شاگرد نگارنده عبدالحسین فرزند عبدـ الرحیم شوشتری مشهور به‌مال میری بروزگار استاد **۱۲۴۴** همراه «شرح بیتی از حافظ» از همو [ذریعه ۱۳ : ۲۰۸].

شرح حدیث من‌عرف نفسه

ناشناخته. گزارش عرفانی‌حدیث من‌عرف نفسه فقدعرف ربه بروش عرفانی.

11548ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۹ : نوشتهٔ شاه متوالی عاجز، **۱۱۰۴** [مخطوطات، سرفراز علی : ۴۴].

11549ـ **همدان**، آقای قاسم برنا : شکسته نستعلیق سید محمدحسینی**۱۲۴۶**، ش۲ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۸].

شرح حدیث من‌عرف نفسه =

اصول من‌عرف نفسه

شرح حدیث من عرف نفسه =

مفاتیح الغیب

شرح حدیث المهلکات والمنجیات

ازعبدالرزاق کاشی، نگارندهٔ «آغاز وانجام ۷۲۲» و جزآن. **آغاز:** من افادات ... فی تفسیر قول النبی(ص) ثلث مهلکات وثلث منجیات فالثلث المهلکات شیخ مطاع . . . حصر خصال مهلکات ومنجیات هریك در این سه قسم جهت آنست که مبادی افعال ارادی بحرکات احتباسی درمردم.

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۹۵

11550ـ دانشگاه ۳۸۹۴/۷: نستعلیق نصرالله فرزند احمد نراقی، **۱۲۹۴** (ص۱۷۲ ـ ۱۷۵) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۸۱] .

11551ـ نجف، موزهٔ حضرت علی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۳ : ۱۹۵] .

شرح حدیث نقطه = شرح حدیث انانقطه... = نقطه

شرح حدیقة الحقیقه

متن از سنائی . گزارش یا گزارشها ناشناخته .

11552 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۶۸۴ Or: سدهٔ **۱۱**، [ترجمه ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۷] .

11553ـ موزهٔ بریتانیا ۹۷۴۴ Or سدهٔ **۱۳**، [ترجمهٔ ایرج افشار ـ نسخه‌ها ۴ : ۶۸۵] .

شرح حدیقه = مرآت الحقایق

شرح خطبة البیان

از ابوالقاسم راز ذهبی شیرازی، نگارندهٔ «تباشیر الحکمه : ۱۰۷۲» وجزآن .

11554ـ شیراز، خانقاه احمدیه ۵۹: بخامهٔ خود نگارنده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۴] .

11555ـ شیراز، دکترخاوری ۲مج : تاریخ یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸] .

شرح خطبة البیان

ازمیرزا ابوالقاسم گیلانی، نگارندهٔ «اصول دین : ۸۷۸» وجزآن. در پاسخ پرسش اینکه انتساب این خطبه به‌علی درست است ، و اگر درست است این‌سخنان را به چه می‌توان تعبیر کرد، دررمضان ۱۲۱۳ بانجام رسانده است . **آغاز:** سبحان من دانت له‌السموات و الارض بالمعبودیه .

بنگرید: ذریعه ۱۳: ۲۱۸ .

شرح خطبة البیان

متن‌منسوب به‌حضرت‌علی (برای شناسائی آن رجوع شود به ف . دانشگاه ۲ : ۱۰۸ ـ ۱۱۵). نسخه‌هایی از این‌سخنرانی‌کوتاه وبلند باسرآغازهای گوناگون دردست‌هست. گزارش ها وترجمه‌های‌آن نیز بایکدیگر جدایی‌هایی دارد. در پایان نسخهٔ ۱۰۱۵ دانشگاه آمده : تمت بحمدالله و فیضه رسالة شرح خطبه البیان سیدشریف (ره) ازاین‌روی‌برادرم آنرامنسوب به‌میرسید شریف گرگانی دانسته و افزوده است تندرویها وغلوهایی‌که دراین رساله دربارهٔعلی هست بافکر میرسید شریف ناسازگار است . و شاید از سیدشریف نقطوی نگارندهٔ «ذره نامه» باشد. پدرم نسخه‌ای باسرآغازی نزدیك به‌آن در کتابخانهٔ موزهٔ حضرت علی در نجف مؤرخ ۹۷۶ دیده که در آن نامی از نگارنده نیامده است. **آغاز:** سپاس نامحصور و ستایش موفور نثارذات علی عظیمی است که خطبهٔ بیان معانی بدیع حکمت .

11556 ـ دانشگاه ۱۰۱۵/۲۶ : نستعلیق ترکی محمد فرزند سعدالله ، در **۹۱۳**

(۶۰پ – ۶۷پ) آغاز برابر نمونه ، درپایان از سید شریف (ره) دانسته شده [ف . دانشگاه ۲ : ۱۰۸ – ۱۱۵] .

11557ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین : در مجموعهٔ مؤرخ **۹۷۶ آغاز:** حمدشریف وشکر لطیف‌که باشرف بیان والطف‌تبیان مؤدی‌گردد وسپاس نامحصور ... (بمانند نمونه) در نسخه نامی ازنگارنده نیامده [ذریعه ۱۳:۲۱۸] .

11558ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۷۵۴/۶ سدهٔ **۱۰** ، آغاز برابر نسخهٔ پیشین ، نویسنده آنرا ازافضل‌العلماء امیرسید شریف دانسته‌است [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبائی] .

11559ـ **ملك** ۵۴۷/۲۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۵۵۶–۵۶۵)، آغاز برابر نمونه انجام نیز بمانند نسخهٔ ۱۰۱۵ دانشگاه است و در فهرست از نگارنده نام برده نشده [ف . ملك، مجموعه‌ها : ۷۰] .

11560ـ **دانشگاه** ۲۸۹۶/۹ : نستعلیق احمد فرزند محمد طاهر ، نزدیك **۱۲۱۳** (۱۵۲–۱۵۷ متن وهامش) آغاز بمانند نسخهٔ نجف [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۴] .

شرح خطبة البیان

از شاپور کاشانی، بنام شمس‌الدین محمد فرمانروای کاشان، بسال ۸۴۶ سروده است و هر بندی را بایك رباعی‌گزارش‌کرده است. در آن‌آمده: روزی از روزگار درکاشان ـــ مقصد ماه‌بهمن‌ورمضان ـ خلق درطاعت‌خدا دلخوش ـ سال تاریخ هشتصد و چهل وشش... هرکه این نظم پسند کند ـ یاد شاپور دردمند کند . این منظومه‌بگوشش‌آقای دانش‌پژوه‌درمجلهٔ ادبیات تهران چاپ شده‌است. **آغاز:** حرف اول بنام آن معبود ـ کوست فی‌الارض والسما موجود .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۹۱ ـــ فرهنگ سخنوران : ۲۸۵ ـ مجله ادبیات س ۱۱ ش ۳ و ۴.

11561ـ **دانشگاه** ۱۶۴ : نوشتهٔ محمد افضل فرزند قیصرعلی، **۱۰۹۷–۱۰۹۸** (۷۰ر ۸۸پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۲ : ۱۱۵] .

11562ـ **یزد** ، سریزدی ۱۸۰/۱ : سدهٔ **۱۱–۱۲**، آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۴: ۴۲۹] .

شرح خطبة البیان

از نورعلیشاه طبسی محمد علی، نگارندهٔ «آیة النور : ۱۰۱۶» وجزآن. گزارشی است به‌نظم. **آغاز:** بنام‌خداوند عزوجل‌ـ که‌لایزال است و هم لم‌یزل.

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۱۸ .

11563ـ **مجلس** ۱۱۵۸/۲ : نسخ محمد علی عرب فرزند سید عرب حسینی ، در **۱۲۳۱** برای سیدمحمدعلی فرزند محمدصادق (ص۲۰۳–۲۱۲) آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۳ : ۶۰۴] .

11564ـ**ملك**۵۰۰۵/۴ : نستعلیق، در دفتر سدهٔ**۱۳** (۱۶۱ر – ۱۶۶ر) ۱۵س، آغاز برابر نمونه، نام سراینده درنسخه نیامده است [رؤیت] .

شرح وترجمهٔ خطبة البیان

از ناشناس ، بروایت از ابن عبدالفتاح .

آغاز: روایتست از ابن عبدالفتاح (رض) که او ازمحبان خاندان بود، واو از عبدالرحمان مکی، که چون عثمان را بقتل آوردند ، بعد از چند روزی معاویة بن ابی‌سفیان ، به‌نزدیك امیر ...

11565ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۳۳ : نسخ و نستعلیق باتاریخهائی از **۹۰۹–۹۲۰** (۳۷۹

۳۹۹) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۰۸]

11566ـ ملك ۴۳۷۹/۲۵ : نستعلیق **۱۰۵۶** (در ش ۱) (۸۵پ ـ ۹۲پ در هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

شرح خطبة البیان

ناشناخته .

11567ـ ملك ۵۴۴۵/۵ : نستعلیق محمدشاه قاضی، باتاریخهایی از **۱۰۳۴ــ۱۰۴۷** درجنگ، شمارهٔ ۵ جنگ (۲۰پ ـ ۲۹ر). **آغاز:** من کلام اکرم الاولیاء و افضل الاوصیاء . . . اناالذی عندی مفاتیح الغیب ... نقلست باسناد متصل که تأویل این کلمات آنست که [رؤیت] .

11568ـ دانشگاه ۵/۲۰۲۱ : نستعلیق محمد فرزند احمد گیلانی در لاهور، با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (۱۴۸ ـ ۱۵۷ر). **آغاز:** ... الحمدلله العلی المستعان ثم الصلاة علی النبی اولی الامان، من بعد هذا اعلم بان المرتضی قد قال فی تفصیله خطبه البیان. . . روایت است به اسناد [ف. دانشگاه ۸ : ۶۳۹] .

11569ـ حقوق ۲/۴۶ج : نستعلیق محمدرضا سدهٔ **۱۱** ، برای شمسا میرزا صادق (۱۴پ ـ ۱۷پ هامش). **آغاز:** حمدله . اما بعد، بدان. . . که این چند کلمه موسوم است بخطبة البیان از کلام... انا الذی عنده مفاتیح الغیب [ف. حقوق : ۱۴۶] .

11570ـ قاهره ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت : نوشتهٔ درویش حسین کوثری **۱۱۵۳** (گ ۲۱۷ ـ ۲۱۹) بدون دیباجه [مخطوطات ۱ : ۲۳] .

شرح خطبة البیان = خلاصة الترجمان

شرح خوب ترنگ

از شاه خوب محمد حسینی گجراتی ، درگذشتهٔ ۹۸۶ .

11571ـ آصفیه ۱۵۲۷ تصوف: نوشتهٔ **۱۱۶۶** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲] .

شرح دعای اللهم نور ظاهری

از مجذوب علیشاه ، محمد جعفر همدانی نگارندهٔ « اثبات نبوت : ۸۷۲ » و جز آن . گزارش عرفانی است از نیایش اللهم نورظاهری بطاعتك و باطنی بمحبتك ، بعربی و شعرهایی بسیار بفارسی و پیش از گزارش پنج مقدمه آورده است . **آغاز:** بحمدك یا من جل عن مطارح اضواء الفکر جلاله .

11572ـ دانشگاه ۸۶۴ : نسخ محمد تقی فرزند محمدخویی، ۱۵ رجب **۱۲۵۴** در شیراز (گ۴۹ـ۷۳) [ف. دانشگاه ۱ : ۱۳۶] .

شرح دوغزل از حافظ

از حسام الدین فرزند یحیی لاهیجی ، که یاد آور «نفس : ۸۵۵» گذشت. سرآغاز غزل نخستین: نه هر که چهره برافروخت دلبری داند . دومین: دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند . **آغاز:** بعد از حمد و ثنا قادر توانا که اربعهٔ متضادهٔ متباینه را در سلك.

11573ـ الهیات ۸۸/۲ د : نستعلیق تاریخ یادنشده (۳۵پ ـ ۶۳ر) [ف . الهیات ۱ : ۳۱۲] .

شرح دیوان ابوالفرج رونی

شرح دیوان انوری

شرح دیوان بیدل

شرح دیوان خاقانی

هر چهار، در بخش شروح منظومات خواهد آمد .

شرح دیوان حافظ

از شیخ محمد افضل الله آبادی ، درگذشتهٔ ۱۱۲۴ .

11574ـ **آصفیه** ۱۰۵۳ دیوان: نوشتهٔ **۱۲۲۴** [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۶] .

شرح دیوان حافظ

از سروری ترک ، مصطفی فرزند شعبان کلیبولی، ازسرایندگان عثمانی، درگذشتهٔ ۹۶۲ [اسماعیل پاشا] یا ۹۶۹ [چلبی] درهفتادسالگی در ۴ ذیحجهٔ ۹۶۶ بانجام رسانده است . او «گلستان» و « بوستان » و «مثنوی معنوی» را نیز گزارش کرده‌است. **آغاز:** (ج۱): الحمدلله الذی حفظ الذکر عن تحریف ریب المنون . **آغاز:** (ج۲) الحمدلله الذی عین اعیان الدین

بنگرید : زریعه ۹ : ۲۲۴ (دیوان حافظ) و ۱۳ : ۱۸۰ ـ دیو: ۱۵۸ ـ ف . مجلس ۳ : ۵۰۴ ـ هدیة العارفین ۲ : ۴۳۴ ـ کشف الظنون ۱ : ۷۸۳ (دیوان حافظ) ـ ریحانة الادب ۲ : ۱۸۹ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۱۸۴ .

11575ـ **بادلیان** ۸۵۳۰، Or78 : نسخ **۹۷۴**، ۲۴۹گ ۲۵س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۰۳ هست [فیلمها : ۱۳۰] .

11576ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۱ ادب ترکی : پیری فرزند سلیمان **۹۶۶**، ج۱، آغاز برابر نمونه ، ۴۶۹گ ۲۳س [مخطوطات ۱ : ۳۲۳] .

11577ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷۱ ادب ترکی طلعت : پنجشنبهٔ ۲۵ ذیحجهٔ **۹۶۶** ، ج ۲ ، آغاز برابر نمونه ، ۲۶۵ گ ۲۷ س [مخطوطات ۱ : ۳۲۴] .

11578ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴۴ ادب ترکی طلعت : نسخ رضوان فرزند عبدالدیان ۱۷ رجب **۹۷۸**، ج۲، آغاز برابر نمونه، ۲۶۷ گ ۲۱س [مخطوطات ۱ : ۳۲۳] .

11579ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۳ ادب ترکی طلعت : همان نسخ رضوان ۱۷ رجب **۹۷۸**، ج۲، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۲۴] .

11580 ـ **دانشگاه** ۳۹۸۱ : نستعلیق **۱۰۳۲**، آغازافتاده، ۹۴گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۷۵] .

584 ـ 11581ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۴۹۶س و ۱۰۲ ادب ترکی، و ۱۹۳ ادب ترکی طلعت و ۷ ادب ترکی قوله: چهار نسخه بی‌تاریخ [مخطوطات ۱ : ۳۲۳ـ ۳۲۴].

11585 ـ **بادلیان** ۸۵۱ Or 45 : نسخ ترکی، تاریخ یادنشده، **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۰ هست، ۳۱۳گ ۲۱س [فیلمها: ۱۳۰].

شرح دیوان حافظ

از شوقی تبریزی ، عبدالحسین فرزند خداویردی فرزند عبدالرسول وزیر دنبلی ، مستوفی روزگار فتحعلی‌شاه ومحمدشاه قاجار.

11586 ـ **دانشگاه** ۲۹۸۸ : نستعلیق خود سراینده **۱۲۴۸** (ص ۲۷۰، ۲۷۱، ۳۱۸) گزارش چند غزل است در کلیات او [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۱۳] .

شرح دیوان حافظ

از سید محمد صادق علی رضوی لکهنوی حنفی ، بخواهش منشی نولکشور صاحب ، در شهر نولکشور، بسال ۱۲۱۲ نگاشته ودر ۱۲۹۳ = ۱۸۷۶م چاپ شده است. **آغاز:** الایاایها الساقی ادرکأسا... دانا وآگاه باش که حرف الاحرف تنبیه است ویاحرف ندا .

بنگرید : ف. مشار : ۱۰۲۰ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۵۱۳ .

11587ـ حقوق ۳۸ب: نستعلیق محمد جعفر فرزند محمد صادق عرف قریش ۲۹ ج۱/ **۱۲۱۲** درقصبهٔ شکارپور برای عبدالکریم خان دوانی ودر ۲۰ج۱/۱۲۱۲ مقابله شده، ۱۲۷ گ ۲۱س [ف. حقوق : ۱۴۸] .

شرح دیوان حافظ

از محمد فرزند محمد دارابی از سدهٔ یازدهم ، در پاسخ به خرده‌گیری که از دیوان حافظ کرده‌اند، بسال ۱۰۸۷ نگاشته است، او درهمین باره «لطایف غیبیه» نیز ساخته. **آغاز:** گلی چند ازحقایق و معارف در گلستان همیشه بهار دیوانش شکفته .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۹۷ و۱۸ : ۳۱۷.

11588ـ دانشگاه ۴۳۵۹/۸: باتاریخ **۱۲۴۸** درمجموعه بهمین‌خامه (ص ۹۳-۱۳۲ هامش و ۱۷۶ - ۱۷۹ متن) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۶].

شرح دیوان حافظ = اصطلاحات دیوان حافظ

شرح دیوان حافظ = بحر الفراسه

شرح دیوان حافظ = لطایف غیبیه

شرح رباعی

از شیخ بهاءالدین ، گزارش رباعی : دی برسر گورزله غارت کردم این گزارش درسر گذشت بهایی از نفیسی نیامده‌است [عبدالحسین حایری]. (بنگرید : نسخهٔ 11596)

11589ـ مجلس ۵۸۸۲/۳: در دفتر مؤرخ **۱۰۴۳**، زرین (ص ۴۶۵-۴۶۷) [ف . مجلس ۱۷ : ۲۷۸] .

شرح رباعی

از محمد اسیری لاهیجی، نگارندهٔ «شرح بیتی ازدهلوی: ۱۲۱۹»وجز آن. گزارش رباعی: از پنجه وپنج، ششدر شش بدرای- وزکشمکش سپهر سرکش بدرای - خواهی که چشی ذوق خوشیهای عدم- ازناخوشی وجودخوش، خوش بدرای . **آغاز :** حمد وسپاس و ثنای بیقیاس حضرت واجب الوجودی را که اعیان ممکنات

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۸۱ .

11590ـ دانشگاه ۴۷۹۴/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۰ - ۱۲) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۳۶] .

11591ـ سپهسالار ۲۴۶ : نستعلیق بایادداشت **۱۱۸۲** ، همراه «دیوان» او [ف . سپهسالار ۲ : ۵۵۸] .

شرح رباعی

ازهمان اسیری لاهیجی که دربالا یاد شد. گزارش رباعی: دی برسر گورزله غارت کردم- مر پاکانرا جنب زیارت کردم - کفارهٔ آنکه خوردم رمضان - درعید نماز بی‌طهارت کردم. **آغاز:** دی برسر گور زله ... گور عبارت از بدنانسان‌است که روح دراو مستتر وپنهان‌است.

11592ـ دانشگاه ۲۱۴۴/۲۶: عنایت فرزند حسین شیرازی **۹۸۸** ، شمارهٔ ۲۶ «گنجینهٔ گرانمایه = دستور» (ص ۳۶۶-۳۶۹) آغاز از این نسخه برای نمونه یاد شده [ف . دانشگاه ۹ : ۸۲۵] .

11593ـ دانشگاه ۴۷۹۴/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴-۵) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۳۶]

11594 ـ مجلس ۱۱۸۷/۶ : نوشتهٔ محمد فرزند فاضل سبزواری ، نزدیك **۱۲۱۸** (ص ۳۱۹) نسخه با رباعی آغاز می‌شود [ف . مجلس ۳ : ۶۷۰] .

11595ـ دانشگاه ۵۲۷۳/۵: نستعلیق

عباس فرزند محمدعلی دزفولی، ۱۲۳۳ (۱۹۴ پ - ۱۹۵ ر) همراه بادیوان او [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۰] .

11596 ــ دانشگاه ۳۲۳۸/۹ : نوشتهٔ شفیع فرزند عبدالمجید ، پنجشنبهٔ ۲۸ ذیحجهٔ ۱۳۵۷ (ص ۱۰۳) درفهرست ازآن اسیری ودر نسخه از آن شیخ بهایی یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹۷] .

شرح رباعی

متن از ابوسعید ابی‌الخیر در بارهٔ قاعدهٔ لایصدر عن الواحد الاالواحد : زلفش بکشی درازکار آید ازاو ـ وربگذاری جنگل بارآید از او ـ وربپیچ وخمش زیکدیگر بگشایی ـ عالم عالم مشك تراز آید از او . گزارش از محمد مؤمن‌حسینی‌پزشك[دیباجه] نگارندهٔ تحفه ۴۹۱ وجزآن. **آغاز:** منقول است‌که از علامهٔ حلی قدس سره ازمعنی لایصدر عن‌الواحد الاالواحد سئوال نمودند .

11597 ــ مجلس ۳۳۲۱/۴۱ : نوشتهٔ خود نگارنده باتاریخ ۱۰۶۱ دردفتر (ص۵۲۱ ـ ۵۲۲) [ف. مجلس ۱۰ : ۹۹۷] .

شرح رباعی

متن از ابوسعید ابی‌الخیر : دی برسرکور زله غارت‌کردم ...گزارش نیز ازمحمد مؤمن پزشك ، نگارندهٔ «تحفهٔ حکیم مؤمن : ۴۹۱» و جزآن .

11598 ــ مجلس ۳۳۲۱/۳۵ : نوشتهٔ نگارنده،باتاریخ ۱۰۶۱ نیزبخامهٔ اودر دفتر (ص۵۰۸) [ف. مجلس ۱۰ : ۹۹۴] .

شرح رباعی

منسوب به‌شهاب‌الدین: چون خالص گشت نقد قلب از قلبی ــ کفرش باطل نماید ایمان سلبی ـ درحضرت رازدان جوابی است قبول ـ لم تومن رالیطمئن قلبی.

11599 ــ مجلس ۱۸۰۳/۲۳ : نسخ ۱۲۶۷ (ص۲۶۹-۲۷۲) [ف. مجلس۹:۳۰۵].

شرح رباعی = فضلیه

شرح رباعی ابوسعیدابی‌الخیر = حورائیه

شرح رباعی ابوسعید ابی‌الخیر

از عبدالله سلامی .

11600 ــ مدینه ، شیخ‌الاسلام عارف حکمت ۲۵ ف: [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۸] .

شرح رباعیات ابوسعیدابی‌الخیر

ناشناخته .

11601 ــ سناه/۱۱۸/۸ : نوشتهٔ ۱۴ شول ۱۲۵۹ (ص۱۴۱) [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۴] .

11602 ــ مجلس ۱۸۰۳/۳۷ : نسخ ۱۲۶۷ (ص۳۸۸-۳۹۹)، دراین یکی خواص و آداب و شرایط خواندن آنها برای درمان بیماریها برآورده شدن نیازمندیها آورده شده است. **آغاز:** بدان‌ایدك‌الله‌تعالی‌که‌این‌رباعیات سلطان... گوگرد احمر است ، و بسیار عزیز است درحصول سعادت [ف. مجلس ۹:۳۱۵].

11603 ــ مجلس ۲۳۹۳/۵ فهرست نشده : سدهٔ ۱۴ باتاریخ ۱۳۰۸ در دفتر (ص ۱۳۷ - ۱۴۹) درفهرست‌آمده: گویا ازمحمد دهدار [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۹] .

شرح رباعیات

رباعیات ازخواجه محمدپارسای (بنگرید تفسیر: ۱۹) گزارش‌گویا ازعبدالرحمان جامی (بنگرید: تهلیلیه:۳۶). **آغاز:** بعد ازگشایش متعال بستایش خجسته بال ملك متعال... این

کلمه چند بیت از نفایس قدسیه امناء طریقت ..

11604ـ ملك ۴۷۹۵/۱۲ : نستعلیق نزدیك ۸۹۵، شمارهٔ ۱۲ «کلیات‌جامی» (۳۴۶ ر-۳۴۷پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

شرح رباعیات

از جامی، در ص ۸۰۸ گذشت .

شرح رسالهٔ خاصیت دایره

متن از کمال‌الدین ابوسالم محمد فرزند طلحه فرزند محمد عدوی ، در معنی و خاصیت دایره بشیوهٔ عرفانی ـ حروفی . گزارش از احمد فرزند عبدالکریم فرزند سالم مشهور به ابن جلال حمصی (بنگرید : خاصیت دایره : ۱۱۳۶) که در۱۴ شوال ۶۶۲ نگاشته است . **آغاز:** این‌شرح بعضی مشکلات‌رسالهٔ مذکوره است‌که احمد بن عبدالکریم بن سالم . . . در چهاردهم‌شوال‌سنهٔ‌اثنین‌وستین‌وستمایه‌نوشته‌است.

11605ـ ملك ۳۴۶۶/۵: نستعلیق ـ الشریف محمد فرزند احمد حسینی ، از سدهٔ ۱۱ ، (۱۰۵ ر ـ ۱۰۶) بدنبال رسالهٔ متن [رؤیت] .

شرح رسالهٔ زینون کبیر

ناشناخته .

11606ـ تهران، دکترمفتاح ۳۳ مج با تاریخ ۱۰۶۸ در دفتری که در بندر سورت نوشته شده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۴] .

شرح رسالة الشوقية

متن ازسهروردی، گزارش از لاهیجی که یاد او در « ترجمهٔ رسالة الشیوقیه : ۱۰۸۳ » گذشت. این‌گزارش‌را دریك مقدمه وهشت‌فصل نگاشته و درآغازآن ترجمه جای داده است . **آغاز:** بعد حمد الملك المنعام و الصلاة علی خیرالانام محمد خاتم الانبیاء .

11607ـ نجف، امیرالمؤمنین : همراه «ترجمهٔ الرسالة الشوقیة :9977» در ۱۰۹۰ [یادداشتهای سید عبد العزیز طباطبایی].

شرح رسالة الطیر

متن از ابوعلی سینا، گزارش ازساوی ،که در ص ۸۱۱ گذشت. واینك نسخه‌ای دیگر .

11608ـ نجف، امیرالمؤمنین۹/۲۰۰۵ سدهٔ ۱۱ (۱۴۳پ-۱۶۰پ)، آغازبرابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

شرح رسالهٔ عرفانی

متن رساله‌ایست ناشناخته از خواجه نصیر الدین طوسی، عرفانی‌کلامی، فارسی، گزارش نیزفارسی، شارح‌چنانکه ازخودگزارش بدست می‌آید «اشارات» خواجه را نیزگزارش کرده است. درآن از «درة التاج» وازقوشچی وقطب محیی یادشده است. **آغاز:** (حمد بیحد ومدح بیعد) ائمهٔ‌لغت برآنندکه اشتقاق احمد ازحمده است (خلقت انسانی که طرازعالم‌امری‌داشت).

11609ـ تهران، ادبیات۳۶۷جوادی نستعلیق سدهٔ ۱۲ [ف. ادبیات ۳:۲۱]. فیلم آن دردانشگاه‌ش۲۷۵۸هست [فیلمها : ۱۳۱].

شرح زوراء

متن از محقق دوانی، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» و جزآن . گزارش فارسی از شاگرد او شجاع حسینی، که در شهر مدینه پس از مرگ استادش نگاشته است . **آغاز :** یاالله وفقنی بحق نبیك الکریم. ستایش و سپاس آنرا سزد که همهٔ سپاس وستایشها ازوست... وبعد ، فقیر کرم غنی شجاع حسینی .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۶۲ (الزوراء) و ۱۳ :۳۰۳ (شرح الزوراء). درهیچیك ازاین دو جا این گزارش یادنشده است .

11610ـ سپهسالار ۱۲۲۹/۵: نسخ ۱۴ رمضان **۱۰۱۲**، در حیدرآباد (ص ۲۳ ـ ۹۷) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۷].

شرح سخنان حلاج

از شیخ اوحدالدین. باعنوان شرح کلام حسین بن منصور حلاج: ستر الله ظاهر الشریعه عنك وكشف باطن الكفر لك، فان ظاهر الشريعة كنز مخفی و باطن الكفر معرفة جلية. (اگر عربی نباشد).

11511ـ دانشگاه ۳۲۹۹/۴: ازسدهٔ **۸ـ۹**، با تاریخ تولد ۸۱۸ و ۸۳۱ (ص ۸۵) نسخهٔ پاکیزه‌ایست [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۷۸].

شرح سوانح

السوانح فی العشق ازاحمدغزالی (بنگرید سوانح: ۱۲۰۳) گزارش از ناشناس. بشیوهٔ قوله، قوله. وفصلهایی. درپایان نگارنده آنرا «شرح سوانح» نامیده است. **آغاز:** الحمد لولیه والصلاة علی نبیه. قوله. و تعلق به‌هیچ جانب ندارد، نه‌بجانب خالق و نه‌بجانب مخلوق قوله، در حقایق.

11612ـ ملك ۴۱۹۶/۵: نستعلیق غرهٔ محرم **۱۰۱۷** (۵۳ پ ـ ۶۷ر) همراه با «سوانح» [رؤیت].

شرح سوانح

متن ازغزالی، گزارش ناشناخته. باعنوان: فصل قوله، قوله، سئوال وجواب.

11613ـ نور عثمانی ۲۴۶۷/۱: همراه با «کنوز الاسرار فی العشق» با عنوان «شرح کلام احمدالغزالی فی العشق». **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۸۵ هست [فیلمها ۱: ۴۹۲].

شرح سیر العباد الی المعاد

متن یکی ازمثنوی‌های حکیم سنایی غزنوی است. گزارش به نثر باعنوان: فصل. گزارش دیگری نیز از این مثنوی بنام «کنز الرموز» هست که کوتاهتر ازاین است، و شاید گزیده‌ای ازهمین باشد. مقدمهٔ گزارش بزرگتر بصورت یك رسالهٔ مستقل بنام «رساله در سیر نفس» در یك مقدمه ودو فصل درمجموعه «چهارده رساله ص۹۸ ـ ۱۰۵» بکوشش آقای سبزواری چاپ شده است.

بنگرید: پیشگفتار چاپ کنز الرموز از استاد مدرس رضوی.

11614ـ مدینه، عارف حکمة ۳۱۴/۱ تصوف: نستعلیق سدهٔ **۸**، سپس ذیل سیر العباد رازی، در۸۱۷ از آن علی فرزند شیخ زین الدین مستوفی بوده‌است بسیار نفیس [نسخه‌ها۵: ۴۴۸ ـ ۵۷۸].

11615ـ ایاصوفیا ۳۲۴۱: نستعلیق گلشنی هروی خوشنویس، **۸۸۵** همراه ذیل سیر العباد، ۸۵گ ۱۵س [پیشگفتار چاپ مجموعه مثنویهای سنائی، مدرس رضوی: ۵۹]. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۹۵۹ و ۱۲۴ هست [فیلمها ۴۱۲ و ۱۳۲].

11616ـ تهران، استاد مینوی. نوشتهٔ صفر **۸۸۶**، همراه ذیل سیر العباد طبیب‌رازی [پیشگفتار چاپ، کنزالرموز از مدرس رضوی :۵۹].

11617ـ ترکیه : نستعلیق تاریخ یادنشده، ۹۵ گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش۹۴۸ هست [فیلمها : ۱۳۱].

شرح شطحیات

ناشناخته.

11618ـ تهران، ادبیات ۳۳۱/۶ جوادی: نستعلیق ج۱/**۹۱۸** [ف. ادبیات ۳: ۵۶].

11619ـ **یزد،** علومی ۹مج: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۷] .

شرح شمایل ترمذی

از سید بابا قادری حیدرآبادی . بسال ۱۲۵۶ نگاشته است .

11620ـ **آصفیه** ۸۷/۲ مجامیع : نوشتهٔ **۱۲۵۶** [ف . آصفیه ۴ : ۶۹۴] .

شرح شمایل ترمذی

ازعلامه نظام الدین .

11621ـ **آصفیه** ۹۶۷ حدیث: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۲۷۰] .

شرح الشوقیه=شرح الرسالة الشوقیه

شرح صحیفهٔ واردات

ازخواجه میردرد دهلوی درگذشتهٔ۱۱۹۹

11622ـ **آصفیه**۱۵۲۸تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲] .

شرح عالم علوی

ازمحمد صالح فرزند محمد سعیدخلخالی (۱۰۹۵ ـ ۱۱۷۵) نه‌محمدصالح فرزند محمد سعیدخلخالی تهرانی درگذشتهٔ۱۳۰۶.گزارشی است بشیوهٔ عرفانی برحدیث منسوب به‌حضرت علی . در آن از صدرای شیرازی و گزارش عبدالرحیم دماوندی دراین باره یادشده است. **آغاز:**(۱) الحمدلله الذی ابدع العقل ابداعاً لطیفا. **آغاز:** (۲) سئل علیه السلام عن العالم العلوی ، فقال صور عادیة عن المواد، عالیة عن القوة والاستعداد .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۰۲ . طبقات اعلام الشیعه ـــ نقبا : ۸۸۵ . دانشمندان آذربایجان : ۱۰ . المآثر والاثار : ۱۸۵ .

11623ـ **رضوی**۵۶۵اخبار(۶۱۶۵) نستعلیق علی‌اکبر فرزند محمدکریم سالیانی ، سه شنبهٔ۱۱شوال **۱۲۵۸** دررشت، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۱۳ گ ۱۹س [ف. رضوی ۵ :۱۰۳]٠

11624ـ **مجلس** ۱۸۰۳/۱۵ : نسخ **۱۲۶۷** (ص۲۴۳ ـ ۲۴۴) آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف. مجلس ۹ : ۳۰۱] .

شرح عباراتی از تلویحات

از حسام الدین فرزند یحیی لاهیجی ، نگارندهٔ «نفس: ۸۵۵» وجزآن. که دررمضان ۱۰۷۹ بانجام رسانده است . **آغاز:** رب هب لی من‌لدنك رحمة... ازقضاعباراتی ازعبارات تلویحات‌که ازجمله تصانیف حکیم‌الهی .

11625ـ **نجف،** امیرالمؤمنین۵۶۶/۶ نوشتهٔمحمد فرزندمحمودمورکلابی مازندرانی **۱۰۹۰**، همراه شرح اشعار ناصرخسرو و جز آن ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۲ ـ یادداشت‌های سید عبدالعزیز طباطبایی] .

شرح العبودیة جوهرة کنهها ـ الربوبیة

از ملاخلیل فرزند محمد زمان ، نگاشتهٔ پیرامن ۱۱۴۴. ازاین نگارنده چند رساله در حکمت طبیعی در مجموعهٔ ۲۲۵ ملـی هست . **آغاز :** ربوبیه مصدر وصف تربیت است ، و عبودیت مصدر وصف عبادت و تربیت عبارتست از عطاء ...

11626ـ **تهران** ،ملی ۲۲۵/۱۳ ف: بخامهٔ نگارنده ، در**۱۱۴۴** درفهرست، همراه دو گفتار ازاو بعربی [ف . ملی ۱ : ۲۲۵] .

شرح عین العلم

از شیخ فخرالدین محب‌الله .

11627ـ **آصفیه**۱۵۵۹تصوف: تاریخ ونشانی یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲] .

شرح غزلی از حافظ

ازملاجلال الدین دوانی نگارندهٔ «تهلیلیه ۳۶»، درگزارش غزلی که با بیت زیر آغاز می شود : در همه دیرمغان نیست چومن شیدایی- خرقه جایی گرو باده و دفترجایی . **آغاز :** دیریست تا بحکم و جوب اداء حق اخوت در شرع فتوت ودین مروت بررقبهٔ قلم سست قدم بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۷۶ .

11628 **ـ قاهره**، دارالکتب ۳۷مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق **۹۲۱**، آغاز برابرنمونه (گ۶۲پ-۷۳پ)۱۹س[مخطوطات۱ : ۳۳۶].

11629 **ـ دانشگاه** ۱۰۲۱/۱۰ : نستعلیق علی‌فرزند مسافرقاضی، **۹۳۹**درتبریز (۶۵ پ - ۷۵ پ) ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۶ : ۲۲۵۰] .

11630 **ـ تهران**، ادبیات ۳۲۲/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** باتاریخ **۹۴۱-۹۴۶** دردفتر [ف. ادبیات ۲ : ۵۹] .

11631 **ـ تهران** ، ادبیات ۲۵۳/۹ حکمت : باتاریخ **۹۴۷** در دفتر ، زرین [ف . ادبیات ۲ : ۵۶] .

شرح غزلی از حافظ

از همان دوانی. گزارش غزلی باسرآغاز زبان عشق ندارد ادیب نکته شناس - که این لغت نه باوضاع تازی وعجم است.

11632 **ـ تهران** ، ادبیات ۱۱۹/۸ حکمت : نسخ سدهٔ **۱۰**، باتاریخ ۹۷۰ دردفتر [ف. ادبیات ۲ : ۴۰] .

11633 **ـ الهیات** ۱۸۹/۳د: نستعلیق مظفرحسین فرزند احسان‌الدین، **۱۰۱۶** (۴۶ ر - ۵۷ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۵] .

11634 **ـ ملک** ۵۷۰/۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۵۲۸ - ۵۵۰)، در فهرست آمده گویا ازدوانی. **آغاز:** دیریست‌تابحکم وجوب اداء حق اخوت در شرح فتوت و دین مروت [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۷۰] .

شرح غزلی از حافظ

ازهمان دوانی. چنین‌است آغازغزل: دلم ز صومعه بگرفت وخرقهٔ سالوس - کجاست دیر مغان وشراب ناب کجاست .

11635 **ـ الهیات** ۷۴۹/۷ د : گویا سدهٔ **۱۲** (۵۲پ - ۵۴پ) [ف . الهیات ۱ : ۳۷۹] .

شرح غزلی ازعطار

از ناشناس . گزارش غزلی با سرآغاز . مسلمانان‌من آن گبرم که بتخانه بناکردم - شدم بربام بتخانه بعالم درندا کردم .

11636 **ـ تهران** ، آقای افشار یزدی ۱۸ مج. تاریخ یادنشده، **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۹] .

شرح غزلیات مغربی

ازعبرت دماوندی، که «نوتقویم شرعی : ۳۶۴» خودرا بسال ۱۱۹۲ نگاشته است .

11637 **ـ دانشگاه**۳۳۹۶/۲۵: نستعلیق خود نگارنده در جنگ مؤرخ **۱۱۹۲** (۳۰ر- ۳۶ر) ۱۳س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۹۷] .

شرح الفصل فی حقیقة عالم الوصل

ازمحمد فرزندمحمدباقر نواب، نگارندهٔ «اسرارالقلوب : ۲» و جزآن . گزارش باب یکم‌است ازده‌باب «درالمکنونه» نگاشتهٔ حاجی میرزاآقاسی درتوحید، بسال ۱۲۵۷ بنام همان حاجی (بنگرید : حکمت الیمانی ، در بخش عرفان). **آغاز:** تجلی‌لی‌المحبوب عن‌کل‌جهة- فشاهدته فی‌کل معنی وصورة .

11638ـ **تهران** ، ملی ۱/۶۸۲ ف : نستعلیق **۱۲۵۸** گویا بخامهٔ نگارنده ، برای همان حاجی (ص۱ـ۶۱) [ف. ملی۲:۱۸۲].

شرح فصوص الحکم

متن از محیی الدین عربی، که یاد او در «ترجمةالمدخل المفید: ۱۰۸۸» گذشت. گزارش ازعبدالرحمان جامی که یاداو در« تهلیلیه : ۳۶» گذشت . **آغاز :** الحمدلله الذی زین خواتیم قلوب الاولی .

11639ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۰۱۷/۱ Or: نوشتهٔ **۱۰۱۴** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه ها ۴ : ۶۶۹] .

11640 ـ **سپهسالار** ۶۵۱۴/۲ : نستعلیق محمدعلی کرمانشاهی، **۱۲۹۸** (۲۹پ ۲۶۸ر)، آغاز برابر نمونه، ازروی نسخهٔ مؤرخ ۱۲۳۵ نوشته شده [ف. سپهسالار ۵ : ۲۱۴].

شرح فصوص الحکم

از صاین الدین علی ترکه ، که یاد او در « شق القمر : ۱۲۶۱ » خواهد آمد .

11641ـ **مجلس** ۴۵مج : نوشتهٔ یکشنبهٔ ۱۴ع۳/ **۸۳۱**، درمجموعه رساله‌های او که افزودگیهایی بخامهٔ نگارنده دارد ، و در محضر مؤلف مقابله شده ، در نزدیك به‌پایان صفر ۸۳۲ در منزل جالوی طبرستان و هزار جریب باخواندن **ظهیرا** (خواجه ظهیرالدین محمود نویسندهٔ نسخه است) [فرهنگ ایران زمین، دانش‌پژوه ۱۴ : ۳۱۱] .

شرح فصوص الحکم

متن ازهمان ابن العربی، گزارش ازقاضی شیخ محب‌الله بهاری در گذشتهٔ ۱۱۱۹ [میرعثمان علی] ، که در ۹ شوال ۱۰۴۱ بپایان رسانده [سعید نفیسی]. **آغاز:** الحمدلله الولی والصلاة

11642ـ **مجلس** ۲۱۱۰ : نستعلیق میانه‌های ذیحجهٔ **۱۱۳۷** کاغذ هندی ، ۹۰۲ ص [ف. مجلس ۶ : ۹۳] .

11643ـ **آصفیه** ۱۴۷۵ تصوف: نوشتهٔ **۱۳۰۱** [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۸] .

شرح فصوص الحکم

متن ازمحیی الدین عربی (م ۶۳۸) . گزارش ازخواجه‌محمد پارسا، نگارندهٔ «تفسیر ۱۹» وجزآن. در دیباحه می‌نویسد : کسانی این کتاب راگزارش کرده و بخوبی ازعهدهٔ آن برنیامدند، مگرآنکه سخن‌را بدرزا کشانیدند من‌گرچه بکوتاهی پرداختم ولی کلید این راز را بدست دادم. **آغاز:** حمد بیغایت آن فاطر حکیم راکه آثار انوارصبح وجودرا ازقعرچاه ظلمت .

11644ـ **سپهسالار** ۶۵۱۲: نسخ‌سدهٔ **۱۱**، آغازبرابر نمونه [ف.سپهسالار۵:۲۱۴].

11645 ـ **دانشگاه** ۱۰۸۱ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، تافص۲۷حکمة فردیه فی‌کلمة محمدیه را دارد، زرین . آغاز برابر نمونه ، ۲۹۰ گ [ف. دانشگاه ۳ : ۴۶۷] .

شرح فصوص الحکم

متن از محیی‌الدین عربی ترجمه از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در«تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . دوگفتار دراین‌باره‌یکی بنام«شرح ابیات‌فصوص۱۲۱۵» ویکی«جواهر: ۱۱۱۵» از اوگذشت . و اینك گفتارجدا ولی بهمان شیوه از همان «فصوص» گزارش فص‌یکم (فص‌کلمةالهیه) . **آغاز:** حمدله . صلاة . قال المحقق... فی‌اول کتاب‌فصوص‌الحکم فص‌حکمة الهیة فی‌کلمة آدمیة . سخنی عارفانه می‌گوید۔ یادی از اهل ذوق میجوید .

11646ـ **دانشگاه ۲۹۲۰/۹**: نسخ و ونستعلیق محمود فرزند محمد حسینی ، چهار شنبهٔ ع۲/**۸۷۱**، آغاز برابر نمونه (ص۶۱ – ۹۰) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۶] .

11647ـ **ملک ۴۲۶۲/۱۳** : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد ، **۱۱۰۹** (۹۶پ–۱۱۸پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11648ـ **ملک ۴۱۸۴** : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی در**۱۲۵۸** با ۳۹ گفتار دیگر ازهمو (۲ر – ۲۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11649ـ **مجلس ۳۰۶۷/۱** : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵**، همراه ۹۰ گفتار دیگر ازهموکه دوشمارهٔ مکرر دارد (ص۱ – ۱۹) ، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۵].

شرح فصوص الحکم

از همان شاه نعمت‌الله که دربالا یاد شد .

گزارش فص‌آدمی است تافص محمدی ، که در (ص۲۰۰–۲۰۸) چاپ افست و (ص۶۱–۸۳) جلد دوم چاپ دکتر نوربخش چاپ شده است.
آغاز: حمدله. صلاة. غزل . حبیبی سیدی یا ذالمعالی ـ سوی الله عند شمس کالظلالی .

11650ـ **سنا ۳۷۲/۸** : نستعلیق‌محمد مظفر فرزند محمدحکیم ، رمضان **۱۰۶۶** همین نسخه در مجموعه رساله‌های او چاپ‌افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۹] .

11651ـ **ملک ۴۲۶۲/۶۰** : نستعلیق محیی الدین فرزند درویش محمد ، **۱۱۰۹** (۳۲۸پ – ۳۳۷ر) ، درنسخه نام «فصوصیه» دارد [رؤیت] .

11652ـ **مجلس۳۰۶۷/۱۳**: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۶۶ – ۷۴) آغاز برابرنمونه ، همراه ۹۰ گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۹] .

11653ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی: نستعلیق جواد نوربخش ، **۱۳۲۶** (ص۵–۲۲) آغازبرابرنمونه [یادداشتهای ابراهیم‌دیباجی].

شرح فصوص الحکم

از همان شاه نعمت‌الله .

11654ـ **سنا۳۷۲/۹**: نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم، باتاریخ **۱۰۶۶** در شماره‌های پس‌وپیش‌ازآن دردفتر. این‌نسخه در (ص۲۰۹ – ۲۳۲) مجموعه رساله‌های اوچاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۹] .

شرح فصوص الحکم

از همان شاه نعمت‌الله که دربالا یاد شد .

گزارش فص یکم است بعربی و فارسی در هم آمیخته. **آغاز:** الحمدلله و الصلاة علی رسول الله‌ص سبحان من‌لم یکن علیه دلیلاالانفسه ... قال‌الشیخ ... فی فص‌الاول الکتاب المسمی به فصوص

11655ـ **ملک ۴۲۶۲/۳**: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد ، **۱۱۰۹** ، آغاز برابرنمونه (۶۶پ – ۷۱ر) [رؤیت].

شرح فصوص = اصطلاحات

از همدانی، درص ۱۰۳۸ گذشت .

شرح فصوص الحکم

متن از محیی الدین عربی (م ۶۳۸) .

گزارش ناشناخته، از یکی از شاگردان عبد ـ الرزاق کاشی (م۷۳۰ یا ۷۳۵)وداود قیصری. بسال ۷۷۴ تولد پیامبر = ۷۲۱ (ص ۷۱) نگاشته است. ودر صفحهٔ عنوان نسخهٔ ۳۳۵۰ دانشگاه آمده: شارح علاء الدوله سمنانی است (م۷۳۶). گفتاریست به‌نثروشعرهایی‌ازنگارنده دارد: فص ۱ـ حکمة فاتحیه‌فی‌کلمة صالحیه۲ـ

حکمةقلبیهفی‌کلمه‌شعیبیه ۳ـ فیه‌ماقال روزبهان فی‌التجلی . . . **آغاز:** حمدله. صلاة. فص : حکمة فاتحیه فی کلمه صالحیه و فتوحیه نیز آمده است چون فتوح عبارت است از حاصل گشتن چیزی از آن چیزکه توقع .

11656 **ـ دانشگاه** ۳۳۵۰ : نستعلیق سدهٔ **۸ ـ ۹**، باتاریخ تملیك ۱۰۹۷ نیم صفحه از پایین صفحهٔ یکم پارشده، انجام نیزافتاده ، فهرست۳۷فص و بندآن‌درفهرست دانشگاه‌آمده ۱۳۶گ ۲۹س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۵۰].

شرح فصوص الحکم

متن از محیی الدین عربی (م ۶۳۸) . گزارش از ناشناس و متأخر از شرح قیصری درگذشتهٔ ۷۵۱ .

11657**ـ قاهره،** دارالکتب۲۰تصوف فارسی طلعت : روزبهـان فرزند همام هندی نوربخشی ، ۷ ج ۱/**۹۰۰** ، ۳۴۷ گ ۲۷ س [مخطوطات ۱ : ۳۳۷] .

شرح فن = شرح گلشن راز

شرح قصیدهٔ ابن فارض = شرح

نظم الدرر = شرح قصیدهٔ تائید

متن ازابن فارض. گزارش ازصاین‌الدین علی‌ترکه نگارندهٔ « شق‌القمر: ۱۲۶۱ » وجز آن . پس از یك دیباجه مقدمه‌ایست عرفانی دریك اصل و دوازده وصل ، و در ۱۴ ذیحجهٔ ۸۰۶ بانجام رسانده است. چلبی‌ازاین‌گزارش یادکرده است. **آغاز:** حمد بیحد خدایرا که نهال‌بود و نابودازریاض اراضی‌کان‌الله مقطوع. بنگرید : کشف‌الظنون ۱:۲۶۵ (التائیه) سبك شناسی ۳ : ۲۳۷ .

11658**ـ قاهره،** دارالکتب۲۱تصوف طلعت : نستعلیق زیبای **۸۵۵**آغاز برابرنمونه ۱۳۴ گ ۲۱س [مخطوطات ۱ : ۹۱] .

11659 **ـ مجلس** ۲ مج : در مجموعهٔ رساله‌های او جلد دوم، باتاریخ **۹۰۳** دردفتر خریداری ازباقرترقی ازکتابهای‌قم [رؤیت] .

11660**ـ اصفهان،** شیخ حسن جابری انصاری: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه در فهرست از نگارنده نام برده نشده و تاریخ نگارش ۸۶۰ یادشده‌است [نسخه‌ها ۶:۵۹۴].

11661 **ـ تهران،** ملی۷۶۰:گویاسدهٔ **۱۱**،درفهرست‌بنام« نزهت‌الارواح»وودر۱۴وصل یادشده‌است‌که‌درسدهٔ ۱۰نگاشته‌شده، آغازبرابر نمونه،۲۱۹گ ۱۷ س [ف. ملی ۲ : ۲۸۱] .

11662**ـ مجلس** ۲۱۰۹ : تحریری خوب **۱۲۶۶**. **آغاز :** حمد بیحد خدای را. درفهرست ازنگارنده نام برده نشده جز اینکه آمده است‌که ازسدهٔ هشتم بوده است ، ۳۲۳ص ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۹۳] .

11663**ـ الهیات** ۵۲۲د: نسخ**۱۲۷۸** درفهرست‌آمده گویاازصاین‌الدین، آغازبرابر نمونه. ۲۱۶گ [ف. الهیات۱ : ۸۷]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۸۴ هست [فیلمها : ۱۳۳] .

11664**ـ تبریز،** ملی۲۰۰(۲۱۲۸): نسخ تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست از نگارنده یاد نشده [ف . ملی تبریز ۱ : ۲۶۱] .

شرح قصیدهٔ ابن فارض = شرح

تائیهٔ ابن فارض

متن ازهمان ابن‌فارض. گزارش از عبدـ الرحمان جامی ، نگارندهٔ « تهلیلیه : ۳۶ » و جزآن. چلبی‌وپدرم‌ازاین‌گزارش‌نام‌نبرده‌اند.

11665 **ـ دهلی نو** ۵۰۴/۱۳

(۱۸۱) : باتاریخ **۹۷۰** در «کلیات» او. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۵۹ هست [فیلمها: ۱۶۳].

11666 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۸۰۱۷/۳ Or: نوشتهٔ **۱۰۱۴** همراه شرح خمریه ازهمو [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۶].

11667 **ـ پاریس**، ملی ۵۸۸/۲ : با تاریخ **۱۰۶۶** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۴].

شرح قصیدهٔ ابن فارض = شرح نظم الدرر

ازهمان عبدالرحمان جامی که در بالا یاداو گذشت. واین جز «لوامع» اوست. **آغاز** : پاکا خداوندی که صفحات کاینات نامهٔ سپاس وستایش اوست... امابعد، نموده‌می‌آیدکه‌چون‌درفرصت این‌کمینه.

11668 **ـ ایاصوفیا** ۴۲۰۹: در «کلیات» مؤرخ **۸۷۷** او. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۶ هست [فیلمها : ۱۶۰].

11669 **ـ ملک** ۴۷۹۵/۶ : نستعلیق، در «کلیات» مؤرخ **۸۹۵** او (۳۲۱ر-۳۲۷ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

11670 **ـ تهران**، اصغر مهدوی ۶۸: در «کلیات» او از سدهٔ **۹ - ۱۰** [نسخه‌ها ۲ : ۹۰].

11671 **ـ ایاصوفیا** ۴۲۰۹: در «کلیات» او گویا ازسدهٔ **۹ - ۱۰**. **فیلم** آن در دانشگاه ش۹۷۰ هست [فیلمها : ۱۶۱].

11672 **ـ دهلی‌نو** ۵۰۴/۱۲ (۱۸۱): با تاریخ **۹۷۰** در «کلیات» او. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳].

شرح قصیدهٔ ابن فارض = شرح نظم الدرر

ناشناخته.

11673 **ـ تبریز**، ملی ۲۸۰۵ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۳۰۵].

شرح قصیدهٔ ابن فارض = شرح ابیاتی از . . .

شرح قصیدهٔ ابن فارض = لوامع انوار الکشف و الشهود

شرح قصیدهٔ ابن فارض = مشارب الاذواق

شرح قصیدهٔ اثیر اخسیکتی

اثیرالدین اخسیکتی (اخسیکت ازسرزمین فراغانـهٔ ترکستان است). درگذشتهٔ ۵۶۲، قصیده‌ایست نونی، گزارش نیزشاید ازهموباشد **آغاز**: جهانرا‌م جهانبانیست پیدابین وپنهان دان... حقیقت که انسان را آفریدگاریست که هرچه درهژده‌هزار عالم‌آشکار وپنهانست بچشم

بنگرید : ذریعه۹ : ۵۴ - ریاض‌العارفین ۲۸۱ - ریحانةالادب ۱: ۳۷ - مجمع‌الفصحاء ۱ : ۱۰۲ - آتشکدهٔ‌آذر : ۳۱۸ - فرهنگ سخنوران : ۲۶.

11674 **ـ دانشگاه** ۴۱۱۸/۶: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص۱۱۵ - ۱۲۶) [ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۹۸].

شرح قصیدهٔ بستی (نونیه)

متن از ابوالفتح علی فرزند محمد بستی، وزیرمعروف بهابن‌عمید، کشته در ۴۰۰ یا ۴۰۱ که دودیوان یکی به‌عربی‌ویکی‌فارسی داشته‌است درعرفان وپرهیزکاری باسر آغاز: زیادة المرء فی‌دنیاه نقصان، درپیرامن شصت بیت. گزارش ناشناخته. چلبی‌ازترجمهٔ‌فارسی آن ازبدرالدین جاجرمی یادکرده است

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۶ (ابوالفتح) و ۹ : ۱۳۵ (بستی) ـ تاریخ بیهق ۷۱ ـ ریحانة الادب ۱۴۶:۵ (ابوالفتح) ـ مجالس المؤمنین ۲۱۱ ـ معالم العلماء : ۱۴۱ ـ کشف الظنون ۱۳۳۶:۲ (قصیدهٔ بستی) ـ هدیة العارفین ۱ : ۶۸۵ .

11675ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۰** [یادداشتهای آقای دانش‌پژوه] .

11676ـ **تهران** ، ادبیات ۳۸۸/۲ جوادی سدهٔ **۱۳** از مترجم درفهرست نام برده نشده است [ف. ادبیات ۳ : ۶۰] .

شرح قصیدهٔ خمریه = شرح قصیدهٔ ابن فارض

شرح قصیدهٔ عبدالقادر گیلانی

غوث اعظم ، عبدالقادر فرزند ابی صالح موسی‌گیلانی (۴۷۰ ـ ۵۶۲). **آغاز** : سقانی الحب، یعنی نوشانید مرا محبت‌کاسهای وصال.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۱۶ ـ روضات ـ الجنات : ۴۴۱ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۹۰۱ .

11677ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۱۰ زکیه فارسی : بی تاریخ (گ۱۳۶پ ـ ۱۳۷ر) ۱۹ س [مخطوطات ۱ : ۳۴۲] .

شرح قصیدهٔ عبدالقادر

متن‌ازهمان محیی‌الدین عبدالقادرگیلانی و همان قصیدهٔ پیشین ، در شطحیات صوفیانه : سقانی الحب کاسات الوصال ـ فقلت لخمرتی نحوی تعال . گزارش هر بیت به دوبیت مثنوی از سراینده‌ای ناشناس. **آغاز:...** بس‌شدم‌زان باده‌مست وبی‌خبرـ مستی‌من‌کردیاران‌را خبر .

11678ـ **مجلس** ۳۷۰۷/۵ : دردفتر همراه متن مؤرخ **۱۲۴۳-۱۲۵۴** (ص۲۲۴- ۲۲۸) [یادداشتهای آقای حائری] .

شرح قصیدهٔ فخرالقضاة رازی

از لسان الاطباء حسن فـرزند میرزا علی طبیب، متخلص‌به‌حکیم وخفائی، زنده‌در۱۳۱۲ **آغاز** : بال مرصع گشاد مرغ ملمع بدن ـ اشك زلیخابریخت یوسف‌کل پیرهن. بال مرصع افق شرقی را می‌خوانند .

11679ـ **دانشگاه** ۴۰۸۵ : نستعلیق خود نگارنده درجنگ خوداو، رمضان **۱۲۷۹** (ص۱۷۴ـ۱۹۸) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۰۶۶] .

شرح قصیدهٔ معجزات

ازقاضی‌اختیار، منشی‌وشاگردعبدالرحمان جامی، گزارشی است ازقصیدهٔ استادش جامی ، دربارهٔ معجزات پیامبر ، بسال ۹۰۰ ساخته ، ودرآن‌ازخود و «اساس الاقتباس» خودیادکرده وسخنان امام صادق‌را آورده وازفضایل علی‌یاد کرده است به نظم. آغاز قصیده : بانگ رحیل ای قافله برخاست خیزای ساربان . **آغاز:...** بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ سرورق معجزه‌های قدیم... پاکا پروردگاری‌که نظم سلسلهٔ‌کلیات از بدایع صنایع او قصیده‌ای است مطلعش مرصع بجوهرنور محمدی ...

بنگرید : ذریعه ۶۲:۹ . ترجمهٔ مجالس النفایس قزوینی : ۲۷۱ . تذکرهٔ سامی : ۳۰ فرهنگ سخنوران : ۳۲ .

11680ـ **دانشگاه**۳۰۸۸/۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱پ ـ ۱۰۲ر) زرین ، ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۴] .

شرح قصیدهٔ نظم‌الدرر = شرح قصیدهٔ ابن فارض

شرح قصیدهٔ یائیهٔ میر فندرسکی

قصیده از میرفندرسکی ، نگارندهٔ «حقایق

الصنایع: ۶۶۱» وجز آن، قصیدهٔ عرفانی بااین سرآغاز: چرخ با این اختران نغز و خوش و زیباستی ـ گزارش ازملامحمدصالح فرزندمحمد سعید خلخالی (۱۰۹۵–۱۱۷۵) نه‌محمدصالح خلخالی تهرانی درگذشتهٔ ۱۳۰۶ چنانکه در ف. مشار ودانشمندان آمده است [نقباء] . واز هموست «شرح حدیث عالم علوی» . **آغاز :** ای‌آنکه بجز تونیست در هردو جهان... اناـ جیك یاقدوس باری‌النفوس نورقلوبنا بمعرفتك

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۱۵ و ۱۵ : ۲۵۰ طبقات اعلام الشیعه، نقباء : ۸۸۵ (سید صالح درگذشتهٔ ۱۳۰۶) ـ دانشمندان آذربایجان : ۲۱۶ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۵۲۰ (محمد صالح درگذشتهٔ ۱۱۷۵) و۵۲۱ (محمدصالح درگذشتهٔ ۱۳۰۶) .

11681ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۲مج : نسخ خوش با تاریخ **۱۰۶۶** در دفتر ، زرین [رؤیت] .

11682ـ **مجلس** ۵۳۷۰/۳ : شکسته نستعلیق **۱۱۹۴** (۱۵۲ ر ـ ۱۷۹ پ) ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

11683ـ **ملك**۵۸۵۸/۳. نسخ‌باتاریخ **۱۲۳۵** در دفتر (۵ ر ـ ۲۰ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11684ـ **مجلس**۱/۱۶خویی: شکسته نستعلیق محمدحسن **۱۲۴۴** (ص ۴۱۰–۴۴۸) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۷ : ۱۶۳] .

11685ـ **دانشگاه**۲۸۷۱/۳: نستعلیق محمدمحسن فرزند آقامیرزا محمدحسین فرزند میرزا عبدالغنی طبیب‌کرمانی **۱۲۴۵** (۵۸پـ ۳۹ر) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۱۶] .

11686 ـ **رضوی** ۷۰۰ ادبیات (۶۳۳۰) : نسخ و نستعلیق علی اکبر فرزند محمدکریم سالیانی ، ۱۵ رجب **۱۲۵۸** [ف . رضوی ۷ : ۶۳۲] .

11687ـ **دانشگاه**۲۹۰۹/۲: نستعلیق ۲۴۶ع/**۱۲۶۲** (ص۱۸۳–۱۸۸) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۵] .

11688ـ **ملك** ۶۹۳/۱۳ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۹** در دفتر (۲۱۱پ ـ ۲۳۰ر) [رؤیت] .

11689 ـ **حقوق** ۳۰/۱ د : نستعلیق محمد فرزند محمد باقر کاشانی ، ۱۴ ع ۲/ **۱۲۹۳** (۱پ ـ ۲۷ر) [ف. حقوق : ۱۵۲] .

11690ـ **مجلس** ۵۵۰۰/۲: سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۱۶ : ۴۰۰].

11691ـ**رضوی**۶۹۹ادبیات(۶۳۲۹) نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۳** [ف. رضوی۷:۵۳۱].

11692 ـ **سپهسالار** ۷۵۳۵/۳ : نستعلیق محمدعلی کرمانشاهی ، **۱۳۰۴** [ف . سپهسالار ۵ : ۲۲۰] .

11693 ـ **دانشگاه** ۱۵۸۷/۱ فیلم : ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۴ شوال **۱۳۰۸** [فیلمها ۱ : ۶۱۳].

11694ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا : سدهٔ **۱۴**، ش۴ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷] .

11695ـ **مجلس** ۱۸۶۶/۱۲ : تاریخ یادنشده (ص۱۵۷–۱۸۴) نونویسُ [ف. مجلس ۵ : ۳۴۹] .

11696ـ**سپهسالار**۶۵۲۲/۴: تاریخ یاد نشده (۱۵۹ر–۱۶۷ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۲۲۰] .

شرح قصیدهٔ میرفندرسکی

ازمحسن فرزندمحمدگیلانی، بادیباجه‌ای بعربی. **آغاز:** سبحانك یا من دلّ‌علی ذاته به ذاته، وتنزه عن‌مجانسة مخلوقاته ... یقول...

ابن محمد محسن الجيلانى...

11697 ـ دانشگاه ۳۱۹۵/۱۰ : نستعلیق محمدشفیع فرزند محمد سعیدقراگزلو باتاریخ **۱۲۶۴** دردفتر بهمین خامه (ص ۷۸ـ ۱۳۵) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۵].

شرح قصیدهٔ یائیهٔ میرفندرسکی = تحفة المراد

در ص۱۰۷۵ گذشت.

شرح الكافية

متن از ابن‌حاجب، گزارش مبحث تنازع آنست، بروش عرفانی، در پنجشنبهٔ ۲۲ رجب ۹۰۶ بدان آغازشده است.

بنگرید: کشف‌الظنون۲: ۱۳۷۰ (الكافية) ذریعه ۱۴ : ۲۹ ـ ۳۱ (شرح الكافية).

11698ـ مجلس ۴۰۴۹/۴ تنکابنی: نوشتهٔ عباس فرزند حیدر قمی، اواخر صفر **۱۰۷۷**. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۲۹۶ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۹].

شرح کتابی عرفانی

ازعبدالرزاق‌کاشی، که یاد او در «آغاز و انجام : ۷۲۲» گذشت. متن شناخته نیست.

11699ـ تبریز، ملی ۷۶۳۶: نوشتهٔ پسر او در**۷۶۴** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۶].

شرح کلمات صوفیان = اصطلاحات صوفیان

شرح کلمات قصار

از سلطان محمدفرزند حیدر محمد فرزند سلطان محمدگونابادی نگارندهٔ «بیان السعاده: ۸» وجزآن، گزارش سخنان باباطاهر است، که ازگزارش عین‌القضاة همدانی که بعربی‌است بسیار بهره برده است.

بنگرید : ذریعه ۱۴: ۴۰ ـ ریحانةالادب ۱: ۲۸۱ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۱۱۴.

11700ـ **شیراز**، خانقاه‌احمدیه ۲۲۲: نوشتهٔ **۱۳۲۶** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۴].

شرح کلام شاه‌نعمت‌الله ولی

از منصورعلی.

11701ـ **بادلیان** ۳/C۶۵ : باتاریخ **۱۲۸۶** دردفتر. **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۱۱۵۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۳].

شرح کلمات غوثیه

از ولی فرزند ملوك شاه صدیقی قادری. کتابی ازاوبنام«شرح رسالهٔغوثیه» در۱۸۹۹م در هند چاپ شده است.

بنگرید : مؤلفین مشار ۶ : ۶۹۲.

11702ـ **آصفیه**۱۶۱۹تصوف: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲].

شرح کلمات قصار

متن از باباطاهر، گزارش ناشناخته، و وشاید باپیشین یکی باشد.

11703ـ **همدان**، مدرسهٔ غرب ۴۷۰: نوشتهٔ محمد حسن مشهور به آقا بزرگ فرزند ملایونس، پنجشنبهٔ ع۱۶/**۱۳۱۰** [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۷].

شرح کلمات مرموزه

از محمد نواب لاهیجی، نگارندهٔ «اسرار القلوب : ۲»، **آغاز:** تجلی لی المحبوب عن کل‌وجهه ـ فشاهدته فی‌کل معنی وصورة.

11704ـ**تهران**، ملی۷۸۵ف: نستعلیق محمدعلی‌فرزندحاج‌زین‌العابدین‌عاملی‌اصفهانی در **۱۲۵۷** گزارش فصل یکم از ده فصل کلمات مرموزه‌است، ۵۰گ۱۱س [ف. ملی۲: ۳۱۰].

شرح گلشن راز

ازمحمدابراهیم فرزندمحمدعلی سبزواری خراسانی ، ملقب به‌وثوق الحکماء ، درگذشتهٔ پیرامن ۱۳۵۸. این گزارش را پس از « شرح دعای عدیله»که بسال۱۳۱۸ نگاشته بود، گویا در۲۸ شعبان۱۳۵۳ بانجام رسانده‌است و بسال ۱۳۳۰ درتهران در۴۱۴ص بچاپ رسیده است [ذریعه] نگارنده‌شاگرد حاج‌ملاهادی سبزواری (اسرار الحکم : ۷۳۲) بوده و دراین‌گزارش از افادات او بهره برده‌است .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۶۸ ـ ف. مشار ۱۰۲۶ ـ نسخه ها ۴ : ۱۱۶ .

11705 ـ دانشگاه ۳۳۵۱ : نسخ سدهٔ **۱۴** ، ۱۴۸ گ ۲۰ س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۵۳] .

شرح گلشن راز

از احمد فرزند موسی ازاهل سنت که در ۸۴۴ بانجام رسانیده است . در پایان آمده : نوشتم «شرح گلشن» در حضورش ـ کـه بودم از حضورش غرق نورش ـ ... نمی‌گویم لقب ، مخفی گذارم ـ ولی تاریخ و اسم خود بیارم ـ ز هجرت بود اینجا هشتصدوچار ـ چهل‌سالش دگر بااو بهم یار... که هستم احمد موسی به‌ـ گفتار (بنگرید : شرح جهان نما : ۱۲۲۵) .

آغاز : بسمه تیمنا وتبرکا بذکره ، صلواة علی حبیبه و نبیه و رسوله محمد و آله واصحابه و اولیائه اجمعین .

11706 ـ دانشگاه ۲/۲۲۶۱ فیلم : نستعلیق خوش سدهٔ **۹** (۱۲۲ پ ـ ۲۴۸ ر) همراه «شرح جام‌جهان‌نما» [فیلمها ۱ : ۶۶۰] .

11707 ـ ملك ۲۲۵۷ : نبشتهٔ ج ۲/ **۹۸۴** [نسخه‌ها ۴ : ۵۹] .

11708 ـ مجلس ۲۴۲۰/۱ : نبشتهٔ **۱۰۴۸** ، آغاز افتاده (ص۱ـ۲۳) [نسخه‌ها۴ : ۵۹ و ۵ : ۱۷۷] .

11709 ـ ولی‌الدین جارالله: تاریخ یاد نشده ، نگارش ۸۴۴ گویا از احمد فرزند موسی باشد[ذریعه۱۳ : ۲۶۹ ونسخه‌ها۴ : ۵۹] .

شرح گلشن راز

ازمولانا ادریس‌فرزند حسام‌الدین بدلیسی نگارندهٔ «هشت بهشت» درگذشتهٔ ۹۲۶ یا۹۳۰ چلبی این‌گزارش‌را یادکرده و«ذریعه» بنقل‌از میرزا حسن شفیع‌زاده مینویسد : نسخهٔ اصل در اسلامبول هست. گلچین معانی در «گلشن‌راز و شروح‌آن» می‌افزاید : این گزارش اخیراً در اسلامبول به چاپ رسیده است .

بنگرید : ذریعه۱۳ : ۲۶۹ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۰۵ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۳۷ هدیة‌العارفین ۲ : ۴۰۷ (شبستری) و ۱ : ۱۹۶ (البدلیسی) ـ نسخه‌ها ۴ : ۸۵ .

11710 ـ اسلامبول : نسخهٔ زرین ، نبشتهٔ **۱۱۳۵** [ذریعه ۱۳ : ۲۶۹] .

شرح گلشن راز

از امین‌الدین تبریزی، از شاگردان شیخ محمود شبستری ، که هریك از مصاریع «گلشن راز» را باکلماتی برای توضیح مطلب افزوده و تمام منظومه را بشکل مستزاد درآورده است . نسخه‌ای‌از آن‌در کتابخانهٔ‌معرفت‌هست[دانشمندان آذربایجان]. گویا مستزادیکه‌آقای تربیت دیده «غنچهٔ باز» ازعین‌الدین‌باشد [گلچین‌المعانی].

بنگرید : دانشمندان آذربایجان: ۳۳۶ـ نسخه‌ها ۴ : ۵۴ .

شرح گلشن راز

ازمحمدباقر فرزندمحمد حسین، بخواهش

میرزا محمد حسن . گزارشی است بدون اینکه شعری‌عنوان‌کرده باشد [گلچین‌معانی]. **آغاز:** دیباجهٔ دیباج کلام، حمد ملك علام است که از لفظ مشیت کاف ونون آفرید... امابعد ، چون زبدهٔ ارباب همم .

11711**ـ تهران** ، سلطانعلی سلطانی بهبهانی : ازاواخر سدهٔ **۱۳** ، ۹۰ گ ۱۰ س [نسخه‌ها ۴ : ۹۹] .

شرح گلشن راز

از کمال‌الدین حسین فرزند شرف الدین عبدالحق اردبیلی ، نگارندهٔ «فراست : ۴۳۸» وجزآن. بامقدمه‌ای در دوازده فصل (مطلع) ، بسال ۹۰۸ (= شرح گلشن) بانجام رسانده و«ازمفاتیح‌الاعجاز»لاهیجی بهره‌برده‌واشعاری ازخود درآن آورده است. **آغاز :** بنام آنکه دل درگلشن‌راز ـ هزاران نغمه کرد ازعشق او ساز... امابعد، چنین‌گویدفقیر... که این‌ورقی چندست درشرح عبارات .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۶۹ ـــ نسخه‌ها ۴ : ۷۶ .

11712**ـ تهران**زرگنده، همایون‌فرخ: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۱** ، چند برگ از میان افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۸۵].

11713**ـ شیراز،** خانقاه احمدیه ۳۳: سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۴] .

11714 **ـ تهران** ، حاج محمد رضا رمضانی، کلالهٔ خاور : نسخ ۲۸شعبان **۱۲۸۵** [نسخه‌ها ۴ : ۸۵] .

11715**ـ دانشگاه**۱/ ۲۶۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بایادداشت **۱۲۸۲** ، آغاز و انجام برابر نمونه، همراه باحاشیه‌ای براین‌گزارش [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۰۵] .

شرح گلشن راز

ازشیخ روح‌بخشان بدخشانی (نه‌نوربخش بدخشانی) خلیفهٔ سید محمدنوربخش است، که در نیمهٔ یکم سدهٔ نهم میزیسته و عین‌الدین در «غنچهٔ باز» ازآن یادکرده است: اگرچه شرح های گلشن راز ـ زده برچرخ دل‌رایات اعجاز ـخصوصاً شرح‌شیخ روح‌بخشان ـخلیفه‌آن امام نوربخشان .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۷۱ ـــ نسخه‌ها ۴ : ۵۴ .

شرح گلشن راز

از صاین‌الدین علی ترکه ، که یاد او در «شق‌القمر۱۲۶۱»خواهدآمد.در نسخهٔ ۳۳۱۸ دانشگاه نامی از نگارنده نیامده،تنها از«شرح لمعات»خود وهمچنین ملازمت‌خود باقاضی‌زادهٔ رومی‌درسمرقندیادمی‌کند،ولی‌درپایان«التمهید» خود از آن یادکرده است[ذریعه ۱۳ :۲۷۰]. **آغاز:** شکروسپاس بیحدوقیاس واجب‌الوجود راکه وحدت ذاتش بتجدید قوت نظری درنیاید

11716**ـ تهران** ، ملك‌الشعراء بهار : ضمیمهٔ مجموعه ازهمهٔ نوشته‌های منظوم ومنثور اوکه بروزگار خود نگارنده بسال **۸۲۷** نبشته شده است [نسخه‌ها ۴ : ۵۷] .

11717**ـ دانشگاه** ۳۳۱۸ : نستعلیق ، سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ولی از بیت هفتم گزارش‌کرده است [ف. دانشگاه۱۱:۲۳۰۲].

شرح گلشن راز

ازشاه مظفرالدین‌علی فرزندمحمدشیرازی رومی ، درگذشتهٔ **۹۲۲** در بروسه بنام سلطان ابوالفتح‌بایزید فرزندمحمد فرزند مراد(۸۸۶ ۹۱۸) بامقدمه‌ای دربیست‌وهشت‌حقیقت،ساخته است. ذریعه بنقل ازمیرزا حسن شفیع‌زاده می‌ـ

افزاید: دو نسخهٔ زرین ازاین کتاب دراسلامبول هست .

بنگرید: ذریعه ۱۳ : ۲۷۰ ـ کشف الظنون ۲ : ۱۵۰۵ ـ هدیة العارفین ۱ : ۷۴۱ ـ نسخه ۴ : ۷۵ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۳۷ .

شرح گلشن راز

از حافظ محمد فرزند صفر شروانی . این گزارش در «ذریعه» جلد ۱۳ و « گلشن راز و شروح آن» یادنشده است. **آغاز:** شکروسپاس حضرت احدیت را که محبوسان ظلمت آباد وجود .

11718ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸۸ زکیه فارسی: نوشتهٔ آدینهٔ صفر **۱۱۶۲**، ۸۳ گ ۱۳ س [مخطوطات ۱ : ۳۴۸] .

شرح گلشن راز

از محمد فرزند علی گیلانی . در فهرست موزهٔ بریتانیا ، بدون نشانی بیشتر ، دربخش مثنویها ، یاد شده است. این گزارش در ذریعه جلد۱۳ ودر «گلشن راز وشروح آن» یاد نشده است .

11719ـ **موزهٔ بریتانیا Or۹۸۳۶** سدهٔ **۱۳** ، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۵] .

شرح گلشن راز = شرح وسیط

از سید محمد مدنی نیشابوری ، مشهور به‌میرمخدوم، که درهرات میزیسته ، ومرید شاه قاسم انوار ، وکشتهٔ ۸۳۰ . عین‌الدین از این گزارش در «شرح گلشن راز» خود بنام «غنچهٔ باز» به « شرح وسیط » تعبیر کرده است : و یا «شرح وسیط» میرمخدوم ـ شهید عشق حق آن پیرمرحوم .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۷۱ ـ نسخه ها ۴ : ۵۵ و ۴ : ۲۷۱ .

شرح گلشن راز

از جلال‌الدین محمود [گلچین معانی] . درپایان آن آمده : جامع این کلمات که راقم اینست امید می‌دارد که بطفیل آن عارف کامل این ناقص‌را عاقبت محمود آید، و اسم او نیز محمود است . **آغاز :** حمدی افزون از تصور ادراك وثنائی از قصور و نقصان پاك ، حضرت معبودی راکه بقدرت کامله...

11720ـ **ملك** ۲/۱۱۴۹ : نستعلیق عبدالرشید فرزند حسنخان ج۲/**۹۸۴** [نسخه ها ۴ : ۸۷] .

شرح گلشن راز

از نعمت‌الله فرزند محمود نخجوانی، معروف به‌شیخ بابا نخجوانی، درگذشتهٔ ۹۰۲. گزارشی است آمیخته. **آغاز:** هویقول الحق وهویهدی السبیل... آغاز سرآوازعندلیبان خوش الحان گلشن یقین و عرفان، و سر...

بنگرید : دانشمندان آذربایجان : ۶۱ ، ۳۳۷ ـ کشف الظنون۲ : ۱۵۰۵ ـ ذریعه ۱۳ ۲۶۹ ـ نسخه‌ها ۴ : ۶۹.

11721 ـ **دانشگاه** ۴۰۷۷ : نستعلیق درویشعلی نبوی ، آدینهٔ نیمهٔ رجب **۱۰۸۷** در دمشق شام ، آغاز برابر گزارش احمد فرزند موسی :۱۲۴۸ولی درص ع دارندهٔ نسخه آقای باستانی نوشته است‌که ازنخجوانی است، ۱۰۸ گ۱۷س[ف. دانشگاه۱۳:۳۰۵۶]. **آغاز:** این گزارش با نگاشتهٔ احمدفرزندموسی برابراست‌ولی متن‌آن باگزارش اووباگزارش نخجوانی هیچیك برابر نیست [گلچین معانی ، نسخه‌ها۴ :۷۲] .

11722ـ **تهران** ، سلطانعلی سلطانی بهبهانی شیخ‌الاسلامی: نبشتهٔ **۱۲۳۲** [نسخه‌ها ۴ : ۷۲] .

11723- حمیدیه : تاریخ و نشانی یادنشده [دانشمندان آذربایجان : ۳۳۷].

شرح گلشن راز

از نورالله بخاری ، این‌گزارش در «کشف الظنون» و «ذریعه» و «گلشن راز وشروح آن» یاد نشده است .

11724- مدینه ، عارف حکمة ۲۶ : نستعلیق ۱۲۵۳ [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۲] .

شرح گلشن راز

از سید یحیی خلوتی شیروانی درگذشتهٔ ۸۶۸ [دانشمندان آذربایجان] در «ذریعه» و «کشف الظنون» و «فرهنگ سخنوران» از این خلوتی یاد نشده است .

بنگرید : دانشمندان آذربایجان : ۳۳۶ نسخه‌ها ۴ : ۶۲ .

11725- مغنیسا، مرادیه : تاریخ و نشانی یاد نشده [گلچین معانی ، نسخه‌ها ۴ : ۶۲] .

شرح گلشن راز

گزارشی‌است بی‌سروته ازدرویشی بی‌اطلاع هرچه بزبان قلمش جاری شده عنوان شرح بدان داده. اوحتی شیخ محمودرا بدرستی نمی‌شناخته‌است[گلچین‌معانی]. **آغاز:** ای درویش یعنی چه میفرمائید که شعرا وصف محبوب در درین باب می‌کنند ، و اهل‌الله بعکس ایشان ، همچنانکه زلف را تجلی ذات تشبیه کرده‌اند،

11726- مجلس ۳۳۳۴: سدهٔ ۱۰ ، [نسخه‌ها ۴ : ۸۷] .

شرح گلشن راز

نام‌گزارش‌کننده در دیباچه نیامده، پس‌از ذکر بیست وشش (حقیقت) درچهل و شش صفحه آغاز بگزارش «گلشن راز» کرده است ومانند گزارش مظفرالدین علی شیرازی رومی است ، بااین جدائی که آن بنام سلطان بایزید نوشته شده ودرمقدمهٔ آن بایستی‌بیست وهشت (حقیقت) آمده باشد [گلچین معانی] از سبك انشای آن پیداست که از سدهٔ نهم است [سعید نفیسی] . **آغاز:** سپاس یکی‌راکه غنچهٔ حقیقت مقدسه‌اش در «گلشن راز» به‌احسن وجوه شکفته، و وجه وجوب خودرا دربزم شعور پردهٔ امکان نهفته .

11727- مجلس ۲۱۱۱ : سدهٔ ۱۰ ، [سعیدنفیسی] یاسدهٔ ۱۱ زرین،۱۸۹ص [گلچین معانی][ف. مجلس ۶ : ۹۴نسخه‌ها ۴: ۹۴] .

11728- تهران ، دکترمفتاح ۲۳۵ : نوشتهٔ عبدالغفار همدانی ، بدستور نجفقلی‌خان قاجار سرهنگ وزارت خارجه در ۱۲۹۴ در دیباجه از ناصرالدین‌شاه وسال ۱۲۹۴ یادشده آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

شرح گلشن‌راز = مجموعةالفوائد = شرح فن

گزیده وگرفته‌ایست از «مفاتیح الاعجاز» شمس‌الدین محمد لاهیجی، ازناشناس‌درده‌هزار ودویست بیت، بجزدیباجه‌وفهرست [دانش‌پژوه] دربارهٔ نام‌کتاب درص۳ چنین‌آمده: این‌مختصر ازاین جهت‌که مبین معانی ابیات گلشن است، «شرح‌گلشن» نیز هست، و از اینرو که در وی تمامت اصطلاحات صوفیه است « شرح فن » و چون حامل فوائدغریبه است «مجموعةالفوائد» است . نگارنده در چندجا (که موارد آن در «گلشن‌راز وشروح آن»یادشده) سخنان لاهیجی رادر «مفاتیح‌الاعجاز» نقض‌کرده‌است. فهرست نام‌کتابهاییکه دراین گزارش از آنها نام برده شده است در « فهرست دانشگاه » آمده است . **آغاز:** حمد بی‌حد مرواجب الوجودی را که

بزلال فیض وافضال ریاض ارواح واشباح ارباب

11729 ـ **دانشگاه** ۲۷۴۰ : نستعلیق محمد سید خواجه نسفی فرزند شاسید خواجهٔ نسفی ، ۳ ج ۲/**۱۲۴۵** برای محمد ابراهیم دیوان بیگی پسر محمد حکیم گلقوش بیکی ، ۲۵۶گ ۱۹ س [ف.دانشگاه ۱۰: ۱۶۰۹ ـ نسخه‌ها ۴ : ۱۰۰] .

شرح گلشن راز

متن از شبستری، گزارشهای ناشناخته.

11730 ـ **مجلس** ۲۴۱۵/۳ فهرست نشده : اواخر سدهٔ **۹** (ص ۵۰ ـ ۱۸۵) آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۷] .

11731ـ **سنا** ۳۶۶/۱: سدهٔ **۱۰-۱۱** باتاریخ **۹۸۱** در ش پسین آن .گزارشی است کوتاه و کوچك [نسخه‌ها ۶:۶۷۲] .

11732 ـ **رضوی** ۸۴۴ : نستعلیق شکرالله فرزند فتح‌الله بموزی، ۲۰صفر **۱۰۵۲** زرین. گزارشی است متوسط و نسبتاً جامع از یکی ازمریدان سید نوربخش واز مردمان نیمهٔ سدهٔ ۹ [ف. رضوی ۴ : ۱۹۱] نسخه‌ایست‌زیبا ومغلوط ، بی‌مقدمه ، گزینی است از « مفاتیح الاعجاز» لاهیجی . **آغاز:** بنام آنکه جان‌را. ...مراتب‌نزلات که‌مرتبهٔ انسانیست، باز همان نفس بازمرتبهٔ انسان [گلچین معانی ، نسخه‌ها ۴ : ۹۱] .

11733ـ **دانشگاه**۳/۱۶۰۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۸ر ـ ۱۲پ). **آغاز :** حمدله... هرفیض که از فیاض مطلق فایض می‌شود چون بتوسط اسماء است ابتدا بنام میفرماید : بنام آنکه جان را [ف. مجلس ۸ : ۲۰۱] .

11734ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳قف۳۱۹ : نوشتهٔ سید بدر جهان حسینی ، **۱۱۰۴**، ۲۴۳ص [مخطوطات ، سر فراز علی رضوی : ۳۷] .

11735ـ **مجلس**۲۳۸۳؟: نبشتهٔ جمال الدین محمد شنبهٔ ۲۱ج۱/**۱۱۰۸** در ایامی‌که معین الدین محمداکبرپادشاهزاده بن‌ابوالمظفر محیی الـدین محمد اورنگ زیب در قندهـار بودند! (ص۲۲۸ـ۲۵۰) . **آغاز :** بنام آنکه جانرا فکرت‌آموخت . . . نام : در عرف عام مایعرف المسمی مجازا ای یقیناً و شخصاً و در عرف خاصاً. آن اشارتست بحقیقت قول سنریهم آیاتناالایة. وفکر: بردونوعست . . . [گلچین معانی ـ نسخه‌ها ۴ : ۹۶] .

11736ـ **مجلس** ۲۳۸۳/۱۰ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲**، باتاریخ **۱۱۱۸ ـ ۱۱۱۹** در دفتر (ص۲۵۱ ـ ۲۸۴) [نسخه‌ها ۵:۱۶۴] .

11737ـ عبدالحسین بیـات : نستعلیق اوایل سدهٔ**۱۲** ،گزارشی است کوتاه ولی اصیل از سدهٔ نهم چون‌آغاز افتاده شناخته‌نشده است، اندازه ربعی [گلچین معانی، نسخه‌ها۴: ۶۸] .

11738 ـ **سپهسالار** ۷۱۷۰/۱ : نستعلیق عبدالحمید درویش‌کلارستاقی چالوسی ۲۸ج۱/**۱۲۴۴**، ۲۲۵گ ۱۷س. **آغاز:** ای خاك رهت قبلهٔ ارباب نیاز... امابعد، معروض رأی ارباب‌اولوالالباب‌آنکه انسان‌کامل‌خلاصهٔ اعیان ونقاوهٔ [ف. سپهسالار ۵ : ۲۲۸] .

11739ـ **تبریز،** ملی ۳۲۲۵: نوشتهٔ **۱۲۶۵** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۶] .

11740ـ **مجلس** ۲۴۱۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص ۵۰ ـ ۱۸۵) نگارش باید از سدهٔ نهم باشد . آغاز و انجام افتاده . **آغاز:** موجودات را قائم بحق‌بیند .انجام : این‌حالت را سکر بجهت‌آن گفته‌اندکه در اوصاف مذکور [نسخه‌ها ۴ : ۶۷] .

42 ـ 11741ـ **بادلیان** ۲ و۲۵۰/۳

الیوت: نستعلیق، دورساله است (۱۱۹-۱۳۵) و (۱۳۶-۲۰۶). **فیلم** آن دو در دانشگاه ش ۸۸۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۶] .

11743-44 ــ **بادلیان** ۳ و ۲۶۹۲/۴ ۷۴ وینفیلد : دو گزارش است دومی کوچکتر، **فیلم** آن دو در دانشگاه ش ۱۱۳۵ و ۲۹۳۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۴۳ ، ۵۶۶] .

11745 ــ **ولی الدین جارالله افندی،** تاریخ یادنشده، تاریخ نگارش **۸۴۴** گویا همان گزارش احمد فرزند موسی باشد که در این سال نگارش یافته [ذریعه ۱۳ : ۲۶۹] .

11746 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۹۴ تصوف طلعت: بی‌تاریخ (گ ۱۴۵ - ۱۵۸) ۲۰س. **آغاز:** بنام آنکه جان‌را فکرت آموخت [مخطوطات ۱ : ۳۴۸] .

شرح گلشن راز = ایجاز مفاتیح الاعجاز

شرح گلشن راز = حاشیه گلشن راز

شرح گلشن راز = حدیقة المعارف

شرح گلشن راز = خیر الزاد

شرح گلشن راز = شقایق الحقایق

شرح گلشن راز = غنچهٔ باز

شرح گلشن راز = گلزار دمساز

شرح گلشن راز = محمودید

شرح گلشن راز = مشواق

شرح گلشن راز = مفاتیح الاعجاز

شرح گلشن راز = نسایم گلشن

شرح لمعات

متن از فخرالدین عراقی، که یاد او در «تفسیر حمدله : ۴۴» گذشت. گزارش از درویش علی فرزند یوسف نگارندهٔ «زبدة الطرایق: ۱۱۹۶» وجز آن. **آغاز:** حمد بیحد وشکر بیعد ، ذات واجب الوجودی ... قوله بسم . الحمدلله الذی نوروجه حبیبه بتجلیات .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۰۹ و ۱۸ : ۳۴۲ (لمعات) کشف الظنون ۲ : ۳۶۲ ـ ایضاح المکنون ۱ : ۶۱۱ .

11747 ــ **سپهسالار** ۳/ ۶۴۰۹ : نستعلیق ۱۰۶/۲۶۲ **(۱۰۰۶)** (۲۵پ - ۹۲ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۲۲۹] .

شرح لمعات

متن از عراقی که یاد او در «تفسیر حمدله: ۴۴» گذشت . گزارش از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت گزارش در یك دیباجه و ۲۸ لمعه است، سخنان عراقی را به نشانی (ع) و گزارش خود را با نشانی (ن) می‌آورد . **آغاز :** الحمدلله الذی نوروجه حبیبه بتجلیات الجمال. . . بیا چون عارفان نعمت‌الله ـ بگو حمداله، الحمدلله .

11748 ــ **قاهره**، دارالکتب ۱۸ مجامیع طلعت: دوشنبهٔ رجب **۹۶۶** دریزد از روی خط نگارنده، آغاز برابر نمونه (گ ۶-۳۲ کلیات او) [مخطوطات ۱ : ۲۶] .

11749 ــ **ملك** ۴۲۶۲/۱ : نستعلیق **۱۱۰۹** ضمن کلیات او، (۱ پ - ۴۳ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11750 ــ **دانشگاه** ۸۷۵/۲ : نسخ عثمان فرزند عثمان ارزرومی، **۱۲۵۷** (۵۷پ-۱۰۹ ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۶۹].

11751 ــ **دانشگاه** ۴۱۹۵/۱ : نستعلیق محمدشفیع فرزند حاج محمد سعید قراگزلو ،

باتاریخ **۱۲۶۴** بهمین‌خامه در مجموعه (ص۱ـ ۱۵ متن و ۱۶ ـ ۱۰۱ هامش) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۴] .

11752ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۷/ ۲۸۲ : نسخ محمد طاهر فرزند ولی محمد طبیب مشهدی ، در ۱۹ ج ۱/**۱۳۰۹** پراکنده‌هاییست از آن (ص۱۱۲ ـ ۱۱۷) [نسخه‌ها ۲:۱۰۶].

11753ـ **بادلیان** ، اکسفورد ۱۶/۹۴ فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱: ۵۶۸] .

شرح لمعات

متن ازفخر الدین عراقی. گزارش ناشناخته. **آغاز:** الحمدلله الذی عین بعیون الاعیان واظهر بظهورالاکوان واکمل بکمال الامکان.

11754ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۱۹: ازسدۀ**۱۳**، ۹۹گ [یادداشت‌های سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

شرح لمعات

ونیز ناشناخته .

11755ـ **دانشگاه** ۴۵۵۰ : نستعلیق سدۀ **۹ـ۱۰**، آغازوانجام ومیانه افتاده ونسخه پس وپیش شده‌است، ۴۷گ [ف . دانشگاه۱۳: ۳۴۹۳].

شرح لمعات = اشعة اللمعات

شرح لمعات = التنبیهات

شرح لمعات = ضوء اللمعات

شرح لمعات = لمحات

شرح لوایح

متن ازعبدالرحمان‌جامی (بنگرید تهلیلیه: ۳۶) گزارش ناشناخته .

11756ـ **آصفیه**۱۴۲۷ تصوف: نوشتۀ **۱۲۸۴** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۰] .

شرح لوایح

متن ازهمان جامی، گزارش ناشناخته. در آن از کتاب خود به حاشیه تعبیر کرده است با عنوان‌های قوله ، قوله. **آغاز :** ای زتو عیان لوایح نورقدم ـ یك‌لایحه‌ز آن‌لوایح آمدعالم... اما بعد، این خزف ریزه‌ای چند بی‌مقدار ، و سفال پاره‌ای‌دوسه بی‌اعتباراست... قال‌المصنف بسمله تصدیراین رساله به‌بسمله‌که مفتاح سلوك

11757ـ **ملك** ۴۰۵۶/۱۴ : نستعلیق سدۀ **۱۱** (۲۲۶پ ـ ۲۳۸پ) [رؤیت] .

شرح مثنوی

متن‌ازابراهیم‌گلشنی بردعی، که در«تفسیر آیت‌فاخلع نعلیك:۲۳» یاد او گذشت. گزارش ازعمر ضیاءالدین روشنی رومی‌صوفی در گذشتۀ درتبریز در۹۰۷. بادیباجه‌ای بعربی. ازگلشنی سه‌مثنوی دردست‌هست: ۱ـ ازهارگلشن، برابر «گلشن راز» ۲ـ بحرالحقایق فی‌کشف‌الدقایق ۳ـ المعنویة الخفیه ، و گویا این گزارش از همین «المعنویة الخفیة» باشد . اسماعیل پاشا منظومه‌ای بنام «آثار عشق» نیز برای او یـاد کرده‌است. **آغاز:** باءبسم‌الله الرحمان‌الرحیم‌ـ گشت چون مفتاح ازوحی علیم .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۹۱ (روشنی) و ۹ : ۹۳۴ (گلشنی) و ۱۹ : ۳۰۳ (المعنویة‌ـ الخفیة) ـ هدیة‌العارفین ۱ : ۲۶ (گلشنی) و ۱ : ۷۹۴ (روشنی) .

11758ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰ م تصوف‌فارسی: نسخ‌محمدصالح فرزند بدرالدین نشتری **۹۷۹**، ۳۵۸گ ۲۷س [مخطوطات ۱: ۳۵۲] .

شرح مثنوی معنوی

متن از مولوی، گزارش از مولانا ادریس بدلیسی، نگارندهٔ «شرح گلشن راز: ۱۲۴۸» و جز آن. بنام سلطان سلیمان‌خان عثمانی. چلبی واسماعیل‌پاشا ازاین گزارش دروازهٔ «مثنوی» یاد نکرده‌اند، **آغاز:** الحمدلله الذی انعم علینا و هدانا للاسلام... فانی نظرت کتب اهل الباطن

11759ـ دانشگاه ۴۰۲۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳**، انجام افتاده : عاقبت مارا بدان سر رهبر است، ۴۳گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۹] .

شرح مثنوی معنوی

متن از مولوی، گزارش از خواجه حسین میری، گزیده وکوتاه [دانش پژوه] . **آغاز :** حمدله... بعداز حمد و ثنا و صلاة برمصطفی، فقیر خواجه حسین .

11760ـ دانشگاه ۵۳۰۰ : نستعلیق هندی محمدحسن فرزند محمدباقرفرزندمحمد محسن نکرامی لکهنوی الله‌آبادی، در۱ج۲/**۱۱۱۱**(۲۳جلوس)، آغازبرابر نمونه، ۱۳۶گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۷] .

شرح مثنوی معنوی

متن از مولوی، گزارش ازخالص‌طالبانی کرکوکی فهارانی قادری، عبدالرحمان مفوض بالله فرزند شیخ احمد فرزند شیخ محمود، با دیباجه‌ای به‌نثر، و گزارش در۲۷۱ بیت به‌نظم بسال ۱۲۵۰ بدرخواست درویشان‌ساخته‌است در دونسخهٔ زیرتنها۱۸بیت‌آغاز«مثنوی»راگزارش کرده است. **آغاز:** الحمدلله الذی الدعقول ـ الفحول فی‌ادراك جلاله... بهترین صدایی که بلبل زبان عارفان ازسرشوق .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۹۲ .

11761ـ دانشگاه۱۵/۳۰۹۵: نستعلیق عبدالله زهابی، ع ۱/**۱۲۹۰** برای شاهزاده مؤیدالدوله تهماسب میرزا فرمانروای‌کرمانشاه (ص۱ـ۳۲)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۲] .

11762ـ مجلس۱۹/۲۳۲۹: نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۴ ـ ۱۲۷۵** دردفتر (ص۲۱۶ ـ ۲۳۹)، آغازبرابرنمونه [ف. مجلس۸:۲۶] .

شرح مثنوی معنوی

متن از مولوی، گزارش از سروری ترک نگارندهٔ «شرح‌دیوان‌حافظ: ۱۲۳۴» وجز آن . **آغاز:** حمد بیحد وثنای بینهایت‌آن خدای را که بطالبان حضرتش راه‌ها نمود .

11763ـ مجلس۱۱۱۹: نستعلیق‌خوب اوایل سدهٔ**۱۱**، تنهاگزارش دفتریکم است، با حاشیه به‌نشانی منه، آغاز برابر نمونه، ۱۹۲گ ۲۳س [ف. مجلس ۳ : ۵۰۳] .

65 ـ 11764ـ قاهره، دارالکتب۲۹ و ۶۷ تصوف فارسی طلعت: دونسخه بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه [مخطوطات۱: ۳۵۰] .

شرح مثنوی معنوی

متن ازمولوی گزارش از آخوند ملا علی نوری، درنسخهٔ ۴۰۰۶/۲ ملك صد و بیست و پنج بیت است از «مثنوی» که هریك را باپنج بیت مثنوی ازخود گزارش‌کرده است .

11766 ـ ملك ۴۰۰۶/۲ : شکسته نستعلیق خوب پایان سدهٔ **۱۳** (۱پ ـ ۳۲پ) هامش، همراه «گلشن راز» شبستری [رؤیت] .

شرح مثنوی معنوی

متن از مولوی، گزارش ازحاج ملاهادی سبزواری، نگارندهٔ «اسرار الحکم : ۷۳۲» و جزآن. گزارشی‌است برهرشش دفترودردیباجه

شیوهٔ کار خودرا گفته، وازگزارش جامی بر دو بیت نخست یادوهمهٔ «نی نامه» را باختصار آورده است. **آغاز:** الحمدلله بحمدك یامن تجلی ذاته و بعد، فیقول... الهادی بن المهدی السبزواری

11767ـ **مجلس** ۳۳۲۴: نسخ **۱۳۰۶** آغاز برابر نمونه، ۵۰۵ص ۲۰س [ف. مجلس ۱۰۹۷:۱۰] .

شرح مثنوی

ناشناخته .

11768ـ **تبریز**، ملی ۲۸۴۰: نوشتهٔ رضوان فرزند محمد رومی **۹۸۴** [نسخه‌ها ۴: ۳۰۶] .

11769ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی Strasboury۴۷۱۷: نبشتهٔ **۹۸۶** درفهرست آمده: شرح بعضی ازاشعارمثنوی [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۱۳۸] .

11770ـ **مجلس** ۴۱۰۳: نسخ سدهٔ **۱۰** آغاز افتاده ، گزارش دفتر یکم است . پس از پایان دفتریکم حکایتهایی دارد دراهمیت مثنوی وپاسخ باینکه چرا بفارسی سروده شده است و اینکه فارسی زبان مردم جهنم نیست و اینکه می‌شود نماز را بفارسی خواند، ۲۰۹گ [ف . مجلس ۱۱ : ۹۹] .

11771ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳قف ۳۲۲ : تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام « شرح اشعار رومی » یـاد شده ، ۲۳۲ ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۸۴].

11772ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳قف۳۲۱ : تاریخ یاد نشده، در فهرست بنام «شرح اشعاررومی» یادشده، ۱۴ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۸۴] .

11773ـ **مجلس** ۵۹۴۴/۳ فهرست نشده، نستعلیق محمدعلی فرزند علینقی گیلانی، ج **۱۳۰۵/۲** گزارش ویژهٔ سروده‌های دشوارمثنوی است. **آغاز:** قال المولوی: بشنو ازنی . آه. مرادازنی مطلق روح است [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

شرح مثنوی = شرح بیتی ازمثنوی

شرح مثنوی مولوی = مفتاح ــ المعانی

شرح مخزن الاسرار

متن از نظامی گنجوی، گزارش از قاضی ابراهیم تتی هندی، گزارشی است کوتاه، برای یوسف خان حاکم سند، بسال ۱۰۳۷ ، نگاشته است. **آغاز:** شکر وسپاس حکیمی را سزد که بمقتضای حکمت بالغه وقدرت کامله.

11774ـ **آصفیه** ۱۸۳: رجب **۱۰۶۸**، آغاز برابر نمونه، کنار هر بیت شماره‌ای هست وآخرین آن شمارهٔ ۱۰۴۶ را دارد، ۱۷۵ گ ۱۵س [ف. آصفیه ۲ : ۴۱۵] .

11775ـ **مجلس** ۴۸۱۴ : نستعلیق عبدالمجیدکاتب، ۵ج۲ **۱۰۹۷/**، سیدابوالقاسم نسخه را در شهر گجرات بـرای نـور چشمی ابوالقاسم در ۱۲۳۰ خریده است ، آغاز برابر نمونه، ۱۵۵گ ۱۵س [رؤیت].

شرح مخزن الاسرار

متن ازهمان نظامی گنجوی ، گزارش از عبدالعزیز فرزند حسن فرزند طاهر جونپوری درگذشتهٔ ۹۷۵ .

11776ـ **آصفیه** ۱۳۰۱ تصوف: نوشتهٔ **۱۱۰۹** بروزگار اورنگ زیب [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۰] .

شرح مخزن الاسرار

متن ازنظامی گنجوی ، گزارش از محمد

فرزند محمد صالح عبرت دماوندی ، که «نو تقویم شرعی : ۳۶۴» خوددا در۱۱۹۲ بانجام رسانده است .

11777ـ دانشگاه۵/۳۳۹۶: نستعلیق خود نگارنده ، درجنگی ازاو (۱۲۷پ-۱۵۷پ) بخشی ازآنست، همراه با «نوتقویم‌شرعی» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۹۸] .

شرح مخزن الاسرار

متن از نظامی گنجوی، گزارش از محمد فرزند قوام فرزند رستم بلخی بکری، معروف به‌کرئی ، نگارندهٔ «بحر الفضایل فی‌منافع ـ الافاضل». گوید: پیش‌ازاین بردوبخش«اسکندر نامه» حاشیه‌هایی نوشته بودم، سپس‌بخواهش دوستان گزارش ۱۳۰۹ بیت از۳۳۱۰بیت این مثنوی‌راکه دشوارتر بودنگاشتم. دراین گزارش ازشاعران متقدم گواه‌آورده وگویا بسال۷۹۵ (نه‌سدهٔ یازدهم) بدان می‌پرداخته‌است. **آغاز:** حمد و ستایش مرهرفاتحی را که فاتحهٔ کتاب او مفتاح خزائن غیب است، وثنای بیقیاس هر حکیمی را...

11778ـ آصفیه ۲۹۰ مثنوی: نوشتهٔ **۱۰۶۹** نسبت‌نگارنده‌درفهرست (کرخی)یادشده است [ف. آصفیه ۳ : ۶۲۸] .

11779ـ مجلس۹۳۲: نستعلیق**۱۲۴۲** همراه «مخزن‌الاسرار».ازپایان گویا افتادگی دارد [ف. مجلس ۳ : ۵۰۵] .

11780ـ مجلس ۱۱۰۸/۲: نستعلیق بد، پیرامن **۱۲۷۵** پیش از آن « شرح دیوان انوری»است،گزارش۱۱ بیت بیش‌ازنسخهٔ(۹۳۲ مجلس) دارد [ف. مجلس ۳ : ۵۰۵] .

شرح مرغوب القلوب

از شمس تبریزی.

11781ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲قف۱۶: نوشتهٔ‌حفیظ‌الله، **۱۲۴۱** (ص۱-۲۰) [مخطوطات، سرفرازعلی : ۳۸] .

شرح مرموزات

شرح مرموزات و جوهر و عرض عطار ، در سه فصل [دانش‌پژوه] .

11782ـ ملت، افندی‌علی‌امیری۱۰۱۷ نستعلیق باتاریخ **۸۵۵** دردفتر (۱پ-۱۳ر) . **فیلم**آن دردانشگاه ش۴۷۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۷] .

شرح مشکاة المصابیح

از جمال‌الدین محدث .

11783ـ آصفیه۱۰۶۷حدیث: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۲۶۶] .

شرح مشکلات دیوان ...

دربخش ادبیات خواهدآمد.

شرح مصباح الشریعه و مفتاح الحقیقه

از ملاعبدالرزاق‌گیلانی رانکوی ، فرزند ملا میرقاری نگارندهٔ «اسرار القرآن : ۱۰۶» و جزآن . این عبدالرزاق «تحریر القواعد ـ الکلامیه» عربی را بسال ۱۰۷۷ نگاشته‌است.

11784ـ یزد، جامع‌کبیر ۸۰۵۹ : نستعلیق خوش گویا خود نگارنده، آدینهٔج۱/ **۱۰۸۷** متن زیرخط سرخ، دردیباجه متن‌را از شهید دوم می‌داند . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۷۶هست [فیلمها : ۱۳۳] .

11785ـ الهیات ۳ د: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** ، ۱۹۴گ [ف. الهیات ۱: ۸۶] **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۵۸۸هست [فیلمها۱ : ۱۳۳] .

شرح مصباح الشریعه = ضیاء ـ المصباح

شرح المناجات الخمسة عشر

از عبدالعلی بزرگی ، گزارش و ترجمهٔ فارسی پانزده مناجاتی است منسوب به‌حضرت سجاد. **آغاز:** حمدله ... امابعد، امیدوار به فضل خداوند غفار عبدالعلی نام بی‌مقدار گوید

11786ـ دانشگاه ۴۰۹۱/۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۲پ ـ ۴۳پ) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۰] .

شرح مناجات الخمسة عشر

در بخش منظومه‌ها خواهدآمد .

شرح منازل السائرین

متن از خواجه عبدالله (بنگرید : الهی نامه : ۱۰۴۸) گزارش از عبدالرزاق کاشانی (بنگرید: آغاز وانجام : ۷۲۲)، بنام خواجه رشیدالدین فضل‌الله، درده بخش و هریك در ده باب در مباحث تصوف و عرفان نگاشته است . این گزارش به‌کمال‌الدین حسین کازرگاهی طبسی (بنگرید : مجالس العشاق) نسبت داده شده وبنام او درتهران ۱۳۱۵ چاپ شده است **آغاز:**(۱) الحمدلله‌الذی‌خص‌العارفین[ذریعه] **آغاز :** (۲) الحمدلله الذی نجانا من مباحث العلوم الرسمیة بالمن والافضال .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۸۸ ـ ف. مشار : ۱۰۲۸ .

11787ـ دانشگاه ۳۴۳۱ : نستعلیق محمد بغدادی ، در چاشت شنبهٔ ۳ شوال **۸۶۸** حواشی دارد، وشعرهایی درپایان دارد : شعر محمد لاهیجانی بخامهٔخودش، بگواهی بغدادی درهنگامی‌که نزدش این‌کتابرا می‌خوانده‌است ۲۱گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۴۴].

11788ـ ترکیه، ملت‌فیض‌الله ۱۲۵۹/۱ نوشتهٔ محمد فرزند محمد فرزند احمدانصاری آدینهٔ۱۴ ذیحجهٔ **۸۹۲** (گ ۱ـ۱۷۶). **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۷۹هست [فیلمها۱ :۴۸۹].

11789ـ سپهسالار ۱۳۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، ۱۵۸گ ۲۹س [ف . سپهسالار ۵ : ۲۳۹] .

11790ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۴۸۸/۱ : نسخ مقیم فرزند محمد شفیع خوانساری، **۱۰۸۳ـ۱۰۸۵** [نسخه‌ها۵ :۷۰].

11791 ـ سپهسالار ۵۸۰۹/۲ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۲** (۷۲رـ۱۷۶ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۲۴۰] .

11792 ـ سپهسالار ۸۳۸۲/۱ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند نجفعلی فرزند محمد ابراهیم قزوینی، باتاریخ **۱۲۵۶** بهمین خامه دردفتر (۵پ ـ ۱۶۶پ) ۲۱۰گ ۱۸س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۳۹] .

11793ـ مجلس ۶۶۲ : نسخ تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونهٔ۲، ۳۳۰گ ۱۵س [ف. مجلس ۲ : ۴۲۱] .

شرح منازل السائرین

متن ازخواجه عبدالله (بنگرید: الهی‌نامه ۱۰۴۸). گزارش ازلطف‌الله‌کوکسی .

11794ـ مدینه، عارف حکمة ۹۷مج [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۲] .

شرح مناقب = شرح صلوات = شرح دوازده امام

متن منسوب به‌محیی‌الدین‌عربی (بنگرید ترجمهٔ المدخل المفید : ۱۰۸۸) که نباید از او باشد، وشاید ازمحمد دهدار نگارندهٔ «الف

انسانیت: ۳» است گزارش از سید محمد صالح فرزند سعید (محمد یا محمد صالح) خلخالی تهرانی درگذشتهٔ ۱۳۰۶ با دیباجه‌ای بلند در سرگذشت محیی‌الدین که بسال ۱۳۲۲ در ۳۸۲ ص چاپ شده است. نام پدر مترجم محمد سعید، محمد صالح، محمد باختلاف یادشده است. **آغاز:** سبحانك یامن اظهر من غیبه المخزون المنعوت بعالم القدس .

بنگرید: ذریعه ۹:۱۰۱۶ (محیی‌الدین) و ۱۳: ۲۶۱ (شرح دوازده امام) ـ طبقات اعلام الشیعه، نقباء: ۸۸۵ (خلخالی) ـ ف. مشار: ۱۰۲۸ (شرح مناقب) ـ مؤلفین مشار ۳: ۵۲۰ (محمدصالح) .

11795ـ **تهران**، ملی ۸۷۹ف: شکسته نستعلیق گویا نگارنده، پنجشنبهٔ ۲۱ع۲ **۱۳۰۶/** آغاز برابر نمونه، درفهرست ازمترجم نام برده نشده است ۷۷گ ۱۶س [ف. ملی ۲:۴۱۳] .

11796ـ **الهیات** ۲۲ ۶۲د : نستعلیق گویا نگارنده، پنجشنبهٔ ۲۲ع۲ **۱۳۰۶/**، ۱۱۰گ ۱۷س [ف. الهیات ۱:۸۶]. باید درتاریخ نوشتن این دو نسخه و اینکه بخامـهٔ نگارنده باشد تردید کـرد، شاید تاریخ ترجمه باشد . آغاز برابر نمونه.

شرح منامیه

منامیه از بابا ذهبی شیرازی (بنگرید: تباشیر الحکمه: ۱۰۷۲) گزارش از فرزندش میرزا جلال‌الدین محمد (بنگرید: تحفة‌الوجود ۱۰۷۶)، بنام همان محمد خان سلماسی آذربایجانی . شیخ زین‌العابدین مجتهد دزفولی شاگرد شیخ مرتضی انصاری درشب ۲۲ رمضان ۱۲۸۴ خواب می‌بیندکه پیامبر بامامان دستور داده که بکمر ناصرالدین شاه شمشیری ببندند و بر اسبی سوارش کنند . آن عارف بکمك این فقیه آمده «منامیه» را پس ازشش مقدمهٔ عرفانی در تعبیر آن خواب مینویسد، و متولی شاهچراغ یعنی فرزند نگارنده «منامیه» را گزارشی بسیار متملقانه مینگارد . **آغاز:** حمدله. . . امابعد چون حسب‌الخواهش برادرایمانی... آقامحمد خان سلماسی آذربایجانی .

11797ـ **دانشگاه** ۳/۳۵۷۶: نستعلیق **۱۳۰۳** (۲۵پ ـ ۴۷ر) آغاز برابر نمونه، همراه «منامیهٔ» پدرش در فهرست بنام «شرح منامیه» آمده‌است [ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۹۳].

11798ـ **الهیات** ۴/۴۲۷د: نستعلیق موسی طباطبائی اصفهانی ذهبی، ج۱/**۱۳۰۷** (۴۶پ ـ ۴۹پ)، مقابله شده، درفهرست بنام «حاشیهٔ منامیه» آمده است [ف. الهیات ۱: ۲۹۷] .

شرح مونس العشاق

متن ازسهروردی (بنگرید: مونس‌العشاق درهمین بخش). گزارش ناشناخته .

11799ـ **شهیدعلی پاشا** ۲/۲۷۰۳: باتاریخ **۷۲۱** ـ **۷۸۹** در دفتر، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۲۳ هست [فیلمها: ۵۱۶] .

شرح نزهة الارواح

شیخ عبدالرحیم ابراهیم ! .

11800ـ **مدینه**، عارف حکمة ۲۹ف: نستعلیق **۱۲۴۷** [نسخه‌ها ۵: ۴۵۲] .

شرح نزهة الارواح

متن ازحسین هروی، [بانچنانکه درفهرست آمده] گزارش ازعلی فرزند عثمان .

11801ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ق ۹۶: تاریخ یادنشده، همراه «نزهة‌الارواح» [مخطوطات، سرفراز علی: ۴۴].

شرح نظم الدرر = شرح قصیدهٔ ابن فارض

شروط اربعین = شرح شروط ...

از ابراهیم فرزند علی کشمیری، در آداب وشروط چله نشینی، زنده‌داشت سنت بهاءالدین نقشبندی، که در محرم ۱۰۷۱ بانجام رسیده است.

11802ـ قاهره، دارالکتب ۱۲۶ تصوف ترکی: نسخ بی‌تاریخ، آغاز افتاده، ۱۹۳ گ [مخطوطات ۱ : ۲۱۶].

شروط اقتدا = رساله در ...

از امام‌العلماء قاضی‌الملك بهادر [درروی جلد].

11803 ـ **هاروارد**، هوتن: ۴۱۸۴ Sewus: نستعلیق شکستهٔ ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۲۷۸** [نسخه‌ها ۴ : ۸].

شروق الانوار وانوار الشروق

از نگارندهٔ «عدل و آیین پادشاهی» و «خلافتنامه» که دربخش اخلاق یاد خواهد شد، درعرفان وسلوك، بسیار شیوا ازسدهٔ ۷-۸ پس از دیباجه مقدمه دربیان حقیقت این نوع علم و تقسیم وفایدهٔ آن، سپس دو قسم: نخست نظری درسه مطلع، دوم عملی درسه مقاله: مقاله یکم درحفظ صحت، دوم درازالت رذایل، سوم در دعوت وتکمیل. در آن از خواجه نصیرالدین طوسی ونیز نگاشته‌های خودبنام انوارالفرقان فی اسرارالقرآن، تتمة الارشاد، خلوص الحکمه یادکرده است. ونیز از هموست: عدل و آیین پادشاهی، خلافت نامه. **آغاز**: الحمدلله مبدء الحقایق، و الصلاة علی محمد خیر الخلایق. سلام‌علی‌جیران لیلی‌فانها... دراین وقت کلماتی ذوق‌آمیز ونکاتی شوق‌انگیز که منبه‌عاقل‌ومهیج شوق‌کامل تواند بود.

بنگرید: مجلهٔ معارف اسلامی ۳ : ۶۱ پیشگفتار چاپ دورساله دراخلاق و سیاست از آقای دانش پژوه.

11804ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۸۰: نسخ سدهٔ **۷-۸**، زرین، بایادداشت ۱۰۰۷ و ۱۰۲۲، انجام افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۸۵]. **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش ۱۵۶۰ هست [فیلمها ۱ : ۱۳۴].

11805ـ **ملك** ۴۰۱۳/۱: نسخ یوسف فرزند ابویزید کازرونی، سدهٔ **۸**، همراه «عدل وآیین پادشاهی» از همو [مجلهٔ معارف اسلامی ۳ : ۶۱].

شریعت شیوخت وادب

ناشناخته.

11806ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۴۷/۳ Or: نوشتهٔ **۱۲۵۵** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۴].

شریعت وطریقت وحقیقت = بیان شریعت و ...

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. دوگفتار ازاو دراین‌باره هست، این یکی بروش پرسش و پاسخ است.

11807ـ **سنا** ۱۴۹/۸: تاریخ یادنشده با ۲۳ گفتار دیگرازهمو (ص ۶۰) [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۴].

شریعت وطریقت و حقیقت

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی، که در بالا یاد

شد. گفتار دیگریست .

11808ـ سنا۶/۱۴۹: تاریخ یادنشده با۲۳گفتار دیگرازهمو (ص۳۸) [نسخه‌ها ۶: ۴۵۴] .

شطاریه = رسالهٔ . . .

از بهاءالدین فرزند ابراهیم انصاری .

11809ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۶: تاریخ یادنشده، ۲۲۷ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۸] .

11810ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۱ق۷۴ : تاریخ یادنشده، ۵۲ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۵] .

شطحیات

از محمد داراشکوه نگارندهٔ «حسنات العارفین: ۱۱۲۵» وجز آن. درآن از «سکینة الاولیاء»ی او یاد شده [دانش پژوه] است .

11811ـ دانشگاه ۲۹۴۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، ضمن «منشآت» جلال اردستانی (ص ۳۸۱) ونامه‌هایی ازاو نیزهست [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۲۴] .

شغل ادهمی

از فتحعلی .

11812ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲قف ۵ : تاریخ یادنشده (ص ۴۶ ـ ۵۹) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۳۸] .

شفاءالصدور = ترجمهٔ رسالة‌البهائم الخائف

متن «البهائم الخائف من لومة الائم» از خیوقی، ترجمهٔ ناشناخته (بنگرید: السائرالحائر ۱۱۸۷» .

11813ـ حسین چلبی ۱۴/۱۱۸۴: نسخ باتاریخ ۷۵۶ دردفتر. فیلم آن‌دردانشگاه ش۱۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۰] .

شقایق الحقایق

ازشیخ‌احمدالهی، گزارشی‌است‌از «گلشن راز» محمود شبستری ، به‌نام سلطان ابوالفتح بایزیدفرزند محمدمراد (۸۸۶ـ۹۱۸)عثمانی [شفیع‌زاده] ذریعه می‌افزاید : در «شقایق ـ النعمانیه» نامی‌ازاحمدالهی‌که بروزگارسلطان بایزید زیسته‌باشدبرده نشده، تنهادر(ص۲۸۰) از شیخ‌عبدالله الهی یاد شده که به‌روزگار آن سلطان بسال ۸۹۶ درگذشته است، ومی‌افزاید شاید شارح همین عبدالله بوده باشدکه تصحیفی درنام شده باشد .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۲۰۷ ـ شقایق ـ النعمانیه : ۲۸۰ .

11814ـ اسلامبول ، سرای توب‌قبو ۳۳۷۵: تاریخ یادنشده، میرزا حسن‌شفیع‌زاده این نسخه رادیده است [ذریعه ۱۴ : ۲۰۷].

شق القمر

از صاین‌الدین علی فرزند محمد ترکهٔ خجندی اصفهانی، درگذشتهٔ ۱۴ ذیحجهٔ ۸۳۵، درپایان «تمهید القواعد» خود ازآن یاد کرده است. دردوگفتار: ۱ـ شق‌القمر و تحقیق‌بیان آن به‌نزد هفت‌گروه: اهل ظاهر، اهل‌ظاهرکه ازمرتبهٔ‌تقلیدگذشته، حکیمان‌ظاهری، حکیمان قدیم، صوفیه واهل شهود، رمز خوانان حروف (حروفیه)، اولی الالباب ۲ـ در بیان ساعت ، نیز درنزد هفت‌طبقه. **آغاز:** الحمد لولیه ـ والصلاة علی‌نبیه. روزی ازروزهاکه بیاری‌دولت واقبال .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۳۴ و ۹ : ۵۷۱ و۱۴ : ۲۰۹ ـ سبک شناسی ۳: ۲۳۶ـ مؤلفین

مشار ۴ : ۳۹۰ ــ ریحانة الادب ۲ : ۴۱۱ .

11815ــ مجلس ۳۱/ مج : نوشتهٔ ۱۸ع۱/۸۲۹، درمجموعه رساله‌های ترکه‌که افزودگیهایی بخامهٔ اودارد [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

11816 ــ بایزید ولی‌الدین ۲۰/ ۱۸۲۵: نوشتهٔ۱۸ج۱/۸۵۱ درابرقوه (۳۱۵ ۳۲۴) درفهرست بنام «بحث درشق‌القمر» واز جامی یادشده، همراه ۲۷ گفتار دیگر ازهمو بآنچنانکه درص‌ع آمده. فیلم آن در دانشگاه ش۴۴۲ هست [فیلمها ۴۷۸] .

11817ــ قاهره ، دارالکتب ۵/۵ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبای محمد فرزند حاجی حسین سلغرشاه ، شنبهٔ ۷ ذیحجهٔ ۸۶۴، زرین (گ۱۱۱ ــ ۱۲۴) آغاز برابر نمونه، درفهرست ازآن ملامحمدتقی کاشانی شیعی یادشده [مخطوطات ۱ : ۲۱۷] .

11818ــ مجلس ۸۳۸۷/۸ فهرست نشده: ازکتابهای قم خریداری از باقر ترقی: نستعلیق خوش ۲۶ ذیحجهٔ ۹۰۳ (ص ۱۶۳ ــ ۱۷۲) درمجموعه رساله‌هایی ازاو، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

11819 ــ مجلس ۵۱۳۸/۱۳۷ : نستعلیق درجنگ ابن‌خاتون، ۱۰۲۴ــ۱۰۵۷ آغاز برابر نمونه ، در نسخه نامی از نگارنده برده نشده است [رؤیت] .

11820ــ تهران ، ادبیات ۳۲۶/۲ جوادی: نستعلیق ۱۰۸۸، آغاز برابرنمونه ، همراه ۹گفتار دیگرازهمو، سپس گفتارهایی از دیگران [ف. ادبیات ۳ : ۴۹] .

11821 ــ دانشگاه ۲۴۰۱/۳۲ : نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ ۱۱ ، درشهر طوس، در فهرست به استناد یك بیت از حسینی دانسته‌شده است، این بیت درسرآغاز نسخه افزوده شده است: قرص قمر بکاسهٔ گردون فروشکست ــ ازخوان معجزش چو (حسینی) نواله ساخت [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۸] .

11822ــ دانشگاه۱۵/۴۷۷۸: نستعلیق وشکستهٔ سدهٔ ۱۱ــ۱۲ آغاز برابر نمونه ، در فهرست‌آمده گویا ازجامی (۱ر ــ ۱۰ پ) ، انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۲] .

11823ــ مجلس ۴۱۲۶/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۲۹۴ (ص۱۴۱ــ۱۵۷) [نسخه ها ۵ : ۱۹۹] .

11824ــ سپهسالار ۷۵۳۲/۴: نسخ ونستعلیق محمدعلی کاشانی ، ۱۲۹۸ (۴۸۱پ ۴۹۰)، آغاز برابرنمونه [ف . سپهسالار ۵ : ۱۴۲] .

11825ــسپهسالار۶۵۵۳/۴: تاریخ یاد نشده (۳۱ ــ ۳۸پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۴۲] .

شکارنامه

از سید محمدگیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوك : ۱۰۱۱ » و جز آن

11826ــ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۸۰ : ۱۴ص [مخطوطات ، سرفراز علی رضوی : ۳۸] .

شکرستان

از میر مؤمن .

11827ــ آصفیه۱۴۵۳تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۰].

شکر و سکر

ازخواجه عبدالله انصاری، نگارندهٔ «الهی نامه : ۱۰۴۸» وجزآن. **آغاز:** حمد بیحد الهی را وثنای بیعدد پادشاهی را .

11828ـ دانشگاه ۹/۴۱۹۵/۹۵: نستعلیق محمدشفیع فرزند حاج محمدسعید قراگزلو، باتاریخ ۱۲۶۴ درمجموعه بهمین خامه (ص۶۳ ۷۷) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۵] .

شکریه

ازعبدالله اولیاء، اوحدفرزند محمدفرزند جمال اوحدی بلیانی، دریك مقدمه وچهارباب بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۲۹ ـ نفحات ـ الانس چ نولکشور : ۲۴۳ .

11829ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۷۵/۸ نسخ و نستعلیق سدهٔ ۹ [نسخه‌ها ۲:۱۰۲] .

شمایل اتقیا

درگزارش عبارات واصطلاحات صوفیان، درچندین بیان‌وچهارقسم. دردیباجهٔ آن‌فهرست کتابهای عارفان است‌که عبارتهای آنان درمتن آمده .

11830ـ دانشگاه ۲/۵۲۰۶/۲ : نوشتهٔ سدهٔ ۱۱-۱۲، بافهرستی پیش از کتاب نوشتهٔ خوشحال بیگ قراقوشچی در۲۲ج۱/۱۱۱۲ (۱پ ـ ۱۹۲پ) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۵۱] .

11831ـ یزد، جامع‌کبیر ۱۶۱/۷ : نستعلیق باتاریخ ۱۲۳۱ در دفتر ، در فهرست آمده: شمایل اتقیا درچهارقسم ونود ویك بیان [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۳] .

شمایل النبی

از عبدالرحیم صفی پوری .

11832ـ آصفیه ۱۰۹/۳ مجامیع : نوشتهٔ پیرامن ۱۲۵۰ [ف. آصفیه۴ : ۷۰۲].

شمة العشاق

از نجم‌الدین‌کبری شریحی، مدعو به‌شیخ زاده، دربارهٔ عشق، به‌نثر ونظم، در بیست شمه ویك خاتمه. نام‌کتاب ونگارنده درهامش‌نسخه ۴۰۵۶ملك بخامهٔ نویسنده‌آمده است. **آغاز:** الحمدلله الذی نورقلوب اولیائه بانوار محبته، وجعل بواطن ... امابعد، بدانکه این فقیر را اتفاق سفری بوده و برمنزل .

11833ـ ملك ۴۰۵۶/۲۶ : سدهٔ ۱۰ با تاریخ ۹۴۰ دردفتر (۳۱۳ ر ـ ۳۱۹ ر) ۲۵ س [رؤیت] .

شمس المعارف

ازعبدالرحمان بسطامی [دانش‌پژوه] .

11834ـ کاشان، کتابخانهٔ آثار ملی: ۱۱۱ : مؤرخ ۱۲۹۵ [نسخه‌ها۴ : ۳۵۶] .

شمسیهٔ ظهوریه

از مجدالاشراف جلال‌الدین محمد ذهبی نگارندهٔ «تحفة الوجود : ۱۰۷۶» وجزآن . گفتاریست عرفانی و در آن از ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) یاد شده است . **آغاز :** سپاس بیرون از حد قیاس سزاوار کبریائی آن کسی است‌که بطونش مجهول .

11835ـ دانشگاه ۳۷۰۱/۵۵ : نستعلیق محمدباقر ۱۳۰۳-۱۳۰۵ (۳۵۰پ-۳۵۴پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۰۶] .

شناخت خود

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

11836ـ سنا ۱۴۹/۱۶ : تاریخ یاد نشده(ص۱۵۶) با۲۳گفتار دیگرازهمو [نسخه ها ۶ : ۴۵۵] .

شوارق معرفت

از احمد شاه ولی‌الله دهلوی ، نگارندهٔ «انفاس العارفین : ۱۰۵۲» و جز آن . بسال ۱۱۷۶ نگاشته است.

11837ـ آصفیه ۱۶۲۹ تصوف: نوشتهٔ ۱۲۹۳ [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۴].

شواهد النبوة لتقویة اهل الفتوة

ازعبدالرحمان جامی ،که یاد اودر «تهلیلیه ۳۶» گذشت . سیراست بروش عرفانی ، در یك مقدمه وهفت رکن و یك خاتمه: مقدمه درمعنی پیامبری. رکن ۱ـ درشواهدودلایلی که پیش از ولادت آنحضرت ظاهرشده ۲ـ درآنچه ازوقت ولادت تابعثت دیده شده ۳ـ در آنچه از بعثت تاهجرت دیده شده ۴ـ ازهجرت تامرگ ایشان ۵ـ در آنچه خصوصیت بهاین اوقات نداشته و یا پس‌از مرگ ظاهر شده است ۶ـ دلائلی که دریاران‌وخانوادهٔ ایشان‌ظهور کرده است ۷ـ درشواهدی که از تابعین و تبع تابعین تا قاطبهٔ صوفیه ظاهرشده. خاتمه در عقوبت اعداء ، که در ۸۸۵ (= تمته) بانجام رسیده و بارها چاپ شده است. **آغاز** : الحمدلله الذی ارسل رسلامبشرین ومنذرین لئلایکون للناس علی‌الله حجة... امابعد. نموده می‌آیدکه نخستین .

بنگرید: ذریعه ۱۴ : ۲۴۵ ـ ف . مشار ۱۰۴۷ ـ از سعدی تاجامی : ۵۶۲ ، ۵۹۷ـ مؤلفین مشار ۳ : ۷۹۸ .

11838ـ **تهران**، ملی فهرست نشده : نسخ‌گویا عبدالرحمان فرزند احمدجامی **۸۷۷** (ص۱ـ۱۹۵)ضمن‌کلیات او، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶ : ۲۷۸] .

11839ـ **ایاصوفیه** ۱/۴۲۰۷: نوشتهٔ **۸۷۷** در «کلیات» او. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۹۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

11840ـ **ایاصوفیه** ۱/۳۲۷۹: نوشتهٔ ابراهیم فرزندحسن فرزندعلی مشهدی هروی شافعی، ج۱ /**۸۸۸** (گ۱ـ۱۶۳) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۵] .

11841ـ **تهران**، ملی ۴۹۶ف: نستعلیق علی فرزند محمد فرزند منصور فرزنداسماعیل ۲ذیحجهٔ **۸۹۱** درتبریز ، آغاز افتاده، ۲۴۲ گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۴۷۴] .

11842 ـ **تاشکند** ، فرهنگستان جمهوری‌شوروی: بخامهٔ خودجامی، صفر **۸۹۱** [ازسعدی تاجامی: ۵۶۲ ـ ۵۹۷ـ مؤلفین‌مشار ۳ : ۸۰۰] .

11843ـ **ملك** ۱/۴۷۹۵ : نستعلیق **۸۹۵** شمارهٔ ۱ «کلیات» او(۱ر ـ ۶۹پ) آغاز چندسطری‌افتاده، بانشانهٔ(منه‌سلمه‌الله)[رؤیت] .

11844ـ **دانشگاه** ۳/۳۴۶۸ : نسخ سدهٔ **۹ ـ ۱۰**، زرین (۳۱پ ـ ۱۶۲ر) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۴] .

11845 ـ **ایاصوفیا** ۴۲۰۹ : در «کلیات» اوازسدهٔ**۹ـ۱۰**. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها : ۱۶۱] .

11846 ـ **دانشگاه اوترخت** ۱۷ I. E.: نوشتهٔ محمدفرزند محمد فرزندمحمد بردعی، ۱۶محرم **۹۱۸** [نسخه‌ها ۵: ۶۸۳] .

11847ـ **قاهره**، دارالکتب ۱ حدیث فارسی قوله: نستعلیق حسین قزوینی ، **۹۶۰** ، آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۳۵۸] .

11848ـ **دهلی‌نو** ۵۰۴/۱۷(۱۸۱) باتاریخ **۹۷۰** در «کلیات» او . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

11849ـ **قاهره**، دارالکتب۳۳م‌تاریخ فارسی: تعلیق زیبای ملك‌محمد فرزند درویش محمدکاتب، ۱۵صفر **۹۸۵**، آغاز برابر نمونه (گ۱ـ۱۶۸) [مخطوطات ۱ : ۳۵۸] .

11850ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۹ ـ م تاریخ فارسی : محمد امین فرزند سید محمد تاشکندی، **۹۹۳**، آغازبرابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۳۵۷] .

11852ـ **مجلس** ۱۵۱ خویی : نسخ محمدقاسم فرزند مولانا محمد فرزند خـواجه غوریانی **۱۰۰۸**، ۴۷۱ ص ۱۵س [ف. مجلس ۷ : ۱۷۲] .

11853ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۵۰ Add : نستعلیق عبدالعلی فرزند مولانا بایزید آخوند دراندری، رمضان **۱۰۰۸. فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۶۰ هست [فیلمها : ۱۳۵] .

11854ـ **تهران**، ملی ۲۸۳ ف : نسخ خوش محمد نورالدین حسین حسنی عریضی چهارمناری ، در ۲۰ رمضان **۱۰۴۴** . آغاز برابر نمونه، ۲۶۸گ ۱۷س [ف.ملی ۱ : ۲۷۵] .

11855ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۹۵۵س محمدیوسف فرزند محمدصالح بخارائی، **۱۱۷۶** آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۵۸] .

11856ـ **مجلس** ۵۰۳۳/۱ : نسخ محمود فرزند محمد شریف ، با تاریخ **۱۲۲۴** دردفتر (۱پ ـ ۱۲۶ر)، زرین [رؤیت] .

شوقنامهٔ عباسی

از علیقلی فرزند قراچغای‌خان، بنام شاه عباس‌صفوی (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷) درگزارش ابیاتی از «مثنوی معنوی» نام‌کتاب ونگارنده‌وشاه در دیباجه آمده است . **آغاز** : لاله الوالهین و معشوق العاشقین، والصلاة علی... و بعد چون همواره طینت وجبلت وغریزت .

11857ـ **ملك** ۴۰۹۷/۵ : شکسته نستعلیق، سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (۱پ ـ ۱۳پ هامش) آغاز برابر نمونه، انجام افتاده [رؤیت] .

شوقیه = سیر و سلوك

از گرگانی ، در ص ۱۲۰۸ گذشت .

شوقیه و ذوقیه

اززین‌الدین فرزند شیخ‌محمد جبل‌عاملی سپاهانی [نسخه‌ها ۲ : ۸۶] یاشیخ محمد فرزند زین‌الدین جبل‌عاملی نگارندهٔ «لوازم الدین» [ف. فیلمها : ۱۳۵]. دریك مقدمه وسه روضه ویك‌خاتمه باشعرهایی ازخودودیگران: مقدمه دربیان تحصیل معارف، روضهٔ ۱ـ کیفیت کسب معرفت حالی وقول به‌محبت لایزالی و اوصاف ارادت ۲ـ درتحقیق معنی محبت وپیداکردن اسباب دوستی، خاتمه‌درپندوسخنان درآمیز شوق‌انگیز غفلت‌ریز (بنگرید: ذریعه ۹ : ۴۱۰ زین‌الدین).

11858ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۵۴ : نسخ محمود فرزند زین‌العـابدین جبل عاملی سپاهانی، سدهٔ **۱۴**، درفهرست نگارنده‌زین‌الدین فرزند محمد یادشده [نسخه‌ها ۲ : ۸۶]. **فیلم** آن در دانشگاه س۱۶۲۶ هست ، درفهرست نگارنده‌محمد فرزندزین‌الدین یادشده [فیلمها ۱۳۵] .

شهودیه

از احمد فرزند اسماعیل حسینی قادری .

11859ـ **پاریس** ۱۲۵/۷ .P. S : نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۰۵۴** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۴۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۳] .

الشهودیه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. به‌نثرونظم عرفانی، دربارهٔ تصور ومتصور. **آغاز**: حمدله. والصلاة علی مظهر الاول، صورة الاسم الاعظم. ...هرچه متصورتصورکند آن‌متصورخارج نباشد ازمتصور .

11860ـ **ملك** ۴۲۶۲/۴ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۴ مجموعهٔ رسایل او (۷۱پ ـ ۷۲پ) [رؤیت] .

شهودیه

ناشناخته .

11861ـ **بادلیان،** اکسفورد ۳۱/۹۴: فیلم آن در دانشگاه ش۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۸] .

شیو پران

از کتابهای هندیان، ترجمهٔ کشن چند کهتری سیالکوتی .

11862ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۱ق ف۵۶: تاریخ یاد نشده، ۳۷۰ص [مخطوطات سرفراز علی : ۵۱] .

ص

صحایف معرفت

از ابوعبدالله عبدالرزاق فرزند احمد رازی بسال ۹۳۸ نگاشته است .

11863ـ **آصفیه** ۱۶۰۷ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۴ : ۱۸۴] .

صحت و مرض = حسن و عشق

از فضولی بغدادی، نگارندهٔ «توحیدیه : ۱۱۰۱» وجز آن. سفر روح را از عالم لاهوت به‌عالم ناسوت بروش داستانی عرفانی می‌آورد

آغاز: حمد بیحد احدی را سزاست که ریاض بدن را به‌آب روان پرورده .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۲ .

11864ـ **الهیات** ۲/۴۶۵د: نستعلیق حسینی، ۲۰ رمضان **۱۰۳۸** در استرآباد [ف. الهیات ۱ : ۴۹] .

11865ـ **دانشگاه** ۵/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص۲۳۲-۲۴۳) آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «حسن ودل» آمده‌است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲] .

11866 ـ **ملك** ۶۴۵۶/۵ : باتاریخ **۱۰۷۰** دردفتر (۱۷۳پ-۱۷۷پ) آغاز برابر نمونه، بنام « صحت و مرض » است [رؤیت] .

11867ـ**دانشگاه** ۱۳/۲۹۵۰: نوشتهٔ ۲ ذیحجهٔ **۱۰۷۶** (ص ۵۴ - ۶۴) در فهرست «صحت و مرض» یاد شده [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۳۵] .

11868ـ **دانشگاه** ۳/۱۴۲۷: نستعلیق اماقلی ایمانی غلام ، درجنگ مؤرخ **۱۰۷۹** (۱۳۵پ - ۱۳۹پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۱۰۰] .

11869ـ **دانشگاه** ۳۰۹۸ : نستعلیق اصلان فرزند علی بیگ گیلانی **۱۰۸۳-۱۰۸۶** درجنگ (ص۳۰۲) درفهرست به‌عنوان «حسن وعشق» یادشده [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۶] .

11870ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴/۳۲۶ جوادی: نستعلیق **۱۰۸۸**، درنسخه آمده: «حسن وعشق مشهور بصحت ومرض» [ف. ادبیات ۳ : ۵۴] .

11871 ـ **رضوی** ۴/۲۳۶ ادبیات : مرتضی عامری **۱۱۰۰** (ص ۱۸۰ - ۱۸۴) در فهرست بنام «صحت و مرض» آمده‌است [ف. رضوی ۷ : ۲۷۶] .

11872-73ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۲ و ۳/۲۸۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، در فهرست دو رساله یکم بنام «حسن وعشق» ودیگری «صحت ومرض» یادشده ، شاید مکرر و شاید دوگفتار جدا باشد [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۷] .

11874ـ **ملك** ۱۳/۴۶۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در مجموعهٔ «گنج معانی» (۱۵۴ر - ۱۵۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11875ـ ملك ۸/۴۰۷۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، درنسخه «صحت ومرض» آمده آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11876 ـ رضوی ۶۴۰ ادبیات (۴۴۵۱) : نستعلیق سدهٔ ۱۱، دریك سفینه ، در فهرست بهر دو نام آمده [ف . رضوی ۷ : ۵۸۲] .

11877ـ دانشگاه ۲۵۹۱/۱۴۶: در مجموعهٔ آقا محمد معینای اردوبادی ۱۱۰۴ ، (ص۳۹۶) درفهرست بنام«صحت‌ومرض» یادشده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۱۶] .

11878ـ رضوی۲۳۵ادبیات: جنگ مؤرخ ۱۱۱۶ - ۱۱۲۹ (ص ۶۱ - ۶۴) در فهرست‌بعنوان «صحت‌ومرض» آمده [ف.رضوی ۷ : ۲۷۵] .

11879ـ مجلس ۵۶۶۶/۷: سدهٔ۱۲ (ص ۳۰۵ - ۳۱۲) بنام «حسن ودل» یاد شده گویا همین‌گفتار باشد [یادداشتهای عبدالحسین حایری] .

11880ـ بادلیان Add ۶۹/۲۵ : باتاریخ ۱۲۰۱ دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳].

11881ـ دانشگاه۴۹۳۵: نسخ‌ذیحجهٔ ۱۲۲۲، آغاز برابرنمونه[ف. دانشگاه ۱۴ : ۴۰۴۹] .

11882ـ ملك۵۸۵۸/۹: نسخ‌باتاریخ ۱۲۳۵ دردفتر (۲۸پ - ۳۶ر)، بنام «صحت ومرض» است، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

11883ـ سنا ۹۰/۲: باتاریخ۱۲۵۶ دردفتر، درفهرست «حسن ودل» یاد شده گویا همین‌گفتار است [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۷] .

11884ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۳۳۵/۴ نوشتهٔ سید شمس‌الدین اوقاتی ، ج۱۲۷۱/۲ (۲۵ر-۴۶ر)، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

11885ـ الهیات ۶۱۲/۱د: نستعلیق زیبای هدایت‌الله شیرازی ، رجب ۱۲۹۲ (۱پ ۱۶ر) [ف. الهیات ۱ : ۴۹] .

11886ـ ملك ۵۱۲۵/۲ : نسخ علی فرزند محمد حسن حسینی ، سدهٔ ۱۳ باتاریخ ۹۵۷ درپایان، بنام«صحت‌ومرض» است، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

11887ـ مجلس۵۶۹۸ فهرست‌نشده: نستعلیق خوش ع۱۳۱۸/۲، زرین [رؤیت] .

11888ـ مجلس ۴۴۱/۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده، درفهرست بنام «صحت‌ومرض» است [ف . مجلس ۲ : ۲۵۸] .

11889ـ مجلس ۶۴۰/۱۶ : شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده، بنام «صحت و مرض» آمده است [ف. مجلس ۲ : ۴۰۷] .

11890ـ کاظمین ، سید حسن صدر : تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۵ : ۱۲] .

11891ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش ف۵۵۷/۶: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۸۶].

11892ـ سپهسالار۲۹۱۷/۵: دریك جنگ، تاریخ یادنشده (ص ۱۲۷-۱۳۲) [ف. سپهسالار ۵ : ۲۷۹] .

11893ـ بغداد ، اوقاف ۴۳۶۶/۲ : [ف. اوقاف : ۲۶۶] .

صحیفه

در تجرد نفس و بقای آن ، و در آن از جالینوس وازشیخ عزیز نسفی یادمی‌شود [دانش پژوه]. **آغاز:** آفتاب عنایت از فلك ولایت و برج هدایت براراضی‌قلوب‌مستعدان قبول‌افیاض حکمت ودرایت خاصه.

11894ـ دانشگاه۱۰۳۵/۳۵: نستعلیق

محرم ۱۱۰۱ (ص۴۱۱-۴۱۳) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۹۳] .

صد کلمه

از ملااسماعیل خاتون آبادی حسینی ، در اصول‌دین، بدستورسلطان حسین‌صفوی(۱۱۰۵ ۱۱۳۵) و این جز «اعتقادیه : ۸۸۹» اوست . **آغاز:** خیرالکلام کلمة حمدالله المفیض للخیرات والکلمات التامات واتم الکلمات الصلاة علی محمد

11895 **ـ نجف،** امیرالمؤمنین ۱۵۱۴: سدهٔ **۱۱**، تاکلمهٔ هفتم را دارد وافتاده، ۱۲گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

صد میدان

ازخواجه‌عبدالله‌انصاری، که‌یاداو در «الهی نامه : ۱۰۴۸» گذشت .

11896 **ـ مرادملا** ۱۷۹۶/۲ : نوشتهٔ محمد فرزند شهاب‌الدین‌عطار، ۱۰ع۱/۸۵۲ (۱۶۱ – ۱۹۳). **فیلم‌**آن دردانشگاه‌ش۴۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۰].

11897 **ـ شهیدعلی پاشا**۱/۱۳۸۳: باتاریخ ۹۰۶ دردفتر (گ۳-۵۲). **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۱۷ هست [فیلمها: ۵۱۳] .

صراط الحق

از سید صدرالدین دزفولی کرمانشاهی ، نگارندهٔ «قاصم الجبارین : ۸۲۷» و جز آن . درسیروسلوك، دریك مقدمه وسه‌باب ویك‌خاتمه **آغاز:** حمدله. المتجلی علی خلقه بحسن جماله والصلاة علی نورکماله محمد .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۳ .

11898 **ـ تهران،** اصغرمهدوی۲/۲۱۷ نسخ **۱۲۱۳** ، همراه «شرح بیتی از مثنوی : 11484» ازهمو [نسخه‌ها ۲:۹۶] .

11899 **ـ قم،** سیدشهاب‌الدین‌تبریزی: تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۵ : ۳۳] .

الصراط السوی ، شرح دیباچهٔ مثنوی

ناشناخته .

11900 **ـ مدینه،** عارف‌حکمة۱۲۹مج: [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۲] .

صراط مستقیم = نجات الطالبین

از امیر حسینی هروی، حسین فرزند عالم غوری در گذشتهٔ ۱۶ شوال ۷۱۸ یا ۷۱۹ . در سلوك به نثر ، در کشف الظنون آمده که نگارش عبدالرحمان صابونی ، و امیرحسین حسینی است. **آغاز:** بعد ازحمد وثنا حضرت کبریا .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۰ و ۱۵ : ۳۶. کشف الظنون : صراط مستقیم ۲ : ۱۰۷۷ — تاریخ ادبیات، براون۳: ۱۶۰ ـ نفحات‌الانس ۵۴۵ چ نولکشور ـ ف. مجلس ۳ : ۶۲۰ تا ۶۲۶ .

11901 **ـ تهران ،** ادبیات ۷/۲۲۰ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در کلیات او [ف . ادبیات ۲ : ۵۲] .

11902 **ـ رضوی** ۲۸۰فقه : نسخ بی تاریخ ، وقف خواجه شیراحمد ، آغاز و انجام برای نمونه یادشد، ۱۱۱گ، ۱۹س. درپایان آمده: المسمی بالصراط‌المستقیم المکنی‌بنجات الطالبین [ف. رضوی ۲ : ۸۷] .

صراط المستقیم = شرح سفرالسعاده

متن ازمحمد فرزند یعقوب فیروز آبادی، درگذشتهٔ ۸۱۷، گزارش ازعبدالحق دهلوی ، نگارندهٔ «تکمیل الایمان : ۹۲۵» و جز آن . **آغاز :** سبحانك لاعلم لنا الاما علمتنا . . .

همچنانکه حمد و سپاس صانع پروردگار تمت کلمه .

بنگرید : ذریعه ۹: ۲۵۸ ــ کشف الظنون ۲ : ۹۹۱ ــ هدیة العارفین ۱ : ۵۰۳ .

11903ــ قاهره، دارالکتب ۳ حدیث فارسی طلعت : نسخ شهاب الدین فرزند سید حبیب‌الله **۱۱۳۵** ، ۴۲۷ گ ۲۳س در فهرست آمده : شرح سفرالسعادة المسمی ایضا بصراط المستقیم [مخطوطات ۱ : ۳۳۴] .

صراط مستقیم

در بخش کلام، ص۹۶۹ گذشت .

صرح ممرد

از محمدحسین فرزند محمد علی فرزند محمدباقر، درچند باب که‌درمعنی‌ولایت واقسام آن بروش عرفانی‌گفتگو می‌کند، واز«نفحات» جامی بهره برده است. **آغاز :** بحمدك یامن تنزهت‌جبروتك من تطرق المدارك والاوهام .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۹ .

11904ــ قم، سیدشهاب‌الدین تبریزی: تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۱۵ : ۳۹] .

11905ــ تبریز، ملی ۳۲۵۶: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۶] .

صفائیه

از سید محمد باقر فرزند زین‌العابدین جندقی، شاگرد شیخ احمداحسائی (م۱۲۴۱ــ۱۲۴۴) وسیدکاظم‌رشتی (م۱۲۵۹)وکریمخان کرمانی (م۱۲۸۸) که پس‌از مرگ آنها و به درخواست میرزا احمد صفایی فرزند میرزا ابوالحسن یغما ، دریك مقدمه وچهارمقام ویك خاتمه نوشته‌است. رساله‌ایست عرفانی شیعی که درآن از چهار گونه توحید گفتگوشده است .

آغاز : حمدله . . . و بعد. چنین‌گوید . . . الجندقی... که جناب ... المتخلص بالصفائی

11906ــ دانشگاه ۱۴۹۳ : نسخ ۱۴ ج۱/ **۱۲۹۰** ، ۱۱۲ گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۸ : ۱۴۰] .

صفات الهی

دربخش حکمت ص ۸۱۶ گذشت .

صفات انسان

ناشناخته .

11907 ــ مجلس ۶/۲۴۰۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۶** (ص۲۰۱ــ۲۴۶) [گلچین معانی، نسخه‌ها ۵ : ۱۷۱] .

صفات العشق

ازجامی؟. باید«عشق ۱۲۸۰» سایل‌همدانی باشد. **آغاز:** ای جنبش این طارم نه طاق از تو ــ . . . لك الحمد یاذالجود والکمال ... خداوندا سپاس تو ازقیاس بیرون است.

11908ــ تهران ، دهخدا ۲/۲۹۶ : نستعلیق آقابزرگ محمدمعین پسر عبدالرزاق ذاکرنزدیك **۱۲۳۸**، در۴ ص و۶س [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۲] .

صفت درویشی

ناشناخته. دربارهٔ گروه درویشان وتاریخ آنان، درآن از چهار صفت طریقت ومعرفت و حقیقت‌وبرخی اصطلاحات اهل‌فتوت وازپانزده مقام یادشده، وبروش پرسش وپاسخ است .

11909ــ دانشگاه۳/۴۷۵۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲ــ۱۳** [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۰۶].

صفوة الاثار فی اخبار الاخیار

ازعبدالکاظم محمد اردبیلی، مدرس‌مدرسهٔ صفیه صفویه سامیه در اردبیل، بنام شاه سلطان

حسین (۱۱۰۵ – ۱۱۳۵) بسال ۱۱۱۸ ، در سه‌مقاله نگاشته است: ۱ـ مراتب ومقامات‌شیخ صفی ۲ـ افادات او وتفسیر آیتها و حل اخبار ازاو ۳ـ کرامات و خوارق او . و در آن از «صفوة الصفا»ی توکلی وچندتن دیگر یادکرده واورا مردی آشفته و متلون وپیرو روش عامیان خوانده است . **آغاز :** الحمدلله الذی اوضح لنا مسالك‌الدین باعلامه... اما بعد، برضمایر ارباب بصایر مخفی .

11910ـ تهران ، اصغرمهدوی ۲۲۰ نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، گویا نسخهٔ اصل که برای شاه‌صفوی نوشته شده، زرین، آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۲ : ۸۷]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۵۵۱ هست [فیلمها : ۱۳۷] .

11911 ـ تهران ، ادبیات ۵۰ د : نستعلیق سدهٔ**۱۲**، آغاز برابرنمونه، درفهرست نام نگارنده نیامده است، ۴۱گ ۱۳س [ف . ادبیات ۱ : ۳۴۹] .

صفوة اهل التحقیق

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

صفوة الصفا = مواهب السنیه فی مناقب الصفویه

ازابن‌بزاز، توکلی فرزند اسماعیل فرزند حاج محمد اردبیلی درگذشتهٔ ۸۰۰ . در یك مقدمه دارای‌دوفصل ودوازده‌باب، درسرگذشت و کرامات شیخ صفی الدین اسحاق اردبیلی سنجانی شافعی (اردبیل ۶۵۰–۱۲محرم ۷۳۵) وبرخی می‌گویند نگارنده درویش علی است‌که بروزگار همان شیخ صفی نگاشته است ، سپس میرابوالفتح‌شریفی‌دراین‌کتاب بدلخواه شاهان صفوی دست برده رنگ شیعی بدان داده است. در۱۳۲۹ در بمبئی چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله الذی تجلی لاولیائه به انوار العرفان و المعارف .

بنگرید : ذریعه ۱۵:۴۹ ـ کشف الظنون ۲ : ۱۰۷۹ ـ استوری ۱ : ۹۴۰ ـ ف. مشار ۱۰۷۴ ـ ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۷ ـ راهنمای کتاب س ۳ : ۵۵۸ ـ نشریهٔ دانشکدهٔ ادبیات اصفهان س ۱ : ۲۹۵ ـ ف . فیلمها : ۱۳۷ ، ۱۳۸ ـ دانشمندان آذربایجان : ۲۳۴ .

11912ـ دیوان‌هند، ۱۸۴۲: نسخهٔ اصل نوشتهٔ **۷۵۹** [ف . دانشگاه ۸ :۱۳۰] .

11913ـ نجف ، موزهٔ حضرت علی : نسخهٔ اصل نگارنده بگواهی سید صدر [ذریعه ۱۵ : ۵۰] .

11914ـ لندن۴۶۵ Warn : نوشتهٔ **۸۹۰. فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۰۳ هست [فیلمها : ۱۳۷] .

11915ـ ایاصوفیه ۳۰۹۹: نستعلیق ۱۸ج‌۱/**۸۹۶. فیلم**‌آن‌دردانشگاه ش‌۱۱۱۸ هست (فیلمها : ۱۳۷) وش‌۲۸۸ و ۲۸۹ [ف. دانشگاه ۸ : ۱۳۰] .

11916ـ بانکی‌پور خدابخش‌۲ ۶۶۲: نستعلیق میرخلیل جامی **۱۰۳۵** ، در مرو شاه جهان در مزار شیخ نورالدین محمد خانی در خانقاه، ۴۷۵گ ۱۷س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۳۰۴ هست [فیلمها : ۱۳۷].

11917ـ تهران،سلطنتی: نوشتهٔ**۹۵۸** [ذریعه ۱۵ : ۵۰] .

11918ـ دانشگاه۲/۱۴۷۷: نستعلیق علی فرزند ابوطالب‌عرب کاتب‌شیرازی، **۱۰۳۸** بدستور محمدصابر بیگ اصفهانی، زرین (۱۳ پ ـ ۴۸۳ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۱۳۰].

11919ـ رضوی۲۶۰ تاریخ: نستعلیق ۹شعبان **۱۰۴۲** سرلوح وجدول‌زر، آغازبرابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۱۳۱] .

11920ـ دیوان‌هند۱۰۹۸: نستعلیق سدهٔ ۱۱، باتاریخ پایان نگارش شعبان ۷۵۹. فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۵۶۳ هست [فیلمها : ۱۳۷] .

11921ـ الهیات۴۸۹د: نستعلیق‌سدهٔ ۱۲-۱۳، آغاز و انجام افتاده، ۶۱گ ۱۲س درص‌ع بنام «صلة الفقیه» آمده،ونسخه برابر ص۱۴۷ ــ ۱۸۵ چاپی است [ف. الهیات ۱ : ۹۱ و ۲ : ۱۷۹] .

11922ـ سپهسالار ۱۵۱۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز : الحمدلله الولی الحمید و الصلاة... امابعد، این‌مسکین‌کم بضاعت ومفلس (برابرچاپی) ۲۷۹گ۲۰س [ف. سپهسالار۵: ۲۸۶] .

11923ـ رضوی۲۶۱ تاریخ: نستعلیق ۱۵ع۲/۱۳۰۳ آغاز برابر نمونه [ف.رضوی ۱۳۱:۷]. فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۰۹۹هست [فیلمها : ۱۳۷] .

صفوة الصفا = مواهب السنیه

متن‌ازابن‌بزاز، که دربالایادشد، تحریر ویاتحریف‌آن ازمیرزا ابوالفتح حسینی شریفی نگارندهٔ «تفسیر شاهی: ۳۲» وجزآن، بدستور شاه تهماسب (۹۳۰ ــ ۹۸۴).ویا شاه اسماعیل (۹۸۴-۹۸۵) وخود دردیباچه گفته‌که مأمور شده آنرا تصحیح نماید و حق و باطل و غث و ثمین آن ازهم جداسازد. وکتاب را بهمان نام اصلی خوانده است. آغاز: شریفترین ذکری که مسبحان حظایرملکوت بآن‌تسبیح وتقدیس نمایند .

11924ـ تهران،ملی۹۴۹ف: نستعلیق سدهٔ۱۰، آغازبرابرنمونه، درفهرست نگارنده ابوالفتح معروف بابن بزاز(!) یادشده که بنام شاه تهماسب ساخته است، ۳۹۰گ ۱۶س [ف. ملی ۲ : ۴۸۸] .

11925ـ سپهسالار ۱۵۱۵: نستعلیق ۱۰۳۷ ، آغاز برابر نمونه . نسخه بنام شاه اسماعیل است ، ۳۷۱گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۷] .

11926 ـ خانقاه احمدی ، فقرای ذهبیه ۱/مج : نوشتهٔ آقا میرخلیل صفوی ، اردبیل۱۳۰۹، وتصحیح ۱۳۷۵،فصل‌تحقیقات وکلمات شیخ صفی‌الدین است گرفته‌شده ازاین کتاب. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۰۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۱] .

11927ـ رضوی۶۸تاریخ (۴۱۴۰): نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، در فهرست‌آمده‌که بنام شاه تهماسب ساخته است ، ۳۸۵گ ۲۱س [ف . رضوی ۳ : ۹۶]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۶۰ هست [فیلمها ۱ : ۱۳۸] .

صفیرسیمرغ = صفیر عنقا

از شیخ شهاب الدین شهید سهروردی . و این جز «آواز پرجبرئیل : ۱۰۱۵» اوست .

11928 ـ ایاصوفیه ۴۸۵۲/۱۲: با تملک ۶۵۳ در دفتر (۱۲۷ر- ۱۲۸ر). انجام افتاده. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۶۶ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۴] .

11929ـ تهران ، ملی ۹۹۲/۶ : با تاریخ۶۵۴-۶۵۹دردفتر. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۱۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۴۶۶ ـ فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۲۹۹] .

11930ـ سنا ۲۵ مج : از سدهٔ ۱۰ ، فیلم‌آن دردانشگاه ش۳۴۹۷ هست [یادداشت های آقای دانش پژوه] .

11931ـ ایاصوفیا۴۸۲۱/۵: تاریخ یادنشده، ش۴دفتر «آواز پرجبرئیل:9316»

اوست. فیلم آن در دانشگاه ش ۴۳۶ هست [فیلمها: ۴۶۷].

صلاتیه = بهرامشاهیه

از میر سیدعلی، درص ۱۰۶۵ گذشت.

صلاة الشفیه = صفوة الصفا

از شیخ صفی، درش 11921 گذشت.

صلوات شریفه = عینیه

از غزالی به‌عین القضاة.

الصمت = رساله‌ای در خاموشی

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. آغاز: قال رسول‌الله(ص) من‌صمت نجا، هرکه‌خاموش وبا ادب باشد.

11932ـ قاهره، دارالکتب ۲۰مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۱۲۷۶** (گ ۱۳۸پ ـ ۱۳۹ر) ۱۷س [مخطوطات ۱: ۲۴۵].

صوامع الملکوت

از شاه قاضی فرزند مولانا حاجی حسین.

11933ـ **یزد**، سریزدی ۲۵/۱۱: نوشتهٔ اسماعیل ج ۱۰۷۲/۲ (درش۵)، بندی ازآن است بفارسی [نسخه‌ها ۴: ۴۲۶].

صورت و سیرت انسان

ناشناخته.

11934 ـ **مجلس** ۳۸۷۱/۸ فهرست نشده: نوشته **۹۲۴** همراه با چند گفتار از میر سیدعلی همدانی (ص ۱۳۸ ـ ۱۷۱) [گلچین معانی، نسخه‌ها ۵: ۱۹۷].

صور مراقبات

درانواع مراقبتهای صوفیانه است.

11935ـ **دانشگاه** ۵۲۰۶/۴: نوشتهٔ سدهٔ **۱۱-۱۲** (۱۹۷ر-۲۱۴پ). **آغاز**: کسر اول درصور مراقبات بسمله. اول مراقبهٔ برزخ [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۵۱].

صیحه وصدا = صیت وصدا

از ملاجلال‌الدین‌دوانی، که در «تهلیلیه: ۳۶» یاداوگذشت. دریك‌مقدمه ویك‌صیحه‌وچند صدا، بخواهش‌دوستی. **آغاز**: سبحانك‌سبحانك انت انت تعالیت عن... وبعد، برادرطریقی و دوست حقیقی.

11936ـ **پاریس** S. P. ۱۴۳/۴: باتاریخ **۹۰۶** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۵۴ هست [فیلمها ۱: ۵۳۵].

11937ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۷مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۹۲۱**، آغاز برابر نمونه، درفهرست «صیت وصدا» یادشده‌است (گ۵۲پ ۵۳ر) [مخطوطات ۱: ۲۱۸].

11938ـ **دانشگاه** ۱۰۲۱/۱۱: با تاریخ **۹۳۹** دردفتر (۱۷۶ر-۱۸۱ر)، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه۶: ۲۲۵۰،۲۲۴۵].

11939ـ **تهران**، ادبیات ۲۵۳/۱۳ حکمت: نستعلیق **۹۴۷**، زرین [ف. ادبیات ۲: ۵۷].

11940ـ **دانشگاه** ۱۱۴۷/۱۰: نسخ روزگار غیاث الدین دشتکی و پیش از **۹۴۸** نوشته شده است (۱۱۸ پ ـ ۱۲۴ ر) [ف. دانشگاه ۶: ۲۲۴۵].

11941ـ **تهران**، ادبیات ۱۱۹/۱۱ حکمت: نسخ سدهٔ **۱۰**، باتاریخ **۹۷۰** دردفتر درفهرست آمده بعربی [ف. ادبیات ۲: ۴۱].

11942 ـ **ملك** ۶۱۹۲/۲۳: نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی استرآبادی، در **۱۰۵۸** (ص۲۶۱ ـ ۲۷۲)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

11943ـ دانشگاه ۱۱/۱۲۵۷: نسخ علینقی فرزند حاجی محمد امین‌قاروی ساروی ۲۶صفر ۱۰۸۵ (۴۲پ-۴۵ب) [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۶۷] .

11944ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۷/ ۲۸۱: نستعلیق چندکاتب‌وتاریخهایی از۱۰۴۶ تا ۱۱۰۹ دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

11945ـ مجلس ۵/۱۲۰۷: باتاریخ ۱۲۳۴ دردفتر (ص۵۵-۶۳) [ف. مجلس ۴: ۴ و ۵ : ۵۰۲] .

11946ـ دانشگاه۲۵/۴۳۸۹: نستعلیق محمدشفیع فرزند محمدتقی‌لاری، ۱۲۹۷ (ص ۱۵ - ۲۶) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۲].

11947ـ مجلس ۱/۴۱۲۳ : نسخ زیبای سدهٔ۱۳ (۱پ-۱۳ر)، زدین [رؤیت] .

11948 ـ تهران، ادبیات ۶/۲۳۴ جوادی: نسخ‌سدهٔ ۱۳ [ف. ادبیات ۳:۳۷].

ض

ضوء اللمعات

از صاین الدین علی ترکه، نگارندهٔ «شق القمر : ۱۲۶۱» و جزآن . گزارشی است بر «لمعات» عراقی، در۲۸لمعه‌که در۸۱۵ ساخته است.چلبی از «لمحات» اودرگزارش «لمعات» یادکرده است بااین سرآغاز: سزای‌ثنای بیحد ولایق سپاس بیقیاس . **آغاز :** سپاس و ستایش پروردگاریرا که پرتوی لمعات جلالش آفتاب جمال خاتمی را .

11949ـ مجلس ۲۸مج: نوشتهٔ ۸ ذیقعدهٔ ۸۲۸ ، در مجموعه رساله‌های او که افزودگیهایی بخامهٔ ترکه در آن هست . آغاز برابرنمونه [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

11950ـ قاهره،دارالکتب۳۳مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق‌زیبا، ۸۴۴، آغازبرابر نمونه، درفهرست بعنوان: شرح لمعات وبدون نام نگارنده آمده است. [مخطوطات۱:۳۴۹]

11951ـ بایزید ولی‌الدین ۲۲/ ۱۸۲۵: نوشتهٔ ۲۲ج۱/۸۵۱، درابرقوه (گ ۳۳۵-۳۵۲) درمجموعه ۲۸ رساله‌که درص ع همه از ترکه دانسته شده و در فهرست فیلمها ازحسین خوارزمی . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۸] .

11952ـ تهران، سعیدنفیسی۳/ ۳۶۰ (دانشگاه): باتاریخ ۱۰۴۸ در دفتر ، همراه «اسرارصلاة9433»ازهمو. فیلم آن دردانشگاه ش۲۸۱۴ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۴] .

11953ـ قاهره، دارالکتب۵مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد فرزند حاجی‌سلغر شاه، شنبهٔ ۷ ذیحجهٔ ۸۶۴ (گ ۵۴ - ۸۱) ، آغاز برابرنمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۱۱] .

11954ـ تهران ، ادبیات ۳/۳۲۶ جوادی : باتاریخ ۱۰۸۸ در دفتر، درفهرست بنام «شرح لمعات» یاد شده است [ف. ادبیات ۳ : ۵۰] .

ضیاء الابصار فی معرفة حقیقة الملك الجبار

از میرزا محمد پزشك تنکابنی ، نگارندهٔ «کشکول محمدی : ۶۷۹» و جزآن. گزارش حدیث‌کمیل (ماالحقیقه)است وبرای‌ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) نگاشته و در ذیحجهٔ ۱۲۷۳ بانجام رسانیده است. وخود دردرستی حدیث تردید کرده ولی می گوید بعلت شهرت

آن‌را گزارش‌کردم. درذریعه از دوگزارش او دراین باره‌یاد شده است. **آغاز:** جوهرزیبای رخشنده وگوهر گرانبهای زیبنده ودرهٔ ثمینهٔ..

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۹۷ .

11955ـ **سپهسالار** ۵۴۲۶: تاریخ‌یاد نشده، درپایان تاریخ‌نگارش یادشده است، ۷۴ گ ۱۳س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۹۵] .

ضیاء المصباح

از اسماعیل فرزند محمد علی رضوی در گزارش «مصباح الشریعه و مصباح الحقیقه»در اخلاق عرفانی منسوب به‌حضرت جعفر صادق. نخست متن احادیث را آورده سپس به‌گزارش آن پرداخته است. **آغاز:** خداوند را چه‌سان شکر نعمت‌گزارم‌که شکری را شکری درقفاست ...وبعد چنین‌گوید .

بنگرید: پیشگفتار چاپ‌شرح عبدالرزاق گیلانی برمصباح الشریعه ، ازمحدث ارموی .

11956ـ **مجلس** ۲۷۹۵/۱: نسخ‌محمد فرزندصالح مهدی...؟ رضوی، سه‌شنبهٔ نخستین ذیحجهٔ **۱۱۱۷** (ص۱۲ ـ ۲۵۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۶] .

ط

طباشیر الحکمة = تباشیر

از ابوالقاسم راز شیرازی.

طبقات خواجگان نقشبندیه

از حسین بیهقی کاشفی ، نگارندهٔ « آینهٔ اسکندری : ۲۰۴» وجزآن .

11957 ـ **موزهٔ بریتانیا** : ۷۵۰۹ Or: نوشتهٔ **۹۶۰** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه ها ۴ : ۶۵۴] .

طبقات الصوفیه

از خواجه عبدالله انصاری که یاد او در « الهی‌نامه ۱۰۴۸ » گذشت .

11958ـ **نافذپاشا** ۴۲۶ : نسخ سعاد فرزند رمتاس فرزند عبدالله ، شب آدینهٔ ۱۸ شعبان **۶۷۱** ، ۲۴۵گ ۱۵س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۸۹ هست [فیلمها : ۱۳۹] .

11959ـ **نورعثمانیه** ۲۵۰۰: نستعلیق درویش صوفی، یکشنبهٔ ۲۸رمضان**۸۳۹**، ۲۷۶ گ ۱۵س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۰ هست [فیلمها : ۱۳۹] .

11960ـ **قونیه** ، یوسف‌آغا ۵۸۸۶ : نسخ عبدالـرحیم فرزنـد یحیی فرزند محمد سیاوشانی ، ۱محرم **۸۶۳**، ۱۳۹گ ۲۳س . **فیلم** آن دردانشگاه ش۶هست [فیلمها:۱۳۹].

11961ـ **کالج فورت ولیم**، انجمن آسیائی بنگال ۲۳۴: نستعلیق، تاریخ یادنشده مقابله شدهٔ **۱۰۱۵**، ۱۵۴گ ۲۱س. **فیلم**آن دردانشگاه ش۸۰۹ هست [فیلمها : ۱۳۹] .

طبقات مشایخ

ناشناخته .

11962ـ **قاهره**، دارالکتب۱۸ تاریخ فارسی طلعت: نستعلیق **۱۰۸۹**، طبقات مشایخ وحکایاتی ازآنهاست. **آغاز :** شیخ بهاءالدین ولده. بعضی‌گفته اند که وی بصحبت شیخ‌نجم الدین‌کبری رسیده است، ۲۳۴گ ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۲] .

طبقات نقشبندیه = سلسلهٔ . . .

طرایق رفاعیه

از غلام رفاعی ، محمد رفیع‌الدین فرزند

شمس الدین قندهاری .

11963 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۸۱: تاریخ یادنشده، ۴۱ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۸] .

طرب المجالس

ازامیرحسین فرزندعالم فرزند ابوالحسین حیدر حسینی هروی غوری، که در صد و هفده سالگی در آدینهٔ شوال ۷۱۸ یا ۷۱۷ درگذشته است. دراخلاق صوفیانه، درپنج قسم: ۱ـ بیان خلق‌وامر، هشت‌فصل ۲ـ آفرینش اصناف مردم دوازده فصل ۳ـ فضیلت وشرف انسان، چهارده فصل . شامل مناظرهٔ انسان و حیوان ۴ ـ در دراخلاق حمیده ، نه فصل ۵ـ اوصاف ذمیمه ، دوازده فصل . و درهامش « اشعة اللمعات » در تهران بسال ۱۳۵۴ چاپ شده است. **آغاز :** حمد وثنای مرخدای را جل جلاله وعم نواله، آن صانعی که‌ذرهٔ خاك ازحضیض مرکزجهل.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۰ و۱۵۹ : ۱۶۰ ف . مشار : ۱۰۹۰ ـ ف . مؤلفین مشار ۲ : ۸۹۴ ـ رجال حبیب السیر : ۵۴ ـ نفحات ـ الانس چ تهران : ۶۰۵ ـ خزینة الاصفیا ۲ : ۴۳ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۱۵، ۱۷ ـ ادبیات براون ۳ : ۱۶۰ ـ ریحانة الادب ۱ : ۳۲۶ صبح گلشن : ۳۸ ـ تذکرهٔ دولتشاه : ۱۴۶ . تذکرهٔ حسینی : ۹۲ .

11964 ـ **مشهد** ، آقای فرخ ۱/مج : باتاریخ ۲۰ شول **۸۳۴** درپایان دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۳۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۵] این نسخه در نشریهٔ فرهنگ خراسان «کنزالحکمهٔ» خوافی پنداشته شده‌درست نیست [دانش پژوه] .

11965 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۰ م ادب فارسی: نستعلیق زیبای نعیم‌الدین کاتب ، شنبهٔ ۱۸ ذیحجهٔ **۸۹۳** ، ضمن ستهٔ او ، زرین [ف. مخطوطات ۲ : ۱۲] .

11966 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۲۱۶: نوشتهٔ **۹۲۱** [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۳ و ۴۹۴:۵].

11967 ـ **آصفیه** ۷۵ محاضرات : نوشتهٔ علی حکاك حسینی، در**۹۴۱**، آغازبرابر نمونه ، در فهرست آمده کتاب دریك مقدمه و پانزده فصل ویك خاتمه است : مقدمه در آغاز آفرینش. فصل ۱ـ آغازمناظره ۲ـ ذکر جمع حیوانات بایکدیگر مشورت کردن ۳ـ سخن گفتن حیوانات و وقوف یافتن ملك جنیان ۴ـ تدبیرحیوانات وفرستادن‌رسول نزدملك جنیان ۵ـ مشورت ملك جنیان باجماعت حیوانات.. ۱۰ـ مناظرهٔ موریاحکیم‌شام... ۱۵ـ مناظرهٔ همای باحکیم خراسان . خاتمه در بیان علم و ریا وحرص وشهوت ، بخل و اسراف ونخوت، ۱۹۰ص ۱۲س [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲: ۵۰۲] .

11968 ـ **رضوی** ۲۱۰ اخلاق(۳۵۵۳) ریحان خوب، بی‌تاریخ ، بـا مهرهایی مؤرخ **۱۰۲۳** ـ **۱۰۵۶**، زدین، آغاز برابر نمونه، ۹۳گ ۱۹س [ف. رضوی ۶ : ۴۴۳] .

11969 ـ **دانشگاه**۲/۳۲۲۰: نستعلیق نزدیك **۱۰۷۹**، (ص ۹۹ ـ ۱۷۵) آغاز مانند چاپی، پس‌از دیباجه آمده (قسم سیوم این قسم سیمست‌ازاقسام‌کتاب‌طیب‌المجلس(!)سیدسادات امیر سیدحسینی) درچهارده فصل [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۷۷] .

11970 ـ **فرهاد معتمد** ۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۱۹۴] .

11971 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/ ۲۲۰ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ضمن‌کلیات او [ف. ادبیات ۲ : ۵۲] .

11972 ـ مجلس ۱۸۵۱/۲ : نستعلیق علی نوری فرزند آخوند ملا اسماعیل طبری ، ۹ع۱/۱۳۰۲ ، درفهرست‌شناخته‌نشده و بعنوان «مناظرهٔ انسان وحیوانات» در۱۴ فصل‌یادشده است (ص۱۰۹ـ۱۱۳) وباید بخش سوم کتاب باشد [ف . مجلس ۹ : ۵۲۵] .

11973 ـ تهران، اصغر مهدوی ۸۱ : نسخ محمد حسن همدانی ، درطوس ، درشوال ۱۳۰۶ برای رکن‌الدوله فرمانروای خراسان و سیستان. کاغذ ختائی [نسخه‌ها ۲ : ۸۸] .

11974 ـ رضوی ۹۴۷/۳ ادبیات (۴۵۲۶): نزدیك ۱۳۴۱ پنج‌فصل ازقسم اول است (ص۴۹ ـ ۷۱) [ف. رضوی ۷ : ۷۷۰].

11975 ـ مشهد ، فرخ ۲۳۹ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۴] .

11976 ـ تبریز، ملی ۳۱۹۸: تاریخ یاد نشده ، همراه «امجات» یار علی [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۰] .

طرح الکونین = مسایل قدسیه

از ملاصدرا.

طریق خواجگان = نوریه

از جامی .

طریق طالبان

از محمد اسماعیل، درهفت قاعده ، درسیر وسلوك، وباگفتهٔ الطرق الی‌الله بعددانفس‌الخلایق آغاز میشود. **آغاز:** چنین‌گوید محمداسماعیل که طریق طالبان حق بجانب بارگاه احدیت زیاده .

11977 ـ الهیات ۳۰۹/۲د: نستعلیق یکشنبهٔ ۸ ج۱۲۴۵/۲ (۱پ ـ ۱۳پ) [ف . الهیات۱ : ۲۷۹ و ۲ : ۱۸۱] .

طریق النجاة

ازمحمدکریم‌خان‌قاجارکرمانی، نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی : ۲۸۷» و جزآن . در فهرست کتب مشایخ از «طریق النجاة» در چهار جلد بعربی درعرفان ودرفهرست چاپی مشاربه‌همان نام‌کتابی بفارسی از او یادشده است .

بنگرید : ذریعه ۱۵: ۱۷۰ ـ ف. فارسی مشار : ۱۰۹۲ ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۲۰۱.

11978 ـ مجلس ۴۴۲۲ : نسخ محمد رضا فرزند حاجی حمزهٔ قزوینی ، دوشنبهٔ ۲۷ ذیحجهٔ ۱۲۷۳ ، ۲۲۲گ ۲۰س [ف . مجلس ۱۲ : ۱۱۳]. گویا عربیست .

طریقهٔ توجه علائیه = رساله در...

آغاز : اعلم ایدك‌الله بتجلیات جماله و کماله‌که طریقهٔ توجه علائیه ...

11979 ـ قاهره، دارالکتب۱۶مجامیع فارسی: بی‌تاریخ (گ ۷ـ۱۰ مجموعه) ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۲۴۵] .

طریقهٔ ختم خواجگان

در آداب ختم و چله‌نشینی در سلسلهٔ خواجگان از گروههای بنام تصوف و فتوت **آغاز :** حضرت خواجه عبدالخالق غجدوانی وخواجه بهاءالحق والدین نقشبندی بخاری و خواجه یوسف‌همدانی وسلطان ابویزیدبسطامی وشیخ ابومنصور .

11980 ـ مجلس۱۸۲۲/۱۶: بی‌تاریخ با تاریخ ۱۲۲۶ در هامش (ص ۱۷۱) [ف . مجلس ۹ : ۴۲۵] .

طریقهٔ سلوك نقشبندی

ناشناخته .

11981 ـ قاهره، دارالکتب۴۱مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق بی‌تاریخ (۷۹پ ـ ۸۰ر)

آغاز: ترا یك پند بس در هردو عالم [ف. مخطوطات ۲ : ۱۳].

طریقت صوفیه = رساله دربیان...

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. آغاز: حمدله. اعلم ایدناالله و ایاك.

11982 ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ (ص ۲۹ ـ ۳۰ پ) [مخطوطات ۱ : ۲۲۸].

الطیر = رسالة الطیر

در ص ۱۱۵۷ گذشت.

الطیر = شرح رسالة الطیر

در ص ۸۱۱ گذشت.

الطیر = السیر و الطیر

در ص ۱۲۱۳ گذشت.

ظ

ظهور عناصر که بافلاك عروج میکنند

از ناشناس دربیان ظهور عناصر که بافلاك عروج می‌کنند، و اینکه ازظهور عناصر انسان کامل بظهور می‌آید [دکترمحمد باقرحجتی]. آغاز: حمدله. الحمدلله الذی خلق الانسان من طین واکمل العالمین... وبعدبدانکه این مختصر کتابیست دربیان.

11983 ـ الهیات ۴/۵۷۱د: نستعلیق سدهٔ ۱۰، (۱۸پ ـ ۲۸ر) [ف. الهیات ۱: ۳۳۳و۲: ۱۸۱].

ع

عاشق

آغاز: ای عزیز غافل مباش این کتابرا عاشق نام نهاده شد.

11984 ـ قاهره، دارالکتب ۱۰ مجامیع فارسی: حاج نیازمحمد بخارایی ۱۲۳۸ (گ ۳۷ ـ ۴۰) [مخطوطات ۱ : ۲۱۹].

عالم صغیر و عالم کبیر

از عزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت. در اینکه عالم صغیر که انسان باشد نموداریست از عالـم کبیر، با عنوانهای: بدان‌ای‌درویش. این گفتاردرمجموعه رساله‌های او (ص۱۴۲ـ۱۵۳) چاپ شده‌است آغاز: حمدله... چنین گوید... النسفی. ازاین بیچاره درخواست کردند که می‌باید رساله‌ای جمع کنی‌که عالم صغیرچون نسخه ونمودار عالم کبیراست.

11985 ـ دانشگاه۵/۲۹۵۸: نستعلیق نزدیك ۹۹۷ (ص ۱۵۹ ـ ۱۶۴) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۴].

11986 ـ مدینه، عارف حکمة ۱۰/ ۲۶۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص ۱۱۴) [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۰].

11987 ـ ملك۱۴/۴۰۴۵: نسخ نزدیك ۱۲۷۵ (۱۰۷ر ـ ۱۱۱ر) آغاز برابرنمونه، در دو فصل، همراه چند گفتار دیگر از همو [رؤیت].

11988 ـ مجلس ۱۳/۴۹۴۹: شکسته

نستعلیق محمدجواد طبیب‌تهرانی، نجم‌الحکما ۱۳۱۴ (۶۰ر-۶۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

عالم صغیر و کبیر

از ناصرخسرو [دانش پژوه].

11989- **پاریس** S. P. ۴۵/۴ : **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۶۴ هست [فیلمها ۱: ۵۳۶].

عالم کبیر و صغیر

ازمحیی‌الدین‌ابن‌العربی بفارسی، پس باید ترجمه‌ای باشد.

11990- **سنا** ۱۹ مج : ازسدهٔ ۱۰ **فیلم** آن دردانشگاه ش۳۴۹۷ هست [یادداشت های آقای دانش پژوه].

عالم مثال = مثالیه = فانوس الخیال

عالم ملکوت و جبروت = ملکوت

از عزیز نسفی.

عبادت و معرفت

ناشناخته.

11991 - **مجلس** ۲۴۱۹/۱ فهرست نشده: سدهٔ ۱۰ (ص۱-۱۸) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۷].

عقبات

ازمیرسیدعلی‌همدانی، که یاداو دره آداب وسیر: «۱۰۱۴» گذشت. به‌نثر و نظم، برای پادشاه کشمیر، باعنوانهای ای‌عزیز، ای‌عزیز، درچهار عقبه نگاشته است: ۱- بخل ۲- کبر ۳- ظلمت ۴- ریا. **آغاز**: تانقاشان کارگاه قضا از خمخانهٔ تقدیر نقوش اقبال و ادبار بر لوح استعداد.

11992- **ملك** ۴۲۵۰/۲۴ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، درمشهد ۹۰۷ همراه با ۲۷ گفتار منسوب به‌همو، (۳۶۶پ - ۳۷۲ر) [رؤیت].

11993- **رضوی** ۲۱۷ اخلاق (۸۴۲۷) نستعلیق تاریخ یاد نشده، همراه چند گفتار از همو [ف. رضوی ۶ : ۴۴۶].

عبهر العاشقین

از روزبهان بقلی ابو محمد فرزند نصر فسائی شیرازی، سدهٔ ششم (۵۲۲ - ۶۰۶). گفتاریست عرفانی درعشق روحانی، درسی‌ودو فصل، این‌گفتار بکوشش دکتر محمد معین و با ترجمهٔ فرانسهٔ آن ازموسیوکربن به‌سال ۱۳۳۷ خ در تهران بچاپ رسیده است. **آغاز**: الحمدلله الذی استاثر لنفسه المحبة والعشق.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۳۹۰ و ۱۵ : ۲۱۶ مقدمهٔ چاپ ۱۳۳۷خ - ف. مشار : ۲۴۹۹ - نفحات‌الانس : ۲۴۰ - روزبهان نامه محمد تقی دانش پژوه - مجمع‌الفصحاء ۱ : ۲۳۵ - ریحانة‌الادب ۲ : ۳۹۸.

11994- **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۸۲۲ دردفتر، زرین، آغازبرابر نمونه [یادداشتهای دکترقاسمزاده].

11995- **شیراز**، دکترخاوری ۲مج : سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۹].

11996 - **مجلس** ۲۸۷۱/۲ : نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۲۰۸ (ص ۶۱ - ۱۷۰) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۲۲۱].

11997 - **دانشگاه** ۴۰۹۷ : شکسته نستعلیق عبدالله فرزند حسن تفرشی، ۸ج ۱/ ۱۳۴۳ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۶].

11998- **ایاصوفیه** ۱۹۵۹ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۱۰۹گ ۱۵س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۷۴ هست [فیلمها : ۱۴۱].

عتاب الغافلین

از میرزا غلامرضا قاضی، درآن ازکرمان

شکوه‌کرده است، به‌نثر و نظم عرفانی . **آغاز:** تمام هدیهٔ دربار الله ــ یکی حمد و سه نوبت قل هوالله .

11999ــ **تهران،** دکتر مفتاح ۱۲۰ : نسخ کمال الدین گویا فرزند نگارنده [ف . دکتر مفتاح، دانش پژوه] .

عجایبات = علائم ظهور

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز:** قدرت کردگار می‌بینم ــ حالت روزگار می‌بینم.

12000ــ**دانشگاه ۴۷۲۴/۸**: نستعلیق **۱۲۵۱** (ص ۴۷ ــ ۴۹) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۷۰] .

العجیبه اللازمه

از محمد فرزند فضل‌الله برهــان پوری ، درگذشتهٔ ۱۰۲۹ ، در گزارش برخی از معانی «لوایح» عبدالرحمان جامی. وگویا ازهموست «ارشاد السالکین : ۱۰۲۲» .

12001 ــ **آصفیه** ۶۸ مجموعه‌ها : باتاریخ **۱۳۰۱** دردفتر ، همراه : وسیلة الی اللقاء درمعراج ، تحفةالمرسلةدرعرفان هردو بعربی از همو [ف . آصفیه ، عثمان علی ۲ : ۴۸۱] .

عرش نامه

از علی‌الاعلی حروفی. درپنج فصل، و در آن ازچگونگی خرقه (ص ۱۶۳) و «جاودان نامه» (ص۷۰) یاد شده است . **آغاز :** حمد بیحد ذاتی راکه از عرش نامهٔ معرفت خود به خاصان فرش خاك فرستاد وهریك‌را ازحضیض

بنگرید : لغت نامه (حروفیان) ــ ف. دانشگاه ۲ : ۱۱۱ .

12002ــ **دانشگاه ۳۴۶۹/۲** : نسخ سدهٔ **۱۲** (ص۷۰ ــ ۲۱۱) آغاز برابر نمونه، درپنج فصل باید باشد همراه تحقیق نامه و جز آن [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۵] .

عرش نامه

حروفی، دربخش منظومه‌ها خواهد آمد.

عرفان حق

از صفی علیشاه ، برای ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ــ ۱۳۱۳). **آغاز:...** حمدسزاوار یگانه‌ایست که حمد خودرا برهان خود فرمود [دیباجه] بسمله . تعالی شأنه بدانکه ذات حق صرف هستی است .

12003ــ **سپهسالار ۶۵۰۲**: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده، ۱۰۸گ ۱۴س [ف. سپهسالار ۵ : ۳۱۷] .

عروة الوثقی

از جلال خادم طبسی ، در سیر و سلوك و شعرهایی نیزازاودرآن هست.دردیباجه ازقاسم قلندر و غیاث‌الدین محمد یاد کرده است . **آغاز:** حمدله.صلاة. امابعد، برضمیر منیراهل دانش وارباب بینش واضح ولایح باد، که مفرد مجرد مقید یعنی .

12004ــ**دانشگاه ۲۸۴۵/۱**: نستعلیق سدهٔ**۱۳ـ۱۴** (ص۱ـ۸۶) ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۹] .

عروة الوثقی

از سحابی استرآبادی ، از سرایندگان سدهٔ دهم، که روزگاری دراز در نجف زیسته و بسال ۱۰۲۱ یا ۱۰۱۰ درگذشته‌است، درچهار فصل به‌نثر و نظم : ۱ــ دربی‌بصری ۲ــ درالهام ۳ــ شراب‌وکیفیت ظهوراو ۴ــدررجعت بخدا. **آغاز :** بسم‌الله الرحمان الرحیم ــ تیرشهاب است بدیو رجیم .

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۳۳ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۲۱ ـ ریاض العارفین : ۱۳۸ ـ ریحانة الادب ۲ : ۱۷۱ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۲۹۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۶۲

12005ـ مجلس : نبشتهٔ ۱۰۹۱ ضمن دیوان او [ذریعه ۹ : ۴۳۳] .

12006 ـ عبدالرحمان پارسای تویسرکانی : نوشتهٔ ۱۴ج۱۰۰۳/۲ همراه رباعیات او [ف. رضوی ۷ : ۵۵۶] .

12007ـ مجلس ۱۰۸۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، درآغاز کلیات او، آغاز افتاده [ف. مجلس ۳ : ۴۵۳] .

12008ـ رضوی ۶۱۲ ادبیات (۴۷۹۸) نستعلیق سدهٔ ۱۱، همراه رباعیات او، آغاز و انجام افتاده [ف. رضوی ۷ : ۵۵۲] .

12009ـ دانشگاه ۲۵۰۱/۱۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، آغاز برابر نمونه (ص۱ـ۱۵) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۰۸] .

12010ـ سپهسالار ۱۴۹/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۳رـ۱۶ر) [ف. سپهسالار ۴ : ۵۳] .

عروة الوثقی

ازعلاءالدولهٔ سمنانی، که یاد او در «آداب‌السفره» ۱۰۱۱» گذشت . گفتاریست عرفانی ودرآن بروحدت وجود عبدالرزاق کاشانی (م ۷۳۶) خرده گرفته است . **آغاز :** وبحمده الواجب علی‌کل موجود لنعمه الفائضه .

12011ـ رضوی ۲۰۳ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۱۴۶گ۱۷س [ف. رضوی ۱: ۶۱] .

عروج ونزول = نزول وعروج

از عزیز نسفی .

عروس عرفان

از قاضی محمود بحری، بحرالدین ، که در ۱۱۱۶ نگاشته است .

12012ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۱ق‌ف۸۲: تاریخ‌یادنشده، ۲۵۲ص[مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۸] .

عشاق = رسالة العشاق

عشرهٔ کامله = ملکات انسانی

از دهدار .

عشق = حقیقة العشق

از اوحدی ، در۱۱۲۸ گذشت .

العشق = کتاب . . .

ازحاج‌میرزا حسن‌جابری‌انصاری‌اصفهانی منقولات وگزیده‌هایست از نثر ونظم درعشق.

12013ـ اصفهان، شیخ حسن جابری انصاری: بخامهٔ خود گردآورنده [نسخه‌ها ۶: ۵۹۷] .

عشق = رساله در . . .

ازحسین‌فرزند نعمت‌الله. دراسباب‌وعلامات ومعالجات عشق. **آغاز :** بسمله. حمد حبیبی راکه عاشقان جمال وطالبان وصال را از شرم آب یحبهم ویحبونه جام شوق محبت داد .

12014ـ عبدالحسین بیات ۷۲جنگ گردآوری رفیع‌الدین‌رافع، با تاریخهای ۱۰۷۸ ۱۰۸۴ (ص۳۰۸) [نسخه‌ها ۶ : ۱۱۳] ،

12015 ـ دانشگاه ۱۹۹۷/۱۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰۸۳ دردفتر (۸۱ر ـ ۸۴ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱۱].

عشق = رساله در. . .

از ملا سایل همدانی دماوندی ، درگذشتهٔ ۹۴۰، گفتاریست به‌نثر ونظم عرفانی. وگفتاری با این سر آغاز بنام «صفات‌العشق» در دهخدا

۲/۲۹۶ هست که درفهرست آن ازجامی؟ یادشده است. **آغاز:** ای جنبش این‌طارم نه‌طاق از تو- وی غلغلهٔ در همه آفاق ازتو .

بنگرید : ذریعه۹ : ۴۲۶ - آتشکدهٔ آذر ۲۱۲ - صبح گلشن ۱۹۶ - تحفهٔ سامی ۵ : ۱۲۲ - ریحانة الادب ۲ : ۱۴۷ .

12016- **رضوی** ۶۱۴ ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۵۵۷] .

12017- **رضوی** ۹۳۶/۱ ادبیات (۴۸۰۵) : نستعلیق تحریری نزدیك **۱۲۳۵** درشهر باکو (ص۲-۸)، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۷۵۱] .

عشق = مونس العشاق

از سهروردی .

عشق = رساله در. . .

ازسیف‌الدین باخرزی، سعید فرزندمظفر خبوشانی، درگذشتهٔ ۶۵۸ یا ۶۵۳ [ذریعه] .

بنگرید : ذریعه ۹:۴۸۵ - نفحات‌الانس چ نولکشور: ۳۸۵ - مجمع‌الفصحاء ۱:۲۴۴ ریحانة الادب ۲ : ۲۷۶ .

12018- **دانشگاه** ۲۴۴۹/۱ : نسخ کهن ازسدهٔ **۷-۸** (ص۱-۱۷) صفحهٔ پایان در فهرست‌کتابخانه کلیشه شده است [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۷۱] .

عشق = سیروسلوك = شوقیه

از میرسید شریف جرجانی .

عشق = نزهة العاشقین

از عثمان تبریزی .

عشق = رساله درمحبت و...

از عزیز نسفی نخشبی، که یاداودر «آداب اهل تصوف: ۱۰۰۹» گذشت. درعشق ومراتب آن ، باعنوانهای فصل وای درویش به‌نظم ونثر در(ص۱۱۱-۱۱۸)مجموعه‌رساله‌های او بچاپ رسیده است. ودرپایان نسخهٔ ۴۰۴۵ ملك آمده این سه رساله را (که منظور او رسالهٔ سلوك و رسالهٔ خلوت و رسالهٔ عشق باشد) در شیراز برسرتربت شیخ‌عبدالله حنیف جمع کردم. **آغاز:** حمدله.امابعد، چنین‌گوید... عزیزبن محمد النسفی ، که جماعت درویشان از این بیچاره درخواست کرده‌اندکه می‌باید در عشق رساله جمع‌کنید، که محبت چیست...

12019- **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی : باتاریخ ۹ج**۸۱۳** دردفتر، زرین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

12020- **پاریس** ۱۳۵۶/۴ .S.P: نوشتهٔ رجب **۹۰۰** (۱۲۰ پ) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۸۴۹ هست [فیلمها : ۵۴۲].

12021- **مجلس** ۲۴۳۲/۱۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص ۴۱۷ - ۴۳۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

12022- **مدینه عارف حکمت** ۲/ ۲۶۶: نسخ‌ترکی‌سدهٔ**۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۵۸۰] .

12023- **الهیات** ۳۰۹/۱د: نستعلیق **۱۲۴۳**، (۱پ-۱۳ر) [ف. الهیات ۱: ۲۷۹] آغاز برابرنمونه [ف.الهیات ۲: ۱۸۲].

12024- **ملك** ۴۰۴۵/۱۱: نسخ‌نزدیك **۱۲۷۵** (۹۹ پ - ۱۰۱ ر) همراه چند گفتار دیگرازهمو، انجام‌نگارش درشهرشیراز یادشده است [رؤیت] .

12025- **دانشگاه** ۴۰۵ : نستعلیق احمد فرزند عبدالعلی‌بیگ بیوك‌آبادی‌همدانی **۱۲۸۳** (۸۱ر - ۸۳پ) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ :] .

12026ــ **مجلس** ۴۹۴۹/۱۰: شکسته نستعلیق محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی. نجم‌الحکما، **۱۳۱۴**، در پایان مانند نسخهٔ ملك انجام آن در شیراز یاد شده است [رؤیت].

عشق = رساله در. . .

از عطار نیشابوری.

12027ــ **پاریس** S. P. ۸۰/۱۲ : **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۶۹ هست [فیلمها ۱: ۵۳۷]

عشق = زینة العاشقین

از علی فرزند محمود، در ص۱۱۸۷ گذشت.

عشق = رسالة فی العشق المجازی و الحقیقی

از کمال اسماعیل، بیشتر به‌نظم.

12028ــ **پاریس** S.P.۱۱۴: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۲۴گ ۱۴س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۶۲ هست [فیلمها: ۱۰۵].

عشق = حسن و عشق

از شاه نعمت‌الله، در ص۱۱۲۵ گذشت.

عشق = رساله در. . .

از محمد یوسف طالقانی [دیباجه]. در بیان عشق و احوال آن. **آغاز:** ستایش و پرستش و حب و عشق از هرموجودی معبودی و معشوقی راست که عشق و حسن بی‌منتها.

12029ــ **دانشگاه** ۲۱۴۵ : شمارهٔ ۵ «سفینه» باتاریخهایی از **۱۰۶۸-۱۰۹۲** در دفتر (ص۱۴۰-۱۴۶) آغاز و انجام برای نمونه یاد شد [ف. دانشگاه ۹ : ۸۳۸].

عشق = رساله در. . .

گفتاریست درعشق وعاشق و معشوق، که باید در ۱۱۰ فصل و یك خاتمه باشد، نگارنده در پایان خود را خازن الاشعار، منشی‌باشی امیر محمد قاسم‌خان امیر نظام یاد می‌کند.

12030ــ **تهران**، ادبیات ۲/۹۵ج : نستعلیق ۱۸ع۱/**۱۲۰۸** (۱۵ر-۴۶پ) از فصل بیستم‌ودوم رساله‌است [ف. ادبیات ۱: ۴۷۲].

عشق = رساله در. . .

چندگفتار ناشناخته.

12031ــ **مجلس** ۵۱۳۸/۱: باتاریخ **۱۰۲۴-۱۰۵۷** درجنگ ابن‌خاتون (گ۷۲-۸۰) آغاز افتاده، گفتاریست درمحاکمهٔ «عشق وعقل» وتقسیم قوای‌نفسانی به‌نفس ناطقه و وهم و جزآن [ف. مجلس ۱۵ : ۱۲۷].

12032ــ **مجلس** ۲۶۶۵/۱۷: باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۵۳۱ - ۵۳۸)، **آغاز:** (پس‌از خطبه) امابعد، این رساله‌ایست دربیان «عشق ومحبت» وحالات طایفه‌ای‌که قدم دراین راه نهاده‌اند وشرایط عاشقان‌ومعشوقان. انجام ناتمام، درفهرست بنام «عشق ومحبت» یاد شده است [ف. مجلس ۸ : ۴۲۴].

12033ــ **مجلس** ۴۸۵۹/۱۸: نسخ و نستعلیق محمد فرزند سلیمان فرزند محمد جابری قاری نزدیك **۱۰۷۰** (ص۱۳۴-۱۱۴) درفهرست‌آمده : عقل وعشق فاقد سرآغازگویا فصلی ازیك گفتار باشد. **آغاز:** «. . . ما شیر ومی عشق تو باهم خوردیم [ف . مجلس ۱۰ : ۱۹۲].

12034ــ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۹۶۰: نوشتهٔ **۱۲۱۶** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۶۹].

12035ــ **سنا** ۷۵۵۲/۴ : نستعلیق پیرامن **۱۲۵۹** در فهرست بعنوان «رساله‌ای در بیان‌عشق‌ومحبت» یادشده [نسخه‌ها۲: ۲۴۹].

12036ـ مجلس ۶۱۷/۴ : نستعلیق ۱۲۶۳-۱۲۶۲، آغاز: زهی معشوقی که شب تارعاشقان بیدار را [ف. مجلس۲ : ۳۶۹] .

2037 ـ الهیات۷۲ج: تاریخ و نشانی یاد نشده (هامش) [ف. الهیات۱: ۹۵].

12038ـ مجلس۶/۶۲۶: شکستهٔریز تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام «رساله درعقل وعشق» یادشده [ف. مجلس ۲ : ۳۸۶] .

عشق = ترجمهٔ رسالة فی العشق

در ص ۷۵۹ گذشت .

عشق = ترجمهٔ عشقید

در ص۱۰۸۳گذشت .

عشق = وجود العاشقین

عشق = منظومه‌ای در . . .

در بخش منظومه‌ها خواهد آمد .

عشق نامه

ازعلی عسکر رازی ، بدستور شیخ برهان الدین سواری ، باعنوانهای: نغمهٔ عشق ، نغمهٔ ظهوریه ... نگاشته است ، (بنگرید : خلاصهٔ کیمیای سعادت، دربخش اخلاق).

12039ـ شیراز، دکترخاوری۳/مج: نستعلیق ۱۰۸۰ [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۹] .

عشق نامه

از قطب‌الدین شیرازی، دریك مقدمه و سه باب ویك خاتمه. آغاز: . . . حمد و ثنا مر حضرت خداوندی‌را جل‌جلاله‌که ازتاب آفتاب جهانتاب خود پرتوی برچهرهٔ ماه... امابعد، این رساله‌ایست عشقیه، وعجاله‌ایست شوقیه .

12040ـ ملك ۴۰۵۶/۲۸: نستعلیق سدهٔ ۱۱ با تاریخ ۹۰۴ در دفتر (۳۲۲ پ - ۳۴۲پ) آغاز برای نمونه‌یادشد، ۲۴س[رؤیت].

عشق و روح = حسن و دل

ازمیرزارضی فرزندمحمدشفیع بندهٔسرخانی تبریزی مستوفی ، نگارندهٔ «زینة‌التواریخ» در گذشتهٔ۱۲۲۲یا۱۲۳۳ داستان‌مانند‌است‌که‌برای برادرش میرزایحیی نگاشته‌است. آغاز: ای‌نام همایونت طغراچهٔ فرمانها...انوارآفتاب‌جمال لایزالی‌ازآن‌اسنی‌است‌که‌خفاش‌طینتان‌ظلمتکدهٔ حدوث درساحت‌ثنای او بال‌افشانی‌توانند‌نمود .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۴۲ و ۳۷۲ و۷ : ۱۶ و ۱۲ : ۹۱ ـ دانشمندان آذربایجان : ۷۰ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۸۰ .

12041ـ دانشگاه ۳۶۱۳ : نستعلیق، دوشنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ ۱۲۶۳، آغاز برابر نمونه ۱۰۶گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۱۷].

12042ـ تبریز، ملی ۳۶ (۲۷۷۳) : تعلیق شکستهٔ اسماعیل‌آشتیانی عمادالکتاب۲۱ صفر ۱۲۸۱، آغاز برابر نمونه ، از کتابهای نخجوانی بوده ، ۱۳۰گ ۱۲س [ذریعه ۷ : ۱۶ ـ ف. ملی تبریز ۱ : ۴۲۹] .

عشق و روح = عقل و روح

ازفضولی بغدادی، که‌یاد اودر «توحیدیه: ۱۱۰۱»گذشت . در ۱۳۰۳ در ایران بنام «عشق وروح» چاپ سنگ شده است . آغاز: حمد بیحد احدیرا سزاوار است‌که... معتکف زاویهٔ عجز وانکسار فضولی خاکسار.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۳۸ و ۱۵ : ۲۷۱ ف. مشار : ۱۱۱۷ ـ نسخه‌ها۲: ۲۴۹

12043ـسنا۷۵۵۲: نستعلیق۱۲۵۹در فهرست بعنوان « عقل وروح » آمد [نسخه‌ها ۲ : ۲۴۹] .

عشق وعاشق ومعشوق = صفت...

ازحسن گیلانی، نگارندهٔ «ترجمهٔ غوثیه:

۱۰۸۶» .

12044ـ بادلیان ۱/۲۰ . M . S نستعلیق میر علی نقی فرزند نورالدین محمد گیلانی، ع۱۰۸۵/۲۶. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۰۳۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۰] .

عشق و عرفان = خیالات العشاق
درص۱۱۴۲ گذشت .

عشق و عقل = مناظرات خمس
از ترکه .

عشق و عقل = معیار الصدق
از نجم‌الدین رازی .

عشق و محبت = رساله در ...
گفتاریست عرفانی گویا ازمیرزاعبدالوهاب نشاط. آغاز: سبحان من جمیل لیس لوجهه نقاب الا النور ... ای گشته نهان زغایت پیدایی ... الهی بحرمت آنان که بکام همت پی بسراپردهٔ عزت وحدت تو برده‌اند . . .
بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۱۸۸، ۱۱۸۹ .

12045ـ تهران، ادبیات۱/۱۰۹ ج: از سدهٔ ۱۳ (۳ر-۳۱ر)، سپس رساله‌ای‌عرفانی از نشاط [ف. ادبیات ۱ : ۱۶۵] .

عشق و محبت

ازمحمد فرزندشیخ‌علی بیدوازی‌عبداللهی ملقب برشید [دیباجه]. به‌پیروی‌گلستان در یك مقدمه و هفت اشاره : مقدمه در سبب نگارش . اشارهٔ ۱ـ بدایت محبت ۲ـ حکایت محبت ۳ـ (در نسخه دیده نشد) ۴ ـ عنایت محبوب ۵ ـ ولایت محبوب ۶ـ حمایت محبوب ۷ـ هدایت محبوب. آغاز: الحمدلله الذی انزل علی‌عبده الکتاب ولم یجعل له عوجاً. توحید : ای برتر ازتوهم‌وغیرازتخیلات... الهی نعت کبریای‌ذاتت

12046ـ ملك ۱/۴۲۱۶: نسخ کهن جمال الدین عبدالله محمدشاه گویا همان ۱۶ صفر ۸۷۴ که گویا درتاریخ نگارش‌است (۱پ ۵۹پ) [رؤیت] .

عشق و محبت = رساله در ...
از مولانا معینی. آغاز: پنجم در عشق و محبت. عشق عبارت است ازنزوع نفس باتحاد از شدت شوق به‌یگانگی .

12047ـ دانشگاه۵۳/۴۷۳۶: نوشتهٔ محمد شفیع حسینی برای آخوند مولانا محمد قاسمی، باتاریخ ۱۰۶۰ در دفتر (ص ۲۷۳ ـ ۲۷۷) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۶] .

عشق و محبت
آغاز: حمد وسپاس بیقیاس صانعی راکه شمع جمال خوبان دلربا را نور حسن ملاحت برافروخته .

12048ـ سپهسالار ۵۷۷/۹: تاریخ یاد نشده، (ص۱۶۵ ـ ۱۸۶) [ف . سپهسالار ۵ : ۳۲۱] .

عشقیه = خیالات العشاق = مفتاح المطلب
ازقاضی حمیدالدین ناگوری‌چشتی‌بخاری محمد فرزند عطا، درگذشتهٔ ۶۴۳ [ذریعه] ویا ۶۷۸ [هدیةالعارفین]. ایوانف درمعرفی نسخهٔ ۱/۴۶۲ بنگال می نویسد: این‌گفتارکه بنامهای «عشقیه» و«خیالات العشاق» و «مفتاح‌المطلب» آمده به چند تن نسبت داده شده ولی باید از ناگوری باشد، وسرآغاز آنرایاد می‌کندآنگاه در می‌یابم که دو نسخهٔ 10588 و 10589 یادشده درص ۱۱۴۲ نیزاز همان ناگوری‌است آغاز: الحمدلله لااله الاهو. درودبیحد برآن ظهورکه شهودذات (برابر آنچه در ص۱۱۴۲

یاد شده) .

بنگرید : ذریعه۹ : ۲۶۷ ـ مؤلفین‌مشار ۲:۱۳۳ ـ تذکرةالشعراء ، غنی:۴۷ـ فرهنگ سخنوران : ۱۷۳ ـ هدیة العارفین ۲ : ۱۳۳

12049ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲۷ق۲ : نوشتۀ فتح محمدشاه، در**۱۰۸۸**، در فهرست بنام « عشقیه » یاد شده ، ۱۱۸ ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۹] .

12050ـ **مجلس** ۵۹۷/۴: نستعلیق و نسخ باتاریخ**۱۱۰۷** دردفتر، آغاز برابرنمونه درفهرست بنام «رساله درعشق‌وعرفان وتصوف» وبدون نام نگارنده یادشده است [ف . مجلس ۲ : ۳۵۴].

12051ـ **دانشگاه**۲۰۷۲/۶: نستعلیق صفر **۱۲۵۵** (۱۰۸ر ـ ۱۵۶ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۷۰۰] .

12052ـ **بنگال** ۴۶۲/۱: درمجموعۀ مؤرخ **۱۲۵۳ ـ ۱۲۶۵**، آغاز برابر نمونه ، نسخه بنام مفتاح المطلب ، است [یادداشتهای آقای دانش پژوه] .

12053ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ف ۳۸ : نوشتۀ **۱۲۸۲** ، در فهرست بنام «عشقیه» نامیده شده، ۸۶ص [مخطوطات ، سر فرازعلی رضوی : ۳۹] .

12054ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱ق‌ف۱۳: نوشتۀ**۱۲۸۷**درفهرست‌بنام «عشقیه» نامیده شده،۱۸۳ص [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۳۸] .

12055ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱ق‌ف۱۰۳: نوشتۀ دلاورعلیشاه، **۱۲۸۹**، ۳۶ ص، درفهرست بنام « خیالات العشاق» یادشده است [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۳۹] .

12056ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۲ : تاریخ یاد نشده، ۱۳ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۹] .

12057ـ **آصفیه**۱۵۹۹تصوف: تاریخ یادنشده ، در فهرست بنام «عشقیه» یادشده‌است [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲] .

12058ـ **دانشگاه** ۷۷۷۵ : فهرست نشده .

12059ـ **دانشگاه**۷۸۱۶/۱: فهرست نشده .

12060ـ **دانشگاه**۸۲۱۱/۲: فهرست نشده. این سه نسخه بنام «خیالات العشاق»یاد شده است [یادداشتهای آقای دانش‌پژوه] .

عشقیه = رسالۀ . . .

ازوحیدتبریزی، نگارندۀ «جمع‌مختصر» درعروض وقافیه وجزآن ، و اوجز وحید قمی درگذشتۀ ۹۴۲ است . گفتاریست عرفانی در عشق وعاشقی وتأویلی‌ازحدیث‌کنت‌کنزاً مخفیاً درهشت‌رمز. **آغاز:** الحمدلله‌الذی فرغ قلوب العاشقین عن وسواس الدنیا... امابعد، رمزی چند بزبان بیزبانی از نشان بی‌نشان بطریق .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۶۵ و ۱۲۶۷ ـ ریحانةالادب۴: ۲۸۱ـ دانشمندان آذربایجان ۳۹۳ .

12061ـ **ملك** ۴۰۵۶/۲۳ : نستعلیق سدۀ **۱۰**، باتاریخ **۹۴۰** در دفتر (۲۹۱ ب ـ ۲۹۶پ) آغاز برابرنمونه ، درنسخه نامی از نگارنده نیست ، در فهرست مجموعـه «رسالۀ عشقیه» نام‌داده شده است [رؤیت] .

12062ـ **ملك** ۵۶۸۵/۳۶ : نستعلیق ۱۶محرم **۱۰۱۰** (۱۵۷پ‌ـ۱۶۱پ) ،درنسخه نامی‌بدان داده نشده، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

عشقیه = وجود العاشقین

از گیسودراز .

عقاید

از خواجه محمدپارسا، نگارندهٔ «تفسیر : ۱۹» وجز آن. این گفتار ازروی متن «السواد الاعظم» ابوالقاسم اسحاق فرزند محمد فرزند اسماعیل حکیم سمرقندی درگذشتهٔ ۱۰ محرم ۳۴۲ ، که پیرامن ۲۹۰ در ۶۲ مسئله ساخته بود، یاازروی ترجمهٔ آن‌که بدستور نوح‌فرزند منصور سامانی نزدیك ۳۷۰ بنگارش درآمده بود ، برگزیده است. خواجهٔ پارسا از مسألهٔ پنجاه وششم « سوادالاعظم » یا ترجمهٔ آن نیز برگزیده و « رسالهٔ عقاید فرق اسلامـی » را ساخته است [دانش پژوه] .

بنگرید: کشف‌الظنون۲:۱۰۰۸ (السواد الاعظم) ـ هدیة العارفین ۱ : ۱۹۹ (اسحاق سمرقندی) .

12063ـ **سنا ۲۲۸/۴**: نوشتهٔ خوداو در سه‌شنبهٔ ۲۹ رجب **۷۹۵** دراوش در مجموعهٔ بخشیدهٔ فکری سلجوقی به‌دکتر بیانی [نسخه‌ها ۶ : ۴۹۰].

12064ـ **کابل**، محمد حسین بهروز : گویا مؤرخ **۱۰۱۲** [نسخه‌ها ۶ : ۴۹۱] .

12065ـ **آنکارا** ، دانشگاه ۱۲۵۷ : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۲۲ذیحجهٔ **۱۰۱۷** گویا دربغداد از روی نسخـهٔ ۲۲۸/۴ سنا نوشته شده است [نسخه‌ها ۶ : ۴۹۰] .

12066ـ **کابل** ، عبدالحی حبیبی : نوشتهٔ محرم **۱۱۵۶**، نسخهٔ کامل [نسخه‌ها ۶ : ۴۹۱] .

عقاید سلسلهٔ خاکسار

ناشناخته. درعقاید گروه خاکساران است درچهار درجه وهشت مقام : درجهٔ ۱ـ شریعت دردو مقام: اصول دین، تقلید ۲ـ طریقت، در دو مقام: مبتدیان ، مرشدان ۳ـ حقیقت . در دومقام : تحقیقات، ترتیب و تزکیهٔ نفس ۴ ـ معرفت، دردومقام: حق‌شناسی، اختلاف خلقت. نکات سودمندی دربارهٔ این‌گروه دارد وفهرستی از مطالب آن را آقای دانش پژوه در فهرست خودآورده‌اند. **آغاز:** حمدله... امابعد [بر] هرفردی . . . واجبست که از حسب و نسب و اعتقادات وملزومات طریقهٔ دین ومذهب.

12067ـ **دانشگاه ۴۴۱۹/۶** : نوشتهٔ میرزا محمدعلی‌شریف یزدی‌شاهرودی، **۱۳۱۵** **۱۳۱۷** بدستور مرشد خود سرخعلی شاه (ص ۸۴ ـ ۲۱۲) [ف . دانشگاه ۱۳:۳۳۸۲] .

عقاید صوفیه = رساله در بیان...

ازخواجه عبدالله سمرقندی ، که درآن از محمد پارسا، سعدالدین حموی، خواجه محمد علی حکیم ترمذی یاد شده است .

12068ـ **بایزید ولی‌الدین ۲۵/ ۱۸۲۵** ، باتاریخ **۸۵۱** در دفتر (گ ۴۰۰ ـ ۴۱۶) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۸] .

عقاید صوفیه

از شیخ محمد فرزند فضل‌الله عارف ، در وحدت وجود، او «ارشاد السالکین : ۱۰۲۲» را درهمین باره‌نگاشته وجزاین است. **آغاز:** حمدله... که موجودی نیست مکروی .

12069ـ **دانشگاه۴۵/۲۶۸۳**: نستعلیق محمد حسین کاتب **۱۲۳۵** (۹۵ر ـ ۹۸ر) و پیش از آن « ارشاد السالکین » اوست [ف . دانشگاه ۱۰ : ۲۵۷۱] .

عقاید وجیهی

ازوجیه‌الدین‌ثانی فرزند شیخ‌عیسی‌فرزند شیخ‌آدم‌گوپا موی سهروردی، درگذشتهٔ ۱۰۸۴

12070ـ **آصفیه ۷۰/۱** مجامیع :

مؤرخ **۱۲۴۴** همراه «نفایس وجیهتی» و «رسالهٔ سجده» ازهمو [ف . آصفیه ۳ : ۷۵۴] .

عقل = رساله در . . .

از پیرجمال اردستانی، که یاداودر «تنبیه العارفین: ۱۰۹۹» گذشت . به نثر.

12071 **ـ دانشگاه** ۲۵/۵۱۲۴ : نستعلیق آدینهٔ ۷ذیحجهٔ **۱۲۵۱** (۳۸پ ـ ۷۰پ) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۹] .

عقل = عقلیه

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر «آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. درسه باب: ۱ـ فضیلت عقل و آنچه دراین معنی وارد است ۲ـ اسامی وصفات عقل واختلاف اقوال حکما ۳ـ تفاوت درجات دراکتساب آن. **آغاز :** حمد و ثنای نامتناهی آن فاطرحکیم راکه اشعهٔ انوارمصباح عقول ... امابعد. چون نزدارباب عقول.

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۰۰ .

12072 **ـ رضوی** ۶۷۶ حکمت: نستعلیق باتاریخ **۸۶۵** دردفتر بهمین‌خامه. آغاز برابر نمونه، ۱۰گ ۱۸س [ف. رضوی۴ : ۱۳۶] .

12073 **ـ ملك** ۱۸/۴۲۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۰۲پ ـ ۱۰۷پ) ، زدین همراه ۲۴ گفتار دیگر از همو ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12074 **ـ دانشگاه** ۲۵/۳۶۵۴ : نستعلیق علی عسکر فرزندمؤمن تولمی **۱۲۲۲-۱۲۲۴** (ص۳۲ ـ ۴۲) برای آقا محمدعلی رشتی [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۰] .

12075 **ـ دانشگاه** ۸/۳۲۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** بایادداشت **۱۲۲۶** با ۱۲ رسالهٔ دیگر از همدانی (۵۹ر ـ ۶۷ر) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۷] .

عقل = اسئلة واجوبة فی بیان العقل

ناشناخته .

12076 **ـ کوپرولو** ۱۵/۱۵۸۹ : باتاریخ **۷۵۴** دردفتر (۲۳۷ـ۲۴۰ر) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۰] .

عقل سرخ

ازسهروردی، که یاداودر «آواز پر جبرائیل: ۱۰۱۵» گذشت. درچهارده رساله (ص ۱۷۴ـ ۲۱۹) وبکوشش دکتر بیانی چاپ شده است . **آغاز:** حمد باد ملکی راکه ملك هردو جهان درتصرف اوست... دوستی ازدوستان عزیزمرا سئوال کردکه مرغان زبان یکدیگر دانند .

12077 **ـ تهران** ، ملی ۷/۹۹۲ : با تاریخ **۶۵۴ ـ ۶۵۹** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۶ ـ فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۲۹۹] .

12078 **ـ مجلس** ۴/۱۲۲۶ : تاریخ یادنشده، باتاریخ **۸۴۵** دردفتر، در فهرست به نام «زبان مرغان» آمده واز نگارنده نام برده نشده است، آغازبرابرنمونه (ص۱۹۵ـ۲۰۳) [ف. مجلس ۵ : ۵۰۰] .

عقل و عشق

از سعدالدین نطنزی، به‌نظم‌ونثر. وازهمو است «پرسش وپاسخ : ۱۰۷۰» .

12079 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۱۶/۵۳۲۱ Or: باتاریخ **۸۰۱-۸۱۸** دردفتر. عقل‌وعشق نطنزی‌است وپاسخ‌سعدی. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۱۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۶] .

عقل و عشق

ازسعدی شیرازی، درگذشتهٔ ۶۹۱. پاسخی است به نثر به منظومهٔ سعدالدین نطنزی . در

بسیاری از نسخه‌های «کلیات» او دیده می‌شود. **آغاز:** قال‌رسول‌الله ص اول ماخلق‌الله‌العقل... پس قیال مولانا سعدالدین ادام‌الله عافیته‌صواب است‌که عقل را مقدم داشت.

عقل وقلم = احادیث اوایل

از عزیز نسفی، درص ۱۰۲۰ گذشت.

علائم ظهور = عجایبات

از شاه نعمت‌الله، در ص۱۲۷۹ گذشت.

علامات الساعه

از معین‌الدین، از دانشمندان روزگار تیموریان هند. **آغاز:** حمدوشکر رب‌العزةرا برگوناگون نعم ظاهری‌وباطنی ودینی ودنیوی

12080ـ **قاهره**، دارالکتب۴مجامیع فارسی طلعت: شاه ذات‌الله قادری **۱۲۴۲** (گ ۱۴۰ـ۱۶۹مجموعه) [مخطوطات ۱: ۲۴۷].

علم = رساله در...

ازشاه قاسم انوار، که یاداو در «امامت: ۱۰۴۹» گذشت. گفتاریست عرفانی درسی‌فایده دربیان وجود وعدم شناسائی نفس وتجلی آنها. درآن‌آمده: درتاریخ سنهٔ‌تسع وسبعین وسبعمائة بودکه درشهر هرات... درخانقاه جدیدی در جوار مولانا ظهیرالدین خلوتی زاد الله قربه ساکن بودم. بکوشش سعید نفیسی در «کلیات» او چاپ شده است. **آغاز:** شکروسپاس وحمد بیقیاس سزاوارحضرتیست‌که ذات او ازصفت و از وسمت.

12081 ـ **مجلس** ۲۶۱۲/۹: نوشتهٔ صدر قلند، نزدیک **۸۵۴** (ص۴۷۷ ـ ۵۰۰) کلیات او، سه صفحه ونیم از چاپی سعید نفیسی زیادتردارد. آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۳۵۱].

12082ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۱ ـ م ادب فارسی: تعلیق محمود نیشابوری **۸۶۹**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «رسالةفی التصوف» آمده [مخطوطات ۱: ۲۳۰].

12083ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۹مج: نسخ سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۹۵** در متن دفتر، (ص۱۰۶ ـ ۱۱۴ هامش) [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی].

عوارف المعارف = ترجمهٔ...

عیار العرفان

از محب‌علی مجرد. پس‌از دیباجه هیجده پرسش وپاسخ است در مسائل عرفانی به نظم و نثر. نام‌کتاب دردیباجه آمده است. **آغاز:** ثنای لاتعد و لاتحصی نثار بـارگاه والاکارگاه احدیتی است‌که بحکم رحمتی.

12084ـ **ملك** ۵۰۸۳/۴: نستعلیق خوش نزدیك **۱۲۹۱** (۲۵ر ـ ۳۰ پ) راسته وچلیپا، آغاز وانجام برابرنمونهٔ یادشده است [رؤیت].

عین الجمال

از علیشاه فرزند شیخ زکریا.

12085ـ **آصفیه**۱۶۳۵تصوف: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۱۸۴].

عین الحقایق

سخنان‌کوتاه‌وپندآمیزعرفانیٔ‌رایض‌الدین علیشاه، نگارندهٔ «کنوزالاسرار» وجزآن است در۳۵۳ بندکوتاه به‌نثر و سپس‌گزارش هریك ازآنها. **آغاز:** نصایح‌جامعه ازحضرت‌رایض الدین ابوالمکارم مفخر فقراء الهی، و مخزن حقایق اسرار علوم لایتناهی... عارف علیشاه می‌باشد، که محض‌جود وتفضل گوشوارهٔ‌ارباب هوش فرمودند: عقل‌را بنیاد شمر...

12086ـ **ملك** ۵۶۲۷/۵: نستعلیق

ابوالفتح افشار ، در آدینهٔ ۱۸ ع ۲ /۱۳۰۴ (ص ۱۹۸–۳۵۷) [رؤیت] .

عين الحيات

از عماد عبدالله ، نگارندهٔ «چشمهٔ خضر : ۱۱۱۹» وجز آن. گفتاریست عرفانی در بیان آداب حق معرفت معبود، بهنثر ونظم .

12087ـ **یزد** ، علومی۴مج: نسخ‌گویا نگارنده ، ذیحجهٔ **۱۰۸۵** ، همراه چند گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۶] .

عينك بوقلمون = ملفوظات

ملفوظات شاه محمد ابراهیم، گردآوری ابوالحسن سید محیی‌الدین، بسال ۱۱۷۳ .

12088ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲قف۲ : تاریخ‌یادنشده(س۱–۸۵) [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۹] .

عين وجود

ازدهدار، دربخش منظومه‌ها خواهدآمد.

عيون الاسرار المكتومة

از محمد علی فرزند محمد حسین فرزند محمد سعید خلخالی، ازسدهٔ سیزدهم. گفتاری است در بیان وحی والهام وکشف و پیامبری و ولایت، که بخواهش میرزا محمدعلی‌خان حاکم لاهیجان بسال ۱۲۶۲ بانجـام رسانده است . درنه فصل ویك خاتمه : ۱ ـ فرق میان وحی والهام ۲ـ دربیان وحی ۳ـ اقسام خواطر۴ـ کشف ۵ـ فرق میان رسول ونبی و ولی و امام ۶ـ پیامبری و ولایت ۷ـ دراعتبار پیامبری و ولایت ۸ـ درتعیین خاتم نبوت وولایت مطلقه‌و مقیده ۹ـ شمه‌ای از اوصاف حقیقت محمدیه . خاتمه درگزارش حدیث‌حقیقة. **آغاز**: الحمد لله‌الذی سخر بقدرته النجوم السوالك .

12089ـ **رضوی** ۲ ۹۰ حکمت: نسخ محمدکریم فرزند علی‌اکبر طبیب سالیانی ۱۱ ع۱/ **۱۲۶۳** در مدرسهٔ مستوفی رشت، ۱۸ گ ۱۹س [ف. رضوی ۴ : ۲۱۰] .

عينيه = تازیانهٔ سلوك = راز نامه

نامه‌ایست از احمد غزالی نگارندهٔ «بحر الحقیقه : ۱۰۶۱» و جز آن. به عین القضات همدانی نگارندهٔ «تمهیدات: ۱۰۹۷»وجزآن. درسیر وسلوك وپند واندرز این نامه با دیباجهٔ سیدحسن مشکان‌طبسی وکوشش سیدنصرالله‌تقوی بنام « تازیانهٔ سلوك » که معلوم نیست از کجا گرفته شده در۱۳۱۹خ چاپ‌شده‌است. **آغاز**: سلام‌الله تعالی علی‌المجلس السمی. . . ان هذا تذکرة فمن‌شاء. . . اگرنه آنستی که سینهٔ آن خلاصهٔ عصر .

بنگرید : ف . مشار : ۳۵۲ .

12090 ـ **ایاصوفیا** ۲۹۱۰/۹ : با تاریخ **۷۰۶** دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۴۲۲ هست [فیلمها۱ : ۶۰۰].

12091ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۹ج**۸۱۳** دردفتر، درنسخه بنام«رسالة فی‌النصیحه » است ، زرین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

12092ـ **دانشگاه**۱۹۵/۲۹۲۰: نوشتهٔ یکشنبهٔ رمضان **۸۷۱-۸۴۳** (ص۱۵۵ -۱۷۸) آغاز برابرنمونه، درفهرست بنام **«راز نامه»** آمده [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۷] .

12093ـ**بایزیدولی‌الدین**۱۸۱۹/۴ سدهٔ **۹** (گ۴۳ ـ ۴۴) درفهرست بنام «رسالهٔ عرفانی» یادشده است. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۳] .

12094ـ **ملك** ۴۰۵۶/۱۲ : نستعلیق سدهٔ دهم ، باتاریخ **۹۴۰** در دفتر (۱۹۱ پ ـ ۲۰۱) آغاز نزدیك به نمونه ، در پایان نسخه

«صلوات شریفه» نامیده شده است [رؤیت] .

12095ـ ملك ۴۱۹۶/۱۲ : نستعلیق **۱۰۱۶** (درش ۱ بهمین خامه) (۷۳پ ـ ۸۰ر) آغاز نزدیك به نمونه [رؤیت] .

12096ـ مجلس ۴۷۴۹/۵: نستعلیق طهماسبقلی درسورت هندوستان، **۱۰۴۷** (۶۳ پ ـ ۶۴پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

12097ـ مجلس ۴۷۴۹/۵ : نبشتهٔ پیرامن **۱۰۴۹** ـ **۱۰۵۱** (۶۳ پ ـ ۶۴ پ) آغاز برابرنمونه ، زدین ، ۱۴ س ، باسرلوح وجدول بندی‌شده بزر[ف. مجلس۱۳: ۱۳۰].

12098ـ مجلس۱۲/۵۰۰۸: نستعلیق علی اشرف وتاریخ**۱۰۶۸** دردفتر، آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۴ : ۲۱۱] .

12099ـ مجلس ۲۸۵۹/۱۰: نسخ و نستعلیق محمد فرزند سلیمان فرزند محمد جابری قاری نزدیك **۱۰۷۰** (ص۶۱ ـ ۸۶) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۸۸] .

12100ـ ملك ۵۴۷/۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۵۴ـ ۳۷۱)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12101ـ مجلس۶۵۵: نستعلیق**۱۲۷۶** آغاز برابرنمونه، ۲۰گ ۱۳س [ف . مجلس ۲ : ۴۱۶] .

12102 ـ ملك ۶۳۰۹/۱۰ : نسخ ونستعلیق مولاناکاتب، **۱۲۸۴** بدستور رضاقلی خان هدایت ، آغاز برابر نمونه (۱۳۱پ ـ ۱۴۵ر) [رؤیت] .

12103ـ تبریز ، ملی ۳۱۹۸/۷ : بی‌تاریخ [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۱] .

12104ـ شیراز، خانقاه‌احمدیه ۶۶/۱ تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۹].

12105ـ رضوی ۱۰۷ اخلاق(۳۵۸۲) نستعلیق خوب ولی مغلوط، آغاز برابر نمونه درفهرست ناشناخته مانده‌وبگمان ازدانشمندان سدهٔ دهم یادشده است، ۴گ۲۱س [ف. رضوی ۶ : ۳۹۴] .

12106ـ مدینه، عارف حکمة ۳۱۱: [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۱] .

عین = رساله ...

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. به‌نثرونظم دربارهٔ سلوك، باعنوانهای : عین، عین . و جر « سلوك : ۱۱۴۷ » اوست . **آغاز** : الحمد لولی الحمد و الصلاة والسلام علی صاحب لواء الحمد... نامهای عارفانه بنویسم ـ اولاسالکانه بنویسم(!) .

12107ـ ملك۴۲۶۲ : نستعلیق محمد قاسم فرزند محمد مؤمن **۱۱۰۹** شمارهٔ ۸۷ مجموعهٔ رساله‌های او (۴۳۳ پ ـ ۴۴۱ ر) آغاز برابرنمونه نسخه بنام «رسالهٔ عین» است [رؤیت] .

عینیه

ازهمان شاه نعمت‌الله که دربالا یاد شد، به نثرونظم وعنوانهای:عین، عین. **آغاز**: الحمد لله الذی خلق آدم علی صورته و نور عیون ـ العارفین بنور... سخن عارفان روان بشنو .

12108ـ ملك ۴۲۶۲/۸۸ : نستعلیق محمدقاسم، ۱۲ صفر **۱۱۱۱** (۴۴۱ر ـ۴۵۴ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

12109ـ مجلس۳۰۶۷/۷۸: شکسته نستعلیق**۱۲۶۵** (ص۳۴۵ـ۳۵۷) ، آغازبرابر نمونه، همراه ۹۰گفتاردیگر، درفهرست آمده جز «عینیه : 12113» اوست[ف. مجلس ۱۰: ۶۰۷] .

غنیه = الغیبیه

از شاه نعمت‌الله ولی ، و این جز «عین : ۱۲۹۰» اوست. به‌نثر و نظم، و در نسخهٔ ۴۱۸۴ ملك بنام «الغیبیه» یادشده‌است. **آغاز**: الحمد لولی الحمد والصلاة علی صاحب لواء الحمد. قیل الالف یشار به الی الذات ... نقطهٔ اول که قلم نقش بست .

12110 ـ **ملك** ۵۲۹۸/۱۵ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ ۱۵ کلیات (۱۱۳پ ـ ۱۱۵پ) درهامش، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

12111 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۳۰ ـ نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۳۰ مجموعه رسایل او (۲۱۰ر ـ ۲۱۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12112 ـ **ملك** ۴۱۸۴/۱۸ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۴۶پ ـ ۱۴۸پ) آغاز برابر نمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگر از همو [رؤیت] .

12113 ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۵۰ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۱۸۲ ـ ۱۸۳)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف.مجلس ۱۰ : ۵۹۹] .

12114 ـ **ملك** ۵۱۸/۷ : نسخ شیخ محمد باقر گلپایگانی ، در **۱۲۹۸** (ص ۵۲ ـ ۵۴) همراه « اصول :9586» [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۵۲] .

غنیه

از همان شاه نعمت‌الله، در فهرستها نشانی بیشتر داده نشده، باید دید کدامیك از آن گفتارها است.

12115 ـ **سنا** ۳۷۲/۵۱ : نوشتهٔ ج۲/ **۱۰۷۴**، همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

12116 ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۱۵ : سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴** (ص۲۴۱ ـ ۲۴۴) همراه «اصول : 9587» وجز آن [ف. دانشگاه ۱۰ :۱۶۷۲].

غ

غایة الامکان فی درایة المکان

در ص ۸۲۴ گذشت .

غبار خاطر

از میر عظمت‌الله بیخبر .

12117 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق‌ف۵ : تاریخ یاد نشده (ص ۱۳۴ ـ ۱۴۰) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۹] .

غذاء العارفین

در ص ۸۲۵ گذشت .

غرر الثالی

از محمد حسین فرزند محمدجعفر سرابی زاده درسراب، (م۱۱۹۱) گزارشی است عرفانی فلسفی بر دعای ابوحمزهٔ ثمالی، که در شهر کرمانشاه بدان آغاز و بشهر خود سراب برگشته و در آنجا بپایان رسانیده است، با دیباجه‌ای در سرگذشت ابوحمزهٔ ثمالی . **آغاز** : (دیباجه) : ستایش افزون از حد نیایش، آغاز (گزارش): فاذا اتم لنا هذا. . . آله فعال بمعنی مفعول است مثل کتاب بمعنی مکتوب .

بنگرید: ذریعه ۱۳ :۲۴۶ ـ ف. دانشگاه ۱ : ۱۷۳ .

12118 ـ **دانشگاه** ۵۶: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۴۶ص۱۶س [ف. دانشگاه:۱۷۳].

غرر و درر

در ۸۴ باب: باب۱ـ درذم دنیا، باب۸۴ درکرامت‌اولیا. **آغاز:** الحمدلله‌القدیم الفاطر العظیم القادرالقوی... و این کتابیست مشتمل برسخن رسول(ص) وبزرگان دین وخداوندان معرفت‌ویقین... واین‌کتابرا غرردودرنام نهادیم

12119ـ **حلب،** اوقاف‌احمدیه۱۳۸۹: نوشتهٔ‌خوب، باباشاه بن شهاب‌بن جلال الدین عطارهمدانی، اوایل‌شهر رمضان**۸۸۴**، آغازبرابر نمونه[یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

12120ـ**بغداد،** مزار عبدالقادرگیلانی ۱۲۵۶: سدهٔ **۱۰** [سیدعبدالعزیز طباطبائی].

فصل طریقت و معرفت

ناشناخته.

12121ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۷: تاریخ ونشانی دیگریاد نشده، ۱۰۵ ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۳۹].

غمریه

از جلال‌الدین رئیس العلما فرزند محمد طاهر (بنگرید: تفسیر جلالی: ۲۷).

12122ـ **شیراز،** خانقاه احمدیه۱۷۵ تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۲۱۵].

غنا

از محمد هادی فرزند میرلوحی حسینی سبزواری، درحرمت غنا. **آغاز:** حمد بیحد عزیزی را سزاست‌که گوشه‌گیران حضرت‌باری

12123ـ **مجلس** ۵۶۷۲/۱: سدهٔ**۱۳** شاید بخامهٔ نگارنده (ص۲ـ۳۱) انجام افتاده [یادداشتهای‌آقای عبدالحسین حائری].

غنا = حرمة الغنا

غنچهٔ باز

دربخش منظومه‌ها خواهد آمد.

غنیة الطالبین

از شیخ عبدالقادرگیلانی (۴۷۰ـ۵۶۲).

12124ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۲قف۱۴: تاریخ یاد نشده (ص۳۲۶ ـ ۳۴۹) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۳۹].

فوثیه = ترجمهٔ ...

در ص۱۰۸۶ گذشت.

فوثیه = رسالهٔ ...

ناشناخته.

12125ـ **موزهٔ بریتانیا**Or ۹۴۵۷ سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۹].

12126ـ **بادلیان،** اکسفورد ۹۴/۳۹ (والکر: ۱۲۹۸): **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱: ۵۶۹].

غیبت وحضور = حضور قلب

از شاه نعمت‌الله، درص۱۱۲۶ گذشت.

ف

فائده

برغانوی، که در انطاکیه در ۱ع۱/۷۲۳ نگاشته است.

12127ـ **بایزید،** ولی‌الدین ۲۳/ ۱۸۱۹: نوشتهٔ درویش‌مصطفی مولوی بلغرادی رمضان **۹۸۵** درشام زاویهٔ مولویه (گ ۱۱۷ـ۱۳۰). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۱ هست [فیلمها ۱: ۴۷۴].

فانوس الخیال فی آراء عالم المثال = قندیل الخیال =مثالیه= مثالیهٔ نوریه

از قطب الدین محمد لاهیجی ، نگارندهٔ «ترجمهٔ قرآن : ۱۵» و جزآن . به فارسی و عربی درآن از « محبوب القلوب » خود و در محبوب القلوب از «مثالیهٔ» خودیادکرده است درنسخه‌ها بنامهای گوناگون بادو سرآغاز یاد شده گویا تحریرهایی از یك رسالهٔ او در عالم مثال باشد . نسخهٔ مجلس ۱۸۰۳ بنام «مثالیهٔ نوریه» درچهار نور وچهار اشراق وسه لمعه و یك خاتمه ویك خاتمةالخاتمه است . **آغاز :** (۱) ستایش وافر بی‌همتائی را سزد که هستی موجودات سفلی‌کونی ظلال اشراقات وجود او است. **آغاز:**(۲)احمدك یامن لیس لك فی العوالم العلویة والسفلیة شبیه ولامثال .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۰۶ (عالم مثال) و ۱۶ : ۱۰۰ (فانوس الخیال) و ۱۷: ۱۷۳ (قندیل الخیال) و ۱۹ : ۷۷ (مثالیه) .

12128ـ **نجف،** شیخ علی کاشف الغطا نوشتهٔ خوش ۱ شوال **۱۰۷۷** گویا بخامهٔ نگارنده، باحاشیه‌هایی‌ازاو، آغاز برابر نمونهٔ ۲ بنام «فانوس خیال» یادشده‌است [ذریعه۱۶ : ۱۰۰] .

12129ـ **تهران،** اصغرمهدوی۳/۳۵۵ نستعلیق مؤرخ نزدیك به پایان ج۲/**۱۰۷۷** ، همراه «شرح بیت مثنوی:11489» ازهمو و دو گفتار دیگر، بنام «قندیل الخیال»است [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۵] .

12130ـ **تهران،** مهدی‌بیانی۱/۱۰۷ نسخ درشت سدهٔ **۱۱** ، (۲پ) . در فهرست از بهایی برادر قطب لاهیجی دانسته شده است . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۴۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۲] .

12131ـ **تبریز،** ثقةالاسلام: شمارهٔ۸ دفتر، باتاریخ**۱۰۸۰** دردفتر [یادداشتهای‌سید عبدالعزیز طباطبائی] .

12132ـ **مجلس** ۳/۱۸۰۳ : نسخ ، شب پنجشنبهٔ ۲۴ع۲/**۱۲۶۷** (ص ۱۰۷-۱۴۲) آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، در فهرست بنام «مثالیهٔ نوریه» آمده است. [ف. مجلس ۹ : ۲۹۳] .

12133ـ **ملك** ۱۶۱۵: نوشتهٔ **۱۳۱۹** از روی نسخهٔ نگارندهٔ مؤرخ ۱ شوال **۱۰۷۷** بنام «فانوس الخیال فی‌آراء عالم‌المثال» است [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۵] .

12134ـ **مجلس** ۲۸/۱۸۶۶ : تاریخ یاد نشده (ص۵۹۴ ـ ۵۹۹) آغاز برابر نمونهٔ ۱، درفهرست بنام «مثالیهٔ نوریه» آمده است. در هامش نسخه اشاره بدین شده که نگارنده بهاءالدین محمد لاهیجی است [ف. مجلس ۹: ۵۵۷] .

فتح الباری فی موت الاختیاری

ناشناخته .

12135ـ **پاریس** ۳/۱۲۵ .S. P : نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۰۵۲** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۴۰ هست [فیلمها۱:۵۳۳]

فتح المبین لاهل الیقین

از علاءالدولهٔ سمنانی ،که‌یاداو دره‌آداب السفره : ۱۰۱۱» گذشت . گفتاریست عرفانی که بسال ۷۱۴ بانجام رسانده است . **آغاز :** فاتحة الکتاب مایحمد رب الارباب ، که مفتح ابواب است .

12136ـ**قاهره،**دارالکتب۱۱مجامیع فارسی: بخامهٔ نگارنده، **۷۱۴** (گ۱۹۳-۲۱۱)

[ف. مخطوطات ۲ : ۲۴] .

فتوت نامه

از شیخ ابوحفص.

12137ـ تهران، ۲۱ مج در دست کتابفروشی : ازسدهٔ ۱۰. فیلم آن دردانشگاه ش۳۴۹۷هست [یادداشتهای آقای دانش‌پژوه].

فتوت نامه

از عزی مروی .

12138ـ دانشگاه ۳۵۲۸ : در جنگ مؤرخ ۲۲ صفر ۸۴۴ [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۷] .

فتوت نامه = فتوتیه

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودرهٔ «آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. برای شیخ‌حاجی پسر طوطی علیشاه قتلانی که کسوت فتوت را از او گرفته است، باعنوانهای: ای‌عزیز، ای‌عزیز. نخست اصطلاح اخـی را توضیح می‌دهد سپس معنی وهدف ومنفعت مسلک‌فتوت راآنگاه‌آداب ورسوم‌آن، سپس‌ده‌قول بزرگان‌فتوت. درپایان گفتار زنجیرهٔ خرقهٔ فتوت خـود را می‌آورد . **آغاز:** شکر وسپاس صانعی‌راکه حدایق ریاض موجودات ازبیدای ظلمت‌آباد...

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۰۴ ـ پیشگفتار چاپ‌آن درمجلهٔ معارف اسلامی ۱۰ : ۶۴ .

12139ـ قاهره، دارالکتب۷۰ تصوف فارسی طلعت: نوشتهٔ‌خضرفرزند عبدالله ازاتباع قاسم پاشا مشهور بقاسم حرزی ، ۵ صفر ۸۹۳ (گ ۶۴ ـ ۹۴ مجموعه) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۲۱] .

12140ـ ایاصوفیه ، سلیمانیه ۱۸/ ۶۷۲: سدهٔ ۹، فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۸۷۳ هست [پیشگفتار چاپ ، مجلهٔ معارف اسلامی ۱۰ : ۶۵] .

12141ـ ملك ۲۵/ ۴۲۵۰ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، در مشهد ۹۰۷ همراه ۲۷ گفتار دیگر منسوب به‌همو ، شمارهٔ ۲۵ دفتر (۳۷۲پ ـ ۳۸۲) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

12142-43ـ مجلس ۶/ ۳۶۶۰ فهرست نشده: نوشتهٔ ۹۱۷ (ص ۴۵ ـ ۶۶) و سپس (ص۱۲۵ ـ ۱۵۰) بهمان خامه [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

12144 ـ مجلس ۴/ ۳۸۷۱ فهرست نشده : نوشتهٔ ۹۲۴ (ص ۱۰ ـ ۴۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۷] .

12145 ـ ملك ۲۱/ ۴۲۷۴ : نوشتهٔ ۱۰۲۰ [پیشگفتارچاپ، مجلهٔ معارف‌اسلامی].

12146ـرضوی۶۲۴: نستعلیق۱۰۳۴ فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۲۴۳ هست [فیلمها ۱۴۴] .

12147ـ مجلس۳۸۷۱: نوشتهٔ۱۰۷۸ [مجلهٔ معارف اسلامی ۱۰ : ۶۵] .

12148ـ ملك ۲۳/ ۴۲۷۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۲۱پ ـ ۱۲۶پ) ، زرین ، آغاز برابرنمونه،همراه۲۴گفتاردیگرازهمو[رؤیت]

12149ـ رضوی ۱/ ۶۲۴(۱۶۲۶): باتاریخ ۱۲۰۴ دردفتر (گ۱ ـ ۲۴) . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۳] .

12150ـدانشگاه۲/ ۳۲۵۸: نستعلیق سدهٔ۱۳ باتاریخ ۱۲۷۱ دردفتر (۱پ‌ـ۱۴پ) آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه۱۱ : ۲۲۱۵].

12151ـرضوی ۱۷۴ اخلاق(۶۲۴): شکسته نستعلیق، ۱۳۰۴، ۱۳گ۱۵س . فیلم آن دردانشگاه ش۲۰۳۰ هست [ف. رضوی۶: ۴۲۹] .

12152ـ قاهره، دارالکتب ۸ ــ م مجامیع فارسی : تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه (گ ۷۹ ــ ۹۰) زرین [مخطوطات ۱ : ۲۲۱] .

فتوت نامه

قصاب [گلچین معانی] .

12153 ــ مجلس ۲۳۷۹/۸ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۹۸** (ص۴۰۲ــ۴۰۷) [نسخه ها ۵ : ۱۶۳] .

فتوت نامه

چندگفتار ناشناخته .

55 - 12154ـ پاریس۷ و ۱۱۳/۸ S.P. : باتاریخ **۷۵۳** در دفتر. دو گفتارست یکی به‌نثر و دیگری مثنوی . **فیلم** آن‌دو در دانشگاه ش۷۶۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۶] .

12156ـ استانبول، ملت افندی علی میر ۱۰۱۷/۱۰ : باتاریخ **۸۵۵** دردفتر، ناقص تاباب دوم اندرپیداکردن مروت (۸۴ر ــ ۸۸پ) **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۷۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۷] .

12157ـ مجلس ۲۷۷۷/۱ : نسخ محمد جعفرفرزند امین انصاری، نوشتهٔ **۱۰۹۳** گفتاری است بشیوهٔ پرسش وپاسخ و درآداب طباخی و طباخان. **آغاز:** بدان که این رساله‌ایست در بیان طباخی (ص ۱ ــ ۱۸) [ف . مجلس ۹ : ۲۲۲] .

12158ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۵۹ : نستعلیق ترکی سدهٔ **۱۲**، ۵۹ گ. باعنوان فصل۱ دراصناف است و حقیقت سیفی و قولی و شری، فصل در آنکه سماع حلال است یاحرام فصل درفضایل وآداب‌مهمانی. **آغاز:** نقل‌است از امیرالمؤمنین... می‌فرماید که شنیدم‌ازرسول [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۳] .

فتوت نامهٔ سلطانی

از ملاحسین‌کاشفی، نگارندهٔ «مواهب علیه ۶۲» وجزآن. دریك مقدمه ودوازده باب ویك خاتمه وهریك درچند فصل : مقدمه درسه فصل ۱ــ درشرف این علم ۲ــ موضوع این علم ۳ــ معنی فتوت. باب یکم در منبع ومظهر فتوت و معنی طریقت وتصوف وفقر وآداب و ارکان‌آن چهارفصل. باب دوم درپیرو مرید، چهار فصل. باب سوم نقیب و پدرعهدالله واستاد شدّ وشاگرد و بیعت شدّ وآداب وارکان آن، ده‌فصل . باب چهارم خرقه وسایرلباس اهل فقر و پوشیدن و آداب آن، یازه فصل. پنجم‌آداب اهل‌طریق، شانزده فصل. ششم ارباب معرکه و آداب اهل سخن ، چهار فصل . هفتم اهل قبضه و حالات ایشان، پنج فصل [نسخهٔ موزهٔ بریتانیا] **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌جعل‌طریق‌الفتوة منهاجاً للسالکین وبعد، این رساله‌ایست دربیان طریق‌اهل‌فتوت وقوانین وآداب شدّ وبیعت و...

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۱۵ .

12159ـ موزهٔ بریتانیا ۲۲/۷۰۶ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، آغاز برابرنمونه ۱۶۶گ ۱۷س. دردیباجه ۱۲ بابی است ولی نسخه تاپایان فصل۷ ازباب۷رابمانندسخهٔ‌ملك الشعراء بهار دارد [نسخه‌ها ۵ : ۶۶۳].

12160ـ تهران، ملك الشعراء بهار ۲۷۸ (مجلس؟): نستعلیق سدهٔ **۱۰ــ۱۱**، آغاز وانجام افتاده، در دیباجه ۱۲ بابیست و نسخه تافصل هفتم ازباب‌هفتم‌بمانندنسخهٔ‌موزهٔ بریتانیا است [نسخه‌ها ۵ : ۶۶۳] .

12161ـ ملك ۳۹۷۹: نوشتهٔ‌چهارشنبهٔ شوال **۱۲۵۹**، بابها نسبت به دو نسخهٔ بهار و موزهٔ بریتانیا جابجاست ولی بیش‌ازهمان‌هفت

باب را درآن‌ندیدم، خطبه را ندارد. **آغاز :** بدانکه چون خواهندکه کسوت بکسی رسانند اول‌کسوت را برروی دست‌گیرند [رؤیت] .

فتوت‌نامهٔ منظوم

ازعطار نیشابوری (۵۴۰ – پیرامن۶۲۷) به‌آنچنانکه درچاپ سوم دیوان عطار از سعید نفیسی (ص۹۲ – ۹۵) در ۸۴ بیت آورده شده است. ویا عبدالله هاتفی (درگذشتهٔ ۹۲۷) به‌ـ آنچنانکه‌خاورشناس آلمانی‌پرفسورفرانتز تشنر (۱۸۸۸–۱۹۶۷م) گفته است، ویاعطار تونی از سدهٔ نهم کـه برخی از مثنویهـای او بنام نیشابوری شهرت یافته ، بـه آنچنانکه محمد ریاض‌خان پاکستانی در بررسی خـود از این فتوت نامه احتمال داده است . در پایان نسخهٔ نفیسی که باید از کتابخانهٔ حالت افندی باشد آمده: اگرخواهی‌که این معنی بدانی ـ فتوت نامهٔ عطارخوانی ـ خدا یارتو باشد در دوعالم ـ چومردانه‌دراین‌ره‌میزنی دم. **آغاز:** الای هوشمند خوب‌کردار ـ بگویم باتو رمزی چند ازاسرار ـ چودانش داری و هستی خردمند ـ بیاموزی از فتوت نکته‌ای چند .

بنگرید : مجلهٔ معارف اسلامی ، گفتار محمد ریاض‌خان پاکستانی ۸ : ۸۶.

12162ـ قاهره، دارالکتب۳مجامیع : تعلیق محمد فرزنـد مصطفی مشهور بـه واعظ ۱۱۱۳ **آغاز:** الای هوشمند خوب کردار ، در فهرست از سراینده نـام برده نشده است و آقای محمدریاض به‌این نسخه‌آگاهی نداشته‌اند [مخطوطات ۱ : ۲۰] .

12163ـ آلمان، کوبرك : تاریخ یاد نشده ، دارای ۸۲ بیت و آن دو بیت پایان را ندارد، و نسخه ازآن هاتفی دانسته شده است. این‌نسخه باچاپ نفیسی سنجیده‌شده ودرمعارف اسلامی ۸ : ۸۶ – ۹۲ چاپ شده است .

فتوت نامهٔ منظوم

ناشناخته .

12164ـ پاریس S. P. ۱۱۳/۸ : بندیست درفتوت سپس مثنوی درفتوت . **فیلم** آن دردانشگاه ش۹۱۵هست [فیلمها ۱ : ۵۴۸].

فتوت نامه = آداب درویشی

فتوت نامه = پیاله‌های دوازده‌گانه

فتوت نامه = تحفة الاخوان فی ـ خصایص الفتیان

فتوت نامه = درویشی و پیری

فتوت نامه = سخنوری

فتوت نامه = صفت درویشی

فتوت نامه = عقاید سلسلهٔ‌خاکسار

فراست

از میرسیدعلی همدانی، بنگرید ص ۴۳۹ وانسانیه ص ۱۰۵۰ و قیافه که خواهد آمد.

فراقنامه = رساله‌ای درتصوف

آغاز: حمد و سپاس آفریدگاری را که مجامع محاسن محامد حضرت...

12165ـ قاهره ، دارالکتب ۹ ـــ م مجامیع‌فارسی: بی‌تاریخ [مخطوطات۱ : ۲۲۱].

فرحة العاملين وفرجة الكاملين

از علاءالدولهٔ سمنانی، نگارندهٔ «آداب‌ـ السفره: ۱۰۱۱»وجزآن. درتصوف برای‌شاگردش عزالدین محمد دهستانی ، بسال ۷۰۳ نگاشته است. **آغاز:** سپاس وستایش نامتناهی ذاتیراکه

12166ـ قاهره، دارالکتب ۱۱/۱۷

م مجامیع فارسی : بخامهٔ نگارنده **۷۰۳** (گ ۲۱۱ -۲۲۷) ۱۹س [ف.مخطوطات ۲:۲۸].

فرح السالکین

ناشناخته، دراثبات وجد وسماع وغشیت، دریك مقدمه وسه فصل و یك خاتمه: مقدمه در بیان وجد وتواجد و وجود. فصل ۱- آیتها و حدیثها دراثبات وجد ۲- جواز حرکت دوری ازعارفان بابرهان‌عقلی ۳- آداب وجد وسماع خاتمه نصایح ومواعظ از امامان و فرزانگان .
آغاز: زهی‌حمدوثنا صانعی‌راکه عاشقان وادی ایمن را بطور محبت .

12167 - **مجلس** ۵۹۲۵/۱ : نوشتهٔ محمد متخلص بجامع ، ج۲/**۱۲۴۶** (ص۱ - ۷۰) [ف. مجلس ۱۷ : ۳۱۵] .

فرحیه

از اسدالله فرزند عبدالغفارفرزند آقاشهر خواستی مازندرانی‌متخلص به‌نادر، بنام‌شاهزاده محمدعلی میرزا و فتحعلیشاه قاجار (۱۲۱۲ - ۱۲۵۰)، در رد تصوف بشیوهٔ پرسش و پاسخ ، دراین باره: آیا در دعوی‌معجزات و کرامات صادق هستند ؟ صوفی کیست و تصوف چیست ؟ خرابات کدام ومناجات چه؟ . **آغاز :** واحد وأحد یگانه از اشیاء بیگانه خـداونـد سرمد صمد است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۴۸ و ۱۶ :۱۵۷ مجمع الفصحاء ۲ :۴۹۹- طبقات‌اعلام‌الشیعه ، کرام : ۱۲۲ .

12168 - **الهیات** ۲۱۸ آل‌آقا: نستعلیق ۲۵رجب **۱۲۳۳**، ۱۲س[ف.الهیات۱ : ۷۱۰] .

فردوس العارفین

ازفخرالدین عراقی [ذریعه] که یاداو در «حمدله ۴۴» گذشت. وشاید عمرفرزند محمد سهروردی[دانش‌پژوه]که‌یاداودره ترجمهٔ رشف النصایح:۱۰۸۴»گذشت. درهفت فصل وهریك بنامی:۱- فردوس‌العارفین ۲- مناقب‌المؤیدین ۳-سرالعارفین ۴- نزهةالعقلا۵- الیواقیت۶- صدور المجالیس ۷ - (در نسخهٔ یزد از میان رفته است) .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۶۶ .

12169 - **یزد** ، سریزدی : نسخ عمرفرزندمحمدالحاج، دردههٔ سوم ع۲/**۷۱۳**، محمدفرزندعلی‌گرگانی درمیانه‌های‌ج۲/۸۲۵ آنرا خوانده است، و در۱۰۲۲ ازآن جـامی نظام بوده است [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۳] .

فردوس المرشدیه

ازمحمود فرزند عثمان، درسرگذشت ابو اسحاق ابراهیم فرزند شهریارکازرونی .

12170 - **ایاصوفیا** ۳۲۵۴ : نسخ عبدالحلیم محمد فرزند پهلوان ، ۱۰ ذیقعدهٔ **۷۳۱**، ۲۵۲گ ۲۱س . **فیلم** آن دردانشگاه ش۳۹۸ هست [فیلمها : ۱۴۶] .

12171 - **ایاصوفیا** ۳۴۵۳ : نسخ ابوالخیرمحمود فرزند جمال‌فرزند محمدخادم الحضرة مرشدی، ۱۸ شعبان **۸۲۶** ، ۱۲۷گ ۲۱س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۰۰ هست [فیلمها : ۱۴۶] .

فردوس المرشدیه

از شیخ مرشد .

12172 - **عبدالحسین بیات** ۳ مج : درمجموعهٔ‌مؤرخ**۸۲۱**که درشیرازبرای ابراهیم سلطان تیموری نوشته شده است، زرین ، بایك تصویر [نسخه‌ها ۶ : ۶۵] .

فرزند نامه = نامه = نصیحت‌نامه

از ابوحامد محمد غزالی ، که یاد او در

«الاباحیه : ۷۲۶» گذشت. نامه‌ایست باعنوان های: ای‌فرزند درپندواندرزهای عرفانی به ـ شاگـردش ، ترجمهٔ عربی آن از ناشناس بنام «ایها الولد» خواند می‌شود . متن فارسی آن یکبار ضمیمهٔ «فضایل الانام» او بکوشش عباس اقبال بدون‌اینکه بداندکه این‌نامه‌همان«فرزند نامه»است بعنوان‌نامه‌ای‌ازاو بیکی ازشاگردانش بسال ۱۳۳۳خ (ص۹۱ ـ ۱۱۲) چاپ شده و یکبار دیگردرمجلهٔ آموزش‌وپرورش س۱۳۳۶ خ. **آغاز:** حمدله. امابعد، یکی از شاگردان ومستفیدان...الغزالی...بعدازآنکه‌مدتی‌مدید وعهدی بعید... بدان‌ای فرزندعزیز وایدوست مخلص...که منشور نصیحتها ازحضرت محمد.

بنگرید : پیشگفتار فضایل الانام، اقبال ـ مؤلفات الغزالی ، بدوی ۳۶ ـ مجلهٔ آموزش وپرورش س۲۲ش۱:۳۰۲ ـ ف . دانشگاه ۶ : ۲۳۶۴ ـ پیشگفتار آقای همایی بر نصیحة الملوك .

12173ـ **حمیدیه** ۱۱۲/۱۴۴۷ : با تاریخهایی از **۷۵۱-۷۵۵** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱: ۴۲۹] .

12174ـ **شهیدعلی‌پاشا** ۳/۲۷۰۳: علی فرزندمحمد فرزندمحمدمؤدب، چهارشنبهٔ ۴ ع۱/**۷۸۹** (۱۰پ ـ ۱۵ پ) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۵] .

12175ـ **دانشگاه** ۱۳/۸۸۱ : نسخ باتاریخ **۱۰۱۴** دردفتر (۸۷پ ـ ۷۹ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۵۰۷] .

12176ـ **مجلس** ۴۴/۶۵۹۴ فهرست نشده : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص ۴۲۵ ـ ۴۳۸) آغاز نزدیك به نمونه ، ۲۳س [رؤیت].

12177ـ **ملك** ۱۴/۵۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (ص ۳۷۲ ـ ۳۹۲) ، [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۶۸] .

12178ـ **سپهسالار** ۴/۵۳۷۳: نوشتهٔ محمدعلی **۱۳۰۴**، ازروی نسخهٔ‌نوشتهٔ **۱۱۱۶** (۱۷۸پ ـ ۲۰۲پ) [ف. سپهسالار ۵: ۳۶۲]

12179ـ **ملك** ۶/۴۰۲۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۴۵ر ـ ۵۴پ) درنسخه به نام «نصیحت نامه» است باخطبه‌ای در **آغاز:** حمد بینهایت‌ومدح بیغایت‌آن‌خدای‌را[رؤیت].

12180ـ **سپهسالار** ۱/۲۹۳: تاریخ یاد نشده (۲۱ر ـ ۳۰پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۳۶۲] .

12181ـ **دانشگاه**۶/۱۱۱۳: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۵۱ر-۶۱پ) ، آغازخطبه‌ای دارد با سرآغاز نسخهٔ ملك ۶/۴۰۲۷ [ف . دانشگاه ۶ : ۲۳۶۴].

12182ـ **رضوی**۲۸۶اخلاق(۳۵۱۹) نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، درفهرست‌بنام «نصیحت‌نامه»یادشده است، ۷گ ۲۵س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۰] .

12183ـ**قاهره**، دارالکتب۱۴۶تصوف تیمور : تاریخ یادنشده (گ۲۲۸-۲۵۵) . در فهرست بنام « خلاصة التصانیف» یادشده است، گویا «فرزند نامه» باشد [مخطوطات۱: ۱۳۱].

فرق متصوفه

از نجم‌الدین نسفی، دسته‌ها و گروههای متصوفه‌را همانگونه‌که در«حدیقة‌الشیعة:۹۳۴» وماننداین آمده‌آورده‌است[دانش‌پژوه]. **آغاز:** شیخ‌اجل نجم‌الدین‌اعم(؟) خرقانی(ره)فرماید که بباید دانست‌که تصوف چیست و اهل تصوف کیانند وچند گروه‌اند ...

12184ـ**دانشگاه**۳۴/۱۹۹۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر (۱۱۳پ ـ

۱۱۴پ)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸: ۶۱۵] .

12185ـ سنا ۷۹/۱ : نوشتهٔ پیرحسین پیرزادهٔ همدانی، در۱۲۲۴ از روی «مشکول» در فهرست از نجم الدین نسفی یـاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۱] .

فرق میان الهام و وحی

از شاه نعمت‌الله، در ص۱۱۸ گذشت .

فرق میان بلوغ کمال و کمال

بلوغ = کمال بلوغ

فرق میان قرآن و حدیث

از شاه نعمت‌الله ، درص ۱۱۸ گذشت .

فصل الخطاب لوصل الاحباب

الفارق بین الخطاء والصواب

از خواجه محمد پارسا ، نگارندهٔ «تفسیر ۱۹» و جزآن . بنام قوام الملك نظام الدین ابویعلی احمد فرزند طاهر، درهشت باب ، در عقاید مشترك شریعت و طریقت نگاشته است .

آغاز : الحمدلله الدال لخلقه علی وحدانیته باعلامه وآیاته .

12186ـ نورعثمانی ۲۶۸۶ : گویا بخامهٔ جامی، ازروی خامهٔ نگارنده، ۸۴۷ تا ۸۵۰، ۱۱۱گ. فیلم آن دردانشگاه‌ش۲۲۸۳ هست [فیلمها : ۱۴۸] .

12187ـ قاهره، دارالکتب ۳۰ ادب فارسی: تعلیق محمدامین فرزند محمدالبلغاری ۸۷۴، آغاز برابرنمونه، ۳۰۶گ ۲۴س [ف. مخطوطات ۲ : ۳۱] .

12188ـ مجلیس ۱۱۷۲ طباطبائی : نوشتهٔ ۸۹۱. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۹۹ هست [فیلمها : ۱۴۸] .

12189ـ سلیم‌آقا ۲۸۱ : نسخ‌محمد فرزند شیخ حاجی علی‌آمدی ، دوشنبهٔ ۴ صفر ۹۷۲، ۲۸۶گ ۲۳ س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۵۸ هست [فیلمها : ۱۴۸] .

12190ـ قاهره، دارالکتب ۳ تصوف فارسی طلعت: نسخ زیبای محمد فرزندشکرالله بغدادی، شنبهٔ ۱۶ ذیحجهٔ۹۹۹ دربغداد، آغاز برابر نمونه، ۲۷۹گ ۲۳ س [ف. مخطوطات ۲ : ۳۱] .

12191ـ آصفیه ۷۹ تصوف : نوشتهٔ ابوالبقا فرزند دوست محمد الهباری، ۱۰۳۳ دربرهان پور، ۳۲۷گ ۲۱س [ف. آصفیه ۱: ۳۶۰] .

12192ـ آصفیه۷۱۰تصوف: نستعلیق خوش، گویا ۱۱۳۹، گویا ازروی نسخهٔ ابو-الیزید فرزندعوض مؤرخ۸۵۶ [ف. آصفیه۱: ۳۶۰] .

فصل الخطاب

ناشناخته .

12193 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۴۹۵/۲ Or: سدهٔ ۱۲ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

فضائل الانام من رسائل حجة ـ الاسلام

از نامه‌های حجة الاسلام غزالی است که یاداودر «الاباحیه : ۷۲۶» گذشت. گردآوری یکی ازمنسوبان اوکه چندان از روزگارغزالی بدورنیست. در پنج باب : ۱ ـ نامه‌های او به پادشاهان ۲ـ به‌وزیران ۳ـ به‌امیران و ارکان دولت ۴ـ به‌فقیهان وپیشوایان‌دین ۵ـ مواعظ که بهروقت نوشته‌است. نامه‌هاشامل‌اصول عقاید او وپند واندرز است بافواید تاریخی. چهاربار

وازآن میان بسال ۱۳۳۳خ با پیشگفتار عباس اقبال ودرضمیمهٔ آن «فرزندنامه: ۱۲۹۷» چاپ شده است. **آغاز:** شکروسپاس بیحدگذشته از حصر وعد، سپاسی‌که نهایت... امابعد ، چون عنایت الهی درحق امام عصر.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۵۶ ــ ف. مشار ۱۱۸۱ ــ پیشگفتارچاپ از اقبال آشتیانی .

12194 ــ **ایاصوفیه**۴۷۹۲: نسخ‌اسعد فرزند احمد فرزند محمد ، **۸۱۶** در شیراز ، نسخهٔ ممتاز، کـه پایهٔ چـاپ اقبال شده است [پیشگفتار چاپ : د] .

12195 ــ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۹ج**۸۲۲** دردفتر، زرین [یادداشتهای دکترقاسمزاده] .

12196 ــ **قاهره**، دارالکتب ۶۶ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ احمد فرزند محمد، صفر **۸۵۶**، آغاز برابرنمونه، ۶۵گ ۱۵س [ف . مخطوطات ۲ : ۳۲] .

12197 ــ **تهران** ، سعید نفیسی ۷۲۶ (دانشگاه؟): نستعلیق، دوشنبهٔ ۱۲شوال**۱۰۶۵** [فیلمها : ۱۴۹] .

12198 ــ **رضوی**۷۳۸ادبیات(۸۶۶۹) نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده، برابر ص۳۱ تا ۷۰ چاپ اقبال، وسرلوح تازه [ف. رضوی ۷ : ۶۵۵] ،

12199 ــ **استانبول**، اونیورسیته ۸۹۰ ف : نستعلیق **۱۲۸۸** بدستور صدراعظم عثمانی عالی پاشا عبدالرحمان ناجم، ۱۳۴گ ۱۳ س **فیلم**آن دردانشگاه ش۴۵هست [فیلمها:۱۴۸؛ پیشگفتار چاپ : د] .

12200 ــ **تهران**، آقای‌محدث ارموی: نستعلیق بسیار خوش از اواسط روزگار صفویه [پیشگفتارچاپ اقبال : د] .

12201 ــ **تهران**، میرزا طاهرتنکابنی: نسخهٔ‌کهن باتاریخ **۱۰۶۵** در پایان در صفحهٔ الحاقی [فیلمها : ۱۴۹] .

12202 ــ **ایاصوفیا** ۴۳۰۱: نستعلیق شیخ محمد، تاریخ یادنشده، ۸۸گ. **فیلم**آن دردانشگاه ش۵۱۱۳ هست [فیلمها : ۱۴۸] .

12203 ــ **استانبول**، عمومی ۳۵۷۰: تاریخ یادنشده [فیلمها : ۱۴۸] .

12204 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۷۶۸۸ Add : تاریخ یادنشده [فیلمها : ۱۴۸] .

12205 ــ **تهران** ، بدیع الزمان فروزانفر : نسخهٔ تازه ایست [پیشگفتار چاپ اقبال : د] .

فضلیه

گزارش ربـاعی است از شهـاب‌الدین سهروردی : دی برسرگور ذله غارت کردم ــ مردگانرا جنب‌زیارت‌کردم... (بنگرید:شرح رباعی : ۱۲۳۵) . **آغاز :** رسالهٔ فضلیهٔ شیخ شهاب‌الدین سهروردی ... دی بر سرگور ذله غارت کردم ...

12206 ــ **مجلس** ۵۰۷۷/۶: نستعلیق باتاریخ **۱۲۹۷** دردفتر (۴۰پ ــ ۴۲ر) [ف. مجلس ۱۵ : ۳۸] .

فقر = رساله در ...

پاسخ سیداحمد کبیر به عمادالدین است ، بایستی همان نجم‌الدین‌کبری باشد (بنگرید : آداب‌الصوفیه : ۱۰۱۲) .

12207 ــ **دانشگاه** ۳۲۹۹/۱۲ : سدهٔ **۸ ــ ۹** باتاریخ تولد ۸۱۸ و ۸۳۱ (ص۱۵۴) نسخهٔ پاکیزه ایست باچندگفتار ازهمان خیوقی [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۹] .

فقرات

به‌روایت عبدالله کاشغری (بنگرید: اسرار التمهید: ۱۰۲۷) ازخواجهٔ احرارشیخ‌عبیدالله (بنگرید :حورائیه :۱۱۳۳) ، نگاشتهٔ ۳ع۱/ ۱۱۵۵ [ن.طرازی]. **آغاز:** خداوندا بعزت آنکه بفردانیت ذات منفردی .

12208ـ **قاهره**، دارالکتب ۱/۲۵ م تصوف فارسی : تعلیق زیبای خلیل نیازی از شاگردان عرب‌زاده محمد سعدالله، ۲۱ ج ۱/ **۱۲۷۰**، زرین (گ۱ ـ ۵۴) [ف. مخطوطات ۲ : ۳۲] .

12209 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹/۲۵ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (گ ۱۲۰ ـ ۱۷۸پ) [ف. مخطوطات ۲ : ۳۲].

فقرنامه

ناشناخته .

12210ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱۷ق۲ : تاریخ ونشانی دیگر یادنشده ، ۱۰۷ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی : ۳۹] .

فقریه

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. **آغاز:** الحمدلله حق حمده والصلاة علی خیرخلقه . اما بعد، قال‌الله تعالی للفقراء المهاجرین الذین اخرجوا ... چون خلاصهٔ اهل‌عالم بعداز انبیاء .

12211ـ **ملك** ۴۲۷۴/۲۴ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** (۱۲۷پ ـ ۱۲۸ر) ، زرین ، همراه ۲۴گفتار دیگرازهمو [رؤیت] .

فقریه = بیان حقیقت فقر

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل‌شیی‌ءهالك:۲۵» گذشت. دوگفتار بدین نام از اودردست هست: یکی‌ازآندو به‌نثرونظم که در مجموعهٔ رساله‌های او چـاپ افست (ص ۳۱۸ ـ ۳۱۹) چاپ شده است. **آغاز :** قال رسول‌الله ص الشریعة اقوالی و الطریقة افعالی والحقیقة حالی... والفقرفخری ... فرمود : الفقرسوادالوجه فی‌الدارین **آغاز:**(۲): ای‌که داری لباس فقرببر .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۷۸ .

12212ـ **ملك** ۵۲۹۸/۴۱ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزندحسین‌کاتب، غرهٔ‌ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان کلیات) شمارهٔ۴۱ کلیات او(۲۷۸ر ـ ۲۷۹پ) آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت] .

12213ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۷ : نوشتهٔ محمود فرزند محمد **۸۷۱** درهرات (ص ۵۵ـ ۵۶)همراه «آداب درویشی9271» وجز آن‌از همو[ف . دانشگاه۱۰ : ۱۷۷۵] .

12214ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸/۳۴ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق **۹۶۶** (۹۷ ـ ۱۰۰ر) آغاز برابرنمونهٔ ۲ [ف . مخطوطات ۲ : ۱۱۲] .

12215ـ **قاهره**،دارالکتب۱۸مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۹۶۶** (گ۹۱پ-۹۲پ) آغاز برابرنمونهٔ ۱ [مخطوطات ۱ : ۲۲۲] .

17-12216ـ **بایزیدولی‌الدین** ۴۰ و۱۸۱۹/۴۱ : دوگفتار است بدین عنوان در جنگ مؤرخ **۹۸۵** (گ۲۷۵ ـ ۲۸۰ و ۲۸۱ ـ ۲۸۶) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۶] .

12218ـ **تهران**،در دست کتابفروشی : سدهٔ**۱۰** همراه چندگفتار ازاو ودیگران.**فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۴۹۷ هست [یادداشتهای آقای دانش‌پژوه] .

12219ـ**سنا**۳۷۲/۷۴: نستعلیق‌محمد مظفرفرزند محمد حکیم ، باتاریخ **۱۰۸۷** ـ

۱۰۶۶ دردفتر. این نسخه در (ص۳۱۸-۳۱۹) چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

12220- **ملك** ۴۲۶۲/۶۹ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۶۹ مجموعهٔ رسایل او (۳۶۲ ب - ۳۶۳ پ) آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت] .

12221- **قاهره**، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت : درویش حسین‌کوثری **۱۱۵۳** آغاز برابرنمونهٔ ۱ [مخطوطات ۱ : ۲۲۲] .

12222 - **الهیات** ۵۷۳/۸ د : نسخ رجب **۱۱۹۴** در اصفهان (۱۸۲ ر - ۱۷۵ ر) همراه چند گفتار دیگر ازهمو [ف. الهیات ۱ : ۳۳۴] .

12223- **مجلس** ۳۰۶۷/۷۳ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۲۸۸-۲۸۹)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۵] .

12224- **دانشگاه** ۴۳۲/۷ : نسخ محمدعلی کرمانشاهی، پیرامن **۱۲۸۹**، همراه چندگفتار دیگر ازهمو . آغاز بمانند نمونهٔ ۱ (۱۰۹پ - ۱۱۱پ) درفهرست نامی بدان داده نشده است [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۳].

12225- **ملك** ۴۱۸۹/۵ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۳۳ پ - ۳۵ پ) آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت] .

12226- **دانشگاه** ۴۲۰۹/۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۰۸ - ۱۱۰) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۴] .

12227- **دانشگاه** ۲۸۳۱/۳۹ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۴۵۶ - ۴۵۸) ، همراه «اصول: 9587» وجزآن [ف.دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۳].

12228-29 - **قاهره**، دارالکتب ۱۱ و ۲۵ مجامیع فارسی طلعت : دو نسخه هر دو بی‌تاریخ [مخطوطات ۱ : ۲۲۲] .

12230- **قاهره**، دارالکتب ۴۱ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، در فهرست نگارنده شناخته نیست [مخطوطات ۱ : ۲۴۹] .

فقریهٔ فخریه

از ادهم قرشی واعظ خلخالی ، نگارندهٔ «لوازم‌الدین : ۹۸۴» وجزآن. دربارهٔ فقر و ستایش ازآن درهشت روضه: ۱- آیات قرآنی درمذمت دنیا ۲- ذم دنیا از گفتهٔ فحول ۳ و ۴ و ۵ درنسخهٔ پزشکی دیده‌نشده ۶- سخنان‌علما و اولیا درفضیلت فقر و زهد ۷ - در بیان مال نافع وفقرو درجات آن ۸- نصایح و اشاراتی چند بروش پرسش وپاسخ. **آغاز:** بسمله. حمد نامحدود وشکر نامعدود وثنای بااساس بی‌نیازی را سزد... امابعد چنین‌گوید...

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۷۹ .

12231- **تهران**، پزشکی ۲۷۸/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱۱۸ - ۳۴۰) فصل ۳ و ۴ و ۵ درنسخه دیده نشده [نسخه‌ها ۳:۳۵۵].

فنا = رساله در مراتب . . .

از ابوالعلی احراری اویسی حسینی [دیباجه] . درآن از بایزید بسطامی یاد شده. **آغاز:** بعد ازحمد واجب الوجودی که بچند هزار صور واشکال ظاهرشده. بهر صورت ذات

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۱۵ .

12232- **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۲۰ ق ف ۸ : نوشتهٔ محمد کریم الدین معروف به‌عبدالکریم چشتی، در **۱۲۷۱** (ص ۱-۸) در فهرست بنام «مراتب فنا» یاد شده [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۲] .

12233 - **حقوق** ۳۴۳ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بامداد نوشته‌شده: تمت بقلم فقیرسید

برهان پادشاه، درفهرست بنام «رسالهٔ عرفانی» یادشده است، ۸گ ۹س [ف. حقوق : ۱۲۱]

12234ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۱ ق ف ۷۲ : نوشتهٔ **۱۳۴۷** ، در فهرست بنام «مراتب فنا» یادشده ، ۸ص [مخطوطات ، سر فرازعلی رضوی : ۳۵] .

فنا = تحقیق در . . .

منسوب به‌شیخ صفی‌الدین اسحاق اردبیلی

آغاز: تحقیق شیخ صفی‌الدین بن اسحاق ره. چنانچه فرمود که فنا سه قسم باشد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۱۴ و ۱۶ : ۲۱۵ دانشمندان آذربایجان : ۲۳۱ـ مجمع‌الفصحاء ۱ : ۳۱۳ ـ تذکرة‌الشعراء، غنی: ۸۱.

12235ـ **دانشگاه ۴۲۰۹/۴۵**: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۶۶) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۸۴].

فواتح = فواتح سبعه

از قاضی کمال الدین میرحسین میبدی ، نگارندهٔ «جام گیتی‌نما : ۷۶۷» و جز آن . پیشگفتارگزارش اوست بر «دیوان» حضرت‌علی درهفت فاتحه، که نسخه‌های جداگانه‌ای ازآن دردست است: فاتحهٔ ۱ـ دربیان راه راست ۲ـ بیان ذات‌الله تعالی ۳ـ اسماء وصفات خدا ۴ـ انسان‌کبیر ۵ـ انسان صغیر ۶ ـ نبوت و ولایت ۷ـ فضایل و احوال حضرت علی . **آغاز :** سپاس سعادت‌اساس وشکرعبادت‌لباس معبودیرا سزاست‌که اعلام نبوت وولایت .

12236ـ **تهران،** دکترمفتاح: نسخ‌سدهٔ **۱۰** ، تنها فواتح‌را دارد [رؤیت] .

12237ـ **سنا** ۲۱۲/۶: نستعلیق‌باتاریخ **۱۰۲۳** دردفتر، ازکتابهای دکتربیانی بوده [نسخه‌ها ۶ : ۴۷۷] .

12238ـ **مجلس** ۲۸۴۵: شکسته نستعلیق محمدکاظم‌اصفهانی‌درمحرم **۱۰۵۵**، آغازبرابر نمونه، ۲۴۶ص۱۴س [ف. مجلس۱۰: ۱۷۲] .

12239 ـ **سنا** ۳۶۹/۱ : باتاریخ **۱۰۸۳** ـ **۱۰۸۵** دردفتر بهمین‌خامه [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۶] .

12240ـ **رضوی**۹۹۹ ادبیات(۹۲۱) نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در فهرست بعنوان « مقدمهٔ دیوان » یادشده، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۸۴۱] .

12241ـ **تهران**، ملی ۱۴۳ف : نسخ حسین‌آقا میرزا محمد حسینی ! در دوشنبهٔ ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۳۸**، آغاز برابرنمونه ، ۳۳۷گ ۲۰س [ف. ملی ۱ : ۱۳۸] .

فوایح

ازاحسان‌الله‌ممتازاونامی،درگزارش‌دیوان حضرت علی، درآن از«هفت‌فاتحه» یاد می‌شود و گویا از « فواتح » میبدی گرفته شده باشد [دانش پژوه] . در تاریخ نگارش آن آمده : تاریخش چونامش روایح است نی‌کم وزیاد ـ باضرب فائش دراعداد حروف اجساد ۱۲۲۵.

12242ـ **تهران**،دانشسرایعالی،قریب ۱۷۱: نستعلیق‌سه‌شنبهٔ ۳ج۱/**۱۲۳۱**، وزیری [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۳] .

فوایح الجمال و فواتح الجلال

از نجم الدین کبری خیوقی ، نگارندهٔ «آداب الصوفیه : ۱۰۱۲» و جز آن.

12243ـ **مدینه**، عارف‌حکمة ۳۳مج: تاریخ یاد نشده، [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۲] .

12244ـ **ایاصوفیا۴۸۱۹/۸**: فیلم آن دردانشگاه ش۱۳۱هست [فیلمها۱ :۴۱۷].

فوائد = فوائد نامه

ازحاج بکتاش ولی‌خراسانی، به‌نثرونظم

عرفانی ، باعنوان قطعه، فایده. شاگرد او این گفتار را گرد آورده و بدین نام خوانده است [دیباجه]. **آغاز :** الحمدلله علی نعمائه . . . صاحب اطوار قلبیه... اعنی‌حاجی بکتاش ولی از بهرسالکان دین . . . ازحالات و مقالات... نثارکرده... این فقیرمدتها در طلب آن فواید عربیه و مواعظ عجمیهٔ مفید می‌بودم .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۱۹ .

12245 ـ **دانشگاه ۳۴۵۱/۲** : نسخ سدهٔ **۱۴** (ص۶۶–۱۵۶) آغاز برابر نمونه همراه «مقالات‌غیبیه» ازهمو[ف.دانشگاه ۱/۱۱ : ۲۴۶۱].

12246 ـ **یوگسلاوی** تاریخ یادنشده درفهرست بنام «فوائدنامه» یادشده است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۹۸ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۴] .

فوائد

از سعدالدین کاشغری ، وازوست: «ذکر وتوجه : ۱۱۵۲» و «رسالهٔ عرفانی: ۱۱۶۲».

12247 ـ **نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۸۲** در مجموعهٔ رساله‌های جامی ، مؤرخ **۸۸۱** ، [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۳] .

فوائد

از علاءالدولهٔ سمنانی، که یاداو درآداب السفره : «۱۰۱۱» گذشت. گفتاریست درتصوف که برای شاگردش علی مصری القاء کرده است **آغاز:** حمدله... امابعد، بدانکه این‌فوایدی چند است .

12248 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱ ـ م مجامیع فارسی: گردآوری‌و نوشتهٔ محمدفرزند ابراهیم فرزندمحمدمعروف به‌عبدالغفورسمنانی **۷۸۷**/۱۶۳ (گ ۲۴۸ – ۳۱۵) [مخطوطات ۱ : ۲۲۲] .

فوائد رشیدیه = اسئله و اجوبهٔ رشیدیه

ازعلی فرزندمحمود فرزندمحفوظ فرزند رئیس یزدی، معروف به‌نظام، بروزگار سلطان اولجایتو .

12249 ـ **ایاصوفیا ۲۱۸۰** : نسخ‌محمد فرزندعلی فرزند محمد شیرازی، سه‌شنبهٔ ۲۰ ج ۱/**۷۱۶**، ۳۷۸گ ۲۱س. **فیلم** آن درداشگاه ش۳۷۹ هست [فیلمها : ۱۵۰] .

فوائد السالکین

از فریدالدین مسعود اجـودهنی (فرید اجودهنی) گنج‌شکر یاشکرگنج درگذشتهٔ ۶۶۴ یا ۶۶۵ . مقامات قطب الدین بختیار اوشی (بنگرید : دلیل العارفین : ۱۱۴۷) است و سخنانی درسیر وسلوک و مقامات عارفان، و در آن از تاریخ دوشنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ ۵۸۴ و ۱۵ محرم ۵۸۵ یاد شده . سخنان بختیار اوشی است که نگارنده در۱۵ رمضان۵۸۴ بخدمت اورسید و کلاه چهار ترکی را اوشی برسرش نهاده است (و در پایان از « راحت القلوب » ملفوظ شیخ فریدالدین‌که جامع وی شیخ نظام الدین اولیا است نام می‌برد) [نسخهٔ دانشگاه]. **آغاز:** این سلوك اسرار الهی و این فواید انوار نامتناهی ازلفظ دربارگهر نثار ملك المشایخ . . . قطب الحق والدین بختیار اوشی ... شنوده می‌آید دراین مجموعه‌که نام اوست «فواید السالکین» بتاریخ پانزدهم ماه رمضان سنه (۵۸۴).

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۳۵ و ۱۶ : ۳۴۲ آتشکدهٔ آذر: ۲۴۹ .

12250 ـ **مجلس ۲۸۸۵/۲** : نستعلیق مرتضی، رمضان **۱۰۸۹** ، وتاریخ جلسات بانسخهٔ دانشگاه یکی نیست. وآغاز می‌شود از دوشنبهٔ

۵ رمضان ۵۸۴ و آخرین ۵ محرم ۵۸۵ است آغاز بمانند همان نسخه تنها مقامات اوشی نیست بلکه سیر وسلوك ومقامات عارفان را نیز دارد [ف. مجلس ۱۰ : ۲۶۹] .

12251 ـ دانشگاه ۳۲۶۵ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه، ۴۳ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۵] .

فوائد الفؤاد

از نظام الدین محمد فرزند احمد دانیال بخاری بدوانی چشتی (۶۳۴ ـ ۷۲۵) که به شاگردان خود املاء کرده است . و نجم الدین میرعلایی حسن فرزند علاءالدین سنجری هندی درچهارده سال بترتیب تاریخی هر بندی، بدین نام گردآورده است. نظام الدین بدوانی کتابی دارد بنام « راحت القلوب :۱۱۵۵» که در آن سخنان استاد خود فریدالدین مسعود گنجشکر اجودهنی (بنگرید : فواید السالکین) را که درطول چندی املاکرده گرد آورده و اندکی پس ازمرك استاد بانجام رسانده وشاید ازروی همین املاهای استاد است که برشاگردان املاء می کرده است [دانش پژوه] عنوان بندها پس از آوردن تاریخ : دولت پایبوس بدست آمد ، بدولت پایبوس رسیده شد ، بسعادت پایبوس رسیده شد. ومانندا ینها.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۰۳ و۱۶: ۳۵۴ نفحات الانس چ نولکشور : ۴۵۲ ـــ ریاض العارفین : ۱۴۹ .

12252 ـ دانشگاه ۴۸۹۵ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** ، آغاز و انجام افتاده ، نسخهٔ آشفته، از۱۲ذیحجهٔ ۷۱۲ تا۲۹ ذیحجهٔ ۷۱۴ ودرمیان تاریخ ۷۱۵تا۷۱۹ را نیزدارد ۱۳۰ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۵۶]. **فیلم** آن در همان کتابخانه ش ۱۱۷۴ هست [فیلمها : ۱۵۰] .

12253 ـ **بنگال** ۲۳۹: تاریخ یادنشده املاها تاریخهایی از ۷۰۷ تا ۷۲۰ را دارد (ف . بنگال : ص ۸۴) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۹۵۷] .

فوائد مشقیه

ناشناخته . در سرشهادتین .

12254 ـ رضوی ۱۶۶ اخلاق(۵۶۹) نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۳ص [ف. رضوی ۶: ۴۲۴] .

فهرست نام اقطاب و مشایخ

در بخش تاریخ وتذکره وسیر خواهد آمد.

فیروزجات طوسیه در شرح خطبهٔ رضویه

از محمد باقر فرزند مرتضی طباطبائی یزدی، پس از بازگشت ازخراسان وهنگام رفتن به تبریز در ۱۲۹۰ ـ ۱۲۹۳ بنام ناصرالدین شاه نگاشته است ، گزارشی است برخطبهٔ اول عبادةالله معرفته و اصل معرفته توحیده است به شیوهٔ فلسفی شیعی . و نیمهٔ یکم کتاب گزارش عهدنامهٔ مالك اشتر است. باعنوان: اصل، شرح **آغاز**، الحمدلله الذی احتجب بشعاع نوره عن نواظر مصنوعاته. وبعد ، چنین گوید .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۴۰۰ .

12255 ـ دانشگاه ۲۸۸۲ : نستعلیق نگارنده،صفر **۱۲۹۳** ، ۹۷ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۲۸].

فیض اعظم

از سید محمد موسوی .

12256 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ف۸ : نوشتهٔ محمدکریم الدین احمد ، در

۱۲۷۱، (ص۲۹–۴۷) [مخطوطات ، سرفراز علی رضوی : ۳۹] .

12257ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۲۴۲: تاریخ یادنشده [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۳۹] .

فیضیه

از غلامرضا زجاجی ، شیشه‌گر ، درسیر و سلوك، درقم بسال ۱۲۷۱ دریك مقدمه وچهار فصل ویك‌خاتمه بنام فرزند روحانی خود فیض علی‌نگاشته‌است: ۱ـ تصفیهٔ دل ۲ ـ تزکیهٔ نفس ۳ـ تجلی روح ۴ـ بیان مقامات سالك . و در ۱۳۰۱ بنام مشتاقعلی شاه دکنی کشته ۱۳۰۶ چاپ شده است . **آغاز** : الحمدلله الذی من علی‌الرسل بالرسالة ... وبعد مشتمل است این رسالهٔ فیضیه بریك مقدمه وچهارفصل وخاتمه.

بنگرید: ذریعه۱۶: ۴۰۹ـ ف. مشار ۱۲۰۵

12258ـ **قم**، آستانه ۱۴۰ـ۳: نوشتهٔ علی اکبرفیض، **۱۲۹۱**[یادداشتهای آقای دانش‌پژوه]

12259ـ **دانشگاه** ۴۰۲۱/۱: شکسته نستعلیق محمدجعفرفرزند محمدباقر تویسرکانی یکشنبهٔ ۲۹ محرم **۱۲۹۸** بدستور سیدرضا (۲ پ ـ ۵۰پ)، درفهرست مانندفهرست‌مشار نگارش غلامرضازجاجی مشتاقعلی‌فرزند سیدمحمددکنی یادشده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۳] .

12260ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۳۵۹: نستعلیق‌عبدالحمیدمنجم، صفر**۱۳۰۸** [نسخه‌ها ۵ : ۴۶] .

12261ـ **تهران**، دکترمفتاح: سدهٔ**۱۳** آغاز برابرنمونه، انجام افتاده [رؤیت].

فیضیه = رسالهٔ...

ناشناخته .

12262ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۲۸: نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۸۹] .

فیوضات = فوایح العرفان

ازملفوظات‌سیدحسن‌رسول نما، گردآوری نجیب‌الدین فرزند میرمحمد هاشم .

12263ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۱قف۸۴ : نوشتهٔ مجدالدین ۱۱جلوس محمد شاهی، ۲۰۶ص [مخطوطات، سرفرازعلی ۴۰].

فیوضات

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر«تفسیر آیت کل‌شیی‌ءهالك: ۲۵» گذشت . به‌نثرونظم درده فیض. **آغاز**: الحمدلله‌الذی‌اظهراسماؤه‌بظهوره، ونورعیون‌الاعیان... فیض‌اقدس‌وجوداستعداد .

12264ـ **ملك** ۵۲۹۸/۳۲ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزندحسین‌کاتب، غرهٔ‌ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان‌کلیات)شمارهٔ۳۲کلیات‌او(۱۸۴پ ـ۱۸۹ ر) درهامش، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12265ـ **سنا**۶۶/۳۷۲: نوشتهٔ**۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتاردیگرازهمو[نسخه‌ها۶: ۵۸۴].

12266ـ **ملك**۴۲۶۲/۱۰۱: نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۰۱ مجموعهٔ رسایل او (۵۲۶ ر ـ ۵۲۹پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

12267 ـ **مجلس** ۲۴۳۴/۴ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۵۹** (ص ۳۵۵–۳۶۳) [نسخه ها ۵ : ۱۸۲] .

12268ـ **مجلس**۳۰۶۷/۶۵: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۲۲۹ ـ ۲۳۲) آغازبرابر نمونه، همراه۹۰گفتار دیگرازهمو [ف.مجلس ۱۰ : ۶۰۳] .

12269ـ **ملك** ۵۱۸/۲۰ : نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی، **۱۲۹۸**(ص۱۳۶–۱۴۱) همراه«اصول: 9586»ازهمو[ف.ملك،مجموعه ها : ۵۳] .

12270ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۳۰ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۲۲۲ ـ ۲۲۸) ، همراه «اصول:

9587، وجز آن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۳].

فیوضات قادریه

از حاجی عبدالرحیم یتم (یتم؟) .

12271ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۱۴ : تاریخ یاد نشده (ص ۱ ـ ۴۴) [مخطوطات ، سرفراز علی ۴۰] .

فیه مافیه

از جلال الدین محمد فرزند بهاء الدین محمد بلخی رومی (۶۰۴ ـ ۶۷۲) ، سرایندهٔ «مثنوی معنوی» . تقریرات مواضیع عارفانهٔ او است که فرزندش سلطان ولد نگارندهٔ «ابتدانامه ۱۰۱۷» گردآورده و چندبار چاپ شده است .

آغاز: حمدله. صلاة... قال النبی ص شر العلما من زار الامراء وخیر الامراء من زار العلماء .

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۴۰۱ ـ ف. مشار ۱۲۰۶

12272ـ **اسعد افندی** ۱۶۱۴: نسخ سلیمان روندی موسوی، **۷۹۳**، ۱۵۰ گ ۱۹ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۲۶ هست [فیلمها ۱۵۲].

12273ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۵۰۶: نسخ محمود فرزند محمد صوفی مرغابی ، در یکشنبهٔ ۱۴ شوال **۸۷۷**، از روی خط علاءالدین یونس فرزند طاهر فرزند محمود فرزند احمد سمنانی شیبانی سعدی [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۰] .

12274ـ **تهران،** ملی ۶۷۳ ف : نسخ گویا سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۰۳ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲ : ۱۷۴] .

12275ـ **شیراز** ، شاهچراغ: نوشتهٔ عبدالرحیم، **۱۲۶۷** [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۱].

12276ـ **مجلس** ۴۶۳۳ : نسخ عز بد موسوی صفوتی **۱۲۶۹** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۴ گ ۲۱ س [رؤیت] .

12277ـ **مجلس** ۲۸۵۲ فهرست نشده: نستعلیق محمد حسین شیرازی متخلص بعشقی ، ۱۳ رمضان **۱۳۰۰**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12278ـ **مجلس** ۴۱۹۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، ۷۷ گ ۱۲ س [رؤیت].

12279 ـ **مجلس** ۲۴۰۰/۷ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۶** (ص۲۵۳ـ۴۱۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۲] .

12280ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۷۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ناتمام [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

12281ـ **تبریز** ، ادبیات : تاریخ یاد نشده، از کتابهای محقق است، همراه چند مثنوی از پیرجمال اردستانی [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۱] .

12282ـ **قونیه،** کتابخانهٔ مولانا ۲۱۱۸ نسخ کهن، تاریخ یاد نشده، ۱۰۸ گ ۲۱ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۳ هست [فیلمها: ۱۵۲]

12283ـ **فاتح** ۲۷۶۰ : نسخ ، تاریخ یاد نشده، ۲۰۹ گ ۱۵ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۸ هست [فیلمها : ۱۵۲] .

12284ـ **مشهد،** فرخ ۳۶ : تاریخ یاد نشده، در دو جلد [نسخه‌ها ۳ : ۹۴].

ق

قابلیت = تحقیق در معنی . . .

از صاین الدین علی ترکهٔ خجندی اصفهانی که یاد او در «شق القمر: ۱۲۶۱» گذشت. در دو مورد از دیگری دانسته شده است. **آغاز:** بعد از سپاس بیحد وقیاس پروردگاری را که بیرنگ آمادگی وقابلیت هرچیز را درکار ...

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲ .

12285ـ **مجلس** ۸۳۸۷/۱۴: در جلد

یکم از مجموعهٔ رساله های ترکه که تاریخ ۳ محرم۹۰۴دارد [یادداشتهای ابراهیم دیباجی].

12286 ـ **تهران**، سعیدنفیسی۵/ ۳۶۰ (دانشگاه): باتاریخ۱۰۴۸دردفتر، همراه‌چهار گفتاردیگر همه ازترکه. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۸۱۴ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۴].

12287 ـ **دانشگاه** ۳۱۴/۵ : رجب **۱۰۶۱** (۷۲پ ـ ۷۷ر) همراه پنج گفتاردیگر ازفیض کاشی، درفهرست گویا باین قرینه باحتمال ازهمان فیض‌دانسته شده‌است، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۱۹۷].

12288 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷۷ـم ادب فارسی : بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، در فهرست از آن عزیز نسفی یاد شده ، زرین [مخطوطات ۱ : ۲۶۲].

قاصم الجبارین

ازکاشف، در ص۸۲۷ گذشت .

قبهٔ بیضا

از عماد عبدالله، نگارندهٔ « چشمهٔ خضر : ۱۱۱۹» وجزآن. به‌نثرونظم عرفانی .

12289 ـ **یزد**، علومی ۱مج: نسخ‌گویا نگارنده، همراه«چشمهٔ‌خضر» ودیگر گفتارهای او مؤرخ **۱۰۸۲-۱۰۸۵** [نسخه‌ها ۴: ۴۴۶].

قدرت نامه

از پیرجمال اردستانی، که یاداودر «تنبیه العارفین : ۱۰۹۹» گذشت .

12290 ـ **پاریس** S.P.۸۱۳: نستعلیق ضمن مجموعهٔ رساله‌ای او مؤرخ **۸۶۸-۸۷۳**. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش ۱۳۲۱هست[فیلمها ۱ : ۵۹۴].

قدریه = جبر و اختیار

در ص ۷۷۰ و ۸۲۸ گذشت.

قدس = قدسیه = رسالهٔ . . .

روزبهان بقلی شیرازی ، که‌یاد اودر «عبهر العاشقین : » گذشت . در برخی نسخه‌ها ازنگارنده نام‌برده‌نشده ودرنسخهٔ ۴۶۹۱/۱۳ ملك ازاحمد فرزند محمد غزالی دانسته شده، که باید ابوالفرج آنرا نزد شاهان خراسان و ترکستان ببرد ، در دوازده‌باب: ۱ـ علم توحید ۲ـ علم معرفت ۳ـ علم حالت ۴ ـ علم معاملت ۵ـ علم مکاشفة ۶ ـ علم خطاب ۷ ـ علم سماع ۸ ـ علم وجد ۹ ـ علم معرفت روح ۱۰ ـ علم معرفت عقل۱۱ـ علم‌معرفت‌قلب۱۲ـعلم‌معرفت نفس . این گفتار در هامش « سبع المثانی » بسال ۱۳۴۳ چاپ‌شده است . **آغاز** : . . . حمدله. صلاة. هذا رسالة الامام... شاهان‌عشق را رایت سعادت‌معرفت‌درعالم مشاهدت افراخته باد... امابعد، آنهاکه طرازاطلس معدن‌حقیقت بودند .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۴۹ ـ ف. مشار : ۸۲۷ .

12291 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ **۸۱۳** در دفتر ، زرین [یاد داشتهای دکتر قاسمزاده] .

12292 ـ **اونیورسیته** ۱۴۴/۵ف : باتاریخ **۹۸۰** دردفتر (۱۱۴ ـ ۱۵۳). **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۴هست [فیلمها۱: ۴۴۱].

12293 ـ **ملك** ۴۱۹۶/۱۳ : نستعلیق دارالسلطنه احمدآباد گجرات **۱۰۱۶** بهمین خامه در دفتر (۸۰ ر ـ ۱۰۰ پ) در سرآغاز نسخه ازاحمد غزالی دانسته‌شده وبنام«شاهان» است [رؤیت] .

12294 ـ **شیراز** ، دکتر خاوری ۸ مج نوشتهٔ **۱۰۶۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸] .

12295 ـ **مجلس** ۶۲۱/۲۱: نستعلیق

سدهٔ **۱۰-۱۱**، زرین، درسه‌ستون، آغاز برابر نمونه، درنسخه وفهرست‌کتابخانه‌از نگارنده و نام‌کتاب یاد نشده است [رؤیت] .

12296 - **تهران**، ملك ۱/۴۰۲۰: با تاریخ ۸رمضان **۱۱۰۵** دردفتر، آشفته . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۶۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۷] .

12297 - **شیراز**، دکترخاوری ۸ مج: نوشتهٔ **۱۰۶۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸] .

قدسیه = رسالهٔ قدسیه = کلمات

خواجه بهاء الدین نقشبند

از خواجه محمد پارسا ، نگارندهٔ «تفسیر ۱۹» وجز آن . در دیباجه ازشیخ و استاد خود بهاء الحق والدین محمد فرزند محمد بخاری نقشبندی درگذشتهٔ ۷۹۱ یادمی‌کند، که نگارنده ازدرانفاس اووگفته‌های اودرمجالس فراگرفته واین را ساخته است . ترجمهٔ ترکـی آن در دارالکتب درقاهره هست. **آغاز : . . .** حمد وثنای نامتناهی. وسپاس وشکر بی‌اندازه وقیاس حضرت پادشاهی راجل ذکره، که طالبان وصال ...امابعد،این‌کلمه‌ای چندیست ازانفاس قدسیه

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۵۰ .

12298 - **ایاصوفیه** ۴۷۹۵/۳۲ : با تاریخ **۸۵۵** دردفتر (گ ۲۶۸ - ۲۸۴) در فهرست بنام «کلمات خواجه بهاء الدین محمد نقشبند» ازپارسا یاد شده است . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۳] .

12299 - **ملك** ۴۰۵۶/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، با تاریخ **۹۰۴** دردفتر (۱پ-۲۵ر) آغازبرابرنمونه، ۲۵س [رؤیت] .

12300 - **ملك**۱۸۲/۶: باتاریخ**۹۰۵** **۹۰۷** دردفتر (س۷۵ - ۷۹)، درفهرست بنام «کلمات‌قدسیه» یادشده است. [ف. ملك : ۶].

12301 - **پاریس** ۹۶۸/۲ .S. P : باتاریخ **۱۰۰۹** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۴] .

12302 - **دانشگاه** ۳۳۶۸ . نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** ، ۴۶گ ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۸] .

12303 - **قاهره**،دارالکتب۲۷مجامیع فارسی طلعت: نسخ **۱۲۳۵**، آغاز برابرنمونه (گ ۹۷ - ۱۲۴) [مخطوطات ۱ : ۲۶۳].

12304 - **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۴/۲ Add. تاریخ‌یادنشده، درفهرست بنام «کلمات بهاءالدین نقشبند» ازپارسایادشده است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۲] .

12305 - **قاهره**، دارالکتب ۵مجامیع فارسی: بی‌تاریخ، (گ۱۷-۴۵) ۱۷س، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۶۳] .

12306 - **قاهره**، دارالکتب۲۵مجامیع فارسی طلعت : بی تاریخ ، آغاز برابر نمونه (۷۶پ - ۱۰۲پ) [مخطوطات ۱ :۲۶۳].

قدسیه = رسالهٔ . . .

درپنج باب‌وچهل فصل. ازسخنان‌بزرگان مشایخ. **آغاز:** سپاس باد رافع حجب و هادی سبل .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۵۰ .

12307 - **قاهره**، دارالکتب ۲۴ تصوف فارسی: بی‌تاریخ ، ۱۱۳ گ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۲۶۳] .

القدسیة الظاهریه ، شرح الدرة - الفاخرة

متن از عبدالرحمان جامی که در یاد او

« تهلیلیه ۳۶ » گذشت . گزارش از ابراهیم حیدر کردی حسین‌آبادی .

12308 ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۷۱ : ۳۲ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۲] .

قرة العیون فی اعز الفنون = قرة العیون فی المعارف والحکم

از ملامحسن فیض کاشانی ، که یاد او در «امانت : ۵» گذشت . «کلمات مکنونهٔ» اوست درفلسفه وعرفان، دردوازده مقاله وهرمقاله در پنج کلمه، بیشتر بعربیست و عبارتها و شعرهای فارسی نیزدارد ، ودر ۱۰۸۸ بانجام رسیده و چاپ شده است . **آغاز** : یا مبدع الارکان و الاصول و واهب النفوس و العقول .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۷۵ ـ ف . عربی مشار: ۱ : ۷۰ ـ محجة‌البیضا۲ : ۱۰ ، ۲۸ ، ۴۰ .

12309 ـ **سنا** ۳۶۸ : نسخ عبدالکریم فرزند محمد مؤمن اوحدی کازرونی شیرازی . **۱۱۲۷**، مقابله‌شده بدستور جمال‌الدین اسحاق پسر علم‌الهدی محمد در ۱۱۳۵ [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۵] .

12310 ـ **دانشگاه** ۱۵۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده، ۱۴۵ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۸۸] .

12311 ـ **سپهسالار** ۶۵۴۲: نستعلیق **۱۲۰۸**، آغاز برابرنمونه، ۸۴ گ ۱۸ س [ف. سپهسالار ۵ : ۴۰۲] .

12312 ـ **دانشگاه** ۴۲۱۷/۱: باتاریخ **۱۲۲۳ ـ ۱۲۲۴** دردفتر (۲ر ـ ۷۱پ) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۳] .

12313 ـ **نجف** ،امیرالمؤمنین ۱۹۴۲: نستعلیق خوش سید محمد مهدی فرزند محمد جواد علوی، ۱۳ شعبان **۱۲۳۶** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

12314 ـ **دانشگاه** ۱۴۲۲/۴ : نسخ ۱۲ شعبان **۱۲۳۶** (۱۵۹ پ ـ ۲۸۰ر) [ف . دانشگاه ۸ : ۹۷] .

12315 ـ **قم**، فیضیه ۱۱۱۷/۲ (۵۴۲) سید صادق فرزند زین العابدین فرزند ابراهیم مرزون‌آبادی، **۱۲۴۰**، آغاز برابر نمونه [ف. فیضیه ۱ : ۳۶۶] .

12316 ـ **دانشگاه** ۳۲۱۸/۲ : شاه محمد فرزندعلی‌خان **۱۲۴۱**/۱۱/۱۴ (۳ر ـ ۱۴۲پ) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۷۶] .

12317 ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۳۳/۱ : نستعلیق محمد تقی فرزند ملا علی اصغرهزارجریبی ولویی، پنجشنبهٔ صفر **۱۲۴۷** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۴] .

12318 ـ **مجلس** ۲۹۱۴/۵ : نستعلیق ونسخ محمدباقر فرزندزین‌العابدین در **۱۲۵۰** (ص۲۴۶ ـ ۳۵۹) آغازبرابرنمونه[ف.مجلس ۱۰ : ۳۱۳] .

12319 ـ **حقوق** ۸۶د: نستعلیق محمد هبة‌الله، ۲۶ع۲/**۱۲۷۸** درقم، آغاز برابر نمونه [ف . حقوق : ۴۱۳] .

12320 ـ **ملك** ۵۶۴/۳: نوشتهٔ رمضان **۱۲۷۹** (ص۲۰ ـ ۸۷) [ف. ملك، مجموعه‌ها ۸۴] .

12321 ـ **مجلس** ۳۴۱۱/۲ : نوشتهٔ محمد علی در **۱۲۷۹** (ص ۱۰۶ـ۲۸۴)، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۷۴].

12322 ـ **دانشگاه** ۴۴۹۳ : نستعلیق محمد فرزند حاج علی اصغر سمنانی ، ۷/۴/**۱۳۰۶** [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۹] .

12323 ـ **مجلس** ۱۸۶۶/۲۷: تاریخ یادنشده (ص۵۷۶ ـ ۵۹۲) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۵۵۶] .

قضا وقدر = جبر و اختیار
در ۷۷۰ و ۸۲۸ گذشت .

قطبیه = رسالة . . .

ازعبدالرحمان جامی، که‌یاداودر «تهلیلیه: ۳۶» گذشت. **آغاز:** حمدله. والصلاة والسلام علی محمد . . . امابعد، برخاطر وقاد و طبع نقاد پوشیده نماند که .

12324 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۴ تاریخ فارسی: نستعلیق‌خوب حاجی محمود، بی‌تاریخ زرین، نام‌نگارنده‌درصفحهٔ یکم دردایرهٔ زرین آمده ، آغاز برابر نمونه ، ۸ گ [مخطوطات ۱ : ۶۴] .

12325 ـ **قاهره**،دارالکتب۴۴۵۵س: نسخ، بی‌تاریخ، آغاز برابروانجام افتاده (گ ۱ـ۳) [مخطوطات ۱ : ۲۶۴] .

قطبیه = بیان اقطاب

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شییٔ هالك : ۲۵» گذشت. به‌نثرونظم درآن از دوازده‌نبی نام می‌برد که قلب هرقطب از اقطاب صوفیه بیکی از آنان پیوستگی دارد وازآن استفاضه می‌کند. **آغاز:** الحمدلله‌الذی یوجب‌الدنوء والتدلی اشکرالله شکرالقایله... امابعد، یاولدی ایدك‌الله بروح‌القدس، گفته‌اند انسان .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۵۶ .

12326 ـ **ملك** ۵۲۹۸/۳۸: نستعلیق شیخ‌السلام فرزندحسین‌کاتب، غرهٔ‌ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان کلیات) شمارهٔ ۳۸ کلیات او(۲۵۱ر ـ ۲۵۶ پ هامش) [رؤیت] .

12327 ـ **قاهره**،دارالکتب۱۸مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ **۹۶۶** (گ ۴۱ ـ ۴۴ر) [مخطوطات ۱ : ۲۶۴] .

12328 ـ **تهران** ۱۰ مج در دست کتابفروشی:سدهٔ **۱۰**، همراه چندگفتار ازاو و دیگران . فیلم‌آن دردانشگاه ش۳۴۹۷ هست [یادداشت‌های آقای دانش پژوه] .

12329 ـ **سنا** ۳۷۲/۲۱: نوشتهٔ**۱۰۶۶** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

12330 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۱۶: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شماره ۱۱۶ مجموعه رسایل او (ـ ۶۱۰ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12331 ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۱۹: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۱۱۳ ـ ۱۱۶) ، آغاز برابرنمونه، همراه ۹۱گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۱] .

12332 ـ **دانشگاه** ۴۳۲/۵۵: نسخ‌محمد علی‌کرمانشاهی، **۱۲۸۹** (۸۱ر ـ ۹۱ر) همراه چندگفتاردیگرازهمو [ف. دانشگاه ۳:۴۴۲].

12333 ـ **دانشگاه** ۴۲۰۹/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۸۰ ـ ۸۹) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۴] .

12334 ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۳۶ : سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص۴۱۸ ـ ۴۲۵)، همراه «اصول: 9587» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۷۳].

12335 ـ **ملك** ۵۲۱/۵:شکسته‌نستعلیق باتاریخ **۱۳۳۱** در دفتر (ص۳۴۸ ـ ۳۶۱) ، آغاز برابر نمونه ، از نور علیشاه دانسته شده است [رؤیت] .

قطبیه = رساله . . .

ناشناخته، باعنوان مقام، مقام . **آغاز :** حمد بی‌قیاس حضرت حکیم‌را که نظام عالم سفلی باوتاد خلود مخلدگردانید. . .

12336 ـ **مجلس** ۴۷۶۴/۱ : نسخ

عبدالقادر کمال در **۸۹۹** (۱ پ - ۱۵۰ ر) [رؤیت].

قلبیه

12337 - **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۱۸۲ق : نوشتۀ میرمحمد چشتی ، در **۱۲۰۵** ۲۹ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۴۰].

قلندر نامه = سیرت جمال الدین

محمد ساوی

ازخطیب فارسی، که درپنجاه ویك‌سالگی درسه‌شنبۀ ۲۲ ج ۱/۷۴۸، از روی « سیرت و سرگذشت» نگاشتۀ ۳۸۳ سروده است .

12338 - **لالااسماعیل**۱۸۷: نستعلیق سه‌شنبۀ ج۲/**۲۲** ؟، **۴۹**گ ۱۹س . **فیلم** آن دردانشگاه ش۵۷۱ هست [فیلمها : ۱۵۵] .

قلندرنامه

خواجه عبدالله انصاری‌هروی، که‌یاداو در «الهی‌نامه : ۱۰۴۸» گذشت. در راه وصول به حق وحقیقت، بانثر مسجع ویژۀ خود او. این گفتار در مجموعه رساله‌های او در ۱۳۱۹ خ چاپ شده. **آغاز:** سپاس وستایش‌مرخداوندی راکه آفریدگار زمین وزمانست ... چنین‌گوید مصنف این عبارت‌که دل‌را داد بغارت...

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۶۹ - ف. مشار ۸۰۷ .

12339 - **مرادملا**۱۷۹۶/۱۵: نوشتۀ ۱ ع۲/**۸۵۲** (گ۲۸۴ - ۲۸۶) . **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۲].

12340 - **استانبول** ، شهید علی پاشا ۱۳۸۳/۷ : باتاریخ**۹۰۶** دراسفراین دردفتر (گ۱۲۹ - ۱۳۴). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۱۷ هست [فیلمها : ۵۱۴].

12341 - **بادلیان**، C۳۷/۲ : باتاریخ **۹۲۱** دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۱۴۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۰] .

12342 - **تهران** ، ملی ۷۲۷/۱۸ : نستعلیق ریزگویا سدۀ **۱۰**، (ص ۳۲۶-۳۳۰) باعنوان « قلندر نامه » درسرآغاز نسخه [ف . ملی ۲ : ۲۴۳] .

12343 - **نجف**، امیرالمؤمنین۱۷۵۴/۶ سدۀ **۱۰**، آغاز برابروانجام افتاده [یادداشت های سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

12344 - **مجلس**۵۱۳۸/۱۳۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۲۴** - **۱۰۵۷** درجنگ ابن‌خاتون (گ۵۱۰ - ۵۱۲)، آغازبرابر نمونه[رؤیت].

12345 - **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۳۳۵ مج : سید شمس‌الدین اوقاتی **۱۲۷۱** (۱۳ر - ۲۱ر) ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

قلندر نامه

در بخش منظومه‌ها خواهدآمد .

قلندریه = رسالۀ . . .

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز:** بدانکه لفظ قلندر پنج حرفاست.

12346 - **قاهره**، دارالکتب۱ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق بی‌تاریخ (گ۲۷-۲۸) ۱۹ س ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۶۴] .

قندیل الخیال = فانوس الخیال

درص۱۲۸۴گذشت .

قوائم الانوار وطوالع الاسرار

از میرزا ابوالقاسم بابا ذهبی ، نگارندۀ «تباشیرالحکمة : ۱۰۷۲» و جزآن. درعرفان

گروه ذهبی ودرآن به‌فیلسوفان یونان وابوعلی وفارابی‌میتازد وازملاصدراستایش‌می‌کند. سپس همین‌کتاب رادست‌برده«شرایط‌الطریقه ۱۲۱۳» خوانده‌است. **آغاز:** چون همواره‌حق تعالی‌از بدوخلقت‌آدم‌حقیقی‌وعالم واقعی واشیاءامکانیه.

12347ـ **تهران،** ملی ۷۰ف : نستعلیق ونسخ خوش رمضان **۱۳۰۴**، زرین، درفهرست تاریخ نگارش دیباجه ۱۳۰۰ یـاد شده است ، ۲۹۵گ ۱۸س [ف. ملی ۱ : ۶۰]. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۱۹۴۴ هست [فیلمها : ۱۵۵] .

قوت = تعریف...

از سیدشریف: وآن قوت درجمیع مراتب موجودات سریان وسرایت دارد .

12348ـ **سنا** ۲۵۳/۳ : همراه «محبت نامهٔ» حروفی مؤرخ **۱۱۰۷** (ص۲۷۵-۲۷۷) [نسخه‌ها ۶ : ۵۰۳] .

قیافه شناسی

ازمیرسیدعلی همدانی، که یادآوردر«فراست: ۴۳۹» گذشت .

12349ـ **بادلیان** ۶۹/۲۸ Add : باتاریخ **۱۲۰۱** دردفتر وعنوان «فی‌علم‌القیافه» **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳] .

ك

کاشف الاسرار

از صدرالدین کاشف دزفـولی ، نگارندهٔ «قاصم‌الجبارین : ۸۲۷» وجز آن . درگزارش اصطلاحات صوفیان .

12350ـ **تبریز،** ملی ۲۷۵۸ : نوشتهٔ **۱۲۴۳** ، همراه دیوان از همو [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

کاشف الاسرار ومطلع الانوار

ازحسن ظریفی چلبی ، گزارشی است از برخی ازابیات‌جلدیکم «مثنوی معنوی» مولوی که بنام سلطان بن‌السلطان سلیمان‌خان عثمانی ساخته‌است.دیباجهٔ‌آن بعربی است ونام‌کتاب در خاتمه ونام سلطان دردیباجهٔ نسخهٔ مجلس‌آمده است . **آغاز :** الحمدلله الذی علمنا وهدانا للاسلام و جعلنا من‌امته .

بنگرید: کشف‌الظنون : مثنوی ۲ : ۱۵۸۸ ذریعه ۹ : ۱۱۲۲ و ۱۷ : ۲۳۴ .

12351ـ **تهران،** دکترمفتاح ۱۲۴ : نسخ ترکی ۱۱ محرم**۹۸۵**، درس ع [رؤیت].

12352ـ **کپنهاك** ، سلطنتی ۱۴۷ کریستین سن : نستعلیق **۹۴۸** در فهرست نام نگارنده نیامده وپس‌از نام ونام‌کتاب(شرح نی نامه) نوشته شده است که‌گویا بخشی از همین کتاب باشد. **آغاز:** نیك‌بدان ای عزیز وکامل بزگوار وای‌عالم وعارف همت‌دار. [نسخه‌ها۵ : ۷۰۸] .

12353ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱/ ۹ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ مولوی ترخالوی (گ ۱ - ۶۳پ) ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۵۳] .

12354ـ **مجلس** ۴۱۱۰/۱ : شکسته نستعلیق محمدلاهیجی، ذیقعدهٔ **۱۲۵۷** (۱پ - ۸۵ پ) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۱ : ۱۰۶] .

کبریت احمر

بنام سلطان جلال الدین اسکندر ساخته

شده [دیباجه]. این سلطان گویا همان است که «آینهٔ اسکندری : ۶۱۲» بنام او نگاشته شده است. **آغاز:** سپاس بیقیاس صانعی راکه خاك درگاه اوکیمیای ابصار اولو الابصار است .

12355ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸/۲۷۲۶۱ Add : ضمن مجموعهٔ مؤرخ **۸۱۳** . **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۴ هست [فیلمها ۱ :۴۰۲].

12356ـ**دانشگاه** ۶/۲۱۶۰ : نستعلیق سدهٔ نهم، آغاز برابر نمونه (۹۷ پ ـ ۱۰۰ هامش) با سرلوح وآرایش‌ها [ف.دانشگاه۹ : ۸۵۳] .

کبریت احمر = اوراد موظفه = کنز الاسرار = کنز الاسماء = سیر و سلوك

از مظفرعلیشاه طریقتی‌کرمانی، سرایندهٔ «بحرالاسرار : ۶» و جزآن . دریك مقدمه و دوفصل : فصل ۱ـ دراورادیکه مداومت برآن منتج قرب وعروج بمنازل است ۲ ـ اورادیکه درهنگام جمعیت‌خاطر وفراغ بال‌اشتغال به‌آن باید نمود. این‌گفتار در «عوارف المعارف» به نام «کنزالاسرار» بسال ۱۱۸۳چاپ شده است در برخی ازفهرستها ازآن‌نورعلیشاه ومجذوب علیشاه یادشده است. **آغاز :** الحمدلله الحکیم العلی العظیم... امابعد، چون مقتضای عبودیت حقیقی اشتغال قلب و قالب عبد است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۶۱ و۱۷ :۲۶۰ و ۱۸ : ۱۴۵ ـ ف . مشار : ۱۱۳۷ .

12357 ـ **مجلس** ۶/۵۳۹۳ فهرست نشده: نستعلیق درویش رحمتعلی ، ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۲۴۴**، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12358ـ **دانشگاه** ۳/۳۵۸ : باتاریخ **۱۲۵۱** دردفتر (۱۲۰ر-۱۲۷پ)، درفهرست شناخته نشده است [ف. دانشگاه ۳ : ۴۵۱] .

12359ـ **مجلس** ۲/۱۴۳ : نستعلیق **۱۲۵۷**، همراه «مرآت المحققین» شبستری ، درفهرست«کبریت‌احمر = کنزالاسرارالنوریه» نامیده شده است [ف . مجلس ۲ :۷۶] .

12360ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۱۶ : نستعلیق خوش باتاریخ **۱۲۶۴** دردفتر ، آغاز برابر نمونـه [یادداشتهای سید عبدالعزیـز طباطبائی] .

12361ـ **ملك** ۵/۶۲۹۴ : نستعلیق **۱۲۷۱** (۱۳۱پ ـ ۱۴۰پ) درنسخه نامی از نگارنده نیست [رؤیت] .

12362ـ **مجلس**۱۳/۵۸۵۱ : باتاریخ هایی از **۱۲۷۲-۱۲۹۳** دردفتر (ص ۴۷۴ ـ ۴۷۹) [یادداشتهای‌آقای عبدالحسین‌حائری].

12363ـ **مجلس** ۱/۴۶۰۷: نستعلیق تقی حسینی، باتاریخ **۱۲۷۶** دردفتر[رؤیت].

12364 ـ **تهران** ، ادبیات ۱/۱۰۳ جوادی : نسخ و نستعلیق **۱۲۷۶** [ف. ادبیات ۳ :۲۸] .

12365ـ **ملك** ۲/۵۴۶۶ : شکسته نستعلیق محمد حسین بن خواجه محمد ربیع ، ۹ج۲/**۱۲۸۴** (۱۱۹پ ـ ۱۳۲ر). شمارهٔ ۱ «مجمع‌البحار» اوست [رؤیت] .

12366ـ **دانشگاه**۱/۴۲۷۸: نستعلیق اسدالله فرزند محمدحسینی دامغانی، ۲۵شعبان **۱۲۹۳**درتهران (ص۱ـ۲۵) درفهرست «اوراد موظفه» آمده و از نگارنده نام‌برده نشده است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۷] .

12367ـ **تهران**، حسن‌سادات ناصری ۶مج: شکسته نستعلیق میرزامحمد فرزند میرزا علی‌رضا، **۱۲۹۴** گویا برای چاپ، درفهرست بنام «اوراد موظفه» واز مجذوب علیشاه‌دانسته

شده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۸] .

12368ـ مجلس ۴۵۳۴/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳، زرین (۱پ - ۱۶پ) [رؤیت] .

12369ـ عبدالحسین بیات ۱۱ مج: نستعلیق رضاقلی‌خان‌هدایت، سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۷] .

12370ـ تهران ، ادبیات ۲۸۶/۲ حکمت: نستعلیق سدهٔ ۱۳، بنام «کبریت‌احمر» آمده است [ف . ادبیات ۲ :۵۸] .

12371ـ مجلس ۳۸۷۳/۲ فهرست نشده : سدهٔ ۱۳ (ص۱۳ - ۲۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۷] .

12372ـ تهران، اصغرمهدوی۲۱۲/۳ نسخ سدهٔ۱۳-۱۴درفهرست‌بنام «اوراد موظفه» واز مجذوب علیشاه‌همدانی‌یادشده است [نسخه ها ۲ : ۹۶] .

12373ـ دانشگاه۴۹۹۱/۳: نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴ (۳۶۴پ - ۳۷۵پ) آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان«کبریت‌احمر»آمده و ازنگارنده‌یادنشده [ف. دانشگاه۱۵:۴۰۷۹] .

12374ـ دانشگاه ۳۴۹۷/۷ : نسخ حسین‌علی ذهبی زنجانی ۱۳۱۵ ، آغاز برابر نمونه (ص ۱۷۳-۱۹۰) درفهرست‌بنام «اوراد موظفه»است‌ونگارنده‌یادنشده‌است[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۵۰۶] .

12375ـ دانشگاه۴۱۱۰/۲: نستعلیق حسین‌علی فرزند محمد۱۳۱۷ (ص۸۹-۱۲۶) آغاز برابر نمونه، نام در پایان نسخه «کنز - الاسماء» آمده‌واز نگارنده نام برده نشده است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۸۹] .

12376 ـ دانشگاه ۳۶۴۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴، آغاز برابر نمونه، درفهرست «اوراد موظفه» آمده وازنگارنده یادنشده‌است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۴۸] .

کحل الجواهر فی مناقب شیخ عبدالقادر

از سید عبدالقادر کنتوری .

12377ـ آصفیه ۶۳۳ تصوف: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۱ : ۳۶۳] .

کحل الحقایق

12378ـ موصل ، مدرسة الملا زکریا ۲۶ : [ف . موصل : ۱۹۲] .

کدوی مطبخ قلندری

12378 ـ تهران ، دکتر قاسم زاده ۱۹/۳: نسخ یکشنبه دههٔ یکم شعبان ۱۰۹۵ ، در دیباجه نگارنده ادهم واعظ قزوینی یاد شده است [رؤیت] .

12379ـ تبریز، ملی ۲۷۸۰: با سی فصل [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

کرسی نامه = رساله دربیان...

از میرزا ابوالقاسم بابا‌ذهبی ، نگارندهٔ «تباشیر الحکمه : ۱۰۷۲» و جزآن . زنجیرهٔ قطبهای این‌گروه است‌که به‌شیخ کرخی‌وعلی‌بن موسی‌الرضا وازاو به‌پیامبرمی‌رساند. **آغاز :** بدان ای‌صدیق صدیق‌وسرمست بادهٔ تحقیق، که سلاك ومجذوبین راه درسلوك فی‌سبیل‌الله .

12380ـ دانشگاه۳۵۷۶/۱۱: نستعلیق باتاریخ ۱۳۰۴ دردفتر (۲۳۰ پ - ۲۳۴ ر) آغاز برابرنمونه درفهرست‌بنام «رساله دربیان سلسلهٔ ذهبیه‌یادشده [ف. دانشگاه۱۲:۲۵۹۴].

12381ـ مجلس ۳۲۶۰/۸: نستعلیق اسدالله‌بن میرزا نصرالله معین الرعایا ، ۱۳۰۷ (ص۹۱ - ۹۴)، آغاز برابرنمونه، درفهرست بنام « کرسی‌نامه »آمده [مجلس ۱۰ :۸۶۱].

12383ـ **ملک** ۵۱۹۶/۳ : نستعلیق و نسخ زین‌العابدین فرزند حاج‌ملاحسین روضه خوان ارومی، در۱۸ج۱/۱۳۴ (**۱۳۴۰**) (۶۹ پ - ۷۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

کرسی نامه

از مظفرعلیشاه طریقتی‌کرمانی، سرایندهٔ «بحرالاسرار : ۶» وجزآن. مثنویست در ۵۸ بیت در بیان سلسلهٔ اقطاب خـود تا بامامان .

آغاز: بعد نعت حضرت فردصمد ـ الذی لیس له‌کفواً احد ـ بعد نعت رحمت للعالمین .

12384ـ **ملک** ۵۴۶۵/۷ : نستعلیق محمدحسین فرزند خواجه محمد ربیع باتاریخ **۱۲۸۴** دردفتر (۳۳۳ پ - ۳۳۵ ر).شمارهٔ۶ «نامه»هایی از اوست [رؤیت] .

کرسی نامه

منظوم . حروفی .

12385ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۳۷۹ نوشتهٔ **۱۰۲۵** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳] .

کرسی نامه = سلسلهٔ . . .

در ص۱۱۹۶ گذشت .

کرسی نامه = ارشاد نامه

درص۱۰۲۴ - ۱۰۲۵ گذشت .

کرسی نامه

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

کسوت بخش ابدالان

ناشناخته .

12386ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۱قف۷۸: تاریخ ونشانی دیگر یادنشده، ۹ص [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی : ۴۰] .

کسوت نامه

کسوت نامهٔ درویش حاجی محمد جعفر مفرد واردت او به میر اشرف اختیاری وتبدیل کسوت مفردی به‌کسوت اختیاری اوست .

12387ـ **دانشگاه** ۲۸۹۶ : نستعلیق جنگ مؤرخ**۱۲۱۳**(ص۷۲-۷۳) [ف.دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۱] .

کشف‌الآثار = ترجمهٔ بهجة‌الاسرار

ناشناخته. چلبی از «بهجة الاسرار فی ـ التصوف» ابوالحسین علی فرزند حسین فرزند حمویه صوفی در گذشتهٔ ۳۸۴ یادکرده است .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۲۵۷ .

12388ـ **آصفیه**۱۳۳۸تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۰] .

کشف الارواح

از پیرجمال، درص ۵۵ گذشت . و اینك نسخه‌ای دیگر .

12389ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۱۴۲ : نستعلیق محمد قاسم فرزند رضاقلی‌میرزا فرزند شاهرخ شاه فرزند نادرشاه یکشنبهٔ ۷ ع ۲/ **۱۲۳۷** [رؤیت] .

کشف الاستار

از فتحعلی گردیزی ، نگارندهٔ «ابطال ـ الباطل : ۱۰۱۸» و جز آن.گردآوری محمد اسحاق حسینی .

12390ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ق ف۹ : تاریخ یاد نشده (ص ۲۸ - ۵۲) [مخطوطات : ۴۰] .

12391ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۲ق ف۵ : تاریخ یاد نشده (ص ۱۳ - ۴۶) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۴۰] .

کشف الاسرار

از حاج میرزا محمدابراهیم فرزندآخوند ملاعلی لاریجانی مازندرانی ، از مردمان نیمهٔ دوم سدهٔ سیزدهم . گزارشی است بر « حق ـ الیقین: ۱۱۲۹» شبستری بشیوهٔ قال اقول. **آغاز:** حمدله. والصلاة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله ...امابعد، می‌گوید اقل خلیقه .

12392ـ **رضوی** ۹۳۳ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه یاد شده ، نسخه درحقیقت۴ ازباب‌یکم ناتمام مانده‌است، ۱۶۲گ۱۲س [ف. رضوی ۴ : ۲۲۱] .

کشف الاسرار

از کمال‌الدین حسین‌الهی اردبیلی، نگارندهٔ «فراست : ۴۳۸» و جز آن . در مبحث وجود بشیوهٔ عرفانی. **آغاز:** سپاس ومنت واحدیراکه سریان وجودش درجمیع مراتب ساریست .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۳ .

12393ـ **رضوی**۹۳۲حکمت: نستعلیق چلیپای **۱۰۴۳**، آغاز برابر نمونه، ۷ گ [ف . رضوی ۴ : ۲۲۰] .

12394ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۱۹/ ۲۸۲ : نسخ محمدطاهر فرزند ولی‌محمد طبیب مشهدی، در۲۴ج۱/**۱۳۰۹** (ص۱۲۲ـ۱۳۰) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

کشف الاسرار

ازعزالدین فرزند عبدالسلام مقدسی .

12395ـ **مجلس** ۲۴۳۵/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۳۵** (ص۴۱ـ۱۰۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲] .

کشف الاسرار

از شاه نعمت‌الله ولی ، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. در توحید بروش عرفانی، درپنج باب: ۱ـ الوجود من‌حیث الاحدیة ۲ـ بیان مرتبة‌الاحدیة ۳ـ فی‌الواحدیة الجمعیه ۴ـ علم(عالم) الارواح ۵ـ فی‌الشهادة المطلقه [نسخهٔ ۴۲۶۲ ملك]. **آغاز:** الحمدلله الذی تجلی ذاته لذاته باحدیته فاظهر آدم... امابعد، فهذه‌رسالة فی‌بیان‌علم التوحید وسمیتها ... بدانکه هر بابی از برای خمسه .

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۱۴ .

12396ـ **تهران،** دردست کتابفروشی: سدهٔ **۱۰**، همراه چند گفتار از او و دیگران . **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۳۴۹۷هست [یادداشتهای آقای دانش پژوه] .

12397ـ **سنا** ۳۷۲/۱۹ : نستعلیق **۱۰۶۶**، همراه۸۵گفتاردیگرازهمو با آنچنانکه درص ع آمده [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

12398ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۸ : نستعلیق **۱۱۰۹** (۱۸۴رـ۱۹۲ر) همراه ۸رسالهٔ دیگر ازهمو. درسرآغاز نسخه بنام « رسالهٔ دایره » نامیده شده است [رؤیت] .

12399ـ **ملك** ۴۱۸۴/۶ : نستعلیق محمدعلی فرزند میرزا عزیز **۱۲۵۸** (۱۱۳پ ۱۲۳پ) آغاز برابر نمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگراز همو [رؤیت] .

12400ـ **مجلس**۳۰۶۷/۹۱: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۴۲۵ـ۴۳۵)، آغازبرابر نمونه، نسخه درپایان دفتر۹۱ گفتاری نگارنده جای دارد [ف. مجلس ۱۰ : ۶۱۱] .

12401ـ **دانشگاه**۴۳۲/۹۵: نسخ‌محمد علی‌کرمانشاهی، **۱۲۸۹** (۱۱۷ ر ـ ۱۳۱ ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۱] .

12402ـ**دانشگاه**۴۲۰۹/۱۰: نستعلیق

سدهٔ **۱۳** (ص۱۱۵ – ۱۳۶) [ف. دانشگاه ۱۳ ۳۱۸۵] .

کشف الاسرار = علم توحید

ناشناخته .

12403ـ **بادلیان**، اکسفورد ۱۹/۹۴: **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۸] .

کشف الحجاب

از عبدالوهاب شعرانی ، که در ۹۵۵ در عرفان نگاشته است .

12404ـ **تبریز**، ملی ۳۶۰۸ : نسخهٔ کهن ازروی نوشتهٔ نگارنده [نسخه‌ها۵ : ۳۰۸].

کشف الحقایق

از عزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت . بسال ۶۷۱ دربخارا هنگامی که لشکر کفار بدانجا آمده بود از او خواسته‌اند، و درج ۱/ ۶۸۰ در ابرقوه بپایان رسانده است[دیباجه]. دریك‌دیباجه سپس‌فاتحة الکتاب دربیان مذاهب امت پیامبرکه چنداست وده رساله : رسالهٔ ۱ـ دربیان وجود، چهل و سه فصل ۲ – دربیان انسان، سی فصل ۳ـ در سلوك، بیست ودوفصل ۴ـ توحید، شانزده فصل ۵ـ معاد ، سی و هشت فصل ۶ـ دنیا و آخرت وشب قدر ومرگ و زندگی ، نه فصل ۷ـ هفت آسمان وهفت زمین کدامست، پانزده فصل ۸ـ کتاب‌الله دربیان‌قرآن وفرقان ۹ـحقیقت‌اسلام وایمان واحسان ، عبادات برای چیست ۱۰ – ادیان وشرایع چندست ونسخ شریعت چیست و چرا؛ خاتمه: ختم نبوت وختم ولایت چیست . دوباره‌بکوشش دکترمهدوی در۱۳۴۴خ بچاپ رسیده‌است. **آغاز:** حمدوسپاس بینهایت خدای راکه پدیدآرندهٔ موجودات است.

بنگرید : ذریعه ۸ : ۳۰ – ف. مشار : ۱۲۶۳ – راهنمای کتاب ۹ : ۵۱۱ گفتارآقای جمال‌زاده – پیشگفتارچاپ، مهدوی.

12405 ـ **مجلس** ۱/۴۱۳۶ : نسخ **۸۵۲** (۱ ر – ۲۰۰ ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12406ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۹**، تاپنج رساله‌را دارد [رؤیت].

12407ـ **دانشگاه** ۴۶۵۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۰–۱۱**، با آرایشهای زرین، هفت‌رساله (۱–۷) را دارد: بیان شش مذهب، بیان انسان سلوك، توحید، معاد انسان، آخرت و شب قدر ومرگ، هفت‌آسمان وزمین وقیامت‌وحج، ۱۲۶ گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۹۸].

12408ـ **مجلس** ۱۱/۳۳۲۱ : سدهٔ **۱۱**، باتاریخ**۱۰۶۷** دردفتر (ص۳۰۳–۳۲۴) دیباجه را ندارد [ف. مجلس ۱۰ : ۹۸۴] .

12409ـ **حقوق** ۳۰۸ج : نسخ محرم **۱۰۷۸**، صفحهٔ یکم نونویس هفت‌رساله‌را دارد ۱۸۴گ ۱۵س [ف. حقوق : ۱۷۲].

12410ـ **دانشگاه**۱۴۲۸ : نسخ**۱۰۸۲** هفت رساله از آن را دارد [ف . دانشگاه ۸ : ۱۰۱] .

12411ـ **یزد**، علومی: سدهٔ**۱۱** [نسخه ها ۴ : ۴۴۷] .

12412ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، باتاریخ **۱۰۶۹ – ۱۰۷۹** در دفتر (ص۱۷۶–۳۲۲) [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

12413ـ **تهران**،ادبیات۳۵د: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده ، ۷۲گ ۱۷ س [ف . ادبیات ۱ : ۳۹۲] .

12414ـ **سنا** ۱/۱۱۵ : نستعلیق سدهٔ

۱۲ ، با تاریخ **۱۱۱۵** در دفتر [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۲] .

12415 ـ **تهران** ، ملی ۱۱۹۹ فهرست نشده **۱۳۸۱** ، در ۲۲۴ ص [نسخه‌ها :] .

12416 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۷۳۲/۷ : نبشتهٔ نصرالله فرزند میرزا بیگ، غرهٔ صفر **۱۲۸۸** ، ۲۲۱ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی]

12417 ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا : نستعلیق دوشنبهٔ ۳ ع ۱/**۱۲۹۷** ، ش ۲ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۸] .

12418 ـ **مجلس** ۳۲۶۰/۱۰ : نستعلیق اسدالله معین‌الرعایا (ص ۱۱۸ـ۱۳۵) باتاریخ **۱۳۰۷** در دفتر [ف. مجلس ۱۰ : ۸۶۲] .

12419 ـ **رضوی** ۹۳۶ حکمت: نستعلیق عبدالله مازندرانی برای میرزا جعفر ، تاریخ یاد نشده، نسخه تارسالهٔ هفتم را دارد و اندکی از دیباجه افتاده است، ۱۲۲ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۴ : ۲۲۲] .

12420 ـ **بادلیان** ۴۷ والکر : نسخ ، تاریخ یاد نشده، ۱۶۶ گ ۱۵ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۳۰ هست [فیلمها : ۱۵۸] .

کشف الحقایق

از سید محمد نوربخش ، نگارندهٔ «تفسیر آیت فمن کان یرجو: ۲۳» وجز آن. گفتاری با این سرآغاز در (دانشگاه : ۳۴۹۷/۲) هست که بنام «سلسلة الذهب» یادشده و بهمان نام نیز در ص ۱۱۹۵ گذشت. **آغاز**: الحمدلله الذی نور انوار تجلیات ذاته و صفاته قلوب کمل ... اما بعد، بدان ای عزیز که مقصود خلقت عالم و آدم معرفت‌الله است .

12421 ـ **مجلس** ۳۴۵۵/۳۰۷ : نوشتهٔ **۱۱۳۷** (ص ۴۴۹ ـ ۴۵۰)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۸۳] .

کشف الرموز

از سید محمد والهٔ موسوی .

12422 ـ **آصفیه** ۱۴/۴ مجموعه : باتاریخ **۱۱۵۰** دردفتر [ف. آصفیه ، میرعثمان علی ۲ : ۴۶۷] .

کشف الضرفی نظم الدر

از رکن‌الدین شیرازی ، درگذشتهٔ ۷۶۹ یا ۷۴۴ ، نگارندهٔ «نصوص الخصوص فی شرح الفصوص» گزارش تائیهٔ ابن فارض است . این قصیده را جامی (شرح قصیده: ۱۲۴۳) ودیگران نیزگزارش کرده‌اند . **آغاز** : الحمدلله الذی نورقلوب عباده العارفین بانوار اسرارالتوحید.

بنگرید : ذیل کشف الظنون ۲ : ۳۶۱ .

12423 ـ **سنا** ۲۸۱/۳ : نسخ علی فرزند محمد حسن تونی ، باتاریخ **۸۳۵** بهمین خامه دردفتر، انجام افتاده [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۶] .

الکشف عن منازل السائرین

متن از خواجه عبدالله انصاری بعربی، که کمال الدین عبدالرزاق کاشانی نیز آنرا گزارش کرده است ، واین یکی گزارش ناشناخته است .

12424 ـ **نافذ پاشا** ۴۳۸ : نسخ محمد فرزند اسماعیل شریف حسینی کجاتی ، شنبهٔ ۷ ج ۱/**۶۵۷**، مقابله شده، ۲۵۵ گ ۱۵ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۹۱ هست [فیلمها : ۱۵۹] .

کشف مبهم المشکلات

ازعلامه فضل‌الله سیوستانی .

12425 ـ **آصفیه** ۹۷۰ حدیث: تاریخ و نشانیهای دیگر یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۲۷۰] .

کشف المبین

ناشناخته .

12426ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۲۱ : تاریخ ونشانی دیگر یادنشده، ۷۳۶ ص [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۴۰] .

کشف المحجوب لارباب القلوب

در ص ۸۳۰ گذشت .

کشف المحجوب ورشف المطلوب

از ابوبکر فرزند حاجی . در اصطلاحات صوفیان به‌ترتیب حروف تهجی . **آغاز:** باب الالف : واحد اسم مرذات خدای جل جلاله ، دیگر احدیت است و احدیت عبارت از اعتبار ذات مفرد است.

12427ـ **ملك** ۴۱۳۷/۲۷ : محمد شریف‌المروی‌شوال**۱۰۴۴** (۱۲۳پ-۱۲۶پ) نسخه گزیده‌ایست ازآن بدون دیباجه [رؤیت].

کشف المراتب

گفتاریست عرفانی .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۶۰ .

12428 ـ **مجلس**۶۳۱/۱۹: نستعلیق **۱۲۶۸** [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳] .

کشف المعارف

از زین الدین فرزند اسکندر شیروانی ، دریك مقدمه وسه باب در (سخنان عارفان دین وعالمان اهل‌یقین وعقاید) خود او .

12429ـ **تهران**،دانشسرایعالی، قریب ۱۶۱/۲: نستعلیق،باتاریخ**۱۲۰۷**دردفتربهمین خامه، پایان نانویس مانده [نسخه‌ها۵:۶۴۶].

کشف نفحات الانس = تکملهٔ...

ازعبدالغفورلاری. دربخش‌تاریخ وتذکره خواهد آمد .

کشف و اشراق

از آشتیانی، درص ۹۸۲ گذشت .

کشف و ریاضت

از سید محمد نوربخش، نگارندهٔ « تفسیر آیت فمن‌کان یرجو : ۲۳» و جزآن . نامه‌ای است به‌وزیری دربارهٔ کشف وریاضت. **آغاز:** جناب وزارت پناه . . . سلام مخصوص است .

12430ـ **دانشگاه** ۳۶۵۴/۹ : نسخ علی عسکر فرزند مؤمن تولمی**۱۲۲۳-۱۲۲۴** برای آقا محمدعلی فرزند حاجی حسین رشتی (۲۹ر ـ ۳۰ر) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۲].

کشفیه

از خواجه محمد پارسا ، نگارندهٔ «تفسیر ۱۹» وجزآن. **آغاز:** بسمه لااله‌الاالله محمد رسول‌الله. ذاکر می‌بایدکه در وقت جریان این کلمه برزبان موافقت میان دل‌وزبان نگاه دارد

12431ـ **ملك** ۱۸۲/۷ : با تاریخ **۹۰۵-۹۰۷** دردفتر (ص۱۰۳ ـ ۱۱۹) [ف . ملك : ۶] .

کشکول

از کلیم‌الله جهان آبادی . بسال ۱۱۰۱ نگاشته است .

12432ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۱قف ۱۱۱ : نوشتهٔ عبدالرحمان **۱۳۱۰** ، ۸۵ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۴۰].

کشکول العارفین

از مهدی فرزند یوسف خراسانی ، بسال ۱۲۸۳، بنام میرزا محمدخان سپهسالارنگاشته است. به‌شیوهٔ‌کشکول نویسان مباحث عرفانی و داستانهایی درسیر وسلوك را درآن گرد آورده است. **آغاز:** یامبدع الارکان و واهب النفوس والعقول.

12433ـ **تهران** ، ملی ۸۲۲ ف: نسخ

نگارنده، درشنبهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۸۳**، ۱۴۳ گ ۱۴ س [ف. ملی ۲ : ۳۵۸] .

کشکول

از آخوند ملاجعفر اصفهانی ، تقریرات عرفانی استادش است .

12434ـ **همدان**، آقای حاجی‌ایزدی: نستعلیق خود او [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۷] .

کفایة العرفان

از میرزا مهدیخان بدایع نگار (شاید لاهوتی تفرشی، زاده در۱۲۷۹). درآن آمده خواستم‌رساله‌ای دراصول‌دین‌ومعرفت‌پروردگار وپیامبری وامامت ومعاد برمسلك عرفابنویسم. دراین میان به‌رسالهٔ جدم برخوردم‌که در این زمینه بود به گزارش آن می‌پردازم . **آغاز :** الحمدلله‌الذی‌کان فی‌اولیته وحدانیاً .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۴۰ و ۱۸ : ۹۴ ریحانة الادب ۳ : ۴۰۷ .

12435ـ **تهران**، ملی۲ ۴۰۲ف: نستعلیق محمدحسن‌طالقانی، پنجشنبهٔ۲۴ذیحجهٔ **۱۳۰۳** زرین، ۲۶۲ گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۴۰۳] .

کفرو ایمان = رسالهٔ ...

ازنصیری، عبدالوهاب فرزندعبدالله نصیری گفتاریست در پاسخ «صحت و مرض: ۱۲۶۶» فضولی بغدادی ، کـه برای آقا محمد معینای اردوبـادی در ۱۱۳۹ نوشته است . **آغاز :** نقشبندان کارخانهٔ روزگارکه نساجان شعر باف خانهٔ اخبارند .

12436ـ **دانشگاه** ۱۵۰ / ۲۵۹۱ : بخامهٔ نگارنده در **۱۱۳۶** بـرای آقا محمد معینای اردوبادی (ص ۶۷۰ – ۶۸۴) درقصبهٔ اردوباد [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۱۹] .

کفرو توحید = اتحاد و وحدت

از نسفی، درص ۱۰۱۸ گذشت .

کلمات

از حاج میرزا آقاسی ، عباس فرزند مسلم که یاداو در «چهل فصل ۱۱۲۰» گذشت ، در ده فصل‌کوتاه‌دروجود واجب وپیامبری وامامت بشیوهٔ عرفانی. **آغاز:** آنچه می‌گویم بقدرفهم تست ... ده فصل بطریق اشاره و رمز نگاشتم و بیادگارگذاشتم .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۱۳ .

12437ـ **ملك** ۶۲۲۰: شکسته نستعلیق غرهٔ ع۱/**۱۲۶۱**، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

12438ـ **ملك** ۶۳۰۹/۷ : نستعلیق و نسخ مولانا کاتب **۱۲۸۴** بدستور رضا قلیخان هدایت (۱۲۵پ – ۱۲۶پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

کلمات = نامه‌ها

ازحسینقلی‌همدانی، گردآوری علی‌فرزند کاظم حسینی کاظمینی همدانی ، نامه‌های اوست بفارسی وعربی .

12439ـ **آقای سید محمد عرب زاده:** [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۵] .

کلمات = قدسیه

ازخواجه بهاءالدین نقشبند،درص۱۳۰۹ گذشت .

کلمات

از خواجه محمد پارسا، نگارندهٔ «تفسیر: ۱۹» وجزآن. **آغاز :** باسمه سبحانه. بعد از گشایش مقال بستایش خجسته مآل .

12440ـ **ملك** ۱۸۲/۲ : نسخ اشرف فرزند محمدکرمانی، **۹۰۵** (ص ۳۰ – ۳۵) ،

آغاز برابر نمونه، همراه «قدسیهٔ»او (ص۳۶) [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵] .

12441ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۴/۱۱ تاریخ یادنشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۴۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۳] .

کلمات

سعدالدین حموی (بنگرید: لطایف التوحید درهمین بخش) .

12442ـ **استانبول**، اونیورسیته ۴/ ۱۴۴ف: باتاریخ **۹۸۰** دردفتر (گ۹۳ـ۱۰۶) **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۳۴ هست [فیلمها ۱: ۴۴۱] .

کلمات = گفتار = مناجات

ازخواجه‌عبدالله انصاری، که یاداو در«الهی نامه : ۱۰۴۸» گذشت. سخنانی است به‌نثر مسجع وگفتگوهایی عارفـانه باخدای خـود، وپندواندرزهای عارفانه، که‌درنسخه‌ها وفهرست ها نام ویژه‌ای نداشته است. دراین باره باید گفت۱ـ درانتساب گفتارها به‌خواجه‌مانند دیگر رساله‌ها جای‌گفتگوست ۲ـ میان‌این‌نسخه‌هاکه درزیرآورده‌می‌شود ممکن‌است‌گفتارهایی‌باشند که نام ویژه‌ای داشته باشند. دفتری‌بنام«کلمات خواجه‌عبدالله» دربرلن۱۳۴۱ و«مناجات‌نامه» درتهران ازاو چاپ شده است، وبرخی از این گفتارها درهیچیك ازآندو چاپ‌نیست. **آغاز:** ۱) باسمك القدوس... الهی این چه‌فضل است که بادوستان خود کردی. **آغاز:** ۲) حمدله.. چنین‌گوید مصنف این تحفه . . . بدانکه پیری کردن معلمی است. **آغاز:**۳) حمدله.والعاقبة صلاة. **آغاز:**۴) ای‌زدردت بیدلان‌را بوی‌درمان آمده. **آغاز:**۵) ای‌کریمی‌که بخشندهٔ عطایی. **آغاز:**۶) دلادرکارحق می‌کن‌نظرها. **آغاز:** ۷) روزی در غرور جوانی برخود نظر کردم **آغاز:**۸) مست توام وازجرعه وجام آزادم.. الهی بعجزخودآگاهم وبه‌بیچارگی خودگواهم **آغاز :** ۹) الهی عذرها بپذیر و عیبها مگیر . **آغاز:**۱۰) الهی دلی‌ده‌که درکارتوجان بازیم **آغاز:** ۱۱) الهی چون درتو نگرم شاهم تاج برسر،چو بخود نگرم خاکم . **آغاز:** ۱۲) : اگرابلیس آدم را بدآموزی کرد، گندم را که روزی‌کرد. **آغاز:**۱۳) دل ازجان پرسید که اول این‌کار چیست وآخر این‌کار چه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۱۴، ۲۰۸ ـ ف. مشار: ۱۶۹ (انوارالتحقیق)، ۱۴۹۴ .

12443ـ **شهیدعلی پاشا** ۲۷۰۳/۱: نسخ سدهٔ **۸** با تاریخ **۷۳۱ ـ ۷۸۹** در دفتر، باعنوان «مناجات». (۱ر ـ ۳پ) . **فیلم** آن دردانشگاه ش۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۵] .

12444ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۹ج/**۸۲۲** دردفتر [یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

12445 ـ 49 ـ **مرادملا** ۱۷۹۶/۴: باتاریخ **۸۵۲** در دفتر (گ ۱۹۶ ـ ۲۰۷) و (۲۰۷ـ۲۱۵)و(۲۳۴ـ۲۴۰)و(۲۴۱ـ۲۴۵) و(۲۶۳ ـ۲۶۴). **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۰] .

12450ـ **ایاصوفیه** ۴۷۹۵/۳۳: با تاریخ **۸۵۵** دردفتر (گ ۲۸۴ـ۲۸۸). **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱:۴۱۳].

12451ـ **تهران**، دهخدا ۲۹۸/۴ : باتاریخ **۹۰۱** دردفتر، آغاز برابر نمونهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۴] .

12452 ـ **اصفهان**، سید محمد علی روضاتی : نستعلیق زیبای حسن فرزنـد کمال آزادی‌مشهدی، رجب **۹۳۱** [نسخه‌ها۵:۱۳۵].

12453ـ **مجلس** ۲۱۱۲ : نستعلیق

حسین هروی کاتب ، رمضان **۹۳۸**، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۲۸ص ۸س [ف . مجلس ۶ : ۹۴] .

12454ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱/۶۳ تصوف فارسی طلعت : نستعلیق خوش محمد فرزند علی رومی **۹۴۱** ، زرین (گ۱ – ۱۵) ۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۲].

12455ـ **استانبول**، اونیورسیته ۲/۱۱۴ف: باتاریخ **۹۸۰** دردفتر (گ ۶۶ـ۸۰) **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۳۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۴۱] .

12456ـ **الهیات** ۵۷۱/۵د: نستعلیق باتاریخ **۹۸۶** در دفتر (۲۸پ – ۳۴ر) [ف . الهیات ۱ : ۳۳۳] .

12457ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۴/۱۷۵۴: نوشتهٔ ج۲/ **۹۹۰** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

12458ـ **ملك** ۵۶۸۵/۲۹ : نستعلیق با تاریخ **۹۹۸** در دفتر ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ (۱۴۴ر – ۱۴۵پ) [رؤیت] .

12459ـ **دانشگاه** ۵۱۳۲ : عکس مرقعی است بخامهٔ میرعماد حسینی **۱۰۰۴** درحلب ۱۸ قطعه [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۱] .

12460ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۲۷ م مرقعات: نستعلیق زیبای عماد حسینی، **۱۰۰۹** زرین، ۸ گ .

12461ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۵ تصوف فارسی طلعت : تعلیق زیبای عمـاد حسینی خوشنویس بی‌تاریخ ، زرین ، ۷ گ ۷س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۸۱] .

12462ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۹۱ : نوشتهٔ زیبای میرعماد درحلب مرقع [نسخه‌ها ۵ : ۹۷] .

12463 ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۴/۲۰ : نستعلیق ۴ج۱/**۱۰۰۵** [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۸] .

12464ـ **سنا** ۲۶۴ : نستعلیق درویش عبدی ۱۱۹ (**۱۰۱۹**) ۱۱ پاره مرقع [نسخه‌ها ۶ : ۵۰۶].

12465ـ **مجلس** ۴۲۱۸/۹: محمدنظام فرزند علیخان ساوه ، باتاریخ **۱۰۴۶** دردفتر بهمین‌خامه، آغاز برابر نمونهٔ ۱۰ (ص۶۳۷ – ۶۶۵) [رؤیت] .

12466 ـ **مجلس** ۳۴۵۵/۲۳۰ : در جنگ مؤرخ **۱۰۶۳**ـ**۱۱۴۱**(ص۳۳۱ـ۳۳۷) **آغاز:** ای ز دردت بیدلان [یادداشتهای آقای عبدالحسین حائری] .

12467ـ **حقوق** ۴۶/۱۴ج: سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۶۴** دردفتر، آغاز برابر نمونهٔ ۴ (۲۵۸پ – ۲۶۰ر) [ف . حقوق : ۱۷۶] .

12468ـ **دانشگاه** ۱۹۲۵/۴: باتاریخ **۱۰۷۱** در دفتر (۷۷ ر) آغاز برابر نمونهٔ ۷ [ف . دانشگاه ۸ : ۵۳۷] .

12469 ـ **دانشگاه** ۱۹۹۷/۴۹ : نستعلیق ۳صفر **۱۰۸۶** (۲۰۰پ – ۲۰۳پ) ، آغاز برابرنمونهٔ۸ [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱۸].

12470ـ **دانشگاه** ۴۵۹۶/۴: نستعلیق باتاریخ**۱۰۸۶** دردفتر (ص۲۸۰ـ۲۸۲) آغاز برابرنمونهٔ ۹ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۰] .

12471 ـ **دانشگاه** ۴۵۹۶/۱۲ : با همان تاریخ **۱۰۸۶**، آغاز برابرنمونهٔ ۴ (ص ۵۲۶ – ۵۳۹) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۳] .

12472ـ **دانشگاه** ۴۷۰۴/۴: نستعلیق محمد شریف خیال شیرازی ، ۹ صفر **۱۰۹۵** ، آغاز برابر نمونهٔ ۴ (ص۳۸۵ – ۳۹۳) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۰] .

12473ـ **ملك** ۴۶۷۱/۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «گنج معانی» (۱۵۱ر–۱۵۳پ) ،

آغاز برابر نمونهٔ ۴ [رؤیت] .

12474ـ **حقوق** ۱۵/۷۰ج: سدهٔ **۱۱** آغاز برابر نمونهٔ ۱۱ (۷۲ ر - ۷۵ پ) [ف . حقوق : ۱۷۶] .

12475ـ **دانشگاه** ۲۷/۲۹۷۸ : در جنگ‌ سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ ۵ (ص۱۹۴-۲۰۰) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۶] .

2476ـ **دانشگاه** ۱۵/۴۶۲۸: شکسته نستعلیق **۱۱۱۲ - ۱۱۱۵**، آغاز برابر نمونهٔ ۴ (ص۴۷۱-۴۸۳) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۶۵].

12477ـ **دانشگاه** ۱۴/۴۱۱۸: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص۲۴۴-۲۵۳) آغاز برابر نمونهٔ ۶ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۰۰] .

12478ـ **پاریس** S. P. ۱۱۲۷/۵: باتاریخ **۱۱۱۶ - ۱۱۳۵** دردفتر . **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۵۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۵] .

12479ـ **ملك** ۵۷۶۵/۴ : نستعلیق هندی با تاریخ **۱۱۵۱** در دفتر . آغاز برابر نمونهٔ ۴ (۱۸پ - ۲۹ر) [رؤیت] .

12480ـ **فرهاد معتمد** ۱۵۲/۷ : نستعلیق با تاریخهایی از **۱۱۵۳** و **۱۱۶۱** در دفتر [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۰] .

12481ـ **سنا** ۵/۲۸۰: باتاریخ **۱۱۸۲** **۱۱۹۱** دردفتر، درفهرست بنام «مناجات» یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۵] .

12482ـ **الهیات** ۹/۵۷۳د: نسخ سدهٔ **۱۲** ، (۱۷۵ ر - ۱۸۷ پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۳۴] .

12483ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۷۲۳ مج: نسخ سدهٔ **۱۲** [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

12484ـ **ملك** ۲/۸۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ - ۱۳**، زرین (ص ۴۵-۵۶). **آغاز:** دلا درکارحق می‌کن نظرها [ف. ملك، مجموعه‌ها ۹۰] .

12485ـ **دانشگاه** ۳/۳۴۴۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** (ص ۲۱-۲۵) آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۵۸] .

12486ـ **الهیات** ۷/۶۵۳د: باتاریخ **۱۲۰۶** دردفتر بهمین خامه (۸۱ پ - ۸۸ ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۵۰] .

12487ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۵۲ : شکستهٔ محمدعلی فرزندشاه‌محمدرضی اشتهاردی درشعبان **۱۲۱۲** ضمن جنگ [نسخه‌ها ۲ : ۷۰] .

12488ـ **تهران،** دکترمفتاح ۴/۸۱ باتاریخ **۱۲۱۸** دردفتر بهمین خامه [رؤیت] .

12489ـ **تهران،** ملی۸۵۲ف: نستعلیق محمدباقر، چهارشنبهٔ ۲۳ج۲/**۱۲۲۲** ، زرین [ف. ملی ۲ : ۳۸۸] .

12490ـ **دانشگاه** ۶/۵۲۷۳: نستعلیق عباس فرزند محمدعلی دزفولی **۱۲۲۲** (۱۹۵پ - ۲۱۲ر) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۰] .

12491ـ **دانشگاه** ۱۲/۳۲۵۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بایادداشت **۱۲۲۶** (۷۸ر - ۷۹پ) آغاز برابر نمونهٔ ۴ [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۱۸].

12492ـ **دانشگاه** ۱/۲۸۴۸: نستعلیق ۱۷ شعبان **۱۲۳۱** (۲پ - ۹ر) آغاز برابر نمونهٔ ۶ [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۹۱] .

12493ـ **تهران،** موزهٔ هنرهای تزیینی ۷۶۷۳ : نستعلیق درشت عباس فرزند یحیی ، چهارشنبهٔ ۴ ع ۲/**۱۲۴۱** در شیراز ، زرین ، آغاز برابر نمونهٔ ۴ [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۱] .

12494ـ **دانشگاه** ۱/۴۴۸۲: نستعلیق ۱۸ج۱/**۱۲۴۲** (۱پ - ۱۴ر) ، آغاز برابر نمونهٔ ۴ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۰] .

12495ـ **دانشگاه** ۳/۳۹۰۷: شکسته

نستعلیق گویا از پریشان قراگزلو ، **۱۲۴۳** - **۱۲۵۵** (۱۰۵پ - ۱۳۶ر) آغاز برابر نمونهٔ ۴ [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۵] .

12496_ **تهران** ، دهخدا ۱/۲۰۶ : نوشتهٔ **۱۲۵۵**، آغاز برابر نمونهٔ ۶ [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۹] .

12497_ **تهران**، دکترمفتاح۱/۱۲۱ : زین العابدین تبریزی چهارشنبهٔ ۱۸ ج ۲/ **۱۲۵۸** دراسلامبول [رؤیت] .

12498_ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۱قف۸۷ : نوشتهٔ **۱۲۵۹**، ۱۷ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۱] .

12499_ **سنا**۳/۲۵۴: باتاریخ**۱۲۵۷** دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۵۰۳] .

12500_ **مجلس** ۲/۴۷۰۱: نستعلیق عبدالغفار، **۱۲۶۱**، آغاز برابر نمونهٔ۴ (۱پ ۱۱ر) [رؤیت] .

12501_ **دانشگاه**۶/۳۱۹۵: نستعلیق محمدشفیع‌قراگزلو، باتاریخ**۱۲۶۴**درمجموعه بهمین‌خامه (ص۴۵ - ۵۰)، آغاز برابر نمونهٔ ۵ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۴] .

12502_ **ملك** ۱/۵۵۱۶ : نستعلیق خوش محمد موسوی خویی ، **۱۲۶۵** زرین ، آغاز برابرنمونهٔ۴ (۱پ - ۲۹ر) [رؤیت].

12503_ **رضوی**۱۰۹۱اخلاق(۶۰۶۲): نسخ، با تاریخ **۱۲۶۷** در دفتر ، آغاز برابر نمونهٔ ۶، ۳گ ۲۷س [ف. رضوی ۶:۳۸۷] .

12504_ **الهیات** ۲/۶۱۱ د : شکسته نستعلیق حبیب‌الله حسنی، در۴رجب **۱۲۶۸** در بهبهان، (۷۶ر-۷۵ر) [ف. الهیات۱:۳۴۰].

12505_ **دانشگاه** ۷/۳۹۴۲: شکسته نستعلیق**۱۲۶۸** (ص۴۶-۵۵) آغازبرابرنمونهٔ ۴ [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۳۲] .

12506_ **ملك** ۱/۵۲۶: نستعلیق سید حسن حسینی متخلص به ثریا ، دوشنبهٔ ج۱/ **۱۲۷۰** (ص ۲-۱۶) [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۵۹] .

12507_ **دانشگاه**۱۳/۴۲۴۳: نستعلیق **۱۲۶۹** (ص۱۱۷-۱۵۹) آغاز برابر نمونهٔ ۴ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۴] .

12508_ **نجف**امیرالمؤمنین ۲/۱۳۳۵: با تاریخ **۱۲۷۱** دردفتر(۱۳ر-۲۱ر)کلمات و وصیتهای اوست [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

12509_ **مجلس** ۵۸۸: نستعلیق‌خوش حکیم پسروصال شیرازی **۱۲۷۱** ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۷گ ۶س [ف. مجلس ۲ : ۳۴۶] .

12510_ **دانشگاه**۷/۴۳۳۲: نستعلیق **۱۲۷۶** (ص ۵۷ - ۹۴) آغاز برابر نمونهٔ ۴ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۹۰] .

12511_ **مجلس** ۶/۱۲۷۶: نستعلیق تقی حسینی، **۱۲۷۶**، آغازبرابر نمونه۴ (۸۰ ر - ۸۴ر) [رؤیت] .

12512_ **ملك** ۶/۳۶۹۳ : نستعلیق **۱۲۷۷**، آغازبرابرنمونهٔ۴ (۲۵۷پ-۲۷۵ر) [رؤیت].

12513_ **دانشگاه** ۱/۴۲۲۰: نستعلیق **۱۲۸۰-۱۳۰۶** (۲ر-۴پ) آغاز برابر نمونهٔ ۴ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۴] .

12514_ **تهران** ، ادبیات ۳۲۸/۷ جوادی: نستعلیق محمد حسین فرزند اسدالله ، ۲۲ شوال **۱۲۸۱** در کرمان [ف. ادبیات ۳ : ۵۵] .

12515_ **ملك** ۱۱/۵۰۸۳: نستعلیق خوش، نزدیك **۱۲۹۱** (۶۰پ - ۶۵پ) آغاز برابر نمونهٔ ۴ [رؤیت] .

12516ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۸/۱۰ : باتاریخ ۱۲۹۳ دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۷].

12517ـ رضوی ۹۳۳/۲ ادبیات (۸۷۸۰) : نستعلیق یعقوب علی ۱۲۹۶، آغاز برابر نمونهٔ ۳ [ف. رضوی ۷ : ۷۴۶].

12518ـ تهران، اصغرمهدوی ۳۷۹ : نستعلیق رضاقلی ادیب شیرازی، ۱۳۰۷، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۱].

12519ـ مجلس ۲۳۶۰/۱ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳، (ص ۱–۱۲۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۸].

12520ـ دانشگاه۵/۳۱۶۵: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۱۲۵ – ۱۳۱) [ف. دانشگاه۱۱: ۲۱۲۹].

12521ـ حقوق ۴۴/۴ب: سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونهٔ ۴ (۲۴۵ر – ۲۴۸ر) [ف. حقوق : ۱۷۶].

12522ـ رشت، آقای شاد قزوینی : نوشتهٔ رضاقلی ادیب شیرازی، ۱۳۰۷ [نسخه ها ۵ : ۳۹۶].

12523ـ دانشگاه ۵۱۰۸ : نستعلیق فتحعلی فرزند محمد حسن فرزند محمد حسین خان باباخان در۲۵ذیحجهٔ ۱۳۰۹ برای صاحب دیوان، زرین [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۵].

12524ـ ملک ۵۶۰۶/۶ : نستعلیق ۲۰ج۲/۱۳۱۳، آغاز برابرنمونهٔ ۵ (۷۴ پ ۸۰ر) [رؤیت].

12525ـ مشهد، فرخ ۲۲۸: خط خوش درجنگ، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۶].

12526ـ دانشگاه ۸۶۷/۴: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونهٔ ۲ (۹۳پ ۱۱۶ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۸۲].

12527ـ آصفیه ۱۶۱۴ تصوف: نوشتهٔ ۱۳۲۶ [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸].

12528 ـ دانشگاه ۲۹۹۸/۶ فیلم : تاریخ یادنشده [فیلمها : ۷۷۸].

12529 – 30ـ مشهد، فرخ ۲۶۵ : دوگفتار ازوست [نسخه‌ها ۳ : ۹۲].

12531 ـ قاهره، دارالکتب ۷/۱۱ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق، بی‌تاریخ (گ ۱۱۷ – ۱۲۲)، آغاز برابر نمونهٔ ۱۳ [ف. مخطوطات ۲ : ۶۳].

12532 ـ آکادمی علوم شوروی CCLVIII: نستعلیق محمد حسین تبریزی، وقف شاه‌عباس بر آستانهٔ شاه‌صفی. فیلم آن در ملی ع۱۰۵۱ هست [فیلمها : ۲۰۴].

12533ـ قاهره، دارالکتب ۴/۵ مجامیع فارسی طلعت: نزدیك به‌شکسته، بی‌تاریخ (گ۳۸–۴۳). آغاز برابر نمونهٔ ۴.

12534ـ قاهره، دارالکتب ۵۶ تصوف فارسی طلعت : تعلیق خوش اسدالله اردبیلی، زرین، ۲۲گ [مخطوطات ۲ : ۱۸۱].

کلمات

از شاه علیرضا.

12535ـ تهران، ادبیات ۲۶۷/۱۶ حکمت : نستعلیق باتاریخ ۱۳۰۷ـ۱۳۰۹ در سپاهان [ف. ادبیات ۲ : ۵۸].

کلمات

ازمجدالدین شرف بغدادی. دربارهٔ سفر جسمانی وروحانی.

12536ـ ایاصوفیه۲۹۱۰/۶: نوشتهٔ برهان فرزندامیرحاج‌فرزند عمرحافظ‌اقسرایی ۱۱شوال۷۰۶. فیلم آن دردانشگاه ش۱۴۲۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۰].

کلمات

ازمجدالدین محمداسفزاری، سه‌فصل‌دارد: فصل من‌کلمات مجدالدین... ، فصل آخر، فصل بدان‌که معرفت ازشنیدن‌حاصل نیاید. وبکوشش آقای ایرج افشار درفرهنگ ایران زمین‌ش۱۴ چاپ شده است (بنگرید: شرایط مریدی : ۱۲۱۴). **آغاز:** نرم‌شوچون موم‌وزیر نقش‌خاتم صبر کن تاصدهزار نقش.

12537ــ **دانشگاه** ۶/۷۰۴۱: ازسدهٔ **۹ــ۱۰** همین نسخه به‌دنبال « شرایط مریدی » بچاپ رسیده است.

کلمات

از محیی‌الدین‌کبیر، دربارهٔروح. **آغاز:** حمدله. وبعد، بدانکه روح درقالب نیست.

12538ــ **تهران،** دکتر مفتاح ۲ مج: نوشتهٔ محمد حسین، رمضان **۱۲۸۹** [رؤیت].

کلمات

از معصوم علیشاه.

12539ــ **تهران**، ادبیات ۲۶۷/۱۵ حکمت: نستعلیق، باتاریخ **۱۳۰۷ ــ ۱۳۰۹** دردفتر [ف. ادبیات ۲ : ۵۸].

کلمات التصوف

ازسید نوازعلی بلگرامی.

12540ــ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۲قف۵: تاریخ یاد نشده (ص ۱۵۹ ــ ۱۷۴) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۴۰].

کلمات عشره = مبدأ ومعاد

در ص ۸۳۰ گذشت.

کلمات قصار

در بخش اخلاق خواهد آمد.

کلمات مخزونه = لآلی مستخرجه

ازملامحسن فیض‌کاشانی، نگارندهٔ «امانت ۵» و جزآن. گزیده‌ایست از «کلمات مکنونهٔ» او درچهل ویك‌کلمه به‌فارسی وعربی، درعرفان دینی، که گویا بسال ۱۰۷۰ بانجام رسانده است. **آغاز:** (۱) الحمدلله الذی منه المبدء و الیه المعاد، عرف‌بجمعه بین‌الاضداد... امابعد هذه کلمات مخزونه، **آغاز:** (۲) یامن تجلی بعباده بجماله وجلاله و اراهم نفسه... امابعد، هذه‌کلمات‌مخزونه‌انتزعتهامن«کلمات‌المکنونه»

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۱۱۴ و ۱۱۹ و ۲۵۶ و ۲۶۲ ــ پیشگفتار محجة البیضاء ۲ : ۱۱، ۲۸، ۴۰ ــ ف. مشار: ۱۳۲۹.

12541ــ **الهیات** ۲۵۶/۱۰ج: آدینهٔ دههٔ یکم شوال **۱۰۸۸** (۴۵ر ــ ۶۱پ)، در فهرست «لآلی» یادشده [ف. الهیات۱:۱۹۴].

12542ــ**مجلس**۵۲۷۹/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۱۸پ-۱۴۳پ)، «لآلی‌مستخرجه» نامیده شده باسرآغاز نمونهٔ ۱ [رؤیت].

12543 ــ **مجلس** ۵۱۸۹/۱ فهرست نشده: نسخ **۱۱۱۳**، تاریخ را پاك کرده‌اند. [رؤیت].

12544ــ**دانشگاه**۱۰۳۸/۱۹: نستعلیق محمدباقرفرزند محمدجعفراصفهانی، ۸ذیحجهٔ **۱۱۲۳** (۱۴۴پ-۱۵۴ر) این نسخه در نجف نزد میرزا محمود کلباسی بوده است. و «لآلی» نامیده شده با سرآغاز نمونهٔ ۱ [ذریعه ۱۸ : ۲۵۶].

12545ــ **الهیات** ۲۹۳ج: نسخ‌اوایل سدهٔ **۱۲**، بخشی ازآنست (۶۷پ ــ ۶۸ر).

12546ــ **مجلس** ۵۳۴۹/۴ : شکسته نستعلیق مهرعلی، ۱ ذیحجهٔ **۱۲۰۱** در قمشه (۱۴۵پ ــ ۱۶۹پ) « کلمات مخزونه » است

باسر آغاز نمونهٔ۱ [رؤیت] .

12547ـ **دانشگاه** ۱/۴۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** (۱پ - ۶۵پ) در فهرست بنام «لآلی مستخرجه» آمده است [ف. دانشگاه۱۳ : ۳۴۰۲] .

12548ـ **تهران**، اصغر مهدوی۱/ ۲۶۰ نستعلیق عبدالرحیم فرزند میرعبدالباقی حسینی درسپاهان ۱۱ رمضان **۱۲۵۷** درفهرست «لآلی» نامیده شده است [نسخه‌ها ۲ : ۹۹]'.

12549ـ **مجلس** ۱/ ۳۴۱۱ : نوشتهٔ محمدعلی در **۱۲۷۷** (ص ۱ - ۱۰۰) «کلمات مخزونه» است باسر آغاز نمونهٔ ۱ [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۷۳] .

12550ـ **قم**، فیضیه ۶۶۷ کلام: نستعلیق **۱۲۸۴**، باتاریخ **۱۰۷۰** درپایان که گویا تاریخ نگارش است ، بنام « کلمات مکنونه » است با سر آغاز نمونهٔ۱ [ف. فیضیه ۱ : ۴۱۴] .

12551ـ **دانشگاه** ۲/۲۸۲۵ : نسخ و نستعلیق **۱۲۹۴** از روی نسخهٔ پسر فیض علم‌الهدی مؤرخ ۱۲۹۰ (۲۸پ-۵۳ر) «کلمات مخزونه» است با سر آغاز نمونهٔ ۱ [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۴] .

12552ـ **دانشگاه** ۲/۱۴۱۸ : نسخ نایب الصدر ، یکشنبهٔ ۱۸ رجب **۱۲۹۷** (۱۳۳ پ - ۲۱۳ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۹۰] .

12553ـ **قاهره**، دارالکتب۲۸ مجامیع فارسی : بی‌تاریخ (گ ۵۱-۹۳) ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، درفهرست بعنوان «لآلی فیض» آمده [ف. مخطوطات ۲ : ۸۹] .

کلمات مکنونه

از ملامحسن فیض کاشانی (بنگرید: کلمات مخزونه)، درعرفان و عقاید در صد کلمه ، بسال ۱۰۵۷ (= کلمات‌مکنونه) نگاشته و در ۱۲۹۶ وپس از آن چاپ شده است. ذریعه دو گزیده از این کتاب یادکرده است: ۱ـ کلمات رائقه ۲ـ کلمات مخزونه، لآلی مخزونه. **آغاز**: الحمدلله الاول فی آخریته الاخر فی الاولیته .

12554ـ **مجلس** ۱/ ۲۴۲۵ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۰۷۱** (ص۱-۵۱) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۸] .

12555ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۱۸۰ : نستعلیق **۱۰۷۹** در جنگ [رؤیت] .

12556ـ **دانشگاه** ۲۲۳۳ : نسخ سدهٔ یازدهم با حاشیه‌هایی با نشانهٔ [منه دام‌ظله] و وخطخوردگیهایی گویا بدستور نگارنده ،۱۳۵ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۹ : ۸۹۹] .

12557ـ **رضوی** ۹۴۶ حکمت : نسخ محبعلی فرزند محمد عرب‌شیرازی صفر **۱۱۲۸** آغاز برابر نمونه، ۱۱۴ گ ۱۷س [ف. رضوی ۴ : ۲۲۶] .

12558ـ **نجف**، سیدحکیم ۹/ ۱۶۴۹: محمدحسین موسوی جزایری ، **۱۱۴۰** ،آغاز افتاده، ۵۶ گ [یادداشتهای سیداحمداشکوری].

12559ـ **مجلس** ۳/ ۱۷۲۰: نسخ‌سدهٔ **۱۲-۱۳** (ص ۱۵ - ۳۱۰) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۲۷۴].

12560ـ **دانشگاه**۱/ ۲۶۸۳: نستعلیق محمد حسین کاتب، ع۱/ **۱۲۳۵**، (۱پ - ۶۵) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۷۱] .

12561 ـ **مجلس** ۲/ ۳۸۷۶ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۵۵** (ص ۲۰۰-۴۸۵) [نسخه ها ۵ : ۱۹۷] .

12562ـ **ساری**، طاهر شهاب ۱۵ مج: با تاریخ **۱۲۷۸** - **۱۲۷۹** در دفتر [نسخه‌ها ۶ : ۶۳۰] .

12563ـ **رضوی** ۹۴۹ حکمت: شکسته

نستعلیق مهدی حسینی هروی رجب **۱۲۸۴** آغاز یك برگ افتاده، ۷۴ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۴: ۲۲۶].

12564ـ **تهران**، ملی ۵۹۱: نستعلیق بسیار خوش ابوتراب طباطبائی، رمضان **۱۳۰۶** آغاز برابر نمونه، ۱۱۰ گ ۱۷ س [ف. ملی ۲: ۱۰۰].

12565ـ **فرهاد معتمد** ۱/ ۲۰: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳ : ۲۰۳].

12566ـ **رضوی**، ۹۴۷ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۱۱۴ گ ۱۷ س.

12567ـ **رضوی** ۹۴۸ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۴ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۴ : ۲۲۶].

الکلمات المؤتلفه فی المقاصد ـ المختلفه

ازمحمدیحیی شاه مشهور به خوب الله آبادی عارف حنفی، درعرفان بروش متأخران. **آغاز:** ...حمدی که بدایت اوازلی است و نهایت او ابدی سزاوار معبودی است.

12568ـ **دانشگاه** ۴۸۹۴ : نستعلیق ۳ ج ۲ سدهٔ **۱۲**، ۲۳۵ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۹۵۶]. **فیلم** آن در همان کتابخانه ش ۱۱۷۵ هست [فیلمها : ۱۶۰].

کلمات النوریه

در ص ۸۳۱ گذشت.

کلمات یونسیه

درص ۵۶ گذشت.

کلمة التوحید = توحیدیه = تفسیر لااله الاالله

از شاه نعمت‌الله، در ص ۳۴ و ۳۵ گذشت.

کلمة التهلیل

در ص ۳۶ گذشت.

کلمهٔ قدسیه = تفسیر آیة و کلمة القاها

درص ۲۶ وگذشت.

کلیات

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. در بارهٔ شمارهٔ گفتارهای کرمانی در «مناقب عبدالرزاق کرمانی ص ۱۱۳» از ۱۰۶ گفتار او یادشده باز می‌گوید که این گفتارها درشام به ۳۴۰ میرسیده و از نسخه‌ای در هند در سه مجلد یاد می‌کند نخستین ۱۵۰ دومی ۶۴ و سومی ۵۰ گفتار رویهم ۲۶۴ گفتار [نسخه‌ها ۶: ۵۷۷ ـ ۵۸۶].

12569ـ **ملك** ۵۲۹۸ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** دارای ۴۲ گفتار [رؤیت].

12570ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰: نوشتهٔ چند نویسنده از **۸۴۳** ـ **۸۷۱** دارای ۲۸ گفتار از او و گفتارهای دیگر ازدیگران [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۷۴، ۱۷۸۱].

12571ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق **۹۶۶** ، دارای گفتار [مخطوطات ۱ : ۲۰۲].

12572ـ **سنا** ۳۷۲ : نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم ، **۱۰۶۶** ـ **۱۰۸۷** دارای ۸۵ گفتار که ۳۹ گفتار آن بنام «رضوان المعارف الالهیه» چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۷ ، ۵۸۶].

12573ـ **ملك** ۴۲۶۲ : نستعلیق محیی الدین فرزند درویش محمد ، **۱۱۰۹** ، دارای ۱۲۰ گفتار ازاو [رؤیت].

12574ـ **ملك** ۴۱۸۴: نستعلیق محمد

علی فرزند میرزا عزیز تفرشی، **۱۲۵۸** دارای ۴۰ گفتار ازاو [رؤیت].

12575ـ **رضوی** ۵۷۷ حکمت: نسخ عباس فرزند محمد شیرازی سلخ رمضان **۱۲۶۴** نود ویك رساله از اوست با ۳۳ص در سر گذشت اوازعبدالرزاق کرمانی، ۲۵۱ گ ۲۹ س [ف. رضوی ۴: ۱۰۳].

12576ـ**مجلس** ۳۰۶۷: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** دارای ۹۱ گفتار که دوگفتار آن به‌عربی است، ۴۳۷ص ۲۵س [ف. مجلس ۱۰ ۵۸۵ – ۶۱۲].

12577ـ **ملك** ۵۱۸: نسخ شیخ محمد باقر گلپایگانی، **۱۲۹۸** برای‌محمد حسین‌خان مؤتمن‌السلطان، دارای ۲۳ گفتار [رؤیت].

12578ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱: نسخ سدهٔ **۱۳–۱۴**، دارای ۴۱ گفتار [ف. دانشگاه ۱۰ ۱۶۷۳].

12579ـ **سنا** ۱۴۹: تاریخ یاد نشده، ۲۴ گفتار را دارد [نسخه‌ها ۶: ۴۵۵].

12580ـ**رضوی** ۵۷۹حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۱۱ گفتار را دارد [ف. رضوی ۴: ۱۰۴].

12581ـ**رضوی** ۵۷۸حکمت: نستعلیق کهن، ۳۷ گفتار را دارد [ف. رضوی ۴: ۱۰۴].

کمال بلوغ و بلوغ کمال = فرق میان...

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. این گفتار درجلد سوم (ص ۱۳۰ – ۱۳۱) مجموعهٔ رساله های او چاپ دکتر نوربخش بعنوان «فرق میان بلوغ کمال و کمال بلوغ» بچاپ رسیده است.

آغاز: الحمدلله ولااله‌الاالله والله اکبر. سایلی سلمه‌الله سئوال کرد فرق میان کمال و ... آن سئوالش را جوابی گفته‌ام.

12582ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۳۵: محمود فرزند محمد حسینی، **۸۷۱** درهرات (ص ۳۲۹ – ۳۳۰)، همراه «آداب درویشی: 9271» و جزآن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۸۰].

12583ـ**قاهره**، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق **۹۶۶**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۲۰۲].

12584ـ **سنا** ۳۷۲/۳۹: نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۶–۱۰۸۸** در دفتر. این نسخه در (ص ۳۹۷) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶: ۵۸۳].

12585ـ **ملك** ۴۲۶۲/۷: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۷۱ مجموعه رسایل او (۳۶۳ پ – ۳۶۴ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12586ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۳۸: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۱۴۵–۱۴۶)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۵۹۶].

کمال السالکین

از خادم.

12587 ـ **بنگاله**، آسیایی ۳/۴۳ Oa (۶۶۲): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۳۲].

کمالیه

از امیرعبدالله برزش آبادی، در سه اشاره بسال ۱۲۳۱ نگاشته است و در شیراز ۱۳۵۰ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۱۳۸ و ۷۳۳:۹
ف. مشار: ۱۲۸۲ – مؤلفین مشار ۹۴۶:۳.

12588ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱/

۵۶ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۹] .

کمند وحدت

از میرنگاهی همدانی، محمدحسین فرزند محمد باقرحسینی [دیباجه] و او جزمیرنگاهی بهبهانی محمد یوسف یاد شده در « ذریعه ۹ : ۱۲۲۵» است. **آغاز :** شکرو سپاس دفیمی را سزاست‌که مرتبهٔ گوشه نشینان زوایای هجران

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۳۹ .

12589 **ـ دانشگاه۴/۲۴۵۳** : نستعلیق باتاریخ **۱۰۷۱** دردفتر (ص۳۲۶ـ۴۰۳)آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۸۶] .

کمیلیه = شرح حدیث کمیل

از ابن‌عمام شیرازی، که «روضةالقلوب : ۴۹» را بسال ۹۰۴ و «فتحنامه:۵۴» را بسال ۹۰۳ سروده است .

12590 **ـ دانشگاه۱۵/۲۶۵۴** : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص۱ـ۱۰) ضمن « کلیات » او [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۴] .

کمیلیه = شرح حدیث ماالحقیقه

گویا از عبدالرزاق کاشی ، که یاد او در «آغاز وانجام : ۷۲۲» گذشت . از او در این باره گفتاری بعربی نیزدردست‌هست. درفهرست مجموعه‌های کتابخانهٔ ملك آمده : ترجمهٔ رساله ... به اشارهٔ حسن فرزند نصرالله .

بنگرید : ذریعه ۱۳ :۱۹۶ و ۱۸ :۱۴۰ .

12591 **ـ سنا ۸/۲۸۱** : سدهٔ **۹** ، با تاریخ **۸۳۵** دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۷] .

12592 **ـ ملك ۱۶/۵۴۷** : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۹۹ ـ ۴۰۵). **آغاز:** الحمدلله علی ماعرفنا حقیقةذاته وفقنا ... امابعد ، این رساله‌ایست مشتمل برتحقیق حقیقت. درفهرست آمده « رساله در تحقیق حقیقت » یاشرح خبر کمیل کاشی ترجمه باشارهٔ حسن فرزند نصرالله [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۹] .

12593 **ـ دانشگاه۱۲/۳۸۹۴** : باتاریخ **۱۲۹۴** دردفتر (ص۱۹۴ـ۲۰۰) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۸۲] .

12594 **ـ نجف،** آقابزرگ تهرانی۲۲ مج : در مجموعه‌ای بخامهٔ نگارندهٔ ذریعه و دیگران ، سدهٔ **۱۴** (۱۹۲پ‌ـ۱۹۷پ). **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۲۹۸۶هست[فیلمها۱ :۷۵۲].

کمیلیه = شرح حدیث ما الحقیقه

گویا ازمحمد دهدار [دانش پژوه]که یاد او در « الف انسانیت : ۳» گذشت . **آغاز :** نوبتی داعی مسکین قدم قلم در ساحت اشارت امام موحدین... روان‌کرده بودکه در جواب کمیل بن‌زیاد فرموده، بزرگی نصیح گفت‌که مغلق نوشته اگرچنان فصیح بنویسی‌که عامه فهم‌کنند.

بنگرید : ذریعه ۱۸ :۱۴۰ـ ف. دانشگاه ۵ : ۱۳۷۸ .

12595 **ـ تهران،** اصغرمهدوی۶/۲۵۹ : نستعلیق**۱۰۷۳** آغاز برابرنمونه، درفهرست از نگارنده نام برده نشده [نسخه‌ها ۲ : ۹۸].

12596 **ـ دانشگاه ۲/۲۵۹۴** : نستعلیق میرمحمد مؤمن حسینی در**۱۰۸۱** (ص ۹ـ۱۵) درفهرست ازنگارنده نام برده‌نشده است، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۳۴] .

12597 **ـ ملك ۱۳/۴۰۲۷** : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** . آغاز برابر نمونه ، نسخه بعنوان« کمیلیه» است وازنگارنده نام‌برده نشده است (گ ۹۹ر ـ ۱۰۳ر) [رؤیت] .

12598 **ـ دانشگاه۱۳/۱۱۱۳** : تاریخ یادنشده، آغازبرابرنمونه، درفهرست باحتمال از دهدار دانسته شده است [ف . دانشگاه ۵ : ۱۳۷۸] .

کمیلیه = شرح خبر کمیل

ازعزالدین محمود کاشانی فرزند علی فرزند ابوطالب. نگارندهٔ «مصباح الهدایه» و جز آن، درگذشتهٔ ۷۳۵. گویا بعربی است.

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۲۲۳ و ۱۳۹: ۱۹۷ هدیة العارفین ۲: ۴۰۸.

12599ـ **دانشگاه** ۳۸۶۴/۹: باتاریخ **۱۲۴۶-۱۲۵۳** درکشکول (ص ۱۴۹-۱۵۰) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۴۳].

12600ـ **دانشگاه** ۳۸۹۴/۵: باتاریخ **۱۲۹۴** دردفتر (ص۱۶۶-۱۶۸) [ف. دانشگاه ۱۲: ۱۸۸۰].

کمیلیه = شرح حدیث ماالحقیقه

ازمقیم کاشانی [دیباجه]. **آغاز:** باعث برتسوید این کلمات قدسی سمات، آنکه چون پیوسته از راستی طبع و درستی فهم و سعادت خداداد.

12601ـ **ملك** ۴۷۷۹/۱۰: نستعلیق ۲۲ ذیحجهٔ **۱۲۶۳** (۳۰پ-۳۶پ) [رؤیت].

کمیلیه = شرح حدیث ماالحقیقه

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. به‌نثر و نظم **آغاز:** حمدله. صلاة. روایتست که کمیل بن زیاد (قدس) سئوال کرد ازحضرت امیر.

12602ـ **ملك** ۵۲۹۸/۱۳: نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ ۱۳ کلیات او (۱۰۵ پ - ۱۰۹ هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12603ـ **قاهره** دارالکتب ۱۸ مجامیع طلعت: نستعلیق **۹۶۶** (گ ۸۱ر - ۸۲پ) در فهرست بعنوان «جواب امام ...» آمده است [مخطوطات ۱: ۱۱۴].

12604ـ **سنا** ۳۷۲/۵۰: نوشتهٔ **۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶: ۵۸۳].

12605ـ **ملك** ۴۲۶۲/۷۲: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۷۲ مجموعهٔ رسایل او (۳۶۴ر-۳۶۷ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12606ـ **مجلس** ۲۴۳۴/۳ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۵۹** (ص۳۴۳-۳۵۵) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۲].

12607ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۴۸: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۱۷۹-۱۸۲)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. مجلس ۱۰: ۵۹۸].

12608ـ **ملك** ۵۱۸/۵: نسخ شیخ محمد باقر گلپایگانی، در **۱۲۹۸**، برای محمد حسین خان مؤتمن السلطان (ص۴۱-۴۶)، همراه ۲۲ گفتار دیگر از همو [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۵۲].

12609ـ **ملك** ۴۱۸۹/۶: نسخ سدهٔ **۱۳** (۳۵ پ - ۴۲ ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12610ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۱۲: سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۲۲۹ - ۲۳۵)، همراه اصول: 9587» وجز آن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۲].

کمیلیه = شرح ماالحقیقه

ناشناخته.

12611ـ **دانشگاه** ۳۳۶۷/۲۵: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۸۵** (۸۷ر - ۹۱ر)، درآن ازشاه نعمت‌الله و لمعات عراقی یاد شده، آغاز افتاده. **انجام:** هیچ می‌هرگز نخواهد بود زین می مستتر ـ هیچ شاهد فاشتر زین بر نیندازد نقاب [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۶۷].

12612ـ **مجلس** ۱۸۰۳/۳۴: نسخ

۱۲۶۷ (ص ۳۶۵ ـ ۳۷۰) به‌نقل از کشکول شیخ بهائی. **آغاز:** آورده‌اند که کمیل بن زیاد ازحضرت امیرالمؤمنین ع سئوال کرد : که ما الحقیقه [ف. مجلس ۹ : ۳۱۳] .

12613 ـ **مجلس** ۱۱ و ۶۳۱/۱۲ : نستعلیق **۱۲۶۸** . **آغاز:** حمد جلال‌احدیت نه حد زبـان هرکس است . دو نسخه است بنام «کمیلیه» [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳] .

12614 ـ **دانشگاه** ۱۱۶۹/۳۵ : نستعلیق شکستهٔ خوش ۱۵ صفر **۱۳۲۸** (۴۳ر ـ ۴۲پ) **آغاز:** ازجمله حدیث مرویه ازمولی الموالی آقای مؤمنان‌حضوت... که یکروزی براشتری سوار بودند وکمیل‌را ردیف فرمودند، درعرض راه‌کمیل‌عرض‌کرد یا امیرالمؤمنین ماالحقیقة ؟ [ف. دانشگاه ۶ : ۱۳۳۳] .

کمیلیه = ضیاء الابصار

کمیلیهٔ منظوم = شرح حدیث ...

از مظفرعلیشاه طریقتی‌کرمانی، سرایندهٔ «بحرالاسرار: ۶» بادیباجه‌ای به‌نثروشاید بخشی ازهمان مثنوی بحرالاسرار او باشد . **آغاز:** درحدیث معتبر واردشده است‌که شبی‌جناب... مرتضی‌آن پادشاه پاك‌ذیل ـ رشحهٔ فیض‌حقیقت برکمیل ـ گفت بااوآن کمیل پاك دین .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۹۷ و۱۸۹ : ۱۴۰

12615 ـ **ملك** ۵۱۸۱ : نستعلیق‌خانلر فرزنداحمد مازندرانی، دوشنبهٔ ۳شعبان **۱۲۷۰** زرین، ۱۹گ [رؤیت] .

کمیلیهٔ منظوم = شرح خبرکمیل

گزارشی است منظوم در ۳۲ بیت که این خبررا درپنج بند درآن آورده و گزارش‌کرده است. **آغاز:** قال‌امیرالمؤمنین ع فی‌جواب‌کمیل: حقیقت‌کشف انوارجلال است ـ ولیکن دل چه داندکین چه‌حال است ـ فروغ روی او از غیم امکان .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۳۹ .

12616 ـ **دانشگاه** ۱۰۳۵/۳۴ : نستعلیق شهاب‌الدین‌حسینی، باتاریخ۱۷شعبان **۱۱۰۴** دردفتر (ص ۲۸۵) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۶۴] .

کنز الاسرار = جامع الاسرار

ازنورعلیشاه طبسی، که در «جامع‌الاسرار ۱۱۰۹» گذشت .

12617 ـ **بادلیان**، C۶۵/۵/۵ : باتاریخ **۱۲۸۶** دردفتر ، همراه با « اصول و فروع : 9325» ازهمو. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۱۱۵۶ هست [فیلمها ۱ :۵۷۳] .

کنز الاسما = کبریت احمر

کنز الحکمة

از خوافی .

12618 ـ **مشهد**، فرخ ۲۹۴ : باتاریخ **۸۳۴** دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۹۵] .

کنز الرموز = شرح سیر العباد

متن یکی‌از مثنویهـای سنائی غزنوی ، گزارش ازناشناس (بنگرید : شرح سیرالعباد : ۱۲۳۸). نخست دوفصل دارد سپس هر بیت را بادو وسه سطر گزارش‌کرده است. این گزارش بکوشش استاد مدرس رضوی در پایان مجموعه مثنویهای‌سنایی بسال ۱۳۴۸خ چاپ شده‌است. **آغاز:** بدانکه نفس عاقلهٔ مارا که کمال جسم ماست دوقوت است‌که ازآن بدو روی و دونظر تعبیرکنند .

12619 ـ **نافذپاشا** ۴۱۰ : نسخ صفر **۶۷۴**، ۱۷۳گ ۹س . وقف مولوی خانهٔ باب جدید. **فیلم** آن دردانشگاه ش۵۸۸ و ۱۵۳۴

هست [فیلمها : ۱۳۱] .

كنز السالكين

ازخواجه عبدالله انصاری، که یاداو در «الهی نامه: ۱۰۴۸» گذشت. درشش باب: ۱ـ مقامات عقل ۲ـ مباحثهٔ شب وروز ۳ـ قضا و قدر ۴ ـ عنایت رحمان ۵ ـ درویشان مجازی و حقیقی ۶ـ غرورجوانی [نسخهٔ ملك: ۶۲۴۸] ترتیب بابها ونیزعنوان آنها درنسخه‌ها گوناگون است

آغاز: حمدبیحد الهی‌را وثنای بیعددپادشاهی راکه برداشت از دلها رمد ورفع السماوات بغیر عمد و بگسترانید فرش .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۵۷ ـ ف. مشار : ۸۰۷ .

12620ـ **مرادملا** ۱۷۹۶/۱۶ : نوشتهٔ محمد فرزند شهاب الدین عطار، پایان محرم **۸۵۲** (گ۲۸۷-۳۲۷). **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۲] .

12621ـ **شهیدعلی پاشا** ۱۳۸۳/۳ باتاریخ **۹۰۶** دردفتر (گ۶۲-۹۸). **فیلم** آن دردانشگاه ش۶۱۷ هست [فیلمها : ۵۱۳] .

12622 ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۱۲۶ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۳۴-۱۰۵۷** درجنگ ابن خاتون (گ۵۰۴ ـ ۵۰۹)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12623ـ **مجلس** ۱۹۱۵/۶ : نستعلیق **۱۰۶۶** (ص۶۳۳ ـ ۵۴۸) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۵۶۹] .

12624ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۲۹ : نستعلیق **۱۰۶۳ ـ ۱۰۷۳** (ص ۷۵۷ ـ ۷۷۸) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۰۶] .

12625ـ **ملك** ۶۲۴۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، فهرست بابها که در بالا یاد شده از این نسخه است، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12626 ـ **رضوی** ۹۵۳/۱ ادبیات (۵۹۴۲): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز بمانند نمونه [ف. رضوی ۷ : ۷۸۴] .

12627ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۱۹۱ نوشتهٔ **۱۱۲۰** درفهرست «کنوزالسالکین» آمده [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

12628ـ **دانشگاه** ۴۴۸۲/۲۵ : نستعلیق ۱۶ج۱/**۱۲۳۲** (۱۴پ ـ ۴۰ر) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۱].

12629ـ **تهران**، دهخدا ۲۰۶ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۵۵** در دفتر [نسخه‌ها ۳: ۳۹۹] .

12630ـ **رضوی** ۲۴۱ اخلاق (۶۰۶۳) نسخ، ۲۶ صفر **۱۲۶۷**، ۹گ ۲۷س باب ۱ ـ قضاوقدر ۲ـ مودت وحسرت‌مردگان ۳ـ مناظرهٔ عشق‌وعقل ۴ـ شب وروز ۵ـ جوانی وپیری ۶ـ درویشان حقیقی و مجازی ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۶ : ۴۵۹] .

12631ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۵م تصوف: تعلیق زیبای خلیل‌نیازی ازشاگردان عرب‌زاده محمد سعدالله، ۲۱ج۱/**۱۲۷۰** (گ۶۱-۷۴) زرین، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲: ۷۴].

12632ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۴۵ : شکستهٔ رمضان **۱۲۷۹** [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

12633ـ **تهران** ، ملی ۹۶۶/۲ ف : نستعلیق‌خوش مرتضی الحسینی ، سدهٔ **۱۳** (ص ۱۳۵-۱۵۴) باب ۱ـ قضاوقدر ۲ ـ مودت و حسرت مردگان ۳ ـ مناظرهٔ عقل و عشق ۴ ـ درویشان حقیقی ومجازی ۵ـ مناظرهٔ‌شب‌وروز ۶ـ شناخته نشده. **آغاز:** دلادرکارحق می‌کن نظرها [ف. ملی ۲ : ۵۱۰] .

12634ـ**مجلس** ۱۴۰۵/۶۴ : بی‌تاریخ ولی‌کهن نیست، جدولبندی شده ، [ف. مجلس ۴ : ۱۴۸ و ۵ : ۵۰۳] .

کنز العارفین

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. و ازوست: گنج العارفین، گنج گهر که در بخش منظومه‌ها خواهد آمد.

12635ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۸/۳۵ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق رمضان **۹۶۶** (۱۰۰پ ـ ۱۰۳پ) [مخطوطات ۲ : ۷۴] .

کنز العارفین

درطریقت وشریعت. ناشناخته .

12636ـ **بادلیان،** Sal۴۱/۴ : با تاریخ **۱۰۱۲** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۳] .

کنز العاشقین

از محیی‌الدین طوسی، نوادهٔ حجة‌الاسلام غزالی [دیباجه] . گرفته شده از احیاء العلوم وکیمیای سعادت ودیگر نوشته‌های او . درسیر و سلوك واخلاق عرفانی: گریه وریاضت، رحمت وشفاعت، سکرات مرگ‌وقبر، حقوق‌مسلمانان بریکدیگر، حقوق همسایگان و قرابت، جمعه وقرآن ونماز، کسب حلال ، عدل و احسان . سرگذشت کسی بنام‌محیی‌الدین‌الطوسی الغزالی درج۳ حبیب‌السیر آمده‌است (بنگرید : کنز ـ العاشقین ، دربخش اخلاق). **آغاز:** (۱) (پس ازخطبهٔ کوتاه‌عربی) سپاس‌وستایش فراوان‌بعدد ستاره‌های آسمان .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۵۸ ـ ف. رضوی ۶ : ۴۶۰ (هامش) .

12637ـ **رضوی** ۲۴۲ اخلاق (۸۷۸۲) نستعلیق ملا رحیم فرزندادریس(!) محمدصوفی، ۷۲گ ۱۵س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۰] .

کنز العباد فی شرح الاوراد

متن «الاوراد» شهاب‌الدین سهروردیست، گزارش ازعلی فرزند احمد غوری [دیباجه] . از سدهٔ هشتم، فارسی وبقول است، ودر آن از کتابهای فتوی وواقعات وتفسیرزاهدی وترجمهٔ احیاءومرصادوجزاینها آمده است[چلبی،دانش پژوه] **آغاز:** اعظم‌المحامدلله‌العظیم ، و اکرم الصلوات علی رسوله‌الکریم ، امابعد، فان هذا شرح اورادالشیخ .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۱۷ .

12638ـ **مدینه،** مکتبة‌العامه۷ : نوشتهٔ **۹۳۷**، درفهرست آمده : حامد الشیخ عمر بن احمدالطوسی (؟) [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۶] گویا همین گزارش علی‌غوری باشد [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۳] .

12639ـ **آصفیه** ۹۱تصوف : نستعلیق خوش شریف فرزند احمد ، **۹۸۲** درکشمیر ، ۳۱۵گ ۱۹س [ف. آصفیه ۱ : ۳۶۵] .

12640ـ **دانشگاه** ۲۹۷۲ : نستعلیق **۱۰۷۷**، ۲۳۷گ ۲۰س، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۰] .

12641-43ـ **افغانستان** ، نسخه‌ای از شرح اوراد سهروردی در کتابخانه‌های افغانستان هست . یکی از دو نسخه‌ای که در بورکوری ص۱۲و۹۶ نخستین به‌نسخ وبی‌تاریخ و دومی شکستهٔ مؤرخ **۱۲۶۳** هست نیز باید همین‌کتاب باشد [دانش پژوه ، راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۳] .

کنز الفقراء

از ابوالفقراء محمدباقر فرزند محمدتقی گزی‌سپاهانی دردوجلد، در(عقایدوسلوك‌سلسلهٔ علیهٔ‌فقرا) دریك مقدمه‌وچهارده باب‌ویك‌خاتمه

بروزگار محمدشاه قاجار (۱۲۵۰ - ۱۲۶۴) بنام میرزاآقاخان صدر اعظم نوری. **آغاز:** الحمدلله المتوحد بالعظمة والکبریا... اما بعد سپاس بیقیاس جناب حق را سزاست.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۱۶۰.

12644- **دانشگاه** ۲۱۷۰: نسخ روزگار نگارنده وحاشیه‌هایی ازاو بتاریخ **۱۲۸۳** [ف دانشگاه ۹ : ۸۶۵].

کنز الفوائد و باب المراد

گویا ازمیرزاکریم‌خان قاجارکه یاد اودر «حلقهٔ کریمی : ۲۸۷» گذشت. گفتاریست در آداب ریاضت ودرآن ازبیدآبادی واحسائی و سید کاظم یاد شده است.

12645- **دانشگاه** ۲۰/۴۲۲۰: نستعلیق **۱۲۸۰ - ۱۳۰۶** (۶ر - ۴۲پ) **آغاز:** و حقیرقاعده‌ای الان بدست تودهم [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۴].

کنز الهدایه (هدایات) فی کشف البدایات

از محمد باقرفرزند شرف‌الدین لاهوری عباسی، که در ۹ ذیقعدهٔ ۱۰۸۰ بانجام رسانده است. **آغاز:** حمد بیحد و سپاس بیقیاس مر منعمی راکه سنت‌سنیهٔ محمدیه را.

12646- **قاهره**، دارالکتب ۵۵ تصوف فارسی طلعت: کهن بی‌تاریخ، ۷۴ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۷].

کنوز الاسرار

از دایض‌الدین عارف‌علی‌شاه، میرزا عبدـ الکریم‌فرزند محمدعلی زنجانی‌ذهبی، اعجوبه، درگذشتهٔ ۱۳شوال ۱۲۹۹ در سیروسلوک که با «کرائم‌الکریمه» و «رسالهٔ غیبیه»ی او بسال ۱۳۳۴خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۱۷۱ - ف. مشار ۱۲۸۸ - مؤلفین مشار ۳ : ۹۲۰.

12647- **شیراز**، شاهچراغ: نوشتهٔ **۱۳۰۰** [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۲].

کنوز الحکمه

از ژنده پیل، احمد جام، که یاد او در «انیس‌التائبین: ۱۰۵۴» گذشت. دربیست باب درنیمهٔ ج۲/۵۳۳، درپایان‌زندگی خودنگاشته است. نام کتاب و فهرست بابها در آغاز آمده است، سپس هرباب باآیتی از قرآن آغاز وبا نثری‌ساده مطالب عرفانی‌را نگاشته است.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۱۷۲.

12648- **توبینگن** ۱۷۱۶: نستعلیق خوش تاریخ یادنشده، کامل، ۱۴۴گ ۱۹س. **فیلم**‌آن نزد دکتر علی فاضل هست [پیشگفتار چاپ مفتاح‌النجات : ۱۹].

12649- **جام**، محمد ابراهیم جامی: نسخه تازه ولی وازروی نسخهٔ اصل نوشته شده است [پیشگفتار چاپ مفتاح النجات:۱۹].

کواکب الثواقب

از دهدار، در ص۸۳۱ گذشت. و اینک نسخه‌ای دیگر.

12650- **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۰۰۵/۴ نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱**، (۶۷ ر - ۷۴ پ) [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

کوه طور = تجلی خداوند بر...

در ص۷۷۶ و ۱۰۷۳ گذشت.

گک

گزیده

از ابونصر طاهر فرزند محمد خانقاهی ، درچهل و پنج باب درتصوف .

12651ـ **تهران،** سعید نفیسی : ۱۶۶ نسخ سدهٔ **۹. فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۱۸ هست [فیلمها : ۱۷۱] .

گفتار

ازاحمدغزالی،که یاداو در «بحرالحقیقه ۱۰۶۱» گذشت .

12652ـ **مجلس** ۳۳۲۱/۲۵ : سدهٔ **۱۱**،باتاریخ **۱۰۶۷** دردفتر (ص۴۲۵-۴۲۶) **آغاز:** مردی را سر در عالم داده‌اند اگر سیر خورد مست است واگرگرسنه‌است دیوانه [ف. مجلس ۱۰ : ۹۸۹] .

گفتار = کلمات

از خواجه‌عبدالله در ص۱۳۲۲ گذشت.

گفتار

خواجه‌کلاه .

12653ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق‌ف۱۳: تاریخ‌ونشانی یادنشده(ص۱۳-۵۵) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۴۱].

گفتار

فریدالدین‌گنج شکر، نگارندهٔ «فوائد ـ السالکین : ۱۳۰۴» وجزآن.

12654ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ف۱۳ :تاریخ یادنشده (ص ۵۵ ـ ۷۶) [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی:۴۱] .

گفتار

از خواجه نصیرالدین طوسی . **آغاز :** خواجه نصیرالدین روایت‌کرده ازشیخی ... و آن نهایت توحید و تحقیق است .

12655ـ **تهران ،** ادبیات ۱۴۵/۶ حکمت: نسخ سدهٔ **۹-۱۰** بندیست‌کوتاه در۵س [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

گفتار

از خواجه نصیرالدین طوسی. **آغاز:** فی قوله‌ص: الارواح جنود مجنده فما تعارف منها ائتلف وماتناکرمنها اختلف. این جنود درمبدأ بوده است ودر وسط تعارف و تناکر و در معاد فریق فی‌الجنة و فریق فی‌السعیر .

12656ـ **کابل،** وزارت اطلاعات۵۷/ ۲۱۷ : نستعلیق خوش، درکجکول (کشکول) مؤرخ**۹۴۹**،زرین [راهنمای‌کتاب۱۰:۶۳۳].

گفتاراهل منزل‌چهارم = ملك و ملکوت

گفتار دربارهٔ‌لام الف = لام‌الف

گفتار صوفیان دربارهٔ ذات ، وجه نفس، صفت، اسم ، فعل

از عزیزنسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹»گذشت. **آغاز:** حمدله. امابعد درویشان ازاین بیچاره درخواست کـردند که می‌بایدکه بیان‌کنی‌که اهل تصوف بیان ذات و وجه نفس چون‌کرده‌اند.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۹ .

12657ـ **تهران،** ملی ۷۶۲/۱۰ ف: نستعلیق‌گویا سدهٔ **۱۱** (ص ۴۷۴-۴۸۱) ، در فهرست‌بنام در«وجه‌نفس» یادشده است[ف.ملی ۲ : ۲۸۸] .

12658ـ **دانشگاه** ۱۱/۴۰۵/۵: نستعلیق احمد بیوک آبادی همدانی، **۱۲۸۳** (۱۱۱ر ـ ۱۱۵) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳: ۴۴۵].

گلبانگ

از حسین فرزند منصور حلاج [دانش پژوه].

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۵۱ ـ روضات الجنات: ۲۲۶ ـ ریحانة الادب ۱: ۳۳۷.

12659ـ **ملی**، تبریز ۲۹۲۵: نوشتهٔ محمد کاظم مطیعی کتابفروش در ۱۳۵۱ [نسخه‌ها ۴: ۳۰۹].

گلدستهٔ موجودات

از غلام محمد جنید.

12660ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ ق ف ۸۹: تاریخ یادنشده، ۳۸۴ ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی: ۴۱].

گلزار حال

از بنوالی داس Banvalidas متخلص به ولی رام. بکمك بهوایندآس محرم پوتهی بهاکها، ازسنسکریت که نگاشتهٔ گرشناداس بهب KrishnaMisra بوده است. فلسفی عرفانی است نه بر پایهٔ اسلام، درشش چمن، به نظم و نثر این ترجمه ۱۸۷۷م درلکهنو چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۱۳۱۰.

12661ـ **مجلس** ۵۶۸۵: نستعلیق زیبای هندی، سدهٔ **۱۳**، زرین، چمن یکم را ندارد، ۲۳۸ ص ۱۱ س [ف. مجلس ۱۷: ۱۳۹].

12662ـ **بادلیان**، ۲۶۹۶ وینفیلد ۸۱: تاریخ یادنشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۹۴۸ هست [فیلمها: ۱۷۱].

گلزار دمساز

ازسید شهاب الدین ابوالعباس احمد فرزند ابوالمواهب عطاءالله قریمی گزارش «گلشن راز» است که بسال ۸۷۹ نگاشته است.

بنگرید: ذریعه ۱۳: ۲۶۸ و ۱۸: ۲۱۷.

12663ـ **استانبول، ایاصوفیه**: نبشتهٔ **۸۷۹** یا **۹۱۳** [ذریعه ۱۸: ۲۱۷].

گلزار قدس

از فیض کاشانی، که در «امانت: ۵» یاد او گذشت. دیباجه مانند دیوان اوست به نثر و نظم فارسی و عربی و در آن برخی از اصطلاحات صوفیان نیز گزارش شده است، و پنج شوق را گزارش کرده است: شوق عشق، شوق حق، شوق جمال، شوق کمال، شوق هدایت. **آغاز**: بعد از حمد پروردگار و درود برمصطفین اخیار، چنین گوید مؤلف این کلمات و ناظم.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۱۸.

12664ـ **فرهاد معتمد** ۱۵۶: نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲**، گزیده ایست از دیباجه و اصل آن **آغاز**: ترا سزاست خدایی نه جسم را و نه جان را [نسخه‌ها ۳: ۲۱۰].

12665ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲/۱۹۴۲: نستعلیق خوش **۱۲۲۶**، با نسخه‌ای که در آغاز دیوان او چاپ شمس هست دگرگونیها دارد [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

گلستان العابدین = بستان العارفین

گلشن

از ترکه، بعنوان «مناظره» خواهد آمد.

گلشن اسرار

از محمد کاظم گلبن کازرونی شیرازی، به نظم، و نثر نیز دارد، در سه جلد: ۱ـ در بیان عقاید بزرگان ۲ـ شناخت سالك و بیان سلوك ۳ـ آداب مرید بامراد. در آن آمده: که (گلبن) پیش خود کردست پندار ـ که من هم «گلشنی» دارم زاسرار. **آغاز**: بنام نامی حی یگانه ـ

خداوندی که او بشکافت دانه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۲۴ و ۱۹ : ۲۷۱

12666ـ **مجلس** ۴۲۱۵ : نستعلیق ۲۰ رمضان **۱۲۶۰** (درپایان جلد ۲)، آغاز برابر نمونه، ۱۸۳گ ۱۵س [رؤیت] .

12667ـ **خانقاه** نعمت‌اللهی : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، عبدالمهدی حسینی آنرا به‌عبدالحسین ذوالریاستین پیشکش کرده بوده، آغاز برابرنمونه، ۱۳۶ص۱۲س [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

12668ـ **دانشگاه** ۲۸۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** هرسه جلددارادرد، درهامش رباعیاتی ازاو، باسرگذشت سراینده (ص ۳۴۳ ـ ۴۳۸ هامش)آغاز برابرنمونه، ۲۲۰گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۵۶] .

گنج اسرار

ازبابای ذهبی، رازشیرازی، که یاد او در «تباشیرالحکمة : ۱۰۷۲» گذشت .

12669ـ **شیراز** ، شاهچراغ : نوشتهٔ **۱۳۱۹** [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۲] .

گنج سعادت

از خواجه معین‌الدین محمد .

12670ـ **بنگاله** ایشیاتك (آسیایی) E ۱۶۵ (۲۷۱) : نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. بنگاله ۵۸] .

گنج طلسم = گنج گهر شناسی

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . مثنویست عرفانی ، در نسخهٔ ۴۲۶۲ ملك پیرامن ۲۶۰ بیت است . **آغاز:** ای‌داده بچشم‌آدمی جان ـ گنجی بطلسم‌کرده پنهان .

12671ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۱۷ : نستعلیق محمد جعفر فرزند افتخارخان نعمت‌اللهی ۲۰ ج۱/۱۱۱ (=**۱۱۱۰**) دربلکانو شمارهٔ ۱۱۷ مجموعه رسایل او (۶۱۰ب ـ ۶۱۹) [رؤیت] .

گنج العارفین

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به نظم . **آغاز:** دلاپرهیز اززهد ریایی ـ اگرتوطالب راه خدایی .

12672ـ **سنا** ۱۴۹/۴ : تاریخ یادنشده با۲۳ گفتار دیگرازهمو (ص۱۲) [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۴] .

12673ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: نستعلیق سدهٔ **۱۴** باتاریخ **۱۳۵۰** دردفتر (ص ۴۲۷ ـ ۴۳۱) آغاز برابرنمونه [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

گنج گهر

از ابونصرشیبانی ، دریك مقدمه و چهار خانه ویك خاتمه، در اواخر ع۱/۱۶ ۱۳۰۱ بنام شاهزاده یمین‌الدوله ظل‌السلطان مسعودنگاشته است. **آغاز:** کتاب‌گنج‌گهر... ستایش یزدان پاك جل وعلاودرود پاکان خاك سلام.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۴۲ .

12674ـ**مجلس** ۴۶۳۰ : نستعلیق‌خوش **۱۳۰۱** آغاز برابر نمونه ، ۱۷۳گ ۱۵ س [رؤیت].

12675ـ **تهران**،ملی۱۱۷۴ : بی‌تاریخ در۴۴ص .

گنج مخفی

ناشناخته .

12676ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲قف۷ : تاریخ یاد نشده، ۲۲ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۱] .

گنجنامه

ازخواجه عبدالله انصاری، که در «الهی نامه ۱۰۴۸» یاد شد. سخنان عارفانه است با گواه ازسخنان بزرگان و آیتهای قرآن وپند واندرز های صوفیانه به‌نثر و نظم و نامبوب و بزرگتر از «کنز السالکین: ۱۳۳۴» او، ولی در سرآغاز باهم یکی هستند. باید تحریر دیگری از آن باشد باافزوده‌هایی ازدیگران چه‌در «گنجنامه» حکایتی ازسلطان‌سنجر وشعری‌ازسعدی است که هردو ازخواجه متأخرند. **آغاز:** حمد بیحد الهی‌را ودرود بیعد پادشاهی راکه برداشت از دیدهٔ دلها رمد و رفع‌السماوات.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۴۳.

12677ـ **ملك** ۴۷۱۰/۲: نستعلیق بد ملاعبدالله فرزند عبدالرحمان یزدی زرگر (ش ۱) سدهٔ **۱۲** (۱۲۱ پ ـ ۲۱۹ پ) [رؤیت].

12678ـ **تهران**، ملی ۱۶۸ ف: نستعلیق اسدالله در ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۲۶۰** در دارالسلطنه تبریز، برای شاهزاده محمود میرزا، آغاز برابر نمونه، ۲۶۴ گ ۱۴ س [ف. ملی ۱: ۱۷۳].

12679ـ **رضوی** ۸۹۷۴: نستعلیق اسماعیل فرزند محمد حسین کرمی، **۱۳۲۴**، وقفی حکمت ۳۰۸ گ ۱۳ س [نسخه‌ها ۵: ۶].

12680ـ **رضوی** ۲۴۴ اخلاق: نستعلیق محمدانور فرزند حاج حبیب‌الله خان فرزند حاج عبدالحمیدخان فوفلزائی، سلخ ع۲ **۱۳۲۵**/ درقریهٔ تربك، آغاز برابر نمونه، ۲۲۶ گ [ف. رضوی ۵: ۴۶۲].

12681ـ **رضوی** ۲۴۵: بخامهٔ دو نویسنده، آخری اسماعیل فرزند محمد حسین کرمی تاریخ بخش یکم **۱۳۳۲** و بخش دوم **۱۳۲۴** (!) دیباجه را ندارد، ۳۰۸ گ [ف. رضوی ۵: ۴۶۲].

ل

لام الف

ازمحمدقاسم فرزندحاج تاج‌الدین‌حسینی خبیصی در دیباجهٔ آن آمده که سالك محمد در اواخر ج۲/۱۰۳۲ به‌کرمان آمد ومن ازفیض حضورش بهره‌مند شده، وازبیاضش گفتاراو را دربارهٔ لام الف برداشتم. وخود من‌نیز چیزی درآن‌باره می‌نویسم. **آغاز:** در اواخر شهر جمادی‌الاخر ۱۰۳۲ که حضرت سالك‌عرفان و ایقان محمد دار الامـان کرمانرا بنور حضور مشرف‌داشتند، وچون کمینهٔ محبان محمدقاسم‌بن ازآن «لام‌الف» سالك محمداست [ف. دانشگاه ۳: ۴۸۱].

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۶۸.

12682ـ **دانشگاه** ۱۰۳۵/۳۶: نستعلیق چلیپای شهاب‌الدین حسینی، در **۱۰۹۹** و پیش

لام الف

از سالك‌الدین محمدیزدی حموی گردآورندهٔ «حجلة‌العرایس: ۵۳۰»، درعلم حروف آمیخته باعرفان دربارهٔ «لام‌الف» و سخن امام صادق‌که‌آن ازحرفهای ساده است نه مرکب. **آغاز:** من‌تحقیقات... مشهور چنان است که جمعی از محققان از حضرت امام... سؤال نمودندکه لام الف آیا ازحروف مفرده است.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۶۸.

12683ـ **دانشگاه** ۱۰۳۵/۳۵: نستعلیق چلیپای شهاب‌الدین حسینی در **۱۰۹۹**، سپس

«لام الف» محمد قاسم است [ف. دانشگاه ۳ : ۴۸۱] .

لاهوت و ملکوت = رساله در...

درلاهوت و ملکوت و ناسوت و یاهوت و وهاهوت وجبروت و شغل اسم ذات. درآن از گروه چشتی وحیدری وذکر واوراد آنها یاد شده است. **آغاز:** بدانکه‌ای طالب که‌لاهوت غیب الغیب است .

12684ـ **دانشگاه ۴۶۷۲/۶** : نستعلیق محمداسماعیل، **۱۱۳۸** (۸۸پ-۱۰۲ر) زرین [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۲] .

لآلی مخزونه = لآلی مستخرجه =

کلمات مکنونه ص ۱۳۲۸

لباب الاخبار فی الاحادیث النبویه

از محمد فرزند محمود. احادیثی است با تأویل عرفانی در چهل باب در سنن و آداب مذهبی بروایت ازپیامبر، نام نگارنده وفهرست کتاب دردیباجه آمده است. **آغاز:** حمد بیحد و مدح بیعد مرخدای را ... که علم علم علما را باوج سما برافراشته .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۷۵ .

12685ـ **دانشگاه ۲۳۹۸/۲** : نسخ و نستعلیق **۹۰۹ و ۹۱۱** (ش ۳۹۱) (۶۱-۱۱۵) آغاز برابر نمونه، نسخه در دربار صفویه بوده است [ف . دانشگاه ۹ : ۹۹۹] .

12686ـ **ادنبورك**، دانشگاه ۴۳۲ : نوشتهٔ محرم **۱۰۳۸**، درفهرست نگارنده محمد محمود محمد خوانده شده است [نسخه‌ها ۵ : ۶۸۵] .

12687ـ **ملك ۴۳۷۹/۲۱** : نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۶** (در ش۱) (۶۵ پ - ۱۲۷ ر متن) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12688ـ **ملك ۴۲۷۵/۳۱** : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی **۱۰۸۱** (۱۶۲پ - ۱۸۸پ) آغاز برابر نمونه انجام درباب چهلم افتاده [رؤیت] .

لب الحقایق

از سیدامیرعلی هاشمی، دروحدت وجود. **آغاز:** الحمدلله اولاً وآخراً والصلاة علی النبی محمد واله ظاهراً و باطناً . . . امابعد ، چنین گوید محرراین رساله ومقرر این مقاله.

12689 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۶/۶ مجامیع فارسی طلعت: بی تاریخ(۱۸۱پ-۱۸۸) ۱۲س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۰] .

لب اللبیب

در فهرست آمده : لب اللبیب لصاحب «الذوقیه» .

12690ـ **مدینه**، عارف حکمت ۳۴ف [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۹] .

لسان العارفین

از محمدعلی فرزند محمد برغانی برادر شهید قزوینی (بنگرید: ریاض الکونین: ۹۳۵) درگزارش اصطلاحات عرفانی به ترتیب تهجی درمقدمه وچهل وهشت فصل ویك خاتمه که در بمبئی بسال ۱۳۰۶ در ۱۲۹ ص بچاپ رسیده . و درآن نگارشهای خودرا یادکرده: منهج السالکین مشکاة العارفین ، رموزات العارفین ، معراج العارفین، حیاة الایمان، تفسیر غنائم العارفین، که دراین یکی اصطلاحات صوفیانه‌ای بوده واز او خواسته شده که گزارشی بر آنها بنگارد و او «لسان العارفین» را نگاشت و در ۲۵ع ۱۲۲۹/۲ بانجام رساند . **آغاز :** الحمدلله الذی تجلی للخلق بآیاته واحتجب عنهم بظهور صفاته ... چنین گوید محمد علی...

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۰۶ ـ ف. مشار ۱۳۳۶.

12691ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱/۱۲۳۰ تاریخ یاد نشده [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

لطایف اشرفی

از سیداشرف جهانگیر سمنانی.

12692ـ **بنگاله**، ایشیاتك E ۱۶۶ (۳۰۹): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگاله: ۵۸].

لطایف الافکار فی حل غوامض الاسرار وعقد عرایس الابکار

ناشناخته.

12693ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۴۶: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۲۱۷].

لطایف التوحید فی غرایب التفرید

ازشیخ سعدالدین حموی، درگذشتهٔ ۶۵۰ ابوالسعادات محمد فرزند مؤید فرزنـد حسن فرزند محمد فرزند حموه یا حمویه. یا محمد فرزند مؤید فرزند عبدالله فرزنـد علی فرزند محمدفرزند حمویهٔ، شیخ عزیز نسفی (سدهٔ ۶ و ۷) و خلیفهٔ نجم‌الدین کبری و شهاب‌الدین عمر سهروردی (۵۳۹ ـ ۶۳۲) و این جز «تحقیق التفرید لارباب التوحید: ۷۵۴» است

آغاز: حمدله... وبعد، این رساله‌ایست‌موجز درامور الهیت نوشته شده ازبرای عارفان.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۴۷ ـ آتشکدهٔ آذر ۷۲ـ ریحانة الادب ۲: ۱۹۳ ـ ریاض العارفین ۱۳۵ ـ مجمع الفصحاء ۱: ۲۴۴ ـ هدیة العارفین ۲: ۱۲۴ ـ تذکرة الشعراء، غنی: ۴۴۷.

12694ـ **عاطف افندی** ۲۲۴۱/۴: نستعلیق، باتاریخ **۸۲۸** دردفتر (۴۶۳-۴۶۵) **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۴ هست [فیلمها: ۴۰۸].

12695ـ **مجلس** ۲۴۶۸/۹ فهرست نشده: سدهٔ ۹، (ص ۲۵۶ ـ ۲۵۹) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۶].

12696ـ **تهران** ۲۲ مـج، در دست کتابفروشی: سدهٔ **۱۰**، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۳۴۹۷ هست [یادداشتهای آقای دانش‌پژوه].

12697ـ **مجلس** ۳۴۵۵/۳۰۸: در جنگ‌مؤرخ **۱۰۶۳-۱۱۴۱** (ص ۴۵۰-۴۵۱) آغاز بمانندنمونه [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری].

12698ـ **بادلیان**، اکسفورد ۹۴/۲۱: **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ ۵۶۸].

12699ـ **دیوان هند** ۱۹۲۲/۱۹: تاریخ یادنشده، آغازبرابرنمونه [ف. بودلیان ۸۰۲].

لطایف شاهی

از محمد فرزند عبدالله، شاه عالم.

12700 ـ **بنگاله**، ایشیاتك E ۱۶۷ (۱۵۷۹): نسخ، تاریخ یادنشده [ف. بنگاله: ۵۸].

لطایف غیبی = لطیفهٔ غیبی

از محمددارابی‌که یاداو در «شرح دیوان حافظ: ۱۲۳۵» گذشت. واین‌یکی دریك‌مقدمه وسه‌باب‌وخاتمه‌است: مقدمه‌درگزارش‌اصطلاحات صوفیان. باب ۱ ـ گزارش سروده‌های دشوار حافظ ۲ـ تأویل عارفانهٔ برخی از سروده‌های او ۳ـ دفاع ازحافظ دربرابراتهام او به‌اعتقاد به‌جبر یادیگرعقاید مخالف عقاید حق وتأویل سروده‌هایی از حافظ. خاتمه در تفائلاتی‌که با

دیوان حافظ انجام گرفته و درست آمده است. **آغاز:** فصیح‌ترین کلامی که فصحای بلاغت شعار و بلغای فصاحت آثار.

12701ـ **دانشگاه** ۱۵/ ۳۲۶۰: بی‌تاریخ ازسدهٔ **۱۱** بایادداشتهائی از **۱۲۰۱** و پس از آن (ص۱ـ۵۴) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۱].

12702ـ **مجلس** ۱/ ۵۹۰۳: باتاریخ **۱۱۱۹** دردفتر (ص۲ـ۷۶) [یادداشتهای آقای حایری].

12703ـ **مجلس** ۱/ ۳۴۵۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۱].

12704ـ **دانشگاه** ۲/ ۴۲۹۰: نستعلیق رجب **۱۲۲۵** در فهرست لطیفهٔ غیبیه و نگارنده محمد بن محمود یاد شده ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۹].

12705ـ **تهران** ، ادبیات ۴/ ۳۵۸ جوادی: نستعلیق با تاریخ **۱۲۴۳** بهمین خامه دردفتر [ف. ادبیاف ۳ :۵۸].

12706ـ **سپهسالار** ۳/ ۷۱۷۰: نوشتهٔ ۱ج۲/ **۱۲۴۴** (۱۶۲ر ـ ۱۰۳پ) درفهرست «لطیفهٔ غیبی» یادشده [ف. سپهسالار۵: ۴۷۸].

12707ـ **مجلس** ۱۱۱۲: شکسته نستعلیق زیبای **۱۲۵۹** درشهر همدان، ۴۵گ ۱۵س [ف. مجلس ۳ : ۴۹۰].

12708ـ **شیراز** ، دکتر خاوری ۱۵/ مج : با تاریخ **۱۲۶۰** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۲۶۸].

12709ـ **نجف**، سیدمحسن حکیم: نوشتهٔ نصرالله فرزند حاجی هاشم . **۱۲۶۸** ، ۳۳گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری].

12710 ـ **دانشگاه** ۳۱۴۱ : نستعلیق حاج میرزا ابوالحسن خان فتوح الدوله فرزند حاج میرزا رفیع خان مستشار السلطنه، **۱۳۰۷** فخرالدین منشی این نسخه‌را برای چاپ آماده کرده بوده‌است، آغاز برابر نمونه، در فهرست «لطیفهٔ غیبیه» آمده و تاریخ نگارش در نسخه ۱۰۸۷ یادشده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۹۵].

12711ـ **رضوی** ۹۶۳حکمت: شکسته نستعلیق غلامحسین فرزند حاج بهرام کرمانشاهی **۱۳۱۶** آغاز برابر نمونه ۳۰گ در فهرست بنام لطیفهٔ غیبیه یادشده است [ف. رضوی۴: ۲۳۰].

12712ـ **الهیات** ۴/ ۳۲د: تاریخ یاد نشده (۷۵ر ـ ۱۲۶پ) ، آغاز وانجام افتاده درفهرست بنام «پاسخ اعتراض به‌حافظ» یادشده.

12713ـ **مشهد**، فرخ۲۶۶: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۵].

12714ـ **رضوی** ۹۶۴حکمت: شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده، درفهرست بنام «لطیفهٔ غیبیه» یادشده است، آغاز برابر نمونه، ۱۴گ ۱۲س [ف. رضوی ۴ : ۲۳۱].

لطایف لطیفی

ازغلام محیی‌الدین سید عبداللطیف .

12715ـ **آصفیه** ۱۶۱۱تصوف: نوشتهٔ **۱۱۸۷** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۴].

لطایف المعارف

از رضاقلیخان هدایت، که یاداو در«اصول الفصول: ۱۰۴۳» گذشت. که بروزگار جوانی به‌نظم و نثر باعنوانهای لطیفه ، لطیفه، لطایف عرفانی‌را گردآورده است. **آغاز:**(۱) ازبادهٔ یاد دوست مدهوش به ـ وازهرچه نه‌یاد اوست فراموش به. **آغاز:**(۲) الحمد لصاحب الآلاء وساتر الخطایا والشکر لواهب النعماء .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۲۲ .

12716ـ **ملك** ۶۲۲۰: شکسته نستعلیق

خود نگارنده، ۱۶ع ۲/**۱۲۵۷**، آغاز برابر نمونهٔ۱ همراه غزلیاتی ازمولای رومی و«انیس العاشقین» او [رؤیت].

12717ــ **تهران**، ملی۱۳ ف: نستعلیق نسبتاً خوش، ج۱/**۱۲۶۰** آغاز برابر نمونهٔ ۲، سپس دیوان‌اوست [ف. ملی ۱: ۹]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۸۴۳هست [فیلمها: ۶۲۹].

12718ــ **ملك** ۶۳۰۹/۱۲: نستعلیق ونسخ مولاناکاتب **۱۲۸۵** بدستور و برای رضا قلیخان هدایت، آغازبرابر نمونه، با یادداشت ومهر نگارنده [رؤیت].

لطیفهٔ فیاضی

12719ــ **آصفیه** ۳۲۴ انشا: تاریخ و نشانیهای دیگر یادنشده، همراه منشآت حکیم نورالدین عین‌الملك [ف. آصفیه۳ : ۵۸].

لغت موران

از سهروردی، یحیی فرزندحبش، که‌یاداو در «آواز پرجبرئیل : ۱۰۱۵» گذشت. در یازده فصل، دراشتوتکارت‌بادوگفتاردیگرازهمو بسال ۱۹۳۴م وسپس بکوشش‌دکترمهدی بیانی درمجلهٔ پیام نوچاپ شده است. **آغاز**: سپاس مبدع همه را کـه باعتراف موجودات از روی شهادت.

بنگرید: مجلهٔ پیام نو س۵ ش۴.

12720ــ **تهران**، ملی ۹۹۲: نسخ، شوال **۶۵۴**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۳۶ هست [فیلمها: ۵۶۶ ــ فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۱۹۹].

12721ــ **سپهسالار** ۱۷۹۷/۶: نوشتهٔ **۶۷۰** (اگر ساختگی نباشد) (۴۸ ر ــ ۵۱ ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۴۷۹].

12722ــ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۱۱: با تاریخ **۷۵۰-۸۱۱** دردفتر (۲۱۲ ــ ۲۱۴)، درفهرست ازنگارنده نام‌برده نشده‌است. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۵هست [فیلمها : ۴۲۹].

12723ــ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۹ج**۸۱۲**، درنسخه بنام «نهج‌السلوك» است و از آن حجة الاسلام غزالی دانسته شده آغازبرابر نمونه [یادداشتهای دکترقاسمزاده].

12724ــ **مجلس** ۶۶/۷ نجم: نوشتهٔ **۱۲۲۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳].

12725ــ **ایاصوفیا**۴۸۲۱/۹: نوشتهٔ عبدالرزاق فرزند عبدالکریم تاریخ یاد نشده، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۳۶ هست [فیلمها : ۴۶۷].

لقاءالله

از میرزا جواد ملکی تبریزی.

12726ــ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۱۶۲: گویا بخامهٔ میرزا ابـوالقاسم فیوضات تبریزی که نسخه‌را بکتابخانه بخشیده است، رجب ۱۳۵۰ [یادداشتهای‌سیدعبدالعزیزطباطبائی].

لمحات درشرح لمعات

متن از فخرالدین عراقی، که یاد او در «حمدله: ۴۴» گذشت. گزارش از یارعلی‌فرزند عبدالله‌تبریزی‌شیرازی، ازعارفان سدهٔ۸-۹، در گذشتهٔ‌میان۸۱۲-۸۱۶دریك‌مقدمه‌درچهارلمحه درج۸۱۲/۱ بانجام رسانده‌است ۱ ــ موضوع ومبادی این علم ۲ــ وجود حق‌سبحانه ولوازم آن ۳ــ غیبت هویت و احدیت و واحدیت ۴ــ مراتب الهیه وکونیه، نزول تجلی الهی دراین مراتب. سپس باعنوان قوله پاره‌ای از«لمعات» راآورده‌وسپس‌آنراگزارش‌کرده‌است. عنوانهای : لمحه تنبیه، سئوال و جواب نیز دارد، و در درهامش «اشعةاللمعات» جامی چاپ شده‌است. **آغاز**: حمدوثنای بیحد ولایعد وسپاس بیقیاس

وجود مقدس خدایی را سزاست که .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۳۰۵ و ۱۸: ۳۳۹
ف. روضاتی ۱ : ۴۲ — فیلمها ۱ : ۶۵۹ — ف. مشار : ۱۰۷، ۱۳۴۴ (لمحات از جامی درست نیست) .

12727ـ **اصفهان**، روضاتی: نستعلیق شنبهٔ ذیقعدهٔ **۸۱۶** شاید در شهرارزنجان، خامهٔ ضیاء الدین طیب فرزند محمد فرزند علی شیر حنفی نیلانی، برای المشتهر بأخی بن نصر ، آغاز برابر نمونه، ودرهامش آن بخامهٔ تازه‌تر نبشته که نگارش درنیمهٔ ج ۱/۸۱۲ انجام گرفته ودر پایان ازنگارنده بماننده مرده یادکرده است ۸۶ گ ۲۱ س [ف. آقای روضاتی ۱ : ۴۲] .

12728ـ **مشهد**، فرخ ۱۲۶ : شعبان **۸۲۶** [نسخه‌ها ۳: ۹۵]. **فیلم** آن در ملی ش ۷۱ هست [نسخه‌ها ۲ : ۲۷۸] .

12729 ـ **ایاصوفیه** ؟ : نوشته **۸۳۵** [فیلمها : ۶۶۰] .

12730ـ **دانشگاه** ۲۲۶۱/۱ فیلم: از روی نسخهٔ نسخ خوش نوشتهٔ **۸۷۴** [فیلمها : ۶۵۹] .

12731ـ **مجلس** ۳۳۰۳: نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰** آغاز و انجام افتاده، ۱۷۳ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۱۰ : ۹۵۲] .

12732ـ **سپهسالار** ۴۵۴۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** [ف. سپهسالار ۵ : ۴۸۰] .

12733ـ **مجلس** ۳۳۰۴: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز دردیباجه افتاده، مقابله‌شده، ۲۰۳ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۱۰ : ۹۵۳] .

12734ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۵۸۷ سدهٔ **۱۱** ، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

12735ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری ۲ مج : نستعلیق علی فرزند آقاسی انصاری ، **۱۲۸۲** تاریخ نگارش ۸۱۲ یاد شده [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۶] .

12736ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶۵/۱ تصوف فارسی طلعت: نوشتهٔ حسن بخش فرزند محمد ثروت **۱۳۱۲**، ازروی نسخهٔ محمدکامل نوشتهٔ ۱۲۹۷ (گ ۱ -۱۱۴) ۱۹ س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۷] .

12767ـ **مجلس** ۶۶۷: نستعلیق، آغاز برابر نمونه، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده ۱۴۷ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۲ : ۴۲۴]. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۷۱۷ هست [فیلمها: ۱۷۶].

12768ـ **تبریز** ، ملی ۳۱۹۸/۸ : تاریخ یادنشده همراه «طرب المجالس» ازآن نخجوانی بوده [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۰] .

12739ـ **ایاصوفیا** ۱۹۱۸ : تاریخ یادنشده [فیلمها : ۶۶۰].

اللمحات من نفحات القدس

از محمد عالم صدیقی .

12740ـ **مدینه**، عارف حکمت ۳۵ف [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

لمعات

ازفخرالدین عراقی، که یاد او در «حمدله: ۴۴» گذشت، در مراتب عشق و بگفتهٔ خودش به روش «سوانح العشاق: ۱۲۰۳» غزالی ، در ۲۸ لمعه، هنگامی که بروم رفته وازدرس «فصوص» قونوی بهره‌مند شده (۶۶۹-۶۷۲) این کتاب را نگاشته است. در دیباجهٔ چاپ «کلیات» او ازشش‌گزارش براین کتاب یادشده که بنام‌ترین آنها «اشعة اللمعات: ۱۰۳۲» جامی است. **آغاز** الحمدلله الذی نوروجه حبیبه بتجلیات الجمال ... کلمه‌ای چند در مراتب عشق برسنن سوانح بر زبان رفت .

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۴۲ـ کشف‌الظنون ۲: ۱۵۶۳ (لمعات).

12741ـ **ایاصوفیا** ۲۰۵۱/۷: نوشتهٔ محمود فرزند احمد فرزند محمود تبریزی سراج پایان شوال **۷۳۰**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۰].

12742ـ **شهید علی پاشا** ۲۷۰۳/۴: محمد فرزند محمود فرزند محمد فرزند حافظ محمود سمرقندی، پنجشنبهٔ ۱۳ ج ۱/ **۷۳۱** (۱۷پ ـ ۲۵ر). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۵].

12743ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۶۳/۱ شرقی: باتاریخ **۷۶۱** دردفتر (۳پ ـ ۳۹ر). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۱۷ هست [فیلمها ۱: ۵۲۸].

12744ـ **دانشگاه** ۳۲۹۹/۱: از سدهٔ **۸ـ۹** با تاریخ تولد **۸۳۱ـ۸۱۸**. (ص۷ـ۷۹) نسخهٔ پاکیزه‌ایست [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۷۸].

12745ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۹ج **۸۱۳** دردفتر، زرین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده].

12746ـ **عاطف افندی** ۲۲۴۱/۶: باتاریخ **۸۲۸** دردفتر (گ۴۷۸ـ۵۳۱). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۰۴ هست [فیلمها ۱: ۴۰۸].

12747ـ **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۱۶: با تاریخ صفر **۸۵۵** دردفتر (گ۱۸۴ ـ ۱۹۵). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها ۱: ۴۱۳].

12748 ـ **بنگاله**، ایشیاتك E ۱۶۸ (۱۰۹۵): نستعلیق **۸۶۷** [ف. بنگاله، فارسی ۵۹].

12749ـ **اسعد افندی** ۲۸۸۲/۱: نستعلیق درویش یوسف باتاریخ ۱۹ ذیقعدهٔ **۸۷۶** دردفتر (گ۳۸). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۷].

12750ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۸م ادب فارسی: تعلیق زیبا، ۱۴ ذیقعدهٔ **۸۹۸**، آغاز برابر نمونه، ۱۰۳ گ ۱۲س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۷].

12751ـ **ملك** ۴۰۵۶/۹: نسخ **۹۴۰** باحواشی بسیار (۸۷پ ـ ۱۲۰پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12752ـ **رضوی** ۲۳۲ حکمت: تحریری **۹۹۶**، آغاز برابر نمونه، ۴۸ گ ۹س [ف. رضوی ۱ ش: ۲۳۲].

12753 ـ **دانشگاه** ۲۹۵۸/۱۱: نستعلیق باتاریخ **۹۹۷** دردفتر (ص۱۸۸ـ۲۱۴) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۵].

12754ـ **سپهسالار** ۳۲۳/۱: نستعلیق ابوالقاسم فرزند سعدی دامغانی، باتاریخ رمضان **۱۰۲۷** دردفتر بهمین خامه [ف. سپهسالار ۵ : ۴۸۰].

12755ـ **شیراز**، دکتر خاوری ۹ مج: باتاریخ **۱۰۶۵** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸].

12756 ـ **سپهسالار** ۲۸۴۴/۱: نستعلیق درشت سدهٔ **۱۱** (۳پ ـ ۵۳پ) تا لمعهٔ ۲۸ را دارد و یك برگ افتاده [ف. سپهسالار ۵: ۴۸۰].

12757ـ **ملك** ۶۰۹۶/۱۳: نسخ با تاریخ **۱۱۷۴** دردفتر (۱۷۱ر ـ ۱۸۵پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12758ـ **مجلس** ۲۹۹۰/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۲ـ۱۰۱)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۴۳۵].

12759ـ **مجلس** ۵۳۳۴/۴: علیمردان مکری سدهٔ **۱۲ـ۱۳** (۱۳۳پ ـ ۱۷۰ر) گزیدهٔ آنست [رؤیت].

12760ـ مجلس ۲/۲۴۱۶ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ باتاریخ ۱۲۱۳ دردفتر (ص۵۴ـ ۸۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۷] .

12761ـ بادلیان ۲/۴۰۴ الیوت : نوشتهٔ ۱۲۱۵. فیلم آن دردانشگاه ش۱۰۱۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۴].

12762 ـ دانشگاه ۲۹۰۹/۵ : نستعلیق ۱۲۶۲ - ۱۲۶۷ (ص۲۲۵ - ۲۵۱) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۶] .

12763ـ مجلس ۶۱۷/۱۲: باتاریخ ۱۲۶۲-۱۲۶۳ درفهرست شناسانده نشده‌است گویا همین‌کتاب باشد [ف. مجلس ۲:۳۶۹] .

12764ـ دانشگاه۲/۱۲۰ : نستعلیق خوش محمد علی تفرشی ، رمضان ۱۲۸۷ در مدرسهٔ فصیحیهٔ سبزوار (۸۲پ-۱۰۸ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۸۵] .

12765ـدانشگاه۴۳۸۹/۹: نستعلیق محمد شفیع فرزند محمد تقی لاری ، ۱۲۹۷ (ص۱۴۲-۱۶۳) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۳۵۳].

12766ـ مجلس۳/۵۷۶۶: کربلائی میرزاحسن سبزواری فرزند رمضان ، با تاریخ ۱۲۹۷ - ۱۳۰۰ در دفتر [یادداشتهای آقای حایری] .

12767ـ مجلس ۱/۱۳ خویی : سدهٔ ۱۳ (ص ۳۱۱ - ۳۲۰) آغاز و افتاده [ف . مجلس ۷ : ۲۶۲] .

12768ـ مجلس ۲۴۲۶/۶ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص۳۷۹-۴۳۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۹] .

12769ـ تهران ، ادبیات ۱۲۲/۳ جوادی : نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف . ادبیات ۳ : ۲۹] .

12770ـ سپهسالار ۷۵۰۵/۲ : نستعلیق سه‌شنبهٔ ۱ رجب ۱۳۰۳ ، ۲۸ لمعه را دارد (ص۱-۴۸) [ف . سپهسالار ۵:۴۸۱]

12771ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۲/۴۸۶: نوشتهٔ نجم‌التولیه عبدالحمیدمنجم ۱۳۰۳-۱۳۰۸ [نسخه‌ها ۵ : ۷۰].

12772ـ دانشگاه۱۲۵/۲۹۹۸ فیلم: تاریخ یاد نشده ، با یادداشت مؤرخ ۱۱۳۱ [فیلمها : ۷۷۹] .

12773ـ آصفیه۱۶۴۷ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۴].

12774ـ رضوی۲۳۱ حکمت: تاریخ یادنشده، وقف نادرشاه در ۱۱۴۵ ،آغازبرابر نمونه، ۱۲۷ گ [ف. رضوی ۱ : ۲۳۱] .

لمعات

ازعلاء الدوله (سمنانی) (بنگرید: آداب السفره : ۱۰۱۱). به‌نظم ونثروعنوانهای‌لمعه. گزارش من‌عرف نفسه‌است. درنسخه چهارلمعه دیده شد. **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، لمعه بباید دانستن‌که مفید چون‌آهنگراست ومستفید چون آهن .

12775ـ ملك ۶۰۹۶/۱۴ : نسخ با تاریخ ۱۱۷۴ (۱۶۱پ-۱۶۲پ) در سرآغاز نسخه آمده : من‌لمعات علاء الدوله [رؤیت] .

لمعات قدسیه = اربعین

ملااحمدفرزندمحمدابراهیم‌اردکانی‌یزدی که درسدهٔ‌سیزدهم می‌زیسته‌است. گزارش چهل حدیث دشوار دربارهٔ شناسائی خدای ، بشیوهٔ عرفانی است . نگارندهٔ «دانشمندان و سخن‌ـ سرایان فارسی » سرگذشت او را عیناً و بدون ذکر مأخذ از « الکرام البررة» برداشته و در مورد موطن اصلی وی دچار اشتباه شده واورا ازاردکان شیرازدانسته‌است .[آقای‌روضاتی] نام

نگارنده وکتاب در دیباجه یاد شده است . و فهرست این چهل حدیث در فهرست آقای روضاتی آمده است. **آغاز:** احمدك یامن توحد بالربوبیة فعز وجل عن مجاورة الشركاء. وبعد، خامهٔ مستمد فیوض قدسی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۴۶ ــ طبقات اعلام الشیعة، کرام : ۷۶ ــ دانشمندان وسخن سرایان فارسی ۱ : ۱۹۶ .

12776ــ **اصفهان**، سید محمد علی روضاتی: نسخ بی‌تاریخ، بایادداشت میرزا سید حسن چهارسویی در **۱۳۲۹**، از روی نسخهٔ رضوی نوشته شده، آغاز برابر نمونه، ۲۵۶گ ۲۴س [ف. روضاتی ۱ : ۳۱۴] .

12777ــ **تهران**، ادبیات ۲۰۴ جوادی: نسخ دههٔ سوم ذیقعدهٔ **۱۲۲۹** در شیراز [ف . ادبیات ۳ : ۲۴] .

12778ــ **رضوی** ۶۹۲ اخبار (۲۰۳۸) نسخ خوش خوب محمد ابراهیم فرزند محمد شریف تبریزی، **۱۲۹۴** درحسینیهٔ قوامیهٔ شیراز ۳۶۲گ ۱۵س [ف . رضوی ۵ : ۱۵۹] .

12779ــ **سپهسالار** ۴۵۸ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳**، زرین، ۲۸۴گ ۱۷س، آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۵ : ۴۸۲] .

12780ـ81ــ **شیراز**، دکتر خاوری : دو نسخه ، تاریخ هیچیك در فهرست یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۷] .

اللوامع الالهیة والشواهد الربوبیة

از اسدالله فرزند حاج محمد ابراهیم قزوینی که در ۲۲ صفر ۱۲۵۰ بانجام رسانده است .

12782ــ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۴۱۷: نستعلیق ، نسخهٔ اصل بتاریخ نگارش [نسخه‌ها ۵ : ۵۵] .

لوامع انوار الکشف والشهود علی قلوب ارباب الذوق والجود

شرح قصیدهٔ ابن فارض = شرح خمریه

متن از عمر فرزند ابوالحسن معروف به ابن فارض مصری درگذشتهٔ ۶۳۲ ، در ۳۲ بیت، با این سرآغاز: شربنا علی ذکر الحبیب مدامة ـ سکرنا بها من قبل ان یخلق الکرم. گزارش از عبدالرحمان جامی که در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت در یك دیباجهٔ بلند وچندین لمعه وهر بیت به نظم ونثر فارسی گزارش شده ودر صفر ۸۷۵ (= تاریخ مه وسال وی ازشهر صفر) بانجام رسانده است **آغاز:** سبحان من جمیل لیس لوجهه نقاب الا النور ولجماله حجاب الا الظهور... ای گشته نهان زغایت پیدایی . . . ای بحرمت آنانکه بکام

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۴ ــ کشف الظنون ۲ : ۱۳۳۸ ــ جامی ، حکمت : ۲۰۴ .

12783 ــ **ایاصوفیا** ۴۲۰۷/۶ : با تاریخ پنجشنبهٔ ۲۲ شعبان **۸۷۷** در «کلیات» او فیلم آن در دانشگاه ش ۹۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

12784ــ **ملك** ۴۷۹۵/۵ : نستعلیق نزدیك **۸۹۵** ، شمارهٔ ۵ «کلیات» او (۳۰۷پ ۳۱۱ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12785ــ**رضوی** ۸۹۰ ادبیات (۶۳۲۶) نسخ سدهٔ۹، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۷۰۱] .

12786ــ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۸۲ مج: نستعلیق خوش سدهٔ۹ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

12787ــ **تهران**، اصغر مهدوی ۶۸ : نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** ضمن «کلیات» او [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

12788ـ ملك ۴۰۵۶/۶: نستعلیق با تاریخ ۹۴۰ در دفتر (۵۰ پ ـ ۸۱ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12789ـ کابل، وزارت اطلاعات ۲/ ۳۹: نوشتهٔ زیبای برهان هروی در ۹۴۶ [راهنمای کتاب ۱۰: ۵۲۵].

12790ـ مجلس ۵۳۱۳/۱: آقاجان فرزند سیف‌الله شیرازی، ج۹۴۹/۲ (۱ـ۴۷)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12791ـ رضوی ۸۹۱ ادبیات (۶۳۲۸) نستعلیق مسعود. ع ۹۶۹/۱، آغاز افتاده، [ف. رضوی ۷: ۷۰۱].

12792ـ دهلی نو ۵۰۴/۱۴ (۱۸۱) باتاریخ ۹۷۰ در «کلیات» او. فیلم آن در دانشگاه ش۱۱۵۹ هست [فیلمها: ۱۶۳].

12793ـ مجلس ۲۵۴۴/۹: باتاریخ ۹۸۰ در «کلیات» او (ص ۴۹۳ ـ ۵۳۱)، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۲۴۷:۸].

12794ـ ملك ۴۱۹۶/۸: نستعلیق احمدآباد گجرات هند ۱۰۱۶ (درش۱ بهمین خط) (۱۱۳پ ـ ۱۳۲پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12795ـ دانشگاه ۴۰۸۹/۲: نسخ ع۱۰۵۳/۲ (ص۵۳ ـ ۲۲۸) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۶۹].

12796ـ مجلس ۳۰۶۶/۱: نستعلیق آقا شیخانعلی فرزندجعفرقلی‌گنجلو ۲۹شعبان ۱۰۵۸ (ص۱ـ۹۲) [ف. مجلس ۵۸۴:۱۰].

12797ـ دانشگاه ۳۳۹/۳۷: شکسته نستعلیق ج ۱۰۸۶/۱ (۱۱۸پ ـ ۱۲۳پ)، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳: ۴۸۷].

12798 ـ سپهسالار ۵۸۳۸/۱۲: نسخ ۱محرم ۱۰۹۸ [ف. سپهسالار۵: ۴۸۳].

12799ـ تهران، ادبیات ۱۲۵/۲د: نسخ سدهٔ ۱۱ (۴۴پ ـ ۵۳پ) دیباجه ولامعه‌ها را ندارد [ف. ادبیات ۱: ۴۰۶].

12800ـ قاهره، دارالکتب ۵۰ تصوف فارسی طلعت: نستعلیق، ۱۱۱۳، آغاز برابر نمونه (گ ۲۰پ ـ ۵۸) درفهرست بنام «شرح قصیده» یادشده است [مخطوطات ۱: ۳۴۱].

12801ـ قاهره، دارالکتب ۱مجامیع فارسی طلعت: عثمان العمری، ۱۱۵۹، آغاز برابر نمونه (گ ۵۲ ـ ۸۱) در فهرست بنام «شرح قصیده» یاد شده است [مخطوطات ۱: ۳۴۱].

12802 ـ مجلس ۲۴۱۷/۱ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳، (ص ۱ ـ ۹۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۷].

12803ـ تهران، ادبیات ۳۵۷/۱۰ جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۲ [ف. ادبیات ۳: ۵۸].

12804ـ تهران، ادبیات ۳۴۶/۱۱ حکمت: نستعلیق محمد هاشم فرزند سلیمان قزوینی، ۲۲شعبان۱۲۰۷(۱۲۰۷) [ف. ادبیات ۲: ۶۲].

12805ـ یزد، جامع‌کبیر ۴۱۹ـ۱۲/۴ نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۳ رمضان ۱۲۲۴ [نسخه‌ها ۴: ۳۹۹].

12806 ـ ملك ۵۱۸۵/۲: شکسته نستعلیق محمد مهدی شهیر به پیرمراد، ذیقعدهٔ ۱۲۲۸ (۵۵ر ـ ۵۶پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12807ـ تهران، دکتر مفتاح ۶مج: نستعلیق علینقی فرزند امین، ج۱۲۳۹/۱ در آشتیان قم، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

12808ـ ملك ۱۴۶۳/۱: نوشتهٔ علی اصغر فرزند محمد رفیع مروی (یا تبریزی)

۱۲۴۰ (۱ پ - ۲۷ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12809 - مجلس ۳۵۱۴/۳ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۲۴۰ در فهرست بنام «شرح قصیده» یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۱] .

12810 - سپهسالار ۶۵۵۲ : نسخ عبدالمجید فرزند مؤمن اصفهانی ، دههٔ میانهٔ رمضان ۱۲۴۴ ، تصحیح شده ، ۳۴ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۵ : ۴۸۳] .

12811- دانشگاه ۹۳/۳ : نستعلیق باتاریخ ۱۲۴۶ در دفتر (گ۱۵۳-۱۸۷) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۸۷] .

12812- ادبیات ۱/۱ د: نستعلیق ع ۱/۱۲۴۷ (پایان ش۳ بهمین‌خامه) خامهٔ سید محمد فرزند رفیع رشتی (۲پ-۳۵ر) ۱۵س .

12813-دانشگاه۱۵/۳۹۲۴: نستعلیق ۱۵ ع ۲/۱۲۴۷ (۱پ-۲۹پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۱۴] .

12814- سنا ۷۵۷۵/۱ : نستعلیق و نسخ ۱۲۶۳ درزنجان [نسخه‌ها ۲ : ۲۵۳] .

12815- سپهسالار ۷۱۰۱/۲: نسخ محمد حسین فرزند علی‌محمد آغ اولی(آق)سه شنبهٔ ۲۱ ع۲/۱۲۶۶ بدستور میرزاعبدالوهاب خان (۲۷۳ ر - ۳۱۹) [ف . سپهسالار ۵ : ۴۸۳] .

12816- الهیات ۳۲/۳ د : نستعلیق ۲۱ محرم ۱۲۸۵ (۳۲ پ - ۷۵ پ) ۱۷ س [ف. الهیات۱:۲۲۱].

12817 - سپهسالار ۶۵۵۱/۱ : نستعلیق محمد علی‌کرمانشاهی ، ۱۲۸۵ (۱پ ۵۴پ) ۱۱س [ف. سپهسالار۵: ۴۸۳] .

12818-رضوی۸۹۲ادبیات(۶۳۲۸): نستعلیق ۱۲۸۷ نویسنده ۱۵ ص از انجام را انداخته [ف. رضوی ۷ : ۷۰۲] .

12819- سپهسالار ۶۴۱۰: نستعلیق ۱۲۹۶، ۷۸گ ۱۳ س [ف . سپهسالار ۵ : ۴۸۳] .

12820- رضوی ۹۴۳/۱ ادبیات (۴۸۴۹) : نسخ خوش سدهٔ ۱۳ (ص۱ - ۷۷) آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۷ : ۷۶۲] .

12821-مجلس۵۰۷۵: نستعلیق‌خوش جعفرقلی فرزند فریدنی ایناللو، ع۲/۱۳۱۶ زرین ، ۵۶گ ۱۲س [رؤیت] .

12822- مجلس ۲۶۷۳/۳: نستعلیق خوش ۱۳۱۶ (ص۳۱۷ - ۳۸۹) آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام « شرح قصیده » یاد شده است [ف . مجلس ۸ : ۴۳۶] .

12823- تهران ، استاد مینوی ۲۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۴، بغلی [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۸].

12824 - مجلس ۶۱۰/۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲:۳۶۴] .

12825-26-27- قاهره، دارالکتب ۵۲ تصوف فارسی طلعت و ۱۲۹۸ شعر تیمور ، و۳۹۴۳شعر تیمور: سه نسخه بی‌تاریخ[مخطوطات ۱ : ۳۴۱] .

12828-دانشگاه۸۶۷/۱۴: نستعلیق تاریخ‌یادنشده (گ۲۰۵-۲۴۵) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۸۷] .

لوایح

ازعبدالرحمان جامی، که‌یادا‌ودر«تهلیلیه: ۳۶» گذشت. بنام شاه‌همدان، بادیباچه‌ای بلند سپس ۳۵ لایحه ، دربارهٔ جسم ولطافت روح و وحدت وجود خدا وصرف‌الوجود بودن حق و غیر ذاتی بودن صفات برحسب فهم عقل و عین ذات بودن برحسب تحقق و حصول و جزاینها ازمباحث عرفان گفتگو می‌کند. و بارها چاپ

شده است. **آغاز** : لااحصی ثناء علیك کیف و کل‌ثناء... خداوندا سپاس تو برزبان نمی‌آریم وستایش تو برتو نمی‌شماریم .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۷۱ - ف. مشار ۱۳۴۶ - جامی، حکمت: ۱۷۰.

12829_ **تهران**، ملی : نسخ‌گویا عبدالرحمان فرزند احمد جامی، در کلیات او مؤرخ **۸۷۷** (ص۶۸۰ - ۶۹۳) ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶ : ۲۸۳] .

12830 _ **ایاصوفیه** ۴۲۰۷/۵ : با تاریخ ۲۲شعبان **۸۷۷** درکلیات اوکه دربغداد نوشته شده است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

12831_ **ملك** ۴۷۹۵/۱۱: نستعلیق نزدیك **۸۹۵** ، شمارهٔ ۱۱ «کلیات» او (۳۴۰ پ - ۳۴۶ر) آغاز برابر چاپی [رؤیت] .

12832_ **تهران**، اصغر مهدوی ۶۸ : نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰** ضمن «کلیات» او [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

12833_ **دانشگاه** ۱۱۸ : نستعلیق زیبای ابوسعید ، ج۲/**۹۰۲**،آغاز افتاده، ۳۰ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۲ : ۲۱۵].

12834_ **ملك** ۴۰۵۶/۱۱ : نستعلیق سدهٔ**۱۰**، باتاریخ **۹۴۰** (۱۷۷ پ - ۱۹۱ ر) آغاز برابرنمونه،۲۵س [رؤیت].

12835_ **قاهره**، دارالکتب ۵مجامیع فارسی: نوشتهٔ احمد متطبب شیروانی ، اوائل رمضان **۹۴۳** (گ۱۰۲-۱۲۳) ، آغاز برابر نمونه [ف . مخطوطات ۲ : ۹۹] .

12836_ **کابل**،وزارت‌اطلاعات۳/۳۹: نوشتهٔ زیبای برهان‌هروی، در**۹۴۶** [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۵] .

12837_ **رضوی** ۹۶۶حکمت: نستعلیق ۲۹ محرم **۹۷۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۹گ ۱۸-۱۹س [ف . رضوی ۴:۲۳۲] .

12838_ **دهلی‌نو** ۵۰۴/۱۰(۱۸۱) با تاریخ **۹۷۰** در «کلیات» او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

12839_ **قاهره**، دارالکتب۷۳ تصوف فارسی‌طلعت: نستعلیق زیبای‌ج۲/**۹۷۱**، زدین ۵۰گ ۹س، آغازبرابرنمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۹۹] .

12840_ **مجلس** ۲۵۴۴/۸: نستعلیق کهن عبدالعزیز، باتاریخ**۹۸۰** در «کلیات» او (ص ۴۷۳ - ۴۹۲)، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸ : ۲۴۷] .

12841_ **عبدالحسین‌بیات**: نستعلیق محمود فرزند اسحاق شهابی ، در**۹۸۱** [نسخه ها ۶ : ۸۰] .

12842 _ **بایزید ولی‌الدین** ۱۴/ ۱۸۱۹ : نوشتهٔ‌مصطفی‌مولوی بلغرادی، رمضان **۹۸۵** دردمشق (گ۹۰ - ۱۰۱) **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۴] .

12843_ **سپهسالار** ۱۰۹۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زدین، ۲۰گ ۱۲س [ف . سپهسالار ۵ : ۴۸۹] .

12844_ **ادبیات** ۹۲/۲د : نستعلیق طالب فرزند جعفر نوروزی ، سه‌شنبهٔ **۱۰۱۰** درتکیهٔ حیدر (۴۰پ-۵۷ر) [ف. ادبیات ۱: ۴۰۷] .

12845_ **ملك** ۴۱۹۶/۷ : نستعلیق دارالسلطنه احمدآبادگجرات **۱۰۱۶** (درش۱ بهمین خط) (۱۰۴پ - ۱۱۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12846_ **سنا** ۳۵۰ : شکسته نستعلیق خوش شفیعا محمدشفیع حسینی ، ع۱/**۱۰۲۴**

زرین ، از کتابهای بیانی بوده [نسخه‌ها ۶ : ۵۵۳] .

12847ـ **حقوق** ۱/۴۲ د : نستعلیق عبدالغفار فرزند محمد فرزند یحیی رشتی ، **۱۰۳۰** درمدرسهٔ جعفریهٔ اصفهان (۱پ ـ ۲۸ ر) [ف. حقوق : ۱۸۱] .

12848ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۵۵۸مج نوشتهٔ **۱۰۳۲** ، در حجاز [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

12849ـ **تهران** ، ادبیات ۴/۲۸۷ جوادی: نوشتهٔ**۱۰۳۷**[ف. ادبیات ۳ : ۴۴].

12850ـ **تهران،** ادبیات ۲/۸۶ب : نستعلیق محمدکریم ، در**۱۰۴۰** (۷۴ر-۸۱ر) ۲۱س [ف. ادبیات ۱ : ۴۰۷] .

12851ـ**رضوی**۶۴۱ادبیات(۴۴۹۳) محمد جعفر شیرازی **۱۰۵۵** (ص۸۹۸-۹۱۸) در جنگ[ف . رضوی ۷ : ۵۹۷] .

12852ـ **دانشگاه** ۴۲/۴۷۳۶: نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (۲۲۱ ـ ۲۵۰) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۶].

12853ـ **مجلس** ۲۷/۳۳۲۱ : نوشتهٔ میرزا محمد باقرفرزند امینای‌رودسری، ج۱/ **۱۰۶۳**، برای حکیم محمد مؤمن تنکابنی (ص ۴۳۵-۴۵۶) [ف. مجلس ۱۰ : ۹۹۰] .

12854ـ **دانشگاه**۸/۴۱۷۷: نستعلیق **۱۰۶۶** (ص ۸۴-۱۰۳) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۴] .

12855ـ **شیراز،** خاندان‌سیدنورالدین ۲۹/مج : با تاریخ **۱۰۸۰** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸] .

12856ـ**تهران،** اصغرمهدوی۱/۲۷۲: شکسته ونسخ، محرم **۱۰۸۳** (در پایان ش ۵) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۱] .

12857ـ **تهران،** دهخدا ۲۷۰: شکسته نستعلیق ، ضمن جنگ باتاریخ رمضان **۱۰۸۴** [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۲] .

12858ـ **دانشگاه**۱۵/۴۲۳۳: نستعلیق علی فرزند فتح‌الله، سدهٔ **۱۱** (۱پ-۱۷ر) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۰۷] .

12859ـ **تهران** ،ادبیات۱/۱۵۵ج : نستعلیق روزبه محمدا، سدهٔ **۱۱** ، زرین (۳پ ۲۹پ) [ف. ادبیات ۱ : ۴۰۷].

12860ـ **مجلس** ۲/۳۷۴۱: نسخ‌علم الهدی محمد فرزند فیض‌کاشانی ، **۱۱۰۲** (ص ۵۳ ـ ۱۰۰) [یاد داشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

12861ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱/۵۰ تصوف فارسی‌طلعت: نستعلیق‌سلخ‌ذیقعدهٔ**۱۱۱۲** (۱-۱۷پ) [ف. مخطوطات ۲ : ۹۹] .

12862ـ **یزد،** سیدجوادمدرسی یزدی ۲مج: گزیده‌ایست مؤرخ **۱۱۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۴۶۸] .

12863ـ **مجلس** ۵۰۵۱ : نستعلیق زیبای فضل‌الله فرزند محمد فرزندیوسف مذهب ج۱/۱۳۵ **(۱۱۳۵)** زرین [رؤیت].

12864ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱/۵۱ تصوف فارسی طلعت: نستعلیق عمر فرزند حاج عثمان، ۲۷ ج ۲/**۱۱۴۳** (۱ ـ ۱۹ر) [ف. مخطوطات ۲ : ۹۹] .

12865ـ **مجلس** ۶۷۰: نستعلیق**۱۱۵۱** ۲۴گ ۱۵س [ف. مجلس ۲: ۴۲۵].

12866ـ **بنگاله** ، ایشیاتك E ۱۷۱ (۱۱۹۴): شکستهٔ **۱۱۷۶** [ف. بنگال: ۵۹].

12867 ـ **ملك** ۵۷۰۳ : نستعلیق بد سدهٔ**۱۲** ، آغاز وانجام افتاده، ۳۰ گ ۱۱ س [رؤیت] .

12868ـ ملی ۱/۱۰۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص۱ـ۱۴) [ف. ملی ۱ : ۸۵] .

12869ـ مجلس ۲۹۹۰/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص۱۰۵ـ۱۶۳)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۴۳۵] .

12870ـ مجلس۲۱۱۳: شکستهٔ بسیار خوب سدهٔ۱۲، ۳۲ص ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۹۴] .

12871ـ تهران، ادبیات۱۱۴ حکمت: درجنگ سدهٔ ۱۲ [ف . ادبیات ۲ : ۱۰] .

12872ـ ملك ۵۱۸۵/۱ : شکسته نستعلیق محمد مهدی شهیر به‌پیرمراد، درچهار شنبهٔ ۱۷ صفر۱۲۲۵ ،آغاز برابرنمونه،(۱پ ۱۶ر) [رؤیت] .

12873ـ مجلس ۶۶/۱ نجم : نوشتهٔ ۱۲۲۵ [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲] .

12874ـ تهران ، دکترمفتاح۷ مج : نستعلیق باتاریخ ۱۲۲۹ بهمین خامه در دفتر، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12875ـ سپهسالار ۶۵۵۳/۱: نوشتهٔ حسن فرزند محمد جعفر نراقی در ۱۲۲۹ ، ۶۰گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۵ : ۴۸۹] .

12876ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۱ق‌ف۹۱: نوشتهٔ ۱۲۳۰، ۷۴ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۲] .

12877ـ دانشگاه۲۶۸۳/۲: نستعلیق محمد حسین‌کاتب ۱۲۳۵ (۶۶پ‌ـ۸۹ر) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۷۱] .

12878ـ سپهسالار۹۵۷/۴:دردفتری باخامه‌های گوناگون و تاریخ ۱۲۳۷-۱۲۶۱ انجام افتاده (۹۴ر ـ ۱۰۴پ) [ف. سپهسالار ۱ : ۵۷۰ و ۵: ۴۸۸] .

12879ـ سنا ۱۲۰ : نستعلیق ۱۲۳۹ [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۵] .

12880ـ دانشگاه۳۹۲۴/۲: نستعلیق ۱۵ع۱/۱۲۴۷، آغازافتاده (۳۰ر ـ ۴۲پ) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۱۴] .

12881ـ مجلس ۵۶۹۹/۱: نستعلیق محمدحسین، ۱۲۵۲ ، آغاز برابر نمونه (ص ۲ـ۴۹)، زرین [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

12882ـ سنا ۹۰/۱ : نستعلیق محمد کاظم فرزند محمد ، در ۱۲۵۶ [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۷] .

12883ـ مجلس۶۱۷/۱۱ : نستعلیق ۱۲۶۲-۱۲۶۳ [ف. مجلس ۲ : ۳۶۹] .

12884ـ مجلس ۲۱۱۵ : نسخ تعلیق بسیارخوب ، داود فرزند وصال شیرازی ، در ۱۲۶۳ از روی نسخهٔ خط استاد عماد حسینی آغاز بمانند نمونه، زرین، ۶۴ص ۱۰س [ف. مجلس ۶ : ۹۵] .

12885ـ الهیات ۴۶۳/۱د: نستعلیق سدهٔ ۱۳ باتاریخ ۱۲۶۸ دردفتر (۱پ ـ ۲۹ پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۰۳] .

12886ـ تهران،اصغرمهدوی۵۵۷/۲: شکسته نستعلیق حاج‌حسن‌گل‌گلاب، دریکشنبهٔ ۲۴ رمضان ۱۲۷۲ [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۲] .

12887ـ مجلس۶۶۸: نستعلیق‌خوب میرزا داوری پسر وصال شیرازی ، در ۱۲۷۶ برای شاهزاده سلطان مرادمیرزا حسام السلطنه آغاز برابرنمونه، زرین، ۲۳گ ۱۴س [ف . مجلس ۲ : ۴۲۴] .

12888ـ فرهادمعتمد ۱۵۹: شکسته نستعلیق خوش محمد حسین فرزند محمد رضا حکمی ، در ع ۱/۱۲۹۴ برای فرهاد میرزا فرمانروای فارس، زرین [نسخه‌ها ۳: ۲۱۳].

12889ـ **مشهد**، عبدالحمیدمولوی ش ف۱/۴۸۷: نوشتهٔ عبدالجواد فرزند یوسفعلی **۱۲۹۳ - ۱۲۹۵** [نسخه‌ها ۵ : ۷۰] .

12890ـ **مجلس**۱/۵۷۶۶: کربلائی میرزا حسن سبزواری فرزند رمضان ، **۱۲۹۷** (ص۲ـ۷۰) [یادداشتهای عبدالحسین حایری].

12891ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۲/۱۳۴ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۴] .

12892ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰/۲۳۴ جوادی: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳ : ۳۷] .

12893ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰۹ ج : نسخ و نستعلیق سدهٔ**۱۳** [ف. ادبیات۱:۴۰۷].

12894ـ **تهران**، اصغرمهدوی۴/۲۱۲: نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** [نسخه‌ها ۲ : ۹۶] .

12895ـ **موزهٔ بریتانیا**۲/۱۱۹۷۴ Or: سدهٔ **۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

12896ـ **دانشگاه**۳/۴۷۱۰: نستعلق نوروز وچهارشنبهٔ**۱۳۰۱**عنوان شنگرف(۱۶۰ـ۲۰۹) ۱۰س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۷۱] .

12897ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۹۴ : شکستهٔ میرزا حسن گل گلاب درذیحجهٔ **۱۳۰۳** درتهران بفرمایش آقا غلامحسین [نسخه‌ها ۲ : ۹۲] .

12898ـ **مجلس** ۱۹۷۱/۲ : گویـا **۱۳۰۴** [ف. مجلس ۹ : ۶۹۳ و ۵ : ۴۷۲].

12899ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۶۲: شکسته نستعلیق حاج حسن گل‌گلاب، درع۱/ **۱۳۰۴** راسته وچلیپا، برای حاج محمدحسن امین دارالضرب ایران ، با آرایش [نسخه‌ها ۲ : ۹۳] .

12900ـ **تهران**، ادبیات ۱/۱۸۷ج: نستعلیق ابوالفتح فرزند فرج‌الله فقیه‌کلاردشتی در ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۳۰۵** (۱ پ - ۲۹ ر) [ف . ادبیات ۱:۴۰۷] .

12901ـ**مجلس**۱۰/۴۸۴۰: نستعلیق ۸ج۲/**۱۳۰۵**، آغاز بمانند نمونه(ص ۱۱۱ـ۱۳۶) [رؤیت] .

12902ـ**دانشگاه**۲/۳۵۰۳: نستعلیق ونسخ سلطان یوسف‌پور منوچهرپور فتحعلیشاه ۲۹ شوال **۱۳۰۷** (ص ۱ـ۶۰) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۲] .

12903ـ**مجلس**۵۲۱۷: نستعلیق‌خوش محمود فرزند فرهنگ متخلص باورنگ ، در ۴ ع ۱/**۱۳۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، زدین [رؤیت].

12904ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۲/۱۰۸: نوشتهٔ‌عبدالعلی‌اصفهانی‌منیع‌السلطنه شنبهٔ ۲۵ ذیحجهٔ **۱۳۳۵** [نسخه‌ها ۵:۶۴۱].

12905ـ **نجف**، آقابزرگ تهرانی۱۷ مج: نوشتهٔ عبدالعلی فرزند علینقی رنینی ، ۸ ذیقعدهٔ **۱۳۵۰** (۱۵۲ر - ۱۶۱پ). **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱:۷۵۱].

12906ـ **دانشگاه**۱۰/۸۶۷: نستعلیق تاریخ‌یادنشده (۱۳۲پ - ۱۵۰ر) [ف. دانشگاه ۲ : ۲۱۵].

12907ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه۳/۵: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۸].

12908ـ **مجلس** ۲۱۱۴: نسخ‌وتعلیق خوش، تاریخ یادنشده، ۷۲ص۹س [ف. مجلس ۶ : ۹۵] .

12909ـ **مجلس** ۶۶۹: نستعلیق‌خوب تاریخ یادنشده، زدین، ۲۳گ [ف. مجلس۲: ۴۲۴] .

12910ـ **رضوی** ۹۶۷ حکمت :

نستعلیق مسعود فرزند حیدر ، ۲۶ گ ۱۵ س [ف . رضوی ۴ : ۲۳۲] .

12911 ـ **سپهسالار** ۲۷۹۹/۲۶ : تاریخ یادنشده (ص۱۷۶ـ۱۹۰) [ف.سپهسالار ۵ : ۴۸۹] .

12912ـ **تهران**، ملی۱/۳۶۶ـ۲۴۶ **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۲].

12913ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۳۷/۱ ادب فارسی: بی‌تاریخ، زرین (گ۱ـ۲۲پ).

12914ـ **قاهره**، دارالکتب۵۴تصوف فارسی طلعت: تعلیق‌زیبا، زرین،۳۵گ۱۰س.

12915ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴/۱ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (گ ۱ـ۱۲) ۲۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۹] .

12916ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۵/۱۳ مجامیع فارسی طلعت: (گ۱۹۱ر ـ ۲۰۹ ر) ۱۷س .

12917ـ**قاهره**، دارالکتب۲۳مجامیع فارسی طلعت : (۹۶پ ـ ۱۱۲ر) ۱۷س .

12918ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۱/۳ مجامیع فارسی طلعت: (۵۷پ ـ ۷۶ر) ۱۹س

12919ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۰۷ مجامیع طلعت : زرین (گ ۲۰۹ـ۲۲۵) ۲۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۰۰] .

12920ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۱قف۱۰۷: تاریخ‌یادنشده،۷۲س [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۲] .

12921ـ **مدینه**، عارف حکمة ۲۰۵: [نسخه‌ها ۵ : ۴۹۵] .

12922ـ **بنگاله** ، ایشیاتك E ۱۶۹ (۸۹۷): نستعلیق تاریخ یادنشده[ف. بنگال : ۵۹] .

12923ـ **بنگاله** ، ایشیاتك E ۱۷۰ (۱۰۵۵): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۵۹] .

12924ـ **بنگال** ، آسیایی O ۴۲/۴ (۵۷۵): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۳۲] .

12925ـ **بنگال** ، آسیایی bO ۸/۴ (۸۴۱)، شکسته تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۱۵۸] .

12926ـ **بادلیان** ۲۶۹۲/۱ : تاریخ یاد نشده، **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۹۳۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۴۲] .

12927ـ **بادلیان** Add۴/۲: **فیلم** آن در دناشگاه ش ۱۲۳۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۲] .

12928ـ **بادلیان**، اکسفورد ۹۴/۵ : **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷] .

12929ـ **بادلیان** ۷۴/۱ : **فیلم** آن دردانشگاه ش۵۶۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۶].

لوایح = سوانح

ازعبدالملك‌ورکانی‌درگذشتهٔ۵۷۳[ذریعه] که بنام عین القضاة همدانی بسال ۱۳۳۷ خ به کوشش آقای فرمنش بچاپ رسیده و در نسخهٔ ۲۱۹۶/۹ ملك از قاضی حمیدالدین ناگوری (که یاداو در «عشقیه:۱۲۸۴» گذشت) دانسته شده است . گفتاریست به نثر و نظم به پیروی «سوانح» غزالی دردویست ویك فصل، فصلها یی بلند وکوتاه است، که دربرخی از صفحه‌ها تا پنج فصل گنجانده شده است، درحقایق عشق و احوال واعراض آن. در «مجالس‌العشاق»آمده که عین القضاة عاشق جـوان زرگری بوده و «لوایح»را دربیان‌عشق‌او نگاشته است. بهرحال

این گفتار پس‌از ۵۲۰ نگاشته شده است. و در نسخهٔ چاپ فرمنش بخشهایی دیده می‌شود که درجلد یکم «نامه‌های عین‌القضاة» چاپ برادرم منزوی وعسیران نیز آمده‌است. **آغاز:** الحمدلله حق حمده والصلاة والسلام علی رسوله، عبده محمد محمد العربی... واین فصول را «سوانح» نام کرده... بسمله. روح وعشق هردودریك زمان موجودشدند، وازمکنون درظهورآمدند. روح را برعشق آمیزشی.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۶۷ و ۱۸: ۳۷۲ مؤلفین مشار ۲: ۹۶۹ (حمیدالدین) ــ هدیة العارفین ۲: ۱۳۳ ــ احوال وآثار عین‌القضاة همدانی: ۱۱۳ ــ پیشگفتار عسیران بر چاپ تمهیدات: ۴۳ ــ راهنمای کتاب س ۳: ۲۰۰.

12930ــ **ملك** ۲۱۹۶/۹: نستعلیق در دارالسلطنه احمد آباد گجرات، پنجشنبهٔ ۱۲ ج ۲/**۱۰۱۶** (ش ۱ بهمین خط) (۱۳۴پ ۱۶۶پ) آغاز برابر نمونه، در نمای نسخه از آن‌قاضی حمیدالدین دانسته‌شده‌است [رؤیت].

12931 ــ **سپهسالار** ۱۳۴۶/۲: نستعلیق نسبتاً خوب محمدصالح فرزند محمود **۱۰۲۵** (ص ۱ ــ ۸۱)، از عین القضاة همدانی دانسته‌شده‌است وچاپ فرمنش‌ازروی این‌نسخه انجام گرفته است [ف. سپهسالار ۵: ۱۱ ــ پیشگفتار چاپ تمهیدات، عسیران].

12932ــ **تهران**، فخرالدین نصیری ۲۳۱: مؤرخ **۱۲۸۰** بنام «لوایح» و از آن عبدالملك درکانی یادشده، ۴۰ گ [ذریعه ۱۸: ۳۷۲].

12933ــ **پاریس** S. P.۳۸: تاریخ یادنشده، **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۱۵۸۵ هست‌در فهرست‌فیلمها ازان‌عین‌القضاة یادشده‌است [فیلمها: ۱۷۷ ــ پیشگفتارچاپ تمهیدات عسیران: ۴۳].

لوایح = شرح آیهٔ نور

از شاه نعمت‌الله، درص۵۲ گذشت. واینك نسخه‌هایی دیگر.

12934ــ **سنا** ۳۷۲/۷۸: نستعلیق محمد مظفرفرزند محمدحکیم، ۱ رمضان **۱۰۸۴** این نسخه در (ص۳۲۹ــ۳۳۵) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده‌است [نسخه‌ها ۶: ۵۸۴].

36 ــ 12935ــ **مجلس** ۳۰۶۷/۷۶: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** این گفتار دوبار در مجموعه آمده است (ص ۳۷۱ ــ ۳۷۸) و (ص ۲۹۲ــ۲۹۹)، آغازبرابرهمان‌نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگراز همو [ف. مجلس ۱۰: ۶۰۶].

لوایح

ناشناخته. دربیان معارف ومعانی.

12937ــ **موزهٔ بریتانیا** ۸۰۴۲/۳ Or: نوشتهٔ **۱۰۲۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۹].

لوایح عشره

از محمد احمدی.

12938ــ **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۳۸: با تاریخ **۸۵۵** در دفتر (گ۲۶۶ــ۳۰۰) همراه «آغاز وانجام» ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱: ۴۱۴].

لوح محفوظ عالم صغیر

ازعزیز نسفی، که‌یاداودر«آداب‌اهل‌تصوف: ۱۰۰۹» گذشت. دربارهٔ «جبرواختیار» است و جزآن است‌که در ص۱۱۱۲ گذشت. این‌گفتار در(ص۲۰۵ــ۲۱۷)مجموعه رساله‌های اوچاپ شده‌است. **آغاز:** حمدله. چنین گوید... النسفی، که‌جماعت‌درویشان کثرهم‌الله‌ازاین بیچاره‌خواستند که می‌باید که در لوح محفوظ‌عالم‌صغیر رساله‌

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۳۷۶ .

12939ـ تهران ، ملی ۱۰۱/۵ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، همراه ۷ گفتاردیگر ازهمو [ف. ملی ۱ : ۸۸]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها : ۶۳۲] .

12940ـ دانشگاه ۴۰۵/۱۸۵: نستعلیق احمد بیوک آبادی همدانی، **۱۲۸۳** (۱۳۵ر ـ ۱۳۹پ) **آغاز:** برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳: ۴۴۷] .

لوح محفوظ وجبر واختیار

ازهمان عزیز نسفی، که دربالا یادشد. در لوح محفوظ و قضا و قدر بروش عرفانی و در پایان می‌نویسد نتوانستم گفتگویم را درجبر و اختیار بپایان برسانم. **آغاز:** فصل. بدانکه این رساله‌ایست از... النسفی، دربیان لوح محفوظ وجبر واختیار وحکم قضا و قدر. قال بدان...

که مفردات عالم لوح محفوظ وکتاب خدایند.

12941ـ دانشگاه ۸۷۶/۱۲: شکسته نستعلیق ۱۷رجب **۱۲۹۲** (۸۶پ-۸۹ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۷] .

لوح محفوظ عالم صغیر

ازهمان عزیز نسفی که دربالا یاد شد. در سه باب. در سعادت وشقاوت و جبرو اختیار .

آغاز: امابعد، بدانکه لوح محفوظ عالم صغیر نطفه‌است، ازجهت هرچیز که درنطفهٔ آدمی آید آن چیز درنطفهٔ ویست .

12942ـ ملك ۴۰۴۵/۱۸ : نسخ **۱۲۷۵** (۱۱۸پ ـ ۱۲۰پ) [رؤیت] .

12943ـ مجلس ۴۹۴۹/۱۷: شکسته نستعلیق محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی، **۱۳۱۴** (۶۷ر ـ ۶۸ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

م

ماب = کتاب . . .

از محیی الدین گلشنی ، نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ قدر : ۳۰» وجزآن. درتصوف. **آغاز:** الحمدلله الحکیم العلیم... امابعد، ایها العاشق الصادق... قول محمدبن فتح‌الله بن ابیطالب ـ الادرنوی الشهیر بمحیی المصری .

12944ـ قاهره ، دارالکتب ۲۳ م مجامیع ترکی: بی‌تاریخ، درهامش «تفسیرسورهٔ قدر: 570» (گ۱۴۷-۱۶۵) [ف. مخطوطات ۲ : ۵۸] .

ماهیت و وجود مطلق

ازشاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت . **آغاز:** حمدله. امابعد، بدان ای طالب دین وای سالك راه یقین.

12945ـ قاهره، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت : باتاریخ **۹۶۶** در مجموعه (گ ۱۰۲پ ـ ۱۰۵پ) [مخطوطات ۱ : ۲۶۷] .

مبدأ ومعاد = کلمات عشرة

از اثیرالدین ابهری ، کـه بنام دیگران هم خوانده شده‌است، در ص ۸۳۰ گذشت.

مبدأ و معاد = رساله دربیان...

از صاین‌الدین ترکه ، که یاداو در «شق القمر: ۱۲۶۱» گذشت. دریك مقدمه ودوباب ویك خاتمه: باب ۱ـ مبدأ و معاد بزبان اهل نظر که دوگروهند ۲ـ مبدأومعاد بزبان دیده‌وران کوی دردو هوشمندی، که نیز دوگروهند بدستور شاه رضی‌الدین علی، ودرصفر ۸۳۲ در جایگاه چالو بانجام‌رسانده‌است. **آغاز:** سپاس

و شکر خدایرا که پیدا کرد جهان نمایش را و هویدا ساخت... امابعد، چون هادی توفیق.

12946ـ **بایزید ولی‌الدین** ۱۵/ ۱۸۲۵ : نوشتهٔ پایان ع۲/**۸۵۱** در ابرقو (گ ۱۷۸ – ۲۰۷) . همراه : مدار الافهام وسلم دارالسلم ، ضوء اللمعات ، همه از همو و رساله‌هایی از دیگران. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۲ هست در این فهرست از آن حسین خوارزمی یاد شده است. [فیلمها ۱ : ۴۷۷] .

12947ـ **مجلس** ۲/مج فهرست نشده: نستعلیق خوش با تاریخ **۹۰۳** بهمین خامه در دفتر (ص۴۷ – ۸۱)، همراه چندرساله‌که همه درص ع ازصاین‌الدین ترکه دانسته شده است ، آغاز برابر نمونه . خریده شده از باقر ترقی [رؤیت] .

مبدأ ومعاد

ازعزیز نسفی ، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت . چندگفتار بدین نام ودراین باره از او دردست هست، یکی نگاشتهٔ محرم ۶۸۹ [نسخهٔ ۱۲/ ۴۶۵۰ دانشگاه] و یکی در دوباب: باب ۱ـ عالم‌کبیر ، درسه اصل وهراصل درچند فصل ۲ ـ عالم صغیر ، نیز سه اصل وهراصل در چند فصل [نسخه ۲/ ۴۰۴۵ ملك]. گفتاری بدین نام ازو درهامش «اشعة۔ اللمعات» چاپ شده است، باید این نسخه‌ها با «زبدة الحقایق:۱۱۸۶» اوکه نیزهمانجاچاپ شده سنجیده شود تاشناخته‌گردد. **آغاز : ۱)** سپاس وشکر خدایی راکه پیدا کردجهان‌نمایش را . (و این سر آغاز برابر مبداء ومعادترکه است) **آغاز ۲)**: حمدله . چنین گوید ... که جماعتی درویشان... ازاین بیچاره درخواست کردندکه می‌باید در معرفت عالم‌کبیر و صغیر و درمعرفت مبدأ ومعاد رساله‌کنی .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۵۱ ـ ف . مشار ۱۰۷ .

12948ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۹۵۹۱ : سدهٔ **۸ـ۹**، شمارهٔ ۳ دفتر [ترجمهٔ ایرج‌افشار نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

12949ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷۷ـ م ادب فارسی : تعلیق زیبا **۸۶۳** ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ در فهرست ازآن نسفی یادشده است ، زرین[مخطوطات۱ :۲۶۶] وشایدازترکه باشد.

12950ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری ۱۳۳ : با تاریخ **۱۰۵۸ ـ ۱۰۷۳** در دفتر [یادداشتهای آقای فخرالدین] .

12951ـ **تهران** ، ملی ۵/۱۰۱ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، همراه ۷گفتار دیگر ازهمو (ص۳۷ – ۴۱) [ف. ملی۱ : ۸۸]. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۱۹۷۰ هست [فیلمها : ۶۳۲] .

12952ـ **دانشگاه** ۱۲/ ۴۶۵۰: نسخ علی‌اصغرشاه‌کوهی، **۱۲۲۶** (۲۹۲ – ۴۱۱)، آغاز برابرنمونهٔ۲، نگاشتهٔ محرم ۶۸۹[ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۹۵] .

12953ـ **ملك**۲/ ۴۰۴۵: نسخ**۱۲۷۵** (۱۶پ – ۴۷ر). آغاز برابرنمونهٔ ۲، در دو باب چنانکه یاد شد [رؤیت] .

12954ـ **ملك** ۸/ ۴۰۴۵ : نسخ صفر **۱۲۷۵** (۸۶پ–۹۰ر) ، آغاز نزدیك به‌نسخهٔ پیش ودرپایان‌آمده: ایندورساله «نزول‌وعروج» و «مبدأ ومعاد» را بدرخواست ... سید تاج ـ الدین هادی‌الابرقوهی درابرقو جمع‌کردم .. و هردو یکی است آن برقانون اهل شریعت و این برقاعدهٔ اهل حکمت [رؤیت] .

12955ـ **مجلس** ۱۰/ ۴۹۴۹: شکسته نستعلیق محمدجواد طبیب‌تهرانی، نجم‌الحکما **۱۳۱۴** (۴۰ر) در پایان آمده: این دو رساله

یکی مسمی است برسالهٔ عروج و نزول ویکی مبدأ ومعاد، بدرخواست مولاناالاعظم . . . سید تاج‌الدین هادی ابرقوهی در ابرقو جمع‌کردم [رؤیت].

12956ـ سپهسالار ۱۳۴۴/۵: تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونهٔ ۲ ، انجام نانویس مانده ، مانند نسخهٔ ملك دو بابی است [ف . سپهسالار ۵ : ۴۹۶] .

مبدأ ومعاد برقاعدهٔ اهل‌حکمت

ازعزیز نسفی. بدرخواست سید تاج‌الدین هادی ابرقوهی، گفتاریست درچند فصل، و در پایان‌آمده: «نزول و عروج» و «مبدأ و معاد» هردو یکیست، آن برقانون اهل شریعت واین برقاعدهٔ اهل‌حکمت . **آغاز**: امابعد ، چنین گوید ... عزیزبن محمد النسفی ، که جماعت درویشان ازاین بیچاره درخواست‌کرده‌اند که می‌باید رساله جمع نماید در خصوص مبدأ و معاد، و قاعدهٔ قانون اهل‌حکمت .

12957ـ ملك ۴۰۴۵/۸ : نسخ صفر **۱۲۷۵** (۸۶پ ـ ۹۰ر) آغاز برابرنمونه در پایان [رؤیت] .

مبدأ ومعاد

در ص۸۳۹ گذشت .

مثال و برزخ = برزخ و . . .

ناشناخته .

12958ـ ملك۱۷۰۹: شکسته نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴**، که شاید روزگار نگارش باشد **آغاز**:... و بعد چون بعضی ازاجلاء روحانی خواهش نمودندکه به‌تفصیل عالم برزخ و مثال را بنویسم، ۶۲گ ۱۵س [ف . ملك : ۵۵] .

مثال وخیال = منامیه

از میرسیدعلی همدانی .

مثال وخیال مطلق ومقید = خیالیه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . در بیان مراتب ومقامات رؤیا و حقیقت مثال و خیال و ودرجات خلق درادراك علوم ومعانی، به‌نثر و نظم، باعنوان ای‌عزیز. تحریری از این‌گفتار درمجموعهٔ رساله‌های میرسید علی همدانی بنام «منامیه» آمده است.ومن در زیرنسخه‌هایی را می‌آورم‌که بنام‌کرمانی‌ویادرمجموعه‌رساله‌های او جای دارد. **آغاز**: الحمدلله حق حمده ، و الصلاة علی خیرخلقه... امابعداین عجاله‌ایست که موجب التماس عزیزی ازاخوان صفا... در بیان حقیقت مثال وخیال مقیده‌وکیفیت مراتب ومقامات رؤیا . . .

بنگرید : ذریعه : ۱۹ : ۷۶ .

12959ـ ملك ۵۲۹۸/۲۸: نستعلیق شیخ‌السلام فرزندحسین‌کاتب، غرهٔ‌ذیحجهٔ **۸۶۰** (درپایان کلیات شاه نعمت‌الله) (۱۵۴پ ـ ۱۶۰ ر هامش) [رؤیت].

12960ـقاهره، دارالکتب۱۸مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۹۶۶**، آغاز برابرنمونه در فهرست ازآن شاه نعمت‌الله دانسته شده است (گ۶۶پ ـ ۶۹پ) [مخطوطات ۱ :۲۳۷].

12961ـ سنا ۳۷۲/۶۲ : با تاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۷** دردفتر، همراه۸۵گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

12962ـ ملك ۴۲۶۲/۹۹ : نستعلیق **۱۱۰۹**شمارهٔ ۹۹مجموعه‌رساله‌های شاه‌نعمت‌الله (۵۰۹پ ـ ۵۱۴ر) آغاز برابرنمونه[رؤیت].

12963ـ مجلس ۲۴۳۴/۵ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۵۹** (ص ۳۶۳ ـ ۳۷۰) در مجموعه رساله‌های شاه نعمت الله [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲] .

12964ـ مجلس ۳۰۶۷/۶۱ : شکسته نستعلیق ۱۲۶۵ همراه ۹۰ گفتار دیگر همه از کرمانی (ص۲۰۹ – ۲۱۴) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۶۰۲] .

12965ـ ملك ۵۱۸/۱۷ : نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی ۱۲۹۸ ، (ص۱۱۴–۱۲۱) همراه « اصول :9586» ازهمو [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۵۳] .

مثال وخیال = خیال و مثال

در ص۱۱۴۲ گذشت .

مثالیه = فانوس الخیال

مجالس

ازعلاءالدولهٔسمنانی، که یاداودر «آداب سفره : ۱۰۱۱» گذشت .

12966ـ مجلس ۳۴۵۵/۲۸۱ : در جنگ‌مؤرخ ۱۰۶۳-۱۲۴۱(ص۴۰۹–۴۱۰) بخشی از آنست باعنوان «نقل من مجلس علاء الدوله که شاگردش نوشته» [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

مجالس

از تاج الدین محمد فرزند عبدالکریم شهرستانی، نگارندهٔ «ملل‌و نحل»، شافعی‌اشعری (پیرامن ۴۷۹–۵۴۸) گفتاریست فلسفی که به کـوشش آقای جلال نایینی چاپ شده است .

آغاز: ایزدرا خلق است و امرالاله الخلق و الامراله الخلق ملکا و الامر ملکا امرا و مصدر خلق اوست، خلق او مظهرامراو خلق او نبود بامراو دروجود آمد .

بنگرید: مؤلفین‌مشار۵ : ۵۶۷ (شهرستانی) کشف الظنون ۲ : ۱۸۲۰ (ملل و نحل) — پیشگفتار چاپ‌ترجمهٔ ملل‌و نحل ازجلال نایینی

12967ـ مجلس ۵۹۳/۲ : نستعلیق ۱۰۶۰ همراه «الابحاث» و «الافحام» ابن ـ کمونه، آغاز برابر نمونه(ص۴۰–۶۹) [رؤیت] .

12968ـ بغداد، لی‌وهبی۲۳ /۲۰۲۳ : تاریخ یادنشده، باعنوان «رسالة‌تاج‌الدین...» فیلم‌آن در دانشگاه ش ۶۴۳ هست [فیلمها : ۵۱۸] .

مجالس حسنیه

ازقطب الاقطاب‌خواجه محمدچشتی‌فرزند قطب الاولیاء شیخ محمد فرزنـد احمد فرزند نصیرالدین معروف به‌شیخ‌حسن‌فرزند میان‌جیو ملفوظات خواجه‌حسن‌محمد چشتی‌است ودرهند ۱۳۱۶ چاپ شده است .

بنگرید: مؤلفین مشار ۵ : ۳۶۶ .

12969ـ بنگال ، آسیایی ۱۳ bO (۱۱۰۹): نستعلیق تاریخ یاد نشده همراه ۴۰ گفتار دیگرازهموکه ۵ گفتارآن بعربی است : ۱ ـ اوراد (تقسیم اوراد) ۲ ـ چهاد برادران ۳ـ مجالس‌حسنیه ۴ـ آداب‌الطالبین ۵ـ رفیق الطلاب ۶ـ سرایت امهات صفات ۷ ـ هدایات المشیخه ۸ ـ توحید ثلاثه ۹ ـ رسالهٔ عرفانی ۱۰ـ فرق میان دوقول ، بعربی ۱۱ ـ لذات المنتهین ۱۲ـ راحة المریدین ۱۳ ـ صبر در شدت ۱۴ـ المفلس فی امان الله ۱۵ ـ الجمع بین‌الدنیا وآخره ۱۶ـ مراجین‌العشاق‌فی‌بحر الاشواق ۱۷ـ تحفة‌الملوك ۱۸ـالحیرة‌فی‌ذات الله بعربی ۱۹ـ الناس باللباس ۲۰ ـ السفر و الاقامه ۲۱ـ نکات الاخوان ۲۲ ـ نیت ۲۳ ـ ایمان ۲۴ـ اذکارومراقبات، بعربی ۲۵ـ بیان روح ۲۶ ـ جواهر العلوم بعربی ۲۷ ـ جهاد اصغر ۲۸ـ فوائد الاصول ، بعربی ۲۹ ـ قصهٔ زن گل فروش ۳۰ ـ جهاد اکبر ۳۱ ـ افسانهٔ دیوانه ۳۲ ـ دریای شهادت ۳۳ ـ فضل کسب

۳۴ـ طلب حلال ۳۵ـ مساهله درمعامله ۳۶ـ اعجوبةالعشق ۳۷ـ خلوت‌وجلوت ۳۸ـ مسجد کعبه واقصی ۳۹ـ قرآن شریف ۴۰ـ علم ۴۱ـ شرح النهایة [ف . بنگال : ۱۶۷ ـ ۱۷۱] .

مجاهدیه

از محمدتقی مجلسی، که یاد او دروقبله: «۳۳۲» گذشت. **آغاز:** حمدله . صلاة . وبعد چون بنای ایمان وایقان برریاضت و مجاهدات است وشکی نیست که مراد از این مجاهده مجاهدهٔ اکبر است .

12970 ـ **دانشگاه** ۳۷۸۳/۱ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۳۸** دردفتر (ص ۱ ـ ۵) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۰].

مجمع اسرار القرآن فی کشف استار وجه الایمان

ازعبدالله فرزند حاج‌محمدهادی، نگارندهٔ «دلایل الدین: ۹۴۲» درتأویل برخی‌ازآیتها بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۱۷ .

12971ـ **نجف،** سیدمحسن‌حکیم۱۵۰۵ : نوشتهٔ محمدجعفر فرزند نگارنده ، **۱۲۴۶** ، ۲۷۶گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری].

مجمع الاسرار

ناشناخته . در ذکر عبارات و اصطلاحات عرفا .

12972ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج : نستعلیق رضاقلیخان هدایت، سدهٔ **۱۳** ، در فهرست نگارنده و سر آغاز یاد نشده ، همراه چندگفتارازمجذوب‌علیشاه محمدجعفرقراگزلو و گفتارهایی از شاه نعمت‌الله ولی و دیگران [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۷] .

مجمع الاسرار

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. در مبدأ و معاد، درسیزده‌سر، به‌نظم ونثر. **آغاز:** حمدله صلاة. ازمبدأ ومعاد بشنو خبری ـ کز مبدی و معیدیابی اثری .

12973ـ **ملك** ۵۲۹۸/۳۳ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰**(پایان‌کلیات) شمارهٔ۳۳کلیات او (۱۸۹ر ۱۹۵پ هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12974ـ **ملك** ۴۲۶۲/۳۳ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۳۳ مجموعه رسایل او (۲۱۶ ـ ۲۲۰ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12975ـ **ملك** ۴۱۸۴/۲۱ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۵۳پ ـ ۱۵۹پ) آغاز برابرنمونه، همراه ۳۹گفتار دیگرازهمو [رؤیت] .

977 ـ 12976 ـ **مجلس** ۱۴ و ۳۰۶۷/۶۶ :شکسته‌نستعلیق خوش**۱۲۶۵** این گفتاردو باردراین‌دفترآمده‌است:(۲۳۲-۲۳۶) و (ص۷۴ـ۷۸)، آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۱۰: ۵۸۹] .

12978ـ **ملك** ۵۱۸/۲۱ : نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی، در**۱۲۹۸** (ص ۱۴۲ ـ ۱۴۸) همراه ۲۲گفتار دیگرازهمو [ف. ملك مجموعه‌ها : ۵۳] .

12979ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۳۱: نسخ سدهٔ**۱۳ـ۱۴** با۴۰گفتاردیگرازهمو(ص۳۲۸ـ ۳۳۶) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۶۷۳] .

12980 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۶۷/۹ حکمت: نستعلیق**۱۳۰۷ـ۱۳۰۹** [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

مجمع الاسرار

از هدایت [دانش پژوه] .

12981ـ **تهران** ، ادبیات ۱۶۷/۶ حکمت: دردفتری ازسدهٔ ۱۱ـ۱۲ انجام افتاده درسر آغاز آن آمده: مجمع الاسرار من تصانیف هدایت [ف. ادبیات ۲ : ۴۸] .

مجمع البحار

از مظفرعلیشاه، تفسیریست عرفانی که ۱۴ نسخهٔ آن درص ۵۸ـ۵۹ یادشده واینك نسخه‌ای دیگر .

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۲۱ .

12982ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۷۵۶: نوشتهٔ غلامرضا فرزند محمد حسین خراسانی ، ۲۵ج۲/۱۲۶۴ ، از روی نسخهٔ نوشتهٔ میرزا صادق تفرشی ۱۲۵۶ که از روی نسخهٔ اصل و خامهٔ نگارنده نوشته بود، ۶۱گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

مجمع البحرین

از رکن‌الدین عبدالقدوس الخفی‌الخشتی بخواهش شیخ ابن قضالی مروزی کرنالی ترجمهٔ بخشی از «مجمع البحرین» است [دیباجه] . **آغاز:** بعد حمدی محمدی که ازابتدای ظهور موجودات تاانتقاش دایرهٔ تجلیات کمالیات او است... می‌گوید ذرهٔ اسیرهوای .

12983ـ **ملك** ۴۶۹۶/۶: نسخ خوش ذیحجهٔ **۱۲۲۰** (۸۸پ ـ۹۱پ درمتن وهامش) وبایك پیشانی زرین [رؤیت] .

مجمع البحرین = اصطلاحات صوفیان

از محمد داراشکوه، که یاداوردر «حسنات العارفین: ۱۱۲۵» گذشت. که درکلکته ۱۳۴۷ ۱۹۲۹م وبکوشش محمد رضا جلال نایینی در «منتخبات آثار» درتهران ۱۳۳۵خ چاپ شده است .

بنگرید : ف . مشار : ۱۳۸۱ .

12984ـ **بادلیان** ۶۹/۱۳ .Add : باتاریخ **۱۲۰۱** دردفتر. همراه «جواب وسئوال» او. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳] .

12985ـ **آصفیه** ۱۴۵۱ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۳ : ۲۰۲] .

مجمع الجواهر

از سعدالدین احمد انصاری.

12986ـ **مدینه**، خانقاه احمدی، مکتبة المظهر ۴۴: سدهٔ **۱۲**، ربعی [نسخه‌ها ۵: ۵۳۴].

مجمع حالات

باعنوانهای: حال دیگر، حال دیگر، ای عزیز. و درپایان بدین نام اشاره شده است . و در دیباجه از رمضان ۸۱۶ (و یـا ۸۲۶) یاد می‌کند. **آغاز:** الحمدلله باوایل لذات العلوم واواسط بحلاوت المهموم، ولاخری بذوقة بحقایق المعلوم... شکروسپاس آن خداوندی که عقل نورانی را باطبیعت ظلمانی درخلقت...

12987ـ **ملك** ۴۱۹۶/۱۷: نستعلیق **۱۰۱۶** دراحمدآباد گجرات (۱۴۰پ ـ۱۹۹ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

مجموعه

گفتاریست عرفانی بدین عنوان، بـرای فرزندی قطب‌الدین. **آغاز:** این‌مجموعه‌ایست که بنیادکرده شد بجهت فرزندی قطب‌الدین متع‌الله تعالی... اول نصیحتی که سلامت دین .

12988ـ **ملك** ۴۲۱۶/۱۸ : باتاریخ **۸۶۴** در دفتر (۱۵۲پ) تنها دیباجهٔ آن است [رؤیت] .

مجموعة الفوائد = شرح گلشن راز

مجموع اللطایف = مجموعة اللطایف = مجمع اللطایف

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت، به نثر و نظم، در چند فصل، و در اینکه فتوح در سه نوع است آغاز می‌گردد. در (ص۲۵۶–۲۹۰) مجموعه رساله‌های او چاپ افست بچاپ رسیده است
آغاز: انافتحنا لك فتحاً مبینا افتتاح سخن بنام ویست.

12989**ـ ملك** ۵۲۹۸: نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان کلیات) شماره ۳۴ کلیات او (۱۹۵پ–۲۳۳پ هامش) نسخه بنام «مجموع اللطایف» ثبت است [رؤیت].

12990**ـ تهران**، در دست کتابفروشی: از سدهٔ **۱۰**، همراه چند گفتار دیگر از او و دیگران **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۴۹۷ هست [یادداشت های آقای دانش پژوه].

12991**ـ سنا** ۳۷۲/۶۸: نستعلیق محمد مظفر فرزند محمدحکیم، شنبهٔ ۱۶ رجب **۱۰۸۴** این نسخه در (ص۲۵۶–۲۹۰) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است با نام «مجمع اللطایف» [نسخه‌ها ۶: ۵۸۴].

12992**ـ ملك** ۴۲۶۲: نستعلیق محیی الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۴۰ مجموعهٔ رسایل او (۲۳۳ر – ۲۵۸پ) آغاز و انجام برابر نمونه، نسخه بنام «مجموع اللطایف» است [رؤیت].

12993**ـ ملك** ۴۱۸۴/۲۸: نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** با عنوان «مجموع اللطایف» (۱۸۵پ – ۲۲۶ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12994**ـ مجلس** ۳۰۶۷/۶۷: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۲۳۶–۲۶۲)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۱۰: ۶۰۴].

12995**ـ ملك** ۵۱۸/۲۲: نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی، **۱۲۹۸** (ص۱۴۹–۱۵۰) همراه «اصول» [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۵۳].

12996**ـ دانشگاه** ۴۲۰۹/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۲۹–۳۸) درفهرست بنام «مجمع اللطایف» است [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۸۴].

12997**ـ دانشگاه** ۲۸۳۱/۳۱: سدهٔ **۱۳ – ۱۴** (ص۳۳۶ – ۳۹۳)، همراه «اصول 9587» وجز آن، بنام «مجمع اللطایف» است [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۳].

12998**ـ دانشگاه** ۱۰۸۹/۴: نستعلیق تاریخ یادشده (۳۵ر – ۳۶ر). اهدایی مشکاة آغاز بمانند نمونه، در فهرست بنام «مجموعة الطایف» یادشده است [ف. دانشگاه].

محاسبهٔ نفس

ناشناخته. در آن از ابوعبدالله محمد فرزند خفیف فرزند اسفکشاد دیلمی نیشابوری شیرازی درگذشتهٔ ۳۷۱ یاد شده است [دانش پژوه].
آغاز: احمدو اصلی واسلم. اعلم یا اخی وحبیبی ... اینکه از کلمات یکی از اکابر است که فرمود سرمایه تو دل است و وقت تو.

12999 **ـ دانشگاه** ۴۳۱/۲۳: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲** (۳۶۶پ–۴۰۱ر) [ف. دانشگاه ۳: ۶۷۶].

محامد حماویه

از مولوی سید برهان الدین، درگذشتهٔ ۸۲۵.

13000**ـ آصفیه** ۱۶۵۱ تصوف: نوشتهٔ

۱۳۲۵ [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۶] .

محبت = حقیقت محبت

از میرسید علی ، درص ۱۱۲۸ گذشت .

محبت نامه

از خواجه عبدالله انصاری، که یاد او در «الهی‌نامه : ۱۰۴۸» گذشت. در یك مقدمه و بیست وهفت باب. در مجموعه رساله‌های او به کوشش تابندهٔ گنابادی۱۳۱۹خ چاپ شده‌است **آغاز:** الحمدلله علی‌نعمه والصلاة علی... قال عبدالله‌بن . . . آنچه عارت و اشارت است از تفرقه وحکایتست وآنچه جمع است ورأی نطق

بنگرید : ف . مشار : ۸۰۷ .

13001ــ **شهید علی پاشا** ۸/۱۳۸۳: باتاریخ **۹۰۶** دردفتر دراسفراین (گ ۱۳۵ـ ۱۵۷) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۱۷ هست [فیلمها : ۵۱۴] .

13002ــ**مجلس** ۵۱۳۸/۱۳۱: نستعلیق باتاریخ **۱۰۲۴ ــ ۱۰۵۷** درجنگ ابن‌خاتون [رؤیت].

محبت نامه

از حقیقی ، خلیفهٔ فضل‌الله نعیمی [ذریعه ج ۲۰] . کتابی بدین‌نام‌را عزاوی ازعلی‌الاعلی حروفی دانسته ودکترصادق کیا باحتمال آنرا از فضل‌الله حروفی نگارندهٔ «جاودان نامه : ۱۱۱۱» دانسته است. **آغاز:** هودرتقسیم وجه آدم وحوا بشناس وبخوان ای خوانندهٔ خطوط وجه کریم‌آدم. محبت نامه‌شداین‌جمع را نام‌ـ بحکم جاودان نامهٔ حق .

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۱۳۸ ــ لغت نامه (حروفیان) ۴۸۷ .

13003ــ **الهیات** ۲/۴۰۶د: نستعلیق یوسف‌بن‌محمد۲ع۷/**۱۰۸۴** درقصبهٔ اسکندریه (از ۱۲۵پ ــ ۲۳۷پ) آغاز برابر نمونه در فهرست نام نگارنده یادنشده‌است [ف. الهیات ۱ : ۲۹۵] .

13004ــ **سنا** ۱/۲۵۳: نستعلیق صفر **۱۱۰۷** (ص۱ـ۲۷۱) درفهرست از حقیقی یاد شده است. آغاز برابر‌نمونه، نسخه ازآن دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۰۳] .

13005ــ **واتیکان** ۱/۱۴۰ : **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۵۹هست درفهرست ازآن حقیقی یادشده است [فیلمها ۱ : ۵۶۲].

محبت نامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شییء هالك : ۲۵» گذشت. درعشق به روش‌عرفانی. این‌گفتاردرمجموعه سیزده‌رسالهٔ او (ص ۳۸ ــ ۴۶) چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله الذی عین عین حبیبه بحبه فی‌علمه... محبت مقام الهی بود ــ محبت به از پادشاهی بود .

13006ــ **ملك**۴/۴۲۱۶: نوشتهٔعباس فرزند عبدالله فرزند ویکی **۸۶۴ ــ ۸۷۴** در مصر (۸۹ب ــ ۹۲پ) آغاز برابرنمونه ، نویسنده از نگارنده نام نبرده‌است [رؤیت].

13007ــ **ملك** ۳/۵۶۸۵: نستعلیق با تاریخ رجب **۹۹۷** در دفتر (۸ر ــ ۹ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

13008ــ **تهران** ۱۳ مــج در دست کتابفروشی سدهٔ**۱۰** ، همراه چندگفتار دیگراز اوودیگران**فیلم**آن دردانشگاه ش۳۴۹۷هست [یادداشت‌های‌آقای دانش پژوه].

13009ــ **سنا**۲۲/۳۷۲:نوشتهٔ**۱۰۶۶** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

13010ــ **ملك** ۱۰/۴۲۶۲: نستعلیق

۱۱۰۹ شمارهٔ ۱۰ مجموعه رساله‌های او (۸۳ ر - ۸۵پ) آغاز برابر نمونه، درنسخه بعنوان «رساله» یادشده است [رؤیت].

13011 - **قاهره**، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت: نوشتهٔ درویش حسین کوثری، **۱۱۵۳** (گ۲۴۹ - ۲۵۰) آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۱۲۹].

13012 - **مجلس** ۳۰۶۷/۲۰: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۱۱۱-۱۱۸)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۱ گفتاردیگر از هموکه ۲ شمارهٔ آنها مکرر است [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۱].

13013 - **قاهره**، دارالکتب ۲۰ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۱۲۶۷** (گ۱۳۹ ر - ۱۴۱ پ) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۵۳].

13014 - **دانشگاه** ۴۳۲/۸: نسخ محمد علی کرمانشاهی، **۱۲۸۹** (۱۱۷ر - ۱۱۲ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۱].

13015 - **دانشگاه** ۴۲۰۹/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۱۰ - ۱۱۵) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۴].

13016 - **سپهسالار** ۵۷۷/۸: تاریخ یادنشده (ص۱۵۶ - ۱۶۵) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۵۱۹].

13017 - **قاهره**، دارالکتب ۱۱/۲۴ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق، بی‌تاریخ (۱۴۲ پ - ۱۴۵ ر) آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۱۲۸].

محبت و عشق = عشق

محبوب الصدیقین

ازپیرجمال اردستانی، که یاد او در تنبیه العارفین: ۱۰۹۹» گذشت. به‌نظم ونثرعرفانی بسال ۸۶۶ [ابن‌یوسف]. **آغاز:** روز از نور عشق شد خرم - ظلمت شب درید جامهٔ غم.

13018 - **ملك** ۵۹۳۵/۵ : نستعلیق خوش اواخر سدهٔ **۹**، در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

13019 - **مجلس** ۱۱۳۲: نستعلیق‌علی اشرف فرزندعلی در **۱۳۳۵** در «کلیات» او [ف مجلس ۳ : ۵۴۱].

محبوب القلوب = شمس وقهقهه = محفل آرا

از میرزا برخوردار فرزندمحمود ترکمان فراهی، متخلص به ممتاز، منشی منوچهرخان فرزند قرچغای سدهٔ ۱۰-۱۱، داستانهاییست عرفانی (یکی ازآنها شمس وزیر و قهقهه) در اخلاق وآداب وزندگی بزرگان، هنگامی که دراصفهان نزد حسنقلی‌خان‌قورچی باشی‌شاملو بوده، دریك‌مقدمه وپنج‌باب نگاشته است. این کتاب نخست «رعناوزیبا» نام داشته وبادستبرد درآن «محفل آرا» ودرنگارش‌سوم آنرا «محبوب القلوب» نامیده است. بسال ۱۲۶۸ وپس ازآن چندبار چاپ شده‌است. **آغاز:** ۱) همای اوج فصاحت اعنی خامهٔ نکته دان در فضای عالم. **آغاز:** ۲) مناجات از اظهار ندامت و عصیان وطلب عفو... الهی بزرگی وحشمت تراست.

بنگرید: ذریعه ۱۱۰۲:۹ و ۱۴: ۲۲۵ و ۲۰ : ۱۴۱ - ف. مشار ۱ : ۱۴۰۲.

13020 - **ساری**، طاهری شهاب: نستعلیق زیبا، سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۶ : ۶۳۳].

13021 - **رضوی** ۲۹۶ تاریخ: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، زدین، ۴۸۲ گ ۱۶س [ف. رضوی ۷ : ۱۶۸].

13022 - **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۰۹:

تعلیق خوش سید عزیزالدین، ۲رجب **۱۲۱۲**، زرین [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

13023ـ **دانشگاه** ۵۱۴۷ : نستعلیق محمد جواد فرزند ملا ابوالحسن، در **۱۲۲۰** بدستور آقامحمدرضا، زرین، پدر نگارنده در فهرست بنام‌محمد یاد شده، ۳۷۴گ۱۹ س[ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۵].

13024ـ **مجلس**۶۸۴: نستعلیق**۱۲۲۶** آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۱۴۱ گ ۲۰ س [ف . مجلس ۲ : ۴۳۶] .

13025ـ **تهران**، ملی۲۸۵ف: نستعلیق محمد لطیف فرزند محمد شریف ، چهارشنبهٔ **۱۲۲۸**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۵۵ گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۲۷۷] .

13026ـ **مجلس**۳۰۰۵: نستعلیق علی اصغرمازندرانی مشهور به‌منظر ۱۶ع۸/**۱۲۴۶** درشهررشت بخواهش حاجی‌عبدالوهاب، زرین ۳۵۸ص ۲۰س [ف . مجلس ۱۰ : ۴۵۶] .

13027ـ **سپهسالار** ۶۸۹۰: نستعلیق یکشنبهٔ ۲۶شوال **۱۲۵۱**، آغاز افتاده، ۷۹گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۱۹].

13028ـ **ری** ، عبدالعظیم ۱۴۵/۲ : محمدحسن‌فرزند ملامهدی‌محرر، ۲۶ع/**۱۲۶۲** بدستورمیرزا محمدتقی‌شیخ الاسلام، آغازافتاده [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۰] .

13029ـ **تهران**، دهخدا۲۷۴: نستعلیق میرزا طبیب تفرشی، دوشنبهٔ ۲۶رمضان **۱۲۷۴** در تهران، در فهرست نه بابی و پدر نگارنده محبوب یادشده است [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۵] .

13030 ـ **رضوی** ۹۴۴/۴ ادبیات (۴۸۷۲) . نوشتهٔ مشتری خراسانی، نزدیک **۱۲۹۴** گزیدهٔ اشعار آنست [ف . رضوی ۷ : ۷۶۵] .

13031ـ **سپهسالار** ۱۷۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، **آغاز:** الهی بزرگی وحشمت توراست [ف. سپهسالار ۵ : ۵۱۹] .

محبوبیه

از خواجه محمد پارسا [گلچین معانی] . که یادآور «تفسیر:۱۹» گذشت .

13032 ـ **مجلس** ۲۴۱۹/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۰** (ص۲۱ ـ ۲۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۷] .

محاکمة = محاکمة بین الطائفین

ازفیض، درص ۸۴۰ گذشت.

محرم اسرار

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۱۴۹:۲۰ .

13033ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۶ق۲: تاریخ یاد نشده (ص ۷۸ ــ ۱۵۷) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۴۲] .

محرم اسرار

از عبدالکریم فرزند فرید انصاری.

بنگال، آسیایی۷۲/۳ aO (۱۱۰۷) : شکسته تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۱۴۸] .

محشرنامه

ازکتابهای حروفیان. درآن ازتاریخ‌شب آدینهٔ پایان رمضان **۸۱۷** یادشده است [دانش پژوه] درذریعه‌کتابی بدین نام ازمیرعلی (علی الاعلی) حروفی، ودر فهرست موزهٔ بریتانیا کتابی بدین نام از ابوالفضل حروفی یاد شده است .

بنگرید : حروفیان و پسیخانیان ، دکتر کیا ـ لغت‌نامهٔ دهخدا (حروفیان) ۴۸۸ .

13034ـ**واتیکان**۲۱(بورگ): نوشتهٔ

۱٤۱۰/۱۰۲۴. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۵۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۲].

13035ـ موزهٔ بریتانیا Or ۷۵۸۸ نوشتهٔ ۱۱۲۰ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳].

محفل آرا = محبوب القلوب

محکی العاشقین

از درویش علی فرزند یوسف ، نگارندهٔ «زبدة‌الطرایق: ۱۱۸۶» وجز آن. بسال ۸۲۰ (= سال وی ضاد و کاف شد وسلام) نگاشته است وسخنان سهروردی، سعدی، عراقی، روزبهان اوحدی، خواجهٔ انصاری، احمدغزالی، مولوی عین‌القضاة، نجم‌الدین کبرای خیوقی در آن آمده است. نام کتاب و تاریخ انجام در پایان نسخهٔ نجف به نظم آمده است. آغاز: بعداز حمد خدای تعالی ودرود بر انبیا(ص) چنین گوید.. درویش علی بن الکرکدی .

13036ـ نجف، امیرالمؤمنین : تاریخ یادنشده، در پایان دفتری کهن، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

محمودیه

ازعلی فرزند غلامعلی قزوینی، در اسرار حج ، بروش عرفانی، برای میرزا محمود امین نگاشته است . آغاز : حمد بیحد مر حضرت کردگاری راست که معمار عنایتش به‌رقیمه: قلب المؤمن بیت‌الله، قلوب فقرا و درویشانرا خانه ساخت .

13037ـ دانشگاه ۳۲۹ : نستعلیق تاریخ یادنشده، ۱۲۰گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۳ : ۴۹۰].

محیی القلوب للصوفیین المنحرفین

در ص ۸۴۰ گذشت .

مخازن قادریه

13038ـ بنگال، آسیایی aO ۵۸/۵ (۳۹۹) : نستعلیق ، با تاریخ ۱۱۳۹، مخزن چهارم آنست [ف. بنگال : ۱۳۹] .

مخبر الیقین

از محمد جواد، قاهر اصفهانی دارابی ، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) و مخبرالدوله علیقلی‌خان، دریك مقدمه ودوباب ۱ ـ گزارش اصطلاحات صوفیان ۲ ـ گزارش برخی از سروده‌ها ، از آن میان سرودهایی از حافظ وپاسخگویی بکسانی که ازحافظ خرده‌گیری کرده‌اند. آغاز: فصحای بلاغت به‌جواهر براعت وبلغای فصاحت به‌اباهر براعت.

13039ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۱۵۰۲ نوشتهٔ نگارنده، ۲۰ رجب ۱۲۹۶ ، ۸۸ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

مختصر التحفة القادریه

از ابوالمعالی محمد [دانش‌پژوه] .

13040ـ مدینه، عارف حکمت ۷ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۰] .

مختصر موجودات

ناشناخته .

13041ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲ق ۱۸ : نوشتهٔ میر محمد چشتی ، در ۱۲۰۵ ۱۴ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی:۴۲].

مختصر الولایه

از ابوعبدالله سید محمد سمرقندی ، در تصوف وسلوك، در چهار باب، که به‌ترکی نیز ترجمه‌شده‌است [ن.طرازی]. آغاز: الحمدلله نورقلوب العارفین بنور معرفته . . . اما بعد، می‌گوید الضعیف.. ابوعبدالله السید محمد...

الهام درباطن فقیررسید که .

13042ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۸۳۰ سدهٔ **۱۳** ، [ترجمهٔ ایرج‌افشار. نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

13043ـ قاهره، دارالکتب ۱۱تصوف فارسی طلعت: نسخ‌زیبا، بی‌تاریخ، آغازبرابر نمونه، درچهار باب ، ۱۶۰ گ ۱۳ س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۳۸] .

13044ـ قاهره، دارالکتب ۱۱/۳۳ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، زرین، آغاز برابر نمونه (۱۶۱ پ – ۲۳۱ر) ۱۹ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۳۸] .

مخزن الاسرار

از شاه نعمت‌الله ، درص ۱۱۸ گذشت . و اینک نسخه‌هایی دیگر :

13045ـ سنا۶۹/۳۷۲: نوشتهٔ**۱۰۸۴** همراه ۸۵گفتار دیگر ازهمو. همین نسخه‌است که در (ص ۲۹۱ – ۲۹۳) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶:۵۸۴] .

13046ـ مجلس۶۸/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق**۱۲۶۵** (ص۲۶۲–۲۶۴)، آغازبرابر نمونه، همراه ۹۰گفتاردیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۴] .

مخزن الاسماء

از محمدعلی شریف، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳) . دربیان اسماء حسنی در دوجلد . جلد یکم در ۴۶ مقام و در هر مقام مراتب وقواعد و نکات. جلد دوم در۲۴رشحه. انجام نگارش جلدیکم ۲۱صفر ۱۲۸۰. **آغاز:** احمدك یامن نورحقایق الموجودات بفیوض.. امابعد فیقول العبد الذلیل .

13047ـ تهران، دکترقاسمزاده ۲۷: نسخ آقاسیداحمد لواسانی طهرانی ، شنبهٔ ۱۰ ج۲/**۱۲۸۹** هردو جلد را دارد [رؤیت] .

مخزن الغرایب

از احمد علیخان فرزند شیخ غلام محمد هاشمی سندیلوی ، بنام میرزا نجف‌خان بهادر بسال ۱۲۱۸ (ختم صحف) در دهلی نگاشته است. درآن آمده : تا امروزکه هزارودوصد و هفدهٔ هجری است . این تذکره از لطف قدیر قیوم – گردید بمخزن‌الغرایب موسوم– تاریخ تمامیش مراشد درخواب – ختم از هاتف غیبی معلوم. **آغاز:** حمد فصاحت بنیان و لآلی معانی بلاغت توامان .

بنگرید : استوری ۱ : ۸۸۱ .

13048ـ بادلیان۳۹۵: نستعلیق‌اسیری پرشاد قوم، چهارشنبهٔ ۱۱صفر **۱۲۲۴**، ۵۲۰ گ ۲۵س، آغاز برابرنمونه [ف. بودلیان ۱: ۳۱۶]. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۰۱۰ هست [فیلمها : ۱۸۹] .

مخزن المعانی

از مولونا ابن‌بدرعربی، خلیفهٔشیخ یحیی منیری که در ۷۸۲ درگذشته است ، نگارندهٔ مکتوبات [ذریعه ۹ : ۱۱۱۵] .

13049ـ آصفیه۱۳۳۹تصوف: نوشتهٔ **۱۰۹۲** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۲] .

المداخل والمخارج = کتاب...

از امیر حسن فرزند امیر حیدر حسینی واسطی .

13050ـ آصفیه۴۵۳متفرقات: نوشتهٔ **۱۲۳۴** [ف. آصفیه، میرعثمان علی۴:۶۶۸] .

مدارج افهام الافواج

ازصاین‌الدین ترکه، که‌یاداو در«شق‌القمر» : ۱۲۶۱ گذشت. همانکه در ص۵۹ این‌فهرست

ازحسین خوارزمی دانسته شده. در تفسیر آیت ثمانیه ازواج، در مازندران ۶ ذیقعدهٔ ۸۳۱ بانجام رسیده، مقالت اولی دربیان آنچه مفسران در معانی این آیت ذکر کرده اند دردووصلت. **آغاز** بعد از سپاس بیحد و قیاس خدایی را و درود بی انجام.

13051 ـ **مجلس** ۸۳۸۷/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ چهارشنبهٔ ذیحجهٔ **۹۰۳** (ص ۱ ـ ۴۴) همراه چندین گفتار از صاین الدین ترکه خریداری از ترقی [رؤیت].

مدارج البطون فی ازالة الشکوك

از عزیزالدین نسفی.

13052 ـ **بایزید ولی الدین** ۱۸۲۵/۱ نسخ ۲۲ع ۱/**۸۵۱** (۱ ـ ۹) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۴۲ هست [فیلمها: ۴۷۶] همراه ۲۷ رسالهٔ دیگر که همه ازصاین الدین خجندی می باشد به آنچنانکه در ص ع آمده.

مدارك الاسرار

13053 ـ **بنگال**، آسیایی Oa۲۰/۲ (۱۲۰۲): شکسته، تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال : ۱۲۶].

مذهب التصوف واهله = بیان ...

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت.

13054 ـ **سلیمانیه** ۱۲۰۸/۴ : نسخ باتاریخ **۸۳۹** در دفتر (۲۱۰پ ـ ۲۱۲ر). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۱۲ هست [فیلمها : ۶۱۰].

مرآت = رسالهٔ ...

از مسعود فرزند عبدالخالق نیشابوری با عنوان مقاله : ۱ ـ محبت الذات والصفات و الافعال والاثار ۲ ـ محبت ۳ ـ خواص محبت ۴ ـ تعریف عشق بمذهب حکما ۵ ـ حسن نزد اهل مجاز ۶ ـ کیفیت وقوف محبت ۷ ـ شرایط محبت ۸ ـ شرایط معشوق ۹ ـ خاتمه.

13055 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۲۶۷/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، بایادداشت ۱۱۰۳ (۶۴ ـ ۶۹) [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۰].

مرآت الآخره

از ملامحسن کاشانی، که یاد او در «تفسیر آیت امانت: ۵» گذشت. آمیخته‌ایست ازفارسی وعربی درچهارباب ویك خاتمه، که در۱۳۰۳ وپس ازآن چند بار چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل الدنیا متاعاً والاخرة دار القرار.

بنگرید : ف مشار: ۱۴۱۹ ـ ذریعه ۲۰

13056 ـ **مجلس** ۱۹۵۸/۳ : نوشتهٔ نزدیك **۱۱۰۷** (ص۴۰۸ ـ ۴۲۶) آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۶۶۳].

13057 ـ **دانشگاه** ۱۵۵۶/۱۰ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، (۷۶ر ـ ۸۶پ) [ف.دانشگاه ۸ : ۱۷۸].

مرآت الافراد

از پیرجمال اردستانی، که یاداودر «تنبیه العارفین : ۱۰۹۹» گذشت، همراه چهل و نه رساله به‌نثر ونظم عرفانی است که در پنجشنبهٔ ۱۱ ج ۱/۸۶۶ بانجام رسیده است. در پایان بسیاری ازرساله‌ها خواننده‌را به«شرح الکنوز» خود برگشت داده است. در پایان رسالهٔ یکم آمده: ای اخی درکتاب مرآت الافراد نیك تأمل کن معنی این باشدکه بدانی فردچون باشد **آغاز:** ای آنکه مشتاق جمال دوستی ومیخواهی که معرفت الهی فهم کنی طلب صحبت درویشان کن و اگر راه بدرویشی نمی بری.

13058ـ **ملك** ۵۹۳۵/۱ : نستعلیق خوش اواخرسدهٔ **۹**، شمارهٔ ۱کلیات او، زرین آغاز برابر نمونه رساله‌های پسین عنوانی ندارد [رؤیت] .

13059ـ **مجلس** ۱۱۳۲ : نستعلیق علی اشرف فرزند علی . در **۱۲۳۵** در «کلیات» او (ص ۴۵۱ – ۵۵۰) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۳ : ۵۴۱] .

13060ـ **شیراز**، صدرالدین محلاتی: نسخ سید محمدحمزوی، در«کلیات» مؤرخ۱۲ شعبان **۱۲۳۸** او [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۳] .

مرآت الایمان

ازشاه محمد خاموش نظام‌الدین، درگذشتهٔ ۸۶۰، دراین‌کتاب فروع پنجگانه: نماز، روزه، زکاة، حج، جهاد را با مراتب اطور سبعه قلبیه تطبیق داده‌است. **آغاز:** سپاس بیقیاس وستایش بی‌آلایش احدیرا سزاست‌که همهٔ مخلوقات را مبدأ کوی اوست .

بنگرید : ذریعه ۲۰ :

13061ـ**رضوی** ۲۶۶حکمت: نستعلیق **۱۰۵۲** وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷ ، ۹۵گ، ۱۰ س [ف . رضوی ۱ : ش۲۶۶] .

مرآت التائبین

از میرسیدعلی‌همدانی، که یاداودر«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت . در چهار باب : ۱ ـ حقیقت توبه و وجوب آن ۲ـ درآنچه توبه از وی واجبست ۳ـ شرایط‌توبه ۴ـ درباعثهٔ تایب برتوبه [نسخهٔ ۴۲۷۴ ملك] : **آغاز:** حمد و ثنای نامتناهی‌حضرت حکیمی‌راکه آثار تریاق توبه را سبب شفا... امابعد، چون باز کشیدن عنان نفس .

13062ـ **ملك** ۴۲۱۶/۱۴ : نوشتهٔ احمد فرزند علی‌فرزندحسین‌طبسی درطبس۱۴ صفر**۸۶۴** (۱۱۵پ-۱۴۲پ) آغاز برابرنمونه، نام‌کتاب و نگارنده درنسخه یادنشده [رؤیت] .

13063ـ **ملك** ۴۱۹۰: نستعلیق‌محمد فرزندغیاث‌الدین فرزند شمس‌الدین نوربخشی ۲۰ع‌۸۷۶/۲ ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

13064ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۰/۱ تصوف فارسی : نسخ خضر فرزند عبدالله ، از پیروان قاسم پاشا مشهور بقاسم حرزی، ۵ صفر **۸۹۳** (گ ۱ـ۶۳) ، آغاز برابر نمونه [ف . مخطوطات ۲ : ۱۴۱] .

13065ـ **ملك** ۴۲۵۰/۱۱ : نستعلیق کهن با تاریخ ۷ صفر **۹۰۷** در شمارهٔ پیشین ، (۲۴۷پ-۲۷۹پ) آغاز برابرنمونه[رؤیت] .

13066ـ **مجلس** ۳۸۷۱/۱۰ فهرست نشده: همراه باچندگفتار ازمیرسیدعلی همدانی مؤرخ **۹۲۴** (ص۳۶۲ – ۳۶۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۷] .

13067ـ**رضوی** ۲۶۰اخلاق(۳۵۶۸) نستعلیق درویش‌علی، رجب**۱۰۷۰** ، آغازبرابر نمونه ، در فهرست نگارنده باحتمال نام برده شده، ۵۸گ۱۱س همراه «قاعده» [ف. رضوی ۶ : ۴۶۶] .

13068ـ **ملك** ۴۲۷۴/۱ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** (۱پ – ۲۲ر) همراه۲۴ گفتار دیگرکه ازاو دانسته شده، زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

13069ـ **تهران** ، ادبیات ۶۶/۳ جوادی: باتاریخ **۹۸۸ـ ۱۱۸۸** دردفتر [ف. ادبیات ۳ : ۲۶] .

13070ـ **دانشگاه** ۳۶۵۴/۱ : نسخ علی عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۳۳** (۱پ ۱۶پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۰] .

13071ـ قاهره، دارالکتب ۸م مجامیع فارسی: بی‌تاریخ، زرین (گ۴۶ ـ ۷۸) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۱] .

مرآت الحبیب

از پیرجمال اردستانی .

13072 ـ پاریس S. P. ۸۱۳ : نستعلیق ، ضمن مجموعه رساله‌های او مؤرخ ۸۶۸ ـ ۸۷۳. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۲۱ هست [فیلمها : ۵۹۴] .

مرآت الحدائق = مرآت الحقایق

لطائف الحدایق

از عبداللطیف فرزند عبدالله کبیر عباسی یزدی گجراتی ، درگذشتهٔ ۱۰۴۸ این گفتار گزارشی است بر «حدیقهٔ» سنائی که بسال ۱۰۳۸ بانجام رسانده و در آن ازمکتوبات شیخ احمد سرهندی فاروقی نقشبندی و از ۱۰۳۵ و ۱۰۳۷ یاد شده است. و از «خلاصهٔ احوال الشعرا »ی خود که در هفت طبقه بنام شهاب الدین محمد شاه جهان پادشاه غازی و میرعماد الدین محمود الهی همدانی در ۱۰۴۰ ـ ۱۰۴۲ نگاشته یاد می‌کند. **آغاز:** سپاس وستایش مبدعی است که بسخن پاك سخندان و سخنگوی را ابداع کرد وحمد ومدح مخترعی راست که پرتو نور .

بنگرید : دیباجهٔ حدیقه ـ استاد مدرس : لج ـ مؤلفین مشار ۳ : ۹۳۵ .

13073ـ دانشگاه ۳/ ۳۳۱۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، گزیده‌ایست ازآن ودرفهرست «مرآت الحقایق» یاد شده (ص ۹۲ ـ ۱۹۲ هامش) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۰۳] .

13074ـ دانشگاه ۲/ ۳۱۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۱۵۳ ـ ۸۱۳) آغاز برابر نمونه . درفهرست « مرآت الحدائق» یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۹] .

13075 ـ کابل، سلطنتی ۲۰۲۴: تاریخ یادنشده، در فهرست «شرح حدیقهٔ سنائی» یاد شده [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۳] .

مرآت الحق

از محمد جعفر مجذوب علیشاه ، درگذشتهٔ ۱۲۳۹، که یاداو در «اثبات نبوت : ۸۷۲» گذشت . درتصوف و سلوك ، در پانزده فصل: صوفی ومتصوف، گفتار علما وفقهادراین باره، کیفیت سلوك و بیان اصول دهگانه ، سیر معکوس، عظمت و جلال دل صاحبدل ، اطوار سبع المثانی، تحقیق تجلی ، منامات وواقعات بسال ۱۲۳۶ نگاشته، ودر۱۳۱۵خ چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی .

بنگرید : ف. مشار : ۱۴۲۱ .

13076ـ مجلس ۹/ ۱۷۸۳ : محمد حسین فرزند اسماعیل فرزند حسین تفرشی ، **۱۲۴۰** (ص۵۶۷ ـ ۶۹۷) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۲۸۵] .

13077ـ رضوی ۲۶۱ اخلاق(۵۹۶): نسخ خوب **۱۲۶۳** آغاز برابرنمونه ، ۹۲ گ ۲۶س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۷] .

13078ـ رضوی ۲۶۲ اخلاق(۶۹۴۸) شکسته نستعلیق محمدصادق، ۱۶شعبان **۱۲۶۷** ازآغاز تامیانهٔ فصل‌هشتم‌را دارد، ۱۰۲ گ ۱۷ س [ف . رضوی ۶ : ۴۶۷] .

13079ـ رضوی ۲۶۳ اخلاق (۶۹۷۷) نستعلیق محمدصادق، سه‌شنبهٔ ۳ محرم **۱۲۶۸** از میانهٔ فصل هشتم تاپایان‌را دارد، ۷۷گ ۱۲ س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۷] .

13080ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

13081 ـ مجلس ۳۸۷۳/۳ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص۱۳ـ۲۴) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۷].

13082 ـ مجلس ۲۱۱۶: تحریر روشن سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۵۳۹ ص [ف. مجلس ۶: ۹۶].

مرآت الحقایق

از محمد دهدار (بنگرید: الف انسانیت ۳» گزارش بیتی از «گلشن راز» شبستری است: عدم آیینه عالم عکس و انسان ـ چه چشم عکس وروی شخص پنهان. در شش فصل ۱ ـ حقیقت وجود (سپس هر فصل برای یکی از پنج واژهٔ مصراع یکم بیت) ۲ ـ عدم ۳ـ آیینه ۴ـ عالم ۵ـ عکس ۶ـ انسان. خاتمه درگزارش مجموع بیت. **آغاز:** سپاس بیقیاس واجب الوجودیرا که ماهیات ممکنات آیینهٔ وجود اوست.

13083 ـ قاهره، دارالکتب ۲۰/۵ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق ۱۲۶۷، زدین (۸۰پ ـ ۱۲۹) ۱۷س، آغاز برابر نمونه، در فهرست از نگارنده نام برده نشده [ف. مخطوطات ۲: ۱۴۱].

13084 ـ نجف، آقا بزرگ تهرانی ۱۲مج: نوشتهٔ عبدالعلی فرزند علی نقی سعدآبادی زنجانی، ۱۳۵۰ در مجموعه بخامهٔ نگارندهٔ ذریعه ودیگران، (۶۵ ر ـ ۸۷ ر). فیلم آن دردانشگاه ش۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱: ۷۵۱].

مرآت الحقایق = مرآت الحدائق

مرآت السالکین

از ملامقصود دهبیدی، دراحوالات دهبیدیه باید «مقامات» نیز ازهمین دهبیدی باشد.

13085 ـ مدینه، عارف حکمت ۳۷ف: [نسخه‌ها ۵: ۴۵۰].

مرآت السعداء

از محمدفاضل فرزند شاه ابوالمعالی، در عرفان، دریك مقدمه وهفت باب ویك خاتمه.

13086 ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۱۴: نستعلیق، گویا نسخهٔ اصل، باتاریخ رجب ۱۱۰۸ دردفتر [نسخه‌ها ۲: ۹۶].

مرآت الشهود

از عبدالقادر فخری مدراسی، نگارندهٔ «بضاعت فخریه: ۱۰۶۴» وجزآن.

13087 ـ آصفیه ۱۵۶۹ تصوف: تاریخ یاد نشده همراه «سبحات: ۱۱۸۸» از همو. [ف. آصفیه ۴: ۱۸۶].

مرآت الصلاة فی اسرار الصلاة

از علیمحمد فرزند محمد حسین همدانی اصفهانی، در ده باب بایك تمهید درچندعنوان بسال ۱۰۷۹ نگاشته است. **آغاز:** حمدله... وبعد معروض می‌دارد عبدفانی علیمحمد بن.

13088 ـ تهران، استادمینوی ۱۰۸: نستعلیق سدهٔ ۱۴ [نسخه‌ها ۶: ۶۸۵].

مرآت العارفین

گویا ازمیرزا ابوالقاسم بابا ذهبی شیرازی که یاداو در «تباشیرالحکمة: ۱۰۷۲» گذشت. درتبریز در ۱۳۲۰ با «مناسك العاشقین» بچاپ رسیده است [مشار] واین جز «مرآت العارفین» اوست که به‌نظم است. **آغاز:** الحمدلله الذی نور قلوب الصادقین بهدایة العرفان... شکر و سپاس مرآن رؤف رحیمی را.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۴۶ ـ ف. مشار ۱۴۲۲.

13089 ـ دانشگاه ۵۲۰۲/۱: شکسته نستعلیق شنبهٔ ۱ شعبان ۱۲۸۹ نویسنده آنرا از شیخ محمود شبستری پنداشته ولی باید از بابای

ذهبی باشد، آغاز برابر نمونه (۱ر ـ ۱۰پ) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۹] .

مرآت العارفین

از شاهزاده مسعودبیگ، شیرخان، احمد فرزند محمد بخارائی هندی صوفی درگذشتهٔ ۸۳۶. در مراتب سه گانهٔ عرفان : علم یقین ، عین‌الیقین، حق‌الیقین. ودرهند چاپ شده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق آدم علی صورته .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۳۵ ـــ مؤلفین مشار ۶ : ۱۶۹ ـ تذکرهٔ علمای هند : ۲۲۶ کشف الظنون ۲ : ۱۶۴۸ ـ هدیة العارفین ۱ : ۴۲۰ .

13090ـ **رضوی** ۲۶۱ حکمت: نسخ تاریخ یاد نشده، وقف ابن‌خاتون در **۱۰۶۷** ، ۹۲گ، ۲۳س [ف . رضوی ۱ : ۸۴] .

13091ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۵۲۵ سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۸] .

13092ـ **بادلیان** ۲۶۷۹ وینفیلد۳۵: نستعلیق محمد عظیم الدین، ۱۴ع۳/**۱۱۵۱** ، ۱۰۵گ ۱۵س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۳۴ هست [فیلمها : ۱۹۲] .

13093 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك E ۱۷۴ (۹۷۸): تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۵۹] .

مرآت العاشقین

از فخرالدین علی.

13094ـ **بنگال**، آسیایی aO۶۷/۴ (۱۵۸۶): تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال:۱۴۴].

مرآت العشاق

در گزارش اصطلاحات صوفیان به ترتیب تهجی. ازآب‌حیاة‌تایوم‌الجمعة. اخیرأدراتحاد جماهیر شوروی چاپ شده است. **آغاز :** آب حیاة وجودمطلق وتعین اول‌را گویند .

مرآت الکائنات

ازعلی‌فرزند حسین‌السیدی. **آغاز:** حمد فراوان وشکر بی‌پایان‌اول خالق‌زمین‌وآسمان

13095ـ **قاهره**، دارالکتب۹ مجامیع فارسی : بی‌تاریخ (گ ۱۷۷ ـ ۲۰۵) ۲۱ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۲] .

مرآت الکاملین

از مجدالاشراف جلال‌الدین محمد ذهبی نگارندهٔ «تحفة الوجود : ۱۰۷۶» وجزآن . درشرح مهرنبوت، در۱۲ع۱/۱۳۰۱ نگاشته وچاپ شده است. **آغاز:** حمدله . . . امابعد الحمدلله الذی‌هدینالهذا... علیکم‌ایهاالاخوان بالعمل الاربعة الارکان مثلث الکیان.

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ف . مشار : ۱۴۲۲ .

13096ـ **دانشگاه** ۳۵۷۶/۶: نستعلیق حاج سید محسن موسوی سپاهانی، **۱۳۰۴** ، آغاز برابر نمونه (۹۹پ ـ ۱۱۵ر) همراه «تحفة الوجود» از همو [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۹۳] .

13097ـ **الهیات** ۴۲۷/۷د: نستعلیق موسی طباطبائی‌اصفهانی‌ذهبی، باتاریخ**۱۳۰۵** در دفتر بهمین خامه (۸۹پ ـ ۱۰۱پ) [ف . الهیات ۱ : ۲۹۸] .

13098ـ **نجف**، شوشتریها: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۲۰ :].

مرآت المحققین

از رونق‌علیشاه‌کرمانی، میرزامحمدحسین فرزند محمد کاظم درگذشتهٔ ۱۲۲۵ یا ۱۲۳۰ به‌نثرونظم درسیروسلوك درچهارباب ویك‌خاتمه ۱ـ شریعت وطریقت ۲ـ معرفت و حقیقت ۳ـ توحید وفنا درشیخ ۴ ـ فناء درالله و باقی‌الله .

خاتمه درمقام قلندی. (بنگرید: مرآت المحققین :محیی‌الدین) **آغاز:** العظمة‌لله‌العلی‌العظیم‌الذی رفع‌السموات بغیر عمد . . . چنین گوید فقیر .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۹۲ — مجمع — الفصحاء ۲ : ۱۴۶ — ریحانة‌الادب ۲:۱:۱۰۱— ریاض العارفین : ۴۵۱ — طرایق الحقایق ۲: ۹۲ .

13099ـ **برلین :** نوشتهٔ **۱۲۴۸** [ف . دانشگاه ۳ : ۴۹۱] .

13100ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴۱۸۱۱۱ نوشتهٔ ۱۴۸/**۱۲۷۴** [ف. بریتانیا ۴:۲۶۶].

13101 ـ **رضوی** ۲۶۴ اخلاق (۹۲۰۳): نستعلیق محمدحسین فرزند خواجه محمد ربیع ، ۱۴ رجب **۱۲۸۵** ، آغاز برابر نمونه، ۶۹گ ۱۲س [ف. رضوی۶ : ۴۶۸] .

13102ـ **تهران**، ادبیات ۱/ ۲۸۶ حکمت: میرزا محمدصادق، ۱شوال **۱۲۸۷** در تویسرکان [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

13103ـ **دانشگاه** ۴۰۶۳ : شکسته نستعلیق محمدحسین انورعلی فرزند نورالدین فرزند محیی‌الدین ، در **۱۲۹۲** در «کلیات» او (ص۱۹—۶۲) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۰۴۶].

13104ـ **دانشگاه**۲/۴۲۷۸/۲۵: نستعلیق اسدالله فرزند محمد حسینی‌دامغانی، ۲۵شعبان **۱۲۹۳**درتهران (ص۲۶—۱۲۷) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۷] .

13105ـ **دانشگاه** ۲۸۱۶ : نسخ دو شنبهٔ ۲۹ج۱/**۱۳۱۰**، زدین ، ۵۲ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۵۸] .

13106 ـ **دانشگاه** ۱/ ۲۸۳۱ : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۱—۶۶) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۱] .

13107ـ **تهران**، حسن‌سادات ناصری: نستعلیق **۱۳۴۶** ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۸] .

13108ـ **دانشگاه** ۸۶۷: تعلیق، تاریخ یاد نشده ، (۳۲ر — ۵۷پ) آغاز افتاده [ف . دانشگاه ۳ : ۴۹۱] .

مرآت المحققین

از ملاعبدالوهاب مجتهد قزوینی. درهفت باب، درمعرفت نفس وخداشناسی و یك خاتمه درسیر و سلوك .

13109ـ **نجف** ، مدرسهٔ بروجردی : نوشتهٔ محمدصادق‌فرزندیوسف‌فرزندعبدالوهاب (نگارنده) در **۱۳۱۵** [ذریعهٔ خطی] .

مرآت المحققین

از محمود شبستری‌که درس ۸۴۲ گذشت و اینك چند نسخهٔ دیگر .

13110ـ **تهران**، دکترمفتاح ۶ مج: نستعلیق **۱۰۸۲** [رؤیت] .

13111ـ **تهران**، دکترمفتاح۶/۸۱: باتاریخ ذیقعدهٔ **۱۲۱۸** دردفتر [رؤیت].

13112ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۳/۹۵۹: نوشتهٔ نصرالله فرزند حاجی هاشم ، **۱۲۶۸** ، ۱۲ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

13113ـ **مجلس** ۲/ ۵۸۴۰: نستعلیق عباسعلی هروی **۱۲۶۹** (ص ۱۰۲ — ۱۶۰) [یادداشتهای عبدالحسین حایری] .

13114ـ **ساری**، طاهری شهاب ۵ مج: باتاریخ **۱۲۷۸** — **۱۲۷۹** ، آغاز برابرنمونه درفهرست نگارنده شناخته نیست [نسخه‌ها ۶ : ۶۲۹] .

13115ـ **تهران**، حسن‌سادات ناصری ۲مج: شکسته نستعلیق میرزا محمد فرزندمیرزا

علی‌رضا ، **۱۲۹۴** گویا برای چاپ آماده شد [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۷] .

مرآت المحققین

از محیی‌الدین [نسخهٔ رضوی] یا‌حمید ـ الدین [نسخهٔ موزهٔ بریتانیا] . (بنگرید : مرآت المحققین، رونق علیشاه) درچهارباب و یك خاتمه: ۱ـ شریعت وطریقت ۲ـ معرفت و حقیقت ۳ـ توحید وفناء فی‌الشیخ ۴ـ فناء فی الله، خاتمه درمقام قلندر. بروش عرفانی شیعی بعربی وفارسی. **آغاز:** العظمة‌لله العلی العظیم الذی رفع‌السموات بغیرعمد و وضع‌المشکاة فیها من‌النجوم .

13116ـ **مجلس**۴/۴۳۴۳: نسخ زین العابدین فرزنـد حـاج محمد معصوم قزوینی ملقب به رحمتعلی خاك ، چهارشنبهٔ غرهٔ ع۱/ **۱۲۴۷** آغاز برابر نمونه ، بنام محیی الدین است [ف . مجلس۱۲ : ۴۹] .

13117ـ **برلین** : نوشتهٔ **۱۲۴۸** .

13118ـ **رضوی**۹۹۱حکمت: نستعلیق علی فرزند ابوطالب، **۱۲۶۱** آغازبرابر نمونه درفهرست نگارنده محیی‌الدین آمده ، ۳۹ گ ۱۷س [ف. رضوی ۴ : ۲۴۰] .

13119ـ **موزه بریتانیا** ۴۱۸۱۱۱: نوشتهٔ ۱۴۸ع/**۱۲۷۴** (ف۴:۲۶۶) درآغازآن آمده: این‌جام‌جهان‌نما راکه بمرآت‌المحققین مسمی است [ف. دانشگاه ۳ : ۴۹۱] .

13120ـ **دانشگاه** ۸۶۷/۱: نستعلیق تاریخ یادنشده (۳۲ر ـ۵۷پ) آغاز دردیباچه افتاده [ف. دانشگاه ۳ : ۴۹۱] .

مرآت المحققین

3121 ـ **بنگاله** ، آسیایی ۱۷۵ E (۱۴۸۶) شکسته تاریخ و نشانی دیگر یادنشده [ف. بنگال : ۵۹] .

13122ـ **بنگال** ، آسیائی ۴/۳ bO (۹۵۳) : شکسته، تاریخ یاد نشده ، همراه دو گفتار ازنسفی [ف. بنگال : ۱۵۶] .

مرآت المراقبین

در ص ۵۹ گذشت .

مرآت الوحده

از سیف‌الله ، بسال ۱۰۲۶ نگاشته است .

13123ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۱۳: تاریخ‌یادنشده،۲۶۸ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۲] .

مرآت الهدات فی کشف اسرار الصلاة

از علینقی فرزند ملامحمد نعیم همدانی ، زنده در ۱۲۸۴ .

13124ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱/۲۶۴ شکستهٔ نگارنده ، در **۱۲۸۴** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

مراتب = رسالهٔ ...

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .گفتاریست درمراتب عرفانی، باعنوانهای مرتبه. **آغاز:** الحمد لولی‌الحمد و به‌نستعین بیت: سخن ازذوق رند میگویم ـ رند مست خوشی همی‌جویم .

13125ـ **ملك**۵۲۹۸/۷: نستعلیق‌شیخ السلام فرزند حسین‌کاتب، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** ، شمارهٔ۷کلیات او (۴۳ر ـ ۶۳پ هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

3126ـ **سنا** ۳۷۲/۹: نستعلیق**۱۰۶۶** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۱] .

13127ـ **ملك** ۴۲۶۲: نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۹۲، مجموعه رساله‌های او (۴۷۶ ر ـ ۴۸۹پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

13128ـ **مجلس** ۹ و ۳۰۶۷/۴۷ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** این گفتار گویا دوبار در دفتر آمده است (ص ۱۶۶ ـ ۱۷۷) (ص۴۸ـ۵۰)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۸] .

مراتب = رساله دربیان مرتبه

ازشاه نعمت‌الله ولی، که‌دربالا یاداوگذشت. به‌نظم و نثر. **آغاز:** قال‌الله: وهورفیع‌الدرجات ذوالعرش. بیت: در مراتب نکته خواهیم گفت ـ در معنی نکو خواهیم سفت .

13129ـ **سنا** ۳۷۲/۴۷ : نستعلیق ج۲/**۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

13130ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۱ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۱ مجموعه رساله‌های او(۸۵پ ۹۱ر) [رؤیت] .

مراتب الهیه = تحقیق در . . .

از شاه نعمت‌الله ولی که یاداو در « تفسیر آیت‌کل شیء هالك : ۲۵» گذشت. درسه فصل، در مجموعهٔ وحید دستگردی چاپ شده است [عبدالحسین حایری]. **آغاز:** فصل ، بدانکه مراتب الهی چهار است .

13131ـ **سنا** ۳۷۲/۳۰ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۶ ـ ۱۰۸۸** دردفترهمراه ۸۵ گفتار دیگراز همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

13132ـ **ملك** ۳۰۶۷/۲۸ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۱۳۷ـ۱۴۰) [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۳] .

مراتب

از همان شاه نعمت‌الله ولی ، باید دید کدامیك ازآن گفتارهاست .

13133ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۶ : سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص۱۴۴ ـ ۱۷۰) ، [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

مراتب ارواح = نزول وعروج

از عزیز نسفی .

مراتب انبیا و اولیا

ناشناخته. دربارهٔ اختلاف مراتب پیامبران و اولیا .

13134ـ **شیراز**، دکترخاوری ۲ مج : تاریخ یاد نشده، همراه وجودیه نی‌ریزی وجز آن [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۹].

مراتب انسان = معرفت . . .

مراتب توحید = توحید

مراتب سبعهٔ باطن

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت . در خصایص و آثار مراتب سبعهٔ باطن انسان. درآن‌آمده: چنانکه دررسالهٔ «هواتف»مذکورشد. «هواتف»گفتاری است در سیر و سلوك به عربی درهشت هاتف ، که درمجموعهٔ ۴۰۴۵ ملك در میان رساله‌های نسفی هست. **آغاز:** تبارك‌الله علی الاخوان ـ الالهین... امابعد، التماس‌کرده بودند که ... درباب بیان مراتب سبعهٔ باطن انسان .

13135ـ **ملك**۴۰۴۵/۳: نسخ‌نزدیك **۱۲۷۵** (۴۷پ ـ ۵۰پ) ضمن مجموعه رساله های نسفی، آغاز برای نمونه یاد شد[رؤیت].

مراتب سبعهٔ قلب

از میرزا بابا ذهبی شیرازی که یاد او در

«تباشیر الحکمة : ۱۰۷۲» گذشت . **آغاز :** الحمدلله العزیز العلیم والصلاة علی النبی . . . برأی خبیر فرزند مسعود مکشوف ومشهود باد که دیروز درشرح مراتب قلب .

13136ـ **مجلس** ۱۷۸۳/۱۰ :شکسته نستعلیق محمدحسین فرزند اسماعیل تفرشی با تاریخ **۱۲۴۰** (ص۹۰۷ در دفتر همه بیك خامه (ص۶۱۳ – ۶۱۷)[ف. مجلس ۵ : ۱۷۲] .

مراتب فنا = فنا

مراتب معرفت = مشکل حل

از همدانی، درص ۱۳۸۷ خواهد آمد.

مراتب نفس و عقل

در ص ۸۴۵ گذشت .

مراتب وجود

درمراتب وجود موجودات ازمرتبۀ غیبت اولی تا مرتبۀ ششم که مرتبۀ جامعه و برگشت است، در گزارش ابیات آغاز مثنوی معنوی . **آغاز:** بشنو ازنی چون حکایت میکند . . . کیست نی آنکس که گوید دم بدم – من نیم جز موج دریای عدم – از وجود خود می کشم تهی نیست از غیرخدایم آگهی .

13137ـ**مجلس**۵۰۷۷/۱۳ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۹۷** دردفتر (۵۹پ – ۶۱ر) [ف. مجلس ۱۵ : ۴۱] .

مراتب الوجود

از محمد فرزند نورالدین خلیفۀ خفری شیرازی دراصطلاحات ارباب ذوق وشهود .

13138 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی ۲/مج: باتاریخ **۱۰۱۶** و **۱۱۱۶** در دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲هست [فیلمها ۱ : ۷۲۳] .

13139ـ **بنگال**، آسیایی aO۶۷/۷ (۱۵۸۶): تاریخ یادنشده [ف. بنگال:۱۴۴].

13140ـ **موزۀ بریتانیا** ۱۰۹۸۵ Or : نوشتۀ **۱۲۵۷** درفهرست آمده از محمد لاری. که گویا همین شیرازی باشد [ترجمۀ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲] .

مراجین العشاق فی بحر الاشواق

ازقطب الاقطاب محمد چشتی ، که یاد او در « مجالس حسنیه : ۱۳۶۰ » گذشت .

13141ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۳/۱۶ bO (۱۱۰۹) : تاریخ یاد نشده ، همراه ۴۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. بنگال : ۱۶۹] .

مراحل السالکین

از حاجی محمد جعفر مجذوب علیشاه همدانی(م۱۲۳۹) نگارندۀ«اثبات نبوت:۸۷۲» وجز آن. دراخلاق و آداب صوفیان دربیست و شش فصل ۱ـ وجوب‌طلب‌علم ۲ـ صفات‌مردمی ۳ـ صفات علما ۴ـ مجالست‌علما ۵ـ تقسیم‌علم وعلما ۶ـ بیان روح ۷ـ تعلق‌روح بقالب ۸ـ حجت روح انسانی ۹ـ حکمت تعلق‌روح به‌قالب ۱۰ـ تربیت قالب انسانی... ۱۵ـ مقام شیخ‌وشرایط آن... ۲۰ـ وقایع غیبی وفرق میان خواب و وقعه ... ۲۵ـ اقسام انسان کامل ۲۶ ـ خرقۀ متصوفه. دراینجا سلسلۀ‌خرقۀ صوفیان وخودش را می‌آورد. که باپیشگفتارآقاضیاءالدین نجفی درتهران در۱۳۶۳ چاپ شده است . **آغاز :** حمد وسپاس معبودی راست‌که در خانقاه ایجاد قامت قابلیت حضرت انسان .

بنگرید : ف. مشار : ۲۱۴۱ .

13142ـ **الهیات** ۱۷۱/۶د: نستعلیق جمال‌الدین محمد هادی مشهور به حاجی بابا در۱۴ع۲/**۱۲۴۷** (۱۹۴پ – ۱۹۵ ر) گویا

گزینی ازآن باشد [ف. الهیات ۱ :۲۵۳] .

13143ـ دانشگاه۲/۳۱۸۱: نستعلیق محمدرحیم فرزندابراهیم‌خان افشارنعمت‌اللهی نزدیک۱۳۵۱، ناقص، درپایان ارشاد نامهٔ نور علیشاه است به‌او وآقارضا [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۴۱] .

13144 ـ مجلس ۱/۲۴۳۴ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۲۵۹ (ص ۱-۳۳۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

13145ـ دانشگاه۲/۵۲۰۳: نستعلیق ۵ج۱/۱۲۶۰ (۶۵پ-۱۲۷پ) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۹] .

13146ـ تهران، اصغرمهدوی۲۲۱ : نستعلیق محمد حسن فرزنـد شیخ محمد کاظم کاشانی، درج۱/۱۲۶۴ [نسخه‌ها ۲: ۱۲۹].

13147ـ ملک۶۱۷۴/۶: نستعلیق محمد حسن‌کاشانی، ذیحجهٔ ۱۲۶۶ درکاشان، ۱۰۲ گ [رؤیت] .

13148ـ ملک ۶۲۹۴/۴ : نستعلیق ۱۲۷۱ (۴۱ر - ۱۳۱پ) ۲۴فصل درآن‌دیده شدکه آخرین‌آن سلسلهٔ خرقه‌را داشت . آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

13149ـ تهران، ادبیات ۱۲۸/۳د: نستعلیق محمود فرزند میرزا محمدعلی‌گرگانی ج۲/۱۲۷۱ (۸۹پ - ۱۷۲پ) [ف. ادبیات ۱ :۴۱۹] .

13150ـ مجلس ۳۷۰۶/۱: نستعلیق محمدرضا گورکانی، ۱۲۷۴ (ص ۲-۲۴۵) آغاز برابر نمونه [یادداشتهای‌آقای حایری].

13151ـ مجلس ۵۳۲۷ : شکسته نستعلیق حاج میرزا تقی، ۱۹ شعبان ۱۲۷۶ ۱۲۳گ [ف. مجلس ۱۶ : ۲۳۷] .

13152ـ مجلس ۵۹۸۲/۳ فهرست نشده: نستعلیق تقی حسینی، شاید۱۲۷۶ (۱۱پ - ۷۲ر) . ۱۷س [یادداشت های هیئت مؤلفین] .

13153ـ تهران، دکترمفتاح ۱ مج : نستعلیق ۱۲۸۲ آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

13154ـ بادلیان C۶۵/۲ : باتاریخ ۱۲۸۶دردفتر. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۱۵۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۳] .

13155ـ رضوی۲۶۵۵اخلاق(۷۳۱۵) نستعلیق محرم ۱۲۹۱، اجازهٔ فقروارشاد نور علیشاه درپنج برگ بمنزلهٔ خاتمه درنسخه آمده است، ۱۰۶گ ۱۲س [ف. رضوی۶ : ۴۶۸].

13156ـ تهران، ملی ۱۰۱/۲۵ ف: نستعلیق‌سدهٔ۱۳ (ص۲۰۹-۲۶۷)، آغازبرابر نمونه [ف . ملی ۱ : ۹۷] .

13157ـ الهیات ۴۹۴د : نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴، ۹۰گ ۱۶س [ف. الهیات ۱: ۴۰۰] .

13158ـ تهران ، ملی ۲۶۶/۲۰ - ۲۴۶ : فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۲] .

مراد المریدین = مرام المریدین

از سید شاه محمد مشهور به‌شاه حضرت، از اولاد بندگی مخدوم. که در۱۰۸۶ نگاشته است .

13159ـ آصفیه۱۳۰۶تصوف: نوشتهٔ ۱۱۵۶ [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۸] .

13160ـ آصفیه ۷۰۳ تصوف : نوشتهٔ ۱۲۳۶، ۹۹ص ۱۱س[ف. آصفیه۱ : ۳۷۳].

مراد المریدین

از خواجه غیاث الدین ابوالفتح هبة‌الله نوادهٔ صدر الدین ابراهیم فرزند شیخ الاسلام

ابوالفتوح هبةالله فرزند یوسف فرزند ابراهیم فرزند محمد فرزند مؤید حموی ، بنام سلطان امیر مبارز الدین محمد فرزند المظفر منصور یزدی درکرمان. درمناقب این خاندان [دانش پژوه] .

بنگرید : فرهنگ ایرانزمین ۱۳ : ۳۰۰

13161ـ **یزد**، علومی ۱/۶۲۰: نوشتهٔ میان دو نماز آدینه وچاشت شعبان **۸۳۳. فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۴۵۱ هست [فیلمها: ۶۹۵].

مراقبت

ناشناخته. **آغاز:** ای‌عزیزمراقبت ازحق تعالی بردو نوع است .

13162ـ **قاهره**، دارالکتب: ۴ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ بخامهٔ شاه ذات قادری [مخطوطات ۱ : ۲۵۳] .

مراقبت

ناشناخته. درمراقبت بشیوهٔ سلسلهٔ قادریه **آغاز:** بمراقبت سه پایـه قادریـه گاه بیگاه مشغول باشند .

13163ـ **قاهره**، دارالکتب ۴ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (۱۳ پ — ۱۷ پ) [مخطوطات ۱ : ۲۵۳] .

مرتع الصالحین وزاد السالکین

از ابو منصور عثمان فرزند محمد فرزند محمد اوزجندی عجمی، در الهیات ودینیات و اخلاق مذهبی .

13164ـ **استانبول**، اسعدافندی ۱۷۰۹ : نسخ تاریخ یاد نشده ، ۲۲۵ گ ۱۳ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۵۲۹ هست [فیلمها : ۱۹۲]

مرشد السالکین

ناشناخته .

13165ـ **فرهاد معتمد** ۱۴/۱۸۷: نستعلیق حسن‌خان جوهر، در **۱۰۵۴** [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۲] .

مرج البحرین وجامع الطریقین

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی، که یاد او در «تکمیل‌الایمان: ۹۲۵» گذشت. **آغاز:** حمدله. صلاة. می‌گویدفقیرحقیر.. این‌رساله‌ای است مسمی بمرج البحرین و جامع الطریقین جامع فقه وتصوف وشریعت وطریقت.

13166ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۷ ، ۴۲ عبد : نسخ سدهٔ **۱۳** ، ۴۶ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۸۴] .

مرشد الطالبین

از زاهد شاه فرزند سابق شاه‌کرمانی ، گزارشی است برپنج بیت شعرمنسوب به‌حسین بن‌حلاج. اقتلونی یاثقاتی ان فی‌قتلی حیاتی— ومماتی فی‌حیاتی، وحیاتی فی‌مماتی. **آغاز :** حمدله. والعاقبة للمتقین، والصلاة والسلام علی خیرخلقه محمد وآله‌اجمعین، بدانکه این‌کتاب «مرشد الطالبین» ازتألیفات زاهد شاه بن .

13167ـ **ملك** ۱/۳۳۹۷ : نسخ سدهٔ **۱۲**، (ص ۴۰ — ۴۴) [رؤیت] .

مرصادالعباد من‌المبدءالی‌المعاد

از نجم‌الدین دایهٔ رازی ، کـه یاد او در «اطوار سبعه : ۱۰۴۴» گذشت ، نه نجم‌الدین کبری چنانکه درچاپ‌آمده‌است. درسیروسلوك عرفانی واخلاق، برای سلطان‌علاءالدین‌کیقباد ابوالفتح‌کیخسروفرزند قلج‌ارسلان فرمانروای سلجوقی‌آسیایی کوچك ، دررمضان ۶۱۸ بدان آغاز ودر رجب ۶۲۰ درپنج باب و چهل فصل بانجام رسانده، وچندبار چاپ شده‌است: باب

۱ـ دردیباجهٔ کتاب ۲ ـ مبدأ موجودات ۳ ـ معاش خلق ۴ـ معاد نفوس ۵ ـ در بیان سلوك طوائف‌گوناگون. گزیده‌ای بعربی ازاین‌کتاب دربرلین هست. **آغاز :** حمدله . صلاة . حمد بی‌حد و ثنای ببعد پادشاهی را که وجود هر موجود نتیجهٔ جود اوست .

13168ـ **بورسه‌گنل** ۶۶۴: نسخ۲۲ رمضان **۶۸۴**، ۲۰۱ گ ۱۷س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۶۴ هست [فیلمها : ۱۹۳] .

13169ـ **وین** ، کتابخانهٔ ملی ۳۳۳ ۶۱NF: نسخ، آدینهٔ آغازع۱/**۶۸۵**، ۲۲۶ گ ۱۷س. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۱۵۳۸هست [فیلمها : ۱۹۳] .

13170ـ **مجلس** ۶۷۲: به خامهٔ محمد فرزند ضیاء الدین محمد ، در **۶۹۷** سه برگ آغاز نونویس ۲۹۰ گ ۱۵س [ف. مجلس ۲: ۴۲۶] .

13171ـ **حقوق** ۲۱۳ج: نسخ سدهٔ **۷** آغاز وانجام افتاده (از سطر۱۱ص ۱۰۱چاپ ۱۳۵۲ تهران تاسطر ۲۱ ص ۳۰۲ را دارد) ۱۶۸گ ۱۵س [ف . حقوق : ۱۹۱] . **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۵۳۹هست [فیلمها:۱۹۳].

13172ـ **یزد**، علومی: نسخ کهن سدهٔ **۷ ـ ۸** کامل شده بخامهٔ تازه تر [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

13173 ـ **سپهسالار** ۵۸۴۵ : نسخ سدهٔ **۷ـ۸** ، آغاز وپایان ومیانه افتادگی دارد ویحیی‌فرزنداحمد حسینی‌کبوددرآهنگی‌همدانی در ۲۲ ذیحجهٔ ۱۳۰۹ آنر کامل کرده است ۱۷۰گ۲۲ـ۱۷س[ف سپهسالار۵: ۵۴۴] .

13174ـ **سنا** ۲۹۱ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۷ـ۸**، آغاز وانجام‌افتاده، مشوش [نسخه ها ۶ : ۵۲۲].

13175ـ **فاتح** ۲۸۴۱: نسخ رحمة‌الله فرزند محمد مقرب، محرم **۷۰۵** برسم مطالعهٔ امیرعیسی‌بك فرزند زکریابك ، ۱۷۶گ ۲۱س **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۳۶ هست [فیلمها۱ : ۱۹۳] .

13176ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۵۱۲ نوشتهٔ **۷۴۴** [ترجمهٔایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

13177 ـ **ایاصوفیا** ۲۰۶۷ : نسخ رحمة‌الله فرزند محمد فرزند مقرب ، دوشنبهٔ ۲۳ ج **۷۵۲/۲** در استینوس برای عبدالرحیم فرزندیونس بیك.**فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۰ هست [فیلمها ۱ : ۱۹۲] .

13178ـ **سنا** ۲۹۲ : نسخ وتعلیق۱۵ ذیقعدهٔ **۷۵۴** [نسخه‌ها ۶ : ۵۲۲] .

13179ـ **کابل** ، ۱۵۳ موزه : نسخ و رقاع زیبای نورالدین الیاس نور خوش خوان بخاری ،۱۷ع**۷۶۰/۲** [راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۵۲۵] .

13180ـ **خوی**، مدرسهٔ‌نمازی: نوشتهٔ **۷۶۴** [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

13181ـ **کمبریج**، برون(۱۱)D.۳: نسخ حاج محمد فرزند محمد فرزند سعد نخجوانی ، شنبهٔ ۱۰ ج **۷۶۸/۲** در قاهره ، ۲۳۷گ ۱۷س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۸۵۱ هست [فیلمها : ۱۹۳] .

13182ـ **مجلس** ۵۱۲۷ : نستعلیق محمد فرزند ضیاء دامغانی ، آدینهٔ ۳ شعبان **۷۹۳**، آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

13183ـ **الهیات** ۳۴۴ د : نسخ سدهٔ **۸ ـ ۹** ، آغاز وانجام افتاده ، ۹۳گ ۱۹ س [ف. الهیات ۱ : ۴۰۱] .

13184ـ **رضوی**۴۳ اخلاق: نستعلیق

عبدالله فرزندعلی، در **۸۰۸**، وقف شیخ بهایی و رباعی ازاو بخطش در۹۹۹، ۱۷۰ گ، ۲۰س [ف . رضوی ۲ :۳۴۵] .

13185ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۹ج/**۸۱۳** دردفتر، زدین[یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

13186ـ **دانشگاه** ۲۳۹۹ : نسخ سدهٔ **۹ - ۱۰** آغاز و انجام افتاده، ۷۴ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۲] .

13187ـ **دانشگاه**۴۸۷۲/۲: باتاریخ ۱۵ج۲/**۹۸۳** دردفتر، بندیست ازآن (۳پ-۱۱ر هامش) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۱۹۰۵] .

13188ـ **قاهره**، دارالکتب۱۷تصوف فارسی‌طلعت: نوشتهٔ **۹۹۴**، آغاز افتاده، ۲۱۹ گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۳] .

13189ـ **عبدالحسین بیات** : نسخ آمیخته به تعلیق سدهٔ **۱۰**، در دو مجلد، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۶ : ۸۱] .

13190ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۲۴: نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۹] .

13191ـ **الهیات** ۳۴۴د : سدهٔ **۱۰ - ۱۱**، آغازوانجام افتاده، ۱۸۷ گ[ف. الهیات ۱ : ۴۰۱] .

13192ـ **دانشگاه** ۴۶۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ - ۱۱**، آغاز و انجام افتاده ، ۲۶۴ گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۵۵] .

13193ـ **دانشگاه** ۲۰۴۰: نسخ‌محمد قاسم فرزندمحمدتقی‌دزماری، ۱۹ع۱/**۱۰۲۹** ۱۳۱ گ [ف. دانشگاه ۸ : ۶۵۷] .

13194ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : نسخ ۱۴ع/**۱۰۳۰**، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

13195ـ **مجلس** ۴۱۶۰ : نستعلیق ریزاحمد فرزند محمود سدهٔ **۱۱** ، در **۱۰۷۴** از آن محمد عرضی مثنویخـوان بوده است ، آغاز برابر نمونه، ۸۴ گ ۲۲ س [رؤیت] .

13196ـ **دانشگاه** ۳۷۹۸ : شکسته نستعلیق محمد فرزند شکرالله‌قمی، یکشنبهٔ ۲۰ ع۲/**۱۰۹۴** در ایروان ، کامل نیست [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۸۲] .

13197ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۷۷۴ سدهٔ **۱۱ - ۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۸] .

13198ـ **دانشگاه** ۴۷۸۲ : نستعلیق سدهٔ**۱۱-۱۲**، برخی ازبرگها نونویس می‌ماند ۲۸۵ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۵].

13199ـ **بنگال** ، ایشیاتک (آسیایی) E ۱۷۶ (۴۱۹): شکستهٔ **۱۱۱۸** [ف. بنگال ۵۹] .

13200ـ **مجلس** ۵۱۳۹ : نسخ سدهٔ **۱۲**. آغازبرابرنمونه، ۲۲۶گ۱۵س [رؤیت].

13201ـ **دانشگاه** ۴۸۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، انجام افتاده ، ۷۹ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۵۱] .

13202ـ**رضوی**۹۹۲ حکمت: نستعلیق عبدالعزیز مشهور به‌آقاشعبان **۱۲۱۲** درنصر-آباد ازمحال را مجرد ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۶ گ ۱۸س [ف. رضوی ۴ : ۲۴۰].

13203ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۵۵۲ نستعلیق چهارشنبهٔ ذیحجهٔ **۱۲۱۷** [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۹] .

13204 ـ **دانشگاه** ۳۶۵۴/۲۵ : نسخ علی عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲** - **۱۲۲۴** برای‌آقا محمدعلی فرزندحاجی‌حسین رشتی (۸۱ر - ۱۷۵ر) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۶] .

13205ـ **الهیات** ۷۲د : نسخ محمد

فرزند محمد هاشم شیرازی، ۲۳ رمضان **۱۲۲۹**، (۱پ-۱۴۷پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۰۸] .

13206ـ **تهران**، ادبیات ۱۱۶ ج : نستعلیق محمد اسماعیل، ۲۵ رجب **۱۲۳۸**، ۷۴گ ۱۷س [ف. ادبیات ۱ : ۴۲۲] .

13207ـ **سپهسالار** ۱۳۲۵ : نستعلیق **۱۲۵۹**، با یادداشت رضاقلی‌خان هدایت در اینکه نویسنده میرزا لطفعلی برادر میرزا فضل‌الله ساوجی است، زرین [ف. سپهسالار ۵ : ۵۴۳] .

13208ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۴۹ : نستعلیق زیبای **۱۲۶۲**، ۱۹۰گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

13209ـ **تهران**، ادبیات ۲/۴۸۲ جوادی : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۷۰** در دفتر [ف. ادبیات ۳ : ۶۲] .

13210ـ **دانشگاه** ۵۲۰۲/۳ : باتاریخ **۱۲۸۹** درشمارهٔ ۱ مجموعه (۵۱پ - ۱۰۶ر) گزیدهٔ آنست و منسوب به‌شیخ نجم‌الدین کبری [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۹] .

13211ـ **مجلس** ۲۱۱۷ : میرزا ابراهیم متخلص به مشتری پایان سدهٔ **۱۳**، ۳۸۶ ص ۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۹۶] .

13212ـ **سنا** ۱۱۷/۱ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳**، نیمهٔ نخستین آن است [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۴] .

13213ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۸۳ : نسخ مهجور اصفهانی، رجب **۱۳۱۵** [نسخه‌ها ۵ : ۹۵] .

13214ـ **الهیات** ۳۰۷/۳ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، بخشی از آنست (۲۷پ-۲۸ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۰۸] .

13215ـ **رضوی** ۲۴۷ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده ، آغاز افتاده ۲۳۱ گ ۱۵س

13216ـ **رضوی** ۹۹۳ حکمت : نستعلیق تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۸گ ۱۷س [ف. رضوی ۴ : ۲۴۱] .

13217ـ **رئیس الکتاب** ۵۰۹ : نسخ تاریخ یاد نشده، ۱۶۶گ ۲۱س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۴ هست [فیلمها ۱ : ۱۹۳] .

13218ـ **موزهٔ قونیه** ۱۷۱۴ : نسخ تاریخ یادنشده، ۲۰۱گ ۲۱س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۰۸ هست .

13219ـ **موزهٔ قونیه** ۱۷۱۵ : نسخ ۱۵۹گ ۲۱س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۳۰۹ هست .

13220ـ **پاریس** S.P.۶۷ : نستعلیق تاریخ یادنشده، ۹۱۰گ ۱۹س، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۱۹۳] .

13221 - 22ـ **آصفیه** ۱۶۰۹ و ۱۶۳۷ تصوف: دونسخه هردو تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۶] .

13223ـ **نجف**، سیدمحسن‌حکیم ۳۹۵ : تاریخ یادنشده ، آغاز وانجام و میانه‌نونویس، ۳۳۵گ [یادداشتهای سیداحمداشکوری] .

13224ـ **بنگاله**، ایشیاتك E ۱۷۷ (۵۱۴): نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. بنگال ۵۹] .

13225ـ **مدینه**، عارف حکمت ۵۷ف: [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۰] .

مرصاد العباد فی دارالدنیا ودار المعاد = مرصادالعباد لنجاةالعباد

از میرزا ابوالقاسم راز ذهبی ، که یاداو در «تباشیرالحکمة : ۱۰۷۲» گذشت. گفتاری است بروش عرفان ذهبی که در هفتاد سالگی ساخته و در آن از «منامیه» و «آیات الولایه» یاد کرده، واین‌دوهمراه «مرصاد» ضمیمهٔ «تذکرة-

الاولیاء‌ی سلماسی بسال۱۳۳۲ چاپ شده‌است **آغاز:** الحمدلله والسلام علی عباده‌الذین ... اما بعد ، برالواح مرائی قلوب صافیهٔ زاکیهٔ اهل بینش‌ودانش... جناب‌آقا میرزاعبدالکریم زنجانی وعالیجاه عبدالعلی‌خان‌آقا وزمان‌خان

بنگرید : ف. مشار : ۱۴۲۹ .

13226**ـ الهیات**۸/۴۲۷د : نستعلیق موسی طباطبائی اصفهانی ذهبی، محرم**۱۳۰۶** (۱۰۲ر ــ ۱۱۸) [ف. الهیات ۱ : ۲۹۸] .

13227**ـ دانشگاه**۳/۳۸۸۷ : نستعلیق محسن موسوی سپاهانی، شاگرد مجد الاشراف پسر نگارنده ، در **۱۳۰۵-۱۳۰۷** (۱۰۱پ ــ ۱۲۳ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۷۴] .

مرغوب القلوب

از شمس تبریزی ، در بخش منظومه‌ها خواهد آمد .

مرموزات اسدی در مزمورات زبور داودی

ازنجم‌الدین دایه‌رازی، نگارندهٔ «مرصاد العباد:۱۳۷۹» وجز آن. اسدی‌یکی‌ازنسبتهای نگارنده است. گفتاریست درده مرموز که بنام شاه روزگار ساخته است .

13228**ـ اسعد افندی** ۱۷۰۴: نسخ چهارشنبهٔ۲۴رمضان **۷۳۵**، ازروی‌خط‌نگارنده ۶۱گ ۲۰س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۷ هست [فیلمها : ۱۹۳] .

مسجد کعبه واقصی

از قطب الاقطاب محمد چشتی، که یاد او در « مجالس حسنیه : ۱۳۶۰» گذشت .

13229 **ـ بنگال** ، آسیایی ۱۳/۳۸ bO (۱۱۰۹) : تاریخ یاد نشده ، همراه ۴۰ گفتار دیگرازهمو [ف. بنگال : ۱۷۱] .

مزامیر

دوازده مزمور به‌طریق مزا میر داوود، که درویشان ازمیرمحسن نقیب‌الاشراف فرزندحاج میرزا احمدآقا میرزادهٔ قراباغی شنیده و سماع کرده‌اند .

13230 **ـ شیراز** ، شاهچراغ : نوشتهٔ ابوالحسن **۱۲۸۴** [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۲] .

المزاهر

عبداللطیف فرزند فرشته‌درهفت اصل وهر اصل دردوفصل: دربیان عروج، در بیان نزول ارواح. درذکرتوحید خدا و صفات ، در شرح روح ونفس‌کلی و جزوی و تولد دل ازدواج ، دراحوال عوالم‌کلیه ونزول‌کتب الهیة ، ترتیب عالم اجسام تا آفریدن آدم‌ع ، اقسام ولایت و رفعت‌رتبت، آدم حقیقی‌خلیفهٔ خداست، مراتب محبت وکیفیت اتحاد محب ومحبوب [بلوشه : ۱۴۴ص ۹۸] .

13231**ـ یوگسلاوی: فیلم**آغازآن دردانشگاه ش ۲۰۱۶ هست [فیلمها۱:۶۳۸].

13232 **ـ مدینه** ، عارف حکمة ۱۳/ مج : [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۱] .

مزرع الحسنات در شرح دلایل الخیرات

ازمحمد فاضل‌فرزند محمدعارف سفیدونی دهلوی، باید گزارش «دلایل‌الخیرات وشوارق الانوار فی ذکر الصلاة علی النبی المختار » ابوعبدالله محمد الجزولی السملانـی سدهٔ نهم باشد .

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۷۵۹.

13233ـ **آصفیه** ۲۷۳ دعا : نوشتهٔ **۱۲۷۴** [ف. آصفیه میرعثمان علی ۳ : ۲۴] .

مسأله در ورد

از خواجه ابونصر پارسا [دانش پژوه] . گویا برهان الدین فرزند خواجه محمد پارسا درگذشتهٔ ۸۶۵ (= سرخدا) باشد .

بنگرید : ریحانة الادب ۵ : ۱۸۴.

13234ـ **پاریس** ۳۷/۲ .P : با تاریخ **۱۰۳۳** دردفتر، نوشته ازروی خط او. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۷۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۷] .

مسائل قدسیه = طرح الکونین

از ملاصدرای شیرازی، که یاد او در «سه اصل : ۸۰۴» گذشت. بعربی وفارسی ، در دو جمله: ۱ـ الحکمة القصوی والعلم الاعلی، در دومقاله ۲ـاثبات الوجود الذهنی وظهورالظلی دارای تمهید وسه مقصد [نسخهٔ الهیات] . در «یادنامه» در میان رساله‌های منسوب به او یاد شده ودر نمای نسخهٔ ۱۸۰۶ مجلس ازنگارنده نام‌برده شده است، وخود دردوجا از«الاسفار» ازآن یاد کرده است [عبدالحسین حایری] . همراه رساله‌های صدرا بسال ۱۳۰۲ و درکنار «کشف الفوائد» حلی بسال ۱۳۰۵وکنار «مبدأ ومعاد» او چاپ شده است. **آغاز** : سبحان ـ الذی ابان فی بدایات حالات ذوی اللهمم نهایات تقلبات... بیت: میل هرکس برکمال او بود.. وبعد، فهذه مسائل قدسیه وقواعد ملکوتیه .

بنگرید : یادنامه : ۱۱۱ ـ ذریعه ۱۶ : ۱۶۰ .

13235ـ **مجلس** ۱۸۰۶/۲ : سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۹۷۳** در یکی از رساله‌های مجموعه (ص ۱۲۱ ـ ۱۷۸) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۳۸۹] .

13236ـ **دانشگاه** ۱۰۳۰ : تعلیق محمد مؤمن ، در شوال **۱۰۹۴** در فهرست بعنوان «طرح الکونین» آمده [ف. دانشگاه ۳ :]

13237ـ **الهیات** ۶۶/۲ د : نسخ سه شنبهٔ ۹ ذیقعدهٔ **۱۲۹۵** (۴۹پ ـ ۹۴ر) در صفحهٔ عنوان «طرح الکونین» خوانده شده‌است **آغاز**: وبعد. . . بمانند نمونه [ف . الهیات ۱ : ۳۵۱] .

المسافریه = رسالهٔ . . .

از شیخ مجدالدین بغدادی، که یاد اودر «اسئله و الاجوبه : ۱۰۲۶» گذشت .

13238ـ **مجلس** ۶۶/۸ نجم : نوشتهٔ **۱۲۲۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

مسالك

حسام‌الدین فرزند یحیی لاهیجی ، که در «نفس : ۸۵۵» از اویادشد. دریك مقدمه و چهارمقاله ونکته ونه مسلك و یك خاتمه [سید عبدالعزیز طباطبائی] . **آغاز**: بلند آوزگان مقام‌کمال راکه بنغمات حقایق .

13239ـ **نجف،** امیرالمؤمنین۲/۵۶۶ نوشتهٔ محمدفرزندمحمود موركلایی مازندرانی **۱۰۹۰** همراه : النفوس و اقسامها بعربی ، شرح‌اشعارناصرخسرو، توضیحات، شرح‌عباراتی از سهروردی همه ازهمو [نسخه‌ها ۵:۴۱۲] .

مسالك الاطوار ومشارق الانوار

از محمدباقر واعظ‌تبریزی. در ۴۰مسلك در مقامات عرفانی و اخلاق شیعی اخباری . **آغاز**: حمد وثنای‌بیحد خالقی‌راست که‌سالکان مسالك اطواررا طریق‌شرایع احکام .

13240ـ **سپهسالار** ۵۶۲۴/۴: نوشتهٔ

۱۲۴۳ آغاز برابر نمونه وانجام‌افتاده (۱۵۸ ر – ۱۷۳ر) [ف . سپهسالار ۴ : ۵۶۳] .

المسطور فی رق المنشور

از پیرجمال اردستانی، که یاداودر «تنبیه العارفین : ۱۰۹۹» گذشت. به‌نثرونظم‌عرفانی

13241ـ **مجلس** ۴۲۷۶/۱: نستعلیق سدهٔ **۹** ضمن «کلیات» او [رؤیت].

مسالك الاخيار

از یعقوب صرفی .

13242ـ **آصفیه** ۱۶۱۰تصوف: نوشتهٔ **۱۱۱۵** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۶] .

مسالك الطالبين و الواصلين

از شیخ الهی [گلچین معانـی] . چلبی کتابی بدین نام بترکی ازشیخ عبدالله سیماوی الهی درگذشتهٔ ۸۹۶ یادکرده‌با این سرآغاز: حمد بیعد وثنای بی‌حد .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۱۶۷۸ .

13243ـ **مجلس** ۲۴۳۲/۵ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** باتاریخ**۱۰۶۹** دردفتر (۱۳۷ ـ۲۱۶ و۲۳۳ـ ۳۵۶) [نسخه‌ها ۵:۱۸۱] .

مسالك العارفين = مسالك‌العارفين

از محمد فرزند اسعد بخاری نقشبندی ، در مناقب و طرق نقشبندیان ، چلبی آنرا بنام «مسلك العارفين» یاد کرده است.

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۶۷۸ .

13244ـ**موزهٔ بریتانیا**فهرست نشده: سدهٔ**۸**، بنام «مسالك العارفين» [راهنمای کتاب ۵ : ۸۶۶] .

مشارب الاذواق

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداو در«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت . گزارش اصطلاحات صوفیانهٔ قصیدهٔ میمیهٔ خمریهٔ ابن فارض مصری (ص۱۲۴۳) است. **آغاز :** حمد اعم وثنای اتم حضرت ودودیراکه صفای مودت . . . امابعد ، یقول العبد... چون طایفه‌ای ازاعیان اولیاء .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۳ .

13245ـ **رضوی** ۹۸۲ ادبیات (۶۳۳۴): نستعلیق سدهٔ **۹** ،آغاز برابرنمونه، ۲۱گ ۱۵ [ف. رضوی ۷ : ۸۳۱] .

13246ـ **ملك** ۴۰۵۶/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**. باتاریخ **۹۰۵** دردفتر(۴۳پ – ۴۹ پ) عنوانها سفید مانده ، ۲۵س [رؤیت] .

13247ـ **مجلس** ۳۸۷۱/۵ فهرست نشده : نوشتهٔ **۹۲۴** (ص۴۲ – ۹۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۷] .

13248ـ **حقوق**۵۷/۳د: شعبان**۹۷۵** (۴۲پ–۶۲پ)، آغازبرابرنمونه [ف. حقوق ۱۹۲] .

13249ـ **اصفهان**،فرهنگ۲۸۱۳/۳: نسخ، باتاریخ **۱۰۳۳–۱۰۷۳** دردفتر، ناقص [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۳]. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۵۲۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۰] .

13250ـ **ملك** ۴۲۷۴/۱۴ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** (۷۳ ر – ۷۴ ر) آغاز برابر نمونه ، همراه ۲۴ گفتار دیگر که از همدانی دانسته شده است [رؤیت] .

13251ـ**سپهسالار**۶۴۴۹/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۳ر – ۱۱پ) آغازبرابرنمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۵۶۷] .

13252ـ **ملك** ۵۷۶۶/۲ : سدهٔ **۱۳** (۱۳۴ر – ۱۵۸پ) [رؤیت] .

13253ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸/۳ م مجامیع فارسی : تعلیق، بی‌تاریخ، زدین (گ ۱۴ـ۳۰) ۱۹ س. درفهرست «مشارق‌الاذواق» یادشده [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۷].

مشارق الأنوار = ترجمهٔ ...

مشارق الدراری الزهرفی کشف حقایق نظم الدرر

از سعد الدین سعید فرغانی فرزند محمد فرزند احمد، درگذشتهٔ ۶۹۱. نگارندهٔ «منهاج العباد» شاگرد صدرالدین ابوالمعالی محمدبن اسحاق قونوی، بنام نظام الملك پروانه بیگی ابوالمعالی معین الدین سلیمان بن علی کشتهٔ ۶۷۶ گزارشی است برقصیده تائیه ابن فارض. **آغاز:** ربنا علیك توکلنا والیك انبنا والیك المصیر ... حمد و سپاس بیحد سزای ذات خداییست که سلطان عزت و وحدتش.

بنگرید: کشف الظنون: تائیه ۱: ۲۰۹ ۲: ۵۳۴.

13254**ـ اصغر مهدوی** ۴۲۶: تعلیق رجب **۷۰۳**، شعرها شنگرف، نسخه بسیار گرانبها [نسخه‌ها ۲: ۱۳۰]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۶۰۵ هست [فیلمها: ۱۹۵].

13255**ـ ابوایوب خالد** ۱۷۷: نسخ ازروی خط نگارنده در چهارشنبهٔ ۲۷ ذیقعدهٔ **۷۱۴** وقف ۸۸۶، ۴۰۹ گ ۱۹ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۶ هست [فیلمها: ۱۹۵].

13256**ـ دانشگاه** ۳۶۶۴: نستعلیق سدهٔ **۹ ـ ۱۰**، انجام افتاده، آغاز برای نمونه از این نسخه یاد شده، ۱۹۴ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۷۴].

مشاهده

شیخ ابوالفتح علاء قرشی.

13257**ـ بنگاله**، ایشیاتك (آسیایی) E۱۷۸ (۱۳۱۴): نستعلیق، تاریخ و نشانی بیشتر یادنشده [ف. بنگال: ۵۹].

مشاهدیه

از عبدالله تابع حسینی اوحدی، کتابخان صاحب هندی فرزند میرزا مهدی، که از فارسی و عربی بیگانه بوده، چندی درشهرهای ایران سپس نجف ریاضت کشیده و به آیین شیعی گرویده بسال ۱۲۶۱ بنظم و نثرسست، درعرفان آمیخته به حروف نگاشته است. و از استادش میرعلینقی اوحدی فرزند میرحیدر حسینی یادکرده است. **آغاز:** استعانت جویم ازرب کریم. بسمله. نامهٔ موسوم را زآن شد بدر، که پدیدآمد زیروزبر.

13258**ـ دانشگاه** ۳۵۸/۱: نسخ و تعلیق تاریخ یاد نشده (۱ پ ـ ۱۰۶ ر) [ف. دانشگاه ۳: ۴۹۲].

مشایخ = سلسلهٔ مشایخ ...

مشرق التوحید

از ادهم عزلتی خلخالی، نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ فاتحه: ۲۸» و جزآن. **آغاز:** و بعد حمدالله سبحانه و تعالی علی تجلیات ذات الا علی ... چنین گوید... چون غرض اصلی از ایجاد عالم وآدم.

13259**ـ تهران،** دکتر مفتاح ۲ مج: نستعلیق با تاریخ **۱۲۲۹** بهمین خامه در دفتر آغاز برابر نمونه [رؤیت].

13260 **ـ سپهسالار** ۵۸۳۸/۱۰: تاریخ یاد نشده (۸۸پ ـ ۱۰۸) [ف. سپهسالار ۵: ۵۷۲].

مشکاة الحقیقة

از محمد تقی صمد علیشاه تبریزی فرزند عبدالکریم، زاده درآدینهٔ ۲۸ رجب ۱۲۶۸، که تا ۱۳۱۸ درتهران می‌زیسته است. درسیر و سلوك، بخواهش محمد امین خان (فرزند لطفعلی

قزوینی)، دریك مقدمه ودوازده فصل‌ویك‌خاتمه
آغاز: الحمدلله الذی نورقلوب العارفین بنور جماله .

بنگرید : طرایق الحقایق ۳ : ۱۱۸ .

13261_ رضوی۶۹۴۷(۲۶۸اخلاق) شکسته نستعلیق، ۲شعبان **۱۳۲۶** ، بادوصفحه از همان میرزا محمد امین‌خان در توصیف این رساله، ۵۳ گ ۱۱س [ف. رضوی۶ : ۴۶۹].

مشکاة العارفین

از عبدالرزاق کاشی ، نگارندهٔ «آغاز و وانجام : ۷۲۲» وجزآن .

13262_ قم، سیدشهاب‌الدین‌تبریزی: نستعلیق سدهٔ **۱۰ – ۱۱** همراه ، ۵گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۳۹۱] .

مشکاة المحبین

از پیرجمال اردستانی اصفهانی، که یاداو در «تنبیه العارفین : ۱۰۹۹» گذشت. گفتاری است عرفانی به‌نثر و نظم. **آغاز :** ای گزیده جهان وهرچه دروست ــ جان عالم تویی وعالم پوست .

13263 _ مجلس ۱۱۳۲ : نستعلیق علی‌اشرف فرزندعلی در**۱۲۳۵** در «کلیات» او [ف . مجلس ۳ : ۵۴۱] .

مشکل حل = معرفت خداوند = مراتب معرفت

ازمیرسیدعلی همدانی، که‌یاداو در«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت . باعنوانهای ای عزیز **آغاز:** ای مشکل حل و حل مشکل. ای عزیز بدانك غرض جمیع حکما و علما از تصانیف و اوضاع انواع علوم معرفت .

13264_ ملك ۴۲۵۰/۲۱ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری ، در مشهد**۹۰۷** در نسخه بنام «مشکل حل» است (۳۵۵ پ – ۳۵۸ر) همراه ۲۷گفتار دیگر منسوب به همو آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

13265_ ملك ۴۲۷۴/۳ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱**، با ۲۴ گفتار دیگر از همو با ۲۵ پیشانی زرین (۲۵پ–۲۶پ)آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

13266_الهیات۴۷۴/۱۱د: باتاریخ **۱۲۰۵** دردفتر (۲۵۴ر–۲۵۸ر)، آغازبرابر نمونه، درفهرست بنام«حل‌مشکل» وازنگارنده نام برده نشده است [ف. الهیات ۱ : ۳۱۰].

13267_ تهران ، ادبیات ۳۴۶/۷ حکمت : نستعلیق محمد هاشم فرزند سلیمان ، ۱۲۷ (**۱۲۰۷**) در دفتر . در فهرست بنام «معرفت» یاد شده‌است، آغاز برابرنمونه [ف. ادبیات ۲ : ۶۱] .

13268_ دانشگاه۳۲۵۸/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با یادداشت **۱۲۲۶** (۵۲ ر–۵۴ ر) آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان« معرفت خداوند» آمده [ف . دانشگاه ۱۱ :۲۲۱۷].

13269 _ قاهره ، دارالکتب : ۲۰ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ **۱۲۶۷** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «مراتب المعرفة» یاد شده (گ ۱۳۶ پ – ۱۳۸ ر مجموعه) [مخطوطات ۱ : ۲۵۳] .

13270_ قاهره ، دارالکتب ۸ ــ م مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (گ۳۱–۳۳ مجموعه) آغاز برابر نمونه ، در فهرست از نگارنده نام برده نشده، و بنام « حل مشکل » یادشده است [مخطوطات ۱ : ۲۰۸] .

مشواق

از ملامحسن فیض کاشانی ، که یاد او در «امانت: ۵» گذشت . در رد دشمنان صوفیان و

گزارش اصطلاحات ایشان از : زلف ، خال ، خط، چشم ، شراب ، ساقی ، خرابات ، بت ، زنار، کفر، ترسا . بیشتر گزارش اصطلاحات عرفانی بکار رفته در «گلشن‌راز» شبستری است وبکوشش حسن (نه احمد) بهمنیار در تهران بسال ۱۳۲۵خ چاپ شده است. در سه فصل : ۱ـ سبب انشای اشعار دراشاره بمعانی وحقایق ۲ـ درجات ومراتب‌سخن واصناف‌آن ۳ـسبب تعبیر ازمعانی حقایق به‌الفاظ متداول واشارت بمعنی هریك. **آغاز:** بحمدك اللهم یا منتهی قلوب المشتاقین. وبعد ، چنین‌گوید مؤلف ... که چون طایفه‌ای از متقشریه .

بنگرید : ف. مشار : ۱۴۴۳ .

13271ـ **تهران**، مدرس‌رضوی۶مج . باتاریخ **۱۰۹۱** در دفتر، همراه «سه اصل : 7347» و جز آن. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۳۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۱] .

13272ـ **الهیات** ۱۰/۷۴۹د: نستعلیق محمد مهدی ، در **۱۱۱۶** (۱۶۰ر ـ ۱۶۷پ) [ف. الهیات ۱ : ۴۰۱] .

13273ـ **حقوق** ۲/۱۰۹ج: نستعلیق ۲۴ج۲/**۱۲۰۶** (۷۹پ ـ ۹۱پ) [ف. حقوق ۱۹۳] .

13274 ـ **رضوی** ۵۹۶۸ : نستعلیق علی‌اکبر فرزند محمد کریم سالیانی ، **۱۲۶۳** **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۲۴۲ هست [فیلمها ۱۹۵] .

13275ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۹/ ۳۶۴ : نسخ ونستعلیق علی فرزند احمد رشتی ۲۶ذیقعدهٔ **۱۲۷۰**، ازروی نسخه‌ای‌که ازنسخهٔ اصل‌گرفته شده بود [نسخه‌ها ۲ : ۱۷۹] .

13276ـ **الهیات** ۲/۲۶۳ د: نستعلیق محمدعلی فرزند حاج ملاعبدالغنی تفرشی ج۱/**۱۲۷۴**، درمدرسهٔ جدید سبزوار ، (۴۸پ ـ ۵۶پ) [ف : الهیات ۱ : ۴۰۲] .

13277ـ **دانشگاه** ۴/۸۴۹: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۰** (۵۵ پ ـ ۶۰ پ) ، آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۳ : ۴۹۴].

13278ـ **تهران**،اصغرمهدوی۲/۳۱۷ نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۱] .

18279ـ **مجلس** ۶/۳۲۶۲: سدهٔ**۱۳** (ص۶۶ـ۸۵)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۸۷۰] .

13280 ـ **سپهسالار** ۶۵۴۶/۳ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۳** (۷۴پ ـ۸۵پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۵۷۴] .

مشهد الوجود

از فریدالدین عطار نیشابوری .

13281ـ **بنگاله**، آسیایی ۷/aO۷۲ (۱۱۰۷): شکسته، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال ۱۴۹] .

13282ـ **بنگاله** ، ایشیاتك (آسیایی) E۱۷۹ (۱۴۸۵) : نستعلیق ، ناریخ و نشانی بیشتریادنشده [ف. بنگال: ۵۹].

مشیت = سلوك = منبد

از میرسیدعلی همدانی ، و این جز « ده قاعدهٔ :۱۱۴۸» اوست. به‌نظم ونثر وعنوانهای ای عزیز ، ای‌عزیز. **آغاز:** پی‌نبری دره به به‌آنچه طلب می‌کنی ـ تانشوی ذره وار در غم او ناپدید... ای‌درویش گفت و شنود تووامثال تو بدین‌ماند .

13283ـ **ملك** ۲۲/ ۴۲۵۰ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، در مشهد **۹۰۷** همراه ۲۷ گفتار دیگر منسوب به همو، (۳۵۷ پ ـ ۳۵۹ پ) آغاز برابر نمونه، نسخه بنام «مشیت» است [رؤیت].

13284 ـ ملك ۴۲۷۴/۸ : نستعليق هندی سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه، همراه ۲۴ گفتار دیگر که ازاو دانسته شده است [رؤیت].

13285 ـ دانشگاه ۳۲۵۸/۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲۶پ ـ ۲۸ر) آغاز برابر نمونه ، درفهرست به‌عنوان «رسالهٔ سلوك» آمده [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۶] .

13286 ـ رضوی ۱۷۹ اخلاق (۸۲۲۴) نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۲ گ ۱۷ س ، آغاز برابرنمونه، در فهرست بنام « منبه » یاد شده است [ف. رضوی ۶ : ۲۲۹] .

مصابیح الارواح = مصباح الارواح

ازعامی شروی (یزدی). گویا ازحروفیان است، در۲۵ باب و درباب ۲۳ آن آمده است که: ای درویش‌دراین ایام‌که ماه مبارك‌رمضان ۸۲۱ است اشارت است . آغاز : بسم‌الله خیر الاسماء. بسم‌الله رب‌الارض والسماء ... امابعد چون این فقیرعامی شروی مأمور بودکه هرچه وارد شود در بیان‌آورد .

13287 ـ مجلس ۲۴۱۳/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۰۲۶ (ص۱ـ۱۵۷) در فهرست بنام «مصباح الارواح» وازعامی یزدی یاد شده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۳] .

13288 ـ سپهسالار ۱۰۸۸/۱ : نستعلیق نوروزعلی مشهدی، شنبهٔ‌ذیقعدهٔ ۱۰۷۷ (۳پ‌ـ۹۵ر) درفهرست بنام «مصابیح‌الارواح» و از عامی شروی یاد شده ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۵۷۶] .

مصابیح الاسرار

از محمدحسین بسطامی، نگارندهٔ «اصول دین: ۸۸۱» وجزآن. گزارش «مشکاة‌الورا»ی شریعتمدار استرآبادی است ، در یك مقدمه و هشت‌باب ویك‌خاتمه. آغاز: حمدله. والعاقبة. امابعد، پس‌می‌گویدمراتب‌اقدام‌طالبین‌وخادم‌علما

13289 ـ مجلس ۳۳۱۹/۱: بی‌تاریخ بایادداشت ۱۲۶۱ در دفتر (ص۱ـ۹۸) [ف . مجلس ۱۰ : ۹۷۲] .

مصباح الارواح

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

مصباح الخزاین

از لاهیجی ، در ص۵۹ گذشت .

مصباح السالکین ومرقات المتقین

از محمدعلی فرزند محمد برغانی که یاد او در «ریاض الکونین: ۹۵۱» گذشت. اخلاق عرفانی شیخی است ، در مقدمه و چهار فصل و خاتمه: مقدمه دربیان اخلاص‌درعمل. فصل ۱ـ مجاهدهٔ نفس بنحوی که از آل طاها و یاسین تبیین پذیرفته ۲ ـ مجاهدهٔ نفس بطریقی که پیامبرفرموده‌اند ۳ـ مجاهدهٔ نفس بطریقی که شمس‌العارفین احمد زین‌الدین‌احسائی فرموده اند ۴ـ مجاهدهٔ نفس‌بنوعی‌که ازاحادیث‌قدسی مستنبط می‌گردد . آغاز : تکرار تحمید و مکررات تمهید خاصهٔ ذات‌بلاشبههٔ واحدی .

13290 ـ تهران، دکترقاسمزاده ۶۷: نستعلیق‌گویا نگارنده، سه‌شنبهٔ ۲ ع۲ ۱۲۳۸ [رؤیت] .

مصباح العارفین

ازکاشف دزفولی ، محمد باقرفرزندمهدی فرزند شفیع موسوی (۱۸ صفر۱۱۷۴ ـ ۱۵ شعبان ۱۲۵۸). باپیشگفتار ظهیردزفولی بسال ۱۳۳۳خ دراهواز در۱۴۱ص چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۹۷ ـ ف. مشار : ۱۴۴۵ .

13291 ـ تهران، فخرالدین نصیری .

تاریخ یادنشده .

13292ــ **دزفول**، سید محمد : تاریخ یادنشده [ذریعه ۹ : ۸۹۷] .

مصباح العاشقین

در بخش تاریخ وسیر خواهد آمد .

المصباح فی التصوف

از سعدالدین حموی ، نگارندهٔ «لطایف توحید : ۱۳۴۲» و جز آن . **آغاز :** بسم‌الله تیمنا بذکره... بدان ای عاقل فاضل و ای قابل مقبل که نقطه سه است : یکــی اسودیه و یکی بیاضیه ویکی احمریه .

13293 ــ **ایاصوفیا** ۳۸۳۲/۲ : نستعلیق محمودکاتب گیلانی فومنی، **۸۶۶** در دمشق (۲۴۹پ-۲۳۲ر). **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۰ و۲۲۷۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۸ و ۶۶۷] .

مصباح القلوب

گویا از شیخ محمدعلی مؤذن خراسانی، صد«کلمه» است‌عرفانی، هریك به‌شماره (بنگرید تحفهٔ عباسی : ۱۰۷۵). **آغاز:** الحمدلله‌الذی نوره‌مصباح‌القلوب بانوارحکمته. امابعد. الهی بعزت آنهائی که رخش همت در ساحت میدان قناعت تاختند .

13294ــ **مجلس** ۴۰۷۹/۲: نستعلیق زیبای محسن، اوایل ع۲/**۱۳۱۲** (گ۱۳۱-۱۳۷) بدنبال دیوان همان مؤذن [ف. مجلس ۱۱ : ۷۵] .

مصباح النجاة فی النشأتین

از شیخ حسین همدانی ، دراستغفار میان دوسجده بروزگار محمدشاه قاجاربسال۱۲۵۲ درپنج مقدمه وچند فصل و خاتمه در سپاهان ، بروش فلسفی وعرفان شیعی نگاشته است، و از خود و کتاب دیگر خود بنام «مبکی» کــه در روضه‌خوانی است شعرهایی درآن‌آورده است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل‌الصلاة عمود الدین ومعراج‌المؤمنین... فبعدیقول عبده‌مولاه‌الحسین

13295ــ **دانشگاه** ۲۸۸۰ : نستعلیق نگارنده، ع۱/**۱۲۷۴**، ۱۱۴گ ۲۱س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۲۶] .

مصباح الهدایة و مفتاح الکفایة

از عز الدین محمود فرزند علی نطنزی کاشانی بلخی، درگذشتهٔ ۷۳۵ ، به «عوارف ـ المعارف» شهاب‌الدین عمرسهروردی (۵۳۹- ۶۳۲ یا ۶۳۹) نگریسته واین‌کتاب‌را نگاشته است. «عوارف» در۶۳ باب در حالات عارفان و سیر و سلوك ایشان است و این ترجمه مانند آنست درده‌باب وهرباب‌ده‌فصل، که باپیشگفتار استاد همایی در ۱۳۲۳ خ چاپ شده است . **آغاز:** ج۱) الحمدلله العزیز المتعال ... اما بعد، این‌کتاب مستطاب‌مشتمل‌است‌برپنج باب، آخر از ابواب عشرهٔ کتاب مصباح الهدایه **آغاز :** ج۲) حمدی‌که لمعات صدق و نفحات اخلاص آن دیر جان .

بنگرید: کشف‌الظنون۲:۱۱۷۷(عوارف) ف. عربی مشار : ۶۴۰(عوارف) ـ مؤلفین مشار ۴ : ۶۳۴ (سهروردی) و ۶ : ۶۰ (نطنزی) ف. فارسی مشار : ۱۴۴۶، ۲۷۸۶ (مصباح ـ الهدیة) ـ پیشگفتار چاپ ، استاد همایی ـ هدایةالعارفین ۲ : ۴۰۸ (نطنزی) .

13296ــ **اسعد افندی** ۱۷۲۰: نسخ دههٔ نخستین ذیحجهٔ **۷۷۱**، ۱۷۶ گ ۲۱ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۵۳۰ هست [فیلمها : ۱۹۶] .

13297 ــ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: با تاریخ ۹ ج **۸۱۳** در دفتر ، زرین . آغاز

برابر نمونهٔ ۲ [یادداشتهای دکتر قاسم زاده] .

13299ـ حقوق ۳۷ج: نستعلیق امین الدین محمد هروی، ج۲/۹۶۶، زدین، ۲۵۳ گ ۱۵س [ف. حقوق : ۱۹۴] .

13300ـ ملك ۵۹۸۷: نستعلیق خوش محمد مؤمن فرزند شاه محمود هروی، ۱۰۱۳ زدین، ج۱، آغاز برابر نمونه، ۱۵۱ گ ۱۴س [رؤیت].

13301ـ ملك ۵۹۸۸ : نستعلیق همان هروی، ۱۰۱۳، زدین، ج۲، آغاز برابر نمونه ۱۷۰ گ ۱۴س [رؤیت] .

13302ـ بنگاله، ایشیاتك ۱۸۱ E (۷۲۰): نستعلیق ۱۰۳۹ نام نگارنده درفهرست محمد یادشده است [ف. بنگال : ۶۰] .

13303ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۳۰: نسخ ع۲/۱۰۴۸ [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۰].

13304ـ دانشگاه ۳۳۴۳ : نستعلیق هندی، چهارشنبهٔ ۳ رجب ۱۰۵۶ ، ۲۲۳ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۰] .

13305ـ مجلس ۵۶۸۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰ - ۱۱، باعنوان «ترجمهٔ عوارف» که بزر درنمای نسخه آمده است، وقف ۱۰۶۲ ، آغاز چند سطری افتاده، ۴۰۴ص ۲۱س [یادداشت های آقای عبدالحسین حایری] .

13306ـ یزد، علومی ۷مج : نستعلیق سدهٔ ۱۱، گزیدهٔ آنست در پنج باب و صد فصل [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۷] .

13307ـ تهران، اصغر مهدوی ۱/۲۶۸: نسخ مسیح کمره‌ای ، در ۱۲۹۴ [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

13308ـ مدینه ، عارف حکمت ۴۹: تاریخ یادنشده، ۶۵گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۰] .

مصطلحات صوفیه = اصطلاحات صوفیان : ص ۱۰۳۵ـ۱۰۴۲

مطالع الایمان

دریك فاتحه وسه مطلع ویك خاتمه و هر مطلع درچندکوکب، در ایمان بخدا وپیامبری ورستاخیز. بروش عرفانی هندی. **آغاز: ۱)** سپاس باد رافع حجب وهادی سبل را آن پادشاه **آغاز:۲)** تحف تحایا تقدیس وتمجید، وطرف هدایا... که طوطیان شکرخای ریاض بهشت ، وطاووسان جلوه نما .

13309 ـ حالت افندی ۹۲/۲ : نستعلیق علی فرزند سلیمان فرزند یونس قونوی معلم، چهارشنبهٔ ۱۵رجب ۶۶۰ (۳۲پ - ۴۹ ر). فیلم آن دردانشگاه ش ۵۵۷ هست [فیلمها ۴۹۷] .

13310 ملك ۵۴۷/۱۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۳۲۸-۳۵۳)، آغاز برابر نمونهٔ۲ [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۸] .

13311ـ مجلس ۳۴۵۶/۳: سدهٔ ۱۲ (ص۳۰-۶۱) آغاز برابر نمونهٔ ۱ [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

مظهر الاسرار

از شاه عظمت الله قادری ، باید نگارندهٔ «نزهة الایمان : ۱۰۰۲» باشد .

13312ـ بنگاله ، ایشیاتك ۱۸۳ E (۳۱۷): نستعلیق ۱۱۸۲ [ف. بنگال : ۶۰] .

مظاهر الانوار

گفتاریست درپنج مظهر، نام کتاب در آغاز کتاب آمده : مظهر ۱ - درتقسیم عوالم کلیه به نزد اهل تصوف ۲- تقسیم عوالم بطریق حکما ومتکلمین ۳- تقسیم عوالم بمذهب افلاطون ۴-

درمذهب ارسطاطالیس ۵ـ دربیان هیجده‌هزار عالم. ودرآن ازجهان های بیشمار واعتقاد هر کیش دربارهٔ شماره‌ها و نامهای آن سخن رفته است. **آغاز :** شبی در کنجی نشسته در بروی اغیار بسته، دیدهٔ اعتبار گشوده،درابداع بدایع تأمل می‌کردم .

13313ـ **مجلس**۲۴/۱۸۲۲: بی‌تاریخ باتاریخ **۱۲۳۶** در هامش دفتر (ص ۲۰۷ ـ ۲۱۷) [ف. مجلس ۹ : ۴۲۹] .

مظاهر الجود = رسالهٔ ...

13314ـ **آصفیه**۱۶۲۰تصوف: تاریخ ونشانیهای دیگر یادنشده[ف. آصفیه۴: ۱۸۶].

مظهر الحق

ناشناخته. درشناختن اقسام‌آیتهای قرآن

13315ـ **بنگاله** ، ایشیاتك (آسیایی) E ۱۸۲ و(۳۰۶) : نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۶۰] .

مظهر ذات

از شاه قاسم حسینی رضوی ، از مریدان یوسف ثانی ، که بسال ۱۱۷۰ نگاشته است . **آغاز:** الحمدلله علی‌صانع الاحدیة الوحدة ـ الواحدیة، که ازشعور لاتعین درپردهٔ برزخات هرذرات تابان .

13316ـ **قاهره**، دارالکتب ۴مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (گ ۱۰۰ ـ ۱۱۱) [مخطوطات ۱ : ۲۶۷] .

مظهریه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت.

13317ـ **دانشگاه** ۲۴/۲۸۳۱: نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴**(ص ۲۷۰ـ ۲۷۱) با۴۰ گفتار دیگرازهمو [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳] .

معاد

ازعزیز نسفی ، که یاد او در « آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت. گفتاریست در سخن اهل وحدت در بیان معاد، با عنوانهای فصل و ایدرویش. **آغاز:** درسخن‌اهل وحدت دربیان معاد انسان وآنچه تعلق دارد . بدانکه .

13318ـ **مجلس** ۳/۴۹۴۹ : شکسته نستعلیق محمدجواد طبیب‌تهرانی، نجم‌الحکما **۱۳۱۴** (۱۳ب ـ ۱۹ر) [رؤیت] .

معاد

ناشناخته .

13319 ـ **مجلس** ۳/۲۳۷۶ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص ۱۵۲ـ ۱۵۷) درفهرست بعنوان « اثبات معاد» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲] .

13320 ـ **مجلس** ۳/۵۹۲۵ : نوشتهٔ حاج محمد متخلص به‌جامع، **۱۲۴۶** (ص ۷۵ ـ ۹۴) همراه « فرح السالکین : 12167 » در فهرست آمده‌گویا ازهمان نگارنده . **آغاز :** حمدله. اما بعد، چنانکه شرع مبین بر معاد جسمانی وهمه احوال آن بتفصیل دلالت ظاهر نموده باصل معاد روحانی وبعضی ازخصوصیات او نیز اشارات وافیه بلکه تصریحات شافیه فرمود [ف. مجلس ۱۷ : ۳۱۶] .

13321ـ**یزد**، جامع‌کبیر۳/۱۲ـ۴۱۹ نسخ سدهٔ **۱۳**، گفتاریست درسه‌فصل ویك‌خاتمه [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۹] .

معاد

درص۸۴۶ و ۹۹۰ گذشت .

معارج السالکین

ازعبدالوهاب دزفولی [دیباجه] دردوازده فصل: ۱ ـ توحید ۲ ـ نبوت ۳ ـ ولایت ۴ ـ

طلب راه حق ۵ـ سلوك ۶ـ اخلاق حميده ۷ـ قناعت ۸ ـ خاموشی ۹ـ سخاوت ۱۰ـ انصاف ۱۱ـ محبت ۱۲ـ حيرت و استغنای حضرت كبريائی. **آغاز:** حمدله. صلاة. آنكه اگر او نبود گفت وشنود نبود... امابعد.چنين گويد.. عبدالوهاب دزفولی.

13322ـ **ملك** ۲/۴۹۲۷: ازسدهٔ **۱۴** باتاريخ **۱۳۱۹** درپايان دفتر (ص۵ ـ ۲۵۵) سپس ديوان عبدالوهاب [رؤيت].

معارف

از برهان‌الدين محقق ترمذی در گذشته پيرامن ۶۳۸ كه بكوشش استاد فروزانفر چاپ شده است.

13323ـ **قونيه** ۲۱۲۸: نسخ۵ محرم **۶۸۷** (گ۱ـ۵۴). **فيلم** آن در دانشگاه ش ۲۵ هست [فيلمها : ۴۰۲].

معارف

از خواجه عبدالله انصاری هروی، كه ياد او در «الهی‌نامه : ۱۰۴۸» گذشت.

13324ـ **مراد‌ملا** ۱۷۹۶/۳: باتاريخ **۸۵۴** دردفتر (۱۹۴ـ۱۹۶). **فيلم** آن در دانشگاه ش۴۸۳ هست [فيلمها ۱ : ۴۹۰].

معارف

از ملاعبدالله زنوزی، نگارندهٔ «لمعات ـ البيه : ۸۳۷» وجز آن.

13325ـ **تهران**، ملی ۶۸۰ : نبشتهٔ محمدباقرجهرمی، در**۱۲۳۹**، در۲۰۶ص[نسخه ها ۱ : ۵۶].

معارف

از بهاء الدين ولد ، محمد فرزند محمد فرزند حسين فرزند احمدخطيبی بكری بلخی درگذشتهٔ ۶۲۷ ، پدر مولوی بلخی . سخنان عارفانهٔ اوست كه بكوشش استاد بديع الزمان فروزانفر در۱۳۳۳خ و پس از آن چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. قال الشيخ . . . اهدنا الصراط المستقيم. گفتم ای‌احد هرجزء مرا به انعامی بشهرخوشی وراحت رسان .

بنگريد : مؤلفين مشار ۵ : ۷۵۳ ـ ف . مشار : ۱۴۵۳ ـ حبيب السير : ۱۳ ـ خزينة الاصفيا ۲ : ۲۶۳ـ نسخه‌های خطی۳ : ۴۸۳ زندگانی مولوی :۱۷۶، ۱۹۵ ، ۲۰۰ـ هدية العارفين ۲ : ۱۰۹ .

13326ـ **قاهره**، دارالكتب ۲م فنون متنوعه فارسی: نسخ **۹۲۸**، زرين ،آغازبرابر نمونه،۱۳۸گ۱۳س[ف.مخطوطات۲:۱۵۸].

13327 ـ **ييلديز كتب خانه** (كاخ شاهی، ستاره) ۱۲۸۴ : نسخ‌علايی‌فرزند محيی شيرازی، آدينهٔ ۱۰صفر **۹۶۵**، درقونيه، ۱۱۰ گ ۱۷س (ج۲و۳). **فيلم**آن در دانشگاه ش ۲۹ هست [فيلمها : ۱۹۷] .

13328ـ **تهران**،اصغرمهدوی۳/۵۰۶ نسخ محمود فرزند محمد، با تاريخ ۱۴ شوال **۸۷۷** درشمارهٔ پيشين‌آن بهمين خامه [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۰ و ۳ : ۴۸۳] .

13329ـ **مدينه**، عارف حكمت : ۴۱ فارسی تصوف: نستعليق ملااسماعيل، ۱ ذيحجهٔ **۱۲۷۰**، ۸۸گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۳] .

13330ـ **قونيه** ۲۱۴۹ : نسخ محمد قونوی بلخی، تاريخ يادنشده ،۱۵۴گ ۱۹س **فيلم**آن در دانشگاه ش۳۱۸ هست در فهرست نگارنده فرزند مولوی‌يادشده، [فيلمها:۱۹۸].

13331ـ **موزهٔقونيه** ۳۷۳ـ۲۱۲۳: نسخ، تاريخ‌يادنشده‌وقف۱محرم**۹۷۴**، ۱۷۹گ ۱۷س (ج۱). **فيلم**آن دردانشگاه ش۲۰هست [فيلمها : ۱۹۷] .

13332 ـ موزهٔ قونیه ۲۱۲۵: نسخ (ج۴) باتاریخ ۱۰ع۱/۶۰۷ درپایان کتاب (نه نسخه) ۱۰۵ گ ۱۹س. فیلم آن در دانشگاه ش۴۱ هست [فیلمها : ۱۹۷] .

معارف

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت کل شیئ هالك:۲۵» گذشت . باعنوانهای معرفت، معرفت. درمجموعه رساله‌های او ۱۳۱۱ خ چاپ شده است. آغاز: حمدله. صلاة. قال الله تعالی سنریهم آیاتنا فی‌الافاق

بنگرید : ف. مشار : ۸۲۸ .

13333 ـ دانشگاه ۱۲/۲۹۲۰: محمود فرزند محمد ۸۷۱ درهرات (ص۱۰۷ـ۱۱۸ هامش)، همراه «آداب درویشی :9271» وجز آن ازهمو [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۶] .

13334 ـ سنا ۲۳/۳۷۲ : نستعلیق ۱۰۶۶، همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

13335 ـ مجلس ۲/۲۴۳۴ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۲۵۹ (ص ۳۳۴ ـ ۳۴۳) در فهرست بنام « معارف » یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲] .

معارف لدنیه

از احمد فرزند عبدالاحد ، مشهور بامام ربانی، نگارندهٔ «مبدأ ومعاد: ۸۳۹» وجز آن. اسماعیل‌پاشا دوکتاب بنام معارف دینیه ومعارف لدنیه ازاو یادکرده است. آغاز : الحمدلله و السلام علی عباده... هذه علوم الهامیه و معارف لدنیة... معرفت لفظ مبارك الله مرکب از الف ولام است .

بنگرید : ایضاح المکنون ۲ : ۵۰۴ .

13336 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۶، ۲۹۷احمد : سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰۹۱، در دفتر، ۶۵گ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات فارسیه، منظور احسن : ۱۳۰] .

13337 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۰/۱ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبای ۱۲۶۷ (گ ۱ ـ ۲۹) ۱۷س، زرین آغازبرابرنمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۱۵۹] .

معارف مرادشاهی

ازمعین‌الدین کرمانی، که ازایران بآستانه رفته واین کتاب را بنام سلطان مرادخان سوم (۹۵۳ ـ ۱۰۰۳) بسال ۹۹۹ نگاشته است . آغاز: حمدوثنای بیغایت وشکروسپاس بینهایت حضرت ملکی‌راکه ملك او ازسمت زوال مبرا است .

13338 ـ قاهره، دارالکتب ۱۳ تصوف: نستعلیق بی‌تاریخ، باعریضه‌ای از نگارنده به‌ـ سلطان به‌نسخ ، زرین ، ۲۴۹ گ ۱۲س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۵۹] .

معارف الیقین

ازحسین واعظ کاشفی، نگارندهٔ « جواهر التفسیر : ۴۲» و جزآن. آغاز : الحمدلله ـ الذی زین سماء شرف السیادة باضواء آثار... محتوی این حدیث شریف معتبر و مضمون این

13339 ـ الهیات ۱۸۳ د : نستعلیق سدهٔ ۱۲، انجام افتاده، ۱۲۱گ ۱۵س [ف . الهیات ۱ : ۴۰۳] .

معارف الیقین فی شرح الاربعین

از محمد باقرواعظ تبریزی ، متخلص به عرفان، گزارش چهل حدیث است به‌نثر وشعر هایی ازخود او. درپایان آمده : درآن دم که می‌شد تمام این‌کتاب ـ (شروح حدیث) آورم درحساب = ۱۰۳۶ . آغاز : صحیح ترین

حدیثی که راویان حواس بطریق تواتر از رسول

13340ـ **سپهسالار** ۵۲۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۱۱۵گ ۲۲س [ف . سپهسالار ۵ : ۵۹۵] .

معتقده = اعتقاد = اعتراف

از ترکه، درص ۱۰۴۵ گذشت .

معجزات

درص۹۹۲ گذشت .

معجزات و کرامات

از ابوعلی‌سینا [بآنچنانکه درنمای نسخه آمده]. گفتاری بنام «السحر و الطلسمات و ـ النیرنجات» و «المعجزات والکرمات» بعربی ازاو یادکرده‌اندکه ازعمرفرزند سهلان‌ساوجی نگارندهٔ «دانشنامه» است. **آغاز :** در دانستن کیفیت معجزات و کرامات چون قوتهای نفس قدس نبوت درقسم نظری وقسم عملی‌بدانستن .

بنگرید : ف. مصنفات، مهدوی : ۲۷۷ .

13341ـ **ملك** ۶۱۳۵/۵ : نستعلیق **۱۲۹۹** (۱۲ر ـ ۱۳ر) [رؤیت] .

معجون الهی = مهیج الاشواق

معدن الدرر فی سیرة الشیخ عمر

دربخش تاریخ وسیر خواهد آمد .

معدن المعانی

از شرف‌الدین احمد فرزند یحیی منیری، سدهٔ هشتم ، گـردآوری شاگردش زین فرزند بدرغزنی ، که «مکاتیب» او را نیزگرد آورده است. نام او در «تذکرة الشعراء غنی» شرف‌ـ الدین یحیی‌آمده است‌که در بهار از بخشهای بنگاله ۷۸۲ درگذشته‌است. گفتاریست عرفانی دردوجلد: ودردیباجهٔ دومی‌آمده‌که از ۷۴۹تا ۷۵۱ دردوسال ساخته شده است، جلدیکم ۶۳ باب و دوم ۴۶ مجلس دارد [دانش پژوه] . باب ۱ ـ ذکر اثبات واجب الوجود ۵ـ ذکر علم شریعت وطریقت ۱۰ ـ در فضل صحابه بر جمیع مؤمنین ۱۵ـ ذکراوراد وادعیه و صلواة ۲۰ـ دردذکر اولیاء حق ۲۵ـ بریدن از خلق وازخود ۳۰ـ حریت ۳۵ ـ شطحیات وطامات ۴۰ ـ . . . . **آغاز :** باب ۱ ـ در ذکراثبات وجود... باب شست‌وسیوم درذکروعد ووعید و لعنت برشیطان. باب اول درذکر اثبات وجود حق تعالی ووحدانیت او... ذکری دروجود و هستی حق افتاد بندگی مخدوم فرمودکه.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۱۵ ـ اسماء المؤلفین ۱ : ۱۸۷۳ ـ تذکرةالشعرای غنی : ۷۱ ـ نشریهٔ ادبیات اصفهان س ۱ ش۲ و ۳ : ۱۵۲ .

13342ـ **شیراز،** خانقاه احمدیه۲۰۳ نوشتهٔ **۱۲۰۶** ، در فهرست آمده « مکاتیب » ساختهٔ زین بدرغزنی در۷۴۷ ، ۷۴۹ ، ۷۶۹ [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۷] .

13343ـ **دانشگاه** ۲۹۷۰ : نسخ سدهٔ **۸ ـ ۹** ، روزگاری با «مکاتیب» او ش ۲۶۱۷ دانشگاه دریك مجلد بوده است و هردو ازیك نویسنده است ، ۲۵۶ گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۷۲] .

13344ـ **بادلیان** ۱۲۶۳ : شکسته نستعلیق شیخا فرزند محبعلی نوری، شنبهٔ ۲۷ ج۱/**۱۰۷۱** ، بروزگار اورنگ زیب، ۸۲گ ۱۵س (ج۲). **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۰۱۲ هست [فیلمها:۱۹۹] .

معراج = رساله در...

از میرزا بابا ذهبی شیرازی، که یاداو در «تباشیرالحکمة:۱۰۷۲» گذشت. بروش عرفانی

ذهبی. **آغاز**: الحمدلله وسلام علی‌عباده الذین اصطفی... امابعد، اعلم ایهاالاخ.

13345ـ **دانشگاه** ۳۸۸۷/۱۵: نستعلیق محسن‌موسوی‌شاگرد مجدالاشراف پسر نگارنده **۱۳۰۵** (۲پ-۳۳پ) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۷۳]

معراج

از محمد باقرفرزند محمد جعفرهمدانی، (۱۲۷۷ - ۱۳۳۲). گفتاریست دربارهٔ معراج جسمانی ویا روحانی حضرت‌محمد.

بنگرید: طبقات اعلام الشیعة، نقباء: ۲۰۱ - مؤلفین مشار ۲: ۴۵.

13346ـ **الهیات** ۲/۴۸۶د: نستعلیق ۱۲ج/۱ **۱۲۹۳**، همراه گفتارهایی دیگر از همو [ف. الهیات ۱: ۶۴].

معراج = رساله در...

ناشناخته.

13347ـ **الهیات** ۴/۱۹۷ج: نستعلیق باتاریخ **۱۲۸۶** دردفتر (۶۷ر - ۶۷پ متن و هامش) [ف. الهیات ۱: ۱۸۰].

13348ـ **دانشگاه** ۹/۱۵۳۱: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۳** (۳۳ ر - ۳۷ پ) گزارشی از این حدیث است [ف. دانشگاه ۸: ۱۶۲].

معراجیه

ازجعفردارابی‌کشفی، که یاداودر «اجابة المضطرین: ۸۷۳» گذشت. وازاوست درمعراج جسمانی «رق‌منشور» که بسال ۱۲۳۱ نگاشته‌است.

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۲۴۶ — طبقات اعلام الشیعه، کرام: ۲۴۱.

13349ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۴۸ سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۲۲۷].

معراجیه = رساله در...

از سید محمد نوربخش، که یاد او در «تفسیر آیت فمن کان یرجو: ۲۳» گذشت.

آغاز: شکر و سپاس مر حضرت قادر مختار است‌که نقطهٔ ذات شریف سیدکائنات... بعد حمد وصلوات نامتناهی برقایل.

13350ـ **مجلس** ۱۳/۳۶۶۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۱۶** (ص۱۶۶-۱۸۶) [نسخه ها ۵: ۱۹۴].

13351ـ **ملك** ۱۹/۵۴۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۴۸۲-۴۹۷)، آغاز برابر نمونه درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۷۰].

13352ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۱۵ مج: نسخ زیبای اسماعیل مراغی، سدهٔ **۱۳**، باتملك **۱۲۴۴**، آغازبرابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

13353ـ **دانشگاه** ۳/۳۴۹۷: نسخ حسین‌علی حیرت‌ذهبی خراباتی‌زنجانی **۱۳۱۵** (ص۴۷ - ۶۶) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۰۵].

معراجیه = شرح کیفیت معراج

گویا ازمحمود شبستری که یاداو در «حق الیقین: ۱۱۲۹» گذشت. **آغاز**: حمدله... امابعد، ای‌طالب‌طریق‌یقین. که یکی‌از برادران دین از یك برادر فقیر مسکین معراج حضرت رسالت... سؤال نمود.

13354ـ **دانشگاه** ۲۴/۳۶۵۴: نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲-۱۲۲۴** برای آقا محمد علی فرزند حاج حسین رشتی (۷۶پ - ۸۱ر) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۶۶].

معراج العارفین

از محمدعلی فرزند محمدبرغانی، که یاد او در «ریاض الکونین: ۹۵۱» گذشت. به‌ـ خواهش گروهی از دوستان به‌نثر ونظم عرفان

شیخی. **آغاز:** وله الحمد فی السماوات والارض وعشیا و حین تظهرون ... اما بعد، چنین گوید محمد علی..

13355ـ **تهران**، دکتر قاسمزاده: شکسته، ناتمام، ازسدهٔ **۱۳** [رؤیت].

معراج العاشقین

ناشناخته.

13356ـ **فرهاد معتمد** ۱۸۷/۱۳: نستعلیق حسن‌خان‌جوهر، در**۱۰۵۴** [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۲].

معراج المؤمنین = شرح بیتی از حافظ

از سید صدرالدین کاشف دزفولی، نگارندهٔ «قاصم الجبارین: ۸۲۷» وجز آن. گزارش بیت: من همان دم که وضو ساختم از چشمهٔ عشق ـ چهار تکبیر زدم یکسره بر هر چه که هست. که در ۱۳۶۵ بنام «معراج المؤمنین» نگاشته است.

بنگرید: ذریعه ۱۳ : ۱۲۹.

13357 ـ **نجف**، سید محمد جزائری (که اکنون در اهواز زیست می‌کند): نوشتهٔ شاگرد نگارنده عبدالحسین فرزند عبدالرحیم شوشتری مال‌میری بروزگار نگارنده در**۱۳۶۴** همراه «شرح حدیث من عرف نفسه» از همو [ذریعه ۱۳ : ۲۰۸].

معراج نامه = توحید قوسین

از شاه نعمت‌الله، در ص ۱۱۰۴ گذشت.

13358ـ **بنگال**، آسیایی ۷۱/۸ aO (۵۱۱): نستعلیق، تاریخ یادنشده، همراه ۱۰ گفتار گویا همه از همو [ف. بنگال : ۱۴۸].

معرفت = والدیه = رساله در...

از خواجه عبیدالله احرار، که یاد او در «حورائیه: ۱۱۳۳» گذشت. گفتاریست در سلوك که بدستور والدین خود نگاشته است. نصرالله طرازی آنرا بعنوان «رسالة فی التصوف» یادکرده وهمانجا میافزاید: فی نسخة «رسالة والدیه» وفی نسخة اخری «رسالة معرفت». در نمای نسخهٔ رضوی بخامهٔ دیگر آمده: والدیه ازجامی. **آغاز:** الحمدلله الاحد بذاته وکبریائه ...امابعد، سبب تألیف این مختصر آن بود.

13359 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱۸ تصوف ترکی: نسخ **۱۲۳۴**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۳۱].

13360ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۵ ـ م مجامیع فارسی طلعت: تعلیق زیبای خلیل نمازی ۱۱ج/۱ **۱۲۷۰**، آغاز برابر نمونه (گ ۵۴ـ ۶۰) زدین [مخطوطات ۱ : ۲۳۱].

13361ـ **فاضلیه** ۶۰ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، همراه چند گفتار ازجامی، درنمای آن آمده: والدیه از جامی [ف. فاضلیه ۱ : ۳۳].

13362ـ**مدینه**، خانقاه احمدی، مکتبة المظهر: درفهرست بنام «والدیه» یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۳].

13363ـ **رضوی** ۲۹۰ اخلاق (۶۴۵) نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده: در نمای نسخه بخامهٔ دیگری آمده والدیه از جامی، ۷گ ۱۸ـ۱۹ س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۲].

13364ـ **دارالکتب** ۲۵ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ (گ ۱۷۹پ ـ ۱۸۱ر) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۳۱].

معرفت

ازشاه نعمت‌الله ولی، شاید «معرفت صغری: ۱۳۹۹» ویا «معرفت‌نامهٔ: ۱۳۹۹» او باشد.

13365ـ تهران، ادبیات ۲۶۷/۱۳ حکمت: نستعلیق ۱۳۰۷ ـ ۱۳۰۹ درسپاهان [ف. ادبیات ۲ : ۵۸].

معرفت انسان

از عزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت، با عنوانهای : فصل، ای‌درویش، درکوه ابرقو دررمضان ۶۹۱ بانجام رسانده ودر (ص ۱۵ـ۳۵) مجموعه رساله‌های او چاپ شده‌است. **آغاز:** حمدله ... امابعد، چنین گوید... جماعت درویشان از این بیچاره درخواست کردند که می باید در معرفت انسان رساله.

13366ـ تهران، ملی ۱۰۱/۵ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲**. همراه ۷ گفتار دیگر ازهمو (ص۲۴ ـ ۲۹) [ف . ملی ۱ : ۸۸]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۷۰ هست [فیلمها:۲:۶۳۲].

13367ـ مدینه، عارف حکمة ۲۶۶/۱ نسخ ترکی سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۹].

13368ـ ملک ۴۰۴۵/۵ : نسخ صفر **۱۲۷۵** (۷۱ پ ـ ۷۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

13369ـ مجلس ۴۹۴۹/۶: نستعلیق شکستهٔ محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی، نجم‌الحکما، **۱۳۱۴** (۳۹پ-۴۳پ) [رؤیت].

معرفت = مشکل حل

از همدانی، در ص ۱۳۸۷ گذشت.

معرفة الامام

از محمد دهدار، نگارندهٔ «الفا انسانیت: ۳» و جز آن. درامامت.

13370ـ نجف، آقا بزرگ تهرانی : درمجموعه‌ای که بخامهٔ مؤلف ذریعه ودیگرانست سدهٔ **۱۴**، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۰].

معرفت انسان و کیفیت مراتب و مقامات او

ناشناخته. **آغاز:** ... الحمدلله الذی طلعت من‌سحر نوره جواهر الاعیان... و بعد فهذه رسالة فی‌معرفةالانسان... بدان ای‌طالب حق وای‌سالك راه یقین‌که عالم... ظل‌حق‌است

13371ـ دانشگاه ۳۲۹۹/۷ : سدهٔ **۸-۹** باتاریخ تولد **۸۱۸** و **۸۳۱** (ص ۱۱۸ـ ۱۲۰) همراه چندگفتار ازشاه نعمت‌الله، نسخهٔ پاکیزه‌ایست [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۸].

معرفة الحکمة

ناشناخته.

13372ـ مجلس ۲۳۸۴/۷ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص ۳۱۷ ـ ۳۲۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۶].

معرفة الدنیا

ازعلی فرزند حسام(گویانگارندهٔ جواهر ثمینه : ۱۱۱۸).

13373ـ بنگال، آسیایی aO۶۷/۳ (۱۵۸۶): تاریخ یادنشده [ف. بنگال:۱۴۴].

معرفة السلوك

از شیخ محمود چشتی.

13374ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲ق۱۳ : تاریخ ونشانی بیشتریادنشده (ص۱ـ) [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۴۳].

معرفت شیخ کامل

از ثناءالله پانی پتی.

13375ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو

۲ق‌ف۱۹ : تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده (ص ۳۶ ـ ۴۰) [مخطوطات، سرفراز علی رضوی ۴۳] .

معرفت صغری = معرفت نفس

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. به نثر و نظم و چند حدیث عرفانی. و این جز «معرفت‌نامهٔ» اوست . **آغاز :** الحمدلله الذی جعل قلوب ـ الاولیاء مطالع اقمار الانوار ... معلوم فرما که علم ابدان به‌علم ادیان مقدم است بر معرفت.

13376 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق **۹۶۶**، آغاز برابر نمونه درفهرست بنام «معرفت نفس» آمده (گ۶۳پ ۶۵ر) [مخطوطات ۱ : ۲۶۹] .

13377 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۶۴ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۶۴ مجموعه رسایل او (۳۴۷ پ ـ ۳۵۰ پ) آغاز برابر نمونه، درنسخه بنام «معرفت‌صغری» آمده است [رؤیت] .

معرفة العناصر

از شرف‌الدین آملی .

13378 ـ **بنگال**، آسیایی ۵/۱۰ CO (۱۰۷۳) : تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۷۵] .

معرفة القلوب

از شاه میران جی شمس العشاق، نگارندهٔ «ارشاد الطالبین : ۱۰۲۳» .

13379 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۲۷ : نوشتهٔ **۱۰۸۸** [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۴۳] .

13380 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۱۹: نوشتهٔ شاه متوالی عاجز در **۱۱۰۴** ، ۲۹۸ ص [مخطوطات ، سرفراز علی رضوی : ۴۳] .

13381 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۱۸ : نوشتهٔ میرمحمد چشتی، **۱۲۰۵**، ۳۴ص [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۴۳] .

معرفة المحبوب

از شاه برهان الدین . **آغاز :** حمدله . بدان اسعدك‌الله تعالی فی‌الدارین که رساله‌ایست معرفة‌المحبوب از تصنیف شاه برهان‌الدین. . . دربیان شریعت و طریقت و حقیقت .

13382 ـ **دانشگاه** ۴۶۷۲/۷ : نستعلیق محمد اسماعیل ، با تاریخ **۱۱۲۸** (۱۰۲ ر ـ ۱۰۷ ر) زرین [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۲] .

معرفت مراتب انسان

ناشناخته .

13383 ـ **مجلس** ۲۴۲۷/۷ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** ، باتاریخ **۱۰۸۱** در دفتر (ص ۲۱۱-۲۱۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹] .

معرفت نامه = معارف

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. به‌نثر و نظم باعنوانهای معرفت. این گفتار درجلد یکم مجموعه رساله‌های او (ص ۸۹ ـ ۱۰۲) بنام «معارف» بکوشش دکتر نوربخش چاپ‌شده‌است. **آغاز:** حمدله. صلاة. قال‌الله تعالی: سنریهم آیاتنا... خودرا بشناس تاشناسی اورا .

13384 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت: رمضان **۹۶۶** (گ۵۹پ ـ ۶۳پ) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۶۸] .

13385 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۶۳ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۶۳ مجموعه رسایل او (۳۴۲ ر ـ ۳۴۷ پ)

آغاز برابر نمونه [وؤیت].

13386ـ قاهره، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع‌طلعت: درویش حسین کوثری ۱۱۵۳ (گ۲۴۷ـ۲۴۹) آغاز برابر نمونه، درفهرست بتردیدازشاه نعمت‌الله دانسته‌شده[مخطوطات۱ : ۲۶۸].

13387ـ مجلس ۲۱/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق خوش۱۲۶۵ (ص۱۱۸ـ۱۲۴)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰گفتار دیگر ازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۱].

13388ـ رضوی ۱/۵۷۹ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، همراه ۱۰گفتاردیگر ازهمو، آغاز برابر نمونه، درفهرست «معرفت نامه» یادشده است [ف. رضوی ۴ : ۱۰۴].

مطلوبات

از پیرجمال اردستانی، که یاداودر «تنبیه العارفین:۱۰۹۹»گذشت. **آغاز:** ای‌رفیق ره و حریف مدام ـ وای طلبکار رند دردآشام.

13389ـ مجلس ۱۱۳۲ : نستعلیق علی اشرف فرزند علی در ۱۲۳۵، پیوستهٔ «کلیات» او. (ص۳۷۵ـ۳۷۹) [ف. مجلس۳: ۵۴۱].

مطلوبات الآفاق

از سید امین‌الدین‌خان حسینی.

13390ـ بادلیان ۴/۳۷۸ اوزلی: باتاریخ ۱۰۶۷ دردفتر. فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۲۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۱].

معیارات العارفین

درسیروسلوك، درچهارده معیارویك‌خاتمه ودرآن ازحدیثها و آیتهای قرآن گواه آورده واز «مقامات العارفین» شیخ درآن یاد شده. و درسر آغاز کتاب از «جهاد الاکبر» خـود یاد کرده‌است. درذریعه‌از«جهادالاکبر»عبدالوحید گیلانی زنده در۱۰۲۵ یادشده است. (بنگرید سرالعالمین : ۵۱). و نیز گفتاری بنام «جهاد اکبر» از خواجه محمد چشتی در (بنگال : آسیایی bO۲۳) هست (بنگرید : مجالس حسنیه : ۱۳۶۰). **آغاز:** حمد... و بعد این ملحقاتی‌است برکتاب‌جهاداکبر که بعدازاتمام کتاب بخاطرقاصرم رسید.

بنگرید : ذریعه ۱ :۴۶ و ۵ : ۲۹۵.

13391ـ دانشگاه ۱۹/۱۰۳۰: نسخ محمد مؤمن فرزنـد محمد امین تبریزی، در ۱۰۹۱ (۱۹۴پ ـ ۲۰۰ر) [ف. دانشگاه ۳: ۴۹۷].

معیار الصدق فی مصداق العشق = رسالهٔ عشق و عقل

از نجم‌الدین رازی، نگارندهٔ «مرصاد ـ العباد:۱۳۷۹» وجز آن. درپاسخ‌اینکه درکمال عشق وعقل هیچ مضادتی می‌تواند بود یانه، و اینکه عقل نه قسمتی از اقسام موجودات است بلکه عقل خود جملهٔ موجودات است. بکوشش دکترتقی تفضلی بسال ۱۳۴۵ چاپ شده است. **آغاز:** حمد وثنا وآفرین بی‌منتهاآفریدگاری راکه بتدبیر حکمت ازلی.

بنگرید : پیشگفتار چاپ از دکتر تقی تفضلی ـ راهنمای‌کتاب س ۱۰ : ۱۴۴ گفتار شفیعی کدکنی.

13392ـ مجلس ۴/۵۹۸: نسخ۷۰۴ آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۵۵]. فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۸۲۶ هست [فیلمها : ۷۳۵]. این نسخه درچاپ، پایهٔ‌کارآقای‌دکتر تفضلی بوده است [پیشگفتار چاپ].

13393ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۹۶۳ نسخ عبدالله فرزند احمد محمود، یکشنبهٔ ۲

ذیقعدهٔ **۷۷۳** ، ۶۴گ ۱۰س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹٫۷ هست [فیلمها : ۲۰۰].

13394ـ **تهران**، در دست کتابفروشی ۴مج : سدهٔ **۱۰** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۴۹۷ هست [یادداشتهای آقای دانش پژوه] .

13395ـ **دانشگاه** ۲۰/۴۶۵۴: نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۳-۱۲۲۴** برای آقا محمدعلی فرزند حاج حسین رشتی ، آغاز برابر نمونه، (۵۴ر-۶۲ر) [ف.دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۵] .

13396ـ **تهران**، استادمینوی: نوشتهٔ خودآقای مینوی جولای **۱۹۳۸**م ازروی نسخهٔ Or ۷۹۶۳ موزهٔ بریتانیا [رؤیت] .

معین الاولیا

ازسیدامام الدین. سوانح خواجه معین الدین چشتی (بنگرید : رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۶) است .

13397ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ ق ف ۱۲۲ : تاریخ یاد نشده ، ۲۹۶ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۴۷] .

مفاتیح غیوب

از نقطویان است ، از محمود پسیخانی گیلانی، معروف به محمود عجم، که در سدهٔ هفتم درآذربایجان میزیسته است. دربارهٔ عقاید این دسته رجوع شود به «نقطویان یا پسیخانیان» ازدکتر صادق کیا. درصفحهٔ عنوان نسخهٔ مجلس کتاب را در علم رمل معرفی کرده‌اند، و حال آنکه چنین نیست و از کتابهای گروه نقطویان است [سعید نفیسی] نسخهٔ دیگرازهمین کتاب را نفیسی در همان فهرست بنام «سؤال وجواب» خوانده. **آغاز:** استعین بنفسك الذی لااله الاه، الحمدلله الذی انشاء کل نفس من سنیة نفسه، وانتشر نفوس الاجمعین من کلیة نفسه... سؤال که مقرر شدکه جمله فضل وکمال عجم بر عرب و جمله شرافت و بلاغت(بنگرید: میزان، درهمین بخش) .

13398ـ **مجلس** ۴۷۶۰ : نستعلیق **۹۷۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۳۸ گ ۱۶ س [رؤیت].

13399ـ **مجلس** ۲۰۸۷ : تحریری متوسط غرهٔ ع۱۶/**۹۸۷** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۱۳ص ۱۶س [ف. مجلس ۶ : ۷۴] .

13400ـ **واتیکان** ۱۴۵: نوشتهٔ **۱۰۶۸** ۱۷۸گ، همراه چندگفتار دیگر از حروفیان ولی نام نگارنده یاد نشده است. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۵۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۲] .

13401ـ **مجلس** ۲۰۷۰ : تحریری متوسط ۱۷۵۰ (**۱۰۷۵**=) ۳۹۳ ص ۱۴ س درفهرست بنام «سؤال وجواب» آمده‌است [ف. مجلس ۶ : ۶۲ و ۷ : ۶۲۹] .

13402ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۷۰۴ سدهٔ **۱۲** ، همراه با چند گفتار دیگر حروفی بفارسی وترکی ولی ازنگارنده نام برده نشده است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳].

13403ـ **مجلس** ۴۷۶۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده، با یادداشت **۱۲۹۲**، ۱۵۹ گ ۱۶س [ف. مجلس ۱۳ : ۱۴۶] .

مفاتیح الاعجاز

از اسیری لاهیجی ، که یاد او در «شرح بیتی ازدهلوی: ۱۲۱۹» گذشت .گزارشی است بر « گلشن راز » شبستری ، بخواهش سالکان طریق مودت، در۱۹ ذیحجهٔ ۸۷۷ آغاز بدان کرده‌است. بارها چاپ شده وازآن میان بسال ۱۳۳۷خ بکوشش غلامرضا کیوان سمیعی. **آغاز:** باسمك الاعظم الشامل فیضه المقدس لکل موجود ...ای محمود بهرشأنی وای معبود بهرمکانی.

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۷۰ ـ ف. مشار ۱۴۶۴ .

13404ـ **قاهره**، دارالکتب ۷م‌تصوف فارسی : تعلیق سلطان علی شیرازی ، ذیحجهٔ **۸۸۵**، زرین. آغاز برابر نمونه، ۴۷۹ گ ۱۹ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۶۷] .

13405ـ **مجلس** ۱۱۱۷ : نستعلیق سلطانعلی شیرازی، **۹۰۰**، زرین، ۳۹۰گ۲۱ س [ف. مجلس۳:۴۹۸]. **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۲۶۳۶ هست [فیلمها : ۲۰۰].

13406ـ **مجلس** فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۰۱**، زرین، ازکتابهای‌آقای سلطان القرائی بوده است [رؤیت] .

13407ـ **سپهسالار** ۷۱۶۹ : نستعلیق ترکی حسین فرزند حسن حسینی ، ۱۵ رجب **۹۷۱**،۲۲۹گ ۱۴س [ف.سپهسالار۵:۶۱۷].

13408ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۱۱ـ۲۶۵ : نستعلیق ۵ذیحجهٔ **۹۷۵** آغاز افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۱۴] .

13409ـ **تهران**، ادبیات ۱۰جوادی: نستعلیق **۹۷۹** [ف. ادبیات ۳ : ۶۳] .

13410ـ **قاهره**، دارالکتب۱۴تصوف فارسی: نوشتهٔ ذوالنون، ع۱/**۹۸۶**آغازبرابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ :۱۶۷] .

13411ـ **تهران**، موزه ۹۲۰۷: نسخ محمود صوفی‌فرزند بهلول صدیقی، ع۲/**۹۹۲** نسخه در شاهجهان بوده [نسخه‌ها ۲:۲۱۷].

13412ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۸۳ : سدهٔ**۱۰**، انجام‌کمی افتاده،۳۶۶گ [یادداشت های سید عبدالعزیز طباطبائی] .

13413ـ **بنگاله** ، آسیایی ۱۴۸ منظومات (۱۲۸۱) : شکستهٔ **۱۰۰۴** [ف. بنگال : ۱۰۱] .

13414ـ **دانشگاه** ۳۲۲۵ : نستعلیق مظفرحسین فرزند محمدکاشانی، سه‌شنبهٔ ۳ج۱ **۱۰۱۶**/ درمدرسهٔ صالحیهٔ‌شیراز [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۵] .

13415ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق خوش جوری ، پیرامن **۱۰۴۳** همراه « گلشن راز» [نسخه‌ها ۱ : ۱۱] .

13416ـ **رضوی** ۱۰۱۵ حکمت : نستعلیق **۱۰۴۹** آغاز برابر نمونه ، ۳۴۵گ ۲۰س [ف. رضوی ۴ : ۲۴۹] .

13417ـ **مجلس**۵۲۳۸ فهرست نشده: نستعلیق ، ۲۴۶گ و ۲۱ س [رؤیت] .

13418ـ **سپهسالار** ۷۱۷۱: نستعلیق سدهٔ**۱۱**،۳۰۶گ۱۷س[ف.سپهسالار۵:۶۱۷].

13419ـ **مجلس**۵۵۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. مجلس ۱۶ : ۴۱۲] .

13420ـ **دانشگاه** ۵۱۹۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده ، ۲۵۷گ ۲۰س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۷] .

13421ـ **ری**، عبدالعظیم۱۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۴۵۳] .

13422ـ **تهران**، ملی۴۷۰: نستعلیق سدهٔ**۱۱** بافهرستی‌درآغاز، ۴۹۶گ۱۶س [ف. ملی ۱ : ۴۵۵] .

13423ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۴۵۷ سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۵] .

13424ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۶۹: سدهٔ**۱۲**، ۳۵۸گ [یادداشتهای‌سعیدعبدالعزیز طباطبائی] .

13425ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۸۶: نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**، یك‌صفحهٔ آغازافتاده [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۱] .

13426ـ تهران، ملی۲۲۷ف: نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونه، ۳۱۹گ ۲۱ س [ف. ملی ۱ : ۲۳۴] .

13427ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۸۲: نسخ محمدصادق خلخالی، در۱۱۱۲ [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۱] .

13428ـ دانشگاه ۳۵۳۱ : نستعلیق محمدجعفرحسینی‌غیرت‌شاعر، ۲۳ع۲/۱۱۹۸ [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۵۱] .

13429ـ تهران، ملی۱۲۲ف: نستعلیق حاجی‌محمد شنبهٔ ۲۹ صفر ۱۲۱۶ ، ۲۹۱ گ ۲۱س [ف. ملی ۱ : ۱۱۴] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۵۵ هست [فیلمها : ۲۰۰] .

13430ـ سنا ۷۵۸۶ : نسخ ۱۲ج۲/ ۱۲۳۳ عنوان ونشان شنگرف ، اندازه رحلی کوچك [نسخه‌ها ۲ : ۲۵۵]٫

13431ـ رضوی ۱۰۱۷ حکمت : نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۲۴۱ آغاز برابر نمونه ، زرین ۲۵۱ گ ۲۱س [ف. رضوی۴ : ۲۴۹].

13432ـ رضوی ۱۰۱۶ حکمت : نستعلیق ۱۲۵۴ دربغداد، آغاز برابر نمونه ، ۳۴۴گ ۲۱-۲۳س [ف. رضوی ۴ : ۲۴۹].

13433ـ مجلس ۴۵۹۷ : نسخ خوش ۱۲۵۷، آغاز برابر نمونه ، ۱۸۰ گ ۲۳س [رؤیت] .

13434ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۵۱۶: محمدصادق‌فرزند محمدرضا، ۲۵ع۲/۱۲۶۳ ۲۸۶ گ ، نسخهٔ پاکیزه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

13435ـ سپهسالار ۳۲۵: نسخ‌محمد ابراهیم فرزندکلبعلی خوانساری ، یکشنبهٔ ۱۹ ع۲/۱۲۶۴ ، ۲۳۷گ ۲۶س [ف . سپهسالار ۵ : ۶۱۷] .

13436ـ مجلس ۶۷۳ : نستعلیق ۱۲۶۶، آغاز برابرنمونه ، ۲۱۶ گ ۲۱ س [ف. مجلس ۲ : ۴۲۶] .

13437ـ دانشگاه ۱۳۷۹ : نستعلیق خوش عبدالوهاب فرزند میر عبدالستار، ۱۲ج ۱/۱۲۷۲ ، ۲۵۰گ ۲۱س [ف . دانشگاه : ۰۰۰] .

13438ـ نجف ،امیرالمؤمنین ۱۴۸۵: محمد فرزند جمال الدین مراغی ، ۶ رمضان ۱۲۷۳، مقابله شده ، ۲۲۳ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

13439ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۶۶: محمدحسن عاصمی، ۷محرم ۱۲۹۰، ۱۷۴گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

13440ـ مجلس ۳۰۶۴/۴: نستعلیق باتاریخ ۱۲۹۳ دردفتر (ص ۵۰ - ۱۸۵) ، بخشی ازآن است [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۱] .

13441ـ مجلس ۲۱۱۹ : تحریری خوب ، چهارشنبهٔ ۱۴ شعبان ۱۲۹۵ ، کاغذ فرنگی ، **آغاز :** محمود بهر ثنائی،۴۵۶ص ۱۹س [ف. مجلس ۶ : ۹۸] .

13442ـ سپهسالار ۳۲۶ : نستعلیق آغاز وانجام‌افتاده، وقف۱۲۷۰ [ف. سپهسالار ۵ : ۶۱۷] .

13443ـ قاهره، دارالکتب ۱ تصوف فارسی: نسخ‌زیبای ۱۰ شعبان (بی‌تاریخ) ، ۲۵۶گ ۲۱س [مخطوطات، ن . طرازی] .

13444ـ رضوی ۱۰۱۸ حکمت : نستعلیق تاریخ یاد نشده . **آغاز :** ای محمود بهرشأنی، ۲۷۶گ [ف. رضوی ۴ : ۲۴۹].

مفاتیح الاسرار

از عبدالرحمان فرزندمحمد فرزند احمد بسطامی، بسال ۸۲۸ .

13445ـ ملی ، پاریس ۲/۲۰۶۷ : [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۵] .

مفتاح اسرار حسینی

ازعبدالرحیم فرزند محمدیونس (یوسف) ازشاگردان‌ملامحمدصادق‌اردستانی، وازپیروان نوربخشیه، روضةالصفا مرگ اورا ۱۱۵۶ یاد کرده درست نیست ، چه در دیباجهٔ این‌کتاب آمده: نام‌کتاب برابراست باتاریخ انجام آن که می‌شود۱۱۵۹ [ف. رضوی]. درکلام بشیوهٔ عرفانی و یك دوره عرفان فارسی است . در سی و هفت مفتاح و مکاشفات و مشاهدات : مفتاح ۱ـ اثبات صانع ۲ ـ مبدأ و معاد ۳ ـ عینیت وجود واجب۴ـ توحید واجب ۵ـ توحید وحدت بطریق عرفا... ۱۰ـ سر مرتفع شدن حجاب درنظرشهود عارف... ۱۵ـ طلب‌رؤیت موسی ۲۰ـ تفسیرآیت نور ۲۵ ـ تطابق عوالم وجود ۳۰ ـ ذکر حدیث شراب محبت ۳۵ ـ کشف وقلب ومجاهده ۳۷ـ توبه ، ذکر ، بیان اطوارسبعهٔ قلبیه . **آغاز:** الحمدلله‌الذی نجانا من‌العلوم الرسمیه .

13446 ـ رضوی ۱۰۲۱ حکمت : نستعلیق محمدباقرحسینی **۱۲۴۳** آغاز برابر نمونه، ۱۰۴ گ ۱۷س [ف. رضوی ۴ : ۲۵۰].

13447ـ دانشگاه ۳۵۳۷: نستعلیق محمدهاشم فرزند ملا محمد حسین ، بابا ذهبی شیرازی متخلص به درویش ، ذیحجهٔ **۱۲۸۶** ، آغاز برابرنمونه، ۱۸۵گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۵۶] .

13448ـ مجلس ۶۷۴: نسخ وشکستهٔ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۱۱۲ گ [ف. مجلس ۲ : ۴۲۷] .

مفتاح الاسرارومصباح الانوار

از محمد تهرانی حایری ، در یك مقدمه درچند فصل، سپس سه باب ویك‌خاتمه، دربارهٔ (عنوان‌کتاب امثله) بروش فلسفی و عرفانی : مقدمه، درامورى كه پس‌از شروع لازم است . باب۱ـ دربیان بسمله ووجه ابتداء بآن وبیان جزئیاتش، درچهار مقصد . **آغاز :** جمالی حمدی‌که قابل تجلی در مرایای تمام انفس و آفاق باشد ، سزاوار حضرت احدیت است که جمیع ذرات وجود را مرآت.

13449 ـ دانشگاه ۳۸۱۶ : نستعلیق گویا نگارنده، ۸۴گ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۷] .

مفتاح الحدیقه

ازناشناس، دیباجه‌ایست به‌نثر بر «حدیقة الحقیقهٔ» سنائی بـا گزارش برخی واژه‌ها و آیتها و حدیثهای مندرج در حدیقه به ترتیب تهجی، که‌در۱۰۲۰ بپایان‌رسیده‌است. **آغاز:** ...پس‌از حمدوثناحضرت باریتعالی... امابعد این مقدمه‌ایست در بیان لغات و بعضی آیات و احادیثی‌که.

13450ـ مجلس ۲۳۴۹ : نسخ خوش **۱۰۵۰** (ص ۵۶۹ ـ ۶۱۳) همراه «حدیقه» آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸ : ۶۰ و ۴۵۹] .

13451ـ مجلس ۴۷۸۵/۲: نستعلیق **۱۰۷۴** ، بدنبال «حدیقه» آغاز برابر نمونه، درپایان باعنوان لمؤلفه سه بیت هست درتاریخ انجام: خضر گفت ای‌بملك عالم غریب ـ مشکلت حل شود زباغ ادیب ۱۰۲۰ [رؤیت] .

مفتاح الغیوب

ناشناخته. (بنگرید : مفاتیح غیوب:۱۴۰۱)

13452ـ دانشگاه۴/۳۶۱۱: نستعلیق بهاء الدین فرزند جمال الدین محمد خطیب واعظ امامی کاشانی ، **۱۰۵۱** (ص ۴۰ ـ ۶۱

هامش) بی‌دیباجه. **آغاز:** وسمیت‌هذه الرسالة بمفتاح الغیوب. باب اول و او مشتمل است بر دوازده شرط. شرط۱ دردانستن طبایع حروف واین شرط عمده است. **انجام:** و طالب مدعا کرده‌اند، والله‌اعلم [ف: دانشگاه ۱۲: ۲۶۱۶]

مفتاح‌الفتوح = شرح فتوح‌الغیب

از عبدالحق دهلوی که یاد او در «تکمیل الایمان: ۹۲۵» گذشت. بسال ۱۰۲۳ نگاشته است. متن«فتوح الغیب» ازعبدالقادر گیلانی (۴۷۰-۵۶۲) است. **آغاز:** هذا کتاب... حمدله. همه ستایش‌ها ثابت است مرخدایی را عزوجل که پروردگار همهٔ عالمهاست.

بنگرید: کشف الظنون ۲: ۱۲۴۰ (فتوح الغیب).

13453- **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۶۸۲، ۲۹۷ قا: نستعلیق **۱۱۶۳**، درفهرست آمده: شارح نام‌خودرا یادنکرده شاید ازامام عبدالوهاب متقی قادری باشد. مقابلـه کنندهٔ نسخه می‌نویسد که آنرا در ۱۱۶۳ بانسخه‌ای که مقابله وتصحیح‌شده بخامهٔ نگارنده عبدالحق دهلوی بوده مقابله‌کرده‌است. آغازبرابر نمونه ۳۶۱ گ [مخطوطات، منظوراحسن عباسی۱: ۱۸۵].

13454- **بنگاله**، ایشیاتك ۱۸۵ E (۱۳۵۶): نستعلیق**۱۰** جلوس محمد شاه پادشاه [ف. بنگال: ۶۰].

13455- **بنگاله**، ایشیاتك ۱۸۶ E (۶۱۹): شکسته، تاریخ یادنشده، انجام‌افتاده [ف. بنگال: ۶۰].

13456- **آصفیه** ۳۲۷ تصوف: تاریخ یادنشده، در فهرست نام گزارش کننده نیامده است [ف. آصفیه ۳: ۲۰۲].

مفتاح الفقر

از پیرجمال اردستانی، که یاداو در «تنبیه العارفین: ۱۰۹۹» گذشت. **آغاز:** اعلم یا اخی ان‌الانبیاء والاولیاء... ای عزیز محمود غزنوی...

13457- **مجلس** ۱۱۳۱: نستعلیق‌علی اشرف فرزندعلی در**۱۲۳۵**، ضمن «کلیات» او [ف. مجلس ۳: ۵۴۱].

13458- **شیراز**، صدرالدین محلاتی: در «کلیات» مؤرخ ۱۲شعبان **۱۲۳۸**او [نسخه ها ۵: ۲۷۳].

مفتاح القلوب

از جوهر افندی.

13459- **مدینه**، عارف حکمت ۳۲۳ ف: [نسخه‌ها ۵: ۴۵۰].

مفتاح الکنوز ومصباح الرموز

از ابوالحسن علی فرزند مهدی حسینی، درسه مقاله.

13460 - **بادلیان** ۹۵/۱۳ اوزلی: باتاریخ **۱۰۴۲** - **۱۰۴۳** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۳۰ هست [فیلمها ۱: ۵۵۷].

مفتاح المحبه = مفاتیح المحبه

از موسی فرزند علی فرزند ابوالقاسم فرزند عیسی حسنی حسینی فراهانی، ترجمهٔ «ینابیع المحبهٔ» سلمان فرزند ابراهیم خواجه کلان‌فرزند محمدباخواجه‌صوفی بلخی‌قندوزی قسطنطنی (۱۲۲۰- ۱۲۹۴) است در فضایل و مناقب خاندان پیامبر، در یك‌مقدمه وصد باب بسال ۱۳۰۵ بانجام رسانده و در ۱۳۱۲ در هامش «ینابیع» چاپ شده است.

بنگرید: ذیل‌کشف الظنون ۲: ۷۳۱ - هدیة العارفین ۱: ۴۰۸ - مؤلفین مشار ۶:

۳۴۰ ـ ف. مشار : ۱۴۷۱ .

13461ـ رضوی ۷۲۱ اخبار (۲۱۵۴): نسخ آغاز سدهٔ **۱۴**، گویا بخامهٔ مترجم، وقف **۱۳۰۶**، ۳۶۳ گ ۱۹ س [ف . رضوی ۵ : ۱۷۴] .

13462ـ دانشگاه ۵۲۳۳: نستعلیق و نسخ نگارنده، در ۱۶ع۲/۱۳۰۵، ۴۹۰ گ [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۷۱] .

مفتاح المخزن = شرح مخزن الاسرار

در بخش شروح منظومه‌ها خواهد آمد.

مفتاح المطالب = عشقیه

ازناگوی . در ص۱۲۸۴ گذشت .

مفتاح المعانی

از سید عبدالفتاح گجراتی ، گزارش «مثنوی» مولوی بلخی است، که پس‌از ۱۲۸۴ نگاشته است .

13463ـ آصفیه ۱۵۶۳ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۴۸۶] .

13464ـ بنگاله، ایشیاتك ۱۴۹ منظومه ها (۵۸۱): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، گزارش دفتر ۴ و۵ و۶ است [ف. بنگال : ۱۰۱] .

مفتاح المفاتیح

از حیدرقلی‌قاجار، فرزندنصرالله پریشان نهاوندی درگذشتهٔ ۱۳۱۸، پاره‌ای از «مفاتیح الغیب» ملاصدرای شیرازی‌را بهاین‌نام وبدستور مخبرالدولةعلیقلی‌خان هدایت، بفارسی‌ترجمه کرده و حاشیه‌هایی نیز بر آن نوشته است ودر تهران بچاپ سنگ رسیده است . **آغاز:** این همایون نامه مفتاح‌المفاتیح‌که بامر. . . مخبر الدولةالعلیة وزیرعلوم، ترجمتی‌است ازبرخی از زبده وعمده از مفاتیح .

بنگرید : ف . مشار : ۱۴۷۱ ـ ف . مؤلفین مشار ۲ : ۹۸۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۰۴ .

13465ـ حقوق ۸۰ب : نسخ، نسخهٔ اصل بخامهٔ نگارنده **۱۳۱۳** ، ازمفتاح چهارم درمراتب واقسام کشف واسباب آن ، ۳۰۰ س ۱۵س [ف . حقوق : ۲۰۱] .

مفتاح النبوة

ازکوثرعلیشاه، درص۹۹۳ گذشت .

مفتاح النجات

از ژنده پیل شیخ الاسلام ابونصر احمد جامی نگارندهٔ «انیس‌التائبین : ۱۰۵۴» وجز آن، که درپایان شعبان ۵۲۲ بدان آغازکرده ودر هفت‌باب ودوفصل ساخته است: ۱ـ توحید وایمان ۲ـ سنت وجماعت ۳ـ توبت واستقامت ۴ـ استقامت بر اطاعت ۵ـ مباح بحجت ۶ ـ تسلیم ورضا ۷ ـ در حال صدیقان و ابدالان و ارباب حقیقت. ودر۱۳۴۷خ بکوشش‌دکترعلی فاضل چاپ شده‌است. **آغاز:** حمدله . عاقبة . صلاة. . . این‌کتاب‌را درآخرشعبان سنهٔ(۵۲۲) شیخ‌الاسلام قدوة الابدال . . . آغازکرد .

بنگرید : پیشگفتار چاپ از دکتر علی فاضل .

13466ـ وین، سلطنتی ۱۶۷۶ : نسخ از سدهٔ **۶ـ۷** تازه‌تر نیست، بهترین نسخه‌های پنجگانه‌است‌که درچاپ‌ازآن بهره‌برده‌اند، ۵۵ گ ۲۰س [پیشگفتارچاپ : ۳۲] .

13467ـ سلیمانیه، اسعدافندی ۱۷۲۸ نستعلیق میانه‌های شعبان **۸۳۶** ، نسخهٔ کامل

۱۱۹ گ ۹س [پیشگفتار چاپ : ۳۴] .

13468ـ **کابل** ، وزارت اطلاعات : نستعلیق زیبای یحیی گازرگاهی در **۱۳۳۰** ، زرین، مضبوط [پیشگفتار چاپ : ۳۶] .

13469ـ **موزهٔ قونیه** ۱۲۴۹ : نسخ تاریخ یادنشده، تانیمهٔ باب‌هفتم را دارد، ۷۸ گ ۱۱س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۳۰۳ و ۵۲۲ هست [فیلمها : ۲۰۱].

13470 ـ **دانشگاه توبینگن** ۱۷۱۶: نستعلیق بسیار خوش تاریخ پاك شده ، زرین ، دررجب ۱۲۶۵ درشیراز خریداری شده ، ۳۸ گ ۱۹س [پیشگفتار چاپ : ۳۶] .

مفتاح النجات

از صدر الدین محمد فرزند محمد باقر موسوی دزفولی کرمانشاهی [دیباجه]. **آغاز:** مفتاح نجات و مصباح حیات حمد و ستایش واجب‌الوجود .(که در ص ۹۹۳ گذشت)

13471ـ **سپهسالار** ۱۳۴۱: نستعلیق رمضانعلی فرزند عبدالرحیم حکاك نمارستاقی (ص۱ـ ۲۰۰) [ف. سپهسالار ۵ : ۶۲۹] .

مفتاح الهدایه

دربخش تاریخ وسیرخواهد آمد.

مفرح القلوب

از مفتی‌الملك، تاج‌المعالی (تاج الدین) محمد فرزند معین‌الدین مالکی . ترجمه‌ایست ازهیتو پدیس Hitopadeca بنام ملك‌الشرق والغرب نصیرالدین مقطع شیخ بهاءالدین ندیم الله. دارای چهار داستان : ۱ـ منترلات،فایدهٔ محبت ویاری‌کردن ۲ـشهردابید، میان‌دوستان جدائی افکندن ۳ـ بکر، جنگ‌کردن بدانچه که فتح بجانب خویش باشد ۴ ـ ستده خود ، اصلاح بحکمت پیش‌از مخالفت .

13472ـ **دانشگاه** ۱۱۰۹ فیلم: ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ع۱۶/**۱۰۶۲** دربندرسورت (گ۱ ۱۰۵) سپس قصهٔ پادشاه جمجمه (گ ۱۰۶ ـ ۱۰۷) ۱۵س [فیلمها : ۲۰۲] .

13473ـ **انجمن‌آسیائی بنگال** ۵۴ Oa: نوشتهٔ **۱۰۹۸** [فیلمها : ۲۰۲] .

13474ـ **انجمن آسیائی بنگال** ۴۰۸ II : مؤرخ صفر **۱۲۴۰** [فیلمها : ۲۰۲] .

المفلس فی امان الله=رساله دربیان

از قطب‌الاقطاب محمد چشتی ، که یاد او در « مجالس حسنیه : ۱۳۶۰ » گذشت .

13475 ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۳/۱۴ bO (۱۱۰۹) : تاریخ یاد نشده ، همراه ۴۰ گفتاردیگرازهمو [ف. بنگال : ۱۶۹] .

مقاصد الکلام

ناشناخته . در سه باب : خاص الخاص ، خاص، دربیان عام. **آغاز:** سپاس وستایش بی حد و شکر بیعد مرفرد را سبحانه و تعالی و آفریدگار هشده هزار عالم .

13476ـ **پاریس** ، ملی ۲۰۶۷/۱ : [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۵] .

مقالات

از ابویزید بسطامی ، شاید بایزید طیفور فرزند عیسی، درگذشتهٔ ۲۳۴ یا ۲۶۱ یا۲۶۲ (بنگرید : رشد الهی : ۱۱۷۶) .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۲۵ ـ آتشکدهٔ‌آذر ۶۶ ـ ریحانة الادب ۵ : ۲۰۱ ـ مؤلفین‌مشار ۳ : ۶۰۴ ـ سرگذشت بایزید ازاقبال‌آشتیانی

13477ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۶۰ : با تاریخهایی از **۷۵۱ ـ ۷۵۵** دردفتر. باعنوان «من مقالات ابویزید البسطامی». **فیلم**‌آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۶] .

مقالات

ازشمس تبریزی، گفتاریست در عرفان با عنوانهای فصل.

بنگرید: زندگانی مولوی، فروزانفر چ ۲ : ۲۰۸ .

13478ـ **موزهٔ قونیه** ۲۱۵۴ : نسخ سدهٔ **۷**، ۷۷گ ۳۳س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۱ هست [فیلمها : ۲ : ۲۰۲] .

13479ـ **توبینگن** qu۱۹۵۱: سدهٔ **۸**، عکس آن درتهران ملی هست [نسخه‌ها ۳: ۱۰۴] .

13480ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲/ ۵۰۶ : نسخ سدهٔ **۹**، باتاریخ **۸۷۷** در شمارهٔ ۱ «فیه مافیه» [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۰] .

13481ـ **دانشگاه** ۲۶۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نسخهٔ ۲۱۵۵ قونیه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۵۸] .

13482ـ **موزهٔ قونیه** ۲۱۵۵ : نسخ تاریخ یادنشده، ۱۹۳گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش۳۹ هست [فیلمها : ۲ : ۲۰۲] .

مقالات

ازخواجه عبدالله انصاری که یاداودر «الهی نامه : ۱۰۴۸» گذشت. درمواعظ و خطابه وبا این نام چندبار چاپ شده است .

بنگرید : ف . مشار : ۱۴۷۴ .

13483ـ **پاریس** S.P. ۱۳۵۶/۱۱ باتاریخ **۸۷۷** در دفتر (۲۳۶ پ). **فیلم** آن دردانشگاه ش۸۴۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۳] .

13484ـ **مجلس** ۳۷۰۵/۲۷ فهرست نشده: سدهٔ**۱۳**، (ص ۴۲۷ ـ ۴۳۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶] .

13485ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲/ ۱۶ : باتاریخ **۱۲۸۰** در دفتر . در سه مقاله است [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۸] .

المقالات الخیالیه فی مناظرة العشق و العقل

برای سلطان محمد فرزند مراد عثمانی، آمیخته ازعربی وفارسی نگاشته شده‌است. آقای طرازی فهرست نگار قاهره می‌نویسد . شاید این سلطان همان ابوالفتح محمد دوم عثمانی (۸۵۵ـ۸۸۶) باشد. **آغاز:** سبحان من تلیت اوراق الاطباق وصحائف الزمان آیات سبحانه.

13486ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴۶ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ عبدالرحمان مشهور به ناجم، ۱۹ ع ۱/**۱۲۹۹**، ۷۱ گ [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۲] .

مقالات العرفاء

سخنان عارفان است بعربی و فارسی .

آغاز: مقالات العرفاء قال الشیخ سهل: ماصار الابدال ابدالاً الاباربع خصال: اخماص البطون و الصمت والسهر والاعتزال عن الناس...

13487ـ **دانشگاه**۱/۴۶۸۹: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۳ـ۱۴** درتهران (ص۱ـ۸)۱۳س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۳۵] .

مقالات غیبیه و کلمات عینیه

از حاج بکتاش ولی خراسانی، درآداب طریقت بکتاشیه، باعنوان ذکر. **آغاز:** حمدله امابعد، هذه مقالات غیبیه وکلمات‌عینیه صدرت من... الحاج بکتاش الخراسانی ... اعلم ان الوصول الی الله تعالی ثلاثة انواع . . . ذکر درویش بایدکه ازصفات خود فانی‌شود.

13488 ـ **دانشگاه** ۱/۳۴۵۱ : نسخ سدهٔ **۱۴**(ص۱ـ۶) همراه با «فواید: 12245» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۶۱] .

مقالات وافیه

از نجیب‌الدین رضا ذهبی تبریزی اصفهانی که یاد او در «اصطلاحات صوفیان: ۱۰۳۸» گذشت. بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ — ۱۱۰۵). **آغاز:** باب اول درصفت خاك واین هفت فصل است. فصل اول، بعد ازاین بتوفیق ...از نقطهٔ خاك ابتدا می‌کنیم.

13489 ــ **تهران**، ادبیات ۱۵۷ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۳گ ۳۴س [ف. ادبیات ۱ : ۴۳۶].

مقالات همدانی

شاید ازمیرسیدعلی (آداب‌وسیر: ۱۰۱۴). باشد. **آغاز:** مقالات‌همدانی‌قدس‌الله سره‌العزیز ای‌عزیز اخی باید که بمکارم اخلاق موصوف و بخصایل پسندیده آراسته باشید، با پیران به حرمت باجوانان به‌نصیحت‌باطفلان به‌شفقت.

13490 ــ **دانشگاه** ۴۸۷۲/۸: نستعلیق ج۹۸۳/۲ دردفتر واین نیز از همان تاریخها (از۲۱۶پ) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۰۶].

مقالة العقل وهداية العشق

ناشناخته. دربارهٔ کمال عقل و عشق که بخواهش دوستی بادیباجه‌ای دراصناف موجودات باعنوانهای فصل نگاشته است، ودرپایان نسخهٔ ملك بدین‌نام خوانده شده است. **آغاز:** حمد وثنا وآفرین بیمنتها آفریدگاری را که بتدبیر حکمت ازلی وتأثیرقدرت لم‌یزلی.

13491 ــ **ملك** ۵۴۷/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۶۴** دردفتر (ص۲۴۰–۲۷۳) [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۶۷].

مقامات

میرسید علی قهری.

13492 ــ **بنگال**، آسیایی ۷۳/۵۲ aO (۱۰): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۵۴].

مقامات اربعین

از ابوسعید ابوالخیر، که یاداو در «ذکر ۱۱۵۱» گذشت.

13493 ــ **ایاصوفیا** ۴۸۱۹/۶: **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۳۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۶].

مقامات امیرمغیث‌الدین محوی

مقامات‌واحوال‌امیرمغیث‌الدین علی‌محوی (همدانی، آغاز سدهٔ یازدهم). **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد معبودی را سزاست که زبان مخلوقات بذکراو.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۰۱۴ — تذکرهٔ نصرآبادی: ۲۵۹ — آتشکدهٔ آذر: ۲۵۸ — فرهنگ سخنوران: ۵۲۷.

13494 ــ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۲۳: نستعلیق **۱۰۶۳ – ۱۰۷۳** (ص ۳۴۳–۳۴۷) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۵].

مقامات خواجه علاءالدین بخاری

13495 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۴/۳ **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۴۵۴ هست [فیلمها: ۶۰۲].

مقامات دهبیدی

از میرزا مقصود دهبیدی (بنگرید: مرآت السالکین: ۱۳۷۲).

13496 ــ **مدینه**، عارف حکمت ۴۶ف: [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۰].

مقامات ژنده پیل

احمد جام، که یاداو در «انیس التائبین: ۱۰۵۴» گذشت. «مقامات ژنده پیل» از سدید

الدین محمد غزنوی یکبار بسال ۱۳۴۰ خ بکوشش دکتر حشمت مؤید و باردیگر با بهرمندی از نسخه‌های دیگر بسال ۱۳۴۵ خ چاپ شده است .

بنگرید : پیشگفتار چاپ ، دکتر مؤید ـ راهنمای کتاب گفتار سعید نفیسی ، محمدپروین گنابادی س۶ ش۸ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۶۵۲ .

13497 ـ **توبینکن** ۳۷۸۴ Oct : انجام افتاده، همراه شعرهایی درهامش. **فیلم** آن درتهران ملی هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۴] .

مقامات سالکان = مقامات السالکین

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز :** اعلم ایدنا الله وایاك که با علایق وعوایق خلایق سلطان .

13498 ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۸/۳۶ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق حسین ابدال نعمت‌اللهی ، **۹۶۶** (۱۰۲ ـ ۱۰۳ پ) آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «مقامات محبت سالکان» آمده است [ف. مخطوطات۲:۱۷۳] .

13499 ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا : سدهٔ **۱۴**، در فهرست بنام «مقامات السالکین» آمده‌است [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۹] .

مقامات صوفیان = چهل مقام

از میرسیدعلی، درص : ۱۱۲۱ گذشت.

مقامات صوفیان

از معین الدین ابوعبدالله محمد فرزند حمویه جوینی. درچهل مقام .

13500 ـ **ملی** ۲۲۴/۱ : با اجازه‌نامهٔ ارشاد مؤرخ **۱۱۰۳** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۸۹۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۰] .

13501 ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۱/۱۶۴۹ : نوشتهٔ محمدحسین موسوی جزایری، **۱۱۴۱**، ۳ گ[یادداشتهای سیداحمداشکوری] .

13502 ـ **خانقاه احمدی** ، فقراء ذهبیه ۲/مج : باتاریخ **۱۳۰۹** دردفتر. نسخه در چهل مقام است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۰۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۱] .

مقامات صوفیان

در بارهٔ چهل مقام صوفیان به نقل از ابو سعید ابوالخیرکه یاد او در « ذکر : ۱۱۵۱ » گذشت. **آغاز:** نقل‌است ازخواجهٔ طریقت... شیخ ابوسعید ابوالخیر . .. که روزی باجمعی نشسته بودند و از شریعت و طریقت و حقیقت سخنان می گذشت. از تصوف وفقر سخنی می گفتند.

13503 ـ **دانشگاه** ۴۷۷۸/۴ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** (۵۲پ ـ ۶۵پ) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۳] .

مقامات صوفیان

چهل مقام صوفیان را یاد کرده است . (بنگرید : چهل مقام تصوف: ۱۱۲۱). **آغاز** حمدله. وبعد، بدانکه صوفی‌راچهل مقام بباید تاقدم وی درکوی تصوف‌آید .

13504 ـ **دانشگاه** ۴۶۵۰/۱۴ . نسخ علی‌اصغرشاه کوهی، **۱۲۲۶** (ص۴۱۷ـ۴۲۱) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۹۶] .

مقامات صوفیان

ازچهل مقام صوفیان‌گفتگو می‌کند. مقام یکم نیت. **آغاز :** فصل فی مقامات الصوفیه ، وبیان‌حالاتهم فی‌الوجدان‌ومایتعلق به‌من‌الامور الفقراء. بدانکه صوفی‌را چهل مقام است.

13505 ـ **مجلس** ۴۰۱۳/۵ : شکسته نستعلیق ۲۴ صفر **۱۰۰۳** (۵۸ پ ـ ۵۹ ر) [رؤیت] .

مقامات العارفين = شرح . . .

از محمدتقی المشهدی فرزند محمد قاسم حسینی اسفراینی خاکروبهٔ آستانهٔ رضوی [دیباجه] . گزارشی است از داستان سلامان و ابسال ابن‌سینا درنمط نهم «اشارات» درده فصل ۱ـ داستان سلامان وابسال ۲ـ اسامی زاهد و عابد ۳ ـ غرض عارف و عابد و فرق آن ۴ ـ ضرورت وجود نبی ۵ـ دلایل نبوت ۶ـ مراد عارف عرفان حق است ۷ـ مبدء حرکت عارف ۸ـ عشق ۹ـ احوال عارف ۱۰ـ احکام عرفان **آغاز:** سبحان الذی انزل علی قلوب عباده العارفین بروق لوامع ... سبحان من تحیر فی ذاته سواه ـ فهم خرد به‌کنه کمالش نبرده راه

13506ـ **سپهسالار ۷۴۵۵**: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، باتملك ۱۱۲۰، ۲۸ گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۵ : ۶۳۹] .

مقامات العارفين = شرح . . .

متن داستان سلامان و ابسال، گزارش از قطب الملة والدین معین‌الاسلام ... الابهری ، درآغازآن‌آمده: دوستی ازما پرسید قصهٔ ابسال که از برخی حکیمان پیشین منقول است اشکال افتاده، و حکیم در نمط نهم اشارات‌گفته : ان سلامان مثل ضرب لك، وحکیمان متأخرهریك تأویلی‌کرده وقصه به‌افسانه می‌ماند . بفرمائید این قصه را مناسبتی بآن مقصود که در مقامات العارفین اشارت رفته‌است می‌توان یافت. **آغاز** دوستی عزیزکه برمامهربان بوده، ازماسئوال کرد وگفت : کی مادا درقصهٔ ابسال و سلامان که بعضی حکما (نگارنده جزأثیرالدین است).

13507ـ **دانشگاه ۳/۱۲۳۷**: نسخ ، تاریخ یادنشده، درهامش پایان آمده : کتبه ـ الضعیف خالجی النحیف [ف . دانشگاه ۸ : ۲۷۴۰] .

مقامات العارفين

ازسید محمدکاظم رشتی، نگارندهٔ «اصول دین : ۸۸۲» وجزآن. درحقیقت مبدأ و معاد و در آن از « مرشد المؤمنین » خود یادکرده است. **آغاز:** حمد وثنای بیحد احدی‌را سزد که واحدیت را سلطان بلادکثرت.

بنگرید : ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۱۴ .

13508ـ **مجلس ۳/۳**: نستعلیق، سدهٔ **۱۳** (ص ۶۲ ـ ۱۴۲) دفتریست بدینگونه : ۱ـ اثبات‌نبوة ۲ـ معرفت حقیقت ۳ـ مقامات العارفین ۴ـ اسرارالشهاده ازهمو . . . [ف . مجلس ۷ : ۲۶۴] .

مقامات العارفين = شرح

درگزارش اصطلاحات فلسفی .

13509 ـ **سپهسالار ۱۵۲۶/۳** : در جنگ سیدحبیب فرزند محمدبحرینی بوشهری مؤرخ **۱۲۷۹** (۲۴ر-۱۲۱پ) [ف. سپهسالار ۴ : ۵۹] .

مقامات العارفين = شرح . . .

متن داستان سالامان وابسال، گزارش از دانشمندی سنی، بفارسی وعربی و جز نگاشتهٔ ابهری است. نسخه تاریخ چهارشنبهٔ۲۳رمضان ۸۸۴ دارد که گویا تاریخ نگارش است [دانش پژوه] با پیشگفتاری : فصل پیش از شروع در تقریراین خیال، سخنان ارباب حقیقت . فصل شك نیست بمجرد حفظ مقالات ارباب تجرید وتخیل. فصل توحید را مراتب است . فصل در معنی نبوت . خاتمة یتضمن القول فی اختلاف الطوایف فی‌شأن الشیخ ابوعلی. سپس‌چون‌این کلمات باتمام‌پیوست واین مقدمات درجهٔ تقدیم یافت اکنون در تلویـح اشارات نمطین شروع نماییم. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل مقامات ـ

العارفین منهاج جنابه ... و بعد ، این سطری چنداست که در شرح عبارات و معانی اصحاب عرفان وکشف اشارات ومبانی ارباب ذوق.

13510ـ ملك ۴۶۵۴: نستعلیق چهار شنبهٔ ۲۳ رمضان ۸۸۴، که گویاتاریخ نگارش است، نسخه ازسدهٔ ۱۰ تازه‌تر نیست ، باتملك : تقی‌الدین محمد فرزند جمال الدین احمد النجرودی الجیلانی [رؤیت] .

مقامات العارفین = شرح. . .

13511ـ ملك ۶۱۱۵: تاریخ یادنشده درپایان تفسیرسورهٔ عصراست از خواجهٔ طوسی [ف. دانشگاه ۸ :] . باین شماره به‌کتابخانه ملك مراجعه کتاب دیگری بود شاید شماره درست نباشد .

مقامات العشاق

ازکوکبی، به‌نثرونظم شیوا، باعنوانهای : من منظوماته، زیدالخیل، منه سلمه‌الله، اویس، رباعی منه، ایضاً من مثنویاته ، برتافتن عاشق روی دلرا از حصهٔ معشوق، بجانب سلطان‌عشق آمدن معشوق برسرعاشق، من‌غزالیات ، تشبیه کردن عشق‌را به‌آتش وتأثیرآن، سوختن عاشق خرمن‌هستی‌خودرادرطلب. **آغاز**: من‌تألیفات حسان العجم مولانا کوکبی . سلمه الله المسمی بمقامات العشاق . حکایت اویس طائی و عاشق شدن او برسلمی بنت عبدالله بن خلف خزاعی ، وانجام‌او بعشق‌محبوب حقیقی: یکی ازدوستان حکایت‌کرد .

13512ـ دانشگاه۸۵۰/۲۹۵۰: پنجشنبهٔ ۹ج‌۱/۱۰۴۹ (ص۳۷ ـ ۴۲) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۳۴] .

مقامیه = مقامات القلوب

از شاه نعمت‌الله ولی ، شاید با « مقامات سالکان: ۱۴۱۰»او یکی باشد.

13513ـ سنا ۳۷۲/۳۵ : نستعلیق باتاریخ ۱۰۶۶ـ۱۰۸۴ دردفتر، این‌نسخه در (ص ۳۹۵) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده‌است ونسخه بنام « مقامات القلوب » است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

13514ـ سنا ۱۴۹/۱۱: تاریخ یاد نشده، با۲۳گفتار دیگر ازهمو (ص ۱۲۵) در فهرست بنام «منامیه» یادشده است [نسخه‌ها۶: ۴۵۴](بنگرید : مثال وخیال ۱۳۵۹).

مقتل نامه

از نصیرالدین. درف. بنگال بدون نشانی بیشتر دربخش عرفان و اخلاق یادشده است.

13515 ـ بنگاله ، ایشیاتك E ۶۵۰ (۶۵۰): شکستهٔ ۱۱۵۰ [ف. بنگال : ۶۰] .

مقدمات خمس = اصول‌خمسه

ازشاه نعمت‌الله، در ص ۱۰۴۳ گذشت .

مقدمة الصلاة = شرح نام حق = رساله در نماز و روزه

از مولوی شرف‌الدین بخاری ، که بسال ۷۰۳ نگاشته است .

13516ـ بادلیان۱/۸۸اوزلی: نوشتهٔ ۴ذیحجهٔ۱۱۳۶. فیلم آن‌دردانشگاه‌ش۱۰۱۶ هست [فیلمها۱ : ۵۵۴] .

مقدمة العشاق

ناشناخته .

13517ـ بادلیان Or۲۲۴/۲۳ : با تاریخ ع۲/۸۸۶دردفتر. فیلم‌آن‌دردانشگاه به ش ۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها ۱ : ۵۵۳].

مقصد اقصی

ازعزیز نسفی که یاد او در « آداب اهل

تصوف : ۱۰۰۹ » گذشت . در معرفت ذات و صفات خدای وولایت ونبوت ومبدأ ومعاد وسیر وسلوك، نسخه‌ها با یکدیگر جدایی دارد. این گفتار برای بار دوم در مجموعه رساله‌های او (ص۱۲۹ – ۱۸۲) چاپ شده است. **آغاز:** حمدله... امابعد چنین‌گوید اضعف الضعفا ... که جماعتی درویشان کثرهم‌الله تعالـی از این بیچاره درخواست .

بنگرید : ف . مشار : ۱۴۸۲ – کشف الظنون : ۲ :۱۸۰۵مقصد .

13518**– موزهٔ بریتانیا** ۹۵۹۱/۲ Or: سدهٔ **۸ – ۹** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه ها ۴ : ۶۶۹] .

13519**– بادلیان**Or.۳۴/۱: نوشتهٔ پایان شوال **۸۵۰** درشهر برساد. **فیلم** آن در دانشگاه ش۸۷۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۵] .

13520**– پاریس** S. P. ۱۲۴/۸ : باتاریخ **۸۸۳** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۵۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۵] .

13521**–قاهره**، دارالکتب۲۳مجامیع فارسی طلعت: تعلیق، **۹۰۲** (فیض هو)(۷پ – ۵۴پ) آغاز برابر نمونه،۱۵س [ف.مخطوطات ۲ : ۱۷۶] .

13522 **– اونیورسیته**۱/۱۴۴ ف: باتاریخ **۹۸۰** دردفتر (گ۱–۶۵). **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۴۱].

13523 **– دانشگاه** ۲۴۶۴/۱۲ : نستعلیق **۱۰۶۳ – ۱۰۷۳** (ص ۵۴۲–۵۹۶) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۳] .

13524**– تهران**، دکتر مفتاح ۱۸۰ : نستعلیق **۱۰۷۹** درجنگ [رؤیت] .

13525**– تهران**، ملی ۷۶۲/۱۱ ف: نستعلیق‌گویا سدهٔ **۱۱** (ص۴۸۲–۵۹۹)، آغاز برابرنمونه [ف. ملی ۲ : ۲۸۹] .

13526**– الهیات** ۵۷۳/۴د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۴۶ر – ۱۲۹ر) [ف . الهیات ۱ : ۳۳۳] .

13527**– تهران**،اصغرمهدوی۲۱۴/۲ : نستعلیق، باتاریخ **۱۱۰۸** دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۹۶] .

13528**– ملك** ۶۰۹۶/۹ : نسخ بـا تاریخ **۱۱۷۴** در دفتر (۱۳۴ پ – ۱۴۲ پ) [رؤیت] .

13529**– یزد**، جامع‌کبیر ۱۱–۶۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، ده رساله‌است یکم دروجود ودهم صاحب شریعت وقایم‌قیامت، دردیباجه از خوابی‌که در۸۶۰ در ابرقو دیده یادشده است [نسخه‌ها ۴ : ۴۱۴] .

13530 **– اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی ۱۱/مج : نسخ **۱۲۲۹** . **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۷۱۲ هست [فیلمها ۱:۷۲۳] .

13531**– تهران** ، ادبیات ۱۸۰ ج : نستعلیق ۶صفر **۱۲۵۴**، ۹۲ گ ۱۴ س [ف . ادبیات ۱ : ۴۳۸] .

13532 **– فیضیه** ۷۲۶کلام : شکسته نستعلیق علی فرزند اسماعیل سلخج۱/**۱۲۷۴** آغاز برابرنمونه، ۱۲۴ص ۱۲س [ف . فیضیه ۱ : ۴۴۱] .

13533 **– ملك** ۴۰۴۵/۲۱ : شکسته نستعلیق نزدیك **۱۲۷۵** (۱۲۶ پ – ۱۶۶ ر) آغاز بمانندنمونه همراه چندین گفتار دیگراز همو [رؤیت] .

13534**–دانشگاه** ۴۰۵/۱۸: نستعلیق احمد فرزند عبدالعلی بیوك آبادی همدانی ، **۱۲۸۳**، آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۳ : ۴۹۹] .

13535 ـ **رضوی** ۱۰۳۱ حکمت : نستعلیق ۶ج۲/**۱۲۹۴**، آغاز برابر نمونه ، هشت فصل دارد سپس هشت باب: فصل یکم رونده کیست فصل هشتم بیان نصیحت. باب یکم سخن اهل تصوف درمعرفت ذات خدا وباب هشتم بیان انسان، ۵۳گ ۱۱س [ف. رضوی ۴: ۲۵۵].

13536 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱/۴۴۸۳ س: نوشتهٔ عبدالصمد، ۲۴رجب **۱۲۹۴** (گ ۱ ـ ۶۱) ۲۲س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۵] .

13537 ـ **مجلس** ۹/۳۲۶۰: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۷** دردفتر (ص ۹۵ـ۱۳۵) [ف. مجلس ۱۰ : ۸۶۱] .

13538 ـ **مجلس** ۲۴/۴۹۴۹: شکسته نستعلیق محمدجواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی، نجم‌الحکما، **۱۳۱۴**، ناتمام[رؤیت].

13539 ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۲/ ۲۴۲ : نوشتهٔ **۱۳۳۰** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳] .

13540 ـ **مجلس** ۱/۶۳۹: نسخ تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۴ : ۴۰۴] .

13541 ـ **مجلس** ۱/۶۴۰ : شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس۲:۴۰۵].

13542 ـ **حقوق** ۹/۲۰۲ ج : نوشتهٔ ملامهرعلی زنوزی، تاریخ یادنشده (۳۷۴ر ـ ۳۹۱ر) [ف. حقوق : ۲۰۴] .

13543 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶/۷ تصوف فارسی طلعت: نستعلیق ، بی‌تاریخ، (گ ۵۵ـ۵۹) ۱۵س [ف. مخطوطات۲ : ۱۷۶].

13544 ـ **بنگال** ، آسیایی ۲/۴ bO (۹۵۳): شکسته، تاریخ یادنشده، نام نگارنده درفهرست نیامده‌است. [ف. بنگال : ۱۵۵] .

13545 ـ **بنگاله** ، آسیایی ۱۳/۱۱ bO (۱۳۲) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده در فهرست نام‌پدر نگارنده احمد یادشده است [ف. بنگال : ۱۶۲] .

13546 ـ **بادلیان**، آکسفورد ۹۴/۴۹: **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۹].

مقصد السائرین

ازعزیز نسفی [دانش‌پژوه] .

13547 ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۵۱ : ۶۵گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۰ و ۴۵۲] .

مقصود ازعلم تصوف وحروف =

تصوف وحروف ← ره انجام

مقصود العاشقین

ازشیخ داوود سبزپوش فرزندصدیق فرزند داوود فرزند قطب حسینی، در بیست و پنج باب درعلم حروف .

13548 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش‌ف۲/۵۳۳ : شکسته نستعلیق عبدالحمید منجم **۱۳۰۴** [نسخه‌ها ۵ : ۸۰] .

مقصود الصالحین

ازخواجگی درویش .

13549 ـ **آصفیه** ۱۵۷۶ تصوف: نوشتهٔ **۱۲۱۴** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸] .

مقصود المراد = ملفوظات شاه‌هاشم

گردآوری مرادالدین فرزند سید جلال .

13550 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲قف ۱۷ : تاریخ یاد نشده (ص ۱ ـ ۱۰۹) [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۴۳] .

مقولات = رسالهٔ...

ازخواجه عبدالله انصاری ، که یاد او در «الهی‌نامه: ۱۰۴۸» گذشت. که ضمن هفت گفتار او بکوشش سلطان‌حسین تابندهٔ گنابادی ۱۳۱۹

خ چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، این مختصریست ازمقولات قدوةالمحققین ...بدانکه خدایتعالی‌این جهان رامحل اسرار گردانید .

بنگرید : ف. مشار : ۸۰۷.

13551 ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۱۲۷ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۲۴ - ۱۰۵۷** در جنگ ابن‌خاتون (گ ۵۰۷ - ۵۱۰) [رؤیت] .

مکاتیب = نامه‌ها

مکاشفات

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. به‌نثرونظم باعنوانهای‌مکاشفه،مکاشفه. این‌گفتاردرمجموعه رساله‌های او (ص ۲۳۹ - ۲۴۹) چاپ افست شده است. **آغاز:** یا حبیبی من‌انت و من هو لست اناولست فمن انا . . . حمدآن حامدیکه محمود است بخشش او .

13552 ـ **دانشگاه** ۳۲۹۹/۶ : نسخ ونستعلیق سدۀ**۸-۹** باتاریخ تولد۸۱۸ و۸۳۱ (ص۹۳ - ۱۱۳) درفهرست‌آمده: گویا ازشاه نعمت‌الله [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۸] .

13553 ـ **ملك** ۵۲۹۸/۴ : نستعلیق شیخ السلام کاتب، غرۀ ذیحجۀ **۸۶۰**، درپایان دیوان، در هامش (۱۶ر - ۳۵ر) «کلیات» او آغاز برابرنمونه [رؤیت].

13554 ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۹ : نوشتۀ محمود فرزند محمدحسینی، **۸۷۱** هرات (ص ۹۱-۱۰۵) همراه « آداب درویشی 9271» و جزآن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۶] .

13555 ـ **تهران** ،دردست‌کتابفروشی : سدۀ**۱۰** ، همراه چندگفتاردیگرازاو ودیگران. **فیلم**‌آن‌دردانشگاه ش۳۴۹۷هست[یادداشتهای آقای دانش‌پژوه] .

13556 ـ **سنا** ۳۷۲/۱۱ : نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم ، **۱۰۶۶** این نسخه درص(۲۳۹ - ۲۴۹) مجموعۀ رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶: ۵۷۹] .

13557 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۹ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارۀ ۹۰ مجموعه‌رساله‌های او (۴۵۴ر - ۴۶۶پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

13558 ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۳ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** همراه ۹۱ گفتار دیگر ازهمو (ص ۲۷-۳۷) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۵۸۶] .

13559 ـ **دانشگاه** ۴۲۰۹/۳: نستعلیق سدۀ**۱۳**(ص۳۸-۶۶)[ف.دانشگاه۱۳: ۳۱۸۴]

13560 ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۳ : سدۀ **۱۳-۱۴** (ص۹۸- ۱۲۶) ، آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

13561 ـ **دانشگاه** ۴۳۲/۴: نسخ‌محمد علی‌کرمانشاهی، در ع۱۶/**۱۲۸۹** (۳۸پ-۸۱ر) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳: ۴۴۱].

مکاشفات رضوی

از میرمحمد رضا لاهوری، گزارش مثنوی معنوی است. درنولکشور ۱۸۷۷م در۳۲۶ ص چاپ شده است.

بنگرید : ف . مشار : ۱۴۸۴ .

13562 ـ **بنگاله**، ایشیاتك ۱۵۰ منظوم (۵۴۹): نستعلیق، **۱۱۶۷** ، نسخۀ کامل [ف . بنگال: ۱۰۱] .

13563 ـ **بنگاله**، ایشیاتك۱۵۱منظوم (۶۲۳): نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، دفتر یکم است [ف. بنگال : ۱۰۱] .

مکاشفات غیبیه

از احمد فاروقی (بنگرید : مبدأ ومعاد : ۸۳۹) .

13564ـ مدینه، عارف حکمت ۵۳ف نستعلیق **۱۲۴۳** [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۱].

مکتوبات = نامه‌ها

ملامتیه = رسالهٔ ...

13565ـ **پاریس** S.P. ۹۶۸/۱۰: باتاریخ **۱۰۰۹** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۴].

ملفوظات خواجهٔ احرار

از خواجه عبیدالله احرار، که یاد او در «حورائیه : ۱۱۳۳» گذشت.

13566 ـ **بنگاله**، ایشیاتك(آسیایی) E ۱۹۶ (۱۰۸۹) : شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال:۶۱].

ملفوظات رزاقیه = سوانح و ...

از محمدخان رزاقی، سوانح و حالات و ملفوظات شاه عبدالرزاق هالنسوی است.

13567ـ **آصفیه** ۱۵۶۰تصوف: نوشتهٔ **۱۲۶۰** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸].

ملفوظات شاه صبغةالله

شاه صبغةالله و شاه‌حبیب‌الله. از عبدالفتاح حبیب‌اللهی صبغة اللهی.

13568ـ **آصفیه** ۱۴۲۰تصوف: نوشتهٔ **۱۱۲۶** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۴].

ملفوظات شاه نظام الدین

شاه نظام‌الدین اورنگ‌آبادی. شاید نگارندهٔ «نظام القلوب» در گذشتهٔ ۱۱۴۲. از محمد کامکار و محمد نورالدین نقشبندی حسینی.

بنگرید : مؤلفین مشار ۶ : ۶۱۵.

13569ـ **آصفیه** ۱۴۱۸تصوف: نوشتهٔ **۱۳۱۷** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۴].

ملفوظات فخر

فخرالدین محب‌اللهی مسمی به فخرـ الطالبین، از سید نورالدین حسینی فخری.

13570ـ **آصفیه** ۱۳۶۹تصوف: نوشتهٔ **۱۳۱۲** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۴].

ملفوظات گیسو دراز

سید محمدگیسو دراز، که یاد او در «آداب سلوك : ۱۰۱۱» گذشت.

13571ـ **آصفیه** ۴۰۹تصوف: نستعلیق خوش بی‌تاریخ، در**۱۰۶۸** درکتابخانهٔ پادشاهی عالمگیر بوده، زرین، ۴۲۶ ص ۱۱ س [ف. آصفیه ۱ : ۳۷۶].

ملفوظات مغربی

ملفوظات شیخ احمد مغربی، از محمد فرزند قاسم.

13572 ـ **بنگاله**، ایشیاتك E ۱۹۵ (۱۰۰۴): تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۶۱].

ملفوظات = سخنان... ص۱۱۸۸

ملك و ملکوت و جبروت = در بیان عالم ...

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹» گذشت. او سه‌گفتار دراین باره دارد، در هر دو گفتار از آن سه وعدهٔ ادامهٔ گفتگوی خودرا در رسالهٔ دیگر می‌دهد. این گفتارها در مجموعه رساله‌های او (ص ۱۵۶ ـ ۱۶۶ و ۱۷۷ ـ ۱۸۳) چاپ شده است. نسخه ها با نامهای گوناگون و دگر گونیهایی در متن است.

13573ـ **دانشگاه** ۲۹۵۸/۶: نستعلیق نزدیك **۹۹۷** (ص ۱۶۵ـ۱۷۰) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۵].

13574ـ دانشگاه۲۹۵۸/۷: نستعلیق نزدیك **۹۹۷** (ص۱۷۰ ـ ۱۷۴) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۵] .

13575ـ دانشگاه۲۹۵۸/۸: نستعلیق نزدیك**۹۹۷**(ص۱۷۴ـ۱۷۶) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۵۵] .

13576ـ تهران ، ملی ۷۶۲/۸ ف : نستعلیق‌گویا سدۀ **۱۱** (ص۴۶۰ ـ ۴۶۶) [ف. ملی ۲ : ۲۸۷] .

13577ـ تهران ، ملی ۱۰۱/۵ ف : نستعلیق سدۀ **۱۲** ، (ص۴۱ ـ ۴۲) [ف . ملی ۱ : ۸۸] .

13578ـ ملك ۴۰۴۵/۱۶ : نسخ نزدیك **۱۲۷۵** ، در چهار باب ، آغاز نزدیك به‌نمونه، باعنوان «عالم ملك‌وملکوت وجبروت ومسایل دیگر» (۱۱۳ر ـ ۱۱۵ پ) [رؤیت].

13579ـ دانشگاه ۴۰۵/۷: نستعلیق احمد بیوك آبادی همدانی ، **۱۲۸۳** (۹۳ر ـ ۹۹ر) .

13580ـ دانشگاه ۴۰۵/۸: نستعلیق همان بیوك‌آبادی، **۱۲۸۳** (۹۹ر ـ ۱۰۱ پ)

13581ـ دانشگاه ۴۰۵/۹: نستعلیق همان بیوك آبادی (۱۰۱پ ـ ۱۰۶ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۴۴ ـ ۴۴۵] .

13582ـ مجلس۴۹۴۹/۱۴: شکسته نستعلیق محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی، نجم‌الحکما**۱۳۱۴** (۶۲پ ـ ۶۳پ) [رؤیت] .

13583ـ مجلس ۴۹۴۹/۱۵: نوشتۀ همان نجم‌الحکما **۱۳۱۴** (۶۳پ ـ ۶۵پ) .

13584ـ مجلس ۴۹۴۹/۲۱: نوشتۀ همان نجم الحکما **۱۳۱۴** (۷۳ پ ـ ۷۶ ر) [رؤیت] .

مناجات

از ابراهیم‌شربتدار اصفهانی، نگارندۀ«طیب اغذیه : ۴۳۲» وجز آن،زنده‌در۱۱۳۴ **آغاز:** مناجات‌مصححۀصریحۀ سریع‌الاجابة... یاالهی وسیدی‌ومولایی، سئوال‌می‌کنم ازتو به‌حقیقت‌تو. بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۸۰ .

13585ـ دانشگاه۳۹۸۶/۴: نستعلیق خود شربتدار **۱۱۳۱ ـ ۱۱۳۴**، همراه «طیب اغذیه : 3984» وجز آن (ص ۱۶۴ ـ ۱۶۶) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۱] .

مناجات

از میرزا ابراهیم همدانی ، نیایشی است عرفانی درشش بند: رازونیاز، دانش و عشق ، سرگذشت شاه ، فروتنی ، چگونگی گیتی ، خاموشی. **آغاز :** مناجات بطریق‌السؤال ... الهی ثیوبـات غیبی را منبضع بانـوار مختلفۀ آثار و احکام چرا ساخته‌اند .

13586ـ دانشگاه ۱۰۳۵/۳۸: نسخ و تعلیق با تاریخهایی از **۱۰۹۹ ـ ۱۱۰۳** در دردفتر (ص۳۳۷ـ۳۳۸)، نویسنده ازنگارنده به(ره) یادکرده است [ف. دانشگاه۳:۵۱۴].

مناجات

از ادهم واعظ خلخالی ، کـه یاد او در «لوازم‌الدین:۹۸۴» گذشت. **آغاز:** کردگارا ملکا مقتدرا دیّاناًاحداًواحد وفردوصمد ودیّانا.

13587ـ تهران ، دهخدا ۲۸۷/۳ : نسخ سدۀ**۱۱** (۷۲پ‌ـ۷۳پ) همراه چندگفتار از همو و سه مناجات که نیز گویا از هموست [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۸] .

مناجات

گویا ازادهم واعظ خلخالی، که در پیش

از این ازاو یادشد. این سه مناجات درمجموعهٔ دهخدا بدنبال یکدیگر همراه چند گفتار از همان خلخالی آمده است.

13588ـ **تهران،** دهخدا ۲۸۷: نسخ سدهٔ **۱۱**، (۷۳پ – ۷۵ر) ، مناجات ابراهیم خواص است بااین سرآغاز: الهی چون غرض ازخلق آدم وعالم آن بودکه حسن ازل از پس پرده‌های تعینات بجلوه درآید.

13589ـ **تهران،** دهخدا ۲۸۷/۶ : نسخ سدهٔ **۱۱** (۷۵ر–۷۵پ). **آغاز:** مناجات ملکا پادشاها مارا بذکر فاذکروالله ذکرکثیراً، گویادار [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۸].

مناجات

از محمدباقرمجلسی، که یاد او در «بدا: ۷۴۴» گذشت. که در ۱۵ رمضان ۱۰۹۷ به انجام رسانده‌است. **آغاز:** محنت‌زدگان وادی فراق را صله.

13590ـ **مجلس** ۳۰۵۹/۷: نسخ محمد کریم فرزند اسماعیل قاضی، سدهٔ **۱۱**، (ص۸۲ – ۹۷)، آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده از مجلسی و نگاشتهٔ ۱۰۹۷، [ف. مجلس ۱۰ : ۵۰۸].

13591ـ **الهیات** ۷۸/۸ آل‌آقا: نسخ **۱۱۲۴** (۱۰۵ر – ۱۱۱ر) در فهرست آمده نگاشتهٔ ۱۰۹۷ گویا ازمجلسی [ف. الهیات ۱: ۷۱۳].

مناجات

از محمدباقر، گویاهمان‌مجلسی. **آغاز:** الهی بذات بی‌مثالت‌که عقلهای مقربان.

13592 ـ **مجلس** ۳۰۵۹/۸ : نسخ محمدکریم فرزند اسماعیل قاضی، سدهٔ **۱۱** (ص ۹۷ – ۱۰۵)، آغاز برابرنمونه، در فهرست آمده‌گویا ازمجلسی [ف. مجلس ۱۰: ۵۰۸].

13593ـ **الهیات** ۷۸/۷ آل‌آقا: نسخ باتاریخ **۱۱۲۴** دردفتر (۱۰۴ر – ۱۰۵پ)، درفهرست آغازیادنشده وآمده: از محمد باقر گویامجلسی، همراه چندگفتار دیگرازمجلسی است [ف. الهیات ۱ : ۷۱۳].

مناجات

ازشیخ برهان‌الدین ساغرجی، در۵سطر.

13594ـ **تهران،** دکترمفتاح ۴ مج : باتاریخ **۹۳۸ – ۹۳۹** دردفتر [رؤیت].

مناجات

گویا از محمد حسین نویسندهٔ نسخه. **آغاز:** الهی تواز ضمیرهمه‌آگاهی، عالم‌السرو الخفیاتی.

13595ـ **مجلس** ۵۶۹۹/۳ : شکسته نستعلیق محمد حسین‌که گویا نگارنده است، در **۱۲۵۲**، زرین (ص۵۸ – ۵۹) [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری].

مناجات

از ملاعبدالخالق فرزند عبدالرحیم یزدی نگارندهٔ «مصائب‌المعصومین» بعربی، مناجاتهایی است بعربی وفارسی. و این جزکتاب «دعا»ی اوست. **آغاز:** حمدوسپاس‌مرخدایرا سزاست. بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۶۵.

13596ـ **رضوی** ۱۸۱ دعا: نسخ‌تاریخ یادنشده [ف. رضوی ۲ : ۲۸۹، ۲۹۰].

مناجات = کلمات

از خواجه عبدالله، ص۱۳۲۲ گذشت.

مناجات

از فخرالدین گیلانی.

13597ـ **تهران،** استاد مینوی ۶/۴: باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۱].

مناجات

از منصور حلاج، که یاداو در «گلبانگ. ۱۳۳۸» گذشت .

13598ـ **اسعد افندی** ۱۶۹۷/۳ : باتاریخ**۷۱۳** دردفتر (گ۲۲ـ۲۷) وپراکنده هایی. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۵۲۸هست [فیلمها ۱ : ۴۹۵] .

مناجات

از قطب بختیار کاکی اوشی، که یاد او در «دلیل‌العارفین : ۱۱۴۷» گذشت . **آغاز :** خداوندا تومیدانی‌که بدکردم بنادانی.

13600ـ **لاهور**، پنجاب بهلك‌لائبریری ۲۹۷،۶۲ نصر: همراه«مناجات: 13603»روشن چراغ‌دهلوی [مخطوطات، عباسی ۱ : ۷۷۱].

مناجات

از خواجه نصیرالدین طوسی ، با ترجمه **آغاز :** لوان عبداً اتی بالصالحات غدا بودد کل نبی مرسل، اگر بنده بیاید بعملهای صالح وبکردار تمام انبیا و اولیا .

13601ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۲۲: نسخ‌و نستعلیق، باتاریخهایی‌از**۹۰۹ـ۹۱۲**(ص۱۰۶) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹: ۱۰۰۵].

13602ـ **ملك** ۴۳۷۹/۱۳: نستعلیق **۱۰۵۶** (درش ۱) (۳۱پ ـ ۳۲پ هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

مناجات

از نصیرالدین محمود جو ، روشن چراغ دهلوی، درگذشتهٔ ۷۵۷. **آغاز :** ز شر نفس اماره نگاهم‌دار یاالله .

13603ـ **لاهور**، پنجاب بهلك‌لائبریری ۶۲ ، ۲۹۷ نصر : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، همراه « ده مجلس » وملفوظات از همو و چند مناجات دیگر [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۷۷۱] .

مناجات

از یوسفی هروی، که یاداو در «جامع ـ الفواید : ۵۱۳ » گذشت. مناجات اوست (در طلب محبت الهی) .

13604ـ **بنگال**، آسیایی a064/۳ (۱۰۶۹): شکسته، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال ۱۴۳] .

مناجات سبعه

گویااز‌محمدحسین‌متخلص‌به‌صدر، همانکه در هر دو مجموعه از مناجات خواجه عبدالله انصاری ازحاج‌محمدحسین امین‌التجار وبرادر او حاج محمد رحیم امین التجار که مشوق او بوده‌اند یاد کرده است. هفت مناجات است : مناجات الموحدین، مناجات عارفین، مناجات متوکلین ، مناجات تائبین، مناجات راجین ، مناجات معتذرین، مناجات ملتجین . **آغاز :** دیباجه: مطلع هرکلام، مقطع هراختتام، حمد کلیم بی‌کلام سپاس قدیم بی‌آغاز وانجام .

13605ـ **ملك** ۶۱۲/۱ : تاریخ یاد نشده، زرین، سپس اسرارالمواعظ که درپایان این یکی‌آمده: این نسخه اولین مناجات سبعه و اسرارالمواعظ است که بخط مؤلف درتاریخ تألیف اتمام پذیرفت . (ص۴ـ۵۲) [ف. ملك. مجموعه‌ها : ۱۱۲] .

مناجات منظوم

در بخش منظومه‌ها خواهدآمد .

منازل = رسالة

ناشناخته .

13606ـ پاریس S. P. ۹۶۸/۴ : باتاریخ ۱۰۰۹ دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش۷۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۴] .

منازل السائرین

ازعزیز نسفی [دانش پژوه] .

13607ـ دانشگاه ۲/۲۶۸۴فیلم:از نسخهٔ نوشتهٔ ابراهیم فرزند حسن بك فرزند میرزا، ۱۴۲۷ع/۱۰۹۵، تاباب ۱۷.[فیلمها۱: ۷۲۰]

منازل السائرین

از محمد هادی فرزند احمد خراسانی ، نسخهٔ ۴۹،۳۵ ملك در شش فصل است : ۱ ـ شریعت وطریقت وحقیقت ۲ـ انسان کامل ۳ـ حالات انسان کامل ۴ ـ ترك ۵ ـ صحبت ۶ ـ سلوك. آغاز: حمدله. والعاقبة للمتقین ، و ـ الصلاة و السلام ..امابعد، چنین گویداضعف... محمد هادی‌بن احمد الخراسانی کـه جماعت درویشان کثرهم‌الله از این بیچاره درخـواست کردند .

13608 ـ ملك ۴۹۳۵/۲ : شکسته نستعلیق ع۱/۱۲۷۰ (۵۶پ-۶۵ر) [رؤیت].

منازل اربعه

از شاه‌محمد لکهنوی .

13609ـ بنگال ، ایشیاتك E۱۹۷ (۸۹۶) :شکسته‌تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۶۱].

منازل القلوب=شرح رسالهٔ قدسیه

متن‌ازروزبهان‌که‌در«قدسیه: ۸ ۱۳۰»یاداو گذشت. گزارش‌فصل‌پنجم‌آنست‌درمکاشفه‌ومشاهده ازعبدالله سیمابی معروف بالهی درگذشتهٔ ۸۹۶ که در اواخر رجب ۸۸۸ بانجام رسانده است در آن آمده: درآن وقتی‌که مادا حال به‌بود ـ زهجرت هشتصد و هشتاد و نه بود. که بکوشش آقای دانش پژوه در «روزبهان‌نامه» چاپ شده است. وازهموست«اصول‌وصول الهیه: ۱۰۴۴».

13610 ـ قاهره ، دارالکتب ۹۷/۲ مجامیع ترکی طلعت: تعلیق، ۱۱۲۶ (۷پ ـ ۲۳) ۲۳س، زرین. آغاز: الحمدلله حمد ـ المحبین والعارفین [ف. مخطوطات۲: ۱۸۲].

13611ـ دانشگاه ۲۹۹۸/۴ فیلم : تاریخ یادنشده [فیلمها : ۷۷۸] .

13612ـ قاهره ، دارالکتب ۷۰۷ مجامیع طلعت : تعلیق ، بی‌تاریخ، زرین (گ ۲۵۱-۲۶۷) ۲۱س. آغاز: حمدله. والصلاة علی اکمل الانبیاء والمرسلین [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۲] .

منازل المسافرین

ازحسین‌کشمیری، درشرایط‌هشتگانهٔ‌طریق خواجگان: هوش دردم، نظر برقدم ، سفر در وطن، خلوت درانجمن، یادکرد ، بازگشت ، نگاهداشت، یادداشت، وسه‌کلمهٔ وقوف: زمانی، عددی، قلبی . آغاز : و الذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا . . . بدانکه طریق خواجگان نقشبند .

13613ـ دانشگاه۲/۴۶۷۲: نستعلیق محمداسماعیل ۱۱۲۸ (۲۵پ ـ ۳۲پ) زرین [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۱] .

منازل ومراحل

از محمد فرزند احمد گرگانی، درنوزده مرتبه بشمارهٔ حروف بسمله. آغاز : حمد و سپاس بیقیاس وجودی راکه عالم را از کتم عدم بصحرای وجودآورد وانواع صنایع .

13614ـ نجف، امیرالمؤمنین۱/۶۰۸:

نستعلیق خوش ۹۷۶ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

مناظرات خمس = عقل وعشق = گلشن

از صاین الدین ترکه، که یاد او در «شق القمر: ۱۲۶۱» گذشت. گفتاریست فلسفی و شاعرانه به مذاق صوفیان، بشیوهٔ مقامات ومناظرهٔ میان عقل وعشق، وهم وعقل، وهم وخیال، سمع وبصر، عاشق ومعشوق، که در محرم ۸۰۸ نگاشته ودر نسخه‌ها بنامها وکیفیات گوناگون آمده است چلبی از «مناظرات خمس» او یاد کرده است در فصل فرستادن عقل قوهٔ نظری را بسوی شاه عشق در سنجش میان دو جهان از «تمهیدات» خود ودر پایان از «قصیدهٔ نظم الدرر» یاد می کند. نسخهٔ ۸/۳۲۶ ادبیات در ۳۷ بند است: ۱- آغاز مناظرات اصحاب شیخ عقل با اعوان سلطان عشق ۵- جواب گفتن خیال نغمه را ۱۰ مشورت کردن شیخ با اصحاب ۱۵- اسیر شدن وهم ودر آمدن وجد ودرد درمملکت عقل ۲۰- آغاز مناظرهٔ سمع وبصر ۲۵- اجوبهٔ نظار ادلهٔ سمع را ۳۰- ترقی عاشق ازدرکات بعدبدرجات مقاربت ۳۵- بنیاد سرکش کردن اعیان مملکت عاشق ۳۷- منطوی شدن احکام عاشقی ومعشوقی وظاهر شدن سلطان عشق. **آغاز:** الحمدلله الذی رتب نظام البریة العام بخلافة آدم... دوش هنگام آنکه مبشر فالق الاصباح آوازهٔ.

بنگرید: ذریعه: ۱۸: ۲۲۲ ـ کشف الظنون ۲: ۱۸۳۴.

13615ـ **بایزید ولی الدین** ۲۸/۱۸۲۵: نوشتهٔ ۱۶ ج ۲/**۸۵۱** درابرقوه (گ ۴۴۰ ــ ۴۸۸) درفهرست بعنوان «مناظرهٔ اصحاب شیخ عقل بااعوان سلطان عشق» یادشده همراه گفتارهایی دیگر بایادداشتی درص ع که همه‌از صاین الدین ترکه است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۲ هست [فیلمها ۱: ۴۷۹].

13616ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷۷ م ادب فارسی: تعلیق زیبای **۸۶۳**، آغازبرابر نمونه درفهرست آمده «مناظرات خمس» لعلها لعزیز النسفی، یشتمل: مناظرة العقل مع العشق الوهم مع العقل، الوهم مع الخیال، السمع مع البصر، العاشق مع المعشوق [ف. مخطوطات ۲: ۱۸۳].

13617ـ **روان کشکو** ۳/۲۰۴۲: باتاریخ **۸۸۸** دردفتر، در فهرست «مناظرات خمس صائنیه» یادشده است، همراه «نامهٔ امیر رضی کیا بحضرت صاینی». **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۲۷ هست [فیلمها ۱: ۴۳۶].

13618ـ **مجلس** ۱۹ مج فهرست نشده: خریداری ازباقر ترقی: نستعلیق خوش **۹۰۳** بهمین خامه دردفتر، [رؤیت].

13619ـ **تهران**، سعید نفیسی ۱/۳۶۰ (دانشگاه): نستعلیق مرتضی فرزند محمد حسینی، **۱۰۴۸** در فهرست بعنوان «مناظرهٔ عقل وعشق» یادشده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۱۴ هست [فیلمها ۱: ۷۳۴].

13620ـ **مجلس** ۲۱۲۰: تحریری خوانا، در **۱۰۷۳**، عنوان زرین، در فهرست بنام «مناظرهٔ عقل وعشق» آمده، آغاز برابر نمونه، ۱۰ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۶: ۹۹].

13621ـ **تهران**، ادبیات ۸/۳۲۶: نستعلیق **۱۰۸۸**، همراه ۹ گفتار دیگر که همگی ازاو دانسته‌شده‌است، آغازبرابر نمونه، انجام نیز برابر نسخهٔ ۳۵۱۴ دانشگاه است فهرست مطالب آن در ۳۷ بند درفهرست کتابخانه آمده است [ف. ادبیات ۳: ۵۱].

13622ـ **دانشگاه ۳۵۱۴/۳** : محمد محسن فرزندمحمدصادق بروجردی، ۱۱ محرم **۱۰۹۷** در سپاهان (ص۲۳ ـ ۲۷) در فهرست بنام «عقل‌وعشق» آمده است، آغازافتاده‌وانجام برابر نسخهٔ ۳۲۶/۸ ادبیات است ، و فهرست مطالب آن در۱۳ بند درفهرست کتابخانه آمده است و نشان‌می‌دهدکه نسخه‌تنها ازبند۲۶ ببعدرا دارد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۳] .

13623ـ **دانشگاه ۲۶۱۸/۱۱**: سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۶۱-۸۶) درفهرست‌آمده: گلشن یا مناظرهٔ عقل وعشق همان ش ۸۳۵ دانشگاه، انجام افتاده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۴] .

13624ـ **دانشگاه ۸۳۵**: نسخ، تاریخ ونام نگارنده در فهرست نیامده ، آغاز برابر نمونه، درپایان‌آمده : تمت الکتاب الگلشن . در (گ۱ر) یادداشتی بخامهٔ مجلسی هست [ف. دانشگاه ۳ : ۴۸۴] .

مناظرهٔ بزم ورزم

از صاین‌الدین علی ترکه ، که یاد او در « شق‌القمر : ۱۲۶۱ » گذشت . کوچکتر از «مناظرات» خمس اوست. **آغاز** : حمد بیحد پادشاهی‌راکه پرتو تیغ قهرجلالش‌که برکشیدهٔ سلطان .

13625ـ **مجلس ۳۲/** : نوشتهٔ ۲۰ع۲/**۸۲۹**، درمجموعهٔ رساله‌های او ، که افزودگیهایی بخامهٔ ترکه دارد ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

13626ـ **بایزید ولی الدین ۲۶/** ۱۸۲۵ : نوشتهٔ ج۲/**۸۵۱** ، در ابرقوه (گ ۴۱۷ ـ ۴۲۹) همراه «مناظرهٔ عقل و عشق و وجز آن ویادداشت درص ع که همهٔ رساله‌های دفتر از صاین‌الدین ترکه‌است درفهرست فیلمها نگارنده صدرالشریعه نامیده شده است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۸] .

13627ـ **مجلس** ۱۱مج فهرست نشده خریداری‌ازباقرترقی: نوشتهٔ**۹۰۳**، درمجموعهٔ رساله‌هایی‌که درص ع همه ازصاین‌الدین ترکه دانسته شده است، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

13628 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۰/ ۱۷۵۴ : نوشتهٔ شرف‌جهان عبدالرشید فرزند عبدالفتاح خزاعی‌نطنزی، ۲۶ع۴/**۱۰۳۸** [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

13629 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۳ صا-۲۹۷مج: باتاریخ**۱۱۰۵** ش ۱۸دفتر (گ ۱۲۲ـ ۱۳۴) ، آغاز برابر نمونه ، همراه : ضوءاللمعات ، حروف،مبدأ و معاد سپس این‌گفتار همراه ۱۷ گفتار دیگراز دیگران [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ : ۱۸] .

مناظرهٔ عقل‌وعلم وحلم

ناشناخته .

13630ـ **بادلیان Or۳۴/۲**: باتاریخ **۸۵۰** دردفتر، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۷۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۵].

مناقب

اوحدالدین‌کرمانی، حامدفرزندابوالخیر درگذشتهٔ ۶۳۵، شاگرد رکن الدین سجاسی ، ابن عربی ازاو در «فتوحات» خود یاد کرده است. بکوشش استاد بدیع الزمان فروزانفر ، در۱۳۴۷خ در۶۴ +۳۱۶ص چاپ شده‌است

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۱۸ ـ حبیب السیر ۶۷:۱ ـ مجمع الفصحا ۱ : ۸۹ ـ طرایق الحقایق ۲ : ۲۸۱ ـ آتشکدهٔ آذر : ۱۱۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۷۰ ـ نفحات الانس : ۵۳۲چ نولکشور ـ ریحانةالادب ۱ : ۱۲۳.

13631ـ نافذ پاشا ۱۱۹۹: نسخ سدهٔ ۷، ۱۷۳گ ۱۷س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۵۴ هست [فیلمها : ۲۰۵] .

مناقب

شیخ ضیاءالدین ابوبکر حاتمی . در شش باب: ۱ ـ . . . . ۲ـ مقامات وکرامات و حکایات وصفات شیخما ۳ ـ وظایف و واردات ودعوات وکلماتی‌که از ایشان روایت کرده‌اند ۴ـ کلمات منظوم ومنثورشیخ ۵ـ . . . ۶ـ درمرض ووصایا ومرگ ودفن شیخ و کرامات پس‌از او .

13632 ـ او نیورسیته ۸۰۰ فارسی: نسخ محمد بخارایی پنجهیری ، ع/۷۲۵/۱۶ ، ۱۹۲گ ۱۵س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۴۸ هست. آغازافتاده‌وباب یکم‌را ندارد. باب‌پنجم دیده نشد [فیلمها : ۲۰۵] .

مناقب الاولیاء

از مولی‌حسین‌کاشفی (؟). دربیست باب و درهریك‌چندحکایت: باب ۱ـ اندرحلال‌خوردن ۲ـ اندر ریاضت نفس ۳ ـ اندر رنج بردن و جهدکردن اندرعبادت ۴ـ اندرترسیدن ازحق تعالی وگریستن برگناه خویش ۵ـ اندرنگاه‌داشتن‌زبان‌ونیازردن. . . ۱۰ـ اندرتوکل‌کردن ۱۵ـ اندر حکایتهای بندگان وکرامات ایشان ۱۹ـ اندرخوابهاکه دیده‌اند بزرگان را ازپس مرگ ۲۰ ـ اندر حکایتهای پراکنده از هر نوعی .

13633ـ دانشگاه ۲۹۹۸/۱۴ فیلم : تاریخ یادنشده، باتاریخ زایش ۱۱۳۱ [فیلمها ۷۷۹] .

مناقب الاولیا

مناقب چهار یار گزین

مناقب شاه نعمت‌الله = تذکرهٔ . . .

مناقب العارفین

هرچهار دربخش تاریخ وسیرخواهدآمد.

مناقب غوثیه

از محمدصادق قادری .

13634 ـ بنگال، ایشیاتك E ۱۹۸ (۸۴۹): تاریخ یادنشده .

13635ـ بنگال، ایشیاتك E ۱۹۹ (۱۰۰۵): تاریخ یاد نشده .

13636 ـ بنگال ، ایشیاتك E ۲۰۰ (۱۱۸۶) : تاریخ یادنشده. ناقص [ف. بنگال ۶۱] .

مناقب قادریه

از عبدالرسول .

13637ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲قف ۱۴: تاریخ یاد نشده (ص ۸۹ ـ ۲۳۴) [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۵۰] .

مناقبیه

از میرزا بوالقاسم راز ذهبی. که یاداو در «تباشیرالحکمة : ۱۰۷۲» گذشت . در بارهٔ خوابی‌است‌که شیخ‌زین‌العابدین مجتهددزفولی شاگرد شیخ‌مرتضی انصاری‌در۲۴رمضان۱۲۸۴ دیده:که پیامبردستور داده بود امامان‌شمشیری به‌کمرناصرالدین‌شاه ببندند و براسبی سوارش کنند. این‌عارف بکمك‌آن‌فقیه‌رفته واین‌خواب را با شش مقدمهٔ عرفانی گزارش کرده است و پسرش مجدالاشراف برای‌آن دیباجه‌ای‌نگاشته است. آغاز: الحمدلله والسلام علی‌عباده‌الذین اصطفی محمد. . بعدعرضه‌می‌دارد. . . ابوالقاسم الحسینی الشریفی الذهبی .

13638ـ دانشگاه۲/۳۵۷۶: نستعلیق

۱۳۰۳ (۴پ - ۲۴پ) همراه «اشتهار نامه» که دیباجه‌ایست بر آن، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۹۲].

13639ـ **تهران**، دکترمفتاح ۳۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [رؤیت] .

13640ـ **الهیات** ۳/۴۲۷د: نستعلیق موسی طباطبائی ، ج/۱ **۱۳۰۵** (۳۱پ - ۴۶ ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۹۷] .

منامیه = مثال و خیال = خیالیه

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت، یاشاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. درنسخه‌ها وفهرستها بنامهای‌گوناگون وبه‌این دوکس نسبت داده‌شده است. گفتاریست عرفانی در (مثال وخیال مقید ومطلق و کیفیت مراتب منامات ورؤیا ودرجات خلق در ادراك علوم‌ومعانی ازعوالم علوی). ومن درزیر نسخه هایی را می‌آورم که بنام همدانی است ویا در مجموعه رساله‌های او جای‌دارد . **آغاز** : الحمدلله حق حمده. . . برابر سر آغاز «مثال وخیال : ۱۳۵۹» شاه نعمت‌الله .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۷۶ .

13641ـ **رضوی** ۶۹۸حکمت: نستعلیق **۸۶۵**، **آغاز**: این عجاله‌ایست. . . در پایان بخامهٔ نویسنده آمده: تمت‌المنامیه. ودرص‌عنوان بخامهٔ دیگر آمده: للسید الهمدانی۷ گ ۱۵ س [ف . رضوی ۴ : ۱۴۴] .

13642ـ **ملك** ۴۲۵۰/۲۷ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری ، درمشهد **۹۰۷** همراه۲۷گفتار دیگرمنسوب به همدانی (۳۹۱ پ - ۳۹۶پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

13643ـ **مجلس** ۳۶۶۰/۱۶ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۱۹** (ص۱۹۹-۲۰۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

13644ـ **ملك** ۴۰۵۶/۱۹: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، باتاریخ **۹۴۰**، در دفتر (۲۵۵پ - ۲۶۰پ) آغاز برابر نمونه ، در پایان بخامهٔ نویسنده آمده : رسالهٔمنامیه‌الامیریه ،که گویا میرسید علی را خواسته است [رؤیت] .

13645 ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۳/ ۲۶۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص ۳۰) در فهرست بنام «منامیه» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۰] .

13646ـ **مجلس** ۴۱۴۹/۲ : شکسته نستعلیق زین‌الدین فرزندمحمدشیرازی، **۱۰۸۶** (۲۱ر-۲۴ر)، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

13647 ـ **دانشگاه** ۲۴۰۱/۳۶ : نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ **۱۱** ، درطوس (۳۲۷ - ۳۳۱) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۹] .

13648 ـ **ملك** ۴۲۷۴/۴ : نستعلیق هندی سدهٔ**۱۱** (۲۷ر - ۳۰ر) همراه۲۴گفتار ازهمدانی، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

13649ـ **تهران** ، ادبیات ۳۴۶/۶ حکمت: نستعلیق ۱۲۷ (**۱۲۰۷**) [ف. ادبیات ۲ : ۶۱] .

13650ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۰مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق **۱۲۶۷** زرین ، آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۲۱۱].

13651ـ **دانشگاه** ۳۲۵۸/۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بایادداشت **۱۲۲۶** (۵۴ - ۵۹ر) ، همراه ۱۳گفتار ازهمدانی وبنام «منامیه» است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۷] .

مناهج انوار المعرفه فی اسرار مصباح الشریعه ومفتاح الحقیقه

از بابا ابوالقاسم راز ذهبی. که یاداو در

«تباشير الحكمة : ۱۰۷۲» گذشت . گزارش «مصباح الشريعه» منسوب بحضرت صادق است. ودر۱۳۵۳ در ۳۸۰ص چاپ شده است.

بنگريد : ف. مشار : ۱۵۰۰ .

13652ـ **شيراز**، خانقاه احمديه ۲و۳: تاريخ يادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۷].

مناهج السلوك

از سيد محمد طاهر فرزند محمد باقر فرزند محمد رشيد موسوى دزفولى ، درگذشتهٔ پس‌از ۱۳۲۱ دراخلاق عرفانى، در دوجزء و سه باب وچندفصل. **آغاز:** حمدبيحد وستايش بيعدد شايستهٔ بارگاه خداوندا حديست كه مظاهر وجود .

بنگريد : طبقات اعلام الشيعه، نقبا:۹۶۹ مؤلفين مشار ۳ : ۵۸۳ .

13653ـ **نجف**، اميرالمؤمنين ۲۳۲ : نوشتهٔ ج**۱۳۰۸**، بايادداشت نگارنده در۱۳۱۹ ۵۸ گ [يادداشتهاى سيدعبدالعزيز طباطبايى].

مناهج سيفى

ناشناخته. شايد «مناهج سيفيه» باشد.

13654ـ **حسين چلبى ۱۱۸۴/۵** : نسخ باتاريخ**۷۵۶** دردفتر. **فيلم** آن دردانشگاه ش۱۵۲ هست [فيلمها ۱ : ۴۲۰] .

مناهج سيفيه

از ابوالحقايق نصيرالدين محمد فرزند احمدخويى. درعرفان، دريك مقدمه وپنج منهج براى منشى محمد وراوجى نگاشته است.

13655ـ **حالت افندى ۱/۹۲**: نوشتهٔ على فرزند سليمان فرزند يونس قونوى معلم ، ۱۰ رجب **۶۶۰** (۱پ ـ ۳۲ر). **فيلم** آن در دانشگاه ش۵۵۷ هست [فيلمها ۱ : ۴۹۷] .

مناهج الطالبين فى معارف ـ الصادقين

ازعلى فرزندحسين فرزند على مشهور به ـ علاء قزوينى هلالى، براى شاه شجاع، درذيحجهٔ ۷۷۸ تاشعبان۷۷۹ درسه‌قسم نگاشته است: ۱ـ ابتداى آفرينش، درچهار باب ۲ـ پيامبران و اوليا وخلفا وسيرت ايشان وامثال وحكايات در بيست ودو باب ۳ ـ پادشاهان و آيين ايشان در چهار باب .

بنگريد : استورى ۱ : ۸۵ .

13656ـ **اياصوفيا ۳۴۶۷**: نسخ على فرزند محمد فرزند حسين فرزند على هلالى ، برادرزادهٔ نگارنده ، محرم **۷۸۱**، ۳۵۹ گ ۲۵س . **فيلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۷ هست [فيلمها : ۲۰۶] .

مناهج الطالبين ومسالك الصادقين

دريك مقدمه وده باب .

13657 ـ **قونيه ۱۷۳۳**: نسخ اواخر رمضان **۷۲۸**، ۱۹۴ گ ۲۰ س. **فيلم** آن در دانشگاه ش ۳۱۱ هست [فيلمها : ۲۰۶] .

مناهج العباد الى المعاد

از محمد فرزند احمد ، مدعو به سعيد فرغانى ، درگذشتهٔ ۶۹۱ . در كشف الظنون «مناهج المعاد الى الميعاد» ياد شده ، كه در سه قاعده است : قاعدهٔ ۱ـ عقايد در سه باب ۲ـ اركان اسلام ، درپنج ركن ۳ـ سلوك دوباب. **آغاز:** رب اعنا على ذكرك و شكرك و حسن عبادتك، الحمدلله وسلام على عباده الذين اصطفى.

بنگريد : كشف الظنون ۲: ۱۸۴۶ .

13658ـ **قاهره** ، دارالكتب ۲۸ م تصوف: نسخ ۶۸۶ (شايد تاريخ نگارش باشد)

۲۳۵گ ۱۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۴] .

13659ـ **بنگاله**، ایشیاتك ۲۰۱ E (۱۵۱۹): نسخ، تاریخ یادنشده [ف . بنگاله ۶۱] .

مناهل التحقیق

از سید محمد هاشم شیرازی ذهبی فرزند اسماعیل متخلص به‌هاشم ، درگذشتهٔ ۱۱۹۹ ، داماد و خلیفهٔ سید محمد قطب الدین تبریزی ذهبی، درمبدأ ومعاد، در۱۳۲۳ درتهران‌چاپ شده است . **آغاز:** الحمدلله المتجلی لخلقه.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۸۸ ـ ایضاح ـ المکنون ۲ : ۵۶۴ ـ مجمع‌الفصحاء ۲:۵۷۲ طرایق‌الحقایق ۳:۹۸ ـ ریاض‌العارفین:۶۲۵ فرهنگ سخنوران : ۶۲۷ ـ مؤلفین مشار۶: ۷۴۵ ـ ف. مشار : ۱۵۰۱ .

13660ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه۵/۷ تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۸] .

منبع الانوار ومجمع الاسرار

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز :** قل بلسانه من کلامه : قل‌هوالله احد .

13661ـ **رضوی** ۵۷۸/۱ حکمت : نستعلیق کهن، تاریخ یاد نشده ، با ۳۶ گفتار دیگرازهمو [ف . رضوی ۴ : ۱۰۴] .

منبه = مشیت

از میرسیدعلی، در ص۱۳۸۸ گذشت.

منتهی العارفین

ازشاه اسدالله (بنگرید : رسالهٔ نقشبندیه: ۱۱۷۵) .

13662ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۱قف۹۴: نوشتهٔ **۱۱۸۳**، ۲۳ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۴] .

13663ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف ۹۵: نوشتهٔ **۱۲۴۴**، ۳۴ص [مخطوطات سرفراز علی رضوی : ۴۴] .

منسوخات = رسالهٔ . . .

ناشناخته .

13664ـ **مجلس** ۲۳۷۹/۱۰ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۰۹۸** (ص ۴۱۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۳] .

منشاء العرفان

از محمدرفیع، در تفسیر بسمله و گزارش برخی از سروده‌های عارفان .

13665 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۳/۲ زکیه : نوشتهٔ محمد داغستانی ، **۱۱۴۸** (ص ۱۷ ـ ۹۵) ۱۵س [ف. مخطوطات۲:۱۹۳].

منشآت

از عبدالرحمان جامی ، که یاد او در «تهلیلیه : ۳۶» گذشت. **آغاز :** بعدازانشای صحایف ثناومحمدت‌لله الذی انزل عبده‌الکتاب

بنگرید: ازسعدی تاجامی، حکمت:۱۷۷ ۲۰۵ .

13666 ـ **تاشکند** ، فرهنگستان جمهوری شوروی: بخامهٔ‌خود جامی [ازسعدی تا جامی:۵۹۷،۵۶۲ـمؤلفین مشار۳: ۸۰۰].

13667ـ **اسعدافندی** ۲و۱۴۳۱/۳: نسخ ج ۲/**۷۷۹** ، نامهٔ اوست به علاء الدولهٔ سمنانی وپاسخ اوبدان (۱پ‌ـ ۶۴پ) . **فیلم** آن دردانشگاه ش۵۲۴ هست [فیلمها:۴۹۵] .

13668ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱۳/۲ حکمت: نستعلیق‌محمدفرزندعبدالکریم حسینی **۸۸۳**، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۲ : ۴۰] .

13669ـ ملك ۴۷۹۵/۲۳ : نستعليق نزديك **۸۹۵**، در«كليات» او (۴۰۲پ-۴۱۸پ) آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده [رؤيت] .

13670 ـ موزهٔ بريتانيا ۱۰۹۰۶ Or: نوشتهٔ**۸۹۸** [ترجمهٔ ايرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۹] .

13671 ـ قاهره ، دارالكتب ۳۲/۲ ادب فارسی طلعت: نستعليق، **۹۳۸** (۷۸ - ۱۳۹پ) ۱۹س، **آغاز:** بعد از انشاء صحايف [ف. مخطوطات ۲ : ۱۹۳] .

13672 ـ رضوى ۱۰۲۶ ادبيات (۸۷۵۲): نستعليق احمد فرزند خليل، **۱۰۱۷** بدون ديباجه [ف. رضوى ۷ : ۸۵۷] .

13673ـ قاهره، دارالكتب ۱۱۶/۱ ادب فارسی طلعت : تعليق زيباى محمد فرزند احمد، محرم **۱۰۸۸** (۱ - ۶۵ پ) ۱۵ س ، زرين. **آغاز:** بعد از انشاى صحايف [ف . مخطوطات ۲ : ۱۹۳] .

13674ـ تبريز، ملى ۲۸۶۹: نوشتهٔ حسن فرزند محمد در **۱۰۸۰** [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۳] .

13675ـ ملك ۵۹۹۷/۱۱ : نستعليق سدهٔ **۱۰** ، در«كليات» او ، آغاز برابر نمونه [رؤيت].

13676ـ تهران ، ادبيات ۳۲۲/۱۱ حكمت: نستعليق شكستهٔ سدهٔ **۱۱** [ف. ادبيات ۲ : ۵۹] .

13677ـ دانشگاه ۴۲۰۳ : نستعليق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده ، ۵۲گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۰] .

13678ـ رضوى ۲۳۵ ادبيات : در جنگ **۱۱۱۶ - ۱۱۲۹** (ص ۷۳) در فهرست بعنوان«مراسلات» آمده [ف. رضوى۷: ۲۷۵].

13679ـ نجف، امير المؤمنين۱۲۴۶ : تعليق بسيار زيباى سدهٔ **۱۲** ، زرين، نامه‌هاييست به بزرگان آغاز و انجام افتاده ، ۳۶ گ [يادداشتهاى سيد عبدالعزيز طباطبايى] .

13680 ـ رضوى ۱۰۱۸ ادبيات (۶۵۷۵): نستعليق سدهٔ**۱۲**، آغاز برابر نمونه ، درفهرست مجهول المؤلف يادشده [ف. رضوى ۷ : ۸۵۳] .

13681ـ ملك ۶۰۴۵: نستعليق ج۱/ **۱۲۰۵**، شامل رقعه‌ها ومعماها [رؤيت] .

13682ـ دانشگاه ۳۳۴۶/۱۰ : با تاريخ **۱۲۳۸** دردفتر (ص۱۶۸-۲۰۱)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۴۳] .

13683ـ مجلس۵۳/۳ نجم: سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲] .

13684ـ دانشگاه ۴۲۰۳: نستعليق ، تاريخ ياد نشده، آغاز وانجام افتاده ، ۵۲گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۰].

13685ـ قاهره ، دارالكتب ۱۷۴ م ادب فارسی: تعليق زيبا، ضمن مجموعه، زرين [ف. مخطوطات ۲ : ۱۹۴] .

13686ـ قاهره ، دارالكتب ۴۳ م مجاميع تركى : بی‌تاريخ (۱۷۰ پ) [ف . مخطوطات ۲ : ۹] .

منشآت

ازشاه نعمت‌الله‌ولى، در«نامه‌هاى كرمانى» خواهد آمد .

منشآت

از مولوى رومى. **آغاز:** اين رسائل عالى و وسائل معالى و مكاتبات همايون و مراسلات ميمون كه برانواع فوائد وفحاوى محيط.

13687 ـ قاهره ، دارالكتب ۱۷۱ م ادب فارسی: تعليق، بی‌تاريخ ، ضمن مجموعه

[ف. مخطوطات ۲ : ۱۹۴] .

منشآت = نامه‌ها

دربخش منشآت و نامه‌ها خواهد آمد.

منشآت = نامه‌ها

درهمین بخش خواهدآمد .

منقبة الجواهر

از حیدر بدخشی پیرو شیخ عبدالله برزش آبادی، درمنقبت وکرامات میرسیدعلی همدانی

13688ــ **تهران**، ملی۲/۲۲۴:همراه اجازهٔارشادمؤرخ**۱۱۰۳**. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۸۹۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۰] .

13589ــ**خانقاه احمدی**،فقرای‌ذهبیه ۳/مج: باتاریخ **۱۳۰۹** در دفتر . همراه ۱۹ نامه ازهمین همدانی. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۹۰۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۱] .

منورالقلوب والابصار

از جلال‌الدین رئیس العلما فرزند محمد طاهرخاقانی،گویا نگارندهٔ «تفسیرجلالی:۲۷» و «غمریه :۱۲۹۲» و «انوارالهدایه:۱۰۵۴» و جزآن .

13690ــ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۷۸ تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۸].

منهاج المسلمین

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداودر «تفسیر آیت‌کل‌شیئ هالك : ۲۵» گذشت . گفتاریست که ازاعتقادات آغاز و بفروع دین میرسد ، در چند فصل: تفسیرلااله‌الاالله، نماز، غسل، احکام میت، زکاة ، روزه ، رؤیت هلال ، مسافرت ، اسرارحج، غرض‌اصلی‌اززیارت بیت‌الله الحرام (بنگرید : اسرارالعباد : ۱۰۲۹» . **آغاز :** الحمدلله الذی خلق الارواح بقدرته ، وصور الاشباح بحکمته... قال رسول‌الله من‌قال لااله الاالله دخل الجنة . . . نفی و اثبات همچو ما می‌کن .

13691ــ **ملك**۴۲۶۲: نستعلیق**۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۱۱ مجموعه رساله‌ـای او (۵۷۳ ـ ۵۹۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

منهاج العابدین = ترجمهٔ ...

متن منسوب به‌امام محمدغزالی (بنگرید الاباحیه : ۷۲۶) . دو ترجمهٔ شناخته و یکی ناشناخته از این‌کتاب در ص۱۰۸۸ ـ ۱۰۸۹ گذشت. واینك دونسخهٔ ناشناختهٔ دیگر .

13692ــ **آصفیه**۱۶۰۶تصوف: نوشتهٔ **۱۲۳۶**، درفهرست بنام «منهاج‌العابدین» ولی دربخش فارسی یاد شده است [ف . آصفیه ۴ : ۱۸۸] .

13693 ــ **بنگاله**، ایشیاتك ۲۰۲ E (۱۰۰۶): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۶۱] .

منهاج الملوك و مصباح اهل ـ السلوك

از محمدحسین فرزندآقاباقر [دیباجه] ، درسلوك، درسه عین : ۱ـ اطوار شرع مبین و دین متین، هفت نهر ۲ـ اسرار طریقت ، شش نهر ۳ـ لوامع انوارحقیقت، سه نهر، وهرنهر درچند رشحه. **آغاز :** حمد بیقیاس خداوندی راسزاستکه آیینهٔ دل عشاق‌را اززنگ .

13694ــ **دانشگاه** ۱۴۵۴ : نستعلیق **۱۲۶۷**، عربی‌ها بنسخ. دوبرگ آغاز فهرست کتاب است وگویا ازخودمؤلف باشد، باحاشیه (منه) ۷۷گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۸ :۱۱۴].

منهج السالکین

از سید صدرالدین کاشف دزفولی، که یاد

او در « قاصم الجبادین : ۸۲۷ » گذشت . در سیر وسلوك عرفانی، در دو باب و یك خاتمه و هر باب‌درچند فصل: باب ۱ــبیان حقیقت‌سلوك وزهد وزاهد ، دو فصل ۲ــ راه سلوك واسباب وشروط آن، دو فصل. خاتمه در آداب داعی و وشروط دعوت، درچهارشنبهٔ ۲۸شوال ۱۲۱۱ بانجام رسانده است. **آغاز:** بهترین سببی از اسباب‌که‌سالکان بیدای‌حقیقت‌راو سیاحان بحر طریقت را .

13695ــ**رضوی** ۲۷۹اخلاق(۶۲۴۹): نستعلیق خوش‌میرزا اسماعیل‌فرزند میرزامعصوم تفرشی، ع۱۶/**۱۲۷۶**، زرین، ۱۷۹ گ ۲۵س [ف. رضوی ۶ : ۴۷۵] .

منهج التحریر

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

منهج السالکین و وسیلة نجات‌ــ الهالکین

از یکی ازشاگردان آقاحسین خوانساری که درسدهٔدوازدهم میزیسته. بعربی‌بادیباچه‌ای بفارسی وباعبارتهای منظوم و منثور فارسی در میانهٔ رساله . در هفت باب از مراتب سلوك و صفات سالك ومذمت دنیا وفضل دانش و اسرار عبادات . **آغاز :** یامن اشرق بنوره قلوب ــ السالکین وشرح بحکمته صدورالعارفین . . .

13696 ــ **دانشگاه** ۳۸۰۸ : نستعلیق سدهٔ**۱۳ــ۱۴**، آغاز برابرنمونه، ۲۵۶گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۸۹].

13697 ــ **مجلس** ۲۱۲۱:تحریری ، تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۶ : ۹۹] .

منهج الفصاحه

دربخش حدیث خواهدآمد .

منهج الفقراء

بایستی از عارفان سدهٔ نهم ببعد باشد. در آداب سلوك بخامهٔروان، درآن ازخواجه‌محمد پارسا (م۸۲۲) وقاسم انوار (م۸۳۷) یادکرده **آغاز:** الحمدلله حمدکثیراً... حمد و سپاس و ستایش آن خداوندی راست‌که انسان خاکی از کدورت طبیعت .

13698ــ**رضوی** ۲۸۱اخلاق(۶۴۵۱) نسخ، بی‌تاریخ، ۱۱گ ۱۵س [ف. رضوی ۶: ۴۷۸] .

مواهب السنیه = صفوة الصفا

موچلکه = مچلکه

از میرسیدعلی همدانی، که یاداودر«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت . تأویل عرفانی چند حدیث است به‌نثرونظم (موچلکه : گرفته شده ازترکی ، سند شرعی ورسیده (مرسله) است ــ فرهنگ نفیسی) . **آغاز :** قال‌الله تعالی ومن آیاته‌خلق السماوات والارض...دوش‌که خدمت آن عزیزحاضربود این‌آیه مع‌ماقبله.

13699ــ **ملك** ۴۲۵۰/۲۹: نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری ، درمشهد **۹۰۷** همراه ۲۷گفتار دیگر منسوب به‌همو ، (۳۹۹ پ ــ ۴۰۱) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

13700ــ **مجلس** ۳۶۶۰/۱۵ فهرست نشده: نوشتهٔ**۹۱۶** (ص۱۹۴ــ۱۹۸) درفهرست «مچلکه» یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

موعظة السالکین

از حاج محمد جعفر مجذوب علیشاه (م ۱۲۳۹) که یاداو در « اثبات النبوة : ۸۷۲» گذشت . دستوراتیست صوفیانه بنام محمد رضا میرزا والی‌گیلان، گردآوری‌محمدطاهرفرزند حاجی‌محمدابراهیم‌گسکری[دیباجه]وچندنامه

که بکسانی نوشته‌وقباله‌ای‌که‌نوشته در آن‌هست.
آغاز : الحمدلله علی مکارمه التی لاتحصی... امابعد، حسب‌الامر ... انجم خدم پاك طینتی.

13701ـ **تهران** ، ادبیات ۲۰۲ ج : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در۱۳۰۹/۳/۲۵خ بیك تومان خریداری شده است، ۳۷گ ۱۱س [ف. ادبیات ۱ :۵۰۴] .

مونس الابرار

از احمد فرزند غریب گفتاریست کوتـاه عرفانی، بنقل‌ازامام جعفر[ن طرازی]. **آغاز**: شکر وسپاس و حمد بیقیاس خدایرا که دلهای عاشقان‌را به‌نور محبت و معرفت منور گردانید

13702ـ **قاهره**، دارالکتب۲۲ تصوف فارسی : نستعلیق **۹۵۷** (گ ۲۲پ ـ ۳۴پ) ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۲۷۲] .

مونس الارواح

در بخش تاریخ وسیرخواهد آمد.

مونس العشاق = رسالة فی‌حقیقة العشق

از شیخ اشراق شهاب الدین سهروردی ، که یاداودر«آواز پرجبرائیل: ۱۰۱۵» گذشت گفتاریست‌فلسفی وعرفانی دریازده فصل، یکبار بکوشش تواشپیس Otto Spies بسال۱۹۳۴ م وسپس‌بکوشش دکترحسین نصر درمجلهٔمعارف اسلامی آبان ۱۳۴۷ خ‌چاپ‌شده‌است. این گفتار را عماد الدین عربشاه یزدی به نظم درآورده است. **آغاز** : نحن نقص علیك احسن القصص بما اوحینا... فصل ۱ـ بدانکه اول چیزی که حق سبحانه بیافریدگوهری بود تابناك ، اورا عقل نام .

بنگرید: معارف اسلامی ۷ : ۱۶ ـ ف . مشار : ۱۵۳۲ .

13703ـ **تهران** ، ملی ۹۹۲/۱۵: با تاریخ **۶۵۴ ـ ۶۵۹** دردفتر . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۱۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷ ـ فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۳۰۰] .

13704ـ **ایاصوفیا**۲۰۵۲/۱: نوشتهٔ شب‌دوشنبهٔ ۱۰ع۱/**۶۸۷** (گ۲ـ۱۳). **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۴۷هست [فیلمها۱:۴۴۷].

13705ـ **استانبول** ، شهید علی پاشا ۲۷۰۳/۱۱ : باتاریخ **۷۲۱ ـ ۷۸۹** در دفتر (۱۸۳ر ـ ۱۹۱پ)، **فیلم**آن در دانشگاه ش ۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۶] .

13706ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۳۲۱/۱۷ Or: باتاریخ **۸۰۱ـ۸۱۸** در دفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۷۱۰ هست [فیلمها ۱:۵۲۷] .

13707ـ **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۲۲ : با تاریخ **۸۵۵** دردفتر (گ۲۱۵ـ۲۱۸). **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۱۲۹ هست [فیلمها۱:۴۱۳].

13708ـ **یایزیدولی‌الدین**۱۸۱۹/۲۵ : باتاریخ **۹۸۵** در دفتر (گ ۱۳۵ ـ ۱۴۰) ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۵] .

13709 ـ **دانشگاه** ۳۲۹۴/۱۲ : نستعلیق محمدباقرحسینی **۱۰۴۷** (ص ۱۷۱ـ ۱۷۹) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۶۶] .

13710ـ **مجلس**۵۱۸۰/۱۱: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص۹۵ـ۱۰۲)، آغاز برابر نمونه، در پایان بنام « مونس العشاق » نامیده شده‌است [رؤیت] .

13711ـ **ایاصوفیا**۴۸۲۱/۳: نوشتهٔ عبدالرزاق فرزند عبدالکریم . **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۴۶۷] .

13712ـ **رضوی**۲۸۲اخلاق(۶۳۸۸)

نستعلیق، بی‌تاریخ، زرین، ۳گ سه‌ستونی [ف رضوی ۶ : ۴۷۸] .

14 - 13713ـ قاهره، دارالکتب ۵ ادب فارسی، و ۹ـم مجامیع فارسی : دو نسخه بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، درفهرست از آن اوحدی‌مراغه‌ای یادشده [مخطوطات ۱ : ۲۰۷] .

مهاپران = شری بهاگوت = بهاگوت پران

از روایتهای دینی عرفانی هندی از چند رسین فرزند کاشی داس کایته، زنده در ۱۰۹۶ باترجمهٔ ابوالفیض جدایی دارد . **آغاز:** بنام آنکه او نامی ندارد ـ بهر نامی که خوانیم سر برآرد .

13715ـ **لاهور**، پنجاب، بهلك لائبریری ج ۵۱۲ ، ۲۹۴ مها ـ چند : نستعلیق شکستهٔ ۱۱ج ۲/ **۱۲۴۶**، ۲۱۲گ [مخطوطات فارسیه منظوراحسن عباسی : ۲۷] .

مهاپران = شری بهاگوت

ترجمه از ابوالفیض فیضی فرزند مبارك (اکره ۹۵۴ ـــ لاهور ۱۰۰۴) ، با ترجمهٔ پیشین‌جدایی دارد، نام ابوالفیض درنمای‌نسخه آمده‌است. **آغاز:** زبان صدق‌بیان بیدو پوران بدان ناطق است‌که پیش‌ازآفرینش عالم‌همه‌آب بود .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۵۵ ـــ فرهنگ سخنوران : ۴۵۹ .

13716ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ج ۵۱۲ ، ۲۹۴ مها ـ فیض (۲) : نستعلیق و شکسته، ازآغازسدهٔ **۱۳**، ۲۹۰گ [مخطوطات فارسیه. منظوراحسن عباسی : ۳۰] .

13717ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ج ۵۱۲ ، ۲۹۴، مها ، فیض : شکسته یکم ماه چیت **۱۸۹۶** ، ۲۸۸گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۹] .

13718ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ج ۵۱۲ ، ۲۹۴ مها ـ فیض (۳) : شکستهٔ غلام محمدساکن بهگر. **۱۹۰۲**م. **آغاز :** روزی شری‌کرشن جیو بارجن گفت که ای ارجن ، ۳۲۸گ [مخطوطات فارسیه، عباسی : ۳۱] .

مهابشنو پران = بشن پوران

ناشناخته. شش داستان عرفانی هندیست . **آغاز:** پارا شر به‌متری‌گفت‌که ای‌متری آنچه بتوتلقین می‌کنم‌آب حیاتست بجان دل بشنو.

13719ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ج ۸۲۱، ۸۷۳ وشنو ـ ج۸۲۱، کرشن، ولی: دردفتر مؤرخ **۱۲۲۸**، آغاز برابر نمونه،ش۳ دفتر ، ۱۹۵ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۵۲۳] .

13220ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ج ۸۲۱، ۸۷۳وشنو : شکستهٔ ۲۷جون **۱۸۵۶** **آغاز:** این نسخه بشن پوران بیدایت ازنبان فیض بیان پراشر به‌مریدخودکه میتری‌نام‌داشت مشتمل برشش امش یعنی شش داستان. . . ای متری‌آنچه بتو ... (بمانند نمونه) ، ۱۳۶گ ۱۳س [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن‌عباسی ۱:۵۲۷] .

مهدیه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. گفتاریست عرفانی، ودرآن به‌نثرونظم از مهدی موعود به شیوهٔ عرفانی‌گفتگو می‌کند، این‌گفتار در جلد چهارم مجموعهٔ رسایل او چاپ دکتر نوربخش (ص ۸۹ ـ) بچاپ رسیده است . **آغاز :** الحمدلله و الصلاة علی رسول‌الله . عن ابی‌سعید

الخدری... بیت: بشارت باد یاران را که آن صاحب قران آمد.

13721ـ سنا ۳۷۲/۷: با تاریخ **۱۰۶۶** در شماره‌های پس و پیش از آن در دفتر ۸۶ رساله ای او [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۱].

13722 ـ ملك ۴۲۶۲/۲ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۲۰ مجموعهٔ رسایل او (۱۹۴پ ۱۹۷ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

13723ـ ملك ۴۱۸۵/۸ : نستعلیق محمد علی فرزند عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۲۶ پ ـ ۱۳۰ر) با ۳۹ گفتار دیگر ازهمو، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

13724 ـ مجلس ۲۴۱۴/۷ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۶۵** (ص۴۴ ـ ۴۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۳].

13725ـ ملك ۵۲۱/۴: شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۳۲۱** در دفتر (۳۴۱-۳۴۷)، آغاز برابر نمونه، در فهرست از آن نورعلیشاه دانسته شده است [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵۶].

13726ـ رضوی ۵۷۹ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، شمارهٔ آخر از یازده گفتار او، بی‌تاریخ [ف. رضوی ۴ : ۱۰۴].

13727ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه (گ ۱۴۶پ ـ ۱۴۹) [مخطوطات ۱ : ۲۳۷].

مهرافروز

ازپیرجمال اردستانی، که یاداو در «تنبیه العارفین : ۱۰۹۹» گذشت. یکی از گفتارهای عرفانی اوست. **آغاز**: ای عزیز بدانکه نبوت وقدرت ازحضرت محمد مصطفی ص راضی اند.

13728 ـ مجلس ۱۱۳۲ : نستعلیق علی اشرف فرزندعلی، **۱۲۳۵** پیوستهٔ «کلیات» او(ص۱۳۵ ـ ۱۴۵) [ف. مجلس۳: ۵۴۱].

13729ـ شیراز، صدرالدین محلاتی: در «کلیات» مؤرخ ۱۲ شعبان **۱۲۳۸** او [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۳].

13730ـ تبریز، ادبیات: تاریخ یاد نشده، در «کلیات» او و چندگفتار از دیگران [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۱].

مهرقلوب

ازپیرجمال اردستانی (بنگرید: مهرافروز)

13731ـ پاریس S.P.۸۱۳: نستعلیق ضمن مجموعه رساله‌های او مؤرخ **۸۶۸-۸۷۳** **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۳۲۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۴].

مهرنبوت

ازصاین‌الدین علی ترکه که یاداو در «شق القمر : ۱۲۶۱» گذشت.

13732 ـ مجلس ۴۰/ مج : مؤرخ آدینهٔ ۴ ج ۲/ **۸۳۱**، درمجموعه رساله‌های ترکه که افزودگیهایی بخامهٔ اودارد [فرهنگ ایران زمین، دانش پژوه ۱۴ : ۳۱۰].

مهیج الاشواق = معجون الهی

ازآقا محمود بهبهانی (۱۲۰۰-۱۲۷۱) که یاد او در «الفصول الاربعه : ۶۷۸» گذشت. درعرفان بعربی باشعرهایی بفارسی که بسیاری ازآنها ازخود اوست، در شوال ۱۲۴۷ نگاشته است. **آغاز**: الحمدلله الذی نورقلوب العارفین بانوار معرفتهم فی‌فهم بیداء محبته.

13733ـ مجلس ۲۱۱۸: نسخ وشعرها تحریری روشن نگارنده، در شوال **۱۲۴۷** آغاز بمانند نمونه، ۳۱۸ ص [ف. مجلس ۶: ۹۷].

13734ـ تهران، ملی ۶۳۰ف: شکسته نستعلیق و نسخ، شوال **۱۲۴۷** (نگارنده)، آغاز

برابر نمونه۱۹۵گ۱۵س [ف. ملی۲:۱۳۷].

13735ـ **تهران،** ملی ۶۳۲ف: نسخ و نستعلیق نجفعلی انجدانی ، صفر **۱۲۴۹** آغاز برابر نمونه، ۲۰۵ گ ۱۶ س [ف . ملی ۲ : ۱۴۰] .

13736ـ **ملك** ۶۲۳۶ : نوشتهٔ گویـا نگارنده در**۱۲۵۳** درساری‌که به اردشیر میرزا بخشیده است [رؤیت].

13737ـ **مجلس**۳۳۱۹/۳: بی‌تاریخ بایادداشت **۱۲۶۱**، بخشی ازآن‌ست (ص ۲۸۲ ۲۸۶) دردفتر [ف. مجلس ۱۰ : ۹۷۳] .

13738ـ **حقوق** ۱۴۳ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بایادداشت **۱۲۹۰**، ۱۹۵ گ ۱۸س [ف. حقوق : ۲۱۲] .

13739ـ **مجلس** ۵۳۲۷فهرست نشده: نستعلیق عنوان و نشان شنگرف ۱۷۴ گ ۱۷ س

13740ـ **دانشگاه** ۳۸۵۲ : نسخ سدهٔ **۱۳**. آغاز دردیباجه افتاده [ف. دانشگاه۱۲: ۲۸۳۱] .

13741ـ **مجلس**۳۱۷۰: نسخ سدهٔ**۱۳** آغاز پس‌از یك‌بیت فارسی بمانندنمونه، ۱۱۰ گ ۱۲س [ف. مجلس۱۰ : ۷۵۳] .

13742ـ **الهیات**۲۶۰د: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۱۳۴گ ۱۶س [ف. الهیات ۱: ۴۲۷] .

میزان = میزان عرفان‌الله

از محمود نقطوی پسیخانی ، درگذشتهٔ ۸۳۱. درعلم حروف ، بشیوهٔ سئوال و جواب ودرآغاز ازتاریخ ۸۲۱ یاد می‌کند. (بنگرید: مفاتیح غیوب : ۱۴۰۱). **آغاز:** استعین به ـ نفسك‌الذی لااله الا الله . الحمدلله الذی اظهر نفسه صفیا وفیاکوکباً .

13743ـ **ملك** ۶۲۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

13744ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۵۱۲: نستعلیق زیبای ذیحجهٔ **۱۰۴۷** ، ۲۳۳ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی] .

میزان العقاید = سیر وسلوك

میزان التمیز فی علم العزیز

از میرزا محمد اخباری ، نگارندهٔ «آینهٔ عباسی : ۸۶۹» وجزآن . در مباحث کلامی و تصوف، دریك مقدمه ودوازده تمیز ویك خاتمه که به«حجة‌البالغة» لقب‌گرفته است: مقدمه در بیان متوجهین بسوی‌شطر الحق تمیز ۱ـ تبراوتولا ۲ـ وجود ووحدت ۳ـ موحدین واسامی‌طبقات اهل‌الله ۴ـ معنی طریقت وشریعت وحقیقت ۵ـ معنی اسلام و ایمان و ایقان و احسان وکفر و عصیان ۶ـ ضروریات دین اسلام ۷ـ پرسش و پاسخ ۸ـ مقامات العارفین ۹ـ منازل‌السائرین ۱۰ـ انهارهفتگانه‌وغیوب‌هفتگانه ۱۲ـ تجلیات چهارگانه. خاتمه دراحوال بدووختم. **آغاز:** الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی . اما بعداین چندکلمه‌ایست در بیان آنچه بنوراقتفاء برهان وقرآن و کلام امناء الرحمان در بیان مراتب معتقدات .

بنگرید : ذریعه ۶: ۲۵۹ـ هدیة العارفین ۲ : ۱۶۰ .

13745ـ **مجلس** ۲۸۳۴/۱: نسخ‌سدهٔ **۱۳** (ص۱ـ ۱۵۰) آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۹] .

13746ـ **مجلس** ۵۲۲۷/۱ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** (۱پ ـ ۷۶پ) ۱۴۷ گ آغاز برابر نمونه .

13747ـ **مجلس** ۳۸۴۸ : نسخ محمد رضا دزفولی، سدهٔ **۱۳** ، اکلیلی ، آغاز برابر

نمونه، ۳۹۹ ص [رؤیت] .

13748 ـ رضوی ۱۰۴۸ حکمت : نستعلیق و شکستهٔ ۱۳۱۰، آغاز برابر نمونهٔ ۱۲۰گ ۱۳س [ف . رضوی ۴:۲۶۲] .

میزان المعانی

ناشناخته .

13749 ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲قف۶ : نوشتهٔ ننهی مهدوی در ۱۳۰۰، ۱۹ ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۴] .

میمونه = رسالهٔ . . .

ازاحمدغزالی، که یاداو در «بحرالحقیقه: ۱۰۶۱» گذشت [بآنچنانکه درفهرست تاشکند ۳ : ۱۶۲ آمده] . دربارهٔ خویشتن به کمال رسانیدن از لحاظ روحـانیت جهت پـذیرش مدرکاتی‌که درآن‌گفتار از آن‌گفتگو شده است.

13750ـ تاشکند، آکادمی‌علوم شرقی ۲۱۴۹ : نوشتهٔ ۱۰۷۸ (ص ۳۲-۴۲)، آغاز یادنشده [یادداشتهای دکترقاسمزاده] .

میمونه = رسالهٔ ...

از خواجه عبدالله انصاری ، که یاد او در «الهی نامه : ۱۰۴۸ » گذشت [بآنچنانکه در فهرست منظوراحسن عباسی پاکستانی آمده] .

درهفت باب: ۱و۲ عنوان‌ندارد ۳ـ بیان‌واجب وممکن وممتنع ۴ـ درآنکه چه حکمت بودکه عالم و آدم بیافرید ۵ـ خدایتعالی عالم و آدم بیافرید و کواکب و عناصر اربعه و واسطهٔ آن پیدا گردید ۶ ـ تطبیق آفاق بزرگ و آفاق کوچك (تن ـ عالم) ۷ـ درمقابل کردن قوتها باملائکه ونشانهای عالم ظاهرو باطن. **آغاز:** حمد. صلاة. دل از جان پرسیدکه اول این‌کار چیست وآخراین‌کارچیست وثمرهٔ‌این‌کارچیست جان جواب‌داد اول‌این‌کار فناست ـ نسخه‌ای با این سرآغاز در قاهره هست که بنام «کلمات» یادشده وبه‌شمارهٔ 12531 گذشت . و همچنین بایدگفت‌که سرآغاز نسخهٔ چاپی «دل و جان» او نیزهمین‌است ولی دل وجان او نامبوب است پس می‌توان‌گفت نسخهٔ قاهره‌همان «دل‌وجان» اوست ولی نسخهٔ لاهور با این ابواب هیچیك از آندو نیست .

13751ـ لاهور، پنجاب پبلك‌لائبریری ۷، ۲۹۷ عبد : نستعلیق فاضل محمد فاروقی ، ۲۲ذیحجهٔ۱۰۰۹، ش۱ دفتر۱۳ گ [مخطوطات فارسیه ۲ : ۵۲] .

میوهٔ زندگانی = ثمرة الحیات

دربخش اخلاق خواهدآمد .

ن

النّاس‌بالنّاس = رساله دربیان...

از قطب الاقطاب محمد چشتی، که یاد او در « مجالس حسنیه : ۱۳۶۰ » گذشت .

13752ـ بنگال، آسیایی bO۱۳/۱۹ (۱۱۰۹) : تاریخ یاد نشده، همراه ۴۰ گفتار دیگراز همو [ف. بنگال : ۱۶۹] .

نامه‌های ابراهیم شیرازی

درسهاییست از سرکار آقا محمد ابراهیم شیرازی. بفارسی وعربی‌که بروش‌عرفانی‌شیخی داده‌است. نگارنده باید همان شیرازی باشد که پاسخهایی ازسیدکاظم رشتی (۱۲۱۲-۱۲۵۹) دریافت داشته است .

بنگرید: ف. کتب‌مشایخ: ۱۳۳ ـ طبقات

اعلام‌الشیعه. نقباء : ۴ .

13753ـ **دانشگاه** ۴۲۴۰ : نستعلیق جعفر، گویا **۱۲۹۸** یا اندکی پس از آن، درسهایی است که در بازگشت از تهران و ری و قم در همدان برای نصرالله‌خان نوشته و مؤرخ ۴ شعبان ۱۲۹۸ تا ۲۲ همان ماه است، ۱۶۱ گ ۱۴ س، در فهرست بعنوان «درسهای شیخی» یادشده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۱] .

13754ـ **تبریز**، ملی ۳۴۰۹ : تاریخ یاد نشده، [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۳] .

نامهٔ ابوسعید ابوالخیر = ترجمهٔ

متن از ابوسعید ابوالخیر (که در ذکر : ۱۱۵۱ یاداو گذشت). به ابوعلی سینا. ترجمه از ناشناس، بخواهش زبدهٔ اصحاب مترجم . در فهرست کتابخانه نیامده که ترجمهٔ کدامین پرسش و پاسخ اوست. **آغاز:** روزی این حقیر با بعضی اصحاب که ارباب فراست و کیاست بودند نشسته

بنگرید : ف. مصنفات، مهدوی : ۳.

13755ـ **مجلس** ۳۴۵۷/۶۶ : در جنگی از سدهٔ **۱۱** (ص ۱۴۱ـ۱۵۰) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۰۳] .

نامه‌های احمد جام

ژنده پیل، که یاد او در «انیس‌التائبین : ۱۰۵۴» گذشت. چند نامه است . (بنگرید : رسالهٔ سمرقندیه : ۱۱۵۷) .

13756ـ **مجلس** ۳۴۵۷/۱۰۶ : در جنگی از سدهٔ **۱۱** ، چند نامه‌است دوتا به‌شیخ مظفرشمس بلخی که بمقتضای اسئله و آنچه از مشکلات درپیش آمده، و یکی که تفسیر سورهٔ فاتحه نیزهست و یکی در پاسخ خوجه امام فصیح ـ الدین (ص ۱۸۲ ـ ۱۹۳) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۰۶] .

نامه‌های احمد فاروقی = مکاتیب

احمد سهرندی فاروقی ، نگارندهٔ «مبدأ و معاد : ۸۳۹» و جزآن . گردآوری محمد (یارمحمد) حدیدی بدخشی طالقانی، که جلد یکم آن دارای ۳۱۳ نامهٔ عرفانی واخلاقی است که به‌کسانی نوشته است از آن میان به مرشد خود و به‌صدرجهان. **آغاز:** حمدله. اضعاف ما حمده جمیع خلقه .

بنگرید : ایضاح المکنون ۲ : ۵۵۰ ـ معجم‌المؤلفین، کحاله ۱ : ۲۵۹ .

13757ـ **پاکستان،** موزهٔ‌ملی: نوشتهٔ **۱۰۷۵** ، دردوجلد [راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۲۷۷].

13758ـ **قاهره،** دارالکتب ۷۱ تصوف فارسی طلعت : تعلیق ، ۱۲ شوال **۱۰۸۳** (گ ۱ـ۲۴۹) ۲۱ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۸].

13759 ـ **مجلس** ۳۳۲۹ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** ، فهرست ۲۳۴ نامه آن درفهرست کتابخانه آمده است، ۳۰۹ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۱۰۵] .

13760ـ **قاهره ،** دارالکتب ۱۷۸ م ادب فارسی : تعلیق عبدالکریم ، ۹ ذیحجهٔ **۱۱۵۶** ، زرین ، از نامهٔ ۵۱ آغاز می‌گردد ، ۱۹۰ گ ۱۱ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۹] .

13761 ـ **رضوی** ۱۰۳۳ حکمت : نستعلیق رجب **۱۲۳۱** ، ۳۶۱ نامه را دارد . **آغاز:** وصل المکتوب الشریف الی العبدالضعیف النحیف، عظم‌الله اجرکم ، ۹۹ گ ۲۳ س [ف . رضوی ۴ : ۲۵۷] .

13762ـ **مدینه،** عارف حکمت ۴۷ ف: نسخ **۱۲۶۳** [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۰] .

13763ـ **قم،** سیدشهاب‌الدین تبریزی: نستعلیق هندی تاریخ یاد نشدهٔ میرعظیم فرزند میرفاضل، نودونه نامه است [نسخه‌ها ۶: ۴۱۶].

13764ـ مدینه، عارف حکمت ۲۹ف نسخ **۱۲۶۹** [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۱] .

13765ـ قاهره ، دارالکتب ۱۷۶ م ادب فارسی: نوشتهٔ ۱۴شعبان (روز ۲۶جلوس محمدشاه)، ازنامهٔ ۷۸ آغاز می‌گردد، نام گرد آورنده‌یادنشده، ۱۳۹گ۲۱س[ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۹].

13766ـ قاهره ، دارالکتب ۹ تصوف فارسی قوله : نسخ بی‌تاریخ ، آغاز افتاده نام گردآورنده یاد نشده، ۲۸۸ گ ۳۵س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۷۹] .

نامه‌های احمد منیری = مکاتیب

ازشرف‌الدین احمد فرزند یحیی منیری ، گردآوری زین بدرغزنی‌که «معدن المعانی : ۱۳۹۵» را نیزگردآوری‌کرده‌است . صد نامهٔ اخلاقی، ادبی وعرفانی است ازمنیری به قاضی شمس الدین حاکم جوسه و پاسخ‌های منیری به پرسشهای او که از خطهٔ بهار در ۷۴۹ می‌فرستادوخدمتکاران‌ازآنها نسخه برمیداشتند همه در مسائل عرفانی بدین ترتیب : مکتوب ۱ـ درتوحید ۲ـتوبه ۳ـخشنودکردن خصمان ۴ـ تجدید توبه ۵ ـ طلب پیر ۶ـ طلب شیخی ۷ـ طلب ارادت ۸ـذکر درونی‌دل ۹ـکرامت و ولایت ۱۰ـکرامت... مکتوب‌صدم دربهشت

آغاز: پاک‌سرورعاشقان وتاج‌سرعارفان محمد رسول‌الله(ص) بادکه کسوت نبوت درانبیا به ـ طفیل او زیباآمده... اگراو نبودی که بودی؟ نه فلک بودی نه ملک .

13767 ـ بنگاله ، ایشیاتك ۱۹۲ E (۳۲۶): نسخ **۹۸۷** [ف. بنگال : ۶۰] .

3768 ـ آصفیه۱۵۹۱تصوف: نوشتهٔ **۱۰۷۹** درفهرست تاریخ نگارش ۷۸۲ یادشده است [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸] .

13769ـ دانشگاه ۲۶۱۷ : نسخ‌هندی از سدهٔ **۱۱** صدنامهٔ اوست ، فهرست نامه‌ها در فهرست‌کتابخانه آمده‌است، ۱۴۰ گ۲۷س[ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۷۶] .

13770ـمجلس۱۲/۲۶۶۳ : سدهٔ **۱۱** تنها ۳۲نامه است، دیباجه را ندارد و از نامهٔ یکم‌درتوحیدآغازمی‌شود[ف.مجلس۸:۴۱۴].

13771ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۵۳۵ سدهٔ **۱۲** در فهرست بنام «مکتوبات منیری» در بخش فلسفه وعرفان بدون نشانی بیشتریادشده است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴:۶۶۸].

3772 ـ قاهره ، دارالکتب ۴/۴ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق شکستهٔ شاه‌ذات الله قادری ، ۱۹ج۱/**۱۲۰۳** (گ ۱۹ ـ ۳۷) ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۸] .

13773ـ مدینه، عارف حکمت ۳۹ : نستعلیق سلیمان‌کاتب، **۱۲۶۹** برای معین‌الدین زرین [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

13774ـ بنگاله، ایشیاتك ۱۹۳ E (۳۶۸): نستعلیق‌تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۶۱]

13775ـ بنگاله ، ایشیاتك ۱۹۴ E (۱۲۶۵): نستعلیق‌تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۶۱] .

نامهٔ ارسطاطالیس به اسکندر

دربخش اخلاق خواهدآمد .

نامه‌های ادهم

ازابراهیم ادهم، گویافرزند رضی‌اریتمانی تویسرکانی ، درگذشتهٔ ۱۰۶۰ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۴ .

13776ـ عبدالحسین بیات ۱ مج : نوشتهٔ رمضان**۱۲۲۸** چندین‌نامه‌است [نسخه‌ها ۶ : ۷۳] .

نامهٔ ایلاقی

از سید امام ایلاقی به‌شیخ احمد جام، در معنی‌آنکه می گویند ترا علم کیمیاست باید که مارا دلالت کنی .

13777ـ مجلس ۳۴۵۷/۱۰۷ : در جنگی‌ازسدهٔ ۱۱ (ص۱۹۳ـ۱۹۴) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۰۷] .

نامه های باقر داماد = نامه های میر داماد

نامه باقی‌الله

از خواجه باقی‌الله (بنگرید : پرده برانداخت : ۱۰۷۰) .

13778ـ بنگال ، آسیایی ۸/۸ bO (۸۴۱): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۵۸] .

نامه‌های بهایی

از شیخ بهایی که یاد او در « تحفه : ۱۴۴» گذشت. چند نامه است : ۱ ـ به میرزا ابراهیم همدانی بعربی وفارسی‌که درآن پس‌از ادای مراسم دوستی بمطالب‌تجرید و وارستگی پرداخته است . **آغاز:** یاغایب عن عینی لاعن بالی القرب الیك منتهی آمالی ۲ ـ نامه‌ایست درتعزیت .

13779ـ حقوق ۹/۴۶ج : نستعلیق ۲۳ ج /۱۰۶۴ بدستور اسماعیل قلی بیگا در قریهٔ بزرود قشم، نامهٔ ۱ اوست بهمدانی باهمان سرآغاز [ف. حقوق : ۲۱۵] .

13780ـ مجلس ۴۹۰۰/۱۱۴: نسخ باتاریخ **۱۰۷۲** در دفتر (۱۰۷ب ـ ۱۰۸پ) نامهٔ۱ اوست بههمدانی باهمان سرآغاز[رؤیت] .

13781ـ ملك ۶۰۷۵/۱۰ : باتاریخ **۱۰۸۷** دردفتر (۲۵ب‌ـ۲۶پ)، نامهٔ ۱ اوست به همدانی باهمان سرآغاز [رؤیت] .

13782ـ دانشگاه ۳۵۱۴/۱۵ : در مجموعهٔ ملا محمد محسن فرزند محمد صادق نوشتهٔ **۱۰۹۵ ـ ۱۰۱۴**، درسپاهان (ص۲۴۶ ـ ۲۴۸) نامهٔ ۱ اوست به همدانی [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۶] .

13783ـ دانشگاه۹۱/۲۵۹۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۹۸ ـ ۱۱۲۰** در دفتر (ص ۳۱۰ ـ ۳۱۳) تعزیت نامه‌ایست [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۰۱] .

13784ـ دانشگاه ۳۲۶۰/۵: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ**۱۱** (ص ۱۷۴ـ۱۸۲) نامهٔ ۱ اوست به‌همدانی و در انجام چند سطری بر نسخهٔ (۱۰۳۵ دانشگاه) افزودگی دارد [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۲] .

13785ـ ملك ۴۷۱۹/۵ : شکسته نستعلیق **۱۱۹۲** درجنگ (۱۵ ر ـ ۱۵ پ) نامهٔ۱ اوست به‌همدانی باهمان‌سرآغاز [رؤیت].

13786ـ دانشگاه۳۹۶۶/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص۸ و ۱۱)، نامهٔ ۱ اوست به همدانی [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۶۲] .

13787ـ دانشگاه۱۰۳۵/۳۹۵ : تاریخ یادنشده، نامهٔ۱اوست به‌همدانی باهمان‌سرآغاز (ص ۳۳۸ـ۳۳۹) [ف. دانشگاه ۳ : ۵۰۴] .

13788ـ رضوی۲۲۵فقه: نسخ‌تاریخ یادنشده، نامهٔ ۱ اوست به همدانی باهمان سر-آغاز [ف . رضوی ۲ : ۶۹] .

نامه بیدآبادی = سیر و سلوك

در ص ۱۲۰۸ گذشت .

نامهٔ پالاندوز

ازدرویش پالاندوز به‌فرزندش حیدرمحمد.

13789ـ مجلس ۳۴۵۷/۱۰۸ : در

جنگی از سدهٔ **۱۱** (ص۱۹۴) [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۰۷].

نامه‌های جامی = منشآت جامی

عبدالرحمان جامی، که یاد او در «منشآت: ۱۴۲۶» گذشت.

و اینک چند نسخهٔ دیگر.

13690ـ **تهران**، ملی؛ نسخ عبدالرحمان فرزند احمد جامی، در «کلیات» مؤرخ **۸۷۷** او [نسخه‌ها ۶ : ۲۶۴].

13691 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۵، ۸۷۶ جا (۲): نستعلیق ۴ محرم **۱۱۴۸**، ۱۰۴ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۷۹].

13692 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۵، ۸۷۶ جا: نستعلیق و شکسته، آواخر سدهٔ **۱۲**، **آغاز**: بعد از انشای صحایف ثنا و محمدت. ۸۷ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۵۷۷].

13693ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۴ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۳۸ ـ ۳۹) آغاز الحمدلله الذی انشاء اعیانا همراه با ۹۱ گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۶].

نامه‌های جهانیان جهانگیر

شیخ جمال الدین محمد بخاری، مخدوم جهانیان جهانگیر (جهانگشت) درگذشتهٔ ۷۸۵. گردآوری تاج الدین احمد فرزند معین سیاه پوش از عارفان پایان سدهٔ هشتم. نامه‌هاییست عرفانی اخلاقی.

13794ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۶۲، ۲۹۷ مخدو: نستعلیق، از آغاز سدهٔ **۱۳**، ۶۱ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۷۶۷].

نامهٔ حسینی

از سیدحسینی، به یکی از پیروان خویش در سیر و سلوك. **آغاز**: الحمدلله... وصیت آن است که در جمیع احوال حق جل ذکره را مطلع احوال و ناظر افعال داند.

13795ـ **دانشگاه** ۸۷۱/۶: نستعلیق محمدعلی، در **۱۳۰۱** (۸۰ ر ـ ۸۱ پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۵۰۵].

نامه‌های خواجه معز

از خواجه حسین معز.

13796ـ **آصفیه** ۱۶۲۳ تصوف: نوشتهٔ **۱۹۲۱** م [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸].

نامهٔ دوانی

از ملاجلال الدین دوانی، که یاد او در «تهلیلیه : ۳۶» گذشت.

13797ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴ : نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص۳۵۲) نامه‌ایست به‌فارسی سره [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۹].

نامه‌های دهدار

ازمحمد دهدار، که یاد او در «الف انسانیت ۳» گذشت. چندین نامه است.

814 ـ 13798 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: نسخ سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۹۵** در دفتر، ۱۵ نامهٔ عرفانی است (ص۱۴۲-۱۵۴) [یادداشت‌های آقای ابراهیم دیباجی].

13815ـ **مجلس** ۳۰۷۳/۲: نسخ شیخ پیر محمد فرزند جانمحمد، **۱۱۳۵** در دیوان پادشاهی عظیم‌آباد (ص۴۱۲ ـ ۴۱۴) در بارهٔ شئون وجود وجزء نامهٔ ۱۴۰۵ مجلس اوست [ف. مجلس ۱۰ : ۶۲۸].

3816 ـ مجلس ۳/۲۷۹۶ : نستعلیق باتاریخ ۱۳۰۸ دردفتر (ص۴۵ ـ ۴۸) [ف . مجلس ۱۰ : ۶۱ ـ نسخه‌ها ۵ : ۱۶۹] .

13817 ـ 825 ـ مجلس ۴، ۵، ۶، ۸۰۷، ۹۹و۱۰۹/۱۴۰۵ : تاریخ‌یادنشده، نه‌نامه عرفانی است (ص۱۴۲ـ۲۶۹) سرآغاز هریك درفهرست‌کتابخانه یاد شده است [ف . مجلس ۵ : ۵۰۴] .

نامهٔ سعدالدین حموی

ازمحمد فرزندمؤید، که یاداودر «لطایف توحید : ۱۳۴۲» گذشت .

13826 ـ لالا اسماعیل ۴۸۷ ر : در جنگ سدهٔ ۸ ، باعنوان «مـ ماکتب الشیخ سعد الدین الحموی للامـام عز الدین المروزی» به‌نثر فارسی . فیلم آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها :] .

نامهٔ سیف‌الدین باخرزی

از سعید فرزند مظفرخبوشانی، که یاد او در «رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۲» گذشت ، به سعد الدین حموی .

13827 ـ بغدادلی‌وهبی ۲۰۲۳/۱۱ : تاریخ یادنشده (۸۰پ ـ ۸۲ر). فیلم آن در دانشگاه ش ۶۴۳ هست [فیلمها : ۵۱۷] .

نامه‌های شاه‌کوثر

از شاه‌کوثر. **آغاز:** ... هوالعزیز شأنه و تواتر احسانه. آوردنامهٔ دوست رنگ پریدهٔ ما . . .

13828 ـ دانشگاه ۴۲۱۴/۳ : نسخ وشکسته‌نستعلیق ناظرکازرونی ، نزدیك ۱۱۸۳ دونامهٔ‌عرفانی‌است (۳۳ر ـ ۳۳پ) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۰] .

نامه‌های شاه‌نعمت‌الله = نامه‌های کرمانی

نامه‌های صاین‌الدین

از صاین الدین علی ترکه، که یاد او در «شق‌القمر : ۱۲۶۱» گذشت .

13829 ـ مجلس مج : نسخ ۸۲۳ ـ ۸۲۹ در مجموعهٔ رساله‌های او که اصلاحاتی بخامهٔ نگارنده درآن شده است ، چندین نامه بفارسی و عربی. عکس این مجموعه نزد آقای دیباجی‌هست [فرهنگ ایران‌زمین، دانش‌پژوه ۱۳۴۶ : ۳۰۷ ، ۳۱۲] .

نامه‌های صدرای شیرازی

از ملاصدرای شیرازی، که یاداو در «سه اصل : ۸۰۴» گذشت .

بنگرید : فهرست نگارشهای صدرا : ش ۳۷ .

3830 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۸۷۴/۱۰ : نستعلیق ونسخ علی فرزند احمد رشتی، ۱۲۶۷-۱۲۷۱ ، نامه‌ایست بلند و عرفانی که درسرپیری به نواب سید الحکما میرمحمد باقر داماد نوشته است ودرراهنمای‌کتاب ۵ : ۷۵۷ باپیشگفتارآقای دانش پژوه بچاپ رسیده است **آغاز:** ... قسم بمبدعی واجب الوجودکه به‌اقتضای حکمت ازلی وارادت لم یزلی [نسخه‌ها ۲ : ۱۷۸] .

نامهٔ عبدالباقی تبریزی

از ملاعبدالباقی تبریزی، به‌میرزا ابراهیم همدانی. نامه‌ایست فلسفی عرفانی در پایان‌آن آمده: غرض از نوشتن این کلمه نه افادتست و خودنمایی بلکه برای تجدید التفات خاطر آن خورشید برنوراست وخودرا درسلك محبان آن

درگاه‌جای‌دادن (بنگرید: نامهٔ بهایی: ۱۴۳۷) **آغاز:** بحق بیت وبحق صاحب بیت وبحق‌دل شکسته‌وبحق آنکه‌دل دوستان‌را شکسته میدارد.

13831 **ـ مجلس** ۵۲۸۳/۶۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۷۸-۱۰۸۲** درشماره‌های پیش از آن (۱۶۲پ - ۱۶۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

13832 **ـ شیراز**، خاندان‌سید نورالدین ۲۱/مج: باتاریخ **۱۰۸۰** دردفتر، نامهٔ اوست به‌میرزا ابراهیم همدانی [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸].

13833 **ـ الهیات** ۲۹۳/۴۳ ج: نسخ اوایل‌سدهٔ **۱۲** (۱۳۶پ-۱۳۷پ) [ف. الهیات ۲۰۲].

13834 **ـ ملك** ۴۶۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [رؤیت].

نامه های عبدالجلیل

ازعبدالجلیل، نگارندهٔ «رموزات: ۱۱۷۹» گویا همان واسطی بلگرامی است‌که «منشآت» او بفارسی وفرانسوی درهند چاپ‌شده است.

بنگرید : ف . مشار : ۱۵۱۸ .

873-13835 **ـ دانشگاه** ۴۶۷۲/۱۲: نستعلیق محمد اسماعیل ، **۱۱۲۸** (۲۸۳پ - ۳۱۶ر) سی ونه نامهٔ‌عرفانیست به‌میرسید جلال میرسیدحامد، حسن، عبدالمؤمن ، شیخ شیوخ، جان بیك ، عبدالسلام ، ایمان محمد ، شیخ عبدالفتاح، شیخ منتهی، شیخ احمد سرهندی و دیگران [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۳].

13874 **ـ آصفیه** ۱۴۱۳تصوف: نوشتهٔ **۱۱۳۰** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۴].

نامهٔ عبدالرحمان اسفراینی

از عبدالرحمان اسفراینی، به‌علاء الدولهٔ سمنانی (بنگرید : آداب شفره۱۰۱۱) .

13875 **ـ قاهره**، دارالکتب ۱۹۳/۱ مجامیع تیمور: گویا سدهٔ **۷**(ص۱-۵) نامه‌ایست به‌علاءالدوله. **آغاز :** ای فرزند درآن وقت که [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۷] .

13876 **ـ موزهٔ بریتانیا** Or۹۷۲۵: سدهٔ **۱۱** ، چند نامه است همراه نامه‌هایی از عبدالرزاق کاشانی [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲] .

نامه‌های عبدالرحمان قادری

ازسیدعبدالرحمان‌حسینی‌قادری (بنگرید نفس‌الرحمان، درهمین بخش) .

13877 **ـ بنگاله** ، ایشیاتك E ۱۸۸ (۱۵۱۷): نوشتهٔ **۱۱۸۵** [ف. بنگال: ۶۰] .

نامه‌های عبدالرزاق کاشانی

ازکاشانی‌که یاداودر «آغازوانجام: ۷۲۲» گذشت، به علاء الدولهٔ سمنانی ، که یاد او در «آداب سفره : ۱۰۱۱» گذشت. به نثر و نظم عرفانی ودرآن از«عروهٔ» او سخن گفته است. سمنانی به‌این نامه پاسخ داده است (بنگرید : نامهٔ علاءالدوله : ۱۴۴۱). **آغاز:** امداد تأیید وتوفیق انوار توحیدوتحقیق ازحضرت احدیت بعداز تقدیم مراسم دعا واخلاص مخفی نماند.

13878 **ـ ملك** ۴۱۹۰/۱۳ : نوشتهٔ محمد فرزند غیاث الدین نخشبی ع۲/**۸۷۶** (پایان دفتر بهمین خامه) (۱۱۰پ - ۱۱۴پ) سپس پاسخ نامه از سمنانی آورده شده است . [رؤیت] .

13879 **ـ دانشگاه** ۷۰۴۱/۵ : گویا ازسدهٔ **۱۰**، نامهٔ اوست به‌علاءالدوله وپاسخ‌آن که در « نفحات الانس » چاپ شده [فرهنگ ایران زمین ، ایرج افشار ۱۴ : ۳۲۰].

13880 **ـ شیراز** ، دکتر خاوری ۱۰/ مج: باتاریخ **۱۰۶۵** دردفتر، نامهٔ اوست به ـ علاءالدولهٔ سمنانی [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸] .

13880 ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۷۲۵: سدهٔ **۱۱** همراه نامه‌هایی از اسفراینی [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲].

13881 ـ یزد، علومی ۴مج: با تاریخهایی از **۱۰۰۶ ـ ۱۱۰۶** در دفتر [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۵].

13882 ـ دانشگاه ۴۲۵۰/۱: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۲**، (ص۱ـ۷) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۲۰].

13883 ـ دانشگاه ۳۶۵۴/۱۶: نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲ـ۱۲۲۴** برای آقا محمد علی رشتی (۴۵پ ـ ۴۷پ) و سپس پاسخ همین سمنانی (۴۷پ ـ ۴۹ر) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۵].

نامهٔ عرفانی

چند نامهٔ ناشناخته.

85 ـ **13884 ـ لالا اسماعیل** ۱۸/و ۳۲/۴۸۷ر: درجنگ سدهٔ **۸**، باعنوان «مکتوب از زبان قلندران» (۱۵۵پ ـ ۱۵۶ر) و دیگری «قلندران». **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها : ۵۰۲].

13886 ـ دانشگاه ۱۹۴۰/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۳۸پ ـ ۴۰پ)، نامه‌ایست به شمس الدین ابوسعید. **آغاز:** الی ولی فی‌الله وحبیبی فی‌الله. . . استشکالی که فرموده بودید در این سخن که در لسان اهل تصوف می‌باشد [ف. دانشگاه ۸ : ۵۵۸].

13887 ـ دانشگاه ۱۹۴۰/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۳۷ر ـ ۳۸پ) نامه‌ایست به عماد‌الدین عبدالعزیز. **آغاز:** الی ولی فی الله الفقیه ... آدمی که افتاد و بخواب رفت [ف. دانشگاه ۸: ۵۵۸].

13888 ـ تهران، ادبیات ۶۸ جوادی: سدهٔ **۱۲**، باتاریخ **۱۱۸۸ـ۹۸۸** در دفتر، نامهٔ پنجم است به مریدان و معتقدان [ف. ادبیات ۳: ۲۶].

13889 ـ دانشگاه ۸۶۴/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۷۳ر ـ ۷۴پ)، در آن از نظرعلیشاه و حسینعلی‌شاه یادشده. **آغاز:** ره‌نوردان طریق فقر و غنا و جرعه‌نوشان رحیق ثبات [ف. دانشگاه ۳ : ۵۰۶].

13890 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۶۵، ۲۹۷ حسام ـ ۲۹۷،۶۶ صرف: سدهٔ **۱۳** نامه‌ایست در توحید و کلمهٔ تهلیلیه: در پایان آمده تمام شد مکتوب در بیان توحید برادرم شیخ **حسام‌الدین**، ۱۶س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۱۸۰].

نامه‌های علاء الدولهٔ سمنانی

از علاءالدوله، که یاد او در «آداب سفره: ۱۰۱۱» گذشت. چند نامه است و از آن میان پاسخی که به «نامه عبدالرزاق: ۱۴۴۰» داده است و در آن به ابن‌العربی تاخته است، و نامه‌هایی دیگر. **آغاز** آن پاسخ: بزرگان دین و روندگان راه یقین باتفاق گفته‌اند از معرفت خود برخورداری کسی یابد.

13891 ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی: نوشتهٔ **۷۱۴** (گ ۱۸۳ ـ ۱۸۸) چند نامه است، ۱۶س [ف. مخطوطات ۲: ۱۷۸].

13892 ـ ملك ۴۱۹۰/۱۴ : نوشتهٔ محمد فرزند غیاث الدین نخشبی ع **۸۷۶**/۲ (پایان دفتر بهمین‌خامه) (۱۱۵پ ـ ۱۱۸پ) پاسخ اوست به کاشانی باهمان سرآغاز [رؤیت].

13893 ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۷۲۵: سدهٔ **۱۱**، مجموعه‌ای از رسائل و مکتوبات در کلام و تصوف بیشتر از علاء الدوله و برخی از عبدالرحمان اسفراینی و عبدالرزاق کاشی [ترجمهٔ

ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲] .

13894ـ **مجلس** ۳۴۵۷/۱۳۰ : در جنگی ازسدهٔ **۱۱** (ص۲۰۸ – ۲۱۱) نامه‌ایست درپاسخ مریدخود شیخ‌عبدالله [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۰۹] .

13895-96ـ **مجلس** ۳۴۵۵/۲۷۹ : درجنگ مؤرخ **۱۰۶۳ – ۱۱۴۱** دو نامه و دو پاسخ است، از عبدالرزاق به‌علاءالدوله وپاسخ آنها. یکی ازپاسخهای سمنانی بدینگونه آغاز می‌شود : چون در نوبت دیگر که مکتوب را مطالعه کردم نظرم برباعی کیشی افتاد بخاطر آمدکه آنچه دراین مقام [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۷۶] .

نامهٔ میرسیدعلی = نامه‌های همدانی

نامه‌های عین‌القضاة = مکاتیب

از عین القضات همدانی ، که یاد او در «تمهیدات : ۱۰۹۷» وجز آن گذشت. جلدیکم مجموعه «نامه‌های‌عین‌القضاة» دربیروت بکوشش برادرم دکترعلینقی‌منزوی ودکترعفیف عسیران وپیشگفتار برادرم در۱۹۶۹م در۴۸۰ص چاپ شده است .

بنگرید : احوال و آثار عین‌القضات همدانی۱۲۶ـ پیشگفتارچاپ نامه‌ها از علینقی منزوی .

13897ـ **استانبول**، نافذ پاشا ۴۶۴: نسخ‌سدهٔ **۶ـ۷**، **فیلم**‌آن در دانشگاه ش ۵۹۳ هست، دارای‌شصت ودونامه [پیشگفتارتمهیدات ش۸ ـ پیشگفتار چاپ نامه‌ها ش ۱۸ ـ فیلمها ص ۲۰۴] .

13898 ـ **تهران**، ملی ۹۹۲/۱۷ : نسخ باتاریخ شوال **۶۵۹** در دفتر (ص ۳۰۲–۳۰۶). **آغاز:** انظرالی ناقتی فی‌ساحة‌الوادی

... در هر نفسی صد هزاررنگ بر می‌آمیزند و دل را زیر و بر [فرهنگ ایران‌زمین ۱۴ : ۳۰۰] .

13899ـ **استانبول**، جارالله ۱۱۰۰ : نسخ خلیل فرزندحسین، دوشنبهٔ ۲۲ع۲ **۶۶۸**/ شصت‌وهفت نامه‌دارد، ۱۳۶گ۲۵س [پیشگفتار تمهیدات ش۲ ـ پیشگفتارچاپ‌نامه‌ها : K] . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۶۶ و ۱۸۹۸ هست [فیلمها : ۲۴] .

13900ـ **ترکیه**، مولوی‌خانه : سدهٔ **۷**، همراه بخشی از «تمهیدات : 10111» . **فیلم**‌آن درملی هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۱].

13901ـ **استانبول**، شهید علی پاشا ۱۴۱۷: نسخ یونس فرزندشادی فرزند ولی ـ الدین مولوی‌که نیمهٔ نخست را درج ۲/**۷۳۳** ونیمهٔ دوم‌را درشوال **۷۶۳** نوشته است. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۸۹۹هست [پیشگفتارچاپ نامه‌های شS ـ فیلمها ص ۲۰۴] .

13902ـ**استانبول**، ملامراد ۱۵۴۵: تعلیق ونسخ‌سدهٔ **۷ـ۸**، صدوسی‌وسه نامه‌همراه «جمالی» اوست، نامهٔ ۴ و۶ و۷ و ۸ از احمد غزالی است باو . **فیلم** آنها بکوشش استاد مینوی برای دانشگاه‌آورده شده است، فهرست نامه‌ها در «احوال و آثار عین‌القضاة : ۱۲۶» وپیشگفتار چاپ «نامه‌های عین القضاة» آمده است .

13903ـ**سپهسالار** ۳۸۷۵/۷: نوشتهٔ ناصر فرزند محمد فرزند عبدالواحد، ۱۲ع۱ **۷۷۳**، تنها شش نامه‌است [رؤیت] . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۶۰۳ هست [پیشگفتار چاپ نامه‌ها شR ـ فیلمها ص۶۱۵] .

13904ـ **تهران**، پزشکی ۲۳۸/۱۱ :

سدهٔ ۹، بندیست در«وحدت وجود» **آغاز:** من مقولات عین‌القضاة ره. بدانکه مردم بهر کمال نقصان کمال اوست [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۲].

13905 **ـ پاریس** S.P. ۳۵: نسخ باقر رجب **۱۰۳۵** بدستور علی پاشا والی تبریز، دارای نود وهفت نامه، **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۵۹۵ هست، ۳۶۵گ ۱۷س [پیشگفتار تمهیدات ش۵ ـ پیشگفتار چاپ نامه‌ها ش P. فیلمها ص۲۰۴].

13906 **ـ استانبول،** محمدنجیب ۲/ ۳۰۱: باتاریخ تملك ۱۱۷ **(۱۱۰۷)** در دفتر **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۸۹۷ هست [فیلمها ۱: ۶۳۰ ـ پیشگفتار چاپ نامه‌ها شT].

13907 **ـ مجلس** ۵۶۳۳/۵۷ : گویا سدهٔ **۱۳** (ص۵۵۶ ـ ۵۹۵) نامه‌هاییست به ـ عربی و فارسی [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری].

13908 **ـ تهران،** ملی ۲۱۷۷ـ۷۶۶ : تاریخ یاد نشده، ۴۷۹ص [دیباجهٔ تمهیدات ش ۷]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۶۱۴ هست [فیلمها ۲۰۴].

13909 **ـ تهران،** ملی ۲۱۷۷ فهرست نشده: بی‌تاریخ، با خط دو کاتب و عنوان «مکاتیب العرفاو رموز العرفاء» تاریخ ثبت **۱۳۸۲** هشتاد وشش نامه و «جمالی» اوست، فهرست نامه‌ها باتطبیق آنها بانسخهٔ ترکیه در «احوال و آثار عین القضات ۱۵۵» و پیشگفتار چاپ «نامه‌های عین‌القضاة» از برادرم و دکتر عفیف عسیران ص۳ آمده است، ۴۷۹گ ۱۷ـ۱۹س.

13910 **ـ مراد ملا** ۱۵۴۷ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۳۸۹گ ۲۰س [دیباجهٔ تمهیدات ص۱۱ ش۴]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳ هست [فیلمها : ۲۰۳].

نامه به عین‌القضاة = عینیه ص۱۲۸۹

نامه‌های غزالی

ازاحمد غزالی (بنگرید: عینیه: ۱۲۸۹) واینك چندنامهٔ دیگر ازاو.

13911 **ـ ترکیه،** مراد ملا: تعلیق و نسخ سدهٔ **۷ـ۸**، چهارنامه است به عین القضاة همدانی [احوال وآثار عین القضاة، فرمنش : ۱۲۶].

13912 **ـ دانشگاه** ۳۴۹۷ فیلم: چهار نامه ایست ازاو به عین القضاة که در پیشگفتار «تمهیدات» عین‌القضاة چاپ شده‌است، درنسخه درهفت‌فصل و بعنوان «وصیت»است [یادداشتهای دکتر قاسمزاده].

نامه‌های غزالی

از محمد غزالی، نامه‌هایی از او بنام «فرزند نامه: ۱۲۹۷» و «فضایل الانام: ۱۲۹۹» گذشت، واینك چند نامهٔ منفرد ازاو.

13913 **ـ حمیدیه** ۱۴۴۷/۹۳ : با تاریخهایی از **۷۵۱ـ۷۵۵** در دفتر. نامه‌ایست ازاو به فخرالملك پسر نظام الملك. سپس نامه در پاسخ احمد پسر نظام الملك دربارهٔ تدریس نظامیه. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها : ۴۴۸].

13914-15 **ـ ملك** ۵۸۹۳ : نستعلیق باتاریخ **۱۱۰۳** در دفتر، دونامه است، یکی درپاسخ پادشاهی‌که ازاو طلب نصیحت می‌کرد **آغاز:** . . . کای عزیز روزگار و ای‌گزیدهٔ پروردگار التماسی‌کەازماکردی اگرازسرصدق ورغبت‌است، زینهارالف زینهار. سپس نامهٔدیگر **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد، بدان وآگاه‌باش‌ای عزیزروزحال‌تو ازدو وجه‌بیرون‌نیست [رؤیت].

13916 **ـ مجلس** ۵۲۸۰/۶ : نسخ‌سدهٔ

۱۱ (۳۷پ - ۴۲پ)، زرین، دالهاییکه ریشه ذالی دارند بانقطه نوشته شده، نامهٔ اوست به‌خواجه نظام‌الملك دربارهٔ نپذیرفتن تدریس‌در نظامیه بغداد. **آغاز**: ... حمدله. صلاة. . . امابعد، خدمت خواجهٔ جهان و ملجأ جهانیان [رؤیت].

13917 - **مجلس** ۳۴۵۷/۷۱ : در جنگی از سدهٔ **۱۱** (ص۱۵۱ - ۱۵۴) نامهٔ او است به‌خواجه نظام‌الملك درنپذیرفتن تدریس را [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۰۴].

13918- **دانشگاه** ۲۵۹۱/۹ : ضمن مجموعهٔ محمد میبنای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص ۴۳ هامش) نامهٔ اوست به نظام‌الملك در نپذیرفتن‌تدریس‌را درنظامیه[ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۰۷].

13919- **دانشگاه** ۳۳۹۶/۸ : در جنگ محمدفرزند محمدصالح نصرت‌الله عبرت نایینی دماوندی ، مؤرخ **۱۱۹۲** (۱۶۸پ - ۱۷۱پ) نامهٔاوست به‌سنجرهمانکه در «فضایل الانام» اوچاپ‌شده [ف.دانشگاه۱۱:۲۳۹۸].

13920- **مجلس**۲۳۲۹/۷۳ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۴** دردفتر (ص ۷۲۹ - ۷۵۹) پاسخ اوست به‌عریضهٔ یکی ازپادشاهان درطلب نصیحت ازاو. **آغاز**: ای‌عزیز روزگار و ای گزیدهٔ پروردگار التماسی، بمانند نسخهٔ۵۸۹۳ ملك [ف . مجلس ۸ : ۳۴].

13921- **تهران**، اصغرمهدوی ۲۶۶: درجنگ شکسته نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳**، نامهٔ اوست به نظام الملك در نپذیرفتن تدریس در نظامیه [نسخه‌ها ۲ : ۷۰].

نامهٔ غزالی = فصل

از همان محمد غزالی که بسال ۴۹۷ در پیشگاه سلطان سنجر فرزند ملکشاه سلجوقی ایرادکرده است. **آغاز**: هذا هوالفصل الذی ذکر الغزالی فی‌مجلس... حمدله. صلاة. اتفاق افتادکه درشهورسنهٔ سبع وتسعین واربعمائه .

بنگرید : غزالی نامه : ۱۹ ، ۱۹۷ — مکاتیب غزالی : ۱۱ .

13922- **مجلس** ۵۶۳۳/۹. نستعلیق زیبای‌رمضان **۱۲۸۱** (ص۲۶-۲۳) [یادداشت های آقای عبدالحسین حایری].

نامه‌های فاروقی = نامه‌های احمد

در ص۱۴۳۵ گذشت .

نامه‌های فقیرعثمان

دونامه است، به‌شیخ جوهر وشیخ جمال.

13923-24- **پاریس** ۶و۱۱۲۷/۷ S. P.: باتاریخ **۱۱۳۶** در دفتر . **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۵۹ هست [فیلمها : ۵۳۵].

نامهٔ فیض کاشانی

به میرزا محمد سعید قمی، نگارندهٔ «کلید بهشت : ۹۸۲» و جزآن. و این جز نامه‌ایست که‌بعنوان «پاسخ فیض:۱۰۶۹» گذشت .

13925-**دانشگاه**۴۶۰۲/۲۲ :باتاریخ **۱۱۳۸-۱۱۳۹** در جنگ (ص۳۴۱ - ۳۴۸) نامهٔ فیض‌است به محمد سعید قمی، و چند نامهٔ دیگر بکسانی‌دیگر [ف.دانشگاه۱۴:۳۵۳۳].

نامهٔ قطب ذهبی

از سید قطب الدین محمد ذهبی نیریزی ، که یاداو در «رسالهٔعرفانی : ۱۱۶۵» گذشت.

13926 - **دانشگاه** ۴۳۸۷/۷ : در جنگ‌محمدنصیرمؤرخ**۱۱۴۷**(ص۱۸۵) نامه‌ای است به همان محمد نصیر [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۰].

13927 - **رضوی** ۱۰۰۱ ادبیات (۹۳۱): سدهٔ**۱۳**، نامه‌ایست‌پندآمیز به‌حاجی

محمدحسین نصر . **آغاز:** رقیمهٔ گرامی ومودت نامهٔ سامی که مکتوب قلم محبت شیم ، ۱۷ گ ۱۷س [ف. رضوی ۷ : ۸۴۳]. **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۲۲۴۶ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۳] .

13928ـ **همدان**، مدرسهٔ غرب ۲/۶۶۲: تاریخ یادنشده، همراه «صحایف الوداد» ادهم [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۲] .

نامه‌های قطب محیی = مکاتیب

ازقطب‌الدین عبدالله، که یادآور «ابواب الخیر : ۱۰۱۸» گذشت. برخی از نامه‌های او نام ویژه‌ای دارد: ابواب‌الخیر ، تخمین‌الاعمار مفاتیح الغیب . نامه‌های او بنام « مکاتیب » با « کفایة المؤمنین» بکوشش میرزا احمد نایب ـ الولایهٔ تبریزی ذهبی چاپ‌شده است.

بنگرید : ف. مشار : ۱۴۸۴ ـ یادداشت های قزوینی : ۳ : ۲۵۳ .

13929ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۲۵۳س: بخامهٔ نگارنده، **۸۹۹ـ۹۰۱** ، **آغاز:** الی ـ الاخوان‌الالهین کثرهم‌الله و بارک‌علیهم. درفهرست قطب‌بن محیی آمده [ف. مخطوطات۲:۱۷۷].

13930ـ **تهران**، ادبیات ۷۳ج: نسخ **۹۸۵** بیش‌از ۱۲۰ نامه را دارد ، در ۱۰۴۰ درگجرات خریداری‌شده، ۲۴۰ گ۲۳س [ف. ادبیات ۱ : ۴۳۹] .

13931ـ **تهران** ، ادبیات ۸۶ ب : نستعلیق و نسخ محمدکریم، **۱۰۴۰** ، ۱۰۶ گ [ف. ادبیات ۱ : ۴۳۹] .

13932ـ **مجلس** ۳۳۸۲ :شکسته نستعلیق در **۱۰۴۰** ،فهرست۴۷ نامهٔ آن درفهرست کتابخانه آمده است ، و چندین نامه که عنوان ندارد ، آغاز افتاده، ۳۸۰ص ۲۱س [ف . مجلس ۱۰ ۱۲۳۳] .

13933ـ **رضوی** ۱۰۳۲ حکمت: نسخ محمدعلی، **۱۰۴۶** ، زرین، نویسنده نامه‌ها را از قطب‌الدین محمد خرقانی می‌دانسته است ، دیباچه‌را ندارد [ف. رضوی ۴ :۲۵۶] .

13934ـ **مجلس** ۴۵۷۷: نسخ اسدالله فرزند مرتضی حسینی حسنی عریضی شهیر به ـ امیربیگ، یکشنبهٔ ۵ صفر **۱۰۴۷** ، دیباجه را ندارد، زرین ، ۱۹۰ گ، ۲۱س [رؤیت] .

13935ـ **الهیات** ۱۴/۱ ج : نستعلیق ونسخ ۳ صفر **۱۰۴۸** (۳پ ـ ۳۳۷پ) [ف . الهیات ۱ : ۱۵۰] .

13936ـ **مجلس** ۵۸۷: نستعلیق **۱۰۴۸** زرین، جز نامهٔ یکم دیگر نامه‌ها فارسی است، ۱۴۴ گ ۲۶س [ف. مجلس ۲ : ۳۴۶].

13937ـ **مجلس** ۴۷۴۹/۱: نستعلیق طهماسبقلی درسورت هندوستان، **۱۰۴۹ـ۱۰۵۷** (۱پ ـ ۸پ)، چهارده نامه‌است دریکجا ویک نامه درجای دیگر مجموعه [رؤیت] .

13938ـ **تهران**، ادبیات ۲۲۲ حکمت: شکسته نستعلیق ۱۴ محرم **۱۰۵۱** ، آغازافتاده [ف. ادبیات ۲ : ۵۲ ، ۴۹] .

13939ـ **ملک** ۶۲۵/۶: شکسته نستعلیق محمد کاظم اصفهانی ، **۱۰۶۰** در حیدرآباد ، (ص۲۱۴ـ۲۲۰) ، زرین، چهارنامه است : ۱ـ به‌میرعمادالدین ۲ـ ناشناخته ۳و۴ـ به‌شیخ محمد [ف. ملک، مجموعه‌ها : ۵۸] .

13940ـ **همدان**، مدرسهٔ غرب ۱۱۰۲: نوشتهٔ محمدشفیع عبدالله، ۲ج۲/ **۱۰۶۶** [نسخه ها ۵ : ۳۶۴] .

13941ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۳۷۰ نوشتهٔ **۱۰۸۰** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷] .

13942ـ **دانشگاه** ۳۰۳۲: سدهٔ **۱۱** . و پنج برگ‌آن نونویس ، نسخ اسدالله موسوی

خوانساری ، **۱۳۴۵** ، ۱۴۸ گ ۲۴ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۷۲] .

13943 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۱۷۵ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف . ادبیات ۲ : ۵۲، ۴۹] .

13944 ـ **مجلس** ۳۴۵۷/۴۹ : درجنگی ازسدهٔ **۱۱** (ص۹۲ـ۹۴) . **آغاز** : من عبدالله قطب بن محیی‌الله الی ولی‌والله وحبیبی وخلیلی الامیرشمس‌الملة والدین ابوسعید. امابعد، این عمر بهرچه هست بسرخواهد آمد [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۰۱] .

13945 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۱۸ : سدهٔ **۱۱**، همراه گفتاری عرفانی، در دو باب، آغازافتاده، ۸۳ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

13946 ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۴ ـ ۴۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۴۱۴] .

13947 ـ **دانشگاه** ۲۴۵۴/۱۸ : شکسته نستعلیق سراینده‌ای با تخلص تحسین ، در دارابگرد شیراز ، نزدیك **۱۱۰۱** (ص ۱۸۹ ـ ۱۹۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۹۰] .

13948 ـ **مجلس** ۴۰۳۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغازگویا یك برگ افتاده، انجام افتاده، ۲۹۸ گ ۱۷ س [رؤیت] .

13949 ـ **الهیات** ۱۴ ج : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۲**، نامه‌های زیادیست [ف. الهیات ۱ : ۱۵۰] .

13950 ـ **مجلس** ۴۲۷۸ : نسخ علی فرزند عبدالمجید، ۱۵ ذیحجهٔ **۱۲۷۸** دیباجه را ندارد ، ۷۳۸ گ ۲۱ س [رؤیت] .

13951 ـ **مجلس** ۵۶۶۱ : نسخ‌سدهٔ **۱۳** ۶۲۶ ص، ۱۲ س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

13952 ـ **مجلس** ۵۶۳۳/۵۷ : سدهٔ **۱۳** ، (ص۴۱۳ ـ ۴۵۸)، چند نامه بعربی و فارسی است [یادداشتهای عبدالحسین‌حایری].

13953 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۹ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۲۰ گ ۳۲ س [ف. ادبیات ۱ : ۴۳۹] .

13954 ـ **مجلس** ۴۲۷۰ : نستعلیق بد سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، خطبه را دارد، ۱۲۳ گ ۱۵ س [رؤیت] .

13955 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۳۷۰ : نوشتهٔ **۱۳۰۵** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۸] .

13956 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۹ د : نستعلیق ۲۷ شعبان **۱۳۱۸** ، ۲۶۸ گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱ : ۴۳۹] .

13957 ـ **مجلس** ۴۵۷۶ : نسخ زیبای حاج میرزا عبدالله حایری تهرانی ، ذیحجه **۱۳۲۱**، ج ۱ ، دیباجه ندارد ، ۳۱۹ ص ۱۹ س [رؤیت] .

13958 ـ **مجلس** ۴۲۸۱ : نسخ سدهٔ **۱۴**، ۱۹۷ نامه‌دیده‌شد، ۳۵۳ گ ۱۷ س [رؤیت]

13959 ـ **مجلس** ۴۶۳۸ : نسخ، تاریخ یاد نشده، ۱۶۸ نامه است ، ۱۰۱ گ ۱۷ س [رؤیت] .

13960 ـ **رضوی** ۲۴۲ حکمت : نسخ تاریخ‌یادنشده. **آغاز**: الحمدلله‌الذی هدنالنور توحیده [ف. رضوی ۱ : ۷۶] .

13961 ـ **رضوی** ۲۴۳ حکمت: تاریخ یادنشده، وقف نادرشاه **۱۱۴۵** ، زرین، خطبه را ندارد، ۱۹۵ گ ۲۳ س [ف.رضوی۱ : ۷۶].

13962 ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۷ : نوشتهٔ‌میرزاعلی‌اکبر فرزندمحمدمهدی شیرازی ،

۲۶ محرم [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۷] .
13963ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱۹۰ E (۱۱۶۱): تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال : ۶۰].
13964ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۱۶ تصوف تیمور: نسخ، بی‌تاریخ، ۲۶۸ گ ۲۱ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۷] .

نامهٔ قونوی

ازقونوی‌که در «مفاوضات : ۸۴۸» یاداو گذشت. و این نیز نامه‌ایست به‌طوسی که به ـ « الرسالة المفصحة عن منتهی الافکار و سبب اختلاف‌الامم» قونوی‌مربوط‌است [دانش‌پژوه].
13965ـ **اسعد افندی** ۳۷۱۷/۱: با تاریخ **۹۵۵** درقسطنطنیه درمجموعه. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش ۵۵۰ هست [فیلمها : ۴۹۷] .

نامهٔ کاشانی =پاسخ به هراسکانی

در ص ۷۴۹ گذشت .

نامهٔ کاشانی

دربخش اخلاق خواهدآمد .

نامه‌های کرمانی

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .
13966-67ـ **دانشگاه** ۲۱۴۳/۷۳: نوشتهٔ جلال الاسلام فرزند حاجی شاه فرزند قوام‌الاسلام طیبی‌کوبنانی، ذیقعدهٔ **۹۱۴** ، در مجموعهٔ «کنزالسالکین» ازروی‌خط‌شاه‌نعمت‌الله دونامه‌است ازاو به‌مولاناقوام‌الدین‌کوبنانی [ف دانشگاه ۹ : ۷۹۷] .
13968ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸/۲۷ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ **۹۶۶** (۸۲ر ـ ۸۳ر) ۲۷س، وصیت نامه است . **آغاز :** حمد بیغایت وستایش‌بیعد [ف.مخطوطات۲ :۱۷۷].
13969ـ**سنا** ۳۷۲/۴: نستعلیق**۱۰۶۶** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۱] .
13970ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۴ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۳۸-۳۹) **آغاز :** الحمدلله الذی انشاء اعیانا. همراه با ۹۱گفتار دیگراز همو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۶] .

نامه‌ها= مکاتیب گیسودراز

از سید محمد گیسو دراز ، که یاد او در «آداب سلوك : ۱۰۱۱» گذشت .
13971ـ **آصفیه** ۱۶۳۰ تصوف: نوشتهٔ **۱۲۱۷** ، در فهرست تاریخ نگارش ۸۲۵ یاد شده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸] .
13972ـ **آصفیه**۱۳۷۵ تصوف: نوشتهٔ **۱۳۱۲** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۴] .
13973ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱۸۹ E (۴۳۹) : نسخ تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۶۰] .

نامه‌ها=مکاتیب مجدد الف ثانی

از خواجه هاشم فاروقی .
13974ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱۹۱ E (۱۰۱۷): شکستهٔ‌تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۶۰] .

نامه‌ها=مکاتیب مجدد الف ثانی

از یارمحمد حدید بدخشی .
13975ـ **آصفیه**۱۳۰۴ تصوف: نوشتهٔ **۱۱۶۵** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۴] .

نامهٔ مجدالدین

از مجدالدین بغدادی . که یاد او در «الاسئله والاجوبه : ۱۰۲۶» گذشت .
31976ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۳۰ : باتاریخ**۷۵۴** دردفتر، نامه‌ایست به‌شرف‌الدین افتخارالمحققین واسئلةواجوبه‌باامام‌فخررازی

و«السیروالطیر: 11375» ازهمو. **فیلم** آن‌در دانشگاه ش۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۱] .

نامه‌های محمد نوربخش

از سیدنوربخش، که یاداو در «تفسیر آیت فمن یرجولقاء : ۲۳» گذشت. چندین‌نامه ازو در دست هست که برخی بنام موضوعی آنها : «قدم وحدوث: ۸۲۷» و«وجود مطلق :۸۶۲» و «کشف و ریاضت : ۱۳۲۰» یاد شده و اینك چندنامهٔ دیگر .

13977ـ **ملك** ۴۱۹۰/۱۱ : نوشتهٔ محمد فرزند غیاث الدین نوربخشی ، باتاریخ **۸۷۶** بهمین خامه دردفتر (۸۱پ ـ ۸۳پ) ، نامه‌ایست عرفانی به علاء الدولة والدین ، که جز علاءالدولهٔ سمنانی باید باشد. **آغاز:** ظل ظلیل همای همایون همت عالیه امام العالمین چتر دولت افتخار الخواقین . . . بعده اعلام میرودکه خوش مستوفی درمعرفت حقیقی اکمل اولیا [رؤیت] .

13978ـ **ملك** ۴۱۹۰/۶ : نوشتهٔ محمد بن غیاث الدین نوربخشی ع ۲/**۸۷۶** (پایان دفتربهمین‌خط) (۷۱پ-۷۳پ) عنوان نامه «جواب وزیرمن منشآت حضرت... » را دارد. **آغاز :** جناب وزارت پناه اعتضاد اهل الله، رزقه‌الله‌کمال المعرفة ... بعده اعلام میرود که مکاشفان محقق از کمل انبیاء و اولیا (ع) که ازقبور خبر می‌دهند، جهت حجت است بر خصم [رؤیت] .

13979ـ **دانشگاه** ۳۶۵۴/۱۴: نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی**۱۲۲۲-۱۲۲۴** برای آقامحمد علی فرزند حاجی حسین رشتی (۳۳ر ـ ۳۴پ) نامه به‌علاءالدوله است، آغاز برابر نسخهٔ ۴۱۹۰ ملك همراه چندنامهٔ دیگر ازاو در«قدم وحدوث»و«کشف و شهودوریاضت» و «وجود مطلق» [ف. دانشگاه ۱۲ :۲۶۶۳] .

13980ـ 981ـ **ملك** ۴۷۷۹ : نستعلیق نزدیك **۱۲۶۳**، شمارهٔ ۱۹ دفتر (۶۱پ-۶۲ر) نامه‌ایست عرفانی بپادشاه اعظم میرزا شاهرخ **آغاز:** حضرت‌الله تعالی سعادت محبت‌آل عبا را نصیب بزرگترین پادشاه زمان گرداند . و شمارهٔ ۲۰ دفتر (۶۲ ر ـ ۶۲ پ) در نصیحت مریدان . **آغاز :** در نصیحت مریدان نوشته است شکروسپاس‌وثنای بیقیاس حضرت لاهوت راکه بمقتضای حکمت انسانرا [رؤیت] .

نامه‌های مظفر علیشاه

از مظفرعلیشاه‌کرمانی، سرایندهٔ «بحر ـ الاسرار : ۶» وجزآن. نامه‌هاییست عرفانی .

13982-85ـ **ملك**۱۵-۱۸/۴۷۷۹: نستعلیق نزدیك **۱۲۶۳**، شماره‌های ۱۵ تا۱۸ (۵۶پ ـ ۶۱پ) نامه‌هاییست بنام کسان و در مسائل عرفانی [رؤیت] .

13986-96ـ**ملك**۶/۵۴۶۵: شکسته نستعلیق محمدحسین فرزند خواجه محمدربیع باتاریخ **۱۲۸۴** دردفتر (۳۰۴ ر ـ ۳۳۳ پ) سه‌نامه‌است. به‌صدقعلی شاه وهفت نامه‌به‌کسانی ناشناخته ، همه عرفانی [رؤیت] .

13997ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۷۳۹ سدهٔ **۱۳** ، بدنبال دیوان او [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبائی] .

نامهٔ معین‌الدین چشتی

از معین‌الدین چشتی‌که یاد او در «رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۶» گذشت .

13998ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱۹ق۲ : نوشتهٔ شاه متوالی عاجز ، **۱۱۰۴** ، ۳۱ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۴۳] .

13999ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲۷ق۲ : تاریخ یادنشده، ۲۵ص [مخطوطات،

سرفرازعلی رضوی : ۴۳] .

نامهٔ ملاصدرا = نامهٔ صدرا

در ص ۱۴۳۹ گذشت.

نامه‌های منیری = نامه های احمد

در ص ۱۴۳۶ گذشت.

نامه‌های میرداماد

از میرمحمد باقر میرداماد، که یاد او در «امانت الهی : ۴» گذشت. چند نامه است: ۱ـ به ملاعبدالله شوشتری مجتهد . آغاز : عزیزم جواب این نامه نه‌جنگ است ... رحم‌الله امرأ عرف قدره. . . نهایت مرتبهٔ بیحیایی است که نفوس معطله و هویات هیولائیه ۲ ـ به میررضی صدرات پناه . آغاز : بصدر صفهٔ امکان زهی شبیه عدیم... ادوار مدارات جاه وجلال...را مسیر بر درجات نطاقات بارگاه ۳ـ به‌حکیم شفایی نگارندهٔ «آبستنی : ۴۶۰» وجز آن. آغاز : نفایس دعواتی چون انفاس مسیح ازدم روح ـ القدس مزاج گرفته ۴ـ به اعتمادالدوله، و در آن از «شارع نجات» خود یادمی‌کند .

14000ـ دانشگاه ۳۰۳/۴: نستعلیق روزگار خود میرداماد (۹۱پ)، نامهٔ۲ است با همان سرآغاز [ف . دانشگاه ۴ : ۷۰۴] .

14001 ـ رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳) : نزدیك ۱۰۵۵ در یك جنگ (ص ۷۵۱ ـ ۷۵۲) نامهٔ ۱ اوست به مولانا عبدالله [ف. رضوی ۷ : ۵۹۳] .

14002ـ دانشگاه۳/۲۱۴۵: باتاریخ ۱۰۶۸-۱۰۹۲ دردفتر (ص۶۴) نامهٔ۱ اوست باهمان سرآغاز [ف. دانشگاه ۹ : ۸۳۸] .

14003ـ دانشگاه ۴۶۰۲/۱۸ : سدهٔ ۱۱، باتاریخ۱۱۳۳ دردفتر (ص۳۳۷ـ۳۳۹) نامهٔ۴ اوست باعتمادالدوله [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۳۳] .

14004ـ دانشگاه ۴۶۰۲/۴ : همان مجموعه (ص۲۵۰ـ۲۵۱): نامهٔ ۱ اوست به ـ شوشتری [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۱] .

14005ـ دانشگاه ۲۵۹۱/۷۹ : سدهٔ ۱۱، باتاریخ ۱۰۹۸-۱۱۳۹ در دفتر (۱۵۶ هامش) نامهٔ ۱ اوست به‌شوشتری [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۱۱] .

14006 ـ مجلس ۳۴۵۷/۱۴۰ : در جنگی ازسدهٔ۱۱ (ص۲۱۴ ـ ۲۱۵) نامه‌ایست بمولانا عبدالله ثانی [ف. مجلس ۱۰:۱۴۰۹]٠.

14007ـ سنا ۸۸/۱۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، باتاریخ ۱۲۰۰دردفتر. نامهٔ ۱ اوست به شوشتری [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۵] .

14008ـ تهران، دانشسرایعالی ۱۳/ ۵۵ قریب : سدهٔ ۱۲، باتاریخ ۱۲۴۴ دردفتر نامهٔ اوست به ملاعبدالله وپاسخ او [نسخه‌ها ۵: ۶۲۳] .

14009ـ مجلس ۳۵۳۷/۵: نستعلیق باتاریخ ۱۲۶۵ دردفتر (ص۱۳۰ـ۱۳۲) نامهٔ ۳ اوست به حکیم شفایی با همان سرآغاز [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری].

14010ـمجلس۱۸۲۲ : تاریخ‌یادنشده، نامهٔ۱اوست به‌شوشتری [ف. مجلس۵: ۲۴۰].

نامه‌های نجم‌الدین رازی

دونامه است به‌شمس الدین شهاب الاسلام [سرآغاز نامه‌ها] .

14011ـ مجلس ۵۹۸/۵: تاریخ یاد نشده، همراه«معیارالصدق:13393»او. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۸۱۷هست [ف. مجلس۲: ۳۵۵ ـ فیلمها : ۷۳۵] .

نامهٔ نسوی = پرسش وپاسخ

در ص ۷۵۰ گذشت .

نامهٔ نظام‌الدین اولیا

از شیخ نظام‌الدین‌اولیا، نگارندهٔ «فوائد الفواید : ۱۳۰۵» و جز آن .

14012ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۱قف۱۱۲: نوشتهٔ ۱۲۳۰، ۱۵ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۳] .

14013ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲ق۱۲: تاریخ‌یاد نشده، ۵۵۰ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۳] .

نامه‌های شاه‌نعمت‌الله = نامه‌های کرمانی ص ۱۴۴۷

نامهٔ وفایی

نامهٔ وفایی که در رجب ۱۲۹۳ نوشته و می‌نویسد اگر پسند طبع دوست من آید بدهد چاپ کنند. **آغاز :** ایدلا منزل فراتر برکن ازاین خاکدان ... الهی عمری ماکان عمری بذلة فی‌طاعتك... بیان حال وصورت احوالی است ازبنده وفایی.

14014ـ **حقوق** ۱۵۵/۱ج: نستعلیق خود وفایی ، رجب **۱۲۹۳** (۱ پ ـ ۱۸ پ) [ف. حقوق : ۱۹۰] .

نامهٔ هربنس = هربنس

نامهٔ همدانی

از میرزا ابراهیم همدانی بهٔشیخ بهایی و پاسخ آن (بنگرید : نامهٔ بهایی: ۱۴۳۷).

14015ـ **تهران،** مهدی بیانی۱۰مج: باتاریخ **۱۰۶۸** دردفترکه درسورت نوشته‌شده [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۳] .

نامه‌های همدانی

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. درنسخهٔ ۴۲۷۴ ملك هشت نامهٔ عرفانی اوست بعنوان: سلطان غیاث الدین، در کبرطغانشاه ، سلطان علاء الدین ، مولانانورالدین جعفر بدخشانی ، امیرزادگان و نامه‌هایی بی‌نام، بهٔنثر ونظم .

14016ـ **ملك** ۴۲۵۰/۳۳: نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری ، درمشهد **۹۰۷** همراه ۲۷ گفتاردیگر منسوب بهٔمو، (۴۰۹پ ۴۲۲ ر) نامه‌هاییست عرفانی بدون عنوان و عنوانهای : بیکی ازسلاطین، ونورالدین جعفر بدخشانی (که خلیفهٔایشان بود) نیزدارد بهٔنثر ونظم [رؤیت] .

14017ـ **ملك** ۴۲۷۴/۱۰ : نستعلیق هندی سدهٔ**۱۱**، همراه ۲۴ گفتار دیگرکه از او دانسته شده است ، زدین ، هشت نامه است [رؤیت] .

14018ـ **تهران،** ملی۳/۲۲۴: همراه باارشادنامهٔ مؤرخ ۵شوال **۱۱۰۳. فیلم** آن دردانشگاه ش۱۸۹۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۰].

14019ـ **رضوی**۲۷۵اخلاق(۹۲۸): نستعلیق، تاریخ یاد نشده پندنامه‌ایست باعنوان ای عزیز برای شیخ محمدشاه فرزند سلطان ، **آغاز:** تامهندسان کارگاه تقدیر صور الوان ، ۸گ ۲۵س [ف. رضوی۶ : ۴۷۴]. بنگرید: بهرامشاهیه: ۱۰۶۵

نبوت وولایت = پیامبری وپیشوایی

ازعزیز نسفی ، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت. درپیامبری و ولایت و وحی والهام وخواب درست. **آغاز:** بسمله و حمد . اما بعد ، چنین گوید . . . که جماعت درویشان از این بیچاره التماس کردند که در نبوت و . . .

14020ـ **دانشگاه** ۴۰۵/۵: نستعلیق احمد بیوك‌آبادی همدانی، **۱۲۸۳**، (۸۸ر ـ

۱۹۰پ) [ف. دانشگاه۳ : ۴۴۴].

نبوت و ولایت

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. وگویا جز «ولایت‌ونبوت» اوست. **آغاز:** بدانکه‌درنبوت و ولایت بزرگان را سخنهاست .

14021ـ **قاهره،** دارالکتب۸۱ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ**۹۶۶** (گ۹۰پ ـ ۹۱ر) آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات۱ : ۲۱۲].

14022 ـ **قاهره ،** دارالکتب ۲۶۱ مجامیع تیمور: تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۱ : ۲۱۲] .

نبوت و ولایت

ناشناخته . بشیوهٔ عرفانی ، باعنوانهای : تنبیه، تنبیه ویك خاتمه، در عنوان دهم تحقیق درمبحث وجود بشیوهٔ اهل‌کشف و شهود است . **آغاز:** بعداز ادای‌سپاس واجب‌الوجود ودرود نامعدود صاحب مقام محمود .

14023ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۳۶: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۳۴۱ ـ ۳۴۵) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14024ـ **رضوی** ۷۰۱ حکمت : نسخ تاریخ یادنشده. آغاز برابرنمونه، ۲گ۲۳س [ف. رضوی ۴ : ۱۴۵] .

نثار العاشقین

از شمس‌الدین حسین بوعلی قلندر .

14025ـ **بنگال ،** آسیایی O ۳۴/۱ (۱۰۷۵): شکسته، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال ۱۲۹] .

نجات الرشید

از ملاعبدالقادر بدیوانی، درگذشتهٔ ۱۰۰۴ بسال ۹۹۹ نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۹۱ ـ هدیة‌العارفین ۱ : ۵۹۹ .

14026ـ **آصفیه** ۱۵۶۴ تصوف: نوشتهٔ **۱۱۱۵** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸] .

14027ـ **بنگاله ،** ایشیاتك E ۲۰۴ (۵۵۲): نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۶۱] .

نجات السالکین

از فیض‌الله فرزند بهبود علی خراسانی ، از مردمان نیمهٔ یکم سدهٔ سیزدهم . ترجمهٔ گزیدهٔ « عوارف المعارف » سهروردیست ، در چهل باب : باب یکم در منشاء علوم سالکان ، چهلم ذکرچیزی ازبدایات و نهایات. **آغاز:** حمد وسپاس مرخدای راکه عظیم است شأن او وقویست سلطان او .

14028ـ **رضوی** ۲۸۴ ۱۲ اخلاق (۶۲۵۱) نستعلیق، نسخهٔ‌اصل، سه‌شنبهٔ غرهٔ ج۲/**۱۲۴۶** در سنندج ، ۸۶ گ ۲۷ س [ف . رضوی ۶ : ۴۷۹] .

نخستین آفریده = احادیث اوائل

از نسفی، در ص۱۰۲۰ گذشت .

نخستین آفریده = آفریدهٔ اول

گرگانی در ص ۷۲۵ گذشت .

نزول وعروج = مراتب ارواح

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹» گذشت.درمبدأومعاد ازمراتب نزول وعروج ومراتب ارواح . درپایان «مبدأ ومعاد» نسخهٔ ملك‌ازاین‌گفتاریادکرده‌که:(این دورا به‌درخواست سیدتاج‌الدین هادی‌ابرقوهی نگاشته‌است وهردویکی‌است‌آن (نزول‌وعروج) برقانون اهل‌شریعت واین(مبدأومعاد) برقاعده اهل حکمت). **آغاز:** امابعد چنین‌گوید. . .

النسفی ، که جماعت درویشان از این بیچاره درخواست کردند، که می باید در آفرینش ارواح ودر مراتب ارواح و نزول.

14029ـ ملك ۷/۴۰۴۵ : نسخ نزدیك **۱۲۷۵** همراه چندین گفتار از همو (۸۲پ ـ ۸۶پ) آغاز برابر نمونه؛ [رؤیت] .

14030ـ مجلس ۴۹۴۹/۸ : شکسته نستعلیق محمد جوادطبیب طهرانی، نجم الحکما **۱۳۱۴** (۴۸ر) [رؤیت] .

نزهة الارواح

ازامیرحسینی هروی، که یادآورد «صراط المستقیم : ۱۲۶۸» گذشت . گفتاریست به نثر ونظم عرفانی در ۲۸ فصل و یك دیباجه : ۱ ـ مبدء سلوك ۲ـ معرفت سلوك ۳ـمقامات سالك ۴ـ نصیحت سالك ۵ـ بدو خلقت ۶ ـ وحدت ۷ـ تجرید سالك ۸ـ قاعدهٔ طریقت ۹ـ کمال استغنا ۱۰ـ آغاز فطرت ۱۱ـ اختلاف حالات ۱۲ ـ بیان دل ۱۳ ـ تصفیهٔ دل ۱۴ ـ دیباجهٔ عشق ۱۵ـ حقایق عشق ۱۶ـ حیرت عشق ۱۷ـ بیان نفس ۱۸ـ مخاطبت نفس ۱۹ ـ معاملات ۲۰ـ اجتهاد ۲۱ـ صحبت ومتابعت ۲۲ـ ترك خلق ۲۳ـ صبروتسلیم ۲۴ـ کشف معانی ۲۵ـ ارشاد و انتباه ۲۶ـ اشارات اهل طریقت ۲۷ـ نهایت این طریق ۲۸ـ ختم کتاب [نسخهٔ ۱۲۰ دانشگاه]، که در ۷۱۱ بدان آغاز کرده، و به‌کوشش ملك الکتاب در بمبئی ۱۳۲۲ چاپ شده است. **آغاز :** بتوفیقش چو روشن دیدم آواز ...سپاس بیقیاس و منتها ملکی را که ملکش بی انباز

بنگرید : ف . مشار : ۱۵۷۶ ـ کشف الظنون ۲ : ۱۹۳۹ .

14031ـ پاریس S.P. ۴۱ : نستعلیق حاجی عوض فرزند محمود رومی در باب الابواب **۷۴۷**، ۷۵ گ ۱۵ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۶۸ هست [فیلمها : ۲۶۴] .

14032ـ تهران، خانقاه نعمت اللهی: باتاریخ ۹ج/**۸۲۲** دردفتر ، زرین [یادداشت های دکتر قاسمزاده] .

14033ـ مجلس ۱۱۶۴ : نستعلیق **۸۲۴**، در کلیات او ، زرین [ف . مجلس ۳ : ۶۲۰] .

14034ـ ملك ۴۹۲۵/۱۰ : نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی . نزدیك **۸۴۲** (۱۳۶پ ـ) زرین ، آغاز برابر نمونه، نسخه درفصل ۲۴ (کشف معانی) افتاده [رؤیت] .

14035ـ تهران، (گویامجلس): نوشتهٔ ۱ ذیقعدهٔ **۸۵۱** (۱۹۳پ ـ ۲۱۳پ) شمارهٔ ۳ مج [یادداشتهای آقای دانش پژوه ، راهنمای کتاب ۱۲ : ۲۲۸] .

14036ـ تهران، استادمینوی ۴۲/۱: نستعلیق آغاز سدهٔ ۹، برای خزانهٔ مغیث السلطان ابوالفتح ابراهیم ، زرین [نسخه‌ها ۶:۶۷۳].

14037ـ پاریس S. P. ۷۸۱ : به‌رسم کتابخانهٔ الغ بیگ **۸۹۲** . **فیلم** آن در کتابخانهٔ دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۳] .

17038ـ قاهره، دارالکتب ۱۵۰/۲ م ادب فارسی: نستعلیق زیبای نعیم الدین الکاتب صفر **۸۹۴**، زرین، آغاز برابر نمونه: ۱۵ س.

14039 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۰/۱ تصوف فارسی: نوشتهٔ درویش تراب، **۸۹۴** (گ ۱ ـ ۱۲۹) آغاز برابر نمونه ، ۱۱ س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۱۱] .

14040ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۹۸/۳ نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰ ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۲: ۱۲۰] .

14041 ـ ملك ۴۰۵۶/۱۰: نستعليق سدهٔ ۱۰ ، باتاريخ ۹۴۰ در دفتر (۱۲۱پ ـ ۱۷۶پ) آغاز برابر نمونه، ۲۵ص [رؤيت] .

14042 ـ بنگال ، ايشياتك E ۲۰۶ (۹۳۹): شكستهٔ ۹۹۴ [ف. بنگال : ۶۲].

14043 ـ مدينه، عارف حكمة ۲۶۷/۱ نستعليق سدهٔ ۱۰ ، [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۰] .

14044 ـ سنا ۳۵۶(۱۴۱۸۶): نستعليق سدهٔ ۱۰-۱۱ [نسخه‌ها ۶ : ۵۵۵] .

14045 ـ ملك ۴۱۹۶/۶ : نستعليق محرم ۱۰۱۷ (در ش ۵) (۶۸ پ ـ ۱۰۳ ر) آغاز برابر نمونه [رؤيت] .

14046 ـ دانشگاه ۱۰۳۸/۱: محمد درويش ۱۰۵۵ بدستور حاجی محمد باقر صاحب (۱۰پ ـ ۱۸پ) آشفتگی و كمی دارد [ف. دانشگاه ۳ : ۵۰۷] .

14047 ـ بادليان، ۳۸/۲ . S . S : نستعليق با تاريخ ۱۰۱۲ ـ ۱۰۲۶ در دفتر . فيلم آن دردانشگاه ش۱۱۴۹ هست [فيلمها ۱: ۵۷۰] .

14048 ـ شيراز، خانقاه احمديه ۱مج: نوشتهٔ ابدال فرزند عبدالله جربادقانی ، ۱۵ رمضان ۱۰۳۴ [نسخه‌ها۵ : ۲۲۴].

14049 ـ مجلس ۳۲۸۶: نسخ ۱۰۳۹ آغاز نونويس ، ۲۵۲ ص ۱۲ س با نسخهٔ ۳۳۲۱/۵ مجلس دگرگونيها دارد [ف . مجلس ۱۰ : ۱۱۸۰] .

14050 ـ مجلس ۳۲۸۶: نسخ، شعبان ۱۰۳۹ (۹۱۳۰۹)، اندكی از ديباجه را ندارد [ف. مجلس ۱۰ : ۹۱۰].

14051 ـ مجلس ۳۰۶۶/۲: نستعليق آقا شيخا نعلی فرزند جعفر قلی گنجلو ۱۵۸ (۱۰۵۸) (ص۹۶ ـ ۲۵۲) [ف. مجلس ۱۰: ۵۸۴].

14052 ـ آكادمی علوم شوروی C۱۱۲ : باتاريخ ۱۰۶۰ دردفتر. فيلم آن دردانشگاه ش۱۱۲۴ هست [فيلمها ۱: ۵۶۵].

14053 ـ دانشگاه ۲۴۶۴/۴۵: نستعليق ۱۰۶۳ درشت (ص۲۲۸-۲۳۲) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲] .

14054 ـ مجلس ۲۳۸۱/۱۱ فهرست نشده: سدهٔ ۱۱ با تاريخ ۱۰۶۱ در دفتر (ص ۱۱۷ ـ ۲۰۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۳] .

14055 ـ مجلس ۴۹۰۸ : نستعليق رجب ۱۰۶۵ آغاز برابر نمونه، متن وهامش، ۳۶گ ۱۷س [رؤيت] .

14056 ـ مجلس ۳۳۲۱/۶ : نوشتهٔ محمد اسماعيل، ۱۴صفر ۱۰۶۷ ، بدستور حكيم محمد مؤمن تنكابنی (ص۱۱۷ ـ ۲۰۵) [ف . مجلس ۱۰ : ۹۸۰] .

14057 ـ دانشگاه ۱۵۴۶/۱: نستعليق ۱۱ رمضان ۱۰۶۸ در اردبيل (هنگامی كه نويسنده نزد عاليجاه قوامی محمد حسن بيگا وزير وحاكم سركوی بوده) (۱ر ـ ۸پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۱۵۷۶] .

14058 ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۹۳: نستعليق سه‌شنبهٔ ۱۱ع۲/۱۰۸۷ آغاز نونويس [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۲] .

14059 ـ مشهد، عبدالحميد مولوی ش ف۶۴۷: نستعليق ۱۰۹۳ [نسخه‌ها۵: ۱۰۲].

14060 ـ تهران، دكتر قاسمزاده ۱۹/۱: نسخ، با تاريخ يكشنبهٔ دههٔ يكم شعبان ۱۰۹۵ درپايان دفتر بهمين خامه ، آغاز برابر نمونه [رؤيت] .

14061 ـ لاهور، بنجاب پبلك لائبريری ۶ ، ۲۹۷ حسين ـ ۹۹۲۱ ، ۲۹۷ نور : نستعليق وشكستهٔ ۸رمضان ۱۱۰۰ بدستور خان

میر محمد یوسف خان ، ش ۲ دفتر ، ۸۳ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۳۰] .

14062ـ **اصفهان،** شیخ حسن جابری انصاری ۱مج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۳] .

14063ـ**دانشگاه** ۴۴۷۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۱۱۹گ ۱۱س [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۴۲۷] .

14064ـ **تهران،** دهخدا ۲۹۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۶] .

14065ـ **تهران** ، ملی ۴/۷۶۲ ف : نستعلیق‌گویا سدهٔ **۱۱** (ص۱۸۷ـ۳۶۵)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲ : ۲۸۴] .

14066ـ **مجلس** ۲۸۴۷ : نستعلیق‌دو قلم سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۵۵۲گ ۷س [ف . مجلس ۱۰ : ۱۷۵] .

14067ـ **تهران،** دهخدا ۲۳۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۶] .

14068ـ **بنگاله،** ایشیاتك E ۲۰۷ (۱۰۷۶): نستعلیق **۱۱۷۰** [ف. بنگال : ۶۲].

14069 ـ **مجلس** ۲/۲۴۱۷ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص۹۶ ـ ۲۵۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۷] .

14070 ـ **بادلیان** ۴/۴۰۴ الیوت : باتاریخ **۱۲۱۵** بهمین‌خامه دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۱۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۴].

14071ـ **دانشگاه** ۲۹۸۸ : بخامهٔ شوقی تبریزی، عبدالحسین فرزند خداویردی **۱۲۳۸ - ۱۲۴۸** در «کلیات‌شوقی» (ص۳۱۸ـ ۳۸۷) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۱۴].

14072ـ**دانشگاه**۲۵/۴۳۵۹ : نستعلیق ۱۱محرم**۱۲۴۸** (ص۳۳ـ۱۳۲) [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۴] .

14073 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷۹ م ادب فارسی : تعلیق زیبای حسن فرزند صادق صفاهانی، **۱۲۶۰**، زرین، **آغاز:** حمد بیحد و سپاس بیعدعلیمی را که علم‌قدیمش بردایرهٔ ، ۸۶گ ۱۵س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۱۲] .

14074ـ**لاهور،** پنجاب پبلك‌لائبریری ۶، ۲۹۷حسین، ۵۳۱، ۲۹۷ فقر: غلام‌محیی الدین فرزند غلام نبی فرزند خان محمد ، ۶ ذیقعدهٔ **۱۲۶۱**، آغازافتاده، ۶۳گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۱۱۱] .

14075ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۳۳۵: نستعلیق زیبای ، ج ۲/ **۱۲۷۱** گزیده‌ایست از ازآن [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

13076 ـ **دانشگاه** ۲۶۳۵/۱۱ : نستعلیق نزدیك **۱۲۸۵** [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۰۸] .

14077ـ **دانشگاه** ۱/ ۱۲۰ : نستعلیق زیبا، باتاریخ **۱۲۸۷** در دفتر (۱پ‌ـ۸۱ پ) [ف. دانشگاه ۱ : ۵۰۷] .

14078ـ **مجلس** ۲/۳۵۵۲: نستعلیق **۱۲۸۷** (ص۲۴۷ ـ ۴۷۸) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۱۳] .

14079 ـ **تهران** ، ادبیات ۱/ ۲۲۰ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ضمن‌کلیات او [ف. ادبیات ۲ : ۵۲] .

14080ـ**لاهور،** پنجاب پبلك‌لائبریری ۶، ۲۹۷حسین(۲) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** با مهر مؤرخ **۱۲۷۰** [مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن عباسی : ۱۳۸] .

14081ـ**لاهور،** پنجاب پبلك‌لائبریری ۲۹۷،۶ حسین: نستعلیق‌آغازسدهٔ **۱۴**، ۷۵گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۱۳۶] .

14582 ـ **مشهد**، فرخ ۲۲۳ : نوشتهٔ زیبا، تاریخ یادنشده، زرین [نسخه‌ها ۳: ۹۷].

14083 ـ **مشهد** عبدالمجید مولوی ش‌ف ۶۴۸ : نستعلیق یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۲].

14084 ـ **قم**، فیضیه ۱/۷۴۷ کلام : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، با تاریخ **۱۲۲۹** دردفتر [ف. فیضیه ۱: ۴۵۰].

14085 ـ **مجلس** ۶۲۱/۲۲: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز نزدیك به نمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۸۰].

14086 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۱قف ۹۶: تاریخ یادنشده، همراه شرح علی فرزند عثمان [مخطوطات. سرفرازعلی: ۴۴].

14087 ـ **پاریس** ۳۵۵/۱ P.: **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۵۵ هست [فیلمها ۱: ۵۳۵].

14088 ـ **بنگاله**، ایشیاتك ۲۰۵ E (۷۴۱): نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۶۱].

14089 ـ **آصفیه** ۱۶۰۸ تصوف: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸].

14090 ـ **موصل**، مدرسهٔ جامع پاشا ۱۳۹ : [ف. مخطوطات موصل : ۵۷].

نزهة السالکین

از علیم‌الله حسینی، ازآغاز سدهٔ هشتم، در سلوك وفقر، نسخهٔ لاهوردر ۲۴ فصل است. **آغاز:** بعد حمد خداوندی که قلوب عارفـان را بنور عرفان منورساخته تادرصورت اغیار .

14091 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۶، ۲۹۷ علیم: شکسته ازمیانهٔ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابرنمونه، ۱۸۲ص ۲۱س [مخطوطات‌فارسیه منظوراحسن عباسی ۱ : ۷۶۲].

نزهة العاشقین

ازعبدالکریم فرزند محمد الحاج النکری نسخهٔ پرینستون [نسخه‌ها ۶ : ۶۸۲].

نزهة‌العاشقین = رساله درعشق =

نزهة العشاق

از عثمان فرزند حاجی بله (حاجی باللہ) تبریزی [دیباجه]. در مراتب عاشق و معشوق، به‌نثرونظم وحکایت، درپنج قاعده ویك خاتمه. دردیباجه درسبب نگارش می‌نویسد: این‌ضعیف را بهریاری بردل باری داشت واز سلسلهٔ عشق برپای بندی. **آغاز:** الحمدلله‌الذی جعل‌قلوب العاشقین محل‌محبات المعشوقین ... اما بعد، چنین‌گوید سوختهٔ فراق وغم .

14092 ـ **شهیدعلی‌پاشا** ۲۷۰۳/۲: علی فرزند محمد فرزند محمد مؤدب، ۱۱ ع ۷۸۹/۱ (۴پ ـ ۱۰ر)، بنام «نزهة‌العشاق» وسه‌قاعده ویك‌خاتمه‌است. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۵].

14093 ـ **تهران**، آقای افشارشیرازی ۲/مج: **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۷].

14094 ـ **ملك** ۴۰۵۶/۲۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، باتاریخ **۹۴۰** در دفتر (۲۹۷ پ ـ ۳۰۵پ) ۲۵س [رؤیت].

نزهة العاشقین

ازعلی فرزند محمود [گلچین معانی].

14095 ـ **مجلس** ۲۴۱۸/۴ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۱** (ص۶۷ـ۷۷) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۷].

نزهة العاشقین

از محمد فرزند محمود، نگارندهٔ «بستان العقول: ۱۰۶۳» برای زین الدین مجدالاسلام

محمود فرزند محمد مرتجی، در چهار باب: باب ۱ـ تحقیق عشق ۲ـ صفت عشق ۳ـ صفت معشوق ۴ـ فایدهٔ عشق. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد حضرت قادری را.

14096ـ **چستر بیتی** ۲/۱۳۴: نسخ شیخ محمود، **۸۶۴**، در شیراز برای ابوالفتح پسر بوداق بهادرخان پسر جهانشاه پسر قره‌یوسف ترکمان قرقوینلو (۲: ۶۴).

14097ـ **تهران**، استادمینوی ۲/۱۰۷: رونویس از همان نسخهٔ چستر بیتی [نسخه‌ها ۶: ۶۸۲].

14098ـ **ایاصوفیا** ۱۶/۴۸۱۱: نستعلیق با تاریخ **۸۶۱** بهمین خامه در دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۲۶۹ هست [فیلمها: ۶۶۷].

نزهة المجالس

از امیرحسینی، درهفده باب، بنام شروان شاه [دانش‌پژوه].

14099ـ **جارالله** ۲مج: نوشتهٔ اسماعیل فرزند اسفندیار ابهری، نیمهٔ پنجشنبهٔ ۲۵شوال **۷۳۱**. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۶۷ و ۲۷۶۴ هست [فیلمها ۱: ۷۲۲ و ۴۲۰].

نسائم گلشن

از نظام‌الدین محمود حسینی شیرازی (الداعی الی الله) درگذشتهٔ ۸۶۷ یا ۸۶۹ گزارشی است از «گلشن راز» بنثر. **آغاز:** سپاس تنزیه اساس‌وقواعد ستایش تقدیس‌آرایش منتظم به نظام.

بنگرید: ذریعه ۱۳: ۲۷۱ـ نسخه‌ها ۴: ۶۰.

14100ـ **اسلامبول**: نبشتهٔ **۹۶۱** [ذریعه ۱۳: ۲۶۱].

14101ـ **دانشگاه** ۳۲۸۶: نستعلیق ابومحمدعلی نقی ربانی، چهارشنبهٔ ۱۴ع **۱۰۶۲** دراردبیل، آغاز بمانند نمونه، ۱۴۹گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۵۱].

14102ـ **ملك** ۸۴۰: نبشتهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۸۳**، بخامهٔ مسیح فرزند محمد باقر فیروز آبادی [نسخه‌ها ۴: ۶۲].

14103ـ **سپهسالار** ۳۲۳: تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۳: ۴۶۶].

نسبت افراد = رساله در ...

از محمد دهدار. که در ص ۷۸۲ بنام «حقیقت‌ادراك» گذشت. واینك دونسخهٔ دیگر: **آغاز:** حمد وسپاس مر خداوندی را که نهال وجود.

14104ـ **مجلس** ۱۱/۸۲۶ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص۱۷۷-۱۸۴) [نسخه ها ۵: ۱۵۳].

14105ـ **مجلس** ۹/۳۱۰۲: نستعلیق محمدحسین فرزند عبدالمجید تفرشی نعمت‌اللهی **۱۲۹۹** (ص۲۳۲ - ۲۴۱) [ف. مجلس ۱۰: ۶۵۹ - نسخه‌ها ۵: ۱۸۱].

نسبت خرقه = سلسلهٔ مشایخ

از شاه نعمت‌الله، درص ۱۱۹۶ گذشت.

نسبت خرقهٔ درویشان

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر «آداب وسیر: ۱۰۰۹» گذشت.

14106ـ **مجلس** ۱/۳۸۷۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۲۴** (ص۱ - ۴) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۷].

نسبت نامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت.

14107ـ **دانشگاه** ۱۴/۲۹۲۰: محمود

فرزند محمد **۸۷۱** درهرات (ص۱۲۷ـ۱۳۰) همراه «آداب درویشی: 9271» وجز آن ازهمو درفهرست بنام «نسبت نامه» یادشده است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۷] .

14108ـ **سنا** ۱۴۹/۲۱ : تاریخ یادنشده (ص ۱۶۵) همراه ۲۳ گفتار دیگر از همو. در فهرست بنام «نسب نامه» یادشده‌است. [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵] .

نسب نامهٔ شاه جلال الدین حیدر

ازشاه نعمت‌الله ولی .

14109ـ **سنا** ۱۴۹/۲۳ : تاریخ یادنشده (ص ۱۶۷) همراه ۲۳ گفتار از شاه نعمت‌الله [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵] .

نسب نامهٔ منظوم

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

نشأة العشق فوثیه

از عبدالله فرزند حسین فرزندعلی حسینی عجلانی مکی (شرح رسالهٔ غوث الاعظم ره) است

14110ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۸ ۲۰ E (۹۰۶): شکستهٔ **۱۱۰۴** [ف. بنگال : ۶۲] .

نشاط العشق

14111ـ **بنگاله**، آسیایی CO۴/۱۰ (۵۲۰): تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۱۷۴].

نشاط العشاق

از عبدالله .

14112ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲قف۱۴ : تاریخ یاد نشده (ص۱۴۴ ـ ۱۸۹) [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۴۴] .

نشر الاسرار

از عفیف عبدالله طوسی .

14113ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۲/ ۲۶ : با تاریخ **۱۲۶۲** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۹] .

نصایح = وصایا

ازخواجه عبدالخالق غجدوانی، باید دید با «آداب طریقت: ۱۰۱۲» اوچه جدایی دارد

14114ـ **ملك** ۴۱۸۵/۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۱۲پ ـ ۱۱۳ر). **آغاز** : فرمود که اول مقام سالك تقوی است ، و ترا وصیت می‌کنم‌که تقوی‌را اشعار خودسازی [رؤیت].

14115 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۰/۳ تصوف فارسی: تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام «وصایا» یادشده است. **آغاز:** بدان ای سالك طریق آخرت... ای فرزند وصیت می‌کنم ترا بتقوای خدای تعالی وطاعت او (گ ۱۳۰ ـ ۱۳۵) ۱۲س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۳۶] .

نصرة الطریقه

از فضلعلی فرزند حاجی مصطفی تاجر مرندی، در۱۷ع۲/۱۲۸۹ بانجام رسیده‌است ودرآن ازعلی محمد باب شیرازی یادشده است

14116ـ **دانشگاه** ۱۴۴۰ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گویا نسخهٔ اصل، آغازافتاده ۲۲۷گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۰۷] .

نصوص الخصوص فی شرح الفصوص

متن از ابن العربی ، گزارش از رکن ـ الدین شیرازی، درگذشتهٔ ۷۴۴، شاگرد عبد ـ الرزاق‌کاشی وداود قیصری. اومتن را در۷۳۹ نزداستاد خوددرسرای برکه خوانده ودر۷۴۰ به‌این گزارش آغاز و در۷۴۳ بانجام رسانده [= محرم بود زسال جیم ومیم و آنکه بذال اندر]. اسماعیل‌پاشا نام‌اورامسعود استرآبادی ومرگ اورا نادرست ۹۴۶ یادکرده است.

سه گزارش از «فصوص» ابن‌عربی دردست هست، که درنسخه‌ها وفهرستها بهسه تن نسبت داده‌شده است: ۱ـ بهمیرسیدعلی‌همدانی (۷۱۳ ۷۸۶) که بنام «اصطلاحات صوفیان» در ص ۱۰۳۸ گذشت ۲ـ خواجه محمدپارسا (۷۵۶ـ ۸۳۲) که‌در ص۱۲۴۱ گذشت ودردیباجهٔ‌آن از گزارشهایی‌که پیش‌ازاو نوشته‌شده‌یادمی کند ۳ـ این‌یکی که‌ازرکن‌الدین‌شیرازی‌است ونگارنده ازنظرزمانی بر آندو مقدم‌است‌ودرپایان برخی ازنسخه‌ها تاریخ نگارش۷۳۹ ـ ۷۴۰ یادشده است. این سه گروه نسخه‌ها باید (نه تنها در سرآغازآنها) بایکدیگرسنجیده شود تا اصالت یکی و یاجدایی‌آنها ازیکدیگر شناخته شود. **آغاز۱):** حمد افزون ازحد وشکر بیرون از عد حضرت‌الله راکه نقش. **آغاز۲):** حمد بی‌غایت‌آن‌فاطرحکیم راکه آثارانوار صبح وجود را . . .

بنگرید: کشف‌الظنون ۲: ۱۲۶۲ (فصوص) هدیة العارفین ۲ : ۴۳۱ ـ ذیل کشف الظنون ۲ : ۳۶۱ (کشف الضر) .

14117 ـ **برون** (۱۱) Bi : نوشتهٔ **۷۴۶**، نسخه تاریخ نگارش ۷۴۳ را دارد (نیکلسون) [یاداشتهای آقای دانش‌پژوه] .

14118 ـ **چستربیتی** ۳۱۳ و۳۱۴: نوشتهٔ**۷۸۱**،۲جلد[یاداشتهای‌آقای‌دانش‌پژوه]

14119 ـ **دانشگاه** ۸۱۲۹ : سدهٔ **۱۰** آغاز برابرنمونهٔ ۲ ولی پس از دیباجه برابر ۲۳۹۱ دانشگاه (14150) است تاریخ انجام تألیف محرم ۷۴۳ [آقای دانش پژوه] .

14120ـ **دانشگاه** ۲۳۹۱ : نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام یك صفحه نونویس ، آغاز برابرنمونهٔ ۱، ۴۹۹گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۹ : ۹۸۹]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۶۹ هست [فیلمها : ۲۶۶] .

14121 ـ **دانشگاه** ۸۱۴۴ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، آغاز برابرنمونهٔ۲ [یادداشت های آقای دانش‌پژوه] .

14122ـ **قاهره**، دارالکتب ۷ تصوف فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونهٔ ۲، ۲۳۳گ. این‌نسخه‌ونسخهٔ‌پسین‌هردو درفهرست ازآن شیرازی دانسته شده است.

14123ـ **قاهره**، دارالکتب ۱/۲۰۷ مجامیع‌طلعت: تعلیق،زرین (گ ۲۲۹ـ۲۵۱) آغاز برابرنمونهٔ۲ [ف. مخطوطات۲: ۲۱۶]

14124 ـ **شوروی** B۲۵۳۵ : تنها چند برگ است [یادداشتهای آقای مظلومی] .

نصیحت نامه

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ‌هالك : ۲۵» گذشت. پندهاییست صوفیانه به‌نثرباعنوان‌نصیحت وسپس نظم برای سید خلیل‌الله. درآن آمده : «نصیحت نامه‌ای بس‌عارفانه ـ نوشتم ازبرای‌آن‌یگانه. **آغاز:** مثنوی: خلیل‌الله‌من‌ای‌نوردیده ـ که مثلت‌دیدهٔ مردم ندیده ـ بمانی یادگار نعمت‌الله ـ ـ بسی روز وبسی سال وبسی ماه .

14125ـ **ملك** ۵۲۹۸/۱۷ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین‌کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ۱۷کلیات‌او (۱۱۷ پ ـ ۱۲۱ هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

14126ـ **سنا** ۳۷۲/۲۹ : نستعلیق **۱۰۶۶**، همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو نسخه بنام «نصیحت سید خلیل‌الله» است [نسخه‌ها ۶: ۵۸۲] .

14127ـ **سنا** ۳۷۲/۳۸ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۶ ـ ۱۰۸۸** دردفتری با ۸۵گفتار دیگر ازهمو، نسخه بنام «منظومة فی‌النصیحة»

است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

14128ـ مجلس ۳۰۶۷/۲۷: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۱۳۵ – ۱۳۷). **آغاز:** حمدله. صلاة. همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۳] .

14129ـ مجلس ۳۰۶۷/۳۷: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۱۴۵)، ۳۰ بیت نظم است. **آغاز:** این نصیحت بگوش جان بشنو – یا گویم چنین چنان بشنو ، [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۵] .

14130ـ ملک ۵۱۸/۹: نسخ باتاریخ **۱۲۹۸** در دفتر (ص ۵۸ – ۶۳) همراه ۲۲ گفتاردیگر [رؤیت] .

14131ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۱۷ : سدهٔ **۱۳ – ۱۴** (ص۲۴۶–۲۵۱)، همراه «اصول: 9587» وجز آن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

نصیحت نامه

ازهمان‌شاه نعمت‌الله ولی، پند واندرزهایی است با عنوان نصیحت، نصیحت ، که برای سید نورالله نامی نگاشته است. این گفتار درجلدیکم مجموعه رسایل اوچاپ دکتر نوربخش (ص۴۷ ۵۱) بچاپ رسیده است . در آن آمده : این «نصیحت نامه» بگوش جان بشنو – دل بمن ده بجان روان بشنو . **آغاز:** یا ولدی اعزك الله فی‌الدارین، معلوم باشدکه‌حضرت‌واجب‌الوجود از خزانهٔ وجود .

14132ـ ملک ۵۲۹۸/۱۸ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزند حسین‌کاتب، غرهٔ‌ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ ۱۸ کلیات (۱۲۱پ – ۱۲۳پ هامش) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14133ـ ملک ۴۲۶۲/۶۶: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۶۶ مجموعهٔ رسایل او (۳۵۸ پ – ۳۵۹ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14134ـ قاهره ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت : نوشتهٔ درویش حسین کوثری **۱۱۵۳** ، **آغاز:** یاولدی.. درفهرست «نصیحت الملوك» یادشده [مخطوطات ۱ : ۲۷۳] .

14135ـ مجلس ۳۰۶۷/۲۴: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۱۲۹–۱۳۰). آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰ گفتاردیگر ازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۲] .

14136ـ ملک ۵۱۸/۱۰: نسخ باتاریخ **۱۲۹۸** دردفتر (ص۶۴–۶۷) همراه ۲۲ گفتار دیگر ازهمو [رؤیت] .

14137ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۱۸ : سدهٔ **۱۳–۱۴** (ص۲۵۱ – ۲۵۴)، همراه «اصول: 9587» وجز آن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

نصیحت نامه

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی، گفتاریست در در پند و اندرز به‌نظم ونثر باعنوان نصیحت ، نصیحت، برای پادشاه ویاامیری نگاشته‌است که ازاو به‌خلیفةالله فی‌ارضه یادکرده‌است. **آغاز:** الحمدلله المتفرد ذاته ابداً ، المتعزز صفاته سرمداً... قال رسول‌الله‌ص اذابویع للخلفتین. ...اینچنین .

14138ـ ملک ۵۲۹۸/۱۹ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (درپایان‌دیوان) شمارهٔ ۱۹ کلیات‌او(۱۲۳ پ – ۱۲۶ب) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

14139ـ ملک ۴۲۶۲/۳۲: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۳۲ مجموعهٔ رسایل او (۲۱۳ پ – ۲۱۴ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14140ـ ملک ۴۱۸۴/۲۰ : نستعلیق محمدعلی فرزند عزیز **۱۲۵۸** (۱۰ر – ۱۵۲

پ) آغاز برابر نمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگر از همو [رؤیت].

14141ـ مجلس ۳۰۶۷/۵۱: شکسته نستعلیق ۱۲۶۵ (ص ۱۸۵-۱۸۷)، آغاز برابر نمونه.

14142ـ ملک ۵۱۸/۱۱: نسخ با تاریخ ۱۲۹۸ در دفتر (ص ۶۸ - ۷۲) همراه ۲۲ گفتار دیگر از همو [رؤیت].

14143ـ قاهره، دارالکتب ۱۱/۲۳ مجامیع فارسی طلعت: بی تاریخ (۱۳۹پ - ۱۴۲)۱۹س، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۷].

14144ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۱۹: سدهٔ ۱۳-۱۴ (ص ۲۵۴ - ۲۵۸)، همراه «اصول: 9587» وجز آن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۲].

نصیحت نامه

از همان شاه نعمت‌الله، که در (ص ۱۹۷) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است.

14145ـ سنا ۳۷۲/۲۶: نوشتهٔ ۱۰۶۶ همین نسخه است که چاپ افست شده است [نسخه ها ۶ : ۵۸۱].

نصیحت نامه

از همان شاه نعمت‌الله.

14146ـ دانشگاه ۲۹۲۰/۲۱۵: محمود فرزند محمد حسینی، ۸۷۱ در هرات (ص ۱۹۰) همراه «آداب درویشی: 9271» وجز آن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۸].

نظام القلوب

از مخلصی، محمدعلی خوشنویس.

14147ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۱ق ف ۱۳۲: نوشتهٔ میرزا محمدرضی در ۱۲۹۴ ۱۸۰ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۴۴].

نظام و سرانجام مشتمل بر ده جام

ناشناخته. **آغاز:** فتح کلام بنام بخشایندهٔ

14148ـ مجلس ۶۳۱/۱۴: نستعلیق ۱۲۶۸ [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳].

نفایس الارقام

دربخش حکمت ص ۸۵۲ گذشت.

نفایس وجیهتی

از وجیه الدین گوپاموی سهروردی، نگارندهٔ «عقاید وجیهتی: ۱۲۸۶» و جز آن. در فهرست بنگال نگاشتهٔ وجیه الدین عیسی سهروردی یادشده است.

14149ـ آصفیه ۲/۷۰ مجامیع: مؤرخ ۱۲۴۴ [ف. آصفیه ۳ : ۷۵۴].

14150ـ بنگال، ایشیاتک E ۲۱۰ (۸۲۷): نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. بنگال ۶۲].

نفثة المصدور

از شهاب‌الدین نسفی. که بکوشش استاد مینوی چاپ شده است.

بنگرید: مجلهٔ ادبیات ۱۶ : ۵۹۴.

14151ـ تهران، استاد مینوی ۴۸: نسخ خود مینوی، شنبهٔ ۲۸ آبان ۱۳۰۵خ با مقدمهٔ هدایت [نسخه‌ها ۶ : ۶۸۸].

نفثة المصدور اول

از صاین‌الدین ترکه، که یاداو در «شق‌القمر: ۱۲۶۱» گذشت. بنام امیرزاده شاهرخ میرزا. دارای دواصل. **آغاز:** سپاس شایسته و ستایش بایسته سزاوار... امابعد، چون جمعی بد گویان صاحب غرض.

14152ـ مجلس ۳۷/مج: مؤرخ پنجشنبهٔ ۸ رجب ۸۲۹ که گویا تاریخ نگارش

نیز همان باشد ، در مجموعه رسالەهای ترکه که افزودگیهایی بخامهٔ او نیزدارد [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

14153ـ مجلس۲/۸۳۸۷: نوشتهٔ ۳ محرم **۹۰۴** در مسعودیهٔ یزد ، سپس « نفثة ـ المصدور ثانی» [یادداشتهای ابراهیم دیباجی].

نفثة المصدور ثانی

ازهمان ترکه ، که در بالا یاد شد. برای امیرزاده بایسنغر . **آغاز:** بعد از تقدیم اساس سپاس بریزدان پاك... دوش‌هنگام آنکه ندای خالق الاصباح .

14154 ـ مجلس ۴۴/ مج مؤرخ ۱۷ رمضان **۸۲۸** که‌گویا تاریخ نگارش نیزهمانسال باشد، همراه «نفثة المصدور اول» و رسالەهای دیگر ازهمو [فرهنگ‌ایران زمین۱۴: ۳۱۱].

14155ـ مجلس۳/۸۳۸۷: همراه «نفثة المصدوراول» مؤرخ**۹۰۴** درجلد یکم مجموعه رسالەهای او [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

نفحات النور

از سید محمدرضا صدرالسلامی ، یکی از مجلدات «روضات النور» اوست، درسی وچهار مطلب، درصفات خداوند، طریق‌عبادت معبود، قبح‌عجب، حسن اعتراف بقصور، ولایت، اصول دین، روح، رکن رابع و نفی‌آن ، رد شبهات مخالفین وجزآنهاازمطالب عرفانی. بادوخطبه ودیباچه‌ای‌که درآن‌ازفرمانروای فارس وشیراز ستایش‌کرده ونام‌کتاب را درآن آورده است . **آغاز :** (دیباجه) منت خدایرا عزوجل ، که دراین‌جزوزمان، ودراین‌زمان‌فرخنده **آغاز:** (متن)حمدوسپاس‌مرقادری‌راسزدکه عالم‌کون‌را بقدرت مقدریش. . .

14156 ـ **ملك** ۶۳۲۱ : نسخ درشت آدینهٔ ۴ ج ۱/**۱۳۳۱** ،شاید به‌خامهٔ نگارنده باشد، بافهرست مطالب در آغاز، ۱۰۳گ ۱۲ س [رؤیت].

نفحة الروح و تحفة الفتوح

از مؤیدالدین فرزند محمود فرزند صاعد فرزند محمد حاتمی صوفی ، درگذشتهٔ ۷۰۰ و شاگرد صدرالدین قونوی، درعرفان دردوقسم: ۱ـ علوم‌نافعه ومعارف‌مفیدة ۲ـ اعمال‌جسمانی و اخلاق و عبادات و نصایح . دراین کتاب از نگارشهای‌خود: خلاصة‌الارشاد، ارشادالخلاصة اکسیرالکمالات‌که هرسه به (زفان دری) نوشته واذواق ختمتین به‌عربی،رسالهٔ علوم احمدی و ومعارف‌احمدی در تقاسیم علوم. شرح فصوص، شرح مواقع‌النجوم ، کتاب‌الاسماء یاد می‌کند [دانش‌پژوه] **آغاز:** جوامع محامد نامتناهی در مجامع و مشاهد پادشاهی سزاوار حضرت عزت صمدیت و مقام اقدس احدیت و بـارگاه سرمدیت (با این سرآغاز قضا و قدر او در ص ۸۲۸ گذشت) .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۵۰ ـ هدیة ـ العارفین ۲ : ۴۸۴ .

14157ـ **دانشگاه** ۲۳۹۳: نسخ‌سدهٔ**۸** انجام افتاده، ودرکتابخانهٔ شاهوردیخان بیگلر بیگی‌لرستان‌بوده ودر۱۲ج/۱۱۰۵ نیزعرضی دارد، [ف . دانشگاه ۹ : ۹۹۲] .

نفس = رساله در معرفت...

از مولانا برهان بغدادی. گزارش‌عرفانی حدیث من‌عرف نفسه فقدعرف ربه و عالم صغیر وکبیراست. شاید نگارنده‌همان برهان‌فرزند عبد الصمدشاگرد میرسیدعلی‌همدانی (۷۱۳-۸۸۶) باشد، که «سرالطالبین» استادخودراگردآورده است (ذریعه ۱۲ : ۲۷۷) واین گفتار گزارش مانندیست از«عوالم‌الخمس الکلیة» عربی که‌گویا

از میرسیدعلی باشد. **آغاز :** شکر و ثنای آن خدایی راکه وجودانسان‌کامل‌را مظهر هوغیبیه و مجمع صفات‌گردانید .

14158ـ دانشگاه ۳۶۵۴/۶ : نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی**۱۲۲۳ـ۱۲۲۴** برای آقامحمدعلی فرزند حاجی حسین رشتی (۲۶ر ـ ۲۷ر) بدنبال«العوالم‌الخمس‌الکلیة» [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۱] .

نفس

ناشناخته .

14159 ـ نجف ، سید محسن حکیم ۱۶۳۹/۴ : نوشتهٔ‌محمدحسین‌موسوی‌جزایری، **۱۱۴۳** ، ۱۰گ. گفتاریست فلسفی‌منسوب به‌علی بن‌ابیطالب[یادداشتهای سیداحمد اشکوری] .

14160-61 ـ بنگال، آسیایی ۲۵ و bO۱۲/۲۷ (۹۵۰) : تاریخ یادنشده، گفتاری است در «اکتساب فضایل‌نفس‌انسانی» ودیگری در «مردن تن» [ف. بنگال : ۱۶۶] .

نفس = روانشناسی

درص ۷۹۴ گذشت .

نفس = روحیه

در ص۷۹۴ ـ ۷۹۷ گذشت.

نفس

در ص۸۵۳ ـ ۸۵۷ گذشت.

نفس انسانی

ازعزیز نسفی، که «گفتارصوفیان: ۱۳۳۷» و «معرفت انسان : ۱۳۹۸» او در همین باره گذشت. **آغاز:** در بیان معرفت انسان ، نفس انسانی. بدانکه جان معنی منبسطی‌است، صفت وی و اثروی حیات است .

14162ـ دانشگاه۱۹۵/۴۰۵ : نستعلیق احمدبیوك‌آبادی‌همدانی، **۱۲۸۳**، (گ ۱۴۰) ضمن مجموعه رساله‌های او [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۷] .

نفس = اقسام و عوالم وجود

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. به‌نثر ونظم دربارهٔ نفس، باعنوان‌نکته‌واین‌جز «نفس‌ناطقه» و «نفس لوامه»ی اوست. **آغاز :** حمدله. و ـ السلام علی خیرخلقه... قال‌اهل‌الحق‌الموجود ماله تحقق فی‌الخارج ... اهل حق این سخن چنین‌گفتند .

14163ـ ملك ۵۲۹۸/۲۶ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزندحسین‌کاتب، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (درپایان دیوان) شمارهٔ ۲۶کلیات‌او(۱۴۲ر ـ ۱۴۸پ هامش) دراین‌نسخه بنام رساله دربیان نفس‌آمده است، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

14164ـ ملك ۴۱۸۴/۲۶ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** شمارهٔ ۲۶ دفتر (۱۶۸پ‌ـ۱۷۹ر) آغازبرابر نمونه، درصفحهٔ‌عنوان «رسالهٔ‌نکات» ودرفهرست مجموعه «بعض‌النکات‌فی‌تحقیق‌الوجود»خوانده شده است [رؤیت] .

14165ـ مجلس۳۰۶۷/۵۹ : شکسته نستعلیق**۱۲۶۵**(ص۱۹۸ـ۲۰۵)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «اقسام‌عوالم وجود» یاد شده [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۱] .

14166ـ دانشگاه ۲۱۳۸/۲۶ : سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص ۲۷۶ـ۲۹۰) ، در فهرست بنام «نفس‌ونکات» یادشده‌گویا همین‌گفتار است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳] .

نفس ناطقه = مسئله

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. گفتاریست

کوتاه دربارهٔ نفس ناطقهٔ انسانی که قدیم است یاحادث. باعنوان مسئله، به نثر و نظم عرفانی، و درنسخهٔ ۴۱۸۴/۲۴ ملك بعنوان رسالهٔ «نفس ناطقه» یادشده است. **آغاز:** مسئله. بعضی از فلاسفه بر آنند که نفس ناطقهٔ انسانی قدیمست اما نزدارسطو حادث است بحدوث بدن.

14167ـ **ملك** ۴۲۶۲/۳۶ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۳۶ مجموعه رسایل او (۲۲۳پ) آغاز برابر نمونه درنسخه عنوان آن «مسئله»است[رؤیت].

14168ـ **ملك** ۴۱۸۴/۲۴ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** در فهرست مجموعه بنام «نفس ناطقه» یاد شده است.(۱۶۴ر)آغاز برابر نمونه [رؤیت].

نفس لوامه = نفس اماره= نفسیه

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. تفسیر و تأویلی است از آیهٔ : ان النفس لامارة با سوء به نثر و نظم عرفانی ، نامبوب و این جز رسالهٔ «النفس» اوست‌که در(ص۳۲۷) مجموعه‌رسایل او چاپ افست بچاپ رسیده است . **آغاز:** حمدله. والصلاة والسلام علی خیرخلقه... قال الله تعالی: ان‌النفس لامارة باسوء. .. صفت بد درو بسی باشد .

14169ـ **قاهره**، دارالکتب۱۸مجامیع فارسی طلعت: رجب **۹۶۶**، آغاز برابر نمونه (گ ۴۰-۴۱ر)۲۸س [مخطوطات۱ : ۲۶۸].

14170ـ **ملك** ۴۲۶۲/۲۳ : نستعلیق ۹ذیحجهٔ **۱۱۰۹** شمارهٔ ۲۳ مجموعه رسایل او (۱۹۸ر-۱۹۹پ) آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

14171ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت: درویش حسین کوثری **۱۱۵۳** آغازبرابر نمونه، درفهرست آمده«رسالهٔ نفسیه» واز نگارنده نام برده نشده (گ ۲۵۱-۲۵۲) [مخطوطات ۱ : ۲۷۴] .

14172ـ **ملك** ۴۱۸۴/۱۱: نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۳۰پ - ۱۳۳ر) آغاز برابرنمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگر ازهمو [رؤیت] .

14173ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۵ : شکسته نستعلیق خوش**۱۲۶۵** (ص۳۹-۴۱)آغاز برابر نمونه، همراه۱۰۹گفتاردیگر ازهمو[ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۶] .

00000ـ **ملك** ۵۲۱/۳ : شکسته نستعلیق‌باتاریخ**۱۳۲۱** دردفتر(ص۳۳۰-۳۴۰ آغاز برابر نمونه،درفهرست‌از آن نورعلیشاه آمده است [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۵۶]. درص۸۵۷ گذشت .

14174ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: نستعلیق دکترجواد نوربخش، **۱۳۲۶** ، آغاز برابرنمونه (ص ۱ - ۴) [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

14175ـ **قاهره**،دارالکتب۱۱مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ (گ ۸۷ پ - ۸۹ ر) آغاز برابرنمونه، همراه باچند گفتار دیگراز همو، درفهرست ازنگارنده نام‌برده نشده است [مخطوطات ۱ : ۲۵۹] .

نفس = نفسیه

ازهمان شاه‌نعمت‌الله، باید دیدکدامیك از آن گفتارهاست .

14176ـ **سنا** ۳۷۲/۴۰ : باتاریخ **۱۰۶۶ - ۱۰۸۷** در دفتر. این نسخه در (ص ۳۹۸-۳۹۹)مجموعه‌رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

14177ـ **سنا** ۳۷۲/۸۳ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۶ - ۱۰۸۷** در دفتر همراه ۸۵

گفتاردیگرازهمو [نسخه‌ها ۶: ۵۸۵] .

14178- سنا ۳۷۲/۷۶: نوشتهٔ **۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو. دراین دفتر سه گفتار بدین‌نام هست [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

14179- سنا ۳۷۲ : نستعلیق محمد مظفرفرزند محمدحکیم، **۱۰۸۴** این‌نسخه در (ص۳۲۷ - ۳۲۸) مجموعه رساله‌های اوچاپ افست شده‌است. نسخه بنام «بیان‌النفس» است . [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۰] .

14180- مجلس ۳۰۶۷/۳۹: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۱۴۶-۱۴۷) همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو. **آغاز :** قال‌الله تعالی فی‌حق آدم ع [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۶] .

14181 - دانشگاه ۲۸۳۱/۴۱: سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص ۴۷۳-۴۷۵) ، همراه «اصول : 9587» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۳].

نفس رحمانی

از سید عبد الرحمان حسینی قادری ، که برشیخ موسی قادری فرزنـد داود املاء کرده است. **آغاز:** سبحان من‌تجلی بذاته لذاته ، حمدیکه بر کرسیهای السنهٔ کائنات .

14182- قاهره،دارالکتب۴۷۹۳/۱ س : تعلیق، **۱۲۱۹** (ص ۴۶-۱) ۱۷س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۲۱] .

14183- بنگال،آسیایی aO۷۲/۱۰ (۱۱۰۷): شکسته، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال ۱۴۹] .

14184- بنگال ، آسیایی ۲۱۱ E (۹۷۵): شکسته، تاریخ یادنشده [ف . بنگال ۶۲] .

نفس رحمانی = سعادت دوجهانی

از شیخ موسی فرزند داود .

14185- پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۱قف۱۰۴: نوشتهٔ **۱۳۰۵**، ۷۷ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۴] .

14186- بنگال، O۴۲/۲ (۵۷۵): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۱۳۱].

نفس ناطقه

در ص۸۵۷ و ۱۴۶۲ گذشت.

نفسیه

ازعرفی‌شیرازی، جمال‌الدین محمدفرزند زین‌الدین علوی (۹۶۳ - ۹۹۹) . گفتاریست عرفانی باعنوانهای‌ای نفس، ای‌نفس. **آغاز :** حمدی‌که ازنهایت‌شایستگی‌منزه ازشائبهٔ‌تعیین وتخصیص آمده.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۱۲ - تذکرهٔ نصر آبادی : ۴۷۹ - مجمع الفصحاء ۲ : ۲۴ - ریحانـة الادب ۳: ۷۶ - طرایق الحقایق ۱ : ۱۳۹ - فرهنگ سخنوران : ۳۸۷ - مؤلفین مشار ۵ : ۶۱۰ .

14187- تهران، اصغرمهدوی ۴۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زدین [نسخه‌ها ۲: ۱۱۷].

14188 - ملك ۵۵۸۱/۱ : نستعلیق ۹۱۵ (گویا **۱۰۱۵** بوده دست برده‌شده است) ضمن‌کلیات‌او، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14189- دانشگاه۴۴۸۸/۱۵: نستعلیق میر بن ابراهیم خوانساری ، ۱۰ صفر **۱۰۳۰** (ص۱-۱۱)، زدین[ف. دانشگاه۱۳: ۳۴۳۵].

14190- همدان، آقای قاسم برنا : نستعلیق **۱۰۴۰** ، در کلیات او [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۶] .

14191-مجلس۲۵۹۵: نستعلیق‌هندی **۱۰۵۰** درکلیات او [ف. مجلس ۸ : ۳۲۹] .

14192- سپهسالار ۲۹۸ : نستعلیق محمد سعید ، **۱۰۵۹** همراه «دیوان» او [ف .

سپهسالار ۲:۶۳۷ و ۴ : ۵۱۳].

14193ـ **حقوق**۱۱/۴۶ج: درجنگ مؤرخ **۱۰۶۴** همه بیك خامه (۲۳۵ پ-۲۳۷ پ)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «رسالهٔ عرفی» یادشده [ف. حقوق ۸۷ و ۱۲۲] .

14194ـ**همدان**، اعتمادالدوله: نوشتهٔ **۱۰۷۰**، درکلیات او، زرین [نسخه‌ها۵:۳۴۴].

14195ـ **سپهسالار** ۲۹۷ : نستعلیق هندی‌سدهٔ **۱۱**، در«کلیات» او، آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۲ : ۶۳۷ و ۴ : ۵۱۳] .

14196ـ **دانشگاه** ۳۴۵۶ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین ، ۹گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۶۴] .

14197ـ **حقوق** ۴۶ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۲۳۵پ-۲۳۷پ) ، آغاز برابر نمونه در فهرست بنام « رسالهٔ عرفی » یاد شده [ف . حقوق : ۱۲۲] .

14198ـ **ملك** ۴۹۵۷/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۳۷پ - ۴۴ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14199ـ **دانشگاه** ۳۴۵۶ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۲۵۰ بیت[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۶۴] .

14200ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶ ادب فارسی : نوشتهٔ **۱۱۳۳** در «کلیات» او [مخطوطات ۲ : ۷۰] .

نفی و اثبات

ازعبدالرزاق کاشانی .

14201ـ **سپهسالار**۵/۶۵۵۶: نوشتهٔ محمدعلی کرمانشاهی، **۱۳۰۱** (ص۸۱-۱۰۸) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹] .

نقدالنصوص فی شرح نقش الفصوص

«فصوص الحکم» وگزیدهٔ آن «نقش الفصوص» هردوازمحیی‌الدین‌بن‌عربی (م۶۳۸). گزارش ازعبدالرحمان جامی (۸۱۷-۸۹۸) بر «نقش الفصوص» است ، که بسال ۸۶۳ آنرا بانجام رسانده وبارها بچاپ رسیده است . «فصوص ـ الحکم» وگزیدهٔ آن «نقش الفصوص» بعربی‌است وبچاپ رسیده‌اند. **آغاز:** الحمدلله الذی‌جعل صفائح قلوب ذوی الهمم قابلة‌لنقش فصوص ـ الحکم ... امابعد، این کلمه چندست از...

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۳۵ (فصوص) ـ مشار عربی ۶۶۷ ، ۹۶۶ ـ کشف الظنون : (فصوص)۲:۱۲۶۱ .

14202ـ **تهران** ، ملی : نسخ گویا عبدالرحمان فرزند احمد جامی در**۸۷۷** (ص۵۴۴ - ۶۵۳) در کلیات او ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶ : ۲۸۱] .

14203ـ **ایاصوفیا** ۴۲۰۷/۳ : در کلیات مؤرخ **۸۷۷** او . **فیلم** آن در دانشگاه ش۹۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

14204ـ **ملك**۴۷۹۵: درکلیات مؤرخ **۸۹۵** او (۲۲۷پ-۲۷۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14205ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱/۶۸: نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰** ، درکتابخانهٔ شاهجهان ۱۰۳۰ بوده است [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

14206ـ **ایاصوفیا**۴۲۰۹: درکلیات او گویا ازسدهٔ **۹ ـ ۱۰**. **فیلم**آن در دانشگاه ش۹۷۰ هست [فیلمها : ۱۶۱] .

14207ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۵۰: نستعلیق احمد فرزند محمود ورداری . نیمهٔ صفر**۹۸۱**، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۳].

14208ـ **بایزید ولی‌الدین** ۱۲/ ۱۸۱۹: باتاریخ **۹۸۵** در دفتر (گ۷۴-۹۹) **فیلم**آن دردانشگاه ش۴۴۱ هست [فیلمها ۱: ۴۷۴] .

14209ـ تهران، اصغرمهدوی ۱/۶۸: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۲ : ۹۰].

14210ـ دانشگاه ۳۴۶۸/۱ : نسخ سدهٔ ۹ـ۱۰: (۲ر–۲۹ر)، زرین [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۴].

14211ـ ملك ۵۹۹۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14212ـ رشت، آقای شاد قزوینی : نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۳۹۶].

14213ـ مجلس ۲۷۸۵/۱۰: نستعلیق سدهٔ ۱۰، (ص ۱۴۲–۱۹۵) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۲۹].

14214ـ فیضیه ۷۵۸ کلام: نسخ خوب ابوالحسن فرزند عبدالله شیرازی ۱۰۳۹، آغاز برابر نمونه، ۳۰۰ص ۲۰س [ف . فیضیه ۱ : ۴۵۴].

14215ـ مجلس ۳۰۷۳/۴: نستعلیق باتاریخ ۱۱۳۵ در دفتر (ص ۴۲۸–۵۹۰)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۶۲۹].

14216ـ حقوق ۲۰۲/۳ج: نستعلیق مهرعلی در ۱۲۲۰ در شهر مراغه. (۱۵پ – ۱۶۷ر) باحاشیهٔ (منه) ۲۴ س [ف . حقوق : ۲۲۰].

14217ـ فیضیه۷۵۹/۱ کلام‌وحکمت: نستعلیق ناخوش قربانعلی فرزند حاج یوسف میامی ۲۲ شهراول ۱۲۶۶. آغاز برابر نمونه [ف. فیضیه ۱ : ۴۵۵].

14218ـ دانشگاه ۴۴۷۲ : شکسته نستعلیق، ذیقعدهٔ ۱۲۶۶، ۱۰۵ گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۲۵].

14219ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۷، ۶۱ محیی – جام – ۶۶؛ ۲۹۷ صرف: نیمهٔ سدهٔ ۱۳، ۱۴ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۱۸۰].

14220ـ رضوی ۱۰۵۸ حکمت: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، آغاز یك برگ نونویس، ۱۵۲ گ ۱۵س [ف . رضوی ۴ : ۲۶۵].

14221 ـ مجلس ۲۳۶۴/۷ فهرست نشده: بی‌تاریخ [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۹].

14222 ـ قاهره ، دارالکتب ۵۱/۲ تصوف فارسی طلعت: تعلیق (۲۱ر – ۱۴۱ ر) ۱۹ س .

14223ـ قاهره، دارالکتب ۲۹ تصوف فارسی : بی‌تاریخ ، ۱۳۲ گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۲۲] .

14224ـ بنگاله ، ایشیاتك E ۲۱۲ (۸۱۱): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال ۶۲]

نقشبندیه = وجه تسمیهٔ . . .

ازگفتهٔ خواجه بهاءالدین .

14225ـ دانشگاه ۴۶۷۲/۳: نستعلیق محمد اسماعیل ۱۱۲۸، زرین (۴۰پ–۷۴پ) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۲] .

نقشبندیه = رساله دربیان طریقهٔ . . .

ازعبدالرحمان جامی، که یاداودر «تهلیلیه ۳۶» گذشت. دربیان طریقهٔ خواجه بهاءالدین قطب گروه نقشبندیان. **آغاز:** الحمدلله وصلی الله علی مصطفاه . و بعد این رساله‌ایست از مولانا جامی در . . .

14226ـ ملك ۶۰۹۶/۱۰ : نسخ با تاریخ ۱۱۷۴ در دفتر (۱۴۳ر–۱۴۴پ) ۲۳ س [رؤیت] .

نقشبندیه = سلسله مشایخ . . .

در ص ۱۱۹۸ گذشت .

نقشبندیه = رسالهٔ . . .

در ص ۱۱۷۵ گذشت .

نقشبندیه = طریقهٔ سلوك . . .

در ص ۱۲۷۶ گذشت .

نقطه = شرح حدیث انا نقطة تحت الباء

از میرزا محمد تقی فرزند ملامحمد، حجة الاسلام ممقانی تبریزی، متخلص به نیر (۱۲۴۸ - ۱۳۱۲) .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۴۱ و ۱۳ : ۱۸۹ - طبقات اعلام‌الشیعه، نقبا : ۲۶۶ .

14227- **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۶۲ : نسخ گویا روزگار نگارنده، آغاز و انجام افتاده [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

نقطه

از هدار، در بخش علوم غریبه خواهد آمد

نقطه

از صاین‌الدین علی ترکه، که یاد او در «شق‌القمر : ۱۲۶۱» گذشت. درگزارش و تأویل گفتهٔ انا نقطة تحت‌الباء. همین گفتار بگمان از دوانی و عزیز نسفی نیز دانسته‌شده، درست نیست.
آغاز: الحمدلله مفیض الحکم والصلاة علی محمد ص . دی چاپك ناگاه از عراق وفاق و سرحد استنطاق رقمی از عزیزی دررسید .

14228 - **مجلس** : نوشتهٔ ۱۶ رمضان **۸۲۸** ، در دفتری که اصلاحات و افزودگیهایی از خود صاین الدین دارد و بزرگترین مجموعه رساله‌های اوست، باعنوان «رسالهٔ نقطه» عکس این نسخه نزد آقای دیباجی هست [فرهنگ ایران‌زمین، دانش پژوه ۱۳۴۶ : ۳۰۹] .

14229- **مجلس** ۸۳۸۷/۵ : در جلد یکم مجموعه رساله‌های او مؤرخ ۳ محرم **۹۰۴** درمسعودیهٔ یزد [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

14230 - **دانشگاه** ۱۰۲۱/۱۴ : نستعلیق علی فرزند مسافر **۹۳۹** (درش۹ بهمین خامه)، آغاز برابر نمونه، درمجموعه رساله‌های دوانی، درفهرست آمده روی نشانیهای نسخه و شیوهٔ نگارش بایدازد**دوانی** باشد [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۴۷] .

14231- **ملك** ۴۱۹۶/۲۰ : نستعلیق **۱۰۱۶** در احمدآباد گجرات (در ش۱ بهمین خامه) (۲۱۸پ-۲۲۱پ) آغاز برابر نمونه، در پایان بخامهٔ نویسنده از آن **صاین‌الدین** دانسته شده است [رؤیت] .

14232- **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۷۵۴/۳ : نوشتهٔ شرف جهان عبدالرشید فرزند عبدالفتاح نطنزی، محرم **۱۰۲۸** آغاز برابر نمونه ، در نسخه‌ازنگارنده نام‌برده‌نشده‌است [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

14233- **تهران**، سعیدنفیسی ۳۶۰/۴ (دانشگاه): باتاریخ **۱۰۴۸** دردفتر ، همراه «اسرار صلاة :9434» از همو .**فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۱۴ هست [فیلمها : ۷۳۴] .

14234 - **تهران**، ادبیات ۳۲۶/۴ جوادی : نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۸** در دفتر، آغاز برابر نمونه ، همراه ۹ گفتار دیگر از **صاین‌الدین** [ف. ادبیات ۳ : ۵۰] .

14235 - **قاهره** ، دارالکتب ۱۷۷ م ادب فارسی: تاریخ‌یادنشده، آغاز برابر نمونه‌در فهرست آمده: لعلها**لعزیزالنسفی**[مخطوطات ۱ : ۲۷۵] .

نقطه = سرالنقطة تحت باء البسمله

از علاءالدولهٔ سمنانی، نگارندهٔ «آداب‌السفره : ۱۰۱۱» وجز آن. گزارش عرفانی

حدیث انانقطة تحت الباء است .

14236ـ سنا ۳/۹۶: باتاریخ ۱۳۳۴ در دفتر، بندی از آنست (ص ۱۹۱) [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۹].

نقطه = رسالهٔ . . .

از میرسید علی همدانی [دانش پژوه] .

14237ـ بایزید ولی‌الدین ۱۱/۱۸۱۹ : سدهٔ ۹ (گ۵۷ – ۶۷) . فیلم آن دردانشگاه ش۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۴].

نقطه = حروف

از شاه نعمت‌الله ،در ص۱۱۱ گذشت واینك نسخه‌ای دیگر. آغاز: الحمد لولی الحمد و الصلاة علی محمدلواءالحمد. بیت. نکته‌ای در علم نقطه‌گوش کن .

14238ـقاهره، دارالکتب۱۱مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ (گ۱۰۹پ – ۱۱۰ر) درفهرست ازنگارنده‌نام برده نشده [مخطوطات ۱ : ۲۷۵] .

نکات

ازبیدل‌دهلوی‌لاهوری، عبدالقادر(۱۰۵۴ – ۱۱۳۰) . همراه دیوان او در لاهور ۱۳۴۲ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۵۲ — فرهنگ سخنوران : ۹۷ .

14239ـ بنگاله ، ایشیاتك ۲۱۴ E (۹۵۱): شکستهٔ ۱۱۶۹ [ف. بنگال:۶۲] .

14240ـ بنگال ، ایشیاتك ۲۱۳ E (۹۰۷): تاریخ یادنشده، آغاز افتاده ، همراه با «رقعات» از همو [ف. بنگال : ۶۲] .

نکات

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به‌نثر و نظم وعنوانهای: نکته، نکته. این‌گفتاردرجلد دوم مجموعه رساله‌های او (ص۱۸–۲۵) چاپ دکتر نوربخش‌چاپ شده‌است. آغاز: الحمدلله الذی عین عین اعیان العالم بعین وجوده ... یا اخی ایدك‌الله بروح‌الارواح، اعلم ان‌العالم هو صورت الحقیقة الانسانیه .

بنگرید : ف. مشار : ۸۲۹ .

14241ـ ملك ۵۲۹۸/۲۱ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ ۸۶۰ (پایان‌دیوان)شمارهٔ ۲۱ کلیات او(۱۲۸ر ۱۳۲پ هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

14242ـ مجلس۳۰۶۷/۵۴: شکسته نستعلیق ۱۲۶۵ (ص۱۸۸–۱۹۱)، همراه۹۰ گفتار دیگر ازهمو ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۶۰۰] .

14243ـ ملك ۵۱۸/۱۸ : نسخ شیخ محمد باقر گلپایگانی ، ۱۲۹۸ (ص ۱۳۳ – ۱۳۵) همراه « اصول:9586»[ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۵۳] .

نکات = حواس

ازهمان‌شاه‌نعمت‌الله ولی، که دربالا یاد او گذشت. به‌نثرو‌نظم‌درحواس‌ظاهرو‌باطن‌باعنوان های: نکته ، نکته. این گفتار در جلد چهارم مجموعه رساله‌های‌او(ص۱۰۱ – ۱۰۸) چاپ دکتر نوربخش چاپ‌شده‌است. آغاز: الحمدلله و الصلاة علی رسول‌الله ، قال رسول‌الله من فقد حساً فقد علماً . شعر:حواس ظاهر وباطن دهند آن درباب .

14244ـ ملك ۵۲۹۸/۲۴ : نستعلیق شیخ‌السلام‌فرزند حسین‌کاتب، غرهٔ‌ذیحجهٔ۸۶۰ (در پایان‌دیوان)شمارهٔ ۲۴ کلیات‌او(۱۳۴پ – ۱۳۸ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14245ـ ملك ۴۲۶۲/۳۵ : نستعلیق

محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۳۵ مجموعه رسایل او (۲۲۰ پ ـ ۲۲۳ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14246ـ **ملك** ۲۳/۴۱۸۵ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیـز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۶۰ر ـ ۱۶۴ ر) آغاز برابر نمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگر ازهمو [رؤیت].

14247ـ **مجلس** ۵۷/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۱۹۳-۱۹۵)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «حواس ظاهر و باطن» یادشده [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۰].

14248ـ **ملك** ۱۵/۵۱۸ : نسخ شیخ محمد باقر گلپایگانی (ص۹۱ ـ ۱۰۴) همراه «اصول»9586: [ف. مجموعه‌ها: ۵۳].

نکات = سر التوحید

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی، که‌دربالا یاد او گذشت، به‌نثر و نظم باعنوانهای: نکته، نکته. این جز دوگفتاری‌است‌که گذشت. **آغاز:** الحمدلله الذی اظهر الاشیاء بظهور کماله، و نور عیون العالم بنورجماله...عارفانه نکته خواهم گفت ـ گوهرمعنی نکوخواهم سفت.

14249ـ **ملك** ۲۹/۵۲۹۸ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزند حسین کاتب غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (درپایان کلیات) شمارهٔ ۲۹ کلیات او (۱۶۰ر ـ ۱۶۸پ هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14250 ـ **سنا** ۶۳/۳۷۲ : باتاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۷** دردفتر، همراه ۸۵ گفتاردیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴].

14251ـ **ملك** ۹۹/۴۲۶۲ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ۹۹ مجموعه رساله‌های‌او (۵۱۴ ر ـ ۵۲۰ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

14252ـ **مجلس** ۶۲/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۲۱۴-۲۱۹)، آغازبرابر نمونه، درنسخه بنام «فی بیان سرالتوحید» یاد شده است [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۲].

نکات

ازشاه نعمت‌الله ولی، هموکه دربالایادشد، درسه نکته. و این جز دو رساله‌ایست که یکی درجلد دوم (ص۱۸) ویکی درجلد چهارم (ص ۱۰۱) چاپ دکترنوربخش از «مجموعه رسایل شاه نعمت‌الله» بچاپ‌رسیده‌است. **آغاز:** الحمدلله منزل الحکم علی قلوب الکلم باحدایث (!) طریق الامم. . . امابعدکلماتی چند عاشقانه به عباراتی عارفانه ، مشتمل بر لطایف و مرتب برغریب انشاء.

14253ـ **ملك** ۵۷/۴۲۶۲ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد**۱۱۰۹** شمارهٔ ۵۷ مجموعه رسایل او (۳۲۱ پ ـ ۳۲۳ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

نکات

ازهمان شاه نعمت‌الله‌که دربالا یاد شد. به نثرونظم و عنوانهای : نکته ، نکته . **آغاز :** حمدله . صلاة . قال اهل الحق الموجود ماله تحققِ فی‌الخارج... اهل‌حق‌چنین سخن‌گفته‌اند

14254ـ **ملك** ۳۷/۴۲۶۲ : نستعلیق محیی الدین فرزند درویش محمد ۲۰ ذیحجهٔ **۱۱۰۹** (۲۲۷ر ـ ۲۲۸ر) [رؤیت].

نکات

از همان شاه نعمت‌الله ، باید دید کدامین گفتار ازگفتارهای گذشتهٔ اوست .

14255ـ **سنا** ۵۵/۳۷۲ : باتاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۷** دردفتر، همراه ۸۵ گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳].

14256ـ **سنا**۵۸/۳۷۲: نوشتهٔدوشنبهٔ ۲۵ج‌۲/**۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو

[نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

14257ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۲۸ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۳۰۷ - ۳۱۹)، همراه «اصول: 9587» وجز آن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۳] .

14258ـ **بنگال**، آسیایی ۷/aO۷۱ (۵۱۱): نستعلیق، تاریخ یاد نشده، همراه ۱۰ گفتار گویا همه از همو [ف. بنگال : ۱۴۸] .

نکات = حواس

ازشاه نعمت‌الله، درص۱۱۳۲ گذشت.

نکات = رسالهٔ . . .

گفتاریست عرفانی بترتیب نکته، نکته.

14259 ـ **هاروارد** ـ هوتن ۸ مج : نستعلیق محمدخلیل بدستورمیریحیی بهادرخان سدهٔ**۱۳** گفتاریست عرفانی (در معانی و آداب صوفیه) بترتیب نکته، نکته [نسخه‌ها۴ : ۹].

نکات الاخوان

ازقطب‌الاقطاب محمدچشتی، که یاد اودر «مجالس حسنیه : ۱۳۶۰» گذشت .

14260ـ **بنگال**، آسیایی۲۱/bO۱۳ (۱۱۰۹): تاریخ یاد نشده ، همراه ۴۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. بنگال : ۱۶۹].

نکات الاسرار

از آل محمد فرزند اسماعیل فرزند بهوه فرزند حاجی یوسف ، گویا همان سیدمرادآل محمد درگذشتهٔ ۱۱۶۴ باشد. درچهارفصل: ۱ـ حسن عزم وحسن سلوك ۲ـ نکات وجدانی ، دو نوع ۳ـ تحقیق درحقایق اشیاء ۴ـ توحید. به نثر و نظم. **آغاز:** حامداً لمن اظهرسره به ـ حقیقة الانسان فجعل فی الارض خلیفة.

14261ـ**لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۶ ، ۲۹۷آل : تاریخ یاد نشده، ۱۶۵گ [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی: ۱۲۹] .

نکتهٔ اسرار

ازمیرزامحمدمقیم نصیری. **آغاز:** الحمدلله الذی هدانا سواءالطریق ... اما بعد، ان هذا تذکرة فمن شاء... این نکته چندیست دلپذیر

14262ـ **دانشگاه** ۴۱۱۸/۸۵: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص۱۶۶ - ۱۸۰) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۸] .

نکتهٔ عجیب

از سیدجلال الدین .

14263ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۱ : نوشتهٔ**۱۳۱۲**، ۱۸۸ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۴۵] .

نوادر السلوك

از صوفی شریف .

14264 ـ **بادلیان** ۱۲/۶۹ Add : باتاریخ **۱۲۰۱** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳].

نور = رساله‌ای در . . .

گویا ازشیخ عزیز نسفی [دانش پژوه] . **آغاز:** شکروسپاس آفریدگاری راکه بکمال علم از راه محبت نور ارادت در اراضی بـاطن انسان که غیب‌انفس‌ماست بذرشجرهٔ انسانـی و بقدرت کرداری آن ...

14265 ـ **دانشگاه** ۴۶۵۰/۱۵ : با تاریخ **۱۲۲۶** دردفتر (۲۷۱ - ۲۹۱) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۹۵] .

نور

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

14266ـ **تهران** ، ادبیات ۲۶۷/۱۴ حکمت: نستعلیق **۱۳۰۷ - ۱۳۰۹** درسپاهان

[ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

نور الاسرار

از سید نور الاصفیاء اورنگ آبـادی ، نگارندهٔ «نورالحساب : ۲۰۱» وجز آن . که بسال ۱۲۲۵ نگاشته است .

14267_ **آصفیه** ۴۵۱ مواعظ: نوشتهٔ **۱۲۶۳**، درفهرست دربخش مواعظ یادشده‌است [ف. آصفیه ۴ : ۶۴۰] .

رسالهٔ نورانیهٔ یوسفیه

از محمد حسین فرزند حـاج ملاهـادی سبزواری، بنام میرزا یوسف مستوفی‌الممالك ، دریکشنبهٔ ۲۹رمضان ۱۲۷۸ نگاشته است.

14268_ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۲۷: نستعلیق خود نگارنده، در یکشنبهٔ ۲۹ رمضان **۱۲۷۸**، [نسخه‌ها ۲ : ۸۲] .

نور الحدیقه = قرة العیون

ازسلامی‌خنجی،زاده در۹۲۹(کذا)که در ۹۹۹بهندرفته استودر۳۵سالگی آنرا در دکن نگاشته است .

14269_ **بادلیان** H۴/۳: نوشتهٔ میر محمد علی خنجی ، با تاریخ **۱۰۴۴** در دفتر همراه‌با«انوارالقلوب: 9693» ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۰] .

نورالدین

از نورالدین عبدالقادر حکیم ، که بگفتهٔ فهرست‌نگار رضویه شاید شیخ عبدالقادر صوفی بنام‌باشد. درتصوف‌ومراحل سلوك‌الی‌الله. **آغاز** حمدله .

14270_ **رضوی** ۲۸۷حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده، وقف ابن‌خاتون در**۱۰۶۷** با خامهٔ‌کهنه‌ای‌نسخه بنور الدین عبدالقادر حکیم نسبت داده شده است. در میان افتادگی دارد ، ۲۶س [ف. رضوی ۱ : ۹۳] .

نور العرفان

از شاه نعمت‌الله ولی (بنگرید : نوریه ، ازهمو درهمین بخش) .

14271_ **الهیات** ۵۷۳/۵د: نستعلیق سدهٔ**۱۱** (۱۳۰پ ـ ۱۵۱ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۳۳] .

نور علی نور

از میرزا ابوالقاسم ذهبی شیرازی، که یاد او در «تباشیرالحکمه:۱۰۷۲»گذشت. گفتاری است عرفانی در پـاسخ هفت پرسش فرزنـدش جلال‌الدین محمد مجدالاشراف وهشت پرسش میرزا عبدالکریم . که در ۱۳۲۲ بچاپ سنگ رسیده است.

بنگرید : ف. مشار : ۸۳۰.

14272_ **دانشگاه** ۳۵۷۶/۷: نستعلیق حاج سید محسن موسوی سپاهانی **۱۳۰۳** در تبریز (۱۱۶پ ـ ۱۹۴پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۹۴] .

نور علی نور

از پیر جمال اردستانی اصفهانی ، که یاد او در «تنبیه‌العارفین:۱۰۹۹» گذشت. گفتاری است عرفانی دردو بخش. **آغاز:** روی‌فی‌الخبر عن رسول‌الله(ص) انه‌قال‌اول‌ماخلق‌الله‌العقل ... ترجمه:اول آنچه خدا آفریده عقل بود.

14273_ **مجلس**۱۱۳۲: نستعلیق علی اشرف فرزندعلی، در**۱۲۳۵**، پیوستهٔ «کلیات» اوست [ف. مجلس ۳ : ۵۴۱] .

نور العلوم

ازابوالحسن خرقانی، که یاد اودر «توبه

۱۱۰۱» گذشت. درده باب: باب یکم درسئوال وجواب دوم دروعظ. . . باب دهم درکرامات ولی. اخیراً دراتحاد جماهیرشوروی چاپ شده است .

14274 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۲۴۹ Or : نوشتهٔ محمود فرزند علی فرزند سلمه ، ذیقعدهٔ **۶۹۸** . **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۹۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۶] .

نور القلوب

ازسیدنورالاصفیاء، نگارندهٔ «نورالحساب ۲۰۱» و جزآن .

14275ـ **آصفیه** ۱۳۴۱ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۳ : ۲۰۴] .

نور نامه

ناشناخته. درفهرست سرفرازعلی دربخش تصوف یاد شده است (بنگرید : نورنامه ، در بخش سیراز همین دستك) .

14276ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۱ق ف۱۱۴ : نوشتهٔ حسین‌خان فرزند کمال‌خان جلال‌آبادی، در**۱۱۵۰**، ۲۷ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۴۵] .

نور وحدت

ازخواجه‌عبدالله حورا ، متخلص به‌مغربی نقشبندی ، بسال ۱۰۵۳ نگاشته و در هامش «عوارف المعارف» بسال ۱۲۸۳ و ۱۳۱۸ چاپ‌شده است. **آغاز:** این‌رساله‌ایست مشهور به‌نور وحدت من‌تصانیف خواجه... شب جمعهٔ مبارك درعرش‌خواجه بهاءالحق‌والملة‌والدین المعروف بنقشبندی. سیم ربیع الاول ۱۱۵۳ اتفاق شروع دراظهاراین اسرارشد الحمدلله‌که حقیقت ازآفتاب روشنتراست وجمال وحدت .
بنگرید : ف. مشار : ۸۳۱.

14277ـ **دانشگاه**۲/۳۸۳۷ : نستعلیق هدایةالله همدانی، سدهٔ **۱۲-۱۳** (۱۸ر-۲۴ر) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۱] .

14278ـ **لاهور،** پنجاب پبلك لائبریری ۶، ۲۹۷ نور - ۵۵، ۲۹۷ حج: ش۷ دفتری ازسدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۳۱۰** دردفتر. **آغاز :** الحمدلله... (بمانندنمونه) درفهرست‌ازنگارنده نام‌برده‌نشده، ۸گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۱۲۱] .

14279 ـ **مجلس** ۱/۲۴۳۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۸۶** (ص۱-۱۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰] .

14280ـ **تهران،** حسن سادات‌ناصری ۳مج: شکسته نستعلیق میرزا محمد فرزندمیرزا علی، **۱۲۹۴** گویابرای‌چاپ [نسخه‌ها۶: ۶۹۷]

14281ـ **دانشگاه**۵/۴۷۶۱ : نستعلیق شکرالله فرزند محمد باقر طباطبایی بیدگلی ، **۱۲۹۶-۱۳۰۱** (۱۸۷ - ۲۰۵) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۱۰] .

14282ـ **دانشگاه**۴/۴۱۱۰ : نستعلیق حسین علی فرزند محمد **۱۳۱۷** (ص ۱۷۹ - ۲۱۷) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۰] .

نور الهدایه

از نورالدین جعفر. **آغاز:** حمد مرالله‌را عزاسمه که اصفیاء و اولیاء واحباء و اخلا بنور هدایت او .

14283ـ **قاهره،** دارالکتب ۸م‌مجامیع فارسی: تعلیق زیبا، بی‌تاریخ(گ۱۰۹-۱۱۳) ۱۹س [ف. مخطوطات ۲: ۲۲۵] .

نور هدایت

از فتحعلی‌گردی، شاید گردیزی نگارندهٔ «ابطال الباطل: ۱۰۱۸» وجزآن باشد .

14284ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲قف ۵ : تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده (ص ۶۷ ـ ۷۰) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۴۵] .

نورالهدایه ومصدر الولایه

از نجیب‌الدین رضا تبریزی ، که یاد او در «اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۸» گذشت . دریک مقدمه درسبب نگارش و هفت اصل و هر اصل درچند فصل: اصل ۱ـ چگونگی آفرینش ۲ ـ طبقات علم و علما ۳ ـ عجز معرفت ذات خدا ۴ـ اصول دین، ده‌فصل ۵ـ صراط مستقیم ۶ـ فرق مذاهب باطله وحقه ۷ـ امور علمی و عملی و ذوقی و شهودی ، بیست و هشت فصل . خاتمه درذکر ارشاد ومشایخ نگارنده. **آغاز:** الحمدلله الذی وهبنا افضل النعم . . . اما بعد عزیزی از این ناچیز مجذوب طلب دیباجهٔ دیگر نمود... بسمله. بنام مستجمع جمیع کمالات قدیم... امابعد این کلماتیست برطریق اختصار که فقیر...

14285 ـ **مجلس** ۴۹۷۸ : نستعلیق شکستهٔ حاجی محمدآب زرشکی، **۱۲۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، در پایان نسخه سرگذشت علیخان‌قراگزلو آمده، ۱۸۰گ۱۷س[رؤیت].

14286ـ**رضوی**۲۸۷اخلاق(۸۵۶۷): نستعلیق **۱۲۱۵** آغاز برابر نمونه ، ۲۰۴ گ ۱۷س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۰] .

14287ـ**مجلس**۶۷۵: نستعلیق**۱۲۳۰** آغاز برابر نمونه، ۱۹۲ گ ۱۹س [ف. مجلس ۲ : ۴۲۷].

نوریه

ازپرویز سلماسی، نگارندهٔ «جواهر الکلام ۱۱۱۹» و جزآن . گزارشی است عرفانی بر برخی از شعرهای« مرآت العارفین: ۱۳۷۲» میرزا ابوالقاسم ذهبی شیرازی. **آغاز:** حمدله والصلاة والسلام .

4288ـ**رضوی**۶۲۰ادبیات(۹۳۳۵): نستعلیق داروغهٔ الفقر **۱۳۰۳**، نویسندهٔ شماره ۶۱۹ رضوی، آغاز برابر نمونه، ۳۵ گ ۲۳س [ف. رضوی ۷ : ۵۶۲] .

14289ـ**رضوی**۶۱۹ادبیات(۹۲۷۹): نسخ و نستعلیق اسماعیل راثی مدعو به داروغة‌ـ الفقر۱۶ج۱/ **۱۳۲۹**، ۳۴گ۲۳س[ف.رضوی ۷ : ۵۶۲] .

نوریه

ازپیر کیاعلاء الدین، بخواهش شیخ‌اسحاق که به‌مکه میرفت، در هشت باب: ۱ ـ تفاوت مراتب سالکان ۲ـ اطوار وانوار سبعه ۳ـ مراتب عوالم کلیه ۴ـ سیرسالکان درعوالم‌کلیه ۵ـ رؤیا و مکاشفات ومشاهدات و معاینات ۶ ـ مراتب تجلیات ۷ ـ کیفیت عالم مثال وحقیقت ۸ ـ کیفیت‌لباس‌سیاه. **آغاز:** الحمدلله حمدالشاکرین وصلی‌الله علی... اما بعد ، چون برادر حقیقی قدوة المرشدین شیخ اسحاق .

14290ـ**دانشگاه**۳۲/۱۹۹۷: نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۹۰پ‌ـ۹۶پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱۳] .

نوریه = طریق خواجگان = طریق واجب درمعنی حضور = سررشته

ازعبدالرحمان جامی، نگارندهٔ «تهلیلیه: ۳۶» وجزآن. در«طریق‌واجب درمعنی‌حضور» **آغاز:** سررشتهٔ دولت ای‌برادر بکف‌آرـ وین عمرگرامی بخسارت مگذار... بدان. . . که حاصل طریقهٔ خواجهٔ بزرگوار وخلفای ایشان بعداز تصحیح عقیده... حضور است .

14291ـ **دهلی‌نو** ۳/۵۰۴(۱۸۱) :

با تاریخ **۹۷۰** در «کلیات» او ، **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۵۹ هست [فیلمها: ۱۶۳] .

14292ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۵۵ مجامیع طلعت: زین‌العابدین **۹۹۶** (گ۴-۶) آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «نوریه» یاد شده است [مخطوطات ۱ : ۲۷۶] .

14293ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۴: سدهٔ **۱۲** (ص ۶۲ – ۶۵) در فهرست بنام «سررشته = طریق خواجگان» یاد شده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۸۷] .

14294ـ **دانشگاه** ۸۶۷/۱۸۵: نستعلیق تاریخ یادنشده (۲۵۴ر – ۲۵۶پ)، درفهرست بنام «طریق واجب در معنی حضور» یاد شده، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳: ۴۷۳] .

14295 – **رضوی** ۱۰۸/۴ اخلاق (۳۵۱۴): تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «نامه» درسیروسلوك یادشده [ف. رضوی ۶ : ۳۹۵] .

98-14296ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴ و ۲۵ مجامیع فارسی طلعت ، و ۹۳۹مجامیع طلعت : سه نسخه بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه درفهرست بنام «نوریه» یادشده‌است [مخطوطات ۱ : ۲۷۶] .

نوریه = انوار

از سید محمد نوربخش، یامیرسیدعلی، در ص۱۰۵۲ گذشت .

نوریه

از نورعلیشاه، که یاداو در «آیت النور: ۱۰۱۶» گذشت .

14299ـ **تهران** ، ادبیات ۲۴۰/۱ حکمت: شکسته نستعلیق علی‌محمد فرزند حاجی محمدعلی، **۱۲۸۹** ، همراه «منطق منظوم» از همو [ف. ادبیات ۲ : ۵۳] .

نوریه

ازمیرسیدعلی‌همدانی، که یاداو در «آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. **آغاز:** حامداللّه‌تعالی مصلیا علی محمد... حضرت سید علی همدانی ره بخط شریف خویش دربعضی ازمصنفات‌خود چنین نوشته‌اند : که هریك از مشایخ را قدس سرهم طریقه‌ای باشد در سلوك ولیکن طریقهٔ مشایخ‌آن است.

14300ـ **ملك** ۴۲۷۴/۱۱ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** (۵۹ر – ۶۰پ)، زرین، همراه ۲۴گفتار دیگرکه ازودانسته‌شده‌است [رؤیت].

نوریه

ازشاه نعمت‌اللّه ولی، که یاداو در « تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به نثر و نظم ، که در جلد یکم مجموعه رساله‌های او (ص۶۷ـ۷۰) بکوشش دکتر نوربخش‌چاپ‌شده است. واین‌جز «جامع الانوار: ۱۱۱۰»اوست. **آغاز:** الحمدللّه والصلاةوالسلام علی رسول‌اللّه ص. قال‌الرسول: اللهم‌اجعلنی نوراً . مراد از نور مشاهدهٔ ذات حق است، و نورحقیقی عین‌او بنگرید ـ ف. مشار : ۸۳۱ .

14301 ـ **سنا** ۳۷۲/۲۰ : نستعلیق ، باتاریخ **۱۰۶۶** درشماره‌های پس وپیش‌آن در مجموعه ۸۶ رسالهٔ او [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

14302ـ **ملك** ۴۲۶۲/۴۹ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد**۱۱۰۹** شمارهٔ ۴۹ مجموعهٔ رسایل او (۲۹۹ پ – ۳۰۱ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14303ـ **مجلس**۳۰۶۷/۱۸: شکسته نستعلیق خوش**۱۲۶۵** (ص۱۱۱-۱۱۲)، آغاز برابرنمونه، همراه ۹۱گفتار دیگراز همو که ۲ شمارهٔ آن مکرر است [ف . مجلس ۱۰ : ۵۹۱] .

نور ریه = جامع الانوار

از شاه نعمت‌الله، که درص ۱۱۱۰ گذشت.

نور ریهٔ مثالیه = مثالیه

از بهاء الدین لاهیجی. بنگرید: محبوب القلوب، در بخش ملل و نحل.

نها ریه

ازطوسی، نصرالله طرازی می‌افزاید گویا خواجه نصیرالدین طوسی، درگذشتهٔ ۶۷۲.

14304ـ قاهره، دارالکتب ۴۷۱۳ س: نوشتهٔ ۱۷ محرم ۱۰۰۹ (در پایان جلد یکم)، آغازوانجام افتاده [ف. مخطوطات ۲: ۵۹].

نهایت نامه

از حروفیان، که بکوشش کلمنت هوارت Cl. Huart ودکتررضاتوفیق بسال۱۹۰۹م‌در مجموعه‌رساله‌های‌حروفیان‌درلیدن‌چاپ‌شده‌است

بنگرید: ف. مشار: ۱۶۱۲ ـ لغت‌نامه (حروفیان): ۴۸۴.

14305ـ ساری، طاهر شهاب ۲مج: نونویس، همراه‌چندگفتارازحروفیان [نسخه‌ها ۶: ۶۳۰].

نه بطن = نه بطون

ناشناخته.

14306ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲قف۴: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده (ص۱۹ ـ ۲۰) [مخطوطات، سرفرازعلی: ۴۵].

نیاز نامه

از ملا محمد جعفر کاشانی نعمت اللهی.

آغاز: الحمدلله الذی هدانالهذاوماکنالنهتدی ...وبعد، چون‌این‌بندهٔ گمنام امیدوار برحمت الهی تراب اقدام فقرا.

14307ـ نجف، امیرالمؤمنین ۲۰۵۴: علی فرزند حسین خاموش، ۲۵رمضان ۱۳۴۵ ۷۸گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی].

نیت = رساله در...

از قطب‌الاقطاب محمد چشتی، که یاد او در «مجالس حسنیه: ۱۳۶۰» گذشت.

14308ـ بنگال، آسیایی ۲۲/۱۳ bO(۱۱۰۹): تاریخ‌یادنشده، همراه۴۰گفتار دیگرازهمو [ف. بنگال: ۱۷۰].

نی نامه

ازعبدالرحمان جامی که یاداودر «تهلیلیه ۳۶» گذشت. به‌نظم ونثر، درگزارش دو بیت سر آغاز مثنوی، که (تحفهٔ حضرت من خص بالمواهب العلیه) کـرده، ویکبار در هامش «اشعة اللمعات» او در ۱۳۵۳ و سپس بکوشش استاد خلیل همراه «نی‌نامه»ی یعقوب چرخی درکابل ۱۳۷۷ چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۱۶۱۸ ـ پیشگفتار چاپ کابل.

14309ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۸۲: نستعلیق زیبای‌روزگاراو. درمجموعهٔ‌نوشته‌های او۸۸۱ [یادداشتهای‌سیدعبدالعزیزطباطبایی].

14310ـ ملك ۴۷۹۵/۷: نستعلیق نزدیك۸۹۵، در«کلیات» او(۳۲۷ر ـ ۳۲۹پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14311ـ تهران، اصغرمهدوی ۶۸: نستعلیق سدهٔ ۹ ـ ۱۰ در پایان «کلیات» او [نسخه‌ها ۲: ۹۰].

14312ـ ایاصوفیا ۴۲۰۹: درکلیات او سدهٔ ۹ـ۱۰، فیلم‌آن در دانشگاه ش۹۷۰ هست [فیلمها: ۱۶۱].

14313ـ ملك ۴۰۵۶/۲۰: نستعلیق سدهٔ ۱۰ باتاریخ ۹۴۰ دردفتر (۲۶۱ر ـ ۲۶۴

پ) آغاز برابر نمونه ، درنسخه از نگارنده نام‌برده نشده است [رؤیت] .

14314 ـ دهلی نو ۵۰۴/۹(۱۸۱) : در «کلیات» او مؤرخ **۹۷۰** ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

14315 ـ سنا ۳۶۶/۲ (۱۴۱۹۶) : رجب **۹۸۱** در ابرقوه [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۳] .

14316 ـ ملك ۵۶۸۵/۵: نستعلیق با تاریخ رجب **۹۹۷** دردفتر (۱۴ر-۱۵پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14317 ـ دانشگاه ۲۹۵۸/۹: نستعلیق باتاریخ **۹۹۷** دردفتر (ص ۱۷۷-۱۸۲) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۵] .

14318 ـ دانشگاه ۱۴۴۲/۲ : نسخ سدهٔ **۱۰** گویا **۹۸۵**، تنها سه‌صفحهٔ پایان‌را دارد [ف. دانشگاه ۸: ۱۰۸] .

14319 ـ تهران، ادبیات ۲۶۵ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین [ف. ادبیات ۲ :۷۱].

14320 ـ ملك ۵۰۵۹/۴ : نستعلیق محمدرضا جرفادقانی، **۱۰۰۷**، در «کلیات» او (۴۳۱پ - ۴۳۴ر درمتن) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14321 ـ بادلیان ۲۸۲۷/۴۵ : در جنگ مؤرخ **۱۰۲۱ - ۱۰۲۳**. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۵۰ است [فیلمها ۱ : ۵۷۲] .

14322 ـ ملك ۵۵۴/۱ : نستعلیق نورالدین‌محمدجیلانی باتاریخ **۱۰۵۳-۱۰۷۹** دردفتر(ص۴-۱۴) آغازبرابر نمونه [رؤیت].

14323 ـ دانشگاه ۳۱۷۷/۹: نستعلیق **۱۰۶۶** (ص۱۰۵-۱۴۴) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۴۴] .

14324 ـ رضوی ۹۵۲/۲ ادبیات (۵۹۴۱): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازبرابرنمونه [ف. رضوی ۷ : ۷۸۲] .

14325 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۵۹۷ مج: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** [یادداشتهای سید عبد-العزیز طباطبایی].

14326 ـ تهران ، ادبیات ۳۰۷/۱ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** [ف. ادبیات۲: ۵۹] .

14327 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۳۱ مج: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۲** ، ۱۲ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبایی] .

14328 ـ الهیات ۸۱۱/۳ د: نستعلیق محمدکاظم فرزند محمد نصیر هزار جریبی ، **۱۲۲۲ - ۱۲۲۷** (۵۶ر-۵۷پ) [ف. الهیات ۱ : ۱۰۹] .

14329 ـ قاهره، دارالکتب ۴۲ تصوف فارسی‌طلعت: رمضان **۱۲۳۳**، آغازبرابرنمونه [ف. مخطوطات ۱ :۲۱۱] .

14330 ـ دانشگاه ۳۹۲۴/۳: نستعلیق ۱۰ ذیحجه‌گویا **۱۲۴۷** (۴۲پ-۴۸پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۱۴] .

14331 ـ رضوی ۹۴۵/۳ ادبیات (۴۸۶۶) : نستعلیق **۱۲۵۰** (ص ۲۲۰-۲۲۷ هامش)آغازبرابرنمونه[ف. رضوی۷: ۷۶۷].

14332 ـ ملك ۶۱۸۶/۵ : شکسته نستعلین سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه. بامهر مؤرخ ۱۲۵۲ [رؤیت] .

14333 ـ رضوی ۹۴۳/۲ ادبیات (۴۸۴۹): نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، (ص۷۸-۸۸) آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۷: ۷۶۳] .

14334 ـ ملك ۵۶۴/۲: نوشتهٔ رجب **۱۲۷۹** (ص ۱۷ - ۱۹) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14335 ـ دانشگاه ۲۱۴۲ : نستعلیق

استاد میرعلی خوشنویس ، تاریخ یادنشده ، زرین، باچاپی دگرگونیهادارد، ۱۱گ ۱۰س [ف . دانشگاه ۹ : ۷۸۰] .

14336ـ دانشگاه ۱۵/۸۶۷/۱: نستعلیق تاریخ یادنشده (۲۴۶ر ـ ۲۵۰ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۵۴] .

14337 موزهٔ بریتانیا ۱۳/۲۶۲۹۴ باعنوان «نای و نی» . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۳] .

14338-41ـ قاهره، دارالکتب ۱ و ۱۴ و ۲۳ و ۴۵۵ مجامیع طلعت: چهار نسخه تاریخ یاد نشده [مخطوطات ۱ : ۲۱۱].

نی نامه

ناشناخته .

14342ـ نجف، سید محسن حکیم ۹/ ۹۵۹ : نوشتهٔ نصرالله فرزند حاجی هاشم ، ۱۲۶۸، ۳گ[یادداشتهای سیداحمداشکوری].

14343ـ ملك ۵۳۶۷/۱ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ ۱۳ (۱ر ـ ۳ر) به نظم و نثر. آغاز: یامن لارب غیره ولااله سواه... نی عشق ترا بریده بادا همه عمر... این کلمه چندیست که برحسب اشارت خدمت امارت خدمت امارت مآلی سیادت [رؤیت] .

14344ـ تهران ، آقای افشار یزدی ۱۹مج: فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۹] .

14345ـ قاهره، دارالکتب ۲۳ مجامیع فارسی طلعت : بی تاریخ ، آغاز برابر نسخهٔ ملك درفهرست از آن جامی یادشده [مخطوطات ۱ : ۲۱۲].

و

واجبیه

14346ـ بنگاله، آسیایی ۷۱/۴ aO (۵۱۱): نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، همراه ۹ گفتار دیگر که گویا همه از شاه نعمت‌الله ولی باشند [ف. بنگال : ۱۴۷] .

واردات = رسالهٔ . . .

ازخواجه‌عبدالله‌انصاری، که‌یاداودر «الهی نامه : ۱۰۴۸» گذشت . آغاز: حمدله. صلاة بدانکه اول چیزی کـه بر سالك واجب است اعتقاد برامامان واوتاد ایشان است .

14347ـ شهید علی پاشا ۱۳۸۳/۲: باتاریخ ۹۰۶ دردفتر (گ۵۲ـ۶۱). فیلم آن دردانشگاه ش۶۱۷ هست [فیلمها : ۵۱۳] .

16348 ـ مجلس ۵۱۳۸/۱۲۵ : نستعلیق باتاریخ ۱۰۲۴ـ۱۰۵۷ درجنگ ابن خاتون (گ ۵۰۱ ـ ۵۰۳) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14349 ـ رضوی ۹۵۳/۱ ادبیات (۵۹۴۲): نستعلیق سدهٔ ۱۱ ،آغازبرابرنمونه [ف. رضوی ۷ : ۷۸۴] .

14350ـ مجلس ۱۹/۲ نجم(۳۹۴۸۱): سدهٔ ۱۳، [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱] . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۱۹ هست [فیلمها : ۷۲۴] .

واردات

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر «آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. به نثر و نظم وعنوانهای ای‌عزیز، ای عزیز ، بروش مناجات و خطاب احوال منازل وآداب سلوك را آورده و در آن ازخود بهمدانی یادکرده است . آغاز : رب

اشرح لی‌صدری. . . ای مرهم جراحت هر دل ریشی ، وای مونس و راحت هر درویشی ، ای کرمت دستگیر هر بیچاره .

14351ـ قاهره ، دارالکتب ۲۵۴ مجامیع طلعت: نوشتهٔ **۹۰۳** (گ ۶۷-۷۳) ، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲:۲۳۳] .

14352ـ **ملك** ۱۷/۴۲۵۰ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، درمشهد خراسان **۹۰۷** (۳۳۳پ - ۳۳۹پ) آغاز برابر نمونه همراه ۲۷ گفتار دیگر منسوب به‌همو [رؤیت].

14353ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۷: نسخ و نستعلیق **۹۱۱-۹۱۲** (درش ۳ و ۸) (۴۱۳ - ۴۲۴) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۰۱] .

14354ـ **تهران**، ملی ۲۷/۷۲۷ف : نستعلیق ریز گویا سدهٔ **۱۰**، (ص ۳۷۹-۳۸۷) آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲:۲۴۹] .

14355 ـ **بادلیان** ۲۸۲۷/۱۰ : در جنگ مؤرخ **۱۰۲۱-۱۰۲۳** درلاهور. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۱] .

14336ـ **ملك** ۴۳۷۹: نستعلیق **۱۰۵۶** (درش۱) شمارهٔ ؟ دفتر (۱۷۳ پ - ۱۷۷ ر متن وهامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14357ـ**دانشگاه** ۳۹۱۵/۷۵: نستعلیق ع/۲۶ **۱۰۶۴** (ص ۲۷۸ - ۳۰۱) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۰۵] .

14358ـ **ملك** ۴۲۷۵/۲۲ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبـادی **۱۰۸۱** (۹۱ ر - ۹۶ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14359ـ **ملك** ۴۲۷۴/۱۷ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** (۹۸پ - ۱۰۲ر)، آغاز برابر نمونه، همراه ۲۴ گفتار که ازاو دانسته شده ، زرین [رؤیت] .

14360ـ**رضوی** ۲۸۹ اخلاق(۸۴۲۵): نستعلیق، میرزا آقا سلماسی ، **۱۲۹۸** ، ۵ گ ۱۷س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۲] .

14361ـ **رضوی** ۲۸۸ اخلاق(۹۵۹): نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، ۹ گ ۱۵س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۱] .

واردات

از محمد فرزند عماد اکرم شاه سنجانی، درتصوف وسلوك. **آغاز:** اعوذ بالله‌وتوکلت‌علی الله وافوض امری الی‌الله .

14362ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۷ م تصوف فارسی: تعلیق، بی‌تاریخ، ۲۳۸گ ۱۷ س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۳۳] .

واردات

از نوربخش، دربخش‌منظومه‌ها خواهدآمد

واقعات انوری و مکاشفات

ناشناخته .

14363ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۹: نوشتهٔ شاه متوالی عاجز ، در **۱۱۰۴** ۳۱۴ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۴۵] .

والدیه = معرفت

از خواجه احرار، در ص۱۳۹۷ گذشت .

وجدانیات و ذوقیات

از محمد دهدار ، که یاد او در «الف انسانیت : ۳» گذشت. بیشتربشیوهٔ پرسش، در بارهٔ این‌که مدرك بادراك عقل‌آیا مطابق واقع است یامطابق ادراك عقل. **آغاز:** حمدوسپاس مرخداوندی‌راکه نهال وجود عالم بمیوهٔ‌وجود انسانی... امابعد، برپژوهندگان دانش هویدا است .

14364ـ دانشگاه۳/۴۷۴۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ ع۱/**۱۰۷۷** دردفتر (ص ۳۹ ـ ۴۵) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۳] .

14365ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۱۲مج: نسخ سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۹۵** در دفتر (ص۱۲۹ـ۱۳۴) آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای دیباجی] .

14366ـ**الهیات**۱۰/۱۹۲د: نستعلیق محمد مهدی باتاریخ **۱۰۹۶ـ۱۰۹۷** در دفتر (۱۸۸پ ـ ۱۹۴ر) [ف. الهیات ۱: ۲۵۸].

14367ـ **نجف**، شیخ آقابزرگ‌تهرانی ۳۷/ مج : نوشتهٔ علینقی منزوی ، ۲۹ رمضان **۱۳۶۵** درمشهد ضمن مجموعه رساله‌های اوکه برخی ازآنها بخامهٔ صاحب ذریعه‌است. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۳] .

14368ـ**رضوی** ۷۱۰حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۵ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۴ : ۱۴۸] .

14369ـ **بادلیان**، آکسفورد۷/۹۴ : فیلم آن دردانشگاه ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷] .

وجود

از عزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت . باعنوانهای فصل ، ای‌درویش. **آغاز**: بدانکه معرفت وجودمطلق بدیهی است، ودانستن‌آن محتاج بحدوتعریف نیست بجهت‌آنکه .

14370ـ **مجلس** ۴/۴۹۴۹ : نستعلیق محمدجواد فرزند محمدحسین طبیب تهرانی ، نجم‌الحکما، **۱۳۱۴** (۱۹پ ـ ۳۶پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

وجود = هستی

ازهمان‌عزیز نسفی که‌دربالا یادشد. **آغاز**: حمدله. امابعد، این نور نامحدود ونامتناهی.

14371ـ **دانشگاه**۱۴۰۵/۱۴ : نستعلیق احمد بیوک‌آبادی همدانی، **۱۲۸۳**، (۱۲۲پ ـ ۱۲۳پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۶] .

وجودیه

از فریدالدین عطار نیشابوری [سرفراز علی رضوی] .

14372ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۰ : نوشتهٔ**۱۳۱۲** (ص۱۹۲) [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۶] .

14373ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ف۱۶ : تاریخ یادنشده (ص ۲۳ ــ ۳۰) [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۶] .

وجودیه = وجود مطلق

از میرسیدعلی همدانی‌که یاد اودر «آداب وسیر : ۱۰۰۹» گذشت. **آغاز ۱)**: حمد بی‌غایت‌آن قادر حکیم راکه آثار صبح جهان از قعرچاه ظلمت آباد عدم. **آغاز ۲)**: بدان ای عزیزکه نزد اهل کشف وشهود و تحقیق وجود را من‌حیث هوهو یعنی مطلق اعم.

بنگرید : مجلهٔ یغما ش۸ س ۴ .

14374 ـ **دانشگاه** ۱۰۱۵/۴۵ : با تاریخ**۹۱۳** دردفتر (۷۴پ)، آغازبرابرنمونهٔ ۲ [ف. دانشگاه ۳ : ۵۱۵ و ۱ : ۲۰۱].

14375ـ **مجلس** ۱۰/۳۶۶۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۱۷** (ص۱۰۷ـ۱۲۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

14376ـ **ملك** ۲۱/۴۰۵۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، باتاریخ **۹۴۰** در دفتر (۲۶۵ ر ـ ۲۶۶پ) آغازبرابر نمونهٔ۱ درنسخه ازنگارنده

نام‌برده نشده است [رؤیت] .

14377ـ دانشگاه ۱۶/۱۰۸۸ : نستعلیق **۱۱۹۸** (۵۱ر - ۵۲ر)، آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف. دانشگاه ۳ : ۵۱۵] .

14378ـ قاهره، دارالکتب ۲۰ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۱۲۶۷**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، زرین، درفهرست بعنوان «رساله درتحقیق وجود» آمده [مخطوطات ۱ : ۲۱۳] .

14379ـ حقوق ۲/۱۹۹ج: نسخ سدهٔ **۱۳** (۲۳پ - ۲۶ر)، آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف. حقوق : ۲۲۳] .

وجود

از شاه نعمت‌الله ولی ، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. به نثر و نظم و این جز «وصول» او وجز «وجودیهٔ» اوست که در (ص ۲۹۳) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است. **آغاز:** الحمدلله علی افاضة ـ الوجود فی عالم الغیب والشهود، و صلی الله ... بیت: نکته‌دروجود خواهم گفت ـ درمعنی لطیف خواهم سفت .

14380ـ ملك ۱۶/۵۲۹۸ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غـرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان‌دیوان) شمارهٔ ۱۶ کلیات او (۱۱۶ر ـ ۱۱۷پ هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14381 ـ ملك ۳۱/۴۲۶۲: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۳۱ مجموعهٔ رسایل او (۱۱۲ر ـ ۱۱۳ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14382ـ ملك ۱۹/۴۱۸۴ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۴۸پ ـ ۱۵۰ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14383ـ مجلس ۵۱/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۱۸۴ـ۱۸۵)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «رساله درتحقیق وجود» یادشده [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۹] .

وجود

ازشاه نعمت‌الله ولی، که در بالا یاد از او شد. به نثر و نظم عرفانی، که در (ص ۲۹۳ - ۲۹۴) چاپ افست مجموعه رساله‌های او بچاپ رسیده است. **آغاز:** وجود من حیث هوهو غیروجود ذهنی وخارجی است ، بلکه هر واحدی نوعی از انواع وجودند .

14384ـ سنا ۱۷/۳۷۲ : نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم ، **۱۰۸۴**، همین نسخه درمجموعه رساله‌های او چاپ افست‌شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۰] .

14385ـ ملك ۴۲/۴۲۶۲ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۴۲ مجموعهٔ رسایل او (۲۶۱ر ـ ۲۶۲پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14386ـ دانشگاه ۱۰/۲۶۱۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** آغاز برابر نمونه، شاید از شاه نعمت‌الله باشد [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۴] .

14387ـ ملك ۳۰/۴۱۸۴ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۲۲۹پ ـ ۲۳۱پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14388ـ مجلس ۶۹/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۲۶۴ـ۲۶۵)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۴] .

وجودیه = روحیه

از همان شاه نعمت‌الله که در بالا از او یاد شد . درآغاز نسخهٔ مجلس بنام وجودیه ودرپایان آن روحیه نامیده‌شده‌است. **آغاز:** الصورة النوعیة الانسانیة .

14389ـ مجلس ۸۲/۳۰۶۷: شکسته

نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۳۷۸-۳۷۹)، همراه ۹۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. مجلس ۱۰: ۶۰۸].

وجود

ازهمان شاه نعمت‌الله‌ولی، شایدیکی ازآن‌دو گفتار باشد که در بالا یادشده.

14390- **تهران**، دردست کتابفروشی ۱۷ مج: از سدهٔ **۱۰**، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۴۹۷ هست [یادداشتهای آقای دانش‌پژوه].

14391- **سنا** ۵۲/۳۷۲: نوشتهٔ ج۲/ **۱۰۷۴**، همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶: ۶۸۳].

14392- **سنا** ۸۱/۳۷۲: نستعلیق یکشنبهٔ ۲۵ ذیقعدهٔ **۱۰۸۴**، همراه ۸۵ گفتار دیگر ازو [نسخه‌ها ۶: ۵۸۵].

14393- **ملك** ۸/۵۱۸: نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی، در**۱۲۹۸** (ص۵۵-۵۷) همراه «اصول: 9586» او [ف. ملك، مجموعه‌ها ۵۳].

14394- **دانشگاه** ۱۶/۲۸۳۱: سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۲۴۴ - ۲۴۶)، همراه «اصول: 9587» [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۲].

14395- **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۱۲: تاریخ یادنشده، ص۴۹۹ [مخطوطات، سرفرازعلی: ۴۶].

وجود = ماهیت ووجود مطلق

ازشاه نعمت‌الله، درص ۱۳۵۷ گذشت.

وجود العاشقین = عشقیه

از سیدمحمد گیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوك: ۱۰۱۱» و جزآن.

14396- **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۱۹: نوشتهٔ شاه متوالی عاجز، در**۱۱۰۴** [مخطوطات، سرفرازعلی: ۴۵].

14397- **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ۱۸: نوشتهٔ محمد بهادرخان، در**۱۱۸۳** (ص۱-۱۳) [مخطوطات، سرفرازعلی: ۴۵].

14398- **آصفیه** ۶۰۰ تصوف‌م: تاریخ یادنشده، ۱۳ص ۱۵س [ف. آصفیه ۱: ۳۵۷].

14399- **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ق‌ف۹۷: تاریخ یاد نشده، ۱۴ص.

14400- **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ف۶: تاریخ یاد نشده (ص۱۵۷-۱۷۷).

14401- **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۱۳: تاریخ یادنشده، ۱۰۶ص.

14402- **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق‌ف۱۶: (ص ۱-) [مخطوطات، سرفراز علی‌رضوی: ۴۵].

14403- **بنگال**، ایشیاتك ۲۱۵ E (۱۴۶۲): شکسته، تاریخ یادنشده.

14404- **بنگال**، ایشیاتك ۲۱۶ E (۱۴۶۸): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۶۲].

وجود العاشقین

ناشناخته. به‌نثر. شاید باگفتارپیشین یکی باشد. **آغاز:** سپاس بیحد و ستایش بیعد.

14405- **موزهٔ بریتانیا** ۱۸/ Or ۱۱۳۱۰: باتاریخ**۱۰۸۵** دردفتر (۱۷۱ پ ۱۸۴ ر) آغاز برابر نمونه. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۲۶ هست [فیلمها ۱: ۵۳۰].

14406- **بنگاله**، آسیایی ۱/۲ CO (۷۲۳): تاریخ و آغاز نسخه یادنشده [ف. بنگال ۱۷۳].

14407- **بنگال**، آسیایی ۱/۳۲ O (۹۶۵): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۲۸].

14408- **قاهره**، دارالکتب ۵/۲۰

مجامیع ترکی : بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۲۳۴] .

وجود

دربخش حکمت ص۸۶۲ ـ ۸۶۳ گذشت.

وجهیه = تفسیر آیت کل‌شیی هالك

وجیزه

ازپرویزسلماسی ذهبی، نگارندهٔ «جواهر الکلام:۱۱۱۹» وجز آن. گفتاریست درآداب وسلوك مشی طریقهٔ ذهبیه ، که حبیب‌الله فرزند اسدالله فرزند امیراصلان دنبلی بصدد ترتیب و تحریر آن افتاده ودیباجه درآغاز آن گذارده است [دیباجه] .

14409 ـ **دانشگاه** ۳۳۱۹ : نستعلیق شکرالله فرزندمحمود، سدهٔ**۱۴**، آغازدردیباجه افتاده است، ۶۸گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۰۴] .

وحدت حقیقیه و نسبیه

دودائرهٔ عرفانی‌دارد و دوفصل. **آغاز :** الحمدلله الـذی تحیر فی بحـار عظمته ارواح الواجدین ، و تعطر بنفحات القدسیة انفاس ـ الواصلین ... اعلموا اخوانی انالحق معلوم و الخلق موهوم. چون وجود واجب .

14410 ـ **دانشگاه** ۳۲۹۹/۹: ازسدهٔ **۸-۹**، باتاریخ تولد **۸۱۸-۸۳۱** (ص ۱۲۹ـ ۱۴۱) نسخهٔ پاکیزه‌ایست ، همراه چند گفتار ازشاه نعمت‌الله [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۹] .

وحدت وتوحید = رساله در . . .

منسوب به‌خواجه باقی‌بالله نقشبندی(بنگرید پرده برانداخت : ۱۰۷۰) . **آغاز:** الحمدلله که حقیقت ازآفتاب روشنتر است (بنگرید : نور وحدت: ۱۴۷۲ خواجه حورا) .

14411 ـ **قاهره**، دارالکتب۴ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (گ ۱۹۵ ـ ۲۰۵) [مخطوطات ۱ : ۲۶۱] .

وحدت وجود

ازعزیزنسفی، که یاداو در « آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت . باعنوانهای : فصل ای درویش . درپایان از «رسالهٔمعاد:۱۳۹۲» خود یادکرده است. **آغاز:** ای‌درویش بدانکه اهل وحدت دو طایفه‌اند : یکی اصحاب نار و یکی اصحاب نور ، در بیان سخن اصحاب نار دروحدت وجود .

14412ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۲ : محمد جواد فرزند محمدحسین طبیب تهرانی ، نجم الحکما**۱۳۱۴** (۹پ-۱۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14413ـ **بنگال** ، آسیایی ۴/۴ bO (۹۵۳): شکسته، تاریخ ونام‌نگارنده یادنشده همراه «کشف الحقایق» و«مقصدالاقصی» ازهمو [ف. بنگال : ۱۵۶] .

14414ـ **قاهره**، دارالکتب ۹مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست‌ازنگارنده نام‌برده نشده [مخطوطات ۱ : ۲۶۰] .

وحدت‌وجود

از محمد علی مهاجر .

14415ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۱۰۵: تاریخ یادنشده، ۷ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۶] .

وحدت وجود

ناشناخته .

14216ـ **بنگال**، آسیایی ۵/aO۶۷ (۱۵۸۶):تاریخ یادنشده [ف. بنگال:۱۴۴].

14417ـ **بنگال**، آسیایی ۸/۷ bO (۸۴۱): تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۵۸].

وحی و معرفت

ازعبدالرحمان‌جامی، که‌یاداو در «تهلیلیه ۳۶» گذشت.

14418ـ **پاریس** ۹۶۸/۶ .S. P: باتاریخ **۱۰۰۹** دردفتر. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۷۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۴].

وحدت و نفی و غیریت

ازشاه نعمت‌الله‌ولی که‌یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. **آغاز:** الحمدلله الذی علی‌شأنه وعظم برهانه. المتعالی ذاته... سبحان ربك رب‌العزة الصمد.

14419ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۲۵مج: نسخ‌سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۹۵** دردفتر (ص ۲۵۳ـ۲۵۵) [یادداشتهای آقای ابراهیم‌دیباجی]

وحی و الهام و خواب دیدن

ازعزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت. این گفتار در (ص ۲۳۳ـ۲۴۶) مجموعه رساله‌های او چاپ شده است. **آغاز:** حمدله... امابعد چنین‌گوید... النسفی، که جماعت درویشان... که می‌باید ازوحی والهام وخواب دیدن رساله جمع‌کنید

14420ـ **ملك**۴۰۴۵/۲۱: نسخ‌نزدیك **۱۲۷۵** (۱۲۲پ‌ـ۱۲۵پ) آغاز برابر نمونه همراه چند رسالهٔ دیگراز همو [رؤیت].

14421ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۱۹: محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی، نجم الحکما، **۱۳۱۴**، (۷۰ر‌ـ۷۲ر)، آغاز برابر نمونه، همراه چندگفتار دیگرازهمو [رؤیت].

وحی والهام = مخزن الاسرار

از شاه نعمت‌الله، درص ۱۱۸ گذشت.

ورد شهاب‌الدین سهروردی

14422ـ**قم**، سیدشهاب‌الدین تبریزی: باتاریخ ۳۰ج۶۹۷/۲ در دفتر. کتاب دعایی است‌کهن دردیباجه، باورد سهروردی [نسخه‌ها ۶ : ۳۹۳].

وردیه

از جلال‌الدین محمد فرزندعلی خوافی، متخلص‌به‌جلالی، که‌درصفر۷۱۹ بانجام‌رسانده است. **آغاز:** چنین‌گوید دسته بند این‌گلدسته ومطراگرمتاع این رشته محمدبن علی‌الخوافی

14423ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۳/۴ م ادب فارسی : نستعلیق فرصت غریب، **۸۲۳** زرین [ف. مخطوطات ۲ : ۲۳۴].

وسیلة النجاة الموصلة الی سبیل الهداة

ازکرمانی بحرانی، درص۱۰۰۵ گذشت.

وصایا = وصیت

دربخش اخلاق، مواعظ خواهدآمد.

وصول المعراج

ازخواجه معین‌الدین‌سنجری (گویا همان کس که یاد او در «دلیل العارفین : ۱۱۴۷» گذشت).

14424ـ **بنگال**، آسیایی ۵/۷ CO (۱۰۷۳): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۷۵].

وصول و طلب = رسالهٔ...

ناشناخته. **آغاز:** حمدله... بعده، الصوفیة والمؤمنین والکاملین.

14425 ـ **دانشگاه** ۴۶۷۲/۱۱ : نستعلیق محمد اسماعیل **۱۱۲۸** (۲۷۱ پ ـ

۲۸۳پ) زرین [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۳].

وصیت

ازعلاءالدوله سمنانی، که یاداودر «آداب سفره : ۱۰۱۱» گذشت. **آغاز:** حمدله . . . امابعد، ای‌عزیزان‌که ازاین بیچاره تلقین‌ذکر کریم گرفته‌ئید .

14426ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۹/۱۱ م مجامیع فارسی : بخامهٔ نگارنده (گ۲۴۵ـ ۲۴۸) ۱۹س [ف. مخطوطات ۲:۲۳۶] .

وصیت السالکین

از سید صفی‌الله .

14427ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ۲۸ : نوشتهٔ شاه متوالی عاجز ، **۱۲۲۲** (ص۱ ـ) [مخطوطات، سرفرازعلی:۴۶].

وصیت نامه

از ابوالبقا اسحق حسینی استرآبادی ، حروفی، نگاشتهٔ شوال ۸۱۸ (سال ضحی) در استرآباد، دردومقدمه وپنج‌فصل. برای یادگار جمعی از درویشان [دیباجه]. **آغاز :** شکر و سپاس حضرت واجب الوجـود را که از برای محافظت‌آداب ومداومت برسنن. . . اما بعد، بدان ای‌درویش .

بنگرید : ف . دانشگاه ۱ : ۸۰ و ۲ : ۱۱۰ .

14428ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or۶۳۸۰: همراه بابشارت‌نامه ورساله‌های دیگر باتاریخ های**۱۰۹۹ـ ۱۰۰۴** در فهرست «وصیت نامه» بدون‌نشانی‌دیگر دربخش حروفیان‌یادشده‌است. [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳] .

14429ـ **تهران**، ملی ۷۶۲/۱۲ ف: نستعلیق‌گویا سدهٔ **۱۱** (ص۶۰۱ـ۶۵۴)، آغاز برابرنمونه درفهرست‌آمده: دردو مقدمه وپنج فصل [ف. ملی ۲ : ۲۸۹] .

14430ـ **دانشگاه** ۳۴۶۹/۴ : نسخ سدهٔ **۱۲** (ص۲۸۵ ـ ۳۱۵) آغاز برابرنمونه همراه چندگفتار دیگرحروفی. درفهرست آمده دردو مقدمه ودوفصل است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۷] .

وصیت نامه

ازبابا برهان.

14431ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱ق ف ۹۸ : تاریخ یادنشده (ص ۳۴ ـ) [مخطوطات، سرفرازعلی : ۴۶] .

وصیت نامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیيء هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز:** حمد بیغایت و ستایش بی‌نهایت .

14432ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸/۲۷ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۹۶۶** (۸۲ ر ـ ۸۳ر)۲۷س، آغازبرابرنمونه [ف.مخطوطات ۲ : ۱۷۷] .

14433ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۱ق‌ف ۱۳۳: تاریخ یادنشده (ص ۱۳ ـ) [مخطوطات، سرفرازعلی : ۴۶].

ولایت = حقیقت محمدیه

از شاه نعمت‌الله، در ص۱۰۸۰ گذشت .

ولایت

ناشناخته. درمعنی ولایت .

14434ـ **مجلس** ۶۳۱/۱۸ : نستعلیق **۱۲۶۸** [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳] .

ولایتنامه

ازحاج ملاسلطانمحمد گنابادی ملقب به‌ـ سلطانعلی نگارندهٔ «شرح‌کلمات قصار:۱۲۴۷»

وجز آن. درمعنا ولوازم ولایت ، دریك مقدمه‌و دوازده باب‌وهر باب‌درچندفصل. **آغاز:** الحمدلله الواحد الاحد الفرد الصمد، الذی بعدفلایری .

بنگرید : ف . مشار : ۱۶۳۸ .

14435ــ **الهیات** ۴۲۶ د: نستعلیق ۳ محرم **۱۳۲۱** ، ۲۲۱ گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۴۳۸] .

14436 ــ **رضوی** ۱۰۷۲ حکمت : نستعلیق **۱۳۲۲** آغاز برابر نمونه، ۲۰۸ گ۱۴ س [ف. رضوی ۴ : ۲۷۰] .

ولایت نامه

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

ومضة النور

از میرزا محمد اخباری‌که یاداودر«دوائر العلوم:۶۶۷» گذشت. درعرفان بعربی وفارسی دریك مقدمه ویازده تجلی: مقدمه‌درچهاررکن تجلی ۱ــ میقات نقطه ۲ــ میقات الف ۳ــ تطبیق اسم الله بامحمد ۴ــ اسرار نام علی ۵ ــ میقات زار ۶ــ میقات الحاروبیان الثمانیات الالهیات ۷ــ میقات باء وبیان عشرات ۸ــ میقات لام و بیان ثلاثیات ۹ ــ میقات میم وبیان اربعینیات ۱۰ــ میقات عین و بیان سبعینیات ۱۱ ــ بیان تطبیق عوالم . تجلی ۱۱ دارای عنوانهای : گلبن ، گلشن ، گلگشت ، گل و غنچه است . **آغاز:** مقدمه باید دانست‌که قطع‌سبیل معرفت بغیراز پای مجاهده وبال مساعده . . . صورت پذیرنمی‌گردد، وثانی تالی اول .

14437ــ **مجلس** ۱۹۱۶/۲۵ : نوشتهٔ احمدرشتی، سدهٔ **۱۳** ، باحاشیه‌هایی به‌نشانی منه (ص۳۶۴ ــ ۳۷۴) [ف. مجلس۹ :۵۸۴].

ولایت و نبوة

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . درمراتب نبوت وولایت ، باعنوانهای : مرتبه ، مرتبه . به‌نثر ونظم. واین گفتار جزآنست که در جلد چهارم (ص۳۷ــ۴۱) چاپ دکترنوربخش بنام « تحقیق معنی ولایت » بچاپ رسیده است (هر چند انجام‌این دویکیست) ونیزگویا جزء«نبوت وولایت :   » او باشد. **آغاز:** الحمدلولی الحمد والسلام علی صاحب لوای الحمد محمد ...ولایت یاعامه است یاخاصه .

14438ــ **ملك**۴۲۶۲: نستعلیق**۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۱۳ مجموعه رساله‌های او (۵۹۲ رــ ۵۹۴پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

ولدیه

14439ــ **بنگال**، آسیایی aO۷۱/۲ (۵۱۱): نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، همراه ۹ گفتاردیگرکه‌گویا همه ازشاه‌نعمت‌الله ولی‌باشند [ف. بنگال : ۱۴۷] .

ویش پران (ویش پوران)

تصوف هندیست ، مترجم ناشناخته .

14440ــ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۲۱، ۸۷۳ویش ــ ج۸۲۱ ، ۸۷۳ گرشن ، ولی: شکستهٔ ع۲/ **۱۲۴۷** ، ۱۹ گ ش ۲دفتر [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۵۲۲] .

ه

ها = هویت

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . در «ها» وهویت گفتگو می‌کند، باعنوانهای : ها ، ها .

آغاز: الحمدلله الذی نوروجه حبیبه بنوروجهه این‌رساله نام او کردیم «هاء» ــ ازهویت نکته‌ای بشنوز «هاء» .

14441ــ **ملك** ۵۲۹۸/۱۱ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزند حسین کاتب غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان‌دیوان) شمارهٔ ۱۱ کلیات او (۹۸رــ۱۰۳ ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14442ــ**سنا**۶/۳۷۲ : نستعلیق**۱۰۶۶** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۱] .

14443ــ **ملك**۴۲۶۲ : نستعلیق**۱۱۰۹** شمارهٔ ۹۶ مجموعهٔ رساله‌های او (۵۰۴ پ ــ ۵۰۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14444ــ **مجلس** ۳۰۶۷/۶ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۴۱ ــ ۴۴) همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۱۰: ۵۸۷] .

14445ــ **ملك** ۵۱۸/۳ : نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی، در **۱۲۹۸** برای مؤتمن السلطان محمدحسین‌خان (ص۳۱ــ۳۷) همراه ۲۲ گفتار دیگر [ف. ملك، مجموعه‌ها :۵۲] .

14446ــ **ملك** ۴۱۸۹/۴ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۲۵پــ۳۲پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14447ــ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۱۱ : سدهٔ **۱۳ــ۱۴** (ص۲۱۹ ــ ۲۲۶)، همراه «اصول : 9587» و جز آن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

هادی السلوك

نام‌کتاب و مرشد نگارنده عبدالقادر گیلانی در دیباجه آمده است. **آغاز:** حمدله . صلاة . بدانکه حرفی چند در تصوف از بحر حقیقت وارد شده در قید قلم آورده شد از مدد مرشدی محیی‌الدین عبدالقادر جیلانی .

14448ــ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۶۴ ، ۲۹۷ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۶گ۱۴س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۱۷۶] .

هدایات = هدایت

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به‌نثر و نظم، باعنوانهای: هدایة ، هدایة ، این گفتار در (ص۳۱۳ــ۳۱۸)مجموعه رساله‌های اوچاپ افست شده‌است . **آغاز :** الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب والصلاة ... یا ولدی ایدك‌الله بروح‌الارواح، معلوم‌فرماکه عین‌حقیقت انسانیه بحسب رتبت .

14449 ــ **ملك**. ۵۲۹۸/۴ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰**(پایان کلیات) شمارهٔ ۴۰ کلیات او(۲۷۰ پ ۲۷۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14450ــ **تهران**، دردست‌کتابفروشی : ازسدهٔ **۱۰** همراه‌چند گفتار دیگر ازهمو و دیگران **فیلم** آن دردانشگاه ش۳۴۹۷ هست [یادداشت های آقای دانش‌پژوه] .

14451ــ**سنا**۳۷۲/۷۳ : نستعلیق‌محمد مظفرفرزند محمد حکیم ، شعبان **۱۰۸۴** همین نسخه در مجموعهٔ رساله‌های او چاپ افست شده‌است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

14452ــ **ملك** ۴۲۶۲/۴۶ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۴۶ مجموعه رسایل او (۲۸۱ پ ــ ۲۸۶ پ) آغاز برابرنمونه و در نسخه بعنوان «هدایت» آمده است [رؤیت] .

14453ــ **ملك** ۴۱۸۴/۴۳ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۲۶۰رــ۲۶۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14454ـ مجلس ۳۰۶۷/۷۲: شکسته نستعلیق ۱۲۶۵ (ص۲۸۳ـ۲۸۸)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۵].

14455ـ دانشگاه ۴۲۰۹/۵۵: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۶۶ـ۸۰) درفهرست بنام «هدایت» آمده است [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۸۴].

14456ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۳۸ : سدهٔ ۱۳ـ۱۴ (ص۴۴۶ ـ ۴۵۶) ، همراه «اصول : 9587» [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۳].

هدایات

ناشناخته. باعنوان : هدایة ، هدایة .

14457ـ تهران ، ادبیات ۳۳۱/۷ جوادی: نستعلیق پایان ع۲ ۹۱۸/ [ف. ادبیات ۳ : ۵۶].

هدایات المشیخه

از قطب الاقطاب محمد چشتی ، که یاد او در «مجالس حسنیه : ۱۳۶۰» گذشت .

14458ـ بنگال، آسیایی bO۱۳/۷ (۱۱۰۹): تاریخ یاد نشده ، همراه ۴۰ گفتار دیگر از همو [ف. بنگال : ۱۶۸] .

هدایت

از صدرالدین دزفولی کرمانشاهی، نگارندهٔ «قاصم الجبارین: ۸۲۷» وجز آن. جلد دوم آن در خواص سور واسماء واسرار عبادات و سلوك و علم حروف و اعداد است ، باعنوانهای وصل ، وصل . نگارنده «تحفة الغرایب» محمد هروی را نیز یکجا دراین جلد آورده است .

14459ـ تهران، اصغر مهدوی ۸۷۱: نستعلیق نگارنده، چهارشنبهٔ ۲۸ شوال ۱۲۱۱، جلد ۲ آغاز افتاده [نسخه‌ها ۲: ۱۳۳] .

هدایة الاخیار

در ترجمهٔ «نزهة الاسرار» .

14460 ـ موزهٔ بریتانیا Or ۱۰۹۸۴: نوشتهٔ ۸۳۸ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

هدایت الخیر

از بهاء الدوله حسن فرزند قاسم فرزند محمد نوربخشی ، گزارش چهل حدیث است .

14461ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۳۱۴ : سدهٔ ۱۰، آغاز وانجام افتاده [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

هدایت ربانی

از عبدالهادی شاه .

14462ـ بنگاله ، ایشیاتك E ۲۱۷ (۹۷۴): شکسته تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۶۲].

هدایة الطالبین = کشف الیقین و نورالعین

از ابوسعید مجددی ، ازصوفیان نقشبندی سدهٔ سیزدهم در هندوستان، از هموست «بیان طریقة النقشبندیه : ۱۰۶۸». **آغاز :** بعد از حمد و صلاة کمینهٔ درویشان بلکه ننگ و عار ایشان .

14463 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۷/۴ تصوف فارسی طلعت : نستعلیق زیبا، ۱۲۷۳ (گ ۳۸ ـ ۶۶) ۱۷س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۲۷] .

14464ـ قاهره، دارالکتب ۳۴ تصوف فارسی طلعت : نستعلیق خوش ، ۳۶گ ۱۹ س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۲۷] .

هدایة القلوب

ازشاه زین الدین داود فرزند حسین شیرازی

دولت آبادی .

14465ـ آصفیه ۱۵۹۳ تصوف: نوشتهٔ ۷۴۵ [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸] .

هدایت نامه

از حروفیان ، که بسال ۱۹۰۹م بکوشش کلمنت هوارت در لیدن چاپ شده است .

بنگرید : ف. مشار : ۱۶۴۶ ـ لغت نامه حروفیان : ۴۸۸ (هدایت نامه) .

14466ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۳۸۰: شمارهٔ ۴دفتر، همراه بابشارت نامه و دورسالهٔ دیگر، باتاریخهای ۱۰۹۹ ـ ۱۰۰۴ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳] .

14467ـ ساری ، طاهرشهاب ۱ مج : نو نویس ، همراه چندگفتار دیگر ازحروفیان [نسخه‌ها ۶ : ۶۳۰] .

هدایت وپندنامه

از نورعلی درویش نعمت‌اللهی .

14468ـ سنا ۱/۲۸۴ : نستعلیق ۱۲۶۵ ـ ۱۲۷۲ دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۹] .

هربنش الهند = نامهٔ ...

بیست وپنج افسانهٔ هندیست بشیوهٔ پرسش وپاسخ . پرسش از ممچهه Mumkshu پاسخ از بیشنپاین Vaisampayana ، که بدستور اکبر شاه هندی (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) بفارسی درآمده است. دراین ترجمه واژه‌های هندی بسیار بکار برده شده‌است. **آغاز:** بجان خویش بگویم، که ذرهٔ بی‌نور اکرطریقت دیدار آفتاب نداری کتاب هربنس الهند .

14469ـ رضوی ۹۱ تاریخ: نسخ‌تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، وقف‌نادرشاه ۱۱۴۵ ۲۵۴گ ۱۹س [ف. رضوی ۳ : ۱۰۴].

14470ـ دانشگاه ۳۴۲ : نسخ هاشم منجم ۱۲۸۵ ، ازروی نسخهٔ رضوی که از هند برای صفویان آورده شده و نادر وقف کرده ، فهرست داستانها در پایان هست ، آغاز برابر نمونه، ۱۷۰گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۳: ۵۱۸].

هفت احکام = رسالهٔ . . .

از محب‌الله مبارز پیرالله‌آبادی .

14471ـ بادلیان ۷۴/۱۰: فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۱۳۵ هست [فیلمها ۱: ۵۶۶].

هفت بطن = تقسیم . . .

در ص ۱۰۹۶ گذشت .

هفت حصار

از خواجه عبدالله انصاری که یاد او در «الهی‌نامه : ۱۰۴۸» گذشت . هفت حصار او درمجموعه رساله‌های او بکوشش سلطان حسین تابنده در ۱۳۱۹خ چاپ شده‌است. **آغاز:** ای مفضل بی‌فضول، وای عادل بی‌عدول، وای قاضی بی‌عزل ، وای حاکم . . .

بنگرید : ف. فارسی مشار : ۸۰۷.

14472ـ مجلس ۵۱۳۸/۱۳۲ : نستعلیق پیرامن ۱۰۲۴ ـ ۱۰۵۷، شمارهٔ ۱۳۲ جنگ ابن‌خاتون برگ (۵۱۴-۵۱۶). آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۵ : ۱۹۶] .

هفت مقالهٔ پیرهرات

14473ـ بادلیای، ۲۸۲۷/۳۲ : در درجنگ مؤرخ ۱۰۲۱-۱۰۲۳، فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۱] .

همدانیه = رسالهٔ . . .

از میرسیدعلی همدانی، که‌یاداو در «آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت . در معنی (همدان) و سپس تفسیروتأویل عرفانی (همه‌دان). **آغاز:** شاه‌راه‌شریعت محمدی‌ومسالك‌طریقت‌احمدی بر سالکان بیان. . . اما بعد، غرض‌ازتحریراین‌عجاله،

14474ـ ملك ۱۸/۴۲۵۰ : نستعليق ابوذر فرزند عبدالله سبزداری در مشهد ۹۰۷ همراه با ۳۲ گفتار دیگر منسوب به همو (۳۴۰پ ۳۴۳پ) آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

14475ـ ملك ۱۶/۴۰۵۶ : نستعليق سدهٔ ۱۰ ، باتاریخ ۹۴۰ در دفتر (۲۴۳ پ ـ ۲۴۶پ) آغاز برابر نمونه، ۲۵س [رؤیت].

14476ـ ملك ۲۰/۴۲۷۴ : نستعليق سدهٔ ۱۱، همراه ۲۴ گفتار دیگر که ازاو دانسته شده است، زربن، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14477ـ دانشگاه ۱۰/۳۲۵۸: نستعليق سدهٔ ۱۳ با یادداشت ۱۲۲۶ (۷۲ر–۷۸ر) آغاز برابر نمونه، همراه با ۱۱ گفتار دیگر از همو [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۸] .

همعات

از ولی‌الله فرزند عبدالرحیم عمری حنفی نقشبندی دهلوی (۱۱۱۴ ـ ۱۱۷۶) بسال ۱۱۴۸ بانجام رسانده است. آغاز: الحمدلله الذی اصطنع طائفة من‌عباده لنفسه .

بنگرید : مؤلفین مشار ۶ : ۶۹۶ .

14478ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۶۶ ، ۲۹۷ ولی ، ۵۳، ۲۹۷ حق : نستعليق معراج‌الدین احمد قادری. شنبهٔ ۲ع۱۳۰۰/۲ در بهاولپور ، ۱۰۱ ص [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱۰۵:۱] .

هویت

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵ گذشت. گفتاریست در بارهٔ هویت وشاید هماو «ها:۱۴۸۵» باشد .

14479ـ تهران ، ادبیات ۱۱/۲۶۷ حکمت : نستعليق ۱۳۰۷ـ۱۳۰۹ [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

ی

یأس و رجا

ازمحمد فرزند ابوالفتح فرزند میرسیدعلی حسینی مرعشی شوشتری ، بسال ۱۲۶۵ بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، درچهار دفتر درعرفان دینی نگاشته است : ۱ـ راز و نیاز باخدا ۲ـ محامدالاخیار، درمناقب‌پیامبر ۳ـ یأس و رجا ازخدا ۴ـ روی‌آوردن بخدا. آغاز: دفتر سوم موسوم به‌یأس ورجا ـ کارها نیکوشوند اما بصبر والتجا .

14480ـ تهران، ملی ۵۲۸ف : نستعليق چهارشنبهٔ ع۱۲۶۶/۱، دفترسوم است، ۱۹۳ گ ۱۹س [ف. ملی ۲ : ۲۳].

ینابیع الحیاة الابدیة فی طریق طلاب النقشبندیه

ازشیخ ابوالحسن سندی نقشبندی قرشی داهری

14481ـ آصفیه ۱۴۹۸ تصوف: تاریخ ونشانی بیشتریادنشده [ف. آصفیه ۲:۲۰۴] .

ینبوع الاسرار

از خوارزمی، دربخش اخلاق خواهدآمد.

یونسیه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . در تأویل عرفانی چهل روز زیستن یونس درشکم ماهی. آغاز: حمدله. صلاة... اما بعد، درویشی از روی استفاده سئوال کرد که یونس دربطن ماهی.

14482ـ مجلس ۳۰۶۷/۸۴: شکسته نستعليق ۱۲۶۵ (ص۴۰۱ـ۴۰۲)، همراه ۹۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. مجلس ۱۰ :۶۰۹].

صوابنامه

جلد اول و جلد دوم کتاب نسخه های خطی فارسی

صفحه	ستون	سطر	نادرست	درست
			جلد اول *	
۱۷	۱	۱۲	قتغلشاه	قتلغشاه
۱۷	۲	۱	ترکیه ، آصفیه	هند ، آصفیه
۱۷	۲	۸	فیلها : ۸۷۵	فیلمها : ۱۷۵
۵۱	۲	۱۳	رضوی ۴ :	رضوی :۶
۱۳۸	۱	۱	جامی	حاجی
۶۶۳	۱	۱۵–۱۴	از مظفر علیشاه طریقتی . . . تا همو ۶)	ازمیرزا محمدکرمانی منشی کریمخان زند درگذشتهٔ ـ ۱۱۹۳
			جلد دوم	
۷۷۹	۲	۱۶	دانشگاه ۹۸:۸	دانشگاه ۸ : ۸۹
۷۷۹	۲	۲۹	حقوق ۲ / ۳۴ب	حقوق ۲ / ۴۴ب
۸۷۲	۱	۳۰	درگذشتهٔ ۱۳۳۹	درگذشتهٔ ۱۲۳۹
۹۰۳	۱	۲	پرش وپاسخ	جواب به. . .
۱۰۲۹	۱	۹	یا عبدالکریم جبلی. . ،	زاید است
۱۰۴۹	۱	۲۲	امامت	امانت
۱۰۸۸	۱	۱۶–۱۲	محیی‌الدین اندلسی ، محمد فرزند علی ۵۶۰ ۶۳۸	محیی‌الدین اندلسی ابوالفتح یحیی ۶۸۲م وکتاب ریاضی است نه عرفانی
۱۱۸۹	۱	۶	**۷۸۰**	**۷۰۸**
۱۱۸۸	۱	۱۸	آصعیه ۱۲۶۰	آصفیه ۱۵۶۹
۱۱۹۸	۲	۱۸	ذریعه۹ : ۱۲۸۳	ذریعه ۹ : ۲۸۳
۱۴۸۰	۱	۱۰	نمونهٔ ۱	نمونهٔ ۲
۱۶۵۱	۲	۶	اوست	پدر اوست

* اشتباههای چاپی دیگر ... ت .

10041500091712
کتابخانه دانشکده ادبیات

A CATALOGUE OF

PERSIAN MANUSCRIPTS

VOL. 2

Part I

10041500091712
کتابخانه دانشکده ادبیات

COMPILED BY

AHMAD MONZAVI

PUBLICATION No. 21

R. C. D.

REGIONAL CULTURAL INSTITUTE

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد دوّم
(۲)

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۲۲

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد دوم

(۲)

شماره ثبت ۹۸۲۶۶
شماره برگه
کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۲۲

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

وابسته به سازمان همکاری عمران منطقه‌ئی (R. C. D.)
شمارهٔ ۵ خیابان وصال شیرازی شمال بولوار الیزابت - تهران

این کتاب که به شمارهٔ ۶۹۲ مورخ ۴۹/۷/۲ کتابخانهٔ ملی به ثبت رسیده است
در دو هزار نسخه به سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی درچاپخانهٔ تهران مصور چاپ گردید.

تهران - مهر ماه ۱۳۴۹

پیشگفتار

بطوریکه درپیشگفتارجلد اول این‌کتاب توضیح داده شد، فهرست حاضر تألیفی‌ست از مجموع نسخه‌های خطی فارسی‌نشان داده‌شده در۸۵فهرست ازکتابخانه‌های‌عمومی واختصاصی که ۷۳جلدآن درایران و۱۲جلدآن درخارج از ایران چاپ‌شده است، باضافهٔ نسخه‌هائی‌که خودآقای منزوی دیده‌اند ودرآن فهرستهای چاپی معرفی نشده‌است. درهمان پیشگفتار وعده داده شده بودکه‌کار تهیهٔ یك فهرست‌کامل از نسخه‌های فارسی دنبال شود. درجریان چاپ‌جلد دوم مؤلف ده جلد فهرست دیگرچاپ شده درایران وخارج از ایران به‌دست آورد و مطالب لازم را در فهرست خود گنجانید .

جلد اول فهرست نسخه‌های خطی فارسی در ۷۲۰ صفحه درحدود یك‌سال پیش از طرف مؤسسهٔ فرهنگــی منطقه‌ئی وابسته به‌سازمان همکاری عمران منطقه‌ئی (RCD) منتشر شد و شامل فهرست نسخه‌های خطی فارسی درموضوعهای مربوط به‌نه‌بخش به‌شرح زیربود :

بخش یکم	:	تفسیر
« دوم	:	قرائت
« سوم	:	دربارهٔ قرآن
« چهارم	:	ریاضی
« پنجم	:	ستاره شناسی ، اختر بینی
« ششم	:	طبیعیات
« هفتم	:	پزشکی
« هشتم	:	کیمیا
« نهم	:	دائرة المعارف، چند دانشی

جلد دوم‌که برعلوم عقلی (ازفلسفه، کلام وعقاید، عرفان، منطق، فلسفهٔ عملی ، ملل و نحل وادیان) اختصاص داشت پس‌ازآنکه چاپ‌آن به‌پایان رسید هنگام‌صحافی توجه حاصل‌شد که حجم‌آن ازنظرآسانی مراجعه ازحد متعارف یك جلدکتاب متجاوز است ازینرو این جلد دردوقسمت صحافی شد.

جلد سوم فهرست نسخه‌های خطی به‌علوم ادبی اختصاص داردکه شامل بخشهای‌مربوط به‌کلیات ادبی ، خط ، فرهنگنامه هــا ، دستور زبان ، انشا و نامه‌نگــاری ، معانی و بیان ، عروض و قافیه ، منظومه‌ها میباشد و پیش‌بینی میشود کــه یك جلد دیگر برتاریخ و جغرافیا اختصاص یابد .

امید است کــه چاپ و انتشار باقی مجلد ها به کوشش و پشتکار مــداوم مؤلف محترم به‌موقع انجام پذیرد .

دکتر سلیم نیساری

شهریورماه ۱۳۴۹

فهرست

عنوان بخش	تعداد نسخه	صفحه
جلد یکم :		
بخش یکم : تفسیر	۷۰۵	۱
بخش دوم : قرائت	۳۰۲	۶۹
بخش سوم : دربارهٔ قرآن	۱۴۴	۱۰۵
فهرست مؤلفان علوم قرآنی		۱۲۲
بخش چهارم: ریاضی	۵۸۷	۱۳۲
بخش پنجم : ستاره‌شناسی، اختر بینی	۱۹۱۷	۲۰۳
فهرست مؤلفان علوم ریاضی وستاره شناسی		۳۷۶
بخش ششم : طبیعیات	۵۹۶	۳۹۲
بخش هفتم : پزشکی	۱۴۷۱	۴۶۰
بخش هشتم : کیمیا	۳۲۰	۶۱۲
بخش نهم : دائرة المعارف ، چند دانشی	۴۵۲	۶۴۶
فهرست مؤلفان علوم تجربی		۶۹۵
جلد دوم (۱) :		
بخش دهم : فلسفه	۱۶۲۷	۷۲۱
بخش یازدهم: کلام ، عقاید	۱۱۶۹	۸۶۸
بخش دوازدهم: عرفان	۵۲۱۹	۱۰۰۹
جلد دوم (۲) :		
بخش سیزدهم: منطق	۲۷۰	۱۴۹۰
بخش چهاردهم: فلسفهٔ عملی	۲۳۱۴	۲۵۱۳
بخش پانزدهم : ملل و نحل	۹۷	۱۷۲۰
بخش شانزدهم: بابی ، ازلی ، بهایی	۲۷۷	۱۷۳۲
فهرست مؤلفان جلد دوم :		۱۷۶۳

بخش سیزدهم

منطق

الف

آداب البحث

درمتن از نگارنده نام برده نشده، در برخی فهرستها از ابن کمال پاشا که یاد او در «وجود ۸۵۹» گذشت ودر برخی از نسخه‌ها از خواجه حسن (و برخی حسین) شاه بقال دانسته شده‌است گفتاریست کوتاه با سرآغازی بعربی که برای بزرگی وچون درحال سفر بوده باشتاب در یك مقدمه وچهارفصل نگاشته‌است: مقدمه درتعریف بحث ومناظره: فصل ۱ ـ بدانکه کسی که در صددآنست که مطلوبی رااثبات‌کند ۲ـ اگرخصم متعرضی دلیل معلل شود ۳ ـ مثلا کسی گوید مدعی آنست‌که لفظ صداسم است ۴ـخصم‌را نیز رسد درمثال مذکور که مقدمهٔ معینه را دلیل. این‌گفتار درسالنامهٔ پارس ۱۳۲۳خ چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلمن‌لامانع‌لحکمه ولا ناقض لقضائه والشکر لمن‌لامعارض... وبعدفهذه زبدة مقنعه وجملة نافعه . . . بدانکه بحث از روی لغت تفتیش وجستجو کردنست.

14483ـ **تهران**، دکترمفتاح۸/۲۳۱: نستعلیق **۹۳۲**، درنسخه از نگارنده نام برده نشده، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14484ـ **رضوی** ۸ منطق : نستعلیق **۹۴۸**، آغاز برابر نمونه ، در فهرست آمده : گویا ازابن‌کمال پاشا [ف. رضوی: ۳منطق].

14485ـ **ملك**۵/۷۹۹: نستعلیق‌پایان سدهٔ**۱۰**، (۱۱۰ر-۱۱۱ر) درنسخه از نگارنده نام برده نشده؛ مقدمه‌را ندارد وازفصل بدانکه هرکسی درصددآنست آغاز می‌شود [رؤیت].

14486ـ **مجلس** ۱/۲۷۸۱: نستعلیق گویاسدهٔ**۱۰**، بادیباجهٔعربی. آغازبرابرنمونه (ص۱-۷) [ف. مجلس ۱۰:۱] .

14487ـ**مجلس**۱۸/۱۹۱۸:ازسدهٔ**۱۰** باتاریخ **۸۹۸** دردفتر (ص ۱۵۱-۱۵۴) آغاز برابرنمونه ، در فهرست از نگارنده نام برده نشده است [ف. مجلس ۹:۶۱۰] .

14488ـ **مجلس** ۲/۲۷۸۶ : نسخ زین‌العابدین فرزند عبدالله مازندرانی ، در **۱۰۲۲** (ص ۳۷-۳۹) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۳۰] .

14489 ـ **ملك** ۳/۶۷۵ : نستعلیق چلیپا (ص ۱۲۷ ـ ۱۲۸) باتاریخ **۱۰۲۵** در دفتر دردوفصل ونام نگارنده پس از بسمله در سرآغاز نسخه حسین شاه آمده [ف . ملك ،

مجموعه‌ها : ۱۴۲] .

14490 ــ دانشگاه ۳/ ۳۳۹ : شکسته نستعلیق نصیرالدین حسین حر حسینی، ۱۰۷۶ آغاز برابر نمونه (۵۷ ر ــ ۵۸ ر) در فهرست از نگارنده نام برده نشده است [ف . دانشگاه ۳ : ۴] .

14491 ــ سپهسالار ۲/ ۱۰۹۸ : با تاریخ ۲۰ ج۲/ ۱۰۷۶ (۵۶پ ــ ۵۷ر) ، در فهرست آمده : شاید از ابن‌کمال پاشا [ف . سپهسالار ۳ : ۹] .

14492 ــ الهیات ۲/ ۷۴۹د: نسخ بی تاریخ، با تاریخهایی از ۱۰۹۴ ــ ۱۱۱۹ در دفتر، و این تازه‌تر است (۸ پ ــ ۱۲ پ) ، آغاز برابر نمونه، در نمای نسخه آمده: خواجه حسن شاه (نه حسین) بقال و در فهرست دو بابی یادشده است [ف. الهیات ۱ : ۳۷۸].

14493 ــ ملك ۶/ ۵۵۹ : سدهٔ ۱۱ــ۱۲ (ص۱۴۵ ــ ۱۴۰) آغاز برابر نمونه، در نسخه از نگارنده نام برده نشده [رؤیت] .

14494 ــ مجلس ۷/ ۳۳۷۲ : نوشتهٔ محمد فرزند علی موسوی تهرانـی شیرازی ، ۱۳۲۸ــ۱۳۵۲ (ص۱۴۲ــ۱۴۴) در نسخه نامی از نگارنده نیست [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۲۱].

14495 ــ سپهسالار ۴/ ۱۲۱۶: تاریخ یادنشده (گ ۸ ــ ۱۰)، در فهرست آمده شاید از ابن‌کمال پاشا [ف . سپهسالار ۳ : ۹] .

14496 ــ رضوی ۱۶۸ منطق: نستعلیق تاریخ یادنشده. **آغاز :** بدانکه بحث از روی لغت تفتیش. در نمای نسخه آمده: لمولانا حسین (نه حسن) شاه الشهیر ببقال، ۳ص ۱۷س [ف. رضوی ۴ : ۳۶۶] .

14497 ــ موصل ، محمدعلی افندی ۱/ ۴۴ : تاریخ یادنشده، در فهرست از ابن‌کمال پاشا دانسته شده است، همراه ۵۸ گفتار دیگر از همو و گفتارهایی دیگر از دیگران [ف. موصل ۲۹۷] .

آداب البحث

14498 ــ همدان، مدرسهٔ غرب همدان ۵/ ۱۹۷ : با تاریخ ۱۲۹۲ بهمین خامه در دفتر گفتاریست در دو صفحه و نیم [نسخه‌ها ۵: ۳۶۱].

14499 ــ نجف، سید محسن حکیم ۱۰/ ۱۰۱۲ : نوشتهٔ عبدالله فرزند ابوالحر، تاریخ یادنشده، ۳ گ در یادداشتهای آقای احمد اشکوری آمده که از میرسید شریف جرجانی است.

آداب البحث منظوم

از میرغیاث الدین . در هفده بیت [نسخهٔ سپهسالار]. **آغاز:** چنین گفتند ارباب معانی ــ چو بگشادند ابواب معانی.

14500 ــ قاهره ، دارالکتب ۹۱۲ مجامیع فارسی طلعت: تعلیق ۱۲۳۰ (گ ۸۹ــ ۹۰) ۱۷س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۹۸] .

14501 ــ سپهسالار ۸/ ۱۳۰۸ : نستعلیق نوری ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه، ۱۷ بیت است (گ ۶۲) [ف . سپهسالار ۳ : ۱۳] .

آداب تعلم و تعلیم

ترجمه و گزارشی است از «آداب المتعلمین» منسوب به خواجه نصیر، از یکی از پیروان اهل سنت. **آغاز:** حمدله... بدانکه این مختصری است در آداب تعلم و تعلیم، بایدکه متعلم پیوسته این را در تحت نظر دارد تا از علم محظوظ گردد و تمتع یابد، وهذا ترتیب الابواب .

14502 ــ اصفهان ، سید محمد علی روضاتی: با تاریخ ۸۸۹ ــ ۹۰۰ تا باب ۱۱ را دارد، و از آن پس ترجمه‌ایست تازه از حاج میر

سید محمد موسوی فرزند زین‌العابدین برادر صاحب «روضات» [نسخه‌ها ۵ : ۱۴۷] .

آداب المناظره = آداب البحث

ابیات فاخره

ازسیدهبة‌الدین‌شهرستانی؛محمدعلی‌فرزند حسین وزیرفرهنگ پیشین عراق. منظومه‌ایست درفن مناظره . **آغاز:** هزاران حمد گـویـم خالقی‌را ـ که هست ازجسم واز جوهرمبرا.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۸۰ .

14503ـ **سپهسالار** ۵۰۸۷/۳: نسخ خود سراینده ، سلخ ع ۱/**۱۳۱۹** (۱۷پ ـ ۱۹ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۴۲] .

احتیاج بمنطق = رساله در...

14504ـ **تهران** ، دهخدا ۳۰۴/۳ : نستعلیق علی پومالی ، باتاریخ **۹۷۰ ـ ۹۷۱** بهمین خامه در دفتر . **آغاز:** بدانکه انسان نـه این هیکل مخصوص و جثهٔ محسوس است [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۵] .

اساس الاقتباس

از خواجه نصیرالدین طوسی، که یاداودر «بیست باب : ۲۴۳» گذشت. در یك مقدمه و نه‌مقاله: مقدمه‌درتقسیم‌علم. مقالهٔ ۱ـایساغوجی ۲ـ مقولات (بنگرید: مقولات عشر ، در همین بخش) ۳ـقضایا ۴ـ قیاس ۵ـ برهان ۶ـجدل ۷ـ مغالطه ۸ـ خطابه ۹ـ شعر، در ۲۲ج۲/ ۶۴۲ درقهستان بانجام رسانده وبکوشش‌آقای محمدتقی مدرس رضوی در۱۳۲۶خ چاپ شده است ورکن‌الدین گرگانی‌آنرا بعربی درآورده است. **آغاز :** خداوندا متعلمان حکمت را به الهام حق وتلقین‌صدق وتوفیق خیرمؤید گردان

بنگرید : ذریعه ۲ :۵ ـ ف. مشار: ۸۱ ـ شرح احوال وآثارخواجه، مدرس رضوی:

14505ـ **مجلس** ۲۹۲۹ : نستعلیق ضیاءالمعلم محمد فرزند محمد ، **۸۴۳** ، آغاز نو نویس، ۲۹۵ گ ۲۳س [رؤیت] .

14506ـ **تهران**، ادبیات۴۶ج: نستعلیق عبدالله فرزند شمس‌الدین، نزدیك بپایان رجب **۹۴۶**، ۱۲۵گ ۱۲س [ف. ادبیات ۱: ۲۶].

14507ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نسخ **۱۰۶۷**، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۱۰].

14508ـ **ملك** ۱۱۴۴: نسخ‌محمدمؤمن جرفادقانی، **۱۰۶۳**،۲۱۴گ ۲۵س [رؤیت].

14509ـ **ملك** ۷۶۲: نستعلیق **۱۰۶۵** دراصفهان، ۲۲۸گ ۲۲س [رؤیت] .

14510ـ **مجلس**۴۹۳۴: نسخ‌ابراهیم اصفهانی، ع۲/**۱۰۶۵** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۲۷گ [رؤیت] .

14511ـ **دانشگاه** ۲۹۵۵: نستعلیق شهریار فرزندالله‌داد فراهانی، ۱صفر **۱۰۷۷** نسخه در۱۲۹۴دراصفهان بیك‌تومان خریداری شده، ۲۷۷گ ۲۵س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۹] .

14512ـ **سپهسالار** ۳۰۰۰: نسخ۲۶ رمضان **۱۰۷۹**، ۲۹۶گ ۲۴س [ف .سپهسالار ۳ :۱۱۴] .

14513ـ **رضوی**۲منطق: نسخ**۱۰۹۰** آغاز برابر نمونه، ۲۹۶گ ۲۱س [ف. رضوی ۱: ش ۲ منطق] .

14514ـ **رضوی** ۱۳۹ ادبیات: نسخ محمد مهدی خوانساری ۱۲ ذیحجهٔ **۱۲۸۳** [ف. رضوی ۷ : ۱۹۹] .

14515ـ **رضوی** ۱۴۰ ادبیات : نسخ علی‌اکبر ع۱/**۱۲۹۰** [ف. رضوی ۷: ۱۹۹].

14516ـ **ری**، عبدالعظیم۴۰۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** [نسخه‌ها ۳ : ۴۲۸] .

14517ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۸۲ : نستعلیق خوش غلامحسین فرزند رضاقلی آشتیانی رمضان **۱۳۳۱** برای میرزا محمد هاشم مجتهد ۱۶۴گ[یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

14518ـ**حقوق** ۲۶۹ج: نستعلیق میرزا یدالله نظر پاک کجوری، رجب **۱۳۴۸**، ۵۹۳ص [ف . حقوق :۱۲] .

14519ـ **دانشگاه** ۱۲۵۴ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۱۰۴گ ۲۴ س [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۰].

14520ـ **تهران**، دهخدا ۲۶۰ : نسخ و نستعلیق، تاریخ یادنشده تاباب برهان‌را دارد وافتاده [نسخه‌ها ۳ : ۳۸۸] .

14521ـ **قاهره**، دارالکتب ۱م منطق فارسی: تاریخ‌یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۱ : ۱۳] .

اسرار الصنایع

ازقاضی محمدسعید حکیم کوچك قمی، که دربخش چند دانشی ص ۶۴۶ گذشت. **آغاز:** الحمدلله الذی انطقنی بمحاسن الکلمة والکلام وعصمنی عن‌التنطق.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۵۱ .

14522ـ **سنا** ۲۸۵/۷: نسخ‌ونستعلیق باتاریخ **۱۱۰۳-۱۱۰۶** در دفتر، بندی از آن است درمنطق .

14523ـ**رضوی** ۳۳۳حکمت: نستعلیق محمد ابراهیم فرزند محمد رضی بـروزگـار نگارنده، **۱۰۸۰**، آغاز برابر نمونه [ف.رضوی ۴ : ۱۷].

اصول فن‌مناظره = ترجمهٔ ...

متن ازچارلس هانسون امریکائی، ترجمه ازعلی‌اصغرحکمت فرزندحشمت الممالك احمد علی شیرازی ، زاده در ۱۳۱۰.در ۱۳۱۶ خ چاپ شده است .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۱۷۰ — مؤلفین مشار ۴ : ۴۵۶ .

14524ـ **رضوی** ۸۹۳۰: سدهٔ **۱۴** ، اهدایی خود حکمت [نسخه‌ها ۵ : ۱] .

ایساغوجی

14525ـ **بنگال**، آسیایی bO۱۲/۸ (۹۵۰): تاریخ یادنشده [ف. بنگال :۱۶۴].

ایضاح الصغری

گویا ازاحمد فرزند عبدالعزیز شیرازی ، شاگرد میرسیدشریف نگارندهٔ متن‌آن: «صغری» **آغاز:** حمد بیحد وسپاس بیعد .

14526ـ **رضوی** ۳ منطق : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۲۰گ ۱۳ س [ف. رضوی ۱ : ش۳ منطق] .

ب

بهجة الطالبين

از محمد فرزند محمود حسینی یزدی . گزارشی است بر«کبرا»ی گرگانی. در هامش «کبری»در۱۳۱۷چاپ‌سنگ‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل‌المنطق آلة لابرازمایعلم.

بنگرید . ف. مشار : ۲۴۰.

14527ـ**ملك** ۱۷۰۶: نستعلیق‌عبدالمجید، **۱۲۳۵**، ۴۶گ۱۱س[ف.ملك،فارسی:۶۳].

14528ـ **رضوی** ۱۷۴ منطق : نسخ تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۳۱ گ ۱۹س [ف. رضوی ۴ : ۳۶۸] .

ت

تبصره = دانشنامهٔ علائی

از زین‌الدین عمرفرزند سهلان ساوی ، که در برخی ازنسخه‌ها از ابوعلی سینا دانسته شده است. (بنگرید : دانشنامهٔ علایی : ۶۶۴ دربخش‌چنددانشی). همراه با دوگفتار دیگر در منطق ازهمو و پیشگفتار آقای محمدتقی دانش پژوه ۱۳۳۷خ چاپ شده است. **آغاز:** سپاس خدایی راکه هستی همهٔ حقایق ازاوست.

بنگرید : ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی: ۱۰۱، ۲۷۴ ـــ کتابشناسی ده‌ساله : ۴۰ ـ فهرست موضوعی انتشارات دانشگاه : ۱۷ .

14529 ـ **احمد ثالث** ۳۴۴۷/۸۱ : نستعلیق سه‌شنبهٔ ۱۸ع‌۲/**۸۶۶**، ۴۲گ ، بنام دانشنامهٔ علایی‌ازابن‌سینا. **عکس** آن دردانشگاه ع۱۱۶ هست [فیلمها ۴۰ ـ ف. مصنفات مهدوی ۱۰۱] .

14530 ـ **ایاصوفیا** ۴۸۲۹/۱۷ : سدهٔ **۱۰** بنام ابن‌سینا یادشده [ف . مصنفات : ۳۳۷]. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۲۴۶ هست، ضمن‌مجموعه رساله‌هایی از ابن‌سینا (۶۱پ ـ ۸۲ر) [فیلمها : ۶۶۲] .

14531ـ **مجلس** ۱۰۸: نسخ‌ریزعبرت نایینی در**۱۳۴۲** آغاز برابرنمونه، درفهرست بعنوان بخش یکم « ترجمهٔ اشارات » در ۷۲ فصل یاشده ولی این‌درست نیست [ف. مصنفات مهدوی:۳۸]. ازروی نسخهٔ نوشتهٔ شرف‌الدین فرزند زین الدین مؤرخ ۲۰ رجب ۱۲۹۸ نوشته شده است**فیلم** آن در دانشگاه ش۹۲۳ هست [فیلمها :۵۵۰] :

14532ـ **ملك** ۱۰۵۱/۱ ؟: **فیلم** آن دردانشگاه ش۹۱۷ هست: دیباجهٔ تبصره چاپ دانش‌پژوه ص۵۲ [فیلمها۱ : ۵۴۹].

34 ـ 14533ـ **ایاصوفیا** ۲۵۳۰ و ۲۵۳۱ : دونسخه تاریخ یاد نشده، [مهدوی : ۱۰۱]**فیلم** نخستین‌آن در دانشگاه‌بهش۱هست [فیلمها : ۴۰].

14535ـ**استانبول**،حمیدیه۴ /۱۴۴۸ تاریخ یادنشده [مهدوی : ۱۰۱] .

14536ـ **استانبول** ، نورعثمانیهٔ ۱/ ۲۷۴۸: تاریخ یادنشده [ف. مصنفات، مهدوی ۱۰۱]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۷۲ هست [فیلمها : ۴۰] .

تحفة السلاطین

ناشناخته. **آغاز:** پوشیده نماند، که علم منطق درمیانهٔعلوم علمی‌است درنهایت شرف و بلندی مرتبت .

14537ـ**سپهسالار** ۶۶۳۵: نسخ‌محمد علی کرمانشاهی، ۱۲شعبان**۱۲۸۶**، آغاز برابر نمونه، ۱۴۸ گ [ف. سپهسالار ۳:۳۶۵] .

تحفة المبتدین

درشش فصل (اگرعربی نباشد) .

14538ـ **تهران**، سعیدنفیسی۱/۱۵۲ دانشگاه: نستعلیق‌سدهٔ**۱۰**، **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۸۱۶ هست [فیلمها : ۷۳۴].

ترجمهٔ حاشیهٔ تهذیب المنطق

متن از تفتازانی (م۷۹۲)، حاشیه از ملا عبدالله‌یزدی‌شهابادی(م۹۸۱)همان‌حاشیهٔ‌مشهور به «حاشیهٔ ملاعبدالله» . ترجمهٔ مستقل و ناظر برآن حاشیه ازناشناس. **آغاز:** الحمد. حمد درلغت وصفی‌است بجمیل‌اختیاری بجهت‌تعظیم.

14539ـ **سپهسالار** ۸۰۸۲/۳: نسخ

محمد فرزند شاه حسین نصرآبادی ، شعبان **۱۰۴۳** (۱۰۱پ – ۱۷۹ر) [ف. سپهسالار ۳: ۴۰۷] .

14540ــ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۵۳: نستعلیق بی‌تاریخ، سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲: ۱۱۵].

ترجمهٔ عین القواعد

متن «عین‌القواعد» از دبیران کاتبی قزوینی (۶۰۰ – ۶۷۵) که بخش فلسفه‌اش بنام «حکمة العین» است و بخش منطق آن در یك مقدمه و سه باب است . ترجمه از ناشناس : مقدمه در دو مبحث: ماهیت منطق، موضوع منطق، مقالهٔ ۱ــ مفردات ۲ــ قضایا ۳ــ قیاسها. ترجمه از ناشناس **آغاز:** دلالت بودن چیزی است بنحوی که از دانستن اوچیزی دیگر دانسته شود، اول را دال گویند وثانی را مدلول، چون دود .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۱۸۲ (عین القواعد) –– پیشگفتار چاپ ایضاح المقاصد (شرح حکمة العین) از برادرم دکتر علینقی منزوی .

14541ــ **مجلس** ۱۹۲۲/۳ : نوشتهٔ ذیحجهٔ **۱۱۰۳** (ص ۱۸۵–۲۰۳) بدون خطبه و تابخش رؤس ثمانیه را دارد [ف. مجلس ۹ : ۶۱۹] .

ح

حاشیه بر تهذیب المنطق

متن از تفتازانی، حاشیه از ناشناس، ناظر برحاشیهٔ ملا عبدالله. **آغاز:** بدان که حمد در لغت ثنایی است به‌لسان برقصد تعظیم .

14542ــ **ملك** ۶۰۰۶ ۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ۱۳۶ گ ۲۰ س [ف. ملك، فارسی : ۳ : ۲۰۳].

حاشیه بر حاشیهٔ تهذیب المنطق

متن از تفتازانی (م۷۹۲) ، حاشیه از ملا عبدالله یزدی شهابادی (م۹۸۱)، معروف به – « حاشیهٔ ملاعبدالله » ، حاشیهٔ نویس دوم میرزا علیرضا تجلی (نگارندهٔ سفینة النجاة : ۹۵۸) است که برای شاگرد خود میرزا ابراهیم ساخته است، این حاشیه در۱۲۸۲ در تهران وپس از آن چاپ‌شده‌است. **آغاز:** حمدله. این‌قیودی است سودمند. . . که درحین مذاکره. . . ابراهیم خان برزبان خامهٔ حقیر علیرضاجاری گشته .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۲۶۷ و ۶ : ۶۱ و ۹ : ۶۷۱ – ف. مشار : ۵۴۶ .

14543ــ **سنا** ۳۲۷/۲ : نسخ باتاریخ **۱۰۲۸** دردفتر بهمین‌خامه، زرین [نسخه‌ها ۶: ۵۳۸] .

14544ــ **یزد**، سریزدی: نسخ سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۰] .

14545ــ **سپهسالار** ۳۰۰۸: سدهٔ **۱۱** ۸۸ گ [ف. سپهسالار ۴ : ۱۷۳] .

14546ــ **نجف**، آقا بزرگ تهرانی : نوشتهٔ **۱۱۲۲** [ذریعه ۶ : ۶۱] .

14547ــ **سپهسالار** ۸۰۷۶/۱ نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱–۳۶) [ف. سپهسالار۴: ۱۷۳].

14548ــ **سپهسالار** ۶۶۵۴/۲: نسخ سید ابوالقاسم فرزند میربزرگ تهرانی، در ۶ ع۲/**۱۲۰۹** (۲۴پ – ۱۱۶) [ف . سپهسالار ۴ : ۱۷۳] .

14549ــ **سپهسالار** ۶۶۵۵: نسخ سید حسن، در۹ ع۱/**۱۲۲۱**، ۹۷ گ [ف. سپهسالار ۴ : ۱۷۳].

14550ــ **نجف**، سید محسن حکیم ۱/ ۱۱۵۳: نوشتهٔ محمدحسن فرزند تقی لشته نشائی

۱۲۲۲، ۲۸ گ [یادداشتهای سیداحمداشکوری].

14551ـ دانشگاه ۳۱۸۸/۲ : نسخ پایان ع۱/۱۶ ۱۲۳۱ (۲۳ر ـ ۸۳پ) درفهرست بنام «شرح...» یادشده است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۷].

14552ـ مجلس ۸۴/۱ خویی : نسخ ۱۲۴۹، (ص ۲ ـ ۹۰) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۷ : ۸۳].

14553ـ تهران، دکترقاسمزاده ۲۷/۱ : نسخ پنجشنبهٔ ۱۸ج۱/ ۱۲۵۴ [رؤیت].

14554ـ مجلس ۲۱۰۰ : تحریری ۲۴ع۲/ ۱۲۵۹، ۱۶۰ص ۱۶س. در فهرست بنام «شرح حاشیهٔ...» یادشده است [ف. مجلس ۶ : ۸۷].

14555ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۰۴ : نوشتهٔ رضا، ۲۷ع۲/ ۱۲۶۶ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

14556 ـ الهیات ۳۳۸د : نستعلیق ج۱/ ۱۲۸۳ در یوش نور ، در فهرست بنام «شرح حاشیه» یادشده است، ۱۰۶ گ ۱۱ س [ف. الهیات ۱ : ۸۲].

14557 ـ مجلس ۲۴۶۱/۲ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۲۹۳ (ص ۱۲۹ـ۳۸۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۵].

14558ـ ملك ۵۷۳۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز: اعلم ان فی التسمیة یستدعی، ۱۲۱ گ ۱۹س [رؤیت].

14559ـ دانشگاه ۱۳۷۳/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۳۱پ ـ ۹۶پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۶۳].

14560ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۱۳ : انجام افتاده، ۱۰۸ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

14561ـ نجف، سید محسن حکیم ۱/ ۱۱۶۶ : تاریخ یاد نشده، ۸۶ گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری].

حاشیه بر شرح شمسیه

دوگفتار ناشناخته.

14562ـ رضوی ۸۸ منطق: نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف ۱۱۷۰، آغاز: المقالة الثانیة فی القضایا واحکامها مدخول فی در امثال همچنین جاها، ۱۹ گ [ف. رضوی ۱ : منطق ۸۸].

14563ـ الهیات ۱۲۳/۱ج : نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲ ر ـ ۷۲ ر) ۲۱س [ف. الهیات ۱ : ۱۵۷].

حاشیه بر لوامع الاسرار

لوامع ازقطب الدین محمد رازی بویهی (م۷۶۶) ، که گزارشی است بر بخش منطق «مطامع الانوار» قاضی سراج الدین محمود دارموی (م۶۸۹). حاشیهٔ فارسی از ناشناس. آغاز: بشواهد عقلیه و دلایل نقلیه مقرر است که هیچ مدحت وثنا وطاعت دعا مقبول نیست مگر آنکه مقارن نیازکامل وتضرع تام باشد.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۵۹ (لوامع الاسرار) و ۶ : ۱۳۲ (حاشیه برشرح مطالع).

14564ـ سپهسالار ۸۱۱۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه، ۱۱۲ گ ۲۷س [ف. سپهسالار ۴ : ۲۶۲].

حاشیهٔ بر کبری = شرح کبری

حجة البالغة

از محمد ابراهیم فرزند محمد خلیل استرآبادی، که بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) میزیسته، بخواهش میرزامهدی نوری

درلزوم تحصیل علم ویقین و آداب تعلیم و تعلم که می‌خواسته آنرا «آداب المتعلمین» نام‌گذارد ولی چون هرمطلب‌را باذکر دلیل می‌آورد بهتر دانست که بدین نام خواند [دیباجه]. کتاب عنوانهایی ندارد جزدربخش‌عقل آن‌که درهفت فصل است. **آغاز:** حمدله... اما بعد، بندهٔ خاطی محمدابراهیم فرزند محمدخلیل الاستر-آبادی، بخواهش جناب... میرزا مهدی نوری... بعرض برادران‌ایمانی‌واخلاء روحانی‌میرساند

14565ـ **مجلس** ۲۹۰۵/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۴ (ص۲–۱۸۸) [ف. مجلس ۱۰: ۲۹۸].

حدود = رساله در...

در ص ۶۶۰ گذشت.

حدود مفرد و ممکن

درآن آمده‌که حدود وتعاریف بیشتراقناعی بوده نه‌برهانی، ومن‌ازکتابهای اشارت بوعلی، ونقاوة الحکمهٔ حسن فرزند جریر اصفهانی و کتابی ازعبدالله فرزند جبرئیل بختیشوع طبیب حدود برهانی غیرمکررگردآوردم. و ازکتاب دیگرخود درمنطق یادمی‌کند. **آغاز:** بدانکه ما درجمله‌کتاب منطقی پنجگانه گفتیم که حد چه باشد. واین‌جابه‌رساله آورده است درحدود مفردوممکن‌چنان‌تمام‌نبودکه منطقیان‌را بشاید.

14566ـ **مجلس** ۴۸۶۸/۲۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲۸۲پ – ۲۸۷ر) [رؤیت].

حروف در منطق

ازقاضی ابواسحاق فرزند عبدالله نی‌ریزی شبانکاره‌ای، دربارهٔ این که آیا حرف استقلال مفهومی داردیانه، وگفته‌که معنای‌حرف‌محکوم علیه می‌شود. ودرآن ازرسالهٔ «حرفیه»ی افضل المتأخرین که گویا ابن سیناست یاد می‌کند. پس‌این‌گفتاردر(امکان) حکم‌برمعنی‌حرفی است نه‌در(امتناع) ودرآن‌ازدوانی‌در(امتناع) است نه‌در (امکان). **آغاز:** بمقتضای فرمان واجب‌الاذعان صاحب‌کمالی که اکابرفضلا... چندحرفی در تحقیق محکوم علیه‌بودن حرف‌مرقوم‌می‌گردد.

14567ـ **رضوی** ۲۷۴ تفسیر: نستعلیق ابواسحاق فرزندعبدالله‌تبریزی، **۸۷۷**، بدنبال تفسیرآیت‌سرف، آغاز برابرنمونه، در فهرست‌از نگارنده‌نام‌برده‌نشده‌است[ف. رضوی۴: ۴۱۷].

14568ـ **تهران**، عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق شکسته در مجموعهٔ یك خطی مؤرخ **۹۴۷** بدنبال «معرفت قبله» از هبةالله شاهمیر بایادداشتی که‌گویابخامهٔ‌همان‌شاهمیرحسینی‌است آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14569ـ**دانشگاه** ۱۰۲۱/۱۵: نستعلیق علی فرزندمسافرقاضی، باتاریخ ۱۴ج۲/**۹۳۹** دردفتر (۱۱۷ر – ۱۲۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳: ۹].

حروف در منطق

از جلال الدین محمد دوانی‌که یاد او در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت. درامتناع حکم برمعنی حرفی وردگفتهٔ ابواسحاق‌شبانکاره‌ای. بدستور ابوالفتح سلطان خلیل بهادرخان فرزند امیر حسن بیگ آق‌قویونلو، ودرآن‌ازفادابی‌عبارتهایی می‌آورد. **آغاز:** اللهم ارنا الحق و ارزقنا اتباعه... الهی غشاوت غفلت و علی ابصارهم غشاوة ازبصیرت‌مابگشا... نموده می‌شود که چون جمعی ازافاضل درمحکوم.

15570ـ**دانشگاه** ۱۰۲۱/۱۶: نستعلیق علی فرزند مسافرقاضی، باتاریخ **۹۳۹** (۱۲۰پ – ۱۲۷پ) همراه «حرفیه» ابو اسحاق شبانکاره‌ای [ف. دانشگاه ۳: ۱۰].

دانشنامهٔ علایی = تبصره

از ساوی، در ص ۱۴۹۴ گذشت

ش

شرح آداب البحث

متن از قاضی عضدالدین عبدالرحمان ایجی (م ۷۵۶) . گزارش از عصام الدین ابراهیم اسفراینی، که یاد او در «شرح کبری: ۱۵۰۲». خواهد آمد. **آغاز :** نحمدك یا من لانقص لما اعطیت .

14571 **ـ قاهره ،** دارالکتب ۸۲۵ مجامیع طلعت: بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه (گ۱-۷) ۲۵س [مخطوطات۱ :۳۳۰] .

شرح آداب مکالمه

متن «غفاریه:۱۵۱۶» ازمیرزالطفعلی‌دانش گزارش از میرزا هدایت‌الله .

14572 **ـ دانشگاه** ۴۷۳۴/۳۳: مؤرخ **۱۲۹۸** (ص ۶۳۸ – ۶۷۲) همراه «غفاریه» و جز آن [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۱].

شرح حاشیهٔ تهذیب المنطق = شیرو شکر

شرح تهذیب المنطق

متن ازتفتازانی، گزارش ازملاعبدالرزاق لاهیجی ،که یاداو در «سرمایهٔ ایمان : ۸۰۱» گذشت. **آغاز:** الحمدلله‌ملهم‌الصواب... فیقول ... عبدالرزاق‌بن‌علی... که این‌چند کلمه‌ایست درشرح تهذیب المنطق .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۶۱ .

14573 **ـ دانشگاه** ۳۹۹ : نسخ عبد ـ الواحد فرزند حاجـی محمد امین شیرازی ، **۱۰۹۹**، آغاز برابر نمونه، ۸۷گ۱۷س [ف. دانشگاه ۳ : ۶۱].

14574 **ـ مجلس** ۶۲۱۷ فهرست‌نشده: نسخ خوب عبدالرؤف فرزند حاجی امانای اردکانی یزدی ، ج۵/ ۱، **۱۳۱۶**، ۱۲۳گ ۱۷ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

شرح تهذیب المنطق

متن از تفتازانی ، گزارش از ملاعبدالله فرزند شهاب الدین حسین یزدی شاه آبـادی درگذشتهٔ ۹۸۱ نگارندهٔ حاشیهٔ بر«تهذیب» که معروف به «حاشیهٔ ملاعبدالله» است. بجز درنام نگارنده برابراست با«شرح‌تهذیب» شهرستانی باید ترجمهٔ همان حاشیهٔ یزدی واز شهرستانی باشد [طبقات‌اعلام‌الشیعه]. **آغاز:** درست‌برابر نگاشتهٔ شهرستانی است جز درنام نگارنده .

بنگرید : ذریعه۱۳: ۱۶۱ – مؤلفین‌مشار ۳ : ۹۵۷ .

14575 **ـ ملك** ۲/۲۵۵۲ : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۰۴۳** (۳۳ر–۱۱۹ر) آغازدردیباجه افتاده [رؤیت].

14576 **ـ دانشگاه** ۴۴۹۷ : نستعلیق محمدعلی. صفر**۱۰۹۵** ، دیباجه‌را ندارد، آغاز برابرنمونه، ۲۸۹گ ۱۵س هرچند دیباجه‌را ندارد و از (حمد در لغت) آغاز می‌شود ولی درفهرست ازآن یزدی دانسته شده است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۴۷] .

14577 **ـ دانشگاه** ۵۲۷۱/۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درفهرست‌آمده: شرح‌تهذیب تفتازانی یاترجمهٔ حاشیهٔ ملاعبدالله [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۹] .

14578 **ـ الهیات** ۹۳د: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۲–۱۳**، آغاز برابرنمونه، انجام‌افتاده ۱۲۳گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۸۱] .

14579 **ـ مجلس** ۱۸۵۱/۵: نستعلیق متوسط علی نوری فرزند آخوند ملا اسماعیل

طبری ۱۳۰۲ بادیباجه (ص۲۹۲-۵۹۱) [ف. مجلس ۵ : ۳۲۰].

14580- مجلس ۴۸۳۳ : نسخ خوب عبدالرؤف فرزند حاجی ؟ اردکانی یزدی ۵ج ۱۳۱۶/۱ ستایش‌را درآغاز ندارد واز: حمد درلغت وصفیست آغاز می‌شود ولی درنمای نسخه از یزدی دانسته شده است ، ۱۲۳ گ ۱۷ س [رؤیت] .

شرح تهذیب المنطق

از عبدالله فرزند شهاب الدین نیروزی درگذشتهٔ ۱۰۱۵ [بآنچنانکه‌درفهرست‌میرعثمان علی‌آمده است] .

14581- آصفیه ۲۳۴ منطق : نوشتهٔ ۱۰۳۵ تنها جلد یکم آنست [ف . آصفیه ۴ : ۶۲۶] .

شرح تهذیب المنطق

متن ازتفتازانی، گزارش از مولی عنایت الله‌هندی، شاید نگارندهٔ «بهاردانش» درگذشتهٔ ۱۰۸۲ باشد. ناظر به‌حاشیهٔ‌شاه‌آبادیست [دانش پژوه]. درذریعه ازچنین‌گزارشی‌یادنشده‌وآغاز و انجام نسخهٔ ۳۶۵ نیز برابر همان گزارش یزدی ـ شهرستانی است. آغاز : بك ثقتی ... الحمد. حمد درلغت وصفی‌است جمیل‌اختیاری بجهت تعظیم .

14582- دانشگاه ۳۲۱۱/۲ : نسخ گویا محرر حاجی خضر سلیمان قرشی نزدیك ۱۰۰۳ (ص۲۲۱ ـ ۵۸۹) [ف. دانشگاه۱۱: ۲۶۸] .

14583 ـ دانشگاه ۳۶۵/۱: تعلیق شکستهٔ یکشنبهٔ ۱۲۰۸ (۱پ ـ ۷۷پ) ، آغاز برابرنمونه، ۸۰ گ ۱۸س [ف . دانشگاه ۳ : ۶۱] .

شرح تهذیب المنطق

متن ازتفتازانی، گزارش ازمیرفخرالدین محمد فرزند حسین استرآبادی ، که در ۱۰ ذیقعدهٔ ۹۶۹ بانجام رسیده است [پایان نسخه ۵۸۴۶ ملك] . آغاز : التصدیقات . اینست منتخب تصدیقات وچون‌موصل متصوربامقدمات فارغ شد، اراده کرده که شروع‌نماید دره‌وصل

14584- ملك۵۸۴۶: نستعلیق‌شکسته بخامهٔ نگارنده، ۱۰ ذیقعدهٔ ۹۶۹، ۷۱ گ۱۸ س [رؤیت].

شرح تهذیب المنطق

متن از تفتازانی (م ۷۹۲) . گزارش از جمال الدین محمد فرزند محمود حسینی شهرستانی، ازسدهٔ دهم. این‌گزارش جز درنام نگارنده درست برابراست با « شرح تهذیب » ملاعبدالله یزدی . پدرم در طبقات اعلام الشیعه ترجیح داده‌که‌آنرا ترجمهٔ حاشیهٔ ملاعبدالله و نگاشتهٔ شهرستانی بداند و من نسخه‌هایی که بنام شهرستانی است ویا نام نگارنده ندارد در زیر می‌آورم. این‌گزارش درکانپور ۱۹۱۵ م چاپ شده است. آغاز : سپاس بیحد و قیاس حکیمی‌راکه زبان‌را بنطق فصیح ودل‌را... اما بعد نموده می‌شودکه افقرعباد ... جمال‌الدین محمدبن ... الحمدلله . حمد درلغت وصفیست بجمیل اختیاری بجهت تعظیم منعم .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۶۴ ـ ف. مشار : ۱۰۱۳.

14585- نجف ، امیرالمؤمنین ۶۳۹ : نوشتهٔ علی فرزند عنایت‌الله حسینی، ۲۰ رجب

۹۹۱ کـه گویا تاریخ نوشته است نه نگارش [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

14586ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۴۹ : سدهٔ **۱۰** [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

14587ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۸۴۹ نستعلیق زیبای **۱۰۵۲** ، ۱۳۱ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

14588ـ **رضوی** ۱۲۷ منطق: نستعلیق **۱۱۰۰** ، آغاز برابر نمونه، ۱۳۶ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۱ : ۳۶] .

14589ـ **مجلس** ۲۰۹۹ : تحریری خوانا سدهٔ **۱۱** ، درفهرست آمده: گویا ازعبیدالله خبیصی است، آغازافتاده، ۲۵۲ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۶ : ۸۷] واین درست نیست وشرح او بعربی است و این همان شرحی است کـه از شهرستانی ویا یزدی است [رؤیت] .

14590ـ **مجلس** ۴۰۵۶/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، نسخه از پس‌از ستایش (حمد در لغت وصفیست جمیل) آغاز می‌شود و ازنگارنده نام برده نشده (۲۹پ ـ ۱۲۷) [رؤیت] .

14591ـ **مجلس** ۳۳۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، در دیباجه نگارنده شهرستانی یادشده، ۱۹۰ ص ۲۵ س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۴۰] .

14592ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۱۷۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ـ ۱۱۳ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

14593ـ **دانشگاه** ۴۵۵۹: نسخ قاسمعلی ۸ شعبان **۱۲۰۳** ، درقزوین، آغاز برابر نمونه ۸۰ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۹۹] .

14594ـ **ملک** ۲۰۷۹: نستعلیق محمد فرزند سلیمان طبیب تنکابنی، در **۱۲۴۹** ، ۱۵۴ گ ۱۹ س [ف. ملک، فارسی : ۲۰۳] .

14595ـ **تهران** ، دکترقاسمزاده ۲۷/۲: نسخ پنجشنبهٔ ۲۵ ج ۱۲۵۵/۲ . نسخه بنام «جواهر المنطق» است و آغاز ستایش را ندارد وازپس ستایش برابر نمونه [رؤیت] .

14596ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۷۲۵ : ابوالقاسم نایینی، نیمهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۵۶** ، ۹۴ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

14597ـ **تهران** ، دکترقاسمزاده ۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** آغاز ستایش‌را ندارد و از پس‌از ستایش بمانند نمونه [رؤیت] .

14598ـ **نجف** ، سیدمحسن حکیم ۲/ ۱۱۶۶: تاریخ‌یادنشده، ۱۰۱ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

شرح تهذیب المنطق

متن ازتفتازانی، چندگزارش ناشناخته .

14599ـ **تهران** ، دکترقاسمزاده ۴۳: نستعلیق رمضان **۱۰۵۶** آغاز در دیباجه افتاده [رؤیت] .

14600ـ **الهیات** ۲۲۶ آل‌آقا: نسخ سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده: مقدمه‌را از تقدیم گرفته‌اند بمعنی تقدم‌که لازم باشد ، یعنی پیش شده یـا متعدیست بمعنی پیش‌دارنده [ف. الهیات ۱ : ۷۰۷] .

14601ـ **حقوق** ، ۴۲/۵د : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده: بیان‌ماهیت منطق‌معلوم می‌شود، امادرضمن بیان ماهیت احتیاج بمنطق معلوم نمی‌شود (۱۰۱ر ـ ۱۸۵پ) [ف. حقوق ۱۴۶] .

14602ـ **دانشگاه** ۱۶۳۰ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده : ... المقصد الثانی، القضیه قول یحتمل الصدق والکذب، چون مصنف فارغ شد از مبحث تصورات شروع کـرد در مبحث تصدیقات، ۱۴۲ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۱۳]

شرح حاشیهٔ تهذیب المنطق

متن از تفتازانی ، حاشیه از ملاعبدالله ، گزارش از میرزا حیدر علی فرزند میرزا محمد مهدی فرزند ملاقاسم مبارکه‌ای لنجانی معروف به ندیم الملك، هنگامی که «حاشیهٔ ملاعبدالله» را نزد مرحوم میرزا حسین همدانی می‌خوانده است، در ۱۳۰۰ بانجام رسانده است.

14603 ـ **اصفهان**، سید محمدعلی روضاتی : نسخهٔ اصل و بخامهٔ نگارنده ، دوشنبه ۲۳ ذیحجهٔ **۱۳۰۰** [یادداشتهای آقای روضاتی].

شرح شمسیه

متن از نجم‌الدین عمر کاتبی قزوینی (۶۰۰ ـ ۶۷۵) گزارشی از علاءالدین علی فرزند محمد معروف به مصنفك شاهرودی و سپس بسطامی (۸۰۳ ـ ۸۷۵ یا ۸۷۱) که در پنجشنبهٔ ۱۰ ع ۸۶۳/۱ در ادرنه بانجام رسانیده است. **آغاز** آن در کشف‌الظنون: حمد وسپاس وستایش بیحد وقیاس، یاد شده است . **آغاز** : الحمدلله الذی ابدع نظام‌الوجود... طریقهٔ عالمان کامل و وتیرهٔ نامداران فاضل آنست .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۰۶۳ ــ هدیة العارفین ۱ : ۷۳۵ .

14604 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲ فلسفه ومنطق فارسی طلعت: بخامهٔ خود نگارنده ۱۰ ع ۸۶۳/۱ ، ۲۲۶گ ، سطرها گوناگون [مخطوطات ۱ : ۳۳۶] .

شرح صغری = ایضاح الصغری

شرح کبری

متن از سیدمیر شریف جرجانی، گزارش از میرابوالبقاء فرزند عبدالباقی حسینی (که در نسخهٔ ۲۳۹ رضوی نام پدرش عبدالله آمده) . بنام ابوالفتح محمد همایون پادشاه بابری ، از سدهٔ یازدهم در هند. **آغاز ۱**): فاتحه کل کتاب کریم عنوان صحیفه. **آغاز ۲**): عنوان صحیفهٔ همایون حمد وسپاس حکیمی شاید که علم . . . چنین گوید ... ابوالبقاء بن .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۳۲ ـ کشف‌الظنون ۲ : (کبری) .

14605 ـ **تهران**، ملی ۶۰۲/۱ ف : نستعلیق ریز سدهٔ **۱۰**. **آغاز** : بدانکه آدمی را بر سه چیز اطلاق می‌کنند، یکی هیکل محسوس چنانکه گوئی فلان آدمی دراز است (ص۱ـ۹۵) همراه « شرح کبری » ابوالفتح حسنی و شرح اسفراینی [ف. ملی ۲ : ۱۰۹]. درفهرست از نگارنده یادنشده ولی باید از ابوالبقاء باشد .

14606 ـ **دانشگاه** ۴۲۵۵/۱ : نسخ **۱۲۹۶** (۲پ ـ ۸۰ر) آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۲۴] .

14607 ـ **مجلس** ۲۱۰۱: تحریری ، تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونهٔ۱، ۱۰۷ ص ۲۱س [ف. مجلس ۶ : ۸۸] .

14608 ـ **رضوی** ۲۳۹ منطق: نستعلیق درنسخه از آن ابوالبقاء فرزند عبدالله حسینی آمده است. آغاز برابر نمونهٔ۲، ۳۸گ ۲۳س [ف. رضوی ۴ : ۳۸۶] .

14609 ـ **رضوی** ۲۴۰ منطق: نستعلیق و نسخ ، آغاز برابر نمونهٔ ۲ و در فهرست کتابخانه مکرر شمارهٔ پیشین یاد شده‌است، ۳۶ گ [ف . رضوی ۴ : ۲۸۶] .

شرح کبری

متن از گرگانی، گزارش از ابوالفتح فرزند مخدوم حسنی، گویا از سدهٔ یازدهم . ویکی از بهترین منطقهای فارسی است [عبدالله انوار] . شاید نگارندهٔ « اصول فقه» باشد که بنام سام میرزا

نگاشته‌است [نسخهٔ ۱۸/ ۳۶۹ سنا مؤرخ ۱۰۸۳ ۱۰۸۵ و نسخه مدرسهٔ غرب همدان ۲/ ۱۹۷ مؤرخ ۱۲۹۲]. **آغاز:** دیباجهٔ فتحنامهٔ دین حمد و سپاس حکیمی را سزد که قوت دراکهٔ آدمی‌را محل انتقاش صور اشیاء گردانید.

14610ـ **لاهور،** پنجاب پبلك لائبریری ۱۶۰ حسینی: نستعلیق شکستهٔ نظام‌الملك رازی شنبهٔ ج ۲/ ۹۶۹؟ **آغاز:** حمد و سپاس . . . بمانند نمونه درفهرست بنام «شرح منطق» و «محاکمهٔ میرابوالفتح» یادشده‌است [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی: ۵].

14611ـ **تهران،** ملی ۲/ ۶۰۲ ف: نستعلیق ریز سدهٔ ۱۰، آغاز برابر نمونه (ص ۹۶ـ۲۲۶) و تامبحث نقیض‌قضایارا دارد [ف. ملی ۲: ۱۱۰].

شرح کبری

متن‌ازسید میرشریف جرجانی (م ۸۱۶) گزارش‌ازعصام‌الدین اسفراینی، ابراهیم‌فرزند محمد فرزند عربشاه، درگذشتهٔ ۹۴۳ یا ۹۵۱ **آغاز:** حمد مصور صور، مقدور قدر ملك و بشر نیست.

بنگرید: ذریعه ۱۴: ۳۱ ـ ریحانة‌الادب ۳: ۸۸ ـ حبیب‌السیر ۳: ۲۴۸ ـ مؤلفین مشار ۱: ۶۰ ـ هدیة العارفین ۱: ۲۶.

14612ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۲۴۱۶: سلخ ذیقعدهٔ **۸۷۳**، بروزگار نگارنده، ۹۱ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبایی].

14613ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۵۶۳: تاریخ یادنشده، ازروزگار نزدیك به نگارش، ۷۳ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی].

14614ـ **رضوی** ۲۳۷منطق: نستعلیق **۹۷۳** آغاز برابرنمونه، آغازنونویس، ۵۴ گ ۱۹س [ف. رضوی ۴: ۳۸۵].

14615ـ **دانشگاه** ۳۴۵۵: نستعلیق جعفر فرزند سید شاهن سرهندی، ۲۰ شعبان **۹۷۳**، آغاز برابر نمونه، ۵۳ گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۶۳].

14616ـ **تهران،** ملی ۳/ ۶۰۲: نستعلیق ریزسدهٔ **۱۰**، آغازبرابرنمونه (ص ۲۲۷ـ۳۲۹) [ف. ملی ۲: ۱۱۰].

14517ـ **سپهسالار** ۶۶۸۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابرنمونه، ۴۹ گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۵: ۲۲۷].

14618ـ **قاهره،** دارالکتب ۱ منطق فارسی طلعت: محمودفرزندعبدالوهاب، آدینه ع ۲/ **۱۰۲۸** (گ ۱۶ ـ ۸۳) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۳۳۳].

14619ـ **مجلس** ۶/ ۳۳۷۲: نوشتهٔ محمد فرزند علی موسوی تهرانی شیرازی، **۱۳۲۸-۱۳۵۲** (ص ۶۴ ـ ۱۴۱) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۱۲۲۰].

14620ـ **رضوی** ۲۳۸منطق: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغازبرابرنمونه، ۳۲ گ [ف. رضوی ۴: ۳۸۵].

14621ـ **دانشگاه** ۴۱۴۵: تعلیق شکسته تاریخ یادنشده، آغاز افتاده، ۹۸ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۳:   ].

شرح کبری

متن‌ازگرگانی. گزارش‌ناشناخته. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق‌السماوات والارض.

14622ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۱۸۰ نوشتهٔ محرم **۱۲۲۸**، آغاز برابرنمونه، ۴۱ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

14623ـ **تهران،** دکترمفتاح ۱مج: نستعلیق شب آدینهٔ ۲۵ شوال **۱۲۴۹**، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

شرح کبری

ناشناخته . جز «بهجة الطالبين : ۱۴۹۳» یزدی است . **آغاز:** بدانکه آدمی‌را قوتی است دراکه... بدانکه آدمی‌مرکب است از روح واز بدن و حکما اختلاف کرده‌اند در معنی‌روح .

14624 **ـ دانشگاه** ۱/۱۴۲۰: نسخ و نستعلیق ۹ شعبان **۱۲۵۴** (۱پ ـ ۴۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۹۱].

14625 **ـ دانشگاه** ۱/۳۲۴۵ : نستعلیق ۱۰ شعبان **۱۲۷۵** (ص۱ـ۱۰۵)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۳] .

شرح کبری

چندگفتار ناشناخته .

14626 **ـ رضوی** ۱/۱۳۲ منطق : نستعلیق ،آغاز افتاده و گزارش تاپایان طریق اکتساب نظری از ضروریست [ف . رضوی ۱: ۳۸ منطق].

14627 **ـ رضوی** ۱۳۱منطق: نستعلیق تاریخ یادنشده، دیباجه ندارد، **آغاز:** بدانکه آدمی‌را برسه چیز اطلاق می‌کند، ۱۸س [ف. رضوی ۱ : ۳۸ منطق] .

شرح کبری = بهجة الطالبين

شرح المکتسب

از ابراهیم فرزندمحمد شربتدار اصفهانی نگارندهٔ «طیب اغذیه : ۴۳۲» و جز آن. که درآدینهٔ ۶ذیحجهٔ۱۱۳۱ نگاشته است. **آغاز:** بعد حمدالله... هذا شرح المغالطات المکتسب کتبته فی‌اوایل شهررجب فی‌سنة ۱۱۳۱ . بدان بدرستیکه‌کتب اهل‌کافت دنیا موضوع است به‌رموز .

14628 **ـ دانشگاه** ۱/۳۹۸۶: نستعلیق خود نگارنده **۱۱۳۱** (ص ۱ ـ ۸۵) همراه «تذکرة‌الشعراء» وشش گفتاردیگر ازهمو [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۰] .

شیروشکر = شرح حاشیهٔ تهذیب المنطق یزدی

از میرزا حسین لاهیجی. **آغاز:** قوله‌ابتدا بخیرالکلام... غرض ازاین‌کلام چه چیز است جواب دفع‌دوسئوال‌است‌که دراول محشی‌ایراد کرده .

14629 **ـ الهیات** ۱/۷۱۳د: نستعلیق احمد فرزند حسین فرزند احمد فرزند حسین شریف تنکابنی، ۱۶ ذیحجهٔ **۱۲۹۱** (۲پ ـ ۸۴ر) همراه دو گفتار دیگر از همو : حاشیهٔ تهذیب المنطق ، مجموعة المسایل فی‌تحریر السئوال وتحقیق الجواب هر دو بعربی [ف . الهیات ۱ : ۳۷۰ و ۲ : ۲۷۵].

صغری

از میرسیدشریف گرگانی، که یاد او در «اسکندریه: ۷۳۲» گذشت. دوکتاب ازاوبدین نام یکی مکرر ویکی همراه «کبرا»ی او به‌کوشش آقای مرتضی مدرس چهاردهی ۱۳۳۴ خ چاپ شده است . **آغاز:** بدانکه هرچه در ذهن درآید اگرخالی ازحکم است‌آن‌را تصور خوانند .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۴۲ ـ ف. مشار : ۱۰۷۳ .

14630 **ـ مجلس** ۱۶/۱۹۱۸: نوشتهٔ **۸۹۸** (ص۱۳۷ ـ ۱۴۳) . **آغاز:** هرچه در ذهن‌آید اگرخالی از حکم باشد [ف . مجلس ۹ : ۶۰۸] .

14631 **ـ تهران،** دهخدا ۱/۳۰۴ : نستعلیق علی پومالی ، در **۹۷۰** و **۹۷۱** آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۵] .

14632ـ رضوی ۱۴۸ منطق: نستعلیق ۹۸۶، آغاز برابر نمونه ، نسخه برابر چاپ مدرس چهاردهی است، ۵ گ ۱۱ س [ف. رضوی ۱ : ۴۲ منطق] .

14633ـ قاهره، دارالکتب ۱ فلسفه و منطق طلعت: محمود فرزند عبدالوهاب ۱۰۲۸ (گ ۱۳-۱۵) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۱۸].

14634ـ مجلس ۲/۵۹۳۲: ابوالعلاء الحسینی فرزند معزالدین محمد، ۱۰۹۱ (ص ۱۶-۲۴) [ف. مجلس ۱۷ : ۳۲۱] .

14635ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۳/۵۰۶ : نسخ عبدالفتاح فرزند بدیع خوانساری ، ۱۱۱۳ [نسخه‌ها ۵ : ۷۴] .

14636ـ سپهسالار ۵/۶۷۴۸: نوشتهٔ حیدر علی، ۱۲۰۹ (۱۴۳پ ـ ۱۳۶ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۸۵] .

14637ـ آقای کاظم مدیر شانه‌چی: نستعلیق محمدفصیح ۱۲۷۰ ، خشتی [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۷] .

14638ـ نجف، سید محسن حکیم ۵/ ۱۰۴۵ : نوشتهٔ حیدربیگ فرزند ابراهیم بیگ ۱۲۷۶، ۵ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

14639ـ الهیات ۷/۳۸۷د: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف. الهیات ۱ : ۲۹۱] .

14640ـ دانشگاه ۶/۳۲۵۱ : نوشتهٔ ۱۳۰۶ (ص ۲۰۷ ـ ۲۱۰) آغاز برابر نمونه وخود برابر چاپ آقای مدرس چهاردهی است [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۹] .

14641 ـ مجلس ۴/۳۳۷۲ : نوشتهٔ محمدعلی فرزند علی موسوی تهرانی ، شیرازی ۱۳۳۸-۱۳۵۲ (۴۷-۵۹) [ف. مجلس ۱۰: ۱۲۱۸] .

علم محاوره

از «نفایس الفنون» گرفته شده است. «در معرفت مواقع کلام و بدایع حدیث باطبقات انام موشح بلطایف نکات‌وامثال وابیات» در پنج باب ۱ ـ آداب محاورة ۲ ـ شرایط محاوره ۳ـ کیفیت محاوره. ازصفحهٔ۸ نسخهٔ۲۴۵۴ دانشگاه برمی‌آیدکه نگارنده درتبریز درس می‌خوانده است .

13642ـ دانشگاه ۱/۲۴۵۴: شکسته نستعلیق سراینده‌ای، باتخلص (تحسین) در دارابگرد شیراز ۱۱۰۱ (ص۱-۹) تنها سه‌باب را دارد [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۸۸] .

کبری

از میرسید شریف گرگانی ، که یاد او در «اسکندریه : ۷۳۲» گذشت. دربرابر «صغرا، ۱۵۰۳» ی او. از کتابهای درسی‌بوده وبارها در «جامع المقدمات» چاپ شده‌است. **آغاز:** بدانکه آدمی‌راقوه‌ایست‌دراکه‌که‌منتقش می‌گردد دروی صور اشیاء چنانکه درآینه .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۵۹ ـ ف. مشار ۱۲۴۷ .

14643ـ ری ، عبدالعظیم ۱/ ۹۰ : نستعلیق ، باتاریخ ۸۶۶ در شماره‌های دیگر دفتر، وقف شاه‌عباس ۱۰۳۷ [نسخه‌ها۳:۷۰].

14644ـ قاهره ، دارالکتب ۹۵۵ مجامیع‌طلعت: تعلیق ۸۷۱، آغاز برابرنمونه (گ۱-۱۶) [مخطوطات ۱ : ۲۶۵] .

14645ـ تهران، دهخدا ۲/ ۳۰۴ : نستعلیق علی پـومالی ۹۷۰ و ۹۷۱ [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۵] .

14646ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۲/۵۴۵ : باتاریخ ۹۹۹ در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۸۳] .

14647ـ تهران، ادبیات۲۲۳جوادی: نستعلیق **۱۰۰۸** [ف. ادبیات ۳ :۲۳] .

14648ـ تهران، ملی ۸۰۲/۲ ف : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۱۵** در دفتر (ص۳۵۸ – ۳۸۴)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی۲:۳۳۹].

14649ـ قاهره، دارالکتب ۱فلسفه و منطق فارسی طلعت: محمود فرزند عبدالوهاب **۱۰۲۸** ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۶۵] .

14650ـ رضوی ۱۵۵ منطق : نسخ محمدهاشم فرزند میرطالب حسنی حسینی ، در **۱۰۷۳**، وقف‌نادر۱۱۴۵، ۱۳گ ، ۱۵س [ف. رضوی] .

14651ـ مجلس ۵۹۳۲/۳: باتاریخ **۱۰۹۱** دردفتر (ص۲۶–۷۰) [ف. مجلس ۱۷ : ۳۲۱] .

14652ـ مجلس ۲۱۰۲ : نسخ تعلیق بسیارخوب سدهٔ**۱۱**، ۱۱۷گ۶س [ف. مجلس ۶ : ۸۸] .

14653ـآقای کاظم مدیرشانه‌چی: نسخ سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۸] .

14654ـ نجف، سید محسن حکیم ۱/ ۱۴ : نوشتهٔ عبدالواحد فرزند قاضی بریم قندهاری، **۱۱۰۱** ، ۱۷گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

14655ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۲/۵۰۶ : نسخ عبدالفتاح فرزند آقا بدیع خوانساری **۱۱۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۷۴] .

14656ـ رضوی ۱۵۴ منطق : نسخ مرادحاصل‌شبستری پسرمحمداشرف، در**۱۱۱۶** ۲۴گ، ۱۱س [ف. رضوی] .

14657ـ دانشگاه ۴۳۴۹/۲ : نسخ **۱۱۶۳** (۴۸پ – ۶۶ر) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۰۵] .

14658ـ نجف، امیرالمؤمنین ۲۲۱۸ : نسخ محمد صادق، ج ۱/ **۱۱۷۱** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

14659ـ ری ، عبدالعظیم ۲۰۸/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۴] .

14660ـ مجلس ۳۱۶۵/۴: سدهٔ**۱۲** (ص۸۹ – ۱۰۹) [ف . مجلس ۱۰ : ۷۴۹].

14661ـ الهیات۲/۱۸۸ آل‌آقا: نسخ **۱۲۰۲** (۱۲۳پ – ۱۳۰) ۲۰س [ف. الهیات ۱ : ۷۲۵] .

14662ـ مجلس ۱۹۴۱/۲: نستعلیق **۱۲۰۲** (ص۴۹–۸۵) [ف. مجلس ۵:۴۴۶].

14663ـ تهران، ملی۶۶۱ ف: نسخ ۲۵ج۱/**۱۲۰۶** آغازبرابرنمونه، ۲۶گ ۱۱ س [ف. ملی ۲ : ۱۶۳] .

14664ـ دانشگاه ۱۵۷۳/۳ : نسخ **۱۲۱۹** (۵۵پ – ۶۷پ) ۸س [ف . دانشگاه ۸ :۱۸۷] .

14665ـ مجلس ۲۷۷۰/۲: نستعلیق محمدحسن فرزند حاجی محمد علی **۱۲۲۲** ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۱۹۹] .

14666ـ رضوی ۱۵۳ منطق : نسخ ملاعلی اصغراسترآبادی، **۱۲۲۴**، ۱۸گ ۱۵ س[ف. رضوی ۱:۴۴].

14667ـ مجلس ۱۹۴۲/۲ : نسخ **۱۲۲۵** (ص۱۱۰ – ۱۳۲) [ف . مجلس ۵ : ۴۴۶] .

14668ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۶۷۱ : محمد یوسف فرزند مهدی ، ۱۱ج۲/**۱۲۲۷** [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبایی] .

14669 ـ مجلس ۲۴۶۲/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۳۰** (ص۱۸۹–۲۱۵) [نسخه ها ۵ : ۱۸۵].

14670ـ الهیات ۴۰۳/۱د : نسخ با

تاریخ **۱۲۳۶** در دفتر بهمین خامه (۵۵ر – ۷۴ر) [ف. الهیات ۱: ۲۹۴].

14671ـ **نجف**، سیدمحسن حکیم ۳/ ۱۱۷۷: نوشتهٔ **۱۲۴۱**، ۷ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری].

14672ـ **رضوی** ۲۵۵ منطق: نسخ احمد **۱۲۴۲**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۴: ۳۸۹].

14673ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲/ ۵۵۳: محمدعلی، برای آخوند ملامحمد دانا، باتاریخ رجب **۱۲۴۲** دردفتر [نسخه‌ها ۲: ۱۲۲].

14674ـ **ری**، عبدالعظیم ۲/ ۸۱: نستعلیق دوشنبهٔ ۵ ج ۲/ **۱۲۴۲** [نسخه‌ها ۳: ۶۹].

14675ـ **مجلس** ۲/ ۱۹۴۰: احمد حسن میرزا، **۱۲۴۳** (۸۷–۱۳۲) [ف. مجلس ۵: ۴۴۵].

14676ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۹۰۴: شیخ باقر دامغانی، **۱۲۴۳** درمدرسهٔ نواب مشهد [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

14677ـ **تهران**، ادبیات ۱۸۸/۵ جوادی: نسخ محمدحسین **۱۲۴۵** [ف. ادبیات ۳: ۳۲].

14678ـ **مجلس** ۲/ ۸۴ خویی: نسخ کهن تراز **۱۲۴۹** (ص ۹۳–۱۲۸) [ف. مجلس ۷: ۲۲۸].

14679 **ری**، عبدالعظیم ۱/ ۲۲۵: با تاریخ **۱۲۵۸** در دفتر [نسخه‌ها ۳: ۴۴۴].

14680ـ **ساری**، طاهری شهاب ۲ مج: حسینقلی فرزند مستقلی ۱۸ ج ۲/ **۱۲۶۰** [نسخه ها ۶: ۶۳۱].

14681ـ **تهران**، ملی ۳/ ۳۲۸ ف: نسخ خوش یکشنبهٔ ۸ شوال **۱۲۶۰** (ص ۱۴۷– ۱۷۴) آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱: ۳۲۳].

14682ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/ ۵۳۲: نسخ هاشم فرزند علی اصغر هروی **۱۲۶۳** [نسخه‌ها ۵: ۸۰].

14683ـ **مجلس** ۲/ ۵۶۲۰: درمجموعهٔ مؤرخ **۱۲۶۴** (ص ۷۵ – ۱۲۴)، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای عبدالحسین حائری].

14684ـ **مجلس** ۲/ ۲۸۹۵: نسخ علیرضا فرزند آخوند ملا حسینعلی ۲۹ ع ۱/ **۱۲۶۴** [ف. مجلس ۱۰: ۲۸۶].

14685 ـ **ری**، عبدالعظیم ۴/ ۳۸۴: نسخ آدینه ۱ ج ۱/ **۱۲۶۶** [نسخه‌ها ۳: ۴۵۲].

14686ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۰۴: باتاریخ ۲۷ ع ۱/ **۱۲۶۶** دردفتر [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

14687ـ **حقوق** ۲۶۸ ج: نسخ محمد باقر ۲۹ شوال **۱۲۶۸** درسیجان اصفهان، ۲۳ گ ۱۰ س [ف. حقوق: ۱۷۰].

14688ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۴۳۱: سیدرضا فرزند مهدی موسوی پیشنماز اردبیلی محرم **۱۲۷۶**، [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی.]

14689ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۴/ ۱۰۴۵: نوشتهٔ حیدربیگ فرزند ابراهیم بیگ **۱۲۷۶**، ۲۰ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری].

14690ـ **تبریز**، ملی ۲۶۱۷: نوشتهٔ **۱۲۷۷**، در «جامع المقدمات» [ف. ملی تبریز ۱: ۳۳۰].

14691ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳/ ۴۵۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲: ۱۱۸].

14692 ـ **مجلس** ۹/ ۲۳۸۸ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص ۵۳۱ – ۵۸۷) [نسخه‌ها ۵: ۱۶۷].

14693ـ **دانشگاه** ۱۵/ ۱۳۹۸: نسخ سدهٔ

۱۳ (۱پ - ۱۴پ) [ف. دانشگاه : ۱۳ : ۱۸۹].

14694- تهران ، ادبیات ۱/۲۹۴ جوادی: نسخ عبدالخالق فرزند ملاعبدالله گرمانی سدهٔ ۱۳ [ف. ادبیات ۳ : ۴۴].

14695- شیراز ، خانقاه احمدیه ۲/ ۲۷۷: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳].

14696- مشهد، فرهنگ وهنر ب ۴۰: نستعلیق تاریخ یادنشده ، ۲۴ص ۱۵س [ف. کتب خطی : ۳۴].

14697- مجلس ۷/۶۲۶: شکستهٔ ریز تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲ : ۳۸۶].

14698- مجلس ۱۴/ ۶۴۰ : شکسته نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲: ۴۰۷].

14699- رضوی ۲۵۳ منطق: نسخ ، آغاز برابر نمونه، وقف ۱۲۶۲ .

14700- رضوی ۲۵۴ منطق: نستعلیق آغاز برابر نمونه، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ [ف. رضوی ۴ : ۳۸۹].

14701- نجف، سید محسن حکیم ۱/ ۱۲۸۸: تاریخ یادنشده، ۱۸ گ .

14702- نجف، سید محسن حکیم ۳/ ۷۷۳: نوشتهٔ ملامحمد حسن ایروانی ، تاریخ یاد نشده ، ۲۰ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

کبرای منظوم

از شرف فرزند محمد داود، مثنویست در وزن خفیف. نام‌سراینده در دیباجهٔ منظوم آمده است. **آغاز :** حمد بیحد خدای را مادام ـــ مصطفی رادرود و نعت وسلام ـ بعدازاین‌دان‌که این مقدمه‌ایست ـ که حقیقت زفن ملهمه‌ایست

14703- مجلس ۳۳۷۲/۵ : نوشتهٔ محمد فرزند علی موسوی تهرانی شیرازی ، ۱۳۲۸ - ۱۳۵۲ (ص۵۷-۵۹ هامش) ناتمام [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۱۹].

کبرای منظوم

از نورعلیشاه طبسی، که یادآور «آیةالنور ۱۰۱۶» گذشت. نسخهٔ ۱۱۵۸ مجلس پیرامن ۳۷۵ بیت‌است. همراه «کبرا» و «بهجةالطالبین ۱۴۹۳» ۱۳۱۷ چاپ شده‌است. در پایان آن‌آمده دردلت **نورعلی** رایادکن ـ وزدعایی روح اورا شادکن. **آغاز:** حمدبیحد مرخدایی‌رانخست ـ که بنامش نامه‌هاگرددرست .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۵۹ـ ف. مشار: ۲۴۰ ، ۱۲۴۷ .

14704- مجلس ۸/۱۱۵۸ : نسخ محمد علی فرزندسیدعرب حسینی در ۱۲۳۱ ، شمارهٔ ۸ «کلیات» او (ص۳۲۹-۳۵۳) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳ : ۶۰۴].

14705- تهران ، ادبیات ۲/ ۲۴۰ حکمت: شکسته نستعلیق علی‌محمد فرزندحاج محمدعلی ، رجب ۱۲۸۹ [ف. ادبیات ۲: ۵۳].

14706- دانشگاه ۲/ ۱۶۱۳ : نسخ علی‌محمدفرزندملامحمد، ج۱/ ۱۳۰۰ (۸۷ ر-۱۰۰ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۱۶۱۳].

14707- مجلس ۳/ ۶۰۴۹ : نسخ ۱۲۳۴ (ص۹۰-۱۱۵) آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۱۹ : ۳۸].

14708- رضوی ۲۶۳ منطق: نستعلیق ۲۴ محرم ۱۳۰۵ آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده که باشکال اربعه ختم می‌شود [ف. رضوی ۴: ۳۹۳].

14709- دانشگاه ۵/ ۲۲۵۱ : نوشتهٔ ۲۹ شعبان ۱۳۰۵ (ص۱۸۴-۲۰۶) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۹].

14710- مجلس ۸/ ۳۳۷۲ : نوشتهٔ محمد فرزند علی موسوی تهرانی شیرازی ، ۱۳۲۷-۱۳۵۲ (ص۶۴-۱۴۰)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۱۲۲۱].

م

مبادی قیاسات

گویا از میرقوام‌الدین رازی، که یاد او در «عین الحکمة: ۸۲۳» گذشت. دربارهٔ اقسام قیاس. **آغاز:** تعلیق. مبادی قیاسات پانزده صنف است.

14711_ **دانشگاه ۳۷۴/۵**: تعلیق شکستهٔ شاگرد نگارنده، **۱۰۸۵** (۶۲پ-۶۳پ) دردنبال آن آمده: من استادنا دام‌ظله ۱۶ س [ف. دانشگاه ۳: ۲۷].

مختصر نافع

ناشناخته.

14712_ **مجلس ۱۳/ ۶۴۰**: شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲: ۴۰۷].

المذاکرات فی المحاضرات

از محمدعلی حزین لاهیجی گیلانی، که یاد او در «فرس‌نامه: ۴۴۱» گذشت. در آداب سخنوری، درچهارمقاله: ۱-دردومقام: محاسن کلام، اشارتی چند ۲- درعلم مناظره و آداب آن ۳- درعلم محاوره وآداب آن ۴- درفواید متفرقه ازحکم وامثال و حکایات. نام نگارنده وکتاب وشمارهٔ مقاله‌ها در دیباجه آمده است. **آغاز:** ازفیض ایزدی خواستارم که دلی دهد که یاداورا سزد، و زبانی بخشد که ستایش او را شاید... چنین‌گوید.

14713_ **دانشگاه ۳۷۳۷**: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ازروی خامهٔ نگارنده وبروزگار او، آغاز برابر نمونه، ۳۵گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۳۱].

معیار العرفان

14714_ **سپهسالار ۱۵۲۶/۲**: جنگ، نشانی بیشتر یادنشده [ف. سپهسالار ۵: ۶۱۳].

مغالطات = رساله در...

درآن‌آمده: درملازمت قاضی نظام‌مطالعهٔ مغالطات محمود شرح کرده میشد و درآن اثنا مغالطه‌های دیگر بمیان کشیده‌شد ودرمیان درس پاسخ‌می‌گفت، برخی‌ازمن‌خواستندتا آن‌مغالطه‌ها گردآوری شود. **آغاز:** سپاس بیقیاس مصوری راکه مصدق برجمیع اشیاء است.

14715_ **سپهسالار ۶۶۸۵/۲**: تاریخ یادنشده(۱۲۶ر - ۱۲۷پ) [ف. سپهسالار ۵: ۶۱۴].

مغالطات = رساله در...

14716_ **سپهسالار ۶۶۸۰/۲**: تاریخ یادنشده (۲۲پ - ۲۶پ). **آغاز:** انسان می‌باید که مباین ناطق باشد زیراکه انسان‌مباین فرس است وفرس مباین ناطق.

مفتاح الخواطر

ناشناخته. دریك مقدمه و چندباب.

14717_ **قزوین**، خاندان آقامیرحسینا: سدهٔ **۱۱**، ش۴ دفتر [نسخه‌ها ۶: ۳۵۱].

مفتاح الفنون

از میرزا محمود خان افشار کنگاوری، مدیرومنشی روزنامهٔ فرهنگ‌درسپاهان، ومترجم شاهزاده ظل‌السلطان، دریك مقدمه وشش مقاله ویك خاتمه ویك لاحقه که درپنج فصل‌است، بنام او وناصرالدین شاه قاجار، درمنطق، ترجمه گونه‌ایست ازمتنی کوتاه درسی‌اروپایی (موافق مسلك جدید) که در ۱۳۰۹ ساخته و چیزهایی برآن افزوده است. برای تاریخ ترجمهٔ دانش های نوین بسیارسودمند است [دانش پژوه].

آغاز: لسان عقل ونقل ناطق وناطقهٔ عالـم و عالمیان مصدقی استکه برای‌هرفردی ازافراد نوع بنی‌آدم حمدوثنای‌جان‌بخش جهان‌آفرین

14718ــ **دانشگاه** ۶/۲۸۰ : نسخ دهۀ سوم ذیحجهٔ **۱۳۰۹** گویا بخامهٔ نگارنده ، ۱۸۰گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۵۱].

14719ــ**اصفهان،** فرهنگ۱/۱۱۵۶۳ نوشتهٔ محمد خراسانی ، دوشنبهٔ ع ۱/ **۱۲۶۱** [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۸] .

14720ــ **اصفهان،** فرهنگ۱۱۵۶۴ : [نسخه‌ها ۵:۳۱۸] .

مقولات عشر

ازخواجه نصیرالدین طوسی، همان‌نه‌فصل مقالهٔ دوم « اساس‌الاقتباس :۱۴۹۲» اوست و درمجموعه‌ها نسخه‌های جداگانهٔ آن هست . فصل۱ــ درابتدای سخن ۲ــمعرفت موضوع۳ــ تعریف جوهر واقسام‌آن ۴ــ کمیت ۵ــ کیفیت ۶ــ مقولهٔ مضاف ۷ ــ شش مقولهٔ دیگر ۸ ــ اقسام تقابل ۹ــ اقسام‌تقدم‌وتأخر. **آغاز**: مقاله در مقولات عشرة، و آنرا قاطیغوریاس خوانند درنه فصل .

14721ــ **مجلس** ۶/۵۱۸۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص۵۳ ــ ۶۵) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14722ــ**رضوی** ۵۵۱حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. رضوی ۴ : ۹۴] .

14723ــ **دانشگاه** ۱۱/۱۰۸۸: نسخ محمدعلی فرزند محمدیوسف (۶۳پ ــ ۷۵ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۷] .

منطق = گفتاری در . . .

از باباافضل‌کاشانی ،که‌یاداو در «جاودان نامه:۷۶۸» گذشت. دوگفتار است. **آغاز۱):** فصل سخنی چند موجزکه منطقی را بکارآید و وچاره نبود ازحفظ‌آن. **آغاز۲):** بدان ایدك الله تعالی‌که هرگاه اراده‌کنی‌تحصیل‌مطلبی‌راازمطالب‌تصدیقیه.(بنگرید: منهاج‌المبین۱۵۱۱)

14724-25ــ **مجلس**۳۴و۳۵/۴۹۴۲: شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۶** دردفتر، گفتار یکم (۹۷پ) ودوم (۹۷ر) [ف. مجلس ۱۴ : ۱۸۷] .

منطق

از محمدحسین اردبیلی، باعنوانهای فصل وفتح. ترجمه مانندیست ازمباحث منطق‌صوری درپایان‌آن‌آمده امیدکه باسایر محصلین ممتع گشته باعث تذکار روزگار فقیر... محمد حسین اردبیلی ...

14726ــ **مجلس** ۱/۴۰۵۶: نستعلیق محمدرضا فرزند محمدگل، سدهٔ **۱۱** (۱ر-۲۷ ر) آغاز افتاده [ف . مجلس ۱۱ : ۵۶] .

منطق

ازعلیقلی‌خان فرزند قرچغای‌خان، که‌یاد او در«تعلیقات‌برشرح اشارات: ۷۶۳»گذشت. می خواسته منطق ارسطو را در چهـار کتاب بنگارد: ۱ــ اجناس عالیه ۲ــ قضایا ۳ــ قیاس ۴ــ صناعات خمس. جلدیکم در۹ صفر ۱۰۷۶ درپنجاه وشش سالگی ، و جلد دوم را در ۲۳ شعبان همان سال بانجام رسانده وگویا جزاین دورا ننگاشته باشد. **آغازج۱:** حمدله. صلاة. وبعد این کتابیست از تألیفات کمتران علیقلی **آغاز** ج ۲ : کتاب باریر میناس «قضایا» معلم ثانی فارابی درشرح‌کتاب منطق ارسطو .

14727ــ**رضوی**۱۵۷منطق(۱۱۲۰): نستعلیق‌گویا نسخهٔ اصل و بخامهٔ نگارنده، ویا دست‌کم موارد حك‌واصلاح بخامهٔ اوست، وقف نادر ۱۱۴۵ ، ۹۲گ ، ۱۴س [ف. رضوی۱: ۴۵]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۰۶ هست

[فیلمها : ۲۵۹] .

منطق = فواید ضروریه

از ابوجعفرمحمد قاسم فرزند محمد رضا [دیباجه] باعنوان: فایده، فایده. شاید نام آن «فواید ضروریه» باشد. **آغاز:** الحمدلله الذی عرفناالمنطق والبیان ... و بعد چون بعضی از برادران دینی بتحریر رساله‌ای که متضمن اکثر مسایل ضروریه .

14728 **اصفهان،** آقای روضاتی: شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده تنهایك جزوهٔ هفت برگی از آن مانده ، ۱۳س [ف. روضاتی ۱ : ۱۴] .

منطق

درنه باب عنوانهای دیگر آن فصل، مطلب، قسم، بینش، و مقدمه است. و در آن از صاحب الکشف، قطب شیرازی ، قطب رازی ، شریف گرگانی، صاحب مطالع، امام فخر رازی یادشده است. **آغاز:** (افتاده) مقدمه هرعلمی وادراکی راکه عقل ملاحظه کند اگر او را خالی یابد از حکم بنفی واثبات اورا تصور گویند .

14729 **ــ دانشگاه** ۲۳۰۳: نسخ هادی فرزند محمد حسینی تبریزی ۱۹ شعبان **۱۱۰۸** باحاشیه بخامهٔ شمس‌الدین حکیم الهی، ازپایان خطابه واز آغاز یك برگ افتاده است، ۱۶۸ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۹ : ۹۳۵] .

منطق

چند گفتار ناشناخته .

14731 **ــ ایاصوفیا** ۴۸۱۱/۱۳ : نستعلیق، باتاریخ **۸۶۱** بهمین خامه در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۶۹ هست [فیلمها ۶۶۶] .

14732 **ــ مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف۲/۴۷۷ : نستعلیق **۹۶۴** ، با عنوان فصل [نسخه‌ها ۵ : ۶۸] .

14733 **ــ موصل،** مدرسة المحمدیة ، جامع الزیوانی ۲/۲۶۱/۲: نوشتهٔ **۱۰۰۲** [ف. ۱۱۲۹۰۹ موصل : ۱۸۴] .

14732 **ــ موصل،** مدرسة المحمدیة ، جامع الزیوانی ۳/۱۲۲/۳: نوشتهٔ **۱۰۴۴** [ف. موصل: ۱۷۸] .

14734 **ــ مجلس** ۴/۱۱۲۹۰۹(۲۲۱): باتاریخ **۱۰۹۶** دردفتر . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۶۱۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۲۴] .

14735 **ــ دانشگاه** ۸/۱۶۴۳: نستعلیق محمدمقیم باسکیجی، سدهٔ **۱۱** (۱۰۸ر-۱۲۲ر) **آغاز:** بدان که هر آدمی را قوتیست که او به‌ واسطهٔ آن قوه ادراك اشیاءمی کند، ۱۵س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۲۱] .

14736 **ــ آصفیه** ۱۱/۵۹ مجامیع : باتاریخ **۱۱۰۷** دردفتر [ف. آصفیه ۳: ۷۳۸] .

14737 **ــ الهیات** ۷/۳۸۷د: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۱۷** در دفتر . **آغاز :** بدانکه هرچه درذهن درآید اکر خالی ازحکم است آنرا تصور خوانند .

14738 **ــ تهران،** اصغر مهدوی ۲۶۹: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، گویا برای مدارس نوین ساخته شده است [نسخه‌ها ۲ : ۸۲] .

14739 **ــ بنگال،** آسیایی ۹/۱۲ bO (۹۵۰): تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۶۴] .

منطق مشجر

منطقی است بشیوهٔ مشجر درطومار. **آغاز** الحمدلله الذی هدانا سواء الطریق و جعل لنا التوفیق ... و بعد، فهذه مختصر من مطالب ـ المنطقیه .

14740 **ــ ملك** ۶۳۲۴: نستعلیق فضل‌الله نوری سه‌شنبهٔ ۴ ع ۱/ **۱۲۹۹** مشجر به زر و گل

و بوتهٔ رنگارنگ [رؤیت].

منطق منظوم

گویا ازعزیزی، سرایندهٔ «مساحت:۱۹۳» وجز آن. منظومه‌ایست در۳۶۸ بیت.

14741ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۲/۴۴۶: بدنبال «قافیه» ازهمو مؤرخ ع۱/ **۱۰۸۳** وسپس چندمنظومه گویا ازهمان‌عزیزی [نسخه‌ها ۵ : ۶۱].

منطق منظوم

ناشناخته. جز «کبرای منظوم:۱۵۰۷» نورعلیشاه است. **آغاز:** علم منطق بحث‌الفاظ است لیکن بالتبع ـ عمده مدلولش معرف نیز و حجت بیگمان.

14742ـ **دانشگاه**۲/۱۴۲۰: نستعلیق ۹شعبان **۱۲۵۴** (۴۱پ ـ ۴۴ر)، آغازبرابر نمونه، ۱۲س [ف. دانشگاه ۸ : ۹۱].

منطق منظوم = کبرای منظوم

منهاج المبین

ازباباافضل‌کاشانی، که یاداو در«جاودان نامه:۷۶۸»گذشت. دردوگفتار: ۱ـدردانستن ودانسته و اقسام دانستنیها، هفده فصل ۲ـ در لفظ وانواع قضایا وقیاس. این‌گفتار بدو زبان عربی وفارسی هست (نسخهٔ ادوارد برون). **آغاز:** سپاس وستایش آن‌راکه بستودن‌سزاوار است... بدانید یاران وبرادران‌که آرزوی ما ازنوشتن این‌سخنان.

14743ـ **مجلس** ۱/۴۰۱۳: باتاریخ **۱۰۰۳** دردفتروشایدکهن‌تر. **آغاز:** حمدله اما بعد، گفتار اندر موجود و اقسامش (۴ر ـ ۵۶ر) [ف. مجلس ۱۱ : ۱۴].

14744ـ **ملك** ۱/۵۳۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**. مقابله‌شدهٔ ۱۰ محرم**۱۰۷۷** درجهان آباد هند، (۱پ ـ ۱۵پ) آغاز برابرنمونه ۱۹س [رؤیت].

14745ـ **ملك** ۲/۴۶۸۱ : شکسته نستعلیق‌محمدقاسم فرزند بهزاد، سدهٔ**۱۱** (۱پ ۳پ) آغاز برابرنمونه، انجام افتاده، با نام «منطق» [رؤیت].

14746ـ**دانشگاه**۲۰/۲۴۰۱: نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ **۱۱**، درطوس (۲۲۶ ـ ۲۵۷) از آغاز است تااندکی ازباب دوم (برابر ص۵۵۹ چاپی) [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۱۵].

14747ـ**دانشگاه‌**کمبریج۴/d 1910 : نوشتهٔ محمد فرزند محمدعالم،۱۴صفر**۱۱۶۱** بدستور نواب میرزا صفوی‌خان، شمارهٔ۲ دفتر عربی‌آن‌وبنام«منهاج‌المبین‌لافضل‌الحکماء ...» وسومین «ترجمهٔ منهاج المبین لافضل الحکماء ...» است در مجموعه رساله‌هایی ازاو [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۶]. **فیلم** آن در دانشگاه ش۸۶۳ هست [فیلمها : ۵۴۳].

14748ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۲/۴۴۷: باتاریخ**۱۲۳۱** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۲].

14749ـ **مجلس** ۱/۴۸۷۲: نستعلیق علیرضا شمیرانی، ع۱/**۱۳۳۶** (۱پ-۱۵۷پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

ن

نتیجة المنطق

از سید هبةالدین شهرستانی که یاد او در «ابیات فاخره: ۱۴۹۲» گذشت. **آغاز:** بدانکه هرچه در ذهن آید اگر حکمی دراو نبود .

14750ـ **سپهسالار** ۵۰۸۷/۱ : نسخ خود نگارنده **۱۳۱۷** (۷پ ـ ۱۶پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۴۱].

نظم کبری = کبرای منظوم

درص ۱۵۰۷ گذشت .

نفوس الحیات

از اسماعیل فرزند محمدزیدی .

14751ـ **آصفیه** ۲۱۸ منطق : نوشتهٔ **۱۲۴۲** [ف. آصفیه ۴ : ۶۲۶] .

بخش چهاردهم
فلسفهٔ عملی

آرایش خوی، خانه‌داری، کشور داری

الف

آداب پدر و فرزند

از محمد رضا فرزند حاج محمد مهدی تبریزی، متخلص به‌شائق. که درشوال ۱۳۱۳ به‌انجام رسیده‌است. **آغاز:** بعد التحمید و ـ التسلیم، مختصریست دربیان آداب پدر وفرزند

14752 **ـ قم،** فیضیه ۱۴۰۱ : نستعلیق نگارنده، ۳۴ص ۱۲س [ف. فیضیه ۲ : ۲] .

آداب تصوف

دربخش عرفان ص ۱۰۰۹ گذشت .

آداب الحرب و الشجاعة

ازفخرمدبر، محمدفرزند منصور درآداب جنگاوری وپهلوانی وشناخت ابزارهای جنگ بنام ایلتمش پادشاه هندوستان (۶۰۷ـ۶۳۳)، دردوباب وهرباب در مقدمه سپس داستانهـای شیرین و مناسب : باب ۱ـ اندر کرم و حلم و عفوپادشاه ۲ـ اندرعدل ونیت‌پادشاهان وخصال حمیده. بکوشش احمدسهیلی چاپ شده است، **آغاز:** حمدوثنای بینهایت وستایش بیغایت‌آن صانعی را که .

بنگرید: راهنمای‌کتاب، گفتاراحمدسهیلی ۵: ۳۳۰ـ پیشگفتار چاپ ازهمان‌آقای‌سهیلی.

14753 **ـ موزهٔ بریتانیا:** سدهٔ ۹، عکس‌آن نزدآقای سهیلی بوده ودرچاپ ازآن بهره برده است [راهنمای کتاب ۵ : ۳۳۰] .

14754 **ـ تهران،** عبدالحسین میکده: نیمهٔ سدهٔ **۱۰** که آقای سهیلی در چاپ خود از آن بهره‌برده‌است [راهنمای کتاب ۵: ۳۳۰].

14755 **ـ ملك** ۵۳۴۷: نستعلیق‌رمضان **۱۰۸۴** آغـاز برابر نمونه، ۱۱۹گ ۲۲ س [رؤیت] .

14756 **ـ تهران،** احمدسهیلی: سدهٔ **۱۱** که ازآن وسه‌نسخهٔ‌یادشده دربالا درچاپ خود بهره‌برده است [راهنمای‌کتاب ۵ : ۳۳۰] .

آداب درویشی

دربخش عرفان ص ۱۰۱۰ گذشت.

آداب دستار بستن

ناشناخته .

14757 **ـ بنگال،** آسیایی aO۶۱/۶ (۶۹۲): تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۴۱].

آداب السالکین

دربخش عرفان ص ۱۰۱۱ گذشت .

آداب السفره

دربخش عرفان ص ۱۰۱۱ گذشت .

آداب سلوك = سیروسلوك

دربخش عرفان ص۱۲۰۵-۱۲۱۳ گذشت

آداب طریقت

دربخش عرفان ص ۱۰۱۲ گذشت .

آداب سخن گفتن ، حرکت و سکون، غذا خوردن

درسه بیان: آداب سخن‌گفتن، حرکت و سکون، غذا خوردن. **آغاز:** در آداب سخن گفتن وحرکت وسکون و غذا خوردن که حقیر ازکتب حکما انتخاب‌کرده... مشتمل است به سه بیان.

14758**- دانشگاه۳/۴۱۱۶:** نستعلیق محمداسماعیل فرزندکربلائی محمدحسن‌تاجر بروجردی وجدانی، **۱۲۹۹** (۱۲۴ر-۱۲۷ر) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۴] .

آداب سفر

از حسن عسکری ، گویا از دانشمندان روزگارصفویان ودرمشهد می‌زیسته‌است. دریك مقدمه وچهار فصل: مقدمه دراحکام سفر . فصل ۱- فی‌الطلوع عن‌البلد و الشروع فی المقصد ۲- اختیارالطریق والاعتزاز بالرفیق ۳- فی نزول المنازل وحلول المراحل ۴- فی وصول المقام ودخول الحمام. **آغاز:** اللهم اهدنا - الصراط المستقیم، حمد بیحد واهب العطایایی را سزدکه نوع انسان‌را بتاج وهاج .

14759**- رضوی۲۱۷ادعیه(۱۸۸۷):** نستعلیق ونسخ، ۶۳گ۱۱س [ف . رضوی ۶ : ۱۹۹] .

آداب السفره

سمنانی ، در ص۱۰۱۱ گذشت .

آداب سلطنت و وزارت

ناشناخته . از نگارنده‌ای از پیروان سنت دردو باب: یکم: درآداب‌سلطنت، درچهارفصل: ۱- آدابی‌که‌پادشاه‌جمع‌می‌بایدکرد ۲-استماع کلمات ۳- مشورت ۴-اعوان مملکت. دوم: در آداب وزارت، درسه فصل: ۱- آدابی‌که وزیر را جمع بایدکردن ۲-صنفوف‌خدمات‌که واجب است وزیر را ۳ - در خدمات جذب منفعت و دفع مضرت. **آغاز:** سپاس وستایش مرخدایی را جل‌جلاله‌که پدیدآرندهٔ‌مخلوقات... اما بعد این رسالتی است درآداب سلطنت ووزارت .

14760**-دانشگاه۳/۳۸۳۷:** نستعلیق **۱۱۳۶** (۲۵ پ - ۴۳ پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۲] .

14761**- نجف،** امیرالمؤمنین ۱۶۳۳: نستعلیق محمود خوشنویس ، **۱۲۰۴** ، زرین، [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی].

آداب سلطنت=آداب سلطانی

از سید هبةالله حسینی، مشهور بشاه میر که یاداو در «تنقیح مقاله : ۲۷۶» گذشت. به‌نام سلطان علاءالملك، در۸۸۲ نگاشته و سپس در ۸۹۸ درآن دست‌برده‌است. **آغاز:** لالی بی-قیاس حمد وسپاس پادشاهی‌را سزد.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۰ — نسخه‌های خطی ۱ : ۲۱۱ .

14762**- رضوی۱۵اخلاق:** نسخ‌عبد-الرحمان فرزند محمد **۸۹۸**، آغاز برابر نمونه زرین، نسخهٔ تصحیح شده، ۷۳گ [ف. رضوی ۲ : ۳۳۶].

14763**- نجف،** امیرالمؤمنین ۱۶۳۳:

نوشتهٔ محمود، ۱۳۰۴ [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۶].

آداب السلطنه

در چند فصل .

14764- پاریس ۷۷۰: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۱ : ۱۱۱] .

آداب سنیه

از میرمحمدصالح خاتون آبادی، نگارندهٔ «تقویم شرعی: ۲۷۳» وجز آن. در برده‌داری درسه مقاله: ۱-کسانیکه می‌توان آنها را به‌بردگی گرفت، چهار باب ۲ - آداب خرید و فروش برده وحقوق آنان وتأدیب آنان ، هفت باب ۳- درآزادکردن بنده‌وآداب آن، دوازده باب. بنام شاه سلطان‌حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵) بسال ۱۱۲۱ نگاشته است . **آغاز**: الحمدلله مالك الرقاب ومحررها بفضله من الیم العقاب... وبعد، گوشه‌نشین زاویهٔ عبودیت .

14765- اصفهان ، سید محمد علی روضاتی: نسخ، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۹گ ۱۲س [ف. روضاتی :۷۲].

آداب الصالحین

از شاه‌عبدالحق محدث دهلوی ، نگارندهٔ «تکمیل‌الایمان : ۹۲۵» و جزآن . در آداب صحبت و معیشت و مجالست و مخالطت ، بهره برده از «احیاءالعلوم» غزالی . **آغاز**: جمیع محامد ازازل تاابد ازهرحامدی که باشد، بر هرصفت‌کمال، درمقابلهٔ هرنعمتی.

14766-لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۷،۷عبد: نسخ‌عبدالخالق فرزندمحمدسلطان ۲۴رجب ۱۱۲۰، آغاز برابرنمونه، ۱۳۳گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۱۹۹] .

14767- آصفیه ۴۵۹ مواعظ: نوشتهٔ ۱۲۵۹ [ف. آصفیه ،میرعثمان علی۴:۶۳۸] .

آداب عباسی

ازعبدالکریم فرزند محمد صادق اهری ، دریك مقدمه وشش باب ویك خاتمه، درمملکت داری، بدستور میرزا عیسی قائم مقام ، و بنام فتحعلیشاه (۱۲۱۱-۱۲۵۰) و ولیعهد نگاشته است. **آغاز**: حمد وثنای بیحد و منتها وشکر وسپاس بیعد واحصا، مالك الملکی‌را.

14768- ملك ۶۱۷۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۵۰گ ۱۱س [رؤیت] .

آداب علیه = رفیق توفیق

آداب غذاخوردن = آداب‌سخن گفتن در ص ۱۵۱۴

آداب لباس پوشیدن

14769- بنگال ، آسیایی CO ۵/۲ (۱۰۷۳): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۷۵] .

آداب متعلم حکمت

ترجمهٔ گفتاریست از «تتمهٔ صوان‌الحکمهٔ» بیهقی ص۲۰، بنقل ازفارابی، دربارهٔ روشی‌که جویندهٔ حکمت بایدداشته باشد. **آغاز**: حکما فرموده‌اندکه هرکه درعلم حکمت شروع نماید بایدکه شاب وصحیح‌المزاج باشد.

14770 - دانشگاه۴/۴۳۱ : نستعلیق محمدعلی، درمحرم۱۳۰۲(۱۱۷پ-۱۲۰ب) [ف. دانشگاه ۳:۶۴۲] .

آداب المتعلمین = ترجمهٔ . . .

آداب المجتهدین

آغاز: سپاس وستایش بیقیاس معلومی را سزاست. . .

14771ـ **ملك ۲۲۶۶**: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۶۵گ ۱۳س [ف. ملك : ۳].

آداب المحادثة و المحاورة =

الغفاریه

از لطفعلی دانش فرزند محمدکاظم، صدر الافاضل شیرازی تبریزی (۱۲۶۸–۱۳۵۰). در چهل نصیحت، در ۱۲۹۸، گویا بنام میرزا عبدالغفار نگاشته باشد.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۱۶ و ۶۰۱ — مؤلفین مشار ۵: ۱۳۲ـ پیشگفتار الکلم والحکم ـ دانشمندان آذربایجان: ۱۴۴.

14772ـ **دانشگاه ۳۱/۴۷۳۴**: نوشتهٔ فخرالدین شریف، **۱۳۱۸** (ص ۶۱۰–۶۲۶) بدنبال «نیروزیه» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۰].

آداب مرض و مرگ

در سه مقدمه وپنج باب، باعنوانهای: تحفه

14773ـ **سپهسالار ۲/۲۶۳**: تاریخ یادنشده (۵۰ر – ۸۲ر)، آغاز در مقدمهٔ یکم افتاده ومقدمهٔ دوم دراشعار مریض مردم‌را به‌مرض خود است [ف. سپهسالار ۳: ۱۸].

آداب مسلمانی

از محمد غزالی، که یاد او در «الاباحیه ۷۲۶» گذشت. باعنوان باب. **آغاز**: الحمدلله خالق الخلق ورازق الرزق... امابعد، بدانکه این کتاب‌را محمدبن محمد غزالی رحمه‌الله.

14774ـ **الهیات ۳/۲۰۳ج**: نستعلیق سدهٔ **۱۳–۱۲** (۳۴پ – ۴۴) [ف. الهیات ۱: ۱۸۳].

آداب المعاصرین = ده باب

آداب النساء

احتشام‌الدوله، در ص ۴۶۳ گذشت.

آداب الولاة = ترجمهٔ عهد نامهٔ مالك اشتر = سلوك ولاة العدل

از محمد باقرمجلسی که یاد او در «بدا: ۸۴۴» گذشت. دردوفصل، ترجمهٔ عهد نامهٔ مالك اشتراست گرفته از نهج البلاغه، سپس نامهٔ علی به‌عثمان بن حنیف والی بصره، و نامهٔ حضرت صادق به‌نجاشی فرمانروای اهواز ومانند آنها همهٔ آنها دربارهٔ کشورداریست وگویا خواسته است این پندهارا دستورکار دربار صفوی قرار دهد، و در ع۱۴/۱۰۹۵ بانجام رسیده است.

آغاز: الحمدلله وسلامه علی عباده... امابعد، این رساله‌ایست در ترجمهٔ.

بنگرید: دریعه ۴: ۱۱۹ (ترجمهٔ عهد...) و۱۳: ۳۷۳ (شرح عهد...) و۱۲: ۲۲۷ (سلوك ولاة) ـ ف. دانشگاه ۵: ۱۲۱۹ ـ روضات الجنات ۱۲۰ ـ فیض قدسی: ۹ ـ ف. دانشگاه ۲: ۱۶.

14775ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۴مج: باتاریخ **۱۰۹۷** بهمین‌خامه دردفتر، زرین [رؤیت].

14776ـ **سپهسالار ۱/۶۳۰۶**: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱پ – ۱۰۱ر) [ف. سپهسالار ۳: ۴۲۰].

14777ـ **سپهسالار ۱/۵۴۱۸**: نسخ سدهٔ **۱۱** (۱پ – ۳۱پ) [سپهسالار ۳: ۴۲۰].

14778ـ **مجلس ۱۱/۳۰۵۹**: نسخ محمدکریم فرزند اسماعیل قاضی، سدهٔ **۱۱** (ص ۱۲۶–۲۲۶)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۵۰۹].

14779ـ **سپهسالار ۵۸۶۴**: نسخ **۱۱۱۲**، زرین، ۴۷گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۳: ۴۲۰].

14780ـ **الهیات ۳/۷۸** آل آقا: نسخ باتاریخ **۱۱۲۴** در دفتر (۶۶ر – ۸۳ر)، در

فهرست بنام «سلوك ولاة عدل کافهٔ عباد» یادشده گویا همین گفتار باشد [ف. الهیات۱: ۷۱۲].

14781ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۶۵۴ : نسخ خوش محمدحسین فرزند محمد امین، ۴ ذیقعدهٔ **۱۱۲۵** (۱۴۸پ-۱۷۷پ) [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

14782ـ **دانشگاه** ۶۷۰: نسخ، تاریخ یاد نشده، باتملك **۱۱۴۹**، ۲۴گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۵ : ۱۲۱۹].

آینهٔ حق‌نما = آئینهٔ جهان‌نما

از نورالدین‌محمدکاشانی، نگارندهٔ «تنویر القلوب: ۱۱۰۰» وجز آن. ترجمه‌وگزیده‌ایست از «التفکر» یا«مصفاةالاشباح ومجلاة الارواح» خوداو، درچهارفن، دراسرار علم شرایع وعلم اخلاق واصول دین وعرفان وهرفن در چندین باب. **آغاز:** شکروسپاس بیقیاس مرخداوندی راکه .

14783ـ**رضوی**۵۲اخلاق (۶۲۳۴): نستعلیق ۲۳شوال **۱۱۲۵**، آغاز برابرنمونه، ۱۱۵گ ۲۶س [ف. رضوی ۶: ۳۶۶].

14784ـ **مجلس**۵۶۵: عبدالعلی‌فرزند معصوم قزوینی اصفهانی، آدینهٔ دههٔسوم ج۲/ **۱۲۲۳**، ۲۰۶گ. **فیلم** آن دردانشگاه۲۳۲۷ هست [ف. مجلس ۲: ۳۳۲ - فیلمها: ۱۹۱].

14785ـ **تهران**، ادبیات۱۱۸جوادی: نسخ‌علی‌فرزند حسین‌شاطر، پایان‌شعبان**۱۲۳۴** [ف. ادبیات ۳: ۱۰]. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش ۲۷۴۹ هست [فیلمها : ۳].

14786ـ **یزد**، مدرسهٔ خان بزرگ : نسخ محمدرفیع فرزند حاج‌ابراهیم ندوشی، ذیحجهٔ **۱۲۶۹** ربعی [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۳].

آینهٔ شاهی

از فیض‌کاشانی، که یاداو در «امانت :۵» گذشت . گزیدهٔ «ضیاء القلب» خود اوست بنام شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷)، بسال۱۰۶۶ دردوازده‌باب: ۱ـ شناختن خرد ۲ـشرع ۳ـ طبع ۴ـ عادت ۵ـ عرف ۶ـ شناختن خود که فرمانبراین پنج است ۷ ـ مرتبه‌های آن پنج ۸ـ چراآنها برمردمی چیره‌اند ۹ـ اگرآنها بایکدیگر نسازندکدام برتراست ۱۰ـاگرآنها بایکدیگر بیامیزند چگونه می‌توان ازهم جدا ساخت ۱۱ـ برخی از داده‌های خدا ۱۲ ـ چگونه ازخدا یاری توان جست . کاشانی در این‌گفتگوها خردرا برتراز شرع دانسته است این‌گفتار در ۱۳۲۰خ چاپ شده‌است. **آغاز:** سپاس شایسته و ستایش بایسته سزاوار نثار پروردگاری .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۵۳ و ۱۵: ۱۲۷ - ف. مشار : ۷ - محجةالبیضا : ۱۸، ۳۳، ۴۶.

14787ـ **تبریز**، ملی ۱(۳۵۵۴) : نسخ صفر**۱۱۲۱**، آغاز برابر نمونه [ف. ملی تبریز ۱:۱] .

14788ـ **تهران**، اصغرمهدوی۸/۳۶۴: نسخ و نستعلیق علی فرزنداحمد رشتی، پیرامن **۱۲۷۰** [نسخه‌ها ۲ :۱۷۸] .

14789ـ **دانشگاه** ۲/ ۴۴۳۷ : نسخ سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۸۰** دردفتر (۴۴پ-۵۷ر) ساختهٔ ۱۰۶۵ [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۹۶] .

14790ـ **ملك** ۶۳۳۸: شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۱**، آغاز برابرنمونه ، ۱۰گ [رؤیت] .

14791ـ **قم**، سیدشهاب‌الدین‌تبریزی: تاریخ یادنشده ، همراه، ۷ گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۳۸۷] .

14792ـ **دانشگاه** ۲/ ۳۱۴: نستعلیق تاریخ یادنشده(۱۶پ-۳۶ر) آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه ۳: ۶۴۱] .

ابواب البیان

از ملاحسن سبزواری واعظ قاری که به‌روزگار شاه‌سلیمان صفوی (۱۰۷۷ – ۱۱۰۵) به‌مقام سخنوری درمسجدگوهرشاد رسیده، در اخلاق ومواعظ، بنام‌همان‌شاه در۱۰۸۶ نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی فتح‌لعباده ابواب البیان بالبر والامتنان .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۷۴ .

14793ـ **رضوی** ۲۵ اخبار: نستعلیق **۱۰۸۶** گویا بخامهٔ نگارنده‌که برای همان‌شاه نوشته است، آغاز برابر نمونه، زرین [ف. رضوی ۱:۲۵ اخبار] .

14794ـ **رضوی** ۱۳۵ ادبیات: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** بخشی از آغاز آنست [ف. رضوی۷ : ۱۹۴] .

ابواب الجنان

از میرزا رفیع‌الدین محمد فرزند فتح‌الله قزوینی، متخلص به واعظ، درگذشتهٔ۱۰۸۹ او می‌خواست‌کتاب خودرا درهشت باب و هر باب را دریك جلد بنگارد، نخستین‌را بروزگار شاه عباس (۱۰۵۲–۱۰۷۷) و دومین را بروزگار شاه سلیمان (۱۰۷۷ – ۱۱۰۵) بسال ۱۰۷۹ نگاشت‌ودرگذشت. سومین‌جلدرا فرزنداومحمد شفیع نگاشته‌است. وبارها چاپ‌شده است. **آغاز ج۱):** بهترین زلال مقالی‌که ازسرخیل کاروان فنون. **آغاز ج۲):** زلال مقالی که از سرچشمه ساردل‌که مجدول. **آغاز ج۳):** گل وریحان صبر و رضا در بوستان خاطر ارباب (بنگرید عین‌الحیات درهمین بخش) .

بنگرید : ذریعه ۱: ۷۶ و ۹ : ۱۲۵۲ – تذکرهٔ نصرآبادی : ۱۷۱ – ریاض العارفین : ۳۳۷ – ریحانةالادب ۴ : ۲۷۰ – مؤلفین مشار ۵ : ۶۵۸ – ف . مشار : ۴۲ .

14795ـ **ملك** ۳۰۱۶ : نستعلیق **۱۰۲۴** جلد۲، ۳۵۷ گ ۱۹ س [ف. ملك : ۷] .

14796ـ **مجلس** ۲۳۶۸/۱ فهرست نشده: نگاشتهٔ **۱۰۶۷** (ص۱ – ۳۹۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۰] .

14797ـ **ری**، عبدالعظیم ۳۸۰: نستعلیق پایان ج۲/**۱۰۷۹**، آغازافتاده، جلد۱ [نسخه‌ها ۳ : ۴۲۸] .

14798ـ **مجلس** ۵۶۷: نستعلیق **۱۰۸۶** جلد۱، زرین، ۲۲۱ گ [ف. مجلس۲: ۳۳۳] .

14799ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۶۹۹ : عبادالله فرزنـد سلطان حسین، ذیقعدهٔ (گویا **۱۰۸۸**) ۲۳۲ گ ج۱ [یاداشتهای‌سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

14800ـ **ملك** ۳۰۱۷، نستعلیق‌عسکر فرزندعلی تبریزی، **۱۰۸۸**، جلد ۱، زرین، ۳۲۵ گ ۱۷ س [ف . ملك : ۷] .

14801ـ **مجلس** ۵۶۶: نستعلیق **۱۰۸۹** جلد۱، آغازبرابرنمونه، زرین، ۲۲۱ گ [ف. مجلس۲: ۳۳۲] .

14802ـ **تبریز**، ملی ۸(۳۱۱۳) : نستعلیق محمد فرزند میرزاخان‌قزوینی، محرم **۱۰۹۰**، جلد۲، آغازبرابرنمونه، ۳۶۱ گ ۱۹ س [ف. ملی تبریز ۱:۱۴] .

14803ـ **سپهسالار** ۵۷۶۴: نستعلیق محمدنصرفرزند محمد مؤمن منشی، **۱۰۹۰** در قزوین‌انجام‌افتاده، ۲۸۶ گ ۱۸ س [ف سپهسالار ۳ : ۲۸] .

14804ـ **رضوی** ۷۰ اخلاق (۶۷۵۶): نستعلیق‌خوش‌زین‌الدین علی‌فرزند محمدفرزند قاسم‌حسینی‌دارابی، **۱۰۹۱**، **آغاز:** برابرنمونهٔ ج‌یکم، زرین، ۱۹۷ گ [ف. رضوی۶: ۳۷۴] .

14805ـ **ملك** ۱۹۷۵ : نستعلیق‌یوسف

رجب **۱۰۹۳** تاپایان باب‌دوم‌را دارد، ۱۷۸ گ ۱۷ س [رؤیت] .

14806 - **ملك** ۱۹۷۴ : نستعلیق **۱۰۹۳** جلد۱ ، ۳۰۱ گ ۱۵ س [رؤیت] .

14807 - **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: نسخ‌پنجشنبهٔ ۴ ج ۱/**۱۰۹۵**، جلد۱ ، آغاز برابر نمونه، ۹۱۴ ص ۱۷ س [یادداشتهای آقای دیباجی]

14808 - **دانشگاه** ۲۹۵۷ : نسخ اسماعیل چهارشنبهٔ دههٔ سوم محرم **۱۰۹۸** برای مولانا عبدالفتاح فرزند محمدفاضل مضعبکی، ۱۷۷ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۱] .

14809 - **مجلس** ۵۳۰۷ فهرست نشده: نستعلیق صفرورمضان **۱۰۹۹**، زرین، ۵۲۳ گ ۱۵ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

14810 - **ملك** ۴۶۶۷ : نسخ سدهٔ **۱۱** جلدیکم، ۳۲۰ گ ۲۱ س [ف. ملك : ۷] .

14811 - **ملك** ۴۷۲۸ : نسخ سدهٔ **۱۱** جلد دوم، ۴۶۸ گ ۱۹ س، انجام افتاده [ف . ملك : ۷] .

14812 - **ملك** ۵۳۴۳ : نستعلیق غرهٔ ع ۲/سدهٔ **۱۱**، جلد۱ ، آغاز برابر نمونه، ۲۴۴ گ ۳۴ س [رؤیت] .

14813 - **تهران** ، اصغرمهدوی ۷۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۶۲].

14814 - **سپهسالار** ۱۲۴۱ : نستعلیق محمدابراهیم، سدهٔ **۱۱**، زرین، ۳۰۴ گ ۱۹ س

14815 - **سپهسالار** ۱۸۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۱ ، زرین، ۳۰۰ گ ۲۱ س [ف . سپهسالار ۳ : ۲۸] .

14816 - **حقوق** ۶۶ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، عبدالمجید فرزند یوسف آهی دماوندی آنرا در ۱۲۷۲ کامل کرده است، جلد ۱ [ف . حقوق : ۶] .

14817 - **تهران** ، ملی ۹۷۳-۱۶۸۹ : نوشتهٔ محمدرفیع لاهیجانی وشیخ‌رحیماکهدمی سه‌شنبهٔ ۱۶ ع هزاروندی (پاك شده) دراصفهان **فیلم** آن به شمارهٔ ۱۸۲۳ در دانشگاه هست [فیلم : ۴].

14818 - **کاشان**، مزاربابافضل ۷: سدهٔ **۱۱-۱۲** آغازوانجام‌افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۴].

14819 - **تهران**، ادبیات ۲۳۹ حکمت شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** [ف. ادبیات ۲ : ۳].

14820 - **تهران**، ادبیات ۳/۴۳۶ : نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** [ف. ادبیات ۲ : ۳].

14821 - **ملك** ۲۰۸۱ : نستعلیق محمد سلیم فرزند محمدتقی تبادکانی، صفر **۱۱۰۱** ، میان وانجام افتاده، ۲۱۶ گ ۲۲ س [ف. ملك فارسی : ۶] .

14822 - **ری**، عبدالعظیم ۸۵ : نسخ عبدالحسین، دوشنبهٔ ۲۰ محرم **۱۱۰۸** جلددوم [نسخه‌ها ۳ : ۶۶] .

14823 - **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۵۵ : نستعلیق خوب ۱۵ شعبان **۱۱۰۸**، ج ۱ ، ۳۲۸ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی] .

14824 - **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق ۹ محرم **۱۱۱۰** [نسخه‌ها ۵ : ۹] .

14825 - **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۷۸۸ : نوشتهٔ محمدعلی فرزند محمد باقر جوشقانی ، ۳ صفر **۱۱۱۲**، ج ۱ ، و ۲ ، ۴۴۲ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

14826 - **موصل**، عبدالغنی افندی ۱ : نوشتهٔ **۱۱۱۵** [ف. موصل : ۲۹۳].

14827 - **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۲/۵۴۹ : نستعلیق **۱۱۱۶** [نسخه‌ها ۵ : ۸۴] .

14828 - **مشهد**، فرهنگ وهنر، و ۸ :

نستعلیق محمدرضا فرزند محمد ابراهیم فرزند خواجه‌معین شیرازی، **۱۱۲۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۵۷۸ص ۲۴س [ف. کتب خطی: ۱۷] .

14829 _ **رضوی** ۷۱ اخلاق(۳۴۹۸): نستعلیق **۱۱۲۵**، زرین، جلد یکم، ۴۹۵ گ ۱۵س [ف. رضوی ۶ : ۳۷۵] .

14830 _ **دانشگاه** ۵۲۰: نسخ علیقلی فرزند کربلائی علی فرزند کربلائی حسین، ۳۰ رجب **۱۱۲۸** جلد یکم آغاز برابر نمونه، ۱۳۲ گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۳ : ۶۴۳] .

14831 _ **رضوی** ۱۷۳ اخلاق(۸۴۶۲): آغاز و انجام افتاده، نسخه پیش از **۱۱۵۹** نوشته شده، جلد یکم، ۱۵۱ گ ۱۷س [ف. رضوی ۶: ۳۷۶] .

14832 _ **دانشگاه** ۲۴۸۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد یکم، آغاز سه صفحه نونویس [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۵۴] .

14833 _ **تهران**، ملی ۹۹۹ف: نستعلیق چهارشنبهٔ ۲۷ع۱/گویا سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر جلد یکم، ۳۴۳ گ ۱۷س [ف. ملی ۲: ۵۵۴] .

14834 _ **سپهسالار** ۵۲۵۲ : نستعلیق ابوالحسن فرزند عنایت‌الله موسوی ابرقوهی سدهٔ **۱۲**، جلد یکم، ۳۲۵ گ ۱۸س .

14835 _ **سپهسالار** ۸۱۴۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، جلد یکم، ۳۰۲ گ ۱۷س [ف . سپهسالار ۳: ۲۸] .

14836 _ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۳۴۳ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۹] .

14837 _ **الهیات** ۷۳ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد یکم. آغاز افتاده [ف. الهیات ۱: ۳] .

14838 _ **الهیات** ۱۰۸ب: نسخ سدهٔ **۱۲** آغاز و انجام افتاده، ۳۰۰ گ [ف. الهیات ۱: ۳] .

14839 _ **مجلس** ۲۲۱۷: تحریری، سدهٔ **۱۲**. آغاز برابر نمونهٔ جلد دوم، ۶۰۱ص ۲۴س [ف . مجلس ۶: ۱۷۶] .

14840 _ **تهران**، ملی ۴۵ف: نستعلیق شیخ رحیما کهدمی و محمدرفیع لاهیجانی، سدهٔ **۱۲**، جلد یکم، آغاز برابر نمونه، ۳۲۷ گ ۱۸س [ف. ملی ۱: ۳۳] .

14841 _ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۰ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۲**، برگ انجام افتاده، ج ۱، ۱۸۰ گ .

14842 _ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۱۰۹: نسخ خوب سدهٔ **۱۲** [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

14843 _ **همدان**، آقای حاجی ایزدی: نستعلیق فضل‌الله فرزند عبدالجواد، سدهٔ **۱۲_۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۶] .

14844 _ **الهیات** ۳۲ آل آقا: نستعلیق سدهٔ **۱۲_۱۳**، آغاز و انجام افتاده [ف. الهیات ۱ : ۷۰۱].

14845 _ **کاشان**، کتابخانهٔ امیرکبیر : نوشتهٔ **۱۲۲۲** [نسخه‌ها ۴: ۳۵۵].

14846 _ **مجلس** ۵۷۱۷: نستعلیق شکستهٔ محمد ابراهیم فرزند محمد اسماعیل حسینی ارسنجانی **۱۲۲۳**، ۴۹۴ص ۱۷س [یادداشتهای عبدالحسین حایری] .

14847 _ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : شکسته نستعلیق حسین فرزند اسماعیل، **۱۲۲۶** [نسخه‌ها ۵: ۹] .

14948 _ **همدان**، آقای حاجی ایزدی: نستعلیق محمد رحیم فرزند ابراهیم، اواخر صفر **۱۲۲۷** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۶].

14849 _ **تهران**، سادات ناصری : نستعلیق علی فرزند حاجی سیدهاشم حسینی، یکشنبهٔ ۱ع۲/**۱۲۲۸** [نسخه‌ها ۶: ۶۹۶] .

14850 _ **سپهسالار** ۱۲۴۲: نستعلیق

کریم فرزند میرزا ابوالحسن سنقری، **۱۲۲۹** جلد یکم، ۲۹۱ گ ۳۱س [ف . سپهسالار ۳ : ۲۸] .

14851ـ **مشهد**، فرخ ۳۳: نوشتهٔ **۱۲۲۹** [نسخه‌ها ۳:۸۶] .

14852ـ **سپهسالار** ۱۸۲۷: نستعلیق محمد حسین آشتیانی رجب **۱۲۳۲** جلد یکم ، ۱۹۶ گ ۲۴س [ف. سپهسالار ۳:۲۸] .

14853ـ **تبریز**، ملی ۸(۳۰۹۸) : تعلیق زین‌العابدین فرزند ملا محمد روشتی ، **۱۲۳۵**، جلد۲، آغاز یك برگ افتاده، ۱۴۹ گ ۲۱س [ف.ملی، تبریز ۱ :۱۲] .

14854ـ **دانشگاه** ۲۶۸۷ : نستعلیق خوش میرزا عبدالله فرزند رمضانعلی همدانی ، ع۱۶/**۱۲۳۶** برای محمدولی میرزافرزند محمد حسینخان، زرین [ف. دانشگاه ۱۰:۱۵۷۳].

14855ـ **مجلس** ۳۰۱۷: نستعلیق عزیز فرزند زین‌العابدین اصفهانی، ۱۳ج۱/**۱۲۴۰** جلد ۱و۲، آغاز برابر نمونه ، ۶۵۶ص ۲۵س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۶۵] .

14856ـ **مجلس** ۲۲۱۸ : نسخ خوب ۷رجب **۱۲۴۲**، زرین، جلد۲، آغاز برابر نمونه ۶۹۰ص ۲۱س [ف. مجلس ۶:۱۷۶].

14857ـ **همدان**، آقای محمودایزدی: نستعلیق، **۱۲۴۲** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۹] .

14858ـ **نجف**، سیدمحسن حکیم ۱۶۷: نوشتهٔ حیدرعلی فرزند عبدالله سمنانی، **۱۲۵۱** ۲۱۳ گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری] .

14859ـ **دانشگاه** ۵۲۱: نستعلیق خوش **۱۲۶۵**، زرین، جلد۱، آغاز برابر نمونـه ، ۱۷۱ گ ۲۰س .

14860 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲/ ۱۲۷: شکسته نستعلیق **۱۲۶۸** [نسخه‌ها ۲ :۹۶].

14861ـ **حقوق** ۹۶ب : نستعلیق خلیل فرزند حاج محمد، ۳ ذیقعدهٔ **۱۲۷۷** ، جلد ۱، ۱۵۳ گ ۱۹س [ف. حقوق : ۶].

14862ـ **رضوی** ۷۲ اخلاق(۳۴۹۹): نستعلیق شکستهٔ محمدکاظم ۲۹ ج ۲/**۱۲۹۱** ، جلدیکم، ۳۶۳ گ ۱۸س [ف.رضوی ۶:۳۷۵].

14863ـ **سپهسالار** ۵۷۶۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** جلد۲، انجام افتاده ، ۲۷۲ گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۳ :۲۸] .

14864ـ **مجلس** ۲۲۱۶ : نسخ تعلیق خوب سدهٔ **۱۳**، جلد۱، آغاز برابر نمونه، زرین ۷۳۶ص ۱۶س [ف. مجلس ۶:۱۷۶] .

14865ـ **مجلس** ۵۵۷۹: سدهٔ **۱۳**، ج۲، ازآغازمجلس چهارم تاپایان ج۲، ۱۹۶ گ ۲۱س .

14866ـ **مجلس** ۵۵۸۶/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۲-۴۸۰) آغازافتاده [یادداشتهای عبدالحسین حایری] .

14867ـ **رضوی** ۷۴ اخلاق (۷۱۱۵) نستعلیق، آدینهٔ ۹ذیحجهٔ **۱۳۰۰**، مقابلهٔ ۱۳۰۱ جلددوم، ۴۱۶ گ ۱۸س [ف.رضوی ۶:۳۷۶].

14868ـ **فرهادمعتمد** ۱۹۷: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۳:۱۴۴].

14869ـ **رضوی** ۷۵ اخلاق(۶۲۳۷): نستعلیق بی‌تاریخ، جلد۲، ۱۰۴ گ ۲۳س [ف. رضوی ۶ : ۳۷۶].

14870ـ **دانشگاه** ۱۲۶۱ : نستعلیق و نسخ تاریخ یادنشده، باتملك ۱۳۲۰، ۲۹۲ گ ۱۹س .

14871ـ **قم**، فیضیه ۱۴۰۹(۹): نستعلیق جلدیکم، آغاز برابر نمونه ، ۵۹۶ص ۲۲س [ف. فیضیه ۲ :۴] .ر

14872ـ **تبریز**، ملی ۹(۳۱۹۳) : تاریخ یاد نشده، جلد۲، ۳۱۶گ ۲۱س [ف. ملی تبریز ۱ : ۱۶] .

14873ـ **نجف**، سیدمحسن‌حکیم۱۹۷۳: تاریخ‌یادنشده، ۳۳۴گ [یادداشتهای‌سیداحمد اشکوری] .

14874ـ **بادلیان**۱/۱۷ وینیفلد۲۶۶۴: سپس شعرهایی ازاو و دیگران . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۵۳ هست [فیلمها ۱ :۵۷۳] .

ازجان اسلام

ازشاهزاده ابوالحسن میرزاقاجار معروف به‌شیخ‌الرئیس ومتخلص به‌حیرت (تبریز۱۲۶۴ ـ پیرامن ۱۳۳۳) فرزند محمدتقی‌میرزا حسام السلطنه فرزند فتحعلی شاه . در بمبئی ۱۳۱۲ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹:۲۷۴ـمؤلفین‌مشار۱: ۱۵۶ ـ دانشمندان آذربایجان :۱۲۷ .

14875ـ **الهیات**۵۶د: نستعلیق خوب ابوتراب فرزند ضیاء الدین زنجانی ، ۱ج۱/ **۱۳۳۸**،زرین، ۵۰گ۱۲س[ف الهیات۱ :۳].

اجازة المطلعين

کشفی، درص۱۰۱۹ عرفان‌گذشت .

احسن التعليم فی آداب المتعلمين

از مولوی باقرآگاه .

14876ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴قف۱۷۴ : تاریخ‌یادنشده، ۵۵ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۵۲] .

احکام المدن

ازمحمد علی‌شریف‌کرمانشاهی، که‌بایستی نگارندهٔ «تحفةالوزراء : ۱۰۷۶»باشد . به ـ روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، بنام صدراعظم، دریك مقدمه وچهارده عقد. در سیاست وکشورداری. **آغاز:** احمدك یامن‌رفع الیك عمل‌الصالح... بدان ... همچنانکه سفر معنوی راکه سفرروح است .

14877ـ **حقوق**۴۶د: نسخ سدهٔ **۱۳**، ۱۲۰گ ۷س [ف. حقوق : ۸] .

اخلاق

از ملامحمدباقرسبزواری. شاید «روضةـ الانوار» او باشد .

14878ـ **مشهد**،عبدالحمیدمولوی‌ش ف ۳/۵۴۹: نستعلیق‌محمدکاظم‌فرزندعبدالرحمان هاشمی ، **۱۱۱۶** [نسخه‌ها ۵ : ۸۴] .

اخلاق = رساله در . . .

گویا ازشیخ حسن حیائی . گفتاریست در اعانت مؤمن ، پدرم می‌نویسند: شاید نگارنده حسن فرزندعلی عاملی‌حانینی درگذشتهٔ۱۰۳۵ باشد. **آغاز:** الحمدلرب الارباب مالك‌الرقاب

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۲۱ .

14879ـ**رضوی**۲۴اخلاق: نسخ بی‌ـ تاریخ‌سطرهاگوناگون وبایادداشت وقف‌ومعرفی نگارنده ازخواجه شیراحمد (م۱۰۳۸) ، ۷گ [ف. رضوی ۲ :۳۳۹].

اخلاق = رساله در . . .

ازحاج سید حسن موسوی واعظ‌کاشانی ، ملقب به‌سلطان الواعظین، درامر بمعروف ونهی ازمنکروغیبت ونمامی، دریك مقدمه وچهارفصل ویك خاتمه. اساس‌آن دفع تهمت‌ازخودش است و در آن نامه‌هایی هست به نگارنده که تاریخ ۱۳۰۵ دارد .

11880 ـ **اصفهان** ، حاج سید محمد علی روضاتی : بی‌تاریخ [یادداشتهای آقای روضاتی] .

اخلاق = رساله در . . .

ازعلاءالدولهٔ سمنانی. که یاداودر «آداب السفره: ۱۰۱۱» گذشت. گفتاریست کوتاه در صبرواحسان وتفسیرآیه‌های قرآنی در آن باره **آغاز:** الحمدلله الملك الدیان .

14881ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۱ ـ م مجامیع فارسی : بخامهٔ نگارنده **۷۱۴** (گ ۱۳۶-۱۴۱) ۱۹س [مخطوطات ۱: ۲۳۳].

اخلاق

ازجلال‌الدین محمد دوانی، که یاداو در «جبرواختیار : ۷۷۱» گذشت. گزیده مانند از «عدالت»اوست دریك‌مقدمه‌ومقصدوخاتمه. **آغاز:** این‌رساله مشتملست برمقدمه و مقصدی و خاتمه مقدمه پوشیده نماندکه نفس ناطقهٔ انسانی از سنخ ملکوت و عالم مجردات وتعلق اوببدن.

14882ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۳۵: سدهٔ **۱۲** (ص۲۸۵-۲۹۷) [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۹۳].

اخلاق

ازحافظ محمد سعدالدین .

14883ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۲۸۳: سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴: ۶۶۷] .

اخلاق = رساله در . . .

از معصومعلی فرزند محمد علی خمسه‌ای زنجانی. دراخلاق با حکایتهایی ، در ۱۳۱۸، برای فرزنـدش میرزا محمد جعفر . **آغاز :** حکایت دربیان‌مذمت‌تنهاغذاخوردن. از نخلستان تقریر وبیان .

14884ـ **ملك** ۶۰۴۸: شکسته‌نستعلیق خامهٔ‌مؤلف، درج۲/**۱۳۱۸** درتهران، ۱۰۹گ ۱۳ س . [رؤیت]

اخلاق

ازملك یوسف شاه‌نظر شاپوریان ، بسال ۱۲۵۲، بنام‌ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) اخلاقی است ادبی، درسه سفر وهرسفر درچند باب: سفر۱ـ اخلاق‌پسندیده ۲ـ اخلاق‌نکوهیده ۳ـ نصایح وسخنان پندآمیز. **آغاز:** الحمدلله الذی میزالانسان بالنطق .

14885ـ **رضوی** ۲۱۸ اخلاق(۳۵۵۵) نستعلیق بایادداشت‌بخامهٔ‌نگارنده مؤرخ **۱۲۷۸** ۲۱۳گ ۱۸س [ف . رضوی ۶ : ۴۴۶] .

اخلاق

از محمد مؤمن فرزند ابی محمد میاموی بسطامی، که آنرا « تحفهٔ» حضرت رکن‌الدوله شهزاده محمد تقی‌بن شاه مغفور داشته است [دیباجه]. **آغاز:** الحمدلله الذی شرح صدور محبیه بانوار معرفته. . . اما بعد، چنین گوید محرر این‌رساله .

14886ـ **ملك** ۵۵۰۰: نسخ‌نگارنده، **۱۲۹۹** باتقریظی‌ازحاج‌شیخ‌محمدتقی‌بجنوردی ۷۱گ ۱۵س [رؤیت].

اخلاق = پند و موعظه

ازهاشم، برای شاه جانی بیك سلطان ، با بهره‌مندی از «سیاست‌نامه» ووصایای خواجـه نظام‌الملك .

14887ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی‌ش ف۳۸۷: نستعلیق آغازوانجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۵۰] .

اخلاق

ازهدایت‌الله فرزند لسان‌الملك محمدتقی ازخاندان‌سپهر کاشانی، درگذشتهٔ ۱۳۲۳، بنام

ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) سخنان کوتاه پیامبر و امامان درپند واندرز وگزارش آنهاست
آغاز : و بعد ، چنین می‌نگارد بندهٔ درگاه فروزندهٔ مهروماه .

بنگرید : پیشگفتار ناسخ التواریخ از جهانگیرقائم‌مقامی: ۲۰-مؤلفین‌مشار۶: ۷۷۴.

14888- **ملك** ۶۲۰۳: نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۴**، انجام‌افتاده، ۲۳۸ گ ۲۳س[رؤیت].

اخلاق

ناشناخته. درسی و دوباب: یکم درفضیلت بسمله، سی‌ودوم درتواضع و شکستن نفس .

14889- **تهران،** ملی۹۹۸ف: نستعلیق حاجی عبدالواحد فرزند حاجی مؤمن، ج۱/ **۱۰۸۰**، آغازافتاده، ۱۹۵ گ ۱۹س [ف. ملی ۲ : ۵۵۴] .

14890- **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف۳۷۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، آغازافتاده، گفتاری است‌درچندباب، باب‌سوم درفضیلت آیت‌الکرسی و باب سی ودوم درتواضع وشکست نفس وثواب آن [نسخه‌ها ۵ : ۴۹] گویا این نیز نسخه‌ای دیگر ازهمان کتاب باشد .

اخلاق = رساله در. . .

ناشناخته. درچهار مقاله، ترجمه ازعربی نخست عبارتهای عربی‌راآورده. سپس بفارسی برمی‌گرداند. **آغاز:** الحمدلله علی‌توالی‌نواله والصلاة ... فهذا مختصر فی‌علم الاخلاق رتبته علی اربع مقالات .

14891 - **رضوی** ۹۳۵/۴ ادبیات (۴۸۰۱): نسخ‌سدهٔ **۱۳** (ص۴۸ - ۶۳) [ف . رضوی ۷ : ۷۵۰].

اخلاق = رساله در. . .

ناشناخته. درسه فصل: ۱- جهل بمعرفت نفس ۲- حب‌شهوات و لذت جاه و ریاست ۳- تسویل نفس اماره . **آغاز :** سپاس و ستایش بی‌انتها پروردگاری‌را سزاست .

14892- **تهران،** ادبیات ۲/۱۲۱ د: نستعلیق یکشنبهٔ ۲۹ع۱/**۱۲۹۶** (۴۶پ-۷۹ پ) [ف. ادبیات ۱ : ۱۹].

اخلاق = رساله در. . .

ناشناخته. باعنوانهای اصل‌ووصل و نکته: اصل۳-درفضایل‌قرآن۴-مکارم‌اخلاق‌ومحاسن، پنج وصل ۵- اوصاف ردیه، پنج‌وصل ۶-آداب امیران و پیشه‌وران وعلما، پنج‌وصل ۷- ازمنه ، امکنه ، اطعمه ، اشربه ۸ - احادیث متفرقه ، پنج وصل .

14893- **سپهسالار** ۵۸۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده ، ۱۳۰ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۳: ۸۲] .

اخلاق = رساله در. . .

با عنوان: باب، فصل، خاتمه، تتمه ، نگارنده شیعی است وباید ازنگارندهٔ «اخلاق پادشاهی: ۱۵۲۸» باشد [دانش‌پژوه] .

14894- **موزهٔ بریتانیا** Or۶۶۹۴: سدهٔ **۱۱**، همراه با «اخلاق‌پادشاهی» درفهرست بدون‌نشانی‌بیشتریادشده‌است[نسخه‌ها۴: ۶۶۷]

14895- **دانشگاه** ۲۷۲۵/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ونیزهمراه «اخلاق پادشاهی» آغاز افتاده: باب سوم وفصل دربیان سخن چند در سلوك بادوست‌ودشمن، تتمهٔ سخنی‌چند ازهرجا باب پنجم صبروشکر. باب‌ششم درعدل‌وانصاف وخاتمه درمثالهای عرب [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۹۹] .

درالاخلاق

درصد فصل .

14896ـ **بلگراد** : نوشتهٔ حسن فرزند امام شیخ فرزند امام شمس‌الدین حافظ ملقب به‌تاج سمرقندی، ۱۷ رجب **۸۰۰**، آغاز افتاده و نامی از کتاب نیست. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۰۵۷ هست [فیلمها ۱:۸۳] .

اخلاق = رساله در . . .

ناشناخته. دینی بروش‌شیعی، دارای‌دوازده عین، مانند نوشته‌های مجلسی ازمرگ ومحشر گفتگو دارد.

14897ـ**سپهسالار** ۵۳۹۱: نسخ‌محمد تقی فرزندغلامعلی ساکن‌قریهٔ وندارت النجان دوشنبهٔ ۱۲محرم **۱۲۴۶**، آغازتامیانهٔ عین‌یکم افتاده، ۲۲۸ گ۱۸س [ف. سپهسالار ۳ :۷۹].

اخلاق = رساله در. . .

ناشناخته. دردوازده‌باب. ۱ـخوی‌پیامبر پنج‌فصل ۲ـ آداب پاکی ، سه فصل ۳ـ آداب حمام، شش فصل ۴ـ ناخن چیدن، چهار فصل ۵ـ موی‌رنگ‌کردن،شش‌فصل ۶ـلباس‌پوشیدن ده‌فصل ۷ـ خوردن وآشامیدن، سیزده فصل۸ـ کدخدایی، ده‌فصل ۹ـ آداب سفر، هشت فصل ۱۰ـ دعا، پنج فصل ۱۱ـ بیماری ، پنج فصل ۱۲ـ نکته‌ها، هفت فصل .

14898ـ **سپهسالار** ۵۸۰۱: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، آغازوانجام افتاده ، ۱۷۷ گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۳ :۸۱] .

14899ـ **سپهسالار** ۵۷۹۹: نستعلیق سدهٔ**۱۲**: ۱۵۳ گ ۲۰س [ف. سپهسالار ۳ : ۸۰] .

اخلاق

ناشناخته. درهیجده باب: ۱ـ ندارد ۲ـ نماز ۳ـ نماز روزانه ۴ـ روزه ۵ـ ندارد ۶ـ حج ۷ـ فضایل ، دوازده فصل ۸ـ قصص انبیاء دوازده فصل ۹ـ قصص‌انبیای دیگر ، هشت فصل ۱۰ـ شعار ودثارمؤمنان، یازده‌فصل ۱۱ـ آنچه اجتنابش لازم است ، یازده فصل ۱۲ـ اجتناب ازجهالت، ده‌فصل ۱۳ـ علم وعلما و متعلمین ، پنج فصل ۱۴ـ آسمان وزمین، هشت فصل۱۵ـ احادیث وحکایات، چهارده فصل ۱۶ ـ شاهان واخلاق ایشان، ده فصل ۱۷ـ حکایات ملوك ، چهارفصل ۱۸ ـ حکایات متفرقه .

14900ـ **سپهسالار** ۵۸۰۷: نسخ‌سدهٔ **۱۳**، ۱۶۰ گ ۳۰س [ف. سپهسالار۳ :۸۱].

اخلاق = رساله در. . .

در هیجده‌باب یا بیشتر، فهرست بابهای موجود درنسخهٔ‌اصفهان: ۴ـ فی‌السخاءوالبخل ۵ـ فی‌الشجاعةوالجبن ۶ـ فی‌الصدق والکذب والمواثیق ۷ـفی‌التواضع والکبر۸ـفی‌القناعة والحرص وترك الدنیا ۹ـ فی‌کتم السرو ذم ـ النمیمة والغیبة ۱۰ـ فی‌الجور و العدل والظلم ۱۱ـ فی‌العقل والتجارب والحمق ۱۲ـ العفو والاغماض ۱۳ ـ فی‌الشکر و المدح و الهجاء ۱۴ـ فی‌نعت النساء و العشق ولـذة الوصول و وحکایات العشاق۱۵ـفی‌الحجج ۱۶ـفی‌الحیل ۱۷ ـ فی‌المزاح و الملح . من‌اقوال الرسول والصحابة والفضلاء والملوك. درهرباب نخست آیه‌هاوسخنانی‌ازپیامبروولی‌وحکما،سپس‌فصحا واشعارعربی وفارسی ازفردوسی، خیام، سعدی وسرایندگان دیگر تاسدهٔ ۷ـ۸ و شعرهایی از خود می‌آورد .

14901ـ **اصفهان**، کتابخانهٔ‌شهرداری ۵ـ۱۳۰: نستعلیق ۲٤۷/**۱۰۸۶** آغازوانجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۱] .

اخلاق = رساله در. . .

ازناشناس، که برای‌مؤیدالدوله‌فرمانروای شیراز، درپندواندرزهای اخلاقی‌وعرفانی نگاشته

شده‌است. **آغاز:** رسالهٔ اخلاق. سلام‌الله تعالی علی‌المجلس الاسمی المنعمی القصوی الرضوی ... امابعد، یاسید الکبراء قولاً .

14902 **ـ مجلس** ۵۱/۵۶۳۳: نستعلیق زیبای آقا محمدتهرانی کاتب، سدهٔ **۱۳** (ص ۲۸۳ ۲۷۳) [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری].

اخلاق = رساله در . . .

چندگفتار ناشناخته .

14903 **ـ اصفهان** ، شهرداری ۲۲/ ۲۱۰/۳: در بیاض گردآوری تاج‌الدین احمد وزیر فارس در **۷۸۲** نوشتهٔ قوام‌الدین ملکشاه ازهمان تاریخها ، رساله مانندیست در اخلاق (۱۳۸پ ـ ۱۴۸پ) گویا ازخودملکشاه. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۲۵ هست [فیلمها : ۶۸۷] .

14904 **ـ موزهٔ بریتانیا** Or۸۴۳۵: سدهٔ **۸**، درکلام واخلاق نگاشتهٔ ۵۰۰ھ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۲] .

14905 **ـ یوگسلاوی،** بایگانی دولتی زاکروب A ۱۱۴ : نوشتهٔ شمس‌الدین حافظ سمرقندی در **۸۰۶**، شناخته نشد کـه از کیست [نسخه‌ها ۲: ۲۷] .

14906 **ـ بادلیان** W. ۱۴/۲: نوشتهٔ ۱ع۱/**۹۲۸**. دنبالهٔ کتابیست دراخلاق. **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۱۴۴۲ هست [فیلمها ۱: ۶۰۱].

14907 **ـ رضوی** ۲۳۰ اخلاق (۶۵۷۶) نستعلیق ، ۸۰ گ ۱۷ س . گفتاریست در پند و اندرز برپایهٔ دینی وحکایتها، ازسدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده [ف . رضوی ۶: ۴۵۵] .

14908 **ـ سنا** ۲/۲۷۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، گفتاریست دراخلاق بروش‌سنیان، ۱۱ گ [نسخه‌ها ۶: ۵۱۴] .

14909 **ـ همدانی،** قاسم برنا: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، گفتاریست ازروی اخبارشیعی و وآوردن داستانهای صوفیانه، گویا ازآغاز کار صفویان باشد [نسخه‌ها ۵: ۳۷۱].

14910 **ـ حقوق** ۱۲د: سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده، اخلاق دینی بروش شیعی وبه‌ـ کتابهای مجلسی ماند، عنوانهای زیر را دارد ۱ـ دراجرای رشحه‌ای ازطوفان وسوانح دین آخرالزمان ۲ـ جریان وقایـع غریبه بعد از ظهورحضرت مهدی ۳ـ مواقف‌اول بعد از طی صحرای محشر... ۲۲۷ گ ۱۲ س [ف. حقوق ۱۱۷] .

14911 **ـ مجلس** ۶۲۲/۸ : شکسته نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۰۷** در دفتر. **آغاز :** یحیی بن معاذ رازی گوید که حکمت ازآسمان فرود می‌آید [ف. مجلس ۲: ۳۸۳] .

14912 **ـ الهیات** ۵۷۶/۱ د: باتاریخ **۱۲۲۴** دردفتر (۲پ ـ ۴۳پ). گویا ترجمهٔ «مکارم‌الاخلاق» طبرسی (ذریعه ۴: ۱۳۸ـ۱۳۹) باشد، آغاز وانجام افتاده [ف. الهیات ۱ : ۳۳۴] .

14913 **ـ الهیات** ۴/۹۸ یا ۸۹ آل‌آقا: نسخ شوال **۱۲۳۷** (درش۲) (۸۳ر ـ ۱۱۰پ) آغازوانجام افتاده (ازباب صدق تاقسم ثالث : صبر درمصائب) رادارد [ف. الهیات ۱: ۷۱۴].

14914 **ـ تهران،** اصغرمهدوی ۴۸۲: باتاریخ ۹ ج ۱/**۱۲۵۱** در جنگ ، در پند و اندرز باعنوانهای: کلمه، کلمه. ازروی نوشتهٔ ۹۱۸ گرفته شده است [نسخه‌ها ۲: ۷۱].

14915 **ـ حقوق** ۲۹۶ ج : نسخ صفر **۱۲۵۱** اخلاق‌دینی بروش شیعی است، درآغاز نام محمدباقر آمده‌که‌گویا نگارنده‌است، **آغاز** حمدله... دراین‌رساله‌مذکورمی‌شوداز احادیث محمدمصطفی ومنهاج علی مرتضی، ۸۷ گ ۲۱ س [ف. حقوق : ۱۱۸] .

14916ـ دانشگاه ۱۵/۳۹۳۳: نستعلیق ۲۲ صفر ۱۲۵۴ (۱پ-۱۸ر) اخلاق مذهبی است **آغاز:** درمقدمه روزه گرفتن ماه رمضان [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۲۰].

14917ـ **الهیات** ۲/۶۱۲د: نستعلیق زیبای هدایت‌الله شیرازی ، رجب **۱۲۹۲** (۱۳ پ-۲۵پ). **آغاز:** حمدله... امابعد، بدانکه پادشاهانیکه مشفق درویشند نگهبان ملك ودولت خویشند [ف. الهیات ۱: ۳۴۱].

14918ـ **ملك** ۵۴۹۵/۲ : سدهٔ **۱۳** (۱۹پ - ۹۱ر) سخنان کوتاه پندآمیز است و نامبوب. **آغاز:** حمدله. صلاة. رستگار وفیروز و بهروز گشت آنکس که قیام نمود بکار خود [رؤیت] .

14919ـ **مجلس** ۲۷۷۴/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۹-۲۳) همراه «عین‌العیون» که گویا هردو از یك نگارنده باشد . گزارش یك حدیث پیامبراست وسخنانی ازحاتم. **آغاز:** حمدله... امابعد، روایت‌کنندکه اعرابی به - خدمت حضرت‌رسالت... آمده گفت: می‌خواهم داناترین مردمان باشم [ف. مجلس۹: ۲۱۴].

14920ـ **ملك** ۴۷۸: نستعلیق رضاقلی ادیب شیرازی، **۱۳۱۰** درشیراز، درفهرست آمده ازآثار سدهٔ **۱۳-۱۴** وشاید از خـود نویسندهٔ نسخه، محتوی برحکایتها، ۸گ۱۵س[ف. ملك: ۱۶] .

14921ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۸ مجامیع فارسی طلعت : حسین رضا فرزند عصمت پاشای وزیر **۱۳۱۸** (۱۹ر -۲۷پ). **آغاز:** بدان ایدك‌الله تعالی‌فی‌الدارین که‌اصول فضائل‌انسانی چهاراست [مخطوطات ۱: ۲۱۳].

14922ـ **ملك** ۶۴۴۰: نسخ‌محمدحسین قاجار حشمة‌السلطنه، چهارشنبهٔ ۶رجب **۱۳۲۴** حکایتهاییست نقل شده، گویا ازخود نویسنده. **آغاز:** دربیان‌آدمیان دراموروزندگانی کردن به‌وجود پادشاهان ، آدمی درتعیش و زندگانی محتاج است بەغذا ولباس و مسکن، اما غذا ، ۳۰۲گ۲۳س [ف. ملك : ۱۷].

14923ـ **دانشگاه** ۳۹۰۶/۲: نستعلیق اسدالله فرزند حسین نوروزی تفرشی، **۱۳۴۸** (ص ۲۱۱-۲۱۹) سخنان دوازده امام است و دانشمندان، ساخته‌سدهٔ ۲۰م. **آغاز:** الحمدلله‌الذی نور مصابیح القلوب بانوارحکمته ... امابعد، سردفتراهل تقوی [ف. دانشگاه۱۲: ۲۸۹۴].

14924ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۵۲: نستعلیق ریزو بی‌تاریخ، دراخلاق مذهبی‌شیعی، باعنوانهای مجلس ، ومجلس یکم‌آن حب جاه وریاست، وسیزدهمین‌آن درذم صفت ظلم . ودر آن ازشیخ بهایـی یادشده است [نسخه‌ها ۲ : ۷۹] .

اخلاق الاشراف

ازعبیدزاکانی، خواجه نظام‌الدین عبیدالله قزوینی ، درگذشتهٔ ۷۵۰ یـا ۷۷۱ یا ۷۷۲ . نقاد هزلی. گفتاریست انتقادی ، در هفت باب وهرباب دردومذهب یکی منسوخ ویکی مختار بسال ۷۵۱ نگاشته وچاپ شده است. **آغاز :** شکر نامحصور و حمد نامحدود حضرت واجب الوجود .

بنگرید: ذریعه ۱ : ۳۷۲ و۹ : ۷۰۶ - پیشگفتار چاپ‌کلیات، اقبال‌آشتیانی - ریحانة الادب ۲ : ۱۰۶ - مؤلفین مشار ۳۴:۴ - ف. مشار: ۵۹ - براون، از سعدی تاجامی: ۲۶۳ . ۲۸۶

14925ـ **قاهره**، دارالکتب المصریه ۹۳/۳ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد فرزند محمد ابهری، رجب**۷۶۵** (۹۷۳۶) (گ۱۰۵

۱۳۳). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۶۹۵ هست [فیلمها ۱: ۷۲۱ – مخطوطات ۱: ۸].

14926 – **حمیدیه** ۶/۱۱۸۱، نستعلیق محمد فرزند رسول ترابی، باتاریخ **۸۹۸** در کلیات او. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۶۵ هست [فیلمها: ۱۶۶].

14927 – **تهران**، ادبیات ۲/۱۰۴ب: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۴۵۹پ–۴۶۴ر) [ف. ادبیات ۱: ۱۹].

14928 – **تهران**، اصغر مهدوی ۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، در کلیات او [نسخه‌ها ۲: ۹۱].

14929 – **دانشگاه** ۱۰/۴۷۳۶: نسخ و نستعلیق محمدقاسم کرمانی، سدهٔ **۱۱** (۵۳ – ۶۸) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۳].

14930 – **تهران**، اصغر مهدوی ۱۱/۲۶۸: نسخ مسیح کمره‌یی، در **۱۲۹۴** [نسخه‌ها ۲: ۱۰۰].

14931 – **ملك** ۶/۳۶۸۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه (۴۸ر ۵۳پ) [رؤیت].

14932 – **الهیات** ۱/۵۴۲د: نستعلیق حاج سید احمد لاهیجانی، ۲۷ صفر **۱۳۱۲** در همدان، (۲پ–۱۷ر) [ف. الهیات ۱: ۳۲۱].

14933 – **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۹۶: نستعلیق حاج حسینقلی خان صدرالسلطنهٔ نوری ۲ ذیحجهٔ **۱۳۱۳**، تاریخ نگارش ۷۴۰ یادشده است. درپایان یادداشتهای تاریخی و سیاسی از همان نوری [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

14934 – **رضوی** ۱۳۶ ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۴** آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۱۹۵]

14935 – **مجلس** ۱/۲۸۰۷ یا ۲۸۱۲ باتاریخ ۲۵ خرداد **۱۳۱۷** در کلیات او، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۹۸].

14936 – **سپهسالار** ۱۹/۲۹۱۳: تاریخ یادنشده (ص ۳۶۶–۳۷۸) درجنگ.

14937 – **سپهسالار** ۱۸/۲۹۱۶: تاریخ یاد نشده (۳۷۶ ر – ۳۸۹ ر) درجنگ [ف. سپهسالار ۳: ۸۳].

14938 – **بنگال**، آسیایی O5 (۵۶۱): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۲۳].

اخلاق الاولیا

ازملا ابوالحسن فرزند محمدکاظم جاجرمی درگذشتهٔ پس از ۱۲۴۵، برای فرزند خود نصرالله، در ۳۵۰ بیت، بسال ۱۲۳۹ سروده است ودر «ینابیع الحکمه»ی خودنیز از آن یادکرده وازوست «برکات القائم» هردو دراخلاق. **آغاز** حمدله... چنین گوید... جاجرمی ... مدتها بود مدیدکه درنظر داشتم از برای فرزندم.

بنگرید: ذریعه ۱: ۳۷۲ – طبقـات اعلام الشیعه، کرام: ۳۶ – مصفی المقال: ۲۶.

14939 – **دانشگاه** ۶ ۲۶۰۶: نستعلیق خود سراینده در **۱۲۳۹**، آغاز برابر نمونه، ۲۵ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۶۱].

اخلاق پادشاهی

ناشناخته، بنام ابوالنصر سلطان گیتی پناه در کشورداری در یك مقدمه و پنج فصل و یك خاتمه، ازانجام نسخهٔ ۲۷۲۵ دانشگاه برمی‌آید که مترجم «نزهة الارواح» و نگارندهٔ «رسالهٔ اخلاق» و این «اخلاق پادشاهی» یکی است، واینهارا در سالهای ۱۰۵۴ — ۱۰۵۵ ساخته است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** حمدله... وبعد، نوشته می‌شودکه مرقاخری‌مثال واجب‌الامتثال ازمحل رایت سعادت.... اعنی پادشاه دین‌پناه

14940ـ دانشگاه ۲۷۲۵/۳: نستعلیق سدۀ ۱۱ (۱۱۵پ ـ ۱۳۷ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۹۹].

14941ـ موزۀ بریتانیا Or ۶۶۹۴: همراه کتابی دراخلاق ناشناخته، شاید از همو [ترجمۀ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۷].

14942ـ بادلیان ۱۴۶۹: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۱: ۲۱۲].

اخلاق جرجانی = فتوح المؤمنین

اخلاق جلالی = لوامع الاشراق

از دوانی.

اخلاق جهانگیری

ازحمیدالدین الهامی جهانگیری، به نام جهانگیرپادشاه، دریك مقدمه و سه مقاله و یك خاتمه. **آغاز:** سپاس سحری نسیمی که مرغول معانی‌را تاب دهد.

14943ـ قم، آستانه: سدۀ ۱۲: آغاز برابرنمونه، انجام افتاده است [یادداشتهای آقای دانش‌پژوه].

اخلاق جهانگیری

از نورالدین محمدقاضی‌خانی فرزندشیخ معین‌الدین، در۲۲مقاله: ۱ـ درمحبت و عشق وسخنان اولیاءالله ۲ـفضیلت‌علم‌وعلما ۳ـخوف ازعذاب ورجا ازرحمت خدا ۴ـ حسن خلق و مذمت بدخلقی ۵ـ تواضع وتکبروخشونت ۶ـ علوهمت ۷ـ توکل ۸ـ صبروشکر ۹ـ سخاوت وبخل‌وحسد ۱۰ـ عدالت‌واحوال امرای اولوـ الامر ۱۱ـحزم ۱۲ـ فراست و محاورت ۱۳ ـ فواید مشورت ۱۴ـ میامن توبه ۱۵ـ عفوالهی و بندگان مریکدیگر را ۱۶ ـ معارج شجاعت ۱۷ـ در سیاسات ۱۸ـ وفای بعهد و بیوفایی ۱۹ـ راستگویی ومذمت‌دروغگویی ۲۰ـ تقوی وقناعت، طمع و حرص ۲۱ ـ مطایبات ۲۲ ـ فواید متفرق. **آغاز:** حمدله. امابعد، که چون حکمت‌کاملۀ ادیان حکیم وجود فایض‌الجود.

14944ـ دیوان هند ۲۲۰۷: مؤرخ ۱۰۴۷ [ف. دیوان هند، اته ۱: ۱۲۰۰].

اخلاق حسنی = اخلاق قطبشاهی

ازعلی‌فرزند طیفوربسطامی، که درۀ‌انوار التحقیق: ۱۵۴۴ یاد اوخواهدآمد. بنام‌قطبشاه (۱۰۸۳۱۰۳۵) بسال ۱۰۸۳ (=ظل‌المعبود)، دریك‌مقدمه‌وسه‌اصل نگاشته‌است: مقدمه‌درتعریف حکمت‌عملی وتقسیم‌آن. اصل ۱ ـ علم تهذیب اخلاق، نه‌فصل ۲ـ علم تدبیرمنزل، هفت فصل ۳ـ سیاست مدن، هفت فصل. خاتمه دروصایا و نصایح. **آغاز:** ای‌زتومکمل شود اخلاق‌جمیل ... بعدازقیام بوظایف محامدحکیم علی‌الاطلاق جلت بدایع حکمته.

14945ـ دانشگاه ۳۸۰۵: نستعلیق‌سدۀ ۱۱ـ۱۲، آغازوانجام افتاده، دریك مقدمه و سه‌اصل وخاتمه، ۱۸۸ گ [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۸۶].

14946ـ مجلس ۴۹۷۵/۳: نسخ‌خوش باتاریخ ۱۲۸۴ دردفتر (۴۷پ ـ ۱۰۴ر)، در یك مقدمه وهفت فصل، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۴: ۲۶۸].

اخلاق حکیمی

ازحسن‌علی‌فرزنداشرف منشی‌کاشانی، در چهارده مقاله: ۱ـ حسن‌خلق ۲ـ علوهمت ۳ـ توکل ۴ـصبر ۵ـعدالت ۶ـشجاعت ۷ـسخاوت ۸ـ فراست ومحاوره ۹ـ سیاست ۱۰ـ عفو ۱۱ـ حزم ۱۲ـ وفای ۱۳ـمشورت ۱۴ـفوائد متفرقه. **آغاز:** ربنا آتنا من‌لدنك رحمه... جواهرزواهرمقال که زینت قلائدتعظیم واجلال تواند بود.

14947ـ **دیوان‌هند** ۲۲۰۳: [نسخه‌ها ۲۱۲:۱ ـ ف. دیوان هند، اته ۱۱۹۷:۱].

اخلاق روحی

ازعطاءالله روحی کرمانی فرزندشیخ‌مهدی بحرالعلوم، بسال ۱۳۱۶خ بروزگار نگارنده چاپ‌شده است. **آغاز:** بحث نخستین. مقدمه. کلیات اخلاق. انی بعثت لاتم مکارم الاخلاق.

بنگرید: ف. مشار: ۶۰ ـ مؤلفین مشار ۷۲:۴.

14948ـ **مجلس** ۲۸۶۴: نسخ **۱۳۱۷**خ، بخامهٔ یك نفرکرمانی، بایادداشت نگارنده دربارهٔ پیشکش‌کردن‌کتاب به‌والاحضرت‌شاهپور محمدرضا، بانسخهٔ چاپی جدائیها دارد، ۶۷۸ ص ۱۷س [ف. دانشگاه ۲۰۸:۱۰].

اخلاق زن و مرد = اخلاق‌منظوم

اخلاق سلطانی

ازسید نورالدین علی فرزند سید نعمت‌الله حسینی جزائری (۱۰۸۸ـ۱۱۵۸) ترجمه و گزارشی است ازطهارةالباطن از «نخبهٔ» فیض دریك مقدمه وشانزده‌باب ویك‌خاتمه، به‌نام‌شاه سلطان‌حسین صفوی(۱۱۰۵ـ۱۱۳۵)دردیباجه می‌نویسد: پیش از این کتابی بعربی برتحقیق طهارت قلبی نوشته وپیشکش درگاه شاه‌کرده بودم، بفرمان‌او آن کتاب‌را بفارسی برگردانیدم **آغاز:** تهذیب‌عنوان‌دیباجهٔ‌مکارم اخلاق‌انسانی بحمدسرایی.

بنگرید: ذریعه ۱: ۳۷۴ـ نسخه‌ها ۱: ۲۱۲.

14949ـ **سپهسالار** ۱۲۸۳: نسخ ۸ ذیحجهٔ**۱۱۲۴**، آغازبرابرنمونه، ۱۴۰ گ۲۲ [ف. سپهسالار ۸۴:۳].

14950ـ **مجلس** ۲۲۱۹: نسخ خوش **۱۱۲۵**، آغاز برابر نمونه. ۲۹۶ ص ۲۳ س [ف. مجلس ۶: ۱۷۷].

14951ـ **دانشگاه**۵۲۱۸: نستعلیق‌تقی فرزند اسماعیل اصفهانی، در پنجشنبهٔ ج/ **۱۲۳۲**، ۱۲۲ گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۶۲].

14952ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۹۴: تاریخ یاد نشده [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

الاخلاق السلطانیة المحمدیه

گزیدهٔ اخلاق سلطانی است، در بیست‌باب درجدول.

14953ـ **موزهٔ‌بریتانیا** Or۱۸۴۴: تاریخ‌یادنشده، ۲۴۷ص [ف. ریو: ۱۰۹۵ ـ نسخه‌ها ۲۱۲:۱].

اخلاق سلطنت = اخلاق السلطنه

فی‌احوال الازمنه و الاونة

ناشناخته، پیرامن۷۰۹ـ۷۱۰ برای‌غیاث الدین سلطان محمدخدابنده نگاشته شده است. **آغاز:** شکرومنت بینهایت خدایرا عم نواله وجسم افضاله.

14954ـ**مجلس**۵۳۰۷ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۰۴ پ ـ ۱۱۹ ر) همراه «مقامات حمیدی» آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14955ـ**مجلس**۵۶۸: نستعلیق**۱۳۱۴** آغاز برابرنمونه، ۲۵گ ۱۴س [ف مجلس ۳۳۳:۲]. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۱۳۱۲هست [فیلمها:].

14956ـ**مجلس**۴۰۲۳: نستعلیق‌تاریخ یادنشده، آغازبرابرنمونه، ۲۲گ۱۴س[رؤیت]

اخلاق‌شاه‌محمدی = نصیحت‌نامه

ازشاه محمد، برای پسر خود، در دوازده

باب: ۱ـ وصایا ۲ـ شرافت علم ۳ـ حسن خلق، چهار خصلت ۴ـ توحید و تجرید و توجه بعالم ارواح ۵ـ فضیلت خیرات ومبرات ۶ـ مجالست با بزرگان دین ۷ در اصلاح مال ۸ـ طلب رزق ۹ـ مذمت دنیای دون ۱۰ـ نکوهش دروغ ۱۱ـ نکوهش تکبر ۱۲ـ در اختتام این «نصیحت نامه» از سخنان فرزانگان: افلاطون وارسطو. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل الهدایة هدیة الانبیاء... اما بعد... ای فرزند دلبند وای خلف ارجمند.

14957ـ **مجلس** ۸۳۰۵ فهرست نشده: نسخ ۴ ذیحجهٔ **۱۰۸۸**، آغاز تا میانهٔ باب ۳ افتاده ازکتابهای عبداللهی بوده است [رؤیت].

14958ـ **سپهسالار** ۱/۵۸۱۹: نستعلیق محرم **۱۰۹۹**، آغاز نونویس و برابر نمونه (۱پ ـ ۴۹ر) [ف. سپهسالار ۳: ۸۴].

اخلاق شاهی

ازسراینده‌ای باتخلص غباری. منظومه‌ای است درسیروسلوك، برای یکی ازشاهان عثمانی ومصطفی‌پاشاصدراعظم سروده‌شده، ودر آن آنها را به‌تسخیر بغدادهم تشویق کرده‌است، ودرنسخهٔ ۲۵۱۹ ملك پیرامن هزار و سیصد وچهل بیت است. **آغاز:** عقده‌گشای کرهٔ کاف ونون ـ آنکه زوصفش عجزالواصفون ـ آنکه دمد روح بهر انس و جان.

14959ـ **ملك** ۱/۲۵۱۹: نستعلیق **۱۰۳۶-۱۰۳۷** (۱پ ـ ۶۲ر) سپس حسن و دل بترکی [رؤیت].

اخلاق شاهی = اخلاق شفایی

اخلاق شفایی = اخلاق شاهی

ازمظفرشفایی‌پزشك، که یاداودره آبستنی ۴۶۰. گذشت. دریك مقدمه و دو مقاله و یك خاتمه: مقدمه درفضیلت علم حکمت، مقالهٔ ۱ـ اخلاق حسنه بیست ویك باب ۲ـ اخلاق سیئه هفده باب. خاتمه سخنان فرزانگان. شفایی خوداخلاق شاهی‌راگزیده‌ساخت واخلاق‌شفایی نامید ومقدمه و مقاله‌ها همچون اصل آن آورد [عبدالحسین حایری]. **آغاز ۱):** حمد بیحد سزاوارپادشاهی است که ازخزانهٔ جود. **آغاز ۲):** حمدله... امابعد، می‌گوید الحقیر... المتخلص بشفایی، رساله‌ای مسمی باخلاق شاهی که مشتمل بر.

14960ـ **شیراز**، صدرالدین محلاتی: نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۷ صفر **۱۰۲۵** [نسخه‌ها ۵: ۲۷۱].

14961ـ **ملك** ۴۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۱۴۹گ ۱۲س [ف. ملك ۱۷].

14962ـ **مجلس** ۲/۲۷۴۷: نسخ محمد رحیم فرزند محمد، در **۱۲۳۰** (ص ۳۰۹-۴۶۱) آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف. مجلس ۹: ۱۱۴].

14963ـ **الهیات** ۲۴۶ د: نسخ محمد تقی یزدی عقدایی **۱۲۳۸**، (۱۰۱پ-۱۲۳ر) [ف. الهیات ۱: ۲۵۶].

14964ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۷د: نسخ عبدالکریم فرزند محمود فرزند محمدموسوی، ۱۷ع۲/**۱۲۷۱**، **آغاز:** هذاه النسخة الشریفة منتخبة من الشفایی. شاهی که بر بساط زمین عدل شاملش، ۶۴گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱: ۲۱].

اخلاق شمسی

ازملاحسن فرزند روزبهان شیرازی، متخلص به‌حسن، از روی «اخلاق محسنی» کاشفی، پس از ۹۲۴، بنام شمس‌الدوله‌محمد، درچهارده باب نگاشته است: ۱ـ بعضی ازمکارم اخلاق ۲ـ حسن خلق ۳ـ اخلاص باهل‌علم ۴ـ کرم وشفقت ۵ـ احسان وبرآوردن حاجات ۶ـ تقوی ۷ـ

صبروشکر ورضا ۸ـ نکوهش دنیا ۹ ـ ستایش قناعت ۱۰ کسر نفس وریاضت ۱۱ـ آداب محبت و حدیث دوستان ۱۲ ـ دانستن حقوق ۱۳ ـ فراست ۱۴ـ مؤانست ومجالست با نیکان. خاتمه درپند واندرز. **آغاز۱):** بحمدك یاذالجود و الفضل. **آغاز۲):** حمدله. صلاة. امابعد، این کتاب مشتمل است برچهارده باب و خاتمه.

بنگرید: ذریعه ۱: ۳۷۵ ـ اعیان الشیعه ۲۱: ۲۹۳ ـ ف. رضوی ۶: ۳۷۹.

14965ـ **رضوی** ۷۹ اخلاق(۶۰۵۴): نستعلیق مندنی بن نورالدین بن کمال‌الدین بن خضرشاه دزفولی، پنجشنبهٔ ۲۵ رجب **۱۰۰۳**، زرین، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۱۸۱ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۶: ۳۷۹]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۶۱ هست [فیلمها: ۷].

14966ـ **مجلس** ۲/۴۲۱۸: نستعلیق محمدنظام فرزند علیخان ساوه، ۱۱ رمضان **۱۰۴۶** در توابع دوزال از توابع دزمار (ص ۲۹۵ـ۴۹۷)، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت].

14967ـ **سپهسالار** ۵۷۷۵: نستعلیق حسن‌رضا فرزند محمد زمان کجوئی ۹ رمضان **۱۰۶۵**، آغازافتاده، ۱۷۰ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۳: ۸۵].

14968ـ **تهران**، دهخدا ۲/۱۵: نسخ محمد صادق شیرازی **۱۰۷۷** [نسخه‌ها ۳: ۳۲].

14969ـ **تهران**، ادبیات ۹/۱۵۵ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بخشی از آنست درجنگ [ف. ادبیات ۱: ۱۶۸].

14970ـ **ملك** ۱۶۶۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** آغاز وانجام افتاده، ۱۸۲ گ ۱۵ س [ف. ملك فارسی: ۱۸].

14971ـ **تبریز**، آقای نخجوانی ۸۹: سدهٔ **۱۱ـ۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۳۳۸].

14972ـ **دانشگاه** ۱۷۴۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغازوانجام افتاده، ۱۱۵ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۸: ۲۷۱].

14973ـ **ملك** ۶۲۵۹: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۱۲۹ گ [رؤیت].

14974ـ **ملك** ۶۲۵۹: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۲۹ گ ۱۴ س [ف. ملك: ۱۸].

اخلاق طهماسبی

ازسید ماجدحسینی مجرابی (؟) بنام شاه تهماسب دوم(؟) (بنگرید: تحفهٔ سلیمانیه، در همین بخش).

14975ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۷۱۴ نوشتهٔ محمد فرزند صدرالدین، نوهٔ فیض کاشانی ذیحجهٔ **۱۲۲۷** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی ـ نسخه‌ها ۵: ۴۱۷].

اخلاق طهیری = تحفة الائمة

اخلاق قاسمی

ازامیرمحمدطاهرعلوی[دیباجه]. **آغاز:** الحمدلله حمد یجلب النعماء... حمدی ازمیان جان ودل، نه ازبرای زبان آب وگل.

14976ـ **ملك** ۶۱۹۱: نسخ ج ۹۹۴/۱ بامهر (بندهٔ شاه ولایت طاهرالحسینی)، ۱۱۳ گ ۱۴ س [رؤیت].

اخلاق قطبشاهی = اخلاق حسنی

اخلاق محتشمی

ازخواجه نصیرالدین طوسی، که یاد اودر «بیست باب: ۲۴۳» گذشت. بنام ناصرالدین محتشم، درچهل باب نگاشته است، باب یکم فی‌الدین ومعرفت الخالق وچهلم فی الحکایات والنوادر. خواجه دراین نگارش اسماعیلی است

وشالودهٔ کتاب‌را ازهمان محتشم‌گرفته و ساخته است. بکوشش آقای محمد تقی دانش پژوه از روی تنها نسخهٔ آن کـه آغاز آن افتاده بسال ۱۳۳۹خ چاپ شده‌است .

بنگرید: پیشگفتارچاپ‌ازآقای‌دانش‌پژوه- ذریعه۲۰: مجموعهٔ رسائل اسماعیلیه. ۸۳:۲۰

14977ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۰۱: نستعلیق میرزا بیگ فرزندحسن حسینی‌گنابادی ۲۰ ع۲/**۱۰۰۹** درفیض‌آباد محولات [نسخه‌ها ۶۲:۲]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۸۳ هست همین‌نسخه‌پایهٔ‌چاپ‌قرارگرفته‌است[فیلمها:۷].

اخلاق محسنی = جواهر الاسرار

اخلاق المحسنین

گزیدهٔ«اخلاق محسنی=جواهرالاسرار» کاشفی است.

14978ـ**لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ن۷۰ی‌کاش۵۸، ۲۹۷طا: نستعلیق‌محمودلاری باتاریخ **۱۰۸۱** در دفتربهمین خامه ، ۶۹ص ، درفهرست‌آمده:انتخاب‌اخلاق‌المحسنین‌کاشفی، [ف.منظور احسن عباسی : ۱۲۵] .

آخلاق محمد شاهی

ازمیراحمدعلی‌خان اجمیری ، برای‌محمد شاه(۱۱۳۱-۱۱۶۱) بسال۱۱۳۳، دردومقدمه وپنج فصل .

14979ـ **بادلیان** ۱۴۷۵ : [نسخه‌ها ۱ : ۲۱۳] .

اخلاق محمدی

ازمیرابوطاهرخواجه صدرسمرقندی .

14980ـ **تاشکند**، ۲۰۶۰: [نسخه‌ها ۱ : ۲۱۳] .

اخلاق زنان = اخلاق منظوم

اخلاق محمدی

از محمدعلی یزدی محرر ، بنام میرابو-تراب علی‌خان مختارالملك سالارجنگ بهادر بسال ۱۲۸۸ درسی باب‌نگاشته است. نگارنده در۱۲۸۶ چهل‌سال داشته‌است [دانش پژوه] .

14981ـ **یزد**، سریزدی : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۴۱۷] .

اخلاق مشجر

ناشناخته .

14982ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۵۳۸/۱ Or: سدهٔ**۱۲-۱۳** [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه ها ۶۹۳:۴] .

اخلاق مظفری

از میر ابوطاهر خواجه صدر سمرقندی (بنگرید : اخلاق محمدی) .

14983ـ **تاشکند** ۲۰۵۹ : نوشتهٔ **۱۲۸۸** [نسخه‌ها ۲۱۳:۱] .

اخلاق معتمدی

از ابوالحسن فرزند احمد حسنی حسینی شیرازی، دست‌غیب، زاده در۱۲۶۲ .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۲۰۹ .

14984ـ**فرهادمعتمد** ۱۶۱: نستعلیق **۱۲۹۶** [نسخه‌ها ۱۴۸:۳] .

اخلاق منصوری

ازسید شهسوارعلی‌شاه فرزند رضامنصور-التولیة آستان‌رضوی، حسنی‌حسینی‌صفوی هندی دکنی‌حیدرآبادی، ازدوستاران‌انگلیس،دربارهٔ اصول و قوانین هند، و تجویز پیروی از آنها برای مردم، برای (السلطان ظل‌الله) .

14985ـ **رضوی** ۸۷۴۰: نوشتهٔ‌آدینهٔ ۶شعبان**۱۳۳۶**. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۲۰۶۴

هست [فیلم : ۷] .

اخلاق منصوری = جام جهان‌نما

از غیاث‌الدین منصور دشتکی ، بخشی از همان «جام‌جهان نما: ۷۶۵»ی اوست‌این بخش «رسالهٔ اولی ازوجه ثالث ازجام جهان نما»ی اوست. که دربرخی ازنسخه‌ها بنام«جام جهان نما» ودربرخی «اخلاق منصوری» خوانده شده است. **آغاز:** حمد بیحد ز ازل تابه‌ابد . . . منشی‌که هرحرف که ازمبدأ انشا.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۷۸.

14986ـ **نجف،** امیرالمؤمنین : نوشتهٔ **۹۴۹** ولی‌باحواشی‌ازاو (منه‌مدظله) [یادداشت های سید عبدالعزیز طباطبایی ـ نسخه‌ها ۵ : ۴۱۷] .

14987ـ **تهران،** سلطان‌القرائی: نوشتهٔ **۹۵۸** [جام جهان نمای همین‌دستك :۷۶۵] .

14988ـ **مشهد،** گوهرشاد: نوشتهٔ‌احمد فرزند افلاطون**۱۰۶۵** [یادداشتهای‌آقای‌دانش پژوه] .

14989ـ **دانشگاه**۱/۷۷۲۵: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، ازمجموعه‌کتابهای خریداری شده از گرگان است [یادداشتهای‌آقای دانش پژوه] .

14990ـ **رضوی** ۶۰۵۳ : تاریخ یاد نشده . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۶۳ هست [فیلمها : ۷] .

14991ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۲۹۹۶: نوشتهٔ محمددام، **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۱۴۸۹ هست [فیلمها : ۷] .

اخلاق منظوم = اخلاق‌زنان ومردان

ازامیراصلان، بنام ناصرالدین‌شاه وپسرش مظفرالدین میرزا ، در ۱ع ۱۳۰۴/۱ بانجام رسانده‌است . در خصوصیات اخلاق مردوزن و محرومیت زنان واندرزهایی‌به‌آندو: درسه‌هزار بیت، دریك‌دیباجه ودوباب واین مثنوی راپس از«تأدیب‌الاطفال» وکتابی‌که درشرح‌حال‌زنان بوده‌سروده‌است. **آغاز:** زآنچه اندیشه می‌نماید باز ـــ نام پروردگار به آغاز .

14992ـ **تهران،** ملی۸۷۲ف: شکسته نستعلیق‌گویا سراینده،۱۲ع۲/**۱۳۰۶**، زرین ۳۳گ ۱۶س [ف. ملی ۲:۴۰۷] .

اخلاق منظوم

14993ـ **مجلس** ۲/۵۵۸۶: سدهٔ**۱۳** آغازافتاده (ص۴۸۱ـ۴۴۷) منظومه‌ایست‌فقهی سپس اخلاقی، باعنوانهای: درباب زکاة‌گوید، درباب خمس‌گوید ... امربمعروف ونهی‌عن‌المنکر، تولا، تبرا، حب دنیا، مناجاة رعایت همسایه، والدین ، عیال، زنا، ربا ، بخیلان [یادداشتهای آقای‌عبدالحسین‌حایری].

اخلاق ناصری

ازخواجه نصیرالدین طوسی، که یاد اودر «بیست باب:۲۴۳» گذشت . برای ناصرالدین ابوالفتح عبدالرحیم فرزند منصور ، در زندان قاین قهستان، بسال ۶۳۳، درسه بخش حکمت عملی، درسه مقالت: ۱ـتهذیب‌اخلاق ۲ـتدبیر منزل ۳ـ سیاست مدن وهریك درفصلها، پس‌از رهایی از زندان دیباجـهٔ دیگری درآغاز آن گذاردودیگران‌را سفارش‌کردا‌ین‌یکی‌را بجای آن‌گذارند. **آغاز۱):** حمد بیحد و مدح بیعد لایق حضرت مالك الملکی باشد. **آغاز۲):** حمد وثنا وسپاس قادریرا .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۸۰ ـ ف. مشار : ۶۲ .

14994ـ **تهران،** آقای طاهری : بشکل بیاضی، پایان‌ع۱/**۶۶۲**، دوبرگ‌آغاز نونویس‌که خطبهٔ دوم را گذاشته‌اند و این کار

پیش‌از۱۰۶۷ که تاریخ تملك آنست انجام‌گرفته ۱۰۶گ [فیلم : ۸].

14995ـ **افیون قره‌حصار** ۱۸۰۱: نسخ محمد فرزندسهیل فرزندعلی حافظ طبری درپایان شعبان **۶۶۲** دربغداد، درمدرسهٔ نظامیه ازروی نسخه‌بخامهٔ طوسی که مؤرخ ج۱/ ۶۳۳ بوده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۸۶هست[فیلم: ۸].

14996ـ **نجف**، محمدعلی خوانساری نوشتهٔ **۶۷۶**، بادودیباجه: نویسنده‌دیباجهٔ‌زندان قهستان‌را درپایان نسخه‌آورده است [ذریعه۱۸: ۳۸۱].

14997ـ **جراحچی‌اوغلو** ۷۷۷: نسخ محمد فرزند محمود فرزند محمدزیبی‌حسینی اصفهانی، در**۶۸۵**، ۱۹۳گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۷ هست [فیلم : ۸].

14998 ـ **قاهره**، ، دارالکتب ۳۰تصوف فارسی: نسخ ۵رمضان **۷۳۴**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۹].

14999 ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۱۷: نوشتهٔ **۷۵۳** (۲۴۳ر ـ ۳۱۱ر). **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۶۲ هست [فیلمها ۱: ۴۸۰].

15000ـ **ملك** ۵/ ۵۳۳۰: نسخ حسین فرزند محمد فرزند بدراسترآبادی، سه‌شنبهٔ ۹ صفر**۷۷۷** (ص۳۹۷ـ۵۸۴)، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

15001ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۰۹: نسخ‌سدهٔ **۷ـ۸** [نسخه‌ها ۲: ۱۲۱].

15002ـ **یزد**، محمدعلی فرهمند: نسخ سدهٔ**۷ـ۸** پس‌از مرگ نگارنده، دیباجهٔ دوم‌را دارد، نسخه‌ای پاکیزه‌است [نسخه‌ها۴: ۴۶۳] **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۲۴۴۶هست[فیلمها: ۸].

15003ـ **مجلس** ۳۰۷۰ : نستعلیق و نسخ‌سدهٔ**۸**، ۳۱۵ص۱۷س[ف.مجلس ۱۰: ۶۱۵]

15004ـ **سپهسالار**۵۷۷۸: سدهٔ **۸**، آغاز وانجام ندارد، ۱۲۳گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۳ : ۸۹].

15005ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۹۳۲: نوشتهٔ خوش سدهٔ**۸ـ۹**، یك برگ ازآغازافتاده [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی].

15006ـ **قاهره**، دارالکتب ۵ اخلاق طلعت: نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۸۶۷** برای‌سلطان محمد فرزندمرادخان، باآرایشهایی‌بزر، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۱۰].

15007ـ**قاهره**، دارالکتب۲۹م تصوف فارسی: نوشتهٔ **۸۷۴** برای سلطان محمدخـان فرزندمرادخان، آغازبرابرنمونه [مخطوطات ۱: ۹].

15008ـ **الهیات** ۲۲۰د: نسخ معرب اسکندرفرزند مسعود، پایان رمضان **۸۷۶**، نه برگ‌آغازنونویس، ۲۲۰گ۱۵س [ف.الهیات ۱ :]. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۲۵۸۹هست [فیلمها : ۸].

15009ـ **مجلس** ۵۳۴۷: نسخ ع۱/ **۸۹۰**، ۱۳۲گ ۱۷س، آغازافتاده [رؤیت].

15010ـ **تهران**، استادمینوی ۲/ ۴۲: نستعلیق‌آغاز سدهٔ**۹**، برای‌خزانهٔ مغیث‌السلطان ابوالفتح ابراهیم، زرین، ناقص [نسخه‌ها ۶: ۶۷۳].

15011ـ **مشهد**، فرخ ۱۴۸ : دریك مجموعه نبشتهٔ **۹۲۲**، زرین [نسخه‌ها ۳: ۸۶].

15012ـ**بادلیان**۱/ ۲۵۱فرازر: نوشتهٔ پیرمحمد فرزند مولانامحمد، **۹۴۹**، **فیلم** آن دردانشگاه ش۹۹۳هست [فیلمها ۱: ۵۵۲].

15013ـ ادنبورك، دانشگاه نیوکالج: نوشتهٔ علی فرزند لطف‌الله معاذالحسینی، **۹۶۴** [نسخه‌ها ۵: ۶۸۶].

15014ـ **ملك** ۱۴۹۲ / ۱: نستعلیق **۹۶۷**، زرین، ۱۵۰ گ ۱۸ س.

15015ـ **مجلس** ۱/ ۴۰۴۰: عبدالقادر کرمانی، ۱۷ع۱/ **۹۹۰** دربیت المقدس با یادداشتی درص۱ که دفتر بخامهٔ خواجه اختیار منشی شاه‌سلیمان‌صفویست، آغازافتاده [رؤیت].

15016ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۴۴: ازسدهٔ **۱۰**، ۲۶۸ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

15017ـ **سپهسالار** ۱۰۵۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغازوانجام افتاده [ف. سپهسالار ۳: ۰۰۰].

15018ـ **لنین گراد** B۱۱۵۲: سدهٔ **۱۰-۱۱. فیلم** آن‌درملی‌ش هست [نسخه‌ها ۳: ۱۰۰].

15019ـ **دانشگاه** ۲۸۹۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، زرین [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۴۶].

15020ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۳۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها ۲: ۶۲].

15021ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۰۹: نستعلیق هندی، عنایت‌الله محسن، در۲۲ رمضان گویا **۱۰۰۰** [نسخه‌ها ۲: ۶۲].

15022 ـ **کپنهاك**، سلطنتی ۳۷ کریستین سن: نستعلیق **۱۰۰۱** [نسخه‌ها ۵: ۷۰۶].

15023ـ **رضوی** ۸۷ اخلاق (۳۵۰۴): نستعلیق هندی فرزند نورالدین فرزند کمال‌الدین فرزند خضرشاه دزفولی که در شوشتر می‌زیسته، دوشنبهٔ غرهٔ رجب **۱۰۰۳**، زرین، ۱۲۶ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۶: ۳۸۴].

15024ـ **تهران**، ملی ۵۴۲ف: نستعیلق یعقوب اسحاق، **۱۰۰۷**، زرین، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۱۰ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲: ۳۵].

15025ـ **مشهد**، فرهنگ وهنر الف ۹: نسخ عبدالخالق فرزند محمدقاسم شریف **۱۰۱۷** آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۴۰۲ص ۱۵ س [ف. کتب خطی: ۱۸].

15026ـ **سپهسالار** ۱۲۸۴: نستعلیق زیبای محمدحکیم فرزند کمال‌الدین حسینی، ۱۶ ذیحجهٔ **۱۰۳۳**، صفحهٔ یکم نونویس، ۲۵۸ گ ۱۴ س [ف. سپهسالار ۳: ۸۹].

15027ـ **تهران**، ملی ۳۰۷ف: نستعلیق محمدحسن **۱۰۳۹**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۸۹ گ ۱۹ س [ف. ملی ۱: ۲۹۹].

15028ـ **حقوق** ۱۴د: نسخ عبدالنبی فرزند محمدکربلائی ۲۹ رجب **۱۰۴۱** دربندر حدیدهٔ یمن، ۲۴۰ گ ۱۵ س [ف. حقوق: ۱۲].

15029ـ **قم**، فیضیه ۱۴۳۳ (۲۷): نسخ عزالدین فرزند محمد، سه‌شنبهٔ ۱۷ ج ۱/ **۱۰۴۲** آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۴۷۸ ص ۱۳ س [ف. فیضیه ۲: ۱۳].

15030ـ **مجلس** ۱/ ۴۲۱۸: نستعلیق محمدنظام‌فرزندعلیخان‌ساوه، ۲۰ ج ۲/ **۱۰۴۶** (ص ۱-۲۹۳)، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت].

15031ـ **سپهسالار** ۵۷۸۰: نستعلیق محمد رضا ع ۱/ **۱۰۵۵**، ۱۵۶ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۳: ۸۹].

15032ـ **دانشگاه** ۳۲۵۳: نسخ عبدالقادرفرزندمحمدحاجی، شنبهٔ ۸ ذیحجهٔ **۱۰۵۷** ۱۷۸ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۱۱].

15033ـ **تهران**، دهخدا ۲۸: نستعلیق محمدزمان فرزند حسین کاتب، آدینهٔ ۱۹ محرم **۱۰۵۸** [نسخه‌ها ۳: ۳].

15034ـ **تهران**، ملی ۲/۹۹۰ ف: نسخ خوش باتاریخ **۱۰۶۲** دردفتر (ص ۲۷۶ ـ ۶۰۱) زرین [ف. ملی ۲:۵۴۷].

15035ـ **دانشگاه**۱۶/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳ - ۱۰۷۳** (ص ۸۳۶ - ۱۱۳۶) [ف. دانشگاه ۹:۱۲۰۴].

15036ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱/۸۸: نستعلیق **۱۰۶۴** [نسخه‌ها ۲:۹۵].

15037ـ **اورشلیم**، ملی ودانشگاهی Ar۸-۴۱: نوشتهٔ **۱۰۶۶** [نسخه‌ها ۵:۱۰۹].

15038ـ **پاریس**، ملی ۲۰۵۷: نستعلیق هندی **۱۰۶۸** [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۵].

15039ـ **دانشگاه**۲/۸۹۴: نوشتهٔ کارزاری، ۱ج۱/**۱۰۷۳**(۹۹پ-۲۲۶ر)، خطبه را ندارد [ف. دانشگاه۳:۶۴۹].

15040ـ **ملك**۲۰۱۳: شکسته نستعلیق محمد مؤمن الشریف فرزند محمدعلی نصرآبادی صفر**۱۰۷۸**، ۱۹۷گ ۱۴س [ف. ملك:۱۹].

15041ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۱۷۰ نصیر ۲: شکسته نستعلیق عبدالحلیم ابوالخیر احمد فرزند عبدالرحمان قاری، پنجشنبهٔ اواخر رمضان **۱۰۸۱**، زرین [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی : ۱۹].

15042ـ **همدان** کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۸۷: نوشتهٔ محمد یوسف مازندرانی ع۱/**۱۰۸۶** زرین، [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۰].

15043ـ **سپهسالار** ۵۷۷۶ : شکسته نستعلیق محمدهادی فرزند محمدصالح، ۵صفر **۱۰۸۶** درایروان، صفحهٔ یکم نونویس، ۱۲۴ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۳ : ۸۹].

15044ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۴۶: نسخ دوشنبهٔ ۳رجب، سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲:۶۲].

15045 ـ **مجلس**۶/۳۵۷۱ فهرست : نشده سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۱۹۲].

15046ـ **تهران**، ادبیات ۲۳۴ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازکم دارد، ۱۱۲ گ [ف. ادبیات ۱ : ۲۰].

15047ـ **الهیات**۴/۲۵۶ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، تنها بخش سیاست مدن را دارد (۱۵پ - ۱۶ر) [ف. الهیات ۱ :۱۹۲].

15048ـ **دانشگاه** ۳۶۶۰ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** گویا ازعلیرضاکه ازخود بعنوان لمحرره درص ۱۲۹ دارد. آغاز وانجام افتاده ۶۳گ ۱۸س [ف . دانشگاه ۱۲:۲۶۷۲].

15049ـ **حقوق** ۵۴ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، تانیمهٔ نخستین فصل هفتم مقالهٔ سوم رادارد زرین [ف. حقوق : ۱۲].

15050ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۴۲: نستعلیق هندی، ۷شعبان۳۲جلوس [نسخه ها ۵:۶۱۹].

15051ـ **الهیات** ۷۴۵د: نستعلیق سدهٔ **۱۱ - ۱۲**، ۱۳۵ گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۷].

15052ـ **دانشگاه** ۳۹۲۶ : نستعلیق شرف الدین علی غوری، ع۲/**۱۱۰۱**، آغازافتاده [ف. دانشگاه ۱۲:۲۹۱۵].

15053ـ **الهیات**۱۹۸ج: محرم**۱۱۱۴** در دارالسلطنهٔ اصفهان، ۱۵۶گ ۲۱س [ف. الهیات ۱ :۷].

15054ـ **آصفیه**۹۲ اخلاق : نستعلیق عبدالکریم فرزند عبدالرزاق خان، دوشنبهٔ ۱ شعبان**۱۱۲۸** بافرهنگ واژه‌ها آن ازعبدالرحمان برهانپوری [ف. آصفیه ۱:۵].

15055ـ **مجلس** ۴۵۹۴ : نسخ خوش سدهٔ **۱۲** (ص ۱-۳۴۶) [رؤیت].

15056ـ **تبریز**، ادبیات : سدهٔ **۱۲**،

[نسخه‌ها ۴ :۳۱۷] .

15057ـ تهران، حسن سادات ناصری: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها۶ : ۶۹۶] .

15058ـ همدان، قاسم برنا: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۱] .

15059ـ سپهسالار ۵۷۷۷ : نستعلیق محمدجابرفرزند حافظ برهان، سدهٔ **۱۲** ، دو برگ از آغاز افتاده .

15060ـ سپهسالار ۵۷۸۱: سدهٔ **۱۲** ۱۶۰گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۳ :۸۹] .

15061ـ ری، عبدالعظیم۱۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، انجام‌افتاده [نسخه‌ها۳ :۴۲۸].

15062ـ تهران، ملی ۳۶۰ف: نستعلیق خوش عزیزالله محسنی، **۱۲۷۱** در مازندران، ۱۲۱گ ۱۵س [ف. ملی ۱ :۳۴۸] .

15063ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۱/۴۵۲ : نستعلیق محمد حسینی شیرازی، ذیقعدهٔ **۱۲۷۴** [نسخه‌ها ۵ : ۶۳] .

15064ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۱۳۶۷: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴ :۶۶۷] .

15065ـ لاهور، پنجاب بهلك لائبریری ۱۷۰ نصیر: نستعلیق آغازسدهٔ **۱۳**، ۱۰۱گ ، آغاز برابرنمونهٔ۱ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۱۷] .

15066ـ تهران، دکترمفتاح ۱مج: با تاریخ **۱۳۰۵** دردفتر [رؤیت] .

15067ـ ملك ۱۱۶۱ : نستعلیق **۱۳۰۷** ۱۸۸گ ۱۷س [ف. ملك : ۱۹] .

15068ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : نسخ تاریخ یادنشده، آغازوانجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۱۰] .

15069ـ رضوی ۱۳اخلاق: نسخ تاریخ یادنشده، ۱۹۹گ ۱۶س [ف. رضوی] .

15070ـ دانشگاه ۱۲۴۳ : نسخ کهن تاریخ یادنشده، ص۱ نونویس، ۱۶۷گ ۲۳س [ف. دانشگاه].

15071ـ رضوی ۱۸۳اخلاق(۸۳۴۱): نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونـهٔ ۲ ۱۴۷گ ۱۵س [ف. رضوی ۶ :۳۸۲] .

15072ـ رضوی ۱۸۸اخلاق(۳۵۰۵): نستعلیق چلیپا، بی‌تاریخ، سپس ۱۰گ فرهنگنامهٔ واژه‌هااست، ۱۹۶گ [ف. رضوی ۶ :۳۸۶] .

15073ـ بنگال، آسیایی O5(۵۶۱): شکسته، انجام افتاده [ف. بنگال : ۱۲۳].

15074ـ مدینه، عارف حکمة ۳۰۶ ف: زرین [نسخه‌ها ۵ :۴۷۲].

اخلاق نظامی

گزیده ایست از کتابهای پنجگانهٔ نظامی گنجوی بدینگونه : باب توحید ، باب نعت پیغمبر، باب راستی، شکیبائی، روزی، قناعت، فال نیك، پند ویژه، پند همگانی ، هیبت شاهان ، صفت دولت، پناه بدولتمندان، داد و جزآن .

آغاز: ای همه هستی ‌زتوپیدا شده‌ـ خاك‌ضعیف ازتو توانا شده .

15075ـ دانشگاه ۱۴۷۵ : نستعلیق هند، بی تاریخ، ۴۰ گ ۱۳س [ف . دانشگاه ۲ : ۲۷۱] .

اخلاق و سیاست

درچهارده‌فصل‌ویك خاتمه: ۲ـ امام‌هدایت وامام ضلالت ۳ـ فرق معنی اهل سنت و رافضه ۴ـ امام‌جمعه وجماعت ۵ ـ... ۶ـ چهار قسم امام. آنگاه‌فصل‌اول‌امام عدلی... ۹ـ علماوفقها ۱۱ـ ناگزیری‌حاکم ۱۲ ـ عدالت ۱۳ ـ امر بمعروف ونهي ازمنكر ۱۴ـ كسانيكه‌مي‌توانند

امر و نهی کنند. خاتمه جمعه وعیدین .

15076ـ سپهسالار ۵۸۳۷ : نسخ سدهٔ ۱۲، آغاز و انجام افتاده، ۲۲۴گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۳: ۹۰] .

اخلاق و سیاست

ازقوام الدین محمد یزدی. در آن از «فتحنامهٔ سلطانی» یا «فتحنامهٔ صاحبقرانی» خود که املای مغیث الدین ابراهیم سلطان پسر شاهرخ تیموری است. یاد میکند بایستی نگارنده قوام الدین محمد یزدی درگذشتهٔ ۸۳۰ فرزند ضیاءالدین ابوبکر فرزند شرف الدین علی و برادر شرف الدین علی حسین یزدی باشد، این کتاب در ۸۲۸ (= صنف فی شیراز) نگاشته شده است. باعنوان فصل ، و در هر فصلی حکایتها و شعرهایی از خود او و دیگران [دانش پژوه] .

15077ـ دانشگاه ۳۹۸۲۵: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، آغاز و انجام افتاده، ۱۰۰گ ۱۴س فصلهایی که در این نسخه مانده: ۵ ـ در آداب تربیت فرزند ۶ـ در آداب عشق ورزیدن ۷ـ در آداب شراب خوردن ۱۲ ـ در آداب برده خریدن وشرط آن ۱۳ـ مهمانداری ۱۴ـ امانت نگاه داشتن ۱۵ـ عفو وعقوبت و حاجت خواستن بهر گناهی ۱۸ـ ندیمی و ملازمت و شرط آن [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۷۸]. **فیلم** آن درهمان کتابخانه ش ۲۷۲۷ هست [فیلم: ۸]. درص ۱۷۵ نسخه از «فتحنامه»ی خود یادکرده است.

اخلاق و عرفان

گفتاریست عرفانی بروش شیعی، مانند اثری از روضه خوانها و واعظان سدهٔ ۱۲ـ۱۳. که سه فصل و خاتمه در آن هست [دانش پژوه]. **آغاز:** حمد مخصوص خداوندی است که گوهر عقل را نثار بنی آدم نمود .

15078ـ **تهران**، دهخدا ۵۴: نستعلیق ۲۴ شعبان **۱۲۶۴** [نسخه‌ها ۳: ۳] .

اخلاق همایونی

از اختیار فرزند غیاث الدین حسینی (بنگرید: دستور الوزراء) ، برای ظهیرالدین محمد بابر درگذشتهٔ ۹۳۷، بسال ۹۱۲، درسه قانون نگاشته است.

15079ـ **بنگال**، آسیایی ۱/ ۳۰ O (۹۶۳) : شکسته **۱۱۸۷** [ف. بنگال: ۱۲۸].

15080-81ـ **بادلیان** ۱۴۶۳ و ۲۷۲۶ دو نسخه است .

15082ـ **برلین** ۲۹۸: تاریخ یادنشده.

15083ـ **پاریس** ۷۶۷: تاریخ یادنشده.

15084ـ **برینستون** ۶۸: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۱: ۲۱۴] .

ادب اللسان

ازسید میرزا محمد باقر فرزند زین العابدین فرزند ابوالقاسم جعفر خوانساری اصفهانی ، نگارندهٔ روضات الجنات (۱۲۲۶ ـ ۱۳۱۳). هیجده مجلس درمواعظ است .

بنگرید : ذریعه ۱: ۳۸۸ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقباء : ۲۱۱ ـ مؤلفین مشار ۲: ۵۳ـ المآثر والاثار: ۱۶۱ ـ زندگانی آیت‌الله چهار سوقی، روضاتی : ۸۲.

15085ـ **اصفهان**، روضاتی: نسخ زیبای فرزند نگارنده میرزا مسیح چهارسوقی [یادداشت های آقای روضاتی] .

اربعهٔ ایام

ازمیرمحمد باقرداماد، که یاد او در «امانت ۴» گذشت. بدستور شاه صفی (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲) دربارهٔ چهارروزمقدس سال (ایام اربعه) نگاشته ودرآن ازشاه تهماسب وشاه صفی یادکرده است

آغاز: حمدله. حق‌حمده واذاء مجده... فصل بباید دانستن که درهرسال چهارروز عظیم‌القدر

15086 ـ **الهیات** ۲۰۷ ج: نسخ‌عبدالله فرزند محمدعلی، ۲۱ ذیقعدهٔ **۱۰۹۱**، بانشانی (منه دام ظله) ، ۲۳۳گ ۱۵س [ف . الهیات ۱ : ۷] .

15087 ـ **تهران**، سلطان المتکلمین : تاریخ یادنشده [ذریعه ۱ :۴۰۷].

اربعین

ازادهم واعظ خلخالی ، نگارندهٔ « تفسیر سورهٔ فاتحه: ۲۸» وجزآن. درچهل فصل، در آغاز هرفصل آیتی ازقرآن و سپس سخنانی از پیامبروامامان آورده، ودر۱۰۳۶ بانجام‌رسانده است. **آغاز:**... حمد و شکروثنا و ستایش و سپاس و منت بیقیاس بعددآلاو نعمای .

15088 ـ **ری** ، عبدالعظیم ۲/ ۱۴۸ : نستعلیق حسام‌الدین فرزند کاووس رستمداری کدری، ۱ع۱/**۱۰۶۱** (۱۹۲پ ـ ۲۷۰پ) [نسخه‌ها ۳: ۴۴۰] .

ارشاد الوزراء

ازصدرالدین محمد فرزند زبردست‌خان، نگارندهٔ «تحریر الصدر : ۱۴۴» و جز آن . (بنگرید : انیس‌الوزاء :۱۵۴۸) از همو .

15089 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۲۳۳: در۶۷گ . **فیلم** آن در دانشگاه ش:۱۴۵۸ هست [فیلمها : ۱۰].

اسرار المواعظ

گویا ازمحمدحسین متخلص به‌صدر ازسدهٔ ۱۳، نگارندهٔ «مناجات‌سبعه» که درهمین‌بخش خواهدآمد. درده‌سر: ۱ـ صفت ایمان و مؤمن ۲ـ مذمت نفاق و منافق ۳ـ صفت سخاوت ۴ـ بخل وحسد ۵ـ عزت وقناعت ۶ـ حرص‌وطمع ۷ـ کبرونخوت ۸ـ علم وجهل ۹ـ صبر وحلم وخاموشی ۱۰ـ عدل وظلم. **آغاز:** سراول از رسالهٔ اسرارالمواعظ درصفت ایمان و مؤمن . ایمان درختی‌است بیخش‌یقین‌است فرعش‌تقوی.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۰۴ .

15090 ـ **ملك**۲/ ۶۱۲: تاریخ‌یادنشده زرین همراه « مناجات سبعه » درپایان آمده: این نسخه اولین‌مناجات سبعه واسرار المواعظ است‌که بخط مؤلف‌درتاریخ‌تألیف‌اتمام پذیرفت (ص۵۳ـ۱۳۲) [ف. ملك،مجموعه‌ها:۱۱۳].

اصول تمدن

از میرزا ملکم‌خان‌ناظم‌الدوله فرزندمیرزا یعقوب ، از روشنفکران روزگار قاجار (جلفا ۱۲۴۹ ـ سویس ۱۳۲۶).دراین گفتار بیشتر ازمسایل‌اقتصادی و برنامه‌های‌آن، ازآب‌وزمین وصنعت وکارگفتگوکرده است. و درآن ازسال ۱۳۰۲ نیزیادشده است. این‌گفتار درکلیات او (ص ۲ـ۶۶) چاپ ۱۳۲۵ تبریز آمده است . **آغاز:** آبادی یك ملك بسته بمبلغ امتعه‌ایست که درآن‌ملك بعمل می‌آورند.

بنگرید : ذریعه ۲: ۱۷۹ ـ ف . مشار : ۱۲۷۶ ـ پیشگفتارچاپ مجموعهٔ آثار ملکم ، استاد محیططباطبایی ـ مؤلفین مشار ۶: ۲۸۴

15091 ـ **مجلس** ۴۹۱۲: در «کلیات» او مؤرخ **۱۳۰۱** [ف. مجلس ۱۴: ۱۳۸].

15092 ـ **مجلس**۳۰۹۵: نستعلیق‌صالح کسمائی ، **۱۳۱۴** ، ۸۷ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰ : ۶۴۷] .

15093 ـ **حقوق**۱/ ۲۸۰ ج: نستعلیق سدهٔ**۱۴** (ص۱ـ۸۴) سپس «حرف غریب» [ف. حقوق : ۳] .

15094 ـ **مجلس**۲۹۹۳: نستعلیق‌شکسته سدهٔ**۱۴**، انجام افتاده، آغاز برابر نمونه، در

فهرست آمده: گویا از ملکم، ۱۰۳۰ص [ف. مجلس ۱۰ : ۴۴۴] .

اجوبه و مجوب به

از حامد فرزند فضل‌الله فرزند محمد سرخسی بنام قزل‌ارسلان مظفر الدین اوزبك (۶۰۷ — ۶۲۲)، در ده باب .

بنگرید : مجلهٔ سخن ۱۱ :۵۶۵ — تحفهٔ چاپ آقای دانش پژوه، حاشیه : ۳۹ .

15095 — **مجلس** ۲۲۲ طباطبایی : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۱ :۲۱۴]. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۶۶۹ هست [فیلمها:۱۴].

اعمال خیر = شناختن...

از بابا افضل کاشانی (بنگرید: جاودان نامه ۷۶۸) این گفتار در بخش سیزدهم مجموعهٔ «مصنفات بابا: ۶۱۴» چاپ‌شده‌است. **آغاز :** افعال خیر واعمال خیر عاقبت توان‌دانست هرعمل‌که مردم را انجام بدانایی کشد.

15096 — **مجلس** ۳۴۵۶/۲۷: سدهٔ **۱۲** (ص۲۴۵) [ف. مجلس ۱۰ :۱۳۹۱] .

15097 — **مجلس** ۵۰۳۱ : نسخ محمد علی‌عبرت نایینی، باتاریخ **۱۳۴۷** بهمین خامه دردفتر (ص۴۷)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

اغراض السیاسة فی علم الریاسة

ازصدر الکتاب ظهیر الدین محمد فرزند علی فرزند محمد فرزند حسن ظهیری سمرقندی، پس ازمرگ سنجر (۵۱۱—۵۵۲) بنام ابو المظفر قلج طمغاج خان فرزند جلال الدین قلج قراخان فرمانروای ترکستان، نزدیك ۵۵۸ درسیاست کشورداری نگاشت. اودراین کتاب ازدانشمندان وسرکردگان دیگرروزگارنیز ستایش کرده است، و خود سمرقندی بر آن گزارشی نگاشته است.

آغاز: حمدوثنا مبدعی‌راکه عدم خزانهٔ ابداع اوست‌وشکروسپاس موجدی را که نیستی .

بنگرید : ذریعه ۹:۶۶۱ — کشف‌الظنون اغراض ۱ :۱۳۰ —حاشیهٔ قزوینی برچهارمقاله ۱۷۶ — فرهنگ‌سخنوران:۳۶۳—ف. دانشگاه ۳ : ۶۵۰ .

15098 — **شیراز**، خانقاه احمدیه۱۴۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲ — ۱۳** انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۹].

15099 — **دانشگاه**۱۰۷۲ : نستعلیق تاریخ یادنشده، زرین، آغاز در فهرست‌کتاب افتاده وچندان‌کم ندارد، ۱۵۸ گ ۱۷س [ف. دانشگاه۳:۶۵۰] .

15100 — **ایاصوفیه**۲۸۴۴ (یا۳۸۴۴) نسخ تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۱ :۲۱۴](*) . **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۹۲ هست [فیلمها:۱۴].

اقالیم اسلام و معموره

ازمحمدفرزندعبدالسلام‌خواجکی‌درویش.

15101 — **آصفیه** ۴۸۶ مواعظ: نوشتهٔ **۱۲۶۴** [ف. آصفیه ۴ :۶۳۸] .

اقوال

ناشناخته .

15102 — **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف۱۲۹: نوشتهٔ چکولال در **۱۲۳۰** ، ۸ص [ف.سرفرازعلی رضوی : ۱۹].

اکسیر

ازملانوروزعلی فرزندمحمدواعظ تبریزی قزوینی گویا ازسدهٔ یازدهم [ذریعه] ، ترجمهٔ کتاب دیگراوست بنام «زاد السالکین». درچهار جزء: ۱— اصول اعتقادات ۲— اعمال ظاهریه ۳— اخلاق مذمومه ۴—اخلاق ممدوحهٔ حمیده،

* درنسخه‌ها ۱ : ۲۱۴ سه نسخهٔ دیگرکه دربیرون ازایران است نشان داده شده است.

وهریك ازاین‌اجزاء دردە اصل. ویك خاتمه‌که درمناظرهٔ نفس‌است **آغاز:** ستایش بیقیاس‌مدبری راست‌که تخمیرطینت‌آدم‌را بەید قدرت‌خود به‌چهل صباح .

بنگرید : ذریعه ۱۸۰:۱ (اجازه) و ۲: ۲۷۷ (اکسیر) و۱۲ :۳ (زادالسالکین) .

15103 **ـ مجلس** ۲۲۰ : شکستهٔ‌متوسط یحیی فرزند محمدحسن مشهور به‌سرورقزوینی تبریزی ، سدهٔ **۱۳**، برای‌آقا میرزا ابراهیم سررشته‌دار دار النظارهٔ سرکار ولیعهد ، آغاز برابرنمونه، ۱۵۶ص ۱۸س [ف . مجلس ۶ : ۱۷۸] .

15104 **ـ ملك** ۱۷۸۲ : نستعلیق نصرالله آشتیانی، **۱۳۰۷** برای میرزاابوالقاسم سررشتهٔ سرکاروزیر بقایا، آغاز برابر نمونه، ۱۳۲گ ۱۴س [رؤیت] .

15105 **ـ تهران**، اصغرمهدوی ۳۲۴: نسخ زین العابدین، ع۱۶/**۱۳۱۱** ، درفهرست ترجمهٔ «زاد السالکین» فیض و مترجم میرعلی یاد شده است [نسخه‌ها ۲ :۶۳] .

15106 **ـ نجف**، میرزا محمدعلی اردوبادی: تاریخ یاد نشده، با یادداشتی تازه‌تر از نسخه دربارهٔ زلزلهٔ **۱۱۹۳** مراغه [ذریعه ۲ : ۲۷۷] .

الفت نامه

ازملامحسن فیض کاشی، کـه یـاداو در «امانت:۵» گذشت. درترغیب مؤمنان براتحاد ویگانگی‌ودوستی . که‌با «آیینهٔ شاهی» دریك‌جلد وسپس‌جدا بچاپ‌رسیده‌است. **آغاز:** ربنا الف بین قلوبناوقلوب‌اخواننابحبل‌طاعتك وطاعة الرسول

15107 **ـ قم**، سیدشهاب‌الدین تبریزی: نسخ‌نویسانده محمد هادی فرزند مرتضی، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۶ :۳۸۷] .

15108 **ـ مجلس** ۲۴۲۵/۴ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۷۱** (ص۹۷ـ۱۰۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹] .

15109 **ـ تهران**، اصغرمهدوی ۵۰۹/۳: نسخ سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲ :۱۲۱] .

15110 **ـ مجلس** ۱۸۰۳/۲۹ : نسخ **۱۲۶۷** (۲۹۱ـ۳۰۱) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۹ :۳۰۹] .

15111 **ـ مجلس** ۴۱۶۸/۶ : نوشتهٔ محمدعلی از طلاب مدرسهٔ سپهسالار **۱۳۳۰** (۱۳۱ر ـ ۱۳۸پ)، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

امتیاز کمپانی فواید عامهٔ آذربایجان

از میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. درذیقعدهٔ ۱۳۰۷ . درآن ازطرح ایجاد یك‌کمپانی تولیدی فواید عامـه برای شهرتبریزگفتگوکرده‌است. **آغاز:** این امتیازات فوایدکه به‌تجار تبریز داده‌شده الان صاحب ومالك حسابی ندارد .

15112 **ـ ملك** ۶۲۴۲ : شکسته‌نستعلیق **۱۳۰۷**، ۲۳گ [رؤیت] .

انتخاب بدایة الهدایة

متن‌ازامام ابوحامد محمدغزالی، که یاد او در «الاباحیه : ۷۲۶» گذشت . نگارندهٔ ناشناس پنجاه سخن کوتاه حکیمان و بزرگان راازآن‌گزیده‌است. **آغاز:** امام‌غزالی‌درکتاب «بدایة الهدایة» آورده است : که روایتست از سفیان ثوری .

بنگرید : کشف الظنون ۱ :۲۲۸ (بدایة)

15113 **دانشگاه** ۲۳۹۸/۳۶ : نسخ و نستعلیق باتاریخهایی از**۹۰۹ـ۹۲۰** در دفتر، (۴۱۶ ـ ۴۲۰) [ف. دانشگاه ۹ :۱۰۰۹] .

15114ـ **ملك** ۴۳۷۹/۲۸: نستعلیق **۱۰۵۶** (درش۱) (۹۴ر–۹۵ر درهامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15115ـ **ملك** ۴۲۷۵/۱۹: نستعلیق محمدسعیدفرزند محمدتقی خاتون آبادی **۱۰۸۱** (۸۸پ–۸۹پ هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

انتخاب شایستهٔ خانی = ترجمهٔ جاویدان خرد

ترجمه ازمحمد حسین حکیم فرزندحاجی شمس الدین، بادگرگونیها وافزودگیها بسال ۱۰۶۵، برای نواب (۱). این ترجمه بکوشش درویش فانی مانکجی بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳) بسال ۱۲۹۳–۱۲۹۴ در بمبئی چاپ‌شده است (بنگرید: جاویدان‌خرد، درهمین بخش).

بنگرید: ذریعه ۵: ۷۸، ۷۹.

15116 ـ **تهران**، ادبیات ۱۱۱ ج: نستعلیق شعبانقلی فرزند جعفر **۱۳۲۴**، ۹۸گ ۱۵س درفهرست بنام «جاویدان خرد» آمده است [ف. ادبیات ۱: ۱۵۲].

15117ـ **سپهسالار** ۲۹۱۲/۵۲: تاریخ یادنشده، دیباجه ندارد ودرنسخه ازمترجم نام برده نشده ودرفهرست کتابخانه بگمان ازمحمد حسین دانسته‌شده‌است (۱۶۵پ–۱۶۷پ) [ف. سپهسالار ۴: ۲۴].

15118ـ **دیوان‌هند** ۲۲۱۰: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۱: ۲۱۴].

انتظام لشکر و مجلس تنظیمات = تنظیم لشکر

انجام نامه = ساز و پیرایهٔ شاهان از باباافضل.

اندرزدلپسند

از مولوی خیرالدین محمد الله آبادی، از آغاز سدهٔ سیزدهم‌هند، درپند واندرز. **آغاز:** بنام خداوند بسیاربخش ـ خردبخش و جان بخش وبسیار بخش.

15119ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۵ خیر: نوشتهٔ بهگوانداس، ۱۳ رمضان **۱۲۱۸**، آغاز برابر نمونه، ۸گ ۱۷س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۷۴].

اندرز نامه = پندنامهٔ یحیویه

از امیرنظام حسنعلی گروسی، فرزندمحمد صادق (۱۲۳۶–۱۳۱۷) زاده دربیجار گروس ازمردان ادب وسیاست روزگار خود، که بنام «اندرز نامه» بسال ۱۳۱۵ وپس ازآن چندبار بچاپ رسیده است.

بنگرید: ف. مشار: ۱۵۷–مؤلفین، مشار ۲: ۶۷۹.

15120ـ **ملك** ۲۵۵۰: شکسته‌نستعلیق آغاز سدهٔ**۱۴**، ۹گ ۱۳س [ف. ملك: ۶۹].

15121ـ**تهران**، یحیی‌ذکاء۳: نستعلیق خوش مهدی فرزند علیمحمد، تبریز **۱۳۱۶** زرین [نسخه‌ها ۳: ۱۳۵].

اندرز نامه = اندرزقابوس

ازعلی‌اکبر نواب شیرازی، نگارندهٔ «شرح سی فصل: ۳۲۰» و جزآن. برای دوپسرش ابوطالب نواب و میرزا علی صدر، در بیش از هزاربیت سروده‌است. **آغاز:** بعدازحمدخالق اکبرودرود حضرت‌سیدالبشر... الای‌نورچشم من‌که عمرت باد جاویدان.

بنگرید: ذریعه ۲: ۳۶۶.

15122ـ **دانشگاه** ۲۹۹۹/۵۵: نسخ‌علی

میرزا فرزند علی‌جان فتح آبادی، **۱۲۴۸** (ص ۵۰۸-۵۲۳) آغاز برابر نمونه، ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۲۹].

15123- **دانشگاه** ۹/۳۵۲۷: نستعلیق **۱۲۴۵-۱۲۵۳** (ص۲۲۷-۲۵۰) آغاز برابر نمونه، زرین [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۵].

اندرز نامه = پندنامه = وصیت نامه

انس اللهفان من کلام عثمان

از وطواط، رشیدالدین محمد فرزند عبدالجلیل عمری بلخی، زادهٔ ۴۸۰ یا ۴۸۷ درگذشتهٔ ۵۷۳ یا ۵۷۸. گزارش صد کلمه از سخنان عثمان بن عفان است. و از اوست دراین باره: تحفة‌الصدیق، فصل‌الخطاب، مطلوب کل طالب. **آغاز:** الحمدلله الکبیرصنائعه.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۱۷۷ (انس - اللهفان) - ذریعه ۹ : ۱۲۷۰ (وطواط) - فرهنگ سخنوران : ۲۲۹- مجمع‌الفصحاء ۱: ۲۲۲ - طرایق الحقایق ۲: ۲۶۵.

15124- **بغداد**، اوقاف ۴/۶۶۲۹ : کهن، باتاریخ **۷۵۸** دردفتر، همراه «تحفة - الصدیق» و«فصل‌الخطاب» وجز آن [ف. اوقات ۳۰۱].

15125- **ایاصوفیه** ۳/۲۸۵۴: ضمن «کلمات چهاریار» مؤرخ **۸۹۶** (ص۷۲-۹۷). **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۸۶ هست [فیلمها : ۱۶۰].

15126- **عاطف افندی** ۳/۲۲۰۷ : ضمن «کلمات چهار یار» مؤرخ **۹۲۸** (ص ۳۱ ۳۹). **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۶۷ هست [فیلمها ۴۵۹].

15127- **اونیورسیته** ۳/۴۰۷ ف: ضمن «کلمات چهاریار» تاریخ یادنشده (ص۶۵ ۹۰). **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۳۶ هست [فیلمها ۱۶۰].

15128- **قاهره**، دارالکتب ۷۵۷ ادب تیمور: نسخ و نستعلیق خوش فتح‌الله کاتبی (ص ۹۶ - ۱۳۸) آغاز برابر نمونه، ضمن «کلمات چهاریار» [مخطوطات ۱: ۳۰]. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۶۹۱ هست [فیلمها: ۱۶۰].

انصاف نامه = مصالح المسلمین

ازمحمد جلال الدین مسکین.

15129- **آصفیه** ۴۲۵ مواعظ: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۶۸۴].

انوار التحقیق

ازعلی فرزند طیفور بسطامی، که یاداو در «تحفهٔ ملکی: ۹۱۲» گذشت. گفتارهایی ازخواجه عبدالله انصاری (۳۹۴ - ۴۸۱) را در سه مقاله گزیده است : ۱- مکالمات ۲- مخاطبات ۳- مواعظ. این کتاب در ۱۲۷۰ و پس از آن چند بارچاپ‌شده‌است. **آغاز:** ای نام آرایش عنوان کلام... افتتاح کلام بنام خداییکه نام اومصباح

بنگرید: ذریعه ۲: ۴۲۱ (انوارالتحقیق) و ۹: ۳۰۶ (خواجه عبدالله) - استوری ۱: ۱۷۷، ۲۰۹ - ۱۲۶۰ - ف. مشار: ۱۶۶.

15130- **تهران**، اصغرمهدوی ۱۱۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۲: ۶۳].

15131- **سنا** ۹/۹۰: نستعلیق محمدکاظم فرزند محمد **۱۲۵۶** [نسخه‌ها ۶: ۴۳۷].

15132- **رضوی** ۹۲ اخلاق (۳۴۵): شکسته نستعلیق علی همت فرزند خواجه محمد کاظم میمندی، رجب **۱۲۶۲**، ۹۹گ ۱۲س [ف. رضوی ۶: ۳۸۸ - ذریعه ۲: ۴۲۱].

15133- **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق محمدکاظم سروی سبلانی تبریزی، در ۹ع۲/

۱۲۹۲، بدستور آقامیرزاسیداحمدآقا مستوفی، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15134ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۵۹: شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشدهٔ حاج حسن‌گل گلاب، هرسه بخش‌را دارد ولی آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۲:۶۳].

15135ـ **مجلس** ۵۷۰: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، زرین، ۱۱۴گ ۸س [ف. مجلس۲:۳۳۴]. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۲۳۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۱۸].

انوار حکمت = نصایح یوسفی

ازیوسفی هروی پزشك، که یاداودر«جامع الفواید : ۵۱۳» گذشت. در اخلاق عرفانی با عنوانهای: کلمه. نکته، پند، حدیث وموعظه‌که درع۱/۹۱۹ بانجام رسانده‌است. این گفتار از غزالی نیزدانسته شده‌است [ف. غزالی، بدوی ۱۰۳]. **آغاز:** الحمدلله الذی نور مصابیح ـ القلوب بانورا حکمته ...

15136ـ **دانشگاه** ۵۴۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۱۴** درجنگ، در فهرست بنام «نصایح یوسف» یادشده [ف. دانشگاه۱۵: ۴۲۴۴].

15137ـ **مجلس**۳۵/۵۱۸۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۳۳۱ ـ ۳۴۰)، آغاز برابرنمونه، به‌نام «نصایح حکیم‌یوسفی» است و در پایان تاریخ نگارش ۹۱۹ یاد شده [رؤیت].

15138ـ **دانشگاه** ۵/۳۸۵۷: شکسته نستعلیق **۱۰۷۳** (ص۳۶ـ۴۱) آغازبرابرنمونه درفهرست ازآن **غزالی** یادشده است، انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۳۴].

15139ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۱۲۱۲۱: نوشتهٔ **۱۰۷۸** درفهرست آمده: منسوب به **غزالی**

[نسخه‌ها ۴: ۶۷۰].

15140ـ **دانشگاه**۳/۲۵۶۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۲۳** دردفتر (۱۴رـ۲۰پ) آغازافتاده، درفهرست بنام «رسالهٔ نقش جدید» یادشده است [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۶۰ـ نسخه‌ها ۱ : ۲۲۶].

15141ـ**الهیات**۲/۲۱۴آل‌آقا: نسخ سدهٔ **۱۱**، (۷۲ر ـ ۸۳ر)، در فهرست ازآن یوسفی‌دانسته شده‌است [ف. الهیات ۱:۷۳۸].

15142ـ**مجلس** ۳۰/۳۴۵۷: درجنگی ازسدهٔ **۱۱**(ص۶۷ـ۷۳)، آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۰۰].

15143ـ **بادلیان** ۴/۷۰ فرازر : با تاریخ**۱۱۰۸** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۱۸ هست [فیلمها ۱: ۵۵۵].

15144ـ**دانشگاه**۱۱/۴۱۱۸: نستعلیق **۱۱۳۳**، آغاز برابرنمونه (ص۲۱۶ ـ ۲۲۱) درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۹].

15145ـ **همدان**، آقای‌قاسم برنا: با تاریخ **۱۱۷۷** دردفتر، ش۱ دفتر، در فهرست به‌نام « نصایح یوسفی » یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷].

15146ـ **ملك** ۱۰/۴۷۱۹ : نزديك **۱۱۹۲** ازنگارنده نشانی ندارد [رؤیت].

15147ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۲ : درجنگ مؤرخ **۱۲۱۲**، درفهرست از نگارنده نام برده‌نشده [نسخه‌ها ۲ : ۷۰].

15148ـ **دانشگاه** ۷/۸۶۷ : نستعلیق عباسعلی فرزند نعمت‌الله‌کرمانی احمد آبادی، ۲۰ج۲/**۱۲۱۳**(۱۲۰پـ۱۳۰پ) آغازبرابر نمونه، درفهرست‌آمده: از **سیدمعصومعلی** شاه دکنی درچندگفتار وهریك در چند بند با

عنوان کلمه [ف . دانشگاه ۳:۴۱۴] .

15149 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۸/ ۲۶۰: نستعلیق عبدالرحیم فرزند میرعبدالباقی حسینی درسپاهان، **۱۲۵۸** ، درفهرست نامی از نگارنده نیامده [نسخه‌ها ۲ :].

15150 ـ **مجلس** ۱۸۰۳/۵ : نسخ **۱۲۶۷** (ص۱۹۷ــ۲۰۰) آغاز برابر نمونه ، ازنگارنده نام برده نشده است [ف. مجلس ۹: ۲۹۵] .

15151 ـ **تهران** ، دانشسرایعالی : ۱۲۵/۱ قریب: نستعلیق ریزسدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۶۴۳] .

15152ـ **تهران**، اصغرمهدوی۵/۲۱۲: نسخ سدهٔ **۱۳ــ۱۴**، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [نسخه‌ها ۲:۹۶] .

15153ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۴۹: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها۲:] .

15154 ـ **دانشگاه** ۳۴۹۷/۱۲: نسخ حسین‌علی حیرت‌ذهبی خراباتی زنجانی **۱۳۱۵** (ص۲۲۵ــ۲۳۸) درفهرست بدین نام وسرآغاز آمده وازنگارنده نام برده‌نشده، درچهار گفتار شریعت، طریقت، معرفت، حکمت و هریك در چندکلمه [ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۰۷].

15155ـ **دانشگاه**۳۵۸/۸ : نستعلیق تاریخ‌یادنشده، درفهرست‌ازسید**معصومعلی شاه** دانسته شده است (۵۵ر ــ ۱۶۳پ) [ف . دانشگاه ۳:۴۱۴].

15156ـ **رضوی**۹۳اخلاق(۵۸۸۲): نسخ تاریخ یادنشده، نسخه به‌نام «نصایح‌حکیم یوسفی» است. آغازبرابر نمونه [ف. رضوی۶: ۳۸۸]. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۲۵۳ هست [فیلمها : ۶۵۸] .

15157ـ **رضوی** ۹۴ اخلاق(۶۷۴): نستعلیق خوش، تاریخ یادنشده [ف. رضوی۶: ۳۸۹] .

انوار حکمت

15158ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱ق‌ف۶۱: نوشتهٔ **۹۱۹**، ۱۲ص [مخطوطات ، فرازعلی‌رضوی:۲۹].کویان همان پیشین‌است.

انوار سهیلی

دربخش ادبیات متون فارسی‌خواهدآمد.

انوار القلوب

ناشناخته. درپند وموعظه وبدگوئی ازدنیا ومناقب حضرت‌علی. **آغاز:** حمدله... امابعد بجهت‌اطلاع برمطالب هرباب.

15159ـ **قم**، فیضیه ۱۴۵۳ (۴۷) : نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۲۰۰ ص خشتی ۱۲ س [ف. فیضیه ۲ : ۲۱] .

انیس الابرار

از ملاعبدالحسین اضعف یزدی، درسه‌جلد بسال۱۲۳۲ نگاشته‌است. **آغاز**(ج۲): حمدله اما بعد، چنین‌گوید... ابن‌علی‌یزدی عبدالحسین... که این رساله‌ایست در بیان مواعظ و حکایات

15160ـ **سپهسالار** ۲۹۳۷: نسخ نگارنده، نسخهٔ‌اصل، ج۲، ۱۸۱گ ۱۶س[ف. سپهسالار ۳ : ۲۱۶] .

انیس الخوانین

درص۶۴۸ گذشت .

انیس الزاهدین

از ابوطالب فرزنـد میرزا محمد رضای کومانشاهی. دراخلاق، دریك‌مقدمه‌وچهارباب

15161ـ **یزد**، سریزدی۸۹: نوشتهٔ‌خود نگارنده، اندازه ربعی [نسخه‌ها ۴:۴۱۷] .

انیس العارفین

از بیهقی، درص ۱۰۵۵ گذشت .

انیس العاقلین = انیس الغافلین

از ملامیرقاری گیلانی، نگارندهٔ «اسرار ــ القرآن : ۱۰۶» وجزآن. دراخلاق وحکایتها در سه‌شنبهٔ ۲۳ محرم ۱۰۰۵ بانجام رسیده . **آغاز:** سبحان من‌تحیر فی‌ذاته سواه.

15162ــ **مجلس** ۲۲۲۴: نسخ‌وتعلیق محمدرفیع فرزند محمدآشتیانی، سدهٔ **۱۳** برای محمددائی، درفهرست «انیس الغافلین» یادشده ۲۳۰ص ۱۶س [ف. مجلس ۶:۱۸۱] .

15163ــ **نجف،** سیدمحسن حکیم ۲/ ۱۷۵۸: تاریخ یاد نشده، انجام افتاده ، ۶گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری].

15164ــ **پاریس** ۲۱۶۴ : تاریخ یاد نشده، درفهرست«انیس‌العاقلین»یادشده[ترجمه ایرج افشار، نسخه‌ها ۴:۴۱۳] .

انیس العشاق

ازابوالبرکات‌قاضی‌القضات‌شیخ‌عبدالوهاب صدیقی، بنام اورنگ زیب، درعقل وسلطنت‌آن **آغاز :** بعد تحسین شهسواران عرصهٔ کلام و تزیین شهریاران صفحهٔ ارقام باکلیل‌مکلل .

15165ــ**دانشگاه** ۳/۳۵۴۶: نستعلیق **۱۲۲۰** (ص ۱۹۰ـ۲۰۵) آغاز برابر نمونه، نام‌کتاب درنمای نسخه‌ونگارنده و درپایان‌آن آمده [ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۶۷] .

انیس المؤمنین

ازناشناسی روضه خوان‌که پیش‌از ۱۲۰۳ می‌زیسته است. دراخلاق بروش‌شیعی، درچهل ویك باب. درباب چهل‌ویکم (بیان‌وصیت وختم کتاب) مناجاتی هست‌که درپایان‌آن دارد: که از لطف خویشم مکن نا امید ــ زرحمت رسان «قاسمی» رانوید. **آغاز:** الحمدلله‌الذی امرنـا بالعلم وطاعته ونهانا عن‌الجهل ... امابعد، از حمد باری عزاسمه ودرود بربهترین.

15166ــ **دانشگاه** ۱۲۱۷ : نستعلیق **۱۲۰۳** باپیش‌بینیهای‌شیخ‌احمدبرای‌سال‌۱۲۲۱ و۱۲۲۴ و۱۲۲۵ در (۲پ) ۲۳۱ گ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۶ : ۲۴۴۰] .

انیس الناس

دراخلاق‌وآداب‌زندگی ومعاشرت وشروط ملازمت بزرگان دربیست فصل. دردیباجه‌آمده که شجاع‌نامی‌آنرا درسال ۸۳۰ برای‌ابوالفتح ابراهیم سلطان فرزند شاهرخ در قریهٔ کوکان فارس نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌کرم بنی‌آدم فجعل منهم علما وحکما .

15167ــ **مجلس**۶۵۵۰ فهرست نشده: نسخ سدهٔ**۹**. درترنج‌نمای‌نسخه‌آمده: ازخزانهٔ سلطان ابوالفتح ابراهیم، زرین، درمیانهٔ فصل ۱۸افتاده، ۲۳۴گ ۱۵س [رؤیت] .

انیس الواعظین

از ابوبکرقرشی سندجی .

15168ــ **آصفیه**۴۵۶ مواعظ : نوشتهٔ **۱۲۶۲** [ف. آصفیه ۴:۶۳۸] .

انیس الواعظین

نام نگارنده‌وتاریخ نگارش‌وجای نگارش ندارد، آقای‌محمدحسن‌رجاء زفره‌ای‌می‌نویسد بنابه‌معروف‌ومشهورنگارش‌ملامحمدرضازفره‌ای درگذشتهٔ پیرامن‌۱۲۶۷است‌که در«تاریخ‌زفره» به‌غلط تاریخ مرگش‌آغاز سدهٔ چهاردهـم آمده است، درهفده مجلس‌وعظ وروضه خوانی است. **آغاز:** الحمدلله الواحد الذی لم‌یلد ولم یولد ولم‌یکن‌له کفواً احد، هوالذی انزل‌القرآن .

15169ــ **اصفهان،** عبدالرزاق‌رجائی

زفره‌ای که از بدرش محمدعلی رجاء زفره‌ای به ارث برده است، باتاریخ تملك اقل الذاکرین خلیل افشار در مشهد ۱۲۶۴، ۳۲۰ص ۱۵ س [نامهٔ آقای حسن‌رجائی زفره‌ای].

انیس الواعظین

درپنج فصل ۱ـ احوال روزمرگ ۲ـ نشان های خرابی دنیا ۳ـ صفت‌قیامت ۴ـ (درنسخهٔ سپهسالارنیست) ۵ـ صفت بهشت. نام کتاب در دیباجه هست، درربیع‌یکم۱۰۲۶ق درکرمانشاه نگاشته شده است. **آغاز**: حمدله ... وبعد، ...چندیست ازکلام الهی‌واخبارحضرت رسالت پناهی وقصص اکابردین.

15170ـ **سپهسالار** ۵۷۸۶/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** گویا ازنگارنده. ۱۲۷گ ۹س [ف. سپهسالار ۳: ۲۲۱].

انیس الواعظین

ناشناخته.

15171ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق‌ف۱۳۰: نوشتهٔ‌محمدشمس‌الدین، در**۱۲۴۶** ۵۹۴ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۱۹].

انیس الوزراء

ازصدرالدین محمدزبردست‌خان، ازروی «اخلاق ناصری» دربیست ودو تعلیم، میان‌سال های ۱۱۳۱ـ۱۱۶۱ نگاشته‌است [دانش‌پژوه] باید دید با «ارشاد الوزراء: ۱۵۴۰»ی او چه جدایی دارد.

15172ـ **بنگال** ۵۰۱: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۱: ۲۱۴].

اوصاف الاشراف

درص ۱۰۵۷ گذشت.

اوصاف‌الاوباش = اوصاف اجلاف ورندان

ازرفیعای نقاش اصفهانی، بروش «اخلاق الاشراف: ۱۵۲۷» عبیدزاکانی. **آغاز**: اوصاف اوباش رندی درد دمندی خوش صفتی اجلافی آخوند صورتی.

15173ـ **دانشگاه** ۳۱۸۴/۱۵: نستعلیق سدهٔ**۱۳** باتاریخ **۱۲۴۷** درجنگ (ص۱ ـ ۶) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۴۳].

15174ـ **سپهسالار** ۲۹۱۳/۱۱: تاریخ‌یادنشده، درجنگ(۲۶۵ـ۲۶۶) **آغاز**: روزی‌ازروزهااوباش‌قلاش [ف.سپهسالا۳: ۲۲۴]

ایقاظ الغافلین

ازمحمدمؤمن‌فرزند محمد حسین‌دهکردی اصفهانی، مواعظ است درچهار فصل، در ۹ج۱ ۱۲۶۴ بانجام رسانده است.

15175ـ **اصفهان**، روضاتی: نوشتهٔ ۲۴ع۱/**۱۲۶۵** ومقابلهٔ نگارنده [یادداشتهای آقای سید محمدعلی روضاتی].

ب

بحرالاوصاف

از مشکاةالملك، محمد فرزند علی، در دو بحر: ۱ـ اوصاف حمیده، دربیست نهر ۲ـ اوصاف رذیله، بیست‌نهر، بسال ۱۲۹۸ نگاشته است [عبدالله انوار]. **آغاز**: هوالله سبحانه.. بهترین لؤلؤیی‌که از بحر امکان بغواص تذکر بیرون آید.

15176ـ **تهران**، ملی۹۰۸ف: نستعلیق

نگارنده، در **۱۲۹۸**، ۱۲۰گ ۹س [ف. ملی ۲ : ۴۴۴].

بحر الدموع

ازملااحمد فرزند حسن یزدی، که‌درمشهد می‌زیسته وپیرامن ۱۳۱۰ درگذشته است. دریك مقدمه ونودوهفت جدول درمجالس وعظوروضه خوانی است.

بنگرید: ذریعه ۳:۳۹ .

15177ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۱ ـ ۲۱۳: نستعلیق محمدعلی فرزند محمدتقی معلم یزدی پنجشنبهٔ شعبان **۱۲۴۵** [نسخه‌ها ۴:۳۷۵].

بحر السعادة

از تاج الدین محمد فرزند محمد فرزند ابراهیم کازرونی، ازسدهٔ دهم، معروف به‌حاج هراس. دراخلاق وعبادات دردوازده باب ، در شعبان ۹۰۱ بانجام رسانده نام‌کتاب وفهرست بابهادا درآغاز باب‌نهم‌آورده است: ۱ـ نیات درهمه احوال ۲ـفضیلت خلق‌نیکو ۳ـطهارت ۴ـ نماز ۵ـ زکاة ۶ـ روزه ۷ـ حج ۸ـ توبه ۹ـ خصلتهای‌پسندیده ۱۰ـخوی‌بد ۱۱ـاخلاق وتقوی ۱۲ ـادعیه واذکار. خاتمه درحکایت‌ها. **آغاز**: حمدایوافی نعمه ویکافی مزیده. چنین تقریرکرد مؤلف این کتاب ره که خواستم نقد این مجموعه.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱ : ۲۲۴ .

15178ـ **مجلس** ۲۹۱۶: نسخ‌سدهٔ**۱۳** فصل پنجم ازباب هفتم‌کتاب و بخشی از خاتمهٔ آنست، ۳۲۶ص۲۵س [ف.مجلس۱۰:۳۱۷].

15179ـ **موصل**، جامع‌بکری افندی ۴۹: انجام‌افتاده [ف.مخطوطات‌موصل:۷۳].

بحر المعارف

از ملا عبدالصمد همدانی ، کشته بدست وهابیان درکربلا درغدیر ۱۲۱۶ . در اخلاق عرفانی باعنوانهای فصل، که درتبریز ۱۲۹۳ وبمبئی چاپ‌شده است . **آغاز**: اللهم یاواحد یااحد ویافرد یاصمد... امابعد ، این‌شکسته بسته‌ایست موسوم به‌بحرالمعارف.

بنگرید : ذریعه ۳: ۴۷ ـ طبقات اعلام الشیعه، کرام: ۷۳۷ ـ روضات الجنات: ۳۵۳ طرایق الحقایق ۳: ۹۵ـ ف. مشار ۲۰۷ ـ ریحانة‌الادب ۴: ۳۲۶ ـ ریاض‌العارفین: ۴۶۵ مؤلفین مشار ۳ : ۸۶۱ .

15180ـ**رضوی** ۱۰۴اخلاق(۷۴۶۵): نسخ **۱۱۹۵** و مقابلهٔ عباس مروه العاملی در ۱۲۰۴ بانسخهٔ‌اصلی‌مقابله کرده‌است، آغازبرابر نمونه، ۲۳۷گ۲۷س [ف.رضوی۶ : ۳۹۳] .

15181ـ **قم**، فیضیه ۱۴۷۰ (۶۴) : نستعلیق‌میر نعمت‌الله‌مراغه‌ای، ۱۰رمضان**۱۲۶۳** آغاز برابرنمونه ، ۴۷۶ ص ۲۵س [ف. فیضیه ۲ : ۲۶] .

15182ـ **رضوی** ۱۰۵اخلاق(۳۶۰): نسخ، تاریخ یاد نشده ، ۲۴۰گ ۲۵س [ف . رضوی ۶ : ۳۹۴].

15183ـ **دانشگاه** ۳۶۲۵ : شکسته نستعلیق محمود فرزند عبدالمحمد مراغی ، دو شنبهٔ ۴ذیقعدهٔ **۱۲۴۱**، برای دوستی، ۳۲۰گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۳۰] .

15184ـ **مجلس**۲۹ خویی: نستعلیق اسدالله فرزند حیدرقلی **۱۲۵۱** در قریهٔ نخود آباد، آغاز برابرنمونه، ۳۸۶ ص ۳۱س [ف . مجلس ۷:۲۶].

15185ـ **مجلس** ۶۴۸ : نسخ **۱۲۵۴** آغاز برابر نمونه، ۲۶۴گ۲۸س [ف. مجلس ۲ : ۴۱۳] .

15186ـ **ملك** ۳۰۳۸ : نسخ ذیقعدهٔ

۱۲۵۴، ۲۱۳ گ ۲۷ س [رؤیت].

15187ـ ملك ۱۴۸۴: نسخ محمد فرزند عباس ۱۲۵۷، برای حاجی نصرالله، زرین، ۳۲۸ گ ۲۵ س [ف. ملك : ۵۲].

15188ـ تهران، ملی ۱۱۵۶: تحریر ۱۲۶۷، دد ۳۷۴ ص [نسخه‌ها ۱ : ۵۲].

15189ـ مجلس ۴۹۷۴: نستعلیق اوایل سدهٔ ۱۳ و یادداشت ۱۲۷۰، آغاز برابر نمونه ۲۰۹ گ ۲۵ س [رؤیت].

15190ـ حقوق ۱۰۹ب: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۳، با فهرست مطالب در آغاز، ۲۴۴ گ ۲۴ س [ف. حقوق : ۲۲].

15191ـ الهیات ۱۵۷ب: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۱۶۸ گ ۲۷ س [ف. الهیات ۱ : ۱۶].

15192ـ تهران، اصغر مهدوی ۱/۳۱۷: نستعلیق سدهٔ ۱۳، در فهرست بنام «بحر الحقایق» در عرفان باعنوان ای عزیز یاد شده است. و ما می‌دانیم «بحر الحقایق» او کتابیست در چندین مجلد و بعربی و درفقه [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۱].

15193ـ رضوی ۱۰۵ (۳۶۰): نسخ تاریخ یاد نشده، ۲۴۰ گ ۲۵ س [ف. رضوی ۶ : ۳۹۴].

بردگی در اسلام = رساله در ...

گفتاریست در تاریخ برده‌گیری در اسلام و مبنای آن و اینکه در دین اسلام نباید باشد.

15194ـ رشت، آقای شاد قزوینی: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵ : ۳۹۴].

بردگی در اسلام = آداب سنیه

در ص ۱۵۱۵ گذشت.

برکات القائم لایقاظ النائم

از ابوالحسن فرزند محمد کاظم جاجرمی نگارندهٔ «اخلاق الاولیا: ۱۵۲۸» در یك مقدمه و دو فصل، و یك خاتمه دارای یازده فایده، در اخلاق بسال ۱۲۳۹ ساخته است. آغاز: الحمدلله العدل الحکیم الذی لایرید ظلماً... اما بعد، بندهٔ حقیر... عرضه می‌دارد.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۸۸.

15195ـ دانشگاه ۲۷۷۰: نستعلیق محمدعلی فرزند غلامعلی بروجردی ۱۲۴۳ رویهٔ روغنی [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۲۸].

برهان الصادقین

از محمدصالح واعظ فرزند حاجی محمد صادق ایواغلی، بنام شاه‌سلطان حسین (۱۱۰۵ - ۱۱۳۵) می‌خواسته چهل حدیث در فضایل حضرت علی گردآورد و بدین نام بخواند و گویا تنها توانسته دیباچهٔ آن را که خود کتابی بزرگ و جداگانه است در سن ۷۹ سالگی در مواعظ بنگارد.

15196ـ اصفهان، آقای روضاتی: نوشتهٔ خود نگارنده، سدهٔ ۱۲ [یادداشتهای آقای سید محمد علی روضاتی].

برید السعاده

از محمد فرزند غازی ملطیوی، نگارندهٔ «روضة العقول»، بنام ابوالمظفر کیکاوس فرزند کیخسرو، گزارش چهل حدیث پیامبر است که در دنبال هریك حکایت و شعری بفارسی آورده است، سپس ده کلمه از چهاریار: ابوبکر، عمر، عثمان، علی با حکایت و شعر در دنبال هریك، سپس بیست کلمه از فرزانگان بهمان شیوه، و در آن از گزارش کلمات و طواط یاد می‌کند.

15197ـ ایاصوفیه ۱۶۸۲: نستعلیق پنجشنبهٔ ۹ ع ۸۵۹/۲، ۱۹۶ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۷۲ هست [فیلمها ۱ : ۲۱].

بسط مطالبی که از میرزا ملکم خان

شنیده شد

ازمیرزا محمدعلی نایب‌اول پیشخدمت‌باشی مظفرالدین میرزا ولیعهد، در برابر توطئه‌های (طایفهٔ جهلمند). اومجموعه ای ازرساله‌های گوناگون انتقادی گرد می‌آورد که بیشتر از نگاشته‌های میرزا ملکم است، این گفتار پانزدهمین شمارهٔ آن دفتر است.

میرزا ملکم‌خان هنگام‌گذر از تفلیس رو-به‌تهران درمارس ۱۸۷۲م مطالبی درهفت بخش دربارهٔ وظایف دولتها ودانشها وآیین‌ها گفته‌که این‌رساله بسط‌وتوضیح آنهاست [عبدالله انوار]. **آغاز:** بسط وتفصیل مطالبی است که دراواخر ماه مارس ۱۸۷۲م ازجناب ... ناظم‌الدوله در هنگام عبور ازتفلیس به‌عزیمت تهران.

15198**- تهران،** ملی ۱۴۹/۱۵ ف: نستعلیق شکستهٔ خوش، ابوتراب طباطبائی پیشخدمت‌اعتضادالسلطنه درتبریز **۱۳۰۱**، شمارهٔ ۱۵ «مجموعه» میرزا محمد علی نایب اول (ص ۳۲۹-۳۳۸) ۱۶س [ف. ملی ۱:۱۵۵].

بشارة المذنبین

در بخش چند دانشی ص ۶۵۰ گذشت.

البلاغ المبین

در پند واندرز.

15199**- آصفیه** ۴۶۴ مواعظ: تاریخ ونشانیهای دیگر یادنشده [ف. آصفیه ۴:۶۳۸].

بهشت ودوزخ این عالم است

ازولی فرزند سهراب‌گرجی، به‌نام ناصر الدین‌شاه قاجار (۱۲۶۴-۱۳۱۳)، دراواخر سدهٔ سیزدهم نگاشته است. و در آن می‌گوید بهشت ودوزخ نعمت‌ونکبتی‌است‌که دراین‌جهان به‌کسی روی‌می‌نماید، اگردراین جهان‌غرق در نکبت بودی بدوزخی و گر در فراخی پس در بهشتی. **آغاز:** محبوبی‌را سپاس‌که طایرقیاس برمطلع جمالش سزد.

15200**- تهران،** ملی ۴۴۸ف: شکسته نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین‌شاه، نام‌کتاب درنمای نسخه‌آمده، ۳۴گ ۸س [ف. ملی ۱:۴۳۵].

بیان الاسرار

از زاهدی، درص ۱۰۶۶ گذشت.

بیعة الافاخم

ازعلی فرزند میرزا احمد که بروزگار فتحعلیشاه می‌زیسته‌است، ترجمه‌وگزارشی‌است از «عهدنامهٔ‌مالک‌اشتر» بنام یکی‌ازشاهزادگان قاجار، در۱۲۳۵ نگاشته است. **آغاز:** حمد وشکرومدح بیقیاس‌که شاهباز بلندپرواز عقول عالیه.

15201**- تهران،** ملی ۲۳۰ ف: نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، شاید بخامهٔ نگارنده، ۴۱۴گ ۱۸س [ف. ملی ۱:۲۳۶].

پ

پاسخ به‌رسالهٔ فراموشخانه

متن ازمیرزا ملکم‌خان، پاسخ‌گویا ازعلی منشی تبریزی، نویسندهٔ نسخه، در خرده‌گیری ازاو. **آغاز:** جوابی است که یکنفر از اهل تبریز به‌کتابچهٔ فراموشخانه نوشته‌است. بسمله والحمدلله‌والصلاة‌علی‌محمدوآله. دراین‌کتابچه از میرزا ملکم در باب فراموشخانه بنظر رسید که بیکی ازعلما نوشته ..

15202ـ دانشگاه ۳۲۵۷/۶: شکسته نستعلیق خوش علی منشی تبریزی (خارج از فوج مقطوع‌المواجب) نزدیک ۱۲۹۴ (ص ۱۷۲- ۱۸۰) انجام‌افتاده [ف.دانشگاه ۱۱:۲۲۱۴].

پند ابن‌مقفع = الادب الوجیز

پندهای ارسطو = اندرزنامهٔ ارسطو

منسوب به ارسطو، و بنگرید «ترجمهٔ سر الاسرار» ازهمو دراین بخش.

15203ـ مجلس ۲۴۶۸/۲ فهرست نشده سدهٔ ۹ (ص۲۵-۳۱) درفهرست بنام «اندرزنامه» آمده است [نسخه‌ها ۵:۱۸۶].

15204 ـ مجلس ۵۸۵۵/۴ فهرست نشده: نستعلیق محمدنظام فرزند علی‌ساوه، با تاریخ ۱۰۴۶ دردفتر (ص۵۸۶-۶۱۴). آغاز: این فصلی است در وصایای ارسطاطالیس حکیم پادشاه اسکندر را در وقت وداع کردن فرموده است [رؤیت].

15205ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲قف۱۱: تاریخ ونشانی دیگر یاد نشده بنام «ظفرنامهٔ ارسطو» یاد شده است (ص۱- ۹) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۳۸].

پندهای افلاطون

پندهایی که بگفتهٔ خواجه نصیر درپایان «اخلاق ناصری» افلاطون به‌ارسطو داده است.

آغاز: بعضی ازسخنان افلاطون که عموم خلق را نافع بود. وآن وصیتی است که شاگرد خود ارسطاطالیس‌رافرموده‌است. می‌گوید: خداوند خودرا بشناس وحق اورا نگاهدار.

بنگرید: پیشگفتارچاپ ظفرنامه ازدکتر غلامحسین صدیقی.

15206 ـ دانشگاه ۱۰۳۸/۱۴: نستعلیق ۱۰۵۶، آغاز برابر نمونه ولی به‌انجام نرسیده (۱۰۵ر-۱۰۵پ) [ف.دانشگاه ۳:۳۲۳].

15207 ـ ملك ۵۸۴۵/۸: نستعلیق شکستهٔ محمدهاشم، شنبهٔ صفر ۱۱۰۸ (۳۴ر- ۳۶ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15208 ـ مجلس ۳۴۵۵/۲۲۹: در جنگ مؤرخ ۱۰۶۳-۱۱۴۱ (ص۳۳۰-۳۳۱) **آغاز:** خداوندخودرا بشناس وحق اورا نگاهدار [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۶۳].

15209ـ ملك ۴۰۲۷/۴: شکسته‌سدهٔ ۱۲ (۳۸ر- ۳۹پ) آغاز نزدیك به نمونه [رؤیت].

15210ـ دانشگاه ۸۶۷/۶: باتاریخ ۱۳۰۷ دردفتر (۱۱۸پ- ۱۲۰ر) [ف.دانشگاه ۳: ۳۲۳].

15211ـ دانشگاه ۱۱۱۳/۴: تاریخ یادنشده (۴۳ر- ۴۵ر) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۶: ۲۳۳۵].

پندنامهٔ انوشیروان

از بدایعی بلخی.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۷ — پیشگفتار چاپ، سعیدنفیسی، درمجلهٔ مهر س۲.

15212ـ لنین‌گراد ۴۰: تاریخ‌یادنشده [نسخه‌ها ۱:۲۱۵].

پندنامهٔ انوشیروان

15213ـ موزهٔ بریتانیا ۵۳۲۱/۱۵ Or: نوشتهٔ ۸۰۱ درابرقوه وسپس درهمین‌دفتر «تربیت‌انوشیروان» **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش ۷۱۰ هست [فیلمها ۱:۵۲۶].

15214ـ آکادمی‌علوم‌شوروی ۱۱۲ C: باتاریخ ۱۰۶۰ دردفتر. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۱۱۲۴ هست [فیلمها ۱: ۵۶۵].

پندنامهٔ انوشیروان = جاویدان نامه
نسخهٔ نافذپاشا .

پند واندرز بایزید
از بایزید بسطامی (بنگرید : مقالات : ۱۴۰۷) .

15215ـ مجلس ۳۴۵۷/۱۳۹ : در جنگی ازسدهٔ ۱۱ (ص۲۱۴-۲۱۵) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۰۹] .

پندنامهٔ بزرگمهر = خرد نامه = ظفر نامه

پندنامه بیدآبادی
ازآقامحمدبیدآبادی، که یاداودر« توحید ۱۱۰۱:» گذشت .

15216ـ نجف، امیرالمؤمنین ۸۰: تاریخ یادنشده، همراه « معارف » فیض [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی] .

پندنامهٔ داد به = ترجمهٔ ادب الوجیز

پندنامهٔ زاکانی
ازعبید زاکانی، کـه یاد او در «اخلاق- الاشراف :۱۵۲۷» گذشت. درهفت باب.

15217ـ ایاصوفیا ۴۷۹۵/۲۶ : با تاریخ ۸۵۵ درهرات دردفتر(گ۲۴۱-۲۴۲) فیلم آن دردانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۳] .

15218ـ الهیات ۵۴۲/۲د: نستعلیق حاج سیداحمد لاهیجانی ، ۱۳۱۵ در همدان (۱۷ر - ۲۰ر) درهفت باب [ف. الهیات ۱ : ۳۲۱] .

پندنامهٔ خواجه عبدالله = نصیحت نامه

پندنامهٔ سعدی = نصایح الملوك = کلیات سعدی

پندنامهٔ شاه آبادی
از حمیدالله شاه‌آبادی، که «بی بوج نامه» را در ۱۲۳۵ نگاشته بـود . گفتاریست به نظم و نثردر پندواندرز به فرزند خود در گرفتن عاملی وکارداری . **آغاز:** کی به‌امداد ومداد و دستگیری های دست ـ خامه حمد و نعت احمد را تواند نقش بست .

15219ـ رضوی ۲۳۳ادبیات: نستعلیق هند ازسدهٔ ۱۳ درجنگ ، همراه« بی بوج نامه» از همو (ص۷۰۶ - ۷۱۹) [ف . رضوی ۷ : ۲۷۲] .

پند نامهٔ شاه سلیم

15220ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۸۲: نستعلیق، ضمن جنگ باتاریخ ۹ج۱/ ۱۲۵۱ - ۱۲۵۹ [نسخه‌ها ۲ : ۷۱] .

پندنامهٔ غزالی
ازاحمدغزالی، که یاداودر « بحرالحقیقه ۱۰۶۱» گذشت. پندنامه‌ای ازاوکه برای‌شاهی نوشته درا۱۳۱ خ در۴۶ ص چاپ شده است . **آغاز:** این وصیتی است که خواجه احمد... غزالی، یکی از دوستان خودرا خاصه فرموده است... بسمله. حمدوصلاة... ومامروا الالیعبد الله مخلصین له الدین. و بعد خلق را از برای بندگی آورده‌اند، نه‌برای دنیاپرستی ، فرمان نیست که جز ببندگی مشغول باشند ... **پایان:** وازآفات روزگار و غفلات دور دارد. تاجلیة الحق بعین الیقین ببیند وبنهایت‌کار رسد .

بنگرید، ف. فارسی مشار: ۲۷۷ ـغزالی نامه،همایی : ۲۲۵ .

15221ـ دانشگاه ۱۰۳۵/۱۶ : با تاریخ ۱۱۰۴ دردفتر (ص۱۶۱-۱۶۲) نامه‌ای است ازاو بدوستی باپندهای عرفانی ، و در آن ازابوعلی‌دقاق وابوبکرکتانی‌کرخی یادمی‌کند **آغاز :** حمدله. صلاة. و ما امر والا لیعبدالله مخلصین‌له‌الدین. وبعد خلق‌را از برای بندگی آورده‌اند نه‌برای دنیاپرستی [ف. دانشگاه ۳: ۴۱۷] .

15222ـ دانشگاه۷/ ۲۱۶۶ : سدهٔ ۱۲ (۱۴۴ر-۱۵۳ر)، همانکه برای‌شاهی نگاشته ودر۱۳۱۱ چاپ شده‌است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۸۶۳] .

پندنامهٔ غزالی = فرزند نامه

ازغزالی، درص۱۲۹۷ گذشت .

پندنامهٔ لقمان = صد پند

پند نامهٔ مارکوس

مارکوس اورلیوس امپراتور روم، ترجمه ازعبدالرحیم‌فرزند ابوطالب‌طالب‌اوف نجارزاده تبریزی (۱۲۶۲-۱۳۲۹) ازمتن روسی برای ولیعهدکه، دراستانبول ودوبار درتهران بچاپ رسیده است . **آغاز :** افادهٔ مخصوصه . مخفی نماند که تأثیر وقوف کلام تنهامایهٔ فصاحت و بلاغت آن نیست .

بنگرید : ذریعه ۳ :۱۹۹ ـ ف . مشار : ۲۷۸ ـ مؤلفین مشار ۳: ۸۲۴ ـ دانشمندان آذربایجان : ۲۵۴ .

15223ـ دانشگاه ۵۰۰۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۴، آغاز برابر نمونه، ۸۹گ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۳].

پندنامهٔ حضرت محمود

از محمود .

15224ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی اردو ۲ق۱۶: تاریخ ونشانی‌دیگریادنشده(ص۳۴۱) [مخطوطات،سرفرازعلی‌رضوی: ۳۰] .

پند نامهٔ منظوم

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

پندنامهٔ نظام الملك = وصیت‌نامه

منسوب به خواجه نظام الملك وزیر بنام روزگارسلجوقی (بنگرید : دستور الوزراء در همین بخش) .

15225ـ نافذپاشا۳۲۸/۴: نسخ‌سدهٔ ۶، باتاریخ ۵۷۴ ـ ۵۷۵ در دفتر (۱۳۹ر ـ ۱۴۶ر). **فیلم**آن در دانشگاه ش۳۲۸ هست، درفهرست فیلمها بنام «وصیت نامه»یادشده‌است [فیلمها : ۵۰۶] .

15226ـ ملك۵۱۵: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳، زدین، ۶۹گ۱۲س[ف.ملك،فارسی: ۶۹].

پندنامهٔ نورعلیشاه = هدایت نامه

ازنورعلیشاه طبسی ، نگارندهٔ «آیة النور ۱۰۱۶:»وجز آن. گفتاریست‌کوتاه‌درپندواندرز وشاید «هدایت نامه» نامیده شده باشد . درآن آمده: این‌هدایت‌نامه‌ایست ازکلب‌آستان ...

15227ـمجلس۱۱۵۸/۷ : نسخ‌محمد علی فرزند سیدعرب حسینی‌در۱۲۳۱ ، شمارهٔ ۷«کلیات» او (ص۳۱۲-۳۲۲) [ف. مجلس۳: ۶۰۴] .

پندنامهٔ یحیوی = اندرز نامه

پند نامه = نصایح = مواعظ = نصیحت نامه

چندگفتار ناشناخته .

15228 ـ ملك ۴۹۲/۱۷ : نستعلیق پاکیزهٔسدهٔ ۱۰، زدین (ص۳۹۴-۳۹۷) **آغاز**

حمدله. صلاة. مخفی نماند که این رسالهایست مشتمل بر نصایح [رؤیت].

15229ـ دانشگاه۲/۸۸۱۵ : نسخ ۱۹ ج۲/۱۰۰۴ (۳ر-۵پ)، آغازافتادهدرفهرست به‌نام «پندنامه» آمده است [ف. دانشگاه ۳ : ۶۵۴].

15230ـ ملک۳/۵۴۷ : نستعلیق۱۰۶۴ (ص۹۶-۹۸) درفهرست بنام «نصایح» یاد شده است. آغاز: این۲۵ نصیحت است مأخوذ از صحف ابراهیم ع که کعب‌الاخبار رض می‌فرماید [ف. ملک، مجموعه‌ها : ۶۶].

15231 ـ مجلس ۶/۲۳۸۴ فهرست نشده: سدهٔ۱۱، باتاریخ ۱۰۷۷ در دفتر (ص ۳۰۱-۳۱۵) درفهرست بنام «نصیحت‌نامه» یاد شده‌است [نسخه‌ها ۵:۱۶۶].

15232ـ دانشگاه۱۷۵/۱۰۳۵ : نستعلیق شهاب‌الدین‌حسینی، باتاریخ۱۱۰۴ (ص۱۶۳) «پند فرزانه»ایست به‌فرزند خود ازنگارشهای تازه. آغاز: بدان ای‌فرزندکه خالقی‌است که ترا وهمهٔ خلق را مرجع باوست [ف. دانشگاه ۳ : ۶۵۳].

15233ـ دانشگاه۶/۱۹۲۹ : نستعلیق مرتضی فرزند میرزا عزیزالله حسینی ، محرم ۱۱۱۵ (۳۷پ-۱۰۸ر). باعنوان «رسالة فی الموعظه» درپنجاه وسه فصل. آغاز: الحمدلله الذی‌شمس‌بشموس شرقیه شعلة‌الشرارمن‌الشجر ... الفصل‌الاول روی‌عن‌النبی‌ص انه‌قال‌خمس [ف. دانشگاه ۸ : ۵۴۵].

15234ـ تهران، پزشکی ۳/۲۶۸ : نزدیکهای۱۱۲۱ (ص ۱۳۲-۱۳۹) ، همانکه درپایان «اخلاق‌ناصری» دیده می‌شود [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۷].

15235ـ دانشگاه۱۹۲۵ : نستعلیق‌خوش ۱۸ شعبان ۱۲۸۴، زرین . آغاز : الحمدلله الکافی. حسب‌الخلاق وحده ... بعد از حمد و ثنای خداوندعالم . . . نصیحت ارباب ملك و مملکت شروع‌کنیم [ف. دانشگاه ۳:۶۵۵].

15236ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۴۵: نستعلیق‌سدهٔ۱۳، درفهرست‌بنام«نصایح وحکم» یادشده است [نسخه‌ها ۲:۱۳۲].

15237ـ مجلس۳/۱۹نجم : سدهٔ۱۳ درفهرست بنام «پند نامه» آمده است [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱].

پولتیك ایران درعراق

ازمحمدحسن(گویااعتمادالسلطنه) نگاشتهٔ محرم ۱۳۰۹، در بابها و مطالب زیر : لزوم انتظامات در اعطای تذکرهٔ مرور بـه‌مسافران سرحدیه ، اعطای نظم و قراری برای حاجیان وزائران، انتظامات بحریه ونهریـه در خلیج فارس وتوابع. آغاز: یکی از اعمال مفیده و اجراآت نافعه برای دولت ایران التزام یك مسلك وپولتیك مخصوص است.

15238ـ تهران، وزارت امورخارجه ۶۲۸۹: شکسته‌نستعلیق‌خوش، ۱۴گ[نسخه‌ها ۲ :۲۵۹].

پولتیك روس وانگلیس درایران

از میرزا ملکم‌خان ، که یادش در «اصول تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. درآن‌ازرقابتهای دولت های انگلیس وروس تزاری درهند گفتگو شده است. آغاز: در مذاکره تحقیق پولتیك روس وانگلیس درایران بیکی ازمسایل لطیفهٔ بین‌ـ المللی نزدیك میشویم.

15239ـ مجلس۱۵/۵۱۵۴: شکسته نستعلیق ۱۳۰۴ در « کلیات » او (۱۷۳ پ-۱۷۹پ) [رؤیت].

پولتیکهای دولتی

از میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت. در این گفتار از روش سیاسی ایران میان‌دودولت‌روس‌تزاری وانگلیس وازسیاست انگلیس برای نگاهداری هند واثر آن درایران سخن رفته است. و این گفتار در کلیات او چاپ بمبئی (ص ۱۴۸—۲۰۰) آمده است. **آغاز**: پولتیك‌ایران‌چیست. کشتی‌دولتی کجا می‌رود، دراین دریای‌حوادث ازبرای ما خطری هست ؟

15240 — **دانشگاه** ۳۲۵۷/۷: نستعلیق شکستهٔ‌خوش علی منشی تبریزی (خارج ازفوح مقطوع المواجب) نزدیك **۱۲۹۵** ازروی نسخهٔ آقامیرزا محمدحسین نایب اول و منشی سفارت اطریش (ص۱۸۱—۲۴۲) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۴] .

15241 — **ملك** ۹۳۲ : نستعلیق علیقلی گماشته **۱۲۹۷**، ۴۳گ ۱۴س [ف. ملك: ۷۰].

15242 — **تهران**، ملی‌۵/۱۴۹ف: در «کلیات» او مؤرخ **۱۳۰۱** (ص ۱۰۳—۱۴۷)، آغاز برابرنمونه [ف. ملی‌۱:۱۴۷].

15243 — **مجلس** ۵۱۵۴/۶ : نوشتهٔ ۱۸شوال **۱۳۰۴** در «کلیات» او (۵۲پ—۷۲ پ)، آغازبرابرنمونه [رؤیت].

15244 — **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری‌۱مج: شکسته نستعلیق **۱۳۰۶**، دوگفتار است: ۱— پولطیك ایران ۲ — پولطیك ایران چیست، همراه سه‌گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۲] .

ت

تأدیب الاطفال

ازمحمود فرزندیوسف منشی‌رموز وزارت امور خارجه، حکایتهای اخلاقی‌است‌گرفته شده ازعربی. در فهرست مشار از «تأدیب الاطفال» محمودفرزند زرین‌العابدین‌مازندرانی، مفتاح الملك‌یادشده‌که در۱۲۹۳درتهران‌بچاپ‌رسیده است. **آغاز**: برآیینهٔ ضمیرهوشمندان روزگار ظاهر وآشکارست‌که‌خواطر‌اطفال.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۲۱۱ — ف. مشار : ۲۹۱ .

15245 — **رضوی** ۹۵۵/۵ ادبیات (۸۱۴۰) : نستعلیق علیمحمد کرمانی ۲ج۲/ **۱۲۷۰** آغازبرابرنمونه، ۲۲ ص [ف. رضوی ۷ : ۷۸۶].

15246 — **تبریز**، ملی‌۱۳۲(۳۴۱۲): نسخ‌محمدباقر شیرازی **۱۳۱۷**، آغاز برابرنمونه ۱۰۳گ ۱۲س [ف. ملی تبریز ۱:۱۸۷] .

تأدیب النسوان

ازعبیدزاکان، که یاد و درد«اخلاق‌الاشراف ۱۵۲۷» گذشت. گفتاریست ظریفانه و طنزگونه درآداب واخلاق زنان. وکتابی بدین‌نام بسال ۱۳۰۹خ چاپ‌شده است‌که درفهرست مشار از نگارنده‌آن‌نام‌برده نشده‌است. **آغاز**: معشوقی را سپاسی‌در خورکه بی‌شائبهٔ غرض وبی‌احتمال مقصود محض .

بنگرید : ذریعه ۳:۲۱۱ — ف . مشار : ۲۹۱ .

15247 — **دانشگاه** ۳۹۷۰/۳: نستعلیق باتاریخ **۱۲۵۸** در دفتر (ص ۱۹۳ — ۲۰۴)، همراه «موش و گربه» **ازهمو**، ولی در فهرست بدون‌نام نگارنده‌آمده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۶۸] .

15248 — **ملك** ۵۸۵ : نستعلیق آسیه

دختر حسین حسینی، ۲ شعبان **۱۳۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۴۱ گ ۱۰ س [ف. ملك، فارسی: ۷۳].

15249 ـ **مجلس** ۲۸۰۷/۱۳ (یا ۲۸۱۲): نستعلیق ۲۵ خرداد **۱۳۱۷**، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۰۱].

تبصرة العوام

گویا از حاج ابراهیم کرباسی، درپند و اندرزهای مذهبی شیعی، و از همهٔ علوم دینی نمونه‌ای درآن هست [دانش پژوه]. **آغاز:** خطبهٔ ۱: الحمدلله الذی ابدع الخلق لکمال علمه وقدرته. **آغاز:** خطبهٔ ۲: نحمدك یامروج عقول العارفین بمظاهر کمالك.

15250 ـ **دانشگاه** ۳۳۷۳. نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴**، درصفحهٔ عنوان آمده: من حاجی ابراهیم کرباسی سلمه‌الله، بافهرست مطالب، ۲۱۴ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۷۳].

تجارب الانسان وانوار الحکمه

گفتاریست دراخلاق بمانند «تحفة الملوك ۱۵۶۲» چهل بابی، دراخلاق عملی و برای رسیدن بهرمطلوب چهارچیز یادمی‌کند، ولی نامبوب و بدین نام دوبار چاپ‌شده است. **آغاز:** چاپی الحمدلله الذی نورمصابیح القلوب بانوار حکمته **آغاز:** نسخه‌های خطی: سپاس بیقیاس آفریدگار جهان را باصناف... واین کتاب تجارب الانسان نام کرده شد ازگفتار ائمه وحکما.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۳۴۷ ـ ف. مشار : ۳۵۷.

15251 ـ **تبریز**، ملی ۱۳۴ (۲۸۸۷): نسخ تعلیق با تاریخ **۸۸۵** دردفتر بهمین خامه آغاز برابر نمونه، ۲ گ ۱۳ س [ف. ملی تبریز ۱ : ۱۸۹].

15252 ـ **ملك** ۴۳۷۹/۱۲ : نستعلیق محمدتقی فرزندحسین خاتون‌آبادی اصفهانی، **۱۰۵۶** (۳۰ر ـ ۳۱ پ هامش)، آغاز برابر نمونهٔ ۲ [رؤیت].

15253 ـ **ملك** ۴۲۷۵/۳۳ : نستعلیق محمدسعید فرزندمحمدتقی خاتون‌آبادی **۱۰۸۱** (۱۷۲پ ـ ۱۷۳پ هامش) آغاز برابر نمونهٔ ۲ [رؤیت].

15254 ـ **دانشگاه** ۵۵/۴۲۲۰: نستعلیق باتاریخ **۱۲۸۰** در مجموعه (۵۷پ ـ ۵۸پ) آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۵].

تجلی الاشراق

گزارشی است ازدانشمندی سنی بر «اخلاق ناصری» خواجهٔ طوسی، و گویا جز شرح برهانپوری باشدکه آقای مدرس (درص ۲۵۹) یاد کرده‌است [دانش پژوه]. ودرآن ازحواشی خود برحاشیهٔ تهذیب دوانی یادکرده‌است (ص ۲۸۲) **آغاز:** حمد بیحد ومدح بیعد: ائمهٔ لغت برآنند که اشتقاق حمد ازحمدة است.

15255 ـ **دانشگاه** ۴۴۸۹ : نستعلیق چهارشنبهٔ ۳۱/۲٤۱ جلوس معلی، از ص ۱ ـ ۱۳۹ تنهاگزارش خطبه است ومی‌رسد تابه‌بند عقل نظری خوانند، زرین، ۱۹۴ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۳۶].

تحفه

دراخلاق وسیاست، ازناشناس که نصرالدین احمد لررا ستایش کرده‌است، وگویا ازفضل‌الله قزوینی زنده در ۷۰۰ نگارندهٔ «المعجم فی آثار العجم» باشد. درنسخهٔ منحصروعکسی که پایهٔ چاپ قرار گرفته نام نگارنده ناخوانا بوده است [پیشگفتارچاپ ازآقای محمدتقی دانش‌پژوه].

15256 ـ **ایاصوفیه** ۳۱۲۵: نستعلیق امان‌الله کاتبی، ۱۶ شعبان سدهٔ **۸** بدستور ضیاء

الاسلام، ۱۶۶ گ ۱۵ س، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۹۴ هست [فیلمها : ۴۲] .

تحفة الائمة العلية فی الحکمة – العملیة = اخلاق ظهیری

از فتح‌الله فرزند احمد فرزند محمود شهرستانی (شیرازی) سبزواری ازسدهٔ دهم ، برای ابراهیم‌شاه، بشیوهٔ جدولبندی ، دریك مقدمه که ترجمه مانندی است از رسالهٔ ابوعلی سینا درتقسیم علوم وسه‌مقاله ویك خاتمه نگاشته است: ۱ـ درعلم اخلاق ۲ـ دردوقسم: سیرت انسان با اهل‌منزل ت، سیرت انسان با اهل نوع ۳ـ درسیاست. این کتاب را ازروی «اقسام العلوم» ابوعلی و «اخلاق ناصری» خواجه و «اخلاق سلطانی» که بنام سلطان محمدجونه (۷۲۵–۷۵۲) نوشته‌بودند نگاشته است [دیباجه]. **آغاز:** سپاس وستایش خدایرا که بقدرت کلمهٔ خویش اجناس موجودات

بنگرید : فرهنگ ایران زمین ج ۱۱.

15257ـ **مشهد،** فرخ ۱۴۸ : در دفتر مؤرخ **۹۲۲** ، زرین ، در فهرست بنام «اخلاق ظهیری» یادشده [نسخه‌ها ۳ : ۸۶] .

15258ـ **ملك** ۲۹۶۲ : نستعلیق حاجی حیدر فرزند اسرائیل ایواوغلی ، ۲۴ شعبان **۹۸۲**، ۲۳ گ ۲۰ س [رؤیت] .

15259ـ **ملك** ۲۴۱۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، ۲۹ گ، سطرهاگوناگون [رؤیت] .

15260ـ **آصفیه** ۲۶۱ اخلاق: ظهیر-الدین امیر ابراهیم شاه یزدکی **۱۰۷۵** [ف . آصفیه میرعثمان‌علی ۳ : ۶] .

15261ـ **تبریز،** ادبیات : سدهٔ **۱۱**، ازکتابهای آقای محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۱].

15262ـ **آصفیه** ۳۵۲ اخلاق : نوشتهٔ **۱۱۰۰** [ف. آصفیه ۴ : ۴] .

15263ـ **حقوق** ۱/۳۶ ج: نسخ روشن ابوالقاسم فرزند حاج سید ابراهیم طرخورانی تفرشی، زنجان **۱۲۰۹** (؟) بدستور شاهزاده محمد تقی میرزا رکن الدولة (۳ پ – ۳۴ ر) تاریخ ۱۲۷۱ درپایان دیده میشود [ف. حقوق : ۳۶]

15264ـ **حقوق،** ۱/۹۹ ج: نستعلیق میرزاآقا طبیب صارم الاطباء رشتی فرزند داود **۱۲۵۹** (۲ پ – ۳۰ پ) [ف. حقوق : ۳۶] .

15265ـ **ملك** ۲۴۲۷ : نسخ ابوالقاسم فرزند ابراهیم حسینی تفرشی، ذیحجهٔ **۱۲۸۹** ۳۲ گ [ف. ملك‌فارسی : ۱۰۱] .

15266ـ **سپهسالار** ۲۸۶۹/۳ : نستعلیق **۱۲۸۹** (۹۴ پ – ۱۲۶ پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۸۶] .

15267ـ **ملك** ۳۰۰۸ : نسخ ابوالقاسم حسینی تفرشی، ذیحجهٔ **۱۲۹۳**، ۳۰ گ [ف . ملك : ۱۰۱] .

15268ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۲۴۲ : نسخ خوش سیدابوالقاسم فرزند ابراهیم‌حسینی تفرشی طرخورانی خوشنویس، **۱۲۹۷** دراراك پیشکش والی آنجا در ۱۲۹۸ شده، ۳۱ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

15269ـ **دانشگاه** ۵۱۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** – **۱۴** ، ۴۱ گ [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۹] .

15270ـ **مجلس** ۵۷۱ : تاریخ‌یادنشده آغاز برابر نمونه ، ۳۰ گ [ف . مجلس ۲ : ۳۳۵] .

تحفة الابرار

از محمد جعفر بهبهانی نگارندهٔ «انیس العوام : ۸۹۴» و جز آن . در چندین جلد درمطالب‌گوناگون اخلاقی، جلدیکم آن را بنام شاهزاده محمد علی میرزا فرزند فتحعلیشاه در

پنجشنبهٔ ۷ محرم ۱۲۲۷ بانجام رسانده است.
آغاز ج۱): الحمدلله الذی تعزز بالعز والبقا.
بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۰۴ .

15271ـ **بغداد،** سید محمد علی هبة‌الدین شهرستانی: جلد۱، آغاز برابر نمونه، تاریخ انجام آن **۱۲۲۷** [ذریعه ۳:۴۰۴] .

15272ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۹۲۹: نوشتهٔ نگارنده که در۱۵ محرم **۱۲۴۶** به‌نگارش آن‌آغازکرده است (!) ۳۳۲گ [یاد داشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

تحفة الابرار = منحة الابرار

ازعلم‌الهدی کاشانی، که یاد او در«اصول دین :۸۸۱» گذشت. درعقاید واخلاق، درسه باب: ۱ـ اصول پنجگانه، در پنج گفتار ۲ـ دراعمال نیکو وبد، سه‌گفتار ۳ـ طاعت قلب و گناهان، سه‌گفتار. **آغاز:** سپاس حق شناس و ستایش نیایش اساس نیازمند شایستگی قبول.

15273ـ **نجف،** محمدعلی‌خوانساری: نسخ خوب خود نگارنده، ذیحجهٔ **۱۱۰۰**، مقابله شدهٔ بااصل [ذریعه ۳:۴۰۷] .

15274ـ **مجلس** ۲۸۷۷ : نسخ محمد بدیع، درج۱/**۱۱۱۶**، آغازبرابر نمونه، نام کتاب درنسخه «منحة الابرار» آمده است [ف. مجلس ۱۰ : ۲۳۴] .

تحفة الاحباب فی الاخلاق و الاداب

ازشیخ‌علی‌اکبرفرزندمصطفی فرزندمحمود شیروانی، بسال ۱۳۱۶ سروده است.
بنگرید: طبقات‌اعلام‌الشیعه، نقبا:۱۶۰۷ مؤلفین مشار ۴ : ۵۴۴ .

15275ـ **آصفیه** ۳۱۲ اخلاق : نوشتهٔ **۱۳۲۲** [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۳:۶] .

تحفة الاحباب فی الاخلاق و الاداب

ازقاضی محمد یوسف تهرانی قزوینی .

15276ـ **تهران‌ملی،** ۱:۱۰۱ [نسخه‌ها ۱:۲۱۵] .

تحفة الخلایق

از امیر حسن خطیب واعظ کرمانی، بنام یاراش بیك ایلخانی فرمانروای کرمان وخواجه جلال الاسلام صاعدالدین میرزاخواجگی شیرازی دریك مقدمه وچهارفصل ویك خاتمه به‌نثرونظم نگاشته است. نام و تخلص خطیب از نگارنده چند جا ازکتاب آمده وچندگفتار جداگانه را بمانند«وجودیه»قاسم انوار و«تاجیه» سید عزت رانیزدرآن آورده. فصل۱ ـ عقل معاش ومذمت بخیل ومتکبر۲ـ معاملت ومصاحبت با بی‌باکان ۳ـ مضرت شرکت ومعاملت بابعضی‌که بیش از رتبت وزیاده ازگلیم‌خودپای‌درازکنند۴ـ محبت وعشق وعشق مجاز. خاتمه درمذمت اهل تکبر و خود بینان و مذمت ارباب نیاز ومسکینان.
آغاز : حمد موفور قدیمی راکه شخص روان انس وجان زنده .

15277ـ **سنا** ۱۵۰: نستعلیق سدهٔ **۹**، انجام درخاتمه افتاده، ۱۲۴ص [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵] .

تحفة الذاکرین

ناشناخته .

15278ـ **ملك** ۴۷۷۹/۵: نستعلیق و نسخ باتاریخهایی از **۱۲۶۲ـ۱۲۶۴** در دفتر (۹پ ـ۱۷ر) بخشی‌ازآنست باعنوان: درفضیلت ذکر، درحقیقت فکر، درمذمت غیبت [رؤیت].

تحفة الزائرین

از حسین فرزند علی فرزند محمد علی .

اخلاق است بروش اخباری‌شیعی. **آغاز:** حمد خداوندی را که گردانیده است دنیا را بهشت دشمنان وزندان.

15279 ـ **سپهسالار** ۵۳۳۰: نسخ، با یادداشتی درشناسایی کتاب نوشتهٔ ۸ رجب **۱۲۶۹** ۴۴گ ۲۷س [ف. سپهسالار ۳:۳۶۳].

تحفهٔ سادی

ازمحمد طاها حسنی‌حسینی طباطبایی، از سدهٔ یازدهم، در اخلاق مذهبی بروش شیعی، بنام رستم‌خان والی گرجستان، در ۸ ذیحجهٔ ۱۰۵۱ درچهارده بخش بانجام رسانده‌است. **آغاز:** الحمدلله خالق المخلوقات، مالك‌الارضین و السماوات.

15280 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۵۸، ۶۹۷ط: نستعلیق محمود لازی، **۱۰۸۱** ۱۲۳ص [مخطوطات فارسیه: ۱۲۳].

تحفهٔ السلاطین

درفهرست موزهٔ بریتانیادر بخش‌تدبیرمنزل یادشده، که برای شاهرخ نگاشته شده است.
بنگرید: ذریعه ۳: ۴۴۱.

15281 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۱۵۳: سدهٔ **۹**، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۶۰].

تحفهٔ سلیمانیه

ازسید ماجد فرزند محمدحسینی بحرانی درگذشتهٔ ۱۰۹۷ یاپیش‌ازآن، به‌نام شاه‌سلیمان (۱۰۷۷-۱۱۰۵). ترجمه وگزارش عهد مالك اشتراست درشصت‌مقاله ودرهرمقاله بندی‌ازآن ودرپایان پندهای ارسطو به اسکندر که همراه با «ترجمهٔ رسالهٔ نفس» خواجه چاپ‌شده است **آغاز:** گوهرگرانبهای عقدوالای سخن سپاس وستایش مالك‌الملکی.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۴۱ و ۹: ۹۵۰ ـ ف. مشار: ۳۶۷ ـ فوائد الرضویه: ۳۶۹ ـ مؤلفین مشار ۵: ۱۶۷ ـ تذکرهٔ نصرآبادی ۱۶۱.

15282 ـ **تهران**، ادبیات ۳/۴۸ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۷۴پ-۱۷۰پ) آغازبرابر نمونه [ف. ادبیات ۱: ۸۷].

15283 ـ **مجلس** ۴۷۴۸: نسخ زیبای سدهٔ **۱۱-۱۲**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۳۱ گ ۱۴س [رؤیت].

15284 ـ **فرهاد معتمد** ۹: تاریخ یاد نشده، زرین، در **۱۳۰۱** ازآن‌فرهاد میرزا بوده [نسخه‌ها ۳: ۱۵۹].

تحفة الصدیق الی الصدیق من کلام ابی بکر الصدیق

ازوطواط که یاد او در «انس اللهفان: ۱۵۴۴» گذشت. گزارش صد کلمه از سخنان ابوبکراست. ودر دیباجهٔ آن آمده که پس از پرداختن از «فصل الخطاب من‌کلام عمر بن ـ الخطاب» و «مطلوب‌کل طالب من‌کلام علی‌بن ابیطالب» این‌گزارش‌راساخته‌است [نسخهٔ۷۵۷ دارالکتب]. **آغاز:** الحمدلله علی تواتر آلائه و تقاطر نعمائه.

15285 ـ **بغداد**، اوقاف ۲/۶۶۲۹: کهن، باتاریخ **۷۵۸** در دفتر، همراه «فصل ـ الخطاب» و «انس‌اللهفان» وجزآن [ف. اوقاف ۳۰۱].

15286 ـ **ایاصوفیه** ۱/۲۸۵۴: ضمن «کلمات چهاریار» مؤرخ **۸۹۶** (ص ۱-۳۳). فیلم‌آن در دانشگاه ش۳۸۶ هست [فیلمها: ۱۶۰].

15287 ـ **عاطف افندی** ۱/۲۲۰۷: ضمن «کلمات چهاریار» مؤرخ **۹۲۸** (ص ۱ـ

۱۷). **فیلم** آن دردانشگاه ش۳۶۷ هست [فیلمها ۴۵۹].

15288ـ **اونیورسیته** ۱/۴۰۷ ف: ضمن «کلمات چهاریار» نامؤرخ (ص ۱ ـ ۳). **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۳۶ هست [فیلمها: ۱۶۰].

15289ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۵۷ ادب تیمور: نسخ و نستعلیق خوب، فتح‌الله کاتبی، بدون تاریخ (ص۳ـ۴۳) سپس «فصل الخطاب» و «انس اللفهان» او [مخطوطات ۱ : ۶۲]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۶۹۱ هست [فیلمها: ۱۶۰].

تحفة العالم

از میرزا ابوالقاسم میر فندرسکی، و در آن منظومه‌ایست در آداب خدمت. در بخش تاریخ خواهد آمد.

تحفهٔ عباسی

ازمحمدصادق همای مروزی، وقایع نگار به نام فتحعلیشاه (۱۲۱۱ـ۱۲۵۰)، دریک مقدمه وهفت تحفه ویک خاتمه. **آغاز:** صاحبان انصاف واخلاق وواقفان اسرار انفس وآفاق.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۹۷ ــ فرهنگ سخنوران: ۶۳۲ ـ مجمع الفصحاء ۲:۵۷۲.

15290ـ **تهران**، ادبیات ۲۱ حکمت: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، زرین [ف. ادبیات ۲ : ۷].

15291ـ **مجلس** ۱۷۳۸ فهرست نشده: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵:۱۵۳].

15292 ـ **کپنهاك**، سلطنتی ۱/۲۳ C. P. Add.: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۳].

تحفهٔ قادری

ازابوالمعالی محمدعوض مسلمی، دراخلاق عرفانی.

15293ـ **بنگاله**، آسیایی ۲/۲۵ O (۱۵۹۶): شکستهٔ **۱۱۵۱** [ف. بنگال: ۱۲۶].

15294ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ق ف۱۲۱: تاریخ یاد نشده، ۹۹ ص [ف. مخطوطات، سرفرازعلی: ۴۶].

تحفهٔ قطبشاهی

ازعلی فرزند طیفور، که یاداو در «انوار التحقیق: ۱۵۴۴» گذشت. بنام عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ـ۱۰۸۳)، دریك مقدمه و هفت باب نگاشته است.

بنگرید: نسخه‌ها ۱ :۲۱۵.

15295ـ **بادلیان** ۲۲۶ اوزلی: تاریخ یادنشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۵۰ هست [فیلمها: ۴۴].

تحفهٔ مرسله

از محمد فرزند فضل‌الله.

15296ـ **بنگال**، آسیایی ۳/۴۲ (۵۷۵): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۳۲].

تحفهٔ مسعودیه

از عباسقلی خان سیف‌الملك نوری فرزند زکی‌خان. پندنامهٔ اوست به‌پسرش. میرزا وقار درسال ۱۲۸۱ نسخه‌ای ازآن (ش۵۷۲ مجلس) را نزد نگارنده دیده به‌نظم ونثرشرحی بر آن نگاشته است. **آغاز:** امابعد، چنین گوید کثیر التقصیر ناء عن الاهل، صفرالکف، منفرد کالسیف.

15297ـ **مجلس** ۵۷۲: شکستهٔ سدهٔ **۱۳** در۱۲۸۲ نسخه را وقار دیده و شرحی بر آن نوشته است، ۸۷ گ ۱۱ـ۱۴ س [ف. مجلس۲: ۳۳۶].

تحفة الملوك

ازمحمد ابراهیم فرزندمحمدحسین فرزند ابراهیم، دریك مقدمه وپنج باب ویك خـاتمه، برای‌حاج‌محمدحسن‌امین‌الضرب.

15298_ **تهران،** اصغرمهدوی ۳۷۵: نسخ سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲:۶۷].

تحفة الملوك

از شمس‌الدین، دراخلاق ، که درج ۲/ ۱۲۷۱ نگاشته است [دانش پژوه]. **آغاز:** تا مهندسان کارگاه ... (سر آغاز درست بمانند «بهرامشاهیه:۱۰۶۵»، میرسیدعلی؟).

15299_**ری،** عبدالعظیم۱۵۹: نستعلیق علی‌قلی هشترودی در تهران ج۸/۱ **۱۳۰۲**، بخواهش حاجی‌میرزا محمودآقا، **انجام:** تاز همه پیش‌باشی وازهمه بیش [نسخه‌ها۳:۴۲۹].

تحفة الملوك = تحفة‌الوزراء

ناشناخته. درچهل باب وهرباب در چهار بند، ازگفته‌های‌فرزانگان ونوشته‌های‌پیشینیان درذریعه به‌نام «تحفة الوزراء والسلاطین» و از جلال‌الدین محمداصفهانی‌که بنام او چاپ شده آمده‌است، درکشف‌الظنون بنام «تحفة‌الوزراء» بدون نام نگارنده یادشده است. نسخه‌های آن بی‌نام و به نام های گوناگون و سرآغاز های گوناگون‌وبه‌نام‌نگارندگان‌مختلف‌دردست هست نسخه‌ای‌ازآن‌بخامهٔ میرعمادحسینی‌بسال۱۱۴۲ در۱۳۱۴خ چاپ‌گراوری‌شده **آغاز:** (پس از خطبه) باب‌اول. چهارچیزپادشاهی وسلطنت‌را از آفت نگاهدارد.

بنگرید : ذریعه ۳: ۴۷۰ و ۴۸۰ ـ کشف الظنون ۱:۳۷۶ ـ ف. مشار : ۳۷۱.

15300_**قاهره،** دارالکتب ۱۴۳ادب فارسی طلعت: تعلیق زیبا، زرین، اواخرع۱/ **۹۲۵**، ۸گ۱۰س‌نسخه «تحفةالوزراء» نامیده شده [مخطوطات ۱ : ۶۸].

15301_**دانشگاه** ۵۴۰۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۱۴** در جنگ [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴].

15302_ **مدینه،** عارف حکمة ۴۷/۵: نوشتهٔ **۱۰۷۷** درسمنان [نسخه‌ها ۵:۵۷۹].

15303_**لاهور،** پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۲۹۷،۴ تحفه_۵۸، ۲۹۷طا: باتاریخ **۱۰۸۱** بهمین‌خامه دردفتر، درفهرست «تحفةالوزراء» نامیده‌شد [مخطوطات، منظور احسن عباسی : ۱۲۳].

15304_**دانشگاه** ۲۵۹۶/۲۵: نستعلیق عنایت‌الله **۱۰۸۶** (ص ۲۷۳ ـ ۲۷۸) درنسخه به‌نام «تحفهٔانوار» آمده‌وازحسن‌صباح‌دانسته شده‌است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۰].

15305_ **تهران،** ادبیات۳/۱۵۵ج: نستعلیق روزبه محمد، سدهٔ **۱۱**، (۶۹ر_۷۳ر) [ف. ادبیات ۱ : ۹۰].

15306_ **تبریز،** ادبیات: سدهٔ **۱۱**، با مهرطهماسب‌بن‌اسماعیل، ازکتابهای‌آقای‌محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۲].

15307_ **دانشگاه** ۲۹۷۸/۱۸ : در جنگ رفیع‌حسینی، سدهٔ **۱۱** (ص۱۱۰_۱۱۲) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۶].

15308_ **بادلیان** Add ۶۹/۴۵: با تاریخ **۱۲۰۰** دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش ۱۲۳۶ و۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱:۵۸۵].

15309_**تهران،**دانشسرایعالی، قریب ۱۰۹/۷: باتاریخ**۱۲۲۴** دردفتر [نسخه‌ها۵: ۶۴۲].

15310_**قم،**فیضیه۳/۷۴۷کلام‌وعرفان: شکستهٔ **۱۲۲۹** [ف. فیضیه ۱:۴۵۱].

15311ـ **مجلس**۲/۵۶۹۹ : شکسته نستعلیق محمدحسین **۱۲۵۲**، زدین (ص ۵۰ ـ ۵۸) به‌نام «تحفة‌الوزراء» است. [یادداشتهای آقای‌عبدالحسین حایری].

15312ـ **رضوی**۱۱۶ اخلاق (۵۸۶۱): شکسته نستعلیق علی همت فرزند خواجه محمد کاظم میمندی، **۱۲۶۲** درفهرست بنام «تحفة ـ الوزراء» آمده است، ۵ گ ۱۲س [ف . رضوی ۶ : ۳۹۸].

15313ـ **ملك** ۲/۵۵۱۶ : نستعلیق خوش محمد موسوی خویی **۱۲۶۵** (۳۰پ ـ ۳۴پ) زدین [رؤیت].

15314ـ **دانشگاه**۵/۳۰۳۴: نستعلیق **۱۲۷۶** (ص۸۲ ـ ۸۵) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۷۵].

15315ـ **دانشگاه** ۱/۴۸۹۱: مسعود حسینی فیروزکوهی، ۱۴ج۲/**۱۲۸۰** درتهران (۱پ ـ ۳پ) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۵۵].

15316ـ **ملك**۱۸۴۲: نستعلیق اسدالله فرزندعلی، **۱۲۸۷**، ۱۳ گ ۶س [ف . ملك : ۱۱۴].

15317ـ **دانشگاه**۴/۲۸۳: نسخ‌صفر **۱۲۸۸**، تنها ۳۹ باب‌را دارد [ف. دانشگاه۳: ۶۵۶].

15318ـ **ملك** ۸/۳۲۰۴ : شکسته نستعلیق **۱۲۹۴** دردیباجه بنام «تحفة الوزراء والسلاطین» منسوب به**جمال الدین** اصفهانی است، (۵۷پ ـ ۶۱پ) [رؤیت].

15319ـ **دانشگاه**۳/۳۸۹۴: نستعلیق نصرالله فرزنداحمد نراقی، نزدیك**۱۲۹۴** (ص ۱۱۴ ـ ۱۱۸) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۸۰].

15320ـ **ملك** ۲/۵۱۳۰ : شکسته نستعلیق خوش سدهٔ**۱۳** (۱۰پ ـ ۱۴ر) ، بنام «تحفة‌الانوار» است [رؤیت].

15321ـ **تهران**، ملی۲/۵۷۴ف: نسخ گویا **۱۳** (ص۲۵ـ۳۰) [ف. ملی ۲: ۷۱].

15322ـ **تهران**، ادبیات۲/۲د: نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۱۱پ ـ ۱۶ر) زدین [ف. ادبیات۱ ۹۰].

15323ـ **مجلس** ۲/۱۰۶۶ : شکسته نستعلیق بسیار خوب شاید از درویش ، بنام «تحفة‌الوزراء» است، زدین[ف. مجلس۳: ۴۱۴].

15324ـ **سنا**۳/۹۲: نستعلیق سدهٔ**۱۳** زدین [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۷].

15325ـ **دانشگاه**۴/۳۲۵۹: نستعلیق محمد باقرشیبانی کاشانی **۱۳۰۳ـ۱۳۱۱** (ص ۱ـ۱۰) درفهرست بنام «تحفة الوزراء» آمده است[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۰].

15326ـ **تهران** ، ادبیات ۲۱۶ ج : نستعلیق محمدفرزند مؤید الملك ، **۱۳۰۴** در تهران، زدین ، ۱۳ گ ۷س [ف. ادبیات ۱ : ۹۰].

15327ـ **شیراز**، دکترخاوری ۱مج : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۷].

15328ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۳۱۸س: شکسته تاریخ یادنشده، نسخه بنام «تحفة‌الوزراء» است .

15329ـ **قاهره**، دارالکتب۲۵ مجامیع فارسی: تعلیق زیبا تاریخ یاد نشده، نسخه بنام «تحفة‌الملوك» است [مخطوطات ۱: ۶۸] .

15330ـ **بادلیان**۵/۲۸۸ الیوت۱۴۷۶ اته: نستعلیق **فیلم** آن دردانشگاه ش۸۷۱هست [فیلمها ۱ : ۵۴۴] .

تحفة الملوك

ناشناخته. درپنج‌فصل: ۱ ـ رسوم ملك و سلطنت ۲ـ معنی رجال ۳ـ کیفیت اخذ مال و حفظ آن ۴ـ معنی رعیت و حفظ آن ۵ـ معنی

عدالت میان لشکری وکشوری. نگارنده آنرا به‌پیروی ازسیرالملوك نظام‌الملك وسخن اردشیر ساخته است [دانش پژوه]. **آغاز:** پادشاها پادشاهی تورا سزاست‌که بحکمت کامله وقدرت شامله آفرینش عالم ملك وملکوت.

15331ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، پایان نانویس مانده [نسخه‌ها ۲ : ۶۶].

تحفة الملوك

ناشناخته. باعنوانهای نصیحت وحکمت و جزچهل بابی‌است. **آغاز:** شکروسپاس فزون ازوهم وقیاس ملکی‌را سزاست.

15332ـ **دانشگاه** ۲۱۹۵: نستعلیق مرتضی حسینی برغانی ۱۳۲ **(۱۳۰۲)** ۱۶گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۹ : ۸۷۷].

تحفة الملوك

ناشناخته. ده‌بابی.

15333ـ **تبریز**، حاج آقا حسین نخجوانی: تاریخ‌یادنشده [نسخه‌ها۴: ۳۳۸].

تحفة الملوك

ناشناخته، و بدون نشانی.

15334ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۶۳/۴ Or: دردفتر مؤرخ **۷۶۱** [ترجمهٔ ایرج افشار نسخه‌ها ۴ : ۶۹۳].

15335ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۴۴۷: نوشتهٔ **۹۵۳** در فهرست بنام «تحفة الوزراء» آمده است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۳].

15336ـ **بادلیان** ۳/۱۲۰ اوزلی: نوشتهٔ ع۲/**۱۰۰۹**. **فیلم** آن‌دردانشگاه۱۰۳۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۸].

15337 ـ **مجلس** ۲/۲۴۰۸ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۶۰** (ص۳۳ ـ ۴۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۲].

تحفة الملوك فی سر السلوك

از ابراهیم فرزند عبدالجلیل، نگارندهٔ «اصول دین: ۸۸۶» شاگردشیخ احمداحسایی وسیدکاظم‌رشتی، بنام محمدمیرزاولیعهد فتحعلی شاه، درچهارركن، درعرفان واخلاق و سیاست در۱۲۴۷ ساخته است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الانسان علمه البیان، خلقه‌فی‌احسن تقویم

15338ـ **تهران**، ادبیات۱۰۴د: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، پایان درخاتمه افتاده، ۱۰۱ گ [ف. ادبیات ۱ : ۸۹].

تحفة الملوك فی السیر و السلوك

ازسید جعفر کشفی دارابی، که یاد او در «اجابة المضطرین: ۱۰۱۹» گذشت. در سه طبق وهریك درچند تحفه وآنگاه یك خاتمه: طبق۱ـ درحقیقت خرد واینکه نخستین‌آفریده است ۲ـ پیوستگی‌آن باهستیها ۳ـ خواص‌خرد ونشانیهای‌آن. خاتمه‌حکم خرد دربارهٔ سیاست وتدبیر. به‌نام فتحعلی شاه (۱۲۱۱ـ۱۲۵۰) و وبدستور وپرسش‌شاهزاده محمدتقی‌میرزا، بسال ۱۲۳۳ یا ۱۲۳۵ بانجام رسیده و در ۱۲۷۳ چاپ شده‌است. **آغاز:** الحمدلله خالق‌العقل و الجهل وجاعل‌الظلمة والنور... و بعد، شیرین مقالی‌که سرزند ازشکرین قائلی.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۷۱ ـــ ف. مشار: ۳۷۲.

15339ـ **دانشگاه** ۴۲۰: نسخ**۱۲۳۵** ۵۷گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۳:۶۵۶].

15340ـ **ملك** ۱۲۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای‌کتابخانهٔ‌جهانگیرمیرزا نویسانده‌شده باعرض‌مؤرخ ۱۲۳۶، ۴۲۳گ۱۸س [رؤیت].

15341ـ **ملك** ۵۳۳۵: نسخ‌میراسماعیل

ایرندآبادی، دوشنبهٔ ۳ رجب **۱۲۳۸**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۲ گ ۳۱ س [رؤیت].

15342ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۷۸: نستعلیق محمدرضا فرزند حاجی میرزا ابوالحسن، یکشنبهٔ ۸ ج ۱/ **۱۲۶۸** [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۰].

15343ـ **تهران**، ملی ۵۰۶ف: نستعلیق ونسخ اوایل سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، گویا نسخهٔ اصل، ۷۰۰ گ ۱۴ س [ف. ملی ۲: ۵].

15344ـ **مجلس** ۲۱۰۶: نسخ تعلیق سدهٔ **۱۳**، باسهر (یگانه گوهردریای خسروی بهمن ۱۲۴۱) و یادداشتی که نسخه ۲۱ سال پس ازنگارش نوشته‌شده‌است، ۱۱۱۷ص ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۹۱].

تحفة الملوك ونصيحة العجايب

ازعلی فرزند ابوحفص فرزند فقیه‌محمود سپاهانی، که میانه‌های سدهٔ ۷ـ۸ می‌زیسته، در پانزده باب: ۱ـدرخرد ۲ـدردانش ۳ـنادانی ۴ـ سخن ۵ـ حکمت و امثال وپند ۶ـ دوستی ۷ـ دشمنی ۸ـ نصیحت فرزند ۹ ـ پادشاهی و کیفیت آن ۱۰ـ خدمت پادشاه ۱۱ـ صبر و شتاب ۱۲ـ نیکی وبدی ۱۳ـ خوی نیك و بد ۱۴ـ نهفته داشتن‌راز ۱۵ ـ دنیا وحرص وآز این‌کتاب بسال ۱۳۱۷ خ در ۱۱۳ص از روی نسخهٔ بریتانیا بدون‌یادی از نگارنده چاپ شده است. **آغاز**: شکروسپاس بیمنتهای حضرت‌آن خدایراکه مستحق حمدوثناووجوب وجوداست

بنگرید: ف. مشار: ۳۷۱ ـ مجلهٔ‌ادبیات تهران س۸ ش۳: ۱۴ ـ مجلهٔ ادبیات تبریزس ۱۳ش ۳: ۲۸۰ ـ نسخه‌ها ۱ : ۲۱۵ .

15345ـ **ایاصوفیا** ۴۸۲۴/۵ : بـا تاریخ **۵۱۳** ـ **۶۴۹** در دفتر. درفهرست از نگارنده نام‌برده نشده است. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۱۳۲ هست [فیلمها ۱: ۴۱۷].

15346ـ **قونیه** ۵۴۸۴: نسخ نزدیك بپایان سدهٔ **۶** وآغاز **۷** ناقص باتاریخ **۶۲۷** در مجموعه. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۳۳۸ هست [فیلمها : ۴۴].

15348ـ **تهران**، سعید نفیسی ۵۷۵: ازسدهٔ **۸ـ۹** وتکمیل‌شدهٔ خوداو. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۶۴۴ هست [فیلمها: ۴۴].

15349ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۶۳/۴ Or شرقی: نوشتهٔ رجب **۷۶۱** (۵۲پ‌ـ۱۲۲ر) درفهرست ازنگارنده نام‌برده نشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۱۷ هست [فیلمها ۱: ۵۲۸].

15350ـ **مجلس** ۴۸۵۴/۱: نستعلیق صفر **۱۰۴۹** (۱پ‌ـ۵۸ر) درنسخه از نگارنده نام‌برده نشده، آغازبرابرنمونه [رؤیت].

15351ـ**رضوی**۱۱۵اخلاق(۵۷۳۵): نستعلیق یکشنبهٔ ۱۹ ذیحجهٔ **۱۰۷۳**، آغاز و ترتیب بابها برابرنمونه ازنگارنده در فهرست نام‌برده نشده است، ۱۰ گ [ف. رضوی ۶ : ۳۹۷].

15352ـ **تبریز**، آقای نخجوانی: تاریخ‌یادنشده، در۱۵ باب. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۱۵۷۶ هست [فیلمها : ۴۴].

15353ـ **ایاصوفیه** ۴۸۲۲: تاریخ یادنشده، (گ۶۵ـ۱۳۰).

15354ـ**ایاصوفیا**۴۸۲۴: (گ۱۳۸ـ ۱۹۳).

15355ـ **لالااسماعیل** ۲۵۵: (گ۱ـ ۶۹).

15356ـ **فاتح** ۳۷۱۲: (گ۱ـ۶۷).

15257ـ**واتیکان**، Bord Pers9:

هرپنج نسخه بنقل ازفیلمها ۱ : ۴۴.

تحفهٔ ناصری

ازمحمد جعفرفرزند محمدصادق مروزی، که پس‌ازمرگ پدرش به‌وقایع نگار ملقب شد، بسال ۱۲۵۴ بنام محمد شاه (۱۲۵۰-۱۲۶۴) دریك مقدمه وهفت‌تحفه ویك‌خاتمه نگاشته‌است: مقدمه درلوازم ومراسم پادشاهی، تحفهٔ ۱- حیا ۲-ادب ۳-عدالت ۴-سخاوت ۵-شجاعت ۶- حلم ۷-عفو. خاتمه درسخنان حضرت‌علی. **آغاز:** ای‌ذکرتوگلفروش‌بازارسخن - رنگین زتوبرگ گلزار سخن.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۹۷ (همای‌مروزی)

15358- **تهران**، ملی ۹۱۳ف: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۵۴**، آغاز برابر نمونه، زدین، ۵۵ گ ۹س [ف. ملی ۲ : ۴۴۸].

التحفة الناصریة فی معرفة الالهیة

ازنصرالله فرزندحاج‌محمدحسین دماوندی بنام ناصرالدین میرزا قاجار، بسال ۱۲۶۴، کمی درحکمت وسپس‌درسیاست مدنی‌وپادشاهی وعدالت و صفات پادشاه نگاشته است. و درآن از «تحفهٔ محمدیه» و «بدایة‌المعرفه»ی خود نام می‌برد. **آغاز:** وما النصرالامن عندالله - العزیزالحکیم ... احمدك یامن‌بك استعین... امابعد، بندهٔ درگاه خداوندی.

15359- **دانشگاه** ۲۶۵۳: نستعلیق ۲۹ رمضان **۱۲۶۴** گویاازخودنگارنده. آغازبرابر نمونه، ۳۷ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۳].

تحفة النصایح

ازراجوقتال.

16360- **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ق‌ف۱۳۱: نوشتهٔ خواجه سنگی مولایی، در **۱۲۴۰**، ۴۸ص [مخطوطات، سرفراز علی‌رضوی: ۱۹].

تحفة الواعظین

از عبدالعظیم فرزند علی محمد اردبیلی، بروزگاراحسائی و درآن از «شرح الزیاره»ی او یاد کرده است، اخلاق دینی است، در یك مقدمه‌ومجلسهایی‌وخاتمه. مقدمه‌درصفت‌واعظان وبادیباجه‌ای بعربی.

15361- **نجف**، سیدمحمدمفتی‌الشیعه: سلخ ع۱/**۱۲۶۳** برای سید میرغفور فرزند میر اسماعیل، بامهر (قوام الحسینی) که باید از نویسنده باشد [ذیل ذریعه].

تحفة الوزراء = تحفة الملوك

تحفه الولی

از محمد حسین فرزند احمد فرزند سمیع یزدی، ترجمه وگزارشی است‌ازعهد مالك‌اشتر برای‌محمدولی‌میرزا قاجارفرمانروای‌خراسان بسال ۱۲۲۷ درمشهد، درپنج‌بند نگاشته است. **آغاز:** طرازندهٔ اورنگ‌پادشاهی ممالك‌وسیعهٔ سخن‌طرازی.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۸۰.

15362- **ملك** ۲۷۸۸: شکسته‌نستعلیق عبدالکریم‌فرزندحسین‌علی‌یزدی، ع۲/**۱۲۲۹** آغاز برابرنمونه، ۱۰۳ گ ۱۵س [ف. ملك، فارسی: ۱۱۵].

15363- **کپنهاك**، سلطنتی Add۱۷: نستعلیق عبدالکریم فرزند حسنعلی اردکانی یزدی، **۱۲۳۰**، برای حسنعلی میرزا [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۲].

تدبیرنامهٔ انفس و آفاق

ازغیاث‌الدین‌علی امیران‌حسینی، نگارندهٔ «دانشنامهٔ جهان : ۴۲۲»، وجزآن. دراخلاق،

بسال ۸۸۴ نگاشته است .

15364ـ مدراس ج۱ص۴۲۳: [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۶] .

تذکرة الذاکرین

ازمحمدصادق فرزند علی‌یار خویی، بنام محمدشاه قاجار، دردہ فصل وهریك بنام «آیه» ویك خاتمه دراخلاق مذهبی نگاشته است: آیهٔ ۱ـ درترك محبت دنیا ۲ـ ذکرموت ۳ـ معرفة الله ۴ـ طریقهٔ رسول‌خدا ۵ـ معرفت امام ۶ـ ایمان‌وبهشت‌ودوزخ ۷ـ ذکرویادحق وثمرات آن ۸ـ طریقهٔ صوفیه ۹ـ طیب و خبیث ۱۰ـ اجل‌انسان وتقدیرآن. خاتمه درترجمه وتفسیر زیارت جامع کبیر ، و گویا از هموست: «لغات قرآن». **آغاز:** الحمدلله که وضوح‌ازاحسن با کمال وجمال عام‌الاشتمال وفکرت هردیده...

12365ـ **تهران،** ملی۳۹۸ ف : نسخ رفیع فرزند محمدعلی ، در **۱۲۵۵** ، ۱۶۶گ ۲۲س [ف. ملی ۱:۳۸۱] .

تذکرة العارفین

ازمحمدجعفر فرزندعلی یزدی عقدایی ، درسی محفل و یك خاتمه ، در رمضان ۱۲۳۷ دراصفهان بدان‌آغازکرده است. **آغاز :** حمد خداوندیراسزاست که‌ایجادکرد ایشان‌را.

15366ـ **الهیات**۷۶د: نستعلیق‌عبدالله حسینی، ۱۷رجب **۱۲۳۸**، ۳۲۶گ۱۳س[ف. الهیات ۱ : ۲۵] .

15367ـ **سپهسالار**۵۳۳۳: نسخ‌تاریخ یاد نشده،تامحفل۳۰را دارد، ۲۷۲گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۳:۳۹۰] .

15368ـ **نجف،** ملامحمدعلی‌خوانساری: تاریخ یادنشده [ذریعه ۴ : ۳۹] .

تذکرة السلاطین

ازعبدالجواد فرزند عبدالرحیم اصفهانی، که‌بروزگارناصرالدین‌شاه‌می‌زیسته، وشعرهایی نیز سروده است. در سلوك پادشاهان بارعایا ، به‌کمك حاج محمد حسین تاجر کازرونی ، در پیرامن ۱۳۲۳ نگاشته است، وبیشترازه«جوامع الحکایات» عوفی بهره‌برده است. **آغاز** ج۱: حمد و سپاس نامتناهی بحقایق. **آغاز** ج۲): بدانکه هیچ خصلتی .

15369ـ **مجلس** ۲۲۲۷: نسخ متوسط نسخهٔ اصل، جلد۱، ۸۶۴ص ۱۲ـ۲۰س [ف. مجلس ۶ : ۱۸۴] .

15370ـ **مجلس** ۲۲۲۸: نسخ متوسط نسخهٔ اصل، جلد ۲، ۷۸۲ص ۱۲ـ۲۲س [ف. مجلس ۶ : ۱۸۵] .

تذکرة الملوك

ناشناخته. که بروزگار محمود افغان در سازمان اداری وکار های درباریان ودیوانیان روزگار صفویان نگاشته شده است . این گفتار یکبار بصورت‌عکس باترجمهٔ انگلیسی بکوشش خاورشناس روس مینورسکی بسال ۱۹۴۳ م و سپس‌آقای دبیرسیاقی چاپشده است، و بانسخهٔ «دستور الملوك» چاپ آقای دانش پژوه بسیار نزدیك است .

بنگرید: پیشگفتارچاپ ازآقای‌دبیرسیاقی ف. مشار : ۳۸۵ ـ ذریعه ۱۲ : ۱۰۰ .

15371ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۴۹۶

این نسخه‌است که بکوشش مینورسکی بصورت عکسی بچاپ رسیده وهمو در دیباجه می‌نویسد که این دفتربروزگار اشرف افغان (۱۱۳۷ـ ۱۱۴۲) ساخته شده است [پیشگفتار چاپ دبیر سیاقی : ۱۶] .

تذکرة الملوك = دستور الملوك

تذکرة المؤمنین

از امین فرزند عبدالعظیم حسینی یـزدی ابرقوهی، دریك مقدمه و دوباب ویك خاتمه، دروعظ و پند مذهبی وروضه خوانی. **آغاز:** حمدله... چنین گوید... ابن‌عبدالعظیم الحسینی الیزدی امین‌الابرقوهی.

15372ـ **دانشگاه ۳۷۵۶**: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** گویا ازخود نگارنده، انجام افتاده، ۲۶۱ گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۲:۲۷۴۹].

ترانهٔ زرین

یارسائل الذهبیه و یا وصایاالذهبیه، پند و اندرزهاییست در بارهٔ زندگی اجتماعی وسیاسی در ۷۱ بیت، که ازتمدن یونان‌باستان بفرهنگ خاوری بارث رسیده‌است.

15373 ـ **دانشگاه ۱۵/۱۰۳۵**: نستعلیق باتاریخ **۱۱۰۴** دردفتر (ص۱۶۰) با نسخهٔ ۳۴۰ دانشگاه کمی جدایی دارد [ف. دانشگاه ۳:۴۲۰].

15374ـ **دانشگاه ۳۴۰**: نستعلیق ریز خوش **۱۲۶۰** (۵۶پ ـ ۱۷پ) [ف. دانشگاه ۳:۴۲۰].

تربیت اطفال

ازرضا مترجم السلطان، به‌روزگار ناصر-الدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳). در دیباجه نام کتاب ونگارنده آمده ومی نویسد: چون‌تاکنون راه تربیت‌کودکان برمر بیان نامعلوم‌بودمطالبی ازنوشته‌های فیلسوفان انگلیسی وفرانسوی به‌-فارسی روان درچند گفتار در آوردم. درگفتار سیزدهم سرگذشت خودرا آورده است. **آغاز:** بنام قادر سبحان و بخشایندهٔ مهربان چگونـه توان ملك منانی‌راکه ازجهت معرفت.

15375ـ **ملك ۶۲۴۳**: شاید بخامـهٔ نگارنده، ازآغاز سدهٔ**۱۴**، ۵۹ گ [رؤیت].

ترجمان البلاغة = قانون الحكمة

ترجمهٔ آداب المتعلمین

ناشناخته.

15376ـ **نجف،** سید محسن حکیم ۱/۱۴۵۹: نوشتهٔ محمد فرزند سید زین‌العابدین موسوی‌خوانساری، **۱۲۰۸**، ۱۴گ [یادداشت های سیداحمد اشکوری].

ترجمهٔ آداب المتعلمین = آداب تعلم

درص ۱۴۹۱ گذشت.

ترجمهٔ اخلاق اردبیلی

متن‌ازمحمد(احمد) فرزند موسی‌اردبیلی. درپنج فصل: ۱ـتعریف حقیقت خلق۲ـتعریف اخلاق فاضله ۳ـ حقایق اخلاق ۴ ـ کیفیت استعمال اخلاق ۵ ـ علاج فاسد و حفظ فاضله بطب نفوس. **آغاز:** این عجاله ترجمهٔ رسالهٔ اخلاق مولی العلامه محمد بن موسی اردبیلی است درعلوم حکمیه. چنان بتحقیق پیوسته.

مجلس۳۶/۳۴۵۶:سدهٔ ۱۲(ص۲۹۷ـ۳۰۶)، آغاز برابر نمونه، نگارنده درنسخه بنام احمد است[ف.مجلس۱۰:۱۳۹۳].

15377ـ **مجلس۱۳/۴۸۶۸**: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، (۲۱۴ـ۲۱۶ر) نگارنده در نسخه‌بنام محمد است [رؤیت].

ترجمهٔ ادب الوجیز للولد الصغیر

متن ازعبدالله‌بن مقفع ، روزبه درگذشتهٔ ۱۴۲ دانسته‌شده‌است. ترجمه‌ازخواجه‌نصیرالدین

طوسی که یاداو در «بیست باب: ۲۴۳» گذشت بدستور ناصر الدین عبدالرحیم. این کتاب برای باردوم همراه «اخلاق‌محتشمی» به کوشش آقای دانش پژوه بسال ۱۳۳۹ خ و سپس به کوشش غلامحسین آهی در ۱۳۴۰ خ چاپ شده‌است.

بنگرید: کتابشناسی دهساله: ۲۳ ـ ف مشار: ۶۳.

15378ـ **ملك** ۱۴/۶۹۱: نوشتهٔ **۱۰۵۱** در دفتر (ص ۴۳۸ـ۴۸۸) [ف. ملك، مجموعه ها: ۱۵۷].

15379 ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۳۶: نستعلیق ۱۸ ج ۱/**۱۰۷۳** (ص ۱ـ۶۱ هامش) جدول زر [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۰۷].

15380ـ **دانشگاه** ۲/۲۸۳: نسخ **۱۲۸۶**، (۷۶پ ـ ۸۵پ) گزیدهٔ آنست، در فهرست بنام «پند دادبه» یادشده [ف. دانشگاه ۳: ۶۵۲].

15381ـ **مجلس** ۲/۲۴۲ طباطبایی: تاریخ یاد نشده، گزیدهٔ آنست [نسخه‌ها ۱: ۲۱۶].

ترجمهٔ اربعین حدیثاً = چهل حدیث

ترجمهٔ بحار الانوار

ازمحمد مهدی‌فرزندمحمدکاظم‌خوانساری بدستورحاج میرزا محمودخان احتشام السلطنه علاءملك، ترجمهٔ جلد هفدهم آنست درپند واندرز ووصایا. **آغاز:** الحمدلله الواحدالاحد.

15382ـ **مجلس** ۵۷۳: نسخ **۱۳۰۷**، ۳۳۲ گ ۲۷س [ف. مجلس ۲: ۳۳۶].

ترجمهٔ پوتهی بهگوت گیتا = بهوکت‌گیتا

از ابوالفیض فیضی.

15383ـ **بنگاله**، آسیایی ۲ bP۲(۲۹۵): نوشتهٔ **۱۸۷۱** م، درفهرست بنام «ترجمهٔ پوتهی بهگوت‌گیتا» یادشده [بنگال: ۱۷۷].

ترجمهٔ تلماك

متن از فنلون، لوئی چهاردهم نبیره‌ای داشته‌که زیرنظر «فنلون» بآموزش می‌پرداخته است، تندخویی وسبکسری آن شاهـزاده سبب می‌شود که فنلون بنگارش این نامه می‌پردازد ودرآن ازجوانی، عشق، غرور، اخلاق، تدبیر منزل، سیاست، تصوف، بشیوهٔ اساطیر و افسانه سخن میراند، وگویاخواندن‌این‌گفتار شاهزاده را درمان‌می‌کند. **آغاز:** جهانجو یادیدهٔ جهان بگشا، تاجهان‌را نقش‌نهان بینی،ونهان را عین عیان.

15384ـ **تهران**، ملی ۳۷۹ف: نستعلیق شایدسدهٔ **۱۳**، دراستانبول، پایان‌افتاده، ۸۸ گ ۲۰س [ف. ملی ۱: ۳۶۷].

ترجمهٔ تنبیه‌الراقدین

متن وترجمه هردو از محمدطاهرشیرازی قمی درگذشتهٔ ۱۰۹۸، نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی: ۸۲» وجزآن. درذکر مرگ وپند و اندرز. با باعنوان: فصل، فصل، وسپس یك خاتمه، با رباعی‌هایی ازخود نگارنده. **آغاز:** حمدله. الرحمان الرحیم ... وصل علی حبیبك.

بنگرید: ذریعه ۴: ۹۱، ۴۴۳.

15385ـ**مجلس** ۲/۵۲۳۶: نسخ ۱۸۵ **(۱۱۸۵)** آغاز در دیباجه افتاده، کسی نـام نگارنده‌ازدیباجه‌پاك‌کرده ونام عبدالکریم بن حیدرقادری را نوشته است (۶۸ ر ـ ۱۰۹ ر) [رؤیت].

15386 ـ **نجف**، حسینهٔ شوشتریها: آغاز برابر نمونه [ذریعه ۴: ۹۱].

ترجمهٔ تنبیه الغافلین

متن ازابولیث نصر فرزند محمد فرزند ابراهیم فقیه سمرقندی حنفی درگذشتهٔ ۳۷۵، ۹۴ فصل در مواعظ. ترجمه از ابواسحاق ابراهیم بدیل فرزند محمد صالحی، درسدهٔ پنجم، در ۹۳ فصل

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۴۸۷ (تنبیه).

15387ـ برلین ۲۶۵: نشانی یاد نشده

15388ـ پاریس ۷۳۶: نشانی یاد نشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۱۶].

ترجمهٔ تهذیب الاخلاق (طهارة ـ الاعراق)

متن ازمشکویه رازی، احمد فرزند محمد، درگذشتهٔ ۹ صفر ۴۲۰ یا ۴۲۱ در اصفهان، در هفت مقاله: ۱ـ نفس وفضایل و رذایل آن ۲ـ حقیقت خلق ۳ ـ فرق میان خیرو سعادت ۴ـ فضایل قد تصدر من غیر السعداء ۵ـ اقسام محبت ۶ـ حفظ صحت روح ۷ ـ معالجت امراض آن. ترجمه از ناشناس، دریك مقدمه دارای دو باب سپس سه باب ویك خاتمه. واین جز «کیمیای سعادت» حاج میرزا ابوطالب زنجانی است. خواجهٔ طوسی دربخش یکم «اخلاق ناصری» از این کتاب بهره برده است.

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۸۸ (طهارة ـ الاعراق) ـ ریحانة الادب ۶ : ۱۵۲ (ابن مسکویه) ـ ف. مشار: ۱۲۹۴ (کیمیای سعادت) نسخه‌ها ۱ : ۲۱۶ (ترجمهٔ تهذیب الاخلاق).

15389ـ ادینبورك، دانشگاه ۲۶۱: نوشتهٔ **۱۰۸۱** [نسخه‌ها ۱ : ۲۱۶].

ترجمهٔ جامع السعادات

متن ازملامهدی نراقی که یاد او در «توضیح الاشکال : ۱۵۴» گذشت. درسه باب : ۱ ـ مقدمات ۲ـ اقسام اخلاق ۳ـ حفظ اعتدال در آن، این یکی در چهار مقام. ترجمه از احمد فرزند محمد نعیم فرزند عبدالله حسینی، بدستور محمد حسین خان، برای زین العابدین خان، در ۲۴ صفر ۱۲۰۸ بانجام رسانده است، مترجم از خود برمتن زیر عنوانهای : تمهید ، تنقیح ، ایقاظ مطالبی افزوده است. **آغاز:** جامع سعادات دو جهانی حمد وثنای یگانه‌ای است حکیم که صفات صحایف .

15390ـ الهیات ۱۶۹ ب: نسخ **۱۲۲۸** ۳۵۷ گ ۲۵ س [ف. الهیات ۱ : ۲۸].

15391ـ الهیات ۲۹ ب : نستعلیق سه شنبهٔ ۷ ج ۱ / **۱۲۳۰** درمشهد، و نویسندهٔ دیگر، ۲۴۱ گ ۳۲ س [ف. الهیات ۱ : ۲۸] .

15392ـ رضوی ۱۲۲ اخلاق (۲۲۷۷): نستعلیق علی فرزند مهدی که درکشك می‌زیسته **۱۲۶۰**، ۲۱۷ گ ۳۱ س [ف. رضوی ۶ : ۴۰۰].

ترجمهٔ الحقایق

متن ازملامحسن فیض، که یاد او در «امانت ۵» گذشت، دراسرار دین ومکارم اخلاق. ترجمه از نوادهٔ برادرش نورالدین اخباری ، محمد فرزند شاه مرتضی که یاد او در «تنویر القلوب: ۱۱۰۰» گذشت. **آغاز :** حمد وسپاس بیقیاس خداوندی را سزاست .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۷ و ۷ : ۲۸ ـ ف . فارسی مشار : ۳۹۹ .

15393ـ مجلس ۲۰۶۲ : نسخ خوب ۶ ذیحجهٔ **۱۱۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۹۴ ص ۲۴ س [ف. مجلس ۶ : ۵۸].

15394ـ سپهسالار ۵۷۹۶: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده ، ۳۹ گ ۱۶ س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۰۸] .

15395ـ مجلس ۵۴۰۴ فهرست نشده :

نستعلیق رمضان **۱۲۴۶** ، مالك : محمدبن اسماعیل موسوی. و صلحنامهٔ ملا مؤمن به‌پسر خود ملامحمدعلی ۱۲۹۰ - ۲۱۰ گ ۱۸س

ترجمهٔ رذایل مردم انگلیس

ترجمه ازاعتماد السلطنه، کـه یاد او در «اوزان ومقادیر : ۱۴۰» گذشت . در ۱۳۰۲ بنام ناصرالدین‌شاه، متن نوشتهٔ فرانسویست‌که گویا در مقام پاسخگویی بانگلیسها انحرافات اخلاقی ایشان‌را شمارده است. **آغاز :** پالمال کارت که یکی ازروزنامه‌های آزادی‌طلب‌منطبعهٔ لندن‌است وهرروزصبح بطبع میرسد .

15396 **ـ تهران** ، ملی ۸۸۳ ف : نستعلیق ۲۷ذیحجهٔ**۱۳۰۲**، ۵۸ گ ۱۰س [ف. ملی ۲ : ۴۱۷] .

ترجمهٔ رسالهٔای دراخلاق

درص ۱۵۶۸ گذشت .

ترجمهٔ الرسالة الاهوازية

متن منسوب بحضرت صادق که در پاسخ نامهٔ ابوبجیرعبدالله‌بن نجاشی (نیای نجاشی)، دربارهٔ کردار ورفتاربارعیت. ترجمه ازناشناس (بنگرید: آداب‌الولاةمجلسی: ۱۵۱۶). **آغاز:** روایت کرده است استاد ماشهید ثانی دررسالهٔ خودش که نامیده شده .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۸۵ (الاهوازیه)

15397**ـرضوی** ۴۲۳اخبار(۶۸۳۱): نستعلیق ونسخ‌خوش، بی‌تاریخ، زرین، ۱۶ گ ۷س [ف. رضوی۵:۴۴] .

ترجمهٔ سراج الملوك فی‌العدل والسلوك

متن‌ازطرطوسی.ابوبکرمحمدفرزند ولید قرشی فهری (۴۵۱ ـ ۵۲۰)، درسیر پیامبران وآثار اولیا ومواعظ ومراعات علماء و حکمت حکما ونوادری ازخلفا، درشصت وچهار باب. ترجمه ازتقی‌الدین محمد فرزند صدرالدین ، برای عبدالرحیم‌خان خانان، درگذشتهٔ۱۰۳۶ بنگرید : کشف الظنون ۲ :۹۸۴ (سراج الملوك) ـ هدیةالعارفین ۲ :۸۵ (طرطوسی) ـ نسخه‌ها ۱ : ۲۱۷ (ترجمهٔ سراج...) .

15398**ـ بنگال** ، ۴۹۸ : نشانی یـاد نشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۱۷] .

ترجمهٔ سرالاسرار

متن ساختگی منسوب به‌ارسطو . ترجمه ازسید میرزا علی‌اکبرخان حسینی شیرازی به‌ـ روزگاری‌که دربندربوشهر کارگزارمهام‌خارجه بود، سالهای ۱۲۹۶-۱۲۹۵ متن‌را نیاورده و ترجمه دریازده مقاله‌است. **آغاز:** حمدله ... امابعد، این رساله‌ایست در سیاست و قانون در تدبیرریاست وسلطنت معروف به‌سرالاسرار.

15399**ـحقوق**۱۹۸ج: نوشتهٔ‌نگارنده **۱۲۹۶-۱۲۹۵** دربوشهر، ۲۹ گ ۲۰-۱۹س [ف. حقوق : ۵۳] .

ترجمهٔ سرالاسرار = السیاسة فی تدبیرالریاسة

متن ساختگی ومنسوب به‌ارسطو، که به‌ـ کوشش عبدالرحمان‌بدوی در«الاصول الیونانیة للنظرات السیاسیة فی الاسلام» ۱۹۵۴ م چاپ شده، واین جز «کتاب سیاست» ارسطو است . این ساختگی بدو روایت دست هست ، یکی ازآنها درده‌مقالات‌است. چند ترجمهٔ‌ناشناخته.

15400**ـمجلس** ۳۴۵۵/۸۱: درجنگ مؤرخ **۱۱۴۱-۱۰۶۳** (ص۶۰-۶۱) درنسخه آمده‌که بدستورمأمون بعربی‌درآمده‌است [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۴۳].

15401ـ **حقوق**۹۸ج: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۲**، متن بندبندآورده شده ونسخه ده‌فصلی است. آغازافتاده، ۱۲۹گ ۱۵س [ف. حقوق ۵۳] .

15402ـ **فرهادمعتمد**۴۶ : نستعلیق صادق شیرازی، سه‌شنبهٔ ۱۲ج۲/**۱۲۸۶** باذیلی ازمترجم. **آغاز:** کتاب السیاسات تألیف ... واقف شدم ای فرزند نجیب دانا و ای پادشاه عادل بزرگ، می‌نمایدحق‌تعالی بماراه وهدایت ونگاه‌دارد تراازمیل بسوی خواهشها [نسخه‌ها ۳ : ۱۶۰].

15403ـ **ملك**۳/۶۱۴۹ : نستعلیق محمدکریم، سدهٔ **۱۳** (۱۲۷ـ۱۳۰). **آغاز :** حمدله... امابعد، چنین‌گوید مترجم‌کتاب سر الاسرارکه حسب‌التماس یکی از خلفای عباسی کتاب‌مذکوررا ازلغت‌یونانی بعربی‌ترجمه‌نموده [رؤیت].

ترجمهٔ سیرة النبی = سیرت‌النبی دربخش تاریخ وسیرخواهدآمد .

ترجمهٔ سیر و سلوك

دربخش عرفان ص۱۰۸۵ گذشت .

ترجمهٔ صد کلمه = صد کلمه = ترجمهٔ نثر اللالی

ترجمهٔ طهارة الاعراق = ترجمهٔ تهذیب الاخلاق

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

ازابراهیم فرزند محمدمهدی بدایع نگار نواب تهرانی، درگذشتهٔ پیش‌از ۱۳۰۰ ترجمه ایست شیوا، بنام ناصرالدین‌شاه، در۱۲۷۳ به‌انجام رسیده‌است، و در «مخزن الانشاء» چاپ شده‌است. **آغاز :** چون سال چهلم از هجرت ...این فرمان بندهٔ خدا امیر المؤمنین‌علی‌است بسوی مالك‌بن الحارث النخعی .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۱۸ ـ ف . مشار : ۴۰۷ ـ المآثر والاثار : ۱۸۶ .

15404ـ **مجلس**۷۷۵: نستعلیق عبدـالغفار تویسرکانی، **۱۲۹۷** ، در فهرست نام نگارنده نیامده ، زرین ، ۳۵گ ۱۰س [ف . مجلس ۲ : ۴۸۷].

15405ـ **تبریز**،ملی۲۹۵۶: نستعلیق شکستهٔ محمدزمان فرزند محمدرحیم‌بیگ‌کاهر **۱۲۹۹** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست تاریخ نگارش۱۲۷۹ یادشده، ۱۱گ۱۴س [ف. ملی تبریز ۱ : ۲۵۷] .

15406ـ **ملك** ۴۳۱۰/۱ : نستعلیق نبشتهٔ **۱۳۰۷** (۱پـ۱۱پ) آغازوانجام برابر چاپی [رؤیت] .

15407 ـ **ملك**۱۳۱۰/۱ : نستعلیق شکستهٔ محمود فرزندعلی اکبرتفرشی، **۱۳۰۸** تا**۱۳۱۱** دردفتر، (۱پ ـ ۱۱پ) آغازبرابر نمونه، درنسخه ازنگارنده نام‌برده نشده است [رؤیت] .

15408ـ**رضوی**۱۴۲۸اخبار(۲۰۹۳): نستعلیق میرزا محمدعلیخان مشیرالوزارةفرزند حاج محمداسماعیل‌مجدالادباء**۱۳۱۹**، ۲۷گ ۸س [ف. رضوی ۵ : ۴۷] .

15409ـ **رضوی** ۸۰ اخبار : نسخ و نستعلیق تاریخ یادنشده، دیباجه‌را ندارد، ۳۰ گ ۱۲س [ف . رضوی ۱ : ش۸۰ اخبار] .

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

از محمدباقرخاتون‌آبادی، که یاد او در «آثارعلوی : ۳۹۲» گذشت . بنام شاه سلطان حسین (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) . **آغاز:** الحمدلله

العلی الاعلی مالك الارضین... جوادقلم "دوزبان درمیدان بیان بادای این مرام.

15410_ دانشگاه ۱۲۶۶/۴ : نسخ محمد ترشیزی، ۱۱۲۵ (۱۶ پ - ۲۸ پ)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۷ : ۲۷۱۸].

15411_ ملك ۹۴۰: نسخ زیبای اوایل سدهٔ ۱۲، ۴۰ گ ۱۲ س [ف. ملك، فارسی : ۱۳۸].

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر = آداب

ازمحمدباقر مجلسی، در ص ۱۵۱۶ گذشت.

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

ازصادق فرزندعلی حسینی، گویا همان فاضل کاشانی نگارندهٔ «عرفات الفقه» باشد، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) ومحمد حسن خان صاحب اختیار در کاشان، در رجب ۱۲۷۲ بانجام رسانیده است. **آغاز:** حمد بی حد وثنای افزون ازعدد مختص خدایی است که کافهٔ موجودات.

15412_ دانشگاه ۴۲۰۷: نستعلیق ابوالقاسم کاشانی، سدهٔ ۱۳، زرین، ۸۷ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۳].

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

ازمحمدصادق مروزی، که یاداودر «تحفهٔ عباسی: ۱۵۶۱» گذشت. او پیمان نامه را به چهار بخش می کند: اخذ خراج، جهاد، اصلاح حال مردمان، آبادکردن شهرها. وهر بخشی را زیر اصلی می آورد و گزارش میکند **آغاز:** زهی علی عظیم و حکیم علیم که ترجمهٔ خطبهٔ حمد و ثنایش بترجمان زبان نشاید و تفسیر آیهٔ شکرو سپاسش.

15413_ ملك ۱۹۳۷: نستعلیق ۱۲۴۸ زرین، ۷۱ گ ۱۵ س [ف. ملك : ۱۳۸].

15414_ تهران، ملی ۱۵۱ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴، بامهر ناصرالدین شاه، آغاز برابر نمونه، ۷۴ گ ۱۳ س [ف. ملی ۱ : ۱۵۸].

ترجمه وشرح عهدنامهٔ مالك اشتر

ازملامحمدصالح قزوینی روغنی، که یاد او در «بحرالعرفان: ۷» گذشت. گزیده ایست باافزودگیهایی از «شرح نهج البلاغه»ی خود او وازبیتی که درپایان نسخه ای آمده چنین بدست می آید که در ۱۰۹۴ بانجام رسیده است. **آغاز:** سپاس و ثنا خداوندی را رواست که ذاتش از وصمت فنا وزوال معرا.

بنگرید: ذریعه ۱۳ : ۳۷۴.

15415 _ مجلس ۴۹۱۴ : نستعلیق خود نگارنده، سدهٔ ۱۱. گ ۹ - ۱۸ نونویس، آغاز برابر نمونه، ۱۳۸ گ ۱۵ س [رؤیت].

15416_ سپهسالار ۳۰۹۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز شش بیت افتاده، ۱۵۰ گ ۱۱ س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۲۱].

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

از عبدالواسع تونی، از دانشمندان سدهٔ دوازدهم، ترجمه ایست لفظی [سعید نفیسی]. **آغاز:** قل اللهم مالك الملك.

15417_ مجلس ۲۰۱۶: تحریری سدهٔ ۱۲، درفهرست بنام «ترجمهٔ نامهٔ علی» یاد شده ۳۸ ص ۱۶ س [ف. مجلس ۶ : ۱۵].

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

ازعلی رضا، بنام شاه سلیمان و برای شیخ علیخان [دیباجه]. ترجمه و گزارش است. نگارنده علیرضا تجلی است که یاداو در «سفینة النجات: ۹۵۸» گذشت. **آغاز:** لله الحمد که مآثر سلطنت جاوید طرازپادشاه جهان.

15418_ دانشگاه ۲۴۶۵/۲۵: نستعلیق

ونسخ محمدقاسم ۱۱۰۴ (ص۱۳ـ۳۴) زرافشان [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۱۴].

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

از محمد کاظم فرزند محمد فاضل مدرس مشهدی، خادم آستانهٔ رضوی ، بهنگام آمدن شاه صفوی بمشهد ، بهخواهش اعتمادالدولـه شاهقلیخان. عبارتهای خطبه را آورده، وسپس به‌ترجمهٔ روان‌آن پرداخته است . **آغاز :** الحمدلله مالك مصر الایجاد ومدینة الوجود... بحمد وسپاس وشکرفزون ازقیاس حضرت.

15419ـ **رضوی** ۴۲۷اخبار(۱۹۴۶): نستعلیق عبدالعلی فرزنـد میرزا محمد حسین اصفهانی، ۵ج۱/ **۱۲۷۷**، آغازبرابر نمونه ، ۶۹گ ۱۴س [ف. رضوی ۵ : ۴۷].

15420ـ **تهران،** ملی۱۹۱ف : نسخ سدهٔ **۱۳**، بایادداشت **۱۲۴۵** و مهرناصرالدین شاه، آغاز برابرنمونه، درفهرست نگارنده بهـ گمان ازسدهٔ ۱۱ یاد شده، ۶۵گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۱۹۱] .

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

ازمحمد فرزند مهدی بهشتی، بنام محمد شاه قاجار (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) ، ترجمهٔ نسبتاً روان. **آغاز :** حمدله . صلاة. اما بعد، چنین گوید تراب اقدام مؤمنین.

15421ـ **تهران،** ملی۵۰۹ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، شاید ازنگارنده، ۲۱گ۱۷س [ف. ملی ۲ : ۷] .

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

وقار، دربخش منظومه‌ها خواهد آمد .

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

چندگفتار ناشناخته .

15422ـ **دانشگاه** ۱۰۲۶/۳۵ : سدهٔ **۱۲** ترجمـهٔ لفظی روزگـار صفویه (گ ۱۸) [ف. دانشگاه ۲ :۱۵] .

15423ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۲۲۵ : نستعلیق حاج محمد حسین فرزند حاج محمد حسن امین‌الضرب سپاهانی، در **۱۳۰۲** درسیزده سالگی، بگواهی خود او در ۲۰ع ۱/ ۱۳۴۵ [نسخه‌ها ۲ : ۹۷] .

15424ـ **تهران،** ملی۷۰۲ف: شکسته نستعلیق مرتضی کتابدار باشی، ۳ع۲/ **۱۳۱۰**، زرین ، ۲۱گ ۱۳س ،خطبه ندارد[ف . ملی ۲ : ۲۰۸].

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر = بیعة الافاخم

ترجمه وشرح عهدنامهٔ مالك اشتر = تحفهٔ سلیمانی

ترجمه وشرح عهدنامهٔ مالك اشتر = تحفة الولی

ترجمهٔ عهدنامه = شرح عهدنامه

ترجمهٔ شرح عهدنامهٔ مالك اشتر = نصایح الملوك

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر = آداب الولاة

ترجمهٔ عین العلم

ازمحمد رفیع‌الدین، دریك مقدمه وبیست باب، بسال ۱۱۸۶ نگاشته است.

15425 ـ **بنگال** ۵۰۳ : نشانی داده نشده [نسخه‌ها۱: ۲۱۷] .

ترجمه وشرح غرر الحکم ودرر الکلم

متن از عبدالواحد فرزند محمد آمدی تمیمی درگذشتهٔ ۵۱۰، سخنان حضرت علی است به‌ترتیب حروفی تهجی درآغازجمله‌ها. ترجمه وگزارش از آقا جمال خوانساری که یاداو در «اختیارات الایام : ۲۲۱» گذشت. درسه جلد

آغاز : غررودرر الفاظ و معانی سلسله آرای شاهد زیبای حمد و سپاس ایزد سخن

بنگرید: ذریعه۱۳: ۳۷۶ (شرح غرر) و۱۵: ۳۸ (غرر) ـ روضات الجنات : ۱۵۵ .

15426ـ **سپهسالار** ۲۳۰۷ : نسخ و نستعلیق محمد حسین فرزند نورالدین موسوی حسینی جرایری ، **۱۱۴۸** در لکهنو، باحاشیه هایی به‌نشانی (منه مدظله)، آغاز برابر نمونه ۳۴۱گ ۲۲س [ف. سپهسالار ۲: ۳۴] .

15427ـ **مجلس** ۴۵۹۹ : نستعلیق و نسخ آغاز سدهٔ**۱۲**، باحاشیه‌هایی به‌نشانی (منه ره)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15428 ـ **مجلس** ۲۰۱۴: نسخ خوش سدهٔ **۱۲**، زرین، شاید یکی از نسخه‌های اصل باشدکه بروزگار شاه سلطان حسین نوشته باشند ۷۷۰ص ۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۱۳].

15429ـ**رضوی**۴۲۵اخبار(۱۹۴۲): نسخ محمدصادق فرزند محمدمؤمن، گویا به‌روزگار نگارنده، سدهٔ**۱۲**، جلد ۳، ۴۳۳ گ ۱۷س [ف. رضوی ۵ : ۴۵].

15430ـ**رضوی**۴۲۶اخبار(۱۹۴۵): نسخ، تاریخ یادنشده، جلد ۳، ۲۳۷گ ۳۱ـ ۳۲س [ف. رضوی ۵ : ۴۶].

ترجمهٔ غرر الحکم و درر الکلم

متن ازهمان آمدی. ترجمه ازکسی ملقب به‌حاجی .

15431ـ**موصل**، مدرسهٔ‌حسینیه ۳/ ۴۹: نسخ، تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده [ف. مخطوطات موصل : ۱۲۴] .

ترجمهٔ غرر الحکم و درر الکلم

متن ازهمان آمدی، ترجمه از حاج شیخ زین‌العابدین .

15432ـ **الهیات**۱۸۶ب : نستعلیق و نسخ سدهٔ**۱۳**، ۳۹۶گ ۱۸س [ف. الهیات ۱: ۹۷] .

15433ـ **الهیات**۱۶۸ب : تاریخ و نشانی دیگریاد نشده [ف. الهیات ۱: ۲۹] .

ترجمهٔ غرر الحکم و درر الکلم

متن ازهمان‌آمدی ترجمه ازمحمد فرزند مجد الدین محمد فرزند قوام انصاری . برای سید شمس الدین مرتضی محمد فرزند مرتضی جلال‌الدین احمدصفار مشهدی طوسی. ترجمه ایست بادیباجه‌ای بعربی وفارسی، سپس‌ترجمهٔ لفظی زیرسطرها. **آغاز:** الحمدلله الذی‌هدانا وماکنا لنهتدی.

15434ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۳ : نسخ ونستعلیق مترجم ۲۵ ذیحجهٔ **۹۱۱** (۱۲۱ ـ ۱۲۳ و ۴۲۵ ـ ۱۰۰۵) آغاز برابر نمونه ، نسخه درردربار صفوی بوده [ف . دانشگاه ۹ : ۹۹۹] .

15435ـ **ملك** ۴۳۷۹/۱ : نستعلیق **۱۰۵۶** (درش۱) (۱۲۸پ ـ ۱۳۰ر در متن) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ترجمهٔ غرر الحکم و درر الکلم

متن ازهمان‌آمدی، ترجمه ناشناخته .

15436ـ **مجلس**۵۰۳۸فهرست نشده : نستعلیق متن عربی به‌نسخ . ترجمهٔ زیرنویس

است که در **۱۰۸۰** تکمیل شده است. **آغاز:** خدای بخشاینده آمرزنده وباو پناه می‌گیریم [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

ترجمهٔ فرج بعدالشدة = جامع الحکایات

دربخش متون ادبی خواهد آمد.

ترجمهٔ قانون مدنی = قانون مدنی

ترجمهٔ کتابی در باب قمیسون اروپا

ترجمهٔ سخنرانیها و گزارشهایی است که درکنگرهٔ ۲۷ اکتبر ۱۸۷۹ م متشکل از نمایندگان: آلمان، اتریش، مجارستان، فرانسه، انگلیس ایتالیا، روسیه، عثمانی خوانده‌شده‌وگفتگوهایی که دربارهٔ وضع سیاسی و جغرافیایی اروپای جنوبی درآن کنگره شده است.

15437 **ـ تهران،** ملی ۳۱ ف: نستعلیق خوش اواخرسدهٔ **۱۳**، شایدازمترجم، ۱۸۱ گ ۱۱ س [ف. ملی ۱ : ۲۲].

ترجمهٔ کلمات قصار = سخنان کوتاه

ترجمهٔ مائة کلمه = صدکلمه

ترجمهٔ متاکشر

ترجمه از سنسکریت.

15438 **ـ بنگاله،** آسیایی ۳ bP (۱۵۶۰): نوشتهٔ **۱۲۴۲** [ف. بنگال: ۱۷۸].

ترجمه مکارم الاخلاق

متن ازرضی‌الدین ابونصرحسن فرزندفضل طبرسی، پدرنگارندهٔ «نثراللالی: ۱۵۷۸» در دوازده باب بروش محدثان شیعی. ترجمه‌ازمحمد باقرحسینی خاتون‌آبادی نگارندهٔ «آثارعلوی ۳۹۲» وجز آن.

بنگرید: ف. عربی مشار: ۸۹۵ ـ ریحانة الادب ۳: ۱۸ (طبرسی، پدر) ـ ذریعه ۴: ۱۳۸ ـ ۱۳۹ (ترجمهٔ مکارم).

15439 **ـ تهران،** اصغرمهدوی ۷۴: نسخ سدهٔ **۱۱** گویا نسخهٔ اصل‌که برای شاه سلطان حسین نبشته شده‌است [نسخه‌ها ۲ : ۶۸].

ترجمهٔ مکارم الاخلاق

متن ازهمان طبرسی، ترجمه ناشناخته و بدون نشانی بیشتر.

15440 **ـ تبریز،** حاج حسین آقا نخجوانی ۲۳۲۴ : سدهٔ **۱۱ـ۱۰** [نسخه‌ها ۴ ۳۳۸].

15441 **ـ موزهٔ بریتانیا** Or۵۳۷۷: سدهٔ **۱۱**، درفهرست بنام «مکارم‌الاخلاق» آمده است پس باید ترجمه باشد [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

15442 **ـ دانشگاه** ۵۳۶۰: نسخ‌درمتن وترجمه به‌نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، آغازوانجام افتاده ۲۱۱ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۷].

ترجمهٔ مکارم الاخلاق

متن از همان طبرسی، ترجمه ناشناخته دربارهٔ نام‌نگارنده به‌نسخهٔ 15444 توجه شود.
آغاز: حمد و ثنای قیومی راکه عقول ذریات آدم ازادراک‌کنه ذات اوقاصر.

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۳۸.

15443 **ـ دانشگاه** ۸۹۴/۳ : نوشتهٔ کاززاری، ۱۷ ذیحجهٔ **۱۰۷۳** (۲۲۷پ‌ـ۲۷۶ ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳: ۶۵۷].

15444 **ـ یزد،** جامع‌کبیر ۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** امیر نظام‌الدین‌عبدالحی‌فرزندعبدالوهاب فرزند امیرعلی‌حسینی‌اشرفی‌گرگانی‌استربادی ازدانشمندان‌روزگار شاه‌تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۴)

بگواهـی عبدالله فرزند عیسی بك اصفهانی در قصبهٔ اردوباد، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۳۷۷] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۳۰ هست. دراینجا آقای دانش پژوه امیر نظام الدین اشرفی گرگانـی را باستناد همان گواهی مترجم کتاب یاد کرده‌اند [فیلمها: ۱: ۵].

15445 ـ **یزد**، جامع کبیر ۶۲: سدهٔ **۱۱** آغاز برابر نمونه. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۰۶ هست [نسخه‌ها ۴ : ۳۷۷ ـ فیلمها : ۱ : ۵] .

15446 ـ **دانشگاه** ۳۰۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، درفهرست ازمترجم نام برده نشده، ۲۷۶ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۳۰۳۵].

15447 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۵۱: نوشتهٔ رجبعلی فرزند آقابابا، سدهٔ **۱۱** آغاز برابر نمونه ، ۱۹۱ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

15448 ـ **رضوی** ۴۳۶ اخبار (۳۵۷۵): نسخ بی‌تاریخ، زرین. بایادداشت مؤرخ **۱۱۰۵** ۲۴۷ گ ۱۵ س، آغاز برابر نمونه، درفهرست ازمترجم نام برده نشده است [ف . رضوی ۵ : ۵۰] .

15449 ـ **الهیات** ۶ د : نستعلیق حافظ فیض‌الله ساکن وزیرآباد پنجاب، ۲ ج ۱/ **۱۲۳۲** آغاز برابر نمونه، ۳۱۵ گ ۱۲ س [ف. الهیات ۱ : ۳۰] .

15450 ـ **آقای کاظم مدیر شانه‌چی**: نستعلیق عوض‌محمد فرزند روزمحمد، **۱۳۳۶** آغاز برابر نمونه ، درفهرست از نگارنده نام برده نشده است [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۸] .

15451 ـ **رضوی** ۴۳۵ اخبار (۳۵۷۷): نسخ تاریخ یادنشده، زرین، ۳۰۱ گ ۱۴ س. آغاز برابر نمونه، درفهرست از نگارنده نام برده نشده [ف. رضوی ۵ : ۵۰].

ترجمهٔ مکارم الاخلاق

متن ازهمان طبرسی ، ترجمه از ناشناس که بنام صدر آقا حسن، دردوازده باب وهریك درچند فصل ساخته است. **آغاز**: . . . حمد و سپاس وشکر بیعدد وقیاس صانعی‌را سزد که‌نوع اناس .

15452 ـ **ری** ، عبدالعظیم ۱۴۸/۱ : نستعلیق حسام الدین فرزنـد کاوس رستمداری کدری، شنبهٔ ۸ ذیحجهٔ **۱۰۶۰** (۱پ ـ ۱۹۰ر) [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۰] .

ترجمه مکارم الاخلاق = محاسن الاداب

ترجمه مکارم الاخلاق = مکارم الکرائم

ترجمه نثراللآلی

ترجمه ازسید محمد عصار ، که یاد او در «ناسخ التفاسیر : ۶۶» گذشت. بهنثر. **آغاز**: ایمان المرء یعرف بایمانه . ایمان مرد شناخته می‌شود بقسمهایش .

15453 ـ **رضوی** ۱۷۶۱ اخبار (۵۶۹۹) نسخ و نستعلیق بخامهٔ مترجم ، شعبان **۱۳۵۴** ۱۵ گ [ف. رضوی ۵ : ۱۹۶] .

ترجمه نثراللآلی

ازمیرزا عبدالله تهرانی. عربی آن باترجمهٔ فارسی .

15454 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۹۷ : نوشتهٔ خوداو [نسخه‌ها ۵: ۳۴۶].

ترجمه نثراللآلی

از ندیمی ، برای بدیع الزمان بهادرخان

و وزیر او مسیب مختار. همان سخنان کوتاه است بنظم و به ترتیب تهجی با دیباچه‌ای نیز به نظم **آغاز:** حمد آن صانع لطیف خبیر ــ که کند خاک را سمیع و بصیر... ایمان المرء یعرف بایمانه هر که شد راست قول و ایمان دارد ــ بخدا راست می‌خورد سوگند.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۱۴۱ .

15455 ــ دانشگاه ۲۳۹۸/۲۹ : نستعلیق، باتاریخهایی از **۹۰۹ـ۹۲۰** در دفتر (۲۳۷ـ۳۰۴) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۰۶] .

15456 ــ ملك ۴۳۷۹/۱۹ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۶** (درش ۱) (۴۵ر ـ ۶۳ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15457 ــ ملك ۴۲۷۵/۱۱ : نستعلیق محمدسعید فرزند محمدتقی خاتون آبادی **۱۰۸۱** (۳۱پ ــ ۵۰پ هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ترجمهٔ نثر اللآلی

از یارعلی علاء نوی‌الاصل تبریزی (بنگرید لمحات: ۱۳۴۴) هریك سخن را در دو بیت گزارش کرده بایك دیباچه به نثر، در آن آمده پیش از این «لالی» را بنظم کشیده بودم، یکی از من خواست تا آنرا گزینم تا نوشتن و از بر کردن آن برهرکس آسان باشد. **آغاز:** برشاربان زلال عرفان و طالبان کمال ... این کمینه کم مایه یارعلی بن عبدالله العلاء نوی الاصل... ایمان المرء یعرف بایمانه: شود ایمان مرد دانسته ــ بحقیقت زصق ایمانش .

15458 ــ ملك ۵۱۲۸ : نستعلیق اواسط محرم **۹۱۸**، سخنان بازر، ترجمه مشکی، نسخه بنام سلطان سلیم فرزند بایزیدخان است با مهر سلطان سلیم در آغاز و انجام نسخه، ۲۶گ ۹س [رؤیت] .

ترجمهٔ نثر اللالی = صدکلمه

متن از ابوعلی فضل طبرسی، درگذشتهٔ ۵۴۸ یا سعید فرزند هبةالله راوندی درگذشتهٔ ۵۷۳ سخنان کوتاه منسوب بحضرت علی است به ترتیب تهجی در آغاز سخنان ، برخی نسخه‌ها در ۳۰ باب . چند ترجمهٔ ناشناخته .

بنگرید : وقایع الایام خیابانی ۳:۹:۴۰۹ ف . سپهسالار ۲ : ۱۳۷ ــ ف . دانشگاه ۲ : ۱۳۷ ــ ریحانةالادب ۳ : ۳۰۵ (راوندی) و ۳ : ۱۸ (طبرسی) .

15459 ــ ایاصوفیا ۴۷۹۵/۲ : نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۷ صفر **۸۵۵** در شهر هرات (گ ۳۵ـ۷۷) بایك دیباجه به نثر، وخاتمه منثور مؤرخ سه‌شنبهٔ یکهفته‌مانده از رمضان ۸۳۸ **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۲].

15460 ــ قاهره، دارالکتب ۳۳۵/۵ ادب تیمور: نوشتهٔ **۹۲۵** (ص ۱۰۴ ــ ۱۳۸)، **آغاز:** ایمان المرء یعرف بایمانه : علی گوید که دین مرد و ایمان [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۰].

15461 ــ موزهٔ بریتانیا ۶۷۰۸/۱ Or: نوشتهٔ **۹۵۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۲] .

15462-63 ــ سپهسالار ۲۹۳۱/۸ : در جنگ گردآوری **۱۰۶۹** و تاریخهایی از (۱۱۰۱ـ۱۱۰۲ هامش). **آغاز:** ابتدا می‌کنم بنام خدا ــ که سخن را ازوست آرایش ... لو ــ کشف الغطا [ف . سپهسالار ۳ : ۴۲۸ و ۴ : ۸۳] . نسخه‌ای باهمین سرآغاز در یوگسلاوی هست [فیلمها : ۶۳۵] .

15464 ــ الهیات ۵۵/۱ د: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱** (۱پ ـ ۲۴ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۲۴].

15465ـ **تهران**، ملی۱/۷۶۲ ف: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱** (ص۱ـ۲۱)، آغاز برابر نسخهٔ سپهسالار ۱۸/۲۹۳۱ [ف. ملی ۲:۲۸۳].

15466 ـ **مجلس** ۳۵۹۹/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۲].

15467ـ **مجلس**۱/۳۰۲۱ : نستعلیق محمدصادق تفرشی، با تاریخ **۱۲۴۱** در دفتر بهمین‌خامه (ص۴۵ ـ ۴۸) متن است با ترجمه [ف . مجلس ۱۰ : ۷۷۹] .

15468ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲/ ۲۶۵: نوشتهٔ **۱۲۶۵** [نسخه‌ها ۵:۲۲۳] .

15469ـ **دانشگاه** ۴۴۱۹/۲ : نوشتهٔ میرزا محمدعلی شریف یزدی **۱۳۱۵** درشاهرود (ص۱۵ـ۲۶) برای مرشد سرخعلی‌شاه. **آغاز:** حمدله. این چندکلمه‌ایست منسوب به... گفت شیرخدا علی‌ولی ـ هادی خلق مقتدای انام . [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۸۱] .

15470ـ **الهیات** ۱۵۱ د : نسخ سدهٔ **۱۳ـ۱۴** متن از ابوعلی دانسته‌شده [ف. الهیات ۱ : ۴۲۹] .

15471ـ **دانشگاه** ۲۲۴۱/۴: نسخ و نستعلیق گویا سدهٔ **۱۴** (۲۳پ ـ ۳۷پ) [ف . دانشگاه ۹ : ۹۰۳] .

15472ـ**رضوی** ۷۶۰ اخبار (۲۱۷۹): ثلث و نستعلیق زیبای ملامیرک خوشنویس، تاریخ یادنشده، زرین‌ممتاز، آغاز برابر نسخهٔ قاهره 15473، ۲۹گ ۱۰س [ف.رضوی ۵:۱۹۶] .

15473 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷/۱ مجامیع فارسی طلعت، نستعلیق زیبا، بی‌تاریخ (گ۱ـ۱۸). **آغاز:** ایمان المرء یعلم بایمانه دین و ایمان مرد را به‌یقین، نشناسند جز بصدق یمین [ف. مخطوطات ۲، ۲۱۰] .

ترجمهٔ نثراللآلی = چهل کلمهٔ منظوم

ترجمهٔ نثراللآلی = نظم اللآلی

ترجمة النصایح

از وصاف الحضرة، خواجه شهاب الدین عبدالله فرزند عزالدین فضل الله یزدی شیرازی (شیراز ۶۶۳ـ۷۳۰) نگارندهٔ «تجزیة الامصار».

15474ـ **نورعثمانیه** ۳۲۰۷: نوشتهٔ شعبان **۷۱۱**، درپایای «تجزیة الامصار». **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۸۱۹ هست [فیلمها: ۴۱].

ترجمهٔ و شرح نهج البلاغه

در بخش حدیث خواهد آمد.

ترجمهٔ ینابیع المودة

متن از نورالدین علی سمهونی مصری، ترجمه ازمحمد اسماعیل‌مجدالادبای خراسانی مستوفی، درگذشتهٔ ۱۳۲۱ واین‌باید جزء «ینابیع المؤدة فی‌مودة ذی‌القربی» شیخ سلیمان فرزند ابراهیم خواجه کلان حسینی بلخی قندوزی نقشبندی (۱۲۲۰ ـ ۱۲۹۳ یا ۱۲۹۴) باشد که در مناقب است .

بنگرید : ذریعه ۴:۱۷۹ ـ ف. مشار ع: ۱۰۱۳ ـ ذیل کشف الظنون ۲ :۷۳۱ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۳۶۲ .

15475ـ **ملك**۱۶۰۹: شکسته‌نستعلیق نگارنده، **۱۳۱۸**، تنها ترجمهٔ باب ۶۶ آنست که برای سلطان حسین میرزا نیر الدوله ترجمه شده است، ۲۶گ ۲۱س [ف. ملك : ۱۴۵] .

ترغیب المسلمین علی دفاع ـ المشرکین

ازمحمد رضا فرزند محمد محسن تهرانی بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) بنام صدراعظم، هنگام یورش انگلیسی‌ها به‌عمان دریك مقدمه وهشت‌فصل ویك‌خاتمه، دردهٔ سوم

ج۱/۱۲۷۳ بانجام‌رسانده. نام‌کتاب‌و نگارنده و شاه دردیباجه‌آمده است. **آغاز:** حمدبی‌حد وثنای بیعدد فردیگانه‌ای‌را سزدکه سلاطین... را مظهرسلطنت خود نمود .

15476 ـ **دانشگاه ۳۲۲۶** : نستعلیق محمد حسن فرزند محمد شفیع نودی ، ج۲/**۱۲۷۳** ، ۲۲گ ۱۶س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۵] .

ترقیات ممالك فرانسه

دروضع‌اقتصادی واجتماعی‌وسیاسی فرانسه بروزگار ناپلئون سوم ، درسه جزء . و ازسال ۱۸۵۱م آغاز می‌گردد: جزء۱ـ عناصری‌که موجب بهبود مایحتاج و رسومات می‌شود ۲ ـ ممرمداخلاتیکه دولت بواسطهٔ‌آنهااین‌انبساط‌را آسان می‌نماید ، ۳ـ ترقیاتی که در خارج از فرانسه بوقوع پیوسته است . و هرجز در چند فصل . **آغاز :** ترقیات ممالك فرانسه در عهد دولت امپراطور، بنا بر نوشتجات رسمی، مقدمه منظور ازاین بیانـات ظهور تـرقیـات عمده است .

15477 ـ **تهران،** ملی۲۵۶ف: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ۴۱گ ۲۲س [ف. ملی ۱: ۲۵۴].

ترك الاطناب فی‌شرح الشهاب

متن «شهاب الاخبار» از قاضی ابوعبدالله محمدقضاعی شافعی درگذشتهٔ۴۵۴، گزارش از ابوالحسن علی فرزند احمد فرزند علی فرزند القضاعی. حدیث است وپند واندرز وامثال .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۲۰۶۷ .

15478 ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۹۴۴۷ : نوشتهٔ عبد الرحمان فرزند المبارك ، درآغاز دههٔ یکم‌محرم **۵۸۵** ، وتملك ۶۱۶. **فیلم‌آن** دردانشگاه ش۱۸۸۸ هست [فیلمها : ۵۲] .

15479 ـ **استانبول،**شیخ‌الاسلام‌افندی سلیمانیه ۳۳۸ : نسخ تاریخ یاد نشده ، ۱۷۳ گ ۱۹س. **فیلم‌**آن دردانشگاه ش ۶۵۰ هست [فیلمها : ۵۲].

ترکستان و مرو = مرو و ترکمان

تزوك تیموری = تیمور نامه = نصایح الملوك

متن ترکی‌آن (که هیچگاه دیده نشده) منسوب به‌امیر تیمورگورکان (۷۷۱ـ۸۰۷) . ترجمهٔ ساختگی‌آن از ابوطالب حسینی تربتی که مدعی است متن ترکی آن را در کتابخانهٔ جعفرخان حاکم یمن دیده ، برای شاهجهـان پادشاه تیموری هند ، بسال ۱۰۴۷ ، درآداب کشورداری وسپاهیگری، دردومقاله: ۱ـ تدبیرها وکنکاشها ۲ـ خطاب بفرزندان ونوادگان. در این انتساب‌گفتگوست، بهرحال همراه «تزوك ناپلئون در آداب لشکرکشی و مملکت داری» دربمبئی وتهران چاپ شده‌است. **آغاز :** حمد بلیغ سبحانی‌راکه بمقتضای‌اناجعلناك فی‌الارض عنقای لقای صاحبقران‌را (پس‌ازدیباجه) مقالهٔ اول درتدبیرات وکنکاشها وکنکاش امورمملکت گیری‌ساختن‌مخالفان ودرآمدن‌بمیان‌دوستان و دشمنان .

بنگرید : پیشگفتار چاپ، مجتبی مینوی ف. مشار ۴۲۱ ـ از سعدی تاجامی : ۲۰۶ ـ نسخه‌های خطی ۲ : ۶۸ ـ ادبیات براون ۳: ۲۰۶ ، ۲۰۸ .

15480 ـ **الهیات ۳۰۶**د: نستعلیق‌علی رضامحلاتی، در۱۵شوال **۱۰۳۵**، برای‌آقاعلی شاه، عنوان ونشان‌شنگرف، ۷۹گ۱۱س [ف. الهیات ۱ : ۳۲] .

15481 ـ **دیوان‌هند،** ۷۲۲ : نوشتهٔ ملامحمدعلی خبوشانی، شنبهٔ ۷ج۲/**۱۰۷۷** .

فیلم آن دردانشگاه ش۱۸۷۵ هست [فیلمها : ۵۳] .

15482ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، ربعی [رؤیت] .

15483ـ **رضوی** ۱۷۴ تاریخ: شکسته نستعلیق خوش شاید خامهٔ میرزا حسن کرمانی استاد درویش عبدالمجید طالقانی سدهٔ **۱۲** باشد زرین، دیباجه‌را ندارد [ف. رضوی ۷: ۵۸] .

15484ـ **مجلس** ۶۲۲/۷ : شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۲۰۷** در دفتر [ف. مجلس ۲ : ۳۸۲].

15485ـ **مجلس** ۵۵۹۴ : نستعلیق **۱۲۰۷**، دیباجه‌را ندارد، زرین، ۱۱۰ص۱۵س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

15486ـ **ملك** ۴۳۴۱/۱ : شکسته نستعلیق میرعلی‌اکبرفرزند میرمحمدمحسن‌زکی حسینی **۱۲۱۸** درمحمدآباد بیدر (۱ر-۲۴پ متن وهامش) [رؤیت].

15487ـ**تهران**، ادبیات۲۳ج: نستعلیق **۱۲۳۳** برای سردار محتشم ابوالغازی محمد حسینخان سردار بیگلربیگی، ۱۴۱گ ۱۳س [ف. ادبیات ۱ : ۱۲۶] .

15488ـ**تهران**، دکترمفتاح۲/۲۵۱ : نستعلیق‌محمدابراهیم اردلانی نقشبندی‌متخلص به‌صبوحی باتاریخ **۱۲۳۷** بهمین خامه دردفتر [رؤیت] .

15489ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۰۰: نستعلیق الله‌قلی دنبلی ، برای نصرالله‌خان، در **۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۲ : ۶۹] .

15490ـ**تهران**، ملی۱۹۷ف: نستعلیق خوش سیدشریف موسوی سنکل‌آبادی، **۱۲۵۶** دیباجه را ندارد، ۴۶گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۱۹۵] .

15491ـ **ملك** ۸۸۱ : نستعلیق چنگیز شوال **۱۲۵۷**، برای‌معتمدالدوله، زرین، ۱۲۲گ ۱۵س [رؤیت] .

15492ـ **ملك** ۴۰۶۳ : شکستهٔ خوش میرزاابوالقاسم‌انجوی‌خوشنویس، شعبان **۱۲۶۲** برای مشیرالملك، زرین، ۴۵گ۱۴س[رؤیت].

15493 ـ **سپهسالار** ۱۵۰۲/۱ : نستعلیق محمدحسین ، ع۱/ **۱۲۶۸** (۱پ-۹۳پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۴۳۳] .

15494 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۲۶۹: نستعلیق ریزسدهٔ **۱۲-۱۳**، ۶۲گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی] .

15495ـ **تهران**، ملی۲۴ف: نستعلیق خوش محمداشرف مشهور بمیرزا آقا حمزوی، چهارشنبهٔ ۱۴ج۱/ **۱۲۷۲** بدستورشجاع‌الملك زرین، دیباجه را ندارد، ۵۵گ ۱۵ س [ف. ملی ۱:۱۷]. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۸۰۸ هست [فیلمها : ۵۲] .

15496ـ **ملك** ۹۵۱: نسخ **۱۲۸۹** ، ۹۰گ ۱۵س [ف. ملك ، فارسی : ۱۵۰] .

15497ـ **حقوق**۴۹د: نستعلیق دوشنبهٔ ۱۰ج۱/ **۱۲۹۱**، برابرچاپ بمبئی و تهران، ۹۵گ ۱۰س [ف. حقوق : ۵۹] .

15498ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۷۱: نستعلیق زیبای ۸ رمضان **۱۲۹۲**، ۷۸گ [ف. سیدعبدالعزیزطباطبایی،چاپ نشده] .

15499ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۷۰: نستعلیق زیبای **۱۲۹۶**، زرین ، ۶۱گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

15500ـ **ملك**۳۷۸۳: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۲۸گ ۱۶ س ، دیباجه با داستان انتساب متن به تیمور را دارد ، انجام افتاده [رؤیت].

15501ـ ملك ۳۹۶۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۱۰۵گ ۱۲س [ف. ملك: ۱۵۰].

15502ـ سپهسالار ۱۵۰۳: نستعلیق سدهٔ ۱۳، زرین، ۸۶گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۳۳].

15503ـ تهران، ملی۱۳۶ف: نستعلیق اوایل سدهٔ ۱۳، زرین، درص ۱۷۰ آرایش قشون دارد. ۸۵گ ۱۵س [ف. ملی ۱:۱۳۳].

15504ـ تهران، ملی۱۵۶ف: نستعلیق اللّٰه‌قلی دنبلی، سدهٔ ۱۳، ۱۰۷گ ۱۲س [ف. ملی ۱:۱۶۲].

15505ـ تهران، ملی۲۱۸ف: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، زرین، آغاز: حمدله. والعاقبة للمتقین، ۹۲گ ۱۱ش [ف. ملی۱ : ۲۱۲].

15506ـ رضوی ۱۷۵ تاریخ: نسخ سدهٔ ۱۳، دیباجه را ندارد، انجام افتاده، ۹۱گ ۱۲س [ف. رضوی ۷:۵۹].

15507ـ دانشگاه ۳۸۰۴ : نستعلیق داود فرزند محمدحسین علی‌آبادی، ۱۴ محرم ۱۳۰۱ [ف. دانشگاه ۱۲:۲۷۸۶].

15508ـ مجلس ۵۷۴: نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۷۳گ ۱۹س [ف. مجلس۲:۳۳۷].

15509ـ تبریز، ملی۲۰۷ (۳۲۷۲): نستعلیق تاریخ یادنشده، خطبه را ندارد، ۸۹گ ۱۱س [ف. ملی تبریز ۱:۲۶۷].

15510ـ قاهره، دارالکتب ۱۶ تاریخ فارسی طلعت: تاریخ یادنشده [مخطوطات ۱:۹۷].

15511ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ق‌ف۳۶ : نوشتهٔ ابوطالب حسینی(؟) ۲۳۸ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۱۰۰].

تزوك تیموری

ترمیم و تصحیح محمد افضل بخاری، درگذشته دراواخر سدهٔ یازدهم. آغاز: حمد فراوان از شمار، نثار پادشاه.

15512ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ج۷، ۹۵۵ تیمو، ابو: نستعلیق از پایان سدهٔ ۱۲ آغاز برابر نمونه، ۴۴۶گ ۲۱س [مخطوطات فارسیه، منظواحسن عباسی۱ : ۷۳۲].

تزوك آصفیه

تزوك جهانگیری

تزوك طهماسبی

تزوك والاجاهی

هر چهار در بخش تاریخ خواهند آمد.

تسلیة‌الاخوان

ازعطا ملك جوینی صاحب دیوان، علاء ـ الدین ابوالمظفر فرزند بهاء الدین محمد، درگذشتهٔ ۶۸۳ یا ۶۸۱ خانوادهٔ اوازپدر و برادر وپسرانش ازدانشمندان ولی خدمتگزاران در بار مغول بوده‌اند. بسال ۶۸۰ نگاشته و آقای قزوینی پاره‌ای از آن را در پیشگفتار «تاریخ جهانگشای» او چاپ کرده‌اند. آغاز: وان یمسسك الله بضر فلا کاشف له ... بحکم آنکه بهر وقتی و زمانی و هنگامی و اوانی از انواع سراء وضراء.

بنگرید: ذریعه ۹:۷۲۸ ـ ریحانة الادب ۲:۴۲۳ ـ مجمع‌الفصحاء ۱ :۳۴۴ ـ ازسعدی تاجامی: ۲۴ ـ مؤلفین مشار۴:۷۵ـ پیشگفتار چاپ جهانگشا از قزوینی ـ استوری ۱:۲۶۴

15513ـ تهران، استادمینوی۳/۷۷: نسخ محمدشاه فرزند علی فرزند محمود فرزند شادبخت معروف به‌شیخ حافظ اصفهانی، ساکن محلهٔ کران، در نیمهٔ ذیقعدهٔ ۶۹۸، زرین [نسخه ها ۶ : ۶۷۹].

15514ـ ملك۹۳۸: نسخ زین‌العابدین محلاتی، ع۱۶/۱۲۸۸، ۳۸گ ۱۱س [ف. ملك

۱۵۱] .

15515ـ **تهران**، ادبیات ۱/۱۴۸ ج: اسدالله فرزند میرزا عیسی تفرشی، با تاریخ **۱۳۰۳** در دفتر (۲۸۵پ ـ ۳۰۶پ) [ف. ادبیات ۱: ۱۲۷] .

15516ـ **تهران**، ادبیات ۳/۲۳۸ ج: نستعلیق استاد مجتبی مینوی، ۲۳ رمضان **۱۳۴۳** ق [ف. ادبیات ۱ : ۱۲۷] .

15517ـ **مجلس** ۷۵۵: نستعلیق خوب تاریخ یاد نشده، برخی از مطالب برای اینکه برنگ سرخ نوشته شود سفید مانده [ف. مجلس ۲ : ۴۷۶] .

تنظیم لشکر و مجلس اداره = انتظام لشکر و مجلس تنظیمات

ازمیرزا ملکم خان، که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت. در آن دربارهٔ تشکیل مجلسهای مشورتی گفتگو شده است. این گفتار در (ص ۹۷ ـ ۱۱۷) کلیات او بکوشش استاد محیط طباطبایی چاپ شده است. **آغاز:** درباب انتظام لشکر و مجلس تنظیمات فرمایش رفته بود پیش از بیان این دو مسئله یك نکته عرض می‌کنم که می‌توان گفت .

15518ـ **دانشگاه** ۸/۳۲۵۷ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۸۰ـ۱۲۹۰** (ص۲۴۵ـ ۲۶۵) [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۲۱۴] .

15519ـ **مجلس** ۹/۵۱۵۴: نوشتهٔ ۲۹ صفر **۱۳۰۵** در «کلیات» او (۱۰۲پ ـ ۱۰۷) **آغاز:** پیش از بیان این دو مسئله [رؤیت].

15520ـ **اصفهان**، شیخ حسن انصاری جابری ۳ج : شکسته نستعلیق **۱۳۰۶** همراه چند گفتار دیگر از همو درفهرست بعنوان «پیش از بیان این مسئله...» یاد شده است [نسخه‌ها ۶: ۵۹۳] .

توفیق امانت

ازمیرزا ملکم خان ، که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت. این گفتار به شمارهٔ ۱۰ در «کلیات» او بکوشش هاشم آقا ربیع زاده در تهران ۱۳۲۵ق و پس از آن چاپ شده است .

بنگرید : پیشگفتار مجموعهٔ آثار ملکم ، استاد محیط طباطبایی: مدـ ف. مشار: ۱۲۷۶ و ۱۲۷۷ .

15521ـ **مجلس** ۴۹۱۲: شکسته نستعلیق **۱۳۰۱** در «کلیات» او [ف. مجلس ۱۴ :۱۳۸] .

تعریفات ملا دو پیازه = ده فصل

ازعبیدزاکان، که یاد او در «اخلاق الاشراف ۱۵۲۷» گذشت. فرهنگنامه‌ایست انتقادی فکاهی در ده فصل بسال ۷۲۶ نگاشته و ضمن کلیات او در قسطنطنیه ۱۳۰۳ وسپس بکوشش عباس اقبال نیز در «کلیات» او بسال ۱۳۳۲خ چاپ شده است **آغاز :** شکرو ثنا حضرت خالق راکه نـوع انسان را بنعمت .

بنگرید: ذریعه ۸ :۲۸۳ـ ف. مشار: ۴۲۹

15522ـ **ایاصوفیا** ۲۷/۴۷۹۵ : با تاریخ **۸۵۵** در دفتر (گ۲۴۲ـ۲۴۶). **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها : ۴۱۳] .

15523ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۹۰: نسخ **۸۳۶** ضمن یك جنگ (گ۱۸۴ هامش)، همراه «ریش نامه» ازهمو [نسخه‌ها ۲ :۷۲] .

15524ـ **حمیدیه** ۷/۱۱۸۱: نستعلیق محمد فرزند رسول ترابی، با تاریخ محرم **۸۹۸** در کلیات او. **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۶۵ هست [فیلمها : ۱۶۶] .

15525ـ **مجلس** ۴/۲۷۸۵ : از سدهٔ **۱۰** با تاریخ **۹۷۲** در دفتر (ص ۴۶ ـ ۴۹) . **آغاز :** فصل اول الدنیا : آنچه هیچ آفریده

[ف. مجلس ۱۰:۲۵ و نسخه‌ها ۵ : ۱۵۹] .

15526ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۷۶ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، زرین، درکلیات‌او، درفهرست بنام «ده فصل» یادشده است [نسخه‌ها۲:۹۱].

15527ـ **ملك**۳۸۴۶: سدهٔ **۱۱** (۱۶۲ پ-۱۶۴پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15528ـ**قاهره،** دارالکتب۵۰مجامیع ترکی طلعت: تعلیق زیبای محمدنظیف **۱۱۷۷** چلیپا در یك مجموعه [مخطوطات ۱:۹۹] .

15529ـ **تهران،** اصغرمهدوی۴۸۲ : نستعلیق، جنگ متن وهامش، باتاریخ ۹ج۱/ **۱۲۵۱** [نسخه‌ها۲ : ۶۹] .

15530ـ **تهران،** ادبیات ۵/۲۰۵ج: باتاریخ**۱۲۸۲** در«کلیات» او [ف. ادبیات ۱: ۳۹۶] .

15531ـ **دانشگاه**۲۳/۴۷۳۴: پایان سدهٔ**۱۳** (۵۱۱ - ۵۲۵) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۰] .

15532ـ **حقوق** ۲/۳۲۳ج: نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۷۶ر - ۷۹ر) [ف. حقوق:۹:۱۰۹] .

15533ـ **مجلس** ۴/۲۸۰۷یا۲۸۱۲: باتاریخ ۲۵خرداد **۱۳۱۷** درکلیات او، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰:۹۹] .

15534ـ **دانشگاه** ۳۳۶۵ : نستعلیق سدهٔ**۱۴**، درفهرست آمده: تعریفات یا ده فصل [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۶] .

تعزیت نامهٔ نظام الملك

از سلطان ملکشاه (۴۸۴-۵۸۸) بەمؤید الملك .

بنگرید : مجلهٔ ادبیات تهران س۴: ش۲ ص۵۸ .

15535ـ**نافذپاشا**۳۲۸/۵: نسخ‌سدهٔ **۶**،درپایان‌آمده: وقع‌الفراغ(سلخ‌ع۱/**۵۷۴**) بانام‌نویسنده علی‌بن‌محمد. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۵۸۶ هست [فیلمها : ۶:۵۰] .

تنبیه الامة و تنزیة الملة فی لزوم المشروطیه

از حاج میرزا محمد حسین فرزند میرزا عبدالرحیم نایینی غروی (۱۲۷۷-۱۳۵۵) در پشتیبانی از آزادیخواهـان مشروطیت پس از ۱۳۰۴ ساخته و در۱۳۲۷ باتقریظ آخوند ملا محمد کاظم خراسانی و شیخ عبدالله مازندرانی بچاپ رسیده است .

بنگرید : ذریعه ۴:۴۴۰ ـ طبقات اعلام الشیعه :۵۹۳ ف . مشار : ۴۴۸.

تنبیه‌الراقدین وجمال الوافدین

ازسید حسین فرزنـد محمد تقی همدانی درودآبادی (۱۲۸۰-تهران ۱۳۴۳یا۱۳۴۴) دراخلاق‌وآداب نماز، دریك‌مقدمه وهفت‌جمال ویك خاتمه، که در۱۳۲۷ بانجام رسیده‌است. **آغاز:** سپاس‌آفریدگاری را سزاست‌که قیاسش نتوان‌نمود .

بنگرید : ذریعه ۴:۴۴۲ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقبا : ۵۴۲ ـ مؤلفین مشار ۲:۷۱۳.

15536 ـ **دانشگاه** ۴۱۲۰: شکسته نستعلیق گویا نگارنده ، ۱۳۰گ ۲۴س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۰۲] .

تنبیه العاقلین

از ملامحمدتقی فرزند ملاجمال‌کاتب به‌نثرونظم. **آغاز:** اختلاط ساخته‌دارد ازشما ـ صحبت ناجنس فریادازشما... ای‌عزیز باتوان تاتوان دررمضان و سالکان باسالکان .

15537ـ **ملك**۳/۶۱۸۶:شکسته‌راسته وچلیپا ازسدهٔ**۱۳**، بامهرمؤرخ ۱۲۵۲ دردفتر [رؤیت] .

تنبیه الغافلین

از بهاءالدین محمد ابراهیم فرزند محمد سرمدی [ذریعه و نسخهٔ چاپی] و یا بهاءالدین محمدعاملی و یارشدی، یا محمد ترمذی، یا محمد فرزند ابراهیم سمرقندی ـ با آنچنانکه در نسخه‌ها آمده. دریك مقدمه درفضل علم و نه فصل (باب) و یك خاتمه، و دو بار چاپ شده است. در «کشف الحجب» نیز بدون نام نگارنده یاد شده است.
آغاز: الحمدلله الذی امرنا بالعلم والطاعه... چنین گوید مؤلف این رساله . . .

بنگرید: ذریعه ۴ : ۴۴۴ ـ ف. فارسی مشار: ۴۵۰ ـ نسخه‌ها ۱ : ۲۱۷ .

15538 ـ **یزد**، جامع کبیر ۲/۱۲-۴۱۵ نستعلیق ۵ شعبان **۱۰۸۶** نگارنده در فهرست محمد فرزند ابراهیم الرمدی (بی نقطه) یادشده است [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۰] .

15539 ـ **دانشگاه** ۲/۲۲۱۶ : نستعلیق محمد سعید فرزند علا احمد، **۱۰۹۰** (۱پ ـ ۵۳پ) نام نگارنده در نسخه بهاءالدین محمد فرزند ابراهیم سمرقندی است [ف. دانشگاه ۹: ۸۹۱] .

15540 ـ **قم**، فیضیه ۱/۱۵۰۵(۹۹): نستعلیق مصطفی علمشاهی، ۶ رجب **۱۱۰۳**، آغاز برابر نمونه، نگارنده در فهرست بنام محمد ابراهیم فرزند محمد سرمدی یادشده [ف. فیضیه ۲ : ۳۸] .

15541 ـ **مجلس** ۵/۴۳۳۴ : با تاریخ **۱۱۱۷**، در دفتر (گ ۸۹پ ـ) نگارنده در نسخه بنام بهاءالدین محمد عاملی است و در فهرست بهاءالدین ترمذی [رؤیت] .

15542 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۰۲۳ : نوشتهٔ **۱۲۴۰**، در یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی، بهاءالدین محمد رشدی یادشده است.

15543 ـ **ساری**، طاهر شهاب ۱ مج : نوشتهٔ عبدالله فرزند آقارضا مرندی، یکشنبهٔ ۱ صفر **۱۲۵۳** نگارنده درفهرست ترمذی یادشده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۳۰] .

15544 ـ **دانشگاه** ۲/۴۰۶۴ : نستعلیق **۱۲۴۵-۱۲۵۷** (۱۸۳پ-۱۰۷ر) نام نگارنده محمد ابراهیم زندی آمده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۴۷] .

15545 ـ **دانشگاه** ۲/۳۹۷۰: نستعلیق علی فرزند عبدالعظیم نیشابوری، محرم **۱۲۵۸** (ص ۱۳۷-۱۹۳) نگارنده در نسخه بهاءالدین فرزند ابراهیم تربتی و درفهرست محمد فرزند ابراهیم یاد شده است. [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۶۷] .

15546 ـ **ملك** ۲/۶۳۱ : شکسته نستعلیق اسماعیل منشی، در ج ۱/**۱۲۹۴**، در فهرست نگارنده بهاءالدین فرزند محمد ابراهیم یادشده [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۱۱۶] .

15547 ـ **تهران**، ادبیات ۴/۲۰۵ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳**، نگارنده در فهرست بهاءالدین محمد فرزند ابراهیم ترمذی (بی نقطه) آمده است [ف. ادبیات ۳: ۳۴] .

15548 ـ **آقای کاظم مدیر شانه‌چی** نسخ خوانا، انجام افتاده، نگارنده در فهرست بهاءالدین محمد ترمذی یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۴] .

15549 ـ **قم**، فیضیه ۱۵۰۶ (۱۰۰) : نسخ، آغاز برابر نمونه، ناتمام، نگارنده در فهرست بنام محمد ابراهیم سرمدی یادشده، ۷۶ ص ۱۵س [ف. فیضیه ۲: ۳۸] .

15550 ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۱۳۱۲ : تاریخ یاد نشده، ۴۵ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

تنبيه الغافلين

از محمدکاظم هزارجریبی، که یاد او در «افلاکیه : ۲۳۹» گذشت . درپند و اندرزهای مذهبی .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۴۷ .

15551ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۲/ ۱۸۶۸ : تاریخ یادنشده ، ۹۹گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری] .

تنبيه الكاذبين

از اسماعیل فرزند ابراهیم‌خـان قاجـار کرمانی ، بنام مرتضی قلیخان وکیل الملك [دیباجه]، دریك‌مقدمه‌ودوباب: باب۱ـ درستایش صدق و راستکاری و درست گفتاری، درسه فصل ۲ ـ دربدی دروغ ، درسه فصل‌ویك خاتمه . **آغاز:** منت وافرخدای کون ومکان راکه خامهٔ قدرتش صورت‌عدم.

15552ـ **دانشگاه**۳۲۵۵: نسخ خوش صفر**۱۲۴۵**، زرین، ۶۴گ ۷س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲] .

تنبيه المغترين

از حاج ملا اسماعیل فرزند علی‌اصغر (نه محمدجعفر) واعظ سبزواری (۱۲۲۴ ـ ۱۴ج ۱۳۱۲/۱) در۴۶مجلس پندهای دینی واخبار وحکایتها .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۴۸ ـ ف. مشار : ۴۵۰ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقبا : ۱۶۲ ـ مؤلفین مشار ۱: ۵۸۹ ـ طرایق الحقایق ۳ : ۲۳۷ .

15553ـ **قم**، فیضیه ۱۵۱۰(۱۰۴) : نسخ سدهٔ**۱۴**، نام پدر نگارنده درفهرست محمد جعفر یادشده، ناتمام، ۲۲۲ص۲۶س [ف. فیضیه ۲ : ۴۰] .

تنظيمات حسنه

دستورالعمل حکام وعمال دولت است ، در ۴۷ ماده ، که بروزکار ناصرالدین شاه بسال ۱۲۹۲ تصویب شده است .

15554ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ :۱۹] .

توضيح الاخلاق

از سلطان العلما خلیفهٔ سلطان ، سید امیر علاءالدین‌حسین فرزندرفیع‌الدین محمدحسینی آملی اصفهانی، وزیر شاه عباس یکم (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷)وعباس‌دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷)درگذشتهٔ ۱۰۶۴ «اخلاق‌ناصری :۱۵۳۴» را بدستورشاه صفی (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲) دست برده درسه مقاله وهرمقاله دریکی ازاقسام حکمت در چند باب گزین‌ساخت‌وبدین‌نام‌خواند ودربرخی‌نسخه‌ها باسه‌دیباجه‌است. **آغاز۱):** این‌نسخهٔ شریف و کتاب‌لطیف مسمی‌است‌بتوضیح‌الاخلاق. **آغاز:** ۲) بعداز حمدتعظیم خالق قدیم و صلاة وتسلیم صاحب خلق عظیم . **آغاز ۳) :** حمد بیحد و وانحصار ومدح‌بیعد وشمار .

بنگرید : ذریعه ۴ :۴۹۰ ـ ریحانةالادب ۱ : ۲۱۴ ـ نسخه‌ها ۱ : ۲۱۷ .

15555ـ **مجلس** فهرست‌نشده : نوشتهٔ **۱۰۵۷**، زرین، ازکتابهای‌آقای سلطان قرائی بوده‌است [رؤیت] .

15556ـ**حقوق**۳/۴۶ج: نوشتهٔ۱۵ج **۱۰۶۳/۱** (۱۸پ ـ ۹۴پ) دودیباجه‌را دارد [ف. حقوق : ۶۶] .

15557ـ **ملك**۶۳۰۶ : نستعلیق محمد زمان، ۲۱محرم**۱۰۶۴**درمشهدخراسان،آغاز

نو نویس وسه دیباجه را برابر نمونه دارد ، در پایان سرگذشت خواجه بخامهٔ نویسندهٔ نسخه هست، ۲۲۲ گ ۱۵س [رؤیت] .

15558ـ **نجف**، سیدمحسن حکیم ۱۳۹۹ : انجام افتاده، ۱۲۷ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

توضیح الاخلاق قطبشاهی

از ابن‌خاتون عاملی، ابوالمعالی شمس ـ الدین محمد فرزند علی فرزنـد احمد فرزند نعمت‌الله فرزند خاتون‌عاملی، درگذشتهٔ پس از ۵ محرم ۱۰۶۸ ، برای سلطان عبدالله قطبشاه (۱۰۲۰ ـ ۱۰۸۳) «اخلاق ناصری :۱۵۳۴» خواجه‌را (بعبارتی واضح‌تر و بیانی شافی تر) درآورده است . و این جز « توضیح الاخلاق ۱۵۸۶» خلیفهٔ سلطان است.

بنگرید : ذریعه :۴۹۰۴ـ نسخه‌های‌خطی ۱ : ۲۱۸ ــ مؤلفین مشار ۵:۶۰۹ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۵۹ ـ فوائد الرضویه : ۵۶۷ ـ ریحانة الادب ۵ : ۳۱۹ .

15559ـ **تهران**، سلطای‌القرائی ۴۴۲ : نستعلیق **۱۰۵۷** ، ۱۴۱ گ ۱۷ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۳۴۲ هست [فیلمها : ۶۱] .

15560ـ **رضوی** ۱۲۷ اخلاق(۳۵۲۲): نستعلیق، صفحهٔ انجام‌افتاده، ۹۹ گ ۱۹س [ف. رضوی ۶ : ۴۰۳].

تهذیب الاخلاق

ناشناخته. در تهذیب اخلاق وگویا درهند نگاشته شده‌است. دریك مقدمه باسه مبحث وسه باب: باب ۱ـ تهذیب اخلاق، هفت‌فصل ۲ـ حکمت منزل، پنج فصل ۳ـ معرفت مدن، چهار فصل. خاتمه درپند وموعظه. **آغاز:** اخلاق مهذبه . کمال که لایق اتباع و انتخاب تواند بود کـه حمد حضرت مبدع قدیم... امابعد، علم‌تهذیب اخلاق شریفترین علوم است .

15561ـ **مجلس** ۸۳۶۳ فهرست نشده: شکسته نستعلیق ۲ ذیحجهٔ **۱۰۶۳** دردارالخلافهٔ جهان‌آباد، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15562ـ **پاریس**، ملی ۵۱۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۷] .

تهذیب الاخلاق

15563ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ق‌ف ۱۳۲: نوشتهٔ **۱۰۶۹**، ۳۱۳ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی: ۲۰].

ثمرة الفؤاد = چهل حدیث

بایك مقدمه درچند لمعه ،سپس چهل باب ودرهر بابی حدیثی ترجمه وگزارش شده، واز مواضیع‌کلامی واخلاقی درآنها گفتگوشده است ودرآن ازرسالهٔ «خطابیات» خود یادکرده‌است **آغاز:** ستایش خداوندی‌راکه بنورپاك‌محمدی (ص) ظلمات عدم.

15564ـ **دانشگاه** ۲۶۲۹: نسخ‌سدهٔ **۱۱** زرین، آغازبرابرنمونه، ۲۸۲ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۵۰۴].

ج

جام جهان نما = اخلاق منصوری

در ص ۱۵۳۴ گذشت .

جامع الاسرار

از مجذوب علیشاه همدانی ، درگذشتهٔ ۱۲۳۹ (نه۱۳۳۹) که یاداو در «اثبات نبوت ۸۷۲» گذشت. اخلاق صوفیانه است وحکایتهای عرفانی .

15565ـ الهیات‌۵/۱۷۱د : نستعلیق جمال‌الدین فرزندحاج‌محمدهادی، حاجی‌بابا ۲۲شوال ۱۲۴۶ (۱۳پ ـ ۵۰ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۳].

جامع الحکایات

در بخش متون ادبی خواهدآمد.

جامع المواعظ

ازمحمدتقی‌فرزندحاج محمدحسین‌کاشانی نگارندهٔ «نجم الهدایه: ۳۵۹» وجزآن. درشش جلدوصدباب، دراخلاق مذهبی. **آغاز:** الحمد لله‌الذی ارشدنا الی‌حقایق دینه .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۷۵ .

15566ـ سپهسالار ۸۴۱۱: نسخ‌خود نگارنده، ج۱ ، تاپایان فصل یازدهم درنکوهش بخل رادارد، ۱۵۳گ ۲۴س .

15567ـ سپهسالار ۸۴۱۲ : با همان نشانی، ج۲، ازباب ۱۱ تا۲۰، ۱۱۳گ .

15568ـ سپهسالار ۸۴۱۳: با همان نشانی، ج۳، ازباب ۲۱ تا۳۲، ۱۲۱گ .

15569 ـ سپهسالار ۸۴۱۴ : باهمان نشانی، ج۴، ازباب ۳۳تا۴۲، ۱۰۰گ.

15570ـ سپهسالار ۸۴۱۵ : باهمان نشانی، ج۶، ازباب ۵۳ تا۷۲، ۱۲۹گ [ف. سپهسالار ۴ : ۲۱] .

جامع النورین

از ملا اسماعیل واعظ سبزواری، نگارندهٔ «تنبیه‌المغترین: ۱۵۸۶»وجزآن. دراحوالات انسان وپندواندرزهای‌دینی، باعنوانهای‌مجلس. چاپ شده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی علی فی توحده . . .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۷۵ ــ ف. مشار : ۴۷۴ .

15571ـ قم، فیضیه ۱۵۲۰ (۱۱۲) : نستعلیق شیخ‌حسین سلطان المحدثین فرزند نگارنده، شعبان۱۳۲۵ ، بادیباچه‌ای‌ازنویسنده ۵۵۸ص ۱۹س [ف . فیضیه ۲ :۴۲] .

15572ـ قم ، فیضیه ۱۵۲۱ (۱۱۳): نسخ، ناتمام، ۲۵۸ص ۱۵س [ف . فیضیه ۲ : ۴۳] .

جاویدان خرد

ازکتابهای‌کهن پهلوی در اخلاق وعرفان پارسی است، گزیدهٔ آن بروزگار مأمون عباسی بوسیلهٔ حسن فرزند سهل بعربی درآمد. این گزیده‌را دوباره احمد فرزند مشکویه (م ۴۲۰ یا۴۲۱) بفارسی درآورد که در دست نیست، و عربی‌آن را درکتاب «آداب العرب و الفرس» خود گنجاند. ترجمه‌های تازه‌تر فارسی‌آن از تقی الدین محمد فرزند شیخ‌محمد شوشتری ارجانی بنام ابوالمظفر نورالدین محمد جهانگیرپادشاه(۱۰۱۴ـ۱۰۳۷) وترجمه‌ای‌که بنام «انتخاب شایسته: ۱۵۴۳»گذشت. وهمچنین نسخهٔ الهیات‌که درفهرست‌آقای‌حجتی‌ازگنجور فرزند اسفندیاردانسته‌شده‌است. **آغاز:** پادشاه معارف‌آگاه‌هوشنگ‌این‌پندنامه به‌جاویدان‌خرد ترتیب داد... هوشنگ‌شاه می‌گوید از خداست آغاز وباواانجام .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۵ و ۵ :۷۸ ، ۷۹ نسخه‌ها ۱ : ۲۱۸ ــ ف. مشار : ۴۷۶ .

15573ـ الهیات‌۸۵/۲۴۲ب: باتاریخ ۱۰۵۷ـ۱۰۶۸ دردفتر (۳۷۶پ ـ ۳۷۹ر). آغاز برابر نمونه ، درفهرست ازآن **گنجور پسر اسفندیار** دانسته‌شده‌است [ف. الهیات ۱: ۱۴۹ و۲: ۱۵۸] .

15574ـ ملک ۵۴۷/۲ : نستعلیق با تاریخ۱۰۶۴دردفتر(ص۸۷ـ۹۵)، آغازبرابر

نمونه [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۶].

15575ـ **ملك** ۶/۵۴۷: همان‌مجموعهٔ پیشین (ص ۱۶۰ ـ ۱۹۵). **آغاز:** آووده‌اند دراخبارکه حکمای عرب وعجم وروم و هند و یونان‌گردآمدند وگفتند بگویید تا ازهرگوهر [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۶].

15576ـ **رضوی** ۱۲۸(۵۹۸۹) : شکسته نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ترجمه از تازی است وجزآنست‌که چاپ‌شده. آغازبرابر نمونه، ۶گ ۱۶س [ف. رضوی ۶:۴۰۳].

15577ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۴۵۷: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۱۲۳گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۴۹۶ هست [فیلمها ۱:۶۶].

15578ـ **تبریز**، حاج آقاحسین نخجوانی: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۹].

جاویدان خرد = خردنامه

جاویدان خرد = انتخاب شایسته

در ص۱۵۴۳ گذشت.

جرالثقیل فی‌سلوك العمیل

ازعلی فرزند حسام متقی، در رفتار زن و مرد ، واین‌پنجمین رسالهٔ اوست:۱ـ الربیة الفاخرة فی‌سلطنةالدنیا والاخـره ۲ ـ سلوك الغزاة ۳ـ سلوك‌الرجال ۴ـ سلوك‌النساء، که برای پادشاهان‌وامیران ومشایخ وزنان‌ومردان وهمسرداران نگاشته است [دانش‌پژوه] .

بنگرید : ف. دانشگاه۶ : ۲۳۷۸.

15579ـ **فقیه‌زاده** ۱۰/مج : نسخ ، باتاریخ **۸۹۴** و**۱۰۰۶** دردفتر (گ۳۷ـ۷۹) **فیلم**آن دردانشگاه ش۶۷۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۳] .

جزوهٔ ایجادبلدیه و ازبین بردن فضولات

در این‌گفتار از تـأسیس مؤسسه‌ای برای نظافت شهر تهران ، بنام بلدیه گفتگو می‌شود وازشیوه‌هاییکه درکشورهای فرانسه و انگلیس بکار رفته سخن می‌رود، و پیشنهادهایی دراین باره می‌شود. مطالعهٔ این گفتار برای شناسایی شهرتهران ومسائل اجتماعی‌ومشکلات تاریخی آن سودمنداست. **آغاز:** این‌ایام بیشترازهمه وقت مسئلهٔ برطرف نمودن وانهدام‌کثافات .

15580ـ **تهران**، ملی۳۵۹ف: نستعلیق خوش ۹صفر**۱۳۱۹** برای‌مظفرالدین‌شاه، ۲۸ گ ۸س [ف. ملی ۱:۳۴۷] .

جمال الصالحین

از حسن فرزند عبدالرزاق لاهیجی ، که یاداو در «آیینهٔ حکمت: ۷۲۵» گذشت. بسال ۱۱۲۱ (سال پایان زندگی نگارنده) ، دریك مقدمه درترغیب به‌طاعت ودوازده‌باب وهرباب درچندفصل، نگاشته است : باب ۱ ـ فضل علم و اخلاق نیکو ۲ـ پاکیزگی ۳ـ فضل نماز و دعاهای‌آن ۴ـ ذگرودعا ۵ـ عادات ۶ـ حقوق عیال ۷ـ روزه ۸ ـ اعمال ماهها وروزها ۹ ـ زناشویی ۱۰ـ آداب سفر ۱۱ ـ حج و عمره ۱۲ـ آداب مردگان. خاتمه درپند و اندرز . **آغاز۱):** حمد بیحد وثنای بیعد مرکریمی‌را سزدکه درگلستان‌عالم‌امکان. **آغاز۲):** حمدله حق حمده. امابعد، گوید...

بنگرید : ذریعه ۵ : ۱۲۹ .

15581ـ **مجلس** ۴/۲۷۸۴: نسخ بـا تاریخ**۱۰۳۲** در دفتر (ص۲۰ ـ ۲۳۴)، آغاز برابرنمونهٔ۲ [ف. مجلس ۱۰ : ۲۲] .

15582ـ **آمل**، میرزاابوالحسن‌پیشنماز آملی: نسخ ابن‌حاجی‌غیاث‌الدین جمال‌الدین محمد امین شهمیرزادی، نیمه‌های‌ذیقعدهٔ**۱۰۸۵** [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۰] .

15583- **سپهسالار** ۲۱۴۳ : نستعلیق **۱۰۸۵** ، ۲۳۵ گ ۲۰ س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۷] .

15584- **الهیات** ۲ د : نستعلیق و نسخ محمد بیگ کرمانی، ۱۸ شعبان **۱۱۰۲**، زرین، ۳۴۹ گ ۱۷ س [ف. الهیات ۱ : ۴۱] .

15585- **مشهد**، فاضلیه ۴ دعا: نستعلیق **۱۱۰۲** ، تاریخ نگارش درفهرست ۱۰۷۳ یاد شده درست نیست ، آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف . فاضلیه ۱ : ۱۵۷].

15586- **سپهسالار** ۲۱۴۴: نسخ شمس الدین فرزند محمد فرزند مراد ، **۱۱۰۸** ، ۲۷۰ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۴:۳۷] .

15587- **سنا** ۱۳۷: نسخ معرب و نستعلیق نزدیك بپایان رجب ، **۱۱۱۰** ، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۱] .

15588- **مجلس** ۴۲۱۹، نستعلیق سید حسن، رجب **۱۱۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۱۲۶ گ ۲۵ س [رؤیت] .

15589- **رضوی** ۲۸۷ (۸۳۵۶) : یکشنبهٔ ۷ شعبان **۱۱۲۶**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۰۶ گ ۲۱ س [ف. رضوی ۶ : ۲۲۶].

15590- **مجلس** ۸۲۷: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۳۰ گ ۱۸ س [ف . مجلس ۳ : ۴۷] .

15591- **الهیات** ۸۴ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، پایان افتاده، ۳۸۷ گ ۱۹ س [ف. الهیات ۱ : ۴۱] .

15592- **ملك** ۱۹۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ۲۴۷ گ ۱۷ س [ف. ملك، فارسی: ۱۸۶] .

15593- **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۳۹: نوشتهٔ سید حسین فرزند ابوالقاسم خوانساری ، سلخ ع ۱/ **۱۲۳۳** برای خزانهٔ آصف جاه میرزا محمد باقر، ۱۸۹ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

15594- **نجف** ، امیرالمؤمنین ۸۲۰ : نوشتهٔ ملا ابراهیم فرزند گل محمد، رجب **۱۲۳۸** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

15595- **سپهسالار** ۲۱۴۶: نسخ سید علینقی موسوی، **۱۲۴۵**، ۲۰۶ گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۴:۳۷] .

15596- **سپهسالار** ۵۶۴۰ : نستعلیق ۲۶ محرم **۱۲۵۲**، ۲۶۱ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۷] .

15597- **قاهره**، دارالکتب ۵۲۷۹ س: تعلیق ابن فخرالحاج میرزا سلیمان انصاری موسی، **۱۲۹۴**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۱۳].

15598- **مجلس** ۴/ ۲۳۶۰ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص ۲۰-۲۳۴) [نسخه‌ها ۵:۱۵۸] .

15599- **فرهاد معتمد** ۲۱۸ : نسخ تاریخ یاد نشده، باتملك ۱۲۷۴ [نسخه‌ها ۳ : ۱۷۰] .

15600- **سپهسالار** ۲۱۴۵ : نستعلیق و نسخ، تاریخ یادنشده، ۲۱۷ گ ۱۸ س [ف . سپهسالار ۴ : ۳۷] .

الجمع بین الدنیا و العقبی

ازقطب الاقطاب محمد چشتی، که یاداو در « مجالس حسنیه : ۱۳۶۰ » گذشت . اخلاقی است عرفانی .

15601- **بنگال**، آسیایی ۱۵/ ۱۳ bO (۱۱۰۹) : تاریخ یاد نشده، همراه ۴۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. بنگال : ۱۶۹] .

جوامع الکلیه

ازملاحسین واعظ بیهقی، نگارندهٔ «جواهر التفسیر: ۴۲» وجز آن. **آغاز:** بسم الله الحمد لله

ولی‌الحمد، ذی‌المجد والجود والافضال.

بنگرید : نسخه‌ها ۱ : ۲۱۸ .

15602 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ ـ م تصوف فارسی : نسخ محمد فرزند احمد فرزند علی قاری ، **۹۳۲** (گ ۱ ـ ۲۵) ۲۵ س [مخطوطات ۱:۱۱۴] .

جواهر الاسرار = اخلاق محسنی

ازملاحسین کاشفی بیهقی، نگارندهٔ جواهر التفسیر : ۴۲» و جزآن . برای سلطان حسین میرزا بایقرا (۸۷۳-۹۱۱) وبنام پسراومحسن میرزا، بسال ۹۰۷ (اخلاق محسنی) ، در چهل باب، ودرآن اخلاق وکشورداری و تدبیرمنزل را درهم‌آمیخته است. **آغاز :** حضرت پادشاه علی‌الاطلاق عزت کلمته .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۶۷۸ ـ ف. مشار: ۶۰ .

15603ـ **یزد**، جامع‌کبیر : نستعلیق **۹۰۰**، اندازه ربعی [نسخه‌ها۴ : ۳۷۴] .

15604ـ **تبریز**، ملی ۳۶۶۵: نبشتهٔ شوال **۹۳۶**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۰گ [ف. ملی ، تبریز ۱:۴۰] .

15605ـ **رضوی**۸۰اخلاق(۳۵۰۲): نستعلیق محمدقاسم فرزند لقمان جامی، ۲۰ج ۹۴۶/۲، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۷۰گ ۱۵س [ف. رضوی ۶:۳۸۱].

15606ـ **مجلس**۳۱۳۷: نستعلیق دو-شنبهٔ ۴ذیحجهٔ **۹۵۴**، آغاز افتاده [ف. مجلس ۱۰ : ۷۰۸] .

15607ـ**قاهره**، دارالکتب۲۲اجتماع طلعت : نوشتهٔ زین العابدین فرزند درویش محمد شروانی، ۱۵رمضان **۹۵۸** ،آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۹] .

15608ـ **مجلس**۳۵۹۷ : نسخ سالار فرزند نورعالم، **۹۶۷**، زرین، ۳۲۴ص ۱۷س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

15609ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۲۵۷ : نستعلیق شیخ محمدکاتب، اواخر ع۲/**۹۸۱** ، زرین [رؤیت] .

15610ـ **یوگسلاوی**: نوشتهٔ ۱۵ج۱ **۹۸۱**. **فیلم** آغاز آن در دانشگاه ش ۲۰۱۶ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۶] .

15611ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۴۸: نستعلیق زیبای ۲۰ذیقعدهٔ **۹۸۳**، آغاز یکبرگ که‌گویا زرین بوده افتاده، ۱۴۰گ [یادداشت های سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

15612ـ**رضوی**۸۲ اخلاق (۳۵۰۱): نستعلیق حاجی‌عبدل، ج۲/**۹۸۵**، زرین،۱۸۶ گ ۱۴س [ف. رضوی ۶ : ۳۸۲] .

15613ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نستعلیق هندی سدهٔ**۱۰**، موریانه‌خورده [نسخه ها ۵ : ۱۰] .

15614 ـ **تهران**، گلستان ۱۷۰۳ : نستعلیق سدهٔ**۱۰**، آغاز نزدیك به‌نمونه، ۱۵س

15615ـ **دانشگاه** ۸۶۲/۳: نستعلیق آغاز سدهٔ**۱۰**، نزدیك به ۶ص از چاپ تهران ازپایان کم‌دارد(۳۱پ-۲۲۲پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۵۸].

15616ـ**دانشگاه**۵۰۸۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰-۱۱**، آغازاندکی پیش‌از باب ششم دررضا وانجام درباب‌چهلم درتربیت‌خدم وحشم افتاده [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۷].

15617ـ**مجلس**۲۴۰۷/۴فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۰۰۲** [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۲] .

15618ـ **رضوی**۸۱اخلاق(۶۰۵۵): نستعلیق، دوشنبهٔ ۲۸شعبان**۱۰۰۳** [ف. رضوی ۶ : ۳۸۲].

15619ـ دانشگاه۴۱۹۵: نستعلیق زیبای علیقلی فرزند احمد تبریزی، ۱۰۰۸، زرین، ۱۱۱گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۳ : ۶۵۸].

15620ـ اصفهان، فرهنگ۱۱۵۶۲: نوشتهٔ اصح کرمانی، ۱۰۱۷مصور [نسخه‌ها ۵: ۳۱۵].

15621ـ مجلس۳/۳۱۰۰: نستعلیق خوب۱۰۲۰ (ص۲۰۱ ـ ۳۹۳)، زرین [ف. مجلس ۱۰: ۶۵۲].

15622ـ تهران، فخرالدین نصیری: نستعلیق، با ۱۵ تصویر مینیاتور، نویسنده و ونقاش آن فضل‌الله مصور حسینی، که در۳۵سال ۱۰۲۰ ـ ۱۰۵۵ بانجام رسانده است. رحلی [رؤیت].

15623ـ قم، فیضیه ۱۴۳۱ (۲۵): نستعلیق حبیب‌الله فرزند ملا جامی گیلانی، ۹ صفر۱۰۳۴، آغاز برابر نمونه، ۲۷۶ص۱۷س [ف. فیضیه ۲: ۱۲].

15624ـ کپنهاك، سلطنتی: نستعلیق هندی ۱۰۳۷ [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۰].

15625ـ مجلس۱۲/۴۲۱۸: نستعلیق محمدنظام فرزندعلیخان ساوه، باتاریخ۱۰۴۶ دردفتر (ص۳۹۴ ـ ۶۷۷)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15626ـ تهران، ملی۱/۹۹۰ف: نسخ خوش باتاریخ۱۰۶۲، زرین، آغاز برابر نمونه (ص۱ـ۲۷۵) [ف. ملی ۲: ۵۴۶].

15627ـ سپهسالار۱/۱۲۸۶: نستعلیق امیرمحمدسلیم فرزندامیرحیدردر۶ع۲/۱۰۶۷ (۲۰ـ۷۰) ۱۹س [ف. سپهسالار۴: ۸۸].

15628ـ لاهور، پنجاب بهلك لائبریری ۱۷۰کاشی۲: نستعلیق عبدالکریم فرزندذکریا ۲۹ج۲/۱۰۷۶، ۱۶۹گ [مخطوطات فارسیه منظوراحسن عباسی : ۱۶].

15629ـ حقوق ۱۴۸ج: نسخ‌سدهٔ۱۱ ۱۵۷گ ۱۷س [ف. حقوق : ۱۱].

15630ـ تهران، ملی۵۵۴ف: نستعلیق خوش بیرعلی‌خادمی، سدهٔ۱۱، آغاز برابر نمونه ۱۶۳گ ۱۴س [ف. ملی ۲: ۴۴].

14631ـ سپهسالار۵۷۸۲ : نستعلیق سدهٔ۱۱، از نیمهٔ باب چهارم تانیمهٔ باب چهلم را دارد، ۸۴گ۱۱س [ف. سپهسالار ۴: ۸۸].

15632ـ تهران، ادبیات ۷۴ جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز و انجام افتاده [ف. ادبیات ۳ : ۱۰].

15633ـ تهران، ادبیات ۲۷۶ جوادی: شکسته نستعلیق سدهٔ۱۱ [ف. ادبیات ۳: ۱۰].

15634ـ کپنهاك، سلطنتی : نستعلیق سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۰].

15635 ـ الهیات ۵۶۴د : نستعلیق عبدالحفیظ سروش، ۲۷ع۲/۱۱۵۳، زرین، ۲۹۶گ ۱۱س [ف. الهیات ۱ : ۶].

15636ـ مجلس۳۲۰۴: نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز وانجام‌افتاده، ۱۶۷ص [ف. مجلس ۱۰ : ۷۸۶].

15637ـ تبریز، ملی ۲۳ (۳۵۱۳): نستعلیق محمد محسن‌فرزند محمدکاظم‌اشراقی مازندرانی، چهارشنبهٔ ۹شعبان۱۲۰۸، ۱۷۹گ ۱۲س [ف. ملی‌تبریز ۱: ۴۱].

15638ـ هاروارد، هوتن ۵ .P : نستعلیق‌شیرمحمدبیك فرزند عوض‌میراب فرزند شیرمحمدمیراب‌خوارزمی ۱۲۱۰، زرین [نسخه ها ۳ : ۲].

15639ـ ملك ۶۰۷۸: نستعلیق محمد شفیع معبرکرمانی، ۱۴ج۲/۱۲۲۵، ۱۵۲گ ۱۴س [رؤیت].

15640ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۲۷۶: نوشتهٔ ۱۲۴۷ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

15641ـ مجلس ۳۰۰۴: نستعلیق خوش محمدجواد، پنجشنبهٔ ۲۹ رمضان ۱۲۹۸، زرین ۳۷۴ص ۱۱س [ف. مجلس ۱۰: ۴۵۴].

15642ـ تهران ، ادبیات ۱/ ۱۶۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف. ادبیات ۳ : ۱۰]

15643ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۱۷۰ کاشی: نستعلیق میانهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی: ۱۵].

15644ـ مجلس ۳۰۹۴: شکسته نستعلیق ۱۳۴۰، زرین، ۳۱۵ص ۱۴س [ف. مجلس ۱۰ : ۶۴۶].

15645ـ مشهد ، فرخ ۱۶۷: تاریخ یادنشده، زرین [نسخه‌ها ۳ : ۸۶] .

15646ـ رضوی ۸۴ اخلاق (۷۰۷۶): نستعلیق، تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۶ : ۳۸۲] .

15647ـ مجلس ۵۶۹: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه و نونویس، ۹۵گ ۲۴س [ف. مجلس ۲: ۳۳۴].

15648ـ سپهسالار ۱۰۸۹: نستعلیق طیفور فرزند حیدر علی اسفرجانی ، تاریخ یاد نشده، نسخهٔ کهن، ۳۰۱گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۴ : ۸۸] .

15649-50ـ تاشکند ۲۰۳۶ و ۲۰۴۵: دو نسخه [نسخه‌ها ۱ : ۲۱۹] .

15651ـ موصل ، مدرسة المحمدیه ، جامع الزیوانی ۱۵۷: [ف. موصل : ۱۸۰] .

15652-53ـ دیوان هند ۲۱۱۸ و ۲۰۰۰ : دو نسخه [نسخه‌ها ۱: ۲۱۹] .

جواهر سلیمانی

ازمحمد مهدی سبزواری .

15654ـ ملك ۹۶۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱ آغاز برابر نمونه، ۱۵۹گ ۱۴س [ف. ملك ، فارسی : ۱۹۴] .

جواهر المعارف

از سیدعبدالغفار فرزند محمدحسین حسینی تویسرکانی، درگذشتهٔ ۱۳۱۹، مجاز ازصاحب روضات در ۱۲۷۹ . اخلاق دینی است باگزارش احادیث درچند باب.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، نقبا : ۱۱۴۷ .

15655ـ نجف، امیرالمؤمنین ۲۰۱ : نستعلیق خودنگارنده، ۵ صفر ۱۳۱۹، ۲۷۷گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

چ

چهار برادران

از قطب الاقطاب محمدچشتی، که یاداو در «مجالس حسنیه : ۱۳۶۰» گذشت .

15656ـ بنگال، آسیایی ۲ /bO۱۳ (۱۱۰۹): تاریخ یادنشده، همراه ۴۰ گفتاردیگر ازهمو [ف. بنگال : ۱۶۸] .

چهارچشمان

ازمیرزا ملکم‌خان ، که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت .

بنگرید: پیشگفتارچاپ مجموعهٔ آثارملکم ازاستاد محیط طباطبایی : مد .

15657ـ مجلس ۵۱۵۴/۵ : سه‌شنبهٔ ۱۴ رمضان ۱۳۰۴، آغاز: بعدازآنکه ازمنزل

مفسده بیرون آمدیم (برابرسیاحی گوید). باید دید باسیاحی گوید چه جدایی دارد (۴۳پ - ۵۰پ) .

چهار عنوان

کاشانی، درص۸۸۱ گذشت .

چهار فصل

ازحاج محمدکریمخان قاجار، که یاد او در «حلقهٔکریمی : ۲۸۷» گذشت . پندهای او است به پیروان خود در آداب معامله باخدا و مردم، که د۹ ع۱۲۶۹/۱ بانجام رسیده‌وچاپ شده است: فصل ۱ - معامله باخدا و پیغمبر و امامان ۲- معامله بامشایخ ۳-معامله باامیران وشاهان ۴- معامله بادیگرمردم. **آغاز :** ... این رساله‌ایست‌ازمن بسوی‌یك‌یك ازکسانی‌که.

بنگرید: ف.کتب مشایخ۲ : ۲۰۲ - ف. مشار : ۵۳۸ .

15658- رضوی ۱۳۰اخلاق (۳۵۳۰): شکسته نستعلیق محمد رضا طباطبایی نائینی، **۱۳۰۵**، ۱۴س [ف. رضوی ۶ : ۴۰۵].

چهل باب = تحفة الملوك

درص۱۵۶۲ گذشت .

چهل حدیث منظوم = صد وبیست کلمهٔ منظوم

ازعادل فرزند علی حافظ قاری خراسانی که ترتیب «ترجمان القرآن» شریف جرجانی را بسال ۹۰۳ بانجام رسانده است. صدوبیست سخن‌کوتاه‌راازسه «اربعین» محیی‌الدین محمد بدرالدین را درسه «چهل حدیث» برابر ۱۲۰ سخن بـه نظم در آورده است [نسخهٔ ۴۳۷۹ ملك]. درآن آمده: عادل بن علی حافظ گفت . واین‌جز «صدکلمهٔ‌منظوم» اوست. **آغاز:** حمد بیحد و شکر نامعدود ــ مرخدایی‌که هست و خواهد بود.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۱۲ ، ۱۴۱ و ۹: ۶۶۳ - فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۷۴ مؤلفین مشار ۳ : ۶۲۰ - فرهنگ سخنوران ۳۶۵ - ف. دانشگاه ۲ : ۱۳۷ - ۱۴۱ .

15659- ملك ۲۳۹۸/۱۶ : نستعلیق باتاریخهای **۹۰۹-۹۱۲** در دفتر، (۳۰-۵۵) [رؤیت].

15660- ملك ۴۳۷۹/۵: نستعلیق با تاریخ**۱۰۵۶** درشمارهٔ۱، (۱۱پ-۱۸پ‌هامش) [رؤیت].

15661-ملك۴۲۷۵/۵: نستعلیق‌محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی **۱۰۸۱** (۱۱ر-۱۸ر‌هامش) آغاز برابر نمونه[رؤیت].

چهل حدیث منظوم = چهل کلمه

ازپیامبر، گزارش از عبدالرحمان جامی که یاداو در «تهلیلیه : ۳۶» گذشت . گزارش هرسخن بدو بیت بسال ۸۸۶ بانجام رسانده و همراه « سراج القلوب » در تهران چاپ شده است. ونیزازاو«صدکلمه» همراه «چهل‌حدیث» در۱۳۰۸ق درتهران چاپ‌شده است. **آغاز :** صحیح‌ترین حدیثی‌که راویان مجالس دین... لایؤمن احدکم حتی‌یحب لاخیه مایحب لنفسه. هرکسی‌را لقب‌مکن مؤمن ـگرچه ازسعی‌جان وتن کاهد .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۲۹ (گنج عظیم) ف. مشار : ۶۷ ، ۱۰۶۶ - جامی، حکمت : ۱۸۲ .

15662- ملك ۴۷۹۵/۱۳ : نستعلیق باتاریخ **۸۹۵** ، شمارهٔ ۱۳ «کلیات» او (۳۴۷پ - ۳۵۷پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

15663- ترکیه، خزینه۲۱۵۴/۲ :

نوشتهٔ سلطانعلی مشهدی ، دههٔ نخستین صفر **۸۹۷** درهرت. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۳۸۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۷۸] .

15664**ـ تهران،** مهدی‌بیانی: نستعلیق خوش شرف‌الدین‌خنجی، سدهٔ **۹ـ۱۰** [نسخه‌ها ۱ : ۱۲] .

15665**ـ هاروارد،** فرانسیس‌هوفر : نستعلیق خوش سلطان‌احمد هروی**۹۰۹** [نسخه ها ۴ : ۱۰] .

15666**ـ مجلس**۲۰۳۲ : نسخ وتعلیق میرعلی خوشنویس، رمضان **۹۴۸**، زرین ممتاز آغاز برابر نمونه، ۱۲س [ف.مجلس۶: ۳۰] .

15667**ـ یوگسلاوی** ۷۷۹ : نوشتهٔ **۹۴۸**، درفهرست بعنوان مجموعهٔ حدیث آمده **فیلم**آن در(دانشگاه:۱۷۸۴) هست [نسخه‌ها ۲ : ۲۹ ـ فیلم: ۹] .

15668**ـ تهران،**موزه۹۲۰۶: نستعلیق شاه محمود، **۹۵۱** [نسخه‌ها ۲ :۲۰۳]. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۷۳۶ هست [فیلمها :۹] .

15669**ـ دانشگاه**۴۵۴۲ : نستعلیق حیدر فرزندابراهیم‌حسینی**۹۶۱**، نسخهٔپاکیزه وزیباییست، زرین، ۹گ۷س [ف دانشگاه۱۳ : ۳۴۸۷] .

15670**ـ مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف۵۹۰: مرقع۲قطعه، نستعلیق،**۹۶۵**[نسخه‌ها ۵ : ۹۶].

15671**ـقاهره،** دارالکتب۱ـم‌حدیث فارسی : نستعلیق زیبای سلطان بایزید فرزند سلطان سلیم قانونی **۹۶۵**، زرین،آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۸].

15672**ـ ملک**۵۹۱۶: نستعلیق زیبای شاه محمود نیشابوری ، **۹۶۸** ، زرین، آغاز برابرنمونه، ۹گ ۹س [رؤیت] .

15673**ـدهلی نو** ۱۹/۵۰۴(۱۸۱): باتاریخ**۹۷۰**در«کلیات»او. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳].

15674**ـ رضوی** ۸۹ اخبار: نستعلیق خوش **۹۷۶**، آغازبرابرنمونه [ف. رضوی ۱ : ۸۹ اخبار].

15675**ـ ملک** ۵۹۳۱: نستعلیق‌زیبای حاجی محمود**۹۸۶**، زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15676**ـ ملک** ۴۳۷۹/۴ : نستعلیق محمد تقی فرزند حسین الکاتب خاتون آبادی اصفهانی **۱۰۵۶** (۹پ ـ ۱۱پ هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

15677**ـ ملک** ۴۲۷۵/۴ : نستعلیق محمدسعید فرزندمحمدتقی‌خاتون‌آبادی**۱۰۸۱** (۸پـ۱۱رهامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

15678**ـ مجلس** ۴۸۴۸/۱۴ : محمد عارف ملتانی، ۲۵ج۲/ سدهٔ **۱۱**، درقریه برم پوری درعسکرسلطان‌اعظم (۱۲۸پـ۱۲۹پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

15679**ـ مجلس** ۲۳۸۴/۹ فهرست نشده: سدهٔ**۱۱** باتاریخ**۱۰۷۷** دردفتر (ص۳۵۳ ۵۳۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۶] .

15680**ـدانشگاه**۴۱۱۸/۱۷: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص۳۰۸ـ۳۱۵) آغازبرابرنمونه، در فهرست ازسراینده نام‌برده نشده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۰۰] .

15681**ـ دانشگاه** ۱۲۴/۱۸ : نسخ سلیمان قاضی‌فرزند محمدمکری، برای‌اسحاق پاشا، درع۱/**۱۱۹۵** (گ ۱۴۲ـ۱۴۹) [ف. دانشگاه :].

15682**ـ دانشگاه**۴۲۰۰/۳: نستعلیق ونسخ سعید حبشی ، نزدیک **۱۱۹۸** (۲۳ر ـ

۲۷پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۷۷] .

15683ـ دانشگاه ۱۱/۸۶۷ : نستعلیق با تاریخ ذیحجهٔ **۱۲۱۲** در دفتر (۱۵۰ پ - ۱۵۲پ) [ف. دانشگاه] .

15684ـ تهران، اصغرمهدوی ۳۲۲/۶ : نستعلیق حبیب‌الله حسینی، ۱۷ ذیقعدهٔ **۱۲۶۳** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۱] .

15685ـ دانشگاه ۲۵۲۳/۴ : نسخ مذنب شاعر نزدیك **۱۲۷۱** (۴۳-۵۱) آغاز و انجام برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۲۰] .

15686ـ قاهره، دارالکتب ۱۷مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ ۲۰محرم **۱۲۷۳** (گ ۳۰-۳۷) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۱۹ و ۱۱] .

15687ـ رضوی ۹۶۵/۶ ادبیات (۴۸۰۱): نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ازنگارنده درفهرست نامبرده نشده است [ف. رضوی ۷ : ۷۵۰] .

15688ـ دانشگاه ۴۱۹۹/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۶-۱۱) آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۷۶] .

15689ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۲ : ۷۳] .

15690ـ رضوی ۴۲۰اخبار(۲۱۲۸): نستعلیق زیبا، زرین، نفیس، دیباجه را ندارد، میرسد به‌پایان حدیث ۳۹ [ف. رضوی ۵ : ۴۳] .

15691ـ رضوی ۸۸ اخبار: نستعلیق خوش تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، زرین [ف. رضوی ۱ : اخبار ش۸۸] .

15692ـ الهیات ۵۵۱/۴د: تاریخ‌یاد نشده (۱۲۳ر-۱۲۷پ)[ف. الهیات ۱ : ۳۲۵] .

15693ـ قاهره، دارالکتب ۳۵ مجامیع فارسی: نستعلیق زیبا، تاریخ یاد نشده، زرین (گ۱-۶) [ف. مخطوطات ۱ : ۱۱۹] .

15694ـ قاهره، دارالکتب ۳۹مجامیع طلعت: نستعلیق زیبای بی‌تاریخ، زرین، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۷۶، ۱۱۹] .

چهل حدیث منظوم

ناشناخته. از پیامبر، هرسخن بدو بیت گزارش شده‌است. **آغاز** : قال‌النبی ص : من حفظ‌من‌امتی... هرکه اوچهل‌حدیث‌یادگرفت- ازاحادیث مهترعالم .

15695ـ ملك ۴۳۷۹/۹ : نستعلیق محمد تقی فرزند حسین خاتون آبادی **۱۰۵۶** (۲۱پ - ۲۳ر هامش) [رؤیت] .

15696ـ ملك ۴۲۷۵/۸ : نستعلیق‌محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی **۱۰۸۱** (۲۲ر - ۲۴ر هامش) [رؤیت] .

چهل حدیث منظوم

ناشناخته. سخنان از پیامبر، وهرسخن با دوبیت‌گزارش شده. **آغاز** : قال‌النبی ص ان‌الله خلق آدم علی صورته. صدق : بدرستیکه خلق کردخدا - آدمی را بصورت زیبا .

15697ـ دانشگاه ۲۳۹۸/۱۹ : نسخ ونستعلیق باتاریخهایی از **۹۰۹-۹۱۲** (۶۶-۷۹) آغازبرابر نمونه [ف.دانشگاه۹ : ۱۰۰۵] .

15698ـ ملك ۴۳۷۹/۱۰ : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۵۶** (۲۳ ر - ۲۴ر هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

15699ـ ملك ۴۲۷۵/۳۱ : نستعلیق محمدسعیدفرزند محمدتقی‌خاتون‌آبادی **۱۰۸۱** (۱۶۲پ-۱۶۳پ) آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

چهل حدیث منظوم

ناشناخته. سخنان از پیامبر، و هر سخن با دو بیت گزارش شده است، گزارشی با این سر آغاز چاپ شده است [ف. مشار : ۵۴۰]. **آغاز :** قال النبی ص: انما الاعمال بالنیات: اصل اعمال نیت نکوست ـ نیت نیک دارای میتر .

15700 ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۱۸ : نسخ و نستعلیق با تاریخهای **۹۰۹ـ۹۱۲** در دفتر، (۶۲ ـ ۷۵) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۰۴] .

115701 ـ **ملك** ۴۳۷۹/۸ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۵۶** در ش ۱، (۱۹ر ـ ۲۱پ هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15702 ـ **ملك** ۴۲۷۵/۷ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی، **۱۰۸۱** (۲۲ر ـ ۲۴ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15703 ـ **دانشگاه** ۱۶۴/۳ : محمد افضل فرزند قیصر علی تفرشی، ۴ ج ۱/**۱۰۹۸** آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده: سی حدیث کوتاه [ف. دانشگاه ۲ : ۱۳۶].

چهل حدیث منظوم

ناشناخته. سخنان از پیامبر، و هر سخن با دو بیت گزارش شده است. **آغاز:** قال النبی ص انا مدینة العلم وعلی بابها. گفت پیغمبر خدا که منم ـ شهر علم و علی مرورا در .

15704 ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۱۷: نسخ و نستعلیق با تاریخهایی از **۹۰۹ـ۹۱۲** (۵۶ ـ ۶۲) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۰۴] .

15705 ـ **ملك** ۴۳۷۹/۷: نستعلیق با تاریخ **۱۰۵۶** در شمارهٔ ۱ (۱۷پ ـ ۱۹ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15706 ـ **ملك** ۴۲۷۵/۶ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی **۱۰۸۱** (۱۸ر ـ ۲۰ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

چهل حدیث منظوم

ناشناخته، گزارش سخنان پیامبر است به نظم .

15707 ـ **دانشگاه** ۱۶۴/۱ : محمد افضل فرزند قیصرعلی تفرشی، **۱۰۸۸** ، آغاز افتاده، چهل کلمه هریك در یك بیت گزارش شده [ف. دانشگاه ۲:۱۳۶] .

چهل حدیث منظوم

در بخش منظومه‌ها خواهد آمد.

چهل کلمهٔ منظوم

از حسین فرزند یوسف (سیف الدین احمد) هروی. چهل سخن کوتاه منسوب به حضرت علی را هریك در یك رباعی ترجمه و گزارش کرده است. **آغاز:** الحمدلله العلی الکبیر الذی لیس له شبیه ولانظیر.

15708 ـ **رضوی** ۹۰ اخبار: نستعلیق زیبای شاه محمود نیشابوری خوشنویس، در **۹۵۲** با خط و مهر مجلسی که در ۱۱۱۰ بوقف رسیده است. زرین، ۸ گ. وهر صفحه سه رباعی. در فهرست پدر سراینده یوسف یادشده است [ف. رضوی ۱ : ۹۰ اخبار] .

15709 ـ **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق زیبای شاه محمود نیشابوری، در **۹۶۴**، در فهرست پدر سراینده سیف الدین احمد یادشده است [نسخه ها ۱ : ۱۱] .

ح

حدائق السیر فی آداب الملوك

از نظام الدین یحیی فرزند صاعد فرزند احمد، برای علاءالدین کیقبادفرزند کیخسرو سلجوقی (۶۰۷ ـ ۶۱۶) درده باب: ۱ ـ سیر الملوك والسلاطین ۲ـ محامدعدل ۳ـ قبح‌ظلم ۴ـ قواعد سیاسیه ۵ـ ذم غضب ۶ـ حلم وتأنی وصبر ۷ـ مشاورت و تدبیر ۸ـ سخاوت وجود ۹ـ آداب‌مقربین حضرت ۱۰ـ آداب حواشی حضرت [دیباجه] . **آغاز** : صدهزار شکر و سپاس و حمد و ثنا احدی را جل‌جلاله .

15710ـ **سپهسالار** ۱/۱۵۵۱ (یا ۱/۱۵۱۱): نسخ سدهٔ **۸**، **۷۰۷**ق(۲پ ـ۷۶ر) [ف. سپهسالار ۴:۲۹۵]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۶۱۰ هست [فیلمها : ۷۴] .

حدیقة الریاحین

زاحمدفرزندابوطالب استرآبادی‌موسوی ترجمه‌وگزارش صدکلمه ازسخنان حضرت علی است به‌نظم، که تحفهٔ مجلس‌عالی محمد سلطان شده‌است [دیباجه]. وپیداست که این‌صدکلمه را خودگزیده است وباگزیدهٔ جاحظ برابر نیست. وازوست «تفسیر آیت الکرسی: ۲۴» و «ترجمهٔ نفحات‌اللاهوت: ۹۲۳». **آغاز**: زبان‌بگشای بتحمیدالهی... وبعد، چنین‌گوید... خاك‌نشین شدهٔ علیه‌علویه وملازم عتبهٔ .

15711ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۷۹۲: نسخ سدهٔ **۱۳** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

15712ـ **اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی: تاریخ یادنشده (۳۴پ ـ ۵۳پ) [نسخه‌ها ۵ : ۱۴۸] .

حرف غریب

ازمیرزا ملکم‌خان . که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت. این‌گفتار در «کلیات» او درتبریز۱۳۲۵ وپس ازآن چاپ شده است

15713ـ **حقوق**۲/۲۸۰ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۸۴ـ۱۴۰) بدنبال «اصول تمدن» [ف. حقوق : ۳] .

حقایق الاحکام

در فهرست آصفیه بدون توضیحی دربخش مواعظ یادشده است .

15714ـ **آصفیه** ۴۴۵ مواعظ: نوشتهٔ **۱۲۶۱** [ف. آصفیه ۴ : ۶۳۸] .

حقوق ملل = ترجمهٔ کتاب. . .

متن ترکی‌آن‌که ترجمه‌ایست از اطریشی آلمانی ازبارون اوطوقاربسال۱۲۶۳، ترجمهٔ فارسی ازمحبعلی، بدستور ناصرالدین‌شاه، در ۱۲۷۱/۱۶ بانجام رسیده، در دوبخش: ۱ ـ حقوق موضوعهٔ ملل ۲ـ حقوق‌طبیعیهٔ ملل وسه باب و فصلهایی . **آغاز** : حمد و ثنای بی‌ریا شایستهٔ پادشاه بی‌همتایی است.

15715ـ **حقوق** ۱۴۷ ج: نسخ مسیح کاتب، ۴ رجب **۱۲۹۸**، ۱۰۷ گ ۱۷س [ف. حقوق : ۹۷] .

حقیقة الامر

درص ۷۸۲ و ۱۱۲۷ گذشت .

حکمت بالغه

ازشیخ‌عباس قمی فرزند محمدرضا (پس‌از ۱۲۹۰ ـ ۹ ذی ۱). گزارش صدکلمه ازسخنان

پندآمیزحضرت علی‌است .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۵۶ و ۱۵ : ۳۰ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقبا : ۹۹۸ ـ ف . مشار ۵۷۸، ۱۰۶۶ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۶۷۱.

15716ـ **الهیات** ۵۸۸د : نستعلیق و نسخ نگارنده، سدهٔ**۱۴**، در(گ ۵۵د ـ ۵۸د) سخنان‌کوتاه پیامبر آورده شده‌است [ف.الهیات ۱ : ۹۱] .

حکمة اللغة

گفتاریست اخلاقی فکاهی شیرین ، درآن نام‌سهام‌الدوله امیرمفخم‌فرمانروای بجنورد در قطعه‌ای ازخود نگارنده یاد شده است. دربارهٔ نام کتاب آمده «کتاب حکمة اللغة در زشت و زیبا» وپس‌از هرعنوانی اخلاقی‌واژه‌هایی می‌آورد و بشیوهٔ عبید زاکان تفسیر می‌کند [دانش پژوه]. **آغاز:** چون تحصیل دانش و کمال و تکمیل‌آداب... ازفرایض اعمال است.

15717ـ **دانشگاه**۲۸۰۳ : نستعلیق **۱۳۱۵** ، ۶۷گ ۱۲س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۵۰] .

حلیة المتقین

محمد باقرمجلسی، که‌یادا ودره بدا:۷۴۴» گذشت ، بدرخواست سالکان مسالك سعادت در آداب زیور ولباس پوشیدن وخورد و خواب و همنشینی بازنان و تربیت فرزندان و زندگی و آمیزش وحمام گرفتن وحجامت وحقنه و دارو کشیدن وجزآنها، درچهارده باب و یك خاتمه برپایهٔ احادیث دینی‌پس‌از«عین‌الحیاة» نگاشته است وتاریخ نگارش درنسخه‌ها گوناگون است وبارها چاپ‌شده. **آغاز :** الحمدلله الذی حلی انبیائه المرسلین باحسن حلیة المتقین.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۸۲ ـ ف . مشار : ۵۸۵ .

15718ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۸۵ : نسخ‌خوش سدهٔ**۱۱** باتاریخ ۵رجب **۱۰۷۹** اگر تاریخ نگارش نباشد تاریخ نوشتن‌است ، ۲۴۹ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبایی] .

15719ـ**رضوی**۵۱۰۰اخبار(۲۰۰۴): نستعلیق ۳ج۲/**۱۰۸۰**، زرین، ۳۲۴گ [ف. رضوی ۵ : ۷۸].

15720ـ **تهران**، دکترمفتاح : نسخ۹ صفر**۱۰۸۵**، آغازبرابر نمونه، زرین [رؤیت].

15721 ـ **مجلس** ۳۲۷۰: نسخ محمد فرزند حاجی‌ابراهیم، **۱۰۸۵**. آغازدردیباچه افتاده، ۳۹۸ص۲۳س [ف. مجلس۱۰:۸۸۰].

15722 ـ **مجلس** ۲۳۷۹/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۹۵** (ص۱ ـ ۲۹۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲].

15723ـ **تهران**، ملی ۱۶۶ف: نسخ عبدالله فرزند محمد، ۱۳ محرم**۱۰۹۵**، ۳۳۵ گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۱۷۱] .

15724ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۸مج : باتاریخ محرم **۱۰۹۷** در دفتر بهمین خامه در لاهور. زرین [رؤیت].

15725ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۱/۵۴۹ : نستعلیق عبدالرحمان هاشمی ، **۱۱۱۵** [نسخه‌ها ۵ : ۸۴] .

15726ـ **شیراز**،خانقاه احمدیه۲۶۰: نوشتهٔ نعمةالله فرزند عباد الله، سه‌شنبهٔ ۱ رجب **۱۱۱۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۲] .

15727ـ**اصفهان**،شهرداری۱۴۹/۸: نستعلیق محمدعلی فرزندحاجی محمد محسن، رجب**۱۱۹۷** [نسخه‌ها ۵ : ۳۰۸] .

15728ـ **مجلس** ۴۶۷۷: نسخ خوب سدهٔ**۱۲** ، ازروی خامهٔ نگارنده، زرین، تاریخ نگارش درپایان نسخه ۵رجب ۱۰۷۹ یاد شده است [رؤیت] .

15729ـ سپهسالار ۱۸۶۴: نسخ خوب سدهٔ ۱۲، تاریخ انجام نگارش ۱۰۸۳ یاد شده است، ۲۲۳ گ ۲۲س برگ آغاز نونویس.

15730ـ سپهسالار ۸۴ مبشر: نستعلیق ونسخ سدهٔ ۱۲، ۱۸۳ گ ۲۴س.

15731ـ سپهسالار ۵۸۰۰: نستعلیق سدهٔ ۱۲، ۲۳۳ گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۱: ۲۵۲ و ۴: ۳۴۳].

15732ـ الهیات ۲/۱۶۷د: نسخ محمد، فرزند محمد کاظم تبریزی در ۱۲۱۷ در دار التعلیم شیراز (۲۱پ ـ ۲۰۴پ) ۱۳س [ف. الهیات ۱: ۲۵۰].

15733ـ الهیات ۱۲۸ د: نستعلیق و نسخ ۱۶شوال ۱۲۴۱، ۲۵ ـ ۳۲س، ۱۰۵ گ [ف. الهیات ۱: ۵۰].

15734ـ مشهد، فرهنگ وهنر د ۲: نستعلیق شکستهٔ دوشنبهٔ ۲۵ع۱/۱۲۶۴، ۲۳۲ ص ۲۲س [ف. کتب خطی: ۴۸].

15735ـ مجلس ۴۴۹۰: نسخ محمد رضا محمدآبادی تفتی، ۱۲۵۸، زرین، ۱۶۳ گ ۲۴س [رؤیت].

15736ـ دانشگاه ۴۸۱۵: نستعلیق ۲۹ج۲/۱۲۷۲، آغاز افتاده، ۲۴۲ گ ۱۷س [ف دانشگاه ۱۴: ۳۸۴۸].

15737ـ شیراز، دکتر عینی: نوشتهٔ ۱۳۱۰ [نسخه‌ها ۵: ۲۷۵].

15738ـ حقوق ۵۳ب: نستعلیق چهار شنبهٔ ۲۴ محرم ۱۳۳۶ در شیراز، ۲۰۴ گ ۲۵ س [ف. حقوق: ۹۸].

15739ـ نجف، سید محسن حکیم ۱۵۵۶: تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده ۳۱۸ گ.

15740ـ نجف، سیدمحسن حکیم ۶۲۱: تاریخ یادنشده، ۱۶۷ گ.

15741ـ نجف، سیدمحسن حکیم ۶۸۶: تاریخ یادنشده. آغازافتاده، ۱۹۶ گ [یادداشت های سیداحمد اشکوری].

خ

خازن اسرار

ناشناخته. در تمدن و اخلاق هندیان.

آغاز: سپاس بیقیاس مرحضرت آفرینندهٔ کل حیوانات و جمادات ونباتات را.

15742ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹۰۱خا: شکستهٔ پایان سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۵۲ گ ۱۵ف [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۶۴۸].

خجسته اندرز

از باباافضل کاشانی، نگارندهٔ «جاودان نامه: ۷۶۸» وجز آن.

15743ـ دانشگاه کمبریج ۱۰/۸ برون D۱۶: نوشتهٔ محمدفرزندعالم ۱۴محرم ۱۱۶۱، همراه سه گفتاردیگر ویك نامه‌ازکاشانی فیلم آن در دانشگاه ش ۸۶۳ هست [فیلمها ۱: ۵۴۴].

خردنامهٔ بزرگمهر = ظفرنامه

خرد نامه

باعنوانهای: ۱ ـ گفتار اندر باز نمودن قاعده وقدر این‌جهان وآنچه دروی است ۲ ـ گفتار اندردانش حکیمان ۳ـ گفتار بزرگمهر که بعلم بجشکی تعلق‌دارد ۴ـ گفتاراندرسئوال های نوشیروان از بزرجمهر ۵ـ گفتار اندرنکته هایی‌که اندر گنج شاپور بدست آمده ۶ـ صفت پندنامهٔ بزرجمهر ۷ ـ آغاز حکمت پند نامهٔ

بزرجمهر ۸ـ سئوالهای اسکندر از ارسطاطالیس ۹ـ صفت منادیان نوشیروان عادل ۱۰ ـ آغاز پندنامهٔ نوشیروان ۱۱ ـ آغاز حکمتها و نکته های حکیمان اندر هر نوعی که گفته‌اند ۱۲ ـ آغاز مثلهای اسکندر از حکیمان ۱۳ ـ آغاز حکمتها، هم ازمقالت حکما ۱۴ ـ آغاز نکته‌های حکمت ازمقالت بقراط ۱۵ ـ حکمتهای نادر هم از بقراط ۱۶ـ نکتها ازمقالت ارسطاطالیس ۱۷ ـ خصلت‌های ملوك که چگونه باید ۱۸ـ در گزاردن حق پادشاهان ۱۹ ـ آغاز فرهنگنامه ۲۰ ـ نوعی دیگر فرهنگنامه ۲۱ ـ نکته‌های کتاب جاویدان خرد .

بنگرید : پیشگفتار چاپ، دکتر صدیقی ظفر نامه .

15744ـ نافذ پاشا ۳۲۸/۱: نسخ سدهٔ ۶، باتاریخ **۵۷۵** دردفتر (۱ر ـ ۱۱۲ پ) ، ۱۰ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۸۶ هست [فیلمها : ۵۰۵].

خردنامه = منتخب نجات نامه

15745ـ نافذ پاشا ۳۲۸/۲ : نوشتهٔ **۵۷۵** (۱۱۲ر ـ ۱۲۰پ)، درپایان آمده: تمام شد بفرخی وپیروزی خرد نامه ازمقالات حکما فی‌سلخ ربیع الاول (۵۷۵) بورك لصاحبه علی بن محمد. **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۸۶ هست [فیلمها : ۵۰۵].

خردنمای جان‌افروز

از ابوالفضل یوسف فرزند علی مستوفی ، سخنانی ازفرزانگان وحضرت علی‌را آورده با شعرهایی ازفردوسی درآمیخته است. **آغاز :** کلمات حکما بر وفق صد کلمه و مطابق اشعار فردوسی . الحمدلله بدین معنی این چند سخن ایرادافتاده.

15746 ـ **ایاصوفیا** ۴۸۱۱/۱۴ : نستعلیق ، باتاریخ **۸۶۱** بهمین خامه در دفتر **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱: ۶۶۶] .

15747ـ **آقای برومند** ۱/۳ : سدهٔ ۹، **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۲۶۱۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۹] .

15748ـ **مجلس** ۴۸۶۸/۱۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۴۹ر ـ ۲۵پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

خزان و بهار

ازقاضی شریف‌الدین محمد(محمدشریف) شیرازی متخلص به‌کاشف ، فرزند شمس الدین محمد (کربلا ۱۰۰۱ـ۱۰۶۰) در زمینهٔ فرج بعداز شدت ، بسال ۱۰۵۸ (که باید خزان و بهار این‌چنین)، دریك مقدمه و چهارده اساس ویك خاتمه نگاشته است: ۱ ـ صبر ۲ ـ رحم ۳ـ ادب ۴ـ پاکیزگی ۵ ـ عبادات ۶ ـ لطف ۷ـ یقین ۸ـ حلم ۹ـ نصرت ۱۰ـ مروت ۱۱ـ سخاوت ۱۲ـ کرامت ۱۳ـ هدایت ۱۴ـ خاتمت ودرخاتمه سرگذشت خود و فهرست نگارشهای خودرا آورده‌است [ذریعه ۷: ۱۵۱] . وسه‌بار چاپ‌شده است [مشار] . **آغاز :** چمن آرای فرج بعدازشدت درخزان و بهار روزگار لطف شامل .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۵۱ و۹ : ۸۹۸ـ ف. مشار : ۶۰۴ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۴۲۵ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۲۵۱.

15749ـ **تهران** ، ادبیات ۶۳/۳ ب: نستعلیق **۱۱۲۰** (۷۱پ-۱۳۶ر) [ف. ادبیات ۱ : ۲۱۷].

15750 ـ **مجلس** ۱۰۹/۱خویی : نستعلیق محمدباقر فرزند محمد علی‌آشتیانی ،

۱۱۹۶ (ص۱-۲۳۰)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۷ : ۱۱۴] .

15751- **همدان**، آقای قاسم برنا : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۱ ج ۲/**۱۲۰۶** [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷] .

15752- **تهران**، ادبیات ۱/۱۸۱ج: نستعلیق ع۲/**۱۲۱۸** (۱-۱۳۷) [ف. ادبیات ۱ : ۲۱۷].

15753- **تهران**، ادبیات ۲/۴۸ب : نستعلیق یکشنبهٔ ۲ج۲/**۱۲۳۹** (۴۰پ-۱۰۴پ) [ف. ادبیات ۱ : ۲۱۷] .

15754- **مجلس** ۲۲۳۲ : تحریری متوسط **۱۲۴۱** ، آغاز برابر نمونه، ۳۰۰ ص ۱۷-۱۵س [ف. مجلس ۶:۱۸۹] .

15755- **سنا** ۲۷۶: نستعلیق عبدالباقی فرزند احمدشریف تفرشی، ۲۶ شعبان **۱۲۴۷** [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۰] .

15756- **مجلس** ۲۹۴۶ : نستعلیق **۱۲۵۵**، آغاز برابر نمونه، در فهرست انجام نگارش ۱۰۰۰ یادشده است [ف. مجلس ۱۰: ۳۷۸] .

15757- **مجلس** ۵/۵۱۵۹: نستعلیق حسن فرزندعبدالرحیم‌مراغی، باتاریخ **۱۲۵۹** دردفتر (۹۹ پ - ۱۲۶ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15758- **دانشگاه** ۵۰۲۶: نستعلیق‌سید عبدالله فرزند سیدصالح فرزندسیدیوسف فرزند سید حق‌ویردی گرمرودی، در۲۸ذیقعدهٔ **۱۲۶۱** ۱۵۱ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۹].

15759- **رضوی** ۲۹۲ ادبیات: نستعلیق ۱۵ج۲/**۱۲۶۴**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۳۲۶] .

15760- **دانشگاه** ۲/۱۶۸۴: نسخ ۱۵ ع ۱/**۱۲۶۸** (۴۱پ - ۱۵۱پ)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۲۴۳] .

15761- **مجلس** ۲۲۳۱: علی اصغر فرزند حاج بابا ملقب به محب الفقرا، **۱۲۷۲** درارومیه، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۴ص ۱۳س [ف. مجلس ۶ : ۱۸۸].

15762- **حقوق** ۷۷ب : نستعلیق قلی بیات ملایری‌همدانی روشنی‌مراغی، ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۲۷۵**، ۸۳ گ ۲۱س [ف. حقوق : ۱۰۰] .

15763- **تهران**، حسن‌سادات‌ناصری: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ربعی [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۶].

خزانهٔ مالیهٔ دولت عثمانی

از میرزا ملکم‌خان ، که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت. در وضع واردات سال ۱۲۷۸-۱۲۷۷ دولت عثمانی گفتگو می‌کند . **آغاز** : مقدار واردات عمومیهٔ خزانهٔ مالیه و اسامی محل واردات دولت عثمانی که به‌پنج‌قسم شده است .

15764- **دانشگاه** ۱۱/۳۲۵۷: نستعلیق شکستهٔ خوش علی منشی‌تبریزی (خارج ازفوج مقطوع‌المواجب) نزدیك ۱۲۹۵ (ص۲۹۸-۳۰۲) ازروی نسخهٔ‌میرزا محمدحسین نایب‌اول ومنشی سفارت اطریش رقمها سیاق [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۱۵] .

خزاین الفواید

مجموعه‌ایست درمواعظ و مناقب. باعنوان هایی که بیشتر بوزن شعرومصرعی‌است. **آغاز:** مفتاح خزینه‌های توحید - سبحان‌الله عزشأنه.

15765- **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵:۲۵] .

خصایص المحبه

از عبدالصمد همدانی (بنگرید: بحر -

المعارف : ۱۵۴۹»، دراخلاق عرفانی ورفتار با دوستان. **آغاز:** الحمدلمن هواه فی‌هوای... شکسته بسته‌است، ازبندهٔ جانی‌عبدالصمدهمدانی که بخواهش برادری ازبرادران روحانی تسوید یافته . . .

15766ـ دانشگاه ۸۶۴/۵ : نستعلیق محمدتقی فرزند محمد، در **۱۲۵۳** (۱۱۱پ-۱۲۲ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۳۵] .

خصائل الملوك

ازاسدالله‌شهرخواستی‌مازندرانی، متخلص به‌نادرکه‌یاد او در «فرجیه: ۱۲۹۷» گذشت. در بیست خصلت باشعرهایی ازنگارنده بسال ۱۲۵۵ نگاشته: ۱ـ لزوم ترك دنیا ۲ ـ لزوم احقاق حقوق ۳ـ لزوم نظام ونسق درجهان ۴ـ لزوم سلطنت ۵ـ فواید داد، خاصه برای ملوك ۶ ـ آداب جنگ ۷ـ لزوم‌فکرصائب‌ازبرای مالکان ۸ـ لزوم توکل ۱۰ـ لزوم تواضع ۱۱ـ حفظ امانت ۱۲ـ وفا ۱۳ ـ لزوم صبر ۱۴ ـ لزوم غیرت ۱۵ـ لزوم مشورت ۱۶ـ کتمان سر ۱۷ـ تحصیل نام نیك ۱۸ـ لزوم تربیت‌کردن‌اقاصی است برادانی ۱۹ ـ لزوم علم فراست برای اصحاب سیاست ۲۰ـ لزوم اغتنام فرصت‌برای خداوندان. تاریخ انجام درپایان نسخه ۱۲۵۵ آمده‌است. **آغاز:** مالك‌ملك وملكوت واجب واهب لایموت جهان‌آرایی است .

15767ـ دانشگاه ۴۹۷۲ : نستعلیق محرم **۱۲۵۶**، ۲۵۴گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۱].

خلاصهٔ کیمیای سعادت

متن ازابوحامد محمدغزالی، که یاداودر «الاباحیه: ۷۲۶» گذشت. گزیده‌ازعلی‌عسکری خوافی مخاطب به عاقلخان، بفرمان محمد اورنگ زیب عالمگیرپادشاه (۱۰۶۸-۱۱۱۸) بسال ۱۰۸۹ . **آغاز:** برابر متن است و در پایان ازخود وتاریخ‌نگارش وشاه‌نام برده‌است نگارنده همان عاقل هندی‌رازی بلخی‌درگذشتهٔ ۱۱۰۸ است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۷۴ـ تذکرةالشعراء غنی : ۵۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۷۱ (عاقل خوافی).

15768ـ آصفیه ۱۹۷ مواعظ: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۳۶۱گ ۲۱س [ف. آصفیه، عثمان‌علی ۲ : ۵۳۹] .

خلافت نامهٔ الهی

از خواجه نصیرالدین طوسی [تذکرة ـ الشعراء] ونباید چنین باشد. درآن از «شروق الانوار : ۱۲۶۰» خود ونیز اتابك مظفرالدین ابوبکربن سعدبن زنگی (۶۲۳ ـ ۶۵۸) یاد شده‌است. در دومقدمه ودو مقاله ویك خاتمه : مقدمهٔ ۱ـ درآنکه مردم بی همدیگر زندگی نتوانندکرد وبیان‌حاجت بسروران ۲ـ سروری چندگونه باشد. مقالهٔ ۱ـ معنی‌پادشاه وسیاست او ... فصلهایی نیز دارد. این گفتار بکوشش آقای محمدتقی‌دانش‌پژوه درمجلهٔ معارف‌چاپ شده است. **آغاز:** سپاس و ستایش بیحد و عد حضرتی‌را سزدکه وجودعالم .

بنگرید : احوال و آثار خواجه ، مدرس رضوی : ۳۰۲ ـ تذکرهٔ دولتشاه : ۱۹۳ ـ پیشگفتار چاپ، مجلهٔ معارف اسلامی ۳: ۶۱

15769 ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۸۴ : نوشتهٔ ۶ ذیحجهٔ **۷۵۳** (۲۷۱پ ـ ۲۸۶ر) . **فیلم**آن درد انشگاه ش۴۶۲آ و ۴۶۳ب هست [فیلمها ۱ : ۴۸۵] .

خلاصه = خوابنامه = اسرارانحطاط ایران

ازمحمد حسنخان اعتماد السلطنه، که یاد او در «اوزان و مقادیر : ۱۴۰» گذشت . در خواب دادگاهی برپا می‌کند و سران روزگار قاجار را محاکمه‌می‌کند. وپیش‌ازپایان‌نگارنده در ۱۳۱۳ در می‌گذرد. نکته‌های فراوانی از تاریخ خاندان قاجاررا در بردارد و در مشهد ۱۳۲۴خ چاپ‌شده است. **آغاز:** تبارك وتعالی دراوائل سال هزار وسیصد وده از تاریخ عرب

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۶۷ ـ ف. مشار : ۶۱۷ ـ مجلهٔ سخن ۲ : ۵۴۴ .

15770 ـ **رضوی** ۱۹۵ تاریخ: شکسته نستعلیق حاج میرزا عبدالعلی، آبان **۱۳۱۰** خ آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۸۲].

15771 ـ **تهران**، ادبیات ۱۶۸ ج : نستعلیق دکترقاسم غنی ، **۱۳۱۲/۱/۹** خ در مشهد، ۱۴۷گ ۱۹س [ف. ادبیات۱:۲۳۱].

15772 ـ **رضوی** ۱۹۶ تاریخ: نستعلیق سید جواد شهیدی بافقی ، **۱۳۲۳/۲/۱۰** خ آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۸۲] .

خیل اطفال

ناشناخته. درنفسانیت کودکان . **آغاز :** منت بی‌منتها خالقی را سزد که وجود بشر را ازحال به‌حال ودرجه به‌درجه به حیثیت کمال رسانید .

15773 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۱۳۶۰۷خیل ـ ۹، ۲۹۷حسن: شکسته‌آمیز، میانهٔ سدهٔ**۱۲**[مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن عباسی : ۷] .

داستان دخمهٔ انوشیروان

داستانیست‌کهن برو ایتهای‌گوناگون: چون مأمون به خلافت بنشست علما را حاضر کرد و شگفتیهای جهان بپرسد، دانایی اورا به غاری به‌مداین برد، درآنجا خانه‌ای‌دید ونوشیروان برتختی‌زرین خوابیده، برعصابهٔ‌زرین اونوشته که. . . بـر انگشتری او نوشته‌که . . . این داستان در « عجایب المخلوقـات » طرطوسی ودرترجمهٔ فارسی «جاویدان خرد= انتخاب شایسته» و راحة‌الصدور وقابوس‌نامه ونصیحة ـ الملوك وروضة اولی‌الالباب وحکایات قلیوی و روایات‌داراب هرمزد واخلاق‌محسنی آمده‌است

بنگرید : راهنمای‌کتاب س۳ ش ۱ ص۲۴ ف. ادبیات ۱ : ۲۳۱ .

15774 ـ **ملك** ۵۶۸۵/۱۷ : باتاریخ رجب **۹۹۷** (۲۵ر ـ ۳۰ر). **آغاز:** خداوند اخبار چنین‌گوید که انوشیروان پیش از مرگ خود دخمه‌ای ساخته بود اندر کوهی که ویرا جبال ذوالرواسی خوانند [رؤیت] .

15775 ـ **ملك** ۵۵۴/۴ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۳-۱۰۷۹** دردفتر(ص۳۸-۴۵). **آغاز:** حکایت‌کنندکه خلفه مأمون‌الرشید تجسس بسیار کرد ومردشیخی‌که بسیار سال داشت [ف. ملك مجموعه‌ها : ۷۳] .

15776 ـ **مجلس** ۳۴۵۷/۷: سدهٔ **۱۱** (ص۹-۱۵) [ف. مجلس ۱۰ :۱۳۹۶] .

15777 ـ **سپهسالار** ۱۵۰۲ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**گویا**۱۲۶۸** (۹۴پ-۱۰۵پ). **آغاز:** راویان اخبار چنین روایت کرده‌اند که خلیفهٔ بغداد باجماعتی ازعلما وفضلا نشسته بود [ف. سپهسالار ۴ : ۴۰۶] .

15778 ـ **ملك** ۲۶۸۹ : نستعلیق **۱۲۹۰** برای حسام السلطنه، ۶گ ۱۲س [رؤیت] .

15779 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۱ د : نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۲پ ـ ۱۰پ).

15780 ـ **تهران** ، ادبیات ۴۳/۲ د : نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۲۸ر ـ ۳۵ر) [ف. ادبیات ۱ :۲۳۱] .

داستان فراموشخانه = فراموشخانه

داستان ملک سرفراز و عابد

گویا از سدهٔ نهم، نسخهٔ ۴۰۴۳ دانشگاه هفت نصیحت است و در هر یک یکی یا چند حکایت: ۱ـ قواعد عدل ۲ـ آداب عفو و حلم ۳ـ تحصیل ملازم وفادار ۴ـ فوائد صبر ۵ـ تعریف همت و عطا ۵ـ تدبیر و مشورت ۷ـ نسق و سیاست.
آغاز: حمد نامحدود وشکر نامعدود سزاوار صانعی است که بیك امر کن.

15781 ـ **دانشگاه ۲/۴۰۴۳**: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲۵پ ـ ۴۴پ) انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۲۹].

دانش نامه

مانند «تحفة الملوك» [دانش پژوه] نام کتاب در دیباجهٔ نسخهٔ یزد آمده است. در ده فصل: ۱ـ اندر خرد وتجربت ۲ـ اندر منفعت ومضرت سخن ۳ـ اندر مثل وحکمت ۴ـ اندر پند ونصیحت ۵ـ اندر دوستی وصحبت ۶ـ اندر خشم وشهوت ۷ـ اندر بخل وسخاوت ۸ـ اندر بیداری و عبرت ۹ـ اندر خواب پدید کردن ۱۰ـ اندر کیفیت صلاح. **آغاز:** هزاران سپاس وستایش وثنا وآفرین از زبان هرمؤمن.

15782 ـ **یزد**، جامع کبیر ۵/۵۲۹۳: نوشتهٔ پایان ع ۱/**۹۸۲** تنها پنج باب در نسخه هست. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۵۷ هست [فیلمها ۱: ۶۹۶].

در الاخلاق

در صد فصل.

15783 ـ **بلگراد**: نوشتهٔ حسن فرزند امام شیخ فرزند امام شمس الدین حافظ ملقب به تاج سمرقندی، ۱۷ رجب **۸۰۰**، آغاز افتاده و نامی از کتاب نیست. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۵۷ هست [فیلمها: ۸۳].

درر الاخبار وجواهر الآثار

از محمد کاظم هزار جریبی نگارندهٔ «افلاکیه: ۲۳۹» وجز آن. اخلاقی است دینی
آغاز: حمدله... امابعد، چنین گوید بندهٔ خاطی.. که این رساله‌ایست مشتمل برجمله اخبار نافعهٔ متفرقه.

بنگرید: ذریعه ۸: ۱۱۷.

15784 ـ **مجلس** ۴۵۲۷/۱۴: نسخ شیخ محمد ارومی ساکن کربلا، **۱۲۳۵** (گ ۱۹۹ـ۲۷۰) [رؤیت].

الدر المکنون من کلام امیر ـ المؤمنین

سخنان کوتاه حضرت علی بترتیب حروف تهجی باترجمهٔ فارسی آنست (ترجمهٔ نثر اللئالی).

بنگرید: ذریعه ۸: ۷۳.

15785 ـ **دانشگاه ۳**/۲۰۴۶: نسخ محمد علی بن ملا محمد گلپایگانی در ۲ع ۲/**۱۲۳۱** (۱۵۳پ ـ ۱۸۲ر) [ف. دانشگاه ۵: ۱۵۸۹].

دستگاه دیوان

از میرزا ملکم خان که یاد او در «اصول تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. در نسخه‌ها به نامهای جداگانه یادشده است ودرچاپ کلیات او بکوشش استاد محیط طباطبائی (ص ۷۴ـ۹۵) جای دارد
آغاز: ایران نظم ندارد. بتوجه تراکجا به‌ این شدت ناظم ایران قرار داده‌اند. جواب: پارسال دولت نمسه دروقت جنگ هفتصد هزار نفر سرباز.

15786 ـ **دانشگاه ۴**/۳۲۵۷: نستعلیق وشکستهٔ خوش علی منشی (خارج ازفوج ومقطوع المواجب) ۱ شعبان **۱۲۹۵** ازروی نسخهٔ محمد

حسین منشی‌سفارت اطریش (ص۱۳۳–۱۵۹). [ف . دانشگاه ۱۱:۲۲۱۴] .

15787ـ تهران، ادبیات ۱/۱۸۵ج: شکسته نستعلیق اسماعیل تبریزی ، **۱۲۹۸** در تهران (۱پ – ۱۰پ)، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «رساله در سیاست» شاید از ملکم یادشده است [ف. ادبیات ۱ : ۳۱۹] .

15788ـ تهران، اصغرمهدوی ۳۲۱: نستعلیق سدهٔ**۱۴**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «رساله درسیاست» یاد شده است [نسخه ها ۲ : ۸۱] .

15789ـ تهران، استاد مینوی ۱۴۱: نستعلیق همراه «عهد نامه‌ها» با یادداشت اقبال درپایان مؤرخ ۱۳رجب ۱۳۳۷ درفهرست به‌نام «ایران نظم ندارد» یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۸۴] .

دستور الخواقین

دراخلاق وکشورداری. درآن آمده: هیجده سال در رکاب نادرشاه کـه در ۱۱۴۲ طلوع ودر۱۱۶۰ افول کرده‌حاضر بوده‌ام.

15790ـ ملك ۵۴۲۲/۲ : شکسته نستعلیق محزون قزوینی در **۱۲۲۷** (۶۷ر – ۷۰ر) چلیپا [رؤیت] .

دستور الملوك = تذکرة الملوك

از محمدرفیع انصاری مستوفی الممالك . در کشورداری و کارهای درباریان و دیوانیان درآن معین‌شده، بنام‌شاه سلطان‌حسین (۱۱۰۵ – ۱۱۳۵)، درپنج باب ویك خاتمه: باب‌یکم در ده‌فصل دربارهٔده‌گرو ۱ـ ملاباشی۲ـ صدارت خاصه وعامه ۳ـ متولی‌روضهٔ رضویه ۴ـ متولی آستانهٔ معصومه ۵ـ متولی‌آستانهٔعبدالعظیم ۶ـ مزارات پادشاهان صفوی در قم ۷ ـ متولیان آستانجات اردبیل ۸ـ شیخ الاسلام اصفهان۹ـ قاضی اصفهان ۱۰ـ قاضی‌عسکر . باب دوم در یك‌مقدمه وپانزده فصل درمنصب‌هریك ازامراء بکوشش آقای محمد تقی دانش پژوه در مجلهٔ ادبیات تهران‌چاپ شده‌است. این گفتارهرچند درمطلب با « تذکرة الملوك : ۱۵۶۷» چاپ مینورسکی وسپس دبیرسیاقی یکی‌است ولی جز آن است. **آغاز:** حمدوستایش وسپاس بیرون‌از حیطهٔ حصروقیاس .

15791ـ یزد، سریزدی۱۳۵۶: پایان درفصل دوم ازمقالهٔ سوم‌باب ششم افتاده ، این نسخه پایهٔ چاپ‌قرارگرفته [نسخه‌ها۴: ۴۲۱ـ مجلهٔ ادبیات تهران ۱۵ : ۴۸۷] .

دستور الوزراء

ازاختیار فرزند غیاث حسینی ، که یکبار آن‌را بنام «اخلاق همایون: ۱۵۳۹» بنام‌ظهیر الدین محمد بابردرگذشتهٔ ۹۳۷ نوشته، ودوم بارهمان‌را بنام «دستورالوزراء» بنام میرزاشاه حسین وسلطان‌سلیم‌خان یکم ساخته ودر۷محرم ۹۲۶ بانجام رسانده‌است. ودرآن‌ازمنابع خود یادکرده: کتاب الطهارة ابـوعلی مشکویـه ، اخلاق ناصری، قانون السیاسة، میزان‌الحکم، قسطاس، اساس، واینکه این‌رساله مشتمل است برقوانین سلطنت وریاست وتهذیب اخلاق. پس ازدیباجه فصلی درتعریف خلق وسه قانون:۱ـ تهذیب اخلاق و فرهنگ (دو قاعده) ۲ـ علم کتخدائی وتدبیر اموال (دوقاعده) ۳ـ مملکت داری وتقویم رعایا (دوقاعده) [دانش پژوه] . **آغاز :** طغرای سعادت خسروان عالی شأن دارالملك سخن طرازی ، و منشور کـرامت شهسواران .

15792ـدانشگاه۱/۲۸۹۳: نستعلیق عباسعلی فرزند مشهدی زین‌العابدین صدقیانی شنبهٔ ۹ج۲/**۱۲۴۲** (ص۱–۱۶۹) ۱۲س [ف.

دانشگاه ۱۰ : ۱۷۳۷] .

دستور الوزراء

از ملا سلطان حسین واعظ فرزند سلطان محمد استرآبادی، کشته در ۱۰۷۸، نگارندهٔ «نصیحة المتشرعین» بعربی . در فن وزارت و امارت، بنام شاه عباس (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷) . و بکوشش اسماعیل واعظجوادی اینروزها چاپ شده است. **آغاز:** بسمله. حمد و سپاس مالك ملك وملك را.

بنگرید : ذریعه ۸ : ۱۷۰ .

15793 ـ **رضوی** ۲/ ۵۰ اخلاق : نستعلیق **۱۰۵۶**، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، همراه «نصیحةالمتشرعین» ازهمو، ۴۲گ ۱۳س [ف. رضوی۲:۳۴۷]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۱۰۹ هست [فیلمها : ۸۵] .

دستور الوزارة فی قوانین الوزارة

ازمحمود فرزند محمد فرزند حسین اصفهانی

15794ـ **فاتح** ۳۴۹۱: نسخ، تاریخ یادنشده، ۱۰۴گ ۱۵س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۵۵ هست [فیلمها : ۸۵].

دستور الوزارة = وصایای خواجه نظام الملك

منسوب به خواجه نظام الملك نگارندهٔ «سیاست نامه ۱۶۳۷». همانکه از عبدالوهاب امامی‌ازسدهٔ‌هشتم‌دانسته شده‌است. دریك مقدمه ودوفصل: مقدمه درسرگذشت خواجه نظام‌الملك فصل ۱ ـ تحریص فرزندك برترك وزارت و مخاطرات آن ۲ـ در آداب و شرایط در وقت اشتغال بدان. خواندمیر در «دستور الوزراء» و دولتشاه در «تذکرة الشعرا» آنرا از خواجه نظام‌الملك یاد کرده‌اند، ودربمبئی ۱۳۰۵ چاپ شده است. **آغاز:** شرایف تحمیدات پادشاهی راکه انتساب فخردین بنظام ملك از حکمت کاملهٔ اوست.

بنگرید : ف . مشار : ۱۶۳۲ ـ دستور الوزرا، خواندمیر : ۱۵۷ ، ۱۶۰ .

15795ـ **تهران**، مهدی بیانی: تعلیق کهن‌مسعود فرزندحجاج فرزند ابوبکر، **۷۶۳**، ضمن «تحفهٔ‌بهایی» اسماعیل ابرقوهی [نسخه‌ها ۲ : ۴۳] .

15796ـ **بادلیان** ۳/۲۵۱ فرازر : با تاریخ **۹۴۹** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۲] .

15797ـ **رضوی** ۲۹۲ اخلاق(۶۰۵۶): نستعلیق، باتاریخ **۱۰۰۳** دردفتر، زرین، ۶۶گ ۱۸س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۳] .

15798ـ **مجلس** ۳/۴۲۱۸: نستعلیق محمدنظام فرزندعلیخان ساوه، نزدیك **۱۰۴۶** (ص۴۹۹ـ۵۸۵) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15799ـ **دانشگاه** ۱/۱۴۹: نستعلیق ۲۵ع۱/**۱۰۶۳** درقریه خاتون‌آباد اصفهان ، دوبرگ آغاز افتاده، و درپایان نسخه«نصایح» نامیده شده‌است(۱ر ـ۶۴ر) [ف.دانشگاه ۶ : ۲۳۷۴] .

15800ـ **بغداد**، جامعة الحکمة ۳۰۲ سرکیس: تعلیق، ۹ذیقعدهٔ**۱۰۶۵**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام«نصایح نظام‌الملك لابنه» یادشده‌است،۷۱گ۱۷س[مخطوطات،کورکیس ۱۷۶] .

15801ـ **دانشگاه** ۱۱/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳ـ۱۰۷۳** (ص ۵۶۹ـ۵۸۹ـ۵۹۰ مکرر ۶۳۷) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۰۳] .

15802ـ **رضوی** ۲۹۴ اخلاق(۶۰۷۵): نستعلیق شاید محمدمحسن **۱۰۸۳**، ۵۷گ ۱۵س [ف. رضوی ۶:۴۸۴] .

15803ـ مجلس ۳۲۴۳: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۴۵ص ۱۲س [ف. مجلس ۱۰ : ۸۲۰] .

15804ـ رضوی ۲۹۱ اخلاق (۳۵۸۴): نسخ معزالدین شوشتری، ج ۱/**۱۱۰۱**، آغاز برابر نمونه، درفهرست «وصایا» خوانده شده است، ۵۲ گ ۲۰س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۲].

15805ـ بادلیان ۱۴۲۷: نوشتهٔ **۱۱۹۸** [ف. ادبیات ۱ : ۵۲۰] .

15806ـ مجلس ۵۹۲۷/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۱ ـ ۶۱)، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای عبدالحسین حایری] .

15807ـ سپهسالار ۲۹۴۷ : نستعلیق ج ۲/**۱۲۷۴** [ف. سپهسالار ۴: ۴۳۱] .

15808ـ تهران، ملی ۵۷۱ف: نستعلیق خوش **۱۲۷۵**، زرین، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «اخلاق محمودی» یاد شده، ۶۵ گ ۱۲س [ف. ملی ۲: ۶۷] .

15809 ـ رضوی ۹۵۸/۲۵ ادبیات (۹۳۱۱): نستعلیق‌خوش **۱۲۸۰-۱۲۸۱** (ص ۱۴۰ ـ ۱۸۸) در فهرست «وصایای خواجه نظام‌الملک‌سیاستنامه» یادشده است [ف. رضوی ۷ : ۷۹۲].

15810ـ مجلس ۵۵۸۲/۲: نستعلیق شکستهٔ زیبای **۱۲۹۷** (ص ۹۸ ـ ۱۶۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۷: ۴۲] .

15811ـ تهران، ادبیات ۲۰۳ج : نستعلیق سید حسن فراهانی، یکشنبهٔ ۴رمضان **۱۳۰۶**، آغاز برابر نمونه، ۸۱گ ۱۷س [ف. ادبیات ۱ : ۵۱۹] .

15812ـ مجلس ۶۱۹/۳ : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۷۱].

15813ـ مجلس ۶۲۱/۲۳ : نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲: ۳۸۱] .

15814ـ تبریز، ملی ۱۹۷ (۳۵۶۴): نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده: ترجمهٔ نصایح نظام‌الملك که ناشناس برسم هدیهٔ مجلس یکی از نوادگان او حسن بن الصدرالمغفور امیرتاج‌الله ولدین... بن‌الوزیر الماضی... نظام الملك حسن‌بن علی نگاشته است [ف. ملی، تبریز ۱: ۲۵۸] .

15815ـ رضوی ۲۹۳ اخلاق (۳۵۸۳): نستعلیق شکستهٔ خوش، ۵۹گ ۱۱ س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۴].

دستور الوزارة = قانون الوزارة

ناشناخته .

15816ـ مجلس ۳۴۵۵/۱۵۹ : در جنگ باتاریخ **۱۰۶۳ - ۱۱۴۱** (ص ۱۳۸ ـ ۱۴۳) بخشی‌ازکتابیست درکشورداری وقوانین دفترداری، درمیانهٔ آن عنوان «قانون‌الوزارة» دیده می‌شود [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۵۰] .

دفتر تنظیمات = کتابچهٔ غیبی

از ملکم‌خان .

دفتر قانون

از میرزا ملکم‌خان، که یاداو در «اصول تمدن، ۱۵۴۰» گذشت. که در(ص۱۱۹-۱۶۵) کلیات او بکوشش استادمحیط طباطبایی ۱۳۲۷ خ چاپ شده است. پس از مقدمه : قانون بر درجات تنبیه، درچند فصل‌وباب وفقره. قانون برضمانت حقوق، دریك‌فصل وچندباب‌وچندین فقره. قانون برمصالح عامه. قانون بررشوه ـ خواری. قانون براجحاف عمال. هریك‌درچند فقره. نوشته‌های‌ملکم در«کتابچهٔ غیبی» وسپس دراین‌گفتار درتدوین قانون اساسی و متمم آن اثرداشته‌است. **آغاز:** طهران‌نسبت بترکستان

کمال نظم‌را دارد ولی ایران‌نسبت بچهل‌دولت دیگرمملو اغتشاش وغرق ذلت است .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۲۲۵ ـ ف. فارسی مشار: ۶۸۹ـ پیشگفتار چاپ کلیات‌او ازاستاد محیط طباطبایی .

15817 ـ **دانشگاه۳۲۵۷/۳** : در «کلیات» او نوشتهٔ رجب **۱۲۹۴** (ص۷۳ـ۱۳۱) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۳] .

15818ـ **تهران**، ملی‌۱۴۹/۷ ف: در «کلیات» او مؤرخ **۱۳۰۱** (ص ۱۶۵ ـ ۲۰۵) آغاز برابرنمونه [ف. ملی ۱:۱۴۸] .

15819ـ **مجلس** ۵۱۵۴/۱۲: نوشتهٔ ج۲/**۱۳۰۵** در«کلیات» او(۱۴۱پ ـ ۱۵۰پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

15820ـ **اصفهان**، شیخ‌حسن انصاری جابری ۴مج : شکسته نستعلیق **۱۳۰۶** همراه چندگفتار دیگر ازهمو ، در فهرست به نشانی «تهران نسبت بترکستان‌کمال‌نظم» یادشده‌است [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۳] .

15821ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۶۳: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴**، آغاز برابرنمونه، در فهرست بنام «رساله در سیاست» یاد شده است [نسخه‌ها ۲ : ۸۱] .

15822ـ**مجلس**۳۳۰۱: نستعلیق‌خوب سدهٔ **۱۴** ، درفهرست‌بنام «قانون»و«منتخبی‌از قانون‌ملکم»یادشده،۹۲ص[ف.مجلس۱۰ :۹۵۰] .

ده‌باب = آداب المعاصرین = ده‌دفتر

ازنقیب شیرازی میرزااحمد نقیب الممالك (۱۲۳۸ـ۱۳۰۲) فرزند حاج درویش حسن، مثنویست به‌پیروی مسعود سعد و «کارنامهٔ بلخ» سنائی ، در ده‌باب : ۱ ـ آداب حکومت ۲ ـ اوصاف وزراء ۳ ـ اوصاف ائمهٔ جماعت ۴ ـ اوصاف قضات ۵ ـ اهل ارشاد ۶ـ پزشکان ۷ـ تجار ۸ـ شحنه و کدخدا ۹ ـ ذاکرین ۱۰ ـ تنبلان. **آغاز:** بشنوآداب حکومت از رهی ـ گرحکومت خواهی وفرماندهی .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۲۲۰ و ۱۹ :۱۸۱ طرایق الحقایق ۳:۲۱۵ ـ فارسنامه ۲ :۱۵۲ فرهنگ سخنوران : ۶۱۴ .

15823ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۵۵۲/۹: باتاریخهای **۱۲۹۸** ـ **۱۲۹۹** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۸۵] .

15824ـ **تهران**،ادبیات‌۲۰۹حکمت: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، همراه دیوان او[ف. ادبیات ۲ : ۲۱] .

15825ـ **مجلس**۱۰۸۲: نسخ سدهٔ**۱۳** که از قرائن بنظرساینده رسیده است ، ضمن «دیوان» او [ف. مجلس۳ : ۴۴۲] .

15826 ـ **دانشگاه** ۳۹۵۴ : نستعلیق حاج احمدحسینی امام جمعهٔ شیروانی طوسی، **۱۳۵۶** درديوان او،درفهرست‌بنام«ده دفتر»یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۵۳] .

15827ـ **رضوی**۱۷۲ادبیات: نستعلیق حاج میرزاعبدالعلی فروردین **۱۳۱۱خ** همراه «بادهٔ بیخمار» او [ف. رضوی ۷ : ۲۱۴] .

15828ـ**دانشگاه**۴۵۰۱/۴: نستعلیق مسعود فرزند فتح‌الله شیروانی، ۸شوال **۱۳۱۷** (ص۵۱ـ۷۸) آغاز برابرنمونه درفهرست « ده دفتر» آمده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۵۰] .

ده فصل = تعریفات

عبیدزاکان،درص۱۵۸۳اخلاق‌گذشت .

ذ

ذخیرة المعاد

ازملا محمدباقرفرزند محمدجعفرفشارکی صفهانی (۱۲۵۱ ـ ۱۳۱۴) . در ۵۶ مجلس

وعظ منبری، همراه «اسباب الفقر والغناء» او در ۱۳۳۲ و پس از آن چاپ شده است.
بنگرید : طبقات اعلام الشیعه، نقبا: ۲۰۰ مؤلفین مشار ۲ : ۴۳ ــ ف. مشار : ۷۶۹ .
15829ـ **اصفهان** ، آقای روضاتی : نوشتهٔ محمد فرزند ابوالقاسم حسینی قمشهی ، ع ۱۶۵/**۱۳۲۷** [یادداشتهای آقای روضاتی].

ذخیرة الملوك

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداو در «آداب وسیر: ۱۰۱۴» گذشت. در سیاست و اخلاق، در ده باب: ۱ــ شرایط واحکام ایمان ۲ــ ادای حقوق عبودیت ۳ــ مکارم اخلاق ووجوب تمسك پادشاه وحاکم به سیرت خلفا ۴ــ حقوق والدین و عبید واقارب واصحاب ۵ــ احکام سلطنت وولایت وامارت وحقوق رعایا وشرایط حکومت ۶ــ سلطنت معنوی واسرار خلافت انسانی ۷ــ امر بمعروف ونهی ازمنکر ۸ــ شکر نعمت ۹ــ صبر از لوازم سلطنت است ۱۰ــ مذمت کبر وغضب وختم کتاب. چاپ شده است. **آغاز:** حمد بسیار ودرود بیشمار حضرت ملکی راکه اسباب معاش سکان خطه.
بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۲۱ ــ کشف الظنون ۱ : ۸۲۴ (ذخیره) ــ ف. مشار : ۷۷۰.
15830 ــ **آکادمی علوم شوروی** A. ۴۵۲ : نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۹۰۳** عکس آن در دانشگاه ش ع ۴۷۳۹ ــ ۴۷۴۱ هست [فیلمها : ۱۰۲] .
15831ـ **ملك** ۱۰/۴۲۵۰ : نستعلیق کهن ۷ صفر **۹۰۷** (۶۹پ ــ ۲۴۶پ) آغاز برابر نمونه، باب نهم نویس سدهٔ **۱۲** است [رؤیت] .
15832ـ **رضوی** ۲۲ اخلاق (۳۴۶۴): نستعلیق علی فرزند حمزه فرزند علی نایینی ، صفر **۹۲۸**، آغاز بمانند نمونه، ۲۳۵ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۴۱ هست [ف. رضوی ۲: ۳۳۸ ــ فیلمها ۱ : ۱۰۱] .
15833ـ **لنین گراد** ۲۰۹۶ : نبشتهٔ **۹۳۰** **فیلم** آن در ملی هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۲] .
15834ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۳ تصوف فارسی: تعلیق ابوسعید فرزند ابی‌القاسم ، ۱۰ ع ۲/**۹۹۶**، آغاز نزدیك به نمونه، ۱۸۳ گ ۱۵ [مخطوطات ۱ : ۱۹۶] .
15835ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۴۸: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز یك صفحه افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۹] .
15836ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۷،۷ علی(۲): نستعلیق فاضل محمد فرزند ظهورالله فاروقی ، ۴ شوال **۱۰۰۴** ، ۷۴ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲ : ۵۴] .
15837ـ **دانشگاه** ۳۸۲۹/۷ : نستعلیق باتاریخ **۹۷۴ـ۱۰۰۵** درمجموعه (ص ۱۶۸ ــ ۱۷۰) بخش فراست این کتاب است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۱۴] . بنگرید : فراست : ۴۳۹ و انسانیه : ۱۰۵۰ .
15838 ــ **دانشگاه** ۲۰۰۷ : نسخ عبدالجیش فرزند محمد سیودکوی(؟) ۲۸ محرم **۱۰۲۹**، ۲۰۶ گ [ف. دانشگاه ۸ : ۶۲۸] .
15839ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۳۹۹: نوشتهٔ **۱۲۷۲** [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۱] .
15840ـ **دانشگاه** ۴۱۱۶/۶ : نستعلیق محمد اسماعیل فرزند کربلائی محمدحسن تاجر بروجردی وجدانی، **۱۲۹۹** در فهرست آمده: بخش فراست آنست (۱۳۳پ ــ ۱۴۰ر) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۵] .
15841ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۷،۷ علی: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، فرسوده، ناقص آغاز برابر نمونه، ۲۳ گ [مخطوطات، منظور

احسن عباسی : ۲۰۰] .

15842ـ رضوی ۱۵۱ اخلاق(۳۵۲۷): نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۲۱۱گ ۱۶س [ف. رضوی ۶ : ۴۱۶] . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۴۹ هست [فیلمها : ۱۰۲] .

ذریعة العاصین

ازحاج شیخ محمدسلطان المتکلمین فرزندملا اسماعیل کجوری تهرانی(زاده ۱۲۷۱ درگذشته ۱۴ شعبان ۱۳۵۳) گفتاریست درپند واندرز و تفسیروتاریخ وفضایل امامان، درهشت ذریعه.

بنگرید : ذریعه ۱۰: ۳۱ ـ مصفی المقال ۴۳۹ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۳۲۰ .

15843ـ دانشگاه ۴۵/۳۴۳۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴ (۲۰۸پ ـ ۲۵۷پ) همراه بـا « بشارت الامة » از همو [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۴۷] .

15844 ـ تهران ، کتابخانهٔ نگارنده وبخامهٔ همو [ذریعه ۱۰ : ۳۱] .

ذم الدنیا

ازعبدالوحید واعظ گیلانی، نگارندهٔ «سر العالمین : ۵۱» که درآن ازاین کتاب خـود بارها یاد کرده است. پند و اندرزهای دینی و عرفانی است باعنوان باب وفصل. **آغاز:** حمد وسپاس وشکر بیقیاس خدایراکه اولیاء خود را بغوایل دنیا .

15845ـ رضوی ۲۳۲ اخلاق(۹۰۳۰): نسخ محمدامین فرزندملامیر فرزند ملا روح‌الله سالکدهی لاریجانی، صفر **۱۰۷۳**، برای میرزا آقابیگ وزیرگیلان فرزند میرزا نظام‌الملك ، ۱۵گ ۲۳س [ف . رضوی ۶ : ۴۵۶] .

ر

راحة الانسان

ناشناخته ، جزآندو که در بخش پزشکی ص۵۴۳ گذشت، گفتاریست (اندرشرف مردان و گفتارشریفان ولفظ حکیمان وکتاب زیرکان و وصیت‌مردان‌و نصیحت‌عالمان وتجربت‌پادشاهان وسرگذشت وزیران از بهرشجاع دولت سلطان وسیف ملت ایران) . **آغاز:** سپاس آفریدگار هردوجهان باضعاف ریگ بیابان وقطرهٔ باران

15846ـ یزد ، جامع کبیر ۲/۵۲۹۳: نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۶ع۲/**۹۸۲**. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۴۵۷ هست [نسخه‌ها ۴ :۳۹۵ـ فیلمها ۱:۶۹۶] .

راه و رسم پادشاهان

ازخواجه‌نصیرالدین طوسی، که‌بنام رسم و آیین پادشاهان درص ۱۶۱۴ خواهدآمد.

رسالهٔ اخلاقیه

از میرزاآقا فرزندمحمد مهدی منشی‌باشی تبریزی، که در۱۲۹۱ درچهارده‌فصل دراخلاق عملی نگاشته‌است، وازپاره‌ای حوادث روزگار خود درآن یاد کرده است . **آغاز :** الحمدلله الملك المنان ، اما بعد، بررأی حقیقت نمای صاحبان سرو تمکین... پوشیده نیست...

15847 ـ دانشگاه ۳۵۶۴ : شکسته نستعلیق خود نگارنده ، **۱۲۹۱** ، آغاز برای نمونه‌یاد شد، ۱۹۰گ۱۵س [ف.دانشگاه۱۲: ۲۵۸۲] .

رسالهٔ اخلاقیه

ازرضاقلی‌ادیب‌الشعراء، اخلاقی‌است‌عرفانی بنام‌شاهزاده‌نویدالدوله. **آغاز:** (پس‌ازخطبه) امابعد، آورده‌اندکه درزمان‌قدیم یکی‌ازسلاطین عجم وزیری فرزانه داشت.

15848 ـ **رضوی** ۱۵۸ اخلاق(۷۱۹۲): نسخ‌خوش نگارنده، **۱۳۲۲**، زرین [ف رضوی ۶ : ۴۲۰].

رسالهٔ انتقادی

ناشناخته . درآن از (جهلمندانی) سخن می‌گویدکه به‌پوستهٔ‌کلمات می‌پردازند و ازمغز وحقیقت‌بدورند، درآن‌ازگفتگوهایی‌که‌درپایان سدهٔ سیزدهم میان روشنفکران‌وقشریون‌جریان داشت سخن رفته است (بنگرید : مجموعه، در همین‌بخش). **آغاز:** بعدازآنکه ازمنزل‌مفسده بیرون آمدیم ، رفیقم مرا برد میان چند فرقهٔ غریبه .

15849 ـ **ملك** ۴۹۷۸/۲ : شکسته نستعلیق **۱۲۸۴** در تفلیس، (۲۱ ر ـ ۲۹ پ) [رؤیت].

رساله در اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران

ناشناخته. **آغاز:** بدایع‌حمدوثناوجوامع شکر و سپاس درگاه احدیت پروردگاری را سزاست. . .

15850 ـ **مجلس** ۵۰۲۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**، ۶۵گ ۱۴س [ف. مجلس ۱۴:۳۳۳].

رساله در اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران

از میرزا حسنخان سرتیب ، نایب سفارت ایران دراسلامبول، قنسول ایران در قاهره به روزگار ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)دربارهٔ اوضاع ایران وبرای همان شاه نگاشته است . **آغاز:** درنظرارباب‌بصیرت وخبرت واصحاب فضیلت وهنرهیچ‌جای شبهه وتردید نیست .

15851 ـ **دانشگاه** ۳۲۵۹: شکسته نستعلیق احمد شیبانی، **۱۳۴۹** ازروی خط پسر حاج میرزا ابراهیم‌خان مؤرخ رمضان **۱۳۱۱** برای نگارنده (ص۱ـ۴۵) [ف. دانشگاه۱۱: ۲۲۱۹].

رساله در اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران

ازعلی‌بخش‌قاجار، نگارندهٔ «هیئت: ۳۷۳» و جزآن . درآن از انحرافات اخلاقی مردم روزگارخود سخن میراند، وپیشنهادهایی دارد که ازرهگذرپژوهش‌دراخلاقیات مردم‌آن‌روزه سودمند است. **آغاز:** الحمدلله الواحد الاحد الفردالصمدالذی‌لم‌یلد ولم یولد.

15852 ـ **تهران،** ملی۶۵۱ف: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، گویاازنگارنده، ۱۶۵گ۱۶س [ف. ملی ۲ : ۱۵۵].

رساله در اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران

ازمؤتمن‌الملك بآنچنانکه درنسخهٔ‌ادبیات آمده‌است. درآن‌ازوضع‌روزوسیاست استبدادی روزگارخود خرده‌گیری کرده است . **آغاز :** درجهان شاهدی وماغافل... سرمایهٔ عمرعزیز را بسی بتلف دادیم وزمان فرصت .

15853 ـ **تهران،** ادبیات ۱۰۱/۲د: نسخ رجب **۱۳۰۰**، (۸۶پ ـ ۱۷۰پ) [ف . ادبیات ۱ : ۳۲۰] .

رسالهٔ حجت

ازمیرزا ملکم‌خان ، که یاد او در «اصول

تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. **آغاز:** حجت. آقای محترم اوضاع همین است که می بینید، دنیا مغشوش وحالت شما مغشوش تر .

بنگرید : پیشگفتار چاپ، مجموعهٔ آثار ملکم، استاد محیط طباطبایی : مد.

15854ـ **مجلس** ۴۹۱۲: نستعلیق شکسته رمضان **۱۳۰۱** همراه چهار گفتار دیگر ازهمو [ف. مجلس ۱۴ : ۱۳۸].

رساله‌ای درسیاست

ازخان خانان، برای مظفرالدین شاه قاجار گویا در صفر ۱۳۱۴ ، در آیین کشورداری ، نگارنده که گویا از نزدیکان شاه است ودراین گفتار ازملت و قدرت ملی وشاه وخزانهٔ ملت و طرز نگاهداری اعضای دولت گفتگو می کند، وپیشنهاد هایی می‌دهد ، ودرآغاز از خوابی که دیده یاد می‌کند . **آغاز:** پس از سیاحت اقطاب فرنگ واطلاع ازاوضاع عالم وسیر کتب .

15855ـ **تهران**، ملی ۳۸۵ف: شکسته نستعلیق خـوش ۱ صفر **۱۳۱۴** ،شاید به‌خامهٔ نگارنده، ۱۲۶گ ۱۱س [ف. ملی ۱:۳۷۲].

رساله درسیاست

ناشناخته. نخست سرگذشت پیامبر را آورده سپس سه رکن درسه فصل دارد: فصل یکم رکن یکم در اطمینان ، فصل دوم رکن دوم در اختیار و آزادی، فصل سوم رکن سوم درمساوات. **آغاز** خدمت ارباب عقل ودانش که بمقتضای عقل در امور آفرینش تأمل و تفکر .

15856ـ **تهران**، ادبیات ۱/۱۰۱د : نسخ باتاریخ **۱۳۰۰** درش۲دفتر. انجام افتاده [ف. ادبیات ۱ : ۳۱۹] .

رساله‌ای درسیاست

ناشناخته. باعنوانهای، حکایت نصیحت و پند وتنبیه ودستوراست بفرمانروا [دانش پژوه]

15857ـ **دانشگاه** ۴۹۲۷/۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**(ص ۲۰ـ۲۷) آغازوانجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۴۰۴۵] .

الرسالة العلية فی الاحادیث ـ النبویة

ازحسین بیهقی کاشفی سبزواری، که یاداو در «آینهٔ سکندری: ۲۰۴» گذشت. چهل حدیث نبوی را در هشت اصل و هریك پنج وصل بسال ۸۷۵ گزارش کرده‌است: اصل ۱ـ توحیدوایمان واسلام ونعت ذکراولیا ۲ـ عبادات ۳ـ فضایل قرآن ووردها ۴ـ مکارم‌اخلاق وفضایل انسانی ۵ـ اوصاف ردیه ورذایل اخلاقی ۶ـ سلطنت و امارت ارباب علم واصحاب ثروت وپیشه‌وران ۷ـ ازمنه و امکنه والبسه و اطعمه واشربه ۸ـ احادیث متفرقه. بنام شیخ عبدالله نقشبندی وبرای ابوالمعالی علی مختار نسابهٔ عبیدی ساخته. **آغاز** الحمدلله الذی زین سماء شرف السیادة باضواء سنن السیدالسند .

بنگرید: ذریعه ۱۱ : ۲۱۱ ـ کشف الظنون ۱ : ۸۷۸ .

15858ـ **قاهره**، دارالکتب ۳ـم حدیث فارسی: تعلیق زیبا،ج۲/**۹۸۴** دردمشق، آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۲۲۰].

15859ـ **مجلس** ۵۶۹۶: نسخ بدری، **۱۰۳۱** ، ۳۵۸ ص ۱۲س [ف . مجلس ۱۷ : ۱۵۲] .

15860ـ **اهواز**، سیدمحمدجزایری: نوشتهٔ عبدالرضا فرزند عبدالله قاضی ، یکشنبهٔ ۲۳ع۱/**۱۰۶۳** [ذریعه ۱۱ : ۲۱۱] .

15861ـ **سپهسالار** ۵۳۸۵: نسخ سدهٔ **۱۱**، آغازافتاده، ۱۰۴گ ۲۰س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۰] .

15862ـ **الهیات**۵۲ آل‌آقا : نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، پایان افتاده [ف . الهیات ۱ : ۷۰۵] .

15863ـ **مجلس**۲۸ : نستعلیق**۱۲۴۹** آغاز برابر نمونه، ۱۱۰ گ ۱۴س [ف. مجلس ۱۳:۲]. **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۵۷۲ هست [فیلمها : ۱۰۵] .

15864ـ **تهران** ، دهخدا ۲۰۶/۴ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۵۵** دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۹] .

15865ـ**تهران**، محدث‌ارموی: نوشتهٔ علی فرزند یوسف هاشمی‌کرکی‌عاملی، **۱۲۵۵** دریزد [ذریعه ۱۱ : ۲۱۱] .

15866ـ **مجلس** ۲۰۳۶: سدهٔ**۱۳**، از روی نسخهٔ مؤرخ ۵ع‌۹۵۵/۱ که وقت چاشت بپایان رسیده‌بود، آغاز برابر نمونه، ۲۶۷ص ۱۸س [ف. مجلس ۶ : ۳۲].

15867ـ **سپهسالار**۷۵۳۷ : نستعلیق محمدعلی کرمانشاهی، آغازسدهٔ **۱۴**، از روی نسخهٔ مؤرخ ۱۰۱۸ [ف. سپهسالار ۵ : ۲۰].

15868ـ**دانشگاه**۱/ ۵۹۰: نسخ‌تاریخ یاد نشده (۱ ر ـ ۱۴۰ ر) [ف . دانشگاه ۵ : ۱۳۲۹] .

رسالهٔ غیبی

از میرزا ملکم‌خان [عبدالله انوار] . این گفتار جز«رسالهٔ غیبیه» ی اوست‌که درزیر یاد شده **آغاز:** ایامی‌که این‌بنده درپاریس بسمت شارژدافری مأموریت داشتم ، روزی نوشتجات ازایران رسید .

15869ـ **تهران** ، ملی ۵۰۰ف : نسخ ج ۱/**۱۲۸۸** ، ۱۱ گ ۱۴س [ف . ملی ۱ : ۴۷۷] .

رسالهٔ غیبیه

منسوب به میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول‌تمدن : ۱۵۴۰» گذشت. درآن‌ازآشفتگی های ایران سخن‌رفته وراه حلهایی نشان داده شده‌است. این گفتار از ملکم نیست و شاید در قفقاز نوشته‌شده‌باشد ودرملحقات‌کلیات او (ص ۴ـ۱۶) بکوشش‌استاد محیط‌طباطبایی‌در۱۳۲۷ خ‌چاپ شده است. ودرهمین‌جا نامهٔ ملکم چاپ شده مبنی براینکه این‌گفتارازاونیست. **آغاز** اول‌باید‌گفت درروی زمین‌چندپادشاه اسلام‌است منجمله در افریقا مراکش است که باصطلاح .

بنگرید : ف. مشار : ۸۲۶.

15870ـ **تهران،** ملی ۱۴۹/۱۱ف: در«کلیات» ملکم نوشتهٔ **۱۳۰۱** (ص) آغاز برابر نمونه [ف . ملی ۱ : ۱۵۲] .

15871ـ**مجلس**۵۱۵۴/۳:در«کلیات» ملکم مؤرخ **۱۳۰۴ـ۱۳۰۵** (۲۵پ‌ـ۳۲پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15872ـ **تهران،** یحیی ذکاء ۱۲: بی تاریخ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان رسالهٔ سیاسی خطاب بمشیرالدوله یاد شده است [نسخه‌ها ۳ : ۱۳۸] .

رسالهٔ مستقیم

درمواعظ انجیل رایج .

15873ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی : نستعلیق تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۱] .

رسم و آئین پادشاهان قدیم =

پادشاه جهان مادهٔ امن

ازخواجه نصیرالدین طوسی (بیست باب: ۲۴۳) که بنام هلاکوخان مغول نگاشته است، وبکوشش آقای مینوی و مینورسکی و سپس در مجموعهٔ رسایل طوسی بکوشش آقـای مدرس رضوی (ص۲۸ـ۳۵) بسال۱۳۳۵ بچاپ‌رسیده

است. **آغاز:** پادشاه جهان مادهٔ امن‌وامان از ...طوسی‌قده در خواست کرد که آنچه رسم وراه پادشاهان قدیم بوده‌است ... عرضه دارد.

بنگرید: دیباجهٔ چاپ استاد مینوی_احوال خواجه، مدرس رضوی: ۱۹۵_ ف. مشار: ۸۱۵.

15874_ **سپهسالار** ۲/۱۵۱۱: نسخ شوال **۷۵۷**، آغاز برابر نمونه ، عنوان نسخه «پادشاه جهان مادهٔ امن و امان» است (۷۷پ ۸۱پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۶۱] .

15875_ **مجلس** ۴۸۷۲/۳: نستعلیق علیرضا شمیرانی **۱۳۳۱** (۴۱۶پ_۴۲۹ر)[ف. مجلس ۱۴ : ۴] .

رشته = ترجمهٔ درر و غرر

از سراینده‌ای بنام صاحب‌که دراحمدنگر درسدهٔ ۱۱_۱۲ می‌زیسته . **آغاز :** چو حمد خداوند بس‌واهبی _ بدیباجه گفتن بودواجبی

15876_ **آصفیه** ۱۷۵ مواعظ: نوشتهٔ سید محمدشجاع فرزند سراینده، در۲۶ذیقعدهٔ سال۷ جلوس‌محمدشاه (=**۱۱۳۸**)، ۴۸۴ص [ف. آصفیه ۲ : ۵۴۱] .

رفیق‌توفیق = آداب علیه

از محمدعلی قزوینی ، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷_۱۱۰۵)،دریك مقدمه واتصال وحرف ویك تتمه : اتصال ۱ _تهذیب اخلاق و تنزیهٔ اعمال . حرف ۱ _ در اوصاف مخدوم . تتمه درمعاش و مسلك هریك از بنی‌نوع انسان برمبنای اخلاق‌ناصری وجلالی وکتاب‌الطهارة باحذف واژه‌های دشواد [دیباجه] . **آغاز :** رفیق‌توفیق سالکان محافل وعقول والباب وفای عهود ومواثیق .

بنگرید : نسخه‌ها ۱ : ۲۲۱ .

15877_ **دانشگاه** ۱۴۵۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برا بر نمونه، نسخه بنام «آداب علیه» است ونخست دو اتصال است سپس حرف نخستین که عنوان بابت و رسم دارد، ۲۵۷گ ۱۷ س[ف. دانشگاه ۸ :۱۱۲] .

15878_ **مجلس** ۵۷۵: نستعلیق **۱۱۱۳** آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام «رفیق‌نوفیق» یادشده، ۱۰۵گ۲۷س [ف. مجلس۲:۳۳۷]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۱۸ هست[فیلمها:۱۰۷] .

15879_ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۵۶: نوشتهٔ ۱۲ شعبان **۱۱۱۳** دراصفهان، آغازبرابر نمونه ، ۲۷۶گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

15880_ **تهران**، ملی۵۴ف: نسخ‌گویا ازدو نویسندهٔ سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۱۵گ ۲۱س [ف. ملی ۱ : ۴۰] .

15881 _ **دانشگاه** ۲۵۷۵ : نستعلیق محمدعلی فرزند حاجی محمد رسول ۱ ج۱/ **۱۲۷۹**، آغاز برابرنمونه ۲۸۶گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۹۰].

15882_ **تهران** ، ملی۱۷۲۸_۶۷۸: تاریخ یادنشده، ۲۱۷گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۸۸۹ هست [فیلمها : ۱۰۷].

رفیق ووزیر

ازمیرزا ملکم‌خان ، که یاد او در «اصول تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. بساخت نامه‌ای بشاه بروش گفتگوی رفیق و وزیر ، در بیان آشفتگیهای آن روزه است، یکبار درآغازمشروطیت بکوشش آقـای ربیع‌زاده و بـاردیگر بکوشش استاد محیط طباطبایی در (ص۵۳_۷۱) کلیات اودر ۱۳۲۷خ چاپ شده است. **آغاز:** این‌مکالمه را بااین خیال مسوده‌کرده بودم‌که برای یکی از وزراء بفرستم .

15833_ **دانشگاه**۲۵/۳۲۵۷: نستعلیق

شکستهٔ خوش محمدعلی منشی تبریزی (خارج ازفوج ومقطوع المواجب) شعبان **۱۲۹۴** (ص ۵۱ – ۷۱) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۳] .

15884ـ **تهران**، ملی ۸/۱۴۹ف: در «کلیات» مؤرخ **۱۳۰۱** او (ص ۲۰۵ـ۲۴۰) ، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱: ۱۴۹].

15885ـ **مجلس** ۱/۵۱۵۴ : نستعلیق شکستهٔ دوشنبهٔ ۶ رمضان **۱۳۰۴** در «کلیات» او (۱پ ـ ۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15886ـ **دانشگاه** ۲۵/۲۵۶۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۳ر ـ ۳۵پ) آغاز برابر نمونه [ف دانشگاه ۹ : ۱۳۵۲] .

رند وزاهد

دربخش ادبیات خواهد آمد.

روادع النفوس

ازمیرمحمدصالح خاتون آبادی، درگذشتهٔ ۱۱۲۶ که یاد او در « تقویم شرعی : ۲۷۳ » گذشت. اخلاق دینی است دریك مقدمه وسه باب ویك خاتمه: باب ۱ـ گناهان کبیره ۲ ـ عمده گناهان ۳ـ دیگرمناهی [دیباجه]، که در ۱۰۹۲ بانجام رسیده است . خاتمه در مواعظ [نسخهٔ ۲۲۳۳ مجلس]. **آغاز:** سپاس فزون ازاندازه وقیاس حکیمی را سزاست.

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۲۵۶ .

15887ـ **مجلس** ۲۲۳۳ : نسخ خوش محمدصادق فرزند علی ابهری، ۱۲ع۲/**۱۱۰۴** مقابله شده، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۵۰۸ ص ۱۷س [ف. مجلس ۶: ۱۸۹].

15888ـ **اصفهان** ، روضاتی: درمیانهٔ نسخه نویسنده خود را عبدالوهاب دماوندی و تاریخ تحریر را اواخر ذیحجهٔ **۱۱۰۵** یاد کرد است [یادداشتهای آقای روضاتی] .

15889ـ **دانشگاه** ۱۱/۲۵۷۰ : سید مرتضی فرزند علم الهدی طالقانی نزدیك **۱۱۳۰** (ص ۲۸۰ـ۳۹۶) [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۶۵] . این نسخه روزگاری در کتابخانهٔ خوانساری بوده است [ذریعه ۱۱: ۲۵۶] .

روضة الابرار

زواره‌ای، دربخش حدیث خواهد آمد .

روضة الانوار عباسی

ازعلامحمدباقر خراسانی سبزواری، که یاد او در «اختیارات: ۲۱۸» گذشت، برای شاه عباس دوم (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲) دررجب ۱۰۷۳(؟) در یك مقدمه ودوقسم، مقدمه دربیان حکمت احتیاج به پادشاه، قسم ۱ـ ملکات نفسانی فاضله و ذمیمهٔ پادشاه، دو باب ۲ـ آداب کشورداری، هفت باب وهر باب چندفصل، ودرپایان آن ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر آمده [ذریعه]. و چاپ شده است .

آغاز: افتتاح کلام بنام واجب الاعظام پادشاهی سزد که بمقتضای حکمت بالغه .

بنگرید : ذریعه ۱۱: ۲۸۹ـ ف. مشار ۲: ۲۳۱۶ .

15890ـ **مجلس** ۱/۴۶۴۷: نستعلیق خود نگارنده ، پیرامن **۱۰۷۳** (۱پ ـ ۲۱۷ر) سپس «کفایة الاحکام» ازهمو بهمان خامه، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15891ـ **مجلس** ۳۱۰۷: نسخ **۱۱۰۴** آغاز برابر نمونه، ۳۲۶ص ۲۵س [ف. مجلس ۱۰ : ۶۶۵] .

15892 ـ **مجلس** ۳۰۰۳ : نستعلیق **۱۱۳۳**، آغاز دردیباجه افتاده ، ۵۱۵ص ۲۲ س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۵۴].

15893ـ **الهیات** ۱۳۳ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درنمای نسخه نام « روضهٔ عباسیه » آمده است، ۱۲۹گ ۲۴س [ف. الهیات ۱ : ۶۹].

15894ـ **سپهسالار** ۸۱۵۳ : نستعلیق

سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۰۲ گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۵ : ۶۲] .

15895 **ـ دانشگاه** ۳۰۰۲ : نستعلیق محمدرحیم فرزندمیرزامحمد، دوشنبهٔ ۱۰ج۲/ **۱۲۱۹** درسپاهان برای آقاابوالقاسم فرزندآقا محمدعلی، ۲۸۹ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۳۱] .

15896 **ـ دانشگاه** ۵۱۲۳ : نستعلیق محمدعلی فرزندمحمداسماعیل، دررجب **۱۲۴۲** درمدرسهٔ ایلچی درکوی احمد آباد اصفهان ، زرین [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۹] .

15897 **ـ رضوی** ۱۸۱ اخلاق(۳۵۴۲): نستعلیق شوال **۱۲۴۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۹ گ ۳۰ س [ف. رضوی ۶: ۴۳۰].

15898 **ـ مجلس** ۵۵۴۷ : نسخ شیخ ابوالحسن فرزندعلی فرزندشیخ حسن قاضی ، **۱۲۴۶**، آغاز برابر نمونه، قسم‌اول درهفت باب و قسم دوم چهارباب دارد ، ۵۸۸ ص ۲۵ س [یادداشتهای آقای‌عبدالحسین حائری] .

15899 **ـ تهران**، ملی۷۸ ف: شکسته نستعلیق خوش سیدشریف موسوی عباسی الاصل تبریزی‌المسکن، ۲۲ع۱/**۱۲۵۴** در تبریز ، آغاز برابر نمونه، ۲۱۷ گ ۲۵ س [ف. ملی۱: ۶۷] .

15900 **ـ رضوی** ۱۸۰ اخلاق(۶۵۵۸): نستعلیق محمدحسن فرزند ملانجفعلی قزوینی، پنجشنبهٔ ۷صفر **۱۲۶۷**، درنسخه«تحفةالملوك» یادشده، آغاز برابر نمونه، ۳۳۷ گ ۱۹ س [ف. رضوی ۶ : ۴۳۰].

15901 **ـ دانشگاه** ۵۰۱۵۵: نسخ محمد علی بروجردی، سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، ۲۴۱ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۶].

15902 **ـ مجلس** ۴۸۰۲/۱۰: نسخ با تاریخ **۱۳۰۸** دردفتر، بخشی ازآن‌است (۱۲۹ پ ـ ۱۴۲پ) [ف. مجلس ۱۳ : ۲۰۱] .

15903 **ـ رضوی** ۱۲۳ اخلاق: نسخ‌تاریخ یادنشده، آغاز ازفصل‌ششم است، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ۲۴ گ ۱۷ س [ف. رضوی۲: ۳۳۹].

روضة‌العشاق

ازخرمی، دربخش متون ادبی‌خواهدآمد

روضة‌العقول

محمدفرزندغازی ملیطوی، نگارندهٔ «برید السعاده : ۱۵۵۰»، بنام رکن الدین ابوالفتوح سلیمان‌شاه‌فرزندقلج‌ارسلان فرزندمسعودفرزند قلج‌ارسلان سلجوقی رومی (۵۹۷ ـ ۶۰۲) در ملطیه بسال ۵۹۸ نگاشته‌است. ترجمه‌ایست از «مرزبان‌نامه»، وهانری ماسه بسال ۱۹۳۸ م بخشی‌ازآن‌را ازروی‌نسخهٔ پاریس‌بچاپ‌رسانده است [دانش پژوه].

بنگرید : دیباجهٔ قزوینی برمرزبان‌نامه.

15904 **ـ پاریس** ۸۹۸ .S. P : نسخ نوشته درملطیه ازسدهٔ**۷**. **فیلم**‌آن در دانشگاه ش۱۳۰۵ هست [فیلمها : ۱۱۲].

روضة‌الملوك

درچهارمقاله هریك‌درچندباب، دراخلاق نظری یونانی‌آمیخته‌بااخلاق‌عملی وداستانهای فارسی ، بنام تاج‌الدین پسر ملك جلال‌الدین اسکندرپسرملك‌کیومرث، که زنجیرهٔ پدران او تاآدم‌دردیباجه‌آورده‌شده‌است. تاج‌الدین‌همان تاج‌الدوله‌فرزند جلال‌الدین‌اسکندر پادوسبانی فرمانروای‌کجور (۸۸۱ـ۸۹۸) است. گفتاری است درچهار مقاله هریك در چند باب که در دیباجه‌آمده‌است،وفهرست‌آنراآقای دانش‌پژوه در ف. دانشگاه آورده اند . **آغاز :** حمد بیحد وثنای بیعدکه زواهر ثواقب‌حدقهٔ هرصاحب

بصیرتی از اشعهٔ انوار.

بنگرید: مازندران واسترآباد، ترجمهٔ وحید مازندرانی: ۱۹۳ ـ مازندران شایان: ۱۹۰ التدوین فی احوال جبال شروین، اعتمادالسلطنه ۱۳۹.

15905ـ **دانشگاه** ۳۵۲۰: شکسته نستعلیق حسن‌علی فرزند نصرالله درآبادی اردبیلی ۱۳ شعبان **۱۲۷۹**، باشعرهایی ترکی درهامش، آغاز برابر نمونه، ۱۳۴ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۳۴].

روضة الناظر و نزهة الخاطر = منتخب...

از عبدالعزیز کاشی. گزیده‌هاییست به‌نظم و نثر فارسی و عربی در موضوعهای اخلاقی و اجتماعی، درسه بخش: ۱ـ مدایح، افتخارات و حکم‌وآداب ۲ـ حکایات ۳ـ متفرقات [چلبی] خود نگارنده‌آنرا برای وزیر... الدین محمد فرزند صاحب سعدالدین درسه قسم و هریك در چندباب وچند فصل گزیده‌است [دانش پژوه].

آغاز: الحمدلله الملك العلام والصلاة علی خیر الانام... امابعد، فان اصغر عباد الله عبدالعزیز الکاشی.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۹۳۳ ـ راهنمای کتاب ۵ : ۸۶۷.

15906ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۶۰۲: نوشتهٔ **۷۷۷**، خلاصه‌ای از روضة الناظر است گویا بخامهٔ نگارنده‌است [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۰].

15907ـ **اونیورسیته** ۷۶۶ف: تاریخ یاد نشده، درفهرست آمده، دارای چند عنوان باب وفصل. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش ۲۴۷ هست متن‌است [فیلمها : ۱۱۲].

15908ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۱۱ ادب فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۲۷۸ گ ۱۵ س [مخطوطات ۱ : ۲۸۳].

15909ـ **ایاصوفیا** ۴۱۹: نستعلیق تاریخ یادنشده، گزیدهٔ آنست، ۱۰۵ گ ۱۵ س **فیلم** آن دردانشگاه ش ۴۱۶ هست [فیلمها : ۱۳].

روضة الواعظین

ازعلینقی فرزند محمدرضا همدانی، گویا کوثرکه‌یاد اودر«اوصاف‌القری: ۱۰۶۰» گذشت

15910ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۲۴۱: نسخ رجب **۱۲۹۲** در تهران، گویا نسخهٔ اصل [نسخه‌ها ۲ : ۸۳].

روضة الواعظین

از معین‌الدین مسکین فراهی، نگارندهٔ «احسن‌القصص: ۲» وجزآن. در«معارج‌النبوة» خود ازآن یادکرده که‌گزارش چهل حدیث از پیامبراست درچهار جلد، جلد یکم آن (نسخهٔ ۲۹۶۲ مجلس) گزارش ده‌حدیث‌رادارد، ولی چلبی نسخه‌ای‌را ازآن دیده که در چهار اصل بوده است: ۱ ـ در صفت واعظان ۲ـ در بیان مجالس پندواندرز ۳ـ درهفت حکایت ۴ ـ در گریاندن وعاظ مردم‌را. **آغاز:** ربنا آتنا من لدنك رحمه... حمدیکه مصباح‌ارواح‌مستنیران اشعهٔ شموس.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۷۸ و ۱۱ : ۳۰۵ ـ مجالس‌النفایس، ترجمهٔ قزوینی : ۲۶۹ ـ صبح گلشن : ۴۳۴ ـ کشف‌الظنون ۱ : ۹۳۳ ـ ف. دانشگاه ۲ : ۶۵۹.

15911ـ **مجلس** ۲۹۶۲: نسخ‌سدهٔ **۱۲** آغاز برابرنمونه، در فهرست آمده: جلد یکم آنست وگزارش‌ده‌حدیث، آغاز برابر نمونه ۸۷۰ ص ۲۳ س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۰۶].

15912 ـ **مجلس** ۲۷۳۸ : تاریخ یاد نشده (ص۱ـ۲۷۴) درفهرست آمده: بخش دوم آنست ازمجلس یکم تاپایان دهم. آغاز : ... بخشیدم جرم عاصیان از بیش وکم [ف. مجلس ۹ : ۸۱] .

رؤیای صادقه

نویسنده صحرای محشررا بخواب می‌بیند ومشاهدات خودرا، که انتقادی بوضع اجتماعی روزگاراوست می‌نگارد، وروحانیون وسران آن روزگار را بمحاکمه می‌کشد. **آغاز :** بنام : ایزددانا. اول شبی که روزآن ازکثرت مشاغل ومکاسب وازدیادگفت وشنود وبسیاری حوادث.

15913 ـ **مجلس** ۵۹۲۷ فهرست نشده: نستعلیق ۲۰ محرم **۱۳۲۳** عنوان سرخ. درصفحهٔ عنوان آمده: نقل ازروزنامهٔ غیبی، درسنت‌پطرز بورغ درمطبع میرزاالیاس یوداناسکی وشرکایش سنهٔ ۱۹۰۳ = ۱۳۲۱ ، ۶۷گ ۱۵س .

ریاض الارواح

از میرزااسدالله نادرطبری گیلانی، که یاد او در «فرجیه : ۱۲۹۷» گذشت. به‌نثرونظم، بسال ۱۲۵۳ (= ریاض الارواح» در اخلاق [دیباجه]. درآن نام هفت‌کتاب دیگر خود را یادکرده است. **آغاز:** حمد بیحد یگانه‌را بس که ازوهست جذر ومد نفس .

15914 ـ **دانشگاه** ۳۵۸۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، آغاز برای نمونه، ۹۶گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۹۸].

ریاض الخلود

در بخش تاریخ و سیرخواهدآمد.

ریش نامه

عبیدزاکان، که یاداو در «اخلاق الاشراف ۱۵۲۷» گذشت. به‌نثرونظم ، درکلیات اوبسال ۱۳۰۳ در قسطنطنیه چاپ شده است . **آغاز:** شکروسپاس پادشاهی‌راکه بدست مشاطهٔ قدرت.

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۴۲ ـ ف. مشار ۸۷۰ .

15915ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۵۹۰: نسخ **۸۳۶** دریك جنگ نثرونظم (۱۸۰هامش) [نسخه‌ها ۲ : ۷۲]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۵۴۷ هست [فیلمها : ۱۶۶] .

15916ـ **حمیدیه** ۶/۱۱۸۱: نستعلیق محمدفرزند رسول ترابی، باتاریخ محرم **۸۹۸** در«کلیات» او. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۶۵ هست [فیلمها : ۱۶۶] .

15917ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۱/۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، در«کلیات» او(۲۳۰ـ۲۴۳) [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

15918ـ **ملك** ۴/۶۴۵۶: مؤرخ **۱۰۷۰** (۱۷۰پ‌ـ۱۷۲چلیپا) گردآوری ناظم‌تبریزی [رؤیت].

15919ـ **تهران،** ادبیات ۸/۲۰۵ج: نسخ **۱۲۸۲** در «کلیات» او [ف. ادبیات ۱ : ۳۹۶] .

15920ـ **دانشگاه** ۱۹۵/۴۷۳۴: پایان سدهٔ **۱۳** (ص۴۶۲ـ۴۷۳) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۰] .

15921ـ **الهیات** ۵۴۲/۲د: نستعلیق **۱۳۱۵**، گویا ازحاج سیداحمدلاهیجانی (۲۰پ ـ ۲۲ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۲۱] .

15922ـ**مجلس** ۲۸۰۷/۲یا۲۸۱۲ : باتاریخ ۲۵ خرداد **۱۳۱۷** درکلیات او، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۹۸].

ریاض الفضائل

ازمحمدحسین بن‌محمدعلی کرمانی شریف،

دریك مقدمه و ۱۲ باب و خاتمه. و از هموست «روضهٔ حسینیه».

15923ـ **قم**، سیدشهاب الدین تبریزی: بی تاریخ. **آغاز:** آغاز دیباجهٔ ریاض الفضائل گلشن راز [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

ریاض المحبین

هدایت، دربخش متون ادبی خواهد آمد.

ریاض الملوك فی ریاض السلوك

دربخش متون ادبی خواهد آمد.

ز

زاد السالك

فیض، درص ۱۱۸۵ عرفان گذشت.

زاد الصراط

شمس الدین محمد قریشی.

15924ـ **بنگال**، آسیایی ۶/ aO۷۰ (۸۱۷): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۴۷].

زاد المسافرین

ازملاحسین مؤمن فرزند علی حسن فرزند عبدالعلی، دریك مقدمه وسی مجلس ویك خاتمه، دراخلاق.

15925ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۵ جوادی: نسخ حسین فرزندعلیرضا بیداخریدی، یکشنبهٔ ۳ ج۲/ **۱۲۳۰** [ف. ادبیات ۳: ۱۹].

زاد المقوین

از محمد فرزند محمد فرزند نصر قاضی وابکنوی، دراخلاق و سلوك، و درآن از ابن ابی اللیث نصرفقیه سمرقندی درگذشتهٔ ۳۹۳ یاد شده وگویا ازسدهٔ ۷ و ۸ است [دانش پژوه].

زادالمقوین = توشهٔ بی توشگان از (اقواء).

بنگرید: راهنمای کتاب ۲: ۱۸۴ و ۱۰ ۵۲۳.

15926ـ **کابل**، موزه ۳۴۰: نسخ محمد فرزنداحمد فرزند عبدالله، پنجشنبهٔ ۲۲ صفر **۸۹۰** [راهنمای کتاب ۱۰: ۵۲۳].

زبدة الاخبار من احادیث سید- المختار

سخنان کوتاه پیامبر است، هریك در یك دوبیتی بفارسی برگردانده شده است. **آغاز:** حمدله. سیدنـا محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین... نیت نیك مؤمن را ـ همچه طاعت بودیکسر.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۷ ـ کشف الظنون ۲: ۵.

15927ـ **نجف**، محمدعلی خوانساری: نوشتهٔ **۱۰۶۸** [ذریعه].

15928ـ **تهران**، دهخدا ۳/ ۲۹۶: نستعلیق آقابزرگ محمد معین پسر عبدالرزاق ذاکر، ۱۸ ع۱/ **۱۲۳۸** [نسخه‌ها ۳: ۴۱۲].

زبدة التصانیف

خوانساری، درص ۹۵۲ کلام گذشت.

زبدة الطرایق

درص ۱۱۸۶ عرفان گذشت.

زبدة المواعظ

جنگ مانندیست ازپندها وحکایتها ومسئله های مذهبی واصول دین. این نام درنمای نسخه آمده است.

15929ـ **الهیات** ۳۳۰ د: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳**، ازچند نویسنده، ۸۵ گ [ف.

الهیات ۱ : ۷۲] .

زينة المجالس

از سرایندهای باتخلص طوطی، درپند و اندرزهای مذهبی ومانند مجالس روضه خوانی باشعرهایی از او باتخلص طوطی، عنوانهای : فصل، مجلس، مسئله‌دارد. وشاید نگارنده همان عباس نام‌سرایندهٔ «نظم‌الشهداء» باشد. **آغاز:** حمد مخصوص خداوندیست که گوهرعقل‌را نثار بنی‌آدم نمود .

15930 **ــ دانشگاه ۳۴۲۴** : نستعلیق نصرالله فرزند محمد کریم، شنبهٔ ۲۵ ذیحجهٔ **۱۲۴۷**، ۱۶۴گ ۱۷ف [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۲۸] .

زينة المجالس

در ص ۱۷۰ گذشت .

زين الرسايل

ازسلطان قاجار که یاداودر«حساب: ۱۶۲» گذشت. درآداب معاشرت وپندازسخنان بزرگان وحکایتها ووقایعی که برای نگارنده رخ‌داده، بنام زین‌العابدین‌نام، دریك مقدمه ویك باب‌و نتیجه ویك خاتمه، بسال ۱۲۶۸ نگاشته‌است. نهمین‌رساله ازمجموعه رساله‌های‌او بنام«ملوك الكلام»است.

15931 **ــ دانشگاه ۲۷۳۹/۹** : نسخ میرزا محمد باقر فرزند زین العابدین یــزدی حایری، گویا **۱۲۸۲** ضمن «کلام الملوك» او (ص۴۲۸-۴۵۸) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۸] .

س

سازمان اداری حکومت صفویان =

تذکرة الملوك

درص۱۵۶۷ گذشت.

سازو پیرایهٔ شاهان پرمایه

ازخواجه باباافضل کاشانی، که یاداو در «جاودان‌نامه : ۷۶۸» گذشت. دریك مقدمه و سه‌گفتار ویك خاتمه (فصل) . گفتار ۱ــ معنی پادشاه واصناف پادشاهان ۲ــ اندربیان مردم و پادشاهی او و اوصاف پادشاهان ۳ ــ کردار و اعمال نایبان وکارکنان پادشاهان. چندبارچاپ شده و یکبار در « مصنفات بابا افضل : ۸۱ ــ ۱۱۰» بکوشش استادان مجتبی مینوی ویحیی مهدوی بسال۱۳۳۱خ چاپ‌شده است. **آغاز:** آغاز گفتارگیریم ازنام آنکه آغاز و انجام هر گفتار بدوست ، وبستاییم وی‌را چون.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۰۰ ــ ف. مشار ۹۱۴ ــ پیشگفتار چاپ ازمجتبی مینوی.

15932 **ــ نور عثمانیه ۴۹۳۱/۳** : نوشتهٔ **۶۷۴** ، این نسخه پایهٔ چاپ استادان مینوی و مهدوی قرار گــرفته است [پیشگفتار چاپ : یا] .

15933 **ــ حمیدیه ۱۴۴۷/۷۴** : با تاریخ **۷۵۵** دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۷] .

15934 **ــ مجلس ۱۲۲۶/۲** : باتاریخ **۸۴۵** دردفتر (ص۱۳۱ ــ ۱۶۴) [ف. مجلس ۵ : ۵۰۰] .

15935 **ــ تهران** ، ادبیات ۱۴۵/۱ حکمت : نسخ سدهٔ **۹ ــ ۱۰** [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

15936 **ــ دانشگاه ۵۳۱۲/۶** : نستعلیق **۱۰۵۷ ــ ۱۰۷۱** (۱۵۸ پ ــ ۱۷۳ ر) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱] .

15937 **ــ دانشگاه ۲۵۸۱/۷** : نستعلیق

شیخ‌علی فرزند محمود کاتب **۱۰۶۲** (ص۲۲۹ ـ ۲۷۲) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۲] .

15938ـ **تهران**، مهدی بیانی ۱۵مج: باتاریخ **۱۰۶۸** دردفترکه درسورت نوشته شده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۳] .

15939ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۱۶: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۲۰۵ ـ ۲۱۷)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15940ـ **دانشگاه** ۳۹۰۳/۱۳: نسخ خوش **۱۰۷۷** (ص۷۳ ـ ۹۸) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲].

15941ـ **دانشگاه** ۴۰۲/۱۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۷۹** در دفتر (۹۷ پ ـ ۱۰۵ پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۶۴] .

15942ـ **یزد**، علومی ۹مج : در یك دفتریك‌خطی از **۱۰۸۰ـ۱۰۸۶** [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۴] .

15943ـ **مجلس** ۴۱۴۹/۵: نستعلیق شکستهٔ زین‌الدین‌فرزند محمدشیرازی، **۱۰۸۶** (۴۵پ ـ ۵۳پ) [رؤیت] .

15944ـ **ملك** ۴۱۹۱/۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، (۳۳پ ـ ۴۸پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15945ـ **ملك** ۴۶۷۵/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۶۹پ‌ـ۸۴ر)، آغازبرابرنمونه[رؤیت].

15946ـ **ملك** ۵۳۲۷/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، مقابله‌شده دردهلی **۱۰۷۸** (۴۹پ ـ ۵۳پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

15947 ـ **مجلس** ۳۶۶۴/۳ فهرست نشده: **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

15948ـ **الهیات** ۲۵۶/۱ج:ازاواخر سدهٔ **۱۱**، (۶۲پ ـ ۶۷ر) [ف. الهیات ۱ : ۷۴] .

15949ـ **تهران**، ادبیات ۱۲۵/۳د: نسخ سدهٔ **۱۱**، مهر مؤرخ ۱۲۰۵را دارد (۵۳ پ ـ ۶۹پ) [ف. ادبیات ۱: ۳۰۸].

15950ـ **دانشگاه** ۲۴۰۱/۸: نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری سدهٔ **۱۱** درطوس (ص ۶۴ـ۷۵) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۳] .

15951ـ **ملك** ۲۹۷/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص۳۴ ـ ۴۷)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15952ـ **دانشگاه** ۲۶۱۸/۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص ۹۵ ـ ۱۰۶) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۴] .

15953ـ **دانشگاه** ۲۴۵۴/۱۹: شکسته نستعلیق سراینده‌ای باتخلص تحسین دردارابگرد شیراز، نزدیك **۱۱۰۱** (ص۱۹۴ـ۲۱۴) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۹۰].

15954ـ **دانشگاه** ۱۰۳۶/۱۰: نستعلیق ملامحمدعلی رودباری، **۱۱۰۴** (۸۹ر‌ـ۹۷پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۶۴].

15955ـ **مجلس** ۲۴۲۹/۳ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۲** (ص ۸۵ـ۱۲۸) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۰].

15956ـ **رضوی** ۱۸۶ اخلاق(۴۳۲): شکسته نستعلیق، باتاریخ **۱۲۷۳** دردفتر، ۱۸ گ۱۴س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۲] .

15957ـ **ملك** ۱۲۹۳/۴ : شکسته نستعلیق میرزا عبدالله ریاضی، ۵ج۲/**۱۲۷۵** (۱۷پ ـ ۲۵پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

15958ـ **حقوق** ۷۲/۳ب: صفر **۱۲۹۴** (۲۸پ‌ـ۳۸ر) [ف. حقوق: ۱۳۳] .

15959ـ **مجلس** ۴۸۶۸/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۷ر ـ ۲۶ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15960ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۱۹: نستعلیق

محمدعلی، ۱۳۰۲ (۲۶۴پ - ۲۸۶پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۶۴].

15961- رضوی ۱۸۹ اخلاق (۵۹۹۸): شکسته تعلیق محمد فرزند کاظم بروجردی، ۷ ج/۱۳۲۹ در مشهد، ۸ گ ۱۷س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۳].

15962- تهران، استادمینوی ۷/۴۹: نستعلیق محسن فرزند مصطفی ساوجبلاغی ۱۳۴۷ [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۶].

15963- تهران، استادمینوی ۵/۱۶: نستعلیق محمد اسماعیل حسینی ۱۹۷۲ (؟) [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۳].

15964- رضوی ۵ اخلاق: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «انجام نامه» یاد شده است [ف. رضوی ۲ : ۳۶۴].

15965- مجلس ۶۲۱/۱۴ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام «پادشاه نامه» آمده‌واز نگارنده نام‌برده‌نشده‌است، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۷۸].

15966- رضوی ۱۸۷ اخلاق (۵۹۷۰): نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۳گ ۲۶س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۳].

15967- رضوی ۱۸۸ اخلاق (۶۰۰۶): نستعلیق ۱۲ گ ۱۷س [ف. رضوی ۴:۴۳۳].

15968 - مجلس ۶۲۳/۲ : شکسته نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲:۳۸۲].

سانحات اظفری

محمد ظهیرالدین میرزا اظفری، نگارندهٔ «واقعات اظفری»، بسال ۱۲۱۱ (سال آغاز نگارش واقعات اظفری)، درپند واندرز نگاشته است. آغاز: الحمدلله الملهم المرشد المعبود و معلم الحقیقی المجید الودود.

15969- لاهور، ۱۷۰ اظفر، ۲۳۶، ۹۵۴ اظفر: نوشتهٔ خواجه نصیرالدین ۹شعبان ۱۲۲۵، ۳۴گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۱۲].

السبعیات فی مواعظ البریات

از ابونصر محمد فرزند عبدالرحمان همدانی.

15970 - قاهره، دارالکتب ۹ کلام فارسی: نسخ ۱۲۳۱ (گ ۳۳ - ۸۸) ۲۱ س [مخطوطات ۱ : ۲۹۸].

سحر حلال

از لطف‌الله مهندس لاهوری، نگارندهٔ «ترجمهٔ صورالکواکب: ۲۵۹» و جزآن. در اخلاق، بسال ۱۰۷۰ نگاشته است.

15971- بمبئی، دانشگاه ۲۷: تاریخ یاد نشده، (فرهنگ اسلامی ص ۲۰۷ ش ۳) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۳].

15972- حیدرآباد، محمد غوث: (همان فرهنگ اسلامی) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۳].

سخنان طرماخ و معاویه

سخنانی‌است پندآمیز ودینی منسوب به طرماخ‌که بعمروعاص‌گفته و سخنان معاویه، که بشیوهٔ گفتگو ترجمه شده است.

15973- ملک ۵۵۴/۵: نوشتهٔ نورالدین محمدجیلانی، باتاریخ ۱۰۵۳-۱۰۷۹ دردفتر (ص ۴۵ - ۴۸) بدون خطبه، در فهرست بنام «مکالمهٔ طرماخ بامعاویه» یادشده است [ف. ملک مجموعه‌ها : ۷۴].

15974- تهران، ملی ۶/۵۶ ف : نستعلیق شکستهٔ شاید محمد حسینی بروجردی سدهٔ ۱۱ (ص ۱۶۶ - ۱۷۸) [ف. ملی ۱ : ۴۶].

سخنان کوتاه

ناشناخته.

15975ـ دانشگاه ۲/۴۴۹۹: نسخ سدهٔ سدهٔ **۱۳**، پند و اندرز عرفانی است، گویا از متأخران. **آغاز:** حمدله... رستگار و فیروز است و بهروزگشت آنکس که قیام بکار خود (ص ۵۵-۱۸۹) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۴۹].

سخنان کوتاه بزرگان

به نظم.

15976ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳/۵۷۷: نسخ محمد حسین و نظم زیر نویس **۱۳۰۹** در تهران برای حسین‌آقا [نسخه‌ها ۲: ۱۲۲].

سخنان کوتاه حضرت علی

ازسراینده‌ای بنام و یا تخلص اسدی، بیست و نه سخن به‌ترتیب تهجی هریك بدو بیت گزارش شده است، ودرپایان یك غزل. درپایان آن آمده: (اسدی) تو به‌کن که ناظرتو ــ مطلع برگناه خواهد بود. **آغاز:** قال علی... اشرف العباده الاخلاص بالشهاده: همچو خورشید اگر شرف خواهی ــ آن‌شرف درعبادت خاص است.

15977ـ **دانشگاه** ۳۵/۲۳۹۸: نسخ و نستعلیق باتاریخهائی از **۹۰۹-۹۲۰** (۴۱۰-۴۱۶) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۰۹].

15978ـ **ملك** ۲۷/۴۳۷۹: نستعلیق **۱۰۵۶** (درش۱) (۹۲پ ــ ۹۴ر هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

15979ـ **ملك** ۱۸/۴۲۷۵: نستعلیق محمدسعید فرزندمحمدتقی‌خاتون‌آبادی **۱۰۸۱** (۸۷ر-۸۸پ هامش) انجام برابرآندونسخه **آغاز:** بهترین سخن زمن بشنو ــ هست نام خدای‌عزوجل [رؤیت].

15980ـ **دانشگاه** ۱۶۴: باتاریخهای **۱۰۷۹** ـ **۱۰۸۸** در دفتر، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۲: ۱۴۱].

سخنان کوتاه حضرت علی

سرودهٔ اشرف مراغی، ابوعلی‌حسین‌فرزند حسن تبریزی، درگذشتهٔ ۸۶۴. در ذریعه از «مائة کلمهٔ منظوم» او یاد شده است. **آغاز:** قال امیرالمؤمنین‌ع لوکشف الغطاء.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۸ (اشرف مراغی) و ۲:۱۹ (مائة کلمه) ــ دانشمندان آذربایجان ۱۴۷ ــ فرهنگ سخنوران: ۴۴

15981ـ **ساری**، طاهری‌شهاب: نستعلیق وثلث‌کهن، ازمیان افتاده، آغاز برابر نمونه، ۱۸ص ۹س [نسخه‌ها ۶: ۶۲۵].

15982 ـ **مجلس** ۷۷۳: نستعلیق و ثلث تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، زرین، درفهرست ازسراینده نام‌برده نشده، ولی‌آقای طاهری‌شهاب آنرا ازمراغی‌یادکرده‌اند، ۹ ص ۲س [ف. مجلس ۲: ۴۸۶ ــ نسخه‌ها ۶: ۶۲۵].

15983ـ **مجلس** ۷۷۳: ثلث و نستعلیق تاریخ‌آغازبرابرنمونه‌نام سراینده‌یادنشده است زرین، ۱۸گ ۹س [ف. مجلس ۲:۴۸۶].

سخنان کوتاه حضرت علی =

نظم الغرر

ازعبدالکریم قزوینی.

سخنان کوتاه حضرت علی =

مائة کلمة

گویا از خواجه عبدالله هروی انصاری (۳۹۴ ــ ۴۸۱). صدسخن‌کوتاه به‌نظم است.

15984 ـ **ایاصوفیا** ۴۱۲۹: نسخ و

نستعلیق عبدالواسع تبریزی، دهۀ نخستین صفر **۸۵۷** در سمرقند، ۱۸ گ ۹س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۲۳ هست [فیلمها : ۱۷۷] .

سخنان کوتاه حضرت علی =

حکمة البالغه

قمی، در۱۵۹۸ گذشت .

سخنان کوتاه حضرت علی =

نیروزیه

از لطفعلی .

سخنان کوتاه حضرت علی

ازحاج‌میرزا محسن عمادالفقراء حالی که یاداو در «بصائر الدرجات: ۱۰۶۴» گذشت .

15985 **ـ شیراز،** خانقاه احمدیه ۱۷۰: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۱].

سخنان کوتاه حضرت علی

از محسن هروی [دانش پژوه] . گزارش صد کلمه است .

15986 **ـ مدینه،** عارف حکمة ۳۳۷: ۱۰ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۷۱] .

سخنان کوتاه حضرت علی =

کلمات قصار

سخنان کوتاه حضرت علی =

مطلوب کل طالب

از وطواط .

سخنان کوتاه حضرت علی

ازناشناس، به‌نثر و به‌ترتیب حروف تهجی. **آغاز:** استعین علی‌العدل بحسن النیة... طلب یاری‌کن برعدل به‌نیکویی نیت درشأن رعیت .

15987 **ـ دانشگاه** ۲۳۹۸/۳۲ : نستعلیق باتاریخهایی از**۹۰۹ـ۹۲۰** در دفتر، (۳۵۸ـ۳۷۹) آغاز برابر نمونه [ف.دانشگاه ۹ : ۱۰۰۸] .

15988 **ـ ملك** ۴۳۷۹/۲۴ : نستعلیق **۱۰۵۶** (در ش۱) (۷۹ر ـ ۸۵ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15989 **ـ ملك**۴۲۷۵/۱۵ : نستعلیق محمدسعیدفرزند محمدتقی‌خاتون‌آبادی**۱۰۸۱** (۶۸ پ ـ ۷۶ ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

سخنان کوتاه حضرت علی

ناشناخته. صدسخن‌وهریك‌بیك‌بیت‌گزارش شده‌است. **آغاز:** لیس البلیة فی ایامنا عجبا : نیست درایام ماچندان تعجب‌ازبلاـ بلکه‌امنیت عجب باشد دراین دوران مقیم .

15990 **ـ ملك** ۴۲۷۵/۳۵ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی، **۱۰۸۱** (۱۷۴رـ۱۷۴پ) [رؤیت] .

سخنان کوتاه حضرت علی

ناشناخته . صدکلمه است به‌نظم. **آغاز :** قال زرغبا زدحباً : محبت‌را اگرخواهی‌فزودن‌ـ بهرروزت نباید رخ‌نمودن .

15991 **ـملك**۵۹۱۷: نسخ‌وثلث‌زیبای **۱۰۲۵** سخنان بزر [رؤیت] .

سخنان کوتاه حضرت علی

ناشناخته. به‌نظم. **آغاز:** قلب‌الاحمق‌وراء لسانه: گردل احمق نبودی تابع قول‌وزبان ـ اززبان خود نیفتادی مدام اندرزیان.

15992 **ـ مجلس** ۲۹۵۸/۱ : مهدی تفریشی فرزند حاج ملاموسی قمی، یکشنبهٔ ۸ رجب**۱۲۶۹**(ص۲ـ۱۶)[ف.مجلس۱۰ :۳۸۸]

سخنان کوتاه حضرت علی

ناشناخته. صدکلمه است به‌نظم. **آغاز:** .. گفت شیرخدا علی ولی ـ هادی خلق ومقتدای انام: لوکشف الغطاء ... اگرگشاده شودپوشش

15993 ـ **دانشگاه** ۴۱۱۸/۱۸ : نستعلیق باتاریخ **۱۱۳۳** در دفتر (ص ۳۱۶ ـ ۳۵۱) ترجمهٔ منظوم است و گزارشی بعربی [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۰۰] .

سخنان کوتاه حضرت علی =

صدکلمهٔ منظوم

ناشناخته. هریك سخن با دوبیت گزارش شده است. **آغاز:** آنراکه دل از معرفت آگاه بود ـ درپرده لی مع‌اللهش راه بود.

15994ـ**دانشگاه**۲۳۹۸/۳۱: نستعلیق باتاریخهایی از**۹۰۹ـ۹۲۰** (۳۴۱ ـ ۳۵۸). آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۰۷].

15995ـ **ملك** ۴۳۷۹/۲۳ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۵۶** (درش۱) (۷۴پ ـــ ۷۹ در هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

15996ـ **ملك** ۴۲۷۵/۱۴: نستعلیق محمدسعیدفرزندمحمدتقی خاتون‌آبادی**۱۰۸۱** (۶۲ پ ـ ۶۸ پ هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

سخنان کوتاه حضرت علی

ناشناخته، به‌نظم .

حمیدیه ۱۴۴۷/۷۸: نوشتهٔ ابواسحاق فرزند یحیی فرزند ابراهیم زنجانی ، چاشت سه شنبهٔ ۱۹ رمضان **۸۱۲** درلاهیجان. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها : ۴۲۷] .

15997 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱۰م ادب فارسی : تعلیق زیبای شیخ محمد امامی ، **۸۹۳**،زدین،۱۸گ ۹س، [مخطوطات۲:۵] .

15998ـ**قاهره**، دارالکتب۱۱۱م‌ادب فارسی: تعلیق‌زیبای‌بی‌تاریخ،زدین،۱۶گ‌آغاز: حال‌خلدوجحیم‌دانستم [ف. مخطوطات۲:۵] .

15999 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۳۷ مجامیع طلعت : (گ۱۹ ـ ۳۹)، آغاز برابر پیشین [ف. مخطوطات۲ : ۵] .

16001ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶ ادب فارسی طلعت: بی‌تاریخ ، به‌نظم فارسی و سپس ترکی (گ۱ـ۲۹ مجموعه) ۱۶ س ، **آغاز :** حضرت‌علی رضی‌الله عنه می‌فرماید : لوکشف ـ الغطاء ...اگربردارندپرده‌ها را زیادنشوم من از روی یقین [مخطوطات ۱ : ۳۴۳] .

سخنان کوتاه حضرت علی

چندترجمهٔ ناشناخته به‌نثر .

16002ـ **دانشگاه**۲۴۰۷/۱: نسخ ع **۷۱۴/۲** (ص ۳۱۲ ـ ۴۱۹) ، ترجمه‌ایست زیرنویس. **آغاز:** لوکشف الغطاء . . . اگـر برداشته شود پرده زیادت نشود در یقین [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۲۷].

16003ـ **دانشگاه**۲۰۴۶/۲۵:باتاریخ ۹صفر**۱۲۳۱** دردفتر (۱۵۰پـ۱۵۳) ترجمهٔ زیرنویس است [ف. دانشگاه ۸ : ۶۷۸] .

16004ـ**تهران**،اصغرمهدوی۵۷۷/۲: نسخ سدهٔ **۱۳** هفت کلمه از صدکلمهٔ گردآوردهٔ جاحظ است [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۲] .

16005ـ **دانشگاه**۲۲۴۱/۳: سدهٔ**۱۴** (۱۷پ ـ ۲۳ر) مائةکلمه است باترجمه [ف . دانشگاه ۹ : ۹۰۳] .

16006ـ**دانشگاه**۸۷۸: نسخ‌ونستعلیق زیرنویس، تاریخ یاد نشده. **آغاز:** تبادر و ـ المکارم. . . پیشی گیرید بمکارم یعنی اخلاق و افعال نیکو وشتاب‌کنید سوی... [ف. دانشگاه ۵ : ۱۲۲۴] .

16007ـ قاهره، دارالکتب ۶۴ تصوف فارسی طلعت: نسخ عبدالله، محرم ۸۹۳، زرین [ف. مخطوطات ۲ : ۶] .

16008ـ قاهره ، دارالکتب ۱۸۴ م ادب فارسی : تعلیق زیبای بی‌تاریخ ، زرین (گ ۱-۵پ) [ف. مخطوطات ۲ : ۵] .

سخنان کوتاه حضرت علی

چندگفتار ناشناخته به‌نظم .

16009ـ سلیمانیه ۱۲۰۸/۸ : نسخ باتاریخ ۸۳۹ در دفتر (۲۳۰ر ـ ۲۳۷ر) صد کلمه‌است. فیلم آن در دانشگاه ش ۶۱۲ هست [فیلمها : ۵۱۱] .

16010 ـ تهران ، ادبیات ۳۳۱/۲ جوادی: نستعلیق غلامعلی فرزند محمدباتاریخ ۹۵۱ دردفتر بهمین خامه ، صدکلمه است [ف . ادبیات ۳ : ۵۶] .

16011ـ موزهٔ بریتانیا ۶۷۰۸/۲ Or: نوشتهٔ ۹۵۳ ، صد کلمه است ، همراه با نثر اللئالی [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۲].

16012ـ قاهره، دارالکتب ۳۸ ادب فارسی: نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۶ ج۱/۹۶۸، ۲۴ گ. آغاز : بسم‌الله الرحمان الرحیم : هست حدیثی زحوادث سلیم [مخطوطات ۱ : ۳۴۲].

16013ـ ملک ۵۹۴۷: ثلث‌ونسخ‌خوش سدهٔ ۱۰، زرین، آغاز: لوکشف الغطاء . . . چون بمیرند آنگهی دانند، صدکلمه است هریك به‌سه‌بیت یکی درهامش ودوبیت درزیرهرسخن نوشته شده‌است[رؤیت].

16014ـ ملی اورشلیم ، دانشگاه Ar۸-۱۸ : نوشتهٔ امیرحسین حسینی‌الجباری سدهٔ ۱۰، صدکلمه است [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۸] .

16015ـ موزهٔ بریتانیا Or۵۶۱۰: سدهٔ ۱۰، صدکلمه است [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۲] .

16016ـ تهران، استاد مینوی ۴/۸ : باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر ، چهل کلمه‌است [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۱].

16017 ـ مجلس ۵۷۳۷ : نستعلیق و نسخ ابن‌حیدر علی مراد، ۱۰۹۰، ۲۷۰ کلمه است و هرکلمه به یك رباعی گزارش شده است ولی مترجم آنرا ۳۰۰ گفته است، ۹۰ص۱۳س [ف. مجلس ۱۷ : ۱۷۹] .

16018ـ تهران، دهخدا ۵۹/۱۴: با تاریخ ۱۰۷۸-۱۰۹۱ دردفتر . صدکلمهٔ جاحظ است [نسخه‌ها ۳ : ۳۹] .

16019ـ دانشگاه ۱۶۴۵مج : باتاریخ ۱۰۸۸ - ۱۰۹۸ دردفتر . آغاز: صدکلمه از اسرارحکمت ازلفظ گهربار... لوکشف‌الغطاء [ف. دانشگاه ۲ : ۱۵۷].

16020ـ تهران، دهخدا ۲۸۳ : سدهٔ ۱۱ ، دریك برگ و همه به‌حرف لا آغاز شده [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۷] .

16021ـ دانشگاه ۲۴۷۲/۱ : نسخ ونستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۴پ ـ ۲۱ر) ترجمهٔ مائة کلمه است به‌نظم [ف. دانشگاه ۹:۱۲۴۱] .

16022ـ دانشگاه ۲۱۳۸ : متن ثلث ترجمه نستعلیق، ج۱/۱۱۷۵ صدکلمه است ۱۳گ ۹س [ف. دانشگاه ۹ : ۷۷۸] .

16023ـ فرهادمعتمد ۱۶۷: نستعلیق میرزا محمود فرزند میرزا نصرالله ، ذیحجهٔ ۱۲۶۶ ،زرین [نسخه‌ها ۳ : ۱۶۰] .

16024ـ تهران،اصغرمهدوی ۲۶۴/۳: شکستهٔ علی‌نقی فرزند ملامحمد نعیم همدانی ، ۱۲۸۴، صدکلمه است [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰].

16025ـ الهیات ۵۵۱/۹د : نستعلیق تاریخ یادنشده (۱۸۴ ر ـ ۱۸۶ پ) صد کلمهٔ

منظوم است : انجام افتاده [ف . الهیات ۱ : ۳۲۶] .

16026ـ قاهره، دارالکتب ۱۴۸ ادب فارسی طلعت: ثلث وتعلیق، بی‌تاریخ، زرین ، صدکلمه است [ف. مخطوطات ۲ : ۶] .

16027 ـ موصل ، مدرسهٔ حجیات ۸۹/۱ : [ف. مخطوطات موصل : ۱۰۶] .

16028ـ قاهره ، دارالکتب ۵ تصوف فارسی قوله : ثلث بی‌تاریخ ، زرین ، صدکلمه است، ۱۸ گ ۱۹س. **آغاز :** بهترین هر کلام ای‌نور [مخطوطات ۱ : ۹۳] .

بنگرید: صدکلمهٔ منظوم عادل .

16029ـ قاهره، دارالکتب ۱۶ ادب فارسی طلعت: نسخ نجاتی فرزند حسین، بی‌ـ تاریخ (گ ۳۰ـ۵۵) فارسی و ترکی، صدکلمه است [ف. مخطوطات ۲:۶] .

سخنان کوتاه حضرت محمد

ناشناخته، به‌نثر .

16030 ـ دانشگاه ۳۱۴۲/۶ : نسخ خوش‌گویا سدهٔ **۱۰** متن وترجمهٔ آنست (۱۲۶ ر ــ ۱۳۵ پ هامش) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۹۶] .

16031ـ ری ، عبدالعظیم ۲۴۶/۳ : سدهٔ **۱۱**، آغازافتاده [نسخه‌ها ۳:۴۴۶].

سخنان کوتاه حضرت محمد =

چهل حدیث

در ص ۱۵۹۴تا۱۵۹۷ گذشت.

سخنان کوتاه شافعی

از مقصود فرزند شاه‌ولی سلیمانی ، گویا از مردم شهر سلیمانیه مرکز کردستان، هریك سخن محمدبن ادریس شافعی بدو بیت گزارش شده‌است، بادیباجه‌ای به‌ترکی. **آغاز:** حمدله ... اما بعد، بریله‌دیر حقیر... سخن‌گفتن بود بیداری عقل ـ خمش‌بودن خواب وی‌ای‌جان.

16032ـ دانشگاه ۱۲۴/۲۵ : نسخ سلیمان فرزند محمدمکری‌قاضی، **۱۱۹۵** برای اسحاق پاشای وزیر (گ۲۱۴ ـ ۲۳۵) [ف . دانشگاه ۲ : ۲۳۷] .

سراج منیر

از قاضی محمد شریف شیرازی ، نگارندهٔ «خزان وبهار: ۱۶۰۱» وجز آن. در بیست لمعه ویك خاتمه : ۱ـ شرایط ادب ۲ ـ ذهاب حیا ۳ـ فوایدحلم ۴ـ مناقب‌عدل ۵ـمحامداحسان ۶ـ صبر ۷ـعذوبت عشق ۸ـمحبت ۹ـسخاوت ۱۰ـشجاعت ۱۱ـمراعات‌صحت ۱۲ـ مرارت ادبار ۱۳ـ خاموشی ۱۴ـ عزت وقناعت ۱۵ـ ذل طمع۱۶ـثمرهٔ فتوت ۱۷ـ حسن‌تدبیر۱۸ـ ظلم ۱۹ ـ خدعه ۲۰ـحسد . تاریخ انجام در نسخه‌ها ۱۰۳۰ و آدینهٔ پایان ع ۱۰۳۲/۱ یادشده است نه۱۲۰۲ که درنسخهٔ چاپی آمده است. **آغاز:** ستایش کریمی‌راکه حلهٔ حلیتش زیوری است زیبنده و رشحهٔ محبتش .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۶۱ ـ ف. مشار ۹۴۵ .

16033ـدانشگاه۲۴۵۳/۳: نستعلیق نزدیك **۱۰۷۱** (ص۱۱۰ـ۳۲۵) درفهرست از نگارنده نام‌برده نشده است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۸۶] .

16034ـرضوی ۱۹۰ اخلاق(۳۵۴۴): نستعلیق محمد محسن، شعبان **۱۰۸۲**، ۵۸ گ ۱۵ س . آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۶ : ۴۳۴] .

16035ـ مشهد، عبدالحمید مولوی: نسخ **۱۰۹۱** [نسخه‌ها ۵ : ۳۵].

16036ـ تهران، دکتر قاسمزاده ۱۹/۲: نسخ باتاریخ یکشنبهٔ دههٔ یکم شعبان **۱۰۹۵** در پایان دفتر، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16037ـ تهران، دکتر مفتاح ۲۹۷/۲: نستعلیق علی‌اصغر فرزند حاجی محمدسعید ۱۵ شعبان **۱۰۹۶** درقزوین [رؤیت].

16038ـ رضوی ۱۹۱ اخلاق (۳۵۴۶): نستعلیق چلیپا محمدمقیم کاتب کرمانی، پنجشنبهٔ ۱۷ شوال **۱۰۹۸**، زرین [ف. رضوی ۶ : ۴۳۴].

16039ـ ملك ۴۰۷۶/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه (۴۶پ-۶۷ر) بر حسب خـواهش صاحب بیاض میرزا علی اصغر [رؤیت].

16040ـ ملك ۳۸۴۴/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۹پ-۲۶ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16041ـ دانشگاه ۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (گ ۱۰۱ - ۱۴۲) گ [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۸۶].

16042ـ مجلس ۴۶۸۹ فهرست نشده: شکسته نستعلیق زیبای میر سید علـی همدانـی خوشنویس، ۹ع‌۱/۱۲۶ (**۱۱۲۶**)، زرین، ۵۷ گ ۱۳ س.

16043ـ دانشگاه ۴۳۶۴: نستعلیق دوشنبهٔ ۲۹ ج ۲/**۱۱۳۳**، آغاز درمیانهٔ لمعهٔ ۲ افتاده، ۳۴ گ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۳۳].

16044ـ سپهسالار ۴۶۵/۲: شکستهٔ خوش **۱۱۷۱** (۷۴پ - ۱۲۸ر)، زرین [ف. سپهسالار ۵ : ۱۰۱].

16045ـ تهران، اصغر مهدوی ۹۶: شکستهٔ محرم **۱۲۰۰** واندی، [نسخه‌ها ۲: ۸۴].

16046ـ مجلس ۱۰۹/۲ خویی: نستعلیق محمدباقر فرزند محمدعلی آشتیانی، **۱۲۰۰** (ص ۲۳۰ - ۳۲۶) [ف. مجلس ۷ : ۱۳۹].

16047ـ تهران، دهخدا ۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۲۱].

16048ـ بادلیان، ۶۹/۹ . Add: نوشتهٔ **۱۲۰۱**. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۳۶ و۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳].

16049ـ تهران، ادبیات ۱۷۹ جوادی: پنجشنبهٔ شعبان **۱۲۰۳** بدستور امیر حیدرخان [ف. ادبیات ۳ : ۳۱].

16050ـ دانشگاه ۳۵۴۶/۱: نستعلیق ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۲۲۰** (ص۱-۹۶) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۶۶].

16051ـ مجلس ۵۷۷: شکستهٔ میرزا علی‌محمد تهرانی، **۱۲۲۵**، ۳۷ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲ : ۳۳۸].

16052ـ سپهسالار ۵۸۱۴: نستعلیق پنجشنبهٔ رجب **۱۲۲۶**، برای ارغون میرزا خانلر تهرانی، زرین، ۵۸ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۰۱].

16053ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۳۲: شکستهٔ **۱۲۲۹** [نسخه ها ۲ : ۸۴].

16054ـ آقای کاظم مدیر شانه‌چی: نسخ محمدعلی بیدگلی کاشانی، **۱۲۳۰**، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۶].

16055ـ دانشگاه ۱۲۶: نستعلیق خوش **۱۲۳۳**، زرین، ۱۱۰ گ ۹س [ف. دانشگاه ۳ : ۶۶۵].

16056ـ دانشگاه ۴۱۵۹: شکسته نستعلیق خوش زین‌العابدین همدانی، پنجشنبهٔ ۲۶ج ۲/**۱۲۳۷** [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۳۰].

16057ـ قاهره، دارالکتب ۴ اخلاق فارسی طلعت: شکستهٔ ۱۲۳۸، آغاز برابر نمونه زرین [مخطوطات ۱ : ۲۹۹].

16058ـ الهیات ۲۳۱د: نستعلیق دوشنبهٔ ذیقعدهٔ ۱۲۴۱. زرین، ۱۰۳ گ ۹س [ف. الهیات ۱ : ۷۴].

16059ـ دانشگاه ۲۱۰۱/۱۵: نستعلیق ابوتراب حسینی، ۱صفر ۱۲۴۹ (۱پ-۴۹پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۷۳۰].

16060ـ تهران، ملی ۷۱۰ف: نستعلیق محمدحسین همدانی، ۱۲۵۱، آغاز برابر نمونه ۱۰۹گ ۱۱س [ف. ملی ۲:۲۱۷].

16061 ـ تهران، گلستان ۱۷۰۵ : نستعلیق ۱۲۵۱، باخاتمه‌ای از نویسندهٔ بی‌نام [نسخه‌ها ۱ : ۱۷۹].

16062 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۹۷ Or: نوشتهٔ ۱۲۵۲ [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

16063ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۲۴۷: نوشتهٔ ابراهیم فرزند عبدالمطلب شیرازی، سه شنبهٔ ۱۹شعبان ۱۲۵۲، ۱۳۳گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

16064ـ بغداد، جامعة الحکمة ۳۱۳ سرکیس: شکستهٔ خوش میانهٔ شعبان ۱۲۵۲، آغاز برابر نمونه [مخطوطات، یعقوب‌سرکیس کورکیس عواد : ۱۸۱].

16065ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/۵۳۰: باتاریخ ۱۲۵۳ دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۹].

16066ـ رضوی ۱۹۲اخلاق(۸۳۸۵): نستعلیق پنجشنبهٔ غرهٔ ذیقعدهٔ ۱۲۵۴ [ف. رضوی ۶ : ۴۳۴].

16067ـ الهیات ۱/۲۹۲ج: نستعلیق ونسخ باتاریخ ۱۲۵۷ دردفتر (۲پ - ۴۶پ) [ف. الهیات ۱ : ۱۹۸].

16068ـ ملك ۶۰۹۷: شکسته نستعلیق نصرالله فرزند محمدولی میرزا، ۲۶محرم ۱۲۶۰ در جهرم، آغاز برابر نمونه، ۳۹گ ۱۵ س [رؤیت].

16069ـ تهران، ادبیات ۸۸حکمت: شکسته نستعلیق علی همت فرزند خواجه محمد کاظم‌مهندس، رمضان ۱۲۶۰، زرین [ف. ادبیات ۲ : ۳۳].

16070ـ رضوی ۱۹۳اخلاق(۳۵۴۵): نستعلیق ریز عبدالعلی فرزند حاج میرزا حسین نایینی، ۱۷ج۲/۱۲۶۲ ناتمام، ۱۱۵گ ۳۹ [ف. رضوی ۶ : ۴۳۵].

16071ـ سپهسالار ۶۸۴۹ : نستعلیق ۱۲۶۶، برای‌تقی، ۶۴گ ۱۴س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۰۱].

16072ـ دانشگاه ۱۶۸۴/۱: همراه «خزان و بهار» او مؤرخ ۱ع۵/۱۲۶۸ (۱پ ۴۱پ) [ف. دانشگاه ۸: ۲۴۳].

16073 ـ ملك ۴۹۳۵/۴ : شکسته نستعلیق ۱۰ ج۲/۱۲۷۰ (۱۳۶پ - ۱۸۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16074 ـ مجلس ۲۹۷۳ : نستعلیق شکستهٔ مهدی حسنی، ۱۲۷۰، بایادداشت ملك الشعراء بهار دربارهٔ نسخه ونام پدر او، ۱۱۶ گ ۱۲س. آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۴۲۰].

16075ـ تهران، اصغرمهدوی ۵۵۷/۱: شکسته نستعلیق حاج‌حسن گل‌گلاب، یکشنبهٔ ۲۴ محرم ۱۲۷۲ [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۲].

16076ـ مجلس ۱۲۳۵: اسدالله چاکر آستان جناب ولی‌نعمت سفیرکبیرمختار، ۱۲۷۲ ۱۱۴گ ۱۳س [ف. مجلس ۶: ۱۹۱].

16077ـ مجلس ۵۷۶: نستعلیق درشت ۱۲۷۸، ۹۸گ ۸س [ف. مجلس ۶:۳۳۸].

16078ـ سپهسالار ۱/۲۹۰۲: شکسته نستعلیق اسماعیل فرزند محمد، پایان محرم ۱۲۷۹، (۲پ ــ ۵۳ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۰۱].

16079ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۱۰۵: نستعلیق ۱۲۸۱، خشتی [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۰].

16080ـ ملک ۵۰۸۳/۱۹ : نستعلیق خوش ۱۲۹۱، آغاز برابر نمونه (۱۲۷پ ـ ۱۶۹ر) درمتن وهامش [رؤیت].

16081ـ قاهره، دارالکتب ۱ اجتماع فارسی طلعت : شکستهٔ ۱۹ ذیحجهٔ ۱۲۹۶ در تهران [مخطوطات ۱ : ۲۹۹].

16082ـ قم، فیضیه ۱۲۳۶ (۲۲۸) : نستعلیق سلخ ذیقعدهٔ ۱۲۹۹، آغاز برابر نمونه درفهرست آمده: نگارنده و نویسنده سیاوش بن رکن‌الدوله(!)، ۱۴۷ص ۱۲س [ف. فیضیه ۲ : ۷۳].

16083ـ تهران، اصغرمهدوی ۵۵۶: شکسته نستعلیق ع۱/سدهٔ ۱۳ در تهران.

16084ـ تهران، اصغرمهدوی ۵۵۵: شکسته نستعلیق حاج محمدحسین گل‌گلاب سدهٔ ۱۳ در تهران [نسخه‌ها ۲:۸۴].

16085ـ مجلس ۵/۲۷۸۴: نسخ عزیز فرزند نعمت‌الله معلم فتح آبادی. از سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه (ص۲۳۶ـ۲۷۰) [ف. مجلس ۱۰ : ۲۲].

16086ـ الهیات ۵۴۷: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، زرین، ۸۱گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۷۴].

16087 ـ مجلس ۵/۲۳۶۰ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص۲۳۶ـ۲۷۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۸].

16088ـ تهران، استاد مینوی ۱۲۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳، رحلی [نسخه‌ها ۶: ۶۵۰].

16089ـ هاروارد، فرانسیس هوفر: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۴ : ۱۱].

16090ـ الهیات ۳۲۳د: نستعلیق ۲۷ ج۲/۱۳۰۲، ۱۸۷گ ۷س [ف. الهیات: ۷۴].

16091ـ مجلس ۵۷۸: نستعلیق شکسته آمیز ۱۳۰۶، ۶۴گ ۱۲س [ف. مجلس ۶ : ۳۳۸].

16092 ـ دانشگاه ۳۵۹۱ : نستعلیق محمدعلی فرزند حاجی میرزا کاظم گرگانی، ۱۳۰۸، ۶۵گ ۹س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۰۲].

16093 ـ دانشگاه ۴۶۹۹ : شکسته نستعلیق یحیی فرزندعلی حسینی فاطمی علوی، ۱۳۱۰، زرین، ۱۰۱گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۴۴].

16094ـ حقوق ۲/۹۹ج : سدهٔ ۱۴ آغاز دردیباجه وانجام درلمعهٔ ۲۰ افتاده (۳۱پ ۷۷ر) [ف. حقوق : ۱۳۶].

16095ـ رضوی ۱۹۴ اخلاق (۳۵۴۳): نستعلیق خوش ابوالفتح دواتی(؟) بی‌تاریخ، برای وزیر میرزا آقاسی، ۱۱گ [ف. رضوی ۴ : ۴۳۵].

16096ـ سپهسالار ۵/۱۴۳ : تاریخ یاد نشده (۶۱ر ـ ۶۸ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۰۱].

16097ـ تهران، اصغرمهدوی ۵۶۰ : تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۸۴].

16098ـ مشهد، فرخ ۲۴۰: تاریخ یاد

نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۳] .

16099ـ **تبریز**، ملی۳۵۷۴: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها۴ : ۲۹۴] .

16100ـ **نجف**، محمدعلی خوانساری: تاریخ نگارش در این نسخه ۱۰۳۲ یاد شده .

16101ـ **نجف** ، مدرسهٔ صدر : تاریخ نگارش دراین‌نسخه ۱۰۳۰ یادشده‌است [ذریعه ۱۲ : ۱۶۱] .

سراج المؤمنین

از علی فرزند حسین فرزند علی، از نیمهٔ یکم سدهٔ۱۳، تقریر افادات سید محمد مجاهد درگذشتهٔ ۱۲۴۲ است، درآداب ومواعظ ، در یک‌مقدمه و بیست‌وچهار مجلس: غرض ازخلقت عباد، فضیلت‌علم، معرفت نیت، خلوص در عمل ارکان عبادات ، حضور قلب ، بصیرت و یقین ، موجبات فسادعبادات و معاملات، هدایت، دنیا وآخرت، فروع دین، تقلید ،تحصیل آخرت، یقین، عقوق والدین، امر بمعروف و نهی عن ـ المنکر ، عدالت بااستدلال به‌آیتها و احادیث و اشعار . **آغاز :** نحمدك اللهم علی ماهدیتنا الصراط المستقیم .

16102ـ**رضوی**۱۹۵اخلاق(۷۱۰۵): نستعلیق۱۱رمضان**۱۲۳۷**، ۷۰گ [ف. رضوی ۶ : ۴۳۵] .

سراج النفوس

ازمحمدعلی فرزندیوسف تویسرکانی ، در سی ویك باب و خاتمه: ۱ـ مذمت دنیا ۲ـ مجالست بااهل معاصی ۳ـ انفاق ۴ـغیبت ۵ـ عفو ۱۰ـ نیکویی باوالدین ۱۵ـ ادخال‌سرور درقلب مؤمن ۲۰ـحسد ۲۵ـهوای نفس ۳۰ـ توبه ۳۱ـ درشرایط. **آغاز:** حمدله. صلاة .. امابعد، چنین‌گوید حقیرفقیر وعاصی سرپا تقصیر

16103ـ **تهران**، دکترقاسمزاده ۳۷: نسخ۲۱شعبان**۱۲۴۳**، آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

سر العالمین

دربخش تفسیر ص۵۱ گذشت.

سر العزیز

از محمد صادق جرفادقانی، متخلص به ـ مدعوش، ملاباشی حیدرقلی‌میرزا پسرفتحعلیشاه قاجار. درپندواندرز باعنوانهای: نکته، نکته. نام نگارنده دردیباچه ونام‌کتاب درپایان‌نسخهٔ ۵۰۵۶ملك‌آمده‌است. **آغاز:** بنده‌ام‌خداوندی راکه جان‌داد وروان پرورید، دانش آموخت.

بنگرید: ذریعه ۹:۱۰۲۴ـ مجمع‌الفصحا ۲:۴۸۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۳۲ .

16104ـ **مجلس**شماره وفهرست نشده: نستعلیق در «کلیات» او از روزگار نگارنده . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16105ـ **ملك**۵۰۵۶/۲۰ : شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۲۴۸**، در «کلیات» او (۵۲ پ ـ ۷۵پ) باسرلوح اکلیلی [رؤیت] .

سعادة الملوك

ازمرتضی‌فرزندمحمدتقی بهبهانی موسوی نجفی. ترجمه‌ایست ازعهدنامهٔ مالك اشتر.

16106ـ **تبریز**، ملی۳۵۲۰ : نوشتهٔ خود نگارنده در**۱۳۲۵** [نسخه‌ها ۴:۳۰۴] .

سعادتنامه = شرح شمعی

از شمعی (شمع الله) پرزرینی ، درگذشتهٔ ۱۰۰۰، گزارش «پندعطار»است [ن. طرازی]. **آغاز:** شکروسپاس بیقیاس .

16107ـ**قاهره**، دارالکتب۸لغت‌ترکی قوله : نوشتهٔ محمد فرزند احمد فرزند محمد **۱۰۹۰** (گ۴۶ـ۱۴۴) ۱۹س [ف.مخطوطات ۱ : ۳۰۱].

السعادة و الاسعاد فی السیرة الانسانیه

از ابوالحسن محمد، باپیشگفتاروکوشش استادمجتبی‌مینوی ۱۳۳۶خ چاپ‌شده است .

بنگرید : کتابشناسی‌دهساله : ۲۷۰.

16108ــ **تهران**، استادمینوی۶/۱۰۷ : نوشتهٔ خودآقای مینوی سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۶: ۶۸۳] .

سفینة الملوك = هدایت نامه

ازملاادهم خلخالی عزلتی ، که یاد او در «لوازم الدین : ۹۸۴» گذشت . در مواعظ و اخلاق .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۱۷.

16109ــ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق محمدصفی اصفهانی، **۱۰۶۶** ، رحلی [نسخه‌ها ۵ : ۳۵] .

سفینة النجات

ازمحمد رضافرزند محمد، برای منوچهر معتمدالدوله وبنام محمدشاه قاجار (۱۲۵۰ ــ ۱۲۶۴) [پایان] در دومطلب وتتمه و خاتمه ، دراخلاق‌واندرز. بعربی‌باترجمهٔ فارسی‌وترکی گویا ازخودنگارنده [نسخهٔ سپهسالار]. **آغاز** حمدله...امابعد،فیقول...ابن محمد،محمد رضا انی‌کنت ابن ثمان عشرة سنة مشوق الی تألیف

16110ــ **سپهسالار** ۱۱۱۹ : نسخ و فارسیها نستعلیق، شنبهٔ ۷ع۲/۲۷ **۱۲۶۲**، زرین، باترجمهٔ فارسی وترکی، ۱۱۶گ ۲۴س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۱۲] .

سلوك ابناء الملوك

از عبدالوهاب فرزند علی‌قلی از خاندان آقارضی‌قزوینی، درهشت باب ویك‌خاتمه، وهر باب در چهار فصل ، بنام فتحعلی شاه قاجار (۱۲۱۲ ــ ۱۲۵۰) .

16111ــ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۸۳ : نستعلیق عبدالرسول آشتیانی ، پنجشنبهٔ رمضان **۱۲۲۴** رحلی [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۱] .

سلوك السلطنه

ازامیراسلام‌فرزنداحمد فرزندمحمدغزالی ترجمه‌ایست از رسالهٔ اسکندر بارسطو ، بنام مغیث‌الدوله سلطان حسین ازسدهٔ هشتم .

بنگرید : نسخه‌ها ۱ : ۲۲۲ .

16112ــ **موزهٔ بریتانیا Or۲۵۴**: (ریو : ۴۴۷) تاریخ یاد نشده ، **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۴۶۲ هست [فیلمها : ۱۲۳] .

سلوك الملوك

از عباسقلی سپهر کاشانی ، که یاد او در «اثبات خلافت: ۸۷۱» گذشت. درآداب‌کشور داری وپند واندرزهایی ازپادشاهان گذشته که بفرزندان‌خوددادداند، گزیدهٔ آنرا بسال۱۳۱۶ بنام مظفرالدین‌شاه‌نگاشته‌است. **آغاز**: خلاصهٔ کتاب سلوك‌الملوك مظفری است که این‌کمتر-چاکرپیشگاه خلایق پناه عباسقلی سپهر ازکتب عدیده‌که حاوی کلمات و موعظهٔ سلاطین جهان وحکمای باستان است.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۲۷ .

16113ــ **تهران**، ملی۳۴۴ف: نستعلیق محمدتقی‌کمال‌السلطنه‌پیشخدمت‌حضورهمایونی پسرسپهر، **۱۳۱۶**، ۴۶گ [ف. ملی۱: ۳۳۵].

سلوك الملوك

ازعبدالوحید واعظ گیلانی استرآبادی ، نگارندهٔ «سرالعالمین : ۵۱ »، درپنج باب۱ــ دربیان سلطنت وسیرت‌پادشاهان۲ــ نصیحت‌ملوك ۳ــ سیرت ملوك ۴ــ سیرت ملوك باهرطایفه از

رعایا ۵ـ آداب وزراء واصحاب‌قلم وگماشتگان در عنوان آمده: کتاب سیزدهم مسمی به سلوك الملوك، ودردیباجه گفته: وجوه‌مالك یوم‌الدین دراولین‌کتاب گذشت. گویا این‌کتاب ازسلسله کتابهای اوست درتفسیر سورهٔ فاتحه . **آغاز:** نام خداوندیست کـه رحمان است بر بندگان بدان ملك وسلطنت بدیشان .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۲۲۷ ـ اعیان‌الشیعه ۳۹ : ۷۱۴ .

16114ـ رضوی ۱۲۰۱ اخلاق (۳۵۴۹): نسخ باتاریخ **۱۰۷۳** دردفتر، همراه «سر العالمین 511» او ، ۲۳ گ ۲۳ س [ف . رضوی ۶ : ۴۳۹] .

سلوك الملوك

از فضل فرزند روزبهـان فرزند فضل‌الله سپاهانی، ازسدهٔ دهم، زنده در ۹۱۵، دراخلاق درپانزده باب .

بنگرید : نسخه‌ها ۱ : ۲۲۲ ـ هدیة العارفین ۱ : ۸۲۰ .

16115ـ موزهٔ بریتانیا Or۲۵۳: نسخ آدینهٔ ۲۵ رمضان **۱۰۸۹ . فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۳۷ هست [فیلمها : ۱۲۳] .

16116ـ تاشکند ۲۰۹۰ : [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۲] .

سلوك الملوك

درآداب ملوك که درآن بتعریض اوضاع روزگار خود پرداخته، گویا ازیکی از مردان روزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) است. **آغاز:** ... چون این بنده ازنژادعلمای ایرانم اگرچه از هیچ جهت مرا از علم حاصلی نیست ولی بپیروی اباءکه همیشه

16117ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی :

نستعلیق، تاریخ یاد نشده، انجام افتاده [نسخه ها ۵ : ۳۵] .

سلوك ولاة العدل = آداب الولاة

ازمجلسی، درص ۱۵۱۶ گذشت.

سوقان نامه

ازعبدالله فریدنی‌تهرانی، بنام‌ناصرالدین شاه قاجار، در ۱۲۹۴ نگاشته است. درآن با عبارتهای‌طنزآمیز ازجلوداران وچابك‌سواران آن روزگار شکایت می کند ، که چگونه دست بدزدی وناپاکی می‌زنند، ودرعرض‌راه مرتکب چه جنایات می‌شوند. **آغاز:** بخاطرفاترچنین رسیدکه رساله عجالتاً دربیان ظلمهای‌حضرات جلودار خروسئیس بی‌مروت وچابك سوارتخم حمارکه هریك.

16118ـ تهران، ملی ۴۷۲ ف: نستعلیق عبدالله فریدنی، در **۱۲۹۴** برای ناصرالدین‌شاه ۲۰ گ ۱۱ س [ف. ملی ۱ : ۴۷۲] .

سه چیز که رهروان‌را می‌باید

ازباباافضل‌کاشانی، که یاداو در «جاودان نامه: ۷۶۸» گذشت. این‌گفتار دربخش‌سیزدهم «مصنفات بابا : ۶۴۴» چاپ‌شده‌است. **آغاز:** سالك راه‌را سه چیزضروراست، یکی‌همت‌عالی دوم خاطری قوی، سوم ارادت نیکو.

16119ـ دانشگاه ۴۳۱/۷: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲** (۱۲۴ر) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۳: ۳۳۰] .

16120ـ مجلس ۵۰۳۱/۱۸: نسخ‌محمد علی‌عبرت‌نایینی، باتاریخ **۱۳۴۷** دردفتر بهمین خامه (ص۴۸)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16121ـ آصفیه ۴۲۰ مواعظ: نوشتهٔ مولوی علی‌اکبر شیرازی، **۱۳۲۹** [ف. آصفیه ۳ : ۶۸۴].

سه مکتوب = صد خطابه
دربخش بابیان خواهدآمد .

سیاحی گوید = کج بینان = رسالهٔ یکی ازسیاحان فرنگ

از میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت . بزبان جهانگرد فرنگی، برخی‌ازآداب‌ورسوم واوضاع آن‌روزهٔ ایران را بمسخره می‌گیرد. این گفتار یکبار به کوشش آقای هاشم ربیع‌زاده درآغاز مشروطیت ۱۳۲۵ چاپ شده‌است. **آغاز:** یکی‌ازسیاحان فرنگستان این مطالب‌را بخطفرانسه نوشته... بعدازآنکه ازمنزل مفسده بیرون‌آمدیم ، رفیقم مرا بردمیان چندفرقهٔ غریبه.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۶۹ – پیشگفتار چاپ مجموعهٔ آثارمیرزا ملکم، ازاستاد محیط طباطبائی – ف. مشار : ۱۲۷۶ .

16122 – **دانشگاه** ۳۲۵۷/۹ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۸۰ – ۱۲۹۵** (ص۲۶۷ – ۲۷۶). **آغاز:** بعد ازآنکه از منزل مفسده ، درفهرست بنام «کج‌بینان ویاوه سرایان» آمده است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۴] .

16123 – **تهران،** ملی ۱۴۹/۱۰ ف: در«کلیات» مؤرخ**۱۳۰۱** او (ص ۲۵۲–۲۶۸) آغاز برابرنمونه، درفهرست بنام «رسالهٔ یکی ازسیاحان فرنگ» یادشده [ف.ملی۱:۱۵۱].

16124 – **مجلس** ۵۱۵۴/۵ : سه‌شنبهٔ ۱۴رمضان **۱۳۰۴** درکلیات‌او (۴۳پ–۵۰پ) نسخه بنام **«چهار چشمان»** است. **آغاز :** بعدازآنکه ازمنزل مفسده [رؤیت] .

کتاب السیاسه = السیاسة الملکیة فی نصیحة الملوك

ازدانشمندی‌سنی، دردوازده باب، درآداب پادشاهی سپس چندنصیحت، بسیار شیرین وشیوا [دانش‌پژوه]. نام نخست درنمای‌کتاب ودومین درفهرست دستی‌کتابخانه آمده است. **آغاز :** الحمدلله محول الحول و الاحوال الی احسن‌الحال... ازحمد وسپاس خالق یزدانی وشکر نعم‌رازق صانع‌ربانی.

16125 – **مدینه،** عارف حکمة ۳۱۳ف اخلاق : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین ، باتملك ۱۲۰۱، ۴۰گ [نسخدها ۵ : ۵۷۰] .

السیاسة الخاصة والعامة = رسالة فی . . .

ابوعلی‌حسن‌فرزند ابراهیم‌فرزند ابوبکر سلماسی برای ابوالحسن علی فرزند اسماعیل اصفهانی، که «الشرفیة‌فی‌تقاسیم‌العلوم:۶۷۵»را برای‌اوساخته‌بود. دریك‌فصل‌وچندعنوان‌ودرآن از وصایای ابقراطیس و حکمای اوایل که در کتاب «معالجات بقراطی» دیده می‌شود آمده است. **آغاز:** حمدوثنا وسپاس مرخداوندی را ...امابعد،چنین‌گوید محرراین‌رساله...

16126 – **فاتح** ۵۲۹۷/۵ : نسخ خود نگارنده دهٔ سوم ذیقعدهٔ **۶۱۴** (۱۴۶–۱۵۵) همراه : الشرفیه، ترجمهٔ تقویم‌الصحة، ترجمة الذهبیه همه ازهمو. **فیلم**آنها در دانشگاه ش ۴۷ هست [فیلمها : ۴۰۴] .

سیاست کشورداری = کتابی در..

درروش‌کشورداری اسلامی است بانظر به قوانین جدید اروپا، ازیك مسلمان روشنفکر . **آغاز:** حمدله. بدانکه‌این‌عصرکه اوایل قرن

۲۰ واواخر قرن ۱۹ مسیحی واواخر قرن ۱۳ واوایل قر ۱۴ ه . . . سال ۱۹۰۵ م و ۱۳۲۳ ه.

16127ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [رؤیت].

سیاست مدن

ازمحمدعلی طباطبایی حکیم ذوالفنون، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳)، در ۲۷ ج ۱۲۸۲/۱ بانجام رسانده است. **آغاز**: حمد بی حد وثنای بلاعد حضرت احدی را سزد که.

16128ـ **تهران**، ملی ۶۹۶ ف: نستعلیق خوش محمدعلی طباطبایی، ۲۷ ج ۱۲۸۲/۱، زرین، ۴۳ گ ۱۳ س [ف. ملی ۲ : ۲۰۲].

سیاست نامه = سیر الملوك = وصایا

ازخواجه نظام الملك طوسی نوقانی، قوام الدین ابوعلی فرزند حسن فرزعلی فرزند اسحاق (۴۱۰ – کشته ۴۸۵)، در پنجاه باب در آیین کشورداری، که هفت باب آن دررد اسماعیلیان است، بسال ۴۸۴ بـرای محمد پسر ملکشاه سلجوقی. که در «تجارب السلف» بنام «سیر ـ الملوك» یاد شده است و بکـوشش شارل شفر فرانسوی درپاریس ۱۳۱۰ وسپس تهران چاپ شده است و در چاپ بمبئی بنام «وصایا» است. نسخهٔ ۵۷۹ مجلس دیباجه‌ای داردکه درچاپی نیامده است. درآن آمده: اول این کتاب را نظام الملك بر بدیه سی و نه باب گفته بودمختصر و بسبب رنجی که می بود بر دل او از مخالفان دولت یازده فصل دیگر درافزود، و بوقت حرکت بنده‌را داد وچون او را درراه بغداد آن واقعه افتاد و باطمینان خروج کردند، این کتاب را آشکار نیارست کرد تا آنگاه که عدل و انصاف قوت گرفت [باختصار]. **آغاز ۱**: حمدله. صلاة. امابعد، این کتاب‌را پنجاه باب نظام الملك به‌ـ عنایت‌الله بر بدیه. **آغاز ۲**: سپاس خدای را عز وجل که آفریدگار زمین و آسمان وروزی دهنده.

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۲۷۳، ۲۷۸ ــ ف. مشار: ۹۸۸، ۱۶۳۲ ـ پیشگفتار چاپ تهران ۱۳۴۰ خ.

16129ـ **بادلیان** ۱۴۲۴ اوزلی ۱۷۹: نسخ وشکسته نستعلیق از روی اصل، نوشتهٔ ابن عبدالرحمان بن هجری العصوی، محرم **۵۶۴** در شهر رمیه، ۲۱۲ گ ۱۲ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۴۱ هست [فیلمها: ۱۲۵].

16130ـ **تبریز**، ملی ۳۶۲۸: نوشتهٔ حسین فرزند زکریا فرزند حاجی حسین دهستانی در ۱۵ شوال **۶۷۳** درفهرست بنام «سیرالملوك» آمده وافزوده: گویا کهنه ترین نسخه‌ها است و درچاپ داراك ازآن یادنشده است [نسخه‌ها ۴: ۳۰۴] چاپ دومی که هیوبرت داراك درتهران ۱۳۴۷ خ ازآن کرد برپایهٔ این نسخه بوده است.

16131ـ**اسلامبول**، او نیورسیته ۷۳۰ ف: نسخ فضل‌الله فرزند احمدفرزند شیخ محمود فرزند محمد، چهارشنبهٔ ۱۱ ع ۲/ **۷۳۰**، ۱۳۷ گ ۱۹ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۴۵ هست [فیلمها: ۱۲۵].

16132ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸ ـ م تاریخ فارسی: تعلیق عبدالله محتاج معروف به‌ـ حصاری **۹۷۷** (گ ۱۰۰ـ۱۴۹ مجموعه) آغاز برابر نمونهٔ ۲ [مخطوطات ۱ : ۳۰۶].

16133ـ **ملك** ۶۰۸۵: نسخ آقا بابا فرزند ملامحمدمهدی شهمیرزادی، صفر **۱۲۷۰** آغاز برابر نمونهٔ ۱، هرپنجاه فصل‌را دارد، فصل سوم بجای دوم چاپی است، درخاتمه بنام «سیرالملوك» نامیده شده است [رؤیت].

16134ـ**تهران**، ملی ۶۱۲ ف: نستعلیق ریز، ۱۷ شعبان **۱۲۷۰**، آغاز برابر نمونهٔ ۱،

۹۳گ ۲۱س [ف. ملی ۲ : ۱۲۳] .

16135ـ مجلس۴۹۸۴: نستعلیق زیبای اسحاق فرزند احمد نی ریزی، پیرامن ۱۲۸۰ برای عبدالباقی میرزا، زرین، ۱۴۴گ ۱۵س [رؤیت].

16136ـ موزهٔ بریتانیا Or ۹۶۸۹ نوشته ۱۸۲۳م [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۰] .

16137ـ مجلس ۵۷۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده، بادیباجه‌ای که درچاپ نیامده است، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۱۶۲گ ۱۳س [ف. مجلس۲ : ۳۳۹]

16138ـ بنگاله، ایشیاتك E ۲۰۹ (۹۷۱) : نستعلیق تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام «نصایح الملوك» آمده گویا همان سیاست نامه است [ف. بنگاله : ۶۲] .

سیاست مدن

ازحاجی میرزا موسی فرزند علیرضا ساوجی برای ناصرالدین‌شاه قاجار، دریك مقدمه ویك باب ویك خاتمه در ۱۲۶۸ نگاشته است: مقدمه دربیان آنکه سلطنت امریست عظیم وفضلی است جسیم وآداب آن. باب در ثمرات شجرهٔ عدالت خاتمه درمباحثی چند ازآداب ملکداری . در ضمن کتاب داستان‌هایی از پادشاهان و گفتار بزرگان درامور مملکت آورده (بنگرید: دستور الاطباء : ۵۳۴). **آغاز:** بعداز انشای ستایش وسپاس الله الذی خلق الانسان . . .

16139ـ تهران، ملی ۱۳۲/۲ ف : نسخ ملامحمدمهدی فرزند آقابابا شهمیرزادی، ۱۲۶۸ (ص ۲۱۹ـ۳۵۰) همراه «حفظ الصحه ۵۲۲» ازهمو [ف. ملی ۱ : ۱۳۰] .

سیاست و ادارهٔ دیوان = دربارهٔ . . .

باید از یکی دیوانیان و دبیران روزگار (فنا خسرو بن ما فنه ادام‌الله نعمته و ابدمدته) باشد، که این گفتار بنام او آغاز شده است وتاریخ ۵۱۰ دارد [دانش پژوه] .

16140ـ نافذ پاشا ۳۲۸/۳ : نسخ سدهٔ ۶ باتاریخ ۵۷۵ درشمارهٔ پیشین دفتر (۱۲۱ و ۱۳۸). فیلم آن در دانشگاه ش ۵۸۶ هست [فیلمها: ۵۰۵]

سیرة الملوك

سید حکیم (ص ع) (تحفهٔ کلام معجز نظام واحادیث سیدالمرسلین) است، بنام (معزالدولة ابوالمظفر یعقوب سلطان) در ده مقاله : ۱ ـ عدالت ۲ـ سخاوت ۳ـ شجاعت ۴ ـ ترك امل ۵ـ حلم وعفو ۶ـ قناعت ۷ـ علوهمت ۸ـ تفویض ۹ـ کلام و سخن ۱۰ـ توعید واعتقاد.

16141ـ یوگسلاوی، اسکوپیه ۳۷ .M. S. PII : ۳۱س . آغاز در دیباجه و انجام درمقالهٔ دهم افتاده. فیلم آن در دانشگاه ش ۹۹۸ هست [فیلمها : ۶۳۴] .

سیرالملوك = سیاست نامه

در ص ۱۶۳۶ گذشت .

سیروسلوك

درص ۱۲۰۵ ـ ۱۲۱۳ گذشت .

ش

شبستان نکات

از ملا یحیی سیبك (شیبك) نیشابوری، متخلص به‌فتاحی وتفاحی، درگذشتهٔ ۸۵۲. در هشت باب وهر باب درچند فصل، دراخلاق وسیر سلوك باانشای پراستعارهٔ سدهٔ نهم، در ۸۴۳ بانجام رسانده است. بسال ۱۲۹۳ و سپس چند بارچاپ شده است . **آغاز :** حمد خدایرا که چشمهٔ میم حمدش دریاییست درحدکمال کرم و

دایرهٔ میم نعمتش سفره‌ایست .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۰۷ و ۱۳۹ : ۲۴ ــ مؤلفین مشار ۶ : ۸۳۶ ــ فرهنگ سخنوران: ۲۸۱ ــ ریحانة‌الادب ۲ : ۲۴۹ .

16142 ــ **آکادمی علوم شوروی** C۱۱۲: باتاریخ **۱۰۶۰** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۲۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۵] .

16143 ــ**سپهسالار** ۶/۴۵۰۶: نستعلیق نورالدین محمد فرزند ملامحمود حکیم، سه‌شنبهٔ ۸ج۲/**۱۰۶۷**، آغاز برابر نمونه (۱۳پ ۱۵۶پ) [ف. سپهسالار ۵:۱۳۳] .

16144 ــ **مجلس** ۲۲۳۶ : تحریری هندی، رجب **۱۰۷۱** درکهندوت، ۹۷ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۶ : ۱۱۹۲].

16145 ــ **بادلیان** ۱۳۴۴ اوزلی ۸۱ Add: نسخ ۲۶محرم**۱۰۷۲**، ۹۹گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۴۴هست [فیلمها:۱۲۸].

16146ــ **سنا** ۲۹۰: نستعلیق ۱۰شعبان **۱۰۷۹** [نسخه‌ها ۶ : ۵۲۲] .

16147ــ**ملك**۱/ ۶۱۸۰: نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۱**، (۱ پ ــ ۷۱ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16148ــ**فرهادمعتمد**۱/ ۱۳۸: سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۲۳۰].

16149ــ **کپنهاك**، سلطنتی : نستعلیق سدهٔ**۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۷].

16150ــ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۴۷۸: سدهٔ **۱۱** ، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۵] .

16151ــ **الهیات** ۵۷۲د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۲**، ۹۴گ [ف. الهیات ۱ : ۷۹] .

16152 ــ **سپهسالار** ۱/ ۶۸۳۲ : نستعلیق ع ۱/ **۱۱۰۴** ، آغاز افتاده، نویسنده آنرا «رسالة النكات» نامیده ولی نام کتاب و نگارنده دردیباجه آمده‌است (۳ر-۵۱ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۳۴] .

16153ــ **قاهره** ، دارالکتب ۳۷ ــ م مجامیع ترکی : تعلیق ابراهیم فرزند خلیل **۱۱۲۹** (گ ۳۷ ــ ۱۳۶) [مخطوطات ۱ : ۳۱۱] .

16154ــ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۷۹: نوشتهٔ برهان‌الدین ، در **۱۱۶۶** ، ۸۱ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۳۷] .

16155ــ **مجلس** ۲/ ۱۲۰۷: باتاریخ **۱۲۳۴** دردفتر، (ص۲۰-۳۴) [ف. مجلس۵: ۵۰۱] .

16156ــ **دانشگاه** ۹/ ۲۵۲۳ : نسخ مذنب شاعرنزدیك**۱۲۷۱** (۴۴۲-۴۶۳) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۲۰].

16157ــ **یزد**، ریحان یزدی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۰] .

16158ــ **مجلس**۵۷۶۹ فهرست نشده: نسخ‌هندی سدهٔ**۱۳** ، جوهرکبود، ۱۲۰ گ ۱۵ س [رؤیت].

16159 ــ **شوشتر** ، شیخ مهدی شرف الدین: تاریخ یادنشده، آغازبرابر نمونه [ذریعه ۱۳ : ۲۴].

16160ــ **مشهد**، فرخ۲۳۶: گویانوشتهٔ **۸۰۰** (؟) [نسخه‌ها ۳ : ۹۳] .

16161ــ **تبریز**، ملی ۲۹۷۸: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۵] .

16162ــ **قاهره**، دارالکتب۱۲۹ادب فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه، زرین [مخطوطات ۱ : ۳۱۱] .

16163 ــ **مدینه** ، عارف حکمة ۱۷ : در ۷۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۹۰] .

16164ـ آصفیه ۲۹۸ اخلاق : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۳ : ۶] .

16165ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۱۳۳ : نوشتهٔ محمد ابراهیم، ۵۰ ج اورنگ زیب، ۳۲۱ ص [ف. مخطوطات، فرازعلی رضوی ۲۰] .

شرح روضة الناظر و نزهة الخاطر

ناشناخته (بنگرید: روضة الناظر: ۱۶۱۸) در پانزده باب و یك خاتمه، در شعرهای عربی و فارسی با حکایتها .

16166ـ ایاصوفیا ۴۰۲۰ : نستعلیق محمد فرزند رسول، نیمه‌های رمضان **۸۸۱**، ۶۷ گ ۱۹ س. **فیلم** آی در دانشگاه ش ۴۱۷ هست [فیلمها: ۱۱۲] .

شرح حال شیطان

ازابوتراب طباطبایی کاشانی، بسال ۱۳۰۵ بنام اعتضاد السلطنه، در اثبات وجود شیطان و احوال او در پایان اندرزشیطان بیکی از صوفیان درچهل وهشت مجلس . **آغاز:** مجلس اول و الجان خلقناه من نار السموم . بدانکه قبل از خلقت آدم دوطایفه درروی زمین مسکن داشتند

16167ـ تهران، ملی ۵۲۶ ف: شکسته نستعلیق خوش، یکشنبهٔ ۲۴ شعبان **۱۳۰۵**، در تبریز، ۲۱۹ گ ۱۷ س [ف. ملی ۲ : ۲۱] .

شرح عهدنامهٔ مالك اشتر = ترجمهٔ

شرح عیوب و علاج نواقص مملکتی

ازناشناس، که چهارده سال در اروپا بسر می‌برده واز جوانی نادان که در تهران بساط شعبده گسترده (شاید مقصودش ملکم باشد) و می‌خواهد قوانین فرنگان را در کشور اسلامی ایران رواج دهد. سخن گفته، ضمناً ازمؤتمن‌ـ الملك و شاه می‌خواهد که (دارالشورای ملی) ایجاد کند و تأسیس چند دیوانخانه را پیشنهاد می‌کند. **آغاز :** حضور مبارك جناب مستطاب اجل... مؤتمن الملك وزیر بی‌نظیر .

16168ـ تهران، ملی ۸۵۹ ف: نستعلیق ریزخوش گویا سدهٔ **۱۳**، ۲۶ گ ۱۷ س [ف. ملی ۲ : ۳۹۴] .

شکرستان

حکیم، دربخش ادبیات خواهد آمد.

شکر العباد

از تقی عنوان نگار، فرزند رئیس محمد ساوجبلاغی، منشی دیوان‌رسائل، که چهل سال مأموریت سرحدات را داشته، و «شرح مثنوی اتابکیهٔ اقدسیه» و «تفسیرشریف» و «درالنسیر» نگاشته و عربی و فرانسه می‌دانسته . گزارش «مصباح الشریعه» دراخلاق‌مذهبی‌است‌درصدباب بنام وزیراعظم. **آغاز:** بزرگ خدای‌راسپاس سزاست‌که شکرعبادرا.

16169ـ تهران، دکترمفتاح ۱۵۳ : نستعلیق عزیزالله فرزند نگارنده، پس‌ازمرگ پدر در ۱۷ رمضان **۱۲۶۵**، زرین، تاپایان باب ۲۴ دارد [رؤیت] .

شمایل خاقان

فراهانی، دربخش تاریخ‌وسیرخواهد آمد.

شمایل العلویه

کجوری، دربخش سیرخواهد آمد .

شمس الانوار

از رستم الحکما که تا روزگار محمد شاه (۱۲۱۱ـ۱۲۵۰) زنده‌بوده‌است [عبدالله انوار] درانتقاد از اوضاع روزگارخود و پند و اندرز

به‌شاهان‌دردیباجه می‌نویسد‌که‌پدرش‌ازدرباریان کریمخان زند بوده است. وما سید محمد هاشم رستم‌الحکمارا‌می‌دانم‌که تابسال ۱۲۵۳ بنگارش «رستم‌التواریخ» می‌پرداخته است، وکتابی‌بنام «مشرق‌الانوار» درفهرست نگارشهای اویادشده است. **آغاز:** الحمدلله الواحد الفردالقدیم – الازلی الابدی و القدرة والاله فی‌العالم الکبیر والصغیر.

بنگرید: پیشگفتار چاپ رستم التواریخ ازمحمد مشیری – گفتاراحمد سهیلی‌خوانساری مجلهٔ وحید س۱ ش۱ ص۲۱.

16170– **تهران**، ملی۷۵۹ف: نستعلیق ۱محرم **۱۳۵۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۶گ ۸س [ف. ملی ۲ : ۲۸۰].

شناختن اعمال خیر = اعمال خیر

بابا افضل، درص۱۵۴۱ گذشت.

شیخ و وزیر

از میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. دربیان علل‌عقب‌ماندگی بزبان صدراعظم‌عثمانی‌ودربدگوئی‌ازرسم‌الخط کنونی‌زیرتأثیراصلاح‌خط‌آخوندزاده‌وتحقیقات انجمن علمی اسلامبول، هنگامی‌که‌دراسلامبول می‌بوده، پیش‌از ۱۲۸۸، بروش پرسش وپاسخ میان شیخ‌ووزیر نگاشته ودر«کلیات» اوبکوشش هاشم ربیع‌زاده در۱۳۲۵ ق چاپ شده است و این جز «رسم‌الخط» اوست. **آغاز:** وزیر. هرگاه دول‌خارجه بردولت‌اسلام حمله بیاورند دفاع برمالازم خواهد بود یاخیر؟

بنگرید: ذریعه ۱۴: ۲۶۶ – ف. فارسی مشار: ۱۲۷۶.

16171– **سپهسالار** ۲۷۹۱: نستعلیق استکتاب تقی عبقری برای‌منشی حضورهمایون باتاریخ **۱۲۸۱** دردفتر، ۱۲گ ۲۷س [ف. سپهسالار ۲ : ۶۸ و ۵ : ۲۷۰].

16172– **سپهسالار** ۲۷۹۱: نستعلیق تقی عبقری منشی، **۱۲۸۷**، برای منشی‌حضور همایون، ۱۲گ۲۷س [ف.سپهسالار۵: ۲۷۰].

16173– **مجلس** ۴۲۹۱: نستعلیق‌محمد اسماعیل‌آشتیانی، ۲۶صفر **۱۲۹۶**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16174– **ملك** ۱/۵۸۳: نستعلیق‌محمد ابراهیم منشی‌آشتیانی، در ذیقعدهٔ **۱۲۹۶**، به دستور میرزا رحیم رئیس [ف. ملك، مجموعه‌ها ۹۰].

16175– **تهران**، ملی۲/۱۴۹ف: در «کلیات» مؤرخ **۱۳۰۱**او (ص ۲۴–۶۶) آغاز برابرنمونه [ف. ملی ۱ : ۱۴۵].

16176– **مجلس** ۵۱۵۴/۸ : شکسته نستعلیق۱ ذیقعدهٔ **۱۳۰۴** (۸۴ب – ۱۰۱پ) در «کلیات» او، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

شیخ و شوخ

فکاهی انتقادی روزگار قاجار، و بدگویی ازاوضاع آن روزه، مناظرهٔ مذهبی مسلمان و نصرانی درآن هست، از دکترشلیمر نیزدرآن نام برده‌شده است. در پایان نسخهٔ عبدالمجید عبداللهی‌آمده: باتمام رسید ترجمهٔ شیخ‌وشوخ که بهاسکراچاژچ دکنی درسیاحت دارالخلافه نوشته است. آنگاه فهرست نگارشهای آن‌سیاح را آورده است: ۱– شیخ وشوخ ۲– مجلس فاتحة‌العلم ۳– تعبیرخواب‌که امروزه درایران می‌بینید ۴– مذمت‌شعبده‌وچشم‌بندی ۵– کتابچهٔ عهدنامهٔ سبکتکین ۶– شیوع طایفهٔ ضالهٔ بابیه وحقیقت مذهب غالب ارکان دولت ۷– درعلومی که اسم‌آنها مانده‌ووجود آنها ازمیان رفته ۸–

(ننوشته است) ۹ـ در بی‌اعتباری کسب ولال بازی وبدعتها ۱۰ـ در تفسیر خناس الذی یوسوس فی صدورالناس، بیان حالت معلمین و. . . ۱۱ـ درهرزگیها وبدعتهاکه دراین چندسال پیداشده است ۱۲ـ دخلیات موسوم به نعوذبالله من غضب الجبار .

16177ـ **تهران**، عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** دوشنبهٔ سی و هفتم از ماه ذی‌پنبه در سال مبلغی از تاریخ گذشته ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16178ـ **الهیات** ۷۷۸د : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه ، ۶۵گ ۱۴ س [ف . الهیات ۱ : ۸۹] .

شیم عباسی

میرزا محمدصادق مروزی، همان‌که یاد او در «تحفهٔ عباسی: ۱۵۶۱» گذشت. درآداب کشور داری، بنام عباسی میرزا ولیعهد، درمدت چهل روز در ۱۴ رمضان ۱۲۲۷ بانجام رسانده‌است.

آغاز: زهی آفرینندهٔ جان وپدیدآرندهٔ آفرینش

16179ـ **رضوی** ۲۰۷ اخلاق (۳۵۵۰): نستعلیق علیرضافرزند داود، ذیقعدهٔ **۱۳۰۵**، از روی نسخهٔ نیای خودمیرزا جعفروقایع نگارفرزند نگارنده، زرین آغازبرابر نمونه [ف. رضوی ۶ : ۴۴۲].

16180ـ **مجلس** ۱/۱۷۳۸ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۲ـ۱۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۵۳] .

ص

صبر در شدت

از قطب‌الاقطاب محمد چشتی ، که یاد او در « مجالس حسنیه ، ۱۳۶۰ » گذشت .

16181ـ **بنگال**، آسیایی ۱۳/۱۳ bO (۱۱۰۹) تاریخ‌یادنشده، همراه ۴۰ گفتاردیگر ازهمو [ف. بنگال : ۱۶۹] .

صد پند

از عبید زاکانی ، که یاداو در «اخلاق ـ الاشراف : ۱۵۲۷» گذشت. گفتاریست انتقادی وفکاهی، که ضمن «کلیات» او چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۱۵: ۲۶ ـ مؤلفین مشار ۴: ۳۴ـ ف. مشار: ۱۰۶۴.

16182ـ **بادلیان** ۱۱۵/۴ .Add : نستعلیق باتاریخ **۶۷۴** در دفتر (اوزلی ۲۰ و ۴۰۵ و ۸۰۰ و ۱۸۸۷). **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۴۶ هست [فیلمها : ۵۸۸].

16183ـ **حمیدیه** ۱۱۸۱/۵: نستعلیق محمد فرزند رسول ترابی ، با تاریخ محرم **۸۹۸** در «کلیات» او . **فیلم** آن در دانشگاه تهران ش۵۶۵ هست [فیلمها : ۱۶۶] .

16184ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، ضمن «کلیات» او [نسخه‌ها ۲ : ۹۱].

16185ـ **مجلس** ۲۶۷۵/۷: شکسته نستعلیق، باتاریخ **۱۲۷۳** درش پیش‌ازآن (ص ۵۷ـ۶۷)، همراه مضحکات او [ف. مجلس ۸: ۴۳۹] .

16186ـ **مجلس** ۲۸۰۷/۳ یا ۲۸۱۲: باتاریخ ۲۵ خرداد **۱۳۱۷** در «کلیات» او [ف. مجلس ۱۰ : ۹۶] .

صد پند = نصایح لقمان = پند لقمان

از لقمان حکیم به فرزند خود به‌نثر با دگرگونیهاکه‌درنسخه‌هاهست. دراین باره بدونام

صدپند و نصایح لقمان از او چاپ شده است . **آغاز:** حمدله. اما بعد، بدانکه این صد پند استکه لقمان حکیم به‌پسر خود . . . ای‌پسر خدای‌را عز وجل بشناس بوحدانیت.

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۶ ـ ف. فارسی مشار : ۱۰۶۵ و ۱۵۸۲ .

16187ـ **بادلیان** Add ۶۹/۴۴ : با تاریخ **۱۲۰۰** دردفتر. باعنوان «پند لقمان» . **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۵] .

16188ـ **ملك**۲/۴۳۴۱: نستعلیق میر علی‌اکبر فرزند میرمحمد محسن زکی حسینی، **۱۲۱۸** درمحمدآباد بیدر (۲۵پ-۲۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16189ـ **ملك** ۳/۵۲۶: نستعلیق سید حسن حسینی متخلص به ثریا **۱۲۷۱** (ص ۴۳ ـ ۴۹)، آغاز برابر نمونه [ف. ملك، مجموعه‌ها ۵۹] .

16190ـ **نجف،** امیرالمؤمنین۱۳۳۵ : سید شمس‌الدین‌اوقاتی، **۱۲۷۱** باعنوان «نصایح لقمان» (۲۱پ-۲۴پ) **آغاز:** دراخبار آمده که لقمان حکیم مرپسر خودرا وصیت‌کرد بدین کلمات [یادداشتهای عبدالعزیز طباطبایی] .

16191ـ **مجلس**۵/۴۶۰۷ : نستعلیق تقی حسینی باتاریخ **۱۲۷۶** در دفتر (۷۶ر ـ ۷۹). آغاز برابرنمونه [رؤیت].

16192ـ **دانشگاه** ۱۹۷۰ : هدایت‌الله شیرازی، رجب**۱۲۸۵** بسفارش‌ملامیرعلی، ۱۳۴ گ [ف. دانشگاه] .

16193ـ **ملك** ۲/۵۰۸۳ : نستعلیق خوش نزدیك **۱۲۹۱** (۱۶ر ـ ۲۰پ) آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

16194ـ**دانشگاه**۴۰/۴۱۱۶: نستعلیق محمد اسماعیل فرزندکربلائی‌محمدحسن تاجر بروجردی وجدانی **۱۲۹۹**، آغازبرابر نمونه (۱۲۷پ-۱۳۰ر) [ف. دانشگاه۱۳:۳۰۹۴].

16195ـ **ملك**۵/۵۳۹۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** (۸۲پ ـ ۸۴ پ) سپس نصایح متفرقه از لقمان [رؤیت] .

16196ـ **آصفیه**۳۲۷مواعظ: نستعلیق خوش تاریخ یادنشده، زرین، آغازبرابر نمونه [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۲: ۵۴۳] .

16197ـ **مجلس**۱۹ فیروز ۴۴۳۸۴: نستعلیق خوش عبدالکریم. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۲۷۲۰ هست [فیلمها : ۱۳۶].

16198ـ**حقوق**۲۶/۱۱۱ب: نستعلیق تاریخ یادنشده (۳۴۱ر-۳۴۲پ) ، درفهرست آمده «پند لقمان» نسخه از روایات شیعی است [ف. حقوق : ۲۴] .

19199ـ **آصفیه** ۴۴۱مواعظ: تاریخ یادنشده، زرین [ف. آصفیه ۴ :۶۳۸] .

16200ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹/۷ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق بی‌تاریخ (گ ۱۰۸ ـ ۱۱۱) [ف. مخطوطات ۲ : ۴] .

صد پند منظوم

از همان لقمان حکیم به فرزند خود ، در صدبیت‌که در۸۷۸سروده‌شده‌است: سال‌هجرت هشتصد وهفتاد وهشت‌ـ رفته بودآن دم که این منظوم‌گشت. **آغاز:** حمد بی‌حد کردگار پاك را ـ آنکه ره نبود بدو ادراك را .

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۲۶ ـ ف . مشار : ۱۰۶۵ .

16201ـ **دانشگاه** ۳۹/۲۳۹۸: نسخ و نستعلیق‌باتاریخهایی‌از**۹۰۹ـ ۹۲۰**(ص۱۰۷۴ـ ۱۰۷۸) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۰۹].

16202ـ **ملك**۴/۴۹۹۱: نستعلیق‌سدهٔ

۱۰، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16203ـ ملك ۴۳۷۹/۳۲ : نستعلیق ۱۰۵۶ (درش ۱) (۱۲۵پ ـ ۱۲۷ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16204ـ دانشگاه ۱۲۴/۲۳ : نسخ سلیمان قاضی فرزند محمدمکری، ع ۱/ ۱۱۹۵ برای اسحاق پاشای وزیر (۲۰۷-۲۱۳) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۲ : ۲۳۶] .

16205ـ رضوی ۲۳۳ ادبیات: درجنگ مؤرخ ۱۸۹۳ م = ۱۲۱۱ (ص۳۴۷ ـ ۳۵۰) [ف. رضوی ۷ : ۲۷۰] .

16206ـ مجلس ۲۷۸۴/۳ : نسخ عزیز فرزند نعمت‌الله معلم فتح‌آبادی، سدهٔ ۱۳ (ص ۶-۷) [ف. مجلس ۱۰ : ۲۱] .

صدخطابه = نامه‌های کمال وجمال

دربخش بایان خواهدآمد .

صدکلمه

از شاهزاده حسین فرزند جهانگیر فرزند عباس‌میرزا نایب‌السلطنه. **آغاز**: صدکلمه‌ایست سودمند برای‌مستمند ازمنشآت... ابن‌جهانگیر نایب‌السلطنه عباس میرزا... کلمهٔ‌اول: درعنفوان شباب بشتاب درتحصیل علم.

16207ـ دانشگاه ۴۲۲۲ : نستعلیق محسن فرزند سلیمان فرزند محمد سلیم فرزند جهانگیرقاجار، ۱۱ج ۱/ ۱۳۰۱، ۲۸گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۷].

صدکلمهٔ منظوم

متن ازجاحظ، گزارش ازعادل خراسانی (بنگرید :چهل‌حدیث منظوم: ۱۵۹۴). درآن آمده : بدترین درویشی حمق است ای جان جهان- بشنواز عادل‌کلام‌شاه مردان‌را بیان. و درچاپی تاریخ نظم ۱۰۷۴ یادشده درست نیست

آغاز: بهترین هرکلام ای‌نورچشم مردمان- هست نام خالق بسیار بخش مهربان .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۱۲ و ۹ : ۶۶۳ ف. مشار : ۴۱۱ .

16208ـ تهران، موزه ۳۷۰۸ : نسخ ونستعلیق سدهٔ ۸، در ترنج زرین آمده : برسم خزانهٔ پادشاه . . . سلطان میرزا بایقرا، آغاز برابر نمونه، ۱۸گ [نسخه‌ها ۲ : ۲۰۱] .

16209ـ تهران، سلطان‌القرائی: نسخ عبدالقادر حسینی‌خوشنویس که در«خوشنویسان مهدی‌بیانی۲:۴۰۲» یادشده‌است، سدهٔ ۹-۱۰ زرین، ممتاز، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16210ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۴۲۱: نسخ و نستعلیق روزگارتیموریان، زرین در فهرست سراینده شناسانده نشده ، ۱۸ گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۶] .

16211ـ مجلس ۴۰۲۵ : ثلث و نسخ ۹۸۵ ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۱۷ گ [رؤیت].

16212ـ مجلس ۲۰۱۵ : نسخ‌ونستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰، زرین، درفهرست سراینده نام برده نشده است، آغازبرابر نمونه، ۳۴ص[ف. مجلس ۶ : ۱۴] .

16213ـ سپهسالار ۲۷۹۹ : نستعلیق ونسخ ۱۰۷۴ (ص۳۱-۲۶) [ف. سپهسالار۳: ۴۱۷] .

16214ـ تهران، اصغرمهدوی ۳۱۶: نسخ سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۲ : ۶۸] .

16215ـ ملك ۴۶۵۷/۱ : نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۱، (۳پ ـ ۶ر) [رؤیت].

16216 ـ رضوی ۱۶۲ اخبار : متن نسخ وبزرازعبدالباقی‌خوشنویس صوفی‌تبریزی ونستعلیق‌آن از شاه محمود زرین قلم سدهٔ ۱۱

زرین، ممتاز، آغاز برابر نمونه، ۱۸ گ ۶ س.

16217ـ **رضوی** ۱۶۳ اخبار : نسخ میرزا محمد مقیم فرزند میرزاخان مرعشی مازندرانی ، در **۱۱۰۱** بصورت مرقع . آغاز بمانند نمونه، زرین، ۹۰ص ۹س [ف. رضوی].

16218ـ **دانشگاه** ۱۲۵/۸۶۷: نوشتهٔ ۲ ذیحجهٔ **۱۲۱۲** نام نویسنده پاک‌شده و بجای آن نام عباسعلی کرمانشاهی نوشته‌اند (۱۵۳-۱۵۹) [ف. دانشگاه ۲ : ۲۲۷].

16219ـ **سپهسالار** ۳۰۴۹: نستعلیق خیلی خوب علی نایینی، **۱۲۷۴** ، زرین ، در ترتیب باچاپی یکسان نیست، ۱۸ گ ۹س [ف. سپهسالار ۲ ، ۶۸ و ۳ : ۴۱۷].

16220ـ**دانشگاه** ۳/۴۱۹۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه (ص ۱ ـ ۵) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۷۶] .

16221ـ **سپهسالار** ۲/۲۹۱۳: تاریخ یاد نشده، (ص۷۳-۵۱): آغاز [ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۲].

صد کلمهٔ منظوم = مطلوب کل طالب وطواط .

صراط الجنه

ازملا نوروزعلی بسطامی فرزند محمدباقر فاضل (۱۲۲۷ ـ ۱۳۰۹) . درپند واندرزهای مذهبی. **آغاز:** الحمدلله الذی هدانا صراط ـ المستقیم .

بنگرید : المآثروالاثار : ۲۱۴ ـ فوائد الرضویة : ۶۹۸ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۶۶۲ .

16222ـ **رضوی** ۲۰۸ اخلاق(۳۵۵۱): نوشتهٔ نگارنده ، پنداشته می‌شود که کتاب در مرحلهٔ اول تدوین مانده ، ۹۸ گ [ف. رضوی ۶ : ۴۴۲] .

ضیاء القلوب

در فضائل و مستحبات درچند فصل .

16223ـ **ری،** عبدالعظیم ۲/۱۵۱: با تاریخ **۱۲۲۷ ـ ۱۲۲۹** دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۱] .

ط

طبیب اجباری

در مجلسها وفصلها و خاتمه و پرده‌ها که نمایش پاره‌ای از اخلاق‌عامیانه را نشان‌می‌دهد. گویاهمانست‌که میرزا محمدحسن فرزندحاجب الدولهٔ مراغی از نـوشتهٔ مولر ترجمه کرده و بسال ۱۳۲۲ بچاپ رسیده است [ذریعه] . **آغاز:** مجلس اول درخانه. پردهٔ اول .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۵۳ ـ ف. مشار ۱۰۸۹ .

16224ـ **رضوی** ۷۰ تاریخ وافسانه : نسخ میرزا عبدالعلی مصحح کتابخانـهٔ مبارکه برای اعتضادالسلطنه، در**۱۳۰۴**، ۱۱۷ گ ۷س [ف . رضوی ۳ : ۹۶] .

طرز حکومت ایران در روزگار استبداد

آغاز: حکومت ـ حکومت برچند قسم، است یکی ازاقسام حکومت منفرده است... در پایان آمده : تمت‌القانون فی‌یوم السبت ۲۰ محرم‌الحرام ۱۳۲۱ .

16225ـ **تهران** ، وزارت خارجه ۱/

۹۷۴: نسخ سدهٔ **۱۴** وشاید همان ۱۳۲۱، شمارهٔ پسین «تحقیقات سرحدیه» مشیرالدوله، ۲۰س [نسخه‌ها ۱ : ۵] .

طاب حلال = رساله در...

از قطب‌الاقطاب محمدچشتی، کـه یاد او در «مجالس حسنیه : ۱۳۶۰» گذشت . اخلاق عرفانی است .

16226_ **بنگال**، آسیایی ۱۳/۳۴ bO (۱۱۰۹): تاریخ یادنشده، همراه ۴۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. بنگال : ۱۷۱] .

ظ

ظفرنامه

منسوب به بزرگمهر، که گویا بزبان پهلوی بوده وبدستور نوح سامانی (۳۶۶–۳۸۷) ابن سینا آنرا بفارسی درآورده است. هرچندشیوهٔ نگارش آن بانوشته‌های شیخ نزدیك نیست ودر هیچیك ازمنابع کهن نگارشهای او نام «ظفرنامه» نیامده است، در برخی از نسخه‌ها پرسشها از انوشیروان و پاسخها از بزرگمهر و در برخی پرسشها ازبزرگمهرو پاسخها ازاستادودربرخی پرسش‌کننده ناشناس و پاسخ ازبزرگمهراست . برخی نسخه‌ها دیباجه و برخی بی‌دیباجه است بهرحال پندهای آن ریشهٔ ایرانی داردکه بعربی رفته و باردیگر ازآن زبان بفارسی درآمده‌است یکباربکوشش شفر ۱۸۸۳م وسپس بادیباجه و حواشی محققانهٔ دکترغلامحسین صدیقی (یادگار جشن هزارهٔ بوعلی) ۱۳۳۰ خ و یکبار بنام «پیروزی نامه» بکوشش کاظم رجوی در ۱۳۳۳خ واین بار درچهاربخش چاپ‌شده است.

16227_ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۸: باتاریخ **۷۴۴_۷۵۴** دردفتر بنام «ظفرنامهٔ بزرجمهر» است. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۳ — پیشگفتار چاپ دکتر صدیقی : ۴۰] .

16228_ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۶۳/۵ Or: باتاریخ **۷۶۱** دردفتر (۱۲۲پ – ۱۲۳ پ) [نسخه‌ها ۴: ۶۶۷]. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۱۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۸].

16229_ **پاریس**، ملی ۱۴۳۸ متمم فارسی : (بلوشه ۱ : ۲۶۴) در تاریخ گزیدهٔ مؤرخ **۸۷۲** (گ ۳۶پ – ۳۸ پ) [پیشگفتار چاپ دکترصدیقی] .

16230_ **پاریس**، ملی ، شارل شفر ۲۱۴۰: نستعلیق خوب ۱۵ ذیقعدهٔ **۸۸۱** (بلوشه ۴: ۹۴) [پیشگفتار چاپ دکترصدیقی : ۴۱].

16231_ **مجلس** ۴۷۶۴/۴ : نسخ عبدالقادر کمال، در **۸۹۹**، (۱۱ پ – ۲۲ ر) [رؤیت] .

16232_ **پاریس**، ملی: نوشتهٔ **۹۳۳** (متمم فارسی ۱۷۳) (ف. پاریس ۱ : ش۲۶۵) [پیشگفتارچاپ دکترصدیقی : ۴۲] .

16233_ **الهیات** ۱/۴۷۱د: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۲پ–۵۰ر) [ف. الهیات ۱: ۳۰۶].

16234-35 _ **ملك** ۲ و ۵۴۴۵/۷: نستعلیق محمدشاه قاضی، در جنگ **۱۰۳۴** – **۱۰۴۷** (۴ر–۶ر) دونسخه دراین جنگ است باجداییهایی [رؤیت] .

16236_ **رضوی** ۲۱۴ اخلاق (۶۰۵۹): نستعلیق گویا **۱۰۰۳**، ۲گ [ف. رضوی ۶ : ۴۴۵] .

16237 _ **دانشگاه** ۵۴۰۰ : نستعلیق

سدهٔ ۱۱، باتاریخ ۱۰۱۴ درجنگ [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴].

16238ـ مجلس ۶/۴۲۱۸: نستعلیق محمدنظام فرزندعلیخان ساوه، باتاریخ ۱۰۴۶ دردفتر (ص۶۲۵ – ۶۲۸) [رؤیت].

16239ـ پاریس P. S.۱۲۵/۱۴ : نستعلیق هندف، باتاریخ ۱۰۵۲ دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۴۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۳].

16240ـ دانشگاه۵/۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۱۷۵ – ۱۷۷) درآن نامی ازابن سینا نیامده است [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۸۶].

16241ـ حقوق۱۳/۴۶ج: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ک۲۵۷) [ف. حقوق: ۱۶۲].

16242ـ حقوق ۶/۷۰ج : سدهٔ ۱۱ (ک۳۴) [ف. حقوق : ۱۶۲].

16243ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۱ق‌ف۱۱۵: نوشتهٔ ۱۱۰۹، ۱۳ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی: ۳۸].

16244ـ بادلیان Add ۶۹/۴۳: با تاریخ ۱۲۰۰ دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱: ۵۸۴].

16245ـ ملك ۴۰۲۷ : نسخ سدهٔ ۱۲ (۳۴پ – ۳۷پ) [رؤیت].

16246ـ تهران، سعیدنفیسی ۴/۲۳۹ (دانشگاه؟) : سدهٔ ۱۲، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۱۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۴].

16247ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۵۵۶: سدهٔ ۱۲، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

16248ـ موزهٔ بریتانیا ۷/۸۹۹۴: مجموعهٔ مؤرخ ۱۲۲۶ (۸۴پ–۹۹پ) (ریو ۱: ۵۲) [پیشگفتارچاپ دکترصدیقی : ۴۷].

16249ـ سپهسالار ۵۲/۲۷۹۹ : با تاریخ ۱۲۳۵ در دفتر (ص۲۳۶–۲۳۷) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۰۹].

16250ـ تهران، محمددبیرسیاقی: در جنگ نوشتهٔ ۱۱۳۴–۱۲۳۵ وگویانسخه نوشتهٔ ۱۲۵۹ باشد بخامهٔ ابن سیدمحمد ابوالقاسمی [پیشگفتار چاپ دکتر صدیقی : ۴۴].

16251ـ دانشگاه۳/۲۸۳: نسخ ۱۲۸۶ (۸۶ر – ۸۸پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۶۸].

16252ـ دانشگاه۳/۱۱۱۳ : نوشتهٔ ۱۲۹۴ (۳۹ر – ۴۲پ)، درنسخه نام ابن‌سینا نیامده [ف. دانشگاه ۶ : ۲۳۱۳].

16253ـ تهران، اصغرمهدوی ۲/۲۴۳: باتاریخ ج۱/۱۲۹۵ دردفتر [نسخه‌ها ۲: ۹۷].

16254ـ دانشگاه۵/۴۱۱۶: نستعلیق محمداسماعیل فرزندکربلائی محمدحسن تاجر بروجردی وجدانی، ۱۲۹۹ (۱۳۰پ–۱۳۲پ) آغاز: ابوذرجمهرفرموده‌است: ازاستادخود شنیدم [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۵].

16255ـ تهران، ملی۴/۵۷۴ف: نسخ سدهٔ ۱۳ (ص۲۸۸ – ۲۹۷) ۲۳ پند است. که انوشیروان بزر نوشته و در صندوق زرین نهاده است. آغاز: اما بعد، چنین روایت کرده‌اند دانایان اخبار [ف. ملی ۲ : ۷۲].

16256ـ مجلس۶/۱۹ نجم(۳۹۴۸۱): سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱]. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۱۹ هست [فیلمها : ۷۲۴].

16257ـ دانشگاه۲/۳۶۶۷ : شکسته نستعلیق محمدحسین لشکرنویس ۲ع۲ ۱۳۰۹/ (ص ۱–۸) نامی از ابن‌سینا درآن برده نشده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۷۶].

16258ـ رضوی ۲۱۳ اخلاق(۳۵۵۴): نستعلیق، باچاپی «نوروزی‌نامه» اندکی جدائی

دارد [ف. رضوی ۶ : ۴۴۵].

16259ـ سپهسالار ۲۹۳۹/۴ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۱۸۸ر–۱۸۹ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۰۹].

16260 ـ بادلیان ۲۸۸/۷ الیوت ۱۴۷۶ اته : نستعلیق . فیلم آن در دانشگاه ش ۸۷۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۴].

16261-62ـ دیوان هند ۲۱۷۳ و ۱۶۱۰ : دو نسخه در این دو نسخه پرسش از بزرگمهر و پاسخ از استادش است [پیشگفتار چاپ دکتر صدیقی : ۸ و ۴۶] .

16263ـ قاهره، دارالکتب ۲۵ مجامیع فارسی: بی تاریخ (گ ۱۲–۱۶) درفهرست آمده «کلمات حکیمیه»ی بوذرجمهر [ف. مخطوطات ۲ : ۶۳] .

ظریف نامه

گفتاریست در معاشرت بادوستان ، در ده خصلت . آغاز : جمع کنندهٔ این کتاب گرم و وسرد روزگار دیده و تلخ وشیرین .

16264 ـ مجلس ۴۷۶۴/۳ : نسخ عبدالقادر، باتاریخ ۸۹۹ در دفتر بهمین خامه (۹پ – ۱۱پ) [ف. مجلس ۱۳ : ۱۵۱] .

ع

عادة الملوك

از محمدحسن فرزند محمد جعفر ، بنام شاه روزگارخود، که گویا ناصرالدین‌شاه باشد دراین‌کتاب درخلال نوشته‌های فلسفی بشاه‌پند واندرزهایی می‌دهد، واز رخنهٔ تمدن غرب به ایران نگرانست. آغاز: هوالله تعالی شأنه ، سبحانه ربی . بعرض واقفـان حضور اقدس اعلیحضرت شاهنشاهی و مجدد جهات و والی

16265ـ تهران، ملی ۴۳۷ف: شکسته نستعلیق گویا نگارنده برای نـاصرالدین شاه سدهٔ ۱۳ [ف. ملی ۱ : ۴۳۸].

عدل = رسالدای در...

از محمد حسن فرزند مسعود ، بنام ناصرالدین شاه ، بسال ۱۲۶۸ ، در دادگری پادشاهان [عبدالله انوار]. آغاز: سپاس بیقیاس وستایش قدسی اساس خالقی‌را سزاست که میان خلایق سلاطین را بمزیت .

16266ـ تهران، ملی ۷۳۷ف: نستعلیق محمدحسین فرزند مسعود ، ۱۲۶۸ ، برای ناصرالدین‌شاه، ۵ گ ۷س [ف. ملی ۲ : ۲۵۹].

عدالت

ازمحمددوانی، که یاداودر «تهلیلیه: ۳۶» گذشت . چند گفتار از او بدین نام در اخلاق عرفانی دردست هست : ۱ ـ دریك مقدمه و دو مقاله ویك خاتمه، بنام سلطان یعقوب بهادرخان بایندری درگذشتهٔ ۸۹۶. آغاز: سپاس بیقیاس مالك الملکی‌راکه پادشاه نفس ناطقه را [ذریعه] ۲ـ دریك مقدمه وشش مقاله ویك خاتمه. آغاز بمانند پیشین [نسخهٔ ۱۰۲۱ دانشگاه] ۳ ـ دریك مقدمه ویك مقصد و یك خاتمه که برای پادشاهی ساخته است. وباشمس‌الدین محمد بهند برای اوفرستاده‌است. آغاز: بهترین بدرقه‌ای که قوافل معانی‌را از دیار فرس جمعیت اساس... تحریر ۴ ـ در چندین فصل [نسخهٔ ادبیات ۲۵۳/۱۱ حکمت]. نسختی ازآن در سالنامهٔ پارس ۱۳۲۴ خ و سپس بکوشش استاد مشکاة

چاپ شده است.
بنگرید: ذریعه ۱۵ : ۲۲۶ ــ ف. مشار ۸۱۶.

16267ــ **پاریس** ۲/۱۴۳ .S.P: با تاریخ **۹۰۶** دردفتر. همراه چندگفتار دیگر از همو. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۵].

16268 ــ **دانشگاه** ۱۰۲۱/۱ : نوشتهٔ علی فرزند مسافر در تبریز، نزدیك **۹۳۹**. نسخه برابر ش**۲** است (۳۳پ ــ ۳۷پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۶۹].

16269ــ**دانشگاه** ۱۹۲۸/۱۰: شکسته نستعلیق صفی الدین محمد فرزند غیاث علی فرزند ابراهیم زواره‌ای **۹۴۶** (ص۳۰۸ـ۳۲۱) درفهرست نیامده که کدامین تحریر اوست.

16270ــ **تهران**، ادبیات ۲۵۳/۱۱ حکمت: نستعلیق با تاریخ **۹۴۷** دردفتر، نسخه برابر تحریر**۴** است، سپس باز «عدالت» ازهمو [ف. ادبیات ۲ : ۵۶].

16271ــ **تهران**، ادبیات ۲۵۳/۱۲ حکمت: نستعلیق با تاریخ **۹۴۷** در دفتر نسخه برابر ش**۳** است، همراه «عدالت» دیگری ازهمو [ف. ادبیات ۲ : ۵۷].

16272 ــ **تهران**، ادبیات ۱۱۹/۹ حکمت: نسخ با تاریخ **۹۷۰** دردفتر، نسخه برابر ش**۱** است باهمان سرآغاز سپس «عدالت» دیگر ازهمو [ف. ادبیات ۲ : ۴۰].

16273ــ **تهران**، ادبیات ۱۱۹/۱۰ حکمت: نسخ با تاریخ **۹۷۰** دردفتر، نسخه برابر ش **۳** است باهمان سرآغاز [ف. ادبیات ۲ : ۴۰].

16274ــ **ملك** ۶۱۹۲: شکسته نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی استرآبادی **۱۰۵۸** نسخه برابر ش**۱** است، ۵۸گ ۲۳س [رؤیت].

16275ــ**مجلس** ۵۱۸۰/۴۲: نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص۴۰۷ـ۴۱۲) نسخه برابر ش**۱** است باهمان سرآغاز [رؤیت].

16276ــ**لاهور**، پنجاب یونیورسیتی لائبریری ۱۷۰جلا ــ ۲۹۷مج: با تاریخ **۱۱۰۵** دردفتر ش۹ دفتر، دریك مقدمه ودو مقاله و یك خاتمه است، آغاز برابر نمونه (گ ۵۱ ــ ۵۴) [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲ : ۱۱].

16277ــ **مجلس** ۴۱۲۳/۵: نسخ سدهٔ **۱۳**، زرین (۴۲ر ــ ۵۱)، نسخه برابر ش**۱** است باهمان سرآغاز [رؤیت].

16278ــ **مجلس** ۴۸۶۸/۱۲: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، نسخه برابر ش**۳**است وخطبه را ندارد (۲۱۱ر ــ ۲۱۳) [رؤیت].

16279 : **رضوی** ۱۱۳/۱۰ منطق: نسخ تاریخ یادنشده، برابر شمارهٔ ۳ است باهمان سرآغاز.

16280 ــ **رضوی** ۱۱۳/۱۱ منطق: نسخ تاریخ یادنشده، نسخه برابر ش **۱** است و همان سرآغاز [ف. رضوی ۱: ۳۲ منطق].

16281ــ**رضوی** ۲۱۵ ۲اخلاق(۷۲۲۵): نسخ، بی تاریخ، ۱۱گ ۱۵س [ف. رضوی ۶ : ۴۴۵].

16282ــ**رضوی** ۲۱۶ ۲اخلاق(۵۹۷۹): نستعلیق [ف. رضوی ۶ : ۴۴۶].

عدل و آیین پادشاهی = رساله در ناشناخته. ازکسی است که «خلافت نامه : ۱۶۰۳» و«شروق الانوار وانوار الشروق: ۱۲۶۰» نیز نگاشته است. نگارنده در «شروق» خود از «اخلاق ناصری» یاد می‌کند، پس‌سخن دولتشاه دراینکه این کتاب ازخواجه نصیر است واحتمال

فهرست‌نگار رضویه ازاینکه ازابوعلی‌سینا است درست نیست . (بنگرید : پیشگفتار چاپ دو رساله دراخلاق وسیاست، ازآقای دانش پژوه)
آغاز: بقوت خدایتعالی وحسن توفیق اواین رساله ساخته شد دربیان عدل و آیین پادشاهی وامید چنانکه هرحاکم‌که بدین سخنان‌کارکند
بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۳۳ ـ تذکرة ـ الشعراء ، دولتشاه :۱۹۳ـ سرگذشت طوسی ، مدرس : ۳۰۲ ـ مجلهٔ معارف اسلامی ۳ :۶۱
16282ـ **ملك** ۴۰۱۳/۲: نسخ‌یوسف فرزند ابی‌یزیدکازرونی سدهٔ **۸** همراه‌باد«شروق الانوار» [مجلهٔ معارف اسلامی] .
16283ـ **رضوی** ۱۲۵ اخلاق : نسخ تاریخ یادنشده، وقف ابن‌خاتون**۱۰۶۷**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام « رساله در عدل پادشاهی» یادشده وبگمان ازابوعلی‌سینادانسته شده است، ۱۰گ۱۴ ـ ۱۵س [ف. رضوی۲: ۳۳۹] .

عسکریه = رسالهٔ ...

درکشورداری، درشش باب: ۱ـپیاده ۲ـ فرزین ۳ـفیل ۴ـ اسب ۵ـ رخ ۶ـ شاه . بنام سید عمرنگاشته شده است.
16284 ـ **مدینه** ، شیخ الاسلام عارف حکمت ۵۴۴: نستعلیق ترکی، **۱۲۶۶**، آراسته [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۰] .

عشرهٔ کامله = ملکات انسانی

محمد دهدار .

عقاید الوضیع

از رفیع‌الدین محمدجعفر قزوینی، عقاید واخلاق وآداب است .
16285ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۳۴۲: نستعلیق تاریخ یادنشده، صفحهٔ پایان افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۴۴].

عقاید النساء = کلثوم ننه

عقبات = شرح منهاج العابدین

ناشناخته .
16286ـ **آصفیه** ۴۲۸ مواعظ: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۶۸۴] .

عقیدهٔ ولتر دربارهٔ ایران و هند

متن از ولتر نویسندهٔ بنام فرانسوی است که درآن ازعقاید و آراء و سنن‌ایرانی وهندی سخن می‌گوید، و شرحی از ایران روزگار او که هرچند ناقص است ولـی رویهمرفته دارای اطلاعات سودمندی از وضع دربار ایران است [عبدالله انوار] . ترجمه از آوانس زرگرباشی مسیحی از مترجمان روزگـار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)، بنام همان شاه. **آغاز :** دراخلاق وعادات اهالی‌ایران‌وتغییراتی‌که این اواخر دراین مملکت حاصل شده.
بنگرید : مؤلفین مشار ۱ : ۲۰ .
16287ـ**تهران**، ملی۳۷۸ف: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۳۰۱** ، باچهرهٔ نیمتنهٔ سیاه قلم ولتر بایادداشت ناصرالدین شاه : تماماً ملاحظه شد ۱۳۰۲ روز اول‌ورود بجاجرود، ۲۴گ۱۱س [ف. ملی ۱ : ۳۶۶].

عمدة الواعظین

از عبدالحق محدث دهلوی ، نگارندهٔ « تکمیل الایمان : ۹۲۵ » و جزآن . نگاشتهٔ ۱۰۵۲ .
16288ـ **آصفیه** ۴۵۷ مواعظ: نوشتهٔ **۱۲۳۸** [ف. آصفیه ۴ : ۶۳۸] .

عهد نامهٔ مالك اشتر = ترجمهٔ...

عین الحیات

ازمحمدباقرمجلسی (بنگرید: بدا: ۷۴۴) در گزارش وصیت پیامبر به ابوذر غفاری ، در پند واندرز، که در ۱۰۷۳ ساخته است ، و در ۱۲۴۰ و سپس بارها بچاپ رسیده است و نیز «مشکاة الانوار» اوکه گزیدهٔ همین کتاب است .
آغاز : لالی حمد و جواهر ثنا تحفهٔ بارگاه جلال کبریاء حکیمی که .
بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۷۰ ــ ف. مشار ۱۱۳۹ .

16289ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۲، ۲۹۷ باقر: نسخ محمدمراد فرزند حیدر علی مشهدی، ۸شوال **۱۰۹۳**، آغاز برابر نمونه ۳۶۷ گ ۲۰س[مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی : ۲۰۴] .

16290ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۲۴۵: نستعلیق ونسخ محمدعلی، رجب **۱۱۰۶** [نسخه‌ها ۵ : ۴۵] .

16291ـ **قم**، فیضیه ۱۷۰۸ (۲۹۵) : نسخ محمد علی فرزند محمد رضا ، آدینهٔ ۲۲ شعبان **۱۱۱۳**، ۷۰۴ص ۱۸س [ف. فیضیه ۲: ۸۹] .

16292ـ **رضوی**۶۱۹اخبار(۲۰۷۷): نستعلیق محمد جعفر فرزندمحمدحسین دماوندی ۱۶ذیحجهٔ **۱۱۲۳**، ۲۷۸ گ۲۱س [ف. رضوی ۵ : ۱۲۸].

16293 ــ **تهران** ، دکترمفتاح : نستعلیق محمدتقی فرزندعبدالحسین مازندرانی دوشنبهٔ ۲۵ج/**۱۱۲۵** [رؤیت] .

16294ـ **رضوی**۶۲۰اخبار(۲۰۷۶) : نسخ محمدهاشم کازرونی، ج۲/ **۱۱۳۰**، برای امیرسیف‌الدین‌علی، ۳۵۹ گ۲۲س [ف. رضوی ۵ : ۱۲۸] .

16295ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۲، ۲۹۷ باقر(۲) : نستعلیق ملاحاجی تربه بری (؟) ۲۷ع ۱/**۱۱۳۴** ، ۳۵۱ گ ۱۹ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۰۶] .

16296ـ **سپهسالار** ۵۴۳۷ : نسخ سدهٔ **۱۲**، ۲۵۸ گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۵: ۳۴۰].

16297 ــ **تهران** ، ادبیات ۹۷ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده ، ۳۱۶ گ ۱۹س [ف. ادبیات ۱ :۳۶۱] .

16298ـ **الهیات**۱۰۲ ب : نستعلیق و نسخ حاج محمدفرزندموسی رضای مؤذن تهرانی ۱۳ع۱/**۱۲۲۶**، ۴۲۶ گ ۱۸س [ف. الهیات ۱ : ۹۶ ، ۷۰۹] .

16299ـ **همدان**، آقای حاجی ایزدی : نستعلیق اسماعیل فرزندرضا، **۱۲۴۰** ، مقابله کردهٔ ابوالقاسم بروجردی[نسخه‌ها۵ :۳۶۶].

16300ـ **مشهد** ،فرهنگ وهنر و ۱۰ : نسخ **۱۲۶۰**، آغاز برابر نمونه، ۵۳۰ص ۲۷س [ف. کتب خطی : ۵۲] .

16301ـ **سپهسالار** ۵۴۴۰: نستعلیق میر محمد قاسم فرزند میرعلی بیك طوطیا (؟) **۱۲۹۳** [ف. سپهسالار ۵ : ۳۴۰] .

16302ـ **الهیات**۱۶۸ آل آقا : نسخ سلطان خانم(رقیه) دختر آقا محمدعلی بهبهانی کرمانشاهی سدهٔ **۱۳** برای پسرخودمحمد پسر آقاعبدالعلی پسر آقا عبدالحسین . وقف ازهمو [ف. الهیات۱ :۷۰۹].

16303ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۵۹ : نستعلیق زیبای شاهانهٔ سدهٔ **۱۳** ، ۵۴۰ ص [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

16304ـ **ساری**، طاهری شهاب: تاریخ یادنشده، آغاز یك صفحه افتاده، ۶۸۴ ص۲۵س [نسخه ها ۶ :۶۲۴].

16305ـ سپهسالار ۱۸۲۴ : نسخ متوسط تاریخ یادنشده، نزدیك به‌یك سوم پایان کتاب‌را ندارد، ۲۰۶گ [ف. سپهسالار ۱ : ۲۸۱ و ۵ : ۳۴۰] .

16306ـ قم، فیضیه ۱۷۰۹ (۲۹۶): نستعلیق، ۴۰۷ص ۲۳س [ف. فیضیه ۲: ۹۰].

16307ـ قم، فیضیه ۱۷۱۰ (۲۹۸): نسخ، ۴۳۸ص ۱۹س [ف. فیضیه ۲ : ۹۰] .

16308ـ آصفیه ۴۲۲ مواعظ : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۶۸۴] .

16309ـ نجف، سید محسن حکیم ۲/ ۳۱۲: تاریخ یاد نشده، ۳۱۹گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

عین الحیات

ازمحمد شفیع فرزند میرزا رفیع قزوینی ازسر آغازآن برمی‌آیدکه متمم «ابواب‌الجنان :۱۵۱۸» اوست. باعنوان ینبوع اول در بیان اکرام پیران مسلمانان ، ینبوع دوم در فضیلت قرآن وخواندن‌آن .

16310ـ رضوی ۷۶ اخلاق (۸۶۷۹): نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز افتاده ۴۰گ [ف. رضوی ۶ : ۳۷۷].

غ

غذای روحانی وآداب معنوی

گفتاریست درغذای‌روحانی وآداب‌معنوی ملوك درفصول‌چهارگانهٔ سال. **آغاز:** ای‌عزیز ملوك وسلاطین صوریرا رسمیست. . . و درهر فصلی از فصول اربعه در دفع امراض برغذایی که درآن فصل مناسب مزاج وموافق علاج.

16311ـ ملك ۳/۵۲۵: شکسته‌نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۰** در حیدرآباد هند (ص ۸۱ ـ ۸۴)، زدین [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵۷] .

الغفاریه = آداب المحادثه

ف

فتوح المؤمنین

از فتح‌الله فرزند عزیزالله الایادی ، که چنانکه از باب یکم همین کتاب بدست می‌آید بروزگار شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) می‌زیسته است. کتابی‌است دراخلاق باآیه‌هایی ازقرآن وحدیثهایی شیعی وحکایتهایی اخلاقی وشعرهایی فارسی بسیار، دریك‌مقدمه وچهل و یك‌باب و یك خاتمه. فهرست‌کتاب در فهرست آقای روضاتی‌آمده است. **آغاز:** حمد و ثنای اتم حضرت ودودی را که صفای مودت و وفای محبت را تاج وطوق‌جانها . بنگرید : نسخه‌ها ۱ : ۲۱۲ .

16312 ـ رضوی ۳۵۸۰ : نوشتهٔ سه شنبهٔ ۲۸ج۱/**۱۰۷۳. فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۰۴۶ هست [فیلمها : ۱۴۵] .

16313 ـ دانشگاه ۲۶۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده، درفهرست آمده «اخلاق جرجانی» واز فضایل‌مآبی ضیاءالدین گرگانی‌که بنام شاه‌تهماسب در ۹۳۰ در ۴۱باب ساخته یادشده است وسپس‌آقای دانش پژوه در (فیلمها: ۱۴۵) آنرا درست شناسانده‌اند [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۵۵] .

16314ـ دانشگاه ۴۸۲۷: نستعلیق‌سدهٔ

۱۳، درفهرست بعنوان «اخلاق جرجانی» یاد شده، و تخلص قاسمی را باحتمال از نگارنده دانسته‌اند، وسپس در (فیلمها : ۱۴۵) «فتوح المؤمنین» یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۵۲] .

16315ـ **رضوی** ۹۵۲۰: نستعلیق ۹ رمضان **۱۲۲۶**. **آغاز:** حمدله . و بعدالسایر دوستان ومحبت شیعیان ودوستان را، نام‌کتاب دردیباجه آمده‌است، ۲۱۲گ ۲۴س [ف. سید عبدالعزیزطباطبایی، چاپ نشده] .

16316 ـ **اصفهان**، سید محمد علی روضاتی: نستعلیق‌تاریخ‌یادنشده، بایادداشتهایی از۱۲۵۳ تا ۱۲۷۸. آغاز برابرنمونه، پایان افتاده، ۲۱۸گ ۲۳س [ف. روضاتی : ۳۳۶] **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۲۷۸ هست [فیلمها : ۱۴۵] .

16317ـ**رضوی**۲۲۲اخلاق(۳۵۸۰): نستعلیق بی‌تاریخ، آغازافتاده، ۲۳۶گ ۲۰س [ف. رضوی ۶ : ۴۴۹] .

فرادیس = فردوسیه

درپند واندرزمذهبی‌وداستانهاومطایبات و شوخیها، به‌نثرونظم خود نگارنده، ودرآن از داستان قحط ۱۲۸۷ سخن رفته است. **آغاز:** الحاصل تفرج گاهی از بـرای انسان بهتر از باغها وبستانهایی‌که دراین‌کتاب است .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۵۱ .

16318ـ **دانشگاه** ۳۷۶۶ : نسخ سدهٔ **۱۴**، انجام‌افتاده، ۴۶۱گ۱۴س [ف.دانشگاه ۱۲ : ۲۷۵۶].

فراست = انسانید

در ص۴۳۹ و ۱۰۵۰ گذشت .

فراموشخانه=داستانفراموشخانه= اسرار فراموشخانه

از میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت. درآن ازفراموشخانه که همان مجمع آدمیت اوست که بروش فراماسونری فرانسه برپاکرده بود سخن گفته است. **آغاز:** جناب‌آقا داستان فراموش خانه البته بعرض شمارسیده است ، جمعی در تحقیق مسأله متحیر مانده‌اند .

بنگرید : پیشگفتار چاپ مجموعه آثار میرزا ملکم‌خان از استاد محیط طباطبایی — ذریعه ۱۶ : ۱۵۴ .

16319ـ **دانشگاه** ۳۲۵۷/۵ : در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۸۰-۱۲۹۵** (ص۱۶۰-۱۷۲)، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۴] .

16320ـ**دانشگاه**۳۲۵۷/۵: نستعلیق شکستهٔ خوش علی منشی تبریزی (خـارج از فوج مقطوع المواجب) نزدیك **۱۲۹۴** ، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۴] .

16321ـ **تهران**، ملی ۲/۱۴۹ ف : نوشتهٔ **۱۳۰۱**در «کلیات» او (ص۳۰۲-۳۱۵) آغاز برابرنمونه، درفهرست شناخته نشده‌است [ف. ملی ۱:۱۵۲] .

16322ـ **مجلس** ۵۱۵۴/۴ : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۶ رمضان **۱۳۰۴** (۳۵پ-۴۰پ)، در «کلیات» او، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

فرائد السلوك فی فضائل الملوك

درده باب، ساخته دریك سال از دههٔ یکم رجب ۶۰۹ تا ۱رجب ۶۱۰ .

16323ـ **پاریس**S.P.۹۱: نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۱ع۱/۹۳۶، ۲۹۲گ ۱۵س. فیلم

آن دردانشگاه ش۷۴۸ هست [فیلمها: ۱۴۵].

فرج بعد ازشدت=جامع الحکایات در بخش متون ادبی خواهد آمد.

فرح الحزین بالمکارة و فوت البنین

از محمد مهدی فرزند حاج علی اصغر، درترجمهٔ «مسکن الفؤاد» شهیدو «بحارالانوار» مجلسی درپنج باب در ۲۰ ع ۱۱۱۶/۱ نگاشته است.

16324 - دانشگاه ۳۷۷۷: نستعلیق محمدصالح فرزند محمدباقر قزوینی. آدینهٔ ۱۱ شوال **۱۱۱۷** آغاز دردیباجه وانجام افتاده، ۱۲۹گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۷].

فرحة الانام فی جلوس سلطان الاسلام

ازحاجی شیخ‌محمد واعظ تهرانی، فرزند آخوند ملا اسماعیل مجتهد کجوری، سلطان المتکلمین درگذشتهٔ ۱۳۵۳ یا ۱۳۵۴ در یك مقدمه و دوازده فصل در ۱۳۱۳ سال جلوس مظفرالدین شاه بروش دینی و متملقانه نگاشته است: ۱- سلطنت انبیاء و خلافت کبرای اولیا ۲- درشرافت علم ۳- سلاطین و ملوك ماضیه و احتیاج انسان بدیشان ۴- ذوالقرنین وکسانیکه بدان لقب گرفته‌اند، واز آن میان ناصرالدین شاه ۵- قتل شاه‌شهید ۶ - دربیان وزیر واولین وزیر درتاریخ، و سرگذشت صدر اعظم ۷ - در بیان اینکه چگونه محاربه با مؤمنین جنگ با خدا و خاتم النبیین است ۸ - نطفه وعلقه ۹ - کیفیت محتاج بودن انسان بغذا ۱۰ - فضیلت وثمرات نان ۱۱- فضیلت گوشت ۱۲- دربیان مستدعیات‌داعی. خاتمه درصافی عقیدت‌شهریار فردوس مکان وکیفیت برداشتن مظفرالدین‌شاه مالیات نانوایان‌را ومالیات دباغی‌را. **آغاز:** الحمدلله‌الذی هدینا بمعرفته وشرفنا بنبوته.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۵۷.

16325- **تهران**، ملی ۴۶۰ ف: نسخ خوش ذیحجهٔ **۱۳۱۴** برای مظفرالدین شاه، ۱۰۳گ ۱۶س [ف. ملی ۱ : ۴۴۵].

16326- **مجلس** ۲۲۳۷: نسخ خوش تاریخ‌یادنشده، آغازبرابرنمونه، زرین، ۱۹۹ ص ۱۹س [ف. مجلس ۶ : ۱۹۴].

فرخ نامه

نامه‌ایست از یونـان دستور بنوشیروان و پاسخ او وسخنان این وزیر نزد نوشیروان. که در «جاویدان خرد ص ۱۵۰ - ۱۷۵» بچاپ رسیده است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** فه‌شیدشتمای هرشنده هرششکرزمریان پراهیدور. بنام ایزد بخشایندهٔ... فرخ نامه که یونان دستور به‌نوشیروان نوشته‌است، مؤبدان مؤبدگوید چون شاهنشاه روانشاد انوشیروان.

16327- **تهران**، ادبیات۴۳د: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳پ - ۲۸ر) ۱۰س [ف. ادبیات۱: ۳۶۶].

فردوسیه = فرادیس در ص۱۶۵۲ گذشت.

فرید الاصقاع فی ترجمة سلوان المطاع فی عدوان الاتباع

متن ازابوعبدالله محمد مکی‌صقلی‌اندلسی درگذشتهٔ ۵۶۸ دراخلاق ونوادراخبارپادشاهان بزبان‌جانوران، ترجمه ازسیدنعمت‌الله‌شوشتری جزایری نگارندهٔ «ترجمهٔ انوار النعمانیه: ۷۵۶» بنام محمدعلی میرزا حاکم شوشتر، در آدینهٔ ۸ ع ۱۲۳۳/۱ در پنج سلوانه بانجام

رساننده است: ۱ـ تفویض ۲ ـ صبر ۳ ـ تأسی ۴ـ رضا ۵ـ زهد و در آن از «فائق البیان» و «کنز الملوك» خود یاد می‌کند. **آغاز:** ترجمهٔ کلام وافتتاح نگارش اقلام حمد وشکر . . .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۲۲ .

16328 ـ **دانشگاه** ۳۵۶۳ : نستعلیق فتح‌الله فرزند افسر جلالی، دوشنبهٔ ع۱/۱۶/**۱۳۱۰** زرین، آغاز برابر نمونه. ۵۴ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۱] .

فصل الخطاب من کلام عمر بن ـ الخطاب

ازوطواط، رشیدالدین محمد (بنگرید : انس اللهفان : ۱۵۴۴) گزارشی ازسخنان کوتاه عمراست. **آغاز:** الحمدلله علی ما افاض علینامن سوابغ نعمه .

16329 ـ **بغداد** ، اوقاف ۶۶۲۹/۲ : کهن، باتاریخ **۷۵۸** دردفتر، همراه «تحفة ـ الصدیق» و «انس اللهفان» وجز آن [ف. اوقاف ۳۰۱] .

16330 ـ **ایاصوفیا** ۲۸۵۴/۲: ضمن «کلمات چهاریار» مؤرخ **۸۹۶** (ص۳۳ـ۷۱) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۸۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

16331 ـ **عاطف افندی** ۲۲۰۷/۲ : ضمن «کلمات چهاریار» مؤرخ **۹۲۸** (ص۱۸ـ ۳۰) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۶۷ هست [فیلمها : ۴۵۹] .

16332 ـ **او نیورسیته** ۴۰۷/۲ف: ضمن «کلمات چهاریار» تاریخ یادنشده (ص۳۱ـ۶۴) فیلم آن دردانشگاه ش۲۳۶ هست [فیلمها: ۱۶۰] .

16333 ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۵۷ ادب تیمور: نسخ ونستعلیق فتح‌الله کاتب بدون تاریخ ضمن «کلمات چهاریار» [مخطوطات ۱ : ۶۲ و۲ : ۳۱] .

فصول المهمات

درسی وسه فصل وحکایتهایی درذکر درویشی ودرویشی کردن ، درشرایط درویشی ، درشرط صدقه دهنده، درذکر طعامها که پیغمبر مدح آن کرده. درطیبت، درخلق خوش، در ذکر صحف پیغمبران ، ذکر وزهد و طریق سالکان ، چشم نگاه داشتن. . . **آغاز:** رسالهٔ فصول المهمات رساله‌ایست مشتمل برسی وسه فصل، وهرفصلی مشتمل برچندحکایت. فصل درعمارت دنیاکردن. عیسی(ص) گفت دنیا چون پلی است بدان می‌ـ گذری . . .

16334 ـ **ملك** ۵۴۴۵/۱۵ : نستعلیق محمدشاه قاضی ، با تاریخهایی از **۱۰۳۴** ـ **۱۰۴۷** شمارهٔ ۱۵ جنگ (۶۴پ ـ ۷۸ر) ۳۳س. دربخشهای بعدی جنگ نیزحکایتهایی به‌ـ همین سبك هست شاید ازهمین کتاب باشد[رؤیت].

فضل کسب

ازقطب الاقطاب محمدچشتی. که یاداو در «مجالس حسنیه : ۱۳۶۰» گذشت . اخلاق عرفانی است .

16335 ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۳/۳۳ bO (۱۱۰۹) : تاریخ یاد نشده ، همراه ۴۰ گفتار دیگر از همو [ف . بنگال : ۱۷۱] .

فضل وشرف علما = رساله در. . .

ازنگارندهٔ «طینت: ۹۷۱» درفضل و شرف علما واینکه در نبود امام زمان باید به پادشاه پناه برد، وبنام یکی ازشاهان صفوی که نامش در نسخهٔ دانشگاه سفید مانده است . **آغاز :** الحمدلله رافع درجات العلماء و مفضل مدادهم علی الشهداء... چنین گوید محرر این حروف غبارراه دین مبین. . .

16336 ـ دانشگاه ۴۶۳۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، همراه «طینت : 8973» (ص ۴۱ ـ ۱۳۹) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۶۸] .

فضیلت علم = آموختن حکمت

باباافضل، درص۷۲۵ گذشت .

فواید قطبشاهی

ازمولانااویس‌منشی، به‌راهنمایی‌ابن‌خاتون وزیرعبدالله قطبشاه. دریك دیباجه ویك دستور العمل ملکداری وشرحی دربارهٔ اخلاق و فانی بودن جهان، با داستانها.

16337ـ **دهلی‌نو**،موزهٔملی: نستعلیق خوش **۱۰۳۹** بدستور عبدالله قطبشاه باهمکاری چندخوشنویس، مصور، دو جلد : یکم ۸۲ص ودوم ۶ ص [مجله هنرو مردم ۸۴: ۶۹] .

فوائد المشاهد ونتایج المقاصد

مجالس وعظ شیخ جعفر شوشتری فرزند ملاحسین، در گذشتهٔ ۱۳۰۳ است ، گردآوری ملا محمد فرزند علی اشرف طالقانی ، که در ۱۳۱۲ وپس‌ازآن چاپ‌شده است.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۵۹ ـــ طبقات اعلام الشیعه، نقبا ، ۲۸۴ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۳۰۹ .

16338ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۵۰ : نوشتهٔ محمد اسماعیل فرزند علی ، ۱۹ ع ۱/ **۱۳۲۲** ، ۲۲۴گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

فیروزجات طوسیه

یزدی، در ص۱۳۰۵ گذشت.

فیوضات سبحانی

میرسبحانعلی .

16339ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ق۱۳۴۴: نوشتهٔ **۱۲۱۹**، ۵۸ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۲۰] .

ق

قابوس نامه = نصیحت نامه

ازامیرعنصرالمعالی‌کیکاوس فرزند اسکندر وشمگیر، ملقب به‌شمس‌المعالی، درگذشتهٔ۴۶۲ بسال۴۷۵(!) بنام‌نیایش‌قابوس،دراخلاق‌وکشور داری‌برای‌فرزندش‌گیلانشاه درچهل‌وچهار باب نگاشته است: ۱ـ درشناختن ایزد ۲ـآفرینش پیامبران ۳ ـ شکرگزاری ۴ ـ سپاس داشتن نعمت... ۴۴ـ جوانمردی. و بارها چاپ شده است. **آغاز:**حمدله. امابعد، چنین‌گوید جمع آورندهٔ این‌پندها امیر عنصرالمعالی بافرزندش گیلانشاه‌بدان ای‌پسرکه من پیرشده‌ام.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۰۶ و ۱۷ : ۳ ـ مؤلفین مشار ۴: ۸۸۶ ـ سبك شناسی، بهار۳: ۱۹۰ .

16340ـ **فاتح**۵۲۹۷/۲: نسخ‌ابوعلی حسن فرزند ابراهیم فرزند ابـوبکر سلماسی نگارندهٔ « شرفیة فی‌تقاسیم العلوم » ، ۵ رجب **۶۲۴. فیلم**‌آن درداننشگاه‌ش۴۷هست [فیلمها ۴۰۳] .

16341ـ **مجلس**۴۶۰۶: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** ، **آغاز:** فهرست‌قابوسنامه. درشناختن راه حق تعالی، انجام افتاده ، ۱۲۷گ ۲۷س [رؤیت].

16342ـ**سنا**۲۳۸: نستعلیق‌سدهٔ**۹ـ۱۰**

[نسخه‌ها ۶ : ۴۹۷] .

16343 ـ **الهیات** ۵۴۳ د : نستعلیق عبدالعلی فرزند ابراهیم شاه ، رمضان **۹۵۲** ، زرین، ۷۵ گ ۱۶س [ف. الهیات ۱ : ۱۰۱] .

16344 ـ **ادنبورك** ، ملی اسکاتلند N. L. S. ۳۱۷۹ : سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۵ : ۶۸۴] .

16345 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۶۸۷: نوشتهٔ **۱۰۳۵** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷] .

16346 ـ **تهران**، ملی ۵۶۱ف: نستعلیق محمد ابراهیم قزوینی، غرهٔ ذیقعدهٔ **۱۰۳۹** در اشرف مازندران، ۷۶ گ ۱۹س [ف. ملی ۲ : ۵۰] .

16347 ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۲ : نستعلیق ۱۱ رجب **۱۰۷۳** (ص۲۷ـ۱۴۹) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲] .

16348 ـ **رضوی** ۲۲۷ اخلاق (۳۵۶۰): نستعلیق طاهرعباسی، ۲۵ع۱ **۱۰۹۷/**، ۱۳۶ گ ۱۳ـ۱۵س [ف. رضوی ۶ : ۴۵۴].

16349 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۲۶۳: سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

16350 ـ **فرهاد معتمد** ۲۱۹ : نستعلیق دوشنبهٔ دههٔ دوم ع ۲ **۱۲۳۷/**، بنام «زبدة ـ النصایح» یادشده. [نسخه‌ها ۳ : ۲۰۲].

16351 ـ **مجلس** ۴۵۶/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۵۷** (ص۱۳۴ـ۱۸۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۳] .

16352 ـ **مجلس** ۵۶۱۷/۱: نستعلیق زیبای **۱۲۶۳** (ص۲ـ۳۰۲) [ف. مجلس ۱۷ : ۶۹] .

16353 ـ **تهران**، ملی ۴۰۳ف: نستعلیق خوش ج ۱ **۱۲۶۳/**، زرین ، بادیباجه‌ای از هدایت. **آغاز:** داداری‌را درآغاز هر نامه نام بردن ، ۹۷ گ ۱۷ س [ف. ملی ۱ : ۳۸۹] .

16354 ـ **مجلس** ۴۱۸۱ : نستعلیق خوش حکیم داوری فرزند وصال شیرازی ، **۱۲۷۰**، آغاز برابر نمونه، زرین ، ۱۰۶ گ [رؤیت].

16355 ـ **حقوق** ۱۵۷ج : نستعلیق پنجشنبهٔ رجب **۱۲۷۲** ، ۱۲۱ گ ۱۵ س [ف . حقوق : ۱۶۸] .

16356 ـ **رضوی** ۲۲۵ اخلاق (۳۵۵۹): نستعلیق خوش میرزا محمد معروف به میرزا بابا خوشنویس، ذیحجهٔ **۱۲۷۵**، برای میرزا علی‌خان بیگلر بیگی فارس، زرین، ۸۲ گ ۱۴ س [ف. رضوی ۶ : ۴۵۲] .

16357 ـ **اصفهان**، شیخ‌حسن جابری انصاری ۲مج : نستعلیق **۱۲۸۴** [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۴] .

16358 ـ **سپهسالار** ۵۳۲۸/۱ : نستعلیق محمدرضا **۱۲۸۴** بدستور محمدخان‌پیشخدمت ناصرالدین‌شاه (۱پ ـ ۱۱۱) [ف . سپهسالار ۵ : ۳۹۲].

16359 ـ **تهران**، ملی ۲۴۵ف: نستعلیق خوش عباسقلی نوری ملقب بسیف‌الملك، **۱۲۸۴** درتهران، زرین، آغاز نزدیك به‌نمونه، ۱۲۹ گ [ف. ملی ۱ : ۲۴۶] .

16360 ـ **مجلس** ۵۶۱۷/۱ : شکسته نستعلیق زیبای اسدالله تنکابنی، **۱۲۸۵**، زرین ۳۲۴ص ۱۲س [ف. مجلس ۱۷ : ۶۹] .

16361 ـ **مجلس** ۲۹۲۱ : نستعلیق **۱۳۰۳** با یادداشت ملك الشعراء بهار دربارهٔ تصرفاتی‌که درنسخه شده و شعرهایی از سعدی وحافظ درآن‌آمده، ۳۰۲ص ۱۲س [ف. مجلس

۱۰ : ۳۲۳] .

16362ـ **رضوی** ۲۲۶ اخلاق (۳۵۶۱) : شکسته نستعلیق جوادطالقانی، **۱۳۰۷**، ۱۲۷ گ ۱۵ س [ف . رضوی ۶ : ۴۵۴] .

16363ـ **تهران،** دانشسرایعالی، قریب ۳/۱۶۰ : نستعلیق محمدحسن فرزند ملامحمد گرگانی ، ۱۵ ع ۲/**۱۳۰۹** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۶] .

16364ـ **دانشگاه** ۱/۴۲۲۳ : نستعلیق حاجی سید اسماعیل صدرالذاکرین قمی ، ۲۲ رجب **۱۳۲۳** (۲پ-۸۳پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۱۹۷] .

16365ـ **مجلس** ۶/۶۴۰ : شکسته نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۴۰۶] .

16366ـ **دانشگاه** ۱۳ و ۳۲ عکس از روی نسخهٔ ساختگی بخط کوفـی ، خریداری فرای خاورشناس برای امریکا ، ۲۸ گ ۱۳ س [فیلمها : ۱۵۳] .

16367ـ **قاهره،** دارالکتب ۳م مواعظ فارسی: تعلیق، بی‌تاریخ، زرین، ۲۰۶ گ ۱۱ س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۷] .

قانون الحکمة = دستورالعقل

در پند و اندرز ، از سخنان فرزانگان و پادشاهان. **آغاز:** حمدله... آغازکتاب قانون الحکمةودستورالعقل چنین آورده‌اندخداوندان اخبار و ناقلان آثار ...

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۱ .

16368ـ **رضوی** ۲۲۸ اخلاق (۶۰۵۸) : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۰۳** دردفتر، درآغاز بنام «قانون الحکمه ودستورالعقل» ودرپایان «قانون حکمت ودستورالعمل وترجمان البلاغه» نامیده شده‌است، ۵ گ [ف. رضوی ۶ : ۴۵۴] .

16369ـ **مجلس** ۵/۴۲۱۸ : نستعلیق محمدنظام فرزندعلی‌خان‌ساوه. باتاریخ **۱۰۴۶** در دفتر (ص ۶۱۴ – ۶۲۴) ، در نسخه بنام «قانون الحکم ودستورالعمل» خوانده شده‌است آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

16370ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۱۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۲ : ۸۹].

قانون مدنی = ترجمهٔ . . .

ترجمه ازمتون‌فرانسوی ازحسینقلی‌نوری وزیرفوایدعامه فرزند صدرالاعظم نوری، ملقب بصدرالسلطنه، ترجمه‌در ۶ رمضان ۱۳۱۴ بدستور مظفرالدین‌شاه انجام گـرفته است . در چهار کتاب: ۱ـ اموال ۱ ـ تعهدات و حقوق ۳ ـ عقود معینه ۴ ـ حقوق دائنین . و هرکتاب در چندباب وفصل وگویا این‌نخستین قانون مدنی مدون فارسی باشد. نسخهٔ ۱۴۷ ملی ۶۴۱ ماده را دربردارد وازبحث دراموال آغاز می‌گردد **آغاز:**... برحسب امرقدر قدرت اعلیحضرت شاهنشاه اسلام‌پناه وفروغ بخش دیهیم و گاه ، شهریارزمان وزمین، وارث تاج وتخت قدیم.

16371ـ **تهران،** ملی ۱۴۷ ف: نستعلیق خوش آدینهٔ ۸ شوال **۱۳۱۴** ، زرین ، برای مظفرالدین شاه ، ۱۷ گ ۱۷ س [ف. ملی ۱ : ۱۴۲]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۶۳ هست [فیلمها : ۱۵۳] .

قانون مظفری

از ملك المؤرخین سپهر ، بنام و بـرای مظفرالدین‌شاه قاجار، درپنجاه و دوفصل ، در مسائل اجتماعی مبتلا به‌روزگار نگارنده، وراه درمان بیماریهای اجتماعی آن روزه .او راه‌های انقلابی را درست نمی‌داند ولی بسیاری از ناهنجاریهای آن‌روزرا در این کتاب می‌توان

یافت. **آغاز:** برپرستندگان ملت وخانه‌زادان دولت لازم است‌که اگرچیزی بخاطر قاصرشان برسد بعرض برسانند.

بنگرید: ذریعه ۱۷ : ۲۷.

16372**ـ تهران**،ملی۳۱۴ف: نستعلیق آغازسدهٔ**۱۴** برای مظفرالدین‌شاه، ۳۳گ ۱۱ س [ف. ملی ۱ : ۳۰۵].

قانون الملک

ازخواجه نظام‌الملك (بنگرید: سیاستنامه ۱۶۳۶).

16373**ـ تهران**، مهدی بیانی: تعلیق کهن مسعود فرزند حجاج فرزنـد ابوبکر در **۷۶۳** همراه «دستورالوزراء» در «تحفهٔ‌بهایی» اسماعیل ابرقوهی [نسخه‌ها ۲ : ۴۳].

قانون نامهٔ امتیازات دولتی

بروزگار ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴-۱۳۱۳) تدوین‌شده.

16373 **ـ مجلس** ۲۳۹۴/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۱۲** (ص ۱۱-۱۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۹].

قانون وزارت انگلیس

درآن ازدستگاه قانون ودیوانخانهٔ کشور انگلستان‌گفتگو می‌شود. ازنخستین‌کوششهایی است‌که برای شناساندن‌کشورهای اروپایی بکار رفته. **آغاز:** چون خواهیم که فی‌الجمله از قانون ووضع حراست ازمملکت انگلیس‌حاصل نماییم.

16374**ـ حقوق** ۴۸ د: نستعلیق سدهٔ **۱۳**گویا برای مخبرالسلطنه‌که نسخه ازآن او بوده، ۹۰گ ۱۱س [ف. حقوق : ۱۷۰].

قانون اللالی

از غلامرضا فرزند ملا محمد علی ارانی کاشانی (ذیحجهٔ ۱۱۹۲ - ۱۲۶۵) گزارش «جامع الحکایات» نصرالله ترمذی است بمانند متن دردوازده باب وهرباب در دوازده حکایت بنام فتحعلیشاه (۱۲۱۱-۱۲۵۰) نگارنده در خاتمه سرگذشت خود و نام استادان خود سید مجاهد وملای نراقی را آورده است. **آغاز:** حمد بیقیاس خداوندیرا سزاست‌که عابدان را

بنگرید: ذریعه ۱۷:۱۶۴.

16375**ـ مجلس** ۲۲۳۸ : نسخ خوش مهدی فرزند محمد حسین فرزندحاج ابوطالب کاشانی‌آرانی، **۱۲۴۹**، آغازبرابر نمونه، با نسخه‌۲۲۳۹ جداییها دارد، ۳۶۳ ص ۲۲ س [ف. مجلس ۶ : ۱۹۵].

16376**ـرضوی**۲۲۹اخلاق(۳۵۶۲): نسخ ابوالقاسم فرزند عبدالرحیم‌کاشانی آرانی صفر**۱۲۵۶**، آغاز برابرنمونه، ۲۳۴گ ۱۸ س [ف. رضوی ۶ : ۴۵۴].

16377**ـ مجلس**۲۲۳۹ : نسخ جلی **۱۲۷۵**، ۵۱۱ص۱۷س [ف. مجلس۶:۱۹۵].

16378**ـ مشهد**،شیخ‌علی‌اکبر نهاوندی: تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۷ : ۱۶۴].

قواعد حکمرانی مملکت فرانسه

ترجمه ازموسیوریشارخان‌فرانسوی ملقب به‌رضا، ازمترجمان‌ومعلمان روزگارناصرالدین شاه‌قاجار، بنام همان‌شاه. دراین‌گفتار ازحقوق اداری فرانسه و شیوهٔ اجرای عدالت و تنظیم حقوق‌گمرکی وروابط مدنی درآن‌کشورگفتگو می‌کند. و اطلاعاتی سودمند ازتقسیمات اداری فرانسه‌واجرای‌قوانین‌درآن‌کشوربدست می‌دهد

و اثر آن را در سازمانهای اداری ایران نوین می‌توان مطالعه کرد. **آغاز:** کتابچه درباب قواعدحکمرانی مملکت فرانسه که بندهٔ آستان معدلت بنیان میرزارضای جدیدفرانسوی ترجمه نموده پوشیده مبادکه درمملکت فرانسه.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱۸۳ــ مؤلفین‌مشار ۶: ۸۹۱.

16379ــ **تهران،** ملی۴۰۶ف: شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ۲۱گ ۱۵س [ف. ملی ۱: ۳۹۱].

قوانین آل عثمان = کتاب مختصر...

ازعین‌علی‌قوللوی، بسال ۱۰۴۹ بنام احمد فرزند سلطان محمد فرزندسلطان مراد عثمانی نگارنده که گویاامین‌دفتردربارعثمانی بوده است وضع اداری‌کشورعثمانی‌وروابط آن امپراتوری رابا دیگردولتها و برخی اطلاعات جغرافیایی کشور عثمانی و قوانین مجری دراین‌کشور را نگاشته‌است[عبدالله انوار]. **آغاز:** کاتب نسخهٔ لوح وقلم وناظم ارزاق مافی‌العالم، داورديوان قضا وقدر.

16380ــ **تهران،** ملی۹۲۳ف: نسخ **۱۱۶۱** گویا درقسطنطنیه، ۱۶۱گ۱۵س [ف. ملی ۲: ۴۵۶].

قوانین سلطنت

از الهی‌بخش متخلص به‌شوق‌اکبرآبادی. ازاکبرآباد به فرخ‌آباد نزد میرزا مظفر بخت تیموری رفته و درمیانهٔ سدهٔ سیزدهم درگذشته است. درکشورداری در پانزده‌باب. **آغاز:** جهان جهان حمد وسپاس سزاوارشهنشاهی که نه رواق افلاک‌طاق.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۴۸ ــ فرهنگ سخنوران: ۳۱۵.

16381ــ **لاهور،** پنجاب پبلک‌لائبریری ۳۲۰ الهی: نستعلیق ۶ ج **۱۴۳۷/۱**. آغاز برابرنمونه، ۶۱گ ۱۳س [مخطوطات فارسیه منظوراحسن عباسی: ۲۴۰].

ک

کتابچهٔ غیبی = دفتر تنظیمات

از میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. ازکهن‌ترین نوشته‌های اوست که پس از برگشت از فرنگ ۱۲۷۵ – ۱۲۷۶ نگاشته است، وعنوان جناب‌مشیرالدوله دارد، و درچاپ‌کلیات او بکوشش استاد محیط طباطبایی (ص ۱ــ ۴۹) جای دارد. و در آن برای سازمانهای‌کشوری ایران قوانینی برپایه سلطنت مطلقه‌پیشنهاد می‌کند. قانون‌اول ترکیب حکومت دولت ایران، ده فقره. قانون دوم شرایط وضع قانون، دوفقره. قانون‌سیم حقوق ملت، هشت فقره. قانون چهارم ترتیب مجلس تنظیمات، ده فقره. قانون پنجم تقسیم اختیار اجرا، سه فقره. قانون ششم ترتیب مجلس وزرا وتکالیف ایشان، دوازده فقره... قانون هفتاد وچهار ترتیب‌بانک، هشت‌فقره. **آغاز:** جناب مشیرالدوله. اشخاصی‌که‌شماراشناخته‌اند تأسف دارندکه شما پیرشده‌اید، ولی تأسف من دراین است‌که.

16382 ــ **مجلس**: بی‌تاریخ، باید پیش از**۱۲۷۸** نوشته شده باشد [پیشگفتار چاپ کلیات، آقای محیط طباطبایی: مو].

16383ــ**دانشگاه**۳۲۵۷/۱: نستعلیق خوش علی منشی تبریزی، ۵صفر **۱۲۸۰** (ص

۱-۴۹) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۳] .

16384- **تهران**، استاد محیط طباطبایی: نوشتهٔ **۱۲۹۱** ، از آن سعدالدوله بوده است [پیشگفتار چاپ کلیات : مو] .

16385- **مجلس** ۱۰/۵۱۵۴: شکسته نستعلیق ۵ شوال **۱۳۰۴** در «کلیات» او (۱۱۸ پ - ۱۳۷ ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16386- **مجلس** ۲۳۵۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۴**، در فهرست شناخته نشده وزیر عنوان «مجموعه» رساله‌های ملکم در ۲۷ بخش یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۵ - ف. مجلس ۹ : ۲۲۰] .

کتابچهٔ قانون

ازمحمد شفیع قزوینی، که در آن از شاه روزگار وامیرکبیرستایش می‌کند ، کتابچه‌ایست از نظرشناسائی وضع اجتماعی و اقتصادی آن روزگار و گرفتاریهای آن روزه بسیار سودمند است. دراین موضوعها: ۱- دیباجه‌ای درستایش ازپادشاه ودرآن از خدمات امیرکبیر یاد کرده است ۲- شرحی دربیان قحطی پول درکشور و تدبیرات امیرکبیر دراین باره ۳- شرحی در بیان اشرفی ونسخ آن درایران ۴- بیکاری وپریشانی رعیت ۵- در بیان باش برد (پاسپورت) روسیه ۶- شرحی دربیان گمرکات ۷- شرحی در تدلیس کالاهای فرنگی بنام کالای ایرانی در بلاد روسیه ۸- کارخانه‌های ایران ۹- تعدی حکام ولایات وسودزرگرها ازآنان ۱۰- صدمهٔ فرنگ برعیت ایران ۱۱- دربرتری صنایع ایران برفرنگ ۱۲ - واردات خارجه بایران ۱۳ - قرارداد امیرکبیر درباب تربیت صنایع ۱۴- وضع اصفهان ۱۵- اوضاع اقتصادی امریکاوپنبه آتش‌زدن آنان ۱۶- قطع صادرات ایران بخارج ۱۷- تنگی نان دربرخی ازولایات ایران ۱۸- کثرت فقر وپریشانی ۱۹- تیول‌خواستن نواب بهمن‌میرزا و جواب دولت ۲۰ - دیوان خانهای ایران ۲۱- مواجب اولیاء دولت ایران ۲۲- مندرس شدن نصفی ازاماکن ایران ۲۳- موقوفات ۲۴- خالصه قزوین ۲۵- شمارهٔ مهاجرین ایرانی بخارج ۲۶- ورشکستگی درایران ۲۷- مالیات درایران ۲۸- چهار نحوست که دردارالخلافه هست ۲۹- قواعد رسومات در ولایات ۳۰ - شرحی دربیان دارالشفای طهران ۳۱ - عدلیه ۳۲ - شرحی دربیان آسایش پادشاه ارواحنافداه ۳۳- تعمیر برج وبارو درولایات ۳۴ - انبار مالکین ۳۵- وزرای دولت ودیوان‌خانه‌ها ۳۶- مداخل کدخدایان محله‌ها ۳۷- قصابخانه‌ها ۳۸- باروت خانه‌ها ۳۹ - در فحشاء و اینکه صیغه‌خانه‌ها در ولایات معمول شود ۴۰ - عطارهای ایران ۴۱- طبیب‌های جهود در تهران ۴۲- دوره - گردان یهود ۴۳- حجاب زن ۴۴- حمامهای ایران ۴۵- خبازان ۴۶- ابریشم رشت ۴۷- سماور ایران. **آغاز:** ... ماضعیفان ازهمه‌جا بیچاره واین‌جمله بیکسان ازهمه‌آواره .

16387- **ملك** ۶۲۲۷: نستعلیق نگارنده ۴۵ گ ۱۶س [رؤیت].

گج بینان = سیاحی گوید

کدوی مطبخ قلندری

ازادهم‌قریشی‌واعظ [نسخهٔ ۱۱۰۱ دانشگاه] یا ادهم واعظ قزوینی [نسخهٔ دکترقاسمزاده] درذریعه نام او میرزاابراهیم واعظ‌خلخالی یاد شده است، ونباید نگارندهٔ «لوازم‌الدین: ۹۸۴» باشد . گفتاریست عرفانی‌اخلاقی‌با داستانهای شیرین‌که دربسیاری‌ازآنها ازفقیهان وآخوندها خرده‌گرفته‌شده است. **آغاز:** ...انواع‌حمدات نامحدود واصناف‌تحیات نامحدودولایق‌وسزاوار معبودیست جلت .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۸۶ .

16388ـ تهران، دکتر قاسمزاده ۱۹/۳ : نسخ یکشنبهٔ دههٔ یکم شعبان ۱۰۹۵، دردیباچه نام نگارنده ادهم واعظ قزوینی یاده شده‌است [رؤیت].

16389 تبریز ، ملی ۲۷۸۰ : نوشتهٔ ۱۲۳۱ ، درفهرست نگارنده نام برده نشده است [نسخه‌ها ۴: ۳۰۸] .

16390ـ دانشگاه ۱/ ۱۱۰۱ : نستعلیق محمدابراهیم فرزند محمدعلی آتش ۲۰ ذیحجهٔ ۱۲۶۳ ، (۱ پ - ۹۰ ر) [ف . دانشگاه ۶ : ۲۳۲۹]. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۵۴۸ هست [فیلمها : ۱۵۷] .

کشف الغرایب = مجدیه

ازمیرزا محمدخان مجدالملك لواسانی ، درگذشتهٔ ۱۱ ذیحجهٔ ۱۲۹۸ پدرمیرزاعلی‌خان امین‌الدوله. درانتقاد ازاوضاع ایران روزگار قاجار و خرده‌گیری از میرزا یوسف مستوفی ـ الممالك بسال ۱۲۸۲ نگاشته ودوبارچاپ‌شده است. این‌کتاب ازملکم‌خان و امین‌الدوله پسر نگارنده‌نیز یادشده ودرست نیست [سعیدنفیسی].
آغاز: من گنگ خوابدیده وعالم تمام کر ـ من عاجزم ز گفتن وخلق از شنیدنش. تنزلات محسوسه وامراض مزمنه‌که ازاین ریاست .

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۴۴ (کشف‌الغرایب) ف. مشار : ۸۲۸ ـ راهنمای‌کتاب س۳: ۷۷۳ ـ یادداشتهای قزوینی۷: ۱۳۲ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۷۱۱ ـ المآثروالاثار : ۲۰۶ ـ پیشگفتار چاپ ازنفیسی .

16391ـ دانشگاه۲/ ۲۶۱۲ : نستعلیق ۱۴/ ۱۲۹۱ع (ص۲۰۹-۳۴۶) آغاز برابر نمونه درنسخهٔ «تذکرة الانجاب» و درفهرست از آن ملکم خوانده شده است [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۷۳] .

16392ـ مجلس۲/ ۵۴۳۵ : باتاریخ ۱۲۸۲-۱۳۰۷ در دفتر. فیلم آن دردانشگاه ش۲۳۱۹ هست [ف. مجلس ۲ : ۳۲۵ـ فیلمها ۱ : ۶۷۲].

16393ـ مجلس ۱/ ۴۰۳۲ : نستعلیق زیبای میرزامحمد مؤمن‌خان منشی کاشانی، ع۲/ ۱۲۹۷، آغاز برابر نمونه ، (۱- ۴۶) [ف. مجلس ۱۱ : ۳۶] .

16394ـ تهران، ادبیات ۲/ ۱۸۵ج: شکسته نستعلیق اسماعیل تبریزی ۲۸ رجب ۱۲۹۸ درتهران (۱۱ر-۵۶ر) درفهرست ازآن ملکم دانسته شده‌است [ف. ادبیات ۱: ۳۹۲].

16395ـ دانشگاه۲/ ۳۷۲۹: نستعلیق خوش عبدالواسع فرزند شیدا، سدهٔ ۱۳ (۱۵پ ۵۴پ) درفهرست ازآن ملکم‌خان یادشده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۶] .

16396 ـ مجلس ۱/ ۲۴۸۲ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۳۰۵ (ص ۱-۱۰۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸].

16397 ـ تهران ، ادبیات ۱۴۱ج : شکسته نستعلیق ۱۳۰۷ درمتن و هامش [ف . ادبیات ۱ : ۳۹۲] .

16398ـ مجلس ۵۵۵۹: نستعلیق میرزا حیدر علی اصفهانی ، ۱۳۰۸ ، ۷۲ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۷ : ۲۴] .

16399ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۷۴ : نستعلیق زیبای صفر ۱۳۰۹ ، زرین ، ۲۸ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

16400ـ مجلس۷/ ۲۳۹۴ فهرست نشده : باتاریخ ۱۳۱۲ دردفتر (ص۸۵-۱۶۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۹].

16401ـ اصفهان، شیخ حسن جابری

۱ مج : نستعلیق شکسته مهدی فرزند علیقلی انصاری، ۱۳۱۵ [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۵] .

16402 ـ دانشگاه ۱۱۰۴ : شکسته نستعلیق ابـوالقاسم مستوفی دیـوان شاهی در تهران ۱۲ ع ۱/۱۳۱۹، آغاز برابر نمونه ، ۵۸ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۶ : ۲۳۳۱] .

16403 ـ دانشگاه ۵۱۶۲ : نستعلیق تقی انواری، در۱۳۲۳، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۲] .

16404ـ مجلس ۳۳۸۱/۱فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۳۲۵ (ص۱ـ۷۵) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۹].

16405ـ مجلس ۲۸۹۷ : نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۳۲۹، آغاز برابر نمونه، ۱۳۱ص ۱۳ س [ف. مجلس ۱۰ : ۲۸۷] .

16406ـ دانشگاه ۳۷۸۷/۸: نستعلیق محسن فرزند میرزا اسماعیل آشتیانی ۱۳۳۳ (۱ـ۷) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۵] .

16407ـ تهران، ادبیات ۶۴ حکمت: نستعلیق ۲۰ تیرماه ۱۳۱۳خ [ف. ادبیات ۲: ۲۲] .

16408ـ الهیات ۶۷۹ د : شکسته نستعلیق خوش میرزا اسدالله‌خان عوض السلطان مرداد۱۳۱۴، ۵۰ گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۱۰۶] .

16409ـ دانشگاه ۵۲۰۱: نسخ پنجشنبهٔ ذیقعدهٔ ۱۰۳۴ (؟) درفهرست آمده همانکه از ملکم پنداشته شده است ، ۶۱ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۸] .

16410ـ ملك ۶۳۰۱: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴، بایادداشتی مبنی براینکه ازمجدالملك است، آغاز برابر نمونه، ۹۵گ ۱۵س [رؤیت].

16411 ـ رضوی ۲۰۹ تاریخ : نسخ سدهٔ ۱۴ «لطایف غیبیه» نامیده‌شده [ف. رضوی ۷ : ۹۰] .

16412ـ مجلس ۲۲۹۷: تحریری خوب تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه، ۲۱ ص ۱۳س [ف. مجلس ۶ : ۲۵۵] .

16313ـ مجلس ۶۱۴: شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۲: ۳۶۷].

16414ـ تهران، دکترکریم سنجابی: نستعلیق موفق‌السلطنه رئیس دارالانشاء وزارت داخله، باحاشیه‌هایی‌که درآنهااشخاص یادشده دراین رساله شناسانده می‌شوند. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۴۰ هست [فیلمها : ۱۸۰] .

16415ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۱۴۴۶ مج: گویا بخامهٔ نگارنده .

16416ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۷۵: نستعلیق خوب با یادداشتهای تاریخی درهامش ۴۲ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی].

کشف المراد من المشروطة و الاستبداد

از محمد حسین فرزند علی‌اکبر تبریزی ، در۵شعبان۱۳۲۵، در بدگویی از مشروطیت و دفاع از دربار، و اینکه چرا بجای مشروطیت ازاجرای قوانین اسلام دم نمی‌زنند . **آغاز :** الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب وجعله هدی لاولی الالباب .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۶۱ .

16417ـ تهران، ملی ۳۳۹ف. نستعلیق بد، ۵شعبان ۱۳۲۵ وعبارتهای عربی به نسخ ، ۳۵ گ ۱۴س [ف. ملی ۱ : ۳۳۱] .

کلثوم ننه = عقاید النسوان

از آقـا جمال خوانساری که یاد او در «اختیارات الایام : ۲۲۱» گذشت . گفتاریست انتقادی بساخت فتواهای فقیهان ، بنام بی‌بی‌شاه زینب وکلثوم ننه وخاله‌جان آقاوباجی یاسمن ودده

بزم آرا، دریك مقدمه و نوزده باب ویك خاتمه وبچاپ رسیده است: باب ۱ــ در بیان غسل و وضو وتیمم ۵ــ افعال واعمال شب زفاف ۱۰ ــ معاشرت زنان باشوهران ۱۵ ــ آمدن مهمان بخانه و بیرون‌رفتن ۱۹ــ درچیزهایی که‌خواهر خوانده‌ها بیکدیگر میفرستند. خاتمه در فوائد متفرقه‌ومنافع‌کثیره. درچاپ سنگی علمی‌تهران ۱۶ باب ویك خاتمه است.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۱۱۲ ــ ف. مشار ۱۲۷۱ .

16418 ــ **دانشگاه** ۳۸۲۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۴].

16419ــ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱/۱۶۳۴: محمدتقی باتاریخ **۱۲۴۹** در دفتر بهمین خامه [ف. خطی، سید عبدالعزیزطباطبایی] .

16420ــ **مجلس** ۲۵۱: نسخ تاریخ‌یاد نشده، کامل نیست [ف. مجلس ۲: ۱۴۰] .

کلمات چهار یار گزین

ازرشیدالدین وطواط، که یاداو در «انس اللهفان: ۱۵۴۴» گذشت. برای کتابخانهٔ ابوالفتح خوارزمشاه ایل‌ارسلان‌پسرخوارزمشاه به‌نظم و نثر بدینگونه: ۱ ــ تحفة‌الصدیق الی الصدیق من کلام ابی‌بکر الصدیق ۲ ــ فصل الخطاب‌من‌کلام‌عمربن‌الخطاب ۳ــ انس‌اللهفان من کلام عثمان بن عفان ۴ــ مطلوب‌کل طالب من‌کلام علی‌بن ابی‌طالب .

16421ــ **بغداد**، اوقاف ۶۶۲۹: کهن باتاریخ **۷۵۸** دردفتر [ف. اوقاف: ۱ : ۳۰۱].

16422ــ **ایاصوفیا** ۲۸۵۴: نسخ‌محمد فرزندعلی مولوی، **۸۹۶** هرچهارکتاب: تحفه (۱ــ۳۳) فصل (۳۳ــ۷۱) انس (۷۲ ــ ۹۷) مطلوب (۱۰۰ ــ ۱۴۰)، ۱۳۹ گ ۱۳ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۸۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

16423ــ **عاطف افندی** ۲۲۰۷: با تاریخ **۹۲۸** درپایان‌دفتر. دارای: تحفة‌الصدیق (۱ــ۱۷) فصل الخطاب (۱۸ ــ ۳۰)، انس اللهفان (۳۱ــ۳۹)، مطلوب کل‌طالب (۴۰ ــ ۵۴) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۶۷ هست [فیلمها : ۴۵۹] .

16424ــ **اونیورسیته** ۴۰۷ف: نسخ ونستعلیق، تاریخ یاد نشده ، هرچهار کتاب: تحفه (۱ــ۳) فصل (۳۱ــ۶۴) انس(۶۵ــ۹۰) مطلوب (۹۰ــ۱۳۱). ۱۲۶گ ۱۲س . **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۶ هست [فیلمها : ۱۶۰].

16425ــ **قاهره**، دارالکتب ۷۵۷ادب تیمور: نسخ ونستعلیق ریزفتح‌الله کاتبی، تاریخ یادنشده، دوکتاب را دارد: تحفه (۳ ــ ۴۳) انس (۹۶ــ۱۳۸) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۶۹۱ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

16426ــ **آصفیه** ۴۱۷ مواعظ: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۶۸۴] .

کلمات علیهٔ غراء

از مکتبی شیرازی، معلم‌کودکان در مسجد بردی شیراز، درگذشتهٔ ۹۱۶یا۹۲۸ وبگفته‌ای ۹۴۱، ترجمهٔ منظوم شصت کلمه از سخنان پند آمیزمنسوب به‌حضرت علی، درهزاروپانصد بیت که‌بکوشش کوهی کرمانی ۱۳۱۳خ چاپ‌شده‌است

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۰۹۴ (مکتبی) و ۱۸ : ۱۱۷ (کلمات‌علیه) ــ ف. مشار: ۱۲۷۲

16427ــ **تهران**، ملك‌الشعراء بهار: نبشتهٔ **۱۰۳۶** [ذریعه ۱۸ : ۱۱۷] .

16428ــ **مشهد**، فرخ۱۳۹: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۴] .

کلمات قصار = سخنان کوتاه

ازطالب اعلائی. به نثر ونظم گردآورنده خودآنرا بدین‌نام خوانده است. **آغاز :** آن کسی‌را می‌ستاییم‌که ستایش‌گویندگان‌تا آخرین حد مبالغه .

16429ـ **رضوی**۷۵۶ادبیات۶۷۸۱: نستعلیق تحریری۱۴/۶/**۲۶**گردآورنده، ۷۸ گ [ف. رضوی ۷ : ۶۶۹] .

کلمات قصار = سخنان کوتاه

کلیات ملکم = مجموعهٔ آثار میرزا ملکم

ازمیرزا ملکم‌خان ناظم‌الدوله فرزندمیرزا یعقوب ، از روشنفکران روزگار قاجار (جلفا ۱۲۴۹ ـ سویس ۱۳۲۶) کلیات او یکبار در ۱۱ بخش بسال۱۳۲۵ق بکوشش هاشم‌آقا ربیع زاده چاپ‌شده است: ۱ـ اصول‌تمدن ۲ـ حرف غریب ۳ ـ رسالهٔ غیبیه ۴ ـ رفیق ووزیر ۵ ـ شیخ ووزیر ۶ ـ پولتیکهای دولتی ۷ ـ تنظیم لشکر ۸ـ سیاحی‌گوید ۹ـ توفیق امانت ۱۰ـ اصول‌آدمیت ۱۱ـ اصول مذهب دیوانها. سپس درسه بخش در۱۳۲۶ق: ۱ـ اصول‌آدمیت ۲ـ مفتاح صحت ۳ـ توفیق امانت باردیگر در۱۳ بخش بکوشش استاد محیط‌طباطبایی در۱۳۲۷ خ چاپ شده است: ۱ـ کتابچهٔ غیبی ۲ـ رفیق ووزیر ۳ـ دستگاه دیوان ۴ـ تنظیم‌لشکر ۵ ـ دفترقانون ۶ـ نوم و یقظه ۷ ـ منافع آزادی ۸ـ کلمات متخیله ۹ـ حریت ۱۰ـ اشتهارنامهٔ اولیاء آدمیت ۱۱ ـ استقراض خارجی ۱۲ ـ ندای عدالت ۱۳ـ ملحقات (رسالهٔغیبیه) .

بنگرید : پیشگفتار چاپ ۱۳۲۷ خ ، از استاد محیط طباطبایی ـ ف . مشار: ۱۳۸۵ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۲۸۴ .

16430ـ **دانشگاه**۳۲۵۷: نستعلیق و شکسته نستعلیق‌خوش علی‌منشی‌تبریزی (خارج ازفوج ومقطوع‌المواجب) **۱۲۹۴** ـ **۱۲۸۰** دارای: ۱ـ کتابچهٔ غیبی ۲ـ رفیق وزیر ۳ـ دفترقانون ۴ـ دستگاه دیوان ۵ـ فراموشخانه پاسخ برسالهٔ فراموش‌خانه (از دیگریست) ۷ـ پولتیکهای دولتی ۸ ـ تنظیم لشکر ۹ ـ گنج بیان ویاوه سرایان ۱۰ـ مرو وترکمان ۱۱ ـ خزانهٔ مالیهٔ دولت عثمانی . از روی نسخهٔ آقا میرزا محمد حسین نایب اول و منشی مخصوص سفارت اطریش، ۱۵۲گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۳] .

16431ـ **رشت** ، آقای شاد قزوینی : نوشتهٔ **۱۲۹۴** : ترجمه مبداء ترقی از شارل مسمرفرانسوی و سپس چندگفتار دیگر ازهمو که نام‌آنها درفهرست نیامده‌است [نسخه‌ها ۵: ۳۹۵] .

16432ـ **مجلس**۴۹۱۲: شکسته‌نستعلیق رمضان **۱۳۰۱** دارای: ۱ ـ رسالهٔ حجت ۲ ـ مفتاح ۳ـ اصول‌آدمیت ۴ـ توفیق امانت ۵ ـ جناب‌آقا(؟) ۷۶ص ۲۰س [ف . مجلس ۱۴ : ۱۳۸] .

16433ـ **تهران**، ملی۱۴۹ف: نستعلیق شکستهٔ ابوتراب طباطبایی پیشخدمت اعتضادـ السلطنه **۱۳۰۱** درتبریز ، زرین. دارای: ۱ـ ترجمهٔ مکتوب شارل مسمر بصدر اعظم عثمانی ۲ـ کتابچهٔ شیخ‌ووزیر ۳ـ مکتوب‌صدراعظم عثمانی بسلطان عثمانی ۴ ـ مکتوب فرخ‌خان امین‌الدوله به‌ناصرالدین شاه ۵ ـ پولتیکهای دولتی ۶ـ اقوام ترکمان ۷ـ دفتر قانون ۸ ـ رفیق و وزیر ۹ـ ایرادات‌میرزافتحعلی بتاریخ رضا قلیخان ۱۰ـ یکی از سیاحان فرنگستان ۱۱ـ کتابچهٔ غیبی ۱۲ ـ اسرار فراموشخانه ۱۳ ـ گفتاری از جان استورات و مواعظی از میرابو ۱۴ ـ نتیجهٔ نگارش اوراق ۱۵ ـ بسط

مطالبی که از میرزا ملکم‌خان ناظم‌الدوله شنیده شده ۱۶- نوم ویقظه ، ۱۷۵ گ۱۲س[ف. ملی ۱ : ۱۴۳].

16434- **مجلس** ۵۱۵۴ : شکسته نستعلیق محمود فرزند احمد **۱۳۰۴-۱۳۰۵** دارای: ۱- رفیق وزیر ۲- متمم رفیق و وزیر ۳- رسالهٔ غیبیه ۴- داستان فراموش خانه ۵- سیاحی‌گوید ۶- پولتیکهای دولتی ۷- رساله درالفبا ۸- شیخ و وزیر ۹- تنظیم لشکر ۱۰- کتابچهٔ غیبی ۱۱- قوانین تنظیمات ۱۲- دفتر قانون ۱۳- گفتاری سیاسی دربارهٔ ترکستان و ولایات خاوری ۱۴- نتیجهٔ نگارش‌اوراق ۱۵ پولتیکهای روس درایرنا ۱۶- قانون وموارد اجرای‌آن درایران، ۲۰۰گ [رؤیت] .

16435- **اصفهان**، شیخ حسن انصاری جابری: شکسته نستعلیق **۱۳۰۶** دارای: ۱- پولطیك ایران ۲- دیوان‌درمملکت ایران ۳- تنظیم لشکر ۴- دفترقانون ۵- پولطیك ایران چیست [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۳] .

16436 - **همدان** ، کتابخانهٔ اعتماد الدوله ۱۰۵: «کلیات» اوست، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۳] .

16437- **همدان**، کتابخانهٔ اعتماد - الدوله ۱۰۵: تاریخ و نام گفتارها در فهرست یادنشده است [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۳] .

كنز الحكمة

از فضل فرزند احمد فرزند ابـوطاهر ، گزارش وترجمه‌ایست از «مائة کلمة» جاحظ از سخنان حضرت علی .

16438- **ایاصوفیا**۸/۲۰۵۲: نوشتهٔ شب پنجشنبهٔ ۲۹ ذیحجهٔ **۶۸۶** (گ ۱۳۳ - ۱۶۳) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۴۴۷] .

كنز الرموز = کنوز الرموز = كنز النصايح

در آداب و دستورها، در نه فصل (برخی نسخه‌ها ده فصل) : فصل ۱ - ده چیز حفظ را بیفزاید ۲- ده‌چیز موجب بهجت و فرح است ۳- ده چیززود پیری‌آورد ۴- ده چیز عمر را بیفزاید ۵-ده‌چیزغم تولدکند ۶-ده‌چیزموجب حشمت ورفعت است ۷- ده‌چیز شخص‌را صحیح البدن سازد ۸- سی‌چیزفراموشی‌آورد ۹- سی چیز درویشی‌آورد ۱۰- ده چیز موجب تزاید عمرمی‌شود. که همراه«سراج القلوب» ابونصر محمد غزنوی در۱۲۹۵چاپ‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله علی افضاله و الصلاة علی ... امابعد، این رساله‌ایست مشتمل برخلاصهٔ اقوال ونقاوه اعمال مشتمل برده (نه) فصل.

بنگرید : ذریعه ۱۵۶:۱۸ (کنزالرموز) ف. مشار : ۱۲۸۵ (کنوز الرموز) .

16439- **اصفهان** ، سید محمد علی روضانی: باتاریخ **۹۳۱** دردفتر (۲۴۰-۲۴۲ پ). **آغاز:** این رساله‌ایست مشتمل برده‌فصل مسمی بکنزالنصایح [نسخه‌ها ۵ ۱۴۲] .

16440-**رضوی** ۲۴۰اخلاق(۹۲۱۸): نستعلیق ، باتاریخ **۱۰۰۳** در دفتر ، اندکی با چاپی جدایی دارد، **آغاز:** این رساله مشتمل است برفوایدی چند. درنسخه‌بنام کنز الرموز آمده است [ف. رضوی ۶ : ۴۵۹] .

16441-**تهران**، آقای‌عبداللهی: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۲۴**، آغاز وفصول برابر نمونه در یك مجموعه همراه «یواقیت العلوم» می‌باشد . [رؤیت].

16442- **مجلس**۴۲۱۸/۷ : نستعلیق محمدنظام‌فرزندعلی‌خان ساوه، باتاریخ**۱۰۴۶**

بهمین‌خامه دردفتر (ص۶۲۹–۶۳۲). **آغاز:** این رساله مشتمل است [رؤیت] .

16443 ـ **ملك** ۵۴۴۵/۳ : نستعلیق محمدشاه قاضی ، باتاریخهای **۱۰۳۴-۱۰۴۷** درجنگ (۶ر ـ ۷ر) ، آغاز برابر نمونه، نه فصلی است [رؤیت] .

16444ـ **مجلس** ۲۷۴۷ : نسخ محمد رحیم فرزند محمد، یکشنبهٔ شعبان **۱۲۳۰** (ص ۴۶۲ ـ ۴۴۶) درفهرست بنام «فهرست‌کنوز۔ الرموز» یادشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۱۱۵].

16445ـ **مجلس** ۱۲/ ۲۳۸۶ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۵۳** (ص ۲۴۷ ـ ۲۴۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷] .

16446ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۷/۵ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۸۶] .

کنز العاشقین

دراخلاق ومواعظ، درده فصل درآن آمده: نام این‌کردیم« کنزالعاشقین» ـ تابود عشاق را سرمایه زین . در ذریعه این کتاب و «کنز ـ العاشقین: ۱۳۳۵طوسی»یکجاآورده شده‌است و شاید درست نیزهمان باشد. **آغاز:** حمدبیحد وثنای‌بیعد خالق احد ورازق صمدرا .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۵۸ .

16447ـ **نجف،** ملامحمدعلی‌خوانساری تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۸ : ۱۵۸].

کنز الواعظین

ازملاغلامرضا فرزند محمداسماعیل‌فرزند محمد فرزند غلامعلی کهنبائی یزدی ، بنام ناصرالدین‌شاه، بسال ۱۲۸۳ ، بشیوهٔ مجالس برای وعظ وروضه خوانی ، که درآغاز آیه‌ای آورده و بمصیبت پایان‌می‌یابد، نگاشته شده‌است **آغاز:** الحمدلله الذی حب الیناالایمان.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۶۹ .

16448ـ **رضوی** ۲۴۳ اخبار : نسخ خود نگارنده ، **۱۲۸۳** وقف خود نگارنده در **۱۲۹۵**، ۲۴۳گ، ۲۳س [ف. رضوی ۱ : ش ۲۴۳ اخبار] .

کنوز الودیعه

ازپسرشمس‌الدین‌حسن‌ظافر، که«الذریعه الی مکارم‌الشریعة» راغب‌اصفهانی‌را، بروزگار ابوالفوارس شاه شجاع مظفری (۷۶۰–۷۸۶) بپارسی درآورده و درپایان‌آن سه نمط افزوده است: ۱ـ پندهای تازیان از پیامبروعلی وقس بن ساعده ۲ـ اندرزهای فرزانگان یونان ۳ـ پندهای آذرپاد فرزانه به‌پسر خویش (بنگرید جاویدان خرد). **آغاز:** احسن‌کلامی‌که به ـ ذریعهٔ انوارمعانی‌آن قلوب ارباب تحقیق منور شود، وآیین نظامی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۷۶ .

16449ـ **نجف،** امیرالمؤمنین: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، بامهرمؤرخ **۱۰۷۰**، کامل‌شدهٔ۱۲۸۹ ۳۱۳گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۴ ـــ یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

16450 ـ **تهران** ، گلستان ۲۷۶۸ : نستعلیق شیخ‌محمد فرزندشمس‌الدین، درع۱/ **۱۰۶۴**، آغاز بمانندنمونه ۱۹س [نسخه‌ها ۱ : ۱۹۲] .

16451ـ **مجلس** ۲۲۴۲ : نسخ تعلیق خوب **۱۰۶۹**، برخی واژه‌ها درهامش‌گزارش شده، ۶۱۷ص ۲۰ س [ف ، مجلس۶ : ۱۹۸].

16452ـ **دانشگاه**۳۹۴: نستعلیق‌تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۲۵۲ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۳ : ۶۷۰].

16453ـ **نجف**، امیرالمؤمنین : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۸: ۱۷۶] .

کیمیای سعادت

از ابوحامد محمد غزالی ، که یاد او در «الاباحیه : ۷۲۶» گذشت. ترجمه و گزارشی است از « احیاء علوم‌الدین» خوداو. که میان ۴۹۰ـ۵۰۰ که پس از «مستصفی» و «منقذ» ، دریك مقدمه درچهارعنوان: خود، خدا، گیتی رستاخیزوچهاررکن: عبادات، معاملات، مهلکات، منجیات نگاشته است وچاپ‌شده است. **آغاز: ۱)**: شکر وسپاس بیقیاس شایستهٔ معبودیست که یکانگی صفت اوست. **آغاز۲)**: شکر و سپاس فراوان بعد ستارهٔ آسمان وقطرهٔ باران .

بنگرید: کشف‌الظنون۲: ۳۴۶ـ ذریعه۱۸: ۲۰۱ ـ ف .مشار : ۱۲۹۴ .

16454ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۶تصوف فارسی: نوشتهٔ عبدالله فرزندابوالقاسم، یکشنبهٔ ۵محرم **۵۷۶**، نیمهٔ دوم آنست : ربع مهلکات وربع منجیات، ۲۱۴ گ۲۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۹] .

16455ـ **کابل**، سلطنتی۱۰۲: نسخ‌زیبا عبدالرحمان فرزند محمدکاتب ، رمضان **۵۹۵** زرین [راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۵۲۴] .

16456ـ **تهران**، ادبیات ۴۴حکمت: نسخ‌سدهٔ **۶ـ۷**(دوشیبهٔ۱۸ج۲) نوشتهٔ‌مظفرفرزند اسعد فرزند طاهردرموصل، تملك۷۸۵ و۷۲۱ را دارد ، ۳۸۷گ ۱۳س [ف . ادبیات ۲ : ۳۱] .

16457ـ **چلبی‌عبدالله** ۱۸۵ : نسخ سدهٔ **۶ـ۷** کامل شدهٔ سید نسیب از روی نسخهٔ مؤرخ یکشنبهٔ ۱ج۲/۶۲۴در۱۱۸۶، ۳۸۲گ ۲۷س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۰۷ هست [فیلمها : ۱۷۰] .

16458ـ **قاهره**، دارالکتب۷۲تصوف فارسی طلعت: نسخ ۱۵رجب **۶۰۰** ، ۲۱۹گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۹] .

16459ـ**موزهٔ‌بریتانیا** Or۱۱۹۲۳: نسخ عبدالله فرزند محمد فرزند محمود فرزند ابوبکر معروف به‌داور، اواخر ذیحجهٔ **۶۶۴**. آغازنونویس، ۴۳۲گ ۲۳ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۲۹هست [فیلمها: ۱۷۰ـ راهنمای کتاب ۵ : ۸۶۶ ـ نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

16460 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۰۲۶ Add: نوشتهٔ علی فرزند محمد فرزند عبدالله نساخ شبابی فارسی، شنبهٔ ۱۰ ذیحجهٔ **۶۷۲** ، ۳۱۳گ ۲۳س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۸ هست [فیلمها : ۱۷۰] .

16461ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۹۵: نسخ‌کهن ابن‌الاجری، باتاریخ **۶۷۸** [نسخه‌ها ۲ : ۹۲] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۹۰ هست [فیلمها : ۱۷۰] .

16462ـ **مجلس** ۵۸۲ : شاید حسین فرزند حسین راوی، **۶۸۴** (ص‌ع) بایك صفحه نونویس مجدی الاردلانی، ۱۷۹گ۳۳س [ف. مجلس ۲ : ۳۴۲] .

16463ـ**قاهره**، دارالکتب۲۷۸تصوف فارسی طلعت : نوشتهٔ علی فرزند محمد ، غرهٔ ج۲/**۶۸۹**، نیمهٔ‌آغاز نونویس، ۵۰۹ ص ۱۷ س [ف . مخطوطات ۲ : ۷۹] .

16464ـ **دانشگاه** ۱۳۳۴ : نسخ سدهٔ **۷ ـ ۸**، چند برگ نونویس سدهٔ **۱۱** ، دارای جنس سوم، درریا تاعلاج ریا، ۱۴۸گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۳ : ۶۷۱].

16465ـ **دانمارك** ، کپنهاك ، ملی : نوشتهٔ **۷۰۰**، نسخهٔ مضبوط وخوانا، نمونهٔ دو صفحهٔ‌آنها درراهنمای‌کتاب ۱۰ : ۳۹۹ چاپ شده .

16466ـ تبریز، ملی ۳۴۹۷: نوشتهٔ جریك فرزند طرمتای صاحبی در ۷۳۵ [نسخه ها ۴ : ۳۰۹].

16467ـ دانشگاه ۲۷۴۷ : نسخ ۷۴۰ (پایان ربع مهلکات) پنج برگ آغاز و یك برگ انجام نونویس است، ۲۴۸ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۱۴].

16468 ـ سلیمانیه ، ترخان خدیج والده ۱۸۸ : نوشتهٔ محمد فرزند شجاع فرزند محمد شروانی ، شنبهٔ ۲۰ صفر ۷۴۰ ، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۹ هست [فیلمها: ۱۷۰].

16469ـ کپنهاك، سلطنتی: نسخ مؤرخ ۷۵۰، نسخهٔ خوب [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۰].

16470ـ قاهره، دارالکتب ۱۳ تصوف فارسی: نستعلیق خوب فضل‌الله صوفی از شاگردان سعدالله صوفی ، ع/۱/۷۷۴، زرین ، ۲۶۸ گ ۲۵ س [ف . مخطوطات ۲ : ۷۸].

16471ـ قاهره، دارالکتب ۵۵ تصوف فارسی: سدهٔ ۸، ۲۱۵ گ ۲۰ س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۹].

16472ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۹ ج/۸۳۲ در دفتر، زرین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده].

16473ـ مدینه ، عارف حکمة ۳۱۶ (۲۱۶): نوشتهٔ ۸۱۸، ۳۱۱ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۹ و ۴۴۸].

16474ـ رضوی ۲۴۳ اخلاق (۳۵۶۴): نستعلیق احمد فرزند محمد فرزند ابراهیم ایجی در شیراز (پایان رکن یکم) و احمد فرزند محمد فرزند احمد (پایان رکن چهارم) که از ۸۳۱ ـ ۸۳۲ در دست نوشتن بوده ، زرین آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۳۱۱ گ ۲۷ س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۰].

16475 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۲ م تصوف فارسی: نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۱۲ع/۱/۸۳۵، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۳۵۴ گ ۲۵ س [ف . مخطوطات ۲ : ۷۷].

16476ـ مجلس ۵۲۶۲ : نسخ خوش غرهٔ رجب ۸۴۷، آغاز افتاده، باچهارسرلوح زرین، هرچهاررکن‌را دارد، ۳۹۶ گ ۲۱ س [رؤیت].

16477ـ قاهره، دارالکتب ۶۰ تصوف فارسی طلعت: نستعلیق زیبای علی فرزند احمد فرزند عبدالوهاب مصری، ۸۵۵، ۵۳۵ گ ۱۶ س [ف . مخطوطات ۲ : ۷۸].

16478ـ نورعثمانیه ۲۵۳۸ : نسخ زین‌العابدین فرزند احمد فرزند منصور مرشدی اواخر ۸۷۵ ، ۳۰۸ گ ۲۳ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۳ هست [فیلمها : ۱۷۰].

16479ـ قاهره، دارالکتب ۱۲ تصوف فارسی طلعت: نوشتهٔ ابوالمعالی اسحاق فرزند مسلم فرزند محمود الفضیلی الداعوتنی، ۸۹۳ زرین ، ۳۷۱ گ ۲۳ س [ف . مخطوطات ۲ : ۷۸].

16480ـ الهیات ۱۶۷ ج : نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، آغاز و انجام نونویس ، ۳۰۶ گ ۲۵ س [ف . الهیات ۱ : ۱۱۴].

16481ـ آصفیه ۹ تصوف: نسخ محمد فرزند محمد فرزند محمد الامام، ۹۰۳، زرین آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف. آصفیه ۱ : ۳۶۷].

16482ـ قاهره، دارالکتب ۱۴ تصوف فارسی طلعت: نسخ محمد فرزند حسن قهستانی اواخر ذیحجهٔ ۹۱۱ ، ۴۳۱ گ ۲۱ س [ف . مخطوطات ۲ : ۷۸].

16483ـ تهران ، اصغر مهدوی ۷۲ : نستعلیق درویش حافظ شمس‌الدین فرزند درویش

حاجی حسین شیرازی معلم، در پایان ج ۲/ ۹۲۲ در برودهٔ گجرات، در روزگار مظفرشاه بن محمود شاه [نسخه‌ها ۲ : ۹۲] .

16484 ـ بنگاله ، ایشیاتك ۱۵۱ E (۲۷۲): نستعلیق ۹۵۴ [ف. بنگاله : ۵۷] .

16485 ـ مدینه، عارف حکمت ۲۱۵ ف: نسخ ۹۸۸ [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۸] .

16486 ـ مجلس ۵۷۰۶ : نستعلیق محمدزمان، سدهٔ ۱۰ ـ ۱۱، زرین، از رکن ۲ آغاز می‌شود ، ۴۰۷ ص ۱۵ س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

16487 ـ الهیات ۶۵ ج: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ـ ۱۱، ۲۶۵ گ ۱۹ س [ف . الهیات ۱ : ۱۱۴] .

16488 ـ تهران، ملی ۳۶ ف: نستعلیق میرزاعلی مظفر کاتب، ۱۲ شوال ۱۰۱۱، ۲۷۴ گ ۲۹ س [ف. ملی ۱ : ۲۶] .

16489 ـ رضوی ۳۵ اخلاق: نسخ علی اکبر، در ۱۰۶۰ ، آغاز برابر نمونه ، وقف نادرشاه در ۱۱۴۵ ، ۲۲۹ گ ، ۲۱ س .

16490 ـ قاهره، دارالکتب ۲۳ تصوف فارسی طلعت : نسخ محمد مؤمن فرزند نورالله کرمانی، ذیقعدهٔ ۱۰۶۹، زرین، ۳۰۶ گ ۲۷ س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۸] .

16491 ـ مجلس ۴۸۱۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین با سرگذشت غزالی در آغاز [رؤیت].

16492 ـ یزد ، علومی : نستعلیق سدهٔ ۱۱، انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۲].

16493 ـ فرهاد معتمد ۱۹۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱، انجام افتاده.

16494 ـ فرهاد معتمد ۶۸: نسخ سدهٔ ۱۱، در ۲۸ شوال ۱۲۸۷ در کاشان سه تومان خریده شده [نسخه‌ها ۳ : ۲۱۰] .

16495 ـ همدان ، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۶۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۵] .

16496 ـ تهران، ادبیات ۴۹ د: نستعلیق سدهٔ ۱۱، گزیدهٔ آنست از رکن سوم معاملات تا پیدا کردن پوشیدگی حق تعالی ، ۱۷۱ گ ۱۸ س [ف. ادبیات ۱ : ۳۴] .

16497 ـ تهران ، ادبیات ۱۹۰ حکمت: نسخ سدهٔ ۱۱ـ۱۲ [ف. ادبیات ۲ : ۳۱] .

16498 ـ بنگاله ، ایشیاتك ۱۵۰ E (۱۵۱): نستعلیق ۱۱۳۹ نیمهٔ یکم [ف. بنگاله : ۵۷] .

16499 ـ الهیات ۲۲۳ د : نسخ سدهٔ ۱۲، از آغاز تا اصل سیم طهارت را دارد، ۸۸ گ ۱۹ س [ف. الهیات ۱ : ۱۱۴] .

16500 ـ تهران، حسن سادات ناصری: نسخ سدهٔ ۱۲، با فهرست، ۴۳۶ ص [نسخه‌ها ۶: ۶۹۷] .

16501 ـ قاهره، دارالکتب ۶۲ تصوف فارسی طلعت: سدهٔ ۱۲، زرین، ۴۰۲ گ ۲۳ س [مخطوطات ۲ : ۷۹].

16502 ـ مجلس ۵۸۱ : نسخ بسیار خوب تاریخ یاد نشده، زرین، با مهر سلطان محمد قطبشاه حیدرآبادی مؤرخ ع/ ۱۰۳۲ [ف . مجلس ۲ : ۵۸۱] .

16503 ـ دانشگاه ۳۹۳: نسخ تاریخ یاد نشده، زرین ، در اصل ۲ از رکن ۴ پایان می‌یابد ، ۳۴۵ گ ۱۹ س [ف . دانشگاه ۳ : ۶۷۱] .

16504 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۱ ق ف ۸۶: تاریخ یاد نشده، ۲۳۴ ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۱] .

16505 ـ مصطفی عاطف افندی

۱۳۹۰: نسخ‌هندوشاه فرزندسنجر فرزندعبدالله جیرانی، در نخجوان مدرسهٔ صاجبیه ، دههٔ دوم ذیقعدهٔ... ، ۳۰۳گ ۲۶س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۲ هست [فیلمها : ۱۷۰].

16506_ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱۴۹ E (۱۴۲): نستعلیق و عربیها به‌نسخ ، تاریخ یاد نشده .

16507_ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱۵۲ E (۵۵۷): شکسته، تاریخ یادنشده.

16508_ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱۵۳ E (۱۰۳۱): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگاله ۵۷] .

16509_ **قاهره**، دارالکتب ۱۵ تصوف فارسی طلعت : بی‌تاریخ، ۳۵۷گ ۳۰س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۸] .

گ

گزیده = اخلاق و تصوف

از ابونصر طاهر فرزند محمد الخانقاهی، که میانهٔ ۴۸۱_۵۶۲ میزیسته ، در چهل و پنج باب در آغاز سدهٔ ششم نگاشته است : باب ۱ _ توحید ۲_ شناختن خدا ۳ _ دوستی خدا ۴_ متابعت سنت‌ونگاه‌داشتن خدا ۵_ بیان‌نماز... ۱۰_ سخاوت وجود ۱۵ _ عقوبت می‌خواری ۲۰ _ بیان مرگ ۲۵_ فضیلت روزه ۳۰ _ امیدواری بخدای ۳۵_ بیان عجب ۴۰_فواید حلم ۴۵_ نصایح ومواعظ. بکوشش آقای ایرج افشار در۱۳۴۷خ در۲۴+۲۹۶ص چاپ شده است. **آغاز:** سپاس وآزادی و شکر و ستایش مر آن خدای را .

16510_ **تهران** ، سعید نفیسی : نسخ خوش سدهٔ۹، تنها نسخهٔ‌آن‌که پایهٔ چاپ قرار گرفته [پیشگفتار چاپ].

گشایش نامه

منسوب به خواجه نصیر (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳). در شش گشایش که با «مکارم _ الاخلاق» نیشابوری بسال ۱۳۴۱ خ بکوشش محمدتقی دانش‌پژوه چاپ شده. **آغاز:** سپاس وستایش بی‌اندازه مرآفرینندهٔ تن وجان را.. وبعد، این یادگاریست برای جویندگان.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۷ .

16511_ **ایاصوفیا** ۴۸۱۹/۹: تاریخ یاد نشده، منسوب به‌خواجه نصیر [ذریعه ۱۸ : ۲۰۷] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۷] .

16512_ **نجف**، ملامحمدعلی‌خوانساری: همراه «اخلاق» ازدوانی، نسخه منسوب به‌بابا افضل [ذریعه ۱۸ : ۲۰۷] .

گلشن

ازمحمدرحیم‌خان کرمانی‌شیخی، نگارندهٔ «بدیعیه : ۸۹۷» وجزآن. دربند و اندرز، در دوقسمت وهرقسمت درچند گلبن و هرگلبن در چند غصن، بسال ۱۲۹۴ دربمبئی در ۱۶۷ ص چاپ شده است. **آغاز:** سپاس بیرون از قیاس خداوندی راست .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۲۲ .

16513_ **رضوی** ۷۷۷ادبیات(۳۵۶۵): حسن فرزند محمدباقر، ۸صفر**۱۲۹۳** آغاز و انجام از این نسخه برای نمونه یاد شده [ف.

رضوی ۷ : ۶۹۱] .

16514ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۵۲ : یوسف فرزند حاج علی شیرازی، ۲۴ع۱/**۱۳۰۸** درشیراز، ۲۹۲ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

16515ـ **ری**، عبدالعظیم ۴۳۶ : نستعلیق میرزاهادی خان عراقی کشکول ۱ج۱/**۱۳۰۹** [نسخه‌ها ۳ : ۴۳۶] .

گفتاری دربارهٔ آزادی

دو گفتارست بنقل از نوشته‌های جان ـ استوارت میل ومیرابو، دربارهٔ آزادی و اینکه آزادی منشأ پیشرفت‌است. این دوگفتار بشمارهٔ **۱۳** ضمن «مجموعه» میرزا محمدعلی نایب‌اول پیشخدمت باشی مظفرالدین شاه، که در برابر «طائفهٔ جهلمند» گردآوری کرده، بدون یادی ازمترجم درکتابخانهٔ ملی هست .

16516ـ **تهران**، ملی ۱۳/۱۴۹ ف : نستعلیق شکستهٔ خوش ابوتراب طباطبایی پیشخدمت اعتضاد السلطنه درتبریز در **۱۳۰۱** (ص۳۱۷ ـ ۳۲۱) ۱۶س [ف. ملی۱:۱۵۴].

گوهر مراد

ازمحمد جعفرفرزند محمدطاهرخراسانی کرباسی، زاده در۱۰۸۰، بسال ۱۱۲۰ پند و اندرزهایی‌است برای پسرش عبدالرزاق‌ونسخهٔ مجلس درچهاربخش است . **آغاز :** حمدله . صلاة و بعدای‌فرزند سعادتمند عبدالرزاق بدانکه خلق درپذیرفتن .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۵۰ .

16517ـ **مجلس** ۲۷۹۳/۴ : نسخ‌محمد جعفرفرزند محمدقلی، در**۱۱۲۸** (ص ۴۹۵ ـ ۵۳۴) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۵۰] .

16518 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۰۵/۶ جوادی : نسخ سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳:۲۳].

ل

لباب الاخبار

ناشناخته . درچهل باب و در هرباب ده دستوراخلاقی ازگفته‌های پیامبروامامان . باب یکم در فضیلت علم وباب چهلم درفضیلت صبرو این جز «تحفة‌الملوك : ۱۵۶۲» جهل بابی و جز «لباب الاخبار» راوندی‌است.

16519ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۲۹۴ مج : سدهٔ **۱۳** ، [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

لذت نامه

از مولانا شرف الدین علی شیرازی ، [دیباجه]، بنظم ونثردراخلاق، که در آن نه لذت‌را درنه مقاله یاد کرده است . در آن از روزگارگله‌کرده وفکرجلای وطن ازدارالملك شیرازرا یادکرده است وازپادشاه سلیمان‌بارگاه محمد جاه و وصول خود بدان درگاه و اینکه این‌کتاب‌را بدین‌نام خوانده و تحفهٔ درگاه او ساخته است وسپس فهرست نه‌مقاله‌را دردیباجهٔ بلندآن آورده است: ۱ـ لذت ساعت ۲ـ لذت روز ۳ـ لذت‌شب ۴ـ لذت‌عمر ۵ـ لذت‌مصاحبت ۶ـ لذت سخاوت ۷ ـ لذت شجاعت ۸ ـ لذت عفوازتقصیر ۹ـ لذت‌عشق‌وتوبهٔ دلپذیر. **آغاز:** بنام خدایی‌که جان‌آفرید۔ نظام سخن درزبان آفرید. قادری که شمع زبان از کمال لطف و احسان درفانوس دهان.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۹۸ .

16520ـ **ملك** ۵۸۴۱/۵ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (۴۹ر ـ ۶۹پ) [رؤیت].

لسان الصدق

ازحسینقلی جدید الاسلام، که گویا از مسیحیان شیروان بوده که در بادکوبه در سن چهارده سالگی بدین اسلام درآمده است، در سخنان حکمت آمیز، ومسائل مربوط بهمملکت داری و جزآن، در شصت و دو مجلس بعنوان مجالس الحکیم من نتایج افکارالجدید. در۶ج ۱۳۱۲/۲ بانجام رسیده است. **آغاز:** حمد وسپاس خداوندیرا سزاست ... اما بعد، بندهٔ حقیر ...

16521ـ **مجلس** ۴۹۸۰ : نوشتهٔ نگارنده ۶ج۲/**۱۳۲۲**، ۱۳۲گ [رؤیت].

لطایف الحکمه

ازقاضی سراج الدین محمودفرزندابی بکر آذربایجانی ارموی، درگذشتهٔ ۶۸۹، برای سلطان عزالدین کیکاوس فرزندکیخسرو فرزند کیقباد سلجوقی، در۶۵۵، دردوقسم نگاشته است: معرفت یاحکمت علمی، معدلت یاحکمت عملی. ودراین بخش آداب پادشاهی را مشروح نوشته است، وحکایتهایی آورده است. **آغاز :** حمد بینهایت و ثنای بیطرف و غایت مرخدایرا جل جلاله.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۱۴ .

16522ـ **دانشگاه** ۷۴۷ فیلم: از نسخهٔ نوشتهٔ ابوالمحامد محمد فرزند محمود فرزند حاجی ملقب بهحمید مخلص بخاری درقونیه، آدینهٔ ۴ذیحجهٔ **۶۸۴**، ۱۸۲گ ۱۵س (بلوشه ۱ : ۶۱ ش۹۸) [فیلمها : ۱۷۵].

16523ـ **رضوی** ۲۳۰ حکمت : نسخ **۷۷۱**، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ۹۴گ ۱۹س [ف. رضوی ۱ : ۷۱ ش ۲۳۰]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۷۱۰ و ۲۰۵۲ هست [فیلمها : ۱۷۵].

16524ـ **اسعدافندی** ۲۸۸۰ : نسخ، تاریخ یادنشده، ۹۴گ ۱۷س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۸۰ هست [فیلمها : ۱۷۵].

لطایف الموافق

ازادهم خلخالی، نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ فاتحه : ۲۸» و جزآن. در موعظه ازآن میان منجیات و مهلکات.

16525ـ **تهران**، دکترمفتاح ۳ مج : نوشتهٔ **۱۲۲۹** [رؤیت].

16526ـ **رضوی** ۲۴۶ اخلاق(۷۱۰۸): نستعلیق، **۱۲۵۸**، آغاز یك صفحه افتاده، ۱۴۱گ ۱۵س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۲].

لطایف وظرایف

دربخش ادبیات خواهد آمد.

لمعات ناصری

ازچنگیز فرزندحاج محمدولی میرزا قاجار دراخلاق وسلوك، درهیجده لمعه، بنام ناصرالدین شاه قاجار، در۱۸ع۱/۱۲۶۷که شاه باصفهان آمده بود بانجام رسیده است. [دیباچه]. **آغاز:** لمعات انوارستایش وثنا نثار بارگاه.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۴۷ .

16527ـ **مجلس** ۲۲۴۴ : نسخ تعلیق خوش ۱۸ع۱/**۱۲۶۷**، نسخهٔ اصل از روی نوشتهٔ نگارنده برای شاه، زرین، ۱۴۰ص ۱۱س [ف. مجلس ۶ : ۲۰۰].

لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق

= اخلاق جلالی

ازدوانی ، که یاداو در « تهلیلیه : ۳۶ » گذشت. برای بهادرخان سلطان ازون حسن بیگ آق‌قوینلو (۸۷۱ - ۸۸۲) وسلطان جلیل پسر او (۸۸۲-۸۸۳) ، در سه بخش فلسفهٔ عملی ، درسه لامع و هریك درچند لمعه : ۱ - تهذیب اخلاق ۲-تدبیرمنزل ۳-کشورداری. وچنانکه خودگوید آنرا ازروی «اخلاق ناصری» خواجه باکاستن و افزودن برآن نگاشته است و چند بار چاپ شده است. **آغاز:** افتتاح کلام بنام واجب الاعظام سلطانی سزدکه بامر نافذ ازلی جنود مجنده .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۵۹ - ف. مشار ۵۹ .

16528 - **قاهره**، دارالکتب ۱۰ اخلاق فارسی طلعت: نستعلیق زیبا **۹۰۰**، ۹۸گ ۱۶ س. زرین. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۶۹۴هست [فیلمها : ۱۷۷ - ف. مخطوطات ۲ : ۹۸] .

16529 - **الهیات** ۲۸۱ د : نسخ سدهٔ **۹-۱۰**، انجام افتاده ، ۲۱۱گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۱۱۹] .

16530 - **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۱۹/۲ : نستعلیق احمد فرزند محمد فرزند الیاس رومی لاذقی ، ع۱/**۹۱۰** درمدرسهٔ خواجه دربلدهٔ بیدر [نسخه‌ها ۵ : ۷۷].

16531 - **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۱۵ Or : نوشتهٔ **۹۱۷** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷] .

16532 - **مدینه**، عارف حکمة ۳۲۰: **۹۲۰** [نسخه‌ها ۵ : ۴۷۲] .

16533 - **مشهد**، فرخ ۱۴۸ : در یك مجموعه ، نبشتهٔ **۹۲۳** ، زرین [نسخه‌ها ۳ : ۸۶] .

16534 - **مدینه**، عارف حکمة ۳۲۱: نستعلیق **۹۴۸** [نسخه‌ها ۵ : ۴۷۲].

16535 - **سپهسالار** ۱۲۶۸ : نستعلیق ج۲/**۹۴۸**. ۱۱۵گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۵: ۴۸۵] .

16536 - **بادلیان** ۲/۲۵۱ فرازر : نوشتهٔ پیرمحمد فرزند مولانا محمد **۹۴۹** **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۹۳هست [فیلمها ۱:۵۵۲].

16537 - **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۴۳ : نستعلیق خوش محمد قاسم کاتب جامی ، ۱۷ ع ۱/**۹۵۶**، زرین ، ۱۴۰گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

16538 - **ملك** ۵۹۶۴، نستعلیق خوش باباشاه خوشنویس اصفهانی ، ۲۷رمضان **۹۸۰** زرین، ۲۰۸گ ۱۲س [رؤیت] .

16539 - **ملك** ۴۹۲/۳۳ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰**، زرین (ص۳۸۶-۴۲۸هامش) گزیدهٔ آنست [رؤیت].

16540 - **دانشگاه** ۳۳۷۹ : نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱** ونونویس انجام آن بدستور عباسقلی خان در۲۵رجب ۱۲۲۳ ، ۱۲۹گ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۷۷] .

16541 - **رضوی** ۲۴۷اخلاق(۶۰۵۲): نستعلیق، ۲۸ج۲/**۱۰۰۳**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۶ : ۴۶۲] .

16542 - **مجلس** ۵۸۳: نسخ**۱۰۰۳** ، زرین، آغاز برابرنمونه، ۹۲گ ۲۳س [ف. مجلس ۲ : ۳۴۳] .

16543 - **تهران**، ملی۹۹۲ف:نستعلیق ۳ذیحجهٔ **۱۰۰۹**، آغاز برابرنمونه، ۱۷۳گ ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۵۴۹] .

16544 - **تهران**،اصغرمهدوی۱/۲۷۴: نستعلیق ۵ ج۱/**۱۰۱۴** [نسخه‌ها ۲ :۱۰۱] .

16545 - **تهران**، ملی۵۴۹ف: نستعلیق بسیارخوش، ۲۷رجب **۱۰۲۶** ، آغاز برابر و چند سطراز انجام افتاده، ۱۶۷گ ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۴۰] .

16546ـ **سپهسالار** ۱۲۸۷ : نستعلیق زیبای **۱۰۳۰**، ۲۰۲ گ ۱۴ س [ف . سپهسالار ۵ : ۴۸۵] .

16547ـ **رضوی** ۲۴۸ اخلاق(۳۵۶۶): نستعلیق، عنایت‌الله، ج۲/**۱۰۳۴**، زرین، ۹۸ گ ۲۳ س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۳] .

16548ـ **مجلس** ۱۰/۴۲۱۸ : نستعلیق محمدنظام فرزند علیخان ساوه ، شنبهٔ ۱۲ ع۲/ **۱۰۴۶** آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16549ـ **کپنهاک**، سلطنتی : نستعلیق عبدالنبی فرزند اسکندر آقای ذوالقدری، **۱۰۴۶** [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۰] .

16550ـ **تهران**، ملی ۳/۹۹۰ف: نسخ خوش مفتح فرزند حاجی محمد صادق مصحح ، **۱۰۶۲** ، (ص ۶۰۲ – ۸۸۶) [ف . ملی ۲ : ۵۴۷] .

16551ـ **دانشگاه** ۳۳/۲۴۶۴ : نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص۸۳۶-۱۰۴۵) هامش [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۶].

16552ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲/۸۸ : نستعلیق **۱۰۶۴** [نسخه‌ها ۲ : ۹۵] .

16553 ـ **مجلس** ۲۲۴۵ : نسخ تعلیق **۱۰۶۹** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۶۶ ص ۱۹ س [ف . مجلس ۶ : ۲۰۱] .

16554ـ **رضوی** ۲۴۹ اخلاق(۳۵۶۷): نستعلیق، غرهٔ ع۲/**۱۰۷۶** ، زرین ، ۱۶۷ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۳] .

16555ـ **دانشگاه** ۱/۸۹۴ : نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد باقر شریف کاردزاری ، ذیحجهٔ **۱۰۷۷** (۱پ – ۹۸ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۶۷۱].

16556 ـ **بادلیان** ۱/۷۸ .S. P : نستعلیق ۱۴ صفر **۱۰۸۰** مقابله‌شدهٔ ع۱/۱۱۱۵ دراجمیر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۹۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۲] .

16557ـ **مجلس** ۴۷۴۲ : نستعلیق ابراهیم فرزند محمد مرادکاتب، سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده، ۱۸۳ گ ۱۵ س [رؤیت] .

16558ـ **مجلس** ۲۲۴۶ : نسخ تحریری وتعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام نونویس سدهٔ ۱۳ ۴۲۹ ص ۱۲ س [ف. مجلس ۶ : ۲۰۱].

16559ـ **دانشگاه** ۴۳۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده، عنوانها سفید مانده، ۱۸۳ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۴۰].

16560ـ **سپهسالار** ۱۰۹۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، خریداری رضاقلی هدایت در تبریز در ۱۲۸۲ ، ۱۴۵ گ ۱۴ س [ف. سپهسالار ۵ : ۴۸۵] .

16561ـ **دانشگاه** ۴۸۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز و انجام افتاده ، ۱۲۳ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۵۱].

16562ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۰۷ : نسخ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۲ : ۹۲].

16563ـ **تهران** ، ادبیات ۱/۳۶۳ جوادی : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف . ادبیات ۳ : ۴۲] .

16564ـ **مجلس** ۳۷۱۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، ۳۸۸ ص ۱۴ س [یادداشتهای آقای حایری] .

16565ـ **تهران**، ادبیات ۶۹حکمت: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲ – ۱۳** ، زرین [ف . ادبیات ۲ : ۳۳] .

16566ـ **سپهسالار** ۵۸۵۷ : نستعلیق ۱۲۴(=**۱۲۰۴**) ۱۳۵ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۵ : ۴۸۵].

16567ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری

۱۷۰جلال: نستعلیق پیر بخش ۱۱ رمضان **۱۲۶۱** آغاز برابر نمونه [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی: ۱۳].

16568ـ **قاهره**، دارالکتب ۳ اخلاق فارسی طلعت: نوشتهٔ **۱۲۹۷**، ۱۰۰گ ۱۷س [ف. مخطوطات ۲: ۹۸].

16569ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۵۷: نستعلیق محمدعلی، سه‌شنبهٔ ۲۷ع **۱۳۰۱/۲**، برای آقا میرزا سلمان مستوفی [نسخه‌ها ۵: ۶۳۵].

16570ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/۵۴۱: تاریخ‌یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۸۲].

16571ـ **قم**، فیضیه ۱۷۶۴ (۲۵۱): نستعلیق تاریخ یادنشده، ناتمام، ۲۱۸ص ۱۹ س [ف. فیضیه ۲: ۱۰۹].

16572ـ**رضوی** ۳۷اخلاق: نسخ تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، آغاز برابر نمونه، ۱۴۵گ ۱۷س.

16573ـ **رضوی** ۳۸اخلاق: نستعلیق وقف نادرشاه ۱۱۴۵، آغاز برابر نمونه، ۱۱۰گ ۱۵-۱۶س [ف. رضوی ۲: ۳۴۳].

16574ـ **مجلس** ۲۳۱۵/۴: تاریخ‌یاد نشده، آغاز افتاده (ص ۱۷ - ۴۴ و ۴۶-۹۰) [ف. مجلس ۱۰: ۹۶۸].

16575ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۷تصوف واخلاق فارسی: بی‌تاریخ، ۱۳۳گ ۱۷س [ف. مخطوطات ۲: ۹۸].

لؤلؤ و مرجان

ازحاج میرزاحسین فرزند محمدتقی‌نوری طبرسی (یالوی نور ۱۸ شوال ۱۲۵۴ - نجف ج ۱۳۲۰/۲) در شرایط پلهٔ یکم و دوم منبر روضه‌خوانی، برای‌سید محمدمرتضی‌جونپوری درآدینهٔ ۲۵ ذیقعده‌برابرنوروز۱۳۱۹ درنجف بانجام رسیده وچاپ شده‌است. **آغاز:** ستایش بیرون از اندازه و حساب سزاوار قادریست که ازسوزش برق.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۸۸ — طبقات اعلام الشیعه، نقبا: ۵۴۳ - ف. مشار: ۱۳۳۰ ۲۶۸۷ - ریحانة الادب ۲: ۴۴۰ - مؤلفین مشار ۲: ۷۱۳.

16576ـ **مجلس** ۴۱۶۹: نستعلیق‌خود نگارنده، **۱۳۱۹**، آغاز برابر نمونه، ۷۲گ ۲۲س [رؤیت].

م

مآثرالملوك

از خواندمیر، غیاث الدین محمد فرزند همام‌الدین میرخواند (پیرامن ۸۸۰ - ۹۳۷ یا ۹۴۲)، نگارندهٔ «حبیب السیر» در سخنان و مآثرپادشاهان وامامان وفرزانگان، بنام میر - علیشیرنوایی، وپیش‌از۹۰۶ نگاشته‌است. **آغاز** زیب صفحات اثرات‌ذات فایض‌البرکات‌سلاطین کامکار.

بنگرید: ذریعه ۶: ۲۴۴ (حبیب‌السیر) و ۹: ۳۰۷ (خواند میر) و ۱۹: ۷ (مآثر - الملوك) - پیشگفتار چاپ حبیب السیر، آقای جلال همایی.

16577 ـ **مجلس** ۶۱۹/۱: نستعلیق پیرامن **۹۳۱**، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲: ۳۷۰].

16578ـ **مجلس** ۳۴۴۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، ۱۲۸ ص ۲۰س [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۰۰].

16579ـ **نجف**، سید جعفر بحرالعلوم آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۹ : ۷] .

مائة کلمه = سخنان کوتاه = صد کلمه

مائدهٔ سماویه

از آخوند ملاحسین فرزند مؤمن کرمانی یزدی شیخی ، شاگرد شیخ احمد احسائی (م ۱۲۴۱). درمواعظ .

بنگرید : طبقات اعلام‌الشیعه ، کـرام : ۴۳۱ .

16580 ـ **اصفهان** ، سید محمدعلی روضاتی : نوشتهٔ ابراهیم فرزند علی حسینی ، ج۱/۱۲۳۳ ، به‌نظر نگارنده رسیده [یادداشت های‌آقای روضاتی] .

مائدة العارفین

ازحسین فرزند عبدالعلی المؤمن ، دریك مقدمه وسی مجلس بشمارهٔ روزهای ماه رمضان. درآغاز هرمجلس ، گزارش دعاهاست و سپس پند واندرزهایی مناسب. درآن آمده که آنرا از کتاب بزرگترخود «زاد المسافرین» گزیده است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل التقوی زاد المسافرین الی روض‌الجنان .

16581ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۹۲۶: نوشتهٔ ۲ع۲/۱۲۳۶ ، ۲۱۹ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

مالیات

رساله‌ایست دراخذ مالیات ، دریك مقدمه درلزوم وجود سلطان عادل، ودوباب ۱ ـ اخذ مالیات ۲ـ درعدل سلطان ومتفرعات‌آن. بنام ناصرالدین شاه ساخته شده . **آغاز :** یکی از چاکران آستان آسمان‌سان به‌کان سکندرشأن ... خدیوجهان ... ناصرالدین شاه ... چنین مینگاردکه درکتب حکما ... در تهذیب‌اخلاق و نیکویی سلوك .

16582ـ **ملك** ۶۱۹۷: نستعلیق خوش بی‌نام و بی‌تاریخ ازآغاز سدهٔ چهاردهم، ۱۸ گ ۹س [رؤیت] .

مالیات ومداخل دولت

گویا ازجعفرقلیخان‌سردار ، نگارندهٔ درهٔ نجفیه، که گویا نواب و یا معتمد التجار ملقب بوده است. **آغاز :** مداخل بر دو قسم است : قسم اول مـداخل متوالی و انتقالی است یعنی چیزی ازمحل بمحل دیگرانتقال بیابد .

16583ـ **حقوق**۲/۳۶۹ج : نستعلیق ۱۲۹۱ ، سپس گفتاری دربارهٔ اسکناس، آغاز برابرنمونه [ف. حقوق : ۸۰] .

16584ـ **حقوق**۳۷/۳۷۵ج: شکسته نستعلیق باتاریخ۱۳۱۳ دردفتر، همراه‌کتابچهٔ گمرك و دستورالعمل، آغاز برابر نمونه [ف. حقوق : ۸۳] .

مباحثهٔ وزیر ورفیق

ناشناخته . شاید «رفیق وزیر : ۱۶۱۵» ملکم باشد .

16585ـ **تبریز**، ملی ۲۷۹۲: نوشتهٔ ۱۲۸۳ همراه با «مکتوب‌آخوندزاده» [نسخه ها ۴ : ۳۱۰] .

مباحثة النفس

از محمدطاهر قمی شیرازی شیخی، که یاد او در «تحفهٔ شاهی : ۸۲» گذشت . در پند و موعظه و گفتگو بانفس . و این جز «موعظة ـ النفس» اوست‌که ترجمهٔ «تنبه الراقدین» خود اوست. این‌کتاب بکوشش آقای محدث ارموی بسال ۱۳۳۹خ باپنج‌گفتاراو چاپ شده است . **آغاز:** حمدله. وبعد، چون محتاج برحمةالله القادر ، محمد طاهر دیدکه اکثر اهل زمان در

قافله‌گاه زمان رحل اقامت انداخته .
بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۴۰ — پیشگفتار چاپ از آقای محدث ارموی .

16586 ـ مجلس ۴۸۰۵/۱۸ : نسخ باتاریخ ۱۰۸۲ در دفتر بهمین خامه (۵۰پ — ۵۳ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16587 ـ سنا۴/۱۱۶ : نستعلیق باتاریخ ۱۰۷۰ بهمین‌خامه دردفتر (ص۱۶۱ — ۱۷۹) همراه «معالجة النفس» ازهمو وچند گفتاردیگر [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۳] .

16588 ـ رضوی ۲۵۱ اخلاق(۶۷۳۴): نستعلیق میرزا بیگ فرزند فیض‌الله غازریه ، ۱۰۸۴ درمشهد، آغاز برابر نمونه، ۸ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۴] .

16589 ـ تهران، دکتر مفتاح ۷مج: با تاریخ ۱۰۹۷ درلاهور بهمین خامه در دفتر، زرین [رؤیت] .

16590 ـ مجلس ۳۰۵۹/۱۲ : نسخ محمدکریم فرزند اسماعیل قاضی، سدهٔ ۱۱ (ص ۲۲۶—۲۵۳)، آغاز برابر نمونه[ف. مجلس ۱۰ : ۵۱۰] .

16591 ـ پزشکی ۲۷۷/۱۷ : سدهٔ ۱۱ پایان برابر ص۳۴ س۷ چاپی است [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۴ — ره‌آورد : ۳۸۸] .

16592 ـ یزد، جامع کبیر ۱مج: نستعلیق میرزاعلی فرزند یوسف طسوجی، رجب ۱۱۸۵ [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۵] .

16593 ـ مجلس ۲۳۷۵/۱۲ فهرست نشده: سدهٔ ۱۲ (ص۲۲۶—۲۵۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۱] .

16594 ـ الهیات۲/ ۷۰ د : با تاریخ شعبان ۱۲۴۸ دردفتر (۲۰پ — ۴۲پ) [ف . الهیات ۱ : ۱۲۱] .

16595 ـ آقای کاظم مدیر شانه‌چی ۱۴/۴: نستعلیق خوش ۱۲۷۵ [نسخه‌ها ۵ : ۶۰۴] .

16596 ـ کربلا، سیدهادی خراسانی: تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۹ : ۴۰] .

16597 ـ نجف، شیخ‌هادی کاشف‌الغطا: تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۹ : ۴۰] .

16598 ـ نجف ، سید محسن حکیم ۱۷۲/۱: تاریخ یاد نشده، ۴ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

16599 ـ نجف، سید محسن حکیم ۳/ ۳۶۶: تاریخ یاد نشده، انجام افتاده، ۹ گ .

سیدأ ترقی

از میرزا ملکم‌خان، که یاداو در «کلیات: ۱۶۶۴» گذشت. ترجمهٔ نامهٔ شارل‌مسمر فرانسوی به‌عالی‌پاشا صدراعظم عثمانی دربارهٔ سبب جمود مردم خاور، که در ۲ مارث ۱۸۶۹ م نگاشته بود، است .

16600 ـ رشت، آقای‌شاد قزوینی: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۹۴ او [نسخه‌ها۵:۳۹۵].

سبکی العیون

از شیخ محمد حسین‌فرزند محمد ابراهیم گیلانی شیرازی نجفی، درپند واندرز و تعزیت دریکصد و بیست مجلس .

16601 ـ سپهسالار ۴۴۵ : نستعلیق محمدحسین فرزند شاه‌جهان در۱۲۶۳، ۳۴۲ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۵ : ۴۹۷] .

مبین الاخلاق

ناشناخته. درآن اخلاق فاضله‌را برشمرده همراه با حکایتها و سخنان بزرگان صوفیان و درآن آمده: درمقابل این‌اخلاق فضائل، اخلاق رذایل هست‌که‌ازتفصیل آن‌فایدهٔ معتمد به‌نیست،

بنابراین قلم جواهررقم از بیان آن عطف عنان نمود. بادیباجه بلندکه نام کتاب در آن آمده است بایستی ازسدهٔ ۱۳ باشد [آقای حائری]. **آغاز:** سپاس بیقیاس و ستایش افضل اساس خالقی را سزاست که ازیك حرف کن کائنات ...

16602**ـ مجلس** ۲۷۷۴/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱-۱۱) [ف. مجلس ۹ : ۲۱۳].

مثنوی بخل و بخیل

یوسفی، دربخش منظومه‌ها خواهدآمد.

مثنوی مرتشی

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

مجاجز المعاد

ازمحمدحسین، بسال ۱۲۷۲ ، درسیر و سلوك و پند واندرز، باعبارتهای مغلقه [مجتبی عراقی]. **آغاز:** حمدله. اما بعد، تصنیف الحقیر الفقیرکتاب مجاجزالمعاد بعیون الملك المنان درمقرنس چرخ زنگاری .

16603**ـ قم، فیضیه** ۱۷۷۶ (۳۶۳) : نستعلیق **۱۲۷۲**، ۱۰۲ص۱۴س [ف. فیضیه۲: ۱۱۳] .

مجالس وعظ ازهرباب

از ملاحسین بیهقی واعظ کاشفی، که یاداو در «آینهٔ اسکندری : ۲۰۴» گذشت. **آغاز:** تاشده پیوند روان بابدن ــ عشق روان بود و دل خسته تن .

16604**ـ قاهره، دارالکتب**۳م تصوف فارسی : نسخ محمد فرزند احمد فرزند علی قاری**۹۲۲** (گ۶۴ - ۱۸۶) آغاز برابرنمونه یادشده [مخطوطات ۱ : ۳۰ و ۲ : ۱۰۴].

مجالس وعظ

از شیخ‌الاسلام [پایان نسخهٔ مجلس] زنده در ۱۳۱۰، درپند واندرز وخبروتاریخ وجنگ های پیشوایان دین ، در۶۱ مجلس .

16605**ـ مجلس** ۳۴۸۵ : نستعلیق و نسخ علی فرزند حسین فرزند زین‌العابدین ، شنبهٔ ۲ج۱/**۱۳۱۰** درپایان از نگارنده بشیخ الاسلام مدظله‌العالی یادکرده، ۷۹۵ص ۱۷ - ۱۶س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۴۴] .

مجالس وعظ

ناشناخته . سه مجلس وعظ روضه‌خوانی روزهای ۱۲ تا ۲۱ صفر ۱۳۱۹ در مدرسهٔ ابراهیمیه کرمان‌را دارد .

16606**ـمجلس**۳۵۴۳: نستعلیق‌شکستهٔ **۱۳۱۹**، **آغاز :** ترجمهٔ ظاهرآیهٔ کریمه که می‌فرماید ولاتنفع الشفاعة عنده، ۵۲ص ۱۹س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۰۵] .

مجدیات = کشف الغرایب

درص۱۶۶۱ گذشت.

مجلس آرا

از محمدمحسن شیرازی، بنام شاه سلیمان صفوی وامام وردی‌بیگ فرمانروای شیراز، در چهل مجلس [دیباجه]. اخلاق دینی است و در دیباجه می‌نویسد : داستانهای بنی‌اسرائیل که (علی بن مبقری) بعربی‌گردآورده بود و هریك رمزونشانی برای خوی ورفتارنیکو و پسندیده است، بفارسی درآورده و درآغاز هر مجلس حدیثی‌آورده است: مجلس یکم درابتلای اولیا و ملکهٔ مروت ، چهلم در اینکه اعتقاد بتوحید موجب‌کرامت است. **آغاز:** حمد بیحد ومدح بیعد مبدءی‌را سزاست‌که عقول مجرده و نفوس قدسیه را واسطه .

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۱۱ .

16607 **ـ دانشگاه** ۳۶۵۲ : نستعلیق

جعفرفرزند حاجی حسین دیلمانی، سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۶ گ ۱۸ س فهرست مجالس در فهرست کتابخانه آمده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۵۶].

16608ـ **دانشگاه** ۲۵۱۴ : نستعلیق آدینهٔ ۲۴ محرم **۱۳۰۴** متن زرافشان، نسخه ازآن میرزا ربیع لنگرودی بوده‌است، ۲۰۲ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۰۸].

16609ـ **تهران**، محدث‌ارموی: نوشتهٔ شریف فرزند آقاباقرشلمانی رانکوئی، **۱۲۴۶** دردیه شالمان [ذریعه ۲۰ : ۱۱].

مجمع الخزاین

ازمحمدفرزندآدم خوشابی‌تمیمی‌انصاری.

16610ـ **آصفیه** ۴۶۸ مواعظ: نوشتهٔ **۱۱۳۸** [ف. آصفیه ۴ : ۶۳۸].

مجمع الغرایب

ازمحمدحسین فرزند فتحعلی، دارای ۶۳ مجلس وعظ و روضه خوانی، بفارسی وعربی. **آغاز**: الحمدلله محمد ونستعینه ... اما بعد، فهذه مجموعة مختصره جمعتها.

16611ـ **مجلس** ۳۵۶۳: نوشتهٔ **۱۲۹۸** ۵۰۰ص ۲۰ س، سپس «اعمال ماه رمضان» ازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۲۶].

مجمل الاخلاق

ازعلی مدعو بفهمی طبیب، بسال ۹۴۰، دریك مقدمه و چهاراصل و یك خاتمه: مقدمه درحد ماهیت نفس وقوتهای وی وتعریف خلق اصل ۱ ـ صفت عفت و ملکات متفرعهٔ آن ۲ ـ ملکهٔ شجاعت وفضایل آن ۳ـ معرفت حکمت و معارف متعلقه برآن ۴ ـ بیان سیرت عدالت و اقسام واحکام‌آن. خاتمه در تعدد ملکات رذیله وخصایل ردیه. **آغاز**: حمد و سپاس بیقیاس حکیمی‌را سزاست.

بنگرید: ذریعه ۲۰ : ۴۸.

16612ـ **مجلس** ۵۸۴: نستعلیق خود نگارنده، ۱۰ شعبان **۹۴۰**، ۶۶گ ۱۱ س فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۳۲۵ هست [رؤیت].

مجموعه

از میرزا محمد علی نایب اول پیشخدمت باشی مظفرالدین‌شاه. درروزگارولیعهدی‌مظفر میرزا چون می‌بینندکه (طائفهٔ جهلمند) مصدر امورند، کتابچه‌ای می‌نویسد وبسمع مظفرمیرزا می‌رساند. چون (طائفهٔ جهلمند) درمقابل‌آرام نمی‌گیرند، او این مجموعه را در برابر آنها گردآوری می‌کند، تانشان دهدکه پیش ازاوهم کسانی برای بیدار کردن مسئولان همان شیوهٔ اورا بکار برده‌اند: ۱ـ ترجمهٔ‌نامهٔ شارل‌مسمر فرانسوی به‌صدرالاعظم عثمانی ۲ ـ شیخ وزیر ملکم‌خان ۳ ـ نامهٔ صدر اعظم عثمانی بسلطان عثمانی ۴ ـ نامهٔ فرخ‌خان امین الدوله به ـ ناصرالدین‌شاه ۵ ـ پولتیکهای دولتی‌ملکم‌خان ۶ـ دربارهٔ اقوام ترکمان‌ازهمو ۷ـ دفترقانون ازهمو ۸ـ رفیق ووزیر از همو ۹ ـ ایرادات میرزا فتحعلی بتاریخ رضاقلی ۱۰ ـ نامهٔ یکی ازسیاحان ۱۱ ـ کتابچهٔ غیبی ۱۲ ـ اسرار فراموشخانه ۱۳ ـ گفتاری از جان استوارت میل ۱۴ ـ نتیجهٔ نگارش اوراق ۱۵ ـ بسط مطالبی که‌ازمیرزاملکم‌شنیده شده. **آغاز**: چون در مـدت دوازده سال نوکـری حضرت اقدس ...مظفرالدین میرزا.

16615ـ **تهران**، ملی۱۴۹ف: شکسته نستعلیق خـوش ابوتراب طباطبایی پیشخدمت اعتضادالسلطنه، **۱۳۰۱** درتبریز، ۱۷۴گ ۱۶ س [ف. ملی ۱ : ۱۴۳].

مجموعهٔ نصیحت

ازمیرزا نصیرفرزندحاجی معصوم مراغه‌ای متخلص به‌نصیرا، بنام شاه تهماسب دوم، بسال ۱۱۴۳ دریک‌مقدمه وسه‌باب‌ویك خاتمه نگاشته است: مقدمه سخنان پیامبران و امامان. باب ۱ ـ نصایح پادشاهان گذشته، درپنج فصل ۲ ـ نصایح حکما، درچهارفصل ۳ ـ احصای صفات ایشان از حمیده و ضد آن، در سه فصل. خاتمه درنصایح درویشان ولطیفهٔ ظریفان، در درچهارختم، درختم‌چهارم طبقات‌سلاطین‌ایران را تاشاه تهماسب در۱۱۳۴آورده است.

16616 ـ دانشگاه ۲۷۹۹: نستعلیق نگارنده، ۹رجب ۱۱۴۳ آغاز ومیان افتاده، ۱۵۲گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۴۷].

محاسن الآداب

از نصیرالدین محمد فرزند عبدالکریم انصاری استرآبادی، ترجمهٔ «مکارم الاخلاق» طبرسی است، بنام شاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴) ومحمدخان والی‌خراسان، در ع ۲/۹۶۳ در هرات. **آغاز:** زواهرجواهر حمد وسپاس.

بنگرید: ذریعه ۲۰: ۱۲۴.

16617 ـ مجلس ۲۰۴۳: تحریری خوانا، ۱۰۳۲ نویسنده خطبه و مقدمه را تمام ننوشته است، آغاز برابرنمونه، ۷۸۱ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۶: ۴۰].

16618 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۸۴۶: نوشتهٔ محمد صالح فرزند محمد یوسف فرزند محمد مدحی‌نیشابوری، ۱۵ع۱/۱۰۵۲ درلاهور [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

16619 ـ مجلس۲۰۴۴: نسخ تعلیق غرهٔ ذیقعدهٔ ۱۰۵۷ آغازکمی افتاده، ۲۸۰ص ۲۵ و ۱۷س [ف. مجلس ۶: ۴۱].

المحاسن والمنشآت

نگاشتهٔ پنجشنبهٔ ۸شعبان ۸۱۹، درسه‌باب: ۱ ـ درنه‌فصل، در اخلاق ازمکارم اخلاق، عدل واحسان، سخاوت، شجاعت، عفو و اغماض، زوال‌نعم وسعادت اخروی، صبر(ازاینجابدست می‌آید که نگارنده از یزد به‌قم و ری رفته)، شکر(وازاینجا برمی‌آیدکه ازقزوین گذشته و بصحبت خواجه شرف‌الدین رسیده‌وازامیرانشاه یاد می‌کند) باب ۲ ـ ترسلی مختصر در نه‌فصل است، باب۳ ـ درادبیات فارسی‌که تلفیق‌آن در عبارات ومراسلات مناسب باشد، درنه فصل.

16620 ـ اصفهان، شهرداری ۹۳۹ (۷-۸۴): نسخ طاهر کاتب، پنجشنبهٔ ع ۲/ ۸۴۸، آغازافتاده وفصل یکم باب‌یکم راندارد فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۴۶۷ هست [فیلمها: ۱۸۷].

محبت

ازملامحسن فیض‌کاشانی، شاید «الفت‌نامهٔ ۱۵۴۲» او باشد.

16621 ـ مجلس ۱۰۸۳/۲۴: نسخ نزدیک۱۲۶۷، (ص۲۹۰-۳۰۱) [ف. مجلس ۵: ۲۰۴].

محبوب القلوب

در بخش عرفان ۱۳۶۵ گذشت.

محك الایمان

ازملامحمدکاظم هزارجریبی، نگارندهٔ «افلاکیه: ۲۳۹» وجزآن. دراخلاق مؤمنان و اوصاف‌آنان.

16622 ـ سامره، میرزا محمد تقی شیرازی: نوشتهٔ ۱۲۳۶ [ذریعه ۲۰: ۱۱۵].

16623 ـ سنقر، شیخ‌محمدعلی‌همدانی: تاریخ یاد نشده.

16624 ـ کربلا، شیخ عبدالحسین

طهرانی : تاریخ یادنشده [ذریعه ۲۰:۱۵۵].

محیط الواعظین

از عمر، دوجلد.

16625ـ **بنگاله**، ایشیاتك ۱۷۳ E (۸۱): شکسته نستعلیق **۱۱۰۹** (ج۱) **۱۱۵۹** (ج۲) [ف. بنگال : ۵۹].

مخاطبة النفس

ازادهم خلخالی واعظ، که یاداودره‌لوازم الدین : ۹۸۴» گذشت. فارسی شدهٔ «مخاطبة‌ـ النفس» تقی‌الدین‌ابراهیم‌کفعمی(۸۴۰ـ۹۰۵) است. **آغاز:** قوافل حمدات خالصات بیغایات خداوند زیبای بی‌همتایی را .

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۱۶۶ .

16626ـ **تهران**، دهخدا ۲/۲۸۷ : نسخ سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۸] .

مدارج کمال

از باباافضل، درص۸۴۰ گذشت .

مدخلیت ایران درمسئلهٔ شرقی

متن ازفلیکس ویچرسکی روس ، نگاشته ۱۸۶۲م. فارسی‌شدهٔ آن ازآوانس مسیحی، که یاد اودر «عقیدهٔ ولتر دربارهٔ ایران:۱۶۴۹» گذشت. درنه فصل اجتماعی و انتقادی ، بخش یکم آن ازایران باستان‌است، سپس‌ازناهنجاری های‌آنروزه‌وتجاوزات بیگانگان گفتگو می‌کند وبرای رهایی پیشنهادهایی نیز نشان می‌دهد . **آغاز:** مقدمه ازقول مصنف ... اعلیحضرتا از آنجا که مفتون شوکت و عظمت زمان گذشتهٔ ایران بودم .

16627ـ **تهران**، ملی۱۸۷ف: نستعلیق **۱۳۰۶**، زدین، با یادداشت ناصرالدین شاه : تمـاماً ملاحظه شد هنگام رفتن فرنگستان در قشلاق قزوین ۱۳۰۶، ۲۶گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۱۸۶] .

مرآت الاخلاق

ازصفی‌الدین ولی‌قزوینی‌که درسدهٔ یازدهم می‌زیسته است. [تقی بینش] .

بنگرید : نسخه‌ها ۵ : ۶۱۲ .

16628ـ **مشهد**، فرخ ۳۹ : باتصحیح نگارنده در **۱۰۷۷** [نسخه‌ها ۳ : ۹۶] .

مرآت‌البلها=مفتاح اخلاق مظفری= مصطلاحات

از میرزا حبیب‌الله‌لشکرنویس [پایان‌چاپ ۱۳۲۱] یا شریعتمدار تبریزی [محمد باقـر حجتی]. در تجسم فضایح اعمال و افعال بعضی از مردمان روزگار خـود ، با تشریح برخی مصطلحات معمول آن‌روزه مانند جعلنق، قرطی میرزا قشمشم،دبنگوز،شلخته،فضول،کله شق... بسال ۱۳۰۸ و۱۳۲۱ چاپ‌شده‌است. **آغاز:** گرانمایه برادرکان‌آگاه باشند که از آموختن علم اخلاق وسیردرانفس وآفاق .

بنگرید : راهنمای کتاب س۵ : ۴۴۸ و ۵۵۴ .

16629ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۶ د : نستعلیق ونسخ‌چلیپا،**۱۳۰۹** آغازشده، وتاریخ ۱۳۱۰ و۱۳۱۶را نیز دارد . در فهرست بنام « مفتاح‌اخلاق مظفری»آمده است،آغاز برابر نمونه، ۱۵ گ [ف. ادبیات ۱ : ۴۳۴] .

16630ـ **الهیات** ۶/۵۴۲د: نستعلیق حاج سیداحمد لاهیجانی ، ۲۷ صفر**۱۳۱۴** در همدان (۳۲پ ــ ۳۸پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۲۱] .

مرآت حقایق‌نما = آینهٔ حق نما

ازکاشانی ، درص۱۵۱۷ گذشت.

مرآت القلوب

از سید صادق صراف فرزند سید حسین [نمای نسخه] درپند واندرزها گرفته ازحدیث قدسی واخبارمذهبی. **آغاز:** حمدله. خبرداد مارا حسن پسرعبدالله پسرسعید عسکری.

16631ـ **رضوی** ۸۶۴۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، گویا بخامهٔ نگارنده، ۳۶گ۱۸س [ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی، چاپ نشده].

مرآت المستهلین

از میرزا محمد هادی فرزند ابوالمفاخر محمد مهدی‌خان، حسینی علوی، ملقب به شاه میرزا. درآداب هلال ماه دیدن، دریك مقدمه وچهار مطلب. **آغاز:** اهلهٔ بصایرحامدین و اجلهٔ ضمایرشاکرین صورت اقمار.

16632ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۸۱۶: سدهٔ **۱۲**، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲].

16633ـ **کاظمین**، شیخ عبدالله‌کتبی: تاریخ‌یادنشده [ذریعه ۲۰ : ۲۸۶].

مرات المسافر = مواد المسافر (؟)

ازسیف‌الدین علی شریفی‌حایری، ترجمه وگزیده‌ایست از «امان‌الاخطار» سیدرضی. متن درآداب‌سفرودعاست درچهارده باب‌که درپایان آن همهٔ «برءالساعه»ی رازی و «تدبیرالبدن» قسطاس‌بن لوقیای یونانی داگنجانیده بود. نام ترجمه‌بدوگونهٔ بالا درفهرست‌الهیات آمده ولی در ذریعه بنام «مراد المسافر» یاد شده است. **آغاز:** حمد و درود وثنا نثار بارگاه علیمی‌که زبان.

بنگرید: ذریعه ۲ : ۳۴۳ (امان‌الاخطار) ف. الهیات ۱ : ۳۰۰ و ۴۰۰، ۸۳۵.

16634ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: بخامهٔ نگارنده، آغاز برابر نمونه، در ذریعه چهل بابی یادشده. [ذریعه ۲۰ : ۲۹۶].

16635ـ **الهیات** ۲/۳۴۳د: باتاریخ **۱۳۰۷** در دفتر (۹۶ر-۱۲۷ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۰۰].

مرتع الصالحین وزاد السالکین

دربخش‌عرفان، ص۱۲۷۹ گذشت.

مرزبان نامه

دربخش ادبیات خواهد آمد.

مرشد الواعظین

ازحاجی ملارضااسترآبادی‌واعظ. فرزند محمدصادق، دروعظ وروضه خوانی و معجزات بنام فتحعلیشاه قاجار (۱۲۱۱ — ۱۲۵۰) و بدستور فرزندش علیشاه نگاشته است. **آغاز:** حمد بی‌حد خداوندی‌را سزدکه باراده رام‌کن ایجاد اشیاءکرد.

بنگرید: طبقات اعلام الشیعه، کرام : ۵۵۵.

16636ـ **سپهسالار** ۴۳۸: نسخ **۱۲۴۴** آغاز برابر نمونه، ۲۰۰گ۲۲س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۴۳].

16637ـ **ری**، عبدالعظیم ۳۸۳: نستعلیق حاجی محمد همدانی تهرانی سه شنبهٔ ۶شعبان **۱۲۶۳** اندازه ربعی [نسخه‌ها ۳ : ۴۵۲].

مرو و ترکستان = تسخیر...

ازمیرزا ملکم‌خان، که یاداو در «کلیات: ۱۶۶۴» گذشت. دربارهٔ ترکستان و افغانستان وولایتهای خاوری ایران ازوضع جغرافیایی و سپس علل جداشدن آن‌سرزمینها. درآن‌آمده: انگلیسها چندتن باین بخشها فرستاده و آنان گزارشی منتشرکرده‌اند و من دراین گفتار از آنها بهره‌مند شده‌ام. **آغاز:** در باب مرو و ترکمان تفصیلی عرض کردم چون مطلب را از

کتب مختلفه جمع کرده‌ام برحسب ظاهر باهم ربط ندارد .

بنگرید : پیشگفتار چـاپ مجموعه آثار ملکم، استاد محیط طباطبایی.

16638ـ دانشگاه ۳۲۵۷/۱۰: نستعلیق شکسته خوش‌علی منشی تبریزی (خارج ازفوج مقطوع‌المواجب) نزدیك **۱۲۹۵** (ص ۲۷۷ – ۲۹۸) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۴].

16639ـ **تهران** ، ملی ۱۴۹/۶ ف : در «کلیات» مؤرخ **۱۳۰۱** او (ص۱۴۹–۱۶۴) آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «درباره‌اقوام ترکمان» آمده است [ف.ملی ۱:۱۴۸].

16640 ـ **مجلس** ۵۱۵۴/۱۳ : در «کلیات»مؤرخ**۱۳۰۴**او(۱۵۲پ-۱۶۰پ)آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

مساهله درمعامله = رساله در ...

از قطب الاقطاب محمد چشتی ، که یاد او در « مجالس حسنیه : ۱۳۶۰ » گذشت . اخلاق عرفانی است .

16641ـ **بنگاله** ، آسیایی ۱۳/۳۵ bO (۱۱۰۹) : تاریخ یاد نشده. همراه ۴۰ گفتار دیگرازهمو [ف. بنگال : ۱۷۱].

مسلی المصابین

از محمود فرزند علی نقی فرزند جـواد علوی فاطمی، دریك فاتحه وسه‌فایحه و هریك درچند عائده‌ویك‌خاتمه، دربردباری وشکیبایی درمصیبتها، برای شاهزاده بهمن‌میرزا بمناسبت مرگ فرزند شاهزاده نگاشته است . **آغاز :** نحمده علی‌ما‌امتحنا من‌المصائب و البلاء ... و بعد، بندهٔ ضعیف... محمودبن ... بعرض می رساند .

16642ـ **دانشگاه** ۶۲۰ : نسخ‌عبدالحسین فرزند عبدالکریم ، ۲۲ صفر **۱۲۵۷** بروزگار نگارنده ، ۱۲۲ گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۵ : ۱۵۲۹] .

مشکاة محمدیه

ناشناخته. گویا ازسدهٔ سیزدهم، درکشور داری، دریك مقدمه ودوازده فصل: ۱ـ دربیان سبب ترکیب (اجتماع) ومنافع آن ۲ ـ اسباب بقاء ازطبیعی وصناعی ۳ـ تمدن درمدینهٔ فاضله محتاج عدل‌است۴ـ یکی‌ازاسباب بقاء ، تمدن است ۵ـ تهیه اسباب بقاء ورفع موانع آن۶ـ آداب محاربه ۷ـ رفع موانع داخلیه ۸ ـ در بیان معیشت ۹ـ اشخاص معطله‌که ازمنافع اهل تمدن‌بهره می‌برند وسودی‌نمیدهند. ۱۰ـناظم‌اهل تمدن باید استحضار باموار داخلـه و خارجـه داشته باشد ۱۱ـ کیفیت نفس‌قوی ۱۲ـ طریق کسب وریاضت. **آغاز:** لك الحمد یاذی‌الجود والمجد والعلی، تعطی من‌تشاء وتمنع من.

16643ـ **تهران**، ملی۷۰۱ف: شکسته نستعلیق‌گویا سدهٔ**۱۳**، آغاز برابرنمونه ، ۱۷ گ ۱۰س [ف. ملی ۲ : ۲۰۷] .

مشکاة النجاة

ازملاسلیم علی فرزند محمد مازندرانـی آملی هندوکلایی، پند و اندرز است ، در سی مشکاة بشمارهٔ روزهای ماه رمضان ، در سه‌شنبهٔ ۱۳ شعبان ۱۲۸۴ در هفتاد سالگـی بانجـام رسانده است. **آغاز :** حمد بلاانتها خدای را سزاست‌که محمود است به‌آلاء خویش .

16644ـ **سپهسالار** ۵۵۵۴: نستعلیق چهارشنبهٔ ۱۹ آذر قدیم **۱۲۸۷** بخواهش‌حاجی ملاعلی مازندرانی، آغازبرابرنمونه، ۲۷۹ گ ۱۸س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۷۳].

مصابیح القلوب

از خواجه ابوسعید حسن بیهقی سبزواری

شیعی فرزند حسین ، نگارندهٔ «مونس الاشباه» در ۷۵۷ [ذریعه ۱۰ : ۵۵] و جز آن . در ۵۳ فصل در پند و اندرز از روی اخبار دینی و داستان های تاریخی. **آغاز:** شکر وثنا وحمد بی‌منتها خدای را که منزه است از ادراك اوهام .

بنگرید : پیشگفتار آقای محدث ارموی بر چاپ الرسالة العلیة ۸۶ – ۹۵ .

16645 – **نجف،** امیرالمؤمنین ۲۲۲۴: سدهٔ **۹**، انجام افتاده ، ۳۱۷ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

16646 – **دانشگاه** ۴۰۱۲ : نستعلیق دوشنبه درمدرسه نیم‌آورد اصفهان، سدهٔ **۹–۱۰** ۱۴۸ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۳۰۰۸] .

16647 – **رضوی** ۷۱۶۱/۱ : نوشتهٔ ۲۱ صفر **۹۸۹** (۱ پ – ۱۸۵ پ) آغاز برابر نمونه [ف . سید عبدالعزیز طباطبایی ، چاپ نشده] .

16648 – **تهران،** ملی ۱۲ف: نسخ سدهٔ **۱۰** آغاز برابر نمونه، ۳۰۹ گ ۱۶ س [ف . ملی ۱ : ۸] .

16649 – **مجلس** ۲۲۴۸: نسخ متوسط **۱۰۸۶** ، آغاز بمانند نمونه ، ۶۹۲ ص ۱۵ س [ف.مجلس ۶ : ۲۰۲].

16650 – **نجف،** محمدعلی خوانساری: نوشتهٔ **۱۰۸۹** [ذریعه] .

16651 – **ملك** ۵۴۶۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۶۳ گ ۱۷ س [رؤیت] .

16652 – **تهران،** اصغر مهدوی ۵۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۵ ص نونویس دارد [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۰] .

16653 – **الهیات** ۲۵۲د : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، برگ آغاز ودو برگ انجام نونویس، ۲۶۴ گ ۱۴ س [ف. الهیات ۱ : ۴۰۲] .

16654 – **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۲۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** و نونویس **۱۲۴۷** دارد، ۲۹۷ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

16655 – **الهیات** ۸۲۳د: شکسته نستعلیق چند نویسنده از سدهٔ **۱۱–۱۲** آغاز و انجام افتاده [ف. الهیات ۲ : ۳۶] .

16656 – **دانشگاه** ۳۸۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱–۱۲**، آغاز بمانند ش ۱۸۶، ۲۱۴ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۷۰] .

16657 – **شیراز،** خانقاه احمدیه ۲۷۴: نوشتهٔ محمد قاسم فرزند علی‌نقی کاهی ، ۱۵ ج ۱ / **۱۱۲۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۶] .

16658 – **حقوق** ۸۶ج: نستعلیق محمد مؤمن، رجب **۱۱۷۱**، ۲۳۵ گ ۱۷ س [ف . حقوق : ۱۹۳] .

16659 – **ری،** عبدالعظیم ۲۵۸ : نسخ سدهٔ **۱۲**، ربعی [نسخه‌ها ۳ : ۴۵۳].

16660 – **آصفیه** ۱۶۳ مواعظ: نستعلیق ایرانی، گویا سدهٔ **۱۲** ، ۵۶۵ ص ۱۷ س [ف . آصفیه، عثمان‌علی ۲ : ۵۴۶] .

16661 – **الهیات** ۱۱۵ج: نسخ آخوند ملا اوروج فرزند حسین، سه‌شنبهٔ ۲۸ ذیقعده **۱۲۰۸** آغاز سه و انجام یك برگ نونویس ، ۱۸۵ گ ۲۰ س [ف. الهیات ۱ : ۴۰۲] .

16662 – **حقوق** ۳۰۰ج : نستعلیق **۱۲۲۳**، ۳۰۲ گ ۱۵ س [ف. حقوق: ۱۹۳] .

16663 – **دانشگاه** ۱۲۶۹ : نستعلیق علی‌اکبر فرزند صفی، ۲۸ محرم **۱۲۳۴**، ۱۵۶ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۴ : ۱۵۳۴] .

16664 – **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۲۴۱: نستعلیق محمد حسن فرزند محمد جعفر ، ۱۷ رجب **۱۲۳۴**، ۱۷۷ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

16665 – **دانشگاه** ۲۹۵۶/۱: نستعلیق **۱۲۵۲** (۱ر–۱۳۶ر) درفهرست آمده: مصباح

الانوار در ۵۳ فصل در پند واندرز مذهبی، ودر پایان نسخه «مصابیح القلوب» یادشده. **آغاز:** اشهدان لااله الاالله... فصل اول: روی عن النبی ص... مناجات [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۵۰].

16666ـ **الهیات** ۵۰۸ د: نسخ ۱۴ ج ۱/**۱۲۵۷**، ۲۴۵ گ ۱۴ س [ف. الهیات ۱: ۴۰۲].

16667ـ **دانشگاه** ۳۷۱۲: شکسته نستعلیق ۲۷ شعبان **۱۲۷۴**، ۲۲۴ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۱۲].

16668ـ**دانشگاه** ۱۸۶: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، انجام گویا یکی دوصفحه افتاده، ۲۰۱ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۰۰۰].

مصابیح القلوب

در ۵۲ فصل، پند واندرزازروی اخبار دینی شاید ازهمان سبزواری باشد.

16669ـ**رضوی** ۲۶۹ اخلاق (۸۴۹۹): نستعلیق **۱۲۷** (؟) آغاز نونویس و نگارنده محمدبن مرتضی مدعو بمحسن یادشده است. وقف ۱۲۷۱، ۲۰۰ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۶: ۴۷۰].

16670ـ**رضوی** ۲۷۰ اخلاق (۹۲۰۵): نستعلیق، ازمیانهٔ فصل هفتم تافصل چهل و ششم را دارد، وبخامهٔ دیگری، نام نگارنده محمد باقرفرزند محمدتقی آمده، ۱۸۹ گ ۱۴ س [ف. رضوی ۶: ۴۷۱].

مصالح المسلمین = انصاف نامهٔ

مسکین، دربخش اخلاق ص ۱۵۴۴ گذشت.

مصباح الاخلاق

از عبرت عظیم آبادی، از سدهٔ سیزدهم [دانش پژوه].

16671ـ **بنگال**، ۵۰۷: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۱: ۲۲۴].

مصباح الانوار = مصابیح القلوب

مصباح المشکاة

ازادهم عزلتی خلخالی، نگارندهٔ «لوازم الدین: ۹۸۴» و جزآن. گزارشی است از «مشکاة» ابوحامد محمد فرزند محمد غزالی، نام کتاب ونگارنده ومتن دردیباجه آمده است. چلبی می‌گوید «مشکاة الانوارفی لطایف الاخبار» را درچهل وهشت باب درمواعظ دیدم وازغزالی نیست، بلکه ازمتأخران است. **آغاز:** سپاس با اساس بی ابتدا و ستایش بی انتها ازل تا ابد خداوندی را.

16672ـ **ملک** ۶۲۱۱/۲: نستعلیق ۷ شوال **۱۰۵۶** (۶۰ر-۱۱۷پ) همراه سبحات الانوار، ذکرالهیه هردو ازهمو [رؤیت].

مصطلاحات = مرآت البلها

مطابقت قواعدسیاسیه وشرعیه =

رساله در مواعظ و...

از محمدعلی فرزند محمد ملك الواعظین طبری تهرانی، نگارندهٔ «جغرافیای جهان» گفتاریست که به مجالس وعظ و سخنرانی او می‌ماند.

16673ـ **دانشگاه** ۳۴۳۴/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۵پ - ۵۲پ) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۴۷].

مطلوب کل طالب من کلام علی بن ابیطالب

ازوطواط، رشیدالدین، که یاداوردر «دانش اللهفان: ۱۵۴۴» گذشت. گزارشی است ازصد کلمهٔ

جاحظ، هرسخن نخست به‌نثر وسپس بدوبیت.
بنام سلطان شاه ابـوالقاسم محمود فـرزنـد خوارزمشاه اتسز فرزند محمد یمین. بیشتر نسخه‌ها ازیکدیگر جدایی‌دارند وبرخی ترجمهٔ نثری‌را ندارد. چند بار چاپ شده و بکوشش فلایشر به‌آلمانی ترجمه ودر۱۹۳۷م چاپ شده است و یکبار ۱۳۴۲ خ بکوشش آقای محدث ارموی. آغاز: الحمدلله علی‌الطاف کرمه و اصناف نعمه... چنین‌گوید محمدبن... حال خلد وجحیم دانستم-به‌یقین‌آنچنانکه می‌باید- گرحجاب از میانه بردارند - آن یقین ذره‌ای نیفزاید.
بنگرید: کشف الظنون ۲: ۱۷۲۱ — ف. مشار: ۴۱۱.

16674- **ایاصوفیا** ۴۱۶۵: نسخ حسین حسن موسوی، آغاز محرم **۷۳۱** برای دستور و وزیری (ترنج صع) ۲۸گ ۱۱س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۲۵ هست [فیلمها: ۱۹۷].

16675- **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۲۹: با تاریخهایی از **۷۵۱-۷۵۵** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها۱: ۴۳۰].

76 [- **ایاصوفیا**۴۷۹۵/۵۲: نسخ ونستعلیق **۸۴۳** (گ۴۱۹ - ۴۴۵). **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۹هست [فیلمها ۱: ۴۱۴].

16677- **رضوی** ۷۱۳۶/۱: احمد فرزند تاج‌الدین شبیب، شعبان**۸۷۷**، با تملك فرزندش محمد فرزند احمد شبیب سمنانی(۱- ۵۲پ) ۹س. نخست هرسخن بعربی وسپس به فارسی به‌نثر گزارش شده و آنگاه در دو بیت بفارسی سروده شده است. آغاز برابر نمونه [ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی، چاپ نشده].

16678-**سنا**۲۶۷: نستلیق درشت وریز عنایت‌الله امامی، **۸۹۳**، زدین، در فهرست از سراینده‌نام برده‌نشده، خطبه‌را ندارد [نسخه‌ها ۶: ۵۰۷].

16679- **ایاصوفیا** ۲۸۵۴/۴: ضمن «کلمات چهار یار» مؤرخ **۸۹۶** (ص ۱۰۰ - ۱۴۰). **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۸۶ هست [فیلمها: ۱۶۰].

16680- **تهران**، سلطان القرائی: نستعلیق زیبای حسین شیرازی خوشنویس، سدهٔ **۹**، زرین، بایادداشت مرگ ملك‌اشرف سلطان ابن‌السلطان ابونصر حسن بن علی بـن عثمان (اوزن حسن) چهارشنبهٔ ۲ شوال ۸۸۲ آغاز برابرنمونه [رؤیت].

16681- **قاهره**، دارالکتب ۳۳۵/۴ ادب تیمور: نوشتهٔ**۹۲۵**، ازنسخهٔچاپ لبزیك بسال ۱۸۳۵م کم دارد(گ۸۲-۱۰۱) ۱۷س [ف. مخطوطات ۲: ۱۵۷].

16682- **عاطف‌افندی** ۲۲۰۷/۴: ضمن «کلمات چهاریار» مؤرخ **۹۲۸** (ص۴۰- ۵۴). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۶۷ هست [فیلمها: ۴۵۹].

16683-**مجلس**۴۸۲۰: نستعلیق‌زیبای شیخ محمدکمال‌کاتب نیشابوری، **۹۴۳**، زدین در فهرست از سراینده نام برده نشده [ف. دانشگاه ۱۳: ۲۳۱].

16684- **ملك**۴۳۷۹/۲: نستعلیق با تاریخ **۱۰۵۶** (درش۱) (۶۳ب-۶۹ب‌هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

16685- **ملك** ۴۲۷۵/۱۲: نستعلیق محمدسعیدفرزند محمدتقی‌خاتون‌آبادی**۱۰۸۱** (۵۱ ر -- ۵۷ ر هامش)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16686- **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۱۸: ابن میرزا نصرالله، صفر**۱۲۶۰**، ۱۸گ [ف. سیدعبدالعزیزطباطبایی].

16687ـ مجلس ۵۷۶۵ : نستعلیق و نسخ خوش سدهٔ **۱۳** ، زرین ، ۱۳۸ ص ۹ س [ف. مجلس ۱۷ : ۲۰۴] .

16688ـ او نیورسیته ۴۰۷/۴ف : ضمن «کلمات چهاریار» تاریخ یادنشده (ص ۹۰ـ۱۳۱) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

16689ـ اصفهان ، سید محمد علی روضاتی: تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام «صد کلمه» یادشده است وجز «مطلوب کل طالب» دانسته شده‌است (۴۳پ ـ ۵۳پ) [نسخه‌ها ۵: ۱۴۹] .

16690ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۱۵۳ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. سید عبدالعزیز طباطبایی] .

معارج الملکوت

از سلطان‌حسین خاموشیان ، بدستور شاه محمدخاموش، دراخلاق مذهبی، اوپیش ازاین «عقاب‌الاخرة» نگاشته بود .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۸۶ .

16691ـ پاریس، ملی ۷۰۶ : نستعلیق دوشنبهٔ۲۲ج۲/**۱۲۰۶** [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۶] .

معالجة النفس

از محمد طاهر قمی شیرازی ، و این جز «مباحثة النفس: ۱۶۷۶» اوست . در آن هفده مثال برای دنیازده‌که برخی‌ازآنها در«گشایش نامه»ی خواجه دیـده می‌شود [دانش پژوه] .

آغاز: حمدله. ای عزیزمن بدان وآگاه باش که تومسافری ومجموع سفرت از ابتدا تاانتها شش منزل است .

16692ـ سنا۶/۱۱۶ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۷۰** در دفتر ، همراه «مباحثة النفس» وچندگفتار دیگرازهمو [نسخه‌ها ۶: ۴۴۳] .

16693ـ دانشگاه۵/۴۱۰۸ : نستعلیق محمد حسین فرزند محمد شفیع حسینی نوادهٔ نگارنده، **۱۱۴۸** (ص۲۲۶ـ۲۳۷)، آغازبرابر نمونه ، همراه پنج گفتار دیگر ازهمو [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۸۷] .

16694ـ دانشگاه۵/۱۹۲۹ : نستعلیق باتاریخ **۱۱۱۵** ــ **۱۱۸۵** در دفتر (۳۴پ ـ ۳۶ ر) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۸ : ۵۴۵] .

16695ـ یزد، جامع‌کبیر۲مج: نستعلیق میرزاعلی فرزندیوسف‌طسوجی ۱۵رجب**۱۱۸۵** همراه «مباحثة النفس» از همو [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۵] .

معایب الرجال

از بی‌بی خانم دختر باقرخان سرکردهٔ سوار استرآباد ، بسال ۱۳۱۳ چهل وهشتمین سال شاهی‌ناصرالدین‌شاه ، در چهار مجلس : ۱ـ اطوار شرابخواری ۲ ـ کردار اهل قمار ۳ـ چرس وبنگ و وافور و اسرار ۴ـ عباقره والواط . دردیباچه سرگذشت خودراکه‌مادرش دختر آخوند ملاکاظم مجتهد مازندرانی ساکن بارفروش است ، و اینکه این کتاب در پاسخ «تأدیب النسوان» است ، تا اینکه مردان از تأدیب‌نسوان دست بردارند ودرپی‌تأدیب خود برآیند راآورده است.

آغاز : نخست از ابتدای آدم ، و ثنا و حمد یزدان را که از اضلاع سمت چپ پدید آورد نسوان را .

16696 ـ تـهران ، حـافـظ فرمانفرمائیان : نوشتهٔ علی اکبر حسینی تفرشی، شوال **۱۳۱۳** . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۲۰۳ هست [فیلمها : ۱۹۸]

16697ـ ملك ۶۲۹۷ : نستعلیق‌میرزا

سیدابوالقاسم بن آقامیرزا سیدجعفر ، در ۵ ج ۲/۱۳۱۴، آغاز برای نمونه از این نسخه یاد شد، ۴۹ گ ۱۳ س [رؤیت].

معدن الجواهر

از ملاطرزی ، بنام ابوالمظفر نورالدین محمد جهانگیر (۱۰۱۴-۱۰۳۷) ، در هفده باب بسال ۱۰۲۵ نگاشته است : ۱ - دربیان درجهٔ شهادت وقدرتی که زنده‌های معنوی راست ۲ - درعشق ومحبت که وسیلهٔ وصال بمطلوب حقیقی است ۳- بیوفایی و بی‌حقیقتی و پاداش آن ۴- درفضیلت دیانت ۵- دروفا وحقیقت پروری ۶- تهمت وافتر ۷ - دادگستری ۸ - توکل و قناعت ۹- فضیلت اکل حلال وصدق مقال ۱۰- استغنای ایزدی ... ۱۷- پاداش اندیشهٔ تباه درحق مردم بی‌گناه .

آغاز : جهان‌جهان نیایش جهانداری‌را سزدکه دایات جهانگیری‌فرمانروایان‌والاشکوه

بنگرید: ف . اته : ۴۳۲.

16698 - **بادلیان** ۴۶۴ : نسخ سدهٔ **۱۱ - ۱۲** (روزگار اورنگ زیب ۱۰۶۰ - ۱۱۱۸)، ۱۳۷ گ ۱۹ س **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۱۲۱۸ هست [فیلمها :۱۹۹].

16699 - **بنگاله** ، ایشیاتك E ۱۸۴ (۸۱۳) : شکستهٔ **۱۱۵۴** [ف . بنگال : ۶۰]

معراج السعاده

از ملااحمدنراقی، که‌یاد اودر«سیف‌الامة: ۹۶۰» گذشت. که در ۱۲۶۵ وبارها پس از آن چاپ شده‌است .

بنگرید : ف . مشار : ۱۴۵۸.

16700 - **نجف** ، امیرالمؤمنین ۹۱۵ : نوشتهٔ **۱۲۳۸** ، ۲۸۰ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

16701 - **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش. ف ۶۰۶: نستعلیق **۱۲۶۵**. زرین[نسخه‌ها ۵ : ۹۸] .

16702 - **سپهسالار** ۵۸۵۴ : نسخ ابوطالب فرزند محمد زواره‌یی کربلایی ، پنجشنبه ۲۹ محرم **۱۲۷۵**، نسخه تاصفت‌ششم دوری‌کردن ازبرادر مؤمن را دارد، ۲۳۷ گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۵ : ۶۰۳].

16703 - **سپهسالار** ۵۸۵۳ : نسخ سدهٔ **۱۳**، نسخه تاصفت ششم ازصفات رذیله شهویه رادارد، ۱۷۰ گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۵ : ۶۰۳].

معصومیه دربیان احوال اخرویه

= رسالهٔ . . .

از علی فرزند طیفور بسطامی، که یاد او در « انوارالتحقیق : ۱۵۴۴ » گذشت . سرگذشت سلمان فارسی است با مواعظ .

16704 - **بنگال**، آسیایی bO۱/۱ (۱۱۵۰) : نوشتهٔ **۱۰۸۹** [ف . بنگال : ۱۵۴].

معیار العمر والعمل

از ملا ادهم عزلتی خلخالی، که یاد اودر «لوازم‌الدین : ۹۸۴» گذشت . در (محاسبه و مخاطبهٔ نفس ومحافظت‌اوقات‌ایام حیات برسبیل موعظه وتذکیر، مدلل به آیات و روایات و مکاشفات) ، آمیخته با شعرهایی ازسحابی و مولوی ومیرعلیشیر نوایی. **آغاز:** ... اما بعد حمدالله سبحانه‌وتعالی‌والصلاة ... برای صواب اقتضای اولوالالباب مخفی ومستور نماند.

16705 - **تهران** ، دهخدا ۲۸۷/۱ : سدهٔ **۱۱** (۱پ -۲۳ر) همراه «مخاطبة‌النفس» ازهمو، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها۳: ۴۰۸] .

16706 - **سپهسالار** ۵۸۳۸/۱۱ :

تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه (۱۰۹پ ۱۱۹ پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۶۱۳].

مفتاح اخلاق مظفری = مرآت البلها

مفتاح

از میرزاملکم‌خان ، که یاد اودر «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت . این‌گفتار بشمارهٔ ۲ در «کلیات» او درتهران ۱۳۲۶ ق چاپ شده است .

بنگرید : پیشگفتار چاپ مجموعه آثار ملکم ، استاد محیط طباطبایی : م‌ـد ـ ف . مشار : ۱۲۷۷.

16707 ـ **مجلس** ۴۹۱۲ : شکسته نستعلیق رمضان **۱۳۰۱** در «کلیات» او [ف . مجلس ۱۴ : ۱۳۸] .

مفتاح التمدن فی سیاسة المدن

از میرزا محمد معین‌الاسلام بهبهانی ، که در ۱۳۲۴ نگاشته است.

16708ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق ۱ج۲/**۱۳۲۷** بدستور نگارنده ، با تقریظ مخبرالسلطنه در ۱۳۳۲ ، جلد ۴ [رؤیت].

مفتاح الجنان

از محمد شفیع فرزند محمدصالح ، در دوازده عین دراخلاق مذهبی شیعی : عین ۱ ـ تقدیم کلماتی چند ازموعظه ۲ ـ سکرات موت واهوال قبر وبرزخ . . . ۱۲ ـ طیبات اهل نعیم‌وعقبات اهل جحیم . **آغاز :** الحمدلله ـ الجوادالکریم . . . خامهٔ سیه‌نامه. . . محمد شفیع من‌محمد صالح .

16709ـ **سپهسالا** ۶۵۷۵ : نستعلیق علی‌اکبر ، ۱۹ع۲/۱۲۳۰، آغاز برابرنمونه، ۲۲۲گ ۱۶ س [ف . سپهسالار ۵ : ۶۲۲] .

16710ـ **رضوی** ۸۴۰۴/۳: باتاریخ ۱۲۴۴ در دفتر (۲۳ د ـ ۰ ۰) آغاز برابر نمونه [ف . سید عبدالعزیز طباطبایی ، چاپ نشده] .

مفتاح السعادة فی قواعد السیاده

ازشهاب‌الدین تبریزی .

16711ـ **مدینه**، عارف حکمة ۴۶۹ : نوشتهٔ **۱۰۳۸**، ۱۷۰ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۷۹]

16712ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۵۸۸ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۱]

مفرح القلوب

مفتی‌تاج‌الدین .

16713ـ **بنگال**، آسیایی ۱/aO۵۴ (۹۲۸) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۳۶] .

المفیدللمستفید

منسوب به بابا افضل کاشانی ، نگارندهٔ «جاودان‌نامه: ۷۶۸» و جز آن. این‌گفتار بسال ۱۳۱۰ خ از روی نسخهٔ کتابخانهٔ سلطنتی بکوشش حاج سیدنصرالله تقوی در۹۳ص چاپ شده است **آغاز :** حمدله . . . سپاس‌وستایش خدایراکه مخترع جسم ومبدع روح‌است .

بنگرید : ف . مشار : ۱۴۷۳ ـ فهرست پاره‌ای ازکتابهای اخلاق و سیاست ، نسخه‌ها ۱ : ۲۲۴ .

16714ـ **دانشگاه** ۱۰۳۵ : با تاریخ **۱۰۹۷** در ص ۳۱۶ ، نویسنده آنرا از محمد غزالی میدانسته **آغاز :** باب دوم از کتاب مفیدالمستفید درشناختن جسم و جـان ، بباید دانست (برابر ص ۲۷ ـ ۲۸ چاپـی) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۶۵] .

16715 ـ **مجلس** ۱۹۷۵ : نستعلیق

۱۳۰۸ از روی نسخهٔ کتابخانهٔ سلطنتی تهران برای مرحوم تنکابنی ، ۹۹ ص ۱۳ س .[مجلس ۵ : ۴۷۴] .

16716ـ **تهران**، استاد مینوی ۳/۴۹: نستعلیق محسن فرزند مصطفی ساوجبلاغی ، **۱۳۴۷** [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۶] .

16717ـ **لنین گراد** ، بنگاه بررسیهای خاورمیانه ۴۰ : تاریخ یاد نشده [دانش‌پژوه، نسخه‌ها ۱ : ۲۲۴] .

مقالات حکیم

در اخلاق ومسائل اجتماعی ، بشیوه‌ایکه ازقانون ومشروطیت دفاع شده باشد . درچند فصل. فصل یکم از مقالت دوم درتوضیح معنی مساوات ومواخات .

آغاز : مقالات حکیم . مقالهٔ ثانیه . در بیان معانی بعضی از الفاظ مستعمله در این صحیفه است، و اشاره بپاره‌ای ازمباحث‌شریفه ونکات لطیفه . و این مقاله نیز محتوی بر فصولی چند واصولی سودمند بود.

16718ـ**مجلس** ۶۰۸۲ فهرست نشده : نسخ۹ رجب **۱۳۲۸**،۵۵گ ۱۷ س [رؤیت] .

مقامات حمیدی

در بخش ادبیات خواهد آمد.

مقامات العلیة

ازشیخ عباس قمی، که یاد اودر «حکمة‌ـ البالغة : ۱۵۹۸» گذشت . گزیدهٔ « معراج السعاده: ۱۶۸۸» نراقی است، دریك مقدمه ودو باب ویك خاتمه درشهرقم ذیقعدهٔ ۱۳۲۲ بانجام رسیده وچاپ شده است .

آغاز : (پس ازخطبه) که برعاقل واضح ومستنیراست .

16719 ـ **رضوی** ۲۷۴ اخلاق (۸۱۹۸) : شکسته نستعلیق نگارنده ، ذیقعدهٔ **۱۳۳۳** درقم، ۱۰۱ گ ۱۱س [ف. رضوی ۶: ۴۷۳] .

المقامع فی ذم الشیطان الخادع

ازملاحسین مؤمن فرزند علی‌حسین فرزند عبدالعلی، دراخلاق مذهبی .

16720ـ **یزد**، سریزدی ۷۱: نستعلیق سدهٔ**۱۲ـ۱۳**، ربعی [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۲] .

مکارم الاخلاق

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودره آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت .

16721ـ **تاشکند** ۲۰۲۶ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۴] .

مکارم الاخلاق

از رضی‌الدین ابوجعفرمحمد نیشابوری ، درگذشتهٔ ۵۹۸، درچهل باب: ۱ـ فضیلت‌کرم ۵ـ عزت وذلت ۱۰ ـ حیا ۱۵ ـ مذمت غیبت ۲۰ـ صبر ۲۵ـ عجب ۳۰ـ فکرت ۳۵ـ لهو ولعب ۴۰ ـ یقین . برای نجیرالدین نصربن احمددهستانی بکوشش آقای محمدتقی‌دانش‌پژوه همراه «گشایش نامه» منسوب به‌خواجه نصیر ، زیرنام «دورساله دراخلاق» بسال ۱۳۴۱خ چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله‌حمداً یجلب‌النعیما ...ازمدتی‌مدید وعهدی‌بعیدبازخاطر نگران بود که درمحاسن سیرتألیفی‌کرده.

بنگرید : پیشگفتار چاپ، دانش پژوه ـ راهنمای‌کتاب ۵ : ۵۶۵ ـ کتابشناسی دهساله ۳۶۲ - کشف الظنون ۲ : ۵۱۱ .

16722ـ **کاشان** ، امیرکبیر۳۱۱ : سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده گویا همین کتاب است [نسخه‌ها ۴:۳۵۸] .

16723ـ **سپهسالار**۱۶۶مشیر: نوشتهٔ

امین‌الله محرر، پنجشنبهٔ ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۲۸۸** در در تبریز، ۹۸ گ ۱۵ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۲۱ هست [فیلمها : ۲۰۴ - نسخه‌ها ۱ : ۲۲۴ - ف. سپهسالار ۵ : ۶۴۷].

16724- **تبریز،** ملی ۳۵۴۱ : نوشتهٔ **۱۲۹۸** [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۳].

16725- **تهران،** سعید نفیسی: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۲ : ۲۲۴].

16726- **انطالیه Antlya** کتابخانهٔ عمومی بور دور ۵۵۳ یا ۲۸۵ : نسخ، تاریخ یادنشده، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۳۴۷ هست [فیلمها : ۲۰۴ - نسخه‌ها ۱ : ۲۲۴].

مکارم الاخلاق

از سید محمد نوربخش، که یاد او در «تفسیر آیت فمن کان : ۲۳» گذشت. در اخلاق بروش عرفانی. **آغاز :** شکر و سپاس حکیمی‌راکه لطایف ملکوتی را بکشایف ملکی ممتزج گردانید.

16727- **دانشگاه** ۳۶۵۴/۷۵ : نسخ علی عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲ — ۱۲۲۴** برای آقا محمد علی فرزند حاجی حسین رشتی (۲۷ر - ۲۸پ) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۶۱].

مکارم اخلاق قدسی

ابوفتح نصرالله شیبانی. مقالهٔ یکم آن است در آغاز آن آمده: آغاز نگارش غرهٔ رمضان ۱۳۰۴ چهارشنبهٔ خردادماه جلالی، در دوازده مقاله که درهرسه روز آغاز هرماهی یک مقاله می‌نویسد، مقالهٔ یکم در رمضان در روزه و متفرعات آن. نگاشته است. **آغاز :** ستایش و حمد خالقی را سزاست که هریک ازخلایق را بحرب نفوس... اما بعد، مردم عالم بطبع مایل خوشلقان.

16728- **مجلس** ۸۲۳۹ فهرست نشده: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۵۸ گ [رؤیت].

مکارم اخلاق قدسی

ازهمان شیبانی، مقالهٔ چهارم، درآن آمده ذیحجه آمده و بانگ هرولهٔ حاجیان و هلهلهٔ مکیان. **آغاز :** مقالهٔ چهارم از کتاب مکارم اخلاق. بنام آنکه سنگی‌را بوسه جای انبیاء و وکلوخی‌را طوافگاه ملوک وخانه راقبلهٔ خلایق.

16729- **مجلس** ۸۲۴۱ فهرست نشده: شکسته نستعلیق بـه همان خامهٔ مقالهٔ یکم، ذیحجهٔ **۱۳۰۴**، آغاز برابر نمونه، مقاله‌چهارم است، ۴۵ گ [رؤیت].

مکارم الکرائم = ترجمهٔ مکارم - الاخلاق

متن ازرضی‌الدین حسن طبرسی سدهٔ ششم دردوازده باب. ترجمه از ملاعلی فرزند حسن زواره‌ای، که یاد او در «آثار الاخیار : ۱» و «ترجمة‌الخواص : ۱۳» گذشت. **آغاز:** حمد بیحد وشکر بیعد حضرت‌احدی را سزدکه سید بشر وائمهٔ اثنی‌عشر.

16730- **رضوی** ۱۷۲۷ اخبار(۵۳۷۶): نسخ سلمان فرزند عبدالله کاتب، چهارشنبهٔ ۲۰ ذیقعدهٔ **۱۰۷۰**، آغاز برابر نمونه، ۳۰۰ گ ۲۳ س [ف. رضوی ۵ : ۱۷۶].

16731 - **رضوی** ۸۸۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز یک برگ افتاده، ۱۸۶ گ ۲۰ س [ف. سید عبدالعزیز طباطبایی، چاپ نشده].

ملخص کیمیای سعادت

ناشناخته. اخلاق‌عرفانی. **آغاز:** الحمدلله الذی اخترع ماهیات الاشیاء بفیض وجوده.. و بعد، مابین رمز الاقطاب فی‌اثبات القدیم سبحانه.

16732- **تهران،** موزه ۳۷۳۰ : نسخ

سدهٔ **۱۱**، زرین، ۴۳۰ص [نسخه‌ها :] .

ملت متمدن و تشکیلات آن =

رساله در تعریف...

ازحسین فرزندمحمود، برای مظفرالدین شاه قاجار، در آیین کشور داری و چگونگی سازمانها درکشورهای پیش افتادهٔ آن روزی، واینکه ملت‌چیست بچه‌چیز نیازمنداست. **آغاز:** ستایش مرخدایرا جلت عظمته‌که بعدازچندین سال روزگاربدبختی .

16733ـ **تهران**، ملی۳۸۳ف: شکسته نستعلیق شایدنگارنده، سدهٔ**۱۴**، ۸۲ گ ۱۳س [ف. ملی ۱ : ۳۷۰] .

منتخب تحفه

از باقر فرزند ابراهیم سدهٔ ۱۳، گزیدهٔ «تحفة الملوك : ۱۵۶۴» استادش سید جعفر دارابی است، درسی باب. **آغاز:** الحمدلله ـ الذی لم یتخذ ولداً . . . اما بعد، چنین‌گوید باقربن .

16734ـ **دانشگاه** ۱۳۹۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۰۵ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۸ : ۷۴] .

ملکات انسانی = اخلاق = عشرهٔ کامله

ازمحمد دهدار، که یاداوردر«الفانسانیت ۳»گذشت. بنام خان‌خانان، درده فقره: الفقرة الاولی: انسان بماهوانسان‌نسخهٔ وجودامکانست در لزوم تخلق باخلاق خداوند. الفقرة الثانیة پرده گشایان جمال دانش را در تعریف علم اقوالیست. الفقرةالثالثه: چون برصحیفهٔ انتقاش تصویر مشابهت خاطر، درلزوم صحبت علما . الفقرةالرابعه: هرچه حق تعالی در عالم ملك وملكوت‌خلق‌کرده نسخهٔآن درمجموعهٔ انسانی ثبت نمود، سیروسلوك...الفقرة العاشرة: چون برخی از مرغوبات مذکور شد . . . در اینکه اتصاف بهر کمالی مظهریت نامی از نامهای خداست. **آغاز:** حمدوسپاس مرخداوندیراست که خواص بندگان‌خودرا .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۶۷.

16735ـ **مجلس**۳/۸۲۶فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص۳۲ ـ ۵۵) بنام «ملکات انسانی» یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۳] .

16736ـ **الهیات** ۱۹۲/۳د: باتاریخ های **۱۰۹۶ـ۱۰۹۷** در دفتر (۱۰۱پ‌ـ۱۱۹پ) ۱۵ص، بنام «عشرهٔ کامله» یادشده است[ف. الهیات ۱:۲۵۸ و ۳۳۲].

16737ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۲۰۰۵/۶: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱** (۸۵ر‌ـ۹۶پ) همراه چندگفتاردیگر ازدهدار بنام «عشرهٔ کامله» یاد شده‌است[یادداشتهای‌سیدعبدالعزیزطباطبایی].

16738ـ **ملك** ۴۰۲۷/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱پ ـ ۲۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16739ـ **تهران**، آقای مشکاة: دردفتر مؤرخ **۱۲۸۴**، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۱۶: ۲۶۷] .

116740 **مجلس**۳۱۰۲/۲ : نستعلیق محمد حسین فرزند عبدالمجید تفرشی نعمت ـ اللهی، **۱۲۹۹**(ص۴۹ـ۸۶) بنام«ملکات‌انسانی» یادشده است [ف. مجلس ۱۰ : ۶۵۶] .

16741ـ**رضوی**۱۵۹اخلاق(۶۳۹۱): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام «اخلاق» یاد شده ، ۱۸ گ ۱۶س [ف. رضوی ۶ : ۴۲۱] .

مناهج السلوك

از محمد حسن فرزند ابوطالب ، برای شاهزاده حسینعلی فرمانفرما، درکشورداری .

16742ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۱/۵۱۷ : شکسته نستعلیق ، ۲۲ ذیحجهٔ ۱۲۳۳ [نسخه‌ها ۵ : ۷۶] .

منتخب الجواهر العلية

متن وگزیدهٔ آن هردو از علی بغدادی ، سخنان کوتاه حضرت علی است ودنباله‌مانندی است برای «غررالحکم» آمدی، بترتیب‌حروف تهجی‌آغازآنها، دربیست وهشت حرف وبهمان شماره بابها. **آغاز:** الحمدلله الذی انطق لسان خاتم النبوة ومظهرها. . .

بنگرید: ذریعه ۵:۲۷۳ (جواهرالعلية).

16743ـ دانشگاه ۲۱۷: نسخ سیف‌الدین محمود، بی‌تاریخ‌که پیش‌از**۱۱۹۵** نوشته شده است، ۱۰۹گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۲ : ۲۶۷] .

منتخب الحکمه

گویا ازعبدالعلی احمدی‌کرمانی نویسندهٔ نسخهٔ‌الهیات، برای‌آقامیرزاافشاروالی‌کرمان و بلوچستان ، در رمضان ۱۳۰۵ پند و اندرز و تمثیل‌هایی است‌گرفته شده از «نهج البلاغه» با عنوانهای: حکمت، پند. **آغاز:** بعد الحمد و الصلاة، آنکه یکی از بزرگان‌کبار وعلمای بی همتای (پس از دو صفحه) حکمت جود عزتی موجود است. حکمت عفوزکاة ظفراست .

16744ـ الهیات۴۹۵د: نستعلیق‌خوش همان عبدالعلی که نگارنده شناخته شده است، رمضان **۱۳۰۵**، ۴۳گ ۵س [ف. الهیات ۱ : ۴۲۱] .

منتخب دانشنامه

دراخلاق وسیاست ، درده فصل . **آغاز :** هزاران سپاس وستایش وثنا و آفرین از زبان هرمؤمن ومؤمنه .

16745ـ سپهسالار ۲۷۹۹/۴۱ :تاریخ یادنشده (ص۳۹۳ ـ ۴۰۷) [ف. سپهسالار ۵: ۶۶۰] .

منحة الابرار

کاشانی ، در۹۹۶ گذشت .

منطق الحمار

ناشناخته،درنوزده‌فصل، ازمنابع‌فرانسوی بفارسی درآمده ، وشاید از محمد حسن‌خان اعتمادالسلطنه باشد [سعیدنفیسی]. پند واندرز هایی است اززبان خر، در «روزنامهٔ خاطرات اعتمادالسلطنه» این کتاب ترجمهٔ همان اعتماد السلطنه یادشده است [عبدالله انوار]. **آغاز :** دانشوران و بزرگان مـابنصاب علم و تجربت زکوتی واجب شمرده‌اند .

16746ـ تهران، ملی۸۵۳ف: نستعلیق خوش سدهٔ**۱۳**، زرین، آغاز برابرنمونه، ۵۸گ ۱۹س [ف . ملی۲ : ۳۸۸] .

16747ـ مجلس۲۲۵۰ : نسخ تعلیق سدهٔ**۱۴**، آغاز برابرنمونه، ۲۰۰ص ۱۲-۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۲۰۴].

منفجر المعانی

از ملااحمد یزدی واعظ ، کـه یاد او در «بحرالدموع: ۱۵۴۹» گذشت . در مواعظ و نصایح‌منبری است، درهفتادوسه‌انفجار، وچون سورهٔ الفجررا عنوان قرار داده کتابرا بدین نام خوانده است. **آغاز:** الحمدلله الذی لیس لقضائه دافع .

16748ـ رضوی۹۱۳۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، گویا بخامهٔ نگارنده، آغاز برابرنمونه،

۲۱۵ گ ۱۹س [ف. سید عبدالعزیز طباطبایی، چاپ نشده] .

منقبت نامه

از محمد فرزند علی امامی ، دریك مقدمه دادای چند فصل درمبادی اخلاق، سپس دومقاله وهریك درچند قسم: مقالهٔ ۱ــ دراقسام عدالت ۲ــ درسیاست سلطنت، خاتمه دردوباب. برای ابوالمظفر یعقوب بهادرخان، بسال ۸۸۶ (منقبت نامه) نگاشته است . **آغاز :** العدل سبیلك ، اللهم مالك الملك القدیم والاحسان ... بعداز حمد حضرت آفریدگار عالم وعالمیان .

16749ــ **سپهسالار** ۱۰۹۲ : نستعلیق سدهٔ ۹، آغاز برابرنمونه ، ۱۷۱ گ ۱۳س [ف سپهسالار ۵ : ۶۷۳] .

من لایحضره الانیس

از شیخ محمد فرزند حاج ملامؤمن هروی، مدرس درمشهد، زنده در ۱۳۲۱ ، که درآن به فرزند خود هدایةالله اندرزهایی ساده می‌دهد، جدا ازهم وپیوستگی ندارد. ودیباجه‌ای درآن هست که برای آشنایی به‌روزگار نگارنده سودمند است [دانش پژوه] . **آغاز :** نورچشم از باب اینکه به‌بچه‌ها بگویی کتاب من پشت کتابش هم حاشیه‌دارد وکتابهای شماندارد، اسم این کتاب را حاشیه پشت کتابی بگذار .

16750ــ **دانشگاه** ۱۳۴ : نسخ ابوتراب موسوی گلپایگانی، **۱۳۲۱**، درپایان یادداشتی بخامهٔ نگارنده [ف . دانشگاه ۳ : ۶۸۰] .

منهاج السلاطین

ناشناخته . در پنج باب . برای سلطان ابوالمظفر جهانشاه فرزند بشر نگاشته شده‌است [دانش پژوه] .

16751ــ **دیوان هند** ۲۲۱۶ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵] .

منهاج الطالبین

ازخواجه نصیرالدین طوسی ، در ۱۴۵ بخش [دانش پژوه] .

16752ــ **ادینبورك**، دانشگاه ۹۶ : مؤرخ **۱۱۴۶** [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵] .

منهاج العلی

از ابوطالب بهبهانی ، که سالها در جهانگردی بوده وروم وروس وعراق وحجاز ومصر راگشته، درمصر از روی نوشته‌های نوین فرنگی، درسیاست وقانونگزاری و سازمانهای نوین فرنگی نوشته وبرای شاه فرستاده است. گویا نگاشتهٔ ۱۲۹۲ است . **آغاز :** الحمدلله العلی العظیم ، الذی خلق الانسان فی احسن تقویم .

16753ــ **تهران**، ملی ۸۷۶ف : نسخ دههٔ پایان صفر **۱۲۹۲**، آغاز برابرنمونه، ۸۳ گ ۱۴س [ف. ملی ۲ : ۴۱۰] .

16751ــ **تهران**، اصغرمهدوی ۱/ ۳۲۰: نستعلیق گویا نگارنده، صفر **۱۲۹۴** که تاریخ نگارش پنداشته‌اند [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۱] .

منهاج النجاة = شرح حدیث طلب العلم

از فیض کاشانی، نگارندهٔ « امانت : ۵ » وجز آن. دریك مقدمه ودومقصد و هرمقصد در پنج باب وهر باب چندهدایه بعربی وفارسی که درمشار بنام « شرح حدیث ....»یاد شده . **آغاز :** الحمدلله الذی هدینا للدین القویم ، و بعد فیقول . . . هذاکتاب منهاج النجاة . انجام چون که‌ازوی‌تورا رسدیاری.

بنگرید : ف. مشارعربی : ۹۲۹ ــ ف .

دانشگاه ۳ : ۶۸۱ ـ کشف الحجب : ۵۷۶ ـ

16755ـ **مجلس** ۳۵۶۵/۴ : نسخ با تاریخ **۱۳۰۶** دردفتر (ص ۲۳۰ـ۴۸۰) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۳۰] .

منهاج الولاية فی كتاب نهج البلاغه

از جمال السالکین مولاعبدالباقی تبریزی خوشنویس متخلص بهدانشمند، درگذشتهٔ ۱۰۳۹. « نهج البلاغه » را برحسب موضوع در دوازده باب گزارش کرده است: ۱ـ فی‌تحمیدالله تعالی و توحید ذاته و اسمائه و صفاته و بیان عجایب صنایعه ۲ـ نعت رسول‌الله. . . ۳ـ شرف العلم والهدی و اوصاف العلماء ۴ ـ فی‌التقوی ۵ ـ ظرایف الحکم ولطایف الامثال والاداب‌والشیم ۶ـ الوصایا والنصایح ... ۷ـ الاعراض عن ـ الدنیا ۸ـ مذمة الظلم... ۱۰ـ قوانین العدالة والحکم والسیاسة المدنیة ۱۱ـ المعادواحوال الموت... ۱۲ـ الادعیه. **آغاز:** نحمدك اللهم علی ماا ستوی کافك علی... امابعد، این نخبه‌ای است ازعرایس عبارات و اشارات فرقانی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۳ و ۱۴ : ۱۳۰ : دانشمندان آذربایجان : ۱۴۴ ــ تذکرهٔ نصر آبادی : ۲۰۶ .

16756ـ **مجلس**۵۷۶۹: نسخ سدهٔ **۱۰** **۱۱**، زدین ، ۷۰۸ص ۱۴س ، آغاز افتاده [یادداشتهای آقای حایری] .

16757ـ **دانشگاه** ۵۲۹۹ : نسخ سدهٔ **۱۱**، گویا نسخهٔ اصل، آغاز دردیباجه وانجام افتاده ، ۳۴۱گ ۲۴س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۷] .

16758ـ **رضوی** ۲۶۴ اخبار : نسخ گویاخودنگارنده، آغاز بمانند نمونه، بایادداشتی ازشیخ‌حسن فرزند علی‌کرکی، ۱۹۱گ ۱۴س [ف. رضوی ۱ : ش۲۶۴] .

16759ـ **دانشگاه** ۲۰۰۳ : نسخ بهاء الدین فرزند محمد تقی حافظ عبدالعظیمی ، ۱۳ج۲/**۱۰۹۶**، آغاز برابرنمونه ، ۵۳۳گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۸ : ۶۲۵].

16760ـ **مجلس**۵۲۵۰ فهرست‌نشده: نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز دردیباجه و انجام درمیانهٔ باب۱۲ افتاده ، ۵۳۷گ ۱۵س [رؤیت] .

16761 ـ **مجلس**۲۰۱۸ (یا۲۰۱۷): نسخ خوش اواخرسدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه ، ۵۱۳ص ۲۰س [ف. مجلس ۶ : ۱۵] .

منهج الیقین

ازعلاءالدین محمدفرزندامیرشاه ابوتراب محمدعلی حسینی گلستانهٔ سپاهانی ، درگذشتهٔ ۲۷شوال۱۱۰۰، در۲۵شوال۱۰۸۱سفارشنامهٔ حضرت‌صادق‌را ازروی«روضهٔ‌کافی» باافزودگی هایی بفارسی درآورده است [دیباجه] . بسال ۱۳۰۳ دربمبئی وسپس چندبار چاپ‌شده‌است. **آغاز:** روایح‌روح‌افزای‌حمدیکه مشام‌مقدسان ملاء اعلی‌را سرگرم عطسهٔ تسبیح.

بنگرید : ف. مشار : ۱۵۲۵ ـ هدیة ـ الاحباب : ۲۰۱ ـ ریحانة الادب ۳:۱۰۳.

16762ـ **دانشگاه** ۵۹۶ : نسخ محمد رضا فرزند محمدهاشم، ۱۲صفر**۱۰۸۳**، آغاز برابرنمونه، ۲۰۳گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۵: ۱۵۸۶] .

16763 ـ **تبریز** ، واعظ چرندابی : سدهٔ**۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۷].

16764ـ **رضوی** ۹۸۹۵: نسخ خوب سدهٔ**۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۳ گ ۱۹ س [ف. سیدعبدالعزیزطباطبایی. چاپ نشده] .

16765ـ **مجلس** ۴۳۵۰ : نسخ محمد شفیع لواسانی، **۱۲۳۷**، آغاز افتاده، ۲۸۶گ ۱۷س [رؤیت].

16766ـ رضوی ۷۵۸ ۱اخبار(۶۸۳۰): نسخ، تاریخ یادنشده، آغاز وانجام نونویس. ۲۴۲گ ۱۹س [ف. رضوی ۵ : ۱۹۴].

مواعظ حسنه

ازحاج ملاعلی کنی.

16767ـ مجلس ۲/۲۴۸۲ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۳۰۵ (ص ۱۱۶ – ۱۴۴) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۸].

مواعظ فائقیه

از غلامعلی فرزند محمد فائقی تهرانی. درمواعظ وپند واندرزوحکایتها، بروش مجلس ومنبری است، باآیتهایی درآغاز وسروده‌هایی درآن، بسال ۱۳۵۱ بدان آغاز کرده است. **آغاز:** الحمدلله المحمود بنعمه والمعبود بقدرته

16768ـ رضوی ۲/۸۴۵۴: نستعلیق خود نگارنده (۴۰ پ – ۱۵۲ پ) [ف. سید عبدالعزیز طباطبایی، چاپ نشده].

مواعظ ومناقب و مصایب

گویا از حاج میرزا اسماعیل سبزواری. که یاداو در «تنبیه المغترین: ۱۵۸۶» گذشت ولی بانگارشهای چاپ‌شدهٔ اومطابقت داده شده جزآنها بوده است [مجتبی عراقی].

16769 – 75ـ قم، فیضیه(۹۰–۱۷۸۴ مسلسل): نسخ و نستعلیق، هفت مجموعه است جدا ازیکدیگر ولی همه در یك زمینه [ف. فیضیه ۲ : ۱۱۷].

مواهب سنیه

از محمد حسن فرزند علی فرزند عبدالله فرزند محمد فرزند محب‌الله علیاری تبریزی، درگذشته ۱۳۵۸، به‌عربی وفارسی درپندواندرز وسوگواری، در ۴۲ مجلس، در دیباجه از استادان و اجازاتي كه باو داده‌اند و همچنین بیست و یك نگارش خود که تا سال ۱۳۵۳ نگاشته بود یاد می‌کند. **آغاز:** الحمدلله – الذی انعم علی عباده بالعلوم الکافیة فی السداد، والمحتاج الیها فی الرشاد.

بنگرید: طبقات اعلام الشیعه، نقبا: ۴۱۶.

16776ـ دانشگاه ۲۸۹۵: نسخ نگارنده بایادداشت ۱۸ ذیحجهٔ ۱۳۵۵ ازهمو، ۲۵۸گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۰].

موعظهٔ جهانگیری

از محمدباقرنجمی ثانی، دردوباب: باب یکم درشش فصل، ودومی درچهار فصل، بسال ۱۰۲۱ نگاشته است [دانش‌پژوه].

16777ـ دیوان‌هند ۲۲۰۵: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵].

موعظة السالکین

مجذوب‌علیشاه، درص ۱۴۲۹ گذشت.

می باید شنید

محمد علی رفعت.

16778 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ق۳: نوشتهٔ غفورخان، در ۱۲۶۳ (ص ۶۶–۹۵) [مخطوطات فرازعلی رضوی: ۲۰].

میزبان نامه

ناشناخته.

16779ـ فرانسه، کتابخانهٔ عمومی – Versailles (۷۵) ۹۳۱: ناقص، بدون تاریخ، ۲۶۹گ [ترجمهٔ ایرج افشار ـ نسخه‌ها ۴ : ۱۳۲].

میزان الملوك

ازسید جعفر دارابی کشفی، که یاد او در «اجابة المضطرین: ۱۰۱۹» گذشت. برای

شاهزاده حسام السلطنه محمدتقی میرزا ، در کشورداری آمیخته به آیتها و اخبار مذهبی ، در ده باب: ۱ـ دادگری ۲ـ خلافت ۳ـ پادشاهی وفرمانروایی ۴ـ رفتارشاهان بامردم ۵ـ رفتار وزیران ونوابان ونویسندگان دیوان ۶ـ رفتار دانشمندان ومفتیان واندرزگران وداوران ۷ـ رفتارتوانگران ۸ـ رفتار دهگانان و سران و کشاورزان وروستائیان ۹ـ رفتارسوداگران و وبازرگانان ۱۰ـ رفتار پیشه‌وران وهنرمندان واین جزء «تحفة الملوك: ۱۵۶۴» اوست. **آغاز:** حمدله. بالربوبية الظاهرة ... وبعد . . . این مختصریست... دربیان میزان درمملکت داری ملوك و اهل خلافت .

16780ـ **دانشگاه** ۳۵۹: نسخ۹ع۱/ روزگار نگارنده، درپایان آن آمده من تألیفات مولانا... مدظله. آغاز برابر نمونه، ۱۰۴گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۳ : ۶۸۴] .

16781ـ **مجلس** ۳۲۱۲ : نستعلیق محمد کریم فرزند ملا رجبعلی بروجردی ، **۱۳۰۴** [ف. مجلس ۱۰ : ۷۹۰] .

16782ـ **الهیات** ۵۷۷: نستعلیق عبدالله فرزند نوروزعلی بروجردی، پنجشنبهٔ ۲۷ محرم **۱۲۴۷** ، ۱۶۴گ ۱۴س [ف . الهیات ۱ : ۴۲۸] .

16783ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۱۵۲: نسخ ابن‌علینقی یزدی، در ۱۷ رجب **۱۲۵۰** [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۲] .

16784ـ **مجلس** ۱/ ۷۰ نجم : نوشتهٔ **۱۲۵۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

16785ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۲۳۵: نسخ عبدالمحمد فرزند محمد جابلقی ، در **۱۲۶۲** [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۲].

16786ـ **رضوی** ۲۸۳ اخلاق (۳۵۸۱): نسخ محمدکریم فرزندشریف، سه‌شنبهٔ ۲۰ شعبان **۱۲۸۲** ، ۱۰۸گ ۱۶س [ف . رضوی ۶ : ۴۷۹] .

16787ـ **تهران،** دکترمصاحب: نستعلیق ۲۶ ذیقعدهٔ **۱۲۸۷** [رؤیت] .

16788ـ **مجلس** ۱/۳۵۶۵ : نستعلیق خوب **۱۳۰۶** (ص۲ـ۱۶۶)، آغاز برابرنمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۱۵۲۸] .

16789ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف ۶۴۲ : نسخ، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۲] .

ن

نامه

دربخش منشآت خواهد آمد.

نامهٔ اسکندر

ازاسکندر بارسطو وپاسخ اوبدو، در پند واندرز، ترجمه بعربی از ابن‌مقفع، و ترجمهٔ فارسی از ادیب مختار زوزنی ، کمال الملك ابوجعفر محمد فرزنداحمد، ازسدهٔ ششم.

بنگرید : مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات تهران س ۸ ش ۲ : ۲۷ .

16790 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۸۸ : با تاریخهایی از **۷۵۱ ـ ۷۵۵** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۷].

16791ـ **تبریز** ، حاج حسین آقا نخجوانی ۱۰ مج: ضمن یك مجموعه ترسل بخامهٔ عمر فرزند محمد کاتب مؤرخ ع۲/**۶۱۶** در آقسرا ، [نسخه‌ها ۴ : ۳۴۲] .

16792ـ **اسعدافندی** ۳۶۲۸: تاریخ

یادنشده، ضمن یك مجموعه گ ۱۷ر [نسخه‌ها ۴ : ۳۴۲].

16793ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۴۲۱: سدهٔ ۱۳ ، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۰] .

نامهٔ کاشانی

ازباباافضل کاشانی، نگارندهٔ «جاودان نامه ۷۶۸» وجز آن. نامه‌ایست فیلسوفانه در پاسخ دوستی که در «مصنفات بابا ۲ : ۶۸۱» چاپ شده است. **آغاز:** دل‌عزیز و نفس شریفت مستعد و آراستهٔ نظر الهی وانوار متناهی .

16795ـ مجلس ۴۰۱۳/۱۷: باتاریخ **۷۹۰** درشمارهٔ پسین آن (۱۱۳ پ ـ ۱۱۶) ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۱ : ۲۰] .

16796ـ مجلس ۴۹۴۲/۱۹: شکسته نستعلیق فریدالدین‌محمد فرزندمحمد، باتاریخ **۱۰۵۶** دردفتر (۴۹ر ـ ۵۰پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16797ـ تهران، دکترمهدی‌بیانی۱۷ مج : باتاریخ **۱۰۶۸** در دفتری که در سورت نوشته شده است. آغازبرابرنمونه [نسخه‌ها۶: ۶۹۳] .

16798ـ دانشگاه۴۲۸/۶ : نستعلیق **۱۰۸۳** (۲۱ر-۲۶ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۳۸۵] .

16799ـ ملك ۴۱۹۱/۲۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۸۶پ-۱۹۲پ)، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

16800 ـ ملك ۴۱۸۵/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۰۵ر ـ ۱۱۰ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

16801ـ الهیات۲۵۶/۱۶ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۱۸ر-۱۱۹پ)، آغازبرابر نمونه [ف . الهیات ۱ :۱۹۵] .

16802ـ تهران، دانشسرایعالی،قریب ۱۷۹/۶: نوشتهٔ **۱۱۰۷** (ص ۱۱۴ ـ ۲۲۲) [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۷] .

16803ـ مجلس ۳۴۵۶/۲۵:سدهٔ **۱۲** (ص۲۲۷-۲۴۱) آغاز برابرنمونه [ف.مجلس ۱۰ : ۱۳۹۱].

16804-807 ـ دانشگاه ۲۲۶۷ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۷** در دفتر ، شمارهٔ ۷ (هامش و متن) شماره‌های ۱ ، ۲ ، ۵ ، ۷ چاپ شده‌است [ف. دانشگاه ۹ : ۹۱۹] .

16808ـ مجلس ۴۸۶۸/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۲۷ر ـ ۲۸ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16809ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۵: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲** (۱۶۹ر ـ ۱۷۶ پ) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۳۸۵] .

16810 ـ مجلس ۵۰۳۱/۱۰ : نسخ خوش محمدعلی عبرت نایینی باتاریخ **۱۳۴۷** بهمین‌خامه دردفتر [رؤیت] .

16811ـ رضوی ۱۱ اخلاق: نسخ‌تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۲ : ۳۳۵] .

16812ـ مجلس ۱۴۰۵ : بی‌تاریخ،و نسخهٔ‌کهن نیست ، (ص ۱۸۲ ـ ۱۸۸)، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۵ : ۵۰۳] .

نامهٔ کاشانی

ازباباافضل‌کاشانی، نامه‌ایست به‌شاگردش خواجه شمس‌الدین محمد دزواکوش «مصنفات بابا۲: ۷۱۳». **آغاز:** آثارآفرینی‌که از جانب

مجلس‌اسموی صدر شمس‌الدین مجد الاسلامی لازال‌اسمه ، بداعی مخلص رسید.

16813ـ دانشگاه ۴۲۸/۳: نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۱۴ پ – ۱۶ پ) [ف . دانشگاه ۳:۳۸۳] .

16814ـ ملك ۴۱۹۱/۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۶۵ پ – ۱۶۷ پ) [رؤیت].

16815 ـ مجلس ۳۴۵۶/۷ : سدهٔ **۱۲**(ص۱۶۸–۱۷۵)[ف.مجلس۱۰:۱۳۸۸].

16816ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۲: نستعلیق محمدعلی ، در **۱۳۰۲**، (۱۵۳پ – ۱۵۷پ) [ف . دانشگاه ۳:۳۸۳] .

نامهٔ کاشانی

از بابا افضل‌کاشانی، نامهٔ دیگریست بـه همان شاگردش شمس‌الدین محمد دزواگوش ، و رسالهٔ «جامعه» را که برای او فرستاده و «زجرالنفس» خود را درآن یادکرده است، و در «مصنفات بابا ۲ : ۷۱۰» چاپ شده است.

آغاز : رب‌العزة تعالی‌جده وتقدست اسمائـه آگاه است ازمکنون دل وضمیر درون خادم .

16817 ـ مجلس ۵۶۱۷/۳ : شکسته نستعلیق زیبای اسدالله تنکابنی ، **۱۲۸۵** (ص ۳۲۴ – ۳۳۵) [ف . مجلس۱۷ : ۷۰].

16818ـ مجلس ۴۸۰۵/۸ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۲** در دفتر ، (۴۳ ر – ۴۴ ر) [رؤیت] .

16819 ـ ملك ۴۱۸۵/۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۱۰پ – ۱۱۲ر) [رؤیت] .

16820ـ تهران، دانشسرایعالی،قریب ۱۷۹/۷ : رجب **۱۱۰۷** از روی نسخه ۲۷ شوال ۱۰۰۸ (ص ۲۲۳ – ۲۲۴) [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۷].

16821 ـ مجلس ۳۴۵۶/۲۸ : سدهٔ **۱۲** (ص ۲۴۵ – ۲۴۸) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۹۲] .

16822 ـ رضوی **۷۳۹** حکمت : نستعلیق **۱۳۷۵** درهامش «ره انجام‌نامه» [ف . رضوی ۴ : ۱۵۸] .

16823ـ مجلس ۴۸۶۸/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، (۳۳ر – ۳۳پ) ، [رؤیت].

16824ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۷: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲**، (۱۷۹ر – ۱۸۰ پ) [ف. دانشگاه۳ : ۳۸۴].

16825ـ مجلس ۵۰۳۱/۲۴ : نسخ خوش محمدعلی عبرت‌نایینی، باتاریخ **۱۳۴۷** بهمین خامه دردفتر (ص۷۳ – ۷۵) [رؤیت] .

16826ـ رضوی ۱۲ اخـلاق : نسخ تاریخ یادنشده [ف. رضوی ۲ : ۳۳۵].

16827ـ مجلس ۱۴۰۵ : بی‌تاریخ ولی‌کهن نیست (ص ۱۸۹ – ۱۹۰) [ف . مجلس ۵ : ۵۰۴] .

نامهٔ کاشانی

از باباافضل‌کاشانی ، نامهٔ دیگریست بـه همان شاگردش دزواکوش ، که در «مصنفات بابا ۲ : ۷۰۰ – ۷۰۶» چاپشده است.

آغاز: کلماتیکه ازاقلام مبارك‌آن‌خلاصهٔ اخیار عصر و نوباوهٔ بوستان خرد و نور دیده

16828ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۴: نستعلیق محمد علی ، **۱۳۰۲** ، (۱۶۳ پ – ۱۶۸ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۸۴] .

16829 ـ رضوی ۹ اخلاق : نسخ تاریخ یادنشده [ف. رضوی ۲ : ۳۳۵] .

16830ـ مجلس ۴۹۴۲/۱۷: شکسته نستعلیق فریدالدین محمد فرزند محمد ، بـا

تاریخ **۱۰۵۶** در دفتر (۴۷ پ - ۴۸ پ) [رؤیت] .

16831 - **مجلس** ۲۱/ ۵۱۸۰ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص ۲۶۸ - ۲۷۱) [رؤیت] .

16832- **دانشگاه** ۳۹۰۳/۴ : نسخ خوش با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص۱۲-۱۸) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۱] .

16833- **مجلس** ۴۸۰۵/۷ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۲** در دفتر ، (۴۱ ر - ۴۳ ر) [رؤیت] .

16834- **دانشگاه** ۴۲۸/۷: نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر، (۲۶ ر - ۲۹ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۸۴] .

16835-**مجلس** ۴۱۴۹/۱۰: نستعلیق شکستهٔ زین‌الدین فرزند محمد شیرازی، **۱۰۸۶**، (۹۰ر - ۹۵ر) [رؤیت] .

16836- **ملك** ۴۱۸۵/۱۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۱۳پ - ۱۱۷پ) [رؤیت].

16837- **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۷۹/۴ : نوشتهٔ **۱۱۰۷** (ص ۲۰۷ - ۲۱۲) [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۷] .

16438 - **رضوی** ۱۳۱ اخـلاق (۶۲۳۹) : نستعلیق شکستهٔ **۱۲۴۳**، همراه سه نامهٔ دیگر، ۷گ۱۸س [ف . رضوی۶:۴۰۵] .

16839 - **رضوی** ۱۳۲ اخـلاق (۶۱۲۲) : شکسته نستعلیق محمد فرزند کاظم بروجردی ، **۱۳۲۹** در مشهد همراه سه نامهٔ دیگر [ف . رضوی ۶ : ۴۰۵] .

زاده

از بابا افضل کاشانی ، که برای دلجویی و تعزیت ازصدر سعید تاج‌الدین محمد نوش‌آبادی نگاشته، و در آن از فصول « زجر النفس » خود یاد می‌کند. این نامه در «مصنفات بابا۲:۷۰۶ - ۷۰۹» چاپ شده است. **آغاز** : مدد تأیید الهی از کار و اندیشهٔ مخدومی منفصل و منقطع مباد ...

16840 - **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی C ۶۱۲/۵ : باتاریخ **۶۵۶ - ۶۶۳** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۶۴۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۲۵] .

16841 - **دانشگاه** ۳۹۰۳/۵ : نسخ خوش باتاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص۲۰- ۲۲) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲] .

16842- **دانشگاه** ۴۲۸/۴: نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۱۶ پ - ۱۷ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۸۶] .

16843- **مجلس** ۴۱۴۹/۹ : شکسته نستعلیق زین‌الدین فرزند محمد شیرازی ، **۱۰۸۶**، (۹۰ر - ۹۱ر) [رؤیت] .

16844- **ملك** ۴۱۹۱/۱۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۶۷ پ - ۱۶۹ر) [رؤیت].

16845- **ملك** ۴۱۸۵/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۰۱ پ - ۱۰۵ر) [رؤیت].

16846 - **دانشگاه** ۲۴۰۱/۱۶ : نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ **۱۱**، درطوس(۱۹۰ - ۱۹۱)[دانشگاه ۹:۱۰۱۵].

16847- **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۷۹/۵ : نوشتهٔ رجب **۱۱۰۷** (ص ۲۱۲ - ۲۱۴) [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۷] .

16848 - **ملك** ۴۱۹۳/۳ : شکسته نستعلیق میرزا عبدالله ریاضی **۱۲۷۶**. (۱۵ پ -۱۶ ر) [رؤیت] .

16849- **تهران**، استاد مینوی۵۴/۸: نستعلیق محمدصالح فرزند محمد رفیع طبیب رشتی، سه‌شنبهٔ ۲ شعبان **۱۲۸۰** (۲۸۴-۲۸۶)

[نسخه‌ها ۶ : ۶۷۷] .

16850ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۱۶ : نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲**، (۱۷۶پ – ۱۷۹ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۸۶].

16851ـ **مجلس** ۵۰۳۱/۲۳ : نسخ محمدعلی‌عبرت نایینی، باتاریخ **۱۳۴۷**، (ص ۷۰–۷۳) [رؤیت] .

16852 ـ **رضوی** ۱۰ اخلاق : نسخ تاریخ یادنشده [ف . رضوی ۲ : ۳۳۵].

16853ـ**سپسالار**۴۴/۲۹۱۲ : تاریخ یادنشده (۱۴۳ر –۱۴۴ ر) [ف.سپهسالار ۵: ۵ : ۷۰۰] .

نامهٔ کاشانی

از باباافضل‌کاشانی ، درپاسخ صاحب‌سعید وزیر مجدالدین محمدفرزند عبدالله ، درشصت سالگی نگاشته است و در «مصنفات بابا ۲ : ۶۹۲–۶۹۹» چاپ‌شده است .

آغاز : صباح ومساء مجلس‌عالی صاحبی صدری‌کبیر ... تاج‌الوزرائی... مجدالدین.. الطاف ازلی و سعادت ابدی را انجمن‌گاه‌وار

16854 ـ **دانشگاه** ۲۵۸۱/۳ : نستعلیق شیخ علی فرزنـد محمودکاتب **۱۰۶۲** (ص۱۸۱– ۱۹۱) [ف ـ دانشگاه۹: ۱۳۸۱]

16855 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۳/۳ : نسخ خوش با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص ۵ –۱۲) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۱] .

16856ـ **مجلس** ۴۸۰۵/۶ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۲** در دفتر ، آغاز برابر نمونـه [رؤیت] .

16857ـ **دانشگاه** ۴۲۸/۵ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۱۷ پ – ۲۱ ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۸۵].

16858ـ **مجلس** ۴۱۴۹/۱۱ : شکسته نستعلیق زین‌الدین فـرزند محمد شیرازی ، **۱۰۸۶**، (۹۲ر – ۹۵ر) [رؤیت] .

16859ـ **ملك** ۴۱۹۱/۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۶۹ر – ۱۷۳پ) [رؤیت] .

16860ـ **ملك** ۴۱۸۵/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۹۶پ – ۱۰۱ر) [رؤیت] .

16861ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۷۹/۴ : نوشتهٔ **۱۱۰۷** (ص۲۰۲ – ۲۰۷) [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۷] .

16762ـ **مجلس** ۵۶۱۸/۳: نستعلیق زیبای **۱۲۶۳** (ص۳۲۴ – ۳۳۵) .

16863 ـ **ملك** ۴۱۹۳/۸ : شکسته نستعلیق میرزاعبدالله ریاضی صفر **۱۲۷۶** (در ش۷بهمین خامه) (۶۹ر– ۷۰پ)[رؤیت].

16864ـ**تهران**، استاد مینوی۵۴/۷: نستعلیق محمد صالح فرزند محمد رفیع طبیب رشتی ، دوشنبه پایان رجب **۱۲۸۰** در تهران (۲۷۸–۲۸۳) [نسخه‌ها ۶ : ۲۷۷].

16865ـ**دانشگاه** ۴۳۱/۱۳: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲**، (۱۵۷پ–۱۶۳ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۸۵] .

16866ـ **مجلس** ۵۰۳۱/۲۱ : نسخ محمدعلی عبرت نایینی، با تاریخ **۱۳۴۷** در دفتر (ص۵–۶۲) [رؤیت] .

16867 ـ **رضوی** ۸ اخلاق : نسخ تاریخ یاد نشده [ف. رضوی ۲ : ۳۳۵].

16868 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۲/۴۱ : تاریخ یاد نشده (۱۴۱ پ – ۱۴۲ پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۶۹۹].

نامهٔ کاشانی

از باباافضل‌کاشانی، نامه‌هاییست‌گوناگون

16869-73ـ **تهران**، ادبیات ۸تا۱۱/ ۱۴۵ حکمت : نسخ سدهٔ **۹ – ۱۰**، چهارنامهٔ

اوست کـه به شماره های ۲ و ۳ و ۴ و ۵ در «مصنفات» چاپ‌شده [ف. ادبیات ۲ : ۴۳].

16873 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۴۶/۵ جوادی : نستعلیق با تاریخ **۱۰۲۸** در دفتر ، نامه‌ایست به صدر سعید شمس‌الدین محمد دزواکوش[ف . ادبیات۳ : ۳۹].

16874 ـ **دانشگاه** ۵۳۱۲/۱ : نستعلیق محمد محسن فرزند محمدحسین کاتب خاتون‌آبادی ، در چهارشنبه ۲ ع ۲/**۱۰۵۷** (۱پ-۳۴ر) چندین نامه است [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱].

16875 ـ **الهیات** ۲۴۲/۷۹ ب : شکسته نستعلیق فریدالدین فرزند محمد ، با تاریخ**۱۰۵۷-۱۰۶۱** دردفتر(۳۴۵ر-۳۴۶ر)، نامه‌ایست دربارهٔ نفس[ف. الهیات ۱:۱۴۸].

16876 ـ **دانشگاه** ۳۵۱۴/۷ : در جنگ ملامحسن فرزند محمدصادق بروجردی، **۱۰۹۵-۱۱۰۴**، (ص۹۴-۹۸) ، همان ش ۱ چاپی است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۵].

14877 ـ **رضوی** ۱۳۱ اخـلاق (۶۲۳۹): نستعلیق‌شکسته، **۱۲۴۳**،درفهرست بعنوان «چهارنامه» یادشده ۱۸گ ۱۸س [ف . رضوی ۶ : ۴۰۵].

16878-79 ـ **تهران** ، ادبیات ۴ و ۳۳۶/۸ حکمت : باتاریخ **۱۲۷۵-۱۲۷۶** ، نامه‌های شمارهٔ ۴ و ۲ چاپ «مصنفات» است [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

16880-84ـ **حقوق** ۷۲ ب : نوشته **۱۲۹۴**، پنج‌نامه است که به شماره‌های ۲ و ۳ و ۴ و ۱ و ۵ در «مصنفات» اوچاپ شده است [ف. حقوق : ۲۱۵] .

16885 ـ **رضوی** ۱۳۲ اخـلاق (۶۱۲۲) : شکسته نستعلیق محمدفرزند کاظم بروجـردی ، سه شنبهٔ ۱۹ ع ۲/**۱۳۲۹** در مشهد، در فهرست بعنوان «چهارنامه» یاد شده [ف. رضوی ۶ : ۴۰۵].

16886-904 ـ **تهران**،استاد مینوی ۱۶/۷ : نستعلیق **۱۹۷۲** (؟) نوزده تقریر و سئوال وجواب‌ونامه است [نسخه‌ها ۶:۶۷۲].

نتیجهٔ نگارش اوراق

از میرزاملکم‌خان، که یاد او در « اصول تمدن : «۱۵۴۰» گذشت .

بروش پرسش وپاسخ‌آغاز شده سپس چند حکایت‌که بگفتهٔ اوپادشاهانرا سودمند است .

آغاز : درنتیجه‌نگارش اوراق . اوقاتیکه‌این سطور اختتام یافت بندهٔ راقم در گوشهٔای اوراق رابدست‌گرفته.

16905ـ **تهران**، ملی ۱۴۹/۱۴ف : در «کلیات» مؤرخ **۱۳۰۱** او(ص۳۲۳-۳۳۷) آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱ : ۱۵۴] .

16906ـ **مجلس** ۵۱۵۴/۱۴:محمود فرزند محمد ، ۲ صفر **۱۳۰۵** در «کلیات» او (۱۶۳پ - ۱۷۱پ) [رؤیت] .

نجات‌المسلمات

از نوری جهان دختر حـاجی عبدالغفار تهرانی، دراصول وفروع دین ، در چند بند، سپس باخلاق می‌پردازد و مینویسداین‌چندفصل رااز کتاب «حلیةالمتقین» گزیده‌ام. **آغاز :** حمدله. صلاة، امابعد، جمعی از جماعت زنان احادیثی‌که‌ازائمهٔ‌طاهرین بگوش ایشان‌نخورده

16907ـ **ملك** ۵۲۱۳ : نسخ‌آدینهٔ ۱۰ شعبان **۱۲۲۴** بخامهٔ نگارنده ، عنوان و نشان شنگرف، ۱۸۷گ ۱۲ س [رؤیت] .

نخبة‌الوزراء

ازنصرالله فرزند محمد حسین دماوندی ، بنام میرزاآقا خان صدراعظم [دیباچه] ودرآن

از «تحفهٔ ناصریهٔ: ۱۵۶۶» خود (ص ۹ نسخه) یاد میکند. **آغاز:** ... منت خدایرا که همایون و کامیاب ... و بعد، این چند کلمه‌ایست مسمی به نخبة الوزراء.

16908 ـ **دانشگاه** ۴۵۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، انجام افتاده، ۱۴، گ ۹ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۷۳].

ندای عدالت بمجلس وزرای ایران

ازمیرزا ملکم خان، که یاد او در «اصول تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. در یك مقدمه با عنوان عریضهٔ یکی از وزراء ایران که در پاریس در ج ۱/ ۱۳۲۳ بعرض شاه (ملکم خان درسفر سوم مظفر الدین شاه در پاریس بنزد او احضار شده است) رسانده، سپس دو جزء: جزء یکم پنج و جزء دوم چهار فصل دارد. انتقادات است و راهنمائیها. این گفتار در «مجموعه آثار ملکم ص ۱۹۳ ـ ۲۱۷» بکوشش استاد محیط طباطبایی ۱۳۲۷ خ چاپ شده است **آغاز:** (مقدمه) عریضهٔ یکی از وزیران ایران... قربان خاك پای اقدس همایونت **آغاز** (جزء اول) اوضاع ایران این است که می بینید. جمیع دوایر دولت مختل.

16909 ـ **دانشگاه** ۳۷۸۷ : نستعلیق محسن فرزند میرزا اسماعیل آشتیانی، **۱۳۳۷** (ص ۱ ـ ۲۴) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۵].

نخلستان

نگاشتهٔ ۹۰۲

16910 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۹۴۵۸: سدهٔ **۱۰** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

نسخة الواعظین

دعا و مناجات و گزارش سخنان حضرت علی است، آغاز و انجام نسخهٔ مجلس افتاده و این نام بخامهٔ دیگری در صفحهٔ عنوان آمده است. هریك ازسخنان با یك رباعی گزارش شده است، و در این بخش آمده است: ای نام تو سر دفتر دیوان کمال ـ بی نام تو ره نیست بمقصود و مآل ـ از نظم بدیع تو دو مصرع شب و روز ـ ز انشاء رفیع تو دو فقره مه و سال.

16911 ـ **مجلس** ۱/ ۵۲۳۶: بی‌تاریخ از سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** (۱ ر ـ ۶۵ پ) ۱۲ س [رؤیت].

نصایح

ازمحیی‌الدین قادری. **آغاز:** حمدلله.

16912 ـ **قاهره**، دار الکتب ۲۱ مجامیع ترکی : بی‌تاریخ [مخطوطات ۱ : ۲۷۳].

نصایح = پندنامه

در ص ۵۵۲ تا ۱۵۵۴ گذشت.

نصایح = نصیحت نامه

نصایح الامین

ازعلی فرزند محمد فرزند حسینعلی لواسانی، برای حسینقلی خان پسر صدراعظم نوری، در ذیقعدهٔ ۱۲۸۴، در دو نصیحت و یك خاتمه نگاشته است: نصیحت ۱ ـ تحصیل معارف و توحید ۲ ـ نصایح و مواعظ. خاتمه در کلام جامع و پند و اندرز. **آغاز:** حمدله. و الصلاة والسلام علی اشرف الانبیاء و المرسلین ... ارسله بالهدی ودین الحق لیظهره.

16913 ـ **تهران**، ملی ۴۲۵ ف: نستعلیق خوش، علی محمد لواسانی، یکشنبهٔ دههٔ دوم ذیقعدهٔ **۱۲۸۴**، زرین، ۵۰ گ و ۸ س [ف. ملی ۱ : ۴۰۶].

نصایح بطالبان حکمت

از باباافضل کاشانی، که یاد او در «جاودان

نامه : ۷۶۸» گذشت . این گفتار در «مصنفات بابا : ۶۵۹» چاپ شده است. **آغاز :** حکما گفته‌اند که طالب و مکتسب حکمت بدانند که تمام سعادت دین بمکارم اخلاق منوط است.

16914ـ **مجلس** ۴۹۴۲/۸ : شکسته نستعلیق فریدالدین محمد فرزند محمد، با تاریخ **۱۰۵۶** در دفتر (۲۴پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

نصایح حکمای عجم

ناشناخته .

16915ـ **تاشکند** ۲۰۶۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵] .

نصایح الشیعه

ازمحمد فرزند عبدالغفور ، در یك مقدمه و چند فصل و یك خاتمه. **آغاز :** سپاس بیقیاس وستایش رفیع الاساس مخصوص یگانه‌ایست .

16916ـ **رضوی** ۹۶۳۹/۱: نسخ ۶ رمضان **۱۲۳۶** [ف. سیدعبدالعزیز، چاپ‌نشده]

نصایح الملوك = نصیحت الملوك

ازسعدی شیرازی (بنگرید: کلیات سعدی).

16917ـ **سپهسالار** ۳۳۵ : نستعلیق خوش محمد حسین بحرانی ، **۱۲۶۵** برای شاهزاده علیقلی میرزا. پندهای گلستان است . **آغاز:** حمدله. امابعد، بدانکه پادشاهانی که مشفق درویشند نگهبان ملك و دولت خویشند [ف. سپهسالار ۵ : ۷۱۵] .

16918ـ **دانشگاه** ۳۳۴۰/۳: نستعلیق محمدتقی فرزند میرزا رضاقلی آشتیانی، **۱۳۰۴** (ص۱۶۹ـ۱۸۸). باعنوانهای حکایت و نصیحت **آغاز:** الحمدلله الکافی حسب الخلایق وحده.. بعد از ثنای خداوند عالم . . . نصیحت ارباب ملك وملت [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۹] .

16919ـ **تاشکند** ۲۰۸۱: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵] .

نصایح الملوك

ناشناخته. درچهل باب [مهدی ولائی] . (بنگرید : تحفه الملوك : ۱۵۶۲) .

16920ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۶۵۱: نستعلیق عبدالوهاب نوری، **۱۲۸۳** برای ناصرالدین شاه ، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۳] .

نصایح الملوك فی السیر والسلوك

از قوام‌الدین یوسف فرزند حسن. سخنان پند واندرز است .

16921ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۱۸۹: نستعلیق زیبای میرزا احمد زنجانی ، **۱۲۸۲** [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

نصایح الملوك فی السیر والسلوك

ناشناخته. پندهای شاهان ایران است از کیومرث وجزاو. کتابی بدین نام در ۱۳۱۷ چاپ‌شده است. **آغاز :** حمدله. امابعد ، این رساله‌ایست مشتمل بر مواعظ و اندرز سلاطین نامورعجم ... واین کتاب نامیده شد به نصایح الملوك فی...

بنگرید : ف . مشار : ۱۵۸۳ .

16922ـ **دانشگاه** ۳۲۳۶/۲: شکسته نستعلیق محمد شفیع فراهانی، **۱۳۱۱** (ص۴۱ـ۴۵) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹۲] .

16923 ـ **دانشگاه** ۴۵۰۱/۶ : رضا قلی ادیب **۱۳۲۹** (ص۱۰۷ـ۱۲۰) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۵۱] .

16924 ـ 25 ـ **دانشگاه** ۲۲۰۵/۲ : نستعلیق ۱۱ج۱/**۱۳۴۳** (۲۳پ ـ ۳۰پ و

۳۱ر -- ۳۷پ دوبار آمده است) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۸۸۵] .

نصایح الملوك و آداب السلوك

از ابوالحسن فرزند محمد طاهر شریف عاملی سپاهانی، درگذشتهٔ ۱۱۳۸ بنام شاه سلطان حسین (۱۱۰۵ - ۱۱۳۵) گزارش عهد مالك اشتر است در یك مقدمه و پنج باب : مقدمه در هشت نصیحت، باب ۱- دارای سه نصیحت ۲- دارای دو نصیحت ۳- سه نصیحت ۴- دو نصیحت ۵- چهار نصیحت. بسال ۱۱۱۸ یا اندکی پیش از آن نگاشته است. **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیعد قادری را رواست که بمحض قدرت و بلاغ حکمتش فرمان .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۷۳ .

16925 - **سپهسالار ۲۹۴۶** : نسخ خوب **۱۱۱۸**، آغاز برابر نمونه، ۱۱س ۱۵۰ گ [ف. سپهسالار ۲ : ۳۳ و ۵ : ۷۱۵] .

16926 - **حقوق** ۱۵۱/۱ج: نستعلیق سید محمدباقر تفرشی، ۴شوال **۱۲۷۷**، آغاز برابر نمونه، ازمحل اهدایی دکترمحمد مصدق خریده شده ۷۲گ ۱۷س [ف.حقوق: ۲۱۸].

نصایح الملوك

ازمحمد علی رفعت .

16927 - **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ق۲: تاریخ ونشانی دیگر یادنشده (ص۱۰۳ ۱۱۲)[مخطوطات،سرفرازعلی رضوی: ۲۰].

نصایح یوسفی = انوار حکمت

درص ۱۵۴۵ گذشت .

نصیحت اخوان = وصیت به حکما

نصیحة الملوك

از ابوحامد محمدغزالی، که یاد او در «الاباحیه : ۷۲۶» گذشت . نسخه‌ها با یکدیگر جدایی دارند ، برای محمد فرزند ملکشاه سلجوقی، یاسنجر (۴۹۰ - ۵۱۱) بسال ۵۰۳ نگاشته است . این کتاب بکوشش استاد جلال الدین همایی ۱۷/۱۳۱۵خ چاپ شده است .

بنگرید : ف . مشار : ۱۵۸۳ - دیباجهٔ چاپ همائی - نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵ .

16928 - **ایاصوفیا** ۲۸۷۹: نستعلیق عبدالله فرزند عبدالرحمان کبیر ، شب آدینهٔ پایان صفر **۸۶۳**، ۶۲گ ۱۷س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۸۸ هست (بنام محمد فرزند ملکشاه) [فیلمها : ۲۶۶] .

16929 - **فاتح** ۵۴۰۶/۱: نسخ اواخر ع۲۶/**۷۰۹** (۱پ-۳۱ر). درچند اصل وقاعده وحکایت و با نسخهٔ نورعثمانیه جدایی دارد **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۵].

16930 - **نورعثمانیه** ۲۶۳۶/۱ : نستعلیق بایزید فرزند صادق صوفی کرمانی ، **۸۵۳** در اردبیل که با نسخهٔ فاتح جدایی دارد **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۸۴ هست [فیلمها ۱: ۴۲۱]. عربی همین گفتار غزالی و بنام سنجر در ایاصوفیا ش ۲۹۱۱ هست [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵] .

16931 - **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴ ، ۲۹۷ غزا - ۶، ۲۹۷ سلوك: ش۳ دفتری باتاریخ **۱۰۱۹ - ۱۰۵۹** . **آغاز :** حمد اله . صلاة. بدان یامالك مشرق که خدایتعالی را بر تو نعمت‌های بسیار [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۱۴۲] .

16932 - **دانشگاه ۴۹۴۵** : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام و میانه افتاده، تحریر تازهٔ آنست، ۱۴۰گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۶۵] .

16933 - **خلخالی** : اسماعیل فرزند

ابراهیم کاشانی، در کرمان رجب **۱۲۶۷** برای عبدالباقی میرزا چاپ‌همایی از روی همین نسخه انجام گرفته است [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵] .

16934ـ **یوگسلاوی** ، نستعلیق ریز روز عاشورا در شهر برسه، برای ملك شرق نگاشته است . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۹۸ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۳] .

16935ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶ تصوف فارسی: نسخ، بی‌تاریخ ، زرین. ۵۱ گ ۱۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۵] .

16936ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱/۶ : نسخ، بی‌تاریخ، زرین . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۴۳۴ هست بنام سنجر نگاشته شده [فیلمها ۱ : ۲۶۶ف . مخطوطات ۲ : ۲۱۵] .

نصیحة الملوك

ناشناخته. **آغاز:** الحمدللکافی حسب ـ الخلایق ... بعد از ثنای خداوند عالم. . . اما بعد ، بدانکه پادشاهانی که مشفق درویش‌اند نگهبان ملك ودولت خویشند. (بنگرید: نصایح الملوك ، سعدی ص ۱۷۰۴) .

16937 ـ **دانشگاه** ۲۵۲۳/۶ : نسخ مذنب شاعر نزدیك **۱۲۷۱** (۵۴ ـ ۷۶) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۲۰].

نصیحة الملوك

ناشناخته . بنام (مجلس اسمی منعمی اقصوی رضوی صفوی جمال شریفی) نگاشته شده است.

16938ـ **رضوی** ۳۵۸۲ : تاریخ یاد نشده، ۴ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۱۰۵ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۷] .

نصیحت نامه

منسوب به ابوعلی سینا. **آغاز:** نزد ادباب دولت ومکنت ـ شصت چیز است مایه نکبت .

نصیحت نامه

از محمد باقر همدانی شیخی ، که یاد او در «پرسش و پاسخ: ۹۰۲» گذشت. در رد برخی از کسانیکه خـود را از پیروان شیخ احسائی قلمداد کرده و زبان دشنام به علما گشوده و در واقع پیرو شیخ نیستند، در ۵ شعبان ۱۱۹۰ در همدان بانجام رسانده‌است. **آغاز:** حمدله. صلاة. چنین گوید این بندهٔ خاکسار که مذکور شد در بعضی بلاد بعضی ازجهال خودرا منسوب به شیخ مرحوم .

16939ـ **مجلس** ۲۷۶۹/۲: نستعلیق ابراهیم فرزند علی‌اصغر **۱۲۹۷** (ص ۹۷ ـ ۱۰۲) همراه نه‌گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۹ : ۱۹۰] .

نصیحت نامه

از میرسیدشریف جرجانی [گلچین معانی]

16940ـ **مجلس** ۲۳۸۶/۱۴ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۵۳** (ص ۲۶۳ ـ ۲۷۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷] .

نصیحت نامه

از محمدشیرین مغربی ، شمس‌الدین ، که یاداو در «جام جهان‌نما : ۱۱۰۷» گذشت .

16941ـ **تهران**، پزشکی ۲۸۶/۳ : تاریخ یادنشده (ص۸ـ۹) [نسخه‌ها ۳ : ۳۶].

نصیحت نامه = پند نامه

از خواجه عبدالله انصاری ، که یاد او در «الهی نامه: ۱۰۴۸» گذشت. نسخه‌ها بایکدیگر جدایی‌دارند برخی مبوب (نسخهٔ مرادملا: ۱۷۹۶: در نه باب) و برخی نامبوب، درسر آغاز برخی از نسخه‌ها آمده که برای خواجه نظام الملك طوسی نگاشته است. **آغاز ۱):** دررعایت دلها کوشش وعذر بنیوش. **آغاز ۲) :** نصیحت پیرهرات ره

مرحضرت نظام‌الملك طوسی‌را. هر که ده‌خصلت شعارخود سازد.

16942 ـ مراد ملا ۱۲/۱۷۹۶ : با تاریخ ۸۵۲ دردفتر(۲۶۴ـ۲۷۰)، درنه باب باعنوان و من انفاسه الشریفه فی الصحبه (النصیحه). فیلم آن دردانشگاه ش۴۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۱] .

16943 ـ بادلیان ۳/۳۷ C : نوشتهٔ حیدرعلی فرزند بابا، باتاریخ ۹۲۱ در دفتر، درفهرست بعنوان «نصیحت‌وپند» یادشده. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۴۶ هست [فیلمها : ۵۷۰] .

16944 ـ قاهره ، دارالکتب ۲/۶۳ تصوف فارسی طلعت : نستعلیق زیبای محمد فرزند علی رومی ، ۹۴۱ (گ۱۶ـ۲۰) زرین آغاز: این نصیحت که می‌کنم میگوش . در فهرست آمده: شاید از خواجه عبدالله انصاری باشد [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۶] .

16945 ـ مجلس ۶/۲۳۶۴ فهرست نشده : نوشتهٔ ۹۷۲ (ص ۵۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۹] .

16946 ـ ملك ۳۴/۴۹۲ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ ۱۰، زرین (ص۴۲۹ـ۴۳۴هامش) باعنوان «نصایح» [رؤیت].

16947 ـ تهران ، یحیی ذکاء ۲۴ : نستعلیق خوش محمد محسن هروی خوشنویس سدهٔ ۱۰، زرین، «نصایح» پیرهرات است به ـ خواجه نظام‌الملك [نسخه‌ها ۳: ۱۴۰].

16948 ـ مجلس ۷/۲۷۸۵: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص ۵۹ـ۶۱) درفهرست بنام «رساله درنصیحت» یادشده است. آغاز : الهی چون توانستم ندانستم [ف. مجلس ۱۰ :۲۸] .

16949 ـ پاریس ۲۴/۱۲۵ .S.P:
نستعلیق هندی، باتاریخ ۱۰۵۲ دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۴۰ هست [فیلمها : ۵۳۳] .

16950 ـ ملك ۴/۵۴۷: نستعلیق ۱۰۶۴ (ص۹۸ ـ ۱۰۱) درفهرست آمده «نصیحت» خواجه‌عبدالله بفرزندخود [ف.ملك،مجموعه‌ها ۶۶] .

16951 ـ دانشگاه ۳/۲۵۹۶: نستعلیق عنایت‌الله نزدیك ۱۰۸۶ (ص ۲۷۸ ـ ۲۸۰) آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف. دانشگاه ۹ :۱۴۴۰].

16952 ـ نافذ پاشا ۳/۱۰۵۹: نستعلیق خوش ۱۰۸۷ (۱۸۰ر ـ ۱۸۱پ). فیلم آن دردانشگاه ش۶۰۳ هست [فیلمها : ۵۰۹] .

16953 ـ بادلیان ۳۹/۶۹:Add: با تاریخ ۱۲۰۰ در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ :۵۸۵] .

16954 ـ دانشگاه ۷/۳۱۹۵: باتاریخ ۱۲۶۴ دردفتر (ص۵۰ ـ ۵۸) درفهرست بنام «اندرز نامه» یاد شده است. آغاز : حمدله . بدانکه اول چیزیکه برانسان واجبست اعتقاد به‌پیغمبر [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۴] .

16955 ـ دانشگاه ۵/۲۵۲۳ : نسخ مذنب‌شاعر نزدیك ۱۳۷۱ (۵۱ـ۵۳)«نصیحت» خواجه است به‌نظام‌الملك ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۲۰] .

16956 ـ دانشگاه ۱۳/۲۲۱۲ : سدهٔ ۱۳ (۲پ ـ ۶پ) «نصایح» اوست به خواجه نظام‌الملك [ف. دانشگاه ۹ : ۸۸۹] .

16957 ـ رضوی ۱۸۴ادبیات: شکسته نستعلیق درجنگ محمد حسین سدهٔ ۱۳ [ف . رضوی ۷ : ۲۲۶] .

16958 ـ همدان ، آقای قاسم برنا : سدهٔ ۱۴ ، ش ۱ مج، نصیحت اوست به خواجه

نظام‌الملك [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷].

16959ـ قاهره، دارالکتب ۲۵/۳ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ (۴پ ـ ۶ر).

16960ـ قاهره، دارالکتب ۴۸/۱ مجامیع ترکی طلعت: تعلیق چلیپا [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۵].

16961ـ قاهره، دارالکتب ۲/۲ اخلاق فارسی طلعت: تعلیق زیبای ضیاءالدین محمد بر آبادی، بی‌تاریخ، زرین (گ۸ـ۱۳) درفهرست بنام «صدپند» خواجه‌هروی به‌خواجهٔ طوسی یادشده [ف. مخطوطات ۲ : ۴].

نصیحت نامه

از علینقی‌کوثرهمدانی، جنتعلی شاه، که یاد او در «اوصاف القرا: ۱۰۶۰» گذشت. پند و اندرزهای عرفانی است، و درآن از «اسرار ـ الصلاة» و «آیات الائمه: ۸۶۸» خود یادکرده است. **آغاز:** حمدله... رستگار وفیروزگشت آنکس‌که قیام نمودبکار.

16962ـ **دانشگاه** ۳۰۸۲ : نستعلیق خود نگارنده، ۱۸۵گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۲۸].

نصیحت نامه = فرزند نامه غزالی، درص۱۲۹۷گذشت.

نصیحت نامه

درپند واندرز به‌فرزندان ایران، ودعوت به‌بیداری، دردیباجه گوید: ازتصریح نام‌خود خودداری می‌کنم تاروشن شود که مقصدی جز نیکی ندارم. دردوجلد. **آغاز:** بخش۱ بدایع حمد وثنا وجوامع شکرو سپاس درگاه احدیت پروردگاری را سزاست‌که از بین کافهٔ حقایق کونیه حقیقت انسانیه را. **آغاز:** بخش ۲ : ستایش بینندهٔ پاینده را سزاست که به‌شبنمی از دریای بخشش خودآسمان هستی‌را بلند نمود.

16963ـ **مجلس** ۲۹۴۰ : نسخ بی‌تاریخ جلد یکم و بخشی از جلد دوم‌را دارد : ۱۰۰ ص [ف. مجلس ۱۰ : ۳۷۱].

نصیحت نامه

ناشناخته.

16964ـ **مشهد،** فرح۲۲۲ : خط خوش بی‌تاریخ، برای شاه سلیمان نگاشته شده است [نسخه‌ها ۳ : ۹۷].

نصیحت‌نامه

دربخش منظومه‌ها خواهد آمد.

نصیحت نامهٔ جهانگیر پادشاه

16965ـ **تهران،** دکترمفتاح۳/۲۹۷ : باتاریخ **۱۰۷۳ـ۱۰۹۶** در دفتر [رؤیت].

نصیحت نامهٔ شاهی

ازکمال‌الدین حسین خوارزمی، که یاداو در «آداب المریدین : ۱۰۱۳» گذشت. بنام ابراهیم‌سلطان فرزند امیرکبیرابوالفتح‌شاه ملك نویان، پس‌از۸۲۹(این‌تاریخ درکتاب‌آمده)در دومقاله نگاشته‌است: مقالهٔ ۱ـ درفضایل‌امتثال اوامرالهی واجتناب از زواجر ومناهی، یازده باب، باب‌یکم‌آن فضیلت معرفت باری و سلوك راه عبودیت ۲ـ درآئین خدمت حضرت‌خاقانی ورعایت رسوم جهانبانی، نه‌باب. باب یکم‌آن درفضایل وفاداری وحق‌گزاری، نهم خاتمة الکتاب. **آغاز:** (پس‌از نام نگارنده) برضمیر منیرارباب‌الباب وخاطرمستنیراصحاب آداب، هرآینه چون‌آفتاب جهانتاب روشن وپیدا.

16966ـ **دانشگاه** ۳۶۵۰ : نسخ سدهٔ **۹ـ۱۰**، آغازدرخطبه‌کمی‌افتاده، ۲۶۴گ [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۵۳].

نصیحت نامهٔ شاهی

از کاشفی. بنام سلطان زاده، در دو مقاله هر یك ده باب در اخلاق مذهبی.

16967ـ تهران، دکتر مفتاح ۲۱۶: نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغاز و انجام افتاده.

نصیحت نامهٔ شیخ المقامرین

از مشتری خراسانی، محمد ابراهیم، (۱۲۶۴ ـ ۱۳۰۵). در دو بخش: ۱ـ نصایحی است از شیخ المقامرین به فرزند خود، که چگونه رفتار کند تا باعث ترقی و پیشرفت او گردد ۲ ـ کنایه‌هاییست بشیوهٔ ده فصل یا تعریفات عبید زاکانی به ترتیب حروف تهجی.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۴۶ ـ المآثر و الاثار: ۲۰۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۴۲.

16968 ـ رضوی ۹۴۴/۳ ادبیات (۴۸۷۲): شکسته نستعلیق خود نگارنده ۱۲۹۴ آغاز برابر نمونه، ۴ برگ [ف. رضوی ۷: ۷۶۵].

16969ـ ملك ۴۹۴/۲: نستعلیق و نسخ گویا اسماعیل فرزند علی‌اکبر، با تاریخ ع ۱/ ۱۳۱۴ در «قمارنامه»ی محمدامین قاجار (ص ۱۶۶ ـ ۱۷۳) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

نظم الغرر و نضد الدرر

از عبدالکریم فرزند محمدیحیی قزوینی، درسن شصت سالگی، بنام شاه سلطان حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵). سخنان کوتاه حضرت علی را که در «غرر الحکم و درر الکلم» عبدالواحد آمدی (م ۵۱۰) به ترتیب حروف تهجی بوده به‌ترتیب موضوعی در نود و نه باب (بشمارهٔ اسماء الحسنی) در آورده. در چندین مجلد گزارش کرده‌است. فهرست مجلدات موجود را که آقای ابن‌یوسف دیده‌اند در فهرست سپهسالار (ج ۲: ۱۰۵-۱۱۲) آورده‌اند ولی همهٔ نسخه‌ها در آن تقسیم بندی یکسان نیستند.

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۳۸ (غرر الحکم) پیشگفتار آقای محدث ارموی بر چاپ شرح غرر الحکم خوانساری: لا، ما ـ ف. دانشگاه ۲: ۱۳۷ ـ ۱۴۱.

16970ـ تهران، اصغر مهدوی ۳۰۹: نسخ سدهٔ ۱۱-۱۲ [نسخه‌ها ۲: ۱۳۳].

16971ـ دانشگاه ۲۶۶۵: نسخ زین العابدین فرزند شاه نظر طالقانی، ۱۱۱۲ آغاز غرر ودرر حمد و ثنایی که چون حلقهٔ بندگی زینت گوش غیب نیوش، بنوشتهٔ آقای باستانی جلد ۴ است، از بند: الدین یعصم را دارد تا السلطان الجائر والعالم الفاجر اشد الناس نکایة، ۳۶۱ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۱].

16972ـ ملك ۵۷۸۴: نستعلیق و نسخ خوش ۱۱۱۸، زرین، آغاز: اللهم یاذا الجلال والاکرام... وبعد، طالب عرفان عبدالکریم قزوینی بعرض برادران. در نسخه نامی بکتاب داده نشده است، ۱۳۳ گ ۹ س [رؤیت].

16973ـ ملك ۶۱۶۶: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۲، زرین، جلد یکم آنست. آغاز: حمد و ثناییکه جمیع مخلوقین و ملائکهٔ سماوات و ارضین بامداد بهار، ۲۲۵ گ ۱۲ س [رؤیت].

16974 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۱۱۵ Or: سدهٔ ۱۳، نگارنده در فهرست محمدیحیی یاد شده‌است گویا همین کتاب است [نسخه‌ها ۴: ۶۷۳].

16975ـ سپهسالار ۳۰۵۱: نستعلیق خوب تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده، باب پانزدهم آنست، و بنوشتهٔ اعتضاد السلطنه «شرح خطبهٔ قاطعه با انضمام صد کلمه و شرح آن» است، ۹۰ گ [ف. سپهسالار ۲: ۱۱۲ و ۵: ۷۱۹].

16976ـ مجلس ۲۰۱۸: نستعلیق و

نسخ، تاریخ یاد نشده، زرین، جلد یکم است بابهای ۱ و ۲ و۳و۴را دارد. **آغاز:** الحمدلله علی ماواولنا من‌سوابغ نعمه بسوابق کرمه، ۵۳۸، ص۷-۱۴س [ف. مجلس ۶ : ۱۶] .

16977- **رضوی** ۳۰۸ اخبار : نسخ تاریخ یادنشده، وقف ۱۱۶۲. **آغاز:** حمد و ثنائی‌که جمیع مخلوقین، ۱۸۷ گ ۱۲س [ف. رضوی ۱ : ۱۰۱ اخبار].

16978- **تبریز**، ملی۳۱۹: تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۵] .

نظم المعالی = نظم اللالی

ازسراینده‌ای باتخلص صدرذهبی، که‌گویا طلاکاربوده، در۱۵ محرم ۸۶۷که ۲۰۷ کلمه از «نثراللالی» را در۲۴۹ بیت سروده است . درآن آمده: شرح نثر اللالی عربی -- هست نظم‌اللالی (نظم‌المعالی) ذهبی. درپایان آمده: یا الهی بحق زوج بتول - (صدر) را حشرکن بآل رسول. **آغاز:** حمد پروردگار حی‌خبیر- خالق ورازق وعلی وکبیر .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۴۱ .

16979- **مجلس** ۲۶۹۵ : نستعلیق و ثلث خوش اواخرسدۀ۹، بایادداشتی‌که نویسنده را علی‌الظاهرمحمدحسین هروی دانسته است، زرین، آغاز برابر نمونه ، بنام «نظم المعالی» است ۴۳ص ۱۰س [ف. مجلس ۸ : ۴۶۵].

16980- **مجلس** ۲۶۹۶: نسخ و ثلث خوش اواخرسدۀ۹، نسخه‌بخش صفت‌دارالسلام بغدادرا ندارد و۲۲۱ بیت است و بنام «نظم - المعالی» است، آغاز برابرنمونه، ۴۹ص ۸س [ف .مجلس ۸ : ۴۶۷] .

16981- **دانشگاه** ۱۲۶۳ : نستعلیق خوش شاه محمدکاتب، تاریخ یادنشده، زرین، آغاز برابر نمونه ، بنام «نظم اللالی» است ، ۳۴گ ۹س [ف . دانشگاه ۷ : ۲۸۰۲] .

نظم اللالی فی ترجمة نثراللالی

ازعادل فرزندعلی، کـه یاد او در «چهل حدیث : ۱۵۹۴» گذشت. گزارش«نثراللالی» است‌که ۲۵۸ کلمه پندآمیزحضرت علی را در ۲۶۰ بیت سروده است . واین جز «صدکلمۀ : ۱۶۴۳»و«چهل حدیث:۱۵۹۴»اوست. **آغاز:** ایمان‌المرءیعرف‌بایمانه...مؤمن‌کامل بپرهیزد ز سوگند دروغ - گوهر ایمان او از نور حق گیرد فروغ .

16982 - **دانشگاه** ۱۶۴/۷ : محمد افضل فرزند علی تفرشی ، باتاریخ **۱۰۸۸ - ۱۰۹۸** دردفتر (گ ۳۶ - ۵۸)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۲ : ۲۹۳] .

16983- **دانشگاه** ۶۰۴/۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۱ب - ۳۷پ) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۷ : ۱۵۸۹] .

نظم اللالی

گزارشی است به‌نظم ازچهل حدیث شیعی که بسال ۱۱۰۲ بانجام رسیده است. درپایان آن‌آمده : درماه محرم هزار وصد ودو... پی نام وتاریخ این نظم عالی - رقم‌کرده‌کلکم نظم اللالی . **آغاز :** فاتحه آرای حدیث قدیم . الحمدلله رب‌العالمین ومعزالعالمین... محفوظ نما چهل حدیث‌سالم ای‌مردخدا - زآنروی‌که گفته فخرآل هاشم کزامت ما .

16984- **دانشگاه**۲۵۶۹/۱: نسخ‌سدۀ **۱۲**(۲پ - ۵پ) میان حدیث ۲۷۸و۲۷۹ افتادگی دارد [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۵۹] .

نقش جدید = انوار حکمت

یوسفی هروی ش15140 ص۱۵۴۵ .

نگارستان

از امیر اسماعیل معروف به سعیدخان .

16985ـ آصفیه۱۵۴۵تصوف: نوشتهٔ ۱۲۰۷ [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸] .

نگارستان جوینی

دربخش متون ادبی خواهد آمد .

نمونهٔ میمونه

ازاسدالله فرزند محمدکاظم، بنام ناصرالدین شاه قاجار، درچهارده فصل، هفت فصل آن مقدمه وهفت فصل دیگر ذی المقدمه ، فصل پایان در چهارنصیحت درکشورداری و راهنمایی امیران و پادشاهان است. **آغاز:** الحمدلله الذی احکم بحکمته نظام العالم وعلم الانسان مالم یعلم .

16986 ـ **تهران،** ملی۸۱۰ف:شکسته نستعلیق سدهٔ۱۳، گویا بخامهٔ نگارنده، ۶۰گ ۹س [ف. ملی ۲ : ۳۴۶] .

نورالاسرار

از نورالاصفیا ، نگارندهٔ «نورالحساب : ۲۰۱» وجز آن. که در۱۲۲۰ نگاشته است .

16987ـ آصفیه۴۲۲ مواعظ: نوشتهٔ ۱۲۹۹ [ف. آصفیه ۳ : ۶۸۶] .

نورالهدایه ومصدرالولایه

دربخش عرفان ص۱۴۷۳ گذشت .

نوم ویقظه

از میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت . در رؤیا خود را در خیابان ناصریه می‌بیندکه شورشی برپا شده و گروهی اوباش پیری را می‌آزارند و دارایی او را بیغما می‌برند ، این پیرایران امروز است سپس راهنمائیهای خود را با عنوانهای جناب وزیر درمیان می‌گذارد. این گفتار در «مجموعهٔ آثارملکم ص۱۶۷-۱۷۶» بکوشش استادمحیط محیط طباطبایی چاپ‌شده است. **آغاز:** دیشب گذارم به‌منزل یکی ازدوستان صدیق افتاد، از شدت خستگی درآنجا ماندم .

بنگرید : ف . مشار : ۱۶۱۰ .

16988ـ **تهران** ، آقای اعزاز ثقفی : نوشتهٔ ج۱/۱۳۰۱ برای تفنن سرکار معتمد‌السلطان جنرال قونسول مقیم تفلیس فرزند میرزا ابراهیم‌خان [پیشگفتار چاپ : مح].

16989ـ **تهران**،ملی۱۴۹ف: نستعلیق شکستهٔ خوش ابوتراب طباطبایی پیشخدمت اعتضاد السلطنه در تبریز ۱۳۰۱، شمارهٔ ۱۶ «مجموعه» میرزا محمدعلی نایب‌اول پیشخدمت (ص ۳۳۹-۳۴۷) در فهرست درست شناسانده نشده است،۱۶س [ف. ملی ۱ : ۱۵۵] .

نیازالسلاطین

از فرج‌الله منشی خازن الاشعار ، متخلص به‌طرفهٔ نیازی، درذیقعدهٔ ۱۲۷۴، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) درچهل باب وهرباب درچهارنصیحت [عبدالله انوار]. طرفه درشیراز زاده شده و روزگاری در محلات بوده است . **آغاز:** حمدله . صلاة . اما بعد، چون چندی بود. . .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۴۸ - المآثر و والاثار : ۲۰۵ - مجمع الفصحا ۲ : ۳۳۸ - مؤلفین مشار ۴ : ۸۰۵ .

16990ـ **تهران**،ملی۷۰۵ف: نستعلیق فرج‌الله منشی، ذیقعدهٔ ۱۲۷۴، زرین، ۲۰گ ۷س [ف. ملی ۲ : ۲۱۳] .

نیروزیه

ازلطفعلی صدرالافاضل دانش ، که یاد او در «آداب المحادثه: ۱۵۱۶» گذشت. ترجمهٔ برخی ازسخنان کوتاه حضرت‌علی است، برای میرزا عبدالغفار .

16991ـ دانشگاه ۴۷۳۴/۲۹: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴ (ص۵۹۱ـ۶۰۴) [ف دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۰] .

وجوب سلطنت

ازمیرزا حاج محمد نائینی، در وجوب سلطنت بر ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ووجوب شرکت در کارهای دولتی، بادیباجه‌ای ازکسی‌که (به‌تحریرات مجلس تحقیق مظالم، که به‌یمن معدلت شاه مأمور و مشغول بوده) و بدستورنگارنده، کتاب‌را تحریر کرده است. **آغاز:** رساله‌ایست‌که‌دروجوب‌سلطنت‌برسرکار اعلیحضرت قدرقدرت‌کیهان بسیطت‌کیوان‌رفعت شاهنشاه... **آغاز:** الحمدلله وسلامه علی‌عباده الذین اصطفی. وبعد چون‌ازجانب امنای دولت علیه ... [نسخهٔ ۵۲۵۶ ملک] .

16992ـ ملک ۵۲۵۶: نستعلیق خوش علی نایینی، ج۱/۱۳۰۱ زرین ، ۳۳گ ۸س [رؤیت].

16993ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۸۱۱/۱۰ : سدهٔ ۱۱، ص ۲۵۸ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

ودیعة البدایع

شیخ محمدعلی حزین، که یاداودره«فرس نامه : ۴۴۱» گذشت .

16994ـ بنگال، آسیایی ۱/aO۶۸ (۱۰۳۴): تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۴۵].

وسیلة العباد فی تحصیل المعاش و المعاد

ازشیخ محمدباقرفرزند علی‌اکبردامغانی، که در کرمانشاه می‌زیسته است. فقهی است استدلالی دربارهٔ پذیرفتن حکومت و ولایت ستمگر(جایر) و یاری سلطان ظالم .

16995ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۱۹۲۴ مـج : نسخهٔ اصل نگارنده ، دههٔ دوم ذیحجهٔ ۱۲۸۳ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

وسیلة النجاة

ازنوروزعلی بسطامی، که یاداو در«صراط الجنه: ۱۶۴۴» گذشت. درده باب برای‌ده مجلس وعظ وروضه خوانی ، درمحرم ۱۲۶۱ نگاشته ودر۱۲۸۸ وپس‌ازآن چاپ‌شده است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی توحد بالوحدانیة وتفرد ... اما بعد، چون این ذرهٔ بیمقدار .

بنگرید : ف. مشار : ۱۶۳۱ .

16996ـ مجلس ۵۵۶۸ : نسخ محمد محسن، در۱۲۷۴ ، ۱۳۴ص۱۷س [ف. مجلس ۱۷ : ۳۲] .

16997ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۸۵۸ : نوشتهٔ‌عبدالوهاب‌فرزندملامحمدحسین، ۱۲۹۶ برای استادش شیخ محمدخطیب واعظ، ۶۵گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

16998ـ رضوی ۸۴۱۵ : نستعلیق سیدجواد روضه‌خوان رنگی‌آبادی، آغاز برابر نمونه، ۹۵گ [ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی].

وصایای آدم به‌شیث

16999ـ ملک ۴۳۴۱/۱۰: نستعلیق میرعلی‌اکبرفرزند میرمحمد محسن زکی‌حسینی نزدیک ۱۱۹۳ (۹۶پ ـ ۹۷ متن و هامش). **آغاز:** از جمله وصایای حضرت آدم (ص) با شیث درمیان‌آورده پنج وصیت بود : اول‌آنکه ای شیث براین وصیت عمل کن [رؤیت] .

وصایای خواجه نظام‌الملک =

دستور الوزارة = سیاستنامه = پندنامه

وصایای حضرت علی به‌حسین

ناشناخته، پس‌از ترجمهٔ هرسخن به نثر، آنرا دریك بیت به‌نظم درآورده است. **آغاز:** من کلام . . . کردم آغاز این بنام خدا ـ هم خطابخش و هم عطابخش .

17000ـ **ملك** ۴۳۷۹/۲۲ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۶** (درش۱) (۶۹پ-۷۴پ‌هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17001ـ **ملك** ۴۲۷۵/۱۳ : نستعلیق محمدسعیدفرزندمحمدتقی خاتون‌آبادی **۱۰۸۱** (۵۷ر-۶۲ پ هامش) آغازبرابر نمونه[رؤیت].

وصایای حضرت علی به حسین

ناشناخته به‌نثر .

17002ـ **مجلس** ۲۰۱۳: نسخ‌وترجمهٔ زیرنویس نستعلیق شکسته بایك سرلوح متوسط وترنج، برای امین السلطان وزیر دربار ، در آغاز سدهٔ **۱۴** ، ۱۳ ص ۹ س [ف . مجلس ۶ : ۱۲] .

وصایای فرس الهراسفه

آغاز: گفت هرکـه پرهیزد از بدیها ـ هرگز اورا نصیب نگردد .

17003ـ **دانشگاه** ۵/۴۷۳۶: نستعلیق ونسخ محمدقاسم کرمانی، سدهٔ **۱۱** (۳۱-۳۵) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۳] .

وصیت به‌حکما = نصیحت اخوان

ازباباافضل، که یاداو در «جاودان نامه: ۷۶۸» گذشت. پندهای عارفانه برای رهروان طریقت،در۲۸کلمه،در «مصنفات بابا۲: ۶۵۶- ۶۵۸» چاپ‌شده است. **آغاز:** ای جویندگان حکمت وپویندگان طریق سعادت بایدکه بسیار دعا باشید درامورآخروی ودنیوی.

17004ـ **دانشگاه** ۲۵/۸۷۱ : نستعلیق محمدعلی **۱۰۳۱**، آغاز برابر نمونه (۶۳پ-۶۵پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۲۷] .

17005ـ **مجلس** ۴/۴۹۴۲ : شکسته نستعلیق فریدالدین‌محمد فرزندمحمد، باتاریخ **۱۰۵۶**، در دفتر (۲۲ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17006ـ**دانشگاه** ۹/۳۵۱۴: درجنگ گردآوری ملامحمد محسن فرزند محمد صادق بروجردی، **۱۰۹۵**(ص۹۹-۱۰۰) بنام«وصیت حکماء» همانکه درص۶۵۶ - ۶۵۸ چاپی آمده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۵] .

17007ـ **مجلس** ۲۲/۳۴۵۶ : سدهٔ **۱۲** (ص۲۱۴-۲۱۷)، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۹۰] .

17008ـ **ملك** ۴۱۹۳/۲ : شکسته نستعلیق میرزا عبدالله ریاضی **۱۲۷۵** (۱۳پ - ۱۴ر) درنسخه بعنوان « وصیت‌الحکماء »آمده است [رؤیت] .

17009ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۳۳۶ حکمت: نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرفیع طبیب رشتی، **۱۲۷۵-۱۲۷۶** [ف. ادبیات۲: ۶۰] .

17010ـ **تهران**، استادمینوی۹/۵۴: نستعلیق محمد صالح فرزند محمد رفیع طبیب رشتی، سه‌شنبهٔ ۲شعبان **۱۲۸۰**درتهران (۲۸۷ ۲۸۸) درفهرست بنام «وصیت به‌حکماء»یادشده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۷] .

17011ـ **دانشگاه** ۵/۴۳۱: نستعلیق محمدعلی، محرم**۱۳۰۲** (۱۲۱ر - ۱۲۲ر) . [ف. دانشگاه ۳ : ۳۲۷].

17012ـ **مجلس** ۵/۶۲۳ : شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده،درفهرست‌بعنوان «۲۸ کلمه درنصیحت‌اخوان» یادشده‌است [ف.مجلس ۲ : ۳۸۳].

وصیت صاحب دیوان

صاحب دیوان‌الادب نجم خلیل (؟).

17013ـ **سلیمانیه** ۱۲۰۸/۹ : نسخ باتاریخ **۸۳۹** در دفتر (۲۳۷پ – ۲۳۸ر) . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۶۱۲ هست [فیلمها : ۵۱۱] .

وصیت‌نامه

ازپطرکبیر امپراتورروسیه درسدهٔدوازدهم این سفارشنامه که دردرستی‌آن تردیداست، در پیرامن۱۲۸۷ بفارسی درآمده‌است ودر۳ نوامبر ۱۸۷۰م=۱۲۸۷ ه در روزنامهٔ کلکته بچاپ رسیده‌است [نسخهٔ تهران ملی] . **آغاز:** پس ازحمد بی‌پایان خالق‌کون ومکان [نسخهٔ دکتر قاسمزاده] .

17014ـ **تهران** ، ملی ۳۶۵/۱ ف : شکسته نستعلیق خوش با تاریخ ع**۱۲۸۶/۲۲** دردفتر (ص۱ــ۱۰) [ف. ملی ۱ : ۳۵۵] .

17015ـ **تهران** ، دکتر قاسمزاده : نستعلیق سدهٔ **۱۳ــ۱۴** ، ۲۱ گ . درآن آمده: چیزی‌که مرا بیشتر خوشحال می‌دارد دو فقره است... دیگری مداخله وتسلط علمای دین در امورمسلمین و عدم تجربهٔ آنها [رؤیت] .

وصیت نامه

از شیخ مرشد ابواسحاق (ابوالحسن) ابراهیم فرزند شهریار کازرونی ، به ابوالفتح عبدالسلام فرزنداحمدفرزند محمدفرزندسالبه.

17016ـ **مجلس** ۶۶/۱۰نجم: نوشتهٔ **۱۲۲۵** ،همراه«مصطلحات» منسوب بفخرالدین عراقی،کنیهٔ نگارنده ابوالحسن یادشده [نسخه ها ۵ : ۲۰۳].

17017ـ **شیراز،** دکترخاوری ۱ مج: دردفتری از سدهٔ **۱۳** کنیهٔ نگارنده ابواسحاق یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۷] .

وصیت نامه

ازبدخشانی، پند واندرزهایی‌است‌عرفانی **آغاز:** ای‌برادران بباید دانستن‌که هیچ کس راکاری نفرموده‌اندکه اوراطاقت‌حمل‌آن‌نباشد لایکلف‌الله .

17018ـ **مجلس**۲۸۵۹/۱۴ : نسخ و نستعلیق محمدفرزندسلیمان‌فرزند محمدجابری قاری ، نزدیك **۱۰۷۰** (ص ۹۲ – ۹۴) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۰].

وصیت‌نامه = ظفرنامه

بزرگمهر، درص۱۶۴۵گذشت .

وصیت نامه

ازمحمدعلی فرزند میرزا ابراهیم مصدق‌ـ الدولهٔ غفاری ، بنام مظفرالدین شاه بروزگار ولیعهدیش، بسال ۱۳۰۰. درآن پس‌از سفارش فرزندانش ولیعهد را از(جهلمندان) که او را فراگرفته‌اند برحذرمی‌دارد. ازرهگذرتاریخی سودمنداست. **آغاز:** هوالله تعالی‌شأنه. وصیت نامهٔ چاکرآستان مبارك حضرت اقدس.

17019ـ**تهران،** ملی۷۶۶ف: شکسته نستعلیق**۱۳۰۰**گویا نگارنده‌و برای‌مظفرالدین شاه، ۴۳گ ۱۲س [ف. ملی ۲ : ۲۹۴] .

وصیت نامه

ازمحمد فرزند پیرعلی (بنگرید : صحاح العجم، دربخش فرهنگنامه‌ها) .

17020ـ **بادلیان**۱۲۵/۳: نسخ‌درشت باتاریخ **۹۳۶** و ۱۰۲۳ یزدگردی در دفتر . **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۰۳۲هست [فیلمها۱ : ۵۵۹] .

وصیت نامهٔ نواب

17021ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۴ق ف ۱۳۵: نوشتهٔ میرکاظم علی در ۱۱۶۱ [مخطوطات سرفرازعلی‌رضوی: ۲۰].

وفات نامه

17022ـ بنگال، آسیایی ۷/aO۷۰ (۸۱۷): تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده [ف. بنگال: ۱۴۷].

ه

هدایات الحسام فی عجایب ـ الهدایات الحکام = هدایة الحسام...

از محمد حسین همدانی، که یاد او در «فراست‌نامه: ۴۳۹» گذشت. گزارش عهدنامهٔ مالك اشتر است بنام زین‌العابدین‌خان حسام الملك والی‌کرمانشاه، در ذیحجهٔ ۱۳۰۸ (نه ۱۳۱۸) بانجام رسانده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی لیس لاولیته افتتاح کماالسایر الاولیات... وبعد، برلوح ضمایر ارباب بصایر.

بنگرید: ذریعه ۳۷۳ ـ نسخه‌ها ۱: ۲۲۶.

17023ـ دانشگاه ۲۵۶۷/۱: نسخ احمد فرزند موسی طبیب همدانی ۱۳۰۸ آغاز برابر نمونه (ص ۱ ـ ۲۲۹) در فهرست بنام «هدایة‌الحسام» آمده [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۵۶].

17024ـ تهران، حاج محتشم‌السلطنه: نوشتهٔ ۱۳۱۱ همراه باگفتاری‌درفراست ازهمو درفهرست بنام «هدایات الحسام» آمده است [ف. سپهسالار ۲: ۱۴۱].

هدایة‌السعداء فی جلوة الشرفاء

از قاضی‌شهاب‌الدین جانپوری‌هندی، از پیروان سنت، در اخلاق و برتری سادات، در ۱۰۱۳ نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی اصطفی‌آدم و نوحاً وآل ابراهیم و آل عمران لیظهرعلی‌الدین‌کلمه ابداًابداً...

17025ـ رضوی ۳۱۹ اخبار: نسخ تاریخ یاد نشده، ۳۶۰گ ۱۹س [ف. رضوی ۱: ۳۱۹ اخبار].

هدایة‌الطریق

از محمد قاسم فرزند محمد مشهدی، در غیبت و درپس‌مردم سخن‌گفتن، بروش‌مذهبی، دریك مقدمه وپنج باب ویك خاتمه. **آغاز:** چنین‌گوید بندهٔ‌محتاج مغفرت حضرت سرمدی محمدقاسم‌بن... که‌چون چنین متراى شد که فواکه مجالس.

17026ـ الهیات، ۲۱۴/۱ آل آقا: نسخ‌سدهٔ ۱۱، (۳پ ـ ۷۱پ) [ف. الهیات ۱: ۷۳۸].

هدایة‌الغافلین

از محمدکاظم هزارجریبی، که یاد او در «افلاکیه: ۲۳۹» گذشت. در مذمت بی‌فکری وترك‌عقل. **آغاز:** حمدله... امابعد، چنین گوید این بندهٔ‌خاطی محمدکاظم بن محمدشفیع هزارجریبی که این‌رساله‌ایست.

17027ـ مجلس، ۴۵۲۷/۱۰: نسخ محمدارومی‌ساکن‌کربلا، ۱۲۳۵ (گ ۱۴۹ـ ۱۷۰) همراه ۱۳گفتاردیگرازهمو: ۱ـ توحید ۲ـ جبر و اختیار ۳ـ کاشف‌العدل ۴ـ اقناعیه ۵ـ برهانیه ۶ـ تحفة‌المجاور ۷ـ تحفة‌الاخیار ۸ـ روحیه ۹ـ افلاکیه ۱۰ـ همین‌گفتار ۱۱ـ

تحفهٔ بقیة‌الله ۱۲ـ چهل‌حدیث ۱۳ـ وضوو نماز ۱۴ـ درالاخبار [رؤیت].

هدایت‌نامه = سفینة‌الملوك

ادهم، در ص۱۶۳۳ گذشت.

هدیهٔ دبستان آداب

ناشناخته.

17028 ـ تاشکند ۲۰۶۵ : تاریخ و نشانی دیگر یادنشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۶].

هدیهٔ شاهی درهدایهٔ طرق الهی

ازعبدالغفارفرزندنورالله شریحی دردوازده باب، برای ابوالمظفرسلطان رستم‌خان آق‌قوینلو (۸۹۷-۹۰۲) نگاشته است [دانش پژوه].

17029 ـ برلین، ۲۸۱ : [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۶].

هشت بهشت

از محمد باقر واعظ تبریزی، در هشت بهشت [دیباجه] اخلاق بروش عرفانی است. بهشت ۱ـ طلب ۲ـ علم ۳ـ ایمان ۴ـ خشیت ۵ـ عمل ۶ـ زهد ۷ـ صبر ۸ـ عشق. سپس یك طوبی درمحبت آل رسول، در دههٔ دوم شوال ۱۰۷۶ بانجام‌رسیده‌است. **آغاز** : حمدوسپاس خالقی راکه‌درقصر عصمت وجلالش هشت‌بهشت چون برگ.

17030 ـ سپهسالار ۵۶۲۴/۳ : نوشتهٔ **۱۲۴۲** از روی نسخهٔ اصل مؤرخ ۱۰۷۶ (۱۲۸ ر ـ ۱۵۸ ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۷۶۱].

هفت کشور

فخری، دربخش تاریخ خواهدآمد.

همایون‌نامه = قانون همایون

از خواندمیر در گوالیور Gwalior بسال ۹۴۱ در بارهٔ مخترعات همایون شاه (۹۱۳ ـ ۹۶۳) [دانش‌پژوه]

بنگرید : استوری ۱ : ۵۳۶، ۱۳۱۳.

دیباجهٔ دستورالوزراء : ج

17031 ـ پاریس، رزن ۱ ر ۲۱، ص ۱۴۲ (ریو ص۱۰۲۴) [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۶].

همم‌الثواقب

از علینقی‌طغائی کمره‌ای، نگارندهٔ «امامت : ۷۹۲» و جز آن. برای شاه صفی (۱۰۳۸ ـ ۱۰۵۲) که در روزگار او خللی بامور دینی وارد شده‌بوده، بسال ۱۰۴۴ در دوازده فصل نگاشته است : ۱ـ فضیلت علم ۲ـ العلماء ورثة الانبیاء و اینکه علماء منسوب بحکومت شرعیه‌اند ۳ـ چراکارهای‌کشوری از دست اینان گرفته شده وبدست درباریان داده شده، چرا احیاءالعلوم غزالی راکه‌ازکتابهای فاسده‌است دستور داده که صدرا محمد شیرازی ترجمه‌کند ۴ـ مفاسد ناشی ازگفته‌های غزالی ۵ـ چرا دستور داده کتاب شیخ فضل‌الله هندی (متنبی) را ترجمه‌کنند (دراین فصل از شاه ـ صفی بنام یادکرده) ۶ـ خللی که‌بروزگار این شاه پیداشده، ازآن میان خلعت‌دادن بیکی از علمای اهل‌سنت ۷ـ حقوق مؤمنین بر یکدیگر ۸ـ و ۹ ـ فضیلت برآوردن نیاز مؤمن ۱۰ ـ فضیلت گرامی‌داشتن مؤمن، در اینجا از اینکه صلهٔ‌تألیف«تحفهٔ‌فاخره» راکه‌پیش ازاین‌نگاشته نداده‌اندگله‌کرده است ۱۱ـ فضیلت‌رفع‌هم وغم ازمؤمن ۱۲ـ بیان مؤمن‌حقیقی. این‌کتاب از رهگذر تاریخی‌بسیار سودمنداست. **آغاز** :... امابعد، چنین‌گوید غبار راه شیعیان علی ولی علینقی‌طغائی...

17032 ـ سپهسالار ۱۸۴۵ : نستعلیق بسیار خوب، گویا خود نگارنده، سدهٔ **۱۱**، آغاز دردیباجه وانجام افتاده، زرین، ۱۸۷ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۱ : ۳۴۹].

ی

یتیمة الدرو کریمة الفقر

از ناشناس، در شهر شیراز، بسال ۷۹۷، از روی مجموعه‌ای‌که بخطوط اکابر بوده، در سه فصل ساخته‌شده است: فصل ۱ـ فضیلت علم وعلما ۲ـ فضیلت‌عقل وعقلا ۳ـ نصیحت اولاد، باعنوان ای‌فرزند، ای فرزنـد. و در آن از فرزندانش محمد ومحمود یاد می‌کند. **آغاز:** (گویاافتادگی دارد) بعداز تقریرمقاله‌وترتیب این‌حواله می‌گوید مسود این‌بیاض... که در شهرسبع وتسعین و سبعمائة.

17033ـ **ملك** ۵۸۷۴ : نسخ اواخر سدهٔ **۸**، انجام: پیام اهل دل است‌این‌سخن که سعدی‌گفت ـ نه‌هرکه‌گوش‌کند معنی‌سخن‌داند، سپس پراکنده‌هایی بهمان خامه، ۴۶ گ ۱۹ س [رؤیت].

یك کلمه

از مستشارالدولهٔ، یوسف فرزندکاظم‌مهاد-مهینی‌تبریزی درگذشتهٔ ۱۳۱۳ درمنافع‌قانون ونظم نوین‌اروپا وتطبیق‌آن بادستورهای اسلام و دیدنیهای خود در اروپا، هنگام سفارت ۱۲۸۳ وپس ازآن را مینگارد. این‌گفتار در ۱۲۸۷ وپس‌ازآن چندبار چاپ‌شده است. **آغاز:** چنین‌گوید بنده... که در اواخر (۱۲۸۳) بموجب‌فرمان پادشاهی... بشارژد-افری پاریس رفته.

بنگرید: ف ـ مشار: ۱۶۸۴ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۸۹۹.

17034ـ **دانشگاه ۱/ ۲۵۶۰**: نسخ، سدهٔ **۱۳**، (۲ر ـ ۴۲پ)، در فهرست آمده: گویاازمیرزاملکم‌خان. ولیکن میدانیم‌که‌ملکم پس از ۱۲۸۸ به‌سفارت رفته‌است [ف.دانشگاه ۹ : ۱۳۵۱].

ینابیع الحکمة

از ابوالحسن فرزندمحمدکاظم‌جاجرمی. سرایندهٔ «اخلاق الاولیاء :۱۵۲۸». دراخلاق و سیاست بـروش مذهبی، در هفده فصل و یك خاتمه، بسال ۱۲۴۰ در سپاهان ساخته وبسال ۱۳۰۴ درتهران بچاپ‌سنگ در ۲۳۵ ص وزیری رسیده‌است، وجز «ینابیع‌الحکمهٔ» محمدکریمخان‌کرمانی‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی یؤتی الحکمة لمن یشاء... امابعد، حقیر... ابن‌محمدکاظم...

بنگرید: ف ـ مشار: ۱۶۸۶ ـ فهرست احسایی ۲ : ۳۲۳.

17035 ـ **دانشگاه** ۵۰۱۶ : نستعلیق محمداسماعیل پسر ملازین‌العابدین در ۲۵ ع **۱۲۵۴/۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۶ گ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۶].

17036ـ **دانشگاه** ۳۱۸۳ : نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده، نام کتاب و شمارهٔ فصلهادرآن‌هست، ۳۰۴ گ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۲].

17037ـ **دانشگاه**، ۲۶۹۰ : نستعلیق گویا خامهٔ نگارنده، ۲۴۸ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۱۵].

ینبوع الاسرار فی نصایح الابرار

از حسین خوارزمی، که یاداودر «آداب المریدین : ۱۰۱۳» گذشت. دراخلاق و پند واندرزهای عرفانی،دردومقاله‌یکم‌یازده باب و دوم نه‌باب. **آغاز:** حمدوثنای بیغایت وشکر

وسپاس بینهایت.

17038ـ مجلس ۵۹۱ : نستعلیق محمد فرزند شیخ محمد فرزند حسن فرزند محمد حافظ رافعی، رمضان ۸۹۱، ۳۰۱ گ ۱۷ س . درباب ۹ ازمقالهٔ ۱ افتاده. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۳۲۲ هست [فیلمها : ۲۷۵ ـ ف مجلس ۲ : ۳۴۸].

ینبوع الحیات = ترجمهٔ زجرالنفس

متن منسوب به هرمس یونانی در چهارده فصل درعرفان یونانی ، وازآن زبان بتازی و بنام «زجر النفس» و «ینبوع الحکمة» و نامهای دیگر درآمده ، ترجمهٔ فارسی آن درسیزده فصل از باباافضل کاشانی نگارندهٔ «جاودان نامه: ۷۶۸» و جزآن ، که در «مصنفات بابا ۱ : ۳۳۱ ـ ۳۸۵» چاپ شده‌است. آغاز : (چاپی) فصل اول ازجمله سیزده فصل ازسخنان هرمس الهرامسه وهوادریس النبی ای بنگار خودرا و مانندشو بدان چیز هایی که بیارامت از معانی عقلی آغاز ۲) :الحمدلله الذی هداناو ماکنالنتهدی لولا.

بنگرید : دائرةالمعارف ، وجدی ۱۰ : ۴۸۴ ـ ف . مشار : ۱۶۸۶.

17039 ـ استانبول ، نور عثمانیه ۴۹۳۱ : نوشتهٔ ۶۷۴، همراه شش گفتار دیگر که همگی پایهٔ چاپ جلد یکم قرار گرفته‌اند [پیشگفتار چاپ : یا].

17040ـ تهران، دکتر بیانی : نوشتهٔ ۶۷۹، هرچندبیش ازپنج سال با نسخه ۴۹۳۱ نور عثمانیه تفاوت ندارد جدایی بسیار با آن دارد مانا که خودنگارنده دوباره این ترجمه را تحریر کرده است [پیشگفتار چاپ : ید].

17041ـ رضوی ۲۹۶ اخلاق (۳۵۸۹): نسخ احمدفرزند حاجی کاموسی ، صفر ۷۰۰ ، آغاز : ترجمهٔ فصل اول از جمله سیزده فصل ازسخنان هرمس، ۴۱ گ ۱۹ س [ف . رضوی ۶ : ۴۸۴] .

17042 ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۶۵ : باتاریخ ۷۵۴ـ۷۵۳ دردفتر (۱۳۲پ ـ ۱۴۰پ) فیلم آن در دانشگاه ش ۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۳] .

17043ـ ملك ۵۴۷/۱ : نسخ ۶ محرم ۱۰۴۸ (ص ۴ـ۸۶) آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۶۶] .

17044ـ ملك ۶۹۱/۱۱ : نوشتهٔ ۱۰۵۱ (ص ۲۳۴ـ۳۹۹)، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت] .

17045ـ تهران ، ادبیات ۱۴۵/۳ حکمت: نسخ سدهٔ ۹ـ۱۰ [ف.ادبیات ۲ : ۷۲].

17046ـ دانشگاه ۱۰۴۶/۱۸ : نوشتهٔ رجبعلی، ۱۸ ذیقعدهٔ ۱۰۶۱ (۸۱پ ـ ۹۳ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۹۸].

17047ـ رضوی ۲۹۸ اخلاق (۳۵۸۸): نسخ، شعبان ۱۰۶۶، ۳۶ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۵].

17048ـ دانشگاه ۵۳۱۲/۳ : نستعلیق ۲۹ ع ۱/ ۱۰۷۱ (۴۳پ ـ ۷۲پ)[ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱] .

17049ـ دانشگاه ۲۱۱۴/۲ : نستعلیق ۱۰۷۱ (۳پ ـ ۲۲پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۷۴۹] .

17050ـ تهران ، اصغرمهدوی ۱۷/ ۲۵۹ : نستعلیق ع ۱۰۷۳/۱۶ [نسخه‌ها ۲ : ۹۹] .

17051ـ دانشگاه ۳۹۰۳/۱۶ : نسخ خوش ۱۰۷۷ (ص ۱۷۶ـ۲۲۳) ، از آغاز کم دارد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲] .

17052ـ دانشگاه ۴۰۲/۱۱ : نستعلیق

باتاریخ **۱۰۷۹** دردفتر ، (۱۰۵پ - ۱۲۲ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۹۸].

17053- **سنا** ۳۶۹/۹ : نستعلیق عین علی باتاریخ **۱۰۸۳ - ۱۰۸۵** در دفتر بهمین خامه [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۶] .

17054- **دانشگاه** ۲۴۰۱/۳: نستعلیق رضافرزند موسی کشمیری، سدهٔ **۱۱** درطوس (۱۹ ۳۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۳] .

17055- **الهیات** ۷۱۹/۳د: نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱** (۱۰۲پ-۱۲۹پ) [ف. الهیات: ۳۷۱].

17056- **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۰۰۵: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (۱۲۳ر - ۱۴۳ پ) [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

17057- **مجلس** ۱۸۲۴/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، زرین، آغازافتاده (ص ۲۹۴- ۳۵۱) [ف. مجلس ۹ : ۴۴۶] .

17058- **مجلس** ۳۴۵۶/۶: سدهٔ **۱۲** (ص ۱۰۰-۱۶۸) درفهرست ازمترجم یادنشده [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۸۷] .

17059- **حقوق** ۷۲/۷ب: نوشتهٔ ۲۴ ع ۱۲۹۴/۲ (۱۰۶پ-۱۲۶ر) [ف. حقوق ۲۲۶].

17060- **دانشگاه** ۴۳۱/۲: نستعلیق محمدعلی **۱۳۰۱** (۱۳ر-۷۵ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۹۸].

17061- **تهران**، استادمینوی ۴۹/۵: نستعلیق محسن فرزنـد مصطفی ساوجبلاغی ، **۱۳۴۷** ازروی نسخهٔ علیرضا ازگلی شمیرانی ، ۱۳۳۰ - ۱۳۳۱ [نسخه‌ها ۶: ۶۷۶] .

17062- **تهران**، استاد مینوی ۱۶/۱: نستعلیق محمداسماعیل حسینی، ذیحجهٔ **۱۹۷۲** (؟) [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۲] .

17063- **رضوی** ۲۹۷ اخلاق (۳۵۸۷): نستعلیق، بی‌تاریخ، ۲۹ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۶: ۴۸۵].

17064- **مجلس** ۸۲۳/۱۶ : شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲: ۳۸۳].

بخش پانزدهم

ملل و نحل

الف

آراء شیعه و مقایسهٔ آنها

آراء شیعه ومقایسهٔ آنها با آراء اشعریان ومعتزلیان ودیگران، از دانشمندی شیعی.

17065ــ **یزد**، جامع کبیر (۱۱ــ۹۷۹) ۳۷۹۲/۱: سدهٔ **۱۱**، باتاریخ ۴ ج۲/**۱۰۸۴** دردفتر. **آغاز:** دررأی هفدهم افتاده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۴۶۳ هست [فیلمها: ۶۹۷].

اثبات الحق

ازلسان‌السلطنه [عبدالله انوار]، بنام مظفرالدین‌شاه، که در۱۳۱۷ بانجام رسانده است. درسرگذشت مدعیان پیامبری از صدر اسلام تا روزگار عضدالدولهٔ دیلمی، که نخستین آنان مسیلمهٔ کذاب و آخرین آنان ابوطیب متنبی است باذکر مدعیات ومعجزات آنان.

17066ــ **تهران**، ملی۴۱۹ف: نسخ و نستعلیق **۱۳۱۷**، ۱۵۴گ ۱۴س [ف. ملی ۱: ۴۰۱].

ادیان وامم = رساله در...

ازمجلسی، گویا گرفته‌شده از «طبقات ــ الشیعه» باشد [ملك الشعراء بهار] بفارسی و عربی دربیان اجمالی ازآراء وعقایداهل‌ادیان وفیلسوفان و جزآنها.

17067ــ **مجلس**۵/۲۸۳۰: نستعلیق اواخرسدهٔ**۱۳**(ص ۱۶۹ــ۲۲۸). **آغاز:** فایدة فی‌بیان تقسیم‌الامم والضابطة فیه. ان من‌الناس من لایقول بمحسوس لابمعقول. با یادداشت عباسقلی‌خان سپهر، و یادداشتی ازبهار دربارهٔ کتاب ونگارنده [ف. مجلس ۱۰: ۲۲۶].

اساس الادیان

از محمداشرف فرزند محمدمهدی‌کاشانی [دیباجه]. دریك مقدمه وسه‌اصل ویك خاتمه، بسال ۱۱۴۰ نگاشته است: مقدمه در سبب اختلاف‌امت، ودرآن ازآیین‌فیلسوفان وهندیان و مجوس گفتگوشده است: اصل ۱ــ در مذاهب غیرمسلمان ۲ ــ در مذاهب اسلام ۳ ــ در فرقهٔ ناجیه. و درسرگذشت امام دوازدهم آمده: تا کنون ۱۱۴۰ ازغیبت ۳۲۸ سال‌گذشته است.
آغاز: الحمدلله الذی خلقنا فهدانا، و ربانا فاعطانا... امابعد، چون بمقتضای آیهٔ کریمه‌و

17068 ــ **دانشگاه** ۳۲۷۷: شکسته نستعلیق، سدهٔ **۱۲ــ۱۳**،۴۸گ ۱۷س، انجام

افتاده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۳۶].

اوپانیشاد = اوپنیکت = سراکبر

از داراشکوه محمد متخلص به قادری (۱۰۲۴ ــ کشتهٔ ۱۰۶۹ یا ۱۰۷۰) فرزند شاهجهان فرزند جهانگیر فرزند اکبرشاه مغولی که بدست برادرش به تهمت زندقه در ۴۵ سالگی کشته شده است. ترجمهٔ پنجاه رسالهٔ فلسفی و عرفانی از اوپنیشاد است که درمدت شش ماه در ۱۰۶۷ ازسنسکریت بفارسی درآمده است. و در ۱۳۴۰خ بکوشش دکتر تاراچند و جلال نایینی چاپ شده است. **آغاز:** حمد ذاتی که لفظ بای بسم‌الله درجمیع کتب آسمانی از اسرار قدیم او است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۸۶۰ ــ راهنمای کتاب، گفتار محمدتقی دانش پژوه ۵ : ۳۰۴ ریاض العارفین : ۲۰۸ ــ مجمع الفصحاء ۱ : ۴۶۵ ــ ریحانة الادب ۳ : ۲۵۵ ــ مؤلفین مشار ۵:۵۱۷.

17069ــ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۵۲، ۲۹۴ (۳): نستعلیق بهان فرزند بهارت چندکهتری عرف ابهت، در ۱۱ محرم **۱۱۱۰** در لاهور، ۳۲۰گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲ : ۴].

17070ــ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ج۵۲، ۸۹۴دار: شکستهٔ سلخ رمضان **۱۱۵۳** آغاز برابر نمونه، ۳۶۷گ [مخطوطات فارسیه منظور احسن عباسی : ۳۲].

17071ــ **آصفیه** ۱۲۷ مذاهب: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰**، درفهرست بعنوان ترجمهٔ اتهرون وید (سراکبر) وتاریخ نگارش ۱۰۴۹ یادشده [ف. آصفیه ۴ : ۶۰۸].

17072ــ **آصفیه** ۱۲۶ مذاهب: درهمان تاریخها، درفهرست بنام «ترجمهٔ رگ‌وید» یاد شده [ف. آصفیه ۴ : ۶۰۸].

17073ــ **آصفیه** ۱۳۴ مذاهب: در همان تاریخها، درفهرست بنام «چهاروید» یاد شده است [ف. آصفیه ۴ : ۶۰۸].

17074ــ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ج۵۲، ۲۹۴(۲): نستعلیق دوشنبهٔ غرهٔ ذیقعدهٔ **۱۳۰۰**، ۳۸۲گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۳۲].

17075ــ **بنگال**، آسیایی ۵۱/۳ aO (۱۹۹): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۳۵].

17076ــ **بادلیان** ۶۲: شکسته نستعلیق ۲۶۲گ ۱۵س. **فیلم** آن در (دانشگاه: ۹۹۱) هست [فیلمها : ۱۸].

بستان السیاحه

در ص ۶۴۹ گذشت.

بهارستان

ازملا ذوالفقار کشمیری، که در نیمهٔ دوم سدهٔ سیزدهم می‌زیسته است، وجز نگارش بهرام فرزند فرهاد اسپندیار پارسی است. گفتاریست درپنج بخش ویک خاتمه، دربارهٔ: زردشت مزدک مانی، بانوسجاح، مسیلمه کاست کار. خاتمه در بارهٔ ام تمیم. ودرآن فارسی سره بکار برده است **آغاز:** ستایش ازبیش هیچدم نزد.

17077ــ **مجلس** ۲۷۸۹/۱: نستعلیق تحریری سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه (ص ۱ــ ۵۹) [ف. مجلس ۱۰ : ۳۹].

بیان الادیان

ازسیدابوالمعالی محمد فرزند حسین فرزند

نعمة‌الله فرزند عبیدالله رازی علوی، ملل‌ومحل است درده باب بسال ۴۸۵ نگاشته‌شده بکوشش عباس اقبال از روی چاپ شفر، که از روی نسخهٔ پاریس بوده، وباب‌پنجم نداشته چاپ‌شده سپس باب پنجم آنرا آقای دانش پژوه از روی نسخهٔ آقای مهدوی درفرهنگ‌ایران‌زمین‌چاپ کرده‌اند.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۱۷۶ ــ فرهنگ ایران زمین ج ۱۰ ، پیشگفتار دانش پژوه ــ نسخه‌ها ۲ : ۷۱ ــ کتابشناسی دهساله : ۶۰.

17078 ــ **مجلس ۵۰۰۶/۶** فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۹ ــ ۱۰**، ۱۳۴ گ ۱۴ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

17079 ــ **پاریس ۱۳۵۶/۷** .S. P: باتاریخ **۸۷۷ــ۹۰۰** دردفتر. درده باب وباب ۵را ندارد از روی همین نسخه بچاپ رسیده است (۱۹۵پ). **فیلم** آن دردانشگاه ش۸۴۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۲].

17080 ــ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۸۲: ضمن جنگ، نوشتهٔ **۱۲۵۹** ازروی نسخهٔ‌نوشتهٔ ۱۹ج/۱۰۶۳ باب پنجم آنست وچاپ دانش پژوه ازروی این نسخه انجام گرفته [نسخه‌ها ۲ : ۷۱].

تبصرة العوام فی معرفة مقالات الانام

ازجمال‌الدین‌ابوعبدالله‌محمد فرزندحسن (حسین) رازی، که در «نزهةالکرام : ۸۵۲» خود (ش ۱۴۶۵ ملك) ازآن یادکرده است. این‌کتاب به‌صفی‌الدین ابوتراب‌مرتضی فرزند داعی فرزند قاسم حسینی رازی ملقب بــه علم الهدی از سدهٔ ششم و خواجــه نصیر طــوسی و ابوالفتوح رازی نیزنسبت داده شده است. در ۲۶ باب درملل ونحل و مسایل کلامی باجانب داری از شیعه، بارها در هند چاپ شده است.

آغاز: حمدوسپاس خدایرا عزوجل که جملهٔ موجودات ازعدم بوجودآورد.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۳۱۸ ــ پیشگفتار چاپ عباس‌اقبال ــ گفتار دانش‌پژوه درفرهنگ ایران زمین ۱۲ : ۱۰۲ ــ مکتب اسلام ش ۸: ۱۰ ــ کشف الحجب : ۹۶ ــ مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات‌تهران‌س۷ ش۲: ۴۷ــ ف. مشار: ۲۵۵

17081 ــ **سپهسالار** ۲۸۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۹**، آغاز افتاده ، ۱۳۹ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۰۹].

17082 ــ **مجلس** ۳۳۶۶/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، باتاریخ **۹۶۳** در دفتر، (ص ۷۰ ــ ۲۰۲) درفهرست‌آمده : ازمرتضی رازی‌سدهٔ۵ آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۰۵].

17083 ــ **سپهسالار** ۶۵۷۸: نستعلیق **۹۶۷**، تا پایان باب ۲۴ را دارد، در دیباجه نام‌کتاب هست ونام نگارنده نیست، در هامش بخامهٔ تازه‌تر نام مرتضی ملقب بــه علم‌الهدی نوشته شده، ۱۴۲ گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۳: ۳۱۰].

17084 ــ **دانشگاه** ۳۳۵۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ــ۱۱**، آغازوانجام افتاده، ۱۷۶گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۵۳].

17085 ــ **سنا** ۲۹۴: نستعلیق سدهٔ **۱۰ ۱۱** ، انجام نونویس گویا نوشتهٔ دکتر بیانی [نسخه‌ها ۶ : ۵۲۳].

17086 ــ **تهران** ، ادبیات ۱۴۱/۱ جوادی: نستعلیق‌محیی‌الدین، ۹ذیقعدهٔ **۱۰۱۴** نویسنده نگارنده‌را سید مرتضی می‌داند [ف. ف. ادبیات ۳ : ۳۰].

17087ـ مجلس ۲۰۵۵ : تحریری متوسط ۱۰۲۳، آغاز یك صفحه از دیباجه را ندارد، ۳۵۴ص ۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۵۳].

17088ـ یزد، جامع کبیر: نسخ۱۰۷۹ آغاز در دیباجه افتاده ، نگارنده در دیباجه مرتضی علم‌الهدی خوانده شده فیلم آن در دانشگاه ش۲۴۹۲ هست [نسخه‌ها۴ : ۳۷۶].

17089ـ شیراز، خانقاه احمدیه ۸۰: نوشتهٔ محمدمؤمن فرزند استاد رجب حسینی ، پایان‌صفر۱۰۷۲ درفهرست‌ازآن مرتضی‌رازی یادشده است [نسخه‌ها۵ : ۲۱۰].

17090ـ همدان، مدرسهٔ غرب‌همدان ۱۰۲۹: نستعلیق ۶ صفر ۱۰۸۳ ، در دیباجه نام نگارنده مرتضی علم‌الهدی آمده و نویسنده نیزآنرا از سید مرتضی می‌داند [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۳] .

17091ـقاهره، دارالکتب۱۶مجامیع طلعت : نستعلیق زیبای محمدحسین‌فرزندمحمد باقر۱۲ج۱/۱۰۹۴ ، آغاز برابر نمونه (گ ۴۹ـ۱۸۰) درفهرست از سید مرتضی یاد شده [مخطوطات ۱ : ۵۳] .

17092ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۱۸: سدهٔ ۱۱، ۲۷۷گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

17093ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۱۸: سدهٔ ۱۱، ۲۷۷گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

17094ـ ملك۶۰۵۸: شکسته‌نستعلیق ۱۱۰۵، آغاز برابرنمونه وبنام مرتضی علم‌ـ الهدی است [رؤیت] .

17095ـ مجلس ۲۰۵۶ : تحریری خوب سدهٔ۱۲، آغاز نونویس و بمانند نمونه، ۲۷۹ص ۱۴س [ف. مجلس ۶:۵۲] .

17096 ـ دانشگاه ۳۳۸۸/۲ : سدهٔ ۱۲ ، بخشی از باب ۱۹ تاباب ۲۶ را دارد (۱۲۳ر ـــ ۱۹۰پ) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۶] .

17097ـ سپهسالار ۶۳۶۴: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، مانند چاپ اقبال با اندگی جدایی درواژه‌ها، افتادگی دارد، ۲۵۴گ۱۲س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۱۰] .

17098ـ سپهسالار۷۴۵۷: نسخ‌محمد فرزند شکرالله قاری، سدهٔ ۱۲، آغاز افتاده و نام نگارنده درجایش‌یادنشده، ۲۲۲گ ۱۴س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۱۰] .

17099ـ سپهسالار ۱۸۶۲: نستعلیق زمان فرزند عطا مهدی جاجرمی ، سه شنبهٔ ۲ ذیقعدهٔ ۱۲۳۴، دردیباجه نام نگارنده مرتضی ولقبش علم‌الهدی است ودرپایان مرتضی رازی ۱۶۹گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۰۹] .

17100ـ آصفیه۱۲۵ مذاهب: نوشتهٔ ۱۲۵۵، درفهرست تاریخ نگارش۴۳۴ یادشده است [ف. آصفیه ۴ : ۶۰۸].

17101ـ مجلس ۵۸۶۲: نسخ۱۲۵۶ ۱۹۸ص ۲۰ س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

17102ـ دانشگاه ۵۰۵۱ : نستعلیق عبدالله فسائی درشنبهٔ۲۶رجب ۱۲۶۶ ، در۲۴ باب است ونام نگارنده در دیباجه نیامده ولی نویسنده درپایان‌آنرا ازسید مرتضی‌دانسته‌است [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۷].

17103ـ سپهسالار ۲۷۵۵/۱: نسخ سدهٔ۱۳، بخشی ازآنست (۲ر ـــ ۴پ) [ف . سپهسالار ۳ : ۳۰۹] .

17104ـ **ملك** ۲۷۱۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۷۶گ ۲۲س [رؤیت].

17105ـ **مجلس** (۱۴۴۲۱ ثبت): تحریری سدهٔ **۱۳**، ده‌صفحهٔ آغاز نونویس، ۴۹۳ ص ۱۰س [ف. مجلس ۶ : ۵۳].

17106ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، از آن مرتضی رازی یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۴].

17107ـ **رضوی** ۵۷حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده: آغاز وانجام افتاده، ۲۱۴گ ۱۵س [ف. رضوی ۱ : ۲۴].

17108 ـ **بادلیان** ۲/۱۱۴ فرازر: در۲۶باب، ونگارنده درآن بنام مرتضی ملقب به‌علم‌الهدی خوانده شد. **فیلم** آن در دانشگاه ۱۰۲۳ هست [فیلمها : ۵۵۵].

تحقیق درفرق‌میان مذهب اشعری و ماتریدی

در دوازده مسئله. **آغاز**: بدانکه شیخ ابوالحسن اشعری وشیخ ابومنصور ماتریدی، رئیس ومقتدای اهل سنت‌اند.

17109ـ **قاهره** دارالکتب۳۷مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق**۹۲۱**(گ۱۴۸ـ۱۴۹پ) ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۶۹].

تحقیق درمذهب علی‌اللهی

ازمحمدحسن مترجم، گویااعتمادالسلطنه نگاشتهٔ ۱۳۰۱ [عبدالله انوار]، آنان را به‌سه گروه: نصیری،غالی،اهل حق دسته بندی کرده سپس عقایدآنان‌راآورده است. **آغاز**: تحقیق درمذهب وطریقهٔ علی‌اللهی که به‌نصیری وغالی و اهل‌حق نیز معروف می‌باشند. ازعلماوفضلای آنها

17110ـ **تهران**، ملی۹۱۸ف: شکسته نستعلیق ج۲/**۱۳۰۲** (یا۱۳۱۰)، ۱۵گ ۱۰س [ف. ملی ۲ : ۴۵۲].

تذکرهٔ اخوان

ازسلیمان میرزا قاجار، که در جوانی در بیست‌ودوفصل‌ساخته‌در ردصوفیان‌وگفتگودرباره فرقه‌های: حلولی، اتحادی، واصلیه، حبیبة، ولائیة، مشارکیه، شمراخیه، ملامتیة، مباحیة حالیه، حوریه، واقفیه، تسلیمیه، نظریه،کاملیه الهامیه، نوریه، باطنیه، حوریه، عشاقیه، جمهوریه، نعمةاللهیة. ودرتهران۱۲۷۹ چاپ شده است [مشار]. **آغاز**: چون بر هرفردی از افراد عباد وهرذی عقلی از اولوالالباب که بدائرهٔ تکلیف پای‌نهاد.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۲۸ ـ ف. مشار: ۳۷۷ـ مؤلفین مشار۳: ۳۶۶ـهفتادودوفرقه، چاپ دکتر مشکور.

17111ـ **دانشگاه**۴۶۰۹/۱: نستعلیق عبدالکریم طالقانی دیزانی، دههٔ دوم ماه ششم **۱۳۰۷** بهمین خامه در دفتر (۲ر ـ ۱۸ر) در فصل سوم ناتمام مانده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۸].

ترجمهٔ کاشف الفرق

ازشمس‌الدین فرزند ابوالقاسم سنندجی، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) نخست بسال۱۳۰۷، بعربی‌نگاشته وسپس در۲۴رجب ۱۳۰۰؟ (گویا ۱۳۰۸) بفارسی درآورده است [عبدالله انوار]، دریك مقدمه وهشت فصل ویك خاتمه. **آغاز**: حمد و ثنا سزاوار حضرت خداوند صمد وشایسته فردیگانه.

17112ـ **تهران**، ملی ۶۳۱/۲ ف:

نسخ **۱۳۰۷ - ۱۳۰۸** برای ناصرالدین شاه (ص۹۹-۲۰۵)، بدنبال متن (ص ۱ - ۹۸)، ترجمه برابرمتن است [ف. ملی ۲ : ۱۳۹].

ترجمهٔ ملل و نحل

متن از ابوالفتح محمد فرزند عبدالکریم شهرستانی (۴۶۷-۵۴۸) که در ۵۲۱ نگاشته ودرآن ازدین ایرانی وهندیویهودیوترسائی وتازی یادکرده وسخنان فیلسوفان ومتکلمان را آوردهاست. ترجمه ازناشناس. **آغاز :** هوالله الذی لااله الاهو... اللهم صلعلی ناسخ الملل وماسخالنحل اعنی محمدالمصطفی وآله .

17113 **- الهیات** ۲۹ج : در فهرست آمده: نستعلیق نگارنده در**۱۰۰۳-۱۰۱۳** در سفر دکن ، ۲۶۲گ ۱۸س [ف. الهیات ۱ : ۳۱] .

ترجمهٔ ملل و نحل = تنقیح الادلة

ترجمهٔ ملل و نحل = توضیح الملل

ترجمهٔ ملل و نحل = نقاوة الملل

تنقیح الادلة و العلل فی ترجمة کتاب الملل والنحل

از افضل الدین محمد فرزند صدر ترکهٔ اصفهانی کشته در ۸۵۰ ترجمهایست از«ملل و نحل» شهرستانی، بدستور والی عراق، وبنام سلطان شاهرخ گورکانی ، باافزودگیهایی ودفع شکوك وشبهاتیکه در اصل نیست، که در ۸۴۳ بانجام رسیده و در تهران ۱۳۲۱ خ چاپ شده است . **آغاز:** اللهمصل علی ناسخ المللوماسخ النحل وهادیالسبل ، محامد حمد و سپاس که گلزار ازمار بهجهٔ اصطفاش شکفید.

بنگرید : پیشگفتار چاپ ، محمد رضا نایینی - ف . مشار : ۴۵۱-کشفالظنون ۲ : ۱۸۲۰-ریحانةالادب۲ : ۳۶۱ (شهرستانی) و۱ : ۴۱۲ (خواجه افضلالدینمحمد).

17114 **- رضوی** ، ۴۲۹ حکمت : نستعلیق ابوالفتح فرزندابوالمکارم حجاری۲۶ صفر **۹۵۲** ، ۳۴۵ گ ۱۶ س [ف . رضوی ۴ : ۵۵].

17115 **- نجف** ، امیرالمؤمنین ۵۷ - ۵۸۶ : نسخ خوب محمد محسن فرزند ملا - مصطفی، ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۰۸۹**، ۲۰۸گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

17116 **- آصفیه** ، ۱۳۰ مذاهب : نوشتهٔ **۱۲۷۳**. درفهرست آمده «توضیحالملل» (!) خواجه افضلترك اصفهانی بعهد شاهرخ [ف. آصفیه ۴ : ۶۰۸] وشاید « تنقیحالادله » باشد .

توضیحالملل = ترجمهٔ ملل و نحل

متنازشهرستانی، ابوالفتح محمد فرزند عبدالکریم (۴۶۷-۵۴۸)که در ۵۲۱ نگاشته است. ترجمهازمصطفی فرزند خالق دادهاشمی عباسی ، که بروزگار نورالدین فرزند محمد جهانگیرهندی بسال(۱۰۲۰-۱۰۲۱) نگاشته است. درآنآمده : که ترجمهٔ خجندی دشوار بوده وسخنانابنسینا درآننیامده وازمخالفان نیزخردهگیریکرده، اینبودکه جهانگیر آنرا نپسندیدهوبمندستورداد که دوباره بپارسیآسانی درآورم.

بنگرید: کشفالظنون۲ : ۱۸۲۰-ریحانة الادب ۲ : ۳۶۱- ف. دانشگاه ۴ : ۶۲۲ .

17117 **- موزهٔ بریتانیا، ۲۵۵۳۶**: نستعلیق اسماعیل فرزند شیخعمر، ۷ ذیقعدهٔ

۱۰۲۳، ۳۰۸ گ . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۹۷ هست [فیلمها : ۶۱] .

جامع عباسی

در ص ۶۵۵ گذشت .

جواهر العقول فی مناظرة بین الفار والسنور = پند اهل دانش وهوش بزبان گربه و موش

منسوب به مجلسی دوم (بنگرید : بـدا : ۷۴۴) وشیخ بهایی (بنگرید: تحفهٔ حاتمیه : ۲۵۰) و میرداماد (بنگرید : امانت الهی: ۴). و باید از جمال الدین محمد فرزند حاجی محمد فراهانی باشد. که بروزگار شاه سلیمان (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) نگاشته است . داستان گربهٔ دانشمند و موش صوفی است به نثر، و سال ۱۳۲۴ در بمبئی و پس از آن چاپ شده است. نامهٔ دیگر بنام «گلشن هوش درجدال گربه و موش» هست به نظم که در آن موش عقل و گربه جهل دانسته شده است (چاپ ۱۲۶۲). و نامهٔ دیگری هست بنام «موش و گربه» از عبید زاکان به نظم، که بارها چاپ شده است. **آغاز** : جواهر زواهر حمد وسپاس نثار بارگاه قادری است که هفت آسمان .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۹۹ (پند اهل دانش وهوش ، بهایی، چاپ ۱۳۴۶ مصر) و ۵: ۲۷۲ (جواهر العقول، مجلسی، چاپ ۱۳۲۴) ـ ف. مشار: ۵۱۵ (جواهر العقول) و ۱۳۱۵ (گلشن هوش) و ۱۵۳۰ (گربه و موش) ـ گفتار استاد مینوی، مجلهٔ یغما: س ۸ ش ۸ ص ۴۹.

17118 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۰۹۹۸ **Or**: نوشتهٔ **۱۱۶۸** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۲] .

17119 ـ **تبریز** ، ملی ۳۱۷۴ : نستعلیق **۱۲۰۸**، آغاز برابر نمونه ، ۹۴ گ ۱۵ س [ف. ملی. تبریز ۱ : ۳۸۸].

17120 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۱۸۷ ج: نستعلیق محمد حسن بن حاجی آقاسی متخلص به مایل، در **۱۲۶۰**، (۳۱ پ ـ ۶۲ ر) ۱۲ س [ف. ادبیات ۱ : ۱۹۰].

17121 ـ **دانشگاه** ۳۳۴۰/۱ : نستعلیق محمد تقی فرزند میرزا رضاقلی آشتیانی ، ۴ ذیقعدهٔ **۱۳۰۴** (ص ۱ ـ ۱۶۳) آغاز برابر نمونه نویسنده آنرا از جمال الدین محمد یاد کرده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۸].

17122 ـ **دانشگاه** ۲۲۰۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، و ۷۲ تصویر رنگی انسان و جانور دارد، آغاز و انجام افتاده ، و با نسخهٔ چاپ ۱۳۷۳ تهران یکسان نیست، غلطهایی نیز دارد، ۱۳۹ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۹: ۸۸۷].

17123 ـ **تهران** ، ملی ۲/۵۷۴ ف : نسخ گویا سدهٔ **۱۳**، (ص ۳۱ ـ ۲۸۷) ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست «جواهر العقود» از جمال الدین محمد صدقی اصفهانی یادشده [ف. ملی ۲ : ۷۱] .

17124 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱].

دبستان مذاهب = دبستان عقاید

از شیخ محسن فرزند حسن فانی کشمیری درگذشتهٔ ۱۰۸۲ ، یا ملا مؤبد شاه مهتدی، یا ذوالفقار علی حسینی متخلص به هوشیار . این کتاب بسال ۱۰۶۳ درملل و نحل، در دوازده تعلیم نگاشته شده است : ۱ ـ پارسیان ۲ ـ هندوان ۳ ـ قراتبتیان ۴ ـ یهود ۵ ـ نصارا ۶ ـ مسلمانان ۷ ـ صادقیه ۸ ـ وحدانیه ۹ ـ روشینیان ۱۰ ـ الهیه ۱۱ ـ حکما ۱۲ ـ صوفیه. و بارها چاپ شده است. و بکوشش داوید David Shea و آنتونی تروایه Anthony Troyer بانگلیسی درآمده ودر ۱۸۴۳ م با دیباجه‌ای در

سرگذشت فانی‌چاپ شده‌است. **آغاز :** ای‌نام توسردفتر اطفال‌دبستان ــ یادتو بیالغ خردان شمع‌شبستان .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۴۸ و ۹ : ۸۰۳ . مشار : ۶۴۷ ــ دکترمعین ، آذر کیوان مجلۀ دانشکدۀ ادبیات س ۴ : ش ۳ــ آریانا ۸ ش ۹ : ۵۱ــدیباجۀ فرهنگ‌نظام ــکشف‌الظنون: ۴۴۲ــ پیشگفتارچاپ زردشت‌نامه بهرام پژدو ــچاپ طهوری.

17125ــ **الهیات**، ۵۳ب : نستعلیق ۲۶ ذیحجۀ **۱۱۰۳** ، ۱۵۲ گ ۲۱ س [ف . الهیات ۱ : ۵۳].

17126ــ **قاهره** ، دارالکتب ۵ فلسفه فارسی: نستعلیق ۴ذیعقدۀ **۱۱۷۰**، آغاز برابر نمونه، درفهرست ازان‌بهرام‌پیشکار دانسته شده است [مخطوطات ۱ : ۱۳۸].

17127ــ**ملك**، ۱۱۲۶ : نسخ‌سدۀ**۱۲**، زرین، ۲۰۱ گ ۲۱س [رؤیت].

17128ــ **سپهسالار**، ۱۶۳۵ :نستعلیق سدۀ **۱۲** ، بایادداشت علی‌قلی‌میرزا که نگارنده سیدذوالفقاراست،۱۸۷گ۱۹س [ف .سپهسالار ۴ : ۴۰۵].

17129 ــ **ملك** ، ۳۰۳۲ : نستعلیق دسامبر۱۸۰۹=ذیقعدۀ **۱۲۲۴**، ۱۶۶گ۱۹ س [ف. ملك، فارسی: ۲۴۲].

17130ــ **ملك**، ۲۱۳۹: نستعلیق سدۀ **۱۳**، که درشوال **۱۲۴۷** درکلکته ودر ۱۲۸۲ درتهران بوده ، ۳۴۶گ ۱۵س [رؤیت].

17131 ــ **مجلس** ، ۴۲۲۱ : نستعلیق **۱۲۵۰**، آغاز برابرنمونه، ۱۵۲گ۲۱س، با فهرست واژه‌ها به‌ترتیب تهجی [رؤیت] .

17132ــ **تهران**، دکترمفتاح ۱۱۹ : نستعلیق عبدالوهاب فرزند حسین آقاسی ، چهارشنبۀ ۲۸ ع۱/**۱۲۵۷** ، بدستور محمد اسماعیل خان فرزند فتحعلی خان نوری ، با فرهنگ واژه‌ها [رؤیت] .

17130ــ **تهران**، آقای‌دامغانی: نسخ ۳ ج ۱/**۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۳].

17133 ــ **حقوق** ، ۶۱ ب : نستعلیق ذیحجۀ **۱۲۵۸**، بافرهنگ هندی‌بفارسی در ۵ برگ دربارۀ اصطلاحات‌همین‌کتاب واین«لغت خاتمه» بخامۀ محمودخان فرزند ملك‌الشعراء است، ۱۴۱گ ۲۱ س [ف. حقوق : ۱۰۴].

17134ــ**تهران**،ملی۲۷۰ف. نستعلیق محمد اسماعیل فرزند محمد ابراهیم ، ج ۲/**۱۲۶۱** ، در تهران ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست نگارنده همین‌محمداسماعیل پنداشته شده‌است، ۳۰۱گ ۱۵س [ف. ملی۱:۲۶۵].

17135ــ**لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۲۹۰ مؤبد: نستعلیق لچهمن سنگه فرزندکشن سنگه چودهری ، ۱۰ شعبان **۱۲۶۶** ، [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۱].

17136 ــ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۰ مؤبد (۲) : نستعلیق جی‌کشن داس پندت‌بهان، ۱۵ ذیحجۀ **۱۲۶۹**، محشی، ۴۷۸ ص ۱۷س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن‌عباسی ۱ : ۷۴۷].

17137 ــ **دانشگاه** ۴۳۸۹/۷ : نستعلیق محمد شفیع فرزند محمدتقی لاری ، **۱۲۹۷** (ص۵۱ــ۱۳۳ و ۲۷۷ــ۲۹۰) بخش عقاید حکما و صوفیه این کتابست و حقیقت محمدیان‌واهل‌اسلام[ف.دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۳]

17138 ــ **مجلس** ۴۴۴۲ : نسخ سدۀ **۱۳**، ۱۳۳گ ۲۶س [رؤیت].

17139ــ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۴۲: سدۀ **۱۳**، ۲۵۷گ [یاد داشتهای‌سیدعبدالعزیز طباطبائی].

17140ـ **بادلیان**، P ۷۰: نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، ۲۸۴ گ ۱۸ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۹۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۸۳].

رافع البغض والعداوة

فیض، در ص ۹۴۴ گذشت.

راه صواب

فیض، در ص ۹۴۴ گذشت.

سفینة الاولیاء

داراشکوه، دربخش تذکره‌ها خواهد آمد.

شعب الایمان

از محمدفرزند عبدالله فرزند محمد ایجی (دربیان تفصیل شعب‌ایمان که شیخ ... سراج الدین‌ابوحفص‌عمرقزوینی‌از تصنیف امام‌ابوبکر بیهقی ره اختصارکرده) [دیباجهٔ نسخهٔ رضوی] درهفتاد وهفت‌شعبه دربارهٔ ۷۷ گروه‌که فهرست آنها درآغاز نسخهٔ‌رضوی آمده‌است. درفهرست فیلمها نگارنده جلال فرزند محمد قاینی یاد شده‌است. **آغاز:** حمدله اللهم‌صل وسلم.

17138ـ **اورخان**، بورسه ۶۴۹: نوشتهٔ **۸۴۳** [یادداشتهای‌سیدعبدالعزیز طباطبائی].

17141ـ **ایاصوفیا**، ۴۷۹۵/۲۸: باتاریخ **۸۵۵**، دردفتر (گ۲۴۶ ـ ۲۴۸). **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۹هست. در فهرست فیلمهانگارنده جلال‌فرزند محمدفرزند عبیدالله قاینی‌یاد شده [فیلمها ۱ : ۴۱۳].

17142ـ **رضوی**، ۱۴۰ اخبار: نسخ **۸۸۵**، آغاز برابر نمونه، فهرست ۷۷ شعبه را در آغاز دارد، وقف نادر شاه، ۲۵۷ گ ۲۵ س [ف. رضوی ۱ : ۴۸ اخبار].

الشهاب الثاقب فی ابراز المذاهب

ازفتحعلی فرزند حسنعلی، بنام شاهزاده علیخان درتهران، دریك مقدمه وپنج مقام، در بارهٔ (ملل‌متخالفة) وردبر (حکما و متصوفه) نگاشته‌است. [دیباجه]. **آغاز:** الحمدلله‌الذی خصنابخیر الادیان، و ارسل‌الینا اشرف‌الانسان

17143ـ **سپهسالار**، ۴۶۹۰: نستعلیق صفر**۱۲۲۷**، ۱۴۳ گ ۲۳س [ف. سپهسالار۵: ۲۶۶].

طراوة اللطایف

از ابوالحسن علی زواره‌ای، نگارندهٔ «ترجمة الخواص : ۱۳» و جز آن. ترجمهٔ «الطرائف فی معرفة مذاهب الطوائف» علی‌بن موسی (ابن طاوس) است که در آن خود را عبدالمحمودفرزند داودیادکرده‌است. زواره‌ای آنرا در ۹۴۷ به انجام رسانده و تحفهٔ درگاه شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) ساخته است. در نسخهٔ ۲۰۷۴ مجلس تاریخ‌نگارش متن ۷۰۱ آمده وماعیدانیم ابن‌طاوس در ۶۶۴ درگذشته است. **آغاز:** حمدعنبر بیزی بی پایان و شکر شکرریز فراوان حضرت.

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۵۴ (الطرائف) و۱۵ : ۱۵۹ (طراوة اللطایف).

17144ـ **مجلس**، ۲۰۷۵ : تحریر متوسط غرهٔ رجب **۹۶۱**، بر نگارنده خوانده شده، واز نسخه‌های‌اصل‌است، آغازاندکی‌افتاده، ۵۷۰ ص، ۲۱س، [ف. مجلس ۶ : ۶۵].

17145ـ **تبریز**، سید محمدعلی‌قاضی: نبشتهٔ **۱۰۶۷**. آغاز برابر نمونه. [ذریعه۱۵: ۱۵۹].

17146ـ **مجلس**، ۲۰۷۴ : نسخ سدهٔ **۱۳**، آغازبرابرنمونه، ۴۲۶ ص ۲۵س [ف. مجلس ۶ : ۶۵].

عقاید فرق اسلامی

خواجهٔ پارسا، درص ۹۷۵ گذشت.

فاتحة الكتاب من كشف الحقايق

ازعزيز نسفى (بنگريد : كشف الحقايق : ۱۳۱۸). در ده فصل: ۱ـ مذاهب تشبيه وتعطيل وجبر وقدر ورفض ونصب ۲ـ نواصب وروافض ۳ـ مذاهب تناسخ واتحاد وحلولى ووحدت ۴ـ مذهب تناسخ ۵ـ مسخ ونسخ ۶ـ در بيان نفس ۷ـ علوم حقيقى ۸ـ مذهب حلولى ۹ـ مذهب اهل اتحاد ۱۰ـ مذهب اهل وحدت. **آغاز:** در بيان اينكه مذاهب مختلفه در امت محمد ص چند است واين اختلاف ازكجا ظاهر شد.

17145ـ **مجلس**، ۴۹۴۹/۱ : شكسته نستعليق محمدجواد فرزند محمد حسين طبيب طهرانى (نجم الحكما)، **۱۳۱۴**، (۱پ-۸پ) [رؤيت].

فرق = رساله‌اى در ...

آغاز: قال رسول الله (ص) تفترق امتى على ثلاث وسبعين ملة، ومعنى حديث آنست كه امت من هفتاد وسه ملت مى‌شوند.

17146ـ **قاهره**، دار الكتب ۷ـ مجاميع تيموريه : بى‌تاريخ (ص۳۸۶ ـ ۴۰۴) ۲۱ س [مخطوطات ۱ : ۲۴۹].

الفرق بين المجتهدين والاخباريين

بعربى وفارسى.

17147ـ **همدان**، مدرسهٔ غرب عمدان ۵۰۴/۸ : باتاريخ **۱۲۳۳**، در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۲].

فرق متصوفه

نسفى، در ۱۲۹۸ گذشت.

فرق ميان مذهب اشعرى و ماتريدى = تحقيق در فرق ...

مجمع البحرين

از محمد داراشكوه، كه ياد او در «حسنات العارفين : ۱۱۲۵» گذشت. در آن تقابل اسلام ومذهب هنود آمده است، و در ۱۰۶۵ نگاشته است. در كلكته ۱۳۴۷ ـ ۱۹۲۹ م و بكوشش محمدرضا جلالى نايينى در «منتخبات آثار» در تهران ۱۳۳۵خ چاپ شده است. **آغاز:** بنام آنكه او نامى ندارد ـ بهر نامى كه خواهى سر بر آرد. حمد موفور يگانه را كه دو زلف كفر و اسلام را دو نقطهٔ مقابل هم ماند.

بنگريد : ف. مشار: ۱۳۸۱.

17148ـ **بادليان**، Add ۶۹/۱۳ : باتاريخ **۱۲۰۱**، در دفتر، **فيلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۲۳۸ هست [فيلمها ۱: ۵۸۳].

17149ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبريرى ۲۹۷، ۴۷۴ دا : نستعليق از آغاز سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۹ س [مخطوطات فارسيه، منظور احسن عباسى ۱ : ۷۵۵].

17150 ـ **آصفيه**، ۱۴۵۱ تصوف : تاريخ ياد نشده [ف. آصفيه، عثمان على ۳ : ۲۰۲].

محبوب القلوب

از قطب الدين محمد لاهيجى فرزند شيخ علی اشكورى، او جز نگارندهٔ «ترجمة القرآن: ۱۵» است. اين دو تن كه بايد برادر باشند يكى ملقب به بهاء الدين است ومفسر واين يكى قطب الدين، و هر دو رساله‌اى در مبحث عالم مثال نگاشته‌اند: قطب الدين (نگارندهٔ محبوب القلوب) بعربى و بنام «فانوس الخيال» يا «قنديل الخيال» و بهاء الدين (نگارندهٔ ترجمة القرآن) بفارسى و بنام «مثاليهٔ نوريه» نگاشته‌اند. نزديكى در نام اين دو تن و موضوع گفتارشان در مبحث «مثال» موجب شده كه بسيارى اين دو تن و دو رساله را يكى بحساب آورند، و كار منهم در اين مورد دچار

آشفتگی بود، چنانکه نگارندهٔ «ترجمهٔ قرآن» درص۱۵ را بجای بهاءالدین قطب‌الدین خوانده و «فانوس‌الخیال» رادرص ۱۲۹۳ با «مثالیهٔ نوریه» یکی بحساب آورده‌ام. دراین‌راهنمایی مدیون استادم آقای دانش‌پژوه هستم.

محبوب‌القلوب، واین عربیست باقطعه‌هایی بفارسی دریك‌مقدمه وسه‌مقاله: مقدمه‌درحقیقت فلسفه. مقالهٔ ۱ـ فرزانگان پیش‌از اسلام ۲ـ فرزانگان اسلام ۳ـ سرگذشت امامان وبرخی ازمشایخ. خاتمه‌درسرگذشت خود. بسال۱۲۹۸ وسپس مقدمه‌ومقالهٔ یکم آن در تهران ۱۳۱۷ چاپ‌شده‌است. **آغاز**۱: برضمایرصافیه‌محبوبان **آغاز**:۲) الحمدلله‌الذی لیس بینه‌وبین خلقه‌غیر خلقه‌حجاب.

بنگرید: ذریعه. ۲: ۱۴۱ ـ ف.مشار: ۱۴۰۲ ـ مصفی‌المقال: ۳۶۹.

17151ـ **دانشگاه**، ۴۸۸۹: نسخ و نستعلیق قاضی‌عمادالدین محمود لاهیجی‌برادر خود نگارنده و بخامهٔ برخوردار لاهیجانی، ۲۶ذیقعدهٔ **۱۰۹۵**، بایادداشتهای سودمندی‌در بارهٔ نویسندگان نسخه‌وبهای مصالح ومزدنوشتن و طلا کاری در نسخه، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۵۶۴ گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۹۴۰].

17152ـ **کربلا**، شیخ عبدالحسین تهرانی: تعلیق خوب اصیل فرزند اسماعیل کوچسفهانی، ذیقعدهٔ **۱۱۰۸**، با حواشی از نگارنده نخستین‌سرگذشت در بخش مشایخ پس ازنواب اربعه‌کلینی است وآخرین آنهامیرداماد و آخرین مشایخ صوفیان محیی الدین است آغاز برابرنمونهٔ ۱ [ذریعه۲۰: ۱۴۱]

17153ـ **سپهسالار** ۱۹۵ صدر: نسخ سدهٔ **۱۱**، باحاشیه‌هایی به‌نشانی[منه]، آغاز و انجام درخاتمه افتاده است، ۴۳۸ گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۵: ۵۲۰].

17154ـ **مجلس**، ۹۲۰: نوشتهٔ حاج محمدابراهیم فرزندحاج حسین علی شیرازی، محرم **۱۲۷۳** دریزد، ازروی‌نسخهٔ نوشته شدهٔ دهٔ میانین ذیقعدهٔ ۱۲۳۲ [ف. سپهسالار۵: ۵۲۰].

مذهب هنود = رسالهٔ ...

از تیکچند فرزند همت‌چند.

17155 ـ **آصفیه**، ۱۴۵۰ تصوف: نوشتهٔ **۱۱۳۸**، [ف. آصفیه ۳: ۱۹۸].

مسالك

ازحسام‌الدین یحیی‌لاهیجی، که یاد او در «نفس: ۸۵۵» گذشت. دریك‌مقدمه وچهارمقام و نکته‌و نه‌مسلك‌و یك‌خاتمه، دربیان‌مسالك‌حکما، متکامین، عرفا وبعضی ازاهل بدعت، در شعبان ۱۰۵۲ (منبع فیض) به انجام رسانده است. **آغاز**: بلند آوزگان مقام‌کمال را.

در ص ۱۳۸۴گذشت.

معرفة المذاهب

ازمحمود طاهرغزالی، حرق فرزند نظام مدرس‌مدرسهٔ‌جلالی، دردو باب، باب‌یکم درازتر ودومی درهفت‌فصل. درملل‌ونحل، ودرآن از گروه‌هایی یادشده‌که بسیاری از آنها در دیگر کتابهای‌ملل و نحل نیست. این‌گفتار در مجلهٔ ادبیات‌تهران در۱۳۳۵خ چاپ‌شده‌است **آغاز**: الحمدلله المحمود والظاهرالمعبود... می‌گوید ... محمود طاهر...

بنگرید: مجلهٔ ادبیات تهران‌س۴ش۱: ۱۷.

17156ـ **حقوق**، ۲۵۱/۱۵ ج: سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه (۱۴۱پ ـ ۱۵۵پ)، نسخه باچاپ شده اندکی جدایی دارد [ف. حقوق: ۲۰۱].

17157 ـ آصفیه ۲/ ۸۷ مجامیع : تاریخ ونشانی یادنشده [ف . آصفیه۴: ۶۹۴].

مقالات هنود

17158ـ آصفیه۱۳۵ مذاهب : نوشتهٔ ۱۲۲۷ [ف. آصفیه ۴ : ۶۰۸] .

ملل و نحل = رساله در ...

از شیخ بهایی. دربارهٔ گروهها ودستههای صوفیان مانند آنچه در « معرفة المذاهب » و «حدیقةالشیعه» دیده میشود [دانش پژوه]. **آغاز:** حمدلله... بدانکه تصوف پاکیزه کردن دل است ... واهل تصوف دوازده فرقهاند، واز آنجمله یکی ناجی وباقی گمراهنداول حبیبیه، دوم اولیائیه، سوم شمراخیه، چهارم اباحیه، پنجم حالیه، ششم حلولیه، هفتم حورانیه، هشتم وقوعیه، نهم متجاهلیه، دهم مکاسبیه، یازدهم الهامیه، دوازدهم شیعه.

17159 ـ سپهسالار ، ۸۸۱۳/۳ : نستعلیق رجب **۱۲۹۹** (۱۲۲ پ - ۱۲۳ پ) [ف. سپهسالار۵ : ۶۵۱].

نقاوة الملل وطراوة النحل

از عبدالوهاب رودرآوری همدانی ، ترجمهایست از«ملل ونحل» شهرستانی، برای یکیازبزرگان . نام کتاب ومترجم در دیباچه آمدهاست . **آغاز:** اولیماینطق به المفصل و اجدرمایعرب عن بیانهالمقول... چنین گوید... چون کتاب ملل و نحل از تصانیف.

17160ـ دانشگاه، ۲۵۴۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با یادداشت **۱۰۲۳**، در شهرپتنه ، آغاز برابرنمونه، ۱۶۲گ هندی [ف. دانشگاه۹ : ۱۳۴۴].

هدایة الاحمدیه

از سیدعلی فرزند حاج سیدعلی یزدی ابرقوهی در بارهٔ ادیان ، در ۶ شوال ۱۳۳۰ نگاشتهاست.

17161ـ یزد، محمدعلی فرهمند: نوشتهٔ غلامعلی رئیس یزدی ۹ شعبان **۱۳۴۸**، [نسخهها ۴ : ۴۶۴].

بخش شانزدهم

بابی، ازلی، بهائی

الف

آثار ازلیه

از صبح ازل، میرزا یحیی فرزند میرزا عباس (میرزا بزرگ) نوری مازندرانی (زاده در تهران ۱۲۴۶ یا ۱۲۴۷ قمری – ۱۹۱۲ م) برادر کوچک میرزا حسینعلی بهاءالله، جانشین باب و پایه‌گذار گروه ازلیان. پس از کشته شدن باب ۱۲۶۶ میرزا حسینعلی از برادر خود پیروی کرده و اورا جانشین باب پذیرفته بود، سپس از او جدا شده گروه بهایی را در برابر ازلیان بپاکرد. بگفتهٔ اقبال بیشتر نگارشهای صبح ازل بخامهٔ پسرش رضوان‌علی در کتابخانهٔ ملی پاریس هست. این کتابخانه از رضوان‌علی در برابر مزد کمی رونویس تمام نوشته‌های صبح‌ازل را دریافت می‌کرد.

بنگرید: لغت‌نامه، مادهٔ صبح‌ازل: ۱۲۲ مجلهٔ یادگار س ۵ ش ۴و۵.

17162 – کمبریج ۵۰ BBF (۸) F۳۹: نوشتهٔ **۱۳۰۲** صبح‌ازل، دارای: آثار ازلیه، مرثیه، لوحها [نیکولسون، برون: ۷۱].

آینهٔ سکندری

از آقاخان، در بخش تاریخ خواهد آمد.

اثبات دعوت = رساله در . . .

ناشناخته. در آن از احادیث شیعی و آیتهای قرآن برای اثبات آیین خود گواه آورده است. نیکلا در فهرست نگارشهای سید علیمحمد باب کتابی بنام «رساله در اثبات نبوت خاصه» که برای معتمد الدوله نگاشته است نام می‌برد.

آغاز: المتکبر الملك المهیمن المتعال، اشهد الله فی ذلك الکتاب بانه لااله هوالله واحد رب السماوات و الارض.

بنگرید: آیین باب: ۱۲ – لغت نامه، مادهٔ باب: ۵۸.

17163 – **تهران**، ملی ۸/۵۸۶ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱۵۰ – ۱۵۶) [ف. ملی ۲: ۹۲].

اثبات مهدویت باب

بروش پرسش و پاسخ، در آن از کتابها و اخبار و احادیث شیعی گواه آورده است. **آغاز** سئوال: ما منتظر بودیم برای ظهور قائم آل محمد... جواب: بلی ما نیز مثل شما بهمین نحو منتظر بودیم

17164 – **ملك** ۵۶۷۵: شکسته نستعلیق عباسی موهبتی، ۷۴ گ ۱۶ س [رؤیت].

احکام بیان

از وحید، میرزا یحیی صبح ازل، که یاد او در «آثار ازلیه: ۱۷۳۲» گذشت. نسخهٔ چاپی آن در ده فصل است: ۱ـ عبادات ۲ـ علم و اخلاق ۳ـ معاشرت واجتماع ۴ـ ازدواج ۵ـ منهیات ۶ـ مطهرات ۷ـ آموزش ۸ـ اعیاد و احزان ۹ـ مراسم دفن وتقسیم ارث ۱۰ـ سال وماه بیانی **آغاز:** لااله الاالله بسم‌الحی الازل الوحید. آنچه بیاری حق برای استفاده آیین مقدس بیان.

17165ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۴۸۶: مؤرخ **۱۸۹۹** م در فهرست نگارنده وحید یاد شده است [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

ادلهٔ سبعه = دلایل سبعه

ازلیهٔ = رسالهٔ ...

از میرزا حسینعلی بهاء، در پاسخ اینکه چرا از برادر کوچك خود میرزا یحیی صبح‌ازل که پیشوایی گروهی از بابیان‌را داشت برگشت، ودراسلامبول انجمنی‌گرد کرد ومیرزایحیی را عزل‌کرد. نکاتی دربارهٔ رقابت برای پیشوایی در این گروه را دربر دارد (بنگرید: آثار ازلیه: ۱۷۳۲). **آغاز:** هوالمجیب. نامهٔ‌آن جناب بین‌یدی‌العرش حاضر و بر مقر انه لایعرف بماسواه واصل ومافیه بلحاظالله ملحوظ آمد.

10166ـ **دانشگاه** ۴۲۳۰: شکسته نستعلیق گویا نگارنده **۱۲۹۷** زرین، ۸۲ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۰۴].

استدلالیه

از میرزا ابوالفضل گلپایگانی فرزند محمد (۱۲۶۰ـ مصر ۱۳۳۷) دراثبات حقانیت بهاءالله. ازکتابهای چاپ شدهٔ او: برهان لامع، الدرة البهیه، رسالهٔ اسکندریه، الفرائد که رد رسالهٔ میرزا عبدالسلام شیخ‌الاسلام قفقاز است.

بنگرید: مؤلفین مشار ۱ : ۲۱۱.

17167ـ **کمبریج** (۹) F ۲۷۰: در یك مجموعه از رساله‌های بابیان [نیکولسون، برون : ۶۶].

اسرارالغیبة لاسباب المدنیة

از عبدالبهاء، عباس افندی فرزند بزرگ و جانشین میرزا حسینعلی بهاءالله (۱۲۶۰ ـ ۱۳۴۰). گروه کوچکی از بهائیان پس‌از بهاءالله ازعباس افندی که‌گویا ادعاهایی دربارهٔ (ظهور جدید) داشته جدا شده و نابرادریش را بنام محمد علی پیشوای روحانی خود دانستند. [پیشگفتار نقطةالکاف از محمدخان قزوینی]. اسرارالغیبهٔ او در لندن ۱۹۱۰م در ۲۴۲ ص چاپ شده است.

بنگرید: پیشگفتار چاپ نقطةالکاف: عد وص وعه ـ مؤلفین مشار ۳ : ۶۳۰.

17168ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۶۸۶: مؤرخ **۱۹۱۱**م [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

اسماء کل شیء = چهارشأن

اطوار سبعه

ناشناخته. نخست ازعقل ونفس سخن‌رفته سپس اطوارهفتگانهٔ‌قلب: طور ۱ـ صدرکه‌معدن اسلام‌است ۲ـ شغاف‌که محل الفت ومحبت است ۳ـ قلب ۴ ـ فؤاد ۵ ـ حبة‌القلب ۶ـ سویداء ۷ـ بهجة‌القلوب. **آغاز:** بدان وفقك‌الله و ثبتك‌الله علی‌الاطوار فی‌معرفت‌روحك وعقلك.. بدانکه‌چون‌روح‌شعله‌است ازمشعل‌جلال‌وپرتو.

17169ـ **تهران**، ملی ۲/۸۰۱ف: نسخ محمدکاظم فرزند محمد باقر خراسانی **۱۲۹۴** (ص۴۲ـ۴۶)، همراه «هفت‌وادی» حسینعلی و «ایقان» [رؤیت].

اقدس

ازمیرزا حسینعلی بهاءالله فرزند میرزاعباس (میرزا بزرگ) نوری (۱۲۳۳ – عکا ۱۳۰۹) رهبر گروه و بنیان‌گذار آیین بهایی. کتاب مقدس احکام بهائیان پس‌از نسخ «بیان» است. ادوارد برون درمنابع تحقیق درآیین‌باب ازمتن‌عربی وترجمهٔ روسی وچاپهای آنها یاد کرده است. فارسی‌آن چندبارچاپ شده است. **آغاز:** بسم الحاکم علی‌ماکان ومایکون، ان‌اول ماکتب‌الله علی‌العباد عرفان مشرق وحیه ومطلع امره.

بنگرید: ف. مشار: ۱۳۷ – مؤلفین‌مشار ۲: ۹۲۱ – لغت نامه، مادهٔ باب: ۵۹ – کواکب دریه: ۲۵۸.

17170 – **کمبریج** BBP۴F۲۹(۶): ازسدهٔ **۱۳** (۱۸۸۸ م) [نیکولسون، برون: ۶۸].

17171 – **کمبریج** P. ۳F.۳۰(۷) BB: از سدهٔ **۱۳** (۱۸۸۸ م) [نیکولسون، برون: ۶۹].

17172 – **دانشگاه** ۱۶۳۸: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۵۳ گ ۹ص [ف. دانشگاه۸: ۲۱۷].

17173-74 – **ملك** ۱۳۰۱۶و۱۳۰۰۴ (؟): تاریخ یادنشده [لغتنامه، باب: ۵۹].

17175 – **تهران**، ملی ۶۷۴۵: تاریخ یادنشده [لغتنامه، باب: ۵۹].

17176 – **کمبریج** P. 6 F ۳۱(۸) B.B.: همراه الواح السلاطین، الواح اشعار، [نیکولسون، برون: ۶۹].

ایقان

از بهاء الله میرزا حسینعلی که یاد او در «اقدس: ۱۷۳۴» گذشت. دراثبات آیین باب در چهل‌سالگی دربغداد [کواکب الدریه: ۲۵۸] ویا بگفتهٔ ادوارد براون درپیشگفتار «نقطة الکاف» در۱۲۷۸ دربغداد نگاشته است. و در ۱۳۱۸ درمصر و پس‌ازآن چاپ شده است. در دو باب: ۱– الباب المذکور فی بیان ان‌العباد لن یصلوا الی‌شاطی العرفان ... ۲– الباب المذکور فی بیان شمس‌الحقیقه... **آغاز:** باسم ربنا العلی الاعلی‌الالباب المذکور فی بیان ان‌العباد... جوهر این باب آنکه سالکین سبیل ایمان و طالبین.

بنگرید: لغت نامه، مادهٔ باب: ۵۹ – ف. مشار: ۱۹۰.

17177 – **همدان**، قاسم برنا: نستعلیق **۱۲۹۰** [نسخه‌ها ۵: ۳۷۲].

17178 – **تهران**، ملی ۸۰۱/۳ ف: نسخ‌محمدکاظم‌فرزندمحمدباقرخراسانی **۱۲۹۴** در دفتر، (۴۷ – ۲۸۹)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17179 – **مجلس** ۲۰۷۲: نسخ **۱۲۹۴** در فهرست بنام «شرح سه جمله ازکتاب بیان» یادشده‌است، ۱۸۳ص۱۹س [ف. مجلس۶: ۶۳].

17180 – **قاهره**، دارالکتب۶۱۵۰۶س: نسخ **۱۲۹۵**، آغازبرابرنمونه [ف. مخطوطات ۱: ۳۵].

17181 – **دانشگاه**۱/ ۱۳۵۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درفهرست بنام شناسانده نشده است، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸: ۳۸].

17182 – **تهران**، پاکزاد: نسخ خوب سدهٔ **۱۳–۱۴**، کاغذ رنگارنگ، آغاز برابر نمونه، ووصالی شده [رؤیت].

17183 – **ملك** ۶۱۴۶/۴: باتاریخ **۱۳۳۸** در دفتر (۱۷پ – ۳۱پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17184 – **ملك** ۶۱۰۷/۱: نستعلیق و نسخ آغازسدهٔ **۱۴** (۱پ – ۹۶پ)، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

17185 ـ دانشگاه ۴۶۸۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، ۲ ، ۹۲گ ۱۲س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۳۱] .

17186 ـ دانشگاه ۲۲۱۹/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۴ (۱پ ـ ۷۶ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۸۹۳] .

17187 ـ کمبریج BBP۱(۱۰)۵۸ F: [نیکولسوی، برون . ۷۹] .

17188 ـ کمبریج F۵۹BBA۲۰: [نیکولسون، برون : ۷۹] .

ب

باب و بهاء

سرگذشت سید علیمحمد باب و حسینعلی بهاءالله است ، گرفته شده از «ناسخ التواریخ» بسال ۱۳۲۷ ، درآغاز آن از «احقاق الحق» که در حقیقت اسم بامسماء است ، و گرفتاری مشروطه و استبداد و آقا شیخ فضل‌الله ادام‌الله بقائه یاد شده است . **آغاز :** چون این بندهٔ بی‌بضاعت مدتها دراین‌خیال بودکه سندصحیحی بدست آرم ازاقوال بابیه .

17189 ـ دانشگاه ۴۶۰۹/۵: نوشتهٔ همان روزگاران (۷۴ر ـ ۹۲ر هامش) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۹] .

بحرالعرفان

ازحاج میرزا محمد افشار ، درسه فصل : ۱ـ نبوت محمدص ۲ـ اثبات‌ظهور رب‌اعلا (سید علیمحمد) ۳ـ اثبات ظهور من یظهراالله جمال قدم (بهاءالله). درهرفصل ازتورات، انجیل ، قرآن‌گواه آورده است: اخیراً بدون تاریخ در ۲۸۷ص چاپ افست‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی هدانا لسبیل العرفان و عرفنا مظهر ذاته بالدلیل . . . اما بعد ، چون این عبدفانی از تفضلات ربانی .

17190 ـ ملك ۵۶۷۲ : نسخ پایان سدهٔ ۱۳، ۲۳۰ گ ۱۵س [رؤیت] .

بیان

ازسید علیمحمد شیرازی فرزند سید محمد رضا بزاز (شیراز غرهٔ محرم ۱۲۳۵ ـ تبریز کشتهٔ ۲۷ شعبان ۱۲۶۶)، شاگرسیدکاظم رشتی وشیخ احمداحسائی، ازسال ۱۲۶۰ وپس‌ازآن دگرگونی درافکار او پیدا شد. ادوارد براون بیست وهفت نگاشتهٔ اورا یاد می‌کندکه فهرست آنها درمجلهٔ مجمع سلطنتی آسیایی ۱۸۹۲ م آمده‌است. «بیان» فارسی را در ماکو نوشته و تفسیریست از «بیان»عربی‌که‌آنراکتاب‌آسمانی می‌دانند. **آغاز:** بسم‌الله‌الامنع‌الاقدس. تسبیح وتقدیس بساط قدس عزمجدسلطانی‌را لایق .

بنگرید : لغت نامه ، مادهٔ باب : ۳۲ و ۵۹ ـ مجلهٔ مجمع‌سلطنتی‌آسیائی ۱۸۹۲م ـ مؤلفین مشار ۴ : ۵۸۱ .

17191 ـ تهران، ادبیات۴۸۲جوادی: نستعلیق **۱۲۷۰** در مجموعه ، گویا بیان باب باشد [ف. ادبیات ۳ : ۶۲] .

17192 ـ تهران، پاکزاد: نسخ پنجشنبهٔ ۲ ذیقعدهٔ **۱۳۰۵** و بگفتهٔ آقای پاکزاد بخامهٔ محمدصادق اصفهانی از بزرگان دورهٔ‌اولی، بـا فهرست درپایان، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17193 ـ ملك ۶۱۱۷: نسخ سدهٔ **۱۳** آغاز برابرنمونه، ۲۳۳گ ۱۹س [رؤیت] .

17194 ـ دانشگاه ۵۱۶۹ : نسخ سدهٔ **۱۳**، درفهرست آمده: شرح و تلخیص بیان ، ازباب۱ تاباب ۱۰ واحد۹، آغاز برابرنمونه ۳۳۸گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۵].

17195ـ موزهٔ بریتانیا Or ۵۷۶۰: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

17196 ـ دانشگاه ۳۴۱۴: نسخ صفر **۱۳۱۱**، آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده: شرح بیان ازباب ۱ تاباب ۱۰ واحد ۹، ۱۹۶ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۱۸].

17197ـ همدان، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۹۶ : نوشتهٔ **۱۳۳۰** [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۱].

17198ـ تهران، پاکزاد: نسخ **۱۳۴۶** (ص ۱ ـ ۵۲۰) همراه لوح مقدس حضرت و صحیفة‌المراثی، ده مناجات، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17199ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۵ : ۶۱۹].

17200ـ مجلس ۵۷۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «ایقان» آمده‌است، ۲۲۴ص ۱۳س [ف . مجلس ۱۷ : ۱۶۵].

17201ـ یزد، محمد علی فرهمند : نوشتهٔ غلامعلی رئیس شیرازی، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۳].

17202ـ کمبریج BBC ۳F۱۳(۶)

17203ـ کمبریج BBP۸F ۱۲(۵) [نیکولسون، برون : ۵۹].

پرسش و پاسخ = سؤال و جواب

پنج‌شأن = شئون خمسه

از سیدعلیمحمد باب، که یاد اودر «بیان: ۱۷۳۵» گذشت. بعربی وفارسی بنام «پنج‌شأن» چاپ شده است. **آغاز:** بسم‌الله الاله‌له . . تسبیح و تقدیس بساط قدس سلطان ممتنعی را سزاوار بوده .

17204ـ کمبریج F۱۵(۹): تاریخ یادنشده [نیکولسون، برون : ۶۰].

17205ـ تهران، پاکزاد: نستعلیق و نسخ نوشتهٔ صبح‌ازل (بگفتهٔ آقای پاکزاد)، دو شأن ازپنج‌شأن آن: یکم ودوم . **آغاز:** اننی اناالله الاانالااله‌له‌الا بسم‌الله [رؤیت].

ت

تاریخ جدید

ازمیرزا حسین همدانی، باهمدستی‌منکجی فرزندلیم جی‌هوشامك هاتاری یاری سرپرست زردشتیان تهران درگذشتهٔ ۱۸۹۰ م ، و میرزا ابوالفضل گلپایگانی که یاد او در «استدلالیه» گذشت، همان «نقطة‌الکاف = تاریخ‌قدیم» میرزا جانی است که بسودگروه بهائیان‌دست برده‌شده است . این دوتاریخ بکوشش ادواردبراون در ۱۸۹۳م چاپ‌شده است. دردیباجه از نگارنده ویانگارندگان نام‌برده نشده و از خود بسیاح فرانسوی یادکرده است. **آغاز:** خورده بینان خردمند بفراست دریافت کنند .

بنگرید : لغت نامه، مادهٔ باب : ۶۱ .

17206ـ کمبریج BBP۵F۵۵(۹): نوشته ادوارد برون ، ۱۸۹۱م (سدهٔ ۱۳) [نیکولسون، برون : ۷۷].

17207ـ تهران، محمد مشیری: عکس نسخهٔ مؤرخ ۶ ذیقعدهٔ **۱۳۲۹** که درکتابخانهٔ ازلیان‌تهران هست، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

تاریخ طلوع باب

ازآغازکار سیدعلیمحمد باب است تاکشته شدن او ۱۲۶۶، ومرگ حسینعلی ۱۳۰۹ ، تا

اینجا بروش بهائیان است و از این پس بروش ناقضین یعنی پیروان میرزا محمد علی فرزند کوچك میرزاحسینعلی بهاءالله [علی توانگر] .
آغاز: الحمدلله الذی لیه س لشبیه ولانظیر ولا شریك ولاوزیر و لاتدرکه الابصار وهواللطیف الخبیر.

17208ـ **ملك ۶۱۰۳/۱**: نسخ آغاز سدهٔ ۱۴ (۱پ ـ ۸۰پ) [رؤیت].

تاریخ قدیم = تاریخ قیام باب = نقطة الکاف

تجلیات

17209ـ **کمبریج BBA۲F۳۲(۷)**: همراه چند لوح دیگر [نیکولسون ، برون : ۶۹].

تذکرة الغافلین

ازآخوند ملامحمد جعفر نراقی از بابیان که‌در ۱۲۸۶ درانبار دولتی تهران مسموم شده درذیحجهٔ ۱۲۸۴ در رد میرزاحسینعلی بهاءالله

17210ـ **کمبریج F۶۳(۹)**: نوشته ۱۳۳۱ (نیکولسون، برون: ۸۰) [یادداشتهای آقای‌محمد مشیری] .

ترجمهٔ انجیل یوحنا

ازصبح ازل ، که‌یادٔ او در « آثار ازلیه : ۱۷۳۲» گذشت .

17211ـ **موزهٔ بریتانیا Or۸۰۲۵**: تاریخ یاد نشده ولی‌تازه [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴: ۶۶۴].

ترجمهٔ کلمات عالیین

متن از حسینعلی بهاءالله، که یاد او در «اقدس : ۱۷۳۴» گذشت . که در مجالس ترحیم مردگان خوانده می‌شود.

17212ـ **عبدالحسین بیات ۷ مج**: سدهٔ ۱۳ همراه متن عربی آن وهمراه ۸ گفتار دیگر که بیشتر آنها از هموست [نسخه‌ها ۶ : ۷۵] .

ترقی نوع انسانی

17213ـ **موزهٔ بریتانیا Or۸۱۱۷**: تاریخ یادنشده، همراه با « قوت خارق‌العادهٔ تمدن» و «الواح» و « کلمات مکنونه » [ایرج افشار. نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴] .

تعلیقه = نامه

تفسیر سورهٔ بقره

ازمیرزا علیمحمد باب، که یاداو در «بیان: ۱۷۳۵» گذشت .

17214ـ **کمبریج BBF۶F۰۸(۸)** [نیکولسون ، برون ، ۵۹] .

تفسیر سورة العصر

ازسید علیمحمد باب، که یاداو در «بیان: ۱۷۳۵» گذشت .

17215ـ **کمبریج BBF۰۷F۹(۶)**: (نیکولسون، برون : ۵۹) [یادداشتهای محمد مشیری] .

تفسیر (شرح) سورة الکوثر

از سیدعلیمحمد باب، که یاداودر «بیان: ۱۷۳۵» گذشت .

17216ـ **یزد**، محمدعلی‌فرهمند: نوشتهٔ غلامعلی رئیس یزدی ، سدهٔ ۱۴ [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۴] .

17217ـ **کمبریج** (۷)۱۰ F ۸۰ ۸۰ BBF : [نیکولسون: براون : ۵۹] .

تفسیر سورة یوسف = قیوم الاسماء

تفصیل قضیهٔ باب

17218ـ کمبریج BBA۱ (۷)۵۶ F: [نیکولسون، برون: ۷۷] [یادداشتهای محمد مشیری].

تنبیه النائمین = کتاب عمه

درسه بخش: ۱ـ نامه (لوح) عبدالبهاء پیشوای بهائیان به‌عمهٔ خود بنام خانم بزرگ در تهران، خواهرصبح ازل که از برادرش پیروی می‌کرد ونصیحت به‌او ۲ـ پاسخ او (یابنام او) به‌عباس افندی ۳ـ رسالهٔ ردیهٔ حاج میرزا احمد مشرف کرمانی از بابیان که بسال ۱۳۱۴ در انبار دولتی تهران مسموم شده. این کتاب از رهگذر تاریخ بابیان سودمند است. **آغاز:** حمد وستایش معرا از آرایش اغراق ومعلی از آلایش اغلاق.

17319ـ **تهران**، ادبیات ۳۱۰ حکمت: نسخ سدهٔ **۱۳ـ۱۴** [ف. ادبیات ۲: ۹].

17220ـ **رضوی** ۴۲۳ حکمت: نسخ تاریخ‌یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۱۰۳گ ۱۷س [ف. رضوی ۴: ۵۳].

17221ـ **کمبریج** (۸) F۶۰: نوشتهٔ میرزا مصطفی، **۱۳۳۰** [نیکولسون، برون: ۷۹].

17222ـ **کمبریج** (۹) F۶۱: سدهٔ **۱۴** [نیکولسون، برون: ۷۹].

17223ـ **کمبریج** (۱۰) F۶۲: نوشتهٔ میرزا مصطفی، سدهٔ **۱۴** [نیکولسون، برون: ۷۹].

ج

جنگ هفتاد و دو ملت = قهوه‌خانهٔ شهر سورت

جود و الشیم

ازصبح ازل، که یاداو در «آثارازلیه: ۱۷۳۲» گذشت.

17224ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۵۶۹۵: مؤرخ **۱۸۹۹**م [ترجمه ازایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۴].

چهار باب = صحیفهٔ عدلیه

چهار شأن = اسماء کل شیء

ازعلیمحمدباب، که یاداو در «بیان: ۱۷۳۵» گذشت. درنوزده‌واحد وهرواحد درنوزده باب به چهارشأن. این‌کتاب را نیکولا در فهرست نگارشهای باب آورده است [آیین باب: ۱۲].

بنگرید: لغت‌نامه، مادهٔ باب: ۵۸.

17225ـ **تهران**، ملی ۵۸۶/۵ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۹۱ ـ ۱۱۱). درفهرست آمده «شأن الفارسی» ازکتاب اسماء اخذ شده وازظهوروکیفیت ظهورواسماء الهی‌وپدیدآمدن پیامبران سخن گفته است. **آغاز:** شأن الفارسی بسم الامنع الاقدس یجیی ربکم فی النشائین لیحیی الدین بعدالراوغین [ف. ملی ۲: ۹۰].

چهار وادی

ازحسینعلی بهاءالله، که یاداو در «اقدس: ۱۷۳۴» گذشت. گفتاریست عرفانی بروش بهایی

خطاب بیکی ازعارفان سرزمین سلیمانیه سالها ( ) درآن سالکان‌را به‌چهارگروه بخش کرده است: یکم طالبان کعبهٔ مقصود، این‌رتبه متعلق به‌نفس‌است، ولی نه‌نفس اماره. این‌کتاب اخیراً (سال ۱۲۱ بدیع=۱۳۴۲خ) چاپ افست شده است. **آغاز:** ای ضیاء الحق حسام‌الدین داد... نمیدانم چرا یکمرتبه رشتهٔ محبت راگسیختید وعهدمحکم مودت‌راشکستید

17226 ـ **عبدالحسین بیات** ۳مج: سدهٔ**۱۳** همراه چندین گفتار از همو [نسخه‌ها ۶ : ۷۵] .

حج شیراز و مکا (بغداد)!

ازمیرزا حسینعلی بهاءالله، کـه یاد او در «اقدس: ۱۷۳۴» گذشت. دردستوروآداب حج شیراز و بغداد بعربی و فارسی. **آغاز:** وان اردت ان‌تصل الی الفضل وتبلغ مقرالاعلی، و یقدرلك‌کل خیر فی‌سماء القضا.

17227 ـ **ملك** ۶۱۱۲/۱۲، نسخ سدهٔ **۱۳** **۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۳گ ۱۸ ـ ۲۴ س [رؤیت] .

حکمت نظری = فلسفهٔ بیان

خطابه‌ها

منسوب به بهاءالله .

17228 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۹۵ Or: سدهٔ**۱۳** مجموعه چندخطابه [نسخه‌ها ۴: ۶۶۵] .

17229 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۹۶ Or: مجموعه، سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۵].

17230 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۹۷ Or: الواح‌وخطابه‌هایی‌است ازسدهٔ**۱۳**[ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۵] .

د

دروس بهائی

از (میرزا اسدالله فیلسوف شرقی بهائی) . گویامیرزا اسدالله‌فاضل مازندرانی است که‌سالی چند درامریکا بوده‌است: ۱ـ شش‌درس در شش یوم، درپایان درس یکی ازمناجاتهای عبدالبهاء قرائت می‌شود ۲ـ تفسیرآیه ۲۲ـ ۲۴کتاب[؟]

17231 ـ **هاروارد**، هوتن۲۹MSP: نسخ خوش میرزاآقا تبریزی سدهٔ**۱۴** [نسخه‌ها ۴ : ۸].

دعا

دعاهاووردها بروش‌وشیوهٔ بهائیان‌وآداب دعاها. برخی از آنها از سید علیمحمد باب و برخی ازصبح ازل‌است [علی توانگر] .

17232 ـ **ملك** ۵۶۷۴: نسخ و شکسته نستعلیق از**۱۲۸۵ـ۱۳۲۲** درآغاز چندپرسش وپاسخ ازمریدان بهاءالله، وسپس دعا و دستور العمل‌آنها. عربی وفارسی. **آغاز:** سلام طلع واضاء من‌النفس‌القدم واشرق‌والاح‌من‌کندالابد [رؤیت].

17233 ـ **تهران**، ملی ۲/۵۸۶ ف: نستعلیق سدهٔ**۱۳** (ص ۳۳ ـ ۳۷) در آن بر محمد وعلی و فاطمه درود فرستاده و از قرآن گواه‌آورده شده. **آغاز:** الحمدلله الذی ابدع السماوات والارض بامره ثم [ف. ملی۲: ۸۸].

دعا

از صبح ازل .

17234 ـ **موزهٔ‌بریتانیا** ۷۸۴۹Or: دعاهاومکاتیب‌مؤرخ۱۹۱۲م[نسخه‌ها۴: ۶۶۴].

دلایل سبعه = ادلهٔ سبعه

از علیمحمد باب، که یاد او در «بیان: ۱۷۳۵» گذشت. در آن هفت دلیل در درستی پیامبری خود آورده، که هرهفت دلیل منتهی باین می‌شود که معجزهٔ پیامبران کتابهای (تأثیر گفتار) آنهاست [علی توانگر] این کتاب بدو زبان عربی وفارسی نوشته‌شده و بکوشش نیکلا بفرانسوی ترجمه‌شده و با «مأموریت باب» در ۱۹۰۲م چاپ‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی لااله الاهو. . . وبعد لوح مسطور را مشاهده نموده هرگاه خواسته شود منفصل ذکرادله در اثبات ظهورگردد.

بنگرید: لغت‌نامه، مادهٔ باب: ۵۸.

17235ـ **ملك** ۶۱۱۰: نستعلیق ۱۶ ج‌۲/**۱۲۸۸**، ۳۱گ ۱۶–۱۷س، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17236ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۱۰۹: تاریخ یادنشده [ترجمه ازایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۴].

17237ـ **کمبریج** (۵) P۷۰F۲۲۰ BB: همراه «لوح نصر» و «دیوان» شعر از همانها (نیکولسون، برون: ۶۳) [یادداشتهای آقای محمد مشیری].

17238ـ **تهران**، علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، تازه، آغاز برابر نمونه، ۳۶ ص [رؤیت].

دیوان

ازحسین‌توانگر، متخلص‌به‌غرا، پدرآقای علی توانگر.

17239ـ **تهران**، علی توانگر: بخامهٔ سراینده، غزل وقصیده‌است. **آغاز:** ای زتو ما دور وتونزدیك‌ما ـ ای توچومه شب تاریك ما ۱۵۹گ [رؤیت].

دیوان

صافی.

17240ـ **مشهد**، علی‌اصغر اصغرزاده: مخمسی‌است در۱۴ص‌درستایش‌بهاءالله. **آغاز:** ای دوست نزدتواست مقام و هوای‌ما ـ ازدیدن لقای توباشد رجای ما [نسخه‌ها ۵: ۶۱۴].

دیوان = روح = احتجاج آهید

ازصبح ازل. که یاد او در «آثار ازلیه: ۱۷۳۲» گذشت.

17241ـ **کمبریج** F ۳۵(۹): نوشتهٔ محمد علی فرزند محمد حسین اصفهانی، ۱۸ شوال **۱۳۱۹**، ۵۵۱ص [نیکولسون، برون: ۶۹].

17242ـ **دانشگاه کمبریج** ۳۷۰۸ F: نوشتهٔ خود سراینده، که در ۲۲ مارس **۱۸۹۸**م به‌برون رسیده است، ۳۸۰ص [نیکولسون برون: ۷۰].

17243ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۶۲۸: نوشتهٔ **۱۸۹۹**م [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۴].

دیوان

از عارف ایلابادی، عبدالحمید ایلابادی ساوه‌ای، فرزند محمد علی، دراصول عقاید و کلام بابیان وبهائیان، سراینده در ۱۸/ج‌۱/۱۳۲۴ کشته شده‌است. دارای: ۱ـ دیباجه‌ای منثورساخته ۱۲۸۱ درایلاباد ساوه ۲ـ مثنوی اصول عقاید نزدیك به‌پانزده هزار بیت. ۳ ـ قصیده درستایش مذهبی ۴ ـ ترکیب بند مؤرخ رمضان ۱۲۸۰ در ایلاباد ۷ ... غزل باتخلص عارف. ۸ـ قصیدهٔ تائیهٔ عربی بروش ابن‌فارض ۹ـ دربث شکوی ونفثة المصدور بنثر فارسی. **آغاز:** بسم‌الله العزیز الحمدلله الموفق لتلفیق

وتلفیف الاظهار الابرار الانوار المثنوی النوری از بیان شد مثنوی لب لباب ـ ذکر شد طاق امان او را بیاب.
بنگرید : تاریخ بیداری ایرانیان ۳ : ۷.

17244ـ دانشگاه ۴۷۳۳ : نستعلیق خود سراینده، در ۱۲۷۹، ۱۲۸۰، ۱۲۸۱ با حواشی از خود او، ۷۲گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۶] .

ذ

ذکر الاسرار فی معارج الاسفار لمن یرید ان یتدرج الی الله المقتدر الجبار = رسالهٔ سلوک

از الواح بهائیان [دانش پژوه].

17245ـ سنا ۱۰۶ : نستعلیق سلیمان دربندر رانگون ماچین، پنجشنبهٔ ۲۱ شوال گویا ۱۳۰۶ [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۱] .

ذیل بیان

از صبح ازل، که یاد او در «آثار ازلیه : ۱۷۳۲» گذشت .

17246ـ کمبریج (۹) F۴۰ : سدهٔ ۱۳ [نیکولسون، برون : ۷۱] .

ر

رجعت = رساله در باب . . .

از حسینعلی بهاءالله، با آنچنانکه در «نسخه‌های خطی» یادشده است .

17247ـ عبدالحسین بیات ۹ مج : سدهٔ ۱۳، همراه چند گفتار دیگر از همو [نسخه ها ۶ : ۷۵] .

رد بهاءالله = مقاله در . . .

از نگارنده‌ای پیرو گروه ازلی، در رد حسینعلی بهاء و تعیین مرجعیت به میرزا یحیی صبح ازل. **آغاز:** حمد وثنا و تسبیح و تقدیس و تنزیه و تکبیر و تهلیل سزاوار واحد .

17248ـ رضوی ۱۰۲۶ حکمت: نسخ تاریخ یادنشده، ۱۲گ ۱۷س ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۴ : ۲۵۳] .

رسالهٔ سید مهدی لاهیجی

نگاشتهٔ ۱۹۱۴ م .

17249ـ کمبریج (۹) F۵۷: نوشتهٔ خود سید مهدی، ۱۹۱۴م (نیکولسون، برون: ۷۸) [یادداشتهای آقای محمد مشیری] .

رسالهٔ مدنیت = مدنیت

رساله‌های بابی و بهائی

ناشناخته .

17250ـ تبریز، ملی ۳۲۰۹: نوشتهٔ ۱۲۹۱، مجموعه دو منظومه و یك رساله همه از بهائیان [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۱] .

17251ـ تبریز، ملی ۳۲۰۴: نوشتهٔ ۱۳۱۱-۵ مجموعه اشعار وسه رساله‌است یکی از علی‌اصغر بهائی [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۱] .

17252ـ ملك ۶۱۹۱/۳: نسخ خوش سدهٔ ۱۳ (۲۱پ-۴۳پ). **آغاز:** هوالله تعالی نسئل الله بان یبعث احداً من عباده وینقطعه عن ـ الامکان ویزین قلبه... ویمشی مسرعاً الی مقر السلطان واذاورد مقر سریره ینزل فی الخان و

لایعاشرمع احد [رؤیت] .

17253ـ **ملك ۴۱۰۷/۳** : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** (۱۵۳ر-۲۳۹پ) **آغاز:** نامهٔ آنجناب بین یدی العرش حاضر و مقرانه لایعرف بماسواه واصل ... سئوال شده بود از این که چگونه می‌شود که حرف علیین بسجین تبدیل‌شود [رؤیت].

17254ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳ - ۱۴**، ۱۱۳ گ ۱۷س. **آغاز:** هوالله المستعان. مکتوبیست‌که مشعر بربعضی روایات غیر محققه و اخبار غیر صادقه بود باین عبدفانی و اصل [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۹] .

17255ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۸۵۲: نوشتهٔ **۱۹۱۱** م [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۴] .

رسالهٔ ناشناخته

بندهاییست بعربی و ترجمه وگزارش آن بفارسی. **آغاز:** بنام خداوند یکتا عزتوحیده قلم اعلی لازال براسم احبای خـود متحرك و جاری است... فتعالی من هذاالنسیم که اقرب من‌حین محجوبان حجبات غفلت...

17256ـ **ملك** ۶۱۲۱: شکسته‌نستعلیق ونسخ حبیب ازغندی، در**۱۲۹۶** همراه نامه‌ها و کتابچه‌های دیگر بهائیان ، ۱۴۵ گ ۱۵ س [رؤیت].

رضوان

ازآقاخان‌کرمانی، دربخش‌ادبیات‌خواهد آمد .

روح = رساله در ...

ازحسینعلی بهاءالله، که یاد او در «اقدس ۱۳۷۴» گذشت .

17257ـ **عبدالحسین بیات** ۶ مج : سدهٔ **۱۳** ، همراه چند گفتار دیگر که از همو شناخته شده‌است [نسخه‌ها ۶ : ۷۵].

روح = احتجاج آهید = دیوان صبح ازل در ص ۱۷۴۰ گذشت .

ریحانة الصدور

از ملامحمدعلی حجت بابی فرزندآخوند ملاعبدالرحیم زنجانی، کشته درشورش زنجان ۱۲۶۵، بنام محمد شاه (۱۲۵۰ - ۱۲۶۴) ، بسال ۱۲۵۹، پیش‌ازگرویدن به‌آیین باب در اثبات سی‌روز بودن ماه رمضان ، دریك مقدمه وچهارفصل ویك خاتمه : فصل ۱ـ معنی‌هلال ۲ـ ایام هلال ۳ـ معرفات‌ومعینات اوایل شهور ۴ـ تحقیق درمعرفت ماه و لواحق آن. خاتمه آداب اول هرماه. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌هدانا بنورالاهلة... وبعد، چنین گوید .

بنگرید : لغت‌نامه ، مادهٔ باب : ۴۱ .

17258ـ **تهران** ، ملی ۸۹۸ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۵۷**، ۲۴۰ص [نسخه‌ها ۱ : ۵۷] .

17259ـ **سپهسالار** ۲۵۳۶: نسخ‌خوب **۱۳۵۹** زدین . باگواهی اعتضاد السلطنه که بخامهٔ نگارنده است ، ۱۳۹گ ۱۱ س [ف . سپهسالار ۱ : ۴۱۶] .

س

سلوك = ذکر الاسرار

سؤال و جواب

دراحکام گروه بهائیان .

17260ـ مشهد، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۶].

سؤال و جواب

از بهائیان است. **آغاز:** بسم الله الذی لااله الاهو، الحمدلله الکائن الباقی الذی کان الهاً واحد احداً صمداً.

17261ـ **تهران**، ملی ۶/۵۸۶ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۱۲ ـ ۱۳۶) [ف. ملی ۲ : ۹۰] .

سه مکتوب = صد خطابه

ش

شرح آیات بهاء

آغاز: یومی ازایام نشسته بودم ودرامر الهی متحیر، ودرآنچه در ارض کاف ورا ظاهر شده متفکر، آیاچه شد این...

17262 ـ **ملك** ۶۱۰۸/۱۲ : شکسته نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** (۶۰پ ـ ۷۶ر) همراه چندلوح [رؤیت] .

شرح حدیث قدسی

گویا از بهاءالله. **آغاز :** الحمدلله الذی قدحرکت افلاك الذوات بحرکة جذب... وبعد برناظران این کلمات ... معلوم و مشهود بود

17263ـ**دانشگاه** ۴۱۹۶/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۹۴ ـ ۱۰۷) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۶۷] .

شرح حدیث کنت کنزاً مخفیاً

ازعباس افندی، که یاداو در «اسرارالغیبة لاسباب المدنیه: ۱۷۳۳» گذشت. بخواهش شوکت پاشا درگزارش حدیث عرفانی [یکسال درمیان ایرانیان ، ادوارد براون : ۱۹۵] . شوکت پاشا همان علی فرزند حسین پاشا است .

بنگرید : لغت نامه ، مادهٔ باب : ۶۰.

17264 ـ **مشهد** ، آقای حاج سیدعلی اصغراصغرزاده : نوشتهٔ حبیب الله ، **۱۲۹۳** ، آغازافتاده: درفهرست ازعباس افندی دانسته‌شده است [نسخه‌ها ۵ : ۶۱۴] .

17265ـ **دانشگاه** ۴۱۹۶: سدهٔ **۱۳** ، همراه چندلوح، درفهرست باحتمال ازبهاءالله دانسته‌شده است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۶].

17266ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج : سدهٔ **۱۳** همراه چندین گفتار که همه از بهاءالله دانسته شده‌اند [نسخه‌ها ۶ : ۷۵] .

ص

صحائف فارسیه

17267ـ **کمبریج** ، ۳ F ۳۲ (۷) BBA : همراه چندلوح دیگر (نیکونسون ،

برون : ۶۹).

صحیفة الادلة فی بیان اثبات ظهور نقطة المشیة

در مشیت الهی وظهور من یظهره‌الله ، با استدلال به احادیث شیعی (باید همان دلایل سبعهٔ ۱۷۴۰ باشد) . **آغاز** : صحیفة الادلة ... الحمدلله الذی لااله الاهو الافر دالافر دوانما البهاء من‌الله ... و بعد، لوح مسطوره مشاهده نموده هرگاه خواسته‌شود .

17268ـ **تهران**، ملی ۵۸۶/۴ ف : نستعلیق سدهٔ ۱۳، (ص۵۵ـ۹۰) [ف. ملی۲: ۸۹].

صحیفهٔ عدلیه = پنج باب

از سیدعلیمحمد باب، که‌یاد اودر «بیان: ۱۷۳۵» گذشت. کتابیست استدلالی درپنج باب وهرباب درچندبند : باب یکم در ذکرخدای عزوجل، دوم در بیان قسطاس، سوم در معرفت خدا واولیای خدا، چهارم‌درمعاد، پنجم دعـاء الاخلاص، واین یکی‌ازکتابهای ۲۷ گانهٔ اوست که نیکلا یادکرده است. **آغاز**: حمد وسپاس وصف جمال ذاتی‌است که‌لم‌یزل بوده، یگانه‌فرد بدون وجودشیئی.

بنگرید: لغت‌نامه، مادهٔ باب : ۵۸.

17269ـ **ملك**، ۵۶۷۷: شکسته‌نستعلیق ج ۲/ ۱۲۶۳. دراین نسخه‌کتاب اعتقادیه یاد شده است. آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17270ـ **دانشگاه**، ۲/ ۱۳۵۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳، زرین (۸۰رـ ۱۰۶ر)، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۳۹].

17271ـ **تهران**، ملی ۵۸۶/۱ ف : سدهٔ ۱۳، (ص ۱ـ۳۳)، آغاز برابرنمونه[ف. ملی ۲ : ۸۷].

صحیفة المراثی

آغاز : الهی‌حمد بلاکفو تورامی‌سزدکه لم‌یزل درعلوازل حامد ومحمودی ونعت بلاشبه تورا می‌برازدکه لایزال درقدس.

18272ـ **تهران**، پاکزاد : نستعلیق همراه «بیان» و «متمم‌بیان» (ص۶۶۵ـ۶۸۰) مؤرخ ۱۳۴۶، نسخه‌ده مناجات‌رادارد[رؤیت].

صدخطابه = نامه‌های کمال و جلال

صدخطابه ویانامه‌های‌کمال‌الدولهٔ دهلوی به جلال الدوله . ازمیرزا فتحعلی آخوندوف (آخوندزاده) ویا میرزاآقاخان‌کرمانی، میرزا عبدالحسین‌فرزند عبدالرحیم بردسیری(۱۲۷۰ ـ شهید ۱۳۱۴) داماد میرزا یحیی‌صبح ازل ، نسبت به‌بابیان درآغاز کششی داشته است ولی بنظرمی‌آیدکه‌او نه‌مسلمان‌ونه‌بابی بلکه‌روشنفکر آزاداندیشی بوده‌است. درآن‌ازوضع‌روزگارسخت خرده‌گیری‌کرده‌و ازدرباریان‌قاجاروآخوندان بکنایه وطنز انتقادکرده است. این‌نامه‌هاچاپ شده‌است. **آغاز**: زاهد ازکوچه رندان بسلامت بگذر ... صورت سه‌طغری مکتوب‌که شاهزادهٔ هندوستان.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۷ ـ ف . مشار : ۱۰۶۵ـ مؤلفین‌مشار ۳ : ۷۵۴ـپیام نو:س ۱ ش۵ص۱ گفتار صفی‌نیا ـ پیشگفتارقزوینی‌چاپ هشت بهشت ـ اندیشه های آقاخان کرمانی ، آدمیت .

17273ـ **مجلس**، ۵۲۱۵ : نستعلیق میرزامحمدفرزند محمدحسین‌یزدی‌محمدآبادی ۲۵ج۲/ ۱۳۳۶، آغازبرابرنمونه،سه‌نامه است وکامل وپاکیزه [رؤیت].

17274ـ **تهران**، ادبیات ۷۴ ج : نستعلیق ۲۰ رجب ۱۳۳۳ ، ۱۵۰ گ ۱۱ س آغازبرابر نمونه. [ف. ادبیات ۱ : ۳۴۶].

17275ـ **دانشگاه، ۴۹۷۹** : باتاریخ **۱۳۳۵**، دردفتر، همراه «قهوه‌خانهٔ شهرسورت» و «فلسفهٔ بیان» که این‌دودر فهرست یاد نشده‌اند [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۴].

17276ـ **حقوق**، ۱۶۷ ج : نستعلیق ۵ ذیقعدهٔ **۱۳۴۱**، ۱۲۲ص ۱۴س [ف. حقوق: ۱۵۸].

17277ـ **ملك، ۶۲۹۶**: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴**، در نسخهٔ بنام «مقالات‌دهلوی» یادشده **آغاز**: دهلوی‌که پدرش‌در زمان شاه تیمور از ایران بمرزوبوم هندوستان هجرت کرده ... خطابهٔ‌اولی: دوست‌عزیز من‌جلال‌الدوله عاقبت سخن‌توراشنیدم، [رؤیت].

17278 ـ **رضوی** ، ۱۰۰۰ ادبیات (۹۲۵) : نستعلیق اوایل‌سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۸۴۲].

17279ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، [رؤیت].

17280ـ **تهران** ، استاد مینوی ۳۰ : نوشته ازروی‌نسخهٔ براون‌ازسدهٔ **۱۴**، [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۱].

17281ـ **دانشگاه، ۵۲۱۲** : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۵۳].

17282ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۲۹۳ : با یادداشت مؤرخ ۱۴ ذیحجهٔ **۱۳۲۳** حشمت السلطنه درتبریز، که ازآقاخان‌کرمانی است، ۴۳ خطابه‌را دارد، ۱۲۷ گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی].

17283ـ **مجلس، ۷۷۲**: نسخ ، آغاز بمانند ۶۲۹۶ملك، ۱۴۰ گ ۱۷س[ف.مجلس ۲ : ۴۸۵].

17284ـ **تهران**، ملی ۱۱۲۳ فهرست نشده : تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها ۱ : ۶۰].

ط

طرازات

17285 ـ **کمبریج** ، (۷) ۳۲ F ۳ BBA: همراه چندلوح دیگر [نیکولسون ، برون : ۶۹].

طوبی

ازصبح ازل ، که یاد او در « آثار ازلیه : ۱۷۳۲» گذشت . به‌نظم.

17286 ـ **کمبریج** ، (۸) ۴۴ F : نوشتهٔ رضوان علی ، سدهٔ **۱۳** ، = **۱۸۷۹** م [نیکولسون برون : ۷۳].

ع

عقاید و سخنان بابیه

ازحایری‌قزوینی، بسال۱۲۷۶دربشرویه نگاشته است .

17287ـ **مجلس** ، ۲۲۷ - ۳۰۹۳۴ طباطبایی : نسخهٔ ناقص [لغتنامهٔ دهخدا: مادهٔ، باب : ۶۱].

غ

غنا = جواب در حقیقت غنا

درپاسخ کسی که دربارهٔ غنا نزد مسلمانان و بابیان پرسیده بوده است. خلاصهٔ پاسخ آنست که هرگاه علت معاصی نگردد منعی در شریعت ندارد.

17288ـ تهران، ملی ۵۸۶/۳ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳، (ص۳۷-۵۴) [ف. ملی ۲: ۸۸].

ف

فصل الکلام

ترجمه از عربی، ردیست برگروه بهائیان ازگروه ازلیان. آغاز: بسم الله الامنع الاقدس جل جلاله، الحمدلله الذی هدانا لماارتضاه من الدین.

17289ـ رضوی، ۹۱۲ حکمت: نسخ تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۳۵ گ ۱۷س [ف. رضوی ۴: ۲۱۳].

فقه بابی

در احکام میت و نماز وروزه واحکام جمعه، بسیار کوتاه، در ج ۱۲۸۸/۲ بانجام رسیده است. آغاز: باسم امة الباب الابهی. بدانکه هر که ایمان بنقطهٔ راجعه بیان آورد، از صراط گذشت.

17290ـ ملك، ۶۱۱۱: شکسته نستعلیق ج ۱۲۸۸/۲، ۶گ [رؤیت].

فقه بهایی

ناشناخته. محرمات را دارد وازآن میان استعمال دخانیات، کفاره ها، مستحبات، مکروهات. آغاز: بسم الله العزیز الحکیم، اشهدالله فی اول الدین بانه لااله الاهو وکل له عابدون.

17291ـ تهران، ملی ۵۸۶/۹ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳، (ص۱۵۸-۱۶۷) [ف. ملی ۲: ۹۲].

فلسفهٔ بیان = فلسفهٔ مذهب باب = حکمت نظری

از میرزا آقاخان کرمانی، که یاد او در «صدخطابه: ۱۷۴۴» گذشت. در نامه‌ای ازاوکه در پیشگفتار «هشت بهشت» عکسی چاپ‌شده مینویسد: اصل از حاج میرزا جواد کربلایی «شیرازی» و قالب از من و یکی از نزدیکان است در نسخهٔ مجلس آمده: خلاصه اقوال حکمای اسلامیه از قول میرزاجواد شیرازی است که در مقابل تحقیقات مریدکانفسیوس در قهوه‌خانهٔ شهر سورت بیان نموده موسوم به‌حکمت نظری. با عنوانهای: سبب پیدایش فلسفه، تقسیم فلسفه درقدیم وجدید، پیدایش اشراقیون، فرق میان فلاسفه و انبیا و سلاطین، پیدایش صوفیه ومتکلمین، تولید زندقه والحاد از فلسفه، ظهورفلسفهٔ قرآنیه وحکمت اهل بیت رسالت، طلوع آفتاب حسی ازافق مغرب، ظهورفلسفهٔ حقیقت، خصایص فلسفهٔ توحید، حل تثلیث درتربیع، تعریف فلسفهٔ بیان، درمعنی ام الکتاب وام القری، تتمیم بیان، توحید. سپس پنج باب: ۱ـ در بیان امورعامه ومفاهیم کلیه که

معقولات اولیه اند ۲ـ جواهر و اعراض ۳ـ توحید ذات و صفات و اسماء و افعال حق تعالی ۴ ـ بیان نبوت و ولایت و کتاب و سبع المثانی و تأویل ۵ـ نشأة اولی و احوال مبداء و معاد و چگونگی سفر نفس. خاتمه، درشرح اصطلاحات حکمت و واقوال حکما. و هر باب درچند فصل. این کتاب جلد دوم «هشت بهشت: ۱۷۶۱» تلقی می‌شود که آن در حکمت عملی است.

آغاز: چند، چند از حکمت یونانیان ـ حکمت ایمانیان راهم بخوان. تعریف علم فلسفه و فایدهٔ آن. علم فلسفه که آنرا علم اعلی و علم کلی می‌نامند خروج ازتنگنای مدارك جزیی حیوانی.

17292 **ـ مجلس**، ۲/۳۹۶۰۰ فهرست نشده: نسخ ۱۸ محرم **۱۳۲۷**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17293 **ـ دانشگاه**، ۴۹۷۹: نستعلیق باتاریخ ۲۸ محرم **۱۳۳۵**، دردفتر، درفهرست بنام «قهوه‌خانهٔ سورت» یاد شده [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۴].

17294 **ـ کمبریج**، F ۵۴(۸۰) : نوشتهٔ میرزا مصطفی، **۱۳۳۱**، (نیکولسون، برون : ۷۶)[یادداشتهای آقای محمد مشیری].

ق

قوت خارق العادهٔ تمدن

17295 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۱/۸۱۱۷ Or : تاریخ یادنشده، همراه : الواح، ترقی نوع انسانی، کلمات مکنونه [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۴].

کتاب قهیر

ملارجبعلی قهیر که دو سال پس از مرگ برادرش، در کربلا بدست پیروان حسینعلی کشته شده است، برادر آقا علیمحمد اصفهانی از ازبزرگان بابیه که این یکی رساله‌ای دررد میرزا حسینعلی بهاءالله نوشته که آغاز آن [بسم ربنا الحی الوحید بر سالکان مسلك حقیقت وسایران] است و در ۱۶ ع ۱/۱۲۸۴ بپایان رسانیده است وکتاب ملار جبعلی قهیر نیز در رد میرزا حسینعلی بهاء است **آغاز:** هو العلی العالی الاعلی، جوهر تسبیح و ساذج تقدیس.

17296 **ـ کمبریج**، F ۲۴ (۹) : تاریخ یادنشده [نیکولسون، برون : ۶۳].

قهوه خانهٔ شهر سورت = جنگ هفتاد ودوملت

ازژاك هنری برناردن دوسن پیر فرانسوی و تحریری ازآن از لئوتولستوی نویسندهٔ نامی روس. دو ترجمه و یك تحریر فارسی ازاین داستان دردست است : ۱ـ ترجمهٔ میرزا محمدخان بهادر منشی بوشهری ازنوشتهٔ تولستوی، که در برلن ۱۳۰۳ ق چاپ شده‌است. **آغاز** این چاپی : درجات تکامل ادیان، درترقی وتمدن ملتها بیش ازآنچه تصورمی‌شود نفوذ ۲ـ ترجمهٔ سیدمحمد علی جمال‌زاده ازنوشتهٔ دوسن پیر، که در بمبئی ۱۳۴۴ ق چاپشده است. **آغاز:** این چاپی : قهوه‌خانهٔ سورات. قطعهٔ ذیل ترجمه‌ایست اززبان فرانسوی واز... سورات بندرمعتبری است در هند ۳ـ تحریر آقاخان کرمانی، میرزا عبدالحسین که یاد اودر «صدخطابه: ۱۷۴۴» گذشت.

این تحریر همراه ترجمهٔ میرزا محمدخان بهادرکه دربالایاد شده در برلن ۱۳۰۳ خ چاپ شده‌است. **آغاز** این تحریر: جنگ هفتاد و دو ملت همه را عذربنه ـ چون ندیدند حقیقت ره افسانه‌زدند. قهوه‌خانه‌ای درشهرسورت بود که

بعد از ظهرها بسیاری از غربا در آن جمع می‌شدند، روزی یکی از دانشوران ایران آنجا آمد.

بنگرید: ذریعه ۵:۱۶۹ و ۱۷۶ : ۲۲۰ – ف. مشار: ۲۳۵، ۵۰۸ – مؤلفین مشار: ۷۵۴

17297_ **دانشگاه،** ۳۶۰۶ : شکسته نستعلیق عیسی فرزند محمدمهدی کسمائی، **۱۳۲۰** آغاز برابر تحریر کرمانی و در نسخه از آن همان میرزا آقاخان کرمانی دانسته شده وسرگذشت او بخامهٔ نویسنده در پایان آورده شده است [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۱۲].

17298_ **ملك،** ۲/۶۱۷۲: نسخ خوش **۱۳۲۲،** (۸۰پ- ۱۰۹پ)، آغاز و انجام برابر تحریر میرزا آقاخان کرمانی [رؤیت].

17299_ **رضوی،** ۱۰۷۶ حکمت : نستعلیق عبدالمجید حسینی ارجانی ع ۲/**۱۳۲۱**، ۳۲گ۱۷س [ف. رضوی ۴: ۲۷۱].

17300 _ **مجلس،** ۳۹۶۰۰ فهرست نشده : نسخ با تاریخ ۱۸ محرم **۱۳۲۷** بهمین خامه در دفتر، آغاز برابر نمونهٔ آقاخان نگاشته کرمانی [رؤیت].

17301_ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۲۹۸: نوشتهٔ میرزا باقر کسائی، بدستور عمویش و یادداشت این یکی مؤرخ **۱۳۲۸**، باسرگذشت نگارنده. (آقاخان) در آغاز نسخه [یادداشتهای عبدالعزیز طباطبائی].

17302_ **دانشگاه:** ۴۰۷۴:۴۹۷۹: نستعلیق چهارشنبهٔ ۲۸ صفر **۱۳۳۵**، آغاز برابر تحریر میرزا آقاخان است، ۱۰۴گ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۷۴] همراه «فلسفهٔ بیان» و «صدخطابه» است که در فهرست درست شناخته نشده‌اند.

17303 _ **مجلس،** ۸۲۶۶ فهرست نشده : شکسته نستعلیق خوش حاج حسینعلی جهرمی، ج ۲/**۱۳۴۰**، برای آقامحمدجواد (ص۱-۱۳۸)، آغاز برابر نمونه تحریر آقاخان کرمانی است و در نسخه نامی از کرمانی نیامده است [رؤیت].

قیوم الاسماء = تفسیر سوره یوسف

از علیمحمد باب، که یادآور در «بیان: ۱۷۳۵» گذشت. برای ملاحسین بشرویه‌ای، نخستین نگاشتهٔ اوست [یادداشتهای محمد مشیری]. در فهرست نگارش‌های او در لغت‌نامه مادهٔ باب ص ۵۸ نام این کتاب نیامده است.

17304_ **کمبریج** (۹) BBC۴F۱۱: [نیکولسون، برون: ۵۹].

کتاب العلیین

از صبح ازل به عربی و فارسی.

17305_ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۸۶۸: سدهٔ **۱۳**، [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۴].

ك

کلمات علیین = ترجمهٔ...

کلمات فردوسیه

17306_ **کمبریج،** (۷) ۳۲ F ۳ **BBA:** همراه چند لوح دیگر [نیکولسون، **برون:** ۶۹].

کلمات مکنونه

از حسینعلی بهاءالله، که یادآور «اقدس: ۱۷۳۴» گذشت. اخلاقی است عرفانی بهایی با عنوان: ای پسر روح، ای پسر عزیز، ای دوست، ای پسر انصاف، ای پسر حب، ای پسر... در لندن ۱۹۱۱م

وسان‌دیکور ۱۹۳۱م چاپ‌شده است. **آغاز:** ای‌صاحبان هوش وگوش‌اول سروش اواینست ، ای‌بلبل‌معنوی جزدرگلبن معانی جای‌مگزین.

بنگرید: مؤلفین‌مشار ۲ : ۹۲۱.

17307ـ **ملك**، ۶۱۲۱/۱۰: نسخ و نستعلیق حبیب‌ازغندی، **۱۲۹۶**، (۱۲۳ پ – ۱۳۲ر) آغاز بمانند نمونه، ۱۵ س [رؤیت].

17308ـ **ملك**، ۶۱۹۱/۲: نسخ‌خوش سدهٔ **۱۳**، (۹پ – ۲۰پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17309ـ **عبدالحسین بیات** ۵مج : سدهٔ **۱۳** ، کلمات مکنونهٔ اوست با تکملهٔ آن [نسخه‌ها ۶:۷۵].

17310ـ **کمبریج**، (۷) ۳۳ F ۴۰ BBA : تاریخ یاد نشده ، همراه سه لوح [نیکولسون، برون: ۶۹ محمد مشیری].

17311ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۸۱۱۷: تاریخ‌یاد نشده، همراه «ترقی نوع انسانی» و سه‌گفتار دیگر [نسخه‌ها ۴ :۶۶۴ ایرج‌افشار].

گوهٔ والقمر

از صبح‌ازل ،که یاد او در « آثار ازلیه : ۱۷۳۲» گذشت.

17312 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۶۹۶ Or: مؤرخ **۱۸۹۹** م [ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

ل

لوح آغاز گفتار ...

از بهاءالله، حسینعلی. باعنوانهای : ای – بندگان. پندهای عرفانی بهایی‌است. **آغاز :** آغاز گفتار ستایش پروردگاراست. ای‌بندگان چشمه‌های بخشش یزدانی در جوش است ازآن بنوشید.

17313ـ **ملك**، ۶۱۰۷/۱۴: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۳۰۷ ر – ۳۰۸ ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17314ـ **تهران**، علی توانگر ۷مج : نستعلیق شکستهٔ خود آقای توانگر، با تاریخ **۱۳۲۰** خ دردفتر، آغازبرابر نمونه،(ص ۳۵ –۳۷) [رؤیت].

لوح ابن ذئب

از میرزاحسینعلی بهاء الله، به شیخ محمد تقی‌نجفی فرزندمحمدباقر ازفقهیان اصفهان ، که‌فتوای مرگ‌گروهی ازبهائیان داداه بود . دارای : مناجات و استدلال در آیین بهایی .

آغاز : بسم‌الله الفرد الواحد المقتدر العلیم الحکیم. الحمدلله‌الباقی بلافناء . . . صاحبان ابصارحدیده وآذان واعیه‌وقلوب‌منیره .

17315ـ **تهران**، علی‌توانگر: نسخ و نستعلیق خودآقای توانگر، تازه، آغاز برابر نمونه‌در ۱۶۴ص [رؤیت].

لوح احمد فارسی

ناشناخته . پندوارزهایست باعنوانهای : ای‌احمد. **آغاز:** باسم‌ربناالعلی الاعلی.اینست بدایع نصایح الهی که بلسان قدرت در مکمن عظمت ومعقدقدس‌رفعت .

17316ـ **تهران**، علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، **۱۳۲۰** خ (ص۹۱ – ۹۹) [رؤیت].

لوح استاد علی اکبر

درحق استادعلی اکبرمعمار آمده است .

آغاز : صحیفةالله‌المهیمن القیوم . هوالسامع من‌افقه‌الاعلی... اراده‌آنکه بلسان‌فارسی نطق

نماییم، که شایداهل ایران طرا.

17317 ـ **ملك**، ۶۱۰/۱۶ : نسخ و نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴**. (۳۱۹ پ – ۳۲۳ ر) ۱۴س [رؤیت].

الواح اشعار

17318 ـ **کمبریج**، (۸) ۳۱ BBP 6 F : همراه «اقدس» و «الواح السلاطین» [نیکولسون، برون : ۶۹].

لوح اقدس

گویادر بارهٔ همان «اقدس» است [علی توانگر].

17319 ـ **کمبریج** BBA۳F۳۲(۷) : باچندلوح دیگر [نیکولسون، برون : ۶۹].

لوح اکسیر

ازمیرزا حسینعلی بهاء. دربارهٔ دانش کیمیا واکسیر گفتگومی‌کند. **آغاز**: قدحضر تلقاءالوجه کتابك و وجدنامنه نفحات حب ربك. . . بنام محبوب عالمیان. کتاب مرسله درساحة احدیت دارد، ومافیه مشاهده . . .

17320 ـ **ملك** ۶۱۰۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**-**۱۴**، ۱۳ گ ۱۴س [رؤیت].

لوح امواج

ازبهاءالله حسینعلی. بنام میرزا یحیی، در چهارموج. **آغاز**: هوالمبشر الکریم. امروز ام‌الکتاب امام وجوه احزاب ذکرمبدأ ومآب.

17321 ـ **تهران**، علی توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، **۱۳۲۰**خ (ص ۵۰) [رؤیت].

لوح ای بلبلان الهی

آغاز: هوالعلی الاعلی. ای بلبلان الهی ازخارستان ذلت بگلستان معنوی بشتابید.

17322 ـ **تهران**، علی توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، **۱۳۲۰**خ (ص ۱۱۰-۱۱۱) [رؤیت].

لوح ایروان

ازعبدالبهاء، که یاداو در «اسرارالغیبه: ۱۷۳۳» گذشت.

17323 ـ **همدان**، آقای تقی یوسفی : بخامهٔ خودعباس افندی خطاب به‌مردم ایروان، همراه چندلوح دیگر [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۷].

لوح البرهان

ازبهاءالله به‌شیخ محمد باقراصفهانی پدر شیخ محمدتقی که «لوح ابن‌ذئب» برای‌اوست.

17324 ـ **دانشگاه** ۵۱۶۸ : نسخ با تاریخ **۱۲۹۷** دردفتر، همراه چندلوح ونامه [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۴].

لوح بیت العدل

آغاز: قدکتب علی کل مدینة بان یحصلوا فیها بیت‌العدل وتجتمع فیهاالنفوس.

17325 ـ **ملك** ۶۱۰۸/۸ : شکسته نستعلیق آغازسدهٔ **۱۴** (۲۵پ – ۵۳پ) ۱۲س [رؤیت].

لوح توحید

ازبهاءالله، حسینعلی. **آغاز**: هوالباهی البهی‌الابهی. حمد مقدس از عرفان ممکنات و منزه ازادراك.

17326 ـ **تهران**، علی توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، تازه همراه چندلوح دیگر، ۶س [رؤیت].

لوح روشنی هرنامه ...

ازبهاءالله، حسینعلی. باعنوان‌های : ای بندگان. **آغاز**: روشنی هرنامه نام زندهٔ پاینده بود. ای بندگان سزاواراین‌که دراین بهارجان فزا ازباران

17327 ـ **تهران**، علی توانگر: نستعلیق

خودآقای توانگر، ۱۳۲۰خ (ص ۳۷ - ۳۸) [رؤیت].

لوح سر هر داستان

ازبهاءالله، حسینعلی. باعنوانهای: ای بندهٔ یزدان. درآن ازآتش ونورگفتگوکرده است. **آغاز:** سرهرداستان نام یزدان است. ای دوستان یزدان آوازیکتا خداوند بی نیاز را بگوش جان بشنوید.

17328ـ **ملك** ۶۱۰۷/۱۳ : نسخ و نستعلیق آغازسدهٔ**۱۴** (۳۰۵ر - ۳۰۷ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17329ـ **تهران**، علی توانگر۶ مج: نستعلیق شکستهٔ خود آقای توانگر، باتاریخ **۱۳۲۰**خ در دردفتر، آغاز برابر نمونه، (ص ۳۳-۳۵) [رؤیت].

الواح السلاطین

ازمیرزاحسینعلی بهاءالله که یاداودر «اقدس ۱۷۳۴» گذشت. لوحهایی است به پادشاهان ایران، ملکهٔ انگلستان، ناپلئون بناپـارت، امپراتورتزار، پاپ، ویکی ازوزیران عثمانی که به آزاربهائیان می پرداخته است. بروزگاری که بهاءالله در اندری نوپل (ادرنه) بوده است [الکواکب الدریه : ۲۵۸].

17330 ـ **ملك** ۱۳۰۲۱ (؟) : نوشتهٔ **۱۲۹۹** [لغتنامه، مادهٔ باب : ۶۰].

17331 ـ **کمبریج** (۸) ۳۱ P.6F

BB: همراه «اقدس» و«الواح اشعار» [نیکولسون برون : ۶۹].

لوح سلطان

آغاز: هوالله تعالی شأنه العظمة والاقتدار یاملك الارض اسمع نداء هذا المملوك ... حسب الاذن واجازهٔ سلطان زمان این عبد ... بعراق عرب توجه نمود ودوازده سال در آن ارض ساکن

17332ـ **ملك**۶۱۰۷/۹ : نستعلیق و نسخ آغاز سدهٔ **۱۴** (۲۶۸ر-۲۸۹پ) ۳۲۰گ ۱۴س [رؤیت].

لوح سلمان

باعنوانهای : ای سلمان. **آغاز :** هوالله تعالی شأنه الکبریاء. ای سلمان درهر امور اقتدا بحق کن وبقضای الهی راضی باش.

17333ـ **تهران**، علی توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، **۱۳۲۰**خ (ص ۸۹-۹۱) [رؤیت].

لوح طب

ازبهاءالله، حسینعلی. دستورهای بهداشتی است که برای پزشکی نوشته است. بعربی و فارسی. **آغاز:** هوالله الاعلم. لسان القدم ینطق بما یکون غنیة الالباء... جمیع احباءرا من قبل الله تکبیر برسانید.

17334ـ **تهران**، علی توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، باتاریخ **۱۳۲۰**خ دردفتر، همراه چندلوح دیگر، ۳ص [رؤیت].

لوح عهدی

ازمیرزا حسینعلی بهاءالله، که یاد او در «اقدس :۱۷۳۴» گذشت. وصیت نامهٔ اوست که درآن فرزند بزرگ خودعبدالبهارا بهلقب غصن اعظم بجانشینی خودبرگزیده است [علی توانگر]. **آغاز:** اگر افق اعلی از زخرف دنیا خالیست ولکن درخزاین توکل وتفویض ازبرای وارث میراث مرغوب.

17335ـ **ملك** ۶۱۰۳/۲ : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** (۸۱پ - ۸۵ر) ۱۱س، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17336 ـ **دانشگاه** ۴۶۸۰ : نستعلیق

سدهٔ **۱۴**، باعنوان « کتاب عهدی » همراه ۲۲ لوح دیگر [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۹] .

17337ـ **تهران**، علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای‌توانگر، ۲۹/۱/**۱۳۲۰**خ(ص۱۱۲ـ ۱۱۵)، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

لوح قفقاز

خطاب به‌مردم‌قفقاز. **آغاز:** هوالله‌تعالی شأنه‌الحکمة والبیان، یا اهل قفقازیه قد سألت البطحاء وانارافق‌الاعلی... بلسان‌پارسی‌احلی بشنوید، اوست کوثرحیوان .

17338 ـ **ملک** ۶۱۰۷/۸ : نستعلیق آغاز سدهٔ**۱۴** (۱۶۳ پ ـ ۲۶۸ ر) ۳۲۰ گ ۱۴س [رؤیت] .

لوح قناع

ازبهاءالله، حسینعلی. در پاسخ کریم‌خان قاجار شیخی، که بریکی از لوحها که در آن واژهٔ‌قناع بکاررفته‌بود، خرده‌گرفته‌بوده‌است.در آن چند خردهٔ دستوری که دیگران برقرآن گرفته‌اند یادشده است. **آغاز :** بسم‌الله العلیم الحکیم . یاایها المعروف بالعلم و القائم علی شفاحفرةالجهل ... بلسان پارسی ذکر می‌شود که شاید عرف قمیص‌رحمانی را .

17339ـ **تهران**، علی‌توانگر: نسخ و نستعلیق خودآقای توانگر، باتاریخ **۱۳۲۰**خ در دفتر، ۱۵ص [رؤیت] .

لوح مدنیت = مدنیت

لوح مقصود ازکتابهای آسمانی

آغاز: بسم‌الله الابهی. مقصود ازکتابهای آسمانی و آیات الهی آنکه مردمان براستی و دانایی تربیت شوند .

17340ـ **تهران**، علی‌توانگر: نستعلیق خود آقای توانگر ، **۱۳۲۰** خ (ص ۱۱۱) [رؤیت] .

لوح لم‌یزل نفحات القدس

آغاز : هوالعزیز : لم یزل نفحات از رضوان عنایت‌الهی در وزیدن بوده.

17341ـ **تهران**، علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، **۱۳۲۰**خ (ص۵۴ ـ ۵۶) [رؤیت] .

لوح من صعد الی‌الله

ازبهاءالله‌حسینعلی. برای‌میرزاابوالفضایل **آغاز:** بنام خداوند بی‌همتا حمدوثنا متعمسین بحرتجریدرالایق وسزاکه درظلمت ایام.

17342ـ **تهران**، علی‌توانگر: بخامهٔ خودآقای توانگر (ص۵۱ـ۵۳) دردفترمؤرخ **۱۳۲۰**خ [رؤیت].

لوح نصایح

ازبهاءالله، حسینعلی ، بفارسی سره ، در پاسخ‌کسی. درآن‌آمده : تازی و فارسی هردو نیکوست وچون امروز آفتاب دانش از آسمان ایران‌آشکار وهویداست، هرچه این زبان را ستایش نمایید سزاواراست . **آغاز:** ستایش بینندهٔ پاینده را سزاست، که بشمبنی از دریای بخشش‌خود.

17343ـ**تهران**، علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، باتاریخ **۱۳۲۰**خ (ص۷ ـ ۱۱) [رؤیت] .

لوح نصیر

درآن به‌نصیرخطاب کرده است. **آغاز :** هوالبهی الابهی. بنام‌خداوند یکتاعزه توحیده وتعزیده، قلم اعلی لازال براسم احبا .

لوح نصر

17344ـ **کمبریج**(۵)P.۷۰F۲۲۰

BB : همراه «دلایل سبعه» و «دیوان» شعر و «زیارت نامه» [نیکولسون ، برون : ۶۳] .

17345ـ تهران، علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، ۱۳۲۰خ (ص ۵۷ ـ ۷۷) [رؤیت].

الواح وصایا

ازعبدالبهاء، که یاداودر «اسرارالغیبه : ۱۷۳۳» گذشت .

17346ـ دانشگاه ۴۶۸۰ : نستعلیق آغازسدهٔ ۱۴، همراه۲۲لوح دیگر[ف.دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۹].

لوح

از بهاءالله، حسینعلی . در ذکر رجعت و گزارش حدیث من‌عرف نفسه فقد عرف ربه .
آغاز: هوالله‌العزیزالجمیل. توحید بدیع‌مقدس ازتحدید وعرفان‌موجودات ساخت‌عز .

17347ـ تهران، علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر (ص۴۰ ـ ۴۹) [رؤیت] .

الواح

ازصبح‌ازل، کـه یاداو در «آثار ازلیه : ۱۷۳۲» گذشت .

17348ـ موزهٔ بریتانیا Or۵۷۳۲: نوشتهٔ ۱۸۹۹ م [ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴] .

17349ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۰۳۵: سدهٔ ۱۳ـ۱۴، بعربی و فارسی [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴] .

17350ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۰۳۴: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

الواح

ازعبدالبهاء، که یاداودر «اسرار الغیبه: ۱۷۳۳» گذشت .

17351ـ همدان، آقای تقی یوسفی : تاریخ یادنشده، درفهرست آمده : الواح یاسه عهد نامـهٔ عبدالبها به دیگران [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۷] .

الواح

از میرزا محمدعلی غصن‌اکبر فرزند میرزا حسینعلی بهاءکه پس از مرگ پدرش ۱۳۴۰ به رقابت باعباس افندی برخاسته و گروهی کوچك به‌اوگرویدند بهائیان این گروه را ناقضین می‌نامند

17352ـ ملك ۱۳۰۰۸(!): تاریخ یاد نشده [لغتنامه ، باب : ۶۰] .

الواح = سورهٔ هیکل

ازحسینعلی بهاءالله، که یاداودر «اقدس: ۱۷۳۴» گذشت . گزیدهٔ این الواح را ادوارد برون در مجلهٔ مجمع سلطنتی آسیایی (اکتبر ۱۸۸۹م) ، ومتن‌کامل‌آنها بنام «سورهٔ هیکل» بکوشش بارون روسن در مجلهٔالسنهٔ شرقی در سن پطرزبورگ ۱۸۹۱م چاپ‌شده است.

17353ـ تهران، علی‌توانگر : نوشتهٔ خود ایشان، تازه [رؤیت] .

الواح

ناشناخته .

17354ـ دانشگاه۵۱۶۸: نسخ۱۲۹۷ چندمرسله وچندلوح‌است. ۲۲۳گ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۴] .

17355ـ دانشگاه ۴۱۹۶: نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۳، همراه نامه‌ها و مناجات نامـهٔ بهائیان [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۶] .

17356ـ ملك ۶۱۲۰: نسخ سدهٔ ۱۳
آغاز: ذکر من‌لدنا لمن‌تشرف‌بالمنظر الاکبر ۱۶گ ۱۷س [ف، ملك، فارسی : ۳۵].

17357 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۰۹۸

Or: سدهٔ ۱۳ [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۵].

17358ـ **کمبریج** (۱۱)F۳۴: میرزا یوحنا داود **۱۹۱۰ ـ ۱۹۲۰**م، شامل ۳۱ لوح از بهاءالله و عبدالبهاء [نیکولسون، برون: ۶۹].

17359ـ **ملک** ۵۶۷۴: نسخ و شکسته نستعلیق **۱۲۸۵-۱۳۲۲** چند لوح و دعاست، ۱۲۱گ ۱۲س [ف. ملک: ۳۴].

17360ـ **همدان**، آقای تقی یوسفی: باتاریخ **۱۳۱۱** دردفتر، چند لوح است: به ـ سالیان و سمرقند جناب میرزا علی‌اکبر، آقا ملااحمد میلانی، میرزا حیدرعلی، بابادائی اردوبادی [نسخه‌ها ۵: ۳۸۷].

17361ـ **دانشگاه** ۴۶۸۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۹۹گ، بیست‌وسه لوح‌است‌ازرهبران گروه بهایی: یکی ازآنها عنوان کتاب عهدی دارد، چند مورد نام علی اکبرمیلانی آمده و تاریخهای ۱۳۲۶ومحرم۱۳۲۷وج۲/۱۳۳۲ دارد، نام سفارت بهیهٔ انگلیس ومعلم انگلیسی مدرسهٔ مقدسهٔ تربیت علیهٔ بهاءالله، دستورچاپ الواح، شعر، لوحی که چندی در زیرزمین محفوظ بوده و رطوبت در آن اثرکرده چون بقعهٔ مبارکه دراشدانقلاب بوده باامضای ع‌ع، ترجمهٔ شعرمسیوماکارت نوشتهٔ خوانسالارمیرزا محمد و جز آنها که فهرست آنها در فهرست کتابخانه‌آمده است [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۲۹].

17362ـ **دانشگاه** ۳۵۸۸: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، چندلوح بنام، که فهرست آنها درفهرست کتابخانه‌آمده است، چندتن از آنان از مردم بادکوبه‌اند. [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۱].

17363ـ **دانشگاه** ۲۲۱۹۵: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، چندین لوح‌است، (۷۶پ-۱۵۹پ) [ف. دانشگاه ۹: ۸۹۳].

17364ـ **ملک** ۶۱۰۸/۱۰: شکستهٔ آغازسدهٔ **۱۴** (۵۴پ ـ ۵۵ر). **آغاز**: بسم الاقدس. قلم اعلی من فی‌الانشاء را می‌فرماید وبحق‌واحد هدایت می‌نماید [رؤیت].

17365ـ **ملک** ۶۱۰۸/۱۱: شکستهٔ آغازسدهٔ **۱۴** (۵۸پ ـ ۶۰ر). **آغاز**: اذا قد فتح ابواب الفردوس و طلع غلام القدس [رؤیت].

17366ـ **ملک** ۶۱۰۸/۱۴: شکستهٔ آغاز سدهٔ **۱۴** (۸۰پ ـ ۸۵ر). **آغاز**: ان الذین سافرواوهاجرواالی‌الله اولئك لهم‌اجر عظیم [رؤیت].

17367ـ **ملک** ۶۱۰۷/۴: نستعلیق و نسخ آغاز سدهٔ **۱۴** (۲۴۰پ-۲۵۳پ). **آغاز**: بسم‌الله‌الاقدس الاعظم الاعلی. مکتوب آنجناب بمنظراکبروارد. وازقمیص کلماتش نفحات حب مالك اسماء [رؤیت].

17368ـ **ملک** ۶۱۰۷/۷: نستعلیق و نسخ آغاز سدهٔ **۱۴** (۲۵۷پ-۲۶۳پ). **آغاز** هوالمبین‌الحکیم. حق جل‌جلاله‌ازبرای ظهور جواهر معانی انسانی آمده، الیوم دین الله و مذهب‌الله آنکه مذاهب مختلف [رؤیت].

17369ـ **ملک** ۶۱۰۷/۱۰: نستعلیق ونسخ آغازسدهٔ **۱۴** (۲۸۹پ-۲۹۲پ). **آغاز**: هوالله تعالی شأنه العظمه و الاقتدار. یوم یوم الله است وکل ماسواه برهستی‌وغضمت [رؤیت].

17370ـ **ملک** ۶۱۰۷/۱۵: نستعلیق آغازسدهٔ **۱۴** (۳۰۸ر ـ ۳۱۹پ). **آغاز**: باسم محبوب‌یکتاارایحهٔ احزان‌جمال‌را احاطه نموده وابواب فرح وبهجت ازظلم اهل طغیان [رؤیت].

17371 ـ **ملک** ۶۱۰۷/۱۱: نسخ و نستعلیق آغازسدهٔ **۱۴** (۲۹۲پ ـ ۲۹۸ر) ۱۴س. **آغاز**: هوالاقدس‌الاعظم المبین‌العلم‌الخبیر

جوهر حمد ساذج ثنا بساط قدس حضرت محبوبی را لایق وسزاوار [رؤیت].

17372ـ تهران، پاکزاد : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴. آغاز: هوالمستعان. سبحان الهم لم تزل کب یلیق الثنا ولیس ینبغی المجد. دارای: رعد(۲۷۴) فقره لوح عربی وفارسی، ۲۳۴ص [رؤیت].

17373ـ تهران، پاکزاد : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴، دارای قج ۱۰۳ لوح فارسی وعربی، ۲۴۶ص [رؤیت].

17374ـ تهران، پاکزاد ۱مج: همان شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴ (ص۲ ـ ۳). آغاز: الهی لم یزل طلاطم قدرتت مواج است و قماقم عزتت سباح و بحار رحمتت باامواج است [رؤیت].

17375ـ تهران، پاکزاد ۲مج: همان شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴ (ص ۳ـ۴). آغاز: هوالله الملك الحی المتقدس العدل السبحان. الحمدله کماهواهله وسبحان الله رب العالمین. یا حبیبی وعزتی حفظك الله عن الشرور والبلیات [رؤیت].

17376ـ تهران، پاکزاد، ۳مج: همان شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴ (ص۴ـ۵). آغاز: هوالباقی الملك السبوح الکافی المستعان. قل ربی الله الذی اجری امره . . . ارجمند اغر حفظك الله زمانی است که بهیچوجه خبری مشهود نبود [رؤیت].

17377ـ تهران، پاکزاد ۲۴ مج: همان شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴ (ص۲۷ـ۲۸). آغاز: هوالباقی الملك المنان. اتبعی رب العدل واذکر و اتخذی الیه سبیلا لذالك یلقیك . . . دراعلی درجات صبر واصطبار بود لازال خداوند متعال [رؤیت].

17378ـ مشهد، فرخ ۲۹۱: تاریخ یادنشده، لوحها ودعاهایی است [نسخه‌ها ۳ : ۸۶].

17379ـ موزهٔ بریتانیا ۸۱۱۷/۲ Or: تاریخ یادنشده، همراه «قوت خارق العادهٔ تمدن» و جز آن [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

17380ـ موزهٔ بریتانیا ۵۱۰۸ Or: تاریخ یاد نشده، مجموعه مکاتبات ورسایل است [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

م

متمم بیان

ازصبح ازل. آغاز: بسم الله الامنع الاقدس. الباب الحادی و العشرون من الواحد التاسع فی ان لا یتبعون عناصر الرباع ولا تشرونها. ملخص این باب آنکه خداوندعالم جل اسمه ازفضل غیر متناهی وجود لایتناهی خود من اجل.

17381ـ تهران، پاکزاد : نستعلیق بدنبال بیان مؤرخ ۱۳۴۶ (ص۵۲۱ ـ ۶۶۵) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

مثنوی جمال مبارك

ازمیرزا حسینعلی بهاءالله، که یاد او در «اقدس: ۱۷۳۴» گذشت. مثنویست عرفانی پیرامن ۳۰۰ بیت درسلیمانیه سروده است. درمجموعه رساله‌های بهائیان بسال (۱۲۱ بدیع = ۱۳۴۲خ) چاپ شده است. آغاز: ای حیات العرش خورشید وداد ـ که جهان و امکان چوتو نوری نزاد ـ گر نبودی خلق محجوب ازلقا ـ یك دوحرفی گفتم از سر بقا.

مدنیت = رساله در...

از عبدالبهاء عباس افندی ، که یاد او در «اسرارالغیبة :۱۷۳۳» گذشت. درتشویق مردم به‌پیروی ازتمدن اروپائی و نظام سیاسی نوین. دردیباچه می‌گوید: نام خود را نهفته داشتم تا بدانندکه جز نیکی برای‌همهٔ مردم نمیخواهم . وبنام «رسالهٔ المدنیة» در لندن ۱۹۱۰م ومصر ۱۳۲۹ چاپخانـهٔ کردستان علمیه در ۱۴۱ص چاپ‌شده است. ونیزاخیرآچاپ‌افست شده‌است.

آغاز: حمدوثنا وجوامع شکر وسپاس درگاه احدیت پروردگاری را سزاست که از بین کافهٔ حقایق‌کونیه .

بنگرید : ف. مشار ۸۲۷ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۶۳۲ .

17382ـ **دانشگاه ۴۶۸۲**: نستعلیق ، بایادداشتی‌که این لوح بخامهٔ جناب ملا احمد است،درفهرست از نگارنده نام‌برده نشده است ۵۸گ ۱۸س [ف . دانشگاه ۱۴:۳۶۳۲] .

17383ـ**مجلس ۲۹۴۰** : نسخ‌بی‌تاریخ ، درفهرست شناخته نشده و بنام «نصیحت نامه» یادشده است، آغازبرابر نمونه . [ف. مجلس ۱۰ : ۳۷۱]

مسمط

ازمیرزا نعیم سدهی، درستایش از پیشوای بهائیان. ازسرایندگان بهایی است‌که دیوان او چاپ شده است [علی توانگر] .

17384ـ **رضوی ۲۵۴** ادبیات: شکسته نستعلیق اوائل سدهٔ **۱۴** دریک‌جنگ [ف.رضوی ۷ : ۲۸۸] .

مقصد الاقصی

گفتاریست‌عرفانی، باعنوانهای ای‌درویش ای‌درویش .

17385ـ **مجلس ۵۱۵۶/۱** : شکسته نستعلیق خوب محمدرضا تفرشی ، آدینهٔ ۱۵ صفر **۱۳۰۷**، درتهران (۱ر ـ ۳۲ر)، آغـاز افتاده [رؤیت] .

مکاشفات بهاءالله

17386ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۸۵۱: مؤرخ **۱۹۰۲** م [ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴] .

مناجات

نیایشی‌است ازبهائیان . **آغاز** : یاهو. آلها بی‌نیازاکریما رحیما ملکا مالکا ،همه‌عباد تواند ، و ازکلمهٔ تو از عدم بوجود آمده‌اند و معترفند بر فقرخود و غنای تو، وجهل خود..

17387ـ **ملك ۶۱۰۷**: نستعلیق ونسخ آغازسدهٔ **۱۴** (۳۲۳ر ـ ۳۲۴ر) [رؤیت] .

منظومه

ناشناخته .

17388-89ـ **تبریز** ، ملی ۳۲۰۹: نوشتهٔ **۱۳۹۱** ، دو منظومه و یك رساله است [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۱] .

ن

نامه

ازحسینعلی بهاءالله، که یاد اودر «اقدس: ۱۷۳۴» گذشت .

17390ـ**دانشگاه ۵۱۶۸**: نسخ‌باتاریخ **۱۲۹۷** دردفتر. چندنامه است: مرسلهٔ شمس‌ـ العلماء، نامه به‌میرزاآقای افنان وسیدباقر فی‌ـ

الارض اولیا [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۳۴].

نامه

از جناب خادم‌الله کاتب وحی بهاءالله (کاتب میرزا حسینعلی بهاءالله) به جناب (ح) مسایل مذهبی بهائیان را در بر دارد. **آغاز** بسم ربنا الاقدس الامنع الاعز الاعلی الابها. روحی لاستقاعتك فداء... و بعد عرض می‌شود این عبد بکتاب حضرت عالی فایز گردید.

17391- **ملك** ۵/۶۱۰۷/۵: مؤرخ **۱۳۰۸** (۲۵۴ر - ۲۵۷ر) [رؤیت].

نامه

از رضوان علی فرزند صبح ازل.

17392- **کمبریج** (۹) F۲۵: همراه چند گفتار دیگر از همان گروه [نیکولسون، برون ۶۴].

نامه

از ملا زین‌العابدین نجف آبادی و پاسخ آن.

17393- **کمبریج** (۷) F۶۴: نوشتهٔ میرزا مصطفی **۱۳۳۷** [نیکولسون برون: ۸۱].

نامه

از صبح ازل، که یاداو در «آثار ازلیه: ۱۷۳۲» گذشت.

17394- **موزهٔ بریتانیا** ۵۴۹۹: نوشتهٔ **۱۸۹۹**م، الواح و مکاتیب اوست [نسخه‌ها ۴: ۶۶۴].

17395- **موزهٔ بریتانیا** Or۷۸۴۹: مؤرخ **۱۹۱۲**م، چندنامه است همراه دعاهایی [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۴].

17396- **موزهٔ بریتانیا** ۵۴۹۸: تاریخ یاد نشده، الواح و ۱۲ مکتوب است [نسخه‌ها ۴: ۶۶۴].

نامه

ازعباس افندی، که یاد او در «اسرار الغیبة ۱۷۳۳» گذشت. به میرزا علی‌اکبر میلانی، که سپس روحانی را برای نام‌خود برگزیده ولقب محب‌السلطان داشت وکارمند شهربانی وقت بوده وپدر آقای فؤاد روحانی است.

17397- **کمبریج** (۷) F۶۵: نوشتهٔ **۱۳۳۸** [نیکولسون، برون: ۸۱].

نامه

ازهمان عباس افندی.

17398- **موزهٔ بریتانیا** Or۸۶۸۷: سدهٔ **۱۳-۱۴** نامه‌هایی ازاو و برخی ازدیگران [نسخه‌ها ۴: ۶۶۴].

نامه

ازعبدالبهاء، که یاداو در «اسرار الغیبه: ۱۷۳۳» گذشت. به میرزا حسن صفی علیشاه و خرده‌گیری ازاو، درپاسخ اعتراضی که بدو کرده است.

17399- **همدان**، آقای تقی یوسفی: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۳۸۷].

نامه

ازحاجی میرزا علینقی قطب، به حاجی میرزا اکبر آقا، به نظم و نثر.

17400- **مجلس** ۲/۵۱۵۶: نستعلیق خوب محمدرضا تفرشی، باتاریخ صفر **۱۳۰۷** بهمین خامه دردفتر (۳۳ر - ۳۴ر). **آغاز:** بسمه تیمنا وتبرکا، زادالله قدسك، حبذا عبدی که دیده ازاین نقش بی‌ثبات پوشیده قدم از حیطهٔ حدود وهیآت فرازنهاده [رؤیت].

17401- **مجلس** ۳/۵۱۵۶: نستعلیق خوب همان محمد رضا تفرشی، باتاریخ صفر **۱۳۰۷** (۳۴ر - ۳۵پ). **آغاز:** بسم‌الله و

الحمدلله وسلام علی عباده‌الذین اصطفی... در فاتحهٔ فکرت بایدکه‌اوراق عبودیت بزیور سپاس مزین وبشکر بیقیاس نثار [رؤیت] .

17402 ـ مجلس ۵۱۵۶/۴ : همان نستعلیق **۱۳۰۷**. در پاسخ حاجی اکبرآقاست (۳۵پ ـ ۳۶ر). **آغاز :** بسم‌الله والحمدلله و سلام‌علی عباده‌الذین اصطفی ... دستخطشریف کـه در دوازدهم شوال مرقوم فرموده بود در اواخرماه رسید [رؤیت] .

17403 ـ مجلس ۵۱۵۶/۵ : همان نستعلیق **۱۳۰۷**، این یکی نیز درپاسخ حاجی اکبرآقاست (۳۶ر ـ ۳۸ر) . **آغاز :** بسمه تیمنا و تبرکا، نوره‌الله قلبك بلطایف . . . هر فصلی‌است فضلی، هرسطری رایت اصلی بوده‌اند [رؤیت] .

نامه

ازحاجی میرزاعلینقی، به‌آقا محمد شفیع تبریزی پدر میرزا علی ثقة الاسلام شهید کـه پیشوای شیخیه بوده است [آقای‌محمدمشیری].

17404ـ مجلس۵۱۵۶/۷ : نستعلیق خوب محمدرضا تفرشی، باتاریخ **۱۳۰۷** (۳۹ پ ـ ۴۲پ). **آغاز:** بسمه تیمنا وتبرکا، بعد از حضرت یکتا باشیاء چیزی تاچنانچه اقرب از آن بـی‌همت الابر حکـم اثبات او سبحانه [رؤیت] .

17405ـ مجلس ۵۱۵۶/۸ : همان نستعلیق **۱۳۰۷** (۴۲پ ـــ ۴۶ر) . **آغاز :** بسم‌الله... اطال‌الله بقائك... نامهٔ‌آن‌گوهرمطر همچومشك‌آذفر، دراواخرشهرصفررسید، مشام جان‌را عطروریحان بخشید [رؤیت].

نامه

ازحاجی میرزا علینقی قطب ، به‌عبدالقائم آقا .

17406ـ مجلس۵۱۵۶/۶ : شکسته نستعلیق‌خوب‌محمدرضاتفرشی، باتاریخ**۱۳۰۷** دردفتر (۳۸ر ـ ۳۹ر). **آغاز:** بسم‌الله المقر بالکرم،والحمدلله‌علی‌النعم... نامهٔ‌نامی‌مختصر همچو کاغذ زرومشك اذفررسید. . . شکی‌نیست که انسانیت انسان بگوهر دل است نه‌پیکرآب وگل [رؤیت] .

نامه

ازحاجی‌میرزاعلینقی. به‌یکی ازهمکیشان خود .

17407ـ مجلس ۵۱۵۶/۹ : شکسته نستعلیق محمد رضا تفرشی **۱۳۰۷** (۴۶پ ـ ۴۹پ). **آغاز،** اطال‌الله بقائك وزاد مجدك و هداك ... محکمتر عهد ، عهـد ازلیست میان کونونیت ارواح وقبل از کون اشباح[رؤیت].

نامه

ازشیخ‌کاظم فرزند نبیل، به‌مریدان و هم‌ـ کیشان‌خود، درآن‌ازآیتها والواح بهاءالله‌گواه آورده است. **آغاز:** بنام یکتا خداوند احد ، سمندرنار باسم مختارم .

17408ـ ملك ۶۱۰۸/۳ : شکسته نستعلیق‌آغاز سدهٔ**۱۴** (۱۰پ‌ـ۱۵پ)[رؤیت].

نامه

ازمیرزا مهدی اصفهانی داماد صبح‌ازل.

17409 ـ کمبریج (۸) F۶۶ : گردآوری خود حاج میرزا مهدی اصفهانی ، **۱۳۴۳** [نیکولسون، برون : ۸۱] .

نامه ها

نامه‌هاییست کـه سران بهایی به پرفسور ادوارد برون‌میان سالهای ۱۸۸۹ ـ ۱۹۱۳ م نوشته‌اند .

17410ـ کمبریج(۱۵)F۶۶: نسخهٔ

اصل نامه‌ها: ۱ـ نامه‌های صبح‌ازل و پسرانش ومریدان آنها ۲۰ نامه ۲ـ نامه‌های عباس‌افندی عبدالبها و پسران دیگر بهاءالله وسران بنام این گروه ۲۵ نامه ۳ـ نامه‌هایی دیگر از سران بهائیان از عکا (نیکولسون ، برون : ۸۲) [یادداشتهای محمدمشیری] .

نامه

ناشناخته .

17411ـ ملك ۶۱۲۱: شکسته نستعلیق ونسخ حبیب ازغندی سدهٔ ۱۳ باتاریخ ۱۲۹۶، چندنامه است، ۱۴۵ گ [رؤیت].

17412ـ ملك ۶۱۲۰: نسخ سدهٔ ۱۳، بنام محمد وذبیح‌الله ونبیل وملاعلی‌اصغر وجز آنها والواحی [رؤیت] .

17413ـ ملك ۶۱۲۲/۱: نسخ‌سدهٔ ۱۳ پانزده نامـه است و از آن میان مکتوب اول حضرت ۱۵۲ در سلیمانیه درجواب ملا حامد ، مکتوب دوم او در پاسخ شیخ عبدالرحمان ، مکتوب سیم بیکی از عرفا ، مکتوب پنجم در جواب ملاحامد درمورد توحید، ششم بیکی از خلفا بطرزمناجات، درجواب آقا جواد کاشی ، بحاج سید جواد ، وصیت نامه که هنگام ارادهٔ بمصر باصحاب واحباب مرقوم فرموده ، لعبده حاجی کمال ، باردستان نوشته ، لجناب‌البهاء [رؤیت].

17414ـ تهران ، دانشسرایعالی ۱۳ قریب: نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴. آغاز: هو ـ المستعان مکتوبیست مشعر بر بعضی روایات غیر محققه و اخبار غیرصادقه بود به این عبدفانی واصل [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۹] .

17415ـ دانشگاه ۴۱۹۶: نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۳، نامه‌هاییست همراه چند لوح و ومناجات. نامه‌ها به: عباسقلی، میرزا باقر، علی محمد، آقامحمد حسن برادر آقا محمد، شیخ احمد، شیخ‌محمد، میرزا علیرضا ، محمد رضا احمدقلی، مجید، آقابابا، میلانی، محمد کاظم میرزا حسن، میرزا علینقی، آقامحمد ابراهیم محمد نبیل، آقااسماعیل، آقامحمد علی، عزیه خانم، حسنی‌خانم، اسکندر، عبدالغنی ، ملاامام ویردی ارمیه‌ای‌وجزآنها [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۶] .

17416ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۶۸۵: دونامه، مؤرخ ۱۹۱۱م [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴] .

17417ـ ملك ۲/۶۱۰۸ : شکسته نستعلیق آغازسدهٔ ۱۴، پنج نامه است به: جناب آقاعلی، کاظم، محمدرحیم و جزآنها (۳پ ـ ۱۰ر) [رؤیت] .

17418ـ موزهٔ بریتانیا Or ۸۸۹۷: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها] .

17419ـ موزهٔ بریتانیا ۶-۸۸۹۵ Or: تازه [نسخه‌ها] .

17420ـ موزهٔ بریتانیا Or ۸۱۱۸: مجموعه نودودونامه وگزارش بهائیان درمشرق است، تازه [نسخه‌ها] .

17421ـ موزهٔ بریتانیا ۹۰-۸۸۹۸ Or : منشآت و رساله‌های ایشان است [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۵] .

نامهٔ باستان

از آقاخان‌کرمانی ، در بخش منظومه‌ها خواهد آمد.

نغمهٔ داوودی

گویا ازمیرزاآقاخان‌کرمانی. درآغازاز جبرواختیارگفتگوکرده سپس بمسائل‌سیاسی و مجلس نمایندگان می‌پردازد. **آغاز:** درمسئلهٔ

مذاکرات جبریه یکی از بدیهیات عالم طبیعت است نهایت حکمای .

422 - مجلس ۲/۸۲۶۶ فهرست نشده : شکسته نستعلیق خوش حاجی حسینعلی جهرمی، ۲۹ج۱/۱۳۴۰ (ص۱-۱۵۸). آغاز برابر نمونه، همراه «قهوه‌خانهٔ شهر سورت» کرمانی [رؤیت] .

نقطة‌الکاف = تاریخ قدیم = تاریخ

قیام باب

ازحاج‌میرزاجانی بازرگان‌کاشانی، خادم الله کاتب وحی بهاءالله. که پیش‌ازجدایی بابیان به‌ازلی وبهایی و پیش از ۱۲۶۸ وگویا میان سالهای ۱۲۶۶-۱۲۶۸ نگاشته است. چه‌کاتب الوحی یکی دوسال پس‌ازکشتن باب درتهران میان۲۸تن دیگر بمرگ محکوم و کشته‌می‌شود شامل نکات مرامی این گروه وسرگذشت باب و تاریخ قیام‌آنان است ، وبکوشش ادوارد برون ازروی نسخهٔ پاریس چاپ‌شده است . میرزا حسین همدانی بهایی درآن کتاب بسود گروه بهائیان دستبرده «تاریخ جدید»را ساخته‌است.

بنگرید : ف . مشار : ۱۵۹۷ .

17423- پاریس، ملی ۱۰۷۰ SP: نستعلیق **۱۲۷۹** ، ناقص دارای دوسوم کتاب ، همراه بیان [لغتنامه ،مادهٔ باب :۶۱-پیشگفتار نقطة‌الکاف].

17424- پاریس، ملی۱۰۷۱ S.P.: نسخ، نسخهٔ منحصر که از آن کنت دوگوبینو وزیرمختارفرانسه درایران (۱۲۷۱-۱۲۷۴) بوده‌است [لغت‌نامه، مادهٔ باب : ۶۰] .

و

واقعهٔ ملاحسین بشرویه

علیمحمد باب نخستین دعوت خود را در شیراز بسال ۱۲۶۰ به ملاحسین بشرویه آشکار ساخت واو بدوگرویده وملقب به‌باب‌الباب شد و بگفتهٔ «کواکب الدریه ص ۲۳۲» از ۱۲۶۰ تاپنجماه هیجده‌تن (کلمهٔحی) ازشیخیه به‌علی-محمد پیوستند که بشرویه‌ای یکی ازآنان بود این‌کتاب باید واقعهٔ قلعهٔ طبرستان (۱۲۶۴ - ۱۲۶۵- نه‌ماه) را دربرداشته باشد،که در آن گروهی‌کشته‌وقدوس‌را به‌سعیدالعلماء دادند واو اوراکشت ۱۲۶۵ .

بنگرید : لغت نامهٔ مادهٔ باب : ۴۰ — کواکب‌الدریه : ۲۸۲.

17425- کمبریج (۹)F۲۸ : نوشتهٔ میرزا مصطفی، **۱۳۳۰**، همراه‌شش‌گفتار دیگر ازبهائیان [نیکولسون، برون : ۶۷] .

واقعهٔ میمیه

آغاز : ۱۲ رمضان ۱۲۶۴ چون این ذرهٔ بی‌بها بعد ازمراجعت از خدمت مبدأ اعلی روانهٔ ارض (خا)گشتم.

17426- کمبریج(۹)F۲۸ : نوشتهٔ میرزامصطفی، ۱۳۳۰ همراه شش‌گفتار بهائیان [نیکولسون، برون : ۶۷] .

هـ

هشت بهشت

از شیخ احمد روحی فرزند ملامحمد جعفر کرمانی، [میرزا محمدخان قزوینی] . بنا به دلایلی که در دست هست شیخ احمد و میرزا آقاخان کرمانی متفقاً به نگارش آن پرداخته‌اند [افضل الملك برادر شیخ احمد] ولی بنا بر نامه‌ای که بخامهٔ میرزا آقاخان کرمانی در پیشگفتار چاپ «هشت بهشت» گراورشده اصل از حاج سیدجواد کربلایی است که از حروف حی اول بوده که املاکرده بوده وقوالب الفاظ ازآن دوست. این کتاب در کلکته وسپس باپیشگفتار میرزا محمد قزوینی و شیخ محمود افضل الملك برادر شیخ احمد روحی چاپ شده است . (بنگرید: فلسفهٔ بیان : ۱۷۴۶)

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۸۹ — ف . مشار ۱۶۵۴ — پیشگفتار چاپ .

17427— **کمبریج** (۱۰)F۵۳ ۲—۱ BBC : نوشتهٔ **۱۸۹۱** م شیخ احمد روحی [نیکولسون ، برون : ۷۶] .

17428— **کمبریج** (۸)F۵۴ : نوشتهٔ **۱۳۳۱** (نیکولسون، برون: ۷۶) [یادداشتهای محمد مشیری] .

17429— **تهران**، ادبیات ۴ ۲۰ حکمت: نستعلیق فاضل انوری، سدهٔ **۱۴** دردوجلد [ف. ادبیات ۲ : ۷۱].

هفت وادی

ازحسینعلی بهاءالله، که یاد او در «اقدس ۱۷۳۴» گذشت. برای یکی ازمشایخ صوفیان در سلیمانیه، درسیر وسلوك بهایی، درهفت وادی : ۱— وادی طلب که مرکب آن صبر است ۲— عشق ۳— معرفت ۴— توحید ۵— استغنا ۶— حیرت ۷— فقر حقیقی وفنای اصلی. اخیر سال ۱۲۱ بدیع = ۱۳۴۲ خ) از روی نسخهٔ نستعلیق چاپ افست شده است . **آغاز** : الحمدلله الذی اظهر الوجود من العدم وارقم علی لوح. . . و بعد ، مراتب سیر سالکان را از مسکن خاکی بوطن الهی هفت مرتبه است .

17430— **تهران**، ملی ۱/ ۸۰۱ ف: نسخ محمدکاظم فرزند محمدباقر خراسانی، **۱۲۹۴** (ص۱—۴۲)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «مراتب سبعه» یادشده [رؤیت].

17431— **ملك** ۶۱۱۳: شکسته نستعلیق حبیب، ع۱/**۱۲۹۸**، آغاز برابر نمونه ، ۱۴ گ ۱۹س [رؤیت] .

17432— **ملك** ۶۱۲۲ : نسخ سدهٔ **۱۳** همراه با ۱۵ گفتار دیگر از همان گروه ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

17433 — **عبدالحسین بیات** ۲ مج : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۶: ۷۵] .

17434 — **ملك** ۶۱۰۷/۲ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (۹۷ر — ۱۵۰پ) پیش از سرآغاز که برابر نمونه است آمده : ذکر الاسرار فی معارج الاسفار لمن یرید ان یسافر الی الله المقتدر الغفار [رؤیت] .

17435— **مجلس** ۵۱۵۶/۱۰: نسخ و نستعلیق خوب محمدرضا تفرشی، ۲۸ع۱/**۱۳۰۷** (۵۰ر — ۵۹پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

17436— **مشهد** ، حاج سید علی اصغر اصغرزاده: تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه درفهرست بنام «رسالهٔ عشق ومحبت» وباحتمال هفت وادی یا صحیفة الحرمین دانسته شده است [نسخه‌ها ۵ : ۶۱۴] .

ی

یادداشت

ازیك بهایی .

17437ـ موزهٔ بریتانیا ۸۶۱۷ Or:

نوشتهٔ **۱۳۳۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

یادداشتها

ازصبح ازل .

17438ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۸۴ Or:

بخامهٔ صبح‌ازل وباب(؟) [نسخه‌ها ۴:۶۶۴].

فهرست مؤلفان جلد دوم

ا ـ ی

آخوندوف = فتحعلی.

آخوند کرباسی، یزدی:

تباشیر: ۱۰۷۲

آذری اسفراینی، محمد:

جواهر الاسرار: ۱۱۱۵

سید آقا ارومیه‌ای، عامی:

اثبات صحت تصوف: ۱۰۱۹

تنبیهیهٔ مهدویه: ۱۱۰۰

میرزا آقا منشی باشی تبریزی

رسالهٔ اخلاقیه: ۱۶۱۱

آقاجانی = محمدعلی کاشانی

آقاجمال خوانساری:

اصول دین = مبداء و معاد: ۷۳۵

اعتقادات: ۷۳۸

ترجمهٔ الفصول المختاره: ۹۲۱

ترجمه و شرح غرر الحکم: ۱۵۷۵

جبر و اختیار: ۷۷۰

طینت: ۸۱۷

کلثوم ننه = عقاید النسوان ۱۶۶۲

نیت: ۱۰۰۴

وجود: ۸۵۹

آقاخان کرمانی، عبدالحسین:

صد خطابه، نامه‌های کمال وجمال: ۱۷۴۴

قهوه‌خانهٔ شهر سورت، جنگ ۷۲ ملت ۱۷۴۷

فلسفهٔ بیان: ۱۷۴۶

هشت بهشت: ۱۷۶۱

نغمهٔ داوودی: ۱۷۵۹

حاج آقاسی ایروانی:

چهل فصل سلطانی = شیم فرخی ۱۱۲۰

رسالهٔ عرفانی: ۱۱۶۷

کلمات: ۱۳۲۱

آقارضی مجلسی = رضی

آگاه دیلوری مدراسی:

چهارصد ایراد کلام آزاد: ۹۳۰

آگاه هندی، باقر:

احسن التعلیم: ۱۵۲۲

آل حسن هندی:

استفسار: ۸۷۷

آل محمد فرزند اسماعیل:

نکات الاسرار: ۱۴۷۰

آمدی = عبدالواحد

شاه محمد ابراهیم:

عینک بوقلمون = ملفوظات: ۱۲۸۹

محمد ابراهیم فرزند محمدحسین:

تحفة الملوک: ۱۵۶۲

ابراهیم فرزند عبدالجلیل:

تحفة الملوک: ۱۵۶۴

ابراهیم ادهم:

نامه‌های ادهم : ۱۴۳۶
محمد ابراهیم استرآبادی فرزند خلیل
پاسخ به دربندی: ۹۰۰
حجت البالغه: ۱۴۹۶
ملا ابراهیم استرآبادی گرگین فرزند ولی
حسنیه : ۹۳۶
ابراهیم اسفراینی = اسفراینی
ابراهیم اسفراینی، ابواسحاق
فن عقاید: ۹۷۸
ابراهیم بدایع نگار تهرانی
ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر: ۱۵۷۲
ابراهیم بردعی = ابراهیم گلشنی
ابراهیم تبریزی فرزند عبدالجلیل :
اصول دین و فروع آن : ۸۸۶
قاضی ابراهیم تتئی:
شرح مخزن الاسرار: ۱۲۵۶
ابراهیم حیدر کردی حسین آبادی
القدسیة الظاهره : ۱۳۰۹
محمد ابراهیم خلج خرقانی = بهرام.
میرزا ابراهیم سبحانی تهرانی:
فرادیس: ۹۷۷
محمد ابراهیم سبزواری، وثوق الحکما
شرح گلشن راز: ۱۲۴۸
محمد ابراهیم سرمدی، بهاءالدین
تنبیه الغافلین : ۱۵۵۸
ابراهیم شربتدار اصفهانی
شرح مکتسب : ۱۵۰۳
مناجات : ۱۴۱۷
نفس : ۸۵۳
محمد ابراهیم شیرازی
گوهر یگانه: ۸۳۶

محمد ابراهیم شیرازی شیخی:
نامه‌های ابراهیم : ۱۴۳۴
محمد ابراهیم طبسی:
آیینهٔ شاهی = مرآت آگاهی: ۸۶۹
ابراهیم الکاتب فرزند عبدالجبار :
ترتیب موجودات : ۷۵۵
ابراهیم کازرونی فرزند شهریار
وصیت نامه : ۱۷۱۴
حاج ابراهیم کرباسی :
تبصرة العوام : ۱۵۵۷
نواب ابراهیم خان کشمیری فرزند علیمردان
بیاض ابراهیمی : ۸۹۹
ابراهیم کشمیری فرزند علی
شروط اربعین : ۱۲۶۰
ابراهیم گرگانی فرزند محمد حسن
شروط خطبهٔ شقشقیه : ۹۶۴
ملا ابراهیم گلپایگانی جدی:
اصول دین : ۸۷۸
ابراهیم گلشنی بردعی
شرح مثنوی : ۱۲۵۴
میرزا ابراهیم لاریجانی مازندرانی
کشف الاسرار : ۱۳۱۷
میرزا ابراهیم همدانی، نیایشی
مناجات: ۱۴۱۷
میرزا ابراهیم همدانی
نامه‌های همدانی : ۱۴۵۰
ابن ابی جمهور احسایی:
ترجمهٔ مناظرهٔ احسایی : ۹۲۳
ابن بدر عربی
مخزن المعانی : ۱۳۶۸
ابن بزاز = توکلی اردبیلی
ابن حاجب
شرح الکافیة : ۱۲۴۷

ابن‌خاتون‌عاملی، محمدفرزندعلی
توضیح الاخلاق قطبشاهی : ۱۵۸۷
ابن‌العربی = محیی‌الدین
ابن‌فارض مصری، عمر
شرح قصیده، شرح نظم‌الدر : ۱۲۴۳
لوامع انوارالکشف والشهود : ۱۳۴۸
ابن‌فهد حلی، احمد
ترجمهٔ التحصین : ۱۰۸۳
ابن‌کمال پاشا
آداب البحث : ۱۴۹۰
وجود، وحدت وجود : ۸۵۹
ابن‌کمونه
شبههٔ استلزام : ۸۰۵
ابن‌مسکویه = احمدفرزند مسکویه
ترجمهٔ تهذیب الاخلاق : ۱۵۷۰
ترجمهٔ دفع الغم عن‌الموت : ۷۵۷
جاویدان خرد : ۱۵۸۸
ابن مقفع
نامهٔ اسکندر به‌ارسطو : ۱۶۹۷
ابن همام شیرازی
کمیلیه : ۱۳۳۱
ابن‌یوسف توریوشتی :
مقالات نظامیه : ۹۹۳
ابواسحاق شبانکاره‌ای نی‌ریزی
حرف درمنطق : ۱۴۹۷
ابواسماعیل حافظ
نقض‌الرماح فی‌کبد النباح : ۱۰۰۳
ابوالبرکات
ابداع ۷۲۶
ابوالبرکات صدیقی قاضی :
انیس‌العشاق : ۱۵۴۷
ابوالبقاء = اسحاق استرآبادی
میر**ابوالبقاء** فرزند عبدالباقی:
شرح کبری : ۱۵۰۱
ابوبکر فرزند حاجی
کشف‌المحجوب ورشف‌المطلوب: ۱۳۲۰
ابوبکر الصغار
عقایدصغاریه : ۹۷۵
ابوبکرقرشی سنندجی
انیس‌الواعظین : ۱۵۴۷
ابوتراب قزوینی فرزندحسین
شرح ابیاتی ازحافظ : ۱۲۱۵
هدایة المسترشدین : ۱۰۰۷
ابوتراب کاشانی طباطبایی
شرح‌شیطان: ۱۶۳۹
ابوتراب کرمانشاهی
ترجمهٔ انوار النعمانیه : ۷۵۶
ابوجعفر کافی قاینی قهستانی
اسرارالایات : ۱۰۲۶
معاد : ۸۴۶
ابوالحسن بستی
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۸
ابوالحسن جاجرمی فرزند محمد کاظم
اخلاق الاولیاء : ۱۵۲۸
برکات قائم : ۱۵۵۰
ینابیع الحکمه : ۱۷۱۷
ابوالحسن خرقانی
توبه: ۱۱۰۱
ذکر : ۱۱۵۱
نور العلوم : ۱۴۷۱
ابوالحسن دست‌غیب شیرازی
اخلاق معتمدی: ۱۵۳۳
ابوالحسن سندی نقشبندی داهری :
ینابیع الحیاة : ۱۴۸۹
ابوالحسن سید محیی‌الدین
عینک بوقلمون : ۱۲۸۹

ابوالحسن شریف عاملی سپاهانی
نصایح الملوك : ۱۷۰۵
ابوالحسن شریف قاینی :
ارکان ایمان : ۸۷۵
فواید فلسفی : ۸۲۶
ابوالحسن محمد
السعادة و الاسعاد : ۱۶۳۳
ابوالحسن میرزا قاجار = حیرت
ابوحفص
فتوت نامه : ۱۲۹۴
ابوحفص نسفی = عمر
ابوسعید ابی‌الخیر
حورائیه : ۱۱۳۶-۱۱۳۴
ذکر : ۱۱۵۱
شرح بیتی ازابوسعید : ۱۲۱۷
شرح رباعی: ۱۲۳۶
مقامات اربعین : ۱۴۰۹
مقامات صوفیان : ۱۴۱۰
نامهٔ ابوسعید : ۱۴۳۵
ابوسعید یمانی فرزند مجتبی :
آینهٔ جهان‌نما وطلسم‌گنج‌گشا: ۷۲۵
ابوسعید مجددی نقشبندی
بیان طریقهٔ نقشبندیه مجددیه : ۱۰۶۸
هدایةالطالبین = کشف‌الیقین : ۱۴۸۷
ابوطالب بهبهانی
منهاج العلی : ۱۶۹۴
ابوطالب حسینی تربتی :
تزوك تیموری : ۱۵۸۰
ابوطالب قاینی فرزند ابوتراب :
لؤلؤ الغالیه : ۹۸۵
ماحی الضلاله والغاویه : ۹۸۵
ابوطاهر فرزندکمال :
عمدة الاسلام : ۹۷۶
ابوطالب کرمانشاهی فرزند محمدرضا
انیس الزاهدین : ۱۵۴۶
ابوطالب سمرقندی ملاسی فرزندکلان
سمریه : ۱۲۰۱
میرابوطالب سمرقندی ، خواجه صدر
اخلاق محمدی : ۱۵۳۳
اخلاق مظفری: ۱۵۳۳
ابوالعلی احراری اویسی :
فنا : ۱۳۰۲
ابوعلی سینا
اثبات واجب = ترجمهٔ العروس ۷۵۹
تبصره = دانشنامه : ۱۴۹۴
ترجمهٔ الاضحویه : ۷۵۵
ترجمهٔ الهیات : ۷۵۵
ترجمهٔ دفع‌الغم من‌الموت : ۷۵۷
ترجمهٔ رسالة الطیر : ۷۵۸
ترجمهٔ رسالة فی‌العشق : ۷۵۹
ترجمهٔ اثبات سریان العشق: ۷۵۹
ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه = نفسیه : ۱۰۸۷
ترجمهٔ العروس، رسالة الحیرة : ۷۵۹
ترجمهٔ قضاوقدر : ۷۶۰
تشریح الوجود = حقایق‌الانسانیه: ۷۶۲
تعلیقات برشرح اشارات : ۷۶۳
حکمت الموت : ۷۸۳
رسالهٔ دایره : ۷۸۵
شرح رسالة الطیر : ۱۲۳۷
سلسلهٔ موجودات : ۸۰۳
شرح خطبةالتوحید = ترجمهٔ‌خطبةالغراء
۸۰۷
شرح رسالة الطیر : ۸۱۱
شرح رسالة القدر : ۸۱۲
شرح قصهٔ حی‌بن یقظان: ۸۱۳
شرح قصیدهٔ عینیه = نفسیه : ۸۱۴

شرح مرموزالحکمه: ۸۱۴
ظفرنامه : ۱۶۴۵
معجزات وکرامات : ۱۳۹۵
معراج نامه=مرشدالکفایه: ۸۴۶
نصیحت نامه : ۱۷۰۶
نفس : ۸۵۳-۸۵۵

ابوعلی مسکویه = ابن‌مشکویه

ابوالفتح بستی، علی فرزند محمد
ترجمهٔ قصیدهٔ نونیه : ۱۰۸۷
شرح قصیدهٔ بستی : ۱۲۴۴

ابوالفتح حسینی
ترجمهٔ اعتقادات صدوق: ۹۱۳

ابوالفتح شریفی، میرمخدوم :
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۸
سیرو سلوك : ۱۲۰۵
شرح باب‌الحادیعشر = مفتاح‌الباب: ۹۶۳
شرح کبری: ۱۵۰۱
صفوة الصفا=مواهب سنیه : ۱۲۷۱

ابوالفتح شیبانی= نصرالله.

ابوالفتح علاء قرشی :
مشاهده : ۱۳۸۶

ابوالفتوح رازی
امامت : ۸۹۰
تبصرةالعوام‌فی‌معرفةمقامات‌الانام: ۱۷۲۲
حسنیه : ۹۳۶

میرزا ابوالفضل گلپایگانی
استدلالیه : ۱۷۲۳
تاریخ جدید : ۱۷۳۶

ابوالفضل هندی
ترجمهٔ بهگودگیتا، ارجن گیتا: ۱۰۲۱

ابوالفضل حروفی
محشرنامه : ۱۳۶۶

ابوالفیض = فیضی

میرزا ابوالقاسم اردوبادی غروی
سهام نافذه : ۹۵۹
شهاب مبین : ۹۶۸

میرزا ابوالقاسم شفتی قمی
اصول دین : ۸۷۸
پرسش وپاسخ : ۹۰۱
رد صوفیان = اعتقادیه : ۷۸۸
شرح خطبة البیان : ۱۲۳۱
فتحیه : ۹۷۷

ابوالمعالی محمد
مختصرالتحفة القادریه : ۱۳۶۷

ابونصر شیبانی
گنج گهر : ۱۳۳۹

ابونصر فارابی= فارابی

ابونصر قطان غزنوی
سراج القلوب : ۱۱۹۱

ابویعقوب سجستانی = اسحاق سجزی

احسان‌الله ممتاز اونامی
فوایح : ۱۳۰۳

احمد فرزند غریب
مونس‌الابرار : ۱۴۳۰

احمد فرزند موسی :
شرح‌گلشن راز: ۱۲۴۸

میراحمد اجمیری
اخلاق محمدشاهی: ۱۵۳۳

احمد احسایی
اسئلة السلطانیه، سلطانیه : ۸۷۶
ترجمهٔ حیات‌النفس : ۹۱۷-۹۱۸
مشیت : ۸۴۵

احمد احمدی
آغاز وانجام : ۷۲۴

احمد اخسیکتی فرزند محمد
ترجمهٔ رسالة الطیر : ۷۵۸

احمد اردکانی فرزند محمد

سرورالمؤمنین، کفایت‌الطالب : ۹۵۶
شرح المبدأ والمعاد : ۸۱۴
احمد اردکانی فرزند ابراهیم یزدی
لمعات قدسیه، اربعین : ۱۳۴۷
احمد اردبیلی
اصول دین ، اثبات واجب : ۸۷۹
حدیقة الشیعة: ۹۳۴
احمد استادی رشتی
شرح جام جهان‌نما : ۱۲۲۵
احمد الهی
شقایق الحقایق : ۱۲۶۱
احمد بخاری = شیرخان
احمد جام = ژنده پیل
احمد حداد فرزند محمد
تنبیه‌المریدین : ۱۱۰۰
احمد حسینی
سلاح المؤمنین : ۹۵۸
احمد حسینی فرزند محمد
اثبات صانع : ۷۲۷
صلوات، رساله در... ۹۷۰
احمد حسینی فرزند محمد نعیم
ترجمهٔ جامع‌السعادات : ۱۵۷۰
احمد حلی = ابن‌فهد
احمد حمصی فرزند عبدالکریم
شرح رسالهٔ خاصیت دایره : ۱۲۳۷
احمد خلخالی
شرح بیتی ازعطار: ۱۲۲۱
احمد رأفت مجددی
بیان سلوك ومقامات مجددیه : ۱۰۶۸
احمد رومی
دقایق‌الحقایق، حقایق الدقایق: ۱۱۴۶
احمد شاه ولی دهلوی فرزند عبدالرحیم
انفاس العارفین : ۱۰۵۲
شوارق معرفت : ۱۲۶۳
میرزا احمد شیرازی = نقیب شیرازی
احمد شیرازی فرزند عبدالعزیز
ایضاح صغری : ۱۴۹۳
احمد شیرازی فرزند عبدالکریم
کشف‌الاسرار: ۸۲۹
احمد طبیب فرزند محمد نبی
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۸
احمد علوی عاملی
لوامع ربانی: ۹۸۴
مصقل‌صفا: ۹۸۹
احمد غزالی = غزالی
احمد فاروقی سهرندی
اشارات ولطایف : ۱۰۳۱
مبدأ ومعاد : ۸۳۹
معارف لدنیه : ۱۳۹۴
مکاشفات غیبیه : ۱۴۱۵
نامه‌های فاروقی : ۱۴۳۵
احمد قادری فرزند اسماعیل
شهودیه : ۱۲۶۵
احمد قریمی فرزند عطاءالله
گلزار دمساز ۱۳۳۸
احمد قزوینی فرزند حسین
اصول دین : ۸۸۰
احمد کاشانی فرزند مهدی
ضیاء القلوب: ۹۷۰
احمد کاکه، سراج‌الدین احمد شیخ
العقاید الشریفه الصحیحه: ۹۷۴
میرزا احمد کرمانی روحی
تنبیه النائمین، عمه: ۱۷۳۸
رد بهائیت (عمه؟) ۹۴۶
هشت بهشت: ۱۷۶۱

میراحمد کیشی
تحفة الرسول، مکتوبات : ۱۰۷۵
احمد گیلانی = نظام الدین
احمد مراغی
معاد جسمانی : ۹۹۰
احمد مسکویه رازی = ابن مسکویه
شیخ احمد مغربی
ملفوظات مغربی : ۱۴۱۶
احمد منیری فرزند یحیی :
ارشاد السالکین . ۱۰۲۲
معدن المعانی : ۱۳۹۵
نامه‌های احمد : ۱۴۳۶
سیداحمد میان
تقریر وتحریر : ۱۰۹۶
احمد نامقی = ژنده پیل
ملااحمد نراقی فرزند محمدمهدی:
سیف‌الامة: ۹۶۰
علم خداوند : ۸۲۲
معراج السعاده: ۱۶۸۸
احمد نطنزی فرزند حسین
شرح المقالة العاشرة : ۸۱۵
احمد هروی مدرس فرزند مؤمن
من لایحضره الانیس : ۱۶۹۴
ملااحمد یزدی واعظ :
بحرالدموع : ۱۵۴۹
منفجرالمعانی : ۱۶۹۳
احمد سعید مجددی فاروقی
انهار اربعه : ۱۰۵۴
احمدعلیخان سندیلوی هاشمی:
مخزن الغرایب : ۱۳۶۸
اثیرالدین ابهری، مفضل
آغاز وانجام، مبدأ ومعاد : ۷۲۱
کلمات عشرة : ۸۳۰

اثیرالدین اخسیکتی
شرح قصیدهٔ اخسیکتی: ۱۲۴۴
احمدی = عبدالعلی کرمانی
احمدی = عبدالعلیم
قاضی اختیار
شرح قصیدهٔ معجزات : ۱۲۴۵
اختیارحسینی فرزند غیاث‌الدین
اخلاق همایونی : ۱۵۳۹
دستورالوزراء : ۱۶۰۶
اخسیکتی = اثیرالدین = احمد اخسیکتی
ادریس بدلیسی فرزند حسام :
شرح گلشن راز : ۱۲۴۸
شرح مثنوی معنوی : ۱۲۵۵
ادهم = ابراهیم ادهم .
ادهم واعظ خلخالی
اربعین : ۱۵۴۰
اعتقادات : ۸۸۹
ذکر الهیه: ۱۱۵۱
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۸
سفینة‌الملوك = هدایت‌نامه : ۱۶۳۳
فقریهٔ فخریه : ۱۳۰۲
لطایف‌الموافق : ۱۶۷۲
لوازم الدین : ۹۸۴
مخاطبة النفس : ۱۶۸۱
مشرق التوحید : ۱۳۸۶
مصباح المشکاة : ۱۶۸۵
معیارالعمر والعمل : ۱۶۸۸
مناجات (۲) : ۱۴۱۷
ادهم‌قریشی قزوینی :
کدوی مطبخ قلندری : ۱۶۶۰
اردبیلی (محمد ، احمد)
ترجمهٔ اخلاق اردبیلی : ۱۵۶۸
اردستانی = پیرجمال اردستانی

اردستانی = معز الدین محمد اردستانی
ارسطو :
پندهای ارسطو : ۱۵۵۲
ترجمهٔ سرالاسرار (۲) : ۱۵۷۱
ترجمهٔ مختصر رسالة النفس : ۷۶۰
نفس : ۸۵۵
استادی = احمد استادی رشتی
استپانوس فرزند آرطون :
پرسش و پاسخ : ۹۰۱
سید اسحاق
امانت نامه : ۸۹۴
اسحاق اردبیلی = صفی الدین .
اسحاق استر آبادی، ابوالبقاء
وصیت نامه : ۱۴۸۴
اسحاق سجزی فرزند یعقوب
کشف المحجوب، کشف الاسرار ۸۲۹
اسحاق سمرقندی
عقاید فرق اسلامی: ۹۷۵
اسد
رسالهٔ عرفانی: ۱۱۵۸
اسدالله فرزند محمد کاظم :
نمونهٔ میمونه: ۱۷۱۱
اسدالله شهرخواستی، نادر مازندرانی .
خصایص الملوک : ۱۶۰۳
ریاض الارواح: ۱۶۱۹
فرحیه : ۱۲۹۷
اسدالله فیلسوف شرقی
دروس بهایی : ۱۷۳۹
اسدالله قزوینی فرزند ابراهیم:
اللوامع الالهیه والشواهد الربوبیه: ۱۳۴۸
شاه اسدالله نقشبندی
رسالهٔ نقشبندیه: ۱۱۷۵
منتهی العارفین ۱۴۲۶

اسدی
سخنان کوتاه حضرت علی: ۱۶۲۴
شاه اسرارالله
اسم ذات : ۱۰۳۱
اسرارعلی = کاظم فرزند علی
جلبند اسرار : ۱۱۱۳
اسفراینی = محمد تقی .
اسفراینی، عصام الدین ابراهیم:
شرح آداب البحث: ۱۴۹۸
شرح کبری: ۱۵۰۲
اسفراینی = عبدالرحمان
اسفراینی = محمد
اسکندر مقدونی
نامهٔ اسکندر: ۱۶۹۷
اسماعیل = کمال اسماعیل
محمد اسماعیل
طریق طالبان : ۱۲۷۶
اسماعیل فرزند عبدالعزیز :
انسان کامل: ۱۰۵۰
اسماعیل فرزند عبدالمؤمن
تحفهٔ اهل وصول: ۱۰۷۴
ترجمهٔ عوارف المعارف: ۱۰۸۶
اسماعیل انکاره‌ای رسوخی
شرح ابیاتی از مثنوی: ۱۲۱۵
اسماعیل خاتون آبادی
زادالمسافرین : ۹۵۲
سرگذشت خاتون آبادی: ۱۱۹۳
صدکلمه: ۱۲۶۸
عقاید اصولین: ۹۷۳
اسماعیل رضوی فرزند محمدعلی
ضیاءالمصباح : ۱۲۷۴
اسماعیل سبزواری فرزند علی اصغر:
تنبیه المغترین: ۱۵۸۶

جامع النورین: ۱۵۸۸

مواعظ ومناقب: ۱۶۹۶

اسماعیل قاجار کرمانی

تنبیه الکاذبین: ۱۵۸۶

محمد اسماعیل مجد الادباء مستوفی

ترجمهٔ ینابیع الموده: ۱۵۷۹

اسماعیل مستملی فرزند محمد:

شرح التعرف: ۱۲۲۴

اسماعیل یزدی فرزند علی ابرقوهی

هدایة الاحمدیه : ۱۷۳۱

اسماعیل یزدی فرزند محمد :

نفوس الحیات : ۱۵۱۲

اسنوی تاج الدین = اشنهی

ترجمهٔ پرسش و پاسخ : ۷۵۶

اسیری لاهیجی = محمد

ایجاز مفاتیح الاعجاز: ۱۰۶۰

شرح ابیاتی از مثنوی: ۱۲۱۵

شرح بیتی از دهلوی: ۱۲۱۹

شرح بیتی ازسنایی ۱۲۲۰

مفاتیح الاعجاز: ۱۴۰۱

ترجمهٔ رسالهٔ شوقیه : ۱۰۸۳

توضیحات : ۱۱۰۵

شرح ابیاتی از ناصرخسرو: ۱۲۱۶

شرح رسالهٔ شوقیه : ۱۲۳۷

شرح دوغزل از حافظ : ۱۲۳۳

شرح رباعی (۲): ۱۲۳۵

شرح عباراتی از تلویحات : ۱۲۳۹

مسالک : ۱۳۸۴،۱۷۴۰

نفس : ۸۵۵

سید اشرف

خلاصة المفاخر: ۱۱۳۹

محمد اشرف کاشانی

اساس الادیان : ۱۷۲۰

محمد اشرف اقدس مشهدی

ترجمهٔ مناظرهٔ احسایی: ۹۲۳

سید اشرف جهانگیر سمنانی

لطایف اشرفی : ۱۳۴۲

میر محمد اشرف علوی عاملی

علاقة التجرید : ۸۲۱

اشرف مراغی = حسین تبریزی

سخنان کوتاه حضرت علی: ۱۶۲۴

اشنهی = تاج الدین محمود

غایة الامکان فی درایة المکان: ۸۲۴

امیر اصلان

اخلاق منظوم، اخلاق زنان و مردان ۱۵۳۴

اظفری = محمد ظهیرالدین

اعتمادالسلطنه

ترجمهٔ رذایل مردم انگلیس : ۱۵۷۱

محمد افضل الله آبادی

شرح دیوان حافظ : ۱۲۳۴

محمد افضل بخاری

تزوک تیموری: ۱۵۸۲

افضل الدین ترکه = محمد ترکه

محمد افضل ، شاه خاموش

برات ایمان: ۱۰۶۲

افضل الملک کرمانی، محمود:

ترجمهٔ حکمت دکارت: ۷۵۷

افلاطون

پندهای افلاطون: ۱۵۵۲

اقطابی = خلوتی

اقلیدس

شرح المقالة العاشرة : ۸۱۵

محمد اکبر چشتی فرزند گیسودراز

تبصرة الاصطلاحات الصوفیه ۱۰۷۲

الهی اردبیلی = حسین الهی

الهی بخش = شوق اکبرآبادی

سید امام ایلاقی = ایلاقی

امام ربانی=احمد فاروقی
امام العلما قاضی الملك بهادر
شروط اقتدا: ۱۲۶۰
امیر اسلام فرزند محمد غزالی
سلوك السلطنه: ۱۶۳۳
امیر اصلان = اصلان
امیران حسینی، غیاث الدین علی
تدبیر نامهٔ انفس و آفاق: ۱۵۶۶
امیر حسینی
نزهة المجالس: ۱۴۵۶
ام سلمه بیگم، دعانی ریزی
جامع الکلیات: ۷۶۶
امین استرآبادی
دانشنامهٔ شاهی: ۹۴۰،۶۶۴
امین الدین بلیانی:
بدایة الذاکرین: ۱۰۶۲
امین الدین تبریزی:
شرح گلشن راز: ۱۲۴۸
امین الدین علی
جواهر الامین: ۱۱۱۸
امین الدین خان حسینی:
معلومات الافاق: ۱۴۰۰
امین فرزند عبدالعظیم یزدی ابرقوهی
تذکرة المؤمنین: ۱۵۵۸
انوشیروان
پندنامهٔ انوشیروان: ۱۵۵۲
فرخ نامه: ۱۶۵۳
اوانس مسیحی
اصول دین عیسوی: ۸۸۵
اوحدالدین کرمانی
شرح سخنان حلاج: ۱۲۳۸
معارف: ۱۴۲۲
اوحدی مراغه‌ای سپاهانی
حقیقت عشق، مونس العشاق: ۱۱۲۸
اوحدی، اوحدالدین محمد بلیانی
شکریه: ۱۲۶۳
اوزجندی=عثمان
اوشی کاکی= بختیار
اویس منشی
فواید قطبشاهی: ۱۶۵۵
اویسی=ابوالعلی احراری
ایجی، قاضی عضدالدین عبدالرحمان
شرح آداب البحث: ۱۴۹۸
ایجی=محمد فرزند عبدالله
شعب ایمان: ۱۷۲۸
ایلاقی= امام ایلاقی
نامه: ۱۴۳۷
باباافضل کاشانی:
آموختن حکمت وفواید آن: ۷۲۵
اجسام زنده ازدو بیرون نیست: ۷۸۵
احاطهٔ الفاظ کلی بر الفاظ جزوی: ۷۳۱
اعمال خیر، شناختن... ۱۵۴۱
اقسام مردم، درگونه گونه مردم: ۷۴۰
اندرآنکه وجود چند قسم است: ۷۴۱
انشاءنامه، ره انجام نامه: ۷۹۸
ایمنی ازبطلان نفس در پناه خرد: ۷۴۳
باردرخت جهان: ۷۴۴
بی کرانه بودن جسمها: ۷۴۷
پایداری روان، حال نفوس: ۷۴۸
پایگاه مردم دردوخرد: ۷۴۰
پرسش و پاسخ، مکاتیب: ۷۴۹
ترجمهٔ رسالهٔ نفس ارسطو: ۷۶۰
تفاحیه=سبب نامه ۸۰۴
درتقسیم علوم: ۷۶۳
توحید: ۷۶۴
جامع الحکمه: ۷۶۶
جاودان نامه: ۷۶۸
جدایی جان وتن، بقای نفس: ۷۷۵
چگونگی جان پس از مردن تن: ۸۸۰

چهارعنوان ، کیمیای‌سعادت: ۸۸۰
چیزوهست = وجود وماهیت
حادث‌ومبدع: ۷۸۲
خجسته‌اندرز: ۱۶۰۰
خواب: ۷۸۳
دانایی ومراتب‌آن : ۷۸۴
دانش وآگاهی ، داننده وآگه : ۷۸۴
دربارهٔ دانابذات، اجسام‌زنده : ۷۸۵
دل دانامهبط‌نور هستی: ۷۸۶
دهروزمان: ۷۸۷
ذات وحقیقت مبدا هستیها: ۷۸۷
روح، حقیقت روح: ۷۹۴
ره‌انجام‌نامه، انشانامه : ۷۹۸
زجرالنفس = ینبوع‌الحیاة ۱۷۱۸
سازوپیرایهٔ شاهان ۱۶۲۱
سه‌چیزکه رهروان را می‌باید: ۱۶۳۴
سیب‌نامه، تفاحیه: ۸۰۴
شرح‌عرض‌نامه: ۸۱۲
شرح‌قصهٔ حی‌بن‌یقظان : ۸۱۳
عرض‌نامه : ۸۱۸
عرض‌وجوهر : ۸۲۰
عقل جوهر نیست: ۸۲۰
علم واجب‌تعالی: ۸۲۲
فنا: ۸۲۶
کوشش برای‌رهیدن، بقای‌عقلانی: ۸۳۲
کیمیای‌سعادت = چهارعنوان ۸۸۰
گفتارها: ۸۳۳
مبادی موجودات‌نفسانی: ۸۳۸
مدارج‌کمال: ۸۴۰
مردم برپایهٔ، عقل‌بردوگونه‌اند: ۸۴۰
المفیدللمستفید: ۱۶۸۹
منطق: ۱۵۰۹
منهاج‌المبین: ۱۵۱۱
نامه: ۱۶۹۸-۱۷۰۱
نصایح‌بطالبان حکمت : ۱۷۰۳
نصیحت‌اخوان = وصیت به‌حکما .
وجود وآگاهی ازعلم وفایدهٔ‌آن ۸۶۲
وجود ومجاهدت وتجرد: ۸۶۲
وجود وماهیت، چیز وهست: ۸۶۲
وحدت عالم ومعلوم ،توحید کثیر: ۸۶۳
وصیت به‌حکما: ۱۷۱۳
هستی‌جزئی به‌حقیقت‌کلی‌بود : ۸۶۵
هستی‌کلی‌دگرگون نمی‌شود: ۸۶۵
ینبوع‌الحیاة، زجرالنفس: ۱۷۱۸

بابا برهان

وصیت نامه: ۱۶۸۴

بابا ذهبی شیرازی

اجوبة الاسئله : ۱۰۱۹
اسرارالتوحید والنبوة: ۱۰۲۸
اقطاب سلسلهٔ ذهبیة : ۱۰۴۷
انوارالشموس الطالعه : ۱۰۵۴
بطلان تناهی ابعاد: ۱۰۶۴
تباشیر الحکمة : ۱۰۷۲
تحفة العالم : ۱۵۶۱
تنبیه المرید : ۱۱۰۰
جوابات سئوالات : ۱۰۱۹
سیر وسلوك : ۱۲۰۶
شرایط الطریقه، قوائم الانوار : ۱۲۱۳
شرح خطبه البیان، معالم‌التأویل: ۱۲۳۱
شرح مناميه : ۱۲۵۹
قوائم‌الانوار : ۱۳۱۲
کرسی‌نامه : ۱۳۱۵
گنج اسرار : ۱۳۳۹
مراتب سبعهٔ قلب : ۱۳۷۶
مرآت العارفین : ۱۳۷۲
مرصاد العباد : ۱۳۸۲

معالم التأویل = شرح خطبة البیان ۱۲۳۱
معراج : ۱۳۹۵
مناصیه : ۱۴۲۳
مناهج انوارالمعرفه : ۱۴۲۴
نور علی نور : ۱۴۷۱

باباشوریده :
درویشی و پیری وقلندری : ۱۱۴۴

باباطاهرعریان :
شرح کلمات قصار : ۱۲۴۷

سید باباقادری حیدر آبادی :
شرح شمایل ترمذی : ۱۲۳۹

حاجی بابا قزوینی فرزند اسماعیل
رد بریهود : ۹۴۷
محضرالشهود فی‌ردالیهود: ۹۸۶

باخرزی = سیف‌الدین

محمد باقر
روضةالانوار وزبدة الافکار : ۹۵۱

باقر فرزند ابراهیم :
منتخب تحفه : ۱۲۹۲

محمد باقر فرزند محمدحسین :
شرح گلشن راز : ۱۲۴۸

محمد باقر پشندی
زردشت نامه : ۹۵۳

آقا محمد باقر بهبهانی:
اصول دین : ۸۸۰

محمد باقر تبریزی واعظ :
مسالك الاطوار : ۱۳۸۴
معارف الیقین : ۱۳۹۶
هشت بهشت : ۱۷۱۶

محمد باقرجابری انصاری
مفتاح الحقایق : ۹۹۲

محمد باقرجازرانی قاینی بیرجندی
نورالمعرفه : ۱۰۰۳

سیدمحمد باقر جندقی
صفائیه : ۱۲۶۹

محمد باقرخاتون آبادی
ترجمهٔ مکارم الاخلاق : ۱۵۷۶
ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر : ۱۵۷۲

میرزا محمد باقرخوانساری اصفهانی :
ادب اللسان : ۱۵۳۹

میرمحمد باقرداماد
اربعة ایام : ۱۵۳۹
تجلی‌خدا بر کوه‌طور جذوات: ۱۱۱۳،۷۷۶
رسالهٔ‌کلامی : ۹۴۹
نامه‌های میرداماد : ۱۴۴۹

محمد باقر دزفولی = کاشف

محمدباقرسبزواری خراسانی
اخلاق : ۱۵۲۲
روضة الانوار : ۱۶۱۶

محمد باقرسلماسی فرزند عبد الکریم
مباحثه : ۹۸۶

محمد باقرشریف قمی سپاهانی :
منتخب نورالعیون : ۹۹۶

سید محمدباقرشفتی.
اصول دین : ۸۸۰
پرسش وپاسخ : ۹۰۱

محمد باقرطبیب فرزند محمدحسین:
راه راست: ۷۸۷

محمد باقر عراقی
ایجاز الحکمه : ۷۴۲

محمدباقرفشارکی اصفهانی
ذخیرة المعاد : ۱۶۰۹

محمد باقرگزی اصفهانی
کنزالفقرا : ۱۳۳۵

محمد باقرشرف‌الدین لاهوری
کنز الهدایة فی‌کشف البدایه : ۱۳۳۶
مبدأ ومعاد : ۸۳۹

محمد باقرلاهیجی فرزند محمدتقی نواب

صراط النجات : ۸۱۵
عقل وجهل : ۹۷۵
محمد باقر مجلسی = مجلسی
محمد باقر ملا باشی طبیب شیرازی
بحر الجواهر الخاقانی : ۸۹۶
محمد باقر نایینی انصاری = باقر جابری
محمد باقر نجمی ثانی :
موعظهٔ جهانگیری : ۱۶۹۶
محمد باقر نواب = باقر لاهیجی
محمد باقر همدانی شیخی (دوتن) :
پرسش وپاسخ : ۹۰۲
توضیح = حل اشکالات هدایه وارشاد : ۹۲۶
جبر وتفویض : ۷۷۵
جواب شبهات : ۷۷۸
درهٔ نجفیه : ۹۴۲
معراج : ۱۳۹۶
میزان شیخیه = اعتقادات : ۹۹۹
نصیحت نامه : ۱۷۰۶
محمد باقر یزدی فرزند مرتضی :
فیروزجات طوسیه : ۱۳۰۵
باقی الله نقشبند دهلوی :
پرده بر انداخت : ۱۰۷۰
نامه‌های باقی الله : ۱۴۳۷
وحدت وتوحید : ۱۴۸۲
بایزید بسطامی، طیفور :
پند و اندرز : ۱۵۵۳
رشد الهی : ۱۱۷۶
مقالات : ۱۴۰۷
بحر العلوم بروجردی ، سید مهدی
سیر وسلوك : ۱۲۰۵
بختیار کاکی اوشی ، محمد :
دلیل العارفین : ۱۱۴۷
مناجات : ۱۴۱۹

بدایعی بلخی
پندنامهٔ انوشیروان : ۱۵۵۲
بدرجاجرمی، محمد
ترجمهٔ قصیدهٔ نونیه : ۱۰۸۷
بدرغزنی = زین بدر
بدایع نگار تهرانی = ابراهیم
بدخشانی
وصیت نامه : ۱۷۱۴
بدخشی = حیدر
بدلیسی = ادریس
بدیع الملك = عمادالدوله
برزش آبادی = عبدالله برزش آبادی
میرزا برخوردار فراهی، ممتاز :
رعنا وزیبا : ۱۱۷۸
محبوب القلوب، شمس وقهقهه : ۱۳۶۵
بردعی = ابراهیم گلشنی
برغانوی
فائده : ۱۲۹۲
برهان الدین
ارشاد الطالبین : ۱۰۲۲
سید برهان الدین :
محامد حماریه : ۱۳۶۳
برهان فرزند عبدالصمد
نفس : ۱۴۶۱
برهان الدین بغدادی
نفس : ۱۴۶۱
برهان الدین ترمذی
معارف : ۱۳۹۳
برهان الدین ساغری
سخنی از برهان الدین : ۱۱۸۹
مناجات : ۱۴۱۸
شاه برهان الدین
معرفة المحبوب : ۱۳۹۹
بزرگمهر

ظفر نامه : ۱۶۴۵
بستی = ابوالفتح بستی .
بکتاش ولی خراسانی
فواید نامه : ۱۳۰۳
مقالات غیبیه و کمالات عینیه : ۱۴۰۸
بلیانی = امین‌الدین
بنده نواز = محمدگیسودراز
بندگی مخدوم :
ترجمهٔ مشارق الانوار: ۱۰۸۸
بنوالی داس، ولی‌رام :
گلزارحال : ۱۳۳۸
بوزجانی = درویش‌علی
بهاءالله = حسینعلی
بهاءالدین
شرح رباعی : ۱۲۳۵
بهاءالدین انصاری فرزند ابراهیم
شطاریه : ۱۲۶۱
بهاء الدین سمرقندی ترمذی
تنبیه الغافلین : ۱۵۸۵
بهاءالدین ناکوری فرزند محمود
اسرارمشایخ : ۱۰۳۰
بهاءالدین نقشبند بخاری
پاسخ خواجهٔ نقشبند،
نقشبندیه = وجه تسمیه . . . ۱۴۶۶
بهاءالدین نوربخش
سیروسلوك : ۱۲۰۷
بهاءالدین ولد = سلطان ولد
بهایی
ترجمهٔ اعتقادیهٔ بهایی : ۹۱۵
ملل ونحل : ۱۷۳۱
نامه‌های بهایی : ۱۴۳۷
بهرام فرزند بهرام خلج‌خرقانی :
اصول دین وعبادات: ۸۸۶

بهمنیار
تحفهٔ‌کمالیه ، جام جهان‌نما : ۷۵۴
بی‌بی‌خانم دختر باقرخان :
معایب الرجال: ۱۶۸۷
بیدل دهلوی ، عبدالقادر
نکات : ۱۴۶۸
پالاندوز فرزند حیدرمحمد
نامهٔ پالاندوز : ۱۴۳۷
پرویز سلماسی
جواهرالکلام : ۱۱۱۹
نوریه : ۱۴۷۳
وجیزه: ۱۴۸۲
پریشان نهاوندی، حیدرقلی
مفتاح‌المفاتیح : ۱۴۰۶
پشندی = محمد باقر
پطر کبیر
وصیت نامه : ۱۷۱۴
پندت کشمیری
جوك باشست : ۷۷۸
پیرجمال اردستانی
تنبیه العارفین : ۱۰۹۹
عقل : ۱۲۸۷
قدرت نامه : ۱۳۰۸
کشف‌الارواح : ۱۳۱۶،۵۵
محبوب الصدیقین : ۱۳۶۵
مرآت الافراد : ۱۳۶۹
مرآت‌الحبیب : ۱۳۷۱
المسطور فی‌رق‌المنشور : ۱۳۸۵
مشکاة المحبین : ۱۳۸۷
معلومات : ۱۴۰۰
مفتاح الفقر : ۱۴۰۵
مهرافروز : ۱۴۳۲
نورعلی نور : ۱۴۷۱

پیرزاده محمد رفیع
تحفهٔ سلیمانی : ۱۰۷۵
پیرکیا علاءالدین
نوریه : ۱۴۷۳
پیشنیاین
هربنس‌الهند : ۱۴۸۸
تاج اسنوی = اسنوی
تاج‌الدین مفتی
مفرح القلوب : ۱۶۸۹
تاج‌الدین همدانی
جام خوب فرجام : ۱۱۰۹
تجلی = علیرضا
سفینة النجاة : ۹۵۸
حاشیهٔ تهذیب‌المنطق : ۱۴۹۵
ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر : ۱۵۷۳
ترمذی = برهان‌الدین
ترمذی = بهاء الدین
ترمذی
شرح شمایل : ۱۲۳۹
تفتازانی
ترجمهٔ حاشیهٔ تهذیب‌المنطق : ۱۴۹۴
حاشیهٔ تهذیب المنطق : ۱۴۹۵
شرح تهذیب‌المنطق : ۱۴۹۸–۱۵۰۱
شرح عقاید نسفی : ۹۶۴
محمد تقی فرزند محمد قلی
تسخیر ارواح : ۷۶۱
محمدتقی استرآبادی فرزند عبدالوهاب
شرح فصوص الحکم : ۸۱۲
محمدتقی اسفراینی مشهدی فرزند قاسم
مقامات العارفین : ۱۴۱۱
محمدتقی تبریزی فرزند عبدالکریم
مشکاة الحقیقه : ۱۳۸۶
محمدتقی دارابی فرزند محمد
دلیل العوام : ۹۴۳
محمدتقی دهخوارقانی توپچی
بزم‌آرا : ۸۹۸
محمدتقی دیلمی فرزند داود
گلشن امان : ۹۸۳
تقی ساوجبلاغی عنوان نگار
شکرالعباد : ۱۶۳۹
محمدتقی قزوینی فرزند مؤمن
شرح خطبهٔ شقشقیه : ۹۶۴
مشارق حق الیقین : ۹۸۸
محمدتقی کاشانی فرزند حسین
جامع‌المواعظ : ۱۵۸۸
هدایة‌الجاهدین : ۱۰۰۶
هدایة‌الطالبین : ۱۰۰۶
تقی کرمانی = مظفرعلیشاه
تقی‌الملة والدین
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۹
میرزا محمد تقی ممقانی = نیر
تمکین شیروانی = زین‌العابدین
تورپشتی = ابن‌یوسف
توکلی فرزند اسماعیل اردبیلی
صفوة‌الصفا، مواهب‌السنیه : ۱۲۷۰
تیکچند فرزند همت چند
مذهب هنود : ۱۷۳۰
ثناءالله پانی پتی
معرفت شیخ کامل : ۱۳۹۸
جاحظ
صدکلمهٔ منظوم : ۱۶۴۳
جامی، عبدالرحمان
اثبات واجب : ۷۲۸
اسرارتصوف : ۱۰۲۷
اشعة اللمعات : ۱۰۳۲
اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۵

پاس انفاس : ۱۰۶۸
پرسش و پاسخ : ۱۰۷۰
چهل حدیث منظوم : ۱۵۹۴
حواشی مؤلفات پارسا: ۱۱۳۶
دوازده امام : ۹۴۳
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۹
رسالهٔ نوربخش : ۱۱۷۵
رشحات القدس، شرح نفحات : ۱۱۷۶
شرح بیتی ازدهلوی : ۱۲۱۹
شرح حدیث عما : ۱۲۲۸
شرح رباعیات، وجودیه: ۸۰۸،۸۶۴
شرح رباعیات پارسا : ۱۳۲۶
شرح عقاید جامی : ۹۶۵
شرح فصوص الحکم : ۱۲۴۱
شرح قصیدهٔ ابن‌فارض : ۱۲۴۳،۱۲۴۴
شرح لوایح : ۱۲۵۴
شواهد النبوة : ۱۲۶۴
صفات العشق : ۱۲۶۹
عشق : ۱۲۸۰
القدسیةالظاهریه، شرح‌الدرة: ۱۳۰۹
قطبیه : ۱۳۱۱
لوامع انوارالکشف والشهود: ۱۳۴۸
لوایح : ۱۳۵۰
مفاتیح الاسرار: ۱۴۰۳
منشآت : ۱۴۲۶
نامه‌ها : ۱۴۳۸
نقدالنصوص : ۱۴۶۵
نقشبندیه = بیان طریقهٔ ... ۱۴۶۶
نوریه = طریق خواجگان : ۱۴۷۳
نی‌نامه : ۱۴۷۵
وحدت وجود = شرح‌رباعیات
وحی ومعرفت : ۱۴۸۳

ملاجان
شرح بیتی ازحافظ : ۱۲۱۸

میرزا جانی کاشانی
نقطةالکاف : ۱۷۶۰

جان استوارت میل
گفتاری دربارهٔ آزادی: ۱۶۷۱

میرزاجانی بابی
تاریخ جدید : ۱۷۳۶

جدلی ، محمدعلی
رسالهٔ مؤیدیه : ۷۹۳

جدی = ابراهیم گلپایگانی

جراشی = علی‌رشتی

جعفر ، نورالدین
نورالهدایة : ۱۴۷۲

ملاجعفر آخوند اصفهانی
کشکول : ۱۳۲۱

محمد جعفر استرآبادی شریعتمدار
آب حیاة: ۸۶۸
اصل الاصول : ۸۷۸
اصول دین منظوم : ۸۸۵
شاخ نبات : ۹۶۱
فلك مشحون : ۹۷۷
وصل الفصول : ۱۰۰۵

جعفر اصفهانی قاضی
اصول دین : ۷۳۶

جعفر بدخشانی نورالدین
اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۴
خلاصةالمناقب : ۱۱۳۹

محمد جعفر بهبهانی کرمانشاهی
انیس العوام : ۸۹۴
تحفة الابرار : ۱۵۵۸
جواهرالبهیه: ۹۲۹
رد طریقةالنجاة : ۷۹۰
منهج السداد : ۹۹۸

محمد جعفر بیدگلی کاشانی :

اصول دین : ۸۸۰
محمدجعفر جوشقانی فرزند محمدعلی
نجات المجاهدین : ۸۵۱
جعفر شوشتری فرزند ملا حسین
فواید المشاهده : ۱۶۵۵
محمد جعفر شیرازی
اندیشه و گفتار : ۷۴۱
محمد جعفر عقدایی یزدی
تذکرةالعارفین : ۱۵۶۷
محمد جعفر قزوینی، رفیع‌الدین
عقاید الوضیع : ۱۶۴۹
ملامحمد جعفر کاشانی نعمت‌اللهی:
نیازنامه : ۱۴۷۵
میرزا جعفر کافی قاینی درخجی
شرح ابیات سبعهٔ خواجه: ۸۰۶
محمد جعفر کرباسی خراسانی
گوهرمراد : ۱۶۷۱
سید جعفر کشفی دارابی :
اجابةالمضطرین : ۸۷۳، ۱۰۱۹
تحفة الملوك فی‌السلوك : ۱۵۶۴
رق منشور : ۱۱۷۸
معراجیه : ۱۳۹۶
میزان الملوك : ۱۶۹۶
محمد جعفر مروزی وقایع‌نگار
تحفهٔ ناصری : ۱۵۶۶
درویش محمد جعفر مفرد
کسوت نامه : ۱۳۱۶
محمد جعفر نراقی
ارشاد العباد : ۸۷۴
ملامحمد جعفر نراقی بابی
تذکرة الغافلین: ۱۷۳۷
محمد جعفر همدانی = مجذوب علیشاه
جعفر قلیخان سردار :
مالیات ومداخل دولت: ۱۶۷۶
جعفری سیاه دهنی ، میرمحمد
جعفریه: ۱۱۱۳
سید جلال‌الدین
نکتهٔ عجیب : ۱۴۷۰
جلال حمصی = احمد
جلال خادم طبسی
عروة الوثقی : ۱۲۷۹
جلال‌الدین رئیس‌العلما بن‌طاهر
انوارالهدایة : ۱۰۵۴
غمریه : ۱۲۹۲
منیر القلوب والابصار : ۱۴۲۸
جلال قاینی فرزند محمد
شعب ایمان: ۱۷۲۸
مفتاح الفرایض : ۹۹۲
جلیلی
روضة الخیال : ۱۱۸۲
جمال الدین محدث
مشکاة المصابیح : ۱۲۵۷
جمال‌الدین نطنزی
سرگذشت فیض: ۱۱۹۳
جنید شیرازی
ذیل‌المعارف فی‌ترجمةالعوارف: ۱۱۵۴
محمد جواد دارابی اصفهانی = قاهره
سید جواد کربلایی، بابی
فلسفهٔ بیان : ۱۷۴۶
هشت بهشت ۱۷۶۱
میرزا جواد ملکی تبریزی
لقاءالله : ۱۳۴۴
جوانرودی = محمد جوانرودی
جوشقانی = محمد جعفر
جوهر افندی
مفتاح القلوب : ۱۴۰۵

جهانیان‌جهانگیر = محمد بخاری

جهترمل هندی

ابواب معرفت : ۱۰۱۸

چاچی، خواجهٔ احرار، عبیدالله

حورائیه : ۱۱۳۳

رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۸

فقرات : ۱۳۰۱

معرفت، والدیه : ۱۳۹۷

ملفوظات خواجهٔ احرار . ۱۴۱۶

چارلس هانسون امریکایی:

اصول فن مناظره : ۱۴۹۳

چرخی = یعقوب

چشتی = حسن اجمیری

چندرسین داس‌کایته

مهاپران، شری بهاگوت : ۱۴۳۱

چنگیز فرزند ولی میرزا قاجار

حقایق‌البرهان، تحفة‌السلطان : ۱۱۲۷

لمعات ناصری : ۱۶۷۲

چوبراهی = حمیدافغان

چهار پیرجوده

رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۹

حاتمی = ضیاءالدین

حافظی

تحفهٔ تهماسبیه : ۹۰۸

منظومهٔ کلامی فقهی : ۹۹۷

حالی، میرزا محسن عمادالفقرا

بصایرالدرجات : ۱۰۶۴

ترجمهٔ انوارالولایه : ۱۰۸۲

ترجمهٔ عشقیه : ۱۰۸۳

ترجمهٔ فصل‌الخطاب : ۱۰۸۶

تمیزالمشرب : ۱۰۹۹

سخنان‌کوتاه حضرت علی: ۱۶۲۵

حاشیه برگلشن راز : ۱۱۲۲

حایری قزوینی

عقاید وسخنان بابیه ۱۷۴۵

حامد اکمل‌البرهان

ارشادات حامدی : ۱۰۲۲

حامد سرخسی فرزند فضل‌الله

اعجوبه و محبوبه : ۵۴۱

حبیب‌الدین جرفادقانی، محمد

میرزا حبیب‌الله رشتی

امامت : ۸۹۱

حبیب‌الله زیوانی مهدوی

بدایع‌الانظار: ۷۴۶

حبیب‌الله لشکرنویس

مرآت‌البلها، مصطلحات : ۱۶۸۱

حجت زنجانی، ملامحمدعلی بابی

ریحانة الصدور : ۱۷۴۲

حداد = احمد

حرق فرزند نظام = محمود طاهر غزالی

حزین شیروانی = عبدالرحیم

حزین لاهیجی = محمد علی

حسام‌الدین لاهیجی = اسیری

ملاحسن

تحفة‌الکمال : ۷۵۴

سرالاسرار فی‌التصوف : ۱۱۹۲

محمدحسن (گویا اعتمادالسلطنه) :

پولتیك ایران درعراق: ۱۵۵۵

تحقیق درمذهب علی‌اللهی : ۱۷۲۴

حسن فرزند ابوطالب

مناهج السلوك : ۱۶۹۳

حسن فرزند محمدتقی

ترجمهٔ اسرارالعباده : ۱۰۸۲

محمد حسن فرزند محمدجعفر

عادةالملوك: ۱۶۴۷

حسن فرزند سهل

جاویدان خرد : ۵۸۸
محمدحسن فرزند علی
مطالع الانوار : ۹۸۹
حسن فرزند محمد
اصول دین و نماز : ۸۸۶
اعتقادات: ۸۸۹
جام جهان‌نما : ۱۱۰۷
معاد : ۹۹۰
محمدحسن فرزند مسعود
عدل: ۱۶۴۷
حسن اجمیری سجزی، معین‌الدین
آداب دم زدن : ۱۰۱۰
دلیل العارفین : ۱۱۴۶
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۶
نامهٔ معین‌الدین: ۱۲۴۸
وصول‌المعراج: ۱۴۸۳
محمد حسن بارفروشی
مسایل علوم رسمیه : ۷۹۳
محمد حسن بروجردی طباطبایی
حجة البالغه : ۹۳۲
حسن بصری
گفتگوی حسن بصری: ۹۸۳
حسن بیهقی سبزواری شیعی
مصابیح‌القلوب : ۱۶۸۳
حسن جابری انصاری اصفهانی
عشق : ۱۲۸۰
حسن خوانساری فرزند محمدتقی
اسرار العباده : ۸۷۷
حسن دهلوی فرزند امان‌الله
تجهیزالجیش لکسرصنم قریش : ۹۰۶
حسن رشتی، شیخ‌الاسلام کاظمی
ابرار، نبوت : ۸۶۹، ۱۰۰۱
پرسش و پاسخ : ۹۰۲، ۹۰۳
سدرة المنتهی : ۹۵۵
سیدحسن رسول‌نما
فیوضات، فوایح العرفان : ۱۳۰۶
محمدحسن رودسری سبزواری
اسرار الرضویة : ۸۷۷
حسن سلار سبزواری فرزند محمد
منهاج النجات : ۹۹۷
حسن سبزواری واعظ :
داستان خوارزم رفتن رازی : ۹۴۰
ملاحسن سبزواری قاری :
ابواب البیان : ۱۵۱۸
حسن سبزواری = حسن بیهقی
میرزا حسن‌خان سرتیپ
رساله دراوضاع اجتماعی ایران: ۱۶۱۲
حسن سلماسی فرزندابراهیم
السیاسة الخاصةوالعامه: ۱۶۳۵
حسن شاه بقال = شاه‌بقال
ملاحسن شیرازی فرزندروزبهان
اخلاق شمسی: ۱۵۳۱
حسن طبرسی، رضی‌الدین فرزندفضل
ترجمهٔ مکارم‌الاخلاق: ۱۵۷۶
مکارم‌الکرائم: ۱۶۹۱
حسن طبری، عمادالدین استرآبادی
تحفه‌الابرار: ۹۰۶
کامل بهایی: ۹۸۰
معتقدالامامیه: ۹۹۱
حسن‌طبیب، حکیم‌خفایی:
شرح‌قصیدهٔ فخرالقضاة: ۱۲۴۵
حسن‌ظریفی چلبی:
کاشف‌الاسرار : ۱۳۱۳
حسن عثمانی فرزنداحمد
ترجمهٔ رسالهٔقشیری: ۱۰۸۳
محمدحسن عسکری سمنانی
آداب سفر: ۵۱۴

تحفة السلطان: ۹۰۹
منير القلوب وكاشف الكروب: ۹۹۸
خواجه حسن عطار :
سلوك منظوم: ۱۲۰۰
میرزا حسن عظام آبادی
ترجمهٔ حياة النفس: ۹۱۷
محمد حسن علیاری فرزند علی
مواهب سنیه: ۱۶۶۹
حسن کاشانی واعظ
اخلاق: ۱۵۲۲
امیرحسن کرمانی واعظ
تحفة الخلایق: ۱۵۵۹
حسن گیلانی
ترجمهٔ غوثیه: ۱۰۸۶
جامع الکلم: ۱۱۱۰
سلامان وابسال: ۱۱۹۵
عشق وعاشق ومعشوق : ۱۲۸۳
میرزا حسن لاهیجی قمی
آینهٔ حکمت : ۷۲۵
اصول دین، خوف ورجا ۸۸۰
تقیه: ۹۲۵
جمال الصالحين: ۱۵۸۹
درمکنون: ۹۴۲
رد اهل سنت: ۹۴۵
سر مخزون: ۹۵۶
شمع یقین: ۹۶۷
قدم وحدوث: ۸۲۷
میرزا محمد حسن مراغی فرزند حاجب الدوله
طبیب اجباری: ۱۶۴۴
غذاء العارفين: ۸۲۵
حسن نوربخشی، بهاءالدوله
هداية الخير: ۱۴۸۷
محمد حسن نوربخشی :
اصول دين: ۷۳۶
امیرحسن واسطی حسینی
المداخل والمخارج: ۱۳۶۸
حسن هروی فرزند یوسف
چهل کلمهٔ منظوم: ۱۵۹۷
حسنعلی اشرف منشی کاشانی
اخلاق حکیمی: ۱۵۲۹
حسنعلی گروسی = میرنظام
محمد حسین (چندتن)
اصناف موحدین : ۱۰۴۲
شرح ابیاتی ازمثنوی: ۱۲۱۶
شرح عقاید: ۹۶۴
شواهد الاصول سلطانی: ۹۶۸
مجاجز المعاد: ۱۶۷۸
محمد حسین فرزند آقا باقر:
منهاج الملوك ۱۴۲۸
حسین فرزند عبدالمؤمن
مائدة العارفين: ۱۶۷۶
محمد حسین فرزند محمدعلی:
صرح ممرد: ۱۲۶۹
حسین فرزند علی
تحفة الزائرين: ۱۵۵۹
محمد حسین فرزند فتحعلی
مجمع العزایب: ۱۶۷۹
محمد حسین فرزند شاه محمد
سهو ونسیان در پیامبران: ۹۵۹
محمد حسین فرزند محمد
آداب صوفیان: ۱۰۱۱
حسین فرزند محمود
ملت متمدن وتشکیلات آن: ۱۶۹۲
حسین فرزند نعمت‌الله
عشق: ۱۲۸۰
حسین آل عصفور بحرانی فرزند محمد

ترجمهٔ آداب المتعلمین: ۹۱۳
حسین آملی اصفهانی، خلیفهٔ سلطان
توضیح الاخلاق: ۱۵۸۶
محمدحسین اردبیلی
منطق: ۱۵۰۹
سیدحسین اردبیلی کرکی:
حلبة العوارف: ۹۳۸
حسین استرآبادی حسینی
یزدان شناسی: ۱۰۰۸
سلطان حسین استرآبادی واعظ
دستورالوزراء: ۱۶۰۷
محمدحسین اصفهانی فرزند عبدالله
شرح حدیث رأس الجالوت: ۱۲۲۷
میر محمد حسین اصفهانی فرزند کاظم
سبیل الرشاد: ۹۵۳
حسین الهی اردبیلی فرزند عبدالحق
حاشیه بر شرح گلشن راز: ۱۱۲۲
شرح گلشن راز: ۱۲۴۹
کشف الاسرار: ۱۳۱۷
حسین الهی اردبیلی فرزند علی:
امامت: ۸۹۱
محمدحسین بروجردی تهرانی:
اسرار یقین: ۸۷۷
حسین بسطامی
اصول دین: ۸۸۱
مصابیح الاسرار: ۱۳۸۹
حسین بوعلی قلندر، شمس الدین
نثار العاشقین: ۱۴۵۱
حسین بهبهانی، امیر نصیر الدین:
ایضاح احقاق الحق: ۸۹۵
ملاحسین بیهقی سبزواری کاشفی
اخلاق المحسنین: ۱۵۳۳
جوامع الکلیه: ۱۵۹۰
جواهر الاسرار، اخلاق محسنی: ۱۵۹۱
الرسالة العلیه: ۱۶۱۳
طبقات خواجگان: ۱۲۷۴
فتوت نامه: ۱۲۹۵
مجالس وعظ ازهر باب: ۱۶۷۸
معارف الیقین: ۱۳۹۴
مناقب اولیا: ۱۴۲۳
حسین تبریزی فتی فرزند احمد
رشف الالحاظ...: ۱۱۷۶
محمدحسین تبریزی فرزند علی اکبر
کشف المراد من المشروطة: ۱۶۶۲
حسین توانگر
دیوان: ۱۷۴۰
حسین حسینی فرزند عبدالرزاق
تحفة الاخوان: ۹۰۷
محمدحسین حکیم فرزند حاجی شمس
انتخاب شایسته: ۱۵۴۳
حسین فرزند نوح = **حلاج**
گلبانگ: ۱۳۳۸
سلطان حسین خاموشیان = خاموشیان
حسین خسروشاهی تبریزی
ترجمهٔ سیروسلوک: ۱۰۸۵
حسین خوارزمی، کمال الدین
آداب المریدین: ۱۰۱۳
ارشاد المریدین: ۱۰۲۳
جواز السائرین: ۱۱۱۴
جواهر الاسرار: ۱۱۱۶
رسالهٔ عرفانی: ۱۱۵۹
نصیحت نامه: ۱۷۰۸
ینبوع الاسرار: ۱۷۱۷
سلطان حسین خوارزمی
چهل مجلس: ۱۱۲۱
حسین درودآبادی همدانی

تنبیه‌الرقدین: ۱۵۸۴
حسین زاهدی
بیان‌الاسرار : ۱۰۶۶
محمدحسین سبزواری فرزندهادی
رسالهٔ نوریهٔ یوسفیه: ۱۴۷۱
محمدحسین سرابی فرزند محمدجعفر
غررالالی: ۱۲۹۱
حسین شاهجهان‌آبادی، سراج‌الدین
چراغ‌دین : ۱۱۱۹
محمدحسین شریف فرزنداحمد
حیاة‌الارواح: ۹۳۹
محمد حسین شریف کرمانی :
ریاض‌الفضایل: ۱۶۱۹
میرزا محمدحسین شمس‌المعالی مشهدی
تحفهٔ ناصری: ۷۵۴
میرزا محمدحسین شهرستانی
آیات البینات : ۸۶۹
تریاق فاروق: ۹۲۳
تنبیه الانام : ۹۲۵
سبیل‌النجات : ۹۵۴
محمد حسین صدر
اسرارالمواعظ : ۱۵۴۰
مناجات سبعه : ۱۴۱۹
حسین صوفی
اصطلاحات‌صوفیان: ۱۰۳۵
محمدحسین طباطبایی فرزند مرتضی
حجج الاسلام : ۹۳۱
حسین طبسی، صدرجهان
توبه نامه: ۹۲۶
حسین طبیب فرزند نعمت‌الله
معدن الغرایب : ۸۴۶
حسین قاجار فرزند جهانگیر میرزا
صدکلمه : ۱۶۴۳
میرمحمد حسین قزوینی فرزند ابراهیم
سئوال وجواب: ۱۲۰۱
حسین کاشفی = حسین بیهقی
حسین کربلایی فرزندعلی‌اکبر
سرورالمؤمنین : ۹۵۷
حسین کربلایی فرزند محمد
اصول دین : ۸۸۱
محمد حسین کرمانی = رونق‌علیشاه
حسین کشمیری
منازل المسافرین : ۱۴۲۰
حسین کوثری = کوثری
محمدحسین گیلانی شیرازی فرزند ابراهیم
مبکی العیون : ۱۶۷۷
حسین گیلانی فرزند عزیز
عین‌الاعیان فی‌معرفة النفس و...: ۸۲۳
حسین لاری، کمال الدین
تحقیق التفرید لارباب التوحید : ۷۵۴
میرزا حسین لاهیجی
شیروشکر، شرح تهذیب‌المنطق: ۱۵۰۳
حسین مراغی = اشرف
خواجه حسین معز
نامه‌های معز : ۱۴۳۸
حسین ممقانی، شریف
اثبات سلسلهٔ طولیه : ۷۲۷
علم المحجة واتمام الحجة : ۹۷۶
ملاحسین مؤمن فرزند علی‌حسن
زاد المسافرین : ۱۶۲۰
مقامع فی‌ذم الشیطان الخادع : ۱۶۹۰
میرحسین میبدی، قاضی
جام‌گیتی‌نما : ۷۶۷
حورائیه : ۱۱۳۳
فواتح سبعه: ۱۳۰۳
نامهٔ میبدی : ۸۵۱

خواجه حسین میری
شرح مثنوی معنوی : ۱۲۵۵
میرزا محمدحسین نایینی
تنبیه‌الامة وتنزیة الملة : ۱۵۸۴
محمد حسین نجفی
رسالهٔ فلسفی : ۷۹۰
میرزا حسین نوری فرزند محمد تقی
لؤلؤ ومرجان : ۱۶۷۵
حسین هروی ، امیرحسینی
شرح نزهةالارواح: ۱۲۵۹
صراط مستقیم، نجات الطالبین: ۱۲۶۸
طرب المجالس : ۱۲۷۵
نزهة الارواح : ۱۴۵۲
میرزا حسین همدانی ، بابی
تاریخ جدید : ۱۷۳۶
محمد حسین همدانی، میرنگاهی
کمند وحدت : ۱۳۳۱
محمد حسین همدانی
مصباح النجاة ۱۳۹۰
محمد حسین همدانی، فرزند علینقی
هدایات‌الحکام : ۱۷۱۵
محمدحسین یزدی فرزند احمد
تحفة الولی : ۱۵۶۶
ملاحسین یزدی کرمانی فرزند مؤمن
مائدهٔ سماویه : ۱۶۷۶
ملا حسینعلی
الجنة العالیه، منتخب الاحادیث: ۱۱۱۴
حسینعلی بهاءالله
ازلیه : ۱۷۳۳
اقدس : ۱۷۳۴
ایقان : ۱۷۳۴
ترجمهٔ کلمات علیه : ۱۷۳۷
چهاروادی : ۱۷۳۸
حج شیراز وعکا: ۱۷۳۹
خطابه‌ها : ۱۷۳۹
رجعت : ۱۷۴۱
روح : ۱۷۴۲
شرح حدیث قدسی: ۱۷۴۳
کلمات مکنونه : ۱۷۴۸
لوح آغاز گفتار : ۱۷۴۹
لوح ابن الذئب : ۱۷۴۹
لوح اکسیر: ۱۷۵۰
لوح امواج : ۱۷۵۰
لوح‌البرهان : ۱۷۵۰
لوح توحید : ۱۷۵۰
لوح روشنی‌هر نامه: ۱۷۵۰
لوح سرهر داستان: ۱۷۵۱
الواح سلاطین : ۱۷۵۱
لوح طلب: ۱۷۵۱
لوح عهدی : ۱۷۵۱
لوح قناع : ۱۷۵۲
لوح من‌صعدالی‌الله: ۱۷۵۲
لوح نصایح: ۱۷۵۲
لوح (۲) : ۱۷۵۳
نامه : ۱۷۵۶
هفت وادی : ۱۷۶۱
حسینعلی تویسرکانی فرزند نوروزعلی
اصول عقاید : ۸۸۸
رد بررکن رابع : ۹۴۶
حسینعلی‌خان هندی
معتمد الشیعه : ۹۹۲
حسینقلی جدیدالاسلام
لسان الصدق : ۱۶۷۲
حسینقلی نوری پسرصدراعظم
قانون مدنی : ۱۶۵۷
حسینقلی همدانی

کلمات : ۱۳۲۱
سید حسینی
نامه‌های حسینی : ۱۴۳۸
امیر حسینی
نزهة المجالس: ۱۴۵۶
امیر حسینی هروی = حسین
حکیم = محمدحسین
سید حکیم
سیرة الملوک : ۱۶۳۷
حکیم خفایی = حسن طبیب
حلاج = حسین
شرح سخنان حلاج : ۱۲۳۸
گلبانگ : ۱۳۳۸
مناجات : ۱۴۱۹
حلی = حسن بن یوسف
ترجمهٔ باب حادیعشر : ۹۱۵
ترجمهٔ کشف الیقین : ۹۲۲
شرح باب حادیعشر : ۹۶۳
شرح مدخل البشر : ۹۶۵
حقیقی حروفی
محبت نامه : ۱۳۶۴
حمید افغان چوبراهی
تصوف : ۱۰۹۱
حمیدالدین
مرآت المحققین : ۱۳۷۵
حمیدالدین الهامی جهانگیری
اخلاق جهانگیری : ۱۵۲۹
حمیدالدین ناکوری
اصطلاحات : ۱۰۳۵
خیالات العشاق = عشقیه: ۱۱۴۲، ۱۲۸۴
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۹
عشقیه = خیالات العشاق = مفتاح المطلب =
خیالات العشاق = لوایح، سوانح: ۱۳۵۵

حمیدالله شاه‌آبادی
پندنامهٔ شاه‌آبادی : ۱۵۵۳
حمید غریب
چهل فصل : ۹۳۰
حنین بن اسحاق
ترجمهٔ رسالهٔ نفس : ۷۶۰
محمد حیات دهلوی
سماع : ۱۲۰۱
حیاتی ، حسن
اخلاق : ۱۵۲۲
حیدرعلی فیض‌آبادی
منتهی الکلام : ۹۹۶
حیدرعلی لنجانی، ندیم الملک
شرح حاشیهٔ تهذیب المنطق : ۱۵۰۱
حیدرقلی قاجار = پریشان نهاوندی
حیدر بدخشی
منقبة الجواهر: ۱۴۲۸
حیدر تبریزی
سیر و سلوک : ۱۲۰۷
حیدر خوانساری فرزند محمد
استخراج نام امامان : ۸۷۶
زبدة التصانیف : ۹۵۲
مضیئی الاعیان : ۹۸۹
حیرت ، ابوالحسن میرزا قاجار
اتحاد اسلام : ۱۵۲۲
خانوآبادی = اسماعیل
خاتون‌آبادی = محمد صالح
خاتون‌آبادی = محمد باقر
خادم
کمال السالکین : ۱۳۳۰
خادم‌الله کاتب وحی
نامه : ۱۷۵۷
خازنی ، عبدالرحمان

ترجمهٔ میزان‌الحکمه : ۸۵۱
خالص طالبانی کرکوکی، عبدالرحمان
شرح مثنوی : ۱۲۵۵
خاموش نوربخش، محمد
شرح ابیاتی ازمثنوی : ۱۲۱۶
مرآت الایمان : ۱۳۷۰
خاموش = محمد افضل
خاموشیان ، سلطان حسین
معارج الملکوت : ۱۶۸۷
خان خانان
رساله درسیاست : ۱۶۱۳
خانقاهی = طاهرفرزند محمد
گزیده، اخلاق و تصوف : ۱۶۷۰
خانم بزرگ (عمه)
تنبیه‌النائمین : ۱۷۳۸
خبیصی = محمد قاسم
خبوشانی = سیف‌الدین باخرزی
خسروشاهی = حسین
خطیب فارسی
قلندرنامه : ۱۳۱۲
خواجه خضر
سقانامه : ۱۱۹۴
خلج خرقانی = بهرام
خالدکرد، ضیاءالدین شهرزوری :
رسالهٔ خالد : ۱۱۵۶
سلسلهٔ مشایخ نقشبند : ۱۱۹۸
عقیدهٔ خالده : ۹۷۵
خرگوشی نیشابوری = عبدالملک
خلوتی تبریزی ، عبدالرحیم‌اقطابی
دقاین درمعرفت حقایق : ۱۱۴۶
شرح ابیاتی از گلشن راز : ۱۲۱۶
خلیفهٔ سلطان = حسین‌آملی
ملاخلیل فرزند محمد زمان
شرح العبودیة جوهرة ... ۱۲۳۹
خلیل فرزند میرمحمود
شرح مثنوی جواهرالاسلام : ۹۶۵
خلیل‌خان ثقفی، اعلم‌الدوله
زمان ومکان : ۸۰۰
محمدخلیل قاینی فرزند محمد اشرف
رد برنصارا : ۹۴۷
ملاخلیل قزوینی فرزند غازی
رسالهٔ قمیه، جوابات المسائل : ۷۹۲
مناظرهٔ قزوینی وقمی : ۹۹۵
خنجی = سلامی
خواجهٔ احرار = چاچی
خواجه‌کلاه
گفتار : ۱۳۳۷
خواجکی درویش
مقصودالصالحین : ۱۴۱۴
خواجکی‌شیرازی = محمد...
خوارزمی = حسین
خوافی :
کنزالحکمه : ۱۳۳۳
خواندمیر، محمد فرزندهمام
مآثر الملوک : ۱۶۷۵
همایون نامه، قانون همایون : ۱۷۱۶
خوب اللهآبادی = یحیی شاه
خویشکی = عبیدالله
خیام نیشابوری، عمر
سلسلة الترتیب : ۸۰۲
شرح خطبةالتوحید : ۸۰۷
کلیات وجود : ۸۳۱
داراشکوه، محمد
اوپنشاد = سراکبر : ۱۷۲۱
جواب و سئوال : ۱۱۱۴
حسنات العارفین : ۱۱۲۵

حق‌نما : ۱۱۲۷
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۹
سراکبر : ۱۱۹۲ ، ۱۷۲۱
سکینةالاولیا : ۱۱۹۵
شاه ودرویش : ۱۲۱۳
مجمع‌البحرین: ۱۳۶۲، ۱۷۲۹
داعی شیرازی = شاه داعی
داماد = فریدالدین
داماد = میرداماد
داناگنج = علی غزنوی
داود رومی قیصری ، شرف‌الدین
آیات الفردانیه : ۸۶۹
داود سبزپوش فرزند صدیق
مقصود العاشقین : ۱۴۱۴
داود شیرازی فرزند حسین
هدایة القلوب : ۱۴۸۷
دبیران کاتبی قزوینی
ترجمهٔ عین‌القواعد: ۱۴۹۵
شرح شمسیه : ۱۵۰۱
دختر آزادخان
انوارالتحقیق : ۱۰۵۳
درخجی = جعفر کافی قاینی
خواجه میردرد دهلوی
شرح صحیفهٔ واردات : ۱۲۳۹
درویش پالاندوز = پالاندوز
درویش علی
صفوة الصفا: ۱۲۷۰
درویش‌علی بوزجانی جامی
رشحات القدس : ۱۱۷۶
روضة الریاحین : ۱۱۸۲
سیرت فرزندان ژنده پیل : ۱۲۰۴
درویش‌علی کوکدی (کرکدی)
زبدة الطرایق الی‌الله : ۱۱۸۶
شرح لمعات : ۱۲۵۳
محکی العاشقین : ۱۳۶۷
درویش محمد طبسی فرزند علیشاه
آداب تصوف : ۱۰۰۹
اصطلاحات : ۱۰۳۸
انوارالحقایق : ۱۰۵۳
جام جهان نمای شاهی : ۱۱۰۸
جواهرالاسرار : ۱۱۱۸
خلافت : ۱۱۳۹
درویش محمد فرزند درویش کمال
اعجوبه ومحجوبه : ۱۰۴۶
دست غیب = ابوالحسن شیرازی
دستگیر علی
سراج العشق : ۱۱۹۰
دشت بیاضی = محمد معصوم
دشتکی ، نظام‌الدین احمد
الامالی الفلسفیه : ۷۴۱
دشتکی ، صدرالدین محمد
اعتقادات : ۷۳۸
تحقیقات : ۱۰۷۷
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۳
دشتکی ، غیاث‌الدین منصور :
اخلاق منصوری : ۱۵۳۴
جام جهان نما : ۷۶۵
روحیه : ۷۹۷
صفات حق‌تعالی : ۸۱۶
دعانی ریزی = ام‌سلمه
دلدار علی نقوی فرزند محمد
مکاتیب : ۹۹۳
دوانی
اثبات واجب : ۷۳۰
اخلاق : ۵۲۳
پاسخ دوانی : ۱۰۶۹

ترجمهٔ زوراء : ۱۰۸۴
ترجمهٔ هیاکل النور : ۱۰۸۹
جبر واختیار : ۷۷۱
حروف درمنطق : ۱۴۹۷
شرح بیتی ازحافظ(۲): ۱۲۱۸
شرح بیتی ازگلشن‌راز: ۱۲۲۲،۱۲۲۳
شرح رباعی (۲): ۸۰۸
شرح رباعیات : ۸۱۰
شرح الزوراء : ۱۲۳۷
شرح غزلی ازحافظ : ۱۲۴۰
شرح نورالهدایه : ۸۱۵
صیحه‌وصدا، صیت وصدا: ۱۲۷۲
عدالت : ۱۶۴۷
لوامع‌الاشراق، اخلاق جلالی : ۱۶۷۲
نامه‌های دوانی : ۱۴۳۸
نورالهدایه : ۸۵۸

دهبیدی = مقصود

دهدار

اشراق النیرین : ۱۰۳۱
اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۸
الف انسانیت : ۳ و ۲۸ و ۱۰۴۷
ایجاز مفاتیح الاعجاز : ۱۰۶۰
تحقیق ذکرالله : ۱۰۸۰
ترجمهٔ الاصول العشرة : ۱۰۸۲
توحید، توحیداستدلالی : ۱۱۰۲
توحید برهانی : ۱۱۰۳
جبر واختیار : ۷۷۲
حقیقت ادراک، نسبت افراد : ۷۸۲
خلاصة الترجمان : ۱۱۳۸
دریتیم : ۱۱۴۵
ذوقیات عقلی، ذوقیه : ۱۱۵۴
رسالهٔ عرفانی (۴): ۱۱۶۱
رسالهٔ نظام شاه : ۱۱۷۴
رقایق‌الحقایق : ۷۹۳
سیر و سلوک : ۱۲۰۷
شرح بیتی ازشاه‌داعی: ۱۲۲۱
شرح مناقب، شرح صلوات : ۱۲۵۸
کمیلیه : ۱۳۳۱
کواکب الثواقب : ۸۳۱ ، ۱۳۳۶
مرآت الحقایق : ۱۳۷۲
معرفة الامام : ۱۳۹۸
ملکات انسانی، عشرهٔ کامله : ۱۶۹۲
نامه‌های دهدار : ۱۴۳۸
نبوت : ۸۵۱
نسبت افراد : ۱۴۵۶
نفایس الارقام : ۸۵۲
وجودیه : ۸۶۳
وجدانیات وذوقیات : ۱۴۷۸

دیندار علی رادیانی

فواید دینیه : ۹۷۸

ذوالفقارعلی = هوشیار

ملاذوالفقار کشمیری

بهارستان : ۱۷۲۱

راجو قتال

تحفة النصایح : ۱۵۶۶

رایض‌الدین زنجانی ذهبی، عبدالکریم

عین‌الحقایق : ۱۲۸۸
کنزالاسرار : ۱۳۳۶

ملارجبعلی تبریزی

اشتراک لفظی‌دروجود، اثبات‌واجب: ۷۳۳
تلخیص رسالهٔ اشتراک دروجود: ۷۶۴
رسالهٔ وجودیه : ۷۸۸

رجبعلی قهیر

کتاب قهیر : ۱۷۴۷

رحیم قاجار کرمانی

باقیات الصالحات : ۱۰۶۰
بدیعیه : ۸۹۷

گلشن : ۱۶۷۰
رستم الحکما
شمس‌الانوار : ۱۶۳۹
رستمداری = محمد مشکاك
رسوخی انکاره‌ای = اسماعیل
رشیدا، قطب‌المحققین
ارشادنامه : ۱۰۲۴
رشید = محمد بیدوازی
محمدرضا فرزند محمد
سفینة النجاة : ۱۵۳۳
محمد رضا فرزند مهدی
آداب پدروفرزند : ۱۵۱۳
ملا رضا استرآبادی واعظ
مرشدالواعظین : ۱۶۸۲
محمد رضا تهرانی
ترغیب المسلمین علی دفاع : ۱۵۷۹
شفاعت ختمیه ... ۹۶۶
میرزا محمدرضا جدیدالاسلام
منقول‌الرضا : ۹۹۷
رضا ذهبی، نجیب‌الدین محمد
اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۸
مقالات وافیه : ۱۴۰۹
نورالهدایه : ۱۴۷۳
ملا محمد رضا زفره‌ای
انیس الواعظین: ۱۵۲۷
محمدرضا صدرالسلامی
نفحات‌النور : ۱۴۶۱
محمدرضا قمشهی
وجود : ۸۵۹
میرمحمد رضا لاهوری
مکاشفات رضوی : ۱۴۱۵
رضا مترجم السلطنه
تربیت اطفال : ۱۵۶۸
محمدرضا همدانی = کوثر همدانی
رضاقلی ادیب الشعرا
رسالهٔ اخلاقیه : ۱۶۱۲
رضاقلی‌خان هدایت
اصول الفصول : ۱۰۴۳
لطایف المعارف : ۱۳۴۳
رضوان‌علی فرزند صبح ازل
نامه : ۱۷۵۷
میرزا رضی سرخانی مستوفی تبریزی
عشق وروح، حسن و دل : ۱۲۸۳
محمد رضی قزوینی فرزند نبی
ردصوفیان، ابطال تصوف : ۷۸۸
آقارضی مجلسی فرزند محمد نصیر :
صحیفة المتقین : ۹۶۸
محمد رفیع
تحفهٔ سلیمانی : ۱۰۷۵
منشأالعرفان : ۱۴۲۶
محمدرفیع‌الدین فرزند شمس‌الدین
ثمرات مکیه : ۱۱۰۶
رسالهٔ چشتیه : ۱۱۵۶
رفیعا نقاش اصفهانی
اوصاف الاوباش : ۱۵۴۸
محمد رفیع‌الدین فرزند شمس الدین
ثمرات مکیه : ۱۱۰۶
رسالهٔ نقشبندیه : ۱۱۷۴
محمدرفیع انصاری مستوفی الممالك
دستورالملوك، تذکرةالملوك : ۱۶۰۶
میرزا محمد رفیع نظام العلماء تبریزی
حقیقةالامر : ۷۸۲
لؤلؤ البحار : ۹۸۵
میرزا رفیع قزوینی = محمد
محمدرفیع‌الدین‌قندهاری = غلام رفاعی
محمد رفیع فرزند علیرضا نوری
نورالهدایه: ۱۰۰۴

رفیع‌الدین همدانی، علیشاه
ایجاز الحکمه : ۷۴۲
رکن‌الدین شیرازی
کشف‌الضرفی نظم الدر : ۱۳۱۹
نصوص‌الخصوص : ۱۴۵۷
روح الامین نایینی فرزند محمد
تحفهٔ سلیمانی : ۹۱۰
روح‌بخشان بدخشی
شرح گلشن راز : ۱۲۴۹
روحی کرمانی عطاءالله
اخلاق روحی : ۱۵۳۰
روزبهان شیرازی
سرعرفا: ۱۱۹۳
عبهرالعاشقین : ۱۲۷۸
قدس : ۱۳۰۸
منازل‌القلوب، شرح قدسیه : ۱۴۲۰
روشنی رومی، عمرضیاءالدین
شرح مثنوی‌گلشنی: ۱۲۵۴
رونق علیشاه کرمانی، محمدحسین
مرآت المحققین : ۱۳۷۳
ریشارخان، رضا
قواعد حکمرانی درفرانسه : ۱۶۵۸
زاهدشاه کرمانی فرزند سابق شاه
مرشدالطالبین : ۱۳۷۹
زاهدی = حسین
زهدی = ضیاءالدین
زین فرزند بدرغزنی
معدن المعانی: ۱۳۹۵
زین‌الدین (چندتن)
ذیل زبدة التواریخ : ۹۴۴
سخنان خواجه زین الدین : ۱۱۸۸
منظومهٔ کلامی : ۹۹۷
زین‌الدین جبل‌عاملی
شوقیه وذوقیه : ۱۲۶۵
زین‌الدین شیروانی، مستعلی‌شاه
بستان‌العارفین وگلستان‌العابدین: ۱۰۶۳
کشف المعارف : ۹۸۱ ، ۱۳۲۰
زین‌الدین گیلانی
رواق الاخلاق : ۱۱۷۹
زین‌الدین نسوی
پرسش وپاسخ : ۷۵۰
زین‌العابدین
ترجمهٔ غررالحکم ودررالکلم: ۱۵۷۵
زین‌العابدین حسینی
تحفهٔ صفویه : ۹۱۰
زین‌العابدین خان
تعلیم‌الصبیان : ۹۲۴
زین‌العابدین شیروانی، مستعلی‌شاه
کشف‌المعانی : ۹۸۱
زین‌العابدین مازندرانی
ضیاءالهدی : ۹۷۱
زین العابدین نجف‌آبادی
نامه : ۱۷۵۷
زیوانی = حبیب‌الله
ژنده پیل، احمدجام
انیس‌التائبین : ۱۰۵۴
بحارالحقیقه : ۱۰۶۱
ذکر : ۵۱۵۱
رسالهٔ سمرقندیه : ۱۱۵۷
روضةالمذنبین : ۱۱۸۳
سراج‌السائرین : ۱۱۹۰
کنوزالحکمه : ۱۱۳۶
مفتاح النجات : ۱۴۰۶
مقامات ژنده‌پیل : ۱۴۰۹
نامه‌های احمد جام : ۱۴۳۵
ساری شیرازی، علی‌اکبر

اندرزنامه، اندرز قابوس : ۱۵۴۳
حدیقه‌العرفان : ۱۱۲۳
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۱
زادالسالکین : ۱۱۸۵
نورالهدایه : ۱۰۰۴
ساغری = برهان‌الدین
سالک‌الدین حموی = محمد
سالک العارفین
آینهٔ گیتی‌نما : ۱۰۱۷
سر المکنون : ۱۱۹۴
سامانی = محمدعلی
ساوی، عمرفرزند عبدالجبار
ترجمهٔ منهاج‌العابدین : ۱۰۸۸
ساوی، عمرفرزند سهلان
تبصره = دانشنامه : ۱۴۹۴
ترجمهٔ رسالة الطیر : ۷۵۸
شرح رسالة الطیر : ۸۱۱ ، ۱۲۳۷
سایل همدانی دماوندی
صفات العشق : ۱۲۶۹
عشق : ۱۲۸۰
سبزپوش، داود
سبزواری = ملاهادی فرزند مهدی
اسرارالحکم : ۷۳۲
اصول دین : ۸۸۳
پرسش وپاسخ : ۷۵۲
شرح مثنوی : ۱۲۵۵
هادی المضلین : ۱۰۰۵
هدایة الطالبین : ۱۰۰۷
سپهر، ملک‌المؤرخین
قانون مظفری : ۱۶۵۷
میرسبحان علی
فیوضات سبحانی : ۱۶۵۵
سبحانی استرآبادی
عروة‌الوثقی : ۱۲۷۹
قاضی سراج‌الدین = محمود آذربایجانی
سرخسی = حامد
سرمست روحی، عبدالکریم
سکزی (سجزی) = حسن اجمیری
سرمدی = ابراهیم فرزند محمد
سروری ترک، مصطفی
شرح دیوان حافظ : ۱۲۳۴
شرح مثنوی : ۱۲۵۵
سعدالدین: سلطان العارفین
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۲
سعدالدین انصاری، احمد
مجمع الجواهر : ۱۳۶۲
سعدالدین حافظ محمد
اخلاق : ۱۵۲۳
سعدالدین حموی، محمد
کلمات: ۱۳۲۲
لطایف التوحید : ۱۳۴۲
المصباح فی‌التصوف : ۱۳۹۰
نامه : ۱۴۳۱
سعدالدین فرغانی، سعید فرزند محمد
مشارق الدراری : ۱۳۸۶
سعدالدین کاشغری نقشبندی
ذکروتوجه : ۱۱۵۲
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۲
فواید : ۱۳۰۴
سعدالدین نطنزی
پرسش وپاسخ : ۱۰۷۰
عقل و عشق: ۱۲۸۷
ملاسعدالله تنجوری
تنبیه‌الرفضا، تحفهٔ سکندری: ۹۲۵
سعدی شیرازی
عقل و عشق: ۱۲۸۷

نصایح الملوك : ۱۰۷۴
نصیحة الملوك : ۱۷۰۶
سعیدخبوشانی = سیف‌الدین باخرزی
محمدسعیدخلخالی فرزند محمد صالح
قضا وقدر : ۸۲۸
نتیجة الافکار : ۱۰۰۱
سعید راوندی فرزند هبة‌الله
ترجمهٔ نثراللالی : ۱۵۷۸
سعید فرغانی = سعدالدین
مشارق‌الدراری ۱۳۸۶
مناهج‌العباد الی‌المعاد: ۱۴۲۵
قاضی سعیدقمی، حکیم‌کوچك
اسرار الصنایع : ۶۴۶ ، ۱۴۹۳
کلید بهشت : ۹۸۲
سفیدونی = فاضل...
سلامی خنجی
انوارالقلوب : ۱۰۵۴
نورالحدیقه ، قرةالعیون : ۱۴۷۱
سلطان‌علی شاه نعمت‌اللهی ، محمد
ارشادنامه : ۱۰۲۳
سلطان علی صفوی
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۲
سلطان قاجار ، محمد میرزا
زین‌الرسایل : ۱۶۲۱
شرح نورالهدایه : ۸۱۵
سلطان‌المتکلمین کجوری = محمد
سلطان‌محمد فرزند قطب‌الدین اصفهانی
معارف‌قطبیه : ۹۹۱
سلطان‌محمدگونابادی، سلطانعلی
سعادت نامه : ۱۱۹۴
شرح کلمات قصار : ۱۲۴۷
ولایت نامه : ۱۴۸۴
سلطان محمود طبسی شیرازی
اثبات رجعت ، رجعت : ۸۷۱،۹۴۵
سلطان ولد ، محمد فرزند محمد
انتهانامه : ۱۰۴۹
معارف : ۱۳۹۳
سلطان ولد، احمد فرزند محمد
ابتدا نامه : ۱۰۱۷
فیه مافیه : ۱۳۰۷
سلماسی = محمدباقر
سلماسی = پرویز
سلماسی = حسن
سلماسی = عبدالمناف
سلیمان بلخی قندوزی
ترجمهٔ ینابیع المودة : ۱۵۷۹
سلیمان میرزاقاجار
تذکرةالاخوان : ۱۷۲۴
ملاسلیم‌علی مازندرانی
مشکاةالنجاة : ۱۶۸۳
سمعانی = عبدالله
سمنانی = حسن عسکری
سمیونی = علی...
سنائی غزنوی
شرح‌حدیقه‌الحقیقه: ۱۲۳۱
شرح سیرالعباد : ۱۲۳۸
سهروردی، عمرفرزند محمد
ترجمهٔ رشف النصایح : ۱۰۸۴
ترجمهٔ رسالة الطیر : ۷۵۸
ترجمهٔ عوارف المعارف: ۱۰۸۵
ذیل‌المعارف فی‌ترجمةالعوارف: ۱۱۵۴
فردوس العارفین : ۱۲۹۷
سهروردی . یحیی فرزند حبش
آوازپرجبرائیل : ۱۰۱۵
پرتونامه : ۱۰۶۹
ترجمهٔهیاکل‌النور: ۱۰۸۹
دعوات الاسماء : ۱۱۴۶

رسالة فی‌حالة الطفولیه : ۱۱۷۴
روزی باجماعت درویشان : ۱۱۸۲
شرح مرموزالحکمه: ۸۱۴
شرح مونس‌العشاق: ۱۲۵۹
صفیرسیمرغ ، صفیرعنقا: ۱۲۷۱
عقل سرخ : ۱۲۸۷
کنزالعباد فی‌شرح‌الاوراد : ۱۳۳۵
لغت موران : ۱۳۴۴
مونس‌العشاق، حقیقة‌العشق : ۱۴۳۰
سهروردی، شهاب‌الدین
اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۵
ترجمهٔ رسالهٔ شوقیه : ۱۰۸۳
خلوت وریاضت : ۱۱۴۱
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۳
شرح رسالهٔ شوقیه: ۱۲۳۷
کلمات عشرة : ۸۳۰
ورد شهاب‌الدین : ۱۴۸۳
سهروردی = عبدالقادر
سهروردی = شاه‌عیسی
سهل فرزند بشی
احوال المفاتیح : ۱۰۲۰
سیاوش
پاسخ عزیزالدین به‌سیاوش : ۱۰۶۹
سیاه دهنی قزوینی = جعفری
سیبك نیشابوری ، یحیی
شبستان نکات : ۱۶۳۷
سیدبن طاوس، علی
سیروسلوك : ۱۲۰۵
سیف‌الدین باخرزی ، سعیدخبوشانی
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۲
عشق : ۱۲۸۱
نامه‌های سیف‌الدین : ۱۴۳۹
سیف ظفر بخاری
درمجالس : ۱۱۴۳
سیف‌الله
مرآة الوحده : ۱۳۷۵
سیف‌الله ملتانی فرزند اسدالله
تنبیه‌السفیه : ۹۲۵
سیماوی = عبدالله
سیوستانی = فضل
شاپور کاشانی
شرح خطبة‌البیان : ۱۲۳۲
شاکر افندی
سب صحابه : ۹۵۳
شیخ شاه
ارشادنامه(۲) : ۱۰۲۴
شاه اسرارالله = اسرارالله
اسم‌ذات: ۱۰۳۱
شاه برهان‌الدین = برهان‌الدین
شاه‌بقال، حسن (حسین) :
آداب البحث : ۱۴۹۰
شاه حبیب‌الله
ملفوظات شاه صبغة‌الله: ۱۴۱۶
شاه‌حضرت، سیدشاه محمد
مرادالمرید : ۱۳۷۸
شاه حضورالله
تصوف : ۱۰۹۱
شاه خوب محمدگجراتی
شرح خوب ترتك : ۱۲۳۳
شاه داعی شیرازی‌محمود
خیرالزاد : ۱۱۴۲
نسایم‌گلشن : ۱۴۵۶
شاه زین‌الدین = داود شیرازی
شاه صبغة‌الله
ملفوظات شاه صبغة‌الله . ۱۴۱۶
شاه عالم = قطب عالم

شاه عظمت‌الله قادری
مظهرالاسرار : ۱۳۹۱
نزهةالایمان و نضرةالایقاق : ۱۰۰۲
شاه قاضی، محمد
اصول دین : ۸۸۲
شاه قاضی فرزند حسین
صوامع ملکوت : ۱۲۷۲
شاه کوثر = کوثر
شاه‌محمد لکهنوی
منازل اربعه : ۱۴۲۰
شاه محمد
اخلاق شاه‌محمدی: ۱۵۳۰
شاهمیر، هبةالله
آداب سلطنت : ۱۵۱۴
شاه میرانجی، برهان آفتاب
ارشادالطالبین : ۱۰۲۳
معرفة القلوب : ۱۳۹۹
شاه میرزا، محمدهادی
مرآت المستهلین : ۱۶۸۲
شاه‌ولی = احمد دهلوی
شبانکاره‌ای = ابواسحاق
شجاع حسینی
شرح زوراء : ۱۲۳۷
شجاع‌الدین کربالی شیرازی
حدیقة‌المعارف: ۱۱۲۳
میر شجاع‌الدین محمود
ترجمهٔ الزوراء : ۱۰۸۴
شربتدار = ابراهیم
شرف فرزند محمد
کبری منظوم : ۱۵۰۷
شرف‌الدین آملی
معرفةالعناصر : ۱۳۹۹
شرف‌الدین بخاری
مقدمة الصلاة، نام حق: ۱۴۱۲
شرف بغدادی، مجدالدین
کلمات : ۱۳۲۶
شرف‌الدین بوعلی قلندر پانی‌پتی
حکمنامه : ۱۱۳۱
سید شریف
قوت، تعریف قوت : ۱۳۱۳
محمدشریف فرزند شهاب‌الدین
حدیقة الاحباب : ۹۳۳
شریعتمدار تبریزی
مرآت البلهاء : ۱۶۸۱
شریف = محمد حسین
شریف بابویه‌ای = عبدالعظیم
میرسیدشریف شیرازی
پرسش، سئوالات : ۷۴۹
میر سید شریف گرگانی
آفریدهٔ اول : ۷۲۵
اسکندریه : ۷۳۲
اسلام وایمان: ۸۷۸
اصول دین : ۷۳۶
جبروا ختیار : ۷۷۱
رد شبهات معتزله : ۷۸۸
سیروسلوک، شوقیه : ۱۲۰۸
شرح خطبة البیان : ۱۲۳۱
شرح کبری : ۱۵۰۳، ۱۵۰۱
شریفیه : ۹۶۶
صغری : ۱۵۰۳
صنع وصانع : ۸۱۶
عقاید اهل سنت وجماعت: ۹۶۶، ۹۷۳
کبری : ۱۵۰۴
مبدأ ومعاد : ۸۳۹
نصیحت نامه : ۱۷۰۶
وجود: وحدت وجود، مراتب‌وجود۸۵۹

سیرشریف نقطوی
شرح خطبة البیان : ۱۲۳۱
شریفی = ابوالفتح میرمخدوم
شریفی حایری ، علی
مرادالمسافر : ۱۶۸۲
محمد شفیع فرزند محمد صالح
مفتاح الجنان : ۱۶۸۹
محمد شفیع استرآبادی فرزند محمدعلی
اصول دین : ۸۸۱
محمد شفیع اصفهانی قاری بحار
جبرو تفویض: ۷۷۵
محمد شفیع قزوینی
کتابچهٔ قانون : ۱۶۶۰
محمد شفیع قزوینی فرزند میرزا رفیع
عین الحیاة : ۱۶۵۱
محمد شفیع کزازی فرزند محمد حسین
وادی السلام : ۱۰۰۴
محمدشفیع گیلانی فرزندفرج
بدا : ۲۴۵
شقیق بلخی
سراج المعرفة : ۱۱۹۱
شکیب شیرازی، محمدعلی
مبدأ ومعاد : ۸۳۹
شمس الدین
تحفة الملوك : ۱۵۶۲
شمس تبریزی
اسرار : ۱۰۲۶
شرح مرغوب القلوب : ۱۲۵۷
مقالات : ۱۴۰۸
شمس الدین سنندجی فرزند ابوالقاسم
ترجمهٔ کاشف الفرق: ۱۷۲۴
شمس گیلانی، شمسا
اظهار الکمال علی اصحاب الحقیقة ۷۳۷
تحقیقات در بیان احوال موجودات ۷۵۴

شمعی پزرزینی
سعادتنامه، شرح شمعی : ۱۶۳۲
شوق اکبرآبادی، الهی بخش
قوانین سلطنت : ۱۶۵۹
شوقی تبریزی، عبدالحسین
شرح دیوان حافظ: ۱۲۳۴
شهاب الدین
خلاصهٔ قادریه : ۱۱۳۹
شرح رباعی : ۱۲۳۶
شهاب الدین احمد
توضیح الدلایل : ۹۲۷
شهاب الدین تبریزی
مفتاح السعاده فی قواعد السیادة : ۱۶۸۹
شهاب الدین جانپوری
هدایة السعداء : ۱۷۱۵
شهاب الدین قریمی = احمد
شهاب الدین نسفی
نفثة المصدور : ۱۴۶۰
شهرخواستی = اسدالله
شهرستانی، محمد فرزندعبدالکریم
ترجمهٔ ملل ونحل : ۱۷۲۵
تنقیح الادله : ۱۷۲۵
توضیح الملل : ۱۷۲۵
مجالس : ۱۳۶۰
شهرد، علیرضا قاجار
رسالة العشاق : ۱۱۷۴
شهسوار علی شاه صفوی دکنی
اخلاق منصوری : ۱۵۳۳
شیخ الاسلام :
مجالس وعظ : ۱۶۷۸
شیخ الهی
مسلك الطالبین : ۱۳۸۵
شیخ المشایخ

ارشادنامه : ۱۰۲۴
شیرخان بخاری، مسعود بیك
مرآت‌العارفین: ۱۳۷۳
شیرکان = عمر فرزند محمد
شیروانی = فانی، محمدعلی
شیروانی = میرزا محمد فرزند حسن
شیرین مغربی، محمد
جام جهان‌نما : ۱۱۰۷
حاشیهٔ جام جهان‌نما: ۱۱۲۱
حل جام جهان‌نما: ۱۱۳۱
شرح جام جهان‌نما : ۱۲۲۴
نصیحت نامه : ۱۷۰۶
شیشه‌گر = غلامرضا زجاجی
شیفکی، علی فرزند عبدالله
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۴
صابرعلی فرزند محمدپناه
اصول نغمات آصفی : ۷۳۷
حضرت صادق :
پرسش وپاسخ : ۹۰۳
ترجمهٔ الرسالةالاهوازیه : ۱۵۷۱
ترجمهٔ مصباح الشریعه : ۱۰۸۸
ترجمهٔ مصباح الشریعه، سراج: ۱۱۹۱
ضیاءالمصباح : ۱۲۷۴
منهاج انوارالمعرفه، شرح‌مصباح: ۱۴۲۵
صاحب هندی
رشته : ۱۶۱۵
ملامحمد صادق اردستانی
جعل : ۷۷۶
محمدصادق ارومیه‌ای فخرالاسلام
تعجیزالمسیحیین: ۹۲۴
محمدصادق اصفهانی فرزند صالح مینو
اثبات واجب: ۷۲۸
محمد صادق جرفادقانی = مدهوش
صادق حسینی فرزند علی
ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر : ۱۵۷۳
محمد صادق خویی فرزند علی‌یار
تذکرة الذاکرین : ۱۵۶۷
محمدصادق سرکانی فرزند علی
ترجمهٔ رسالهٔ معاد جسمانی : ۹۱۹
سید صادق صراف فرزند حسین
مرآت القلوب: ۱۶۸۱
محمدصادق علی رضوی لکهنوی
شرح دیوان‌حافظ : ۱۲۳۴
محمد صادق قادری
مناقب غوثیه : ۱۴۲۳
میرزا محمدصادق مروزی = همای ...
صافی بابی
دیوان : ۱۷۴۰
صافی قاینی = محمدباقر
محمدصالح فرزند شاهرخ
شرح قصیدهٔ عینیه : ۸۱۴
محمدصالح خاتون‌آبادی
آداب سنیه: ۱۵۱۵
انوار مشرقه : ۸۹۴
حدایق المقربین: ۹۳۳
روادع النفوس : ۱۶۱۶
محمدصالح خلخالی فرزندمحمدسعید
شرح عالم علوی : ۱۲۳۹
شرح قصیدهٔ میرفندرسکی : ۱۲۴۵
شرح مناقب، شرح صلوات : ۱۲۵۸
محمدصالح روغنی فرزند محمدباقر
ترجمهٔ توحید مفضل: ۹۱۶
ترجمه وشرح عهدنامهٔ اشتر : ۱۵۷۳
سراج المعرفه : ۱۱۹۱
محمدصالح قاری فرزند رضاقلی
عقاید المؤمنین : ۹۷۵
محمدصالح قزوینی ایواغلی فرزند صادق

برهان الصادقین : ۱۵۵۰

محمدصالح کرکوکی

سرغیب : ۹۵۵

محمدصالح مازندرانی ، آخوند

شرح حدیث انااصغرمن ربی : ۱۲۲۵

صاین‌الدین ترکه

اسرارالصلاة : ۱۰۲۹

اطوار ثلاثه : ۱۰۴۴

اعتراف، اعتقاد ، معتقده : ۱۰۴۵

جامع اطوار علم حروف : ۱۱۱۰

حروف : ۱۱۲۴

رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۰

ره انجام : ۱۱۸۳

سلم دارالسلام : ۱۱۹۹

سئوال الملوك : ۱۲۰۱

شرح ابیاتی از ابن عربی: ۱۲۱۴

شرح حدیث عما : ۱۲۲۸

شرح‌فصوص الحکم: ۱۲۴۱

شرح قصیدهٔ ابن فارض : ۱۲۴۳

شرح‌گلشن راز : ۱۲۴۹

شق‌القمر : ۱۲۶۱

ضوء اللمعات : ۱۲۷۳

قابلیت : ۱۳۰۷

مبدأ ومعاد : ۱۳۵۷

مدارج الافهام : ۱۳۶۸

مناظرات خمس، گلشن : ۱۴۲۱

مناظرهٔ بزم ورزم : ۱۴۲۲

مهیج الاشواق، معجون الهی: ۱۴۳۲

نامه‌های صاین الدین : ۱۴۳۹

نقطه : ۱۴۶۷

نفثة المصدور(۲) : ۱۴۶۰، ۱۴۶۱

صبح ازل، میرزا یحیی

آثار ازلیه : ۱۷۳۲

احکام بیان : ۱۷۳۳

ترجمهٔ انجیل یوحنا : ۱۷۳۷

جودوالثمر: ۱۷۳۸

دعا : ۱۷۳۹

دیوان : ۱۷۴۰

ذیل بیان : ۱۷۴۱

طوبی : ۱۷۴۵

کتاب علیین : ۱۷۴۸

کوه والقمر: ۱۷۴۹

الواح : ۱۷۵۳

متمم بیان : ۱۷۵۵

نامه : ۱۷۵۷

یادداشتها : ۱۷۶۲

شاه صبغةالله=شاه ...

صدر=حسین

صدرجهان=حسین‌طبسی

صدرالدین دزفولی=کاشف

صدرالدین دشتکی=دشتکی

ملاصدرای شیرازی

سه اصل : ۸۰۴

شرح مبدأ ومعاد ۸۱۴

مسایل قدسیه، صراط‌الکونین: ۱۳۸۴

نامه‌های صدرا : ۱۴۳۹

صدر ذهبی

نظم‌المعالی، نظم‌اللالی : ۱۷۱۰

صدرالدین قونوی=قونوی

صدرالدین محمد تبریزی

ترجمهٔ الفخریة فی‌النیه : ۹۲۱

شیخ صدوق ، ابن بابویه

ترجمهٔ عیون الاخبار : ۹۱۲

ترجمهٔ اعتقادات : ۹۱۳ ، ۹۱۴

حاصل‌الترجمان، ترجمهٔ‌اعتقادات: ۹۳۰

شرح اعتقادات : ۹۶۳

الصغار = ابو بکر
صفایی = قاسم
سید صفی الله
وصیت السالکین : ۱۴۸۴
شیخ صفی‌الدین اردبیلی
تحقیقات : ۱۰۷۷
شرح ابیاتی ازمثنوی : ۱۲۱۶
صلة الصلاة : ۱۲۷۲
فنا : ۱۳۰۳
صفی‌الدین بیهقی = علی
صفی‌طارمی = محمد
صفی‌علیشاه
تصوف : ۱۰۹۱
عرفان الحق : ۱۲۷۹
صفی‌ولی قزوینی
شرح اعتقادات صدوق : ۹۶۳
مرآت الاخلاق : ۱۶۸۱
صوفی شریف
نوادرالسلوك : ۱۴۷۰
امیرضیاءالدین
حسنیه : ۹۳۶
ضیاءالدین ابو بکر حاتمی
مناقب : ۱۴۲۳
ضیاء الدین بدیوانی دهلوی نخشبی
سلك السلوك : ۱۱۹۹
میرضیاءالدین زهدی فرزند اسماعیل
ارشاد نامه : ۱۰۲۴
ضیاءالدین گرگانی علی فرزند سدیدالدین
اصول خمسة : ۸۷۸
اصول و فروع : ۸۸۸
خزاین الایمان : ۹۳۹
عقاید دینیه، بیان واجبات : ۹۷۳
محمدطاها طباطبایی
تحفهٔ سامی : ۱۵۶۰
محمدطاهردزفولی فرزند محمدباقر
مناهج السلوك : ۱۴۲۵
میرمحمد طاهرعلوی
اخلاق قاسمی : ۱۵۳۲
محمد طاهرغزالی
معرفةالمذاهب : ۱۷۳۰
محمدطاهرشیرازی قمی
اثنی‌عشریه : ۸۷۳
تحفةالاخیار : ۹۰۷
تحفهٔ عباسی : ۹۱۰
ترجمهٔ تنبیه الراقدین : ۱۵۶۹
جامع صفوی : ۹۲۸
رد صوفیان : ۷۸۹
شرح خطبهٔ شقشقیه : ۹۶۴
شرح قصهٔ دیك الجن : ۹۶۵
عطیهٔ سلیمانی : ۹۷۲
مباحثة النفس : ۱۶۷۶
معالجة النفس : ۱۶۸۷
محمدطاهرگسکری فرزند محمدابراهیم
موعظة السالکین : ۱۴۲۹
طبرسی = ابوعلی فضل
ترجمهٔ نثراللالی : ۱۵۷۸
طبرسی = حسن طبرسی
طبری = حسن طبری، عمادالدین
طرطوسی، محمد فرزند ولید
ترجمهٔ سراج‌الملوك : ۱۵۷۱
ملاطرازی
معدن الجواهر : ۱۶۸۸
طرماخ
سخنان طرماخ : ۱۶۲۳
طسوجی = عبدالنبی
طوسی = خواجه نصیر

طوطی
زینة المجالس : ۱۶۲۱
طهماسبقلی
رسالهٔ فلسفی : ۷۹۱
وحدت وجود: ۸۶۴
ظافر
کنزالودیعه : ۱۶۶۶
ظریفی = حسن
ظفر کرمانی، مظفرعلیشاه ، کاظم
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۳
ظهورعلیشاه = مشتاقعلی شاه
ظهیرالدین تفرشی فرزند مراد
رد بر نصارا : ۹۴۷
ظهیر فاریابی
دقایق‌الاسرار : ۱۱۴۶
محمدظهیرالدین میرزا اظفری
سانحات اظفری : ۱۶۲۳
عابدلاچین گرجی اصفهانی
زبدةالمعارف : ۹۵۳
عادل قاری خراسانی
چهل حدیث منظوم: ۱۵۹۴
صدکلمهٔ منظوم : ۱۶۴۳
نظم‌اللالی : ۱۷۱۰
عارف = محمد
عارف ایلابادی ، عبدالحمید
دیوان : ۱۷۴۰
محمدعالم صدیقی
اللمحات من نفحات القدس : ۱۳۴۵
عامی = سیدآقا ارومیه‌ای
عامی، شروی یزدی
مصابیح‌القلوب : ۱۳۸۹
عبادی مروزی، مظفر
تصوف : ۱۰۹۲

عبادی واعظ، منصور فرزند ابوالحسین
التصفیه فی‌احوال المتصوفه: ۱۰۹۱
عباس افندی
اسرارالغیبة لاسباب المدنیه : ۱۷۳۳
تنبیه‌النائمین : ۱۷۳۸
شرح حدیث کنت‌کنزاً مخفیاً : ۱۷۴۳
لوح ایروان : ۱۷۵۰
الواح وصایا : ۱۷۵۳
مدنیت : ۱۷۵۶
نامه (۲): ۱۷۵۷
عباس ایروانی = آقاسی
عباس شریفدارابی
تحفهٔ مراد : ۱۰۷۵
عباس قمی فرزند محمدرضا
حکمت بالغه : ۱۵۹۸
مقامات العلیه : ۱۶۹۰
ملا عباس مولوی
انوار سلیمانی : ۸۹۴
مناظرت : ۹۹۳
عباسعلی منصور علیشاه‌کیوان قزوینی
ثمرةالحیاة، میوهٔ زندگانی : ۱۱۰۶
عباسقلی سپهری کاشانی
اثبات خلافت : ۸۷۱
سلوك الملوك : ۱۶۳۳
عباسقلی سیف‌الملك نوری
تحفهٔ مسعودیه : ۱۵۶۱
عباسی گجرانی = عبداللطیف
عبرت دماوندی
شرح غزلیات مغربی : ۱۲۴۰
کوه وکتل : ۸۳۳
عبرت عظیم‌آبادی
مصباح الاخلاق : ۱۶۸۵
عبدالبهاء = عباس افندی

عبدالباقی
ریاض السائرین : ۷۹۹
نامهٔ عبدالباقی : ۱۴۳۹
عبدالباقی تبریزی، دانشمند
منهاج الولایه من کتاب نهج البلاغه: ۱۶۹۵
عبدالبهاء = عباس افندی
عبدالجبار همدانی
سخنان محمد قلیا : ۱۱۸۸
عبدالجلیل
رموزات : ۱۱۷۹
نامه‌های عبدالجلیل : ۱۴۴۰
عبدالجلیل الله‌آبادی چشتی
تصوف : ۱۰۹۲
عبدالجلیل قزوینی رازی
النقض : ۱۰۰۳
عبدالجواد اصفهانی فرزند عبدالرحیم
تذکرة السلاطین : ۱۵۶۷
عبدالحسیب فاطمی علوی
تقدیس الانبیاء : ۹۲۴
سدرة المنتهی : ۱۱۸۹
مناهج الشارعین : ۹۹۵
عبدالحسین تبریزی خداویردی، شوقی
عبدالحسین کازرونی
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۳
عبدالحسین لسان السلطنه:
برهان الامه : ۸۹۸
ملاعبدالحسین یزدی، آصف
انیس الابرار : ۱۵۴۶
عبدالحق محدث دهلوی
آداب الصالحین : ۱۵۱۵
آداب لباس : ۱۱۵۶
تکمیل الایمان : ۹۲۵
زاد المتقین : ۱۱۸۶
صراط مستقیم، شرح سفر السعاده: ۱۲۶۸
عمدة الواعظین : ۱۶۴۹
مرج البحرین وجامع الطریقین: ۱۳۷۹
مفتاح الفتوح، شرح فتوح الغیب: ۱۴۰۵
عبدالحمید ساوه‌ای = عارف ایلابادی
عبدالحمید تفرشی فرزند محمد رضا
مرشد العباد : ۹۸۷
عبدالخالق عجدوانی
آداب طریقت : ۱۰۱۲
عبدالخالق کرهرودی = قاضی‌زاده
عبدالخالق یزدی فرزند عبدالرحیم
مناجات : ۱۴۱۸
سید عبدالرحمان
ترجمهٔ انوار النعمانیه : ۷۵۶
سلطان عبدالرحمان
روح : ۱۱۸۰
عبدالرحمان اسفراینی
نامه‌های عبدالرحمان : ۱۴۴۰
عبدالرحمان ایجی = ایجی
عبدالرحمان بسطامی
شمس المعارف : ۱۲۶۳
عبدالرحمان چشتی
اوراد چشتیه : ۱۰۵۶
عبدالرحمان حسینی قادری
نامه‌ها : ۱۴۱۰
نفس رحمانی : ۱۴۶۴
عبدالرحمان خازنی = خازنی
عبدالرحمان کرکوکی = خالص
عبدالرحیم فرزند محمد
ترجمهٔ شرف الفقر : ۱۰۸۵
عبدالرحیم ابراهیم
شرح نزهة الارواح : ۱۲۵۹
عبدالرحیم (محمدرحیم) **اصفهانی**
تقریرات : ۹۲۴

عبدالرحیم یتیم
فیوضات قادریه : ۱۳۰۷
عبدالرحیم اقطابی تبریزی = خلوتی
عبدالرحیم تبریزی فرزند محمد ولی
پاسخ بهفت پرسش : ۹۰۰
عبدالرحیم دماوندی فرزند یونس
حل رموز رضویه : ۱۱۳۲
شرح حدیث عالم علوی : ۱۲۲۸
عبدالرحیم رضوی علوی
علم خداوند : ۸۲۲
قدم و حدوث : ۸۲۷
عبدالرحیم شیروانی، حزین
سراج الیقین : ۹۵۵
عبدالرحیم صفی‌پور
شمایل النبی : ۱۲۶۳
عبدالرحیم نوربخشی فرزند یونس
تفضیل انسان کامل برقرآن : ۱۰۹۶
مفتاح اسرارحسینی : ۱۴۰۴
عبدالرحیم هروی فرزند حسینعلی
طرائف الحکمه : ۸۱۷
عبدالرزاق جهانشاهی
اثبات وجود صاحب‌الزمان : ۸۷۲
عبدالرزاق رازی فرزنداحمد
صحایف معرفت : ۱۲۶۶
عبدالرزاق کاشانی
آغاز وانجام، مبدأ و معاد : ۷۲۲
اسرارالصلاة : ۱۰۲۸
اشرقیت جانب یمین : ۱۰۳۲
اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۵
تحفة الاخوان‌فی‌خصایص‌الفتیان: ۱۰۷۴
تشریقات : ۱۰۹۰
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۳
شرح حدیث مهلکات ومنجیات : ۱۲۳۱
شرح کتابی عرفانی : ۱۲۴۷
شرح منازل السائرین : ۱۲۵۸
قضا وقدر : ۸۲۸
کمیلیه : ۱۳۳۱
مشکاة العارفین: ۱۳۸۷
نامه‌ها : ۱۴۴۰
عبدالرزاق گیلانی رانکویی
شرح مصباح الشریعه : ۱۲۵۷
عبدالرزاق لاهیجی
سرمایهٔ ایمان : ۸۰۱
شرح تهذیب المنطق : ۱۴۹۸
گوهرمراد : ۸۳۴
عبدالرسول
مناقب قادریه : ۱۴۲۳
عبدالرشید
وحدت وجود : ۸۶۴
عبدالرشید شوشتری بن نورالدین
درهٔ فاخره : ۱۱۴۵
عبدالصاحب خشتی دارابی
رسالهٔ کلامی : ۹۴۹
عبدالصمد مازندرانی حسینی
تریاق فاروق : ۹۲۳
عبدالصمد همدانی
بحرالمعارف : ۱۵۴۹
خصایص المحبه : ۱۶۰۲
عبدالعزیز جونپوری فرزند حسن
شرح مخزن الاسرار: ۱۲۵۶
عبدالعزیز کاشی
روضة الناظر: ۱۶۱۸
عبدالعظیم اردبیلی فرزند علیمحمد
تحفةالواعظین : ۱۵۶۶
عبدالعظیم شریف ثانی
اصول دین و فروع آن : ۸۸۶

شرح مدخل البشر : ۹۶۵
عبدالعلی احمدی کرمانی
منتخب الحکمه : ۱۶۹۳
عبدالعلی انصاری فرزند نظام الدین احمد
وحدت وجود : ۸۶۴
عبدالعلی بزرگی
شرح مناجات خمسة عشرة : ۱۲۵۸
عبدالعلیم احمدی خورجی حیدرآبادی
تصوف : ۱۰۹۲
عبدالغفار فرزند خیرالدین محمد
رد برشیعه . ۹۴۷
عبدالغفار تبریزی فرزند عبدالشکور
رعد وبرق : ۱۱۷۷
عبدالغفار تویسرکانی(۲تن)
احیاء القلوب : ۱۰۲۱
جواهرالمعارف : ۱۵۹۳
عبدالغفار شریحی
هدیه دبستان آداب : ۱۷۱۶
عبدالغفار نجم الملك
اصول حکمت فلسفه : ۷۳۵
ملاعبدالغفور لاری، رضی الدین
ترجمهٔ الاصول العشره: ۱۰۸۲
عبدالغنی حافظ شیرازی
انوارالرسل : ۱۰۵۴
عبدالفتاح حبیب اللهی صبغة اللهی
ملفوظات شاه صبغةالله : ۱۴۱۶
عبدالفتاح عسکری احمدآبادی
درمکنون : ۱۱۴۳
سید عبدالفتاح گجراتی
مفتاح المعانی : ۱۴۰۶
محمد عبدالقادر
تذکرة المذاهب : ۹۱۳
ملاعبدالقادر بدیوانی
نجات الرشید : ۱۴۵۱
عبدالقادر حکیم، نورالدین
نورالدین : ۱۴۷۱
میر عبدالقادر سمرقندی دهلوی
تأدیب الزندیق : ۹۰۵
عبدالقادر فخری مدراسی
بضاعت فخریه : ۱۰۶۴
سبحات : ۱۱۸۸
مرآت الشهود: ۱۳۷۲
سید عبدالقادر کنتوری
کحل الجواهر : ۱۳۱۵
عبدالقادر گیلانی، غوث اعظم
ترجمهٔ غنیةالطالبین : ۱۲۹۲
شرح قصیدهٔ عبدالقادر : ۱۲۴۵
عبدالقاهر (قادر) سهروردی
آداب مریدین : ۱۰۱۳
عبدالقدوس خفی چشتی :
مجمع البحرین : ۱۳۶۲
عبدالکاظم محمد اردبیلی :
صفوةالاثار : ۱۲۶۹
عبدالکریم فرزند شمس الدین
توحید : ۱۱۰۱
عبدالکریم انصاری فرزند فرید :
محرم اسرار : ۱۳۶۶
عبدالکریم اهری فرزند محمدصادق
آداب عباسی : ۱۵۱۵
عبدالکریم سرمست روحی
حدیقة الانصاف : ۱۱۲۳
عبدالکریم قزوینی فرزند محمد یحیی
نظم الغرر ونضدالدرر : ۱۷۰۹
عبدالکریم قشیری فرزند هوزان
ترجمهٔ رسالهٔ قشیری : ۱۰۸۳
عبدالکریم قمی فرزند محمد طاهر

صور منطبعه : ۹۷۰

عبدالکریم قمی = کوثر

عبدالکریم لنکرانی فرزند محمد

نزهة العاشقین : ۱۴۵۵

عبدالکریم منشی تهرانی

امامت : ۸۹۱

عبدالکریم نجفی حسینی فرزندعلی

ضیاء العیون : ۹۷۰

عبدالله

نشاط العشق : ۱۴۵۷

عبدالله بن سلام

رسالهٔ عبدالله ... ۱۱۵۸

مسایل عبدالله ... ۹۸۸

عبدالله فرزند محمداکمل

ترجمهٔ آداب المتعلمین : ۹۱۳

عبدالله بن مقفع

ترجمهٔ ادب الوجیز : ۱۵۶۸

ملاعبدالله افندی

آزادی خواجه سرایان : ۱۰۱۴

خواجه عبدالله انصاری

اسرارالقلوب : ۱۰۳۰

الهی‌نامه : ۱۰۴۸

پردهٔ حجاب حقیقت ایمان : ۱۰۶۹

دل وجان، سئوال وجواب : ۱۱۴۶

رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۳

رسالهٔ مفصله : ۱۱۷۴

زادالعارفین : ۱۱۸۵

سخنان‌کوتاه حضرت علی : ۱۶۲۴

شرح منازل السایرین : ۱۲۵۸

شکروسکر : ۱۲۶۲

صد میدان : ۱۲۶۸

طبقات الصوفیه : ۱۲۷۴

قلندرنامه ، ۱۳۱۲

الکشف عن منازل السائرین : ۱۳۱۹

کلمات، مناجات : ۱۳۲۲

کنزالسالکین : ۱۳۳۴

گنجنامه : ۱۳۴۰

محبت نامه : ۱۳۶۴

معارف : ۱۳۹۳

مقالات : ۱۴۰۸

مقولات : ۱۴۱۴

میمونه : ۱۴۳۴

نصایح، وصایا : ۱۴۵۷

نصیحت نامه : ۱۷۰۶

واردات : ۱۴۷۷

هفت حصار : ۱۴۸۸

امیرعبدالله برزش‌آبادی

کمالیه : ۱۳۳۰

عبدالله بهبهانی فرزند محمد

احقاق الحق: ۸۷۴

جامع التوحید : ۱۱۱۰

عبدالله تابع اوحدی فرزند مهدی

مشاهدیه : ۱۳۸۶

عبدالله تهرانی

ترجمهٔ نثراللالی : ۱۵۷۷

عبدالله حسینی فرزندعبدالحسین

ارشاد نامه : ۱۰۲۴

عبدالله دزفولی فرزند محمدباقر

درمکنون : ۷۸۶

عبدالله دهلوی

سلوك راقیهٔ نقشبندیه : ۱۲۰۰

عبدالله زنوزی فرزند خان‌بابا

انوار جلیه : ۱۰۵۳

رسالهٔ علیه : ۹۴۸

لمعات الهیه درمعارف ربوبیه: ۸۳۷

معارف : ۱۳۹۳

منتخب الخاقان : ۸۵۰
عبدالله سلامی
شرح رباعی : ۱۲۳۶
خواجه عبدالله سمرقندی
عقاید صوفیه : ۱۲۸۶
عبدالله سمعانی فرزند مظفر :
روح الارواح : ۱۱۸۰
عبدالله سیماوی الهی
مسلك الطالبین : ۱۳۸۵
ملاعبدالله شهابادی یزدی
حاشیهٔ حاشیه تهذیب : ۱۴۹۵
شرح تهذیب المنطق : ۱۴۹۸، ۱۴۹۹
شرح حاشیهٔ تهذیب : ۱۵۰۱
عبدالله عجلانی مکی فرزندحسین
نشأة العشق غوثیه : ۱۴۵۷
عبدالله فاضل قندهاری مشهدی
البرهان فی قطع شبهة الشیطان : ۷۴۷
عبدالله فریدنی تهرانی
سوقان نامه: ۱۶۳۴
عبدالله قطب محیی = قطب محیی
عبدالله کاشغری، ندایی
اسرار التمهید : ۱۰۲۷
رسالهٔ حقیقت : ۱۱۵۶
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۳
فقرات : ۱۳۰۱
عبدالله کوشکناری جهرمی انصاری
ابواب الخیر : ۱۰۱۸
عبدالله لاهیجی فرزنداسماعیل حکیم باشی
منبع الفیوض : ۹۶۶
عبدالله هاتفی = هاتفی
ملاعبدالله هرندی فرزند محمد هادی
دلایل الدین : ۹۴۲
مجمع اسرارالقرآن : ۱۳۶۱
عبدالله یافعی فرزند اسعد
ترجمهٔ اسنی المفاخر : ۱۰۸۸
عبدالله یزدی وصاف الحضره
ترجمهٔ النصایح : ۱۵۷۹
عبداللطیف، غلام محیی الدین
لطایف لطیفی : ۱۳۴۳
عبداللطیف فرزند فرشته
مزامیر : ۱۳۸۳
عبداللطیف عباسی یزدی گجراتی
مرآت الحدایق، لطایف الحدایق: ۱۳۷۱
عبدالملك انصاری امان
اشعة اللوایح : ۱۰۳۳
عبدالملك نیشابوری خرگوشی
شرف النبی ومعجزاته : ۹۶۵
عبدالملك ورکانی
سوانح العشاق : ۱۲۰۳
لوایح = سوانح : ۱۳۵۵
عبدالمناف سلماسی فرزند محمود
منتخب المناهج : ۶۹۶
عبدالنبی شیرازی فرزند محمد مفید
التحفة المحمدیه : ۹۱۲
عبدالنبی طسوجی فرزند محمد
تحفه السالکین : ۹۰۹
عبدالواحد
ارشاد العوام : ۸۷۴
عبدالواحد آمدی فرزند محمد
ترجمه و شرح غررالحکم : ۱۵۷۵
عبدالواسع تونی
ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر : ۱۵۷۳
عبدالوحید واعظ گیلانی
ذم الدنیا : ۱۶۱۱
سلوك الملوك : ۱۶۳۳
عبدالوهاب دزفولی

معارج السالکین : ۱۳۹۲
عبدالوهاب دیبلی شیرازی
ابصار المستبصرین : ۸۷۰
مناظره بافرق : ۹۹۴
عبدالوهاب شعرانی :
کشف الحجاب : ۱۳۱۸
عبدالوهاب صدیقی=ابوالبرکات
عبدالوهاب قزوینی
سلوك ابناء الملوك: ۱۶۳۳
مرآت المحققین : ۱۳۷۴
عبدالوهاب کاشانی فرزند محمد حسین
مصابیح الطریق : ۹۸۸
عبدالوهاب نصیری فرزند عبدالله
کفر و ایمان : ۱۳۲۱
عبدالوهاب همدانی رود راوری
نقاوة الملل وطراوة النحل : ۱۷۳۱
عبدالهادی شاه
هدایت ربانی : ۱۴۸۷
عبیدالله خویشکی چشتی
بحرالفراسه : ۱۰۶۱
خواجه عبیدالله احرار= چاچی
خواجه عبیدالله حورا مغربی
نور وحدت : ۱۴۷۲
عبید زاکان
اخلاق الاشراف : ۱۵۲۷
پندنامهٔ زاکان : ۱۵۵۳
تأدیب النسوان : ۱۵۵۶
تعریفات، ده فصل : ۱۵۸۳
ریش نامه : ۱۶۱۹
صد پند : ۱۶۴۱
عبرت دماوندی، محمد
شرح مخزن الاسرار : ۱۲۵۶
عثمان اوزجندی فرزند محمد
مرتع الصالحین و زاد السالکین: ۱۳۷۹
عثمان تبریزی فرزند حاج بله
نزهة العاشقین، عشق : ۱۴۵۵
عثمان مغربی
حاشیه برجام جهان نما : ۱۱۲۱
حکیم عثمان نجم الدین فرزند عباس
ترجمهٔ عقاید سنیه : ۹۲۱
خواجه عثمان هارونی
تصوف : ۱۰۹۲
عثمانی=حسن عثمانی
عجلانی=عبدالله
عرفان=محمد باقر تبریزی
عرفی شیرازی
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۰
نفسیه : ۱۴۶۴
سید عزت نعمت اللهی
سؤالات ناصر خسرو : ۱۲۰۳
عزلتی = ادهم واعظ خلخالی
عزالدین آملی فرزند جعفر
الحسینیه فی اصول الدین : ۹۳۵
عزیزالدین مقدسی فرزند عبدالسلام
کشف الاسرار : ۱۳۱۷
عزیزالدین
پاسخ عزیزالدین : ۱۰۶۹
عزیزالله مجلسی فرزند تقی
هدایة العالمین : ۸۶۵
عزیز نسفی ، محمد
آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹
آداب الخلوة : ۱۰۱۰
آغاز وانجام : ۱۰۱۴
آفرینش ارواح و اجساد : ۱۰۱۵
اتحاد و وحدت، کفر و توحید : ۱۰۱۸
احادیث اوایل، احادیث عقل وقلم: ۱۰۲۰

اسرار تصوف وخواص حروف : ۱۰۲۷
اسرارالتوحید : ۱۰۲۷
اسرارالقابلیه : ۱۰۳۰
اسرار الوحی : ۱۰۳۰
افلاك وانجم‌کتاب خدایند: ۱۰۴۶
انسان‌کامل : ۱۰۵۰
بلوغ وحریت : ۱۰۶۴
بهشت ودوزخ، خوشی وناخوشی: ۱۰۶۶
بیان التنزیل : ۱۰۶۷
تناسخ : ۱۰۹۹
تنزیل : ۱۱۰۰
توحید : ۱۱۰۱
جبرواختیار : ۱۱۱۲
جهان علوی وسفلی : ۱۱۱۹
خداشناسی : ۱۱۳۷
خواص حروف : ۱۱۴۱
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۰
روح‌انسانی وحیوانی : ۱۱۸۰
زبدة الحقایق : ۱۱۸۶
سخن اهل وحدت : ۱۱۸۸
سلوك، آداب سلوك : ۱۱۹۹
سلوك مقامات : ۱۲۰۰
شرح ابیاتی از ابن‌فارض ۱۲۱۴
عالم صغیر وعالم‌کبیر : ۱۲۷۷
عشق : ۱۲۸۱
فاتحةالکتاب من‌کشف الحقایق: ۱۷۲۹
کشف الحقایق : ۱۳۱۸
گفتارصوفیان دربارهٔ: ذات ، وجه نفس ، صفت، اسم فعل : ۱۳۳۷
لوح محفوظ، عالم صغیر(۲) : ۱۳۵۶
لوح محفوظ وجبرواختیار : ۱۳۵۷
مبدأ و معاد: ۱۳۵۸
مبدأ ومعاد برقاعدهٔ اهل حکمت: ۱۳۵۹
مدارج البطون : ۱۳۶۹
مذهب التصوف واهله : ۱۳۶۹
مراتب سبعهٔ باطن: ۱۳۷۶
مراتب ارواح : ۱۴۵۱
معاد : ۱۳۹۲
معرفت انسان کامل : ۱۳۹۸
مقصد اقصی : ۱۴۱۲
مقصد السائرین : ۱۴۱۴
ملك وملكوت وجبروت : ۱۴۱۶
منازل السایرین : ۱۴۲۰
نبوت وولایت پیامبری: ۱۴۵۰
نزول وعروج : ۱۴۵۱
نفس انسانی : ۱۴۶۲
نور : ۱۴۷۰
وجود (۲) : ۱۴۷۹
وحدت وجود : ۱۴۸۲

عزیزی

منطق منظوم : ۱۵۱۱

عزیزی مروی

فتوت نامه : ۱۲۹۴

عسکری=عبدالفتاح

عسکری خوافی=علی

عسکری رازی=علی

عسکری سمنانی=حسن عسکری

عصار لواسانی، محمد

پرسش و پاسخ : ۹۰۵
ترجمهٔ نثراللالی : ۱۵۷۷
حجج الرضویه : ۹۳۲
خیر الرسایل : ۱۱۴۲
رد بر قادیانی : ۹۴۷
مواهب الرضویه : ۹۹۹

عصام‌الدین ابراهیم=اسفراینی

قاضی عضدالدین=ایجی

عطاءالله
روضة الاحباب : ۱۱۸۲
عطاءالله کرمانی=روحی
عطار=حسن عطار
عطار تونی
فتوت نامه : ۱۲۹۶
عطار نیشابوری
عشق : ۱۲۸۲
فتوت نامهٔ منظوم : ۱۲۹۶
مشهد الوجود : ۱۳۸۸
وجودیه : ۱۴۷۹
عظمت‌الله قادری= شاه ...
میر عظمت‌الله بیخبر
غبار خاطر ۱۲۹۱
عفیف عبدالله طوسی ،
نشر الاسرار : ۱۴۵۷
عقدایی=محمد جعفر
علاءالدولهٔ سمنانی، احمد فرزند محمد
آداب السفره : ۱۰۱۱
اخلاق : ۱۵۲۳
ارشاد المؤمنین: ۱۰۲۴
ارشادنامه : ۱۰۲۴
اقبالیه : ۱۰۴۶
بیان الاحسان لاهل العرفان : ۱۰۶۶
چهل مجلس : ۱۱۲۱
ختام المسك : ۱۱۳۷
خلوت : ۱۱۴۰
سربال لذوی الحال : ۱۱۹۲
سرسماع : ۱۱۹۳
سکوت العاشقین : ۱۱۹۴
شرح حدیث ارواح المؤمنین : ۱۲۲۵
شرح فصوص الحکم : ۱۲۴۲
عروة الوثقی : ۱۲۸۰
فتح المبین لاهل الیقین: ۱۲۹۳
فرحة العالمین وفرجة الکاملین : ۱۲۹۶
فوائد : ۱۳۰۴
لمعات : ۱۳۴۷
مجالس : ۱۳۶۰
نامه‌ها . ۱۴۴۱
نقطه : ۱۴۶۷
وصیت : ۱۴۸۴
علاء قرشی=ابوالفتح علاء
علاء قزوینی هلالی ، علی.
مناهج الطالبین : ۱۴۲۵
میر علایی سنجری، حسن
فواید الفؤاد : ۱۳۰۵
علم‌الهدی کاشانی فرزند فیض
آگهی‌گستر : ۱۰۱۵
اصول دین : ۸۸۱
تحفة الابرار=منحة الابرار: ۹۹۶،۱۵۵۹
درایت نثار : ۹۴۱
علیم‌الله حسینی
نزهة السالکین : ۱۴۵۵
علیا
تاج العیاله : ۱۰۷۱
علیاری تبریزی=حسن
حضرت علی
شرح خطبة البیان : ۱۲۳۱
شرح خطبهٔ شقشقیه : ۹۶۴
مولوی محمد علی
آثار قیامت : ۸۶۹
علی فرزند احمد
روان‌نامهٔ شعبانی : ۱۱۷۹
علی فرزند میرزا احمد
بیعة الافاخم : ۱۵۵۱
علی فرزند محمدتقی

بهجة القلوب: ۸۹۹
علی فرزند حسین
سراج المؤمنین : ۱۶۳۲
علی فرزند علی‌اصغر
اسرار ولایت : ۱۰۳۱
علی فرزند محمود
زبدة العاشقین : ۱۱۸۷
نزهة العاشقین : ۱۴۵۵
میرعلی احمدآبادی
رجوم الشیاطین : ۹۴۵
محمدعلی اردکانی فرزند محمدحسن
تحفة الاولیا : ۹۰۸
طلع النضید : ۹۷۱
علی استرآبادی فرزند محمد حسین
عرشیهٔ محمدیه : ۹۷۲
علی استرآبادی شریعتمدار
فصل الفصول : ۹۷۷
محکمهٔ شورای محمدی : ۹۸۷
علی اصفهانی امامی فرزند ابوحفص
تحفة الملوك ونصیحة العجایب: ۱۵۶۵
ترجمهٔ الهیات : ۷۵۵
علی الاعلی حروفی
اسکندر نامه : ۱۰۳۱
عرش نامه : ۱۲۷۹
محبت نامه : ۱۳۶۴
محشر نامه : ۱۳۶۶
علی الهی فرزند محمد
امامت : ۸۹۲
علی بدخشی فرزند عبدالله
تحفهٔ شاهی وعطیهٔ الهی: ۷۵۳
محمدعلی برغانی فرزندمحمد
ریاض الکونین : ۹۵۱
لسان العارفین : ۱۳۴۱
مصباح السالکین‌ومرقات المتقین: ۱۳۸۹
معراج العارفین : ۱۳۹۶
علی بستی = ابوالفتح
علی بسطامی = ابوالحسن خرقانی
علی بسطامی فرزند طیفور
اخلاق حسنی، اخلاق قطبشاهی: ۱۵۲۹
انوار التحقیق : ۱۵۴۴
تحفهٔ قطبشاهی : ۱۵۶۱
تحفهٔ ملکی : ۹۱۲
معصومیه : ۱۶۸۸
علی بغدادی
منتخب الجواهر العلیه : ۱۶۹۳
آقامحمدعلی بهبهانی فرزند اسماعیل
ترجمهٔ جبرو تفویض: ۷۵۷
ترجمهٔ قضاوقدر : ۷۵۹
محمدعلی بهبهانی فرزند محمد باقر
افضلیت حسنین : ۸۹۰
خیراتیه : ۹۴۰
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۴
سنة الهدایه : ۹۵۹
علی بیهقی کاشفی فرزند حسین
انیس‌العارفین : ۱۰۵۵
رشحات عین‌الحیاة : ۱۱۷۵
میرزا محمدعلی پیشخدمت
شنیده شد : ۱۵۵۱
مجموعه : ۱۶۷۹
علی تبریزی منشی
پاسخ بفراموشخانه : ۱۵۵۱
محمدعلی تویسرکانی فرزند یوسف
سراج‌النفوس : ۱۶۳۲
علی جراشی رشتی
میزان الملوك : ۹۹۹
محمد علی جدلی = جدلی

علی جدیدالاسلام فرزند محمد
رد بریهود : ۹۴۸
علی جزایری فرزند نعمت‌الله
اخلاق سلطانی : ۱۵۳۰
سیدعلی جعفری حکیم
تسخیر ارواح: ۷۶۲
محمدعلی حزین لاهیجی :
تعلیقه بررسالهٔ کرمانی: ۱۰۹۴
المذاکرات فی‌المحاظرات : ۱۵۰۸
ودیعه البدایع : ۱۷۱۲
محمد علی حسنی فرزند محمد
ترجمهٔ اعتقادات: ۹۱۴
علی حسینی فرزند مهدی
مفتاح الکنوز : ۱۴۰۵
علی حموی صوفی فرزند حسین
کشف الاثار: ۱۳۱۶
محمد علی خراسانی مؤذن
مصباح القلوب: ۱۳۹۰
محمد علی خلخالی
وحی : ۱۰۰۵
محمدعلی خلخالی فرزند محمدحسین
عیون الاسرارالمکنونه: ۱۲۸۹
محمدعلی خوزستانی فرزند علینقی
توسل الائمة : ۹۲۶
محمدعلی خوشنویس
نظام القلوب : ۱۴۶۰
محمدعلی حکیم ذوالفنون طباطبایی
سیاست مدن : ۱۶۳۶
محمدعلی رفسنجانی فرزند زین العابدین
تذکرة الاخوان : ۹۱۲
محمدعلی رفعت
می‌باید شنید : ۱۶۹۶
نصایح الملوك : ۱۷۰۵

علی زاهدی = علی گیلانی، فومنی
ملامحمدعلی زنجانی = حجت
علی زنوزی خویی فرزندحسن
دین : ۹۴۳
طراوة اللطایف : ۱۷۲۸
لمعهٔ نورانیه وبرقهٔ رحمانیه : ۸۳۷
لوامع الانوار : ۹۸۴
آقاعلی زنوزی فرزند عبدالله
بدایح الحکم : ۷۴۶
محمد علی سامانی
سیرمحمدی : ۱۲۰۵
محمد سبزواری ذهبی مؤذن
تحفهٔ عباسی : ۱۰۷۵
ملامحمدعلی سمنانی فرزندحاج‌بابا
اصول دین : ۸۸۱
ضیاءالفؤاد : ۹۷۰
علی سمهونی مصری، نورالدین
ترجمهٔ ینابیع المودة : ۱۵۷۹
علی‌السیدی فرزند حسین
مرآت الکائنات : ۱۳۷۳
علی شاهرودی = مصنفك
محمد علی شریف
مخزن الاسماء : ۱۳۶۸
محمدعلی شریف کرمانشاهی
احکام المدن : ۱۵۲۲
تحفة الوزراء و مرآت العرفا : ۱۰۷۶
علی شریفی حایری = شریفی
سیدمحمدعلی‌شهرستانی فرزندمحمدحسین
نصرة الشریعه : ۱۰۰۳
محمد علی شیرازی = شکیب
علی شیرازی رومی فرزندمحمد
شرح گلشن راز : ۱۲۴۹
علی شیرازی حسینی فرزند محمد

جامع الکایات : ۱۱۱۰

علی شیرازی، شرف الدین
لذت نامه : ۱۶۷۱

محمدعلی شیروانی = فانی

علی شیفکی شافعی = شیفکی

سیدعلی طباطبایی (صاحب ریاض)
پرسش و پاسخ : ۹۰۳

محمدعلی طبری ملك الواعظین
مطابقت قواعد سیاسیه وشرعیه : ۱۶۸۵

علی طبیب = فهمی

محمدعلی تونی طبسی = نور علیشاه

علی عسکری خوافی فرزند محمد
ثمرات الحیاة : ۱۱۰۶

علی عسکری رازی
عشق نامه : ۱۲۸۳

میرزا محمدعلی غصن اکبر فرزند بهاءالله
الواح : ۱۷۵۳

علی غوری فرزند احمد
شرح اوراد سهروردی : ۱۲۱۷
کنزالعباد فی‌شرح الاوراد: ۱۳۳۵

علی غزنوی هجویری ، داناگنج
کشف المحجوب : ۸۳۰

علی فتوحاتی = فتوحاتی

شیخ علی قاجار
جواهرالعقیده : ۹۲۹

علی قضاعی فرزنداحمد
ترك الاطناب فی‌شرح ...: ۱۵۸۰

سید علی قاضی عسکر
دم و وهم، علم انفاس : ۷۸۶

علی قرچه داغی جرجانی
سیرو سلوك : ۱۲۰۸

محمدعلی قزوینی
رفیق توفیق، آداب علیه : ۱۶۱۵

علی قزوینی = علاء ...

علی قزوینی فرزند غلامعلی
محمودیه : ۱۳۶۷

سید علی قزوینی مجتهد
اصول دین و فروع آن : ۸۸۶

محمدعلی کاشانی، آقاجانی
منقول الرضا : ۹۹۷

علی کربلایی فرزند حسین
سراج السالکین : ۱۱۹۰

علی کرکی فرزند عبدالعالی
ترجمهٔ ترویج اللعن : ۹۱۵

محمدعلی کرمانشاهی (بهبهانی)
مشکاة العارفین : ۹۸۸

حاج ملاعلی کنی
مواعظ حسنه : ۱۶۹۶

علی کوکدی = درویش علی

علی گرگانی = ضیاءالدین

علی گنابادی فرزند یوسف
عنوان البراهین : ۹۷۶

علی گیلانی فومنی زاهدی فرزند فضل‌الله
ارادةالله : ۸۷۴
شرح بیتی ازمثنوی : ۱۲۲۳
معنی اولوالعزم : ۸۹۵

علی گیلانی فرزند حسین
اصول دین : ۸۸۱

سیدعلی لکهنوی فرزند دلدارعلی
نصرةالحسینیه : ۱۰۰۲

علی لواسانی فرزند محمد
نصایح الامین : ۱۷۰۳

علی متقی فرزند حسام
جرالثقیل فی‌سلوك المعیل : ۱۵۸۹
جواهرثمینه : ۱۱۱۸
معرفة الدنیا : ۱۳۹۸

آقاعلی مدرس
رسالهٔ فلسفی : ۷۹۱
محمدعلی مصدق‌الدوله غفاری
وصیت نامه : ۱۷۱۴
علی منت فرزند سناءالله
شجرهٔ طیبه : ۱۲۱۳
محمدعلی مودود لاری
اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۷
محمدعلی مهاجر
وحدت وجود : ۱۴۸۲
علی نامه نگار فرزند رضا
ترجمهٔ سواره دوکنستان : ۹۱۹
آخوند ملاعلی نوری فرزند جمشید
امامت : ۸۹۱
پرسش و پاسخ : ۷۵۱
حجة الاسلام ، برهان الملة: ۹۳۱
حقیقت قرآن : ۹۳۷
رقیمة النور : ۷۹۴
روح : ۷۷۵
شرح مثنوی معنوی ؟ ۱۲۵۵
محمدعلی نیشابوری فرزند محمدصادق
نجات المؤمنین : ۱۰۰۲
میرسید علی همدانی
آداب وسیر اهل‌کمال : ۱۰۱۴
اعتقادیه: ۱۰۴۶
انسانیه : ۱۰۵۰
اورادیه : ۱۰۵۶
بهرامشاهیه: صلاتیه : ۱۰۶۵
تحفة الملوک : ۱۵۶۲
تصورنهایت وانحصار موجودات: ۱۰۹۱
تلقینیه : ۱۰۹۶
چهل حدیث : ۱۱۲۰
چهل مقام صوفیان : ۱۱۲۱
حقیقت ایمان : ۱۱۲۸
حقیقت محبت، محبت : ۱۱۲۸
حق الیقین : ۱۱۲۹
خلافت بیان ... ۱۱۳۹
داودیه : ۱۱۴۳
درویش نامه : ۱۱۴۴
ده قاعده : ۱۱۴۸
ذخیرة الملوک : ۱۶۱۰
ذکریه : ۱۱۵۲
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۱
سیرالطالبین : ۱۲۰۵
شرح فصوص : ۱۰۳۸
عبقات : ۱۲۷۸
عقل، عقلیه : ۱۲۸۷
فتوت نامه : ۱۲۹۴
فقریه : ۱۳۰۱
قیافه شناسی : ۱۳۱۳
مرآت التائبین : ۱۳۷۰
کلمات : ۱۳۲۱
کلمات عشره : ۸۳۰
لب الحقایق : ۱۳۴۱
مشارب الاذواق : ۱۳۸۵
مشکل حل، مراتب معرفت: ۱۳۸۷
مشیت ، منبه : ۱۳۸۸
مکارم الاخلاق : ۱۶۹۰
مقالات همدانی : ۱۴۰۹
منامیه، خیالیه ، مثالیة : ۱۴۲۶
موچلکه ، مچلکه : ۱۴۲۹
نامه‌های همدانی : ۱۴۵۰
نسبت خرقهٔ درویشان : ۱۴۵۶
نقطه : ۱۴۶۸
نوریه : ۱۴۷۴
وجودیه، وجود مطلق : ۱۴۷۹

همدانیه: ۱۴۸۸

محمدعلی همدانی، ناظم‌الشریعه
الحدیده الحماة: ۹۳۳

محمدعلی یزدی محرر
اخلاق محمدی: ۱۵۳۳

علی یزدی، معلم فرزند محمد
ترجمهٔ رشف النصایح: ۱۰۸۴

علی یزدی فرزند محمود محفوظ نظام
فواید رشیدیه: ۱۳۰۴

علی اصغر بروجردی = نیر

علی‌اصغر چشتی بهدافوری فرزند مودود
جواهر فریدی: ۱۱۱۸

علی اصغر حکمت
اصول فن مناظره: ۱۴۹۳

علی اکبر اصفهانی
اصول دین: ۸۸۲

علی اکبر ایجه‌ای اصفهانی فرزند باقر
پاسخ به‌پادری: ۹۰۰
زبدة المعارف: ۹۵۳

علی‌اکبر سیف‌العلما فرزند محمد
اصول عقاید: ۸۸۸

میرزا علی اکبرخان شیرازی
ترجمهٔ سرالاسرار: ۱۵۷۱

علی اکبر شیرازی = ساری

علی اکبر شیروانی فرزند مصطفی
تحفة الاحباب: ۱۵۵۹

علی اکبر گونابادی مشهدی
البراهین الاثنی عشریه: ۸۹۷

علی اکبر لاری
التحفة الحرمیه‌فی‌مسایل الشرعیه: ۹۰۹
التحفة المعتمدیه: ۹۱۲

علی‌بخش قاجار
رساله دراوضاع‌اجتماعی‌ایران: ۱۶۱۲

شاه علیرضا
کلمات: ۱۳۲۶

علیرضا تجلی = تجلی

علیرضا شهره = شهره

علیشاه فرزند زکریا
عین جمال: ۱۲۸۸

علیقلی فرزند قراچغای
ایمان وکفر: ۸۹۶
تعلیقات برشرح اشارات: ۷۶۳
شوقنامهٔ عباسی: ۱۲۶۵
علم، رساله در...: ۸۲۱
مرآت الوجود: ۸۴۴
منطق: ۱۵۰۹

علیقلی جدید الاسلام
رد صوفیان: ۷۸۹
سیف‌المؤمنین: ۹۶۱
هدایة الضالین: ۱۰۰۶

علیقلی چله‌جانی قربانی
منهج الرشاد: ۹۹۸

علیمحمد اصفهانی همدانی
مرآت الصلاة فی‌اسرارالصلاة: ۱۳۷۲

سید علیمحمد باب
اثبات دعوت: ۱۷۳۲
بیان: ۱۷۳۵
پنج شأن: ۱۷۳۶
تفسیر سورهٔ بقرة: ۱۷۳۷
تفسیرسورهٔ العصر: ۱۷۳۷
تفسیر سورهٔ الکوثر: ۱۷۳۷
چهار شأن: ۱۷۳۸
دعا: ۱۷۳۹
دلایل سبعه: ۱۷۴۰
صحیفهٔ عدلیه، پنج باب: ۱۷۴۴
قیوم الاسماء، تفسیرسورهٔ یوسف: ۱۷۴۸

علینقی فرزند احمد
خلاصة الاعتقاد : ۹۴۰
علیلقی طغایی کمره‌یی
امامت : ۸۹۲
جامع صفوی : ۹۲۸
همم‌الثواقب: ۱۷۱۶
میرزا علینقی قطب بابی
نامه(۴) : ۱۷۵۷، ۱۷۵۸
علینقی کوثر علیشاه = کوثر
علینقی همدانی فرزند محمد نعیم
مرآت الهداة : ۱۳۷۵
عمادالدوله دولتشاه، بدیع الملک
عمادالحکمه : ۹۷۶
عمادالدین مازندرانی پنجهزاری
اصول‌من‌عرف‌لیطمئن‌قلب‌من‌عرف: ۱۰۴۳
عماد عبدالله
پنجهٔ آفتاب : ۷۵۲
تحفهٔ دردانه، تحفة‌الاصول : ۱۰۷۴
چشمهٔ خضر : ۱۱۱۹
حل احادیث : ۱۱۳۲
عین الحیاة : ۱۲۸۹
قبهٔ بیضا: ۱۳۰۸
عمر
محیط الواعظین : ۱۶۸۱
عمر فرزند ابوالحسن = ابن فارض
عمر فرزند سهلان = ساوی
عمر فرزندعبدالجبار = ساوی
عمر فرزند محمد = سهروردی
عمر فرزند محمد شیرکان
آداب المریدین : ۱۰۱۴
عمر ، ابوحفص = نسفی
عمر ضیاءالدین صوفی = روشنی رومی
عنایت‌الله هندی
شرح تهذیب المنطق : ۱۴۹۹

امیر نصر المعالی، کیکاوس فرزند اسکندر
قابوس نامه ، نصیحت نامه : ۱۶۵۵
عنوان نگار = تقی ساوجبلاغی
عوض شوشتری فرزند حیدر
گوهر یکدانه : ۸۳۶
عوض مسلمی، ابوالمعالی محمد
تحفهٔ قادری : ۱۰۷۵، ۱۵۶۱
عیاض فرزند موسی یحصبی ، ابوالفضل
ترجمهٔ الشفاء فی‌تعریف حقوق..: ۹۱۹
شاه عیسی سهروردی ، جندالله
حواس خمسه : ۱۱۳۲
میرزا عیسی فراهانی = قائم مقام
عین‌علی قوللوی
قوانین آل عثمان : ۱۶۵۹
عین‌القضاة همدانی
اسرارالتمهید : ۱۰۲۷
پرده‌برانداخت وبردگی‌شناخت: ۱۰۷۰
تمهیدات، زبدة‌الحقایق : ۱۰۹۷
رسالهٔ جمالی : ۱۱۱۳
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۴
زبدة المعانی : ۱۱۸۷
غایة الامکان فی‌درایة المکان : ۸۲۴
لوایح ، سوانح: ۱۳۵۵
نامه‌ها : ۱۴۴۲
وحدت وجود : ۸۶۴
یزدان شناخت : ۸۶۶
غباری
اخلاق شاهی : ۱۵۳۱
غزالی ، احمد
بحرالحقیقه : ۱۰۶۱
پندنامه : ۱۵۵۳
داستان مرغان : ۱۱۴۳
رسالة الطیر : ۱۱۵۷

سوانح العشاق : ۱۲۰۳
شرح سوانح : ۱۲۳۸
عینیه: ۱۲۸۹
گفتار : ۱۳۳۷
میمونه : ۱۴۳۴
نامه‌ها : ۱۴۴۳

غزالی، محمد حجة الاسلام
آداب مسلمانی : ۱۵۱۶
الاباحیه : ۷۲۶
اعتراضات : ۱۰۴۵
اعتقادات اهل سنت : ۷۳۸
انتخاب بدایة الهدایه: ۱۵۴۲
پاسخ غزالی به‌پیروان اهل سنت : ۷۴۸
ترجمهٔ احیاءالعلوم: ۱۰۸۱، ۱۰۸۲
ترجمهٔ منهاج العابدین: ۱۰۸۸، ۱۰۸۹
جذبیه (جنبیه) : ۱۱۱۳
حلاوة الایمان : ۱۱۳۱
خلاصة التصانیف : ۱۱۳۹
خلاصهٔ کیمیای سعادت : ۱۶۰۳
رسالهٔ کثیرالفواید : ۹۴۹
زادآخرت : ۱۱۸۴
سرالعالمین: سرمکنون : ۱۱۹۳
سیرو سلوك : ۱۲۰۹
شرح حدیث ستفرق امتی : ۱۲۲۷
فرزند نامه، نصیحت نامه : ۱۲۹۷
فضایل‌الانام‌من‌رسایل‌حجة‌الاسلام: ۱۲۹۹
کیمیای سعادت : ۱۶۶۷
نامه‌ها : ۱۴۴۳، ۱۴۴۴
نصیحت‌نامه: ۱۷۰۵

غزالی = امیراسلام

غزالی = محمد طاهر

غزالی = محیی‌الدین

غفاری = محمدعلی مصدق السلطنه

غلامحسین چشتی
سلوك هاشمی : ۱۲۰۰

غلامرضا آدانی کاشانی
قلائد اللالی : ۱۶۵۸

غلامرضا زجاجی : شیشه‌گر
فیضیه : ۱۳۰۶

غلامرضا کهنبائی فرزند محمد اسماعیل
کنز الواعظین : ۱۶۶۶

غلامرضا قاضی
عتاب الغافلین: ۱۲۷۸

غلام رفاعی، محمد رفیع‌الدین قندهاری
طرایق رفاعیه : ۱۲۷۴

غلامعلی باطنی
آداب و اذکار : ۱۰۱۴

غلامعلی تهرانی = فائقی

غلام محمد جنید
گلدستهٔ موجودات : ۱۳۳۸

غلام محمد چشتی
الاستواء علی الاستیلاء : ۸۷۷

غلام محیی‌الدین = عبداللطیف

میرغیاث‌الدین
آداب بحث منظوم : ۱۴۹۱

غیاث‌الدین حموی = هبة‌الله

فارابی، ابونصر، محمد
شرح فصوص الحکم : ۸۱۲

محمد فاضل فرزند شاه ابوالمعالی
مرآت السعداء : ۱۳۷۲

محمد فاضل سفیدونی دهلوی
مزرع الحسنات : ۱۳۸۳

فاضل قزوینی
شرح حدیث انسب لنادبك : ۱۲۲۶

فاضل هندی، بهاءالدین محمد
چهارآینه: ۹۲۹

فانی شیروانی، محمد علی
البرهان فی‌شرافت الانسان : ۷۴۶
حقیقة البیان : ۱۱۲۸
فانی کشمیری ، محسن
دبستان مذاهب : ۱۷۲۶
شیخ فتح‌الله
احوال عزیزان : ۱۰۲۰
فتح‌الله‌الایادی فرزند عزیزالله
فتوح المؤمنین : ۱۶۵۱
ملافتح‌الله شوشتری فرزند حسن
جبرواختیار : ۷۷۱
فتح‌الله شهرستانی (شیرازی) سبزواری
تحفة الائمة العلیة : ۱۵۵۸
فتحعلی
شغل ادهمی : ۱۲۶۱
فتحعلی فرزند حسنعلی
الشهاب الثاقب : ۱۷۲۸
فتحعلی حسینی
ارشاد نامه : ۱۰۲۵
فتحعلی کردیزی
ابطال الباطل : ۱۰۱۸
ارشادات گردیزی : ۱۰۲۲
کشف الاستار : ۱۳۱۶
نورهدایت : ۱۴۷۲
فتحعلی لاهیجی، شمس‌العلماگیلانی
شمس التذکره لاهل التبصرة : ۹۶۶
فتوحاتی، شرف‌الدین علی
ترجمهٔ رسالة الوصول : ۷۵۹
فخرالاسلام ارومیه‌ای=محمد صادق
فخرالدین ترکستانی
ترجمهٔ توحید مفضل: ۹۱۷
فخررازی، امام
اسئله و اجوبه : ۷۳۲
اصول عقاید : ۷۳۶
براهین البهائیه : ۷۴۶
توحید : ۷۶۴
روحیه، مرگ واحوال روح : ۷۹۶
زاد معاد : ۱۱۸۶
الکمالیه : ۸۳۱
المشکله : ۱۰۷۲
نفی حیزوجهت : ۸۵۷
فخرالدین عراقی
اصطلاحات صوفیان(۲) : ۱۰۳۷
التنبیهات فی‌شرح اللمعات : ۱۰۹۹
ذوقیات : ۱۱۵۲
شرح لمعات : ۱۲۵۳
فردوس العارفین : ۱۲۹۷
لمحات در شرح لمعات : ۱۳۴۴
لمعات : ۱۳۴۵
فخرالدین علی
مرآت العاشقین : ۱۳۷۳
فخرالدین گیلانی
مناجات : ۱۴۱۸
فخرالدین محب‌اللهی ، فخرالطالبین
ملفوظات فخر : ۱۴۱۶
فخرالمحققین حلی، محمد فرزند حسن
ترجمهٔ الفخریه : ۹۲۱
فخرمدبر ، محمد فرزند منصور
آداب الحرب والشجاعه : ۱۵۱۳
فخری، نورالدین حسینی
ملفوظات فخر : ۱۴۱۶
فرج‌الله منشی ، خازن الاشعار
نیاز السلاطین : ۱۷۱۱
فرشته=عبداللطیف
فریدالدین داماد
اثبات امامت : ۷۲۸

فریدالدین شکرگنج ، مسعود اجودهنی
سراج الوجود : ۱۱۹۲
فوائد السالکین : ۱۳۰۴
گفتار : ۱۳۳۷
فضل‌الله ، عمادالدین
ارشاد نامه : ۱۰۲۵
فضل فرزند ابوالخیر=ابوسعید
فضل فرزند احمد فرزند طاهر
کنز الحکمه : ۱۶۶۵
فضل فرزند احمد فرزند خلف
رسالهٔ فلسفی : ۷۹۱
فضل احمد فرزند نیاز احمد
سلسلهٔ مشایخ صوفیان : ۱۱۹۷
فضل‌الله فرزند تاج‌الدین حسن
المعتمد فی‌المعتقد : ۹۹۲
فضل فرزند روزبهان
سلوک الملوک : ۱۶۳۴
فضل‌الله حروفی نعیمی
الالهیة الافضلیه : ۱۰۴۹
جاویدان‌نامه، شش ابتدا : ۱۱۱۱
فضل سیوستانی
کشف مبهم المشکلات : ۱۳۱۹
فضل طبرسی=طبرسی
فضل‌الله قزوینی فرزند ولی
شرح اعتقادات صدوق : ۹۶۳
فضل‌الله قزوینی
تحفه : ۱۵۵۷
فضلعلی مرندی فرزند مصطفی
نصرة الطریقه : ۱۴۵۷
فضولی بغدادی، محمد
توحیدیه : ۱۱۰۱
روح وبدن، سفرنامهٔ روح، صحت ومرض
حسن وعشق : ۷۹۵، ۱۲۶۶
عشق وروح: ۱۲۸۳
نفس : ۸۵۵
فقیر، محمد فرزند محمد جعفر
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۵
فقیرعثمان
نامه‌ها : ۱۴۴۴
فلیکس ویچرسکی
مدخلیت ایران درمسئلهٔ شرقی : ۱۶۸۱
فندرسکی=میر فندرسکی
فنلون
ترجمهٔ تلماک : ۱۵۶۹
فهمی طبیب ، علی
مجمل الاخلاق : ۱۶۷۹
فیروزآبادی=محمد
فیض‌الله خراسانی فرزند بهبود علی
نجات السالکین : ۱۴۵۱
فیض کاشانی
آداب السالکین : ۱۰۱۱
آینهٔ شاهی : ۱۵۱۷
اتل توتتل : ۱۰۱۸
اثبات حرکت جوهری : ۷۲۷
اشتراك معنوی یالفظی دروجود: ۷۳۵
الفت نامه : ۱۵۴۲
امکان ووجود : ۷۴۱
الانصاف فی‌الحق والاعتساف : ۱۰۵۰
پاسخ فیض به‌قمی : ۱۰۶۹
ترجمهٔ الحقایق : ۱۵۷۰
تجدد طبایع : ۷۵۳
ترجمهٔ الشریعة، فضیلة الشریعة: ۱۰۸۵
ترجمهٔ العقاید الدینیه : ۹۲۰
راه صواب : ۹۴۴
رفع الفتنه=دفع‌الغاویة : ۱۱۷۸
زادالسالك=سلوکیه : ۱۱۸۵

شرایط الایمان : ۹۶۳
قرة العیون فی‌اعزالفنون : ۱۳۱۰
کلمات مخزونه = لالی‌مستخرجه: ۱۳۲۷
کلمات مکنونه : ۱۳۲۸
گلزار قدس : ۱۳۳۸
المحاکمة بین‌الطائفتین : ۸۴۰
محبت : ۱۶۸۰
مرآت الاخره : ۱۳۶۹
مشواق : ۱۳۸۷
منهاج العلم=شرح طلب العلم: ۱۶۹۴
نامهٔ فیض : ۱۴۴۴
فیضی، ابوالفیض فرزند مبارک
ترجمهٔ پوتهی بهگوت گیتا: ۱۵۶۹
مهابران=شری بهاگوت: ۱۴۳۱
قائم مقام فراهانی، میرزا عیسی
اثبات نبوت : ۸۷۲
امیرقاسم
رسالهٔ انیس : ۱۰۵۴
محمدقاسم فرزند محمد رضا
منطق= فواید ضروریه : ۱۵۱۰
قاسم انوار، علی فرزند نصر
امامت : ۱۰۴۹
پرسش و پاسخ : ۱۰۷۰
حورائیه : ۱۱۳۳
رسالهٔ عرفانی(۳) : ۱۱۶۴
سند خرقه : ۱۲۰۱
سئوال و جواب : ۱۲۰۱
علم : ۱۲۸۸
شاه قاسم حسینی رضوی
مظهرذات : ۱۳۹۲
محمد قاسم خبیصی فرزند تاج‌الدین
لام الف: ۱۳۴۰
قاسم صفاییکاتب فرزند محمد
انیس الطالبین : ۱۰۵۵
قاسم قره‌حصاری فرزند محمود
ارشاد المریدین : ۱۰۲۴
محمدقاسم مشهدی فرزند محمد
هدایة الطریق : ۱۷۱۵
قاضی‌خانی= محمد فرزند معین
قاضی‌زادهکرهرودی، عبدالخالق
امامت : ۸۹۲
تحفهٔ شاهی : ۹۱۰
قاضی وابکنوی=محمد
قاهراصفهانی دارابی ، محمد
مخبرالیقین : ۱۳۶۷
قتال=راجو
قشیری=عبدالکریم
قصاب
فتوت نامه : ۱۲۹۵
قضاعی=علی
قطب ابهری
مقالات العارفین : ۱۴۱۱
قطب رازی، محمد بویهی
حاشیه برلوامع‌الاسرار : ۱۴۹۶
قطب شیرازی
عشق نامه : ۱۲۸۳
قطب عالم،شاه عالم
جمعات شاهی : ۱۱۱۴
قطب‌الدین محمد لاهیجی
شرح بیتی ازمثنوی : ۱۲۲۴
مثالیهٔ نوریه : ۱۲۹۳
محبوب القلوب : ۱۷۲۹
قطب محیی، عبدالله
نامه‌های قطب محیی : ۱۴۴۵
قطب‌الدین نی‌ریزی ذهبی، محمد
ترجمهٔ انوار الولایه : ۱۰۸۲

ترجمهٔ عشقیه : ۱۰۸۳
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۵
نامه‌ها : ۱۴۴۴
وجودیه : ۸۶۳
محمد قلیا
سخنان محمد قلیا : ۱۱۸۸
سید قمرالدین اورنگ‌آبادی
سئوال و جواب (۲): ۹۵۴
قواس بیدی ، محمود
ارشاد الطالبین : ۱۰۲۲
قوازانی محمد (محمود) زنجانی
دلایل الشیعه : ۹۴۳
قوام الدین
شرك و توحید : ۹۶۶
میرقوام‌الدین محمد
بقای صورنوعیه وفنای آن : ۸۴۷
میرقوام الدین خوافی
آداب تصوف : ۱۰۰۹
میرقوام‌الدین رازی، محمد
تعلیقات : ۷۶۲
مبادی قیاسات : ۱۵۰۸
عین‌الحکمه : ۸۲۳
قونوی محمد فرزند اسحاق
اجوبة المسائل : ۸۴۸
تبصرةالمبتدی وتذکرةالمنتهی : ۱۰۷۲
پرسش و پاسخ : ۷۵۱
ترجمهٔ رسالة الوصول : ۷۵۹
المفاوضات، اجوبة المسائل : ۸۴۸
نامه‌ها : ۱۴۴۷
قهری = علی‌قهری
قهستانی = جعفرکافی قاینی
کاتبی قزوینی، نجم‌الدین عمر
شرح شمسیه : ۱۵۰۱

کاشانی = باباافضل و = عبدالرزاق
کاشف دزفولی، صدرالدین محمد
ارشاد المریدین : ۱۰۲۳
شرح من عرف نفسه : ۱۲۳۰
صراط الحق : ۱۲۶۸
قاصم الجبارین : ۸۲۷
کاشف الاسرار : ۱۳۱۳
مصباح العارفین : ۱۳۸۹
معراج المؤمنین : ۱۳۹۷
مفتاح النجاة : ۹۹۳، ۱۴۰۷
منهج السالکین: ۱۴۲۸
هدایت : ۱۴۸۷
کاشف شیرازی ، محمد شریف فرزند محمد
خزان و بهار : ۱۶۰۱
سراج منیر : ۱۶۲۸
کاشفی
امامت وفضایل علی : ۸۹۳
نصیحت نامهٔ شاهی : ۱۷۰۹
کاشفی = حسین بیهقی
کاظم فرزند محمد = اسرار علی
محمدکاظم‌مدرس خادم مشهدی
ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر : ۵۷۴
سیدکاظم رشتی فرزند قاسم
اصول دین : ۸۸۲
اعتقادات : ۸۸۹
پرسش وپاسخ(۲) : ۹۰۳
تذکرة الفتن: ۹۱۲
ترجمهٔ اثبات نبوت : ۹۱۳
ترجمهٔ دلیل المتحیرین : ۹۱۹
ترجمهٔ اسرار العباده : ۱۰۸۲
ترجمهٔ سیروسلوك : ۱۰۸۵
توحید : ۹۲۶
حجةالبالغه : ۹۳۲

رسالهٔ بهبهانیه : ۹۴۸
سیروسلوک : ۱۲۰۸
مقامات العارفین : ۱۴۱۱
محمدکاظم شیرازی کازرونی = گلبن
کاظم کرمانی = مظفرعلیشاه
کاظم نبیل ، بابی
نامه : ۱۷۵۸
محمدکاظم هزارجریبی
اقناعیه : ۸۹۰
برهانیه : ۸۹۸
تحفه‌الاخیار : ۹۰۸
تنبیه الغافلین : ۱۵۸۶
توحیدیه : ۷۶۵
جبرواختیار : ۷۷۱
دررالاخبار و جواهرالاثار : ۱۶۰۵
روحیه : ۷۹۶
کاشف العدل : ۸۲۹
محك الایمان : ۱۶۸۰
معارف الانوار : ۹۹۱
هدایة الغافلین : ۱۷۱۵
کاکه = احمد
کرباسی = ابراهیم
کربالی = شجاع الدین
کریم‌خان قاجار
ارشاد العوام : ۸۷۵
برهان قاطع : ۸۹۸
پرسش وپاسخ(۳) : ۹۰۳-۹۰۵
تقریرات : ۹۲۵
تیرشهاب : ۹۲۷
چهارفصل : ۱۵۹۴
ردشبهات : ۹۴۶
رکن رابع : ۹۵۱
سی‌وصل، جوابات : ۹۵۹
طریق النجاة : ۱۲۷۶
کنزالفواید وباب المراد : ۱۳۳۶
مناظره با کریمخان: ۹۹۴
نصرةالدین: ۱۰۰۲
هدایة الصبیان : ۱۰۰۶
هدایة الطالبین : ۱۰۰۷
محمدکریم شریف قمی
تحفة العشاق : ۱۰۷۵
کشن‌چند کهتری سیالکوتی
شیویران : ۱۲۶۶
کلابادی = محمد بخاری
کلان، مولانا...
ریاض المذکرین : ۱۱۸۴
کلیم‌الله جهان آبادی
کشکول: ۱۳۲۰
کمال الدین
شرح‌کبریت اعظم : ۹۶۵
کمال زاده
ترجمهٔ عوارف المعارف : ۱۰۸۶
شاه‌کوثر
نامه‌های شاه‌کوثر ۱۴۳۹
کوشکناری جهرمی = عبدالله
کوثرعلیشاه همدانی، محمدرضا
اثبات نبوت خاصه : ۸۷۲
ارشاد المضلین : ۸۷۵
پاسخ به پادری : ۸۹۹، ۹۰۰
السیف المسلول، تربیع الشیخین: ۹۶۱
شرح بیتی ازسنایی : ۱۲۲۱
عقاید مظفری، زرجعفری : ۹۷۵
مفتاح النبوة : ۹۹۳
کوثرهمدانی ، علینقی
آیات الائمه : ۸۶۸
اوصاف القری : ۱۰۶۰

روضة الواعظين . ۱۶۱۸
نصیحت نامه : ۱۷۰۸
کوثرقمی، عبدالکریم
ترجمهٔ مصباح الشریعه : ۱۰۸۸
کوثری، حسین
بیانات : ۱۰۶۷
کوکبی
مقامات العشاق : ۱۴۱۲
کیا = پیرکیا
کیکاووس = عنصرالمعالی
کیشی = شمس‌الدین محمد
کیشی = میراحمد
کیوان‌قزوینی = عباسعلی
گسائین‌آنند کش‌خوش
بحرالنجات : ۱۰۶۲
گسکری = محمد طاهر
گلبن، محمد کاظم کازرونی
گلشن اسرار : ۱۳۳۸
گلستانه = محمد ...
گلشنی ادرنوی، محمد فرزند فتح‌الله
حق الیقین : ۱۱۳۰
مآب : ۱۳۵۷
گنجور فرزند اسفندیار
جاویدان خرد : ۱۵۸۸
لاری = حسین
لال بیراك هندی
شاه و درویش : ۱۲۱۳
لسان السلطنه
اثبات الحق : ۱۷۲۰
لطفعلی دانش فرزند محمدکاظم
آداب المحادثه . غفاریه : ۱۵۱۶
شرح آداب مکالمه : ۱۴۹۸
نیروزیه : ۱۷۱۱

شاه‌لطف‌الله جالندهری
ثمرات الفوائد : ۱۱۰۶
لطف‌الله فارسی فرزند محمد رفیع
حیاة النفوس: ۹۳۹
لطف‌الله‌کوکسی
شرح منازل السائرین: ۱۲۵۸
لطف‌الله مهندس لاهوری
سحرحلال : ۱۶۲۳
لقمان حکیم
صدپند، نصایح : ۱۶۴۱
صد پند منظوم : ۱۶۴۲
لنجانی = حیدرعلی
سید ماجد
ترجمهٔ رسالهٔ معاد : ۹۱۹
سید ماجد بحرانی فرزند محمد
اخلاق تهماسبی : ۱۵۳۲
تحفهٔ سلیمانیه : ۱۵۶۰
مارکوس اولیوس
پند نامه : ۱۵۵۴
محمد ماه رضوی
تکمیل العرفان : ۱۰۹۶
ماشاءالله حکیم بصری
احوال المفاتیح، مفاتیح‌القضا : ۱۰۲۰
مبارك فیض شاهی
راحت القلوب : ۱۱۵۵
مجدالاشراف محمد ذهبی
تحفة الوجود : ۱۰۷۶
خلاصة الذهب : ۱۱۳۹
درةالمصطفی : ۱۱۴۳
دستخط : ۱۱۴۵
سیمرغ وکوه قاف : ۱۲۱۳
شرح منامیه : ۱۲۵۹
شمسیهٔ ظهوریه : ۱۲۶۳

مرآت الکاملین : ۱۳۷۳
مجدالدین بغدادی، ابوسعید فرزندمؤید
آداب السفر : ۱۰۱۱
اسئله و اجوبه : ۷۳۲، ۱۰۲۶
پرسش و پاسخ : ۱۰۷۰
السیر والطیر : ۱۲۱۳
المسافریه : ۱۳۸۴
نامه‌ها : ۱۴۴۷
مجدالملك لواسانی، میرزا محمد
کشف الغرایب : ۱۶۶۱
مجذوب علیشاه همدانی ، جعفر
اثبات نبوت : ۸۷۲
اعتقادات ، عقاید مجذوبیه : ۱۰۴۵
جامع الاسرار : ۱۵۸۷
حق : ۱۱۲۶
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۴، ۱۱۶۵
رسالهٔ کلامی : ۹۴۹
شرح حدیث انااصغرمن‌ربی : ۱۲۲۶
شرح دعای اللهم نور ظاهری: ۱۲۳۳
کبریت احمر : ۱۳۱۴
مرآت الحق : ۱۳۷۱
مراحل السالکین : ۱۳۷۷
موعظه : ۱۴۲۹
مجلسی ، محمد باقر
آداب الولاة، سلوك ولاة العدل: ۱۵۱۶
اثبات رجعت، ترجمهٔ ۱۴ حدیث : ۸۷۱
ادیان و امم : ۱۷۲۰
بداء : ۷۴۴
پرسش وپاسخ: ۹۰۱، ۹۰۵
ترجمهٔ اعتقادات : ۹۱۴
ترجمهٔ توحید مفضل: ۹۱۶
ترجمهٔ حدیث معرفت : ۹۱۷
ترجمهٔ حدیث مفضل : ۹۱۷
ترجمهٔ خطبة التوحید : ۹۱۸
جبرواختیار : ۷۷۱
جنت و نار: ۹۲۹
جواهرالعقول، پند اهل دانش : ۱۷۲۶
حق الیقین : ۹۳۷
سرور الشیعه : ۹۵۶
سیر و سلوك : ۱۲۰۶ ، ۱۲۰۷
شرح حدیث ستةاشیاء: ۱۲۲۷
شرح خطبه التوحید، ترجمهٔخطبه‌الرضا: ۸۰۷
صراط النجات : ۸۱۵
صفات ذات وصفات فعل: ۸۱۶
مال ناصبی : ۹۸۶
مناجات: ۱۴۱۸
مجلسی، محمدتقی
تشویق السالکین : ۱۰۹۱
مجاهدیه : ۱۳۶۱
محبعلی
حقوق ملل : ۱۵۹۸
محبعلی مجرد
عیار العرفان : ۱۲۸۸
محب‌الله، فخرالدین
شرح عین‌العلم : ۱۲۳۹
محب‌الله بهادری قاضی
شرح فصوص الحکم : ۱۲۴۱
محب‌الله مبارز ، پیرالله‌آبادی
هفت احکام : ۱۴۸۸
محرر یزدی = محمدعلی
ملامحسن فرزند محمد سمیع
اصول وفروع دین : ۸۸۷
ملامحسن سبزواری
ترجمهٔ ملل و نحل: ۱۰۸۸
محسن شیرازی

مجلس آرا : ۱۶۷۸
محسن عمادالفقرا = حالی
محسن کشمیری = فانی
محسن گیلانی فرزند محمد
شرح قصیدهٔ میرفندرسکی : ۱۲۴۶
میرمحسن نواب قراباغی نقیب
ضیاء الانوار : ۹۷۰
مزامیر : ۱۳۸۳
محسن هروی
سخنان کوتاه حضرت علی : ۱۶۲۵
سید محمد
خصائص اعظم : ۱۱۳۷
محمد = خواجه معین‌الدین
گنج سعادت : ۱۳۳۹
محمد فرزند ببرعلی
وصیت نامه ، ۱۷۱۴
قاضی محمد فرزند برهان الدین
سلسلة العارفین : ۱۱۹۶
محمد فرزند محمد جمشید
عقول‌عشره. ۸۲۱
محمد فرزند صدرالدین
ترجمهٔ سراج الملوك : ۱۵۷۱
محمد فرزند عبدالغفور
نصایح الشیعه : ۱۷۰۴
محمد فرزند علی
سرالخلافه : ۱۱۹۲
محمد فرزند علی، قطب‌الدین
اعتقادیه : ۸۸۹
میرزا محمد فرزند عنایت احمد
النزهة الاثنی عشریه : ۱۰۰۲
محمد فرزند فضل‌الله
تحفهٔ مرسله : ۱۵۶۱
محمد فرزند قاسم
ملفوظات مغربی : ۱۴۱۶
محمد فرزند محمود
لباب الاخبار : ۱۳۴۱
محمد فرزند مقصود علی
ذخیره : ۹۴۴
محمد ابهری، فاضل الدین فرزند اسحاق
منهج الفاضلین : ۹۹۸
محمد احمدی
لوایح عشره : ۱۳۵۶
محمد اخباری کاشانی فرزند مرتضی
ترجمة الحقایق : ۱۵۷۰
تنویرالقلوب : ۱۱۰۰
کلمات نوریه ، کلمات تامات : ۸۳۱
میرزا محمد اخباری نیشابوری
آینهٔ عباسی : ۸۶۹
اصول دین : ۸۸۷
تحفهٔ جهانبانی : ۹۰۸
حجر ملقم : ۹۳۳
درالثمین، تحفهٔ امین : ۹۴۱
رد وحدت وجود : ۷۹۰
میزان التمیزفی‌علم التمیز : ۱۴۳۳
ومضة النور : ۱۴۸۵
محمد ارجانی شوشتری فرزند محمد
جاویدان خرد : ۱۵۸۸
محمد اردستانی ، معزالدین
کاشف الحق، هدیةالعالمین، فوزالنجاح، ۹۷۸
محمد استرآبادی موسوی فرزند ابوطالب
حدایق الریاحین : ۱۵۹۸
محمد استرآبادی بدلیسی حروفی
استوانامه : ۱۰۲۶
محمد استرآبادی فرزند حسین
شرح‌تهذیب‌المنطق : ۱۴۹۹

محمد اسفراینی، مجدالدین
کلمات عشره : ۱۳۲۷
سلطان محمد اصفهانی فرزند قطب‌الدین
تجلی خدا برکوه طور : ۱۰۷۳
معارف طبیه : ۹۹۱
محمد اصفهانی واعظ
جامع المعجزات : ۹۲۸
محمد اصفهانی فرزند حسین‌شریف
دریای نور : ۹۴۲
میرزا محمد افشار
بحرالعرفان : ۱۷۳۵
محمد الله‌آبادی ، خیرالدین
اندرز دلپسند : ۱۵۴۳
محمد امامی فرزند علی
منقبت نامه : ۱۶۹۴
محمد امین دفتر
خواب مغناطیسی : ۷۸۴
محمد انصاری استرآبادی فرزند عبدالکریم
محاسن الادب : ۱۶۸۰
محمد انصاری فرزند محمد
ترجمهٔ غررالحکم : ۱۵۷۵
محمد انصاری فرزند عبدالله
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۵
محمد اورنك آبادی حسینی
تنبیه الانام : ۹۲۵
محمد بحرانی فرزند عبدالنبی کرمانی
وسیلة النجاة : ۱۰۰۵
محمد بخاری ، جهانیان جهانگیر
نامه‌های جهانیان جهانگیر : ۱۴۳۸
محمد بخاری فرزند ابراهیم کلابادی
شرح التعرف لمذهب التصوف: ۱۲۲۴
محمد بخاری فرزند احمد بداوانی چشتی
راحت القلوب : ۱۱۵۵
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۷
فوائد الفواید : ۱۳۰۵
سخنان نظام‌الدین : ۱۱۸۸
نامهٔ نظام الدین : ۱۴۵۰
محمد بخاری فرزند اسعد نقشبند
مسلك العارفین : ۱۳۸۵
محمد بخاری فرزند محمد = بهاءالدین
محمد بخاری برهان الدین فرزند محمود
بستان العقول : ۱۰۶۳
تصوف : ۱۰۹۲
نزهة العاشقین : ۱۴۵۵
محمد برغانی فرزند محمد صالح
نجات المؤمنین : ۱۰۰۲
محمد برهانپوری فرزند فضل‌الله
العجیبه اللامه : ۱۲۷۹
محمد بسطامی بایزیدی فرزند عنایت
روضة العارفین : ۱۱۸۲
محمد بلخی بکری فرزند قوام
شرح مخزن الاسرار : ۱۲۵۷
محمد بلخی = مولوی
محمد بلیانی = محمدکازرونی
میرزا محمد بوشهری ، خان بهادر
قهوه‌خانهٔ شهر سورت : ۱۷۴۷
محمد بهبهانی، معین‌الاسلام
مفتاح المدن : ۱۶۸۹
محمد بهشتی فرزند مهدی
ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر : ۱۵۷۴
آقا محمد بیدآبادی فرزند رفیع گیلانی
پندنامه : ۱۵۵۳
توحید : ۱۱۰۱
سیروسلوك : ۱۲۰۸
نامه (۲) : ۱۲۰۹
محمد بیدوازی فرزند شیخعلی

عشق ومحبت : ۱۲۸۴
محمد بیهقی فرزند محسن
المختصر الکافی : ۹۸۷
خواجه محمد پارسا
انیس الطالبین : ۱۰۵۵
تحقیقات(۲) : ۱۰۷۷
رمز الاقطاب : ۱۱۷۸
زمان و مکان : ۸۰۰
سخن راست : ۱۱۸۹
شرح رباعیات : ۱۲۳۶
شرح فصوص الحکم : ۱۲۴۱
عقاید : ۹۷۵، ۱۲۸۶
فصل الخطاب لوصل الاحباب: ۱۲۹۹
قدسیه، کلمات خواجه : ۱۳۰۹
کشفیه : ۱۳۲۰
کلمات : ۱۳۲۱
محبوبیه : ۱۳۶۶
محمد تبریزی مقابی فرزند حسین
مناظره باباب : ۹۹۴
محمد ترکهٔ اصفهانی ، افضل الدین
تنقیح الادله : ۱۷۲۵
محمد تمامی شیرازی فرزند محمد صادق
تحفة السلطان : ۹۱۰
میرزا محمد تنکابنی پزشك فرزندسلیمان
حقیقة العرفان : ۱۱۲۸
شرح تجرید : ۸۰۶
ضیاء الابصار : ۱۲۷۳
ملامحمد تنکابنی فرزندعبدالفتاح
ضیاء القلوب: ۹۷۱
محمد تهرانی حایری
مفتاح الاسرار : ۱۴۰۴
محمد تهرانی مدرس
رافع البغض والعداوة : ۹۴۴
محمد جامی فرزند محمد
ریاض الناصحین : ۹۵۱
محمد جوانرودی
ترجمهٔ حیاة النفس : ۹۱۸
محمد چشتی
آداب الطالبین : ۱۰۱۲
الجمع بین الدنیا والاخره : ۱۵۹۰
چهار برادران : ۱۵۹۳
صبر درشدت : ۱۶۴۱
طلب حلال : ۱۶۴۵
فضل کسب : ۱۶۵۴
مجالس : ۱۳۶۰
مساهله در معامله : ۱۶۸۳
مسجدکعبه واقصی : ۱۳۸۳
المفلس فی‌امان‌الله : ۱۴۰۷
الناس بالناس : ۱۴۳۴
نکات الاخوان : ۱۴۷۰
هدایات المشیخه : ۱۴۸۷
محمد حسینی فرزند قاسم
صراط المسترشدین : ۹۶۹
محمد حسینی
بیان سلوك : ۱۰۶۷
ترجمهٔ الندامه فی‌زادالاخره : ۷۶۱
رؤیت : ۱۱۸۳
محمد حکیم فرزند عبدالله
گوهر یکدانه : ۸۳۶
محمد حلی = فخرالمحققین
محمد حمویه جوینی، معین‌الدین
مقامات صوفیان : ۱۴۱۰
محمد خاموش = خاموش
محمد خراسانی = بدر جاجرمی
محمد خلیفهٔ‌خفری
مراتب الوجود : ۱۳۷۷
محمد خواجگی فرزند احمد
ترجمهٔ الباب الحادیعشر : ۹۱۵

تمهیدات : ۷۶۴
شرح فصول نصیریه : ۸۱۳
نظامیه فی‌مذهب الامامیه : ۱۰۰۳
محمد خواجگی فرزند عبدالسلام
آقالیم اسلام ومعموره : ۱۵۴۱
محمد خوارزمی، مؤیدالدین
ترجمهٔ احیاء العلوم : ۱۰۸۲
محمد خوافی فرزند علی
وردیه : ۱۴۸۳
محمد خویی فرزند احمد
مناهج سیفیه : ۱۴۲۵
محمد داراشکوه = داراشکوه
محمد دارابی
شرح دیوان حافظ : ۱۲۳۵
لطایف غیبی : ۱۳۴۲
محمد دزفولی = کاشف
محمد دماوندی = عبرت
محمد دهدار = دهدار
محمد دیلمی = اشنیی
محمدخان رازقی
ملفوظات رازقیه : ۱۴۱۶
محمد رازی بویهی = قطب‌الدین
محمد رازی = قوام‌الدین
محمد رازی فرزند حسن (حسین)
تبصرة‌العوام فی‌معرفة‌مقالات‌الانام : ۱۷۲۲
نزهة‌الکرام و بستان العوام : ۸۵۲
محمد رستمداری مشکاک فرزند علی
نامهٔ اوزبکان وپاسخ رستمداری : ۱۰۰۰
محمد رضوی فرزند احمد
الحبل المتین : ۹۳۰
محمد رضوی قمی، صدرالدین
شرح رسالهٔ علم باری : ۸۱۲
محمد فرزند زبردست‌خان
ارشاد الوزراء : ۱۵۴۰
انیس الوزراء : ۵۴۸
محمد ساوجی فرزند حسین
السلوك وعیوب النفس : ۱۲۰۰
محمد سبزواری فرزند محمد علی
سلسلهٔ مشایخ صوفیان : ۱۱۹۷
محمد سبحانی هندی
شرح بیتی از مولوی : ۱۲۲۴
محمد سمرقندی، ابوعبدالله
مختصر الولایه : ۱۳۶۷
محمد شاه فرزند محمد عطاءالله
خیرالکلام : ۱۱۴۳
محمد شاه عالم فرزند عبدالله
لطایف شاهی : ۱۳۴۲
محمد شیخ حسن
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۵
محمد شریعتمدار
شبهات واهیه : ۹۶۲
محمد شوشتری مرعشی فرزند ابوالفتح
یأس ورجا : ۱۴۸۹
محمد شوشتری فرزند محمد
ترجمهٔ تمام الشریعه : ۹۱۶
محمد شهرستانی فرزند تقی افضل‌الدین
ترجمهٔ الباب الحادیعشر : ۹۱۵
محمد شهرستانی فرزند عبدالکریم = شهرستانی
محمد شهرستانی فرزند محمود
شرح تهذیب المنطق : ۱۴۹۹
محمد شیرازی مرودشتی فرزند ابوتراب
لمعات النور : ۹۸۳
محمد شیرازی فرزند خفیف اسنفکشاد
ترجمهٔ شرف الفقر : ۱۰۸۵
محمد شیرازی فرزند محمد سلیم
رد العیب عن لسان الغیب : ۱۱۵۶
محمد شیرازی = کاشف
میرزا محمد شیروانی فرزند حسن

اثبات صانع : ۷۲۷
اثبات واجب : ۷۲۹
بدا : ۷۴۵
رسالهٔ کلامی : ۹۴۹
شرح حدیث ستة اشیاء : ۱۲۲۷
صدق کلام الهی : ۹۶۸
عصمت : ۹۷۲
محمد شیروانی حافظ فرزند صفر
شرح گلشن راز : ۱۲۵۰
محمد مکی صقلی اندلسی
فرید الاصقاع : ۱۶۵۳
محمد طارمی، صفی‌الدین
انیس العارفین : ۱۰۵۵
محمد طبسی = درویش محمد
محمد طبیب فرزند روح‌الله
تهذیب العقاید فی بیان المعارف : ۷۶۵
محمد ظهیری سمرقندی فرزند علی
اغراض السیاسه : ۱۵۴۱
محمد عارف فرزند فضل‌الله
ارشاد السالکین : ۱۰۲۲
عقاید صوفیه : ۱۲۸۶
محمد عاملی = ابن خاتون
محمد عاملی فرزند زین
شوقیه وذوقیه : ۱۲۶۵
محمد عدوی فرزند طلحه
خاصیت دایره : ۱۱۳۶
شرح رسالهٔ خاصیت دایره : ۱۲۳۷
محمد عربشاه ورامینی فرزند ابوزید
احسن الکبائر : ۸۷۳
محمد فرغانی فرزند احمد، سعید
مناهج العباد الی المعاد : ۱۴۲۵
محمد فقیر = فقیر
محمد فیروزآبادی فرزند یعقوب
صراط المستقیم : ۱۲۶۸

محمد قاجار فرزند عبدالله
صراط مستقیم : ۹۶۹
محمد قادری بیجاپوری
جامع الاسرار : ۱۱۱۵
میر محمد شاه قادری فرزند شاه زاهد
خزانهٔ دارا بشاهی : ۱۳۷
محمد قاضی‌خانی فرزند معین
اخلاق جهانگیری : ۱۵۲۹
محمد شاه قاضی = شاه قاضی
محمد خان قراگزلو
ذکر خفی : ۱۱۵۱
محمد قرشی = طرطوسی
محمد قریشی، شمس‌الدین
زاد الصراط : ۱۶۲۰
محمد قضاعی، قاضی ابوعبدالله
ترک الاطناب فی شرح الشهاب : ۱۵۸۰
محمد قزوینی فرزند حسین
سلسله نامهٔ خواجگان : ۱۱۹۹
محمد قزوینی فرزند فتح‌الله
ابواب الجنان : ۱۵۱۸
محمد قلیا = قلیا
محمد قندهاری رضوی هروی
شمس الهدایه وقالع الضلاله : ۹۶۷
محمد کاتب ابوجعفر فرزند عبدالرحمان
شرایط مریدی : ۱۲۱۴
محمد کازرونی تاج‌الدین فرزند محمد
بحر السعاده : ۱۵۴۹
محمد کازرونی بلیانی فرزند علی
بدایة الذاکرین : ۱۰۶۲
محمد کاشانی جلال‌الدین فرزند محمد
ترجمهٔ مناظرهٔ احسایی : ۹۲۳
محمد کاشانی = محمد اخباری
محمد کبری علوی فرزند محمد
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۵

محمد کجوری، سلطان الواعظین
بشارة الامة : ۸۹۸
ذریعه العاصین : ۱۶۱۱
فرحة الانام : ۱۶۵۳
محمد کرمانی = محمد بحرانی
محمد کرمانی فرزند کریم قاجار
پرسش و پاسخ : ۹۰۵
معاد : ۹۹۰
محمد کلابادی = محمد بخاری
محمد کلباسی شیخی
لب اللباب : ۹۸۳
مصباح العارفین : ۹۸۹
محمد کولیاری قتال
جواهر خمس : ۱۱۱۸
محمد کیشی، شمس الدین
رسالهٔ فلسفی : ۷۹۱
نامه : ۸۵۱
محمد گرگانی فرزند احمد
منازل و مراحل : ۱۴۲۰
محمد گرگانی فرزند محمود
مرآت النفوس : ۸۴۴
محمد گلپایگانی، حبیب الدین
الملهمة بالصواب : ۴۵۰
محمد گلستانه فرزند ابوتراب
منهج الیقین : ۱۶۹۵
محمد گلشنی = گلشنی
محمد گیسودراز فرزند یوسف دهلوی
آداب سلوک : ۱۰۱۱
آینه : ۱۰۱۷
استقامت شریعت بطریق حقیقت : ۱۰۲۶
اسماء الاسرار : ۱۰۳۱
تصوف : ۱۰۹۲
جوامع الکلم : ۱۰۱۵
حدائق الانس : ۱۱۲۲
خاتمه : ۱۱۳۶
راز : ۱۱۵۵
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۹
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۵
شرح اسماء الاسرار : ۱۲۱۷
شرح جام جهان نما؟ : ۱۲۲۵
شکارنامه : ۱۲۶۲
ملفوظات : ۱۴۱۶
نامه‌ها : ۱۴۴۷
وجود العاشقین، عشقیه : ۱۴۸۱
محمد گیلانی فرزند علی
شرح گلشن راز : ۱۲۵۰
محمد گیلانی فرزند محمد نصیر
ظهور الحق : ۹۷۲
محمد گیلکی فرزند احمد
اثبات واجب : ۷۲۸
میرزا محمد لاری
لاریه: تحفهٔ لاریه : ۹۱۱
محمد لاهیجی = اسیری
محمد لاهیجی = قطب الدین
محمد لاهیجی = محمد نواب لاهیجی
میرزا محمد لواسانی = مجد الملك
سید محمد مجاهد
سراج المؤمنین : ۱۶۳۲
محمد محتسب الممالك : تقی الدین
تحفة المتقین : ۹۱۱
محمد مشکاة الملك فرزند علی
بحر الاوصاف : ۱۵۴۸
میرزا محمد مشهدی
معاد وحشر اجساد : ۹۹۰
وجودیه : ۸۶۳
میر محمد مشهدی معز الدین فرزند ابو الحسن
واجبات علیه : ۱۰۰۴
میرزا محمد مشهدی قمی فرزند محمدرضا

ستهٔ ضروریه : ۹۵۴
محمد مفتی الملك، تاج الدین
مفرح القلوب : ۱۴۰۷
محمد مکی حسینی فرزند جعفر
بحر المعانی : ۱۰۶۱
محمد ملیطوی فرزند غازی
برید السعاده : ۱۵۵۰
روضة العقول : ۱۶۱۷
محمد ممقانی = محمد تبریزی
محمد موسوی
فیض اعظم : ۱۳۰۵
محمد منیف
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۷
محمد میرزا قاجار = سلطان
محمد میهنی فرزند منور
اسرار التوحید : ۱۰۲۸
محمد نامقی فرزند مطهر
حدیقة الحقیقه: ۱۱۲۳
محمد نایینی، رفیع‌الدین فرزند حیدر
شجرهٔ الهیه : ۹۶۲
میرزا محمد نایینی
اثبات الحق : ۸۷۰
وجوب سلطنت : ۱۷۱۲
محمد نعمت‌اللهی = سلطانعلیشاه
محمد نواب لاهیجی فرزند باقر
الحکمة الیمانی : ۱۱۳۱
شرح الفصل فی‌حقیقة الوصل : ۱۲۴۰
شرح کلمات مرموزه : ۱۲۴۷
سید محمد نوربخش
ارشادنامه : ۱۰۲۵
انسان نامه : ۷۴۲
انوار، نوریه : ۱۰۵۲
اوراد فتحیه : ۱۰۵۶
تلویحات : ۱۰۹۷
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۶
سلسلة الذهب: کشف الحقایق: ۱۱۹۵ ،
۱۳۱۹
شرح حدیث عما : ۱۲۲۹
قدم وحدوث : ۸۲۷
کشف وریاضت : ۱۳۲۰
معراجیه : ۱۳۹۶
مکارم الاخلاق : ۱۶۹۱
نامه‌ها : ۱۴۴۸
نفس ناطقه : ۸۵۷
وجود مطلق : ۸۶۲
محمد نیشابوری ، رضی‌الدین
مکارم الاخلاق : ۱۶۹۰
سیدمحمد نیشابوری مدنی = میرمخدوم
محمد وابکنوی فرزند محمد
زاد المقوین : ۱۶۲۰
سید محمد والهٔ موسوی = واله
محمد یزدی حسینی فرزند محمود
بهجة الطالبین : ۱۴۹۳
محمد یزدی ، قوام‌الدین
اخلاق و سیاست : ۱۵۳۹
شیخ محمود
اسرار الحق : ۱۰۲۸
اسرارالوحی : ۱۰۳۱
پندنامه : ۱۰۵۴
محمود، جلال‌الدین
شرح گلشن راز : ۱۲۵۰
محمود، نجم الدین
الاداب والسلوك : ۱۰۱۴
محمود فرزند عثمان
فردوس المرشدیه : ۱۲۹۷
محمود فرزند علی
سلامان وابسال : ۱۱۹۵
محمودآذربایجانی، قاضی سراج الدین

لطایف الحکمه : ۱۶۷۲
محمود اشنهی = اشنهی
میرزا محمود افشار کنگاوری
مفتاح الفنون : ۱۵۰۸
محمود بحری، بحرالدین
عروس عرفان : ۱۲۸۰
آقا محمود بهبهانی
تحفة السلاطین : ۹۰۹
سبیل الرشاد : ۹۵۴
سبیل النجات : ۹۵۴
محمود پسیخانی گیلانی، محمود عجم
پرسش وپاسخ : ۱۰۷۰
رسخ البیان وفتح البیان : ۱۱۷۵
مفاتیح غیوب : ۱۴۰۱
میزان : ۱۴۳۳
محمود فرزند محمد تبریزی
ترجمهٔ حیاة النفس : ۹۱۸
شفاء القلوب : ۹۶۶
محمود تهانیسری چشتی
ارشاد الطالبین: ۱۰۲۲
محمودجو، نصیرالدین
مناجات : ۱۴۱۹
محمود چراغ دهلوی، نصیرالدین
تصوف : ۱۰۹۳
محمود چشتی
معرفة السلوك : ۱۳۹۸
محمود خویی فرزند ابوالقاسم
خلاصهٔ امانیه : ۱۱۳۸
محمود (محمد) **عارف**
جلوات وجود : ۱۱۱۳
محمود علوی فاطمی فرزند علینقی
مسلی المصابین: ۱۶۸۳
محمود قواس = قواس یهدی
محمود راوندی، شمس الاسلام

شرف النبی ومعجزاته : ۹۶۵
محمود شبستری
حاشیه برگلشن‌راز: ۱۱۱۲
حق‌الیقین : ۱۱۲۹
زمان و مکان : ۸۰۰
شرح گلشن راز : ۱۲۴۸–۱۲۵۳
مرآت المحققین : ۸۴۲ و ۱۳۷۴
معراجیه : ۱۳۹۶
محمود شریف فرزند محمد مهدی
اصول دین : ۸۸۳
محمود شیرازی = شاه داعی
محمود شیرازی نی‌ریزی
قدم وحدوث اجسام : ۸۲۷
محمود کاشانی فرزند ابوالقاسم
حقایق الازلیهٔ وسطی : ۱۱۲۶
محمود کاشانی بلخی فرزند علی
کمیلیه : ۱۳۳۲
مصباح الهدایه ومفتاح الکفایه : ۱۳۹۰
محمود کرمانی = افضل الملك
سید محمود مفتی بغدادی
ترجمهٔ کتاب سید احمد شاکر : ۹۲۱
محمود منشی رموز فرزند یوسف
تأدیب اطفال : ۱۵۵۶
محمود میر بزرگی = میر بزرگی
محوی = مغیث‌الدین ...
محیی‌الدین
مرآت المحققین : ۱۳۷۵
محیی‌الدین اعرابی
ترجمهٔ حلیة الابدال : ۱۰۸۳
ترجمهٔ غوثیه : ۱۰۸۶
رسالهٔ عرفانی(۲) : ۱۱۶۶
سیروسلوك، خلوت: ۱۲۰۹
شرح ابیاتی از ابن‌العربی : ۱۲۱۴
شرح ابیاتی ازفصوص : ۱۲۱۵

شرح فصوص (۱۰): ۱۲۴۲،۱۲۴۱
شرح مناقب، شرح صلوات : ۱۲۵۸
عالم‌کبیر وصغیر : ۱۲۷۸
کلمات : ۱۳۲۷
نصوص الخصوص : ۱۴۵۷
نقد النصوص : ۱۴۶۵
محیی‌الدین طوسی غزالی
کنزالعاشقین : ۱۳۳۵
محیی‌الدین‌قادری
نصایح : ۱۷۰۳
محیی‌الدین گلشنی = گلشنی ادرنوی
مختار زوزنی، محمد
نامهٔ اسکندر : ۱۶۹۷
مدهوش جرفادقانی، محمدصادق
سرالعزیز : ۱۶۳۲
سید مراد آل‌محمد
نکات الاسرار : ۱۴۷۰
مرادالدین فرزند جلال
مقصود المراد، ملفوظات : ۱۴۱۴
مرتضی بهبهانی نجفی فرزند تقی
سعادةالملوك : ۱۶۳۲
مرتضی داعی حسینی فرزند قاسم
تبصرة العوام : ۱۷۲۲
مرتضی رازی، ابوعبدالله محمد
نزهة الکرام و بستان العوام: ۸۵۲
مرتضی رشتی شیخ‌الاسلام
حیاة الایمان : ۹۳۹
مرتضی زین‌العباد
بحارالمعانی، شرح مثنوی : ۱۰۶۱
مرتضی لاهیجی فرزند عبدالوهاب
هدایة المؤمنین : ۱۰۰۸
مرتضی قلیخان متولی
ظفریه : ۸۱۸
مرحمت علی‌شاه شیرازی
وجود مطلق : ۸۶۲
شیخ مرشد
فردوس المرشدیه : ۱۲۹۷
مریخ قاجار
زاد الروح : ۱۱۸۴
مزید فرزند بهادر حاجی
اسرارالنکات : ۱۰۳۰
مستشار الدوله = یوسف
مستعلیشاه = زین‌العابدین شیروانی
مستملی = اسماعیل
مسعود اجودهنی = فرید شکرگنج
مسعود استرآبادی
نصوص الخصوص : ۱۴۵۷
مسعود بیك
ام‌الصحائف فی‌عین‌المعارف : ۱۰۴۹
مسعود نیشابوری فرزند عبدالخالق
مرآت : ۱۳۶۹
مسکین، محمد جلال‌الدین
انصاف نامه، مصالح‌المسلمین : ۱۵۴۴
مسیح فسوی، محمد فرزند اسماعیل
اثبات واجب : ۷۲۸
شرح اثبات واجب : ۸۰۶
مشتاقعلی قمی مهدی فرزند اسماعیل
جنتهٔ فقر : ۱۱۲۰
مشتاقعلی‌شاه دکنی فرزند محمد
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۶
مشتری خراسانی، ابراهیم
نصیحت نامهٔ شیخ المقامرین : ۱۷۰۹
مصطفی هاشمیعباسی فرزند خالق داد
توضیح الملل : ۱۷۲۵
مصطفی علوی فرزند اسماعیل
لوامع محمدیه : ۹۸۵
مصنفك شاهرودی بسطامی، علی
شرح شمسیه : ۱۵۰۱

مظفرعلیشاه، محمد تقی
ارشاد نامه : ۱۰۲۵
بحرالمعارف : ۱۰۶۱
کبریت احمر، اوراد مؤظفه : ۱۳۱۴
کرسی نامه : ۱۳۱۶
کمیلیهٔ منظوم : ۱۳۳۳
مجمع البحار : ۵۸ و ۱۳۶۲
نامه‌ها : ۱۴۴۸
مظفر شفایی پزشک :
اخلاق شفایی : ۱۵۳۱
مظفرالدین کاشانی حسینی
جمع میان گفتار افلاطون ومعلم اول: ۷۷۷
مظفر مروزی = عبادی
محمد معصوم دشت بیاضی
انیس العاشقین : ۱۰۵۶
محمد معصوم دماوندی فرزند محمد
ذخیرة العارفین : ۹۴۴
معصوم علیشاه
کلمات : ۱۳۲۷
معصوم علی خمسه‌ای زنجانی
اخلاق : ۱۵۲۳
معلم یزدی = علی یزدی
معین الدین
علامات الساعة : ۱۲۸۸
معین الدین چشتی = حسن اجمیری
معین الدین کرمانی
معارف مرادشاهی : ۱۳۹۴
معین الدین مسکین فراهی
ارشادالطالبین : ۱۰۲۲
روضة الواعظین : ۱۶۱۸
معینی
عشق و محبت : ۱۲۸۴
مغیث الدین، محوی
مقامات مغیث الدین : ۱۴۰۹

مفضل کوفی
ترجمهٔ توحید مفضل(۳): ۹۱۶، ۹۱۷
مقصود فرزند شاه ولی سلیمان
سخنان کوتاه شافعی : ۱۶۲۸
ملامقصود دهبیدی
مرآت السالکین : ۱۳۷۲
مقامات دهبیدی : ۱۴۰۹
محمد مقیم استرآبادی فرزند حسین
معاد وحشر اجساد : ۹۹۰
مقیم کاشانی
کمیلیه : ۱۳۳۲
محمد مقیم نصیری
نکتة الاسرار : ۱۴۷۰
مکتبی شیرازی
کلمات علیه غراء : ۱۶۶۳
شیخ مکی خاکی، محمد
الجانب الغربی : ۱۱۱۱
سلطان ملکشاه
تعزیت نامه : ۱۵۸۴
میرزا ملکم خان
اصول تمدن : ۵۴۰
امتیاز کمپانی فواید عامه : ۱۵۴۲
پولتیک روس وانگلیس: ۱۵۵۵
پولتیکهای دولتی : ۱۵۵۶
تنظیم لشکر، انتظام لشکر ومجلس تنظیمات:
۱۵۸۳
توفیق امانت : ۱۵۸۳
چهارچشمان : ۱۵۹۳
حرف غریب : ۱۵۹۸
خزانهٔ مالیهٔ دولت عثمانی : ۱۶۰۲
دستگاه دیوان : ۱۶۰۵
دفترقانون : ۱۶۰۸
رسالهٔ حجت : ۱۶۱۲

رسالهٔ غیبی : ۱۶۱۴
رسالهٔ غیبیه: ۱۶۱۴
رفیق و وزیر : ۱۶۱۵
سیاحی گوید، کج بینان: ۱۶۳۵
شیخ و وزیر: ۱۶۴۰
فراموشخانه، اسرار فراموشخانه: ۱۶۵۲
کتابچهٔ غیبی، دفتر تنظیمات: ۱۶۵۹
کلیات ملکم : ۱۶۶۴
مبدأ ترقی : ۱۶۷۷
مرو و ترکستان : ۱۶۸۲
مفتاح : ۱۶۸۹
نتیجهٔ نگارش : ۱۷۰۲
ندای عدالت بمجلس وزراء : ۱۷۰۳
نوم و یقظه : ۱۷۱۱

ملکی تبریزی = میرزا جواد

ممتاز فراهی = برخوردار

ممجهٔ هندی

هر بنس الهند : ۱۴۸۸

منصور دشتکی = دشتکی

منصور عبادی = عبادی واعظ

منصور علی

شرح کلام شاه نعمت‌الله: ۱۲۴۷

منکجی فرزند لیمجی

تاریخ جدید باب : ۱۷۳۶

من‌الله حسینی فرزند علی‌الله‌محمد

تبصرة الخوارق : ۱۰۱۲

مؤبدشاه مهتدی

دبستان مذاهب : ۱۷۲۶

مؤتمن الملك

رساله دراوضاع اجتماعی ایران: ۱۶۱۲

مؤذن خراسانی = محمد علی

میرزا موسی

شرح کنت کنزاً مخفیا : ۱۲۲۹

موسی فرزند داود

نفس رحمانی : ۱۴۶۴

موسی ساوجی فرزند علیرضا

سیاست مدن : ۱۶۳۷

موسی فراهانی فرزند علی

مفتاح المحبه : ۱۴۰۵

موسی همدانی فرزند فضل‌الله

مبدأ و معاد : ۸۳۹

مولوی بلخی، محمد

شرح مثنوی : ۱۲۵۵-۱۲۵۶
فیه مافیه : ۱۳۰۷
منشآت : ۱۴۲۷

میرمؤمن

شکرستان : ۱۲۶۲

محمد مؤمن فرزند عبدالغفور

اصول دین : ۸۸۲

محمد مؤمن تنکابنی پزشك

تبصرة‌المؤمنین : ۹۰۵
شرح رباعی : ۱۲۳۶،۱۲۳۶

محمد مؤمن دهکردی اصفهانی

ایقاظ الغافلین : ۱۵۴۸

محمد مؤمن میاموی بسطامی فرزند محمد

اخلاق : ۱۵۲۳

مؤید فرزند محمود حاتمی صوفی

قضا و قدر: ۸۲۸
نفحة‌الروح و تحفة الفتوح : ۱۴۶۱

مهاجر = محمد علی

محمد مهدی فرزند علی اصغر

فرح الحزین : ۱۶۵۳

میرزا مهدی اصفهانی بابی

نامه : ۱۷۵۸

میرزا مهدی خان بدیع نگار

کفایة العرفان : ۱۳۲۱
معاد، متمم کفایة‌العرفان: ۹۹۰

سید مهدی بروجردی = بحرالعلوم

مهدی خراسانی فرزند یوسف
کشکول العارفین : ۱۳۲۰
محمد مهدی خوانساری فرزند کاظم
ترجمهٔ بحارالانوار : ۱۵۶۹
مهدی رشتی فرزند علی
حدیقة العارفین : ۹۳۵
محمد مهدی سبزواری
جواهر سلیمانی : ۱۵۹۳
ملامهدی سلطان آبادی
پرسش وپاسخ(۲) : ۷۵۲
محمد مهدی شیرازی فرزند محسن
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۷
ملامهدی کاشانی قمی
افعال اختیاری : ۷۳۹
مهدی لاهیجانی فرزند احمد
البیان‌فی‌الروح‌والابدان: ۷۴۷
جبرواختیار : ۷۷۲
ملا مهدی نراقی
انیس الموحدین : ۸۹۵
ترجمهٔ جامع السعادات : ۱۵۷۰
میرابو
گفتاری دربارهٔ آزادی : ۱۶۷۱
میربزرگی، سلطان محمود
سیر وسلوک : ۱۲۰۹
میرداماد = باقر
میرفندرسکی، ابوالقاسم
پرسش وپاسخ، تشکیک درذاتی: ۷۴۹
شرح‌قصیدهٔ میرفندرسکی: ۱۲۴۵-۱۲۴۶
میرقاری گیلانی
انیس‌العاقلین : ۸۹۴، ۱۵۴۷
میرمخدوم، محمد نیشابوری مدنی
شرح‌گلشن راز: ۱۲۵۰
میرنگاهی = محمد حسین همدانی
میسمر

ترجمهٔ سواره دوکنستان : ۹۱۹
نادر شهرخواستی = اسدالله
ناصرانقره‌ای
رساله درحکمت : ۷۹۰
ناصرخسرو علوی
آفاق و انفس : ۱۰۱۵
ترجمهٔ الندامه فی‌زادالاخره : ۷۶۱
جامع الحکمتین: ۷۶۶
زاد المسافرین : ۷۹۹، ۱۱۸۶
عالم صغیروکبیر : ۱۲۷۸
گشایش ورهایش : ۸۳۳
وجه دین : ۱۰۰۵
نجم‌الدین رازی دایه، عبدالله
اطوار سبعه : ۱۰۴۴
مرموزات اسدی : ۱۳۸۳
مرصادالعباد : ۱۳۷۹
معیار الصدق، عشق وعقل : ۱۴۰۰
نجم‌الدین رازی کبری خیوقی، احمد
آداب‌صوفیه،اصطلاحات: ۱۰۱۲، ۱۰۳۸
ترجمهٔ اصول العشره : ۱۰۸۲
حورائیه : ۱۱۳۴
رسالة الطیر : ۱۱۵۷
السائر الحائر : ۱۱۸۷
شرح‌کنت‌کنزاً مخفیاً : ۱۲۲۹
شفاء الصدور : ۱۲۶۱
شمسةالعشاق : ۱۲۶۳
فقر : ۱۳۰۰
فوایح الجمال : ۱۳۰۳
نامه‌ها : ۱۴۴۹
نجم خلیل
وصیت صاحب دیوان : ۱۷۱۴
نجم الملة والدین
شرح مرموزالحکمه: ۸۱۴
نجم‌الدین نسفی

فرق متصوفه : ۱۲۹۸
نجیب‌الدین رضا = رضا تبریزی
ندایی کاشغری، عبدالله
اسرار التمهید : ۱۰۲۷
ندیم‌الملك = حیدر علی
ندیمی
ترجمهٔ نثرالللالی : ۱۵۷۷
نسفی، ابوحفص عمر
اعتقادات اهل‌سنت وجماعت : ۷۳۸، ۸۸۸
شرح عقاید نسفی : ۹۶۴
شعب ایمان : ۱۷۲۸
نسفی = زین‌الدین
نسفی = شهاب‌الدین
نشاط، عبدالوهاب
عشق و محبت : ۱۲۸۴
نصر سمرقندی فرزند محمد
ترجمهٔ تنبیه‌الغافلین : ۱۵۷۰
نصرالله دماوندی فرزند محمد حسین
تحفهٔ ناصریه : ۱۵۶۶
نخبة الوزراء : ۱۷۰۲
نصرالله شیبانی، ابوالفتح
مکارم اخلاق‌قدسی (۲) : ۱۶۹۱
نصیرالدین
مقتل نامه : ۱۴۱۲
خواجه نصیرالدین طوسی
آداب تعلم وتعلیم : ۱۴۹۱
آغاز وانجام، تذکره : ۷۲۲
اثبات واجب : ۷۲۹
اخلاق محتشمی : ۱۵۳۲
اخلاق ناصری : ۱۵۳۴
اساس الاقتباس : ۱۴۹۲
اصول دین : ۷۳۶
اوصاف الاشراف : ۱۰۵۷
پرسش وپاسخ، پاسخ به‌گیشی : ۷۵۱
تجلی الاشراق : ۱۵۵۷
تحفه : ۷۵۳
ترجمهٔ ادب الوجیز : ۱۵۶۸
تعلیقات برشرح‌اشارات : ۷۶۳
تقسیم موجودات، اندرقسمت موجودات : ۷۶۳
تبصرة‌العوام‌فی‌معرفة‌مقالات‌الانام : ۱۷۲۲
تولا وتبرا : ۹۲۷
جبرو اختیار، جبرو قدر : ۷۷۲
خلافت نامهٔ الهی : ۱۶۰۳
خیرواقسام آن : ۷۸۴
رسم‌وآیین‌پادشاهان‌پادشاه‌مادهٔ‌امن : ۱۶۱۴
روحیه : ۸۹۷
سعادت واقسام‌آن : ۸۰۲
سیروسلوك، اعتقادیه : ۱۲۰۹
شرح تجرید : ۸۰۶
شرح رسالهٔ عرفانی : ۱۲۳۷
شرح فصول نصیریه : ۸۱۳
شرح مرموز الحکمه : ۸۱۴
فرق میان وحدت وتوحید واتحاد : ۸۲۵
فصول نصیریه : ۸۲۵
قضا و قدر : ۸۲۸
گشایش‌نامه : ۱۶۷۰
گفتار (۲) : ۱۳۳۷
مطلوب المؤمنین : ۸۴۶
مقولات عشر : ۱۵۰۹
مناجات : ۱۴۱۹
منهاج الطالبین : ۱۶۹۴
نفی و اثبات : ۸۵۸
وجودیهٔ منظوم : ۸۶۳
میرزا نصیر مراغه‌ای : نصیرا
مجموعهٔ نصیحت : ۱۶۸۰
نصیرالدین همدانی، نصیرا
اثبات عقل : ۷۲۷

شرح بیتی ازگلشن راز : ۱۲۲۳
نصیری = عبدالوهاب
نظام‌الدین
شرح شمایل ترمذی : ۱۲۳۹
نظام‌الدین اورنگ‌آبادی
ملفوظات : ۱۴۱۶
نظام‌الدین اولیا = احمد بخاری دهلوی
نظام الدین پانی‌پتی
جوك باشست : ۷۷۸
میر نظام حسنعلی‌گروسی فرزندصادق
اندرزنامه، پندنامهٔ یحیوی: ۱۵۴۳
نظام العلماء تبریزی
حقیقة الامر: ۱۱۲۷
نظام‌الدین احمدگیلانی
ادب الصبیان : ۷۳۱
اصول علوم : ۷۳۷
حدوث دهری : ۷۸۲
قضا وقدر : ۸۲۸
نظام‌الدین علی موسوی
جامع سلیمانی : ۹۲۷
خواجه نظام‌الملك طوسی
پند نامه، وصیت نامه : ۱۵۵۴
دستورالوزاره، وصایای خواجه: ۱۶۰۸
سیاست نامه : ۱۶۳۶
سیروسلوك : ۱۲۱۰
قانون الملك : ۱۶۵۸
نظام یزدی = علی یزدی
نظامی گنجوی
شرح مخزن الاسرار : ۱۲۵۶
ملانظرعلی گیلانی
شرح انالله خلق‌آدم علی‌صورته: ۱۲۲۶
نعمت‌الله جزایری شوشتری
ترجمهٔ انوار النعمانیه : ۷۵۶
نعمت‌الله رضوی مشهدی
منهاج الکرامه : ۹۹۷
نعمت‌الله نخجوانی فرزند محمود
شرح‌گلشن راز : ۱۲۵۰
شاه نعمت‌الله ولی
آداب درویشی : ۱۰۱۰
آفاق وانفس : ۱۰۱۵
ابجد طریقت : ۱۰۱۸
احدیت : ۱۰۲۰
اختیار : ۱۰۲۱
اخیار وابرار وانظار : ۱۰۲۱
ادب : ۱۰۲۱
ارشاد الطالبین : ۱۰۲۳
اسرارالصلاة : ۱۰۲۹
اسرار العباده : ۱۰۲۹
اصطلاحات‌صوفیان: ۱۰۳۸
اصول، وصول : ۱۰۴۲
اصول خمسه : ۱۰۴۳
اصول دین : ۱۰۴۳
الهامات : ۱۰۴۷
امامت : ۱۰۴۹
امانت : ۱۰۴۹
انعام : ۱۰۵۱
انعامات : ۱۰۵۱
انوار حقایق : ۱۰۵۳
ایجاد : ۱۰۶۰
برازخ : ۱۰۶۲، ۱۰۶۳
بقای وجه : ۱۰۶۴
بیان خودش : ۱۰۶۷
بیعت نامه : ۱۰۶۸
پرسش وپاسخ(۲) : ۱۰۷۱، ۱۰۷۰
پیرنامه : ۱۰۷۱
تاج نامه : ۱۰۷۱
تجرید و تفرید : ۱۰۷۳
تحقیقات : ۱۰۷۷، ۱۰۷۸

تحقیق الاسلام : ۱۰۷۸
تحقیق ایمانی: ۱۰۷۹،۱۰۷۹
تحقیق درجنات : ۱۰۷۹
تحقیق القیامه : ۱۰۷۹
تحقیق درولایت، حقیقت‌محمدیه: ۱۰۸۰
ترسل نامه : ۱۰۹۰
تسبیح، تحقیق درتسبیح : ۱۰۹۰
تعریفات : ۱۰۹۴
تفسیر آیت‌کل شیئی‌هالك: ۱۰۹۵
تفسیر آیت وکلمة القاها: ۱۰۹۵
تفسیرسورهٔ توحید : ۱۰۹۵
تفسیرسورهٔ فاتحه وفضایل آن : ۱۰۹۵
تکثیراسماء : ۱۰۹۶
تنظیمات : ۱۱۰۰
توحیدیه ، جاروبیه : ۱۱۰۳
توحید قوسین، معراج :۱۱۰۴ ، ۱۳۹۷
توکل : ۱۱۰۵
جامع‌الانوارومجمع‌الانوار، نوریه: ۱۱۱۰
جامع‌اللطایف : ۱۱۱۱
جبر و قدر : ۱۱۱۲
جمع‌الاستار : ۱۱۱۴
جواهر : ۱۱۱۵
چهارپیرچهار تکبیر: ۱۱۲۰
چهار نفس : ۱۱۲۰
حج وصوم، مناسك: ۱۱۲۲
حروف، نقطه : ۱۱۲۴
حسن وعشق، عشق: ۱۱۲۵
حضور قلب : ۱۱۲۶
حقایق : ۱۱۲۶
حکمت خلق مخلوقات: ۱۱۳۱
حواس، نکات : ۱۱۳۲
حورائیه : ۱۱۳۴، ۱۱۳۵
خلت خلیل‌الله : ۱۱۴۰
خلقت انسان : ۱۱۴۰
خلق وخالق : ۱۱۴۰
خلوت : ۱۱۴۰
خلیفه، خلیقه : ۱۱۴۱
خواب دیدن : ۱۱۴۱
خیالیه : ۱۳۵۹
ده‌اصل، سلوکیه : ۱۱۴۷
ذوقیات : ۱۱۵۳ ، ۱۱۵۳
راه اهل سنت : ۱۱۵۵
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۷
رموز : ۱۱۷۸
روحیه(۳): ۱۱۸۱ ، ۱۱۸۱
سلسلهٔ خرقه، نسبت خرقه: ۱۱۹۵
سلسلهٔ مشایخ، نسبت خرقه : ۱۱۹۶
سئوال وجواب(۴) : ۱۲۰۲
شرح ابیاتی ازفصوص : ۱۲۱۵
شرح اسماء الهی : ۱۲۱۷
شرح بیتی از ابوسعید: ۱۲۱۷
شرح حدیث : ۱۲۲۵
شرح فصوص(۴): ۱۲۴۱
شرح‌کلام شاه نعمت‌الله: ۱۲۴۷
شرح لمعات : ۱۲۵۳
شریعت وطریقت و حقیقت : ۱۲۶۰
شناخت خود : ۱۲۶۳
شهودیه : ۱۲۶۵
الصمت : ۱۲۷۲
طریقت صوفیه : ۱۲۷۷
عجایبات، علائم ظهور: ۱۲۷۸
عین(۳): ۱۲۹۰
غیبیه : ۱۲۹۱
فقریه : ۱۳۰۱
فیوضات: ۱۳۰۶
قطبیه، بیان اقطاب : ۱۳۱۱
قلندریه : ۱۳۱۲
کشف الاسرار : ۱۳۱۷

کلیات : ۱۳۲۹
کمال بلوغ و بلوغ کمال : ۱۳۳۰
کمیلیه : ۱۳۳۲
کنزالعارفین : ۱۳۳۵
گنج طلسم : ۱۳۳۹
گنج‌العارفین : ۱۳۳۹
لوایح : ۱۳۵۶
ماهیت ووجود مطلق : ۱۳۵۷
مثال وخیال مطلق ومقید : ۱۳۵۹
مجمع الاسرار : ۱۳۶۱
مجموع‌اللطایف : ۱۳۶۳
محبت نامه : ۱۳۶۴
مخزن‌الاسرار : ۱۳۶۸
مراتب(۲) : ۱۳۷۵
مراتب الهیه : ۱۳۷۶
مظهریه : ۱۳۹۲
معارف : ۱۳۹۴
معراج نامه : ۱۳۹۷
معرفت : ۱۳۹۷
معرفت صغری، معرفت نفس: ۱۳۹۹
معرفت نامه : ۱۳۹۹
مقامات سالکان: ۱۴۱۰
مقامیه، مقامات‌القلوب : ۱۴۱۲
مکاشفات : ۱۴۱۵
منبع‌الانوار ومجمع الاسرار : ۱۴۲۶
منهاج‌المسلمین : ۱۴۲۸
مهدیه : ۱۴۳۱
نامه‌ها : ۱۴۴۷
نبوت و ولایت : ۱۴۵۱
نسبت (۲) : ۱۴۵۶
نصیحت (۳) : ۱۴۵۹
نفسیه : ۸۵۷
نفس، نفس ناطقه(۲) : ۱۴۶۲
نفس لوامه، نفس اماره : ۱۴۶۳
نقطه : ۱۴۶۸
نکات : ۱۴۶۸
نکات ، حواس : ۱۴۶۸
نکات، سرالتوحید: ۱۴۶۸
نور : ۱۴۷۰
نورالعرفان : ۱۴۷۱
نوریه : ۱۴۷۴
وجود (۳) : ۱۴۸۰
وحی والهام وخواب دیدن : ۱۴۸۳
وصیت نامه : ۱۴۸۴
ولایت و نبوت : ۱۴۸۵
ها : ۱۴۸۵
هویت : ۱۴۸۹
یونسیه : ۱۴۸۹

میرزا نعیم سدهی
مسمط : ۱۷۵۶

نعیمی گلپایگانی
تحفة‌الذهب: ۱۰۷۴

نقیب شیرازی، میرزا احمد
ده باب ، آداب : ۱۶۰۹

نواز علی بلگرامی
کلمات التصوف : ۱۳۲۷

نورالاصفیا اورنگ‌آبادی
نور الاسرار : ۱۴۷۱
نورالقلوب : ۱۴۷۲

نورالدین اخباری = محمد اخباری

نورالدین حسینی = فخری

نورعلی قدرت جنگ
معجزات پیامبر : ۹۹۲

نورعلیشاه
اواردیه : ۱۰۵۶
نفسیه : ۸۵۷

نورعلیشاه طبسی سپاهانی، محمد علی
آیة النور، اصول وفروع : ۱۰۱۶

پندنامه، هدایت نامه : ۱۵۵۴
جامع الاسرار کنز الاسرار ۱۳۳۳،۱۱۰۹
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۸
سیر و سلوك : ۱۲۱۰
شرح خطبة البیان: ۱۲۳۲
کبرای منظوم : ۱۵۰۷
کبریت احمر : ۱۳۱۴
نوریه : ۱۴۷۴

نورعلیشاه نعمت‌اللهی
ارشاد نامه : ۱۰۲۵
هدایت و پند : ۱۴۸۸

نورالله بخاری
شر گلشن راز : ۱۲۵۱

قاضی نورالله شوشتری
الاسئلة الیوسفیه : ۸۷۶
ترجمهٔ مصائب النواصب: ۹۲۳
جواب شبهات ابلیس: ۷۷۸
حورائیه : ۱۱۳۵
علم الهی : ۸۲۲
مناظره : ۹۹۴

محمد نورالله غفوری فرزند مقیم‌الدین
ازالة القناع عن وجوه السماع، نغمة العشاق
۱۰۲۵

نوروزعلی بسطامی فرزند محمد باقر
صراط الجنه : ۱۶۴۴

نوروزعلی قزوینی تبریزی
اکسیر : ۱۵۴۱

نوری‌جهان دختر عبدالغفار
نجات المسلمات : ۱۷۰۲

نیایشی = ابراهیم همدانی

نیر بروجردی، علی‌اصغر فرزند علی‌اکبر
عقایدالشیعه و فوایدالشریعه: ۹۷۴

نیر ممقانی، محمدتقی
مناجات: ۱۴۱۷

محمد وارث علیخان
مقالات حکمیه : ۸۴۹

واله، محمد
کشف الرموز : ۱۳۱۹

وجیه‌الدین کوپاموی سهروردی
سجدهٔ تحیه : ۱۱۸۸
نفایس وجیهتی : ۱۴۶۰

وجیه‌الدین ثانی کوپاموی سهروردی
عقاید وجیهتی : ۱۲۸۶

وجیه‌الملة والدین
ترجمهٔ رسالة الطیر : ۷۵۸

وحید تبریزی
عشقیه : ۱۲۸۵

ورکانی = عبدالملك

وزیر دفتر = هدایةالله

وصاف الحضره = عبدالله یزدی شیرازی

وطواط، رشیدالدین
انس اللهفان من کلام عثمان : ۱۵۴۴
تحفة الصدیق الی الصدیق : ۱۵۶۰
فصل الخطاب من کلام...: ۱۶۵۴
کلمات چهاریار گزین : ۱۶۶۳
مطلوب کل طالب من کلام ...: ۱۶۸۵

وفایی
نامه: ۱۴۵۰

وقار شیرازی، احمد
مرغزار : ۸۴۵

وقایع نگار = جعفر مروزی

وکیل احمد اسکندرپوری
انوار احمدیه : ۱۰۵۲

ولتر
عقیدهٔ ولتر دربارهٔ ایران : ۱۶۴۹

ولی‌رام = بنوالی داس

ولی صدیقی قادری فرزند ملوکشاه
شرح کلمات غوثیه : ۱۲۴۷

ولی گرجی فرزند سهراب
بهشت ودوزخ این‌عالم‌است: ۱۵۵۱
ولی‌الله دهلوی نقشبندی عمری
همعات : ۱۴۸۹
هاتفی، عبدالله
فتوت نامه : ۱۲۹۶
محمدهادی خراسانی فرزند احمد
منازل السائرین : ۱۴۲۰
ملاهادی سبزواری = سبزواری
محمدهادی سبزواری میرلوحی
غنا : ۱۲۹۲
محمدهاشم شیرازی ذهبی
مناهل‌التحقیق : ۱۴۲۶
میرزامحمدهادی علوی شاه‌میرزا
مرآت‌المستهلین : ۱۶۸۲
محمدهادی نقوی نصیرآبادی
کشف‌الاستار : ۹۸۰
هارونی = عثمان
خواجه هاشم فاروقی
نامه‌ها : ۱۴۴۷
هاشم
اخلاق : ۱۵۲۳
مقصودالمراد ، ملفوظات : ۱۴۱۴
محمدهاشم سندی سیوستانی
عقاید السنیه : ۹۷۴
محمد هاشم درویش شیرازی
شرح حدیث بساط : ۱۲۲۶
هاشم لاهیجانی حسینی فرزند مرتضی
چهارفصل : ۹۳۰
حجة البالغه : ۹۳۲
هاشمی
صراط مستقیم : ۹۶۹
سید هبةالدین‌شهرستانی محمدعلی
ابیات فاخره : ۱۴۹۲
نتیجةالمنطق : ۱۵۱۲
سید هبةالله، شاه‌میر
آداب سلطنت، آداب سلطانی: ۱۵۱۴
هبةالله حموی، غیاث الدین ابوالفتح
مراد المریدین : ۱۳۷۸
هجویری غزنوی = علی غزنوی
هدایت
مجمع‌الاسرار : ۱۳۶۲
هدایت‌الله سپهر کاشانی
اخلاق : ۱۵۲۳
هدایت طبرستانی = رضا قلیخان
هدایت‌الله وزیردفتر فرزند محمدحسین
اصول دین : ۸۸۳
در مخزون : ۹۴۲
کشف واشراق : ۹۸۲
هرمس یونانی
ینبوع الحیات، زجرالنفس : ۱۷۱۸
هلالی = علاء قزوینی
همای مروزی، محمدصادق
تحفهٔ عباسی : ۱۵۶۱
ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر : ۱۵۷۳
شیمی عباسی : ۱۶۴۱
هوشیار ، ذوالفقارعلی
دبستان مذاهب: ۱۷۲۶
هیت رام
بهگت ساکر . ۱۰۶۶
یارعلی تبریزی علاء نوری
ترجمهٔ نثراللالی : ۱۵۷۸
لمحات : ۱۳۴۴
یارمحمد حدید بدخشی
نامه‌ها : ۱۴۴۷
یحیی فرزند صاعد ، نظام‌الدین

حدائق السیرفی آداب الملوك : ۱۵۹۸
یحیی اندلسی فرزند محمد
ترجمهٔ المدخل المفید : ۱۰۸۸
یحیی سهروردی = سهروردی
یحیی سیبك نیشابوری = سیبك
محمد یحیی شاه، خوب الله آبادی
الکلمات المؤتلفه : ۱۳۲۹
یحیی خلوتی شیروانی
شرح گلشن راز : ۱۲۵۱
یحیی منیری، شرف الدین
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۸
یعقوب صرفی
مسالك الاخیار : ۱۳۸۵
یعقوب چرخی غزنوی
انسیه : ۱۰۵۰
یعقوب متطبب فرزند موسی
اقاویل قدمای فلاسفه، توحید: ۱۱۷۴،۷۳۹
یوحنا اسرائیلی
امامت : ۸۹۱ ، ۸۹۰
رسالهٔ یوحنا : ۹۵۰
منهاج المناهج : ۹۹۷
خواجه یوسف بخاری ، حسام الدین
انیس الطالبین : ۱۰۵۵
یوسف بدههٔ خوارزمی ایرجی
ترجمهٔ منهاج العابدین : ۱۰۸۹
قاضی محمد یوسف تهرانی قزوینی
تحفة الاحباب : ۱۵۵۹
محمد یوسف حسینی
سبل المحققین : ۱۱۸۸
یوسف دهخوارقانی فرزند آقابیگ
کشف الغموض و بیان الرموز : ۹۸۱
ملك یوسف شاه نظر شاپوریان
اخلاق : ۱۵۲۳
محمد یوسف طالقانی
عشق : ۱۲۸۲
یوسف قراباغی محمدشاهی
هشت بهشت : ۸۶۶
یوسف قوام الدین فرزند حسن
نصایح الملوك : ۱۷۰۴
یوسف کشمیری فرزند علی
عقاید : ۹۷۳
یوسف مهاد مهینی، مستشار الدوله
یك کلمه : ۱۷۱۷
یوسف مستوفی فرزند علی
خردنمای جان افروز: ۱۶۰۱
یوسف همدانی فرزند ایوب
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۹
امیر یوسفعلی حسینی اخباری
الاسئلة الیوسفیه : ۸۷۶
یوسفعلی قاضی
مناظره : ۹۹۴
یوسفی هروی پزشك
انوار حکمت، نصایح یوسفی: ۱۵۴۵
مناجات: ۱۴۱۹

10041500091719
کتابخانه دانشکده ادبیات

صوابنامه

جلد اول و جلد دوم کتاب نسخه های خطی فارسی

صفحه	ستون	سطر	نادرست	درست
			جلد اول *	
۱۷	۱	۱۲	قتغلشاه	قتلغشاه
۱۷	۲	۱	ترکیه ، آصفیه	هند ، آصفیه
۱۷	۲	۸	فیلها : ۸۷۵	فیلمها : ۱۷۵
۵۱	۲	۱۳	رضوی ۴ :	رضوی :۶
۱۳۸	۱	۱	جامی	حاجی
۶۶۳	۱	۱۵-۱۴	از مظفرعلیشاه طریقتی . . . تا هموع)	ازمیرزا محمدکرمانی منشی کریمخان زند درگذشتهٔ ـ ۱۱۹۳
			جلد دوم	
۷۷۹	۲	۱۶	دانشگاه ۹۸:۸	دانشگاه ۸ : ۸۹
۷۷۹	۲	۲۹	حقوق ۲/ ۳۴ب	حقوق ۲/ ۴۴ب
۸۷۲	۱	۳۰	درگذشتهٔ ۱۳۳۹	درگذشتهٔ ۱۲۳۹
۹۰۳	۱	۲	پرسش وپاسخ	جواب به. . .
۱۰۲۹	۱	۹	یا عبدالکریم جبلی. . ،	زاید است
۱۰۴۹	۱	۲۲	امامت	امانت
۱۰۸۸	۱	۱۶-۱۲	محیی‌الدین اندلسی ، محمد فرزند علی ۵۶۰ ـ ۶۳۸	محیی‌الدین اندلسی ابوالفتح یحیی م ۶۸۲ وکتاب ریاضی است نه عرفانی
۱۱۸۹	۱	۶	**۷۸۰**	**۷۰۸**
۱۱۸۸	۱	۱۸	آصعیه ۱۲۶۰	آصفیه ۱۵۶۹
۱۱۹۸	۲	۱۸	ذریعه ۹ : ۱۲۸۳	ذریعه ۹ : ۲۸۳
۱۴۸۰	۱	۱۰	نمونهٔ ۱	نمونهٔ ۲
۱۶۵۱	۲	۶	اوست	پدر اوست

* اشتباههای چاپی دیگر در پایان جلد اول قید شده است .

A CATALOGUE OF

PERSIAN MANUSCRIPTS

VOL . 2

Part II

10041500091719
کتابخانه دانشکده ادبیات

COMPILED BY

AHMAD MONZAVI

PUBLICATION No. 22

R. C. D.

REGIONAL CULTURAL INSTITUTE

به یاد بود

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد سوم

نگارنده

احمد منزوی

نشریهٔ شماره ۳۳

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

بها { در ایران ۳۵۰ ریال
در پاکستان ۱۵ روپیه
در ترکیه ۶۰ لیرهٔ ترك }

شماره ثبت ۹۸۲۷۲
شماره برگه
کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران

به یاد بود

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد سوم

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۳۳

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

وابسته به سازمان همکاری عمران منطقه‌ئی (R.C.D.)

شماره ۵ ـ خیابان وصال شیرازی ، شمال بولوار الیزابت ـ تهران

این کتاب که به‌شمارهٔ ۶۹۲ مورخ ۱۳۴۹/۷/۲ کتابخانهٔ ملی به‌ثبت رسیده است در دو هزار نسخه به‌سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی در چاپخانهٔ تهران مصور چاپ شده

تهران - مهر ۱۳۵۰

پیشگفتار

کتاب حاضر که مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی در ردیف سی و سومین نشریهٔ خود افتخار انتشار آن را دارد جلد سوم فهرست نسخه‌های خطی فارسی‌ست .

این‌کتاب‌که پیشبینی میشود رویهم درشش جلد نشر گردد به‌کوشش آقای احمد منزوی ازمیان بالغ بر ۱۰۵ جلد فهرست نسخه‌های خطی فارسی موجود در ایران و دیگر کشورها جمع‌آوری شده است . تا پایان جلد سوم آقای منزوی آنچنانکه از آخرین شمارهٔ ردیف در پایان هر بخش بر می‌آید ، جمعاً ۲۷۱۵۴ نسخهٔ خطی فارسی را در بیست و پنج بخش بطور مجزا و مشخص معرفی کرده است . فهرست عنوانهای بیست‌و پنج بخش که شانزده بخش آن مربوط به جلد های اول و دوم و نه بخش مربوط به جلد سوم است یکجا در آغاز همین جلد نیز به‌نظر خوانندگان گرامی میرسد . ضمن این فهرست شمار نسخه‌های خطی مربوط به هر بخش نیز قید شده است .

تعیین شمار کتابها به‌سبب آنکه گاهی یك کتاب معین به نامهای مختلف در فهرستها ضبط شده و گاهی چندکتاب در یك مجلد به‌صورت یك مجموعه و به‌نام خاصی معرفی‌گردیده است نیازمند بررسی دقیقی‌ست و (مؤلف این فهرست درنظر دارد که در پایان آخرین جلد آمار مورد نظر را استخراج نماید) .

چاپ فهرست نسخه‌های خطی بوسیلهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی در اردیبهشت ۱۳۴۷ آغاز شد جلد اول در مهر ۱۳۴۸ و جلد دوم در دوقسمت در مهر ۱۳۴۹ انتشار یافت و اینك جلد سوم در مهر ۱۳۵۰ منتشر میگردد .

تنظیم و غلط‌گیری و نظارت برچاپ را خود آقای منزوی برعهده دارد و بدینوسیله لازم میداند به نام مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی از مراقبت و زحمات شبانه روزی آقای منزوی در این باب سپاسگزاری نماید . امید است که نتیجهٔ کوششهای آقای منزوی و سهم کوچك مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی در تهیهٔ موجبات انتشار آن مورد قبول و استفادهٔ دانشمندان و محققان قرار گیرد .

سلیم نیساری

اول مهر ۱۳۵۰

فهرست

عنوان بخش	تعداد نسخه	صفحه
جلد یکم		
بخش یکم : تفسیر	۷۰۵	۱
بخش دوم : قرائت	۳۰۲	۶۹
بخش سوم : درباره قرآن	۱۴۴	۱۰۵
فهرست مؤلفان علوم قرآنی		۱۲۲
بخش چهارم : ریاضی	۵۸۷	۱۳۲
بخش پنجم : ستاره‌شناسی ، اختربینی	۱۹۱۷	۲۰۳
فهرست مؤلفان علوم ریاضی و ستاره شناسی		۳۷۶
بخش ششم : طبیعیات	۵۶۹	۳۹۲
بخش هفتم : پزشکی	۱۴۷۱	۴۶۰
بخش هشتم : کیمیا	۳۲۰	۶۱۲
بخش نهم : دائرةالمعارف ، چند دانشی	۴۵۲	۶۴۶
فهرست مؤلفان علوم تجربی		۶۹۶
جمع نسخه های درج شده در جلد اول	۶۴۶۷	
جلد دوم (۱)		
بخش دهم : فلسفه	۱۶۲۷	۷۲۱
بخش یازدهم : کلام، عقاید	۱۱۶۹	۸۶۸
بخش دوازدهم : عرفان	۵۲۱۹	۱۰۰۹
جلد دوم (۲)		
بخش سیزدهم : منطق	۲۶۹	۱۴۹۰
بخش چهاردهم: فلسفه علمی	۲۳۱۳	۱۵۱۳
بخش پانزدهم : ملل و نحل	۹۷	۱۷۲۰

عنوان بخش	تعداد نسخه	صفحه
بخش شانزدهم : بابی، ازلی ، بهایی	۲۷۷	۱۷۳۲
فهرست مؤلفان جلد دوم:		۱۷۶۳
جمع نسخه های درج شده درجلد دوم	۱۰۹۷۱	
جمع نسخه های درج شده در جلد اول ودوم	۱۷۴۳۸	

جلد سوم

عنوان بخش	تعداد نسخه	صفحه
بخش هفدهم : کلیات ادبی	۶۰۴	۱۸۴۵
بخش هیجدهم : خط	۱۴۵	۱۹۰۱
بخش نوزدهم : فرهنگنامه	۱۵۲۰	۱۹۱۹
بخش بیستم : دستور زبان	۳۱۷	۲۰۴۷
بخش بیست‌ویکم : دستور نامه نگاری	۳۵۰	۲۰۸۳
بخش بیست ودوم : بلاغت	۳۰۷	۲۱۲۴
بخش بیست‌وسوم : عروض وقافیه	۲۸۷	۲۱۵۳
بخش بیست‌وچهارم: معما	۲۸۷	۲۱۷۹
بخش بیست‌وپنجم : دیوان	۵۸۹۹	۲۲۰۶
جمع نسخه های درج شده در جلد سوم	۹۷۱۶	
جمع نسخه های درج شده در جلد اول تا سوم	۲۷۱۵۴	

یادداشت

جلد سوم فهرست نسخه‌های خطی فارسی‌که اکنون درپیشگاه شماست ، شامل نه بخش از علوم ادبی است‌که عبارت باشد ازکلیات ادبی ، خط ، فرهنگنامه ، دستور زبان ، دستور نامه نگاری ، بلاغت ، عروض و قافیه ، معما و یك بخش هم ویژهٔ دیوانهاست .

جلد اول هنگامی شروع به‌چاپ شدکه گذشته از آنچه خود در کتابخانه‌های تهران دیده وفهرست کرده بودم ، هشتاد وپنج جلد فهرست کتابهای خطی چاپ ایران و بیرون از ایران را بررسی کرده و نسخه‌های شناسانده شده در آنها را برحسب موضوع و ترتیب این دستك در آورده بودم ، ولی چنانکه در پیشگفتار جلد اول وعده داده بودم برای ایجاد یك فهرست مشترك و عام از نسخه‌های فارسی موجود در ایران و جهان به‌کار خود ادامه دادم . در جریان چاپ جلد دوم ده جلد دیگر را بررسی کردم ، و اکنون‌که جلد سوم را به پایان میرسانم شمارهٔ فهرستهای مورد استفاده به‌صد وپنج جلد رسیده‌است . طبعاً این روش درمیان جلدها عدم تعادلی به‌وجود می‌آورد . برای رفع این نقص ذیل بخشهای چاپ شده را آماده کرده‌ام‌که پس از اتمام چاپ دورهٔ این فهرست ، آن ذیلها نیز یکجا چاپ شود .

بخشهای علوم ادبی در جلد پنجم به پایان میرسد ، و همانجا فهرست منابع خود را می‌آورم. جلد ششم اختصاص به‌بخشهای تاریخ و جغرافیا خواهد داشت. و درپایان فهرستها نام‌کتابها و نگارندگان و نسخه‌های‌کهن آورده میشود .

احمد منزوی

بخش هفدهم

کلیات ادبی

الف ـ ی

کلیات ابن همام

ابن‌همام شیرازی شیعی، که «روضة‌القلوب: ۴۹» را بسال ۹۰۴ سروده ودر۹۴۹ نوربخش را در لاهیجان دیده است.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۱۲۸

17439 ـ **دانشگاه ۲۶۵۴**: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز و انجام افتاده. دارای: ۱ ـ دیباجه ۲ـ کمیلیه ۳ـحکایتهای عرفانی ودینی ۴ ـ روضة القلوب ۵ ـ هدایة العارفین ۶ ـ اسرار دل ۷ـ شهادتنامه ۸ـ تحفة الملوك ۹ـ مصابیح الهدی ۱۰ فتحنامه ۱۱ـ ترجمهٔ اربعین سیدعلی، ۲۸۷گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۲۴].

کلیات ابن یمین

امیر فخرالدین محمود فرزند یمین‌الدین فریومدی طغرائی، که «کنزالحکمة» را بسال ۷۵۳ سروده است. رشید یاسمی کتابی درسرگذشت او نگاشته، رباعیات و قطعه‌هایی از سروده‌های اورا سعید نفیسی بچاپ رسانده، دیوانش در۱۸۶۵م دربمبئی، وترجمهٔ آلمانی آن دروین ۱۸۵۲م چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۵ ـ تاریخ ادبیات براون ۳: ۲۵۶ ـ ۲۴۹ ـ ف. مجلس ۳: ۲۰۴.

17440 ـ **اونیورسیته ۴۹۲** ف: نستعلیق، تاریخ یادنشده، و از آنهاست کنز ـ الحکمة به‌نظم (۴۲۳ ـ ۴۶۸)، ۴۶۸گ ۱۰ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۹هست [فیلمها: ۱۶۰].

کلیات ابواسحاق اطعمه = کلیات بسحاق

کلیات ادیب گرمرودی

میرزا محمد حسین آذربایجانی، زنده به‌ روزگار محمد شاه و ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳).

بنگرید: دانشمندان آذربایجان: ۳۳۰

17441 ـ **دانشگاه ۴۰۹۹**: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، گردآوری علی محمد فرزند محمدحسن گرمرودی، با سرگذشت او دردیباجه‌ای بعربی. نظم‌ونثراوست بعربی‌وفارسی ازقصیده‌ها درستایش و مرثیهٔ امامان و بزرگان

روزگار، نکوهش نجیب‌پاشا درکشتار و چپاول بغداد، شرح‌دیباجهٔ نهج‌البلاغهٔ ابن ابی‌الحدید ۳۴گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۷].

کلیات ارشد

میرزا غلام علی ارشد ارجینی (اورنگ ــ آبادی)، درگذشتهٔ پس‌از ۱۱۷۵.

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۳۶.

17442ــ **آصفیه**۱۱۵۴ دیوان: نوشتهٔ **۱۱۸۷** [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۶].

کلیات ارشد

محمد ارشد.

17443ــ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۱۸۳ : تاریخ یاد نشده ، ۵۰۸ س [مخطوطات، فرازعلی رضوی: ۶۶].

کلیات اسیری اصفهانی

قاسم نافنجی اصفهانی. گویا همان اسیری ورامینی درگذشتهٔ ۱۰۰۹ یا ۱۰۱۰ است.

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۴۱.

17444ــ **همدان**، کتابخانهٔ اعتماد ــ الدوله ۲۳۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، دارای لوامع الانظار ، تحفة الشوق، غزلها ، بایك دیباجه به نثر [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۳].

کلیات اسیری لاهیجی

شمس الدین محمد نوربخشی ، که یاد او در «شرح بیتی از دهلوی :۱۲۱۹» گذشت.

17445ــ **سپهسالار** ۲۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای : مثنوی اسرار الشهود، شرح رباعی(ازپنجهٔ‌پنج)، شرح بیت (زدریای‌شهادت) دونامهٔ دوستانه [ف. سپهسالار ۴ : ۴۷۱].

کلیات اشراق اصفهانی

میرداماد، که یاداودر«امانت‌الهی:۴»گذشت.

17446ــ**رضوی**۳۴۷ادبیات: نستعلیق محرم **۱۲۵۲**.دیوان او همراه «مشرق‌الانوار» اوست [ف. رضوی ۷ : ۳۶۲].

کلیات اشرف مازندرانی

ملامحمد سعید فرزند ملامحمدصالح، نوهٔ مجلسی یکم، زاده دراصفهان ودرگذشتهٔ۱۱۱۶

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۸ ــ فرهنگ سخنوران : ۴۳ ــ تذکرهٔ نصرآبادی : ۱۸۱

17647 ــ **رضوی** ۳۴۸ ادبیات (۴۵۸۹) : نستعلیق شش‌دانگ خوش با سیزده سرلوح ، نسخهٔ اصل با افزودگیهایی از خود سراینده. شعرهاییکه تا**۱۰۸۳** سروده رادارد: ساقینامه، شهرآشوب، نصیحت به‌فرزند خود ، مثنوی سوز وگداز نسبت به‌همسرش ، قضا وقدر وجز آنها، ۳۱۳گ۱۲س[ف.رضوی۷:۳۶۳].

17448ــ **تهران**، ملی ۲۰۰۶ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۰۹۶** ، از نسخهٔ ۳۴۸ رضوی کامل‌تر است از آن میان ساقینامه‌اش در برابر ۴۱۴ (نسخهٔ رضوی) ۵۷۶ بیت دارد [ف. رضوی ۷ : ۳۶۶].

کلیات امیرحسینی هروی

حسین فرزند عالم، که یاد او در «صراط مستقیم : ۱۲۶۸» گذشت.

17449ــ**مجلس**۱۱۶۴: نستعلیق**۸۲۴** زرین ، دارای : سی‌نامه ، پنج‌گنج ، نزهت ــ الارواح ، کنزالرموز، زاد المسافرین، رویهم ۳۵۲۲ بیت‌دارد، ۱۱۵ گ ۱۷بیت [ف.مجلس ۳ : ۶۲۰].

17450ــ **تهران**،ادبیات۲۲۰حکمت: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، دارای: نزهةالارواح، طرب المجالس ، زاد المسافرین ، کنزالرموز، سی نامه ، دیوان (قصیده ، غزل) ، صراط مستقیم

[ف. ادبیات ۲ : ۵۲] .

کلیات ابوخسرو = کلیات خسرو

کلیات انوری

اوحدالدین علی فرزند اسحاق ابیوردی، (محمد فرزند محمد، بگفتهٔ عوفی) حکیم و سرایندهٔ نیمهٔ سدهٔ ششم. که پیش ازانوری به‌خاوری تخلص می‌کرده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۹ ــ بیست مقاله ۲۹۰ ــ ف. مشار : ۷۱۷ ــ فرهنگ سخنوران ۶۷ .

17451ــ **ملک** ۵۲۶۷ : نسخ کهن سدهٔ **۷**، درنمای نسخه «کلیات انوری» خوانده شده بحورو وزن سروده‌ها درهامش یاد شده، ۲۱۱ گ ۲۰س [رؤیت].

17452ــ **آصفیه** ۱۱۵۴ دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۱۵۰** خوش خط [ف . آصفیه ۴ : ۲۹۶] .

17453 ــ **بنگال** ، آسیایی ۱ کلیات (۱۵۰): نستعلیق، تاریخ یادنشده .

17454 ــ **بنگال**، آسیایی ۲ کلیات (۱۵۷۸) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۲۰] .

17455ــ **قاهره**، دارالکتب ۷۰م‌ادب فارسی : نوشتهٔ ابراهیم دهلوی ، بی‌تاریخ ، ۳۹۵ گ ۱۷س [ف . مخطوطات ۲ : ۶۶].

کلیات اوحدی

رکن‌الدین اصفهانی مراغه‌ای ، ازخلفای ابوحامد اوحدالدین کرمانی(م۶۳۴)، (۶۷۲-۷۳۷ یا ۷۳۸) .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۱ ـــ فرهنگ سخنوران : ۶۹ ـــ دانشمندان آذربایجان : ۵۵ ــ مؤلفین مشار ۱ : ۷۰۳ .

17456ــ **مشهد** ، فرخ ۱۶۱ : نبشتهٔ **۸۳۷** ، در پیرامن پانزده هزار بیت [نسخه‌ها ۳ : ۸۹] .

17457ــ **ملک** ۵۲۶۳ : نسخ‌سدهٔ **۱۳**، دارای : غزل ، قطعه ، رباعی ،ده نامه، ۳۵۶ گ ۱۵س [رؤیت] .

17458ــ **قاهره**، دارالکتب ۱۵ ادب فارسی : تعلیق ، تاریخ یادنشده، دیوان‌است و «حقیقة العشق : ۱۱۲۸» از همو [مخطوطات ۱ : ۱۵۱] .

کلیات اوحدی عراقی

میرزاموسی وزیرلشکر، متخلص باوحدی

17460ــ **رضوی** ۱۰۲۸ (۴۹۹۷) : نسخ و نستعلیق شوال **۱۳۰۰** دارای منشآت و مراسلات سپس دیوان (ترجیع ، قصیده) انجام افتاده، ۶۴گ ۱۵س [ف. رضوی ۷: ۸۵۹].

کلیات اهلی شیرازی

محمد فرزند یوسف ، درگذشته در هشتاد سالگی ۹۴۲ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۳ ـــ فرهنگ سخنوران : ۶۹ ــ تذکرهٔ نصرآبادی : ۵۱۲ مؤلفین مشار ۵ : ۳۳۳ ــ ریحانة الادب ۱ : ۱۲۸ ــ طرایق الحقایق ۳ : ۵۶ .

17461ــ **مجلس** ۱۱۳۱ : نستعلیق پس از **۹۳۰** وپیش ازمرگ‌سراینده در **۹۴۲**، گویا بنظرسراینده رسیده‌باشد، آرایش وتذهیب پس از مرگ سراینده است ، دارای : سحر حلال (ص۱-۲۴) شمع‌وپروانه (ص۲۵-۳۰)قصیده، ترکیب بند ، غزل ، مخمس، قطعه (ص ۳۱ - ۵۲۵) گنجفه (ص ۵۲۵-۵۳۷) ساقینامه (ص ۵۳۷ - ۵۵۰) قصیدهٔ مصنوعه (۵۶۵-۶۵۶) همه پیرامن دوازده هزار بیت ، ۳۲۸ گ

ومتن وهامش۲۵ بیت [ف.مجلس۳ : ۵۳۷] .

17462ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق **۹۹۷**، زرین [نسخه‌ها ۶ : ۸۰] .

17463ـ **ملك** ۵۹۷۶: نستعلیق خوش محمدباقر کاتب شیرازی، **۱۰۱۵**، زرین، بامهر شاه عباس (بندهٔ شاه‌ولایت‌عباس)، دارای: سحر حلال، شمع وپروانه ، قصیده ، غزل ، رباعی، گنجفه، رباعی، سه‌قصیدهٔ مصنوعهٔ او، ۳۹۱ گ ۱۹س [رؤیت] .

17464 ـ **رضوی** ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك**۱۰۵۵** با:سحر حلال، شمع و پروانه ، قصاید ، غزلها درپیرامن ۱۸۰۰ بیت دریك سفینه [ف. رضوی ۷ : ۵۸۸].

17465ـ **ملك** ۵۶۰۸: نستعلیق‌خوش محمد مؤمن مشهوربخاکی شیرازی ، ۲۱رجب **۱۰۶۹** بدینگونه : سحر حلال ، شمع وپروانه قصیده، تواریخ مقطعات، غزلیات بترتیب تهجی رباعیات، ساقینامه بایك دیباجه بنثر، گنجفه با دیباجهٔ نثری ، معمیات ، زرین ، صفحهٔ یکم افتاده، ۳۲۳ گ، ۱۸س [رؤیت].

17466ـ **ملك** ۵۹۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، بامهر (عافیت‌مسعودآبادی۱۰۵۷) دارای : سحر حلال ، شمع وپروانه ، دیوان ، رباعیات، ساقینامه ، گنجفه ، ۳۲۸ گ ۱۵ س [رؤیت] .

17467ـ **ملك** ۵۲۴۸: نستعلیق خوش سدهٔ**۱۱**، زرین، دارای : سحر حلال ، شمع و پروانه، قصیده، سه قصیدهٔ مصنوع ، غزل وقطعه و رباعی ، ساقینامه ، گنجفه ، ۳۰۴ گ ۱۸س [رؤیت].

17468ـ **دانشگاه** ۱۰۵۰: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱**، زرین ، دارای: سحر حلال، شمع و پروانه، قصیده، غزل، ساقینامه، گنجفه، رباعی قصیده‌های‌مصنوعه، ۳۵۰ گ۱۹س [ف.دانشگاه ۲ : ۱۸۳].

17469ـ **تهران**، ادبیات۳۲ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای: سه‌قصیدهٔ مصنوع، سحر حلال شمع و پروانه از او، و بدایع الاسحار قوامی مطرزی ، ۱۱۰ گ ۱۸س [ف . ادبیات ۱ : ۲۴۷] .

17470ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۴۵ : نستعلیق **۱۱۲۶** . دارای : سحر حلال، شمع و وپروانه ، دیوان قصاید ، مقطعات و غزلیات و رباعیات و ساقینامه ، گنجفه ، معما، دوقصیدهٔ مصنوع [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

17471 ـ **مجلس** ۲۵۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای: سحر حلال، شمع و پروانه ، دیباجهٔ نثری و قصیدهٔ مصنوع در ستایش شاه اسماعیل، دیباجهٔ‌نثری وقصیدهٔ مصنوع‌درستایش سلطان‌یعقوب، دیباجه وقصیدهٔ مصنوع درستایش امیرعلیشیر، قصیده وماه تاریخ ، غزل و مستزاد قطعه، رباعی، دیباجهٔ نثر ورباعیات ساقینامه ، رباعیهای زبدة الاخلاق، رباعیات فوایدالعقاید گنجفه، نسخهٔ زرین ، ۱۰۶۴ ص ۱۸س [ف . مجلس ۸ : ۲۳۷] .

17472ـ **مجلس** ۳۵۶ : نستعلیق ریز تاریخ یادنشده، دارای : سحر حلال ، شمع و پروانه ، مخمسها، ساقینامه ، رباعیها . ناتمام ۳۲ گ ۲۴س [ف. مجلس ۲ : ۲۱۱].

17473ـ **آصفیه** ۸۱۷ دیوان: تاریخ ونشانی بیشتریادنشده [ف. آصفیه ۳: ۳۰۰] .

17474ـ**آصفیه** ۱۳۱۳دیوان : خوش خط، زرین، ممتاز، تاریخ‌یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۶].

کلیات بازل

میرزا محمد رفیع [ن. طرازی].

17475ــ **قاهره،** دارالکتب۲۹م ادب فارسی : نستعلیق محمد امین بك فرزند مراد بیك، ۲۲ج۱/**۱۲۳۳**، زرین ، دیوان فارسی اوست،۳۳۵گ۱۷س[ف. مخطوطات ۲: ۷۲].

کلیات بدر لاهیجانی

سید احمد ، سرایندهٔ آزاد و نقاد، زنده در ۱۳۱۰ .

17476ــ **دانشگاه**۳۱۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دارای : مثنوی، ترجیع، قطعه، چند بند نثر و نظم، دل‌افروز نامه، شهرآشوب ، قصیده. بیشتر سروده‌ها انتقادیست . فهرست مطالب آن درفهرست‌کتابخانه آمده است، ۱۲۱گ ۱۶س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۹۶] .

کلیات بدیع شیرازی

میرزا فتح‌الله شیرازی درگذشتهٔ ۱۲۹۸ در تهران .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۱ ــ فرهنگ سخنوران : ۸۱ .

17477ــ **ملك** ۵۰۶۶: نستعلیق خوش سدهٔ**۱۳**، بادیباجه‌ای به‌نثر . داری : قصیده ، غزل ودرپایان چندحکایت به‌نثرونظم. **آغاز:** حمد وسپاس ومنت ذوالجلال را بی‌همتا، زرین ۱۹۹گ ۱۳س [رؤیت] .

کلیات بسحاق اطعمه

جمال الدین ابو اسحاق احمد شیرازی ، معروف به‌حلاج، بسحاق اطعمه، درگذشتهٔ ۸۱۴ یا۸۱۸ یا۸۱۹ یا۸۲۷ یا۸۳۰. ازسرایندگان درگاه اسکندر فرزندعمرشیخ تیموری (۸۱۲ــ ۸۱۷)کلیات اودارای:کنزالاشتها، آفاق‌وانفس مزعفر وبغرا ، خوابنامه ، دیوان اطعمه ، فرهنگنامه، در۱۲۹۹ وپس ازآن چندبارچاپ شده است .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۳۵ ــ مؤلفین‌مشار ۱ : ۱۱۰ ــ فرهنگ سخنوران : ۸۵ .

17478ــ**ملك**۴۹۲۵/۶: نستعلیق‌احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی ، باتاریخ **۸۴۳** در دفتر. دارای : دیوان غزلها بادیباجه‌ای که درآن ازعبدالله عراقی یاد شده ، همراه کنز ــ الاشتها (۷۷پ ــ ۸۵ر)، زرین [رؤیت] .

17479 ــ **مدینه،** عارف حکمة ۱۳۲: نوشتهٔ **۸۵۶** [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۸] .

17480 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۲۳۱ Or : نوشتهٔ **۱۲۱۸** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۱] .

17481ــ **اصفهان،** شیخ حسن جابری انصاری ۲مج : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۶: ۵۹۵] .

17482ــ **تهران،**ادبیات ۸۱ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳** ، دارای : خوابنامه ، کجروی نامه، جنگنامه ، مزعفر وبغرا [ف. ادبیات۳: ۱۶] .

17483ــ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف ۴۰۷: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۵۴] .

17484ــ **آصفیه**۶۱۷دیوان: نستعلیق تاریخ یادنشده، مصور. درفهرست‌آمده «کلیات اسحاق حلاج‌موسوم به‌کنزالاشتها» پس‌ازدیوان چند برگ نثراست در همان باره ، ۶۴گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱ : ۵۹۳] .

کلیات پیرجمالی

جمال الدین اردستانی ، که یاد او در «تنبیه‌العارفین: ۱۰۹۹» گذشت. نوشته‌های او برخی به‌نثرونظم وبرخی نظم است، ولی همین دستهٔ دوم نیز بندهایی به‌نثر دارد . نوشته‌های اورا باید بادقت بیشتر باهم سنجید چه برخی ازآنها بدونام یادشده ولی یکی هستند.

17485ـ مجلس ۴۲۷۶: نستعلیق سدهٔ ۹، زرین، دارای: کتاب المسطور فی رق المنشور (نثر) شرح الکنوز (نظم)، کنز الدقایق (نظم)، الکنوز وبحر الرموز (نظم)، روح القدس، تنبیه العارفین، قصایدی نیز دارد، برگ پایان نو نویس ۳۰۷ گ ۲۵ س [رؤیت].

17486ـ ملك ۵۹۳۵: نستعلیق خوش اواخر سدهٔ ۹، زرین. دارای: مرآت الافراد شرح الکنوز، روح القدس، تنبیه العارفین، محبوب الصدیقین، قصیده، غزل، قطعه، مثنوی دو بیتی، ۵۰۳ گ ۲۳ س [رؤیت].

17487ـ مجلس ۱۱۳۵: نستعلیق خوب از اواخر سدهٔ ۹، گزیده‌ایست از: فتح الابواب ورباعیات او ویك قصیده و چند غزل، پیرامن ۶۵۰ بیت، ۳۷ گ ۱۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۴۵].

17488ـ ملك ۵۴۰۱: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، زرین، دارای: بدایة المحبة، فتح الابواب، احکام المحبین، نهایة الحکمة، هدایت المحبة [رؤیت].

17489ـ مجلس ۱۱۳۲: نستعلیق علی اشرف فرزند علی ۱۲۳۵، دارای فتح الابواب (ص ۳-۱۳۴) مهرافروز (ص ۱۳۵ - ۱۴۵) کنز الدقایق (ص ۱۴۹-۱۸۸) تنبیه العارفین (ص ۱۹۱-۲۵۳) محبوب الصدیقین (ص ۲۵۵-۳۶۰) مفتاح الفقر (۳۶۱ - ۳۷۰) مشکاة المحبین (۳۷۱-۳۷۴) معلومات مثنویها (۳۷۵-۳۹۱) استقامت نامه (۳۹۳ - ۴۱۷) نورعلی نور (۴۱۷-۴۳۹) ناظر ومنظور (۴۳۹ - ۴۴۹) مرآت الافراد (۴۵۱-۵۵۰) قصیده، ترجیع، مستزاد، غزل و چند بیت مثنوی، رباعی، مفردات (۵۵۳-۶۲۷) در پیرامن ۳۵ هزار بیت، ۳۱۴ گ و ۵۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۴۱].

17490ـ ملك ۵۱۱۰: شکسته نستعلیق محمد کریم فرزند محمد زمان، ۱۲۳۹-۱۲۴۱ دارای: مثنوی... احکام المحبین، نهایة الحکمه بدایة المحبه، هدایة المعرفه، فتح الابواب، شرح الواصلین، ۳۶۰ گ ۲۱ س [رؤیت].

17491ـ شیراز، صدرالدین محلاتی نسخ سید محمد حمزوی ۱۲ شعبان ۱۲۳۸، دارای: مصباح الارواح، احکام المحبین، نهایة الحکمه، بدایة المحبه، بدایة المعرفه، فتح الابواب، مهرافروز، کنز الدقایق، شرح الکنوز روح القدس، تنبیه العارفین، محبوب الصدیقین کشف الارواح، مفتاح الفقر، مشکات المحبین، معلومات، مثنویها، شرح الواصلین، استقامت نامه، نورعلی نور، ناظر ومنظور، مرآت الافراد قصاید وترجیع وترکیب، مستزاد و غزلیات، رباعیات ومفردات [نسخه‌ها ۵: ۲۷۳].

17492ـ مجلس ۱۱۳۳: نستعلیق شکستهٔ ۱۲۵۲ دارای: کشف الارواح، فتح ـ الابواب، رباعیات، سپس «گلشن راز» شبستری است، ۱۹۱ گ ۱۷ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۴۲].

17493ـ تبریز، ادبیات: تاریخ یاد نشده، از کتابهای آقای محقق است. دارای: کنز الدقایق، سر الواصلین، مهرافروز، فیه ما فیه مولوی، و درهامش بندهایی از باباافضل و عراقی [نسخه‌ها ۴: ۳۳۱].

کلیات تأثیر تبریزی

میرزا محسن (۱۰۶۰-۱۱۲۸)، از نوادگان ابوالخازن تبریزیست، او از تبریزیانی است که بدستور شاه عباس (۱۰۵۲-۱۰۷۷) به اصفهان آورده شده‌اند.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۶۴ ـــ فرهنگ سخنوران: ۱۰۸ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۱۹ دانشمندان آذربایجان: ۷۷.

17494ــ سپهسالار ۲۸۳ : نستعلیق روزگار نگارنده، گویامقابله شدهٔخود سراینده باشد، دارای : دیوان، مثنوی منهاج المعارج، جهان نما ، دعوت العاشقین ، گلزار سعادت ، ثمرة الحجاب ، مثنوی برای مقدمهٔ رساله‌ای درمعما، حسن اتفاق، میمنت‌نامه، غزلها، تك‌ـ بیتها، رباعیها ، قصیده‌ها، همه رویهم ۱۶۴۳۵ بیت ، ۴۵۵ گ ۱۲ س [ف . سپهسالار ۲ : ۵۷۳].

17495ــ مجلس ۹۵۷:شکسته نستعلیق روزگار سراینده، میان۱۱۲۴–۱۱۲۹ بایاد-داشتی ازسراینده. بدینگونه: قصاید، مقطعات، منهاج المعراج ، جهان‌نما ، دعوت العاشقین ، گلزارسعادت، ثمرة الحجاب ، مثنوی درمقدمهٔ معما ، حسن اتفاق ، میمنت نامه ، غزلیات ، ورباعیات،همه‌ده‌هزاروسیصدبیت‌است، ۴۳۰ گ و۱۲ س [ف. مجلس ۳:۲۳۸].

17496ــ دانشگاه ۳۶۲۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۱ ــ ۱۲ آغاز وانجام افتاده . دارای : دیوانی از غزل و رباعی و قصیده و وترکیب (بنام رموز العاشقین) و قطعه و ماده تاریخ،جهان‌نما، منهاج‌المعراج، دعوةالعاشقین گلزار سعادت ، ثمرة الحجاب معمای جهان ، حسن اتفاق ، میمنت نامه، ۴۳۲ گ ۲۱س [ف دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۲] .

کلیات تاج ماه

بانو تاج‌ماه‌همسر سردار امجد فتح‌الله‌خان ازنیمهٔ یکم سدهٔ چهاردهم. درآن نامه‌ایست نوشتهٔ ج ۱۳۴۸/۱ .

17497ــ دانشگاه ۳۵۵۳ : شکسته نستعلیق‌خود سراینده، نیمهٔ یکم سدهٔ۱۴، شعر است و نامه هـایی از او ، ۹۶گ ۲۰س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۷۳] .

کلیات ثاقب

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۸۳ ــ فـرهنگ سخنوران : ۱۲۱ .

17498ــ ملك ۶۲۴۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ــ ۱۴ . دارای : دیوان غزل ، سراپا ، فراقنامه، محمود وایاز ، دوازده بند، قطعه‌ها، سیاه وسفید، شمع وپروانه. قضاوقدر، ساقینامه قصیده، هفت بند ، دوازده امام ، عشق افروز ، افسوس (افسون) نگاه، گلشن راز [رؤیت] .

کلیات ثاقب آشتیانی

میرزا اسماعیل‌خان بنان السلطنه آشتیانی تبریزی ، مستوفی در بار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳) .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۱۲۱(ثاقب اصفهانی) .

17499ــ دانشگاه ۲۴۳۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ نزدیك به‌پنجهزار بیت: هزل مطایبه، سفرنامهٔ‌کرمان، تاریخ‌ایران‌ازکیومرث تاغوریان وقراختائیان که در پایان این تاریخ بسرگذشت معاصران‌گریز زده است ، ۲۳۰ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۰۹] .

کلیات ثنایی فراهانی

میرزا ابوالقاسم‌قائم‌مقام فرزندمیرزابزرگ (عیسی) (۱۱۹۳ ــ کشته ۱۲۵۱) «دیوان» او همراه «جلایر نامه» بکوشش وحید دستگردی در۱۳۰۸خ وپس ازآن، و «منشآت» او همراه دیوان او درتهران در ۱۲۸۰ وپس‌ازآن‌چندبار چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۵۸ ــ ف. مشار : ۷۵۰ و ۱۵۱۸ ــ فرهنگ سخنوران : ۱۲۳ مجمع الفصحا ۲ : ۸۷ ــ مؤلفین مشار ۱ : ۲۷۴ .

17500 ـ ملك ۲/۳۷۸۵ : نستعليق **۱۲۷۷**. دارای : قصیده ، رساله در عروض ، منشآت (گ۲۶پ ـ ۴۹پ) [رؤیت].

17501 ـ مجلس ۱۰۴۲ : نستعلیق خوب **۱۲۷۷** دراصفهان. دارای،قصیده، رباعی جلایر نامه ، رویهم ۲۶۷۰ بیت، ۱۰۰ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۳ : ۳۷۷] .

17502 ـ رضوی ۱۰۳۱ ادبیات (۸۴۳۷) : شکسته نستعلیق محمد حسین ، ۴ رجب **۱۲۹۳**. دارای : دیوان، منشآت ، با دیباجۀ محمودخان ملك الشعراء [ف . رضوی ۷ : ۸۶۱] .

17503 ـ رضوی ۱۰۳۰ ادبیات (۴۹۹۵) : شکسته نستعلیق سدۀ **۱۳**. دارای : دیوان، منشآت [ف. رضوی ۷: ۸۶۰] .

17504ـ مجلس ۲۴۷۶: شکستۀ سدۀ **۱۴** ، بایادداشت ادیب الممالك دربارۀ امتیاز نسخه ، دارای: قصیده و قطعه و رباعی ومثنوی جلایر نامه [ف. مجلس ۸ : ۱۷۲] .

کلیات ثنایی مشهدی

خواجه حسین فرزند غیاث‌الدین محمد ، متخلص به‌ثنایی، درمشهد پرورش یافته و به ـ روزگار اکبر شاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) بهند رفته ، ودر۹۹۶ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۸۵ ـــ فرهنگ سخنوران : ۱۲۳ .

17505ـمجلس۲۳۹۰: نستعلیق‌خوش میرعلی **۱۰۰۶**، برای محمد سعیدخان، زرین دارای: قصیده وغزل وقطعه ورباعی وساقینامه، همه رویهم۳۳۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۰۰].

17506ـ قاهره، دارالکتب ۸۳م‌ادب فارسی : نوشتۀ احمد کاتب ۲۷صفر **۱۱۲۴** در لاهور، دارای : قصیده و رباعی و اسکندرنامه و ساقینامه با دیباجه‌ای به‌نثر ، در فهرست نام سراینده درست نیامده است ، ۱۶۵ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۶۷] .

کلیات جامی

عبدالرحمان، که یاد اودر «تهلیلیه:۳۶» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۸۹ ـــ جامی ، حکمت : ۲۱۰ .

17507ـ تبریز، ملی۳۶۲۳ : نوشتۀ **۸۵۶** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

17508ـ ایاصوفیه ۴۲۰۹: نسخ۲۲ شعبان **۸۷۷** دربغداد، دارای : شواهد النبوة، نفحات الانس، نقدالنصوص، شرح رباعیات در وجود، لوایح، لوامع، شرح قصیدۀ (نظم‌الدرر)، شرح بیت مثنوی، شرح بیت امیرخسرودهلوی، اشعة اللمعات ، مناسك حج، با فهرست رساله‌ها در آغاز که نشان میدهد رساله‌های‌دیگری نیز دردفتر بوده‌است ، ۳۷۳ گ ۳۰ س .**فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

17509ـ تهران، ملی : نسخ عبد ـ الرحمان فرزنداحمدجامی، در**۸۷۷**، جلدیکم دارای : ۱ـ اشعةاللمعات ۲ـ حواشی مؤلفات خواجه محمد پارسا ۳ـ مناسك حج ۴ـترجمۀ اربعین حدیث ۵ـ سلسلة الذهب ۶ ـ تحفة ـ الاحرار ۷ ـ سبحة الابرار۸ـ یوسف و زلیخا ۹ ـ لیلی و مجنون ۱۰ ـ خردنامۀ اسکندری ۱۱ ـ دیوان ۱۲ ـ حلیة الحلل ۱۳ ـ معما ۱۴ـ عروض ۱۵ـ قوافی ۱۶ـ مکاتیب، ۵۶۳ ص ۲۷س [نسخه‌ها ۶ : ۲۶۴] .

17510ـ تهران،ملی: نسخ‌نام‌نویسنده وتاریخ نوشتن ندارد ولی مانند جلددوم نسخۀ عبدالرحمان جامی مؤرخ **۸۷۷** است بدینگونه ۱ـ شواهد النبوة ۲ ـ نفحات الانس ۳ ـ نقد

النصوص ۴ـ شرح رباعیات ۵ـ لوایح ، ۶۹۴ ص [نسخه‌ها ۶ : ۲۷۷] .

17511 ـ **لنینگراد** ، آکادمی علوم شوروی D ۲۰۴ (۱۶۰۵) : نسخ ۲۱ ذیحجهٔ **۸۹۰**، که‌گویا بخامهٔ جامی است، ۳۵۷گ ۳۱ س. دارای : ۱ ـ سلسلة الذهب ۲ ـ سلامان و ابسال ۳ـ تحفة الاحرار ۴ـسبحة الابرار ۵ـ یوسف وزلیخا ۶ـ لیلی ومجنون ۷ـ خردنامه ۸ـ دیوان اول ۹ ـ دیوان ثانی ۱۰ ـ دیوان ثالث . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

17512ـ **ملك** ۴۷۹۵: نستعلیق رجب **۸۹۵**، باحاشیه‌هایی با نشانهٔ(منه سلمه‌الله) ۲۴ رساله بدینگونه : شواهد النبوة (۱ر-۶۹پ) نفحات الانس(۷۰پ-۲۲۷) شرح نقدالفصوص (۲۲۷پ ـ ۲۷۳ر) اشعة اللمعات (۲۷۴پ ـ ۳۰۶پ) شرح خمریه (۳۰۷پ-۳۲۱ر)شرح نظم الدرر (۳۲۱ر ـ ۳۲۷ر) نی‌نامه (۳۲۷ر ۳۲۹پ) شرح بیت (۳۲۹پ ـ ۳۳۰ر) شرح حدیث عماء(۳۳۰پ) شرح‌رباعیات (۳۳۱پ-۳۴۰پ)لوایح(۳۴۰پ-۳۴۶ر) شرح‌رباعیات خواجه پارسا چهل کلمهٔ منظوم (۳۴۷ر-۳۴۷پ) رساله در تحقیق مذهب الصوفیة (عربی) آداب حج (۳۵۳پ ـ ۳۶۲ پ) حلیةالحلل، دستور معما (۳۷۵-۳۸۱ر) دستورمعمای‌دیگر دستور معمای سوم (۳۸۶ ـــ ۳۸۷ر) قافیه ، عروض (۳۸۹ پ ـ ۳۹۴ ر) موسیقی منشآت (۴۰۲ پ ـ ۳۱۸ پ) بهارستان (۴۱۹ پ ـ ۴۳۹پ). [رؤیت].

17513ـ**پاریس** S.P.۸۲۲: نستعلیق درویش محمد فرزند امیر سرخ فرزند میر شیخ محمد، **۸۹۶-۸۹۵** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۸۰ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

17514ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۶۸ : نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰** باعرض‌کتابخانهٔ شاهجهان در ۱۰۳۰. دارای : نقد النصوص فی‌شرح نقش الفصوص، شرح رباعیات خوداو، لوامع، لوایح شرح قصیدهٔ تائیه ابن فارض، نی‌نامه [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

17515ـ **ایاصوفیا** ۴۲۰۹: نسخ‌گویا سدهٔ **۹-۱۰**، دارای: شواهد النبوة، نفحات ـ الانس، نقد النصوص، مناسك حج، شرح‌لمعات لوامع، شرح قصیدهٔ تائیه (نظم‌الدرر)، نی‌نامه شرح بیت دهلوی،شرح حدیث‌عما،رسالة غریبة فی‌تحقیق مذهب الصوفیة والمتکلمین فی‌وجود ـ الواجب، شرح‌رباعیات دروجود، لوایح، تحفة الاحرار، سبحةالابرار ، یوسف و زلیخا، لیلی ومجنون، خردنامهٔ اسکندری، سلسلة الذهب ، غزل ورباعی، قصیده، سه‌رساله‌درمعمیات، قافیه عروض، مکاتیب، ۸۰۷گ ۲۷س. **فیلم**‌آن در دانشگاه ش۹۷۰ هست [فیلمها: ۱۶۱] .

17516ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۵۹ : نوشتهٔ **۹۱۷** ، دارای : تحفة الاحرار ، قلندر نامه، ۱۱۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۴].

17517ـ**تهران**، ادبیات ۱۲۴حکمت: نستعلیق ج۲/**۹۳۵** ، آشفتگی دارد. دارای : سه‌دیوان درمتن واین‌سه دیوان‌رویهم چهارمین دیوان اوست‌که در۸۹۶ گردآورده است، تحفة الاحرار، سبحةالابرار،یوسف وزلیخا، لیلی و مجنون، خردنامهٔ اسکندری‌که درهامش هستند [ف. ادبیات ۲ : ۳۱] .

17518ـ **آصفیه**۱۱۲۴ دیوان: نوشتهٔ **۹۴۴** [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۶] .

17519ـ **مجلس**۲۵۴۳: نستعلیق‌کهن **۹۴۵**، زرین، دارای: سلسلة الذهب (سه‌دفتر) لیلی ومجنون، سبحةالابرار ، تحفة الاحرار ،

یوسف و زلیخا، سلامان وابسال ، خردنامهٔ اسکندری ، ۶۵۰ص ۱۹ س [ف . مجلس ۸ : ۲۴۲] .

17520 – **دانشگاه** ۱۰۲ : نستعلیق زیبای محمد باقر فرزند محمد شریفی ، در ۳ رجب **۹۶۶** (گ ۵۰۲) و در شهرهرات **۹۶۶** (گ۹۴۸). متن و هامش: متن : دیوان یکم و دوم و سوم (اینجا افتادگی هست) ، بهارستان معمای‌کوچك. درهامش: سلسلةالذهب، سلامان وابسال، تحفةالاحرار، سبحةالابرار، یوسف و زلیخا، لیلی ومجنون، خردنامه. ازپایان‌نسخه نیز چند برگی افتاده، ۸۵۷ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۲ : ۱۸۸] .

17521 – **دهلی نو** ۵۰۴ (۱۸۱): سدهٔ **۱۰**، باتاریخ**۹۷۰** (ش۴). دارای : ۱– صرف فارسی۲– فوائدضیائیه ۳–طریق‌خواجگان ۴– رسالة الوجود بعربی‌مؤرخ۹۷۰، ۵– ازانفاس خواجه پارسا (الحاشیة القدسیه) ۶ – رسالهٔ لااله‌الاالله ۷ – شرح حدیث عماء ۸ – شرح بیت امیرخسرو ۹– نی‌نامه ۱۰– لوایح ۱۱ – شرح‌رباعیات ۱۲– شرح‌تائیه ۱۳– شرح‌قصیدهٔ تائیه ۱۴ – لوامع ۱۵ – اشعة اللمعات ۱۶ – نفحات الانس ۱۷– شواهد النبوة ۱۸– مناسك ۱۹– چهل حدیث ۲۰– تفسیر فاتحة الکتاب. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

17522 – **تهران،** دکترمفتاح: نستعلیق احمد فرزند محمد ، دارای : سبحةالابرار ، ۲۹ شعبان **۹۸۰** ، یوسف و زلیخا ۲۳ رمضان ۹۸۰، خردنامه انجام افتاده [رؤیت] .

17523 – **مجلس** ۲۵۴۴ نستعلیق‌کهن عبدالعزیز **۹۸۰**، زرین، دارای : دیوان غزل وقطعه ورباعی، غزلهای دیوان دوم و ترجیع و قصیده وترکیب ومرثیه و رباعی، سبحة الابرار تحفة الاحرار، یوسف وزلیخا، لیلی ومجنون، خردنامه، لوایح، لوامع، ۴۵۹ص ۱۴س [ف. مجلس ۸ : ۲۴۵] .

17524 – **قاهره** ، دارالکتب ۱۵ ادب فارسی : نوشتهٔ **۹۸۳**، دارای پنج دیوان از او ۱۹۲ گ ۲۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۶۷] .

17525 – **مدینه** ، عارف حکمة ۵۶ : نوشتهٔ **۹۹۴** بدینگونه: تحفةالاحرار ، سبحةالابرار ، سلسلةالذهب، ۲۲۰ گ [نسخه‌ها۵ : ۴۸۴] .

17526 – **ملك** ۵۹۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین ، بدینگونه : نقش فصوص ، اشعة اللمعات، بهارستان ، معما (۴ شماره) عروض قافیه، موسیقی ، منشآت، سلسلة الذهب، تحفة الاحرار ، سبحةالابرار ، یوسف وزلیخا، لیلی ومجنون. ۳۹۱ گ ۲۷س [رؤیت] .

17527 – **تهران،** اصغر مهدوی ۴۳۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰–۱۱** ، هفت اورنگ و دیوان اوست [نسخه‌ها ۲ : ۹۰].

17528 – **ملك** ۵۰۵۹: نستعلیق محمد رضا جرفادقانی **۱۰۰۶ – ۱۰۰۷** بدینگونه : اعتقاد نامه، دیوان (بادیباچهٔتقی‌الدین محمد) سلسلة الذهب، معدلت نامه ، تحفة الاحرار ، سلامان وابسال، سبحةالابرار، یوسف و زلیخا، لیلی ومجنون، خردنامهٔ اسکندری، سه دیوان (این سه با دیباجه‌ای ازخود جامی) نی‌نامه . [رؤیت]

17529 – **موزهٔ بریتانیا**Or۹۸۷۱: سدهٔ**۱۱**، [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۹] .

17530 – **رضوی** ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴) : نستعلیق شکرالله اردلانی سنندجی **۱۲۳۱** . بدینگونه : دیوان ۱و۲ و ۳، اشعة–

اللمعات، بهارستان، سلسلة الذهب، سلامان و ابسال، تحفة الاحرار، سبحة الابرار، یوسف و زلیخا، لیلی و مجنون، خردنامهٔ اسکندری، شرح رباعیات [ف. رضوی ۷ : ۶۷۰].

17531ـ تهران، ملی ۳ و ۴ و ۵ و ۷/ ۲۶۶ ـ ۲۴۶ : به‌ترتیب: تحفة‌الاحرار، سبحة الابرار، یوسف وزلیخا، دیوان(غزلها) همراه مثنویهای دیگر. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۲].

17532ـ **مشهد**، فرخ ۳۱۸ : تاریخ یادنشده، چند مثنوی اوست [نسخه‌ها ۳:۹۵].

17533ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۷م‌ادب فارسی : بی‌تاریخ، زرین، ۲۵۶گ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۶۷].

17534ـ **بنگال**، آسیایی ۴ کلیات(۶۰): نستعلیق تاریخ یادنشده، درفهرست آمده: داخل کتب بیش بهاست [ف. بنگال : ۱۲۱].

کلیات جعفر زتلی

17535 ـ **بنگال**، آسیایی ۵ کلیات (۵۱۹): شکستهٔ **۱۲۰۶**، باقصیدهٔ شاه زمزمه [ف. بنگال : ۱۲۱].

کلیات جلال اردستانی

سید جلال‌الدین محمد، جلالای طباطبائی زواره‌ای اردستانی، ازسرایندگان دربارشاهجهان پادشاه دوم، درآن ازشاه‌صفی(۱۰۳۸ـ۱۰۵۲) وسال ۱۰۳۹ یادشده است. درآن آمده که پدرش مظهر نامیده میشده وخود اودر۱۰۴۵ ازلاهور به‌اکبرآباد رفته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۹۸ ـــ فرهنگ سخنوران : ۱۳۳.

17536ـ **دانشگاه** ۲۹۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، فهرست ۱۴۹ بندآن درفهرست کتابخانه آورده شده است. دیوان ومنشآت است وتذکرهٔ جلالا، نامه‌هایی ازدیگران به او، منشآتی از دیگران بدیگران، ۲۳۸ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۱۹].

کلیات جمالی = کلیات پیرجمالی

کلیات جنید بغدادی

گویا معین‌الدین ابوالقاسم جنید فرزند بهرام شیرازی ازسدهٔ هشتم باشد.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۰۷ ـــ پیشگفتار چاپ دیوان جنید شیرازی از نفیسی.

17537ـ **آصفیه** ۹۰۴ دیوان: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۲۹۸].

کلیات حزین لاهیجی

محمدعلی، که یاداو در «فرسنامه:۴۴۱» گذشت. کلیات او در لکنهو ۱۲۹۳ و کانپور ۱۳۱۱ چاپ شده است.

بنگرید : ف. مشار : ۷۲۷.

17538ـ**مجلس** ۹۷۱: نستعلیق **۱۲۲۸** درشهر مرادآباد هندبدستوربندت امید بیکیان نسخه غلطهایی دارد و بدینگونه است: قصاید، مثنوی‌دروصف پیامبر، مقطعات، صفیردل، حدیقهٔ ثانی، خرابات، چمن‌و انجمن، مطرح‌الانظار، فرهنگ‌نامه، تذکارات‌العاشقین، همه درپیرامن ششهزار و پانصد بیت، نسخه موریانه خورده است، ۱۳۴گ ۲۵س [ف. مجلس۳ :۲۵۹].

کلیات حشمت قاجار

همایون میرزا فرزند فتحعلیشاه، متخلص به‌حشمت، درگذشتهٔ ۱۲۷۳

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۵۶ ـــ فرهنگ سخنوران : ۶۳۳ ـ مجمع الفصحا ۱ : ۲۲ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۷۵.

17539ـ مجلس ۲۵۵۹: نستعلیق سدهٔ ۱۴، دارای: مثنوی گلشن فردوس، یوسف و وزلیخا، دیوان، زرین، ۱۸۷ص متن و هامش [ف. مجلس ۸: ۲۶۲].

کلیات حکیم

شیخ غلامعلی شیرازی متخلص به حکیم. درگذشتهٔ پیرامن ۱۳۳۰.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۶۲ — فرهنگ سخنوران: ۱۷۰.

17540 ـ مجلس ۲۵۶۰: نسخ خوش نگارنده باخط خوردگیها، دارای: فائده در علم قافیه بعربی، دیوان از غزل ومخمس وترجیع وقطعه ومسمط وساقی نامه، مثنوی محبت نامه، ۵۲۲ص ۱۵س [ف. مجلس ۸: ۲۶۵].

کلیات امیرخسرو دهلوی

ابوالحسن خسرو فرزند امیر سیف الدین محمود، پدرانش ازامیران هزاره و بلخ وکشن بوده پس از یورش مغول به هند گریخته‌اند (اکره ۶۵۱–۷۲۵ یا ۷۲۸)، ازاستادش نظام الدین اولیا لقب ترک‌الله وکاسه‌لیس داشته‌است. کلیات او و بیشتر مثنویهای او و هریك چند بار چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۹۳ — فرهنگ سخنوران: ۱۹۰ ـ مجمع الفصحا ۱: ۲۱۳ ادبیات براون ۳: ۱۳۰ ـ مؤلفین مشار ۱: ۶۷۰.

17541ـ یوگسلاوی، بایگانی دولتی زاکروب A ۱۵۲: نوشتهٔ ۸۷۳. دارای: مطلع الانوار، خسرو وشیرین، لیلی و مجنون، آینهٔ اسکندری، هشت بهشت [نسخه‌ها ۲: ۲۶].

17542ـ ملك ۶۰۳۴: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، زرین بایك مجلس، ۲۱۴گ [رؤیت].

17543ـ دانشگاه ۱۰۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین. دارای: پنج گنج درهامش و سه دیوان او درمتن، قران سعدین درهامش، دول رانی درمتن، افتادگی دارد [ف. دانشگاه ۲: ۱۷۵].

17544ـ آصفیه ۸۴۰دیوان: تاریخ ونشانی بیشتر یادنشد [ف. آصفیه ۳: ۳۰۰].

کلیات حیدری تبریزی

که یاداودر «سیروسلوك: ۱۲۰۷» گذشت.

17545ـ مجلس ۵۱۸۱: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱، دارای: قصیده‌ها، غزلها، دوبیتیها، مثنویها، مثنوی «جنگنامهٔ گجرات»، مثنوی «سیر و سلوك» مثنوی «لسان الغیب»، ۵۰۵ص ۲۰س [رؤیت].

کلیات خاقانی

حکیم افضل الدین ابو بدیل ابراهیم یا عثمان یاعلی نجار شیروانی، زاده در آغاز سدهٔ ششم در مزدان گویا ۵۲۵، درگذشتهٔ ۵۸۲ یا ۵۹۰ یا ۵۹۵، درآغاز متخلص به‌حقایقی‌بوده سپس خاقانی تخلص‌کرده است. گویا سراینده دیگری باتخلص‌خاقانی بوده‌که برخی‌ازسروده های او بنام این شیروانی درآمده است.

بمگرید: ذریعه ۹: ۲۸۰ — فرهنگ سخنوران: ۱۸۱ ـ ف. مشار: ۷۲۸ ـ مؤلفین مشار ۱: ۴۹ ـ مجمع الفصحاء ۱: ۲۰۰ ـ نفحات الانس چ نولکشور: ۵۴۶.

17546ـ رضوی ۴۰۷ادبیات(۴۶۴۴): نستعلیق حاجی‌علی سمرقندی، ۲ ع ۱/ ۸۴۷، زرین. دارادارای: دیوان، تحفة العراقین [ف. رضوی ۷: ۴۰۱].

17547ـ رضوی ۴۰۶ادبیات(۴۶۴۳): نستعلیق ۹۵۰ دارای: دیوان، تحفةالعراقین

زرین [ف. رضوی ۷ : ۴۰۰] .

17548ـ **ملك** ۵۲۴۵: نستعلیق خوش سدۀ **۱۰**، زرین. دیوان او وتحفةالعراقین است [رؤیت] .

17549ـ **تهران**، ملی۱۳۵ف: نستعلیق سدۀ **۱۰**، زرین، دارای : قصیده، غزل، مثنوی قطعه، رباعی، سپس تحفةالعراقین، بادیباجه‌ای درسر گذشت او. ۴۶۰گ ۲۰س [ف. ملی ۱ : ۱۳۲] .

17550ـ **تهران**، ملی۶۵فهرست‌نشده: نستعلیق‌خوش سدۀ **۱۰** ، نسخه ازآن شیخ‌بهایی بوده. دارای : دیوان (قصیده، ترکیب بند، دو بیتی)، تحفة العراقین، سپس‌مقطعات، ۴۸۵ص ۲۹ بیت [نسخه‌ها ۴ : ۱۸۴] .

17551ـ **موزۀ بریتانیا** Or۷۰۴۲: سدۀ **۱۰** ، [ترجمۀ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۵] .

17552ـ **موزۀ بریتانیا**Or ۹۸۷۲: نوشتۀ **۱۰۰۶** [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۹] ،

17553 ـ **سپهسالار**۴۱۰: نستعلیق **۱۰۱۳**، دارای : دیوان (قصیده وغزل وقطعه، ۱۳۷۵۰بیت)، سپس تحفة العراقین، زرین ، ۲۸۴ گ ۲۰ س [ف . سپهسالار ۲ : ۵۹۰ و ۴ : ۴۸۸].

17554ـ **رضوی**۴۱۲ادبیات(۴۶۴۹): نستعلیق محمد رضا ۷ ج ۲/ **۱۰۱۶** «دیوان» همراه «تحفة العراقین» [ف.رضوی۷:۳۰۴].

17555ـ **مجلس** ۲۵۶۱: نستعلیق شاه بیك فرزند محمود شیرازی‌مازندرانی، **۱۰۴۶** بـرای امیر شاهمیر حسینی کته‌میری مین‌بـاشی کوتوال قلعه تفلیس ، زرین . دارای : دیوان قصیده وترکیب وترجیع ومرثیه وقطعه وغزل و رباعی، نامه ، مثنوی تحفة العراقین ، دیباجۀ نثری به‌عربی. ۶۷۸ص ۲۱س [ف. مجلس ۸: ۲۶۹] .

17556 ـ **همدان** ، آرامگاه بوعلی ۱۷۷۳ : نستعلیق خضرفرزندکمال مشهور بهـ قرهسی، ۲۴ذیقعدۀ**۱۰۶۵** ، دارای: ۱ـ دیوان ۲ـ تحفةالعراقین، زرین، ۳۹۲گ۱۷ـ۲۰س [نسخه‌ها ۵ : ۳۳۵] .

17557ـ **مجلس**۲۵۶۴: نستعلیق‌یکی از دوستاخ‌های دیوان بیگی دراصفهان**۱۰۹۹**، دارای : تحفة العراقین ، ناتمام دیوان قصیده وترکیب وترجیع ومرثیه وقطعه وغزل و رباعی [ف. مجلس ۸ : ۲۷۳] .

17558ـ **مجلس**۲۵۶۵: نستعلیق ۱۱۴۰ (**۱۱۴۰**) برای میرزا قاسم فرزند عبدالقادر ، دارای: دیوان قصیده وترجیع وترکیب ومرثیه و قطعه وغزل و رباعی۱۰۵۰۰ بیت، وتحفةـ العراقین ۳۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۲۷۵] .

17559ـ **تهران**، ملی۶۴فهرست‌نشده: سدۀ **۱۱**، بامهرولیعهد مظفرالدین میرزا قاجار زرین. دارای: تحفة العراقین، دیوان (قصیده قطعه، غزل، رباعی) [نسخه‌ها ۴ : ۱۸۴] .

17560ـ **مجلس**۳۶۶: نستعلیق تاریخ یادنشده. دارای: قصیده، قطعه ، غزل، تحفةـ العراقین ، زرین ، پایان نونویس ، ۳۳۵ گ ۲۷س [ف. مجلس ۲ : ۲۱۶] .

17561ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۱۸۴ : تاریـخ یاد نشده ، ۴۸۴ ص [مخطوطات، فرازعلی : ۶۶] .

کلیات خواجو

ابوالعطا کمال‌الدین محمود فرزند علی ، خواجوی‌کرمانی (۶۸۹ـ۷۵۳).

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۰۴ ــ فرهنگ سخنوران : ۱۹۷ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۶۱ ـ

رجال حبیب السیر : ۴۷ ـ احوال و منتخب اشعار خواجو، نفیسی.

17562ـ ملك ۵۹۸۰: نستعلیق محمد فرزند عمران کرمانی، بروزگار سراینده، ۹ صفر ۷۵۰، زرین. دارای : دیوان، کمال نامه، روضة الانوار ، گل و نوروز ، هما و همایون ، گوهر نامه، ۳۵۲گ ۲۵س [رؤیت] .

17563ـ موزهٔ بریتانیا : نوشتهٔ ۷۹۸، مثنویهای اوست، برای کتابخانهٔ ابوالفتح بهرام، زرین، مصور، ممتاز [راهنمای کتاب ۵ : ۸۶۴] .

17564ـ سنا ۳۵۲: تعلیق خوش اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند عبدالله، ۸۲۰ ، زرین ، دارای : دیباجهٔ منثور ، دیوان ، کمال نامه ، روضةالابرار، هما وهمایون، تحفهٔ بهایی ، گل ونوروز، شمع وپروانه ، نمد و بوریا، الرایقه فی‌مناظرة الشمس والسحاب، سراجیه، مصابیح القلوب ، محبت نامه ابن نصوح [نسخه‌ها ۶ : ۵۵۳] .

17545ـ موزهٔ بریتانیا Or ۸۲۰۱: نوشتهٔ ۹۷۰ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴: ۶۷۶] .

17566ـ ملك ۵۹۶۳: نستعلیق محمد فرزند مطهر نیشابوری، غرهٔ ج ۲ / ۸۲۹ درهرات دارای : دیوان (قصیده، غزل، رباعی، مثنوی) روضة الانوار ، هما و همایون ، گوهر نامه ، مفاتیح القلوب، لبادیه، تیغ‌وقلم، شمس‌وسحاب زرین، چهارستونی ، ۶۲۹گ ۲۳س [رؤیت].

17567ـ رضوی ۴۲۴ادبیات(۴۶۵۱): نستعلیق هند ، محمد صادق ۱۷ ع ۱ / ۱۰۴۵ دارای : مثنوی گل و نوروز ، روضة الانوار ، دیوان [ف. رضوی ۷ : ۴۱۲] .

کلیات رشیدای عباسی

گویا همان زرگر تبریزی است که به‌عباس آباد اصفهان آمده ، وبه‌هند رفته وبرگشته ودر ۱۰۸۱ درگذشته است.

بنگرید : ذریعه۹: ۳۶۰ (رشیدی‌تبریزی) و۹: ۳۶۲ (رشیدی‌عباسی) ـ فرهنگ‌سخنوران ۲۲۸ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۵۹ .

17568ـ ملك ۵۲۶۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، دارای : مثنوی ، حسن گلوسوز ، نقش ارژنگ، سبعهٔ سیاره ، قضا و قدر ، ساقینامه ، جواهر الاسرار ، دیوان ، ۲۵۱ گ ۱۵ س [رؤیت] .

کلیات رونق علیشاه

میرزا محمد حسین‌کرمانی، که یاد او در «مرآت المحققین :۱۳۷۳» گذشت .

17569 ـ دانشگاه ۴۰۶۳ : شکسته‌ـ نستعلیق محمد حسین انور علی پسر نورالدین پسر محیی‌الدین نگارنده در پنجشنبه ۱۲۹۳ دارای : دیباجه به‌نثر ، ترجمهٔ منظوم مناجات خمسة عشر سجاد ، مرآت المحققین ، غرایب درسرگذشت مشتاقعلی‌شاه، قصیده،غزل، ترکیب وترجیع، رباعی وقطعه و ماده تاریخ . **آغاز:** تحایف شرایف جواهر وسپاس، ۲۱۷گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۴۵].

کلیات رهایی

درذریعه ازچهارتن به‌این تخلص یاد شده است: رهایی خوافی، رهایی سبزواری، رهایی تورانی ، رهایی ماوراءالنهری .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۹۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۳۹ .

17570ـ بادلیان ۲۱۸الیوت: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۲۹۳گ ۲۳س. **فیلم** آن در

دانشگاه ش۹۰۸ هست [فیلمها : ۱۶۴].

کلیات زاهد تبریزی

میرزا قاسم فرزند میرزا محسن که درعباس آباد اصفهان میزیسته است. زنده در ۱۱۰۰ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۹۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۴۶ .

17571 ـ **دانشگاه ۴۶۲۳** : نستعلیق سدۀ **۱۱**، دارای : قصیده، قطعه، ماده تاریخ از ۱۰۷۷ تا ۱۱۰۰، غزل به‌ترتیب‌تهجی، رباعی مثنوی‌سفینة النجاة، منشآت ، زرین، ۱۹۷گ ۱۴ س [ف دانشگاه ۱۴: ۳۵۵۶].

کلیات زلالی

حکیم محمدحسن خوانساری، متخلص به زلالی ، درگذشتۀ ۱۰۳۱ یا ۱۰۲۴ یا ۱۰۱۶ کلیات او را شیخ عبدالحسین گرد آورده و طغرای مشهدی برای هریك از مثنویهـای او دیباجه‌ای‌نگاشته است دیوان ومثنوی‌نیرنگ‌او چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۰۴ ـ فرهنـگ سخنوران : ۲۴۸ ـ ادبیات براون ۴ : ۱۶۷ مؤلفین مشار ۲ : ۵۶۴ ـ ف. مشار :۷۳۴.

17572 ـ **دانشگاه ۴۲۷۲** : نستعلیق ذیقعدۀ **۱۰۵۲**، دارای : محمود و ایاز، حسن گلوسوز، میخانه ، شعلۀ دیدار ، ذره وخورشید وسلیمان نامه، آغازافتاده، ۱۴۱ گ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۰].

17573 ـ **مجلس ۵۷۱۷/۲** فهرست نشده: نسخ زیبای محمود ایاز، در**۱۰۸۰** (گ ۷۸ ـ ۱۰۱) قصائدیست در منقبت و توحید . متن وهامش.همراه «محمود وایاز» او۱۷۰س.

17574ـ **مدینه، عارف حکمة ۱۷۱**: نوشتۀ **۱۰۹۷**، هفت‌مثنویست، ۱۹۸گ [نسخه ها ۵ : ۴۹۵] .

17575 ـ **دانشگاه ۳۶۸۴** : نستعلیق سدۀ **۱۱**، دارای: آذر و سمندر ، شعلۀ دیدار ، محمود وایاز، حسن گلوسوز ، میخانه ، ذره و خورشید، سلیمان نامه، ۲۹۷ گ ۱۱س [ف . دانشگاه۱۴: ۳۶۳۳]. فیلم‌آن‌درهمان دانشگاه ش ۲۷۲۵ هست [فیلمها : ۹۱] .

17576 ـ **رضوی ۴۳۱** (۴۶۶۱): نستعلیق سدۀ**۱۱**، دارای: حسن گلوسوز، شعلۀ دیدار، ذره وخورشید، آذر وسمندر، میخانه ، سلیمان نامه، دیوان [ف رضوی ۷ : ۴۱۷] .

17577 ـ **موزۀ بریتانیا ۱۰۹۳۹ Or**: سدۀ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۸].

17578 ـ **دانشگاه۲/۵۰۴۰**: نستعلیق هندی سدۀ**۱۲ـ۱۳** دارای مثنویهای : محمود وایاز ، حسن‌گلوسوز، شعلۀدیدار، سلیمان‌نامه آذر و سمندر ، میخانه ، ذره و خورشید [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۴] .

کلیات ساری

ازعلی‌اکبرشیرازی، متخلص به‌ساری .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۱۵ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۵۴ .

17579ـ **ملك ۶۳۱۸** : نستعلیق سدۀ **۱۳** بایادداشتی از نگارنده. بدینگونه : زاد ـ السالکین، مثنوی،قصیده، ترجیع‌بند، رساله‌ای عرفانی، دیوان غزل، عشق‌نامه، حدیقةالقلوب باز یك مثنوی‌عرفانی،۲۶۲گ ۱۷س[رؤیت]

کلیات ساقی خراسانی

حاج‌محمدزمان‌خراسانی‌فرزندکلبعلی‌خان جلایرکلاتی، که نیاکانش درکلات‌فرمانروایی داشته‌اند ، درگذشتۀ ۲۱ رجب ۱۲۸۶ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۱۶ ـ فرهنگ

سخنوران : ۲۵۵ ـ مجمع‌الفصحاء ۲: ۱۹۵ .

17580ـ **مجلس** ۹۹۰: نستعلیق میرزا رحیم ، بادیباجه‌ای از هدایت مؤرخ **۱۲۸۶** قصاید وغزلیات و رباعیات وترجیع بند وساقی نامه و الهی‌نامه و مثنوی مشایخ طریقت اوست همه پیرامن ۴۲۰۰ بیت، بایادداشت هدایت در بارهٔ اینکه این دیوان بدستور او نبشته شده ، ۱۴۵ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۳ : ۲۹۴].

کلیات سالک قزوینی

محمد ابراهیم (ابراهیم) زاده در ۱۰۲۱، از تبریز بعتبات و سپس به قزوین و اصفهان رفته، چندی دراصفهان می‌زیسته واز آنجا دوبار بهندوستان رفته است ودر شهرقزوین درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۱۹ ـــ فرهنگ سخنوران : ۲۵۶ .

17581ـ **مجلس** ۹۹۱: نستعلیق **۱۰۸۴** برای‌محمدصادق درقزوین. دارای: قصیده‌هایی بخامهٔ سراینده و برخی اصلاحات نیز بخامهٔ همان سراینده، مثنوی محیط‌کونین ، ساقینامه غزل، رباعی ونیز قصیده‌ها . پیرامن ۱۰۶۰۰ بیت، ۳۸۹ گ ۲۰ س [ف . مجلس ۳: ۲۹۶] .

کلیات سالک کاشانی

میرزا حبیب‌الله فرزند علی مدد ، متخلص بسالک و حبیب ، زاده پیرامن ۱۲۶۲ و زنده در ۱۲۸۶ .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۹۶ ، ۲۷۱ و ۹ : ۴۱۹ و ۱۸ : ۲۱۵ .

17582ـ **دانشگاه** ۴۲۹۷: نسخ‌محمد اسماعیل فرزنـد محمد رضای قاری کاشانی ، **۱۲۹۹ - ۱۳۰۳** دارای ترکیب بند وساقینامه درهشت‌شعله، ساقینامهٔدیگر که در۱۲۸۶سروده تنبیهات الغافلین، گلزار اسرار [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۷] .

کلیات سالک یزدی

ملاسالک، روزگاری‌درشیراز وسپس‌اصفهان می‌زیسته ، بهند نزد عبدالله قطبشاه (۱۰۲۰ـ ۱۰۸۳) رفته ، و درآن سرزمین بسال ۱۰۸۳ یا ۱۰۶۶ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۲۰ ـــ فرهنگ سخنوران: ۲۵۶ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۳۲۹.

17583ـ **دانشگاه** ۳۲۸۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، دارای : غزل به ترتیب تهجی آغاز افتاده، ساقینامه، قصیده، خسرو و شیرین، نیز قصیده، تواریخ از۱۰۵۲ و ۱۰۶۰ و ۱۰۶۳، رباعی. رویهم ۱۱۰۰۰ بیت ، ۳۰۱ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۵۲] .

کلیات سپهر کاشانی

میرزا محمد تقی‌خان لسان‌الملک (۶ ۱۲۱ ۱۲۹۷) فرزند ملامحمدعلی، بنام‌ترین نگارش او «ناسخ التواریخ» است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۲۹ ـــ فرهنگ سخنوران : ۲۶۰ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۲۴۹ مجمع الفصحاء ۲: ۱۵۶ .

17584ـ **مجلس** ۱۱۹۱: گویا بخامهٔ سراینده وسال گردآوری ، **۱۲۴۱**. دارای : دیباجه، قصیده، ترکیب، قطعه ، غزل ، مثنوی شك وسهودرنماز، مثنوی دربحرمخزن‌الاسرار رباعی ، سپس گزارش واژه‌های دشوار بکار رفته دراین دفتر (ص ۳۷۴ ـ ۴۴۷) ازخود سراینده. نسخه بنام «محمود القصاید» است و رویهم ۵۵۰۰ بیت دارد، ۲۲۴ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۳ : ۶۸۰] .

کلیات سحابی استرآبادی

از سرایندگان سدهٔ دهم و آغاز یازدهم ،
که یادآور «درعروة الوثقی : ۱۲۷۹» گذشت .

17585ـ دانشگاه۲/۲۵۰۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین. دارای: ۱ـ رسالهٔ عروةالوثقی ۲ـ رباعیها ۳ـ مثنوی، ۱۱۵ گ [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۱] .

17586ـ مجلس۱۰۸۷ : نستعلیق گویا سدهٔ ۱۱، دارای: ۱ـ عروةالوثقی ۲ـ رباعیات ۳ـ مثنوی، رویهم ۶۲۵۰ رباعی، ۱۲۳ گ ۵۰ بیت [ف. مجلس ۳ : ۴۵۲] .

17587ـ رضوی۶۱۲ ادبیات(۴۷۹۸): نستعلیق سدهٔ ۱۱، دارای: ۱ ـ رسالهٔ عروة ـ الوثقی ۲ـ رباعی ۳ـ مثنوی عرفانی، ۳۴۸ گ ۱۲س [ف. رضوی ۷ : ۵۵۲] .

کلیات سرخوش

ملامحمد افضل فرزند محمد (محمدمعصوم) زاهد ، سرخوش لاهوری (۱۰۵۰ ـ دهلی ۱۱۲۶). غزلیات، کلمات الشعراء، دیوان او چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۳۹ ـــ فرهنگ سخنوران : ۲۶۵ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۶۳۶ تذکرهٔ نصرآبادی : ۴۵۰ .

17588ـ آصفیه۹۷۴ دیوان : نوشتهٔ ۱۱۵۰ گزیدهٔ کلیات اوست . [ف. آصفیه ۴: ۳۰۰] .

کلیات سرشار قفقازی

نجفعلی (نجفقلی) قراداغی نابینای قفقازی زنده در ۱۱۹۰ ودرگذشتهٔ ۱۲۳۴ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۴۰ ـــ فرهنگ سخنوران : ۲۶۵ .

17589ـ دانشگاه ۴۰۵۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، زرین، با مجلس و تصویر ، دارای : غزل (خردنامه) رباعی و مفردات و ساقینامه ومثنوی ندبة الاسرار و ستایش امامان و ترجیع بند ومطایبه وغزل ترکی وترکیب بند و ماده تاریخ، ۱۶۸ گ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۳۸] .

کلیات سعدی

مشرف فرزند مصلح شیرازی، زاده درآغاز سدهٔ هفتم ودرگذشتهٔ ۱۷ ذیحجهٔ ۶۹۱ یا ۶۹۴. برخی گردآوری «کلیات» را ازخود اومیدانند آنچه میدانیم علی فرزند احمد فرزند ابوبکر بیستون یکبار بسال ۷۲۶ و یکبار بسال ۷۳۴ فهرستی برای پنج کتاب غزل سعدی ساخته و دیباجه‌ای بر کلیات او نگاشته است. سپس کسانی «کلیات» سعدی را درهم ریخته و بدترتیب فهرست دوم (الفبائی غزلها) بیستون درآورده‌اند .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۴۷ ـــ فرهنگ سخنوران : ۲۶۹ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۳۱۰ـ ف، مشار : ۷۳۴

17590ـ کابل، سلطنتی : نوشتهٔ ۷۱۰ [راهنمای کتاب : ۳۱۷] .

17591ـ کابل، سلطنتی : نوشتهٔ ۷۱۶ [راهنمای کتاب ۱۰ : ۳۱۷].

17592ـ مجلس ۲۵۶۹: نسخ خوش عبدالصمد فرزند محمد فرزند محمود، ۷۲۱ ، زرین، مصور، دارای : طیبات، بدایع ، قصاید فارسی ومثنوی وقطعه، خواتیم، قصاید عربی ، نصیحة الملوك ، رسالة النظریه ، الصاحبیه ، مفردات، ۴۴۹ص۲۲س [ف مجلس۸:۲۷۸].

17593 ـ چستربیتی ۱۰۹ : نوشتهٔ حسین فرزند حسن فرزند محمد فرزند محمد واعظ حسینی، ۲ع۴/۷۳۳. فیلم آن دردانشگاه ش۱۸۶۷ هست [فیلمها : ۱۶۴] .

17594ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۲۵۳ : نستعلیق بادیباجه و تاریخ **۷۳۵**، زرین [رؤیت].

17595ـ **مجلس** ۸۵۵۵ فهرست نشده: با تاریخ ع ۱/ **۷۵۳** (اگر ساختگی نباشد) با بافهرست : ۱ـ رسائل ششگانه: تقریر دیباجه، مجالس پنجگانه ، سئوال صاحب دیوان ، عقل وعشق، نصیحة الملوك، سه حکایت. ۲ـ رسائل دهگانه : گلستان، سعدی نامه ، قصاید عربی ، قصاید فارسی ، مراثی ، ملمعات ، ترجیعات ، طیبات، بدایع، خواتیم، غزل قدیم ، صاحبیه، مقطعات، خبیثات، رباعیات، مفردات، [رؤیت].

17596 ـ **پاریس** S. P. ۱۷۷۸ : نوشتهٔ اواخر ج ۱/ **۷۶۷. فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۲ وادبیات ش ۱۴ هست [فیلمها :۱۶۴؛ ف. ادبیات ۱ : ۵۳۴] .

17597ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج : باتاریخ **۷۷۳** دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۶۵] .

17598ـ **مجلس** ۵۶۵۸ فهرست نشده: نسخ خوانای آغاز سدهٔ **۸**، آغاز درمجلس یکم وپایان درترجیعات افتاده. دارای : مجالس ، نصیحة الملوك (گلستان)، قصاید فارسی، کتاب المراثی ، قصاید عربی ، صاحبیه ، و مثنوی و جمشید وخسرو درهامش، ۹۰ گ ۱۹ س [رؤیت].

17599ـ **مجلس** ۲۵۷۰ : نسخ تعلیق مانند، آغاز سدهٔ **۸**، زرین. دارای : گلستان ، سعدی‌نامه، قصاید عربی، قصاید فارسی، مراثی ملمعات، ترجیعات، طیبات، بدایع، خواتیم ، غزل قدیم ، ۶۵۹ص ۲۷ س [ف . مجلس ۸ : ۲۸۴] .

17600ـ **مجلس** ۲۵۷۱ : نسخ تعلیق مانند، سدهٔ **۸**، زرین. دارای : دیباچه ، فهرست رسالات ، تقریر دیباجه ، مجالس پنجگانه ، گلستان، سعدی‌نامه، قصاید عربی وسپس فارسی مرثیه، ملمعات ومثلثات وترجیعات وطیبات ، بدایع خواتیم، غزلیات، صاحبیه، قطعه وخبیثات ومجلس الهزل والمضحکات، رباعیات، ۹۸۰ص ۲۱ س [ف. مجلس ۸ : ۲۸۵] .

17601ـ **تهران،** مهدی بیانی ۲ مج : نسخ و تعلیق مانند پیرامن **۸۰۰** ، همراه پنج گنج نظامی و ده نامهٔ ابن عماد [نسخه‌ها ۱ : ۱۵] .

17602ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۴۳۵: تعلیق قطب الدین ادهم فرزند خسرو ، پایان رمضان **۸۰۲**، رسایل است تامفردات [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

17603 ـ **مجلس** ۵۱۷۷ (۲۵۷۲) : نسخ پاکیزهٔ ذیقعدهٔ **۸۰۵** ، زرین ، دارای : غزلیات قدیم ، صاحبیه، مقطعات ، مطایبه ، خبیثات، هزلیات، بوستان(سعدی‌نامه)، قصاید عربی، قصایدفارسی، مرثیه‌ها، ملمعات،مثلثات ترجیعها، طیبات ، بدایع ، خواتیم ، هزل و مضحکات، رباعیات،مفردات، پندنامه، مجالس پنجگانه، سئوال صاحب‌دیوان، نصیحت الملوك (گلستان)، ۵۶۳ گ ۱۹ س [رؤیت] .

17604-609ـ **هندوستان،** رامپور کتب‌خانهٔ رضا: شش نسخه یکی ازآنها مصور، کهن‌ترین آنها مؤرخ **۸۲۸** ، و یکی **۹۳۸** و دیگری بخامهٔ زین‌العابدین یزدی مؤرخ **۹۸۹** [یادداشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷ : ۴۵، ۴۸] .

17610ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۸۹۰: نسخ **۸۳۶**، ضمن یك جنگ ، دارای: بوستان قصاید، مراثی ، ترجیعات، طیبات ، بدایع ، خواتیم، مقطعات. گویاصاحبیه، مثنویهای‌هزل خبیثات ومنظوماتی ازسرایندگان دیگر [نسخه ها ۲ : ۷۲] .

17611 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۰۸

Or: نوشتهٔ ۸۵۹ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه ها ۴ : ۶۷۹].

17612ـ لندن، انجمن پادشاهی آسیائی ل ۲۶۰: نستعلیق ۸۸۶ [نسخه‌ها ۵ : ۶۸۰].

17613ـ مجلس ۲۵۷۳ : تعلیق سدهٔ ۹، آغاز و انجام افتاده، دارای، طیبات، مقطعات مطایبات، هزلیات، رباعیات و مفردات، صاحبیه خواتیم، غزلیات قدیم، فهرست بدایع، ۳۲۰ ص ۲۳ س [ف. مجلس ۸ : ۲۹۵].

17614 ـ تهران، ادبیات ۱۶۰ ج : نستعلیق سدهٔ ۹، زرین، آغاز نونویس، شش رساله و منظومه‌ها را دارد و میرسد تا بهزلیات افتاده، ۳۶۱ گ ۲۱ س [ف. ادبیات ۱: ۳۹۵].

17615ـ تهران، دکتر مهدی بیانی : نیمهٔ سدهٔ ۹، در هامش «پنج گنج نظامی» [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۵].

17616ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق اواخر سدهٔ ۹، زرین [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۳].

17617 ـ عبدالحسین بیات ۲مج : پیرامن ربع یکم سدهٔ ۹، زرین، درهامش کلیات نظامی [نسخه‌ها ۶ : ۷۵].

17618 ـ دانشگاه ۱۴۷۸ : نستعلیق سدهٔ ۹، زرین، آغاز نونویس و انجام افتاده. دارای: مجالس، گلستان، سعدی نامه (بوستان) قصاید عربی و فارسی، مراثی، ملمعات، مثلثات ترجیع، طیبات، بدایع، خواتیم، غزلهای قدیم صاحبیه، خبیثات، ۲۰۲ گ ۲۵ س [ف دانشگاه ۸ : ۸۷۲].

17619 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۵۶۷ : سدهٔ ۹ ؛ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۸].

17620ـ هاروارد، هوتن ۴ MSP: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، زرین. دارای: دیباچهٔ بیستون، رساله‌های ششگانه، گلستان، بوستان قصیده‌ها، طیبات، خواتیم، صاحبیه، مقطعات، هزلیات، مضحکات، رباعیات، فردیات [نسخه‌ها ۴ : ۶].

17621ـ تهران، موزه ۳۷۱۶: نستعلیق ع ۱/۹۰۸، وقف شاه‌عباس بر آستانهٔ شیخ صفی ۱۰۱۷ [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۲].

17622ـ قاهره، دارالکتب ۷۹ ادب فارسی: نوشتهٔ خوش‌مرشدالدین محمد، اواخر شعبان ۹۱۰، زرین، ۴۰۶ گ ۱۸ س [ف. مخطوطات ۲ : ۶۸].

17623ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق ۹۲۲، زرین، ۴۵۴ گ ۱۸ بیت [نسخه‌ها ۶ : ۹۴].

17624ـ ملك ۵۹۵۴: نستعلیق ۹۲۳ درص ع فهرستی بدینگو نه‌دارد: گلستان، بوستان قصاید عربی، قصاید فارسی، مراثی، ملحقات، ترجیعات، طیبات، بدایع، خواتیم، غزلیات قدیم، صاحبیه، مقطعات، هزلیات، خبیثات، رباعیات، فردیات. زرین، گویاکامل، ۳۶۲ گ ۱۷ س [رؤیت].

17625ـ مجلس ۲۵۷۴: نستعلیق کهن خوش ۹۲۸، نوشتهٔ محمدعلی بدستور محمد هاشم صحاف دارای: دیباجه و تقریر دیباجه، مجالس پنجگانه سئوال وجواب، عقل وعشق، نصیحت‌ـ الملوك، رسالهٔ ثلاثهٔ اول، حکایت انکیانو، حکایت ملك شمس‌الدین تازگوی، قصایدعربی و سپس فارسی مرثیه و ملمعات و مثلثات و ترجیعات، طیبات، بدایع، خواتیم، مقطعات و رباعیات و مفردات، ۶۳۷ ص [ف. مجلس ۸ : ۲۹۸].

17626ـ ملك ۵۹۹۱: نستعلیق میر ـ حسین فرزند میرحسن کاتب شیرازی، رجب ۹۳۲ برای شیخ‌علی جهرمی، دورویهٔ آغاز تمام زرین

باچهار پیشانی زرین ، دارای : شش رساله ، گلستان، سعدی‌نامه (بوستان) ، قصاید عربی ، قصاید فارسی، مراثی، ملمعات، طیبات، بدایع خواتیم، غزلیات قدیم، صاحبیه ، مقطعات ، مضحکات، مطایبات (سه مجلس) ، رباعیات ، مفردات، ۴۰۷ گ ، ۱۹س [رؤیت] .

17627_ **قاهره** ، دارالکتب ۹۵ ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبای شمس‌الدین‌محمد فرزندآقامراد، **۹۳۴**، ۴۴۴ گ ، زرین [ف . مخطوطات ۲ : ۶۹] .

17628_ **قاهره** ، دارالکتب ۳۱ ادب فارسی: نستعلیق زیبای **۹۴۹**، زرین ، دارای: دیباجه، شش رساله، گلستان، بوستان و دیوان او. ۴۱۰ گ ۱۷س [ف. مخطوطات ۲:۶۷] .

17629_ **قاهره**، دارالکتب ۵۸۶۴ : نستعلیق زیبای محمد رضا امامی ، آدینهٔ ۱۶ رمضان **۹۵۳**. زرین، ۲۸۴ گ ۱۸س [ف . مخطوطات ۲ : ۶۸] .

17630_ **سنا**۲۶۱: نستعلیق‌شاه‌محمود کاتب ۱ذیقعدهٔ **۹۶۳**، زرین [نسخه‌ها ۱ : ۱۰ و ۶ : ۵۰۵] .

17631_ **مجلس**۱۱۳۶: نستعلیق‌خوب کتاب‌الله کمره‌ای فرزند گیوشاه**۹۸۲**، زرین ، ممتاز، با: دیباجهٔ بیستون ، رساله‌های شش‌گانه که‌بعنوان‌سیزده رساله‌یادشده، گلستان، بوستان قصیده‌ها، مرثیه‌ها، ملمع‌ها، ترجیع، طیبات ، بدایع، خواتیم، غزلهای قدیم،صاحبیه، مثنوی ها، قطعه‌ها، رباعیها، تك‌بیتها. وهزلهاومطایبه هارا ندارد، ۳۹۶ گ ۳۲ بیت، همه ۱۸ هزار بیت [ف. مجلس ۳ : ۵۴۸] .

17632_ **مجلس**۴۱۲۹: نسخ ریزسدهٔ **۱۰**، زرین، دارای : قصیده ، مرثیه ، ملمع ، ترجیع، طیبات، بدایع، خواتیم، باغزلهای‌قدیم صاحبیه، مقطعات، رباعیها ، خبیثات، مجلسها (۳مجلس) ، ۲۲۶ گ ۲۳س [رؤیت] .

17633_ **مجلس** ۴۱۸۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، زرین، با«گلستان» آغاز میشود، درآغاز ودرپایان مطلب تاریخی ازروزگار قاجار دارد ۱۵۰ گ ۲۵س [رؤیت].

17634 _ **دانشگاه** ۵۱۵۳ : گویا از سدهٔ **۱۰** باتاریخ **۸۵۲**که گویا ساختگی است ، زرین، دارای: دیباجهٔ تقریر، مجالس خمسه، سئوال وجواب صاحب‌دیوان، گلستان، بوستان قصاید، طیبات، بدایع، غزلیات قدیم، رباعیات فردیات ، ۳۱۶ گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۸] .

17635_ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش‌مسعود فرزند اهلی شیرازی، سدهٔ **۱۰**، [نسخه‌ها ۴ : ۱۱] .

17636_ **موزهٔ بریتانیا**Or۸۶۸۰: سدهٔ **۱۰**.

17637_ **موزهٔ بریتانیا**Or۵۸۷۰ نوشتهٔ **۱۶۰۰**م [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۹].

17638_ **ملك** ۵۹۸۳: نستعلیق خوش شاه محمدکاتب، **۱۰۰۰** ، با : دیباجهٔ بیستون مجالس پنجگانه ، نصیحة الملوك ، گلستان ، بوستان، ملمعها، بدایع، مرثیه‌ها، قصیده های عربی‌خواتیم، قطعه‌ها،تك‌بیتها،طیبات،غزلهای قدیم، صاحبیه ، زرین، مصور، ۳۹۸ گ ۱۹س [رؤیت].

17639 _ **دانشگاه** ۳۳۲۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، پنج رسالهٔ اووگلستان وبوستان وغزلهای اوست، ۳۲۳ گ۱۷س[ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۱۴] .

17640_ **تهران**،موزه۳۷۱۳: نستعلیق

سدهٔ **۱۰-۱۱**، بادومجلس تصویر، انجام‌افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۱].

17641- **مجلس** ۱۱۳۸: نستعلیق خوب **۱۰۱۰**، زرین، بادیباجهٔ بیستون، دیباجه، مجلسهای پنجگانه، سئوال و جواب با صاحب دیوان، عشق و عقل، رساله‌ای در سه حکایت، گلستان، بوستان، قصیده‌های فارسی، مرثیه، ملمع، ترجیع، طیبات، بدایع، خواتیم، غزل های قدیم، صاحبیه، قطعه، رباعی، تک بیتها، هزلیها، مطایبات‌درسه مجلس به‌نثر، همه‌پیرامن ۱۸۵۰۰ بیت، ۳۷۴گ [ف. مجلس۳:۵۵۳].

17641 - **مجلس** ۱۱۳۹ : نستعلیق **۱۰۱۷** زرین، با: گلستان، بوستان، قصیده‌های فارسی، ملمع‌ها، ترجیع‌ها، طیبات، بدایع، خواتیم، غزلهای قدیم، صاحبیه، مثنویها، قطعه‌ها، رباعیها پیرامن ۱۶۵۰۰ بیت، ۳۶۱ گ ۲۳ بیت [ف. مجلس ۳:۵۵۴].

17643 - **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۶۸ Or : نوشتهٔ **۱۰۲۰** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۱].

17644- **آصفیه** ۱۰۶۵دیوان: نوشتهٔ **۱۰۳۱** [ف: آصفیه ۴ : ۲۹۸].

17645- **نجف**، امیرالمؤمنین۱۴۰۷: نستعلیق زیبای مهدی‌فرزند جابرقمی، **۱۰۳۷** زرین، [ف.خطی، سیدعبدالعزیز طباطبائی].

17646- **مجلس** ۴۹۰۴فهرست نشده: نستعلیق زیبای ۲۵ ذیحجهٔ **۱۰۴۸**، زرین، مصور، ۸۲۵ص ۱۹س [رؤیت].

17647- **قاهره**، دارالکتب ۷۸ ادب فارسی : نوشتهٔ **۱۰۲۵**، زرین، مصور، ۲۹۶ گ [ف. مخطوطات ۲ : ۶۸].

17648- **نجف**، امیرالمؤمنین۱۴۰۷: نستعلیق زیبای مهدی فرزند جابرقمی، ج۲/ **۱۰۳۷**، زرین، ۱۴۴گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبائی].

17649- **تهران**، دکترمفتاح ۲۱۷ : نستعلیق باتاریخ۱۹ ع۱۴/**۱۰۸۵**، انجام افتاده [رؤیت].

17650- **تهران**، اصغرمهدوی ۴۴۳: نستعلیق عبدالنبی، شعبان **۱۰۸۸**، [نسخه‌ها ۲ : ۹۱].

17651- **شیراز**، دکتر وصال: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۲].

17652- **دانشگاه** ۴۷۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، مصور، دارای: مجالس، رساله ها، گلستان، بوستان، ۱۸۱گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۷۰۲].

17653- **تهران**، ادبیات۵۷ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با: یک‌صفحه ازمجلس۳ ومجلس ۴و۵ گلستان، قصیده‌های فارسی، طیبات، غزل، خواتیم، بدایع، رباعی، صاحبیه، هزلیها، ۲۷۱ گ ۱۹س [ف. ادبیات ۱:۳۹۵].

17654 - **تهران**، ادبیات ۲۴۱ج : نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده. با: بوستان قصیده‌های عربی وفارسی، ترجیع، طیبات، غزل، ۲۲۲گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱:۳۹۵].

17655- **موزهٔ بریتانیا** ۸۷۵۳Or: سدهٔ **۱۱ - ۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۷].

17656- **الهیات** ۲۰۶ج : نستعلیق عبدالرحیم، ۲ذیقعدهٔ **۱۱۱۲**، زرین، ۳۳۱گ ۱۸س [ف. الهیات ۱ : ۱۱۲].

17657- **آصفیه** ۱۲۱۱دیوان: نوشتهٔ **۱۱۲۱** [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۶].

17658- **تهران**، موزهٔهنرهای‌تزیینی: ۷۶۷۶ : نستعلیق **۱۱۵۶**، زرین [نسخه‌ها ۳: ۱۳۰].

17659ـ دانشگاه ۲۹۱۱ : ستعلیق میرزا عبدالله فرزند حاجی آقاخان خوشنویس سپاهانی، ج۲/۱۱۵۹، متن وهامش ، زرین، ۲۹۹گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۶۸].

17660ـ مجلس۲۵۷۷: نستعلیق‌خوش ۱۱۷۵(۱۱۷۵) دارای: گلستان،دیوان، سعدی نامه، زرین [ف. مجلس ۸ : ۳۰۵].

17661ـ تهران،ملی۹۵فهرست نشده : نستعلیق خوش‌شوال ۱۱۸۲ ، زرین . دارای : بوستان ، دیوان ، ۵۶۸ ص ۲۲ بیت [نسخه‌ها ۲۳۳:۴] .

17662ـ شیراز، دکتر وصال : نوشتهٔ محمد ابراهیم فرزندعبدالله، سه‌شنبهٔ ۱۳ شعبان ۱۱۸۳ [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۲].

17663ـ رضوی ۷۶۰ادبیات(۴۹۱۳): شکسته نستعلیق میرزا کوچك اصفهانی ۱۱۹۷ بایازده سرلوح : گلستان، بوستان، قصیده‌های عربی، فارسی، مرثیه، طیبات، بدایع، خواتیم غزلیات قدیم، صاحبیه، خبیثات، مجالس سه ــ گانه‌درهزل، مضحکات،رباعیات، فردیات [ف. رضوی ۷ : ۶۷۷].

17664ـ دانشگاد ۲۱۸۳ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ۱۲،زرین، دارای:رسائل، گلستان بوستان، قصیده‌های عربی و فارسی ، ترجیع ، طیبات،غزلهای قدیم،خواتیم، بدایع، مطایبات مضحکات، خبیثات، رباعیها. تك بیتها،۲۷۹گ ۱۷س[ف. دانشگاه ۹ : ۸۷۲] .

17665ـ تهران، دانشسرایعالی،قریب ۱۲۸ : نستعلیق سدهٔ۱۲، متن وهامش [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۴].

17666ـ رضوی۷۶۱ادبیات(۷۰۴۰): شکسته نستعلیق اواخرسدهٔ۱۲، زرین. دارای: بوستان، قصیده‌های فارسی، مرثیه ، غزلها، با افتادگیها درآغازومیان وانجام [ف. رضوی ۷: ۶۷۸] .

17667ـ مجلس ۴۹۲۵ فهرست نشده: سدهٔ۱۲-۱۳ نستعلیق شکسته‌بسیارزیبا، بی‌نام و بی‌تاریخ. بادوسرلوح وچهارصفحه تمام زرین [ف . مجلس ۱۴ : ۱۵۰] .

17668ـ نجف ، امیرالمؤمنین۱۴۳۷: نستعلیق ۱۲۰۸، نسخهٔ کامل ، ۳۳۶گ [ف . خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

17669ـ مجلس ۲۵۷۸ : نستعلیق ۱۲۱۴ ، دارای : دیوان ومجالس و رسائل و سئوال وجواب وگلستان وبوستان [ف. مجلس ۸ : ۳۰۶].

17670 ـ مجلس ۲۶۷۰/۱ : ثلث و نستعلیق خوش وشکستهٔ خوش علی‌اکبرفرزند محمدرفیع، ۱۲۲۳ (ص۱ــ۴۱۰) [ف. مجلس ۸ : ۴۳۱].

17671ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق متن وهامش ج۱/۱۲۲۶، انجام در هجویات افتاده [رؤیت] .

17672ـ تهران، دکترمفتاح ۳۴۷ : نستعلیق محمد هادی فرزند آقاحسین فرزند علینقی ، ۱۲۲۷ در اصفهان ، دیباجه افتاده ، زرین [رؤیت] .

17673ـ قاهره، دارالکتب ۱۴۵ادب فارسی طلعت : نستعلیق خوب پنجشنبهٔ رمضان ۱۲۲۷، ۲۹۴گ ۱۵س [ف . مخطوطات ۲ : ۶۹] .

17674ـ تهران، اصغرمهدوی۵۳۷ : شکسته نستعلیق محمد علاقه‌بند خراسانی ، ۱ شوال۱۲۳۰ دریزد، زرین[نسخه‌ها ۲ :۹۱].

17675ـ مجلس۲۵۸۰: شکسته‌نستعلیق اسماعیل، ۱۲۳۲، دارای : گلستان، بوستان،

دیوان، زرین، [ف. مجلس۸ : ۳۰۸] .

17676ـ **مجلس**۲۵۷۹: نستعلیق خوش ابن نعیم الدین حسینی، **۱۲۳۲**، دارای: گلستان بوستان، دیوان [ف. مجلس ۸ : ۳۰۷] .

17677ـ **مجلس** ۱۱۴۰: شکسته نستعلیق خوب محمدیوسف همدانی **۱۲۳۵**، زرین، در ۱۲۹۹ به کتابخانهٔ عزالدوله عبدالصمد میرزا واردشده دارای: مقدمهٔ بیستون، شش رساله، گلستان، بوستان، قصیده‌های عربی‌سپس فارسی مرثیه‌ها، ملمع‌ها، ترجیع‌ها، طیبات، بدایع، خواتیم، غزلیات قدیم، صاحبیه، مثنویها، قطعه ها، مطایبات به‌نظم، هزلیات درسه مجلس به‌ـ نثر، رباعیها، مفردات. پیرامن ۱۶۰۰۰ بیت ۳۲۳گ و۲۵ بیت [ف. مجلس۳ : ۵۵۶].

17678ـ **همدان**، آقای حاجی‌ایزدی شکسته نستعلیق محمد هاشم فرزند محمدمهدی خوشنویس۹رجب**۱۲۳۵** درمدرسهٔ کوچك‌همدان [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۷] .

17679ـ **مجلس**۱۱۴۲: نستعلیق بسیار خوب لطف‌الله حسینی در **۱۲۳۷** . گلستان و مجلس دوم است. وچون کاغذکم‌آمده بخشی از کتاب را میان سطرهای نسخه از آخر به‌عکس (پائین به‌بالا) نبشته است . زرین، ۳۵گ ۲۳ س [ف. مجلس ۳ : ۵۵۸].

17680ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۹ : نستعلیق لطف‌الله حسنی لاریجانی، در **۱۲۳۸** دارای: طیبات، بدایع، خواتیم، غزلیات، رباعیات [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

17681ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش محمدعلی‌شیرازی **۱۲۴۰**، زرین ممتاز [نسخه‌ها ۴ : ۱۱].

17682ـ **رضوی**۹۷ ادبیات: نستعلیق خوش‌اسماعیل‌حسینی، **۱۲۴۲**، بادیباجهٔ‌بیستون زرین، ۲۲۲گ ۲۵س [ف. رضوی ۳ : ۱۹۰].

17683ـ **تهران**، ادبیات ۳۲ حکمت: شکسته نستعلیق خوب، **۱۲۴۲**، زرین، [ف . ادبیات ۲ :] .

17684ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۴۰۵ : نستعلیق زیبای محمدهاشم همدانی ، **۱۲۴۲** ، ۳۱۳گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

17685ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۱ : شکسته نستعلیق ونسخ ملا عبدالغفار شیرازی ، **۱۲۴۳**، از روی نسخهٔ نوشتهٔ محمد کاظم والهٔ سپاهانی [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

17686ـ **مجلس** ۲۲۰۰ : نستعلیق ممتاز **۱۲۴۳**، زرین. دارای: گلستان، بوستان بدایع، طیبات، خواتیم، دیباچهٔ کلیات، تقریر دیباجه، مجلسهای ۱تا۴، رسالهٔ صاحب دیوان رسالهٔ عقل‌وعشق، نصیحة‌الملوك، رسالهٔ انکیانو غزلهای قدیم ، رباعیها ، تك بیتها ، خبیثات ، غزلها، مضحکات، ۵۸۵ص ۱۵س [ف . مجلس ۶ : ۱۶۰].

17687ـ **تهران**، ملی ۹۴ : نستعلیق محمد هادی آشتیانی فرزند عبدالله ۲۵ صفر **۱۲۴۴** بدینگونه : دیباجهٔ بیستون ، رساله در تقریر دیباجه ، مجالس پنجگانه ، سئوالهای صاحبدیوان، عقل وعشق، نصیحت الملوك ، سه رساله، گلستان، بوستان، دیوان، زرین، ۶۶۰ ص۱۴س [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۰] .

17688ـ **مجلس**۱۱۳۷: نستعلیق خوب محمدشفیع وصال شیرازی‌ذیقعدهٔ **۱۲۴۵** زرین دیباجهٔ بیستون، رساله‌های شش‌گانه، گلستان ، بوستان ، طیبات، بدایع، خواتیم ، قصیده‌های عربی، ملمع‌ها ، قصیدهای فارسی ، مرثیه‌ها ، ترجیع، لغز ومعما، صاحبیه، مثنویها، قطعه‌ها رباعیها، مفردات، هزلیات، مطایبات. غزلیات قدیم‌را ندارد. ۲۰۰گ۵۴ بیت [ف. مجلس۳:

۵۵۱] .

17689ـ **مجلس** ۲۵۸۲ : نستعلیق خوش **۱۲۴۸**، زرین، دارای: گلستان، بوستان دیوان [ف. مجلس ۸ : ۳۱۰] .

17690ـ **دانشگاه** ۱۴۸۴ : نستعلیق ۱۷رجب **۱۲۴۸ ـ ۱۲۵۰**، دارای : مجالس پنجگانه ،گلستان، بوستان ، قصیده‌ها، قطعه‌ها صاحبیه، ترجیعها ، طیبات، خواتیم ، غزلهای قدیم، خبیثات، رباعیها، زرین ، ۳۳۵ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۸ : ۱۳۳].

17691 ـ **تهران**، ادبیات ۱۲۹ ب : نستعلیق **۱۲۴۸ـ۱۲۴۹** با یادداشتهای محمد قزوینی ، ۳۳۳ گ ۱۴س [ف . ادبیات ۱ : ۳۹۵] .

17692 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۳۳ج : نستعلیق محمدرضی فرزند میرزاامامقلی، ۱۲ ج۲/**۱۲۵۰**، مصور، دیباجه ومجالس را دارد ومیرسدتامفردات، بایادداشتهای قزوینی، ۲۶۸ گ ۱۸س [ف. ادبیات ۱ : ۳۹۵] .

17693ـ **ملك** ۵۲۶۵ : شکسته ج۲/ **۱۲۵۲** جدولبندی شده بزر ، میان سطرهای دوصفحهٔ آغاز زربکاررفته ازگلستان آغاز می‌ـ گردد، ۲۴۹ گ ۱۵س [رؤیت].

17694ـ **تهران**،ملی۹۱فهرست نشده: شکسته نستعلیق سیداحمدانجوی ۱۵رجب **۱۲۵۲** بدستور محمد جعفر جنابا، بادیباجهٔ بیستون ، رساله درتقریر دیباجه،مجالس پنجگانه، رساله درسئوال صاحب دیوان، عقل وعشق، نصیحت ـ الملوك، سه رساله ، گلستان ، بوستان ، دیوان ۴۸۶ص ۲۱س،زرین [نسخه‌ها ۴:۲۱۸] .

17695ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱۷ ب : نستعلیق **۱۲۵۴**، بایادداشتهای محمد قزوینی، ۳۶۰گ ۱۲س [ف. ادبیات۱ : ۳۹۵].

17696ـ **یزد** ، جامع کبیر : نستعلیق درمتن وهامش **۱۲۵۶** [نسخه‌ها۴ : ۲۹۴].

17697 ـ **مجلس** ۲۵۸۳ : نستعلیق **۱۲۵۷**، زرین ، دارای : گلستان ، بوستان ، دیوان [ف. مجلس ۸ : ۳۱۱] .

17698ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۳۲۴ : نوشتهٔ ۱۲ج۲/**۱۲۵۶** (گلستان) و۱۲ ذیحجهٔ ۱۲۵۷ (رباعیات) [رؤیت] .

17699ـ **تهران**، ملی۹۶فهرست نشده: نستعلیق صفر **۱۲۵۹** بخواهش آقا محمد هادی چاوش، زرین، درمتن وهامش ۲۹ بیت. بدین‌ـ گونه : رساله درتقریر دیباجه، مجالس پنجگانه گلستان، بوستان،دیوان ، مجالس هزل، ۶۲۹ ص ۱۴س [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۵].

17700ـ **تهران**،ملی۱۹۸ف: نستعلیق خوش کرمعلی فرزند مولانا محمد در **۱۲۶۱**، گلستان، بوستان، قصائد عربی، قصائد فارسی، مراثی، ترجیع بند، طیبات، بدایع، خواتیم ، قطعات، مطایبات ، مجالس سعدی، رباعیات . ۲۴۰ گ۱۸س [ف. ملی۱:۱۹۷]

17701ـ **الهیات**۶۸ب: نستعلیق۲۴ج ۱/**۱۲۶۸** درمیانه فهرست کلیات هست از علی فرزند احمد بطونی، در رجب ۷۳۴، ۳۳۵گ ۱۴س [ف . الهیات ۱ : ۱۱۲] .

17702ـ **نجف**،امیرالمؤمنین ۱۴۰۶ : میرزا محمدرضا، ع۱/**۱۲۶۴**، ۱۹۵ گ [ف. خطی. سیدعبدالعزیز طباطبایی].

17703ـ **ملك** ۶۲۴۶: نستعلیق ، نام نویسنده پاك‌شده ونام محمدحسین فرزندمیرزا عبدالعظیم ملایری درمشهد **۱۲۸۰** آمده. زرین [رؤیت] .

17704ـ **تهران**،آقای ثامنی : مؤرخ **۱۲۸۳** [نسخه‌ها ۵ : ۱۱۱].

17705ـ مجلس ۲۵۸۴: شکستهٔ‌خوش ۱۲۸۸ برای‌سلطان‌اویس‌میرزا. دارای: دیباجه مجالس پنجگانه، رسایل سه‌گانه، گلستان، بوستان، دیوان [ف. مجلس ۸ : ۳۱۲].

17706ـ ملك ۵۲۸۶: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، دارای: دیباجه، دیباجهٔ بیستون، مجالس پنجگانه، سئوال و جواب صاحب دیوان، عقل وعشق، نصیحت‌الملوك، رساله‌های سه‌گانه، گلستان، بوستان، دیوان، ۴۱۱ گ ۱۹س [رؤیت].

17707ـ ملك ۵۹۶۷: شکسته نستعلیق خوش‌سدهٔ ۱۳، زرین، ۳۰۲ گ [رؤیت].

17708 ـ دانشگاه ۵۰۴۶: نستعلیق سدهٔ ۱۳، دارای: بوستان، قصیده‌های عربی و فارسی ومرثیه‌ها و ملمعها وترجیعها وقطعه‌ها و ولغز ومعما وطیبات وهزلیات ومطایبات منظوم وهزلیات منثور، ۲۵۸ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۶].

17709ـ الهیات ۱۹۲ج: نستعلیق سدهٔ ۱۳، انجام‌افتاده، ۳۰۶ گ ۱۴س [ف. الهیات ۱ : ۱۱۲].

17710ـ تهران، اصغر مهدوی ۷۷: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۲ : ۹۱].

17711ـ تهران، ملی ۱۰۳ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳، بادیباجهٔ بیستون که میگوید آنرا در ۷۲۷ ساخته‌است، زرین، ۳۰۸ گ ۱۵س [ف. ملی ۱ : ۱۰۱].

17712ـ مجلس ۱۱۴۱: نستعلیق‌خوش مغلوط نیمهٔ یکم سدهٔ ۱۳ آغاز افتاده. دارای: مقدمهٔ بیستون، شش‌رساله، گلستان، بوستان، قصاید فارسی، مرثیه‌ها، ترجیعها، طیبات، بدایع، خواتیم، صاحبیه، مثنویها، قطعه‌ها، مطایبات. هزلیات به‌نثر درسه مجلس‌رباعیها، مفردات، ملمعات. قصاید عربی و غزلیات قدیم‌را ندارد. پیرامن ۱۹۰۰۰ بیت، ۲۳۷ گ ۴۰ بیت [ف. مجلس ۳ : ۵۵۷].

17713ـ تهران، ملی ۹۲ فهرست‌نشده: نستعلیق سعیدحسینی‌همدانی. بدینگونه: دیباجهٔ بیستون، تقریر دیباجه، مجالس پنجگانه، رسالهٔ صاحب‌دیوان، عقل‌وعشق، نصیحت‌الملوك سه رساله، گلستان، بوستان، دیوان ۶۱۶ ص ۱۵س [نسخه‌ها ۴ : ۲۲۳].

17714ـ ـ تهران، استادمینوی ۱۲۷: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۶].

17715ـ مجلس ۲۵۸۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳، زرین، دارای: دیباجه و تقریر دیباجه، مجالس سئوال وجواب، عقل وعشق، نصیحت‌الملوك، رسائل، گلستان، بوستان، دیوان [ف. مجلس ۸ : ۳۰۹].

17716ـ مجلس ۲۵۸۵: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳، زرین، مقابله کردهٔ سعید نفیسی بانسخهٔ کهن. دارای: گلستان، بوستان، دیوان، مجالس پنجگانه، نصیحت الملوك، رسایل سه‌گانه [ف. مجلس ۸ : ۳۱۲].

17717 ـ رضوی ۷۶۲ ادبیات (۷۲۸۲): نستعلیق بدسدهٔ ۱۳ [ف. رضوی ۷ : ۶۷۸].

17718ـ مجلس ۳۰۹۹: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۱ـ۱۰۸)، دارای: رسایل یازده‌گانه بادیباجهٔ بیستون، دیباجه، پنج مجلس، رسالهٔ صاحب‌دیوان، سئوالات‌سعدالدین‌نطنزی، نصیحت الملوك، گلستان [ف. مجلس ۱۰ : ۶۴۹].

17719ـ الهیات ۶۹ب: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغازدرگلستان وانجام درهزلیات افتاده، زرین، ۳۰۴ گ ۹س [ف. الهیات ۱ : ۱۱۲].

17720ـ قاهره، دارالکتب ۴۵ ادب

فارسی طلعت : نوشتهٔ علی نقی شیرازی فرزند میرزا یوسف مذهب ۱۳۰۳، برای فتحعلی‌خان فرمانروای فارس، زرین [ف. مخطوطات ۲ : ۶۸].

17721ـ فرهادمعتمد۱۸۹: نستعلیق محمدحسن و آقاکوچك آشتیانی درشب پنجشنبهٔ ۳شعبان ۱۳۱۹ [نسخه‌ها ۳ : ۲۰۳].

17722ـ تهران، موزه۳۵۹۱: نستعلیق شاه‌محمدکاتب، تاریخ یادنشده، زرین ، وقف شاه‌عباس بر آستانهٔ شیخ‌صفی در۱۰۱۷ [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۱].

17723ـ اصفهان، فرهنگ۱۱۵۰۶: تاریخ یادنشده، [نسخه‌ها۵ : ۳۱۷].

17724ـ دانشگاه ۱۷۳: نسخ، تاریخ یادنشده، دارای: دیباجهٔ بیستون، دیباجهٔ سعدی پنج مجلس، پاسخ به‌صاحبدیوان، عشق وعقل، نصیحت‌الملوك، سه رساله، گلستان ، بوستان ، قصیده‌های تازی ، قصیده‌های فارسی، مرثیه‌ها، ملمعها، ترجیعها ، طیبات ، بدایع، خواتیم ، غزلهای قدیم ، صاحبیه ، دوبیتیها ، تك‌بیتها ، خبیثات، مجلسهای شوخی، زرین ، ۳۹۲گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۲:۱۹۴].

17725ـ تهران، دهخدا۲۷۲: نستعلیق تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۸].

17726ـ مجلس۴۲۲: شکسته‌نستعلیق زرین، ۲۱۰گ ۲۳س [ف. مجلس ۲:۲۴۵].

17727ـ مجلس۴۱۶: شکسته‌نستعلیق خوب میرزا حبیب‌الله، تنها طیبات ، بدایع ، خواتیم‌را دارد، ۱۵۱گ ۲۰س [ف . مجلس ۲ : ۲۴۲].

17728ـ مجلس ۸۹۶۸فهرست‌نشده: [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه] .

17729ـ آصفیه ۷۵۶ دیوان: تاریخ یادنشده، خوش‌خط [ف. آصفیه ۳ : ۳۰۰].

17730 ـ بنگال ، آسیایی ۶ کلیات (۱۲۹۶): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال ۱۲۱].

17731ـ قاهره ، دارالکتب۱۲۳ادب فارسی طلعت: نستعلیق خوب، بی‌تاریخ، زرین

17732 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۴۷ ادب فارسی طلعت: نستعلیق شکسته ، بی‌تاریخ زرین .

17733ـ قاهره، دارالکتب ۸۶زکیه: نستعلیق خوب زرین [ف. مخطوطات۲:۶۹].

کلیات سعید

محمدسعید قرشی‌ملتانی، به‌شاه جهان‌آباد نزد داراشکوه رفته،سپس عالمگیر پادشاه،و در رمضان ۱۰۸۷ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۵۱ ـــ فرهنگ سخنوران : ۲۷۰ .

17734 ـ بنگال ، آسیایی ۷ کلیات (۳۵۱): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۲۱].

کلیات سعید

ملاسعیداشرف محمدصالح استاد زیب‌النسا دخترعالمگیرپادشاه. [میرعثمان‌علی] بایدهمان اشرف مازندرانی ، محمد سعید فرزند محمد صالح نوهٔ مجلسی‌یکم، درگذشتهٔ ۱۱۱۶ باشد.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۸ ـــ فرهنگ سخنوران : ۴۳ ـ تذکرهٔ نصرآبادی :۱۸۱ .

17735ـ آصفیه۱۲۰۵دیوان: نوشتهٔ خوش۱۱۲۹ [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۸] .

17736ـ آصفیه۱۲۴۷دیوان: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴:۲۹۸] .

کلیات سلمان ساوجی

جمال‌الدین سلمان فرزندعلاءالدین‌محمد (پیرامن ۷۰۹-۱۲صفر۷۷۸). ستایشگر شیخ حسن ایلکانی و پسرش سلطان اویس و دلشاد خاتون مادر اویس. دیوان او چندبار چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۶۲ — فرهنگ سخنوران: ۲۷۴ — مؤلفین مشار ۳: ۳۵۴ ازسعدی تاجامی: ۲۸۹ — احوال‌وآثارسلمان ساوجی، رشید یاسمی.

17737ـ **مجلس** ۲۵۸۷: نستعلیق‌خوش **۷۹۴**، انجام افتاده، زرین. دارای: دیوان از قصیده وترجیع وقطعه و غزل ورباعی، مثنوی فراقنامه، جمشیدوخورشید، ۸۶۹ص۱۹س[ف. مجلس۸: ۳۱۴].

17738ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۷: نسخ سدهٔ**۸-۹**، آغاز افتاده، دارای دیوان: قصاید، مراثی، مقطعات، ترجیعات، غزلیات، رباعیات، مثنوی جمشید خورشید ومثنوی‌فراق نامه [نسخه‌ها ۲: ۹۱].

17739 ـ **رضوی** ۷۶۵ ادبیات (۴۶۶۷): نسخ‌خوش نزدیك بروزگارسراینده باپنج سرلوح زیبا. دارای: دیوان (مرثیه و وقطعه وغزل ورباعی) و مثنوی فراقنامه [ف. رضوی ۷: ۶۸۲].

17740ـ **رضوی** ۷۶۲ ادبیات (۴۶۶۶): نسخ تحریری پاکیزهٔ محمد فرزند ابراهیم فرزند اسماعیل المشتهر به‌جوانمرد شیرازی ۲۳ع۲/**۸۲۶** باهفت سرلوح زیبا. دارای: قصیده‌ها، مرثیه‌ها، قطعه‌ها، غزلها، رباعیها، خورشیدوجمشید، فراقنامه [ف.رضوی ۷: ۶۸۱].

17741ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۶ م ادب فارسی: نستعلیق خوب عمادخبازا برقوهی آدینهٔ ۲۵رمضان **۸۴۱**، دارای: جمشید و خورشید، فراقنامه ونگاشته‌هایی از دیگران. زرین، مصور [مخطوطات ۱: ۱۶۸].

17742ـ **تهران**، آقای‌سلطان‌القرایی: نوشتهٔ **۸۵۶**. دارای: فراقنامه، خورشید و جمشید، دیوان (قصیده، قطعه، ترجیع، غزل، رباعی).

17743ـ **دانشگاه** ۵۲۷۴: نستعلیق سالارگیل محمودآبادی، **۸۷۴**، زرین. دارای: قصیده وغزل ورباعی، جمشیدوخورشید (نزدیك بپایان شعبان ۸۷۴)، فراقنامه (رمضان ۸۷۴) ۴۵۹گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۹۰].

17744ـ **پاریس** S.P. ۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیك**۸۹۴**. دارای: قصیده، جمشید وخورشید، فراقنامه، مدیحه وقطعه وترجیع و غزل ورباعی. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها ۱: ۵۹۳].

17745 ـ **رضوی** ۷۶۴ ادبیات (۴۶۷۱): نستعلیق سدهٔ**۹** با سرلوح، آغاز و انجام افتاده، دارای قصیده و مرثیه و قطعه و ترجیع درمتن ومثنوی‌خورشید وجمشید وفراق نامه وغزلها درهامش [ف. رضوی ۷: ۶۸۱].

17746ـ **مجلس**۲۵۸۸: نستعلیق‌کهن محمد فرزندعلی رامهرمزی درشیراز، آغاز سدهٔ**۹**، زرین. به‌ترتیب: قصیده و ترجیع و قطعه، ترجیع،مرثیه، غزل‌ورباعی، قصیده‌های مصنوع، مثنوی‌جمشید و خورشید، فراقنامه، ۷۹۱ص [ف. مجلس ۸: ۳۱۷].

17747ـ **مجلس** ۲۵۸۹: نستعلیق‌سدهٔ **۹**، زرین، به‌ترتیب: قصیده وترکیب وترجیع وقطعه، غزل ورباعی، قصیدهٔ عروضیه با دیباجهٔ جمشید وخورشید، فراقنامه، ۷۱۶ص ۱۵س [ف. مجلس ۸: ۳۱۹].

17748ـ مشهد، فرخ ۲۵: از سدهٔ ۹ـ۱۰ [نسخه‌ها ۳ : ۹۰] .

17749ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۷۱۶: از سدهٔ ۱۰ـ۱۱ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۸].

17750 ـ رضوی ۷۶۶ ادبیات (۴۹۱۴): نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۰۰۳ باچهارسر-لوح، دیوان ومثنوی فراقنامهٔ اوست‌که مثنوی «عاشق ومعشوق» یادشده است [ف. رضوی ۷ : ۶۸۳] .

17751ـ بنگال، آسیایی ۸ کلیات (۱۵۹۰): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال ۱۲۱] .

کلیات سنایی

ابوالمجدمجدود(علی)فرزندآدم غزنوی، متخلص به‌سنایی، زاده پیرامن ۴۶۴ درگذشتهٔ ۵۲۵ .

بنگرید : ذریعه ۹: ۴۷۱ ـ نفحات‌الانس چ نولکشور: ۵۳۷ ـ مجمع‌الفصحاء ۱: ۲۵۴ ـ پیشگفتار چاپ مجموعهٔ مثنویهای او از مدرس رضوی ـ مؤلفین مشار ۵: ۱۸۸ .

17752ـ تهران، ملی ۲۳۵۳ : نسخ نیمهٔ‌یکم سدهٔ ۶ بروزگار سراینده، برای‌خزانه اسفهسالار پهلوان جهان شهریار ایـران ملك توران... قیراندلغ امکتاش البقتلغ جیوغـا الغ اتابك ابوسعه... سلان ابه‌بن اقسنقر ، با نشانی ادام‌الله تأییداته برای سراینده و او را درآن ابوالحسن علی‌بن‌آدم یادکرده، ۴۴۶ص درده‌باب: ۱ـ اندر توحید وحکمت و آن ۳۶ قصیده است ۲ـ مدایح، ۷۹ قصیده ۳ـ مثنوی سیرالعباد الی‌المعاد ۴ـ مراثی، ۱۷قصیده ... ۱۰ ـ حدیقة فی‌الحقیقه [راهنمای کتاب ۵ : ۵۸۶] .

17753ـ سلیمانیه بغدادلی وهبی ۱۶۷۲: سدهٔ ۶ ، دارای: ۱ـ فخری نامه یـا حدیقه یاالهی‌نامه ۲ـ سیرالعباد ۳ـ کارنامهٔ‌بلخ نوشتهٔ بوسعید مودود فرزند قلج اصفهانی‌کاتب ۷شوال ۵۵۲ ، برای بدرالدین ابوعلی حسن فرزند غازی صائغ هروی ، ۲۱۹گ. فیلم آن دردانشگاه ش۵۰۱ هست[فیلمها : ۱۶۴].

17754ـ بایزیدولی‌الدین ۲۶۲۷ : نسخ ۶۸۴، دارای: کارنامهٔ بلخ، تحریمةالقلم دیوان، ۲۹۶گ ۲۵س. فیلم آن در دانشگاه ش۱۳۴ هست [فیلمها : ۱۶۴].

17755ـ بایزیدولی‌الدین ۲۶۲۷: نسخ ۱۰ع‌۱/۶۸۴، دارای:الهی‌نامه، حدیقه ۲۹۷گ ۲۵س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۴۴۵ هست [فیلمها : ۱۶۴] .

17756ـ دیوان‌هند ۳۷۳۴: نوشتهٔ گلشنی ۸۸۴. دارای: ۱ـ فخری‌نامه ۲ـ عقل نامه ۳ـ سیرالعباد ۴ـ کارنامهٔ بلخ ، ۲۹۷گ ۱۰س. فیلم آن در دانشگاه ش۲۳۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۵] .

17757ـ الهیات۱۴۲ج: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ ، حدیقه درمتن‌ودیوان درهامش آن، زرین ۳۵۶گ ۱۷س [ف. الهیات۱ : ۴۷۱].

17758ـ کپنهاك، سلطنتی Add۲۰: نستعلیق ۱۰۱۴ [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۲] .

17759ـ ملك۵۲۵۲: نستعلیق‌عبدالعلی صفر ۱۰۲۰ ، دارای: قصیده، غزل، رباعی ، حدیقة الحقیقه [رؤیت] .

17760ـ همدان ، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۸۸: نوشتهٔ محمدزمان مخلص بدخشانی ۱۴ع‌۲/۱۰۳۰ درمشهد درخدمت‌درویش‌مشتاق دارای: ۱ـ حدیقة الحقیقه ۲ـ رموز الاولیا و اسرارالاصفیا (سیرالعباد) [نسخه‌ها ۵: ۳۴۴].

17761ـ دیوان‌هند ۱۹۹۱ : نوشتهٔ اواخرمحرم **۱۰۶۱**. دارای: ۱ـ حدیقه ۲ ـ عشق نامه ۳ ـ عقل‌نامه ۴ ـ باغ‌ارم یابهرام و بهروز کمال‌الدین بنائی حالی. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۳۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۵].

17762 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۳: نستعلیق‌تقی‌منشی تویسرگانی، در**۱۳۱۷** دارای حدیقة الحقیقه ، طریق التحقیق [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

17763ـ **بنگال**، آسیایی ۹ کلیات (۹۵۶): نستعلیق، انجام افتاده [ف. بنگال : ۱۲۱] .

کلیات سنجر کاشانی

محمدهاشم فرزند رفیع‌الدین‌حیدرمعمایی طباطبایی (کاشان ۹۹۹ ـ اصفهان ۱۰۲۱) در بیست‌سالگی به‌هند رفته ونزدجلال‌الدین اکبر شاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) وعادلشاه جای یافته، به‌ـ خواهش شاه‌عباس (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷) بداصفهان برگشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۷۲ ـــ فرهنگ سخنوران : ۲۷۷ .

17764ـ **ملك**۵۱۵۸ : نستعلیق خوش سدهٔ**۱۱**، دارای : دیوان ، ساقینامه ، خسرو و شیرین، ۱۵۱ گ ۱۹س [رؤیت] .

کلیات سها شیرازی

محمدتقی‌مشهوربه‌خان‌سها، ازسرایندگان نیمهٔ یکم سدهٔ سیزدهم وبخشی ازنیمهٔ دوم، به‌ـ بوشهر وعراقعرب سفرکرده‌است واوجزسهای شیرازی فرزندهما (۱۲۶۲ـ۱۳۳۸) است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۷۷ و ۴۷۸ ـــ فرهنگ سخنوران : ۲۷۸ .

17765ـ **مجلس**۱۰۰۰ : نستعلیق‌گویا خود سراینده ازسدهٔ**۱۳**، بایادداشت ۱۲۶۷ . دارای: قصیده، مرثیه، ترجمهٔ عوامل منظوم ، غزل، رباعی، مثنوی‌عاشق‌ومعشوق،قطعه رویهم نزدیك ۲۸۰۰ بیت، ۱۲۴ گ۱۴س [ف. مجلس ۳ : ۳۱۱].

کلیات سیبك = کلیات فتاحی

کلیات سیف اسفرانگی

سیف‌الدین اعرج اسفرانگی،فارسی‌سرای خوارزم (۵۸۱ ـ ۶۶۶) اسفره از توابع سغد سمرقند است [معجم‌البلدان]

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۸۴ ـــ فرهنگ سخنوران : ۲۸۳ ـ مجمع الفصحاء۱ : ۲۵۲ ادبیات دکتر صفا ۲:۷۹۴ .

17766ـ **آصفیه** ۶۱۸ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۳۰۲].

کلیات شاپور تهرانی

شرف‌الدین ارجاسب فرزند خواجکی از خاندان بزرگ تهران ، خواهر زادهٔ امیدی تهرانی ، نخست فریبی تخلص میکرده سپس شاپور ، زاده در تهران و درگذشتهٔ ۱۰۲۷ یا ۱۰۳۰ یا۱۰۴۸. درفهرست بنگال ایوانف از ازمثنویهای او: داستان‌باغ، داستان‌کوه کوفتن فرهاد، درمدح پادشاه زمان یادشده است . ودر نسخهٔکلیات او دربادلیان از : مخزن الغرایب، تعریف شبدیز ، در تعریف خسرو و شیرین در ملاقات اول نیزافزوده شده است . در «کلیات» او نسخهٔ۲۲۵ملی مثنویهای اوبدنبال یکدیگر نوشته‌شده وهیچ عنوانی ندارد ، ولی مفاد این عنوانهارا داراست‌وهمهٔ ابیات‌آن ۲۰۹ بیت‌است باید این مثنویهاکوتاه و یاگزیدهٔ آنها در این نسخه باشد [دکترمهدی بیانی].

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۹۰ ـــ فرهنگ

سخنوران : ۲۸۵ .

17767_ **دانشگاه ۲۸۶۲** : نستعلیق سدهٔ **۱۰_۱۱**، زرین، قصایدی‌که نبایدازاو باشد وغزلهای او ومثنوی خسرو وشیرین و رباعی و ترجیع بند اوست بـا تخلص شاپـور وفریبی، ۱۸۰گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۰:۴ :۱۷۰] .

17768_ **تهران**، ملی ۱۲۴ فهرست نشده: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، زرین . نسخه آشفتگی دارد، دارای: غزل، ترجیع، قصیده، مثنویها (۲۰۹ بیت‌که شناخته نشده) ، رباعی ، ۲۳۵ص ۱۴س [نسخه‌ها ۴:۲۷۱] .

17769_ **آصفیه** ۱۰۸۰دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۸] .

کلیات شادان

راجه‌چند دلال بهادر، پیشکار دولت‌آصفیه، درگذشتهٔ ۱۲۶۱.

17770_ **آصفیه** ۸۲۳ دیوان: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۳۰۰] .

کلیات شاه نعمت‌الله کرمانی

در ص۱۳۲۹ گذشت .

کلیات شرف قزوینی

میرشرف جهان فرزند قاضی نورالهدی ، درگذشتهٔ ۹۶۱ یا۹۶۳ یا۹۶۸ . پدرش قاضی قزوین بوده واز شاه تهماسب (۹۳۰ _ ۹۸۴) لقب قاضی‌جهان‌گرفته‌است. واوجزشرف‌قزوینی فضل‌الله درگذشتهٔ ۷۴۰ است.

بنگرید: ذریعه ۹:۵۱۵ _ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۲۳ _ شعرالعجم‌شبلی ۳:۱۶_ تحفهٔ‌سامی ۲ : ۲۴ _ فرهنگ سخنوران : ۲۹۷.

17771_ **موزهٔ‌بریتانیا** Or۹۸۱۴: ازسدهٔ **۱۰_۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۸].

کلیات شعاعی قاجار

محمدحسین فرزندحاج عیسی‌خان بیگلر_ بیگی دولو شیرازی ، شعاع الملك ، درگذشتهٔ ۱۳۶۳ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۲۶ ـــ فرهنگ سخنوران : ۲۹۹ .

17772_ **تهران**، ملی ۹۷۰ف: نستعلیق محمدعلی قاینی، سدهٔ **۱۳** ، زرین ، دارای : مرثیه، مختارنامه، رباعی، غزل،ترجیع، قطعه ماده تاریخ [ف . ملی ۲ :۵۱۹ ـــ ف. معارف ۲ : ۳].

کلیات شوری کاشانی

ازشاگردان محتشم‌کاشی(م۹۹۶)،که حاتم بیگ اعتماد الدوله وزیر شاه عباس (۹۹۵ _ ۱۰۳۷) را ستایش‌کرده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۲۸ ـــ فرهنگ سخنوران : ۳۰۰ _ تذکرهٔ نصرآبادی:۲۹۵.

17773 _ **دانشگاه** ۳۲۸۰ : نستعلیق نجفعلی فرزند محمدکاظم **۱۲۳۹**، همراه بـا «مونس اخیار» و «مهر ووفا» ۷۹گ ۹س [ف. دانشگاه ۱۱:۲۲۴۱].

کلیات شعیب جوشقانی

خواجه شعیب ، ازبزرگان کاشان و وزیر شاه‌عباس (۹۹۵_۱۰۳۷) و شاه صفی (۱۰۳۸ _ ۱۰۵۲) .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۲۹ ـــ فرهنگ سخنوران : ۳۰۰ .

17774_ **ملك** ۵۵۷۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای : مثنوی وامق و عذرا ، قصیده در ستایش پیامبر و امامان و شاه صفی و وزیران روزگار، ترجیع، ترکیب،غزل،رباعی. **آغاز:** ادیب عشق کامدخلوت‌وحدت دبستانش [رؤیت.]

دیوان شفایی اصفهانی

حکیم ملاشرف‌الدین حسن(حسین) فرزند حکیم ملا، پزشك شاه‌عباس (۹۹۵–۱۰۳۷) و اوجز شفایی نگارندهٔ آبستنی : ۶۰، ۴۶۰ است

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۲۹ ــــ فرهنگ سخنوران : ۳۰۱ .

17775ــ **دانشگاه** ۸/۳۲۹۴ : سدهٔ **۱۱** درجنگ مؤرخ **۱۰۴۵–۱۰۴۶** (ص۷۵–۸۹) هجویات حکیم شفایی است از معاصران خود [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۶۵].

17776ــ **ملك** ۵۱۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای: غزل تامیانهٔ دال ، قصیده، ۱۵۰ گ۱۵س. **آغاز:** باعشق رفته روزازل برزبان ما [رؤیت] .

17777ــ **بنگاله**، آسیایی ۷۸ دیوان (۷۴۴): نستعلیق، تاریخ یادنشده، انجام‌افتاده [ف. بنگال : ۱۱۱] .

17778ــ **بنگال**، آسیایی ۱۰ کلیات (۱۱۵): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۲۱] .

کلیات شوقی تبریزی

عبدالحسین فرزند خداویردی، که یاد او در «شرح دیوان حافظ: ۱۲۳۴» گذشت.

17779ــ **دانشگاه** ۲۹۸۸ : نستعلیق خود سراینده، رمضان **۱۲۳۸**، دارای : شرح غزل حافظ مؤرخ ۱۲۴۸ ومثنوی وغزل‌ورباعی ومضحکات به‌نثر ومنشآت به نظم ونثر، حکایات وعبرة العاشقین، ۱۸۸ گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۱۳].

کلیات شوکت بخارایی

محمداسحاق متخلص به‌شوکت، در ۱۰۸۸ به‌هرات نزد صفی‌قلیخان شاملو آمده‌وسپس به‌اصفهان گریخته ودر۱۱۰۷ یا ۱۱۱۱ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۵۰ ــــ فرهنگ سخنوران : ۳۱۶ ــ تاریخ ادبیات براون ۴ : ۱۶۷ .

17780ــ **رضوی** ۴۵۱ (۸۷۹۳): شکستهٔ بی‌نقطه سدهٔ **۱۲**، دارای: دیباجهٔ بیاض، مثنوی ، غزل ، رباعی ، یادداشتهایی به‌نثر . **آغاز:** خدایا رنگ تأثیری‌کرامت‌کن فغانم‌را ۲۰۶ گ [ف . رضوی ۷ : ۴۳۴] .

17781ــ **آصفیه** ۸۵۱ دیوان: تاریخ یادنشده، درفهرست آمده: مجموعه‌کلیات شوکت بخاری وغیره [ف. آصفیه ۳ : ۳۰۲] .

کلیات شهاب ترشیزی

میرزا عبدالله‌خان فرزنـد حبیب‌الله خان ، از بزرگان ترشیز ، ریاضی‌دان و خوشنویس و نقاش، درهرات در دربار تیمور شاه آرانی (۱۱۸۷–۱۲۰۷) و پسرش محمود (۱۲۲۴ – ۱۲۴۵) بروزگار ولیعهدیش بوده ، دیر زیسته ودر۱۲۱۵ یا ۱۲۱۶ درگذشته است. دردیباچهٔ دیوان خودبرای‌خویش: خسرووشیرین، یوسف و زلیخا ، بهرامنامه، عقدگهر، تذکرهٔ شعرا ، مرادنامه یادکرده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۵۳ ــــ فرهنگ سخنوران : ۳۰۹ ــ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۲۵۳ .

17782ــ **رضوی** ۴۵۳ ادبیات (۴۶۸۱): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی بادومثنوی ملحدنامه وقصهٔ حاجی رحیم همدرویهم ۴۵۰۰ بیت [ف. رضوی ۷ : ۴۳۶].

17783ــ **مجلس** ۲۴۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باتصحیح ملك‌الشعراء بهار، دارای‌مثنوی ملحدنامه (ص۱–۹۴)، قطعه‌وماده تاریخ‌مثنوی قصهٔ حاجی‌رحیم (۱۷۷–۲۰۴) ، قصیده، غزل

قطعه، رباعی، هزل، هجو، رویهم پیرامن ۴۸۰۰ بیت [ف. مجلس ۸ : ۱۴۶].

کلیات شیبانی

ابونصر فتح‌الله فرزند محمد کاظم فرزند حسین‌خان‌کاشانی ، درگذشتهٔ ۱۳۰۸ مجموعه‌ای ازمنظومه‌های اودراستانبول ۱۳۰۸ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۶۲ ــ فرهنگ سخنوران : ۳۱۷ ــ مؤلفین مشار ۴ : ۷۷۵ ــ مجمع‌الفصحاء ۲ :۲۲۴ .

17784ـ **فرهادمعتمد**۱۹۶: شکسته نستعلیق اسدالله، درشنبهٔ ۱۹شوال **۱۲۷۸** به‌ دستور رضاقلیخان، [نسخه‌ها ۳ :۲۱۰] .

17785 ــ **رضوی** ۹۴۹/۳ ادبیات (۴۹۷۱): نستعلیق سدهٔ **۱۳** قصیده‌است‌و مقالات او در یك مجموعه (ص ۱۰۳ ــ ۳۵۴) [ف . رضوی ۷ :۷۷۸] .

کلیات صاحب الزمانی

سیدحسن .

17786ـ **مشهد**، فرهنگ وهنر، ب۳: نستعلیق حسن تقدیسی تفرشی فراهانی ۱/۵/ **۱۳۳۱** خ، بادیباجه‌ای در سرگذشت نگارنده از نورالدین خواهرزادهٔ او . دارای سگ و گربه، رباعی، جنایات الانسان، سگ و خر ، نثرها، ۲۱۵ص ۱۲س [ف. کتب‌خطی: ۹۵].

کلیات صاحب علی آبادی

میرزا محمدتقی (محمدنقی) فرزند محمد زکی مازندرانی، معروف به‌آقا، ملقب به‌صاحب دیوان، متخلص به‌ملالی‌وسپس صاحب، درگذشتهٔ ۱۲۵۶. **آغاز:** پاکامنزها پاکرا چگونه‌تنزیه کنند. **آغاز:۲)** لك‌الحمد و یاذاالجودوالمجد والعلی... تحسین و درود مرنخستین صدور .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۷۵ ــ فرهنگ سخنوران : ۳۲۲ ــ مجمع‌الفصحاء ۲ :۲۹۸ ، ۳۶۱ .

17787 ــ **دانشگاه** ۲۴۴۳ : نستعلیق رمضان **۱۲۷۰**. دارای: رسائل به‌نثر، دیوان، آغاز‌برابر نمونهٔ۲، ۴۰۲ص۱۷س [ف.دانشگاه ۹ :۱۱۲۳].

17788 ــ **رضوی** ۴۶۳ ادبیات (۴۶۹۰) : نستعلیق تحریری عبدالحمید صفا **۱۲۷۱**. دارای: حکایتهایی بشیوهٔ مقامه وسبك گلستان، قصیده،غزل، رباعی ، حکایتهای‌منظوم مثنوی به‌پیروی ازمولوی ، ترکیب بند [ف . رضوی ۷ : ۴۴۴].

17789ـ **مجلس** ۲۴۴۹ : نستعلیق غلامحسین اشرفی، **۱۲۷۴** ، دارای : منشآت ، قطعات نثری بدون‌عنوان، قصیده، قطعه، غزل، رباعی، مثنوی، ترکیب بند ، سروده‌های آن ۵۷۰۰ بیت است، ۴۴۶ص ۱۵س [ف. مجلس ۸ : ۱۵۰].

17790ـ **دانشگاه** ۲۱۹۹ : نستعلیق علینقی‌علی آبادی، صفر **۱۳۰۰**، دارای: دیوان به‌نثرونظم وحکایتها وستایش فتحعلی‌شاه، آغاز برابر نمونهٔ۱، ۲۳۴گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۹ : ۸۸۲].

17791ـ **مجلس**۱۰۰۸: نستعلیق‌خوب مهدی‌فرزندرضا فرزندمهدی‌علی آبادی، **۱۳۰۲** دارای: سه‌بخش نثری ۱ـتاریخ قاجاریان ۲ـ حکایتها بروش‌گلستان ۳ـ مکاتیب. سپس دیوان قصیده، غزل، رباعی ، مثنوی ، رویهم پیرامن ۵۳۰۰ بیت، ۲۴۵گ ۱۴س [ف. مجلس ۳ : ۳۲۷] .

17792ــ سپهسالار ۲۵۹: نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۳، دارای: تاریخ، حکایتها، نامه‌ها و قباله‌ها، سپس دیوان، ۱۹۱ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۲۴ و ۴: ۵۰۶].

17793ــ سپهسالار ۲۶۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳، دارای: سرگذشت فتحعلیشاه، دیوان، نثرها، برخی از نثرهای شمارهٔ پیش‌را ندارد، در ۱۲۶۱ از آن اعتضادالسلطنه بوده، ۱۹۱ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۶۴ و ۴: ۵۰۶].

17794ــ مجلس ۸۷۷۵ فهرست‌نشده: سدهٔ ۱۳، [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

17795ــ مجلس ۲۴۵۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳، دارای: دیباجه درتاریخ قاجاریه (ص۱-۸) وقصیده وترکیب بند وقطعه وغزل ورباعی و مثنوی وحکایتهایی بەنثر [ف. مجلس ۸: ۱۵۱].

کلیات صادقی افشار

صادق بیگ ازایل خدابنده لو، کتابدار کتابخانهٔ شاه‌عباس، زاده درتبریز ۹۴۰ زنده‌در ۱۰۱۰.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۸۱ ــ پیشگفتارچاپ مجمع‌الخواص، خیام‌پور، ــ فرهنگ‌سخنوران: ۳۲۴.

17796ــ ملک ۶۳۲۵: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ دارای: چندمثنوی‌بی‌عنوان، حظیات، هجویات قانون الصور، دیوان، منشآت ترکی [رؤیت].

کلیات صائب

محمد علی فرزند عبدالرحیم اصفهانی تبریزی (اصفهان ۱۰۱۶ ــ اصفهان ۱۰۸۱ یا ۱۰۷۷). در ۱۰۳۴ بەهرات و ۱۰۳۹ به کابل وازآنجا بەدکن وبرهانپور رفته و در ۱۰۵۰ درتبریز بوده، ولقب ملک‌الشعرایی ازشاه عباس (۱۰۵۲ ــ ۱۰۷۷) گرفته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۶۹ ــ فرهنگ سخنوران: ۳۲۸ ــ دانشمندان آذربایجان: ۲۱۷ ــ مؤلفین مشار ۴: ۳۰۹ ــ ریحانةالادب ۲: ۴۰۸ ــ مجمع‌الفصحاء ۲: ۲۴.

17797ــ مجلس ۱۰۰۷: شکسته‌نستعلیق خوب بخامهٔ سراینده. دارای: قصیده، قندهار، نامه،غزل، واجب‌الحفظ، آرایش‌نگار، منتخب اشعار، رویهم ۲۶۹۰۰ بیت، زرین، ۴۴۰ گ ۲۴-۳۱ بیت [ف. مجلس ۳: ۳۲۵].

17798ــ آصفیه ۷۵۷ دیوان: نوشتهٔ ۱۰۴۳ [ف. آصفیه ۳: ۳۰۰].

17799ــ عبدالحسین بیات ۲ مج: نوشتهٔ گلچین معانی، سدهٔ ۱۴، دارای قصیده و مثنوی «فتح قندهار» رویهم ۱۱۰۰ بیت [نسخه‌ها ۶: ۷۶].

17800-802ــ مدینه، عارف حکمة ۱۴۵ و ۱۴۶ و ۱۴۷: سه‌نسخه [نسخه‌ها ۵: ۴۹۰].

17803ــ بنگال، آسیایی ۱۱ کلیات (۵۴): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۲۱].

کلیات صاینی = کلیات‌قوام‌الدین

کلیات صبا

فتحعلی‌خان، زاده درکاشان، درگذشتهٔ ۱۲۳۸، ملک‌الشعراء، ستایشگرخاندان زند، سپس قاجار.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۹۲ــ فرهنگ‌سخنوران ۳۲۹ ــ مؤلفین مشار ۴: ۷۶۳ ــ مجمع‌الفصحا ۲: ۲۶۷.

17804ــ تهران، ملی ۲۶۰، ۲۶۷: نستعلیق محمدکاظم‌حلال‌خور، در ۱۲۴۰، زرین دارای‌دیوان، مثنوی شکارگاه، مقالات‌شاهنشاهی

معارضةشعرا، خلاصةالاحکام، گلشن‌صبا، عبرت نامه، تحفة العراقین ، در فهرست بنام «کلیات صائب» یادشده است. ۷۶۱ص ۲۱س [نسخه‌ها ۶ : ۱۴۵].

17805ــ مجلس ۱۰۱۲ : نستعلیق ۱۲۴۶. دارای: قصیده، ترکیب، غزل، رباعی خلاصةالاحکام، عبرت نامه،قطعه،رویهم، پیرامن ۴۰۰۰ بیت ، ۳۲۰گ ۳۱ س. **آغاز:** تعالی الله خداوند جهاندار جهان‌دارا [ف. مجلس۳: ۳۳۳] .

17806 رضوی ۴۶۶ادبیات(۴۶۹۲): نسخ محمدتقی‌فرزند محمدکاظم‌همدانی ۱۲۶۷ زرین، دارای: قصیده، ترکیب، مثنوی «گلشن صبا» و «شکیات=خلاصةالاحکام» [ف. رضوی ۷ : ۴۴۶].

17807 ــ رضوی ۴۶۸ (۴۸۷۷) : نستعلیق سدهٔ۱۳. دارای: عبرت‌نامه ، تحفة ــ العراقین، گلشن‌صبا، ترجیع بند، خلاصةالاحکام [ف. رضوی ۷:۴۴۸].

17808ــ تهران، اصغر مهدوی ۱۶۹: شکسته نستعلیق سدهٔ۱۳، انجام افتاده. دارای: دیوان، مقالات‌شاهنشاهی، عبرت‌نامه [نسخه‌ها ۲:۹۱].

17809ــ تهران ،ملی ۲۶۸-۲۷۲ : نستعلیق سدهٔ۱۳. دارای: دیوان، مثنوی‌گلشن صبا، مثنوی خلاصةالاحکام، مثنوی عبرت نامه، مثنوی تحفة العراقین ، زرین، ۷۷۱ ص ۱۷س [نسخه‌ها ۶ : ۱۵۰] .

17810ــ الهیات ۷۹۹د : نستعلیق سدهٔ۱۳، دارای: نصیحت به‌فرزند،هجو، عزت مال‌دنیا، خلاصة الاحکام، تحفةالعراقین، عبرت نامه، غزل. آغاز افتاده ، ۸۶گ ۱۰س [ف . الهیات ۱:۳۹۶] .

17811ــ سپهسالار ۴۰۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳، بروزگارسراینده. دارای:دیوان، پندنامه خلاصة الاحکام، عبرت نامه ، ۳۹۱ گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۲:۶۲۶ ــ ۴:۵۰۷].

17812ــ مجلس ۲۴۵۳ : نستعلیق‌شکسته سدهٔ ۱۳، درمیان افتادگی‌دارد. دارای:دیوان ومثنوی مقالات شاهنشاهی و عبرت‌نامه وگلشن صبا [ف. مجلس ۸ : ۱۵۴] .

17813ــ مجلس ۲۴۵۵: نستعلیق سدهٔ ۱۴، دارای: قصیده ومثنوی‌عبرت‌نامه ومثنوی هجو یکی ازبزرگان [ف. مجلس ۸ : ۱۵۶].

کلیات صدرالدین

صدرالدین محمدفرزند زبردست‌خان‌فائز که بفارسی واردو می‌سروده است.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۲۹ .

17814ــ بادلیان ۱۱۷۷(اوزلی۱۲۸) Add : نستعلیق تاریخ یادنشده ، ۱۹۶گ۱۲ س . دارای : دیباچه وقطعه و رباعی و مثنوی عرفانی ومثنوی شهرآشوب وبحرطویل وغزلها به‌اردو. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۱۲ هست [فیلمها : ۱۶۸].

کلیات صهبای قمی شهرستانی

جمشیدفرزندعبدالحمید. درذریعه‌وفرهنگ سخنوران واژهٔ صهبا ازاویادنشده‌است. **آغاز:** بحمدالله خیر ازآنکه دانی ــ مرا اعطا شداندر جوانی .

17815ــ ملك ۵۳۱۳: نستعلیق‌سدهٔ۱۳ دارای: چشمهٔ نوش به‌نثر ، آوازخاموش به‌نثر دیوان (غزل، قصیده، رباعی، مرثیه) [رؤیت].

کلیات صهبایی

ناشناخته. «کلیات»مولوی‌امام‌بخش‌صهبایی دهلوی‌که درهنگامهٔ برگشت نیروهای انگلیسی

به‌دهلی شهیدشده، درکانپوربسال ۱۹۲۵م چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۲۳ ــ ف. مشار : ۷۴۲ــ مؤلفین مشار:۱ : ۶۵۴ .

17816 ــ **آقای حسنعلی غفاری** (معاون الدوله) : نوشتهٔ **۱۰۰۰** [نسخه‌ها ۵ : ۱۱۲] .

کلیات طالب آملی

محمدطالب، زاده درآمل کـه به‌کاشان و سپس به‌قندهار وهند رفته وبدربار جهانگیر راه یافته‌است. ودرجوانی ۱۰۳۵ یا۱۰۳۶ درگذشته است .

بنگرید:ذریعه۹: ۶۳۶ــفرهنگ‌سخنوران ۳۵۰ ــ تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۲۳.

17817ــ **قاهره**، دارالکتب۱۷۳م ادب فارسی: تعلیق زیبای۱۵شوال**۱۱۴۳** درشوشتر زرین ، ۲۴۹ گ ۱۸س [مخطوطات ۲ : ۷۰].

17818ــ **آصفیه** ۶۱۶ دیوان: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۳۰۰].

کلیات طغرا

ملاطغرای مشهدی یا تبریزی، سراینده و نویسندهٔ سدهٔ یازدهم، کـه بهند رفته و به‌دربار شاهزاده مرادبخش پسرشاهجهان راه‌یافته ودر کشمیر ۱۱۰۰ درگذشته است. نوشته‌های او نثر ویژه‌ایست‌آمیخته بانظم، ودر«الهامیه» ازدیوان خودودومنظومهٔ دیگرخود: کشف‌الرموزوعرض الحقایق یادکرده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۴۹ ــ فرهنگ سخنوران :۳۵۷ ــ فهرست دانشگاه ۲ :۱۹۵.

17819ــ **مجلس**۲۳۹۷ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۲**، ۲۵ گفتار استِ از او [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۰] .

17820ــ**دانشگاه** ۱۱۰ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ**۱۲** ، دارای۲۵گفتار: پریخانه، تاج‌المدایح مرتفعات، خمسهٔضروریه، تذکرةالاحباء، ثمرهٔ طبی، مجمع‌الغرایب، مشابهات ربیعی، مرآت الفتوح، کنزالمعانی، جوش بلبل ، تجلیات ، تحقیقات، آشوب‌نامه (هفت آشوب) ، ضیافت معنوی، انوار المشارق ، جلوسیه ، فردوسیه ، چشمهٔ فیض، الهامیه،عبرت‌نامه، وجدیه، تعداد النوادر، معراج‌الفصاحه، نمونهٔ انشاء، موسیقی [ف. دانشگاه ۲ :۲۰۴] .

17821ــ**دانشگاه** ۵۰۴۰ : نستعلیق‌هندی سدهٔ **۱۲ــ۱۳**. دارای: تاج المدایح، فردوسیه الهامیه، مرآت الفتوح ، تجلیات ، مشابهات ربیعی، تحقیقات ، مرتفعات ، تعداد النوادر ، کنزالمعانی، تذکرة الاحباء، مجمع‌البحرین، دیباجهٔ معیار الادراک ، انوار المشارق ، نمونهٔ انشاء، پریخانه، وجدیه، کلمةالحق، آشوب ــ نامه یاهفت‌آشوب، ثمرهٔ طبی، جلوسیه، چشمهٔ فیض، خمسهٔ ناقصه ، کاشف الغیوب ، اشاریه ، عبرت‌نامه(رقعات) [ف. دانشگاه۱۵ :۴۰۹۴].

17822ــ**دانشگاه**۳۷۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ــ۱۳**، دارای: مرآت‌الفتوح (ص۱ــ۱۹)، کنزالمعانی (ص۲۰ــ۲۸)، تعداد النوادر (ص ۳۱ــ۳۷)، مرتفعات (ص۳۹ــ۴۸) ، تحقیقات (ص۴۹ــ۵۴)، مشابهات ربیعی (ص ۵۵ــ۶۲) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۰].

17823ــ **مجلس** ۲۳۹۶فهرست‌نشده: نوشتهٔ**۱۲۹۹** ، دارای:۱ــنورس۲ــتاج‌المدایح ۳ــ تذکرهٔ احباء ۴ ــ مشابهات ۵ ــ مرتفعات ۶ــ کنزالمعانی ۷ــ تجلیات ۸ــ تعدادالنوادر ۹ــ مجمع‌الغرایب ۱۰ــ تحقیقات ۱۱ــ انوار المشارق ۱۲ــجوش بلبل ۱۳ــ معراج‌الفصاحه ۲۸۲ص [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۰] .

کلیات طوبی نایینی

میرزا سید محمدخان، فرزند میرزا حسین خان حسرت، (۱۲۳۸ـ اصفهان ۱۲۸۴). پس از مرگ او میرزا حسنعلیخان طایر نایینی نگارندهٔ «تذکرهٔ نایین» دیوانی از او گردآوری کرده و دیباجه‌ای درسرگذشت او بر آن افزود. او جز میرزا عبدالوهاب طوبی نایینی یادشده درذریعه ۹ : ۶۵۱ است.

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۳۵۹ .

17824ـ رضوی ۱۰۲۹ ادبیات (۵۰۰۱): شکسته نستعلیق **۱۳۰۵**، با دیباجهٔ طایر نایینی درسرگذشت او، همراه با «منشآت» سراینده [ف. رضوی ۷ : ۸۵۹].

کلیات ظهوری ترشیزی

نورالدین محمد زاده‌درخجند ترشیز، بهند رفته و درشورش دکن همراه ملك قمی پدرزنش بسال ۱۰۲۵ یا ۱۰۲۶ کشته شده است. کلیات او نظم و نثر است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۵۶ ـــ فرهنگ سخنوران : ۳۶۲ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۵۵۰ .

17825ـ آصفیه ۱۲۴۶ دیوان: نوشتهٔ **۱۰۰۹** دیوان و مثنویهای اوست [ف . آصفیه ۴ : ۲۹۰].

17826ـ رضوی ۴۷۷ ادبیات (۴۷۰۰): نستعلیق هندی عبدالرحیم ، رجب **۱۰۷۷** با پنج سرلوح. دارای: سه نثر، ساقی نامه ، قصیده ، ترکیب وترجیع ، غزل، رباعی [ف. رضوی ۷ : ۴۵۵] .

17827ـ دانشگاه ۱۴۲۷ : نستعلیق امامقلی ایمانی غلام، **۱۰۷۸** ، دارای: دیوان سه‌نثر ، ساقینامه، دریك جنگ ۴۵۵ برگی [ف. دانشگاه ۸ : ۱۰۰] .

17828ـ دانشگاه ۴۴۸۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده، دیباجهٔ خوان خلیل وغزل است نه‌بترتیب ، ۱۵۵ گ ۲۲س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۲] .

17829ـ تهران، ملی ۱/ ۴۱۰ ف : شکسته نستعلیق هندی، سدهٔ **۱۱** (ص۱ـ۴۲۴). دارای: مثنوی، غزل، رباعی، ساقینامه، نامه‌های او به‌مولانا طغرا [ف. ملی ۱ : ۳۹۴].

17830ـ دانشگاه ۴۳۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای: ساقینامه‌ها و قصیده‌ها، ۱۶۷ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۸۱].

17831ـ سپهسالار ۳۸۲ : شکسته ـ نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** ، بروزگار سراینده و بخامهٔ او تصحیح شده‌است. دارای: دیوان، سه نثر، ساقینامه، ۲۹۲ گ ۲۸ بیت [ف. سپهسالار ۲ : ۶۳۰ و ۴ : ۵۰۹] .

17832ـ مجلس ۴۲۳ : نستعلیق، تاریخ یادنشده، زرین. دارای: سه‌نثر، قصیده، غزل، مثنوی، ۴۱۷ گ ۱۹س [ف. مجلس ۲ : ۲۴۵].

17833ـ دیوان‌هند، ۳۲۷ : تاریخ یادنشده. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۷۷ هست [فیلمها : ۲۶۶] .

17834ـ آصفیه ۱۱۶۵ دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۳۰**(؟) [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۸] .

17835ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۱۸۵ : تاریخ یاد نشده ، ۲۱۶ ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۶۷].

کلیات عالی

میرزا محمد شیرازی متخلص به‌عالی ، ملقب ازجانب اورنگ‌زیب عالمگیر (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸) به‌نعمتخان وپس‌ازمرگ اوازمحمد بهادر پادشاه به‌دانشمندخان، درگذشتهٔ ۱۱۲۰ یا ۱۱۲۱ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۷۶ ـــ فرهنگ

سخنوران: ۶۱۲ ـ مؤلفین مشار ۶: ۶۲۴ .

17836ـ دیوان هند ۱۶۵۹: تاریخ یادنشده، ۳۱۳گ . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۵۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۹] .

17837ـ بنگال، آسیایی ۱۲ کلیات (۵۸۳): نستعلیق، انجام افتاده [ف. بنگال : ۱۲۱] .

کلیات عبید زاکان

نظام‌الدین، که یادا و در «اخلاق الاشراف :۱۵۲۷» گذشت. چاپ‌شده است .

17838ـ قاهره، دارالکتب المصریه ۹۳/۱ ادب فارسی طلعت : نسخ محمد فرزند محمد ابهری، دیوان و عشاق‌نامهٔ اوست مؤرخ ۱۵رجب**۷۳۶**. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۶۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۰] .

17839ـموزهٔ بریتانیا Or۱۱۲۳۰: نوشتهٔ **۸۱۷** [راهنمای‌کتاب۵ : ۸۶۶ ـ نسخه ها ۴ : ۶۸۱] .

17840ـ حمیدیه ۱۱۸۱ : نستعلیق محمدفرزند رسول‌ترابی، پنجشنبهٔ اواخرمحرم **۸۹۸**، ۲۲۷گ ۱۳س. دارای: ۱ـدیوان ۲ـ عشاق‌نامه ۳ـ دلگشا ۴ ـ اخلاق الاشراف ۵ـ صدپندنامه ۶ـ ریش‌نامه ۷ـ تعریفات . **فیلم** آن دردانشگاه ش۵۶۵ هست [فیلمها:۱۶۶] .

17841 ـ تهران، اصغرمهدوی ۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، دارای: قصیده، غزل، رباعی، ترجیع، هجو، عشاق نامه ، ده فصل ، اخلاق‌الاشراف، ریش‌نامه، دلگشا، صدپند، فالنامهٔ بروج، فالنامهٔ‌طیور، فالنامهٔ وحوش، موش وگربه انجام افتاده [نسخه‌ها ۲:۹۱] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۵۴۷ هست [فیلمها : ۱۶۶] .

17842ـ تهران، استاد مینوی ۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دیوان‌ونثرهای اوست [نسخه ها ۶ : ۶۵۷] .

17843ـ موزهٔ بریتانیا Or ۵۷۳۸: سدهٔ **۱۱**، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴] .

17844ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۳۰۳: نوشتهٔ **۱۲۳۵** [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴] .

17845ـ تهران، ادبیات ۵ ۲۰ ج : نستعلیق و نسخ **۱۲۸۳**، نسخهٔ آشفته، دارای : قصیده وغزل وتضمینات، عشاق‌نامه، نوادرالامثال بعربی، بخش عربی دلگشا، ده‌فصل، بخش‌فارسی دلگشا، مکتوبات‌قلندران، ریش‌نامه، ۱۶۸گ [ف. ادبیات ۱: ۳۹۶] .

17846ـ مجلس ۲۸۰۷ (۲۸۱۲) : نستعلیق ۲۵ خرداد **۱۳۱۷**. دارای: ۱ـاخلاق الاشراف ۲ـ ریش‌نامه ۳ـ صدپند ۴ـتعریفات ۵ـ ترجیعات ۶ـ دلگشا ۷ـمنشآت ۸ـجواب انشاء ۹ـتعریفات ۱۰ـتأدیب النسوان، ۲۸۴ ص ۱۴س [ف. مجلس ۱۰: ۹۶] .

17847ـ موزهٔ بریتانیا Or۲۹۴۷: تاریخ یادنشده، ۱۵۲ گ. **فیلم**آن دردانشگاه ۱۴۸۲ هست [فیلمها: ۱۶۶] .

کلیات عرفی شیرازی

جمال‌الدین محمد، که یاد اودر «نفسیه : ۱۴۶۴» گذشت . چاپ شده است.

17848ـ ملك ۵۵۸۱: نستعلیق **۹۱۵** زرین، دارای : نفسیه، ساقینامه، دیوان، ۲۶۳ گ۱۴س [رؤیت] .

17849ـ سپهسالار ۴۶۲: نستعلیق نور الدین محمدلاهیجی، **۱۰۱۴**. دارای : مجمع الابکار، شیرین وخسرو، زرین، باچهار مجلس تصویر ، ۱۴۲گ ۱۴س [ف . سپهسالار ۲ : ۶۳۷ و۵۱۳] .

17850ـ ملك ۵۵۸۱: نستعلیق ۹۱۵

(مخدوش) گویا ۱۰۱۵، زرین. دارای: نفسیه ساقینامه، دیوان. **آغاز:** ای‌متاع درد دربازار جان انداخته‌ای، ۲۶۳گ ۱۴س [رؤیت].

17851 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲۳ م ادب فارسی: نستعلیق خوب جمال‌الدین‌فرزند شاه محمود عجمی‌کرمانی، شنبهٔ۲۵صفر ۱۰۱۸ ۱۱۴گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۰].

17852 ـ **دانشگاه**۴۴۸۸: نستعلیق‌امیر فرزند ابراهیم خوانساری، ۱۰صفر ۱۰۳۰، دارای: نفسیه، دیوان. زرین [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۵].

17853 ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۹۸۷۳: نوشتهٔ ۱۰۳۹ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۹].

17854 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا: نستعلیق ۱۰۴۰، دارای: ۱ ـ شیرین و فرهاد ۲ـ ساقینامه ۳ـ غزلها ۴ـ رباعیها ۵ـ رسالهٔ نفسیه [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۶].

17855 ـ **مجلس**۲۵۹۵: نستعلیق‌هندی ۱۰۵۰، زرین، دارای: رسالهٔ‌نفسیه آغازافتاده نامه،قصیده، قطعه و غزل ورباعی، ساقینامه، خسرو وشیرین (انجام افتاد) مجمع‌الابکار ۳۴۶ص ۱۸س [ف. مجلس ۸:۳۲۹].

17856 ـ **مشهد**، فرخ ۱۸۶ : نبشتهٔ ۱۰۵۵ دارای: مجمع‌الابکار، خسرو و شیرین، خط خوش باآرایش [نسخه‌ها ۳:۹۱].

17857 ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۷۰۵۵: نوشتهٔ ۱۰۵۵ [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۵].

17858 ـ **سپهسالار** ۲۹۸: نستعلیق محمدسعید، ۱۰۵۹. دارای: نفسیه، مجمع ـ الابکار، شیرین و خسرو، دیوان ازقصیده وقطعه وغزل ورباعی. زرین، پیرامن ۶۳۵۰ بیت، ۲۱۱گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۲ : ۶۳۷ و ۴: ۵۱۳].

17859 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۹ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ‌غرهٔ ذیحجهٔ۱۰۶۵، زرین دیوان‌اوست بادورساله، ۲۷۹گ [ف. مخطوطات ۲ : ۷۱].

17860 ـ **همدان**، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۸۴: نوشتهٔ ۱۰۷۰، با۵سرلوح، دارای: دیوان نفسیه [نسخه‌ها ۵:۳۴۴].

17861 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۰۵۶: نوشتهٔ ۱۰۷۵ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۵].

17862 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: نسخ سدهٔ ۱۱، دیوان اوست و خسرو و شیرین [یادداشتهای‌آقای ابراهیم دیباجی].

17863 ـ **رضوی** ۴۹۳ (۴۹۴۴): نستعلیق خوش اواخرسدهٔ ۱۱. دارای: مجمع الابکار، خسرو و شیرین، قصیده، قطعه، غزل، رباعی. چندبرگی افتاده‌گی‌دارد [ف.رضوی۷: ۴۶۷].

17864 ـ **رضوی**۴۹۴ادبیات(۴۷۱۵): نستعلیق هندی ازهمان‌سدهٔ۱۱ نسخه‌ایست نفیس ونسبتاً کامل، زرین‌بامجلس تصویر آغاز،و انجام افتاده وساقینامه‌را نیز ندارد [ف. رضوی ۷ : ۴۶۸].

17865 ـ **سپهسالار** ۲۹۷: نستعلیق هندی سدهٔ۱۱. دارای: نفسیه، مجمع الابکار، شیرین وخسرو. بجز نفسیه دارای ۶۵۰۰ بیت، زرین [ف. سپهسالار ۲:۶۳۷ و ۴:۵۱۳].

17866 ـ **مجلس**۱۰۲۶: نستعلیق‌خوش سدهٔ ۱۱، زرین. دارای: دیباجهٔ عبدالباقی نهاوندی، قصیده، غزل، قطعه، لغز، ترکیب، مثنوی، مجمع الابکار، خسرو وشیرین، رباعی، رویهم پیرامن ۱۲۲۵۴ولی‌دردیباجه شمارهٔ بیتها

۱۴ هزار یادشده. **آغاز :** حمدی که نخستین پایه‌اش معراج، ۴۱۰ گ۱۷س [ف. مجلس ۳: ۳۵۰] .

17867 **ـ مجلس** ۲۵۹۴: نستعلیق‌خوش آغازسدهٔ **۱۱**، زرین. دارای: دیباجهٔ عبدالباقی نهاوندی. آغاز افتاده، مثنوی مجمع الابکار، خسرو وشیرین، قصیده و ترکیب وقطعه، غزل، رباعی. ۵۵۳ص ۱۸س [ف. مجلس ۸: ۳۲۶].

17868 **ـ مجلس** ۲۵۹۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین. دارای: قصیده، قطعه، غزل، رباعی مجمع‌الابکار آغاز افتاده، خسرو وشیرین پایان افتاده، رویهم ۶۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۳۳۲] .

17869 **ـ قاهره،** دارالکتب ۶ ادب فارسی: نوشتهٔ صالح فرزند عثمان اسکداری، اواخر ذیحجهٔ **۱۱۳۳**، دارای: نفسیه، رسالهٔ عرفانی دیگر، قصیده‌ها، مجمع‌الابکار، غزلها، رباعیها، ۲۳۴ گ ۲۵س [ف. مخطوطات ۲: ۷۰] .

17870 **ـ قاهره،** دارالکتب ۸۶ ادب فارسی طلعت: نسخ خوب مصطفی افندی فرزند میرزا، آدینه ۱۸ذیحجهٔ **۱۱۵۷**، زرین، ۲۸۸ گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲: ۷۱] .

17871 **ـ مجلس**۲۵۹۸: نستعلیق‌هندی سدهٔ **۱۲**، آغاز نونویس، حاشیه‌ها ازملک‌الشعرا بهار، دارای: قصیده، غزل، مجمع‌الابکار(آغاز افتاده) ساقینامه، خسرو وشیرین، باز غزل، رباعی، ۱۹۳ص ۱۵س [ف. مجلس۸: ۳۳۳].

17872 **ـ پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳قف ۱۸۶: نوشتهٔ برادر نورجهان، ۲۲۴س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۶۷].

17873 **ـ قاهره،** دارالکتب ۱۱۳ادب فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ، باتملک ۱۱۷۵، ۱۷۸ گ [ف. مخطوطات ۲: ۷۱] .

75 - 17874 **ـ مدینه،** عارف حکمة ۱۴۱و۱۴۲: دو نسخه است ۳۴۰ و ۲۱۸ گ [نسخه‌ها۵: ۴۹۰].

کلیات عطار نیشابوری

فریدالدین محمد فرزندابراهیم کدکنی نیشابوری، زاده در۵۱۲ کشته در یورش مغول پیرامن۶۲۷. درمیان مثنویهای او چند مثنوی از عطارتونی و محمود پهلوان خوارزمی هست که ازاو دانسته شده است که در جای خود یاد خواهدشد، ولی‌درزیرهمهٔ‌مثنویهاکه درمجموعه ای بنام‌او بوده‌آورده شده است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۷۲۹ ـ هدیة‌العارفین ۲: ۱۱۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۹۶ ـ مجالس النفایس : ۲۰۷ ـ نفحات‌الانس چ‌نولکشور : ۵۴۰ ـ ف. مجلس ۳: ۵۶۷ ـ ۵۹۸ـ مؤلفین مشار ۵ : ۲۵۱ ـ ف. مشار : ۷۴۵.

17876 **ـ موزهٔ قونیه** ۱۷۳۴ : نسخ ابراهیم‌بن عوض مراغی، دارای : ۱ـ مقامات الطیور، نوشتهٔ ۱۳ رجب **۶۹۵** ۲ـ اسرارنامه ۱۹رجب ۶۹۵، ۳ـ مصیبت‌نامه. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۱۲ هست ۳۳۰ گ ۲۵س [فیلمها ۱۶۷] .

17877 **ـ موزهٔ قونیه**۱۷۴۱ : نسخ ابراهیم فرزندعوض مراغی، ۳۰۸ گ ۲۴س . دارای: ۱ـ مقامات‌الطیور یامنطق‌الطیر، نوشته ۲۸شوال**۶۹۸**، ۲ـ اسرارنامه، ۵ذیحجهٔ۶۹۸ ۳ـ مصیبت‌نامه، ۲۶محرم۶۹۹. **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۱۳هست [فیلمها: ۱۶۷] .

17878 **ـ تهران،** ملی۴۴۳ : نسخ ابوبکرفرزندعلی فرزندمحمداسفراینی معروف به‌باکان، شعبان**۷۳۱**، ۱۰۲ گ ۲۸س. دارای: ۱ـ قصیده وغزل (ص۱ـ۱۱۶) ۲ـ مصیبت‌نامه (در۵۰باب). **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۳۸۰

هست [فیلمها : ۱۶۷] .
17879 ـ دارالمثنوی ۲/۲۳۴ : نستعلیق مؤرخ **۸۱۱. فیلم** آن دردانشگاه ش ۹۶۳هست [فیلمها ۱:۵۵۱] .
17880ـ **ملك**۱/۵۹۵۵: نسخ**۸۱۹**، دارای: اسرارنامه ، منطق‌الطیر ، الهی نامه ، مصیبت‌نامه، چهارصفحه آغازهر بخش تمام‌زرین ۲۳۱ گ [رؤیت] .
17881 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۶۰: نوشتهٔ درویش صوفی **۸۳۰ـ۸۳۱** دارای: الهی‌نامه، منطق الطیر، مصیبت‌نامه (۲ ذیقعدهٔ ۸۳۰) اسرارنامه، بلبل‌نامه، وصلت‌نامه خسرونامه (۲۸ شوال ۸۳۱)، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۵].
17882ـ **مجلس**۱۱۴۷: نسخ و تعلیق حسین فرزندمحمود فرزند فضل‌الله مشهور به ـ خاصه در**۸۳۷ـ۸۴۰** شش مثنوی باشش‌پیشانی زرین: الهی‌نامه، مصیبت‌نامه، منطق‌الطیر، اسرار نامه، خسرونامه ، مختار نامه ، با فهرستی از نگارشهای عطار در برگ یکم، ۳۹۰گ۴۶بیت [ف. مجلس ۳:۵۶۸].
17883ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۸۸۴: نستعلیق‌خوش**۸۸۳ـ۸۸۴**، زرین، بامجلسهایی دارای: منطق‌الطیر، مصیبت‌نامه (رمضان ۸۳۴) الهی‌نامه، اسرارنامه، گل وخسرو سپس «لب‌ـ لباب» کاشفی [نسخه‌ها ۳:۴۸۳].
17884ـ **مدینه**، عارف حکمت۱۴۳: نستعلیق خوش پنجشنبهٔ ج۲/**۸۴۴** ، زرین . دارای: قصیده، غزل، مختارنامه، منطق‌الطیر ، اسرارنامه، الهی‌نامه، هیلاج‌نامه، جواهرالذات اشترنامه . برسم خزانهٔ امیراعظم شمس الدین محمدشاه، ۶۷۳گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۱] .
17885ـ **شیراز** ، دکتروصال : نوشتهٔ **۸۴۷** [نسخه‌ها ۵:۲۹۳].
17886ـ **قاهره** ، دارالکتب ، تصوف فارسی ۳،۴،۶/۲۳: باتاریخ **۸۵۱** در دفتر ، زرین. دارای: ۳ـ الهی‌نامه (گ ۱۳۳ـ۳۱۸ هامش) ۴ـ مفرح نامه (؟) (۳۱۸ هامش) ۶ـ اسرارنامه (۵۶۹ ـ ۶۵۵) و منظومه‌هایی از دیگران درمیانه. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۲۷۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۱] .
17887ـ **قاهره**، دارالکتب۱۳۹ادب فارسی: نستعلیق خوب، ۲۰محرم**۸۵۸**، دارای الهی‌نامه، منطق‌الطیر، مصیبت‌نامه، اسرارنامه، وصلت نامه، مختارنامه، زرین، ۴۱۴ گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲:۷۱] .
17888ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۳۰ : نوشتهٔ **۸۵۹**، دارای: منطق‌الطیر، وصلت نامه ، خسرو وشیرین، ۳۴۰ گ [نسخه‌ها ۵:۴۸۴] .
17889ـ **تبریز**، ملی۳۶۳۴ : نوشتهٔ ۱صفر**۸۸۵** (ص۷۸) دارای:اسرار نامه، منطق الطیر، جواهرالذات، الهی نامه، لسان الغیب مصیبت‌نامه [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۹] .
17890ـ **شیراز** ، دکتروصال : نوشتهٔ **۸۹۳**، دارای: مصیبت‌نامه ، اسرارنامه، مظهر العجایب [نسخه‌ها ۵:۲۹۳] .
17891ـ**رضوی**۷۷۰ادبیات(۴۶۸۳): نستعلیق علی فرزند حیدر قاسمی محرم **۸۹۷** تارجب **۹۱۱**درمهرآباد نیشابور، باسه سرلوح دارای: اسرارنامه وغزلها ومصیبت‌نامه و منطق الطیر، چهارستونی [ف. رضوی ۷:۶۸۷] .
17892ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق سدهٔ**۱۰**، زرین، مصور ، گزیده‌ایست [نسخه‌ها ۶ : ۸۰].
17893ـ **ملك** ۵۰۶۲: نستعلیق **۹۵۶** نسخه باآرایشهای‌هنری، بادیباجه‌به‌نثر ازکاتب واینکه در**۱۰۰۶** باین مرادرسیده و سرگذشتی

از عطار و اینکه در ۶۱۳ در گذشته است. بدینگونه تذکرة الاولیا، دیوان، مختارنامه، جواهر الذات اسرارنامه، لسان الغیب، هفت وادی، الهی نامه، مصیبت نامه، مظهر العجایب، قصاید، یك مثنوی ناشناس، کنز الحقایق، بلبل نامه، ۷۲۰ گ و ۲۹ س [رؤیت].

17894ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۵: نستعلیق ۱۱ع۲/**۱۰۳۶** (پایان مظهر العجایب) کاغذ بخارایی. دارای: اسرارنامه، لسان الغیب مظهر العجایب، مفتاح الفتوح، نصیحت نامه [نسخه‌ها ۲: ۹۱].

17895ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۲۲۹: نوشتهٔ ضیاء الدین محمد جنابذی شوال **۱۰۳۷**، دارای: اسرارنامه، منطق الطیر، مصیبت نامه، الهی نامه، مختارنامه [نسخه‌ها ۵: ۳۴۵].

17896ـ **مجلس** ۱۱۴۸: نسخ بابا ـ سلطان فرزند بابارضی، در **۱۰۹۱**، دارای: رموز اهل راز، هیلاج نامه، بلبل نامه، رموز ـ العاشقین، ۴۲۵ گ ۱۷ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۶۸].

17897ـ **تهران**، ملی ۷۲: نسخ متوسط سدهٔ **۱۱**، با یادداشت ۱۰۵۴ در دفتر. دارای: دیوان (قصیده، ترکیب بند)، اسرارنامه، منطق الطیر، ۳۱۱ س ۲۱ س [نسخه‌ها ۴: ۱۹۱].

17898 ـ **رضوی** ۷۶۹ ادبیات (۸۳۴۷): نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۱**، تملك ۱۰۵۲ و مهر شاه جهان تیموری، دارای: تذکرة الاولیاء، جواهر الذات، منطق الطیر، محبت نامه اسرارنامه، اشترنامه [ف. رضوی ۷: ۶۸۵].

17899ـ **مجلس** ۲۵۹۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین. دارای: الهی نامه، لسان الغیب، جوهر ذات، مظهر العجایب، دیوان، اسرارنامه، پندنامه، منطق الطیر، ۸۵۳ ص ۲۵ س [ف. مجلس ۸: ۳۳۴].

17900ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۶: نسخ عبدالنبی فرزند محمد مشهدی در پنجشنبهٔ ۲۴ رجب **۱۱۲۵** (پایان لسان الغیب) کاغذ هندی دارای: الهی نامه، اسرارنامه، منطق الطیر، مصیبت نامه، خسرو و گل، مختارنامه، جواهر ـ الذات، مفتاح الفتوح [نسخه‌ها ۲: ۹۱].

17901ـ **مجلس** ۱۱۴۹: نستعلیق خوب گویا **۱۱۲۶** باشش سرلوح، دارای: مختارنامه اشترنامه، کنز الاسرار، کنز الحقایق، پندنامه، دیوان عطار. همه پیرامن ۶۴۰۰ بیت. ۲۱۵ گ ۵۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۶۹].

17902ـ **مجلس** ۱۱۵۰: نستعلیق نویسندهٔ نسخهٔ پیشین، بی تاریخ. دارای: جوهر الذات، لسان الغیب، ۱۷۱ گ ۵۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۷۱].

17903ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق **۱۲۶۶** دارای: جوهر الذات، هیلاج نامه، معراج نامهٔ تونی [رؤیت].

17904ـ **مجلس** ۱۱۵۴: بخامهٔ چند نویسنده برای میرزا محمدیوسف فرزند میرزا محمدعلی در **۱۲۸۰**. دارای: اسرارنامه، منطق الطیر، الهی نامه، مصیبت نامه، مختارنامه. ۲۹۶ گ، ۵۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۷۴].

17905ـ **مجلس** ۱۱۵۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای: مظهر الاسرار، و مظهر العجایب جوهر الذات، ازهار گلشن، ۲۸۲ گ ۲۵ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۷۲].

17906ـ **مجلس** ۱۱۵۵: نسخ سدهٔ **۱۳** دارای: هیلاج نامه، بخشی از هفت وادی، ۲۱۵ گ ۱۷ بیت [ف: مجلس ۳: ۵۷۵].

17907ـ **دانشگاه** ۲۲۳۸۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای: پندنامه، نزهت الاحباب، بی‌سرنامه

مفتاح‌فتوح، جوهرالذات، ۱۳۵گ۱۲س [ف. دانشگاه ۹ : ۹۰۰] .

17908ـ **مجلس** ۲۶۰۷ : نستعلیق‌محسن فرزند ملا حسنعلی خوشنویس ، **۱۳۳۵** برای محمدتقی‌خان مصباح. دارای: سی‌فصل، پندنامه [ف. مجلس ۸ : ۳۴۳].

17909ـ **مجلس** ۲۶۰۸ : نستعلیق‌خوش محسن‌حالی، **۱۳۳۵** . دارای : اسرار نامه ، رباعیات [ف . مجلس ۸:۳۴۵] .

17910ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ؛ دارای: بی‌سرنامه۲ـ الهی‌نامه [نسخه‌ها ۵:۳۷۶] .

17911ـ **مجلس** ۴۴۳ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، زرین . دارای: الهی نامه، مظهرـ العجایب، وصلت نامه، بلبل‌نامه ، هفت وادی ، بی‌سرنامـه ، ۱۶۹گ ۵۰س [ف. مجلس ۲ : ۲۶۰] .

کلیات عماد فقیه

خواجه عماد الدین علی فقیه کرمانـی ، درگذشته درکرمان ۷۷۲ یا۷۷۳.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۶۶ ـــ فرهنگ سخنوران : ۴۰۶ـ رجال حبیب‌السیر: ۸۳ .

17912ـ **تهران**، استادمینوی ۱۲۲ : باتاریخ **۷۳۱ـ۷۵۶** دردفتر. دارای : دیوان ، صفانامه،صحبت‌نامه، محبت‌نامه، ده‌نامه، کتاب المعارف، طریقت‌نامه، همراه‌گلشن‌رازشبستری [نسخه‌ها ۶ : ۶۸۳] .

17913ـ **مجلس ۱۱۴۲** : نستعلیق عبدالحی بن محمدبن‌خلیل مشهور برضی‌قزوینی **۷۹۴** این‌نسخه شامل‌کلیات عمادبدینگونه‌بوده: طریقت‌نامه، ده‌نامه، صحبت نامه، محنت‌نامه ، صفانامه، فائدةالاخلاص ، غزلیات ، رباعیات ، قصایـد، مقطعات، لغزومعما، موعظه وتضمین . ولی جزطریقت نامه (ص۱ـ۱۴۸) ورباعیات و لغز ومعما و یکقطعه درموعظه وهمایون‌نامه در این‌نسخه باقی‌نمانده‌است. زرین۲۱ بیت ۹۵گ [ف. مجلس۳:۵۰۹] .

17914ـ **ایاصوفیا** ۴۱۳۱ : نستعلیق احمد شیخ زاده مفتش اوقاف‌الحرمین ، ذیحجهٔ **۸۴۱**. دارای: نصیحت نامه درده مقاله، محبت نامه درهشت مقاله، ترسل‌منظوم ده‌باب، قصاید قطعه‌ها، غزلها، مخمس، رباعی . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۶ هست [فیلمها ۱ :۹۶] .

17915ـ **پاریس** S. P. ۸۲۵ : نسخ علی فرزند اسماعیل فرزندعربشاه حسینی، ۹ج ۱/**۸۷۴**، ۳۲۸گ ۲۲س عکس‌آن دردانشگاه ش۶۷۸۶ هست [فیلمها : ۱۶۸].

17916ـ **آکادمی علوم شوروی** : CDVI : نستعلیق ، تاریـخ یادنشده ، وقف شاه‌عباس برآستانهٔ شاه‌صفی ۱۰۱۷. دارای : ۱ـ صحبت‌نامه‌سرودهٔ۷۳۱ ، ۲ـده‌نامه، سرودهٔ ۷۶۶، ۳ـ محبت‌نامه، ۴ـ فاتحةالاخلاص ۶ـ طریقت نامه ۷ـ قصاید (نیست) ۸ـ غزلیات . ۳۸۲گ ۲۱س **فیلم** آن درملی ش‌ع۴ـ۱۷۵۱ هست [فیلمها : ۱۶۸].

17917ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۴ کلیات (۳۳۶): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال: ۱۲۱] .

کلیات عیشی

طالب‌علی‌خان عیشی‌لکهنوی، فرزندعلی‌ـ بخش، شاگردمحمدحسن‌قتیل، درگذشتهٔ ۱۲۴۰ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۸۰ ـــ فرهنگ سخنوران : ۴۱۳ .

17918ـ **آصفیه** ۸۱۹ دیوان: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۳۰۰] .

17919ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو

۳قف۱۹۶: تاریخ یاد نشده، ۱۳۳ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی: ۶۷].

کلیات غالب دهلوی

میرزا اسدالله فرزند میرزا عبدالله بیگ از ترکمانان دهلی (۱۲۱۲ - ۱۲۸۶) آنچه در ذریعه۹ از نوشته‌وسروده‌هایش نامبرده‌شده است: عودهندی، اردوی معلی (منشآت اوست)، تیغ تیز، قاطع برهان، نامهٔغالب (مناظراتست)، پنج‌آهنگ (منشآتست)، کلیات نظم، کلیات نثر دیوان‌اردو، مهرنیمروز، دستنبو (درتاریخ) سبد چمن (گزیدهٔ سروده‌های فارسی‌او).

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۸۴ — فرهنگ سخنوران: ۴۱۵ - لغت‌نامه، مادهٔغالب۶۱.

17920 - پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۱۸۷: نوشتهٔ محمد عالم، **۱۲۵۳** [ف. سرفرازعلی‌رضوی: ۶۷].

17921 - آصفیه ۳۴۰ انشاء: نوشتهٔ **۱۸۷۵**م کلیات نثراوست [ف. آصفیه ۳: ۵۸].

17922 - لاهور، پنجاب‌یونیورسیتی‌لائبریری ۹۶، ۸۷۱پنج: سیدحسن مشهور بهمیرحسن، ۷ج۲/**۱۲۷۸** تا۲۸ محرم **۱۲۸۰** در دهلی، دارای: پنج آهنگ، مهرنیمروز، دستنبو، ۲۷۰ گ [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن‌عباسی۲: ۱۱۹].

17923 - پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۱۹۵: تاریخ یاد نشده، ۳۸۴ص [ف. سرفرازعلی رضوی: ۶۷].

کلیات غنی کشمیری

محمدطاهر، متخلص بـه غنی، درگذشتهٔ ۱۰۷۹ (= وفات غنی‌کشمیری) نه۹۵۹.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۹۳ — فرهنگ سخنوران: ۴۲۱.

17924 - پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف ۱۸۸: تاریخ یاد نشده، ۳۲۰ ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۶۷].

کلیات فایز = کلیات صدرالدین

کلیات فایض‌دهلوی

نواب صدرالدین خان بهادر، بروزگار اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸). که بفارسی و اردومی‌سروده‌است وبگفته‌ای فایض نخستین‌کسی بوده‌که دیوانی بزبان اردو گردآورده است.

17925 - پاکستان، موزهٔ ملی: تاریخ یاد نشده، سروده‌های فارسی و اردوی اوست [راهنمای‌کتاب ۱۰: ۲۸۰].

کلیات فتاحی

یحیی سیبك نیشابوری، کـه یاد او در «شبستان نکات: ۱۶۳۷» گذشت.

17926 - قاهره، دارالکتب ۱۶۳ م ادب فارسی: نستعلیق خوب **۸۷۹**. دارای: شبستان نکات و گلستان لغات معروف به‌شبستان خیال، روضهٔ بستان، دیوان، رسالهٔ منظوم البسه، ذدین [ف. مخطوطات ۲: ۷۲].

کلیات فروغ

سیدرضا، درنسخهٔ ۲۸۴۴ آمده: ده هزار بیت قصیده سروده‌ام. و دراین نسخه ازوست: منظومهٔ فضل، ساقینامه، مثنوی هفت بزم. در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔفروغ‌نام اویـاد نشده است.

17927 - دانشگاه ۲۸۴۴: نستعلیق سراینده ۱۴ع۱/**۱۲۹۶** نسخه پیرامن سه‌هزار بیت‌است: منظومهٔفضل، ساقینامه، هفت‌بزم ۱۲۰ گ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۸۷].

کلیات فضولی بغدادی

ازفضولی، که یاداو در «توحیدیه: ۱۱۰۱» گذشت. جزدیوان ترکی اوکه چند غزل فارسی دارد، مثنوی «رندوزاهد» او نیز بفارسی است.

17928- **موزهٔ بریتانیا** Or۴۹۱۱ : نستعلیق محمد فرزند خضرجودی ترحالـوی، ۶دههٔ دوم ذیقعدهٔ **۱۰۳۶** درقسطنطنیه، بادیباجهٔ منثور وآثارمنثورودیوان شعر، ۲۶۱ گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۲۶۶هست [فیلمها:۱۶۸].

17929- **تهران**، ادبیات۲۲۸ج: نسخ سدهٔ **۱۱**، زرین. دیوان ترکی او وچندغزل فارسی ورسالهٔ منثور او، آغازاین رساله: مالک ملک آرای عالم وحاکم حکمت فزای اقالیم، ۱۷۱ گ [ف. ادبیات ۱:۲۶۷].

کلیات فوقی یزدی

ملافوق الدین احمد، سراینده ونقاد هزلی سدهٔ یازدهم؟.

بنگرید: ذریعه ۷:۲۶۲ و۹: ۸۵۱ — فرهنگ سخنوران: ۴۵۷ ـ تاریخ یزد:۳۷۶

17930- **مجلس** ۱۰۴۱: نستعلیق **۱۲۴۲** بدینگونه: دیباچه (ص۱ـ۱۰) نعمات (ص۱۰ـ۶۱) فرهاد وشیرین (ص۶۵ـ۱۵۲) ساقینامه (۱۵۳ـ۱۵۷) قصیده وترجیع بند (ص ۱۵۷) مناجات نامه (ص۱۹۷ـ۲۰۲) غزلیات بترتیب تهجی (۲۰۲ـ۳۱۷) همه پیرامن ۳۹۰۰ بیت، ۲۰۱ گ ۱۲ بیت [ف. مجلس ۳:۳۷۵].

17931- **دانشگاه** ۳۸۶۲ : شکسته‌ـ نستعلیق سدهٔ **۱۴**. دارای: غزل ورباعی (ص۱ـ۴۴) ۲ـ اطوزگنج (ص۴۷ـ۹۴) ۳ـ فرهاد و شیرین (ص ۹۵ ـ ۱۷۹) [ف. دانشگاه۱۲: ۲۸۳۹].

17932- **الهیات** ۵۴۴ د : نستعلیق محمد علی سدهٔ **۱۴**، دیوان و «اطوزگنج» اوست [ف. الهیات ۱:۳۲۲].

کلیات فیضی دکنی

ابوالفیض فرزند مبارک فرزند خضر، یمنی الاصل، ملک الشعراء دربار اکبر شاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) که نخست فیضی و سپس فیاضی تخلص کرده است (اکره ۹۵۴ ـ لاهور۱۰۰۴).

بنگرید: ذریعه ۹ : ۸۵۵ — فرهنگ سخنوران: ۴۵۹ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۲۱۹ ـ ف. مشار : ۷۵۰.

17933- **آصفیه** ۱۰۹۳ دیوان: نوشتهٔ پیش از **۱۰۳۰** درفهرست بنام «کلیات فیاض» یاد شده است [ف. آصفیه ۴:۲۹۸].

17934- **آصفیه** ۶۲۶ دیوان: نستعلیق **۱۰۳۴**، ۵۷۰ص ۱۷س [ف. آصفیه ۱: ۵۹۷ و۳:۳۰۲].

17935- **قاهره**، دارالکتب ۷۴م ادب فارسی: تعلیق میانهٔ ذیقعدهٔ **۱۰۴۲**، زرین. مرکز ادوار و دیوان اوست، ۲۲۶ گ ۱۹س [مخطوطات ۱:۱۸۳].

17936- **تبریز**، ملی۲۸۶۷ : نوشتهٔ **۱۰۵۰**، دیوان اوست ومرکز ادوار [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

17937- **تبریز**، ملی۲۷۶۷ : تاریخ یادنشده، دیوان ونل ودمن اوست [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۵].

کلیات قاآنی

میرزا حبیب‌الله فرزند محمدعلی گلشن، مجتهدالشعراء (شیراز۱۲۲۲ـ۱۲۷۰ یا ۱۲۷۲ یا۱۲۷۳).

بنگرید: ذریعه ۹ : ۸۵۷ — فرهنگ سخنوران : ۴۶۰ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۴۹۰ ـ تاریخ ادبیات براون : ۲۱۱.

17938- **مجلس** ۴۷۰۴ : نستعلیق محمد فرزند محمدکاظم، **۱۲۶۲**. دارای : پریشان،

دیوان (قصیده، غزل، قطعه، ترکیب)، ۲۶۹ گ ۱۴س [رؤیت].

17939ـ مجلس ۲۶۱۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳، دارای: پریشان، قصیده، ترکیب، غزل، قطعه، رباعی، ۵۱۶ ص ۱۴س.

17940ـ مجلس ۲۶۰۹: نستعلیق سدهٔ ۱۳، دارای: قصیده، ترکیب، قطعه، غزل، پریشان ۴۷۸ص ۲۰س [ف. مجلس ۸: ۳۴۶].

17941ـ مجلس ۴۲۴: نستعلیق تاریخ یادنشده. دارای: پریشان، دیوان ازقصیده وغزل وقطعه وترکیب بند، ۲۴۷ گ ۱۴س [ف. مجلس ۲: ۲۴۶].

کلیات قاسم انوار

معین‌الدین‌علی، که یاداودر «امانت: ۱۰۴۹» گذشت. درتهران چاپ‌شده‌است.

17942ـ سپهسالار ۲۶۶: نستعلیق علی دامغانی، ۸۲۱ق، درحاشیهٔ دیوان کمال خجندی، غزل وقطعه ورباعی‌ها را دارد. سپس مقامات العارفین وانیس‌العارفین از همو [ف. سپهسالار ۴: ۵۲۲].

17943ـ مجلس ۲۶۱۳: نستعلیق حسین شاهی درقزوین ۸۵۲ (ص ۳۴۵). دارای: غزلها واقعهٔ امیرتیمور، عددمقامات، انیس العارفین، ۳۸۰ص ۱۹س [ف. مجلس ۸: ۳۵۲].

71944ـ مجلس ۲۶۱۲: نسخ تعلیق مانند صدرقلندر ۸۵۴، زرین، دارای: غزل، مرثیه، شعرها به‌گیلکی وترکی، ترجیع، قطعه ورباعی، رساله عددمقامات، بیان‌واقعهٔ امیرتیمور در۵۳ بیت، انیس العارفین، رساله دربیان علم، سئوال وجواب به‌نثر، ۵۱۲ص ۱۶س [ف. مجلس ۸: ۳۴۹].

17945ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۱۳۶۳: نوشتهٔ ۸۶۱ مصور، دیوان‌وانیس‌العارفین وانیس العاشقین اوست [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷].

17946ـ مجلس ۸۹۲۹ فهرست‌نشده: سدهٔ ۹ [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

17947ـ تهران، اصغر مهدوی ۳۸: نستعلیق نورالدین (نورا) محمدلاهیجانی، در ۱۰۳۳. دارای: دیوان، مثنوی عرفانی با دیباجه‌ای به‌نثر، رساله‌ای در عرفان به‌نثر [نسخه ها ۲: ۹۵].

17948ـ مجلس ۲۶۱۴: نستعلیق خوش درمشهد ۱۱۲۸. دارای: دیوان، عدد مقامات، زرین، ۲۳۴ص ۱۲س [ف. مجلس ۸: ۳۵۴].

17949ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۸۸۷۴: تاریخ یادنشده، دارای: دیوان، انیس العارفین رسالهٔ امانت. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۹۱ هست [فیلمها ۱: ۵۹۱].

کلیات قاسمی گنابادی

میرمحمدقاسم فرزند میرسید جنابذی، به‌روزگارشاه‌تهماسب (۹۳۰–۹۸۴) متخلص به‌قاسمی، شاهنامه‌را بسال ۹۴۰ وخسروو‌شیرین‌را بسال ۹۵۰ سروده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۶۶ — فرهنگ سخنوران: ۴۶۴ — مؤلفین مشار ۴: ۹۰۱.

17950ـ پاریس S. P. ۱۷۷۷/۱: نسخ ۸۵۲ درمتن. فیلم آن دردانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها ۱: ۵۳۹]. تاریخ ۸۵۲ درفهرست فیلمها دوبار آمده است، شایدازقاسم انوار باشد.

کلیات قائم مقام

میرزا ابوالقاسم فرزندمیرزابزرگ (عیسی) فراهانی متخلص به ثنایی (۱۱۹۳–۱۲۵۱). جلایرنامه، جهادیه، دیوان، منشآت او چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۵۸ — پیشگفتار چاپ دیوان‌او ازعبدالوهاب حسینی — مجمع‌الفصحا

۲ : ۸۷ ــ فرهنگ سخنوران : ۱۲۳ ــ مؤلفین مشار ۱ : ۲۷۴ .

17951 ــ دانشگاه ۳۸۹۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۴، زرین، دارای: منشآت (ص ۱ـ۵۱۱ و ۶۳۸ ـ ۶۵۱) دیوان (ص ۵۱۱ـ۵۳۷) با دیباجهٔ محمودخان ملک‌الشعرا پسر محمدحسین خان‌که گردآورندهٔ آنست [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۸۵] .

17952 ــ دانشگاه ۵۲۷۷ : نستعلیق پنجشنبهٔ ۱ع ۱۲۹۷/۱، دیوان اوست و منشآت منثور، ۱۳۶ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۱] .

کلیات قوام‌الدین محمد صاینی

17953 ــ پاریس S. P. ۷۲۷ : بلوشه ۱۶۴۳ : نستعلیق تاریخ یادنشده، دیوان شعر است و نامه‌ها، ۱۶۸ گ ۱۹ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۸] .

کلیات قوام‌الدین محمد یزدی

قوام‌الدین محمد فرزند ضیاءالدین ابوبکر حسین فرزند شریف‌الدین علی یزدی، درگذشتهٔ ۸۳۰، که بایستی نگارندهٔ «اخلاق وسیاست : ۱۵۳۹» باشد. اودریزد زاده‌شده و بـه‌شیروان و آذربایجان ودیاربکروشام ومصر و مازندران و لاهیجان وری‌رفته وباشاهرخ تیموری (۸۰۷ ـ ۸۵۰) وابراهیم‌سلطان وبایسنقروابوالفتح‌خلیل آمیزش داشته‌است. «کلیات» اوشعر ونثراست: دیوان‌است ونامه‌هایی به‌کسان ودیباجه‌هایی که دوستش‌عبدالرحمان شیرازی‌صفیر گردآورده است فهرست این‌کلیات را آقای دانش‌پژوه‌درفهرست کتابخانهٔ دانشگاه (۹ : ۱۳۷۱ تا ۱۳۷۷) آورده‌اند. آغاز، (دیوان): حمد بیحد زازل تا بابد... متکلمی‌واجب که دیباجهٔ‌دیوان‌عجیب‌ـ الشأن بدیع‌الافتنان .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۹۰ ــ فرهنگ سخنوران : ۴۷۶ .

17954 ــ دانشگاه ۲۵۷۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۲، نخست دیوان‌است. سپس‌منشآت، ۲۰۱ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۷۱]. فیلم آن در همان‌کتابخانه ش ۲۴۹۴ هست [فیلمها : ۱۶۸] .

کلیات کاتبی ترشیزی

محمدفرزندعبدالله، زاده‌درطرقازبخشهای ترشیز، زیسته‌درنیشابور، درگذشته دراستر آباد ۸۳۹ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۹۶ ــ فرهنگ سخنوران : ۴۷۸ ــ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۲۸

17955 ــ آصفیه ۱۲۴۸ دیوان: نوشتهٔ ۸۷۲ [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۸] .

15956 ــ موزهٔ بریتانیا Or ۱۰۹۲۱ : نوشتهٔ ۸۸۰، مصور [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۹] .

17957 ــ بادلیان ۸۶۷ الیوت ۱۷۷ : نستعلیق پایان‌رمضان ۸۸۹. دارای: قصیده، غزل تجنیسها، دلربا. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۹۹ هست [فیلمها : ۱۶۹] .

17958 ــ تهران، مهدی‌بیانی: نستعلیق متوسط ۸۹۰ دارای: دیوان، گلشن‌ابرار، ناظر ومنظور (مجمع‌البحرین) ، ده‌باب، سی‌نامه (محب ومحبوب)، دلربا [نسخه‌ها ۱ : ۱۳] .

17959 ــ مشهد، فرخ ۲۴ : سدهٔ ۹ دارای ۱۰۸۵۲ بیت [نسخه‌ها ۳ : ۹۱] .

17960 ــ مجلس ۲۶۱۵ : نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، زرین، دارای: ده‌باب، مجمع‌البحرین (ناظرومنظور)، محب‌ومحبوب (سی‌نامه)، دیوان ۴۳۷ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۸ : ۳۵۵] .

17961 ــ تهران، ملی ۱۰۹ ۱ فهرست نشده : تحریری سدهٔ ۱۰، دارای: دیوان (قصیده، غزل

قطعه، رباعی)، مجمع‌البحرین، ۲۷۰ص۱۷س [نسخه‌ها ۴: ۲۵۳] .

17962ـ دانشگاه۳۶۸۳: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ــ۱۱. دارای: مجمع‌البحرین، ده‌باب، دلگشا(سی‌نامه)، دلربا، ۱۲۹ گ ۱۵س [ف. دانشگاه۱۲ : ۲۶۸۷].

17963ـ مدینه، عارف‌حکمة ۱۳۵: در۲۸۲ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۹۰] .

کلیات کاشف اصفهانی

اسماعیل فرزندحیدرعلی فرزند محمدعلی معمار، که بروزگارشاه‌عباس (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷) می‌زیسته‌واز ربودن‌این‌شاه معشوقه‌اش‌رایادکرده است. داستانهای عشقی‌خودرا بی‌پرده آورده و ازمحفل سرایندگان وقهوه‌خانه‌هایادکرده‌است. اوبسال ۱۰۴۵درسفری بوده‌ودر۱۰۷۰ «تحفة الاقالیم» خودرا بانجام رسانده‌ودر۱۰۸۰هشتاد ویک‌ساله بوده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۹۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۷۹ .

17964ـ دانشگاه۲۹۳۴: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، گویاتصحیح‌ازخودسراینده‌باشد، افتادگی هایی‌درمیان‌دارد،دارای: قصیده ومثنوی‌ساقینامه ودیباجهٔ تحفةالاقالیم‌وخود تحفه‌ونامه‌ها، غزلها ورباعیها وماده تاریخ، ۲۰۲ گ ۱۹س. ودرص ۴۸ نام نواها وآهنگها آمد. باسرگذشت سراینده به‌خامهٔ او (ص۳۷۳ـ۳۷۶) [ف.دانشگاه۱۰: ۱۷۹۶] .

کلیات کلیم

ابــوطالب کلیم، زاده درهمدان ، زیسته در کاشان، درگذشتهٔ درکشمیر ۱۰۶۱ـ۱۰۶۲ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۵۱ ــ فرهنگ سخنوران: ۴۸۷ ــ مؤلفین مشار ۱: ۱۸۳ ـ ف. مشار: ۷۵۲ ـ تاریخ ادبیات برون: ۱۷۳.

17965ـ آصفیه۱۲۲۵دیوان: نوشتهٔ خوش۱۰۸۲، زرین [ف.آصفیه ۴: ۲۹۸] .

17966ـ ملک۵۲۴۳: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ آغاز چندبیت نونویس، انجام افتاده. دارای: قصیده، ماده‌تاریخ، مثنوی‌تعریف‌کشمیر، تعریف اکبرآباد و مثنویهای دیگر، ۱۷۲ گ ۱۸س [رؤیت].

کلیات کمال‌الدین اصفهانی

دربخش دیوانها خواهدآمد.

کلیات گنجو

ازحاج‌محمدحسن آقافرزندعلینقی گنجوی تبریزی،مؤیدالتجار، باتخلص گنجوکه‌بروزگار مظفرالدینشاه میزیسته‌است. درذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ گنجو ازاویادنشده‌است.

17967ـ دانشگاه ۳۲۰۴ : نستعلیق محمدتقی شکویی، ۱۳۲۳. بامهر:مؤید التجار ۱۳۰۰. دارای: ۱ـ اخوان الصفا به‌نثر ۲ـ ستایش وغزل‌وپندواندرز ۳ـ آداب‌انشای‌دیوان ۴ـ موسیقی ومراثی ۵ـ شعر بفارسی وعربی‌از چندسراینده ۶ـ زیبانامهٔ گنجه‌ای ۷ـ جنگ پراکنده‌ها دراصول‌دین وفقه . بادیباجــه‌ای با ستایش مظفرالدینشاه و پرنس میرزا رضاخــان ارفع‌الدوله، ۱۲۴ گ ۱۲س [ف.دانشگاه۱۱: ۲۱۵۹] .

کلیات لسانی شیرازی

عبدالعزیز، درگذشته‌درشیراز۹۴۰یا۹۴۱ یا ۹۴۲ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۴۲ ــ فرهنگ سخنوران : ۵۰۱ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۴۶۹.

17968ـ آصفیه۷۷۵دیوان: تاریخ‌یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۳۰۲] .

کلیات مجذوب تبریزی

شرف‌الدین محمد، که یاداو در «اتمام‌ـ الحجة : ۸۷۰» گذشت. او «شاعراه‌نجات» را بسال ۱۰۶۸ و «تأییدات» را بسال ۱۰۸۸ به‌ـ انجام رسانده‌است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۹۶۳ ـ تذکرهٔ نصرـ آبادی : ۱۹۲ ـ دانشمندان آذربایجان: ۳۲۶ صبح‌گلشن : ۳۶۳.

17969ـ **دانشگاه** ۳۰۰۶ : نسخ نیمهٔ شوال **۱۱۰۸**، دارای: خزائن الفوائد، شاهراه نجات، قصاید، مسلک‌النجاة، منهاج الحقایق، ترجیع ورباعی، ۲۷۷ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۳۵] .

کلیات مجمر اصفهانی

سید حسین طباطبائی اردکانی زواره‌ای، مجتهدالشعراء (۱۱۹۰ـ۱۲۲۵) .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۶۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۱۲ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۸۵۷ ـ مجمع‌الفصحاء ۲: ۴۶۵ .

17970ـ **دانشگاه** ۱۰۹ : نستعلیق زیبا از روزگار سراینده، وشاید برای کتابخانهٔ فتحعلی شاه. بدینگونه: داستانهای نثرونظم، مثنویها، چکامه‌ها، قطعه‌ها، شوخیها، ماده تاریخها، متفرقه، غزلها، دوبیتیها، تک‌شعرها، زرین . درآغازداستانها چنین آمده: این‌داستانها پس‌از مرگ مجمر گردآوری‌شده ودرآغازدیوان‌نهاده شد. ۲۲۱ گ۱۱س [ف. دانشگاه۲: ۲۰۷] .

17971ـ **مجلس** ۱۰۵۶ : نستعلیق محمد رضا فرزندعلینقی، **۱۲۴۵**. ترتیب بمانند۱۰۵۵ مجلس، ۱۸۸ گ ۱۲س [ف. مجلس۳: ۳۹۸].

17972ـ **مجلس** ۱۰۵۵ : شکسته‌نستعلیق خوب آغازسدهٔ **۱۳** برای‌فتحعلی شاه، زرین، دارای: حکایتها به‌نظم ونثر، قصیده، ترکیب، ترجیع، قطعه، غزل بنام «تحفة الملوك» بازهم غزل باعنوان غزلیات‌قدیم، رباعی، تك بیت، همه‌پیرامن چهارهزاربیت، ۱۹۳ گ۱۱س [ف. مجلس ۳: ۳۹۷].

کلیات محتشم کاشانی

درگذشتهٔ ۹۹۹ یا ۱۰۰۰، گردآوری‌تقی‌الدین محمدکاشی حسینی متخلص‌به‌ذکری (ذریعه ۹: ۳۳۹) بخواهش‌خودسراینده دربسترمرگ، در نه‌بخش [نسخهٔ ۱۱۸ملی] . «جلالیه»ی او بنام علی فرزنداحمدمحتشم چاپ‌شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹: ۹۷۲ ـ تذکرهٔ نصرـ آبادی : ۴۷۲ـ ریحانةالادب۳: ۴۷۸ـ مؤلفین مشار : ۴: ۱۱۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۱۵ .

17973ـ **تهران، ملی** ۴۵۸ف : نسخ محمدبدیع فرزند محمدرضی‌کاشانی، **۱۰۸۸** . دارای: مقدمهٔ تقی‌الدین‌کاشی، دیوان شبیبیه، دیوان شابیه، دیوان صبائیه، جلالیه، نقل‌عشاق، ضروریات، دیوان‌هفتم، ۴۸۷ گ۱۷س. **آغاز:** ای‌نام تودرهرلغتی ذکرانام [ف. ملی ۱: ۴۴۳ نسخه‌ها ۴: ۲۶۳] .

17974ـ **رضوی** ۵۳۸ادبیات(۴۷۴۹): نستعلیق‌هندی ۱۴شعبان **۱۱۹۳**، زرین. گردـ آوری تقی‌الدین‌محمد بادیباجهٔاو، دارای هفت بخش: دیوان‌اول قصاید، بنام (تشبیبیه)، دیوان دوم‌غزل (شبابیه)، دیوان‌سوم غزل (صبائیه)، دیوان چهارم نثرونظم (جلالیه)، دیوان پنجم نثرونظم (نقل عشاق) . دیوان ششم تواریخ (ضروریات) ، دیوان هفتم معماها (معمیات). **آغاز:** ای‌نام تودرهرلغتی ذکرانام[ف. رضوی ۷ : ۵۰۲].

17975ـ**مجلس** ۴۲۵۰ : نستعلیق **۱۲۱۲** آغازافتاده، دارای: قصاید، مقطعات، مرثیه‌ها، شبابیه، صبائیه، جلالیه، معمیات و جزآنها،

۳۲۹گ ۲۵س [ف.مجلس ۲: ۲۴۶].

17976ـ **تهران**، ملی ۱/۱۶۱ ف: نستعلیق سدۀ **۱۳**. دارای: غزلیات، جلالیه، نقل عشاق، قصاید و مراثی وقطعات (ص۱ ـ ۴۴۹) [نسخه‌ها ۴: ۲۶۷ ـ ف.ملی ۱: ۱۶۶].

کلیات محمود میرزا قاجار

مجمع محمود

درص ۶۸۲ گذشت.

کلیات مخلص

مخلص، درذریعه۹: ۱۰۲۰ـ۱۰۲۱ ازده‌تن بااین تخلص یادشده است.

17977ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۳ق‌ف۱۸۹: تاریخ یادنشده، ۳۸۸ص [مخطوطات سرفرازعلی: ۶۷].

کلیات مدهوش گلپایگانی

محمدصادق، ملاباشی حیدرقلی میرزا پسر فتحعلی‌شاه، که‌یاد او در «سرالعزیز: ۱۶۳۲» گذشت.

17978ـ **مجلس** شماره وفهرست نشده: نستعلیق روزگارنگارنده. دارای: ۱ـ منشآت‌و نامه‌ها (۱پ ـ۱۵پ) ۲ـ مثنوی درچهار فصل ۳ـ سرالعزیز (۷۴پ ـ ۹۱پ) ۴ـ دیوان. **آغاز:** بسمله آغاز همه‌کارها ـ بلکه کلید همه اسرارها، اندازه رحلی[رؤیت].

17979ـ **تبریز**، ملی۲۵۴۶: نوشتۀ خود سراینده، **۱۲۴۷** دیوان و منشآت اوست [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸ و۳۱۴].

17980ـ **ملك**۵۰۵۶: شکسته‌نستعلیق رمضان**۱۲۴۸** باپنج‌سرلوح اکلیلی، بیشتردفتر متن وهامش نبشته. بدینگونه: دیباجۀ میزان‌ـ الصنایع، دیباجۀرسالۀنوحه‌جات، دیباجۀدیوان، دیباجۀکتاب‌دعا، قبالۀ مهرنامچه، نامه‌ها، سر العزیز، منشآت، دیوان، مثنوی درچهار فصل ۲۳۷گ ۱۶س [رؤیت].

کلیات مشتری خراسانی

ابوسعید حسام‌الشعراء میرزا محمدابراهیم (۱۲۶۴ـ۱۳۰۵)، بسال ۱۲۷۰ به‌تهران آمده ودر دربار ناصرالدین‌شاه بـه دستور او به‌هجو حضوری‌کسان می‌پرداخته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۴۶ ــ فرهنگ سخنوران: ۵۴۲.

17981ـ **مجلس** ۲۴۹۰: شکسته‌نستعلیق خودسراینده، **۱۲۹۳**. دارای: ۱ـ دیباجه در سرگذشت‌خود ۲ـقصیده ۳ـسفرنامه ۴ـدیباجۀ قمارخانه ۵ـ نصاب در قواعد ترم‌تو ۶ـ رباعی و ترجیع ۷ـحکایت‌نظم ونثر درمذمت‌قمار، ۳۷۷ ص۱۱س [ف. مجلس۸: ۱۸۵].

17982ـ **دانشگاه**۳۳۱۵: نستعلیق‌حاج محمدقلی‌عاشوری قزوینی، ۲۷ذیقعدۀ**۱۲۹۹** با دیباجۀشمس‌الدین فرزندحکیم‌الهی، بیشترهجو است نثرنیزدارد، پیرامن ۲۵۰۰ بیت ۱۳۶گ ۱۹س [ف. دانشگاه۱۱: ۲۳۰۰].

17983ـ **رضوی**۵۵۲ادبیات(۴۷۵۷): نستعلیق‌روزگارسراینده دارای: سفرنامه، غزل هجو، داستان‌منظوم [ف. رضوی۷: ۵۱۱].

17984ـ **مجلس**۱۰۶۷: نستعلیق‌اواخر سدۀ**۱۳**. دارای: منشآت نظـم ونثر در تذکرۀ چهارتن ازسرایندگان معاصرش، سفرنامۀمکه، مثنوی، رباعی، رویهم پیرامن۲۰۰۰ بیت، ۱۲۴ گ ۱۱بیت [ف. مجلس ۳: ۴۱۵].

کلیات مشرقی شیرازی

کـه‌گویا نامش‌حسن بوده است، بروزگار مشرقی مشهدی می‌زیسته و «شمس‌المشرقین» را بسال ۱۰۱۰سروده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۴۸ ـــ فرهنگ سخنوران: ۵۴۳ ـ ف. مجلس ۳ : ۶۰۰

17985ـ **مجلس**۱۱۵۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱، ازروزگارخود سراینده . دارای : دیباجه (ص۱ـ۷) آغازافتاده، شمس‌المشرقین (ص ۸ـ ۵۱) شبستان انس (ص ۵۲ـ۱۲۹) دیوان (ص ۱۳۰ـ۷۴۷) درمیان افتادگی دارد ، دارای ۲۲۴۰۰ بیت، ۳۷۱گ۲۷ بیت [ف. مجلس۳: ۵۹۸] .

17986ـ **دانشگاه**۳۰۶۹: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، درنه‌کتاب: ۱ـ شمس‌المشرقین (ص۱۰ـ ۶۶) ۲ـ شبستان انس (ص۶۷ ـ ۱۳۱) ۳ـ مثنوی‌متفرقه (ص۱۳۱ـ۱۷۰) ۴ـ قصاید (ص ۱۷۱ـ۴۸۲) ۵ـ هفت‌بند ومراثی و ترجیعات ۶ـ مقطعات (ص۵۱۵ـ۵۳۴) ۷ـغزلیات (ص ۵۳۵ـ۷۵۷) ۸ ـ رباعیات (ص ۷۵۷ـ۷۹۶) ۹ـ ساقینامه (ص۷۹۶ـ۸۰۶) ۴۰۴گ ۲۳س [ف. دانشگاه۱۱: ۲۰۰۸] .

17987ـ**مجلس**۲۶۱۸: نستعلیق‌هندی سدهٔ ۱۱، باافزوده‌هایی‌درهامش، دارای: مثنوی شبستان انس، شمس‌المشرقین، دیوان، ۵۵۵ص ۲۳س [ف. مجلس ۸: ۳۶۱].

کلیات مشرقی طوسی

میرزا ملک، زنده در۱۰۵۰، در قزوین یا اصفهان‌زاده‌شده ومنشی‌شاه‌عباس(۹۹۵ـ۱۰۳۸) بوده‌است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۴۹ ـــ فرهنگ سخنوران : ۵۴۴ .

17988ـ**رضوی**۵۵۳ادبیات(۴۷۵۸): نستعلیق اواخرسدهٔ۱۱. دارای : قصیده، قطعه، ساقینامه، خسرو وشیرین، رباعی. انجام افتاده [ف. رضوی ۷ : ۵۱۲].

17989ـ **دانشگاه**۲۳۱۶: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، بادیباجه‌ای ازمیرزا محمدمتخلص به‌فارس شاگردش وگردآورندهٔ دیوان اوبدستورشاه‌صفی فرزندصفی فرزندعباس‌صفوی درسرگذشت استاد خود.دارای: قصیده وغزل‌ورباعی‌ومثنوی‌خسرو وشیرین، ۱۰۸گ ۱۷س آغاز دردیباچه افتاده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۰۰].

17990ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق اواخرسدهٔ۱۱، زرین، انجام‌افتاده ولی نسخهٔ کاملی ازکلیات اوست، پیرامن۴۰۰۰بیت دارد، ۲۰۴گ [نسخه‌ها ۶ : ۹۳] .

کلیات ملک قمی

ملک‌محمد، زاده درقم ، درجوانی به‌هند رفته نزد ابراهیم‌عادلشاه جای یافته ودر۱۰۲۴ یا۱۰۲۵ درگذشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۹۹ ـــ فرهنگ سخنوران : ۵۶۳ .

17991ـ **ملک**۶۱۵۷: نستعلیق‌سدهٔ۱۱ برخی ازبرگها نونویس‌است، بدینگونه: قافیه دیوان، ساقینامه ، ۲۹۴گ ۱۶س [رؤیت] .

17992ـ **آصفیه** ۸۵۲ دیوان: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۳۰۲] .

17993ـ **دیوان‌هند** ۱۶۵۹ : تاریخ یادنشده. **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۷۷۶ هست [فیلمها : ۱۶۹].

کلیات منصف

ناشناخته. در ذریعه ۹: ۱۱۰۷ ـ ۱۱۰۸ ازشش‌تن بااین تخلص یادشده است.

17994ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۵ کلیات (۹۲۳): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۲۲] .

کلیات موجد

سراج‌الدین علی‌خان، متخلص به‌موجد ،

قاضی درکلکته، درگذشتهٔ ۱۲۳۸ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۱۷ — فرهنگ سخنوران : ۵۷۵ .

17995ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳قف ۱۹۰ : نوشتهٔ **۱۲۴۲**، ۱۷۴ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۶۷] .

کلیات میر دهلوی

میرتقی، درگذشتهٔ ۱۲۲۵ .

17996ـ **آصفیه** ۱۱۲۴ دیوان: نوشتهٔ **۱۲۱۴** [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۸] .

کلیات ندیم

ازمیرزاعبدالرحیم ندیم صابر خلخالی ، منشی باشی مستوفی دربار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) منشآت ودیوان اوست. **آغاز:** شکر و حمد لایحاط ولایحد بتوانا خداوند واحد احد

17997ـ **دانشگاه** ۳۳۰۶ : نستعلیق خوش نصرالله فرزندسراینده، ذیقعدهٔ **۱۳۰۴** ، ازروی نسخهٔ اصل، ۶۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۹۲] .

کلیات نزاری قهستانی

حکیم سعدالدین بیرجندی اسماعیلی ، درگذشتهٔ ۷۲۰ یا ۷۲۱ . مرتضی مجتهدزاده کتابی بنام «نسیم بهاری دراحوال نزاری» نگاشته ودر ۱۴۰ص در ۱۳۴۴ بچاپ رسانده است. ونیز «زندگی وآثار نزاری» ازچنگیز غلامعلی بای ـ بوردی بروسی چاپ مسکو هست .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۸۲ — فرهنگ سخنوران : ۵۹۹ ـ فرهنگ ایران زمین ۶ : ۱۷۸ .

17998ـ **تهران ،** فخرالدین نصیری ۳۶۳ : نوشتهٔ محمدفرزندضیاءالدین، ۴ذیقعدهٔ **۷۱۴**. دارای: قصیده، مثنوی روز وشب، غزل که تاریخ ۶۹۳ داشت، زرین، گرانبها [رؤیت].

17999ـ **لنین گراد ،** دولتی سالتیکوف شچدرین A : نوشتهٔ عبدالرشیدفرزند شیخ عبدالله الحلوی، آغازرمضان **۸۳۷**، برای شاهزاده‌ای. دارای: مثنوی بروزن حدیقهٔ سنائی ، دیوان ، ادب نامه بوزن شاهنامه، چندنامهٔ منظوم، سفر ـ نامهٔ منظوم، دستورنامه ، مثنوی ازهرومزهر [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۸] .

18000ـ **مدینه،** مکتبة العامة ۴ : نستعلیق **۹۶۲ و۸۶۵** (؟)، غزلهای اوست و دستورنامهٔ او، ۱۷۸گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۷].

18001ـ **تاجیکستان،** فرهنگستان علوم جمهوری شوروی B۱۰۰ : نوشتهٔ **۹۷۲**، درچهار ستون ۲۵س، ۴۱۰گ. دارای: ادب نامه، قطعه ها، مناجات وجز آن [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۸].

کلیات نشاط اصفهانی

معتمدالدوله میرزا عبدالوهاب ، درگذشتهٔ ۱۲۴۴ ، ازبزرگان جنبش ادبی دربازگشت به ـ شیوهٔ خراسانی، کلیاتی ازاو «بنام گنجینهٔ نشاط» دوباردرتهران چاپ شده است و دراین فهرست نسخه‌های آن جداگانه یاد خواهد شد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۸۹ — فرهنگ سخنوران : ۶۰۱ — مؤلفین مشار ۴ : ۳۱ ـ مجمع الفصحا ۲ : ۵۰۹ — هدیة العارفین ۱ : ۶۴۳ .

18002ـ **فرهادمعتمد** ۶۱ : شکسته نستعلیق خودنشاط . با آرایشهای زرین ، برای یکی از درباریان ساخته است که نام او را پاك کرده‌اند، دیوان ومنشآت اوست [نسخه‌ها ۳ : ۲۱۰] .

18003ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف ۴۰۸ : نستعلیق **۱۲۲۲**، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۵۴] .

18004ـ **آصفیه** ۱۰۶۳ دیوان: بیشتر نوشتهٔ **۱۲۴۰** [ف. آصفیه ۴: ۲۹۸].

18005ـ **تهران،** ملی ۲۵۲: شکستهٔ خوش **۱۲۴۳**، زرین، دارای منشآت ودیوان، ۴۲۸ص ۱۰س [نسخه‌ها ۶: ۱۳۵].

18006ـ **آصفیه** ۷۵۳ دیوان: نوشتهٔ **۱۲۸۲**، نظم ونثر [ف. آصفیه ۳: ۳۰۲].

18007ـ **تهران،** ملی ۲۵۴: فهرست نشده سدهٔ **۱۳** دارای منشآت ودیوان، زرین، ۲۲۱ص ۱۵س [نسخه‌ها ۶: ۱۳۸].

18008ـ **تهران،** ملی ۲۵۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گزیدهٔ غزلهای اوست، ۷۳ص ۱۱س [نسخه‌ها ۶: ۱۳۹].

18009ـ **تهران،** ملی ۲۶۵: سدهٔ **۱۳** گزیدهٔ مثنویهای اوست، ۲۳ص ۱۳س [نسخه‌ها ۶: ۱۳۹].

18010ـ **تهران،** ملی ۲۵۹: نستعلیق متوسط سدهٔ **۱۳**، اکلیلی، دارای: گنجینهٔ نشاط دیوان، ۵۷۳ص ۱۵س [نسخه‌ها ۶: ۱۴۲].

18011ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۴۴۲: سدهٔ **۱۳**، دیوان ومنشآت اوست [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷].

کلیات نشانی دهلوی

علی‌احمد مهرکن خوشنویس و سرایندهٔ روزگار اکبرشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) وجهانگیرپادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷) فرزندحسین نقشی، درگذشتهٔ ۱۰۱۸ یا ۱۰۲۰ یا ۱۰۲۵.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۹۱ — فرهنگ سخنوران: ۶۰۲ ـ مجمع الفصحاء ۲: ۵۰.

18012ـ **عبدالحسین بیات:** نستعلیق تاریخ یادنشده، دارای: دیوان ومنشآت فارسی وعربی [نسخه‌ها ۶: ۸۵].

کلیات نصیر همدانی

آغاز: یگانه‌یی که هزار ویك نام مبارکش هزار ویك چراغ برافروخت.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۹۷ و ۱۲۰۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۰۴ و ۶۰۶.

18013ـ **عبدالحسین بیات:** نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، دارای، دیوان و منشآت او [نسخه‌ها ۶: ۸۴].

کلیات نظامی گنجوی

ابومحمدویس فرزند یوسف، درگذشتهٔ میان ۶۰۷-۶۱۵ اوجز «پنج‌گنج» دیوانی نیز دارد. پنج‌گنج یکجا وجدا بجدا ودیوان اوچاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۰۷ — فرهنگ سخنوران: ۶۱۰ ـ مؤلفین مشار ۶: ۶۹۹ ـ ف. مشار: ۶۱۸-۷۶۱.

18014ـ **عبدالحسین بیات:** ۱مج: پیرامن ربع یکم سدهٔ **۹**، زرین، درمتن، [نسخه‌ها ۶: ۷۵].

کلیات نظیری

گویا ملامحمد حسین‌زاده درنیشابور، درگذشته درگجرات احمدآباد ۱۰۲۳-۱۰۲۱

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۱۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۱۱.

18015ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳ق‌ف ۱۹۱: نوشتهٔ **۱۰۳۰**، ۳۷۸ص [مخطوطات سرفرازعلی: ۶۷].

کلیات شاه نعمت‌الله

درص ۱۳۲۹ گذشت.

کلیات نورعلیشاه

محمدعلی تونی طبسی، که یاداو در «آیة النور: ۱۰۱۶» گذشت.

18016ـ **مجلس** ۱۱۵۸: نسخ محمد-

علی فرزند سیدعرب، **۱۲۳۱**، دارای: غزلها، ترجمۀ خطبة البیان به نظم، سؤال وجواب منظوم جامع الاسرار نوریه، اصول وفروع، سیروسلوك، پند وموعظه، نظم کبری، ۱۸۹گ ۱۶بیت [ف. مجلس ۳ : ۶۰۴].

18017ـ **ملك** ۵۵۳۶: نستعلیق حسن فرزند اسدالله تهرانی، ۲۲شوال**۱۲۹۷** دارای: آیةالنور، دیوان [رؤیت].

18018ـ **مجلس** ۲۶۱۹: نستعلیق سدۀ **۱۳**، دارای: جامع الاسرار، سرعلم حمدعلی عظیم تفسیرسورۀ بقره، جنات الوصال جلد ۱ و ۲ و بخشی از ۳ وجلد ۵ آن از نظام علیشاه، ۴۴۲ص ۱۵س [ف. مجلس ۸ : ۳۶۲].

18019ـ **مجلس** ۸۶۴۳ فهرست نشده: نوشتۀ **۱۳۰۳**. دارای: ۱ـ دیوان ۲ـ جامع الاسرار [رؤیت].

کلیات نویدی شیرازی

ملاعبدی بیگ زین العابدین فرزند علی فرزند عبدالمؤمن، ملقب به مجاهد و مفرده نویس، درگذشتۀ ۹۸۸. دیوان اودرلکهنو ۱۲۶۷چاپ شده است. از نسخۀ ادبیات ۴۲۸ ودانشگاه ۲۴۲۵ برمی آیدکه اوسه خمسه (پنج گنج) و یك هفت خزانه دارد. بدینگونه: پنج گنج یکم: مظهر الاسرار جام جمشیدی، هفت اختر یا بهرامنامه، مجنون ولیلی، آئینۀ اسکندری. دوم: جوهرفرد، دفتر درد، طرب نامه، تجلی انوار، سلسله. سوم: روضة الصفات، دوحة الازهار، حنة الاثمار، زینة الاوراق، صحیفة الاخلاص. ویك هفت گنج: صحیفةلاریب، لوح مسطور، بحرمسجور، منشور شاهی، مروج الاسواق، مهیج الاشواق، نهایة ـ الایجاز.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۳۶ ــ فرهنگ سخنوران : ۶۲۱ ـ فارسنامه ۲ :۱۵۲ ـ ف. مشار : ۷۶۲.

18020ـ **تهران**، ادبیات ۳۶۲: نستعلیق ۱رمضان **۹۷۷**، نسخۀ آشفته ای ازسه پنج گنج ویك هفت مثنوی اوست. آغاز وانجام افتاده [ف. ادبیات ۳ : ۱۶].

18021ـ **دانشگاه** ۲۴۲۵: نسخ سدۀ **۱۱** دارای دوخمسه ویك هفت خزانه، خمسۀ یکم: مظهر الاسرار ، جام جمشید ، هفت اختر (بهرامنامه) ، مجنون ولیلی، آینۀ اسکندری هفت خزانه: صحیفۀ لاریب، لوح مسطور، بحر مسجور، منشورشاهی، مروج الاسواق، مهیج ـ الاشواق، نهایة الاعجاز. خمسۀ دوم: روضة الصفات دوحة الازهار، جنة الاثمار، زینة الاوراق، صحیفة الاخلاص رویهم ۲۷۶۰۰ بیت. درآغاز «کلیات» بندی است درگزارش سروده های دشوار خسرو دهلوی، جامی، حافظ، شاهی، دهکی، کمال، ظهیرفاریابی، سلمان، کاتب نیشابوری.

کلیات واضح ساوجی

میرزا مبارك الله فرزند اسحاق فرزند محمد باقر، ملقب به ارادت خان، وزیر شاهجهان، درگذشتۀ ۱۱۲۸.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۵۱ ــ فرهنگ سخنوران : ۶۳۹.

18022ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۱۹۲: تاریخ یادنشده، ۹۷۰ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۶۷].

کلیات واعظ

محمدرفیع قزوینی، که یاداودر «ابواب ـ الجنان :۱۵۱۸» گذشت.

مشهد:18023 فرخ ۲۳۸: نبشتۀ **۱۱۲۶** دیوان اوست با دو مثنوی دربارۀ «جنگهای شاه اسماعیل صفوی» با ازبکان [نسخه ها ۳ :۹۲].

18024ـ مجلس ۲۵۱۹: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۲، آغازافتاده، زرین. دارای: غزل، قطعه، رباعی، تك‌بیت، قصیده، ترکیب مسمط، ماده تاریخ، مثنوی جنگ شاه عباس باشیبك، مثنوی وصف باب‌الجنهٔ قزوین، مثنوی قصدسفر مازندران و وصف دریاکنار وباغ میدان، همه بیش‌از ۱۹۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۲۰۹].

18025ـ ملك ۵۵۷۵: نستعلیق پنجشنبهٔ ۶ع۱/ ۱۲۹۰. دارای: غزل، رباعی، تك بیت قصیده، نیز رباعی، معما، قطعه، ماده تاریخ، مثنوی‌جنگ‌شاه‌اسماعیل. **آغاز:** ای‌نام‌دلگشای توعنوان‌کارها، ۲۶۷گ ۱۶س [رؤیت].

کلیات وحشی

کمال‌الدین بافقی یزدی، نام‌پدرش‌شناخته نیست، درآغازپادشاهی‌اکبرشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) به‌هند رفته است‌پس‌از مرگ‌اودر۹۹۱ شاگردش تقی‌الدین اوحدی دیوانش‌را گردآورده است. دردیوان‌او ماده‌تاریخی ازسال ۹۹۰ هست.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۶۴ ــ فرهنگ سخنوران: ۶۴۶ ــ ف. مشار: ۷۶۳.

18026ـ رضوی ۶۰۴ ادبیات (۴۷۹۵): نستعلیق همان‌سدهٔ ۱۱ دیوان‌اوست همراه: خلد برین، فرهاد وشیرین با یادداشت ۱۰۷۶ [ف. رضوی ۷: ۵۴۵].

18027ـ سپهسالار ۲۶۸۰: نستعلیق هندی نیمهٔ‌یکم‌سدهٔ ۱۱، زرین. دارای: دیوان، فرهاد و شیرین. زرین، ۹۹گ ۱۵بیت [ف. سپهسالار ۲: ۶۹۷].

18028 مجلس ۱۱۵۹: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ باپنج‌سرلوح وده‌صفحه تمام‌زرین، پیرامن هشت هزاربیت: ۱ــ ناظر و منظور (پیرامن ۱۵۰۰ بیت) ۲ــ مثنوی‌ستایش غیاث‌الدین (۲۴۰ بیت) ۳ــ خلدبرین (پیرامن ۵۳۰ بیت) ۴ــ فرهاد و شیرین (پیرامن ۱۰۰۰ بیت) ۵ــ قصایدومقطعات وترکیب‌بند (پیرامن ۲۲۰۰ بیت) ۶ ــ غزلیات (پیرامن ۲۲۵۰ بیت) ۷ــ رباعیات (۲۰۸ بیت) ۸ــ ترجیع بند و مسمط (پیرامن ۱۰۰ بیت)، ۲۵۶ص ۱۷س، [ف. مجلس۳: ۶۰۷].

18029ـ دانشگاه ۳۴۰۸: نستعلیق‌سدهٔ سدهٔ ۱۲، دارای: ناظرو منظور، خلدبرین، فرهادوشیرین، غزل‌وقطعه وقصیده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۱۵].

کلیات وحید قزوینی

محمدطاهر فرزند محمد حسین‌خان، واقعه نویس، مجلس‌نویس، درگذشته در۱۱۱۲. به‌ فارسی وترکی وعربی میسروده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۶۶ ــ فرهنگ سخنوران: ۶۴۷ ــ مؤلفین مشار ۳: ۵۹۱ ــ تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۷ ــ دانشمندان‌آذربایجان ۸۰.

18030ـ مجلس ۱۱۶۳: شکسته‌نستعلیق روزگارسراینده، شاید این‌نسخه همان انتخاب کردهٔ صائب ونویسنده ازخویشان نزدیك صائب باشد، دیوان‌اوست. دارای‌غزل‌ورباعی‌وفردیات وچندنامه پیرامن ۱۳ هزار بیت، ۱۲۰ گ ۵۲بیت [ف. مجلس۳: ۶۱۷].

18031 ــ مجلس ۱۱۶۱: نستعلیق ۱۰۸۱، شاید خامهٔ میرزا رضی پسر شفیعای خراسانی‌باشد، وگویادستخوردگی‌ها ازسراینده باشد. پیرامن‌چهل‌هزاربیت‌دارد: نازو نیاز، مثنوی آغازوانجام‌افتاده، خلوت راز، عاشق ومعشوق، فتح‌قندهار، آلات جنگ، وصف‌نرد، وصف طنبور وصف عمارت شاهی، وصف همایون تپه، گلزار عباسی، دیوان دارای‌قصیده وقطعه وغزل‌ورباعی ۳۴۲گ ۵۸بیت [ف. مجلس ۳: ۶۱۱].

18032 ــ مجلس ۱۱۶۲: نستعلیق

اوایل سدهٔ **۱۲**، پیرامن ۱۳۱۰۰ بیت دارد: خلوت راز، نــازونیاز، ساغر سرشار، عاشق و معشوق، فتح‌قندهار، آلات‌جنگ، دیوان‌دارای قصیده ورباعی، ۲۶۴گ و ۱۸ بیت [ف. مجلس ۶۱۵:۳].

18033ـ **تبریز**، حــاج آقــا حسین نخجوانی : نسخهٔ‌کهن تاریــخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۴۰].

کلیات ولد

18034ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۳قف۱۹۴: نوشتهٔ**۷۹۷**، ۵۳۸ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۶۷].

کلیات ولی‌دشت بیاضی

مولانا ولی‌دشت‌بیاضی ازسپید روستای‌قاین کشته بدست غنیم‌بیگ ازبك ۱۰۰۱ [سنگ قبر او] یا۹۹۹ یا۱۰۱۵.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۸۰ ـــ فرهنگ سخنوران : ۶۵۳ ـ مجمع الفصحا ۲: ۵۰.

18035ـ **آصفیه**۹۲۷ دیوان : نوشته پیرامن،**۱۱۰۰**، یك صفحه‌ازآغاز وچندبرگ از پایان‌افتاده [ف. آصفیه۴: ۳۰۰].

کلیات محمد هاشم

محمدهاشم درویش‌شیرازی فرزند اسماعیل که‌یاد او در«شرح‌حدیث‌بساط: ۱۲۲۶»گذشت.
آغاز: نفایس‌جواهر حمدی‌که جوهریان اهل عرفان ...

18036ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۰۱۴: سدهٔ **۱۳**، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۶].

18037ـ **ملك** ۵۶۹۰: نستعلیق محمد باقرپسیان **۱۳۰۴** دارای: دیباجه‌ازگردآوردهٔ کلیات ابوالقاسم محمد فرزند میرزا عبدالنبی حسینی، ازنوادگان‌درویش، باسرگذشت‌درویش درسه مسلك : ۱ـ حالات او ۲ ـ ذکرکرامات او و درعیجده حکایت ۳ ـ ذکر سلسلهٔ آنجناب. سپس مثنوی ولایت نامه ، دیوان، شرح حدیث بساط، آغازبرابرنمونه، ۱۹۳گ[رؤیت].

کلیات هجری تفرشی

آقا محمد صادق فرزنــد سید فضل‌الله پدر ابوالقاسم هجری‌تفرشی، شاگرد ملامحمدصادق اردستانی (بنگرید:جعل۷۷۶)درگذشتهٔ‌پیرامن ۱۱۸۰.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۷۸ (صادق) ـــ فرهنگ سخنوران : ۶۲۹ (هجری).

18038ـ**دانشگاه**۵۱۷۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، دارای: شاهنامه، مثنوی بعربی وفارسی، فخریه، ۴۱ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۱۱۳۵].

کلیات هدایت

رضاقلی‌خان ، کــه یاداودر «اصول الفصول : ۱۰۴۳» گذشت .

18039ـ **تهران**، ملی۱۳ف : نستعلیق ع۱۶/**۱۲۶۰**. داری: لطایف‌المعارف ، دیوان (قصیده،غزل، قطعه، ترجیع) ساقینامه، زرین، ۲۰۳گ ۲۲س [ف. ملی ۹:۱ و نسخه‌ها ۶ : ۱۶۵]. **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۸۴۳ هست [فیلمها : ۶۲۹].

کلیات همای مروزی

محمدصادق، که یاداو در «تحفهٔ عباسی : ۱۵۶۱» گذشت .

18040ـ **مجلس**۱۷۳۸فهرست نشده: سدهٔ **۱۳**، دارای: شیم عباسی ، دیباجــهٔ دیوان فتحعلیشاه، رخصت شرب مدام به‌خاص وعام در عروسی‌عباس میرزا. دیباجهٔ‌تذکره زینة‌المدایح

تحفهٔ عباسی، مناظرهٔ عقل وبخت، دیوان خود او، روایات [نسخه‌ها ۵:۱۵۳].

کلیات یغمای جندقی

میرزاابوالحسن رحیم فرزند ابراهیم‌قلی، (خور جندق پیرامن ۱۱۹۶ - خور ۱۶ ع ۲/۱۲۷۶) نخست مجنون و سپس یغما تخلص کرده‌است. کلیات‌اورا اسماعیل تهرانی‌دریازده بخش‌گردآوری‌کرده بدستور اعتضادالسلطنه در در۱۲۸۳چاپ شده‌است: ۱ـ نثرها ۱۴۵ص ۲ـ غزلها ۳ـ سرداریه ۴ـ قصابیه ۵ـ احمدا ۶ـ خلاصةالافتضاحات ۷ـ صکوك الدلیل ۸ـ مرثیه‌ها ۹ ــ ترجیع‌ها ۱۰ـ قطعه‌ها ۱۱ ـ رباعیها.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۳۱۳ ــ فرهنگ سخنوران: ۶۵۸ ـ ف. مشار: ۷۶۶.

18041ـ **سپهسالار** ۷۱۴۰: نستعلیق جعفرجندقی، دربارفروش، ۱۱ رمضان **۱۲۶۳** دارای: سرداریه، دیوان [ف. سپهسالار ۴: ۵۴۵].

18042ـ **دانشگاه** ۴۶۰۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳** بایادداشت **۱۲۷۳**. دارای: دیوان، سرداریه (۷۹پ ـ ۸۹پ) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۳۶].

بخش هیجدهم

خط

الف

آداب خط = خط - صراط السطور

ازسلطانعلی مشهدی (۸۴۱ ـ ۹۲۶)، که سر پیری در ۸۴سالگی برای خواهرزادهٔ خود محمد هاشم حسینی متخلص به هاشمی بسال ۹۲۰ در پیرامن ۱۵۰ بیت سروده است. با این عنوانها: در اسناد خط به امیرالمؤمنین، حسن خط وابسته بتعلیم استاداست، بیان کلمهٔ الخط مایقرا، ادوات کاتب وساختن قلم وغیره، سبب سیاهی ساختن، ساختن کاغذ نیك وبد، آهار، مهره کشیدن، واضع نستعلیق، جمع کردن خطوط، بیان مشق ونوع تعلیم، نقل کردن خط، قواعد حروف، اصلاح خط، تعیین اوقات سلوك وجز آن. در پایان آن آمده: سال تاریخ نظم این نامه ـ نهصدو بیست زدرقم خامه ـ شرح «آداب خط» زبیش وزکم ـ کردم آنرا دراین رساله رقم. در لنین گراد «مجموعة الشرقیه ج۲» در ۱۹۵۷م چاپ عکسی شده است (بنگرید: صراط السطور، درهمین بخش). **آغاز:** بعداز ادای حمد خالق لوح و قلم... نموده میشود: ای قلم تیز کن زبان بیان ـ بهر حمد خدای هردو جهان.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۵۸ (سلطانعلی) و ۱۵: ۳۳ (صراط السطور) و ۱۹: ۱۰۴ (آداب الخط منظوم) ـ خوشنویسان، بیانی: ۲۵۳ ـ هنرومردم، دانش پژوه ۸۶: ۳۵ ـ مجلهٔ یادگار س۲ ش ۷ ص ۷.

18043ـ **اصفهان**، سیدمحمدعلی روضاتی: باتاریخ **۹۳۱** در دفتر (۱۹۶پ ـ ۲۰۷ر). **آغاز:** ای قلم تیز کن [نسخه‌ها ۵: ۱۴۰].

18044ـ **تهران**، یحیی ذکاء ۱۳: نستعلیق خوش جمال الدین مشهدی خطاط، **۹۸۴**، زرین **آغاز:** ای قلم تیز کن. درفهرست بنام «خط = رساله در» یادشده [نسخه‌ها ۳: ۱۳۷].

18045ـ **دانشگاه** ۵۹/ ۴۷۳۶: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص ۳۰۱ ـ ۳۱۰)، آغاز و فهرست عنوانها بمانند نمونه [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۷].

18046ـ **ملك** ۴۷۶۵: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، ۱۶گ [رؤیت].

18047ـ **ملك** ۵۷۶۵/۹: نستعلیق هندی باتاریخ **۱۱۵۱** در دفتر (۱۵۸ر ـ ۱۵۷پ)

آغاز برابر نمونه [رؤیت].

18048ـ **دانشگاه۲۵/۶۰۸۶**: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دیباجه‌را ندارد درفهرست بنام«منظومهٔ خط»یاد شده‌است.[هنرومردم ۸۶ : ۳۸] .

18049ـ **تهران**،دکترمفتاح، درجنگ نوشتهٔ **۱۲۲۰ - ۱۲۲۱**، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

18050ـ **اصفهان**، شهرداری: نستعلیق محمودخان قاجار، شنبهٔ ع۱/**۱۲۶۴** درمدرسهٔ میرزاصالح، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ : ۳۰۸] .

18051ـ **تهران**،دانشسرایعالی، قریب ۸۹/۲: نستعلیق باتاریخ**۱۲۸۶** بهمین‌خامه در دفتر درفهرست‌بنام «منظومهٔ سلطانعلی» یادشده است [نسخه‌ها ۵:۶۳۹] .

18052ـ **مجلس** ۲۳۷۸/۵ فهرست نشده: نوشتهٔ**۱۳۱۱**(ص۷۱۹ـ۷۳۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲].

18022ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۹/۳ مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق‌زیبای حسین‌رضا فرزند عصمت‌الوزیر**۱۳۱۵** (گ۶۳پ‌ـ۷۶) . **آغاز:** بااین‌همه بیحاصلی وبوالهوسی... ای قلم تیزکن زبان بیان ، درفهرست بنام «صراط السطور» یادشده است [مخطوطات ۲:۷] .

18053ـ**مجلس**۳۰۷۹: نستعلیق‌زیبای شمس‌الکتاب(محمدحسینی) بدستورمیرزا محمد حسین‌خان مستوفی، تاریخ‌یادنشده، آغاز‌برابر نمونه، درفهرست بنام «صراط‌السطور=قلمیه» یاد شده است ۳۰ص ۱۲س [ف. مجلس ۱۰ : ۶۳۳] .

18054ـ **مجلس**۵۹۲۸/۱: نستعلیق‌و شکستهٔ علی‌اصغرتهرانی، **۱۴۲۰**(؟)زرین، در فهرست بنام «صراط السطور=قلمیه» یاد شده که برای‌خواهرزاده‌اش سروده‌است(ص۲ـ۳۳) [ف. مجلس ۱۷:۳۱۸] .

18055ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم شوروی CDLIV: نستعلیق، وقف‌شاه‌عباس بر آستانهٔ شاه‌صفی. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۳۸۲۸ هست [فیلمها : ۱۲۸].

18056ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم شوروی C۱۶۵۵: نستعلیق [ف. آکادمی ص : ۲۶۰]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۰۵ و ع ۴۶۳۶هست. این دونسخه‌گذشته از دیباجه که در نخستین نیست باهم جداییها دارند [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۲ - فیلمها : ۱۲۸].

آداب خط = قواعد خط

ازمجنون فرزند محمود (محمد) رفیقی مشهدی‌چپ‌نویس، توأمان‌نویس، بنام‌شاه‌تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۴). ودرتذکرهٔسامی آمده که«قواعد خط» خودرا بنام‌من دربحرلیلی‌ومجنون سروده است. نخست ستایشی ازعلی وشاه‌اسماعیل‌حیدر وشاه‌تهماسب، نصیحت به‌فرزندادرد، سپس ساختن مرکب وحل‌کردن طلا، تعریف خوشنویسان گذشته، ساختن شنگرف و رنگ کاغذ، ساختن رنگ‌کاهی وماوی، وصف‌قلم واسطی و تراشیدن قلم‌وقلم‌تراش، قواعدنوشتن‌وتعلیم حروف**آغاز:** تو روزنوی وین‌جماعت‌ـ‌نوروزترابجای‌ساعت.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۶۷ و۱۹ : ۱۰۵ گفتارآقای دانش پژوه، هنرومردم ۸۶:۳۶.

18057ـ**دانشگاه۲۴**/۴۷۳۶: نستعلیق ونسخ محمدقاسم‌کرمانی، باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص ۱۴۴ـــ۱۴۹). آغاز برابرنمونه . پایان افتاده : لام است الفی به‌نون مرکب ـ کردند بدین صفت مرتب [ف . دانشگاه۱۴ : ۳۶۹۴].

18058ـ**دانشگاه۴۲**/۳۰۱۰: شکسته

نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۴۲ بیت از آن است و درفهرست از نگارنده یادنشده است. در آن آمده: شین را چو کشش دهی بقانون ـ تشبیه دیگر شنو ز **مجنون** (ص۱۸۲). **آغاز:** ازواضع خط نسق وتعلیق ـ بشنو سخنی زروی تحقیق [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۴۵].

18059 ـ **ملك ۴۲۱۱/۵**: در پنج باب وپس از شاه اسماعیل نگاشته شده است [مجلهٔ هنر و مردم ش۹۳ ص۳۰].

18060 ـ 061 ـ **موزهٔ بریتانیا**: دو نسخه هست (ریو ص۵۳۲): یکی بنام «رسالهٔ وضع نسخ و نستعلیق» [ف. کرافت ص۵] که به **میرعلی** نسبت داده شده ودرست نیست، آغاز آن برابر (دانشگاه ۳۰۱۰/۴۲) است. دومی از خوشنویسی بنام **راقم** دانسته شده. **آغاز:** آن: بالای الف سه نقطه باید. این سرآغاز نیز در آداب خط مجنون همان نسخهٔ دانشگاه هست پس هر دو از مجنون است [دانش پژوه، همان گفتار].

آداب خط

ناشناخته.

18062 ـ **قاهره**، دار الکتب ۵ مجامیع ترکی طلعت: تعلیق زیبای محمد نظیف، **۱۱۷۷** (۱پ ـ ۲ر) درفهرست آمده: نثر سپس به نظم و از نگارنده نام برده نشده است. **آغاز:** در تراشیدن قلم وآداب خط نسخ تعلیق. اما تراشیدن قلم [مخطوطات ۱ : ۲۰۰].

آداب المشق

از باباشاه حالی اصفهانی، درگذشتهٔ ۱۰۱۲ یا ۹۹۶، خوشنویس وشاگرد میرعلی هروی. در یك مقدمه ودو باب. این گفتار با دیباجهٔ دیگری به میرعماد نیز نسبت داده شده است. وشاید پیش از ۹۴۰ نگاشته شده باشد چه در «رسم الخط» مجنون رفیقی از آن یادشده است وازروی نسخهٔ مؤرخ ۱ج۱۱۱۶/۱ چاپ شده است [دانش پژوه].

بنگرید: ذریعه۹ : ۲۲۶ ـ خوشنویسان بیانی : ۸۵.

18063 ـ **تهران**، شاهنشاهی ۱۷۹۵: تاریخ یادنشده.

18064 ـ **تهران**، شاهنشاهی ۱۷۹۶: تاریخ یادنشده [مجلهٔ هنرومردم ۸۶ : ۳۶].

آداب مشق = قلمیه

خواجه عبدالله صیرفی تبریزی فرزند محمود درگذشتهٔ ۷۴۲، پس از وجز سرایندهٔ «گلزار صفا : ۱۹۱۵» در نقاشی ورنگ آمیزی است که در ۹۵۰ سروده شده است. در یك مقدمه در سه فصل سپس دو باب ویك خاتمه: فصل ۱ ـ فضیلت وشرف این علم ۲ ـ مدادساختن ۳ ـ قلم تراشیدن. باب یکم وضع خط، باب دوم اصول خط از الف تا یاء **آغاز۱):** شکر وسپاس فراوان وثناوستایش بی پایان کاملی راکه از نقطهٔ نیستی دایرهٔ هستی نهاد. **آغاز۲):** اما بعد حمدالله تعالی... چنین گوید مؤلف این رساله که چون جمعی از بزرگزادگان بر این صنعت.

بنگرید: ذریعه۹ : ۶۲۴ (صیرفی کور) و ۱۷ : ۱۶۸ (قلمیه) ـ گفتار دانش پژوه درهنر ومردم ۸۶ : ۳۳.

18065 ـ **مجلس ۳۳۶۶/۱**: باتاریخ **۹۶۲** دردفتر (ص۱ـ۷). آغاز برابر نمونهٔ **۲** درفهرست بنام «قلمیه» یادشده است. [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۰۲].

18066 ـ **رضوی ۹۳۷/۲** ادبیات (۴۸۰۶): نسخ ابوطالب فرزند جعفر نوروزی، ۸ رمضان **۱۰۱۰** (ص۲۲ـ۴۰) آغاز بمانند نمونهٔ **۱** [ف. رضوی ۷ : ۷۵۴].

18067 ـ **مجلس ۱۲۲۰/۱۲**: باتاریخ

۱۰۹۸ دردفتر، (ص۱۹۷-۲۱۶) آغاز بمانند نمونهٔ۱، پایان‌افتاده [ف. مجلس ۴ : ۱۱ و ۵: ۴۹۹] .

18068- مجلس ۲/۱۸/خویی: نستعلیق (ص۷۶-۸۵) نوشتهٔ۱۰۸۱ آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف. مجلس۷ : ۱۵] .

18069- تهران، ادبیات ۱/۱۲۷د : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲پ — ۹پ)، آغاز برابر نمونهٔ۱ [ف. ادبیات ۱ : ۲۸۹] .

18070- تهران ، کریمزاده : (مجلهٔ وحید ۴۷ : ۱۰۵۶) [هنرومردم ۸۶:۳۴].

18071- مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۵۱۱/۲: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵:۷۵].

آداب مشق

ازمولانا مجنون‌هروی [نمای‌نسخهٔ۴۲۱۱ ملك‌بخامه‌ای تازه‌تر]. پس‌ازنعت‌پیامبرودوازده امام وتاریخ‌مرگ شاه‌اسماعیل فهرست پنج باب راآورده است: ۱- در ذکرمخترعان وداستان ایشان ۲-دربیان‌دولت‌کتابت ۳- درمعرفت‌نقطه وبیان‌حروف ۴- درشکل‌حروف‌ونام‌هریك ۵- دراتصالات وانفصالات. این‌نسخه پیرامن ۵۸۰ بیت‌است (بنگرید: آداب خط، مجنون‌رفیقی : ۱۹۰۲). **آغاز:** ای کاتب هرصحیفه وراز-لوح قلم‌توخامه پرداز.

18072-ملك۴۲۱۱/۵: نسخ‌عبدالوهاب ۱۲۶۹ (۹۰ر-۱۰۹پ) [رؤیت].

آداب مشق

ازمیرعمادحسینی قزوینی‌سیفی، خوشنویس بنام (۹۶۱-۱۰۲۴)، شاه‌عباس یکم اورا باتهام تسنن‌کشته‌است. درشش فصل: ۱- کاتب باید از صفات‌ذمیمه دوری جوید ۲- بیان‌اجزای خط ۳- تعریف مشق وآداب آن ۴- چگونگی قلم وتراشیدن‌آن ۵-مرکب‌ساختن ۶-تربیت‌کردن کاغذ واقسام‌آن وشیوهٔ رنگ‌آمیزی وآهارمهره کردن. درتهران ۱۳۰۸ وپس‌ازآن در پایان «امتحان‌الفضلاء» چاپ‌شده است . **آغاز:** صبا بعطرآمیزی رقم‌مشکین بسم‌الله‌که سردفتر ارقام مشکفام دیوان حمد .

بنگرید : ذریعه ۱:۲۹ و ۹:۷۶۷ - ف. مشار : ۱۹ - امتحان الفضلاء ۱:۴۳۲ .

18073- تهران، دکترمفتاح: نستعلیق ۷صفر۱۲۰۷، پاچند انشاء [رؤیت] .

18074- نجف، امیرالمؤمنین۱۴۱۵ : نستعلیق‌زیبای‌ذوالفقارخان‌فرزندمؤتمن‌السلطان میرزا آقاخان نوری فرزند میرزا اسدالله لشکرنویس، بدستورپدرش دررمضان۱۲۵۷ [یادداشت های سیدعبدالعزیز طباطبائی].

18075- سپهسالار۲۷۶۷ : نستعلیق خوب۱۲۶۱، عنوانها سفید مانده، ۱۱گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۲:۲] .

18076- دانشگاه۴۹۲۳: نستعلیق ج ۱/۱۲۶۱، ۲۰گ [ف.دانشگاه۱۴:۴۰۴۳].

18077- تبریز،ملی ۳۵۷۴ : نوشتهٔ ۱۲۶۴، درفهرست بعنوان «رساله‌ای درخط» یادشده‌است [نسخه‌ها ۴:۲۹۴] .

18078- ملك۵۲۶/۶ : نستعلیق سید حسن حسینی متخلص به‌ثریا، باتاریخ ۱۲۷۱ درشمارهٔ پیشین به‌همین خامه (ص۱۶۸-۱۸۲) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

18079-ملك۲۲۸۴: نستعلیق‌ابوالفتح فرزند حسام‌السلطنه ، شعبان ۱۲۸۴ ، ۱۹گ ۱۹س [ف. ملك ،فارسی: ۳].

18080- تهران،دانشسرایعالی، قریب ۸۹/۱: نستعلیق، باتاریخ۱۲۸۶ بهمین‌خامه در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۹] .

18081ـ تهران، ملی ۱/ ۴۶۴ف: شکسته نستعلیق و نسخ ۹ شوال **۱۲۹۱** (ص ۱ـ۲۷) آغاز برابر نمونه، درفهرست نگاشتهٔ ۱۲۹۱ یادشده است درست نیست، ۱۴س [ف. ملی ۱: ۴۴۹].

18082ـ رضوی ۱۳۰ ادبیات (۶۶۶۷): نستعلیق خوش محمودخان نعیم السلطنه، ذیقعدهٔ **۱۲۹۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۹ گ [ف. رضوی ۷: ۱۸۷].

18083ـ دانشگاه ۳۵۸۴: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، زرین، ۱۷ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۹۹].

18084ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۱۰: نوشتهٔ خوش کریم فرزند فضل‌الله مستوفی، ۱۴ شوال **۱۳۰۵**، ۱۰ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

18085ـ شیراز، دکتر وصال: نوشتهٔ علی یزدانی **۱۳۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۲۹۰].

18086ـ سپهسالار ۶۴۸: نستعلیق تاریخ یادنشده که در ۱۲۹۶ به کتابخانهٔ اعتضادیه داخل شده است، در نمای نسخه بنام «قواعد خط» خوانده شده، ۲۵ گ ۹س [ف. سپهسالار ۲: ۲].

آداب نگارش = رسالهٔ منظوم در...

استاد جواهر رقم خوشنویس، در ۹۲۰. و این تاریخ در «آداب خط: ۱۹۰۱» سلطانعلی دیده میشود.

18087ـ کابل، موزه ۲۳/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، (گ ۱۳۹) (ف. افغانستان ص ۱۹۱) [هنر و مردم ۸۶: ۳۴].

اصلاح خط اسلام = رساله در خط

ازمیرزا فتحعلی آخوندزاده فرزند محمد تقی (۱۲۲۷ـ تفلیس ۱۲۹۵) بسال ۱۲۷۴ = ۱۸۶۸م در تفلیس، در پاسخ گفتار سعاوی افندی درمورد اصلاح خط اسلام نوشته است. پیش از این سعاوی گفتار خود را بترکی در روزنامه «المخبر» در لندن بسال ۱۲۸۴ نوشته بود. او در این باره چند مقاله بفارسی و ترکی دارد. آخوندزاده

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۲۳۰ ـ دانشمندان آذربایجان:

18088ـ سپهسالار ۲۷۷۸: نستعلیق خود نگارنده با تاریخ **۱۲۸۵** همراه نامه‌ای که به وزارت علوم دربارهٔ کتاب نوشته است. **آغاز:** وزارت علوم اعلیحضرت... ازمترجم السنهٔ شرقیه درخدمت حضرت افخم جانشین قافقاز میرزا فتحعلی... بنابر قصورات الفباء اسلام بسیاقیکه در دیباجهٔ کتاب اول خود تصریح کردم، ۲۰ گ

18089ـ سپهسالار ۲۷۷۹: نستعلیق همان نویسنده که شاید نگارنده باشد، در ۱۲۹۲ بکتابخانهٔ اعتضادیه آمده، دارای مقدمهٔ شمارهٔ پیش نیست. شکل حروف پیشهادی را دارد، ۱۲س ۷گ

18090ـ سپهسالار ۲۷۷۷: و نیز بهمان خامه، همراه فرمان سلطان عبدالعزیز عثمانی دربارهٔ همین گفتار و جواز شرعی بودن خط از جانب جمعیت علمیهٔ عثمانیه و نامه‌های دیگر، ۱۲ گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۲: ۲۵].

18091ـ قاهره، دارالکتب ۸۲ زکیه: نستعلیق، همراه با مقالهٔ سعاوی افندی و ترجمهٔ فارسی آن. **آغاز:** سوادقرتیکا درمقابل عقیدهٔ سعاوی افندی بخدمت نواب... اعتضاد السلطنه وزیر علوم [ف. مخطوطات ۲: ۴۱].

اصول خط = مختصری در...

ناشناخته. دریك مقدمه در سه فصل، سپس دو باب: ۱ـ معرفت وضع خطوط ۲ـ اصول و بیان حد هرحرفی ازحروف مفرده (برطریق ملك الکتاب علی بن مقله وجمال الدین یاقوت). شاید «آداب مشق: ۱۹۰۳» صیرفی باشد.

18092ـ تهران، دهخدا ۳/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۳۲].

اصول خطوط ستّه

ازصیرفی تبریزی، که یاداودر «آداب‌مشق ۱۹۰۳» گذشت .

18093_ملک۴/۲۰۹۷: [هنرومردم، دانش‌پژوه ۹۳:۳۰].

اصول وقواعد ستّه = رساله‌در...

از فتح‌الله سبزواری نگارندهٔ «تحفةالائمه ۱۵۵۸» ازسدهٔ دهم، در۹۵۵یااندکی پیش‌ازآن دریك فاتحه وسه‌باب ویك‌خاتمه نگاشته است : فاتحه درسه‌فصل: ۱ـ فضیلت خط و زمان ظهور آن ۲ـاسباب‌کتابت ۳ـقلم‌تراشیدن ودرانگشت گرفتن وبردرج نهادن وگردش قلم . باب یکم مفردات‌حروف، دوم‌مرکبات، سوم‌شرح‌قواعدی که بی‌رعایت‌آن خط تمام نشود. فصل (خاتمه) درخواص توقیع ورقاع. درفرهنگ ایران‌زمین ج۱۱چاپ‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌انشاء من‌النقطةالوحدانیة خطوط العقول... امابعد، چنین‌گوید... فتح‌الله‌بن ... بنابراشارت بعضی مخادیم .

بنگرید : ذریعه ۱۷:۱۶۸ ـــ راهنمای کتاب س۴ش۲ص ۴۲ .

18094_**دانشگاه**۵۸۱۹(۳۲۰ نفیسی): نوشتهٔ ۱ع۹/**۹۳۰** [مجلهٔ هنر و مردم، ۹۳ : ۳۱] .

18095_ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم B551: مؤرخ**۹۵۵** (فص۲۵۳) [هنرومردم ۸۶:۳۷] .

18096_**حقوق**۸۷د: نسخ کلبعلی‌فرزند کرمعلی، **۱۱۲۸** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۱ گ [ف. حقوق : ۱۱۹] .

18097_**دانشگاه**۱۲/۴۳۸۹: نستعلیق باتاریخ**۱۲۹۷_۱۳۰۰** درمجموعه (ص۲۰۷_۲۲۵) میرسد به‌باب‌سیم (پنجم : اذیال جیم و عین) ومی‌انجامد [ف. دانشگاه ۱۳:۳۳۵۴] .

18098 _ **نجف**، سیدمحسن حکیم ۷/۱۳۸۴ :تاریخ یادنشده، ۱۸ گ[یادداشتهای سیداحمد اشکوری] .

الفبای عبری

گفتاریست کوتاه ، در دستورخط عبری . **آغاز:** بدانکه درتوریه الف در همه‌جای باین صورت نویسند ( ) وبارا باین‌صورت...

18099_ **ملک**۸/۵۸۲۴ : باتاریخ **۱۱۲۲** دردفتر (۱۰۶ر_۱۰۷پ) [رؤیت] .

امتحان‌الفضلاء = تذکرةالخطاطین

ب

برتلمون = رساله ...

ترجمه‌ایست‌ازناشناس‌ازعربی، بنام‌محمود شاه فرزند محمدشاه فرزند همایون شاه فرزند احمدشاه‌دوم ازفرمانروایان بهمنی‌هند (۸۸۷_۹۲۴)، درشصت ویك‌صنعت ازرنگهایامرکبهای رنگارنگ .

18100_ **دیوان هند** ۲۹۷۷: نوشتهٔ **۱۰۱۰** [مجلهٔ هنرومردم ۸۶ : ۳۴] .

ت

تاریخ خط و نقاشی = خط و خطاطان و نقاشان

تحفة المحبین

ابو الداعی یعقوب فرزند حسن فرزند شیخ ملقب به سراج حسنی شیرازی، شاگرد صدر الدین روزبهان، از روی نگاشته های شیخ جمال الدین قبلة الکتاب یاقوت مستعصمی، و خواجه عبدالله صیرفی، و مبارك شاه شاگرد یاقوت مستعصمی، بسال ۸۵۸ طرح این رساله را ریخته، و در محمد آباد بیدر بنام امیرزاده محب الدین فرزند امیرزاده محب الله فرزند برهان الدین امیرزاده خلیل الله فرزند نور الدین شاه نعمت الله کرمانی، در یك مقدمه در بیان وضع خط و دو مقاله و یك خاتمه بروش عرفانی نگاشته است: مقالهٔ ۱ـ احوال قلم و اوصاف آن و باز نمودن تراشیدن قلم و ذکر ترکیب مداد و آلات و اسباب کتابت و آداب کاتب ۲ـ اصول ترکیبی که زیادت از دو حرف باشد. خاتمه صورتی چند از الفاظ که برسم الخطی باید نوشت [دانش پژوه].

18101ـ **آنکتیل** ۳۸: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۷**م (ف. بلوشه ۱: ۳ش۱۱۱۳) [مجلهٔ هنر و مردم ۸۶: ۳۴].

تذکرة الخطاطین

ازمیرزا محمد شریف صدر، متخلص به ضیاء

18102ـ **تاشکند**: (ف. تاشکند ۶: ۵۸) [دانش پژوه، هنر و مردم ۸۶: ۴۲].

تذکرة الخطاطین = تاریخ کلام الملوك

از محمد یوسف فرزند حسن لاهیجی، بخشی از «تاریخ کلام الملوك» است در تاریخ خط و سرگذشت خوشنویسان، که نسخه‌های جداگانه دارد. **آغاز**: این یك جزوی است از اجزای تاریخ کلام الملوك تألیف. . . بدانکه اصل خط نقطه است چنانچه هرگاه نقطه دو یاسه بهم پیوستی خط باشد.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۱۱۱ ـ استوری ۱: ۱۰۷۸ ـ مجلهٔ یادگار س ۲ ش۷ ص ۶۵.

18103ـ **قاهره**، دار الکتب ۴۰م تاریخ: تعلیق زیبای ع۲/ **۱۲۷۵**، زرین. **آغاز**: بدان که اصل خط (بمانند نمونه)، درفهرست بنام «تاریخ کلام الملوك» درخط و خطاطان یاد شده است، ۳۶گ ۱۷س [مخطوطات ۱: ۵۲].

18104ـ **ملك** ۸۹۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** زرین، نسخه تنها بخش خطاطان را دارد، ۶۸گ ۱۱س [رؤیت].

18105ـ **ملك** ۳۰۳۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** تنها بخش خطاطان از آغاز تا مولانا نعمت الله را دارد [رؤیت].

18106ـ **مجلس** ۵۸۷۸: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳** تنها بخش تاریخ خط و خطاطان کلام ـ الملوك است، آغاز برابر نمونه، ۹۴ص ۱۱س [ف. مجلس ۱۷: ۲۷۵].

18107ـ **حقوق** ۳۴۸ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، تنها بخش خط و خطان تاریخ ملوك الکلام است، آغاز برنمونه، ۴۲گ ۱۲س [ف. حقوق ۳۱].

18108ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۷ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، از دو سطر پیش از سرگذشت ابن مقله تا سرگذشت علیرضا تبریزی را دارد ۷۱گ ۸س [ف. ادبیات ۱: ۷۷].

18109ـ توبینگن qu۱۹۱۷: ازسدهٔ ۱۳، نیز تنها بخش خط وخطان آن تاریخ است. عکس نسخه درتهـران ملی هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۰] .

18110 ـ تهران ، ادبیات ۱۲۹ج : نستعلیق سدهٔ ۱۴، آغاز برابر نمونه، تاسرگذشت علیرضا تبریزی را دارد ، ۳۴گ ۱۷س [ف . ادبیات ۱ :۷۷] .

18111ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف۲/۵۴۱: تاریخ یاد نشده، بخش احوال خطاطین از اجزاء «تاریخ کلام الملوك» است [نسخه‌ها ۵ : ۸۲] .

تذکرة الخطاطین = تذکرة خوشنویسان

تذکرة خوشنویسان

ازمیرزا هدایت‌الله لسان‌الملك ثانی، سپهر کاشانی مستوفی‌دیوان، بنام‌میرزا یوسف مستوفی الممالك، بسال ۱۳۲۰ نگاشته‌است. بادیباجه‌ای دربارهٔ انواع خط ومبتکران انواع خط، سپس خوشنویسان از پس از اسلام تاسدهٔ چهاردهم . **آغاز:** حمدله. والصلاةعلی اشرف الانبیاء و-المرسلین وافضل‌الخلفاءالمهتدین محمد.

بنگرید : دانش پژوه، هنرومردم ۸۶ : ۴۲ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۷۷۴ .

18112ـ تهران،ملی۶۰۳ف: نستعلیق خوش **۱۳۲۰** گویا از نگارنده، برای مستوفی-الممالك، ۹۳گ۱۵س. آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲ :۱۱۱]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۷۹۸ هست [فیلمها: ۴۶] .

حالات هنروران = خط

دوست محمد .

خ

خط = رساله در . . . = حالات هنروران

ازدوست‌محمدفرزندسلیمان، کاتب‌کوشانی هروی، زنده در۹۷۲ ، کتابدار بهرام میرزای صفوی. مقدمه‌ایست‌بر«حالات‌هنروران» نگاشتهٔ خوداو این‌مقدمه دیباجهٔ مرقع بهرام میرزای صفوی شده و همین مقدمه بکوشش محمد عبدالله جغتائی بسال ۱۹۳۶م درلاهور ودوباره گزیدهٔ آن ازمهدی بیانی دراحوال وآثارخوش نویسان (ص۱۹۱-۲۰۳) چاپ‌شده است.

بنگرید : گفتار دانش‌پژوه ، هنر ومردم ۸۶ :۳۷.

18113ـ ترکیه، خزینه، طوپقپوسرای ۳/۲۱۵۴: باتاریخ صفر **۸۹۷** درهرات. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۳۸۰ هست [فیلمها ۱ :۶۷۸] همین نسخه پایهٔ چاپها قرارگرفته است.

خط = رساله در . . .

ازظهیرالدین میرعلی سلطانی فرزند حسن علوی تبریزی ،که واضع نستعلیق خوانده می-شود، درگذشتهٔ ۸۵۰. درآن بـاعنوان نقل از (واضع‌الاصل میرعلی تبریزی) از تعلیم نسخ و تعلیق وطرز پیدایش حروف ونوشتن هر یك و اندازهٔ آنها گفتگوشده‌است [دانش‌پژوه] .

18114ـ موزهٔ بریتانیا، بـراون : تعلیق رضاقلی‌ادیب، ۱۲گ ۶س (ف. نیکلسون: ۲۰۵ـ خوشنویسان بیانی : ۴۴۱) [مجلهٔ هنر ومردم ۸۶ : ۳۴].

خط = رساله در . . .

ناشناخته. دریك فصل و دو باب. **آغاز:** حمدله. امابعد، این رساله‌مشتمل‌است درعلم‌خط و آن عبارتست ازمعرفت تصویر الفاظ بحروف هجا و کیفیت ترکیب آن .

18115ــ **تهران،** دهخدا ۲و۱۶/۴: نستعلیق سدۀ **۱۱**. درش۱ تنها دیباجه است ودر پایان‌آن‌آمده: وما آنچه خلاصۀ این‌فن باشددر فصلی ودوباب‌ایرادکنیم. انشاءالله. سپس‌درش۴ دفتردوباب هست‌که‌گویا دنبالۀ همان‌گفتار یکم است: بـاب در معرفت تراشیدن قلم ، باب دوم حروف مقصورومکسور [نسخه‌ها ۳: ۳۳] .

خط = رساله در . . .

ناشناخته. (رساله‌ایست‌مختصر درقواعدخط تعلیق‌که ازاستادان استفاده رفته). **آغاز:** حمد وافر قادر یراکه خطوط‌شعاعی بصر انسان‌را سبب کتابت‌کلام بانظام خودگردانید... امابعد، این رساله‌ایست مختصر در . . .

18116ــ **ملك**۲/۴۲۲۶: نستعلیق بد **۱۰۸۰** (۲ر ــ۳ر) همراه گفتاری دیگر درخط [رؤیت].

خط = رساله در . . .

درآموزش حرفهای مفردومرکب. **آغاز:** بدانکه هرحرفی‌را از حـروف تهجی استادان قاعده و ترتیبی داده‌اند که هرحرفی بچه قاعده می باید نوشت .

18117ــ **نجف** امیرالمؤمنین ۶۱۹: نوشتۀ سیدمحمد معصوم فرزند علیرضا حسینی ، باتملك **۱۰۸۸**، [یادداشتهـای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

خط = رساله در . . .

چندگفتار ناشناخته .

18118ــ **ترکیه**، خزینه، طوپقپوسرای ۱/۲۱۵۴: باتاریخ صفر **۸۹۷** درهرات‌همراه «خط، دوست محمد: 18113» و جزآن. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۸۰ هست [فیلمهـا ۱ : ۶۷۸] .

18119ــ **مجلس**۳/۲۴۵۹ فهرست‌نشده: ازسدۀ **۹** باعنوان فصل «دربیان خط‌ترکی و سیاق واوهل ومشجر» (ص ۸۵ ــ ۹۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۵] .

18120ــ **الهیات**۲/۵۳۴د: نسخ‌درشت سدۀ**۱۰ــ۱۱** (۲۶رــ۴۳ر). گفتاریست دررسم الخط نسخ‌آغازافتاده. انجام: چنانکه درتعریف الف مذکورگشت‌که اول‌وآخرحروف یکی است خالق وراحم ورؤف یکیست [ف . الهیات ۱ : ۳۲۰] .

18121ــ **ملك**۱/۴۲۲۶: نستعلیق بد **۱۰۸۰** (۱پ ــ ۲ر). **آغاز:** نکته‌ای چند در بیان خط‌وکتابت وآنچه بدان تعلق دارد. بدان وفقك‌الله فی‌الدارین‌که نویسنده باید [رؤیت].

18122ــ **ملك**۵۰۸۵: نستعلیق‌مهجور خوبی، سدۀ **۱۲ــ۱۳** ضمن یك‌جنگ (۴۳ر ــ ۴۴پ هامش) بندیست‌درصنایع‌خط، **خط**شجری خط‌طلسم وهندسه [رؤیت].

18123ــ **تهران،** آقای‌مسعودمحتشمی ۴/ مج: نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۵** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۳] .

18124ــ **ملك**۴۲۱۱: نسخ‌عبدالوهاب اصفهانی**۱۲۶۹** دستور ساختن مرکبها برنگ های‌گوناگون ، ساختن مایۀطلایی و نقره‌ای ، انتخاب‌کاغذها (۸۱پــ۸۶پ) . **آغاز:** منشی بایدکه فوایض ومحاسن ومعایب‌قلم‌داند، آنگاه ترتیب وترکیب مرکب ومدادسیاه‌روان...

18125ـ **تهران**، ادبیات ۲۰۷/۶ جوادی: نستعلیق **۱۲۸۱** گفتاریست در دستور خوشنویسی [ف. ادبیات ۳:۳۴].

18126ـ **الهیات** ۵۹۰د: نستعلیق محمد حسین عمادالکتاب، **۱۳۱۶**، نمونه‌هایی از خط خوش‌است، ۲۱گ [ف. الهیات ۱:۵۱].

18127ـ **ملک** ۱۵۶۵/۱: آغازوانجام افتاده.

18128ـ **ملک** ۷۷۷/۱۱: [مجلهٔ‌هنر ومردم ۹۳ : ۳۰].

18129ـ **قاهره**، دارالکتب ۴م مجامیع ترکی: تعلیق زیبا، تاریخ یادنشده، درفهرست آمده «رسالة فی‌المشق، فی‌مفردات الحـروف الفارسیه». **آغاز:** ا، ب، ج.

18130ـ **قاهره**، دارالکتب ۴م مجامیع ترکی: تعلیق زیبا، زرین، درفهرست آمده: «رسالة فی‌المشق، فی‌مرکبات‌الحروف‌الفارسیه» **آغاز:** سروچمن‌آرای کلام قدیم [مخطوطات ۱ : ۲۵۴].

18131ـ **بادلیان** ۲۹۵ الیوت ۱۲۳۸: نستعلیق، درجنگ. **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش ۸۸۵ هست [فیلمها : ۵۴۶].

18132ـ **آنقوره** ۲۹۷/۲۵: **فیلم** آن دردانشگاه ش ۶۷۲ هست [فیلمها : ۵۲۳].

خط = رساله‌ای درخط بنظم ناشناخته.

28133ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۴ق‌ف ۹۶: نوشتهٔ **۱۰۸۷**، ۱۲ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۶۴].

خط آدمیت

از میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. دراین گفتار که بروش پرسش و پاسخ آغاز میگردد پس از مقدمه‌ای دربارهٔ اصلاح‌خط گفتگو میکند. او در «شیخ ووزیر» نیزدرهمین‌باره سخن‌گفته‌است. **آغاز:** وقتی‌که انسان بدقت‌تمام به‌تحقیق قـوام ارکان ملت اسلام ملاحظه مینماید بلااختیار.

بنگرید: پیشگفتار چـاپ مجموعه آثار ملکم، ازاستادمحیططباطبایی:مد.

18134ـ **ملک** ۵۸۳/۲: نستعلیق محمد ابراهیم منشی‌آشتیانی، درذیقعدهٔ **۱۲۹۶** [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۹۰].

18135ـ **مجلس** ۵۱۵۴/۷: شکسته نستعلیق ۱۴ شوال **۱۳۰۴** (۷۶پ-۸۲پ). آغاز برابر نمونه [رؤیت].

خط اورهل = کاغذ ورنگها

خط جدید

18136ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۸/۵۵۲: باتاریخهایی از **۱۲۹۸-۱۲۹۹**، گفتاریست درابداع‌خط‌جدید [نسخه‌ها ۵ : ۸۴].

خط و اصطلاحات آن = رساله در...

درتعلیم‌علم خط واصطلاحات‌آن. **آغاز:** اصل اقلام‌که درزمان‌هرپیغمبری پدید گشت‌شش است. اول‌آدم سریانی‌داشت ...

18137ـ **الهیات** ۱۱۶/۷ب: نستعلیق باتاریخ **۱۲۴۸** دردفتر (۹۱ر - ۹۵پ) همراه نگارشهایی از وحیدی تبریزی «اعمال قوافی» [ف. الهیات ۱ : ۱۳۳].

خط سریانی = جدول...

ازمحمدطاهرانصاری، که دررمضان ۱۲۸۱ ساخته است.

18138ـ **دانشگاه** ۳۴۱۹/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۸۳ر-۹۱پ) پنج‌گونه قلم‌سریانی‌است

درجدولهایی [ف. دانشگاه۱۱ : ۲۴۲۴].

خط و خطاطان و نقاشان = تاریخ خط و نقاشی

ازقطب‌الدین محمد قصه‌خوان، بنام شاه تهماسب یکم (۹۳۰ — ۹۸۴)، بسال ۹۶۴ (= فرخندگی) نگاشته است، نخست خطهای ششگانه: ثلث، نسخ، ریحان، توقیع، رقاع، محقق راشرح‌داده سپس خوشنویسان بنام‌را نشان‌میدهد. درمجلهٔ سخن سال۱۳۴۶خ ش ۶و۷ چاپ شده است، **آغاز:** حمدوسپاس بااخلاص‌مقرون‌صانع بیچون رازیبد.

بنگرید: دانش‌پژوه، هنرومردم۸۶: ۳۸.

18139ـ **تهران**، ملی ۶۹۱/۶ ف: نستعلیق محمدرضا فرزندحاج طهماسبقلی‌بیگ ۸محرم**۱۰۵۷** (ص ۳۹۳ـ۴۰۶)، آغازبرابر نمونه [ف. ملی ۲ : ۱۹۶] در مجلهٔ سخن از روی این‌نسخه چاپ‌شده‌است [هنرو مردم ۸۶: ۳۸].

18140ـ **تهران**، مهدی بیانی: نوشتهٔ **۱۰۹۶** [نمونهٔ خطوط خوش : ۳۵۵].

18141ـ **دانشگاه** ۶۰۸۶/۱: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، ازکتابهای نفیسی بوده، چند بیتی در این‌نسخه هست‌که درنسخهٔ ملی نیامده وجدایی هایی دیگر [هنرومردم ۸۶:۳۸].

خط و سواد = سواد الخط

ازمجنون رفیقی [دیباجه] که یاد او در «آداب خط: ۱۹۰۲» گذشت. در ۹۴۰ـ۹۴۵ به‌نثر درشش باب (بیان) نگاشته است: ۱ ـ خطوط وسطح ودر وجه‌تسمیهٔ هریك۲ـ استادان و مخترعات ومرتبهٔ ایشان ۳ـ ادوات کتابت، هفت فصل ۴ـ قواعد خط ۵ـ شکل هریك از حروف ۶ـ حسن خط و اصناف حرفها. فصل دوم‌آن درش۴ج۱۰ اوت ۱۹۳۴م وهمهٔ آن در ش۲ج۱۱ سال ۱۹۳۵ م مجلهٔ مدرسهٔ خاوری بکوشش‌یاسین‌خان‌نیازی چاپ‌شده‌است. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس استاد راکه کاتب لوح وقلم بیچون وحافظ‌نون والقلم وما یسطرون است.

بنگرید: گفتاردانش‌پژوه، مجلهٔ هنرومردم ۸۶ : ۳۶ ـ خوشنویسان، بیانی : ۶۱۲.

18142ـ **دانشگاه**۱۵/ ۳۵۲۲: نستعلیق اسماعیل‌کاشی، در **۱۰۵۶** (۲پ‌ـ۱۶ر) همراه «درسم‌الخط» ازهموبنظم. آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۲ : ۲۵۳۸].

18143ـ **ملك** ۵۲۶/۷ : سید حسن حسینی متخلص به‌ثریا، باتاریخ **۱۲۷۱** بهمین خامه‌دردفتر، آغازبرابر نمونه (ص۱۸۴ـ۲۱۵) [رؤیت].

18144 ـ **تهران**، دهخدا ۲۸۸/۵ : [هنرومردم ۸۶ : ۱۵].

خطوط مرموزه = رساله دراقسام خطوط مرموزه

18145ـ **مجلس**۱۸۲۲/۳۷: بی‌تاریخ باتاریخ، **۱۲۳۶** درهامش مجموعه (ص۳۱۵ـ۳۲۸) **آغاز:** دربیان خطوط مرموزه و اقسام مشهورهٔ آن قلم‌هندی [ف. مجلس ۹:۴۳۶].

د

دیباجهٔ مرقع

ازشیخ‌میرابوالفضل، برمرقع شاهزاده‌سلیم **آغاز:** برآگاه دلان خبرت پذیر روشنست که این اعجوبهٔ آفرینش‌که اورا خطگویند.

18146ـ مجلس ۱۴/۴۷۴۹ : نبشتهٔ طهماسبقلی‌درسورت هندوستان پیرامن ۱۰۴۹، (۱۴۳پ-۱۴۴ر) آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده برمرقع‌پادشاهی [ف.مجلس۱۳: ۱۳۴].

18147ـ ملك ۲۵/ ۴۶۷۱ : نستعلیق سدهٔ۱۱، ش۲۵گنج معانی(۱۸۹ر-۱۹۳ر)، آغاز برابر نمونه، نام شاهزاده دردیباجه آمده است [رؤیت].

دیباچهٔ مرقع گلشن و چمن

مرقع ازنوشته‌های خوشنویسان نیمهٔیکم سدهٔیازدهم است‌که‌بروزگارجهانگیرپادشاه‌گرد آمده‌است. درگفتاری‌که استاد محیط طباطبایی در «هنرومردم ۶۱ : ۴۰» نگاشته ونشانیهایی ازآن‌داده احتمال داده‌اندکه ۱۱۲قطعهٔ موجود درکتابخانهٔسلطنتی‌تهران‌همان مرقع‌ارزنده‌است ودیباچه‌یی‌که‌درمجموعه‌ای‌نزدایشان‌است دیباچهٔ این مرقع باشد.

18148 ـ تهران، محیط طباطبایی : شکسته درمجموعه‌ای‌که بیشتر بخامهٔ عاشق‌محمد فرزند محمدمنعم قادری‌هندی وباتاریخ ۱۱۱۲ است. عنوان نسخه: دیباچهٔ مرقع پادشاه‌جهان صاحبقران ثانی. آغاز : زیباترین نگارخانه وکارخانهٔمقصود، آرایش‌صفحهٔحمد... این‌نسخه بروش‌عکسی وحروفی درمجلهٔ هنرومردم ۶۱: ۴۰ ـ ۴۷چاپ شده‌است .

ر

رسم خط = رسم الخط

ازمجنون رفیقی، که یاداوردر «آداب‌خط: ۱۹۰۲» گذشت، بنام سلطان‌مظفرفرزندسلطان میرزای بایقرا،در۹۴۰(=رسم الخط) سروده است [دیباجه]. آغاز: بیا ای‌خامه انشای رقم کن ـ بنام‌کاتب لوح وقلم‌کن .

بنگرید : گفتار دانش پژوه، مجلهٔ هنر و مردم ۸۶ : ۳۶ .

18149ـ دانشگاه۲۵/۳۵۲۲: نستعلیق اسماعیل‌کاشی، ۱۰۵۶ (۱۷پ-۲۶ر) شمارهٔ۱ «سواد الخط» از همو است [ف . دانشگاه ۲ : ۲۵۳۸] .

18150ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۵ق‌ف۹۷: نوشتهٔ۱۸۴۷م، ۳۶ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۶۴] .

18151ـ دیوان‌هند۲۹۳۱ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳: ۴۰۹ ـ هنرومردم ۸۶ : ۳۶] .

18152 ـ دیوان هند ۱/۱۶۲۳ : (نسخه‌ها ۳ : ۴۰۹) (ف. ایوانف ۱ : ۷۵۱) [هنرومردم ۸۶: ۳۶] .

رسم خط = رساله در . . .

بروزگار فرهادمیرزا قاجار، دریك مقدمه ودوباب. آغاز:الحمدلله‌الذی جری‌بامره‌القلم

18153ـ مشهد، فرهنگ‌وهنر، الف۵: نستعلیق‌فتح‌الله فاوجی (گویا) ۱۲۸۹درفهرست آمده این‌فاوجی‌شاید نگارنده‌باشد، آغازبرابر نمونه [ف. کتب‌خطی: ۸۶] .

رسم الخط قرآن

ازحسین فرزند حاج‌بدرالدین .

18154ـ قم، سیدشهاب‌الدین‌تبریزی: [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

رسم الخط قرآن

گویا از ابوالمکارم محمد زوزندی بخاری نگارندهٔ «وقف و وصل : ۱۰۳». **آغاز:** حمد بیحد مر خالقی را که کتاب کریم وقرآن عظیم بر ما نازل فرمود .

18155ـ **لاهور**، پنجاب بپلك لائبریری ۱۴۲، ۲۹۷زنر : نسخ، تاریخ یادنشده، ۵۶ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی :۵۸].

رسم الخط قرآن

درص ۱۱۵ گذشت.

رسم المصحف

درص ۱۱۵ گذشت.

رشدیه در خصوص اصلاح الفبای اسلامیه

ازپرنس ارفع ، میرزا رضا دانش تبریزی (۱۲۶۷ یا ۱۲۷۰ ـ ۱۳۵۶) فرزند حاج شیخ حسن ایروانی، که یاداو در «طول عمر طبیعی انسان : ۴۳۲» گذشت . در فهرست مشار بنام «رسالهٔ رشدیه درخط فارسی» چاپ شدهٔ استانبول ۱۲۷۹م یادشده است. **آغاز :** مدتی بود کـه این جانثار ملت وطالب ترقی دولت .

بنگرید : ذریعه۹ : ۳۱۵ (دانش) و۱۱: ۲۳۷ (رشدیه)ـ مؤلفین مشار۳:۱۳۱ـ ادبیات معاصر : ۹۹ ـ ف. مشار : ۸۲۰ .

18156 ـ **حقوق** ۹۹/۴ج : نستعلیق سدهٔ**۱۳**(۱۴۲پ ـ ۱۴۶ر)، آغاز برابر نمونه [ف. حقوق : ۱۲۱] .

رنگ سازی

در ص۴۲۴ گذشت.

سراج الکاتبین

ازحسن عشقی مؤیدنظام، لشکرنویس فرزند محمدتقی لشکرنویس بـاشی تفرشی تبریزی ، بنام مظفرالدین شاه در ۱۳۱۸ ، به نظم، ودرآن مثنویهای سلطانعلی مشهدی ومجنون رفیقی هروی را نیز آورده است. بادیباجه‌ای به نثر.

18157ـ **دانشگاه**۶۱۸۱(۶۸۳ نفیسی): نوشتهٔ نگارنده، ۸ج۲/**۱۳۱۸** برای همان شاه [مجلهٔ هنرومردم ۹۳ : ۳۰].

صراط السطور = قلمیه = آداب خط

ازسلطانعلی مشهدی، که یاداو در «آداب خط : ۱۹۰۱» گذشت. در ۲۷۰ بیت سروده است. با این عنوانها : بیان نستعلیق ـ جمع کردن لوحهای مردان ـ ملاحظهٔ خط ودانستن قواعد بیـان مفردات ـ قواعد حروف ـ قلمتراش بیـان خوشنویسی ـ منقبت مرتضی علی ـ قواعد نستعلیق. هرچند برخی ازاین عنوانها با ترتیب دیگر در «آداب خط» اوآمده ولی تنها پس از تطبیق نسخه‌ها میتوان دانست که این دو چه جدایی ازیکدیگردارند .

18158 ـ **ملك** ۴۲۲۶/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

18159 ـ **ملك** ۴۷۶۵/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** .

18160 ـ **ملك** ۵۷۶۵/۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۱** [مجلهٔ هنرومردم ش۹۳ : ۳۰].

18161ـ **بادلیان**۲۸/۲والکر: همراه «قواعدخطوط»محمدبن‌محمد(گ۴۷ـ۵۶)(ف. اته : ۱۳۷۶) [گفتار دانش پژوه، هنر ومردم ۸۶ : ۳۵].

فوائد الخطوط

ازدرویش محمد فرزند دوست‌محمد بخاری که دربیست سالگی بسال ۹۹۵ ، در ده فصل و یك خاتمه نگاشته است .

18162ـ **تاشکند**، کتابخانهٔ خلق بخارا (۳۳۱) ۴۶۰ (۲۶۱۷): نستعلیق رحمة فرزند میرزا ولی فرزند میرزا غزالی، ۲ رمضان **۱۲۲۲** درمدرسهٔ جعفرخواجه، ۷۳ گ ۱۹ س. بهاهفت تنکه. **عکس** آن در دانشگاه ش ۳۷ هست [فیلمها ۱۵۰] .

18163ـ **تاشکند** ۷۳۲ : نوشتهٔ صفر **۱۳۲۳** .

18164ـ **تاشکند** ۷۳۳: ازسدهٔ **۱۹**، (ف. تاشکند ۱: ۳۲۰) [هنرومردم ۸۶: ۳۹] .

18165-66ـ **تاشکند** ۷۳۲، ۷۳۳: دو نسخه .

ق

قاعدة النساء

ناشناخته .

18167ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۱۷۸: نوشتهٔ **۱۲۵۷**، ۱۴ س [مخطوطات سرفرازعلی : ۵۳] .

قانون الصور

ازصادقی بیك افشار کتابدار ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. دردستور نقاشی به نظم باعنوان‌های: سبب نظم این رساله، درصفت نقاشی و بستن قلم‌مو، درگرفتن قلم، در رنگ آمیزی درصفت شستمان ، درحل طلا و نقره ، تعریف صورتگری، درصفت جانورسازی، دربیان رنگ وروغن، طریق رنگ جسمی، آداب نقره‌پوش، قاعدهٔ رنگ زنگار، روش رنگهای سریشمی، درساختن لعلی، درپختن روغن کمان. درپیرامن ۲۲۵ بیت [نسخه ۶۳۲۵ ملك]. **آغاز:** سلاطین را در آغاز جوانی ـ بخدمت صرف کردم زندگانی .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۶۰ .

18168ـ **ملك** ۶۳۲۵/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۲۶پ ـ ۳۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

قلمیه

عبدالعزیز کاشی، دربخش ادبیات، منشآت خواهد آمد.

قواعد خطوط

ازمحمود فرزند محمد، سدهٔ دهم، مثنویست وآخرین تاریخی که در آن آمده سال ۹۶۹ است، درپنج مقاله ویك خاتمه: ۱ـ تراشیدن قلم ۲ ـ شناختن قلم ۳ـ گرفتن قلم و راندن و حرکت انگشت ۴ـ مرکبات ۵ـ قواعد خط برطریق نقطه ودائره. خاتمه سرگذشت استادان خط از ابن مقبله تاسلطانعلی مشهدی [دانش پژوه] . **آغاز:** شکروسپاس مرصانعی راکه چمن قرآن را به گلدستهٔ ریاض نون والقلم از نی مزین گردانید .

بنگرید : خوشنویسان، بیانی: ۱۴ .

18169 ـ **بادلیان** ، اکسفورد ۲۸ Walker : مؤرخ پیرامن **۹۶۹** (ف. اته ش ۱۳۷۶) عکس آن درتهران ملی ش ۷۶ (۱۱۵) هست [مجلهٔ هنرومردم ۸۶: ۳۸ ـ نسخه‌ها ۲: ۲۷۷] .

قواعد خطوط ستة = اصول وقواعد

ك

کاغذ و رنگها

ناشناخته. دربارهٔ کاغذها ورنگها وترکیب مرکب وقلم. سپس خط اوهل وخط مشجر. این گفتاریکبار بکوشش آقای گلچین معانی درمجلهٔ ادبیات تبریز ۱۴ : ۳ و یکبار باتحشیهٔ آقای پرویز اذکایی درمجلهٔ هنر ومردم: ۸۵ : ۵۱–۵۷ چاپ شده‌است. آقای اذکایی بقرینهٔ گفتار های دیگرهمراه این نسخه آنرا ازآقا رضی قزوینی که یاداو در«عیاریه:۱۸۴» گذشت‌دانسته است (بنگرید : گلزارصفا ،صیرفی). **آغاز:** کاغذهای جمیع بلادرا تجربه کرده‌اند ، آنچه پسندیده‌تر وباینده‌تر است کاغذبغداد و دمشق و وآمل وسمرقند است .

18170 **ـمجلس** ۴و۵/۳۱۲۱: نستعلیق سدهٔ۹، باتاریخ ۹۰۸ در دفتر، نخست گفتاری باعنوان «خط ترکی و سیاقی واوهل و مشجر» (ص۸۵–۹۲). **آغاز:** بایدکه ازانواع خطوط ورسوم و آداب، سپس «کاغذ ورنگهای الوان» (ص۹۳–۱۰۳). **آغاز:**این‌یکی برابر نمونه: کاغذهای جمیع بلاد [ف. مجلس ۱۰ :۶۹۰] .

18171 **ـ مجلس** ۱۱ و ۱۲/۴۷۶۷: نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرضا، باتاریخ رمضان **۱۱۰۰** بهمین‌خامه دردفتر. همراه ۱– وقتیه ۲– قبلهٔ آفاق ۳– نوروزیه ۴ – مولودیه ۷– عیاریه ۸ – فراست ۹– نجوم ۱۰ – جمع مختصر۱۱ و۱۲ این‌گفتار که میتوان آنرا دو گفتارجدا نیز بحساب‌آورد. این‌نسخه پایه‌چاپ قرارگرفته است [رؤیت] .

کشف الصنایع

علی‌حسینی، درص۴۴۹ گذشت .

گ

گلزار صفا

ازصیرفی، ازپیروان اهل تشیع، نه‌خواجه عبدالله صیرفی نگارندهٔ «آداب مشق: ۱۹۰۳». بسال ۹۵۰ (= صیرفی ساکن‌گلزارصفا) سروده شده. درآن‌آمده: نام‌آن نسخهٔ خوب و رعنا – کنی‌ازخوبی‌گلزارصفا. این‌منظومه‌ازنظرترتیب ونیزمضمون نزدیك به‌گفتاریست‌که دراین‌بخش بنام«کاغذ ورنگها»یادشده. بااین عنوانها:سبب نظم. ترغیب نمودن به‌حسن خط ، صفت کاغذ مجموع، صفت رنگ زرد، صفت رنگ سرخ ، صفت رنگ‌آل، صفت رنگ کبود ، صفت رنگ ژنگاری، صفت رنگ حنایی، صفت رنگ‌کاهی صفت عودرنگ، صفت رنگ سبز ، صفت رنگ گلگون، صفت‌رنگ فریسه، صفت رنگ‌نارنجی صفت‌الوان‌مختلف، صفت‌آهارنشاسه، صفت‌آهار سریشم ماهی، صفت‌آهارمختلفه، صفت زر وسیم حل‌کردن، صفت‌حل لاجورد ، صفت حل کردن شنجرف، صفت حل‌ساختن ژنگار، حل‌کردن طلق ، صفت حل کردن زرنیخ، حل کردن گل هرمز، مثونی، صفت حل‌کردن سفیدآب، صفت رنگ‌عروسك، خاتمهٔ نسخهٔ‌گلزارصفا. **آغاز:** ای‌مذهب زتوعنوان‌سخن – حمدتولوحهٔ دیوان سخن .

18172 **ـ پاریس**۳/۱۰۵۰: از روی این نسخه که دارای ۴۱۰ بیت است و غلطهایی نیزدارد، بکوشش‌آقای دانش‌پژوه در

مجلهٔ هنرومردم ۹۳: ۲۰ چاپ‌شده‌است [بلوشه ۲ : ۲۵۹].

گلستان هنر

ازقاضی احمد فرزند شرف‌الدین حسین ابراهیمی حسینی‌قمی(زادهٔ ۹۵۳-زندهٔ ۱۰۱۵) دوتحریر ازآن دردست هست: آخرین رویداد که در تحریر یکم یادشده از۱۰۰۳ است و در دومی از۱۰۰۷ و ۱۰۱۵ نیزیـاد شده است. دارای : دیباجه ، مقدمه دربارهٔ آفرینش و پیدایش‌کتابت، سپس سه فصل: ۱ـ ثلث نویسان ۲ـ تعلیق نویسان ۳ـ نستعلیق نویسان. خاتمه درنقاشان ونگارگران واستادان طلاکاری و زر افشانی ورنگ‌آمیزی وجلد سازی وعکس‌سازی وقطع. بنام ابوالمنصورفرهادخان قرمانلووزیر شاه‌عباس‌کشته‌در۱۰۰۷، ترجمهٔروسی‌وانگلیسی آن‌چاپ‌شده‌ومتن‌فارسی‌آن بکوشش‌آکیموشکین خاورشناس روس دردست چاپ است.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۲۲ ــ نسخه‌ها ۶ : ۵۴۳ ـ پیام‌نو ج۴ ص۴۴ ـ استوری ۱: ۱۰۷۴.

18173ـ **مسکو**،موزهٔ خاور شناسی: نستعلیق‌گویامتن مؤرخ ۱۰۰۵ است.وآخرین رویداد یاد شده درآن ازسال۱۰۰۳است‌باهشت تصویر، ۱۵۰ص ۱۴س .

18174ـ **بریتانیا**، خانم‌کلارا سیسیل ادواردزClara Cecil Edwards: نستعلیق باهشت تصویرگویا تحریریکم است .

18175ـ **حیدرآباد** ، نـواب سالار جنگ بهادر۵۶۴: نستعلیق، تحریـردوم است وازـ۱۰۰۷ و۱۰۱۵ درآن یادشده، ولی‌دیباجه را ندارد .

18176ـ **تبریز**، حسین‌آقانخجوانی: تحریردوم است‌باسرگذشت ۱۶۵تن خوشنویس و ۴۱ تن نقاش و مذهب صحاف ، این نسخه درمجلهٔ ادبیات ش ۹ص ۱ـ۱۶ نشان‌داده است.

18177ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: ازروی نسخهٔ تبریزنخجوانی نوشته شده است.

18178ـ **تهران**، عباس اقبال : نسخهٔ ماشن شده وبانسخهٔ حیدرآباد یکی بوده آنهم بااختصارهایی [نسخه‌ها ۶ : ۵۴۲ ــ ۵۴۸ ، گفتارآقای دانش‌پژوه] .

م

مجموعة الصنایع

چهل‌بابی، درص۴۵۲ گذشت .

مرآت الخیال

ازناشناس. بنام‌شهاب‌الدین‌محمدشاهجهان [نسخهٔمشهد]گفتاریست دربارهٔخط، بادیباجه‌ای بلند به‌نثرونظم، باعنوانهای: مقدمه ، دربیان خط واقسام‌آن، دربیان حروف ونقاط واعراب. درآن‌آمده: وازمتأخران خواجه‌عبدالله صیرفی وملایحیی شیرازی وعبدالله هروی وحافظ قوطه هروی وخواجه عبدالله مروارید، هرهفت قلمرا بپایه اعلی‌رسانیده‌اند، سپس‌ازشاگردان میرعلی تبریزی که مخترع نستعلیق است یاد میکند : ملاجعفرتبریـزی ، ملااظهر ، علی مشهدی .

آغاز: ای‌زتو بندبرزبان سخن‌سرای، فکرتو باعث جنون‌عقل‌گره‌گشای... امابعد، برضمایر قافله سالاران شاهراه دانشوری، وصیرفان‌طلای

18179ـ **ملک**۹/۴۳۴۱: نستعلیق میر

علی‌اکبر فرزند میرمحمد‌محسن زکی حسینی با تاریخ **۱۱۹۳** دراحمدآباد بیدر(۹۱پ ـ۹۶ پ متن وهامش) نام در عنوان‌نامه بخامهٔ نویسنده آمده‌است [رؤیت].

18180ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۱/ ۵۵۰: شکسته نستعلیق هندی، تاریخ یاد نشده درفهرست‌آمده: نگارنده‌ازمردم هنداست که بنام شهاب‌الدین محمد شاهجهان نگاشته [نسخه‌ها ۵ : ۸۴].

مرکب سازی

ناشناخته.

18181ـ **دانشگاه**۳/۳۵۲۲: نستعلیق اسماعیل‌کاشی، **۱۰۵۶** (۲۶پ ـ ۲۷پ) ش ۱ و۲ دفترخط وسواد ورسم‌الخط ازمجنون‌رفیقی است‌گویا باین‌قرینه این یکی نیز باحتمال از همو دانسته شده است. **آغاز**: باب مفرد در مرکب‌ساختن. بایدکه دراول قدری روغن‌کتان خالص بستانند [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۳۸].

18182ـ **ملك** ۳/۴۲۱۱ : تاریخ و نشانی دیگر یادنشده [مجلهٔ هنر ومردم ۹۳ : ۳۰].

مرکب و رنگ سازی

گویا از ابوالحسن محمد علی فرزند سید محمد مقیم حسنی لاریجانی نیاکی، متخلص به مرکب، که در۱۲۳۵ ساخته باشد، گفتاریست بنثر ونظم. باعنوانهای: شرایط خط خوب، صفات قلم خوب، ساختن مرکب، شناخت کاغذ آهارزدن، مهره‌زدن، قلمتراش، تراشیدن قلم، قطزدن، قلم در دست گرفتن، خاتمهٔ‌کتاب در جدول و تذهیب ورنگها و مرکب و سایرلوازم کتابخانه وشستن لاژورد، خط ومهره، خطاریز ودرشت، حل‌ساختن لاژورد، شناختن و شستن سنگ لاژورد، حل‌طلا، ساختن انواع رنگها، شستن شنگرف، زردکردن زرنیخ، سرخ کردن زرنیخ، ساختن سفیدآب، ساختن چندین نوع مرکب، مرکب نشاستجی،صمغی، قلع وسیماب، زایل‌کردن نوشته از کاغذ وجزاینها. **آغاز**: خط که مایقرء است شهرت او ـ آن اشارت بود خط نیکو.

18183ـ **دانشگاه**۲/۴۲۸۳: نستعلیق ابوالحسن محمدعلی مرکب‌که گویا نگارنده باشد، **۱۲۴۹** (ص ۴۶ ـ ۵۵) همراه «نسخه مرکب» و«صحیفةالانام» نیزازهمو [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۲].

مفتاح الخطوط

ازرضا علی‌خان فرزند حاجی شاه محمد حسین فرزند شاه‌عبدالرسول فرزند شاه ملاعلی قادری چشتی، بسال ۱۲۴۹، برای‌نواب عظیم خان بهادر، بادیباجه‌ای ازمیرنوازش علی‌حسین صاحب شاگرد خود ساخته است.

18184ـ **کلمانت هوارت**: تاریخ‌یاد نشده، باندازهٔ۱۶ × ۲۴، ۹۳گ [دانش‌پژوه، هنرومردم ۸۶ : ۴۲].

منشی گری و خطاطی = رساله درفن و فواید...

ازسامی نیشابوری، که گویا در ۱۱۲۲ نگاشته‌است. درذریعه۹: ۴۲۴ازسامی‌نیشابوری سدهٔدهم یادشده است.

18185ـ **بادلیان،** Add ۶۹/۳۲ : باتاریخ **۱۲۰۰** در دفتر. درپایان مناظرهٔ ملا هلالی وملا نرکس درمجلس سلطان حسین وداستان ماهی فروش نیز آمده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۴] .

وصلیات

18186ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو قف ۹۹: تاریخ یادنشده، ۱۷ص.

18187ـ **پاکستان،** انجمن ترقی وارد ۴ق ۱۰۰: تاریخ یادنشده، ۲۳ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۶۴] .

بخش نوزدهم
فرهنگنامه

الف : فرهنگنامه‌های فارسی بفارسی
ب : فرهنگنامه‌های دو زبانه یا بیشتر

الف :

فرهنگنامه‌های فارسی بفارسی

الف

آتشکده

فرهنگنامهٔ داروهاست، درص۲۶۴ گذشت.

اداة الفضلاء

ازدهاروال، قاضی‌خان بدرمحمد دهلوی، نگارندهٔ «دستور الاخوان». بنام قدرخـان در ۸۱۲ یا۸۲۲ دردوبخش، در دیباجه از «تذکرهٔ شاعران» خود یادکرده است (دهار از مضافات دهلی، دهاروال بمعنی‌رئیس بخش دهار است).
آغاز: حمدوثنابه‌اقصی‌الحدوالغایات وماوراء الوصف والعبارات مصوری راکه بلابل السنه را درقفس دهان .
بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۶۹، ۱۷۱ ـ فرهنگ نویسی درهند: ۲۸۲ ـ پیشگفتارمدار الافاضل چاپ‌لاهور ۱۳۳۷خ .

18188ـ **لاهور،** پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۴۷۳قاض: نستعلیق‌پنجشنبهٔ ۲۱ذیحجهٔ **۱۰۳۵** آغاز برابر نمونه ، ۹۴گ [مخطوطات فارسیة منظور احسن عباسی ۲ : ۷۲] .

18189ـ **مدینه،** عارف‌حکمت۱۲۸ف: ۷۵گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۱] .

18190ـ **موزهٔ بریتانیا** (ریو ج ۲: ۴۹۱): [فرهنگنامه‌ها : ۱۷۱] .

اصطلاحات

چندگفتار ناشناخته .

18191ـ**مجلس**۱/۲۴۱۸ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۱** (ص۱ ــ ۱۷) درفهرست آمده «اصطلاحات اهل تحریر» [نسخه‌ها ۵: ۱۷۷].

18192ـ **آصفیه**۴۱۴ لغت: تاریخ یاد نشده. «مصطلاحات برهان ومنتخب بهار عجم» است [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۸].

18193 ــ آصفیه ۳۷۷لغت: خوش خط، بی‌تاریخ [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۸] .

18194 ــ آصفیه ۴۳۸لغت: تاریخ‌یاد نشده « مصطلاحات بزبان قدیم ایران» است [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۸] .

اصطلاحات صوفیان

در بخش عرفان ، ص ۱۰۳۴ ـــ ۱۰۴۲ گذشت .

الفاظ پهلوی

18195 ــ ملك۲/ ۴۰۲ : نوشتهٔ محمد زمان فرزند محمد کثیر دستجردی، نیمهٔ ج۱/ ۱۰۷۷، ۷گ [ف. ملك،مجموعه‌ها : ۲۱].

الفاظ مفرد

18196 ــ سپهسالار ۱۰۷ : نستعلیق محمدامین، ۱۱۰۹ . به‌ترتیب تهجی وشاید با اندکی جدایی همان «لغات یوسفی» باشد . **آغاز:** باب‌الالف. ابتدا وافتتاح ، آغازکردن انتهاء، بپایان بردن‌کار. انشاء، از خود پیدا کردن، در ۵۰۰ بیت نوشته [فرهنگنامه‌ها : ۲۵۹ ـ ف. سپهسالار۲ : ۱۸۶].

18197 ــ ملك ۴۱۵: نسخ درشت ۱۲ ذیحجهٔ۱۲۲۴، آغاز برابر نمونهٔ پیشین‌درفهرست بنام «لغات مفرده ومرکبه»یادشده است، ۶۰گ ۳۷س [ف. ملك فارسی : ۳۴].

انتخابیه

فرهنگ برخی ازواژه‌هاکه در محاوره و مکاتبه بکارمیرودوبرخی ازاصطلاحات‌اهل‌اصول وکلام، بدستور امان‌خان مخاطب به‌خطاب‌خان زمان‌بن مهابت‌خان، درچند باب ویك خاتمه [دیباجه]. **آغاز:** امابعد ثنای‌واجب‌بی‌همتا.. بعضی لغاتی‌که درمحاورات ومکالمات ومکاتبات

18198 ــ ملك۳۶۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ۱۷۱گ ۱۵س [ف. ملك: ۳۸] .

انیس المتحیرین

ازیوسف مروی، برای داودپاشا . فرهنگی است بترتیب‌حروف‌تهجی. **آغاز:** پاکایگانه‌ای که‌گرد اشتراك ثنویت‌را گردسراپردهٔ احدیتش راه نیست.

18199 ــ قاهره، دارالکتب ۱م لغة فارسی: بخامهٔ نگارنده، در۹۶گ۱۵س، آغاز برای نمونه [مخطوطات ۱:۳۴].

ب

بحرالاسماء

18200 ــ بادلیان۱۹/ ۲۲۴ Or : با تاریخ‌ع۲/ ۸۸۶ دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها : ۵۵۳] .

بحرالجواهر فی‌لغات‌السایر

هروی، درپزشکی ص۴۸۱ گذشت .

بحرالغرایب

ازحلیمی ، قاضی لطف‌الله فرزند یوسف ، درگذشتهٔ ۹۲۲ یاکشتهٔ ۹۰۰ . اصل او ایرانی بوده ودراستانبول به آموزگاری شاهزادگان عثمانی میپرداخته است. فرهنگ‌فارسی بفارسی است به‌نثرونظم وچون دشوار بود «قائمه» را چون‌کلیدی برای آن ساخت .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۰۲ ـ کشف‌ـ الظنون ۱ : ۲۲۵ ـ هدیة العارفین ۱ : ۸۴۰ فرهنگ نویسی درهند: ۲۷۴ ـ فرهنگ نظام ۵ : یب.

18201ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۹۵۰: نوشتهٔ **۹۲۷** بخش یکم آنست. درفهرست از نگارنده یادنشده‌است و آمده: فرهنگ فارسی باشرح ترکی [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۰] .

18202ـ **موصل،** مدرسهٔ جامع‌پاشا ۲۷۱: نوشتهٔ **۱۱۶۶** [ف. مخطوطات موصل ، ۶۶] .

18203ـ **سنا** ۱۷۴: نستعلیق تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها ۶ : ۴۶۵] .

بحر الفضایل فی منافع الافاضل

از محمد فرزند قوام فرزند رستم بلخی کره‌ای، که «مخزن‌الاسرار» نظامی‌را در ۷۹۵ گزارش‌کرده وگزارشی بر «اسکندرنامه»ی او نیز دارد. فرهنگ فارسی بفارسی است در دو بخش ۱ـ در ۲۸ باب برای هرحرف آغاز واژه‌ها یك باب ۲ـ در ۴ باب وسی‌وشش فصل دراصطلاحات [دیباجه]. **آغاز:** حمدوسپاس مرخدایرا که ملایك وآناس درنعت وسپاس باالسنهٔ مختلفه.

بنگرید : فرهنگ نظام ۵ط ـــ فرهنگ نویسی درهند : ۵۸ ـ مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۱

18204ـ **تهران،** ادبیات ۱۱۷د: نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، زرین، پایان افتاده، آغاز برابر نمونه، ۱۳۴گ ۱۳س [ف. ادبیات ۱ : ۴۴] .

18205ـ **تهران،** موزه ۴۳۲۲: نستعلیق محمدسعیدقلیچ لیق‌اتانی در **۱۰۲۸** برای‌سیف‌ـ الدین ندرمیرزای ولغایی. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۶۷۰ هست [نسخه‌ها ۲ : ۲۰۰] .

18206ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۳۲۷ : نوشتهٔ مرتضی‌خان در **۱۰۸۴** ، ۲۵۸ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۱۵] .

18207ـ **مجلس** ۵۲۲۸ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (رجب ۱ ۴ جلوس) ازعبدالقادرعرف‌بملامیران فرزند ملاعبدالرحمه ساکن قصبهٔ رابکر برای بهیهٔ‌کوبندرای، تنهابخش‌یکم‌است، آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

18208ـ **تهران،** دهخدا ۶۱: نستعلیق ریزودرشت احمدعلی علی‌آبادی، صفر **۱۲۰۳** در کرمانشاه برای حاج میرزا آقای قزوینی [نسخه‌ها ۳ : ۶] .

18209ـ **لاهور،** پنجاب پبلك لائبریری ۴۷۳، بکر: نستعلیق **۱۲۳۵** زرین ، ۹۵گ آغاز برابرنمونه [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۵۱] .

18210ـ **دانشگاه** ۳۲۶۹: نستعلیق ۲۸ صفر **۱۲۴۴** در کرمانشاه، نسخه خطبه ندارد . **آغاز :** الله اسم خدا ، ۲۰۶گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۹].

18211ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۳۲۸ : تاریخ یاد نشده ، ۲۵۲ ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۱۵].

برهان جامع = فرهنگ محمدشاهی

ازمحمدکریم فرزندمهدیقلی‌سرابی‌تبریزی معلم بهمن‌میرزا وبخواهش‌همو، بنام‌محمدمیرزا ولیعهد (محمد شاه) بسال ۱۲۵۱، دریك مقدمه درده طراز و۲۹ باب بشمارهٔ حرفها نگاشته است. وبنام «برهان جامع اللسان» بنام فتحعلی شاه در ۱۲۶۰ چاپ‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی‌خلق‌الوری. . .منت‌خدایراکه‌وجودهمایون قطب امکان .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۹۴ ـ ف . فارسی مشار : ۲۱۹.

18212ـ **مجلس** ۸۴۵: نسخ ونستعلیق خوب، گویا همان‌سال نگارش **۱۲۵۱** ، آغاز برابرنمونه، ۲۵۱گ ۲۴س [ف . مجلس ۳ : ۸۰] .

18213ـ **قاهره،** دارالکتب ۳۷ معاجم

فارسیة تیمور: نستعلیق زیبای ع‌۲/**۱۲۵۹**، با مهر تملك بهمن میرزا پسر عباس میرزا ۱۲۶۰ آغاز برابر نمونـه، در فهرست بنام «فرهنگ محمد شاهی» آمده، ۴۸۳ص ۲۴س [ف. مخطوطات ۲ : ۳۰] :

18214ـ **دانشگاه** ۳۷۴۸: نسخ عبدالحمید حسینی، **۱۲۸۱** (۵۹ر ـ ۱۰۴پ) در فهرست آمده: بنام فتحعلیشاه ساخته شده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۲].

برهان قاطع

از محمد حسین فرزنـد خلف تبریزی، متخلص به‌برهان، بسال ۱۰۶۲، بنام عبدالله قطبشاه (۱۰۲۳ ـ ۱۰۸۳)، در نه‌فایده وسپس ۲۹ باب به‌شمارهٔ حرفهادرآغازواژه‌ها نگاشته‌است اسدالله غالب‌دهلوی انتقادی بنام «قاطع برهان» براین‌کتاب نگاشته‌که رحیم‌هندی‌آنرا با «ساطع برهان» پاسخگویی کرده، ونجفقلی‌خان حجری این‌یکی‌را با «دافع‌هذیان» ردکرده‌است وکسان دیگری نیز دررد ودفاع‌ازآن‌کتابی نگاشته‌اند. «برهان‌قاطع» نخستین‌بار در۱۸۱۸م در کلکته چاپ شده‌است. **آغاز:** ای راه‌نما بهرزبان در افواه ـ یزدان وکرسطوس چوتکری واله ... بهترین‌لغتی‌که متکلمان بدیع البیان .

بنگرید: ذریعه ۳ : ۹۸ و ۹ : ۱۳۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۸۳ ـ مقدمهٔ لغت‌نـامه، گفتارحکمت ۱۹۹ ـ ۲۱۷ ـ ف. مشار: ۲۲۰ دیباجهٔ فرهنگ نظام ۵ ـ کو .

18215ـ **مدرسهٔ نواب** ۱۱: نسخ‌گویا نسخهٔ اصل، تاریخ یاد نشده، «ملحقات برهان قاطع» است ودرآغازآن نه فایده است . **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۱۸۵هست [فیلمها: ۴ : ۲۰۴].

18216ـ **تهران**، ملی : نوشتهٔ عبدالحسین(بن) عبدالله، **۱۰۶۳** (یکسال پس ازنگارش)، درحیدرآباد، زرین، ۱۰۸۲ ص ۲۵س، آغاز برابر نمونه [پیشگفتار چـاپ : ۱۱۷] .

18217ـ **کلکته** : نوشتهٔ محمد هـاشم کشمیری، در **۱۰۷۱** (نه‌سال پس‌از نگارش)، که پایه چاپ لرد هستنگی انگلیسی ونیزچاپ ۱۸۱۸م باپیشگفتارچاپ سیدکرم حسین حسنی بلگرامی بوده‌است [پیشگفتارچاپ : ۱۲۴] .

18218 ـ **تهران**، ادبیات ۳۵ب : نستعلیق محمد محسن، ۱ع‌۱/**۱۰۸۲**، زرین، ۵۲۵گ ۳۳س [ف. ادبیات ۱: ۴۷].

18219ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نسخ محمدصالح قمی، ج‌۲/**۱۰۸۹** در اصفهان [نسخه‌ها ۵ : ۱۲] .

18220ـ **ملك** ۳۶۶: نستعلیق مرتضی قلی‌افشار فرزند محمدیوسف، ۱۵ع‌۱/**۱۰۹۶** ۵۰۱گ ۲۵س [رؤیت] .

18221ـ **تهران**، دهخدا۱۷۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۶].

18222ـ **تهران**، ملی : نسخ **۱۱۲۶**، آغاز برابر نمونه [پیشگفتار چاپ : ۱۱۹] .

18223ـ **موزهٔ بریتانیا** Add۵۵۵۵ : نستعلیق‌هندی شکسته، درج‌۱/**۱۱۲۹**، ۳۰۳ ص ۲۱س [پیشگفتار چاپ : ۱۲۴] .

18224ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶/۱۳۰ Add : نستعلیق رمضان**۱۱۳۵**، ۷۳۵ص ۱۹س [پیشگفتار چاپ : ۱۲۴].

18225ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸ لغت فارسی: نوشتهٔ**۱۱۴۱**، آغاز برابر نمونه، در دوجزء [مخطوطات ۱ : ۳۸]،

18226ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴ لغت طلعت: نوشتهٔ محمدمشهور به‌قاسمزاده **۱۱۵۶**

آغاز برابر نمونه .

18227ـ قاهره، دارالکتب ۱ لغت‌فارسی نوشتهٔ **۱۱۵۷** ، آغاز برابر نمونه ، زرین [مخطوطات ۱ : ۳۸].

18228ـ **مجلس** ۸۴۶ : نستعلیق‌محمد سعدالله مشهور به‌لطف‌الله افندی‌زاده مدرس‌یکی ازمدارس عثمانی ، در **۱۱۷۹** ،زرین ، ۵۲۹ گ ۳۱س [ف. مجلس ۳ : ۸۲].

18229ـ **ملك** ۳۵۷ : نستعلیق‌ملاحاجی آقا، دوشنبهٔ ۲۵ ذیقعدهٔ **۱۱۹۵** در مازندران، بخواهش میرزا علی اکبر ، ۴۵۳ گ ۱۵ س [رؤیت] .

18230ـ **هاروارد** ، هوتن ۲۸۲ M ۵۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، ۵۶۶ گ ۳۱س [نسخه‌ها ۴ : ۲] .

18231 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶/۷۵۱ Add: نستعلیق‌گویا سدهٔ **۱۷**م، ۸۶۶ص۲۱س (ریو ۲ : ۵۰۰) [پیشگفتارچاپ : ۱۲۳] .

18232ـ **تهران**، دهخدا۲۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲–۱۳**، زرین [نسخه‌ها ۳ : ۳۸۹] .

18233ـ **الهیات** ۱۸۲ب : نسخ سدهٔ **۱۲ – ۱۳** ، ۵۰۲ گ ۲۴س [ف. الهیات ۱ : ۱۶] .

18234ـ **مجلس** ۱۴۲۲ طباطبائی : نسخ خوب رجب **۱۲۰۳** ، ۱۰۰۰ ص ۲۵ س [پیشگفتارچاپ : ۱۲۱] .

18235ـ **سپهسالار** ۷۶ : نسخ سید محمود فرزندیوسف، **۱۲۰۵**، زرین، ۳۲۶ص ۴۱س [پیشگفتارچاپ : ۱۲۰ ـ ف. سپهسالار ۲ : ۱۶۱ و۳ : ۲۵۰] .

18236ـ **رضوی** ۳لغت: نسخ **۱۲۱۰**، ۵۵۵ گ ۲۳س [پیشگفتارچاپ : ۱۲۳ ـ ف . رضوی ۲ : ۳۶۶].

18237ـ **دانشگاه** ۲۱۷۴ : نستعلیق عبدالمجید اشایی کشمیری، ۱صفر **۱۲۱۱**، تا حرف سین‌را دارد، ۳۸۴گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۹ : ۸۶۸] .

18238ـ **تهران**، علامهٔقزوینی: محمد مهدی فرزند محمدعلی نویسندهٔ نسخهٔ تهران، ملی18240، در۵ذیقعدهٔ **۱۲۲۴** [پیشگفتارچاپ: ۱۲۰] .

18239ـ **مجلس** ۸۴۸ : نوشتهٔ **۱۲۲۶** مقدمه تا بخشی از گفتار چهارم افتاده و پس‌از جمله‌ای ازحروف سین آغاز میشود ، ۳۶۴گ ۲۰س [ف. مجلس ۳:۸۲] .

18240ـ **تهران**، ملی : نستعلیق محمد مهدی فرزند محمدعلی حسینی، سه شنبهٔ ۲/ع۲ **۱۲۲۷**، آغاز برابر نمونه، بایادداشت علامهٔ قزوینی [پیشگفتارچاپ : ۱۱۹] .

18241ـ **سپهسالار** ۶۸ : نستعلیق عبدالحسین اصفهانی، **۱۲۲۷**، ۴۷۳گ ۲۵س [پیشگفتار چاپ : ۱۲۰ ـ ف . سپهسالار ۲ : ۱۶۱ و ۳ : ۲۵۰] .

18242 ـ **سپهسالار** ۶۶ : نستعلیق **۱۲۳۴**، ۵۱۷ گ ۲۵س [پیشگفتارچاپ: ۱۲۰ ف. سپهسالار ۳: ۲۵۰] .

18243ـ **رضوی** ۴لغت: نستعلیق‌محمد نبی فرزند آقامحسن، **۱۲۳۷** ، زرین، آغاز برابر نمونه، ۳۷۶گ ۲۶س [ف. رضوی ۲ : ۳۶۶] .

18244ـ **مجلس** ۸۴۷: نستعلیق خوب خوب محمدعلی فرزند اسماعیل ، **۱۲۳۸**، در ایلچی درکوی احمدآباد اصفهان ، زرین ، ۳۳۸گ ۲۷س [ف. مجلس ۳ : ۸۲] .

18245ـ **تهران**، آقای‌یغمای جندقی: نسخ ابوالحسن‌یغمای جندقی ، آغاز بنوشتن

۱۲۴۰ درکاشان ، نزد فرزندش حبیب یغمائی است ، باچاپی جدایی دارد [پیشگفتار چاپ : ۱۲۲] .

18246ـ **سپهسالار** ۶۷: نستعلیق محمد مهدی فرزند محمدعلی، **۱۲۴۲**، زرین، ۳۵۷ گ ۲۶ س [پیشگفتار چاپ : ۱۲۰ ـــ ف . سپهسالار ۳ : ۲۵۰] .

18247 ـ **دانشگاه** ۱۴۵۳: نسخ ۱۵ ع ۱/ **۱۲۴۳**، ۴۱۴ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۱۳] .

18248ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق میرزا بابای نوری، سه‌شنبهٔ ۲۷ رمضان **۱۲۴۵** درسمنان، متن وهامش [رؤیت].

18249ـ **تهران**، موزه ۶ : خامه ابوطالب، در **۱۲۴۷** [نسخه‌ها ۳ : ۱۱۹].

18250ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق **۱۲۴۸**، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۱۲] .

18251ـ **سپهسالار** ۷۴: نستعلیق میرزا بابایی فرزند محمد ، **۱۲۵۲** ، ۳۷۲ گ ۲۶س [پیشگفتار چاپ: ۱۲۰ ـ ف. سپهسالار ۳ : ۲۵۰].

18252ـ **مجلس** ۴۶۰: نستعلیق **۱۲۵۵** زرین ، ۵۰۰ گ [ف . مجلس ۲ : ۲۷۱ ـ پیشگفتار ۱۲۱] .

18253ـ **دانشگاه** ۵۲۵۹ : نسخ فیض الله، درچهارشنبهٔ ۲۰ ج۲/**۱۲۵۵**، زرین [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۵].

18254ـ **الهیات** ۴۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، وانجام نونویس محمدعلی یکانلو ، ۹ ج۲/ **۱۲۶۹** [ف. الهیات ۱ : ۱۶].

18255ـ **سپهسالار** ۶۹: نسخ مرادعلی قمشه‌یی، در **۱۲۸۴**، بدرخواست میرزا علی اکبر از روی نسخهٔ چاپ ۱۸۱۸م کلکته ، ۳۷۷ گ ۳۱س [پیشگفتار: ۱۲۱ـ ف. سپهسالار ۳: ۲۵۰

18256ـ **مجلس** ۵۵۸۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ج۱/۱۶/ ۶۱۶ص ۲۴س [ف. مجلس ۱۷: ۴۷].

18257ـ **مجلس** ۵۵۸۸: همان نستعلیق، ج۲/ ...، ۶۰۶ص ۲۴س [ف. مجلس ۱۷: ۴۷].

. [۲۵۰

18258ـ **مجلس** ۵۸۰۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، ۶۶۰ص ۳۰س [ف. مجلس ۱۷ : ۲۳۳] .

18259ـ **دانشگاه** ۲۷۴۶ : نسخ سدهٔ **۱۳**، [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۱۴] .

18260ـ **تهران**، دهخدا ۱۹۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴**، اندازه رحلی [نسخه‌ها ۳: ۶] .

18261 ـ **رضوی** : نستعلیق **۱۲۳۷**، وقف مرتضی قلیخان ۱۳۳۷، ۳۷۶ گ ۲۶س [پیشگفتار : ۱۲۳] .

67 ـ 18262ـ **هندوستان**، رامپور کتاب‌خانهٔ رضا: شش نسخه [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷ : ۴۹،۴۵] .

18268ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۷۰۰۰ : تاریخ یادنشده، ۸۴۳ص ۱۴س [پیشگفتار چاپ: ۱۲۴] .

ت

تاج الرؤس و عزالنفوس

از احمد فرزند اسحاق بقال قیصری .

فرهنگ فارسی است درپنج باب ، باب نخستین دراسماء ذوات. درآن آورده: چون دیدم که کسی

قواعدی برای زبانها جزعربی ننهاده است من این کتاب را نوشتم وقواعدی بهتر و خوبتر از آنچه که برای عربی نهاده‌شده‌است درآن آوردم.

18269ـ یوگسلاوی: فیلم آغاز آن دردانشگاه ش۲۰۱۶ هست [فیلمها : ۶۳۶] .

تتمة اللغات

گزارش واژه‌های دشوار « تاریخ وصاف » است بکمك وازروی « قامـوس » و « کنز » و «منتخب اللغة» و «شمس اللغة» و «برهـان» و «فرهنگ ترکی و مغولی» و درآن گوید : که معنی چندکلمهٔ ترکی و عربی و مغولـی بدست نیامده است. **آغاز :** فرهنگ لغات غریبهٔ غیر شایعهٔ وصاف الحضرة. حرف الالف. آبی: انکار کننده است. . .

18270ـ سپهسالار ۱۶۷۶/۲: همراه تجزیة الامصار ازسدهٔ **۱۳** (۴۵۷ـ۴۸۴) [ف. سپهسالار ۳ : ۳۱۴] .

تحفة الابواب

از مقصود دانکوتی [بآنچنانکه در نسخه آمده‌است] یا منصوردانکوتی [بآنچنانکه آقای دانش‌پژوه درنشریه‌دانشگاه‌نوشته‌اند]. **آغاز:** حمدوسپاس بیحد وستایش‌بیعد وبیقیاس‌مبدعی‌را که ممکنات.

18271ـ تبریز، ملی۱۵۶ مج: نسخ تعلیق ملاابراهیم خویی فرزند آقاعلی، **۱۲۶۵** ۳۹گ ۱۵س، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۱ ـ ف. ملی تبریز ۱ : ۲۱۰] .

تحفة الاحباب

ازحافظاوبهی، سلطانعلی‌هروی‌خوشنویس برای میرزا سعدالدین مشهدی وزیر خراسان ، بسال ۹۳۶ (= اتمام الکتاب) نگاشته است . **آغاز:** فضلای فصیح‌زبان وفصحای‌بلیغ، افضل کلمات وافصح لغات حمدوثنایی‌را دانندکه رتبهٔ فصاحت .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۱۰ و۹۹ : ۲۲۰ ـ فرهنگ‌نویسی درهند : ۱۰، ۲۶۵ ـ لغت‌نامه ۱۱۰ (واژهٔ حافظ) ـ ترجمهٔ مجالس‌النفایس: ۱۴۴ .

18272ـ تهران، دهخدا۲۴: نستعلیق سیدی‌احمد فرزندمیراحمد خلخالی، چهارشنبهٔ ۲۸ذیحجهٔ **۹۸۹** دراردبیل ، درفهرست آمده: برای میرزا سعدالـدین مشهدی وزیر خراسان در۹۳۶ نگاشته شده‌است [نسخه‌ها ۳ : ۷] .

18273ـ تاشکند۱۴۳۶: ازسدهٔ **۱۵** م (ف . سمنوف ۱ : ۱۹۸ش ۴۴۵) [راهنمای کتاب ۱۱ : ۶۶۰] .

18274ـ موزهٔ بریتانیا ۲۳۵۷۵ Add : نوشتهٔ ع۲/ **۱۰۲۰** [راهنمای‌کتاب۱۱: ۶۶۰] .

18275ـ مجلس۶۵۵۲ فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۱۰۲گ [رؤیت] .

18276ـ ملك۴۱۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** همراه «مصادر» زوزنی [فرهنگنامه‌ها:۱۶] .

18277ـ ملك ۴۳۴ : نسخ سدهٔ **۱۱**، ۸۰گ ۱۷س [رؤیت].

18278ـ موزهٔ بریتانیا ۸۹۹۰ Add :سدهٔ**۱۶**م (ریوص۴۹۴) [راهنمای‌کتاب ۱۱ : ۶۶۰].

18279ـ لنین‌گراد، انستیتو آسیایی B۵۵۹/۱: نوشتهٔ**۱۱۱۳** درایران [راهنمای کتاب ۱۱ : ۶۶۰] .

18280ـ لنین‌گراد ، انستیتو آسیایی C۱۸۱۸/۲: نوشتهٔ**۱۲۳۳** [ف. بایوسکی ص ۲۲ ش ۱۱] .

18281ـ لنین‌گراد، انستیتو آسیایی

C۳۱۵: نوشتهٔ **۱۲۷۱** در تبریز [ف. بایوسکی ص۲۲ و ف. عمومی همین کتابخانه ص ۱۰۰] [راهنمای کتاب ۱۱ : ۶۶۰].

18282 ـ **ملک** ۲/ ۴۲۰ : نوشتهٔ ملاالله‌قلی در **۱۲۷۵**، برای میرزا علینقی عطار متخلص به طالب فرزند کربلائی محمد صادق [رؤیت].

18283 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۹۷ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳۲پ ـ ۲۱۱ر)، آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده بنام ملک خراسان گویا سلیمان نام در ۹۳۴ (!) نگاشته شده است [ف. ادبیات ۱ : ۸۲].

18284 ـ **مجلس** ۴۱۶۳ : نستعلیق، تاریخ یادنشده، **آغاز:** حمدله. عاقبة ... اما بعد، بدانکه این کتابیست درغایت لطافت، انجام درحرف هاء افتاده است ، ۵۷ گ ۱۴س [ف. مجلس ۱۱ : ۱۶۶] (مشکوک).

18285 ـ **ملک ۲**/۴۱۷ : تاریخ یادنشده آغاز برابر نمونه [ف. ملک، مجموعه‌ها: ۲۵].

18286 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۱۹ : منسوب به محمدحسین تبریزی که گویا نویسندهٔ نسخه باشد ، ۶۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۶۰].

تحفة السعادة = تحفة السعادات =

فرهنگ اسکندری

از مولانا محمود فرزند شیخ ضیاء الدین محمد، فرهنگی است در بیست و نه باب، وهر باب دردو فصل : مفردات ومرکبات و اصطلاحات . برای سعدالدین محمد طوسی و بدرخواست دوستان، درروزگار سلطان اسکندر فرزند بهلول لودهی پادشاه دهلی (۸۹۴ـ۹۲۳) در ۱۰ صفر ۹۱۶ ازروی فرهنگهای فارسی وعربی که نام آنهارا برده نگاشته است . **آغاز:** اما بعد، حمدالله ذی المن و الجود ونعت صاحب لواء ـ الحمد والمقام المحمود... چنین گوید ...

بنگرید : فرهنگ نویسی فارسی : ۹۵ـ فهرست فرهنگهای آکادمی علوم شوروی چاپ مسکو ۱۹۶۲ ص ۱۷ ش ۶ ـ پیام نو س۶ ش ۱۱ و۱۲ ص ۱۱۴ ـ مقدمهٔ لغت نامه : ۱۸۱.

18287 ـ **دانشگاه** ۲/۵۳۵۲ : نستعلیق عبدالقادر فرزند ملامحیی ۷ ج۲/ **۱۱۰۱** (۵۵پ ـ ۱۳۹ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۳].

تحفة اللغات

فرهنگ فارسی به‌فارسی است واین نام از آقای باستانی راداست، ودرواژهٔ درختك دا ناشعر خودنگارنده گواه آمده است [دانش پژوه] . **آغاز:** فصل الالف مع الالف . اا ب سه معنی دارد اول معروف است.

18288 ـ **دانشگاه** ۲۷۰۸ : نستعلیق سدهٔ دوازدهم، حواشی داردکه باید ازخود نگارنده باشد، درهامش فرهنگی است درواژه‌های مرکب گویا نیز ازخودنگارنده باشد[ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۶] .

تحقیق الاصطلاحات

از امیرحیدر حسینی واسطی بلگرامی متخلص به امیر حسینی (۱۹ ج ۱/۱۱۶۵ ـ ۱۲۱۷) فرزند نورحسین فرزند غلامعلی آزاد بلگرامی . گزارش اصطلاحات مفرد و مرکب درزبان فارسی است به‌ترتیب حروف تهجی آغاز آنها، که در ۱۱۸۹ نگاشته‌است. **آغاز:** سپاس منعمی‌که مشت خاکرا دولت ناطقه بخشید .

بنگرید : فرهنگ نویسی در هند : ۱۶۳ ـ ذریعه ۹ : ۱۰۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۹.

18289 ـ **مجلس** ۳۵۸۵ : نستعلیق هندی مبارزخان ۲۷ محرم **۱۲۶۳** ، ۱۲۷ ص ۱۹س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۵۴].

تسهیل اللغات

ازشیخ احمد متخلص به حسرت . از این نگارنده در ذریعه وفرهنگ سخنوران در واژهٔ حسرت یادنشده است .

18290ـ آصفیه ۵۸۸ لغت : نوشتهٔ ۱۲۷۳ [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۰] .

تعریفات = ده فصل

زاکانی، درص۱۵۸۳ اخلاق گذشت.

جامع اللغة

از نعمت فرزند احمد . در فهرست موزهٔ بریتانیا، بدون نشانی بیشتر، دربخش فرهنگ ودستور یادشده است، وشاید همان «لغت نعمت» باشد .

18291ـ موزهٔ بریتانیا Or ۷۳۱۷: سدهٔ ۱۲ .

18292ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۲۶۲: سدهٔ ۱۲ ، [ترجمهٔ ایرج افشار : نسخهها ۴ : ۶۹۱] .

جوامع العلم

طبری، درص ۱۵۹ گذشت.

جواهر الحروف

ازلاله تیك چندبهادر، نگارندهٔ «بهارعجم» در (تحقیق الفاظ قدیم فارسی) پس از ۱۱۵۲ نگاشته است .

18293ـ آصفیه۵۵۴لغت: نسخه گویا ازروزگار نگارنده است [ف. آصفیه ۴: ۵۷۰]،

خاتمهٔ فرهنگ جهانگیری

که متن آن درجای خود خواهدآمد. این خاتمه در نسخهٔ چاپی و بیشتر نسخههای خطی آن نیست. این گفتار درپنج در و هریك دارای درها وجلوهها: در۱ـ کنایات و استعارات ۲ـ لغات مرکبه از فارسی و عربی ۳ـ واژههاییکه یکی از حرفهای هشتگانه رادارد ۴ـ واژههای زند وپازند و اوستا ۵ـ لغات غریبه .

18294ـ مجلس۸/۲۹۵۹: بیتاریخ باتاریخ ۹۷۸ دردفتر (ص ۱۶۳ـ۱۸۳) [ف. مجلس ۱۰ : ۳۹۵].

خلاصة اللغات

ازمحمد مؤمن(محمد) فرزند ابوالمحسن منشی گـونابادی حسینی ، بنام وزیرشاه عباس (خلف صدق محمد)، دردوفصل: ۱ـ عربی بهـ فارسی ۲ـفارسی بفارسی ویك خاتمه درمستعارات فرس ، بهترتیب تهجی باسرودههایـی از خود نگارنده. **آغاز:** . . . حمد وسپاس بیقیاس مر احدی راکه منشیان سخن آفرین معجز بیان.

18295 ـ تهران ، ملك الشعراء بهار (مجلس؟): نستعلیق حسین گونابادی، بامقابله نگارنده ع۲/۹۹۸بانسخهٔاصل. درع۱/۱۹۹ (۱۰۹۹) درکرمان بوده [نسخهها ۵: ۶۶۱].

18296ـ تهران، دانشسرایعالی،قریب ۳۹ : نستعلیق نیمههای ع۱/۱۰۵۰ ، نسخه فصل نخستین است، سپس لغات فارسی ازحرف [ز] تا [یاء] [نسخهها ۵ : ۶۲۴].

خلاصة المجمع

ازسروری کاشانی، محمدقاسم فرزند حاج محمد، گزیدهٔ «مجمع الفرس» خوداوست، کـه در۱۰۱۸ بنام حاتم بیگ وزیر شاه عباس یکم ساختهاست، دردیباجه نام شانزده کتابیکـه از آنها دراین فرهنگ بهرهبرده یادکرده است . **آغاز:** ابتدایکلام هردانشمندسخنور وانتهای سخن هر خردمند .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۴۴۳ و ۱۶ : ۲۰۱ فرهنگ سخنوران : ۲۶۷ ـ مؤلفین مشار۴ : ۹۰۴ ـ مقدمهٔ لغتنامه : ۱۹۸ .

18297ـ مجلس ۲۸۱۷: نستعلیق محمد حسن مشهور به وکیل، در ۱۲۲۱، آغاز برابر نمونه، ناتمام، ۶۶۰ص ۱۲س [ف. مجلس ۱۰: ۱۲۱].

د

دستور الفصحاء

ازمحمد فرزندسعد فرزند کمال [دیباجه]. شامل (انواع لغات پارسی وتازی واصناف معانی الفاظ ترکی واصطلاحات و مرکبات و سخنان پهلوی ودری ویونانی ورومی و ماوراء النهری که درزبان فارسی) بکاررفته است.

18298ـ تهران، ادبیات ۷ ج: نستعلیق شوال ۱۰۴۲. آغاز: افتاده: دیباجهٔ فصیح اضعف عبادالله محمدبن ... که مدتی است که سودای اجتماع لغات درسویدای دل متمکن بود ۳۶۱گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱: ۲۳۵].

دیباج الاسماء

18299ـ مجلس ۸۶۱۵ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

ر

رشف الالحاظ فی کشف الالفاظ

ازخالدی، درس ۱۱۷۶ گذشت.

رو آورد

احمد رسمی افندی.

18300ـ مدینه، عارف حکمة ۱۰۷ت: نسخ ۱۱۶۳ [نسخه‌ها ۵: ۴۶۴].

ز

زبدة الفرائد

ازشیرخان عندی، بسال ۹۵۵ نگاشته ودر دیباجه سرگذشت خودرا آورده است. آغاز: حمد بیغایت وثنای بینهایت مرخالقی را.

18301ـ فاضلیه ۲ فرهنگ: نستعلیق ۷۵۸ (گویا غلط چاپی باشد) آغاز برابر نمونه ۵۲۲گ ۹ و ۱۰س [ف. فاضلیه ۱: ۱۷۴].

زواهر اللغة

ازابوالنجیب محمدجوانرودی، شاگردقاضی رستم کاشانی [دیباجه]. در گزارش واژه‌های دشوار گلستان و بوستان و یوسف و زلیخا، به ترتیب حروف تهجی درفصلهایی، پس از نیمهٔ دوم سدهٔ دهم یادر آغازسدهٔ یازدهم نگاشته است [ابن یوسف]. دربرخی جایها واژهٔ کردی برابر واژه‌ها را آورده است. آغاز: حمد و سپاس بیقیاس مر خدایراست که نگارندهٔ سماست.

18302ـ مجلس ۵۸۷: نستعلیق یاسین فرزندعمر فرزندمحمد در ۱۲۰۱، ودرهامش آن فرهنگی پارسی است، آغاز برابر نمونه، ۶۴گ ۱۰س [ف. مجلس ۳: ۹۴].

س

سراج اللغة = سراج اللغات

از سراج‌الدین علی‌خان‌آرزو اکبرآبادی فرزند شیخ‌حسام الدین، مشهور به‌خان‌آرزو (کوالیار ۱۱۰۱ ـ لکهنو ۱۱۶۹/۲۳ع۳) بسال ۱۱۴۷ نگاشته است ودرهندچاپ‌شده‌است و فرهنگی بنام «چراغ هدایت» از او بکوشش آقای دبیر سیاقی با «غیاث اللغات» چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵ و ۱۲: ۱۶۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۳ ـ مقدمهٔ لغت نامه: ۱۸۲ ـ مؤلفین مشار ۴: ۹۲.

18303 ـ **نجف،** شوشتریها: تاریخ یاد نشده، دفتردوم آنست ویژهٔ لغات عروضی که برای‌مردم هندنگاشته‌است [ذریعه ۱۲: ۱۶۰].

18304 ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳قف۰۳۳۰: تاریخ‌یادنشده، ۷۲۸ص[مخطوطات سرفرازعلی: ۱۶].

سرمهٔ سلیمانی

از تقی‌الدین محمد اوحدی بلیانی فرزند سعدالدین محمد واعظ حسینی دقاق کازرونی اصفهانی، (۳ محرم ۹۷۳ ـ ۱۰۳۰) نگارندهٔ «عرفات العاشقین» و از نوادگان اوحدالدین بلیانی. درآن واژه های دشوار علمی که کمتر بکارمیرفته راگردآورده‌است [دیباجه].

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۷۳ و ۱۲: ۱۷۳ فرهنگ سخنوران: ۷۰.

18305 ـ **دانشگاه** ۱۲۲: نستعلیق، گویاازروزگارنگارنده،سدهٔ **۱۱**، آغازدردیباجه و انجام افتاده، تصحیح شده، ۱۵۸گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۲: ۳۹۷].

ش

شامل = مؤید الفضلاء محمدلاد.

شرح لغات دیوان انوری

ازمحمدفرزند محمدصالح نصرالله دماوندی که «نوتقویم شرعی: ۳۶۴» خودرا بسال ۱۱۹۲ بانجام رسانده است.

18306 ـ **دانشگاه۴**/۳۳۹۶: نستعلیق خود نگارنده درجنگی ازاو (۸۸پ ـ ۱۲۶) چند قصیده است باتفسیر واژه‌ها، همراه «نوـ تقویم‌شرعی» ازهمو [ف.دانشگاه ۱۱: ۲۳۹۸]

شرح مشکلات گلستان = فرهنگ

از مولوی جنید فرزند عبدالله مولوی، در سه‌قسم: ۱ـ دراشعارعربی وبعضی فارسی مشکل ۲ـ مرکبات معانی واحادیث‌واقوال ابکاراکابر ۳ ـ لغات مفردات بر ترتیب حروف تهجی [دیباجه]. **آغاز:** حمدله. علی نعمائه. قال ـ المفتقر الی‌الله القوی جنیدبن... چون دیدم‌که طبایع بعضی مردم.

18307 ـ **دانشگاه۲**/۵۲۵۰: نستعلیق ۱۴شوال ۱۹جلوس‌همایون (۷۸پ ـ ۱۰۷ر) زرین [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۷۹].

18308 ـ **بادلیان،** Add ۶۹/۵۴: باتاریخ **۱۲۰۰ـ۱۲۰۴** دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۲۳۶ و۱۳۳۸ هست [فیلمها: ۵۸۷].

شمس اللغات

ناشناخته. فرهنگ فارسی به‌فارسی. دو کتاب بدین‌نام چاپ شده است: ۱ ـ فرهنگ فارسی، ترکی، عربی ازقاضی ابراهیم فرزند نورمحمد [مشار: ۱۰۴۳] ۲ـ فارسی وعربی بفارسی‌که بسرپرستی‌مسترجوزف انگلیسی‌گویا در هندوستان، بسال ۱۲۲۰ نگاشته شده است [مقدمهٔ لغتنامه: ۱۸۲].

18309ـ دانشگاه۳۵۹۲/۲۵: نستعلیق محمدعلی، **۱۲۳۲**، درمیانهٔ نسخه آمده: جلد ثانی شمس اللغات. **آغاز:** الف، حرف اول حروف تهجی و بحساب جمل ابجدیك (۵۶ر ۱۰۰پ) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۳].

صحاح الفرس = صحاح العجم

از شمس‌الدین محمد فرزند فخرالدین هندوشاه فرزند سنجر صاحبی‌کیرانی نخجوانی زاده‌در نخجوان۶۸۷. بروش «صحاح»جوهری در۷۲۸، دربیست وپنج باب و رویهم ۴۳۰ فصل ودارای ۲۳۰۰ واژه نگاشته است. و بکوشش دکترعبدالعلی طاعتی رشتی چاپ‌شده است. چلبی ازدوکتاب بنام «صحاح العجم» یاد کرده یکی دیرینه‌که باید همین‌باشد ویکی تازه‌که از ترکان‌است. **آغاز: ۱)** الحمدلله‌الذی‌الهمنا اللغات والعبارات. **آغاز: ۲)**... وبعدازآنکه‌در تصحیح لغات وجمع‌کتبی‌که دراین‌فن ساخته‌اند و نسخه های درست ومعتمد علیها حاصل‌کرد... این جمله‌را به‌کتاب صحاح الفرس موسوم‌کرد.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۴۴ و۱۵ : ۱۱ و ۱۶ : ۲۲۰ ـ فرهنگ نویسی در هند: ۲۶۵ مقدمهٔ لغتنامه: ۲۸۷.

17310ـ **بادلیان**۱۶۸۱: نبشتهٔ **۹۱۳** [نسخه‌ها ۳: ۴۲].

18311ـ **تهران**، عبدالعلی طاعتی: نوشتهٔ **۸۲۰**یا**۹۲۰** حداکثر **۱۰۲۰**، بادیباجهٔ باارزش، بهترین سه نسخه‌ایست که پایهٔ چاپ قرارگرفته است [مقدمهٔ لغت‌نامه: ۱۸۷].

18312ـ **تهران**، دهخدا: تصحیح‌شدهٔ خود استاد، [مقدمهٔ لغت‌نامه: ۱۸۷].

18313ـ **تهران**،دکترصادق‌کیا: نسخه روزگاری ازآن داعی‌الاسلام بوده (مقدمهٔ جلد پنجم فرهنگ ایشان ص د۵) این سه‌نسخه پایه چاپ آقای‌طاعتی‌قرارگرفته‌است[مقدمهٔ‌لغت‌نامه: ۱۸۷].

18314ـ **بادلیان**۱۶۸۲: نبشتهٔ**۱۰۳۷** [نسخه‌ها ۳: ۴۲].

18315ـ **بادلیان**، Or ۲۲۴/۲۰: باتاریخ‌ع‌۲/**۸۸۶**دردفتر. **فیلم**آن‌دردانشگاه به‌ش۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها: ۵۵۳].

ع

عجایب اللغة

ازادیبی، گویا ازادیبان سدهٔ دهم‌عثمانی، بنام (حضرت افندی)، به‌ترتیب حروف پایان واژه‌ها، درآن‌ازسرایندگان‌پیشین‌گواه‌آورده، از کتابهای فرهنگ وازآن میان «فرهنگ‌اسدی» بهره‌برده‌است [سعیدنفیسی]. درآن‌آمده: ندارد ازجهان جزیی نصیبی ـ غریب دردکش مسکین ادیبی. **آغاز:** بعد ازتیمن به صحیح ترلغاتی که‌بلغای‌میادین فرس قدیم.

18316ـ **مجلس** ۲۱۹۲: نستعلیق متوسط، سدهٔ **۱۰**، زرین، کاغذها مهرهٔ عثمانی دارد، ۱۶۱ص ۱۳س [ف. مجلس ۶: ۱۵۳].

غ

غرایب اللغات

از عبدالواسع هانسوی (بنگرید : قواعد زبان فارسی درهمین فهرست).

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۲.

18317ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳ قف ۳۳۲ : نوشتۀ عشرت علی خان، تاریخ یادنشده، ۱۸۰ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۱۶].

18318ـ **راجۀ فیض آبادی۶:** بدون یادی از نگارنده وتاریخ نوشتن، وشاید دیگری باشد [ذریعه ۱۶ : ۳۲].

غرایب اللغة

از سراج الدین عروضی.

18319ـ **موزۀ بریتانیا** Or۱۲۰۱۵: نوشتۀ **۱۲۲۴** [ترجمۀ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۹۲].

غیاث اللغات = غیاث اللغه

از محمد غیاث الدین فرزند جلال الدین فرزند شرف الدین مصطفی آبادی رامپوری که در ۱۲۴۲ بانجام رسیده وبارها چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۷۳ ـ مقدمۀ لغت نامه : ۱۸۲ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۳۵۸.

18320ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۲۰۱۴: نستعلیق خلیفه شاه محمد، ۲۵ ذیقعدۀ **۱۲۵۶** زرین [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

18321ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳ق ف۳۳۳: تاریخ یادنشده ، ۱۱۴۰ ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۱۶].

ف

فرهنگ آداب

ازسیدشاه عبدالرزاق، سیدصاحب حسینی.

18322 ـ **آصفیه** ۵۹۴ لغت: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۰].

فرهنگ اسدی = لغت الفرس

فرهنگ اسکندری = تحفة السعاده

فرهنگ بدیع اللغات = تاریخ جهانگیرشاهی

خواجه‌زاده ولی سرهندی. دریك مقدمه و فهرست ویك مقاله، بنام نورالدین محمدجهانگیر درچهل سالگی، بسال ۱۰۱۳ نگاشته است.

18323ـ **بادلیان** SeldSup23۲۳۱ نستعلیق نگارنده در پایان نسخه آمده: بدیع اللغات جهانگیری، ۴۵گ۱۷س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۴۳ هست [فیلمها : ۱۴۷].

فرهنگ بشیرخانی

ازبشیرخان [دیباجه] ، هندی یا افغانی یا درآنجاها میزیسته است، از سدۀ یازدهم. به ـ ترتیب حروف تهجی آغاز واژه‌ها در بابها و پایان واژه‌ها درفصلها. **آغاز:** حمد بیغایت و ثنای بینهایت خالقی را که طبیعت انسان‌را .

بنگرید : مقدمۀ لغت نامه : ۱۸۲.

18324ـ **سپهسالار** ۱۳ : نسخ خوب سدۀ **۱۳**، استنساخ معتمدالدوله حکمران شیراز

برای اعتضاد السلطنه و در ۱۲۹۷ بکتابخانهٔ اعتضاد السلطنه آمده ، ۱۴۲ گ ۱۵س [ف . سپهسالار ۲ : ۲۰۹ و ۵ : ۳۶۹] .

فرهنگ بیرجندی بفارسی

ازملاعلی اشرف بیرجندی ، متخلص به ـ صبوحی، ازسرایندگان نقادوهزلی سدهٔ دوازدهم نصاب زبان بیرجندیست که بسال ۱۱۹۶ سروده است. **آغاز:** ای لب ودندان تو بهتر زیاقوت و گهر ـ رشك دارد ازدهان تنگ تو تنگ شکر .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۹۵ و۱۶ : ۱۹۳ فرهنگنامه‌ها : ۱۱۷ ـــ فرهنگ سخنوران : ۳۳۱ ـ تاریخ قهستان ، آیتی : ۲۸۶ .

18325ـ **تهران**، دهخدا ۱۹۹ : نستعلیق یکشنبهٔ ۱۲ج۲/**۱۲۷۳** دریك جنگ [نسخه‌ها ۳ : ۹] .

18326ـ **تهران**، استادمحیط‌طباطبایی : تایپ شدهٔ سدهٔ **۱۴** ، ازروی نسخهٔ شیخ هادی بیرجندی که بروزگار سراینده نوشته شده بود [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۷] .

18327ـ **تهران**، دکترمحمد اسماعیل رضوانی: نسخهٔ کهن و بی‌تاریخ در ۲۰۰ بیت ، ۱۰ گ [مجلهٔ ادبیات، دکترجمال رضائی : س ۱۳ ش۳ : ۱۱] .

فرهنگ جعفری

ازنواب جعفرعلیخان فرزند نواب معین‌ـ الدوله فرزند شجاع الدوله، بسال ۱۲۵۸ .

18328 ـ **آصفیه** ۵۷۳ لغت : نوشتهٔ **۱۲۵۸** [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۰] .

فرهنگ جعفری

محمدمقیم تویسرکانی بنام جعفرخان، در هشت ماه ، بسال ۱۰۴۰ (= ختم) نگاشته‌است. درآغاز دستورهایی چند ازبان فارسی‌را آورده سپس نزدیك به ۷۰۰۰ واژه به ترتیب حروف آغاز واژه‌ها. شاید این جعفرخان همان جعفر بیگ فرزند بهزادبیگ وزیرلاهیجان بروزگار شاه عباس وشاه صفی باشد [ابن یوسف] و شاید یکی ازفرمانروایان هند [دانش‌پژوه] درپایان آمده: زبیدکـه از ذخایر فرهنگ جعفری ـ ختم‌اللغه بکویمش ازنیاك بنگری ـ چون‌کردم ابتدا وتمامش بهشت ماه ـ درسال ختم هجرت ختم پیامبری .

بنگرید : ذریعه۱۶ : ۱۹۶ ـ مقدمهٔ لغت نامه : ۱۸۳ .

18329ـ **آصفیه** ۲۳۰ لغت: نسخ‌خوش عبدالمؤمن **۱۰۴۱** درفهرست آمده: آغازافتاده نام نگارنده شناخته نشده، فرهنگ واژه‌هـای فارسی وترکی است، سپس همان سرودهٔ پایـان کتاب‌را یاد کـرده است: ،۳۶۷ص ۲۱س[ف. آصفیه ۲ : ۲۹۳].

18330ـ **مجلس**۸۶۲: نستعلیق بسیار خوب **۱۰۴۹**، زرین، آغازیك صفحه افتاده ، ۲۳۸گ ۱۴ـ۱۶ س [ف. مجلس۳ : ۱۰۴] .

18331ـ **دانشگاه**۲۴۰۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز چند سطری افتاده : درخسند اختر اوج‌آسمان سعادت ویگانه گوهر دریای امامت امابعد... محمدمقیم تویسرکانی معروض‌ارباب دانش، ۱۷۷گ۲۱س[ف. دانشگاه۹: ۱۰۲۵] .

فرهنگ جغرافیایی ایران

از فرهاد میرزا معتمدالدوله، که یاداو در «کنزالحساب : ۱۸۹» گذشت . که در ۱۲۷۶ بدان‌آغاز کرده است .

بنگرید : ذریعه ۱۶: ۱۹۷ .

18332ـ **فرهادمعتمد**۱۱۲ : شکسته نستعلیق خود نگارنده و تصحیح خوداو [نسخه ۳ : ۲۰۲].

فرهنگ جهانگشا = فرهنگ فارسی بفارسی

میرزا ابراهیم.

فرهنگ جهانگیری

از عضدالدوله جمال الدین حسین فرزند حسن انجوی شیرازی. بدستور اکبر پادشاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) در ۱۰۰۵ بدان آغاز وبنام جهانگیرپادشاه (۱۰۱۴ ـ ۱۰۳۷) در ۱۰۱۷ بانجام رساند. دریك مقدمه با۱۲آیین دردستور زبان و۲۴باب به‌ترتیب حروف آغاز درباب و دوم درفصل، ویك خاتمه (که در چاپ ۱۲۹۳ لکهنو نیامده)درپنج در،درکنایات واصطلاحات واستعارات نیز به‌ترتیب تهجی آغاز آنها. در دردیباجه نام۴۴ فرهنگ منبع کارخودرا آورده است (بنگرید: خاتمهٔفرهنگ:۱۹۲۷) **آغاز:** آنکه برلوح زبانها حرف اول نام اوست . . . حمد بیحد وسپاس بیقیاس مرصانعی‌را سزاست.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۹۷ ـ ف. مشار ۱۱۷۳:ـمؤلفین مشار۲ : ۷۲۲.

18333ـ38 ـ **هندوستان**، رامپور کتب‌خانهٔرضا: شش‌نسخه، کهن‌ترین آنها نوشتهٔ **۱۰۰۵**(!)[یادداشتهای‌مهدی غروی، مجلهٔوحید ۷ : ۴۵، ۴۹].

18339ـ **پاریس**، ملی۲۰۹۴: شعبان **۱۰۱۹** [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۷].

18340ـ **تهران**،ادبیات ۱۵۵حکمت: نستعلیق محمد اشرف فرزند نورالدین محمد حسنی حسینی اینجوی، ۱۹ رمضان **۱۰۲۴**، ۹۸۲ص [ف. ادبیات ۲ : ۲۷].

18341 ـ **سنا** ۹۰۰ : نستعلیق هندی دوست محمد در**۱۰۳۱** درپتنه، بدستور رکن‌ـ الدوله آقاکریما [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۳].

18342ـ**مجلس**۴۶۸۹: نستعلیق‌محمد مؤمن، ذیحجهٔ **۱۰۳۲**، آغاز بمانند نمونه، ۵۹۶گ ۱۹س [رؤیت].

18243ـ **تهران**، گلستان ۱۱۱۴۷ : نستعلیق محمد مؤمن، ع۱۴/**۱۰۳۲**، زرین [نسخه‌ها

18344ـ **تهران**، استادمینوی ۱۳۷ : نستعلیق محمدراجی، **۱۰۳۵**، زرین [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۶].

18345ـ **دانشگاه** ۱۳۶۷ : نستعلیق محمد رستگار، ۱ج۲/**۱۰۳۵** آغاز دردیباجه افتاده. ۵۶۲گ [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱].

18346ـ **رضوی**۲۵ لغت : نستعلیق خسرو فرزندحسن، **۱۰۳۷**، آغازبمانندنمونه پایان افتاده ۵۹۵ گ ۱۹س [ف. رضوی ۲ : ۳۷۲].

18347ـ **تهران**،دهخدا ۱۶۰: نستعلیق ۱ج۴/**۱۰۴۱** [نسخه‌ها ۳ : ۲۴].

18348ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۱۵: نستعلیق محمد رضا بوره بوسه‌ای، در **۱۰۵۷** تاریخ نگارش ۲۰ج۱/۱۰۱۴ دارد [نسخه‌ها ۲ : ۸۹].

18349 ـ **تهران**، ادبیات ۶۸ ب : نستعلیق ۶صفر **۱۰۶۸**، زرین، ۴۳۹گ۲۵س [ف. ادبیات ۱ : ۳۶۸].

18350ـ **آصفیه** ۲۷۶ لغت : نوشتهٔ **۱۰۷۱** [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۸].

18351ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰م‌لغت فارسی : تعلیق ۲۱ صفر **۱۰۸۳**، آغاز برابر نمونه، ۵۰۹ گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۳۰].

18352ـ **مجلس** طباطبایی، فهرست نشده: محمدرضی فرزندگداعلی جابلقی، ۱۹ع

۲/۱۰۸۵ گزیدهٔ آنست از **عباس کردستانی** با انداختن سرودهها و گواهها [رؤیت].

18353ـ **دانشگاه** ۲۰۴۱ : نستعلیق محمدصادق فرزندحسن خیامدامغانی، ۱۷صفر **۱۰۸۸** در قلعهٔ استرآباد و خاتمه در ۲/۲۷ع/۱۰۸۸ ، ۳۷۸گ ۲۵س [ف. ادبیات ۱ : ۳۶۸].

18354ـ **الهیات** ۱۳۵ ب: نستعلیق و نسخ **۱۰۹۶**، خاتمه که در چاپ نیست را نیز دارد، ۴۱۵گ ۲۴س [ف. الهیات ۱:۹۹].

18355ـ **گلستان** ۱۲۴۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درهامش «کنز اللغه» است، انجام افتاده [نسخهها ۱:۱۹۲].

18356ـ **حقوق** ۶۲/۱ب: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱** ، (۲پ – ۱۷پ) [ف. حقوق : ۱۶۵].

18357ـ **تهران**، دهخدا ۱۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بخشی ازمیانهٔ کتاب است.

18358ـ **تهران**، دهخدا ۱۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، انجام افتاده [نسخهها ۳:۲۴].

18359ـ **فرهاد معتمد** ۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخهها ۳ : ۲۰۲].

18360ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱۸ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، باحاشیههایی ازقزوینی ۴۰۶گ ۲۴س [ف. ادبیات ۱:۳۶۸] .

18361ـ **قم**، سید شهاب الدین تبریزی: نوشتهٔ صفر **۱۱۳۶**، **آغاز**: حمدله. . .والصلاة علی جمیع عباده الصالحین ... امابعد، بدانکه این **ملخص** است ازکتاب فرهنگ جهانگیری محذف الاشعار و الشواهد [سید عبدالعزیز طباطبائی] .

18362ـ **قاهره**، دارالکتب ۹ م لغت فارسی: تعلیق محمود، شنبهٔ ۱۵ج۲/**۱۱۴۱**، آغاز برابر نمونه ، ۲۴۵گ ۲۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۳۰] .

18363ـ **تهران**، استادمینوی ۱۳۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، رحلی [نسخهها ۶ : ۶۵۶].

18364ـ **مجلس** ۴۹۹۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز بمانند نمونه ، ۳۰۸ گ ۲۷ س [رؤیت].

18365ـ **تهران** ، آقای ثامنی : سدهٔ **۱۲** [نسخهها ۵ : ۱۱۱].

18366ـ **تهران**، ادبیات ۶۷ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، ۴۱۸گ ۲۵س [ف . ادبیات ۱ : ۳۶۸] .

18367ـ **سپهسالار** ۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، خاتمهرا نیزدارد، ۳۰۱ گ ۲۷س [ف . سپهسالار ۲ : ۲۱۹] .

18368 ـ **دانشگاه** ۵۲۶۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۲۹۵گ ۲۵س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۷] .

18369ـ **پاریس**، عمومی S.P.۴۶۹۶: سدهٔ **۱۲** [نسخهها ۴ : ۱۳۷].

18370ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۷۳جما: نستعلیق ازمیانهٔ سدهٔ **۱۲**، ۳۶۲گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲ : ۶۷] .

18371ـ **تهران** ،دکترمفتاح: نستعلیق **۱۲۰۵** رحلی [رؤیت] .

18372ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۸۷ : نستعلیق عبدالکریم ساروی ، ۱۶ع۲/**۱۲۲۲**، رحلی [نسخهها ۵ : ۶۳۳] .

18373ـ **تهران**، ملی ۹۷ف: نستعلیق ۷ذیقعدهٔ **۱۲۲۵**، آغاز بمانند نمونه، ۴۳۷گ ۲۱س [ف. ملی ۱ : ۸۲] .

18374ـ **تهران**، دهخدا ۱۶۸ : نستعلیق

محمد، چهارشنبهٔ ۲۵ ذیقعدهٔ **۱۲۲۶** [نسخه‌ها ۳ : ۲۴].

18375ـ **دانشگاه** ۲/۳۳۴۶ : نوشتهٔ محمد نزدیك **۱۲۳۸**، تنها مقدمهٔ آنست (ص ۱۸ـ۳۵) [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۳۴۰] .

18376ـ **تهران**، دهخدا۱۸۶: نستعلیق ۷ شعبان **۱۲۳۹** ، در تهران [نسخه ها ۳ : ۲۴] .

18377ـ **سپهسالار** ۸: نستعلیق میرزا کاظم فرزند میرزا صادق. **۱۲۳۹**، خاتمه رادارد ۲۹۰ گ ۲۷ـ۲۶س [ف. سپهسالار ۲: ۲۱۹].

18378 ـ **تهران** ، دهخدا ۱/۶۶ : شکسته نستعلیق علینقی ، ۲۰ ذیحجهٔ **۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۳ : ۴۰] .

18379ـ **تهران**،دانشسرایعالی، قریب ۸۰: نستعلیق ع/۱۶ **۱۲۴۱** ، رحلی [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۳].

18380ـ **تهران**، ملی۹۵۹ف: نستعلیق سفر **۱۲۴۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۸۱ گ۲۱س [ف. ملی ۲ : ۴۹۷] .

18381ـ **دانشگاه** ۵۱۸۰: نستعلیق ، آدینهٔ ۸ شعبان **۱۲۴۴**، ۳۳۳ گ ۲۳س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۹].

18382 ـ **سپهسالار** ۲۵ : نستعلیق **۱۲۴۴** ، جمعی برای میرزا فضل‌الله مستوفی ، ۴۹۴ گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۱۹] .

18383ـ **تهران**،دکترمفتاح: نستعلیق محمد فرزند محمدصادق، ع۲/**۱۲۵۵**، زرین گزیده‌ایست ازآن [رؤیت] .

18384ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۲۳: نستعلیق سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۸۹] .

18385ـ **مجلس**۳۰۴۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، تنها خاتمهٔ کتاب است در پنج [در] وچهارم درلغات زند وپازند واوستا، ۸۵ص۱۱س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۸۸].

18386ـ **رضوی** ۲۶ لغت: نستعلیق ، تاریخ یادنشده، بخشی ازآنست، ۹۸گ ۲۹س [ف. رضوی ۲ : ۳۷۲].

18387ـ **فرهاد معتمد** ۸۶: شکسته نستعلیق، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها۳ : ۲۰۲].

18388 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۱۲: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۴] .

18389 ـ **گلستان** ۱۲۴۳ : نستعلیق تاریخ یادنشده، انجام‌افتاده، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها :]

18390ـ **مجلس**۴۶۹: نستعلیق خوب **آغاز:** حمد بیحد و سپاس، زرین ، ۴۲۰گ ۲۰س .

18391ـ **مجلس** ۴۷۰: نسخ، زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۵۱ گ۲۷س [ف. مجلس ۲ : ۲۷۶].

18392ـ **ملی**۱۲۴۵: تاریخ یادنشده، ۸۷۲ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۷۴ هست [فیلمها : ۱۴۷].

18393 ـ **تهران** ، دکتر حافظ فرمانفرمائیان: تاریخ یاد نشده. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۲۰۶هست [فیلمها : ۱۴۷] .

18394ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف ۳۳۴ : تاریخ یاد نشده ، ۱۱۹۳ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۱۶] .

18395ـ **آصفیه**۴۱۴لغت: تاریخ یاد نشده، تنها مقدمهٔ آن است [ف . آصفیه ۳ : ۶۱۸] .

فرهنگ حسینی

ازحسین فرزند احمد . بروزگار عالمگیر (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸) .

بنگرید : مقدمهٔ لغتنامه : ۱۸۳ .

18396ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۳۳۵ : تاریخ یاد نشده ، ۱۰۰۲ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۱۶] .

فرهنگ دفترداری

در ص ۱۸۶ گذشت .

فرهنگ رشیدی

از عبدالرشید فرزند عبدالغفور حسینی تتوی‌مدنی، درگذشتهٔ ۱۰۷۷. گویا بسال ۱۰۶۴ (= بادفرهنگ‌رشیدی مقبول) بروزگاری‌که‌شاه جهان (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۸) در زندان پسرش عالمگیر (۱۰۶۹ ـ ۱۱۱۸) بوده ، به‌ترتیب [illegible] نخست و دوم واژه ها در یك مقدمه و ۲۴ باب وفصلهایی ، از روی فرهنگ جهانگیری و مجمع‌الفرس سروری نگاشته‌است. ولی‌درهشت نسخه‌که پایهٔ چاپ۱۲۹۲قرارداشته‌است خاتمهٔ آن نبوده است. **آغاز:** ستایشی‌که آرایش سر نامهٔ هرسخن و پیرایش دیباجهٔ هرنووکهن .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۰۰ ـ ف. مشار ۱۱۷۵ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۸۵۲ ـ مقدمهٔ لغت‌نامه : ۲۱۸ .

18397ـ**مجلس**۴۷۱: نستعلیق**۱۰۶۷** (بتاریخ هزار وهفت و ستین ـ مطرا گشت این گنج نوآیین)۳۰۹گ۲۲س[مجلس۲: ۲۷۶] .

18398ـ **دانشگاه** ۲۹۷۳: نستعلیق ، چهارشنبهٔ ۲۵ع۲/سدهٔ **۱۱** ، ۴۲۷گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۱].

18399ـ**مجلس**۵۸۷۶: نستعلیق‌هندی سدهٔ **۱۱-۱۲**، ۱۱۹۰ ص ۱۵س [ف . مجلس ۱۷ : ۲۷۴].

18400ـ **تهران**، دهخدا۱۳۸: نستعلیق هندی، ۱۰ج۲سدهٔ **۱۱-۱۲**[نسخه‌ها۳: ۲۴] .

18401ـ **دانشگاه**۳/۳۲۸۹: سدهٔ**۱۱**، بخشی ازآن‌ست (۳۳پ ـ ۴۲پ) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۵۴].

18402ـ **سپهسالار**۵: نستعلیق حاجی امامقلی، درلاهور، **۱۱۳۳** . در۱۲۵۶ از آن رضاقلیخان هدایت بوده و یادداشتهایی سودمند ازاو دارد. ۲۱س ۲۸۶گ [ف . سپهسالار ۲ : ۲۱۷] .

18403ـ **تهران** ، ادبیات ۹۹ب : نستعلیق عبدالرحمان فرزند ملا محمد یوسف خواجه‌گوهری، ۲۹ج۱/**۱۱۳۹**، ۳۴۵گ ۲۱ س [ف. ادبیات ۱ : ۳۶۸] .

18404ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۷۳رشید : نستعلیق ازآغاز سدهٔ **۱۲** ، آغاز افتاده ۹۱۰ص [مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن عباسی ۲ : ۶۹] .

18405ـ **مجلس** ۲۱۹۳ : نسخ تاریخ یاد نشده ، ۶۵۶ ص ۲۵س [ف . مجلس ۶ : ۱۵۴] .

فرهنگ رضوی

از محمدرضا فرزند میرمحمدقاسم حسینی ساکن قزوین، درهشت جلوه، بشیوهٔ «فرهنگ جهانگیری: ۱۹۳۳» ساخته است [دیباجه] . **آغاز:** حمد وثنای حضرت صانعی وقادری را رواست وکریمی ورحیمی‌را بجاست .

18406ـ **تهران** ، ادبیات ۱۲۴ ج : نستعلیق سدهٔ**۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۵گ ۱۴س [ف . ادبیات ۱ : ۳۶۹ ـ ذریعه ۱۶ : ۲۰۰] .

فرهنگ روایات دینی

شاید فرهنگ دساتیری باشد .

18407 ـ **بادلیان** ۱۲۵/۳ اوزلی : نستعلیق هیربد منوچهر فرزند دستور برزوفرزند

قوام‌الدین فرزند کیقباد فرزند هرموزیار سنجانا نا ۱۰۲۳ یزدگردی . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳۲ هست [فیلمها : ۵۵۹] .

فرهنگ سروری = مجمع‌الفرس

فرهنگ شاهنامه = فرهنگ واژه‌های شاهنامه

فرهنگ شمسی

ازشمس‌الدین [ذریعه] شاید کشمیری.

18408ـ موزهٔ بریتانیا Or ۵۷۴۲: سدهٔ ۱۱ـ۱۲، درفهرست از نگارنده نام برده نشده است [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۰] .

18409ـ راجه فیض آباد ۶: تاریخ یادنشده، نام نگارنده شمس‌الدین یادشده است [ذریعه ۱۶ : ۲۰۲] .

فرهنگ عباسی

ازنایب‌الصدر محمد فرزند محمدرضا شفا تبریزی. بنام عباس‌میرزا ولیعهد ، دریك مقدمه وچند باب ویك خاتمه : مقدمه در کلیات، شش نمایش: ۱ـ برتری زبان فارسی ۲ـ چگونگی زبان فارسی و شمارهٔ حروف آن ۳ـ ضمایر ۴ـ حروف زائد ۵ـ حروف‌زینت ۶ـ تبدیل‌حروف بیکدیگر. سپس بابهای فرهنگ بشمارهٔ حروف. خاتمه در استعارات و کنایات و واژه‌هایی که دارای هشت حرف (بیگانه) هستند (ث ، خ ، ص ، ط ، ظ، ع، ق) . **آغاز :** آرایش گفتار دانشوران وپیرایش‌کردار سخن‌گستران ستایش خدا.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۰۲ ـــ مقدمهٔ برهان قاطع، معین : ۷۴ ـــ مقدمهٔ لغتنامه ، گفتار نفیسی : ۱۸۳ .

18410ـ سپهسالار ۶: نستعلیق ۱۱۳۰ در ۱۲۶۰ به‌سه‌تومان خریده‌شده، آغاز برابر نمونه، ۳۲۱ گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۲: ۲۲۴ و۵ : ۳۷۱] .

18411ـ تهران ، ادبیات ۶۴ ب : نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابرنمونه، ۳۱۰ گ ۲۳س [ف. ادبیات ۱ : ۳۶۹].

فرهنگ فارسی بفارسی = فرهنگ جهانگشا = فرهنگ مختصر

ازمیرزا ابراهیم فرزند شاه‌حسین اصفهانی وزیر شاه اسماعیل (۹۰۷ ـــ ۹۳۰). فرهنگ فارسی وعربی و ترکی است بفارسی به ترتیب حرف آغاز واژه‌ها درباب وانجام آنها درفصل و در آغاز آن چند فصل در دستور زبان است ، دردنبال واژهٔ غنجار مینویسد: این روزگار که سال ۹۸۹ [ذریعه] یا۹۸۶ [لغت نامه] است . **آغاز:** بدانکه عرب‌بجیم(چ) وپاوکاف وژا مثل چه وپا وگردن وکژ تنطق ننمایند .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۱۱ ، ۲۱۶ ـ مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۴ ـ فرهنگ نظام ۵: یه فرهنگ نویسی درهند : ۲۶۵ .

18412ـ تهران، دهخدا۲۵: نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱ [نسخه‌ها ۳ : ۲۶] .

18413ـ مدینه ، عارف حکمت ۱۲۴ لغت: نستعلیق ۱۰۰۹ ، آغاز برابـر نمونه ، ۱۶۰ گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۰] .

18414ـ تهران،ادبیات۴۰د: نستعلیق دوشنبهٔ ۵شعبان ۱۰۴۲، آغاز برابرنمونه، در فهرست ازنگارنده نام برده‌نشده است: درآغاز یازده فصل دستور زبان است و در دیباجه نامی بکتاب داده‌نشده، ۱۷۶ گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱ : ۳۶۷].

18415ـ **مجلس** ۴۶۷۱، نستعلیق ۳ع ۲/۱۷۷/۲ (**۱۰۷۷**)، آغاز دربخش دستور افتاده درفهرست شناخته نشده ، گویا همین فرهنگ باشد .

18416ـ **مجلس** ۶۸۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، برگ یکم نونویس ، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۷گ ۲۰س [ف. مجلس ۳ : ۱۰۹].

18417ـ **تهران**، دهخدا۲۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ازواژهٔ آستین تا نشد را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۲۷] .

18418ـ**سپهسالار**۱۷: نستعلیق خوب **۱۲۷۷**،۱۰۵گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۵]

18419ـ**سپهسالار**۸۷: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، که در۱۲۷۲ درتهران داخل دارالکتب شده، ۱۲۲گ ۱۸س. درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف . سپهسالار ۵ : ۳۷۳] .

فرهنگ فارسی بفارسی وعربی بفارسی

ازابراهیم خادم (بنگرید: نوروز:۳۶۴) دررمضان ۱۰۸۷ق آغاز بنگارش آن کرده ودر۷ محرم ۱۰۸۸ بپایان رسانده است. آنرا برای خزانهٔ کتب دستوراعظم احمدپاشا بن محمد پاشا ساخته است. ودرآن واژه‌های عربی و فارسی‌را بترتیب حرف آخر گزارش کرده است. **آغاز :** الاکلمه‌ایست ازتنبیه واسب الاگویند وازلفظ اولو صیغهٔ امر است .

18420ـ **الهیات**۱۹۳ج: نستعلیق سید احمد فرزند عبدالجلیل **۱۱۳۴** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۰گ ۲۲س [ذریعه ۱۶ : ۲۰۸ - ف. الهیات ۱ : ۹۹].

فرهنگ فارسی بفارسی

از برادر زادهٔ سید نعمة‌الله جزائری ، که بهندرفته و انگلیسی نیز میدانسته است، این فرهنگ ویژهٔ واژه‌های لهجهٔ شوشتریست وپس از روزگار نادرشاه نگاشته شده است. و درآن از «شرح النخبة» عموی خود یاد کرده است (بنگرید : فروق‌اللغات : درهمین‌فهرست) .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۱۰.

18421ـ **تهران**، دهخدا۲۱: نستعلیق سدهٔ**۱۲** آغاز وانجام افتاده وازثوراست تاکافج [نسخه‌ها ۳ : ۲۵] .

فرهنگ فارسی بفارسی = فرهنگ بشیرخانی

بشیرخانی، درص۱۹۳۱ گذشت .

فرهنگ فارسی بفارسی = فرهنگ وفایی

از حسین وفایی که بروزگار شاه تهماسب صفوی۹۳۳ دربیست‌وپنج باب وچهارصد وپنجاه ویك فصل به‌ترتیب حروف آخر واژه‌ها ساخته است، واز«صحاح‌الفرس» محمد فرزندهندوشاه و«معیارجمالی» شمس فخری و «فرهنگ» شیخ شمس‌الدین‌محمدکشمیری، بهره‌برده وشعرهایی ازخود درآن‌آورده است [دیباجه] . **آغاز :** حمد وثنا وشکر و سپاس بی‌پایان مرآفریدگار بیچون .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۲۰ - دیباجهٔ برهان قاطع ، معین : ۷۴ ـــ دیباجهٔ جلد ۵ فرهنگ نظام : ید.

18422ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۲۹ : مؤرخ**۱۰۲۹**، ۲۲۱گ [نسخه‌ها ۵ :۴۶۱] .

18423ـ**ملك**۱/ ۴۲۸ : شکسته‌نستعلیق محمدیوسف عقیلی، ۱ع۶/**۱۰۷۰** [رؤیت].

18424ـ **دانشگاه**۱/۴۱۹۰: نستعلیق محمدنصیرفرزندهمایون وانشانی، ۱ع/۱۶/**۱۰۷۱**

(ص ۱-۲۱۸) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۸].

18425ـ ملك ۴۰۲/۱: نستعلیق محمد زمان فرزند محمدکثیر، در ۱۰۷۷، آغازافتاده [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۲۱].

18426ـ آصفیه ۴۹۲ لغت : نوشتهٔ ۱۱۱۰ [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۸].

18427ـ دانشگاه ۲۸۲۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز افتاده، انجام نانویس مانده، ۱۰۰ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۱].

فرهنگ فارسی بفارسی

از محمد شریف فرزند صفی قلی جویمی مشهور بلاری [دیباجه] نگارندهٔ «گنج معانی» در دیباجه مینویسد : اگرچه این فرهنگ در برابر فرهنگهای بزرگ مانند «فرهنگ سروری» قطره‌ای دردریاست ولی ازجهت اختصار سودمند است. فرهنگی است بترتیب آغازواژه‌ها هرحرف دریك باب، بیشتر واژه‌های فارسیست و برخی عربی. **آغاز:** ای درتك وپوی تو زآغاز. . . جواهرزواهرحمد وسپاس نثاربارگاه صمدیست قدیمی .

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۲۴۳ (گنج معانی).

18428ـ ملك ۴۶۷۱/۳۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، در «گنج معانی» که کلیات نظم و نثر اوست (۲۲۲ر – ۲۲۴پ) [رؤیت] .

فرهنگ فارسی بفارسی

شاید از مولانا شمس‌الدین محمد کشمیری [دانش پژوه].

18429ـ تهران، ادبیات ۱۳۳/۴ج: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۶۷ر – ۷۱ر هامش) همراه سه فرهنگ دیگر. **آغاز:** ناورد بمعنی نبرد و در شرفنامه بمعنی رفتار نیز آمده [ف. ادبیات ۱ : ۳۷۱] .

فرهنگ فارسی بفارسی =

انموذجی از لغات فرس

از صدرالافاضل لطفعلی دانش (۱۲۶۸ – ۱۳۵۰)، که یاداو در «آداب المحادثه: ۱۵۱۶» گذشت .

18430ـ دانشگاه ۴۷۳۴/۳۲: نوشتهٔ ۱۳۱۸ (ص ۶۲۷-۶۳۶) ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۱].

فرهنگ فارسی بفارسی

گویا ازعبدالمطلب کاشانی مشهور به ادیب، پزشك و ادیب روزگار ناصرالدین شاه [ابن – یوسف]. نگارنده نگارش خودرا نزد حکیمباشی فرستاده تادرآب بشوید. دردوبخش: نخست واژه های فارسی وعربی دابترتیب آغاز وانجام بدنبال یکدیگر یادکرده است. دربخش دوم همان واژه‌ها راگزارش کرده وسروده‌هایی گواه آورده است. وازآن میان ازقائم‌مقام (م ۱۲۵۱) ومیرزا محمد تقی علی‌آبادی (م ۱۲۵۶). **آغاز:** قسمت اول آلا ، آسا، اوا ، آشنا ... قسمت دوم : آسا : بکسرالف بمعنی خمیازه وبمعنی شبیه و نظیر هم آمده .

18431ـ سپهسالار ۱۶: نسخ، نگارش بانجام نرسیده، شاید نسخهٔ اصل، ۱۴۹ گ ۱۷ [ف. سپهسالار ۲ : ۲۶۱] .

فرهنگ فارسی بفارسی

ازعلی فرزند طیفور بسطامی، درواژه‌های ضروری فارسی، این فرهنگ را پس از «گنجنامه» که در ۱۰۶۹ نگاشته بود ساخته است. **آغاز:** چون زبان پویندگان درحمد حضرت منان الکن است.

18432 ـ تهران ، ادبیات ۱۶۱/۲

حکمت: نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲، همراه «گنجنامه» از همو [ف. ادبیات ۲ : ۴۷ — ذریعه ۱۶ : ۲۱۱].

فرهنگ فارسی بفارسی = تفاسیر

منسوب به‌قطران تبریزی، ابومنصور فرزند منصور جیلی دیلمی ارموی درگذشتهٔ ۴۶۵ (= هست). ناصرخسرو در «سفرنامه»ی خود از فرهنگ او یادکرده و بایستی درسیصد واژه باشد و «تفاسیر» خوانده است. دکتر عسکری حقوقی بسال ۱۳۳۸خ دو نسخهٔ دهخدا وسپهسالار را به‌عنوان «فرهنگ قطران» چاپ کرده ولی در انتساب این‌دو به‌قطران تردیداست. در این‌دو نسخه حرف آغاز واژه‌ها در باب و پایان آنها فصل قرارگرفته است. **آغاز:** اللهم خلد به لطفك العميم وبفضلك العميم .. مقدمه . بدانکه حروف لغت‌عرب هشت و بیست‌است وهشت‌حرف ازآن‌جمله درلغت فرس نیامده .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۸۵ (قطران) و ۱۶ : ۲۱۳ (فرهنگ قطران) - دانشمندان آذربایجان : ۳۰۸ - فرهنگ نویسی درهند : ۵، ۸، ۳۶۵ - مقدمهٔ لغت‌نامه: ۱۸۱ (تفاسیر) کشف‌الظنون ۱ : ۴۲۶ (تفاسیر) .

18433- **سپهسالار ۱۲/۲** : نستعلیق نزدیك به‌هندی سدهٔ ۱۱ ، آغاز برابرنمونه ، ۱۰۳گ ۱۷س [رؤیت]. فیلم آن در دانشگاه ش۲۲۰۱ هست [فیلمها : ۶۴۹].

18434- **تهران**، دهخدا ۱۰۰: نستعلیق اسماعیل فرزند مرتضی برازجانی ، ۲/۶ تا ۱۳۱۷/۷/۴خ، ازروی نسخهٔ۲/۱۲سپهسالار ۲۸۸ص [نسخه‌ها ۳ : ۲۶] .

فرهنگ فارسی بفارسی

ازقواس ، فخرالدین مبارکشاه غزنوی ، ازسدهٔ هفتم.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۱۳ - مقدمهٔ لغت نامه : ۱۸۳ .

18435- **موزهٔ بریتانیا Or۸۳۶۰**: نوشتهٔ ۱۲۴۰ [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18436- **حمیدبهوپال**: دارای ۲۰ هزار واژه .

18437- **بنگال**: درذریعه آمده: گویا این‌دو نسخه ازقواس نباشد [ذریعه ۱۶: ۲۱۳].

فرهنگ فارسی بفارسی

بترتیب تهجی درحروف نخستین، نزدیك ششصد واژه دارد ، و یك بـاب در استعارات . **آغاز :** الحمدلله الواحد القديم . . . اما بعد بباید دانست که این‌زبان‌را بپارسی دری‌وفهلوی خوانند. . .

18438- **دانشگاه ۴۷۳۶/۱**: نستعلیق ونسخ محمدقاسم کرمانی، سدهٔ ۱۱ (ص۱-۲۳) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۲] .

فرهنگ فارسی بفارسی

باعنوان‌های: جلوه، جلوه، ودرآن‌واژه‌های مرکب گزارش میشود . **آغاز :** جلوهٔ الف . آب‌آتش رنگ رنگ‌آتش‌زای .

18439- **تهران**، ادبیات ۲۱۵/۳ج: نسخ سدهٔ ۱۳ (۳۷پ — ۵۲پ) زرین [ف. ادبیات ۱ : ۳۷۲] .

فرهنگ فارسی بفارسی

چندگفتار وکتاب ناشناخته.

18440 - **ملك ۴۹۲/۳۵** : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ ۱۰ ، زرین (ص۴۳۴-۴۷۴هامش) **آغاز:** حمدله... اما بعد، بدانکه هرچند در السنه واختلاف درلغات بیش از آنست که ذهن هیچ آدمی محیط آن تواند شد...درفهرست بنام

«لغت فرس» یادشده است [ف. ملك مجموعه‌ها ۴۳] .

18441ـ دانشگاه ۳۲۳۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱، درچندباب به‌ترتیب تهجی‌آغاز واژه‌ها هریکی در چند فصل بـه ترتیب تهجی پایان آن، بمانند«مجمع الفرس»، بخامهٔ‌تازه‌تری آمده: دستوراللغه. گویا همان فرهنگ‌یانسخهٔ میرزا ابراهیم باشد. **آغاز:** حمدله. . . وبعد فاقول هذاکتاب فی‌بیان معانی. . . باب الالف فصل. آرا، امر آرانیدن و آراینده بمعنی‌ثانی استعمالش مرکب‌آید چون‌سخن‌آرا وعروس‌آرا [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۹] .

18442ـ تهران ، دهخدا ۱۲۲/۴ : نستعلیق و نسخ محرم ۱۰۶۲ ، پیش از آن «فرهنگ عربی بفارسی» است. **آغاز :** ایلیا سه‌معنی دارد [نسخه‌ها ۳ : ۴۵].

18443ـ تبریز، ملی ۲۸۷۸: نوشتهٔ فتحی فرزندکاظم در۱۰۹۰ در فهرست بعنوان «فرهنگ یالغتنامه» یادشده است [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷] .

18444ـ تهران، دهخدا۱۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱، درآن از: لسان الشعراء، تحفه، تاج الاسامی، نسخهٔ میرزا، شرفنامه، جامع‌اللغات، سامی ، ادات الفضلا ، صیدنه یاد شده است [نسخه‌ها ۳ : ۲۵] .

18445ـ دانشگاه۲/ ۲۱۸۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۱پ-۸۱پ‌هامش). **آغاز:** الحمدلله المعبودوالشکر للموجود... امابعد، بایددانست این‌زبان پارسی خوانند و دری و پهلوی [ف. دانشگاه ۹ : ۸۷۱].

18446 ـ دانشگاه ۴۷۹۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز و انجام افتاده ، بترتیب تهجی درحروف‌آغاز وانجام واژه‌ها ، باگواه آوردن ازسرایندگان، درآن ازنسخهٔ وفایی وتحفه یاد شده‌است. ۹۷گ ۱۰س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۳۸] .

18447ـ تهران، ادبیات ۳۰۹حکمت: نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱ ، آغاز و انجام افتاده ، باعنوان فصل، اندازه وزیری [ف. ادبیات ۲ : ۲۷] .

18448ـ قاهره، دارالکتب۴۲مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ۱۱۵۶ (گ ۶۷ - ۱۷۴) **آغاز:** الف: استواء، خط استوا، آن‌سرا،آن جهان [ف. مخطوطات ۲ : ۳۷].

18449ـ مجلس۸۵۸: یاسین فرزنـد عمر، ۱۲۰۱. بافصلهایی بشمارهٔ حروف‌تهجی که واژه‌هارا بترتیب حرف یکم ودوم آغازآنها درآنها جای‌داده است. برخی واژه‌های عربی هندی وگیلکی نیزگزارش شده است. **آغاز :** ار: سه‌معنی دارد، اول اکثر، دوم‌راعرا گویند سیم سفل دانه‌را گویند که روغن از آن کشیده باشند. اران: نام بلوکیست ازآذربایجان [ف. مجلس ۳ : ۱۰۴].

18450 ـ سپهسالار ۶۸۰۷/۱ : نستعلیق۱۲۱۰، **آغاز:** خویها وهم‌بیم. اوهام وهمها (۱ر-۲۶ر) [ف. سپهسالار ۵:۳۷۴] .

18451ـ دانشگاه۲/۲۹۱۵: نستعلیق ۱۲۳۱ (۹ر - ۲۲پ) فرهنگی است که برای سنگلاخ میرزا مهدی‌خـان استرآبادی ساخته شده‌است. **آغاز:** دربیان لغات فارسی و عربی وکنایات سنگلاخ . الالف : آب آتش رنگ ، کنایه استازشراب[ف.دانشگاه ۱۰: ۱۷۷۰].

18452ـ تهران،ادبیات۳/۸۵جوادی: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۳، باتاریـخ ۱۲۴۴ در دردفتر [ف. ادبیات ۳ : ۲۷] .

18453 ـ تهران، دهخدا ۶۰: نسخ و

نستعلیق محمدصادق فرزند سید صابرموسوی ، ۱۵ج۱/۱۲۶۷، آغاز افتاده ، [نسخه‌ها ۳: ۲۶] .

18454 ـ **تهران** ، دهخدا ۱/۹۹ : نستعلیق سدۀ **۱۴**. **آغاز:** حرف الف: ابتدا آغاز و فلخ، ۸۹ص [نسخه‌ها ۳ : ۴۴] .

18455ـ **تهران**، دهخدا ۱۹۰ : نستعلیق سدۀ **۱۴**، کتاب تازه و نوین است [نسخه‌ها ۳ : ۲۶] .

18456ـ **موصل** ، مدرسة جامع پاشا ۲۷۳ : [ف. مخطوطات موصل: ۶۷].

فرهنگ فاروقی

علامۀ فاروقی [دانش پژوه] گویا همان «شرفنامه : ازفرهنگنامه‌های دوزبانه» باشد .

18457ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۲۱: ۱۵۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۲] .

فرهنگ قطران = فرهنگ فارسی بفارسی ص ۱۹۴۰

فرهنگ مظفری

از میرزا حسن‌خان مستوفی ملقب بمعین دفتر، فرزند میرزا ابوالقاسم مستوفی آشتیانی، درسه جلد باید باشد: ۱ـ واژه‌ها بترتیب تهجی باشواهد ۲ـ واژها بترتیب تهجی بدون شواهد ۳ـ کنایات. جلدیکم را در تبریز بسال ۱۲۸۸ تا ۱۳۰۳ بنام حسنعلی‌خان سالار لشکر نگاشته است [دیباجه] .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۱۶ .

18458ـ **سنا** ۷۵۶۱: نستعلیق ۱۲ ع ۱/**۱۳۰۳**، گویا نسخۀ اصل، جلدیکم، تاریخ نگارش ۱۲۸۸ تا ۱۳۰۳ در تبریز [دیباجه]. [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۳] .

فرهنگ میرزا ابراهیم = فرهنگ فارسی بفارسی ص ۱۹۳۷

فرهنگنامه = فرهنگ پنج بخشی

بخش ۱ـ درسخنان عربی پارسی و دری و پهلوی که جداگانه باشد، در ۲۰ گونه و هریك درچند بهر. ۲ـ اصطلاحات ، دد ۲۰ گونه، ۳ـ سخنان پهلوی و دری که از آن گردا نهایی بیرون آید یعنی برهنجار مصادرند ، در ۲۰ گونه. ۴ـ سخنان تازی ، ۵ گونه ۵ـ سخنان آمیخته از تازی و نبطی و عجمی و جز آن از پیوندها آمیخته، درچندگونه. باید درهند فراهم آمده باشد. **آغاز :** بخش نخست در سخنان عربی پارسی و دری و پهلوی که جداگانه باشد... گونۀ نخست که درسخنانی که آغاز آن الف است بر بیست و دو بحر، بحر نخست که پایان آن الف است .

18459ـ **قم**، سیدشهاب‌الدین تبریزی: نسخ سدۀ **۱۰ ـ ۱۱**، درپایان نسخه فرهنگنامه نامیده شده ، بهادو روپیه ، ۱۲۷ گ ۱۸ س [نسخه‌ها ۶ : ۳۷۹] .

فرهنگ واژه‌های اخلاق ناصری = مفتاح الاخلاق

ازعبدالرحمان فرزند عبدالکریم برهان‌پوری، بسال ۱۰۸۵ نگاشته است. او درهنگام نگارش نسخه‌ای از « اخلاق ناصری » را که مزین بخامۀ خواجه نصیر بوده دردست داشته است **آغاز:** برضمایر ارباب بصایر پوشیده نماند که بندۀ خادم درویشان.

18460ـ **آصفیه** ۱۹۲ اخلاق : نستعلیق عبدالکریم فرزند عبدالرزاق ، **۱۱۲۸** بدنبال «اخلاق ناصری» ۱۳۵ ص ۱۳س [ف . آصفیه ۱ : ۵].

18461ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳قف ۳۴۰ : نوشتۀ خود نگارنده در فهرست بنام «مفتاح الاخلاق» آمده، ۱۲۲ ص [مخطوطات. سرفرازعلی : ۱۷] .

فرهنگ واژه‌های اخلاق ناصری

18462ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳/ ۲۷۴ : نستعلیق سدۀ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۱۳** دردفتر [نسخه ها ۲ : ۱۰۱] .

فرهنگ واژه‌های اسکندرنامه و مخزن الاسرار

ازعبدالعزیز حسرتی .

18463ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳قف۳۳۶ : تاریخ یادنشده، ۳۸ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۱۶] .

فرهنگ واژه‌های بوستان

ازقرشی. **آغاز** : حمد مرخالقی را که بقطرات مطرات وانزلنا من المطرات مـاء ثجاجاً لنخرج به .

18464ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۵۳، ۸۷۱ بو، قر: شکستۀ آغازسدۀ **۱۳**، ۳۶ گ ۲۱ س [مخطوطـات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۴۲۸].

فرهنگ واژه‌های پزشکی

چندگفتار در ص۵۷۱ـ۵۷۳ گذشت .

فرهنگ واژه‌های پهلوی

ناشناخته . بەترتیب تهجی حرف آخر واژه‌ها. بنام امیر اسفهسالارکبیر بهاءالدولة و ـ الدین سیدالامراء زین الحاج محمدبن روزبهان **آغاز**: فصل. درمعانی الفاظ پهلوی . بدانکه این فصلی لطیف است و درهمۀ دفترهای پارسی این لفظها بیاید وبدین حاجت ما یاد کنیم آنرا

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۹۵ .

18465ـ **دانشگاه** ۲۵/ ۴۱۹۰ : نستعلیق محمد نصیر فرزند همایون وانشانی، ع ۱۶/ **۱۰۷۱** (ص ۲۱۹ـ۲۳۰) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۹]

فرهنگ واژه‌های پهلوی

ناشناخته. گرفته از فرهنگ جمال الدین محمد اینجو بنام « خلاصة اللغات ». بەترتیب تهجی .

18466ـ **سنا** ۲۶/ ۸۸ : نوشتۀ میرزا قاسم تونی درغفج ، بەترتیب تهجی گرفته شده از فرهنگ «خلاصةاللغات» اینجو [نسخه‌ها۶ : ۴۳۶] .

فرهنگ واژه‌های پهلوی

ناشناخته. واژه‌های زند وپازند.

18467ـ **بادلیان** ۲/ ۱۳۲ اوزلی: با تاریخ **۱۱۴۵** دردفتر. درفهرست بنام «فرهنگ زند وپهلوی» یادشده‌است. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۳۳ هست [فیلمها : ۵۵۹] .

18468ـ **موزۀ بریتانیا** ۲/ ۲۴۴۱۳ Or: باتاریخ **۱۱۷۶**خ دردفتر. درفهرست بنام «فرهنگ زند و پازند» یاد شده. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۹۱ (۱۲۹۰؟) هست [فیلمها : ۵۹۰] .

18469ـ **سپهسالار** ۹۰ : نستعلیق خوب سدۀ **۱۲ـ۱۳** ، پس‌از «فرهنگ دساتیری» است گویا بخشی ازیك کتاب باشد ، **آغاز** : «در» چهارم مشتمل برلغات زند و پازنـد و اوستا . جلوۀ الف از «در» الف. آبهی: بابای مکسور نام رودآمو است. زراتشت بهرام‌گوید. شعر : درآن‌وقت نـزدیك دریا رسید ، ۴۲گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۵۹] .

18470ـ **موزۀ بریتانیا** Or۹۲۱۰:

نوشتهٔ ۱۸۴۱م درفهرست بنام «لغت‌پهلوی‌پازند بامعادل فارسی» یـاد شده است [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

18471 – موزهٔ بریتانیا۳/۲۲۳۷۸ Add: نستعلیق، همراه: پندهش، شکندگمانی گذار، درفهرست‌بنام «فرهنگ‌زندوسانسکریت وفارسی» یادشده‌است، ۵۳گ ۱۶س (ریو ۵۱) . فیلم آن در دانشگاه ش۱۲۷۹ هست [فیلمها : ۵۸۹] .

18472 – موزهٔ بریتانیا ۲۲۳۷۹ Add : نستعلیق و پهلوی ، در فهرست بنام «فرهنگ پهلوی زند پارسی» بدون تـوضیحی یادشده، ۴۳گ ۱۵س. فیلم آن‌دردانشگاه ش ۱۳۰۰ هست [فیلمها :۱۴۷] .

فرهنگ واژه‌های حدیقةالحقیقه

متن از سنـایی . نگـارندهٔ فـرهنگ ناشناخته .

18473 – بنگال ، آسیایی ۳/۳۵ O (۱۱۶۷): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال ۱۲۹] .

فرهنگ واژه‌های خراسانی

ناشناخته .

18474 – یزد، سریزدی ۷ : با تاریخ ۱۰۸۲ دردفتر، بدنبال: مهذب الاسما، تاج ـ المصادر. درفهرست‌آمده، فرهنگ‌خراسانی یا شرح الفاظی که مؤلف در این کتاب بزبـان خراسان‌آورده است [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۵] .

فرهنگ واژه‌های دساتیری

دساتیر نامه‌هاییست‌آسمانی دینی ساختگی، وبتقلیدازاوستادارای متن‌وتفسیراست، روزگاری واژه‌های‌آن پارسی‌کهن شناخته میشد، وبرخی از آن واژه‌ها حتی از سال ۱۰۶۲ که «برهان قاطع» نگاشته‌شده وپس از آن به‌فرهنگنامه‌های فارسی درآمده است. «دساتیر» را ملا کاوس از پارسیان هند بسال ۱۱۹۲ دراصفهان یافت وبا خود به‌هند برد، واو سپس پسرش ملا فیروز بر آن‌کارکرده وپسرش آن‌را دربمبئی ۱۲۳۴چاپ کرده‌است. وهمین ملا فیروز بدستیاری ویلیام‌ـ ارسکین William Erskin آن رابه‌ـ انگلیسی ترجمه‌کرده دردوجلد چاپ‌کرده‌است جلدیکم متن وتفسیرودوم ترجمهٔ آن بانگلیسی است. این‌کتاب‌ساختگی‌ساختهٔ‌ملافیروز نیست‌وباید ساختهٔ روزگار اکبرشاه‌هندی (۹۶۳ـ۱۰۱۴) باشد .

بنگرید : مقدمهٔ لغت‌نامه، گفتار پورداود دربارهٔ دساتیر : ۴۴ .

18475 – سپهسالار ۹۰: نستعلیق‌خوب سدهٔ ۱۲-۱۳ ، در۱۲۷۵ به‌کتابخانهٔ اعتضادیه آورده‌شده است، ۷۹۳واژه‌را گزارش‌کرده‌است. **آغاز:** باب الف ممدود . اا ب، بسکون بای ابجد نام یکی ازعناصر اربعه و بمعنی آبرو و عزت ودولت وقدرت [ف. سپهسالار ۲:۲۵۶].

18476 – دانشگاه۲/۵۱۹۰/۵۱۰: نستعلیق سدهٔ۱۴ ، همراه‌دساتیروچندگفتاردیگر زردشتیان [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۲].

18477 – مجلس۳/۳۳ خویی: تاریخ یادنشده (ص ۹۶ـ۱۰۹) جزفرهنگی است که دنبالهٔ دساتیرچاپ شده وازآن کوتاهتر است . **آغاز:** باب‌الالف. آفتاب، ف، مشهورآدیرب اول‌کتاب مهارت بها. آسن، جلسه راگویند . آتمان دل ونفس... **پایان:** هزن پناجهه نام راهزن‌گشت نام‌راجهی هرینان‌تی [ف. مجلس ۷ : ۲۰۱] .

فرهنگ واژه‌های دساتیری =

= فرهنگ واژه‌های فیض نامه

فرهنگ واژه‌های دیوان حافظ

18478ـ ملك ۱/۳۷۶: شکسته نستعلیق باتاریخ رجب **۱۱۵۳** دردفتر، بندیست به ترتیب تهجی [رؤیت].

18479ـ مجلس ۱/۲۴۰۴ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۱ـ۹۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۲] .

18480ـ بادلیان Add. ۶۹/۵۳ : نوشتهٔ ذیحجهٔ **۱۲۰۲** در هند. به‌ترتیب آغاز واژه‌ها. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۷] .

18481ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۱۰۹/۸ : باتاریخ **۱۲۲۴** دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۶۴۲] .

فرهنگ واژه‌های رامند قزوین

از ناشناس، بدستور اعتضاد السلطنه وزیر علوم (۱۲۳۴ ـ ۱۲۹۸)، درشش مبحث: ۱ـ واژه‌ها دربارهٔ انسان واندامهای او ۲ـ ساختمان ها، ابزارخانه، پوشاك، جغرافیا ۳ـ خوراکها ۴ـ جانوران ۵ـ روزها وماهها وسالها وپیشه‌ها وابزارها ۶ـ واژه‌ها وفعلهای مفرد و مرکب. این فرهنگ در «فرهنگ ایران زمین» چاپ شده است. **آغاز:** حمدله . و صلاة. اما بعد، این شطری است از لغات و اصطلاحـات فرس معمولی اهالی رامند.

بنگرید، ذریعه ۱۶ : ۲۰۰ .

18482ـ سپهسالار ۹۶: نوشتهٔ **۱۲۸۶** درپایان صورت افعال بزبان فرس قدیم با برابر آنها درفارسی کنونی درهفت برگ بخامهٔ دیگر افزوده شده، ۱۴ گ ۱۸ س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۱۹ و ۵ : ۳۷۱] .

فرهنگ واژه‌های شاهنامه

ناشناخته. یکباردرپایان «شاهنامهٔ» فردوسی چاپ آقا محمد مهدی ارباب اصفهانی بسال ۱۲۶۲ فرهنگی بنام «فرهنگ الفاظ نادره و اصطلاحات غریبهٔ شاهنامه» چاپ شده‌است.

بنگرید : مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۳ .

18483ـ موزهٔ بریتانیا ۲۴۴۱۳/۳ Or : نوشتهٔ روز شهریور از ماه تیر **۱۱۷۶** خ درفهرست بنام «فرهنگ شاهنامه» یادشده است **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۹۱ (۱۲۹۰؟) هست [فیلمها : ۵۹۰] .

18484ـ دانشگاه ۳۹۵۷/۲: نستعلیق باتاریخ ۱ شوال **۱۲۹۳** در شمارهٔ پیش از آن بهمین‌خامه (ص۱۳۴ـ۱۷۸). **آغاز:** فرهنگ الفاظ نادره واصطلاحات غریبه. بـاب الالف: آب آبرو، روشن [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۵۵].

18485ـ الهیات ۱۲۵/۲ب: سدهٔ **۱۳** بدنبال «شاهنامه» (۳۳۵ پ ـ ۳۵۰ ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۳۴] .

18486ـ قاهره، دارالکتب ۴۲/۲ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۱۱۵۶** (گ ۵۳ ـ ۶۶) درفهرست بنام «لغت‌شاهنامه» یادشده‌است. ۲۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۴] .

فرهنگ واژه‌های عامیانه

ازرضا حکیم خراسانی الاصل [دیباجه] . نامبوب وبدون ترتیب تهجی. **آغاز:** نیکوـ ترین ماخلق بحکم خلق‌الاخر، فتبارك‌الله‌احسن الخالقین... لهذادرمقام تعریض بعضی‌ازهنجار های سخیفه ورفتارهای رکیکه .

18487ـ مجلس ۵۱۵۶/۱۱: شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۷** دردفتر (۶۳پـ۷۸) ۱۴س [رؤیت].

فرهنگ واژه‌های علمی

ناشناخته .

18488ـ **سنا** ۲۲/۸۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۸۴** و**۱۲۰۰** دردفتر، فرهنگ واژه‌های یونانی‌ورومی وعربی نجومی‌وهندسی بفارسی است [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۶] .

فرهنگ واژه‌های فیض‌نامه

ناشناخته . به‌ترتیب تهجی ، واژه‌های دساتیری و برساختهٔ آذرکیوان و پیروانش مانند سمراد وستاد و جز آنها در آن دیده میشود [عبدالحسین حایری] .

18489ـ **مجلس** ۲۷۸۹/۲ : نستعلیق تحریری سدهٔ **۱۳** (ص ۹۰ ـ ۹۴) [ف. مجلس ۱۰ : ۴۰].

فرهنگ واژه‌های گرگانی

ناشناخته .

18490ـ **سنا** ۲۵۳/۲ : باتاریخ **۱۱۰۷** بهمین‌خامه دردفتر (ص۲۸۳ـ۲۹۸) [نسخه‌ها ۶ : ۵۰۳].

فرهنگ واژه‌های گلستان = شرح مشکلات. . .

ازجنید درص۱۹۲۹ گذشت .

فرهنگ واژه‌های گلستان

ناشناخته .

18491ـ **بادلیان**، Or۲۲۴/۱۷: با تاریخ ع۲/**۸۸۶** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها : ۵۵۳].

18492 ـ **موزهٔ بریتانیا**۹۳۴۶/۴ Or: نوشتهٔ**۹۸۲** وبعدازآن،همراه: فرهنگ‌مثنوی لغات مشترکه نثارالملوك [نسخه‌ها ۴:۶۹۲].

فرهنگ گلستان ، بوستان ، یوسف وزلیخا

ناشناخته .

18493ـ **بنگال**، آسیایی ۳/aO۶۳ (۱۴۰۷): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۴۱] .

فرهنگ واژه‌های مثنوی = لطایف اللغات

عبداللطیف درص ۱۹۵۰ خواهدآمد.

فرهنگ واژه‌های مثنوی

ازناشناس. واین‌جز «لطایف‌اللغات» است [ذریعه] . **آغاز:** رب انعمت فزدانت حبیبی ، اللهم اجعلنی فی‌الحقایق موجوداً... مکاشفة : درلغت‌آشکارکردن چیزی پوشیده است.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۱۵ .

18494ـ **مجلس**۴۷۲: تاریخ یادنشده زرین، آغاز برابرنمونه، ۴۶گ متن و هامش [ف. مجلس ۲ : ۲۷۷].

18495ـ **دانشگاه** ۳۱۳۰ : نسخ سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، نخست‌واژه‌های‌دیباجه‌وسپس‌فرهنگی به‌ترتیب تهجی ازالف‌تایاء برای همهٔ‌آن. آغاز برابرنمونه، انجام: یسارفراخ دستی‌وتوانگری از همه چیز. . . ،۷۴گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۰].

فرهنگ واژه‌های مثنوی

چندنسخهٔ ناشناخته .

18496ـ **مدینه**،عارف‌حکمت۱۲۳ف: نستعلیق**۹۰۳**، ۳۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۱].

18497ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۳۴۶/۳ Or: دردفتر نوشتهٔ **۹۸۲** وپس ازآن [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

18498ـ **مجلس**۱و۲/ ۷۰نجم: نوشتهٔ **۱۰۹۹** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳].

18499ـ **دانشگاه**۵۳۵۲/۴: نستعلیق

باتاریخ ۱۱۰۱ درمجموعه (۱۵۴ر – ۱۶۷پ) به‌ترتیب تهجی . آغاز : لغات مثنوی معنوی مولوی. باب‌الالف.استعید، بازداشت میخواهم . انجام درحرف میم افتاده [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۴] .

18500ـ تهران، دهخدا ۱۰: نسخ ج ۱۲۶۶/۱ برای امان‌الله‌خان‌اردلان، به‌ترتیب حروف است، آغاز درالف وانجام در واوافتاده [نسخه‌ها ۳ : ۲۷] .

18501ـ قاهره، دارالکتب ۲۱م تصوف فارسی: تعلیق ، بی‌تاریخ ، در فهرست آمده : مشکلات مثنوی ، آغاز : رب یسرولاتعسر . بدانکه این کلمه چند است از لغتهای مثنوی ، ۲۹۲گ ۲۵س [ف. مخطوطات۲ : ۱۵۰].

فرهنگ واژه‌های مذهبی

18502ـ سنا۲۷/۸۸: باتاریخ ۱۰۸۳ ۱۲۰۰ ، واژه‌های مخصوص شرع و مذهب و اوصاف واصناف واعضا [نسخه‌ها ۶ : ۳۳۶].

فرهنگ واژه‌های وصاف = لغت وصاف

فرهنگ هوش‌افزا

از سید عبدالله شاهجهان آبادی ، مشهور به‌مسکین، مرثیه سرای سدهٔ ۱۲ درآن آمده : سال‌هجرت بسی‌ویك‌وصد والف ـ بودکاین‌رشته شدگهرپیرا. به‌نظم. آغاز: الحمدلله علم آدم ـ الاسماء کلها ثم‌عرضهم علی الملائکة. . . ای‌تو برشاخ‌گل معنی غزل‌خوان عندلیب .

18503ـ لاهور، پنجاب پبلك‌لائبریری ۴۷۰ مسك: نستعلیق ع۱/۱۳۰۳. آغازبرابر نمونه، ۶۸ص [مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن عباسی ۱ : ۷۷۸].

الفوائد الحصاریه فی‌شرح مفاتیح الدریه

متن ازمصطفی فرزند ابـوبکر سیواسی ، متخلص به حیرت ، درگذشتهٔ ۱۲۴۰ [هدیة ـ العارفین] گزارش از سید محمد فرزند ابوبکر حلیمی قیصری حصاری. آغاز: الحمدلله‌الذی احسن السنتا بالالفاظ والعبارات.

بنگرید : هدیةالعارفین۲:۲۵۵ (مصطفی حیرت) .

18504 ـ قاهره ، دارالکتب ۵۲۷ مجامیع طلعت: بخامهٔ‌نگارنده، ۱۱۵۷، زرین (گ۴۲ـ۸۰) [ف . مخطوطات ۲ : ۳۴].

18505ـ قاهره ، دارالکتب ۱۰۴/۱ لغات تیموریه: نسخ زیبای بی‌تاریخ ، زرین ، ۴۵ص [ف. مخطوطات ۲ : ۳۵] .

فواید العلماء

ازعبدالجمال، ازروستای تنگل‌لال ازشهر پر سبزوار، معلم پسران شادمان‌خان ککهر در قصبه سینهاله، بدستورخان، ازروی‌چندفرهنگ فارسی بفارسی‌ساخته، حرف‌آغازرا باب‌وحرف آخررا فصل قرارداده است [دیباجه]. آغاز: الحمدلله الذی شرف نوع‌الانسان بالعلم والعمل ...امابعد، فیقول‌العبد .

18506ـ تهران، علی‌اکبرشکور: نستعلیق ۲۱ رمضان ۱۱۴۹ ۹۵ص [نسخه‌ها۶:۶۰۷].

ك

کشف اللغات والاصطلاحات

ازشیخ عبدالرحیم فرزند احمدسوربهاری هندی، سدهٔ‌دهم، برای پسرخود شیخ شهاب در

هنگامی که دیوان شاه‌قاسم انوار را میخوانده، به‌ترتیب حروف‌تهجی نگاشته است. در «فرهنگ جهانگیری» نگاشتهٔ ۱۰۱۷ و «لطایف اللغات» نگاشتهٔ ۱۰۴۸ از آن یادشده است. وچاپ نیز شده. **آغاز:** امابعد، حمدوصلاة. میگویداضعف عباد وخادم‌الفقرا بندهٔ.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۵۷ ـ ذیل کشف‌الظنون ۲ : ۳۶۶ ـ ف. مشار : ۱۲۶۵ ـ مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۴ ـ فرهنگ نظام ۵ : یج ـ فرهنگ نویسی درهند : ۱۴۶.

18507ـ **مجلس** ۴۷۵ : نسخ **۱۰۵۱** زرین، آغاز برابرنمونه، ۴۷۶گ ۲۲س [ف. مجلس ۲ : ۲۷۹].

18508ـ **قاهره**، دارالکتب۳۸ معاجم فارسی‌تیموریه: شکستهٔ محمدمقیم فرزندحاجی عبدالنبی، غرهٔ‌رمضان**۱۰۸۲** بدستور حسن‌خان آغاز برابرنمونه، ۶۴۰ص۲۷س [ف.مخطوطات ۲ : ۶۰].

18509 ـ **تهران**، ادبیات ۵۲ ج : نستعلیق کاظم فرزند محمدکاظم کرمرودی، ۱۴ ذیقعدهٔ**۱۰۸۶**، **آغاز:** انتخاب فرهنگ‌مولانا عبدالرحیم‌بن‌احمد ثور(!) بترتیب حروف. فصل الف مع‌الف. ارنا، پروردگار [ف. ادبیات ۱: ۳۹۳].

18510ـ**موزهٔ بریتانیا**Add۵۶۱۱: نستعلیق سیدمحمدالاکرم، چهارشنبهٔ۲۹ذیحجهٔ **۱۱۰۶** برای میان‌محمداعظم جیو، ۶۸۹گ ۱۶س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۷۴ هست [فیلمها : ۱۵۹].

18511ـ **مجلس**۲۷۶: نستعلیق**۱۱۸۲** از آغاز حرف‌الف افتادگی‌دارد (جلدیکم‌است) ۳۶۶گ [ف. مجلس ۲:۲۷۹].

18512ـ **الهیات** ۱۶۴ب : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، ۴۷۳گ ۲۲س [ف. الهیات ۱ : ۱۰۶].

18513ـ **دانشگاه**۵۰۷۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲-۱۳**، آغاز بمانند نمونه، انجام افتاده، ۲۰۸گ ۲۴س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۴].

18514ـ **تهران**، دهخدا۱۷۱: نستعلیق محمدطاهر وابوالقاسم پسران میرزاکاظم ویری دوشنبهٔ ۲۹صفر **۱۲۳۸**، ۵۰۰گ [نسخه‌ها ۳: ۲۸].

18515ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۱۱۹۵۷: سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲].

18516ـ **رضوی** ۳۸ لغت: تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده، ۴۸۱گ۲۱س[ف. رضوی ۲ : ۳۷۶].

کلید گنج = دستوراللغات گلستان

ازاویس فرزند علاء معروف به‌آدم، که برای محمودشاه بهمنی نگاشته‌است.

18517 ـ **کپنهاک**، سلطنتی ۳/۷ C. Mi .t : نسخ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۷۱۱].

گ

گلدستهٔ گفتار

ناشناخته.

18518ـ **آصفیه** ۴۱۷ لغت : نوشتهٔ **۱۲۶۸** [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۸].

گلستان لغات

18519ـ **تبریز**، ملی ۲۹۷۸: تاریخ ونشانی دیگریادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۵].

گنجنامه

ازعلی فرزندطیفور بسطامی، که یاداو در «انوارالتحقیق: ۱۵۴۴» گذشت. گنجنامه در حل لغات شاهنامه، برای رضاقلی بیگ‌نیک‌نام در۴ج۲/۱۰۶۹ بانجام رسانده است. **آغاز:** بنام خداوند... گنجدار نقود ـ گنجنامهٔ سپاس بیقیاس جناب کبریای الهی زیاده بر آنست.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۲۴۴ ـ فرهنگ نظام ۵ : کط ـ مقدمهٔ لغت نامه : ۱۸۴.

18520ـ **تهران**، ادبیات ۱/۱۶۱ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، زدین، سپس «فرهنگ‌فارسی بفارسی: 18435» ازهمو [ف. ادبیات ۲ : ۴۶].

گنجینهٔ لغات

18521ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۲۰۰/۱: نستعلیق محمدحسین گرگانی **۱۲۲۵** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۸].

گنجینهٔ مصادر

از سید ابوالحسن فرزند سید منصور علی نقوی شکار پوری (بنگرید : مصدر نامه، ازهمو).

18522ـ **آصفیه** ۵۳۱ لغت : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۲].

ل

لب اللغه

ازمحمود فرزند محمد امین‌لاهیجی، بنام (سلیمان‌پادشاه‌که‌پس‌ازعباس‌شه‌آمده) در۱۰۷۷ (= لب‌اللغة) مقارن‌جلوس‌شاه‌سلیمان (۱۰۷۷ ۱۱۰۵) نگاشته است. درآغاز چندفصل دستور زبان فارسی است. سپس‌فرهنگ به‌ترتیب‌تهجی ازآغاز واژه‌ها. **آغاز:** امابعد، معروض‌رأی منیر سخن‌گستران نکته شناس وهوشمندان

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۲۹۰.

18523ـ **دانشگاه** ۲۴۴۲ : نسخ ابوالحسن فرزند کلبعلی، ۲۴ج۱/**۱۱۰۷**، آغاز افتاده، دستور زبان در چند فصل وسپس فرهنگ است، درفهرست‌آمده: باید از محمود فرزند محمد امین‌لاهیجی باشد، ۱۲۷گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۲۱].

18524ـ **تهران**، ادبیات ۳۰۱ جوادی: نسخ اسماعیل فرزند حاجی کرم‌الله، ۱رمضان **۱۱۳۰** [ف. ادبیات ۳ : ۲۴]. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۷۳۶ هست [فیلمها : ۱۷۳].

18525ـ**قاهره**، دارالکتب۳۶مجامیع فارسی تیمور : نوشتهٔ ابن کربلائی عبدالحمید عبدالعظیم، رجب **۱۱۴۴**، آغاز افتاده، ۲۸۸ ص ۱۳س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۰].

18526ـ**مجلس**۴۷۸: نستعلیق**۱۲۵۱** آغاز برای‌نمونه‌ازاین نسخه یاد شده، ۱۷۵گ ۱۶ س [ف. مجلس ۲ : ۲۸۰].

اللسان فی اسماء اعضاء الانسان

ازنادرمیرزا پسر بدیع‌الزمان میرزا صاحب اختیار فرزند محمدقلی میرزا ملک‌آرا فرزند فتحعلیشاه قاجار. (۱۲۴۲ـ۱۳۰۵). نگارندهٔ «تاریخ وجغرافیای دارالسلطنهٔ تبریز». که به‌سال ۱۳۳۳ بچاپ رسیده است.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۳۱۰ ـ مؤلفین‌مشار ۶ : ۴۹۱.

18527ـ **تبریز**، ملی ۳۰۴۹: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۹].

لطایف اللغات

ازعبداللطیف کبیرعباسی یزدی گجراتی ، که یاداو در «مرآت الحدایق: ۱۳۷۱» گذشت فرهنگ واژه‌های «مثنوی معنوی» است بترتیب حرف آغاز واژه‌ها درباب وحرف انجام آنها در فصل، که بکمك شاگردش مولانا ابراهیم دهلوی، دردوازده سال نگاشته‌است [دیباجه] ازدیباجه‌ ایکه بر«مثنوی»مرتب کردهٔ خویش بسال ۱۰۳۲ نگاشته پیداست که این فرهنگ را پیش ازآن ساخته است، و شاید در ۱۰۳۱ بانجام رسیده باشد. درهند۱۸۷۷م ودرتهران‌چاپ شده واین جز «لطایف معنوی» اوست در گزارش بیتهای دشوار «مثنوی» ونیز جز«لطایف‌اللغه»ی احمد فرزند مصطفی دمشقی‌است. **آغاز:** این‌فرهنگی است مشتمل برحل لغات غریبهٔ عربیه و الفاظ عجمیهٔ مثنوی .

بنگرید : ذریعه۱۸ : ۳۲۱ ـ مقدمهٔ لغت نامه : ۱۸۴ ـ فرهنگ نویسی درهند : ۱۸۲ فرهنگ نظام ۵ : کد .

18528ـ **سپهسالار**۴: نستعلیق هندی **۱۰۴۵**، صفحهٔ آغاز افتاده ، ۳۰۶ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۲۸] .

18529ـ**مجلس**۴۷۹: نستعلیق**۱۰۵۶** آغاز برابر نمونه، ۲۱۲ گ ۱۵س [ف. مجلس ۲ : ۲۸۰].

18530ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۴/۱ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف . ادبیات ۳ : ۳۰] .

18531ـ **مجلس** ۲۳۸۳/۳۰ فهرست نشده: سدهٔ**۱۲** باتاریخ **۱۱۰۷-۱۱۱۹**دردفتر (ص ۴۱۷ ـ ۴۲۰) ناقص [نسخه‌ها۵:۱۶۵].

18532ـ **مجلس**۸۶۳ : نسخ علی‌اکبر فرزند خلیل‌الله حسینی ، بسال **۱۱۱۲** برای عبدالحی فرزند عبدالرزاق‌رضوی ومهراو۱۹۴ گ ۱۷س [ف. مجلس ۳ : ۱۰۶] .

18533ـ **تهران**، دهخدا۱۲۶ : نستعلیق ۲۸صفر **۱۱۲۰** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰] .

18534ـ **ملك**۳/۳۷۶: شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، باتاریخ**۱۱۵۳** در دفتر ، آغاز خطبه را ندارد [رؤیت] .

18535ـ**دانشگاه**۴۷۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، ۲۸۴ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۵] .

18536ـ **آصفیه** ۲۴۶ مثنوی: نوشتهٔ سال ۵۰جلوس عالمگیری، سدهٔ**۱۲** [ف. آصفیه ۱۳ : ۶۳۰].

18537ـ**لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۵۲، ۸۷۱ مث، لط (۲) : از میانهٔ سدهٔ **۱۲** ، ۲۸۵ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ : ۹۷].

18538ـ**لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۵۲، ۸۷۱مث، لط: نستعلیق بختاورخان، ۱۱ رجب **۱۲۱۴**، ۲۱۸ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۴۲۰].

18539ـ**نجف**، خوانساری: محمدحسین فرزند محمد یوسف طالقانی، **۱۲۲۷** درتهران [ذریعه ۱۸ : ۳۲۱] .

18540ـ **مجلس** ۸۶۴: نسخ**۱۲۳۱** ، ۱۸۲ گ ۲۰س [ف. مجلس ۳ : ۱۰۷].

18541ـ**سپهسالار**۸۹: شکسته نستعلیق **۱۲۳۲**، ۱۴۴ گ۲۲س [ف. سپهسالار۲: ۲۲۹ و ۵ : ۴۷۸] .

18542ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۸۵۱۱: نوشتهٔ**۱۲۶۰** در فهرست بنام لغات‌مثنوی آمده است [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۱].

18543ـ **آصفیه** ۵۶۸ لغت : نوشتهٔ

۱۲۹۴ [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۲] .

18544ـ تهران، ادبیات۹ ۲۰ جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف. ادبیات ۳ : ۲۴].

18545ـ مجلس ۳۲۴۵ : نستعلیق شکستهٔ حاج محمدابراهیم فرزند حاج رحمة‌الله تهرانی تاریخ یاد نشده. آغاز اندکی افتاده، ۴۱۴ ص ۱۷س [ف. مجلس ۱۰ : ۸۲۲].

18546ـ آصفیه ۵۹۳(۵۹۲؟): تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۲] .

18247ـ قاهره، دارالکتب ۳ لغت فارسی طلعت: نسخ، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۱۴۴ گ ۲۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۳].

لغات شمسیه

ازخواجه احمدعلی لکهنوی ، از اواخر سدهٔ سیزدهم. در ۱۶ع۱/۱۲۸۱ درشهرالله آباد بانجام رسانده است. **آغاز :** بعد حمد و ثنای خالق عالم و درود برسرور بنی‌آدم ص. برای ارباب فطنت .

18548ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۴۷۳ احمد : نستعلیق خود نگارنده ۱۲۸۱ ۶۰۷ص ۱۲س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۵۰] .

لغات فرس

از ابوالثناء محمود اصفهانی ، زاده در ۶۷۴ ودرگذشتهٔ ۷۴۹. برای شاه شیخ ابواسحاق

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۲۹ .

18549ـ رضوی ۴۲ لغت: نستعلیق وقف آقازین‌العابدین در ۱۱۶۶ دیباجه را ندارد : بدان اصلحك الله كه هرچند تفاوت درالسنة . پایان افتاده: وبعضی گفته‌اند عرش است، ۷۲گ ۱۵س [ف. رضوی ۲ : ۳۷۷] .

لغات مشترکه

18550ـ موزهٔ بریتانیا ۲/۹۳۴۶ Or: نوشتهٔ ۹۸۳ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲].

لغت

طغری‌نویس مشهدی [تقی‌بینش] .

18551ـ مشهد، فرخ ۲۵۸ : بخامهٔ نگارنده، تاریخ ونشانی بیشتر یانشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۵] .

لغت شاهجهانی

ناشناخته. در «ذریعه ۱۸ : ۳۳۲» از «لغت شاهجهانی» نگاشتهٔ محمد احسن منشی بلگرامی صفی‌پوری زاده در ۱۲۴۴ و «مصطلحات شاه ـ جهانی» اویادشده است، واین نسخه‌ها نمیتواند ازاو باشد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۵ .

18552ـ موزهٔ بریتانیا ۸۱۶۵ Or: سدهٔ ۱۱ ـ ۱۲، درفهرست آمده «منتخب لغت شاهجهانی» [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18553ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۹۴۰ Or: نوشتهٔ ۱۳۰۹ [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

لغت الفرس = فرهنگ اسدی

ابومنصور (ابونصر) علی فرزند احمد اسدی طوسی، درگذشتهٔ ۴۶۵ [هدایت]. (دراین تاریخ تردید هست) برای شاگردش اردشیر فرزند دیلمیار نجمی ، پس ازاو در این فرهنگ دست برده‌شده و واژه‌هایی افزوده شده است. نخست در ۱۸۹۷م بکوشش پاول هورن آلمانی، ویکبار در ۱۳۱۹خ بکوشش اقبال آشتیانی ویکبار ۱۳۳۶ خ بکوشش دبیرسیاقی چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۱ و ۱۶ : ۱۹۱ ـ ف. مشار : ۱۳۴۰ ـ مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۵ فرهنگ سخنوران : ۳۸ .

18554ـ ملك ۵۸۳۹/۵ : نسخ باتاریخ **۷۲۲** دردفتر (۴۴ر ـ ۶۲پ) گویا فرهنگ اسدی است. **آغاز :** باب الزای : ناژ ، نوژ ، نشك. این هرسه یکی است و آن درختی باشد مانند سرو[رؤیت]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۷ هست [فیلمها : ۱۷۶].

18555ـ **تبریز،** ملی ۳۶۳۹: نوشتهٔ سبط حسام‌الدین حافظ ملقب به‌نظام ، سه شنبهٔ ۱۰ج۲/**۷۶۶** برای فخرالدین حلبی عیسی ـ بیك‌محمدفرزندایدین. همراه‌با «قانون‌الادب» [نسخه‌ها۴: ۳۱۰].

18556ـ **دانشگاه** ۴۲۹۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ، آغاز افتاده ۸۱گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۸].

18557 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۲۱ج : نستعلیق‌حسین موسوی‌فراهانی، ۲ج۱/**۱۳۰۳** ازآن اقبال بوده، ۸۸گ ۱۶س [ف . ادبیات ۱ : ۴۰۵] .

18558ـ **تهران ،** دهخدا ۹۹/۱ : محمد باقر قاجار متخلص به‌خسروی ، رجب **۱۳۳۶** برای فرزند خود غلامرضاخان رشید سلطان، ازروی نوشتهٔ حسین فراهانی ۱۳۰۳ (نسخهٔ ادبیات تهران) [نسخه‌ها ۳ : ۴۵].

18559ـ **مجلس** ۵۵۷۰ : نسخ محمد علی عبرت نایینی ، دوشنبهٔ نیمهٔ شعبان **۱۳۵۲** ازروی نسخهٔ حسام‌الدین حافظ معروف به‌نظام مؤرخ۷۶۶(نسخهٔ‌تبریز)[ف. مجلس۱۷ :۳۳].

18560ـ **ایاصوفیا** ۴۷۴۳ : نستعلیق تاریخ یادنشده ، ۱۱۶گ ۱۳س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۳۵هست [فیلمها : ۱۷۶] .

لغت وصاف = شرح المشکلات

از نظمی‌زاده، سید حسین مرتضی فرزند علی بغدادی، زاده در۱۱۳۶ ، گزارش‌واژه‌های دشوارفارسی وعربی‌وجغتائی و مغولی‌آن است، که بسال ۱۱۱۸ بروزگار سلطان احمد فرزند محمدخان‌عثمانی نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق‌الانسان، علمه‌البیان .

18561ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۰م لغت ترکی : نوشتهٔ **۱۱۶۴** ، ۳۸۸گ ۲۵س.

18562ـ **قاهره،** دارالکتب‌م۹لغت‌ترکی: نسخ زیبای فیض‌الله فرزندمحمد مشهور به‌قاضی زاده، ۱۸شعبان **۱۱۶۴**، زرین ۳۲۹گ۲۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۶] .

18563ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۱م لغت ترکی: بی‌تاریخ، ۲۶۶گ۲۵س[ف.مخطوطات ۲ : ۹۷].

لوازم الانشاء

ملامیرقاری، در بخش نامه نگاری خواهد آمد.

م

مترادف الالفاظ

از عبدالکریم فرزند شیخ‌راجن غزنوی ، بسال ۹۹۸ درشهر نورکالبی در همپرپور ، در واژه‌های مترادف ومشترك عربی وفارسی اشعار سرایندگان ، در ۲۶۰ نام باگواه آوردن از سرایندگان به‌ترتیب تهجی‌گزارش‌کرده است. **آغاز :** سپاس بیقیاس مر متکلمی را که طوطی زبان‌را درشکرستان دهان شکرریزی ازاوست.

18564ـ **همدان،** آقـای قاسم برنا : نستعلیق دوشنبهٔ ۶ج۲/**۱۲۶۴**، ۱۳۴گ۱۹س

[نسخه‌ها ۵ : ۳۷۶] .

18565ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۸ ۳۳: تاریخ‌یادنشده، ۲۵۴ص[مخطوطات سرفرازعلی : ۱۶] .

مجمع الالفاظ = فوائدالعلم

از اچهیارام. **آغاز:** گوناگون ستایش و نیایش ایزدکریم را سزاوار است که از یك نقطه.

18566ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۴۷۳ ا چه ـ ۹، ۸۷۶ خلیفه(۳): نوشتهٔ ۵ ع **۱۱۹۸/۲**،ش۲دفتر، ۲۴گ۱۵س[مخطوطات فارسیه، منظور احسن‌عباسی ۱ : ۶۰۲].

مجمع الفرس = فرهنگ سروری

از سروری‌کاشانی، محمدقاسم فرزند حاج محمد، درسپاهان برای‌شاه‌عباس(۹۹۵–۱۰۳۸) بسال ۱۰۰۸، به‌ترتیب حروف تهجی : حرف آغاز واژه‌هارا درباب و حرف پایان را درفصل جای داده، ودرپایان اصطلاحات‌را درفصلی‌بنام استعارات‌آورده است. اوسه‌بار در نگارش خود دست برده است: یکبار در ۱۰۱۸ آنرا گزیده «خلاصةالمجمع :۱۹۲۷» نامیده. باردیگرپس ازآمدن «فرهنگ‌جهانگیری» بایران‌در۱۰۲۸ وبارسوم درلاهور بسال۱۰۳۶ درآن دست‌برده است. سروری درآغازکتاب از شانزده فرهنگ بعنوان مدارك کارخودنام برده است. درتهران ۱۳۳۸خ درسه جلد بکوشش دبیر سیاقی چاپ شده است . **آغاز :** ابتدای کلام هر دانشمند سخنور وانتهای سخن هرخردمند هنرپرور .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۴۳ (سروری) و ۱۶ : ۲۰۱ (فرهنگ سروری) و ۲۰ : ۳۷ (مجمع‌الفرس) ـ فرهنگ سخنوران : ۲۶۷ـ مؤلفین مشار ۴ : ۹۰۴ ـ مقدمهٔ لغتنامه:۱۹۸

18567ـ **تهران**،ملی۶۹۹ف: نستعلیق سهیل فرزند علی شهاب سنجابی ، دوشنبهٔ ۲۶ رمضان**۱۰۱۱**، آغاز نزدیك به‌نمونه، ۴۰۰گ ۱۵س [ف. ملی ۲:۲۰۵ ـ نسخه‌ها۱:۵۸].

18568ـ **موزهٔ بریتانیا Or۷۲۵۵**: نوشتهٔ **۱۰۱۵** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18569ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین : نوشتهٔ ۱۶ذیقعدهٔ **۱۰۱۹** [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۰].

18570ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴م لغت فارسی: تعلیق ابوالقاسم فرزند عزیز حسینی، شعبان **۱۰۲۲**، ۲۸۲گ۲۲س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۱۵].

18571ـ **دانشگاه** ۲۰۶ : نستعلیق زیبای محمدصالح فرزندابوالقاسم بیوانی،۲۶ شوال **۱۰۲۳**درگلپایگان (پیش‌از سفرنگارنده بهند)، زرین، آغازبمانند نمونه، ۳۲۲گ۲۳ س [ف. دانشگاه ۲ : ۴۴۳] .

18572ـ **پاریس**، ملی۲۰۹۵: نوشتهٔ صفر**۱۰۲۷** [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۷].

18573ـ **دانشگاه** ۲۳۹۰: نستعلیق ۵ شوال **۱۰۲۸** ، و تحریر همین سال اوست با افزودگیهایی از نگارنده ۳۳۳ گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۹ : ۹۸۹].

18574ـ **سنا** ۷۵۸۴: نستعلیق‌چهارشنبهٔ ۲۳ج۲/**۱۰۳۱** [نسخه‌ها ۲:۲۳۵] .

18575ـ **تهران**،دهخدا۱۴۱: نستعلیق محمود فرزندعلی فرزند یحیی خطیب لواسانی رمضان**۱۰۳۳** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱] .

18576ـ **تهران** ، استاد مینوی ۸۲ : نستعلیق**۱۰۳۴** [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۹] .

18577ـ **سپهسالار**۳: نستعلیق محمد صالح فرزند عبدالوهاب جوشقانی ، **۱۰۴۷** ، ۱۷۵گ ۲۳س [ف . سپهسالار ۲ : ۲۱۹] .

18578ـ **دانشگاه** ۵۰۵۵: نستعلیق محمدعلی فرزند محمدرضای استرآبادی‌در۱۱

ج۲/۱۰۵۳، ۳۰۰ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۸].

18579ـ تهران، ادبیات ۶۸حکمت : نستعلیق محمد شریف فرزند حاج سلطانحسین گیلانی، ۲۵ ج ۱۰۵۵/۲ [ف . ادبیات ۲ : ۳۴].

1580ـ همدان، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۷۶ : نوشتهٔ ابراهیم فرزند رستم، ۱۰۶۱، ساختهٔ ۱۰۰۸ است [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۵].

18581ـ هاروارد، هوتن M۲۷۷ ۵۲: نستعلیق نظام‌الدین فرزندزین‌الدین منجم‌لاری ۱۱صفر ۱۰۶۱ [نسخه‌ها ۴ : ۶].

18582ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۱۹۶۴: نوشتهٔ ۱۰۶۸ [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲].

18583ـ قاهره، دارالکتب ۵ م لغت فارسی: تعلیق ابراهیم فرزنداحمد بك، ۱۰۷۲، ۲۸۸ گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۱۵].

18584ـ مدینه، عارف‌حکمة ۱۲۲ف: نستعلیق ۱۰۷۶، ۱۸۰ گ [نسخه‌ها ۵:۴۶۴].

18585ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۹۱: نسخ وتعلیق محمد جعفر فرزند محمد اردوبادی گنجه‌ای، در ۴صفر ۱۰۸۳ [نسخه‌ها۲:۹۴].

18586ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۳۷ : نستعلیق، باحك‌واصلاح‌ودیباجه وخاتمهٔ‌سروری وباحواشی، نبشتهٔ‌رافع فرزندخلیفه غازی‌رشتی که در ۱۰۸۴ این‌نسخه رابدست‌آورده (ص ع) ودر ۱۰۹۳ این اصلاحات و اضافات را از روی نسخهٔ‌میرمنصور که «آخوندی‌حمزهٔ کاتب هرندی» در ۱۰۰۹ برای «آخوندی‌خواجه محمدسروقد خواجگی‌گیلانی» نوشته بـود، و آن نسخه در ۱۰۱۳ بنظرخود سروری رسیده و آنرا مقابله واصلاح‌کرده وچیزهایی برآن افزوده بود نقل کرده است [نسخه‌ها ۲ : ۹۴].

18587ـ هاروارد، هوتن ۲۷۸ M ۸۵: نستعلیق حاجی‌قلی‌حکاك فرزند استادملك دلاك مراغی، ذیحجهٔ ۱۰۹۸ [نسخه‌ها ۴:۶].

18588ـ مجلس ۴۸۲: نستعلیق ۱۰۹۹ ۲۵۳گ ۱۷س [ف. مجلس ۲ : ۲۸۱].

18589ـ مجلس ۴۲۶۶: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، کامل وپاکیزه، درپایان توصیهٔ سروری را دارد، ۱۸۲ گ ۲۰س[رؤیت].

18590ـ دانشگاه ۴۸۶۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۲۸۱ گ ۲۱س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۸۳].

18591ـ تهران، دهخدا۶۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱ آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۳:۳۱].

18592ـ دانشگاه ۲۱۸۰/۱ : نسخ سدهٔ ۱۱ [ف. دانشگاه ۹ : ۸۷۱].

18593ـ مشهد، عبدالحمیدمولوی‌ش‌ف ۳۵۴: نستعلیق ۱۱۰۱، رحلی [نسخه‌ها ۵ : ۴۶].

18594ـ تهران، ادبیات۲۶ج: نستعلیق نستعلیق حبیب‌الله فرزند عبدالله، ۶ ذیحجهٔ ۱۱۰۷، ۲۴۹ گ ۱۸س [ف . ادبیات ۱ : ۴۱۵].

18595ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۹۷: نستعلیق سدهٔ ۱۲، انجام افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۹۴].

18596ـ همدان، آقای قاسم برنا : نستعلیق سدهٔ ۱۲ آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷].

18597ـ یزد، جامع‌کبیر ۱ ـ ۲۹۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۴].

18598ـ سنا ۲۸۷: نستعلیق سدهٔ ۱۲ انجام افتاده [نسخه‌ها۶ : ۵۲۱].

18599ــ **تهران**، ملی۹۹۷ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۲**. آغاز برابر نمونه وانجام نونویس ۳۳۱گ ۲۲س [ف. ملی۲ : ۵۵۳].

18600ــ **هاروارد**، هوتن ۲۷۴ M ۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶].

18601ــ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۵۱۰: سدهٔ **۱۲**. [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱].

18602ــ **تهران**، دهخدا۹۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲ــ۱۳**، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۳۱].

18603ــ **اصفهان**، ادبیات : نستعلیق سدهٔ **۱۲ــ۱۳** آغاز افتاده [نسخه‌ها ۴:۴۷۸].

18604ــ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق احمد فرزند ملک‌جان تنبوئی کوهکیلویه‌ای زکریایی شبانکاره‌ای دشتستانی، آدینهٔ سلخ ذیحجهٔ **۱۲۱۷** بدستور اسماعیل‌خان فرزند قاید امیررستم شبانکاره‌ای برای فرزندش محمدامین [رؤیت].

18605ــ **تهران**، دهخدا۱۶۹: نستعلیق پنجشنبهٔ ۳ج۱/**۱۲۲۵** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱].

18606ــ **هاروارد**؛ هوتن : نستعلیق بد**۱۲۴۵** [نسخه‌ها ۴ : ۶].

18607ــ **مجلس** ۲۱۹۴ : تحریری متوسط **۱۲۵۱**، آغاز برابر نمونه، ۷۰۴ص ۱۵ س [ف. مجلس ۶ : ۱۵۵].

18608ــ **ری**، عبدالعظیم۱۴۵: محمد حسن فرزند ملا مهدی محرر ع ۲/**۱۲۶۲** بدستور میرزا محمدتقی شیخ‌الاسلام [نسخه‌ها۳: ۴۴۰].

18609 **حقوق**۴۰ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳** بخش پایان استعارات را ندارد، ۵۸گ ۱۷س [ف. حقوق : ۱۶۵].

18610ــ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری: نوشتهٔ حسن انصاری، **۱۳۰۹** [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۷].

18611ــ **مجلس**۱/۲۳۷۸ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۱۱** (ص۱ ــ ۶۴۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲].

18612ــ **الهیات** ۱/۱۹ب : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، جلد۱ ازالف تاپایان راء.

18613ــ **الهیات** ۲/۱۹ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، جلد۲ اززاء است تاچند واژه از هاء [ف. الهیات ۱ : ۱۲۴].

18614ــ **سپهسالار** ۱: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز و انجام افتاده ، ۴۰۷ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۱۹].

18615ــ **مجلس**۴۸۰: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۴۷۱گ ۲۰س.

18616ــ **مجلس**۴۸۱: نستعلیق بسیار خوب، زرین، پایان درخاتمه افتاده، ۳۶۴گ ۱۷س [ف. مجلس ۲ : ۲۸۱].

18617ــ **مجلس**۹۰۷۰ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

18618ــ **مشهد**، فرخ۱۱۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۴].

18619ــ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۹۹: [نسخه‌ها۵ : ۳۴۵].

18620ــ **قاهره**، دارالکتب ۴۲۶۰س: نستعلیق زیبا، ۲۶۴گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۱۵].

مجموعة الفرس

از ابوالعلاء عبدالمؤمن فرزند نفیس الجاروتی المصری المشتهر بصفی الکحال [دیباجه] فرهنگ فارسی بفارسی است. در «کشف الظنون ۲: ۱۶۰۷» کتابی ناشناس بنام «مجموعة الانس فی لغة الفرس» یاد شده است.

18621ـ رضوی ۵۲ لغت: نسخ تاریخ یاد نشده سپس قصیدهٔ طغرایی درستایش مؤیدالدین اسماعیل م ۵۱۴ ، ۳۴گ ، ۱۷س . **آغاز:** حمدله. **پایان:** یادی چون دو برادر دو زن بخواهند آن هر دو زن را یادی یکدیگر خواستند [ف. رضوی ۲ : ۳۸۰].

مجموعه لغات فارسی

18622ـ آصفیه ۵۲۵ لغت : نوشتهٔ **۱۲۵۰** [ف. آصفیه ۴:۵۷۲] .

محاورات و اصطلاحات

از محمداحسن.

18623ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۳۳۹ : تاریخ یاد نشده ، ۱۴۲ ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۱۷].

مختصر فرهنگ جهانگیری

گزیده‌ایست بدستور مولانا عباس اردلان سنندجی، درسال ۱۰۷۲، ودرپایان کتاب بهمین عنوان نامیده شده‌است. **آغاز:** حمدله... مقدمه در بیان چیز های (سودمند) بر آیین بسیار . آیین اول در بیاق اسم پارس .

18624ـ **تهران ،** ادبیات ۱۱۵ ب : نستعلیق عبدالله فرزند حاجی مهدیقلی چاپلقی ۱۸ع۱/**۱۰۸۵**، ۱۷۸گ ۱۸س [ف. ادبیات ۱ : ۴۱۷].

مرآت الاصلاح

از آنندرام مخلص لاهوری، درگذشتهٔ ۱۱۶۴ که یاد او در « هنگامهٔ عشق » خواهد آمد . بسال ۱۱۵۸ (= تحقیق اصطلاحات) به‌ترتیب تهجی نگاشته است. **آغاز:** ربنا در مقامی که کروبیان ملاء اعلا باوجود سرودن زمزمهٔ حمد به‌گوناگون لغت اعتراف به‌قصور نمایند.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۲۰ — فرهنگ سخنوران : ۵۳۰ .

18625ـ **لاهور،** پنجاب پبلك لائبریری ۱، ۴۷۳ آنند: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۵۹۶ ص [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ : ۷۴] .

معیارجمالی = معیاراللغه = مفتاح بواسحاقی

ازشمس فخری سپاهانی، شمس‌الدین محمد فرزند فخرالدین سعید، بنام سلطان جمال‌الدین شیخ ابواسحاق اینجو ، در ۷۴۵ — ۷۴۴، در چهارفن: عروض،قافیه، بدایع‌الصنایع،فرهنگ فارسی نگاشته است. نگارنده درجوانی بسال ۷۱۳ درلرستان «معیار نصرتی» را درعروض و قافیه، ودر ۷۳۲ «قصیدهٔ مصنوعهٔ مخزن البحور و مجمع الصنایع» ساخته است . کارل زالمن خاورشناس روس بخش چهارم «معیارجمالی» را که در فرهنگ است در ۱۸۸۷ م = ۱۳۰۳ و سپس همین بخش بکوشش دکترصادق کیا درتهران ۱۳۳۷خ چاپ شده‌است.ولی پیش‌ازاین‌دوچاپ یکبار درایران ۱۲۷۳ بدون دیباجه و باحذف سروده‌هایی که گواه آورده‌شده چاپ‌شده بودکه کسی براین چاپ آگهی نداشته است [س. ای. بایفسکی]. **آغاز:** ۱) حمدوسپاس مقدوری که خیمهٔ کبود افلاك. **آغاز:** ۲) باب‌اول درتعریف حقیقت‌شعروبیان آنکه کلام موزون را چرا شعر گفتند. بدان ایدك‌الله . **آغاز:** فن ۴ : بدان اسعدك‌الله واصلحك که هرچند تفاوت درالسنه .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۴۳ — راهنمای کتاب ۱۲ : ۶۸۹ نخستین نشر فرهنگ معیار جمالی ازبایفسکی — ف. مشار : ۱۴۶۳ — فرهنگ نویسی درهند : ۹ ـ مقدمهٔ لغت نامه:

۱۸۹ ــ کشف‌الظنون ۲ : ۴۶۸ .

18626ـ مجلس ۲/۳۵۵۵: نستعلیق کهن درویش محمدسدهٔ ۸ـ۹ (ص۳۹۲ـ۴۳۶) تنها بخش‌بدیع آن‌را دارد. دردیباجه این‌بخش در۶۷ فصل یاد شده ولی نسخه ۶۳ فصل دارد. [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۱۶].

18627ـ تهران، دهخدا۱۱: نستعلیق ۸۶۱ در ادرنه ، واژه‌ها شنگرف ، تنها بخش فرهنگ آن استکه درسال ۷۴۴ـ۷۴۵ ساخته شده [نسخه‌ها ۳ : ۴۸].

18628ـ مجلس۸۷۱: نستعلیق خوب سدهٔ۹، بخش فرهنگ آنست آغاز برابر نمونه، ۹۳گ ۱۳س [ف. مجلس ۳ : ۱۱۷] .

18629ـ تبریز، آقاحسین نخجوانی: سدهٔ۹ [نسخه‌ها ۴ : ۳۴۱].

18630ـ قم، سیدشهاب الدین تبریزی ۱مج : نستعلیق سیدعلی فرزند سیدکمال‌الدین حسینی سمرقندی، سدهٔ ۱۰ [نسخه‌ها۶:۳۹۴].

18631ـ ری، عبدالعظیم۸۹: نستعلیق شنبهٔ ۱۰شعبان ۹۷۷ وقف شاه عباس برآستانهٔ شاه عبدالعظیم ۱۰۳۷ . تنها فن چهارم آنست [نسخه‌ها ۳ : ۷۱] .

18632ـدانشگاه۴۴۴۳: نستعلیق‌محمد زمان فرزند رضوان، شعبان۱۰۳۵ ، باشعرخود او درپایان نسخه، ۶۵گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۴].

18633 ملک ۶۰۳۹ : سدهٔ ۱۱ انجام افتاده ، ۱۴۶گ ۱۹س [رؤیت] .

18634ـ ملک ۴۱۳۷/۸ : باتاریخ ۱۰۴۱ـ۱۱۶۱ دردفتر، (۵۷ر ــ ۵۸ر) تنها باب درحد وحقیقة شعررا دارد [رؤیت] .

18635 ـ دانشگاه ۲۵۶۱ : نستعلیق ، تنها بخش‌فرهنگ‌رادارد، واز حرف یاء اندکی افتاده، ۹۲گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۵۲].

18636 ــ مجلس ۲۸۵۶ : نستعلیق ۱۱۱۰، زرین، نسخه‌باید هرچهارفن‌را داشته باشد، آغاز برابر نمونه ، ۳۷ص ۱۵س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۸۲].

18637 ــ تهران ، ادبیات ۱۳۶ ج : نستعلیق سدهٔ۱۲، هرچهارفن‌را دارد، ۱۲۹گ ۱۹س [ف. ادبیات۱ : ۴۳۲] .

18638ـ مجلس ۳۴۸۶/۱ : نوشتهٔ عبدالوهاب‌رشتی، ۱۲۲۲(ص۱ـ۱۳۵) گزیدهٔ بخش عروض و قافیهٔ آنست [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۴۵] .

18639ـ دانشگاه ۳۳۴۶/۶ : نوشتهٔ احمد، نزدیك۱۲۳۸(ص۹۰ـ۱۲۹) فن‌نخستین وسپس فن‌سوم را دارد (ص۱۳۰ـ۱۴۹) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۴۲].

18640ـ دانشگاه۱۶۳: نستعلیق‌آدینهٔ ۹ ع ۱/۱۲۴۴ ، ۷۸گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۲ : ۴۵۳] .

18641ـ تهران،ادبیات۳۵۱جوادی: نسخ‌عبدالحسین‌بن ملاعلی اکبرقاینی، درمدرسهٔ معصومیهٔ‌کرمان، در ۱۲۶۹ تنها سه‌فن نخستین را دارد [ف. ادبیات ۳ : ۵۶] .

18642ـ مجلس۱و۳۲۵۶/۳: نوشتهٔ غلامرضا متخلص به‌حیران، ۱۲۷۸(ص۱ـ۶۷) بخش یکم و(ص۱۱۳ـ۱۲۵)گزیده‌ای ازبخش سوم آن [ف. مجلس ۱۰ : ۸۴۵] .

18643ـرضوی۹۸۷ادبیات(۴۸۰۴): نستعلیق تحریری، سدهٔ ۱۳. تنهافن دوم است [ف. رضوی ۷ : ۸۳۶].

18644 ــ مجلس ۲۳۷۸/۸ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۳۱۱، بخش چهارم آنست (ص ۷۴۸ ــ ۸۵۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲] .

18645ـ **مجلس** ۴۸۳: نسخ‌ریز **۱۳۴۲** تنهافن چهارم را دارد ، آغـاز برابر نمونه ، دیباچه باچاپ ۱۸۸۷ کمی جدایی دارد ، ۸۰ گ ۱۹س [ف. مجلس ۲ : ۲۸۲] .

18646ـ **سپهسالار** ۲۹۴۳/۳: نسخ تاریخ یادنشده (۵۲پ ـ ۹۰پ) فن۲ است در قافیه‌در۵ باب‌وسپس‌عروض‌درده باب[ف. سپهسالار ۵ : ۶۱۲].

18647ـ **مجلس** ۴۸۴: نستعلیق‌کهن، تاریخ یادنشده، باید تنهابخش فرهنگ‌را داشته باشد، ۷۱ گ ۱۵س [ف. مجلس ۲ : ۲۸۳] .

18648ـ **حراجچی اوغلو** ۱۰۱۸: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۲۱۸ گ۲۵س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۶۷ هست [فیلمها : ۲۰۰] .

18649ـ **قاهره**، دارالکتب۱م عروض فارسی: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه. ۲۲۴ گ ۱۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۶۶] .

18650ـ **مدینه** ، عارف حکمت۲۴۷ مج : [نسخه‌ها ۵ : ۴۹۵] .

مفتاح الاخلاق = فرهنگ‌واژه‌های اخلاق ناصری

مفتاح الفضلاء

از ناشناس . فرهنگ فارسی بفارسی است به‌ترتیب حرف آغاز واژه‌هـا ، هرحرف دریك باب، سپس‌اصطلاحات وآن به‌ترتیب حرف انجام واژه‌ها .

18651ـ **مجلس** ۴۶۷۸: نستعلیق سید عالم، سدهٔ**۱۱**. **آغاز** : باب الالف مع‌الالف . استا: بکسره ستایش وفتح کـه آنرا تفسیر زند خوانند. الواحیر: که‌آنرا هندوی‌کنوار گویند ۱۲۲ گ ۱۷س [ف. مجلس ۱۳ : ۶۰].

منتخب اللغة

ازعبدالله‌خاکسار، که از«فرهنگ‌سروری» آنچه دبیران ونویسندگان‌رامی‌باید، گزین‌کرده

آغاز: حمدله. اما بعد ، غرض اصلی و مطلب کلی ازترتیب وتحریراین‌نسخه .

18652ـ **دانشگاه**۱۹۲۰/۲۵ : نستعلیق سدهٔ**۱۲** (۶۰پ ـ ۷۳ر) ۱۳س [ف . دانشگاه ۸ : ۵۳۳].

مؤید الفضلاء = شامل

از محمد لاد (محمد فرزند لاد) دهلوی . فرهنگی است به‌ترتیب تهجی، هرحرف در یك باب و هرباب درسه فصل . فصل یکـم گزارش واژه‌های عربی بفارسی ، دوم واژه‌های فارسی بفارسی، سوم ترکی بفارسی . برخی بابها دو فصل دارد. خاتمه دراعداد وحساب. نگارش‌آن پیش ازسدهٔ نهم وپس‌ازسدهٔدهم نیست، وبگفته‌ای در۹۲۵ انجام‌گرفته است. در۱۳۰۲ درکانپور ویکباردیگر چاپ‌شده است . **آغاز** : محامد متواتر ومدایح متکاثره مردادار وتوانا را کـه بتألیف .

بنگرید : مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۵ ـ ف . مشار : ۱۵۲۶ ـ فرهنگ نظام ۵ : یب.

18653ـ **مجلس** ۸۷۳ : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ**۱۰**، آغاز برابر نمونه، ۴۳۱ گ ۱۹ س [ف. مجلس ۳ : ۱۲۰] .

18654ـ **آصفیه**۹۱ لغت: نوشتهٔ **۱۰۰۱** آغاز برابرنمونه، ۸۳۰ص ۲۱س [ف. آصفیه میرعثمان‌علی۲:۳۹۷].

18655 ـ **دانشگاه** ۳۷۸۹ : نستعلیق حاجی محمد فرزند مولانا جعفر مازندرانی ، پنجشنبهٔ ۱۴ع۱/**۱۰۳۱** درآکره، آغازبرابر نمونه، خاتمه‌را ندارد ، ۳۲۳ گ ۲۵س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۶] .

18656ـ **فرهادمعتمد** ۲۹: نستعلیق

الله‌بخش فرزند سیدی مرجان مکی روبانی ، مرید ملك نصیرالدین شاهی ، چاشت سه‌شنبهٔ ۴ صفر **۱۰۴۹** در بندرسورت [نسخه‌ها ۳ : ۲۴۷].

18657ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳قف۳۴۲: نوشتهٔ **۱۱۰۱**، ۶۵۰ص[مخطوطات سرفرازعلی : ۱۷] .

18658ـ **آصفیه** ۲۴۰ لغت: نوشتهٔ **۱۱۱۱**، باافزودگیهایی درهامش، ۴۴۴ص۱۷ س[ف. آصفیه، میرعثمان‌علی:۲:۳۹۷] .

18659ـ **آصفیه** ۵۹۵ لغت : نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۲] .

18660ـ **آصفیه**۲۳۴ لغت : نستعلیق خوش اوایل سدهٔ **۱۲** ، ۲۹۷گ ۱۹س [ف. عثمان‌علی ۲ : ۳۹۸].

18661ـ **رضوی** ۴۰ لغت : نستعلیق ، آغاز برابر نمونه‌وانجام‌افتاده، وقف‌نادر **۱۱۴۵** ۱۹۱ گ ۲۱س [ف. رضوی ۲ : ۳۷۶].

18662ـ **نجف** ، مدرسهٔ بروجردی : [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۰] .

ن

نصاب طبری

از امیرتیمور قاجارطبری، متخلص به‌امیر بدستور اردشیر میرزا ، بنام محمد شاه قاجار (۱۱۶۳-۱۲۱۲)، پیرامن‌هشتصد واژهٔ‌طبری را بفارسی ترجمه و بنظم درآورده است. بکوشش آقای‌دکترصادق‌کیادرجزوهٔ۹ ایران‌کوده‌تهران ۱۳۱۶خ‌چاپ شده است. **آغاز:** حمدی افزون از نصاب، که‌کلمات سخن سرایان... میارعزیز ای‌خجیرریکا ــ ترا جان عشاق بادا فدا .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۰۰ ــ ریاض ــ العارفین : ۶۸ ــ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی ۱۱۷ .

18663ـ **تهران،** ملی۵۴۸ف: نسخ و نستعلیق نگارنده، شنبهٔ ۷ذیقعدهٔ**۱۲۶۴**، آغاز برابر نمونه، ۳۶گ ۱۷س [ف. ملی ۲ :۳۹].

18664ـ **دانشگاه** ۳۷۹۱ : نستعلیق عبدالحسین‌کاتبی فرزند محمد تقی ، چهارشنبهٔ ۲۹اردیبهشت **۱۳۱۶** خ، آغاز برابر نمونه ، ۳۴گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۹] .

18665 ـ **تهران** ، دکترصادق کیا : [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۷] .

نصاب فارسی بفارسی

ناشناخته . **آغاز:** آذرنگ آمد هلاك و معنی دیگردمار ــ دان تو افسان راهسن انجام را آخرزکار .

18666ـ **تهران** ، دهخدا ۲ /۴۲ : نسخ‌سدهٔ**۱۳ـ۱۴**همراه «مفتاح اللغه» [نسخه‌ها ۳ : ۳۵] .

نصاب مولوی

از اسماعیل رسوخی انقره‌ای ، نگارندهٔ «شرح ابیاتی ازمثنوی:۱۲۱۵» . گزیده‌ایست ازهمان «مثنوی» مولوی، بخواهش شیخ‌الاسلام یحیی افندی، در ۱۰۴۱ (= خاتم) بانجام رسانده است (اگرفرهنگ‌باشد). **آغاز:** حمد بیشمار و شکر و ثنای بی‌هنجار آن مبدع و آفریدگاری .

18667ـ **قاهره،** دارالکتب ۵۸تصوف فارسی طلعت: بی‌تاریخ، زدین ، ۵۷گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۴] .

نصاب مولوی جامی
ناشناخته .

18668- آقای کاظم مدیر شانه‌چی
۳مج: نستعلیق یارمحمد لکن‌خیل، **۱۲۱۴** در هند، ضمن مجموعه نصابها [نسخه‌ها۵: ۱: ۶۰۱].

نوادر المصادر

ازلاله‌تیك چند بهادر ، نگارندهٔ «جواهر الحروف : ۱۹۲۷» و جزآن . (لغات و مصطلاحات) است .

18669- آصفیه ۵۵۳ لغت : نوشتهٔ **۱۳۴۰** ازروی‌نوشتهٔ نگارنده . [ف. آصفیه۴: ۵۷۲] .

ب : فرهنگنامه های دوزبانه یا بیشتر

الف

ابانه

از یکی از دانشمندان پایان سدهٔ ششم و یا آغاز سدهٔ هفتم ، برخی از واژه‌های دشوار «السامی فی‌الاسامی» میدانی‌را گزارش کرده ، نسخه‌ای ازآن نزد صاحب «روضات» بوده واو نیزگوید نام‌آن «ابانه» است. **آغاز:** الحمدلله کاشف‌کل خطب ودافع‌کل کرب ... وبعد، فانی توسمت فی‌کتاب السامی فی‌الاسامی.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۳۱، ۳۴۱ .

18670 ـ **ملك** ۳/۳۱۲ : همراه «المصادر» زوزنی‌مؤرخ‌ذیقعدهٔ **۶۴۹** و«السامی» مؤرخ**۶۵۰**، نسخه آشفتگی‌دارد [فرهنگنامه‌ها ۳۱ ـ ف. مجموعه‌ها : ۱۶].

18671 ـ **دانشگاه** ۱۳۳۸ : نستعلیق محمد فرزند طالویه فرزند محمد ، ۲۱ع۱/**۶۸۲**، همراه«السامی» و«الهادی» [فرهنگنامه ها : ۳۱] .

ابواب العلوم

از درویش جامی، که پس از عبدالرحمان جامی (۸۱۷ ــ ۸۹۸) بوده است . فرهنگ عربی بفارسی است در دو باب: ۱ ـ لغت ۲ ـ فواید دراصطلاحات علوم شرعی ، به‌نظم سست ساخته‌است. **آغاز:** علی‌الله التوکل فی‌البدایة‌ـ علیه الاعتمادفی‌النهایة... گرفتارگنه **درویش جامی** ـ خدا اورا دهد عزمناعت .

18672ـ **سپهسالار** ۲/۷۰۴۰: نسخ دوشنبهٔ ۱۱ شعبان **۱۲۴۴** (۴۲ ر ـــ ۵۵ پ) آغاز برابرنمونه [فرهنگنامه‌ها : ۲۲۹ ـ ف. سپهسالار ۳ : ۳۱] .

اثرشوکت

از محمد شوکت استانبولـی ، درگذشتهٔ ۱۲۸۴ . فرهنگ واژه‌های تازی و فارسی و ترکی‌است‌که میان‌آنها جناس‌لفظی وخطی‌باشد واز الفاظ مشترك بشمارآید. **آغاز:** الحمدلله الذی فضل‌الانسان علی‌سایرالاشیاء بالنطق و ـ البیان .

18673ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵۵ لغت ترکی طلعت: نسخ بی‌تاریخ، ۳۸۵گ ۲۵ س، آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۵].

اجمال حسینی

از رضی‌الدین ابوعلی حسین فرزند عمرـ الحسن(؟) الکروری، برای فرزندش،فرهنگ واژه‌های دشوار عربی بفارسی است ، به‌ترتیب تهجی آغاز واژه‌ها. نام کتاب و نگارنـده در دیباجه‌آمده است. **آغاز:** حمدله . عاقبة. قال الشیخ‌الامام... واعلم یاعزیز یاولدی. . . هذا

زمان قد قصرت‌الهمم ... باب‌الالف مع التاء الاتب پیراهن و بی‌بادوان. الاتان: ماده خر

بنگرید: فرهنگنامه‌ها: ۲۵۸.

18674- **مجلس** ۵۷۷۸: نسخ‌کمال‌الدین فرزند محمد **۹۶۷**، آغاز برابر نمونه، ۳۲۲ص ۲۵س [ف. مجلس ۱۷: ۲۱۱].

18675- **ملک** ۳۶۷: نسخ‌سدهٔ **۱۰-۱۱** آغاز برابر نمونه و تا حرف (م‌د) مرق را دارد ۲۲۸گ ۲۱س [فرهنگنامه‌ها: ۲۵۹].

ارگجه

از اسماعیل. نصاب مانند است.

18676- **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۴قف۱۸۶: نوشتهٔ **۱۲۶۸**، ۱۵س [مخطوطات سرفرازعلی: ۵۳].

اساس العلوم شیخ ملکی

فرهنگ عربی به‌فارسی است.

18677- **ملک** ۲۲۸۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** آغاز دردیباجه افتاده: ... و نام کردیم آن را اساس‌العلوم شیخ ملکی از بهر تبرک باسم ملک عادل... باب‌الالف: اء وعاء طلب فهم و انکار و سرزنش... انجام درحرف ظ افتاده: کظم‌خشم فروخوردن‌کظیم [ف. ملک: ۲۲].

الاسمی فی‌الاسماء

از ابوسعد سعید فرزند احمد فرزند محمد فرزند ابراهیم میدانی‌نحوی، درگذشتهٔ ۵۳۹. یاقوت نام اورا درپایان سرگذشت‌پدرش نگارندهٔ «السامی فی‌الاسامی» یادکرده است. گزیده‌ای است باافزودگیهایی ازهمان «السامی» پدرش.

بنگرید: فرهنگنامه‌ها: ۳۷ – معجم‌الادباء ۵: ۵۱ – هدیة‌العارفین ۱: ۳۹۱.

18678- **دانشگاه** ۱۹۰۰: سدهٔ **۹-۱۰** تنها هفت برگ ازآغاز آنست، درنمای نسخه آمده: کفایة‌الاسماء. **آغاز:** حمدله. صلاة... امابعد، چون محقق‌است‌که طالب علم را ازلغت عرب چاره نیست، و طبایع برمختصرات مایل [ف. دانشگاه ۸: ۵۱۰].

18679- **قاهره**، دارالکتب ۵ معاجم فارسیه تیمور: نسخهٔ کهن تاریخ یاد نشده. **آغاز:** الحمدلله تعالی، ۱۶۲گ [مخطوطات ۱: ۱۷].

18680- **قاهره**، دارالکتب ۲۷معاجم فارسیه تیمور: تاریخ یادنشده. **آغاز:** اللهواله خدای سزاوار پرستش، ۵۹گ [مخطوطات ۱: ۱۷].

اصلاح الالفاظ

ازشیخ‌مفید فرزند میرزا محمدنبی شیرازی متخلص به داور زادهٔ ۱۲۵۱ درگذشتهٔ ۱۳۲۵ (نه ۱۳۰۷). **آغاز:** حمد خدایی راکه زبانها عاجزند ازوصف جمال او، وشکرایزدیرا... اما بعد، چون تصحیح لغات عربیه برهر.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۱۹ — فرهنگ سخنوران: ۲۰۵ – مؤلفین مشار ۶: ۲۷۰.

18681- **الهیات** ۳۰۷د: نسخ میرزا زین‌العابدین نی‌ریزی، ۷رجب **۱۳۱۱**، ۱۶۷گ ۱۰س [ف. الهیات ۱: ۱۱ و ۲: ۱۴۹].

اقنوم عجم = اقنوم اللغة

فرهنگی است فارسی به‌ترکی، به‌ترتیب تهجی. چلبی از «اقنوم‌اللغه» یادکرده‌که گویا همین باشد.

بنگرید: ذریعه ۲: ۲۷۶ – مقدمهٔ لغتنامه ۱۸۰ — فرهنگ نویسی در هند: ۲۶۵ — کشف‌الظنون ۱: ۱۴۰ (اقنوم‌اللغه).

18682- **مدینه**، عارف حکمة ۹۱: نوشتهٔ **۷۱۶**، ۱۱۰گ [نسخه‌ها ۵: ۴۶۱].

18683ـ **تهران**، دهخدا۲/۸۵: سدهٔ **۱۱**، در نمای نسخه بنام «اقنوم اللغه» است و ترتیب «صحاح‌العجم» را دارد، به‌ترتیب تهجی آغاز واژه‌ها دربابها وهرباب درسه فصل برای فتح وکسر وضم. **آغاز:** الحمدلله الذی الهمنا اللغات‌والعبارات ویسرجریانها... باب‌الالف. ازآن سزك آن‌شما مثله، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۴۳].

18684ـ **بادلیان** ۱۶۸۶ : نبشتهٔ علی فرزند عبدالکریم درع۱/**۸۹۸** درادرنه. آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۳ : ۴۳].

18685ـ **پاریس** ۲۴۲۲ : سدهٔ **۱۰**، [نسخه‌ها ۳ : ۴۳].

18686ـ **رضوی**۲ لغت: نسخ، تاریخ یادنشده، درفهرست بنام «اقنوم عجم» یاد شده، آغاز برابرنمونه، وقف ۱۲۶۲، ۲۳۳گ ۱۷ س [ف. رضوی ۲ : ۳۶۵].

الیبنة ثلاثه = ترجمهٔ قانون ادب

از ابوالمواهب سعدالدین، سلیمان فرزند امن‌الله عبدالرحیم فرزند محمد حنفی صوفی، مشهور به‌مستقیم‌زاده (۱۱۳۱–۱۲۰۲). بسال ۱۱۸۳ تا ۱۱۹۰ درکنارترجمهٔ فارسی واژه‌های عربی «قانون ادب» حبیش معنی ترکی آن را افزوده وفرهنگ سه‌زبانه ساخته است. اسماعیل پاشا آنرا بنام «ترجمهٔ قانون ادب» یاد کرده است.

بنگرید: هدیة العارفین ۱ : ۴۰۵ — فرهنگنامه‌ها : ۶۵ (قانون ادب).

18687ـ**سپهسالار**۱۱: تاریخ ونشانی دیگر یاد نشده [فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۷۴].

الفاظ مختصره

فرهنگ عربی بفارسی‌است، بسیارشیوا.

18688ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳/۳۲۶۸ Or: باتاریخ رمضان **۵۹۹** دردفتر، در ملطیه. **فیلم**آن در دانشگاه ش۷۰۲ هست [فیلمها : ۵۲۵].

ب

بحرالدرر

از طاهر. برای خلف خـان اعظم و سید مسعودخان دستور ملك. نصاب بزبان فارسی و تازی وهندیست، درآن آمده: ازبعد اسم خالق ونام رسول گفتـ‌این(طاهر)شکسته دل‌ومنکسر لسان.

18689ـ **دانشگاه**۴۰۶۵: نستعلق‌سدهٔ **۱۲–۱۳**، آغازافتاده، ۵۲گ۱۲س[ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۴۸].

بدایع اللغة

ازایمانی متخلص به‌طالع‌هروی ازروزگار سلطان حسین بایقرا (۸۴۲–۹۱۱)، واژه‌های جغتائی ومغولی دیـوان امیر علیشیر نوائی را بترتیب تهجی در ۳۵۰۰ بیت‌گزارش‌کرده است میرزا مهدیخان منشی‌نادر دردیباجهٔ «سنگلاخ» که درهمین باره است طالع هروی را یاد کرده است. **آغاز:** طوطی شیرین مقال سخن که از آشیان نیشکرقلم بال‌گشا گردد...

18690ـ**سپهسالار**۱۴: نستعلیق‌تاریخ یادنشده، در ۱۲۷۳ بکتابخانهٔ اعتضاد السلطنه آمده، آغاز برابرنمونه، ۱۴۲گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۳ : ۲۴۵ و ۲ : ۱۶۱].

بدایع اللغة

از علی‌اکبر فرزند میرزاعبدالله منشی‌باشی کردستانی، متخلص به‌افسر ، نگارندهٔ «حدیقهٔ ناصریه» بـه‌خواهش فرهاد میرزا معتمدالدوله هنگام فرمانروایی‌او درکردستان، بسال۱۲۸۶ درفرهنگ کردی و اصطلاحات آن زبان ، در پنج مبدأ ویك مقصد وبیست وپنج‌باب‌ویك‌خاتمه بابها هریك درچند فصل. پنج مبدأ آن : ۱ – نسب‌کردان۲– مرکز کردستان ۳– ایلهای کرد ۴– لام مخفف ولام مفخم ویای‌معروف ومجهول واو معروف ومجهول و معدوله ۵– حروفی که درزبان‌کردی بکار نرود . **آغاز :** حمداً لمن کل لسان‌الکل‌فی‌بیانه... وبعد، فاتح‌این‌ابواب ونگارندهٔ این‌فصول .

18691– **مجلس**۸۴۴: نستعلیق نصرالله کردستانی، در **۱۲۸۷** بخواهش همان فرهـاد میرزا، باحاشیه‌هایی‌ازفرهاد میرزا وبرخی‌شاید ازنگارنده، آغاز برابرنمونه، ۱۴۰گ ۱۴س [ف. مجلس ۳ : ۷۸].

البلبلة القريرة من الالسن الشهيرة

از محمدسعید عصمتی ، مشهور به کاتب ـ الزعماء از نیمهٔ یکـم سدهٔ سیزدهـم [نصرالله طرازی]. **آغاز :** الحمدلله المعبود بکل لسان من‌الامم.

18692 – **قاهره** ، دارالکتب ۹ لغت تیموریه: بخامهٔ نگارنده، غرهٔ شعبان **۱۲۱۹**، آغاز برابرنمونه،۵۱ص ۲۱س [مخطوطات:۱ : ۳۹] .

البلغة المترجم فی اللغة

فرهنگ تازی بفارسی است در چهل باب به‌ترتیب موضوع ، که در ۴۳۸ بانجام رسیده است: ۱–اعضاءالانسان ۲–مراتب خلق‌الانسان ۳– القرابات و المصاهرات ۴ – ذکرالعالم و اصناف الخلق ۵ – الادیان والملل ۶ – النساء ۷– الجماعات والقطع وغیره ۸– الصناع واهل الحرف (به‌ترتیب تهجی) ۹ – ادوات الصناع والمحترفین ۱۰–الاطعمه... ۱۵– الخیل ۲۰– الابل ۲۵– السباع ۳۰– فی‌الکنی ۳۵– فی – السماءومایتصل بهامن‌النجوم‌والریاح‌والسحاب والمطر ۴۰ – فیمـا اتفق لفظه و افترق معناه [نسخهٔ مصطفی عاطف] چلبی از این فرهنگ بدون ذکر نام نگارنده یادکرده‌است، ودرهمان ستون از«البلغة فی‌اللغة» ازابـو یوسف یعقوب فرزند احمد کردی ادیب نیشابوری یاد کرده است واین یکی مجدول در چهار زبان تازی و فارسی وترکی و مغولی است . در سدهٔ هفتم در دست حبیش تفلیسی بوده وازآن یاد کرده است وبکوشش فیروزحریرچی زیرنظر استاد مینوی چاپ‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی... وعلت کلمته وتوالت ... امابعد، فانی . . . اسماءالله تعالی. هوالذی اوست خدای‌آنکه. لااله الاهو نیست خدای مکراو .

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۲۵۳ — فرهنگنامه‌ها : ۴ .

18693– **اماسیه بایزید** ۹۵۴: نسخ محمد فرزندحسن فرزند حاجی رازی ، در ج ۲/**۶۵۴**، ۱۱۰گ۱۷س. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۸۷ هست‌و**عکس** آن درالهیات‌ش۱۰ع هست [فرهنگنامه‌ها :۴ – فیلمها:۲۳ – ف. الهیات ۲ : ۹۴].

18694– **گوتا**۱/۵۳۱ (۴۰۲): نسخ سه‌شنبه ۱۹ع۱/ **۸۲۴**. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۹۲ هست [فیلمها : ۲۳].

18695– **دانشگاه**۲/۴۹۶۱:سدهٔ **۱۱**، فرهنگ عربی بفارسی درسی‌ویك‌باب‌است،(۳۶ر–۵۴پ) گویاربطی به«البلغه»دارد[فیلمها:۲۳].

بیان‌القافیه = ترجمان القوافی

ت

تاج الاسامی = تهذیب الاسماء
تاج المصادر

از احمد فرزند علی فرزند ابوجعفر، بوجعفرك بیهقی مقری لغوی، درگذشتهٔ پایان رمضان ۵۴۴. بر «مصادر» زوزنی بدون اینکه ازآن نام‌برد بسیارافزوده است، و مانند همان نخست مصدرهای ثلاثی‌مجرد (شش‌باب) وسپس ثلاثی مزید ورباعی مجرد ومزیدرا یکی پس‌از دیگری آورده‌است. وهریك‌ازاین‌بابهارا به‌ترتیب تهجی ولی با حرف آخرواژه‌ها ساخته است. در ۱۳۰۱ دربمبئی دردوجزء: ۱ـ مصدرهای ثلاثی مجرد ۲ـ مصدرهای دیگر دریك‌جلد چاپ‌شده است. **آغاز:** حمدله. حمداً یفوق حمد ـ الشاکرین، نحمده علی‌السراء والضراء... اما بعد، فهذه مصادر هذبت فارسیتها.

بنگرید: فرهنگنامه‌ها: ۴۸ ـــ مجمل فصیحی ۲: ۲۴۲.

18696ـ **لالا اسماعیل** ۶۴۳: نسخ دوشنبهٔ شوال **۵۳۶**، ۲۷۲گ، نام نگارنده در نسخه سید ابوعلی حسین (حسن) فرزند احمد نوشته‌اند. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۴۴ هست [فیلمها: ۲۸].

18697ـ **تهران**، سلطانی: نسخ محمد پسرعلی‌کاشغری ملقب بهشمس، صفر**۶۰۳**، آغاز افتاده، ازواژهٔ قبس‌آغاز میشود و پیش از آن نونویس است [فرهنگنامه‌ها: ۵۴].

18698ـ **تهران**، دهخدا ۱۴۶: نسخ سدهٔ**۷**، هردوبخش را دارد، پایان نونویس، ۵۸۰ص ۱۹س [فرهنگنامه‌ها: ۵۴].

18699ـ **مراد ملا**۱۷۲۴: نسخ صالح فرزند یعقوب ترکمان، پنجشنبهٔ ۱۸ ذیحجهٔ**۷۰۷** درجامع مطربی، ۱۴۵گ ۲۷س. **فیلم** آن در دردانشگاه ش۴۸۲ هست [فرهنگنامه‌ها: ۵۴].

18700ـ **قاهره**، دارالکتب ۳ معاجم تیمور: حسن فرزند حسن**۷۳۹**، آغاز برابر نمونه، ۳۸۷ص ۲۳س [مخطوطات ۱: ۵۱].

18701ـ **ایکی جامع** ۱۱۲۳: نسخ نجیب فرزند حسین فرزند نجیب **۷۸۲** در قوهستان، ۲۵۱گ، آغاز افتاده [فرهنگنامه‌ها ۵۴].

18702ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۹۸۴۶: نوشتهٔ **۸۲۸** [نسخه‌ها ۴: ۶۹۲].

18703ـ **دانشگاه** ۱۷۷: نسخ محمد فرزندعمر فرزند محمد حافظ، آدینهٔ ۱ شعبان **۸۴۷**، وتصحیح‌شدهٔ رمضان همان سال، ۱۷۲گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۲: ۳۳۵].

18704ـ **مجلس** ۸۴۹: نسخ محمد فرزند صیرفی، **۸۴۸**، محشی، آغاز برابر نمونه ۲۱۲گ ۲۰س [ف. مجلس ۲: ۸۵].

18705ـ **یزد**، علومی: نسخ عبدالرحیم فرزند خلیفه فرزند یونس، در ذیقعدهٔ **۸۴۹**، ۱۷۰گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۴۶۶ هست [فیلمها: ۲۸ ـ نسخه‌ها ۴: ۴۳۷].

18706ـ **یزد**، سریزدی مج: نسخ با تاریخ ذیقعدهٔ **۸۵۵** (در ش۱ بهمین خامه) و یادداشت آدینهٔ ۴ ۸۵۴ ازاحمد موسوی که دویا نویسندهٔ نسخه‌هم باشد، همراه بامهذب الاسماء، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها۴: ۴۳۱].

18707ـ **ایاصوفیه** ۴۶۶۴۸: تعلیق **۸۷۷** برای سلطان بایزید فرزند محمدخان، ۱۹۰گ. **فیلم** آن نزد استاد مینوی هست

[فرهنگنامه‌ها : ۵۵] .

18708ـ **تهران** ، ملك‌الشعراء بهار (مجلس) ۲۷۵ : نسخ محرم نوراللّه فرزند نعمت‌اللّه حسینی، ۲۴ع۲/**۹۱۱** درهرات ، از آن ملك خواجه ممتاز [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۹] .

18709ـ **یزد**، علی‌علومی : نسخ میانهٔ ع۱/**۹۵۷** [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۷] .

18710ـ **تهران**، سلطانی: سدهٔ **۱۰**، خریداری از سردار کابلی کرمانشاهی [فرهنگنامه‌ها: ۵۴] .

18711ـ **ملك** ۱/۳۱۳ : نستعلیق غیاث‌الدین‌محمدرزه‌ای، ۱شعبان **۱۰۷۲** نسخهٔ کامل [رؤیت] .

18712ـ **یزد**،سریزدی۲/۷: نستعلیق محمد هادی فرزند محمد اکبر فرزند قنبرعلی نجدی حسینی‌قاینی**۱۰۸۵** [نسخه‌ها۴:۴۲۵].

18713ـ **تبریز**، آقای‌نخجوانی۲۱۳ مؤرخ**۱۱۲۰** درفهرست فرهنگ عربی به‌ترکی یادشده، شاید همین باشد [نسخه‌ها ۴:۳۳۸] .

18714ـ **رضوی** ۶ لغت : نسخ کهن، آغاز برابرنمونه، ۳۳۲گ ۱۹س [ف. رضوی ۲ : ۳۶۶].

18715ـ **یوسف‌آغا**، قونیه ۴۴۴۴ : نزدیك بروزگار نگارنده، **فیلم**آن دردانشگاه ش۳۲۷ هست [فرهنگنامه‌ها : ۵۴] .

18716ـ **ملك**۱/۴۱۷: نستعلیق [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۲۵].

18717ـ **نجف** ، مدرسهٔ بروجردی [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۰] .

تألیف شریف

از محمدشریف‌خان، درص۴۸۶ گذشت . واینك دونسخهٔ دیگر :

18718ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۴قف۱۰۵: نوشتهٔ حکیم احمداللّه در **۱۳۳۰** ، ۱۲۰ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۶۱] .

18719ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۳ق ف ۳۲۹ : تاریخ یاد نشده ، ۲۵۲ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۶۱] .

تبصرة الصبیان

از فضل‌اللّه شریف فرزند محمدالشریف ، برای فرزندش عبدالرحمان دردوبخش نگاشته است، و بهریك نام جداگانه نیز داده است : حدیقه وبوستان. حدیقه بترتیب الفبا در بیست وشش باب، ودرآن‌واژه‌هایی راکه‌درگفتگوهای ادبی بکاررود ، بترتیب حرف آغاز گردآورده وبفارسی گزارش کرده است. بوستان در دستور از صرف ونحو عربی است. [علینقی منزوی] . **آغاز:** الحمدللّه جل وعلی، حمداً لاینتهی ، و اصلی .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۶۰.

18720 ـ **دانشگاه** ۱۸۰ : نستعلیق محمد فرزند ابوالحسن مازندرانی، سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۶۰** دردفتر [ف . دانشگاه ۲ : ۳۴۰] .

تجرید اللغات = کالنصاب

ازآخوند علی بادکوبه‌ای فرزند مصطفی، فرهنگ ترکی بفارسی وبشیوهٔ «نصاب»فراهی، درقزوین بسال ۱۲۶۵ ، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) سروده، وپس از مرگ او در۱۲۸۶ و ۱۳۱۴ چاپ شده است . **آغاز :** الحمدللّه الذی جعلناالاظهار قدرته ... امابعد ، چنین‌گوید علی بادکوبی ـ کتاب من بخوان تا خصم‌کوبی .

بنگرید : ذریعه ۳ :۳۵۵ ـــ ف.مشار : ۳۵۷ ـ فرهنگنامه‌ها:۱۱۴ ـ مؤلفین مشار۴:

۱۳۶ .

18721ـ **مجلس** ۴۶۱: نسخ **۱۲۸۵** ، زرین، آغاز برابر نمونه، امثال ترکی در بالای صفحه‌ها، ۶۴گ ۱۰س [ف، مجلس۲:۲۷۲].

18722ـ **ملك** ۲۳۰۷ : شکسته محمد علی **۱۳۱۵** ، ۴۷ص ۱۳ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۵] .

18723ـ **تهران** ، مهندس شاه علایی شهشهانی: ناقص ، درمجموعه ، ۲۵گ ۱۴س [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۵] .

تحفه

فرهنگ‌فارسی، ترکی است [ایرج‌افشار].

18724ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۴۳ Or: سدهٔ **۱۲-۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

تحفة الاسامی

ازعلی اسامی‌ترك. منظومه‌ایست دراوزان گوناگون عروضی ، درگزارش واژه‌های فارسی به‌ترکی. **آغاز:** چو بسم‌الله ، پس بحمدالله ، دیالم هم توکلنا علی‌الله.

18725ـ **قاهره**، دارالکتب ۱ عروض ترکی: نسخ زیبای **۱۱۳۶** (گ ۵۷ — ۷۸) آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۵۷] .

تحفهٔ اکبری

ازعلی فرزند علی‌اکبر دازی ، مدعو به‌زین‌العابدین. فرهنگ عربی بفارسی است .

18726ـ **مجلس** ۲۳۸۳/۲۹ فهرست نشده: نوشتهٔ**۱۱۰۹** (ص۳۹۸-۴۱۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۵].

تحفة الالفاظ

ناشناخته . فرهنگ عربی بفارسی است درسی ودو مطلب : مطلب ۱و ۲ پراکنده‌ها۳ تا ۳۰ به‌ترتیب حروف تهجی درهرمطلب یکی‌از حرفها ، مطلب ۳۱ الفاظ متفرقهٔ بسیط، مطلب ۳۲ مرکبها واصطلاحات. **آغاز:** سپاس ومنت پروردگاری‌راکه از. . . الفاظی چند است که هرچند بزبانهای جمله ادنی واقصی متداول است.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۶۰.

18727ـ **ملك** ۱۷۶۶: نستعلیق‌دوشنبهٔ ۹رجب **۱۰۵۵**، آغاز برابرنمونه، ۹۲گ۱۲س [رؤیت].

18728ـ **ملك** ۴۳۷: نسخ درشت سدهٔ **۱۱**، ۹۰گ ۱۱س [فرهنگنامه‌ها : ۲۶۰].

18729ـ **تهران**،دهخدا۲/۲:نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱ — فرهنگنامه‌ها : ۲۶۰] .

18730ـ **تهران**، ادبیات ۳/۱۳۳ج: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۴۳ر — ۶۴ هامش) گویا بخشی از «تحفه» باشد [ف. ادبیات ۱ : ۳۷۰] .

18731ـ **دانشگاه**۳۵۷۳/۲۵: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، درفهرست آمده گویا «تحفة الالفاظ» همانکه در (ف. ادبیات : ۳۷۰) یادشده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۹].

18732ـ **نجف** ، مدرسهٔ بروجردی : [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۰] .

تحفهٔ حسام

ازحسام خویی، حسام‌الدین حسن فرزند عبدالمؤمن، ملقب به‌مظفری و متخلص به‌حسام از سرایندگان سدهٔ هفتم در ماردین عراق ، و وسرایندهٔ «نصیب‌الفتیان» .که«قواعد الرسایل» را در نامه نگاری بسال ۶۸۴ نگـاشته است . فرهنگ فارسی‌به‌ترکی است به‌نظم .

بنگرید : ذریعه ۲۳۶:۹ ـ فرهنگنامه‌ها ۱۱۵ ـ فرهنگ‌سخنوران:۱۵۷ ـ دانشمندان

آذربایجان : ۱۱۳ .

18733ـ موصل ، حجیات ۲/۲۳۴: منظومه‌ایست در ۲۰ بند درفهرست آمده که از حسام فرزند حسن قونوی است ، گویا همین «تحفه» باشد [ف. موصل:۱۱۵ ـ فرهنگنامه‌ها ۱۱۵] .

التحفة السنیة الی حضرت الحسنیة

از محمد فرزند مصطفی فرزند لطف‌الله دشیشی، درگذشتهٔ ۹۸۸. فرهنگ فارسی به‌ترکی است که بنام حسن‌پاشا امیرالامرا، درمصر ساخته است. این فرهنگ «لغت دشیشه» نیز خوانده میشود. درآن ازفرهنگنامه‌های: البحر، الوسیله لغت نعمت‌الله، دقایق الحقایق بهره برده ومطالب تاریخی نیزدارد [چلبی]. **آغاز:** سپاس شناس اساس و ستایش بیقیاس و حمد بیغایت و شکر بینهایت آفریدگاری‌را .

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۳۶۷ ــ هدیةالعارفین ۲ : ۲۵۵.

18734ـ قاهره ، دارالکتب ۶ م لغة ترکی : نوشتهٔ درویش محمود گلشنی ، دوشنبهٔ صفر **۹۹۱**، آغاز برای نمونه، زرین ، ۳۹۱گ ۲۷س [مخطوطات ۱ : ۵۹] .

18735ـ قاهره، دارالکتب۱۵معاجم فارسیه‌تیمور: نوشتهٔ فیض‌الله‌فرزند محمدمشهور بآخوند **۱۰۷۴** ، آغاز برابر نمونه، زرین ، ۷۱۵ص ۲۹س.

18736ـ قاهره ، دارالکتب ۷ م لغة ترکی : نوشتهٔ ۱۵ ذیحجهٔ **۱۰۷۶** ، زرین ، آغاز برابرنمونه، ۳۵۰گ ۲۹س [مخطوطات ۱ : ۵۹] .

18737 ـ قاهره ، دارالکتب ۳۴ لغة ترکی طلعت: نوشتهٔ زیبای محمدفرزند مصطفی کاتب **۱۱۴۱**،زرین، آغازبرابرنمونه، ۴۱۲گ ۳۱س [مخطوطات ۱ : ۵۹].

18738ـ قاهره، دارالکتب۷لغة ترکی طلعت: بدون تاریخ، زرین، آغاز برابر نمونه ۲۹۴گ ۲۹س [مخطوطات ۱ : ۵۹].

تحفهٔ شاهدی = تحفهٔ شاهدیه

از ابراهیم فرزند صالح مغلوی ، متخلص به‌شاهدی (زادهٔ ۸۷۵ درگذشتهٔ ۹۵۷ (یا۹۲۷) سرایندهٔ «گلشن توحید». فرهنگ فارسی است به‌ترکی، به‌نظم، دروزنهای‌گوناگون، که بسال ۹۲۱ بانجام رسیده است . ترکان فارسی زبان چندین‌گزارش به‌فارسی و ترکی و عربی برآن نوشته‌اند. **آغاز:** بنام خالق‌وحی‌توانا ـ قدیم وقادر وبینا و دانا .

بنگرید : ذریعه ۹:۴۹۸ ـ هدیةالعارفین ۱ : ۲۷ .

18739 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۴ لغة ترکی : نسخ کاتب زاده **۱۰۸۹** . آغاز برابر نمونه ، ۲۰گ ۱۷س .

18740ـ قاهره، دارالکتب ۱ عروض ترکی: نسخ زیبای**۱۱۳۶**. زرین، آغازبرابر نمونه (گ۱ـ۲۶) ۱۵س.

18741ـ قاهره، دارالکتب ۱۳۶لغت ترکی: نسخ زیبای محمدفرزند رئیس بستانیان **۱۱۵۰**، زرین، ۲۵گ ۱۳س .

18742ـ قاهره ، دارالکتب ۴۷ لغت ترکی قوله : نسخ سلیمان الوان یکن زاده، شوال **۱۱۶۷** (گ ۱ـ۴۷) ۱۱س [مخطوطات ۱ : ۶۰ ـ ۶۱].

18743ـ موزهٔ بریتانیاOr ۷۰۰۳: سدهٔ **۱۲** .

18744ـ موزهٔ بریتانیاOr۷۳۲۹: سدهٔ **۱۲** ، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18745ــ موزهٔ بریتانیا Or۷۳۲۸: نوشتهٔ **۱۲۰۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18746ــ **قاهره** ، دارالکتب ۲۲ لغت تیموریه : نوشتهٔ **۱۲۲۴** آغاز وانجام افتاده .

18747ــ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳۲ مجامیع طلعت : نسخ شاید **۱۲۲۷** (گ۱۲۲ـ ۱۴۶) باحواشی.

18748ــ **قاهره**، دارالکتب۵۰۵۶س: نسخ عثمان بقلجی**۱۲۲۸**، آغاز برابر نمونه ، زرین .

18749ــ **قاهره** ، دارالکتب ۷۹ لغت ترکی : بی‌تاریخ.

18750ــ **قاهره**، دارالکتب۳مجامیع ترکی : بی‌تاریخ .

18751ــ **قاهره**، دارالکتب۱۳مجامیع ترکی : بی‌تاریخ .

18752ــ **قاهره**، دارالکتب۱۴۴۲۱س: بی‌تاریخ .

18753ــ **قاهره**، دارالکتب ۵۰۵۵س: بی‌تاریخ .

18754ــ **قاهره** ، دارالکتب ۲۶ لغت ترکی طلعت : بی‌تاریخ .

18755ــ **قاهره** ، دارالکتب ۳۱ لغت ترکی طلعت : بی‌تاریخ [مخطوطات ۱ : ۶۰ـ ۶۱] .

18756ــ **یوگسلاوی** : **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۰۱۶هست [فیلمها : ۶۳۹] .

تحفهٔ رازی

از محمد مشهور به‌ابن البواب . فرهنگ عربی به فارسی است به شیوهٔ «نصاب الصبیان» فراهی ، بنام علاء الدوله والـدین علی فرزند سلطان ، در ۲۹۳ بیت در ۳۷ بند . **آغاز** : افتتاح مقال بحمد نعمای بیحد وشکر آلای‌بیعد ...امابعد، چنین‌گوید ...

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۳۷۰ ــ فرهنگنامه‌ها : ۱۸۷ .

18757ــ **لالا اسماعیل** ۶۴۴/۲ : نسخ تاریخ یاد نشده (۴۷پ ـ ۶۴) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۰۲ هست [فرهنگنامه‌ها : ۱۸۷ـ فیلمها : ۴۳۳] .

18758ــ **قاهره**، دارالکتب ۳۰مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ حسین رضا فرزند عصمت پاشای وزیر، گویا **۱۳۱۴** (گ ۵۷ـ۷۹) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۶۴].

18759ــ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ۶۵۲: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده ، در فهرست آمده : نصاب عربی بفارسی ابن‌نواب است زیرنویس شدهٔ باترجمهٔ ترکـی [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۳].

18760ــ **مجلس** ۸۶۱۰فهرست نشده : [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه] .

تحفة الفقیر

شاید از صداقی نامی باشد که در سدهٔ نهم میزیسته. فرهنگ عربی بفارسی است به‌پیروی از «نصاب الصبیان» فراهی ، بادیباجه‌ای و آن نیز به‌نظم‌که نام‌کتاب در آن‌آمده، سپس ۳۵ بند به بحرهای گـوناگون ، همه (۴۸۲ بیت) در «فرهنگنامه‌های عربی به فارسی» آمده: شاید سراینده‌درسدهٔ نهم‌میزیسته، ون. طرازی مینویسد که نام ناظم صداقی است . در «کشف‌الظنون» بدون نام سراینده آمده و میافزاید لغت فارسی است، ولی این‌کتاب‌فرهنگ عربی به‌فارسیست. **آغاز**: ابتدای سخن بنام خدا ـ آنکه صنعش بذات اوست‌گوا ... چون ز پیشینیان‌حقیر آمد ـ نام‌آن «تحفة‌الفقیر» آمد.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۸۹ ـ کشف الظنون : ۳۷۲ .

18761ـ قاهره، دارالکتب ۲۹ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ حسین رضا فرزند عصمت الوزیر **۱۳۱۵** (گ ۳۳ـ۶۳ مجموعه) آغاز برابر نمونه درفهرست آمده که از صداقی است [مخطوطات ۱ : ۶۴].

18762ـ **ترکیه**، لالااسماعیل: ۶۴۴: نسخ، همراه با مرقات الادب و تحفهٔ علائی و زهرةالادب و نصیب الفتیان. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۲ هست [فرهنگنامه‌ها :۱۹۲ ـ فیلمها ۴۳۳] .

تحفهٔ کسکین

ازکسکین از سرایندگان عثمانی ، نصرالله طرازی اورا ابن‌عثمان‌بن کسکین یاد کرده که در ۱۱۶۴ بانجام رسانده‌است. فرهنگ واژه‌های عربی وفارسی‌است به ترکی و بروش «نصاب» فراهی گزارش کرده است. **آغاز** : بنام ایزد ویزدان ورحمان ـ رحیم وآفریننده وسبحان.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۱۶.

18763ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۲ لغت تیموریة : نسخ **۱۲۲۴** (ص ۸۰ـ۱۲۲ مجموعه) آغاز برابر نمونه، ۱۶س [مخطوطات ۱ :۶۵].

18764ـ **تبریز**، سلطان‌القرائی: نسخ سید خلیل رجائی **۱۲۴۸**، زرین [فرهنگنامه‌ها: ۱۱۶] .

18765ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۰ مجامیع فارسی طلعت: حسین رضا فرزند عصمت پاشا الوزیر **۱۳۱۴** (گ ۷۹ ـ ۹۴) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۶۶].

تحفهٔ لامعی

ازلامعی بروسوی ، محمود فرزند عثمان فرزندعلی، درگذشتهٔ ۹۳۸، به‌پیروی از «نصاب الصبیان» فراهی واژه‌های فارسی را بترکی گزارش کرده‌است. چلبی واسماعیل پاشا و بـرادرم در «فرهنگنامه‌ها» ازاین گفتاراو یاد نکرده‌اند .

آغاز: ایدالم أول اول حق آدنی یاد.

بنگرید : هدیةالعارفین ۲ : ۴۱۲.

18766ـ **قاهره**، دارالکتب ۱ عروض ترکی: نسخ زیبای **۱۱۳۶**، زرین (گ ۴۷ـ۵۷) ۱۵س، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۶۵].

تحفة الملوك

از عبدالرحمان قدوسی فرزنـد عبدالله ، درگذشتهٔ ۱۰۶۵ . گزارشی است به‌نثر ترکی بر «تحفه شاهدی :۱۹۶۸» ابراهیم دده ، در ج ۱۰۶۳/۲ بانجام رسیده است . **آغاز:** ... سپاس بیقیاس وشکر بیقیاس اول خدای جن و ناس .

بنگرید : ذیل کشف الظنون ۱ : ۲۵۹ .

18767ـ **دانشگاه** ۴۹۶۸: نسخ سعدالله فرزند علی فرزند احمد فرزند محمود ، پایان ج **۱۱۹۳/۲** درارزروم، ۱۳۶گ ۲۱س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۴۰۷۰].

تحفهٔ وهبی

ازمحمدوهبی سنبل‌زاده فرزند رشید مرعشی درگذشتهٔ ۱۲۲۴ ، از سرایندگان روزگار سلطان سلیم سوم عثمانی (۱۲۰۳ـ۱۲۲۲) اوسفری به ایران آمده واین منظومه را بشیوهٔ «نصاب الصبیان» فراهی درفرهنگ عربی بفارسی، بسال ۱۱۹۷ سروده و به‌عثمانی برگشته «نخبهٔ وهبی» را در فرهنگ عربی به‌ترکی ساخته است . بند های «تحفه» به‌ترتیب حروف درقافیه منظم شده‌است ودر در استانبول بچاپ رسیده است . **آغاز :** حمد بیحد اوکرم فرمایه ـ که انك نعمتیدربی غایه ,

بنگرید : هدیة العارفین ۲ : ۳۵۶ — فرهنگنامه‌ها : ۲۵۲ .

18768ـ قاهره ، دارالکتب ۳۲ لغت ترکی طلعت : تعلیق زیبای حسین فرزند علی، صفر ۱۲۰۲، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۶۹] .

18769 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۳۲ مجامیع ترکی طلعت: نسخ ۱۲۲۷ (گ ۷۲ ـ ۱۲۱) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۶۹] .

18770ـ قاهره ، دارالکتب ۳۶ لغت ترکی طلعت : نسخ زیبای محمد جلال‌الدین خطیب ابی‌ایوب انصاری ۱۲۸۶ [مخطوطات ۱ : ۶۹].

18771 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۵۳ مجامیع ترکی طلعت : نستعلیق بی‌دون تاریخ (گ ۲۰۹ـ۲۳۷) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۶۹].

تراجم الاعاجم

از زین المشایخ محمد فرزند ابوالقاسم بقال خوارزمی ، درگذشتهٔ ۵۶۲ [چلبی] . یا ابوالمعالی احمد فرزند محمد غزنوی [بآنچنان که درنمای نسخهٔ ملك آمده] فرهنگ واژه‌های قرآن است . چلبی آن را به‌ترتیب سوره‌های قرآن گفته ولی نسخه‌های موجود بعکس سوره‌ها از (ناس) آغاز و به (بقره) پایان می‌یابد [علینقی منزوی]. **آغاز:** الحمدلله مانح الاعلاق و فاتح الاغلاق... وبعد، فهذه مختصر فی التفسیر الناجم سمی به‌تراجم الاعاجم .

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۳۹۴ — فرهنگنامه‌ها: ۶۱ ـ طبقات المفسرین ،سیوطی ۴۰ .

18772ـ ملك ۵۷۱/۱ : نوشتهٔ قاسم فرزند احمد فرزند قاسم فرزند احمد فرزند محمد الهی، باتاریخ ۱۰ رمضان ۶۶۸، آغاز برابر نمونه، در نمای نسخه بخامهٔ کهن نام نگارنده ابوالمعالی احمد فرزند محمد غزنوی یاد شده است ، ۵۹ گ ۱۵ س [فرهنگنامه‌ها : ۶۱ ـ ف. ملك، مجموعه‌ها : ۸۷] .

18773ـ ایاصوفیه ۴۶۶۵: نسخ دهه یکم ج ۲/۷۱۳، ۶۵ گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۴۳۰ هست [فرهنگنامه‌ها : ۶۱ ـ فیلمها : ۴۷] .

18774 ـ رضوی ۱۴۵۶ عمومی : نوشتهٔ شکرالله فرزند حبیب‌الله شریف بهابادی شعبان ۹۶۴، درفهرست ازآن بقالی یاد شده. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۰۳۴ هست [فیلمها : ۴۷] .

18775 ـ نجف ، مدرسهٔ بروجردی : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۴۲۹].

تراجم الالفاظ واللغات القرآنیه

فرهنگ واژه‌های قرآن است بفارسی ، به‌ترتیب تهجی، در ۲۸ باب ، هرحرفی دریك باب، وهربابی درچند فصل : ثلاثی و رباعی و خماسی وسداسی وسباعی این کتاب بنام کمال ـ الدین محمود نگاشته‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله فاتح الابواب ورافع الحجاب عن بصائر اولی الالباب... اما بعد ، فان هذا الکتاب و ان کان کتاب صغیر الجثة والحجم لکنه ... مشتمل علی تراجم الالفاظ آلقرانیة .

18776ـ دانشگاه ۲/۳۹۱۵: نستعلیق ۱۰۶۴ (ص ۱۶ـ ۱۰۴) ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۰۲].

ترتیب الاسمی فی الاسماء

ازناشناس. دردیباجه آمده : کتاب الاسمی

فی‌الاسمای احمدفرزند محمدمیدانی‌را به‌ترتیب حروف هجادر آوردم، ومامیدانیم «الاسمی فی‌ـ الاسماء : ۱۹۶۲» از سعید فرزند احمد است ، گویا نادرستی از نسخه نگار باشد، بایدگفت یا نگارنده « السامی فی‌الاسامی » پدر را مرتب ساخته ویا «الاسمی‌فی‌الاسما»ی پسررا. **آغاز:** الحمدلله الذی‌کرم بنی‌آدم‌علی‌الوری ... وذوی الفنون صنفوا افنانا.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۳۹.

18777ـ **دانشگاه** ۱۷۰ : نسخ**۱۰۷۷** محشی ، تصحیح‌شده، ۹۵گ۱۸س [فرهنگنامه‌ها ۳۹ – ف. دانشگاه ۲ : ۴۴۱].

18778ـ**قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: کهن ، آغاز برابر نمونه [سید عبدالعزیز طباطبائی] .

ترجمان القرآن

از ابـو عبدالله حسین فرزند احمد زوزنی (نگارنـدهٔ المصادر) فرهنگ واژه‌های قرآنی است به‌ترتیب نوع واژه‌ها از : اسم، فعل...

18779ـ **المان**،کوته۱۰۴۰:(بروکلمان ۱ :۲۸۸ ـ آداب اللغة العربیة، جرجی‌زیدان ۳ : ۴۴) [فرهنگنامه‌ها : ۱۸] .

18780ـ **استانبول**،انیوریسته۱۱۶۴: تنها یك فصل آنست بدنبال السامی فی‌الاسامی مؤرخ ۲۲ شوال **۶۷۶**. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۵۱ هست [فرهنگنامه‌ها : ۱۶، ۱۸] .

ترجمان القرآن

از میرسید شریف گرگانی ، که یاد او در «اسکندریه : ۷۳۲» گذشت. گزارش واژه های قرآن است بفارسی ساده وبه‌ترتیب‌سوره‌ها. در پایان سدهٔ نهم عادل فرزند علی (که یاد او در چهل‌کلمه : ۱۵۹۴ گذشت) . این فرهنگ را درهم ریخت وبه‌ترتیب حروف تهجی درآورد . اکنون نسخه‌ای دردست نیست‌که نام‌گرگانی بر آن باشد مگرآنچـه عادل از نو ساخته است . عادل پس‌ازدیباجهٔ خوددیباجهٔ‌گرگانی راآورده وتنها بسمله و حمدلهٔ اورا انداخته است. و در متن‌نیز تنهاترتیب را دگرگون ساخته است. و من‌درزیرآنچه‌درفهرستهابنام‌گرگانی‌یادشده‌ویا ترتیب‌اولین‌را داشته وگمان می‌رود از گرگانی باشد، می‌آورم. **آغاز:** بدان‌ایدك‌الله تعالی‌که ترجمان‌تعریب ترزفان است وددروی سه لغت.

بنگرید: فرهنگنامه‌ها : ۱۷۱ .

18781ـ **تهران**، محمد امین‌خنجی : نستعلیق حسین فرزندعلی حسینی ، ۲۳ رمضان **۹۳۰**(گ۱۸۸ـ۳۳۱) [فرهنگنامه‌ها:۱۷۳].

18782ـ **ملك**۱/۴۱۶ : نستعلیق ۲۰ محرم **۹۸۲** در دامغان ، ۱۰۰ گ ۱۵ س [فرهنگنامه‌ها : ۴۱۶ ـ ف. ملك ، مجموعه‌ها ۲۴] .

18783ـ **دانشگاه** ۱۰۶۸ : نسخ سدهٔ **۱۰**، تاسورهٔ النجم‌را دارد وافتاده. ۳۹گ۱۵ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۷۴] .

18784ـ **یزد**،جامع‌کبیر۳۱۲: نستعلیق نورالله، **۱۰۴۴**، آغاز برابر نمونه ، **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۴۶۹ هست [نسخه‌ها ۴ : ۳۷۷ فیلمها : ۴۸] .

18785ـ **مجلس**۲/۴۶۷۱ : نستعلیق **۱۰۷۷** (۸۸پ ـ ۱۲۷پ) به‌ترتیب تهجی در درآغاز واژه‌ها هریك حرف در یك فصل، آغاز برابرنمونه، نامی از هیچیك در نسخـه نیست [رؤیت] .

18786ـ **سپهسالار** ۵۲۳۵: نسخ ۲۴ رمضان سدهٔ **۱۱** (۶پ ـ ۸۱)، معرب ، ۱۷س

[فرهنگنامه‌ها : ۱۷۴] .

18787 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۸۹/۱ Or. سدهٔ **۱۱**، درفهرست آمده: لغت قرآن از گرگانی [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18788 ـ تهران، معارف (علی) ۸/ ۱۳۱۷: نستعلیق **۱۲۷۱**، ۳۲ گ ۱۵س [ف . معارف ۲ : ۱۰۰] .

18789 ـ رضوی ۹ لغت : تاریخ یاد نشده، وقف **۱۰۳۷**، به‌ترتیب سوره‌هاست وپس ازحمد بعکس ازناس تابقره است ، ۶۱گ ۱۵ س [ف. رضوی ۲ : ۳۶۷] .

18790 ـ رضوی ۱۴۵۹، نسخ، تاریخ یاد نشده، **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۰۷۳ هست ۴۲گ [فیلمها : ۴۸].

ترجمان القرآن

متن ازگرگانی بآنچنانکه دربالا یاد شد. ترتیب نو والفبایی آن ازعادل فرزند علی، که یاداو در «چهل کلمه :۱۵۹۴» گذشت. عادل در در متن دست نبرده تنهـا آنرا به‌ترتیب تهجی درآورده ودیباجه‌ای بردیباجهٔ گرگانی افزوده است. درتبریز۱۳۱۳ وایران ۱۳۳۰وپس از آن چاپ‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلولیه والصلاة علی نبیه... امابعد، این‌کتاب ترجمان‌علامهٔ.. جرجانی است‌که. . . بدان ایدك‌الله تعالی که ترجمان تعریب ترزفان است .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۷۴ ــ ف . مشار : ۳۹۱ ــ پیشگفتار دبیر سیاقی برچاپ ۱۳۳۳خ .

18791 ـ تهران، دهخدا ۱۹۸: نسخ قطب‌الدین حافظ یزدی، محرم **۹۰۰** ، چاپ سال۱۳۱۳ تبریزازروی این‌نسخه انجام‌گرفته همچنین درچاپ ۱۳۳۳ خ از این نسخه و سه نسخهٔ دیگر بهره برده‌شده‌است [پیشگفتار دبیر سیاقی ـ نسخه‌ها ۳ : ۴۱۳].

18792 ـ حقوق ۳۴د : نستعلیق ۲۳ ذیحجهٔ **۱۰۱۳** ، بمانند چاپ ۱۳۳۳ است ، ۶۴گ ۱۰س [ف. حقوق : ۴۹].

18793 ـ مجلس۲/۴۶۷۱ : نستعلیق ۲ع۳/**۱۰۷۷** (۸۸پ-۱۱۱پ)، آغازدیباجهٔ عادل را ندارد (بدان ایدك‌الله‌تعالی‌که ترجمان تعریب) ۱۵س [رؤیت] .

18794 ـ ملك ۲۰۳۶: نسخ سدهٔ **۱۱** ۸۵گ ۱۲س [رؤیت].

18795 ـ تهران، دهخدا(۲)یا۱۲۷: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**، ۱۰۴ص ۱۶س [فرهنگنامه‌ها ۱۷۶] .

18796 ـ تهران، دهخدا (۶)۱۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (گ۳۵ ــ ۷۰) ۱۷ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۷۶] .

18797 ـ دانشگاه۳/۵۳۵۲: نستعلیق عبدالقادر فرزند ملایحیی **۱۱۰۱** (۲۱۹پ - ۲۵۳ پ) . **آغاز :** الحمدلله علی نعمائه و ـ الصلاة . . . بدانکه این رساله انتخابیست بر ترتیب حروف‌تهجی ازترجمه قرآنی‌که محقق [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۱۴] شاید نسخه گزیده وساختهٔ دیگر باشد.

18798 ـ آصفیه ۵۷۲لغت : نوشته پیرامن**۱۲۰۰**، درفهرست‌آمده«فرهنگ‌قرآن» عادل [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۰].

18799ـ سپهسالار۱/۷۵۳۴: نستعلیق محمدعلی‌کرمانشاهی، سدهٔ **۱۳** (۲پ-۱۲۶ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۳۹۶] .

الترجمان = ترجمان اللغة

نسخهٔ رضوی شناخته نیست ، درآن اسم و فعل وحرف را درهـم آمیخته و به‌ترتیب آغاز واژه‌ها در۲۸باب و هرباب درسه بخش مفتوح

و مضموم و مکسور گـرد آورده است . شاید «ترجمان‌اللغه»ی شیخ علی فرزند نصرة فرزند داود باشد.

بنگرید : کشف‌الظنون: ترجمان‌اللغه۱: ۳۹۸ـ هدیة العارفین۲:۲۱۳ـ فرهنگنامه‌ها : ۲۶۱ .

18800ـ **ملك**۳۸۲ (یا۳۹۳) : نسخ سدهٔ **۱۲**، آغازافتاده در فهرست آمده : ترجمة اللغه ترجمه و شرح قـاموس محمد یحیی‌بن محمد شفیع قزوینی. ونباید درست‌باشد، ۳۳۲ گ ۳۰س [فرهنگنامه‌ها : ۲۶۲ ـ ف. فارسی ملك : ۱۲۵] .

18801ـ **رضوی** ۵لغت: نسخ، تاریخ یادنشده، آغاز افتاده، ۱۰۹۷ گ ۱۷س [ف . رضوی ۲ : ۳۶۶ ـ فرهنگنامه‌ها : ۲۶۲] ،

ترجمان القرآن = لغات قرآن

چندگفتار ناشناخته . فرهنگ واژه‌های قرآنی هستندکه درفهرستها به‌نامهای‌گوناگون یاد شده‌اند .

18802ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۴۷۴/۱ Or : نسخ محمد فرزند ابوبکر فرزند محمد شرف الخطاط البخاری ، چاشت دوشنبهٔ ۱۳ رمضان **۶۵۵**،واژه‌هایی ترتیب‌گر: آمده. **فیلم** آن در دانشگاه ش . ۲۵۴هست[فیلمها ۷۱۵ـ نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18803ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف۴۱۶: نوشتهٔ ۱۰ج۲/**۸۹۱**،آغازچندصفحه افتاده، درفهرست بنام «لغات القرآن» یاد شده است [نسخه‌ها ۵ : ۵۵] .

18804ـ**مجلس**۱/۶۰۷: نسخ‌باتاریخ های **۹۰۵ و۹۵۱** دردفتر. **آغاز:** و بعدفانی ترجمت القرآن علی ابواب مفصلة بـالحروف المعجمة. درفهرست بنام«رسالهٔ لغات القرآن» یادشده [ف. مجلس ۲ : ۳۶۲] .

18805ـ **سپهسالار**۲۰۱۵ : سدهٔ **۱۰**، فرهنگ واژه‌های قرآنـی است بعکس ترتیب سوره‌ها به‌ترتیب «تراجم الاعاجم» ازناس آغاز میشود ، واژه‌های مکرر را نیاورده و چون در سورهٔ فاتحه واژهٔ تازه‌ای نبود ، آنرا نیاورده است. **آغاز:**القول‌گفتن، العوذ و العیاذ: پناه گرفتن‌بکسی‌ویا بجایی، ۴۱ گ [ف. سپهسالار ۱ : ۱۸۵ و ۳ : ۴۲۵ ـ فرهنگنامه‌ها:۶۳].

18806ـ **تهران ،** نجم آبادی : سدهٔ **۱۱ـ۱۲** فرهنگ واژه‌ها به‌ترتیب تهجی‌انجام واژه‌هاوسپس آغاز آنها .**فیلم**آن در دانشگاه ش۲۸۹۸ هست [فیلمها : ۴۸].

18807ـ **تهران،** دهخدا۲۳: نسخ‌سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، بشیوهٔ زیر سطور . **آغاز:** الحمدلله حق حمده‌علی‌کل‌نعم مسبوغة للعباد ، درفهرست بنام «لغات القرآن» آمده است [نسخه‌ها ۳ : ۳۰].

18808 ـ **رضوی** ۱۴۷۵ : نستعلیق کمال‌الدین حسین فرزند محمدشاه ابوعلی، با یادداشت **۱۱۰۷** . آغاز افتاده ، درنمای نسخه ازبقالی (بنگرید: تراجم الاعاجم) دانسته شده، وترتیب آن به‌ترتیب سوره‌هاست ولی از فاتحه‌تاناس. دردیباجه ازنظام دولت علاءالملك یادشده است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۳۵ هست [فیلمها : ۴۷] .

18809ـ **دانشگاه**۲/۳۹۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، فرهنگ واژه‌های دشوار قرآن است به‌ترتیب‌تهجی (ص۱۲۹ـ۱۸۲). **آغاز:** باب‌الالف. آنیة ، آبی بغایت گرم . آمنوا ، بگرویدند [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۱۶].

18810ـ**رضوی** ۹لغت: به‌همان‌ترتیب ش۲۰۱۵ سپهسالار... ولیکن فاتحه را پیش‌از

ناس بمانند«تراجم‌الاعاجم» آورده‌است، ۶۱گ ۱۵س [ف . رضوی ۲ : ۳۶۷ ـ فرهنگنامه‌ها ۶۳] .

18811ـ دانشگاه ۱۰۳۲ (یا ۱۰۳۳): نستعلیق و نسخ، آغاز: استفتاح، طلب‌فتح‌کردن انجاح، برآوردن حاجت . ارتضا، رضا دادن. درفهرست بنام «لغات قرآن» یادشده‌است [ف. دانشگاه ۲ : ۴۴۰ ـ فرهنگنامه‌ها : ۲۸۹] .

18812ـ دانشگاه ۱۱۶۴/۱: نسخ ، تاریخ یادنشده، ترجمان القرآن است به‌ترتیب تهجی ولـی نه نگاشتهٔ عادل تنهـا حرف آغاز واژه‌هاپایه قرارگرفته‌است، (۳پ-۳۷پ)[ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۵۹].

18813ـ مجلس ۵۴: نسخ، تاریخ یاد نشده، آغاز : الحمدلله الذی ارسل الرسل و اوضح‌السبل واکمل‌لنا النعمة . . . بدینگونه : سورةالبقرةالم ای‌اناالله اعلم، منم خدای سزای پرستش. ذلك لاريب فيه، یعنی هیچ‌شکی نیست دروی. هدی ای‌هادیا، راه نماینده است. للمتقین مرپرهیزکاران را. الاتقاء حذرکردن. مجموعاً ۱۰۷گ ۱۵س [ف. مجلس ۲ : ۲۴].

18814ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۴۷۴: تاریخ یادنشده، فیلم‌آن درداننشگاه ش۲۵۷۴ هست [فیلمها : ۱۷۶] .

ترجمان القوافی = قوافی = لغات القوافی

ازحبیش‌تفلیسی، که یاداودر «اصول‌ملاحم ۲۳۸» گذشت . فرهنگ عربی بفارسی است . درگزارش واژه‌هایی‌که درقافیه سازی‌بکار میرود در آغاز دیباجه نام عزالدین ابوشجاع قلیج ـ ارسلان دوم فرزند مسعود سلجوقـی (۵۵۹ ـ ۵۸۸) داآورده ودر پایان دیباجه گوید : پس باسم قطب‌الدین زاده الله‌عزه تمام‌کرد. پس‌باید کتاب‌را بنام پدرآغازوبنام پسرپایان داده باشد سپس‌کسی این فرهنگ‌را بنام «لغات‌القوافی»و بنام میر علیشیر (۸۴۴ ـ ۹۰۶) درآورده است [نسخهٔ دهخدا]. آغاز: سپاس و شکر خدایرا که ازعلم ودانش مادا بهره‌داد . . . چنین‌گوید

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱۹۶ـ فرهنگنامه‌ها ۷۹ .

18815 ـ قاهره ، دارالکتب ۲ لغت فارسی : نوشتهٔ ۶۲۹، درفهرست بعنوان «بیان القافیه» آمده باید همین کتاب باشد ، ۷۹گ ۹س [مخطوطات ۱ : ۴۶].

18816ـ سپهسالار ۱۱۰:متن‌نسخ و ترجمه‌نستعلیق محمدفرزندعبدالکریم‌بیکسماتی ۹۲۹ در شهر بروسه ، ۱۰۰ گ ۲۵س [ف . سپهسالار ۲ : ۲۵۰ ـ فرهنگنامه‌ها : ۸۱].

18817ـ تهران، دهخدا۷۰یا(۱۴۰): سدهٔ ۱۰-۱۱، همان نسخهٔ دزدیده شده‌که بنام میرعلیشیر وبنام «لغات قوافی» درآمده است [فرهنگنامه‌ها : ۸۱] .

18818ـ مجلس ۲۵۲۵ فهرست‌نشده: سدهٔ ۱۲،همراه «شرح‌نصاب» دشت‌بیاضی، ۵۲ گ ۳۰س[فرهنگنامه‌ها: ۸۱].

17819ـ تبریز، نخجوانی : تاریـخ یادنشده، همراه«قانون‌ادب» ازهمو[فرهنگنامه ها : ۸۱] .

ترجمان اللغه

ازمحمد یحیی فرزند محمدشفیع‌قزوینی، ترجمه و گزارش «قاموس» فیروز آبادی (م ـ ۸۱۷) است، بدستورشاه سلطان‌حسین (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵)، درسی ویکماه وده روز از ۱۰ شعبان ۱۱۱۴ تا۲۰ع۱۱۱۷/۲ نگاشته، ودر۱۲۷۳ وپس ازآن چندبار چاپ شده است . آغاز :

سپاس بلند اساس.
بنگرید : ذریعه ۴ : ۷۲ ـ فرهنگنامه‌ها ۲۳۸ ـ ف. مشار : ۳۹۱ .

18820ـ مجلس ۵۳۰۸ فهرست نشده : گویا نسخهٔ اصل وخامهٔ نگارنده، نسخه دیباجه را ندارد . **آغاز** : باب العین، فصل الهمزه . اتبع : بروزن... زبیرشاعریست ازقبیله همدان درپایان تاریخ انجام را دارد، ۴۶۰گ۲۴س.

18821ـ دانشگاه ۱۸۷ : نسخ زیبای ۱۳ج/۱ **۱۱۱۹**، ۵۸۹گ۳۱س [ف. دانشگاه ۲ : ۳۴۴].

18822ـ مجلس ۸۵۰: نسخ محمدمؤمن کرمانی، در **۱۱۹۳** نیمهٔ یکم کتاب از همزه تا پایان حرف ظاء است، ۵۵۶گ، ۲۵س [ف . مجلس ۳ : ۸۷] .

18823ـ ملك ۳۹۳: نسخ سدهٔ **۱۲** ، [ف . ملك ، فارسی ۱۲۵] .

18824ـ ملك ۳۹۴ : نسخ سدهٔ **۱۲**، ج۲، ۳۹۶گ ۳۰س [ف. ملك : ۱۲۶] .

18825ـ دانشگاه ۲۴۹۰ : نسخ جعفر فرزند محمد، محرم **۱۲۰۱** برای میرزا محمد کاظم والئسپاهانی [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۵۷].

18826ـ قم، سید شهاب‌الدین تبریزی: نسخ محمدعلی فرزند احمد کرمانی ، دههٔ دوم ماه ششم **۱۲۳۷** ، زرین، مقابله شده [نسخه‌ها ۶ : ۳۶۱].

18827ـ دانشگاه ۵۰۰۸ : نسخ محمد فرزند محمدمحسن، درشنبهٔ ۱۵رمضان **۱۲۴۷** از (فصل الطاء، طبل بفتح اول) تاپایان کتاب، ۳۱۸گ ۲۷س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۴].

18828ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۳۱ : نسخ ع۱۲/**۱۲۶۲** نیمهٔ دوم کتابست، از حرف طاء تاپایان [نسخه‌ها ۲ : ۶۷] .

18829ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ازحرف عین تالام را دارد [رؤیت] .

18830ـ مجلس ۸۵۱: نسخ سدهٔ **۱۳**، درمیان افتادگی دارد، ۲۲۸گ ۲۷س .

18831ـ مجلس ۸۵۲ : نسخ همان نویسنده و دنبالهٔ آنست ونیز درمیان افتادگی دارد، ۲۲۲گ .

18832ـ مجلس ۸۵۳ : نسخ همان نویسنده، این سه جلدپیرامن سه چهارم همهٔ کتاب است، ۲۲۹گ [ف . مجلس ۳ : ۸۸] .

18833ـ مجلس ۵۷۷۷: نسخ سدهٔ **۱۳** آغاز افتاده . ۳۰ص ۲۹س [ف. مجلس ۱۷ : ۲۱۰] .

18834ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۲۱۲ : نستعلیق خوب تاریخ‌یادنشده، ج۱/، ۲۸۷گ [ف. خطی. سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

ترجمان اللغة

18835ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۹۹۹: سدهٔ **۹ ـ ۱۰** نام نگارنده در فهرست نیامده ، [نسخه ۴ : ۶۹۱] .

ترجمان المعارف = لغات ثلاثه

ازحاج حسن که مقام مترجمی سه زبان فارسی، عربی، ترکی را دربغداد داشته است . بسال ۱۰۸۵ فرهنگی درسه جلد وهریك درده باب ساخته‌است. درهرجلد یکی‌ازسه‌زبان‌فارسی عربی وترکی‌را پایه قرارداده وبه‌ترتیب تهجی واژه‌هارا آورده وبدوزبان دیگر گزارش کرده است [دیباجه] بدینگونه: باب ۱ ـ مصدر ۲ ـ فعل ماضی ۳ـ مضارع ۴ـ امر ۵ـ نهی ۶ ـ اعضای انسان وخویشان وابزار جنگ و اسمها ۷ـ جانوران ۸ـ درختان ۹ـ پیشه‌ها وابزارها ۱۰ـ افلاك وستارگان. **آغاز** : حمد بیقیاس و

سپاس لایقاس اول خالق ملکوت و آسمان.

18836_ سپهسالار ۳۴: نسخ **۱۲۴۴** و**۱۲۴۵**. تنها دوجلد: عربی به‌ترکی‌وفارسی، وترکی بعربی وفارسی آن است. ۱۷۸ گ ۳۰س [ف . سپهسالار ۲ : ۲۵۴ و۳ : ۳۹۷] .

ترجمهٔ اضداد

ازسید نورالدین جزایری شوشتری ، که یاد او در «اخلاق سلطانی : ۱۵۳۰» گذشت . واژه‌های اضدادرا به‌ترتیب حروف برای مهر-علی‌خان گزارش کـرده است (برای دستیابی به‌کسانیکه دراین‌رشته کارکرده‌اند «فرهنگنامه های عربی بفارسی» برادرم دیـده شود). و از هموست «فروق اللغات». **آغاز:** حمدله. بعد، چنین‌گوید راقم این‌حروف نورالدین‌بن . . . باب‌الالف. ازر : قوت وبمعنی ضعف نیز آمده.

18837_ سپهسالار ۷۵۴۲/۸ : نستعلیق محمد فرزند حاج میرعلی، **۱۱۳۲** (۱۴۷پ - ۱۴۹پ) ۱۶س [فرهنگنامه‌ها : ۲۴۱ - ف . سپهسالار ۳ : ۳۹۹] .

ترجمهٔ اقیانوس فی‌شرح قاموس

ازمحمد فرزند حسن شیروانی، که یاد او در «آثار علوی: ۳۹۳» گذشت، بآنچنانکه در «فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۲۲۰» آمده است، ویا محمد فرزندصالح قزوینی [دانش - پژوه]. بهرحال این‌کتاب ترجمهٔ «الاقیانوس-البسیط فی ترجمة القاموس المحیط » ترکی ، نگاشتهٔ احمد عاصم افندی درگذشتهٔ ۱۲۲۵ که چندباردراسلامبول‌چاپ‌شده‌است [فرهنگنامه‌ها ۲۱۹]نیست . اسماعیل‌پاشا نوشتهٔ شیروانی را ترجمهٔ«حاشیهٔ شرح حلبی» بر«قاموس‌المحیط» نگاشتهٔ بدرالدین‌محمدفرزنداحمد مدنی‌میداند. بهرحال مترجم شیعی است واز «برهان قاطع» نگاشتهٔ پس از۱۰۶۲ نقل‌کرده است.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۱۹ و ۲۲۰- ذیل کشف الظنون ۲ : ۲۱۸ - دانشمندان آذربایجان:۳۲۲ .

18838_ **تهران** ، دکتر صادق‌کیا : نستعلیق سده**۱۲**(؟)، از حرف قاف (صادق) تا میم(کشم)را دارد، پیرامن۲۲۰گ[فرهنگنامه‌ها ۲۲۰] .

18839-40 _ **تهران** ، وزارت امور خارجه (۱۸) ۵۷۳۲ : نستعلیق و واژه‌هانسخ **۱۲۶۰**، جلدیکم‌وجلددوم آنست‌دردوجلددیباجه ندارد [رؤیت] .

ترجمهٔ فروق‌اللغات = فروق‌اللغات

18841_ **محمد علی تربیت:** تاریخ یادنشده، ازحرف الف تا حاء واژهٔ (فراح) را دارد، گویا بخامهٔ نگارنده‌است [ف. سپهسالار ۲ : ۲۴۱ - فرهنگنامه‌ها : ۲۲۲] .

ترشیح الفضائل

ناشناسی در سدهٔ هشتم « مقدمة الادب » زمخشری را گزیده و بدین نام خوانده است . درپایان‌کتاب تاریخ نگارش خمس و عشرین و سبعمائة۷۲۵یادشده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی وضع تاج الشرف علی قمة ... فقد اختصر من «مقدمةالادب» بایجاز واطناب .

18842_ **اورخان‌جامع**، بورسه۱۶۰۶: نسخ وتعلیق فتح‌الله فرزند حبیب‌الدین ۷۸۸ ، ۱۳۱گ، خشتی [فرهنگنامه‌ها : ۱۵۴] .

تشبیب البیان = نصیب الفتیان

تهذیب الاسماء = تاج‌الاسامی

ناشناخته . فرهنگ عربی بفارسی ویژهٔ نامهاست ومصدرها وحرفها را ندارد، به‌ترتیب آغاز واژه‌ها در ۲۸ باب و هر باب به ترتیب

حرف پایان آنها در ۲۸ فصل، برادرم در «فرهنگنامه‌ها: ۱۳۶» چنان گمان برده که «مهذب‌الاسماء» بدینگونه تهذیب و تبویب شده باشد. **آغاز:** الحمدلله المحمود بجمیع الاوصاف والاسماء، الممدوح بانواع الکرم.

18843 **ـ طرخان والده** ۳۱۲: نسخ مسعود فرزند محمد فرزند عمر ملقب به برهان اندکانی درخجند در ۲۷ شوال **۶۶۳**، در نمای نسخه بخامهٔ تازه‌تر «تاج الاسامی» نامیده شده است ۱۹۹ گ ۲۸ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۲۷ هست [فیلمها: ۲۶ ــ فرهنگنامه‌ها: ۱۳۸].

18844 **ـ مجلس** ۴۶۲: نسخ نزدیك به تعلیق سدهٔ **۷** (چ‌راج نوشته)، مقابله‌شده. در نمای نسخه بخامهٔ کهنه «تهذیب الاسماء» نامیده شده است، ۳۰۸ گ ۱۹ س [فرهنگنامه‌ها: ۱۳۸ ـ ف. مجلس ۲: ۲۷۲].

18845 **ـ تهران،** آقای سلطانی: نسخ سدهٔ **۹ـ۱۰**، آغاز دو برگ افتاده، در نمای نسخه «لغت یمینی» نامیده شده است [فرهنگنامه‌ها: ۱۳۸].

تهذیب المهذب

از ملا محمد یحیی قزوینی، نگارندهٔ «ترجمان اللغة: ۱۹۷۵». در دیباجه مینویسد: چون واژه‌های فارسی در «مهذب الاسما» دور ازفهم بود، از برهان‌قاطع، فرهنگ‌جهانگیری، مجمع‌الفرس و... بهره‌برده واین فرهنگ را بنام «تهذیب‌المهذب» ساختم وترتیب «تهذیب» راکه بترتیب تهجی آغاز واژه‌هادرباب وانجام آنها درفصل بود نگاه داشتم. **آغاز:** الحمدلله خالق البرایا والصلاة‌علی... وبعد، چون‌کتاب مهذب‌لغة مصنف...

18846 **ـ تهران،** ادبیات ۱/۵۴د: نسخ سدهٔ **۱۱** (بآنچنانکه درفهرست‌آمده) آغاز و انجام افتاده (۳ر ــ ۷۳پ) در فهرست از نگارنده نام برده نشده است [ف. ادبیات ۱: ۱۴۱].

18847 **ـ دانشگاه** ۲/۴۸۶۶: نسخ محمدرضا فرزند درویش محمد حاجی شهمیرزادی سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه (۳۳۱پ‌ـ۳۸۷پ) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۱].

ج

الجامع الفارسی

ناشناخته، بنام محمدپاشا وپسرش محمود بیگ [دیباجه] فرهنگ ترکی به‌فارسی است، درپنج بخش: ۱ـ اسماء ۲ـ افعال ۳ـ حروف ۴ـ اسماءشهور ۵ـ قواعدشعریه. وهریك به‌ترتیب حرف پایان واژه ها، بمانند صحاح جوهری وقاموس. چلبی از «جامع‌الفرس» مصطفی‌فرزند محمد آینه‌کوب درسه بخش یاد کرده است. **آغاز:** حمد وسپاس وثنای بیقیاس مرآن‌خدای فرمانده را.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۵۶۶.

18848 **ـ دانشگاه** ۳۸۶۶: نسخ **۸۷۶**، آغاز برابرنمونه، انجام دربخش افعال است، ۶۰ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۴۵].

18849 **ـ قاهره،** دارالکتب ۱۴ معاجم فارسیه تیمور: بی‌تاریخ، انجام افتاده، آغاز برابرنمونه، ۳۵۶ص ۱۹ س [مخطوطات ۱: ۱۰۹].

جامع اللغات

ازمحمد اسعد فرزند ابواسحاق اسماعیل، شیخ‌الاسلام عثمانی، که یاد او در «تفسیر آیة ـ الکرسی: ۲۴» گذشت. فرهنگ ترکی، عربی فارسی است‌که بسال ۱۱۳۸ بنام سلطان‌محمود دوم فرزند مصطفی عثمانی‌آغاز ودر۱۱۴۴ به‌ـ انجام رسانده است. **آغاز:** سبحان من انطق مسحل لسن اللسن المسلاق.

18850ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۳ لغت ترکی قوله: نسخ خوش محمد حلمی معروف بکتخدازاده‌پنجشنبهٔ ۱۶شعبان**۱۱۸۶** (ج۱) و ۲۷ج۱/۱۱۸۷ (ج۲).

18851ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۰ لغت ترکی‌طلعت: سدهٔ**۱۲** باتقریظهایی‌ازدانشمندان روزگار نگارنده که نشان میدهد نسخهٔ اوست جلدیکم است از الف تا راء، ۳۳۹گ ۲۹ س [مخطوطات ۱: ۱۰۹].

جامع اللغات

ازنیازی حجازی، شیعی مذهب. فرهنگ عربی بفارسی است بنظم دربحرهای گوناگون. ازمصادرکاردرفرهنگ سروری‌بوده‌که در۱۰۰۸ نگاشته شده است (بنگرید: جوهر فرد، بخش معما). **آغاز:** همی‌گوید نیازی... الهی‌نتایج طبع موی شکافش درتزاید باد... **آغاز:** نظم: کردکار و کر و دیگر کرو گردون خدای.

بنگرید: ذریعه ۵: ۶۹ و ۹: ۱۲۴۰ و۱۸، ۳۵ ـ فرهنگنامه‌ها: ۱۱۷.

18852 ـ **سپهسالار** ۳۱۱۳/۶: نستعلیق باتاریخ۱۲۸(**۱۲۰۸**) دردفتر،(۱۲۲ پ ـ ۱۸۲پ) ۱۲س [ف. سپهسالار۴:۱۷].

جامع اللغات

18853ـ **آصفیه** ۵۲۷ لغت: نوشتهٔ پیرامن **۱۱۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۵۷۰].

الجموع والمصادر

ازمحمدیحیی قزوینی، نگارندهٔ «ترجمان اللغه: ۱۹۷۵» جمعها و مصدرهاییکه در «قاموس» فیروزآبادی‌نیامده را دردومقصد وهر یك درچند باب‌آورده است. ودرآن‌خرده‌گیری هایی برقاموس هست. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل المجموع رباطالبلابل جموع‌المفردات.

بنگرید: ذریعه ۵: ۱۴۶.

18854ـ**سپهسالار** ۳۱۱۰: نسخ‌تاریخ یادنشده، در۱۲۷۰ به‌کتابخانهٔ اعتضاد السلطنه آمده، ۶۵گ ۱۲س [فرهنگنامه‌ها: ۲۳۹].

18855-56ـ **نجف**، شوشتریها: دو نسخه تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۵: ۱۴۶].

جوامع‌البیان درترجمان قرآن

ازحبیش تفلیسی، که یاد او در «اصول ملاحم: ۲۳۸» گذشت. فرهنگ واژه‌های قرآن‌است به‌ترتیب‌تهجی‌درآغاز واژه‌ها در۲۸ باب وهرباب درسه بخش: اسم، فعل، حرف. که پس‌از «کامل التعبیر» خود نگاشته است. پیش از۲۸ باب، یك فصل در نامهای خدا و یك فصل درالفاظی که در قرآن معانی مختلفی دارندآورده است. **آغاز:** کتاب جوامع‌البیان سپاس خدایی داکه حی و حلیم است، قدیم و بزرگوار وحکیم است.

بنگرید: فرهنگنامه‌ها: ۶۵، ۷۶.

18857ـ **دانشگاه**۸۳۹۵: نسخ، تصحیح شدهٔ **۹۳۶**، آغاز نونویس، افتادگی دارد، آغازبرابرنمونه، ۱۳۳گ ۱۳س [ف.دانشگاه ۱: ۹۲].

18858 ـ **یوگسلاوی: فیلم** آغاز

آن در دانشگاه ش ۲۱۷۳ هست [فیلمها : ۶۴۸] .

جوامع اللغات و لوامع المصطلاحات

از ناشناس، که بسال ۶۴۱ بنام ابوبکر فرزند ابونصر که‌گویا از خاندان مرزبانان‌است ساخته، دردیباجه‌گوید تنهاواژه‌هایی‌را ازعربی بفارسی‌گزارش میکنم‌که دبیران فارسی زبان را در منشآت خود بکار آید ، ولی در عمل به‌این اکتفا نکرده است. به‌ترتیب حرف آغاز و دوم واژه‌ها، در هرواژه گذشته از ترجمه به‌مطالب گوناگون دیگرمربوط به‌آن‌واژه نیز پرداخته است. **آغاز:** الحمدلله‌الفایض علینا فیض‌انعامه واحسانه ... وبعد، فقدالتمس منی بعض خلص

18859ــ **تهران،** احمد افشارشیرازی: سدهٔ**۷** بروزگار نگارنده ، تاواژهٔ جهل‌را دارد ۲۶۷گ ۲۵س [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۹] .

جواهر الالسنه

از ابراهیم ودیدترك، بسال۱۱۸۲، هزار ودویست واژهٔ ترکی‌را به‌ترتیب حرف‌آغازآنها آورده وسپس برابرآنرا بعربی وآنگاه فارسی نوشته است. **آغاز:** حمد وستایش وآفرین‌اول آفریدگارجهان‌آفرین... باب‌الهمزةالمفتوحه فصل‌الهمزة مع‌الباء. ابه، قابله، پیشکار .

18860ــ**مجلس**۸۵۴: نستعلیق**۱۱۸۲** شاید بخامهٔ نگارنده، آغاز برابرنمونه، ۱۶۷گ ۱۵س [ف. مجلس ۳ : ۹۰].

ح

حمد وثنا

از رشیدالدین وطواط، که یاداودر «انس اللفهان : ۱۵۴۴» گذشت. فرهنگ عربی به‌فارسی‌است درسه‌فصل: ۱ـمفردات ۲ـمرکبات ۳ـ اضداد . ودر برخی از نسخه‌ها پنج فصل . احمد داعی کرمیانی ترك‌آن را به‌نظم درآورد و بنام میرزا چلبی فرزند سلطان محمد و بنام «عقود الجواهر» ساخت ، دربرخی از نسخه‌ها همین منظومه بنام سلطان مـراد فرزند سلطان محمد (۸۰۵ ــ ۸۲۴) ونام سراینده به محمد منیف برگردانده شده است . اکنون نسخه‌ای ازحمد وثنای بنام وطواط دردست‌نیست وآنچه درزیرمی‌آید به‌قرینه‌است [علینقی منزوی] .
آغاز: حمدوثنا مبدع بی‌آلت ومخترع بیغرض وعلت‌را، ودرود بر. . . امابعد، این لفظ چند است ازمفردات ومرکبات.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۹۰و۱۶۹ : ۱۷۹ــ کشف الظنون ۱:۶۹۳(حمدوثنا)ــ فرهنگنامه ها : ۵۶ ــ راهنمای‌کتاب س۳:۱۳۸ .

18861ــ **ملك** ۴۷۴ : نسخ سدهٔ**۷ــ۸** باتاریخ ۶۵۲درپایان دفترکه‌گویا درست نیست همراه «نصاب‌فراهی» ودربرگهایی از«فرهنگ ابوالفضل‌بیهقی» صحافی‌شده‌است [فرهنگنامه‌ها ۵۹]درف. مجموعه‌های ملك‌ص۳۲ بنام«تحفه» یادشده است .

18862ــ **قاهره،** دارالکتب ۶/۱لغت فارسی: نوشتهٔ حسن فرزنـد عبدالله، میانه‌های صفر**۹۰۱**، بازیرنویس‌ترکی، آغاز برابرنمونه در فهرست درست شناسانـده نشده است [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۱] .

18863ــ **تهران ،** دکتر صادق کیا :

نستعلیق ۳ع۲۳/۹۴۴، شمارهٔ پایان دفتر، ۱۵ گ ۱۴س [فرهنگنامه‌ها : ۶۰].

18864ـ **تهران**، استاد محیططباطبایی ۷۳: سدهٔ **۱۰**، همراه «نصاب» فراهی وفرهنگ عربی‌بفارسی دیگر [فرهنگنامه‌ها : ۵۹].

18865ـ **ملك**۴۱۵: باتاریخ۱۲ذیحجهٔ **۱۰۱۴**، نسخهٔ سه‌فصلی است واز الفصل الثانی فی‌المرکبات، تنها سه برگ مانده، و اندکی کلمات بر شمارهٔ ۴۷۴ ملك فزونی دارد [فرهنگنامه‌ها].

18866ـ **دانشگاه**۲۲۹۴/۱۱: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، در جنگ مؤرخ **۱۰۴۵-۱۰۴۸** (ص ۱۶۴ - ۱۶۸) در فهرست حمد وثنا یانقود - الزواهر وعقود الجواهر یادشده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۶۵].

18867 ـ **تهران**، دکتر صادق کیا : نستعلیق محمد رشید فرزند ملا احمدکا، رشتی صفر **۱۰۵۵**، سپس «مرآت المحققین» است، ۲۲ گ ۱۴س [فرهنگنامه‌ها].

18868 ـ **تهران**، سید محمد باقر سبزواری: نسخ پنجشنبهٔ ۱ع۱/**۱۰۹۵**، نسخه سه‌فصلی کامل‌است، ۱۹گ۱۴س[فرهنگنامه‌ها].

18869 ـ **تهران**، دهخدا ۵۹/۳ : نستعلیق باتاریخ‌شوال **۱۰۹۱** دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۳۸].

18870ـ **ملك**۴۳۷/۲: سدهٔ**۱۱-۱۲** [فرهنگنامه‌ها : ۶۰] در ف. ملك، مجموعه‌ها ص۳۰ بنام «تحفه» یادشده است.

18871ـ **تهران**، ادبیات ۱مج : سدهٔ **۱۳**، دیباجه‌را ندارد، از کتابهای اقبال بوده، ۱۳گ ۱۵س [فرهنگنامه‌ها : ۶۰].

18872ـ **سپهسالار**۱۰۷ : نستعلیق محمدامین‌کاتب، **۱۱۰۹**. نویسنده دوباب ۱و۲ را هریك به‌دوفصل درآورده ونسخه‌را پنج‌فصلی ساخته است [فرهنگنامه‌ها : ۵۹]. در فهرست ابن‌یوسف بنام «رساله درالفاظ مفرده» یاد شده است [ف. سپهسالار ۲ : ۱۸۶].

18873ـ **دانشگاه** ۲۹۱۵/۱: نستعلیق **۱۲۳۱** (۱ر - ۸پ) آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان «فرهنگ‌عربی به‌فارسی» بدون نام نگارنده یادشده‌است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۰].

18874ـ **تهران**، ادبیات ۲۲۴/۱ج: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳** (۱پ-۱۴پ)، دیباجه‌راندارد ونسخه‌کوتاهتر است.

18875ـ **تهران**، ادبیات ۹۷/۳ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۱۱ پ - ۲۴۹ ر) [ف. ادبیات ۱ : ۲۱۴].

8876ـ **قاهره**، دارالکتب۱ تعلیم‌فارسی: نسخ، بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه، در فهرست ازکتاب ونگارنده نام برده نشده است.

18877ـ **قاهره**، دارالکتب ۱ معاجم ترکی تیمور: نسخ، بی‌تاریخ (گ۳۱۱-۳۶۶) درفهرست ازنگارنده ونام‌کتاب یادنشده، آغاز نزدیك به‌نمونه [مخطوطات ۲ :۲۵۸].

18878ـ **قاهره**، دارالکتب ۹/۱لغت فارسی: نسخ، بی‌تاریخ، زدین، آغازبرابرنمونه درفهرست بنام «مفردات و مرکبات» یادشده و ازنگارنده نام برده نشده است [ف.مخطوطات ۲ : ۱۷۱].

خ

خزینة اللغات = فوائد الترجمه

خزینة اللغات فی بیان مصطلحات المفردات والمرکبات

از ناشناس. فرهنگ عربی به‌فارسی‌است، در چند باب وفصل به‌ترتیب تهجی. **آغاز:** حمد وثنای فراوان و شکر و سپاس بی‌پایان، مر ـ آفریدگار بیچون ومبدأکن‌فیکون... هذاکتاب خزینة اللغات فی بیان المصطلحات المفرد و ـ المرکبات. باب اول. فصل‌الف. استقصا نهایت مبالغت وآخرت .

18879 ـ **دانشگاه ۲/۳۸۳۰**: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص ۱ ـ ۱۴۹) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۱۶] .

الخلاص = دستور اللغة

نطنزی . در۱۹۸۳ خواهد آمد .

خلاصهٔ عباسی

ازمحمد فرزندعبدالصبورخویی، نگارندهٔ «تعلیم‌نامه : ۵۱۰» وجزآن. فرهنگ ترکی بفارسی‌گزیده از فرهنگ «سنگلاخ» منشی استرآبادی است‌که در ۱۲۴۰ بنام عباس میرزا نایب‌السلطنه (م۱۲۴۹) ساخته است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌جعل‌الناس شعوباًوقبایل...امابعد برخاطرملکوت ناظر بندگان سکندرشأن .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۲۹ و ۹ : ۸۷۵ دانشمندان آذربایجان : ۱۲۲ .

18880 ـ **دانشگاه۲۷۸۲**: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده ، باملحقاتی از لغت امیرعلیشیر دربارهٔ واژه‌های‌فارسی [ف.دانشگاه ۱۰ : ۱۶۳۵].

18881 ـ **سپهسالار ۹۱** : نستعلیق محمدصادق سبزواری ، **۱۲۴۰**، بدستور محمد ابراهیم‌سبزواری، ۱۰۹گ۱۶س [ف.سپهسالار ۴ : ۳۸۵].

18882 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰۰ ج : نسخ یکشنبه ۱۹رجب **۱۲۵۲**، ۱۱۸گ۱۸س [ف. ادبیات ۱ : ۲۲۶] .

18883 ـ **مجلس ۸۵۵**: نستعلیق‌خوب **۱۲۶۵** بدستور محمد قلیخان قشقایی ایلبکی فارس ، در آغاز بنام سنگلاخ شناسانده شده . آغاز برابرنمونه، زرین، ۶۵گ ۲۳س [ف . مجلس ۳ : ۹۱].

18884 ـ **تهران**، ادبیات۲/۲۱۵ ج: نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۳۵پ ـ ۴۳پ) باید بخشی ازآن باشد [ف. ادبیات ۱ : ۳۶۷].

خلاصة اللغات = تفسیرالمشکلات

ازاسماعیل‌فرزندلطف‌الله‌باخرزی[دیباجه] (بنگرید: ضرب و مضروب : ۱۶۸). فرهنگ عربی بفارسی‌واژه‌های دشواراست، در۸۴بخش به‌ترتیب حروف آغاز واژه‌ها، هرحرف در سه بخش مفتوح ومکسور ومضموم (۲۸حرف × ۳ حرکت=۸۴). **آغاز:** الحمدلله الذی‌انزل‌ـ القرآن العربی باوضح الحجج. . . اما بعد ، همی‌گوید محرراین ترکیب ومقرر این‌ترتیب.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۶۵.

18885 ـ **تهران**،محیط‌طباطبایی۱۸۸: نوشتهٔ **۱۰۴۹**، یك‌برگ ازآغاز افتاده، ۶۰گ ۲۰س [فرهنگنامه‌ها : ۲۶۶] .

18886 ـ **اصفهان**، سید محمد علی روضاتی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۶۳ گ ۱۹ س ، پیرامن ۲۵۰۰ بیت‌نوشته(فرهنگنامه‌ها: ۲۶۵).

18887 ـ دانشگاه ۳۹۹۸ : نسخ شاه نظر کارگر پسر محمدعلی، ج ۱/ ۱۱۲۰ بدستور معصوم عطایی یوزباشی، ۱۱۵ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۹].

18888ـ تهران ، سیدجعفر شهیدی : نستعلیق یعقوب فرزند ابراهیم ، ۴شنبهٔ ۲۸ ع ۱۲۴۲/۲ ، ۹۵گ ۱۵س [فرهنگنامه‌ها : ۲۶۶] .

18889ـ همدان، آقای قاسم برنـا : نستعلیق ۱۷شعبان ۱۳۲۲ ، ۲۸کتاب‌هریك در سه‌باب [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۴] .

18890ـ تهران ، محیط طباطبائی : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز و انجام افتاده [فرهنگنامه‌ها : ۲۶۶] .

د

درر اللغات

از نظرعلی فرزند علی‌قلی‌زنجانی، شاگرد شیخ انصاری (م ۱۲۹۰)، فرهنگ منظوم‌عربی بفارسی‌است بنام‌محمدشاه قاجار، که در۱۲۵۹ در۲۵ بند به‌تقلید نصاب با یك مقدمهٔ منظوم و یك مقدمهٔ منثور، نگاشته‌است. **آغاز:** نخستین سخن حمد پروردگار ــ کزو هست نظم سخن برقرار. **آغاز:** دیباجه : چنین گوید محتاج مغفرت... نظرعلی‌بن... مسمی بدرراللغات‌نمود

بنگرید : ذریعه ۸ : ۱۳۴ ــ فرهنگنامه‌ها ۱۱۶ .

18891ـ سپهسالار۲/ ۸۱۸ : نستعلیق نزدیك ۱۲۵۹ که تاریخ نگارش است، آغـاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۴ : ۴۱۳].

درر منثوره

از نصیرالدین محمدشریف‌فرزند محمدمقیم قمی، که درقم میزیسته‌است، فرهنگ واژه‌های قرآن است به‌ترتیب حرف آغاز واژه‌ها برای هرحرف یك‌باب، که در ۱۰۷۹ بدستور میرزا محمدابراهیم فرزند میرزا محمد حسین شریف طبیب ساخته‌است [دیباجه]. **آغاز:** الحمدلله‌ــ الذی علم‌آدم الاسماء وانطق بقدرته. . . و بعد همی‌گوید راقم این نمیقه .

18892 ـ مجلس۸/ ۵۲۷۹ : نستعلیق ازهمان سدهٔ ۱۱ ــ ۱۲، باتاریخ ۲۹ صفرالف و تسعین ۱۰۰۹ (؟) ومقابله ۹ ع ۱/ ۱۰۹۰ (۱۱۰پ ــ ۱۱۱ر) [رؤیت] .

دستور الاخوان

ازقاضی‌خان بدرمحمد دهلوی ، که یاد او در «اداة الفضلا : ۱۹۱۹» گذشت . فـرهنگ عربی بفارسی‌است به‌ترتیب آغاز واژه‌ها در۲۸ باب وهرباب بخشهایی‌کوچك به‌ترتیب حروف دوم‌واژه‌ها. **آغاز:** حمدبیحد مبدع‌ذوالکمالی راکه نوع‌انسان‌را از اجناس مخلوقات بفضیلت

18893ـ تهران، دهخدا۱۲۱یا۱۲۹ : نسخ‌موسی فرزند نصیرالدین فرزند شمس‌الدین آدینهٔ ۲۹ع۱/ ۸۲۷، پیرامن۷۸۰۰ بیت نوشته [فرهنگنامه‌ها ۱۶۹ ــ نسخه‌ها ۳ : ۱۸].

18894ـ موزهٔ بریتانیا۱۲۷ : تاریخ یادنشده، ۳۴۴گ (ریو۴ : ۱۲۰) [فرهنگنامه‌ها ۱۷۱] .

دستور اللغة = الخلاص

از ابوعبدالله حسین فرزند ابراهیم نطنزی درگذشتهٔ ۴۹۷ یا۴۹۹. که سه‌فرهنگ‌الخلاص

دستوراللغه، المرقاة را به‌او نسبت داده‌اند ولی دونام‌نخست ازیک‌کتابست. دریک مقدمه‌وخاتمه دردستورزبان عربی وبعربی و۲۸کتاب وهر ـ کتاب درچند بـاب واژه‌های عربی را بفارسی گزارش‌کرده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی ابدع العالم بقدرته‌وخص بنی‌آدم...وبعد، فهذدستور اللغه.

بنگرید: فرهنگنامه‌ها: ۱۹ ـ ذریعه۸: ۱۶۵ (دستور) ـ بغیة، سیوطی: ۲۳۱ ـ کشف الظنون ۱: ۷۵۴ (دستور) ـ هدیةالعارفین۱: ۳۱۱ (حسین).

18895ـ **تهران**، فخرالدین نصیری: نبشتهٔ رجب**۴۷۵** بروزگارنگارنده. این نسخه متأسفانه ازایران بیرون‌رفته‌است [فرهنگنامه‌ها ۱۹ـذریعه ۸: ۲۰۸].

18896ـ **سنا۱**/۲۸۰۳: نسخ چهارـ شنبهٔدههٔ سوم ج۲/**۵۴۹** [نسخه‌ها۲: ۲۴۲].

18897 ـ **تهران**، موزه ۵۵۷: نسخ رجب**۵۵۷** درمدرسهٔ سعدیه، آغازافتاده [نسخه ها۲: ۲۰۵].

18898ـ **تهران**، دهخدا۱۳۲یا۱۸۰: نسخ‌حسین فرزندیوسف فرزند علی خوارزمی قراداشی، ۲۴ شعبان **۵۹۲**، ۱۸۳ گ ۲۰ س [فرهنگنامه‌ها: ۲۵].

18899ـ **مجلس**۴۶۴: نسخ سدهٔ **۶**، درباب مراتب الحروف ناقص مانده، دیباجه نیزناتمام است، ۱۳۵ گ۲۱س [ف. مجلس۲: ۲۷۳].

18900ـ **ملك** ۴۰۱: نسخ عبدالمجید فرزندعبدالرشید، ۲۲رجب**۶۴۳**[فرهنگنامه‌ها ۲۵].

18901 ـ **دانشگاه** ۱/۱۳۴۳: نسخ یکشنبهٔ ۵ ع ۲/**۶۸۹** (۲پ ـــ ۱۵۱) [ف. دانشگاه ۸: ۲۹].

18902ـ **دانشگاه**۲۴۲۲: نسخ سدهٔ **۷** باتاریخ مرگ شیخزاهد ابراهیم **۷۰۰** و اندی و ویران ساختن هلاکوشماخی‌را در ۶۶۰ [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۶۵].

18903ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۳۲۲: نسخ محمد فرزند ابی‌بکر فرزند احمد فرزند عثمان فرزندمحمد معروف به‌خدکس سمنانی، دوشنبهٔ ذیحجهٔ**۷۱۵**، درصومعهٔ صفا وزاویه وفا **فیلم**آن در دانشگاه ش ۷۲۲ هست [فیلمها: ۸۵].

18904ـ **پاریس**، ملی ۲۳۰: نسخ۱ شعبان **۷۵۰** [نسخه‌ها ۵: ۲۴۹].

18905ـ **تهران**، دکترصادق‌کیا: نسخ **۸۴۵**، بی‌نام [فرهنگنامه‌ها].

18906ـ **تهران**، آقای فخرالدین نصیری۷۱۶: محمد فرزنـد یـار احمد فرزند جمال‌الدین، ذیحجهٔ**۸۶۱**، تاریخ‌نگارش۴۶۸ در نسخه‌هست، باگواهیهای‌پرارزش[ف. دانشگاه ۸: ۲۹-۳۲].

18907ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۶۰۱: نوشتهٔ **۸۷۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۹۲].

18908ـ **استانبول**، مرادخان: نسخ ابراهیم فرزند الیاس، رجب **۸۸۷**، **فیلم**آن‌نزد آقای مینوی‌درتهران‌هست[فرهنگنامه‌ها: ۲۵].

18909**تهران**، دهخدا ۴ یا ۱۱۷: نستعلیق‌سدهٔ **۹**، آغازوانجام افتاده[فرهنگنامه ها: ۲۵].

18910ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۱۰: نبشتهٔ **۹۴۹** [فرهنگنامه‌ها: ۲۵].

18911ـ **رضوی**۱۰ لغت: نسخ‌سلام‌الله فرزند میر شیخ حسینی **۹۶۰**، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ۲۷۴ گ ۱۵س [فرهنگنامه‌ها: ۲۵].

18912ـ **نجف،** خوانساری: نوشتهٔ **۹۶۵** (ذریعه ۸ : ۱۶۵) اکنون دراراك [فرهنگنامه ها : ۲۵] .

18913 ـ **مجلس** ۴۶۳ : نسخ زیبای سدهٔ **۱۰**، زرین، دیباجه ناقص مانده، ۱۶۳گ ۱۸س [ف. مجلس ۲ : ۲۷۲ ـ فرهنگنامه‌ها: ۲۵] .

18914ـ **تهران،** دهخدا ۹۰: سدهٔ **۱۰** پایان افتاده، ۱۸س [فرهنگنامه‌ها : ۲۵].

18915ـ **دانشگاه** ۱۴۰ : نسخ شیخم فرزند ملاخواجه خواص، ۲۳ شعبان **۱۰۰۲** ، ۲۲۶گ ۱۸ س [ف . دانشگاه ۲ : ۳۸۹ ــ فرهنگنامه‌ها : ۲۶].

18916ـ **مجلس** ۵۷۷۰ : نسخ محمد رفیع فرزند محمدسلیم واعظ در**۱۰۹۵**، زرین آغاز پس از عبارتهایی بمانند نمونه ، ۳۹۶ص ۱۵س [ف. مجلس ۱۷ : ۲۰۷].

18917ـ **تهران،** ادبیات ۳۹ج: نسخ سدهٔ **۱۱**، در۱۲۷۳ درنجف بوده، ۲۳۷گ۱۵ س [فرهنگنامه‌ها : ۲۶ ـــ ف . ادبیات ۱ : ۲۳۵] .

18918ـ **مجلس** ۳۰۷۷: نوشتهٔ رفیع بن‌سلیم نسخهٔسلطنتی وطلاکاری‌شدهٔ سال**۱۱۹۰**

18919ـ **سپهسالار** ۴۴۵۶ : نوشتهٔ **۱۲۶۲** باتاریخ ۱۲۷۱ درپایان، ۱۶۸گ۱۵ س [فرهنگنامه‌ها : ۲۶ ـــ ف. سپهسالار ۴ : ۴۲۹] .

18920ـ **نجف** ، مدرسهٔ بروجردی : [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۰] .

18921ـ **مدینه،** عارف حکمة ۱۲۶: ۱۲۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۱] .

18922ـ **قاهره** ، دارالکتب۲معاجم فارسیه تیمور: نسخ‌کهن تاریخ یادنشده، ۳۴۵ ص ۱۵س [مخطوطات ۱:۱۴۲ ـ فرهنگنامه‌ها ۲۶] .

18923ـ **پاریس،** ملی ۹۴۴: (بلوشه ۲ : ۱۷۲) [فرهنگنامه‌ها : ۲۶] .

دقایق الحقایق

از ابن‌کمال پاشا، احمد فرزند سلیمان ، که یاداو در «وجود:۸۵۹» گذشت . بنام وزیر ابراهیم پاشا. فرهنگی است درمرکبات فارسی و گزارش آنها به‌ترکی ، واژه‌های مترادف و متشابه ومتقارب‌را نیزآورده، ودرکارخود هیچ ترتیبی نه ازجهت‌آغازحروف ونه پایان آنها و نه ازجهت معنی‌مراعات‌نکرده است،سپس‌احمد فرزندخضراسکویی علوی آنرا به‌ترتیب تهجی ساخت . نام نگارنده در دیباجه نیامده است .
آغاز: سپاس بیقیاس‌خدای‌را بی‌همتاکه گلزار بدیع‌الاثار بیانندهٔ ازهار .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۷۵۸ .

18924ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳ لغت ترکی طلعت : نوشتهٔ سعدالدین فرزند حسن ، شنبهٔ ۹ذیحجهٔ **۹۵۳**، آغازبرابرنمونه (گ۱ـ ۹۰) [مخطوطات۱ : ۱۴۳].

18925ـ **قاهره،** دارالکتب ۹مجامیع فارسی: مصطفی جورلوی، **۹۷۰**، آغاز برابر نمونه .

18926ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶۴ لغت ترکی طلعت: نوشتهٔ **۹۷۰**، زرین، آغازبرابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۴۳] .

18927ـ **سپهسالار** ۱۰۱ : نستعلیق **۹۷۱**، زرین، آغاز برابرنمونه، ۱۰۶گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۵۹ و۴:۴۵۵].

18928ـ **مجلس** ۸۵۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، باسرگذشت نگارنده، آغاز برابر نمونه. ۹۴گ ۱۹س [ف. مجلس۳ : ۹۳] .

18929ـ قاهره، دارالکتب ۱۴ ــ م لغت ترکی: نوشتهٔ ۱۰۰۵، آغاز برابر نمونه، ۳۰۹گ ۱۴ [مخطوطات ۱ : ۱۴۳].

18930ـ دانشگاه ۲۵۴۳: نستعلیق و نسخهٔ اصل نه‌مرتب‌شدهٔ آن‌از اسکویی (چلبی) بافهرست واژه‌ها درآغاز، آغاز برابر نمونه، تملك‌حسین‌فرزند محمدقونوی درع۱/۱۰۳۸ ۱۵۷گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۳۹].

18931ـ تهران، مهدی‌بیانی: نستعلیق متوسط خواجه سیف‌الدین سمرقندی، ۱۱۲۷ [نسخه‌ها ۱ : ۱۳].

18932ـ دانشگاه ۲/۲۴۵۱ : نسخ ترکی سدهٔ۱۲، آغاز وانجام برابر نمونه (ص ۴۳ ـ ۲۵۸) همراه با رسالهٔ یائیه از همو در گزارش انواع یاءها در فارسی بترکـی [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۸۲].

18933ـ قاهره، دارالکتب ۱۵م لغت ترکی : تاریخ یادنشده .

18934ـ قاهره، دارالکتب ۱۶م لغت ترکی: تاریخ یاد نشده .

18935ـ قاهره، دارالکتب ۱۷م لغت ترکی: تاریخ یادنشده.

18936ـ قاهره، دارالکتب ۲۰م لغت ترکی: تاریخ یادنشده.

18937ـ قاهره ، دارالکتب ۴۴ لغت ترکی طلعت: [مخطوطات ۱ : ۱۴۳].

ر

رافع النصاب ودافع الحجاب

ازاحمد فرزند فقیه‌محمد فرزند ابوبکر گزارش عربی «نصاب الصبیان» فراهی است ، که درذیقعدهٔ۸۱۸ نگاشته‌است. **آغاز:** حمدله حمداً یوافی نعمه... اما بعد، فیقول.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها: ۱۹۳ .

18938ـ تبریز، نخجوانی: نسخ‌ترکی سیدی فرزند یوسف‌فرزندفاضل، ۹ذیقعدهٔ۸۵۵ در انقره . آغاز برابر نمونه ، ۵۱گ ۱۹ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۹۳] .

الرسالة الرضویة فی شرح اللغات العربیة

آغاز: الله‌علم اسم ذاتی است که مستجمع جمیع صفات است .

18939ـ تهران، دهخدا۷۸: نستعلیق تقی فرزند زین‌العابدین، چهارشنبهٔ۱۴ذیحجهٔ ۱۲۴۴ [نسخه‌ها ۳ : ۲۱].

ریاض الفتیان

ازابن‌حسام، نظام‌الدین‌فرزندکمال‌الدین فرزند حسام‌الدین هروی، ازسدهٔ هشتم. پدر و نیای او نیز به‌ابن‌حسام شهرت‌داشته‌اند (برای شناسایی این‌خانواده «فرهنگنامه‌ها : ۱۵۶ ـ ۱۵۸» دیده شود). گـزارش «نصاب الصبیان» فراهی است‌که در۷۳۷ [ذریعه] یا۷۹۰ [نسخهٔ آقای محیط] نگاشته‌است. **آغاز:** سپاس‌بیقیاس مرقادری را که اساس حیاة اناس‌برعلم ومعرفت نهاد.

بنگرید : ذریعه ۱۱: ۳۳۳ ـ فرهنگنامه های عربی بفارسی : ۱۵۶ ـ کشف‌الظنون ۲: ۱۹۵۴ (نصاب‌الصبیان) .

18940ـ مشهد، شیخ‌عباس‌قمی: نوشتهٔ محمود الاسنکی، در۷۸۵ درمدرسهٔ‌میرزا محمد سلطان بهـادر در سمرقند [ذریعهٔ خطی ــ

فرهنگنامه‌ها : ۱۶۰].

18941ـ ملك ۵۵۰۱ : نستعلیق ۱۴ رمضان **۸۹۴**، برگهای آغاز وصالی‌شده، نسخه سالم مانده، ۱۵۴گ، ۱۵س [رؤیت] .

18942ـ تهران، ادبیات ۴۲د : سدهٔ **۱۰**، از کتابهای اقبال آشتیانی بوده ، انجام افتاده، ۹۳گ ۱۵س [فرهنگنامه‌ها : ۱۶۰ ـ ف. ادبیات ۱ : ۳۰۲] .

18943ـ دانشگاه ۴۴۰۱ : نسخ سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱**، برگ نخست وبازپسین پاره‌شده در آن‌آمده: فراهی درروستای رج‌شهر فراه بخاك سپرده شده است (ص ۳) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۶۳] .

18944ـ مجلس ۵۹۶/۲: نستعلیق و نسخ **۱۰۵۷** [ف. مجلس ۲ : ۳۵۳] .

18945 ـ نجف ، خوانساری : نسخ **۱۰۸۹** [ذریعهٔ خطی ـ فرهنگنامه‌ها: ۱۶۰].

18946ـ تهران، استادمحیط طباطبایی ۱۶۸: ازسدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده، انجام نونویس [فرهنگنامه‌ها : ۱۶۰] .

18947ـ سپهسالار ۷۴۸۷/۱: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۱** (۳ر ـ ۹۱پ) ، آغاز و انجام افتاده [ف. سپهسالار ۵ : ۷۷ ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۶۰].

18948ـ مجلس ۳۱۷۲/۳: نسخ محمد جعفر فرزند معین‌الدین علی نیستاذای، پنجشنبه ۱۴ صفر **۱۱۱۳** (ص ۹۸ ـ ۳۱۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۷۵۷] .

18949ـ مجلس ۲۴۰۵/۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص ۱ ـ ۳۱). در فهرست بنام «شرح نصاب» نظام‌الدین هروی یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۲].

18950ـ اراك، ابراهیم دهگان: نسخ محمدحسین فرزند ملاحاج محمد گیلانی، **۱۲۰۰** ۱۷۶ص ۱۹س [فرهنگنامه‌ها : ۱۶۰] .

18951ـ تهران، استادمحیط طباطبایی: نسخ محمد محمدجعفر فرزند ابوالقاسم ، ۱۸ محرم **۱۲۶۸** ، در پایان نسخه خاتمه‌ای دارد که‌در آن کتاب بنام «النسخة‌الالهیه» یاد شده، ۸۰ گ ۲۳س [فرهنگنامه‌ها : ۱۶۰] .

ز

زبدة الادوات

ناشناخته. فرهنگ عربی بفارسی است در شانزده باب : ۱ـ ضمایر ۲ ـ اشارات ۳ ـ موصولات ۴ ـ ظروف ۵ ـ متفرقه ۶ ـ اسماء افعال ۷ ـ مصادر ۸ ـ افعال ناقصه ۹ ـ افعال مقاربه ۱۰ـ مدح وذم ۱۱ـ افعال تعجب ۱۲ـ حروف مشبهه ۱۳ـ حروف‌جر ۱۴ـ ناصبات‌فعل ۱۵ـ جازمه‌ها ۱۶ ـ حروف عطف و تخصیص **آغاز:** الحمدلله الذی تعالی‌عن‌الوصف بیانه و توالی علی ... وبعد، فهذا مختصر فی‌الادوات

18952ـ مجلس ۴۹۰۰/۷۲: نسخ ۱۶ ع ۱/ **۱۰۸۱** (۱۸۸ر ـ ۱۸۸پ)، درهامش نسخه آمده : شاید از میدانی باشد ، ۲۵ س [رؤیت].

زبدة اللغات

از محمد طاهر فرزند حسین سبزواری [دیباجه]، گویا ازسدهٔ سیزدهم[فرهنگنامه‌ها]. فرهنگ عربی بفارسی است به‌نثر ، به‌ترتیب حروف تهجی درآغاز وانجام واژه‌ها (بنگرید روضة الطاهرین ، دربخش تاریخ) . **آغاز :**

حمد وثنای بی‌انتها که منشیان بلاغت نشان از بیان‌آن عاجز .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۳۱ ـ فرهنگنامه‌ها ۲۴۷ .

18953ـ تهران، ادبیات ۱/۱۵۹ج: شکسته نستعلیق ، ج ۲/۱۲۴۰، از کتابهای اقبال‌آشتیانی‌بوده، ۱۵۸ گ۱۶س [فرهنگنامه ها : ۲۴۷ ـ ف. ادبیات ۱ : ۳۰۶] .

زهرة الادب

از شکرالله فرزند شمس الدین (شهاب ـ الاسلام) احمد قاضی جمشکزاك فرزند سیف ـ الدین زکریا قاضی اصفهان . فرهنگ عربی بفارسی، به‌نظم وبه‌ترتیب حروف تهجی، برای هرحرف یك‌بند وهربند در ۱۰ ـ ۱۵ بیت، بند ۴۸آن خاتمه است، درباختر ایران بسال ۶۴۰ سروده است. چلبی درنام نگارنده دچار لغزش شده‌است. **آغاز:** الحمد لواهب وجودالعالمین ومنورقلوب... امابعد، چنین‌گوید. . .شکرالله بن... الال والکوراب است سراب.

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۹۶۱ ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۲۲ .

18954 ـ استانبول ، لالا اسماعیل ۶۴۴ : نسخ سدهٔ ۹ـ۱۰، فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۰۲ هست [فرهنگنامه‌ها : ۱۲۵] .

18955ـ قاهره،دارالکتب۲۹مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ حسین رضا فرزند عصمت الوزیر ۱۳۱۵ (گ ۱ـ۳۲) آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۲۸۹] .

س

السامی فی الاسامی

از میدانی، احمد فرزنـد محمد فرزنـد احمدفرزندابراهیم میدانی نیشابوری، درگذشتهٔ رمضان۵۱۸. فرهنگ‌عربی بفارسی‌است‌بترتیب موضوع درچهار بخش: ۱ـ واژه‌های مذهبی ، پنج‌باب ۲ـ جانوران وجانوریها، بیست وهفت باب، ۳ـ آسمانیها و ستاره شناسی ، پنج باب ۴ـ زمینیها مانند جغرافیا، شش‌باب. وهرباب فصلهایی، در۱۴ رمضان ۴۹۷ نگاشته، و چاپ شده‌است. **آغاز :** الحمدلله الذی لایتم امردون حمده ولایدرکه‌وصف‌کنه ... وبعد، فان‌الله‌تعالی

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۹۷۴ ـ فرهنگنامه‌ها : ۳۱، ۳۴۱ ـ ف. مشار: ۹۳۱ هدیةالعارفین ۱ : ۸۲.

18956ـ لنین‌گراد، انستیتوآسیایی: مؤرخ۵۳۷ [فیلمها : ۷۸۵] .

18957ـ ترکیه ، خراجچی اوغلو ، بورسه ۱۴۰۳: نسخ عبدالرحمان فرزند محمد فرزند ابوالقاسم خطیب، رمضان ۵۶۵ ، ۱۳۷ گ . فیلم آن در دانشگاه ش ۳۶۲ هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۴] .

18958ـ قم،سیدشهاب‌الدین تبریزی: نسخ معرب عبدالجلیل فرزنـد یعقوب فرزنـد یوسف، آدینهٔ پایان ج ۲/۵۹۱ [نسخه‌ها ۶ : ۳۷۳] .

18959 ـ موزهٔ بریتانیا ۱/۳۲۶۸ Or : نسخ مسعود فرزند یوسف فرزند قاضی محمد مروزی، چاشت ۴رمضان۵۹۹ درملطیه. فیلم‌آن دردانشگاه ش۷۰۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۵] .

18960ـ استانبول، سلیم‌آغا۱۲۳۷: نسخ سدهٔ۶، بانونویس‌سدهٔ ۱۰، ۱۳۶ گ۱۵س.

فیلم آن در دانشگاه ش۶۳۹ هست [فرهنگنامه‌ها ۳۴] .

18961 ـ **دانشگاه** ۱۴۷۹: نسخ یعقوب فرزند الیاس فرزند امیرالدوله، محرم **۶۰۰** و اندی که خوانده نشده ، ۱۱۴ گ ۱۹ س [فرهنگنامه‌ها : ۳۵].

18962 ـ **استانبول** ، ابراهیم پاشا ۱۱۱۹: نوشتهٔ محرم **۶۰۱**، ازروی این نسخه بکوشش دکتر شهیدی درتهران چاپ عکسی شده است .

18963 ـ **ایاصوفیه** ۴۶۸۱ : نسخ عبدالعزیز فرزند مشیدالخبری، سدهٔ **۶ ـ ۷** ، ۱۰۶ گ . **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۳۲ هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۵] .

18964 ـ **استانبول** ، تورخان والده ۳۱۳/۱ : نوشتهٔ احمد فرزند محمد فرزند بکتاش همدانی، آدینهٔ دو شب مانده از ع ۲/ **۶۲۵** (۱پ ـ ۱۸۱ر). **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۲۸ هست [فیلمها : ۵۱۷ ـ فرهنگنامه‌ها: ۳۵] .

18965 ـ **استانبول** ، ملت ۲۰۱۵ : نسخ حسین فرزند محمد فرزند حسن مقری ، **۶۲۷**، ۱۶۴ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۷۵ هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۵].

18966 ـ **ایاصوفیه** ۴۶۸۰ : نسخ عبدالجامع فرزند عبدالرحمان خویی ، **۶۳۸** تصحیح شدهٔ ۷۱۳ ، ۱۵۳ گ . **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۳۱ هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۵] .

18967 ـ **استانبول** ، کوپرلو پاشا ۱۵۴۴ : نسخ زکریا فرزند حسین قیرشهری ، **۶۴۵**، ۱۸۶ گ ۱۵س [فرهنگنامه‌ها : ۳۵] .

18968 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۶۲ : نسخ **۹۵۰** [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۴] .

18969 ـ **ملك** ۳۱۲/۲ : نسخ علی فرزند حسن فرزند محمد الحافظ، ع۲/ **۶۵۰** زرین برخی از برگها نونویس است [رؤیت] .

18970 ـ **دانشگاه** ۱۹۰۰/۲ : نسخ **۶۵۱** ، آغاز چند برگ افتاده بجای آن چند برگ از «الاسمی فی الاسماء» دیده میشود (۷ر ـ ۱۴۳پ) کتاب بشمارهٔ ۱۳۸ در کتابخانهٔ آقای نصیری بوده است [فرهنگنامه‌ها : ۳۵ ـ ف. دانشگاه ۸ : ۵۱۰].

18971 ـ **رضوی** ۱۲ لغت: نسخ **۶۵۱** ۹۰ گ وقف نادرشاه ۱۱۴۵ [فرهنگنامه‌ها : ۳۵ ـ ف. رضوی ۲: ۳۶۸] .

18972 ـ **استانبول** ، ابراهیم پاشا ۱۱۲۰: نوشتهٔ **۶۵۱**، ۱۷۰ گ . **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۲۰ هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۵].

18973 ـ **رضوی** ۱۳ لغت: نسخ محمد فرزند احمد فرزند محمودعمیدی الکاثی، **۶۵۳** ۱۹۹ گ ۱۴س [فرهنگنامه‌ها : ۳۵ ـ ف . رضوی ۲ : ۳۶۹].

18974 ـ **قاهره** ، دارالکتب : نوشتهٔ **۶۵۹** از روی نسخه‌ای که برنگارنده خوانده شده‌است، عکس آن نزد آقای دبیرسیاقی هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۶].

18975 ـ **استانبول**، اونیورسیته ۱۱۶۴: نسخ داود فرزند ابراهیم فرزند حسن، **۶۷۶** ، ۲۷۹ گ ۱۵س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۱ هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۶].

18976 ـ **استانبول** ، کوپرلو پاشا ۱۵۴۵ : نسخ محمد فرزند عبدالله الولدی ، ذیقعدهٔ **۶۷۸** ، ۱۳۸ گ ۱۷س . **فیلم** آن نزد استادمینوی هست [فرهنگنامه‌ها: ۳۶] .

18977 ـ **تهران**، سعیدنفیسی (دانشگاه): نسخ ۲۱ رجب **۶۸۱** دنبال « مصادر » زوزنی

[فرهنگنامه‌ها : ۳۶] .

18978ـ **دانشگاه** ۱۳۳۸/۳ : نسخ محمدطاهر فرزند طالویه ، ۲۱ع۱/**۶۸۲** ، (۴۸پ ــ ۱۴۵پ) ، ۱۴۶ گ ۲۵ س [ف . دانشگاه ۸ : ۲۵].

18979ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۲۴۱: نوشتهٔ **۶۸۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18980ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۳۰۷: سدهٔ **۷** ، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18981ـ **استانبول** ، ملت ۲۰۱۴ : نسخ‌سدهٔ**۷**، ۱۳۰ گ. **فیلم** آن نزد استاد مینوی هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۶] .

18982ـ **مجلس** ۲۱۹۱: نسخ‌ومعرب علیمحمد فرزند ابوبکرمحمد ، **۷۴۲**یا**۷۴۲** ، آغاز برابر نمونه، ۴۱۲ص ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۱۵۳].

18983ـ **استانبول**، بشیرآغا،سلیمانیه ۶۷۹: نسخ عبدالجبار فرزند ابوبکر خالدی ، **۷۴۶** ، واژه‌های فارسی آن نیز معرب است ، ۱۰۲ گ . **فیلم** آن نزد استاد مینوی هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۶] .

18984ـ **مجلس** ۱۸۵۷: نسخ محمد فرزنـد محمد فرزند عبدالقادر مشهور بجمال کمال اصفهانی ، سدهٔ **۸** ، ۲۱۲ ص ۱۶ س [فرهنگنامه‌ها : ۳۶] .

18985ـ **یزد**، سریزدی ۷۷: نستعلیق سدهٔ**۹ـ۱۰**، انجام افتاده ، ۱۳۳ گ [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۲].

18986ـ **نجف**، امیرالمؤمنین : نسخ معرب سیدکمال حسینی نیشابوری، ۱۵ ج ۲/ **۱۰۵۸** [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۳ ـ یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

18987ـ **تهران**، ادبیات ۲/۱۵۱ج: نسخ مرتضی حسنی فراهانی ، **۱۰۶۱** (۵۸پ ۱۸۷پ) ۱۶س [فرهنگنامه‌ها : ۳۶ ــ ف . ادبیات ۱ :۳۰۹] .

18988ـ **مجلس**۵/۵۲۸۳ یا۴۹۰۰: نسخ سدهٔ**۱۱**، باتاریخ **۱۰۷۲ـ۱۰۸۲** دردفتر گزیده ایست از آن (۱۶پ ــ ۱۸ر) فهرست کتاب درآغاز پس‌ازخطبه آمده‌است [رؤیت].

18989ـ **مجلس** ۸۵۹: نسخ سدهٔ**۱۱**، باتاریخ **۱۱** (۱۰۰۱یا۱۰۱۰یا۱۱۰۰)ده‌سطر ازآغاز افتاده، ۲۲۹ گ ۱۵س [ف. مجلس۳: ۹۶] .

18990 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸ لغت فارسی طلعت: نسخ**۱۱۲۱**، آغاز برابرنمونه، ۸۸گ ۲۳س [مخطوطات ۱ : ۲۹۵].

18991ـ **دانشگاه** ۳۲۷۶: نستعلیق و نسخ سدهٔ**۱۲**، در۲ ۱۳۰ ازآن جعفرقلی‌فرزند امین‌الوزاره بوده است،۱۵۴گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۱ :۲۲۳۶].

18992ـ **تهران**، دهخدا ۸۹ : نسخ محرم **۱۲۲۸** [نسخه‌ها ۳ : ۲۱] .

18993ـ **دانشگاه**۱۵/۲۹۶۶: نستعلیق سیدهاشم فرزند محمدعلی موسوی یزدی، صفر **۱۲۵۵** (۲پ ـ ۹۵پ) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۶۷] .

18994 ـ **دانشگاه** ۲/۴۷۳۴ : سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، تنها ده‌فصل‌آن به نقل از «مجمع ـ الفنون» (ص۲۴۹ـ۲۵۴) [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۶۸۸] .

18995ـ**موصل**،مدرسهٔ‌حجیات ۲۳۰: تاریخ یادنشده [ف. موصل ۱ : ۱۱۵] .

18996 ـ **استانبول** ، فیض‌الله ، ملت ۲۰۶۹: نسخهٔ‌کهن (گ۱ـ۱۵۷) [فرهنگنامه ها : ۳۶].

18997ـ مجلس ۱۸۰۵/۴ : نسخ پاکیزهٔ نونویس (ص ۳۲ ـــ ۳۴) [ف. مجلس ۵ : ۲۰۷].

18998ـ مجلس ۳۰نجم‌الدوله: تاریخ یادنشده [یادداشتهای آقای حائری].

18999ـ قاهره، دارالکتب ۴ معاجم فارسی تیمور : بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه.

19000ـ قاهره، دارالکتب ۲۴معاجم فارسی تیمور : تاریخ یاد نشده . آغاز برابر نمونه .

19001ـ قاهره، دارالکتب ۲۵معاجم فارسی تیمور: تاریخ یادنشده [مخطوطات ۱ : ۲۹۵] .

سلك جواهر

از عبدالحمید (حمید) فرزندعبدالرحمان انگوری متخلص به‌حمید ، به‌پیروی از «نصاب الصبیان» فراهی و «نصیب الفتیان» خویی، با دیباجه‌ای به‌نثر، وسی و پنج بند رویهم پانصد بیت، سپس پنجاه بیت برآن افزوده و درج۲/ ۷۵۷ به‌انجام رسانده است. اسماعیل پاشا اورا انقودی خوانده است. **آغاز :** الحمدلله الذی زین‌الانسان بالرأس والرأس بالانسان .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۶۲ ـ کشف‌الظنون ۲:۹۹۷ ـ هدیة‌العارفین ۲ : ۵۰۶ .

19002ـ موصل، مدرسهٔ حجیات ۲/ ۲۳۳ : باتاریخ**۱۰۳۵** دردفتر [ف. مخطوطات موصل : ۱۱۵ ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۶۲].

19003ـ سیدحسین‌شهشهانی: نسخ ولی‌بیك پسرحاجی درگاه‌قلی در**۱۰۷۱** همراه همراه «نصیب‌الفتیان» وچند نصاب‌دیگر. آغاز چندسطرافتاده [نسخه‌ها۴:۳۰۷ـ‌فرهنگنامه‌ها ۱۶۴] .

19004ـ تبریز ، ملی ۲۶۷۶: نسخ لطف‌الله فرزند عزیزبیك درشهر زوارق**۱۱۱۰** همراه با «نصیب الفتیان» درکتابخانهٔ سلطان ـ القرائی بوده است [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷ ـــ فرهنگنامه‌ها : ۱۶۴].

19005ـ یوگسلاوی : فیلم آن در دانشگاه ش۲۰۱۶ هست [فیلمها : ۶۳۸] .

سنگلاخ

از میرزا محمد مهدی‌خـان استرآبـادی فرزند محمد نصیرمنشی‌دربار نادرشاه ونگارندهٔ «جهانگشای نادری». فرهنگ واژه‌های ترکی نوشته‌های امیرعلیشیرنوایی است‌که در ۱۱۷۲ـ ۱۱۷۳ درسه بخش نگاشته است: ۱ـ مبانی ـ اللغه در یك ترصیف وشش مبنا ، باچند باب و فصل ورسم وتمهید ۲ ـ فرهنگ ترکی بفارسی که بیشترکتابست ، به ترتیب تهجی ۳ ـ ذیلی است ازواژه‌های فارسی و عربـی از نوشته‌های نوایی. که بکوشش ژرادکلاوسن ـ Gerard Ciauson بادیباجه‌ای‌بانگلیسی در ۱۹۶۰م چاپ شده‌است. **آغاز:** ... امابعد، چون بندهٔ حقیر محمد مهدی غفرذ نوبه ، از مبادی حال بخواندن اشعارامیر...ذوق‌تمام‌داشت.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۳۶

19006ـ رضوی۳۶/۲لغت: نستعلیق بدنبال «قائمـه» کـه مؤرخ **۹۸۱** است و وقف نادرشاه ۱۱۴۵ است. درفهرست‌آمده:مفردات استرآبادی. **آغاز:** باب الالف. اوی : آنست [ف. رضوی ۲:۳۷۵]. شاید این‌مفردات مادهٔ اصلی‌نگارش اوباشدکه بعدها تدوین‌کرده‌است.

19007ـ بادلیان۱۷۶۰(الیوت۳۴۱): نوشتهٔ **۱۱۸۶** برای حاجی لطفعلی آذر [ف . دانشگاه ۱۴ : ۴۰۳۲].

19008ـ انگلستان: نسخ‌زیبای شعبان

۱۱۸۸ بدستور میرزا محمدنصیر، مقابله‌شده با نسخهٔ اصل. این نسخه چاپ عکس‌شده است.

19009ـ مجلس ۸۶۰: نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۳، بدستور یکی از اشراف که مهرش را پاک کرده‌اند، ۵۳۱گ ۲۱س [ف. مجلس ۳: ۹۸].

19010ـ دانشگاه ۴۹۱۹: نسخ‌درشت سدهٔ ۱۲، ۵۳۳گ ۲۹س [ف. دانشگاه ۱۴: ۴۰۳۱].

19011ـ موزهٔ بریتانیا ۲۸۹۲شرقی: ازسدهٔ ۱۹م (ف. ترکی ریو ص۲۶۴) ۳۹۶گ [ف. دانشگاه ۱۴: ۴۰۳۲].

19012ـ تهران، ملی ۱۱۴۱ فهرست نشده: تاریخ یادنشده، ۱۴۶۰ص [نسخه‌ها ۱: ۵۷].

ش

شاه‌نامه

از محمد فرزند یحیی قونوی، به‌پیروی از «نصاب الصبیان» فراهی، فرهنگ واژه‌های فارسی را به‌ترکی، در ۸۸۹ سروده است.

19013ـ موصل، حجیات ۲/۲۳۴: تاریخ یادنشده [فرهنگنامه‌ها: ۱۱۵].

شامل اللغة

ازحسن فرزندحسین فرزندعمادقره‌حصاری رومی، فرهنگی‌است فارسی بترکی، بنام‌سلطان بایزید فرزند محمد (۸۸۶ـ۹۱۸) آغاز و در ۹۴۷ بپایان‌رسیده‌است. دردوبخش: ۱ـنامهای دری ۲ـمصدرها، ودرپایان دستورزبان‌را آورده است. دراین‌فرهنگ ازلجهٔ‌حمیدالدین‌سیواسی ومعیارجمالی وکتاب ابومنصورفاخری وصحاح الفرس محمدهندوشاه نخجوانی ومنتخب حکیم قطران ارموی وشواهد حسین طوسی ومفتاح ـ الادب مظهرلاذیقی‌ومقدمةالادب‌جارالله وتنسوق علاءالدین بلخی و رسالهٔ قاضی سیواس لطف‌الله حلیمی و بحرالغرائب سرودهٔ‌همو نام‌برده شده است. **آغاز**: حمد بیحد و ثنای بیعد مرآن عالمی‌راکه آدم صفی‌را برسایرعالمیان.

بنگرید: فرهنگ نظام ۵: نب ـ ذیل کشف الظنون۲: ۳۹ ـ فرهنگ نویسی درهند ۲۴۷ ـ هدیة العارفین ۱: ۲۹۰.

19014ـ قاهره، دارالکتب ۸ـم لغت فارسی: نسخ‌حاج‌بالی فرزندقاسم، رمضان ۹۴۷ آغاز برابر نمونه، ۱۹۳گ ۷س [مخطوطات ۱: ۳۰۷].

19015ـ تهران، دهخدا۱/۶۲: نسخ محمد درقسطنطنیه درپایان رجب ۹۶۳، سپس «نثار الملوك» لطف‌الله قاضی سیواس [نسخه‌ها ۳: ۳۹].

شرح بحر الغرایب = قائمه

شرح تحفهٔ شاهدی

متن ازابراهیم شاهدی کـه در س۱۹۶۸ گذشت، گزارش از احمد فرزند عثمان مشهور به‌آق‌أووه‌لی‌زاده، متخلص به‌خاتم، درگذشتهٔ ۱۱۶۸ فرهنگ فارسی به‌ترکی است. **آغاز**: سپاس هزار موزون.

19016ـ قاهره، دارالکتب ۳۷ لغت ترکی: نوشتهٔ مصطفی نهاد فرزند عبدالرحمان ۱۳۱۲، ۱۶۳گ۱۵س [مخطوطات۱: ۳۱۹].

شرح تحفهٔ شاهدی

متن از ابراهیم شاهدی، گزارش از ملاعلی گرجی بکتاشی، فرهنگ فارسی به‌ترکی‌است. **آغاز:** هرکه نه‌گویا بتوخاموش به .

19017**ــ قاهره،** دارالکتب ۴۴۳۳س: نوشتهٔ محمد فرزند شیخ خلیل **۱۱۱۴** ، آغاز برابرنمونه، زرین، ۹۹گ ۲۷س [مخطوطات ۱ : ۳۱۹].

19018**ــ قاهره،** دارالکتب ۲۰مجامیع فارسی: نوشتهٔ سلیمان الاسماعیلی **۱۱۸۲**، آغاز برابرنمونه (گ ۱۲۰ــ۱۹۹) ۲۳س[مخطوطات ۱ : ۳۱۹].

شرح تحفهٔ شاهدی = تحفة الملوك

شاهدی، قدوسی. درص ۱۹۷۰ گذشت .

شرح تحفهٔ شاهدی

سید محمد پیرپاشا .

19019**ــ مدینه،** عارف حکمة ۱۰۹: نستعلیق **۱۲۰۶** [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۴] .

شرح تحفهٔ شاهدی

متن از ابراهیم شاهدی که در ص۱۹۶۸ گذشت، گزارش از ناشناس. فرهنگ فارسی به ترکی است .

19020 **ــ قاهره** ، دارالکتب ۳ لغت تیموریه: بی‌تاریخ ، ۳۷۰ص ۱۹س . **آغاز :** حمد نامحدود وسپاس نامعدود [مخطوطات ۱ : ۳۲۰] .

19021**ــ قاهره،** دارالکتب ۱۰۹لغت ترکی: بی‌تاریخ، ۱۱۲گ ۱۵س. **آغاز:** بنام خالق حی‌توانا [مخطوطات ۱ : ۳۲۰].

شرح تحفهٔ شاهدی

متن از ابراهیم شاهدی دده ، گزارش از مصطفی فرزند یوسف فرزند مرادیوبی مستاری.

19022 **ــ یوگسلاوی** ، فرهنگستان علوم : مؤرخ ۱۱۳۸ .

19023 **ــ یوگسلاوی** ، مؤسسه شرقشناسی Sarajeva ۶۰ : مؤرخ ۱۱۳۸ [ایرج افشار، نسخه‌ها ۲ : ۲۸].

شرح السامی فی الاسامی = الابانه

شرح نصاب الصبیان

متن از ابونصر فراهی، گزارش از ابن امیر الحاج، عبدالصمد فرزند کمال فرزند امیر الحاج سدهٔ دهم، برای پسر استاد خود ضیاءالدین محمد فرزند سلطان محمد کمال الدین استرآبادی . درکارخود تغزلهارا نیاورده است. **آغاز:** حمد بیغایت وثنای بینهایت سخن‌آوری‌راست .

بنگرید: ذریعه۱۴: ۱۰۵ ــ فرهنگنامه‌ها ۲۰۵ .

19024**ــ تهران،** دهخدا ۲/ ۱۲۲ یا ۵: سدهٔ **۱۰** [فرهنگنامه‌ها : ۲۰۵] .

19025**ــ دانشگاه** ۳۶۲۳ : نستعلیق بدیع فرزند محب، آدینهٔ ۱۹ محرم **۱۰۵۰** ، آغاز افتاده، ۵۴گ ۲۰س، درفهرست نگارنده درست شناسانده نشده‌است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۲۸] .

19026**ــ ری،** عبدالعظیم۲۳۲: نستعلیق محمد امین فرزند حسین زرگر ، پایان ع ۲/ **۱۰۸۸** باحاشیه‌هایی [نسخه‌ها ۳: ۴۳۳] .

19027**ــ مجلس** ۱۰/ ۲۹۳۰: نوشتهٔ ع۲/ **۱۲۶۲** (ص۳۶۶ ــ ۴۵۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۳۳۹] .

19028**ــ دانشگاه** ۲۷۱۳ : نستعلیق اسدالله ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۲۵۰** بدستور محمد کاظم خان [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۹۱] .

19029**ــ ملك** ۶۱۵۷/۱ : سدهٔ **۱۳**

(۱ر – ۶پ) [رؤیت] .

19030ـ قم، سید شهاب‌الدین تبریزی: [ذریعه ۱۴ : ۱۰۵] .

شرح نصاب = ریاض الفتیان

ابن‌حسام ، درص۱۹۸۶ گذشت .

شرح نصاب الصبیان

متن از ابونصر فراهی، گزارش از جعفر فرزند محمدباقر فرزند حاجی علی‌رضا ، زنده در ۱۲۷۰.

19031ـ یزد ، سریزدی : نسخ نگارنده، دوشنبه ۱۰ ذیحجه **۱۲۷۰** [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۳].

شرح نصاب الصبیان

گویا ازمحمدجعفرقاینی، نگارندهٔ «تحفة اللبیب» باشدکه درگزارش شواهد «شرح‌القطر» است .

بنگرید : ذریعه ۳:۴۶۳ (تحفة‌اللالی) .

19032ـ تهران،ادبیات۲/۶۱جوادی: نسخ**۱۲۴۴**، همراه «تحفة‌اللبیب» ازهمو [ف. ادبیات ۳ : ۲۵] .

شرح نصاب الصبیان

از محمد جمال (محمد فرزند جمال) اصفهانی. **آغاز:** حمدله.عاقبة. امابعد، چنین گوید ابونصرفراهی... بدانکه حسد اول بمعنی نیکخواهی است .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۰۶ (نصاب محمد جمال).

19033ـ دانشگاه۲/۲۴۵۹: نستعلیق گل احمد فرزند محمد ، ذیحجهٔ **۱۰۷۵** (ص ۴۱ – ۷۵). درفهرست‌نام نگارنده‌محمدجمال اصفهانی‌یادشده‌است [ف. دانشگاه ۹:۱۱۹۸].

19034ـ تهران ، ملی ۱/۷۴۶ ف : نسخ‌گویا سدهٔ**۱۲**، (ص۱–۲۳۶)، آغاز برابر نمونه، درفهرست‌نام‌نگارنده محمدفرزندجمال اصفهانی‌یادشده است [ف . ملی ۲ : ۲۶۸].

شرح نصاب الصبیان

ازمحمدحسین فرزند محمد رضای شریف طالقانی [دیباجه]. پس‌از دیباجه دوازده فائده درعلم عروض‌آورده است سپس بگزارش بندها میپردازد، باعنوان:اصل، شرح، وبسال۱۳۰۲ وپس‌ازآن چندبار بچاپ رسیده است. **آغاز :** حمدله. امابعد، اقل‌عباد ... صورت این مدعا رابرسراپای ضمایرخورشیدنظایر.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۹۰ ، ۱۰۰ ، ۱۱۸ ، ۲۵۳ – ف. مشار : ۱۰۲۹ – مؤلفین مشار ۲ : ۷۴۵ .

19035ـ مجلس۳۳۷۹: نستعلیق شیخ احمد فرزندحاجی اسماعیل‌قزوینی، در**۱۲۹۲** بخواهش‌آقا میرزا ابراهیم فرزند نجفقلی‌آغاز اندکی از دیباجه افتاده، ۲۳۹ص [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۲۸].

شرح نصاب‌الصبیان

متن ازفراهی، گزارش ازعلی فرزندعمر فرزند علی نجار.

19036ـ بادلیان ۶/۶۸۳ . M : با تاریخ محرم**۶۸۲**دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۰۰۶ هست [فیلمها : ۵۵۴].

شرح‌نصاب الصبیان

متن ازفراهی ، گزارش از دشت بیاضی ، محمدکریم فرزندفصیح فرزندمحمد. دردیباجه گوید : پدرم بندهایی برنصاب افزوده و من سروده‌های اورا نیزگزارش می‌کنم. متنی که گزارش‌کرده ازنصابهای کهن است و هیچگونه تغزل وتقطیع ندارد. دور نیست پدراو فصیح –

الدین هروی که میرعلیشیر او را در «مجالس ـ النفایس ص ۱۰۶ و ۲۸۱» یاد کرده باشد که در آغاز سدهٔ دهم سی ساله بوده است [فرهنگنامه‌ها: ۲۰۳] این گزارش در ۱۲۷۵ در لکهنو و بار دیگر چاپ شده است. **آغاز:** حمدوثنای نامحدود ... اما بعد، چنین گوید... محمدبن .

بنگرید: ذریعه ۱۳ : ۱۳۱ و ۱۴: ۱۰۶ ف. مشار : ۱۰۲۹ .

19037 ـ **دانشگاه** ۳۹۶۸ : نستعلیق محمد حسین کاتب، چهارشنبهٔ سال **۱۰۱۰** در روستای کاریز باخرز [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۶۵].

19038 ـ **حقوق** ۳۷ د: نستعلیق محمد مقیم ۲۲ رجب **۱۰۲۳**، از دیباجه اندکی افتاده ۱۴۳ گ ۱۳ س [ف. حقوق: ۱۵۴].

19039 ـ **دانشگاه** ۵۰۴۴ : نستعلیق **۱۰۴۹**، ۱۰۲ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۶].

19040 ـ **لاهور**، پنجاب یونیورسٹی لائبریری ۲، ۴۷۸ فرا ـ دشت: نستعلیق ۲۸ ذیحجهٔ **۱۱۰۹**، ۲۰۹ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۲۵۵].

19041 ـ **اصفهان**، ادبیات: نسخ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۷].

19042 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۹۹: نستعلیق صفر **۱۲۴۵**، ربعی [نسخه‌ها ۵: ۶۳۲].

19043 ـ **ملک** ۴۸۰۹: نبشتهٔ ۱۴ ج ۱/ **۱۲۴۸** نام پدر نویسنده مخدوش است، و گواهی کدخدا شریف پهلوان که کاتب جعفر شیرازی نیست، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

19044 ـ **دانشگاه** ۲/ ۵۰۸۵ : نوشته بهرام فرزند محمدتقی خانا، در ۱۴ ع ۲/ **۱۲۵۵** [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۹].

19045 ـ **سنا** ۱۰/ ۱۱۸ : نوشتهٔ ۱۴ شوال **۱۲۵۹** (ص ۱۷۳–۳۸۵) [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۴].

19046 ـ **آقای کاظم مدیر شانه‌چی** : نستعلیق **۱۲۷۲**، ربعی [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۷].

19047 ـ **سنا** ۱۳۵ : نسخ سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۰].

19048 ـ **ری**، عبدالعظیم ۲/ ۳۱۶ : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۸].

شرح نصاب الصبیان

متن از فراهی، گزارش ازمرشد فرزند علی شیفکی (سیفکی) شیرازی. (بنگرید: رسالهٔ عرفانی شرف الدین علی شیفکی ص ۱۱۶۴ نسخهٔ 10863) . **آغاز:** حمد نامحدود خداوندیرا که منصب شرع نصاب علم وادب بی‌شوائب .

بنگرید: فرهنگنامه‌ها : ۲۷۰.

19049 ـ **دانشگاه** ۳۳۷۸ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده ۱۳۷ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۷۶].

19050 ـ **تهران**، سلطان القرائی : نستعلیق هندی محمدزمان فرزند محمد مؤذن، **۱۱۸۷** [فرهنگنامه‌ها : ۲۷۰].

19051 ـ **لاهور**، پنجاب یونیورسٹی لائبریری ۴۷۸،۲ فرا ـ مر: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳**، ۱۳۳ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۲۵۵].

شرح نصاب الصبیان

متن از فراهی، گزارش از محمدمقیم جعفری بخواهش دوستی آغاز بدان کرده و چون در میانهٔ کار آن دوست درگذشته آنرا برای فرزند وی بسال ۱۰۴۹ بپایان رسانیده است. و در آن

ازگزارش خود برخطبهٔ تهذیب‌المنطق یادکرده است. **آغاز:** الحمدلله علی براعة‌الافتتاح‌وحسن الاختتام والصلاة علی‌سید .

بنگرید : ذریعه ۱۳: ۲۲۰ (شرح خطبه)

19052 ـ **نجف** ، شیخ محمد سماوی : تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۴: ۱۰۶ ـ فرهنگنامه ها : ۲۳۳] .

شرح نصاب‌الصبیان

متن‌ازفراهی، گزارش‌ازملامیرقاری‌کوکبی که یاداو در «اسرارالقرآن : ۱۰۶» گذشت . بسال ۱۰۱۶ درگیلان نگاشته و درآن از چهل ودو نگارش خود یاد می‌کند، و همان اسرار ـ القرآن ونیز رساله‌ای در «علم تنجیم و معرفت تقویم : ۳۲۹» خودرا دراین‌گزارش جای‌داده است.

19053 ـ **دانشگاه** ۴۱۴۸ : نستعلیق دست‌خوردهٔ خود نگارنده، ۱۶ ج ۱/**۱۰۱۶**، آغاز افتاده ، ۲۸۶گ [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۶] .

شرح نصاب‌الصبیان

از میرزا هادی طبیب ، بگواهی پسرش در نسخهٔ ۷۰۴۲ سپهسالار .

19054ـ **سپهسالار** ۷۰۴۲ : نستعلیق رمضان**۱۳۳۹**، ۹۲گ ۱۶س [ف. سپهسالار۵: ۲۴۱] .

شرح نصاب = لغات مشکل نصاب

ازیعقوب فرزند محمدچرخی، که درسدهٔ دهم‌یاپیش‌ازآن میزیسته‌است. گزارش واژه‌های دشوار نصاب است بهمان ترتیب سروده‌ها ولی خود شعرها را نیاورده است. **آغاز :** الحمدلله الذی علمناالاسماء ورفع اقدارنا... و بعد ... یعقوب‌بن .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۲۰۶ .

19055ـ**سپهسالار** ۷۵۴۹/۴ : باتاریخ **۹۴۵** در پایان ، آغاز برابر نمونه (۶۲پ ـ ۷۵ر) ۱۶س [فرهنگنامه‌ها: ۲۰۶ ـ سپهسالار ۵ : ۲۴۲] .

شرح نصاب‌الصبیان

ناشناخته، بشیوهٔ پرسش‌وپاسخ، ودرپایان دیباجه سه‌باب درمعنی‌حرفهادارد: ۱ـ مفردات ۲ـ مرکبات ۳ ـ حروف عوامل ، و هریك در چندین فصل. سپس‌آغازبگزارش «نصاب» می‌ـ کند. ودرگزارش نخستین بیت کـه نام خداست ۱۰۲ بیت درمعنی اسماءحسنی ازصدرالممالك نامی ودرگزارش‌بیت‌دوم پنجاه‌بیت ازپدرخویش راجع بمعنی‌آسمان وزمین وخلقت‌آنها می‌آورد

19056ـ **سپهسالار** ۹۲ : نستعلیق‌کاغذ دولت‌آبادی. در۱۲۶۱داخل‌کتابخانهٔ اعتضادیه شده‌است. آغازیك‌صفحه افتاده، ۲۱س ۱۱۹گ [ف . سپهسالار ۲ : ۱۸۷ ـــ فرهنگنامه‌ها : ۲۶۹] .

شرح نصاب‌الصبیان

چندگفتار ناشناخته .

19057 ـ **مجلس** ۲۹۵۹/۵ : یوسف فرزند محمد ۱۱شعبان **۹۷۸**، آغاز افتاده (ص ۱۳۵ ـ ۱۵۷) انجام : ازبیست دینار زر نیم‌ـ دینار زرزکاة بیش‌واجب‌نیست، بیست اودرمقابل دینار زرگرفته بودیم، دیگرآنکه ابیات اوطاق باشد [ف. مجلس ۱۰ : ۳۹۲].

19058 ـ **ملك** ۶۳۶۲/۱ : نستعلیق ع۱/**۱۰۹۸**، آغاز افتاده،انجام: مخلاةگویند وخلاگیاه نررا گویند، علیقه بفتح عین مهملة و کسرلام وياء تحتانيه وقاف توبره. تمت هذه ـ

الکتاب... (۱ر-۱۱۰پ) ۱۵س [رؤیت].

19059- **حقوق ۷۲/۵** د: در جنگی ازسدهٔ **۱۱** (۱ ۲۰۱پ-۲۳۵ر) **آغاز:** حمدله. صلاة... چنین‌گوید ابونصر فراهی : کتاب من بخوان گر علم‌خواهی. حسدحافده‌وحقدحاسد... وچون‌که مجموع ابیات این کتاب صد وبیست بیت‌آمد لهذا آنرا نصاب‌نام کردند [ف.حقوق: ۱۵۴] .

19060 - **مجلس ۳۵۵۵/۱** : نسخ عبدالجلیل فرزند ملاعبدالجمیل شافعی‌رفاعی ، **۱۱۳۰** (ص۱-۳۹۱)، آغاز دردیباجه افتاده، درآن‌آمده: اکنون شهر بزرگ اوشیراز است و سنهٔ **۸۱۹** است از اختلاف فرزندان امیرتیمور خرابی تمام بدودست داده... نخست یك‌بیت‌را آورده‌باعنوان شرح‌به‌ترجمه می‌پردازد، آنگاه تجزیه وترکیب واشتقاق وسپس زیرعنوان بسط به‌گزارش ادبی مناسب می‌پردازد [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۱۵].

19061- **سنا۲۸۹**: نسخ سدهٔ**۱۲-۱۳** ۷۳گ گزارشی است بعربی، در ۳۹ بند بایك بندکه شارح آنرا از فراهی نمی‌داند [نسخه‌ها ۶ : ۵۲۲].

19062- **تهران** ، استاد مینوی ۳۲ : نستعلیق قربانعلی فرزند کربلایی لطفعلی‌نوری ع۲/**۱۲۱۱**. **آغاز:** چون‌مطلب‌مصنف تصریح لغات است به‌نظم پس‌انسب آنستکه در اول‌کتاب خود شروع نماید بمصرعی تا موافق اول کتاب [نسخه‌ها۶:۶۵۳].

19063 - **دانشگاه ۲۹۸۵/۲** : نسخ درشت سدهٔ**۱۳** (ص۲-۸۳هامش) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۹۷].

19064-**سپهسالار۱/۶۶۳۰**: تاریخ یادنشده، (۱پ - ۸پ) ، متن فارسی وگزارش بعربـی است مانند شرح ابن‌الفقیه لیکن جز آنست. **آغاز:** من‌البداية والنهاية... ونعم - الوکیل ونجوم و حساب و نحـو و ادوات قول المقرره [ف. سپهسالار ۵ : ۲۴۲].

19065- **همدان،** مدرسهٔ غرب همدان ۱۵۲/۳: [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۹] .

19066- **فاضلیه۳** فرهنگ: نستعلیق، آغاز وانجام افتاده، ۷۵گ ۱۵س [ف. فاصلیه ۱ : ۱۷۴].

19067- **بنگال،** آسیایی bO۱۱/۱ (۱۳۲): تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۶۰].

شرفنامهٔ منیری = فرهنگ‌ابراهیمی

ازابراهیم قوام‌فاروقی، بنام‌مریدش‌شرف - الدین احمدفرزند یحیی منیری از صوفیان هند (م۸۸۲)، برای‌ابوالمظفر بابك (باربك) پادشاه بنگال(۸۶۴-۸۷۹)فرزندمحمودشاه،درسالهای ۸۶۲-۸۷۹ نگاشته‌است. پس‌ازدیباجهٔ‌منظوم‌مقدمه (باب) به‌نثر دربیان‌معنی‌حروف مفرده ومرکبهٔ فارسی وترکی ، سپس فرهنگ واژه‌های ترکی بفارسی‌است بترتیب حروف‌تهجی، که‌حرف‌آغاز واژه‌هارا باب وانجام‌را فصل قرار داده است . **آغاز:** بنام خداوندگیتی (هستی) بـه است - سرآغاز هرنامه راکه است.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۰۱(فاروقی) - مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۲ — فرهنگ نظام ۵ : ی — فرهنگ‌نویسی درهند: ۶۲ - پیشگفتار برهان قاطع، معین : ۷۳ .

19068 - **آصفیه ۴۹۳** لغت : نوشتهٔ **۸۷۹** [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۶] .

19069-**تهران،**دهخدا۱۲۵: نستعلیق شنبهٔ ۲۴ شوال **۱۰۲۷**، آغـاز برابر نمونـه [نسخه ها ۳ : ۲۲] .

19070- **قاهره،** دارالکتب ۶-م لغت

فارسی: تعلیق فرید فرزند چاوان فرزند کمال **۱۰۰۵**، آغاز برابر نمونه ، ۵۹۴ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱ : ۳۵۶] درفهرست ازآن احمد منیری ونگاشتهٔ ۱۰۰۵ یادشده است .

19071 ـ **دانشگاه** ۲۹۰۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۳۲۷ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۲].

19072 ـ **سپهسالار** ۸۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در نمای نسخه «منتخب شرفنامه» یاد شده، ۳۸۱ گ ۱۱س [ف. سپهسالار ۵ :

19073 ـ **آصفیه** ۴۹۳ لغت : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۸ گ ۲۳ [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۲ : ۳۸۷].

19074 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷ معاجم فارسی تیموریه : نوشتهٔ احمد واثق ، شوال **۱۱۱۵** درمکه، آغازوانجام‌افتاده [مخطوطات ۱ : ۳۵۶].

19075 ـ **تبریز**، ملی ۲۶۱۵: نوشتهٔ **۱۳۰۹** [نسخه‌ها ۴: ۳۰۶] .

19076 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف ۳۳۱ : تاریخ یاد نشده [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۱۶] درفهرست نگارنده سراج‌الدین آرزو یاد شده؟ (بنگرید: سراج‌اللغات، نوادرالالفاظ) .

19077 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷ م لغت فارسی : بی‌تاریخ ، زرین ، [مخطوطات ۱ : ۳۵۶] .

19078 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷ معاجم فارسی تیمور: بی‌تاریخ [مخطوطات ۱ :۳۵۷].

شمس البیان

ازمیرزاخان متخلص به‌طیش، بدستور نواب امیرالملك شمس‌الدوله سید احمد علیخان ذوالفقار جنگ بهادر والی مرشدآباد ، بسال ۱۲۰۷، در مرشدآباد. فرهنگ هندی به‌فارسی است در دو نوع: ۱ـ محاورات عوام ۲ـ روزمرهٔ خواص ، به ترتیب تهجی آغاز واژه‌ها و اصطلاحات. **آغاز** : بعد تحمید حضرت سخن آفرین‌که زبان انسان انسانرا بانواع.

19079 ـ **آصفیه** ۶۶۶ لغت : نوشتهٔ محمد نصیرالدین حیدرآبادی ، در **۱۲۸۰** در حیدرآباد دکن، ۷۶ص ۱۱س [ف. آصفیه ، میرعثمان‌علی ۲ :۳۸۹] .

ص

صحائف = مرقات

درهمین بخش خواهد آمد .

صحاح العجم = صحاح العجمیه

ازتقی‌الدین محمدفرزندبیرکلی [چلبی]. یا پیرعلی [اسماعیل پاشا] برکوی صوفی حنفی (بالیکسر۹۲۶ـ۹۸۱) . فرهنگ فارسی به ـ ترکی است بروش «صحاح» جوهری و جز «صحاح الفرس» است. نفیسی در «مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۲» بدون ذکرمنبعی از صحاح‌العجم شیخ یحیی آمری رومی قرشی یادکرده است . **آغاز:** الحمدلله الذی الهمنااللغات والعبارات ویسرجریانها علی‌الالسنة .

بنگرید ذریعه ۱۵ : ۱۱ ـ کشف الظنون ۲: ۱۰۷۴ ـ هدیةالعارفین ۲: ۲۵۲ .

19080 ـ **رضوی** ۲۱ لغت : نسخ داود

فرزند دده چقور در **۹۱۸**، وقف نادرشاه، ۶۳ گ ۱۹س. آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۲ : ۳۷۱] .

19081ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۱/ ۲۳۳: نوشتهٔ **۱۰۳۵** [ف. مخطوطات موصل : ۱۱۵] .

19082 ـ **ملك** ۱/۴۳۳ : نستعلیق و نسخ‌سدهٔ **۱۱**، آغازبرابرنمونه، به‌ترتیب‌حروف پایان واژه‌ها درباها و در پایان بخشی به‌قواعد وامثلهٔ فارسی‌اختصاص‌داده، ولی‌فرهنگ فارسی بعربی است زیرنویس ترکی دارد [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۲۷] .

19083ـ **تهران**، دهخدا۲/۸۵: نسخ ترکی سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، انجام‌افتاده درنمای مجموعه به‌نام «اقنوم‌اللغه» یادشده‌است فرهنگی است فارسی به‌ترکی به‌ترتیب تهجی پایان واژه‌ها درباب وهرباب درچند فصل به‌ـ ترتیب حرف‌آغازواژه‌ها و این شیوه با«اقنوم» جورنیست [نسخه‌ها ۳ : ۴۲] .

19084ـ **قاهره**، دارالکتب۱۴۴۹۱س: نوشتهٔ **۱۱۲۱** (گ ۱۸-۷۵) [ف. مخطوطات ۲ : ۲].

19085 ـ **بادلیان** ۱۶۸۳ : فرهنگ فارسی‌است بعربی‌باترجمه‌های ترکی ودوبخش دارد: اسماء وافعال . باتتمه‌ای در دستور زبان فارسی بنام «القواعد و الامثله» [نسخه‌ها ۳ : ۴۲] .

19086ـ**قاهره**، دارالکتب۲۳مجامیع فارسی طلعت: نسخ (۱۳۸پ ـ ۲۴۳ر) [ف . مخطوطات ۲ : ۲] .

19087ـ **قاهره**، دارالکتب۲۹ معاجم فارسیه تیمور: ۷۱گ ۱۹س [ف . مخطوطات ۲ : ۲].

19088ـ **قاهره**،دارالکتب۴۴۱۵س : (گ ۱ـ۶۰) [ف. مخطوطات ۲ : ۲] .

الصراح من الصحاح = صراح اللغه

ازجمال‌الدین ابوالفضل محمد فرزندعمر فرزند خالدقرشی وارودی . درگذشتهٔ پس از ۶۸۱ وگویا۶۹۶تا۷۰۰. ترجمه‌وگزیده‌ایست از «صحاح» جوهری‌که درسه‌شنبهٔ ۶ صفر۶۸۱ درکاشغر بانجام رسانده است . سروده‌ها بجز چند مورد ومثالها و حدیث و آیتها را نیاورده وترتیب آنرا (ترتیب حروف تهجی درانجام واژه‌ها بزرگ بخش وآغازواژه‌هاکوچك‌بخش) نگاه داشته‌است. وبارهاچاپ‌شده است. **آغاز:** قال‌الفقیرالی مولاه‌الغنی‌عمن‌سواه... ابوالفضل محمدبن... احمدلله و هوالمحمود بکل‌اللغات

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۴۷ ـــ ف. مشار : ۱۰۶۷ ـ مؤلفین مشار ۵:۶۴۵.

19089ـ **تهران**، دهخدا۹۱: نسخ‌سدهٔ **۹**، انجام افتاده، ۲۸۷ گ۲۳س [فرهنگنامه‌ها ۱۴۹] .

19090ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۷۹۵: سدهٔ**۹**، آغاز افتاده، ۳۴۳گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

19091ـ **مجلس**۴۳۶۹: نسخ ریزسدهٔ **۱۰**، آغازبرابرنمونه، ۴۱۶گ۲۷س[رؤیت].

19092ـ **تهران**، دهخدا ۱۳۴: نسخ سدهٔ**۱۰-۱۱** [نسخه‌ها ۲۲:۳] .

19093ـ **سپهسالار**۱۱۱: نسخ صدرـ الدین محمد فرزند ملاحسین سالك، **۱۰۶۰** ، ۳۴۲گ ۲۵ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۴۹ ـ ف . سپهسالار ۲ : ۲۰۲] .

19094 ـ **دانشگاه** ۲۲۶۴ : نسخ عبدالرشید فرزند عبدالواحد شوشتری ، استاد قاضی‌نورالله شوشتری، دوشنبهٔ ۱۲شوال**۱۰۶۲**

۳۷۶ گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۹:۹۱۶].

19095ـ سپهسالار ۱۳۰: نسخ احمد فرزند ملاحامد، ۱۰۷۳، تصحیح‌شدۀ ۵۰۳ گ ۲۵س [فرهنگنامه‌ها: ۱۴۹ ـ ف. سپهسالار ۲: ۲۰۲].

19096ـ سپهسالار ۱۲۸: نسخ محمد هاشم فرزندمحمدقاسم، ۱۰۹۳ درلاهور، زرین ۴۳۵ گ ۲۴س [ف. سپهسالار ۲:۲۰۲].

19097ـ تهران، ادبیات ۱۳۲ ب: نستعلیق سدۀ ۱۱، ۲۰۰ گ ۲۸س.

19098ـ تهران، ادبیات ۱۰ج: نستعلیق سدۀ ۱۱، فرهنگ فارسی بفارسی که در پایان چاپی دیده میشود اینجا نیست، ۳۳۵ گ ۲۵س [ف. ادبیات ۱: ۳۴۸].

19099ـ سپهسالار ۱۱۲: نسخ خوب سدۀ ۱۲، زرین، ۳۴۳ گ ۲۲س [ف. سپهسالار ۲: ۲۰۲].

19100ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۴۱: نستعلیق عبدالعلی فرزندصالح‌فرزندمحمدفصیح ۳ذیقعدۀ ۱۲۴۳، ۲۲۵ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

19101 ـ رضوی ۲۲لغت: نستعلیق، تاریخ یادنشده، وقف۱۲۷۳، آغاز برابر نمونه ۴۱۹ گ ۲۳س.

19102ـ رضوی ۲۳لغت: نسخ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، پایان افتاده، ۳۴۸ گ ۲۴س [ف. رضوی ۲: ۳۷۱].

19103 ـ مجلس ۴۶۸: نسخ ریز، زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۶۶ گ ۲۷س [ف. مجلس ۲: ۲۷۵].

19104ـ قاهره، دارالکتب ۳ م لغت فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، ۲۸۱ گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲: ۷].

19105ـ موصل، مدرسۀ احمدیة ۲۲۲: تاریخ یادنشده [ف. مخطوطات: ۳۸].

الصحیفة العذراء = الصحیفة السدیدیه

ازسدیدالدین ابوالفضایل محمد فرزندعمر فرزندابوبکرنسفی، فرهنگ عربی بفارسی‌است به‌ترتیب حرف آغاز ودوم واژه‌ها، دردو مجلد، درشعبان ۶۴۹ بانجام رسانده است. **آغاز:** الحمدلله الذی تظاهرت علینا آلائه... اما بعد، قال محمدبن... انی لمارأیت حاجة الطلاب.

19106ـ استانبول، احمدثالث ۲۷۰۷: نسخ درشت روزگار نگارش ازسدۀ ۷، عکس آن در دانشگاه هست دو جلد ۱۴۳ + ۲۹۶ گ [فرهنگنامه‌ها: ۱۴۰].

ع

عقود الجواهر

ازاحمد فرزند عبدالله کرمیانی (قرمانی، کریمه‌ای) متخلص بداعی، درگذشتۀ ۸۱۰ یا ۸۲۰، میان سالهای ۸۰۵ تا مرگش «حمد و ثنا: ۱۹۸۰» وطواط را به‌نظم درآورده وبنام میرزا چلبی فرزند سلطان محمد فرزند بایزید عثمانی ساخته و «عقود جواهر» نامیده است. همین‌منظومه‌را بعدها کسی نام محمد منیف‌را بجای احمد داعی دردیباجه‌نهاده ومنظومه‌را به‌سلطان مراد فرزند سلطان‌محمد (۸۰۵ ــ ۸۲۴) پیشکش‌کرده‌است. شمارۀ ابیات «جواهرالعقود» دردیباجه ۶۵۰است ودرنسخه‌ها کمتر. **آغاز:** الحمدلله مبدع البدایع و منشی‌الصنایع والصلاة

...امابعد، چنین گوید مؤلف ساعی احمدداعی.
بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۷۷ ـ هدیة ـ العارفین ۱:۱۱۹ (داعی رومی) .

19107ـ **تبریز**، ملی ۳۹۲۴ : نسخ ع۲۶/**۸۵۶** (۱۹۳ب ـ ۲۶۸ر) از کتابهای نخجوانی بوده، و نسخه بنام **داعی** است، ۱۱ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۸۲ ـ نسخه‌ها۴:۳۰۷].

19108ـ **تهران**، استادمحیط طباطبایی ۱۶۵ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، پنجاه بند وپیرامن ۵۳۰ بیت‌است وبنام **محمدمنیف** [فرهنگنامه‌ها ۱۸۲] .

19109ـ **مجلس**۲/۳۱۷۲: نسخ محمد جعفر فرزندمعین‌الدین علی‌نیستانه‌ای، **۱۱۱۲** با یادداشت ملك‌الشعراء بهار، آغازافتاده (ص۴۱ ۹۷) [ف. مجلس ۱۰ : ۷۵۵] .

19110ـ **تبریز**، سلطان‌القرائی : نوشتهٔ حاج میرزا علـی سلطان القرائـی برای کتابخانهٔ شخصی خـود نوشته ، از روی نسخهٔ عبدالعلی صدرالاشرافی تبریزی ، نسخه بنام **داعی**است [فرهنگنامه‌ها :۱۸۲] .

19111ـ **رضوی** ۵۹ لغت: تاریخ یاد نشده، وقف ۱۲۷۳ ، درفهرست بنام «نقود ـ الزواهر» واز **محمدمنیف** دانسته شده است، آغاز برابر نمونه ، ۴۱ گ ۱۵س [ف. رضوی ۲:۳۸۳ ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۸۲] .

19112ـ **موزهٔ بریتانیا** : نستعلیق ، تاریخ یادنشده، دارای ۵۸۷ بیت، ۴۰ گ ۱۳ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۸۲] .

19113ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۳۸ Add: تاریخ یادنشده، ۶۴گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۶۴ هست [فیلمها:۱۴۲]. شاید همان نسخهٔ پیشین باشد.

غ

غنیة الشبان وتحفة الفتیان

نصاب است [گلچین معانی] .

19114ـ **مجلس**۲/۲۴۰۵: تاریخ‌یاد نشده، سدهٔ **۱۲** ، همراه شرح نصاب (ریاض ـ الفتیان)، نصاب مستطاب، (ص ۳۲ ـ ۵۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۲] .

ف

فتح الفتاح

ازصنع‌الله افندی‌بدلی‌واعظ‌الاطوی. نصاب ترکی وفارسی است‌که بسال ۱۰۰۸سروده‌است

19115ـ **موصل**، مدرسة النبی شیث ۱۶۸: نوشتهٔ **۱۱۳۱** [ف. موصل : ۲۲۲] .

فتح الکتاب

ازابوالخیرفرزند سعدانصاری، بسال۹۹۱ نگاشته است .

19116ـ **آصفیه** ۵۸۱لغت : نوشتهٔ پیرامن **۱۰۵۰** [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۰] .

فتح المثانی

از عثمان السمنانی [دیباجه] . فرهنگ واژه‌های قرآن است به‌ترتیب حـروف‌تهجی .
آغاز : حمد وثنا سزار خالقیست که برصحفهٔ پاك خداوندی ... وبعد هذا، میگوید .

بنگرید : ذریعه ۱۶ :۱۰۸ــفرهنگنامه‌ها ۲۷۴ .

19117ــ **الهیات** ۷۸۷ د : نستعلیق **۱۰۷۷**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۷ گ ۱۳ س [ف. الهیات ۱ :۹۷] .

19118ــ **اراك**، ابراهیم دهکان ۲ مح: صفر **۱۲۲۴**، همراه اصول عقاید میرزای قمی، آغاز برابر نمونه [فرهنگنامه‌ها : ۲۷۵] .

فرائد اللغة

ناشناخته. فرهنگ عربی بفارسی به ترتیب تهجی هرحرف دریك باب. **آغاز:** و به نستعین. ...اما بعد، این رساله در بیان الفاظ که کثیرة الوقوع ومأنوسة الاستعمال .. وعدد ابواب بعدد حروف آن .

19119ــ **دانشگاه** ۳/۱۹۲۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، باتاریخ **۱۱۱۵** ، **۱۱۸۶** در دفتر (۳۱پ ــ ۳۳پ) ۲۴س [ف . دانشگاه ۸ : ۵۴۴] .

فروح تحفهٔ وهبی

ناشناخته . (بنگرید : تحفهٔ وهبی در ص ۱۹۷۰) .

19120 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۴۴ **Or**: نوشتهٔ **۱۱۹۶** ، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

فروق اللغات = ترجمهٔ . . .

ازنصرالله فرزند محمدباقرشیرازی .

بنگرید: ذریعه ۱۶ :۱۸۷ ــ فرهنگنامه‌ها ۲۴۰ .

19121ــ **فرهادمعتمد** ۱۲۲: نستعلیق آدینه ۲۷ ج۲/**۱۲۷۴** [نسخه‌ها ۳ :۲۰۱] .

فروق اللغات = ترجمهٔ . . .

متن ازسید نورالدین‌علی جزایری که یاد او در «اخلاق سلطانی: ۱۵۳۰» گذشت. دربارهٔ واژه‌هایی که به‌نظر اول مترادف می‌آید ودرواقع اختلاف دارند . این‌کتاب بدنبال «السامی فی الاسامی» ۱۲۶۵ بچاپ رسیده است . ناشناسی درهمان روزگار نگارنده آن‌را بفارسی‌درآورده است و شاید مترجم از نوادگان سید باشد . [علینقی منزوی] وازجزایریست «ترجمهٔ‌اضداد ۱۹۷۷». **آغاز :** ابتدا میکنم بنام خدای جل جلاله که این‌صفت ...

بنگرید: ذریعه ۱۶ :۱۸۶ ــ فرهنگنامه‌ها ۲۴۰ .

19122ــ **تهران**، ملی ۱۱۷۰ فهرست نشده : تاریخ یاد نشده ، ۵۱ گ ۲۶ س [فرهنگنامه‌ها: ۲۴۰] .

فرهنگ انگلیسی، فرانسوی، نمسوی، فارسی

ازکنیاز طهماسب گرجی، نگاشته ۲۱ ج۱/ ۱۳۱۲ ، بدستور نایب السلطنه . نگارنده از شاگردان دارالفنون بوده و در پیرامن دوازده سال در ادارهٔ اطریشیها علم جنگ آموخته و بدستور نایب السلطنه فرهنگی درچهار زبان نگاشته‌است. **آغاز:** حمدوشکروسپاس‌خداوندی را سزاست‌که ازبین‌کافه .

19123ــ **تهران**، ملی ۴۵۲ف : نسخ ولاتین خوش ۲۱ ج۱/**۱۳۱۲**، ۲۰۵ گ ۱۳س [ف. ملی ۱ : ۴۳۸] .

فرهنگ بیهقی

منسوب به ابوالفضل بیهقی ، محمد فرزند حسین (۳۸۵ ــ ۴۷۰)، تاریخ نگار ودبیر ، نگارندهٔ «تاریخ مسعودی» معروف به «تاریخ بیهقی» . فرهنگی‌است در نسخهٔ‌ملك بدون‌هیچگونه ترتیبی، دربرابرواژهٔ فارسی، عربی آنرا که

میتوان در منشآت فارسی بکار رود میاورد. و بکوشش علی اصغر حکمت در «پارسی نغز ص ۳۸۴ – ۳۹۸» بسال ۱۳۲۹خ چاپشده است. **آغاز:** این‌فصلی‌است ازرسائل‌ابوالفضل شاگرد ... مشتمل برچند سخن که دبیران درقلم آرند. بدانکه بجای بستاخی انبساط نویسند.

19124– **ملك** ۴۷۴: درمیان برگهای «حمد وثنای»وطواط‌که درشوال **۶۵۲** نوشته‌شده واین‌گفتار ازآن نوتراست [فرهنگنامه‌ها: ۷].

19125– **موصل**، حجیات ۱/۲۳۴ ادبیات: ش۱ مجموعه گفتاریست‌که بگمان‌همین گفتار باشد [فرهنگنامه‌ها : ۷].

فرهنگ پنجابی بفارسی

ناشناخته.

19126– **بنگال**، آسیایی۴۳. M. ۳۴۸: نستعلیق، نشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال : ۸۱].

فرهنگ ترکی بفارسی = خلاصهٔ عباسی

حکیم قبلی، درص۱۹۸۲ گذشت.

فرهنگ ترکی بفارسی

ازصوفی‌الله‌یارطهماس‌بیگ‌خان، ازمنشیان اواخرسدهٔ دوازدهم‌درهند. بادیباجه‌ای‌به‌ترکی **آغاز:** اوراق سبزموستوتینگر.

19127– **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۳۰۳، ۴۹۴الله–۴۹۴،۳۵: ش۳دفتری ازاواخرسدهٔ **۱۲**. ۱۹گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۲۵۹].

فرهنگ ترکی بفارسی

از فضل‌الله‌خان عموزادهٔ سیف‌الله‌خان، بنام یك‌پادشاهزاده، بامقدمه‌ای دردستورزبان‌ترکی **آغاز:** سبحان‌الله، هرگاه افصح عرب و عجم گل لاحصی ثناء علیك بشکفته وآفریدگار عالم.

19128– **ملك** ۱/۳۷۹ : نستعلیق عثمانی سدهٔ **۱۱–۱۲** [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۱۹].

فرهنگ ترکی جغتایی بفارسی

ازندرعلی، بدستور شاه صفی (۱۰۳۸ – ۱۰۵۲)، دریك مقدمه در بیان املای ترکی و سه‌فصل واژه‌های دیوان میرعلیشیر نوایی (۸۴۴ ۹۰۶)راگردآورده‌است: ۱– الفاظ مشترك ۲– الفاظی‌که برای‌آشنایی به‌لغات اولوس جغتایی باید دانست ۳ – واژه‌ها به‌ترتیب تهجی، هر حرف دریك باب، ویك خاتمه درتوره وآیین جغتایی[دیباجه]. **آغاز:** قادرومتکلمی درخور ستایش ونیایش‌تواند بودکه لغات‌مختلف والسنهٔ متعدده.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۹۶.

19129– **دانشگاه**۳/۴۳۵۴: باتاریخ **۱۲۰۰–۱۲۳۶** درمجموعه، واین نیز ازهمان تاریخها (ص۱۱۰ – ۱۴۲) [ف. دانشگاه ۱۳ ۳۳۰۹].

19130– **مجلس**۸۹۸۳ فهرست‌نشده: [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه].

فرهنگ ترکی جغتایی بفارسی

از امیر نظام‌الدین میرعلیشیر نوایی [ف. رضوی]، شاید «سنگلاخ: ۱۹۹۱» میرزا مهدی باشد [ذریعه]. **آغاز:** نورحمداً نکاکیم وصفی دادت ابل‌سی‌لال.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۹۵.

19131– **رضوی** ۸ لغت : نستعلیق **۱۰۰۸**، آغاز برابرنمونه، ۱۳۲گ ۱۸–۱۹

س [ف. رضوی ۲ : ۳۶۷] .

فرهنگ ترکی جغتایی بفارسی

ناشناخته. فرهنگ واژه‌های بکار رفته در دیوان میرعلیشیر نوایی است.

19132 ـ **تهران**، ملی ۵۱۹ـ۲۰۶۸: نوشتهٔ سلطان خواجه ، ۱۸۴ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۸۰۳ هست [فیلمها : ۱۴۷].

فرهنگ ترکی بفارسی

ناشناخته .

19133 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۱ مجامیع فارسی: نوشتهٔ محرم **۶۳۶**، در شهر تفلیس ، فرهنگ مغولی است باترجمهٔ فارسی هر واژه بزیرآن (گ ۱۶۶ـ۱۷۸) ۸ـ۹س. **آغاز :** بنکن، یکی. قور، دو [مخطوطات ۱: ۲۵۲].

19134 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۰۴۲: سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، درفهرست آمده: لغت ترکی ، عربی و فارسی [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

فرهنگ جغتایی = فرهنگ ترکی

فرهنگ جمال‌الدین

الفاضل جمال‌الدین (بنگرید: شرح نصاب ۱۹۹۴ وصراح اللغة : ۱۹۹۹) .

19135 ـ **مدینه**، عارف‌حکمة ۱۵۸ مج: ۱۰۶ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۱] .

فرهنگ جوك باشست = کشف اللغات

فرهنگ ظفرنامهٔ اقبال نادری

فرهنگ فارسی و ترکی است .

19136 ـ **آصفیه** ۶۶۶ لغت : نوشتهٔ محمد نصیرالدین حیدرآبادی، در **۱۲۸۰**، ۱۱ ص [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۲ : ۳۹۰] .

فرهنگ عبری = فرهنگ واژه‌های سیف الامة

از محمد فرزنداحمد فرزند مهدی نراقی (۱۲۰۵ ـ ۱۲۹۷) فرهنگ واژه‌های «سیف‌الامة: ۹۶۰» نگاشتهٔ پدرنگارنده‌است، وبیشتر نسخه‌ها بدنبال همان‌کتاب‌است. **آغاز:** حمدله صلاة. وبعد، چون‌عبارات عبریهٔ‌کتاب... سیف الامة منقول ومأخوذ ازکتب اسفار انبیاء سلف.

بنگرید : ذریعه ۱۶: ۲۰۳ ـ مؤلفین‌مشار ۵: ۳۰۵ ـ ف، مشار : ۹۹۳ .

19137 ـ **مجلس** ۲/۵۰۱۵: نسخ‌رمضان **۱۲۳۱** (۲۰۱پ ـ ۲۲۹ر) بدنبال«سیف‌الامه» [رؤیت].

19138 ـ **تهران** ، ملی ۱/ ۸۲ ف : نستعلیق شوال **۱۲۶۱**، آغاز برابرنمونه (ص ۱ـ۴۳) [ف. ملی ۱ : ۷۰].

19139 ـ **مجلس** ۱/ ۴۹۸۲: نستعلیق غلامحسین فرزند حاج عبدالرحیم کاشانی ، **۱۲۶۴**، سپس «سیف‌الامه». آغاز برابر نمونه [رؤیت].

19140 ـ **دانشگاه** ۱/ ۹۳۰ : نسخ غلامعلی فرزندمحمدکاشانی، در۱۶صفر **۱۲۶۶** (۱ر ـ۲۲ر) سپس «سیف الامه» [ف. دانشگاه ۳ : ۵۸۴].

فرهنگ عبری

19141 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۵۵۶ Or: سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۶] .

19142ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۸۰۴ : نوشتهٔ ۱۸۳۷م. درفهرست بنام «لغت نامهٔ عبری» یادشده است [نسخه‌ها ۴: ۶۶۶].

فرهنگ عربی بفارسی

از جارالله محمود. شاید زمخشری [ایرج افشار] . بترتیب حروف تهجی و درپایان فصل فی‌الاعداد، فصل فی‌مقیاسات دارد.

19143ـ هاروارد، هوتن ۱/ M۲۸۰ ۶۰: نستعلیق سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۴: ۸].

فرهنگ عربی بفارسی

محمد حسین فرزند محمد جعفر بـرزی نطنزی، به‌ترتیب حروف تهجی، مؤرخ ۹ج۱/ ۱۲۴۷. **آغاز:** نحمدك اللهم ونسبحك على ما اكرمتنا... حمدوسپاس بیقیاس خالقی‌را سزاست که موجد مصنوعات است .

19144ـ دانشگاه ۲/ ۴۹۸۳ : نسخ نگارنده، یکشنبهٔ ۹ج۱/ ۱۲۴۷ (۳۰پ-۷۱ر) همراه «جامع الفوائد الصرفیه» در هشت فصل و«زبدة البیان» درسه باب هردو بعربی وازهمو [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۶].

فرهنگ عربی بفارسی

گویا ازشمس‌الدین محمد کشمیری .

19145ـ تهران، ادبیات ۲/ ۱۳۳ج: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲ (۱۴پ-۴۲پ هامش) **آغاز :** اخشیج بمدالف و سکون خای معجمه ضد و مخالف باشد [ف . ادبیات ۱: ۳۷۰ - ذریعه ۱۶ : ۲۰۸] .

فرهنگ عربی بفارسی و ترکی = ترجمهٔ مرقات

درمتن فرهنگ عربی بفارسی‌است ودرزیر سطرها بترکی ترجمه‌شده است. دردوازده باب ۱ـ فی‌ذکر المبادی و الاعضاء ۲ـ اصناف الناس وذکر الحرف ۳ـ الادواء والامراض ۴ـ الاطعمه والاشربه ۵ ـ الامتعه و الاسلحه والاقمشه ۶ ـ مایلبس ومایفرش ۷ـ الحیوان من السباع والبهائم ۸ـ السماء ومایتعلق بها ۹ ـ الارض و مایتصل بها ۱۰ـ النبات والشجر ۱۱ـ الابنیه والامکنه ۱۲ ـ فی‌ذکر الفصول المفردة و المتفرق . **آغاز:** الحمدلله مبدع الاشیاء بقدرته و مصورها ببدایع حکمته، والصلاة‌علی... وبعد هذه صحایف تتضمن اسماء مترجمة لابدللمبتدی .

19146ـ فاتح ۵۱۷۸ : نسخهٔ کهن با یادداشت ۸۰۳، دردوازده باب و جز «البلغة ـ المترجم» است. **آغاز:** الحمدلله مبدع الاشیاء بقدرته و مصورها ببدایع حکمته. با زیرنویس ترکی. فیلم آن در دانشگاه ش۲۲۸۶ هست [فیلمها : ۱۷۶] .

19147ـ ملك ۶۲۸۶: متن نسخ ترجمهٔ ترکی آن نستعلیق وزیرنویس سدهٔ ۱۱ ، آغاز برابر نمونه، ۱۰۴گ ۷س [رؤیت] .

فرهنگ عربی بفارسی

ناشناخته. دربیست و نه باب، به‌ترتیب حروف تهجی و هرباب به‌مفتوح و مکسور و مضموم . **آغاز :** ستایش و سپاس بیحد و قیاس خدایرا سزاکه دراحاطیت... امابعد، این مختصریست مشتمل برالفاظ فارسی واین قسم برترتیب .

79148ـ دانشگاه ۱/ ۲۵۷۳: نستعلیق سدهٔ ۱۲، (ص۱-۸۶) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۹] .

19149 ـ مجلس ۵/ ۲۶۶۸: شکستهٔ سدهٔ ۱۲ (ص۲۵۷ ـ ۳۰۲) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸ : ۴۲۹].

فرهنگ عربی بفارسی

چندگفتار ناشناخته .

19150ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۱۵۹۹: نوشتهٔ **۸۰۷** بترتیب موضوع والفبا [نسخه‌ها ۴: ۶۹۲].

19151ـ **مجلس** ۲۹۵۹/۱۲: محمد مداح، **۹۷۸**. به‌ترتیب‌الفبایی نیست، واژه‌های نزدیك بهم ازنظر معنارا درفصلهایی جای داده است: اوزان و مقادیروآلات، حوادث جوی، روزرستاخیز، زمان و مقادیر زمانی، تقسیمات اقلیمی، اصطلاحات زمینی، واژه‌های آب، گیاهان، بناها... صفات ظاهری وباطنی انسان این‌جز «السامی» است. آغازافتاده (ص ۳۰۱ـ ۳۰۹) [ف. مجلس ۱۰: ۴۰۲].

19152ـ **موصل**، مدرسهٔ‌حجیات ۵/۲۱: باتاریخ **۸۹۳** دردفتر [ف. مخطوطات موصل: ۱۰۰].

19153ـ **مجلس** ۲۹۵۹/۱۲: نوشتهٔ محمد مداح **۹۷۸** (ص ۳۰۱ـ۹۰۹). به‌ترتیب موضوع وجز «السامی فی‌الاسامی» است. آغاز افتاده. بدینگونه: فصل اوزان ومقادیر وآلات تقدیر. فصل اعداد. فصل حوادث‌جوی، فصل واژه‌های مربوط به‌روز رستاخیز. فصل‌واژه‌ها مربوط بزمان. فصل تقسیمات اقلیمی. فصل اصطلاحات زمینی. فصل واژه های آب. فصل گیاهان. فصل بناها. فصل‌جایها و نیزجایها... فصل صفات ظاهری وباطنی انسان (چهار فصل بدینگونه است) [ف.مجلس ۱۰: ۴۰۲].

19154ـ **سپهسالار** ۷۴۶۶/۱: نسخ و نستعلیق احمد فرزند حسن، رجب **۹۸۳**، (۱۴رـ ۷۷پ) [ف. سپهسالار ۵: ۳۷۲].

19155ـ **قاهره**، دارالکتب ۹ صرف ترکی طلعت: نوشتهٔ‌محمدفرزند اویس‌نکساری، محرم **۹۹۷** (گ۱ـ۸مجموعه) ۲۱س. **آغاز:** اعلم ان‌علامة المصدر فی‌الفارسیة کـون آخره نوناً ساکنة، بایادداشت: رسالهٔ فارسی محیی ـ الدین خلیفهٔ مرحوم. [مخطوطات ۱: ۲۵۲].

19156ـ **دانشگاه** ۱۹۶: نسخ سدهٔ **۱۰** آغازوانجام‌افتاده، فرهنگی‌است بترتیب «مهذب الاسماء» ولی مصدرها وفعلهارا نیز آورده‌است، در۲۸ بخش‌بزرگ وهریك درسه بخش‌کوچك: مفتوح ومضموم ومکسور وهریك ازاین‌بخشهای کوچك‌به‌ترتیب‌حروف‌دوم واژه‌ها [ف. دانشگاه ۲: ۴۴۱].

19157ـ **تهران**، دهخدا ۵۸/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، مانند ترجمان‌اللغه است در۸۴باب ولی‌کوتاه [نسخه‌ها ۳: ۳۷].

19158ـ **تهران**، دهخدا ۷۳: نسخ‌سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، به‌ترتیب‌حروف‌تهجی: حرف‌نخستین کتاب ودومین باب، آغاز وانجام افتاده.

19159ـ **تهران**، دهخدا ۱۴۰: نسخ‌سدهٔ **۱۰ـ۱۱** فرهنگ عربی‌وترجمه شده‌بفارسی‌است مصدرها وریشه‌هاازفعلهاومشتقات‌را دارد، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۲۵].

19160ـ **دانشگاه** ۴۹۶۱/۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۱۱** در شمارهٔ پیشین آن (۳۶رـ ۵۴پ) درسی ویك باب‌که برخی از آنها درچندفصل‌است، به‌ترتیب‌حروف. **آغاز:** حمدله... باب‌الاول فی‌اسماءالله تعالی. الله و الاله: خدای سزاوار پرستش [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۶۸].

19161ـ **ملك** ۴۱۳۷/۳۸: باتـاریخ **۱۰۴۱ـ۱۰۷۰** دردفتر (۲۸۸پ ـ ۳۳۸). به‌ترتیب حرف‌آخرواژه‌ها هریك دریك باب و هرباب به‌ترتیب حرف آغاز واژه‌ها در فصلها [رؤیت].

19162ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۲۲/۱: نوشتهٔ ۱ رمضان **۱۰۵۹**، در سی باب، باب سی‌ام درذکر کواکب و بروج وماه‌ها

[نسخه‌ها ۵:۷۸] .

19163ـ **تهران**، دهخدا ۱۲۲/۳ : نسخ‌و نستعلیق ۲۰شوال **۱۰۶۲**، به‌ترتیب‌تهجی آغاز واژه‌ها [فرهنگنامه‌ها : ۲۸۱].

19164ـ **دانشگاه**۳/۲۴۵۹ :گل‌احمد فرزند محمد ذیحجهٔ **۱۰۷۵** (ص۷۵ - ۱۰۷) بترتیب تهجی هر حرف درسه قسمت ، گویا با نسخهٔ(ادبیات:۲۲۴ج) یکی‌باشد [ف.دانشگاه ۹ : ۱۱۹۸] .

19165ـ **تهران**، دهخدا ۵۹/۱۰ : سدهٔ **۱۱**، آغازوانجام افتاده [نسخه‌ها ۳:۳۸].

19166ـ**سپهسالار**۲/۲۸۵۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، **آغاز**: باب الالف . آراء فکرها . اللتیا، سختی وحادثهٔ بزرگ. ابناء ، پسران. استقصاء (۱۲۸پ-۱۵۴پ)۱۴س[ف.سپهسالار ۵ : ۳۷۱].

19167ـ **دانشگاه**۳/۴۰۱۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۳۴-۷۸) به‌ترتیب تهجی ، سپس دوباب وپنج فصل ویك باب‌است‌دراسماء . **آغاز**: باب حروف الف. افتتاح: آغاز کردن کار، اختتام: بپایان بردن‌کار [ف. دانشگاه۱۳ : ۳۰۱۱] .

19168ـ**سپهسالار**۲/۷۴۸۷ :نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، نسخهٔدیگر آن دردهخدا۱۲۲/۳ (19163) هست [ف . سپهسالار ۵ : ۳۷۲ - فرهنگنامه‌ها : ۲۸۱].

19169ـ**ملك**۲۹۴۰ : نوشتهٔدهخوارقانی در**۱۱۱۰** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷] .

19170ـ **دانشگاه**۲/۲۴۴۷ : نستعلیق باتاریخ ۲۹شعبان **۱۱۳۰** درهند [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۵۱] .

19171ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۳/۳ ج: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۴۳ر - ۶۴پ) در فهرست‌آمده: شاید بخشی‌از«تحفة‌الالفاظ» باشد **آغاز**: بدایت‌وفاتحت وابتدا وافتتاح‌ومفاتحت آغازکردن‌کار [ف. ادبیات ۱ : ۳۷۰] .

19172ـ**مجلس**۲/۲۴۰۴فهرست‌نشده: سدهٔ**۱۲**(ص۱۰۱-۱۲۵) [نسخه‌ها۵:۱۷۲].

19173ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۳/۱ج : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۴ر - ۱۴پ) [ف . ادبیات ۱ : ۳۷۰] .

19174-75ـ **تهران**، دهخدا ۱ و ۲/ ۴۸ :دو گفتاراست: یکی‌در۲۹ باب‌به‌ترتیب تهجی نوشتهٔ **۱۲۰۷** ، دوم نیز به‌ترتیب تهجی آغاز واژه‌ها هرحرف دریك باب [نسخه‌ها ۳:۳۶].

19175ـ **تهران**، ادبیات ۲۲۴/۳ ج: نستعلیق۱۲صفر**۱۲۲۸** دراصفهان، گویانگاشتهٔ سدهٔ یازدهم است. برخی از حرفها و واژه‌های فارسی‌را نیزآورده است. **آغاز**: الفمعب.ابد همیشه . آباد، جمع (۴۴ر - ۱۳۲پ) [ف. ادبیات ۱: ۳۷۱].

19176ـ **دانشگاه**۴/۲۹۱۵: نستعلیق **۱۲۳۱** (۶۹پ - ۱۱۹پ). **آغاز**: انی‌وانی دریافتن وهنگام شدت وبنهایت رسیدن گرما . [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۱].

19177ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۵۹۷: نوشتهٔ **۱۲۵۵** [نسخه‌ها ۶۹۱:۴] .

19178 ـ **مجلس** ۲۳۱۳۵ - ۱۹۵۰ فهرست نشده : نوشتهٔ ابراهیم فرزند محمد طباطبایی، رجب **۱۲۶۳**، **آغاز**: شکروسپاس مرخدایراکه آفرینندهٔ جهان و دارندهٔ زمین و آسمان... باب‌الالف اله واللّٰه، هردو بمعنی‌خدا است [فرهنگنامه‌ها : ۲۷۹] .

19179ـ **تهران** ، ملی ۱۳۱۷/۶ : نستعلیق**۱۲۷۱**، ۲۱گ ۱۵س گفتاریست بمانند «فقه‌اللغه»ی ثعالبی. **آغاز**: حمدله ... القسم

الاول فی‌الشرعیات. باب‌فی‌اسماءالله‌تع. خدای سزای پرستش ، الرحمان بخشاینده ، الرحیم مهربان، الملك پادشاه ، القدوس [ف . معارف ۲ : ۹۸] .

19180ـ **ملك** ۵۱۱۹/۲: محمدشفیع حسینی ۱۷ج۲/**۱۲۸۷**دردفتر، به‌ترتیب‌تهجی (۱۱ر ـ۱۹ر) [رؤیت] .

19181 ـ **ملك** ۴۴۱۲/۲: سدهٔ **۱۳** ، به‌ترتیب تهجی از آغاز واژه‌ها هریك‌حرف در یك‌باب. **آغاز:** حمدله . صلاة. امابعد ، این رساله‌ایست در الفاظ مختصره و چاره نیست مر نویسنده وخواننده‌را ازدانستن‌این‌قدر[رؤیت].

19182ـ **تهران،** ادبیات ۲۲۴/۲ ج: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، درنمای نسخه «بحرالالفاظ» نامیده‌شده (۱۵ر ـ۴۳پ) گویا نگاشتهٔ سدهٔ ۱۰ باشد. **آغاز:** باب‌الالف المفتوحه . الله ، خدای سزای پرستش [ف. ادبیات۱:۳۷۱].

19183ـ **تهران،** دهخدا۴۷: نستعلیق سدهٔ**۱۴**، اندازه‌خشتی [نسخه‌ها ۳:۲۴].

19184ـ **رضوی**۴۸لغت : نسخ‌آغاز و انجام افتاده، بی‌تاریخ،وقف **۱۳۳۱**، ۶۱گ۱۹ س. **آغاز:** الاجام‌والاجم والاجاج [ف.رضوی ۲:۳۷۹] .

19185ـ **شیراز،**خاندان‌سید نورالدین: تاریخ یاد نشده، به ترتیب حروف در بابها، و و هریك به‌مفتوح و منزل و ... [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۶] .

19186ـ **مشهد**، فرهنگ وهنر ،۴ و: تاریخ یاد نشده، بخامهٔ نویسنده بنام «لغت‌نامهٔ مختارالصحاح» نامیده شده‌است. **آغاز:** الم ، بدانکه حروف هجاکه دراوایل‌بعضی سوره‌های قرآن است، ۸ص [ف. کتب خطی : ۹۳] .

19187ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۱/ ۲۳۴: [ف. مخطوطات : ۱۱۵].

19188ـ **موصل**، مدرسةالنبی شیث۱/ ۱۷۰: [ف. موصل : ۲۲۲] .

فرهنگ عربی بفارسی وترکی

از محمدصالح .

19189ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۸۵۶۷: سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱].

فرهنگ عربی بفارسی و ترکی

چندگفتار ناشناخته .

19190ـ **قاهره،** دارالکتب ۳مجامیع ترکی: نوشتهٔ **۱۲۰۲** (گ۲۰ ـ ۴۲) فرهنگ عربی، فارسی، ترکی است [ف. مخطوطات۲: ۹۳] .

19191ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲ معاجم فارسیه تیمور : نسخ بی‌تاریخ ، ۱۲۰ص ۱۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۱] .

19192 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۴/۲ مجامیع ترکی‌طلعت: بی‌تاریخ (۲۳پ ـ۹۱پ) **آغاز:** باب‌الالف : اجل، احل ، اوان ، اونة [ف. مخطوطات ۲:۳۷] .

19193ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۹/۲ مجامیع ترکی‌طلعت: بی‌تاریخ (گ۳۹ـ۵۷). **آغاز :** اباء جمع اب ، آتشدان و آتشکده اوجاق [ف. مخطوطات۲ : ۳۷].

فرهنگ عربی بفارسی و هندی

ناشناخته .

19194ـ **پاریس**S. P. ۱۲۵/۲۵ : نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۰۵۲** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۴۰هست [فیلمها۱:۵۳۳].

فرهنگ عربی، فارسی ، هندی

نصاب منظوم به‌سه زبان .

19195ـ **بادلیان** ۱۲۰/۸ اوزلی : با

تاریخ ۱۰۰۹ دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۰۳۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۹] .

فرهنگ فارسی به‌پشتو و اردو

ناشناخته .

19196_ **بنگاله** ، آسیایی ۲/۴ CO (۷۲۳): تاریخ یادنشده [ف. بنگال:۱۷۳] .

فرهنگ فارسی به‌ترکی = تحفهٔ شاهدی

ابراهیم شاهدی، درس۱۹۶۸ گذشت .

فرهنگ فارسی به‌ترکی = دقایق الحقایق

ابن‌کمال پاشا، درس۱۹۸۵ گذشت.

فرهنگ فارسی به‌ترکی

از شمس‌الدین سیواسی ، شمس‌الدین ابوالثناءاحمدفرزندمحمد صوفی‌حنفی درگذشتهٔ ۱۰۰۶. نگارشهای بسیار دارد و از آن میان ترجمهٔ منظوم الهی‌نامه ، منطق الطیر هردو از عطار. **آغاز** : حمد و سپاس اول ایزد بیزوال را سزاوار که .

بنگرید : هدیة العارفین ۱ : ۱۵۰.

19197_ **قاهره**، دارالکتب ۴۳۶۵س: نوشتهٔ ۱۲۰۹، آغاز برابر بر نمونه (گ ۲۷-۳۰) [مخطوطات ۱ : ۲۵۸] .

19198_ **قاهره**، دارالکتب۳۴۵تفسیر تیمور : بی‌تاریخ (گ۱۳۷ - ۱۴۳) ۲۵س. [مخطوطات ۱:۲۵۲] .

فرهنگ فارسی به‌ترکی منظوم

ازحسام شاهدی زاده ، در۹۵۷ دردوازده سالگی سرودن آنرا بانجام رسانده است ، و شاید سراینده فرزندشاهدی‌دده سرایندهٔ «تحفهٔ شاهدی : » باشد. **آغاز**: کلمهٔ منقسم در اوج قسمه.

19199_ **قاهره**، دارالکتب ۳۴۵تفسیر تیموری: نوشتهٔ سرور ۹۹۲ (گ۱۱۰-۱۳۷) در فهرست «منظومة فی‌اللغة الفارسیة الترکیة» یادشده، آغاز برابر نمونهٔ یاد شده [مخطوطات ۱ : ۲۷۱].

فرهنگ فارسی به‌ترکی

سرودهٔ شهیدی [ایرج افشار] (بنگرید : تحفهٔ شاهدی :۱۹۶۸) .

19200 _ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی Arras (۱۱۳۸) ۱۳۱۲ : نبشتهٔ ۱۲۰۷ [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۶] .

فرهنگ فارسی به‌ترکی

ازرستم مولوی که «وسیلة المقاصد» را در ۹۰۳ نگاشته است، درپنج بخش : ۱ - نامها دارای شش‌هزارواژه ۲- مصدرها نهصد وهشتاد واژه ۳ - ادات‌پیرامن سیصد واژه ۴- فصلها ، ماهها، شماره‌ها پیرامن دویست واژه ۵ - امثلهٔ گوناگون فعلهاسیصد واژه. باترجمهٔ ترکی‌آنها ابن‌یوسف مینویسد بنابراین این فرهنگ نباید « وسیلة المقاصد » رستم مولوی باشد که درسه باب ویك خاتمه یادشده است . **آغاز** : الحمدلله رب الارباب ... چون مولوی‌زادگان بعون وعنایت یزدان .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۶۳۴.

19201_ **مجلس**۸۶۹: نسخ ونستعلیق محمد فرزندمصطفی، ۹۸۸، آغاز برابرنمونه ۱۰۷گ ۱۵س [ف. مجلس ۳ : ۱۱۴].

فرهنگ فارسی به‌ترکی

از یوسف فرزند عبدالله ادرنوی ، مشهور بهشوقی. **آغاز**: حمد ودعا اصناف اول پادشاه

ارض وسماء. اوزنه اولسو.

19202ـ **قاهره**، دارالکتب ۸ لغت ترکی قوله: بی‌تاریخ (گ ۳۳ــ۳۶ مجموعه) ۲۱س [مخطوطات ۱ : ۲۵۱].

فرهنگ فارسی به ترکی

چندگفتار ناشناخته.

19203ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۵۴۱: نوشتهٔ **۱۰۱۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱].

19204ـ **ملك** ۴۳۳/۷ : نسخ معرب سدهٔ **۱۱**. مصدرها وفعلهای ماضی فارسی است با ترجمهٔ زیرنویس ترکی آن [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۲۹].

19205ـ **ملك** ۵۱۴۷/۲ : نستعلیق ترکی سدهٔ **۱۳**، (۱۵۵پ-۲۱۰ر) گویا ناتمام **آغاز**: درت مقصد اوره مرتبه در مقصد اول ادوات فارسیه حقنده، درمقصد ثانی مضمرات و موصولات حقنده، درمقصد ثالث قواعد واشتقاق حقنده، درمقصدرابع برازفوائد [رؤیت].

19206ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۹ مجامیع ترکی طلعت: بی‌تاریخ (گ ۵۶پ-۶۰ر مجموعه) فرهنگ است وگزارش برخی از امثال واشعار **آغاز**: بنآمیز دلفظ بسیط دریعنی مفرددرمرکب دکلدر. الله یاوزکوزدن‌صقلسون [مخطوطات ۱ : ۲۵۲].

19207ـ **دانشگاه** ۲۰۸۰ : نسخ درفارسی ونستعلیق درترکی، تاریخ یادنشده، دستورزبان وفرهنگ فارسی به‌ترکی است، درپایان برخی از واژه‌هامعادل‌لاتینی آن نیز آمده‌است. باب دوم درامثلهٔ مختلفه مشتمل به‌نه‌قسم وپنجاه ودو نوع باب سوم درترتیب اسماء موجودات من‌الاصول والمخترعات در بیست فصل و هرفصل به‌ترتیب حروف بهسه حرکت. آغاز وانجام افتاده، ۱۱۲ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۰].

19208ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۰ لغة ترکی طلعت: انجام‌افتاده، **آغاز**: آ، جاوزننده آمدن لفظندن صیغه امردر، ۲۲۲ گ [ف. مخطوطات ۲ : ۳۷].

19209ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۵/۲ لغت ترکی طلعت: بی‌تاریخ (۲۹پ ـ ۵۳پ)، **آغاز**: حمدله... آب، صو ، آب‌گاه، صولق [ف. مخطوطات ۲ : ۳۸].

19210ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۹ م مجامیع ترکی : بی‌تاریخ (گ ۱۵۷ ـــ ۱۵۹) [ف. مخطوطات ۲ : ۹۳].

فرهنگ فرانسوی به‌فارسی

ناشناخته.

19211ـ **تهران**، ملی ۳۰۴ف: شکسته نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳**، واژه‌ها واصطلاحات فرانسوی رابفارسی گزارش کرده، معنای واژه با جوهرسرخ با اضافاتی شاید از ناصرالدین شاه ۵۶ گ ۱۲س [ف. ملی ۱: ۲۹۷].

19212ـ **تهران**، ملی ۳۸۱ف: نستعلیق ولاتین، فرهنگ لغات واصطلاحات است بدون ترتیب. شاید برای ناصرالدین شاه نبشته شده باشد، ۳۰ گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۳۶۹].

19213ـ **تهران**، ملی ۷۰۶ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در فهرست آمده : لغات و اصطلاحات فرانسه‌گویا نگاشتهٔ ناصرالدین‌شاه وبخشی ازآن‌بخامهٔ خوداو، ۴۷ گ ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۲۱۴].

19214ـ **مجلس** ۲۳۹۴/۳ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۳۱۲** (ص ۲۴ ـ ۲۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۹].

19215ـ **دانشگاه** ۳۸۶۵/۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، درجنگ‌همراه «نصاب‌فرانسوی» است [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۴۵].

19216ـ **تهران**، دهخدا ۱۷: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، باحروف ایتالیایی [نسخه‌ها ۳ : ۲۷].

19217ـ **حقوق** ۳۵۱ج : نستعلیق و عبارتهای فرانسوی باحروف نوشتنی‌است، باید از یکی از شاگردان مدرسه‌های جدید روزگار قاجار باشد، ۱۱۸۰ص. هدیهٔ آقای ایرج افشار است [ف. حقوق : ۱۶۶] .

فرهنگ فرهنگ

از ابوالقاسم فرهنگ فرزند میرزا کوچك وصال شیرازی(۱۲۴۲ـ۱۳۰۹). که در۱۲۷۶ نگاشته است .

بنگرید: ذریعه۹:۸۲۹(فرهنگ‌شیرازی) و ۱۶ : ۲۱۳ (فرهنگ فارسی) ـ گلشن وصال : ۴۰۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۴۴.

19218ـ **تهران**،ملی۹۷ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۲۵**، ۸۷۳ص [نسخه‌ها ۱ : ۵۸].

فرهنگ لاتینی بفارسی

19219ـ **لندن**، آکادمی ۲۲۲: تاریخ یادنشده، فرهنگ‌لاتینی بفارسی، ترکی، عربی وسریانی است. **فیلم** آن در دانشگاه ش۹۴۱ هست [فیلمها : ۱۴۸] .

19220ـ **بادلیان**Mill201 ۲۷۷۳: تاریخ یادنشده، فرهنگ لاتینی بعربی وفارسی است ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۵۸ هست [فیلمها : ۱۴۷] .

فرهنگ محمدشاهی = برهان‌جامع

درص۱۹۲۱ گذشت .

فرهنگ مظفری

از مؤلف‌الدولة میرزا عبدالحسین‌خان زند فرهنگ فارسی بفرانسوی است ، بنام مظفر ـ الدین‌شاه، و شاید سرایندهٔ «نصاب فرانسوی ، فارسی» نیزهمو باشد. بهرحال از این زند در در۱۳۲۱ «لسان الصبیان معیری» بنام دوست محمدخان معیرالممالك که فرهنگ فرانسوی بفارسی است درتهران چاپ شده‌است. **آغاز:** مهین داور یکتارا دراین عاریت سرا بتوانایی خرد محدود چگونه توان ستود .

بنگرید : مؤلفین مشار ۳:۷۳۳ .

19221ـ **تهران**، ملی۲۴۹ف: نستعلیق و لاتین خوش عبدالحسین فرزند محمود زند ، سدهٔ **۱۴** ، برای مظفرالدین شاه، آغاز برابر نمونه، ۴۵۶گ ۲۴س.دارای بیش‌از ۲۲۰۰۰ واژه [ف. ملی ۱ : ۲۵۰] .

فرهنگ بیرجندی

درص۱۹۳۲ گذشت.

فرهنگ واژه‌های‌جوك‌باشست =

کشف اللغات درص۲۰۱۵

فرهنگ وفایی = فرهنگ فارسی

در ص۱۹۳۸ گذشت .

فرهنگ هندی بفارسی

ناشناخته .

19222ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۷۰۰۴: سدهٔ **۱۲** ، نگاشتهٔ ۱۱۷۶ است [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

19223ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی : Arras ۱۱۵۱ (۱۳۱۶) : نبشتهٔ **۱۲۱۱** ق درفهرست‌آمده: لغت هندوستانی باشرح فارسی [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۱۳۷].

19224ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی ـ Versailles (۸۱) ۹۳۷: درفهرست‌بعنوان «فرهنگ‌زبان هندوستانی‌بفارسی» آمده۴۹گ [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۲] .

19225ـ **فرانسه**، همان کتابخانه: (۸۲) ۹۳۸: با همان عنوان، ۱۱۹ گ [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۱۳۲].

فرهنگ یوسفی

در ص ۵۷۲ گذشت.

ق

قاموس

ازحلیمی، لطف‌الله، که یاداو در «بحر ـ الغرایب: ۱۹۲۰» گذشت. واین گزارش همان «بحرالغرایب» اوست. در دودفتر: ۱ـ گزارش واژه‌های فارسی به ترکی ۲ـ عروض و قافیه و بدیع و فوائد متفرقه [چلبی] نسخهٔ رضوی و مجلس تنها بخش یکم فرهنگ فارسی بـه ترکی است، نسخهٔ کامل آن درموزهٔ بریتانیا و قاهره هست. **آغاز:** حمدبلیغ وثنای بیدریغ مرخدایرا جل‌جلاله وعم نواله که شرح‌کنندهٔ صدور است.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱ ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۲۰۱.

19226ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲ معاجم فارسیه تیمور: نوشتهٔ رجب **۹۵۳**، زرین، آغاز برابرنمونه، ۴۰۸ص ۱۷س [ف. مخطوطات ۲: ۴۰].

19227ـ **قاهره**، دارالکتب ۴ لغت‌ترکی طلعت: نسخ ۳رجب **۹۶۰**، دفتریکم است، ۱۷۸گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲: ۳۹].

19228 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۱م‌لغت ترکی: نسخ مصطفی‌دده فرزند ابراهیم السنایی پایان ذیحجهٔ **۹۶۴**، آغاز برابر، هردو دفتر را دارد، ۳۸۹گ ۲۱س، زرین [ف. مخطوطات ۲: ۳۹].

19229ـ **رضوی** ۳۶لغت: داودفرزند ده‌ده‌چغور سعدی، **۹۸۱**، آغاز برابر نمونه، تنهابخش یکم را دارد، [ف. رضوی۲: ۳۷۵].

19230ـ **مجلس** ۸۶۱: نستعلیق ترکی سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، تنهابخش یکم را دارد، ۱۸۶گ ۱۷س [ف. مجلس۳: ۱۰۱].

19231ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۴ لغت ترکی طلعت: نزدیك **۱۱۰۴**، دفتریکم است، ۹۶گ ۲۰س [ف. مخطوطات ۲: ۳۹].

19232 ـ **تهران**، دهخدا ۸۵/۱: نسخ ترکی سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۳: ۴۲].

19233ـ **قاهره**، دارالکتب ۸ لغت ترکی طلعت: نسخ پیش از **۱۱۸۱**، ۴۰۳ گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲: ۳۹].

19234ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۶ لغت ترکی: بی‌تاریخ، انجام افتاده.

19235 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۸ لغت ترکی: بی‌تاریخ، ۱۳۹ گ ۲۱س.

19236ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۳ لغت ترکی طلعت: تعلیق‌زیبا، ۲۳۷گ ۲۱س. تنها دفتر یکم است.

19237ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۵ معاجم فارسیه تیموریه: نسخ محمد فرزندمیرزا، بی‌ـ تاریخ. ۴۴۸ص ۱۷س [ف. مخطوطات ۲: ۳۹ـ ۴۰].

قابوس

ازحبیب‌الله ازدانشمندان نیمهٔ سدهٔ دوازدهم، بنام محمد شاه هندی (م ۱۱۶۱) و بروزگار نادرشاه، بسال ۱۱۴۹ یا ۱۱۴۷ نگاشته است. درنمای نسخهٔ ۸۶۶ مجلس وی‌را اصفهانی‌مشهور

به‌دهلوی شناسانده‌اند. ترجمه و گزارشی است باافزودگیهایی از «قاموس اللغه»ی فیروزآبادی ومانند قاموس حرف پایان ریشهٔ واژه‌را دربخش بزرگ وحرف آغاز واژه‌ها را دربخش کوچك تقسیمات خود قرار داده‌است، واین جز ترجمهٔ عبدالرحمان فرزند حسین است‌که بسال ۱۰۲۷ نگاشته است. **آغاز:** حمد ونیایش گوناگون معروض حضرت علیم وعلامی‌که تعلیم.
بنگرید: ذریعه ۱۷ :۲ ــ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۲۳۹.

19238ــ **مجلس** ۸۶۶: نستعلیق هندی میانهٔ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۸۳۰ گ ۲۷ س [ف. مجلس ۳: ۱۱۰].

19239ــ **آصفیه** ۳۷۳ لغت: نوشتهٔ **۱۲۲۲**، از الف تاطا را دارد [ف. آصفیه ۳: ۶۱۸].

19240ــ **آصفیه** ۳۷۴ لغت: نوشتهٔ **۱۲۲۳**، ج۲، ازس تای‌را دارد [ف. آصفیه۳: ۶۱۸].

قاموسچهٔ منظوم

بساخت مثلث‌لغوی [دانش‌پژوه]. بنگرید مثلثات منظوم، درهمین بخش.

19241ــ **تهران**، ادبیات۳/۶۱جوادی: نسخ غلامرضا فرزند محمدهاشم‌یزدی، باتاریخ **۱۲۶۴** دردفتر [ف. ادبیات ۳:۲۵].

قانون ادب

از ابوالفضل حبیش تفلیسی، که یاد او در «اصول ملاحم: ۲۳۸» گذشت. فرهنگ عربی بفارسی است در۲۹ کتاب به‌ترتیب حرف‌پایان، واژه‌هارا برنه وزن تقسیم‌کرده هریك را دریك بخش‌جای‌داده‌است. درپایان‌سه‌فصل‌افزوده‌است: ۱ــ نام سرایندگان وبزرگان عرب ۲ــ وزنهای قیاسی و سماعی مصدرها ۳ ــ اوزان جمعها در زبان عربی. **آغاز:** سپاس خدای را که قادر برکمال است... ودرود برمحمدع گزیدهٔ... چنین‌گوید شیخ‌ادیب ابوالفضل حبیش‌بن.
بنگرید: ذریعه ۱۷ : ۱۸ــ فرهنگنامه‌ها ۶۵.

19242ــ **حفیدافندی** ۴۳۴: نسخ، شنبهٔ ۱۱ج۱/**۵۴۸**، آغاز اندکی نونویس، ترجمهٔ فارسی زیرنویس، ۳۹۸ گ ۳۰س، با نوشتهٔ ۸۷۲ درپایان. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۵۶۷ و۱۱۹۷ و ۲۳۵۰هست[فیلمها: ۱۵۳].

19243ــ **ایاصوفیه** ۴۷۳۰: نسخ احمد فرزند محمد بغدادی **۶۷۷**، درقریهٔ ادی حصارازاعمال صندوقلو برای‌خزانه شرف‌الدین محمد، ۳۰۶ گ. **فیلم**آن در دانشگاه ش۴۳۴ هست[فرهنگنامه‌ها: ۷۵ــ فیلمها: ۱۵۲].

19244ــ **استانبول**، اسعد افندی ۲۳۵۲: نسخ الیاس فرزند خالد الابکری، ع ۱/**۷۳۰** تنها جلد ۲، ۱۵۶گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۴۷ هست [فرهنگنامه‌ها: ۷۵ ــ فیلمها: ۱۵۳].

19245ــ **تبریز**، ملی ۳۶۳۹: نسخ بی‌تاریخ سدهٔ**۷**، همراه با «لغت الفرس» مؤرخ ۱۰ج**۲/۷۶۶**، تاریخ‌نگارش را شوال ۵۹۴ نوشته است دوجزء کتاب در یك جلد، منتقل از کتابخانهٔ سلطان القرائی است [نسخه‌ها ۴: ۳۰۷].

19246ــ **استانبول**، ترخان والده ۴۱۵: نسخ، برای‌سلطان مراد (۸۴۷ــ۸۸۶) نسخهٔ‌کامل. **فیلم**آن در دانشگاه ش۶۲۹هست [فرهنگنامه‌ها: ۷۵ ــ فیلمها: ۱۵۳].

19247ــ **استانبول**، بغداد لی وهبی ۱۹۶۸: نسخ مصطفی فرزند شمس‌الدین،

شعبان ۸۶۱، ۲۷۸ گ [فرهنگنامه‌ها: ۷۵].

19248 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴۹۴۸ یا Or(۴۲۵): نسخ محمد فرزند ادریس، نخستین پنجشنبهٔ ماه محرم **۸۹۳**، کامل، ۲۴۸ گ ۳۱ س **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۸۲ و ۲۵۷۹ هست [فیلمها: ۱۵۳ ـ فرهنگنامه‌ها: ۷۵].

19249 ـ **استانبول**، حمیدیه ۱۴۱۶: نستعلیق علی فرزند مصطفی ابصالوی، **۹۱۸** در قسطنطنیه، کامل، ۴۳۳ ص [فرهنگنامه‌ها: ۷۵].

19250 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱ معاجم فارسی تیمور: نوشتهٔ معمایی فرزند عثمان، **۹۵۶**، ۶۵۰ ص ۳۱ س [ف. مخطوطات ۲: ۳۱].

19251 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای E.H ۲۰۴۸: نوشتهٔ **۹۶۲** [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۱۱].

19252 ـ **سپهسالار** ۱۱: نستعلیق عهدی فرزند شمسی بغدادی سرایندهٔ بنام، **۹۶۸**، درپایان آن مستقیم‌زاده نوشته‌که من‌این کتاب را ترجمه‌کرده‌ام (بنگرید: ص) زرین ۲۳۴ گ ۲۷ س [فرهنگنامه‌ها: ۷۵].

19253 ـ **رضوی** ۳۵ لغت: نستعلیق مصطفی فرزند سعدالانام **۹۶۹**، وقف تاج‌ماه بیگم ۱۲۶۲ آغاز بمانند نمونه، ۳۰۴ گ ۲۱ س [ف. رضوی ۲: ۳۷۵ ـ فرهنگنامه‌ها: ۷۶].

19254 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۵۲ Or: نوشتهٔ **۹۸۴** [نسخه‌ها ۴: ۶۹۲].

19255 ـ **تهران**، دکتر صادق کیا: نسخ سدهٔ **۱۰**، نسخهٔ کامل [فرهنگنامه‌ها: ۷۶].

19256 ـ **سپهسالار** ۱۰: نسخ سدهٔ **۱۰** کوتاه شده‌است و بخشی از فصل سوم را ندارد، ۲۹۶ گ ۱۵ س.

19257 ـ **ملك** ۳۵۸: نسخ سدهٔ **۱۰**، نویسنده مقدمه‌را کوتاه‌کرده‌است [فرهنگنامه‌ها ۷۶].

19258 ـ **مجلس** ۸۵۸۷ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** [دفتر ثبت کتابخانه].

19259 ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: نسخ حاج‌علیار، **۱۱۳۶** [فرهنگنامه‌ها: ۷۶].

19260 ـ **ملك** ۴۴۶: نسخ سدهٔ **۱۲**، نیمی ازدیباجه وانجام افتاده، ۲۳۱ گ ۲۲ ـ ۲۳ س [فرهنگنامه‌ها: ۷۶].

19261 ـ **تهران**، سعید نفیسی (دانشگاه): سدهٔ **۱۲**، نسخهٔ کامل [فرهنگنامه‌ها: ۷۶].

19262 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۴۴۵: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۹۱].

19263 ـ **تهران**، دانشسرای عالی ۱۱۷: نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۶ محرم **۱۲۴۷**، رحلی [نسخه‌ها ۵: ۶۳۳].

19264 ـ **مجلس** ۵۶۰۸: نسخ کهن، تاریخ یادنشده آغاز وانجام نونویس، ۵۹۶ ص ۲۸ س [ف. مجلس ۱۷: ۶۳].

19265 ـ **مجلس** ۸۸۴۹ فهرست نشده. [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

19266 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴ لغت فارسی طلعت: نسخهٔ کهن و بی‌تاریخ، ۳۴۴ گ ۲۱ س.

19267 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۰ لغت فارسی: بی‌تاریخ، **آغاز**: سپاس خدارا که قادر بر کمالست، ۱۰۴ گ [ف. مخطوطات ۲: ۳۸].

قسطاس مستقیم و مفتاح لغات قرآن کریم

ازمحمدعلی فرزند شاهقلی رازی، بنام نواب ابراهیم‌خان [دیباجه] درهندوستان بسال ۱۰۸۲، در ۲۸ باب به‌ترتیب حرف انجام و هر

باب در ۲۸ فصل به‌ترتیب حرف آغاز، هفده‌هزار واژهٔ قرآنی را گرد آورده است. **آغاز:** فصیح‌ترین لغتی که زباندانان کشور معنی خطبهٔ کتاب دانش سازند.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۸۰ ـ فرهنگنامه‌ها ۲۲۵.

19268 ـ **تهران**، دیوشلی: محمدمؤمن درشهر پتنهٔ هند، نسخهٔ کهن گویا از روزگار نگارنده، تاریخ پاك‌شده، آغاز یکبرگ افتاده در پایان تاریخ نگارش ۱۰۸۲ دارد، پیرامن ۴۰۰ ص [فرهنگنامه‌ها: ۲۲۵].

19269 ـ **تهران**، دهخدا ۷۲ (یا ۱۵۹): نسخ علینقی فرزند محمد کاظم کومنی جاجرمی، درمدرسهٔ بالاسر مشهد، دوشنبهٔ ۱۷ محرم **۱۲۷۴**، ۴۴۹ص [نسخه‌ها ۳: ۲۸ ـ فرهنگنامه‌ها: ۲۲۵].

قواعد احمدی

ازمحمدمهدی تبریزی، بنام سیدعلیخان بهادر وسید محمدخان بهادرحشمت‌جنگ وسید احمدعلیخان بهادر، بسال ۱۱۹۸ـ۱۱۹۹، در یك‌مقدمه وچند فصل و خاتمه، دردستورزبان و فرهنگ ترکی بفارسی، به‌ترتیب‌تهجی نگاشته است. **آغاز:** حمد وسپاس بیحد وقیاس متکلمی را سزد که بقدرت‌کامله.

19270 ـ **ملك** ۲/۳۷۹: سدهٔ **۱۲** [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۱۹].

ك

كالنصاب = تجرید اللغات

در ص ۱۸۶۶ گذشت.

کشف اللغات جوك باشست

ترجمهٔ فارسی «جوك باشست» که در ص ۷۷۸ گذشت واژه‌های هندی داشته، میرابوالقاسم فندرسکی ۴۶۰ واژهٔ هندی آن را بـه‌ترتیب تهجی بفارسی گزارش کرده است. **آغاز:** باب الالف. آتمان، هستی مطلق واصل آفـرینش و آنچه همه‌راآفریده.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۵۷.

19271 ـ **مجلس** ۲/۴۷۵۷: حسن بنایی، **۱۰۹۸** (۳۰۹پ ـ ۳۱۹ر)، همراه «جوك باشست: 7072» [رؤیت].

19272 ـ **دانشگاه** ۱/۱۴۱۵: نستعلیق درویش‌علی **۱۲۳۹**، همراه «جوك باشست: 7083» (۲پ ـ ۷پ) [ف. دانشگاه ۸: ۸۹].

19273 ـ **رضوی** ۴۰۰ حکمت: نستعلیق ۲۳ صفر **۱۲۴۲** همراه «جوك باشست: 7084» [ف. رضوی ۴: ۴۵].

19274 ـ **حقوق** ۱/۴۴د: نسخ **۱۲۵۸** همراه «جوك باشست: 7087» [ف. حقوق: ۱۷۳].

19275 ـ **سپهسالار** ۱۷: نستعلیق‌خوب **۱۲۷۷**، پس‌از «فرهنگ میرزا ابراهیم» [ف. سپهسالار ۲: ۲۵۵].

19276 ـ **دانشگاه** ۱/۲۴۶: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۱ر ـ ۹پ) همراه «جوك با شست: 7096» [ف. دانشگاه ۳: ۴۷۸].

کلید زبان تلنگی

دستورزبان‌وفرهنگ واژه‌هاست.

19277 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۳۰ .M، ۱۳۸۹: نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۸۸].

کنز اللغات = کنز اللغة

از محمد فرزند عبدالخالق فرزند معروف سدهٔ نهم. بنام کارکیا سلطان محمد (زیدی جارودی م۸۸۳) فرزند کارکیا ناصر کیا پادشاه گیلان و پسرش شاهزاده سلطان میرزا ولیعهد [دیباچه]. پیرامن سال ۸۷۰، واژه‌های قرآنی و احادیث را به ترتیب حرف پایان در ۲۸ کتاب (باب) و در هر کتاب به ترتیب حرف آغاز واژه‌ها نخست مصدرهای ثلاثی مجرد و سپس ثلاثی مزید و رباعی آنگاه اسمهای نامشتق را آورده است. و پیش از آغاز بکار هفده قاعده را یاد کرده است. بنام «کنز اللغة» در ۱۲۷۵ و پس از آن چند بار چاپ شده است. **آغاز:** ابتدای هر سخن آن خوبتر در هر مقام ـ کو بود با حمد معبود خدای لاینام. جواهر کنوز لغات حمد و سپاس نثار بارگاه حضرت متکلمی که زبان.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۱۶۴ ـ فرهنگنامه‌ها ۱۶۸ ـ ف. مشار: ۱۲۸۶ ـ هدیة العارفین ۲: ۲۰۴.

19278ـ **تهران**، ملی ۱۹۴۱ف: نستعلیق ابن محمد...، سدهٔ **۹**، آغاز برابر نمونه، ۴۱۹ گ ۲۰س [ف. ملی ۲ : ۴۸۱].

19279 ـ **دانشگاه** ۲۶۹۲ : نستعلیق ترکی مصطفی فرزند داود، ۲۱ رجب **۹۴۴**، زرین، نسخهٔ پاکیزه‌ایست [دانشگاه ۱۰: ۱۵۷۶].

19280ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۹۶۰: نوشته **۹۶۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۹۲].

19281ـ **مجلس** ۵۷۹۸ : نسخ حسین فرزند عبدالرحیم، **۹۷۸**، ۶۷۲ص ۱۹س [ف. مجلس ۱۷ : ۲۹۱].

19282ـ **الهیات** ۸۶ج: نستعلیق احمد فرزند شاهقلی فرزند امیر **۹۸۲** [ف. الهیات ۱: ۱۱۳].

19283ـ **دانشگاه** ۱۳۹ : نسخ سدهٔ **۱۰** تصحیح شده، سان‌دیده، ۲۹۱ گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۲ : ۴۳۹].

19284ـ **تهران**، موزه ۳۰: نسخ خوش سدهٔ **۱۰**، پایان تا یاء مـع النون دارد و افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۱۲۳].

19285ـ **سنا** ۷۵۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۰** **۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۵].

19286ـ **تهران**، دهخدا ۱۳۷: نستعلیق **۱۰۰۹** [نسخه‌ها ۳: ۲۹].

19287ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۱۱: نستعلیق فرید فرزند بایزید، سه‌شنبهٔ پایان شعبان **۱۰۱۴**، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۶: ۶۵۷].

19288ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۲۴۲: نوشتهٔ **۱۰۲۴** [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۵].

19289ـ **آمل**، میرزا ابوالحسن پیشنماز آملی: نسخ و نستعلیق حسین فرزند حاجی شاه قباد وندامی، پنجشنبهٔ ۵ شوال **۱۰۳۷** [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۱].

19290 ـ **دانشگاه** ۱۴۳۰ : نستعلیق محمدحسن عینی، ذیحجهٔ **۱۰۴۱**، ۲۷۲ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۰۲].

19291ـ **تهران**، ادبیات ۴۶۶ جوادی: نستعلیق محمدعلی فرزند مهرعلی گزی، چاشت دوشنبهٔ ۲۲ شعبان **۱۰۴۴** [ف. ادبیات ۳: ۲۳].

19292ـ **مجلس** ۸۶۷: ثلث و نسخ خوب محمدصادق فرزند حاجی محمد حافظ، **۱۰۴۴** بدستور منوچهر حاکم مشهد، ۳۲۹ گ ۲۳س [ف. مجلس ۳ : ۱۱۲].

19293ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۴ لغت فارسی: تعلیق میرضی فریکناری، ۲۲ شوال **۱۰۴۸**، آغاز برابر نمونه، ۲۹۰ گ ۲۳س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۶].

19293 ـ **الهیات** ۱۵۵ج : نستعلیق اسکندرفرزندقاسم شهمیرزادی، ۱۳صفر**۱۰۵۷** ۳۲۱گ ۱۸س [ف. الهیات۱ : ۱۱۳].

19294 ـ**مجلس** ۵۵۷۰: نسخ‌ونستعلیق **۱۰۶۵** ، ۶۷۴ ص ۲۲س [ف . مجلس ۱۷ : ۳۳] .

19295 ـ **نجف**،سیدمحسن‌حکیم۱۶۸: علیقلی فرزندحاجی‌بهبودی، **۱۰۶۵**، ۳۴۶گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری].

19296 ـ **مجلس** ۴۶۹۱ : نستعلیق اسماعیل فرزند علیخان تبریزی ، ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۰۶۶**، ۳۱۷گ ۲۲س [رؤیت] .

19297 ـ **یزد**، سریزدی۱۴۵: نستعلیق قاسم دیوانهٔ جربادقانی‌در ذیقعدهٔ **۱۰۶۹** برای آقامیرزا فرزند حاجی‌رضا [نسخه‌ها۴:۴۲۴].

19298 ـ **سنا** ۲۸۸: نسخ زین‌الدین فرزند فتح‌الله ، شوال **۱۰۷۱** ، [نسخه‌ها ۶ : ۵۲۲] .

19299 ـ **الهیات** ۱۹۵ ب : نستعلیق محمدرضا فرزند میرعابدین حسینی ، رمضان **۱۰۷۲** ، ۳۰۸گ ۲۱ س [ف . الهیات ۱ : ۱۱۳] .

19300 ـ **دانشگاه** ۲۶۷۱ : نستعلیق سید زین‌العابدین فرزند سیدحیدر، ۱۰ذیحجهٔ **۱۰۷۲** ، ۵۴گ ۲۵س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۶۵] .

19301 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱ لغت فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد مهدی فرزند محمد حسین فرزند تیمور حسن فرزند سلطان حسن **۱۰۷۵**، ۲۲۶گ [ف. مخطوطات ۲:۷۶] .

19302 ـ **مشهد**،فاضلیه۱۷۶ فرهنگ : نستعلیق میرمحمد قاسم **۱۰۷۴** ، آغاز برابر نمونه، ۱۷۶گ ۲۲س [ف. فاضلیه ۱:۱۷۶].

19303 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۰۱: نستعلیق ونسخ محمد ابراهیم فرزند علیرضای ناصری ، در ذیحجهٔ **۱۰۷۸** [نسخه ها ۲ : ۹۲].

19304 ـ **سپهسالار** ۱۰۸ : نستعلیق محمدسلطان فرزند عبدالباقی، **۱۰۷۹** بدستور محمداکبر بیگ، ۲۱۴گ۲۶س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۵۱].

19305 ـ **قم**، سیدشهاب‌الدین تبریزی ۲مج : نوشتهٔ محمد قاسم فرزند حسن تبریزی **۱۰۸۴** [نسخه‌ها ۶ : ۳۹۷].

19306 ـ **الهیات** ۱۴۷ج: نسخ محمد امین فرزند محمدعلی در**۱۰۸۷** مقابلهٔ مجلسی دوم بـا نسخهٔ مؤرخ ۱۰۹۰را دارد ، ۳۱۸گ ۲۴س [ف. الهیات ۱:۱۱۳].

19307 ـ **فرهاد معتمد** ۱۸: واژه‌ها نسخ درشت، ۲۰ذیحجهٔ **۱۰۹۱** [نسخه‌ها ۳ : ۲۱۰] .

19308 ـ **موصل** ، مدرسهٔ جامع پاشا ۲۷۶: نوشتهٔ **۱۰۹۱** [ف. مخطوطات موصل : ۶۷] .

19309 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۴معاجم فارسیه تیمور: نوشتهٔ محمدرضابن حاجی‌حیدر قاری‌حافظ، ع۲/**۱۰۹۴**، ۴۶۱ص۱۵س [ف. مخطوطات ۲:۷۶] .

19310 ـ **تهران**، موزه۷: نوشتهٔ‌محمد مهدی فرزند جلال‌الدین محمد حسینی، ۱۵ع ۱/**۱۰۹۶** [نسخه‌ها ۳ : ۱۲۲].

19311 ـ **سپهسالار** ۵۷۹ : نستعلیق خوب‌محمداشرف،**۱۰۹۷**، زرین[ف.سپهسالار ۲ : ۲۵۱].

19312 ـ **تهران** ، گلستان ۱۲۴۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، درمتن وهامش « فرهنگ

جهانگیری» است، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها : ۰۰۰] .

19313ـ رشت، مدرسهٔ مهدویه: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۳۹۳].

19314ـ **الهیات** ۱۷۳ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۳۴۴گ ۱۹س [ف. الهیات ۱:۱۱۳] .

19315ـ **دانشگاه** ۱۷۰۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در ۳ج ۲/**۱۱۹۱**، کامل‌شده، آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۸ : ۲۵۵] .

19316ـ **تهران**، دهخدا ۱۱۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده .

19317ـ **تهران**، دهخدا ۱۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۲۹] .

19318ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A۲۷۲۴: سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه [ف. فهمی ادهم ۱:۱۱۱] .

19319ـ **تهران**، دهخدا ۱۱۱ : نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۲۹].

19320ـ **الهیات** ۲۴۷ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز وانجام افتاده ، ۲۴۷گ ۱۷-۱۹س [ف. الهیات ۲:۱۷].

19321ـ **سپهسالار** ۱۰۷ : نستعلیق متوسط میرمحمد امین، **۱۱۰۸** [ف . سپهسالار ۲ : ۲۵۱].

19322ـ **تهران**، دهخدا ۱۷۰ : نسخ زین‌العابدین فرزند مرتضی‌قلی، شنبهٔ ۱۷ ذیحجهٔ **۱۱۱۷** [نسخه‌ها ۳:۲۹].

19323ـ **مجلس** ۴۳۹۶ : نسخ جعفر حسین فرزند ملا محمد علی طرزه ، **۱۱۲۷** ، ۳۱۸گ [رؤیت] .

19324ـ **موصل** ، مدرسهٔ جامع پاشا ۲۷۵ : تعلیق بسیار خوش ، **۱۱۲۲** [ف . مخطوطات موصل : ۶۷] .

19325ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵ لغت فارسی طلعت : نستعلیق ابن‌عاشور مکی رشید بوناتی، ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۱۳۳** ، جلد ۲، ۷۰گ ۲۶س [ف . مخطوطات ۲ : ۷۶] .

19326ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۲:۹۲].

19327ـ **الهیات** ۸۷ج: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغازافتاده، ۲۶۲گ ۲۳س [ف. الهیات ۱ : ۱۱۳].

19328ـ **حقوق** ۷د: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ازمیان وانجام افتاده ، ۴۱۸گ ۱۷س [ف . حقوق : ۱۷۵] .

19329ـ **تهران**، ادبیات ۲/۱۰۵ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱۳۷پ - ۱۷۸پ)، ناقص [ف. ادبیات ۱ : ۴۰۰] .

19330ـ **مجلس** ۸۶۸: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز ویك برگ ازانجام افتاده، ۳۵۹گ ۱۹س [ف مجلس ۳ : ۱۱۳].

19331ـ **مجلس** ۵۶۴۵: نسخ سدهٔ **۱۲** آغاز در دیباجه وانجام افتاده، ۴۹۰ص ۲۷س [ف. مجلس ۱۷ : ۱۰۱].

19332ـ **دانشگاه** ۵۱۱۷ : نستعلیق خوش عبدالعزیز فرزندحسن نیوانی گلپایگانی نیمهٔ شوال **۱۲۰۳** [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۱۷].

19333ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۹۳ : نسخ پنجشنبهٔ ۱۹ شعبان **۱۲۳۳** [نسخه‌ها ۲ : ۹۲] .

19334ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۹۵۹: نوشتهٔ **۱۲۳۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

19335ـ **تهران**، دهخدا ۱۷۳: نستعلیق محمد علی فرزند ملا اسماعیل قراچه داغی حکمابادی، یکشنبهٔ ۱۷ع۱/**۱۲۳۶** [نسخه‌ها ۳ : ۲۹].

19336ـ **سپهسالار** ۱۰۹ : نستعلیق عبدالرزاق‌الویری فرزند محمد هاشم، **۱۲۴۵** ۳۵۹گ ۱۷س [ف. سپهسالار۲:۲۵۱].

19337ـ **تهران** ، دهخدا ۱/۱۸۲ : نسخ سیدرضا فرزند میرمعین حسینی ، شنبهٔ ۲۴ رمضان **۱۲۴۶** [نسخه‌ها ۳:۴۷].

19338 ـ **مجلس** ۳۱۴۳ : نسخ میرزا حسینعلی، **۱۲۶۸**، آغازبرابرنمونه، ۶۵۹ص ۱۷س [ف. مجلس ۱۰:۷۱۵].

19339ـ**دانشگاه** ۲۹۸۵/۳: نسخ‌سدهٔ **۱۳** (ص۲ـ۸۳هامش و۸۴ـ۱۲۶متن وهامش) [ف. دانشگاه ۱۰:۱۸۹۷].

19340ـ **دانشگاه**۵۰۸۳: نسخ‌سدهٔ**۱۳** دیباجه راندارد، انجام افتاده ،۱۴۱گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۷].

19341 ـ **سنا** ۹۰۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۵] .

19342ـ **مشهد**، فرخ ۲۵۹: تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها ۳ :۹۵].

19343ـ **رضوی**۳۷لغت: نسخ، تاریخ یاد نشده، وقف **۱۲۶۱**، ۳۷۱گ ۲۳س [ف . رضوی ۲:۳۷۵].

19344ـ **مجلس**۴۷۷: نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ۳۲۱ گ ۳۲س [ف. مجلس ۲ : ۲۷۹] .

19345ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹ لغت : نسخ، بی‌تاریخ، ۳۶۸گ ۲۰س [ف.مخطوطات ۲:۷۶].

کنز اللغة

محمدعلی‌فرزندمحمدرضا، فرهنگ‌فارسی بعربی‌وترکی‌است، که درهفتادسالگی‌در ۱۱۵۰ ساخته‌است. **آغاز:** بسم‌الله‌العلی‌الاعلی.سبحان الذی جعل لسان‌الانسان آیة علی ایجاده ... امابعد، چون معلوم است که هرصنفی از.

بنگرید : ذریعه ۱۸:۱۶۴ .

19346ـ **دانشگاه** ۱/۱۹۲۰ : نسخ خود نگارنده ، **۱۱۵۰** (۲پ ـ ۵۹پ) ۱۴س [ف . دانشگاه ۸:۵۳۲]

19347ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳قف۳۳۷: نوشتهٔ**۱۳۱۰**، ۶۶۲ص درفهرست نام نگارنده نیامده است [مخطوطات، سرفراز علی : ۱۶].

ل

لسان التنزیل

در نسخه اورخان نگارنـده جمال‌الدین احمدفرزند اسحاق یاد شده .فرهنگ واژه‌های قرآنیست بترتیب‌سوره‌ها ازفاتحه وبقره تاناس گویاگزیده‌ای از «المستخلص» باشدکه درآغاز سدهٔ هشتم نگاشته شده است با حذف دستورهای نحو وصرف و آوردن دیباجه کتاب «تراجم ـ الاعاجم:۱۹۷۱» درآغازآن‌جزآنکه‌نام«تراجم الاعاجم» برداشته و بجای آن «لسان التنزیل» گزارده‌اند. و شاید همان «تراجم الاعاجم» را که‌بترتیب عکس سوره‌های‌قرآنیست‌باین‌ترتیب درآورده وبدین‌نام‌خوانده‌است[فرهنگنامه‌ها].

آغاز: الحمدلله مانع‌الاعلاق والصلاة‌علی‌صادق الوعدوالمیثاق... وبعد، فهذه‌مختصر فی‌التفسیر والتأویل سمی «لسان‌التنزیل» .

بنگرید:ذریعه۱۸:۳۰۱ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۵۳، ۲۸۸.

19348ـ **اورخان،** بورسه۱۹۴: نوشتهٔ

۸۵۰، درفهرست کتابخانه نگارنده جمال الدین احمدبن اسحاق یاد شده است [سید عبدالعزیز طباطبائی] .

19349 **تهران**، استاد محیططباطبایی: نستعلین ج۲/**۱۰۶۳**، ۲۰۰ص [فرهنگنامه‌ها: ۲۸۸] .

19350ـ **ملك** ۳۹۷۵ : نسخ عبدالباقی فرزندحاجی قنبرعلی المولودی قاینی ، شنبه ۲۴ج۲/**۱۰۷۵** دراعمال قاین، نسخه ازسورهٔ مزمل است تابقره [رؤیت] .

19251ـ **تهران**، ملی ۷۷۵ فهرست نشده: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۱: ۵۹].

لغات قرآن

از محمد صادق فرزندعلی یارخویی. باید نگارندهٔ «تذکرة الذاکرین :۱۵۶۷» باشد .

19352ـ **مشهد** ، عبدالمجید مولوی ش ف۴۱۵ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۵۵].

لغات قرآن

کاظم مدیرشانه‌چی، گزیده‌ایست ازتفسیرها .

19353ـ **آقای کاظم مدیرشانه‌چی**: نستعلیق نگارنده [نسخه‌ها ۵: ۵۸۸].

لغات قرآن = ترجمان القرآن

لغات قرآن منظوم

ازسراینده‌ای درسدهٔ‌سیزدهم، که فرهنگ واژه‌های قرآن را به‌ترتیب سوره‌ها از حمد و بقره تاناس ، دربندهایی نصاب مانند ، بنام شاهزاده حسنعلی میرزا درتهران سروده است . (بنگرید : دررااللغات :۹۸۳) .

19354ـ **ملك** ۲۳۰۷ : نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده ، ۱۰ گ ۱۳ س [فرهنگنامه‌ها : ۲۵۲] .

لغات قوافی = ترجمان القوافی

نسخهٔ دهخدا 18817.

لغات مثلث = مثلثات منظوم

لغت بجوهری

نصاب عربی به‌فارسی وترکی‌است. **آغاز:** ابتدا وافتتاح وفاتحت آغاز کار.

19355ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۵ لغت ترکی طلعت : بی‌تاریخ (گ۱-۷۵) ۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۳] .

لغت حسام

نصاب فارسی ـ ترکی‌است. شاید سرایندهٔ آن حسام خویی‌باشد (بنگرید : تحفهٔ حسام : ۱۹۶۷). **آغاز:** القطعة الاولی ، خداتکری ، توانگر مغیسی بای .

19356ـ **قاهره**، دارالکتب۴/۱ تعلیم فارسی: نسخ بی‌تاریخ [ف. مخطوطات۲ :۹۳].

لغت شهزانشاه

فرهنگ عربی، فارسی و ترکی است به ـ ترتیب تهجی. **آغاز:** الله‌جل شأنه وعم نواله. ابتدا هرنسنه‌نك اولی. ابقاء پایدار، اولمق.

19357ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۴ لغت ترکی قوله: نوشتهٔ محمد صادق، **۱۲۲۶**، ۴۴ گ ۶س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۴] .

لغت نعمت‌الله رومی

ازنعمت‌الله‌فرزند احمدفرزند مبارك‌روشنی زادهٔ رومـی حنفی ، درگذشتهٔ ۹۶۹، فرهنگ فارسی بترکی‌است ودستورزبان‌درسه‌بخش: ۱ـ مصدرها ۲ـ دستورزبان فارسی دری ۳ـ نامهای جامد ومشتق وهرواژه نیز درآن بمانند «اقنوم عجم» به‌مفتوح ومکسور ومضموم مرتب‌شده‌است ودر۹۸۸. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس و شکر

باسپاس آن مالك بی‌همتا را که ملکش بینیاز است.

بنگرید ذریعه ۱۶: ۲۰۹ ـ هدیة‌العارفین ۲: ۴۹۷ ـ فرهنگ نظام ۵ : نب ـ فرهنگ نویسی درهند : ۲۷۵.

19358ـ قاهره، دارالکتب‌۵/۹صرف ونحوترکی‌طلعت: نسخ، ۹۶۰ (گ۲۵-۳۱۶) [ف. مخطوطات ۲ : ۹۶].

19359ـ قاهره، دارالکتب ۲۱م لغت ترکی: نسخ مصطفی‌دده فرزند ابراهیم السنائی پنجشنبهٔ پایان ذیحجهٔ ۹۶۴، زرین، ۲۱۲گ ۲۱س.

19360ـ قاهره، دارالکتب ۱۱م لغت فارسی: نسخ آدینهٔ ذیحجهٔ ۹۶۴، آغاز برابر نمونه، ۱۹۴گ ۲۳س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۴].

19361ـ موصل، مدرسة شيث النبی ۱۷۱ : نوشتهٔ ۹۶۴ [ف. موصل : ۲۲۲].

19362ـ قاهره، دارالکتب، ۶۳ لغت ترکی طلعت: نوشتهٔ درویش ذوالنون، رمضان ۹۶۹، ۲۲۷ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۶].

19363ـ قاهره، دارالکتب ۱۸ لغت ترکی طلعت: نوشتهٔ حامد فرزند محمد فرزند ولی‌الدین فرزند اوحد، چهارشنبهٔ ۲۹ صفر ۹۷۰ درقسطنطنیه، زرین، ۲۱۸گ۲۳س [ف. مخطوطات ۲:۹۵].

19364ـ قاهره، دارالکتب ۳۷ لغت ترکی‌قوله: نسخ، ۹۷۰ درشهرکوتاهیة، ۱۷۸ گ ۱۳س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۶].

19365ـ موزهٔ بریتانیاOr۹۱۲۱: نوشتهٔ ۹۷۳ [نسخه‌ها ۴:۶۹۲].

19366ـ تهران، دهخدا ۶۴: نستعلیق پیری‌فرزندحمزه، پنجشنبهٔج۱/۹۷۸ [نسخه‌ها ۳ : ۳۰].

19367ـ قاهره، دارالکتب ۵۰ لغت ترکی طلعت: نوشتهٔ درویش‌رجب ۹۸۰، زرین ۳۵۹گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲:۹۵].

19368ـ حقوق ۱۵۴ ج : نسخ ۹۸۸ زرین، ۲۷۹گ ۲۱س [ف. حقوق: ۱۸۰].

19369ـ آصفیه ۱۰۸ لغت : نستعلیق عثمان فرزند محمد، در۹۹۳، ۳۵۱ص ۲۵س [ف. آصفیه‌میرعثمان‌علی۲:۳۹۶].

19370ـ تهران، دهخدا۶۹: نسخ‌سدهٔ ۱۰-۱۱، زرین [نسخه‌ها ۳:۳۰].

19371ـ همدان، آرامگاه بوعلی ۱۷۹۹ : نسخ محمد فرزند محمود اخوی (؟) طرابوزانی، آدینهٔ ۱۳ج۲/۱۰۰۰، ۲۴۲گ ۱۹س [نسخه‌ها ۵ : ۳۳۴].

19372ـ سپهسالار ۲۵۳ : نستعلیق فضل‌الله، ۱۰۵۸، ۲۵۳گ۱۷س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۶۵].

19373ـ تهران، ادبیات ۲۱۴ ج : نستعلیق سدهٔ۱۱، ۲۸۷گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱ : ۴۰۵].

19374ـ موزهٔ بریتانیا‌Or۷۳۳۱: نوشتهٔ ۱۱۶۱ [نسخه‌ها۴:۶۹۱].

19375ـ دانشگاه۵۳۰۱: نسخ‌سدهٔ۱۲ ۴۶۶ص ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۹۷].

19376ـ پاریس S. b۴۷۱۸ : سدهٔ ۱۲، درفهرست بنام «لغت فارسی به‌ترکی» یاد شده [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴:۱۳۸].

19377ـ قاهره، دارالکتب ۵۳ لغت ترکی: بی‌تاریخ، ۱۹۰گ ۲۳س.

19378ـ قاهره، دارالکتب، ۵۴ لغت ترکی: بی‌تاریخ، ۲۵۴گ ۲۱س.

19379ـ قاهره، دارالکتب، ۵۲ لغت ترکی: نوشتهٔ نبی‌فرزندمحمد، بی‌تاریخ، ۲۳۰ گ ۱۷س [ف. مخطوطات ۲:۹۵] .

19380 ـ قاهره، دارالکتب ، ۱ لغت فارسی طلعت: بی‌تاریخ، ۱۷۲گ ۱۹س.

14381ـ قاهره، دارالکتب، ۵۶ لغت ترکی طلعت: زرین، ۳۲۲گ ۱۷س.

19382ـ قاهره، دارالکتب۱۳ معاجم فارسی تیمور : زرین ، ۴۸۴ص ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۶] .

19383ـ موصل ، المدرسة الحسینیه ۲۳۸: [ف. موصل :۲۳۶].

لهجة اللغات = جامع اللغات

محمد اسعد درص ۱۹۷۹ گذشت.

مثلثات قطرب = ترجمهٔ ...

متن ازقطرب،ابوعلی‌محمد فرزندالمستنیر فرزند احمد بصری ، درگذشتهٔ ۲۰۶ شاگرد سیبویه، نخستین‌کسی‌است‌که‌مثلثات‌راگردآورده است.واژه‌های عربیست‌که ازحیث لفظ‌یکی واز لحاظ حرکات آغازآنها بسه معنی درمی‌آیند. درکشف‌الظنون ومعجم‌المطبوعات مثلثات‌قطرب را منظوم یادکرده‌اند ولی نخستین‌بار ابن‌یوسف ازمنثور آن به‌ترتیب تهجی همراه با ترجمهٔ فارسی‌آن‌یادکرده‌است،که‌درآغاز نسخه به‌قطر بن احمد بصری نسبت داده شده ، کـه گویا همان قطرب است [فرهنگنامه‌ها]. **آغاز:** قال‌الشیخ قطر بن احمدالبصری... هذاکتاب المثلث‌اللغه علی‌وجوه الثلاث من‌الفتح والکسر والضم. . . الاثر ... روایت کردن، رفتن از بعد چیزی ، نشان .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۰۸ ـ ذریعه ۱۹ : ۸۰ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۸۶(المثلث فی‌اللغة) .

19384ـ سپهسالار ۱۱۰: محمدفرزند عبدالکریم ، در **۹۲۸** ترجمهٔ هرواژه در زیر همان واژه است . نام مترجم یادنشده ، ۲۵ س ۲۰۶ گ [فرهنگنامه‌ها : ۲۰۸].

19385ـ مجلس۶۲/۴۹۰۰: نسخ با تاریخ **۱۰۷۲** دردفتر (۱۶۵ر–۱۶۶ر) **آغاز:** هذا کتاب‌المثلث‌الفقه... [رؤیت].

19386ـ مجلس۱۸۰۵: نسخ باتاریخ **۱۰۷۹** دردفتر (ص۳۱۹–۳۲۱) بسیاربه‌نسخهٔ ۱۱۰سپهسالارنزدیک‌است‌نسخه‌تازه‌تر ولی‌انشای کهن‌تری دارد [ف. مجلس ۹ : ۳۶۵] .

مثلثات منظوم = نصاب مثلث

از بدیعی، یکی از سرایندگان سدهٔ دهم . گویا بدیعی تبریزی. منظومه‌ایست نونی‌در بحر رمل، که از۱۲۶۵ تا۱۳۲۴چهاربار چاپ‌شده است . **آغاز :** از پس حمد خداوند زمین و آسمان ـ در لغت نظمی کنم چون لالی عمان ـ ازیکی لفظ ارسه معنی‌خواهی‌ای صاحب‌کمال ـ اولش‌را فتح‌وکسر وضم بدین‌ترتیب‌دان.

بنگرید:ذریعه ۹:۱۳۱ ـ فرهنگنامه‌های عربی‌بفارسی : ۲۰۸ ـ دانشمندان آذربایجان ۶۵ ـ ف. مشار : ۱۵۸۱ (نصاب مثلث) .

19387ـ تهران ، دهخدا ۲/۱۲۲ : نسخ ونستعلیق حسین فرزند یعقوب‌شاه بیرونی، ۲۰شوال **۱۰۶۲**، (دش پسین بهمین خامه) [نسخه‌ها ۳ : ۴۵ ـ فرهنگنامه‌ها : ۲۱۰].

19388ـ ملک۱/۴۲۸: شکسته‌نستعلیق محمد یوسف عقیلی، ۶ع‌۱/**۱۰۷۰** ، **آغاز:** رب پروردگار [رؤیت] .

19389ـ دانشگاه۵/۲۴۵۹: نستعلیق گل‌احمدفرزندمحمد **۱۰۷۵**(۹۸–۱۰۳هامش) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۹۸].

19390ـ سپهسالار ۱/۲۹۱۱: نوشتهٔ

۱۰۹۲ دراجمیر (ص ۱۱۰–۱۱۱) [ف. سپهسالار ۵ : ۵۰۰].

19391ـ **تهران**، دهخدا ۱۲۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، پس از «حمد وثنا» [ف. سپهسالار ۲: ۲۷۱].

19392ـ **سپهسالار** ۱۰۷ : نستعلیق محمدامین، **۱۱۰۹**، در هامش «کنز اللغات» [ف. سپهسالار ۲ : ۲۷۱ — فرهنگنامه‌ها : ۲۱۰].

19393ـ **ملک** ۵۷۶۵/۶ : نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۱۵۱** دردفتر (۹۲ر–۹۵پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

19394ـ **دانشگاه** ۶/۲۸۹۶: نستعلیق احمدفرزندمحمدطاهر، یکشنبه ۲۰ج۲/**۱۲۱۸** (۱۹۹ – ۲۰۲ متن وهامش) نویسنده دررجب ۱۲۱۳ درشهرخوی زندانـی بوده است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۵].

19395ـ **رضوی** ۹۳۶/۲ ادبیات (۴۸۰۵): نستعلیق **۱۲۳۵**، آغاز برابرنمونه (ص۹–۱۴) [ف. رضوی ۷ : ۷۵۱].

19396ـ **همدان**، آقای قاسم برنـا : شکسته نستعلیق سید محمد حسینی ، ۲۷ج۱/**۱۲۶۵**، آغازبرابرنمونه [نسخه‌ها ۵: ۳۷۸].

19397ـ **تبریز** ، سلطان القرائی : نسخ **۱۲۶۷** [فرهنگنامه‌ها : ۲۰۸].

19398ـ **دانشگاه** ۲/۴۴۱۸: نستعلیق سیدمصطفی فرزندمحمد موسوی نوربخشی‌قاینی **۱۲۶۷** (۵–۱۰ هامش‌جنگ) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۸۰].

19399ـ **ملک** ۴۲۱۱/۴: نسخ عبد الوهاب اصفهانی **۱۲۶۹**، (۸۶ پ – ۸۹ پ) آغاز برابرنمونه، نسخه ۹۲ بیت دارد [رؤیت].

19400ـ **دانشگاه** ۲/۳۹۷۹: نستعلیق محمدحسن‌فرزند محمدعلی‌لسان‌الاطباء تهرانی **۱۲۷۰** (۴۹ر – ۵۳پ) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۷۴].

19401ـ **ملک** ۵۱۱۹/۱ : نستعلیق محمدشفیع حسینی ۱۴ج۲/**۱۲۸۷** ، (۱پ – ۱۰پ) آغاز در معنی بمانند نمونه ، از میان افتادگی دارد، ۱۰س [رؤیت] .

19402ـ **دانشگاه** ۵/۳۴۱۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۹۶پ – ۱۰۳ر) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۲۵] .

19403ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۸۷۰۰۳ بدیع: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «نصاب مثلثهٔ لغات» یاد شده است ، ۵گ ۱۰ س [مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱ : ۳۵۴] .

19404ـ **اصفهان**، محمدحسن‌زفره‌ای: نوشتهٔ محمدعلی زفره‌ای درگذشتهٔ **۱۳۶۱**، ش ۷دفتر [تذکرةالاحباب دراسامی کتب تاریخ و انساب ۱ : ۸].

مثلث نامه

ازعثمان معروف به‌شاکر فرزند مصطفی – البوزاوقی، نصاب فارسی، ترکی وعربی است، که بسال ۱۲۱۰ بانجام رسانده‌است. **آغاز :** بنام‌آن خدا بخشندهٔ هوش .

19405ـ **قاهره**، دارالکتب ۲/ ۱۰ لغت فارسی طلعت: بخامهٔ سراینده، زرین ، با تقریظی ازسیداحمد مدعو به‌حیاتی مؤرخ **۱۲۱۴** (۵۲پ – ۱۰۷) ۱۰س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۰۵] .

مجمع اللغة

ناشناخته. فرهنگ عربی بفارسی است.

19406ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۴۷۸/۳ Or: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

19407ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۲۹۹: نسخ محمد فرزند احمد، تاریخ یاد نشده، ۴۸۰ گ ۱۶س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۷۳۰ هست [فیلمها: ۱۸۴].

محمدیه

منظومه‌ایست در لغت عربی بفارسی، از بهاء الدین عبدالرحمان المغلقره‌وی که آنرا برای محمدبن حاج بخشی کتاهیه‌وی، درمحرم ۸۰۵ق بپایان رسانیده است. [کشف الظنون ـ فرهنگنامه‌ها: ۱۹۲].

المحیط بلغات القرآن

از بوجعفرك بیهقی، احمد فرزند علی، نگارندهٔ «تاج المصادر: ۱۹۶۵» و جز آن. فرهنگ واژه‌های قرآنی است.

بنگرید: کشف الظنون ۲: ۱۶۱۹ ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۴۸.

19408ـ **قم**، سید شهاب الدین تبریزی: نسخ سدهٔ **۱۲**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۶: ۴۱۲].

مختصر اللغات

گزیده‌ایست ازچند فرهنگ: قاموس، کنز اللغات و جز آنها، بدستور ابراهیم بیك عباسی، گویا ازسدهٔ سیزدهم، به‌ترتیب تهجی درآغاز واژه‌ها. **آغاز:** حمداحق والیق وثنای اوفق و اطبق ستایش ذات جمیل الصفات آن واحد.

19409ـ **تهران**، ملی ۴۹۴ ف: نسخ خوش سدهٔ **۱۲**، ۳۲۹ گ ۱۳س [ف. ملی ۱: ۴۷۳].

مدار الافاضل

از فیض فرزند اسد العلماء دکنی، که هر واژه‌ای‌را بعربی، فارسی، ترکی به‌نشانهٔ ع ف تاء ترجمه کرده است. **آغاز:** ای‌نام تو ورد هرزبان دگراست.

19410ـ **رضوی** ۴۴لغت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۲۸۱ گ ۲۴ـ۲۵س [ف. رضوی ۲: ۳۷۸].

مرقات = صحائف

منسوب به ابوعبدالله حسین نطنزی، که یاداودر«دستور اللغة ۱۹۸۳» گذشت. چلبی آن‌را بدون اینکه از نگارنده‌اش نام برد یاد کرده، نخستین‌کسی‌که آن را از نطنزی دانست بلوشه فهرست‌نگارکتابخانهٔ ملی پاریس بود. بمانند «دستور اللغه» در دوازده باب و برای مبتدیان نگاشته است. وبکوشش دکترشهیدی درتهران چاپ شده‌است: باب ۱ـ المبادی و الاعضا ۲ـ اصناف‌مردم ۳ـداروها وبیماریها ۴ـخوراکیها و آشامیدنیها ۵ ـسلاحها و متاعها... **آغاز:** الحمدلله مبدع‌الاشیاء بقدرته ومصورها... وبعد فهذه «صحائف» تتضمن.

بنگرید: فرهنگنامه های عربی بفارسی: ۱۹، ۲۶ ـ ذریعه ۲۰: ۳۱۱ ـ کشف الظنون ۲: ۱۶۵۶ ـ راهنمای کتاب ۱۰: ۶۱۰.

19411ـ **استانبول**، فاتح ۵۱۷۸: نسخهٔ‌کهن بایادداشت **۸۰۳**، با ترجمهٔ ترکی زیرنویس، آغازبرابرنمونه، درفهرست‌شناخته نیست. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۸۶ هست [فیلمها: ۱۷۶].

19412ـ **پاریس**، ملی ۹۴۵: نسخ خوب ذیحجهٔ **۸۴۷**، ۵۷ گ (بلوشه ۲: ۱۷۳) [فرهنگنامه‌ها: ۲۷].

19413ـ **الوجامع**، بورسه ۳۳۸۵: نسخ ترکی سدهٔ **۹ ـ ۱۰**، تنها ده‌باب آغاز را دارد [فرهنگنامه‌ها: ۲۷].

19414ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۴ لغت ترکی طلعت: نسخ یعقوب فرزند طراق فرزند

مراد، پایان ع۲/**۱۰۷۳**، آغاز برابر نمونه درفهرست نگارنده شناخته نیست، ۱۵۴، ۱۵۵ گ ۶س [ف. مخطوطات ۲ : ۳].

19415ـ **ملك** ۶۲۸۶ : نسخ سدهٔ **۱۱** و ترجمهٔ زیرنویس ترکی آن به نستعلیق آغاز برابرنمونه، ۱۰۴ گ ۸س [رؤیت] .

19416ـ **دانشگاه**۸/۱۹۲۹ : نستعلیق سدهٔ**۱۲**، باتاریخهایی از ۱۱۱۵ و ۱۱۸۵ در دفتر (۱۱۳پ ـ ۱۱۸پ)، آغاز برابرنمونه، درفهرست نام نگارنده یادنشده و آمده است : جز «مرقاة» احمدکرمیانی است [ف. دانشگاه ۸ : ۵۴۶].

19417ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری ۱۶۷ : نوشتهٔ **۱۱۸۶** تنها پنج‌باب اول‌را دارد ۵ گ . این نسخه به‌دانشگاه منتقل شده است [فرهنگنامه‌ها : ۲۷] .

19418ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۸معاجم فارسیه تیمور : بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست نگارنده شناخته نیست، ۱۰۹ گ ۱۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۴] .

مرقات الادب

سرودهٔ ملا احمدی‌کرمیانی (کریمه‌ای) ، درگذشتهٔ ۸۱۵ . چهل و دوبند فرهنگ عربی بفارسی وسپس‌بیست وهشت‌قاعده‌دربارهٔ دانشهای آن روزه ازادب وفقه و نجوم و جز آن . (بنگرید : دیوان ادب) . که برای پادشاهی محمودنام سروده است. اسماعیل‌پاشا از«مرقات الادب» احمدبن عبدالله‌کرمانی درگذشتهٔ ۸۱۵ یادکرده‌است. نصرالله‌طرازی‌سراینده‌را باحتمال ابراهیم‌بن خضر درگذشتهٔ ۸۱۵ دانسته است (بنگرید : عقود الجواهر: ۲۰۰۰) . **آغاز:** ذکر بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ شد کلید مخزن دارحکیم ـ بعدحمد پادشاه لایزال .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۸۳ ـ هدیة‌ـ العارفین ۱ : ۱۲۱ .

19419ـ **موزهٔ قونیه** ۲/ ۲۵۴۰ : با تاریخ ۱۵ ذیقعدهٔ **۸۳۵** در پایان «بدایع ـ السحر» دربدیع‌که به‌احتمال ازهمودانسته شده است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۲۰ هست . [فیلمها : ۴۵۲] .

19420ـ **تبریز**، نخجوانی (ملی؟) : نسخ**۸۵۵** تنها چندبیت ازآن درپایان «رافع النصاب» نوشته مانده است [فرهنگنامه‌ها : ۱۸۷] .

19421ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A۲۷۳۲/۴: باتاریخ **۸۶۷** در دفتر ، همراه چند «نصاب» [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۱۶] .

19422ـ **ملك** ۴۳۳/۵ : نستعلیق و معرب سدهٔ**۱۱**، آغاز برابر نمونه [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۲۹] .

19423 ـ **استانبول**، لالا اسماعیل ۶۴۴: همراه تحفهٔ علایی، تحفة‌الفقیر، زهرة الادب، نصیب الفتیان (گ ۱ـ۴۷) . **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۲۰۲هست [فرهنگنامه‌ها : ۱۸۷ فیلمها : ۴۳۳] .

19424 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲/۶۹ مجامیع ترکی طلعت : تعلیق خوش حسین رضا فرزند عصمت‌الوزیر، **۱۳۱۴** (۱۷ر ـ ۶۹) ، آغازبرابرنمونه، درفهرست‌آمده: نظم احمدی لعله تاج‌الدین ابراهیم ابن خضرالمتوفی۸۱۵ [ف. مخطوطات، ن. طرازی ۲ : ۱۴۴].

المستخلص = جواهر القرآن

از حافظ‌الدین محمد فرزند محمد فرزند نصربخاری ، زنده در۷۱۱. فرهنگ واژه‌های قرآن است بترتیب سوره‌ها از فاتحه ، بقرة تا ناس بادستورهای نحوی وصرفی‌به مناسبتهایی

درمیانه‌ها، نام‌کتاب ونگارنده تنها دراجازه‌ای که بر نسخهٔ ۴۶۶۴ ایاصوفیه نوشته شده آمده است. **آغاز:** الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی‌علی‌الخصوص علی‌محمد... العوذوالعیاذ پناه‌گرفتن بکسی یابجایی یا بچیزی، اقسام و فعل ثلاثی شش است .

19425ـ **استانبول**، ایاصوفیه۴۶۶۴ مکرر: تعلیق**۷۵۷**. درپایان اجازه‌ایست‌که در آن‌آمده: که این «مستخلص» را سال۷۱۱نزد نگارنده‌اش حافظ... خوانده‌ام [فرهنگنامه‌ها ۱۵۲] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۵۶ هست [فیلمها : ۵۵۰] .

19426ـ **قم**،سید شهاب‌الدین تبریزی: نوشتهٔ احمد فرزند عبدالرحمان، ع‌۲/**۹۲۶** ، آغاز برابر نمونه، درنسخه ازنگارنده نام برده نشده [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

19427ـ **مشهد**،عبدالله‌کشاورزی: نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱**، باتملك ۱۱۲۳، ۲۱۸ص ۱۵س [فرهنگنامه‌ها : ۱۵۴]. **فیلم** گویا از آن در دانشگاه ش ۷۹۹ هست [فیلمها: ۱۹۴].

مشکلات البلغه

گویا گزارش « البلغة المترجم :۱۹۶۴» باشد [علینقی منزوی].

19428ـ **ملك** ۵۸۳۹: نوشتهٔ **۷۲۲** ، چند برگی از آنست مغلوط، **آغاز :** العریش جفته ازجوبهابود، که راست بازکنند، استران را برآن نهند تاشاخها برآن بروید . الحصله تکثرداناٴانگوربود، الفرسك، شفترنگ چیزی بود چون شفتالو [فرهنگنامه‌ها:۵] .

مصادر

از ابوعبدالله حسین فرزند احمد زوزنی قاضی درگذشتهٔ ۴۸۶ . فرهنگ عربی بفارسی است در دوبخش: ۱ـ مصدرهای ثلاثی مجرد ، شش باب ۲ـ مصدرهای ثلاثی مزید. درهرباب نخست مصدرهای صحیح وسالم را بترتیب حرف پایان آورده است و سپس مصدرهای مضاعف ، اجوف، ناقص، مثال، مهموز ونیز هریکی به‌ـ ترتیب تهجی. **آغاز:** الحمدلله‌علی‌سوابغ‌آلائه المتسابقةافواجاً. وسوابغ نعمه‌المتلائمةازواجاً هذاه مصادر ترجمتها .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۹ ـ هدیةالعارفین ۱ : ۳۱۰ ـ تاریخ‌آداب ـ اللغةالعربیة ، جرجی‌زیدان ۳ : ۴۴ .

19429ـ **ترخان والده**۳۱۳: نوشتهٔ محمدفرزندحاجی شاهرخ اشنهی، ع‌۲/**۶۲۵** (۱۸۳-۲۳۹). **فیلم**آن در دانشگاه ش ۶۲۸ هست [فرهنگنامه‌ها : ۹ ـ فیلمها : ۵۱۷].

19430ـ **حسین‌چلبی** ۱۱۵۱ : نسخ محمد فرزند عمرالکاتب ارزنجانی ، ۱۲ صفر **۶۳۲** درشهر بورسه، ۱۳۷گ ۲۱س. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۳۵۶ هست [فرهنگنامه‌ها: ۹ـ فیلمها : ۱۹۵] .

19431 ـ **ملك** ۳۱۲/۱ : نسخ علی فرزندحسن فرزند محمدالحافظ، ذیقعدهٔ**۶۴۹** برای زین‌الدین محمد فرزنـد ملك الـرؤسا نجیب‌الدین ابوبکر فرزند حسین‌شاه تنهابخش یکم است [رؤیت] .

19432ـ **فاضلخان** ۱۱فرهنگ: نسخ احمد فرزند محمد فرزندمزید ارجیلی، **۶۷۰** آغاز برابر نمونـه ، وقف فاضلخان ۱۰۶۴ ، ۱۴۰ گ ۱۹ س [ف . فاضلیه ۱ : ۱۷۷ ـ

فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19433ـ **تهران**، سعید نفیسی (دانشگاه): باتاریخ **۶۸۱** دردفتر، نام نگارنده در دیباچه آمده است [فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19434ـ **ملك** ۴۳۵: نوشتهٔ علی فرزند ابوالقاسم شهریاری مطلبی، سدهٔ **۷ـ۸**، کامل، ۱۸۵ گ ۱۷ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19435ـ **ملك** ۳۸۷: سدهٔ **۷**، تنها بخش یکم آن است ، ۹۰ گ ۱۵ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19436ـ **دانشگاه** ۱۳۲۸: ثلث، سدهٔ **۷**، سه برگ پایان نونویس ، ۲۲۲ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۸ : ۵].

19437 ـ **تهران**، دکتر صادق کیا: محمد فرزند علی فرزند محمد فرزند علی **۷۰۹** برای امیرعلی فرزند المولی السعید رکن الدین الطوسی گویا تاریخ ساختگی و نسخه از سدهٔ ۹ باشد [فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19438ـ **تهران**، احمد افشار شیرازی: نسخ ابوصادق محمد فرزند وامق نهامی ارموی شوال **۷۳۲**، کامل [فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19439 ـ **مجلس** ۱۱۳ طباطبائی : رمضان **۷۳۲**، تنها بخش یکم آن است ، ۷۲ گ ۲۳ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19440ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱/ ۲۷ معاجم فارسیه تیمور: نوشتهٔ ناصر فرزند احمد آملی، **۷۳۲** (ص۱ـ۱۷۷) آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۱۵۰] .

19441ـ **دانشگاه** ۱۰۶۹ : نسخ سدهٔ **۸** ، تصحیح شده ، ۹۸ گ [ف . دانشگاه ۲ : ۴۵۲] .

19442ـ **تهران**، ادبیات ۲/ ۲۲ ج : نسخ صالح فرزند سلیمان، پنجشنبهٔ شوال **۸۰۴** (۴۸پ ـ ۸۶پ) ۱۷ س [ف. ادبیات ۱: ۴۲۶ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۵] .

19443ـ **اصفهان**، مدرسهٔ صدر ۱۵۵: نسخ معرب علی فرزند محمد شیخ مجاور، شنبهٔ ۱۸ شوال **۸۰۵** در مشهد [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۴] .

19444 ـ **استانبول** ، ایوب انصاری ۱۸۷: احمد بن الحاجی ، **۸۰۸** ، نیمهٔ نخست (ثلاثی مجرد) را دارد ، ۸۱ گ ۱۴ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19445ـ **ملك** ۳۸۶ : نسخ اسماعیل فرزند حسن فرزند احمد، شوال **۸۶۸**، ۸۸ گ ۱۳ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۵] .

19446ـ **یوگسلاوی**: نوشتهٔ اسماعیل فرزند محمود فرزند احمد فرزند محمود، نیمهٔ آدینهٔ ۱۰ رمضان **۸۷۸** [فیلمها : ۶۳۶] .

19447ـ **دانشگاه** ۱۷۵۶ : نستعلیق حاجی علی فرزند احمد، **۸۸۲** درولایت قراقوش قریهٔ تقی، ۲۰۲ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۸ : ۲۸۱] .

19448ـ **تهران**، ملی ۶۱۵ ف: نسخ سدهٔ **۹**، آغاز برابروانجام افتاده، ۱۵۴ گ ۱۳ س [ف. ملی ۲ : ۱۲۵] .

19449ـ **یزد**، سید ابوالفضل سعیدی ، ریحان یزدی: نسخ سدهٔ **۹ـ۱۰** [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۲] .

19450ـ **مجلس** ۴۰۱۶: نسخ سدهٔ **۹**، چندبرگ نونویس دارد [رؤیت] .

19451ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۳۰۶: سدهٔ **۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

19452ـ **رضوی** ۴۷ لغت: نسخ **۹۵۹** آغاز افتاده و درفهرست ۲ : ۳۷۹ از نگارنده نام برده نشده، ۱۷۲ گ ۲۱ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۵] .

19453ـ **تهران**، دهخدا۳۶ (یا۱۰۳): نسخ خیرالدین، ۱ذیقعدهٔ **۹۶۳**، ۸۸گ ۱۵س [نسخه‌ها ۳ : ۴۸ ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۵].

19454ـ **پاریس**، ملی۴۸۴: نستعلیق ۱۷ شوال **۹۸۱** [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۵].

19455ـ **نجف**، امیرالمؤمنین: نوشتهٔ **۱۰۵۴** [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۶].

19456ـ **تهران**، ادبیات ۱۵۱/۱ ج: نسخ مرتضی فرزند حسن فراهانـی، ذیقعدهٔ **۱۰۶۰**، تنها بخش یکم است (۲پ ـ ۵۸ر) ۱۶س [ف. ادبیات ۱ : ۴۲۶ـ فرهنگنامه‌ها: ۱۵].

19457ـ **سپهسالار** ۸۸: نسخ نظام‌الدین افضل فرزند قاضی‌محمد، **۱۰۷۰**، ۲۲۲گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۲: ۲۸۲].

19458ـ **مجلس** ۵۵۳۳/۱: نستعلیق محمد رضا فرزند علیرضا سر چاهی، **۱۰۸۷** (۱پ ـ ۷۹پ) [رؤیت].

19459ـ **تهران**، دهخدا۱۸ (یا۱۱۲): نسخ ذیقعدهٔ **۱۰۸۸**، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۳: ۴۸ ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۶].

19360ـ **سپهسالار** ۹۹ : نسخ محمد کاظم فرزند عبدالغفور، **۱۰۹۹**، ۱۲۲گ ۱۷س [ف . سپهسالار ۲ : ۲۸۲].

19461ـ **ملك** ۴۵۲ : نستعلیق ج۱/ **۱۰۹۸** [رؤیت].

19462ـ **تهران**، ملی۶۸۶ف: نسخ‌گویا سدهٔ **۱۱**، **آغاز:** باب‌الفعل بفتح‌العین، انجام افتاده، ۲۰۵گ ۱۴س [ف. ملی ۲ : ۱۸۸].

19463ـ **دانشگاه** ۱۷۰۹/۱ : نسخ محمدطاهر فرزند شرف‌الدین شریف کوسوی، ۲۵صفر **۱۱۱۱** (۱ر ـ ۱۵۶ر) [ف . دانشگاه ۸ : ۲۵۵].

19464ـ **دانشگاه**۴۰۷۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴** (۱پ-۴۲پ) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۵۶].

مصادر

چندگفتار ناشناخته.

19465ـ **قاهره**، دارالکتب ۹ صرف ترکی‌طلعت: نوشتهٔ محمد فرزند اویس‌نکساری محرم **۹۹۷**، درفهرست‌آمده «رسالة فی‌المصادر الفارسیه». **آغاز:** الحمدلله الذی زین بنی‌آدم بالنطق والکلام. (گ ۹-۱۴) ۸س[مخطوطات ۱ : ۲۵۴].

19466ـ **رضوی** ۵۱ لغت : نستعلیق **۱۰۰۳**، آغازافتاده: برنشاندن و بزمین آمدن ستور. درپایان برخی جایها سفید گذاشته شده است، ۱۰۴گ ۱۶س [ف. رضوی ۲ :۳۸۰].

19467ـ **ملك**۴۳۹/۲: نستعلیق محمد سعید یکشنبهٔ **۱۰۵۶**، در دیباجه آمده است: من این‌کتاب‌را ازمصادر بیهقی ومصادر زوزنی گزیدم وبسیاری از الفاظ غریبه را حذف‌کردم دردوبخش: ۱ـ ثلاثی مجرد ۲ـ ثلاثی مزید. دیباجه وپایان آن بانسخهٔ ۱۵۹ مصادر زوزنی دردانشگاه جدایی دارد. **آغاز:** الحمدلله حق حمده‌والصلاة علی‌خیر خلقه محمدوآله‌الطاهرین من‌بعد هذه مصادراستخرجتها من‌کتاب‌المصادر [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۳۱].

19468ـ **رضوی** ۴۶لغت: نسخ تاریخ یادنشده، خطبه ندارد. **آغاز:** باب الافعال و هو ممازیدة الهمزة، ۸۲گ ۲۳س.

19469ـ **قاهره**، دارالکتب ۴ معاجم فارسیة تیمور: بی‌تاریخ (ص ۱۴۸ ـ ۱۵۱)، مصادرعربیست باگزارش فارسی. **آغاز:** حمدله بدانکه مصدر اصل کلام است [مخطوطات ۱ : ۲۵۴].

مصادر السنة اربعه

از محیی‌الدین‌گلشنی ادرنوی، که یاد او

در «تفسیر سورهٔ قدر : ۳۰» گذشت. گفتاریست کوتاه دربارهٔ مصدرهای فارسی، ترکی ، عربی و بال‌ یبلن. **آغاز :** الحمدلله الذی صدر مصدر الاشیاء بلااشتقاق .

19470 **ـ قاهره ،** دارالکتب ۲۴ م مجامیع ترکی: بی‌تاریخ ، زرین (گ ۴۰۲ ـ ۴۰۷) ۲۴س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۵۰] .

مصادر خلاف قیاس

مصادر سماعی را ابوعلی طبری در نه‌بیت عربی‌گردآورده، و ناشناسی وشاید کاتب نسخهٔ سپهسالار، ترجمهٔ فارسی مصادر و تعیین بابهای آنهارا نوشته است.

19471 **ـ سپهسالار** ۳/۳۱۳ صدر : نسخ خوب محمد فرزند یوسف ابی‌عقیل بیهقی وحیدی، در**۷۳۸** (ص۷۰ـ۷۱) [ف.سپهسالار ۲ : ۴۴۶].

مصدر نامه

از سید ابوالحسن فرزند سید منصور علی شکارپوری هندوستانی . باترجمهٔ اردوی آن و شاید از «گنجینهٔ مصادر :۱۹۴۹» اوگرفته‌شده باشد .

19472**ـ آصفیه** ۴۹۹ لغت : نوشتهٔ **۱۳۳۶** [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۸] .

مصرحة الاسماء

ازحلیمی لطف‌الله ، که یاد او در «بحر ـ الغرایب : ۱۹۲۰» گذشت . فرهنگ عربی بفارسی‌است وتنها نامهارا دارد، وگویا «مهذب الاسماء»را درهم ریخته وبدینگونه وبنام سلطان بایزید دوم عثمانی (۸۸۶ـ۹۱۸) پسر سلطان محمد ساخته است. نام شاه و کتاب در دیباجه هست ونام خودرا بابراعت استهلال لطف‌الله یاد کرده است. **آغاز:** ان من لطف‌الله بالثبات ، حمدالمنطق باللغات... وبعد، فهذامجلةالادب و حدیقةالارب .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۲۰۱ .

19473**ـ تهران ،** فخرالدین نصیری ۷۴۴: نوشتهٔج۲/**۸۸۶**. تاریخ‌نگارش ۸۷۲(؟) را دارد، ۱۵۸گ [فرهنگنامه‌ها : ۳۴۲].

19474 **ـ بادلیان** ۱۸/۲۲۴ **Or** : باتاریخ ع۲/**۸۸۶**دردفتر. **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها : ۵۵۳].

19475**ـ تهران،** سعید نفیسی : تعلیق بی‌نام**۹۰۷** شاید این تاریخ نگارش باشد، ولی بهرحال خط ازسدهٔ دهم است، پیرامن ۲۰۰گ ۱۸س [فرهنگنامه‌ها : ۲۰۲] .

19476**ـ قاهره،**دارالکتب: نسخ**۹۱۶** (ف. ۲ : ۳۸) [فرهنگنامه‌ها : ۳۴۲]. به‌این نسخه در فهرست طرازی برنخوردم .

19477**ـ دانشگاه** ۳۹۸۹ : نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، ۱۴۱گ ۹س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۳] .

19478**ـ دانشگاه** ۳۸۴۳ : متن نسخ وترجمهٔ نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، ۳۳۵ص ۹س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۵].

مطلع مقاصد اللغة

از ناشناس ، گویا ترک زبان از سدهٔ هفتم [ابن یوسف] برادرم می‌افزاید دلیلی بر ترک زبان بودن نگارنده دردست نیست وشاید همان «زبدةاللغه»ی علاءالدین علی فرزند مرادکاشی درگذشتهٔ ۶۲۴ باشد [فرهنگنامه‌ها]. فرهنگ عربی‌بفارسی‌استدردوبخش: ۱ـ نامهابه‌ترتیب تهجی آغاز واژه‌ها و درهریك مفتوح و مضموم و مکسور ۲ ـ فعلها درشش باب ثلاثی مجرد ، سپس بابهای ثلاثی مزید ورباعیها . **آغاز :**

(پس‌از دیباجه): کتاب الالفاظ. باب المفتوحة الابد، کارشگفت و کارپای دار، تقول لافعل‌ذلك الامر ابدالابدین.

بنگرید : فرهنگ نامه‌ها : ۲۹۱ ـ هدیة العارفین ۱ : ۷۰۶ ـ کشف الظنون ۲ :۹۵۳ (زبدة اللغه) .

19479ـ **مجلس** ۸۷۰ : نستعلیق سدهٔ ۸، آغاز ازدیباجه واز میان افتاده ، ۱۲۹ گ ۱۵س [ف. مجلس ۳ : ۱۱۵] .

مظهر الاشکال

از شعبان‌زاده، درگزارش واژه‌های مثنوی معنوی است به‌ترکی .اسماعیل‌پاشا او را محمد رومی معروف به‌ابن‌شعبان یادکرده است.

بنگرید : ذیل‌کشف‌الظنون ۲ : ۵۰۲ .

19480ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۱۲: بخامهٔ نگارنده، **۱۱۱۱** [نسخه‌ها ۵:۴۶۱] .

معارف اللغة

فرهنگ‌عربی به‌فارسی‌است به‌ترتیب‌حروف تهجی. **آغاز:** سپاس ومنت پروردگاری را.

19481ـ **قم**، فیضیه ۲/۱۴۲۸(۲۲): نوشتهٔ شنبهٔ **۱۱۱۴** ، سپس منظومه‌ای بروش نصاب [ف. فیضیه ۲ : ۱۲].

مفتاح لغات قرآن

ازمحمد فرزند حسام الدین معروف به ـ خواجه بهیکه .

19482ـ **آصفیه** ۵۶۵ لغت : نوشتهٔ **۱۲۵۰** [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۲] .

مفتاح اللغة

از محمد جعفر پسر میرزا محمد لنجانی اصفهانی مبارکه‌ای. فرهنگ عربی بفارسی است به‌پیروی «نصاب» فراهی، که در۲۷ع۲/۱۲۴۷ آنرا بپایان رسانده وبیست وپنج سال پس‌ازآن در۱۹شوال ۱۲۷۲ نسخهٔ دیگری ازآن بپایان رسانیده‌که بزرگتر و باآن یکی بکلی جداست که دردیباجهٔ نثری‌آن نام کتاب و نام خود و زادگاه خود ومدارك‌كارخویش رایادکرده‌است: قاموس، مصباح المنیر، مقامات حریری ، کنز اللغة، حکایت‌ازمهذب‌وصحاح. **آغاز:** الحمدلله الذی ارسل کل رسول علی قومه بلسان الذی یتکلمون به .. ایکه از گردگندرگاه توای سرو خرام ـ خارگل دامان‌آن پرعطر شد هرصبح و شام .

19483ـ **تهران**، دهخدا ۱۲۰ (یا۱/ ۴۲) : بخامهٔ سراینده محمد جعفر مبارکه‌ای در۲۸ع۱/**۱۲۴۷**، با خط‌خوردگیهای بسیار، پیرامن یکهزار ویکصدبیت‌است، سپس فرهنگ منظوم فارسی بفارسی ویکی ترکی بفارسی‌است گویا ازهمو، [فرهنگنامه‌ها : ۲۵۱ ـ نسخه‌ها ۳:۳۵].

19484ـ **مجلس** ۸۷۲: نسخ سراینده در۱۹ شوال **۱۲۷۲** بکلی‌باشمارهٔ ۱۲۰ دهخدا جداست ، با دیباجه‌ای به‌نثر و پیرامن سه‌هزار و صد بیت ، ۱۴۲ گ ۲۰ س [فرهنگنامه‌ها : ۲۵۱ـف.مجلس۳:۱۱۹] .

منتخب المفاتیح

ازمحمد رفیع فرزند محمد شفیع زبیبی قزوینی، فرهنگ عربی بفارسی است، درشوال ۱۱۲۸ ،ازروی:قاموس‌المحیط،مجمع‌البحرین مجمع البیان، کنزاللغات،مهذب، نهایه و جز آنها نگاشته است . **آغاز :** دیباجهٔ کلام لغت خوانی .

19485ـ **مجلس** ۲۱۹۵ : تحریری خوانا ، ومقابله شدهٔ ۱۸ رجب **۱۱۲۹** ، گویا

اصلاحات بخامهٔ نگارنده باشد ، ۵۰۷ص ۲۵ س [ف. مجلس ۶ : ۱۵۵] .

مفردات فارسی به ترکی = فرهنگ فارسی به ترکی

مقاصد اللغات

از ناشناس، وشاید ازعلی‌اکبر یزدی فرزند آخوند ملاحسین کاتب نسخهٔ ۱۹۳ دانشگاه باشد که در ورامین و سدهٔ سیزدهم میزیسته است . فرهنگ عربی بفارسی است ، بترتیب حرف نخست ودوم، نزدیك ده هزارواژه. این کتاب دردیباجه بدین نام ودرپایان «لغة الاعراب» نامیده شده است. **آغاز:** الحمدلله الذی بعث بالحق نبیاً ، وانزل قرآناً عربیاً... اما بعد، قال الفقیر لما رأیت القرآن ...

19486 **ــ دانشگاه** ۱۹۳ : نسخ علی‌اکبر فرزند ملاحسین یزی ساکن ورامین، ۲۷ ع ۱ / **۱۲۸۸** (گویا نگارنده) ۹۷ گ [ف. دانشگاه ۲ : ۴۵۸ ـ فرهنگنامه‌ها: ۲۹۲] .

مقالید ترکیه

از فتحعلی فرزند کلبعلی‌خان فرزند مرشد قلی‌خان فرزند فتحعلی خان قاجار قزوینی سپانلو زاده در ۱۲۱۰. فرهنگ ترکی بفارسی است بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) بسبب میل عباس میرزا ولیعهد بـه‌خواندن نوشته‌های میرعلیشیر نوایی. نگارنده هفده‌سال باعباس‌میرزا بوده ودرجنگهای وی شرکت داشته‌است. **آغاز:** خدایا مسلم خدالیق ستکا ـــ بیراوشه که دائی کدالیق ستکا .

19487 **ــ ملك** ۱ / ۳۹۶ : نستعلیق **۱۲۸۰** درمشهد، آغاز برابر نمونه، [ف. ملك مجموعه‌ها : ۲۰] .

مقدمة الادب

از زمخشری خوارزمی ، محمود فرزند عمر فرزند محمدمروی، مفسر، محدث، فقیه، ادیب حنفی (زمخشر ۴۶۷ ـ جرجانیه خوارزم ۵۳۸). فرهنگ عربی بفارسی‌است درپنج بخش بنام اتسز پسر خوارزمشاه (۵۲۲ـ۵۵۱) درپنج بخش: ۱ ـ الاسماء ۲ـ الافعال ۳ ـ الحروف ۴ـ صرف‌الاسماء ۵ـ صرف‌الافعال، بیشتر کتاب راهمان بخش فرهنگ گرفته‌است. ازاین فرهنگ دوترجمه: یکی به‌خوارزمی‌دردست هست‌که‌گمان میرود ازخودزمخشری‌باشد، ویکی ترجمهٔ ترکی ونسخه‌هایی‌هست‌که عربی، فارسی وترکی آنست وتزستاین آلمانی **J. G. Wetzstein** سه‌بخش نخست آنرا در ۱۸۴۳م چاپ‌کرده‌است **آغاز:** الحمدلله الذی فضل علی جمیع الالسنة لسان العرب... سپاس مرخدایرا آن‌خدای را که افزون‌کرد برهمه .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۴۰ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۷۹۸ .

19488 **ــ مجلس** ۲۱۹۶ : نسخ معرب سدهٔ **۶**، از: القسم‌الثانی فی‌الافعال تا پایان باب الافعال الغیرالمتصرفة را دارد، ۲۰۰ص ۱۸ س [ف: مجلس ۶ : ۱۵۶] . گویا همان نسخهٔ بعدی‌باشد 19490.

19489 **ــ تهران**، سلطان‌القرائی: عربی ثلث وفارسی نسخ درزیر، سدهٔ **۷** [فرهنگنامه‌ها ۴۵] .

19490 **ــ مجلس** ۲۱۴۳ : ثلث و نسخ سدهٔ **۷**، ۳۰۰ص ۱۸س [فرهنگنامه‌ها : ۴۵ ـ ف. مجلس ۶ : ۱۵۶] .

19491 **ــ استانبول**، ایاصوفیه ۴۷۷۸: سدهٔ **۷** [فرهنگنامه‌ها : ۴۵] .

19492 **ــ قاهره** ، دارالکتب ۱۰۰ :

نسخ **۷۵۷** (فج۲) [فرهنگنامه‌ها: ۴۵].

19493 ــ **استانبول**، ترخان‌والده ۳۲۲: نسخ عبدالواحدفرزندعبدالحمیدسیواسی درمصر، غرهٔ ع۲/ **۷۶۹** ترجمهٔ ترکی‌را نیز دارد، ۱۳۱ گ [فرهنگنامه‌ها : ۴۵].

19494ــ **استانبول**،ایاصوفیه۴۷۷۷: نسخ مسعود فرزند یکی ، ۱۲ ذیقعدهٔ **۷۸۰** [فرهنگنامه‌ها : ۴۵] .

19495 ــ **مجلس** ۳۵۰ ، ۳۰۹۵۷ : نسخ **۷۸۳**، آغاز افتاده، ۵۳۲ص [فرهنگنامه‌ها ۴۵] .

19496ــ **استانبول** ، اورخان جامع ایاصوفیه۱۶۰۶: نسخ فتح‌الله فرزند لالا فرزند امجد، ۴ذیقعدهٔ **۷۸۸**، ۱۳۱ گ [فرهنگنامه‌ها ۴۵] .

19497ــ **مجلس**۴۸۷ : نسخ اسرائیل فرزندخلیل، صفر **۷۹۰**، بخشهای ۲ و۳ و۴و۵ را دارد، ۱۸۵ گ [فرهنگنامه‌ها : ۴۶ ــ ف . مجلس ۲ : ۲۸۴].

19498ــ **ملك**۶۰۵۶ ۳ : نسخ نزدیك به ثلث ناصرالدین یونس ، **۷۹۵** ، نسخهٔ کامل [فرهنگنامه‌ها :۴۶] .

19499ــ **تهران**، دکترکیا : نسخ سدهٔ **۸** ، تنها بخش افعال را دارد [فرهنگنامه‌ها : ۴۶] .

19500ــ **تهران**، ادبیات ۲۲ج : نسخ ۱۹ج۲/**۸۰۴**همراه«مصادرزوزنی» ازکتابهای اقبال بوده [فرهنگنامه‌ها : ۴۶ ــ ف. ادبیات ۱ : ۴۳۷].

19501ــ **استانبول**،ایاصوفیه۴۷۴۷: نسخ صفر **۸۳۷** [نسخه‌ها : ۴۶] .

19502ــ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۳۴۷: نوشتهٔ **۸۴۴** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۹۲] .

19503ــ **همدان**، مدرسهٔ غرب همدان ۷۱: نوشتهٔاسحاق فرزندمولانا میکائیل‌ابوذینی نراقی ، شنبهٔ ۴ شعبان **۸۶۷** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۴] .

19504ــ **قاهره**، دارالکتب ۲۳معاجم فارسی تیموری: نوشتهٔ **۸۶۸**، تنها بخش فعلها را دارد، ۳۲۲گ ۱۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۴] .

19505 ــ **مجلس** ۴۸۵ : نسخ و ثلث عبدالرحمان فرزند عیسی فرزندخلیل ادرنی ، **۸۷۳** ترجمهٔ ترکی نیز دارد [فرهنگنامه‌ها : ۴۶] .

19506 ــ **قاهره** ، دارالکتب۷ معاجم الفارسیه التیموریه: نسخ‌رجب **۸۹۱**، **آغاز :** باب حرف الالف بالفتح‌اوابدآجله، بخش‌نامها وفعلهارا بدون‌خطبه دارد، ۳۲۳ص ۱۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۴] .

19507ــ **تهران** ، دکترکیا: سدهٔ **۹** ، تنها دوبخش‌اسماء وافعال‌را دارد، آغاز وانجام افتاده [فرهنگنامه‌ها : ۴۶] .

19508ــ **ملك** ۳۸۵/۱ : نسخ نورالله فرزندنعمت‌الله فرزندعبدالله حسینی، آدینهٔ ۱۹ رجب و دوشنبهٔ ۱۵ رجب **۹۱۵** . نسخهٔ کامل [فرهنگنامه‌ها : ۴۶ ــ ف. ملك، مجموعه‌ها : ۲۰] .

19509ــ **تهران**، دهخدا ۱۰۸ : نسخ حسین فرزند یعقوب‌شاه‌یرونی خوافی، **۱۰۶۲** وآنرا «لب‌الکنز» نامیده است [فرهنگنامه‌ها : ۴۶] .

19510ــ**مجلس**۴۸۶: نسخ‌عبرت‌نایینی محمد علی ، رجب **۱۳۴۳** ازروی نوشتهٔ صالح فرزند سلیمان برای محمد فرزند مورکه آنرا بابلغه در۸۰۴ تصحیح‌کرده‌بوده‌اند [فرهنگنامه ها : ۴۶] .

19511ـ **قاهره**، دارالکتب ۹ معاجم فارسی تیموری: بی‌تاریخ، زرین، ۱۱۶گ ۱۳س ۱۳س. زرین. تنها بخش نامها را دارد.

19512ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰ معاجم فارسی تیموری: تنها بخش نامها را دارد، ۱۲۵ص ۸س.

19513ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱ معاجم فارسی تیموری: تنها بخش فعلها را دارد، ۱۶۲ ص ۱۳س.

19514ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲ لغت فارسی طلعت: نسخ خوش، ۹۴گ ۷س [ف. مخطوطات ۲: ۱۷۵].

منتخب اللغات شاهجهانی

از عبدالرشید مدنی تتوی، که یاد او در «فرهنگ رشیدی: ۱۹۳۶» گذشت. فرهنگ عربی بفارسی است، بسال ۱۰۴۶ بنام شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۸)، به‌ترتیب تهجی حرف آغاز واژه‌ها درباب و حرف انجام درفصل نگاشته‌است وهمهٔ مصدرهای میمی، اسم‌مکان وزمان و آلت، اسم فاعل ومفعول‌های ثلاثی مزید و رباعیها را درباب میم آورده‌است. نخستین باردر ۱۸۰۸م = ۱۲۲۳ با پیشگفتار لوسدن انگلیسی در هند و پس ازآن‌چندبارچاپ‌شده است. **آغاز**: ستایش وسپاس مالک‌الملکی راکه تذکار آلای بی‌احصا و نعمتهای بی‌انتها.

بنگرید: فرهنگنامه‌ها ۲۲۳ ـ ف. مشار ۱۵۰۹: ذیل‌کشف‌الظنون ۲: ۵۶۹ (که‌نگارنده را نادرست غیاث‌الدین هندی خوانده است).

19515ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲ لغت فارسی: تعلیق **۱۰۹۱**، آغاز برابر نمونه، ۴۱۹گ ۲۵س [ف. مخطوطات ۲: ۱۸۸].

19516ـ **تهران**، دهخدا ۱۵۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، مقدمه را ندارد [نسخه‌ها ۳: ۴۸].

19517ـ **تهران**، دهخدا ۱۸۳: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳: ۴۸].

19518ـ **دانشگاه** ۴۵۴۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز درديباجه و انجام افتاده و میرسد به (هدن)، ۲۵۳گ ۲۴س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۹۲].

19519ـ **حقوق** ۱۶ج: نسخ مرتضی فرزند میرمحمدمهدی حسینی طبیب، ۲۰ رجب **۱۱۴۱** ۳۰۶گ ۲۲س [ف. حقوق: ۲۰۶].

19520ـ **مجلس** ۴۸۸: نستعلیق **۱۱۵۰** زرین، آغاز برابرنمونه، ۴۹۴گ ۱۹س [ف. مجلس ۲: ۲۸۵].

19521ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۱۶۳۴: نوشتهٔ **۱۱۵۰**، آغاز ازدیباچه‌افتاده، ۲۴۰گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری].

19522ـ **تهران**، دهخدا ۱۹۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳: ۴۸].

19523ـ **مجلس** ۳۴۳۹: نستعلیق **۱۲۰۸**، آغاز برابر نمونه، ۶۴۲ص ۱۹س [ف. مجلس ۱۰: ۱۲۹۸].

19524ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۶۲۹: نسخ محمدباقر فرزندحسنعلی حسینی طبیب‌اصفهانی، رجب **۱۲۲۴** درمشهد [نسخه‌ها ۵: ۱۰۰].

19525ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۳قف ۳۴۱: نوشتهٔ **۱۲۳۲**، ۵۰۵ص [مخطوطات سرفرازعلی: ۱۷].

19526ـ **سپهسالار** ۳۱: نستعلیق **۱۲۳۴**، ۱۶۵گ [ف. سپهسالار ۲: ۲۹۴ ـ فرهنگنامه‌ها: ۲۲۵].

19527ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۶۳۰: نستعلیق هندی، **۱۲۳۹** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۱].

19528ـ سپهسالار ۲۳۲: نسخ ابوالقاسم فرزند حسنقلی، ۱۲۴۹، نسخه از پس « اما بعد» آغاز میشود، ۱۹۱گ ۲۶س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۹۴ ـ فرهنگنامه‌ها: ۲۲۵] .

19529 ـ دانشگاه ۲۴۸۴ : نستعلیق ذیحجهٔ ۱۲۶۱ [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۵۵].

19530ـ تهران، دهخدا ۱۸۰: نستعلیق عبدالرزاق فرزند محمد فرزندحسینی لواسانی آدینهٔ ۲۲دی ۱۲۶۲ [نسخه‌ها ۳ : ۴۸] .

19531ـ یزد، سریزدی ۲۰: نستعلیق محمد مقداد علی فرزند فیاض علیخان بهادر سکندرجنگ، شنبه ۱۶رجب ۱۲۶۹ [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۲].

19532ـ ملک۶۱۵۳ : نستعلیق عباس کابلی، ۱۲۹۷، ۲۲۵گ ۲۰س [رؤیت] .

منتخب اللغة = شهد اللغة

ازمحمدتقی، برای دوفرزندش محمدوعلی، از روی «کنزاللغات» و «کشف اللغات» که بر دومین آنها خرده‌گیریها دارد ، واژه‌های عربی را بفارسی‌گزارش‌کرده و به‌ترتیب تهجی حرف پایان، واژه‌هارادربابهاجای‌داده است. **آغاز:** حمدله. صلاة. باعث برتحریر اینست که احقر عباد محمدتقی خاطی .

19533ـ تهران، دهخدا ۶۳ یا ۱۲۴: نسخ‌سدهٔ ۱۱ـ۱۲ گویابخامهٔ نگارنده، نام‌کتاب نخست «شهداللغه» بوده آنرا خطزده ودرهامش «منتخب‌اللغة» نوشته‌اند، ۲۶گ ۲۸س [نسخه‌ها ۳ : ۴۸ ـــ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۲۴۳] .

منتخب اللغة ناصری

فرهنگ فرانسه‌بفارسی‌است، شاید نگارش ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) باشد

19534ـ تهران، ملی۴۹۱ف: نستعلیق ولاتین بسیارخوش سدهٔ ۱۳، بااصلاحاتی بخامهٔ شاه، ویادداشت او که: صنیع‌الدوله تصحیح کرده است. **آغاز:** منتخب‌اللغة ناصری: برنج‌نارنجی Nacarat. زرین، ۴۶گ ۱۲س [ف . ملی ۱ : ۴۷۱].

المنتخب من الادوات

ناشناخته. فرهنگ عربی‌بفارسی‌است، درسه باب اسماء ، افعال، حروف، و هریك در چند فصل. **آغاز:** حمدله. اما بعد. حمدالله القدیر علی عطاء الغزیر .

19535ـ ملك۱/۳۸۵: همراه «مقدمة الادب» زمخشری مؤرخ ۱۵ رجب ۹۱۵ [ف. ملك. مجموعه‌ها : ۲۰].

منتخب المصادر

مصادر افعال عربی‌برحسب اوزان‌آنهاست بفارسی .

19536ـ قاهره، دارالکتب۳/۴معاجم فارسی تیمور : نستعلیق ، بی‌تاریخ (گ ۱۵۲ ۱۶۶) ۲۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۸] .

مزيد الفضلا

محمدلاد. درص ۱۹۵۸ گذشت.

مهذب الاسماء

ازمحمود فرزند عمر فرزندمحمود فرزند منصورقاضی زنجی (ربنجی) سجزی (سنجیری) [دیباجه]. فرهنگ عربی بفارسی است در ۲۸ باب، هرباب درسه‌بخش: مفتوح الاول، مضموم الاول، مکسور الاول. و هریك ازاین بخشهای کوچك‌نیز به‌ترتیب‌تهجی. بایك‌فصل‌درآغاز برای نامهای‌خدا، ویك خاتمه درپایان دراصطلاحات متفرقه، درچند فصل. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق‌الخلایق بقدرته وبنی‌آدم بعزته .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی

١٣١ ـ کشف‌الظنون ٢ : ١٩١٢ .

19537ـ **دانشگاه** ١٣٠: نسخ سدهٔ **٨**، باتاریخ ٨٤١ دردفتر [فرهنگنامه‌ها : ١٣٥].

19538ـ **رشت،** مدرسهٔ مهدویه : نسخ جلال اسلام فرزند امیرجلال فرزند امام‌کبیر ـ الدین فرزند جمال‌الدین فرزند محمد کلان ، چهارشنبهٔ رجب **٨٢٤** ، برای مولانا [نسخه‌ها ٥ : ٣٩٣].

19539ـ **یزد،** سریزدی ١مج: نسخ بامداد ١٠ ذیقعدهٔ **٨٥٥** بایادداشت آدینهٔ ج ٤ ٨٥٤ از احمد موسوی‌که شاید نویسندهٔ نسخه هم باشد، شمارهٔ ١ دفتر، سپس تاج‌المصادر [نسخه‌ها ٤ : ٤٣١] .

19540 ـ **تهران** ، دهخدا ٦٨ : نسخ معرب حسین فرزند خواجه محمد ابراهیم کوبنانی، باتاریخ ساختگی **٧٧٩** درپایان نسخه باید از سدهٔ **٩ـ١٠** باشد، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ٣ : ٤٨] .

19541ـ **دانشگاه** ٤١٠٦ : نسخ سدهٔ **٩ـ١٠**. انجام وآغاز افتاده ، ٢٥١ گ ١٥ س [ف. دانشگاه ١٣ : ٣٠٨٥].

19542ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف ٦٤٠ : نسخ فخرالدین فرزند غیاث‌الدین بحرآبادی، **٩٢٠** [نسخه‌ها ٥ : ١٠٢].

19543 ـ **مجلس** ٥٥٣٣/٢ : نسخ چهارشنبهٔ ١١ ع٢/**٩٦٧** (٨٠ پ ـ ٢٣٦ ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

19544ـ **مجلس**٢٥٨٨: نستعلیق سدهٔ **١٠** ، درفهرست‌کتابخانه به‌نام «لغت» ناشناس یاد شده[فرهنگنامه‌ها : ١٣٥] .

19545ـ **مجلس**٣٠٩٦: نسخ سدهٔ **١٠** آغاز افتاده، درفهرست بنام «لغت» ناشناس یاد شده [فرهنگنامه‌ها : ١٣٥] .

19546ـ **تهران،** دکتر صادق‌کیا: سدهٔ **١٠** ، انجام افتاده [فرهنگنامه‌ها : ١٣٥] .

19547ـ **تهران،** دهخدا ١٧٨ : نسخ ترکی سدهٔ **١٠**، انجام یك برگ افتاده، تصحیح شدهٔ خود دهخدا در ١٣١٢ [فرهنگنامه‌ها : ١٣٩] .

19548 ـ **استانبول** ، شهیدعلی پاشا ٢٦٩٩: نستعلیق سدهٔ **١٠** (گ ١ ـ ١٧٥) [فرهنگنامه‌ها : ١٣٥] .

19549ـ **تهران،** دهخدا ١١٤ : نسخ سدهٔ **١٠ـ١١**، انجام افتاده [نسخه‌ها ٣: ٤٩].

19550ـ **یزد،** علومی: نسخ سدهٔ **١٠ـ١١** [نسخه‌ها ٤ : ٤٥٠].

19551ـ **سنا**٩٣: نسخ معرب سدهٔ **١١ـ١٢** [نسخه‌ها ٦ : ٤٣٨].

19552ـ **تهران،** استادمحیططباطبائی ٩٣ : نسخ و نستعلیق رجب **١٠٠٩** ، کامل [فرهنگنامه‌ها : ١٣٦] .

19553ـ **تهران** ، دکتر صادق‌کیا : نستعلیق محمدرضا فرزند قطب‌الدین اشکذری ٢٩شوال**١٠٦٥**، ٢٥١ گ١٨س[فرهنگنامه‌ها : ١٣٦] .

19554ـ **الهیات** ١٠٠ج: نستعلیق یکم صفر**١٠٦٠** (باب الف تاصادرا دارد) ١١١ گ ٢٠س [ف. الهیات ١ : ٤٢٧] .

19555 ـ **ملك** ٣١٣/٢ : نستعلیق ٩ شوال **١٠٧١** بدنبال «تاج‌المصادر»[فرهنگنامه‌ها : ١٣٦ ـ ف. ملك، مجموعه‌ها: ١٧] .

19556 ـ **تهران** ، ادبیات : نستعلیق اصغر، ٢٠ ع ٢/**١٠٧٢** کامل [فرهنگنامه‌ها : ١٣٦ ـ ف. ادبیات ١ : ٥٠٦] .

19557ـ **یزد،** سریزدی١/٧: نستعلیق محمد هادی فرزند محمد اکبر فرزند قنبرعلی

نجدی حسینی‌قاینی پایان‌شوال **۱۰۸۲** [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۵].

19558ـ **سپهسالار** ۳۳: نسخ‌و نستعلیق محمدباقر **۱۰۸۷** [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۶].

19559ـ **دانشگاه** ۱۴۰۱: نسخ‌محمد نجیب فرزند محمد رفیع، ع۲۶/**۱۰۸۷**، ۱۹۲ گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۸ :۷۸].

19560ـ **ملك**۱/۴۵۲ : نستعلیق، ج ۱/**۱۰۹۸** [رؤیت].

19561 ـ **دانشگاه** ۱۳۴۹ : نستعلیق عبدالواسع‌فرزند ابوطالب حسینی ، سدهٔ **۱۱**، ۳۳۳گ ۷س [ف. دانشگاه۸ :۳۷].

19562ـ **تهران.** دهخدا۱۳۶یا۱۷۷: نسخ سدهٔ **۱۱** ، کامل [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۶ ـ نسخه‌ها ۳ : ۴۹].

19563ـ **دانشگاه** ۱۷۰۹: نسخ‌محمد طاهرفرزندشرف‌الدین شریف‌کوسوی، ۲۵صفر **۱۱۱۱** آغاز وانجام افتاده (۱۵۷ ر ـ ۲۵۷ ر) [ف . دانشگاه ۸ :۲۵۶].

19564ـ **مجلس** ۲۴۳۶: نسخ**۱۱۱۸** خاتمه راندارد ، ۲۰۴ گ ۱۷س [فرهنگنامه‌ها ۱۳۶].

19565ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۱ لغت فارسی: نسخ **۱۱۲۱**، آغاز برابر نمونه؛ ۲۳۲ گ ۱۳س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰۲].

12566ـ **دانشگاه** ۴۸۶۶: نسخ‌محمد رضا فرزند درویش محمد حاجی شهمیرزادی ، سدهٔ **۱۲**، ۲۸۸گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۹۱].

19567ـ **یزد**، وزیری۸۱(۱۱۱۶۷): نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، ۱۱۷گ ۲۷س [ف. شیروانی ۱ : ۱۰۵].

19568ـ **فرهادمعتمد** ۸۲: نستعلیق محمد صادق فرزند میرزا محمد علی شریف در کرمان **۱۲۲۳** بفرمودهٔ خانلرخان . مالك : فرهاد میرزا در۱۲۶۲ [نسخه‌ها ۳:۲۴۷].

19569 ـ **تهران** ، سلطان القرائی : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند مراد، **۱۲۴۸** ، کامل [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۶].

19570ـ **مجلس** ۸۷۶۵فهرست نشده: [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه] .

19571 ـ **نجف** ، مدرسهٔ بروجردی : [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۰] .

ن

ناسخ التفاسیر

صدر الاسلام . درص۶۶ گذشت .

نثار الملوك

از حلیمی، لطف‌الله ، که یاد او در «بحر الغرایب : ۱۹۲۰» گذشت . فرهنگ فارسی به ترکـی است بنام سلطان بایزید فرزند محمد (۸۸۶ ـ ۹۱۸) ومحمود فرزند یمین ، بسال ۸۷۲ نگاشته است. **آغاز:** حمد وسپاس بیحد وقیاس مرعالم‌السر والخفیات ومالك الملك را

19572ـ**تهران**، دهخدا۲/۶۲: نسخ با تاریخ رجب **۹۶۳** در پایان شمارهٔ ۱ [نسخه‌ها ۳ :۴۰].

19573ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۹۳۴۶ Or: نوشتهٔ **۹۸۳** درفهرست‌بنام‌نثارالملك‌آمده [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

نخبة اللغة

ازمحمد وهبی سنبل‌زاده ، نگارندهٔ «تحفهٔ وهبی : ۱۹۷۰» فرهنگ منظوم فارسی به‌ترکی است که بشیوهٔ « نصاب الصبیان » فراهی برای سلطان سلیم سوم عثمانی (۱۲۰۳ – ۱۲۲۲) سروده است.

بنگرید : ایضاح المکنون : ۶۳۲ — فرهنگنامه‌های عربی به‌فارسی : ۱۱۶.

النسخة الالهيه = رياض الفتيان

نسخهٔ آقای محیط 18950

نصاب اظفری

از میرزا علی‌بخش اظفری، نصاب‌واژه‌های ترکی است .

19574ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی اردو ۳قف ۳۴۳ : نوشتهٔ خود نگارنده در **۱۲۰۸** ۵۶ص [مخطوطات سرفرازعلی: ۱۷] .

نصاب انگلیسی بفارسی

ازفرهاد میرزا ولیعهد، که یاداو در «کنز الحساب : ۱۸۹» گذشت. در۲۶شعبان ۱۲۶۹ سروده، ودرتهران۱۲۶۹ و۱۲۸۳ در۱۵۲ ص چاپ شده است.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۱۴ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۸۲۱ ـ ف . مشار : ۱۵۸۰ .

19575ـ **ملك** ۶۱۴۵: نستعلیق محمد اسماعیل علی‌آبادی، غرهٔ شوال**۱۲۶۹** بدستور فرهادمیرزا درفشندك [رؤیت].

19576ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۷ (ریو ۴ : ۱۲۱) [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۴] .

نصاب بدیع

ناشناخته. (بنگرید: نصاب‌تجنیس‌الالفاظ).

19577ـ **آقای کاظم مدیرشانه‌چی** ۱مج : نستعلیق یارمحمد لکن خیل**۱۲۱۴** در هند[نسخه‌ها ۵ : ۶۰۱] .

نصاب تجنيس الالفاظ = نصاب بدیع = نصاب امیرخسرو

باید ازامیرخسرو دهلوی باشد، که یاد او در «کلیات :۱۸۵۶» گذشت . فرهنگ عربی بفارسی‌است به‌نظم بابکاربردن‌تجنیس درکارخود در۱۲۶۵همراه «مثلثات» بدیعی چاپ‌شده‌است **آغاز:** مصر:شهروشهرماه‌وماءآب‌وخوف:سهم‌ـ سهم : تیر واجنحه: چه بال باشد ، بال: جان.

بنگرید فرهنگنامه‌ها : ۱۶۰.

19578 ـ **ملك** ۵۰۱۳/۳ : نستعلیق منصور، ج۱/**۱۰۵۴**، آغازبرابرنمونه (۳۲پ ۴۱پ)، درپایان‌آمده: تمت هذه‌الرسالة نصاب امیرخسرو علیه الرحمة... [رؤیت] .

19579 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱ : نسخ **۱۰۹۲** درشهراجمیرهند (ص۵۲ـ۵۴) **آغاز:** بعد توحید صفات خالق شام و سحر. . . مصر شهر و شهر ماه [فرهنگنامه‌ها : ۱۶۲ و ف . سپهسالار ۵ : ۷۱۳] .

19580ـ **تهران،**ادبیات۴/۶۱جوادی: نسخ‌غلامرضا فرزند محمدهاشم‌یزدی، ۲۶رجب **۱۲۴۴**، درفهرست‌آمده: نصاب‌امیرخسرو [ف. ادبیات ۳ : ۲۵] .

19581ـ**مجلس**۶۱۳: نستعلیق**۱۲۴۷** آغاز برابر نمونه ، در فهرست از سراینده نام برده نشده‌است [ف. مجلس ۲ : ۳۶۶] .

19582ـ **تهران،**دکترصادق‌کیا: نوشتهٔ **۱۲۵۴** ، همراه چند نصاب دیگر ، نسخه بنام «نصاب بدیع» امیر خسرو است [فرهنگنامه‌ها: ۱۶۲] .

19583 ـ **مجلس** ۲۴۲۱/۸ فهرست

نشده: سدهٔ **۱۳** (ص ۲۷۱ـ۲۷۸) چند قطعه است در فهرست بنام «نصاب امیرخسرو دهلوی» یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۸] .

19584ـ **الهیات** ۳۷۳ د : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۳۴۴** در دفتر ، در فهرست بنام «فرهنگ عربی بفارسی» نام برده شده و سراینده یاد نشده است . آغاز پس از افزوده‌هایی برابر نمونه [ف. الهیات ۱: ۲۸۹] .

19585ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۱۸۵ : تاریخ و نام نگارنده یاد نشده ، ۸ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۵۳] .

نصاب ترکی، فارسی

ازجانی فرزند ملکشاه خراسانی، المعروف بتجرید وقلندری، المشهور بتقلید شاه بندری، بنام محمدمیرزا عیسی بهادرخان پرخانی . در بیست و یك بند، با دیباجه‌ای به‌نثر . درپایان آمده: درنهصد و شصت و پنج کردم بنیاد ـ در نهصد وهفتاد باتمام رسید. **آغاز:** بعد از حمد وسپاس ایزد ودرود خواجهٔ کونین...: چورود در تقارب نهد روزگار ـ برآرد ز تقطیع وزنش دمار .

19586ـ**سپهسالار** ۲۹۱۱ : نسخ **۱۰۹۲** در اجمیر هند (ص ۵۸ ـ ۶۲) [فرهنگنامه‌ها ۱۱۳ ـ ف.سپهسالار ۵ : ۷۱۴] .

نصاب ترکی، فارسی

ازعبدالله ترکستانی، درسی بند وهریك از آنها تقطیع دارد. **آغاز:** مفاعیلن...اوغان و تنکری وایزدی بترکی نام‌حق میدان ـ دگر یواج وتنکری ایلچی‌کویی پیامبرخوان.

19587ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۳: نسخ باتاریخ **۱۰۹۲** دراجمیر دردفتر (ص۵۴ـ۵۸) [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۴ ـ ف . سپهسالار ۵ : ۷۱۴] .

نصاب ترکی، فارسی

چند نسخهٔ ناشناخته .

19588ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱ نصاب ۳۵، ۴۹۴ حیات: شمارهٔ ۲ دفتری ازاواخرسدهٔ **۱۲**. **آغاز :** ایزدی اوغان است تینگری‌خدای، ۸ گ [مخطوطات‌فارسیه. منظور احسن عباسی : ۲۵۹] .

19589 ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی Versailles (۷۹) ۹۳۵ : منظوم نبشتهٔ **۱۲۰۸**، ۲۶ گ [ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۱۳۲] .

19590ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷حمد ـ ۸۹۴،۳۱ یوسف: باتاریخ **۱۲۴۸** دردفتر، ش۴دفتر (گ۶۹ ـ ۱۳۶) . **آغاز:** حمد باریتعالی ونعت حبیب او در زبان فارسی وترکی گفته شد ، ابتدا کردم بنام ذوالجلال ـ خالق حی‌قدیم لایزال [مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱ : ۶۴۴] .

19591 ـ **مجلس** ۴۰۶۱/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۶۳** (ص۱ـ۷۰) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۹] .

19592ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱ کتاب ـ ۳ ، ۸۹۴ یوسف : نوشتهٔ ملك سیف‌الدین، ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۲۶۸**،ش۳ دفتر (گ ۲۲ـ۶۴). ازاواخرسدهٔ ۱۲،در۹۳ بند. **آغاز:** سالیسر حمدوکو بدین کوب ثناشکری [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۶۴۳] .

19593 ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۹۷: نوشتهٔ عبدالغفار زنجانی ، ۲۴ رجب **۱۲۸۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۸] .

19594ـ **تهران** ، مهندس شاه علایی شهشهانی: تاریخ‌یادنشده، همراه نصاب فراهی مثلثات بدیعی، چهل‌حدیث. در دوازده بند در

آغاز هر بند تقطیع بحر آن یادشده . **آغاز :** بو درقطعه ابتدای نصاب ــ بخوان تا زترکی شوی سرحساب [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۳] .

نصاب ترکی، فارسی، عربی

ناشناخته .

19595ـ **موزهٔ بریتانیا Or۷۳۵۲**: مؤرخ **۱۲۱**(!) [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۴] .

نصاب خالق باری

از امیرخسرو دهلوی دانسته شده و«نصاب تجنیس :۲۰۳۷» اونیست. چه دراین واژه‌های فارسی و عربی به هندی گـزارش شده است ، مثنویست ودروزنهای گوناگون وتقطیع نشده . نسخهٔ سپهسالار ۱۶۰ بیت دارد. **آغاز :** خالق باری سرجن‌هار ــ واحد یك‌یداکوتاه .

19596ـ **سپهسالار ۲۹۱۱/۷** : نسخ اجمیرهند، **۱۰۹۴** (ص۴۰ـ۴۶)، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۷۱۳ ــ فرهنگنامه‌ها ۱۱۶] .

نصاب شش زبان

ازیوسفی. نصاب: ترکی، عربی ، فارسی افغانی، هندی (کشمیری)است. **آغاز :** بوخته کونکل‌جان وتن قربان نام ذوالمنن.

19597ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۳۱ ، ۸۹۴ یوسف: نستعلیق ۲۰ شوال **۱۲۴۸** ش ۱ دفتر (گ۱ ــ ۱۱) آغاز برابر نمونه [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۶۴۱] .

نصاب شیدا

ازشیدای‌یزدی، میرزاابوالحسن درگذشتهٔ ۱۲۲۹. به‌پیروی از«نصاب»فراهی‌ولی‌واژه‌هایی راآورده‌که درآن‌یکی نیامده‌است.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۵۰ ــ ذریعه ۹ : ۵۶۷ ــ فرهنگ سخنوران : ۳۱۸ .

19598ـ **تهران**،ادبیات۵/۶۱جوادی: نسخ غلامرضا فرزند محمد هاشم یزدی **۱۲۴۴** ۱۹ بند است [ف. ادبیات ۳ : ۲۵] .

نصاب‌الصبیان

ازابونصرفراهی‌فرزندابوبکرفرزندحسین سجزی ادیبی،ازفره سیستان، گویندکوراز مادر بزاد ، درگذشتهٔ ۶۴۰. فرهنگ عربی به‌فارسی است که ازآغاز سدهٔ هفتم تا آغاز چهاردهم در ایران وهند و ترکیه برای آموزش زبان عربی بکارمیرفت. ودرگذشت روزگار شمارهٔ بیتهای‌آن از ۲۰۰ به۵۴۲ افزوده شده و بارها چاپ شده است. برای شناسایی بیشترآن «فرهنگنامه‌های عربی بفارسی» برادرم دیده‌شود .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۸۴ ــ ۱۲۱ ــ ف. مشار : ۲۱۹ .

19599ـ **ملك** ۴۷۴ : نوشتهٔ شوال **۶۵۲** (اگرساختگی نباشد، وگرنه صدسال پس ازآن) در دیباجه شمارهٔ بیتها ۲۰۰ یاد شده ، درپایان ۵۵بیت افزوده‌هایی از سدهٔ ۸ دارد ، نسخه تعزلهارا ندارد [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۹].

19600 ـ **اسماعیل‌صائب** ۳۷۷۵ : نوشتهٔ‌آدینه۲۷ج۲/ **۶۸۱**. **فیلم**‌آن‌دردانشگاه ش۲۷۵هست [فیلمها : ۴۴۹] .

19601ـ **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۳۱ : با تاریخ **۸۵۵** در دفتر (گ۲۵۳ـ۲۶۷). **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۹هست [فیلمها:۴۱۳].

19602ـ **تبریز** ، نخجوانی : نسخ با تاریخ ع۱۶/**۸۵۶** دردفتر بهمان‌خامه (ص۱۵۷ ۱۸۵)، تعزل و تقطیع ندارد [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۹] .

19603ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای

A.۲۷۳۲/۶ : باتاریخ **۸۶۷** دردفتر، همراه «نصیب الفتیان» و جز آن [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۱۶].

19604ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۲۳۴: باتاریخ **۸۸۹** در دفتر [ف . موصل : ۱۱۵ ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۲۰].

19605ـ **قاهره**، دارالکتب ۳/ ۶لغت فارسی: نوشتهٔ حسن فرزند عبدالله، **۹۰۱** [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۳] .

19606ـ **دانشگاه** ۲/ ۳۱۴۲: نستعلیق محمدبن الحسینی مداح، نزدیك **۹۵۰** (۷ر ـ ۲۶پ هامش) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۹۵] .

19607ـ **تهران**، موزهٔهنرهای تزینی ۷۶۷۱: نستعلیق باباشاهاصفهانی، ذیقعدهٔ **۹۷۹** زرین ، ۳۰ گ [نسخه‌ها ۳: ۱۳۱] .

19608ـ **تهران**، دهخدا ۱۲۵ : سدهٔ **۱۰**، ۵۸ بند دارد برخی باتغزل وبرخی بی‌ـ تغزل، برخی از تغزلها در هامش افزوده شده است [فرهنگنامه‌ها : ۱۲۱] .

19609ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۲۱۹: نستعلیق زیبای ملانورالاهیجی، سدهٔ**۱۰**، زرین [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

19610ـ **ملك**۱/ ۴۷۴: سدهٔ**۱۰-۱۱** [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۳۲].

19611ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۲/ ۲۰: نستعلیق ۷ج۲/ **۱۰۰۵** [نسخه‌ها ۵: ۶۳۸] .

19612ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۳/ ۲۳۳: باتاریخ **۱۰۳۵** دردفتر [ف . موصل : ۱۱۵] .

19613ـ **قاهره**، دارالکتب ۳/ ۷لغت فارسی طلعت: ثلث، ۳شوال **۱۰۴۱** ، ۴۰ گ ۱۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۴] .

19614ـ **تهران**، سیدحسین شهشهانی: نسخ ولی بیگ فرزند حاجی درگاه قلی،محرم **۱۰۶۷** (گ۲ـ۵۶) [فرهنگنامه‌ها: ۱۲۰].

19615ـ **مجلس**۳/ ۲۷۹۴: نسخ نزدیك **۱۰۷۰**(ص۲۴ـ۴۶) انجام افتاده [ف. مجلس ۱۰ : ۵۲].

19616ـ **تهران**، دکترمفتاح۱/ ۲۹۷: نسخ باتاریخ **۱۰۹۶-۱۰۷۳** دردفتر[رؤیت].

19617 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱ : نسخ **۱۰۹۳** دراجمیرهند (ص۴۳ـ۴۹) [فرهنگنامه ها : ۱۲۰].

19618ـ **ملك** ۶/ ۴۳۳ : نسخ معرب ونستعلیق سدهٔ**۱۱** [ف. ملك، مجموعه‌ها:۲۹].

19619ـ **تهران**، ادبیات: سدهٔ **۱۱** ، ازکتابهای اقبال بوده، ۵۲ بنددارد [فرهنگنامه ها : ۱۲۰] .

19620ـ **تبریز**، نخجوانی: نوشتهٔ**۱۱۱۱** [مجلهٔیغمامرداد۱۳۳۶ـفرهنگنامه‌ها: ۱۲۰].

19621ـ **دانشگاه** ۱۰/ ۳۶۲۱ : نسخ عبدالرحیم فرزند حاجی محمدشریف نهاوندی باتاریخ**۱۱۳۱** درمجموعه (ص ۳۷۶ ـ ۳۷۹) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۲۳].

19622ـ **ملك** ۵۴۳۰ : نسخ سدهٔ **۱۲** ۴۷ گ [رؤیت].

19623ـ **دانشگاه** ۲۱۸۹ : نستعلیق خوش‌سدهٔ**۱۲**، آغازوانجام افتاده [ف.دانشگاه ۹ : ۸۷۴].

19624 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۷۵ Or: سدهٔ**۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

19625ـ **مجلس**۴۹۱۵: نستعلیق‌خوش سدهٔ**۱۲-۱۳**، زرین، ۴۳ گ ۸س [رؤیت] .

19626ـ**الهیات**۶/ ۶۰د: نسخ‌پنجشنبهٔ **۱۲۲۴** (۹۱پ ـ ۱۲۵پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۲۴] .

19627ـ **ملك** ۴/۶۲۶۰ : با تاریخ **۱۲۲۷** دردفتر [رؤیت].

19628ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۸۳۴: نسخ خوب علی‌اصغر فرزند ملامیرزاخان **۱۲۳۷** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

19629 ـ **حقوق** ۱۶۱/۱ج : نسخ اسماعیل فرزند جمشید بیگ ارمنی ، **۱۲۴۰** (۱پ ـ ۴۶پ) [ف. حقوق : ۲۱۹] .

19630ـ **دانشگاه**۱/۴۳۰۲: نستعلیق ۲۲ع۲/**۱۲۴۲** باحواشی (۱پ ـ ۵۱ر) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۹].

19631ـ**لاهور،** پنجاب بهلك لائبریری ۲، ۴۷۸ فرا: نستعلیق نتهو فرزند غیخ محمد **۱۲۴۳**، ۵۸گ [مخطوطات فارسیه ، منظور ، احسن عباسی:۲۵۳] .

19632 ـ **تهران** ، یحیی ذکاء ۲۳ : نستعلیق **۱۲۴۹**، ۳۷گ ۱۶س [نسخه‌ها ۳ : ۱۴۰] .

19633ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۴قف ۱۸۴ : نوشتهٔ مظهرعلی **۱۲۴۹**، ۵۸س [مخطوطات، سرفرازعلی : ۵۳].

19634ـ **دانشگاه** ۵۰۸۵/۱ : نوشتهٔ زین‌العابدین فرزندکربلائی مراد زنجانی ۷ع ۱/**۱۲۵۳** برای استادخود شیخ‌علینقی (۲ر ـ ۶۳ر) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۹].

19635 ـ **مجلس** ۲۳۸۶/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۵۳** (ص۳۰ ـ ۶۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۶].

19636ـ **اصفهان،** محمدحسن‌زفره‌ای: نوشتهٔ علی‌اکبر فرزند محمدعلی‌خانعلی زفره‌ای **۱۲۵۵** ، با حاشیه‌هایی از همو ، وحاشیه‌هایی از محمد علی رجاء زفره‌ای با تاریخ ۱۳۱۱ [تذکرةالاحباب درکتب تاریخ وانساب].

19637ـ **الهیات** ۲۹۲ج : نستعلیق و نسخ **۱۲۵۷** (۴۷پ ـ ۷۱ر) [ف. الهیات ۱ : ۱۹۸] .

19638ـ **دانشگاه** ۳۹۷۰: نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۵۸** درمجموعه (ص۲۰۵ ـ ۲۵۱) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۶۸].

19639ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۷ لغت ترکی قوله : نسخ سلیمان فرزند عثمان یکن‌ـ زاده ، ذیحجهٔ **۱۲۶۸** ، [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۴] .

19640ـ **دانشگاه**۱/۳۹۷۹: نستعلیق محمدحسن‌فرزند محمدعلی‌لسان‌الاطباء تهرانی پنجشنبهٔ ج ۱/**۱۲۷۰** (۱پ ـ ۴۸پ) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۷۴].

19641ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۸۲۴: نسخ‌خوب باتاریخ **۱۲۷۱** دردفتر [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبایی] .

19642ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۴قف۱۸۳: نوشتهٔ **۱۲۷۱**، ۴۴س [مخطوطات سرفرازعلی: ۵۳].

19643ـ **دانشگاه** ۵۱۵۵: نستعلیق ، سه‌شنبه صفر **۱۲۷۷**، زرین [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۹] .

19644ـ **مجلس**۴۸۹: میرزا علیمحمد صفای‌لواسانی، **۱۲۷۷**،زرین،۴۹گ۷س [ف. مجلس ۲ : ۲۸۶].

19645ـ **تهران.** ادبیات ۱۸۳/۱ج: نسخ رجبعلی فرزند کربلایی‌کاظم کوسهٔ لاری سفیداری، ۲۵ج۲/**۱۲۹۹** (۱ر ـ ۱۸پ) [ف. ادبیات ۱ : ۵۰۹] .

19646 ـ **مجلس** ۴۹۰ : نستعلیق **۱۳۰۰**، ۴۲گ ۸س [ف. مجلس ۲:۲۸۶] .

19647ـ **ملك** ۶۳۴۳ : نستعلیق سدهٔ

۱۳، ۳۲گ ۱۲س [رؤیت] .

19648ـ **تهران**، ملی۵۳۹ف: نستعلیق بسیارخوش سدهٔ**۱۳**، زرین ، ۴۲گ ۸س [ف. ملی ۲ : ۳۳] .

19649ـ **تهران**، ملی ۴۱۲ ف: نسخ و نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ۶۲گ ۸س [ف . ملی ۱ : ۳۹۷] .

19650 ـ **فرهاد معتمد** ۱۲۶/۱ : نستعلیق و نسخ سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها ۳:۲۲۹] .

19651 ـ **ری** ، عبدالعظیم ۳۱۶/۱ : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳:۴۴۸] .

19652 ـ **مجلس** ۲۴۲۱/۷ فهرست نشده: سدهٔ**۱۳** (ص۲۱۸ـ۲۷۰) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۸] .

19653 ـ **دانشگاه** ۲۹۸۵/۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ ۸۳) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۹۷] .

19654ـ **تهران**، ادبیات ۲۱۵/۱ج: نسخ سدهٔ **۱۳** (۵ پ ـ ۳۵ پ) ، زرین [ف . ادبیات ۱ : ۵۰۹] .

19655ـ **سپهسالار** ۷۰۴۰/۱: نسخ سدهٔ **۱۳** (۲ پ ـ ۴۱ ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۷۱۵] .

19656ـ **سپهسالار** ۷۰۳۹: نستعلیق محمد طاهر رازی، سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام کم دارد، ۶۲گ [ف. سپهسالار ۵ : ۷۱۴].

19657ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۲، ۴۷۸ فرا (۲) : نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳** ، ۵۷گ [مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن عباسی ۲۵۴] .

19658ـ **دانشگاه** ۳۲۵۱/۳ : نوشتهٔ ۲۹ شعبان **۱۳۰۵** (ص ۱۵۱ ـ ۱۷۳) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۸].

19659ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۹۸: نستعلیق **۱۳ـ۱۴** [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۰].

19660ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۲۵ : نسخ عبدالفتاح یکشنبهٔ۳ع۱/**۱۳۴۲** [رؤیت].

19661ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۱۱: نسخ (ص۴۳ـ۵۲) [ف. سپهسالار ۵:۷۱۴] .

19662ـ **رضوی** ۶۰لغت: نسخ، تاریخ یاد نشده [ف. رضوی].

19663 ـ **مجلس** ۲۸۳۹ : نستعلیق محمدحسینی شمس‌کاتب خوشنویس ، تاریخ یاد نشده، از روی خط استاد آقامیرزا علی محمد، زرین [ف. مجلس ۱۰ : ۱۶۵] .

19664ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۳۷/۱ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۸۱] .

19665ـ **قاهره**، دارالکتب۲/۱تعلیم فارسی: نسخ ، بی‌تاریخ [ف . مخطوطات ۲ : ۲۱۳] .

19666ـ **قاهره**، دارالکتب۵م مجامیع فارسی : (گ۱۳۷ـ۱۷۱) ۹س .

19667 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۷/۱ مجامیع فارسی : نسخ (گ۱ـ۶۰) .

19668ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳ لغت فارسی طلعت : انجام افتاده ، زرین ، ۴۸گ ۱۱س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۱۴] .

19669ـ **موصل**، مدرسةالنعمانیه۵۳: [ف. موصل : ۲۲۷] .

نصاب عبدالرحمان

ناشناخته .

19670ـ **آقای کاظم مدیر شانه‌چی** ۲مج: نستعلیق یارمحمد لکن‌خیل، **۱۲۱۴** در هند ، ضمن مجموعه نصابها [نسخه‌ها ۵ : ۶۰۱] .

نصاب عربی، فارسی

ناشناخته. باقافیهٔ الف. **آغاز:** مه موزون آفتاب لقا ـ وزن بحر خفیف جست ازما... من علی از، الی وحتی تا ـ این کو، کیف چون، ام او یا.

19671ـ دانشگاه ۴۹۰۳/۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، (۶۱پ ـ ۷۶پ) ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۸۱].

نصاب فرانسوی، فارسی

از بهجت قاجار، سرایندهٔ نابینا درآغاز مشروطیت.

19672ـ تهران، آقای خسروانی: تاریخ ونشانی بیشتریاد نشده [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۴].

نصاب فرانسوی، فارسی

ازمیرزاعبدالحسین، ازشاگردان دارالفنون قدیم، بسال ۱۳۰۳ به‌پیروی از «نصاب» فراهی دربحرهای گوناگون، سه‌هزار وچهارصد واژهٔ فرانسوی‌را به نظم درآورده وپیش از آغاز واژه‌های فارسی آنرا به ترتیب تهجی با برابر آنها را به‌فرانسوی آورده، سپس دستورهای لازم، آنگاه به نصاب آغاز کرده است. ودرتهران بسال ۱۳۲۰ چاپ‌شده است. درهمین سال «منظومهٔ اعتصامیه = فرهنگ منظوم فارسی بفرانسوی» ازمؤلف الدوله عبدالحسین زندبنام اعتصام‌السلطنه چاپ شده و گویا همین «نصاب» باشد. (بنگرید: فرهنگ مظفری: ۲۰۱۱). **آغاز:** پس‌ازستایش حضرت دادار ودرود براحمد مختار.

بنگرید: فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۱۱۴ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۷۳۳.

19673ـ مجلس ۸۷۴: نسخ ونستعلیق خود نگارنده، در **۱۳۰۳**، نسخهٔ دومی‌است که سراینده بدست خود نبشته است، آغاز برابر نمونه، ۱۱۰گ ۱۴س [ف. مجلس ۳ : ۱۲۲].

نصاب فرانسوی، فارسی

ناشناخته.

19674ـ سنا ۱۵۹: باتاریخ **۱۳۱۱** در دفتر نصاب مانندیست با فرهنگ فرانسوی بفارسی [نسخه‌ها ۶ : ۴۶۱].

نصاب قزلباش

از بابا علی ملا خرمی. دستور لهجهٔ قزلباشیان درزبان ترکی است. **آغاز:** قطعهٔ اول دربیان بعضی ازروابط حروف وحرکات‌که چون درآخر کلمهٔ ترکی بود ازاومعنی مطلوب ظاهر گردد.

19675ـ قاهره، دارالکتب ۵م مجامیع فارسی: بی‌تاریخ (گ۱۱۱ـ۱۱۷) ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۳].

نصاب المتعلم

گزارشی‌است بر «نصاب‌الصبیان: ۲۰۳۹» فراهی، ازمردی که گویا در سدهٔ دهم میزیسته در گزارش او تغزلها که در آغاز بندهای نیمهٔ یکم «نصاب‌الصبیان» هست‌گنجانده نشده است. ودرآن ازشرح قاینی و نظام‌بن کمال‌بن حسام بهره‌مند شده ودر دیباجه ازآنهانام برده است **آغاز:** سپاس بیقاس مرخدایی راست‌که اساس شریعت‌غرا... بدانکه شرف نصاب برشیوخ.

بنگرید: ذریعه ۱۰۴:۱۴ ـ فرهنگنامه ها : ۲۰۵.

19676ـ تهران، دهخدا ۵۸/۳ (یا ۱۲۵): سدهٔ **۱۱ـ۱۰** [فرهنگنامه‌ها : ۲۰۶ نسخه‌ها ۳ : ۳۷].

19677ـ تهران، آقای‌محدث ارموی: نوشتهٔ **۱۰۶۳**، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۴

۱۰۴ ــ فرهنگنامه‌ها : ۲۰۶] .

19678ــ **سپهسالار** ۸۱۹۰/۸ : نسخ غلامرضای سبزواری **۱۰۹۹ـ۱۱۱۰** (گ ۸۰ پ ــ ۸۲ ر) تنها بخش آغاز «نصاب» را دارد [فرهنگنامه‌ها : ۲۰۶ ــ ف . سپهسالار ۵ : ۷۱۵] .

19679 ــ **دانشگاه** ۳۳۳۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ ــ ۱۳**، ۱۳۶ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۱۸].

نصاب مثلث

ناشناخته. گویا همان « مثلثات منظوم : ۲۰۲۲» باشد .

19680 ــ **تهران** ، ادبیات ۱۷۱/۲ جوادی: سدهٔ **۱۳** باتاریخ**۱۲۴۹** دردفتر [ف. ادبیات ۳ : ۳۱] .

نصاب مستطاب

نجیب ادیب [گلچین معانی] .

19681 ــ **مجلس** ۲۴۰۵/۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص ۴۱ ــ ۵۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۲] .

نصاب میرزا نظام‌الدین

ناشناخته .

19682ــ**مجلس**۲۴۸۲/۵فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۵** (ص۲۵۸ـ۲۶۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸] .

نصیب اخوان

گویا ازمطهر، بسال ۷۷۶ (سال‌شش‌بوده وهفتصد وهفتاد ــکزمطهرشد این نوشته عیان) فرهنگ عربی بفارسی در بحررمل‌که به‌پیروی فراهی‌سروده‌است (نام‌آن‌گر نصاب صبیان بود ــ نام این «نصیب اخــوان» دان). **آغاز** : نامه برکردگار جهان ــ کوست الله وراحم ورحمان

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۶۵ .

19683ــ **آقای کاظم مدیر شانه‌چی** ۴مج: نستعلیق یار محمد لکن خیل ، **۱۲۱۴** درهند ، ضمن مجموعه نصابها [نسخه‌ها ۵ : ۶۰۱] .

19684ــ **تهران**، دکترصادق‌کیا: نسخ **۱۲۵۴**، آغاز برابرنمونه ، همراه چند نصاب دیگر [فرهنگنامه‌ها : ۱۶۵].

نصیب الفتیان

ازحسام خویی ملقب به‌مظفری ، نگارندهٔ «تحفهٔ حسام : ۱۹۶۷» و جز آن . به‌پیروی از فراهی ، فرهنگ عربی بفارسی درپنجاه بند و ودورباعی رویهم ۳۵۵بیت سروده است. چلبی آنرابنام «نصیب‌الفتیان ونشیب‌الفتیان» خوانده ولی‌نیمهٔ دوم‌نام درنسخه‌ها گوناگون آمده‌است. **آغاز**: الله واله ورب و رحمان ــ فرد و واحد حکیم وسبحان.

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۲۶ .

19685 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای A۲۷۳۲/۷ : با تاریخ **۸۶۷** در دفتر [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۱۶] .

19686ــ **استانبول**، لالااسماعیل ۵/ ۶۴۴: نسخ سدهٔ **۹** ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۲ هست [فرهنگنامه‌ها ۱۳۰ ــ فیلمها : ۴۳۴] .

19687ــ **تهران**، سید حسین‌شهشهانی: نسخ ولی‌بیگ فرزند حاج درگاه قلی، دردفتر نوشتهٔ **۱۰۶۸ـ۱۰۷۱**، هرصفحه در ۳/۵بیت [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۰ ــ نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷].

19688ــ **دانشگاه**۴۰۱۹/۱: نستعلیق

سدهٔ ۱۱-۱۲ (ص۱-۲۵) آغازافتاده و ۳۳۰ بیت درنسخه مانده است [دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۱] .

19689ـ تبریز، ملی ۲۹۴۰ : نسخ لطف‌الله فرزند عزیز بیك درشهرزوارق ۱۱۱۰ همراه چند نصاب، منتقل از کتابخانهٔ سلطان القرائی [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۰ ـ نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷] .

19690ـ تبریز، ملی ۲۶۷۶: نوشتهٔ ۱۲۲۴ [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۵].

19691ـ تهران، دکترصادق‌کیا: همراه چندنصاب‌دیگر، ۱۲ذیحجهٔ ۱۲۵۴ [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۰] .

نقود الزواهر

منسوب به رشیدالدین وطواط . اقبال در دیباجهٔ چاپ «حدایـق السحر» شش نگارش برای اونام برده‌که یکی‌ازآنها«نقودالجواهر» است . لیکن برادرم در «فرهنگنامه‌ها : ۵۶» باین نتیجه رسیده است کـه این کتاب همان «جواهرالعقود» سرودهٔ سدهٔ نهم است‌که آن نیز خودبنظم درآمده‌ی «حمد وثنا»ی وطواط است (بنگرید : حمد و ثنا : ۱۹۸۰) .

19692ـ رضوی ۵۹ لغت : نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف۱۲۷۳، آغاز برابر نمونه ۴۱گ ۱۵س [ف. رضوی ۲ : ۳۸۳] .

نوادر الالفاظ

از سراج‌الدین علیخان آرزو . که یاد او در«سراج‌اللغه : ۱۹۲۹» گذشت. فرهنگ‌هندی بفارسی‌است در(تصحیح غرایب اللغات هندی).
آغاز: سبحانك لاعلم لنا الا ما علمتنا انك العليم الحکیم. بعد حمدوسپاس معلم الاسماء وصلوات

19693ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳ق۳۴۴: نوشتهٔ ۱۱۹۳، ۳۴۸ ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۱۷] .

19694ـ دانشگاه۲۴۲۶/۲: نستعلیق نورالهدی خوشنویس ۷ شوال ۱۲۳۷ (۱۹پ ۱۲۹پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۷۹] .

19695ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۳۴۵ : تاریخ یاد نشده ، ۲۳۴ ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۱۷].

نوال الفضلاء

ازحسن‌حلبی،معروف به‌شعوری، درگذشتهٔ ۱۱۰۵، فرهنگ فارسی به‌ترکی است که بنام مصطفی پاشا صدر الاعظم عثمانی ساخته است .
آغاز: (پس از فهرست) الحمدلله الذی علم ـ الانسان ما لم یعلم . اما بعد، بوفقیر کثیرالتقصیر قلیل البضاعه .

19696ـ قاهره،دارالکتب ۱۸م‌ترکی لغت: تعلیق، بی‌تاریخ، زرین، ۷۷۸گ ۲۹س

19697ـ قاهره ، دارالکتب ۵۱ لغت ترکی: نستعلیق، ۲۴۳گ ۲۸س، انجام افتاده [ف. مخطوطات ۲ : ۲۲۵] .

و

وجوه القرآن

ازحبیش تفلیسی، که یاد او در «اصول ـ الملاحم : ۲۳۸» گذشت . فرهنگ واژه‌های قرآنی است‌که دارای‌چند معنا باشند، به‌ترتیب تهجی در آغازواژه‌ها . بکوشش دکتر مهدی محقق‌چاپ‌شده‌است. **آغاز:** بنام‌ایزدبخشایندهٔ بخشایشگر سپاس و شکرخدای را که خالق دو جهانست .

19698ـ استانبول ، عاطف افندی ۳۲۴۶ : نسخ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۲ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۶۰ هست [فرهنگنامه‌هـای عربی بفارسی : ۷۸ ـ فیلمها ۱ : ۲۷۰].

وسیلة المقاصد الی احسن المقاصد

از خطیب رستم مولوی، ازصوفیان سدهٔ دهم. فرهنگ فارسی به‌ترکی است و دستورزبان، در سه باب ویك خاتمه، بسال ۹۰۳ (برات منیر) بانجام رسانده‌است. اسماعیل پاشا نام پدر اورا عبدالله وتاریخ نگارش‌را ۱۱۶۳ یادکرده است **آغاز:** الحمدلله رب الارباب میسر العسر و ـ الصعاب... امابعد، چنین میگوید ضعیف.

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۲۰۱۰ ـ هدیة العارفین۱ : ۳۶۷ .

19699 ـ **مجلس** ۳۱۶۸ : نسخ سدهٔ **۹** [بآنچنانکه درفهرست آمده] بایادداشتی از ۱۰۳۳، آغاز برابرنمونه، حواشی به‌ترکی ، ۳۰۰ص [ف، مجلس ۱۰ : ۷۵۲].

19700ـ **قاهره،** دارالکتب ۲صرف و نحوفارسی طلعت: نستعلیق‌مصطفی فرزند محمد فرزند طاهرالالارندوی، ۱۱ج ۲/**۹۵۲**، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۰ گ [ف . مخطوطات ۲ : ۲۳۵] .

19701ـ **موصل،** مدرسهٔ حجیات ۴/ ۲۳۳: باتاریخ **۱۰۳۵** در دفتر [ف. موصل : ۱۱۵] .

19702ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۵۰۹۷: نوشتهٔ **۱۱۶۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۰].

19703ـ **موصل ،** المدرسة الحسینیه ۲۳۹ : نوشتهٔ **۱۱۷۵** درفهرست‌آمده: فرهنگ فارسی، ترکی وعربی‌است [ف. موصل:۱۳۶].

19704ـ **تهران ،** ملك الشعراء بهار ۳۳۴ (مجلس؟): نسخ‌سدهٔ**۱۲**، ربعی [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۱].

19705ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۷م لغت ترکی: تعلیق، بی‌تاریخ ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۱۵۱ گ ۱۹س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۳۵] .

19706ـ **یوگسلاوی: فیلم**آغازآن دردانشگاه ش۲۱۷۳ هست [فیلمها ۱ :۶۴۷].

19707ـ **قاهره،** دارالکتب۱۲۵لغات تیموریه: نسخ، آغاز افتاده، ۲۰۴ص۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۳۵].

هدایة الاتراك

حیات‌علی، دربخش‌دستورزبان‌خواهدآمد.

بخش بیستم

دستور زبان

صرف - نحو

الف

آمدنامه

ازحیات‌علی صاحب دهلوی از دانشمندان فارسی‌زبان هندوستان. دردستورصرف زبان‌فارسی وازهموست«آمدنامه = تحفه‌الطالبین». **آغاز:** باب‌الالف. آمدن، بحث‌اثبات فعل‌ماضی‌معروف

19708**ـ قاهره**، دارالکتب۵م مجامیع فارسی : بدون تاریخ (گ ۱ ـ ۵۱) ۱۳ س [مخطوطات ۱ : ۳]. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۶۹۲هست [فیلمها : ۳] .

آمدنامه = تحفة الطالبین

ازهمان حیات‌علی هندی، که‌یاداوگذشت . دردستور صرف زبان ترکی است در فصلهایی و خاتمهٔ آن فرهنگ واژه‌های‌ترکی‌است به‌فارسی **آغاز :** جهان جهان سپاس خالقی را که بدو حرف جمیع مکنونات‌را از پردهٔ بطون .

19709**ـ لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۳۵، ۴۹۴حیات: نستعلیق شکستهٔ محمداکرام الدین معروف به میرزا مغل فرزنـد میرزا بابا اوزبك تیموری‌گورگانی ، ش۱ ، در دفتری از اواخرسدهٔ ۱۲ ، درفهرست بنام «تحفه‌الطالبین = هدایة الاتراك آمده» ۱۰۱گ [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی : ۲۵۸] .

19710**ـ قاهره**، دارالکتب۵م مجامیع فارسی: تعلیق (گ ۸۳ـ۱۱۱) درفهرست بنام «آمدنامه» یادشده است [مخطوطات ۱ : ۳] . **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۶۹۲ هست [فیلمها : ۳] .

آمدنامه

ازخرم (خورم، نسخه) شاه‌عاشق‌الله‌فرزند شیخ محمد فاضل که در روستای بیجاور سرکار لکهنو میزیسته است، بسال ۱۱۳۷ [دیباچه]. **آغاز:** بعداز نیایش استادی‌که اطفال‌کتاب را علامهٔ روزگار سازد .

19711**ـ مجلس** ۶۱۲۵/۴: سدهٔ**۱۲** (ص۲۲۲ـ۲۳۶) آغاز برابرنمونه[یادداشتهای آقای حایری] .

آمدنامه

از محمد مصطفی‌خان .

19712**ـ پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۱۲۳ : تاریخ یادنشده [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۵۴] .

آمد نامه

ناشناخته.

19713ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴قف۱۷۵: نوشتهٔ ۱۲۵۰، ۷۶ص [مخطوطات سرفرازعلی: ۵۴].

آیین نگارش

در بخش بلاغت خواهد آمد.

ارجاح المتعلمین

از محمدامین هروی، بنام امیرعلیشیر نوایی (۸۴۴ ـ ۹۰۶) درگزارش «کافیه» و نام کتاب تاریخ نگارش آنست. **آغاز:** ای از کلمهٔ اسمت آرایش هرکلام، فعل جمیلت مسندالیه خاص و عام.

19714ـ **ملك** ۳۵۵۹: نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۰، ۱۲۵گ ۱۷س [ف. ملك: ۲۰].

اعلال صرف زاهد

از ناشناس. حاشیه‌ایست باعنوانهای: قوله، بررسالهٔ صرف زاهد. **آغاز:** حمدله. امابعد، این رساله‌ایست دربیان اعلال صرف زاهد، تا برمبتدیان آسان گردد.

19715ـ **دانشگاه** ۱۴۵۶: نسخ محمد کریم فرزند علی‌اکبرفرزند محمدرضا اشکوری ۱۲۲۶/۱۰۹۹، ۴۱گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۸: ۱۱۵].

اکسیر فارسی

دستور زبان‌فارسی‌است باگزارش به‌ترکی. **آغاز:** بعدحمدخدا ونعت‌رسول، اوله معروض پیشگاه قبول.

19716ـ **قاهره**، دارالکتب۷ مجامیع فارسی: نوشتهٔ رستم آغا (ص۲۸ـ۳۱) بدون‌تاریخ آغاز برابر نمونه.

19717ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۲ لغت فارسی: نسخ بدون تاریخ (گ ۴۸پ ـ ۵۱) آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱: ۲۶].

امثله

منسوب به‌میرسید شریف جرجانی، که یاد او در «اسکندریه: ۷۳۲» گذشت. سپس خود آنراگزارش کرده، متن و گزارش از کتابهای درسی مبتدیان ادبیات عـرب بوده و بارها در «جامع المقدمات» چاپ شده است.

19718ـ **رضوی** ۹ صرف: نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف ملامحمدتقی در۱۰۶۲، همراه شرح امثله [ف. رضوی ۳: ۴].

19719ـ **مجلس** ۴۵۹۱/۲: نستعلیق پیرامن ۱۲۳۱ [ف. مجلس ۱۲: ۲۸۹].

امثله

ازمصطفی فرزند ابی‌بکرسیواسی، مشهور به‌حیرت درگذشتهٔ ۱۲۴۰، گفتاریست در صرف زبان فارسی باشرح به‌ترکی (بنگرید: مفاتیح الدرایه، ازهمو درهمین‌بخش). **آغاز:** امثلهٔ مختلفهٔ فارسیه بروفق سودی. کشید. مصدردن مشتق‌نون نی‌اسقاط...

بنگرید: هدیةالعارفین ۲: ۴۵۵.

19720 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۷۶ مجامیع تیمور: نستعلیق بدون تاریخ (ص۱۸ـ ۳۵) [مخطوطات ۱: ۲۸].

اوراق الصرف

ازحاجی مولوی اسلم علی‌مدرسی، دستور زبان عربیست.

19721ـ **آصفیه** ۱۷۸ صرف: نوشتهٔ ۱۲۳۰ [ف. آصفیه ۴: ۳۹۶].

ایضاح ابیات شرح عوامل

آغاز: حمدله . . . امابعد، این کلمات چندیست‌که نوشته میشود درایضاح ابیات شرح عوامل .

19722ـ مجلس ۵۴۱۷/۱: نستعلیق پنجشنبهٔ رجب ۱۲۳۹، در مدرسهٔ مادر شاه در تهران (۱ر ـ ۴پ) [رؤیت].

ب ـ پ

بدیع الصرف

ازسید محمدحسین‌تمنا، بسال۱۲۶۶.

19723ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۳ ق ف ۱۲۳ : تاریـخ یاد نشده ، ۱۱۴ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۵۴] .

پاپریه درسو جزی ازاقوال‌نحویه زبان پارسیه

از علی فرزند محمد تقی طوسی ، دریك مقدمه و پنج باب، بنام مظفرالدین‌میرزا ولیعهد بروش پرسش وپاسخ، فارسی عرب منش است. آغاز: حمد منزه ازادراك وقیاس ملیك غربی مثالی‌را سزاست .

19724ـ دانشگاه ۳۲۴۶: نسخ‌ذیحجهٔ ۱۲۹۲ ، بامهریحیی‌خان مشیرالدوله وزیرامور خارجه‌که به‌فرزندش میرزا حسین‌خان معتمد ـ الملك بخشیده است، ۴۰گ۱۲ س[ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۵].

ت

تاج القواعد

ازمحمد تاج‌الدین بهجت.

19725ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۳قف۱۲۴: نوشتهٔ۱۲۹۹، ۵۳ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۵۴] .

تبصرة‌الصبیان

درص ۱۹۶۶ بخش‌فرهنگنامه‌هاگذشت.

تحفة النجم

از حسین‌شاه حقیقت .

19726ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۱۲۵: تاریخ‌یادنشده، ۱۵۷ص[مخطوطات سرفرازعلی : ۵۴] .

التحفة‌القدسیة فی ضوابط‌القواعد

الفرسیه (الفارسیه)

از ابوالفیض محمد فرزنـد محمد فرزند محمد فرزند عبدالرزاق زبیدی یمنی مصری ، مشهور به‌مرتضی ، درگذشتهٔ ۱۲۰۵ . آغاز: الحمدلله ذی‌الاحسان.

19727 ـ قاهره ، دارالکتب ۸ لغت تیموریه : نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۲ شعبان ۱۱۷۲ بخامهٔ عبدالمولی فرزند سیدعلی طرابلسی، ۱۴ ص۲۳س [مخطوطات ۱ : ۶۵] .

تحفة اللآلی = تحفة اللبید

ازملامحمدجعفرقائینی، ازسدهٔ سیزدهم . درگزارش‌شواهد «شرح‌القطر» ابومحمد عبدالله معروف به‌ابن‌هشام نحوی (۷۰۸ـ۷۶۱) است (بنگرید : شرح نصاب : ۱۹۹۴) . آغاز :

الحمدلله الذی لایصفه وصف ، والصلاة علی من لایتحمل فی نبوته.

بنگرید : ذریعه ۳ :۴۶۳(تحفة اللئالی) ــ طبقات اعلام الشیعه ــ کرام : ۲۳۸ (جعفر قائینی) .

19728 ــ **تبریز** ، ملی ۳۰۰۳: نسخ خود نگارنده ، **۱۲۴۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۸۱گ ۱۸س [ف. ملی تبریز ۱ : ۲۲۰] .

19729 ــ **نجف**، نوشتهٔ **۱۲۴۶**، نسخه بنام«تحفة اللبید»است[طبقات اعلام الشیعة، کرام: ۲۳۸] .

19730 ــ **سامره**، میرزا محمدتهرانی: تاریخ یادنشده [ذریعه ۴ : ۴۶۳] .

تحقیق القوانین

ازسلطان قاجار، سیف الدوله سلطان‌محمد میرزافرزندفتحعلیشاه که یاداوردر«حساب: ۱۶۳» گذشت.سومین‌رساله ازمجموعهٔ «ملوك الکلام » اوست‌دردستورزبان‌فارسی،دردوتقریر: ۱ــ صرف ۲ــ نحو، از روی «بحرقلزم» و «تحفة العجم» و «چراغ» و «بحرالفصاحه» و «برهان قاطع» و «رسالهٔ عبدالواسع » .

19731 ــ **دانشگاه** ۲۷۳۹/۳ : نسخ میرزا محمد باقر فرزند زین‌العابدین یــزدی حائری، گویا **۱۲۸۲** (ص۲۸۳ــ۲۳۱) ضمن «ملوك الکلام» اوو ناتمام [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۷] .

ترجمهٔ الفیه = شرح الفیه

ترجمهٔ التصریف = شرح ...

متن ازعزالدین ابراهیم فرزند عبدالوهاب (عبدالوهاب فرزند ابراهیم فرزندعبدالوهاب) زنجانی‌شافعی نحوی، در گذشته پس از۶۵۵، بنام «العزی فی التصریف» که بارها در «جامع المقدمات» چاپ شده است. ترجمه از احمد فرزند غنی اردبیلی [دیباجه] که در برخی جایها متن را گزارش نیز کرده است.

آغاز : رباعنی. حمد آن خداوندی‌که ارباب سعادت را توفیق تحصیل بخشید.

بنگرید: هدیة‌العارفین۱:۱۲۱ــ ف. عربی مشار : ۱۸۷ ــ کشف‌الظنون ۲ :۱۱۳۸(العزی فی‌التصریف) .

19732 ــ **سپهسالار** ۶۷۶۶ : نسخ محمد ابراهیم فرزند شیخ‌محمد سهندی‌کبجی، **۱۰۷۷**، آغاز برابر نمونــه، ۹۲ گ ۱۲ س [ف . سپهسالار۳: ۴۰۳] .

ترجمهٔ التصریف

متن از همان زنجانی که پیش ازاین یاد اوگذشت. ترجمه از محمد صادق‌فرزند محمد علی سرکانی، برای فرزند عزیز ارجمند میرــ محمد علی و برخی‌از دوستان [دیباجه] بنگرید به«ترجمهٔ مسایل فقهی و کلامی :۶۵۵». آغاز: بعد از حمد خدا عزوجلا... چنین‌گوید

19733 ــ **ملك** ۲۵۹۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده ، ۱۰۲ گ ۱۴ س [رؤیت]

ترجمهٔ التصریف

متن ازهمان‌زنجانی‌که پیش از این‌یادشده ترجمه از سید عبدالله فرزند سید نورالدین فرزند سیدنعمت‌الله شوشتری، درگذشتهٔ ۱۱۷۳

آغاز: حمدلله.

19734 ــ **رضوی** ۱۸صرف: نسخ‌احمد فرزند ملا غلامعلی در **۱۲۶۷**، ۱۱۹ گ [ف . رضوی ۳ :۶] .

ترجمهٔ تعلیم المبتدی و ارشاد المقتدی

متن از جارالله زمخشری، ابوالقاسم محمود فرزند عمر (۴۱۷ ـ جرجانیهٔ خوارزم ۵۳۸). در «کشف الظنون» و «هدیة العارفین» از این کتاب یاد نشد **آغاز**: حمدلله. صلاة. قال مؤلف هذا الکتاب المنطق المستعمل الذی ینطلق به السن المبتدین.

بنگرید: هدیة العارفین ۲ : ۴۰۲.

19735 ـ **قاهره**، دارالکتب : ۴۲۵۴

س: متن است همراه با ترجمهٔ فارسی آن، بی تاریخ (گ ۴۲ پ ـ ۶۳) [مخطوطات ۱: ۹۹].

ترجمهٔ شواهد بهجة المرضیه = شرح شواهد ...

ترجمهٔ صمدیه = شرح ...

متن از شیخ بهایی، که در «جامع المقدمات» بارها چاپ شده، ترجمه و گزارش گویا از نویسندهٔ نسخه، عبدالحسین طالقانی.

19736 ـ **الهیات** ۱/۱۶۵ د : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، (۱پ ـ ۱۸پ) از آغاز تا پایان بحث استثناء، همراه «ترجمهٔ عوامل» گویا از همو [ف. الهیات ۱: ۲۴۹].

ترجمهٔ عوامل مایه = شرح ...

متن از ملا محسن قزوینی، ترجمه و گزارش گویا از نویسندهٔ نسخه، عبدالحسین طالقانی.

19737 ـ **الهیات** ۲/۱۶۵ د : نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۱۹ ر ـ ۳۶ پ) همراه «ترجمهٔ صمدیه» [ف. الهیات ۱: ۱۴۹].

ترجمهٔ عوامل مایه = عوامل

مائة ...

ترجمهٔ عوامل به نظم

از سهای شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۳» گذشت.

19738 ـ **مجلس** ۱۰۰۰ : نستعلیق گویا خود سراینده در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** (ص ۲۵ـ۲۹) [ف. مجلس ۳ : ۳۱۲].

ترجمهٔ فوائد الصمدیة

متن از شیخ بهائی. ترجمه از ناشناس.

19739 ـ **تهران**، ادبیات ۳/۲۹۳ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** با تاریخ **۱۲۷۰** در دفتر [ف. ادبیات ۳: ۴۴].

ترجمهٔ فواید ضیائیه

متن «کافیه» است از ابن حاجب، گزارش آن بنام «فواید الضیائیه» از عبدالرحمان جامی (که یاد او در «تهلیله: ۳۶» گذشت) ترجمه از عباسقلی خان سپهر (که یاد او در «اثبات خلافت: ۸۷۱» گذشت). بسال ۱۲۸۲ هنگامی که «فواید ضیائیه» را نزد سید حسن نظری میخوانده است.

19740 ـ **مجلس** ۳۰۲۲ : نستعلیق خود عباسقلی سپهر **۱۲۸۴** و یاد داشت او در ۱۳۳۹ دربارهٔ این ترجمه، آغاز و انجام افتاده، ۳۸۱ ص ۲۵س [ف. مجلس ۱۰: ۴۶۹]

19741 ـ **مجلس** ۱/۳۱۴۲ : نسخ میرزا هاشم فرزند عبدالباقی کاشانی، سدهٔ **۱۳**، با یادداشت نگارنده در ۱۲۹۶ (ص ۱ ـ ۶۱) [ف. مجلس ۱۰: ۷۱۳].

ج

جامع الفوائد

از نوازش علیخان هندی، متخلص به شیدا، بسال ۱۱۸۵، در دستور زبان فارسی، در یک

مقدمه و پنج‌فائده وسپس‌سه قانون و یك‌خاتمه. کتابی بدین نام در صرف با «فصول اکبری» و «میزان الصرف» در ۱۲۶۲ در هند چاپ شده است **آغاز :** ابداری لالی سخن سنجان رنگ افروز جواهر معنی پروران.

بنگرید : ف. مشار : ۴۷۱.

19742ـ **تهران** دهخدا ۲۹۲ : نستعلیق محمد حسن کاشانی، پنجشنبهٔ ۲۳ صفر **۱۲۲۸** در حیدرآباد دکن . اندازه ربعی. [نسخه‌ها ۳۹۱:۳] .

19743ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف۱۲۷ : نوشتهٔ میرحسام‌الله در **۱۲۷۰** ، ۹۴ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۵۴].

19744ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف۱۲۸ : تاریخ یاد نشده، ۹۰ص.

19745ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف۱۲۶ : نوشتهٔ ابن‌صاحب، تاریخ یادنشده، ۱۰۸ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۱۵۴].

جامع المقدمات

مجموعه کتابهای درسی برای مبدیان‌پیش از مشروطیت است، و شامل‌کتابهای جداگانهٔ: امثله، شرح امثله، صرف‌میر، تصریف ، عوامل جرجانی ، عوامل ملا محسن، شرح عوامل ، شرح‌انموذج، شرح‌تصریف، صیغ‌مشکله، هدایة، آداب المتعلمین، کبری ، فواید صمدیه و جز آن . که از روزگار صفوی یکجا گرد میآمده است.

بنگرید: ذریعه ۷۴:۵ـ ف . مشار: ۴۷۳

19746ـ **سپهسالار** ۶۷۷۵ : نستعلیق **۱۲۶۱**، شامل : امثله ، صرف میر ، تصریف ، عوامل جرجانی، عوامل ملامحسن ، ۱۲۱ گ [ف. سپهسالار ۴ :۲۱] .

19747ـ **سپهسالار** ۶۷۷۷ : نسخ و نستعلیق **۱۲۷۲**، از ولی‌الله‌فرزندمحمداسماعیل در روستای بیل : صرف میر، تصریف ، عوامل ملامحسن، اجرومیه، فوائد صمدیة، ۱۳۳ گ [ف. سپهسالار ۴ : ۲۱] .

چ

چارچمن قانون

از غلام محی‌الدین نحیف.

19748ـ **پاکستان،** نجمن ترقی اردو ۳ق ف۱۲۹ : نوشتهٔ محمد یوسف **۱۲۶۵**، ۸۶ ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۵۴].

19749ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ق‌ف۱۴۳ : تاریخ‌یادنشده، ۱۳ص[مخطوطات سرفرازعلی : ۵۵] .

چهار گلزار

از مولوی نثار علی، محمد عبدالرحمان فرزندمحمد روشن. برای مستر کورنر اوزلی صاحب ، در هزارودویست‌و اندی، در چهار ـ گلزار نگاشته، و در بمبئی ۱۲۷۰ وپس ازآن در هندچندبارچاپ شده‌است. گلزار۱ـ دستور زبان فارسی، پنج گل ۲ـ صنایع لفظی‌ومعنوی، دوگل ۳ـ نظم و عروض ، دو گل ۴ـ تشبیه و استعاره وقافیه، سه‌گل. **آغاز :** بعد حمدبیحد ایزد صمد لم یلد و لم یولد ... چنین‌گوید که روزی بنده.

بنگرید : ذریعه ۳۱۴:۵ و ۱۱۶۰:۹ ـ ف. مشار: ۵۳۸ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۵۴۰.

19750ـ **دانشگاه،** ۳۳۰۵ : نستعلیق

هندی غلام‌محی‌الدین ، یکشنبهٔ پایان ذیقعدهٔ **۱۳۲۲**، آغاز برابر نمونه ، ۶۳ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۱:۲۲۹۱] نگارنده‌درفهرست نثاری یادشده است .

19751 **ـ پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۱۳۰ : نوشتهٔ‌سیدبیرن‌صاحب در **۱۲۷۱**، نام‌نگارنده‌نثاری‌یاد شده ۱۷۵ س[مخطوطات، سرفرازعلی : ۵۵] .

19752 **ـ حقوق** ۱۱۹ ج : نستعلیق مسیح‌کاتب در روز دوشنبه ۱۶ ذیحجهٔ **۱۲۹۹**، آغاز برابر نمونه [حقوق : ۹۳]

ح

حاشیه بر بهجة المرضیه

متن ازجلال‌الدین‌عبدالرحمان سیوطی‌در گذشتهٔ ۹۱۱ که‌گزارشی است از «الفیه»ی‌ابن مالك، مشهور به «سیوطی» ازکتابهای درسی‌در نحو. گزارش از علی اکبر فرزند عبدالکریم یزدی. **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، فیقول... علی اکبربن‌عبدالکریم‌الیزدی، که چون شرح الفیه مشهور به «سیوطی» کتابی است مطلوب

بنگرید : کشف الظنون ۱۵۱:۱ (الفیه) و ۲۵۹:۱ (بهجة المرضیة).

19753 **ـ دانشگاه** ۹۳۵ : نسخ عبدالحسین فرزند محمدمهدی ربانی‌اردستانی، که‌نسب خود را به‌پیرجمال رسانده، در **۱۲۷۵** آغاز برابرنمونه،۱۷۶گ ۲۱س[ف. دانشگاه ۲ : ۳۷۴].

19754 **ـ دانشگاه** ۱۲۵۰ : نسخ ، تاریخ یاد نشده، کاغذ فرنگی، آغـاز برابر نمونه ، ۱۴۹ گ ۲۴س [ف . دانشگاه ۷ : ۲۶۹۳].

حاشیه بر بهجة المرضیه

متن از سیوطی که پیش از این یاد شده گزارش از قاسم سامنی ملایری متخلص به‌قاسم و قاسما. حاشیه‌مانند است و گزارش شواهـد آن. **آغاز :** بسمله . یعنی ابتدا میکنم بنام خداوندی که این صفت دارد : رحمان است.

19755 **ـ دانشگاه**۱۵/۴۵۶۵: نستعلیق ونسخ‌نگارنده، **۱۳۲۵** (۲پ ـ ۱۵۲ر) انجام نانویس مانده همراه «حاشیه بر مغنی» و «حاشیه برالفوائدالضیائیه»ازهمو[ف. دانشگاه ۱۳:۳۵۰۴] .

حاشیه بر بهجة المرضیه

متن ازهمان سیوطی که پیش از این یاد شد، حاشیه‌ازمیرزامحمد فرزند سلیمان‌تنکابنی، که یاد او در «کشکول : ۶۷۹» گـذشت. در نوزده‌سالگی در آدینهٔ ۲۴ ع ۱۲۵۳/۲ بانجام رسانده و در«قصص‌العلماء»ی خود ازآن‌یادکرده است .

بنگرید : ذریعه ۶ : ۲۹.

19756 **ـ ری،** عبدالعظیم ۳۳۱ : نسخ ونستعلیق نگارنده در قزوین ، در مدرسهٔ حاج ملامحمد صالحانی، آدینهٔ ۲۴ ع **۱۲۵۳/۲** . در سن ۱۹ سالگی [نسخه‌ها ۴۳۱:۳].

حاشیه بر تصریف

متن از زنجانی، که یاد او در « ترجمهٔ تصریف : ۲۰۵۰» گذشت. گزارش از ناشناس.

19757 **ـ سپهسالار** ۶۷۴۸/۶: نسخ سدهٔ **۱۳**(۱۳۶پ ـ۱۴۲ر)۱۱س. حاشیه‌ایست بروش پرسش و پاسخ. **آغاز :** پوشیده نماند

که بسم در اصل باسم بوده، وهمزه‌را انداختند [ف. سپهسالار ۴:۱۶۲]٫

حاشیه برجامی = حاشیه برفواید ضیائیه

حاشیه بردستور المبتدی

از عبدالنبی فرزند قاضی عبدالرسول فرزند شاه عطا فرزند شاه تقی بخاری.

19758ــ **آصفیه** ۱۷۳ صرف : نوشتهٔ **۱۱۶۱** [ف. آصفیه ۴:۳۹۶] .

حاشیه بر سیوطی = حاشیه بر بهجة المرضیه.

حاشیه بر الفواید الضیائیه

متن از جامی ، که یاد آن در « ترجمهٔ فوایدضیائیه:۲۰۵۱ »گذشت. حاشیه‌ازقاسم‌سامنی ملایری ، متخلص به قاسم و قاسما . **آغاز :** الحمدلولیه . . . یعنی گفته است صاحب‌جامی: ابتدا میکنم بنام خداوندی که این صفت دارد: رحمان است.

19759ــ **دانشگاه**۲/۴۵۶۵: نستعلیق و نسخ نگارنده ، **۱۳۲۵** (۲۳۷ر ـ ۵۲۱) همراه «حاشیه بر مغنی» و « حاشیه بر بهجة المرضیه:19755»ازهمو[ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۵۰۴] .

حاشیه برالفوایدالضیائیه

متن از جامی، که یاد آن در « تـرجمهٔ فوایدضیائیه:۲۰۵۱ »گذشت. گزارش‌ازناشناس.

19760ــ **ملك**۶۲۷۳: شکسته‌نستعلیق بی نقطه سدهٔ **۱۱**، [ف. ملك، فارسی:۲۰۴]٫

حاشیه بر مغنی اللبیب عن کتب الاعاریب

متن از ابن هشام در گذشتهٔ ۷۶۲ که در ۷۵۶ ساخته است حاشیه‌ازقاسم سامنی‌ملایری، متخلص به قاسم و قاسما ، که هنگام خواندن این کتاب ساخته و شواهد و مشکلات آنرا گزارش کرده است . **آغاز:** الحمدلله استتماماً لنعمته.

بنگرید : کشف‌الظنون ۲:۱۷۵۱ (مغنی) ـ ف . مشار، عربی : ۸۷۷ (مغنی) .

19761ــ **دانشگاه** ۲/۴۵۶۵: نستعلیق و نسخ نگارنده، **۱۳۲۵** (۱۵۳پ ـ ۲۲۴) ناتمام در مبحث اذا، همراه «حاشیه بر بهجة ـ المرضیه19755»از همو [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۵۰۴] .

حل ابیات شرح کافیة

از محمد فرزند محمد اتابکی ، گزارش شعرهاییست‌که در شرح‌خبیصی بر «کافیه»هست. نسخه رضوی بخط نگارنده است که در مجلس استاد خود خبیصی‌نگاشته است. **آغاز :** سپاس بیغایت و ستایش بینهایت سخن‌آفـرینی را سزاست . . .

بنگرید : کشف‌الظنون : کافیه ، ترجمة کافیه .

19762ــ **رضوی** ۳۲ صرف و نحو : نستعلیق خامهٔ‌نگارنده، در **۹۸۰**. وقف‌نادرشاه ۱۱۴۵ . ۵۹ گ ۱۵س [ف. رضوی ۳:۱۰]٫

حل المشاکل

از میرزا محمد طبیب تنکابنی ، که یاد او در«کشکول :۶۷۹» گذشت ، برای‌فرزندش میرزا سلیمان ، که «شرح العوامل المائة» و «شرح الفوائدالصمدیه»را نیز برای اوساخته، در رجب ۱۲۶۶، در سه باب نگاشته است : ۱ـ صیغ دشوار صرفی. ۲ـ الغاز نحوی ۳ـ مغالطات منطقی . **آغاز :** پس از حمد خلاق

عالم... چنین گوید... که این مقاله‌ایست در لغز نحو و صیغ مشکلهٔ صرف‌که در قرآن وارد است و غیرآن و مغالطات.

19763ـ دانشگاه ۳۱۸۷/۳: نستعلیق و نسخ خود نگارنده، ۱۲۶۶، همراه چهار رسالهٔ دیگر از همو (ص۲۴۱ ـ ۲۶۴) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۵۶].

حلیل الصیغ

در بیست و نه باب. در حل صیغه‌های مشکله

آغاز: حمدله. فصل. این رساله‌ایست که ترتیب‌کرده شد.

19764ـ تهران، دکترقاسمزاده ۲مج: شکستهٔ ابوتراب ۱۲۷۹ در تهران [رؤیت].

د

دستور زبان ترکی

از عبدالعلی فرزند میرزا فضلعلی خلخالی که بروزگار ولیعهدی مظفرالدین شاه درتبریز میزیسته و از نزدیکان او بوده، به خواهش میرزارضا پیشکاروزیر (درخانهٔ مبارك ولیعهد)، در دستور زبان ترکی، با دو دیباجه، با روش کوتاه و باشتاب نگاشته است. [دیباجه‌وخاتمه].

آغاز دیباجهٔ ۱: شکـر وستایشی تحفهٔ درگاه کریمی است. **آغاز** دیباجهٔ ۲: بعد از حمد احد و مدح احمد.

19765 ـ مجلس ۵۶۹۴: نستعلیق محمدعلی منشی، ۱۲۸۹، ۱۶۲ص ۱۱س [ف. مجلس ۱۷: ۱۵۰].

دستور زبان عربی = نحو

دستور زبان فارسی = قواعد فارسیه

از ابن‌کمال پاشا، که یاد او در «وجود: ۸۵۹» گذشت. در صرف زبان فارسی‌باگزارش بعربی وترکی، و جزاین «قواعدالفرس» دارد که نیز به‌ترکی وعربی است.

19766ـ قاهره، دارالـکتب ۱/۲۲ لغت فارسی: بی تاریخ (گ۱ ـ ۱۷) [ف. مخطوطات۲: ۴۹] شمارهٔ ۳ دفتر «قواعدالفرس» اوست (۲۷پ ـ ۴۸ر) [ف. مخطوطات۲: ۵۰].

دستور زبان فارسی = ترجمهٔ لغت فارسی

از عبدالکریم فرزند ابوالقاسم ایروانی ملاباشی بنام محمدشاه غازی وبرادرش‌شاهزاده بهمن‌میرزا فرمانروای آذربایجان، در دوازده باب [دیباجه] نام‌دوم‌کتاب بخامهٔ نویسنده درنمای نسخهٔ ملك آمده‌است. **آغاز**: سپاس وستایش خداوندی را سزاست که نوع انسان را پایـهٔ سخندانی بخشود.

بنگرید: ذریعه۱۸: ۳۳۳ ۲۰: ۲۰۰ (مختصر ـ العروض).

19767ـ ملك ۶۳۵۶: نستعلیق علی اکبر فرزند حاجی محمد صادق تاجر اردبیلی الاصل وتبریزی‌المسکن در ۱۱ج۲ ۱۲۹۸/۲، آغاز برابر نمونه، نسخه بنام «ترجمهٔ لغت فارسی» است ۶۲گ ۱۴س [رؤیت].

دستور زبان فارسی

از محمود طسوجی.

19768ـ تهران، ملی ۴۰۲ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۲۸۷، ۸۶ص [نسخه‌ها۱: ۵۸].

دستور زبان فارسی

ناشناخته. از برنامهٔ آموزشی دارالفنون است. **آغاز:** فصل اول در اسم، اسم کلمه‌ایست که بیان میکند وجودیرا یا شیئی‌را خواه وجود خارجی باشد مثل خانه.

19769- **مجلس** ۵۶۷۱/۱ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۴** (ص۲ - ۱۱)، برخی‌جمله‌ها زیر نویس‌فرانسوی‌دارد. [ف. مجلس۱۷ : ۱۲۲].

دستور زبان‌فارسی = قواعدفارسی

چندگفتار ناشناخته.

19770- **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف۱۳۲ : نوشتهٔ **۱۲۴۹**، ۷ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۵۶].

19771- **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف۱۴۲ : نوشتهٔ محمدصالح در **۱۲۵۷**، ۱۲ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۵۵].

19772- **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۲ق ۳۰ : تاریخ‌یاد نشده، ۱۰۴ص [مخطوطات سرفراز علی : ۵۶].

19773- **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق ف۱۴۱ : تاریخ‌یادنشده، ۱۶ص[مخطوطات سرفرازعلی : ۵۶].

19774 - **بنگال ،** آسیایی ۱/O۱۶ (۹۹۷) : شکسته، تاریخ یاد نشده ، صرف و نحو است [ف. بنگال : ۱۲۵].

سلم النحو

از غلام حیدر، شاگرد مولوی میر محمد-تقی صاحب فیاضی، استاد او بفرزند خود میر-معصوم درس «شرح عوامل مائهٔ منظوم جامی» که با یزید نوشته بود میداد و حواشی بر کنار آن مینوشت، شاگرد او غلام حیدر آن حواشی را بروزگارنگارنده بسال۱۲۶۵ گرد آورده و بدین نام خوانده است «شرح بایزید» نگاشتهٔ ۱۲۱۵ است. **آغاز :** حمدله . امابعد ، خادم طلبه مسمی بغلام حیدر که.

19775- **آصفیه** ۶۱ نحو: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۶۸گ ۱۱ س [ف . آصفیه ، میرعثمان علی۲ : ۵۸۷].

شرح ارشاد

متن ازشهاب الدین احمد فرزند شمس - الدین عمر زاولی هندی دولت‌آبادی درگذشتهٔ ۸۴۸ در نحو. گزارش از ناشناس . چلبی از شرح آمیختهٔ آن از ابوالفضل خطیب‌کازرونی یادکرده ولی نگفته که‌آن گزارش بفارسی ویا بعربی است . **آغاز :** الحمدلله الذی جعـل الکلمةعلم الاعراب، عادت برآن رفته‌مصنفان‌را که افتتاح‌تصنیف خود به بسمله و حمدله‌کنند.

بنگرید :کشف الظنون ۱ : ۶۸ (ارشاد)- هدیة العارفین ۱ : ۱۲۷.

19776- **سپهسالار** ۶۸۳۵: نستعلیق، ۸۶۰ (**۱۰۸۶**)۱۴۱گ ۱۹س.[ف. سپهسالار ۵ : ۱۴۳].

شرح الفیه = شرح خلاصهٔ الفیه

متن ازابن‌مالك، ترجمه است وتجزیه و ترکیب، از محمدصادق بروجردی‌برای پسرش محمد حسن . **آغاز :** الحمدلله علی الائه ... اما بعد، چنین گوید محمدصادق بروجردی... بعضی‌طلبه ... سیماءمحمد حسن.

19777 - **سپهسالار** ۶۷۵۳/۱ : نستعلیق **۱۲۳۸** (۱پ - ۱۳۵پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۸۱].

19778- **سپهسالار** ۶۷۱۷: نسخ‌سید جعفر فرزند سید حسین، صفر **۱۲۴۳**، ازروی نسخهٔ مغلوط، ۲۱۳گ ۱۸س [ف . سپهسالار ۵ : ۱۸۰].

شرح الفیه = شرح خلاصة الالفیه

متن از ابن مالک که پس از این یاد شده، گزارش از عبدالله فرزند شاه منصور (بنگرید: ترجمهٔ خلاصة الحساب : ۱۴۸) . **آغاز :** خوبترین کلمه‌ای که ارباب کلام نحو آن صرف اوقات نموده جمل و مفردات را به آن مفتوح سازند.

19779 ـ **شیراز**، شاهچراغ : نوشتهٔ میرزا علی فرزند استاد حسین قاضی ، ۹ شوال **۱۰۹۵**، [نسخه‌ها ۵: ۲۴۰].

شرح الفیه = شرح خلاصهٔ الفیه

متن از ابن‌مالک، جمال الدین ابوعبدالله محمد فرزند عبدالله ، در گذشتهٔ ۶۷۲ . هزار بیت در نحو است و از کتابهای درسی قرنها . گزارش از علی فرزند نصرالله ملقب به آقاخان معتمدالسلطان وزیر عسکر خاقان . [دیباجه] گزارش نیز بعربی است با ترجمهٔ هر بند بفارسی. **آغاز :** الحمدلله الذی علم آدم الاسماء کلها... فیقول... علی بن...

بنگرید : کشف الظنون ۱: ۱۵۱ (الفیه)

19780 ـ **دانشگاه** ۳۷۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، نسخه میرسد به گزارش بیت : فتی و انفك وهذه الاربعه، ۳۰گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۳۲].

شرح الفیه

متن از ابن مالک که پیش از این یادشد. گزارش ازمحمد علی فرزند ملابابا تویسرکانی [دیباجه] که بایستی از دانشمندان شیعی سدهٔ یازدهم باشد [ابن‌یوسف] . **آغاز :** حمدله. و العاقبة. امابعد، برضمایر اصحاب سخن و ابصار ثاقبهٔ ارباب حکم پوشیده نیست که اساس علوم دینیه علم صرف و نحو است.

19781 ـ **سپهسالار** ۳۱۷۸ : نسخ محمد زمان فرزند حاجی عبداللطیف تبریزی، **۱۱۲۳**، نزدیك به ۲۸ هزار بیت نوشته، ۸۰ گ ۲۵س [ف. سپهسالار ۲: ۲۴۱].

شرح الفیه

متن از ابن مالک که پیش از این‌یادشد. گزارش گویا از محمد فرزند سلیم گیلانی، که در ۱۱۸۵ به انجام رسیده است [ابن‌یوسف]. **آغاز :** قال محمد هو بن‌مالك . . . گفتهٔ پسر مالك است، حمد میگویم پروردگار خود راکه این صفت داردکه بهترین مالکان است.

19782 ـ **سپهسالار** ۳۱۸۰ : نستعلیق گویا نگارنده ، آغاز برابر نمونه ، ۱۱۸گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۲: ۳۴۲].

شرح الفیه = شرح خلاصة الالفیه

متن ازابن‌مالک‌که پیش از این یاد شد . گزارش از سلطان محمد فرزند علی کاشانی [دیباجه] . **آغاز:** سپاس وستایش مرواضعی را که مفردات الفاظ را مبانی مرکبات.

بنگرید : ذریعه ۱۳: ۱۰۶ .

19783 ـ **الهیات** ۳۱۶ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، پایان افتاده، ۲۰۵گ ۱۵ – ۱۸س [ف. الهیات ۱: ۸۲].

19784 ـ **رضوی** ۶۵ صرف و نحو : نستعلیق تاریخ یاد نشد ، انجام افتاده ، آغاز برابر نمونه ، ۲۱۳گ ۱۶س [ف . رضوی ۳: ۱۹] .

شرح الفیه

متن از ابن مالک که پیش از این یادشد. گزارش ازمحمد مقیم فرزند حاج صفی قزوینی، برای فرزندش‌که همنام امام ششم (جعفر) است [دیباجه] نخست چندبیت از «الفیه» را آورده

سپس با نشانی‌ك آنرا ترکیب وآنگاه بانشانی ش آنرا بفارسی گزارش‌کرده است . **آغاز :** الحمدلله الذی جعلنی من المستقرین ولم‌یجعلنی من المستودعین... فیقول...

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۰۶.

19785ـ مجلس ۸۸۰ : نسخ محمد قاسم فرزند محمد مؤمن، **۱۱۱۵** دراصفهان ، آغاز برابر نمونه، در فهرست نام نگارنده **محمد مقیم**است، ۱۹۲گ۱۹س [ف. مجلس ۱۲۷:۳]

19786ـ تهران، دکتر قاسمزاده۲۴: نسخ محمد صالح حسینی رازی دوشنبه دهۀسوم شوال **۱۱۳۲،** آغاز برابر نمونه، درنسخه نام نگارنده **محمد مقیم** است [رؤیت].

19787ـ دانشگاه ۱۲۱۱: نسخ‌تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۲۵۳گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۲۲۸۲:۶].

19788 ـ نجف، مدرسۀ بروجردی : تاریخ یادنشده در ذریعه نام نگارنده **محمد** یاد شده است [ذریعه ۱۳: ۱۰۶].

شرح الفیه = شرح خلاصة‌الالفیه

متن ازابن‌مالك که یاد او درپیش ازاین گذشت. چندگزارش ناشناخته .

19789ـ الهیات۲۶۷د : نسخ‌و نستعلیق سدۀ **۱۲ـ۱۳،** آغاز و انجام افتاده ، ۱۷۲گ ۱۵س [ف. الهیات ۱:۸۲].

19790ـ تهران،دکتر قاسمزاده ۴۱: نستعلیق شکسته سدۀ **۱۳،** قطور . آغاز : قال محمد هو ابن‌مالك... گفت محمد در حالیکه اویعنی محمدپسر مالك است [رؤیت].

19791ـ سپهسالار ۳۱۸۰ : نستعلیق بی‌تاریخ، شاید از شارح، **آغاز :** قال‌محمدـ بن مالك...گفتۀ پسرمالك است: حمد میگویم پروردگار خود راکه این صفت داردکه بهترین مالکان است . در فهرست آمده : این گزارش مسلماً شرح قزوینی و شرح کاشانی و شرح تویسرکانی نیست، شاید شرح محمد فرزندسلیم گیلانی یا از دیگری‌باشد،۱۱۸گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۲:۳۴۲].

شرح الالفیة المنظومه

گزارش الفیه‌ایست‌جز«الفیه»ی ابن‌مالك. در نسخۀ دانشگاه که از سدۀ سیزدهم است از نگارنده به (ادام الله‌تعالی ظله) یاد شده است. **آغاز :** و الصرف تنوین تمکن صرف ـ عن مفرد مجرد لاینصرف. صرف تنوین تمکن‌است منع شده است ازاسم مفرد مجردی‌که غیرامکن است.

19792ـ دانشگاه ۱۸۲۶ : شکستۀ نستعلیق‌سدۀ سیزدهم، در ص عنوان‌آمده(خط‌ـ السیدالفاضل صاحب المتوسط و شارح الافق و الالفیة) ۶۸گ۱۸س [ف. دانشگاه ۸:۴۲۳].

شرح امثله

از سید محمد حسین فرزند رضا حسینی ، در آن از نه وجهی‌که از مصدر باز میشود بـا دلایل عقلی گفتگو میکند، و میخواهد از راه استدلال علت‌دگرگونی درصیغه‌ها را نشان‌دهد. گویا همانست که همراه «منقح الصرف» او در تهران ۱۳۰۱ چاپ شده است. **آغاز :** قـال رسول الله (ص) اول‌العلم معرفة‌الجبار و آخر العلم... بدانکه هرآوازی که باشد عرب‌آنرا صوت گوید.

بنگرید : ف . مشار : ۱۰۱۱ ـ مؤلفین مشار ۲:۷۴۳.

19793ـ تهران، ملی ۱/۳۶۳ ف : نسخ ۱۴ج ۲ **۱۲۳۳/۲** (ص۱ ـ ۴۴) [ف. ملی ۱:۳۵۲].

شرح امثله

از میرسید شریف جرجانی، متن‌وگزارش ازکتابهایستکه مبتدیان درآموزش ادبیات‌عرب آغاز بدانها میکرده‌اند. وبارها پیوستهٔ«جامع المقدمات» بچاپ رسیده است. **آغاز:** قال رسول‌الله (ص) اول‌العلم معرفةالجبار.

بنگرید: ف. مشار: ۴۷۳.

19794 ـ **رضوی** ۹ صرف: نستعلیق تاریخ یاد نشده وقف ملامحمد تقی در ۱۰۶۲ همراه باامثله. [ف. رضوی ۳: ۴]

شرح امثله

چند نسخهٔ ناشناخته.

19795 ـ **الهیات** ۴۰۳د: نسخ با تاریخ **۱۲۳۶** در دفتر [ف. الهیات ۱: ۲۹۴]

19796 ـ **ری**، عبدالعظیم ۵/ ۳۳۰: نسخ خلیفه آقابابا؛ پسر خلیفه دده خان مصر قانی خراقانی ساوجی در **۱۲۳۷** [نسخه ها ۳: ۴۴۹].

19797 ـ **حقوق** ۳/ ۱۶۱ج: نسخ اسماعیل فرزند جمشید بیك ارمنی، **۱۲۴۰** در تهران. این‌گزارش جزشرحی است‌که درآغاز «جامع المقدمات» جایداده شده وگویا ازامام عمر دانی باشد، و از آن آسانتر است و شاید از روی همان نگاشته شده باشد. **آغاز:** بسم الله یعنی ابتدا میکنم بنام ذات پاك خدایی که این صفت داردکه مستجمع صفات وکمالات‌است (۴۸پ ـ ۸۱ر) [ف. حقوق: ۱۴۴].

19798 ـ **دانشگاه** ۲/ ۱۶۶۹: نسخ **۱۲۶۱** (۲۲پ-۴۶ پ). آغاز: الحمدلله علی الائه ...امابعد، بدانکه‌لغت بمعنی‌لهجه وزبان است [ف. دانشگاه۸: ۲۳۵].

19799 ـ **تهران**، استادمینوی ۳/ ۹۶: نستعلیق علی فرزند حسین موسوی جاسیری، **۱۲۸۷** [نسخه‌ها۶: ۶۸۰].

19800 ـ **سپهسالار** ۴/ ۸۱۹۰: تاریخ یادشده (۱۷پ ـ ۲۴پ) گزارشی است بعربی برشرح امثلهٔفارسی، که برای‌شمس‌الدین حیدر فرزند بهمن الکافی نگـاشته شده است **آغاز:** الحمدلله‌الذی لایعزب‌عن علمه‌مثقال ذرة [ف. سپهسالار ۵: ۱۵۰].

شرح تصریف

متن از زنجانی، که یاد آن در «ترجمهٔ تصریف: ۲۰۵۰» گذشت. گزارش‌ازمحمدفرزند قاسم فرزندیوسف‌حسینی (یاحسنی)[دیباچه]. ازمعاصران‌ویانزدکان‌روزگارجامی‌وازسدهٔدهم، [عبدالحسین حایری] **آغاز:** بك یاذوالجلال والاکرام ... حمداً لمن‌صرف قلوبنانحو شکر نعمائه ونطق لسانها ...امابعد، این‌رساله‌ایست در ترجمهٔ صرف مشهور زنجانی.

19801 ـ **مجلس** ۳۳۴۲: نستعلیق‌محمود فرزند حسن‌الخطیب‌الطهرانی‌الزاری، یکشنبهٔ ۱۴ رمضان**۹۷۲**، ۶۴ص۱۵س[ف. مجلس.۱۰: ۱۱۴۰].

شرح تصریف

متن ازهمان زنجانی، گزارش‌ناشناخته.

19802 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/ ۸۱۷۲ Or: نوشتهٔ**۱۲۰۷** [نسخه‌ها۴: ۶۹۱].

شرح شافیه

متن ازابن‌حاجب، ابوعمروعثمان فرزند عمر نحوی مالکی (۵۷۰- ۶۴۶) در صرف. گزارش ازمحمدعلی‌کربلایی، که‌گویاسید علی صاحب «ریاض» باشدکه‌درآغازآموزش‌خودآنرا نگاشته است. **آغاز:** حمد وسپاس برخدایی که ملهم‌گردانید جمیع مخلوقاترا.

بنگرید: کشف‌الظنون ۲: ۱۰۲۰ (شافیه)

هدیه‌العارفین ۱: ۶۵۴ (ابن‌حاجب).

19803 ـ رضوی ۵۸ صرف و نحو: نسخ بی‌تاریخ، وقفی ابن‌خاتون سدهٔ ۱۱، ۳۶۵ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۳: ۱۷].

شرح شافیه

متن از ابن‌حاجب که پیش ازاین ازآن یاد شد، گزارش ازبهاءالدین محمد اصفهانی.

19804 ـ نجف. سیدمحسن‌حکیم ۱۰۲۲: نوشتهٔ سید حسین میرمغل، ۱۲۳۳، ۲۲۷ گ [یادداشتهای سید احمداشکوری].

شرح شافیه

متن از ابن‌حاجب که‌پیش ازاین یادشده. گزارش ازآقامحمدهادی فرزندملاصالح‌ساروی مازندرانی، که یاد اودر «ترجمةالقرآن: ۱۶» گذشت، برای نواب‌حسین علی‌خان نگاشته‌ودر ۱۲۶۸ درتهران چاپ‌شده است.

آغاز: حمدله. صلاة. امابعد، چنین‌گوید ذرهٔ بیمقدارتراب‌اقدام شیعیان‌ائمهٔ‌اطهار.

بنگرید: ذریعه ۱۳: ۳۱۴ ـ ف. مشار: ۱۰۲۲ ف. دانشگاه ۲: ۴۰۷.

19805 ـ دانشگاه ۱۴۲۵: نستعلیق‌شرف‌الدین‌فرزند زین‌الدین نائینی، ذیقعدهٔ ۱۰۹۶، با حاشیه (منه‌دام‌ظله) بهای نسخه رادر ۱۰۹۶ یادداشت‌کرده‌اند، آغاز برابرنمونه، ۲۲۳ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۲: ۴۰۷].

19806 ـ ری عبدالعظیم ۱۶۵: نستعلیق شنبهٔ ۱۰ع‌۲/۱۱۳۳، باحاشیه به‌نشانی (منه مدظله) (!) (تاریخ‌مرگ نگارند برسنگ قبر ۱۱۲۱ است) [نسخه‌ها ۳: ۴۳۰].

19807 ـ سپهسالار ۳۱۱۸: نسخ‌محمد ظهیرفرزندحاجی محمدزمان، ۱۱۳۳، ۱۱۸ گ ۲۳ س [ف. سپهسالار ۲: ۳۵۲].

19808 ـ الهیات ۱۱۰ آل آقا: نسخ سدهٔ ۱۲، آغازوانجام‌افتاده‌با حاشیه‌هابه نشانی (منه‌مدظله) [ف. الهیات ۱: ۷۰۸]

19809 ـ دانشگاه ۳۲۰۹: نسخ‌ذیحجهٔ ۱۲۳۸ [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۶۶]

19810 ـ یزد، سریزدی: ۱۱۹: نویسایندهٔ محمدعلی فرزند ابراهیم‌یزدی، رجب ۱۲۴۳. [نسخه‌ها ۴: ۴۲۲]

شرح شرح تصریف

متن از زنجانی، که یاد آن در «ترجمهٔ تصریف: ۲۰۵۰» گذشت. گزارش آن‌از تفتازانی درگذشتهٔ ۷۹۱ یا ۷۹۳ هردو بعربی، گزارش دوم از سیدمحمد فرزند هادی میرانی.

آغاز: بعد از حمد و ثنای حضرت حق تعالی‌ودرود وصلوات... داب مصنفین وشارحین.

19811 ـ مجلس ۵۱۹۷/۴ فهرست‌نشده، نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۶پ ـ ۷۰ر) گزارش تنها دیباجهٔ آنست [رؤیت].

شرح شرح تصریف

متن‌اززنجانی، که‌یادآن‌در «ترجمهٔ‌تصریف» گذشت. گزارش آن از تفتازانی در گذشتهٔ ۷۹۱ یا ۷۹۳، گزارش دوم‌بفارسی و ناشناخته.

19812 ـ مجلس ۱۸۲۰/۳: باتاریخ ۱۰۸۹ دردفتر (ص ۵۳ ـ ۵۹) تنهاگزارش‌دیباچهٔ آنست. **آغاز**: قوله‌ان اروی‌زهر تخرج‌فی‌الریاض... مقصودشارح‌باایراداین جمله‌اثبات آنست‌که‌حمدالله‌احسن‌حمدهاست‌وافضل‌کلامهای فصیح [ف. مجلس ۹: ۴۱۲].

شرح شرح عوامل المائة

متن «عوامل» از ملامحسن فرزند محمد طاهر طالقانی قزوینی‌که از ملامحسن‌فیض‌نیز دانسته شده‌وبارهادر «جامع‌المقدمات»، چاپ‌شده

است. «شرح عوامل» از ملا نظر علی فرزند محسن گیلانی، که هردو بعربی ودر «جامع المقدمات» بارها چاپ شده اند، گزارش فارسی از اسحاق فرزند میرزا مهدی .

19813 ـ **الهیات** ۳۵۵ د : سدهٔ **۱۴** ۹۳ گ[ف . الهیات ۱ : ۸۴] .

شرح شواهد بهجة المرضیة

متن از سیوطی که یاد او در «حاشیهٔ بهجة المرضیه: ۲۰۵۳» گذشت. گزارش شواهد شعری آنست از نظام الدین فرزند ملااحمد اردبیلی. در ۱۲۶۷ چاپ شده است. واز هموست: شرح شواهد تصریف، شرح شواهد شرح قطر الندا ، شرح شواهد عوامل المائة .

آغاز : چنین گوید اقفرعباد نظام الدین بن ملااحمد اردبیلی که این کلمات چندکه نوشته میشود در توضیح ابیاتی که درشرح سیوطی .

بنگرید: ذریعه۳: ۳۳۸ ـ ف مشار: ۱۰۲۳ مؤلفین مشار ۶ : ۶۱۵ .

19814 ـ **رضوی** ۱۰۵ صرف ونحو: نستعلیق محمد فرزند ملادوست محمد گیلانی، در **۱۲۱۵** ، ۱۸ گ ۲۷ س [ف . رضوی ۳ : ۳۰] .

19815 ـ **دانشگاه** ۴۴۶۴/۱ :نسخ محمد علی فرزند حاجی لطفعلی تاجر نوری ، ۷ذیقعده **۱۲۳۴** (۲ر ـ ۴۹پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳ :۳۴۱۸]

19816 ـ **سپهسالار ۲۸۶۴/۹ :** نوشتهٔ مسیح نوری ، رجب **۱۲۴۹** (۹۹ ر ـ ۱۴۸ر) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵: ۲۶۱] .

19817 ـ **نجف**، سیدمحسن حکیم ۷۷۴/۷: نوشتهٔ محمد تقی فرزند هادی نوری، **۱۲۸۰**، ۳۲ گ[یادداشتهای سیداحمد اشکوری] .

شرح شواهد بهجة المرضیه =

شواهد ضیائیه

شرح شواهد بهجة المرضیه =

حاشیه بر بهجة المرضیه

شرح شواهد سیوطی =

شرح شواهد بهجة المرضیه

شرح شواهد شرح تصریف

متن از زنجانی که یاد او در «ترجمهٔ تصریف: ۲۰۵۰» گذشت . گزارش از تفتازانی سعدالدین مسعود فرزند عمر درگذشتهٔ ۷۹۱ یا ۷۹۳ . گزارش دوم از نظام الدین فرزند ملااحمد اردبیلی . در دیباچهٔ آن آمده که چون در گزارش تفتازانی اشتباهاتی دیده بدین نگارش دست زده است . در ایران ۱۲۶۷ چاپ شده است.

آغاز : چنین گوید اضعف عباد نظام الدین ابن ملا احمد اردبیلی، که چون فاضل کامل سعدالله تفتازانی .

بنگرید : ذریعه ۱۳ :۳۳۹ ـ ف. مشار: ۱۰۲۳ ـ مؤلفین مشار۶: ۶۱۵ ـ کشف الظنون ۱۱۳۸:۲ (العزی فی التصریف) .

19818 ـ **الهیات** ۳۵۹/۳ د: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** (۴۴پ-۵۵پ) ۱۱ س [ف. الهیات۱: ۲۸۶].

19819 ـ **نجف**، سیدمحسن حکیم۷۵۲/۳ : نوشتهٔ **۱۲۲۷**، ۷گ[یادداشتهای سیدشکوری] .

19820 ـ **دانشگاه** ۴۴۶۴/۲ : نسخ محمد علی فرزند حاجی لطفعلی تاجر نوری ، ۷ ذیقعدهٔ **۱۲۳۴** (۵۰ پ ـ ۶۱ر) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۴۱۹].

19821 ـ سپهسالار ۶۷۵۹/۱ : نستعلیق ۵ محرم ۱۲۵۷ (۲ر ـ ۷پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۲۶۳].

19822 ـ مجلس ۴۷۶۹/۶ : نستعلیق با تاریخ ۱۲۵۸ در دفتر (۱۷۳ر ـ ۱۸۴ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

19823 ـ مجلس ۳۳۸۰/۱ : نوشتۀ محسن فرزند ملامحمد قراچه داغی تبریزی ، ۱۳۰۰ (ص۱ ـ ۳۵) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰: ۱۲۲۹] .

19824 ـ دانشگاه ۴۱۳۵/۲ : نستعلیق سدۀ ۱۳ (۴۹پ ـ ۶۱ر) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۰] .

19825 ـ سپهسالار ۶۳۴/۴ : نستعلیق سدۀ ۱۳ (۱۰۲ر ـ ۱۱۱ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۲۶۳] .

شرح شواهد شرح قطر الندا و بل الصدی

متن و گزارش از همان ابن‌هشام . گزارش از نظام‌الدین فرزند ملااحمد اردبیلی.

آغاز : چنین گوید اقل طلبه نظام‌الدین بن ملا احمداردبیلی که مختصریست نوشته‌میشوددر ایضاح ابیات .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۳۹.

19826 ـ مجلس ۴۶۱۵/۱ : نسخ میرزا محمد فرزند کربلایی علی‌اکبر کزازی ، ۱۲۱۶ (۵۶پ ۷۲پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

19827 ـ ملك ۵۷۰۰/۲ : شکسته نستعلیق محمد اسماعیل فرزند محمد علی مازندرانی‌الاصل ۱۲۵۳ آغاز برابر نمونه [رؤیت].

شرح شواهد شرح قطر الندا و بل الصدی

متن و گزارش هردو از ابن‌هشام انصاری، جمال‌الدین ابومحمد عبدالله فرزند یوسف، در گذشتۀ ۷۶۲ ، در نحو و بعربی. گزارش شواهد آن از ملامحمد جعفر فرزند محمد کاظم قاینی.

آغاز: الحمدلله الملك الغفار.

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۳۹ ـ ف .عربی مشار: ۷۱۱ (قطر الندا) و ۵۵۹ (شرح قطر الندا) کشف‌الظنون ۲: ۱۳۵۲ (قطر الندا) هدیة‌العارفین ۲ : ۴۶۵ .

19828 ـ دانشگاه ۴۱۷۱ : نسخ و نستعلیق محمدصادق فرزند اسدالله ، ۱۲ محرم ۱۲۲۱ ، آغازافتاده‌در آن آمده: لمصنفه: ستمهایی که شد بر(جعفر) ازتو ـ اگر برطفل میشدپیر میشد ، ۸۸ گ ۱۴ س[ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۳۷] .

19829 ـ قم ، سیدشهاب‌الدین تبریزی: تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۳: ۳۳۹] .

شرح شواهد شرح قطر الندا و بل الصدی

متن و گزارش از همان ابن هشام. گزارش شواهد آن ناشناخته .

آغاز : این چند کلمه‌ایست نوشته‌شده بزبان فارسی از جهت بیان اشعار شرح قطر ابن هشام انصاری تا همه مبتدی معانی او را به آسانی دریابد تا ثواب ... اذاقالت حذام .

19830 ـ مجلس ۱۹۴۱/۳ : بی‌تاریخ، باتاریخ ۱۲۰۲ در دفتر (ص۸۷ ـ ۲۳۳) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۶۵۸] .

19831 ـ دانشگاه ۴۵۲۴. نستعلیق و نسخ محمدزمان فرزند حاجی‌ملك (اردکانی) ۱ ذیحجۀ ۱۲۱۹ ، آغازافتاده، گزارشی است از یك

دانشمندشیعی [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۴۷۴ وف. مجلس ۹ : ۶۵۸].

19832ـ سپهسالار ۶/۶۳۴:سدهٔ ۱۳ (۱۱۶ر – ۱۵۱ پ) آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۵: ۲۶۴].

شرح شواهد عوامل المائة

متن ملامحسن قزوینی که یاد آن در «شرح شرح عوامل المائة: ۲۰۶۰ » گذشت. گزارش شواهد آن از نظام‌الدین فرزند احمد اردبیلی که یاد او در «شرح‌شواهد بهجة‌المرضیه: ۲۰۶۱» گذشت. در نحو ، بسال ۱۲۶۷ در ایران‌چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۳۹ـ ف. مشار: ۱۰۲۳ .

شرح شواهد فوایدضیائیه

متن از جامی که یاد آن در «ترجمهٔ‌فواید الضیائیه: ۲۰۵۱» گذشت. گزارش شواهد آن از محمدکریم فرزند علی‌اکبر کرمانشاهی، زنده‌در ۱۳۳۰ . وازهموست: «شرح‌عوامل‌المائة ۲۰۶۴».

19833 ـ الهیات ۲۰۷/۱ آل‌آقا : به‌خامهٔ نگارند، باتاریخ رجب ۱۳۳۰ (درش۲) (۱پ-۱۲پ) ۹ س [ف . الهیات : ۷۳۴] .

شرح شواهد مفصل

متن از جارالله زمخشری، محمود فـرزند ابوالقاسم خوارزمی درگذشتهٔ ۵۳۸ در نحو ، بسال ۵۱۳ بانجام رسانده . گزارش‌ازناشناس، چلبی نیز بدون یادنام‌نگارنده آغاز آنرا آورده است .

آغاز: الحمدلله الذی فضل‌الانسان‌بفضیلة البیان .

بنگرید : کشف‌الظنون۲ ۱۷۷۴ (مفصل).

19834 ـ رضوی ۷۱۳۶/۱۴ : با تاریخ ۸۷۲-۸۷۷ دردفتر (۱۵۲پ –۱۹۲پ) [ف. سید عبدالعزیز طباطبایی، چاپ نشده] .

شرح صرف میر

متن از میر سید شریف‌گرگانی، که یاد او در «اسکندریه: ۷۳۲» گذشت . بفارسی وبارها در «جامع المقدمات» چاپ شده‌است . گزارش گویااز احمدفرزند محمدنویسندهٔ جنگ ۲۸۹۶ دانشگاه‌که روزگاری درخوی زندانی بوده‌است

آغاز : بسم . یعنی‌ابتدامیکنم بنام خدا.

19835ـ دانشگاه ۲۸۹۶/۷ : نستعلیق احمدفرزند محمد طاهرکه گویا نگارنده است ۱۲۱۳ (ص ۱۰۹ – ۱۳۲ متن‌وهامش) [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۷۴۳] .

شرح صرف میر

متن‌ازهمان میرسیدشریف‌گرگانی، گزارش از تقی فرزند محمود فرزند مؤمن .

آغاز: حمدلله.صلاة . امابعد، بندهٔ‌کمترین تقی‌بن‌المحمودبن المؤمن... اراده‌کرده‌ام... بنویسم‌کتابی راکه مشتمل باشد جمیع‌صرف‌را.

19836 ـ ملك ۵۶۸۳/۱ : نستعلیق بد سدهٔ ۱۳-۱۴ (۱ پ – ۹پ) [رؤیت].

شرح عوامل المائه = ترجمهٔ عوامل

ازساره خاتون طلعةالسلطنه دخترعباسقلی خان سپهر کاشانی، هنگامیکه «عوامل»ملامحسن را نزدپدرمیخوانده، درپنجشنبهٔ۲۳ج۱ ۱۳۲۸، بدان آغاز و دریکشنبهٔ ۲۰ ذیحجه ۱۳۲۸ در منزل خود درچاله میدان‌تهران آنـرا بپایان رسانیده است .

آغاز : احمدك یامن‌یرفع‌الیه‌العمل ... حمد یعنی سپاس میکنم تورا ای‌کسیکه .

19837 ـ مجلس ۲۹۰۳/۱ : نسخ نگارنده در ۱۳۳۱ (ص ۱ـ۱۳۶) سپس «شرح و ترجمهٔ عوامل» جرجانی از همو [ف . مجلس ۲۹۲:۱۰].

شرح عوامل المائة = ترجمه و شرح . . .

از همان ساره خاتون سپهر. گزارش و ترجمهٔ «عوامل» جرجانی است، که در ۲۶ محرم ۱۳۳۱ با نجام رسانیده است.

آغاز : حمدله . یعنی حمد بر خـدای عالمیان والصلاة والسلام علی خیر خلقه ... وسلام و درود به بهترین خلق او محمد .

19838 ـ مجلس ۲۹۰۳/۲ : نسخ نگارنده در ۲۶ محرم ۱۳۳۱ (ص ۱۴۰ـ۱۹۶) بدنبال « شرح عوامل مایه» ملا محسن از همو [ف . مجلس ۲۹۳:۱۰].

شرح عوامل المائة

متن از عبدالقاهر فرزند عبدالرحمـان جرجانی درگذشتهٔ ۴۷۱ [چلبی] یا ۴۷۴ [اسماعیل پاشا] در نحو بعربی، که بارها در «جامع المقدمات» چاپ شده است . گزارش از عباسقلی خان سپهر کاشانی، و این جز «شرح عوامل مایهٔ جرجانی» اوست .

آغاز: قال المصنف ،حمدله . صلاة . سپاس بیحد وقیاس .

بنگرید : کشف الظنـون ۲ : ۱۱۷۹ ـ (عوامل) ـ هدیة العارفین ۱ : ۶۰۶ ـ فـمشار: ۴۷۳ (جامع المقدمات) .

19839 ـ مجلس ۳۱۴۲/۲ : بخـامهٔ نگارنده ، دوشنبهٔ ۲۳ رجب ۱۲۸۵ (ص ۶۲ـ ۲۲۴) [ف. مجلس ۱۰ : ۷۱۴] .

19840 ـ مجلس ۳۱۳۲ : نستعلیق عباسقلی سپهر کاشانی ، سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه، ۷۰ ص ۱۶ س [ف . مجلس ۷۰۵:۱۰] .

شرح عوامل المائة = ترجمهٔ . . .

متن از ملا محسن قزوینی که یاد آن در «شرح شرح عوامل ۲۰۶۰» گذشت. گزارش ترجمه مانند از عباسقلی خان سپهر کاشانی، که یاد او در «اثبات خلافت: ۸۷۱» گذشت. بروزگاری که آنرا نزد پدر خود لسان الملك میخوانده است [دیباجه].

آغاز :هذا کتاب فارسی عوامل... احمدك یامن یرفع الیه ... یعنی حمد میکنم تورا.

19841 ـ مجلس ۲۹۶۹ : نسخ ابوتراب محلاتی، ۱۲۸۲، آغاز برابر نمونه، بایادداشتی دربارهٔ کتاب و اهدای آن به ناصرالدین شاه از نگارنده ، ۱۵۲ ص ۱۷ س [ف . مجلس ۱۰: ۴۱۵].

19842 ـ مجلس ۲۸۳۰/۱ : نستعلیق میرزا علی فرزند میرزا احمد نواب ۱۲۸۳ و یادداشت خود سپهر (ص ۱۰۳ ـ ۱۰۶) و این جز ترجمهٔ اوست که یاد شد [ف. مجلس ۲۲۴:۱۰].

شرح العوامل المائة

متن از همان ملا محسن قزوینی، در نحو، گزارش از محمد کریم فرزند علی اکبر کرمانشاهی. و این جز گزارش اوست بر «عوامل» جرجانی.

19843 ـ الهیات ۲۰۷/۲ آل آقا : خـامهٔ نگارنده ، چهارشنبهٔ ۹ رجب ۱۳۳۰ (۲۱ـ۱۳۷ ر) ۹ س [ف . الهیات ۱: ۷۳۴].

شرح العوامل المائة

متن از عبدالقاهر جرجانی. در نحو ، گزارش از محمد کریم فرزند علی اکبر کرمانشاهی. و این جز «شرح عوامل» ملا محسن اوست.

19844 ـ الهیات ۲۰۷/۳ آل آقا : خامهٔ نگارنده و ناتمام. پیرامن ۱۳۳۰. (۱۳۷

پ - ۲۲۷ پ) ۹ س [ف. الهیات۱: ۷۳۴].

شرح عوامل المائة

متن از ملا محسن قزوینی، گزارش از میرزا محمد طبیب تنکابنی، که یاد اودر «کشکول: ۶۷۹» گذشت که در مدت نه روز آنرا نگاشته است.

آغاز: بعدازسپاس بیقیاس حضرت یزدان... چنین گوید.

بنگرید: ذریعه۱۳ : ۳۷۲.

19845 **ـ دانشگاه** ۴۱۸۷/۱: نستعلیق و نسخ نگارنده **۱۲۶۶** (س ۱-۸۷) همراه چهار رسالهٔ دیگر از همو: شرح الفوائدالصمدیه، حل المشاکل، زادالمسافرین، شرح القصیدة المیمیة [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۶].

19846 **ـ تهران**، دکتر قاسمزاده ۳۳: نستعلیق خوش زین‌العابدین فرزند اسماعیل کجوری مازندرانی سدهٔ **۱۳-۱۴**. **آغاز:** احمدك یامن رفع صالح العمل یعنی ستایش میکنم [رؤیت]

شرح عوامل المائة

متن از جرجانی، گزارش از هادی نوری، در هامش نسخهٔ ۵۷۶۴ ملك بخط نویسنده که گویا همان نگارنده باشد آمده: این دوازدهمین شرح است که باستعانت دوازده معصوم نوشته‌ام.

آغاز: الحمدلله الذی صیرطلب العلم عبادة للعالمین ... و بعدچون تراب انعال طالبین عازم بودکه جهت تسهیل اخذ تعلیم مبتدین.

19847 **ـ تهران**، دکتر قاسمزاده ۱ مج: شکستهٔ پنجشنبهٔ رمضان **۱۲۷۹** نوشتهٔ ابوتراب درتهران، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

19848 **ـ ملك** ۵۷۶۴/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، شاید ازنگارنده (۴۶ر-۱۰۳پ) ۱۵ س [رؤیت].

شرح عوامل المائة

متن از ملامحسن قزوینی.

19849 **ـ تهران**، دهخدا ۲۹۶/۱۰: باتاریخ **۱۲۴۵** در دفتر [نسخه‌ها ۳: ۴۱۳].

19850 **ـ تهران**، ادبیات ۱۱۷ ج: نستعلیق نورالله فرزند حبیب‌الله مافی، ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۳۰۳**، ۷۵ گ ۱۶ س **آغاز:** بسم‌الله را برسه وجه میخوانند [ف. ادبیات ۱ : ۳۳۷].

شرح عوامل المائة

متن از عبد قاهر جرجانی.

19851 **ـ تهران**، ملی ۵۸۲/۱ ف: نسخ **۱۰۵۹** (ص ۱-۱۹) همانکه در «جامع المقدمات» چاپ شده [ف. ملی۲: ۷۹].

19852 **ـ تهران**، دهخدا ۲۹۶/۱۱: نسخ **۱۲۴۵** همان شرح کوچك معروف. [نسخه‌ها ۳: ۴۱۳].

شرح الفوائد الصمدیه = شرح الصمدیه

از میرزا محمد طبیب تنکابنی که یاد اودر «کشکول: ۶۷۹» گذشت. برای فرزندش میرزا سلیمان در ۳ رجب ۱۲۶۶ ساخته است. در پایان مینویسد: در مدت چهارده روز آنرا ساخته و در مدت سی سال شصت و پنج کتاب نگاشته‌ام آنگاه فهرست آنها را میآورد.

آغاز: پس از ستودن ذات احدیت... چنین گوید... محمدبن سلیمان الطبیب التنکابنی.

بنگرید: ذریعه ۱۳ : ۳۶۳.

19853 **ـ دانشگاه** ۴۱۸۷/۲: نستعلیق ونسخ نگارنده، **۱۲۶۶** (ص ۸۹-۲۳۸) همراه «شرح العوامل المائة» وسه رسالهٔ دیگر ازهمو. [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۶].

شرح فواید ضیائیه = شرح شرح جامی

متن از عبدالرحمان جامی که یاد آن در «ترجمهٔ فواید ضیائیه: ۲۰۵۱» گذشت.

19854 ـ **سپهسالار** ۲۱۸ قنبر: نستعلیق **۱۰۵۵** شاید از نگانده، آغاز یك برگ افتاده، ۷۹ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۲: ۳۵۳].

شرح کافیه

متن از ابن حاجب، جمال‌الدین ابوعمرو عثمان فرزند عمر مالکی نحوی، در گذشتهٔ ۶۴۶، در نحو. گزارش از میر سید شریف گرگانی که یاد او در «اسکندریه: ۷۳۲» گذشت. هنگامیکه در مدرسه درس میخواند و بسیار تهیدست بود، در برابر خوراك روزانهٔ خود این گزارش را برای پسر کیپاپزی نگاشت از این رو «شرح کیپائی» نیز شناخته میشود. در ۱۲۷۹ در هند و پس از آن چاپ شده است. **آغاز:** الکلمة لفظ وضع لمعنی مفرد. معنی کلمه در اصل لغت یك سخنی است و معنی وی در اصطلاح نحوی لفظی است که نهاده شده باشد.

بنگرید: کشف الظنون ۲: ۱۳۷۰ (کافیه) ف. مشار: ۱۰۲۵.

19855 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ف ۳۰۳: نسخ زکریا فرزند محمد فرزند علی بیرجندی **۸۹۱** در مدرسهٔ قریهٔ نورکن، بگفتهٔ نویسنده گزارش از میر سید شریف است [نسخه‌ها ۵: ۴۰].

19856 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ۳۰۲ ف: نستعلیق سدهٔ **۹**، آغاز برابر نمونه، در فهرست از گرگانی یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۴۰].

19857 ـ **تهران**، ادبیات ۶۱ د: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، برگ پایان نونویس ۲۰ ذیحجهٔ **۹۴۶**، ۱۳۹ گ ۲۱ س [ف. ادبیات ۱: ۳۴۱].

19858 ـ **مجلس** ۲۸۵۴: نسخ و نستعلیق **۱۰۰۲** در دارالسلطنهٔ لاهور، آغاز برابر نمونه، ۲۵۰ ص ۲۳ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۸۰].

19859 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۷۵۹ س: بیرام علی فرزند همایون شاه طالقانی ملقب به بسجاعی **۱۰۱۹** [مخطوطات ۱: ۳۴۲].

19860 ـ **سپهسالار** ۳۱۶۳: نستعلیق **۱۰۲۰**، ۸۲ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۲: ۳۶۶].

19861 ـ **مجلس** ۲۲۱۲: تحریری **۱۰۸۴**، آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده، نگارنده در سدهٔ یازدهم میزیسته است؟ ۴۶۶ گ ۱۶-۱۷ س [ف ـ مجلس ۶: ۱۷۱ و ۷: ۶۳۹].

19862 ـ **آصفیه** ۱۳ نحو: نسخ نورالدین علی فرزند معین‌الدین حسنی حسینی، **۱۰۸۶**، ۳۶۸ ص ۱۴ س [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲: ۵۸۸].

19863 ـ **حقوق** ۶ د، نستعلیق سدهٔ **۱۱**، نسخه بمانند چاپی است، ۱۴۱ گ ۲۰ س [ف. حقوق: ۱۵۳].

19864 ـ **مجلس** ۳۱۱۴: نستعلیق موسی فرزند عیسی سمرقندی، سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده، ۴۳۳ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۱۰: ۶۷۸].

19865 ـ **الهیات** ۲/ ۲۳۵ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۲۷پ - ۱۹۵ پ) با حاشیه‌هایی بنشانی (میرابوالفتح نوری ره) [ف. الهیات ۱: ۸۵].

19866 ـ **دانشگاه** ۱۲۱۸۵: نسخ شعیب خان فرزند محمد، ۲۸ رجب **۱۱۰۸** باجدایی در املا از نسخهٔ ۱۱۶۲ دانشگاه، ۱۸۸ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۶: ۲۳۰۲].

19867 ـ **مجلس** ۱/ ۴۳۶۶: نستعلیق ۲۷ شعبان گویا **۱۱۱۷** (۱-۲۰۲) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

19868 ـ **سپهسالار** ۶۷۸۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** . مانند نسخهٔ ۱۲۱۸ دانشگاه است نه چاپی ، ۱۴۴ گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۵ : ۲۲۶] .

19869 ـ **دانشگاه** ۱۶۰۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، برگ نخستین نونویس ، ۱۵۶ گ ۱۸ س [ف . دانشگاه ۸:۱۹۸] .

19870 ـ **سپهسالار** ۶۹۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز وانجام افتاده، ۱۹۷ گ۱۵س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۲۶] .

19871ـ**سپهسالار** ۳۱۶۳/۲: تاریخ یاد نشده (۸۳ پ ـ۲۵۸پ) برابر نسخهٔ چاپی [ف . سپهسالار۵: ۲۲۶].

19872 ـ **دانشگاه** ۱۱۶۲ : نسخهٔ تازه‌ایست و درست مانند چاپی است ، ۱۶۰ گ ۱۸س[ف. دانشگاه ۶:۲۳۰۲].

19873 ـ **رضوی** ۵۰ صرف و نحو : نستعلیق وقف ۱۰۹۱ ، ۱۵۷ گ ۱۹ س [ف . رضوی ۳ : ۱۵] .

19874 ـ **آصفیه** ۲۳۸ نحو: تاریخ یاد نشده در فهرست نگارنده میرسیف یاد شده‌است [ف . آصفیه۳: ۷۰۲].

شرح کافیه

متن ازهمان ابن‌حاجب(م۶۴۶)، گزارش‌از برهان‌الدین عبدالله فرزند شهاب الدین جامی [دیباجه] .

آغاز :حمدله ... چنین‌گوید محرراین مقاله ... برهان الدین ... چون‌کتاب کافیه.

19875ـ **سپهسالار** ۶۹۱۹ : نسخ‌سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، آغاز و انجام نونویس‌سدهٔ ۱۳، ۲۷۸ گ ۱۴ س [ف . سپهسالار ۵ : ۲۲۵] .

شرح کافیه

متن از همان ابن حاجب . گزارش از شمس‌الدین .

19876ـ**هند**، راجه‌فیض‌آبادی۶: تاریخ و نشانی بیشتر یادنشده [ذریعه ۱۳ : ۲۹] .

شرح کافیه

متن ازهمان ابن‌حاجب . گزارش از ملا صادق . **آغاز:** بدانکه دربعضی نسخ‌کافیه هم تمسیه واقع است وهم‌حمدوصلوات .

19877 ـ **دانشگاه** ۱۲۲۶ : نستعلیق تاریخ‌یاد نشده ، ازآغاز تامبحث تمیزرادارد، ۱۹۷ گ [ف . دانشگاه ۶:۲۴۵۵].

شرح کافیه

متن ازهمان‌ابن‌حاجب. چندنسخه‌گزارش ناشناخته .

19878 ـ **مجلس** ۵۳۳۷: نستعلیق۲۰ شعبان **۱۰۸۶** . آغازافتاده : الثانی‌الاسم،الاول الفعل . یعنی زیراکه‌کلمه دلالت میکند برمعنی که میباشد در نفس خود بی‌آنکه‌محتاج‌باشددر دلالت، ۱۴۱ گ [ف. مجلس۱۶: ۲۴۹].

19879 ـ **اصفهان** ، ادبیات: نسخ ملا محمد فرزند محمدکاظم‌اصفهانی،درمدرسهٔ جده چهارشنبه ۲۵ ع ۲/**۱۰۹۲**،زدین . **آغاز :** الکلمه . الف ولام‌الکلمه الف و لام‌جنس وتاء اوتاء وحدة است [نسخه‌ها۴:۴۷۷] .

19880 ـ **الهیات** ۱۲۰ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده، ۳۱۸ گ ۱۷ س [ف . الهیات ۱: ۸۵] .

شرح مختصر زنجانی

شاید متن«تصریف»زنجانی‌باشد(بنگرید: ترجمهٔ‌تصریف: ۲۰۵۰) .

19881 ـ **آصفیه** ۱۷۰ صرف :تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۴: ۳۹۶] .

شرح مفاتیح الدرایه فی اثبات (بیان) القوانین الدریه

متن از مصطفی متخلص به‌حیرت که یاداو در «امثله : ۲۰۴۸» گذشت. گزارش از عبدالله (النجیب) فرزند محمدفرزند شعبان. «مفاتیح» در دستور زبان فارسی است ، وجزاین گزارش مصطفی عصام‌الدین نقشبدی نیز آنرا به ترکی گزارش کرده‌است [ن . طرازی] **آغاز** :سبحان من‌اسری بعبده لیلامن‌المسجد الحرام .

19882 ـ **قاهره**، دارالکتب : ۱۱۷ لغت تیموریه : بی‌تاریخ، نسخ ، ۱۳۳ص۲۱س [مخطوطات ۱ : ۳۵۴] .

شرح الهروتی

ازجائسی .

19883 ـ **پاکستان**،انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۳۱۰ : تاریخ یاد نشده ، ۳۹۶ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی :۸۴].

شواهد ضیائیه = شرح شواهد بهجةالمرضیه

از محمد باقر فرزند محمد حسین یزدی بغرویی زنده در۱۲۵۱ درگزارش‌شواهدمنظوم «البهجة المرضیة» سیوطی ، در ۱۲۳۲ بانجام رسانده و چاپ شده است . **آغاز** : حمدله . اما بعد ، میگوید بندهٔ فقیر عاصی محتاج‌بسوی رحمت پروردگار .

بنگرید:ذریعه ۱۴ :۲۴۳ ـ طبقات اعلام الشیعه ،کرام : ۱۷۸ـ ف . مشار : ۲۴۵۳.

19884 ـ **الهیات**۱۶۰ د: نستعلیق‌شیخ یوسف آقامحمد نبی ،۲ ذیحجهٔ **۱۲۸۱**، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۸گ ۱۷س [ف. الهیات۱: ۸۹ و۲ :۱۷۹] .

19885ـ**دانشگاه** ۱/۴۱۳۵:نستعلیق سدهٔ**۱۳**،(۱پ۴۸ر)[ف.دانشگاه۱۳: ۳۱۱۰].

19886 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ۲/۴۶۶ : نسخ ، تاریخ یاد نشده[نسخه‌ها۵: ۶۶] .

ص

صرف = صرف اللسان

از عبدالرحمان جامی، که یاداو «تهلیلیه: ۳۶» گذشت .

19887 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۸۸۷/۱۷ : در «کلیات» او از سدهٔ**۱۰** .در فهرست بنام «رساله درصرف»یادشده است.

19888 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A . ۱۵۸۵/۲۲: در«کلیات» اواز سدهٔ**۱۰** ، در فهرست پس از «فوائدضیائیه» بنام«رساله‌در صرف» یاد شده است [ف . فهمی ادهم۱ :۲۳۶ و ۲۳۷] .

19889 ـ **بنگال** ، آسیایی ۴۱/۳ (۵۴۲) : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، درفهرست بنام «صرف‌اللسان» یادشده است [ف. بنگال : ۱۳۱] .

صرف زبان عربی

از میرزا مهدی اشتهاردی،که در مدرسهٔ علوم سیاسی‌تهران تدریس میشده است.**آغاز:** هرعلمی که‌گفتگو میکنداز مادهٔ کلمه... آن‌علم را لغت‌گویند .

19890 ـ **حقوق**۸۱د: نستعلیق‌امرالله

فرزندحسینعلی‌خان‌ازندریانی،۱۹ع‌۲/۱۳۳۱. در پایان در ۱ ج ۲/۱۳۳۶ نوشته است‌که این کتاب‌از‌اشتهاردی‌است‌که در مدرسه‌درس‌میداده، ۱۳۶ گ ۱۵ س [ف. حقوق : ۱۶۰] .

صرف زبان عربی

از نظیری اصفهانی [ن . طرازی] **آغاز:** حمدله . والعاقبة ... قالت‌الحکماء :التصریف ام‌العربیة و النحو ابوها ، حکما گفته‌اند که تصریف مادر عربیت .

19891 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶۰۳ مجامیع طلعت : نوشتهٔ **۶۶۰** ، زرین(گ۱ـ ۸ مجموعه) همراه با «صرف» دیگری (گ۹۵ـ ۱۱۰مجموعه)آغاز این یکی : چون نحو ... تما شد التماس کردند که تصریفی [مخطوطات ۱: ۲۴۳] .

صرف زبان عربی

چندگفتار ناشناخته .

19892 ـ **قاهره** ، دارالکـتب ۶۰۳ مجامیع‌طلعت: نوشتهٔ‌عبدالحکیم‌فرزندابوشجاع، **۶۵۷** ، **آغاز:** سپاس ایزد راکه‌ما را بتوحید (گ ۶۱ ـ ۹۵) [ف . مخطوطوطات۲:۵۶].

19893 ـ **ملك** ۵۷۱/۲ : با تاریـخ **۶۶۸** در دفتر ، عنوانهای‌فصل دارد. **آغاز:** به نستعین . لالولامتناع‌الشیئی لامتناع غیره : لولا امتناع شییء لوجودغیره:انجام‌افتاده[ف. ملك، مجموعه‌ها : ۸۷] .

19894 ـ **دانشگاه : ۱۱**/۳۱۰۶ : با تاریخ **۱۰۷۷** دردفتر(۱۶۳ پ-۱۷۷ر)صرف میر راماند **آغاز :** حمدله ... اول‌العلم‌معرفة الجبار و آخرالعلم تفویض‌الامرالیه . اما بعد بدانکه‌هر آوزی‌که‌باشدعرب آنرا صوت‌گویند. [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۶۱] .

19895 ـ **یزد،**سریزدی۱مج: باتاریخ رمضان **۱۰۸۳** در شمارهٔ ۴ دفتر [نسخه‌ها۴ : ۴۲۴] .

19896ـ**دانشگاه** ۵۳۶۳: نستعلیق‌میرزا زین‌العابدین فرزند محمد هاشم حسینی استرـ آبادی، در**۱۰۸۷** درمدرسهٔ‌عباسیه‌مشهدخراسان. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌عدا ناسبیل‌الخیرات وجعل رسوله ... امابعد، فلمارایت‌الصرف ... بدانکه لفظ بردوقسم است: مهمل‌ومستعمل[ف.دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۹] .

19897ـ **سپهسالار ۸۱۹۰/۲:** نوشتهٔ غلامرضا ، باتاریخ **۱۰۹۹** بهمین خامه در دفتر (۷پ ـ۱۷ پ). نگارنده برای پسرش نگاشته است .**آغاز :** الحمدلله‌الذی جعل الصرف امـ العلوم والنحوابوها... چون فرزند اعزاشرف [ف . سپهسالار ۵ : ۲۸۴] .

19898 ـ**رضوی**۱۳۷ صرف: نستعلیق با تاریخ **۱۰۹۹** در دفتر ، گفتاریست درصرف صیغه‌هاییکه باعتبار حرف اول آنها صیغه‌سازی میشود . خطبه افتاد . مقدمه : بدانکه صیغه‌در لغت زر در بوته گداختن است ، ۵ گ ۱۵ س [ف . رضوی۳: ۳۹] .

19899 ـ **سپهسالار۸۰۷۸:** نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، جز صرف‌میرگرگانی است، **آغاز:** حمدله... بدان علمك‌الله‌تعالی کلمات عرب برسه قسم‌بود: فعل، اسم، حرف . فعل کلمه‌ایست مرید افهام معنی بایکی از ازمنه ، ۶۱ گ ۹س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۵] .

19900 ـ**ملك**۵۳۵۴: نسخ‌خوش‌محمد قاسم‌کاتب السلطانی ، **۱۱۲۲** ، زرین، **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، بدانکه‌افعال بردوگونه است : ثلاثی و رباعی ، ۴۴ گ ۹ س [رؤیت].

19901 ـ **بادلیان** ۳۸۸/۵ اوزلی :

نسخ و نستعلیق احمدشیخ نورالله نزدیك **۱۱۸۷**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۲۹ هست [فیلمها : ۵۸۲].

19902 ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۳/۲۰۰: نوشتهٔ محمد حسین گرگانی، **۱۲۲۵**، مقدمات صرف میر است بروش پرسش و پاسخ [نسخه‌ها ۵: ۶۴۹].

19903ـ **تهران**، ملی ۲ ۴۰۲ف: شعبان **۱۲۸۷**. دورهٔ کامل صرف و نحو است در ۳ بخش: ۱ـ اسم، ده باب ۲ـ فعل، چهار باب ۳ـ حرف، ده باب . **آغاز**: الحمدلله الذی استاثر البقاء و تفرد بالعلاء و توحد بالعظمة والکبریا والصلاة علی ... اما بعد [ف . ملی ۱: ۲۸۹].

19904 ـ **سپهسالار ۱/۶۹۲۸**: نسخ محمد علی فرزند ابوالقاسم، **۱۲۸۸**، شاید خود نیز نگارنده باشد، ۱۰۱ گ ۱۶س. **آغاز**: حمدله. و بعد چون در علم صرف کتابی بر طریقهٔ حق و صواب ننوشته بود مگر کتاب مستطاب تبصره ... دوست داشتم که مختصری بنویسم بروش آن کتاب، و مرتب ساختن آن آنرا بمقدمه و دوبات [ف سپهسالار ۵ : ۲۸۴].

19905 ـ **الهیات**: ۶۵۱د : نستعلیق محمد فرزند غلامحسین آشتیانی، رمضان **۱۳۳۳** جزوهٔ درسی مدرسهٔ سیاسی است گویا تقریر فاضل تونی [ف . الهیات ۱: ۹۱].

19906ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۲۴: تاریخ و نشانی یادنشده (ص ۲۹۹ـ ۳۶۹) [مخطوطات سر فراز علی : ۵۵].

19907 ـ **بنگاله**، آسیایی O۱۸/۱ (۱۲۰۰) : تاریخ یاد نشده [ف . بنـگال : ۱۲۵].

19908ـ **بنگال**، آسیایی ۱و۳۹۱/O۴۱ (۵۴۲): شکسته، دو گفتار است، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۱۳۱].

19909 ـ **سنا** ۱۹۸ : نسخ علاء بیگ تبریزی بآنچنانکه در نمای نسخه آمده است، زرین ، ازکتابهای بیانی بوده، باعنوان: باب، وکتاب بسیار خوبی وشایستهٔ چاپ است، ۱۳۹ص ۹ س [نسخه‌ها ۶: ۴۷۳].

صرف پارسی = صرف زبان فارسی

از محمد مخدوم (بنگرید: مخزن قانون، درهمین بخش ص ۲۰۷۷).

19910 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ۳۴: نوشتهٔ میرحبیب‌الله بخاری، تاریخ یاد نشده، ۱۷۰ص [مخطوطات ، سر فراز علـی : ۵۵].

صرف زبان فارسی

ناشناخته. گویا از ابن کمال پاشا که یاد او در «وجود: ۸۵۹» گذشت **آغاز**: الحمدلله الذی صورنا بصورة الانسان و شرفنا بنورالایمان ... و بعد فاعلم کما ان الطرفین جعلوا الفعل و ما اشتق منه میزاناً وزنو غیره ، کذلك جعلنا مایرادفیه فی الفارسی اعنی (کردن) وما یخرج منه میزاناً.

19911 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۲ لغت فارسی : نسخ بی‌تاریخ ، (۱۷ پ ـ ۲۷ ر) [مخطوطات ۱ : ۲۴۴].

صرف زبان فارسی

ناشناخته .

19912 ـ **بنگال** ، آسیایی ۲/O۳۹ (۱۴۶۴): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۳۰].

19913 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۳۵۷ : تاریخ و نشانی دیگر یادنشده، ۷ س [مخطوطات ، سرفراز علی: ۵۵].

صرف زبان فرانسه

از رضاریشارخان فرانسوی‌معروف به‌رضا صرف فعلهای با قاعده و بی‌قاعده است بافهرست الفبایی‌که در برابر آنها واژه‌های فارسی را گذارده‌است. **آغاز:** فعل‌داشتن Verbedroir

19914 **ـ تهران،** ملی ۲۶۷ف: شکسته نستعلیق و لاتین، ع ۱/**۱۳۰۲**، بخامهٔ رضا ریشار (نگارنده) ۸۶ گ ۱۸ س [ف ـ ملی ۲۶۲:۱] .

صرف میر

از میرسید شریف گرگانی، که یاد او در «اسکندریه : ۷۳۲» گذشت. دستورصرف برای مبتدیان زبان عربیست ،که بارها در «جامع ـ المقدمات: ۲۰۵۲» چاپ‌شده‌است. **آغاز:** بدان ایدك‌الله تعالی فی‌الدارین که‌کلمات عرب بر سه گونه است : اسم است وفعل است وحرف.

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۴۰ ـ ف . مشار: ۱۰۷۳ .

19915 **ـ تهران،** ملی ۶۹۵ ف : نستعلیق بسیار خوش میرزا علیجمد ،گویا سدهٔ **۱۲** ، زرین ، ۲۹ گ ۱۱ س [ف . ملی ۲ : ۲۰۱] .

19916 **ـ دانشگاه** ۲۸۹۶/۱۲ : نستعلیق احمد فرزند محمد طاهر ، نزدیك **۱۲۱۳** درشهر خوی ، همراه‌گزارشی که‌گویا از نویسنده‌باشد(ص۱۷۹ـ ۱۸۶ متن وهامش) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۴] .

19917 **ـ تهران،** ادبیات ۳۵۱/۱ جوادی : نسخ باتاریخ **۱۲۲۹** در دفتر [ف . ادبیات ۳:۳۲] .

19918 **ـ تهران،** ملی ۳۶۳/۲ ف: نسخ **۱۲۳۳** (ص ۴۷ـ۱۴۶) [ف . ملی ۱ : ۳۵۳] .

19919 **ـ تهران،** ادبیات ۱۸۸/۱ جوادی : نسخ محمد حسین، **۱۲۴۱**.

19920 **ـ تهران،** ادبیات۳۳۲جوادی، نسخ محمدرضا ، ع ۱/**۱۲۴۱** ۴۲ [ف. ادبیات ۳ : ۳۲] .

19921 **ـ تهران،** ملی ۴۰۱/۲ ف : نبشتهٔ‌مهدی‌فرزند ابوطالب در**۱۲۴۶** درمدرسهٔ امالسلطان تهران ، (ص۳۳ـ۱۴۳) [ف. ملی ۱ : ۳۸۸].

19922 **ـ سپهسالار** ۶۹۶۸/۱:نسخ، ۲/۲۱ع **۱۲۴۸**، ۱۶۷ گ۱۲س[ف.سپهسالار ۵:۲۸۵] .

19923 **ـ سپهسالار** ۶۷۷۵: نستعلیق **۱۲۶۱** در «جامع‌المقدمات» [ف.سپهسالار۴: ۲۱ و ۵:۲۸۵] .

19924 **ـ ری،** عبدالعظیم ۲۸۹ : نسخ و نستعلیق‌عبدالحمیدفرزندخلیفه‌آقابابامصرقانی، پنجشنبه ۱۵ ع ۲/**۱۲۶۵** ، [نسخه‌ها ۳ : ۴۳۳] .

19925 **ـ سپهسالار** ۶۷۷۷:در«جامع المقدمات» مؤرخ **۱۲۷۲** [ف . سپهسالار ۴ : ۲۱] .

19926 **ـ تبریز ،** ملی ۲۶۱۷ : در «جامع‌المقدمات»نوشتهٔ**۱۲۷۷** [ف. ملی‌تبریز ۱ : ۳۳۰] .

19927 **ـ الهیات**۲/۴۰۲د : نسخ‌سدهٔ **۱۳** (۱۲د ـ ۴۷ر) [ف . الهیات۱:۲۹۴].

19928 **ـ مجلس** ۳۳۹۱/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ ۸۳) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۲۴۷] .

19929 **ـ ری ،** عبدالعظیم ۱۸۴/۴ : نستعلیق سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها۳: ۴۴۳].

19930 **ـ رضوی** ۱۱۴ صرف : نسخ

تاریخ یاد نشده، وقف ملامحمدتقی در ۱۰۶۲، ۴۵گ ۱۱س [ف. رضوی ۳:۲۲].

صرف و نحو

محمد حیات.

19931 ـ **آصفیه:** ۱۶۴ صرف: بخامهٔ نگارنده، تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴: ۳۹۶].

صیغ مشکله

از ملا محمد صالح مازندرانی. [ایرج افشار].

19932 ـ **تهران**، موزه ۱/۳۳: نسخ خوش ملامحمد صالح که نگارنده را نیای خود میخوانند، باتاریخ **۱۲۴۸** در دفتر [نسخه‌ها ۳: ۱۲۴].

صیغ مشکله

چند گفتار ناشناخته، در صرف صیغه‌های دشوار زبان عربی.

19933 ـ **حقوق** ۳/۱۱۱ ج: نوشتهٔ **۱۲۱۷** در مدرسهٔ خان در شهرخوی (۳۳۰پ ـ ۳۴۴پ) آغاز: حمدله. بدانکه این مختصریست در بیان صیغه‌های مشکله، چنانکه کسی این را خوب ضبط کند در هیچ قسم از صیغهٔ مشکله در نماند [ف. حقوق: ۱۶۱].

19934 ـ **دانشگاه** ۱/۳۷۳۴: نستعلیق **۱۲۴۲**. ازروی نسخهٔ نوشته شدهٔ ازروی اصل (۲۶پ ـ ۳۰پ).

آغاز: حمدله... امابعد، بدانکه این رساله‌ایست دربیان بعضی صیغه‌های (دشوار) است دور بذهن میآید. تخ صیغهٔ امرست از باب رباعی مزید فیه. [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۱۹].

19935 ـ **ری**، عبدالعظیم ۲/۳۸۴: با تاریخ **۱۲۶۱ ـ ۱۲۶۴** در دفتر [نسخه‌ها ۳: ۴۵۲].

عجالة الصرف

از مولوی احمد علی عباسی جریاکوتی، نگاشتهٔ ۱۲۴۸.

19936 ـ **آصفیه**، ۶/۴۷ مجامیع: با تاریخ **۱۳۳۳** در دفتر [ف. آصفیه ۳: ۷۳۴].

عدة المتعلمین

از اسد فرزند عمر فرزند اسدفرزند علی ساوی، بدستور ابوالفوارس مهذب‌الدین حیدر فرزند محمد فرزند احمد قزوینی، درنحو.

19937 ـ **استانبول**، یوسف آغا ۱/۶۸۰۲: نسخ حیدر فرزند عمر اخلاطی (گ ۱ـ۱۲۵) و در (گ ۱۱۷ـ۱۲۵) آن باعنوان تتمه الکتاب فی اصول النحو بعربی است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۳۶ هست [فیلمها: ۴۵۵].

عدة المتادبین

از اسد فرزند عمر ساوی، که پس از «عدة المتعلمین» به دستور همان ابوالفوارس در تصریف نگاشته است.

19938 ـ **استانبول**، یوسف آغا ۲/۶۸۰۲: نسخ و بدنبال همان «عدة المتعلمین» (گ ۱۲۶ـ۱۷۵) سپس فی اصول التصریف لتتمة الکتاب (گ ۶۶ـ۱۷۵) بعربی هست. فیلم آن در دانشگاه ش ۳۳۶ هست [فیلمها: ۴۵۶].

عوامل منظوم = المائة العاملة

از ابن حسام، کمال‌الدین فرزند جمال‌الدین فرزند حسام بنام خسروغازی معزالدین حسین پسر ملك غیاث‌الدین فرزند فخرالدین کرت، فرمانروای هرات وسیستان وغور (۷۳۲ـ ۷۷۱). فرزند او نظام‌الدین در ریاض الفتیان ۱۹۸۶

خود از این نگارش پدر یادکرده‌است. **آغاز:** بعد تحمید خداوند ودرود مصطفی ـ نعت آل پاك پیغمبر رسول مجتبی ـ هست مدح خسروغازی معزالدین حسین .

بنگرید: فرهنگنامه‌ها: ۱۵۶ .

19939 ـ **تهران** ، دهخدا ۵۹/۱۲ : نستعلیق ۲۲ شوال **۱۰۹۱** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «عوامل منظوم» بدون نام سراینده یاد شده‌است [نسخه‌ها ۳ : ۳۹] .

19940 ـ **ملك** ۵۷۸۰/۲ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۲** . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

19941 ـ **دانشگاه** ۴۳۰۲/۳ : نستعلیق نزدیك **۱۲۴۲** (ص ۱۰۸ ـ ۱۱۰ هامش) انجام افتاده، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بدون یاد نام نگارنده آمـده است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۷۰] .

19942 ـ **سپهسالار** ۳۱۱۳/۴ : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه (۸۴پ ـ ۸۷پ) [ف . سپهسالار ۵: ۳۳۸].

عوامل منظوم

از سهای شیرازی محمدتقی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۳» گذشت. **آغاز:** پس از حمد خدا و نعمت احمد ـ علی مرتضی و آل امجد ـ بنام ایزد دانای یکتا ـ عوامل را بنظم آریم انشا .

19943 ـ **مجلس** ۱۰۰۰ : نستعلیق ، همراه «دیوان» او ، با یادداشت **۱۲۶۷** [ف . مجلس ۳ : ۳۱۱] .

عوامل منظوم

ناشناخته . و جز «عوامل» ابن حسام‌است. **آغاز:** ابتدا کردم بنام خالق ارض وسما ـ کاز کرم لطفی نمود از علم الاسماء بما .

19944 ـ **سپهسالار** ۲۹۲۷/۲ : تاریخ یاد نشده (۵۳ پ ـ ۵۴ر) [ف. سپهسالار ۵: ۳۳۸] .

عوامل منظوم

ناشناخته .

19945 ـ **سپهسالار** ۲۶۷/۲: با تاریخ **۱۰۳۳** در دفتر، از نویسندهٔ دیگر [ف. سپهسالار ۳ : ۳۷۰ و ۵: ۳۳۸] .

19946 ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی‌ش ف ۵۲۲/۴: با تاریخهای **۱۰۵۹ـ۱۲۱۲** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۸] .

19947 ـ **نجف** ، سیدمحسن حکیم ۱۰۱۲/۳: نوشتهٔ عبدالله فرزند ابوالحر، تاریخ یادنشده، ۲ گ [یادداشتهای سیداحمداشکوری].

فرائد الامینیه فی شرح الفوائد الصمدیه

متن از بهایی که یاد او در «تحفهٔ حاتمیه: ۲۵۰» گذشت. گزارش از احمد فرزند محمدرضا شریف رضوی گروسی کبودوندی، بنام برادرزادهٔ خود محمد امین فرزند اللهیارخان بسال ۱۳۰۸ تا ۱۳۱۱ بانجام رسانده است. [دیباجه] **آغاز:** بعدالحمد والصلاة ، چنین گوید ذرهٔ بیمقدار ابن محمدرضا .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۳۳، ۳۴۵.

19948 ـ **دانشگاه** ۲۶۷۳: نستعلیق درشت، نسخهٔ اصل گویا از نگارنده که برای چاپ آماده میشده‌است، ۱۹۲ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۶۶] .

فوائد عزیزیه

از محمد لطیف فرزند محمود صبرانی، بنام سلطان ابوالغازی عبیدالله ، در شرح صرف هوائی [دانش پژه] . **آغاز :** سپاس بیغایت و ستایش

بی‌نهایت مرخداوندی راکه‌ذات‌او سالم است‌از علت ومثال .

19949 ـ آقای کاظم مدیرشانه‌چی
۱/۲: نستعلیق ناصرالدین‌مولانادوست محمد، ۹۵۹، تصحیح عصام‌الدین عربشاه اسفراینی [نسخه‌ها ۵ : ۶۰۲] .

فیوض الصرف

از ابوتواب .

19950 ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ قف۱۴۴ : نوشتۀ۱۲۰۱، ۷۰ص[مخطوطات، سرفراز علی : ۵۵] .

ق

قانون جدولی

دستور زبان در جدول .

19951 ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق ف۱۴۵ : تاریخ‌یادنشده، ۷۱ص[مخطوطات، سرفراز علی : ۵۶] .

قواعد احمدی

در ص ۲۰۱۵ گذشت.

قواعد دریه

از احمد دده ادرنوی متخلص به‌نشاطی.

19952 ـ قاهره ، دارالکتب ۲/۶۷ مجامیع ترکی‌طلعت: نوشتۀحسین‌رضافرزندعصمت الوزیر ، ۱ محرم ۱۳۱۴ (گ۱ـ۱۷) [ف. مخطوطات ۲ : ۴۹] .

19953 ـ قاهره ، دارالکتب ۳/۷۴ مجامیع ترکی‌طلعت: تعلیق، بی‌تاریخ (گ ۱۱۰ـ ۱۲۲) .

19954 ـ قاهره ، دارالکتب ۸صرف و نحو ترکی طلعت : تعلیق زیبا،زرین، ۱۰گ ۲۳س [ف. مخطوطات۲ : ۴۹].

قواعد زبان ترکی

از طرب نایینی ، محمد جعفراصفهانی ، نگارندۀ «قواعدالسیاقة : ۱۸۷» وجزآن .

19955 ـ تبریز، ملی ۳۳۹۹: تاریخ یاد نشده ، همراه « قواعد السیاقة : 1613» [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

قواعد زبان فارسی

ترجمه از ترکی نگارش خطیب رستم ، با شواهد . [ایرج افشار] .

19956 ـ فرانسه، کتابخانۀ عمومی ۱۴۸۴ (Or ۱۰) : تاریخ یاد نشده ازانجام افتاده، ۸۲گ. [نسخه‌ها ۴: ۱۲۹].

قواعدزبان فارسی

از روشن‌علی‌انصاری ،که یاداو در«ترجمۀ خلاصة‌الحساب : ۱۴۸ » گذشت . در ۱۲۴۹ درکلکته وپس از آن چندبار چاپ شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۸۷ ـف . مشار: ۱۲۲۹ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۲۳۵.

19957 ـ پاکستان،انجمن ترقی اردو ۳ق ف۱۳۷ : نوشتۀ۱۲۶۳، ۴۴ص[مخطوطات، سرفراز علی : ۵۶] .

قواعد زبان فارسی

ازعبدالواسع هانسوی،که یاداودر«غرایب اللغات : ۱۹۳۱»گذشت .

19958 ـ قاهره ، دارالکتب ۴۲۵۵ س : تعلیق ۱۲۵۶ (۶۵ـ۱۰۴) ۱۷س [ف. مخطوطات ۲: ۴۹] .

قواعد زبان فارسی = ترجمۀ المفاتیح الدریه

از سید حافظ محمد مراد .

19959ـ قاهره، دارالکتب ۱ لغت فارسی قوله : بی‌تاریخ ، و سپس ترجمۀ قواعد فارسی به ترکی نیز از نگارنده [ف . مخطوطات ۲ : ۴۹] .

قواعد زبان فارسی

ناشناخته .

19960 ـ فرانسه ، کتابخانۀ عمومی ۱۵۱۷ (۳۴ Or) : سدۀ **۱۳** (ص ۱-۱۲۴) دفتر . [نسخه‌ها ۴ : ۱۲۹] .

قواعد الفرس

ابن کمال پاشا، که یاد اودر «وجود: ۸۵۹» گذشت . دستور زبان فارسی است درچهارباب که بدو زبان عربی وترکی گزارش شده است.

آغاز: الحمدلله الذی منحنی من تواتر نعمائه تدوین «قواعدالفرس» .

19961 ـ قاهره ، دارالکتب، مجامیع طلعت ۷۶۶: نوشتۀ **۱۰۴۳** (گ ۸۱-۹۳).

19962ـ قاهره، دارالکتب ۷ مجامیع فارسی: نوشتۀ سید رحمت‌الله فرزند محمدفرزند بلال قریمی ، شوال **۱۰۸۸** (گ ۱-۱۲).

19963 ـ قاهره ، دارالکتب مجامیع تیمور ۱۲۶ : نوشتۀ محمود فرزند علی فرزند مصلح‌الدین **۱۱۲۳** (ص ۶۴-۹۲) .

19964 ـ قاهره ، دارالکتب ۳/۷۲ مجامیع ترکی طلعت، تعلیق زیبا با تاریخ **۱۱۵۰** در دفتر (گ ۱۱۴-۱۳۰) .

19965ـ قاهره، دارالکتب ۲۰ مجامیع فارسی : سلیمان فرزند عبدالله اسماعیلی ، دوشنبه ۳ ذیحجۀ **۱۲۸۲** (گ ۸۷-۱۰۴) .

19966ـ قاهره، دارالکتب ۳/۲۲ لغت فارسی : نسخ تاریخ یادنشده (۲۷پ-۴۸ر).

19967ـ قاهره ، دارالکتب ۱/۷ مجامیع فارسی طلعت: (گ ۱-۱۹) تاریخ یاد نشده.

19968 ـ قاهره، دارالکتب ۱/۸ لغت ترکی قوله : تاریخ یاد نشده (گ ۱ ـ ۲۴) [مخطوطات ۲: ۵۰-۵۱] .

قواعدالفرس

ناشناخته در دستور زبان فارسی، ولی بزبان عربی ، در چهارباب : ۱ ـ در بیان اسماء ۲ ـ بیان افعال ۳ ـ حروف ۴ ـ تعدادی اسماء و ترجمۀ آنها به‌عربی (بنگرید : قواعدالفرس، ابن کمال پاشا) .

آغاز: الحمدلله الذی منحنی من تواتر نعمائه ... وبعد، فهذارسالة مشتملة علی القواعد الفارسیه .

19969 ـ تبریز ، ملی ۳۵۷۲ : در فهرست آمده :گویا نگارنده محمدحاکم رومی درگذشتۀ ۱۱۸۵ باشد اگرچه تاریخ **۹۳۸** هم در پایان آن دیده میشود فصول و آغاز آن در فهرست یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

19970 ـ آصفیه ۱۹۷ لغت : نستعلیق، در **۹۶۱** نام نگارنده درفهرست یاد نشده، فهرست بابها وسرآغاز از این نسخه است، ۱۷ گ ۱۵س [ف . آصفیه ، میرعثمان علی ۲: ۳۹۴] .

ك

کشف دقایق التصریف

از محمد خبیر حسین فرزند شمس‌الدین محمد نسابه، بدرخواست پسر خود ابوتراب شمس‌الدین

محمد، درگزارش «صرف میر: ۲۰۷۱» گرگانی [دیباجه]. **آغاز:** بسم‌الله صرفت‌البنان بحمدالله شرفت‌البیان ... چون کتاب تصریف سید.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۴.

19971 ـ دانشگاه، ۲/ ۴۱۳۱: نستعلیق احمدفرزند حسین‌رضوی **۱۲۷۴** (۳پ ـ ۹۶ر) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۰۸].

کفایة المبتدی

ناشناخته. شاید گرفته از «کفایة المبتدی» در صرف از ملامحمد فرزند پیر علی که یاد او در «صحاح العجم: ۱۹۹۸» گذشت باشد.

بنگرید، کشف الظنون ۲: ۱۵۰۰ ـ هدیة العارفین ۲: ۲۵۲.

19972 ـ بنگال، آسیایی ۲/ ۱۸ O (۲۰۰): تاریخ یاد نشده. در فهرست آمده «خلاصهٔ» کفایة المبتدی [ف. بنگال: ۱۲۵].

کلمات اشارات = رساله در ...

گویا از عبدالله طبری منشی. زنده در ۱۲۷۲

آغاز: بدان ارشدك الله تعالی، که کلمات اشارات برسه قسم است، قسمتی در اسماء و قسمتی در افعال وقسمتی در حروف..

19973 ـ دانشگاه ۵۲۱۴/۷: سدهٔ ۱۳، همراه با منشآت عبدالله طبری منشی و «تاریخچهٔ فتح هرات» مؤرخ **۱۲۷۲** (ص ۱۷۲ ـ ۱۷۶) [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۵۵].

ل

لسان العجم

از حسن فرزند محمد تقی طالقانی، بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ومخبرالدوله وزیر علوم علیقلی‌خان، در دستور زبان فارسی، در یك مقدمه وچهار (دو) باب وخاتمه، در ۲۲ ذیقعدهٔ ۱۳۰۱ بانجام رسانده ودر ۱۳۰۵ تهران و ۱۳۱۷ در بمبئی چاپ شده است. در پایان نسخهٔ حقوق آمده که آنرا از نگاشتهٔ دیگر خود گزین کرده است.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۰۷ ـ ف. مشار: ۱۳۳۷.

19974 ـ حقوق ۱۶۶ ج: نستعلیق محمدعلی طبیب تهرانی، ۳ صفر **۱۳۰۲**، از محل هدیهٔ دکتر مصدق خریداری شده، ۷۳ گ ۱۱ س [ف. حقوق: ۱۸۰].

م

مائة عامل = ترجمهٔ عوامل

مأئة عامل = عوامل منظوم

مبادی فارسی

از اسماعیل فرزند خلیل مناستری، در دو قسمت ویك خاتمه: ۱ ـ دستور زبان فارسی ۲ ـ دستور شعر. خاتمه در صنایع شعری. **آغاز:** سپاس ومنت بیغایت آن خدای صاحب عنایت را.

19975 ـ قاهره، دارالکتب ۱/ ۶ لغت فارسی طلعت: بی‌تاریخ (ك۱ ـ ۳۹) زرین، ۲۳ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۴]،

مبانی اللغه = مقدمهٔ سنگلاخ

از میرزامهدیخان منشی، دستور زبان ترکی بفارسی است ومانند دیباجه‌ای در آغاز «سنگلاخ»:

۱۹۹۱» خودگذارده است، وجداگانه‌درکلکته ۱۹۱۰ م و تبریز چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله‌الذی‌لایستقصی حمده‌بلغات مختلفه ... و صعوبت‌لغات آنراسنگلاخ موسوم ساختم و... مقدمه‌ای اگرچه نظر بقاعدهٔ‌لغت .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۴۶ـ ف . مشار: ۱۳۶۶ .

19976 ـ سپهسالار ۳۸ : شکسته نستعلیق خوب سدهٔ ۱۲ـ۱۳ ، که در ۱۲۸۳ بکتابخانهٔ‌اعتضادیه‌آورده شده‌است، ۲۴س ۲۰گ [ف . سپهسالار۲: ۲۶۸].

مجمع القواعد و منبع الفوائد

از سید احمد فرزند مصطفی صاروخانی حنفی‌مشهور به‌لالی، درگذشتهٔ ۹۷۰ یا پیش‌از ۹۷۱. دستور زبان فارسی ودرپایان برخی از دستورهایی از زبان ترکی است. اسماعیل پاشا جز این‌کتاب «قوانین الصرف‌فارسی» نیز ازاو یادکرده است . **آغاز :** الحمدلله القادربالعفو و الغفران .

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۴۱ـ هدیه‌العارفین ۱ : ۱۴۵ .

19977 ـ قاهره ، دارالکتب ۷۲/۱ مجامیع ترکی‌طلعت: تعلیق‌زیبا، ۲۰ع۱/**۱۱۵۰** (گ ۱ ـ ۹۵) ۱۷ س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۱۵] .

مخزن الفواید

از محمد فایق [سرفراز علی]گویا محمد فرزند غلامحسین لکهنوی ، متخلص به‌فایق‌در گذشتهٔ ۲۹ رجب ۱۲۴۱ ازمروجان‌زبان‌فارسی درهندوستان‌که«مخزن‌الفراید»و«دستورانشا»ی او چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹:۸۰۷ و۲۰ : ۲۲۸ـ ف . مشار : ۱۴۱۴ ـ مؤلفین مشار ۵:۶۵۳.

19978 ـ پاکستان،انجمن ترقی‌اردو ۳ق‌ف۱۳۹: نوشتهٔ**۱۲۴۲**، ۲۲۱ص[مخطوطات، سرفراز علی : ۵۶] .

مخزن قانون

از سید مخدوم .

(بنگرید صرف‌پارسی: ۲۰۷۰).

19979ـ پاکستان،انجمن ترقی اردو ۳ ق ف۱۴: تاریخ‌یادنشده، ۱۰۴ص[مخطوطات سرفراز علی : ۵۶] .

مخزن قانون

دستور زبان فارسی است .

19980ـ آصفیه ۳۸۷: تاریخ و نشانی دیگر یادنشده [ف. آصفیه۳ : ۷۴] .

المسالك الدریه فی قواعد الفارسیة

از عثمان بوزاوقی ، معروف به شاکر ، نگارندهٔ «مثلث‌نامه :۲۰۲۳» . دردستور زبان فارسی ، برای محمدسعید آغاخازن‌سلطان‌سلیم سوم پسر سلطان مصطفی عثمانی ، درسه‌مسلك، در ع۱۲۱۴/۱۶ بانجام رسانده است. **آغاز :** الحمدلله‌الذی‌کرمنا بالعلوم والنهی .

19981 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۰/۱ لغت‌فارسی: نسخ‌خوش‌بخامهٔ نگارنده ، باتقریظ محمدکوتاهی **۱۲۱۴** و احمد نقشبندی بخاری در همان سال ، زرین (۴ پ ـ ۵۰د) [ف . مخطوطات ۲: ۱۴۶].

مشکلات شاه

از ناشناس. در دستور زبان فارسی.

91982 ـملك۲/۴۳۳: نستعلیق‌ونسخ سدهٔ**۱۱** ، بخشی ازآنست. **آغاز:**من‌مشکلات

شاه ـ الباب‌الثانی ، فی‌قواعدالامثلةالفارسیه . بدان‌که ایدك‌الله‌که مصادر پارسی متصرف‌میشود چنانکه مصادر عربی [ف . ملك ، مجموعه‌ها. ۲۸] .

ازمحمد رحیم علیخان‌فرزند بهرامندخان اکبرآبادی.

مصباح المبتدی

19983ـ آصفیه : ۱۶۸ صرف: نوشتهٔ **۱۲۴۸** [ف . آصفیه ۴ :۳۹۶] .

مطلوب الطالب

در قواعدفارسی .

19984 ـ آصفیه ۱۷۵ صرف: تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده [ف . آصفیه ۴ : ۳۹۶] .

معراج الفیض

ازفیض‌الله‌خان، ازپایان سدهٔ سیزدهم. بنام پیرخواجه‌محمد میرمتخلص به‌درد دهلوی‌فرزند شاه محمد ناصر در گذشتهٔ (گویا) ۱۱۹۹ در دستور صرف ونحو وعروض در چندباب وفصل

آغاز : بعد حمدخدا ونعمت رسول‌محمد(ص) واستعانت ازایده‌الله‌عارف بالله حضرت‌پیردستگیر خواجه‌محمد میر متخلص به درد (ره) خواسته می‌گوید .

بنگرید : فرهنگ سخنوران :۲۰۷(درد دهلوی) .

19985ـ**لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۴۷۰ فیض: نستعلیق باتاریخ ۲۸ذیقعدهٔ **۱۲۳۴** در پایان دفتر ، ۶۶گ . [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۶۲] .

معیارالادب

از احمدی کرمیانی ،که یاد اودر«مرقات الادب:۲۰۲۵» گذشت. قصیده‌ایست‌در نحو، گویا دنبالهٔ همان « مرقات » و « میزان الادب » او باشد .

19986 ـ **موزهٔ قونیه ۵/ ۲۵۴۰** : با تاریخ **۸۳۵** در پایان بدایع‌السحر و دیوان ادب ازهمو. **فیلم** آنهادردانشگاه ش ۳۲۰هست [فیلمها : ۴۵۳] .

معیار جمالی و مفتاح بواسحاقی

فخری ، در ص ۱۹۵۶ گذشت .

مفاتیح‌الدرایة فی اثبات قوانین الدریة

از حیرت رومی ، مصطفی فرزند ابوبکر سیواسی‌حنفی‌که‌یاداودر«امثله: ۲۰۴۸» گذشت.

آغاز : سبحان‌الذی اخص‌الانسان بالنطق من عالم‌الجماد .

بنگرید : هدیةالعارفین ۲: ۴۵۵ .

19987 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶ لغت فارسی طلعت : نوشتهٔ **۱۱۶۸** ، زرین ، [ف . مخطوطات ۲ : ۱۶۷] .

19988 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰ لغات تیمور: نوشتهٔ**۱۲۰۶** ، زرین، ۳۲ ص ۱۵س.

19989 ـ **قاهره** ، دارالکتب۱۱ لغات تیمور: نسخ ، **۱۲۲۶** ، ۲۵ص ۱۵س .

19990 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲ لغات تیمور : تعلیق خوش **۱۲۳۶**، ۱۹ ص ۱۸ س.

19991 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۳ لغت فارسی : نوشتهٔ ابوبکر اغریبوری، **۱۲۴۵**، ۱۷ گ ۱۳ س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۶۷].

19992ـ **قاهره**، دارالکتب ۲/ ۱۰۴ لغات تیمور : نسخ زیبای حافظ علی صوفی . بی‌تاریخ (ص۵۴ ـ ۷۹) .

19993ـ قاهره، دارالکتب ۲۷۶ مجامیع تیمور: نستعلیق، بی‌تاریخ (ص۲ ـ ۱۵) ۲۱ س [ف. مخطوطات ۲:۱۶۸].

19994ـ قاهره، دارالکتب ۷ مجامیع فارسی: نسخ رستم آغا، بی‌تاریخ (گ ۲۰ـ۲۳) ۲۳ س.

19995 ـ قاهره، دارالکتب ۱ صرف و نحو فارسی طلعت: تعلیق زیبا، ۱۰گ ۲۵س.

19996ـ قاهره، دارالکتب ۲۸۰ مجامیع طلعت: نیز بی‌تاریخ (گ ۹۵ـ۱۰۲) ۲۱ س [ف. مخطوطات ۲:۱۶۷].

مفراح در شرح مراح الارواح

متن از احمد فرزند علی فرزند مسعود، در صرف زبان عربی، گزارش از ناشناس، چلبی درضمن شرحهای این کتاب از «مفراح» یاد نکرده است.

بنگرید: کشف‌الظنون۲: ۱۶۵۱ (مراح الارواح).

19997 ـ آصفیه ۱۵۴ صرف و نحو: نوشتهٔ ۱۲۸۰ [ف. آصفیه۳: ۳۹۶].

منشعبه

درصرف.

19998 ـ بنگال، آسیایی bO۱۱/۸ (۱۳۲): تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۶۱].

میزان = میزان الصرف

ناشناخته.

19999ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۴۸: تاریخ و نشانی دیگر یادنشده، ۳۰ س [مخطوطات، سرفراز علی: ۵۶].

20000ـ بنگال، آسیایی bO۱۱/۵ (۱۳۲): تاریخ و نام نگارنده یاد نشده [ف. بنگال: ۱۶۱].

20001ـ بنگال، O۳۹/۳ (۱۴۶۴): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۳۰].

میزان الادب

از احمد کرمیانی، که یاد او در «مرقات الادب: ۲۰۲۵» گذشت. قصیده‌ایست درصرف.

20002 ـ موزهٔ قونیه ۲۵۴۰/۴: با تاریخ ۸۳۵ درپایان «دیوان ادب» و «معیار الادب: 19986» ازهمو. فیلم آنها در دانشگاه ش ۳۲۰ هست [فیلمها: ۴۵۳].

میزان الادب

از عصام‌الدین اسفراینی، ابراهیم فرزند محمد فرزند عربشاه که یاد او در «شرح کبری: ۱۵۰۲» گذشت. یکدوره صرف است باعنوانهای فایده آغاز آن را چلبی چنین یاد کرده است: الحمدلله المنان... آغاز: الفاظ عرب که حفظ ورعایت آن برهر ادیب... لازم است. ومشتمل بر دومبحث است: اول مشترکات الفاظ عرب و برخی قواعد، مبحث دوم درشرح شواهد.

بنگرید: کشف‌الظنون۲: ۱۹۱۶.

20003ـ دانشگاه ۳۲۵۱/۱: نستعلیق آدینهٔ ۱ صفر ۱۳۰۴ (ص ۱ـ۱۳۹) ۱۷ س آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۰۷].

20004ـ نجف، سید محسن حکیم ۸۱۴/۱: تاریخ یاد نشده [یادداشتهای سید احمد اشکوری].

ن

نافع برهان قاطع

از محمدحسین برهان تبریزی، دیباجهٔ «برهان قاطع: ۱۹۲۲» اوست درنه فایده دردستور زبان فارسی. آغاز: ای راهنما بهر زبانی (همان سرآغاز برهان قاطع).

20005 ـ دانشگاه ۱/۱۶۶۹ : نسخ **۱۲۶۱** (۲پ – ۱۷پ) ۱۷ س [ف .دانشگاه ۸ : ۲۳۵] .

نبذة الادوات

در بیان ادوات (حروف) معموله در نحو، در چهارده فصل بعربی و ترجمهٔ فارسی برخی از مفردات ، ومثالهایی نیز بفارسی .درهامش نسخه‌ای در مجلس آمده : شایدازمیدانی باشد. **آغاز:** الحمدلله الذی تعالی عن الوصف بیانه و و توالی علی البریة... وبعد ، فهذه مختصرة فی الادواة المتداولة .

20006ـ مجلس ۱۸۰۵/۷۸ : باتاریخ **۱۱۸۹** دردفتر، آغازبرابر نمونه ،(ص۳۶۲ـ ۳۶۴) از روی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۰۸۱ [ف.مجلس ۳۷۲:۹] .

20007ـ مجلس ۶۲۸۶ فهرست نشده: تاریخ یاد نشده ، درهامش آن آمده: شاید از میدانی باشد [ف . مجلس ۹: ۹۴۵] .

نحو = رساله در . . .

نجمی بن علی کرمانی [دیباجه] نجم الدین علی کرمانی [نمای نسخه] . در مقدمه وسه باب: مقدمه در تعریف کلمه ومرکب وعامل و... باب ۱ ـ در اسناد، چند فصل ۲ـ درافعال، شش فصل ۳ ـ حروف، درچندفصل **آغاز:** الحمدلله الذی نصب لواء العلم ورفع مناره... وبعد، چنین گوید کاتب این حروف.

20008 ـ تهران، دکتر قاسمزاده : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، سپس عوامل جرجـانی [رؤیت].

20009 ـ رضوی ۳۶ صرف و نحو: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف امیر جبرئیل ۱۰۳۷، درفهرست نام نگارنده نجم الدین کرمانی یاد شده است ۱۳ گ ۲۰ س [ف .رضوی ۳ :۱۱] .

نحو = رساله در . . .

گویا از آقا محمد هادی مترجم فرزند ملا صالح ساروی، که یاد او در «ترجمة القرآن : ۱۶» گذشت . بسیار روان ودانشمندانه نگاشته، و درآغاز آن از نواب وحیدالزمانی یادشده است. (بنگرید :شرح شافیه: ۲۰۶۰ ازهمو). **آغاز :** بعد ازحمد جناب کبریا و نعت سیدانبیا و مدح أئمهٔ هدی... برمرآت خاطراقدس اعلی منطبع میسازد .

20010 ـ دانشگاه ۳۳۳۲ : نستعلیق، انجام افتاده، با حاشیه‌هایی با نشانهٔ (منه‌سلمه‌الله) و مهر:هادی ۱۱۵۵ که ازخودنگارنده نیست ، ۲۱۰ گ ۱۸ س [ف.دانشگاه ۱۱ :۲۳۱۷].

نحو

گفتارهاییست ناشناخته درنحو .

20011ـ قاهره، دارالکتب ۶۰۳ مجامیع طلعت: نوشتهٔ عبدالحکیم فرزند ابوشجاع محمد فرزند ابوالمعالی عربشاه فرزند ابوشجاع، **۶۶۰** (گ ۳۸ – ۶۱) ، **آغاز :** حمدله . والعاقبة للمتقین... این کتابی است که جمع کرده‌اند [ف. مخطوطات ۲ : ۵۸] .

20012 ـ دانشگاه ۲۲۰ : نسخ موسی فرزند(پاك شده‌است) در۲۵ محرم **۷۲۶** . آغاز افتاده . فهرست آنچه بجامانده: باب ششم اسماء افعال، باب ۷ اسماء صوت ۸ـ مصدرهای تثنیه و مضاعف ۹ـ آنچه بفعل مقدرمنصوب شود ۱۰ـ اسماء تأکید ۱۱ ـ اسمهائی که باجز اسم ترکیب شود ۱۲ ـ اسمهای مفرد. قسمت دوم فعل درچهار باب ۱ـ فعل متصرف ۲ غیرمتصرف ۳ فعل امر ۴ متفرقه قسمت سوم حروف درهفت باب، ۷۰ گ ۱۶ س کاغذ سمرقندی .

20013 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ۱۳۷ : نوشتهٔ ظهیرالدین **۱۲۶۱** درصرف و نحو است [مخطوطات، سرفرازعلی : ۵۵].

20014 ـ **الهیات** ۶۵ د : نسخ‌اسدالله بروجردی ، **۱۲۶۷** ، بافهرست درآغاز ، یك دوره نحو است‌از تعریف‌کلمه واسم وفعل‌وحرف تا مبحث نون تأکید،عربی روش، ترجمه‌مانند. **آغاز :** بدان ایدك‌الله‌تعالی‌که‌کلمه در اصطلاح لفظی است‌که وضع‌کرده شده است و معین‌کرده شده است از برای معنی‌یگانه ، یعنی‌یك معنی، ۳۰۰ گ‌۱۵ س [ف. الهیات ۱ :۴۳۳].

20015 ـ **فرهادمعتمد** ۲ /۱۲۶ :سدهٔ **۱۳** گفتاریست درنحو [نسخه‌ها ۳ :۲۲۹] .

20016 ـ **دانشگاه** ۲ /۴۰۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۴۳ر ـ ۵۱ر) گفتـاریست در چند فصل . **آغاز:** حمدله... بدان ارشدك‌الله‌تعالی که این مختصریست‌مضبوط در نحوکه مبتدی‌را بعد حفظ مفردات لغت ومعرفت اشتقاق و ضبط مهمات [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۵۶] .

20017 ـ **دانشگاه** ۳۶۸۶ : نسخ‌سدهٔ **۱۴** ، باید از متاخران باشد . **آغاز :** الحمد لاهله علی‌محال معرفته والعزة‌لهم... اما بعد، پس از خیالات‌متباینه‌مرا رغبت افتادکه‌ملخصی در علم نحو نوشته شود [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۹۲] .

نحو منظوم

از درویش مصطفی .

20018 ـ **نجف** ، سید محسن حکیـم ۵/۱۰۱۲ : نوشتهٔ عبدالله‌فرزندابوالحر،۳گ [یادداشتهای سید احمداشکوری] .

نخبة التصریف

از حسین حسینی [نمای کتاب] ، برخی از بخشهای‌کتاب‌ترجمه‌ایست ازعربی. **آغاز:** بدان بدرستیکه کلمات عرب از سه قسم بیرون نیست .

20019 ـ **مجلس** ۳۴۳۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴** ، ۴۶ ص ، ۱۱ س [ف . مـجلس ۱۰ : ۱۲۹۸] .

نظام الصرف

از ابوالجلال مولوی محمد اعظـم عباسی چریاکوتی ، نگاشته در ۱۳۱۸ .

20020 ـ **آصفیه** ۲ /۴۷ مجموعه‌ها : نوشتهٔ **۱۳۳۳** همراه۱ـ باده‌افراه (منظوم)۲ـ این‌گفتار۳ـ نظام‌النحو ۴ـلاله‌زار۵ ـالمثقال ۶ ـ . . . . ۷ ـ مطرز ، هرشش از همو [ف . آصفیه۳ : ۷۳۴] .

نظام النحو

از همان ابوالجلال مولوی محمد اعظـم عباسی،که پیش از این یاد شده‌است .

[2002 ـ **آصفیه** ۳ /۴۷ مجموعه‌ها : باتاریخ **۱۳۳۳** دردفتر، بدنبال «نظام الصرف» از همو [ف . آصفیه ۳: ۷۳۴] .

الهادی الشادی فی‌الادوات

از احمدپسر محمد میدانی ، کـه پس از «السامی فی‌الاسلامی : ۱۹۸۸ » نحو فارسی است درسه بخش و بخش یکم آن را در دوازده باب‌نگاشته است. یکباربخشی‌ازآن‌بکوشش‌کاتر میر فرانسوی‌وسپس‌آقای شفیعی‌درتهران۱۳۷۳ چاپ شده است. **آغاز :** قال‌الشیخ... اما بعد حمدالله‌الذی استأثر بالبقاءوتفردبالعلاء وتوحد بالعظمة .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۳۱ .

20022 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱م نحو

فارسی : نسخ سلیمان فرزند داود عبدالعزیز انقره‌یی **۷۹۳**. ۷۰گ ۱۳ گ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۲ : ۲۲۶] .

20022 **ـ دانشگاه** ۱۵/۱۳۳۸ : نسخ سدهٔ **۷** (۱پ ـ ۳۷پ) چند برگی نونویس دارد ، ۱۴۶ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۳] .

ی

رسالهٔ یائیه

از ابن‌کمال پاشا، که یاد او در « وجود : ۸۵۹» گذشت . گفتاریست در دستور زبان فارسی

آغاز : بوصحائف پر لطائفك تسویدنه‌داعی .

20024 **ـ قاهره** ، دارالکتب : ۷۶۶ مجامیع‌طلعت : نوشتهٔ **۱۰۴۷** (گ ۹۳ـ۱۰۶) ۲۰ س [مخطوطات ۱ : ۲۷۷] .

بخش بیست و یکم

دستور نامه نگاری

الف

آداب الصبیان

ازیکی‌که در اکبرآبادهند میزیسته است، در ۲۱محرم یازدهمین سال جلوس محمد اکبر شاه (۹۶۳ ــ ۱۰۱۴) شاید در ۹۷۴، برای برادرش، درنامه‌نگاری نگاشته است. **آغاز:** زبان را انطق از نام توپیدا.

20025 ــ **قاهره**، دارالکتب ۵ م مجامیع‌فارسی: شاید بخامهٔ نگارنده و ازسدهٔ **۱۱** باشد (گ ۶۱ ــ۸۲) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۳].

آداب عالمگیری

ازمنشی‌الممالك شیخ‌ابوالفتح،قابل خان، درگذشتهٔ ۱۰۷۲یا۱۰۷۳. نامه‌هاست **آغاز:** خداوند علیم حکیم خرد بخش سخن‌آفرین را بکدام مرتبهٔ سخنوری ستایش‌کنم.

20026 ــ**آصفیه**۶۸انشا: نوشتهٔ‌خلیفه غلام احمد، در **۱۱۱۶**، ۴۷۳ گ ۲۱ س [ف. آصفیه ۱: ۶۶].

20027ــ **بنگاله**، ایشیاتك ۶۴۵F۲: شکستهٔ **۱۱۴۶** [ف. بنگاله :۶۳].

20028 ــ**آصفیه** ۲۹۴ انشا: نوشتهٔ‌میر حیات علی **۱۱۸۸**،۱۹۷ گ ۲۱س[ف. آصفیه، میر عثمان‌علی ۱: ۶۶ و۳ :۵۶].

20029ــ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹، ۸۷۶ فتح: نستعلیــق منــگل‌سین ۲۸ ع ۲/۳۸جلوس شاه عالم پادشاه غازی(**۱۲۱۱**)، آغاز برابر نمونه،۳۸۱گ ۲۳س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی۱: ۶۱۹].

20030ــ **بنگاله**،ایشیاتیك ۱۲۶F۱: شکسته، تاریخ یاد نشده[ف. بنگاله:۶۳].

آداب‌المرسلین

عبدالجلیل فرزند عبدالرحمان.

20031 ــ **پاکستان**، لاهـور،شیرانی ۳۵۸۲/۵۵۹: نوشتهٔ **۱۰۹۸** (۱۶۸۷ م) [مخطوطات، دکتر محمدبشیر حسین۲: ۳۴۰].

ابکار الافکارفی‌الرسائل والاشعار

وطواط، در بخش ادبیات خواهدآمد.

ارشادالطالبین = منشآت هرکرن

در بخش‌نامه‌ها خواهد آمد.

الارشاد فی‌الانشاء

از شمس منشی نخجوانی ، محمد فرزند هندوشاه ، که یاد او در «صحاح العجم : ۱۹۳۰» گذشت. و نگارندهٔ «دستورالکاتب بلسان العجم» در پنج باب . و «الارشاد» را پس از « دستور الکاتب فی تعین المراتب» که در ۷۶۱ ـ ۷۶۷ نگاشته بود نگاشته است .

20032 ـ **استانبول** ، اسعد افندی ۳۳۴۶ : نستعلیق سنقر در **۷۷۱** ، ۹۰گ۱۵ س . **فیلم** آن در (دانشگاه : ۱۹۴) هست [فیلم: ۹] .

القاب = رسالهٔ القاب

انشا (نظم و نثر)

از ساجد علی فنایی ، بسال ۱۲۶۲.

20033 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۲۳۱ / ۵۶۵۲ : نوشتهٔ صاحبدیال ، **۱۸۲۳** م [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۶۷] .

انشا = کتاب ...

از عنبرشاه خان .

پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی . ۳۴۷۵/۴۵۰ : نوشتهٔ ۱۶ شوال **۱۲۰۹** (۱۷۹۴م) آغاز افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۶۸] .

انشای خادمی

از نظام‌الدین خادم ، از منشیان میانهٔ سدهٔ سیزدهم ، بسال ۱۲۲۶ ، در پنج باب نگاشته است ۱ ـ بطرف کلانتران ۲ ـ بطرف دوستان ۳ ـ بطرف خردان ۴ـ از حکام به رعایا ۵ـ درقبالات وصکوك وسجلات **آغاز**: بعد از ستایش آفرینندهٔ زمین وزمان و فرازندهٔ خیام آسمان .

20034 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۶،۹ خاد: نستعلیق وشکستهٔ ۶ع۲/**۱۲۲۶** ، آغاز برابر نمونه ، ۵۰ گ ۱۴ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ :۷۹۳] .

20035 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۴۶۴/۴۴۰ : نوشتهٔ لاله امیرچند، **۱۸۳۳** م [مخطوطات ، دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۴۲] .

20036 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۹۹۵/۹۴۳/۱ : نوشتهٔ کریم بخشی ۸ صفر **۱۲۷۳** در لاهور [مخطوطات ، دکتر محمد بشیر حسین ۲ :۳۴۲] .

20037 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۰۴/۲۱۹۳/۲ : تاریخ یاد نشده.

انشای خلیفه = جامع القوانین

انشای دین دیال سرهندی

نمونه‌هایی از نامه‌هاست برای نامه‌نگاری.

20038 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۵۶۶۹/۲۳۴۸ : انجام افتاده [مخطوطات ، دکتر محمد بشیرحسین ۲ :۳۴۲] .

انشای صبیان

از مهدی .

20039 ـ **بنگاله**، ایشیاتك F۳ ۱۳۸۷ : شکسته ، تاریخ و نشانی دیگر یادنشده است [ف. بنگال : ۶۳] .

انشای ظهوری ترشیزی

در بخش ادبیات خواهد آمد .

انشاء عالم آرا

ازمحمد فرزند ناصرالحق حسینی نوربخشی ، متخلص به سید. بنام شاه تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۵) و وزیر او میرزا فضل‌الله میرمیران ، بسال ۹۵۶ ، در یك فاتحه وسه لمعه و یك خاتمه ، باسروده هایی

از خود او نگاشته است : فاتحه درمعنی انشاو صنایع این فن . لمعهٔ ۱ ـ در مکاتبات ارباب مراتب ۲ـبعضی آیات وفقرات‌که درطی رقعات مندرج توان یافت،دردوضوء۳ـرقعات‌ومکاتبات و پروانجات و دیباجه‌ها . خاتمه در امثله و ظرایف و هزلیات [نسخهٔ ۴۴۸۷ دانشگاه] . **آغاز۱):** حمد بیحدوقیاس‌وسپاس عبادت اساس هدیهٔ درگاه وتحفهٔ بارگاه منشی اوراق **آغاز:** ۲) : بررأی جهان‌آرای طوطیان‌شیرین‌زبان.

20040ـ **رضوی** ۱۶۴ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، انجام افتاده، آغاز برای نمونهٔ ۱ ، ۱۰۹گ ۱۵س [ف . رضوی۷ : ۲۰۹].

20041 ـ **نجف،** امیرالمؤمنین۱۴۶۳: سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰ صفر**۱۰۶۲** ، آغازبرابر نمونهٔ ۲، ۷۳گ[ف. سیدعبدالعزیزطباطبایی].

20042 ـ **دانشگاه** ۳۴۳۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز در دیباجه افتاده ، فهرست در ص ۳۶آن‌آمده‌ولی در نسخه ترتیب دیگریست درفهرست‌کتابخانه‌پدرنگارنده ناصرالحسن یاد شده،۱۴۴گ ۱۶س[ف.دانشگاه۱۳: ۳۴۳۳].

20043ـ **تهران،** عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق ابن‌عبدالصمدعمادالدنیالی، دوشنبهٔ۲۶ شوال **۱۱۲۶** ، آغاز یك برگ افتاده نام پدر درنسخه ناصرالحق‌است، ۲۴ برگ پیش‌ازفاتحه مقدماتی است [رؤیت].

انشای عجیب

محمد جعفر فرزند محمد فاضل .

20044 ـ **بنگال،** آسیایی۱/aO۵۹ (۵۳۸) : نستعلیق **۱۲۲۵** = ۱۸۱۰م[ف . بنگال : ۱۳۹] .

انشای فیض‌بخش

از شیرعلی‌معروف به شیرحمله،که درقصور هندوستان میزیسته‌است ، برای‌تعلیم به‌فرزندان خود، بسال ۱۱۱۸ ، نامه‌هاواحکام‌منشیان‌دربار عالمگیری راگرد آورده است. در نامه‌هاتاریخ ۱۱۰۵ ، ۱۱۱۴ ، ۱۱۱۵ دیده شده‌است.

20045 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۷۶۸/۷۳۵/۲ : نوشتهٔ‌کریم بخش ، رجب **۱۲۴۹** (۱۸۳۳ م) .

20046 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۷۹۵/۷۶۲/۲ : حسین شاه فرزندسیدمحب شاه ، ۲۶ ج۱/ **۱۲۶۰**در موضع‌کهنوه .

20047 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۵۷۱/۵۴۷/۳ :تاریخ‌یادنشده [مخطوطات، دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۴۳ و۳۴۴] .

انشای فیض‌رسان

حفظ‌الله‌رامپوری . بارهادر هند چاپ‌شده است .

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۱۶۸(حفظی) مؤلفین مشار ۲ : ۹۵۲

20048 ـ **بنگال،** ایشیاتك۷F۱۰۲ : چاپ سنگ **۱۲۶۱** [ف. بنگال :۶۳] .

20049 ـ **بنگال،** ایشیاتك۸F۳۳۵ : چاپ **۱۲۶۲** [ف . بنگال : ۶۳] .

انشای لچهمی نرائن

از لچهمی نرائن‌فرزندرای‌منشی‌رام‌فرزند رای‌جسونت‌کهتری،سالهای۱۱۸۳ـ۱۱۹۵گرد آمده است ،با دیباجهٔ محمد فیض بخش فرزند غلام سرورکه سرگذشت نگارنده را نیز دارد . **آغاز:** حکم‌اندازمعرکهٔ‌کرم‌سلامت‌بحمدبباروت مداد آغشته.

20050ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۵۲۰۴/۲۱۹۳/۱ : نوشتهٔ الهی‌بخش، **۱۲۵۱** (۱۸۲۵م)[مخطوطات، دکتر محمد بشیرحسین ۲:۳۴۴] .

انشای ناصری

از اسماعیل منشی‌شیرازی ، برادر میرزا زین‌العابدین ملك‌الکتاب شیرازی ، درانشای دولتی و فرمانها و نوشتجات کشوری. **آغاز:** شکر ف نامه حمدی‌که از خامه براید.

20051 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح۱۰۶ : شکسته نستعلیق محمدرضا ج ۱/**۱۳۰۸** برای میرزا ابراهیم [رؤیت] .

اوائل المکاتیب

ناشناخته . در چند سفر وهر سفردرچند کلمه وهر کلمه درچند حرف. ودر آنها مطالب و سروده‌هایی‌که درنگارش‌نامه‌ها بکار آید آورده است .

20052 ـ **تبریز** ، ملی ۲۷۸۴ : نسخ، تاریخ یاد نشده ، آغاز افتاده : حرف سیم در وصف کاتب‌در رسایل طبقهٔ اوسط. مشتمل بر بیان محبت و دعا وشوق . انجام نیزافتـاده: حرف چهارم در دعوات‌مناسب‌اخوانیات ...ترا برغم عدو بادعمر چندانی ـ که‌روزگار نماندتو همچنان مانی ، ۸۸ گ [ف. ملی تبریز ۱ :۱۲۱] .

ب

بحرالجواهر فی‌علم‌الدفاتر

شاهنشاهانی ، درص ۱۴۱ گذشت .

بحرالاٰلی

در بخش منشآت خواهد آمد .

بدایع‌الانشا

از یوسفی هروی،که یاد او در « جامع الفواید : ۵۱۳» گذشت . برای‌پسر خودرفیع‌ـ الدین حسین، دردستور نامه‌نگاری، بسال۹۴۰ نگاشته است: این نامه‌کزوست بدعت‌فن نظام‌ـ کردیم‌وراه «بدایع‌الانشا» نام ـ تکرار کنی‌چونام او را یکبار ـ شك‌نیست‌که ره بری‌بسال‌اتمام. **آغاز:** زینت‌عنوان‌هر نامهٔ نامی وزیور دیباجهٔ هرصحیفهٔ‌گرامی .

بنگرید : ذریعه ۳ :۶۳ .

20053ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۶۰۹ یو : شکستهٔ محمد یوسف ، ۲۹ صفر **۱۰۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۹۴ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۶۳۹] .

20054 ـ **دانشگاه** ۵۳۸۱ : نستعلیق محمد تقی، درچهار شنبهٔ۱۶صفر **۱۰۶۹** برای میرزا ابوتراب ، آغازبرابر نمونه ، ۱۳۰ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۵ :۴۲۲۸].

20055 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۸۱۵/۲ /۳۸۴۸: نوشتهٔ ۱۲ رمضان **۱۰۹۸** [مخطوطات . دکترمحمدبشیرحسین ۲ :۳۴۹].

20056ـ**موزهٔ بریتانیا**Or۱۲۰۸۸**:** سدهٔ **۱۱** [ترجمهٔ‌ایرج افشار، نسخه‌ها۴ : ۶۶۰ و ۶۸۹] .

20057 ـ **پاکستان** ، لاهور، شیرانی ۹۰۲/۳۹۵۴: نورمحمد ، ۵ ذیقعدهٔ ۴۰جلوس (عالمگیری) (۱۰۶۹ـ۱۱۷۳) آغاز سدهٔ **۱۲** [مخطوطات، دکترمحمد بشیر حسین۲ :۳۴۹].

20058ـ **پاکستان** ، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف ۶۳ : نوشتهٔ **۱۲۰۲** ، ۱۱۵ ص [ف. سرفرازعلی رضوی: ۹۱].

20059ـ**رضوی**۱۷۴ ادبیات: نستعلیق نقی‌رازی**۱۲۳۲**، آغازبرای نمونه، ۸۷ گ ۱۸ س [ف ـ رضوی ۷ :۲۱۵].

20060ـ **تبریز**، ملی ۲۸۶۳ : نبشته **۱۲۴۵** [نسخه‌ها ۴: ۲۸۶] .

20061 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۲۶: نوشتهٔ **۱۲۴۵** ، ۴۵ گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۰] .

20062 ـ **پاکستان**، لاهور ، شیرانی ۱/۶۶۱/۳۶۸۲ : محمدعبدالباری، ۳ذیقعدهٔ **۱۲۵۶** (۱۸۴۰ م) [مخطوطات ، دکترمحمد بشیر حسین ۲: ۳۴۹] .

20063ـ **تبریز**، ملی ۳۵۵۶ : نسخ نستعلیق شکسته، تاریخ یاد نشده ، ۹۰ گ ۱۴ س [ف. ملی‌تبریز ۱: ۱۲۹] .

20064ـ **بنگال**، ایشیاتك F۱۲ ۳۰۷: نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف . بنگال: ۶۳] .

20065 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ قف ۶۴: تاریخ یادنشده [ف. سرفرازعلی: ۹۱] .

20066ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۲۴۲۵/۵۷۴۴: تاریخ‌یادنشده ، آغازوانجام افتاده [مخطوطات، محمدبشیر حسین ۲: ۳۴۹] .

بهار سخن

از محمد صالح کمبوه لاهوری ، درگذشته پس از ۱۰۸۲ وشاید درآغاز سدهٔ دوازدهم. در ۱۶ شوال ۲۹ جلوس شاهجهانی = ۱۰۶۵، در چهار بخش نگاشته است. واز هموست :گلشن سخن درهمین باره، عمل‌صالح درتاریخ. **آغاز:** ایزد سخن‌آفرین راسپاس‌که چراغ گفتار را از تاب خرد روشن گردانید .

20067 ـ **پاکستان**، لاهور، شیرانی ۲۱۶۲/۵۱۷۳ : سدهٔ **۱۱** ، انجام افتاده [مخطوطات ، دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۵۰] .

20068ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۶ ص : نستعلیق شکسته کمبیر سنگه (گمبهیر سنگه) ۳ ذیحجهٔ **۱۱۱۴**، آغاز برابر نمونه ، ۲۲۹ گ ۲۰ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۶۱۰] .

20069ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۱۱۳۲/۴۱۸۵ : سیدمحمد شاه فرزند سید زین‌الاسلام، **۱۲۰۵** (۱۷۹۰ م) ، آغازبرابر نمونه [مخطوطات ، دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۵۰] .

20070 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۱۹۸۰/۴۹۹۰ : نسخهٔ‌کهن ، آغاز و انجام افتاده [مخطوطات، دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۰] .

بهار عجم

امانت‌علی، دربخش منشآت خواهدآمد .

بهار گلشن

ازنورالله . مجموعه نامه‌ها ومنشآت‌است.

20071 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۱/۷۶۲/۳۷۹۵ : نوشتهٔ فضل‌اللهی‌فرزندشیر محمد، تاریخ‌یاد نشده [مخطوطات،دکترمحمد بشیر حسین ۲: ۳۵۰] .

پ

پرورنگارش پارسی

از رضا افشار بکشلوقزوینی، نایب سفارت ایران‌دراستانبول، دستور نامه‌نگاری بفارسی‌سره است، در استانبول ۱۳۰۰ وتبریز ۱۳۱۸ چاپ شده‌است. واز هموست‌الفبای بهروزکه‌نیزچاپ شده است .

بنگرید: ف . مشار : ۲۶۷ـ مؤلفین مشار ۱۳۵:۳ .

20072 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۵۴: نستعلیق خوش ،ودرپایان فرهنگ واژه‌هااست، ۱۲۴گ [ف . سید عبدالعزیز طباطبایی] .

پنج آهنگ

مایه ازغالب دهلوی ،که‌یاد اودر«کلیات: ۱۸۸۷» گذشت، گردآوری میرزاعلی بخش خان رنجور فرزندالهی بخش خان، درپنج آهنگ: آهنگ۱ ـ القاب وآداب ومراتب متعلق به آن ۲ ـ مصادر و مصطلاحات و صفات فارسی ۳ ـ سروده‌های غالب که‌در مکاتبات بکار آید۴ـ خطب وتقاریض کتب وعبارات متفرقه ۵ ـ مکاتبات . **آغاز:** بعد تقدیم نیایش دادار جهان آفرین و تمهید ستایش حضرت سید مرسلین.

20073ـ **پاکستان** ، لاهور، پـرفسور شیرانی ۶۲۲۲: نوشتهٔ احمد حسین میکش از شاگردان غالب ، **۱۲۵۱** در دهلی [مخطوطات، دکتر محمدبشیرحسین ۲ :۳۵۱] .

20074ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۸۷۱،۹۶ پنج: نوشتهٔ ج۲/**۱۲۷۸** در«کلیات» او، آغاز برابر نمونه ، ۱۵۹ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ :۱۲۴] .

پیام الفت

عروج دکنی .

20075ـ **بنگال**، ایشیاتک ۱۳F۶۴۴: شکسته ،انجام افتاده[ف . بنگال :۶۴].

ت

تاریخ مکاتبات فارسی

در بخش منشآت خواهد آمد .

تحفة الاخلاص

از محمد اسلم .

ترسلات و ادبیات است . **آغاز** : اشهب فصاحت ریز زبان صاحبدلان در عرصهٔ جمـله پردازی .

20076 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۱۵۹: نستعلیق خوب ۶ ذیحجهٔ **۱۲۱۷** آغاز برابر نمونه، ۲۸گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

تحفهٔ بهایی

از غیاث الملك اسماعیل فرزند نظام الملك ابرقوهی ،که «تعبیر سلطانـی» را بسال ۷۶۳ نگاشته است. در بیست باب وهر باب درچندفصل به‌نظم ونثر، بسال ۷۴۶ درکرمان، بنام خواجه بهاءالـدین ابـوالفتح محـمود نظام الملکی (ازنوادگان خواجه نظام الملك طوسی) نگاشته است. درنامه‌نگاریست‌ولی درضمن آن‌چندرساله را نیزآورده است: ۱ـ رسالهٔقانون الملك ۲ـ دستورالوزاره هردواز خواجهٔ یادشده ۳ـ فصلی درنصیحت‌ازابوحامد محمدغزالی. **آغاز**: افضل جز ایل‌نعما واجزل فواضل آلاکه حضرت جلت [نسخهٔ رضوی] .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۴۱۷ (تعبیر سلطانی)ـ هدیةالعارفین ۲ :۲۱۴.

20077 ـ **تهران** ، مهدی‌بیانی: تعلیق کهن‌ومتوسط ،مسعودفرزندحجاج فرزندابوبکر در **۷۶۳** . در روزگار نویسنده [نسخه‌ها ۲ : ۴۳] .

20078ـ **رضوی** ، ۱۰۱۴ ادبـیات (۳۹۹۶): نسخ سدهٔ ۹، آغاز برابر نمونه، تنها نه‌باب ازآغاز را دارد درفهرست بنام «منشآت»

آمده وافزوده شده است : این‌کتاب نام خاصی ندارد ، ۱۳۴ گ [ف ـ رضوی۷ :۸۵۱] .

تحفهٔ جلالیه

ازمحمدفرزند علی‌ناموس‌خواری، از نیمهٔ یکم سدهٔ هشتم، دردوقسمت : ۱ ـ مباحث‌علمی‌در چهار باب ۲ ـ رسایل عملی در سه باب .. (بنگرید: جلالیه درعلم‌مکاتبه: ۲۰۹۷ ازهموکه گویاهردو یکی است) .

20079ـ نوبینگن ۳۵۱۲/۱ Or: نوشتهٔ ۱ع۱ج ۷۳۱ ومقابله‌شده‌در سلطانیه‌شوال ۷۴۲ با نسخهٔ منقول که درست هم نبوده است همراه « حدائق‌الوثاق » از همو فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۹۱هست [فیلمها :۵۷۸] .

تحفهٔ شاهی

در بخش منشآت خواهدآمد .

تحفة الکتاب

از محمدحسین‌فرزند محمد حسن‌تبریزی منشی ، بروزگار ناصر الدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) در آداب نامه‌نگاری، در یك‌مقدمه و ده‌باب نگاشته است [دیباجه] باب ۱ـفرامین‌و عرایض ۲ ـ عریضه جات شاهزادگـان ووزرا بیکدیگر ۳ ـ نوشته‌جات‌رعیت۴ـ عریضه‌جات دوستانه ۵ ـ تعزیت ۶ ـ تهنیت۷ـ رقعه جات دوستانه۸ـ حجج‌وتمسکات ۹ـواقعات‌وحادثات ۱۰ ـ محاسبات **آغاز :** حمد وسپاس‌وظرایف ستایش بیقیاس نثار محفل قدس و ایثار مجلس تقدس جناب .

20080 ـ دانشگاه ۳۹۰۴ : شکستـه نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، آغاز برابرنمونه، انجام در نامه‌های دوستانه افتاده ، ۱۴۱ گ ۱۶ س[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۳] .

تحفهٔ مفید

در بخش‌نامه‌ها خواهدآمد .

تحفة الملوك

در بخش نامه‌ها خواهد آمد .

تحفهٔ نصرتی = تحفهٔ ناصری

از ابوبکر فرزندعلی اسکندری، منشآتی است بنام شاهزاده یحیی ، در روزگارتیموری ساخته است‌بایدپدرشرف‌الدین علی یزدی باشد **آغاز :** ارتقاعی غواراب صهوات رغـایب بذریعهٔ حمدی عدد صانعی متاتی شودکه مقالید خزاین .

بنگرید : راهنمای‌کتاب ش ۳ س ۴.

20081ـ تهران، مهدی‌بیانی: نستعلیق خفی متوسط، بی‌نام، در ۹۰۵ . ضمن «منشآت» قوام [نسخه‌ها ۲ :۴۵] . در فهرست‌بنام «تحفهٔ ناصری» و از ابوالکریم فرزند عـلی‌اشکذری ازمنشیان سدهٔ ۸ـ۹ یاد شده است .

20082ـ دانشگاه ۲۵۷۶/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص ۲۱۸ـ۴۰۱) انجام افتاده [ف، دانشگاه۹ :۱۳۷۷] .

تذکرة الشباب

در بخش منشآت خواهد آمد .

ترسل

از میرزا احمدخان [ایرج افشار] .

20083 ـ فرانسه ، کتابخانهٔ عمومی Versailles : ۹۲۹ (۷۳) : نبشته ۱۲۳۴ ۷۲گ [نسخه‌ها ۴ :۱۳۲] .

الترسل الی التوسل

از بدرالدین بدخشی رومی،

20084 ـ پاریس ۱۳۵۳/۲ S.P.: همراه التوسل الی‌الترسل» دانشگاه ش۱۳۱۰ هست [فیلمها : ۵۹۳].

ترسّل

از دارا فرزند درویش، که بدرخواست میرزا احمد در ۱۲۸۲ نگاشته است. **آغاز**: آغاز هر کار سپاس.

20085ـ **مجلس** ۲۲۵۲: شکستهٔ خوب یکشنبهٔ ۱۲ شعبان **۱۲۸۲**. آغاز برابر نمونه، ۸۹ ص [ف. مجلس ۶: ۲۰۸].

ترسّل

از میرزا صادق منشی اردوبادی، دردستور نامه نگاری. **آغاز**: منشآت میرزا صادق منشی اردوبادی سلمه‌الله تعالی. دیباجهٔ دفتر املاء و عنوان نامهٔ انشاء که بوساطت قلم سمت تحریر پذیرد رقم اسمی از اسمای حسنی است.

20086 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۶۳ ج: نستعلیق ۲۷ شوال **۹۸۵** دراحمدنگر (۱۴۶ ر ـ ۱۵۵ پ) ۱۷ س [ف. ادبیات ۱: ۴۶۹].

ترسّل = دستور نامه نگاری

گویا از عباس عطارد، برای کودکان نوآموز، در پنج باب: باب ۱ ـ نامجات وفرامین وارقام و عرایض و احکام ۲ ـ مراسلات ورقعه‌جات ۳ ـ حجج وتمسکات وسایر احکام شرعی ۴ استیفاوسیاق نویسی ۵ ـ فرمان نویسی. در فهرستها به چند تن دیگر نیز نسبت داده شده است که درهریك از نسخه‌ها از آنان یاد خواهد شد **آغاز**: شکروسپاس فزون از وهم وقیاس خالقی راجل شأنه سزاست.

20087 ـ **دانشگاه** ۴۴۳۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، آغاز بمانند نمونه واز **عطارد** دانسته شده است درفهرست بعنوان «جنگ» آمده، باب ۴ و ۵ در نسخه نیست، ۶۳ گ ۱۶ س [ف ـ دانشگاه ۱۳: ۳۴۰۱].

20088 ـ **رضوی** ۹۵۵/۷ ادبیات (۸۱۴۰): شکسته نستعلیق علی‌محمد عرب کرمانی، ۲۴ ج ۱/**۱۲۷۰**، آغاز برابر نمونه، درفهرست باحتمال از **محمود** فرزند یوسف نگارندهٔ «تادیب الاطفال: ۱۵۵۶» یاد شده است ۱۹ ص [ف. رضوی ۷: ۷۸۷].

20089ـ **دانشگاه** ۳/۳۶۷۴: شکسته نستعلیق علیرضا فرزند مهدی شریف شهر بابکی، **۱۲۹۴** (۱۳۵ پ ـ ۱۴۷ ر) آغاز برابر نمونه در فهرست از **عطارد** دانسته شده است [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۸۲].

20090ـ **تهران**، ملی ۴۰۵ ف: شکسته نستعلیق شمس‌الدوله ۱۵ رجب **۱۲۹۵**، دوباب چهارم وپنجم باسرعنوان باب بنظـر نیامده و فهرست نگار از مفاد مطالب آنها این عناوین‌را یافته است در فهرست نگاشتهٔ یکی از **شاهزاده خانمهای** دربارقاجار دانسته شده است، ۴۱ گ ۸ س [ف. ملی ۱: ۳۹۰].

ترسّل

از عبدالغفار همدانی، برای نو آموزان در پنج باب. گفتاری دراین باره ازاو بسال ۱۳۱۰ در تهران چاپ شده است.

بنگرید: ف. فارسی مشار: ۴۱۹.

20091 ـ **تهران**، ادبیـات ۱/۱۴۴ حکمت: نوشتهٔ ۲۴ ع ۲/**۱۳۰۲** [ف. ادبیات ۲: ۴۲].

ترسّل

از عبدالواسع نظامی هروی منشی. نمونه هایی برای نامه نگاریست، در آن مردم را از نظر کارشان به دسته‌ها بخش‌کرده آنگاه هردسته رابه سه‌گروه: اعلی و اوسط وادنی تقسیم کرده است. مثلا: برای طبقهٔ اعلای مشایخ، برای طبقهٔ اوسط مشایخ، برای طبقهٔ ادنای مشایخ. وپس ازنگارش هرنامه پاسخ آنرا بعنوان جواب

آورده است . باید دید با « منشأالانشاء » او گردآوری شاگردش چه جدایی‌دارد.

20092ـ **دانشگاه** ، ۲۲۹/۷ : نسخ باختری ، محمد فرزند یوسف ، سلخ محرم **۸۹۳**، از نامه برای‌طبقهٔ اوسط‌علما آغازمیشود (گ ۲۸۸ـ۲۷۲) [ف. دانشگاه ۲: ۲۸۰].

20093ـ **ملك** ۶۳۲۳/۹۸: ضمن‌یك مجموعه نامه‌هامؤرخ**۱۰۰۵ـ۱۰۱۰** (۱۲۰پ ۱۲۱پ)وپراکنده دردفتر، نامه‌هاییست‌ازکسانی یکسانی‌دیگر با نشانی‌عبدالواسع منشی[رؤیت].

20094 ـ **سنا** ۴۷۲۴/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، بایاداشت ۱۲۵۴ [نسخه‌ها۲: ۲۴۷] .

20095 ـ **دانشگاه** ۸۶۲ : نستعلیق زیبا ،تاریخ یادنشده، آغاز افتاده وازمیانهٔ‌نامه برای مشایخ طبقهٔ اعلا آغاز میشود(گ۱ـ۱۸) [ف . دانشگاه ۲: ۱۹] .

ترسل = دستور مکتوبات

ازمنشی فتح چند . نود وچهار نامه است که برای راهنمایی منشیان نوشته‌شده است .

20096ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۳۱۸/۳۱۴/۳ : نوشتهٔ نصیرالدین، **۱۲۶۵** (۱۸۴۹ م) [مخطوطات ، دکترمحمد بشیرحسین۲ : ۳۵۷] .

20097 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۷۹۳/۷۶۰/۲ : تاریخ یاد نشده [مخطوطات، دکتر بشیر حسین۲: ۳۵۷].

ترسل = قوانین‌وقواعد و آداب

ترسل و انشا

از معین‌فرزند عباسهٔ‌شهرستانی،دردو باب، سپس ترسلات . او باید همان معین‌الدین علی فرزند جلال‌الدین محمد یزدی درگذشتهٔ۷۸۹ باشد [دانش‌پژوه] (بنگرید:شمارهٔ پسین).

20098 ـ **سنا** ۲۳۶/۴ : نستعلیق‌سدهٔ **۹ ـ ۱۰** ، همراه «عروض»ازهمو. [نسخه‌ها۶: ۴۹۵] .

ترسل = آداب ...

ازمعین فرزند محمد عباسهٔ شهرستانی،در بیان قوانین‌وقواعد وآداب ترسل درچهار باب: ۱ ـ مقدمات۲ـ نامه‌های ارباب مناصب۳ـ شوق و آرزومندی ۴ـ نامه‌هااز هر جنس ورقعه‌های پراکنده . (بنگرید به‌شمارهٔ پیشین).

20099 ـ **پرفسور مکرمین خلیل البستانی** ۲/ ؟ : نسخ (گ ۷۶ ـ۱۴۲) . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۶۷هست [فیلمها : ۴۴۶] .

ترسل

از معین‌الدین محمد فرزند عبدالله زمجی اسفزاری ، متخلص به‌نامی ، نگارندهٔ«روضات الجنات فی‌اوصاف مدینة هرات» . بسال۸۷۳ بنام سلطان‌حسین میرزا بایقرا (۸۴۲ـ۹۱۱) . در یك مقدمه وچهارمنشأ وهرمنشأ درچندفصل و سپس یك خاتمه ، فرمانها و نامه‌های دیوانی ودوستانه راگرد آورده است . در نسخهٔ رضوی آمده: در ۸۷۳ به‌هرات‌آمده وازخواجه مجد الدین محمد فرزند غیاث‌الدین احمد خوافی وزیر سلطان‌حسین بایقرا رعایت و تربیت یافته و این اوراق را بسبیل « ترسل » توسل جسته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۷۶(معین‌اسفراینی) و ۹: ۱۱۶۵ (نامی اسفزاری) ـ ف . مشار : ۲۳۱۵ .

20101ـ **سنا**۳۱۸: نستعلیق‌شایدبخامهٔ نگارنده سدهٔ، **۱۰**، **۹** انجام‌افتاده ، ازکتابهای

بیانی بود ، [نسخه‌ها ۲ : ۴۴ و ۶ : ۵۳۲] .

20102ــ رضوی ۲۱۶ ادبیات : نستعلیق ورداورد ، سدهٔ **۱۰** منشاء چهارم و خاتمه و بخشی از دیباچه افتاده است و در فهرست از نگارنده نام برده نشده است، ۱۶۹ گ ۱۵ س [ف رضوی ۷ : ۲۴۹] .

20102ــ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۲۳۱/۳۲۳۶ : سدهٔ **۱۰-۱۱** ، انجام افتاده، در فهرست بنام «انشای معین زمچی» یاد شده است [مخطوطات دکتر بشیر حسین ۲ : ۳۴۶] .

ترسل

از منصور فرزند محمد فرزند علی شیرازی سدهٔ نهم ،که برای انشای طالبان نگاشته‌است، و در آن منشآت روزگار و اشعار و تهنیت ولادت و تعهدنامه و در پایان سیاق را آورده است .

(بنگرید : شمس السیاقه : ۱۸۲ از همو).

آغاز: حمد وسپاس بیقیاس مالک الملک را که انشای مودات لمعه‌ای از لمعهٔ انوار .

20104ــ **بغداد**، موزه ۱۱۴۷ : تعلیق همام الدین شیرزاد ، ۱۰ صفر **۸۹۰** (درش ۱) ، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده، [نسخه‌ها ۵: ۵۷۷] .

20105ــ **ملک** ۱/۳۶۷۲ : نوشتهٔ **۸۹۵** [نسخه‌ها ۵: ۵۷۷] .

20106 ــ **ملک** ۳۸۳۱ : نوشتهٔ **۹۰۸** و **۹۰۹** [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۷] .

20107 ــ **همدان** ، آرامگاه بوعلی ۳۲۷۲ : شکسته نستعلیق ۱ ع ۱/**۱۰۳۴**، ۳۹ گ ۲۰ س، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ : ۳۲۶] .

ترسل

ناشناخته . در آن تاریخهایی از ۹۳۸ ــ ۹۴۱ آمده است باعنوانهای: باب، رساله، سطر قاعده، آغاز باب یکم را ندارد. رسالهٔ ۲ــ خطابات به حکام ذوی الاحترام و ملوك ۳ ــ خطابات به وزراء و ارکان دولت ۴ ــ خطابات به سادات و قضات عالی شان و مشایخ و گوشه نشینان ۵ــ مخاطبات اخوانیه، در پنج سطر .سطر یکم مفتتحات سادات، دوم ارباب اعمال دیوان ، سوم اطبا و عطاران وخطبا، چهارم تجار وصناع ودهقانان ۶ ــ افتاده ۷ در مناسبات ایام و لیالی ۸ــ تهنیت مناصب ۹ــ تهنیت ولادت وزفاف ۱۰ ــ تهنیت قدوم ۱۱ ــ تهنیت عمارت ۱۲ ــ تهنیت عید ۱۳ــ تهنیت صحت از بیماری ۱۴ ــ تهنیت فتح ... باب دوم کیفیت صکوك وقبالات، در سه قاعده . باب سوم در اسامی صناع و بیان آنکه هر جنسی به چه طریق نویسند و تعاریف سجلات، چهار فصل. آنگاه رسالهٔ ۲۱ تا ۲۸ که آخری در مخاطبات خواتین است در دو قسم .

20108 ــ **ملک** ۳۸۵۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده ، ۹۴ گ ۲۱ س.

20109ــ **ملک** ۳۶۷۴: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده، ۱۰۹ گ ۱۶ س [ف. ملك : ۱۴۵] .

ترسل

نامه‌های گوناگون دیوانی و دوستانه‌است.

آغاز: حمد و سپاس لایعد ولایحصی مرخداوندی را سزاست که آفرینندهٔ جهان و دارندهٔ زمین و آسمان وروزی دهنده .

20110ــ **تبریز**، ملی ۳۰۲۹: نستعلیق شکسته تاریخ یاد نشده ، ۹۱ گ [ف. ملی تبریز ۱ : ۲۶۵] .

ترسل

نمونه نامه‌ها، اسناد بیع شرط، کالت نامه و، شرکت نامه ، مصالحه نامه . **آغاز :** الحمدلله

الذی‌احل‌البیع والشری وحرم الغصب والربا.

20111 ـ **تبریز** ، ملی ۲/۲۶۱۲ : نستعلیق شکستهٔ‌زین‌العابدین خسروشاهی‌فرزند مشهدی حیدر، شوال **۱۲۰۹**، ۳۲+۲گ۱۲ س [ف . ملی‌تبریز ۱:۲۶۴] .

ترسل = منشآت .

از ناشناسی که‌درهرات‌وبروزگار امیرعلیشیر نوایی میزیسته ، وتولیت موقوفاتی راداشته، و تا۹۲۷ زنده‌بوده‌است.دردولفظ ونه سطروتتمیم وهر سطر را به‌چندلفظ .

20112 ـ **تهران** ، دکترمهدی بیانی: نستعلیق **۱۲۰۷** [نسخه‌ها ۲:۴۶] .

ترسل

ناشناخته. **آغاز** : ای‌قادر مجموعهٔ انشای سخن ... حمد وسپاس فزون‌از قیاس و ستایش بی‌اندازه حکیم وحاکمی راسزاوار است.

20113ـ **ملك** ۳۶۷۸: شکستهٔ‌رمضان **۱۲۵۵**، آغاز برابرنمونه، ۹۲گ۹ س.

20114ـ **ملك** ۳۶۹۴:شکسته نستعلیق ع ۲/**۱۲۵۵** ، ۹۴گ ۸س[ف . ملك‌فارسی: ۱۴۷] .

ترسل

ناشناخته . بنام فتحعلیشاه، دربیست‌باب وصدنامه ، هرباب‌پنج‌نامه‌دارد . **آغاز**: ای‌نام توبهترین سرآغاز ... حمد بیحد و ثنای بیعد واجب الوجودی را . .

20115ـ**ملك** ۳۶۹۰: نستعلیق، **۱۲۴۴**، ۶۵ گ ۱۳ س [ف.ملك : ۱۴۸] .

ترسل = دستور نامه‌نگاری

چندگفتار ناشناخته .

20116 ـ**موزهٔ بریتانیا**۵۳۲۱/۴۱ Or : با تاریخ **۸۰۱ ـ ۷۱۸** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۱۰هست[فیلمها :۵۲۸].

20117ـ **مجلس** ۲۲۵۳ : نسخ تعلیق بسیار خوب سدهٔ **۹** ، آغاز افتاده، ترسلی‌است از سدهٔ نهم، ۲۸۶ ص[ف . مجلس ۶:۲۰۸].

20118 ـ **تهران**،مهدی‌بیانی: نستعلیق در دفتری ازمنشآت‌که بسال ۸۷۸ بدست **قوام** نامی‌گردآمده‌ودر**۹۰۵**نوشته‌شده‌است[راهنمای کتاب س ۴ ش ۳ ـ نسخه‌ها۲:۴۵].

20119ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۷۴۶۰: سدهٔ **۱۰** انشا وترسل است [ترجمهٔ‌ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴:۶۶۰] .

20120ـ **ملك** ۳۶۸۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام‌افتاده ، باعنوان صحیفه و سطر . آغاز میشود به:.. قسم‌هفتم ازطبقهٔ‌اعلی دیوانیان‌ومباشران(بنگرید:ترسل عبدالواسع) ۱۱۴گ ۱۸ س [ف. ملك . فارسی:۱۴۸].

10121 ـ**ملك** ۶۱۸۵: نستعلیق‌بدسدهٔ **۱۲**، نامه‌ها وپاسخهایی‌است‌به‌نثر ونظم‌باموارد گوناگون از تهنیت وتعزیت وجزآن ، آغاز و انجام افتاده،۷۹گ ۱۵س[ف . ملك: ۱۴۹].

20122 ـ **رضوی** ۲۱۷ (۴۹۹۹) : تعلیق اواخر سدهٔ **۱۲** ، آغاز وانجام افتاده ، ۳۳گ ۷س [ف . رضوی۷: ۲۵۰] .

20123ـ**موزهٔ‌بریتانیا**Or۷۰۰۵: سدهٔ **۱۳** ، ترسل است درشش بخش [نسخه‌ها ۴:۶۸۸] .

20124 ـ**تهران**،ادبیات ۱۷د:شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** . نمونه نامه‌هاییست‌خطاب‌به وزیران وپاسخ وزیران ، جواب حرم پادشاه، خطاب به‌امرای‌اجل ، خطاب به‌سادات،جواب سادات ، خطاب وزرای اجل، خطاب‌اهل‌فتوی، خطاب علمای فروتر ، جواب علمای فروتر ،

جواب علما ، خطاب مشایخ ، جواب مشایخ ، خطاب بزهاد وعبادوجواب آنها، خطاب بحکما و اطبا و جواب آنها، خطاب بهمنجمان وجواب آنها، همچنین خطاب‌وجواب: حفاظ،حاجیان، مودبان ، مؤذنان ، شاعران ، محتسبان ، خواجکان...[ف. ادبیات۱:۴۹۳] .

20125ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۲۵۸: نوشتهٔ **۱۲۲۸** . نمونه‌ای از ترسل. [نسخه‌ها ۶۸۸:۴] .

20126ـ **لنین گراد** B ۱۱۳۸۵ : نبشتهٔ صفر **۱۲۵۱** ،گفتاریست درترسل ودبیری میان ۱۲۴۰ــ۱۲۵۰ نگاشته‌شده است . فیلم ـ ملی [نسخه‌ها ۱۰۲:۳] .

20127ـ **ملك**۴۳۱۹/۳:سدهٔ**۱۳ــ ۱۴** نامه‌هاییست برای نمونه،ازپسر بهمادر،تعزیت نامه ،وسپس دعوت بصرف‌قهوه وغلیان وشرکت در مجلس مصیبت، سفارش‌نامهٔ‌کمك ودستگیری، نامه‌های دوستانه، تشکرنامه،عریضه‌جات، عتق رقاب ، [رؤیت] .

20128ـ **ملك** ۳۷۳۴:شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۳**،صورت ودستور نامه‌نگاریست. **آغاز:** بسم‌الله‌تعالی‌شانه،الله‌المثل الاعلی... نوروجود به مثابهٔ فیض بهار است ، ۲۶گ [ف. ملك : ۱۴۸] .

20129ـ **تهران**،ادبیات ۲۳۸ حکمت: نسخ سدهٔ **۱۳** ، دربیست باب ، نخست فهرست بابهاراآورده، باب‌یکم‌درمطلع مکتوبات،تافصل یکم از باب نهم در عذرخواهی را دارد [ف . ادبیات ۸:۲] .

20130ـ **سپهسالار**۷۵۵۲/۶:(۱۰۴پ ـ ۱۲۱پ) [ف. سپهسالار ۶۶۸:۵].

ترسل بهایی = التوسل الی الترسل

تعلیم مبتدین

ازابوالبقا،صدیقی‌سلطان پوری‌نورمحلی، مجموعه نمونه منشآت و نامه‌هاییست‌برای تعلیم منشیان .

20131ـ **پاکستان**، لاهور ، شیرانی ۳۵۷۱/۵۴۷/۱ : نوشتهٔ غلام نبی ، پیرامن **۱۸۴۱** م [دکتر محمد بشیرحسین۳۵۲:۲] .

20132ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۷۲/۱۰۲۰/۲:نوشتهٔ میرنیازعلی، آغازافتاده [مخطوطات ، دکترمحمدبشیرحسین ۳۵۲:۲] .

تفسیر اکبری

در انشا وخطبه و ادب.

آغاز: یا فاتح ابواب علوم و حکم ... بحمدك یامن ارسل الی‌الخلق رسولا امینا ... و بعدفهذه تحفة وهدیه‌اقباله بمنزلة‌الدعامن.. ابوالفضل‌بن شیخ‌مبارك . آن چشم دارم ازنظر بنده پرورت .

20133ـ **ملك**۳۸۱۱:نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ۱۱۶گ ۱۵ س ، زرین [ف. ملك : ۱۵۷] .

تمثیل

منشآتی است دریك دیباچه و پنج بخش : ۱ ـ درباب فتح ونصر ۲ ـ دراتحاد و اخلاص ۳ ـ نامه بیکی ازیاران ۴ ـ مناسب‌الحال‌قضات ۵ ـ فی‌الجواب. در دیباچه‌نام محمدالموسوی، و درنامه بیکی ازیاران‌نامی بدینگونه: الداعی حسین‌الخوارزمی آمده است .

20134ـ **مجلس** ۵۱۱۹:تعلیق‌اختیار المنشی فرزند علی‌الجنابذی ، بی‌تاریخ [ف . مجلس ۷۶:۱۵] .

التوسل الی الترسل = ترسل بهایی

ازبهاءالدین‌محمدفرزندمؤیدمنشی‌بغدادی، منشی‌علاءالدین تکش خوارزمشاه (۵۶۸ ـ

۵۹۶)، زنده در ۵۸۸ . در سه بخش: ۱ ــ مناشیر دیوانی وفتوح وعهود ۲ــ امثله ومکاتبات که از حضرت اجلها به ملوك واصحاب واطراف نافذ شده ۳ ــ در اخوانیات ومخاطبات که به بزرگان و مخدومان نوشته‌است. بکوشش حسن بهمنیار در ۱۳۱۵ خ چاپ شده است.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱ : ۵۰۷ ــ هدیة العارفین ۲ :۹۱ ــ ذیل کشف‌الظنون ۱ : ۲۸۱ (الترسل الی‌الرسل؟) ــ استواری ۱ :۲۶ ــ ف. مشار : ۴۵۶ ــ مؤلفین مشار ۵: ۷۰۵.

20135ــ **استانبول**، نور عثمانیه ۴۳۰۰ : نسخ ابوالمجد رمضان فرزند محمود کاتب خرتپرتی، ۱۰ شعبان **۶۶۲**، ۱۳۸ گ ۲۱ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۹۵ هست [فیلمها: ۶۱].

20136 ــ **لیدن** ۵۸۶ : نوشتهٔ ۳ ع ۶۶۸/۲، ۱۳۵ گ. عکس آن در ادبیات تهران به شمارهٔ ۱۳ با یادداشتهای قزوینی هست [ف. ادبیات ۱ :۵۳۱] ونیز تهران ملی ش ۳۸۶۳ و ۷۶۳ هست [ف معارف، جواهرالکلام ۲ :۱۸۳].

20137ــ **پاریس**، ملی S.p.۱۳۵۳: نوشتهٔ **۶۸۴**، جلد یکم است ودوم چهار پنج برگ از نسخهٔ لیدن کم دارد، وازص ۱۲۸ ببعد منشآت روزگار سلجوقی ومکاتبات منکیرنی از انشاء نورالدین محمد منشی نسوی آورده شده، ۹۵ گ ۱۸ س **فیلم** آن در ملی ش ۳۸۲۱ و ۴۴۴۲ و ۳۸۶۲ هست [ف . معارف ۲ : ۱۸۲] و فیلم آن نیز در دانشگاه ش ۱۳۱۰ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

70138ــ **مجلس** ۵۳۲۰ : نسخ خوش سدهٔ **۹**، آغاز در دیباجه وپایان در فصل فی‌ــ آخر الکتاب، التشبیهات افتاده‌است، با یادداشت هدایت، ۲۴۵ گ ۱۵ س [رؤیت].

20139ــ **ملك** ۶۳۲۳/۵۴ : صادقای تبریزی، محرم **۱۰۰۹** (۶۰ر ــ ۶۶پ) نامه‌ها ومنشورهاییست باعنوان انتخاب از «ترسل بهائی» [رؤیت] .

20140 ــ **تهران**، ادبیات ۴۴ ج : نستعلیق محمدعلی فرزند میرعلی جزی نسین خواری، **۱۰۸۷**. بخشی از آن نست دریك جنگ منشآت روزگار صفویه که فهرست آنها درفهرست کتابخانه آمده‌است [ف. ادبیات ۱ :۴۶۳] **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۴۳۵ هست [فیلمها: ۲۰۹].

20141ــ **پاریس**، ملی ۱/S.p.۱۳۵۳: همراه «الترسل الی التوسل». **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۰ هست [فیلمها : ۵۹۳].

تهنیت نامه

ازولی محمدکه درحیدرآباددکن میزیسته است . منشآت خوداوست، دردوباب: ۱ ــ تهنیت نامه ۲ ــ عرایض ومراسلات .

آغاز: حمدی‌که منشیان کامل و کاتبان صاحبدل در حیطهٔ تقدیر .

20142 ــ **آصفیه** ۱۹۴ انشا : نوشتهٔ احمد علی، **۱۲۷۰** درحیدرآباد، ۱۴۱ گ ۷ س [ف . آصفیه ۱ :۶۹] .

ثمرة‌الفؤاد = نوباوه

منیرلاهوری، دربخش منشآت خواهدآمد .

ج

جامع الفنون

محمد رشید، دربخش نامه‌ها خواهدآمد .

جامع القوانین

پرتاب رای راجه .

20144 ـ **آصفیه** ۳۸۹ انشا : تاریخ و نشانی بیشتریاد نشده [ف: آصفیه ۴ :۴۸].

جامع القوانین = انشای خلیفه

خلیفه شاه‌محمد که‌در قنوج میزیسته‌است. بسال ۱۰۸۵ (= انشای خلیفه)، درچهارفصل نامه‌هاست ویك خاتمه دردستور وآداب والقاب در نامه‌نگاری باآوردن نامه‌های واقعی : فصل ۱ـ در مکتوبات ۲ـ رقعات ۳ـ تهنیت وتعزیت، دوقسم ۴ـ درآداب والقاب . **آغاز** : ستایش و نیایش مراحدی را که کاتب فصاحت بیان خرد.

20145 ـ **کپنهاك**، پادشاهی: نستعلیق **۱۱۴۵** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵: ۶۹۷].

20146 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك لائبریری ۹ ، ۸۷۶ خلیفه (۳) : نستعلیق با تاریخ **۱۱۹۷** در دفتر، ش ۱ دفتر، ۷۲ گ ۱۵ س[مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۶۰۱] .

20147 ـ **کپنهاك**، پادشاهی، مجموعهٔ کریستن‌سن ۱۳۱: نستعلیق نجم‌الدین، سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۷۰۷] .

20148 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۴۴۸/۵۷۶۷: محمدقاسم ساکن پرگنه سیالکوت ، ۲۹ محرم **۱۲۲۷** (۱۸۱۲م) آغاز افتاده ، کرم خورده [مخطوطات ، دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۵۲] .

20149 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۹۲/۱ /۳۱۹۷ : شوال **۱۲۴۰** (۱۸۲۴م) [مخطوطات ، دکترمحمدبشیرحسین ۲ : ۳۰۲].

20150 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۹ ، ۷۸۶ خلیفه (۱) : نستعلیق فضل محمد فرزند قاضی پیر بخش **۱۲۵۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۱ گ ۱۱ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۵۹۷].

20151 ـ **اسرائیل** ، ملی ودانشگاهی اورشلیم ۷۸ـ۸ Ap : نوشتهٔ **۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۹] .

20152 ـ **مجلس** ۳۵۴۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، برای راجه پسر چراغعلی ، آغازبرابر نمونه، فهرست نامه‌ها در فهرست کتابخانه آمده است ۳۱۲ ص ۱۲ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۹۹]

20153 ـ **کپنهاك**، پادشاهی : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ناقص [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۶] .

20154 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۹ ، ۸۷۶ خلیفه (۲): نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳** ، ۴۳ گ ۱۴ س[مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱: ۵۹۹] .

20155 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۹ ، ۸۷۶ خلیفه (۵): نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳** ، ۷۷ گ ۱۰ س [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی ۱: ۶۰۵] .

20156 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۶/ ۳۰۲۱: شهاب‌الدین فرزندمحمد عظیم ، سدهٔ : **۱۳** .

20157 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۵۵۵/۵۳۱: سدهٔ **۱۳**.

20158 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۳۱۹/۳۱۵ : نوشتهٔ ۱۸ پادشاهی شاه عالم (۱۱۷۳ ـ ۱۲۰۲) سدهٔ **۱۲** [مخطوطات ، دکتر محمدبشیر حسین ۲: ۳۵۲].

20159 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك لائبریری ۹، ۸۷۶ خلیفه (۶): نستعلیق **۱۸۲۵**م، آغاز برابرنمونه، ۵۵۴ گ ۱۷ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۶۰۶].

20160 ـ **لاهور** ، پنجاب لائبریری ۹، ۸۷۶ خلیفه (۳) : شکستهٔ رام‌چندزرگر ،

چهارشنبه ۱۸۴۸م ، ۷۷گ ۱۲س[مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۶۰۴].

20161ـ **بنگال**، آسیایی۴O(۳۸۹): شکسته ، تاریخ یادنشده [ف . بنگال: ۱۲۳].

20162 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۹۵ : تاریخ یادنشده .

20163ـ **پاکستان**،لاهور،شیرانی۶۳۴۶، کرم خورده.

20164ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۷۹۵/۷۶۳/۴ : دراین نسخه تاریخ نگارش ۱۰۸۷ یاد شده است .

10165 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۶۱۹۸/۱ : انجام‌افتاده .

20166 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۷۶۸/۷۳۵/۱ : نیز تاریخ یاد نشده.

20167ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۳۵۸/۳۵۴/۱ : نیز تاریخ‌یاد نشده .

20168 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۵۶۳۴/۲۳۱۱ : بایادداشت ۲۷شوال۱۲۵۸ [مخطوطات. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۵۴].

جلالیه درعلم مکاتبه

از محمد فرزند علی‌ناموس خواری، بنام جلال‌الدین‌ابویزیدزنگی‌فرزندطاهرفریومدی، در دوقسمت: ۱ـ مباحث علمی ۲ـ رسایل‌عملی ساخته و در پایان از سال۷۰۸یادکرده است . و از اوست «تحفهٔ جلالیه»که‌درآن تاریخ۷۴۱ دیده میشود [دانش پژوه] .

بنگرید : مجلهٔ ادبیات س ۷ ش ۳: ۶۷.

20169 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/ ۱۹۴ حکمت : سدهٔ **۷ـ۸** نوشتهٔ زکریا فرزند عوض کاتب ، در **۶۵۶** (!) در انقره درفهرست بنام «مجموعهٔ‌جلالیه درعلم‌مکاتبه» یادشده است[ف. ادبیات ۲: ۵۱] .

20170ـ **پاریس**p.۴۱۸ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ۱۶۱گ. فیلم آن‌در دانشگاه ش ۱۳۳۰ هست [فیلمها : ۶۹].

جنون بهاریه = رسالهٔ...

از بیدل‌دهلوی لاهوری ، عبدالقادرفرزند عبدالخالق(۱۰۵۴ـ۱۱۳۰یا۱۱۳۳) مجموعه نمونه‌هایی از نامه‌هاست. ونیز «منشآت» اودر بخش منشآت ونامه‌هاخواهدآمد .

بنگرید:ذریعه۹: ۱۵۲ـفرهنگ‌سخنوران ۹۷ .

20171ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۵۲۶۹/۲۲۵۹ : تاریخ یادنشده[مخطوطات، دکتر محمدبشیر حسین ۲: ۳۵۴].

جوامع‌الانشا

از حسین‌هروی .

20172ـ**استانبول**، نورعثمانیه۴۳۰۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۲۵۱ گ ۱۵ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۸۰ هست [فیلمها : ۷۰] .

جوامع‌اللغات ولوامع المصطلحات

در ص ۱۹۸۰ گذشت.

جواهر ریزه

از بیدل ، عبدالقادرکه یاد اودر « جنون بهاریه : دربالا »گذشت. منشآت اوست درعشق وعرفان.

20173ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۳۲۹/۳۲۵ : نوشتهٔ ۲۲ رجب **۱۲۵۲** (۱۸۳۶ م) [مخطوطات دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۵۵] .

جوهریه

ازسیمی نیشابوری، معلم کودکان در خراسان، سراینده، معماساز، خوشنویس، نقاش، طلاکار، منشی. از نیمهٔ یکم سدهٔ نهم و بروزگار کاتبی (م ۸۳۹)، «شاهد صادق» مرگ او را ۸۳۰ یاد کرده درست نیست، چه این گفتار را درسی روز ازسال ۸۳۷ درچهار باب به انجام رسانده است: ۱ ـ تعلیم و تعلم ضوابط و روابط در طور معتبر ۲ ـ انواع مخاطبات... و مجاوبات ۳ ـ عرض عرایض مصنوعه که بمشاهیر نوشته شده ۴ ـ حجج وقبالات شرعیه و تمسکات. **آغاز**: حمد بیحد و وقیاس و سپاس بیعد و احساس بوجه سر ادقات بارقات کمال.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۸۸ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۸۴.

20174 ـ **مجلس** ۳۳۶۴/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (ص ۱۱۲ـ۱۲۸)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۱۱۹۸].

20175 ـ **ملك** ۵۲۶/۸: نستعلیق سید حسن حسینی متخلص به ثریا، دوشنبهٔ **۱۲۷۱**، (ص ۲۱۶ ـ ۲۳۸) آغاز نزدیك به نمونه [رؤیت].

چمنستان

از منشی بنده علی عطارد قلم خان بهادر فرزند شمشیرعلی، بسال ۱۲۴۴ (= باغ ارم) در نامه نگاری، درچهار فصل: ۱ درعجایب علم جفر ۲ ـ در عبارات و انشا و مکتوبات و معلومات و مراسلات ۳ ـ دستورالعمل مقدمات ملکی ۴ ـ ضوابط دربار وادب و آداب و مدارج القاب. و در پایان نام امیران و سران دولت آصفیه را در آن روزگاران به ترتیب تهجی آورده است. **آغاز**: حمد بیحد و ثنای بیعد مرخالق صمد واحد را می‌سزد.

20176 ـ **آصفیه**، ۱۲۹ انشا: [ف. آصفیه ۱: ۷۰].

چهار باغ

ابوالفتح گیلانی، در بخش منشآت خواهد آمد.

چهار چمن

چندربهان برهمن، در بخش منشآت خواهد آمد.

چهار چمن

محمد منیر، در بخش منشآت خواهد آمد.

چهار گلشن

ازابواحمد صدیق، ازمنشیان میانهٔ سدهٔ یازدهم هندوستان، درمراسلات و عرایض و حکایات و ظرایف درچهارگلشن در ۱۰۵۳ نگاشته است: ۱ ـ طراوت چمن یگانگی ۲ ـ گلشن فرزانگی ۳ ـ گلستان لطافت ۴ ـ بوستان ظرافت. **آغاز**: سپاس بیعد و حمد بیقیاس سزد بمبدعی که درانسان نهاده نورخرد.

20177 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۶ گدا: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۸۰ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۱۷۷].

ح

حدائق الوثاق

از محمد فرزندعلی ناموس خواری، درده قسمت: ۱ ـ کیفیت ترکیب قبالات، درده رکن ۲ ـ معرفت حالات و صورت دقایق، درسه صنف (بنگرید: جلالیه درعلم مکاتبه: ۲۰۹۷ ازهمو).

20178 ـ توبینگن ۳/ Or.۳۵۱۲ : نسخ محمد فرزند محمود فرزند ضیف نجیب فرزند ابوالمبانی نهاوندی ، ۲۴ ع ۱/ ۷۳۷ همراه با «تحفهٔ جلالیه» ازهمو. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۹۱ هست [فیلمها : ۵۷۷] .

خ

خاص الانشاء

ازملا جامعی ازسرایندگان پایان سدهٔ یازدهم. مجموعه نمونه نامه‌هاست ومنشآت که بسال ۱۰۷۴ (= خاص الانشاء) نگاشته‌است. **آغاز :** این نامه‌که عنوان وی‌از حمد خداست ـ چون نامیه مخصوص بصدنشوونماست .

20179 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۶ جام: شکسته ۱۷ پادشاهی‌محمد شاه غازی (**۱۱۴۸**)، آغاز برابر نمونه، ۱۱۱ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ : ۱۶۴] .

20180 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/ ۳۱۱۱/۱۰۶ : تاریخ یاد نشده [ف.دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۵۶] .

خجسته بیاض = سفینه

از میرزا رفیع واعظ‌قزوینی،که دردیباجه آنرا به‌دونام بالا خوانده است ، باماده منظوم تاریخ نگارش ۱۰۳۹ . وازهموست « ابواب الجنان : ۱۵۱۸».وباید دید با «دستور نامه نگاری» اوچه جدایی دارد. **آغاز:** منشی ناطقه رادوات دل وقلم زبان از جهت تحریر حمد و ثنای متکلم‌نطق آفرینی است.

20181 ـ **دانشگاه** ۲/ ۴۶۰۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۴-۲۴۵) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۱].

20182 ـ **تهران**، ادبیات ۸۷ د : نستعلیق یکشنبهٔ شعبان **۱۱۰۰** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «منشآت» یادشده‌که درعطف جلدنام نگارندهٔ آن آمده است ، ۱۳۵ گ ۱۱ س [ف. ادبیات ۱ : ۴۹۹] .

20183 ـ **تهران**، ادبیات ۴۰۵ جوادی: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** «منشآت نادری»است و منشآت واعظ‌قزوینی نیزدرآن‌هست [ف. ادبیات ۳ : ۶۳] .

خلاصة الانشا = انشای فراست

از اقل العباد ضعیف الحافظ ، دردیباجه به نام نخست ودرپایان به‌نام دوم‌خوانده‌شده‌است. دردیباجه‌ازرزم‌نامه، مرقع‌جهانگیری، بهارسخن محمد صالح (ص ۲۰۸۷ همین‌فهرست)، خلاصة التواریخ، بهار دانش، کارنامهٔ منشی ، صلح‌کل ابوالفضل وجز آنها یادشده‌است. باب‌دوم‌درالقاب ونقوش ، سوم در تعریف درویشان صاحب حال **آغاز :** منت ایزدکه ازراه‌کرم ... ازآنجاکه مقیدان سلاسل تعلقات و محبوسان غلایل دنیای بی‌ثبات را آیتی‌است مستمر .

20184 ـ **دانشگاه** ۵۰۲۸ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۲** ، ۲۳۲ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۰] .

خلاصة المکاتیب

در بخش منشآت خواهد آمد .

د

دانش بهار

ازدیانت رای‌فرزندگنش رای.

20185ـ **آصفیه** ۳۴۵ انشاء : نوشتهٔ **۱۲۲۶**[ف . آصفیه۳ : ۵۶] .

دبیری و ترسل = رساله‌ای در...

میان سالهای۱۲۴۰ ــ ۱۲۵۰ نگاشته‌شده است . **آغاز :** حمد و سپاس بیقیاس مرخدای راکه آفرینندهٔ جهان ودارندهٔ زمین و آسمان و وروزی دهندهٔ انس وجان است .

20186ـ**شوروی**، آکادمی‌علوم۱۱۳۸ **Or.B**: نستعلیق۱۲صفر**۱۲۵۱** ،برای حسین بیگ فرزنداماقلی بیگ، ۳۱گ . فیلم‌آن‌در دانشگاه‌ش ۲۹۶۸ هست [فیلمها:۸۳].

دستورالانشاء

ظهیری فاریابی، ظهیرالدین محمدفرزند محمود فرزند حمزه، که درشهرایرج میزیسته، در گذشتهٔ ۷۹۸ ، دستورنامه نگاریست‌که‌بسال ۷۶۱ بنام شمس‌الدین حسین فرزندسعید وزیر نگاشته است . **آغاز:** حمد وشکر بیعدخدایرا تبارك وتعالی‌که اعلام استفهام راموهبت‌فرمود.

بنگرید :هدیةالعارفین ۲:۱۶۱ ــ ایضاح المکنون ۱:۴۷۲ .

20187ـ **قاهره** ،دارالکتب ۱۵ ادب فارسی طلعت : نستعلیق بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه، ۲۵۶گ ۱۵ س [مخطوطات۱:۱۳۹].

دستورالانشاء

از ملا عبدالرزاق سمرقندی.

20188ـ**دانشگاه۴۴**/۲۴۶۴ : نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص ۵۷۰ ــ ۶۰۰) **آغاز :** وهرگاه‌که مکتوب را بقاصدی دهد بایدکه‌پیش برزمین غلطاند [ف. دانشگاه ۹:۱۲۰۸] .

دستور انشاء

از محمد فرزند ناصرالحق نوربخشی، که یاد او در «انشاء عالم آرا : ۲۰۸۴» گذشت ، ونیز بنام شاه تهماسب (۹۳۰ــ۹۸۵) ، دریك فاتحه وسه بخش‌نگاشته است: فاتحه‌درمعانی و بیان وصنایع شعری ۱ ــ اقسام انشا۲ــاختصار در انشا ۳ ــ کیفیت مکاتیب و داد ستد نامه‌ها. و هریك برانواع ولمعه‌ها. باید دید با «انشاء عالم آرا »ی او چه جدایی دارد .

20189 ــ **سپهسالار** ۲ /۷۰۹۴ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**(۵۲پــ۷۹ر) آغاز دردیباچه افتاده است[ف . سپهسالار ۴:۴۲۷].

دستور الانشاء

ازننداللمنشی ملتانی .

20190 ــ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۱۷۸۸/۴۸۰۸: آغازوانجام‌افتاده، درفهرست‌آمده:این‌رساله‌جزآنست‌که درف.ریو ۱۰۳۱: یاد شده است[مخطوطات، دکترمحمد بشیرحسین ۲:۳۵۶] .

دستور انشا

از ناشناس . در یك مقدمه‌که درچند فصل است،سپس‌مقاله‌ها، مقدمه درشرف‌کتاب است ، درچند فصل . فصل ۱ ــآلت و زمان ومکان۲ــ علوم مفید دراین‌صنعت۳ــشرایطسخن. **آغاز:** حمد وثنای‌بی‌انتهاوشکروسپاس‌بیقیاس، حضرت مبدعی را .

20191 ــ **سپهسالار** ۵۵۳۵/۷ : در جنگی از سدهٔ**۱۳**(۲۱۵پ ــ ۲۲۹ر)پایان در مقالهٔ یکم‌مکتوب‌الیه‌افتاده‌است، آغازبرابر نمونه[ف . سپهسالار ۳:۱۹۹] .

دستور دبیری

از معزالدین محمد فرزند عبدالخالق میهنی.
و او جز نگارندهٔ «رئیس الشعرا : در عروض» است .

20192ـ استانبول، فاتح ۲/ ۴۰۷۴: نوشتهٔ آدینهٔ ذیقعدهٔ ۵۸۵ ، ۱۰۸ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۱و ۳۵۰۶هست [فیلمها ۸۴ و ۴۱۷] .

دستور شگرف

از لاله بهویت رای .

20193 ـ بنگال، آسیایی ۴۹۲F۲۰: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۶۴] .

دستور الکاتب فی تعیین المراتب

از شمس منشی، محمد فرزند هندوشاه که یاد او در «الارشادفی الانشاء :۲۰۸۳» گذشت. بنام شیخ اویس بهادرخان (۷۵۷ ـ ۷۷۶) که منشی‌گری او را داشته، در ۷۳ سالگی، در ۲ رجب ۷۶۱ تسوید و در ۷۶۷ به بیاض درآورده‌است. در یك مقدمه و دوقسم و یك خاتمه: مقدمه در کیفیت این کتاب وشرط شروع در آن. قسم ۱ ـ نامه نگاری پادشاهان وامراء ووزیران ومشایخ واستادان و اشراف ومنجمان ... وجدوپدر وعم ... در دو ضرب ومراتب وفصول . ۲ ـ در احکام دیوانی و تفویض اعمال و فقاهت و شیخی و خانقاه و قبالات وعامل زکات و متصرفی جزیه، دردو باب یکم در سه ضرب وپنجاه وشش فصل، دوم در دوضرب و بیست و دوفصل . در ۱۹۶۰ م در مسکوچاپ شده است . **آغاز:** تحمیدی که سیار فهم دوربین بمراحل ومنازل آن راه نیابد .

بنگرید : ذریعه ۸: ۱۶۵ .

20194ـ کوپرولو ۱۲۴۱ : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۲۲ ج ۸۹۸/۱، ازروی نسخهٔ نوشته‌شده از روی اصل ، ۲۳۴ گ . فیلم آن دردانشگاه ش ۴۷۱ هست [فیلم : ۸۵] .

20195ـ سپهسالار ۲۷۷۳: نستعلیق سدهٔ ۸ـ۹، انجام دوصفحه افتاده، نسخه در صحافی آشفته شده ، آغاز برابر نمونه، ۲۲۸ گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۲: ۲۳ و ۴: ۴۲۹].

20196 ـ استانبول ، فاتح ۳۶۲ : نستعلیق ، شنبهٔ ۱۷ع ۸۰۹/۱، برای شیخ اویس بهادر خان ، ۱۷۴ گ ۲۵ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۶۰ هست [فیلمها: ۸۵].

20197ـ پاریس S.P.۴۶۳ : نسخ ونستعلیق، تاریخ یادنشده، ۲۲۸ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۴۲ هست [فیلمها :۸۵].

دستور مسعودی

در انشا ومراسلات .

20198 ـ تبریز ، ثقةالاسلام : تاریخ یادنشده [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی]

دستور نامه

از غلامحسین محمدپوری .

20199ـ بنگال، آسیایی ۶۴۳F۲۱: نستعلیق ۱۳۰۳ [ف. بنگال : ۶۴] .

دستور نامه‌نگاری = ترسل

گویا از حضوری ، میرزا عزیز الله قمی ، درگذشتهٔ ۱۰۰۰ .

آغاز: عجز مراتب حمد وثنا تسلیم بارگاه صمدی که خامه را در معرکهٔ آغاز ثنایش از

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۵۷ـ فرهنگ سخنوران ۱۶۸ .

20200 ـ همدان ، آرامگاه بوعلی ۲/ مج : با تاریخ ۱۲۹۹ در دفتر ، همراه «محیط اعظم» از حضوری [نسخه‌ها ۵: ۳۳۵].

دستور نامه نگاری

از حیدر فرزند نعمت‌الله طبسی، در سه مقاله: ۱ ـ مخاطبات وعرض دعوات ۲ ـ مکتوبات و اعلام مدعیات ۳ـ تمسکات و تحریز. **آغاز:** حمدی که اقلام منشیان دیوان فصاحت وشکری که السنهٔ مترسلان خطهٔ بلاغت.

20201 ـ **الهیات** ۱/ ۲۸۷ د: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** (۲پ ـ ۳۱ ر) ۱۵ ـ ۱۷س [ف. الهیات ۱ : ۲۷۴].

دستور نامه نگاری = منشآت

از میرزا رفیع واعظ قزوینی، که یاد او در «خجسته بیاض : ۲۰۹۹» گذشت. نامه‌هایی است از او به‌نثر و نظم و دستور نامه‌های دوستانه و دیوانی. واز «ابواب الجنان : ۱۵۱۸» خود نیز در آن یاد کرده است. **آغاز:** حمد بیحد منعمی را شایسته و ثنای بی‌منتها ملك الملکی رازیبنده است ... که دست قدرت کامله‌اش اوراق افراد نوع انسان.

20202ـ **دانشگاه** ۲/ ۲۴۰۲: نستعلیق یکشنبهٔ ۲۵ع ۲/ **۱۲۷۴** (ص۲۷۳ـ ۳۶۰) آغاز برابر نمونه، نامه‌هاییست به‌نثر ونظم ودستور نامه‌نگاری [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۰۹].

دستور نامه نگاری = ترسل

ازشرف‌الدین‌علی یزدی فرزند شیخ‌حاجی، که یاد او در «انگشت شماری : ۱۳۷» گذشت. در دوباب : الباب‌الاول فیمایتعلق بالمکاتیب، در دومقصد وفصلهایی. **آغاز :** بعد از سپاس و ستایش دانایی توانا تبارك و تعالی‌که فرستادن رسولان باکتابها.

20203ـ **ملك** ۳۶۸۵ : نسخ، سدهٔ **۹** تنها شش فصل را دارد(گ۱پ‌ـ۵۵پ) ۲۳ س [رؤیت].

دستور نامه نگاری = منشآت

ازمنشی گنیش‌داس بهدرا. نمونه‌نامه‌هاییست برای : تهنیت ، تعزیت ، وازکسانی به‌اقوام و دوستان. ودرپایان دستور نامه‌نگاری وواژه‌ها و اصطلاحاتی‌است‌که در نامه نگاری‌بکار میرود.

20204ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/ ۳۲۳/ ۳۳۳۷: نوشتهٔ محبوب‌عالم، ۱۱ ذیقعدهٔ **۱۲۶۵** (۱۸۴۹ م).

20205ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/ ۹۲۱/ ۳۹۷۳: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۲: ۳۷۷].

دستور نامه نگاری = ترسل

از غیاثا محمد ، فراقی اصفهانی. دستور نامه‌نگاریست باعنوان رقعه‌به‌اعاظم واکابرسادات ونقبا ، بمشایخ‌کبار و زهاد، به‌امرای بزرگ ، بارباب هدایت، بجانب فقها، بجانب‌علمای‌کبار ، بجانب قضات بزرگ، بوزرای‌عظام، بمستوفیان، به‌حکمای‌حاذق، بارباب‌احتساب، بخوشنویسان، بقوشچیان، باهل‌ساز، بخوانندگان‌واهل‌موسیقی، بقصه خوانان ، بمعماران مهندس، چند رقعه و نامهٔ خزانی ، تابستانی، زمستانی، بارندگی، نوروزی ، عیدی، تهنیت ، تعزیت ، عذروو داع و جز آنها وچند نامهٔ دوستانه. درذریعه ۹: ۸۱۶ واژهٔ فراقی از اویاد نشده است. **آغاز:** انشاء حضرت... فراقی، رقعه‌به اعاظم و اکابرسادات و نقبا . ای باد بگویمت‌سلامش‌برسان ... بندهٔ راسخ العبودیت‌والاخلاص جبین عبودیت.

20206ـ **دانشگاه** ۱/ ۲۵۴۷: نستعلیق ۱۶ع/ **۱۰۵۰** در جنـگ ، در فهرست بعنوان «**منشآت**» آمده ، آغاز برابر نمونه . [ف . دانشگاه ۹: ۱۳۴۲] .

20207ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۸۷۳: نستعلیق **۱۰۶۰**. آغاز برابر نمونه، درفهرست

بنام «انشا» یاد شده است [نسخه‌ها ۲: ۱۷۵]

دستور نامه نگاری

از محمد مسیح بغدادی، بنام ابوالمظفر شاه عباس الحسینی الصفوی بهادرخان، در دهۀ هفتم سدۀ یکم پس از هزار نگاشته است. و در آن نمونه‌هایی از نامه‌ها را آورده است. **آغاز:** حمد وسپاس بدیع الاساس که منشیان... و بیان آن عاجز آمده.

20208 ـ **ملك** ۴۶۵۷/۲: نستعلیق سدۀ **۱۱** (۶ر–۱۹پ) [رؤیت].

دستور نامه نگاری

ازملامیر قاری کوکی گیلانی کاشانی، نگارندۀ «اسرار القرآن ۱۰۷ وعلم التنجیم: ۳۲۹» وجز آن. بنام سلطان معزالدین (؟) در ده باب ویك خاتمه: ۱ ـ در اظهار محبت واعلان مودت ۲ ـ فراقیات و شوقیات و تملق ورفع حاجات نزد شاهان ۳ ـ درقرب معنوی وانفصال جسمانی ۴ ـ تفویض احوال یعنی وانمودن این معنی که صورت اخلاص برضمیر مکتوب الیه واضح است ۵ ـ در شکایت ازدونان ۶ ـ ارسال تحف والتماس نمودن به وفای وعد ۷ ـ استدعا والتفات... ۸ ـ مناشیر وامثله ۹ ـ متفرقات: تهنیت، تعریف نامه، فتحنامه، طلب حضور، سفارش نامه، عتق عبید، وثیقه وجز آن ۱۰ ـ مکاتیب جوابیه نزد طوایف انام. خاتمه. اظهار تأسف بواسطۀ فوت شدن اوقات [دیباچه باختصار].

20209 ـ **دانشگاه** ۵۲۵۸/۱: نستعلیق باتاریخ **۱۰۴۶** دردفتر. آغاز درد یباچه وانجام در باب دوم افتاده (۲ر–۴۸پ) [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۳].

دستور نامه نگاری = منشآت

از میرزا یوسف هروی، دستور نامه نگاریست به نظم ونثر، واینکه درهرمطلبی چه شعرهایی شایسته است، ودرآن ازعالمگیردوم که در ۱۱۶۷ پادشاه شده یادکرده است.

20210 ـ **دانشگاه** ۲۶۱۵/۵: نستعلیق سدۀ **۱۲**، نسخۀ اصل چه بسیاری ازجاها سفید گذارده شده **آغاز:** من کلام میرزا یوسف هروی. سایر بطبقۀ اعلی ازامرا نویسند: عتبۀ خدام ذوی الاحترام امرا وجهان پناه، ۱۴۶ گ [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۷۵].

دستور نامه نگاری

ناشناخته. درشانزده باب: ۱ ـ ندارد ۲ ـ دستورالعمل شجره واحکام وپروانجات وامثال آن که از دیوان اعلی نوشته میشود. دراین باب در دستورالعمل طغرانویسی آمده: من سلیمان بن عباس بن صفی جده عباس بن سلطان محمد بن طهماسب اسماعیل ۳ ـ درمهر مبارك که هریك بکدام نوشتجات است ۴ ـ دستور مکاتیب اشرف بمخدرات اقوام ۵ ـ کتابت متعارفه که ارباب دولت بیکدیگر نویسند ۶ ـ مکاتیب اواسط الناس ۷ ـ مکاتیب سایر الناس که عارف به آداب نوشتجات هستند... ۱۶ ـ در املاوقواعد سخنوری وخط مشتمل برمقدمه ومقالات وابواب.

20211 ـ **ملك** ۶۲۹۳: نستعلیق محمد باقر ۲۹ ع ۲/ **۱۲۶۹**. آغاز در باب یکم افتاده. ۱۵۰ گ ۱۰ س [رؤیت].

دستور نامه نگاری

دوباب: تصدیرات، مکتوبات.

20212 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۸/۴: نستعلیق **۹۸۷** در سمرقند (۵۳پ–۵۶ر) دوباب است: تصدیرات، مکتوبات. **آغاز:** باب اول در تصدیرات در این باب سیزده سرنامه است. اول ابتدای سرنامۀ پادشاه آغاز کنیم اولی تر است،

و حاجت بدان بیشتر باشد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۶] .

دستور نامه نگاری

در نه فصل، در دیباچهٔ نسخهٔ ۶۲۷۶ ملك فهرست فصلها چنین آمده : ۱ ــ فصل در بیان سلطنت و خلافت و مملکت وعدالت ۲ ــ فصل درامارات و وزارت وعظمت وخلافت ۳ ــ فصل درشریعت و حکومت وفطانت و بلاغت ۴ ــ فصل در فقاهت و دیانت وعفت ۵ ــ فصل درصدرات وایالت وسعادت ۶ ــ فصل درابوت وعطوفت و شفقت ومرحمت ۷ ــ فصل درحرفت وصناعت و حصافت وخدانت ! ۸ ــ فصل درسیادت وشوکت وصولت ۹ ــ فصل دربیان مدار ومصاف ومکتوب الیه.

آغاز: بدان ای عاقل اغراکرم الله فی الدارین که خانهای مکتوب علی الاختصار نه میباشد، نسبت

20213 ــ **ملك** ۶۲۷۶/۹ : نستعلیق رکن الدین فرزند سیدعلی مشهدیــان حسینی دادارزی ! ع ۹۷۴/۱۶ . آغاز برابر نمونه (۶۶پ ــ ۷۱ر) [رؤیت].

دستور نامه نگاری

از ناشناس . با دیباجه که در آن سی قانون برای منشیان یادشده. سپس سه مقاله : ۱ ــ نامه‌های وجیه‌الدین بدوستان ۲ ــ نامه‌هایی از منشیان ۳ ــ نامه‌های فیض‌الله بدوستان وخویشاوندان، باید بروزگارفرخ سیر (۱۱۲۴ــ۱۱۳۱) نگاشته شده باشد .

20214 ــ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۲۲۵/۱۱۷۲/۱ : تاریخ یادشده در فهرست بنام «کتاب انشا» یاد شده است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۶۷] .

دستور نامه‌نگاری

چندگفتار ناشناخته .

20215 ــ **سنا** ۳۴۸ : نستعلیق درویش عبدالله منشی بلخی، ذیقعدهٔ **۹۱۷**، زرین ، ازکتابهای دکتر بیانی بوده، ترسل است که ذیل آن عنوانهای به طبقهٔ اولی، به‌طبقهٔ اعلی ، به طبقهٔ اوسط، به... دارد واین عنوانها در «نامهٔ نامی» خواند میرو «صحیفهٔ شاهی» کاشفی دیده میشود ونیز «ترسل» عبدالواسع [نسخه‌ها ۶ : ۵۵۲] .

20216 ــ **دانشگاه** ۳۵۵۶ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۰ــ۱۱** دستور نامه‌نگاری است که باید از همان سدهٔ ۱۰ــ۱۱ باشد با عنوانهای: درالقاب قضات عالی جاه ومشایخ ولایت پناه ، در ادعیهٔ قضات وعلما ، درذکر کاتب ، درعرض خدمت ، در اقامت وظایف دعا ، درعرض اشتیاق، تمنای ملازمت، طلب غرامت ، در اختتام ، درالقاب، در ادعیه ، امیدعنایت ، طلب عنایت ... ۱۵۶ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۷۷].

20217 ــ **مشهد**، فرهنگ وهنر، الف۴ : رقاع شکسته بخامهٔ شیخ بهایی، ذیحجهٔ **۱۰۲۲**، آغاز افتاده ، ۵۶ص [ف. کتب خطی : ۱۰۴].

20218 ــ **الهیات** ۲۱۹د : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده، دستور نامه و قباله نویسی است ، ۷۵ گ ۱۵ س [ف . الهیات ۱ : ۵۴] .

20219 ــ **تهران**، ادبیات ۳۲۰ حکمت: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده، [ف . ادبیات ۲ : ۶۹].

20220 ــ **مجلس** ۵۹۹۶/۳۱ : با تاریخ **۱۱۰۰** درجنگ (ص ۶۸ــ۸۳) سپس چند رقعه و فرمان [ف. مجلس ۱۸ : ۳۷۲] .

20221 ــ **مجلس** ، فهرست نشده : از کتابهای آقای سید محمدعلی روضاتی بوده، سدهٔ **۱۱ــ۱۲** نمونهٔ خوبیست از دفترقانون (مانند صریح الملك برای اسناد) و نامه های دولتی

روزگار صفویه‌که فهرست آنها و نمونه‌ای از اصطلاحات بکار رفتهٔ در آن در فهرست فیلمها آمده است . و در بسیاری از موارد آمده که چگونه نامه‌ها را می‌نوشته‌اند و حاشیه‌های کاغذچه اندازه می‌بایستی باشد و آرایش آن چگونه ولفافه‌و بندآن‌چه‌باید باشد. گردآورندهٔ آن‌گویا برادرزادهٔ میر محمد کاظم بوده ونامش ما نا**محمدمحسن‌خان** است[دانش‌پژوه، فیلمها ۷۵۴] .

20222**ـ تهران**، ادبیات ۲/۱۵۹ج: شکسته نستعلیق ج ۲/ **۱۲۶۰** ، زرین. دستور نامه نگاری است باچندنامهٔ دیوانی، به‌دوستان بزرگ ، بزرگان بیکدیگر، به‌پدر وجز آنها. آغاز دیباجهٔ بیاضی‌که‌میرزا مهدیخان برای‌رضا قلی‌ساخته هست (۱۰۵پ-۱۵۲ر) [ف.ادبیات ۱: ۴۷۷] .

20223**ـ تهران** ، اصغرمهدوی۳۸۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، دستورنامه‌نگاری و درباری ودیوانی‌است‌گویاازروزگارصفویان، ونامه‌هایی [نسخه‌ها ۲: ۱۳۱] .

20224 **ـ دانشگاه** ۴۴۱۴ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**،دستورنامه‌نگاری‌وچندنامه‌وفرمان[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۷۷].

20225**ـدانشگاه**۳/۳۲۰۴:در«کلیات» او مورخ **۱۳۲۳** (ص۱۳۲-۱۶۳)آداب‌انشای دیوانی است . [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۱۶۰].

20226**ـ مجلس**۲۲۶۲:تاریخ‌یادنشده نامه‌هایی است که عاشق و معشوق بیکدیگر می‌نویسند،گویا ساختهٔ سدهٔ ۱۲-۱۳ .درپایان آمده:این ارادت پیشه خلوصیت اندیشه بتمنای برخی از دوستان ... تجمیع این کتاب . . . برآمده ... تاآنکه‌عشاق باغم ساخته وشیدایان دلباخته ...ازمضامین‌شیرین... آن ضبطرقیمه.. نموده ، ۱۸۷ ص ۲۰ س [نفیسی، ف . مجلس ۶: ۲۱۸]. بنگرید: دلیل‌العشاق.ص۲۱۰۶.

20227 **ـ مجلس** ۵۶۴۸/۳ : تاریخ یاد نشده (ص۳۲۱- ۳۶۹) آغاز : در طریق قواعد انشاءکه موافق‌زعم‌وقواعد ...انجام‌افتاده [ف. مجلس ۱۷ :۱۰۴] .

دستور نوشت‌نثر = ترسل

از محمدحسین قتیل‌لاهوری دهلوی،که‌یاد او در «چهار شربت، دربخش عروض » خواهد آمد . مجموعه منشآت‌است بطور نمونه . ونیز «منشآت» او دربخش‌نامه‌ها خواهد آمد.

20228**ـ پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۷۵۴/۷۲۱/۴ : نوشتهٔ ۴ ذیقعدهٔ **۱۲۳۴** (۱۸۱۹ م) [مخطوطات ، دکتر محمد بشیر حسین۲:۳۵۷] .

دفترداری

درص ۱۷۲ گذشت .

دقایق الانشاء (الانشاد)

از رنجهوداس فرزند رنجیت رای‌کایته جونپوری ، درگذشته پس از۱۱۴۶.دردستورو روش‌انشاونامه‌هایی برای نمونه . بسال۱۱۴۵ بدان آغاز و در۱۱۴۶درالله‌آباد بپایان‌رسانده است .

20229**ـ پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۰۲۲/۲۰۱۲/۴ : تاریخ‌یاد نشده .

20230**ـ پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۷۲۸/۶۹۵/۱ : تاریخ یاد نشده [مخطوطات،دکترمحمد بشیر حسین۲:۳۵۷].

20231**ـآصفیه** ۳۷۶ انشا: تاریخ‌یاد

نشده [ف . میرعثمان‌علی۴: ۴۸].

دلیل العشاق

از فرج‌الله منشی ملقب بخازن‌الاشعار، بنام ناصرالدین‌شاه‌قاجار(۱۲۶۴–۱۳۱۳) در یکصد وسه فصل ، دردستور نامه‌نگاری برای دلدادگان در ج ۱/ ۱۲۷۲ بانجام رسانده‌است .درذریعه ۹: ۶۴۸ از فرج‌الله متخلص به طرفهٔ محلاتی یاد شده که‌مأمور گردآوری‌دیوان‌همان‌شاه بوده‌است.
آغاز : واجب الوجودی را جل جلاله ستایش رواست‌که قوام عالم امکان ازوست .

20232ـ **ملك** ۵۲۸۰ : نستعلیق خوش نگارنده ، در ج ۱/ **۱۲۷۲** زرین ، آغاز برابرنمونه ، ۱۳۳گ و۸س [رؤیت] .

دوازده آیین

از همایون بروجردی ، میرزاعباس‌اصلح‌الشعراء در املا وانشاء .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۲۹۸ .

20233ـ **تبریز** ، ملی ۸۸۹ : نوشتهٔ **۱۲۹۰** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۴].

ذ

ذخیره

در سیاق ، درص ۱۸۸ گذشت .

ذخیرة الاخری

ازکریم فرزنددرویش محمدزمان‌قازی(؟) خطیب مسجد جامع اعظم‌سلطانی، بنام‌محمدشاه قاجار (۱۲۵۰ – ۱۲۶۴) وآقا میرمهدی امام جمعه [دیباجه]خطبه‌های‌رسمی مذهبی‌ودرباری است .

20234ـ **دانشگاه** ۲۲۶۰ فیلم : نسخ و نستعلیق گویا نسخهٔ اصل،انجام‌افتاده، ۶۰ص ۶س [فیلمها : ۱۰۱] .

ر

رسایل اعجاز

از امیر خسرو دهلوی ،که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۵۶» گذشت‌دردیباجه ازابوالمظفرمبارکشاه ستایش‌کرده است. درپنج رساله وهریك درچند خط : رسالهٔ ۱ـ درمفردات ومرکبات، ده‌خط ۲ـ مرتبات ،نه‌خط ۳ـ لطایف،دوخط ۴ـ بدایع معنوی ، پنج‌خط ۵ ـ سوابق منشآت ، هفت خط .

20235ـ **ملك** ۲/ ۶۱۸۰ : نستعلیق‌هندی رجب ۹ محمدشاهی (سدهٔ **۱۲**) (۷۲ر–۱۴۸ر) آغاز در دیباجه افتاده: دارم اکنون‌چون ضمیر دلاور براین‌مهم‌بزرگ‌پیوسته، اینك‌لطیفه برد، ورق‌کشیدم‌که مشتری [رؤیت] .

20236ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۹/ ۱۸۴۴/ ۴۸۶۴ : تاریخ‌یاد نشده‌در فهرست بنام «منشآت» یاد شده است‌گویا همین «رسایل» باشد [ف. دکتر محمدبشیر حسین۲: ۳۷۵] .

20237ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۵/ ۶۳۶۰ : تاریخ یادنشده سرودهایی به‌اردو در میانه دارد[ف . دکترمحمدبشیر حسین ۲ : ۳۴۰] .

رسالهٔ القاب = ذیل ..

ازمحمد رضا نصیری طوسی، نگارندهٔ «تفسیر الائمه ۲۶» و جزآن . درآن آمده: چون‌والد ماجد در رسالهٔ القاب که‌مشحون بقواعدوآداب احکام ومکاتیب است ، دستور مکاتیب اشرف به مخدرات اقوام و اولادعالیمقام را درج نکرده بودند ، در این وقت‌که۱۸ صفر ج ۱/ ۱۰۸۰ است مناسب دیدم ذیل آن‌رساله را مرقوم‌دارم. سپس نمونه‌هایی ازنامه‌های پادشاه را به زنان (با نسبتهای‌مختلف) وسپس‌در۱۰۹۴ نمونه‌هایی از نامه‌های گوناگون نزدیکان شاه را به زن و مرد آورده است. ودرآن از«منشآت سلیمانی» یادکرده .

20238ـ **مجلس** ۳۴۵۵/۲۵۰ : در جنگ مؤرخ **۱۱۴۱** (ص۳۵۶) [ف . مجلس ۱۳۶۷:۱۰] .

20239ـ **پاکستان** ، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف ۳۹: تاریخ ونام‌نگارنده درفهرست‌یاد نشده.شاید ازهمین طوسی یا پدرش باشد [ف. سرفرازعلی رضوی : ۸۹] .

رسالهٔ فقهی

ازعبدالحی حسینی ، درشیوهٔ قباله نویسی وقواعد محضرداری ، در آن‌چندجا ازخودبنام عبدالحی‌الحسینی وهمچنین از سالهای ۹۰۴ ، ۹۰۵، ۹۲۴ ، ۹۴۲، ۹۷۲ ، ۹۹۲وشهرهای دارالسلطنه‌هرات‌ودارالقضای‌مشهد ونیزازمحلهٔ بهشتیان‌درهرات‌ومحلهٔ‌کاسه‌گران‌دارالامامه‌مشهد یاد میکند. ماقطب‌الدین عبدالحی حسینی لاری را میشناسیم که«حل‌وعقد:۲۸۹» رابسال۱۰۱۷ و «حل‌المسایل : ۲۸۷» را در ۱۰۳۸ نگاشته است . نام این‌لاری نیز در دونسخه از «حل ـ المسائل» که در مجلس هست‌یاد شده است، ودر نسخهٔ مصحح از سدهٔ ۱۱ که در مجلس (تنکابنی) هست‌قطب‌الدین عبدالحی الحسینی‌آمده است ، این نسخه را ذیلی است از نگارنده که در آن استخراج طالع سالهای ۱۰۳۸تا ۱۰۴۱هست وعمر او درآنها ۵۰ تا۵۳ بوده‌است‌پس‌بایددر ۹۸۸ زاییده شده‌باشد [عبدالحسین‌حایری] .

و نیز امیر نظام‌الدین عبدالحی فرزنـد عبدالوهاب فرزند علی‌حسینی‌اشرف‌گرگانی‌را میشناسیم‌که«الفیهٔ» شهید راترجمه‌کرده ورسالهٔ «المعضلات» را بسال ۹۵۹ نگاشته ودوبار آن «الفیه»راگزارش‌کرده است . این‌یکی‌از ۹۰۳ در هرات میزیسته و بروزگار شاه تهماسب (۹۳۰ـ ۹۸۴) تا سال مرگ شاه اسماعیل و پس‌از۹۵۹درآن شهرقاضی بوده است[ذریعه] .

بنگرید:ذریعه ۴:۸۱ (ترجمهٔالفیهٔ شهید) و ۱۳ : ۱۱۱(شرح الفیهٔ شهید) ـ ف . مجلس ۱۹ : ۹۳ (حل‌المسائل) .

20240ـ **حقوق** ۳۳ د : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده (۳۳ر‌ـ۶۲پ)همراه‌گفتاری در «احکام نجوم»که همین‌قرینه‌فهرست‌نگارراوا داشته است که احتمال دهد این عـبدالحی با عبدالحی‌لاری‌یکی‌باشد. [ف. حقوق :۱۲۳] .

رقایم کرایم

در بخش منشآت خواهد آمد .

روایح الانشاء

ازعلینقی‌ترشیزی ، بدستور فتحعلی خان امیر شکارباشی‌دیوان اعلابیگلربیگی مشهدکه‌در دژسرخس‌و زورآباد خدمت‌میکرده است.دستور نامه‌نگاریست دریك‌مقدمه ومقاله وخاتمه.مقاله درصورت ارقام طبقهٔ ملازمان . وعنوانهافرقه، فرقه دارد . فرقهٔ ۱ ـ ارباب منصب که امور مملکتی به‌کفایت ایشان بسته . ۲ـ اصحاب‌قلم

که بنای دخل وخرج دیوان بکلك ایشان منتظم است . این رساله درسدهٔ ۱۱ نوشته شده وبسیاری ازعناوین واصطلاحات آن روزگار را دارد . نام کتاب وشمارهٔ بخشها دردیباچه آمده است **آغاز:** حمد وسپاس شدیدالاساس که عروج مرغ نشان بر شرفات ایوان بیانش ... امابعد مقصود از تحریك مشاطهٔ کلك غالیه فام...

20241 ـ **دانشگاه** ۴۱/۳۰۱۰ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۱۱۶ـ۱۸۱) درمجموعه «منشآت» روزگار صفویه ، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۹۴۵].

روضهٔ ریاضی

ازعلی ریاضی ، در دستورنامه نگاری. در آن آمده : این نسخه چوسایر اراضی باشد ـ مرسوم به «روضهٔ ریاضی» باشد.

20242 ـ **رضوی ۶۲۵** ادبیات (۸۲۶۴) : شکسته نستعلیق ع **۱۲۲۵/۱**، رقم سیاق ، آغاز در دیباچه افتاده ، ۳۰ گ [ف . رضوی ۷: ۵۶۶] .

ریاض الانشا

گاوان ، دربخش منشآت خواهد آمد .

ریاض الوداد

از میرزا ایزد بخش رسا اکبرآبادی ، در گذشتهٔ ۱۱۱۹. وشاگرد عبدالعزیزعزت. نامه‌ها ومنشآت و جزآنست .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۵۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۲۷.

20243 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۵۱۵۷/۲۱۴۵ : نوشته پیرامن **۱۱۳۳** (۱۷۲۱ م)[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۶۳] .

ریاض الوفاق = انشای ...

از سنگت چند (ناخوانا) از منشیان میانهٔ سدهٔ سیزدهم . در ده چمن: ۱ـ... ۲ ـاصدار شقه‌جات بنام امیران عظیم الشأن ۳ ـ آداب ارسال نامه ۴ ـدرارسال مکاتیب امیران ازطرف نواب محمد عطاخان ۵ ـ در تهنیت روزکلان به اهالی سرکار دولتمدار انگریز بهادر۶ـ آداب عرضه‌داشت مبارکبادجشنها ۷ـتهنیت به راجه‌ها ۸ ـ تهنیت نامجات عیدین نوروز و لیلة القدر و ... ۹ ـ تعزیت نامجات ۱۰ـ دررسید خلاع فاخره وغیره . **آغاز :** انتخاب صحائف ابداع و اختراع بدستیاری محمدت خالقیست که اوراق مختلفه .

20244 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۶ چند: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۶۴ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۱۷۱] .

ز

زادالمعاش

از منشی هیراچند . منشآت است .

20245 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۶ هیرا : شکسته ، ۹۲ گ ۱۳ـ۱۱س آغاز افتاده [مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱ : ۶۳۷] .

س

سفینه = خجسته بیاض

واعظ قزوینی، در ص ۲۰۹۹ گذشت.

سفینة الانشا

در بخش منشآت خواهد آمد.

سلک الجواهر

حکیم احمد.

20246ـ **بنگال**، آسیایی ۳۳F۹۱۸: شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۶۵].

سوانح الافکار رشیدی

ابرقوهی، در بخش نامه‌ها خواهد آمد.

سیاق = دستور نامه نگاری

در ص ۱۷۸ – ۱۷۹ گذشت.

سید الانشای نوظهور

از درویش علیمحمد فرزند محمود شیرازی، (۱۲۶۹–۱۳۴۶). از تهران به‌هند رفته سپس به شیراز برگشته مدرسهٔ شفاعیه را گشوده است، خطوط هفتگانه را خوش مینوشت. در دستور انشا و نامه نگاریست و در ۱۳۳۱ ق و ۱۳۳۴ خ در ۱۸۸ ص چاپ شده است، و در چاپ دوم نادرست از میرزا مهدیخان استرآبادی دانسته شده است.

آغاز: ای کرده زکلك صنع ترکیب بشر ... و نامهٔ حمدی که مترسلان صحایف.

بنگرید: ذریعه ۲: ۳۹۳ (انشاء نوظهور) ۱۲: ۲۷۵ (سیدالانشاء) ـ ف. مشار: ۹۸۹ـ مؤلفین مشار ۴: ۵۹۷ ـ دانشمندان آذربایجان: ۴۳۱.

20247ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲/ ۲۲۵: نستعلیق حاج محمد حسین فرزند حاج محمد حسن امین الضرب سپاهانی، در **۱۳۰۴** در سن ۱۳ سالگی [نسخه‌ها ۲: ۹۷].

20248ـ **تهران**، ادبیات ۲۷۷ب: نستعلیق نصرالله فرزند حبیب‌الله مافی، ع ۲/ **۱۳۰۳**، در قزوین، ۴۸ گ ۱۶ س.

20249 ـ **تهران**، ادبیات ۲۰۰ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ـ **۱۴**، ۲۸ گ ۱۱ س [ف. ادبیات ۱: ۳۲۱]،

ش

شرفنامه = منشآت

از روح‌الله منشی شیرازی متخلص به‌فتوحی، زنده در ۱۰۲۷. منشآت است برای پسر شرف علی ملقب به شرف در چند مقاله گرد آورده است: مقالهٔ یکم ... در آن چند قاعده است: قاعدهٔ ۱ـ مرتبهٔ مکتوب الیه اعلی از مرتبهٔ کاتب باشد ۲ ـ مرتبهٔ مکتوب الیه اسفل از مرتبهٔ کاتب باشد ۳ـ منشی باید صاحب طبع سلیم باشد ۴ـ اظهار شوق و آرزومندی ۵ ـ سطرهای مکتوب ... باید طاق باشد.. قاعدهٔ ۱۰ ـ بخدمت نواب عالیجاه نظامشان از جانب میرزا حسن کلیم. آنگاه مقالهٔ دوم که حکام بحکام و اعالی باعالی ... نویسند، مقالهٔ سوم مکاتبات اعیان بخدمت حکام عالیشان. و عنوانهای فصل [نسخهٔ شهشهانی]. نامه‌های تاریخی و نمونه نامه برای آموزش و احکام واقعی و نمونه سازیهاست و نسخه‌ها با یکدیگر جدایی دارد، و در آنها تاریخها و ماده تاریخهایی از ۹۴۹، ۹۶۱، ۱۰۰۹، ۱۰۲۳، ۱۰۳۷ که

این یکی بامرگ نگارنده جور نیست و باید پس از مرگ او در آن دست برده باشند.

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۰۸ .

20250 ـ **ملك** ۶۳۲۳/۸۸ : در یك مجموعه منشآت با تاریخهایی از **۱۰۰۶-۱۰۱۰** (۱۱۱ پ ـ ۱۱۵ ر) و پراکندهٔ دیگر درهمین دفتر، نامه‌هاییست از کسانی به کسان دیگر به انشای روح‌الله شیرازی [رؤیت] .

20251 ـ **تهران**، ادبیات ۱۹۵ حکمت: نستعلیق غلامعلی فرزند حسین جهرمی، ۲۴ شعبان **۱۰۳۴** . آغاز: ... حمدی که فتوح آن موجب روح و رواح و سبب فیض بدن و جـان [ف . ادبیات ۲: ۲۶] .

20252 ـ **دانشگاه** ۳۲۱۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۱۰۲ نامه است ، ۱۵۲ ص ۱۰ س [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۱۷۰].

20253 ـ **تهران**، ادبیات ۲۱ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، باید بندهایی از این کتاب باشد [ف. دانشگاه ۸: ۶۶۹] درفهرست نام نگارنده نیامده و تاریخ نگارش ۱۰۰۹ یاد شده است . فهرست مجموعه درفهرست کتابخانه آورده شده [ف . ادبیات ۱: ۴۴۳] .

20254 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۵۷۲/۱۵۲۲: سدهٔ **۱۱** ، درفهرست بنام «رسائل روح‌الله ـ کتاب انشا دارای اطلاعات تاریخی» یادشده است گویا همین «شرفنامه» باشد [مخطوطات ، دکتر محـمد بشیر حسین ۲ : ۳۵۸] .

20255 ـ **دانشگاه** ۲۰۴۲ : تعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، زرین ، صفحهٔ آغاز آن درفهرست کتابخانه کلیشه شده است، ۱۴ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۸ : ۶۶۰] .

20256 ـ **تهران** ، آقای شهشهانی : تاریخهایی از ۹۶۱ـ۹۶۰ دارد. فهرست تفصیلی آن در ۹ صفحه درفهرست دانشگاه ۸: ۶۶۰ ـ ۶۶۸ آمده است [ذریعه ۹: ۸۰۸].

شرفنامه = منشآت = ترسل

از خواجه عبدالله مروارید بیانی کرمانی فرزند خواجه شمس‌الدین محمد، منشی وماهر در موسیقی وخط ، درگذشته در۹۲۲ یا۹۳۲ یا ۹۴۸ . در یك مقدمه وچند مقاله ویك خاتمه ، منشآت از احکام وفرامین سلطان حسین میرزا بایقر (۸۴۲ـ۹۱۱) راگردآورده ودرمانیس ۱۹۵۱م باترجمهٔ المانی از هانس روبرت رومر چاپ شده است . نسخه‌ها بایکدیگر جدایی دارد .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۵۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۹۵ ـ ف. مشار : ۱۰۳۲ ـ خـوشنویسان : ۳۵۰ .

20257 ـ **مجلس** ۲۲۵۴: سدهٔ **۹**(؟) آغاز افتاده و ازقسم سوم از باب چهارم آغاز میشود، وبگمان «ترسل» اوست، ۲۳۴ ص ۱۱ س [نفیسی، ف . مجلس ۶: ۲۰۹].

20258 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای H ۸۲۸ : نوشتهٔ **۹۶۳** محمد محسنی درمصر، ۱۴۳ گ. **آغاز**: ای کرده بکلك صنع ترکیب بشر در فهرست بنام «منشآت» یادشده است [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۲۴] .

20259 ـ **تهران** ، مهدی بیانی: شکسته تعلیق سدهٔ **۱۰** منشآتی ازوست [نسخه‌ها ۲: ۴۵].

20260 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۶۷۲/۱۶۲۲: میانه یا پایان سدهٔ **۱۰** درفهرست بنام «انشای مروارید» یادشده [مخطوطات ، دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۴۶] .

20261 ـ **رضوی** ۱۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵** دریك جنگ (ص ۷۴۸ ـ ۷۵۰) فرمان سلطان حسین میرزا درمنع ریش تراشیدن

به‌مردم خراسان [ف . رضوی ۷: ۵۹۳] .

20262ـ **ملك**۸/ ۳۸۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، بخشهایی است: تعریف کشمیر، تعریف عمارت، تعریف پشه، تعریف سرما، صفت بیابان، تعریف دریا (۶۰پ-۶۲) فتحنامهٔ هندکه در ۱۸۹۲ انجام گرفته (۶۲پ-۶۳پ) و نامه‌هایی دیگر از همو [رؤیت] .

20263ـ **رضوی** ۳۰۴ ادبیات: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۱** دو منشور سلطان حسین بایقرا است دربارهٔ سفر حج امیر علیشیر نوایی [ف. رضوی ۷: ۳۳۶] .

20264ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷۴ م ادب فارسی: تعلیق زیبا، بی‌تاریخ، منشآتی است در یك مجموعه، زرین [ف . مخطوطات ۲: ۱۹۴] .

شمس السیاقه

درص ۱۸۲ گذشت .

ص

صحایف الوداد

ادهم ، در بخش منشآت خواهد آمد .

صحیفهٔ شاهی

از ملاحسین کاشفی بیهقی، که یاد او در «جواهر التفسیر: ۴۲» گذشت. بنام شاهزاده ابوالمحسن میرزا و سلطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲-۹۱۱) از «مخزن الانشاء» خود که بسال ۹۰۷ نگاشته بود گزین کرده است. دستور نامه نگاری است بشیوهٔ جدولبندی در یك عنوان و سه صحیفه و یك خاتمه: عنوان در آنچه دبیران را شاید، صحیفهٔ ۱ - خطابیات ۲-جوابیات ۳-در آنچه در نامه نویسند خاتمه ستایش و نیایش [نسخهٔ ۱۱۴ دانشگاه] برای طبقهٔ اعلاء طبقهٔ اشراف ، طبقه اوسط . درکاونپور ۱۲۹۵ در ۲۵۸ ص چاپ شده است **آغاز** : ۱) : ای بنامت صحیفهٔ شاهی . . . اما بعد ، چون بتوفیق حضرت متمم الامور عمت . [نسخهٔ چاپی] **آغا : ۲)** : عنوان نامهٔ فصاحت نام خجسته فرجام .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۱ - ف . مشار : ۱۰۶۴ .

20265ـ **تهران**، ادبیات ۲۷۰ حکمت: نسخ دههٔ نخستین ذیقعدهٔ **۹۳۳** این [ف. ادبیات].

20266ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱ ادب فارسی طلعت : نستعلیق صفر **۹۷۷**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۱۲۷ گ [ف. مخطوطات ۲: ۴].

20267ـ **مجلس** ۵۹۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، صفحهٔ یکم را دارد ، ۲۱۶ ص ۲۰-۲۵ س.

20268ـ **مجلس** ۵۹۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، از نسخهٔ پیشین کاملتر است، ۲۰۶ ص [ف. مجلس ۱۷ : ۳۰۱] .

20269ـ **تهران** ، دکتر قاسمزاده ۱۷: نستعلیق نزدیك بروزگار نگارنده ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت] .

20270 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۲۳۶۵: پیرامن سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ۱۱۶ گ [ف، فهمی ادهم ۱: ۱۲۴].

20271ـ **رضوی** ۷۱۸ ادبیات (۴۹۹۱): نستعلیق سدهٔ **۱۰ - ۱۱**، آغاز و انجام افتاده ۲۲۹ گ ۲۱ س [ف .رضوی ۷: ۶۴۴] .

20272ـ **دانشگاه** ۵۲۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، زرین ، ۱۱۸ گ [ف .دانشگاه

۱۵ : ۴۱۶۴] .

20273ـ تهران ، اصغر مهدوی ۴۰۲ : نستعلیق سدۀ ۱۱ ، [نسخه‌ها ۲ : ۸۷] .

20274 ـ حقوق ۵۰ ج : نستعلیق سدۀ ۱۱ ، آغاز در دیباجه افتاده ، ۹۵ گ ۲۲ س [ف . حقوق : ۱۵۷] .

20275ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۱۴۶۱ : نستعلیق زیبای سدۀ ۱۱ یك برگ از آغاز افتاده ، ۱۱۷ گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

20276 ـ دانشگاه ۲۴۸۱ : نسخ و نستعلیق احمد فرزند رجبعلی بیك سلمانی ۱۰ ع ۲/۱۱۳۸ آغاز برابر نمونۀ ۲ ، فهرست عنوانهای نسخه در فهرست کتابخانه آمده است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۵۱] .

20277 ـ تهران ، ادبیات ۲/۱۶۶ جوادی : نستعلیق با تاریخ ۱۲۵۴ در دفتر بهمین خامه [ف . ادبیات ۳ : ۳۱] .

20278ـ دانشگاه ۱۱۴۵ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، زرین ، ۳۰۴ گ [ف. دانشگاه ۲ : ۱۵۵] .

80ـ20279ـ مدینه ، عارف حکمة ۳۲ و ۳۳ : دو نسخه [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۰] .

صریح الملك

در بخش منشآت خواهد آمد .

صکوك و سجلات تیموری

در بخش منشآت خواهد آمد .

الصکوك و القبالات = رسالة فی تحریر ...

از کاکی فرزند محمود کاکی ، در چند فصل بعربی و فارسی .

20281ـ قم ، سیدشهاب الدین تبریزی : نسخ سدۀ ۱۱ ، سپس منشآتی گویا از میبدی [نسخه‌ها ۶ : ۳۸۷] .

ط

طراز انشا

از اندر جیت حقیر (دهر) ، که در لاهور منشیگری محمد عالم خان را داشته . در یك مقدمه و پنج طراز و یك خاتمه ، بسال ۱۱۳۰ نگاشته است . وازهموست : بهار معنی که منشآت اوست .

20282ـ بادلیان Add۴/۵ : فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۱ هست [فیلمها : ۵۸۲] .

عتبة الکتبه

از مؤیدالدوله منتجب الدین بدیع کاتب اتابك جوینی ، علی فرزند احمد . منشی سلطان سنجر سلجوقی (۵۱۱ــ۵۴۹) ، مجموعه مکاتبات دیوانی اوست که بدستور ابوالفتح ناصر الدین طاهر فرزند فخر الملك المظفر فرزند نظام الملك طوسی ، میان سالهای ۵۲۸ ـ ۵۴۸ گرد آورده ، و با پیشگفتار و کوشش محمد قزوینی و اقبال آشتیانی در ۱۳۲۹ خ در ۱۷۰ ص چاپ شده است . **آغاز :** دولت مقصده و مقصود خلایق است حصول مقاصد بی‌مدد هدایت و معونت دولت میسر نگردند .

بنگرید : بیست مقاله ۲ : ۱۳۸ ، ۱۵۸ـ ف . مشار : ۱۱۰۶ ـ سبك شناسی ۲ : ۳۷۷ .

20283ـ قاهره ، دارالکتب ۱۹ ادب فارسی : نسخ ۶۷۱ آغاز برابر نمونه ، ۱۵۴

گ ۱۷ س[ف . مخطوطات ۲ : ۱۶] عکس آن درملی ش۴۳۷۴ و ۴۳۷۵ و ۱۵۱۳ هست [ف . معارف ۲:۱۸۹] وعکس دیگر درادبیات ش ۴هست [ف . ادبیات ۱:۵۳۳] .

ع - غ

عمدة المکاتیب

شیخ رحمت‌الله، بسال ۱۲۲۷. وازهموست «غواص البحر» نیزدرنامه‌نگاری.

20284 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۱۰۲۰/ ۴۰۷۲ : تاریخ یاد نشده [ف . دکترمحمدبشیر حسین ۲:۳۶۵] .

عمدة المنشآت

از ابن ناصرالحق‌محمدحسینی‌نوربخشی.

20285ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۸۳۳/۳۸۶۶ : گویا نوشتهٔ۱۷ شوال ۱۱۰۸ [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲:۲۶۵].

عنایت نامه

راسخ اکبرآبادی ،دربخش نامه‌هاخواهد آمد .

غواص البحر

از سیدسعدالله گردآوری شیخ‌رحمت‌الله. که یاد اودر «عمدة المکاتیب»گذشت .

20286**ـموزهٔ بریتانیا** Or۱۱۲۷۶: سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها۴: ۶۸۹] .

ف

فراید غیاثی

یوسف جامی، دربخش نامه‌هاخواهدآمد.

فروغستان

فروغ ، درص ۱۸۵گذشت .

فوائد المعانی

امان‌الله‌حسینی، دربخش‌نامه‌هاخواهدآمد.

فرهنگ دفترداری

درص ۱۸۶گذشت .

فلکیه = سعادت نامه

فلك علاء تبریزی . درص ۱۷۷گذشت.

فن انشا

ازهرکرن فرزند منیراداس (متهراداس) ملتانی زنده در۱۲۱۳. در دیباجه‌آمده:روزی در دارالخلافه با یـاران نشسته بودم ، از من خواستند در فن‌انشا چیزی بنویس ومن‌ازآنچه روزمره بکارآید درهفت باب نگاشتم : باب۱ـ سلاطین به‌سلاطین ۲ ــ در اصدار فرامین۳ــ در شرح پروانجات۴ ــ عرایض ۵ـ مکتوبات۶ـ خط قبالهٔ شرعی ۷ ــ نـوشتن دستك و سرنامه

آغاز: بعد از حمد وثنای مرحضرت‌ایزدمتعال قادر... آنکه‌پس‌از ادای وظایف درود وتحیت.

20287**ــدانشگاه**۲۰۵۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابرنمونه ، ۳۴گ [ف دانشگاه ۸: ۶۸۶] .

20288 **ــ رضوی** ۲/۹۵۷ ادبـیات (۸۷۹۷): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، آغازبمانندنمونه (ص۹۴ــ ۱۷۲)درفهرست‌بنام«فن‌انشاء»یادشده است [ف. رضوی۷ : ۷۹۰] .

فیض بخش

در بخش‌نامه‌ها خواهد آمد.

ق

قائد المحبین

آقاکلب علی، سدهٔ دوازدهم.

20289ـ **آصفیه** ۲۷۷ انشا : نوشتهٔ **۱۱۵۱** بخامهٔ نگارنده که درهوگلی با نجام رسانده [ف . آصفیه ۱۳ : ۵۸] .

قانونچه = رسالهٔ ...

از سیدمحمدوالهٔ عجمی موسوی که «دستور نظم» را بسال ۱۱۴۰ نگاشته است. گفتاریست در نامه‌نگاری.

بنگرید : ذریعه ۸ : ۱۶۹ (دستور نظم) و ۱۲۵۶:۹ (والهٔ عجمی) ـ فرهنگ سخنوران: ۶۴۲ (واله) .

20290ـ **آصفیه** ۱۴/۲ مجموعه : با تاریخ **۱۱۵۰** دردفتر [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۲ : ۴۶۷] .

قانونچهٔ انشا

در چهارفصل، نگاشتهٔ ۱۲۵۹ [دکتر محمد بشیر حسین] ولی‌گویا همان گفتار پیشین باشد.

20291ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴/۹۹۴/۴۰۴۶ : وشاید آنچه‌دربالا یاد شد تاریخ نوشتن نسخه‌باشد [ف. محمدبشیر حسین ۲ : ۳۶۶] .

قواعد انشا = مخزن الانشا

محمودگاوان .

قواعدالرسائل و فرائد الفضائل

حسن فرزندعبدالمؤمن خویی، حسام‌الدین، که یاد او در «تحفهٔ حسام : ۱۹۶۷» گذشت . در انشاء ویك بخش آن بفارسی سره است، در رجب ۶۸۴ نگاشته است .

بنگرید: ذریعه۱۷ : ۱۸۳ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۱۲۷ .

20292 ـ **فاتح** ۵۴۰۶/۳ : با تاریخ **۷۰۹** در دفتر (۵۹ پ-۷۱پ) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۹هست [فیلمها : ۴۰۵] .

قواعد و آداب ترسل = ترسل

عباسه ، درص ۲۰۹۱ گذشت.

ك ـ گ

کتاب الصبیان

از حفظ‌الله عباسی . برای آموزش انشا به کودکان، همراه‌چندنامه‌برای نمونه. (بنگرید: انشای فیض رسان : ۲۰۸۵).

20293ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴/۳۱۴/۳۳۱۸: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۶۷] .

کلید زبان تلنگی

در ص ۲۰۱۵ گذشت .

گلدستهٔ اندیشه

از وقاری یزدی طبسی، محمد امین فرزند عبدالفتاح در اصفهان ۲۲ شعبان ۱۰۸۲ (یا ۱۰۸۳) در ۱۲ برگ وعنوانهای رنگ‌وغنچه با نجام رسانده است . برگ ۱ـ در دیباجه‌جات ۲ـ نکاح

نامجات ۳ـ مستشهدات ومحضرها ۴ـ نوشته‌ها نسبت به پادشاهان ۵ـ مکاتبات ۶ـ جواب نامه‌ها ۷ـ تهنیت ۸ ـ تعزیت، دوغنچه ۹ـ نامه‌ها که از زبان دیگران نوشته‌شود ۱۰ـ رقعات بهرکس ۱۱ـ نامه به‌معشوق ۱۲ ـ رقعات ظرافت‌آمیز. و در میان آنها نامه‌هایی بکسانی سرشناس‌دیده میشود. **آغاز:** نخستین غنچه‌ای که از گلبن‌خامهٔ دبیران سخن‌پرداز گلشن‌راز ... چنین گوید..

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۸۹۱۲۷۷:۲۱۱ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۲ ـ تاریخ‌یزد، آیتی (آتشکدهٔ یزدان) : ۳۴۳.

20294 ـ **ملك** ۴۶۷۱: نستعلیق‌شکسته محمدصادق‌فرزند لطفعلی بیك، ۶ رجب **۱۰۸۵**، آغاز چند سطر افتاده (۲ر ـ ۹۶پ) [رؤیت] .

20295ـ **نجف**، سید آقاشوشتری: نوشتهٔ محمدافضل فرزند احمدخان فراهانی، **۱۰۸۷** با افزوده‌هایی بخامهٔ نگارنده درهامش [ذریعه ۱۸ : ۲۱۱] .

20296ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۵۰ : نستعلیق آقا محمد صادق خاله زاده ، آدینهٔ ۸ ذیحجهٔ **۱۲۴۹** ، ربعی [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۴] .

20297ـ **دانشگاه** ۲۰۵۸ : شکسته ـ نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۷۲ گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۸ : ۶۸۷] .

20298ـ **دانشگاه** ۳۴۰۲ : نستعلیق، یکشنبهٔ ۲۲ع‌۲/ **۱۳۱۶**، فهرست‌دوازده‌برگ ونامه‌های نسخه در فهرست دانشگاه آمده. (ص ۱ـ۲۷۱) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۰۴] .

گلدستهٔ منیر

منیرلاهوری ، در بخش نامه‌ها خواهد آمد.

گلشن انشا

متن ازمحمودبن‌ادهم، ترجمه‌ازهاشمی(؟)

20299ـ**موزهٔ بریتانیا**، Or۷۹۷۴ : سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۰ و ۶۸۸] .

گلشن سخن

از محمدصالح‌کمبوه (کنبوه) که یاد اودر «بهار سخن: ۲۰۸۷» گذشت. مجموعه‌نامه‌های اوست بدوستان . **آغاز:** حمدی‌که میزان ذهن محققان‌دقایق‌نطق زسنجیدن آن‌بعجز.

20300 ـ **پاکستان** ، لاهور شیرانی ۱۷۶/۳۱۸۱ : تاریخ یادنشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۳۶۹] .

گلشن سعادت

محمدامین .

20301ـ**بنگال**، آسیایی F۳۹ ۱۰۸۰: شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال :۶۶].

گلشن عنایت

از عنایت‌الله ، نگارندهٔ «بهار دانش» ودر گذشتهٔ ۱۰۸۲، مجموعه‌نامه‌ها ومنشآت‌اوست، که بسال ۱۰۶۸ ساخته است .

20302ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۶۹/۵۴۵ : نوشتهٔ فتحعلی، **۱۲۶۹** (۱۸۵۲ م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۲۶۹ ۳۶۹] .

گل گلزار سخنوری =

منشآت

ازمیان‌قاسم علی‌فرزند قاضی‌طالع‌مندکلاـ نوری که‌در بنگاله‌میزیسته‌است، مجموعه‌نامه‌های (تاجرانه) است‌که‌بسال ۱۲۳۴ (= گل‌گلزار سخنوری) ساخته است .

20303ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۹۰۴/ ۳۹۵۶: نوشتهٔ گوبندسهایی کایته، ۵ رمضان ۱۲۵۵ (۱۸۳۹ م).

20304ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۸۲/۴۵۷: از پایان سدهٔ ۱۳، [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۷۱].

گنجینه نشاط

نشاط، در بخش منشآت و نامه‌ها خواهد آمد.

ل

لطایف الانشاء

از نصرالله فرزند علاء البناء نسفی، مدعو بناصر بن علاء، در یك مقدمه و دو مقصد، مقدمه در چهار فصل، مقصد یکم در دو قسم و هر قسم در چند مقاله. مقصد دوم نیز در دو قسم و هر قسم در چند باب. دستورنامه نگاریست با نامه‌های تاریخی نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده است. **آغاز:** حمد و ثنای بی‌انتها وشکر وسپاس بی‌قیاس حضرت بدیعی را... آن صانع لطیف که برفرش کائنات ـ چندین هزار صورت الوان نگار کرد.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۱۳.

20305ـ مجلس، ۴۷۱۹: نستعلیق سدهٔ ۸ـ۹ با فهرست مطالب بهمان خامه در آغاز. آغاز برابر نمونه و انجام در باب ۲ از مقصد ۲ یعنی در آخرین بخش کتاب افتاده است: ۱۵۶ گ ۱۵ س [رؤیت].

لطیفهٔ فیاضی

از فیضی، در بخش منشآت و نامه‌ها خواهد آمد

لوازم الانشاء

از ملا میرقاری گیلانی، در دو فصل در ۷ ذیقعدهٔ ۱۰۰۳ بنام میرزا محمدشفیع وزیر گیلان بانجام رسیده است: فصل یکم در معنی انشا و آداب و طریق این فن. فصل دوم در حل معانی برخی از لفاظ و کلمات غریبه که دانستن آن برمنشی واجب است. بترتیب تهجی این کتاب جز دستورنامه‌نگاری خود یك فرهنگ عربی ـ بفارسی نیز هست و این جزء «دستور نامه نگاری» اوست. **آغاز:** (۱) گرامی کاین گلشن رعیت‌پروری و شمس چمن عدالت‌گستری دوحهٔ روضهٔ. **آغاز:** (۲) صحایف شرایف سپاس و تحایف لطایف محامد معالی اساس از آنکه اندیشهٔ.

بنگرید. ذریعه ۱۸. ۳۵۶.

20306ـ تهران، ملی ۲۰۱ ف: نستعلیق شنبهٔ ۷ ذیقعدهٔ ۱۰۰۳ بخامهٔ نگارنده در لاهیجان، با مهر ناصرالدین‌شاه، آغاز برابر نمونه، ۴۹۰ گ ۱۲ س. [ف. ملی ۱: ۱۹۹]

20307 ـ دانشگاه، ۲۷۲۲/۱: نستعلیق، سدهٔ ۱۱، انجام درحرف هاء افتاده، آغاز برابر نمونهٔ ۲، (ص ۲ـ۳۵) [ف. ۱۰: ۱۵۹۷].

م

مجمع الانشاء

حیدر ایواغلی، در بخش منشآت خواهد آمد.

مجمع الانشاء

محمد امین (منیر؟)

20308ـ **آصفیه،** ۳۸۳ انشاء: نوشتهٔ ۱۱۸۳. [ف. آصفیه ۴ : ۵۰]

مجمع الانشاء

از قربانعلی ابواب وردی از طایفهٔ سعدیه، در پنج باب و هریك چند فصل:
۱ـ نامجات، فرمانها . ۲ـ مراسلات . ۳ـ احکام شرعی. ۴ـ خطوط دفترداری. ۵ـ دیگر خطوط ازهندسه و رقوم و سنوات ترکی، دینارات و فلوس وکواکب و بروج. **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بیعدد سزاوار پادشاهی است.

20309ـ **تهران ،** دکتر مفتاح ۵۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده[رؤیت]

مجمع الانشاء قاسمی

از محمد قاسم فرزند محمد نصیر رشتی ، در هفت باب و یك خاتمه، وهر باب درچندفصل و هر فصلی چندبابت‌وقسم وکتابت ورقعه وعریضه و رقیمه، بنام حاتم بیك فرزند نظام الملك نگاشته است.

20310ـ **تهران،** سعید نفیسی ۶۹۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، **فیلم** آن در دانشگاه ش. ۲۶۴۶ و ۲۸۱۵ هست. [فیلمها: ۱۸۳].

مجمع الرسائل ومنبع الفضائل =

قواعد انشاء

از صفی موقانی [نصرالله طرازی] دستورـ نامه‌نگاری است. در ذریعه ۱۷: ۱۸۰ به نقل از فهرست خدیویه این‌کتاب بنام «قواعدانشا» و از مولی وفایی افندی یاد شده است. **آغاز:** حمد وسپاس بیحد وقیاس حضرت عـزت مبدع ماهیات.

20311ـ **قاهره ،** دارالکتب ۱۷۴ م ادب فارسی: نستعلیق زیبا، بی‌تاریخ ، زرین ، ۴۲۸ گ ۱۹س. [ف. مخطوطات ۲: ۱۱۴].

مجمع المنشآت

منشاتی است از میرزا مهدیخان منشی نادرشاه و فتحعلی‌خان ملك‌الشعراء وقائم مقام فراهانی. **آغاز :** ابواب مخزن وجود بحکم کنت‌کنز مخفیا.

20312ـ **قاهره،** دارالکتب ۳۸ ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، ۸شعبان **۱۲۶۲**، ۱۲۲ گ ۱۵س. [ف. مخطوطات ۲:۱۱۶]

المحاسن والمنشآت

نگاشتهٔ ۸۱۹ در ص ۱۶۸۰ گذشت.

مختار الاخیار علی مذهب المختار

از قاضی اختیار فرزند غیاث الدین حسینی،قاضی‌هراة بروزگار سلطان‌حسین‌بایقرا در ۸۹۸. در آداب قضا و دستور نامه‌نگاری و اسناد شرعی وجز آن. وازهموست: اخلاقـ همایونی: ۱۵۳۹ و دستور الوزراء : ۱۶۰۶.

20313ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۵۲۳ : از سدهٔ **۱۰** ، انجام افتاده ، آشفتگـی دارد. [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

مخزن الانشاء

از ملاحسین کاشفی بیهقی ، که یاد او در «صحیفهٔ شاهی : ۲۱۱۱» گذشت . بنام سلطان حسین‌میرزا بایقرادر۴ ج۹۰۷/۲ درنامه‌نگاری ونمونه انشاهای گوناگون ، درسه صحیفه و یك خاتمه نگاشته است. در «صحیفهٔ شاهی» خـود از آن یاد کرده است. **آغاز :** حمد خداوند سرایم نخست ـ تا شود این نامه بنامش‌درست.

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۲۲۳.

20314ـ **استانبول،** طوپقپیرسرای ، روان‌کوشکو ۱۰۴۹: نستعلیق نگارنده، چهار

-شنبه ۴ ج ۹۰۷/۲، ۲۱۱ گ ۲۱س [ف . فهمی‌ادهم ۱ :۱۲۳] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۶۰ و ۲۳۸۵ هست [فیلمها :۱۸۹].

20315 ـ مجلس ۲۲۵۸ : نسخ تعلیق خوب ابوالقاسم فرزند شاه محمدکاشی، ۹۴۸، آغاز برابر نمونه، ۴۰۹ ص [ف. مجلس ۶ : ۲۱۵].

20316 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۸۲۶: نوشتۀ ابراهیم فرزنـد مصطفی ، ع۹۶۹/۱، ۱۴۰ گ [ف . فهمی ادهـم ۱ : ۱۲۳].

20317 ـ کاشان، کتابخانۀ آثار ملی ۶-۵۰۴: سدۀ ۱۱، [نسخه‌ها ۳۵۷:۴].

مفتاح الانشاء = منشآت خواجه جهان=قواعد انشاء

از محمود فرزند محمد گیلانی ، معروف به خواجۀ جهان [نصرالله طرازی] واز هموست «مناظرالانشاء».در ذریعه ۱۸۰:۱۷ به نقل از فهرست خدیوی این دو کتاب یکی دانسته‌شده است ولی‌گویا دوکتاب باشد. **آغاز:** هوالاول والاخر والظاهر والباطن وهوبکل‌شیء علیم . حمد خداوند سرایم نخست . بنگرید به‌سرآغاز مخزن الانشاءکاشفی .

بنگرید : ذریعه ۱۸۰:۱۷ (قواعدانشاء)

20318 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی۳۷۰۴/۶۸۲:نوشتۀ۲۸ محرم ۱۱۱۲ در فهرست بنام « قواعد انشانویسی» یاد شده است و به‌احتمال از«مناظرالانشاء» جدادانسته شده است، [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۶۶].

20319 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۷۵ م ادب فارسی: نوشتۀ ضیاءالدین محمد مشهوربه محمدیوسف فرزندشمس‌الدین محمد، بی‌تاریخ، ۱۶۷ گ ۱۵س. [ف. مخطوطات ۲ :۱۳۹].

مرآت الانشاء

منشی درباری مل‌کنبو.

20320 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۱۱۱/۱۰۲/۳: نوشتۀ فقیرالله، ۲۱ع ۱۱۷۸/۲ (۱۷۶۴م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲ :۳۷۰].

مرآت سلیمانی

در ص۱۹۲ گذشت.

مسودۀ منشآت

نجیب‌الله، دارای:منشآت، ذکر مصطلاحات صنایع و بدایع و عروض وقافیه.

20321 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی۵۱۱۲/۲۲۰۲: تاریخ‌یاد نشده [دکتر محمد بشیر حسین ۲ :۳۷۲].

مصباح الرسائل ومفتاح الفضائل

از موفق‌فرزندمحمد مجدی، بنام‌مربی‌خود قاسم فرزند منصور مستوفی، در دوباب نگاشته است . باب یکم در شرایط ایـن صفت چون صدرنامه ها وعنوانات‌ومانند آن ، پنج فصل : فصل ۱ـ درصدرنام‌ها والقاب برحسب مراتب مردمان. ۲ـ ادب دبیر وعنوانات‌برحسب منازل ۳ـ دعوات‌برحسب مدارج‌همگنان. ۴ـمحاسن کتابت چون ترصیع و استعارات و تجنیس و امثال آن. ۵ـ مقاطع مکاتبات و تعریف‌توابع آن. باب دوم در نبشته‌ها به‌معانی پـراکنده چون اخوانیات و قصه‌هاوتباشیر و امثلۀدیوانی وشرعی ومحاضروعهدنامه و مفاخرت، در پنج فصل. ۱ـاخوانیات درنامه‌های‌مختلف وجواب آنها. ۲ـ رقعه‌ها به معانی مختلف و جواب

آنها. ۳ـ قصه‌ها ومناشیر و امثلهٔ دیوانی. ۴ـ امثلهٔ شرعی از دواوین صدور. ۵ ـ محاضر و عهدنامه و مفاخرت. **آغاز:** رب عونی. شکر وسپاس مر خداوندی را که آفتاب در طشت‌فلك حکمت.

20322 ـ **سنا** ۳۲۸: نستعلیق سلیمان فرزند یوسف فرزند سنان فرزندیاقوت‌انقره‌ای مولوی سلیمانی، ۱ج۱/**۷۴۳**،ازکتابهای‌بیانی بوده [نسخه‌ها ۶:۵۳۸].

مفتاح الانشاء

از محمد فرزند حاجی‌در ۷۱۷یا۷۱۴در دوقسم: خطاب‌وجواب‌هريك‌درچهارمرتبه‌نگاشته است: ملوك،وزراء،واعظان،مفتیان،خطبا،ادبا، اطبا، منجمین، داعیان ، دوستان، اواسطمردم. هر قسم در ۱۳ بیت است [نسخهٔ مدینه].

20323ـ **توبینگن**۲/۳۵۱۲: Or: مقابله شدهٔ ۲۰ ج ۲/**۷۵۱** . در دوقسم است: نخست در خطاب دوم در جواب ، **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۱۹۱ هست [فیلمها : ۵۷۸] .

20324ـ **تهران** ، ادبیـات ۱/۱۹۴ حکمت : نسخ سدهٔ **۷ـ۸** . در فهرست آمده : درچهار مرتبه که در ۷۱۷ ساخته است [ف . ادبیات ۲ : ۵۱] .

20325 ـ **مدینه** ، عارف‌حکمت ۳۴: نستعلیق ۱۵ ع ۱/**۸۴۸** ، زرین، بسیار زیبا. در فهرست‌آمده: در دوقسم در ۷۱۴ بانچنانکه یاد شد [نسخه‌ها ۵:].

مکاتیب طیبه

از غلام محی‌الدین . شایـد مولانـا غلام محی‌الدین‌قصوری درگذشتهٔ ۱۲۷۰ باشد.

20326 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۷۸۴/۷۵۱: غلامحسین (گویاغالب) در **۱۲۹۳** (۱۸۷۶ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۷۴] .

مفید الانشاء

از لچهمی‌رام دهلوی، نگارندهٔ « وجیز ـ الانشاء :۲۱۲۳» . نامه‌ها و منشآت‌است‌که در ۱۲۲۴ نگاشته است. **آغاز:** مفاد انشای دلگشا بفیض افادهٔ حمد منشی مستفیدان معنی .

20327 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/۱۹۳۶/۴۹۳۸ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۷۲] .

المقالات التبیانیه

تبیان‌الملك ، در ص ۱۹۸ گذشت .

مکتوبات شاهی

از جامنی بهان رای ، در نامه‌نگاری،در سی وچهار فصل ، برای هر موضوع مثلاتهنیت ویا تعزیت يك فصل، در ۱۰۹۴ بانجام‌رسانده است. **آغاز:** بعد ازادای حمد وثنای‌کارسازدو جهان و حاجت‌روای‌عالمیان .

20328ـ **آصفیه** ۳۰۱ انشا: نستعلیق خوش ،گویا سدهٔ **۱۳** ، ۳۹۴ ص ۲۵ س [ف. آصفیه ۱ : ۷۸ و۳: ۶۰] .

مکتوبات شریف

ازشیخ‌غلام‌محی قصوری درگذشتهٔ ۱۲۷۰. گردآوری غلام نبی .

20329ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/۷۴۷/۳۷۸۰ : نوشتهٔ غلامحسین ، **۱۲۹۳** (۱۸۷۶ م) [ف.دکتر محمدبشیرحسین ۲ : ۳۷۵] .

مناظر الانشاء

از خواجهٔ جهان‌عمادالدین محمودفرزند شیخ محمدگاوان(قاوان،غوان) گیلانی،معروف بخواجه محمود جوان و خواجهٔ جهـان ، در

گذشتهٔ ۸۸۷ [اسماعیل پاشا] یا کشته در ۵ صفر ۸۸۶، وزیر سلطان محمد شاه بهمنی . در یك مقدمه درماهیت وموضوع وغایت انشا. درهشت فصل ، و دومقاله : مقالهٔ ۱ ــ فی تقسیم الکلام علی طریق اهل‌الانشاء ، چهار منظر ۲ ــ بیان الاقسام والارکان در انشا ، پنج منظر . خاتمه در ماهیت خطوط وقواعدنگارش کلمات، درهفت قاعده . در دیباجهٔ «ریاض الانشاء» خود نوید نگاشتن این‌کتاب را داده بود (بنگرید:ریاض الانشاء، دربخش‌منشآت) **آغاز:** یامبداءالانشاء ببسط نورالوجود ویامجری‌الکلم‌والقلم... چنین گوید فقیرمحمودبن .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۲۰ ــ ف.مشار: ۸۶۶ (ریاض‌الانشا) ــ کشف‌الظنون۲:۱۸۳۳ (مناظر)ــ هدیة العارفین۲:۴۱۱.

20330 ــ **دانشگاه** ۱۳۷۵ : نستعلیق **۹۸۰** ، زرین ، ۱۵۰ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۸:۶۶] .

20331 ــ **تبریز،** ملی ۳۰۶۶: نوشتهٔ محمد در **۹۹۸** [نسخه‌ها ۴: ۳۱۳] .

20332ــ **تهران** ،اصغر مهدوی۲۳۳: نستعلیق ترکی سدهٔ **۱۰** ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۱] .

20333 ــ **سپهسالار** ۲۷۹۷: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰** ، ۱۳۳ گ ۱۲ــ ۱۳س [ف . سپهسالار ۲ : ۹۹ و۵: ۶۵۲] .

20334 ــ**آصفیه** ۱۰/ ۳۱مجموعه‌ها: با تاریخ ۱۷ ج ۲/**۱۰۵۳** درش پیش ازآن ، ۴۶ گ [ف . آصفیه ، عثمان‌علی ۲: ۴۷۱].

20335ــ **تهران**،مهدی بیانی: نستعلیق ترکی ولی‌قره حصاری ، سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۶:]

20336 ــ عبدالحسین بیات : نستعلیق زیبای نیمهٔ‌یکم‌سدهٔ **۱۱** ، آغاز: کتاب و افواه و افاضل‌بلیغ خطاب‌بر بعضی‌مناقب، ۱۲۴ گ۱۵س [نسخه‌ها ۶ :۹۲] .

20337ــ **مجلس** ۳۵۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۵۲ ص ۱۵س[ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۴۳] .

20338 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۱۷۳۱ : نوشتهٔ احمد قرشی ۲۷ شعبان **۱۱۲۴** ، ۳۰ گ [ف. فهمی‌ادهم ۱:۱۲۲].

20339 ــ **دانشگاه** ۳۱۰۲ : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۱۹۸** ، ۹۹ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۵۴].

20340 ــ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۱۱۵۴ : پیرامن سدهٔ **۱۲** ، ۶۹ گ [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۲۲] .

20341 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای Y ۴۰۱۷ : پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۶۴ گ [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۲۲] .

20342ــ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۳قف۱۵۵: نوشتهٔ**۱۲۶۹**، ۱۳۱ص[مخطوطات، سرفراز علی : ۵۸] .

20343ــ**تهران**،ادبیات۵۶ج: نستعلیق محمد همدانی ، **۱۲۷۹** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست‌بنام«رساله درعلم انشاء» آمده است. ۹۲ گ ۱۸ س [ف . ادبیات ۱:۳۴] .

20344ــ**ملك**۳/۵۶۲: باتاریخ۱۲۸۹ در دفتر ، تنها دوبرگ از آن نوشته‌شده [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۸۴] .

20345 ــ **نجف** ، مدرسهٔ بروجردی : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۴۳۰].

20346 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷۴ م ادب‌فارسی : تعلیق زیبا ، زرین ، آغاز برابر نمونه [ف . مخطوطات ۲ : ۱۸۲] .

20347ــ **قاهره** ، دارالکتب۱ بلاغت: نستعلیق ، آغاز برابر نمونه ، ۱۱۴ گ ۱۹س

[ف . مخطوطات ۲: ۱۸۳] .

20348ـ **بنگال** ، آسیای۷۴۶F۴۷ : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال :۶۶].

منبع النهرین

ازعلی‌فرزندمحمد فرزندعلی‌فرزندمحمود خوارزمی ، سدهٔ نهم . در (قبالات و محاضر و دقایق شرعیه) .

20349ـ **آصفیه** ۸۳۰فقه‌حنفی: نوشتهٔ پیرامن **۱۰۰۰** [ف . آصفیه ۴: ۴۴۸] .

منشأ الانشاء

منشآت مولانا عبدالواسع نظامی سراینده ومنشی دربار سلطان‌ابوسعیدگورکانی ودرپایان صاحب دیوان رسائل سلطان حسین‌میرزا بایقرا (۸۴۲-۹۱۱) بوده، گردآوری‌شاگرداوابوالقاسم شهاب‌الدین احمد خوافی متخلص به‌منشی ،که نوشته‌های استاد خود را در فصلها و بابها گرد آورد. باید دید با«ترسل: ۲۰۹۰» اوچه‌جدایی دارد .

20350ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۲۹ م ادب فارسی : تعلیق **۹۱۰** ، در فهرست آمده: منشآت ... ترتیب و جمع‌ملك احمد المتخلص بفغانی‌الشهیر بالکشفی . **اوله** : منشأ انشاء الکلام‌حمدالله‌الواسع‌العلام. جمعهافی‌عهدالسلطان حسین میرزا بایقرا،۱۴۷گ ۱۹س[مخطوطات ۲:۱۹۴] .

20351ـ **تهران** ، رکن‌الدین‌همایون فرخ : نوشتهٔ همان نگارنده شهاب‌الدین احمد خوافی ، در **۹۳۸** ، بدستور خواجه امیر بیك فرمانروای عراق [راهنمای‌کتاب ۱۱: ۶۵۶].

مواهب الانشاء فی المکاتیب الابداعیه

ناشناخته .

20352 ـ **بنگال** ، آسیایی ۵۳ F ۱۴۵۹ : نستعلیق **۱۱۷۰**[ف. بنگال:۶۷].

ن

نامهٔ نامی

از خواندمیر ، غیاث الدین محمد فرزند همام‌الدین ، نگارندهٔ «حبیب‌السیر» وجز آن، درگذشتهٔ ۹۳۷ یا ۹۴۱ یا ۹۴۲ . بسال۹۲۵ (= منشآت لطیفه) تا اندکی پس از۹۲۹ در یك مقدمه ویك عنوان ونه سطر ، و هر یك از عنوان وسطرها در چند لفظ ، در نامه نگاری نگاشته ، ومقداری ازنامه‌های تاریخی‌را دربر دارد : لفظ یکم از عنوان دربیان بدایت ظهور صنعت‌کتابت ورسوم‌کتابت واملا وانشا. لفظ دوم از عنوان در بیان ترتیب تقسیم سطور وتتمیم . سطر یکم در نامه‌هاییکه بطبقهٔ اعلی از طبقات مردم نویسند، درهفت لفظ . سطردوم‌درمکاتیب اشراف درچهارده لفظ. سطرسوم در مکاتیبی‌که باواسطاالناس‌نویسند، درهشت‌لفظ. سطرچهارم. به صاحبان حرف، درده‌لفظ:(صرافان،قنادان، عطاران،خبازان،آشپزان ، قصابان،رنگرزان، سراجان ، درودگران ، آهنگران) سطرپنجم: تهنیت، درسه لفظ . سطر ششم: تعزیت،سه‌لفظ، سطر هفتم : رقعه‌های متفرقه ، دو لفظ . سطر هشتم : مناشیر ، چهار لفظ . سطر نهم وتتمیم: دولفظ، ایرادرباعیات و قطعات، ایرادمعمیات وتواریخ وقایع. **آغاز**: ای‌حمدتو دیباجهٔ‌منشور کمال .

بنگرید : ذریعه۹: ۳۰۷استواری۱: ۱۰۲

(انشای غیاث‌الدین) ـ مؤلفین مشار۴: ۷۴۰.

20353 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: با تاریخ **۹۳۲** درمیانه‌ها، آغاز در پیش از لفظ هفتم از سطر اول در مخاطبه ومحاورهٔ مستوفیان وانجام در پس از لفظ دوم از سطر اول در ایراد امر اسلات امراء جلالت نهاد افتاده است [رؤیت].

20354 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۱۲ Or: سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۹ـ ف. اونس: ۸۸].

20355 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۲۰/۶: نستعلیق **۱۰۰۵** درفهرست بنام «منشآت» آمده و باید همین کتاب باشد [نسخه‌ها ۵: ۶۳۸].

20356 ـ **رضوی** ۱۰۴۵ ادبیات (۷۰۷۵): نستعلیق احمد فرزند حسنعلی اسفادی، ۲۴ شوال **۱۰۲۴**، آغاز در دیباچه افتاده‌است، ۹۷ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۷: ۸۷۳].

20357 ـ **تهران**، استاد مینوی ۱/ ۷۹: نستعلیق ابوالمکارم، شعبان **۱۰۹۳**، زرین [نسخه‌ها ۶: ۶۸۰].

20358 ـ **آصفیه** ۱۷۶۹ تاریخ: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۱۰۶].

20359 ـ **سنا** ۳۱۷: نستعلیق **۱۲۰۷**، خطبه را ندارد. **آغاز**: لفظ اول از عنوان این نامه بر ذکر خاتم مناسب نموده [نسخه‌ها ۶: ۵۳۱].

نامهٔ نگارین و صحیفهٔ رنگین

گردآوری ملوارسته سیالکوتی لاهوری. نگارندهٔ «مصطلحات الشعراء»، در گذشته پیرامن ۱۱۸۰. مجموعه نگارشات و منشآت اساتذه است. اونیای محمدحسن قتیل است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۴۸ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۳۸.

20360 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۹۴۲/ ۳۹۹۴: نوشتهٔ **۱۲۳۶** (۱۸۲۰م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۷۸].

نزهة الكتاب وتحفة الاحباب

از حسام خویی مظفری، حسن فرزند عبدالمؤمن، که یادآور «تحفهٔ حسام: ۱۹۶۷» گذشت. در چهار قسم: ۱ ـ صد آیهٔ قرآن که میشود آنها را درنامه‌ها گنجاند ۲ـ صد حدیث پیامبر ۳ـ صد سخن کوتاه از بزرگان مذهب ۴ـ صد بیت تازی و فارسی شدهٔ هریك از خود او. در دیباجه نام کتاب وخود و شمارهٔ بخشها و ابوالحرب یولق ارسلان (م ۷۰۴) فرزند حسام‌الدین الپیورك فرزند امیر چوپان راکه بنام اوساخته آورده‌است. و آنرا پیش از ۶۸۴ که سال نگارش «قواعد الرسایل ۲۱۱۴» است نگاشته **آغاز**: الحمدلله الذی تفضل علی عباده بمواهب الانعام... اما بعد، چنین گوید ناظم این قلائد.

بنگرید: فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۱۲۶ ـ ف. دانشگاه ۲: ۲۹۲ـ کشف الظنون ۲: ۱۹۴۵.

20361 ـ **فاتح** ۲/ ۵۴۰۶: نسخ با تاریخ **۷۰۹** در دفتر (۵۹پ ـ ۷۱پ). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۹ هست [فیلمها ۱: ۴۰۵].

20362 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱/ ۳۳۵ ادب تیمور: نوشتهٔ میانه‌های ذیقعدهٔ **۹۲۵** (ص ۱ـ۵۴) ۱۷س، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲: ۲۱۲].

20363 ـ **ملك** ۱۲۲/ ۶۳۲۳: نستعلیق، با تاریخ **۱۰۰۵** ـ **۱۰۱۰** در مجموعه منشآت (۱۴۹ ر ـ ۱۵۴پ)، آغاز برابر نمونه انجام در قسم سیم کلمهٔ ۵۳ نانویس مانده است [رؤیت].

20364 ـ **سپهسالار** ۱/ ۲۹۲۹: نسخ محمدعلی جوشقانی (جشوقانی)، شنبه پایان صفر

۱۰۵۵ (ص ۲ـ ۳۴)[ف. سپهسالار۵: ۷۱۱].

20365ـ **دانشگاه ۵ /۱۲۴** : نسخ۱۳ع/۱**۱۱۹۵** (گ۸ـ۷۳) درپایان تاریخ آغاز به‌نگارش نادرست ۷۸۴ یادشده است[ف. دانشگاه ۲ : ۲۹۲] .

20366ـ **سنا ۷**/۴۷۲۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [نسخه‌ها ۲: ۲۴۷] .

20367ـ **سنا**۱۷۸ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، انجام افتاده، نامه‌ها در نسخه‌برخی تاریخ ۸۱۱ و۸۳۴ و۸۴۰ رادارد(!)[نسخه‌ها۶: ۴۶۶] .

20368ـ**دانشگاه** ۸۹۰: تاریخ یادنشده، تنها سه‌بخش رادارد(گ۵۵ـ ۷۰)[ف. دانشگاه ۲ : ۲۹۲] .

20369ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۲۴ادب تیمور: نسخ ، بی‌تاریخ، ۷۴ ص[ف.مخطوطات ۲: ۲۱۲] .

نگارخانهٔ منشی

از مولچند منشی، درگذشتهٔ ۱۲۳۸.

20370ـ **آصفیه**۳۸۷ انشاء: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴: ۵۲].

نگارستان منیر

منیر لاهوری، در بخش منشآت خواهد آمد.

نوباوهٔ منیر

منیر لاهوری،دربخش منشآت خواهد آمد.

نورس چمن

از ناشناس . نامه‌ها و منشآتی است برای آموختن نامه‌نگاری به‌نوآموزان ،که‌بروزگار شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) نگاشته شده است **آغاز:** بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ نورس بستان خدای‌کریم .

20371ـ**مجلس**۳۰۹: نستعلیق**۱۰۷۲**، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۱۴۴ گ ۱۵ س [ف . مجلس۲ : ۱۸۱] .

وجیزالانشا = رقعات لچهمی رام

از منشی لچهمی‌رام ، ازروزگار اکبرشاه دوم (م ۱۲۵۳) ، درگذشتهٔ ۱۲۳۰یا ۱۲۳۳، که پیش از بانجام رساندن آن درگذشته‌ویکی از مریدانش بنام دیان دهان در ۱۲۳۳ آنرا (= یافت‌ازلطف حق‌وجیزاتمام) بانجام رسانده **آغاز:** دست مالی یکه تازان معرکهٔ سخندانی وتیغ بازان عرصهٔ نکته‌دانی .

20372ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۳۷۷۹/۷۳۲: نوشتهٔ**۱۸۴۹**م[مخطوطات، دکتر محمدبشیر حسین ۲: ۳۷۹] .

20373ـ**لاهور**، پنجاب‌بهلك‌لائبریری ۹ ، ۷۷۶ لچه : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، ۱۹گ[مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن عباسی ۲ :۱۸۴] .

هـ

هشت خلد = مجموعهٔ آصفی

از ابوالحسن حکمت مشهور به حافظ پیر محمدطبیب، دردستور نامه‌نگاری‌وشعروعروض، بنام نواب آصف الدوله صفدر جنگ، گویا در میانهٔ سدهٔ دوازدهم .

20374ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۶۶۷/۱۶۱۷ :گویا بخامهٔ نگارنده [مخطوطات ، دکتر محمدبشیرحسین۲: ۳۸۰].

بخش بیست و دوم

بلاغت

معانی، بیان، بدیع، نقد شعر

الف

آتش پارسی

ازعلی اصغر آبرو، که‌در دربار والیان تونك بوده و تا ۱۹۲۹م زنده بوده‌است. وازهموست «تاریخ تونك» بزبان‌اردو . در دوبخش : یکم مجموعه سی نامه‌است که‌در آن اصطلاحات فارسی در جمله‌ها بکار رفته، بخش دوم‌آن‌درشعراست .

20375 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۷۴: تاریخ‌یاد نشده[ف. دکترمحمد بشیر حسین ۲: ۳۱۰] .

آداب المحادثه

صدرالافاضل ، درص ۱۵۱۶ گذشت.

اساس الفضل

از ناشناس . درمعانی بیان دردوباب: ۱ـ محاسن سخن ۲ـ معایب سخن. **آغاز**: جمارای حمد جزیل وقصار ای ثنای جمیل .

20376 ـ **رضوی** ۹۳۵/۲ ادبیات (۴۸۰۱) : نسخ سدهٔ **۱۳** (ص۲۴ـ۴۴) آغاز برابر نمونه [ف . رضوی۷: ۷۴۹] .

20377 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱ بلاغت (۵۹۷): نستعلیق، تاریخ و نشانی دیگر یادنشده [ف . بنگال : ۷۳] .

استعاره = حقیقت ومجاز = رساله‌در

از عصام‌الدین اسفراینی، ابراهیم عربشاه که یاد او در «شرح‌کبری : ۱۵۰۲» گذشت . بروزگار سلطان محمودخان‌فرزندغازی‌عبیدالله خان ، در نیمهٔ یکم سدهٔ دهم ، دریك مقدمه و جندی وساقه نگاشته است : مقدمه‌در سه‌طایفه: طایفهٔ ۱ ـ حق تعلی‌گنجی مخفی‌بود ۲ـ امتیاز آدمی از دیگر جانوران ۳ ـ لفظ نه‌حقیقت‌و نه مجاز . وقلب دارای‌سه تقسیم وچهار سریه ، و میسره دارای دوتقسیم ، و ساقه دارای مقدمه و مقصد وخاتمه. درآن‌بیست‌وپنج‌نوع علاقه‌برای مجاز برشمرده است. ترجمهٔ‌عربی‌آن‌در (مدینة عارف حکمت : ۱۱۴)هست. **آغاز**: حمدبیحد او را رسدکه حقیقت مالکیت وملکیت را مدار است .

20378ـ **مجلس** ۵۲۸۴/۷ : نستعلیق سلطان محمد فرزند علیشاه اصفهانی ، ۲۹ ج ۹۶۲/۱ در حوالی شمکور از توابع گنجه [رؤیت].

20379ـ مشهد، فاضليه ۱/۱۷ معانی بیان: نستعلیق محمود فرزند محمد، **۹۷۵**، سپس گفتاری از محمود فرزند نعمت‌الله بخاری سدهٔ دهم، گویا بهمین قرینه درفهرست این گفتار نیز باحتمال از همان بخاری دانسته شده است [ف. فاضلیه ۱ : ۲۰۳].

20380ـ مجلس ۳۴۸۳/۴ : نستعلیق امان‌الله از سدهٔ **۱۰** (ص ۲۱۰ ـ ۲۴۸)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۴۲].

20381ـ مدینه، عارف حکمت ۱۲۵: نوشتهٔ **۱۰۴۵**. درفهرست بنام «انواع مجاز» یادشده، باید همین گفتار باشد، ۱۵ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۸].

20382ـ قاهره، دارالکتب ۴۰۸ بلاغت طلعت: رمضان **۱۱۶۰** (گ ۴۱ ـ ۵۷) آغاز برابر نمونه، ۲۱ س [مخطوطات ۱: ۲۲۰].

20383ـ دانشگاه ۳۲۴۵/۳ : نوشتهٔ ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۲۷۷** (ص ۱۰۹ ـ ۱۶۰) آغاز برابر نمونه، ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۰۴].

استعارات و کنایات

ناشناخته.

20384ـ قاهره، دارالکتب ۲۶ لغت فارسی: نوشتهٔ یکشنبهٔ ۱۷ ع ۱/ **۱۲۴۰**، **آغاز:** مقدمه: کتاب مشتمل است بر پنج در، اول مشتمل است، ۸۸ گ [ف. مخطوطات ۲ : ۵۷].

اقتباس دستورقدسی

20385ـ آصفیه ۲۸۹ بلاغت: تاریخ یادنشده، باب سوم آنست [ف. آصفیه ۳ : ۷۲].

اکمال الادب

از ناشناس. در بدیع، با گواه آوردن مثالهای عربی، نخست چند کلمه است سپس مطلب آغاز میشود. **آغاز**: تعالی عن بلوغ بلاغة المتکلم ببدیع نعمائه و تقدس عن وصول فصاحة البیان بلطف آلائه.

20386ـ ملك ۵۱۳/۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵۲].

انوار البلاغه

از آقا محمدهادی مترجم فرزند محمدصالح ساروی، که یاد او در «ترجمة القرآن : ۱۶» گذشت. در بلاغت، درمقدمه وسه فن : فن ۱ـ علم معانی، هفت باب ۲ ـ علم بیان، سه باب ۳ ـ علم بدیع، پنج باب [نسخه ۴۲۷۶ دانشگاه] بنام حسین علی خان [دیباجه]. **آغاز:** الحمد لمبین المعانی والبیان، و الصلاة علی مبلغ مثانی و تبیان ... اما بعد، چون همگی همت بندگان.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۲۰ و ۴ : ۱۲۹ و ۱۳ : ۱۵۲.

20387ـ تبریز، ملی ۴۰ : نوشتهٔ **۱۰۹۶**، نسخه از آن نخجوانی بوده و **فیلم** آن در (دانشگاه ۲۳۹۴) هست [فیلمها : ۱۷] درفهرست آقای میریونسی بنام «ترجمهٔ مطول» یاد شده است.

20388 ـ دانشگاه ۴۲۷۶ : نستعلیق عبدالحسین مازندرانی، ذیحجهٔ **۱۱۰۱**، آغاز افتاده، ۲۲۲ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۲].

20389ـ یزد، جامع کبیر ۱۵ ـ ۸۰۲ : نسخ ۵ ذیقعدهٔ **۱۱۷۸** [نسخه‌ها ۴ : ۳۷۴].

ب

بحر الصنایع

از حسن متکلم نیشابوری سامانی، در گذشتهٔ ۷۷۱، منظومه‌ایست در صنایع شعری از روی

«حدائق السحر» وطواط ، بنام ملك غياث الدين کرت و در دیباچه از ابراهیم و محمدشاه سلطان روم و وطواط یاد کرده است. **آغاز:** ثنا کویم خدای انس وجان را ــ که صنعش کرد پیدا جسم وجان را .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۳۴ (حسن) و ۱۹۰: ۱۲۵ (بحرالصنایع) ـ فرهنگ سخنوران : ۱۶۱ .

20390 ـ **تهران** ، ادبیات ۸۱ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۶ گ ۱۲ س [ف. ادبیات ۱: ۴۴] .

20391 ـ **الهیات** ۳۷۲/۲ د: نستعلیق با تاریخ **۱۲۴۶** در دفتر (۷پ- ۵۷پ)، آغاز برابر نمونه در فهرست‌شناخته نشده است [ف. الهیات ۱ :۲۸۸] .

بدایع الاسحار فی صنایع الاشعار

یاصنایع الاسحارفی بدایع الاشعار. ازقوامی گنجوی مطرزی، قوام الدین احمدفرزند ابو بکر، عموی نظامی گنجوی درگذشتهٔ ۵۷۶. قصیده‌ایست درصد بیت و در آن هشتاد و سه صنعت از صنایع بدیعی آورده شده، ازقزل ارسلان (۵۷۱-۵۸۷) در آن ستایش شده است. در «خرابات» چاپ شده است. گزارشهایی دارد: ۱ـ ازعمر نجاتی نیشا بوری که برای وزیرغیاث الدین نگاشته است ۲ـ بدایع نگار ، بنام «صنایع الاسحار فی بدایع الاشعار» ۳ـ شرح صنایع الاسحار، ازعماد باغنوی. **آغاز:** این قصیده را بدایع الاسحار فی . . . خوانند برمنوال «حدائق السحر» ... ای فلك راهوای قدرتو بار ـ وی ملك را ثنای صدر توکار .

بنگرید :ذریعه ۹: ۸۹۱ (قوامی) و ۱۵۰: ۸۹ (صنایع الاسحار) ـ کشف الظنون ۱: ۱۸۸ ـ دیباجهٔ اقبال برحدائق السحر : سو .

20392 ـ **سپهسالار** ۳۱۳/۱۰/۱ صدر: نسخ خوب عبدالله فرزندحسن فرزندعبدالجبار، ۱۰ع ۲/**۷۴۰** (ص ۱۱۶) آغاز افتاده [ف . سپهسالار ۲ : ۳۴۴۸و۳۴۴۸ : ۲۴۴] .

20393 ـ **استانبول** ، لالا اسماعیل ۴۸۷/۴ : با تاریخ **۷۴۱** درمصر (۲۱ پ ـ ۱۷پ هامش). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها : ۵۰۰] .

20394 ـ **ملك** ۱۰۹۳ : سدهٔ **۹** [ذریعه ۱۵ : ۸۹] .

20395 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۶۷پ- ۷۰پ) ۱۸س [ف. ادبیات ۱ : ۲۵۰] .

20396 ـ **مجلس** ۱۱۳۰ : نستعلیق خیلی خوب نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱** (گ ۷۵ ـ ۸۲) زرین، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳ :۵۳۵] .

20397 ـ **سپهسالار** ۹۵۷/۳ : نسخ **۱۲۲۱** (۹۱-۹۴) آغاز نزدیك به نمونه، سراینده در فهرست شناسانده نشده است [ف .مجلس ۳: ۲۴۶] .

20398 ـ **ملك**، ۵۰۸۵/۱۱ :سدهٔ **۱۲**- **۱۳** (۴۴پ-۴۶ر متن و هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

20399 ـ **دانشگاه** ۲۳۴۶/۵ : نوشتهٔ احمد نزدیك **۱۲۳۸** (ص ۸۶-۸۹) نام قوام الدین را نویسنده در آغاز و انجام آورده است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۴۱] .

20400 ـ **دانشگاه** ۳۸۰۶/۲ : نوشتهٔ نزدیك **۱۳۰۰** (ص ۱۷۳ ـ ۱۷۸) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۸۷] .

بدایع الافکار فی صنایع الاشعار

از کمال الدین حسین کاشفی سبزواری بیهقی،

که یاد او در «آیینهٔ اسکندری: ۲۰۴» گذشت. دریك مقدمه‌ودوباب‌ویك خاتمه: مقدمه‌درچهار فصل ۱ ـ تعریف شعر ۲ ـ انواع‌شعر ۳ـ اقسام شعر ۴ ـ اصطلاحات سرایندگان . باب‌یکم : صنایع شعر ، باب دوم : عیوب شعر . خاتمه‌در قافیه ، هفت فصل: فصل ۱ـ معنی‌قافیه وحرکات آن ۲ـ انواع قافیه ۳ ـ اوصاف قافیه ۴ـ قافیه اصلی ومعمول ۵ـ قافیهٔ شایگان ۶ـ عیوب‌قافیه ۷ ـ ... [نسخهٔ روضاتی] برای امیرسیدحسین (حسن) نگاشته است . **آغاز :** الحمد لمبدع البدایع‌والشکر لمنشی الصنایع ، ثم‌الصلاة ... چون جناب معلی .

بنگرید : ذریعه ۳:۶۳ .

20401 ـ **اصفهان** ، آقای روضاتی : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، فصل هفتم از خاتمه‌نانویس‌مانده، ۷۴ گ ۱۵س[ف. روضاتی۱:۲۳]**فیلم**‌آن‌در دانشگاه ش ۱۰۷۰ هست [فیلمها : ۲۰] .

20402 ـ **مدینه** ، عارف حکمه ۴ : نسخ **۱۱۳۵** ، ۴۰ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۹۳].

20403 ـ **دانشگاه**۲۲۵۹۵: شکستهٔ‌خوش میرزا محمدعلی شیرازی‌آدینهٔ ۱۴ج۱/**۱۲۳۷** ۱۰۷ گ ۱۲ س.[ف. دانشگاه۹: ۹۱۱]**فیلم** آن دردانشگاه ش۲۵۶۰ هست [فیلمها: ۲۰].

بدایع السحر المشتمل علی صنایع الشعر

گویا از احمدی‌کرمیانی . درمعانی بیان وبدیع، به‌نظم ومانندکار وطواط، سروده برای عیسی بك [دانش‌پژوه] . باید دیدکه‌میان این نسخه‌که به‌نظم شناسانده شده‌است‌بانسخهٔ‌ملی‌که پس از این‌یادمیشودچه ارتباطی‌هست.

20404 ـ **موزهٔ قونیه** ۲۵۴۰/۱ : نسخ احمدفرزند حاجی‌محمود اقسرایی ، ۱۵ ذیقعدهٔ **۸۳۵** ، سپس : ۲ ـ مرقات الادب۳ ـ دیوان ادب ۴ـ میزان‌الادب ۵ـ معیارالادب‌که همه ازهمودانسته شده‌است. فیلم آن دردانشگاه ش ۳۲۰هست [فیلمها :۴۵۲] .

بدایع السحر فی صنایع الشعر

از ناشناس دربدیع ودرموارد بسیاری‌ازشعر فارسی وعربی‌گواه‌آورده است . وشایدگزیده‌از «حدایق السحر فی‌دقایق الشعر» وطواط باشد [عبدالله‌انوار] **آغاز:** ... الحمدلله‌الذی‌اشرقت بنور .

20405 ـ **تهران**، ملی۱۷۳ ف: نستعلیق فخرالکاتب ، **۸۱۱** ، درشهر بورصا(عثمانی)، آغاز برابر نمونه ، ۷۶ گ ۱۲ س[ف. ملی۱: ۱۷۸] .

بدایع الصنایع = تحفة الفقیر

ازشرف‌رامی، حسن‌فرزندمحمد تبریزی، درگذشتهٔ ۷۹۵. درشهر تبریز، درشانزده‌صفت نگاشته است : ۱ـ ترجیع ۲ـ تجنیس۳ـ سجع ۴ ـ اشتقاق ۵ـ ذوالقافیتین۶ـ استفهام۷ـ ایهام ۸ـ متضاد۹ـ مترادف ۱۰ـ ردالعجز علی‌الصدر ۱۱ ـ مراعات‌النظیر ۱۲ ـ کنایه ۱۳ـ استعاره ۱۴ ـ مقلوب ۱۵ ـ مطرف۱۶ـ لزوم‌مالایلزم نام نگارنده وفهرست در دیباجه آمده‌است. در نسخهٔ روضاتی بنام «تحفة الفقیر» یادشده است.

آغاز: شکروسپاس بیقیاس پادشاهی راکه بدست مشاطهٔ قدرت ... وبعد غرض از این مقدمات.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۱۱ـ فرهنگ سخنوران: ۲۹۵ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۶۳۱ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۸۹ .

20406 ـ **اصفهان**، آقای‌روضاتی۱۸ ج: نوشتهٔ ابوالقاسم‌کمال آزادی ، باتاریخهایی از

۹۰۰ تا **۹۶۶** دردفتر ، آغاز برابر نمونه ودر دیباجه بنام « تحفة الفقیر » نامیده شده است [نسخه‌ها۵:۱۳۹].

20407 – **الهیات** ۲۳/۷۴۹ د : سدهٔ **۱۱** (۲۱۷ – ۲۲۲ر) در فهرست بنام «بدایع الصنایع» نامیده شده است [ف . الهیات ۱ : ۳۸۱] .

20408– **دانشگاه** ۶/۴۲۱۳: نسخ‌ملا محمود فرزند ملااحمد نزدیك **۱۳۲۶**، برای استاد فتح الله (۱۴۹ر – ۱۵۳پ) آغاز برابر نمونه،دردیباجه بنام «بدایع‌الصنایع» است[ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۸] .

بدایع الصنایع

از عطایی‌نیشابوری، امیرسید برهان‌الدین عطاءالله‌فرزند محمود حسینی مشهدی،درگذشتهٔ شوال ۹۱۹ درطوس . بنام امیر علیشیر نوایی‌در (ده جمادی‌الاخر) ۸۹۹، بایك مقدمه‌درعروض سپس سه صنعت ویك خاتمه نگاشته است:صنعت ۱ – محسنات لفظی ۲ – محسنات معنوی ۳ – محسنات لفظی ومعنوی هردو . خاتمه‌درعیوب شعر . درآغاز وانجام‌آن‌آرزومیکندکه«تکمیل الصناعه» را به بیاض‌آرد . **آغاز:** صنایع‌مدایح بیقیاس وبدایع لوایح شکر وسپاس‌آن‌صانع.

بنگرید : ذریعه ۴:۴۱۹(تکمیل‌الصناعه) و۹:۷۲۷(عطاءالله‌مشهدی) و۱۱:۱۲۸ (رسالة فی‌البدیع)و۱۷:۱۴(قافیه)–فرهنگ‌سخنوران: ۳۹۶ .

20409– **لنین‌گراد** ×۱× CCC: نوشتهٔ ۱ج ۲/ **۸۹۸** ازکتابهای اردبیل‌ووقف شاه‌عباس ۱۰۱۷ بوده . فیلم آن در ملی هست [نسخه‌ها ۳:۱۰۰] .

20410 – **دانشگاه** ۱/۴۹۹۵ : نسخ

جمال‌الدین‌فرزندقطب‌الدین‌دردوشنبهٔ۱۲ رجب **۹۲۲**(۱ر–۲۸۴ر)[ف. دانشگاه۱۵:۴۰۸۰].

20411– **نجف،** امیرالمؤمنین: نستعلیق بهلول فرزند تاج‌الدین ، **۹۶۷** ، آغاز افتاده ۱۴۰گ [ف.سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

20412– **رضوی**۱۷۵ادبیات: نستعلیق آغازسدهٔ **۱۰** آغاز بمانندنمونه، انجام افتاده، ۹۷گ ۱۹ س [ف. رضوی ۷: ۲۱۶] .

20413– **تهران** ، ادبیات ۲/۵۴ د : نستعلین سدهٔ **۱۱** (۷۶ر– ۱۲۳پ) با حواشی (منه‌دام ظله) آغاز وانجام افتاده [ف .ادبیات ۱ : ۴۶] .

20414 – **مجلس** ۲/۳۱۰۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۳۴–۱۴۴) آغازبرابر نمونه[ف. مجلس ۱۰ : ۶۵۴ ونسخه‌ها۵ :۱۷۲].

20415– **مجلس**۲۲۰۵: خط‌تحریری محمد طاهر فرزند عبدالجواد ، در **۱۲۳۶** ، کتابدار سرکارفیض شیخ‌صفی، آغاز بمانندنمونه ۳۲۸ ص ۱۴ س . [ف.مجلس ۶:۱۶۷] .

20416– **تهران**،دکترمفتاح۱/۳۰۶: باتاریخ صفر**۱۲۵۵** در دفتر، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

20417– **دانشگاه** ۱/۲۵۶۸: نستعلیق سه شنبه۱۹ رمضان **۱۲۷۱** در بروجرد(ص۱– ۲۴۰) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۵۷] .

20418– **تهران**،ملی۱۸۸ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بخشی‌از آنست‌دریك جنگ(ص۷۰۵– ۷۱۸) [ف.ملی۱:۱۸۹].

بدایع الصنایع

از فصیح هروی‌دشت بیاضی ، محمدفرزند علی . دریك مقدمه درهفت لطیفه‌سپس‌سه‌قسمت: قسمت ۱ – صنایع بدیعی‌که نخست بمعانی تعلق

دارد وسپس بالفاظ، سه‌صحیفه ۲ـ صنایع بدیعی که نخست بالفاظ تعلق دارد وسپس معنی، سی ویك مبحث ۳ ـ صنایع بدیعی لفظی، شانزده مطلب. خاتمه در سرقات، پنج فصل. **آغاز:** الحمدلله بدیع الالهام علی الهام البدیع ... وبعد فیقول محمدبن ...

بنگرید: فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۲۰۳ (شرح نصاب) ـ ذریعه ۹: ۸۳۴ (فصیح هروی).

20419ـ **سنا** ۷۵۶۲: نستعلیق خادم الفقراءابن علی در ۱۵ ذیقعدهٔ **۹۶۴**. اندازه ربعی. **فیلم** آن در (دانشگاه ۱۷۶۷) هست [نسخه‌ها ۲: ۲۲۱ـ فیلمها: ۲۰].

بدایع الصنایع

ازوحیدتبریزی، که‌یاداودر«عشقیه: ۱۲۸۵» گذشت. برای برادر زاده‌اش که «جمع مختصر» را نیز برای اوساخته بود، **آغاز:** سپاس بیقیاس مالك الملکی را.

بنگرید: ذریعه ۳: ۶۴ و ۵: ۱۳۹.

20420ـ **رضوی** ۷ ادبیات: نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، وقف‌اشرف‌السلطنه ۱۳۳۴، ۴۰ گ ۱۴ [ف. رضوی ۳: ۱۵۹].

بدایع الصنایع

فن سوم «معیار جمالی» است که درص ۱۹۵۶ گذشت.

بدیع = رساله در ...

ناشناخته. نخست‌سخن را به‌مطبوع‌ومصنوع ومطبوع را به جزیل ورقیق بخش‌کرده، سپس اقسام مصنوع‌راگفته، آنگاه تاپایان‌گفتاراقسام صنایع بدیعی‌راویهم‌چهارده نوع برشمرده‌است. **آغاز:** شکر وسپاس خدایی را ... اما بعد، این مختصریست درعلم بیان وچگونگی ترکیب سخن و انواع محاسن الفاظ.

20421ـ **مجلس** ۵۷/۵۹۹۶: باتاریخ **۱۱۰۰** درجنگ (ص۱۷۶ـ۱۸۸)) [ف. مجلس ۱۷: ۳۷۶].

بدیع = رساله در ...

ناشناخته. از «المعجم فی‌معایر اشعار العجم» گرفته شده است. **آغاز:** حمدله. والعاقبة. اما بعد، بدانکه این وجیزه‌ایست در بیان ادوات اجزاء شعر و ترکیب آن ادوات.

20422 ـ **الهیات** ۲/۷۷۳ د: نسخ دوشنبهٔ ۲۳ شوال **۱۲۴۷** (۶۷پ‌ـ۸۱پ) [ف. الهیات ۱: ۳۹۱].

بدیع = رساله در ...

چندگفتار ناشناخته.

20423 ـ **مجلس** ۳/۲۴۰۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۶۴** (ص۳۹ـ۱۰۷) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۲].

20424 ـ**رضوی** ۱/۹۳۵ (۴۸۰۱): نسخ سدهٔ **۱۱** (ص۲ـ۲۴) گویا بخشی‌ازکتابی باشد [ف. رضوی ۷: ۷۴۹].

20425ـ **تهران**، ادبیات۹/۷۶جوادی: نستعلیق‌صدیق‌فرزند ایوب، سدهٔ **۱۱**، درفهرست آمده: گویا ازرسالهٔ‌وطواط گرفته‌شده است [ف. ادبیات ۳: ۲۷].

بلاغت = رساله در ...

از ابراهیم شربتدار اصفهانی، که‌یاد اودر «طیب‌اغذیه: ۴۳۲» گذشت. در۱۴ج۱/۱۱۳۳، در سه مطلب‌نگاشته است: ۱ـ معانی، پنج‌فصل ۲ ـ بیان، سه باب۳ ـ بدیع، دوفصل.

آغاز: حمدی‌که سزاوار درگاه خداوند جهان ... تواند بود.

20426ـ **دانشگاه** ۷/۳۹۸۶: نستعلیق

خود نگاره **۱۱۳۳** (ص۲۲۲ – ۲۴۵) همراه «تذکرة الشعراء» و«نفس» وجز آنها ازهمو [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۸۱].

بلاغت = رساله در ...

از سیدمحمدرضاموسوی شیرازی، که پس از «زبدة العلوم» خود، درمعانی بیان و بدیع [دیباجه] بفارسی وعربی وانشای سخت نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله رب ماتری ومالاتری من تحت الثری الی فوق الثریا.

20427– **سپهسالار** ۳/۷۳۷۸: نستعلیق (۷۸ پ – ۱۷۴پ) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳: ۲۵۹].

بلاغت = رساله در...

ناشناخته.

20428– **ملك** ۵۶۹۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بشکل تقریراتی است درعلوم ادبی، آغاز نانویس مانده، ۷۳گ ۱۳س [ف. ملك، فارسی: ۵۸].

بیان = رساله در ...

از جواد تهرانی، محصل کلاس سوم علوم سیاسی، که درمدت پنج روز این گفتار را درعلم بیان نگاشته ودر۵محرم۱۳۴۳ بانجام رسانده است.

20429– **الهیات** ۷۷۵ د: نسخ خود نگارنده، ۵محرم **۱۳۴۳**، ۶۵گ [ف. الهیات ۱: ۱۸].

بیان بدیع

از میرزا ابوطالب فرزند میرزا بیك موسوی، نوهٔ میرفندرسکی وشاگرد محمدباقر مجلسی (م ۱۰۱۰) در علم بیان و بدیع، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷– ۱۱۰۵) دریك مقدمه ودومقاله ویك خاتمه نگاشته است [دیباجه]: مقدمه در تعریف علم بیان وعلم بدیع. مقالهٔ ۱– تشبیه واستعاره وکنایه درچند فصل ۲– محسنات کلام (فن بدیع) خاتمه در سرقات شعری وجز آن. **آغاز:** افتتاح بیان بدیع روشان... چراغ دودمان امانت... سلطان سلیمان.

بنگرید: ذریعه ۳: ۱۷۷ – ریحانة الادب ۳: ۲۳۱ (فندرسکی).

20430– **ملك** ۱۶۸۵: شکسته نستعلیق **۱۰۹۹**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۷۰گ ۱۱س [رؤیت].

20431– **مجلس** ۱/ ۵۹۸۰: نستعلیق خوش ابوطالب فرزند ملك جابر انصاری غوریانی، **۱۱۱۳**، آغاز برابر نمونه (ص۲–۱۴۵) [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۶].

ت

تأدیب الزندیق فی تکذیب الصدیق

از میرعبدالقادر سمرقندی دهلوی است، در پاسخ اعتراضات محمدصدیق سنجود (بنگرید: تحقیق السداد، در همین بخش) است ودر دفاع از میرغلام آزاد، که این نیز دردکن مرقوم داشته است.

20432– **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۲۴: نوشتهٔ **۱۲۴۱** (ص۱۴۲ –۲۵۶) [مخطوطات، سرفراز علی: ۸۳].

20433– **بنگال**، آسیایی ۴/ ۴۵ O (۹۰۵): شکستهٔ تاریخ یاد نشده، همراه: داد سخن، تحقیق السداد [ف. بنگال: ۱۳۳].

تحفة السفر لنور البصر

از علی اکبر نواب شیرازی، بسمل، که یاد اودر «شرح سی فصل: ۳۲۰» گذشت. درمعانی بیان و بدیع، برای فرزند خود ابوطالب در بندر بوشهر، هنگامیکه در رکاب حسینعلی میرزای قاجار فرمانروای فارس بوده، در ۷ رجب ۱۲۴۴، در یك مقدمه در آنچه پیش از شروع دانستنی است وسه باب: ۱ـ استعارات ۲ـ کنایات ۳ـ صنایع بدیعی و یك خاتمه در تشبیهات، نگاشته است **آغاز:** مسافران دیار بندگی را در درگاه حضرت الله چه راه آوردی خوشتر از حمد وثنا.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۴۱.

20434ـ **سنا** ۱۳۸: نستعلیق نگارنده، از کتابهای بیانی بوده است [نسخه‌ها ۶: ۴۵۱].

20435ـ **شیراز**، شاهچراغ: نوشتهٔ نگارنده [نسخه‌ها ۵: ۲۳۹].

20436ـ **ملك** ۵۶۶: نسخ علی اکبر فرزند علی فرزند محمد اسماعیل در بندر بوشهر، ۷ رجب **۱۲۴۴**، برای حسینعلی میرزا قاجار، ۵۹ گ ۱۲ س [رؤیت].

20437ـ **تهران**، ملی ۷۶۳ف: نستعلیق ۷ رجب **۱۲۴۴** در بندر بوشهر، گویا بخامهٔ نگارنده، آغاز برابر نمونه، ۵۹ گ ۱۱ س [ف. ملی ۲: ۲۹۲].

20438ـ **دانشگاه** ۲۹۹۹/۶: نسخ علی میرزا فرزند علی جان فتح آبادی **۱۲۴۸** بافهرست رساله‌های مجموعه بخامهٔ نگارنده (ص ۵۲۴ـ ۵۵۹) ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۲۹].

تحفة العجم

از حسین شاه حقیقت. درمعانی و بیان.

20439ـ **بنگاله**، ایشیاتك ۲ بلاغت (۱۰۲۳): نستعلیق **۱۲۲۳** [ف. بنگال: ۷۸].

20440ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۵۱: نوشتهٔ **۱۲۲۶**، ۱۹۹ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۵۷].

تحفة الفقیر = بدایع الصنایع

رامی. در ص ۲۱۲۷ گذشت

ترجمهٔ مطول

متن «تلخیص المفتاح فی المعانی والبیان» از جلال الدین محمد شافعی خطیب دمشق درگذشته ۷۳۹ در سه فن: معانی، بیان، بدیع. شرح آن مشهور به «مطول» از سعدالدین تفتازانی در گذشتهٔ ۷۹۲، ترجمهٔ مطول از میر احمد علی فرزند حکیم اکبر علیخان.

بنگرید: کشف الظنون ۱: ۴۷۳ (تلخیص المفتاح) و ۲: ۱۷۲۲ (مطول).

20441ـ **آصفیه** ۳۵۲ بلاغت: نوشتهٔ **۱۳۰۴** درفهرست آمده «ترجمهٔ رسالهٔ مطول» (!) [ف. آصفیه ۴: ۶۴].

تهذیب و تأدیب کلام

از قمرالدین فرزند سناءالله فرزند مولوی حامد حسینی ناصری مشهدی سونی پتی دهلوی، متخلص به منت، زاده در شاهجهان آباد و در گذشتهٔ ۱۲۰۸ در بلاغت و بیان، در: مقدمه، دو تهذیب، تأدیب.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۰۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۶۵.

20442ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴، ۴۷۴ قمر: نستعلیق ازمیانهٔ سدهٔ **۱۲**، ۱۸۶ ص [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۷۸].

ج - چ

جامع الصنایع والاوزان

بنام همایون فتحخان. درچهار قسم وهر- یك دردو باب: قسم‌یکم اصول وفروع‌قواعدنظم، قسم دوم محاسن‌اشعار ، قسم‌سوم معایب اشعار. قسم‌چهارم‌طرزهای‌نظم‌وشرح کلمات‌دشوار پارسی وعربی . نگارنده در همه جاجز در معایب از سروده‌های خودگواه‌آورده است. **آغاز:** حمدی که اوهام فضلای‌کامل و بلغای شامل درحصر و احصای آن ... مرآن مبدع‌ومخترع صنایع‌را

20443ـ **دانشگاه** ۳۷۲۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، ۹۷گ۱۵س[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۲۴].

جامع الصنایع وحاوی البدایع

20444ـ**مجلس** ۳/ ۲۴۰۸فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۶۲** (ص ۵۲-۱۲۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۲] .

چهار گلزار

درص۲۰۵۲ دستور گذشت.

چهل کلمه

ازمحمدحسین منشی‌نوری، درآداب مکالمه بفارسی‌دساتیری، که‌در۱۳۰۴ بانجام‌رسیده‌است. **آغاز:** فه‌سام شالش یارلیم‌مزدا . پس‌ازستایش کیهان خدیو پاك خدای ...

20445 ـ **مجلس** ۲۲۳۰ : نسخ‌تعلیق ونسخ خوب، گویانسخهٔ‌اصل، در **۱۳۰۴**، برای آقامیرزا محسن خان‌منشی (محسن‌امینی‌مجدی امین‌الدوله) معانی برخی‌ازواژه‌ها را درهامش نوشته‌اند ، زرین، ۲۰ص ۶س [ف. مجلس ۶: ۱۸۷] .

ح

حدائق بلاغت = حدیقة البلاغه

از شمس‌الدین فقیردهلوی‌شاهجهان‌آبادی عباسی (۱۱۴۱- ۱۱۸۳). سرایندهٔ «درمکنون» و«واله وسلطان». **آغاز:** سبحان الله من ناقص را که .

بنگرید: ذریعه۸: ۴۰ (داستان‌واله سلطان) و ۹: ۸۴۲ ـ فرهنگ‌سخنوران : ۴۵۲: هدیة العارفین ۱: ۲۸۵ .

20446ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف ۱۵۲: نوشتهٔ‌محمدسیف‌الدین‌در**۱۲۵۹**، ۲۷۴ ص [مخطوطات ، سرفراز علی: ۵۷].

20447ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۵۲: نوشتهٔ ۸ ج ۲/ **۱۲۷۲** (۲۷پ - ۴۳پ) آغاز برابر نمونه [ف . خطی ، سیــد عبدالعزیز طباطبایی] .

20448 ـ **نجف** ، سیـد محسن حکیم ۱۴۹۸/۳ : نوشتهٔ**۱۲۷۴**، ۲۰۴گ[یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

20449ـ **آصفیه** ۳۵۶ بلاغت: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه عثمان علی۴ : ۶۵] .

20450 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۴ بلاغت (۱۱۱۰) : نستعلیق تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال ۷۸] .

حدایق الحقایق = حقایق الحدایق

ازشرف‌الدین رامی ، حسن فرزند محمد تبریزی، حنفی درگذشتهٔ ۷۹۵. بنام‌سلطان اویس فرزندحسن‌ایلکانی (۷۵۷ - ۷۷۶)، دردوبخش نگاشته است : ۱ - درپنجاه‌باب در اصطلاحات متقدمان‌که‌گزارش مانندیست بر«حدایق‌السحر» وطواط ۲ - در ده‌باب در اصطلاحات عروضی سرایندگان متاخر. وازهموست «انیس‌العشاق». اسماعیل‌پاشا از «شقایق‌الحقایق» او درگزارش «حدایق‌السحر» وطواط یادکرده است. **آغاز:** بعد ازحمد بیحدوصلوات بیعدد، چنین‌گوید... رامی . . . که مدتی مدید و عهدی بعید سخن گستری .

بنگرید:ذریعه۶: ۲۸۴ (حدایق‌الحقایق) کشف‌الظنون ۱: ۶۷۲ (حقایق الحدایق) - هدیةالعارفین ۱ :۲۸۶- مؤلفین مشار۲: ۶۳۱.

20451- **مجلس** ۳۵۵۵/۳: نستعلیق کهن درویش‌محمدسدهٔ **۸-۹** (ص۴۳۷-۴۶۰)، آغاز افتاده [ف . مجلس ۱۰ :۱۵۱۸] .

20452- **تهران** ، ادبیات ۱/۱۰۷د: نستعلیق زین حسینی ، ۱ج‌۱/**۸۹۷** (۱ پ - ۵۷ر) ۱۲س [ف. ادبیات ۱ :۲۰۴].

20453 - **تبریز** ، ملی ۲۸۸۵/۳ : نستعلیق‌اسماعیل‌فرزندیوسف‌فومنی، **۸۵۰**، آغاز برابربرنمونه، ۸۴گ ۱۷ س [ف. ملی تبریز ، میریونسی ۱ :۴۲۲] .

20454- **تهران**، اصغرمهدوی۲ /۴۹۸: نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰** [نسخه‌ها۲ :۱۲۰].

20455- **تبریز**، ملی۳۵۷۲: نستعلیق مصطفی فرزندیعقوب، **۹۳۹**، آغاز برابربرنمونه، ۳۱گ ۱۷س [ف. ملی‌تبریز ۱ :۴۳۲]،

20456- **ملك**۵۸۲۳/۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ، آغاز تامیانهٔ باب ۵ازبخش یکم افتاده، بدنبال «انیس‌العشاق» اوست[رؤیت].

20457- **سپهسالار** ۲۶۸صدر: نسخ‌سدهٔ **۱۰-۱۱** ، برگ‌یکم‌افتاده، ۶۷گ ۱۵س[ف . سپهسالار ۲ :۴۳۷ و۴: ۲۹۰] .

20458- **قاهره**، **دارالکتب**: ۲م‌عروض فارسی : نستعلیق خوب**۱۰۰۰-۱۰۰۳**، آغاز برابر نمونه ، درفهرست بنام «حدائق‌السحر» یاد شده [مخطوطات ۱ :۱۲۲] .

20459- **مجلس** ۵۹۷۳/۲: نستعلیق رضاعلی معلم فرزند شاه فرخ، باتاریخ **۱۰۹۲** (ص ۱۰۹-۲۲۱) [ف . مجلس ۱۷ : ۳۵۳ و نسخه‌ها ۵ :۱۹۷] .

20460- **سپهسالار** ۲۶۸/۱: نسخ‌سدهٔ **۱۱** (۲-۷۶) آغازافتاده[ف .سپهسالار۲ :۴۳۷ و ۴ : ۲۹۰] ؛

20461- **سپهسالار** ۵۶۷/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (۴۶ پ - ۸۵پ) ۱۴ س [ف . سپهسالار ۲ : ۴۳۷ و۴ :۲۹۰] .

20462- **دانشگاه** ۲۵۹۱۵ :ضمن‌مجموعهٔ آقامحمد معینا مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۳۳۷-۳۹۹) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۰۲] .

20463- **الهیات** ۱۷۳/۲د : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۸پ - ۱۷ر) ۲۷س[ف. الهیات۱].

20464- **دانشگاه** ۴۲۸۵ : نسخ سدهٔ **۱۲**، ۸۷گ۱۲س [ف.دانشگاه۱۳ :۳۲۵۶].

20465- **رضوی** ۲۷۵ادبیات: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابرنمونه[ف .رضوی ۷ :۳۰۲] .

20466- **مجلس** ۲۸۸۶/۱: نستعلیق شفیع **۱۲۰۹** (ص۲-۶۴) آغاز برابرنمونه[ف. مجلس ۱۰ : ۲۷۳] .

20467- **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۰۳/۲ : نوشتهٔ شب یکشنبهٔ۱۳شعبان **۱۲۱۹**

در تهران [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۰].

20468 ـ **مجلس** ۸۷۵ : نستعلیق عبدالکریم ساروی در **۱۲۲۴** ، آغاز برابر نمونه درمیان نانویس مانده، ۲۶ گ [ف. مجلس ۳ : ۱۲۳] .

20469ـ **دانشگاه** ۱۷۵۲/۴ : نستعلیق یکشنبهٔ **۱۲۳۰** (۹۸ پ ـ ۱۴۱ ر) ۱۲ س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۷۹] .

20470ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۴۳۳ مج : نستعلیق زیبای **۱۲۴۴** [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

20471 ـ **مجلس** ۶۱۳/۴ : نستعلیق **۱۲۴۷** ، آغاز برابر نمونه . [ف. مجلس ۲ : ۳۶۷] .

20472ـ **الهیات** ۱۱۶/۶ ب: نستعلیق **۱۲۴۸** (۷۲ پ ـ ۹۰ پ) ۱۷ س [ف. الهیات ۱].

20473ـ **سنا** ۷۵۷۵/۲: نستعلیق و نسخ **۱۲۶۳** در زنجان ، باسر آغازی دیگر : بعداز حمد خالق جهان و پس از نعت. دردیباجه آمده که این شرح قصیدهٔ مرصع وطواط است [نسخه‌ها].

20474 ـ **الهیات** ۳۷۳/۴ د : نسخ سدهٔ **۱۳** (۶۵ ر ـ ۱۰۲ پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۸۹].

20475ـ**سپهسالار** ۷۱۱۲/۱ :شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲ پ ـ ۳۲ پ) ۲۰ س [ف . سپهسالار ۲ : ۴۳۷ و ۴ : ۲۹۰] .

20476ـ **دانشگاه** ۴۶۰۴/۱۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ ۴۴) ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۵] .

20477ـ **رضوی** ۱۷۰ ادبیات: نستعلیق ۲ صفر **۱۳۲۱** [ف . رضوی ۷ : ۲۱۳] .

20478ـ**مدینه**، عارف حکمة ۹۰: زرین [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۸] .

حدائق السحر

از رشیدالدین وطواط که یاد اودر «انس اللهفان : ۱۵۴۴» گذشت . درآن هشتادنوع از صنایع بدیعی راباگواه ازسروده‌هایی بفارسی و عربی آورده است . بارها چاپ شده ویکبار با پیشگفتار عباس اقبال وحواشی او بسال ۱۳۰۸ خ

آغاز: الحمدلله علی ما افاض علینا من نعمه المترعة الحیاض ... چنین گوید مؤلف .

بنگرید : ذریعه ۶ : ۲۸۶ ـ کشف الظنون ۲ : ۴۵۹ـ ف. مشار : ۵۵۳ـ پیشگفتار چاپ اقبال .

20479ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۸/۲ د: نستعلیق ماه هفتم سال **۷۱۶** (۲۴ ر ـ ۶۸ ر) زرین [ف . ادبیات ۱ : ۲۰۵] .

20480 ـ **ملك** ۵۴۲ : نسخ علی فرزند حسن معروف بفارسی، اواخر ع ۲ **۷۳۸**، زرین، ۴۶ گ ۱۹ س [رؤیت] .

20481ـ **مجلس** ۳۴۳۲ : نسخ ابوحامد محمد فرزند ابی حامد ، در **۷۴۰**، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۱۲۶ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۹۴] .

20482ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۲ : نوشتهٔ محمد فرزند جلال الدین اصیل ، پایان محرم **۷۵۵** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها : ۴۲۳] .

20483 ـ **مجلس** ۲۹۵۹/۴ : نوشتهٔ محمود فرزند احمد، پنجشنبهٔ **۸۷۴**، آغاز برابر نمونه (ص ۷۲ـ ۱۳۳) [ف. مجلس ۱۰ : ۳۹۲].

20484ـ **الهیات** ۷۴۴/۱ د: نسخ سدهٔ **۷ـ۸** ، آغاز وانجام افتاده ، باچاپ‌شده یکی نیست (۱ پ ـ ۴۳ پ) ۱۳ س [ف. الهیات ۱ : ۴۷ و ۳۷۸] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۱۶ هست [فیلمها : ۷۴].

20485 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی

روضاتی : باتاریخ **۹۳۱** در دفتر (۱۸۲ پ - ۱۹۳ ر). آغاز: این مختصریست که بحکم اشارت. ... شمس فلك السعادة والدین محمد یحیی... از حدائق السحر [نسخه‌ها ۵:۱۳۹].

20486 **- موزهٔ بریتانیا** ۷۴۸۳/۲ Or : نوشتهٔ **۹۶۵** [نسخه‌ها ۴:۶۸۹].

20487 **- قاهره** ، دارالکتب ۱۳۵ م ادب فارسی : تعلیق حسن فرزند علی، **۹۶۵** ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ :۱۲۲].

20488 **-موزهٔ بریتانیا** ۷۳۷۰ Or: نوشتهٔ **۹۶۶** [نسخه‌ها ۴:۶۸۹].

20489 **-رضوی** ۲۷۶ ادبیات : نستعلیق **۹۸۳**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ :۳۰۳].

20490 **- مدینه**، عارف حکمة ۶: نوشتهٔ **۹۹۵** ، ۸۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۹۴].

20491 **-الهیات** ۲۳۸ د: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، آغاز و انجام نونویس ، ۶۹ گ ۱۵ س [ف . الهیات ۱ :۴۷].

20492 **- آصفیه** ۱۱/۳۱ مجموعه‌ها: نوشتهٔ محمد رفیع فرزند عصام الدین محمد، در ذیقعدهٔ **۱۰۵۰**، ۱۷ گ [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲ :۴۷۱].

20493 **- ملك** ۶۲۵۴: نستعلیق حسین اردلانی، در ۱ ج ۲/**۱۱۹۶** برای استادش هاشمی کاشی ازروی نسخهٔ نگارنده، ۷۶ گ ۱۰ س [ف. ملك ، فارسی: ۲۰۹].

20494 **- ملك** ۳/ ۲۶۷۰ : نسخ سدهٔ **۱۲** (۵۵ پ - ۷۰ پ) انجام افتاده [رؤیت].

20495 **- تهران**، ملی ۳۳۵ ف: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۵۷ گ ۱۱ س [ف . ملی ۱ :۳۲۸].

20496 **- سپهسالار** ۶۸۱۴ : نسخ **۱۲۳۷** [ف. سپهسالار ۴: ۲۹۴].

20497 **- نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۴۶۲: تعلیق زیبای میرزا عبدالله منشی، رمضان **۱۲۳۸** برای کتابخانهٔ ایرج میرزا ، زرین [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

20498 **-شیراز**، خانقاه احمدیه ۱/مج: نوشتهٔ زین العابدین همدانی، ج ۲/**۱۲۵۸** برای میرزا صادق [نسخه‌ها ۵ :۲۲۵].

20499 **- نجف** ، سید محسن حکیم ۱۸۳۴/۲: نوشتهٔ **۱۲۶۰**، ۴۷ گ، آغاز افتاده [یادداشتهای سیداحمد اشکوری].

20500 **- مجلس** ۳۶۳۴/۳ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۶۰** دردفتر [نسخه‌ها ۵ :۱۹۳].

20501 **- دانشگاه** ۱۶۶۹/۳ : نسخ ۱۵ شوال **۱۲۶۱** (۴۸ ب-۷۸ پ) ۱۷ س [ف. دانشگاه ۸ :۲۳۵].

20502 **- مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نسخ **۱۲۶۶** [نسخه‌ها ۵: ۲۴].

20503 **- سپهسالار** ۱۵۰۲/۲: محمد حسین، **۱۲۶۷**، برای اعتضادالسلطنه نوشته‌شده است [ف. سپهسالار ۲ :۴۳۹].

20504 **- دانشگاه** ۴۷۳۹ : نستعلیق خوش میرزا محمدحسین کاتب السلطان، **۱۲۷۳**، زرین، ۸۹ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۴ :۳۷۰۰].

20505 **- مجلس** ۸۷۶ : نستعلیق و شکستهٔ حسن پسر احمدحسینی در **۱۲۷۶**، آغاز برابر نمونه ، ۶۳ گ ۱۰ س [ف . مجلس ۳: ۱۲۴].

20506 **- تهران** ، دکترمفتاح ۲ مج: نسخ دوشنبهٔ ۲۰ ع ۱/**۱۲۷۹** [رؤیت].

20507 **- تبریز** ، ملی ۲۸۲۱/۲ : نسخ محمد مهدی فرزند علی ، **۱۲۸۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۵۹ گ ۱۷ س [ف . ملی تبریز

یونسی ۱: ۴۲۰] .

20508 ـ **تبریز** ، ملی ۲۸۸۹/۴ : نستعلیق عباس بروجردی متخلص به همایون ، **۱۲۹۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۰گ۱۲س[ف. ملی تبریز۱ : ۴۲۱] .

20509ـ **ملك** ۶۴۳۶ ، نستعلیق‌خوش محمد ابراهیم گوهری ، چهارشنبهٔ ۱۸ شوال **۱۲۹۵** ازروی‌نسخهٔ چاپی، زرین، ۶۹گ۱۲ س [ف. ملك، فارسی:۲۰۹].

20510ـ **تهران** ، ادبیات ۹۴/۱ د : شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۳** بایادداشت۱۲۸۲،(۲پ ۴۴ پ) ۱۷ س [ف. ادبیات ۱: ۲۰۵].

20511ـ **مجلس** ۵۷۴۱/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ ۱۱۱) [ف . مجلس ۱۷ : ۱۸۱] .

20512ـ **تهران**، اصغر مهدوی۱۵۸: نسخ سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲: ۷۳].

20513ـ **حقوق** ۲۴۵ج : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، آغاز وانجام افتاده ، ۳۱گ۱۸ س[ف. حقوق : ۹۴] .

20514ـ **رضوی** ۲۷۷ ادبیات: نسخ‌و نستعلیق وشکستهٔ خوش‌محمدعلی وجدی‌شیرازی درگذشتهٔ ۱۲۹۱ ،سپس‌قصیده‌ای‌از نویسنده [ف. رضوی ۷:۳۰۳] .

20515ـ **عبدالحسین بیات**۱مج:سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶:۷۹].

20516ـ **مجلس** ۳۰۰۶/۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱ـ۱۰۲) ، زرین ، با یادداشتهای ملك‌الشعرا بهار[ف. مجلس ۱۰ : ۴۵۶] .

20517ـ **مجلس** ۳۰۴۵/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، برای شاهـزاده اردشیر میرزا (ص۱ـ۹۶) [ف.مجلس ۱۰:۴۸۹].

20518ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۳۱ : نستعلیق خوب محمد اسماعیل‌فرزند علی اکبر فرزند محمد جعفرقاضی‌استرآبادی، پنجشنبهٔ۷ ذیحجهٔ **۱۳۰۲** [ف. خطی ، سید عبدالعـزیز طباطبایی] .

20519 ـ **مجلس** ۳۵۱۳/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۳۰۳** [نسخه‌ها۵ : ۱۹۱] .

20520 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۲۳ ج : نسخ شعبان **۱۳۰۴** ، زرین ، بایادداشت اقبال وفهرست از او، ۵۱گ ۱۷س[ف . ادبیات۱: ۲۰۵] .

20521 ـ **الهیات** ۴۱۹ د : نستعلیق ابوالحسن بیگ ، در۱۲ رجب**۱۳۱۲**، ۹۵گ، ۱۲ س [ف . الهیات ۱:۴۷] .

20522 ـ **رضوی** ۹۴۷/۱ ادبـیات (۴۵۲۶) : نزدیك **۱۳۴۱**(ص۱ـ۳۴) گزیدهٔ آن‌است [ف رضوی ۷ : ۷۶۹].

20523 ـ **مجلس** ۲۶۵/۱ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ناتمام[ف.مجلس ۲ :۱۵۰].

20524ـ **مجلس** ۲۸۱۱/۲: نستعلیق بی‌تاریخ ، آغازبرابر نمونه (ص۱۹۰ـ۲۲۱) [ف. مجلس ۱۰: ۹۴] .

20525 ـ **عزت بیك قـویون** ۷ : نستعلیق، تاریخ یادنشده ، **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۳۴۱هست [فیلمها : ۷۴] .

حدیقة البدایع

از محمد رفیع فرزند حاجی عبدالواحد طبسی خراسانی، بدستورمیرزا زین‌العابدین‌از دودمان حسین خان، برای میرزامحمدباقرپسر او ، بسال ۱۲۲۶ ، دریك مقدمه ویك فاتحه و سه خیابان و یك خاتمه، بدین نام ساخته است [دیباچه] : مقدمه در سبب تألیف ، فاتحه در

تعریف انشا و فصاحت درچهار نهال . خیابان نخستین، در دوشجره و نخستین آن دردوشکوفه، اطناب ، ایجاز، تشبیهات را دارد. خیابان‌دوم درچهار شجره نخستین آن درمجاز دردوغنچه ، مجازلغوی وعقلی. خیابان سوم‌در بدیع، دردو گلبن : محسنات معنوی در۵۲ غنچه، محسنات لفظی در۱۸ شکوفه. خاتمه درسرقت . **آغاز :** حدیقهٔ‌بدایع سخنوری‌وگلشن‌صنایع‌زبان‌آوری، شاداب مشرب حمد وثنا .

20526 ــ **دانشگاه** ۴۰۵۲: نسخ **۱۲۲۶**، ۱۷۹ ص ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۳ :۳۰۳۶]

حدیقة البدایع

در دیباچه نامی به‌کتاب داده نشده ، این نام از باستانی راد است ، در «ذریعه ۶ :۳۷۹» از«حدیقه»ای‌دراین‌موضوع‌ازمحمدنجف‌کرمانی مشهدی درگذشتهٔ ۱۲۹۲ یادشده‌است . گفتاریست درپنج حدیقه : ۱ ــ ماهیت شعر۲ ــ معنی‌لفظ شاعر و نخستین‌کسی که شعرگفته ۳ــ فصاحت و بلاغت ومحسنات بدیعی، در دوقسم۴ــ عروض‌و قافیه ۵ ــ اصطلاحات شعری . در این‌رساله از معتمدالدوله وسیدالوزراء (قائم‌مقام)یاد شده ، شعرهایی‌ازنگارنده‌ودیگران دارد **آغاز:** حدیقهٔ اولی درماهیت‌شعر است، مخفی‌نماندکه مایتکلم به‌الانسان یا منثور است یامنظوم .

20527 ــ **دانشگاه** ۳۰۹۹/۲ : نسخ ۱۸ شعبان **۱۲۴۸** (ص۳۲ــ۱۱۲)۱۶ س[ف. دانشگاه ۱۱ :۲۰۵۱].

حدیقة البلاغه = حدایق بلاغت

در ص گذشت. ۲۱۳۲

حقیقت ومجاز = استعاره .

عصام‌الدین، درص۲۱۲۴ گذشت.

د

دادسخن

از سراج‌الدین علیخان آرزو، که‌یاداودر «سراج‌اللغة : ۱۹۲۹» گذشت. شرح‌قصیدهٔ‌ابو‌ــ البرکات‌منیر است‌واعتراضات او برحاجی‌محمد خان قدسی .

20528 ــ **بنگاله** ، آسیایی O ۴۵/۲ (۹۰۵) : شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۳۳] .

دبستان سخن

از محمدقاسم فرزند احمد جناب، که‌جلد سوم آنرا در ۱۲۸۹ بانجام رسانده است. این جلد درشش فن است : ۱ــ علم‌بیان : در مقدمه و چهار اصل۲ ــ علم بدیع، درمقدمه ودو باب ۳ ــ سرقات شعری ، در مقدمه و دو اصل وخاتمه ۴ ــ عروض، درمقدمه‌وشش‌باب وخاتمه ۵ ــ قافیه ، درمقدمه وپنج فصل ۶ ــ علم‌معما، درمقدمه وچهاراصل وخاتمه. سپس‌خاتمه‌درلغز. **آغاز:** (دیباجه) بهترین‌بیانی که آموزگاران دبستان سخن بدان زبان‌گشایند**آغاز:** ج۳: پس ازستایش یزدان ودرودبرپیغمبرآخرالزمان. . . چنین‌گوید .

20529 ــ **ملك**۲۵۷۳: نستعلیق یعقوب فراهانی ، صفر **۱۲۹۴** ، ۱۵۱ گ ۱۶س[ف. ملك ، فارسی : ۲۴۱] ،

20530 ــ **حقوق**۱۳۶ج: نستعلیق‌محمد کاظم‌الفت ۱۶ع۱ /**۱۲۹۹** بدستورمهدیقلی‌خان جلدسوم‌است‌بادودیباجه‌نخستین‌ساخته حسینقلی

فرزند مصطفی دیوان بیگی کلهر کرمانشاهی، ۴۵۰ ص ۱۴ س [ف. حقوق: ۳: ۱۰۳].

20531 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۳۷۱: نوشتهٔ **۱۳۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۰].

دبستان شعرا

ازحاج سید محمد فرزند حسن حسینی خراسانی، که در ۱۲۹۳ درعروض و بدیع نگاشته است.
آغاز: حمدله. صلاة. امابعد، پس میگوید بندهٔ ذلیل خاطی جانی.

20532 ـ **رضوی** ۳۰۶ ادبیات: نسخهٔ اصل وخامهٔ نگارنده، پایان رجب **۱۲۹۳** درکرمان باقلم خوردگیها، آغاز برابر نمونه، ۱۶ گ [ف. رضوی ۷: ۳۳۷].

دستور شعرا

ازمحمدامانی مازندرانی، درگذشتهٔ ۱۰۶۱، برای شمس الملة والدین محمدتقی وزیر، گویا بسال ۱۰۴۸، دریك مقدمه وسه مقاله ویك خاتمه نگاشته است: مقدمه در تعریف شعر، مقالهٔ ۱ ـ عروض ۲ ـ قافیه ۳ ـ بدیع، خاتمه سرقات شعری **آغاز:** ستایش وافر کاملی راسزدکه بارگاه سپهر نیلی چهررا.

بنگرید: ذریعه ۸: ۱۶۰ و ۹: ۹۵ ـ تاریخ ادبیات بـرون ۴: ۱۶۷، ۱۷۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۷.

20533 ـ **رضوی** ۴۷ ادبیات: نسخ **۱۰۴۸** وشاید نسخهٔ اصل باشد، آغاز برابر نمونه، زرین، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ۱۶۶ گ ۱۴ س [ف. رضوی ۳: ۱۷۲].

20534 ـ **دانشگاه** ۱۳۷۷: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱** بدستور نگارنده برای محمدتقی همانکس که نگارش بنام اوست، آغاز در دیباجه افتاده، ۱۵۵ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۲: ۳۸۸].

20535 ـ **ملك** ۵۱۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۱۴ س، زرین [ف. ملك، فارسی: ۲۴۷].

20536 ـ **ملك** ۵۴۵: نسخ غلامحسین طبیب خراسانی، در **۱۲۷۴**، ۱۰۴ گ ۱۷ س [رؤیت].

20537 ـ **رضوی** ۳۱۵ ادبیات: نسخ و نستعلیق محمدحسن خوسفی، سلخ ج ۲/**۱۲۹۷** برای میرزا علینقی مجتهد، ویادداشتهایی ازهمین میرزا علینقی، ۱۱۴ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۷: ۳۴۱].

20538 ـ **تهران**، ادبیات ۱/۱۰۴ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳: ۲۸].

20539 ـ **مجلس** ۸۷۷: سدهٔ **۱۳**، ۸۶ گ [ف. مجلس ۳: ۱۲۶].

20540 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۷۲: نستعلیق حاجی محمد تقی متطبب اصفهانی گل‌سرخی، ع ۱/**۱۳۰۹** [نسخه‌ها ۵: ۶۲۵].

20541 ـ **ملك** ۸۲۰: شکسته نستعلیق محمد تقی جلال الاطبا. ج ۲/**۱۳۱۶** برای معتمدالسلطان میرزا مهدیخان، ۱۰۱ گ ۱۵ س [رؤیت].

دقایق الشعر

از علی فرزند محمد تاج الحلاوی، ازسدهٔ هشتم، در بدیع وصنایع شعری، در دیباجهٔ آن از «حدایق» وطواط یادشده است. بکوشش سید محمدکاظم امام در ۱۳۴۱ خ چاپ شده است **آغاز:** شکر جمیل رب جلیل که جمال وجلال صفات ذات اوست ... امابعد... علی بن محمد المشتهر بتاج الحلاوی.

بنگرید: فهرست موضوعی انتشارات دانشگاه: ۱۷۴ ـ پیشگفتار چاپ دانشگاه.

20543 ـ **ملك** ۱/۵۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، آغاز برابر نمونه، نام کتاب و نگارنده

در دیباچه آمده [ف. ملك ، مجموعه‌ها: ۵۱].

20544ـ **دانشگاه** ۱۷۵۲/۳: باتاریخ **۱۲۳۰** در دفتر (۴۹پ ـ ۹۸پ) آغاز برابر نمونه[ف . دانشگاه ۸: ۲۷۹] .

دوحة الصنایع

از امام‌الدین فرزندشیخ ابوالمکارم نعمانی البیدولوی ، (بدوی) امامی، درعروض‌وصنایع بدیعی ، بنام شاه‌اورنگ زیب بهادرعالم‌گیر بسال ۱۰۸۴ درالله آباد ، درعروض و صنایع بدیعی بفارسی وعربی نگاشته است. باعنوانهای‌شعبه، ثمره ، لون: شعبهٔ۱ـ در۳۱ ثمره‌وهریك دولون ۲ ـ درشصت ویك‌ثمره۳ ـ درچهل‌وهشت‌ثمره. **آغاز :** الحمدلله‌الواحد الاحدالملك‌الصمد .. عالم‌اسرار هرکدام،سهم ده مردم وعام داور.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۳ ـ صبح گلشن : ۳۵ ـ فرهنگ‌سخنوران : ۵۷.

20545 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۳۷ : نستعلیق‌دراجمیر(ص۱۴۶ـ۱۵۹) نسبت نگارنده (بیدولوی) یاد شده است [ف . سپهسالار ۴ : ۴۶۱] .

20546ـ**دانشگاه**۵۳۲۶: نستعلیق‌هندی زین‌الدین پیشاوری ، درپایان ع۲/**۱۱۸۴** ، بدستور محمد فرزند جیو، آغاز برابر نمونه، ۶۴گ۱۵س. نسبت نگارنده (بدوی) یادشده[ف، دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۵] .

20547 ـ **دانشگاه** ۲۴۴۴/۱۸ : درمجموعهٔ عبدالکریم‌نجارباشی‌که درقندهار و کابل **۱۱۸۹ـ۱۱۹۵** نوشته‌شده است(ص۱۲۲ـ۱۴۵) نسبت نگارنده (بیدلوی) یاد شده [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۲۵] .

ر

رسالهٔ عبدالواسع

ازعبدالواسع .

20548ـ **پاکستان** ، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق ف ۱۵۳ : نوشتهٔ عبدالمجیدخان، تاریخ یاد نشده ، ۹۶ص [مخطوطات ، سر فراز علی : ۵۷] .

رسالهٔ میر سیدشریف

ازمیر سیدشریف جرجانی ، که یاد او در «اسکندریه۲۷۳۲» گذشت .

20549ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ ق ف ۲۴: نوشتهٔ **۱۳۲۱** (ص۲۶۶ـ۲۹۳) [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۵۷] .

الرسائل المصنوعة

20550-53ـ**موزهٔ بریتانیا**۲۴و۲۵و۲۶/Or۵۳۲۱: باتاریخ**۸۰۱ـ۸۱۸** دردفتر. سه رساله است : ۱ ـ الرسالةالغیرمنقوطه‌به‌نظم ونثر ۲ـ نامهٔ مثورکه بنظم می‌توان‌خواند ۳ـ منظومه‌ایست . **فیلم** آنها در دانشگاه‌ش۷۱۰ هست [فیلمها: ۵۲۷].

روضة الازهار

درعلم بدیع، یك‌باب ویك‌چمن ویك‌منظر دارد،وهریك‌چندگلشن وگلبن، مثالها بعربی‌و فارسی هردو است . نام کتاب در دیباچه آمده است . **آغاز :** فصیح‌تر بیانی‌که زبان فصاحت نمای فاضل برآن ساری .

20554ـ **سپهسالار** ۲۹۱۳/۳۹ : با تاریخ **۱۲۶۰** در دفتر (ص۵۶۹ـ۵۷۹) [ف. سپهسالار ۵ : ۶۲] .

ریاض الصنایع قطبشاهی

از الفتی ساوجی ، فرزند حسین، در گذشته پس از ۱۰۸۳ ، بنام عبدالله قطبشاه (۱۰۲۳–۱۰۸۳) . بسال ۱۰۴۸ ،درعروض وقافیه و بدیع با عنوانهای : در بیان ارکان شعر ، بیان حروف قافیه ، تعریف صنایع و بدایع شعر ، بخواهش دوستان نگاشته است . **آغاز:** حمد وافر وثنای کامل مبدعی وصانعی راشایان است که از امتزاج ارکان عناصر .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۱ (الفتی) و ۱۱: ۳۲۸ (ریاض الصنایع) .

20555– **دانشگاه** ۲۵۷۲/۱۵: نستعلیق محمدصادق فرزند محمدتقی تفرشی ظهیر بیانی نزدیک رمضان **۱۰۸۷** (۲پ –۴۸پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹: ۱۳۶۷].

20556– **تهران** ، ادبیات۳/۴۷ د : نستعلیق سدۀ **۱۱** (۵۰پ –۷۰پ)، آغاز افتاده [ف . ادبیات ۱: ۳۰۰].

20557– **آصفیه** ۳۱۰ بلاغت: نوشتۀ محمداسماعیل مشهدی، **۱۲۳۷** درحیدآباددکن، ۳۰ ص ۱۵س [ف . آصفیه ۱ : ۱۰۷ و ۳ : ۷۲] .

20558– **حقوق** ۲/۲۵۴ج : نستعلیق سدۀ **۱۳** (۴۶پ – ۶۶ر) آغاز برابر نمونه[ف. حقوق : ۱۳۰] .

س

سرقت

از محمد قاسم قندهاری ، نگارندۀ «مشکوة الطالبین» و «ترجمۀ ابیات عربی حافظ» ، در سرقات شعریه . وآغاز میشود به: اخذ وسرقت در شعر بر دونوع میباشد : ظاهر وغیر ظاهر، وهریك ازاین دو بر چندقسم میتواند بود. **آغاز:** خوشترین ستایشی که رخسار جانفزای شاهد بیان .

20559 – **الهیات** ۱/۷۵۶: نستعلیق فتح‌الله فرزند ملك‌حسین ساروی، ۸ع۱ **۱۲۷۳**/ (۱پ – ۱۲ر) همراه دوگفتار نام برده از همو [ف.الهیات ۱: ۳۸۵] .

ش

شجرة الامانی

از میرزا محمد حسن قتیل فرزند درگاهی کایته‌ای ، از هندوان مسلمان شده ، در گذشتۀ ۱۲۳۳ یا ۱۲۴۰ . در استعمال کلمات در نظم و نثر ، بسال ۱۲۰۶ نگاشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۷۶ و۱۳ : ۲۹– فرهنگ سخنوران : ۴۶۸ .

20560– **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۷۷۲/۲۳۴۵ : نوشتۀ علی اشرف ، ۲۰ ع ۱/ **۱۲۲۵** (۱۸۱۰م) .

20561– **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۲/۱۴۱۷/۴۴۶۷ : نوشتۀ ۲۲ ج ۱/ **۱۲۴۵** (۱۸۲۹م)[ف . دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۶۴] .

20562– **نجف**، محمدعلی خوانساری: تاریخ یاد نشده [ذریعه۱۳: ۲۹].

20563 ــ راجه فیض آباد : نیز تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۳: ۲۹] .

20564 ــ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/ ۶۴۰/ ۳۶۶۱ : نیز تاریخ یادنشده.

20565 ــ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۸/ ۲۳۳۲/ ۵۶۵۳ : [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۲: ۳۶۵ـ ۳۶۴] .

شرح حدایق السحر

متن ازوطواط ، که یادآن درص ۲۱۳۴ گذشت. گزارش از فرهنگ فرزند وصال که یاد او در «فرهنگ فرهنگ : ۲۰۱۱» گذشت .

20566 ــ شیراز، دکتر وصال . بخامهٔ نگارند [نسخه‌ها ۵: ۲۹۲] .

شرح صنایع الاسحارفی بدایع الاشعار

متن از قوامی گنجه‌ای (بنگرید . بدایع الاسحار : ۲۱۲۶) گزارش از عماد باغنوی .

20567 ــ ازبکستان ، مجمع علمی : نوشتهٔ ۱۰۲۹ (فج ۵۵۰۲)[ذریعه ۹ : ۹۸۱].

شرح صنایع الاسحار فی بدایع الاشعار

متن ازقوامی گنجه‌ای (بنگریــد : بدایع الاسحار : ۲۱۲۶) گزارش گویاازمحمودنجاتی نیشابوری سدهٔ هشتم [عبدالحسین حایری] . و ازهموست «الکافیه فی العروض و الصنعه و القافیه».

آغاز: ای فلک راهوای قدرتوبار . . . دراین بیت رعایت حسن مطلع .

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۹۱ (قوامی گنجه‌ای) .

20568 ــ مجلس ۲/ ۶۱۰۲ : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱ (ص ۴۰ـ۷۵) ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۹ :۸۶].

شرح قصیدهٔ بدیعیه = شرح صنایع الاسحار

شرح مختصر تلخیص

تلخیص المفتاح ازجلال الدین محمد خطیب دمشق که یاد او در « ترجمهٔ مطول : ۲۱۳۱» گذشت . گزارش از ناشناس .

20569 ــ مشهد، فاضله ۲۸ معانی بیان: نستعلیق ، تاریخ یادنشده، آغاز وانجام افتاده، سطرهاگوناگون ، ۲۳۰ گ [ف . فاضلیه ۱ : ۲۰۸] .

شرح معیار الاشعار = عروس

بنام شاه عباس دوم ، گزارشی است بر «معیار الاشعار» خواجه نصیرالدین طوسی، شاید بنام «عروس» باشد **آغاز :** الحمدلله المنعم المتعال المنعام المفضل والصلاة الکاملة .

20570 ــ تبریز ، ثقة الاسلام : تاریخ یادنشده [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

ص

صنایع الاسحارفی بدایع الاشعار = بدایع الاسحار

ازقوامی، درص ۲۱۲۶ گذشت .

صنایع بدایع

گزیدهٔ «حدائق السحر : ۲۱۳۴» است .

20571ــ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ قف ۲۰ : تاریخ یادنشده، ۶۴ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۵۸] .

صنایع بدیعه

از ناشناس . درصنایع‌شعری، در بیست ودو اصل ، شانزده اصل آن درصنایع وبدایع وشش اصل دیگر درحقایق آن. **آغاز :** روزی‌درشهر تبریزفقیری ازصاحب‌کمالی‌استفسار نمودکه‌سخن چگونه لعبتی است .

20572ــ **مجلس** ۸/۴۹۴۸: نستعلیق، با تاریخ **۱۲۹۶** (۸۳ر–۴ ۸پ) [ف . مجلس ۱۴ : ۲۰۶] .

صنایع شعری = رساله درفن ...

گویااز فیض‌الله‌خان، نگارنده «معراج‌الفیض :۲۰۷۸». **آغاز:** مدح‌حمد ... اگر نیایش و توصیف واهب بی‌همال‌و تعریف وتوصیف واجب متعال .

20573ــ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۱ ، ۴۷۸ فیض: نستعلیق با تاریخ**۱۲۳۴** در پایان دفتر،ش۲دفتر،همراه «معراج‌فیض»وجز آن [مخطوطات فارسیه،منظور احسن‌عباسی۲ : ۶۳] .

صنایع وبدایع = رساله در...

از شمس‌الدین فقیر ، نگارندهٔ « حدائق بلاغت :۲۱۳۲» و جز آن .

20574ــ **آصفیه** ۳۰۰ بلاغت: تاریخ یادنشده [ف . آصفیه ۳: ۷۲] .

صنعت‌شعر و شعرا = صفت . . .

گویا از شرف‌الدین حسن رامی، که یاداو در «حدایق الحقایق :۲۱۳۳»گذشت. **آغاز:** در صنعت شعر وشعرا . قال‌النبی‌ص‌ان‌من‌الشعر لحکمة وان‌من‌البیان لسحر .

20575ــ **الهیات** ۳/۳۷۳د: سدهٔ**۱۳** [ف . الهیات ۱:۲۸۹] .

ع

عروض و بدیع

گویا ازفیض‌الله خان،ازپایان‌سدهٔ‌سیزدهم، نگارندهٔ «معراج‌الفیض: ۲۰۷۸». درسه‌صدف: ۱ ـ بیان‌علم‌قوافی۲ـ اقسام‌نظم ۳ـ صنایع‌شعری. **آغاز :** صدف ، دربیان علم قوافی ، وقافیه را عجمان پساوند و ترکان سراوده و هندیان تك گویند .

20576ــ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۷۶ فیض : باتاریخ**۱۲۳۴** درپایان‌دفتر،ش۴ دفتر ، ۲۲گ همراه«معراج‌الفیض» یاد شده و جز آن[مخطوطات فارسیه،منظور احسن‌عباسی ۲ : ۶۴] .

عطیهٔ کبری

از آرزو ، سراج‌الدین‌اکبر آبادی، که‌یاد او در «سراج‌اللغه: ۱۹۲۹»گذشت . درمؤلفین مشار۴: ۹۲ ازچاپ « عطیهٔ سیدی» او یاد شده است.

20577 ــ **بنگاله** ، ایشیاتك ۵ بلاغت (۹۶۷) : نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۷۳] .

عقد ثریا

از مولوی احسان‌الله ممتاز ، گزیده‌ایست از سروده‌های سرایندگان، ودرآغاز هریك‌نقد آن،که در ۱۲۰۹ == ثرایای ممتاز، نگاشته و در ۱۲۶۱ (۱۸۴۵ م) درلکهنو چاپ‌شده‌است وازهموست«بحرمواج» .

بنگرید ، مؤلفین مشار ۱ : ۳۱۵ .
20578 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۷۶۰/۱/۳۷۹۳ : ازروی نسخهٔچاپ ۱۲۶۱ [ف .دکتر محمدبشیرحسین ۱ :۷۷].

غ

غزلان الهند

از آزاد بلگرامی فرزند سید محمد نوح حنفی‌چشتی (۱۱۱۶ـ۱۲۰۰).وی‌نخست بسال ۱۱۷۷ «سبحةالمرجان» را درچهار مقصد، در تاریخ‌هندوصنایع بدیعی‌هند نگاشته‌سپس بخواهش میر عبدالقادر اورنگ آبادی متخلص به‌مهربان وصدیق لاله لچهمی متخلص به‌شفیق بسال۱۱۷۸ دومقصد آخرآن‌را بفارسی درآورده وبدین‌نام خوانده است .این ترجمه‌دریك‌مقدمه ودومقالت است : ۱ ـ صنایع بدیعی در چهار فصل ۲ ـ نایکاهید ، درچهار فصل : معشوقات مستخرجهٔ هندیان ، اقسام معشوقات مستخرجهٔ نگارنده ، اقسام عشاق برآوردهٔ هندیان ، عشاق برآوردهٔ نگارنده . **آغاز:** سرآمد محسنات‌کلام ستایش صانعی‌که خلوت‌کدهٔ‌تنزیه را وجود اونواخت، ونگارخانهٔ تشبیه را نزول .

بنگرید : ذریعه۹:۵ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴ ـ مؤلفین مشار ۴ :۷۱۴ .

20579ـ **آصفیه** ۳۵۵ بلاغت : نوشتهٔ **۱۱۹۰** [ف . آصفیه۴ :۶۴] .

20580ـ **مجلس** ۳۱۱۱: نستعلیق‌سید عبداللطیف، **۱۲۵۷** ، درفهرست نادرست‌ازحسین واسطی آزاد بلگرامی دانسته‌شده است، ۱۶ ص ۱۳ س [ف . مجلس ۱۰ :۶۷۰].

غفاریه

صدرالافاضل ، در ص۱۵۱۶ گذشت.

ف ـ ق

فانوس خیال

از اشرف (ارشد) متخلص به خیال ، در ۱۱۸۸ در یك‌مقدمه وپنج تمثال ویك خاتمه ، و هرتمثال در پنج طراز نگاشته است : مقدمه درتعریف‌انشا درسه‌پرتو. تمثال ۱ـ انشاولوازم انشا ۲ـ دستور صرف عربی وفارسی۳ـ دستور نحو۴ـ معانی‌بیان ۵ ـ بدیع. خاتمه درحروف معجم. **آغاز:** بعد حمدنامحدودکس بیکسان و درود نامعدود .

20581ـ **لاهور**، پنجاب بهلك‌لائبریری ۴۷۰خیال: نستعلیق‌شکسته۲۷ اکتوبر**۱۸۶۱**م، ۲۷۰ گ ۱۱ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۴۷].

فذلكة السحر فی بدایع الشعر

از فتح‌الله ناصری چهل حصاری [عبدالله انوار]درسال۱۲پادشاهی محمدشاه‌قاجار، برای ناصرالدین میرزاکه درعین تصدی ولایت عهدی علاقه بصنایع‌شعری ازخود نشان‌میداده ،ازروی «حدایق السحر» وطواط، برای‌او بسال۱۲۶۲ نگاشته‌است. نگارنده بایدابونصر فتح‌الله‌شیبانی باشدکه یاد او در«کلیات:۱۸۷۶»گذشت[ذریعه ۱۶ :۳۶۵]. **آغاز:**..چون‌هرکلامی‌که‌مطلعش از تلمیع با شکر وسپاس صانعی‌که بخامهٔ‌ابداع و اختراع .

20582ـ **تهران**، ملی ۲۱۴ف: نستعلیق گویا **۱۲۶۲**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۵۷ گ ۱۵س [ف. ملی ۱:۲۰۹ – ذریعه ۱۶:۲۶۵].

قصیدهٔ مصنوع

از ابراهیم شربتدار اصفهانی، که یاد او در «طیب اغدیه: ۴۳۲» گذشت. در پاسخ «حدایق السحر» وطواط و «تمام الصنایع» اشعری. **آغاز:** ای ز عدلت ستم کشیده عنان – وی ز بذلت درم خریده مکان.

20583ـ **دانشگاه** ۲/۳۴۰۴: باتاریخ **۱۲۶۳**، گفتاری در «عروض» از همو و بهمین خامه در دفتر (ص ۷۰–۷۸) [ف. دانشگاه ۱۱:۲۴۱۱].

قصیدهٔ مصنوع

شیروانی از اهلی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۷» گذشت. از او سه قصیده باسه دیباجه به پیروی از قصیده‌های مصنوعهٔ سلمان ساوجی و سید ذوالفقار شیروانی در دست هست: ۱ـ درستایش امیر علیشیر نوایی (۸۴۴ – ۹۰۶) ۲ – درستایش سلطان یعقوب ۳ – ستایش شاه اسماعیل (۹۰۵– ۹۳۰). از هریك از این قصیده‌ها گذشته از خود آن ابیات ابیات دیگری استخراج میگردد. **آغاز** ۱ (ستایش میرعلیشیر) حمدی از حد افزون و سپاسی از قیاس بیرون، سزاوار صانع بیچون **آغاز:** ۲ (ستایش سلطان یعقوب) ... هوای جنت کویت نسیم عنبر بار – فدای نکهت مویت شمیم مشك تتار **آغاز:** ۳ (ستایش شاه اسماعیل) حمد و سپاس بیقیاس صانعی را که فهرست قصیدهٔ.. هوای گلشن کویت نسیم بادبهار – گدای خرمن مویت شمیم مشك تتار.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱۳۱.

86 – 20584 **مجلس** ۱۱۳۱: در «کلیات» او که میان **۹۳۰–۹۴۲** نوشته شده است هرسه قصیده است [ف. مجلس ۳:۵۳۷].

89ـ20587ـ**ملك** ۵۹۷۶: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۵** او، زرین، هر سه قصیده است [رؤیت].

92ـ20590ـ2 ۴۱۸: نستعلیق **۱۰۴۷**، آغاز برابر نمونه، هرسه قصیده است، جدولبندی شده، ۴۷ گ ۱۱ س [ف. مجلس ۲:۲۴۳].

95ـ20593ـ**ملك** ۵۲۴۸: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**، زرین (۶۸پ – ۱۰۸ر) هرسه قصیده است [رؤیت].

98 – 20596ـ**دانشگاه** ۱۰۵: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**، زرین، هرسه قصیدهٔ اوست [ف. دانشگاه ۲: ۱۸۳].

601ـ 20599 – **قاهره**، دارالکتب ۸۵ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد مؤمن شیرازی مشهور به خاکی، گویا سدهٔ **۱۱**، هر سه قصیده است، زرین، ۴۷ گ [ف. مخطوطات ۲:۴۲]

603ـ20602 – **تهران**، اصغر مهدوی ۴۵: در «کلیات» مؤرخ **۱۱۲۶** او دو قصیده از آن سه است [نسخه‌ها ۲:۹۰].

606ـ20604 – **مجلس** ۲۵۴۲: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳**، هرسه قصیده است [ف. مجلس ۸: ۲۳۷].

609ـ20607ـ**تهران**، ادبیات ۲/۱۷۱ حکمت: نستعلیق **۱۳۱۸**، هرسه قصیده است [ف. ادبیات ۲:۴۹].

قصیدهٔ مصنوع

از تیمور حسینی، درصنایع بدیعی، در آن از شاه صفی (۱۰۳۸ – ۱۰۵۲) ستایش شده، با دیباجه‌ای به نثر سپس ۱۶۲ بیت که ۱۳۰ بیت دیگر از آن مشتق میشود، در اصول بحور و منشعبات آن و مزاحفات و دوایر ششگانه و زنهای نوزده‌گانه، تفکیك بحور، اقسام قافیه و جز آنها از صنایع بدیعی، که در هنگام جنگ بارومیان

بدان آغاز کرده و درهنگام فتح قلعهٔ ایروان به انجام رسانده است.

آغاز : سیراب ترین شکوفهٔ گلشن سخن دانی که زیب دیباجهٔ... عزار گلشن رویت بدهر حسن نما ـ غبار برزن کویت بمهر داده صفا.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱۳۱ .

20610 ـ **مجلس** ۱۱۳۰/۸ : نستعلیق خیلی خوب نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱** (گ۸۳ ـ۱۰۴)، زرین، نویسنده آنرا ازاهلی شیرازی میدانسته است [ف . مجلس ۳ : ۵۳۱] .

قصیدهٔ مصنوع

از حاذق طبیب تبریزی ، قصیده‌ایست در صنایع بدیعی .

20611 ـ **تبریز**، ادبیات ۶مج: باتاریخ **۱۲۳۶** و**۱۲۸۳** در دفتر ازکتابهای محققاست [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۲] .

قصیدهٔ مصنوع

از حسن فرزند عبدالله فرزند عبدالمؤمن خوئی . درصنایع شعری ، ودرپایان از سلطان رکن‌الدین قزل ارسلان پسر کیخسرو ستایش کرده است. **آغاز:** الحمدلله واهب الغفار... والصلاة علی نبیه المختار . . . الترصیع . ای جهان را بدولت تو قرار ـ ای زمانرا بخدمت تومدار.

20612 ـ **ملك** ۵۰۸۵/۱۲ : عبدالعظیم متخلص به خوبی. سدهٔ **۱۲-۱۳** (۴۶ر ـ۴۷پ) متن وهامش [رؤیت] .

قصیدهٔ مصنوع

از سلمان ساوجی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۰» گذشت. بخواست غیاث‌الدین محمد ، با دیباجه‌ای به نثر ، سپس قصیده‌ای در ۱۵۲ بیت در ۶۵ بحر و ۱۲۰ صنعت ازصنایع شعری، که تعدادی ابیات دیگرازآن استخراج میگردد، و هنرهای شعری را ازاصول بحرها، مزاحفات، دائره‌های ششگانه، تفکیك بحرها وجزآنهارا دربردارد . این قصیده همراه رباعیات خیام و باباطاهروابوسعیدوخواجهٔ انصاری بسال ۱۳۰۸ چاپ شده است . و سپس اهلی و عیشی و دیگران درسرودن چنین قصیده‌هایی ازاوپیروی کرده‌اند . **آغاز :** بعد ازحمد وسپاس بیقیاس مرخدایراکه بوحدانیتش جمیع کائنات. .صفای صفوت رویت بریخت آب بهار ـ هوای جنت کویت به‌بیخت مشك تتار .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۳۱.

20613 ـ **نورعثمانیه** ۴۱۹۰/۵ : با تاریخ **۸۴۴** دردفتر (گ۱۰۸ ـ ۱۱۶هامش). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۷۸ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۲] .

20614 ـ **مجلس** ۲۵۸۸ : در «کلیات» اواز سدهٔ **۹** ، زرین [ف . مجلس ۸ : ۳۱۷].

20615 ـ **مجلس** ۲۵۸۹ : در «کلیات» او از سدهٔ **۹** ، زرین[ف . مجلس۸ :۳۱۹] .

20616 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۹/۴ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبای **۹۶۴** (۹۳پ ـ۱۰۳پ)، درستایش غیاث‌الدین محمد، **آغاز :** بعدازحمد وسپاس بیقیاس مرخدای را [ف . مخطوطات ۲: ۴۷] .

20617 ـ **دانشگاه** ۲۶۸۵/۳ : نستعلیق نظام دهلوی ، محرم **۹۸۵** ، زرین (ص۷۹۵ ـ ۸۱۶) [دانشگاه ۱۰ : ۱۵۷۲] .

20618 ـ **سنا** ۲۹۵/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۶: ۵۲۳] .

20619 ـ **دانشگاه** ۲۱۴۷/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۱۴پ ـ ۲۳ر) ، آغاز برابر نمونه

پ[ف. دانشگاه ۹: ۸۴۴] .

20620 ـ ملك ۵۰۱۳/۱ : نستعلیق منصور، ج۱/ ۱۰۵۴ (۱پ-۱۷ر) ، آغاز برابر نمونه ، با دوایر عروضی [رؤیت].

20621 ـ مجلس ۵۱۸۸/۳ :با تاریخ ۱۰۹۵ در دفتر (۳۴پ - ۳۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

20622 ـ مجلس ۱۱۳۰/۵ : نستعلیق خیلی خوب نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱ (گ۵۱-۶۲) زرین [ف . مجلس ۳: ۵۳۱] .

20623 ـ دانشگاه ۲۵۹۱ : ضمن مجموعهٔ آقا محمد معینا مؤرخ ۱۱۰۹ (ص۴۷۱-۴۹۸) در فهرست بنام قصیدهٔ مجموعة الصنایع یاد شده است [ف . دانشگاه ۹: ۱۴۰۳] .

20624 ـ مجلس ۱۱۳۰ : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۳ (گ ۵۱-۶۲) ۱۵س [ف . مجلس ۳: ۵۳۱] .

20625 ـ مجلس ۶۴۳/۲ : نستعلیق ۱۲۷۰ ، آغاز: صفای صفوت ... [ف. مجلس ۲: ۴۱۰] .

10626 ـ ملك ۶۱۹۳/۱۵ : نستعلیق با تاریخ ۱۲۷۹ در دفتر (۲۵۶پ - ۲۶۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10627 ـ مجلس ۲۱/۲ نجم: سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱] .

20628 ـ مجلس ۳۶۶۶/۲ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۲۵۹ [نسخه‌ها ۵: ۱۹۵].

20629 ـ قاهره ، دارالکتب ۴/ ۱ م مجامیع فارسی : نستعلیق بی تاریخ، درستایش غیاث الدین محمد است، آغاز: بعد از حمد سپاس [ف. مخطوطات ۲: ۴۷] .

قصیدهٔ مصنوع

از عضدالدین محمود خوارزمی در صنایع علم بدیع . آغاز : تجنیس تام: اکنون که شد زسنبل وگل باغ چون نگار ـ وقت صباح جام صبوحی ده ای نگار .

20630 ـ ملك ۴۳۳/۳ : نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۱ ، [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۲۸].

قصیدهٔ مصنوع

از عیشی هروی ، حافظ علی فرزند نور. چندین قصیدهٔ مصنوع دارد : ۱ و۲ـ درستایش سلطان حسین میرزا بایقرا (۸۷۸ -۹۱۱) هریك با دیباجه‌ای به نثر ، برای ساختن یکی از آنها یکسال کار کرده ودر ۹۰۸ به انجام رسانده است. آغاز۱ : ترصیع جواهر محامدی که مطلع قصیدهٔ مصنوعات بدان. حریم حرمت کوی توجنت ابرار ـ شمیم نکهت موی توراحت احرار . آغاز۲ : بهترین صنعتی که موشح به ترصیع جواهر ابداع.. ای زدادت نموده جور فرار ـ بی مرادت نبوده دور بکار .

۳ـ درستایش شاه اسماعیل (۹۰۵-۹۳۰) و نیز بادیباجه‌ای به نثر، این یکی را پس از ورود شاه به خراسان پیشکش او کرده و در دیباجهٔ آن از ولینعمت سابق خود سلطان حسین میرزا نیز سپاسگزاری کرده است . آغاز۳ :) نظم لالی قصاید حمد وسپاس وعقد جواهر ... شراب شربت ذوقت شفاست ای دلدار ـ عذاب محنت شوقت بلاست بی مقدار .

۴ ـ قصیدهٔ چهارم در ستایش حضرت علی است که در ۹۳۳ سروده است . آغاز۴) : ابداع بدایع حمد و ثنا ساحت عزت صانعی را سزاست.

۵ ـ پنجمین قصیده ایست که بنام سامی نواب درگاه سپهر اقتداری سروده است. آغاز ۵) :

اشعار صنعت آثار نغمه سرایان گلزار سخنوری..

۶ ـ ششمین قصیدهٔ او نام جداگانهٔ «ممتاز البدایع» دارد که جداگانه یاد خواهد شد.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۸۰ (عیشی) و ۱۷ : ۱۳۱ (قصیده).

20631-633 ـ **دانشگاه** ۱ و ۶/۲۱۴۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، ش ۱ (۱پ ـ ۱۴پ) آغاز برابر نمونهٔ ۱ و ش ۶ (۴۴ر ـ ۵۴ر) آغاز برابر نمونهٔ ۵ [ف. دانشگاه ۹: ۸۴۳ و ۸۴۵].

20634 ـ 638 ـ **مجلس** ۱۱۳۰ : نستعلیق خوب نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱ (گ ۱ ـ ۵۰) هر چهار قصیدهٔ مصنوع است دومی آن ممتاز البدایع نامیده شده است که جداگانه یاد میشود [ف. مجلس ۳: ۵۳۱].

20639 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ۳۷۱ : تاریخ یادنشده، شمارهٔ ۴ از قصیده‌های اوست درستایش حضرت علی، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ : ۴۸].

قصیدهٔ مصنوع

از شمس فخری اصفهانی، که یاد او در «معیار جمالی : ۱۹۵۶» گذشت. درستایش همان شیخ ابواسحاق اینجو که «معیار جمالی» را بنام او ساخته است. ذریعه از «مخزن البحور و مجمع الصنایع» او نام میبرد و شاید این همان «مخزن البحور» او باشد.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۴۳ (شمس فخری).

20640 ـ **دانشگاه** ۲۵۹۱/۱۵ : ضمن مجموعهٔ آقا محمد معینا مؤرخ ۱۱۰۹ (ص ۴۹۸ ـ ۵۰۰) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۰۳].

قصیدهٔ مصنوع

از فصیح الدین رویی [نمای نسخه] گویا فصیح الدین خوافی باشد [ابن یوسف].

20641 ـ **مجلس** ۶/۱۱۳۰ : نستعلیق خوب نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱ (گ ۶۳ ـ ۷۴) زرین [ف. مجلس ۳: ۵۳۱].

قصیدهٔ مصنوع

از قوام الدین احمد مطرزی. سدهٔ ششم. قصیده‌ایست رایی که برای هر صنعتی یک بیت شعر آورده است، گویا همان «بدایع الاشعار: ۲۱۲۶» او باشد، که در «خرابات» بچاپ رسیده است.

آغاز : بسم الله الرحمان الرحیم ـ هست کلید درگنج حکیم.

29642 ـ **مجلس** ۱۲/۲۳۲۳ : نسخ کهن سدهٔ ۹ درجنگ (ص ۱۴۷ ـ ۱۵۵) ۲۵س [ف. مجلس ۸ : ۸].

قصیدهٔ مصنوع

از واصلی. قصیده‌ایست نونی بادیباچه‌ای به نظم وقافیهٔ راء : درپایان آن آمده : تارقم شد سکهٔ مهرت بنام **واصلی** ـ میتوان آفرین گویان دم ازحیدر زدن. **آغاز:** سپهر منزلتا سرورا خداوندا ـ بحق ذات شریف سی و هشت وچهار.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۳۲.

20643 ـ **ملک** ۲/۵۰۱۳ : نستعلیق منصور، ج ۱/ ۱۰۵۴، آغاز برابر نمونه (۱۹پ ـ ۳۱ر) ۱۳س [رؤیت].

قصیدهٔ مصنوع

دو سرودهٔ ناشناخته.

20644 ـ **دانشگاه** ۳/۲۱۴۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ (۲۴پ ـ ۳۴پ) آغاز افتاده، سرودهٔ ۹۱۶. **انجام :** پی اتمام تاریخش خرد گفت ـ مزین شد زنام نامی شاه [ف. دانشگاه ۹: ۸۴۴].

20645 ـ **دانشگاه** ۴/۲۱۴۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ (۳۵پ ـ ۳۹پ). **آغاز:** بعد ازادای حمد وثنای الله الذی خلق الوح والقمر ... اما بعد، نموده میشود که این درجی است در وی

لالی منظوم [ف. دانشگاه ۹ : ۸۴۵] .

قواعد محسنات کلام = رساله در ضبط . . .

آغاز : سپاس بیحد صانعی راجل جلاله که انواع صنـایع در صنیعهٔ نوع انسان ابداع فرمود .

20646ـ قاهره ، دارالکتب : ۲ ـ م عروض فارسی: نستعلیق زیبا، ۱۰۰۳ (گ ۲۶پ ـ ۳۲) ۱۷ س [مخطوطات ۱ : ۲۴۵].

ك ـ گ

کنایات و استعارات = استعارات گلبن اکبر

از محمد عثمان قیس فرزند حافظ غلام‌شاه خان‌خان نبیرهٔ محمدشرف‌الدین‌خان‌رامپوری.

20647ـ آصفیه ۲۸۶ بلاغت: نوشتهٔ ۱۳۳۶ [ف . آصفیه ۳ : ۷۴] .

ل

لسان‌القلم در شرح الفاظ عجم

از عبدالقهار فرزند اسحاق ، ملقب به شریف ، نگارندهٔ «میزان‌الاوزان». گزیده‌ایست از «المعجم فی‌معایر اشعار العجم » شمس قیس رازی، که دریك مطلع ومقصود ورونق‌دردویست و پنجاه سال پس از نگارش متن ساخته است .

آغاز: مطلع جریدهٔ ثنا موشح باسم‌علم‌الاسماء عمت‌الاؤه اولی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۱۰.

20648 ـ دانشگاه ۵۲۵۷ : نستعلیق علیشاه (علیا) فرزند محمد (مهدی) سیخانی ، پایان شوال ۸۶۳ [ف. ادبیات : ۵۰۷ ودانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۳] .

م

مبادی فارسی

اسماعیل ، درص ۲۰۷۶ گذشت .

مجمع الصنایع

از مولانا نظام الدین احمد فرزند محمد صالح جبوی حسینی صدیقی، دربدیع، درچهار فصل : ۱ ـ تقسیم کلام ۲ـ بدایع لفظی ۳ـ صنایع معنوی ۴ ـ سرقات‌شعری ، بسال ۱۰۶۰ (غنی) نگاشته‌است [دیباچه] درآن‌از ۱۰۵۶ که اوباپدرش در اردوی شاهزاده مرادبخش در بلخ بوده (ص ۱۷۷) یاد شده وشعرهایی از خود او وپدرش و برادرش شیخ عبداللطیف ودیگران درآن‌آمده [دانش پژوه] آغاز: الحمدلله‌الذی انعم‌علینا و هدانا الی‌الاسلام‌ومیز ناعن‌طبقات‌الانام..شکری زیاده ازآنچه‌که درتحریر وتقریر گنجد.

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۳۲ .

20649ـ مجلس ۱/۶ نجم : سدهٔ ۱۳ باتاریخ ۱۲۹۱ در دفتر [نسخه۵ : ۲۰۱].

20650ـ دانشگاه ۳۵۷۵ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ ، ازصفای‌تفرشی، بامهر : فضل‌الله‌بن‌محمد حسن مؤرخ ۱۲۹۹ ، آغاز برای‌نمونه، ۸۵ گ ۱۴ س [ف .دانشگاه ۱۲ : ۲۵۹۰].

20651ــ **نجف**، امیرالمؤمنین : تاریخ یادنشده ، در پایان‌تاریخ نگارش‌آن آمده:این نسخه‌که درصنایع آمد نادرــچون‌گشت تمام‌کرد او راظاهر [ذریعه ۲۰:۳۲] .

20652ــ **حیدر آباد**، راجه‌فیض‌آباد ۶ : درتاریخ‌نگارش‌آن دارد: پرسید زعا میان یکی‌تاریخش‌ــ باوی‌گفتم ده‌جمادی الاخر[ذریعه ۲۰ : ۳۲].

20653ــ **پاکستان** ، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف۱۵۴ : نوشتهٔ**۱۸۳۲**، ۱۰۰ ،۲ص[مخطوطات، سرفراز علی : ۵۸] .

مختصر بدایع الصنایع

متن‌ازعطاءالله نیشابوری‌که درص ۲۱۲۸ گذشت. گزیده ازمحمد نصیرفرزند حاجی خلف قزوینی. و از هموست «شرح معمیات». **آغاز:** حمدله ... چنین گوید . . . محمد نصیر بن حاجی‌خلف‌القزوینی.

20654ــ **دانشگاه** ۴۳۸۷/۶: نوشتهٔ ۱۴ محرم **۱۱۳۰** در اصفهان که درفهرست بخامهٔ محمد نصیر و تاریخ نگارش ۸۹۸ دانسته شده است . (ص ۱۰۴ ــ ۱۳۶) همراه «مختصر حلل‌مطرز» از همو [ف.دانشگاه۱۳: ۳۳۵۰] .

مختصر صنایع شعری

متن از شرف‌الدین رامی ،که گویا همان «بدایع‌الصنایع ۲۱۲۷» اوباشد. گزیده‌ازمیرزا محمدکاظم فرزند میرزا محمد جاجرمی‌است‌که بسال ۱۱۷۷ با انداختن گواه‌های زیادی آن نگاشته است . [پایان نسخه] .

20655ــ **نجف** ، سیدابوالقاسم‌ریاضی: بخامهٔ نگارنده در **۱۱۷۷** [ذریعه۲۰:۱۹۶].

مخزن‌البحور ومجمع الصنایع

از غیاث‌الدین امیرمحمد ، قصیده‌ایست در پنجاه وپنج بحر و هربحری متضمن صنعتی از هنرهای شعری،درستایش‌وزیرابوسعید. **آغاز:** بعهد سلطنت‌خان ابوسعیدکه هست ــ بسال‌کنیت اوفال دین وملك سعید ... بمدح بندگی آصف سلیمان جاه ــ غیاث دین‌محمد،محمدبن‌رشید.

20656 ــ **ملك** ۵۳۷۴/۳ : نستعلیق جعفر قلی قلیچی، برای‌اردشیر میرزادر**۱۲۵۸**. ویادداشت اردشیر میرزا دربارهٔ اینکه این دفتر را در سفرگرگان در ۱۲۵۸ استکتاب کرده ، (۹۱ ر ــ ۱۰۰پ) ۱۹ س [رؤیت] .

20657ــ **دانشگاه**۳۷۳۶/۲: نستعلیق **۱۲۹۷** (ص۱۱ ــ ۶۱هامش) ، نسخه از(بحر طویل سالم و تجنیس‌ناقص) آغازمیگردد در۵۵ بیت در فهرست نام سراینده وممدوح یاد نشده [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۷۳۱] .

20658 ــ **مجلس** ۴۸۳ : نسخ ریز ، پیرامن **۱۳۴۲** ، بدانبال «معیار جمالی»هر۵۵ بیت را دارد در فهرست نام سراینده و ممدوح یاد نشده [ف . مجلس۲:۲۸۳] .

مطالع

از رضی‌الدین محمد فرزند محمد شفیع خراسانی ، نگارندهٔ «ربیع‌المنجمین:۲۹۳»و جز آن . بسال ۱۰۶۳ بنام خلیفهٔ‌سلطان (سید علاءالدین حسین مازندرانی درگذشتهٔ ۱۰۶۴) وزیر شاه عباس (۱۰۵۲ــ۱۰۷۷)،در دومصرع و هریك‌درچهار رکن: مصرع یکم‌درعروض‌وقافیه درچهار رکن ، و هر رکن درسه حرف مصرع دوم درصنایع وبدایع‌درچهاررکن. **آغاز:** طلای کامل عیار فصاحت سمات که در معادن خواطر خورشید .

بنگرید: ذریعه۹:۳۷۲ــتذکرهٔ نصرآبادی ۸۰ ــ فرهنگ سخنوران: ۲۳۴.

20659 ـ **سپهسالار** ۲۸۸ : شکسته نستعلیق محمدشفیع طباطبایی خواهرزادهٔ نگارنده **۱۱۰۶** ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۲ : ۴۵۰] .

20660ـ **رضوی** ۹۸۳ ادبیات (۴۹۶۸): نستعلیق برخوردارفرزند ولایت‌الله‌جرفادقانی، از سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابرنمونه، ۲۶۸ گ ۱۲ س [ف . رضوی ۷: ۸۳۳] .

معانی بیان و بدیع

گفتاریست در معانی بیان و بدیع در یک مقدمه و سه فن، که در آن ازشعرهای عربی وقرآن گواه آورده است. خاتمه درامور لازم الرعایة درمعانی بیان. **آغاز**: ستایش بیحد خالقیراسزاست که خلقت انسانی نمود واو را نعمت بیان ارزانی فرمود.

20661 ـ **مجلس** ۴۸۶۶ : نستعلیق از سدهٔ **۱۳** ، ۱۶۷ گ ۱۷ س. عنوان و آیه‌ها شنگرف . [ف. مجلس ۱۳: ۳۰۳] .

المعجم فی معایر اشعار العجم

ازشمس‌الدین محمدفرزند قیس رازی، در میانهٔ سالهای ۶۱۴ـ۶۳۰، دردوبخش: عروض وقافیه و نقد شعر نگاشته است. بخش ۱ـ عروض، چهار باب ، باب یکم آن‌معنی عروض و شرح ارکان‌آن و اصطلاحات ... ۲ـ قافیه و نقدشعر، درشش باب، باب یکم آن درمعنی شعروقافیت وحد و حقیقت‌آن... خاتمه در ادوات شعرومقدمات شاعری و وظایف ممدوحین نسبت‌بشعرا، ورسوم آن. نخستین بار بکوشش آقای قزوینی در بیروت ۱۳۱۴خ چاپ شده . **آغاز**: الحمدلله المنعوت بنعوت الجلال... سپاس‌وستایش مرخدای‌راجل جلاله وعم نواله که ارواح مارا .

بنگرید: ۹ : ۵۴۳ ـ ف:مشار. ۱۴۵۷ـ مؤلفین مشار ۵ : ۶۸۶ .

20662ـ **تهران** ، ذکاءالملك فروغی: نسخ نوشتهٔ عمادالدین عبدالرحمان‌فرزندفقیر، با تاریخ ج ۱/**۷۷۵** در پایان بخش یکم آن و آدینهٔ ۵ رمضان **۷۸۱** در بغداد، آقای مدرس‌رضوی درچاپ ازاین نسخه بهره‌مند شده‌اند [پیشگفتار چاپ : کب] .

20663ـ **آیاصوفیا** ۴۲۸۲ (۴۲۷۲؟) نستعلیق **۸۸۱** ، این نسخه نیز در چاپ آقای مدرس‌رضوی بکار آمده، ۲۵۶ گ ۱۵ س[پیشگفتار چاپ :کز] . فیلم آن در دانشگاه ش ۸ هست [فیلمها : ۱۹۹] .

20664ـ **تهران**، مدرس‌رضوی: نستعلیق **۸۹۱** ، این نسخه‌نیز درچاپ آقای‌مدرس‌رضوی مورد استفاده‌قرارگرفته [پیشگفتارچاپ: که] .

20665 ـ **دانشگاه** ۳۳۴۶/۳: نوشتهٔ محمد **۱۲۳۸** ، تنها باب ششم‌قسم دوم آنست(ص ۳۲۸ ـ ۴۷۸ چاپی) (ص ۳۶ـ۸۰ نسخه) [ف دانشگاه ۱۱: ۲۳۴۰] .

20666 ـ **مجلس** ۸۸۴: نستعلیق‌خوب میرزا علینقی شیرازی، **۱۲۹۵** درشیراز، بدستور فرهاد میرزا ، زرین، ازباب دوم‌بخش دوم‌است تاپایان‌کتاب . [ف . مجلس ۳: ۱۳۳] .

20667ـ **آقای مولوی** فرزندفضلعلی مجتهد تبریزی : تاریخ یاد نشده، با یادداشتی ازعبدالرحمان جامی‌درص ع، آقای‌مدرس‌رضوی در چاپ خود از آن بهره‌مند شده [پیشگفتار چاپ : کو] .

20668ـ **رضوی** ۱۱۱ ادبیات: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، بخشی‌ازآن بخامهٔ‌کهن‌وبخشی تازه‌تر ، وقف ۱۰۶۷ [ف . رضوی ۳: ۱۹۵].

معمه گشا

ناشناخته . درفهرست سرفرازعلی‌در بخش معانی‌بیان و نه‌معما آورده شده است .

20669ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲قف۱۵۵: تاریخ یادنشده، ۳۲ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۵۸] .

ممتاز البدایع

از عیشی هروی، حافظعلی فرزند نورغوری، که یاد او در «قصیدهٔ مصنوع: ۲۱۴۶» گذشت. و این نیز قصیده‌ایست مصنوع با دیباجه‌ای. به‌نثر.

20670ـ **مجلس** ۲/۱۱۳۰: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** ، همراه چند «قصیدهٔ مصنوع» از همو و دیگران (گ ۱ـ۱۸) [ف . مجلس۳: ۵۳۱] .

موهبت عظمی

از سراج‌الدین علی‌خان آرزو، که یاد او در «سراج‌اللغه: ۱۹۲۹» گذشت. درمعانی بیان، در لکهنو۱۸۹۸م چاپ‌شده‌است. **آغاز:** فصاحت مایهٔ معانی پردازان ستایش کلیمی است کلام آفرین.

20671ـ **آصفیه** ۳۴۹ بلاغت: نوشتهٔ **۱۲۹۴** [ف . آصفیه ۴: ۶۴] .

20672ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۲ ، ۴۷۸ آر : نستعلیق ۷ رجب .. . آغاز برابر نمونه ، ۹۶ص ۱۷س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۷۸۱] .

ن

نخبة‌البیان

از ملامهدی نراقی، که یاد او در «توضیح الاشکال : ۱۵۳» گذشت. در وجوه تشبیه‌واستعاره ومحسنات بدیعیه ، دریك مقدمه وچهار فصل و یك خاتمه ، بخواهش شاگردان خودنگاشته، و در ۱۳۳۵خ بکوشش آقای‌حسن نراقی‌در۲۷۰ ص چاپ شده است. **آغاز:** سپاس بیقیاس سزاوار آفریدگاریست جل‌شأنه‌که السنهٔ بلغای عالم.

بنگرید: ف.مشار :۱۵۷۲.

20673ـ **مجلس** ۱۸۰۴/۳ : یکشنبهٔ ۲۰ محرم**۱۲۲۸** (ص۸۴ـ ۱۱۵) آغازبرابر نمونه [ف . مجلس ۹: ۳۱۷].

20674ـ **دانشگاه** ۸۹۲/۳: نستعلیق ع ۱/**۱۲۲۹** (۴۰پ ـ ۵۹پ) [ف. دانشگاه ۷ : ۲۸۰۱] .

20675ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی‌ش ف ۴۴۷/۳: با تاریخ **۱۲۳۱ـ۱۲۶۲** دردفتر درفهرست بنام«تحفة‌البیان» یادشده‌است. [نسخه‌ها ۵ : ۶۲] .

20676ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۹۳۰: محمدباقر فرزندعلی‌اکبردامغانی، شوال**۱۲۶۷** درکرمانشاه ،[ف . سیدعبدالعزیز طباطبایی].

20677ـ **دانشگاه**۴۴۰۷/۲۵: نسخ‌محمد حسین فرزند علی‌رضا، شعبان **۱۲۳۷** (۲۱پـ ۲۸ پ) [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۳۶۸] .

20678 ـ **مجلس** ۱۸۰۴/۳ : نبشتهٔ **۱۲۳۸** ، (ص۸۴ ـ ۱۱۵) [ف . مجلس ۵ : ۲۰۵] .

20679ـ **دانشگاه**۲۶۱۱/۷: نستعلیق حسن فرزند ابی‌طالب حسنی‌حسینی**۱۲۸۸**(ص ۱۸۰ ـ ۲۰۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۷۰].

20680ـ **قاهره** ،دارالکتب۴۴۴۴س: تعلیق **۱۳۳۹** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۹گ۱۲ س[ف . مخطوطات ۲: ۲۱۱] .

ه

هشت خلد

پیر محمد ، در بخش نامه‌نگاری ص ۲۱۲۳ گذشت .

هنجار گفتار

از سید نصرالله تقوی ، فرزند محمد رضا ، (۱۲۸۸ق – ۱۳۲۶خ) در یک مقدمه و سه سخن و یک خاتمه . در معانی و بیان و بدیع ، در ۱۳۱۷ خ چاپ شده است. **آغاز:** بسمله . ستایش بیحد خالقی را سزاست که خلقت انسانی نمود ...

بنگرید : ف . مشار : ۱۶۶۰ – مؤلفین مشار ۶ : ۵۷۶ .

20681 – **مجلس** ۵۹۹۹ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ۱۱۳ گ ۱۵ س [رؤیت].

بخش بیست و سوم

عروض و قافیه

الف

اشربهٔ محمدیه = چهار شربت

اعمال القوافی

از وحید تبریزی، که یاد او در «عشقیه : ۱۲۸۵» گذشت . دریك فاتحه و چهارده اسلوب و یك خاتمه، درقافیه شناسی نگاشته است. **آغاز:** حمد فراوان و ثنای بیپایان مرمتکلمی راکه کلام شریف مجید او شامل هرعلمی است .

20682 **ـ الهیات ۲**/۱۶۶ب: نستعلیق **۱۲۴۸** (۲۷پ ـ ۴۲د) همراه «مختصروحیدی» از همو ، آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱ : ۱۳۲] .

القاب العروض

از یوسف عروضی نیشابوری، شانزده بحر را درپنج دایره جای داده و پیش از آن دیباجه‌ای در یك صفحه نهاده است. نسخهٔ سپهسالار چهل و پنج اصطلاح عروضی را دارد .

20683 **ـ سپهسالار** ۳۱۳/۹ صدر : سدهٔ **۸** (۱۳۰ـ۱۳۷) [ف. سپهسالار ۳: ۱۸۶ و ۵: ۴۲۰] .

انیس الشعراء

از حکیم افسر قزوینی، ازسرایندگان نیمهٔ دوم سدهٔ سیزدهم، بنام میرزا مقیم که ازپسر نگارنده میرزا علی اصغر صهبا میخواسته و او بدین کار نمیرسیده، دریك مقدمه و سه باب و خاتمه در ۱۲۹۰ نگاشته است. باب ۱ـ عروض، سه مقاله ۲ـ قوافی سه مقاله ۳ ـ محسنات شعری . درآن ازعموی ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) و سلطان مراد میرزا حسام‌السلطنه ستایش شده، سروده‌هایی از نگارنده نیز دارد . **آغاز:** نخستین حمدی که پیرایه بخش بیان .

20684 **ـ مجلس** ۲۲۰۴: نوشتهٔ نگارنده، **۱۲۹۰**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۶ص ۱۳س [ف. مجلس ۶: ۱۶۶] .

20685 **ـ دانشگاه** ۳۵۴۰ : نستعلیق گویا صهبا پسر نگارنده، آغاز دردیباچه افتاده، ۱۳۷ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۵۵۹] .

اوزان رباعی

ناشناخته .

20686 **ـ دانشگاه** ۴۵۱۵/۵: نستعلیق غیاث الدین ، نزدیك **۹۸۱** (ص ۱۰۳ـ۱۰۶) **آغاز:** دو بیتی راکه رباعی و ترانه نیز گویند از وزن اخرب و اخرم هزج بیرون آورده‌اند [ف.

دانشگاه ۱۳ : ۳۴۶۷] .

اوزان العروض

ناشناخته .

20687 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۱۶۰ : تاریخ یاد نشده، ۲۱ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۵۷] .

ب

بدایع الافکار

کاشفی ، درص ۲۱۲۶ گذشت .

براهین العجم فی قوانین المعجم

از میرزا محمد تقی سپهر کاشانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۰» گذشت. بدستور اعتمادالدوله میرزا آقاخان صدر اعظم نوری، بسال ۱۲۶۸، در عروض وقافیه در یک مقدمه و بیست وچهار باب ویک خاتمه نگاشته و در ۱۲۷۲ چاپ شده است **آغاز:** زهی معلم اسماخهی مصور اشیاء .

بنگرید : ذریعه ۳: ۸۱ ــ فمشار : ۲۱۴.

20688 ـ **تهران**، آقای مسعود محتشمی ۶ مج : نستعلیق **۱۲۶۵** [نسخه‌ها ۵ :۶۷۳] .

20689 ـ **ملك** ۲۸۶۹: شکسته نستعلیق **۱۲۶۸** ، ۲۰۴گ ۱۴س [رؤیت] .

20690 ـ **مجلس** ۵۶۸۶ : نستعلیق **۱۲۶۸** ، **آغاز:** من سخن سنج وسخن یکسر بود، ۳۱۴ ص ۱۴س [ف.مجلس ۱۷ : ۱۴۰] .

20691 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۴۷۶ تقی: نستعلیق احمد کاشانی، صفر **۱۲۷۲**، ۴۷۸ ص [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ :۷۶] .

20692 ـ **ملك** ۱۵۹۱: نستعلیق ع ۱/ **۱۲۸۷** ، ۲۰۲گ ۱۵س [ف. ملك : ۵۵] .

20693 ـ **مجلس** ۷۵۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ناتمام، ۱۰۵ گ ۱۴ س[ف.مجلس ۲ : ۴۷۴] .

ت

تأسیس القوافی

از محمدرضا منشی .

20694 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق **۱۲۹۶** [رؤیت] .

تبصرة الشعراء

ازملامحمدسعید[دیباجه] درقافیه. **آغاز:** بعد از تحمید حضرت الهی که فاتحهٔ کلام قافیهٔ سنجان .

بنگرید : ذریعه ۳ :۳۱۸ .

20695 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۳ مجامیع النحل: نوشتهٔ سیدعبدالحی فرزند سید عبدالغفور، **۱۲۳۸**، آغاز برای نمونه (گ ۴۹ ــ ۷۲) [مخطوطات ۱ :۵۳] .

20696 ـ **مجلس** ۳۲۵۶/۲: نوشتهٔ غلامرضا متخلص به حیران ، **۱۲۷۸** (ص ۶۷ـ ۱۲۲). آغاز برابر نمونه، نام نگارنده در نسخه محمد سعد است [ف . مجلس ۱۰ :۸۴۶] .

20697 ـ **کاظمین** ، سید محمد علی سبزواری : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۱۳۸] .

تحفة الشعراء

از حاج محمدحسن ، درسه بخش : ۱ ــ حرکتهای قافیه ، شش فصل ۲ ــ حدود قافیه ، پنج‌فصل ۳ ــ عیبهای قافیه ، چهارفصل .

20698ــ **تهران** ، ادبیات ۱/۹۶ د : نسخ خودنگارنده درکربلا، **۱۲۵۱** (۱ر ــ۴۴ر) سپس فصلی درهفت‌گونه تجنیس (۴۴پ ــ۴۹ر) وفصلی در استخراج معما (۴۹پ ۶۳ ر) گویا هردو ازهمو [ف. ادبیات۱:۸۷].

تحفة الشعراء

ازصفی‌الدین علاء فرزند صفی‌الدین علی بسطامی، که‌گویاسنی‌ودرنیمهٔ‌دوم‌سدهٔ نهم میزیسته است . گزارشی است برمنظومه‌ای درعروض‌از سراینده‌ای با تخلص جوهری . این جوهری گویا همان سمرقندی‌است که‌ازروزگار امیرعلیشیر (۸۴۴ــ ۹۰۶) بوده ودرذریعه ۹:۲۱۱ یادشده است. گزارش‌بنام‌شمس‌الدین علی‌زمامداربسطام ساخته شده است .

20699ــ **سپهسالار** ۲/۲۸۶: نستعلیق **۱۲۴۱** (ص۳۳ــ۴۵) [ف . سپهسالار۲:۴۴۹ و۳:۳۶۷] .

تحفة الفقیر

ازشرف‌الدین رامی، که یاد او در«بدایع الصنایع:۲۱۲۷» گذشت. **آغاز:** شکر وثنا .

20700ــ**اصفهان**، سیدمحمدعلی روضاتی: ابوالقاسم کمـال آزادی مشهدی، نزدیک **۹۳۱** (۱۷۶پ ــ۱۸۱پ)، آغاز برابر نمونه[نسخه‌ها ۵:۱۳۹] .

تذکرهٔ خاوری

ازفضل‌الله حسینی‌شیرازی درعروض‌وقافیه.

20701 ــ **ملك**۳۸۷۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۸۴ گ ۱۷س [ف.ملك : ۱۱۹] .

ترجمان القوافی

حبیش ، درص ۱۹۷۵ گذشت .

تکمیل الصناعه = مقطع تکمیل الصناعة

تلخیص العروض

از میرزا غلامعلی فرزند محـمد فرزنـد عبدالکریم هروی ، متخلص به صفای حائری، در عروض فارسی بعربی وشعرهایی بفارسی، در یك مقدمه وچند فصل و خاتمه در قافیه و سپس عروض نگاشته است [دیباچه] **آغاز:** لك‌الحمد یامن لافرار الاالیك ولاملجأ الابك ، والشکر لك .

20702 ــ **دانشگاه** ۳۳۸۴ : نسخ ۲۲ رمضان **۱۲۷۳** ، ۱۱۷گ ۱۱س [ف.دانشگاه ۱۱:۲۳۸۳] .

ج

جامع الاوزان

از ناشناس. وشاید ازنویسندهٔ نسخهٔ‌قاهره: محمد اصیلی مشهدی [نصرالله طرازی] باشد . درعروض‌و مااز آن روزگاران محمدعلی‌اصیلی مشهدی‌سراینده‌وخوشنویس‌نستعلیق‌رامیشناسیم.

آغاز: حمدبیحد وشکر بیعد خدای راعزشأنه و عم‌احسانه .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۰ــ فرهنگ‌سخنوران: ۴۵ ــ ترجمهٔ مجالس‌النفایس ، حکیم: ۲۴۲ .

20703ــ**قاهره** ، دارالکتب : ۱عروض فارسی طلعت : نستعلیق زیبای مـحمد اصیلی

مشهدی ، ۱۲ ع ۱/۱ **۹۵۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۶گ ۱۲ س [مخطوطات ۱:۱۰۸] .

جام مظفر

احمد صافی ، در شرح عروض جامی بـه ترکی .

20704ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۳۰ : چاپ ۱۲۶۷ استانبول [نسخه‌ها ۵:۴۶۷] .

جمع مختصر = مختصر وحیدی

از وحید تبریزی، که یاد او در «عشقیه : ۱۲۸۵» . گذشت . برای برادر زاده‌اش کـه «بدایع‌الصنایع»را نیز بنام اوساخته است . در عروض وقافیه نگاشته است، وبسال ۱۹۵۹م در مسکو چاپ شده است . **آغاز :** سپاس بیقیاس واجب‌التعظیمی‌راکه‌بتشریف‌نطق‌انسان‌رامشرف. ...اما بعد، بدانکه این مختصریست ازمنشآت وحید .

بنگرید: ذریعه ۳:۶۴ (بدایع)و۵:۱۳۹ (جمع مختصر) و ۹: ۱۲۶۵ (وحید) .

20705ـ **تبریز**، ملی۲۸۸۵: نستعلیق اسماعیل فرزند یوسف‌قومنی، **۸۵۰**، آغاز برابر نمونه ، ۶۰گ ۱۵ س [ف . ملی تبریز ۱ : ۳۳۴] .

20706ـ **ایاصوفیه** ۴۷۹۵/۴۳ : با تاریخ **۸۵۵** در دفتر (گ۳۵۳-۳۷۲) .**فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹هست [فیلمها:۴۱۴].

20707 ـ **استانبول**، طـوپقپوسرای A. ۱۶۳۰ : نوشتهٔ **۸۷۱**، ۴۶گ [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۲۲] .

20708ـ **مجلس** ۲۹۵۹/۳: باتاریخ **۸۷۴** در شمارهٔ پسین دفتر (ص ۴۲-۷۲) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰:۳۹۱] .

20709ـ **لنین گراد** A. ۴۸۸ : نبشتهٔ **۹۲۲**، **فیلم** آن‌درملی‌هست[نسخه‌ها۳:۱۰۱].

20710 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۹/۲ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبـا ، **۹۶۴** (۶۳پ-۸۷پ)، آغاز برابر نمونه[ف.مخطوطات ۲: ۱۳۵] .

20711ـ **مجلس** ۳۱۲۱/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص ۴۳-۸۴)، آغاز برابرنمونه[ف. مجلس ۱۰ : ۶۹۰] .

20712 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲/۶ م عروض‌فارسی : نستعلیق‌خوش ، **۱۰۰۳**، زرین (۳۵پ-۵۸)، آغاز برابر نمونه[ف.مخطوطات ۲ : ۱۳۵].

20713ـ **بادلیان** Sal۴۱/۸: باتاریخ **۱۰۱۲** در دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۱۱۵۷ هست [فیلمها : ۵۷۳] .

20714ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶مجامیع فارسی : نوشتهٔ اوائل رمضان**۱۰۱۳**(گ ۷۵-۱۰۸) ۱۷ س ، آغازبرابر نمونه، درفهرست «المختصر فی‌العروض»یاد شده [ف.مخطوطات ۲:۱۳۵] .

20715 ـ **یزد** ، سریزدی ۱۰۳/۲ : نستعلیق **۱۰۵۷** درش ۱ بهمین خامه در دفتر [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۸] .

20716 ـ **دانشگاه** ۴۷۸۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، انجام افتاده ، ۶۴گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۸۲۹] .

20717 ـ **سپهسالار** ۲۶۸/۲ : نسخ سدهٔ **۱۱**،افتادگی دارد ،آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۲:۴۴۱] .

20718ـ**حقوق** ۸۰د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، ۷۹گ ۹ س [ف.حقوق: ۷۲] .

20719 ـ **مجلس** ۴۷۶۷/۱۰: باتاریخ **۱۱۰۰** در دفتر (۸۱ پ -۹۴پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

20720 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۲۶/۱

مجامیع تیمور: نوشتهٔ محمود فرزندعلی فرزند مصلح‌الدین، **۱۱۱۳** (ص۲–۶۲) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۳۶] .

20721 ـ **ملك** ۳۲۴۱/۶ : نستعلیق عثمان فرزند علی فرزندعثمان **۱۱۲۰** ، آغاز برابر نمونه (۴۸ پ ـ ۷۴پ) [رؤیت] .

20722 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۷۳۱ : نوشتهٔ مصطفی فرزند احمد قریشی ، **۱۱۲۴** (۱۷۱۲م) ۳۰گ ۱۹س.

20723 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۴۰۱۷/۱ : سدهٔ **۱۲**، ۶۴گ ۱۳س[ف.فهمی ادهم ۱: ۱۲۲]

20724 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۴/۴ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبا ، **۱۱۵۴** (۸۰ پ–۱۰۶پ) [ف. مخطوطات ۲:۱۳۶].

20725ـ **مشهد**، فرهنگ وهنر۲۴: نسخ مصطفی ، **۱۱۸۳** ، آغاز برابر نمونه در فهرست بنام «عروض وحید» یادشده، ۶۲ص۱۷ س [ف . خطی : ۸۷] .

20726ـ **سپهسالار** ۶۸۰۷/۱: نسخ ملا محمد جعفر ، ۵محرم **۱۲۱۰** درخوی(۲۶ پ ـ ۵۰ر) [ف . سپهسالار۴: ۴۰] .

20727 ـ **دانشگاه** ۴۲۱۳/۱ : نسخ ملا محمودفرزند ملااحمد **۱۲۲۶**، برای استاد فتح‌الله (۲ر ـ ۳۰ر)[ف.دانشگاه۱۳: ۳۱۸۷].

20728ـ **الهیات** ۱۶۶/۱ب: نستعلیق **۱۲۴۸** (۳–۲۷) [ف. الهیات۱: ۱۳۱] .

20729 ـ **مجلس** ۶۴۳/۱: نستعلیق، **۱۲۷۰** ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲ : ۴۱۰] .

20730ـ **ملك** ۵۲۰/۲: نستعلیق سید محمد علی‌فرزند میرزا شیب‌الحمد تفرشی، شب آدینهٔ ۳رمضان **۱۲۷۷** در تهران (ص ۱۱۰– ۱۷۰) [رؤیت] .

20731ـ **دانشگاه** ۴۲۶۱/۱ : نستعلیق هدایة‌الله فرزند محمدرضای‌گلپایگانی باتاریخ **۱۲۷۷** در دفتر (۲پ ـ ۳۰پ) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۳۲] .

20732ـ **ملك** ۶۱۹۳/۱۴: نستعلیق، باتاریخ **۱۲۷۹** در دفتر (۲۳۲پ ـ۲۵۵ پ) [رؤیت].

20733 ـ **ملك** ۲۵۰۴/۳ : نستعلیق احمد **۱۲۸۸** (۲۷پ–۷۶ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

20734ـ **دانشگاه**۳۷۳۶: نستعلیق۱ج **۱۲۹۷/۱** ، آغاز افتاده ،گویا همان « جمع مختصر» باشد(ص۳ ـ ۵۳)[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۳۰] .

20735ـ **مجلس** ۶۰۴/۲ : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف. مجلس۲: ۳۶۱] .

20736 ـ**سپهسالار**۸۲۴۵/۴: تاریخ یاد نشده (۳۵ر ـ ۴۳پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۳۲۰] .

20737ـ **رضوی** ۱۶ ادبیات: نستعلیق تاریخ یادنشده ، وقف ۱۱۶۶ ، ۴۲گ ۱۵ س [ف . رضوی ۳: ۱۶] .

20738ـ **تبریز**،ملی۲۷۷۹: نستعلیق کهن وگرانبها ، بی‌تاریخ ، آغازبرابرنمونه. ۱۳گ ۳۱–۲۳س[ف. ملی تبریز ۱: ۳۳۵].

20739ـ **نجف**، شوشتریها: ازموقوفات حاج علیمحمد [ذریعه ۵: ۱۳۹] .

20740ـ**قاهره**،دارالکتب۱/۲عروض فارسی‌طلعت: نسخهٔ‌کهن، بی‌تاریخ(گ ۱–۴۶)، آغاز : بعد از حمد وثناحضرت‌کبریا ودرود بر سرورانبیاء.

20741 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۰/۱ مجامیع فارسی : نسخ بی‌تاریخ (گ۱ –۲۹)، آغاز برابرنمونه ، درفهرست بعنوان«المختصر

فی‌العروض» یادشده [ف. مخطوطات۲:۱۳۵].

چهار شربت = اشربهٔ محمدیه

از میرزا قتیل لاهوری‌دهلوی، میرزامحمد حسن (محمدحسین) فرزنددرگاهی‌مل، ازهندیان کاتیه‌که در فیض‌آباد میزیسته ودرهیجده‌سالگی مسلمان‌شده ودر ۱۲۴۰ درگذشته‌است. درعروض وقافیه بنام‌سیدمحمدفرزندمیرامان‌علی‌در۱۲۱۷ در چهار شربت وهرشربت درچند چاناق وهر چاناق درچند اباغ نگاشته است: اباغ‌یکم از چاناق یکم ازشربت‌یکم دراسماء بحورنه‌گانه. و در۱۸۸۷م‌درلکهنودر۱۱۲ص‌چاپ‌شده‌است. **آغاز:** نخوت‌فروشی زبان فصیح‌بیان...

بنگرید: ذریعه۵: ۳۱۳ (چهار شربت) و ۹: ۸۷۶ (قتیل‌لاهوری)ـ ف. مشار ۱۰۳: (اشربهٔ محمدیه) ـ فرهنگ سخنوران: ۴۶۸ (قتیل دهلوی).

20742 ـ **موزهٔ بریتانیا Or۷۳۰۰:** سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۹].

حدیقة‌البدایع

درص ۲۱۳۷ گذشت.

حقایق‌الحدایق = حدایق‌الحقایق

در ص ۲۱۳۳ گذشت.

حقیقة‌القوافی = قافیه

منسوب به‌فخررازی.

دبستان سخن

در ص۲۱۳۷ گذشت.

دبستان شعرا

از محمد علی رجاء زفره‌ای که یاد او در «تجوید: ۷۴» گذشت. **آغاز:** سپاس! الحمدلله رب‌العالمین... لهذااین‌بندهٔ مجرم عاصی‌وغریق بحرمعاصی‌اقل‌الشعرامحمدعلی متخلص‌به‌رجاء ساکن قریه زفره ازبلوك قهپایه.

20743 ـ **اصفهان**، محمدحسن زفره‌ای: تاریخ یاد نشده [تذکرةالاطباء در اسامی‌کتب تاریخ وانساب ۱: ۳].

دستور نظم

از سیدمحمد والهٔ عجمی موسوی، که‌یاداو در «قانونچه: ۲۱۱۴» گذشت.

20744 ـ **آصفیه** ۱/۱۴مجموعه: با تاریخ **۱۱۵۰** دردفتر [ف. آصفیه میرعثمان‌علی ۲:۴۶۷].

20745 ـ **بنگال**، آسیایی M۸۰ ۱۲۰۹: شکستهٔ **۱۱۹۱** درفهرست‌نگارنده محمدواله‌یاد شده است [ف. بنگال: ۸۴].

20746 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نستعلیق محمد ابراهیم، **۱۲۶۷** درحیدرآباد در فهرست نگارنده محمد باقر موسوی‌واله‌یاد شده است [نسخه‌ها ۵: ۲۷].

ر

رئیس‌الشعرا

از محمد فرزند عبدالخالق. درعروض، در یك مقدمه‌ویك مقصد ویك خاتمه. دردیباجه از «مختصر» وحیددرعروض‌یادکرده پس اوجز نگارندهٔ «دستور دبیری ۲۱۰۱» است. ومینویسد سروده‌هایی‌که در این‌گفتارآورده‌ام ازخود من میباشد.

آغاز: خلاصهٔ‌کلام ونقاوهٔ ابتدااز اقوال اناس سپاس‌کریمی است ... چنین‌گوید.

20747 ـ **دانشگاه** ۲۱۶۶/۱: سدهٔ

۱۲، با تاریخ **۱۱۴۳** دردفتر (۲۸پ- ۳۸پ)، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه۹: ۸۶۲] .

رساله درشعر

گویا ازحیدر .

20748_ **دانشگاه** ۲۷۵/ ۳۹۶۶: نستعلیق ۱۲۸۸ - ۱۳۰۱ (ص۱۹۵-۱۹۸) . **آغاز:** مقدمه دربیان تعریف‌شعروچگونگی بهمرسیدن شعر [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۹۶۴] .

رسالهٔشاهی = عروض

از شربتدار .

ش

شامل

گویا از درویش محیی ، در انواع شعر و اوزان عروضی . **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیعد.

20749 _ **قاهره**، دارالکتب : ۲۴-م مجامیع ترکی: نسخ، بی‌تاریخ (گ ۶۹-۱۱۲) ۲۵ س [مخطوطات ۱ : ۳۰۷] .

شرح نسخهٔ منظوم

متن‌ازوطواط (بنگرید: عروض‌منظوم ۲۱۶۷ از همو) . گزارش از ناشناس . آغازمتن: هزج سالم . هزج راگر تمام ارکان همیخواهی ازو مگذر ـ بگیر این قطعه را یاد و ، ویاکن این قطعه را ازبر. **آغاز:** حمدله . وبعد ، بدانکه چنانچه هرشیئی‌از اشیاء در وقت‌ترتیب‌وترکیب محتاج است به‌آلات و ادوات ، شعر نیز .

20750_ **دانشگاه** ۲/ ۴۳۰۲: نستعلیق چهارشنبه ۶ ج۱/ **۱۲۴۲** (۵۱پ-۵۶ر) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۹] .

عارف اللطائف

در عروض و شعر . این سر آغاز برابر «عروض وقافیهٔ» جامی است وشاید همان گفتار باشد. **آغاز:** سپاس‌وافرقادری‌راکه‌حرکت‌سریع دوائر افلاك را .

20751 _ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۶۶۹ : ۳۲گ [ف. فهمی ادهم۱: ۱۲۱].

عراضة العروضیین

ازابوالفضل‌محمد قرشی‌ورارودی، نگارندهٔ «الصراح‌من‌الصحاح: ۱۹۹۹» . درعروض، نام کتاب ونگارنده در دیباجه‌آمده است. درپایان شانزده بحر را در پنج دایره به نقل از یوسف عروضی نیشابوری آورده است. **آغاز:** الحمدلله ناظم‌منثورالکلام‌بلااسباب واوتاد.. چنین‌گوید. ابوالفضل محمدبن خالدالقرشی ... بدان... کی عروض نقد میزان شعر است .

20752 _ **سپهسالار** ۲/ ۳۱۳ : نسخ، انجام : تم‌الکتاب ۱ رمضان **۷۳۹** علی ید ... محمدبن یوسف ابی‌عقیل (۲۸ - ۶۹) [ف . سپهسالار ۵ : ۳۱۶و۲ : ۴۴۵].

عروض = رسالهٔ شاهی

از ابراهیم شربتدار اصفهانی، که یاد اودر «طیب اغذیه : ۴۳۲» گذشت . مرتب‌به : مطلع و حسن‌مطلع‌وفاتحه‌وحسن‌مقطع‌ومقطع‌وخاتمه. مطلع نیز درچهاررکن است رکن یکم‌بیان‌شعر **آغاز:** حمدی‌که مشعر بر تمهید تحمیدکردگار ولایق بارگاه‌آفریدگار حضرت باری‌تواندبود، از این بندهٔ بیمقدار .

20753_ **دانشگاه** ۱/ ۳۴۰۴: شکسته نستعلیق خلیل فرزند اسماعیل حسینی تفرشی، آدینه ۳ رجب **۱۲۶۳** (ص۱-۶۹) آغازبرابر نمونه همراه‌با «قصیدهٔ مصنوع» ازهمو درپایان

نویسنده آنرا «رسالهٔ شاهی» خوانده‌است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۱۱] .

عروض وقافیه

ازابوالعلاء . نخست پنج‌دوبیتی درتقطیع‌و بیان اوزان وبحور وزحفات‌آورده است، وگاه پس از رباعیها تحقیق درفن عروض و تقسیمات وتعلیم‌شیوهٔ تقطیع دارد. رویهم۳۴رباعی در آن هست پس ازآن فن قافیه است به نثر باگواه از سروده‌های‌خودکه‌نام‌ابوالعلادارد . ودر رباعیها بخود تفاخر میکند . ازکمال اسماعیل(کشته‌در ۶۲۶ یا ۶۳۵ یا۶۳۹) نیزگواه آورده است. پس نباید ابوالعلاءگنجوی از سدهٔ ششم باشد . **آغاز:** بخش عروض: بدانکه عروض میزان‌شعر است‌که بدان صحیح ازمکسور توان دانست.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۴- فرهنگ‌سخنوران: ۲۰ ـ لغت‌نامه : ۶۳۵ (ابوالعلاء گنجوی).

20754 ـ **مجلس** ۳۵۵۵/۴ : نستعلیق کهن درویش محمد ، سدهٔ **۸ـ۹** (ص ۴۶۲ ـ ۴۷۴) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۵۱۸].

عروض

از ابوالقاسم فراهانی متخلص به‌ثنایی که یاد او در«کلیات: ۱۸۵۱» گذشت. دریك‌مقدمه درچندفصل، سپس‌چندباب، دربرابرخرده‌گیری کسانی شبانه‌بنام‌ولیعهد نگاشته‌است، ودر«منشآت قائم‌مقام ص ۲۲۷ـ۲۴۳»چاپ‌سنگی آمده‌است **آغاز۱) :** ابتدای هرسخن‌وافتتاح‌هر کلام‌بنام پروردگار شایسته **آغاز۲):** این‌عریضهٔ عاجزانه و ذریعهٔ چاکرانه ، ازعبد ضعیف .

بنگرید : ف . مشار : ۱۱۱۲ .

20755 ـ **ملك** ۱۴۶۳ : باتاریخ **۱۲۴۰** در دفتر ، همراه منشآتی ازو (۶۵ پ ـ ۷۰) آغاز برابر نمونه **۲** [رؤیت] .

20756 ـ **ملك** ۳۶۹۳/۴ : نستعلیق **۱۲۷۷** (گ۲۲۳پ ـ ۲۲۶ر) آغازبرابر نمونهٔ **۲** [رؤیت] .

20757 ـ **ملك** ۳۷۸۵/۳ : شکسته نستعلیق **۱۲۷۷** (گ ۵۰پ ـ ۵۱ر) درکلیات او آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت] .

20758 ـ **دانشگاه** ۳۲۰۷ : نوشتهٔ **۱۲۸۰ـ۱۲۸۵** در«مجموعةالجواهر» (ص۳۱ـ۴۰) [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۱۶۵]

20759 ـ **مجلس** ۴۹۴۸/۱ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۹۶** در دفتر(۱پ ـ۱۱ر) ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت] .

20760 ـ **تهران**،ادبیات ۳/ ۱۲۰ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۵۵پ ـ ۶۱پ) آغازبرابر نمونهٔ **۱**، ناقص [ف . ادبیات۱: ۳۵۸] .

20761 ـ **ملك** ۴۳۱۰/۶ : نستعلیق‌شکستهٔ محمود فرزندعلی اکبرتفرشی **۱۳۰۸**تا**۱۳۱۱** (۱۱۵پ۱۲۱ر)آغاز برابر نمونهٔ**۱**[رؤیت] .

عروض وقافیه = رساله در ...

از امیر زاده اردشیر میرزا قاجار ، گویا فرزند عباس میرزا ومتخلص به‌آگاه. دردوبخش: ۱ ـ عروض ، باخاتمه‌ای دربیان بحورواوزان ده دیوان: شاهنامه ، یوسف وزلیخا ، اسکندر نامه... ۲ ـ قافیه. **آغاز:** بعدالحمدوالصلاة، چنین‌گوید بندهٔ خدای بی‌شبهه و نظیر امیرزاده اردشیر ...که علم عروض‌که ازعلوم‌اثنی عشریهٔ ادب است .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱ـ فرهنگ سخنوران: ۱۰ ـ مؤلفین مشار ۱: ۵۲۳ .

20762 ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج : سدهٔ **۱۳** ، نام نگارنده راتراشیده ونوشته‌اند: طالب‌الرشاد امیرزاده فرهاد [نسخه‌ها۶: ۷۹].

20763 ـ **مجلس** ۳۰۴۵/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، در میانهٔ بخش دوم ناتمام‌مانده (ص ۹۹ ـ ۱۱۲) [ف . مجلس ۱۰: ۴۸۹] .

عروض وقافیه

از عبدالرحمان جامی، که یاداودر «تهلیله: ۳۶» گذشت، درچند فصل، دراستانبول ۱۸۵۷م و پاریس ۱۸۷۲م همراه «عروض» سیفی وپس از آن چندبار چاپ‌شده‌است. **آغاز:** سپاس‌وافر قادریرا که حرکت سریع‌دوایر.. وبعد، بدانکه ارباب صناعت عروض بناء اصول اوزان شعررا برسه رکن نهاده.

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۲۵۴- ف. مشار: ۱۱۱۱.

20764_ **تهران**، ملی فهرست نشده: نسخ‌عبدالرحمان‌فرزنداحمدجامی، در«کلیات» مؤرخ **۸۷۷** او، آغاز برابر نمونه‌وبدنبال‌گفتار دیگر در عروض ناقص از همو [نسخه‌ها ۶: ۲۶۴].

20765 _ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۶۷۲/۱۹: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷-۸۹۵** [ف. فهمی ادهم: ۲۳۵].

20766 _ **ملك** ۴۷۹۵/۲۱: نستعلیق رجب **۸۹۵**، شمارهٔ ۲۱ «کلیات» او(۳۸۹پ- ۳۹۴ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

20767_ **ایاصوفیا** ۴۲۰۹/۲۴: در «کلیات» اوگویا از سدهٔ **۹-۱۰**. **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها: ۱۶۱].

20768 _ **اصفهان**، سید محمد علی روضاتی: باتاریخ ۳ج ۲/**۹۳۱** درشمارهٔپیش از آن (۱۵۲ پ - ۱۷۲پ) آغاز برابرنمونه، درفهرست‌ازنگارنده‌نام‌برده نشده‌است [نسخه‌ها ۵: ۱۳۸].

20769 _ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۸۸۶/۱۲: در«کلیات»اونوشتهٔ **۹۳۱**[ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۵].

20770 _ **ملك** ۵۹۹۷/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۰** در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

20771 _ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۸۸۷/۲۲: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰**.

20772 _ **استانبول**، طوپقپوسرای A. ۱۵۸۵/۳۴: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۶- ۲۳۷].

20773 _ **قاهره**، دارالکتب ۲ -م عروض فارسی: نستعلیق زیبا، **۱۰۰۳**، نگارنده در فهرست یاد نشده، آغاز برابرنمونه (گ۱- ۱۴) زرین [مخطوطات ۱: ۲۴۶]

20774_ **نجف**، عبدالله کتبی: نوشتهٔ **۱۰۲۳**، آغازبرابرنمونه، نام‌نگارنده یادنشده [ذریعه ۱۵: ۲۵۴].

20775 _ **یزد**، سریزدی ۱۰۳/۳: نوشتهٔ پایان ع ۲/**۱۰۵۷**، آغازبرابر نمونه [نسخه‌ها ۴: ۴۲۸].

20776_ **دانشگاه** ۱۹۸۲/۱: نستعلیق ترکی، باتاریخ**۱۱۸۹** درش۲دفتر(۱پ-۱۴ر)، آغاز برابر نمونه[ف. دانشگاه ۸: ۵۹۱].

20777_ **تهران**، اصغرمهدوی۳۲۲/۴: ۱۵ ذیقعدهٔ**۱۲۶۳**، درفهرست‌آمده‌عروض‌گویا از جامی، سپس «قافیه» ازهمو [نسخه‌ها ۲: ۱۱۱].

20778 _ **استانبول**، طوپقپوسرای Y ۴۰۱۷: پیرامن سدهٔ **۱۲**، همراه «جمع مختصر» وحید [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۲۲].

20779 _ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۵۹۶: محمدحسین فرزندمحمدمهدی، باتاریخ‌رمضان **۱۲۸۴** دردفتر، آغاز برابرنمونه، همراه«عروض جهانگیر» و جزآن [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

20780 _ **دانشگاه** ۴۲۷۷/۵: نسخ **۱۳۱۴**، آغازبرابرنمونه، درفهرست‌ازنگارنده

نام‌برده نشده (ص۴۴۶ – ۴۷۹) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۵] .

20781 – **رضوی** ۷۸ ادبیات: نسخ، انجام افتاده ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست نام نگارنده یادنشده ، ۸گ ۱۸س[ف . رضوی ۳ : ۱۸۳] .

20782– **مجلس** ۱/۲۹۰۶: نستعلیق کهن ، بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه (ص۲۶– ۶۲) بایادداشتهای ملک‌الشعرا بهار [ف. مجلس ۳۰۳:۱۰] .

20783 – **قاهره** ، ۴۳۶۵س:تاریخ و نام نگارنده در فهرست یادنشده ، آغاز برابر نمونه .

20784 – **قاهره**،۲۵۵م مجامیع ترکی: تاریخ ونام نگارنده یادنشده [مخطوطات ۱ : ۲۴۶] .

عروض وقافیه

از امیر زاده جهانگیر فرزند عباس میرزا ولیعهد ، درگذشتهٔ ۱۲۶۹ دریک مقدمه و شش فصل ویک خاتمه . گفتاری دراین‌باره ازاوبسال ۱۲۶۶ در تبریزچاپ شده است . **آغاز:** سپاس وافر یزدان راکه آفرینندهٔ انسان‌کامل است از بسیط خاك وبرآرندهٔ جدیدان از حرکت‌سریع افلاك .

بنگرید :مؤلفین‌مشار ۲: ۴۴۴.

20785 – **مجلس** ۳/ ۴۱۰: نستعلیق، **۱۲۷۰** ، آغاز برابر نمونه . [ف. مجلس۲: ۴۱۰] .

20786 – **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نستعلیق **۱۱۷۱** (؟!) ، ۲۳گ ۱۲س[نسخه‌ها ۵: ۳۰] .

20787– **ملك** ۶۱۹۳/۱۶: نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۹** در دفتر (۲۶۷ پ – ۲۸۰ پ) آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

20788 – **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۹۶: محمد حسین فرزند محمد مهدی ، ۱۵ رمضان **۱۲۸۴** در اصفهان‌دردفتری‌عمه بخامهٔ‌همو[ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

20789– **الهیات** ۲/ ۳۵۹: نستعلیق، از سدهٔ **۱۳**. (۲۲پ–۶۶ر) ۱۲ س آغاز بمانند نمونه ، ودرفهرست بنام «رساله‌ای درقوافی» یاد شده . [ف. الهیات۱: ۲۸۶] .

عروض = مختصر فی . . .

ازرستم‌فرزند علی‌طارمی معروف‌به‌بخاری **آغاز:** حمد وسپاس غیر مقطوع‌وشکر وستایش مسبغ باصول‌ومذیل بفروع ،سزاوار پروردگاریست.

20790 – **قاهره** ، دارالکتب ۲/۳ م عروض فارسی : نستعلیق خوش ، **۱۰۰۳** (گ ۱۹ –۲۵) ۱۷س [ف . مخطوطات۲: ۱۳۶].

عروض = عروض سیفی = میزان الاشعار

از سیفی بخارایی عروضی. ازسرایندگان روزگار میرعلیشیر (۸۴۴–۹۰۶) به هرات‌آمده سپس برگشته‌به‌بخارا ودرآنجا درگذشته است. در ۸۹۶ (= فیضها) بانجام رسانده و بارها چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی جعل علم العروض «میزان الاشعار» .. امابعد ، بدانکه باعث براین تألیف آنکه .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۸۶(سیفی) و۱۵: ۲۵۴ و ۲۵۸ (عروض) –فرهنگ سخنوران: ۲۸۴ – ف . مشار : ۱۱۱۲–مؤلفین مشار۳: ۳۸۵ .

20791 – **بادلیان** Or۲۲۴/۱۳ : با تاریخ ع ۲/ **۸۸۶** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها : ۵۵۳] .

20792ـ **دانشگاه** ۱/۴۵۱۵: نستعلیق غیاث‌الدین، ۲۷ ع۲/**۹۸۱** (ص۱-۶۵) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۶۶].

20793ـ**دانشگاه** ۴۴۷۱: نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱** [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۲۴].

20794ـ **تهران**، ادبیات ۱/۹۲/۲د: نستعلیق طالب فرزند جعفر نوروزی پایان ذیحجهٔ **۱۰۰۹** در بقعهٔ میر حیدر، (۲پ - ۳۹ر) آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۱: ۳۵۶].

20795ـ **آصفیه** ۳۱/۱۳ مجموعه‌ها: با تاریخ **۱۰۵۰-۱۰۵۳** دردفتر، انجام افتاده ۱۵۰گ [ف. آصفیه، میرعثمان علی۲: ۴۷۱].

20796ـ **دانشگاه** ۳/۲۵۷۲: نوشتهٔ محمد صادق فرزند محمد تقی تفرشی ظهیری بیانی، آدینه رمضان **۱۰۷۸** (۷۱ر-۱۲۴)[ف. دانشگاه ۹: ۱۳۶۸].

20797ـ **اصفهان**، ابوالحسن کتابی: در دفتری همه بخامهٔ محمدامین وقاری، **۱۰۹۵**، ۴۶گ [ذریعه۹: ۴۸۷].

20798ـ **ملک** ۱/۲۶۷۰: سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه (۱پ - ۳۸ر)[رؤیت].

20799ـ **مجلس** ۱/۳۱۰۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱-۳۳)[ف. مجلس ۱۰: ۶۵۳].

20800ـ **دانشگاه** ۱/۳۷۳۵: نستعلیق محمد امین فرزند محمد ابراهیم لاژی خوافی **۱۲۲۸** در خواف (ص۱-۱۱۹) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۲۹].

20801ـ **آصفیه** ۳۰۱ بلاغت: نوشتهٔ **۱۲۳۵** [ف. آصفیه ۳: ۷۴].

20802ـ **مجلس** ۱/۳۶۶۶ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۵۹** [نسخه‌ها ۵: ۱۹۵].

20803ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱/۲۸۱: نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۱ - ۱۲۷۹** در دفتر [رؤیت].

20804ـ **دانشگاه** ۱۲۰۸: نسخ با تاریخ **۱۲۶۵** دردفتر (۳پ-۴۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۶: ۲۳۱۴].

20805ـ **ملک** ۱/۶۰۷۲: نستعلیق ۵ ج ۲/**۱۲۶۶** (۱پ - ۴۰پ) [رؤیت].

20806ـ **ملک** ۳/۵۲۰: نستعلیق سید محمدعلی فرزند میرزا شیب الحمد تفرشی، ۳شعبان **۱۲۷۷**، (ص۱۷۴-۱۶۹)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

20807ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱مج: نستعلیق سدهٔ **۱۲** با تاریخ **۱۲۷۹** در دفتر [رؤیت].

20808ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/۵۱۴: نستعلیق عبدالصمد فرزند حسین محلاتی، ع ۲/**۱۲۸۴**، درمدرسهٔ میرزاحسین در اصفهان [نسخه‌ها ۵: ۷۶].

20809ـ **دانشگاه** ۹/۴۰۸۵: نستعلیق **۱۲۹۷**-۱۳۱۲ (ص۴۷- ۷۵) درفهرست آمده: گویا ازسیفی. **آغاز:** فصل درحروفی که ملفوظ نند ومکتوب نه [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۶۴].

20810ـ **حقوق** ۱/۲۵۴ ج: نستعلیق محمد علی، سدهٔ **۱۳** (۱پ-۴۶ر) [ف. حقوق: ۱۶۳].

20811ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۱۱۹۴۵ Or: سدهٔ **۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۹۰].

20812ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۷۳۳: محمد فرزند محمدجعفر، ۲۶ذیحجهٔ **۱۳۰۲**، در استرآباد، ۴۳گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

20813ـ **رضوی** ۷۲۳ ادبیات (۴۸۷۸): نستعلیق محمد فرزند عبدالله نوری طبری ذیقعدهٔ **۱۳۱۰** آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۶۴۷].

20814ـ **مجلس** ۲/۲۴۸۰ فهرست

نشده : نوشتهٔ عبرت نائینی ، سدهٔ **۱۴** (ص ۱ـ ۹۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷] .

20815 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۰۸/۱ Add : **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۸۵ هست [فیلمها : ۵۹۸] .

عروض = مختصر العروض

عبدالکریم ایروانی .

عروض وقافیه

از عبدالله فرزند معروف .

20816 ـ **بنگال** ، آسیایی ۲۲/۱ O (۱۲۶۳) : تاریخ یادنشده ، آغاز افتاده [ف. بنگال : ۱۲۶] .

عروض

شاید از علی نقی فرزند ملامحمد نعیم همدانی ، نگارندهٔ «مرآة الهداة فی کشف اسرار الصلاة : ۱۳۷۵» باشد.

20817 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲/۲۶۴ : شکسته علی نقی فرزند ملامحمد نعیم ، که گویا نگارنده نیز هست ، همراه « مرآت الهداة 13124» مؤرخ **۱۲۸۴** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰]

عروض = تجنیسات

از کمال الدین یحیی سیبك فتاحی ، که یاد او در «شبستان نکات : ۱۶۳۷» گذشت . **آغاز** : صنایع بدایع حمدی که ترصیع تجنیس آن مستجمع قواعد فصاحت .

20818 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۷۶۵ : نوشتهٔ **۹۷۲** ، در فهرست بنام «تجنیسات» یاد شده است [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۹] .

20819 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۳۵۷۴ : آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام « رسالهٔ کمال الدین فتاحی» یاد شده است ، ۲۰ گ [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۲۱] .

عروض وقافیه

از شمس الدین فقیر ، نگارندهٔ « حدایق بلاغت : ۲۱۳۲» . در دو رکن : ۱ـ عروض ۲ـ قافیه . **آغاز** : بعداز تقدیم حمد مبدعی که بیت دنیا و آخرت کمال تقطیع و موزونیست که ساخته.

20820 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۳/۱۸۵۲ : نستعلیق خوب محمد حیدر علی فرزند داروغه دلاور علیخان صاحب غوری مرشدآبادی ، باتاریخ ج ۲/**۱۲۷۲** بهمین خامه در دفتر (۴۴ پ ـ ۶۵ ر) آغاز برابر نمونه [ف . سید عبدالعزیز طباطبایی] .

20821 ـ **آصفیه** ۳۱۲ بلاغت : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۷۲] .

عروض

از قیام الدین .

20822 ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۶/۲ O (۹۹۷) : شکسته ، تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۱۲۵] .

عروض

از مدرس رضوی ، سید محمد تقی ، استاد دانشگاه در پایان آن آمده : در رمضان ۱۳۳۵ ق هنگام تحصیل علم عروض ، این کتاب را از روی کتابهای عروض وقافیهٔ عربی و فارسی و دیوانهای شاعران نگاشته‌ام. **آغاز** : در تعریف علم ادب. الادب علم یحترز به عن الخطاء فی کلام العرب لفظاً وکتابة . این تعریف شامل جمیع علوم عربیت میشود .

بنگرید : مؤلفین مشار ۲ : ۲۵۴.

20823 ـ **رضوی** ۷۲۶ ادبیات (۶۶۰۷) : نسخ و نستعلیق نگارنده **۱۳۳۵** ، ۱۲۵ گ ۲۰ س [ف. رضوی ۷ : ۶۴۹] .

عروض

از معین فرزند محمد عباسهٔ شهرستانی، درچهار فصل باشعرهایی‌ازخوداو. اوبایدهمان معین‌الدین علی‌فرزند جلال‌الدین محمد یزدی درگذشتهٔ ۷۸۹ باشد (بنگرید: ترجمهٔ رشف‌النصایح: ۱۰۸۴ ازهمو) وشهرستان نام‌کویی است درون باروی یزد [دانش پژوه].

بنگرید: تاریخ یزد:۲۷۹.

20824ـ سنا۶/ ۲۳۶: نستعلیق سدهٔ ۹ـ ۱۰، همراه «ترسل، قواعد وآداب ترسل»از همو [نسخه‌ها ۶:۴۹۶].

عروض

از محمدمؤمن حسینی، نگارندهٔ «اوزان ومقادیر: ۱۳۹». و نیز بنام همان محمد علی قطبشاه (۹۸۹ـ۱۰۲۰). در یك مقدمه و دو فصل ویك‌خاتمه، در ۱۰۰۷ بانجام‌رسانده‌است: مقدمه در شناسایی این فن در دوازده‌فن. فصل ۱ ـ دربحرهایی‌که بطبایع سلیمه نزدیك‌استو اشعار شاعران بزرگ مقصور برهمانست ۲ ـ بحرهایی‌که نه برآن منهاج است. خاتمه در اصطلاحات. ومقررات‌آن‌نزداهل‌این‌فن، نصیرا براین‌گفتار حاشیه‌ای نگاشته است. **آغاز:** بعد حمد و سپاس بیقیاس وصلاة و درود نامحدود، چنین‌گوید راقم این‌سطور.

بنگرید: ذریعه ۱۵:۲۵۷ و ۲۰:۱۱۸.

20825ـ سپهسالار ۲۸۷: نستعلیق‌خوب سدهٔ **۱۱**. بنام«عیون‌الشرف» ثبت‌شده‌است. سپس «لعل قطبی»که حاشیه‌ایست‌براین رساله، ۱۴س ۱۵۵گ[ف. سپهسالار ۲ : ۴۴۲].

عروض وقافیه = رساله در...

از وحید تبریزی، که یاد اودر «عشقیه: ۱۲۸۵» گذشت. (بنگرید: جمع مختصر: ۲۱۵۶ ازهمو). **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، برضمایر ارباب‌فصاحت‌وبلاغت وعندلیبان‌گلشن سخنوری.

بنگرید: ذریعه ۱۵ : ۲۵۸.

20826ـ سپهسالار۲/ ۲۸۶: نستعلیق **۱۲۴۱** (ص۷ ـ ۵۱)، آغازبرابر نمونه[ف. سپهسالار۲ : ۴۴۹].

20827ـ **تهران**، دکترکیا: تاریخ‌یاد نشده.

20828 ـ **تهران**، الفت: تاریخ‌یادنشده [ذریعه ۹: ۱۲۶۵].

20829ـ **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی: Versailles :(۶۲)۹۱۸: تاریخ‌یاد نشده ۲۹گ عنوان در فهرست: رسالهٔ عروض وحید تبریزیست[ترجمهٔ‌ایرج‌افشارنسخه‌ها۴: ۱۳۱].

عروض

ازوحیدی‌بیهقی، محمدفرزندیوسف‌فرزند محمد فرزندیوسف ابی‌عقیل قارزی(نوقادزی)، که در ۷۳۵ بانجام‌رسانده‌است. **آغاز:** حمدله. والسلام علی‌سیدالمرسلین محمد وآله الطیبین الطاهرین. چنین‌گوید مقرراین مقاله ومحرر این رساله محمدبن.

بنگرید: ذریعه ۱۵ :۲۵۶.

20830 ـ **سپهسالار** ۴/ ۳۱۳ صدر: نسخ خوب نگارنده، **۷۳۵** (ص۷۲ ـ ۹۶)، نسبت‌نگارنده راابن‌یوسف‌نوقارزی ودانش‌پژوه نوقادزی یادکرده‌اند [ف. سپهسالار ۲: ۴۴۶و ۵: ۳۱۹].

عروض سلطانی

از وقارالملك، دریك مقدمه وسه مشرق.

20831ـ32 ـ **تهران**، آقای مسعود محتشمی: دونسخه، یکی‌ازآندو نستعلیق فتح‌الله شیرازی، **۱۳۱۴** رحلی، دیگری ربعی[نسخه‌ها ۵ :۶۷۲].

عروض = رساله در . . .

از یعقوب فرزند احمد نیشابوری [دانش پژوه] .

20833 ـ **تبریز** ، ملی۳۳۸۵: نوشتهٔ گویا **۱۲۶۵** [نسخه‌ها ۴:۳۰۷].

عروض

گزیده از عروض یوسف عروضی [نصرالله طرازی]. شایدگزیدهٔ «القاب العروض:۲۱۵۳» عروضی نیشابوری‌باشد . **آغاز:** حمدله.صلاة. وآله‌الطاهرین .

20834 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶/۱ م مجامیع‌فارسی: تعلیق، بی‌تاریخ،[ف.مخطوطات ۲:۱۸۷] .

عروض = رساله در . . .

دریك مقدمه وسه‌مقصد ویك‌خاتمه. **آغاز:** حمدله . و صلی‌الله علی محمد و آلـه الطیبین الطاهرین . اما بعد این‌رساله‌ایست درعروض.

20835 ـ **تهران**، ملی ۶/۳۹۹ ف : بی‌تاریخ از سدهٔ **۱۳** (ص۷۵ ـ۸۲) [ف.ملی۱: ۳۸۵] .

عروض = رساله در . . .

ناشناخته . **آغاز:** شکر وسپاس خالقی‌را که بجزقدرتش درر مخلوقات را بعلت ظهوراز صدف عدم .

20836 ـ **قاهره** ، دارالکتب : ۲ـ م عروض فارسی: نستعلیق‌زیبا،غرهٔ‌رمضان**۱۰۰۰**، زدین (گ ۵۹ پ ـ ۶۳پ) [مخطوطات ۱ : ۲۴۶] .

عروض و قافیه

چندگفتار ناشناخته .

20837 ـ **سپهسالار** ۷/۱۱۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۸ـ۹**،(۷۵ر۹۵ر)، آغاز وانجام افتاده [ف . سپهسالار ۵:۳۱۹] .

20838 ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۸۰۲۰: ش۱ دفتر، نوشتهٔ **۸۶۴**. [نسخه‌ها ۴:۶۸۹] .

20839ـ**سپهسالار**۱/۸۲۴۵: نستعلیق سدهٔ ۱۰ با تاریخ **۹۹۴** دردفتر (۱ پ ـ ۵ر) گفتاریست در کیفیهٔ روی، **آغاز:** قاعدهٔ‌اول‌در مصراع بدانکه سخن اول‌نیم‌بیت بودونیم‌بیت‌را مصراع خوانند [ف. سپهسالار ۵:۳۱۸] .

20840 ـ **ملك** ۶۱۹۲/۲۱: نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی استرآبادی،**۱۰۵۸** (ص ۲۴۹ـ۲۵۱) **آغاز :** بدانکه اجزایی‌که شعر از آن مرکب میشود هفت است[رؤیت] .

20841ـ**موزهٔ بریتانیا**Or۶۹۶۱/۱: نوشتهٔ **۱۱۰۵** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۸۹] .

20842 ـ **ملك** ۵۰۸۵/۱۳ : نوشتهٔ مهجور سدهٔ **۱۲ـ۱۳** که‌گویا فرزند عبدالعظیم شوریده است (۴۵پـ۵۶ر)، نامبوب . **آغاز:** تعریف‌الصنایع‌الشعری فی‌بیان‌الترصیع: ترصیع در لغت جواهـر نشان دادن است ودر اصطلاح [رؤیت] .

20843ـ**تهران**،مسعودمحتشمی۱/مج: نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۵** در دفتر[نسخه‌ها ۵: ۶۷۳] .

20844 ـ **ملك** ۵۶۴/۵ : نوشتـهٔ ۵ شوال**۱۲۷۹** (ص۱۰۸ـ۱۱۱)، **آغاز:**حمدله. وبعد ، بدانکه میزان بیت مرکب استاز ارکان وارکان مرکبست [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۸۵].

20845ـ**مجلس**۳۲۵۶/۵: نوشتهٔ‌غلامرضا متخلص به حیران ، با تاریخ **۱۲۷۸** در شمارهٔ پیشین‌آن. ترجمه‌ایست‌ازیك‌گفتارعربی. **آغاز:** عروض علمی‌است‌که شناخته میشوداز‌آن احوال

وزنهای معتبر از برای شعر [ف. مجلس ۱۰: ۸۴۷].

20846_ **سپهسالار** ۷/ ۸۲۴۵: تاریخ یاد نشده، (۵۸ر_ ۶۰پ)، **آغاز:** بدان اعزك الله فی الدارین که خلیل بن احمد چون عروض تألیف میکرد برادرش گفت که دیوانه شدی؟ این چیست که می کنی [ف. سپهسالار ۵: ۳۱۸].

20847 _ **تبریز**، ملی ۲۹۶۶: نستعلیق در جنگ [ف. ملی تبریز ۱: ۳۶۸].

20848_ **موزهٔ بریتانیا** ۳/ ۱۶۸۰۸ Add: **آغاز:** فصل در بیان آنکه ارکانی که بحور عربی از آن مرکب است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۸۵ هست [فیلمها: ۵۹۸].

20849_ **قاهره**، دارالکتب ۱۳ مجامیع ترکی: **آغاز:** حمدله [مخطوطات ۱: ۲۴۶].

20850 _ 5] _ **آصفیه** ۳۳۶و۳۳۷ بلاغت: دو نسخه تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۷۲].

20852 _ **بنگال**، آسیایی ۲/ ۲۲ O (۱۲۶۳): «رساله در تقریض وعروض» است انجام افتاده [ف. بنگال: ۱۲۶].

20853 _ **بغداد**، اوقاف ۱/ ۱۷۲۸: [ف. اوقاف: ۳۰۷].

عروض منظوم

منسوب به رشیدالدین و طواط، که یاد او در «انس اللهفان: ۱۵۴۴» گذشت. درسی وهفت بحر که نخستین آن هزج مثمن سالم است، وهر بحری در بیتی آورده: مفاعیلن، مفاعیلن، مفاعیلن، مفاعیلن _ زهی باقر یزدانی، زهی فرزند پیغمبر [گلچین معانی] **آغاز:** حمدله. فهذه رسالة فی فن العروض من تصانیف مولانا. ... بحر هزج مثمن سالم.

20854_ **ایاصوفیا** ۴/ ۲۶۲۰: با تاریخ **۸۷۴** در دفتر (گ ۵۴_۶۳). درفهرست آمده «نظم الوطواط فی العروض» با یك دیباجه و خاتمه‌ای از دیگری. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۲ هست [فیلمها: ۴۱۱].

20855 _ **اصفهان**، سید محمد علی روضاتی: با تاریخ ۳ ج/ **۹۳۱** در دفتر (۱۷۳ر _ ۱۷۶ر). آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵: ۱۳۹].

20856 _ **مجلس** ۴/ ۳۲۵۶: نوشتهٔ غلامرضا متخلص به حیران یزدی، **۱۲۷۸** (ص ۱۲۶ _ ۱۳۲)، آغاز برابر نمونه. درفهرست آمده: «عروض نظمی» بخشی از «حدائق السحر» است که غلامرضا حیران جدا کرده است(؟!) [ف. مجلس ۱۰: ۸۴۷].

20857 _ **رضوی** ۲/ ۲۷۷ ادبیات: نسخ و نستعلیق خوش محمدعلی وجدی شیرازی در گذشتهٔ **۱۲۹۱** بدنبال «حدائق السحر» از همو [ف. رضوی ۷: ۳۰۳].

عروض منظوم

ناشناخته.

20858_ **یوگسلاوی** ۳/ مج: نستعلیق سدهٔ **۱۱_۱۲**، در چند باب، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۵۴ هست [فیلمها: ۶۷۵].

20859_ **موزه بریتانیا** ۲/ ۱۶۸۰۸ Add: بنام «رسالهٔ منتخب». **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۸۵ هست [فیلمها: ۵۹۸].

ق

قافیه = قافیه شناسی = القافیة من اشعار العجم

از اسدالله فرزند احمد حسینی، از سدهٔ چهاردهم.

20860 _ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: شکسته نستعلیق نگارنده، ۲۲ ذیقعدهٔ **۱۳۱۴**

[نسخه‌ها ۵: ۳۱] .

قافیه = مختصر وافی در علم قوافی

جامی . درص: ۲۱۷۳.

قافیه = رساله‌در...

از میرزارفیع دستور [نمای نسخه] درذریعه ۳۷۸:۹ ازمیرزا رفیع دستور سدهٔ یازدهم یادشده که به‌هند مهاجرت‌کرده است . **آغاز:** مهمتر حمدی‌که قافیه‌سرایان نظم‌هدایت وتقوی‌راردیف استعفا... وبعد، این رساله‌ایست مشتمل برمعرفت بعضی ازاحوال قافیه ، درضمن دوقصیده وغزل منتخب از رساله حروف... میر عطاءالله حسینی با بعضی تصرفات که‌بروجه اختصار بیان نموده می‌آید .

بنگرید: ذریعه‌۹: ۳۷۸و۱۷ :۱۴ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۷۰ .

20861ـ **دانشگاه** ۴۷۲۷/۲۱: نستعلیق همراه «انشاءی اوکه مؤرخ ۱ ج ۱ /**۱۰۷۲** و بخامهٔ‌خود اوست(ص۳۸۴ـ۳۸۶) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۷۸] .

قافیه = منظومه‌ای در ...

از عزیزی ، منظومه‌ایست در۱۳۷ بیت‌از سراینده‌ای شیعی، واز هموست منظومه‌هایی در رمل ، منطق، مساحت(بنگریدص۱۹۳) **آغاز:** سپاس وشکر بیحد قادریرا ـ کزوشد جملهٔ اشیا هویدا .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۹۴ .

20862ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی‌ش ف ۱/ ۴۴۶ : نسخ اغوزبیگ جغتائی ، ع/ ۱۶ **۱۰۸۳** ، سپس‌منظومه‌ای‌درمنطق‌ودیگری‌دررمل، و مساحت ، علم اعداد از همو [نسخه‌ها ۵ : ۶۱] .

قافیه = رساله‌در... = منتخب‌مقطع تکمیل الصناعد .

از عطاءالله نیشابوری، که یاد اودر «بدایع الصنایع : ۲۱۲۸» گذشت . درغرهٔ‌رمضان ۸۹۲ [نسخهٔ ملك] بدستور میرعلیشیر (۸۴۴ـ۹۰۶) از «مقطع تکمیل‌الصناعه» درنه‌حرف‌گزیده‌است : حرف ۱ ـ تعریف قافیه۲ ـ مقدارحروف‌قافیه و بیان‌روی و حروف پیش ازروی۳ـ حروف‌پس ازروی ۴ ـ حرکات‌قافیه ۵ ـ انواع روی۶ ـ انواع‌قافیه ۷ـ عیوب‌غیرملقبه۹ـ حاجب ورديف. **آغاز:** سپاس بیقیاس صانعی‌راکه تأسیس‌بدایع مصنوعات ونظم‌سلسلهٔ موجودات .

بنگرید: ذریعه ۴: ۴۱۹و۱۷ :۱۴ـ کشف الظنون ۱ : ۸۸۱ .

20863 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی: نوشتهٔ ابوالقاسم‌کمال آزادی مشهدی مرادی، ۳ج۲ /**۹۳۱** ، تاریخ‌نگارش‌در نسخه‌غرهٔ رمضان ۸۲۲یاد شده است (۱۲۸پ ـ۱۴۹پ)، آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۵: ۱۳۸]

20864ـ **قاهره**، دارالکتب۳ـ م‌مجامیع فارسی : نـوشتهٔ علایی فرزند محیی شیرازی، **۹۴۷** در قسطنطیه (۲۸۸ پ ـ ۳۰۳ر) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۲۱۴] .

20865 ـ **ملك** ۴۸۳/۳: نستعلیق خضر شاه فرزند شیخ یوسف شاه نیمردانی ، همراه «حقایق‌الحقایق» که در **۹۴۹** نوشته‌است، ودر سدهٔ ۱۱ کامل شده است[ف. ملك ، مجموعه‌ها: ۳۶] .

20866 ـ **الهیات** ۴۷۱/۳د: نستعلیق شعبان **۹۶۰** (۴۵پ ـ ۵۹ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۰۷] .

20867 ـ **مشهد** ، عبدالحمیدمولوی : نستعلیق میر علی‌فرزند حاج محمدجامی ، ۱۱

ع ۱/**۹۶۳** [نسخه‌ها ۵: ۳۱].

20868 **ـ دانشگاه** ۴/۴۵۱۵: نستعلیق غیاث‌الدین، در ۲۷ ع ۲/**۹۸۱** (درش ۱) (۷۱ـ ۱۰۲) درفهرست بعنوان «قافیه‌یا منتخب‌مقطع تکمیل‌الصناعه» آمده است [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۶۷].

20869 **ـ تبریز**، ملی ۳۰۳۱: نوشتهٔ خواجه‌بن‌حسن گیلانی‌در **۹۹۷**، همراه رساله‌ای در عروض، درفهرست بعنوان «القوافی» یادشده است [نسخه‌ها ۴: ۳۰۸].

20870 **ـ آصفیه** ۱۲/۳۱ مجموعه‌ها: نوشتهٔ حاجی طغرل، در **۱۰۵۲** [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲: ۴۷۱].

20871 **ـ دانشگاه** ۲/۲۵۷۰: نوشتهٔ رمضان **۱۰۷۸** درپایان نسخه‌تاریخ‌نگارش ۹۶۹ آمده است، آغاز برابر نمونه (۴۹ پ ـ ۷۰ پ) [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۶۸].

20872 **ـ تهران**، ادبیات ۲/۱۳۱ د: نوشتهٔ ج ۱/**۱۰۸۳** (۸۸ پ ـ ۹۹ ر) [ف. ادبیات ۱: ۴۴۱].

20873 **ـ مجلس** ۱/۶۱۰۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (ص ۲ ـ ۳۹)، آغاز برابر نمونه با حاشیه‌ای از نگارنده بر آن. [یادداشتهای آقای حایری].

20874 **ـ تهران**، ادبیات ۱/۳۴۷ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، پایان درحرف نهم حرکت قافیه افتاده (۳ پ ـ ۳۰ پ) [ف. ادبیات ۱: ۴۴۱].

20875 **ـ حقوق** ۱۸/۴۶ ج: سدهٔ **۱۱**، آشفته (۳۰۴ ر ـ ۳۰۶ ر) در فهرست آمده: قافیه بمانند «منتخب تکمیل‌الصناعة» [ف. حقوق: ۱۶۹].

20876 **ـ نجف**، امیرالمؤمنین ۱/۳۴۷: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

20877 **ـ لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۴۷۶ برها ـ ۶، ۳۹۷ حسین‌رکنا: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ش ۳ دفتر، آغاز برابر نمونه، ۸ گ [مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن‌عباسی: ۲۴۵].

20878 **ـ ملك** ۲/۲۶۷۰: نسخ سدهٔ **۱۲** (۳۹ پ ـ ۵۴ ر) آغاز برابر نمونه، دردیباجه‌از عضدالدوله‌یاد شده ودرپایان تاریخ‌نگارش غره رمضان ۸۹۲ یاد شده [رؤیت].

20879 **ـ نجف**، سیدآقاشوشتری: نوشتهٔ **۱۲۲۳**، درحرف‌سوم‌آن از «تکمیل‌الصناعة» خود یادکرده است [ذریعه ۱۷: ۱۴].

20880 **ـ مجلس** ۸۴ طباطبائی: نوشتهٔ **۱۲۴۳**. [رؤیت].

20881 **ـ تهران**، دکتر مفتاح ۲/ ۳۰۶: نستعلیق علیمحمدشیرازی، آدینهٔ صفر **۱۲۵۵** [رؤیت].

20882 **ـ سپهسالار** ۷۱۵۸: نسخ‌محمد حسن فرزندمحمدباقرحسنی‌حسینی‌جهانشاهی، ذیقعدهٔ **۱۲۶۷**، آغازبرابر نمونه، ۱۴ گ [ف. سپهسالار ۵: ۶۵۹].

20883 **ـ تهران**، ادبیات ۲۴۷ حکمت: نستعلیق یکشنبهٔ ۲۰ صفر **۱۲۶۹** [ف. ادبیات ۲: ۶۴].

20884 **ـ دانشگاه** ۲/۲۵۶۸: نستعلیق با تاریخ‌رمضان **۱۲۷۱** دردفتر (ص ۲۴۳ ـ ۲۶۸) در پایان تاریخ نگارش غرهٔ رمضان ۸۹۲ یاد شده است [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۵۹].

20885 **ـ تهران**، دکترمفتاح ۳/۲۸۱: نسخ **۱۲۷۹** تاریخ‌نگارش ۸۹۲ دارد [رؤیت].

20886 **ـ تبریز**، ملی ۳/۲۸۲۱: نسخ محمد مهدی فرزند علی، چهارشنبه ۶ ذیقعدهٔ

۱۲۸۳، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام تکمیل الصناعه یاد شده است، ۲۷ گ ۱۶ س [ف . ملی تبریز ۱: ۲۹۷] .

20887 **ـ تهران**، ادبیات ۱/۱۱۵ د. نستعلیق آدینهٔ **۱۲۸۳** (۱پ ـ ۱۹ ر) ۱۷ س [ف . ادبیات ۱: ۴۴۱] .

20888 **ـ مجلس** ۱/۲۶۰۰ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۱ ـ ۴۳) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۸] .

20889 **ـ مجلس** ۱/۶۰۴ : شکسته تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام منتخب کامل الصناعه یادشده [ف . مجلس۲: ۳۶۰] .

20890 **ـ بادلیان** Add ۴/۳ : فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۱ هست [فیلمها: ۵۸۲] .

20891 **ـ قاهره**، دارالکتب ۳ عروض فارسی طلعت: نسخ حسن فرزند عبدالله، چهارشنبه ذیحجهٔ بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، زرین [مخطوطات ۱: ۲۱۴] .

20892 **ـ آصفیه** ۲۶۱ بلاغت: تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه۳: ۷۲] .

قافیه = حقیقة القوافی

از فخرالدین رازی (۵۴۶ـ۶۰۶) که یاد او در «جامع العلوم: ۶۵۶» گذشت. **آغاز:** امابعد، خلیل بن احمد البصری ره گوید که: قافیه آخر حروف بیت باشد.

20893 **ـ آیاصوفیا** ۴۷۹۵/۴۵ : با تاریخ **۸۵۵** در دفتر (گ۳۷۴ ـ ۳۷۵) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها: ۴۱۴] .

20894 **ـ قاهره**، دارالکتب، ۲۵۷ مجامیع طلعت: تعلیق زیبا، حسین رضا فرزند عصمت وزیر **۱۳۱۴** (گ۹۰ ـ ۹۳) آغاز برابر نمونه، ۱۲ س [مخطوطات ۱: ۲۳۷] .

قافیه = رساله در . . .

گویا از فضل الله فرزند آخوند ملازین العابدین بروجردی ملقب به شمس العلما، زنده در ۱۳۱۵ **آغاز:** و بعد الحمد علی الله والصلاة علی رسول الله و علی وصیه. هذه فقرة وجیزه ... در تعداد حروف و حرکات قافیه.

20895 **ـ ملک** ۱۱/۶۱۹۶ : همان فضل الله بروجردی که گویا نگارنده نیز باشد **۱۳۱۵** [رؤیت] .

قافیه = رساله در . . .

از نورالدین فرزند احمد فرزند عبدالجلیل زیارتگاهی، گزیده‌ایست از بخش دوم «المعجم» رازی، بنام امیرعلیشیر (۸۴۴ـ ۹۰۶) پیش از ۸۹۲ در مدرسهٔ شریفیه اخلاصیه، در پنج مطلع [دیباجه]: ۱ ـ بیان اشیائی که موجب بصیرت شود ۲ـ قافیه و حروف و حرکات ۳ـ زواید او اخر الفاظ و مدار قافیه ۴ ـ القاب و اصناف عیوب قافیه ۵ ـ حاجب و ردیف و هنر و عیب شعر. و هریك از مطلعها در سه رکن. خاتمه در وصایای شاعر. **آغاز:** نورانی اختری که مطلع انوار بیان را شاید، و روحانی جوهری که مخزن اسرار جنان را بیاراید، ذکر صانعی است.

20896 **ـ تهران**، مدرس رضوی: نستعلیق **۸۹۲** در هامش «المعجم فی معایر اشعار العجم» [پیشگفتار چاپ المعجم: که] .

20897 **ـ دانشگاه** ۲/۳۷۳۵ : نستعلیق محمدامین فرزند محمدابراهیم لاژی خوافی، **۱۲۲۸** در خواف (ص۱۲۰ ـ۲۶۹) در ص ۲۴۲ آمده: در این بیت جد این فقیر... و در هامش آن آمده: یعنی عبدالقهار [ذریعه ۹: ۶۹۲ـ فهرست دانشگاه ۱۲: ۲۷۲۹] .

قافیه = رساله در...

ناشناخته، نگاشتهٔ ۹۱۸، **آغاز:** پیش از آن دم که بگیرم خامه.

20898 ــ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۷/۴: تاریخ یاد نشده. [نسخه‌ها ۵: ۸۶].

قافیه = رساله در...

در ده مرصد و یک خاتمه.

20899ــ **تهران**، دانشسرای عالی ۸۹/۷ قریب: با تاریخ **۱۲۸۶** در دفتر، ۴ گ [نسخه‌ها ۵: ۶۴۰].

قافیه = رساله در...

چند گفتار ناشناخته.

20900ــ **ملك** ۱/۴۹۰: نستعلیق محمد فرزند حسین فرزند سلام‌الله ابر قوهی، دوشنبهٔ محرم **۸۵۱** (ص ۴ ــ ۱۰) **آغاز:** حمدله. اما بعد، این مختصریست در معرفت قافیه. و بدان قافیه را قافیه از آن خوانندکه از قفای [ف ملك، مجموعه‌ها: ۳۷].

20901ــ **تهران**، دانشسرای عالی ۸۹/۸ قریب: با تاریخ **۱۲۸۶** در دفتر، ۳ گ [نسخه‌ها ۵: ۶۴۰].

20902ــ **دانشگاه** ۵/۴۰۸۵: نستعلیق، با تاریخ **۱۲۹۷-۱۳۱۱** در جنگ (ص ۳۱ــ۳۶) گردآوری لسان‌الاطباء حسن فرزند میرزا علی طبیب خفایی حکیم، **آغاز:** بدانکه قافیه عبارتست از مجموع آنچه تکرار میکنند در الفاظ متشابهة الاواخر [ذریعه ۱۷: ۱۴ ــ ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۶۴].

20903ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۱۹۴۵ Or: سدهٔ **۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۹۰].

20904 ــ **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی: Versailles: (۷۶)۹۳۲: ۳۷گ. [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۱۳۲].

سلطان الشعراء

از فریدون میرزا فرزند فتحعلی‌شاه قاجار، روزگاری که والی شیراز بوده، بنام برادرش منوچهر میرزا، در یك مقدمه در هفت فصل، سپس شش باب نگاشته است: بیان تحقیق شعر، وجه تسمیهٔ بیت و اجزای آن، در بیان شاعر، درجواز شعر گفتن، در حاجت به علم عروض، وجه تسمیهٔ عروض، بنای عروض، خلل ... در نمای نسخهٔ ۳۶۶۰ ملك نگارنده میرزا مهدی اصفهانی منشی یاد شده است. **آغاز:** سپاس وافر وثنای کامل حکیمی را سزاست که خیمهٔ بیستون گردون.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۷۹.

20905 ــ **ملك** ۲/۳۶۶۰: نوشتهٔ جلال نزدیك **۱۳۳۳** آغاز برابر نمونه (۳پ-۲۱پ) در نمای نسخه نگارنده میرزا مهدی منشی اصفهانی یاد شده است [رؤیت].

20906ــ **ملك** ۵۹۶۶: نستعلیق فتحعلی حجاب. سدهٔ **۱۴**، زرین، درپایان شرحی از قاآنی دربارهٔ کتاب هست [رؤیت].

20907 ــ **مشهد**، فرخ ۲۵۰: شکستهٔ خوش تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۹۴].

قوافی

حبیش در بخش فرهنگنامه‌ها ۱۹۷۵ گذشت.

قوافی = رساله در...

ازهاتفی. **آغاز:** ... مقدمه: در بیان قافیه. بدانکه درعرف شعرای عجم عبارت است از تمام آنچه تکرار آن در آخر جمیع ابیات واجب شد.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱۹۷.

20908ـ دانشگاه۱/۱۷۵۲: نستعلیق سدۀ ۱۳ باتاریخ **۱۲۳۰** دردفتر (۸رـ۱۰ر)، آغاز برابر نمونه. انجام: دل عاشق برانگیزد نگاراـ ستاند صبروآرام‌وقررا [ف. دانشگاه ۸: ۲۷۸].

قوام العروض

ازبیدل‌مازندرانی‌کرمانشاهی، محمدفرزند علیمحمد درگذشتۀ ۱۲۸۹. وازهموست: تحفة الذاکرین، دستورماتم. ازروی‌نوشته‌های‌وطواط و رشید تبریزی، درسه قائمه بسال۱۲۵۴(= قوام‌العروض) ساخته است، ودرآن‌قواعدعروضی را ازشکل ودایره بیرون آورده. **آغاز**: امابعد، چون در دانستن‌علم‌عروض‌ازدوایر واشکال‌جهت مبتدیان‌کمال اشکال بود.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۵۳، ۱۷: ۱۹۸ ــ فرهنگ سخنوران: ۹۷.

20909 ــ **تهران**، ادبیات۱/۱۲۱د: شکسته نستعلیق دوشنبۀ۱۵شعبان **۱۲۶۹**درباغ تجریش (۱پ ــ ۴۵ر) آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۱: ۳۸۵].

20910ــ**مجلس** ۴۲۱: شکسته نستعلیق **۱۲۹۶**، ۴۶گ۱۵س [ف. مجلس ۲: ۲۴۵].

الکافیة فی العروض والصنعة و القافیه

از نجاتی نیشابوری‌حمیدالدین ابوعبدالله محمود فرزند عمر، ازسدۀهشتم، بخواهش‌محمد فرزند علی‌مشهدی معروف‌به سیبك. دردیباچۀ آن آمده: برای شناسایی صنایع‌شعریه‌آنرااز «حدائق‌السحر» انتخابی کرده‌است. وازهموست: بساتین‌الفضلا درشرح‌تاریخ‌عتبی‌که‌آنرادر۷۰۹ درتبریز ساخته است، ونیزشرح بدایع‌الاسحار [ذریعه]. **آغاز**: ... الحمدلله‌کماهواهله، و الصلاة والسلام علی‌نبیه محمدوآله. چنین‌گوید محرر این اوراق نجاتی.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۷۲و۱۸: ۲۵۰.

20911 ــ **سپهسالار** ۱/۳۱۳ صدر: نسخ‌خوب محمد فرزند یوسف ابی عقیل بیهقی وحیدی، **۷۳۸** بروزگار نگارنده، (ص ۱ ــ ۲۸) ۱۵س [ف. سپهسالار ۲: ۴۴۴ و ۵: ۴۲۱].

گوهرنامه

از شیخ محمد تقی ادیب هروی اسکندری نیشابوری، درعروض وقافیه، که بسال **۱۳۵۰** (؟) بانجام‌رسیده، وچاپ نیزشده است [گلچین معانی]. **آغاز**: بنام‌آنکه جانرا جلاداد... پس از ستایش یزدان‌پاك‌ونیایش‌شت‌مهین‌خواجۀ لولاك.

20912ــ**رضوی**۷۸۲ادبیات (۶۸۹۲): نستعلیق تحریری محمد صادق معروف‌به فاضل علوی محولاتی، غرۀ ع۲/**۱۲۵۴**(؟)، ۷۴گ ۱۳ س [ف. رضوی ۷: ۶۹۵].

ل

لعل قطبی = حاشیه بررسالۀ عروض

متن «عروض: ۲۱۶۵» از محمد مؤمن، حاشیه‌که صرفاً یك حاشیه‌نیست‌واستادی‌نگارنده را در این هنر میرساند از نصیرای همدانی، که به‌هندنزد اکبرشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) رفته وپس ازبرگشت به‌همدان در ۱۰۳۰درگذشته است، نگارندۀ «شرح بیتی ازگلشن راز: ۱۲۲۳» و جزآن. بسال۱۰۲۱بانجام رسانده‌است. **آغاز**:

گوهر غریب بدیع که بدستیاری غواص فکر سریع از بحر ضمیر .

بنگرید : ذریعه ۱۸:۳۲۷ .

20913 ـ **سپهسالار** ۲۸۷ : نستعلیق بسیار خوب سدهٔ **۱۱**، پس از «عروض محمد مؤمن» ۱۴ س [ف. سپهسالار ۲:۴۴۳] .

م

مجلس اسجدی

از نواب افتخار الدین علی، متخلص به شهرت لکهنوی سدهٔ سیزدهم، شاگرد حسن قتیل (م ۱۲۴۰) .

بنگرید: ذریعه ۹:۵۵۸ (شهرت) ـ فرهنگ سخنوران : ۳۱۲ .

20914 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۵۸ : نوشتهٔ میرزا واحدعلی در **۱۲۵۰**، ۱۶۰ ص [مخطوطات . سرفرازعلی: ۵۷].

مختصر العروض

از عبدالکریم فرزند ابوالقاسم ایروانی که یاد او در «دستور زبان فارسی: ۲۰۵۵» گذشت. برای فرزند خود میرزا محمدعلی، وبنام محمد شاه قاجار(۱۱۹۳ـ۱۲۱۱) وبهمن میرزا، دریك مقدمه و دو فایده ویك خاتمه نگاشته است . ودر ۱۲۶۲ چاپ شده است. **آغاز :** صدر وعروض سپاس وافر ومتدارك که ابتدا وضرب آن.

بنگرید : ذریعه ۲۰: ۲۰۰ ـ ف .مشار: ۱۴۱۰ .

20915 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۴/۲۸۱ : نستعلیق شوال **۱۲۶۱** [رؤیت] .

20916 ـ **نجف**، ملامحمدعلی خوانساری: تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۲۰ : ۲۰۰] .

مختصر وافی درعلم قوافی =

الرسالة الوافیة فی علم القافیة

از عبدالرحمان جامی که یاد او در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت و دو گفتار در این باره دارد، یکی کوچك و یکی بزرگتر . یکی از آنها دریك مقدمه پنج فصل ویك خاتمه است. همراه «عروض» سیفی چاپ شده است .

آغاز : بعد ازتیمن بموزون ترین کلامی که قافیه سازان انجمن فصاحت... اما بعد، نموده میشود که این مختصریست وافی درعلم قوافی.

بنگرید : ذریعه ۱۷:۱۴ (قافیه) ـ جامی، حکمت: ۱۶۲، ۱۶۸ .

20917 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای H. ۶۷۲/۲۰ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷** ـ **۸۹۵** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۳۵].

20918 ـ **تهران**، مدرس رضوی: در هامش «المعجم فی معایر اشعار العجم» مؤرخ **۸۹۱** [پیشگفتار چاپ المعجم: که].

20919 ـ **ملك** ۴۷۹۵/۲۰ : نستعلیق با تاریخ **۸۹۵** در «کلیات» او (۳۸۷پ ـ ۳۸۸پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

20920 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R: ۸۸۶/۱۶ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۱** [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۳۵] .

20921 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۹ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، محیی الدین **۹۶۴**، آغاز برابر نمونه (گ ۸۷پ ـ ۹۲ر) زرین [مخطوطات ۱:۲۶۲] .

20922 ـ **مجلس** ۵۶۱۶/۲ : نستعلیق رجب **۹۸۲** در خراسان (ص ۱۴ ـ ۲۴) آغاز

برابر نمونه[ف.مجلس ۱۷:۶۸] .

20923ـ ملك ۵۹۹۷/۹: نستعلیق سدهٔ ۱۰ در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

20924 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A۱۵۸۵/۳۸ : در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۰[ف. فهمی ادهم ۱:۲۳۷] .

20925 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R . ۸۸۷/۲۱ : در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۰ ، [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۴۶] .

20926 ـ قاهره ، دارالکتب ۲/۲ م عروض فارسی : نستعلیق خوش، ۱۰۰۳،زرین (۱۵ – ۱۹پ)، آغاز برابر نمونه ، درفهرست باحتمال ازعطاءالله محمود دانسته شده‌است[ف. مخطوطات ۲:۱۳۷] .

20927ـ ملك۴۱۳۷/۲۹: باتاریخهایی از ۱۰۴۱ تا ۱۰۵۰ دردفتر (۱۶۶پ–۱۶۸پ) آغاز برابر نمونه، در نسخه ازنگارنده نام برده نشده است [رؤیت] .

20928 ـ سنا ۳۶۶/۸: نستعلیق حکیم فرزند سید علی حسینی اردکانی، چهارشنبهٔ ۶ رجب ۱۰۴۲ [نسخه‌ها ۶:۵۷۳] .

20929 ـ تهران ، ملی۶۹۳/۲ ف : نستعلیق شنبهٔ ۱۱ ع۱۰۸۹/۱، (ص ۱۴۱ – ۲۵۲)، آغاز برابر نمونه،درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف. ملی۲:۲۰۰] .

20930ـ ملك۵۱۵۷/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز برابر نمونه ، نسخه آشفتگی دارد [رؤیت] .

20931ـ حقوق ۴۶/۱۰ج: سدهٔ ۱۱ (۲۰۹پ–۲۱۰پ) آغاز برابر نمونه، درمقدمه وپنج فصل وخاتمه است[ف،حقوق: ۱۶۹] .

20932ـ مجلس۳۴۵۷/۶۴:درجنگی ازسدهٔ ۱۱ آغاز برابر نمونه(ص ۱۰۷–۱۱۳) در فهرست ازآن میرزا حبیب‌الله قاآنی شیروانی یاد شده و افزوده در نسخه از آن وقار دانسته شده است [ف . مجلس ۱۴۰۳:۱۰].

20933ـ تهران ، ادبیات ۴۷/۲ د : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۳۱ر–۴۹ر) دریك مقدمه و پنج فصل وخاتمه ، آغاز افتاده . [ف .ادبیات ۱:۳۷۵] .

20934ـ سپهسالار ۲۸۶/۱: نستعلیق ۱۲۴۱(ص۱–۷)آغاز برابر نمونه[ف.سپهسالار ۲: ۴۴۹] .

20935ـ مجلس۳۱۱۵/۲۴:درجنگ گردآوری و بخامهٔ حبیب‌الله قاآنی ۱۲۵۲ (ص ۱۸۴ – ۱۹۰) ، آغاز برابر نمونه،درفهرست‌از همان‌حبیب‌الله قاآنی دانسته‌شده‌است[ف.مجلس ۱۰:۶۸۱] .

20936ـ تهران،اصغرمهدوی۳۲۲/۵: نوشتهٔ ۱ ذیقعدهٔ ۱۲۶۳ [نسخه‌ها۲:۱۱۱].

20937 ـ دانشگاه ۲۵۲۳/۷ : نسخ مذنب شاعر، نزدیك ۱۲۷۱ (۷۶ – ۸۵) آغاز برابر نمونه [ف.دانشگاه ۹:۱۳۲۰] .

20938 ـ ملك ۲۵۰۴/۲ : شکسته نستعلیق ۱۲۸۸ ، (۲۱ پ –۲۶ر)آغاز برابر نمونه ، درنسخه نامی از نگارنده نیامده است [رؤیت] .

20939 ـ دانشگاه ۴۲۷۷/۷ : نسخ ۱۳۱۴ (ص۵۰۹ – ۵۱۸) [ف .دانشگاه۱۳: ۳۲۴۶] .

20940 ـ سپهسالار ۸۲۴۵/۹: تاریخ یاد نشده (۶۷پ – ۱۲۹پ)، آغاز برابر نمونه گفتارکوچکتر است[ف . سپهسالار ۵:۷۴۴].

20941 ـ سپهسالار ۸۲۴۵/۸: تاریخ یاد نشده(۶۱پ–۶۶پ) آغاز برابر نمونه گفتار بزرگتر است [ف. سپهسالار ۵:۷۴۳] .

20941 ـ مجلس ۶۰۴/۳ : شکسته تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه، درفهرست نگارنده ناشناس مانده است [ف. مجلس ۲ : ۳۶۱] .

20942 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۸۰۸/۵ Add : فیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۸۵ هست [فیلمها :۵۹۸] .

20943 ـ قاهره، دارالکتب ۴۳۶۵ س: بی تاریخ ، آغاز برابر نمونه (گ۱۲ـ۱۵) این نسخه و پسین آن درفهرست باحتمال از عطاءالله محمود دانسته شده است.

20944 ـ قاهره، دارالکتب ۲/ ۳ عروض فارسی طلعت: نسخ حسن فرزند عبدالله، چهارشنبهٔ ذیقعده...زرین (گ۳۷ـ۴۸) درفهرست باحتمال از عطاءالله محمود دانسته شده است [مخطوطات ۲ : ۱۳۷] .

مختصر وحیدی = جمع مختصر در ص ۲۱۵۶ گذشت.

مشکاة الطالبین

از محمدقاسم قندهاری [دیباجه] ، نگارندهٔ «سرقه : ۲۱۴۰» ، در یك شراره و هفت شمعدان، در علم قافیه وردیف وسجع. **آغاز:** شکر وسپاس ومنت ونعت خدایرا، پروردگار خلق وخداوند کبریا، ودرود بیحد ... اما بعد چنین گوید در نجور بیکاری ،

20945 ـ الهیات ۷۵۶/۳ د: نستعلیق فتح الله فرزند ملك حسین ساروی، ۸ع۱/ ۱۲۷۳ (۲۰پ ـ۳۲ر) همراه «سرقه: 20559» وترجمهٔ ابیات عربی حافظ ازهمو [ف . الهیات ۱ : ۳۸۵] .

سراج الفیض

فیض الله خان ، درص ۲۰۷۸ گذشت.

سیار الاشعار

ازعبدالعلی فرزند عبدالرحیم، بنام سلطان محمد ، درعروض وقافیه وبلاغت ومعما، درچهار باب ویك خاتمه نگاشته است .

20946 ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۶۱/۱ : نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۶۳۹] .

سیار الاشعار

از خواجه نصیرالدین طوسی، که یاد او در «بیست باب: ۲۴۳» گذشت . دریك مقدمه ودوفن وهرفن درچند فصل نگاشته ودر ۱۳۲۰ بکوشش عبدالغفار نجم الدوله چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله حمدالشاکرین والصلاة ... وبعد، این مختصریست درعلم عروض وقوافی شعر .

بنگرید : ف . فارسی مشار: ۱۴۶۳ ـ آثار و احوال خواجه ، مدرس رضوی: ۲۹۲ ـ ۲۹۴ دیباجهٔ استاد مدرس برچاپ «المعجم».

20947 ـ استانبول، احمدثالث ۱۶۴۶ : نسخ ابن متویه یوسف ، ج۲/ **۷۰۲** ومقابله در رجب ۷۰۲ با نسخهٔ مقابله شده و خوانده شده برخود خواجه ، آغاز: این مختصریست (بمانند نمونه) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۸۵ هست [فیلمها : ۲۰۰] .

20948 ـ تهران ، ادبیات ۱۳۸/۱ د : نستعلیق باتاریخ **۷۱۶** در دفتر (۱پ ـ ۲۳پ) زرین [ف . ادبیات ۱: ۴۳۲] .

20949 ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۱۶۴۶ A . : نوشتهٔ **۷۲۰** ، آغاز برابر نمونه. [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۲۰] .

20950 ـ مجلس ۵۱۳۸: نستعلیق با تاریخ **۱۰۵۷** درجنگ ابن خاتون (گ۲۲۸ـ ۲۴۲) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

20951 ـ **تهران**، ادبیات ۵۰ج: نسخ سدهٔ **۱۱**، زرین، ۴۱ گ [ف. ادبیات ۱: ۴۳۲] .

20952ـ **سپهسالار** ۱/۲۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱ر-۲۶ر)[ف. سپهسالار ۵: ۶۱۲].

معیار جمالی

بنگرید: ص ۱۹۵۶ . **آغاز**: بعدتحمید و ثناوشکر وتمجیدکردگارموروماهی، نوربخش مهر وماه .

20953 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A . ۱۷۰۶ : سدهٔ **۹** ، آغاز برابر نمونه[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۲۰] .

مفتاح البدایع فی صنایع الشعر

از وحید تبریزی، که یاد او در « عشقیه : ۱۲۸۵ » گذشت که برای برادرزاده‌اش صفی‌الدین ساخته ودر ۸۲۰ بانجام رسانده‌است **آغاز**: شکر وسپاس خداوند متکلم‌راکه انسان‌راتشریف نطق بخشید تا از دیگران ممتازگشت .

20954 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵/ ۳۴ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبای **۱۱۵۴** (۱۱۰پ - ۱۲۶پ)۱۳س [ف. مخطوطات۲: ۱۷۰] .

20955ـ **تهران**، دکترمفتاح۵/ ۲۷۷: **۱۲۸۲** [رؤیت] ؟

مفتاح الصنایع

ازوحید تبریزی، نگارندهٔ : اعمال‌قوافی، جمع مختصر ، بدایع‌الصنایع، مفتاح البدایع و جزآنها. دربیست وسه‌فصل. **آغاز**: سپاس وثنای بیحدمرصانعی را جل‌جلاله وعم‌نواله که‌فصحا و بلغای عالم .

20956ـ **الهیات** ۳/ ۱۱۶ب: نستعلیق همراه : جمع مختصر ، اعمال قوافی ، قواعد معما ازهمووچندگفتار دیگرازدیگران(۴۲پ- ۶۴پ) آغاز برابر نمونه[ف. الهیات ۱: ۱۳۲] .

ملخص معیار جمالی

متن از فخری در بخش فرهنگنامه‌ها ص ۱۹۵۶ گذشت. نگارنده که‌ازمحرران‌دارالانشای شاه‌سلطان حسین بوده بخش‌عروض و قافیهٔ آنرا با واژه‌های آسانتر تحریر کرده است . **آغاز**: موزونی سخن‌ثنای‌حضرت حق‌عزشأنه‌ومطبوعی بیان . . . و بعد ، چون در این ایام خجسته آغاز .

20957 ـ **مجلس** ۱/ ۳۴۸۶ : نوشتهٔ عبدالوهاب رشتی ، در**۱۲۲۲** ، زرین(ص۱ - ۱۳۵) [ف . مجلس ۱۰: ۱۴۴۵] .

منتخب مقطع تکمیل الصناعه = قافیه

ازعطایی ، درص ۲۱۶۸ گذشت.

میزان الاشعار

از میرزا محمد سعید (بنگرید: تبصرة ـ الشعراء : ۲۱۵۴) . دریك‌مقدمه ونوزده‌باب و یك خاتمه ، درعروض . **آغاز**: جواهرزواهر محمدت سزاوارحضرت‌داوری است‌که‌علم‌عروض را موجب معرفت اوزان .

20958 ـ **آصفیه** ۳۱۱ بلاغت: نوشتهٔ محمد اسماعیل مشهدی ، **۱۲۲۶** درحیدرآباد، ۲۶گ۱۴س [ف. آصفیه۱: ۱۰۸ و ۳: ۷۴].

میزان الاشعار = عروض

از سیفی ، درص ۲۱۶۲ گذشت .

میزان الاوزان = لسان‌القلم

گزیده‌ایست‌از«المعجم‌فی‌معاییر اشعارالعجم» از عبدالقهارفرزند اسحاق ملقب به‌شریف، بنام بهادرشاه بابر ، در دوبخش : ۱ـعروض‌وقافیه

که بنام‌میزان‌الاوزان خوانده باعنوانهای: مطلع ومقصد ومقطع ۲ـ بدیع، که لسان‌القلم درشرح الفاظ‌عجم نامیده‌است. با«میزان‌العروض»در تهران چاپ‌شده‌است. **آغاز:** غرض حمدو ثنا بر پادشاهی که خیمهٔ مرصع افلاك را بی واسطهٔ عروض.

بنگرید : ف . مشار۲: ۲۵۰۴، ۲۸۵۷.

20959 **ـ دانشگاه**۵۲۵۷: نوشتهٔ‌علیشاه فرزند مهدی‌السنجانی، سلخ‌شوال **۸۶۲**، نسخهٔ کامل ودرست [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۳] این نسخه بیش‌از این‌نزد دانش بزرگ نیابوده‌است [پیشگفتارچاپ‌المعجم‌فی‌معایراشعارالعجم: کز].

20960 **ـ تهران**، اقبال آشتیانی، عباس: نسخ‌کهن ، بخش بزرگی ازآن افتاده وازحیث قدمت وخوبی‌خطاز۲ نسخهٔ‌دیگر بهتر [پیشگفتار چاپ‌المعجم فی‌معایراشعارالعجم: کز].

20961 **ـ تهران** . حسن ادیب هروی: نویسانده‌ٔخود ایشان، برای‌چاپ«عروض» عمان [پیشگفتارچاپ‌المعجم‌فی‌معاییراشعارالعجم: کز].

میزان الاوزان

از عمر فرزند شجاع فرزند عمرالخضر. گفتاریست درعروض [دانش پژوه] .

20962 **ـ تبریز**، ملی ۲۹۳۵: نوشتهٔ سیدحفیظ‌الله‌خان در **۱۱۳۵** [نسخه‌ها۴: ۳۱۴].

میزان البحار

ناشناخته درعروض .

20963 **ـ تهران**، آقای مسعودمحتشمی ۲/۰۰ : با تاریخ **۱۲۶۵** در دفتر [نسخه‌ها۵: ۶۷۳] .

میزان‌قویم وقسطاس مستقیم

ناشناخته .

20964 **ـ پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف ۱۵۹ : تاریخ ونشانی بیشتر یادنشده، ۴۰ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۵۷] .

ن

نزهة‌الابصار

از شرف‌الدین‌فضل‌الله‌قزوینی، قصیده‌ایست مصنوع در عروض درستایش شمس‌الدین حسین، درنسخهٔ ۴۱۳۷ ملك آمده : از افتخار شعراء المتاخرین شرف‌الدین فضل‌الله . بایستی‌ازسدهٔ ۱۱ وپیش ازآن باشد . **آغاز:** از اعتدال‌نسیم صبای عنبربـاد ـ عروس گل بخرامید سوی صفهٔ بار.

20965 **ـ ملك** ۴۱۳۷/۳۷: در دفتر مؤرخ **۱۰۷۰** (۱۶۷ پ ـ ۱۶۸ پ) نویسنده مینویسد : چون منظورم بحور اشعار بودتمام قصیده راننوشتم [رؤیت] .

و

الوافی فی‌تعداد القوافی

از محمدعصار، دربیان‌انواع‌قافیه‌به‌ترتیب تهجی . **آغاز:** افتتاح‌هرکتاب و اختتام هر خطاب وآغازوانجام هرفصل وباب بایدکه‌موشح بحمدرب‌الاربابی‌ومفتح‌بشکرمسبب‌الاسبابی‌باشد.

20966 **ـ قاهره** ، دارالکتب۱۴م لغت فارسی : بی‌تاریخ، ۱۲۶ گ۱۳[ف.مخطوطات ۲: ۲۳۳] .

وافیه

از شمس‌الدین فقیر دهلوی، که یاد او در «حدایق بلاغت: ۲۱۳۲» گذشت. که‌در ۱۱۶۱ در عروض نگاشته است.

20967ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲ق ف۳۴: نوشتهٔ فضل احمد یارهروی در **۱۳۲۱** (ص ۱ـ۹۹) [مخطوطات، سرفرازعلی: ۵۷].

الوافیه فی علم القافیه = مختصر وافی در علم قوافی جامی، در ص ۲۱۷۳ گذشت.

الوافیة فی علم القافیه

از رستم فرزندعلی طارمی بخارایی، که یاد او در «عروض: ۲۱۶۲» گذشت. **آغاز**: حمد فراوان خالقی‌را عم نعمائه که بخشندهٔ طبع موزونست.

20968 ـ قاهره، دارالکتب ۲/۵ م عروض فارسی: نستعلیق زیبا، **۱۰۰۳**، زرین (۳۲پ-۳۴) ۱۷ س [ف. مخطوطات ۲: ۲۳۳].

بخش بیست و چهارم

معما

چیستان، ماده تاریخ‌سازی

الف

الفیهٔ شریف

از شریف معمایی، نه‌میرسیدشریف گرگانی که‌اسماعیل‌پاشا گفته و نه‌شرف‌الدین‌علی‌معمایی. نخست یك‌بیت در معماسروده‌است : ازقدوابرو بدیدن‌آن ماه چهره ... سپس این‌کتاب‌را بسال ۹۰۸ دریك مقدمه و بیست و هشت مقاله و یك خاتمه درگزارش‌آن یك‌بیت‌نگاشته است وازآن بیت هزار نام خدا استخراج‌کرده‌است. **آغاز:** الاف حمد وسپاس واصناف شکر بیقیاس‌احدیرا که هزار ویك نام .

بنگرید: ذریعه ۲: ۲۹۵ـ ایضاح‌المکنون ۱ : ۱۲۱.

20969ـ **سپهسالار** ۸۲۶۲ :نستعلیق سدهٔ **۱۰** اصلاحاتی دارد شاید بدست نگارنده انجام‌گرفته، آغاز برابر نمونه،۳۲۶ گ ۱۶س [ف.سپهسالار۳: ۱۸۶] .

ایهام الشریف

از شریفی، درمعما، بسال۹۰۶(= خوش) در (یك‌مجمر وچهار غالیه‌ویك‌عودسوز ولوازم آنها) ساخته‌است :

درو بسیار ایهام شریف است
مسمی‌زان‌بایهام‌الشریف است

(بنگرید: الفیهٔ شریف) **آغاز:** ای‌درحجب ازچشم وعقول وافهام‌ـ ذاتت‌پس پردهٔ‌هزارویك نام .

20970ـ **دانشگاه**۴۶۱۶ :نستعلیق‌سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، آغاز برابر نمونه، ۷۱ گ ۱۷ س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۱۸] .

ب‌ـ‌ت

بحر الالفاظ

از محمدصادق ناطق اصفهانی ، درگذشتهٔ ۱۲۲۸ ، بنام‌فتحعلی شاه قاجار، در دستورماده تاریخ‌سرایی،در۱۲۲۲ آغازودر۱۲۲۷ به‌انجام رسانده است . ودرآن‌میگوید پیش‌ازاین‌دربارهٔ ماده‌تاریخ‌سازی‌کسی ننگاشته است، ومن دراین

گفتار واژه‌های لازم و آنچه مورد استفادهٔ ماده تاریخ سازی است می‌آورم. و آنگاه واژه‌ها را بترتیب حروف تهجی آورده است. در این کتاب بسیاری از پیشامدهای تاریخ باین گونه ثبت شده است و از این رهگذر سودمند است.

آغاز: ای نام تو برسر زبانها... شریف ترین الفاظ و لغات و لطیف ترین کلمات.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۵۸.

20972 ـ **تهران**، ملی ۲۳۸ ف: نسخ خوش‌گویا **۱۲۲۷**، آغاز برابر نمونه، ۶۵ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۲۴۲].

20973 ـ **سپهسالار** ۶۳۹۵/۲: نسخ پیرامن **۱۲۷۳**، آغاز: نام تو در جملهٔ الفاظ عیان... شریف‌ترین الفاظ [ف. سپهسالار ۳: ۲۴۲].

20974 ـ **تهران**، ادبیات ۴/۲۲۴ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نسخهٔ سپهسالار (۲۳۴ پ ـ ۳۰۰ ر) [ف. ادبیات ۱: ۴۱].

تألیفیه = رساله در تناسب تألیفی

از شیخ‌زاده ابواسحاق کوبنانی، گزارشی است بر دو بیت از شرف‌الدین علی یزدی در «حلل مطرز»: چون در تناسب تألیفیات بودنه و پنج ـ بجوی ثالث ایشان **شرف** به‌فکر صحیح ـ کمال دوری اوسط بدیل اصغر ساز ـ که هست زهرهٔ زهرا عدیل ام مسیح.

نسخه‌ای از آن در ص ۱۴۳ یادشده و اینک نسخه‌ای دیگر.

20975 ـ **مجلس** ۶۳۲۱/۱۴: سدهٔ **۹ـ۱۰** باتاریخ **۹۰۳** در دفتر (ص ۲۴۲ـ۲۴۸) [یادداشتهای آقای حایری].

تحفة البحرين

از شیخ کرمیانی، که بروزگار سلطان مراد دوم میزیسته و از خراسان به حجاز رفته و آنجا سکونت کرده است. در معما بنام سلطان محمد فرزند سلطان مراد نگاشته است.

20976 ـ **ملك** ۱۷۹۴: نستعلیق اوایل ذیحجهٔ **۹۱۷** در شهر مکه، آغاز در دیباچه افتاده است [رؤیت].

تحفة الدستور

از لطف‌الله فرزند عبدالکریم کاشانی، بنام شاه عباس دوم در ۱۰۷۰ نگاشته است. در دستور ماده تاریخ سازی، در سه مقصد و یك خاتمه: مقصد ۱ ـ در بیان آحاد ۲ ـ کشف و توضیح عشرات، ۳ ـ تبیین مآت. خاتمه در بیان الفاظی که موافقت دارند بعدد عزار. **آغاز:** اشرف الفاظ و لغات جوهر حمد متکلمی است که فهم معشر بشر از احصای

20977 ـ **ملك** ۵۴۳: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۶ گ ۱۴ س [رؤیت].

20978 ـ **مجلس** ۷۵۳: نسخ بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۱۱۳ گ ۱۴ س. [ف. مجلس ۲: ۴۷۵].

ج

جوهر فرد

از نیازی حجازی بخارایی فرزند سیدعلی فرزند محمد، نگارندهٔ «کشف الرموز» در گزارش شعرهای دشوار. و این یکی گفتاریست در حل معما و لغز، و در آن از میر حسین نیشابوری و «نادرهٔ» مولانا کوکبی یادشده است نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده است. و نباید همان نیازی باشد که «جامع اللغات: ۱۹۷۹» را بسال ۱۰۰۸ نگاشته است بلکه باید با نگارندهٔ «شهابیه» در معما

یکی باشد. **آغاز:** بنام خداوند تحصیل سلسلهٔ کاینات و باسم فاعل صنع تسهیل تکمیل صنیع موجودات ...اما بعد ، عرضه میدارد ... نیازی بن ... بخاری، که داعی رادعی .

20979ــ **دانشگاه** ۲/۳۱۵۸/۲ : نستعلیق قابلی، **۹۷۸** (ص۴۹ــ۶۷) همراه «کشف الرموز» او [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۲۰] .

ح

حدایق الدقایق
در ص ۱۶۱ گذشت .

حل التعمیه = شرح دستور معمای نیشابوری
از محمد نونداکی (درص۲۱۹۳) .

حلل مطرز در فن معما ولغز
ازشرف الدین علی یزدی معمایی فرزندحاجی، که یاد او در «انگشت شماری : ۱۳۷» گذشت. بدستور سلطان ابراهیم پسر شاهرخ در۸۲۸ یا ۸۳۲، درچند مجلد وهر مجلدچندین حله وهر حله درچندمطرز نگاشته است: جلد۱ــدرشرح ماهیت معمی ولغز ۲ــ درنمایش وآرایش وجوهی که تعلق به تکمیل صورت اسم داشته باشد ۳ــدر بیان تحصیل مادهٔ حرفی بحسب صورت کلامی که اشهر واظهر صورحرفی است۴ ــ درهمان مقصد بحسب صورت کتابی ۵ ــ تبیین قواعدی که مبتنی است برصورت معنوی عددی حروف. **آغاز۱):** بعداز تیمن واعتصام بذکر خجسته فرجام **آغاز۲):** بعد از حمدوثنای دانای (بگفته کشف الظنون) واین یکی سر آغاز «منتخب حلل مطرز» است.
بنگرید : ذریعه۷ : ۷۷ .

20980ــ **مدینه**، عارف حکمه۷ : نوشتهٔ **۸۱۰** [نسخه‌ها۵ : ۴۹۴] .

20981 ــ **یزد**، علومی: نسخ سدهٔ **۸ــ۹**. درفهرست بنام «حلیة الحلل» یادشده است [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۹] .

20982 ــ **ساری**، طاهری شهاب ۲مج: بخامهٔ نگارنده، سدهٔ **۹** همراه «کنه المراد» او. ودر هامش آن «حلیة الحلل» جامی است به خامهٔ جامی [نسخه‌ها ۶ : ۶۲۷] .

20983ــ **تهران**، ادبیات ۲۰ج: نستعلیق نزدیك به پایان **۹۸۲** ، آغاز برابر نمونهٔ**۱** ، ۱۵۶گ ۱۷س [ف. ادبیات ۱ : ۲۱۳] .

20984ــ **سپهسالار** ۲۸۷۷ : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۰ باتاریخ **۹۸۷** بهمین خامه دردفتر آغاز برابر نمونه ، درفهرست از نگارنده نام برده نشده است [ف. سپهسالار ۵ : ۶۰۷] .

20985 ــ **دانشگاه** ۴۷۲۹ : نستعلیق رمضان **۹۸۸** ، آغازافتاده، ۱۶۴گ۱۹س[ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۰] .

20986ــ**رضوی**۲۸۵ادبیات: نستعلیق علی بیگ **۱۰۵۴** آغاز افتاده [ف. رضوی ۷ : ۳۰۶] .

20987ــ **سنا** ۲۲۵۰ : نستعلیق نزدیك به پایان ذیقعدهٔ **۱۰۷۱** [نسخه‌ها ۲ : ۲۲۷] .

20988ــ**مجلس**۲۲۰۹ : نوشتهٔ**۱۰۷۳**، ۱۶۴گ [ف .مجلس۶ : ۱۶۹] .

20989ــ**رضوی**۲۸۴ادبیات: نستعلیق محمدتقی ۳ ج۲/**۱۰۹۰**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف . رضوی۷ : ۳۰۶] .

20990ــ**رضوی** ۲۸۶ادبیات: نستعلیق

اواخر سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام‌افتاده[ف. رضوی ۷ : ۳۰۷].

20991 ـ **سپهسالار** ۲۷۹۹/۲۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، خریداری ۱۲۲۶ درقزوین، بخشی از آن نست(۱۶۷ـ۱۶۹) [ف. سپهسالار ۴: ۳۳۶].

20992 ـ **حقوق** ۶۴ د: نسخ‌سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام‌افتاده، ۲۲۵گ ۱۷س[ف. حقوق: ۹۸].

20993 ـ **رضوی** ۹۲۴/۳ ادبیات (۴۵۳۵): نستعلیق نزدیك **۱۲۷۱** گزیده‌ایست از آن (ص۶۰ـ۷۴) سپس گفتاری کوتاه دیگر در معما [ف. رضوی ۷: ۷۳۲].

20994 ـ **سنا** ۲۹۶ : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۱۷۱** [نسخه‌ها ۶: ۵۲۳].

20995 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲۸۲/۳۴ : نسخ‌محمد طاهر فرزند ولی‌محمد طبیب مشدی، **۱۳۰۹**(ص۳۰۷ـ۳۲۱) [نسخه‌ها ۲: ۱۰۷].

20996 ـ **مجلس** ۲۲۰۸ : نسخ‌تعلیق و تحریری ابوالحسن فرزندگنجعلی بواناتی، در **۱۳۷۰** . آغاز بمانند نمونهٔ **۱** [ف. مجلس ۶: ۱۶۹].

20997ـ **مجلس** ۷۷۸: نستعلیق‌خوب تاریخ یاد نشده، پایان‌یك برگ افتاده، ۲۴۵گ ۱۴ س [ف. مجلس ۲: ۴۸۸].

20998ـ **تبریز**، ملی ۳۰۰۹: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونهٔ**۱**، [ف. ملی تبریز، سیدیونسی ۱ : ۴۳۵].

حل معما = شرح معما

حل معما = رساله در ..

از مولانا ضیاءالدین اردوبادی، که‌در ۹۱۲ بنام (حضرت‌میر) نگاشته‌است ، وگویا نگارنده همان‌ستایشگر سلطان‌حسین‌بایقرا (۸۴۲ـ۹۱۱) باشدکه در ۸۹۲ قصیده‌ای در ستایش او سروده (مجلس۳: ۶۵۸)وهمان ضیائی‌اردوبادی(ذریعه ۹: ۶۳۲) باشدکه بروزگارمیر علیشیر نوائی‌میزیسته و مرگ اورا ۹۲۷ نوشته‌اند [ذریعه]دردیباجه ازاستادخودجامی یادکرده . تاریخ نگارش آن: تاریخ گشودنش چوخواهی ـ بشمارفوایدضیارا

بنگرید: ذریعه۹: ۶۳۲. تحفهٔ‌سامی: ۱۱۹. فرهنگ سخنوران: ۳۴۹ دانشمندان آذربایجان: ۲۴۱ ـ حبیب‌السیر : ۲۵۱ .

20999ـ**دانشگاه** ۳۳۷۲: نستعلیق‌عیسی نامراد، **۱۰۲۹** درشهرك‌مدرسهٔ ملك محمد، آغاز افتاده، ۶۲گ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۷۲].

21000ـ **تهران**، ادبیات ۱/۷۶ جوادی: نستعلیق‌صدیق‌فرزند ایوب، سدهٔ **۱۱**، درفهرست آمده «رساله‌درحل معما» [ف. ادبیات ۳: ۲۷].

21001 ـ **شیراز**، دانشکدهٔ ادبیات ۲۹۱۸ : نوشتهٔ ابوالقاسم تفرشی ، حل‌معمای میرحسین است ازاو [نسخه‌ها ۵: ۲۳۰] .

حل معمیات

از ابراهیم شربتدار اصفهانی، که‌یاد اودر «طیب اغذیه ۴۳۲» گذشت . در گزارش معمای شرف‌الدین‌علی‌یزدی : چون‌تناسب‌تألیفی‌اوفتد نه وپنج ... ومعمای نصیرای همدانی: در نسبت مؤلفه‌چون‌سی‌ودوفتاد ... ومعمای‌خودنگارنده: چون دوبمؤلفه‌بشش‌بارشود. **آغاز:** بسم‌الله‌تیمنا بشکره‌العلی‌الاعلی ، بدانکه این‌رساله‌ایست در دانستن‌کمال ظهوری ودوری ومناسبت تألیفی‌و حل وتوضیح معمای .

21002 ـ **دانشگاه** ۳۴۰۴/۳:شکسته نستعلیق‌خلیل فرزند اسماعیل حسینی تفرشی ،

نزدیك **۱۲۶۳** (ص۷۸ـ۸۹) همراه «عروض» از همو [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۱۱].

حلیة الحلل

ازعبدالرحمان جامی، که یاد او در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت. بنام میرزا ابوالقاسم بابر بهادر، پادشاه هرات وخراسان، درسی ونه سالگی در ۸۵۶، دربرابر «حلل مطرز» شرف الدین علی یزدی وبهره برده از آن، دریك افسر وسه عقد و چند سمط نگاشته است. واین کهنترین نگارش او در این باره است و پیش از سه «دستور معما»ی دیگر خود ساخته است. **آغاز:** بعدازگشایش مقال بستایش خجسته مآل دانایی که معمای حقیقت.

بنگرید: ذریعه ۷: ۸۱ـ جامی، حکمت: ۱۶۶ـ۱۶۹ ـ ف. دانشگاه ۲: ۳۸۱.

21003 ـ **ساری،** طاهری شهاب ۳مج. بخامهٔ نگارنده، درهامش «کنه المراد» و «حلل مطرز» شرف الدین معمایی یزدی [نسخه‌ها ۶: ۶۲۷].

21004 ـ **تهران،** ملی: نسخ عبدالرحمان فرزند احمد جامی، در «کلیات» مؤرخ **۸۷۷** او [نسخه‌ها ۶: ۲۶۴].

21005 ـ **ملك** ۴۷۹۵/۱۶: نستعلیق نزدیك **۸۹۵**، شمارهٔ ۱۶ «کلیات» او (۳۶۲ پ ـ ۳۷۵ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

21006 ـ **ایاصوفیا** ۴۲۰۹: در «کلیات» او گویا از سدهٔ **۹ـ۱۰** همراه با دو دستور معمای اوست. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها: ۱۶۲].

21007 ـ **دانشگاه** ۱۰۲: محمدباقر فرزند محمدشریفی، **۹۶۳ـ۹۶۶** در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه (ص ۱۴۹۱ـ۱۶۱۷) [ف. دانشگاه ۲: ۳۸۱].

21008 ـ **ملك** ۵۹۹۷/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۰** در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

21009 ـ **استانبول،** طوپقپوسرای A. ۱۵۸۵/۳۵: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۳۷].

21010 ـ **استانبول،** طوپقپوسرای R۸۸۷/۱۹: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۳۶].

21011 ـ **مجلس** ۵۹۲۳/۱: نستعلیق یوسف، **۱۱۰۶** (ص۲ـ۹۷)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۷: ۳۰۸].

21012 ـ **قاهره،** دارالکتب ۱/۱ مجامیع فارسی طلعت: همراه «شرح» آن از عبدالله کردی مؤرخ **۱۱۵۹** [مخطوطات ۲: ۱۶۲].

21013 ـ **مجلس** ۵۴۲۹: نستعلیق **۱۲۳۴**، ۲۹گ ۲۱ س [رؤیت].

۵

دستور معما

گویا از ابراهیم، در آن ازمعمای جامی ومیرحسین نیشابوری وامیرعلیشیر وشیخ بخاری یادشده. **آغاز:** بنام پادشاه هردوعالم ـ اله آسمان وعرش وآدم... حمد بیحد خداوندی را که معمای ذاتش معرا از ترکیب.

21014 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۸/۹۵: نستعلیق **۹۸۷** درسمرقند (۹۸پ ـ ۱۱۳پ) ویکجا در آن آمده: کاتب نسخه میرزا ابراهیم [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۹۸].

دستور معما (۱) = حلیة الحلل

از جامی ، درص ۲۱۸۳ گذشت .

دستور معما (۲)

از عبدالرحمان جامی ، چهار گفتار ازو دراین باره‌دردست هست : ۱ ــ حلیة‌الحلل‌که درص۲۱۸۳گذشت۲ــ دستور معمای دوم‌یامیانه (متوسط) جای گفتگو۳ــ گفتاری‌که ازدوکتابچهٔ پیشین‌کوچکتر وازچهارمی‌بزرگتراست(معمای صغیر) ۴ ــ دستور معمای‌منظوم . دستور معمای دوم‌مانند حلیة‌الحلل‌اودستوریست‌که‌درسه‌بخش: تسهیلی ، تحصیلی ، تکمیلی آمده است. دیباجه ندارد و به‌کسی‌پیشکش‌نشده است‌ونام او درآغاز نیامده است، **آغاز:** ای‌اسم‌تو‌گنج‌هر‌طلسمی... معماکلامیست موزون که دلالت کند بر اسمی از اسماء بطریق رمز وایماء ، دلالتی‌که‌پسندیده.

بنگرید: ذریعه ۸:۱۶۷ــ ف.دانشگاه۲: ۳۹۱ــ۳۹۷ــ کشف‌الظنون۲:۱۷۴۲ (معمیات جامی ، حکمت : ۱۶۸ .

21015ــ **ملك** ۴۷۹۵/۱۸ : نستعلیق نزدیك **۸۹۵** ، شمارهٔ۱۸«کلیات»او(۳۸۱پ ــ ۳۸۶پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

21016 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۶۷۲/۱۲ : در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷ــ ۸۹۵** [ف . فهمی‌ادهم ۱:۲۳۴].

21017ــ **ایا صوفیا** ۴۲۰۹/۲۲:در «کلیات» او ازسدهٔ**۹ــ۱۰**. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۹۷۰ هست[فیلمها : ۱۶۲] .

21018 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۸۸۶ :در«کلیات»اونوشتهٔ **۹۳۱**[ف.فهمی ادهم ۱ : ۲۳۵] .

21019 ــ **دانشگاه** ۱۰۲ : نستعلیق‌زیبا محمد باقرفرزند حاجی‌محمد شریفی،در **۹۶۲** تا **۹۶۶** در«کلیات» او [ف.دانشگاه۲: ۳۹۱]

21020ــ **دانشگاه** ۳۹۰۸/۱ : نستعلیق رجب **۹۸۷** درمدرسهٔشاه بیگ‌درسمرقند(۱پ ــ ۱۲ر) آغازبرابر نمونه، درفهرست‌از نگارنده نام‌برده‌نشده[ف . دانشگاه۱۲:۲۸۹۶].

21021ــ **ملك**۵۹۹۷/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، شمارهٔ ۵«کلیات» او ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

21022ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای A . ۱۵۸۵/۳۶ :در «کلیات»اوازسدهٔ**۱۰**[ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۳۷] .

21023_1ــ**الهیات** ۱۴۴/۱۰ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**(۲۱۴ر ــ ۲۲۶ر)همراه«دستورمعما» از همو [ف. الهیات ۱:۱۶۲] .

21023_2 ــ **قاهره** ، دارالکتب : ۱ــم مجامیع فارسی : بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه ، درفهرست‌ازنگارنده‌نام برده نشده [مخطوطات ۱:۲۵۷].

دستور معما (۳)

از همان جامی. سومین‌گفتار اوست‌دراین باره،ازدوکتابچهٔ اوکوچکتر وازچهارمین‌آنها بزرگتر است وبنام‌شاه سلطان‌حسین نگاشته‌است و در آغازآن آمده است: رسالهٔصغیرهٔمعما.ودر این یکی‌بخلاف آن‌سهٔ دیگرپایهٔمعمارابرچهار بخش‌نهاده است : تسهیلی ، تحصیلی، تکمیلی، تذییلی. **آغاز:** بنام‌آنکه‌ذات‌اوزاسما..امابعد، این مختصریست دربیان قواعد معما، باعث‌بر ــ تحریرش آنکه دراین فرصت .

21024ــ **تهران**، ملی۱۳/مج فهرست نشده : نسخ‌عبدالرحمان فرزند احمدجامی،در «کلیات» مؤرخ **۸۷۷** او [نسخه‌ها۶:۲۶۴].

21025 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۶۷۲/۱۰ : در«کلیات» او نوشته **۸۷۷ــ ۸۹۵** [ف . فهمی ادهم۱:۲۳۴].

21026ــ **ملك** ۴۷۹۵/۱۷ : نستعلیق

۸۹۵، شمارهٔ ۱۷ «کلیات» او (۳۷۵پ-۳۸۱ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

21027 ـ ایاصوفیا۴۲۰۹/۲۲ :در «کلیات» او ازسدهٔ ۹-۱۰ .فیلم آن دردانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها : ۱۶۲] .

21028 ـ تبریز ، سلطان القرائی : نوشتهٔ ۹۰۸ ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۸ : ۱۶۷] .

21029ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۸۸۶ . R : در«کلیات» اونوشتهٔ ۹۳۱ [ف . فهمی ادهم ۱:۲۳۵] .

21030ـ دانشگاه۱۰۲۵ : نستعلیق محمد باقر در ۹۶۲تا ۹۶۶ در «کلیات» او ، همراه «دستورمعما»ی دوم او . آغازبرابرنمونه.[ف. دانشگاه۲: ۳۹۵].

21031 ـ رضوی ۹۵۶/۵ ادبیات (۸۷۱۵) : نستعلیق۹۸۵ درفهرست معمای صغیر یادشده ، آغازبرابر نمونه(ص۸۸-۱۷۵)[ف. رضوی ۷:۷۸۹] .

21032 ـ ملك ۵۹۹۷/۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، شمارهٔ ۶ «کلیات» او، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

21033ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۱۵۸۵/۳۷ . A : در «کلیات» اوازسدهٔ ۱۰ [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۳۷].

21034ـسنا۳۶۶/۱۱: نستعلیق۱۰۰۰ [نسخه‌ها ۶: ۵۷۵] .

21035ـ الهیات ۱۴۴/۷ج: سدهٔ ۱۱ همراه یازده رسالهٔ دیگردرمعما کهٔ ۴ و ۷ آن ازجامی است (۱۲۰ر-۱۴۱پ) [ف.الهیات۱: ۱۶۱] .

دستور معما (۴)= معمای منظوم از همان جامی، به‌نظم. که درآن پایهٔ معما را مانند «دستور معمای۲» برسه پایه‌قرار داده است: تسهیلی، تحصیلی، تکمیلی ، بسال ۸۹۰ (= فیض) نگاشته است : چوفیض قدسی آمد جای توبیخ ـ نباشد گر نباشد فیض تاریخ .

آغاز: چو ازحمد وتحیت یافتی کام ـ بدان‌ای‌در معما طالب نام .

21036ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۶۷۲/۷ . H : در «کلیات» او نوشتهٔ ۸۷۷-۸۹۵ [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۲۳۴] .

21037ـملك ۴۷۹۵/۱۹: در«کلیات» او ۸۹۵(۳۸۶ پ-۳۸۷ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

21038ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۸۸۶. R : در«کلیات»اونوشتهٔ ۹۳۱[ف.فهمی ۱:۲۳۵] .

21039ـ ملك ۵۹۹۷/۷: در«کلیات» 17526»اوازسدهٔ ۱۰،زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

21040 ـ مجلس ۸۸۳/۳ : نستعلیق خوب صالح فرزندعمر، ۱۰۳۶، آغازبرابر ، در ۶۷ بیت ، درفهرست‌ازنگارنده‌نام برده‌نشده است (ص۳۷-۴۲) [ف. مجلس ۳:۱۳۲] .

21041ـتهران،ادبیات۳/۷۶جوادی: صدیق بن‌ایوب،سدهٔ ۱۱[ف. ادبیات ۳ :۲۷].

21042ـ سنا۷۵۷/۲ : نستعلیق‌ترکی ۱۱۲۹،آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۲ :۲۵۳].

21043ـ دانشگاه ۴۳۸۷/۳ : نستعلیق ۱۱۲۹-۱۱۴۷ درمجموعه (ص۴۴-۴۶)آغاز برابر نمونه[ف. دانشگاه ۱۳:۳۳۴۹].

21044ـالهیات ۱۴۴/۴ج :سدهٔ۱۲، باده‌گفتار دیگر درمعما (۵۹پ ـ ۶۲ر) [ف. الهیات ۱:۱۶۰] .

21045ـلاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری

۶ ، ۳۹۸ـ ۴۷۰فیض: نوشتهٔ۲۸ذیقعدهٔ**۱۲۳۴** ، ۴گ ، ش ۵دفتر ، [مخطوطات فارسیه،منظور احسن عباسی ۲:۶۵].

21046ـ **دانشگاه** ۳۸۶۴/۴: باتاریخ **۱۲۴۶ - ۱۲۵۳** درجنگ (ص۱۰۵ ـ ۱۰۹) آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه۱۲:۲۸۴۲].

21047 ـ **اصفهان**، روضاتی: تاریخ‌یاد نشده (۵۹پ‌ـ۶۲). آغازبرابر نمونه[نسخه‌ها ۵ : ۱۵۰] .

21048ـ **دانشگاه** ۱۷۲: نسخ ، ناریخ یادنشده (گ۸۸ـ۸۹) آغاز برابر نمونه،تنها ۵۷ بیت‌را دارد وازانجام افتاده [ف. دانشگاه ۲:۳۹۶] .

21049 ـ **قاهره** ،دارالکتب: ۴۳۶۵ س : بی‌تاریخ ، آغاز برابرنمونه ، در فهرست بعنوان «صغری» یادشده است [مخطوطات ۱ : ۲۱۸] .

21050ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۵۲ منظوم (۱۲۱۰): شکسته ، تاریخ‌یاد نشده[ف. بنگال: ۹۳] .

دستور معما

ازهمان جامی، ولی شناخته‌نشدکه‌کدامین یك ازچهارگفتار اوست .

21051ـ **تهران**،ادبیات۲/۷۶جوادی: نستعلیق خوب‌سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات۳:۲۷].

21052ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۵۹۶۸: سدهٔ **۱۲** معمیات اوست با تفسیر ترکی از سید عبدالرحمان اشرف[ترجمهٔ‌ایرج‌افشار،نسخه‌ها

21053ـ54 ـ **مشهد** ، **عبدالحمید مولوی**، ش ف ۲و۳/۵۱۴: نستعلیق‌عبدالصمد فرزندحسین‌محلاتی در اصفهان،ع۲/**۱۲۸۴** ، دوگفتار ازگفتارهای اوست درمعما[نسخه‌ها۵: ۷۶] .

21055ـ56ـ **قاهره** ، دارالکتب: ۱ مجامیع فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ،(گ۴۵ـ۴۶) و (۴۶ـ۴۸) دوگفتار ازاوست [مخطوطات‌ن. طرازی۱:۲۵۷] .

دستور معما

ازمیرحسین‌فرزند محمدحسینی نیشابوری، درگذشتهٔ ۹۰۴، بنام‌میرعلیشیر (م۹۰۶)درچهار بخش : تسهیلی ، تحصیلی ، تکمیلی، تذییلی.
آغاز: بنام‌آنکه‌ازتألیف وترکیب‌ـ‌معمای‌جهان را دادترتیب ...اما بعد،معروض‌آنکه‌این‌حقیر فقیرحسین‌فرزندمحمدالحسینی‌راچندمعمایی‌بود که ذره مثال ازپرتو.

بنگرید : ذریعه۸:۱۶۸ـ‌کشف‌الظنون۲: ۱۷۴۲ (معمیات) .

21057ـ **مجلس** ۸۷۹: از اواخرسدهٔ **۹**، پیش‌ازآن‌منظومه‌ایست‌در۹۹ بیت‌درمعمااست، ۸۳گ ۱۲ س [ف . مجلس۳:۱۳۶] .

21058ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی: باتاریخ ۱۵ج۱/**۹۳۲** درشمارهٔ پیش از آن: «نودونه‌نام» ازهمودرمجموعه (۷۳رـ۱۲۶ر)، آغازبرابرنمونه [نسخه‌ها ۵:۱۳۷].

21059ـ**تهران**، عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق‌باتاریخ**۹۴۷** دردفتر، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

21060ـ **دانشگاه**۱/۴۴۹۵: نستعلیق جمشید معمایی‌کاتب، **۹۴۷** (ص۱ـ۱۱۸)آغاز برابر نمونه[ف. دانشگاه ۱۳ :۳۴۴۰].

21061ـ**ملك**۱/۴۸۳: نستعلیق **۹۵۰**، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

21062 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱۶ م ادب فارسی : تعلیق زیبای **۹۶۴**، ۴۹گ ۱۹ س. **آغاز:** باسمك‌الابتداء یافتاح ز حرفی‌که‌آن برزبان میرود [ف.مخطوطات ۲: ۱۶۴] .

21063 ـ قاهره ، دارالکتب ۱/۱۹
مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ محیی‌الدین ، ج
۹۶۴/۲ (۱ـ۶۱پ) ، زرین آغاز برابر نمونه
[ف. مخطوطات ۱: ۱۶۴].

21064ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۸۳۶:
نوشتهٔ ۹۷۷ [نسخه‌ها ۴: ۶۸۳] .

21065 ـ استانبول ، طوپقپوسرای
R ۱۷۳۷ : نوشتهٔ ۹۸۰ ، آغاز برابر نمونه،
۶۵گ ۱۵ س [ف. فهمی‌ادهم۱: ۲۹۹].

21066ـ سپهسالار ۲۸۷۸/۳: بخامهٔ
نویسندهٔ ش۱ روز۴ رجب ۹۸۶ (۹پ‌ـ۵۶ر)،
آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «شرح دستور
معما» یاد شده‌است[ف. سپهسالار ۵: ۱۸۲] .

21067ـ دانشگاه۳۹۰۸/۳: نستعلیق
تصحیح شدهٔ ۹۸۹ در مدرسهٔ شاه‌بیگ‌غازی در
سمرقند (۱۶پ ـ ۵۳ر) [ف . دانشگاه ۱۲ :
۲۸۹۶] .

21068ـ الهیات ۴۷۱/۲ د : سدهٔ
۱۰ (۸ پ ـ ۴۴ر) [ف. الهیات ۱: ۳۰۷].

21069ـ شیراز، خاندان سیدنورالدین
۱/مج : سدهٔ ۱۰ـ۱۲ [نسخه‌ها ۵: ۲۸۹] .

21070ـ مجلس ۲۲۱۴ : نسخ تعلیق
خوش محمدحسین، ۱۰۳۳ ، آغازبرابر نمونه،
۱۳۶ گ ۹س [ف . مجلس۶: ۱۷۲] .

21071 ـ مجلس ۸۸۳/۶ : نستعلیق
خوب صالح فرزندعمر، در۱۰۳۶، (ص۸۱ـ۲۲۶)
[ف. مجلس۳ : ۱۳۲] .

21072ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب
۱۲/۱ : نوشتهٔ شعبان ۱۰۷۹، با خاتمه‌ای از
محمد یوسف [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۷] .

21073ـ سپهسالار ۲۸۷۹ : نستعلیق
زیبای احمد فرزند خلیل، ۱۰۸۶، درمحروسهٔ
بروسه، زرین، آغاز برابر نمونه ، درفهرست
بعنوان «شرح دستور معما» یادشده [ف. سپهسالار
۵ : ۱۸۲] .

21074ـ تهران ، ملی ۶۹۳/۱ ف :
نستعلیق شنبهٔ ۱۸ع۱/۱۰۸۹، (ص ۱۲۴ـ۱۴۰)،
آغاز برابر نمونه [ف. ملی۲ : ۱۹۹].

21075ـ ملک۵۱۵۷/۲: سدهٔ ۱۱ (۷پ ـ
۷۵ پ) آغاز برابر نمونه . [رؤیت] .

21076ـ سپهسالار۷۱۱۲/۲: نستعلیق
سدهٔ ۱۱ ، آغاز افتاده (۳۳ر ـ ۵۹ر) [ف .
سپهسالار ۴ : ۴۳۰] .

21077ـ سپهسالار ۲۸۸۰ : نستعلیق
سدهٔ ۱۱، ۵۷ گ ۱۵س، درفهرست بعنوان «شرح
دستورمعما» آمده [ف . سپهسالار۵ : ۱۸۲] .

21078 ـ قاهره ، دارالکتب : ۲۴
مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبا، ۱۱۵۴،
آغاز برابر نمونه [مخطوطات۱: ۲۵۸].

21079 ـ مجلس ۵۹۲۳/۴: نستعلیق
با تاریخ ۱۱۰۶ دردفتر، آغازافتاده، دو نسخه
است [ف. مجلس ۱۷: ۳۱۲] .

21080 ـ قاهره ، دارالکتب ۱/۱۱
مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق ۱۱۶۰ (گ۹۱ـ
۱۲۶) . آغاز برابر نمونه[ف. مخطوطات۲:
۱۶۴] .

21081ـ سپهسالار۷۴۵۴/۱: نستعلیق
۱۲ج۲ ۱۲۸/۲ (۱۲۰۸) ازروی نسخهٔ نصرالله
کدخدا (۱پ ـ۶۰ر) آغاز برابر نمونه [ف.
سپهسالار ۴: ۴۳۰].

21082ـ دانشگاه۳۸۶۴/۳: باتاریخ
۱۲۴۶ در دفتر (ص۱۰۶ـ۱۰۹)[ف.دانشگاه
۱۲ : ۲۸۴۲] .

21083ـ رضوی۳۱۶ادبیات: نستعلیق
۱۱ع۱/۱۲۷۸، آغاز برابر نمونه[ف.رضوی
۷: ۳۴۴] .

21084ـ رضوی ۸۰ریاضی: نستعلیق
تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۱۸ گ

۲۶ س[ف . رضوی ۳:۳۲۴] .

21085ـ مجلس ۳/ ۶۰۴۰: تاریخ‌یاد نشده (ص۱۶۰ ـ ۲۸۶) ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای حایری] .

21086ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۱۷۳۸ : ۵۰ گ۱۷س [ف. فهمی‌ادهم۱: ۲۹۹] .

دستور معمای منظوم (۱)

از شهاب‌الدین احمدحقیری هروی فرزند نظام‌الدین ، درگذشتهٔ ۹۲۳ ، شاگردمیرحسین معمایی (م۹۰۴) . وازوست: شرح‌دستورمعما، مخزن‌الجواهر درهمین باره . واین یکی رادر ۹۱۸ در ۱۴۶ بیت‌سروده‌است . درپایان‌نسخهٔ سپهسالار ۲/ ۲۸۷۸ آمده : پی‌تاریخ اوازعالم غیب ـ رسیده نسخهٔموزون بی‌عیب. **آغاز:** بنام آنکه ذات جمله اشیا ـ بودچون اسم‌ذات‌اومعما ـ بود آسایش‌دلها زنامش ـ گشاده‌جمله مشکلها زنامش .

بنگرید: ذریعه۹: ۲۵۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۶۹ ـ نصرآبادی : ۵۰۹ .

21087 ـ کابل ، وزارت اطلاعات ۲۱۷/۸۲: نستعلیق‌خوش، درکجکول(کشکول) مؤرخ ۹۴۹، زرین، آغازبرابرنمونه[راهنمای کتاب ۱۰ : ۶۳۷] .

21088 ـ مجلس ۱/ ۲۴۰۱ فهرست نشده : نوشتهٔ ۹۶۴ (ص۱ـ۱۵ متن و هامش) [نسخه‌ها۵:۱۷۲] .

21089ـ سپهسالار ۲/ ۲۸۷۸: نستعلیق احمدفرزند حاجی‌علی‌انطاکیوی‌وجهی‌در ۹۸۷ آغاز برابر نمونه، درفهرست‌ازسراینده نام‌برده نشده (۵پ ـ ۹پ) [ف.سپهسالار ۵:۶۰۸] .

21090ـ سنا ۱۰/ ۳۶۶: باتاریخ ۹۸۸ تاریخ سرودن ۹۱۸ است [نسخه‌ها ۶:۵۷۵].

21091 ـ مجلس ۴/ ۸۸۳ : نستعلیق خوب صالح پسرعمر، در ۱۰۳۶ (ص۴۳ـ۵۴). آغاز برابر نمونه. [ف.مجلس ۳:۱۳۲] .

21092 ـ سپهسالار ۲۷۹۹/۴۸ : نستعلیق ۶ رمضان ۱۰۷۴ (ص ۵۶۱ ـ ۵۶۴) آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۵: ۶۰۹].

21093ـ سنا ۳/ ۷۵۷۶: نستعلیق ترکی ۱۱۲۹ ، آغاز برابر نمونه ، [نسخه ها۲ : ۲۵۳] .

21094ـ قاهره ، دارالکتب : ۲۲ـم مجامیع ترکی: نسخ‌بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه (گ ۱۶۲ ـ ۱۶۵) ۳۱ س [مخطوطات نصرالله طرازی، ۱:۲۶۹] .

دستور معما (۲) = مفردات

ازهمان‌حقیری هروی‌که پیش‌ازاین‌یادشده به‌نام‌شاه جمشید نگاشته است . **آغاز:** بسم‌الله‌ـ الرحمان‌الرحیم ـ نامهٔفتح استزحی‌قدیم ... و بعد، چنین معروض‌میداردکه دراین‌زمان‌لطیف واوان شریف.

21095ـ الهیات ۹/ ۱۴۴ج: نستعلیق سدهٔ ۱۱ـ۱۲ (۱۸۶ر ـ۱۹۶ پ) درفهرست‌بنام «مفردات» یادشده، آغازبرابرنمونه[ف.الهیات ۱:۱۶۱] .

دستور معما (۳)

از همان‌حقیری‌هروی‌که‌پیش‌ازاین‌یادشده. **آغاز:** بعدازتنصیص وتحمید وتسمیه وتخصیص محامد واثنیه...عرضه میدارد...شهاب‌بن‌نظام الحقیری .

21096ـ مجلس ۱/ ۵۶۱۶: نستعلیق، باتاریخ ۹۸۲ دردفتر، آغازافتاده، انجام: بخوبی در همه‌عالم‌سمر باد [ف. مجلس ۱۷:۶۸].

21097 ـ رضوی ۱/ ۹۵۶ ادبیات

(۸۷۱۵) : باتاریخ **۹۸۵** دردفتر، آغازافتاده، انجام، بخوبی درهمه‌عالم‌سمر باد. سپس «کامرانیه» از همو [ف. رضوی۷:۷۸۸].

21098 **ـ سپهسالار** ۲۸۷۸/۵: باتاریخ **۹۸۷**در دفتر(۵۹پ-۷۸ر)، آغاز برابر نمونه، [ف . سپهسالار ۵ : ۶۰۸] .

21099 **ـ الهیات** ۱۴۴/۵ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، آغازبرابر نمونه،درفهرست‌از نگارنده یادنشده است [ف. الهیات۱ : ۱۶۰و ۲ : ۱۹۶].

21100 **ـ قاهره** ، دارالکتب ۹۶/۱ ادب‌فارسی طلعت : بی‌تاریخ(گ۱-۳۶)، آغاز برابر نمونه [ف.مخطوطات ۲: ۱۶۳].

دستور معما

ازهمان‌حقیری، که پیش از این یاد شد. تا اینجا از اوسه‌گفتار باعنوان«دستورمعما» ویکی «شرح‌دستورمعما»وگفتاری‌بنام«مخزن‌الجواهر» شناخته‌ایم . نسخه‌های زیر راباآنهابایدسنجید ودیدکه‌آیاگفتاری جداگانه ویایکی‌ازآنهاست.

21101 **ـ رضوی** ۹۳۸/۱ ادبیات (۴۸۱۰) : نستعلیق **۹۳۹** (ص۱ -۶۹) آغاز افتاده،انجام: تصنیف (شهاب) وبنزدعقلا-تاریخ وی‌آمدست (تصنیف شهاب) . [ف. رضوی ۷ : ۷۵۷] .

21102 **ـ موزهٔ بریتانیا** Or۷۴۸۳/۱: نوشتهٔ **۹۶۵** گفتاریست مختصر [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۸] .

21103 **ـ موزهٔ بریتانیا** Or ۷۷۱: نوشتهٔ **۹۸۷**.درفهرست‌آمده: رسالة‌فی‌الممعیات [نسخه‌ها ۴:۶۸۹] .

21104 **ـ قاهره**،دارالکتب۲۷م مجامیع ترکی : بی‌تاریخ (گ۳۴-۴۸)، **آغاز**: حبذا شاهی‌که از جاه و جلال بیکران،۴۶۸معماست که‌بسال۹۳۸سروده‌است[ف. مخطوطات، طرازی ۲:۱۶۳] .

دستور معما

از ذوالنون حکیم . دردیباجه ازمیرحسین نیشابوری یادکرده . **آغاز**: ای‌زتووجودجمله اشیا-جزتوهمه اسم بی‌مسمی ... وبعد برضمیر منیر واقفان‌دقایق رموزمعما ومتفطنان حقایق .

21105 **ـ الهیات** ۱۴۴/۱۱ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲۱۴ر-۲۲۶ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۶۲] .

دستور معما

ازحکیم رکنی، صادق نیشابوری‌شاگردمیر حسین نیشابوری (م۹۰۴)که ماده تاریخ مرگ استاد خودرا سروده و«دستورمعما»ی او را نیز گزارش کرده‌است. **آغاز**: بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم -مطلع منشورکلام‌کریم.رمزمسماتو...امابعد، معروض میدارد حقیر صادق‌رکنی‌عاشق، که‌زمان بسی‌لطیف شده وجوانان بغایت‌ظریف.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۸۴(رکنی نیشابوری) -فرهنگ سخنوران: ۲۳۸-تذکرهٔ نصرآبادی: ۵۲۱ .

21106 **ـ الهیات** ۱۴۴/۲ج: نستعلیق شنبهٔ شعبان **۱۰۴۷** (۴۰پ-۵۳پ)آغازبرابر نمونه [ف . الهیات۱: ۱۶۱ و۲: ۱۹۴].

دستور معما

از سیفی بخارایی عروضی ، که یاد او در «عروض :۲۱۶۲» گذشت . دریك مقدمه‌وچهار (چهل) قاعده و تنبیهی‌چند وخاتمه، وازمعمای جامی‌وشرف‌الدین‌یزدی‌وحاجی‌ابوالحسن‌اند-جانی ودیگران درآن آورده است. **آغاز**: بنام ایزددانای‌بینا-که‌اسم‌اوست‌حل‌هرمعما...مقصود ازنوشتن این‌نسخه‌آنست‌که‌هرکرا بفن‌معما میل افتد .

21107ـ رضوی ۶۱۶ ادبیات (۶۸۹۹): نسخ خوش **۹۶۹** آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده: درچهل قاعده، ۵۰ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۷ : ۵۶۰].

21108 ـ **الهیات** ۱۱/۱۴۴ ج: سدهٔ ۱۱ ـ ۱۲ با تاریخ: **۱۰۴۷ ـ ۱۲۰۴** در دفتر، آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱ : ۱۶۱].

دستور معما

گویا ازسیفی بخارایی. دریك مقدمه و چند قاعده و خاتمه. **آغاز:** این مختصریست مشتمل برمقدمه و قواعدی چند.. مقدمه در بیان حقیقت معما و تقسیم او و تعریف اقسامش.

21109ـ ملك ۲/۴۹۰: نستعلیق محمد فرزند حسین فرزند سلام الله ابرقوهی، دوشنبهٔ ۲۸ صفر **۸۵۱** (ص۱۲ ـ ۵۶) آغاز بمانند نسخهٔ قاهره، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است. [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۳۸].

21110ـ قاهره، دارالکتب ۶/۳۳۵ ادب تیمور: نوشتهٔ میانه‌های ذیقعدهٔ **۹۲۵** (گ ۱۴۰ـ۱۷۸) ۱۷ س. آغاز: این مختصریست مشتمل برمقدمه وقواعدچندکه‌معتبراست درمعما در فهرست از نگارنده نام برده نشده است [ف. مخطوطات ۲ : ۱۳۴].

21111ـ ملك ۳/۵۳۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، درفهرست باحتمال ازسیفی دانسته شده است [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۴].

دستور معما

ازشرف. دریك مقدمه و ۲۴ اصل و یك خاتمه، مقدمه دربیان معنی معما، اصل یکم دربیان ارقام هندسه، خاتمه درمحسنات آن و پس از دیدن «حلل مطرز» شرف الدین علی یزدی ساخته شده است. درنسخهٔ ۸۳۳ مجلس آمده: از «گفتار شرف». ابن یوسف مینویسد نباید ازشرف الدین علی یزدی باشد. فهرست کتاب درآغاز آن آمده است. **آغاز:** بدانکه ترتیب کرده شد این رساله بریك مقدمه وبیست وچهار اصل وخاتمه، مقدمه در.

21112 ـ **مجلس** ۵/۸۸۳: نستعلیق خوب صالح پسرعمر، در **۱۰۳۶** (ص۵۴ـ۸۱) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳ : ۱۳۲].

21113 ـ **ملك** ۲/۵۸۰۰: سدهٔ **۱۲** (۱۵ ر ـ ۲۳ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

21114ـ **الهیات** ۹/۱۱۶ ب: نستعلیق باتاریخ **۱۲۴۸** دردفتر (۱۳۸ پـ۱۴۴ پ) آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱ : ۱۳۳].

دستور معما = معما

از شرف الدین علی یزدی معمایی، که یاد اودر «انگشت شماری: ۱۳۷» گذشت. باید نسخه‌های زیر بایکدیگر و نیزبا «حلل مطرز: ۲۱۸۱» او سنجیده شود تا جدایی و ارتباط میان آنها دانسته شود.

21115 ـ **ملك** ۵۱۳۷: نستعلیق خوش رجب **۸۳۸**، زرین، **آغاز:** حسن مطلع جز بحمد ذوالجلال ـ نیست ممکن وان بسعی ما محال، ۱۳۳ گ ۱۵ س [رؤیت].

21116ـ قاهره، دارالکتب ۱۵۶/۷ م ادب فارسی: نستعلیق عمادخباز ابرقویی **۸۴۳**، **آغاز:** درفراق آب چشمم شد مثل، زرین [ف. مخطوطات ۲ : ۱۶۳].

21117 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۵ م ادب فارسی: تعلیق زیبای عبدالله فرزند شعبان حیدر، **۸۵۹**، زرین، **آغاز:** حسن. ماهی که قدش سرو سخن گو باشد [ف. مخطوطات ۲ : ۱۶۴].

21118ـ **آصفیه** ۳۶۵ بلاغت: نوشتهٔ **۱۰۷۷** [ف. آصفیه ۴ : ۶۴].

21119ـ قاهره، دارالکتب: ۱ ـ م مجامیع فارسی: بی تاریخ آغاز: منتهای بی‌منتها حضرت منانی را [مخطوطات ۱ :۲۵۷].

دستور معما

از نظام‌الدین فرزند حسین فرزند مجدالدین استرآبادی، هریک از اعمال چهارگانه را بچمن واقسام را بگلبن وانواع را ببرگ و ملحقات را بغنچه تعبیر کرده است، و در استرآباد بانجام رسانده است [دیباجه] باید نگارنده همان نظام معمایی استرآبادی درگذشتهٔ ۹۲۱ باشد. آغاز: بنام قدیمی که از نام او ـ معمای عالم بود با نظام. اما بعد، چنین گوید گمنام زاویهٔ نامرادی نظام بن حسین.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۰۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰۷.

21120ـ الهیات ۱/ ۵۵۵د : سدهٔ ۱۱ـ ۱۲ (۶۴پ ـ ۴۴ر) آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱ : ۳۲۶].

21121ـ الهیات ۱/ ۱۴۴ج : نستعلیق سدهٔ ۱۲ (۳پ ـ ۴۱ر) آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱ :۱۶۰].

دستور معما = رساله در معما

از محمدهادی.

21122ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۱/ ۲۸۱ : نبشتهٔ ۱۰۵۷ در داراب شبانکارهٔ فارس [نسخه‌ها ۲ :۱۰۵].

دستور معما

ناشناخته. دریک مقدمه و بیست وچهار فصل. آغاز: بدان که معما بحسب لغت چیزیرا گویند که پنهان شده باشد.

21123 ـ مجلس ۸/ ۶۲۱ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، ناتمام [ف. مجلس ۲ :۳۷۶].

دستور معما

ناشناخته. دریک مقدمه وشانزده اصل ویک خاتمه. آغاز: بدانکه ترتیب کرده شد این رساله را بریک مقدمه وشانزده اصل وخاتمه. امامقدمه در بیان معنی معما. بدانکه معما مشتق است از تعمیه. (بنگرید: مفتاح الاسامی: ۲۲۰۴).

21124 ـ ملک ۷/ ۴۷۱۹ : نزدیک ۱۱۹۳، (۱۸پ ـ ۱۹پ) آغاز برابر نمونه [رویت].

دستور معما = رساله در...

بنام ابوالغازی سلطان محمود نگاشته شده است. ودر آغاز آن غزلی است درستایش او. آغاز: سر این نامه نام نامداری ـ گشاده کار هر بربسته کاری

21125ـ سپهسالار ۶/ ۲۸۷۸ : نستعلیق احمد فرزند حاجی علی انطاکوی سپهر به وجهی در ۹۸۷ (۸۰ ر ـ ۹۴ر). آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۶۰۶].

21126ـ دانشگاه ۸/ ۳۹۰۸ : نستعلیق ج ۱/ ۹۸۷ در سمرقند (۸۲پ ـ ۹۶ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ :۲۸۹۷].

دستور معما

چند گفتار ناشناخته.

21127ـ رضوی ۲/ ۴۵۲۵ : باتاریخ ۹۶۷ در دفتر. گفتاریست دریک مقدمه و بیست وچهار اصل ویک خاتمه. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۰۸ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۴] بنگرید: دستور معما ازشرف : ۲۱۹۰.

21128ـ سنا ۹/ ۳۶۶ : نستعلیق ۹۸۷ از روی نسخهٔ نوشتهٔ ۸۵۸. آغاز آن برابر است با «منتخب حلل مطرز» ولی نه آنست و نه «حلل مطرز» [نسخه‌ها ۶ :۵۷۳].

21129ـ دانشگاه ۵/ ۳۹۰۸ : نستعلیق

۹۸۷ (۵۶پ- ۷۲پ) گفتاریست درمبحث نظری آن باشواهد . انجام درعمل قلب افتاده. **آغاز:** اعمال معمائی بر چهارقسم باشد، تسهیلی وتحصیلی وتکمیلی وتذییلی[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۹۶].

21130 **ـ مجلس** ۸۸۳/۲ : نستعلیق خوب صالح فرزندعمر ، در**۱۰۳۶**، (ص۳۱- ۳۷) وآنرا به‌سه‌عمل‌تقسیم نموده است. **آغاز :** نموده میشودکه این‌مقدمه‌از برای‌تسهیل‌وترغیب مبتدیان و بیان اعداد معما . [ف . مجلس ۳ : ۱۳۲] .

21131 **ـدانشگاه۵** /۴۴۸۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** گفتاریست‌بروش‌علمی‌وعملی(ص۲۰۸-۲۸۷) آغاز افتاده ، ودرآن از«فتحنامهٔشاه دین»خود که نام‌آن تاریخ نگارش‌آن است یادکرده [ف. دانشگاه ۱۳ :۳۴۳۵] .

21132 **ـموزهٔ بریتانیا**Or۱۱۳۹۹: سدهٔ **۱۱** ، مجموعه‌ای در معما و رباعیات است [نسخه‌ها ۴: ۶۸۹] .

21133-34 **ـ موزهٔ بریتانیا**۷۸۵۹ (Or): مجموعه‌ای درمعماست‌که‌دوتای‌آنها نوشته **۱۱۳۶** و **۱۱۴۴** است [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۸] .

21135 **ـ قاهره** ، دارالکتب : ۱ - م مجامیع‌فارسی: بی‌تاریخ **آغاز:** این‌مختصریست مشتمل بر مقدمه و قواعد چند کـه معتبر است [مخطوطات ۱ :۲۵۸] .

21136 **ـ قاهره**، دارالکتب۱ م‌مجامیع فارسی :تاریخ یاد نشده **آغاز :** حمد وسپاس فاتحی راکه‌معمای‌دهان‌شیرین‌لبان‌را [مخطوطات ۱:۲۵۱] .

دستور معما

ناشناخته .گزیده از «حلیة‌الحلل» جامی ومعمای شرف‌الدین‌علی‌یزدی، در: قواعد ومقاصد وفوائد و زوائد است. **آغاز:** بعد ازگشایش‌مقال (مانند حلیة‌الحلل) .

21137 **ـ الهیات** ۱۱۶/۸ب: نستعلیق **۱۲۴۸** (۹۶پ - ۱۳۷ر) ، آغازبرابر نمونه، [ف . الهیات ۱ :۱۳۳] .

دستور معما

به نثر ، درسه‌فصل : ۱ ـ اعمال تحصیلی ۲ ـ اعمال تکمیلی ۳ ـ اعمال تسهیلی، خاتمه در الغازکه‌منظوم است . **آغاز:** بعداز حمد و ثنای دانایی مرپوشیده ، پوشیده از هر دانا ، تبارك وتعالی‌که قدرت شاملش . .

21138 **ـ ملك** ۴۲۱۶/۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخهایی از۸۶۴تا۸۷۴ درآن (۱۶۱ پ - ۱۷۳پ) . [رؤیت].

دستور معمای منظوم

ناشناخته ، برسه‌پایه : باشداعمال معمابر سه‌قسم.. . **آغاز:** بعد حمد خالق و نعت رسول -میکنم مداحی‌زوج بتول.

21139 **ـ تهران** ، ادبیات ۱۲۷/۴د: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱۰۷ر-۱۰۸پ)[ف.ادبیات ۱ : ۲۹۰] .

ش

شجرهٔ مبارکه

ازمحمدنصیرامامی، درسه‌شجره، وهرشجره درچندشعبه، بدستورشاه‌عباس‌یکم(۹۹۵-۱۰۳۸) در جواب پرسشها ومعماهایی‌که ازهندفرستاده بودند. صاحب‌ذریعه‌مینویسد: گویانگارنده همان ملانصیر تنکابنی مشهور به آخوند نصیرا باشد .

(بنگرید : شرح‌معمیات. ازمحمد نصیر قزوینی که‌گویادیگریست) **آغاز:** ارض مقدس‌حمدالهی که مهبط انوار تجلیات نامتناهی است.

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۶ .

21140 ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۱۰۷ : نستعلیق ۲۱ ع ۲ /**۱۰۳۷**، درجنگ‌ابن‌خاتون عاملی ، ۷گ [رؤیت].

شرح حلیة الحلل

متن‌ازجامی‌که‌درص۲۱۸۳گذشت. گزارش ازعبدالله‌فرزند حیدرفرزند احمدکردی**آغاز:** بعد از ستایش کردگار و درود رسول فرخنده آثار .

21141 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱/۱ مجامیع فارسی طلعت: تعلیق،ع۱۶/**۱۱۵۹**(گ ۱ـ۳۶) در فهرست بنام «معمیات» یادشده‌است ۲۱س[ف. مخطوطات ۲:۱۶۲].

شرح دستور معمای حقیری

ازشهاب‌الدین احمدحقیری ،که یاد او در «دستورمعما:۲۱۸۸»گذشت.متن‌وگزارش‌هردو ازهموست . **آغاز:** ای وجود تواصل‌ذات‌همه‌نام توحل‌مشکلات همه . .. امابعد ، برسرای عقدگشای ... شهاب‌بن‌نظام معمایی .

21142ـ**سپهسالار** ۲۸۷۸/۹: نستعلیق احمد فرزندحاجی‌علی انطاکوی، **۹۸۷**(۱۹۴پ ـ ۲۰۰پ) آغاز برابر نمونه[ف.سپهسالار ۵:۶۰۹] .

شرح دستور معمای نیشابوری

متن‌ازمیرحسین‌نیشابوری، که درص۲۱۸۶ گذشت . گزارش ازشاگرداو صادق‌رکنی‌عاشق. [دیباجه] (بنگرید دستور معما: ۲۱۸۹) . در دیباجه آمده‌است‌میرحسین نود ونه‌نام‌راگفته‌اند ولی‌در رسالهٔ‌خودنیاورده‌اندوکم‌یابست‌وازبرای تیمن در اول این‌رساله‌آوردم [نسخهٔ روضاتی] الله: نیست درحد خامه ازنام اله (بنگرید: شرح معما = نودونه‌نام خدا ۲۱۹۵) **آغاز:** بنام آنکه از تألیف وترکیب ... اما بعد، معروض آنکه حقیر صادق رکنی عاشق میگوید درزمان جوانی و ایام کامرانی بعشق.

21143ـ**تهران**،ادبیات ۲۹۵جوادی: نستعلیق اسکندر فرزند سید یعلی لاریجانی ، ۱۲ رجب **۱۰۷۵** [ف. ادبیات ۳:۲۱].

21144ـ **مجلس** ۵۹۳۲/۱ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۹۱** در دفتر (ص۲ ـ ۱۳)ناتمام. آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۷ : ۳۲۰] .

21145ـ **مجلس** ۲۳۸۴/۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** با تاریخ ۱۰۷۷ در دفتر (ص ۴۷ ـ ۱۷۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۵] .

21146ـ**لاهور**،پنجاب بهلك‌لائبریری ۶ ، ۳۹۸ حسین ـ رکنی : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۱**، ۶۱ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۲۴۳] .

21147 ـ **مجلس** ۳۴/۱ نجم : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵:۲۰۱] .

21148ـ **اصفهان** ، آقای سید محمد علی روضاتی : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه،درفهرست باحتمال نگارنده عبدالوهاب نیشابوری یاد شده است [نسخه‌ها ۵:۱۴۹] . [ذریعه۱۳:۲۹۰] .

21149ـ **حقوق** ۴۶/۱۷ج: نستعلیق شکسته تاریخ یادنشده (۲۸۹ر ـ ۲۹۷) آغاز برابر نمونه [ف. حقوق : ۱۵۰] .

شرح دستور معمای نیشابوری

متن از میرحسین معمایی نیشابوری ، که در ص۲۱۸۶ گذشت. گزارش از محمد فرزند علی نونداکی ، که باید از نیمهٔ دوم سدهٔ دهم

باشد ، بنام ابوالغازی عبدالعزیز بهادرخان . در آن از : حلل‌مطرز ، منتخب آن ، حلیة ـ الحلل ، افکار شریفی ، رسالهٔ کمال بدخشی و جز آنها یاد میکند **آغاز:** بعد از تنصیص تسمیه و تخصیص اثنیه بمالك‌الملك که ذات بی‌مثالش از شوایب.

بنگرید : کشف‌الظنون ۲:۱۷۴۲ .

21150ـ **مجلس** ۸۸۱ : نوشتهٔ **۹۷۴**. با حاشیه‌هایی به‌نشانی (منه‌مدظله) آغاز برابر نمونه ، ۱۱۷ گ ۲۱ س [ف. مجلس ۳:۱۲۸].

21151ـ **دانشگاه** ۱۷۲/۳ : نستعلیق نزدیك به ترکی ، **۹۸۶**، یازده صفحه‌افتادگی دارد. (گ ۹۰ ـ ۱۸۱) [ف . دانشگاه ۲ : ۴۰۱] .

21152ـ **دانشگاه** ۴۳۱۷ : نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، در فهرست : حل‌التعمیه خوانده‌شده است، ۱۲۲ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۸۰]

21153 ـ **حقوق** ۲۸۱ ج : نستعلیق احمد معمایی در قسطنطنیه ، ۱۰۰۸/۶/۱۳، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۰ گ ۱۷ س [ف . حقوق : ۱۴۷] .

21154ـ **قاهره** ، دارالکتب: ۱۸۳ م ادب فارسی: بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه در فهرست بنام شرح معمیات نیشابوری یاد شده ۱۲۰ گ ۲۱ س [مخطوطات ۱:۳۵۳] .

شرح دستور معمای نیشابوری

متن از همان‌میرحسین نیشابوری. گزارش از خواجگی بلخی متخلص به نامی [دیباجه] **آغاز:** حمدنامحدود کاملی راکه معمای‌حقیقت ذاتش مبرا از تشبیه ومعرا

21155ـ **دانشگاه** ۳۸۲۹/۱ : نستعلیق عزیزالله فرزند ناصرالدین رازی، ۱ صفر **۹۷۲**، در آکره (ص ۱ ـ ۴۶) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۹] .

21156ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۶، ۳۹۸ حسین ، نامی ـ ۶ ، ۳۹۸ حسین : نستعلیق اوخر سدهٔ **۱۱**، ش ۲ دفتر ، ۶۲ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۴۳] .

شرح دستور معمای نیشابوری

متن از میر حسین معمایی نیشابوری که‌در ص ۲۱۸۶ گذشت. گزارش از ناشناس. گزارشی است حاشیه‌مانند و کوتاهتر از گزارش محمد نونداکی . چلبی از چندین‌گزارش بر آن متن یاد کرده است . **آغاز :** (تا دو صفحه بمانند متن) .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۷۴۲ ـ ذریعه ۱۳ : ۲۹۰ (شرح معما از عبدالوهاب نیشابوری) .

21157ـ **دانشگاه** ۱۷۲/۱ : نسخ ، همراه «شرح دستور معمای محمد نونداکی مؤرخ **۹۸۶** ، (گ ۱ـ۸۷) [ف . دانشگاه ۲ : ۴۰۴] .

شرح دستور معما

متن از میرحسین ، گزارش ناشناخته

21158ـ**رضوی** ۶۷۱ ادبیات (۴۸۰۹): نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، آغاز و انجام افتاد [ف . رضوی ۷:۶۱۴] .

21159ـ**رضوی** ۶۷۰ ادبیات (۶۶۲۸): نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز افتاده ، شاید ازصادق رکنی باشد [ف . رضوی ۷:۶۱۳] .

شرح رسالهٔ معما

متن از برهان‌الدین محمد کر ، گزارش از عبدالغنی فرزند داود ، بخواهش شاگردان که آن رساله را نزد او میخواندند ، بنام ابوالمظفر خان شیرانشاه ، در یك مقدمه و بیست‌وشش قاعده [دیباچه] و بروزگار میرعلیشیر

(۸۴۴-۹۰۶) نگاشته شده است . **آغاز :** . . . سپاس بیحد و ستایش بیعدد قادری را که مصور اشیاء و معلم اسماست.

21160- دانشگاه ۳۸۳۰/۱ : نستعلیق ۱۰، انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۱۶].

شرح عوالم جامی

از محمد نقی بروجردی، [دیباجه] گزارش گفتاریست درمعما. جلد دوم آن عنوان مقالهٔ سیم در بیان اسامی که اوایل آنها حرف تاء باشد، مقالهٔ ششم در بیان اسامی که اعالی آنها محلی است بحرف حاء . **آغاز :** (ج۲) حمدله . صلاة . بعد ، چنین گوید احقر عباد محمد نقی (ن) در جلد ثانی شرح عوالم.

21161 - تهران ، دکتر قاسمزاده : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** یك برگ آغاز که نام نگارنده را دارد و یك برگ انجام که مؤرخ شنبهٔ ۱۲ صفر **۱۲۵۹** است نو نویس است [رؤیت].

شرح لغز

از احمد فرزند خیرالدین کوز لحصاری رومی ، مشهور به خواجه اسحاق ، در گذشتهٔ ۱۱۲۰. **آغاز :** این همایون عددکه مراد صد است.

بنگرید : هدیة العارفین ۱ : ۱۶۸-ایضاح المکنون ۲ : ۷۱.

21162- قاهره، دارالکتب ۱۳ مجامیع ترکی طلعت : تعلیق سیدحسیب حسینی، **۱۱۷۹** (۱۱۷ پ - ۱۲۰ پ) ۲۷س [مخطوطات ۱ : ۳۴۹] .

شرح لغز بهایی

بغدادی ، درص ۱۸۱ گذشت.

شرح معما

گزارش چند معمای منظوم است گویا از خواجگی بلخی که یاد او در «شرح دستورمعمای نیشابوری : ۲۱۹۴» گذشت باشد.

21163- تهران، دانشسرایعالی ۱۰۹/۶ قریب : نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۲۴** در دفتر . [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۲] .

شرح معما

از قوام‌الدین سحابی، که پس از توبه معمایی را که ازهندوستان به خراسان برای آزمایش آورده بودند گزارش کرده است .

21164- تهران، دانشسرایعالی ۱۰۹/۳ قریب: نستعلیق باتاریخ **۱۲۲۴** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۲].

شرح معما = نود و نه نام

گزارش نود و نه بیت معماست دراسماء خدا از الله تا صبور، وشاید همان گزارشی باشد که چلبی از آن محمود فرزند عثمان برسوی لامعی درگذشتهٔ ۹۳۸ دانسته است [ابن یوسف] . باید متن ازمیر حسین معمایی نیشابوری باشد (بنگرید : شرح دستورمعما : ۲۱۹۳) . **آغاز :** نیست حد خامه از نام اله... ازحامد که مسمای الف است لفظ الله اسم خواسته هرگاه بیحد .

21165- مجلس ۵۶۱۶/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ باتاریخ **۹۸۲** دردفتر، آغاز برابر نمونه، درفهرست گزارش کننده محمودلامعی دانسته شده است [ف. مجلس ۱۷ : ۶۹] .

21166 - مجلس ۸۸۳/۱ : نستعلیق خوب صالح پسرعمر، در **۱۰۳۶** ، پیرامن ۳۰۰ بیت است ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۳ : ۱۳۲] .

شرح معمیات

ازمحمدنصیرای قزوینی، که یاد او در «مختصر بدایع الصنایع : ۲۱۴۹» گذشت . گزارشی است بر

رسالهٔ ملاعلی اکبر و بشمارهٔ حروف تهجی باب دارد. وگویا او جز نگارندهٔ «شجرهٔ مبارکه: ۲۱۹۲» باشد. **آغاز:** این مختصریست از رسالهٔ معمای ملاعلی اکبر که ... محمد نصر اختیار... و بعد ازذکر کلام مصنف وختم آن بکلمهٔ انتهی آنچه درتوضیح مطلب بخاطر رسید ثبت افتاد.

21167 **ـ دانشگاه** ۴۳۸۷/۴: باتاریخ **۱۱۴۷ـ۱۱۳۹** در دفتر (ص ۴۶ـ۷۰) همراه «مختصر بدایع الصنایع» گویا ازهمو [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۰].

شهابیه

از نیازی، حسین فرزند علی بخاری، که باید با نگارندهٔ «جوهرفرد: ۲۱۸۰» وجز آن یکی باشد. گزارشی است ازمعمای مولانا نجم الدین شهاب، که در ۲۰ صفر ۸۹۳ (= بگوشرح معمای شهاب است) بانجام رسانده است. **آغاز:** بنام پادشاه ملك هستی ـ وزوميل فلك رافلك هستی... امابعد، عرضه میدارد گوشه نشین حرم پاکبازی نیازی بن.

21168 **ـ تهران،** ادبیات ۲۲۲/۲ حکمت: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۱ باتاریخ محرم **۱۰۵۱** دردفتر [ف. ادبیات ۲: ۵۲].

ص ـ ض

صندوقة المعارف

ازاسحاق خواجه‌سی، احمد فرزند خیرالدین کوز حصاری که یاد او در «شرح لغز: ۲۱۹۵» گذشت. درمعماست. **آغاز:** مصرع سنجیده زنظم کریم.

21169 **ـ تبریز،** ملی ۲۶۸۶: نوشتهٔ رشید چشمی زاده در **۱۱۵۵** [نسخه ها ۴: ۳۰۶].

21170 **ـ قاهره،** دارالکتب ۳۶ مجامیع ترکی: تعلیق بی‌تاریخ (گ ۶۷ ـ ۱۰۳) آغاز برابر نمونه. [ف. مخطوطات ۲: ۹].

ضابطهٔ حل معما

از بدخشی، کمال الدین محمد، شاگرد میرحسین معمایی (م ۹۰۴). درحبیب السیر آمده: چندرساله درعلم معما نگاشته. خوددرآغازاین گفتار نوشته که آنرا ازدیدجامی (م ۸۹۸) گذرانده وپسندخاطر امیرعلیشیر (م ۹۰۶) گشته است. در سه بخش: تسهیلی، تحصیلی، تکمیلی، وهر بخش درچندضابطه وتتمه‌ای نگاشته‌است. **آغاز:** ای واسطهٔ جوهر اشیا نامت ـ وی رابطهٔ گوهر انشانامت.. معما کلامیست. مشعر بحروف مرتبه کنایی اسمی ازاسماء بطریق اشارت.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۷ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۵۰۸.

21171 **ـ مجلس** ۸۸۲: نستعلیق بسیار خوب اواخر سدهٔ **۹**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۶۹ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۳: ۱۳۰].

ق ـ ل

قواعد المعما

ازمحمد فرزند علی حسینی، که بروزگار شرف الدین علی یزدی (م ۸۳۰ یا ۸۵۰ یا ۸۶۸) میزیسته، دریك مقدمه وپنج کلمه ویك خاتمه، در گشودن معمائی که شرف الدین یاد شده بنام فاطمه آورده بود. **آغاز:** شکر وسپاس زیاده ازحد وحساب.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۸۶ .

21172 ـ **رضوی** ۱۰ ریاضی : نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف ۱۱۶۶ ، آغاز برابر نمونه . [ف . رضوی۳ : ۳۰۲] .

کامرانیه = مخزن الجواهر

لغز بهایی

ازشیخ بهایی درریاضی: عجب‌عددی درلغت فارسی‌دیدم . گزارش‌این‌لغز ازعبدالقادر بغدادی درص ۱۸۱ گذشت .

21173 ـ **تهران** ، ادبیات۴/ ۱۳۱ د: در جنگ‌مؤرخ **۱۰۸۳** (۱۱۲پ) همراه‌گزارش بغدادی [ف. ادبیات۱ : ۴۰۶] .

م

ماده تاریخ‌سازی = رساله در...

21174 ـ **دانشگاه** ۴۲۴۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، آغاز وانجام‌افتاده، آقای‌باستانی راد آنرا «رسالهٔ میرحسین معمائی» در گذشتهٔ ۹۰۴ دانسته‌اند، واژه‌هایی‌که بحساب‌جمل‌یکی هستند درآن‌گرد آمد ، واز (۱۰ ابجد ،جز، اوج) تا (۱۰۵۰ : خرمهره ، مریض) درنسخه هست . وبرای هررقمی یك تابیست‌کلمه یابیش از آن آورده است، ۶۳گ ۱۵ س [ف .دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۹] .

مجمع‌الاسماء

ازعباسقلی‌خان‌فرزندحسنخان‌فرزندحسینخان شاملو ،فرمانروای هرات، که پس‌ازمرگ‌پدرش ۱۰۴۹ بیگلربیگی‌خراسان رابه‌فرمان‌شاه‌صفی (۱۰۸۳ـ ۱۰۵۲) گرفته ودرتمام‌دورهٔ‌پادشاهی عباس دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷) وبخشی‌ازروزگار شاه سلیمان (۱۰۷۷ـ۱۱۰۵) درآن‌سمت‌بود. گفتاریست با دیباجه‌ای‌به‌نثر وسپس‌معماهایی‌به نظم به‌نام خدا وشاه‌عباس و شاه‌صفی . **آغاز:** ای‌خیالت‌جسم‌جانهاراروان‌ـ وی‌جلالت‌لامکان، دلها مکان. بعد ازگشایش معمای مجمع الاسمای توحیدباری.

21175 ـ **عبدالحسین بیات:** نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، آغازبرابرنمونه ، ۲۸ گ [ف. رضوی ۷ : ۱۸۹ـ نسخه‌ها ۶ : ۸۶] .

21176 ـ **دانشگاه** ۴۰۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست‌بعنوان «معما»یاد شده ، ۳۵گ ۱۱س[ف.دانشگاه۱۳ : ۳۰۱۲] .

21177 ـ **مجلس** ۶۲۱/۹ : نستعلیق تاریخ یادنشده. آغاز: بعدازگشایش‌معمای‌مجمع الاسماء . [ف.مجلس۲ : ۳۷۶] .

21178 ـ **اکادمی علوم شوروی** G ۱۵۵۵ : نستعلیق **۱۲۵۴** . **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۲۹۶۶ هست [فیلمها : ۲۰۰] .

مخازن الجواهر

ازملاجمشیدکاتب معمایی، که بروزگارامیر علیشیرجوان بوده، ودر ۹۴۷ شصت وهشت ساله بوده است ، درآن معمایی بعنوان (مثال دراسم طهماسب) ۹۴۴هست . ودرپایان تاریخ‌وتسمیه آمده: نامش‌چون«مخازن‌الجواهر»کردم‌ـ تاریخ وی ازنام هویدا آمد **آغاز:** ای‌نام‌ترابهرزبانی شأنی‌ـ صدفتح وگشاد ازآن‌عیان هرآنی.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۲۰۵ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۵۲۲ ـ مجالس‌النفایس : ۶۹ .

21179 ـ **دانشگاه** ۴۴۹۵ : نستعلیق خود نگارنده ، همراه با معماهایی دیگر از همو و «دستور معما»ی میرحسین(ص۱۲۲ـ۱۹۵)[ف.

دانشگاه۱۳: ۳۴۴۳] .

مختصر حل مطرز

متن از شرف الدین علی، که در ص ۲۱۸۱ یاد شده . گزارش از محمد نصیر فرزند حاجی خلف قزوینی، نگارندهٔ «شرح معمیات ۲۱۹۵» و جز آن که در ۴ محرم ۱۱۳۰ در دارالسلطنه اصفهان بانجام رسانده . **آغاز:** حمدله... مقدمه. چون معمای متعارف ومدلول خاص او که اسم است از هر قبیل .

21180_ **دانشگاه۵/۴۳۸۷** : نستعلیق خود محمد نصیر ۱۴ محرم **۱۱۳۰** ، در دارالسلطنه اصفهان (ص ۷۱ ـ ۱۰۳) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۰] .

مخزن الجواهر = کامرانیه

از حقیری هـروی، که یاد او در « دستور معما: ۲۱۸۸» گذشت. در قندهار بنام میرزا کامران فرزند ظهیرالدین بابر پادشاه ، بسال ۹۱۴ در چهار بخش : تحصیلی ، تکمیلی ، تسهیلی ، تذییلی نگاشته است. در پایان آن آمده: ز آنرو شده «مخزن الجواهر» نامش ـ تاریخش (مخزن گوهرها ۹۱۴) : **آغاز:** ای زنام تو کامران دلهاـ نام توحل جمله مشکلها .

21181_ **رضوی ۲/ ۹۵۶** ادبیـات (۸۷۱۵) : نستعلیق نزدیك **۹۸۵** (ص۳ ـ ۱۴) آغاز برابر نمونه [ف. رضوی۷: ۷۸۸].

21182 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۳۷۸ Spi/VI ۴۷ : شکسته آمیز سدهٔ **۱۱**، قصیده‌هاییست. **آغاز:** ای زنام تو کامران دلها. در فهرست بنام «قصاید شهاب معمایی» یاد شده است [ف . عبدالله ۲: ۵۰۶] .

21183_ **مجلس۲/۵۹۲۳** : نستعلیق **۱۱۰۶** (ص۹۷ـ۱۱۷) ، آغاز افتاده ، [ف . مجلس ۱۷: ۳۱۰] .

مرآت الخیال

از ابراهیم شربتدار اصفهانی ، نگارندهٔ «طیب اغذیه : ۴۳۲» و جز آن . در گزارش «نسخهٔ مولانا کوکبی» و (حل جواهر قواعد آن) و در پایان چندین لغز و معما به نظم از خود او . و در این باره «حل معمیات ۲۱۸۲» گذشت. **آغاز:** حمد وسپاس سزاوار معبودیست که سر پنجهٔ آفتاب جلال ذاتش .

21184_ **دانشگاه۴/۳۴۰۴** : باتاریخ **۱۲۶۳** بهمین خامه «در عروض: 20753» از همو (ص۸۹ ـ ۱۳۶) [ف. دانشگاه۱۱: ۲۴۱۲].

مرآت الصنایع

گویا از فیض الله خان، از پایان سدهٔ سیزدهم، نگارندهٔ «معراج الفیض: ۲۰۷۸». در ماده تاریخ سازی ، بنام محمد نصیر محمدی. **آغاز:** چون حضرت محمد نصیر محمدی مدظله فرمودند که ایجاز سخن کن وبده تاریخ ، لهذا بنیاد کلام بر ایجاز نهاد .

21185_ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۰۲ ، ۴۷۰ فیض : باتاریخ **۱۲۳۴** در دفتر، همراه «معراج الفیض» یادشده، ۱۲ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی۲: ۶۳].

مطلع الدقایق

از حسین فرزند معین میبدی، نگارندهٔ «جام گیتی نما : ۷۶۷» . در معما ، در یك فاتحه وسه اصل وخاتمه [دیباجه] . **آغاز:** سپاس یکی را که جمیع اسماء متقابلهٔ خود را در معمای حقیقهٔ انسان .

21186_ **تهران**، عبدالمجید عبداللهی: نسخ ۱۵ رمضان **۸۸۶** ، بغلی [رؤیت] .

مطلوب الاحباب

از رفیع منوچهری تاجری، معروف به بدیع

تبریزی ، در پنج باب درمعما، درشهر یزد نگاشته است.

آغاز: چنین گوید مؤلف این کتاب... که در جملهٔ اشعار عراق عجم بعضی ازعزیزان ... التماس نمودند نسخه‌ای درعلم معما . .

21187ـ ملك ۴۹۰/۳: نستعلیق محمد فرزند حسین فرزند سلام‌الله ابرقوهی، در ۸۵۱ (ص ۵۸ – ۷۴) [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۳۸].

معما = رساله در تعریف معما

از احمد احمدی، مشهور به خواجه، المنتشی مولداً و البروسی اقامة . آغاز: بعد از ادای وظایف سپاس خداوند واجب الوجود .

21188ـ قاهره، دارالکتب ۹ مجامیع فارسی: بی تاریخ (گ ۶۱–۸۳) ۳۱س [مخطوطات ۱ : ۲۳۳].

معما = معمیات

سرودهٔ اختیارخان کجراتی. آغاز : وی عارض خویش راز من زود .

21189ـ قاهره، دارالکتب ۲۷م مجامیع ترکی : بی‌تاریخ (گ ۳۰ – ۳۲) [ف . مخطوطات ۲ :۱۶۱] .

معمیات منظوم

سرودهٔ جمشید . منظومه‌ایست در ۲۲ مصرع که هریك تاریخ جلوس امیری ازخراسان را نشان میدهد [ن. طرازی] شاید سراینده ملاجمشید کاتب معمایی باشد (بنگرید: مخازن جواهر ۲۱۹۷)

آغاز : ای کرده درون اهل دل در توجا.

21190 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۰۷ ادب فارسی : بی‌تاریخ (گ ۱۶ – ۲۰) ۱۵س [مخطوطات ۱ :۲۶۹].

معما = چندبند در ...

از ملا جمشید کاتب معمایی، نگارندهٔ «مخازن الجواهر ۲۱۹۷» درمعما. بندها و رباعیهایی در معما دارد ، از آن میان قصیده‌ای بنام شهزاده سلطان محمد فرزند تهماسب در ۳۶ بیت هریکی معمای کلمه‌ای .

21191ـ دانشگاه ۴۴۹۵/۲ : نستعلیق جمشید معمائی کاتب، ۹۴۷، چند بنداست از کاتب (ص ۱۱۹–۱۲۱) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۴۳].

21192ـ دانشگاه ۴۵۱۵/۷ : نستعلیق غیاث‌الدین ، نزدیك ۹۸۱ (ص ۱۴۴ –۱۴۶) قصیده‌ایست بنام شهزاده محمد در ۷۲ مصرع [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۶۷].

معمیات منظوم

جوهری کرمانی. بنگرید به «تحفة الشعراء: ۲۱۵۵» .

21193ـ دانشگاه ۴۵۱۵/۲ : نستعلیق غیاث‌الدین، نزدیك ۹۸۱ (ص ۶۶) ۱۲ بیت است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۶۶] .

معما

سرودهٔ مولانا جنوبی (ب). در ذریعه ۹: ۲۰۷ ازجنونی (ن) بخارایی (بدخشی) سدهٔ یازدهم که گفتاری درمعما داشته یاد شده است. آغاز : دوری اززلف نمی‌خواهد دلم ای سروناز .

21194ـ قاهره، دارالکتب ۲۷م مجامیع ترکی : بی‌تاریخ (گ ۲۳–۲۶) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۶۴] .

معما

ازمیرحسین نیشابوری ، که ازاو « دستور معما: ۲۱۸۶» و« نودونه نام خدا: ۲۲۰۵» دراین بخش یاد شده. وشاید نسخه‌های زیر یکی ازآندو باشد.

21195ـ یزد، سریزدی ۲۳۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۲].

21196 ـ تهران ، ادبیات ۷۶/۲

جوادی: نستعلیق صدیق‌فرزند ایوب، سدهٔ ۱۱.

21197ـ تهران، ادبیات ۳۹۸ جوادی: نستعلیق سه‌شنبه ۲۲ ذیحجهٔ ۱۱۰۲ [ف. ادبیات ۳:۲۷، ۶۳].

21198ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۸۲/۳۵: در دفتر مؤرخ ۱۳۰۹ (ص ۳۲۷-۳۵۲) [نسخه‌ها ۲:۱۰۷].

معما

از میر حیدر کاشی.

21199ـ قاهره، دارالکتب ۲۷ م مجامیع ترکی: بی‌تاریخ (گ ۳۲-۳۳) [ف. مخطوطات ۲:۱۶۵].

معما = منظومه در ...

سرودهٔ سلطان جلال مرغینانی. آغاز: فصل بهار ولاله وگل باده‌درمیان.

21200ـ قاهره، دارالکتب ۲۷ م مجامیع ترکی: بی‌تاریخ (گ ۲۶-۲۷) [ف. مخطوطات ۲: ۱۶۲].

معما

متن از سلطان‌حسین میرزا بایقرا (۸۴۲-۹۱۱) گزیدهٔ آن از عبدالغفار فرزند حسن فرزند محمود قریمی، که از «شرح» سروری برجامی گزیده‌است [ن. طرازی].

21201 ـ قاهره، دارالکتب ۳۳۹ مجامیع طلعت: بی‌تاریخ (گ ۲۱ ـ ۲۳) [ف. مخطوطات ۲:۱۶۵].

معما

از صادق رکنی، که یاد اودر «دستور معما: ۲۱۸۹» گذشت. به‌نظم.

21202ـ مجلس ۵۹۲۳/۷: نستعلیق یوسف ۱۱۰۶. معمای نام آدم تا قائم است آغاز: ...چندره چون‌سوی مهروماه‌دیدم. [ف. مجلس ۱۷:۳۱۳].

21203ـ قاهره، دارالکتب ۲۷ م مجامیع ترکی: بی‌تاریخ (گ ۲۷-۳۰) آغاز: می‌شماری یارصد اغیارهم [ف. مخطوطات ۲:۱۶۲].

معما = منظومه در ...

سرودهٔ عبدالکریم چلبی ورداری، به‌فارسی و ترکی. آغاز: ویردك آرام جانمز باده.

21204ـ قاهره، دارالکتب ۲۷ م مجامیع ترکی: بی‌تاریخ (گ ۱۴-۱۵) [ف. مخطوطات ۲:۱۶۳].

معمیات

از ملاعلی شغال، ازسدهٔ یازدهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۲۹ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۵۰۴.

21205ـ تهران، دانشسرای عالی ۴/۱۲: نوشتهٔ ۱۰۷۹ [نسخه‌ها ۵:۶۳۷].

معما = رساله در ...

از علی‌اکبر تفرشی، که بروزگار شاه‌سلیمان (م ۱۱۰۵) وشاه سلطان‌حسین (م ۱۱۳۵) میزیسته است، درمعما به‌ترتیب حروف تهجی از ایاز تا یادگار وهر حرفی بعنوان بابی، بنام عالیجاه میرزا محمد باقر حکیمباشی بسال ۱۱۰۵ بپایان رسانده است. آغاز: نتوان گفتن صفات حق تسهیلی است ـ کی حمد خداوند جهان تذییلی است ـ در دامن عجز دست میبایدزد ـ تکمیل سخن این عمل تکمیلی است.

21206ـ رضوی ۶۱۷ ادبیات (۴۸۰۷): نستعلیق محمد فصیح ۲۹ع ۱۱۱۴/۲، آغاز برابر نمونه، ۸۵ گ ۱۰ س [ف. رضوی ۷: ۵۶۰].

21207ـ شیراز، خانقاه احمدیه ۲۹۰: نوشتهٔ آخوند مسیحا، ۷ ذیحجهٔ ۱۱۱۲ [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۷].

21208 ـ **دانشگاه ۳۸۹۵** : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، در فهرست بنام «یادگار» و نگارنده باحتمال اکبر یاد شده است، ۸۸ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۲ :۲۸۸۲] .

معمائیه = رسالهٔ . . .

از سیدعلی اکبر فرزند عبدالحسین فرزند حجة الاسلام محمد صادق طباطبایی ، که در ۱۳۱۱ سروده است .

21209 ـ **الهیات** ۱۲۴/۵ ج: نستعلیق سراینده (۲۳پ ـ ۳۱ ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۵۸] .

معما

علی محمد معمایی .

21210 ـ **بنگال** ، آسیایی M ۱۰۳ ۳۳۷ : شکسته ، انجام افتاده [ف . بنگال : ۸۵] .

معما = شرح معما

متن از علینقی کمره‌ای فرزند محمد هاشم فراهانی سپاهانی، متخلص به نقی در گذشتهٔ ۱۰۳۱ . معمایی است به نظم و سپس گزارش آن به نثر از شاگردش با یك دیباجه ، که پیشکش سلطان المحققین. . . ملاذ العارفین کرده است. باید دو تن بنام علینقی کمره‌ای در سدهٔ یازدهم باشد. یکی فقیه و نگارندهٔ «امامت: ۸۹۲» و یکی این یکی که همان سراینده است. **آغاز:** ابتدای کلام هر سخنوری خردمند شایسته وسزاوار آن است که بنام نامی.

بنگرید : ذریعه۹: ۱۱۲۲ ـ ریحانة الادب ۲۳۲:۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۱۴.

21211 ـ **ملك** ۵۳۸۹/۴: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، زرین (۹۰ر ـ ۱۳۲ر متن) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

21212 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۹۹/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، در فهرست از نگارنده نام برده نشده است[نسخه‌ها ۵ : ۶۴۸] .

معما

از ملاعنایت‌الله مستوفی . به نظم . **آغاز:** معمیات ملاعنایت مستوفی. علی. حد چشمم نیست تا منزل شود آن ماه را.

21213 ـ **تهران**، ادبیات ۱۲۷/۲ د: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۸۶پ ـ ۱۰۳) . نام‌هایی است وسپس معمایی در بارهٔ آن نام[ف. ادبیات ۱ : ۴۳۱].

معما

ملاغیاث مستوفی.

21214 ـ **مجلس** ۶۳۲۴/۲۳: باتاریخ **۱۰۹۸-۱۰۹۷** در دفتر (ص۱۵۰ ـ ۱۵۴) و (۳۱۰-۳۲۵) معماهاییست بنام : علی، علاء، کاشفی ، بشیر ، الغ وجز آنها[ف. مجلس ۱۹: ۳۳۵] .

معما

از ملا فخری ، بنام خواجه حبیب‌الله ساوجی. **آغاز:** بنام آنکه کرد از خاك پیدا ـ معمای وجود آدمی را.

21215 ـ **الهیات** ۱۴۴/۳ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۵۳پ ـ ۹۵پ)[ف. الهیات۱ :۱۶۰ و۲ :۱۹۵] .

معمیات

از ملاعنایت فکری هروی مشهدی، در گذشته پیرامن ۹۷۳ .

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۴۵۳.

21216 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۲/۲ : باتاریخ **۱۰۷۹** در دفتر[نسخه‌ها ۵: ۶۳۷] .

معما

گویا ازهمان فکری‌مشهدی‌که پیش‌ازاین یاد شد. بنام‌خان احمد، به‌نثر و نظم. درپایان آن تاریخ۹۴۶ آمده‌است: پی‌سال آن‌بادوصورت نمای ـ چهاری وقلب دوبر نه‌رقم(۹۴۶).

21217 ـ دانشگاه ۴۵۱۵/۸: نستعلیق غیاث‌الدین، ۲۷ ع۲/ **۹۸۱** (ص۱۴۶ـ۱۴۹) **آغاز:** قصیده‌ای‌که‌هر مصرعش ازراه‌عددحروف مطابق تاریخ سال است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۶۷].

معما

ازقاسم‌کاهی اکبرآبادی‌ماوراالنهری‌کابلی، ابوالقاسم نجم‌الدین محمد معروف به‌ملاقاسم. جامی‌را درهیجده‌سالگی‌دیده ودرصدوده‌سالگی دراکبرآباد ۹۸۸ درگذشته است. شطحیاتی‌از اویادکرده واورا حکیم و زندیق خوانده‌اند. گفتاری درمعما از او درمجلهٔ «اریانتال» چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۰۷ـ فرهنگ‌سخنوران ۴۸۳.

21218 ـ تهران، ادبیات ۷۶/۴ جوادی: نستعلیق صدیق‌فرزند ایوب، سدهٔ **۱۱**، [ف. ادبیات ۳: ۲۷].

معما

ازکمال بدخشی، که‌یاد او در «ضابطهٔ‌حل معما: ۲۱۹۶» گذشت.

21219 ـ رضوی ۹۳۷/۱ ادبیات (۴۸۰۶): نسخ طالب فرزند جعفر نوروزی، ۱۹شوال **۱۰۱۰** (ص۱ـ۲۲) آغاز افتاده. انجام که‌نعم‌المؤلف ونعم‌المؤلف. نسخه‌بعنوان «منتخب معما» کمال‌بدخشی است [ف. رضوی ۷: ۷۵۳].

معمیات

ملامحتشم. شاید میرزامقیم‌محتشم قاینی‌از سدهٔ یازدهم‌باشد.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۷۱ـ فرهنگ سخنوران: ۵۱۵.

21220 ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۲/۵: باتاریخ **۱۰۷۹** در دفتر[نسخه‌ها۵: ۶۳۷].

معمیات

ازملامحمد فرزندنصرالله، رضایی‌شیرازی.

21221 ـ تهران، دانشسرایعالی۱۲/۳: با تاریخ **۱۰۷۹** دردفتر، دربارهٔ‌نام خداوجز آنها دارد [نسخه‌ها ۵: ۶۳۷].

معما

شیخ‌محمد قندهاری.

21222 ـ مجلس ۲۴۲۱/۱۰ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۲۸۴ـ۳۱۵) [نسخه‌ها۵: ۱۷۸].

معما

سرودهٔ نادری سمرقندی. گویا همانکه بروزگارهمایون به هندرفته ودر۹۶۶ درگذشته است. **آغاز:** عاشق‌نیافت‌کام وشد رسوا نیز.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۴۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۸۵.

21223 ـ قاهره، دارالکتب۲۷مجامیع ترکی: بی‌تاریخ(گ۳۲ـ۳۳)[ف. مخطوطات ۲: ۱۶۵].

معما

ازنصرالله‌شیرازی شایدملاحمیدالدین نصرالله فرزند عبدالحمید ازسدهٔ ۶ـ۷ [ن. طرازی] که‌از وزیران‌خسروملکشاه‌بوده. **آغاز:** تامنورشد دل ازنام اله.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۹۴(نصرشیرازی)

مجمع الفصحاء ۱ : ۶۵۵ .

21224_1ـ قاهره، دارالکتب ۹۶ ادب فارسی طلعت : نستعلیق ، بی تاریخ (۶۹پ ـ ۸۱) .

21224_2ـ قاهره، دارالکتب ۲۲ م مجامیع ترکی: بی تاریخ، زرین (گ ۱۶۰-۱۶۲) [ف . مخطوطات ۲ : ۱۶۱] .

معما

از نصیرای همدانی، که یاد او در «شرح بیتی از گلشن راز : ۱۲۲۳» گذشت . (بنگرید: حل معمیات : ۲۱۸۲ شربتدار) .

21225ـ **مجلس** ۵۹۲۳/۸ : نستعلیق با تاریخ **۱۱۰۶** در دفتر (ص ۲۳۲-۲۳۳) معمایی است بنام ولی **آغاز:** در نسبت مؤلفه چون سی و دو فتاد [ف . مجلس ۱۷ : ۳۱۴] .

معما = رساله...

نعمت الله طبیب. **آغاز :** فاتحهٔ هر سخن دلگشای ـ بر که شود فتح بنام خدای.

21226 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۶۶۶ : ۱۸ گ ۱۱س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۳۰۰].

معما

از وقاری. گویا محمد امین طبسی یزدی زنده در ۱۰۹۸ ، همان وقاری نگارندهٔ « گلدستهٔ اندیشه : ۲۱۱۴» .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۲ .

21227 ـ **عبدالحسین بیات** ۱۵۸ : جنگ گردآوری رفیع الدین رافع، با تاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص ۳۶۰) در این جنگ غزلها و نامه‌ای از محمد امین وقاری طبسی به صائب نیز هست [نسخه‌ها ۶ : ۱۱۷] .

معما

چند گفتار ناشناخته .

29ـ21228ـ**موزهٔ بریتانیا** ۱۱۶۰۹ Or: دو گفتار در معماست یکی نوشتهٔ **۹۰۷** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۰] .

31230ـ **ملك** ۵۷۸۳ : نستعلیق **۹۱۸**، آغاز افتاده ، ۸۴ گ ۱۵س [رؤیت].

21231 ـ **رضوی** ۹۳۸/۲ ادبیات (۴۸۱۰): نسخ **۹۳۹** (ص ۷۱-۹۰) آغاز افتاده، انجام: هردم فکند بر سر آن زلف چو شست ـ بهر دل ما آن مه سر فتنه شکست [ف. رضوی ۷ : ۷۵۷] .

21232 ـ **رضوی** ۹۵۶/۴ ادبیات (۸۷۱۵): نستعلیق نزدیك **۹۸۵** (ص ۱۷-۸۵) همراه چند گفتار دیگر در معما، آغاز افتاده انجام: خال مشکین تو قرار چشم و نصب العین ماست [ف . رضوی ۷ : ۷۸۹] .

21233ـ **تهران**، دانشسرای عالی ۱۲/۷ قریب : با تاریخ **۱۰۷۹** در دفتر ، زرین . معماهایی است منظوم بنام سلطان محمد صفوی، میرزا سلیمان ، میرزا نظام ، ابو نصر ابراهیم قطبشاه ، سلطان حیدر، بدنبال هر نام سروده‌ها بزر نوشته شده [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۷] .

21234ـ**سنا** ۳۶۹/۳ : با تاریخ **۱۰۸۳-۱۰۸۵** بهمین خامه در دفتر. معماهایی است به نظم، پیش از هر بیتی معماله را به شنگرف یاد کرده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۶] .

21235ـ **الهیات** ۱۹۰/۴ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۴۶پ-۱۵۳ر) . در آن از جامی و «منتخب حلل» نیشابوری یاد شده است [ف. الهیات ۱ : ۲۵۷] .

21236ـ **دانشگاه** ۳۸۶۴/۶ : با تاریخ **۱۲۴۶-۱۲۵۳** در کشکول (ص ۱۱۸-۱۲۲) به نظم ، بنام کسان و حل آنها. **آغاز:** باسم صادق: خبر کن ما را از این اسم که چون او در آخر اسم

بیندازی اول و آخر اومساوی شود[ف. دانشگاه ۲۸۴۲:۱۲] .

معمانامه

ازسیدالفلاسفه رستم‌الحکما... محمد هاشم اصفهانی، آصف، که بگفتهٔ خودش هفت‌سال‌پیش از ظهور مهدی موعود درمحرم۱۲۵۴ نگاشته، و درآن ازسی نگارش‌خودنام‌می‌برد. نیمهٔ نخست آن معماهای خوداوست سپس ازدیگران. «رستم التواریخ»او بکوشش‌وپیشگفتار آقای‌محمدمشیری در۱۳۴۸خ‌چاپ‌شده‌است(بنگرید: شمس‌الانوار: ۱۶۳۹) **آغاز:** قال‌رستم‌الحکماءالالمعی‌النحریر المحقق‌الطالب‌للحق‌المقبل‌الی‌الانصاف والمدبر عن الاجحاف .

21240 ــ **دانشگاه**۴۶۴۱: نستعلیق‌خود نگارنده ، محرم **۱۲۵۴** ، ۸۵ گ ۸س [ف . دانشگاه ۳۵۷۶:۱۴] .

مفتاح‌الاسامی

دریک‌مقدمه وشانزده اصل ویک‌خاتمه، در معما . **آغاز :** حمدبیحد و ثنای بیعدپادشاهی راکه دیدهٔ روز دیده .

21241 ــ **قاهره**، دارالکتب۴۳۶۵س: بی‌تاریخ (گ۳۲‐۳۵) [ف . مخطوطات ۲ : ۱۶۹] .

مفردات=دستور معما

منتخب حلل مطرز

متن وگزیده‌هردو ازشرف‌الدین‌علی‌یزدی (بنگرید: حلل مطرز: ۲۱۸۱).واین‌گزیده را نیز بدستور همان سلطان ابراهیم‌نگاشته است. در دیباجهٔ‌آن‌آمده: تغییری درطرز تدوین‌ووضع ابواب آن داده ، وآنرا درجیبی وچهارحله و ذیلی ساخته است . **آغاز:** بعد از حمد وثنای دانایی‌که‌هرچه بنظم‌سلاسل وجود درآمده نام هستی .

21242 ــ **مجلس**۸۸۵: نستعلیق**۸۷۷**، بایادداشتی‌از ۹۲۵، آغازبرابر نمونه، ۱۸۱ گ ۱۴س . [ف مجلس۳: ۱۳۶] .

21243 ــ **بادلیان**M.۰۶۸۳/۲: باتاریخ محرم **۶۸۲** (؟)در دفتر . **فیلم**آن‌دردانشگاه ش ۱۰۰۶هست [فیلمها : ۵۵۳]

21244 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۶۶۳ : پیرامن‌سدهٔ **۹** ، آغازبرابر نمونه، ۱۴۱ گ۱۴س [ف . فهمی‌ادهم ۱: ۲۹۸].

منتخب شریف

ازشریف. **آغاز :**ای منشأ هراسم و معما نامت ــ سررشتهٔ حل‌هرمعما نامت.

(بنگرید : الفیهٔ شریف وایهام‌الشریف : ۲۱۷۹).

21245 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۱۷۳۴ : پیرامن‌سدهٔ **۱۰** ، ۹۳گ ۱۳س [ف . فهمی‌ادهم۱: ۲۹۹].

ن

نادره= تعریف معما

ازملاکوکبی بخارایی . بنام‌عبیدالله خان، بسال ۹۱۵، درمعما: اعمال تحصیلی،تکمیلی، تسهیلی باشواهد . **آغاز :** الهی‌سر نامه‌ها نام تست ــ نعیم دوعالم‌زانعام‌تست. . زرحمت‌به‌بخشای کوکبی .

بنگرید : ذریعه ۹: ۹۲۶ ــ صبح‌گلشن : ۳۴۵ ــ روزروشن: ۵۸۲ ــ تذکرهٔ حسینی: ۲۸۲ .

21246ـ دانشگاه ۳۹۰۸/۶: نستعلیق ۹۸۷ درسمرقند (۷۴ پ ـ ۸۱ر) آغاز برابر نمونه[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۹۶].

21247ـ قاهره، دارالکتب: ۱۰۷ ادب فارسی: بی تاریخ، آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان «تعریف معما» یادشده است(گ۶ـ ۱۶) [مخطوطات، نصرالله طرازی۱: ۲۰۵].

نود و نه نام خدا

از میرحسین نیشابوری(بنگرید: شرح دستور معمای نیشابوری، رکنی: ۲۱۹۳ونیز شرح معما لامعی: ۲۱۹۵). **آغاز**: (الله) نیست حدخامه ازنام اله ـ دم زدن باید زبان دارد نگاه.

212 8ـ مجلس ۸۷۸: نوشتهٔ اواخر سدهٔ ۹، نودونه بیت معماست درگزارش نودونه نام خدا، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳: ۱۲۶].

21249ـ اصفهان، سید محمد علی روضاتی: نوشتهٔ ابوالقاسم ۱۵ ج ۹۳۲/۱ در بلدهٔ طیبهٔ کاشان(۷۱ر ـ ۷۳ر) آغاز برابر نمونه. [نسخه‌ها ۵: ۱۳۷].

21250ـ مجلس ۵۶۱۶/۴: نستعلیق سدهٔ ۱۰ باتاریخ ۹۸۲ دردفتر(ص۳۸) آغازافتاده [ف. مجلس ۱۷: ۶۹].

21251ـ مجلس ۵۹۲۳/۳: نستعلیق با تاریخ ۱۱۰۶ دردفتر، آغاز وانجام افتاده، تنها ۹۱ بیت رادارد [ف. مجلس۱۷: ۳۱۲].

21252ـ تهران، ادبیات ۱۲۷/۳ د: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (۱۰۵ر ـ ۱۰۶پ) آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۱: ۴۳۰].

21253ـ سپهسالار ۲۸۷۸/۷: تاریخ یادنشده(۹۷پ ـ ۱۰۶پ)، آغاز برابر نمونه، سپس معماهای دیگران [ف. سپهسالار۵: ۶۰۹]

21254ـ قاهره، دارالکتب ۲۷ م مجامیع ترکی: بدون تاریخ (گ ۱۰ ـ ۱۳) معماهاییست در نام خدا. آغاز برابر نمونه [مخطوطات۱: ۱۶].

نود و نه نام خدا

از صدردیوانه، زنده در ۹۲۸. نودونه بیت ودرهر بیتی یکی ازنامهای خدا. **آغاز**: تا منورشد دل ازنام اله ـ بی گمان دل را بود سیمای ماه.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۲۱۵.

21255ـ سپهسالار ۲۸۷۸/۱: نستعلیق احمد فرزند حاجی علی وجهی انطاکی، ۹۸۷، (۲پ ـ ۵ر) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵: ۶۱۰].

بخش بیست و پنجم

دیوان

الف

دیوان آبرو

سیدمحمد اصغر علی آبرو.

21256ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۶۶: تاریخ یاد نشده، نظم و نثر اوست [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۸۸] منتقل شده به دانشگاه پنجاب.

دیوان آتشی = جنگنامه

که به آتشی، عبدی، سلمی، سلیمی نیز تخلص میکرده است. در بخش منظومه‌ها خواهد آمد.

دیوان آتشی

سیدطاهر خباز شیرازی مشهدی، زنده در ۹۱۰ درگذشته گویا ۹۲۸.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱ـ فرهنگ سخنوران: ۱.

21257ـ **آصفیه** ۱۱۴۹ دیوان: نوشتهٔ **۱۰۳۹**، درفهرست بنام: حکیم آتشی یاد شده است.

21258 ـ **دانشگاه** ۲۴۱۲: نستعلیق چلیپا ازسدهٔ **۱۲**. دارای ۳۵۰۰۰ بیت، غزل، رباعی، مطایبات، قصاید، خسرو و شیرین درفهرست آمده: سیدطاهر شیرازی و از نسخه برمیآید که تهی دست بوده و بهند رفته در بیجاپور نزد مصطفی خان وزیری بدست آورده، و از شعبده بازی یاد میکند که نزد شاه‌عباس بازیکرده و جاسوس عثمانیان بوده است، همچنین از اتهام او بهزندقه و از قهوه‌خانه‌های اصفهان [ف. دانشگاه ۹: ۲۱۵۳].

21259ـ **دانشگاه** ۱۵/۳۱۹۵: نستعلیق مرادعلی، ۱ محرم **۱۲۸۶** (۲پ ـ ۱۳۰پ)، ۲۵ قصیده است نخستین آن «قصیدهٔ ابن ملجم» از ابن حسام که تاریخ سرودن ۸۸۴ دارد است [ف. دانشگاه ۱: ۲۱۵۳].

21260ـ **مجلس** ۲۳۶۷: شکسته نستعلیق محمد باقر، **۱۳۰۶**، بایادداشت ملک‌الشعراء بهار، دارای: قصیده، تاریخ گردآوری بنا بر بیت پایان ۸۸۰ وشمارهٔ بیتها ۲۶۰۰ است [ف. مجلس ۸: ۸۰].

دیوان آتشی

21261ـ **تبریز**، ملی ۲۹۶۸: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۴].

دیوان آذر بیگدلی

حاج لطفعلی بیگ فرزند آقاخان (۱۱۷۴ـ

۹۳ یا ۱۱۹۵) . نگارندهٔ «آتشکدهٔ آذر».
بنگرید : ذریعه ۹:۳-فرهنگ‌سخنوران: ۲ - مؤلفین‌مشار ۵ : ۱۲۷-تاریخ تذکره‌های فارسی ، گلچین معانی:۳.

21262- **دانشگاه**۵/۳۴۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۱۳۱ - ۱۸۹) زرین با دو تصویر ، دارای: غزل‌است‌ورباعی‌ومثنوی وترجیع بند[ف. دانشگاه ۱۱ :۲۴۹۴] .

21263- **مجلس** ۱/۲۶۶۹ : نستعلیق و شکستهٔ سدهٔ **۱۲-۱۳**(ص۱-۲۲۸) ، ۴۵۰۰ بیت قصیده‌است [ف. مجلس۸ : ۴۳۰] .

21264- **دانشگاه**۱/۳۶۱۹ : نستعلیق میرزا محمد افشار ، **۱۲۱۸**(ص۱-۱۴۳ متن‌و هامش) دارای: قصیده‌وغزل [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۲۱] .

21265- **ملك** ۴۸۸۷ : نستعلیق‌محمد باقرفرزند حاجی علی‌اصغر متخلص به‌رشحه ، پنجشنبهٔ ۸ ج ۲ /**۱۲۳۲** ، زرین. دارای: غزل، رباعی ، ساقینامه ، مغنی‌نامه، مثنوی‌بازرباعی، ۱۸۰ گ ۱۷س[رؤیت] .

21266 - **ملك** ۵۱۱۲/۴ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، گزیده‌ایست‌از غزلهای‌او(۳۸ پ - ۵۲ر) [رؤیت] .

21267- **ملك** ۴۸۶۴ : شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۲۷۰گ ۱۷س[رؤیت].

21268-**موزهٔ بریتانیا** Or۸۵۰۷: سدهٔ **۱۳** [ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ :۶۷۷] .

21269-**مجلس**۲۳۶۸ : شکسته‌نستعلیق زین‌العابدین **۱۳۲۵** ، برای طاهر شیرازی ، دارای : قصیده وغزل‌ومثنوی‌ورباعی‌همه ۷۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۸۲].

دیوان آذری اسفراینی

نورالدین شیخ‌آذری، که‌یاد او در «جواهر الاسرار: ۱۱۱۵» گذشت .

21270- **کپنهاك**، سلطنتی: نستعلیق درویش شیرازی ، **۸۶۳** [نسخه‌ها ۵:۶۹۹].

21271-**پاریس**P۳۴۹ : سروده‌هاییست از او در جنگ نوشتهٔ **۹۰۲**. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۳۱۳ هست[فیلمها : ۵۹۳].

21272 - **ملك** ۵۹۳۸ : نستعلیق‌خوش **۱۰۷۳** . قصاید، غزلیات، رباعی ، ترجیع‌بند است زرین باچهارمجلس‌تصویر، ۱۶۰گ۱۵س [رؤیت] .

21273- **ملك** ۵۳۰۷/۱۶ . نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (ص ۴۵۰ - ۵۰۱ درهامش) همراه ۲۹ دیوان دیگر وچهارده‌سرلوح، ۳۱س. آغاز افتاده : نبی‌کجا شود وکی‌رسد الف‌برسول .

21274- **بادلیان** ۴۷ الیوت: نستعلیق ۲۵ رمضان **۱۰۲۰** ، ۱۹۵گ۱۵س. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۷۸هست[فیلمها : ۸۸].

21275 - **بنگاله** ، ایشیاتك ۱ دیوان (۷۰۱) : نستعلیق **۱۰۲۶**[ف. بنگال:۱۰۳].

21276 - **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۲۱ Add : نستعلیق ، **۱۲۰۱** در بنگاله، ۷۱گ ۱۹ س . **فیلم**آن در دانشگاه‌ش ۱۲۸۹ هست [فیلمها : ۸۷] .

21277- **بادلیان**۳۲۹/۶ الیوت: (گ ۱۰۲ - ۱۲۴)همراه دیوانهای : کاتبی ، امیر شاهی ، خیالی ، امیرمسعود، امیرسیفی، سعدی. **فیلم** آنها دردانشگاه ش ۸۷۴ هست [فیلمها: ۵۴۵] .

دیوان آرزو

سراج‌الدین‌علیخان ، که‌یاد او در «سراج اللغة: ۱۹۲۹» گذشت .

21278 - **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب SPI/VI۱۱۲ ۳۸۸۷ (۸۷۳): شکستهٔ ۲۱

ج ۲/۱۱۷۹ : **آغاز:** برملائك گشت واجب سجدهٔ این آستان[ف.عبدالله۲:۵۵۹]ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۰۶] .

دیوان آزاد

ناشناخته . درذریعه ازهشت‌سراینده بااین تخلص‌یاد شده است .

21279ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۸۱۵: نوشتهٔ **۱۲۳۱** [ایـرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۸] .

21280 ـ **شیراز** ، دکترخاوری۲مج: سدهٔ **۱۳**، ناقص [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۷] .

دیوان آزاد

سید محمد متخلص‌به‌آزاد،زاده‌در۱۸۴۷م در داکا، شاگرد آقااحمدعلی‌اصفهانی. به‌فارسی وارد ومیسروده است .

21281ـ **پاکستان**،دانشگاه‌داکا(۱۵۲ ف) DU ۱۳۹: نستعلیق‌سدهٔ **۲۰**م[ف.حبیب‌الله ۱۳۹] .

دیوان آزاد بلگرامی

میرغلامعلی‌فرزندسید محمدنوح‌که‌یاد اودر «غزلان هند : ۲۱۴۳» گذشت. بعربی وفارسی میسروده است .

21282ـ **آصفیه** ۸۳۰ دیوان: تاریخ یادنشده [ف .آصفیه ۳:۲۸۸] .

دیوان آسوده

محمدمهدی فرزندحاج حیدر علی‌شیرازی ادیب حکیم ، درگذشتهٔ ۱۳۲۰ .

بنگرید:ذریعه۹:۶ـفرهنگ‌سخنوران۵ .

21283ـ **تهران**،ادبیات ۳۳۹حکمت: نستعلیق خود سراینده . غزلهای اوست [ف . ادبیات۲:۱۶] .

21284ـ**شیراز**، آقای‌فروردین: نوشتهٔ تاج‌العلما پسر آسوده، ۹شعبان **۱۳۳۶**،دارای: مثنوی ، قطعه ورباعی [نسخه‌ها ۵:۲۷۷] .

دیوان آشفته

حاج محمدکاظم فرزندمحمدجعفرشیرازی درگذشتهٔ ۱۲۷۸ یا ۱۲۸۸ یا۱۲۸۷ .

بنگرید :ذریعه۹:۷ـ فرهنگ‌سخنوران : ۶ .

21285ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۱۸۳: نستعلیق،گویا نسخهٔ اصل، سدهٔ **۱۳** ازآغازیك صفحه افتاده . [نسخه‌ها۲ :۷۵] .

دیوان آشفته = دیوان عصار

دیوان آصف

ناشناخته . درفرهنگ سخنوران هشت‌تن بااین تخلص‌یاد شده است.

21286ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۱۹۷: نوشتهٔ بهیك‌خان**۱۱۴۹**، ۳۱ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۶۸].

دیوان آصف‌الدوله

میرمحمدیحیی‌علی‌خان فرزندنواب شجاع الدوله هندوستانی ، درگذشتهٔ۱۲۱۲ .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۷ .

21287ـ**موزهٔ بریتانیا**Or۱۱۶۶۳: نوشته**۱۳۰۴**. [ایرج‌افشار، نسخه‌ها۴:۶۸۱] .

دیوان آصفی

ناشناخته . شایدهمان قهستانی‌باشد.

89ـ21288ـ**مدینه**،عارف حکمة ۴۰و ۴۱ : تاریخ یاد نشده ، دونسخه است، ۳۸گ و۳۶گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۴] .

21290 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۳۵ : همراه دیوان‌اهلی، ۲۰۰گ[نسخه‌ها۵:۴۸۴] .

دیوان آصفی رامپوری

مولوی عبدالجبارخان ، آصفی، درگذشتهٔ ۱۳۳۷.

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۷.

21291ـ **آصفیه** ۲۱۴ قصاید : نوشتهٔ **۱۳۱۱** قصیده‌ایست درستایش نواب عمادالملك بهادر [ف. آصفیه ۴: ۵۱۶].

21292ـ **آصفیه** ۱۲۱۲ دیوان: کهن، تاریخ‌یادنشده [ف. آصفیه ۴: ۲۸۶].

دیوان آصفی قهستانی

خواجه آصفی فرزند خواجه نعمت‌الله هروی، ازشاگردان میرعلیشیر و بدیع‌الزمان میرزا ، درگذشتهٔ ۹۲۰ یا ۹۲۳ یا ۹۲۶ . بکوشش هادی ارفع در ۱۳۴۲ خ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۸ـ فرهنگ سخنوران: ۷.

21293 ـ **مشهد**، فرخ ۲۸۵ : نبشتهٔ سلطان محمد نور. سدهٔ **۹ـ۱۰** ناقص . [نسخه‌ها ۳: ۸۸].

21294ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۰ زکیه: نوشتهٔ **۹۳۸** گزیده‌ایست از آن (گ ۴۶پ ـ ۹۲) [مخطوطات ۱ : ۱۴۸] .

21295 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۹۶۶/۲ Or: نوشتهٔ **۹۷۷** [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴] .

21296ـ **تهران**، ملی ۸/ ۲۹۰ ف : نستعلیق حسین فرزند محمد خدابنده، **۹۷۹** (در ش۴) (ص ۵۴۷ـ ۶۱۰). غزلهای اوست به ترتیب تهجی ، زرین [ف. ملی ۱: ۲۸۴] .

21297ـ **ملك** ۵۹۷۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** ، زرین ، ۷۸ گ ۱۴س [رؤیت].

21298ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۲۶۹: سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷] .

21299 ـ **مجلس** ۸۴۳۲/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، همراه ۷ دیوان دیگر ، زرین [رؤیت] .

21300ـ **مشهد**، فرخ ۳۲۱: خوش خط، دریك مجموعه از سدهٔ **۱۰ـ۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۸۸] .

21301ـ **ملك** ۵۲۲۱ : نستعلیق شوال **۱۰۰۵** ، زرین . دارای غزلها به ترتیب تهجی، رباعیها ، ۹۵ گ ۹س [رؤیت] .

21302 ـ **دانشگاه** ۴۲۷۹ : نستعلیق عبدالعظیم فرزند خواجم قلی ، رمضان ۱۲۸ (**۱۰۲۸**) ، آغاز افتاده ، دارای: غزل و چهار رباعی و مستزاد ، رویهم نزدیك به ۲۰۰۰ بیت [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۷] .

21303 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۹ Spi/VI ۴۲۵۷ : نوشتهٔ عبدالرحمان فرزند تاج محمد ، ۶ع ۱/**۱۰۶۷** [ف .عبدالله ۲: ۴۹۸] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ : ۱۰۷] .

21304 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ppi/VI۵۷ ۱۵۷۱ (۴۳۹ف): نستعلیق ۱۴ع ۲/**۱۰۹۹** [ف.عبدالله ۲: ۳۱۳] .

21305ـ **عبدالحسین بیات:** نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، پیرامن ۱۳۰۰ بیت [نسخه‌ها ۶: ۹۰].

21306ـ **استکهلم** ، دانشگاه ۷: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۷۱۴] .

21307ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا (۱۰۶ ف) DU ۱۳۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م [ف . حبیب‌الله ۱: ۹۰] .

21308ـ **آصفیه** ۹۷۲ دیوان: نوشتهٔ **۱۱۶۹** [ف. آصفیه ۴: ۲۸۶] .

21309ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا (۱۰۴ ف) DU ۳۶۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م [ف. حبیب‌الله ۱ : ۹۰] .

21310ـ پاکستان، دانشگاه داکا (۱۰۵ ف) DU ۴۲۲: نستعلیق شیخ فخرالدین که در مجاهدپور میزیسته، در **۱۲۳۷** فصلی [ف. حبیب‌الله ۱: ۹۰].

21311ـ **دانشگاه** ۵۱۴۸: نستعلیق میرزا حسین‌خان آبدارباشی، شعبان **۱۳۰۴** در سپاهان، ۴۵ گ ۶ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۲۵].

21312ـ **مجلس** ۲۶۸۶/۲: شکسته نستعلیق غلامعلی تبریزی متخلص به عالی، **۱۳۱۳**، (ص ۲۲۹ ـ ۲۹۶)، پیرامن ۱۲۰۰ بیت غزل و رباعی دارد [ف. مجلس ۸: ۴۵۶].

21313ـ **مجلس** ۳۹۵: نستعلیق تاریخ یادنشده. دارای: غزل، ناتمام [ف. مجلس ۲: ۲۳۱].

21314 ـ **مجلس** ۴۳۷/۴: نستعلیق تاریخ یادنشده، زرین، باچهار دیوان دیگر، ۱۹۷ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲: ۲۵۵].

21315ـ **تبریز**، ملی ۲۹۰۸: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۴].

21316ـ قاهره، دارالکتب ۱۵ مجامیع: تعلیق، تاریخ یادنشده (گ ۵۷ ـ ۹۰) هامش [مخطوطات ۱: ۱۴۸].

21317ـ **آصفیه**، ۵۶ (؟) دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۲۸۸].

21318ـ **آصفیه** ۶۴۳ دیوان: انجام در رباعیها افتاده، درفهرست پدرسراینده خواجه مقیم یادشده وسال مرگش ۹۲۸، ۹۳ گ ۱۳ س [ف. آصفیه ۱: ۵۴۸ و ۳: ۲۸۸].

21319 ـ **بنگاله**، ایشیاتك ۲ دیوان (۱۳۶۰): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگاله: ۱۰۳].

21320ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا (۱۰۷ ف) DU ۱۰۸: شکسته آمیز نستعلیق [ف. حبیب‌الله ۱: ۹۱].

دیوان آفرین

آفرین. «درفرهنگ سخنوران: ۹» از پنج تن بااین تخلص یادشده است.

21321ـ **تبریز**، ملی ۳۶۷۴: نوشتهٔ یکشنبهٔ ۲۷ جوزای **۷۵۹** (؟) [نسخه‌ها ۴: ۲۹۴].

دیوان آقابابا = دیوان گرامی

دیوان آگاه قاجار

رکن‌الدوله اردشیر میرزا فرزندعباس‌میرزا فرزند فتحعلی‌شاه، که یاداودر «عروض: ۲۱۶۰» گذشت.

21322ـ **ملك** ۴۸۸۰: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بادیباجه‌ای به نثر ونظم. آغاز: و هوشبل ابن الغمام، ۱۰۰ گ ۱۰ س [رؤیت].

21323ـ **دانشگاه** ۴۴۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باسرگذشت سراینده مؤرخ ۱۲۷۱ که یکی ازدوستان اونوشته، سپس غزل و قصیده و ماده تاریخ، رویهم نزدیك ۱۷۰۰ بیت، ۱۰۱ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۲۹].

دیوان آگه

عبدالصاحب، مرید خواجه عبدالرحیم. دارای: غزل ورباعی.

21324 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۷۷Spi/VI ۴۰۱۷ (۸۱۷ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**. **آغاز**: لب ازگفتن‌فروبستن عجب‌کیفیتی دارد [ف. عبدالله ۲: ۵۳۰]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۰۷].

دیوان آملی = دیوان طالب

دیوان آهی

در ذریعه (۹: ۱۲ ـ ۱۳) ازچهارتن سراینده

با این تخلص یاد شده است.

21325ـ موزهٔ بریتانیا Or ۷۶۰۰: سدهٔ **۱۱** [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

دیوان ابجدی هندی

ملك الشعراء میرمحمداسماعیل‌خان. کلیات اودرسه جلد ۱۹۴۴ـ۱۹۵۱م چاپ شده است.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۱۲ ـ ف. مشار: ۷۱۴.

21326 ـ **بنگاله**، ایشیاتك ۳ دیوان (۷۰۶): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۳].

دیوان ابن اویس = دیوان احمد

دیوان ابن حسام قهستانی

محمدفرزند حسام، درگذشتهٔ ۸۷۵ یا ۸۹۳ در جوسف قهستان. سرایندهٔ «خاورنامه» نه ابن حسام خوافی سرخسی درگذشتهٔ ۷۳۷.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۰ـ فرهنگ سخنوران: ۱۴ ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۱۵۶.

21327ـ **ملك** ۵۱۵۵: نسخ ابوالمحجن محمدعلی، ذیقعدهٔ **۸۹۷**، دارای: قصیده، مثنوی، ترجیع بند [رؤیت].

21328 ـ **دانشگاه** ۴۱۱۳: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** دارای: قصیده و ترجیع، ۹۶ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۹۲].

21329ـ **ملك** ۵۳۱۵: نستعلیق، شعبان **۱۲۷۰**. نسخه بنام «مناقب الائمة» است، ۳۲۳ گ ۲۰ س [رؤیت].

دیوان ابن خاتون

محمدفرزندعلی عاملی، که یاداودر «توضیح الاخلاق قطبشاهی: ۱۵۸۷» گذشت.

21330ـ **مجلس** ۵۱۳۸: در «جنگ» گردآوری خود او پیرامن **۱۰۵۷** (گ ۶۲۸ـ ۶۳۷)، غزل ورباعی است، سروده‌های پراکندهٔ دیگر نیز در این جنگ هست که گویا ازخوداوست [رویت].

دیوان ابن عاقل

آغاز: حمد بی اندازه ذات پاك را ـ شکر بیحد خالق افلاك را ـ حمد وافر مرخداوند کریم ـ کو سمیع است و بصیر است وعلیم.

21331ـ **الهیات** ۲/۴۷۴د: نستعلیق عزیز فرزند یوسف ختلانی (درش ۹) در **۱۲۰۵** (درش ۴) (۵۷پ ـ ۱۱۰ر) [ف: الهیات ۱: ۵۵، ۳۰۸].

دیوان ابن عماد خراسانی

از روزگار حافظ و سلمان ساوجی، درشیراز میزیسته و «روضة المحبین» را بسال ۸۰۴ سروده است و بگفته‌ای در ۸۰۰ درگذشته است. واز هموست: ده نامه.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۷ـ فرهنگ سخنوران: ۱۴ـ همین دستك: ۹۸.

21332ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۳ـم ادب فارسی: نستعلیق فرصت غریب **۸۲۳**، در یك مجموعه، زرین [مخطوطات ۱: ۱۴۸].

دیوان ابن یمین

فخرالدین محمود، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۵» گذشت. در دیباجه‌ای که خود نگاشته مینویسد: دیوان من در جنگ شیخ الاسلام حسن (نه حسین) جوری ووجیه الدین مسعود در خواف در ۱۳ صفر ۷۴۳ بچنگ غارتگران افتاده سپس دوباره بسال ۷۵۳ دیوان خود را گردآورده‌ام. دیوان او چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۴ـ ف. مشار: ۷۱۴ـ نسخه‌ها ۴: ۲۴۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۵.

21333 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۱ م

ادب فارسی : تعلیق ابوسعید فرزند علی فرزند محمد محمودجرموکنی، ۲۰ صفر **۸۳۶**، مقطعات اوست دریك مجموعه [ف. مخطوطات ۲: ۱۷۶].

21334 ـ **ملك** ۱۳/۴۹۲۵ : نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی ، نزدیك **۸۴۲** (۱۳۶پ ـ ۱۹۰ر هامش) زرین، غزل و قطعه ورباعی است نامرتب [رؤیت] .

21335 ـ **قونیه** ۲۵۴۶/۸ : نستعلیق بهاءالدین فرزند سعید تاج‌الدین حاجی حسن فرزند بهاءالدین ... قمی درخطیب، دوشنبهٔ ۱ رمضان **۸۴۷** (ص۹۸ ـ ۲۱۱) قطعه‌های اوست. وپیش‌ازآن «دخمهٔ انوشیروان» بنظم ازهمو **فیلم** آنها در دانشگاه‌ش ۳۲۱ هست [فیلمها: ۴۵۳].

21336 ـ **تهران** ، مهدی بیانی : نبشتهٔ نزدیك **۸۵۰** با دیباچه‌ای از خود ابن یمین و اینکه دیوان او درجنگ شیخ‌حسن (نه‌حسین) و وجیه‌الدین در۷۴۳ ازدست‌رفته [نسخه‌ها ۴: ۲۴۶ هامش].

21337 ـ **مجلس** ۲۶۵۷/۵ : نستعلیق کهن درویشعلی دربخارا برمزار ناصر بخارایی در **۸۳۶** (۵۶۵ـ۶۴۸) ، ۱۴۰۰ بیت قطعه و رباعی ویك مثنویست [ف. مجلس ۸: ۴۰۳].

21338 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۴۶۴: نوشتهٔ **۸۹۹**، مقطعات اوست [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۷] .

21339 ـ **مجلس** ۹۳۵ : نیمهٔ یکم سدهٔ **۹** ، پیرامن ۱۵ هزار بیت دارد: ترکیب و ترجیع بند ، قطعه ، غزل ، رباعی ، مثنوی، بخشهای پنجگانه هیچ یك به ترتیب تهجی نیست ، ۴۳۴ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۳: ۲۰۴].

21340 ـ **مجلس** ۲۳۶۹ : نستعلیق کهن، سدهٔ **۹** ، انجام‌افتاده: دارای: غزل و رباعی همه پیرامن ۸۰۰ بیت ، زرین، ۲۷۳ص ۱۷س [ف. مجلس ۸ : ۸۳] .

21341 ـ **ملك** ۴۸۷۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، زرین ، ۳۴گ ۱۳س [رؤیت] .

21342 ـ **مجلس** ۸۵۴۶/۵ فهرست نشده : **۱۰ـ۱۱**. دردفتر: سبحة‌الابرار، رباعیات خیام ، دیوان شاهی ، دیوان سیفی، این‌دیوان که‌غزلهای اورا دربردارد می‌باشد [رؤیت].

21343 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۷۴۵/۲: سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، همراه دیوان شریف [نسخه‌ها ۴: ۶۷۸] .

21344 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۴ دیوان (۱۱۳۴) : نسخ **۱۰۵۵** [ف . بنگال: ۱۰۴].

21345 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۰۰۵Spi/VI۲۷ (۷۰۴ف) : نستعلیق عبدالله، ۵ ذیعقدهٔ **۱۰۸۴** ، آغازافتاده، ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۰۷ وف . عبدالله ۲: ۴۷۸] .

21346 ـ **ملك** ۴۸۳۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۵۲گ ۱۵ س [رؤیت] .

21347 ـ **مجلس** ۲۳۷۰ : نستعلیق عبدالله اشترخانی، سدهٔ **۱۱** بامهرمؤرخ ۱۱۱۹ (ابنعلی)، دارای: قطعه وغزل رویهم ۱۳۰۰ بیت، زرین [ف. مجلس ۸: ۸۴] .

21348 ـ **دانشگاه** ۳۵۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، آغاز وانجام افتاده ، ۵۲گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۵۲۷] .

21349 ـ **عبدالحسین بیات** : نستعلیق بابافرزند محمدحسین نسفی ، در **۱۱۳۹** دربلدهٔ شبرغان ، ۱۱۰گ ۱۱س [نسخه‌ها ۶: ۸۶].

21350 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۲۶Api/VI۳۳ (۳۶۴ف): نستعلین ۷۹ (**۱۱۷۹**) [ف . عبدالله ۲ : ۲۵۸].

21351 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۶۱ ، ۷۷۱ غـزل ـ ۹۹ ، ۸۷۱ حبیب : میانهٔ سدهٔ **۱۲** ، ش ۳دفتر ، ۷گ [مخطوطات

فارسیه، منظور احسن عباسی ۱:۴۹۶].
21352ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Api/VI ۳۳A ۲۲۷(۳۶۵): نستعلیق سدهٔ ۱۲ [ف. عبدالله ۲: ۲۶۰].
12353 ـ تهران، ادبیات ۲/۱۴۶ حکمت: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳، آغاز وانجام افتاده [ف. ادبیات ۲: ۴۴].
21354ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۲۱۴: سدهٔ ۱۲-۱۳ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷].
21355ـ تهران، ادبیات ۳/۲۴۹ حکمت: نستعلیق ابو تراب فرزند ابو القاسم حسینی الماسی، رمضان ۱۲۰۰، دارای مقطعات [ف. ادبیات ۲: ۴۴، ۵۴].
21356ـ مجلس ۲۳۷۱: نستعلیق خوش ۱۲۳۵ برای حسینقلی خان بگلر بیگی ایل افشار نوشته شده، دارای: قطعه بدون ترتیب همه ۱۷۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۸۵].
21357ـ دانشگاه ۴۵۱۲: نستعلیق آقا جانی آشتیانی پسر میرزا محمد قمی، ۱۲ ذیحجهٔ ۱۲۵۹ بدستور میرزا فضل‌الله وزیر خوی، قطعه‌های اوست [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۶۲].
21358ـ مجلس ۲/۲۶۸۰: شکستهٔ غلامرضا، ۱۲۷۵، (ص۸۱-۱۵۷)، ۷۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۴۴۷]. تنها غزلیات اوست [نسخه‌ها ۵: ۱۵۳].
21359ـ مجلس ۳/۲۶۰۰ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص۱۲۷-۱۴۱) مقطعات اوست [نسخه‌ها ۵: ۱۸۸].
21360ـ رضوی ۳۲۸ ادبیات: نستعلیق سدهٔ ۱۳ از دو نویسنده [ف. رضوی ۷: ۳۵۲].
21361ـ رضوی ۳۲۹ ادبیات: نستعلیق سدهٔ ۱۳ مقطعات اوست [ف. رضوی ۷: ۳۵۳].
21362ـ ملک ۵۶۶۹: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴، دارای: غزل، رباعی، ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ۶ ج ۱/۱۱۱۹ [رؤیت].
21363 ـ تهران، ملی ۱۰۳ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۴ دارای: دیباجهٔ خود او، قصیده، قطعه، غزل، همه نامرتب [نسخه‌ها ۴: ۲۴۵].
21364ـ مجلس ۳۳۹: نسخ تاریخ یاد نشده، با دیباچهٔ سراینده که در ۷۵۳ ساخته است، ۳۸۲ گ ۱۸س [ف. مجلس ۲: ۲۰۱].
21365ـ مجلس ۳۴۴: نستعلیق کهن تاریخ یاد نشده، دیباچه ناقص، سپس قطعه و رباعی، زرین، ۹۹ گ ۱۵س [ف. مجلس ۲: ۲۰۱].
21366ـ پاکستان، انجمن ترقی ارد ۳ ق ف ۲۰۰: تاریخ یاد نشده، ۲۰۶ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۶۸].
21367ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب pi/VI ۱۵۱ ۸۳۳ (۳۶۶ف): بی‌تاریخ، تازه [ف. عبدالله ۲: ۲۶۱].
21368ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ppi/VI ۵۶ ۱۵۸۲(۳۶۷ف): نیز بی‌تاریخ تنها مقطعات اوست [ف. عبدالله ۲: ۲۶۲].
21369ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب A Spi/VI۲۷ ۴۳۱۶(۷۰۵): نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۴۷۹] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۷].
21370 ـ قاهره، دارالکتب ۱۷۲ م ادب فارسی: بی‌تاریخ، مقطعات اوست (گ ۹۰ - ۱۱۵ دفتر) ۱۷س [ف. مخطوطات ۲: ۱۷۶].
21371 ـ استانبول، طوپقپوسرای

H . ۱۰۹۳/۵ : قطعه‌هایی ازوست [ف. فهمی ادهم ۱ :۳۱۲] .

21372ـ راشد افندی ۱/۱۲۸۱ : نستعلیق ، همراه «پندنامهٔ» امان‌الله. فیلم آنها در دانشگاه ش ۲۸۸ هست [فیلمها : ۴۵۰] .

دیوان ابو اسحاق = دیوان بسحاق

دیوان ابو تراب بیك

شاید همان فرقتی کاشانی باشد .

21373ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۰۰۶: سدهٔ ۱۱ ، [ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

دیوان ابو سعید ابو الخیر = رباعیات ...

دیوان ابو طالب

میرزا ابوطالب‌خان .

21374ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۹۴۵: نوشتهٔ ۱۸۰۴ م درفهرست آمده : اشعار اوست مخصوصاً مربوط به‌سفر اروپائی او [نسخه‌ها ۴: ۶۷۵] .

دیوان ابو الفرج رونی

ابوالفرج فرزند مسعود از مردم رون از دیهای سیستان، درگذشتهٔ ۴۹۲ یا ۵۱۰. چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۴۷ـف. مشار: ۷۱۵ـ مؤلفین مشار ۱ : ۲۰۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۱ .

21375 ـ چستربیتی ۱۰۳/۴ : در دفتری گویا نوشتهٔ ۶۹۹ [ف. چستربیتی ۱ :۴] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۸۶۵ هست [فیلمها: ۶۳۰] .

21376ـ مجلس ۴۸۴۱/۱ : نستعلیق هدایت‌الله قمی، ع۲/۹۹۶ (۱رـ۲۴ر) [رؤیت].

21377 ـ تهران ، ادبیات ۱۵۶/۷ حکمت : شکسته نستعلیق هندی، ۸ ع ۲ گویا ۱۰۰۷ دراحمدآبادهند ، مقابله شدهٔ ابوحیان فرزندعلی [ف . ادبیات ۲ :۱۱] .

21378ـ همدان، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۳/۸۰ : گویا ۱۰۱۷ (ص۳۱۴ـ ۳۶۸هامش) [نسخه‌ها ۵: ۳۴۵] .

21379ـ بادلیان ۲۸۲۷/۲۱ درجنگ مؤرخ ۱۰۲۱ـ۱۰۲۳ . فیلم آن‌در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها :۵۷۱].

21380ـ ملك ۴۹۶۳/۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۰۷ پ ـ۱۴۶ر) ، پیرامن ۲۵۶۰ بیت قصیده وغزل و رباعی دارد [رؤیت] .

21381ـ تهران ، ملی ۵۶۹/۱ ف : نستعلیق، گویاسدهٔ ۱۱ (ص۱ـ ۱۳۰) ، باسرگذشت سراینده درآغاز ، دارای قصیده وغزل [ف. ملی ۲ :۶۵] .

21382ـ تهران، ملی ۳۸ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، زرین. دارای: قصیده، قطعه، رباعی هریك نامرتب، ۱۲۷ ص ۱۴ س [نسخه‌ها ۴: ۱۵۷] .

21383ـ تهران، ادبیات ۲۴۰/۲ ج: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۳۸رـ۶۳ر) [ف. ادبیات ۱ : ۲۳۹] .

21384ـ مجلس ۵۹۷۶ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، ۳۸۷ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷ :۳۵۵] .

21385ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۴ Sip/VI ۴۶۶۰ (۶۱۵ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۱ [ف. عبدالله ۲ :۴۲۹] قصیده ورباعی است، انجام افتاده ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [دکترمحمد بشیر حسین ۱ :۱۰۷] .

21386 ـ پاکستان ، لاهور ، شیرانی ۶۲۹۷ : عبدالغفورفرزندسلیمان، بامهر ۱۱۱۵ .

دارای: قصید، غزل، قطعه وجز آن[مخطوطات، دکترمحمدبشیر حسین۱:۱۰۷] .

21387ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۹۵۸: نوشتهٔ **۱۱۵۴** [نسخه‌ها ۴:۶۸۲] .

21388ـ **تهران** ، ادبیات ۱۹۷ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** دارای : قصیده،قطعه،رباعی، ۷۹گ ۱۵س [ف.ادبیات ۱ :۲۳۹] .

21389ـ **دانشگاه** ۱۴۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، ۸۸ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۸ : ۱۱۵] .

21390ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴/۴۶۴: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۲۵**(۱۱۲ـ۱۶۶)[نسخه‌ها ۲: ۱۱۹] .

21391ـ **دانشگاه** ، ۴۱۳۷: نستعلیق صفر **۱۲۲۵** در تهران. دارای: قصیده ورباعی، نزدیك به ۱۶۰۰ بیت [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۱] .

21392ـ **مجلس** ۳۴۴: شکستهٔ **۱۲۳۱**، ۳۲قصیده وقطعه است ، ۳۰ گ۱۴س [ف.مجلس ۲ : ۲۰۴] .

21393ـ **مجلس** ۳۴۳: نستعلیق **۱۲۵۰**، ۱۲۸ گ ۱۹س[ف.مجلس ۲: ۲۰۴].

21394ـ **مجلس** ۹۳۶: شکسته نستعلیق بسیار خوب سیداحمدحسینی انجوی، **۱۲۵۵**، بخواهش میرزامحمدرضامیرزا بابا، پیرامن ۱۶۰۰ بیت ، زرین [ف . مجلس۳: ۲۰۸] .

21395ـ **ملك** ۵۲۳۸/۴ : نستعلیق محمد هاشم همدانی ، **۱۲۵۹** بدستورشاهزاده ایلدرم میرزا (۲۱۳پ ـ ۳۰۲ر) ، زرین [رؤیت] .

21396ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۱۸۱ : نستعلیق احمد فرزندمحمدفرزند صبور، ۱۴ع **۱/۱۲۶۴** [رؤیت] .

21397ـ **مجلس** ۳/۲۶۷۶: نستعلیق محمدصادق سرخوش ، **۱۲۶۴** ، (ص۱۱۱ ـ ۲۴۶) ، قصیده وغزل وقطعه ورباعی است [ف. مجلس۸ : ۴۴۲] .

21398ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری ۱ مج : نستعلیق **۱۲۶۹** [نسخه‌ها ۶: ۵۹۸] .

21399ـ **مجلس** ۲/۲۶۷۸ : شکسته نستعلیق مشتری طوسی ، **۱۲۷۱** ، (ص ۱۶۹ ـ ۳۱۳) ، دارای ۲۶۰۰ بیت قصیده وغزل وقطعه و رباعی [ف. مجلس۸: ۴۴۴] .

21400ـ **فرهاد معتمد** ۱۶۳ :شکسته نستعلیق محمد ابراهیم فرزند محمدعلی مشتری خراسانی ۲۵شوال **۱۲۷۲** درتهران[نسخه‌ها۳: ۱۷۸] .

21401 ـ **حقوق** ۳۶۲ج: نستعلیق ۲۹ رمضان **۱۲۷۵** ، ازروی نسخهٔ نوشتهٔ میرزاکوچك وصال ، زرین ، ۶۴گ ۱۵ س [ف . حقوق : ۱۰۹] .

21402ـ **رضوی** ۳۳۸ادبیات: نستعلیق عبدالعلی حسینی دوشنبه ۹رمضان **۱۲۷۸** [ف. رضوی ۷: ۳۵۷] .

21403 ـ **مجلس** ۲/۳۶۱۴ فهرست نشده: نوشتهٔ میرزامشتری طوسی **۱۲۹۴**[نسخه‌ها ۵: ۱۹۳] .

21404ـ **تهران**، ادبیات ۲/۱۶۳ ج: نستعلیق شکستهٔ محمدحسن فرزندجهانگیرخان سال بیگی قشقایی ، ۱۱محرم **۱۲۸۱** ،زرین، (۷۱ر ـ ۱۱۲ر) [ف . ادبیات ۱: ۲۳۹] .

21405ـ **مجلس** ۵۷۱۸ فهرست نشده: نستعلیق زیبای ۲۲ ج **۱/ ۱۲۸۴** در«کلیات»او [رؤیت] .

21406ـ **رضوی** ۳۳۷ ادبیات : نسخ سدهٔ **۱۳** بایادداشتی که این دیوان بخامهٔ ملاحیران یزدی است[ف رضوی ۷: ۳۵۶] .

21407ـ **دانشگاه** ۱/۳۷۲۷: شکسته

نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، نزدیك ۲۶۰۰ بیت [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۴] .

21408ـ **مجلس** ۳/۳۶۹۸ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** (ص۱۱۱–۲۵۵) [نسخه‌ها ۵:۱۹۵].

21409ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا (۶۸ ف) DU۲۷۵ : نستعلیق ۱ج۱/**۱۳۰۷** (۱۸۸۹ م) [ف . حبیب‌الله ۱ : ۵۷] .

21410 ـ **مجلس** ۱/۲۶۸۶ : نستعلیق ملك‌الشعراء بهار و سید علی شیرازی، با تاریخ **۱۳۱۳** در دفتر (ص۱–۱۴۴) [ف . مجلس۸: ۴۵۵] .

21411ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۹۵ : نستعلیق شنبهٔ ۱۱ ع۱/**۱۳۵۵** [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۵].

21412ـ **ملك** ۵۵۵۴ : شکسته نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** ، قصیده‌های اوست ، ۶۲ گ ۱۴ س [رؤیت].

21413 ـ **مشهد**، فرخ ۱۳۲ : تاریخ یاد نشده ، باسرگذشت سراینده [نسخه‌ها ۳: ۸۹].

21414ـ **آصفیه** ۹۶۸ دیوان : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه۴: ۲۸۶] .

21415 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۵ دیوان (۱۱۵۸): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۴] .

21416 ـ **پاریس** S . P . ۷۶۰/۲ نستعلیق [بلوشه ۱۵۵۶] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۰۹ هست [فیلمها: ۵۹۲].

21417ـ **استانبول**، حکیم اوغلوعلی پاشا ۶۶۹/۱۲ : تاریخ یادنشده همراه ۱ـ دیوان عبدالواسع جبلی ۳ـ شمس طبسی ۴ـ مجیر بیلقانی ۵ ـ ظهیر فاریابی ۶ ـ مسعود سعد ۷ـ ازرقی ۸ ـ امیرمعزی ۹ـ نجیب جرفادقانی ۱۰ـ رفیع لنبانی ۱۱ـ اثیر اخسیکتی ۱۲ـ ابوالفرج رونی.

فیلم آنها در دانشگاه ش ۱۷۰ هست [فیلمها : ۴۲۱] .

دیوان ابوالمعالی

میرزا ابوالمعالی .

21418ـ **مدینه**، عارف حکمهٔ ۲ : نوشتهٔ **۱۰۰۴** [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۹] .

دیوان ابوالوفاء خوارزمی

پیرفرشته ، درگذشتهٔ ۸۳۵ .

بنگرید : ذریعه۹: ۵۲ـ فرهنگ سخنوران: ۲۵ ـ نفحات‌الانس چ نولکشور: ۳۸۸.

21419 ـ **ملك** ۵۳۰۶ : نستعلیق از اواخر سدهٔ **۱۰** ، ترجیع بند و رباعیات است درپیرامن ۲۵۰ بیت ضمن یك جنگ [رؤیت].

دیوان ابوهاشم شیرازی

شیخ ابوهاشم فرزند مفید شیرازی، امام مسجد نوشیراز ، نگارندهٔ طب‌البله وذخرالسفه (مانند یخچالیه میرزا محمد علی مذهب).

21420ـ **دانشگاه** ۴۱۳۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، نزدیك به ۱۴۰۰ بیت سراسر هزل و شوخی، [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۱۱۲] .

دیوان اتابکی

سید امیر احمدخان اتابکی ، از دوستاران مشروطیت .

21421ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۸۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۴.

دیوان اثر

21422ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۷۲ : نستعلیق علینقی فرزند عیسای ممسنی، پنجشنبهٔ ۱۷ ذیحجهٔ **۱۱۱۷** [رؤیت] .

دیوان اثر دهلوی

محمد میر محمدی ، برادر کوچکتر خواجه

میردرد ، درگذشتهٔ ۱۱۹۵ یا ۱۱۹۶ یا ۱۱۹۹ یا ۱۲۰۲ . درذریعه و فرهنگ سخنوران درواژه اثر از او یاد نشده است .

21423ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱ اثر : نستعلیق آغازسدهٔ **۱۳** ، ۵۴ گ، سپس دیوان اردوی او ۳۶ گ [مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن‌عباسی ۲ :۱۲۹].

21424ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/۱۱۶۵/۴۲۱۸ : تاریخ یادنشده . تنها قصیده‌های اوست[ف . دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۵۱] .

دیوان اثرلاری

آخوندشفیعا ،که درنه‌سالگی به‌آبله نابینا شده ودرلاهور۱۱۱۳ویا ۱۱۲۰درگذشته‌است. وشیرازی بودن‌اوازسرودهایش بدست می آید[ابن یوسف] .

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۳ ،۵۳۱ـ فرهنگ سخنوران : ۲۵ـفارسنامه ۲ :۱۴۸ .

21425 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۶ دیوان (۵۱۲) : نستعلیق **۱۰۶۵**[ف.بنگال:۱۰۴].

21426ـ **لنین گراد** B۱۱۶۶ : نبشتهٔ **۱۰۵۵** ، همراه دیوان مدهوش ، **فیلم** آن در ملی هست [نسخه‌ها ۴:۱۰۲] .

21427ـ **مجلس**، ۱/۱۱۸۶: نستعلیق **۱۱۳۴** ، (ص۱ـ۱۷۴) آغاز و میان افتاده ، برگها مشوش دارای : مثنوی، قصیده ، قطعه ، غزل، رباعی، فرد است و پیرامن ۳۲۰۰ بیت . [ف . مجلس ۳ : ۶۶۷] .

21428ـ **ملك** ۶۳۶۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** آغاز و انجام افتاده ، جدول زر، پیرامن ۵۶۰ بیت غزل ، مثنوی ، قصیده درستایش امامان ، ماده تاریخ جلوس‌شاه سلطان‌حسین، تاریخ‌تالار شاه یادشده رادارد ، ۲۱ گ۱۴س[رؤیت].

21429ـ **تبریز**،ملی۲۹۹۵:درجنگ مؤرخ**۱۲۸۱ـ۱۳۱۴** ، سروده‌هاییست‌بفارسی‌و آذری ، ۸گ [ف. ملی تبریز ۱ :۷۴] .

21430ـ **رضوی** ۸۹۳۹ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ۱۰۱ گ ، اهدائی حکمت [نسخه‌ها ۵ :۳] .

دیوان اثیرالدین اخسیکتی

اثیرالدین،ازمردم سدهٔ ششم اخسیکت از از فرغانهٔ ترکستان، درگذشتهٔ ۵۶۲یا ۵۷۰ یا ۵۷۷ یا ۵۸۰ . بکوشش رکن‌الدین همایون فرخ در تهران ۱۳۳۷خ چاپ شده است .

بنگرید:ذریعه۹ :۵۴ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۶ ـ مؤلفین مشار: ۳۰۹ـ پیشگفتارچاپ از همایون فرخ .

21431ـ **تهران**،ادبیات۲/۲۰ :عکس نسخهٔ مؤرخ **۷۱۳** دیوان‌هند ش۱۳۲ (گ۱۹ـ۴۷) ۶۶۰۰ بیت [ف . ادبیات ۱ :۵۳۲] .

21432ـ**ایاصوفیا**۲۰۵۱/۱۳(۲۰۹): با تاریخ شوال **۷۳۰**درپایان«لمعات:12741» همراه دیوانهای : عراقی، جلال‌الدین عتیقی، نظامی ، شرف‌الدین شفروه ، عبدالـرزاق ، اثیرالدین ، کمال اسماعیل ، خاقانی،فاریابی، سعدی ، ناصرالدین‌بچه و گفتارها و سرودهای دیگر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها : ۴۱۰] .

21433ـ **مجلس** ۴۸۴۱/۷: نستعلیق زیبای هدایت‌الله قمی، ۱۴ ماه ؟ سال**۹۹۶**(گ ۳۳۹ـ۳۶۲) [رؤیت] .

21434ـ **مجلس** ۱۱۸۳/۱: نستعلیق زیبای غلامحسین جولاق در **۱۰۰۳**، (ص۱ ـ ۸۲) قصیده است وقطعه‌پیرامن ۲۶۰۰ بیت ،با چهار سرلوح‌درآغاز چهار دیوان.[ف. مجلس ۳ :۶۵۸] .

21435 ـ ملك ۴۷۳۳ : نستعلیق ۲۶ شعبان ۱۰۰۵، زرین،۱۵۳ گ ۲۱س[رؤیت].

21436 ـ دانشگاه۴۶۷۶: نستعلیق‌صفر ۱۰۱۲ (۱ ـ ۱۰۹) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۷] .

21437 ـ تهران، ملی ۱/۲۰۲ فهرست نشده: نستعلیق ... ابن‌شیخ احمد، در ۱۰۲۰، زرین (ص۱ـ۲۹۰) [نسخه‌ها ۶:۱۹۸] .

21438 ـ رضوی ۱/۹۶۵ ادبیات (۴۹۵۵): نوشتهٔ صدرالدین محمد فرزند جعفر علی‌معمار اصفهانی ۱۰۳۹ـ۱۰۴۱ پنجهزار بیت در ۲۲۶ص ضمن یك مجموعه [ف . رضوی ۷: ۸۱۲] .

21439 ـ مجلس ۲۳۷۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱ باتاریخ بخامهٔ دیگر ۱۰۸۱، زرین، دارای: قصیده و غزل و رباعی رویهم ۵۷۰۰ بیت [ف. مجلس ۸ : ۸۵] .

21440 ـ ملك ۱۵/۵۳۰۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۴۱۲ـ۴۴۹) با دیباچه‌ای در سرـ گذشت سراینده ، زرین[رؤیت] .

21441 ـ مجلس ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۲۲۷ ـ ۲۳۱ جنگ)، ۱۳۴ بیت[ف. مجلس ۸:۱۳] .

21442 ـ مجلس ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ ۱۱ در جنگ ۵۹۱ بیت[ف. مجلس۱۷:۳۵۵].

21443 ـ رضوی ۳۴۲ ادبیات: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، زرین . دارای: قصیده، قطعه، غزل، رباعی پیرامن ۲۷۰۰ بیت [ف . رضوی ۷ : ۳۵۸] .

21444 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۱۲ Or : سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹].

21445 ـ تهران ، ملی ۱/۲۰۵ فهرست‌نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۱ـ۶۰۷)، زرین [نسخه‌ها ۶ : ۲۰۵] .

21446 ـ بادلیان ۳۸ الیوت: نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ۸۱ گ ۱۶ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۰۰ هست [فیلمها : ۸۸] .

21447 ـ موزهٔ بریتانیا Or.۲۶۸: نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، ۲۰۸ گ. فیلم آن در دانشگاه ش۱۵۰۲ هست [فیلمها : ۸۸]

21448 ـ حکیم اوغلو علی پاشا ۱۱/۶۶۹: همراه «دیوان ابوالفرج: 21418» و جزآن . فیلم آنها دردانشگاه ش ۱۷۰ هست [فیلمها : ۴۲۱] .

دیوان اثیرالدین اومانی

عبدالله همدانی، ستایشگر سلیمان‌شاه ایوه که ازطرف مستعصم‌عباسی فرمانروایی کردستان را داشته . و درگذشتهٔ ۶۵۶ .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۴ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۶ .

21449 ـ دانشگاه۲۵/۱۸۸۳: نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین(۱پ ـ۵۷ر هامش)[ف. دانشگاه ۸:۴۸۹] .

21450 ـ مجلس۴/۱۱۸۳ : نستعلیق زیبای غلامحسین جولاق در۱۰۰۳، (ص۲۳۱ـ ۲۸۱) دیوان : قصیده، قطعه، غزل، رباعی است پیرامن ۱۶۵۰ بیت. باچهارسر لوح در آغاز چهار دیوان [ف. مجلس ۳:۶۵۸] .

21451 ـ تهران، اصغر مهدوی ۴/۱۱۳: نستعلیق امامقلی، با تاریخ ۱۰۰۶ دردفتر [نسخه‌ها ۲:۹۵] .

21452 ـ تهران ، ادبیات ۱۱/۱۵۶ حکمت :شکسته نستعلیق هندی، با تاریخ ۱۰۰۷ در دفتر [ف. ادبیات ۲: ۱۱] .

21453 ـ موزهٔ بریتانیا ۱/۴۸۴۶ Or : نستعلیق ۱۰۱۹ . فیلم آن دردانشگاه ش ۱۵۰۱ هست [فیلمها : ۶۰۷] .

21454ـ تهران، ملی۲/۲۰۲ فهرست نشده : نستعلیق ابن شیخ احمد بنی اسرائیل **۱۰۲۰** ، زرین (ص۲۹۳ـ۴۷۷) [نسخه‌ها۶: ۲۰۰] .

21455ـ **ملك** ۵۳۰۷/۱۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (ص۵۲۲ـ۵۶۳ متن)، بادیباجه‌ای درسرگذشت او ، زرین[رؤیت].

21456ـ **مجلس** ۲۳۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱۲۹ ـ ۱۳۵ جنگ) ۳۰۰ بیت است [ف . مجلس ۸:۱۳] .

21457ـ **مجلس** ۵۹۷۶ : جنگ سدهٔ **۱۱** ، ۲۸۲ بیت [ف. مجلس۱۷: ۳۵۵].

21458ـ**مجلس**۲۳۷۳ :شکسته نستعلیق خوش **۱۲۵۸** ،دارای: سرگذشت‌سراینده،قصیده وقطعه وغزل و ترجیع‌بند ورباعی، ۱۷۲۰ بیت [ف . مجلس ۸:۸۶] .

21459ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱/۳۳: نستعلیق عبدالله‌فرزند رئیس‌محمدجعفر، سه‌شنبه ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۲۶۳** [نسخه‌ها۲:۹۵].

21460ـ**تهران**، ملی۴/۲۰۸ فهرست نشده : تحریری سدهٔ **۱۳** (ص ۲۶۴ ـ ۳۰۲) [نسخه‌ها ۶ : ۲۱۱] .

21461ـ **تهران**، ملی ۱۵/۱۳۱ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۳۰۴ـ۳۲۰)گزیده‌ایست ازقصیده‌ها و غزل او[ف . ملی۱: ۱۲۹].

21462ـ **تبریز** ، ملی ۲۷۷۰ :تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۲۹۴] .

دیوان احسن

بلاغت احسن مستحسن .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۲۷ .

21463ـ**مدینه**،عارف‌حکمة۴۶: نسخهٔ گرانبها ، ۱۷۶گ [نسخه‌ها ۵:۴۸۵] .

دیوان احسن کشمیری

میرزا احسن‌الله ملقب به ظفر خان فرزند خواجه‌ابوالحسن ، ازروزگار اکبرپادشاه،سدهٔ یازدهم .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۵ـ فرهنگ سخنوران: ۲۷ .

21464 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۷ دیوان (۱۴۴۱) : نستعلیق‌تاریخ یادنشده . درفهرست آمده : دیوان احسن عنایت خان‌بن نواب ظفر خان‌کشمیری[ف . بنگاله : ۱۰۴].

دیوان احمد

باتخلص احمد ، شایدچندتن باشند.

بنگرید : ذریعه۹ : ۵۶، ۵۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۸،۲۹.

21465ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب psi/VI ۷۵ ۴۲۹۲ (۸۱۵): نستعلیق سدهٔ **۱۱** . **آغاز:** به‌بسم‌الله کنم‌آغازتوحیدات بیحد را [ف . عبدالله ۲:۵۲۸].

21466ـ **ملك** ۳/۵۲۲۶: نستعلیق بی تاریخ ، ضمن یك‌جنگ شعر، (۱۱پ‌ـ۱۲پ) چند غزلست باتخلص‌احمد. **آغاز:** دلی‌کومحرم سرالهست ـ یقین در هر دو عالم پادوشا هست [رؤیت] .

21467 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۸ دیوان (۷۵۷) : نستعلیق ، تاریخ‌یادنشده ، باتخلص احمد [ف. بنگاله : ۱۰۴] .

دیوان احمد جام = دیوان جامی

دیوان احمد جلایر

سلطان احمدفرزند شیخ اویس جلایر، با تخلص احمد و ابن اویس ، کشته در ۸۰۸ یا ۸۱۳ .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۷ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۹ .

21468 ـ عبدالحسین بیات ۵ مج: باتاریخ ۸۳۴ دردفتر (ص۶۷ ـ ۱۴۳)، آغاز افتاده ، زرین [نسخه‌ها ۶: ۷۱].

دیوان احمدخان

احمد خان بخاری .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۲۸ (میراحمد بخاری که بروزگار عالمگیر سدهٔ یازدهم میزیسته).

21469-70 ـ مدینه، عارف حکمة ۳۲ و ۳۴ : دونسخه ۷۵ گ و ۵۴ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۴] .

دیوان احمدیار

زنده در ۱۱۰۴ .

21471 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Spi/VI۹۸ ۴۴۲۷(۸۵۳ف): شکسته‌آمیز بی‌تاریخ . آغاز : الایاایها الساقی بیا شوشمع محفلها [ف.عبدالله۲: ۵۴۷] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۰۸] .

دیوان احول = دیوان فرید اصفهانی

دیوان اختر گرجی

احمدبیگ فرزند فرامرز بیگ، بروزگار فتحعلیشاه ، درگذشتهٔ ۱۲۳۲ .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۱ـ فرهنگ‌سخنوران: ۳۲ .

21472ـ ملك ۴۹۲۸: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، دارای : قصیده ، رباعی ، ترکیب ، ساقینامه ، هزلیات ، ۱۵۵ گ ۱۱س [رؤیت].

دیوان اختیار تربتی

قاضی اختیار، که بگفتهٔ سام میرزا قاضی القضاة هرات بروزگار میرزا حسین بایقرا (۸۴۲ ـ ۹۱۱) بوده است ، وبگفتهٔ میرعلیشیر در دادگاه مولانا نظام‌الدین دفترداری میکرده‌است ومادهٔ تاریخ (ساقی‌کوثر = ۸۹۷) ازو یادکرده‌است (بنگرید: شرح‌قصیدهٔ معجزات: ۱۲۴۵).

بنگرید: ذریعه۹: ۶۲ـ فرهنگ، سخنوران: ۳۲ ـ تحفهٔ سامی چ تهران: ۳۰ و۳۳ـ مجالس النفایس : ۹۵ و ۳۷۱.

21473 ـ دانشگاه ۲۲۵/۷: نستعلیق نیمهٔ‌سدهٔ ۱۰ (گ ۱۱۷ـ ۱۲۸)، ۴۰ غزل‌رویهم ۲۷۰ بیت دارد [ف . دانشگاه۲ : ۲۴۵].

دیوان اخضر = فدایی کزازی

دیوان اخگر = ترانه های اخگر

از سرهنگ احمدفرزندحاج‌ابراهیم آملی فرسیولاریجانی ، زاده‌در۱۳۰۸ق. مدیر مجلهٔ اخگر .

بنگرید: مؤلفین مشار ۱: ۳۴۹.

21474ـ رضوی ۲۱۳ ادبیات : نسخ محمدعلی مصاحبی نایینی‌عبرت، وافزوده هایی ازسراینده، ازسدهٔ ۱۴ درفهرست‌بنام«ترانه‌های اخگر» آمده است [ف.رضوی۷: ۲۴۷].

دیوان اخگر

ناشناخته. درفرهنگ سخنوران از دوازده تن بااین تخلص یادشده‌است.

21475ـ الهیات ۲۰۴ ج : نسخ سدهٔ ۱۴ ، ۱۰۲ گ ۱۹ ـ ۲۶ س[ف . الهیات ۱ : ۵۶] .

دیوان ادهم = دیوان عزلتی

دیوان ادهم صفوی

میرزاابراهیم، که‌بروزگار شاهجهان‌پادشاه (۱۰۳۷ـ۱۰۶۸) به‌هندرفته است، گویابامیرزا ابراهیم فرزندمیرزارضی ادهم تویسرکانی یکی باشد .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۴ـ فرهنگ سخنوران: ۳۴ .

21476 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۱۵۷ A ۹۲۳ (۵۱۸ف) : نستعلیق ۱۲۹۰ ، همراه دیوان علیرضا تجلی [ف. عبدالله ۲: ۳۶۶] .

21477 ـ بنگاله ، ایشیاتك ۹ دیوان (۶۷۲): نستعلیق تاریخ یاد نشده . در فهرست آمده : دیوان میرزا ابراهیم صفوی، ادهم [ف. بنگاله : ۱۰۴] .

دیوان ادیب پیشاوری

سیداحمد فرزند شهاب الدین رضوی (۱۲۵۵- ۳ صفر ۱۳۴۹). یکبار گزیدهٔ دیوانش در هامش «دیوان ناصر خسرو» و بار دیگر جداگانه بکوشش علی قویم در ۱۳۳۴ خ در ۳۲۲ ص چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۶۲ـ فرهنگ سخنوران: ۳۴ـ ف. مشار : ۷۱۵ .

21478 ـ مجلس ۸۳۶۰ فهرست نشده: بخشی از آن بخامهٔ سراینده است [رؤیت].

21479 ـ مشهد، فرخ ۱۶۰: نسخ عبرت نایینی ، سدهٔ ۱۴ ، دارای :قصیده‌ها ، قیصر نامه [نسخه‌ها ۳: ۸۹] .

دیوان ادیب صابر = دیوان صابر

دیوان ادیب کاشانی

سیدفرج‌الله فرزند سیدهاشم حسینی ، ناشر «منتهی‌الارب» در ۱۲۹۸ [دانش‌پژوه] . گویا همان جمرهٔ کاشانی ازدانشمندان روزگار ناصر- الدین‌شاه (۱۲۶۴- ۱۳۱۳) باشد. و بنگرید «صدرالحساب: ۱۸۳» درهمین دستك.

بنگرید :مؤلفین مشار۴: ۸۰۶ (سیدفرج‌الله جمرهٔ کاشانی هاشمی علوی فاطمی) ـ فرهنگ سخنوران : ۱۳۶ (جمرهٔ کاشانی).

21480 ـ تهران، ادبیات ۱۲ج: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، با یاداشت ۱۳۲۴ خ ، آغاز: بیای ساقی مهوش بده جامی و ناولها ـ که از یك جام می‌آسان تواند گشت مشکلها، ۳۴ گ ۱۷س [ف. ادبیات ۱: ۲۴۰].

دیوان ادیب گرمرودی

میرزا محمدحسین آذربایجانی، زنده بروزگار محمدشاه و ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) .

بنگرید : دانشمندان آذربایجان: ۳۳۰.

21481 ـ دانشگاه ۴۰۹۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴ ،کلیات اوست گردآوری علی‌محمد فرزند محمدحسن گرمرودی، با دیباچهٔ او درسرگذشت سراینده، شعرها بعربی وفارسی است ۳۴گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۳ :۳۰۷۷].

دیوان ادیب نیشابوری

عبدالجواد فرزند ملاعباس طوسی .که در مشهد خراسان میزیسته (۱۲۸۱-۱۳۴۴) ازاو مجموعه شعری بنام «لآلی مکنون» بچاپ رسیده است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۶ ـ ادبیات معاصر یاسمی : ۱۴ـ ف . مشار : ۲۸۶۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۶.

21482 ـ دانشگاه ۳۸۷۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴ ،۶۷گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۶۶] .

دیوان ارسلان طوسی

قاسم مشهدی ، درگذشتهٔ ۹۹۵، خود را از نوادگان ارسلان جاذی ازامیران محمود سبکتکین میدانسته وبنام او تخلص کرده است، درورارود میزیسته وبهندنزد اکبرشاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) رفته، درنستعلیق وماده تاریخ سازی استاد بوده

است و لقب میرعلی ثانی‌گرفته است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۷ ـ ۸۶۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۶.

21483 ـ **مجلس** ۹۴۲: نستعلیق بسیار خوب اواخر سدهٔ **۱۰**، زرین ، ۳۳ گ ۱۲ س [ف . مجلس ۳: ۲۱۵] .

دیوان ازرقی = دیوان شمس ازرقی

دیوان ازرقی هروی

حکیم افضل‌الدین (زین الدین) ابوبکر فرزند اسماعیل وراق ، درگذشته پیش‌از ۴۶۵. طغانشاه فرزند ارسلان فرمانروای هرات و میرانشاه فرزند قاورد سلجوقی را ستایش کرده است. بخشی‌ازآن چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۸ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۷ ـ ف. مشار : ۷۱۵ ـ تاریخ ادبیات، صفا ۲: ۴۳۲ .

21484 ـ **دانشگاه کمبریج** ۴/۱۷۲۴ Or : با تاریخ رجب **۶۰۴** در دفتر (گ ۹۳ ـ ۱۱۷). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۳۳ هست [فیلمها : ۵۴۱] .

21485 ـ **مجلس** ۳/۶۲۲۸ فهرست نشده : نستعلیق هدایت‌الله قمی ، ع ۲۴/**۹۹۶** (گ ۹۰ـ۱۱۹) [رؤیت] .

21486 ـ **ملک** ۴۸۲۹: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین ، ۵۹ گ ۱۷ س [رؤیت] .

21487 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳/۳۳۷۶ Or : نوشتهٔ زکی‌همدانی ، باتاریخ **۱۰۰۲** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۸۳ هست [فیلمها : ۵۸۹] .

21488 ـ **مجلس** ۲/۱۱۸۳: نستعلیق زیبای غلامحسین جولاق ، **۱۰۰۳** (ص ۸۵ ـ ۱۵۷) دارای : قصیده ، غزل ، رباعی پیرامن ۲۳۰۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۵۸] .

21489 ـ **تهران** ، ادبیات ۸/۱۵۶ حکمت : نستعلیق هندی **۱۰۰۷** [ف . ادبیات ۲ :۱۱] .

21490 ـ **مجلس** ۱۰۵۸ ـ ۱۰۵۹ ـ ۱: نوشتهٔ یحیی **۱۰۱۰** درشهر آکره (ص ۱ـ ۱۰۲)، پیرامن ۱۸۵۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۳۹۹] .

21491 ـ **رضوی** ۳۴۶ ادبیات: نستعلیق محمد حسین جنابذی ۲۰ محرم **۱۰۱۱** همراه چند دیوان دیگر جزو خلاصه‌الاشعار بوده که جدا کرده شده است، باسر گذشت ازرقی وابوالفرج رونی [ف. رضوی ۷: ۳۶۱] .

21492 ـ **بادلیان** ۱۱/۵۴ وینفیلد ۲۶۶۲: همراه «دیوان انوری 21692» نوشتهٔ **۱۰۱۲** وجز آن. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۱۱۴۱ هست [فیلمها: ۵۶۷] .

21493 ـ **تهران**، ادبیات ۶۸ د: نستعلیق محمد مؤمن ۲۰ رمضان **۱۰۱۳** ، ۲۲۱۱ بیت دارد ، ۷۷ گ ۱۷ س [ف . ادبیات ۱: ۲۴۴].

21494 ـ **دانشگاه** ۲/۱۴۰۸: نستعلیق شوال **۱۰۱۵**، بادوسر لوح زیبا (۴۵ پ ـ ۱۰۷ ر) با سرگذشت سراینده در دیباچه و سرگذشت غلامعلی آزاد بلگرامی ، ۱۰۷ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۸: ۸۵] .

21495 ـ **تهران**، ملی ۱/۱۸۹: تحریری **۱۰۴۵** (ص ۱ـ ۷۴) ۱۹ س سپس دیوان جمال الدین اصفهانی [نسخه‌ها ۶: ۱۹۳]. این نسخه در فهرست ملی ج ۱ ص ۱۹۰ بقلم نیامده است.

21496 ـ **ملک** ۱/۴۹۵۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱ پ ـ ۴۹ ر)، دارای ۱۷۳۰ بیت قصیده [رؤیت] .

21497 ـ **مجلس** ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۳۲۱ بیت در جنگ [ف . مجلس ۱۷: ۳۵۵].

21498 ـ **مجلس** ۲۳۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۶۴ ـ ۹۱ جنگ) ۱۴۳۸ بیت است [ف.

مجلس ۸ : ۱۳] .

21499ـ **تهران** ، ملی ۲/۵۶۹ ف : نستعلیق، گویاسدۀ **۱۱**(ص۱۹۵ـ ۳۱۰)، دارای قصیده ورباعی [ف . ملی۲:۶۶]

21500ـ **تهران**، ادبیات ۱۶۰حکمت: نستعلیق سدۀ **۱۱ـ۱۲** ، دارای، قصیده، رباعی پیرامن ۲۴۰۰ بیت [ف. ادبیات ۲ :۱۶].

21501ـ **تهران**، ملی۳۹فهرست نشده: تحریری متوسط سدۀ **۱۲** ، با مهر ناصرالدین شاه ، تنها قصیده‌ها را دارد ، ۱۲۵ ص ۲۱ س [نسخه‌ها ۴ :۱۵۸] .

21502ـ **مجلس**۲۴۹ : نستعلیق **۱۲۰۶**، دارای : رباعی ، قصیده ، ۶۱ گ ۱۷س [ف . مجلس ۲ :۲۰۷] .

21503ـ **تهران**، دانشسرایعالی،قریب ۱۰۳/۲ : نستعلیق **۱۲۱۹**، بادیباچه‌ای به نثر [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۰] .

21504ـ **مجلس** ۴۶۸۴/۱ : نستعلیق محمد... (پاك شده) ، محرم **۱۲۵۶** (ص۱ـ ۷۳) [رؤیت] .

21505ـ**رضوی** ۳۴۴ادبیات: نستعلیق سرخوش‌هروی که‌درمشهدمیزیسته ع۲۶/**۱۲۶۱**، ۸۰ گ [ف . رضوی ۷ : ۳۶۰].

21506ـ**مجلس**۳۴۸: نستعلیق **۱۲۶۱**، با فهرست درآغاز ، ۷۷ گ۱۵س [ف . مجلس ۲ :۲۰۷] .

21507 ـ **سپهسالار** ۳۷۶ : نستعلیق **۱۲۶۱** ، تنها قصیده‌ها را دارد، ۱۷۹۵ بیت، ۵۵ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار۲ :۵۵۶].

21508 ـ **موزۀ بریتانیا** ۲۹۹۵/۱ Or: با تاریخ ۱۰رمضان**۱۲۶۴** دردفتر.فیلم آن دردانشگاه ش۱۴۷۱و۷۰۲هست [فیلمها : ۵۲۵ و۶۰۶] .

21509 ـ **مجلس** ۶۲۴۳/۲ فهرست نشده : نستعلیق محمدعلی طباطبائی بید گلی کاشانی، **۱۲۷۳** (۱۰۳ر ـ ۱۷۷ر) [رؤیت] .

21510 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۲ : نستعلیق مصطفی‌قلی بروجردی‌متخلص‌به‌گوهری، چهارشنبه ۴ ع ۱/ **۱۲۷۵**، دارای : ۲۲۰۰ بیت [ف . دانشگاه ۱۳ :۳۰۷۰].

21511ـ **آصفیه** ۹۴۳ دیوان : نوشتۀ ایرانی ، **۱۲۷۹**، ۶۲ گ ۱۷ س [ف . آصفیه ۱ :۵۴۹] .

21512ـ **مجلس**۹۴۰ـ۹۴۱ : نستعلیق میرزا راقم ، **۱۲۸۷** بدستورحاج محمدابراهیم مشتری ، بایادداشتی ازمشتری دربارۀ نویسنده در۱۲۹۹، دارای: قصیده، قطعه، رباعی، پیرامن ۱۸۵۰ بیت [ف. مجلس ۳ :۲۱۴] .

21513ـ **رضوی** ۳۴۳ ادبیات: نسخ ملاحیران یزدی ، **۱۲۸۸**، ۴۰ گ[ف . رضوی ۷ :۳۵۹] .

21514ـ **رضوی** ۳۴۵ادبیات: شکسته نستعلیق محمودکرمانشاهی، شعبان**۱۲۹۴**، ۴۰ گ [ف . رضوی ۷ :۳۶۰] .

21515ـ **ملك** ۵۰۲۳ : شکستۀ خوش عبدالحسین قاجار، ۲۶صفر **۱۲۹۵**،۵۵گ۱۳ س [رؤیت] .

21516ـ**تهران**،ادبیات۲۲۲ج: شکسته نستعلیق **۱۲۹۶**، ۶۲ گ ۱۵ س [ف . ادبیات ۱ : ۲۴۴].

21517ـ **ملك** ۵۱۷۴: شکسته‌نستعلیق سدۀ **۱۳**، ۸۸ گ۱۲ س [رؤیت] .

21518ـ **سنا**۹۲/۲: نستعلیق سدۀ**۱۳**، زرین [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۷].

21519ـ **تهران**، ملی۲/۲۰۱ فهرست نشده: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** (ص۱۵۰-۲۴۶) ۱۵ س [نسخه‌ها ۶ : ۱۹۷].

21520ـ **تهران**، ملی۲۲۳ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳**، قصایداست بدون ترتیب، ۶۳گ ۲۱س [ف. ملی۲:۱۳۲].

21521ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۹۲: نستعلیق ج ۲/**۱۳۰۵** [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۶].

21512ـ **مجلس** ۹۳۹: نسخ خوب عبرت نایینی، **۱۳۳۶** برای سردار اعظم خراسانی، دارای: قصیده، قطعه، رباعی، پیرامن ۲۴۰۶ بیت، ۹۹گ ۱۳ س [ف. مجلس ۳:۲۱۳].

21513ـ **مجلس** ۴۱۵۸: نسخ همان عبرت نایینی، **۱۳۴۲** برای سیدنصرالله تقوی، دارای: قصیده، قطعه، رباعی، ۲۳۵گ ۱۱س [رؤیت].

21514ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری ۱ مج: نستعلیق میرزا عبدالحسین اعتماد الملك [نسخه‌ها ۶:۵۹۶].

21515ـ **مشهد**، فرخ ۱۷: تاریخ یاد نشده، ازروی چندنسخه تکمیل شده [نسخه‌ها ۳: ۸۹].

21516ـ **آصفیه** ۹۴۳ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳:۲۸۸].

21517ـ **حکیم اغلوعلی پاشا** ۶۶۹/۷: تاریخ یاد نشده. همراه «دیوان ابوالفرج:21418» وجز آن. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۱۷۰ هست [فیلمها : ۴۲۱].

21528ـ **مدینه**، عارف حکمة ۳۹: ۳۵گ [نسخه‌ها ۵:۴۸۴].

دیوان اسد

21529ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۴۳۷: سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴].

دیوان اسرار سبزواری

حاج ملاهادی، که یاد او در «اسرارالحکم: ۷۳۲» گذشت. در ۱۲۹۹ و پس از آن چندبار چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۷۱۵.

21530ـ **حقوق** ۲۵۹ج: شکسته نستعلیق عبدالعلی آهی، در روستای آرام کلای هزارپی آمل مازندران، پایان محرم **۱۲۱۸**، ۹۵گ ۱۱س [ف. حقوق: ۱۱۵].

21531ـ **مجلس** ۱/۲۶۷۷: نستعلیق عبدالوهاب، **۱۲۶۵**، (ص۱-۵۰)، غزل و ترجیع ورباعی وساقینامه و مثنوی ومناجات است [ف. مجلس ۸:۴۴۳].

21532ـ **ملك** ۴۹۳۰/۲: نسخ آقابزرگ خراسانی، غرهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۷۸**. (۷۰پ-۱۳۳ر) غزلها بترتیب تهجی سپس ترجیعها، رباعیها، وساقینامه ومثنوی دیگر درحکایت، پیرامن ۱۷۳۰ بیت [رؤیت].

21533ـ **مجلس** ۲۲۷۵: شکسته نستعلیق بد، محمدحسین، **۱۲۷۹**، دارای: غزل ورباعی ویك ترجیع بند ومثنوی، [ف. مجلس۸:۸۸].

21534ـ **سبزوار**، سید محمد حسن فرزند سیدمهدی علوی: خامهٔ میرزارجبعلی فرصت پسر رخصت سبزواری در **۱۲۸۷**. [ذریعه ۹: ۷۲].

21535ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۹۷: میرزا حسین وقایع نگارهمدانی، عاصی، بروزگار سراینده ع ۱/**۱۲۹۱**، ۱۰۴گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

21536ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۷۸ Or: نوشتهٔ **۱۲۹۴** [نسخه‌ها ۴:۶۸۲].

21537ـ **همدان**، قاسم برنا : سدهٔ **۱۳** انجام افتاد [نسخه‌ها ۵:۳۷۴] .

21538ـ **مجلس** ۲۳۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با یادداشت دکتر غنی ، دارای : غزل و رباعی و ترجیع و ساقی نامه و مثنوی رویهم ۱۴۵۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۸۸] .

21539ـ**حقوق**، ۲۶۰ج: نستعلیق عبدالله، **۱۳۱۸** ، سپس سروده‌هایی از دیگران، ۸۳ گ ۱۴ س [ف . حقوق : ۱۱۵] .

21540ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، غزل و رباعی و ساقینامه است [رؤیت] .

21541 ـ **مجلس** ۳۵۰: نستعلیق تاریخ یادنشده، یك مصرع از آغاز افتاده، ۵۷گ ۱۷ س [ف. مجلس ۲:۲۰۷] .

دیوان اسعد افندی

شیخ‌الاسلام .

21542ـ **آصفیه** ۶۲۵ دیوان: تاریخ یاد نشده ، خوش ، زرین[ف. آصفیه۳:۲۸۸] .

دیوان اسفرانک = دیوان سیف

دیوان اسیر

21543ـ **مشهد**، فرخ ۲۷۷: تاریخ و نشانی بیشتر یادنشده ، دارای غزل [نسخه‌ها ۳: ۸۹] .

دیوان اسیر اصفهانی

میرزا جلال فرزند میرزا مؤمن شهرستانی، داماد شاه‌عباس یکم ،درگذشتهٔ ۱۰۴۹ .دو بار در هند ۱۸۹۷م و ۱۲۹۶ق چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۴ـ فرهنگ سخنوران: ۴۱ ـ ف . مشار: ۷۱۶ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۹۵ ، ۹۶ .

21544ـ**مجلس** ۳۵۱: نستعلیق **۱۰۶۲**، دارای : غزل ، قطعه ، ۳۲۵گ ۲۰ س [ف . مجلس ۲:۲۰۸] .

21545 ـ **ساری** ، طاهـری شهاب : نستعلیق نزدیك بروزگار سراینده،زرین، دارای: قصیده وغزل و رباعی و مثنوی ، ۴۶۹ص ۱۵س [نسخه‌ها ۶ : ۶۱۸] .

21546ـ**ملك** ۵۴۴۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱پ ـ ۶۱پ) . غزلها وقطعه‌ها ورباعیها درهم و به‌ترتیب حروف قافیه‌است [رؤیت] .

21547ـ **آصفیه** ۱۱۹۲دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۱۰۰** [ف. آصفیه۴:۲۸۶].

21548 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۳۷۸/۳۷۴ : نوشتهٔ خوش سدهٔ **۱۱**: قصیده‌های اوست [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۵۱] .

21549 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۸۱Spi/VI ۳۶۴۱(۸۲۱): نستعلیق سدهٔ **۱۱**. **آغاز:** ای‌گلشن از بهار خیال توسینه‌ها [ف. عبدالله۲ : ۵۳۲]ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف . دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۰۸].

21550 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۸۱ Spi/VI ۳۱۵۳(۸۲۲) : نستعلیق، سدهٔ **۱۲** . دارای غزلها .

21551 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۸۱ Spi/VI ۴۰۹۶ (۸۲۳) : نستعلیق سدهٔ **۱۲** انجام افتاده [ف. عبدالله۲ : ۵۳۲ ـ ۵۳۳] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمدبشیر حسین ۱:۱۰۸] .

21552 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۶۰ Api/VI ۲۵۵(۴۹۵) : نستعلیق سدهٔ **۱۲** . **آغاز:** گر پسندند بتان دیدهٔ حیرانی را [ف . عبدالله۲:۳۵۱] .

21553ـ **تهران** ، ملی ۲۰۳/۱ ف :

نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱–۶۲۰). دارای: غزل، رباعی [ف. ملی۱ : ۲۰۱].

21554– **پاکستان**، دانشگاه داکا (۱۲۳ ف) DU ۲۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م [ف. حبیب‌الله ۱ : ۱۰۵].

21555 – **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۵۲ pi/VI ۹۰۶ (۴۴۸): نستعلیق ۱۸ج **۱۲۸۷/۲** غزلهای اوست [ف. عبدالله ۲ : ۳۱۹].

21556– **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۲۹ اسیر: شکستهٔ شیخ عطاءالله از آغاز سدهٔ **۱۳**، **آغاز**: ای گلشن از بهار خیال تو سینه‌ها، ۷۶گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲ : ۸۶].

21557– **مدینه**، عارف حکمة ۳۶ : تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده، ۵۲گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۴].

21558– **بنگال**، ایشیاتك b۱۰دیوان (۶۸۳) : نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۴].

21559 – **بنگال**، آسیایی b۱۱دیوان (۷۳۷) : شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۴].

21560 – **بنگال**، آسیایی ۲ قصاید (۱۳۷۴) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، قصاید او و سروری است [ف. بنگال: ۱۱۸].

21561– **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۹ pi/VI۵۷۲ (۴۹۶): نستعلیق بی تاریخ، تازه.

21562 – **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B.C ۲۹ pi/VI ۱۶۷۵/۱۶۹۷ (۴۹۷): نستعلیق، بی تاریخ [ف. عبدالله۲: ۳۵۲].

دیوان اسیر (ورامینی)

میرمحمدقاسم، درگذشتهٔ ۱۰۰۹ یا ۱۰۱۰.

(بنگرید : حساب : ۱۶۴).

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۴۱.

21563– **همدان**، اعتمادالدوله ۲۳۹ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**، در فهرست آمده قاسم اسیری اصفهانی نافجی [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳].

21564– **قاهره**، دارالکتب ۴۹ ادب فارسی: نستعلیق محمدامیر **۱۲۰۵**، در مجموعه، **آغاز**: ای نام تو نقش لوح جانها–درمانده بوصف تو زبانها. در فهرست آمده : محمد قاسم اسیر درگذشتهٔ ۱۰۱۰ [مخطوطات ۱ : ۱۴۸].

دیوان اسیری

21565– **دانشگاه** ۳/۴۶۹۵: نستعلیق، با تاریخ **۱۰۸۷** در دفتر (ص۱۸۲–۱۸۸) غزل است [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۴۲].

21566– **موزهٔ بریتانیا** Or۸۳۶۸: سدهٔ **۱۱–۱۲** [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۷].

21567– **موزهٔ بریتانیا** ۱/۷۷۶۷ Add : نستعلیق. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹۹ هست [فیلمها : ۵۹۱].

دیوان اسیری لاهیجی

شمس‌الدین محمد نوربخشی، که یاد او در «شرح بیتی ازدهلوی : ۱۲۱۹» گذشت.

21568– **سپهسالار** ۲۴۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. سپهسالار ۴: ۴۷۱].

21569– **مجلس**۲/۱۱۸۷ : نسخ محمد فرزند فاضل سبزواری، در **۱۲۱۸**. (ص۲۰۹–۳۱۵) ۴۱ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۷۰].

21570– **دانشگاه**۱/۵۲۷۳: نستعلیق عباس فرزند محمد علی دزفولی، در ۶ ذیقعدهٔ **۱۲۲۲** (۲پ–۱۸۷ر) دارای : غزل و ترکیب بند و رباعی و مثنوی [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۹].

21571– **دانشگاه** ۱/۳۰۸۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱–۷۸) نزدیك به ۱۳۰۰

بیت [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۲۶] .

21572 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۶۲۱۰: بی‌تاریخ [مخطوطات، دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۸] .

دیوان اشتها (سرگشته)

میرزا عبدالله فرزند فریدون گرجی اصفهانی (اصفهان ۱۲۴۵ـ ۱۲۸۹) . که نخست سرگشته وسپس اشتها تخلص کرده است . بروش بسحاق اطعمه دربارهٔ خوراگیها میسروده است. دیوان او را میرزا نصرالله فرزند محمدشفیع خوشنویس اصفهانی گرد آورده ، ودیباجهٔ آن را علیمحمد منشی فرزند محمدعلی منشی نگاشته است. دیوان او در ۱۲۸۲ و پس از آن چند بار چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۴۰ـ فرهنگ سخنوران: ۴۲ ـ مؤلفین مشار ۳: ۹۸۱ .

21573ـ **مجلس** ۹۴۳ شکسته نستعلیق میرزا فتح‌الله پسر میرزا نصرالله (نوهٔ شیخ قاسم نجفی) آغاز **۱۲۹۲** پایان **۱۲۹۴** ، با دیباجهٔ نثری میرزا نصرالله ، ۵۴ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۳: ۲۱۷] .

21574 ـ **موزهٔ بریتانیا** 11661 Or : سدهٔ **۱۳** [ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۱] .

21575 ـ **مجلس** ۳۴۶۴/۱ فهرست نشده : **۱۳۵۸** (ص۲ـ ۷۰) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۵] .

دیوان اشراق اصفهانی

میرداماد، که یاداودر «امانت الهی: ۴» گذشت. گردآوری احمد علوی بادیباجه‌ای ازاو [نسخهٔ ملك] دیوان او در اصفهان ۱۳۱۰ خ در ۷۷ ص چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۶ـ فرهنگ سخنوران: ۴۲ ـ ف . مشار : ۷۵۹ .

21576ـ **ملك** ۴۹۸۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با دیباجهٔ احمدعلوی ، زرین ، باچهار مجلس تصویر تازه ، ۷۵ گ ۱۱ س [رؤیت] .

21577 ـ **رضوی** ۳۴۷ ادبیات : در «کلیات» او مؤرخ **۱۳۵۲** [ف . رضوی ۷ : ۳۶۲] .

21578ـ **سنا** ۱۴۵ : نستعلیق عبدالرحیم فرزند حاجی میرزا محمدحسن حسینی خوزانی نوادهٔ میرداماد ، ع **۱۲۹۸/۱** ، گردآوری یکی از فرزندان اوبدستور شاه‌صفی . دارای قصیده ، غزل ، مثنوی، رباعی، ماده تاریخ وشعرهایی از میرزا محمد اشرف حسینی نوادهٔ میر داماد در استقبال شعر نیای خود [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۳] .

دیوان اشراق مراغه‌ای

میرعبدالفتاح شیخ‌الاسلام موسوی، درگذشتهٔ ۱۱۷۵ . در سروده‌های ترکی خود به فتاح و درفارسی اشراق تخلص می‌کرده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۷و۸۰ـ فرهنگ سخنوران : ۴۳ .

21579ـ **رضوی** ۵۰۱ ادبیات (۴۹۰۲): نستعلیق تیمور فرزند نجفقلی خان قاجار مراغه‌ای، عاجز، شعبان **۱۳۱۲** دارای: قیامت‌نامه، سروده‌های ترکی، ساقینامه، ریاض‌الفتوح، غزل [ف. رضوی ۷: ۴۷۶] .

21580ـ **تبریز** ، ملی ۲۸۳۰ : نسخ تعلیق ، تاریخ یادنشده ، سروده‌هاییست بفارسی و آذری ، مصیبت، ۶۱ گ ۱۴ س [ف. ملی تبریز ۱: ۷۳] .

دیوان اشرف مازندرانی

ملامحمدسعید، که یاداودر «کلیات: ۱۸۴۶» گذشت .

21581ـ **رضوی** ۳۴۸ (۴۵۸۹) : در

«کلیات» مؤرخ ۱۰۸۳ او [ف. رضوی ۷ : ۳۶۳] .

21582ـ تهران ، ملی۲۰۰۶ فهرست نشده : در «کلیات» مؤرخ ۱۰۹۶او[ف.رضوی ۷: ۳۶۶].

21583ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۷۵۳: نوشتهٔ ۱۲۴۰ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۸] .

دیوان اشری

ستایشگر فتحعلی‌شاه‌ونایب‌السلطنه‌ومحمد شاه وناصرالدین‌شاه، زنده در۱۳۰۵. سرایندهٔ «شاهنامه» وجز آن .

بنگرید: ذریعه۹: ۷۹ـ فرهنگ سخنوران: ۴۴ .

21584ـ مجلس ۹۴۴ : نستعلیق‌خوب بی‌نام و بی‌تاریخ، گویا به‌خامهٔ سراینده، پیرامن دهزار وپانصد بیت درقصیده و غزل و رباعی و مثنویست، ۳۰۷ گ۱۸س[ف. مجلس۳: ۲۱۹].

21585ـ تبریز ، ملی ۲۶۶۶ :تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۴] .

21586 ـ بنگال ، ایشیاتك۱۲دیوان (۱۱۵۵): نستعلیق، تاریخ یادنشده[ف. بنگال: ۱۰۴] .

دیوان اصغر نهاوندی

علی اصغر ، از سدهٔ سیزدهم ، متخلص به اصغر .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۵۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۵ .

21587ـ مجلس۱۰۲۹ : نستعلیق‌محمد حسن‌فرزندعلی‌اصغرنهاوندی(شایدپسرسراینده) در ۱۳۲۴ . دارای : غزل (بترتیب حروف) مخمس ، قصیده ، رباعی، مثنوی دویهم‌پیرامن ۲۴۰۰ بیت ، ۸۳ گ ۱۵س [ف . مجلس ۳ : ۳۵۸] .

دیوان اطهری

اطهرخان فرزند امیرنظام‌الدین. درذریعه و فرهنگ سخنوران مادهٔ اطهر از او یاد نشده است .

21588 ـ مدینه ، عارف حکمت۳۴: تاریخ یادنشده . درفهرست‌آمده : دیوان اطهر [نسخه‌ها۵ : ۴۸۶] .

21589ـ بنگال ، ایشیاتك ۱۳ دیوان (۷۳۳) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده ، درفهرست آمد : دیوان‌اطهری ... [ف. بنگال: ۱۰۵].

دیوان اطهری شیرازی

بوداق‌شیرازی‌اصفهانی(۹۹۱ـ زنده۱۰۶۱). دارای قصیده‌هایی درستایش پیامبر و امامان و شاهان‌صفوی، که‌هریك‌را نامی‌جداگانه‌داده‌است: وردالابرار، ضیاء القلوب ، منتخب النفایس ، تحفةالخیال ، امواج‌العباد ، فخر السالکین ، افتخارالملوك ، تحفةالاغنیا ، انوارالعیون ، سویداءالبصر .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۰ـ فرهنگ سخنوران: ۴۶ .

21590 ـ سپهسالار ۳۷۷ : نستعلیق خوب خودسراینده‌ومنشی‌او، نزدیك به۱۵هزار بیت ، نثرنیز دارد، ۳۴۳ گ۵س[ف.سپهسالار ۵۶۱ و ۴ : ۵۷۲] .

دیوان اعجاز

ناشناخته . در فرهنگ سخنوران و ذریعه واژهٔ اعجاز از پنج تن با این تخلص یاد شده است .

21591ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی۱۳/۶۳۷۹ :تاریخ‌یادنشده، تنهاغزلهای اوست [ف . دکترمحمدبشیر حسین۱ : ۱۵۰].

دیوان اعجوبه

رایض‌الدین عبدالکریم، که یاد او در «کنوز الاسرار: ۱۳۳۶» گذشت.

21592 ـ **ملک** ۵۶۲۷/۶: نستعلیق ابوالفتح افشار، ۱۹ رمضان **۱۳۰۵** (ص ۳۵۸ـ۴۵۴). دارای: قصیده، غزل (با تخلص اعجوبه)، رباعی. آغاز: ایکه گفتی مگو خداست علی ـ از خداهم مگو جداست علی [رؤیت].

دیوان اعظم

ناشناخته. در فرهنگ سخنوران: ۴۶ از شش تن با این تخلص یاد شده است.

21593 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۰۱: نوشتهٔ **۱۲۹۸**، ۶۲ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۶۸].

دیوان افتخار

در فرهنگ سخنوران ص ۴۷ از دو تن با این تخلص یاد شده است: عبدالوهاب دولت آبادی (م ۱۱۶۶). و خواجه افتخار شیرازی، که در ذریعه نیز به نقل از تذکرهٔ روز روشن یاد شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۳ـ فرهنگ سخنوران: ۴۷.

21594 ـ **تهران**، ملی ۱۳۱/۷ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱۷۸ـ۱۸۴). به ترتیب تهجی. **آغاز**: بخدا گرهوس افسر کسر است مرا ـ دشمن دینم اگر میل بدنیی است مرا [ف. ملی ۱: ۱۲۴].

دیوان افجنگ

افجنگ و افجنگی.

21595 ـ **ملک** ۴۹۹۱/۲: نستعلیق، سدهٔ **۱۰**، دارای قصیده در ستایش امامان و معجزات آنان. در آن آمده: افجنگ را چه زهره که مدح علی کند ـ لیکن در این قصیده سخن گفت مختصر [رؤیت].

دیوان افسر اصفهانی

عبدالرحیم، از سدهٔ سیزدهم.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۴۷.

21596 ـ **تهران**، دکتر مهدی بیانی: نستعلیق عالی، بخامهٔ خود افسر، در **۱۲۸۸**. [نسخه‌ها ۱: ۱۳].

دیوان افسر طیاری قزوینی

از سدهٔ سیزدهم.

21597 ـ **ملک** ۴۶۹۵: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳**، دارای ستایشهایی از آقاخان صدراعظم با دیباجه‌ای به نثر و قصیده و غزل و هزل **آغاز**: حمد کسی راسزد بصورت معنی ـ کوست قدیم و حکیم و منعم و دانا، ۲۵۹ گ ۱۵ س [رؤیت].

دیوان افسر قاجار

محمدرضا میرزا فرزند فتحعلی‌شاه، در گذشتهٔ ۱۲۷۷.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۴۸.

21598 ـ **سنا** ۹۹: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دارای غزل و رباعی [نسخه‌ها ۶: ۴۳۹].

21599 ـ **سپهسالار** ۸۸۱۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، غزلها و رباعیهای اوست کمتر از ۵۰۰ بیت [ف. سپهسالار ۴: ۴۷۲].

دیوان افسر قاجار

محمد هاشم شیخ الرئیس فرزند نورالله میرزا جناب نوادهٔ فتحعلی‌شاه، در گذشتهٔ ۱۳۱۹ خ. در ۱۳۲۱ خ در تهران با پیشگفتار آقای عبدالرحیم پارسای تویسرکانی چاپ شده است.

21600 ـ **تهران**، آقای تویسرکانی: نسخ عبرت نایینی، از روزگار سراینده [آقای پارسای تویسرکانی].

دیوان افسر کردستانی

میرزا علی اکبر صادق الملک، سدهٔ سیزدهم، که به افسر و صادق الملک تخلص میکرده است. در فرهنگ سخنوران از میرزا علی اکبر فرزند رونق

سنندجی از سدهٔ سیزدهم یاد شده است.
بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۴۸ .

21600₂ـ تهران، ملی ۸۵۵ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای مظفر الدین میرزا ولیعهد، زرین، گزیده ای از غزل های اوست با دو تخلص افسر و صادق الملك. **آغاز:** دایم از طرهٔ طرار تو بیم است مرا ـ بیم آن مار سیه رسم قدیم است مرا، ۱۶گ ۱۲ س[ف. ملی ۲: ۳۹۰].

دیوان افضل الدین کرمانی

شاید خواجه افضل الدین محمود فرزند خواجه ضیاء الدین محمد از سدهٔ نهم باشد.
بنگرید: ذریعه ۹: ۸۵ـ فرهنگ سخنوران: ۵۰.

21601ـ مجلس ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۲۵۰ ـ ۱۵۲ جنگ) ۹۵ بیت است[ف. مجلس ۸ : ۱۳] .

دیوان اقبال حیدر آبادی

سید محمد مهدی علی یاور خان، از روزگار قطبشاهیان هند ، در مرثیهٔ امامان.
بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۵۱.

21602 ـ مجلس ۸۲۹۷ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** [رؤیت].

21603ـ آصفیه ۱۹۹ قصاید: نستعلیق تاریخ یاد نشده، قصیده هایی در مرثیه امامان است، ۱۵۲گ [ف. آصفیه ۲ : ۲۹۳].

دیوان اکبر عراقی اصفهانی

شاه عباس (۹۹۶ـ۱۰۳۷) و شاه سلیم را ستایش کرده، از سروده هایش بر می آید که اصفهانی است و بهند و توران و بلخ رفته و ندر محمد خان پادشاه توران (م ۱۰۵۶) راستایش کرده است. و اوجز اکبر قزوینی است که نصر آبادی او را از سرایندگان سدهٔ یازدهم یاد کرده است . شاید نام او محمد و یا محمد اکبر بوده است[ابن یوسف].

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۷ .

21604ـ مجلس ۹۴۵: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** دارای ۷۲۰۰ بیت، با ترکیب بند آغاز و به قطعه ها پایان می یابد، ۲۲۹گ ۱۷س[ف. مجلس ۳: ۲۲۰] .

دیوان اکسیر اصفهانی

محمد عظیم ، میرزا عظیما ، در گذشته در بنگال ، ۱۱۶۹ .
بنگرید: ذریعه ۹: ۸۸ـ فرهنگ سخنوران: ۵۳ .

21605ـ مجلس ۸۷۸۷ فهرست نشده: نوشتهٔ گویا خود سراینده **۱۱۵۰** در کالبی هند، دارای ۹۳۲۶ بیت، از کتابهای سلطان القرائی بوده است [رؤیت] .

دیوان الفت

میرزا محمد علی، گویا مرشد آبادی.
بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۵۴.

21606 ـ بنگاله ، ایشیاتك ۱۴ دیوان (۸۱۵): نستعلیق **۱۸۰۵**م[ف. بنگال: ۱۰۵] .

دیوان الفت اصفهانی

محمد کاظم فرزند زین العابدین بیگ نوری اصفهانی (۱۲۵۳ ـ میان ۱۲۹۹ تا ۱۳۰۶).
بنگرید: ذریعه ۹: ۹۰ـ فرهنگ سخنوران: ۵۳.

21607ـ مجلس ۹۴۶: شکسته نستعلیق خود سراینده در **۱۲۹۹** برای مهدیقلیخان گویا حاج مخبر السلطنه هدایت ، دیوان غزلیات و قصاید و مسمطات و قطعات و رباعیات اوست، وچون هدایت هزلیات را نخواسته بود ، این بخش را از نسخهٔ اصل نیاورده است ، ۱۶۶ گ ۱۲ س [ف . مجلس ۳: ۲۲۳] .

21608 ـ ملك ۵۱۵۲/۲ : نستعلیق پنجشنبهٔ ۱۹ ج ۱/ **۱۳۱۳** (۳۵ر ـ ۱۶۵ر) . دارای : غزل ، قطعه، تاریخ ، رباعی، قصیده ،

ترکیب بند، مخمس، ۱۴س [رؤیت] .

دیوان الفت کاشانی

میرزا محمدقلی افشار، مستوفی و نامه‌نگار شجاع‌السلطنه حسینعلی میرزا فرمانروای فارس، درگذشتهٔ ۱۲۴۵ یا پس از آن.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۰ـ فرهنگ سخنوران: ۵۴ .

21609ـ **مجلس** ۹۴۷: نبشتهٔ خوب گویا از سراینده در **۱۲۴۰**، نسخه‌ایست که درسفر وحضر همراه داشته و قلمزدگی‌هایی دارد، از یادداشتها بدست می‌آید که تا ۱۲۴۵ زنده بوده است، با یادداشت رضاقلیخان هدایت در ۱۲۶۴، ۱۳۳ گ ۱۳س [ف. مجلس ۳: ۲۲۴].

دیوان الفتی

غلامحسین ادیب زندی شیرازی، که یاد اودر «افضل التفاسیر: ۳» گذشت .

21610ـ **ملك** ۶۲۳: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** . با دیباجه‌ای که درآن از نگارشهای او نام برده شده، ۸۴ گ ۱۲ [رؤیت] .

دیوان الهام اصفهانی

حسین فرزند اکبر، که بروزگار کریمخان زند میزیسته است، در «ذریعه ۹: ۹۲» و «فرهنگ سخنوران: ۵۵» سراینده‌ای بدین نام نیامده است .

21611ـ **دانشگاه** ۳۱۹۷: نستعلیق ۱۸ محرم **۱۲۰۵**، غزل است به ترتیب تهجی و ساقی نامه و قطعه و ماده تاریخ از ۱۱۷۷ تا ۱۲۰۳ رویهم نزدیک ۲۴۰۰ بیت، آغاز: بجست وجویت منم که باشم همیشه یارا، ۱۴۶ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۵۵] .

دیوان الهامی کرمانشاهی

ملااحمد از سرایندگان سدهٔ ۱۳ـ۱۴، حسام السلطنه ومیرزا حسینخان را ستایش کرده است.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۵۵.

21612ـ **مجلس** ۲۶۹۱: شکسته نستعلیق خود سراینده در **۱۳۰۴** که برای سپهر فرستاده تا در «تذکرهٔ ناصری» درج شود، با دیباجه‌ای از حسینقلی خان سلطانی خوشنویس درسرگذشت الهامی . دارای: باغ فردوس، غزل، قصیده، مثنوی حسن منظوم، بستان ماتم، رویهم پیرامن ۲۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۴۶۱] .

دیوان الهی

میرعمادالدین محمد (محمود) همدانی، بروزگار شاه عباس یکم (۹۹۵ـ۱۰۳۷)، بهند رفته ودر کشمیر درگذشته است ۱۰۶۳ .

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۳ـ فرهنگ سخنوران: ۵۶ .

21613ـ **آصفیه** ۱۰۹۵ دیوان: نوشتهٔ **۱۱۵۶** . درفهرست اصفهانی خوانده شده گویا همین است [ف. آصفیه ۴: ۲۸۶].

دیوان امامی

گویا همان امامی هروی .

21614ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۲۹۹۵ Or: با تاریخ ۱۰ رمضان **۱۲۶۴** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۷۱ هست [فیلمها: ۶۰۶] .

دیوان امامی هروی

ابوعبدالله محمد (عبدالله فرزند محمد) فرزند ابوبکر فرزند عثمان، درگذشتهٔ ۶۷۶ یا ۶۸۰ یا ۶۸۶ .

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۴ـ فرهنگ سخنوران: ۵۷ـ ریحانة الادب ۱: ۱۰۴ ـ ف. مجلس ۳: ۲۲۷ .

21615 ـ **چستر بیتی** ۱۰۳/۹: در

دفتری نوشتهٔ **۶۹۹** [ف ۱۰: ۴] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۶۵ هست [فیلمها: ۵۳۰].

21616**ـ لالا اسماعیل** ۴۸۷/۱۳ : درجنگ مؤرخ **۷۴۱** در مصر، بخشی از آنست (۱۱۷پ-۱۲۶پ). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها: ۵۰].

21617**ـ دانشگاه** ۴۷۴۹: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز افتاده، ۱۸۳ص ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۵].

21618 **ـ مجلس** ۱۱۸۳/۳ : نستعلیق زیبای غلامحسین جولاق، **۱۰۰۳** (ص ۱۵۹ - ۲۲۸). دارای: غزل، ترکیب بند، پیرامن ۲۲۵۰ بیت، زرین [ف. مجلس ۳ :۶۵۸].

21619**ـ مجلس** ۲۶۶۰/۱ : نستعلیق محمدحسن، **۱۰۴۹**، (ص۱-۸۲)؛ ۱۷۵۰ بیت قصیده و ترکیب‌بند و قطعه و رباعی است [ف. مجلس ۸ : ۴۰۷].

21620 **ـ ملك** ۴۹۶۳/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۴۷ پ - ۱۸۲ر) زرین، پیرامن ۲۱۵۰ بیت قصیده و غزل و رباعی دارد [رؤیت].

21621**ـ دانشگاه** ۳۹۴۴/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱-۱۴۱ افتاده) قصیده است و رباعی [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۳۳].

21622**ـ رضوی** ۳۴۹ ادبیات: نستعلیق سرخوش هروی که در مشهد میزیسته ع **۱۲۶۱/۲۶** [ف. رضوی ۷: ۳۶۷].

21623 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۲۹۹۵/۲ Or : نستعلیق **۱۲۶۳** (گ۸۸ - ۱۴۸) ودر پایان مجموعه. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۰۲ هست [فیلمها : ۵۲۵].

21624**ـ موزهٔ بریتانیا** ۲۸۴۷/۱ Or : نوشتهٔ میرزا علی‌خان بدیهی مازندرانی، ۱ رمضان **۱۲۷۹**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۹۸ هست [فیلمها : ۶۰۷].

21625**ـ مجلس** ۳۴۸ : نسخ خوب عبرت نایینی، برای سردار معظم خراسانی، در **۱۳۳۷**، پیرامن دوهزار بیت، و ابیات هریك از بخشهای آن بترتیب تهجی است، ۸۲گ ۱۳س، [ف. مجلس ۳ : ۲۲۶].

21626 **ـ ملك** ۵۴۶۷/۲ : شکسته نستعلیق درویش قربان (۴۶ر - ۸۹پ) در متن وهامش [رؤیت].

21627**ـ بنگال**، ایشیاتك ۱۵ دیوان (۴۱۳) : نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۵].

21628**ـ پاکستان**، پرفسور شیرانی ۳۱۵۸/۱۵۳ : تنها ۲۵ غزل و یك رباعی ازاو سپس سروده‌هایی از رکن‌الدین ساکن نورپور [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۸۷].

دیوان امانی کابلی

میرامان‌الله هراتی، که در ۹۸۱ بهند رفته و در ۱۰۴۷ یا ۱۰۴۶ در جونپور درگذشته‌است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۴ـ فرهنگ سخنوران: ۵۷.

21629**ـ لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری، ۷۸۹، ۸۷۱ امانی: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۲**، ۸۸ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۱۱۱].

21630**ـ آصفیه** ۱۱۰۰ دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۲۸۶].

دیوان امید

ناشناخته.

21631 **ـ پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۶۹ ۵۹۸ (۵۶۶ف): نیم‌نستعلیق بی‌تاریخ، دریك مجموعه شعر. **آغاز:** با خود زبس بیاد تو باشد سخن مرا [ف. عبدالله ۲: ۳۹۷].

21632ـ **تهران**، ادبیات ۲۹۲ حکمت: نستعلیق شمس‌الدین، در ۱۴ شوال ۱۱۵۱. با حواشی نویسنده. بترتیب حروف تهجی. [ف. ادبیات ۲: ۱۶].

دیوان امید طوسی

حسن فرزند محمد حسینی نعمت‌اللهی، ستایشگر میرزا علی اصغر خان اتابك امین السلطان. در «فرهنگ سخنوران: ۵۸ و ۵۹» از او یاد نشده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۶.

21633ـ **رضوی** ۷۴۰ ادبیات (۴۸۸۸): تحریر خوش ۲۹ شعبان **۱۳۰۴**، از روی خامهٔ سراینده، با چهار سرلوح و ترنج، با دیباچه‌ای از سراینده که سرگذشت او را دارد، دارای: قصیده و غزل و رباعی در ستایش همان اتابك، ۷۴ گ [ف. رضوی ۷: ۶۵۷].

دیوان امید نهاوندی

میرزا ابوالحسن، از سرایندگان روزگار فتحعلیشاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰) ندیم و کتابدار محمود میرزا پسر فتحعلیشاه در روزگار فرمانروایی نهاوند او، و از مریدان مجذوبعلیشاه (درگذشتهٔ ۱۲۳۹)، محمد شاه را ستوده ولی ستایشی از ناصرالدین شاه ندارد و شاید به پادشاهی او (۱۲۶۴) نرسیده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۹.

21634ـ **مجلس** ۹۴۹: شکسته نستعلیق خدادادی در **۱۲۹۷**، بدستور میرزا ابراهیم خان، در برگ نخستین شعرهایی از نصرالله نهاوندی متخلص به طالب هست، دارای ۲۵۰۰ بیت، ۱۰۰ گ ۱۳ س [ف. مجلس ۳: ۲۲۹].

21635ـ **دانشگاه** ۳۲۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، در پایان آمار سلسلهٔ خانها و واعظان و سرایندگان نهاوند و طلاب علوم دینی و مستوفیان و تجار و کسبه و مقابر و مساجد و محلات و گرمابه‌های نهاوند و شاهزادگان نهاوند و کاریز و آبها آمده است [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۰۴].

دیوان امید همدانی

محمدرضا قزلباش خان امید، از اصفهان به هند رفته و نزد آصفجاه جای یافته و در ۱۱۵۹ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۹.

21636ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۶ دیوان (۱۳۹۶): نستعلیق **۱۱۹۱** [ف. بنگال: ۱۰۵].

21637ـ **آصفیه** ۸۷۹ دیوان: نوشتهٔ **۱۳۰۳** [ف. آصفیه ۳: ۲۸۸].

21638ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۱۱ Spi/VI ۴۸۰۳ (۸۷۲): نستعلیق بی‌تاریخ دارای: غزل و تك بیت و رباعی **آغاز**: کردی چو نور دیده زچشمم سفر چرا [ف. عبدالله ۲: ۵۵۸] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۷].

دیوان امیدی تهرانی

خواجه ارجاسب (مسعود فرزند خواجه علی) از شاگردان جلال‌الدین اسعد دوانی (م ۹۰۷). زاده در تهران و کشته در همان تهران ۹۲۵ (= آه از خون ناحق من آه).

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۸ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۹.

21639ـ **مجلس** ۳/۲۶۵۸: نستعلیق خوش ابن علی الکاتب ایزدی، در **۹۵۹**، با دیباچه‌ای در سرگذشت او (ص ۱۱۷ ـ ۱۸۱)، ۹۰۰ بیت قصیده و غزل و قطعه و رباعی است [ف. مجلس ۸: ۴۰۵].

21640ـ **استانبول**، طوپقپوسرای

R . ۱۰۰۲ : ابوسعید حسینی، سدهٔ **۱۰**، ۱۷۷ گ ۱۳س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۶۱].

21641ـ **مجلس** ۱/۱۱۸۴: بی تاریخ وپس از **۱۰۰۸** (ص۱ ـ ۲۰) سیزده قصیده در پیرامن ۶۰۰ بیت‌است. [ف. مجلس ۳: ۶۶۰].

21642ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۲۱۳ B : گویا نوشتهٔ **۱۰۰۸**، بادیباجهٔ مسعود حسینی، دارای : قصیده، غزل، رباعی، قطعه [ف. لنین گراد ۱۹۸ـ مجله هنر ومردم ۹۳: ۳۱].

21643ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴۲۲VII : نوشتهٔ **۱۰۷۳** بادیباجهٔ مسعود حسینی، [مجلهٔ هنر ومردم ۹۳: ۳۱].

21644ـ **دانشگاه** ۱۴۲۷/۱۳: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام، درجنگ یك خطی مؤرخ **۱۰۷۴-۱۰۷۹** (۳۴۶ر ـ ۳۵۳ پ) قصیده‌های اوست [ف. دانشگاه ۸ : ۱۰۰].

21645 ـ **ملك** ۵۳۰۷/۲۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، همراه ۲۹ دیوان دیگر (ص۵۶۹ ـ ۶۲۲ هامش)، زرین [رؤیت].

21646ـ **تهران**، ملی ۸۴۵ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۲**، درآمیخته بادیوان ظهیر فاریابی، ۱۵۵ گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۳۸۱].

21647ـ **دانشگاه** ۲۴۷۳/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۱۰۹ هامش) قصاید اوست [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۴۳].

21648ـ **قاهره**، دارالکتب: ۱۳۳ ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبای بی تاریخ، جدول زر، آغاز افتاده، آغاز غزلها: نمیدانم چه خواهم کرد با خود در دل‌شبها، در فهرست آمده شاید از ارجاسب امیدی باشد، ۱۰۱ گ ۱۶ س [مخطوطات ۱: ۱۴۹].

دیوان امیر حسینی هروی

حسین فرزند عالم، که یاد او در «صراط مستقیم»: ۱۲۶۸، گذشت.

21649ـ **تهران**، ادبیات ۲۲۰ حکمت: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۲: ۵۲].

دیوان امیرشاهی = دیوان شاهی

دیوان امیر مازندرانی

امیر پازواری مازندرانی معروف به شیخ العجم، که بلهجهٔ طبری میسروده‌است. دیوانی از اودر پترزبورگ ۱۲۸۳ بکوشش برنهاردن در ۵۸۰ص و در تهران بکوشش اردشیر بزرگمهر در ۱۳۳۴خ در ۳۲ص چاپ شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۰ـ ریاض العارفین: ۶۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰ .

21650 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۳/۳۶ : تاریخ یاد نشده، در جنگ (ص ۵۵۴) [ف. سپهسالار ۴: ۴۷۳].

دیوان امیر معزی = دیوان معزی

دیوان امیرهمایون = دیوان همایون

دیوان امیری

امیری . در «فرهنگ سخنوران: ۶۰ـ۶۱» نه‌تن با این تخلص یاد شده است.

21651ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۸۲۶: نوشتهٔ **۹۹۵** [ترجمه ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۹].

دیوان امین بخاری

محمد امین .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۴ (امین بلخی) ـ فرهنگ سخنوران : ۶۱ .

21652 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۳۴: [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۶].

دیوان امین دهلوی

ازمیانهٔ سدهٔ سیزدهم.

21653ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۶۱ : ۸۷۱ امین : نستعلیق معراج الدین احمد قادری ساذلی حنفی حقی سونی پتی ، ۲۷ محرم **۱۳۰۰** . درفهرست بنام «قصیدهٔ عظمی» آمده، ۱۱۴ گ [مخطوطات ۱ : ۳۶۹] .

دیوان انسی

یکی ازشاهزادگان قاجار .

21654ـ **مشهد** ، فرخ ۲۴۱ :سدهٔ **۱۳**، چهارهزار بیت است [نسخه‌ها ۳ : ۸۹] .

دیوان انصاف قاجار

ایرج میرزا فرزند فتحعلی شاه، زاده در ۱۲۲۲ .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۰۸ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۶ ـ مجمع الفصحا ۱ : ۱۲ .

21655ـ **تهران**، ادبیات ۳/۱۴۴ حکمت: میرزا محمدرضا حمزوی فرزند حاج میرزاعلی اکبر ، سه‌شنبه ۲۷ ع ۲/**۱۳۰۳**[ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

دیوان انوار = دیوان قاسم انوار

دیوان انوری

که یاد اودر «کلیات: ۱۸۴۷» گذشت. بارها چاپ شده است .

بنگرید ف. مشار : ۷۱۷ .

21656 ـ **چستربیتی** ۱۰/۱۰۳ :در دفتری نوشتهٔ **۶۹۹** [ف ۱۰ : ۴] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۶۵ هست[فیلمها : ۵۳۰] .

21657ـ **سپهسالار** ۲۰۹ : نسخ آغاز سدهٔ **۷** ، آغاز وانجام افتاده، دارای: هجوقاضی بلخ ۱۶۲ بیت ، رباعی ۳۰۵ بیت، قصیده، غزل رویهم ۱۳ هزار بیت، ۳۵۹ گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۲ : ۵۶۴] .

21658ـ **ملك** ۵۲۶۷ : نسخ کهن سدهٔ **۷**، در «کلیات» اودرهامش آن بحور واوزان آن یاد شده است [رؤیت] .

21659ـ **فاتح** ۳۷۸۶: ازسدهٔ **۷ـ۸**، ۲۵۵ گ ۲۰س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۰ هست [فیلمها : ۸۸] .

21660ـ **فاتح** ۳۷۸۴: نسخ محمدفرزند عبدالله فرزند محمد حافظ، اواخرشوال **۷۰۸** . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۵۱ هست[فیلمها : ۸۸] .

21661ـ **لالااسماعیل** ۴۸۷/۷: در جنگ مؤرخ **۷۴۱** در مصر (۳۱پ ـ ۳۶) و پراکنده هایی در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها : ۵۰۰] .

21662 ـ**اونیورسیته** ۴۹۶/۲: نسخ حسین فرزند محمد فرزند محمد فرزند محمد ابوالقاسم مدینی ، ۹ ج ۱/ **۷۵۹** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۰ هست [فیلمها : ۴۴۱]

21663ـ **تهران** ، مهدی بیانی: تعلیق خوش **۷۶۸**،ش ۲مج [نسخه‌ها ۱ : ۱۵] .

21664ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۳ـم ادب فارسی: نوشتهٔ فرصت غریب **۸۲۳** گزیده‌ایست در مجموعه [مخطوطات ۱ : ۱۵۰] .

21665 ـ **حراجچی اوغلو** ۹۲۵ : نستعلیق ۱ محرم **۸۳۸**، ۳۲۰ گ ۱۸س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۶۶۷ هست [فیلمها : ۸۸] .

21666ـ **پاکستان**، لاهور، پـرفسور شیرانی ۴۶۰۵/۱۵۵۵ :سدهٔ **۹**[ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱ : ۱۵۹] .

21667ـ**تهران**، ملی ۴۹۸ ف: نستعلیق سدهٔ **۹** ، آغاز وانجام افتاده ، دارای،قصیده ، غزل . رباعی ، ۲۳۲ گ ۱۷س [ف . ملی ۱ : ۴۷۶] .

21668 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی :

نستعلیق سدهٔ **۱۰-۹**، با دومجلس تصویر رنگی، انجام چندصفحه افتاده، ۶۶۷ص [نسخه‌ها ۵: ۲۸].

21669- **هاروارد**، هوتن ۵-۸ P: نستعلیق سدهٔ **۹ - ۱۰**، زرین با چند میناتور [نسخه‌ها ۴: ۴].

21670- **دانشگاه** ۳۹۸۳: نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰**، باگزارش واژه‌ها درهامش، پنج برگ انجام نونویس، ۲۳۰گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۷۹].

21671- **پاریس** S.p ۸۲۳: نوشتهٔ **۹۳۴** [بلوشه ۳: ۴۳۳ش ۱۹۶۸] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۹۴ هست [فیلمها: ۵۹۹].

21672- **تهران**، ادبیات ۲۷ حکمت: نسخ حسین علی‌حسینی، **۹۷۷**، ۵۲۲ص [ف. ادبیات ۲: ۱۶].

21673- **دانشگاه** ۲۶۸۵/۱: نستعلیق نظام دهلوی، محرم **۹۸۵**، زرین (گ ۱-۷۵۳ متن) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۷۲].

21674- **مجلس** ۸۸۹۰ فهرست نشده: نوشتهٔ حسن‌فرزند علی سوزی ساوجی، **۹۸۸** [رؤیت].

21675 - **مدینه**، عارف‌حکمة ۳۸: نوشتهٔ **۹۹۳**، ۲۷۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۴].

21676- **تهران**، مهدی‌بیانی ۲مج: نستعلیق مجدالدین علی‌قوسی شوشتـری **۹۹۵** [نسخه‌ها ۱: ۱۵].

21677- **تهران**، اصغر مهدوی ۴۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۲: ۷۶].

21678- **سپهسالار** ۲۰۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، دوبرگ آغاز نونویس. دارای: قصیده، قطعه به‌ترتیب‌قافیه، ۱۹۴گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۲: ۵۶۴].

21679- **تهران**، ملی ۵۸۵ف: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، دارای قصیده وقطعه ورباعی وغزل‌و نیز رباعی، ۳۴۲گ ۱۵س [ف. ملی ۲: ۸۶].

21680 - **تهران**، ادبیات ۱۱۸ د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰-۱۱**، زرین، آغاز در دیباچه افتاده، ۱۴۲گ ۱۴س [ف. ادبیات ۱: ۲۴۵].

21681- **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۷۹ pi/VI ۲۵۱۷ (۲۱۳): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** بایادداشت ۱۰۸۸.

21682 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۷۹ pi/VI ۷۹۵ (۲۱۴): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**.

21683 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۵ppi/VI ۱۵۸۱ (۲۱۱): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** [ف. عبدالله ۲: ۱۴۳].

21684 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۷۹pi/VI ۶۷۴ (۲۱۲): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**.

21685 - **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب A۱۰pi/VI ۲۰۲A (۲۱۵): نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۲: ۱۴۶].

21686- **دانشگاه** ۲/۲۴۸۷. نستعلیق ۱ع ۱/**۱۰۰۱** (ص۱- ۴۱۲ هامش) زرین [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۵۶].

21687 - **سپهسالار** ۲۱۲: نستعلیق علیخان فرزند حیدر علی، **۱۰۰۵**، زرین، پیرامن ۱۴هزار بیت دارد، ۳۴۲گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۲: ۵۶۴].

21688 - **تهران**، دکترمفتاح ۱۹۸: نستعلیق هداد اسماعیل قریشی، ۲۰محرم‌گویا **۱۰۰۷**، زرین [رؤیت].

21689- **مجلس** ۲۳۷۷: نستعلیق‌خوش حسن‌فرزند محمد **۱۰۰۷** برای آقاملك، درهامش واژه‌ها گزارش‌شده، زرین. دارای: قصیده‌وقطعه وهزل و غزل‌ورباعی، [ف. مجلس ۸: ۸۹].

21690 ـ **رضوی** ۳۶۳ ادبیات ۸۳۶۵: نستعلیق جلی صدر جونپوری هندی ۲۵ رمضان **۱۰۰۸** درمقام حاجی‌پور ، نسخهٔ کامل، صفحه یکم نو نویس [ف. رضوی ۷: ۳۷۵].

21691 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۰۳۱/ ۴۰۸۳: نوشتهٔ ملامعروف که‌در کولوکیلاس‌میزیسته، ۲۱ رمضان **۱۰۱۱** (۱۶۰۲ م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۵۹] .

21692ـ **بادلیان** ۱/ ۵۴ وینفیلد ۱۶۶۲: نستعلیق ابوالمعالی حسین ، رجب **۱۰۱۲** . گزیده‌ایست از دیوانهای: ۱ ـ انوری ۲ ـ ظهیر فاریابی ۳ ـ خاقانی ۴ ـ عثمان مختاری ۵ ـ مسعودسعد ۶ ـ سیدحسن غزنوی ۷ ـ سیدحسن اشرفی ۸ ـ جلال عضد یزدی ۹ ـ عبد الواسع جبلی ۱۰ ـ ابوالفرج رونی ۱۱ ـ ازرقی‌هروی ۱۲ ـ مجیر بیلقانی ۱۳ ـ ادیب‌صابر . فیلم آنها دردانشگاه ش ۱۱۴۱ هست [فیلمها: ۵۶۷] .

21693ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۶۶ : نستعلیق **۱۰۱۵**، آغاز ۲۶ برگ نو نویس [نسخه‌ها ۵: ۶۲۶] .

21694ـ **ملك** ۳۰ ۴۹: نستعلیق پایان رجب **۱۰۱۶** دراصفهان، زرین، ۳۴۰ گ ۲۱ س [رؤیت].

21695ـ **تهرای** ، دکتر مفتاح ۳۵۵: نستعلیق زین‌العابدین یزدی ، ج ۱/ **۱۰۱۶** ، سه‌ستونی [رؤیت] .

21696ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۸۰/۲ : گویا **۱۰۱۷** (ص۱ ـ ۳۱۴ هامش) [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۵] .

21697 ـ **دانشگاه** ۴۰۶۷ : نستعلیق ۲۰ ذیحجهٔ **۱۰۱۹** ، زرین ، به‌ترتیب تهجی، ۲۹۶ گ ۱۷ س [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۰۵۰] .

21698ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۱۰۷: نستعلیق‌سه شنبهٔ ۱۰ ع ۱/ **۱۰۲۲**. [نسخه‌ها ۲: ۷۶] .

21699ـ **رضوی** ۳۵۷ ادبیات: نستعلیق محمد صالح فرزند عبدالوهاب جوشقانی ع ۱/ **۱۰۲۳** نسخهٔ کامل بترتیب قافیه [ف .رضوی ۷ : ۳۷۱].

21700 ـ **مجلس** ۹۵۰: نستعلیق بسیار خوب محمدصالح حسینی ، **۱۰۲۵** . دارای : قصیده ، قطعه ، غزل ، رباعی. پیرامن ۱۲ هزار بیت، ۴۲۳ گ ۱۵ س [ف . مجلس ۳: ۲۳۰].

21701ـ **تهران** » ملی ۱۱۹۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۲۹**، ۵۴۳ ص [نسخه‌ها].

21702ـ **مجلس** ۹۵۱: نستعلیق علیشیر **۱۰۳۳** در برهان‌پور . دارای: قصیده، قطعه ، غزل ، رباعی . پیرامن ۱۷۵۰۰ بیت، ۲۲۱ گ ۲۱ س [ف. مجلس ۳: ۲۳۲] .

21703 ـ **تهران**، ملی ۵۷ فهرست نشده: خواجه‌محب‌الله ، شوال **۱۰۳۹** (۱۳۰۹ هردو در فهرست آمده). دارای: قصیده، قطعه، مثنوی، غزل ، رباعی [نسخه‌ها ۴: ۱۷۵].

21704ـ **رضوی** ۱۶۴ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵** پیرامن دوهزار بیت است [ف. رضوی ۷ : ۵۸۷] .

21705ـ **رضوی** ۳۵۸ ادبیات: نستعلیق ۲۳ ذیقعدهٔ **۱۰۵۸** سه بخش باسه‌سرلوح: قصیده‌ها، قطعه‌ها ، غزلها و رباعیها [ف . رضوی ۷ : ۳۷۲] .

21706ـ **هاروارد**، هوتن P۱۰: نستعلیق محمد سلیم سلیمانی در **۱۰۵۹** [نسخه‌ها ۴ : ۴] .

21707ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۷۷ : نوشتهٔ قاسم دیوانه ، **۱۰۶۳** [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳] .

21708ـ **تهران**، ادبیات ۱۹۶ ج: نستعلیق محمود فرزندعبدالله سمرقندی ، رجب **۱۰۶۵**،

آغاز افتاده ، ۱۷۷ گ ۱۴س[ف . ادبیات۱ : ۲۴۵] .

21709ـ دانشگاه ۱۴۳۳ : نستعلیق۱۱ ع ۲ /۱۰۶۷ ، زرین ، ۲۱۰ گ۱۵ س[ف . دانشگاه ۸ : ۱۰۴] .

21710ـ تهران ، آقای افشار شیرازی: با تاریخ محرم۱۰۸۶ درپایان ویادداشت‌زلزلهٔ محرم ۱۲۲۱ . فیلم آن دردانشگاه‌ش۲۶۱۵ هست [فیلمها : ۸۸] .

21711ـ ملک۵۲۳۵ : نستعلیق‌سدهٔ۱۱ ، باسرگذشت او از «تذکرهٔ دولتشاهی» ۲۴۲ گ ۱۷ س [رؤیت] .

21712ـ ملک۵۱۵۰ : نستعلیق‌سدهٔ۱۱ . دارای : قصیده ، غزل . آغاز وانجام افتاده ، ۳۸ گ۱۷ س [رؤیت].

21713ـ ملک۴۹۴۴ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ ، ونونویس‌حسن‌فرزندجعفر۱۲۵۷ ،زرین ،۴۰۳ گ ۱۷س[رؤیت] .

21714ـ ملک۵۳۰۷/۱۷ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ ،گزیده‌ایست (ص ۴۵۰ ـ ۵۲۲) ، زرین [رؤیت].

21715ـ ملک۵۳۰۴ : نستعلیق سدهٔ۱۱ ، آغاز چند سطری افتاده ، زرین،۳۴۱ گ ۱۷ س [رؤیت].

21716 ـ ملک۴۹۵۶/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، (۴۹ر ـ ۱۳۲پ) [رؤیت] .

21717 ـ تهران ، ادبیات ۲۴۰ ج : نستعلیق سدهٔ۱۱ ، دارای:غزل،رباعی، قصیده، قطعه . بانشانهٔ قزوینی ، ۲۳۸ گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱: ۲۴۵] .

21718 ـ رضوی ۳۶۰ (۴۶۰۷) : نستعلیق سدهٔ ۱۱همراه‌دودیوان‌دیگر، باسرلوح و آرایشها[ف.رضوی ۷ :۳۷۳] .

21719ـ رضوی۳۶۲ادبیات(۷۶۵۷) : نستعلیق ، سدهٔ۱۱ کامل ولی نامرتب‌است [ف. رضوی ۷ : ۳۷۴].

21720ـ رضوی ۳۵۶ ادبیات: نستعلیق سدهٔ۱۱ ، نسخهٔ‌کامل [ف. رضوی ۷: ۳۷۱].

21721ـ تهران ، ادبیات ۲۱۹حکمت: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، زریـن [ف . ادبیات ۲ : ۱۶] .

21722ـ تهران،ادبیات۵۱ج: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، انجام درحرف‌یاء افتاده . ۲۵۵ گ ۲۱س [ف . ادبیات۱ : ۲۴۵] .

21723ـ تهران ، استاد مینوی ۱۱۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، بادیباجه‌ای به‌نثر[رؤیت].

21724ـ سپهسالار۲۱۱ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ ، زرین،۲۲۷ گ[ف. سپهسالار ۵: ۴۷۵]

21725ـ سپهسالار ۲۱۰ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ ، دارای : قصیده : رباعی، غزل . روبهـم ۸۲۰۰ بیت ، ۲۳۲ گ ۱۸س [ف. سپهسالار ۵ : ۴۷۵] .

21726ـ مجلس ۲۳۷۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، گزارش واژه‌ها درهامش . دارای:قصیده وقطعه وهزل، روبهم ۴۵۰۰ بیت [ف . مجلس ۸: ۹۱] .

21727ـ مجلس ۲۳۷۸ : نستعلیق‌خوش سدهٔ ۱۱ ، دارای‌قصیده وقطعه ورباعی و غزل، ۱۲۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۹۰] .

21728ـ مجلس ۵۹۷۶ : نسخ‌سدهٔ ۱۱ ، ۲۶۶۹ بیت درجنگ[ف. مجلس۱۷ :۳۵۴].

21729ـ دانشگاه ۳۲۵۶ : نستعلیق،سدهٔ ۱۱ ، انجام افتاده ، مهرمنتصردیوان و تملیک او بنام‌محمودمیرزا فرزندحسین‌خان۱۳۱۵[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۳] .

21730ـ نجف،امیرالمؤمنین۱۳۷۳ : سدهٔ ۱۱ ، زرین، ۳۵۴ گ[ف. خطی‌سیدعبدالعزیز

طباطبایی] .

21731 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI8A (۶۲۲): نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، تنها قصیده‌های اوست [ف. عبدالله ۲: ۴۳۷] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۵۲] .

21732 ـ **تهران**، ملی ۵۹ فهرست نشده: شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۱** ، بامهر ناصرالدین‌شاه. دارای : قصیده ، قطعه ، مثنوی ، غزل ، رباعی (نامرتب) ۶۶۳ ص ۱۹ س [نسخه‌ها ۴: ۱۷۷] .

21733 ـ **بنگال**، آسیایی ۳ قصاید (۵۱۷): شکسته ۱۴ جلوس عالمگیری (سدهٔ **۱۱**). [ف. بنگال : ۱۱۸] .

21734 ـ **دانشگاه** ۴۵۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، متن وهامش ، بترتیب تهجی ، ۹۷ گ ۱۷ [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۹۴] .

21735 ـ **دانشگاه** ۵۰۳۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، ۴۱۳ گ ۱۶ س [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۳] .

21736 ـ **تهران**، دهخدا ۲۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، زرین [نسخه‌ها ۳: ۳۹۵] .

21737 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۳ ـ م ادب فارسی : نوشتهٔ محمد یوسف صدیقی ، ۱۳ صفر **۱۱۰۳** ، ۲۵۶ گ ۲۰ س [مخطوطات ۱: ۱۵۰] .

21738 ـ **دانشگاه** ۳۱۹۱: نستعلیق صفائی، چهارشنبهٔ ع ۱/**۱۱۳۶** ، ۱۷۵ گ ۱۵ [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۱۴۹] .

21739 ـ **مجلس** ۲۳۸۰: نستعلیق ترکستانی سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام ومیانه افتاده ، دارای: قصیده وغزل وقطعه وهزل ورباعی ، همه ۵۵۰۰ بیت [ف مجلس ۸: ۹۱] .

21740 ـ **تهران**، استاد مینوی ۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، [نسخه‌ها ۶: ۶۴۴] .

21741 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۱/۲۹ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۳۴۵ـ۳۶۵ چهارستونی). دارای : قصیده ، غزل [ف. ملی ۱: ۱۰۰] .

21742 ـ **تهران**، ملی ۶۳ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، بامهر ناصرالدین‌شاه، زرین، ۸۷۶ ص ۱۴ س [نسخه‌ها ۴: ۱۸۱] .

21743 ـ **تهران**، ملی ۵۸ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، بامهر ناصرالدین‌شاه. دارای: قصیده ، قطعه ، مثنوی، غزل ، رباعی (هر یك نامرتب) ۶۸۳ ص ۱۵ [نسخه‌ها ۴: ۱۷۶] .

21744 ـ **دانشگاه** ۵۱۰۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز وانجام افتاده، دارای: قطعه وقصیده ورباعی ومرثیه است، ۱۸۵ گ ۱۵ ف [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۳] .

21745 ـ **تهران**، ادبیات ۲۵ د ۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، ۳۶۶ گ ۱۷ س [ف . ادبیات ۱ : ۲۴۵] .

21746 ـ **رضوی** ۳۵۴ ادبیات : نستعلیق هند سدهٔ **۱۲**، آغاز نو نویس، رویه روغنی [ف. رضوی ۷ : ۳۷۰] .

21747 ـ **رضوی** ۳۵۹ ادبیات: نستعلیق اوایل سدهٔ ۱۲ ، نامرتب ، یکبرگ از آغاز افتاده [ف . رضوی ۷: ۳۷۲] .

21748 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۱۹۵۶: سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۲] .

21749 ـ **مجلس** ۲۳۸۱: شکسته نستعلیق محمدهاشم همدانی ، **۱۲۰۶** . دارای: قصیده ، قطعه ، مطایبات. هزلیات، رویهم ۹۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۹۲] .

21750 ـ **ملك** ۵۳۲۳ : نستعلیق شب ع ۱/**۱۲۲۷** برای فتحعلیشاه ، زرین، ۳۲۲ گ ۱۷ س [رؤیت] .

21751 ـ **تهران** ، استاد مینوی ۱۰ : نستعلیق ع ۲/**۱۲۲۹** در تهران [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۴] .

21752 ـ **سپهسالار** ۲۰۸ : نستعلیق محمد رضی‌فرزند محمد رحیم آشتیانی قمی ، **۱۲۳۰** . دارای: قصیده، مثنوی ، هجوقاضی، غزل ، رباعی ، رویهم ۱۲هزاربیت ، ۲۳۸گ ۱۸ س[ف. سپهسالار۵ :۴۷۴].

21753 ـ **دانشگاه** ۱۳۹۳ : نستعلیق فضل‌الله‌حسینی، ۱۴شعبان **۱۲۳۰**،زرین، ۲۴۵ گ [ف. دانشگاه۸: ۷۴].

21754ـ**مجلس**۲۳۸۲ :شکسته نستعلیق خوش‌زین‌العابدین همدانی ، **۱۲۳۰** ، زرین، دارای:قصیده وقطعه‌وساقینامه،رویهم ۸۷۰۰ بیت [ف.مجلس ۸:۹۳] .

21755ـ**رضوی**ادبیات: نستعلیق **۱۲۳۶** زرین . دارای:قصیده ، قطعه،غزل،رباعی[ف. رضوی ۷:۳۷۱] .

21756 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۴ب : نستعلیق **۱۲۴۰** ، ۱۳۴ گ ۲۴س [ف.ادبیات ۱:۲۴۵] .

21757ـ **تهران**، ادبیات۲۶۹حکمت: شکسته نستعلیق‌محمداسماعیل‌شیرازی، **۱۲۴۶** ، زرین [ف . ادبیات۲:۱۶].

21758ـ**مجلس**۲۳۸۳: نستعلیق‌خوش علی‌حسین، **۱۲۴۶** برای‌میرزامحمدعلی‌مستوفی، زرین . دارای: قصیده و قطعه ورباعی ، رویهم ۱۰۵۰۰ بیت [ف. مجلس۸:۹۴].

21759ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۶۵ : نستعلیق ۱۱ ج ۲/**۱۲۴۷** [نسخه‌ها ۲:۷۶] .

21760ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق محمدهادی‌کاتب آشتیانی، در **۱۲۴۸**، زرین، پیرامن ۱۰۰۰۰ بیت‌دارد ، ۲۳۱ گ ۲۸ س [نسخه‌ها ۶:۱۰۳] .

21761 ـ **ملك** ۴۷۰۳ : نستعلیق ج ۲/**۱۲۴۹**،۳۴۰گ ۱۷س [رؤیت] .

21762ـ **اصفهان** ، شیخ‌حسن جابری انصاری : نستعلیق‌محمود مشهور به‌میرزاآقاسی فرزند میرزا مخمد انصاری،**۱۲۵۲** ، [نسخه‌ها ۶:۵۹۴] .

21763ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۳۷۲: نستعلیق زیبای محمدهاشم‌فرزند محمد مهدی، **۱۲۵۱** ، ۲۹۴گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

21764ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۱۱: نستعلیق ۲۸ذیحجهٔ **۱۲۵۴**[نسخه‌ها۲ :۷۶].

21765ـ **مجلس** ۴۹۶۲ : نستعلیق‌محمد تقی‌فرزندشیخ‌محمدبحرینی،**۱۲۵۷** برای‌نصرالله خان، زرین ، ۲۷۳ گ۲۵س[رؤیت].

21766ـ**یزد** ، وزیری۳۵(۱۵۱۴۵): نستعلیق‌متن‌وحاشیه، پنجشنبهٔ ۲۷شوال**۱۲۶۰**، آغاز: بازاین‌چه‌جوانی‌وجمالست جهانرا،۲۲۵ گ۱۵ س[ف. شیروانی۱ : ۴۵].

21767ـ **ملك** ۵۴۵۲: نستعلیق‌دوشنبهٔ ۲۰ صفر**۱۲۶۰** ، ازروی‌نسخهٔ مؤرخ ۱۰۳۳. دارای : قصیده،قطعه ، غزل ، رباعی [رؤیت].

21768ـ **ملك** ۵۲۵۳ : نستعلیق بد ۶ ذیحجهٔ **۱۲۶۲** . دارای: قصیده ، قطعه، هجا، مرثیه ، موعظـه ، غـزل ، ۳۸۰ گ ۱۵ س [رؤیت] .

21769ـ **تهران**، ملی۶۲فهرست‌نشده: شکستهٔ میرزا حسن ۲۱ شعبان **۱۲۶۴** بدستور میرزاده‌سیف‌الله میرزا . دارای : قصیده،قطعه، مثنوی ، غزل،رباعی،۷۱۹ ص۱۹س [نسخه‌ها ۴ : ۱۸۰].

21770ـ **سنا** ۱۷۹/۱ فهرست نشده : نستعلیق‌محمدنصیر ،صفر**۱۲۶۴**،قصیده‌ها است، ۵۰۱ص۱۵ بیت [نسخه‌ها۶ : ۴۶۷] .

21771ـ**مجلس**۲۳۸۶ : نستعلیق**۱۲۶۶** برای قادرپاشا ، دارای : قصیده وغزل وهزل

و رباعی، رویهم ۸۴۵۰ بیت، [ف. مجلس ۸ : ۹۶] .

21772ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۵۸ : نستعلیق خاور ایران،غریب‌شاه، **۱۲۷۳**، برای سیدامیر نصرالله‌محمد بهادر سلطان [رؤیت].

21773ـ**مجلس** ۳۵۵: نستعلیق‌عبدالوهاب فرزند وصال، **۱۲۷۵** ، زرین ،۲۳۶گ۲۲ س [ف . مجلس ۲: ۲۱۰] .

21774 ـ **الهیات** ۱۷۶ ب : نستعلیق یحیی فرزند آقاجان‌نوری، ۲۴ع۱/**۱۲۸۰**، برای میرزا محمدباقر لشکر نویس ، ۲۱۰ گ ۱۵ س [ف. الهیات ۱:۵۶] .

21775 ـ **مجلس** ۱/۲۶۷۱: نستعلیق ۱۲۳۲و۱۲۴۱و**۱۲۸۱** دردفتر(ص۲ـ۱۱۱)، ۹۰۰۰بیت‌قصیده وقطعه‌وغزل‌ورباعی‌وهزل دارد [ف . مجلس ۸:۴۳۲] .

21776ـ **حقوق** ، ۵۲ب : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، ۲۸گ ۲۳س [ف.حقوق : ۱۱۰] .

21777ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ناتمام[نسخه‌ها ۲: ۷۶].

21778ـ **تهران**،ملی ف۸۹: نستعلیق خوش‌سدهٔ**۱۳**،زرین،۴۴گ ۱۵س [ف ملی۱: ۷۶] .

21779ـ **تهران** ، ملی‌۹۳ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بامهر ناصرالدین‌شاه ، ۳۹۴گ۱۸ س[ف . ملی۱:۷۹] .

21780ـ **مشهد**، فرخ ۲۷۵ :سدهٔ **۱۳**، زرین [نسخه‌ها ۳:۸۹].

21781ـ**رضوی**۳۶۱(۶۹۱۹): نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، قصیده‌ها را از الف‌تالام دارد [ف. رضوی ۷:۳۷۴] .

21782ـ **مجلس**۲۳۸۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای،قصیده وغزل‌وقطعه، رویهم ۵۵۰۰ بیت ، آغاز و انجام ومیانه افتاده [ف . مجلس ۸ : ۹۶] .

21783 ـ **مجلس** ۲۳۸۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای: قصیده وقطعه‌همه ۶۲۰۰بیت [ف. مجلس ۸ :۹۵] .

21784 ـ **مجلس** ۱/۲۶۸۳ : نستعلیق خوش میرزا شفیع‌بنا ، سدهٔ**۱۳** (ص۱ـ۴۹۲)، ۹۵۰۰بیت قصیده وقطعه وهزل‌دارد[ف.مجلس ۸ : ۴۵۱] .

21785ـ **مجلس**۲۳۸۴: شکسته‌نستعلیق خوش‌سرخوش، ۲۲ذیحجهٔ‌سدهٔ**۱۳**، آغازافتاده، بایادداشت‌های ملک‌الشعراءبهار. دارای:قصیده وغزل ورباعی، همه ۸۰۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۹۴] .

21786ـ **سپهسالار**۲۱۳ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، زرین ، پیرامن ۹۸۵۰بیت دارد،۳۱۴ گ۱۶ س [ف . سپهسالار ۵:۴۷۴]

21787ـ **سپهسالار**۲۰۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، پیرامن ۱۲۴۰۰ بیت‌دارد ، باسرگذشت سراینده بنقل از آذر، ۲۵۷ گ ۲۳ س [ف . سپهسالار ۵:۴۷۴] .

21788ـ **مجلس**۵۸۴۵: نسخ‌محمدعلی عبرت نایینی ، **۱۳۴۲** ، زرین،۴۵۴ص۲۷ س [ف . مجلس ۱۷:۲۵۳] .

21789 ـ **همدان** ، قاسم‌برنا: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، قصایداوست باگزارش درزیرسطرها [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۴] .

21790ـ **مشهد**، فرخ۲۶۱:سدهٔ **۱۴**، قصاید اوست ناتمام [نسخه‌ها۳ :۸۹].

92ـ21791ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ و ۱۲۳ ادب فارسی : دونسخه هردو بی تاریخ [مخطوطات ۱ :۱۵۰].

21793ـ **قاهره**، دارالکتب۱۰۳ادب فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ، [مخطوطات ۱:۱۵۱].

21794ـ **بنگاله**، ایشیاتك ۱۷ دیوان (۵۴۷) : شکسته ، تاریخ یادنشده .

21795ـ **بنگاله**، ایشیاتك ۱۸ دیوان (۱۲۴۶) : نستعلیق ، آغازوانجام افتاده[ف. بنگال : ۱۰۵] .

21796 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۱۲۶/۱۰۷۴ :قصیده‌های اوست[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۵۱].

21797ـ **استانبول**، حکیم اوغلوعلی پاشا ۶۶۹/۱ : همراه دیوان ابوالفرج رونی: 21417». فیلم آنها دردانشگاه ش۱۷۰هست [فیلمها : ۴۲۱] .

دیوان اوجی

ازاوجی نطنزی، ازسرایندگان نیمهٔ یکم سدهٔ یازدهم هرات، ندیمی حسن بیك شاملو بیگلربیگی خراسان راداشته، همین شاملووشاه صفی(۱۰۳۸ـ۱۰۵۲) راستایش کرده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۱ـ فرهنگ سخنوران: ۶۹ .

21798 ـ **مجلس** ۹۵۲ : نستعلیق خوب عبدالرشید خطاط ، **۱۰۴۳ـ۱۰۴۴**. دارای: قصیده ، غزل ، قطعه ، رباعی، پیرامن دوهزار بیت ، ۷۵گ ۱۵س[ف . مجلس ۳: ۲۳۳].

دیوان اوحدی

علی نقی (؟) . شاید تقی الدین بلیانی باشد .

21799ـ **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، گزیده‌ایست ، سپس دیوان عرفی [نسخه‌ها ۱ : ۱۶] .

دیوان اوحدی اصفهانی = اوحدی مراغه‌ای

دیوان اوحدی عراقی

میرزا موسی وزیر لشکر، درگذشته ۱۲۹۸ .

21800 ـ **رضوی** ۱۰۲۸ ادبیات (۴۹۹۷) : نسخ و نستعلیق ، شوال **۱۳۰۰** ، ترجیع وقصیده، انجام افتاده، بدنبال «منشآت» او ، بادیباچه‌ای درسر گذشت سراینده‌است [ف. رضوی ۷ : ۸۵۹].

دیوان اوحدی کرمانی = دیوان حامد

دیوان اوحدی مراغه‌ای

رکن الدین اوحدی اصفهانی، که یاد اودر «کلیات : ۱۸۴۷» گذشت . دیوان او درمدراس ۱۹۵۱ م چاپ شده است .

بنگرید : ف . مشار: ۷۱۸.

21801 ـ **آصفیه** ۱۰۴۳ دیوان: نوشتهٔ **۷۴۲** درفهرست اوحدی کرمانی یادشده شایدهمین مراغه‌ای و یا حامد کرمانی باشد [ف . آصفیه ۴ : ۲۸۶] .

21802 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۰ pi/VI ۲۰۳۰(۳۴۱) : نوشتهٔ صفر **۸۲۲** در شهریزد ، همراه دیوان خسرودهلوی [ف. عبدالله ۲: ۲۴۲] .

21803ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۳ـم ادب فارسی: نوشتهٔ فرست غریب **۸۲۳**، گزیده‌ایست در مجموعه ، زرین [مخطوطات۱: ۱۵۲].

21804ـ **مجلس** ۲۶۵۶/۳ : نستعلیق کهن ، باتاریخ **۸۳۴** دردفتر (ص۱۶۵ـ۳۸۷)، ۱۵۰۰ بیت غزل دارد ، زرین[ف . مجلس ۸ : ۳۹۹] .

21805 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۶۱ : در «کلیات» او مؤرخ **۸۳۷** [نسخه‌ها ۳ : ۸۹].

21806 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۵ ـم ادب فارسی : تعلیق زیبای عبدالله فرزندشعبان،

۸۵۹، زرین ، درهامش دیوان امیر خسرودهلو [مخطوطات ۱:۱۵۱] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۰۰ هست[فیلمها : ۷۲۱] .

21807 ـ **رضوی** ۱/۹۲۷(۴۶۰۸): نستعلیق اواخر سدهٔ ۹ (ص۱ ـ۴۲۷) ، زرین [ف . رضوی۷ : ۷۳۵] .

21808 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۱۰۰۴: پیرامن سدهٔ ۹، ۳۴۴گ۱۵ س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۰۹] .

21809 ـ **الهیات** ۴۸۷د: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین. درپایان شمارهٔ غزلها ومثنویها و دیگر مشخصات یادداشت‌شده ، ۲۰۱ گ۱۹س [ف . الهیات ۱: ۵۶] .

21810 ـ **دانشگاه** ۲۲۵/۱۱۵: نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ ۱۰(گ۱۶۰ـ۱۶۴)، آغازوانجام افتاده ، ۱۵غزل پیرامن صدبیت است[ف.دانشگاه ۲:۲۴۸] .

21811 ـ **مجلس** ۹۵۵ـ۹۵۴: نستعلیق بسیار خوب سدهٔ ۱۰، زرین ،درکتابخانهٔ یکی ازپادشاهان هندبوده ،۱۰۹گ۱۲ [ف.مجلس ۳ : ۲۳۵] .

21812 ـ **تهران** اصغرمهدوی ۳۸/۴: نستعلیق نورالدین (نورا) محمد لاهیجانی با تاریخ ۱۰۳۳ در دفتر، در هامش . [نسخه‌ها ۲ : ۹۵] .

21813 ـ **مجلس** ۵۹۷۶ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، ۱۸۹۵ بیت در جنگ است [ف . مجلس ۱۷ : ۳۵۵] .

21814 ـ **مجلس** ۹۵۳: نستعلیق اوایل سدهٔ ۱۱، باتملك ۱۱۰۰ . دارای: ترجیع بند، ترکیب بند ، قصیده،غزل،رباعی. رویهم پیرامن هشتهزار بیت ،آغاز افتاده،۲۳۴گ۱۸س[ف. مجلس ۳: ۲۳۵] .

21815 ـ **ملك** ۵۲۶۳: نسخ سدهٔ ۱۳، در «کلیات» او . دارای : قصیده، غزل، قطعه، رباعی ، ده‌نامه ، بازغزل و رباعی ، ۳۵۶ گ [رؤیت].

21816 ـ **تبریز** ، ملی ۳۱۹۸/۶ : نستعلیق تاریخ یادنشده ، تنها ترجیع‌بنداوست در ۲۱ بند ونزدیك به ۲۰۰ بیت ونزدیك به‌صد بیت برنسخهٔ چاپی فزونی‌دارد، [ف.ملی‌تبریز ۱: ۲۶۲] .

21817 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۰۹ pi/VI ۲۵۰۴(۳۶۲): بی‌تاریخ[ف. عبدالله ۲:۲۵۷] .

21818 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵ ادب فارسی: تعلیق تاریخ یادنشده، همراه «حقیقة‌العشق: ۱۱۲۸» از همو [مخطوطات ۱:۱۵۱] .

21819 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۴۷ . Add : نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، ۳۱۶گ ۱۶ س . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۶۴ هست [فیلمها : ۸۸] .

دیوان اوکتایی قاجار

حاج اوکتای‌قاآن فرزند شجاع‌السلطنه حسنعلی میرزا ، درگذشته ۱۳۰۹ .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۲ـ فرهنگ‌سخنوران: ۷۱ .

21820 ـ **تهران** ، ملك‌الشعراء بهار: نوشتهٔ ۱۲۶۴. غزل ومثنوی ورباعی است.[ف. رضوی۷ :۳۷۶] .

21821 ـ **رضوی** ۳۶۴ ادبیات۷۰۸۷: نوشتهٔ ۲۹ تیر ماه ۱۳۲۲ خ از روی نسخهٔ نوشته ۱۲۶۴ ملك‌الشعرا بهار [ف . رضوی۷: ۳۷۵] .

دیوان اهلی ترشیزی

اهلی‌ترشیزی خراسانی،که بروزگاراهلی شیرازی در تبریز میزیسته و در ۹۳۴ یا ۹۳۶

درگذشته است .
بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۸ ـ تحفهٔ سامی : ۱۰۷ ، ۱۰۹ .

21822 ـ **تهران** ، ملی۹/ ۲۹۰ ف : نستعلیق حسین‌فرزندمحمد خدابنده، **۹۷۹**(ص ۶۱۱ ـ ۶۷۶) ، زرین . دارای : مناجات ، غزل [ف . ملی۱:۲۸۵] .

21823 ـ **سپهسالار** ۲۷۹ : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۰** ، زرین (ص۲۶۱ــ۴۰۰) [ف . سپهسالار۲ : ۵۶۹ و۴: ۴۷۶] .

21824ـ **رضوی** ۹۲۸/۱(۴۶۱۰): نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۰** ، زرین. تنها غزلهاست (ص۱ــ۴۵) [ف. رضوی ۷: ۷۳۷] .

21825ـ**رضوی**۳۶۵ادبیات (۴۶۰۹): نستعلیق**۱۰۴۶**کلیات‌اوست، باسرلوح‌وآرایشها، آشفتگی وافتادگی‌دارد، ۲۲۸ گ ۲۲ بیت [ف. رضوی ۷ : ۳۷۶] .

دیوان اهلی شیرازی

محمد، که یاداودر«کلیات: ۱۸۴۷» گذشت.

21826ـ31 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ رضا: شش‌نسخه، یکی ازآنها مصور، ویکی نوشتهٔ ۹۲۴ [یادداشتهای‌مهدی غروی ، مجلهٔ وحید۷ : ۴۵، ۴۹].

21832ـ **مجلس** ۱۱۳۱ : در«کلیات» اوکه‌پس از**۹۳۰** وپیش از **۹۴۲** نوشته‌شده[ف. مجلس ۳:۵۳۷] .

21833ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۵۵۱/۴۶۰۱ : خواجه صالح فرزند میرك ، آغاز سدهٔ **۱۰** [مخطوطات، دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۰۹] .

21834 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۴۵ ۶۰۲۲(۷۶۵): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰** [ف. عبدالله۲:۵۰۳] .

21835 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۰۱۴/۲ . R :سدهٔ **۱۰**. **آغاز**: خدایاتویی آگه ازحال‌من [ف. فهمی‌ادهم۱:۳۱۶].

21836ـ **مجلس** ۵۹۹۰/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰ــ۱۱** (ص۱۳۸ــ۲۰۶)غزلهای‌اوست، آغاز افتاده [ف. مجلس ۱۷: ۳۶۴].

21837 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ ۲۳ صفر **۱۰۰۱**، ۹۹ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱: ۱۵۱] .

21838ـ **دانشگاه**۵۱۰۹/۲: نستعلیق لادمحمدقرشی هاشمی‌خطیب نورساری، نزدیك **۱۰۰۹** (۱۲۴ر ــ ۱۴۴ر) گزیده‌ایست از آن [ف . دانشگاه۱۵ : ۴۱۱۵] .

21839 ـ **ملك** ۵۹۷۶ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۵** او ، زرین[رؤیت].

21840ـ**رضوی**۶۴۱ادبیات (۴۴۹۳): درسفینهٔ مؤرخ **۱۰۵۵** [ف . رضوی۷:۵۸۸].

21841 ـ **ملك** ۵۶۰۸ : در « کلیات» مؤرخ **۱۰۶۹** او ، زرین [رؤیت] .

21842 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۴/۴ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، انجام‌افتاده [ف. ادبیات۲:۴۲] .

21843 ـ **ملك** ۵۹۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «کلیات » او [رؤیت] .

21844ـ **ملك** ۵۲۴۸: نستعلیق خوش در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

21845ـ **تهران**،ادبیات۳۲ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در « کلیات » او [ف. ادبیات ۱ : ۲۴۷] .

21846ـ **دانشگاه** ۱۰۵ : در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** ، زرین[ف. دانشگاه ۲:۱۸۳].

21847 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۲۳۲ ۱۲۷۲(۵۴۰): نستعلیق سدهٔ **۱۱**

[ف. عبدالله۲: ۳۲۱] .
21848ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۷۲۲/۲۴۰۳ : سدهٔ **۱۱** در «کلیات» او [ف . دکتر محمدبشیر حسین۱: ۱۵۹] .
21849 ـ تهران ، اصغرمهدوی ۴۵: در «کلیات» مؤرخ **۱۱۲۶** او [نسخه‌ها۲: ۹۰].
21850ـ تهران ، ادبیات۸۶حکمت: نستعلیق ۲۶ شعبان **۱۱۴۷** ، زرین[ف.ادبیات ۲: ۱۷] .
21851ـ تبریز ، ملی ۳۶۴۶ : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۴] .
21852ـموزهٔبریتانیا Or۹۷۴۲: نوشتهٔ **۱۲۴۷**[ایرج‌افشار ، نسخه‌ها۴: ۶۷۸].
21853ـ مجلس ۲۵۴۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف.مجلس ۸: ۲۳۷] .
21854 ـ مجلس ۳۵۶ : در «کلیات» نامؤرخ او [ف. مجلس۲: ۲۱۱].
21855ـ مشهد ، فرهنگ وهنر ج ۷: نستعلیق خوش تاریخ یاد نشده. زرین، ۵۹۲ص ۱۷ س[ف.کتب خطی: ۸۴] .
21856ـ آصفیه ۸۱۷ دیوانها: نوشتهٔ تازه ، ۵۴۸گ ۱۵ س[ف . آصفیه۱: ۵۵۲].
21857ـ مدینه ، عارف حکمة ۳۵ : همراه دیوان آصفی ، ۲۰۰ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۴] .

دیوان ایجاد همدانی

میرزاعلینقی فرزنداحمدعلیخان برهانپوری مخاطب به نقدعلی خان ، درگذشتهٔ ۱۱۸۹ .
بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۷۱ .
21858ـ آصفیه۱۲۴۲ دیوان: نوشتهٔ مهدی حسینی متخلص به ثاقب **۱۲۶۸** بدستور نواب والاجاه غلام غوث خان‌بهادر [ف.آصفیه ۴ : ۲۸۶] .
21859 ـ آصفیه۱۲۴۳دیوان: نوشتهٔ **۱۲۶۳** ، قصیده‌های اوست [ف . آصفیه ۴ : ۲۹۶] .

دیوان ایما اصفهانی

میرزا اسماعیل‌علاقه‌بند، درگذشتهٔ۱۱۳۲ .
بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۴ـفرهنگ سخنوران: ۷۲ .
22860ـ دانشگاه ۲۶۱۸/۸: نستعلیق نزدیک **۱۱۴۰** (س۴۶۹ـ۴۷۲)منظومه‌ایست.
آغاز: ممکنم نیست که‌ترتیب دهم دیوان راـ نتوان‌کردبیک جلد پریزدان را [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۹] .

دیوان

ناشناخته .
21861 ـ الهیات ۵۶۵ د : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، باتاریخ **۱۰۱۸** دردفتر(۲۸۱ـ۲۶۱پ)، درآن‌ازشاه‌عباس‌ومرشدقلی‌وحاتم‌بیگ‌وابوالفیض ومیرزا صالح ستایش‌شده است . دارای: ترجیع و رباعی. آغاز: السلام ای سایهٔ خورشید ر بـ العالمین ـ آسمان عزوتمکین آفتاب داد ودین [ف. الهیات ۱: ۳۳۰] .

ب

دیوان باباافضل

افضل‌الدین‌محمدکاشانی، که‌یاداودر«جاودان نامه : ۷۶۸»گذشت .
21862ـ یزد ، جامع‌کبیر ۲۹۲/۷: نسخ گویاحسن‌فرزندمحمدالحسن‌الامینی‌باتاریخ **۸۱۳** دربغداد (درش ۴دفتر) ، اشعاریست‌ازاو

با تعیین بحور عروضی آن [نسخه‌ها ۴:۶۰۶].

21863 ـ قاهره، دارالکتب ۲۴ ـم تصوف‌فارسی: تعلیق زیبای مرشدالدین محمد **۹۱۸** درشیراز. رباعیات اوست (گ ۱۴۷ ـ ۱۵۳) ۱۴س [مخطوطات ۱:۱۹۷].

21864ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۰۹۲۲: سدهٔ **۱۱**، اشعاریست از او [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹].

21865 ـ موزهٔ قونیه ۲/۲۶۱۵: نستعلیق، تاریخ یاد نشده (ص۳۶ـ۶۱)، رباعیات اوست. **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۲۳ هست [فیلمها: ۴۵۴].

دیوان بابا فغانی = دیوان فغانی

دیوان باباگرامی = دیوان گرامی

دیوان بابا کوهی

ابوعبدالله محمد فرزند عبدالله شیرازی (م ۴۲۰ یا ۴۴۲) بآنچنانکه در نسخهٔ چاپی آمده است و نباید چنین باشد بلکه از درویشان متاخر است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۳ ـ ف.مشار: ۷۱۹ ـ یادداشتهای قزوینی ۲: ۳.

21866ـ تهران، ادبیات ۲/۲۴۹ حکمت: نستعلیق ابوتراب فرزند ابوالقاسم حسینی حسنی الماسی، رمضان **۱۲۰۰** در فهرست نام سراینده علی یاد شده است [ف. ادبیات ۲: ۵۴].

21867ـ تهران، ملی ۱۲۴۴ فهرست نشده: نوشتهٔ محمدحسن، **۱۲۲۶** [نسخه‌ها ۱: ۵۴].

دیوان باسط

گویا بنده‌علی‌خان فرزند میر حبیب‌الله دهلوی لکهنوی، درگذشتهٔ ۱۱۹۹ مرید عبدالباسط، که پیش از آن شیر افکن تخلص میکرده‌است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۷۴.

21868 ـ مدینه، عارف حکمة ۵۲: ۲۲۰گ [نسخه‌ها ۵:۴۸۴].

دیوان باقر

ناشناخته. بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۷۵ ـ ۷۷.

21869ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۵۹۹: سدهٔ **۱۱** درفهرست آمده: اشعار باقر [نسخه‌ها ۴:۶۷۶].

دیوان باقر طباطبایی

سیدمحمد باقر. زنده در ۱۳۰۷.

21870 ـ پاکستان، دانشگاه داکا (۱۵۱ ف) ۱۲۱ DU: نوشتهٔ خودسراینده، اواخر رمضان **۱۳۰۹** برای نواب احسن‌الله خان بهادر. **آغاز:** مه سیام رو نهفت وجلوه کرد بارها ـ هلال عید فطر روی بر یدروزه‌دارها [ف. حبیب‌الله: ۱۳۸].

دیوان باقر کاشانی خرده‌ای

ملا باقر از مردمان خردهٔ کاشان، از مریدان محمود نقطوی حروفی، درگذشتهٔ ۱۰۳۸.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۷۶ ـ تذکرة الشعراء، غنی: ۲۴.

21871 ـ رضوی ۳۶۶ ادبیات ۶۵۵۵: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**. دارای: غزل، رباعی، قصیده است [ف. رضوی ۷: ۳۷۷].

21872ـ آصفیه ۹۷۱ دیوان: نوشته پیرامن **۱۲۰۰**، انجام افتاده، درفهرست تاریخ مرگ سراینده پیرامن ۹۸۰ یادشده است [ف. آصفیه ۴: ۲۸۶].

21873ـ بنگال، ایشیاتك ۱۹ دیوان (۱۲۸۳): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف.

بنگال : ۱۰۵] .

دیوان باقی

محمود ، درگذشتهٔ ۱۰۰۸ ،ستایشگر شاه سلیمان وسلطان مرادعثمانی .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۲۴ ـ کشف‌الظنون: دیوان ۱: ۷۷۸ .

21874ـ **دانشگاه** ۱/ ۳۳۴۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱ ـ ۹۷) قصیده‌است‌وغزل، انجام افتاده [ف. دانشگاه۱۱ :۲۳۳۹].

دیوان بایسنقر گورکان

بایسنقرمیرزا فرزند شاهرخ فرزند تیمور (۸۳۲ـ۸۶۵) ، که‌بفارسی‌وترکی‌میسروده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۵ ـ فرهنگ سخنوران : ۷۸ .

21875ـ **تبریز** ، ملی۲۹۶۷ : نوشتهٔ **۸۲۷ـ۸۳۶** (؟) [نسخه‌ها۴: ۲۹۴].

دیوان بحری میانجی

از واعظان اوایل‌روزگارقاجار در تفلیس‌و باکو میزیسته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۷ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۷۹ ـ دانشمندان آذربایجان : ۶۳ .

21876ـ **تبریز** ، ملی۲۵۶۱: تاریخ یاد نشده [نسخه۴: ۲۹۴ـ ذریعه۹: ۱۲۷] .

دیوان بخاری

ناشناخته .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۷ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۷۹ .

21877ـ **ملك**۵۳۰۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰** در یك جنگ ، سروده‌هاییست پیرامن ۴۲۰ بیت باتخلص بخاری [رؤیت] .

دیوان بخشی

ناشناخته .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۷۹ .

21878ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۵۶۳: سدهٔ **۹** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۸۱]

دیوان بدر چاچی (شاشی)

بدرالدین، ازسرایندگان روزگار تغلق‌شاه هندی (۷۲۵ ـ ۷۳۰) ، که دیوان خودرا بسال ۷۴۵ گردآورده است : سال تاریخ‌عرب (دولت شه) بود بعقد ـ کاسمان‌عقد سخنهای مراداد نظام. با دوتخلص بدر وچاچی .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۸ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۸۰ .

21879 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۴۲۱۲/۱۱۵۰/۵ : محمدعظیم فرزندمخدوم عبدالکریم، ۶ذیحجهٔ **۱۰۳۱** ، قصیده‌های‌اوست [مخطوطات ، دکتر محمدبشیر حسین۱: ۱۰۹].

21880ـ **ملك** ۵۶۱۳: نستعلیق‌خوش محمدحافظ، ذیقعدهٔ **۱۰۸۸** درکتابخانهٔ رحمانقلی سلطان فرزند رستم‌محمدخان ، زرین. دارای: قصیده، غزل . بادو تخلص بدر وچاچی [رؤیت].

21881 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۱۲۰ Spi/VI ۲۸: نوشتهٔ مانك‌داس‌فرزند فتح‌چند درسیالکوت، ۴شعبان **۱۰۹۵** (۱۶۸۴م) قصیده‌های اوست [ف. دکتر محمدبشیرحسین۱: ۱۵۲ـ ف. عبدالله۲ : ۴۷۹] .

21882ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۰۹۵Spi/VI۱۲۸A :غلام‌سرورمرید خواجه بهاءالدین ع۲/ **۱۱۳۹** (۱۷۲۷م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۵۲ ـ ف . عبدالله ۲ : ۴۷۹] .

21883 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۷۵۳pi/VI۳۲۱A(۳۸۸): نستعلیق(= **۱۱۵۴**) [ف. عبدالله ۲: ۲۶۲] .

21884 ـ **آصفیه** ۳۷۰: همراه‌مثنوی

«قرةالعین» نوشتهٔ **۱۱۶۸** [ف. آصفیه میرعثمان علی۴ :۵۸۲] .

21885 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۴۹۶/۲/۳۵۲۰: سدهٔ **۱۲** بامهرمؤرخ ۱۲۰۰ [ف . دکترمحمدبشیرحسین۱ :۱۵۲].

21886 ـ **ملك** ۵۵۵۵: نستعلیق ۱۲۴۱ (**۱۲۴۱**) ، عنوانها سفید مانده . قصیده‌های اوست درستایش سلطان محمد تغلق باتخلص چاچی، ۷۳ گ ۱۴س [رؤیت] .

21887 ـ **مجلس** ۹۵۶: نستعلیق میرزا علی‌اکبر تفرشی ، **۱۲۴۹** ، ۸۰ گ۱۴س [ف. مجلس ۳ :۲۳۷] .

21888 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۳۳۳/۹ : نوشتهٔ رجب **۱۲۶۶** (۱۸۵۰ م) قصیده‌های اوست [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱ :۱۵۲] .

21889 ـ **دانشگاه** ۲۵۵۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، نسخه عنوان «کلیات اشعار چاچی» دارد ، ۶۹ گ۱۴س[ف . دانشگاه۹ :۱۳۴۴].

21890 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱ ، بدر: نستعلیق آغازسدهٔ **۱۳**، آغاز: حمد آن سلطان عالم راکه عالم پروراست ، قصاید اوست، ۶۳ گ۱۲ س[مخطوطات فارسیه،منظور احسن عباسی ۱ :۴۹۰] .

21891 ـ **تهران** ، آقای فخرالدین نصیری: نسخهٔ مصحح [ذریعه ۹ :۱۲۸].

21892 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۲۰ دیوان (۷۶۳) : نستعلیق ، تاریخ یادنشد [ف. بنگال: ۱۰۵] .

21893 ـ **پاریس** S. P. ۷۶۰/۱ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده[بلوشه۱۵۵۶]**فیلم** آن در دانشگاه‌ش۱۳۰۹هست [فیلمها:۵۹۲].

دیوان بدر خبوشانی

بنگرید : ذریعه۹ : ۲۸۹ (خبوشانی).

21894 ـ **سپهسالار** ۳۱۳ صدر: باتاریخ **۷۳۸** در دفتر(ص۱۱۲ ـ۱۱۵) دوقصیده است رویهم ۵۸ بیت . آغاز یکم : بحمد صدرجهان خاك وباد و آتش و آب ـ آغازدوم: برخیز جام می‌ازکف دلستان‌ستان[ف. سپهسالار۲ :۴۴۷].

دیوان بدر شیروانی

ملك‌الشعراءدربارشروان، درگذشتهٔ ۸۵۴ .

بنگرید : ذریعه۹ :۱۲۹ ـ ترجمهٔ‌ادبیات براون : ۵۴۸ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۸۰.

21895 ـ **ملك** ۵۳۰۷/۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۸۵ ـ ۳۰۰هامش) با دیباجه‌ای‌به‌نثر درسرگذشت او ، همراه۲۹ دیوان دیگر،زرین [رؤیت] .

دیوان بدر لاهیجانی

سید احمد، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت .

21896 ـ **دانشگاه** ۳۱۴۳ :در«کلیات» او از سدهٔ **۱۴**. دارای: مثنوی، ترجیع، قطعه، هجو ، شهرآشوب ، رباعی[ف . دانشگاه۱۱ : ۲۰۹۶].

دیوان بدیع‌الدین ترکو

باید بدیع‌الدین‌ترکو سیستانی‌ازسدهٔ ششم باشد، که بدیع‌الدین‌تونی‌فرزندقاضی سلطان‌نیز خوانده شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۸۱ (بدیع سیستانی).

21897 ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۴۹ ـ ۲۵۰ جنگ) ۷۰ بیت است[ف. [ف. مجلس ۸: ۱۳] .

دیوان بدیع‌شیرازی

میرزا فتح‌الله، که یاداو در «کلیات ۱۸۴۹» گذشت.

21898ـ **ملك** ۵۰۶۶: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [رؤیت].

دیوان برج

—

21899ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۰۲: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [مخطوطات، سرفرازعلی: ۶۸]

دیوان برقی

گویا عبدالله خویی، زنده در ۱۲۴۱.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۸۳.

21900ـ **تهران،** دانشسرای عالی، قریب ۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در فهرست تنها تخلص او «برقی» یاد شده است. [نسخه‌ها ۵: ۶۲۶].

دیوان برکت

محمد برکت‌الله خان دهلوی زنده در ۱۲۱۵.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۳۳ـ فرهنگ سخنوران: ۸۳.

21901ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۱۲۱ Spi/VI ۳۸۶۹ (۸۸۳): نستعلیق بخامهٔ سراینده رجب **۱۲۱۵**. **آغاز:** ای تا کشوده پرده عذار جمیل را [ف. عبدالله ۲: ۵۶۷]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۹].

دیوان برهمن اکبرآبادی

منشی چندر بهان، در گذشتهٔ ۱۰۷۳ یا ۱۰۷۷.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۸۴.

21902ـ **بنگال،** آسیایی ۲۱ دیوان (۸۶۲): باتاریخ **۱۱۷۲ـ۱۱۶۷** در دفتر، همراه دیوان عبدالعزیز [ف. بنگال: ۱۰۵ و ۱۲۵].

21903ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۰۴: نوشتهٔ **۱۱۸۱**، ۱۲۸ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۶۸].

21904ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۰۳: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [مخطوطات، سرفرازعلی: ۶۸].

21905ـ **بنگال،** آسیایی ۳ ao/۵۹/ (۵۳۸). نستعلیق، با تاریخ **۱۲۲۵** در دفتر [ف. بنگال: ۱۳۹].

21906ـ **لاهور،** پنجاب پبلك لائبریری ۹۹۱، ۸۷۱ برهمن ۸، ۸۷۱ لا: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳**، دارای: غزل ورباعی، ۵۸ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۳۷۱].

دیوان بساطی

ناشناخته. درذریعه ۹: ۱۳۵ دوتن بدین تخلص یاد شده است.

21907ـ **ملك** ۵۱۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای: قصیده، غزل، نیز قصیده، رباعی. آغاز وانجام افتاده. درآن آمده: محمد بن علی آنکه درمیان کرام ـ چو شهر کعبه معظم بوده میان بلاد [رؤیت].

دیوان بساطی سمرقندی

از شاگردان عصمت بخارایی، در گذشتهٔ ۸۱۵، که حصیرباف بوده و نخست حصیری تخلص میکرده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۳۵ـ فرهنگ سخنوران: ۸۵.

21908ـ **سنا** ۳/۳۳۹: نستعلیق حسین فرزند علی تونی، باتاریخ **۸۲۱** در دفتر، زدین، تنها غزل را دارد [نسخه‌ها ۶: ۵۴۹] از کتابهای

دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱: ۱۴].

21909ـ **عبدالحسین بیات** ۳ مج: باتاریخ **۸۳۴** دردفتر (ص۲ـ۲۰هامش) زرین، [نسخه‌ها ۶: ۷۰].

21910ـ **مجلس** ۱۰/۲۶۵۶: نستعلیق باتاریخ **۸۳۴** دردفتر (ص۳۸۹ـ۵۲۴)، ۲۱۰۰ بیت قصیده وترجیع وغزل وقطعات وتك بیت، دارد زرین [ف. مجلس ۸: ۴۰۱].

21911ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۹۰: نسخ، ضمن جنگ باتاریخ **۸۳۶**. غزلیاتیست از او (گ ۱۷۲متن). [نسخه‌ها ۲: ۷۲].

12912ـ **بادلیان** ۱۲۱الیوت: همراه «دیوان امیر خسرو» مؤرخ **۸۳۹** وجز آن. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلمها: ۵۴۷].

21913ـ **دانشگاه** ۳/۳۰۷۵: نسخ گویا محمدفرزند حاجی‌طالب، با تاریخ **۸۴۷** دردفتر (ص۸۴ـ۱۳۱) ۱۷س، غزل‌است نه‌بترتیب تهجی [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۲۲].

21914ـ **پاریس** S.P.۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیك **۸۹۲**. درهامش‌دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه‌ش۱۳۱۸و۱۳۱۹هست[فیلمها: ۵۹۳].

21915 ـ **دانشگاه** ۴/۲۲۵: نستعلیق نیمهٔ‌یکم سدهٔ **۱۰** (گ۷۸ـ۸۵)،۲۸۰غزل ویك قطعه رویهم ۱۷۰ بیت است [ف. دانشگاه ۲: ۲۴۲].

21916ـ **قاهره**، دارالکتب۱۸ ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، زرین، تاریخ‌یاد نشده، ۱۷۵ گ ۱۷س [مخطوطات ۱: ۱۵۲].

21917ـ **آصفیه** ۳۸۶دیوانها: نستعلیق خوش محمودکنکسری‌تبریزی، تاریخ‌یادنشده، درهامش دیوان‌کمال [ف. آصفیه ۱: ۵۵۳].

دیوان بسحاق اطعمه

جمال‌الدین‌ابواسحاق، که‌یادا‌ودر «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت. دیوان او در ۱۳۰۳ وپس‌ازآن بارها چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۷۱۶.

21918ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب ۴۰ pi/VI ۲۰۳۰: نستعلیق‌باتاریخ **۸۲۱ـ۸۲۲** در دفتر، کنزالاشتهای‌اوست وجز آن. **آغاز:** حمد بیحد وسپاس بیعد [ف. عبدالله ۲: ۲۳۴].

21919ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۹۰: نسخ، ضمن‌جنگ مؤرخ **۸۳۶** (گ۲۱۲متن) [نسخه‌ها ۲: ۷۲].

21920ـ **ملك** ۶/۴۹۲۵: در «کلیات» او مؤرخ **۸۴۲**، غزلهای اوست‌سپس‌کنزالاشتها [رؤیت].

21921 ـ **استانبول**، طوپـقپوسرای H. ۹۸۱: عبدالله سمرقندی، **۸۴۸**، ۳۹ گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۲۵].

21922ـ **ملك** ۴۸۴۲: نسخ و تعلیق آغاز سدهٔ **۹**، آغاز افتاده، ۱۲۵ گ ۱۵ س [رؤیت].

21923ـ **دانشگاه** ۲۹۰۵: نستعلیق **۹ـ۱۰**، نسخه در ۱۸ محرم **۱۰۹۴** در سلطانیه خریداری شده، ۴۰ گ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۵۱].

21924 ـ **هاروارد**. هوتن ۲۰ P: نستعلیق ترکی‌سدهٔ **۱۰ـ۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۴].

21925 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای E.H. ۱۵۴۳: نوشتهٔ **۱۲۱۷**، ۱۳۹ گ. ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۲۵].

21926 ـ **دانشگاه** ۳۸۵۵: نستعلیق حبیب‌الله‌فرزندمصطفی‌زنوزی، ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۲۹۸** دارای: دیباچه به‌نثر وکنزالاشتها وترجیع بند

وغزل [ف. دانشگاه۱۲: ۲۸۳۳].

21927ـ **تهران،** ملی۷۶۹ف: نستعلیق خوش‌گویا سدهٔ **۱۳**، دارای غزل و قصیده و رباعی و تك بیتی، ۸۱گ۱۲ س[ف. ملی۲: ۲۹۶].

21928ـ **تهران**، ادبیات۸۱جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [ف. ادبیات۳: ۱۶].

21929ـ **تهران،** ملی ۱۱۶۶ فهرست نشده: نوشتهٔ محمد یحیی، تاریخ یاد نشده، ۳۰۲ ص[نسخه‌ها ۱: ۵۴].

21930ـ **مجلس** ۹۰۳۸فهرست‌نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

دیوان بسمل شیرازی

علی‌اکبر نواب شیرازی، که‌یاد اودر«شرح سی‌فصل: ۳۲۰»گذشت. در دیباجهٔ نسخهٔ۵۲۸۴ ملك آمده: آنرا برای حسام‌السلطنه گردآورده بنام «حسامیه» ساختم. و در دیباجهٔ ۵۵۴۴ ملك آمده‌که آنرا برای حسینقلی‌خان بروزگار فرمانروایی او دریزدگردآورده است ودر این یکی آمده سراینده‌مدتی در خراسان در رکاب حسام‌السلطنه بوده وگذشته‌ازاین دیوان‌دیوانی دیگر در ده‌هزار بیت داشته است.

21931ـ **ملك** ۵۲۸۴: شکستهٔ خوش دوشنبه ۱۵ شعبان **۱۲۸۱** درصحن جدیدمشهد، برای‌کتابخانهٔ مبارکه‌ای‌نوشته‌شده، بادیباچه‌ای ازسراینده‌که‌دیوان رابرای‌سلطانمرادامیرتومان حسام‌السلطنه‌ساخته‌و«حسامیه» نامیده‌است، قصاید و غزلیات اوست بترتیب‌تهجی، ۲۱۶گ ۱۱س [رویت].

21932ـ **ملك** ۵۵۴۴: شکسته‌نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۹ شوال **۱۲۹۱** بادیباجه به نثر در پایان آمده تمت کتاب مسمی بورزیه دارالعباد یزد، ازمیان افتاده، ۹۴گ۱۰ س[رؤیت].

دیوان بسمل کرمانی

بسمل‌کرمانی. نگارندهٔ «تذکره»که بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) نگاشته است.

21933ـ **دانشگاه** ۲/۳۶۷۴: شکسته نستعلیق علیرضا فرزند مهدی‌شریف‌شهربابکی، **۱۲۹۴** بدنبال «تذکره» ازهمو، دارای‌غزل‌از الف تادال [ف. دانشگاه۱۲: ۲۶۸۲].

دیوان بقای اصفهانی

سیدمحمدخوشنویس‌ملقب‌به‌اشرف‌الکتاب، که در۱۳۰۶ در تهران میزیسته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۳۸ـ فرهنگ سخنوران: ۸۷ ـ المآثروالاثار: ۲۰۲.

21934ـ **ملك** ۵۶۲۶: شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۴ـ۱۳**، دارای: قصیده درستایش‌پیامبرو امامان‌واتابك‌اعظم‌در برگشت‌ازفرنگ، شاهنامه، ذم علمای بیعمل، قصیدهٔ سروده‌شده در ۱۲۹۰، برگشت شاه ازفرنگ، جلوس محمد علی‌شاه ۱۳۲۴، ۳۰گ [رؤیت].

دیوان بلیغ

ناشناخته. درذریعه از دوتن بدین‌تخلص یاد شده است: ۱ ـ بلیغ شاهجهانپوری، قطب علی‌خان سدهٔ ۱۳، ۲ـ بلیغ فرخ‌آبادی، امانت علی‌خان‌فرزند محمدی خان.

21935 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۱۳ Spi/VI ۳۰۷۴: نستعلیق‌بی‌تاریخ، با دومهر: ۱۱۴۵ و۱۱۶۷. دارای: قصیده، غزل، قطعه وجز آن. **آغاز**: صفحهٔ اول بودروی تو در دیوان ما [ف. عبدالله۲: ۵۵۹ ـ ف. دکترمحمد بشیرحسین۱: ۱۰۹].

دیوان بنایی هروی (حالی)

کمال‌الدین‌فرزنداستادمحمدسبز، درگذشتهٔ

۹۱۸ ، که به بنائی و اواخر به حالی تخلص میکرده است. درخط و موسیقی مهارت داشته‌است.
بنگرید: ذریعه۹: ۱۴۱ ــ فرهنگ سخنوران: ۸۹ ــ ادبیات براون۴: ۶۵، ۷۶.

21936 ــ **تهران**، آقای یحیی ذکاء ۱۰: از سدهٔ **۱۰**، زرین، با پنج تصویر سبك هرات، ۱۴ گ [نسخه‌ها ۳: ۱۳۷].

21937 ــ **بادلیان**، ۹۸۷ الیوت ۲۵۳: تاریخ یاد نشده ، نسخه بنام «باغ ارم» است ، ۳۷۲ گ ۱۵ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۰۳ هست [فیلمها : ۸۹] .

21938 ــ **مدینه** ، عارف حکمة ۲۰۷: ۸۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵] .

دیوان بوعلی قلندر = دیوان شرف

دیوان بها

از سراینده‌ای با تخلص بها، گویا از روزگار قاجار .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۴۳ ــ فرهنگ سخنوران : ۸۹ .

21939 ــ **دانشگاه** ۳۰۹۶: سدهٔ **۱۴**، نزدیك هزار بیت پنج بند و دوازده بند و چهار بند و ترکیب بند و نوحه و قصیده در سوگواری، ۴۷ گ ۱۱ س.
آغاز: شست قضا چو تیر قدر در کمان گرفت [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۴۳].

دیوان بهای ساوجی

بهاءالدین مستوفی ، درگذشتهٔ ۸۱۶ .
بنگرید: ذریعه۹: ۱۴۳ ــ فرهنگ سخنوران: ۹۰ .

21940 ــ **سپهسالار** ، ۳۰۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین ، به گواهی چند تن این دیوان از اوست [ف. سپهسالار ۴: ۴۷۷].

دیوان بهار خراسانی

محمدتقی ملك الشعراء (۱۳۰۴ ــ تهران ۱۳۷۲) فرزند میرزا محمدکاظم صبوری کاشانی. در ۱۳۳۰ خ چاپ شده است.
بنگرید: ذریعه۹: ۱۴۵ ــ فرهنگ سخنوران: ۹۰ ــ ف . مشار : ۸۱۹ .

21941 ــ **مشهد** ، فرخ ۱۰ : نوشتهٔ فرخ، از **۱۳۳۸** آغاز بتدوین آن شده و بر نسخهٔ چاپی برتری دارد [نسخه‌ها ۳: ۸۹] .

دیوان بهار کرمانی

حاجی سهراب خان قاجار، بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ــ ۱۳۱۳) ، بخواهش حاج آصف الدوله حکمران گرد آوری شده‌است [دیباچه] .

21942 ــ **مجلس** ۸۶۵۶ فهرست نشده: بخامهٔ فرزندش غلامرضا خان قاجار کرمانی ، **۱۳۱۶** ، با دیباچه‌ای کوتاه از گردآورنده که پسر اوست ، ۳۰ ص [رؤیت] .

دیوان بهجت

21943 ــ **دانشگاه** ۴۹۴۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، باقصیده‌ای درستایش ناصرالدین شاه، پایان افتاده ، ۶۸ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۴۰۵۲] .

دیوان بهجت بلگرامی

مکهن لال ، ازقوم کایته ، سدهٔ دوازدهم.
بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۹۲.

21944 ــ **بنگال** ، ایشیاتك ۲۲ دیوان (۶۹۹) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۵] .

دیوان بهجت قاجار

صدرالشعرا غلامحسین میرزا فرزند ملك ایرج میرزا سدهٔ چهاردهم ، کـه نـاصرالدین شاه و مظفرالدین شاه و عین السلطان و مجدالاشراف را

ستایش کرده است .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۹۲.

21945 ـ **مجلس** ۵۹۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** دارای : قصیده، مسمط، غزل، ترجیع، خزانیه ، بهاریه ، ۵۲۰ص ۱۲س [ف . مجلس ۱۷ : ۳۳۶] .

21946ـ **تهران** ، ملی ۸۶۰ف: شکسته نستعلیق خوش گویا بخامهٔ سراینده در سدهٔ **۱۴** باقصیدهٔ ای درستایش مظفرالدین شاه، زرین، ۱۰ گ ۱۲ س [ف . ملی ۲: ۳۹۵] .

21947ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۳۸۹: نستعلیق ، تاریخ یاد نشد، قصایدیست درستایش اتابک صدراعظم قاجار ، ۱۴ گ [ف. خطی سید عبدالعزیز طباطبایی] .

دیوان بهرام شاه

بهرامشاه فرزند فرخ شاه .

21948ـ **موصل** ، مدرسهٔ اسلامیه ۶ : نوشتهٔ **۹۰۰** [ف. مخطوطات : ۴۱] .

دیوان بهلول

شیخ بهلول .

21949 ـ **بنگال** ، ایشیاتک ۲۳ دیوان (۷۵۹) : شکسته ، آغاز وانجام افتاده [ف . بنگال : ۱۰۵] .

دیوان بیانی کرمانی

خواجه شهاب الدین عبدالله مروارید کرمانی ، متخلص به بیانی ، منشی وماهر درموسیقی وخط ، درگذشتهٔ ۹۴۸ یا ۹۳۲ یا ۹۲۲ . که یاد او در «شرفنامه : ۲۱۱۰» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۵۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۹۵ .

21950ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۹۷۹ : نوشتهٔ **۹۱۹** ، ۴۳ گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۶۲] .

21951ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۸۹ : تاریخ یادنشده ، دارای قصیده و مخمس ، ۱۸۸ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۸۰] .

دیوان بیخود

سدهٔ سیزدهم .

21952 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۲۰۰۶/۵۰۱۶ : بـخامهٔ سراینده ، **۱۲۸۰** [مخطوطات، دکترمحمد بشیرحسین ۱ : ۱۱۰] .

دیوان بیدل

21953ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۵۹۴: نوشتهٔ **۱۸۰۰** م[نسخه‌ها ۴: ۶۷۵].

21954ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۱۵۱: نوشتهٔ **۱۲۴۴** [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۸] .

21955ـ **تهران** ، استاد مینوی ۷۴ : نستعلیق هندی یا افغانی تاریخ یادنشده[نسخه‌ها ۶ : ۶۴۵].

21956ـ **بادلیان** ۱۱ /۱۲۲ الیوت : نستعلیق روزگار رضاقلیخان. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۸ هست [فیلمها : ۵۴۵] .

دیوان بیدل بخاری

21957 ـ **دانشگاه** ۴۲۷۰ : نستعلیق محمدضیاءالدین نقشبندی مجددی خالدی، سدهٔ **۱۲ـ۱۳** . دارای: غزل ویک ترجیع بند، همه نزدیک ۳۲۰۰ بیت **آغاز:** باوج کبریاکز پهلوی عجز است راه آنجا ـ سرمویی گر اینجاخم شوی بشکن کلاه آنجا [ف.دانشگاه ۱۳: ۳۲۳۹] .

دیوان بیدل شیرازی

حاج میرزا رحیم فرزند محمدطبیب اصفهانی، پدرش بدستور کریم خان زند به شیراز رفته، و بیدل در آن شهر زاده شده ودر ۱۲۵۸ در گذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۵۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۹۶ ـ مجمع الفصحاء ۲: ۱۸۲.

21958 ـ **مجلس** ۲۳۸۸: نستعلیق خوش محمد زکی نوری، **۱۳۰۳**، زرین، دارای: قصیده، مرثیه، رویهم ۸۳۳ بیت [ف. مجلس ۸: ۹۷].

دیوان بیدل لاهوری

عبدالقادر فرزند عبدالخالق (۱۰۵۴ ـ ۱۱۳۰ یا ۱۱۳۳). کلیات او بسال ۱۲۸۷ و پس از آن در هند چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۵۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۹۷ ـ ف. مشار: ۷۲۰.

21959 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۵۲۵ppi/VI ۴۶ A (۵۵۵): نستعلیق **۱۱۰۹**. تنها قصیده‌های اوست [ف. عبدالله ۲: ۳۸۹].

21960 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۶۷ pi/VI ۳۷ (۵۵۴): نیم شکستهٔ محمد فیض‌الله محمدهاشم، ۲۱ محرم **۱۱۲۳** [ف. عبدالله ۲: ۳۸۸].

21961-65 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا: پنج نسخه که کهن‌ترین آن نسخهٔ خود سراینده مؤرخ **۱۱۳۱** است [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۴۸].

21966 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۰۳C ۴۶۷۱: نوشتهٔ ۱۱ محرم **۱۱۳۵** (۱۷۲۲م) از روی نوشتهٔ سراینده، تنها رباعیات اوست [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۳۷ ـ و ـ ف. عبدالله ۲: ۲۵۵].

21967 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق‌ف ۲۰۵: نوشتهٔ **۱۱۶۵**، ۲۱۶ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۶۸].

21968 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ن ۹۵، ۸۷۱ دیو ـ ۷۹، ۸۷۱شو: شکستهٔ گویا **۱۱۷۹**، غزلهای اوست، ۳۷ص [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۸۶، ۴۶۷]

21969 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۰۳A ۳۷۰۰ (۸۶۰): نستعلیق محمداشرف تتدای ۱۸ج ۲/**۱۱۸۲** [ف. عبدالله ۲: ۵۵۲] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۱۰].

21970 ـ **سپهسالار** ۴۰۳: سدهٔ **۱۲**، گویا برای سراینده‌اش نوشته شده، باحاشیه‌هایی به‌خامهٔ او، درپایان پراکنده‌هایی به‌خامهٔ بیدل، مقابله شده، ۴۰۷ گ ۱۷ [ف. سپهسالار ۲: ۵۷۱ و ۴: ۴۷۷].

21971 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۹۳۹/۱: سدهٔ **۱۲** [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۱۰].

21972 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۲۰۰۵/۱: سدهٔ **۱۲** [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۱۶].

21973 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۰۳ ۴۷۱۰ (۸۵۹): نستعلیق و شکستهٔ سدهٔ **۱۲**. [ف. عبدالله ۲: ۵۵۱] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۱۰].

21974 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۲۴ دیوان (۴۳۶): شکستهٔ ۱۸ پادشاهی شاه‌عالم پادشاه (سدهٔ **۱۲**) [ف. بنگال: ۱۰۶].

21975 ـ **استانبول**، استانبول، طوپقپوسرای H. ۹۴۰: نوشتهٔ **۱۲۱۴**، ۱۸۱ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۴].

21976 ـ **سنا** ۷۵۶۷: نستعلیق عبدالقادر فرزند میرزامحمدناصر، محرم **۱۲۲۶**، زرین [نسخه‌ها ۲: ۲۲۸].

21977 ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا

(۱۳۳ ف) DU۳۹۳: نوشتهٔ **۱۲۲۸** (۱۸۱۳م) [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۱۸] .

21978 ـ **ملك** ۴۶۶۹: نستعلیق **۱۲۳۶**، زرین، ۴۸۰ گ ۱۹ س [رؤیت] .

21979 ـ **رضوی** ۳۶۹ ادبیات ۴۶۱۳: شکسته نستعلیق ملافیض فرزند ملافضیل در بخارا آغاز و در سمرقند **۱۲۳۹** بانجام رسانده [ف. رضوی ۷: ۳۷۹] .

21980 ـ **ملك** ۵۴۴۹: شکسته نستعلیق شوال **۱۲۷۷**، نسخهٔ کامل ولی از رباعیها تنها حرف الف وباء وتاء رادارد، ۱۷۶ گ ۱۴ س [رؤیت] .

21981 ـ **ملك** ۵۴۵۳: نستعلیق ملامحمد رجب فرزند ناربوته باشی، ۱۷۶ گ ۱۳ س [رؤیت] .

21982 ـ **ملك** ۵۱۶۹: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، تنها رباعیات اوست [رؤیت] .

21983 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۸ ادب فارسی طلعت: تاریخ یاد نشده [مخطوطات ۱: ۱۵۲] .

21984 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۰۶: نوشتهٔ پربت رای، تاریخ یاد نشده، گزیدهٔ آنست، ۱۲۰ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۶۹] .

21985 ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۵ ـ م ادب فارسی: تاریخ یاد نشده [مخطوطات ۱: ۱۵۲] .

87-21986 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۴۳ و ۴۷: دو نسخه است، ۵۵۳ گ و ۳۰۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵] .

21988 ـ **بنگال**، آسیایی ۲۵ دیوان (۵۱۸): شکسته .

21989 ـ **بنگال**، آسیایی ۲۶ دیوان (۶۷۱): شکسته .

21990 ـ **بنگال**، آسیایی ۲۷ دیوان (۷۶۶): شکسته هر سه نسخه تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۶] .

21991 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۹ رباعیات (۷۳۱): شکسته، تاریخ یاد نشده، رباعیات اوست [ف. بنگال: ۱۱۹] .

21992 ـ **بنگال**، آسیایی ۱/ ۲۴ O (۱۴۵۰): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۲۶] .

21993 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۷۰ pi/VI ۲۶۵ (۵۵۳): نستعلیق بی تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۳۸۷] .

21994 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب C ۴۶ ppi/VI ۱۵۲۷ (۵۵۶): نستعلیق بی تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۳۸۹] .

دیوان بیدل مازندرانی

حاجی میرزا محمد فرزند میرزا علی محمد نوری کرمانشاهی، درگذشتهٔ ۱۲۸۹.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۵۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۹۷ ـ المآثر والاثار: ۲۰۴.

21995 ـ **ملك** ۴۸۵۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۱۵۲ گ ۱۵ س [رؤیت] .

دیوان بیرم

بیرم خانخانان فرزند سیفعلی بیگ، از امیران همایون‌شاه (۹۳۷ ـ ۹۶۳) و اکبر شاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) درگذشتهٔ ۹۶۸ .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۹۸.

21996 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۳۳۷: نوشتهٔ **۱۰۱۴** شعر های فارسی و ترکی اوست [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷] .

21997 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۵۱۰ Or: مصور، سدهٔ **۱۱-۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار نسخه‌ها ۴: ۶۷۶] .

دیوان بیرنگ

ناشناخته. شاید میرزامحمد امین نیشابوری، ازسدهٔ یازدهم باشد.

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران: ۹۸ .

21998ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۹۴/۲۲۸۸ الف : نوشتهٔ **۱۱۳۹** (۱۷۲۶م) [مخطوطات، دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۱۰] .

21999 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۰۷ : تاریخ یاد نشده ، ۲۱۴ س [مخطوطات ، سرفرازعلی:۶۹] .

دیوان بیکتاش قلی

در دیباجه خود را بیکتاش‌قلی ابدال‌رومی یادکرده ، وگویا دیوان‌خودرا «بوستان» نامیده است . درآن غزلهای حافظ‌استقبال‌شده‌است.

بنگرید : فرهنگ سخنوران:۸۸(بکتاش اصفهانی ، بروزگارعباس‌یکم ۹۹۵ـ۱۰۳۷).

22000ـ **حقوق** ۱۲ ۳۱۲ج : نستعلیق‌میر هادی همدانی ، **۱۲۵۸** ، ۹۳گ ۱۳ س [ف. حقوق : ۱۱۰] .

دیوان بینشان

از بانوئی با تخلص بی‌نشان، گویا از سدهٔ نهم .

22001ـ **پاریس**، ملی۱۱۰۲ .P : تاریخ‌یاد نشده، همراه‌دیوان‌جهان‌ملك، نزدیك به ۱۳۰۰ بیت غزلهاست [راهنمای‌کتاب، سعید نفیسی، س ۱۱ش ۷ : ۳۷۰] .

دیوان بینش ذهبی

محمد علیخان، ملقب به‌کشاف‌الاسرار، که شعرهایی عرفانی به‌فارسی وترکی میسروده، و دو جلد دیوان از او در رضوی هست‌که‌آنها را بنامهای شرفنامه وخسرونامه خوانده است.

22002ـ **رضوی** ۳۷۰ادبیات۹۳۴۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴**. جلدیکم آنست بنام«شرفنامه» **آغاز:** زفضل حضرت‌یزدان «شرفنامه» شداین دفتر [ف. رضوی ۷:۳۷۹] .

22003ـ **رضوی** ۳۷۱ادبیات۹۳۴۲: نستعلیق همان‌سده، جلد دوم آنست بنام«خسرو نامه». **آغاز**: ازبهرهمین دفترخوش‌چون خامه [ف . رضوی ۷ : ۳۸۰] .

دیوان بینوا

حاجی مرتضی‌قلی تاجر بینوا، که در ج ۱۳۱۴/۱ درسرای‌حاجب‌الدولهٔ‌تهران میزیسته است، وبیشتر ستایش خاندان پیامبر است .

22004 ـ**آقای کاظم‌مدیرشانه‌چی:** شکسته نستعلیق **۱۳۱۴**، سرلوح‌اکلیلی[نسخه‌ها ۵ : ۵۸۶] .

پ

دیوان پرتو لنجانی

میرزاآقاجان ، علیرضا فرزند محمد علی اصفهانی خوشنویس، زنده در۱۳۰۶. دیوان‌او با پیشگفتار محمدحسین‌فروغی درتهران۱۳۰۵ چاپ سنگ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۵۷ـ المآثروالآثار: ۲۰۵ـفهرست خطوط خوش : ۲۸ـف.مشار: ۷۲۱ ـ فرهنگ‌سخنوران : ۱۰۱.

22005ـ **دانشگاه**۳۴۹۴: نستعلیق‌خود سراینده، **۱۲۸۹**، ۱۲۶گ۱۲س [ف.دانشگاه ۱۱: ۲۵۰۱] .

22006 ـ دانشگاه ۴۶۱۶:در جنگ گردآوری خود سراینده ، ۱۳۰۰ در تهران، سروده‌هاییست ازخود او ودیگران ، واستقبال از سروده‌های دیگران ، [ف دانشگاه ۱۴ : ۳۵۴۹].

دیوان پروانه

میرزا صادق، از نوادگان میرزاصادق‌تفرشی سرایندهٔ مثنوی شاهنامه . ازستایشگران دربار محمدشاه (۱۱۹۳ ـ ۱۲۱۱) قاجار.

بنگرید : ذریعه۹: ۱۵۸ (پروانهٔتفرشی) فرهنگ سخنوران:۱۰۳ .

22007 ـ تهران ، ملی ۳۰۹ فهرست نشده: شکسته‌نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، زرین ، دارای دیباجه ومثنوی وقصیده وقطعه وغزل و رباعی ، ۱۹۸ص ۱۵ س، بنام«نخبةالمدایح السلطانیة» خوانده شده‌است[نسخه‌ها ۶:۱۷۷] .

دیوان پریشان = پریشان نامه

شعرهای‌مهملی است .

22008ـ تهران،ادبیات۸۲ج: نستعلیق یحیی ، ۲۳ صفر ۱۳۱۶، ۲۱ گ ۱۶س [ف. ادبیات۱ : ۵۲] .

دیوان پریشان قرگزلو

مرتضی‌قلی‌بیگ، ازسدهٔسیزدهم.

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران: ۱۰۴.

22009 ـ دانشگاه ۳۷۹۷ : نستعلیق ۱۲۵۵ ، آغاز : دیوان غزلیات ، رباعیات ، عطایبات مرتضی‌قلی‌بیك پریشان : اول‌نامه‌بنام حی وتوانا ، ۳۸ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۸۲] .

22010ـ دانشگاه ۳۹۰۷/۲: شکسته نستعلیق گویا بخامهٔ سراینده ، ۱۲۵۵ ، آغاز بمانند شمارهٔ پیش، دارای‌قصیده وغزل ورباعی وهجو (ص۱۶ـ۱۰۵ هامش)[ف. دانشگاه۱۲: ۲۸۹۵] .

دیوان‌پریشان لر بختیاری

به‌لهجهٔ بومی .

22011ـ دانشگاه ۴۳۳۷/۱ : نستعلیق محمدتقی، ۸شوال ۱۲۸۹ (۴رـ۲۸ر) درفهرست آمده: دیوان‌ملاپریشان لر بختیاری‌و بلهجهٔ‌بومی [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۲۹۶]

دیوان‌پور بهای جامی

تاج‌الدین‌فرزند قاضی‌بهاءالـدین ، سدهٔ هفتم، که‌ازهرات‌برخاسته‌وبتبریز نزدشمس‌الدین صاحب دیوان(کشتهٔ ۶۸۳)رفته وباهما(م۷۱۳) مشاعره‌داشته‌وبروزگارابوسعیدگورکانی‌درگذشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۵۹ـ فرهنگ سخنوران: ۱۰۵ ـ ادبیات براون۳ : ۱۳۵.

22012 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۲۱۳ .Or : نستعلیق‌نظام‌الدین احمد فرزند عبدالله شیرازی ، ۱رجب ۱۰۲۹ ، درحیدرآباد برای خزانهٔ سلطان محمدقطبشاه ، ۱۰۵ گ۱۳ س . فیلم آن دردانشگاه‌ش ۸۵۸هست[فیلمها: ۸۸ـ نسخه‌ها ۴: ۶۷۷] .

دیوان پیام

میرشرف‌الدین‌علی‌خان اکبر آبـادی، در گذشتهٔ ۱۱۶۶ .

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران: ۱۰۶ .

22013ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۰۹ Spi/VI ۴۶۶۸ : نستعلیق اسماعیل ۱۵ ذیحجهٔ ۱۲۰۸ (۱۷۹۴م). دارای: قصیده، مثنوی ، غزل وجزآن . آغاز: ای‌کرد روان فضل تودریای‌کرم را [ف.عبدالله ۲: ۵۵۷] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد

بشیرحسین ۱ : ۱۱۱].

دیوان پیر

میرم‌سیاه قزوینی ، درذیعه۹: ۱۶۱-۱۶۲ وفرهنگ سخنوران : ۱۰۶ یادنشده‌است. شاید بامیرم‌هروی زنده در۹۲۸یکی باشد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۴۲ - فرهنگ سخنوران : ۵۸۲ .

22014 - **بادلیان** ۱/ ۷۰ فرازر : با تاریخ**۱۱۰۸** دردفترفیلم آن دردانشگاه‌ش۱۰۱۸ هست [فیلمها :۵۵۴] .

دیوان پیر جمال اردستانی

جمال‌الدین‌محمد، که یاد او در «تنبیه‌العارفین: ۱۰۹۹» گذشت .

22015 - **تبریز** ، ملی۳۶۵۶ : نوشتهٔ **۸۷۳** (ص۳۵۹) [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۵]

22016 - **ملك**۵۹۳۵ : نستعلیق خوش اواخر سدهٔ **۹** ، زرین، در «کلیات»او[رؤیت].

22017 - **مجلس** ۴۲۷۶ : نستعلیق‌سدهٔ **۹** ، در«کلیات» او [رؤیت] .

22018 - **مجلس**۱۱۳۵ : ازاواخرسدهٔ **۹** ، در «کلیات» او[ف . مجلس۳ :۵۴۵] .

22019 - **شیراز** ، صدرالدین‌محلاتی: در « کلیات » مؤرخ **۱۲۳۸** او [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۳] .

22020 - **مجلس** ۱۱۳۳ : در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۵۲** ، رباعیات اوست[ف. مجلس ۳ : ۵۴۲] .

22021 - **دانشگاه**۱/۴۳۷۵ :نستعلیق سدهٔ**۱۳-۱۴**، نزدیك‌به ۱۴۰ غزل و ۹۰ رباعی (ص۱-...) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۴۰] .

ت

دیوان تأثیر تبریزی

میرزامحسن، که‌یاد اودر«کلیات: ۱۸۵۰» گذشت .

22022 - **مجلس** ۸۵۳۶فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۱-۱۲** [رؤیت].

22023 - **مجلس** ۹۵۷ :شکسته‌نستعلیق روزگار سراینده ، میان **۱۱۲۴-۱۱۲۹** ، در «کلیات» او [ف .مجلس۳:۲۳۸] .

22024 - **سپهسالار** ۲۸۳ : نستعلیق روزگارسراینده، گویاتصحیح‌شدهٔ‌خوداو، زرین، در«کلیات» او [ف. سپهسالار ۲ : ۵۷۳ و ۴ : ۴۷۸] .

22025 - **دانشگاه** ۱/۳۶۲۸ :شکسته‌ نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز افتاده، در«کلیات» او [ف. دانشگاه۱۲: ۲۶۳۲] .

22026 - **شیراز**، صدرالدین‌محلاتی: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۲] .

22027 - **پاکستان** ،لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/۱۱۶۵/۴۲۱۸ : تاریخ‌یاد نشده ، غزل ورباعی وقطعه[ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱ :۸۸] .

دیوان تاج ماه

همسر سردار امجدفتح‌الله‌خان، که یاد او در «کلیات : ۱۸۵۱» گذشت .

22028 - **دانشگاه** ۳۵۵۳: در«کلیات» او بخامهٔ خود تاج‌ماه ازسدهٔ **۱۴** [ف.دانشگاه ۱۲ : ۲۵۷۳].

دیوان تارك شیرازی

بروزگار شاه اسماعیل (۹۰۷ - ۹۳۰) میزیسته، او راستایش کرده وفرود آمدن اورا بشیراز ۹۰۸ یاد کرده است. ازمریدان سیدمحمد نوربخش (م ۹۱۲) بوده وماده تاریخ این مرگ را ساخته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۶۶ - فرهنگ سخنوران ۱۰۹.

22029 - **مجلس** ۹۵۸: نسخ آغاز سدهٔ **۱۰**، آغاز ومیانه وانجام افتاده، نسخه آشفتگی دارد، ۱۰۲ گ [ف. مجلس ۳: ۲۴۲].

دیوان تجلی شیرازی

علیرضا، که یادا ودر «سفینة النجاة: ۹۵۸» گذشت. مثنویهای اوجداگانه خواهد آمد.

22030 - **عبدالحسین بیات** ۴ مج: همراه «معراج الخیال» او، مؤرخ **۹۹۳**، زرین [نسخه‌ها ۶: ۶۵].

22031 - **ملك** ۵۴۰۴/۲۸: نستعلیق ریز وچهارستونی سراینده‌ای باتخلص جنونی، باتاریخ **۱۱۰۰** دردفتر (۱۰۹پ - ۱۲۰پ). دارای: تعریف کشمیر، قصیده، غزل، رباعی [رؤیت].

22032 - **مجلس** ۱۱۸۵/۴: نستعلیق درویش مولامحبت، سدهٔ **۱۱** (ص ۱ - ۳۰) دارای: غزل، رباعی رویهم پیرامن ۵۰۰ بیت [ف مجلس ۳: ۶۶۳].

22033 - **ملك** ۵۶۰۴: نستعلیق **۱۱۱۷**، درهامش مجموعه اشعار، غزلهایی است باتخلص تجلی [رؤیت].

22034 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۱۵۷ pi/VI ۹۲۳ (۵۱۸): نستعلیق **۱۲۹۰**، همراه دیوان ادهم [ف. عبدالله ۲: ۳۶۶].

دیوان تسلی قاجار

ابوالسلوك، زنده ۱۲۹۲ بادو تخلص تسلی وقضا، که درمازندران وتبریز وتهران میزیسته ومنشی ومستوفی بوده است.

22035 - **دانشگاه** ۴۳۸۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**: دارای ستایشهایی ازدرباریان، حاجی میرزاصفا، ماده تاریخهایی از ۱۲۹۱ - ۱۲۹۲ وغزل وسوگواری، ۵۱ گ [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۴۴].

دیوان تسلیم شیرازی

محمدهاشم، بروزگار شاه عالمگیر (۱۰۶۹ - ۱۱۱۸) بهند رفته ودر ۱۱۰۹ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۷۱ - فرهنگ سخنوران: ۱۱۴.

22036 - **بنگال**، ایشیاتك ۲۸ دیوان (۱۴۶۳): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۶].

دیوان تشنهٔ تهرانی

محمدتقی پسر خواهرمهدی بیگ شقاقی، زاده در مراغه ۱۲۱۰، کلاه دوزبوده، پدرش بدستور آغامحمد خان از مراغه به کاشان تبعید میشود، او نیز که برخی ازسران را بدگفته به تهران و ازآنجا به کرمان میگریزد، ودرکربلا دریك آشوب مجروح میگردد. وپس از ۱۲۶۴ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۷۱ - فرهنگ سخنوران: ۱۱۴.

22037 - **مجلس** ۹۵۹: شکسته نستعلیق عمونام **۱۲۹۵**، آغاز ومیانه و انجام افتاده، دارای: مثنوی، قصیده، غزل، قطعه، رباعی، ترجیع (هجووزیرهمدان)، رویهم پیرامن ۲۴۵۰ بیت، ۹۳ گ ۱۳ س [ف. مجلس ۳: ۲۴۳].

دیوان تفته

منشی میرزا هرگوپال فرزند موتی‌لال، در گذشتهٔ ۱۵ رمضان ۱۲۹۶. شاگرد غالب.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۱۱۵ ـ ذریعه۹: ۱۷۲.

22038 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۰۶۱/۲۰۴۹: بخامهٔ سراینده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۱۱].

دیوان تقوی

حاج میرزا سیدعلی، درگذشتهٔ ۱۳۳۵، بانی حسینیهٔ سادات اخوی در خیابان عین‌الدوله، در مآثر والاثار نگاشتهٔ ۱۳۰۶ ازو بعنوان سرایندهٔ بنام یاد شده است.

بنگرید: طرایق‌الحقایق ۳: ۲۲۰ ـ المآثر والاثار: ۲۰۱.

22039 ـ **مجلس** ۲۳۸۹: نسخ عبرت نایینی، **۱۳۳۹**، برای میرسیدحسین پسر میر سیدعلی تقوی، جلددوم آنست، دارای ۸۶۰۰ بیت قصیده، ۳۹۱ص ۲۲س [ف. مجلس ۸: ۹۹].

دیوان تقی

عنوان نگار، منشی دربار مظفرالدین شاه، زنده در ۱۳۲۰-۱۳۳۲، متخلص به تقی.

22040 ـ **دانشگاه** ۴۳۲۲: نستعلیق متن وهامش خود سراینده **۱۳۲۰-۱۳۳۲**، بیشتر شعرها تاریخ دارد واشاره بوقایع تاریخی کرده است. دارای ترجمهٔ سورهٔ فاطر، سورهٔ حمد، فرمان ایالت مصر، ورود سفیر انگلیس، توصیف شاهزاده، دقایق تاریخیه، پند واندرزهای عرفانی، ۱۶۱ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۸۳].

دیوان تقی افندی

22041 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۶۱: تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده ۵۵ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵].

دیوان تقی کاشانی

میر تقی‌الدین محمد، نگارندهٔ «خلاصة ـ الاشعار وزبدة‌الافکار» درگذشته پس از ۱۰۱۵ و زنده در ۱۰۱۶.

بنگرید: ذریعه۷: ۲۱۲ و۹: ۱۷۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۱۶ ـ مجمع‌الفصحا ۱: ۱۰۷ ـ تاریخ تذکره‌های فارسی، گلچین معانی: ۵۲۴.

22042 ـ **آصفیه** ۱۰۹۹ دیوان: نوشته پیرامن **۱۱۰۰** [ف. آصفیه۴: ۲۸۶].

دیوان تمکین

در ذریعه وفرهنگ سخنوران از هفت تن با این تخلص یادشده است.

22043 ـ **بنگال**، ایشیاتک ۳۰ دیوان (۱۱۳۳): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۶].

دیوان تنها = دیوان سعید

دیوان تنهای پنجابی

میرزا عبداللطیف خان، خواهرزادهٔ میرزا جلال اسیر اصفهانی، که دیوانی صوبهٔ پنجاب رادارا بود، ودر ۱۱۱۶ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۷۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۱۸.

22044 ـ **مجلس** ۱۱۸۵/۵: نستعلیق درویش مولامحبت، پایان سدهٔ **۱۱** (ص۱ ـ ۸۱). دارای: غزل، رباعی، تک بیت، رویهم پیرامن ۱۲۰۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۶۳].

دیوان تویچی

باید محمد علی سلطان هریسی، از سرایندگان آغاز سدهٔ چهاردهم باشد.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۷۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۱۹.

22045ـ ملك ۵۴۵۶: شکسته نستعلیق خودسراینده، با تاریخهایی از ۱۳۱۵، دارای: غزل، مخمس. همراه «دیوان مطلع»، ۹۸ گ ۹۸، گ ۱۵ س [رؤیت].

دیوان توحید شیرازی

میرزا اسماعیل فرزند میرزا محمد شفیع وصال (پنجمین فرزند میرزا کوچك وصال شیرازی) (۱۲۳۶ - ۱۲۸۶). دیوان اورا پس از مرگش که فرزندی نداشت برادرش متخلص به یـزدانی گردآوری کرده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۷۹ـ فرهنگ سخنوران: ۱۱۹.

22046ـ تهران، ادبیات ۸۰ حکمت: شکسته نستعلیق منصور وصال، ۳ آبان ۱۳۱۷ خ برای علی‌اصغر حکمت، ۴۸ ص [ف. ادبیات ۲: ۱۷].

دیوان تیمور

تیمور فرزند صدر الشعرا، که در ترکیب بند خود مظفر الدین میرزا ولیعهد را ستایش کرده است.

22047ـ تهران، ملی ۷۴۷ ف: نستعلیق تیمور فرزند صدر الشعرا، رمضان ۱۲۹۲، تنها ترکیب بندی است در ستایش مظفر الدیـن میرزا ولیعهد، ۶ گ ۹ س [ف. ملی ۲: ۲۶۹].

ث

دیوان ثابت بدخشانی

افضل الدین، میر محمد افضل الله آبادی، درگذشته درشاهجهان آباد ۱۱۵۱ (رحیل ثابت) دو دیوان یکی دیوان مراثی ویکی غزلیات ازاو یاد کرده‌اند. او فرزند میر عیسی همت خان درگذشتهٔ ۱۰۹۲ است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۸۱ـ فرهنگ سخنوران: ۱۲۰.

22048ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۴۶۵۲Spi/VI۱۰۵: نوشتهٔ ۲۶ ع ۲/ ۱۱۵۱ (یکماه پس ازمرگ او)، گردآوردهٔ نواب بنده علی‌خان است برای نثار علی‌خان، با یادداشتی از گردآورنده. **آغاز:** ایکه وابستهٔ حرف تو بود نظم بیان. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [دکتر بشیر حسین ۱: ۱۱۱].

22049ـ موزهٔ بریتانیا Or.۹۷۴۹: سدهٔ ۱۳ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۸].

دیوان ثابت تبریزی

حاج محمد علی صحاف، که بفارسی و ترکی میسروده و در ۱۳۱۳ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۸۲ـ فرهنگ سخنوران: ۱۲۰ ـ دانشمندان آذربایجان: ۸۹.

22050 ـ تبریز، ملی ۲۷۹۰ و یا ۲۶۹۷: نوشتهٔ ۱۳۰۸ [نسخه‌ها ۴: ۲۹۵].

دیوان ثاقب

سرایندهٔ: افسون نگاه، عشق افروز، گلشن راز. (بنگرید: کلیات ثاقب ۱۸۵۱).

22051 ـ ملك ۱/ ۶۲۴۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴، در «کلیات» او [رؤیت].

دیوان ثاقب آشتیانی

میرزا اسماعیل خان بنان السلطنه، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۱» گذشت.

22052 ـ دانشگاه ۲۴۳۷: شکستـه نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴، در «کلیات» او. هزل و

جدل وفکاهی ونمایندهٔ وضع وچگونگی روزگار سراینده است. **آغاز:** شد عنایات خدایار بنان السلطنه ـ حب اهل البیت هنجار بنان السلطنه [ف . دانشگاه ۹:۱۱۰۹] .

دیوان ثاقب افشار

سرایندهٔ روزگار قاجار .

29053ـ **دانشگاه** ۲۵۵۹ : نستعلیق ، نسخهٔ اصل ازسدهٔ **۱۳**. دارای: غزل، قصیده ، ترکیب بند ، مثنوی ، هزل، مطایبه نزدیك به هفت هزار بیت، ۲۷۵ گ. **آغاز:** برسد کاش بدست ثاقب ـ که ازوگشته نعوظش غالب [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۵۰] .

دیوان ثریای تهرانی

ملاحیدرعلی مجدالادباء، معلم فرح السلطنه دختر ناصر الدین شاه ، دارای ماده تاریخهایی از ۱۲۹۵ تا ۱۳۰۶ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۸۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۲۲ ـ المآثر و الاثار: ۲۲۵.

22054ـ **دانشگاه** ۳۸۴۹/۱: شکسته نستعلیق محمد رضا قزوینی **۱۲۸۹** در جنگ (ص۱ـ۱۰۸ پراکنده) همراه «منشآت» او بخامهٔ خودش [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۸۲۸] .

22055ـ **اهواز** ، سید محمد موسوی جزائری: به خامهٔ ملاحسنعلی مداح ، باغدیریه، پیرامن ۴۰۰ بیت ، [ذریعه ۹ : ۱۸۴] .

دیوان ثنایی فراهانی

میرزا ابوالقاسم قائم مقام، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۱» گذشت .

22056ـ **سنا** ۲۵۴/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، باتاریخ **۱۲۵۷** در دفتر [نسخه‌ها ۶ : ۵۰۳] .

22057ـ **مجلس** ۲۶۷۶/۴ : نستعلیق محمد صادق سرخوش ، **۱۲۶۴** ، (ص ۲۵۶ ـ ۳۲۷) ، قصیده وقطعه است [ف . مجلس ۸ : ۴۴۳] .

22058 ـ **ملك** ۳۷۸۵/۲ : نستعلیق **۱۲۷۷** در «کلیات» او[رؤیت] .

22059 ـ **مجلس** ۱۰۴۲ : نستعلیق خوب **۱۲۷۷** در اصفهان ، در « کلیات » او [ف . مجلس ۳ : ۳۷۷] .

22060 ـ **ملك** ۵۶۴/۱۳ : با تاریخ **۱۲۷۹** بهمین خامه در دفتر ، شعرهاییست ازو (ص ۲۵۳ ـ ۲۶۹) [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۸۶] .

22091 ـ **سپهسالار** ۵۳۲۸: نستعلیق محمدحسینی گرگانی **۱۲۷۹** بدستور میرزا مهدی درخرم آباد فیلی (۱۱۴ پ ـ ۱۵۷ر) [ف . سپهسالار۴ :۴۷۹] .

22062 ـ **ملك** ۵۱۳۴:شکسته نستعلیق سیاوش میرزا قاجار ، **۱۲۸۰** ، ۶۰ گ ۱۴س [رؤیت] .

22063 ـ **رضوی** ۱۳۰۱ ادبیات (۸۴۳۷) : شکسته نستعلیق **۱۲۹۳** در «کلیات» او[ف . رضوی۷ : ۸۶۱] .

22064ـ **دانشگاه** ۵۲۷۷ :در«کلیات» اومؤرخ **۱۲۹۷** [ف. دانشگاه۱۲: ۴۱۹۱] .

22065ـ **تهران**، ادبیات۸۸ج :شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۷۸ گ۱۵س [ف. ادبیات۱ : ۲۵۱] .

22066 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۶ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، درپایان شعرهایی ازپسر قاآنی دارد ، ۹۰ گ [ف. ادبیات۱ : ۲۵۱] .

22067 ـ **رضوی** ، ۱۰۳۰ ادبیات (۴۹۹۵): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ازدونویسنده همراه «منشآت» او [ف . رضوی ۷: ۸۶۰] .

22068 ـ **تبریز** ، ملی ۲۶۲۴/۶ :

در جنگ نامؤرخ (گ۱۴۵ ـ ۱۷۰) [ف .ملی تبریز ۱: ۳۵۳] .

22069ـ مجلس ۳۶۹۸/۴ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص ۲۵۶ ـ ۳۲۷) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۵] .

22070ـ دانشگاه ۳۸۹۷: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۴** [ف.دانشگاه۱۲: ۲۸۸۵].

22071ـ سنا، ۷۵۸۰: نسخ سدهٔ**۱۴** با دیباجهٔ محمود خان ملك الشعراء، دوجلد [نسخه‌ها ۲: ۲۲۹] .

22072ـ مجلس ۲۴۷۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۴** [ف. مجلس۸: ۱۷۲] .

دیوان ثنایی مشهدی

خواجه حسین، که یادا ودر «کلیات: ۱۸۵۲» گذشت .

22073ـ مجلس ۲۲۹۰: نستعلیق خوش میرعلی **۱۰۰۶** در «کلیات» او [ف. مجلس ۸: ۱۰۰] .

22074ـ سپهسالار ۲۸۴/۱: نستعلیق محمدحسین، **۱۰۱۴** درمشهد (۱ر ـ ۱۱۰ ر) سپس دیوان ولی دشت بیاضی، آغاز قطعه‌ها سفید مانده، ۲۳۳ گ ۱۴س [ف.سپهسالار۲: ۵۷۵ و ۴: ۵۸۰].

22075ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب pi/VI۲۲۴A ۲۰۵۱ (۴۵۴): نستعلیق ۹ شوال **۱۰۱۵** [ف . عبدالله۲: ۳۲۴].

22076ـ بادلیان ۲۲ اوزلی: شکسته نستعلیق احمدفرزندفضلی اصفهانی، ۲۵ رجب **۱۰۴۲**، درآکره، فیلم آن در دانشگاه ش۱۰۲۸ هست [فیلمها: ۸۹] .

22077ـ تهران، ملی۷۵۴ف: نستعلیق ۲۲ شعبان **۱۰۴۴**، دارای قصیده وغزل وقطعه ورباعی، ۱۷۴ گ۱۳ س[ف.ملی ۲: ۲۷۶].

22078ـ سپهسالار ۳۷۵/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱ر ـ ۱۰۵ر) با یك دیباجهٔ پنج صفحه‌ای همراه دیوان نظام استرآبادی، [ف.سپهسالار۲: ۵۷۵ و ۴: ۵۸۰] .

22079ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۰۹۳۲: سدهٔ **۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۰] .

22080ـ قاهره، دارالکتب ۸۳م ادب فارسی: در «کلیات» مؤرخ **۱۱۲۴** او [مخطوطات ۲: ۶۷] .

22081ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Spi/VI۵۷ ۳۱۴۳: شکسته آمیز ۶۹ **۱۰۶۹** یا **۱۱۶۹**. **آغاز**: درروش حسن وناز هست بسی خوش نما [ف. عبدالله۲: ۵۱۲] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف.دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۱۵] .

22082 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب pi/VI ۲۲۴ ۱۲۴۶ (۴۵۵): نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله۲: ۳۲۵] .

22083ـ آصفیه ۷۸۸ دیوان: تاریخ یادنشده [ف.آصفیه۳: ۲۹۰].

22084ـ پاریس S.P.۷۹۱: فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۲۲ هست [فیلمها: ۵۹۴] .

دیوان جامی

شیخ الاسلام ابو نصر احمد، که یادا ودر «انیس التأبین: ۱۰۵۴» گذشت .

22085ـ موزهٔ بریتانیا ۵۵۹۹/۲ Or: شمارهٔ ۲ دفتر مؤرخ **۱۰۳۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴] .

22086ـ ملك ۶۰۵۳/۱۵: سدهٔ **۱۱** (۱۶۳ر)، غزلهای اوست [دؤیت] .

22087 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب

۶۴ VI/ppi۱۵۷۴(۲۰۸): نستعلیق**۱۱۰۹** [ف . عبدالله۲:۱۴۲].

22088_ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۸۰ VI/pi۸۰۹(۲۰۷)نستعلیق**۱۹۱۷**[ف. عبدالله۲:۱۴۱] .

22089 _ **پاکستان** ، لاهور پرفسور شیرانی۴۲۹۲/۱۲۳۹:انجام‌افتاده[مخطوطات، دکترمحمدبشیر حسین۱ :۱۰۸] .

دیوان جامی

عبدالرحمان ،که‌یاد او در«تهلیلیه: ۳۶» گذشت . درجامی حکمت آمده : اوسه‌باردیوان خود راگردآورد : باریکم در۸۸۴بادیباجه‌ای و سر **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم_هست‌صلای سرخوان‌کریم. باردوم در۸۸۵بادیباجه‌ای‌وسر **آغاز :** بسم‌الله الرحمان الرحیم _ املی حمد المنان‌الکریم . بارسوم در ۸۹۷باسر **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم _ طرفه‌خطابیست زسفر کریم . این‌سومی‌رادرسه‌بخش : فاتحة‌الشباب، وسطالعقد ، خاتمة‌الحیاة ساخته است. ولی در نسخه‌ها شکلها و تاریخهایی دیگر نیزدیده‌شده است‌که هریك درجای خودیاد میشود.

بنگرید:ذریعه۹:۱۸۸_فرهنگ سخنوران: ۱۲۴_ف. مشار:۲:۷۲۲_ جامی،حکمت:۲۰۷، ۱۶۵ .

22090_**مجلس** ۴۶۶۹:نستعلیق‌خوش درویشعلی ، محرم **۸۶۹**، دارای:غزل به‌ترتیب حروف تهجی ، قطعه ، رباعی،تك‌بیت. زرین، ۲۰۵گ۱۷س[رؤیت] .

22091_**تهران**،ملی: نسخ‌عبدالرحمان فرزند احمدجامی ، در«کلیات»مؤرخ **۸۷۷** او [نسخه‌ها ۶ : ۲۶۴] .

22092 _**لندن**،انجمن‌پادشاهی‌آسیائی a ۲۷۷: نوشتهٔ **۸۷۶** [نسخه‌ها۵: ۶۸۰]

22093_ **سنا** ۷۵۷۷: نستعلیق پنجشنبهٔ ۷ع/**۸۷۷**نوشتهٔ‌نصرالله‌فرزندکمال‌الدین‌فرزند عبدالله فرزند عبدالرزاق حسنی ، باید نخستین دیوان اوباشدکه در ۸۷۱ گردآوری‌شده است [نسخه‌ها ۲ :۲۲۸] .

22094 _ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۹۵۶ : هاتف‌شیروانی، **۸۷۷**، ۱۵س[ف. فهمی‌ادهم ۱ :۲۳۸] .

22095_ **تهران** ، اصغرمهدوی ۴۲۰: نستعلیق پایان ع۱/**۸۸۰** ، درفهرست آمده : ساختهٔ ۸۸۴[نسخه‌ها ۲ :۷۶] .

22096 _ **استانبول**، طوپقپوسرای H . ۹۸۸ : نوشتهٔ **۸۸۳**،۲۷۷گ۱۴س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۳۸] .

22097 _ **استانبول**، طوپقپوسرای A . ۲۵۴۳ : همراه «تحفة‌الاحرار» اونوشتهٔ **۸۸۶** ، [ف.فهمی ادهم۱ :۲۴۲].

22098 _ **استانبول** ، طوپقپوسرای A۲۵۴۴ : نوشتهٔ **۸۸۷** ، ۲۵۴ گ۱۵س[ف. فهمی ادهم۱:۲۳۹] .

104_22099_ **هندوستان**،رامپور، کتبخانهٔ رضا : شش نسخه‌که کهن‌ترین آنها نوشتهٔ **۸۸۸**است[یادداشتهای‌مهدی‌غروی،مجلهٔ وحید۷ : ۴۵،۴۸] .

22105_ **سنا** ۲۶۳: نستعلیق نورالدین هروی ع۲/**۸۸۹**،آغاز دردیباجه افتاده است، زرین[نسخه‌ها۱ : ۱۱و۶: ۵۰۶]. ازکتابهای مهدی‌بیانی بوده[نسخه‌ها۱:۱۱].

22106_ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی D۲۰۴ (۱۶۰۵):در«کلیات» اومؤرخ **۸۹۰** که‌گویابخامهٔ سراینده‌است . دیوان۱و۲ و۳ اوست.**فیلم**آن در دانشگاه ش۱۰۶۲هست [فیلمها : ۱۶۳] .

22107_ **دانشگاه** ۱۴۱۳ : نستعلیق

شعبان **۸۹۲**، زرین ، درفهرست آمده: درپنجاه سالگی بسال ۸۷۱ بنام شاه ابوسعید (۸۶۳ – ۸۷۳) گردآوری کرده است. شاید نخستین دیوان او باشد [ف . دانشگاه ۸: ۸۷] .

22108ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۴ ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبای محمدعلی سمرقندی، شوال **۸۹۳** ، زرین ، درفهرست آمده: دیوان جامی الصغیر [مخطوطات ۱: ۱۵۳] .

22109ـ **ملك** ۵۲۲۷: نستعلیق خوش نورالدین هروی ، ع۱/**۸۹۴**،زرین، بادیباجهٔ نثری ، ۲۸۳ گ ۱۳س [رؤیت] .

22110 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۰۲ Or : نوشتهٔ **۸۹۵** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹] .

22111 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۶۷۲ :سه‌دیوان‌اوست در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷-۸۹۵** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۵].

22112ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۷۱: نوشتهٔ **۸۹۶** همراه دیوانهای : خسرودهلوی، شاهی، صادقی، قطبی[نسخه‌ها ۴: ۳۱۲].

22113ـ **تهران** ، ادبیات ۳۰ حکمت: نستعلیق پیرعلی‌جامی ، گویا **۸۹۸** در هرات ، زرین ، دومین دیوان اوست که تاریخ سرودن ۸۸۴ دارد [ف. ادبیات ۲: ۱۷] .

22114ـ **هاروارد** ، فرانسیس‌هوفر: نستعلیق خوش حسن‌فرزندهادی **۸۹۸** [نسخه‌ها ۴: ۱۰] .

22115ـ **ملك** ۵۵۰۸ : نستعلیق خوش اواخرسدهٔ **۹** ، آغاز و انجام چندبرگی افتاده ، ۱۹۵ گ۱۵س[رؤیت].

22116ـ **سپسالار** ۳۳۴: نستعلیق سدهٔ **۹** ، شاید برای سلطان حسین بایقرا (۸۴۲ – ۹۱۱) نوشته شده است ، زرین ، با دو مجلس بزم ، ۲۵۶ گ۱۷ س[ف.سپهسالار ۴: ۴۸۱].

22117ـ **عبدالحسین بیات:** نستعلیق زیبای روزگار سراینده ، اواخرسدهٔ **۹**،آغازو انجام افتاده ، ۱۲۵ گ۱۱ بیت [نسخه‌ها ۶: ۹۵] .

22118ـ **تهران**،ادبیات۱۸۶ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۹**، زرین [ف. ادبیات ۲: ۸۷] .

22119ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۷۸ : سدهٔ **۹** [نسخه‌ها۴: ۲۹۵] .

22120 ـ**دانشگاه**۱۵/ ۳۹۴۹: نستعلیق سدهٔ **۹** (ص۱–۲۴۲) زرین، غزل است ازمیانهٔ حرف باء تا حرف یاءسپس ترجیع وقطعه ورباعی [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۳۷].

22121 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۹۵۴ : نعیم‌الدین‌الکاتب ، سدهٔ **۹**، ۳۱۸ گ۱۵ س [ف. فهمی‌ادهم۱: ۲۳۸] .

22122ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B . ۱۴۲ : مجنون‌رفیقی ، سدهٔ **۹**،۳۵۲ گ ۱۵ س[ف . فهمی ادهم۱: ۲۴۳].

22123 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای Y . ۱۰۶ : پیرامن سدهٔ **۹** ، ۲۳۹ گ ۲۲ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۴۴] .

22124 ـ**استانبول**،طوپقپوسرای ۹۸۷ H: پیرامن‌سدهٔ **۹**،۲۰۱ گ۲۱ س

22125 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A . ۲۵۴۵ : نوشتهٔ شاه جان تبریزی، سدهٔ **۹**، ۲۰۳ گ ۱۳س [ف . فهمی‌ادهم۱: ۲۳۹– ۲۴۰] .

22126ـ **دانشگاه**۴/ ۳۴۶۸: نسخ سدهٔ **۹-۱۰** ، زرین ، درهامش چندرساله‌ازو،دیوان دوم وسوم اوست [ف. دانشگاه۱۱: ۲۴۷۴].

22127ـ**ایاصوفیا**۴۲۰۹:در« کلیات» او گویا از سدهٔ **۹-۱۰** . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۹۷۰هست [فیلمها : ۱۶۱].

22128 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای

R . ۹۵۵ : نوشتهٔ **۹۰۵**، ۲۸۳ گ۱۹س[ف. فهمی ادهم۱: ۲۴۰] .

22129ـ **مشهد**، فرخ۴۳: نوشتهٔ‌خوش **۹۰۶** ، زرین[نسخه‌ها ۳: ۸۹].

22130 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R . ۹۵۳ : نوشتهٔ‌امامی، **۹۱۲**، ۲۹۶ گ۱۶س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۴۱].

22131ـ **مجلس** ۸۹۰۱فهرست نشده: شیخ‌محمدکاتب‌سلطانی، **۹۱۴** ، سه‌دیوان‌اوست [رؤیت].

22132ـ **استانبول**، طوپقپوسرای۲۸ و۲۹و۳۰ و۳۱/۸۸۶ . R : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۱** سه‌دیوان اوست [ف. فهمی‌ادهم۱: ۲۳۶] .

22133ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ، H . ۹۹۰ :کاظم، **۹۳۳**، ۲۶۹ گ۱۹س[ف. فهمی ادهم۱ : ۲۴۱].

22134ـ **تهران**،ادبیات۹۳۵حکمت: در«کلیات»مؤرخ **۹۳۵**او، سه دیوان اوست[ف. ادبیات ۲: ۳۱] .

22135 ـ**سپهسالار**۲۷۸۴یا(۲۷۴۸) نستعلیق ... علی‌دربخارا **۹۳۵**، بایادداشت:که نسخه‌بخطامهٔ‌استاد میرعلی هرویست،روزگاری نسخه‌درهندبوده،زرین[ف.سپهسالار۲: ۵۷۷و۴: ۴۸۱] .

22136ـ **یوگسلاوی** ، فرهنگستان علوم زاکروب ۱۲۸۱: نوشتهٔ غیاث‌الدین‌علی جامی‌نوشتهٔ **۹۳۷** [نسخه‌ها ۲: ۲۷].

22137ـ **ملك** ۵۹۸۵: نستعلیق خوش سلطان‌محمدنور ، **۹۳۸** دردارالسلطنه هرات، زرین ، با دیباجهٔ نثری ، ۳۴۶ گ ۱۵ س [رؤیت] .

22138ـ **رضوی**۳۷۵ ادبیات ۴۶۱۷: نستعلیق دودانگ رمضان **۹۴۲** ، زرین [ف . رضوی ۷: ۳۸۲] .

22139ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۲۶ : نستعلیق شاه محمود کاتب ، ۲۰ ج **۹۵۵/۲** ، [نسخه‌ها ۲: ۷۶] .

22140ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۴ادب فارسی طلعت : تعلیق‌زیبای‌محمد امین هروی‌و کمك‌قنبرعابد فرزندحیدر حسینی قمی، غرهٔ ع **۹۵۸/۲** ، زرین . در فهرست آمده : دیوان جامی الکبیر [مخطوطات ۱: ۱۵۳].

22141 ـ **سپهسالار** ۳۳۳ : نستعلیق مقصود تربتی ، **۹۵۹**، زرین[ف سپهسالار۴: ۴۸۱] .

22142ـ **ملك** ۴۹۶۰: نستعلیق محرم **۹۶۲** ، زرین ، بادیباجهٔ‌نثری، ۲۸۲ گ۱۹س [رؤیت] .

22143ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A . ۲۵۴۷ : نوشتهٔ **۹۶۳**، غزلهای اوست، ۷۶ گ۱۲س [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۲۴۳].

22144ـ **دانشگاه** ۱۰۲: در «کلیات» مؤرخ **۹۶۶** او [ف . دانشگاه۲ : ۱۸۸].

22145ـ **مجلس** ۳۵۷: نستعلیق خوب **۹۷۴**، زرین،ودرهامش‌آن‌دیوان‌کمال خجندی است ، ۳۴۲ گ۱۵ س[ف.مجلس۲: ۲۱۲].

22146 ـ**مجلس** ۲۵۴۴ : در«کلیات» مؤرخ **۹۸۰** او[ف. مجلس۸: ۲۴۵] .

22147ـ **قاهره**،دارالکتب۱۵۴ادب فارسی : تعلیق زیبای‌کمال‌الدین حسین فرزند میر احمدجامی، ۱۸صفر**۹۸۳**درمکه،سه‌دیوان: فاتحةالشباب ، واسطةالعقد، خاتمةالحیاةاست، زرین [مخطوطات ۱: ۱۴۷] .

22148ـ**رضوی**۳۷۳ادبیات(۴۶۱۵): نستعلیق غرهٔ شعبان **۹۸۹** ، زرین [ف .رضوی ۷: ۳۸۱] .

22149ـ ملک ۴۸۱۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰، ۵۷۶ گ ۲۵ س [رؤیت].

22150ـ مجلس ۴۱۰۶: نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغاز نونویس، زرین، ۳۰۵ گ ۱۷ س [رؤیت].

22151ـ مجلس ۸۴۳۲/۱ فهرست نشده: سدهٔ ۱۰ همرا ۷ دیوان دیگر، زرین [رؤیت].

22152ـ مجلس ۲۵۴۸: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، دیوان دوم اوست: دیباچه، قصیده، غزل، مسجع وقطعه ورباعی، زرین، ۳۴۶ص ۱۵ س.

22153ـ مجلس ۲۵۴۷: نستعلیق کهن سدهٔ ۱۰، دیوان یکم اوست که در ۸۸۴ گرد آمده: دیباچه، قصیده، ترجیع، ترکیب وساقینامه، غزل، مثنوی وقطعه، نسخه زرین، ۵۰۶ص ۲۱س [ف. مجلس ۸: ۲۵۱].

22154ـ تهران، استاد مینوی ۹۰: نستعلیق شیخ محمد، سدهٔ ۱۰، زرین، گرد آوری ۸۸۴ [نسخه‌ها ۶: ۶۴۵].

22155ـ الهیات ۶۲۳د: نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، انجام افتاده، ۱۷۷ گ ۱۲ س [ف. الهیات ۱: ۵۶].

22156ـ رضوی ۳۷۷ ادبیات (۴۶۱۹): نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، زرین [ف. رضوی ۷: ۳۸۳].

22157ـ رضوی ۳۷۸ ادبیات (۴۶۲۰): نستعلیق اواخر سدهٔ ۱۰، زرین.

22158ـ رضوی ۳۷۹ ادبیات (۴۶۲۱): نستعلیق سدهٔ ۱۰. زرین.

22159ـ رضوی ۳۸۰ ادبیات (۴۶۲۲): نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، دیوان سوم اوست ناقص [ف. رضوی ۷: ۳۸۵].

22160 ـ فرانسه، کتابخانهٔ عمومی S.P. ۴۶۹۷: سدهٔ ۱۰، فاتحة الشباب اوست [نسخه‌ها ۴: ۱۳۷].

22161 ـ استانبول، طوپقپوسرای H. ۹۸۹: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۳۱۳ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۲].

22162 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۵۱: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۲۷۴ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۸].

22163 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۵۰: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۳۱۳ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۱].

22164ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۵۲: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۳۶۵ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۱].

22165 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۴۹: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۱۱۹ گ ۱۳ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۲].

22166 ـ استانبول، طوپقپوسرای H. ۹۸۵: میرسلطان علی، سدهٔ ۱۰، ۱۳۴ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۳].

22167ـ استانبول، طوپقپوسرای A. ۱۵۸۵: در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۰ [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۷].

22168ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۱۶A pi/VI ۹۹۸ (۴۰۳): نستعلیق سدهٔ ۱۰، دیوان یکم اوست.

22169ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۳۸ A pi/VI ۲۳۴A (۴۰۴): نستعلیق سدهٔ ۱۰، دیوان یکم اوست.

22170ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۵۰ ppi/VI ۱۵۳۹ (۴۰۶): نستعلیق سدهٔ ۱۰، واسطة العقد اوست.

22171 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Api/VI۳۸ ۲۳۲(۴۰۷): نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، واسطة العقد اوست .

22172 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۱۶ c pi/VI ۲۵۶۰ (۴۰۸) : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، واسطة العقد اوست [ف. عبدالله ۲ : ۲۹۶-۲۹۷] .

22173 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Api/VI۳۸ ۲۳۳(۴۰۹): نستعلیق سدهٔ ۱۰ خاتمة الحیاة اوست . [ف. عبدالله ۲: ۲۹۷] .

22174ـ تهران ، اصغر مهدوی ۴۳۱: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۰-۱۱ [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

22175ـ تهران، ادبیات ۲۲۱ حکمت: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱، در فهرست آمده: نخستین دیوان اوست که در ۵۵ سالگی در ۸۸۱ ساخته است [ف . ادبیات ۲:۱۷] .

22176 ـ مشهد ، فرخ ۳۳۱ : سدهٔ ۱۰-۱۱ ، گزیده‌ای از غزلهای اوست [نسخه‌ها ۳:۸۹] .

22177 ـ دانشگاه ۳۵۶۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ ، انجام افتاده ، دارای: غزل و رباعی ، ومانا دومین دیوان اوست، ۱۹۵ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۴] .

22178ـ دانشگاه ۴۷۹۵: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ ، آغاز افتاده ، ۸۵ گ ۱۵ س[ف . دانشگاه ۱۴: ۳۸۳۶] .

22179 ـ دانشگاه ۳۵۹۹ : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰-۱۱ ، دیوان دوم اوست آغاز و انجام افتاده، ۲۶۳ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۹] .

22180 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۳۸ ۴۶۹۴: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ ناقص، از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. عبدالله ۲: ۴۹۰-۴۹۱ـ وف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۱۲] .

22181ـ آصفیه ۱۱۹۹ دیوان: نوشته پیرامن ۱۰۰۰ [ف. آصفیه ۴: ۲۸۶] .

22182 ـ ملك ۵۰۵۹ : نستعلیق محمد رضا جرفادقانی ، در «کلیات» مؤرخ ۱۰۰۶ او، با دیباچهٔ تقی الدین محمد حسینی و اینکه دیوان او را با اشارهٔ خودش در هفت دیوان گرد آوردم و نام آنها... ، سپس سه دیوان اوست و هر یك با دیباچهٔ خود جامی [رؤیت] .

22183ـ فرهاد معتمد ۱۷۰ : نستعلیق محمد فرزند شیخ محمد صالح بداینی، ۱۴ ذیقعدهٔ ۱۰۴۶ ، دیوانی در متن و واسطة العقد او در هامش [نسخه‌ها ۳:۱۷۸] .

22184 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۱۶ B pi/VI ۲۲۰۶ (۴۰۵) : نستعلیق ۱۰۸۹ واسطة العقد اوست [ف . عبدالله ۲ : ۲۹۵] .

22185 ـ ملك ۵۱۴۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آبدیده ووصالی شده ، ۱۹۱ گ ۱۵ س [رؤیت] .

22186ـ ملك ۵۵۸۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز افتاده ، ۳۱۱ گ ۱۵ س [رؤیت] .

22187ـ مجلس ۲۵۵۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز و انجام افتاده ، دارای: غزل، قطعه، ترجیع ، رباعی، رویهم ۱۴۵۰ بیت .

22188ـ مجلس ۲۵۵۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، دیوان یکم و دوم اوست، دارای: دیباچه ، قصیده، ترجیع و ترکیب و مرثیه، غزل، برگزیدهٔ مقطعات و رباعیات ، زرین [ف . مجلس ۸ : ۲۵۵] .

22189ـ رضوی ۳۷۴ ادبیات (۴۶۱۶): نستعلیق هند سدهٔ ۱۱ ، بخشی از آن نونویس سدهٔ ۱۳ است [ف . رضوی ۷:۳۸۲] .

22190ـ **تهران** ، ادبیات ۱۵۶ ج : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، ۱۹۲ گ [ف . ادبیات ۱ : ۲۵۱] .

22191ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۳۳: سدهٔ**۱۱**، دومین دیوان او«واسطة العقد» است ، زرین [نسخه‌ها ۲:۷۶] .

22192ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۳۵۹ : سدهٔ **۱۱** ، ۷۳غزل در۲۶ گ‌در مجموعه [ف . خطی سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

22193ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۶۷۵ : نستعلیق زیبای‌سدهٔ **۱۱** ، دارای:قصیده، غزل، قطعه،رباعی،۲۳۷ گ[ف. خطی ،سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

22194ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۷۱۸/۳۷۵۱: سدهٔ**۱۱**[ف.دکترمحمد بشیرحسین ۱ : ۱۱۱] .

22195ـ**دانشگاه**۶/۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۲۰۹ – ۲۵۱) غزل است ، زرین با دوتصویر[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۵].

22196 ـ **دانشگاه** ۵۰۹۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، زرین ، نخستین دیوان‌اوست: قصیده وغزل ورباعی بایك دیباچه‌کـه آغازآن افتاده ، ۲۸۸ گ ۱۷ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۱] .

22197ـ **تهران**، ادبیات۳۱۹حکمت: نستعلیق هند، محرم **۱۱۰۲**، زرین، بایددومین دیوان اوباشد [ف. ادبیات ۲:۱۷] .

22198ـ **سپهسالار** ۷۰۸۹: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، بادیباجه‌ای بنام میرعلیشیر،وسه‌بخش: فاتحةالشباب:واسطةالعقد، خاتمةالحیاة،۳۶۵ گ۱۴ س [ف.سپهسالار۴:۴۸۱] .

22199ـ**رضوی**۳۷۶ادبیات-۴۶۱۸: نستعلیق پایان سدهٔ**۱۲**، آغاز وانجام‌افتاده[ف. رضوی ۷:۳۸۳] .

22200ـ**دانشگاه** ۴۷۵۸/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲**(۵۱-۸۳)[ف.دانشگاه۱۴:۳۸۰۶].

22201ـ **تهران** ، ملی۱۰۱/۱۱ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**،چهارستونی(ص۹۷-۱۰۶)، غزلهایی ازوست [ف.ملی ۱:۹۱] .

22202ـ**مجلس**۲۵۵۴ : نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۲** ، آغاز وانجام افتاده . دارای‌قصیده، ترجیع وترکیب ، مثنوی، ۷۲۳ ص ۲۰س[ف. مجلس ۸ : ۲۵۸] .

22203ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومـی S . ۴۶۹۸ : سدهٔ **۱۲** ، دارای: واسطةالعقد، تحفةالاحرار [نسخه‌ها ۴: ۱۳۷] .

22204ـ**لاهور**،پنجاب بهلك‌لائبریری ۶۸ ، ۸۷۱دیو: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**،۲۰۶ گ [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن‌عباسی۱ : ۴۴۱] .

22205 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ppi/VI۵۰ - ۱۵۳۹ (۴۱۰): نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، خاتمةالحیاة اوست[ف عبدالله۲:۲۹۸].

22206ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۳۸A ۳۷۵۱: نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**[ف. عبدالله۲:۴۹۱] .

22207ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۳۵۶: نستعلیق زیبا سدهٔ **۱۲** .دارای:دیوان‌یکم‌ودوم‌و بخش سوم ازدیوان سوم: زرین، ۶۰۰ گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

22208ـ**رضوی**۷۵۷ادبیات (۴۶۱۴): در «کلیات»مؤرخ **۱۲۳۱** او . دیوان۱و۲ و۳ اوست [ف.رضوی ۷: ۶۷۰] .

22209ـ**تهران**،دهخدا ۱۳۳ : نستعلیق میرزا عبیدپسرحاج میرزا عبدالقادر، **۱۲۷۵**، آغاز درحرف‌الف افتاده . [نسخه‌ها۳:۱۹].

22210ـ **ملك** ۵۴۱۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بایاد داشت۱۲۳۸، ۲۵۴ گ۱۷س[رؤیت].

22211ـ **عبدالحسین بیات:** نستعلیق سدۀ **۱۳** ، [نسخه‌ها ۶:۱۰۵] .

22212 ـ **تهران،** ادبیات ۸د: نستعلیق سدۀ **۱۳** ، آغاز وانجام افتاده ، ۱۱۴گ ۱۵س [ف . ادبیات ۱:۲۵۱] .

22213ـ **دانشگاه** ۳۹۳۱: نستعلیق سدۀ **۱۳** ، دارای ترجیع وغزل، آغاز وانجام افتاده [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۹۱۸] .

22214ـ **مجلس** ۲۵۵۵: نستعلیق سدۀ **۱۳** ، زرین ، دیوان دوم اوست: قصیده، ترجیع وترکیب وغزل ، رویهم ۷۸۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۲۵۹] .

22215ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۳۱ دیوان (۲۳۳) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده .

22216ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۳۲ دیوان (۳۶۳) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده .

22217 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۳۳ دیوان (۱۳۹۴): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۶] .

22218ـ **مجلس** ۳۵۸ : نستعلیق ریز تاریخ یادنشده ، زرین، ۲۴۲گ ۱۵ س [ف . مجلس ۲ :۲۱۱] .

22219 ـ **مجلس** ۳۵۹ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز نونویس، ۲۵۷گ ۱۵س [ف . مجلس ۲:۲۱۲].

22220 ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۶۶ : و ۹۶ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۵].

25-22221ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۸ـم، و ۶۹ـم ادب فارسی، و ۳۱ ، و ۴۴ ادب فارسی طلعت ، و ۸۷ زکیه : پنج نسخه تاریخ هیچیك یادنشده [ف. مخطوطات ۱ :۱۵۳ـ۱۵۴].

22226 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۸۸۲/۳۹۳۴: تنها چند جزء آن است [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۱۱۲] .

دیوان جانی

ملاحسن [دانش پژوه] . بدین نام در تذکره هایی که در دسترس من بود بر نخوردم، شاید میرزا محمد حسین جانی فسایی (م ۱۲۱۲) باشد.

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۱۲۶ .

22227 ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۲۴۰: نستعلیق سدۀ **۱۳** [نسخه‌ها ۲ :۷۸] .

دیوان جرس تهرانی

میرزا محمد مهدی پسر میرزا جامی، از نوادگان حکیم هاشم طبیب روزگار صفویه، زنده در ۱۳۰۶ ، کار سررشته‌داری را در تهران داشته است، وصدر اعظم میرزا آقاخان نوری راستایش کرده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۹۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۲۸ .

22228ـ **مجلس** ۹۶۰: نستعلیق زیبای سدۀ **۱۳** ، زرین ، برای ناصرالدین شاه نوشته شده . دارای ۳۳ غزل در ۳۱۷ بیت ، ۱۹ گ ۱۰ س [ف. مجلس ۳: ۲۴۵] .

دیوان جرعۀ تبریزی

میرزا شمس‌الدین ابوالفتح خوشنویس ، زنده در ۱۲۷۳ که دیوان قاآنی بخامۀ او در آن تاریخ بچاپ رسیده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۹۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۲۸ .

22229ـ **عبدالحسین بیات:** نستعلیق تحریری خودسراینده ، زرین، پیرامن ۵۰۰۰ بیت ، ۲۶۹گ ۱۰ س [نسخه‌ها ۶: ۱۰۲] .

22230ـ **مجلس** ۹۶۱: شکسته نستعلیق سدۀ **۱۴** ، غزلهای اوست از الف تا بخشی از تاء، پیرامن ۷۲۰ بیت، ۲۶ گ ۱۴س [ف. مجلس ۳: ۲۴۷] .

22231ـ مجلس ۸۸۴۳ فهرست‌نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

دیوان جرمی

در ذریعه ازجرمی بخاری‌زنده در ۹۲۸ و جرمی تبریزی از اوایل سدهٔ چهاردهم یاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۹۳ .

22232 ـ قاهره ، دارالکتب ۴۳۶۲ س: نوشتهٔ محمد هادی‌فرزندخواجه عالم ، بی‌تاریخ ، **آغاز:** ای‌رخت‌نورداده بیضاداـکرده سرسبز باغ وصحرا را [مخطوطات ۱ : ۱۵۴].

دیوان جعفری

میرمحمد نصیر خــان سندی ، در گذشتهٔ ۱۸۴۶م .

22233 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۲۸۳/ ۱۹۲۷ (۶۰۸ ف): نستعلیق حسن کربالی ، بی تاریخ [ف . عبدالله ۲ : ۴۲۵] .

دیوان جزوی

ازسرایندگان اراك در دربارآق‌قویتلو.

بنگرید:ذریعه۹ :۱۹۳ـفرهنگ سخنوران: ۱۲۸ .

22234ـ **ملك**۵۱۶۲/۱ :نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای: غزل به‌ترتیب‌تهجی، سپس رباعی (۱پـ۴۰پ). **آغاز:**هرچندشد زترس گنه‌تیره حال‌ماـروشن‌دلیم وعفوبود درخیال‌ما [رؤیت]

دیوان جلال

طاهر با تخلص جلال [دانش پژوه] . در ذریعه۹ :۱۹۸ـ۲۰۱ وفرهنگ‌سخنوران: ۱۳۰ـ۱۳۴ به‌سراینده‌ای بدین‌نام‌بر نخوردم.

22235ـ **لالااسماعیل** ۴۳۰: نوشتهٔ دوشنبهٔ ۲۰ شوال **۸۳۹** ، ۱۰۶گ . **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۳۳۴هست [فیلمها: ۸۹].

دیوان جلال

از سراینده‌ای باتخلص جلال .

بنگرید : ذریعه۹ :۱۹۸ـ ۲۰۰ .

22236 ـ **ملك** ۴۸۳۳/۳ : شکسته‌نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** (۱۲۸ب‌ـ۱۳۴ر) [رؤیت] .

دیوان جلال اردستانی

سیدجلال‌الدین‌محمد، که‌یاد اودر«کلیات: ۱۸۵۵»گذشت .

22237ـ **دانشگاه**۲۹۴۳ :نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، در « کلیات » او [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۱۹] .

دیوان جلال بلخی = دیوان مولوی

دیوان جلال طبیب

پزشك خاندان مظفر وشاه‌شجاع،سرایندهٔ مثنوی «گل ونوروز»بسال ۷۳۴ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۹۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۳۱ .

22238ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۳ـم ادب فارسی : نستعلیق فرصت غریب **۸۲۳** در مجموعهٔ‌زرین [مخطوطات ۱ :۱۵۵].

دیوان جلال عتیقی = دیوان عتیقی

دیوان جلال عضد = دیوان عضد

دیوان جلال قاجار

جلال‌الدین میرزا فرزندفتحعلی‌شاه، سدهٔ سیزدهم .

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران: ۱۳۲.

22239 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۶۵۷

مج: محمدتقی فرزند محمدباقر، با تاریخ **۱۳۴۹** در دفتر، ۱۰ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

دیوان جلالی

ناشناخته.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۰۱ - فرهنگ سخنوران: ۱۳۳ و ۱۳۴.

22240 - **دانشگاه** ۳/۴۹۹۶: سدهٔ **۱۳** با تاریخ ۱۲۱۸ در شمارهٔ پیشین (۱۰۴ ب - ۱۲۳ پ متن و هامش) به ترتیب تهجی از تاء تا یا [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۱].

دیوان جلالی

احمد (گجراتی) مرید میر سید جلال فرزند احمد.

22241 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI۲۸۵ ۱۹۱۹ (۵۳۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**. **آغاز**: الای مست ناز از حد مبر بی اعتدالی را [ف. عبدالله ۲: ۳۷۷].

دیوان جلالی (جلال)

ناشناخته. با تخلص جلالی و جلال.

22242 - **رضوی** ۳۸۱ ادبیات ۸۷۷۱: نستعلیق بد ملامحمد ایوب از سدهٔ **۱۴**. غزلهای سستی است، آغاز: الایا ایها الساقی ندارم تاب هجرانرا - بده جام می ناب کن دروشن دل و جانرا [ف. رضوی ۷: ۳۸۵].

22243 - **مجلس** ۸۵۶۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۴** نسخه بنام «تنبیه الاشرار» است. [دفتر ثبت کتابخانه].

دیوان جلالی احمد آبادی

جلال الدین.

22244 - **بنگال**، ایشیاتك ۳۴ دیوان (۵۳۱): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۶].

دیوان جلالی خوافی

جلال الدین محمد فرزند علی خوافی، متخلص به جلالی، زنده در ۷۱۹ [ن. طرازی] **آغاز**: شیر گیری چشم آن آهو - دیدهٔ لا اله الا الله.

22245 - **قاهره**، دارالکتب ۱۵۳ - م ادب فارسی: نوشتهٔ فرصت غریب **۸۲۳**، در یك مجموعهٔ زرین [مخطوطات ۱: ۱۵۴].

دیوان جم

شاید محمد شریف مشهدی، که بهندرفته و در جنگهای شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۸) کشته شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۰۲ - فرهنگ سخنوران: ۱۳۴.

22246 - **مدینه**، عارف حکمة ۶۴: ۵۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵].

دیوان جمال الدین اصفهانی

محمد فرزند عبدالرزاق، پدر کمال الدین اصفهانی، درگذشتهٔ ۵۸۸. او گذشته از سرایندگی مقام دبیری نیز داشته و از راه انشاء و خط روزگار می گذرانیده است، ۱۳۱۰ خ دیوان او بکوشش عبدالجواد ادیب نیشابوری و سپس وحید دستگردی ۱۳۲۰ خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۰۲ - فرهنگ سخنوران: ۱۳۴ - ف. مشار: ۷۲۳.

22247 - **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق متوسط سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۱: ۹].

22248 - **ایاصوفیا** ۱۲/۲۰۵۱ (۲۰۹): با تاریخ **۷۳۰** در دفتر، همراه «دیوان اثیرالدین» و جز آن. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها: ۴۱۰].

22249ـ تهران، اصغر مهدوی ۳/۱۱۳: نستعلیق امامقلی کرمانی با تاریخ **۱۰۰۶** در دفتر [نسخه‌ها ۲: ۹۵].

22250ـ تهران، ادبیات ۲/۱۵۶ حکمت: شکسته نستعلیق هندی، ذیقعدهٔ **۱۰۰۷** در روستای ربوری، مقابله شدهٔ ابوحیان بن علی درجنگ [ف. ادبیات ۲: ۱۱].

22251ـ تهران، ملی ۷۵ فهرست نشده: نستعلیق خوش محمد فرزند ملامیر کاتب حسینی، ذیحجهٔ **۱۰۱۰**، زرین. دارای: قصیده، قطعه، مثنوی، مرثیه، ترکیب، غزل، رباعی، ۵۵۶ ص ۱۷ س [نسخه‌ها ۴: ۱۹۶].

22252ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج: نوشتهٔ **۱۰۱۳** [نسخه‌ها ۶: ۶۶].

22253ـ تهران، ملی ۹۲۱ ف: نستعلیق محمدرضا فرزند میرزا علی خاتون آبادی، در ع ۲/**۱۰۳۴**، آغاز افتاده، دارای قصیده و ترکیب بند وقطعه وغزل ورباعی، ۲۰۷ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲: ۴۵۵ـ نسخه‌ها ۴: ۱۹۳].

22254ـ مجلس ۲۳۹۱: شکسته نستعلیق مهدی جرپادقانی، **۱۰۳۳**، با یادداشتهای ملك‌الشعراء بهار، دارای، قصیده وترکیب بند وقطعه وغزل، رویهم ۵۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۰۱]

22255ـ تهران، ملی ۱۸۹ ف: نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۷ ع ۲/**۱۰۴۵**. دارای: قصیده، غزل، رباعی، ۱۷۱ گ ۲۲ س [ف. ملی ۱: ۱۹۰ـ نسخه‌ها ۶: ۱۹۵].

22256ـ رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵**، ۷۵۰ بیت در یك سفینه [ف. رضوی ۷: ۵۸۶].

22257ـ **ملك** ۵۳۰۷/۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۵۶۳ـ۶۰۴) با ۲۹ دیوان دیگر، زرین [رؤیت].

22258ـ **ملك** ۵۴۴۷/۱: نسخ سدهٔ **۱۱** (۱ پ ـ ۱۰۴ ر)، سپس دیوان پسرش کمال‌الدین. دارای: قصیده، ترکیب، رباعی. زرین [رؤیت].

22259ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری ۱ مج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باافتادگیهای نو نویس شده [نسخه‌ها ۶: ۵۹۵].

22260ـ رضوی ۳۸۲ ادبیات ۶۰۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** باسرلوح زرین، گزیده‌ایست در پیرامن ۲۳۵۰ بیت از قصیده و ترکیب بند وقطعه وغزل ورباعی [ف. رضوی ۷: ۳۸۶].

22261ـ تهران، ادبیات ۱۳۴ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲: ۴۲].

22262ـ مجلس ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۱۸۲۹ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴].

22263ـ مجلس ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۱۹۶ـ ۲۲۷ جنگ) ۱۵۳۲ بیت است [ف. مجلس ۸: ۱۳].

22264ـ تهران، ملی ۷۴ فهرست نشده: تحریری سدهٔ **۱۲**، بامهر ناصرالدین شاه، آغاز وانجام افتاده. دارای: ترکیب بند، قصیده، ترکیبات دیگر، قطعه، غزل، رباعی هریك مرتب به تهجی، ۲۷۹ ص ۲۵ س [نسخه‌ها ۴: ۱۹۵].

22265ـ **ملك** ۵۱۱۴/۹: نستعلیق شکسته، باتاریخ **۱۲۵۰** در دفتر (۱۳۰ پ ـ ۱۸۳ پ) دارای: قصیده، رباعی، بدون ترتیب تهجی [رؤیت].

22266ـ **آصفیه**، ۱۲۳۷ دیوان: نوشته پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه ۴: ۲۸۸].

22267ـ **ملك** ۵۳۶۸: شکسته نستعلیق مشتری طوسی، **۱۲۹۳**، بایادداشتی از او دربارهٔ

اینکه چگونه و چه اندازه از این دیوان بخامهٔ او ست، ۶۵ گ ۱۵ س [رؤیت].

22268ـ مجلس ۹۶۲: بنابر یادداشت عبدالحسین سردار معظم خراسانی در **۱۳۳۵** این نسخه برای کتابخانهٔ او نوشته شده است. دارای: قصیده، ترکیب، غزل، رباعی. زرین [ف. مجلس ۳: ۲۴۸].

دیوان جمالی

22269ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۰۶۴: سدهٔ **۱۰**، درفهرست آمده: اشعار جمالی [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

دیوان جمالی تبریزی

شیخ محمد تبریزی، شیخ الاسلام شیراز، از سدهٔ نهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۰۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۳۶.

22270ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۵۴: ازهمان روزگار سراینده، زرین، ۲۲۲ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

دیوان جمالی

ازشیخ جمالی، ازسرایندگان فارسی زبان هند، درگذشتهٔ ۹۴۲ [نصرالله طرازی].

22271 ـ قاهره، دارالکتب ۶۴ـم ادب فارسی: تعلیق زیبای ملامحمد. ۲۷ رجب **۱۳۰۹**، ۱۴۹ گ ۱۹ س. آغاز: ای طلبکار دیار مسکینان [مخطوطات ۱: ۱۵۶].

دیوان جنت = جنتیه

جنت حائری، درویش علی مقرب علی‌شاه، از سدهٔ سیزدهم، درهشت باب بنام جنتیه ساخته است.

22272ـ آقای کاظم مدیر شانه چی: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، گویا پاکنویس خود سراینده [نسخه‌ها ۵: ۲۸۶].

دیوان جنونی اردبیلی

در ۱۱۰۷ در اردبیل میزیسته‌است.

22273ـ تبریز، سلطان القرائی: دارای غزل، ترجیع، قصیده، رباعی در ۳۲۵۴ بیت، **آغاز:** چواز خلوت به‌صحرا جلوه گر شد حسن بی‌پروا، همراه «جنگنامه» که بترکی است [ذریعه ۹: ۲۰۶].

دیوان جوزا نطنزی = دلگشا

ابوتراب فرزند حسن حسینی، سدهٔ سیزدهم، که در دیه چشمهٔ نطنز کاشان میزیسته ومیخواسته دیوان اوچون دیوان حافظ موردتفاؤل قرارگیرد و آنرا «دلگشا» خوانده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۰۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۴۰.

22274 ـ مجلس ۹۶۳: در ۸ رجب **۱۲۸۸** بانجام رسیده است وشاید بخامهٔ سراینده باشد، دارای: ترکیب بند وقصیده وغزل وترجیع بند و رباعی ومفردات اوست، پیرامن ۳۵۰۰ بیت، انجام افتاده، ۱۵۰ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۳: ۲۵۰].

22275ـ ملك ۵۰۹۴: نسخ ۱۷ صفر **۱۳۱۱** درشاهرود، نسخه درهفت مخزن وسپس «مرموزالحکم» درشرح حال سراینده ومعشوق او، بافهرست مطالب درآغاز، ۳۵۲ گ ۱۹ س [رؤیت].

دیوان جویای تبریزی

میرزاداراب بیگ درگذشتهٔ ۱۱۱۸ (= سخن پرور) برادرفتحعلی تسکین و کامران گویا، از تبریزیان زاده در کشمیر. بیشتر سرایندگان آغاز سدهٔ دوازدهم هند ازشاگردان او بوده‌اند.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۱۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۴۲ ـ دانشمندان آذربایجان: ۱۰۱.

22276ـ دانشگاه ۴۶۲۸/۲: شکسته نستعلیق زرین‌قلم، **۱۱۱۲**، در یك جنگ (ص ۶ـ ۴۶) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۶۴].

22277ـ تبریز، ملی ۲۹۹۱: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۵].

دیوان جهان خاتون

شاهزاده جهان ملك خاتون دختر مسعود شاه، که بروزگار حافظ (م ۷۹۱ـ۷۹۲) در شیراز میزیسته، متخلص به‌جهان. پدرش مسعود شاه فرزند محمود اینجو در ۷۳۶ کشته‌شده، تاریخ مرگ سراینده ۷۵۸ یاد شده است.

بنگرید: راهنمای کتاب گفتار سعید نفیسی س ۱۱ ش ۷: ۳۶۹ـ فرهنگ سخنوران: ۱۳۹.

22278ـ پاریس، ملی ۷۲۳ .S.P: از سدهٔ **۸** و بروزگار سراینده، زرین، انجام افتاده، با دیباچه‌ای به‌نثر: شکر و سپاس و حمد بیقیاس حضرت خالقی را جل جلاله، نزدیك چهارده هزار بیت [راهنمای کتاب، مهرماه ۴۷: ۳۷۰].

22279ـ استانبول، طوپقپوسرای ۸۶۷ H: مرشد فرزند محمد همدانی، **۸۴۰**، ۳۷۵ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۵].

22280ـ لندن، کمبریج (۶) V.۳۲: با تاریخ **۱۰۲۸**، دارای ۵۰۰ بیت، از کتابهای براون بوده [ف. رینولد نیکلسون: ۲۳۷ ـ راهنمای کتاب س ۱۱ ش ۷: ۳۷۰]

22281ـ پاریس، ملی ۱۱۰۲ .P: تاریخ یاد نشده، نزدیك به ۱۳۰۰ بیت، همراه دیوان زنی با تخلص (بی‌نشان). راهنمای کتاب مهر ۴۷: ۳۷۰].

22282ـ پاریس S.P.۷۶۳: تاریخ یادنشده، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۸۱ و ۱۰۶۴ هست [فیلمها: ۸۹] بنگرید 22278.

دیوان جهان قاجار

شاهزاده خانم زبیده دختر فتحعلی شاه، همسر نصرت‌الملك علیخان قره گزلو و مادر حسین خان حسام‌الملك، درگذشتهٔ ۱۳۰۴.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۱۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۳۹ ـ ریحانة‌الادب ۲: ۱۱۲.

22283ـ ملك ۵۴۹۵/۴: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۴۶ر ـ ۱۸۱پ). دارای: مثنوی، غزل [رؤیت].

دیوان جیحون یزدی

تاج الشعرا محمد، درگذشتهٔ ۱۳۰۲ نه ۱۳۱۸. نگارندهٔ «نمکدان» در برابر «گلستان». دیوان او بسال ۱۳۱۶ در بمبئی چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۱۲ ـ ف. مشار: ۷۲۳ ـ ریحانة‌الادب ۱: ۲۹۲.

22284ـ رضوی ۳۸۳ ادبیات ۴۶۲۳: شکسته نستعلیق خوش **۱۳۰۸** میرزا هاشم یزدی همراه «نمکدان» و قصیده‌هاست و ترجیع و ترکیب و مقطعات و غزلها و رباعیها و مثنویهای او [ف. رضوی ۷: ۳۸۳].

22285ـ سنا ۱۰۳: شکسته نستعلیق میرزا هاشم یزدی نیشابوری، از ذیقعدهٔ **۱۳۱۵** تا **۱۳۱۶** بدستور آقا میرزا محمد شفیع تاجر شیرازی همراه «نمکدان» ۴۷۰ ص [نسخه‌ها ۶: ۴۴۰].

22286ـ مجلس ۵۸۶۹: نستعلیق حسین فرزند عبدالحسین ماهانی، سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، با دیباجه‌ای از حسین ماهانی، سپس قصیده، غزل، مخمس. [ف. مجلس ۱۷: ۲۷۰].

چ

دیوان چاچی = دیوان بدر چاچی

دیوان چنالی

سرودهٔ چنالی [نصرالله طرازی]. درذریعه ۹ : ۲۱۵ و فرهنگ سخنوران : ۱۴۳ ودرهر تذکره‌ای که‌دردسترس بودبه‌این تخلص بر نخوردم.

22287ـ **قاهره، دارالکتب** ۱۰۳ ادب فارسی : بی‌تاریخ ، ۱۲۰ص. **آغاز:** درهنگام که نسایم تجلیات جمالش [مخـطوطات ۱ : ۱۵۶] .

ح

دیوان حاجب اصفهانی

آقای جواد، به‌هند رفت ونزدفرمانروای ایالت اودیه‌یمین‌الدوله سعادتعلی‌خان بهادرجای یافت ، درپایان بعرفان روی‌آورد وترک منصب کرد و جهانگردی‌گزید .

بنگرید: ذریعه۹: ۲۱۶ـ فرهنگ سخنوران: ۱۴۴ـ لغت‌نامه ، مادهٔ حاجب: ۱۶.

22288ـ **دانشگاه** ۴۷۰۵: نستعلیق ۲۴ صفر **۱۲۸۹** ، **آغاز:** ای‌کرده محوماه رخت آفتاب‌را ـ درخون نشانده رشك‌لبت‌لعل‌ناب‌را ـ در پرده سوخت شعلهٔ حسن توعالمی ـ درحیرتم که ازچه‌نسوزد نقاب را ، ۱۱۲ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۰] .

دیوان حاجی ابرقوئی

حاجی آقا از نوادگان اتابکان لرستان ، به‌هند رفته ومحمدقلی‌قطبشاه راستوده وازشصت سالگی گذشته وتا۹۷۲ زنده‌بوده‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۱۷ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۴۵ .

22289ـ **مجلس** ۹۶۴ : نستعلیق‌خوب هندی پس **۹۷۳** ، بایادداشتی دربارهٔ اینکه‌خط میرعلیشیراست‌ودیگری براینکه‌خط باباشاه‌عراقی است ، قصایدیست درستایش امامان و پادشاهان هند، شاه تهماسب ، ناظر ومنظور، غزلـیات ، رباعیات، پیرامن ۲۵۰۰ بیت، ۲۱۰ گ ۱۱ س [ف مجلس۳: ۲۵۱] .

دیوان حاجی بیهقی سبزواری

امام شمس‌الدین ازسدهٔ هفتم [خانم‌فخری راستکار] .

22290ـ **مجلس** ۲۳۲۳/۱۰ : نسخ کهن سدهٔ **۹**(ص۴۴ـ۱۴۷ جنگ) ترجیع بندیست [ف. مجلس ۸: ۱۰]

دیوان حاجی تقی قزوینی

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۱۹ .

22291ـ **مجلس** ۱ـ۶/۲۹۳۹ : تاریخ یادنشده ، با تاریخ **۱۱۵۰** تا **۱۲۰۶** در دفتر (ص۲ـ۶۲). دارای : ملمع ، قصیده، تضمین‌که از محتشم‌کاشی وعرفی‌کرده [ف . مجلس ۱۰ : ۳۶۸] .

دیوان حافظ شیرازی

خواجه‌شمس‌الدین محمد (شیراز پیرامن ۷۲۹ـ۷۹۱ یا ۷۹۲) . در دیباجهٔ محمد گل اندام بر دیوان او آمده : خواجه بگردآوری سروده‌های خودنپرداخته است وپس ازمرگ‌او

دیگران آنرا گردآوری کرده‌اند . کهن‌ترین چاپ آن بر کهاوس درلایبزیك ۱۸۵۴م است.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۲۲-فرهنگ سخنوران: ۱۴۷ - ف . مشار: ۷۲۴.

22292 - **تهران** ، سلطنتی۳/ ۳۰۳۴ (۷۲۶ف): نستعلیق کهن سدهٔ **۸**، یامیان سالهای **۷۹۰-۸۳۰**، گزیده‌ایست آغاز وانجام افتاده، ۲۲ غزل است مرتب، ۱۷۳ بیت، این نسخه بروش عکسی همراه با پیشگفتار خانم بدری آتابای در ۱۳۴۴ خ چاپ شده است.

22293-321 - **هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ رضا : بیست و نه نسخه از دیوان حافظ در این کتابخانه هست ، که شش نسخهٔ آن مصور است ، کهن‌ترین آنها مؤرخ **۷۹۶، ۹۲۶، ۹۳۱، ۹۷۱، ۱۰۱۴** است [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷ : ۴۵، ۴۷] .

22322 - **فرهادمعتمد** ۳۳ : نستعلیق خوش گویا سدهٔ **۸-۹** و گویا ازمیر علی، آغاز و انجام چند برگی نونویس ، جدول زر [نسخه‌ها ۳: ۱۷۸] .

22323 - **تهران**، اصغرمهدوی ۵۸۹: نستعلیق ۱رجب **۸۲۱** ، همراه دیوان سلمان در متن ، هامش آن جنگ شعر است، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۷۱] .

22324 - **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۹۴۷ : نستعلیق جعفر حافظ، **۸۲۲**، ۱۴۲ گ . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۵۹ هست [فیلمها : ۸۹- ف. فهمی ادهم۱ : ۲۱۶] .

22325 - **مجلس** ۵ /۲۶۵۶: نستعلیق کهن، باتاریخ **۸۳۴** دردفتر(ص۵۲۹-۶۵۳)، ۱۴۸۰ بیت غزل ورباعی، زرین ، [ف. مجلس ۸ :۳۹۹] .

22326 - **تهران** ، اصغرمهدوی ۵۹۰: نسخ **۸۳۶** درجنگ، بادیباجه‌ای به نثر که آغاز آن اندکی افتاده ، (۹۰ هامش) [نسخه‌ها ۲ : ۷۲] .

22327 - **بادلیان** ، ۱۲۱ الیوت: همراه « دیوان امیرخسرو » مؤرخ **۸۳۹** و جز آن. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلمها: ۵۴۷] .

22328 - **مجلس** ۲۳۹۲ : نستعلیق خوش یعقوب ، **۸۵۴** ، زرین ، دارای: غزل وقطعه و ساقینامه ومثنوی ورباعی، رویهم ۳۷۵۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۰۲] .

22229 - **مجلس** ۹۶۵-۹۶۸ : نستعلیق **۸۵۸** نویسنده خودسراینده بوده ودرس ۴۳۱ یك تك بیت ازخود آورده است، نسخه عنری ممتاز ، ۲۱۷ گ ۱۰ س [ف. مجلس ۳: ۲۵۵].

22330 - **موزهٔ قونیه** ۲ /۱۳۷: در هامش «کلیات» میرسیدعلی نوشتهٔ **۸۵۹** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۰۲ هست [فیلمها: ۴۵۲].

22331 - **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق خوش عبدالراحیم (انیسی یعقوبی خوارزمی) ج ۲/**۸۶۴** (یا **۸۶۳**) بغلی [نسخه‌ها ۱ : ۱۱ و ۶: ۶۹۱] .

22332 - **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۱۰۱۵ : شاه محمود ، **۸۷۰** ، ۱۶۴ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۱۶] .

22333 - **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۰۹۱۱: نوشتهٔ **۸۷۲** . [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹] .

22334 - **استانبول** ، طوپقپوسرای Y ۹۳ : نوشتهٔ **۸۷۳**، ۱۷۵ گ ۱۱ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۱۶] .

22635 - **دانشگاه** ۴۴۷۷: نستعلیق، پنجشنبهٔ **۸۷۴** ، زرین ، آغاز در حرف الف افتاده ، ۱۹۵ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۴۲۲] .

22336 ـ **پاریس**، ملی۱ ۲۱۰: نوشتهٔ میرعلی **۸۸۷** ، گزیدهٔ غزلهای اوست [نسخه‌ها ۵ :۶۷۸] .

22337 ـ **مجلس** ۲۳۹۴: نستعلیق خوش ابراهیم شیروانی ، **۸۸۰** (مشکوك) برای محمد شریف در بغداد، زرین، دارای: بخشی از دیباچه، قصیده وغزل ومخمس وترکیب بند وترجیع بند ومثنوی وساقینامه وقطعه ورباعی، رویهم ۵۴۰۰ بیت [ف.مجلس ۸ :۱۰۳].

22338 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۵ ـ م ادب فارسی : نستعلیق خوب بخامهٔ الکاتب الشیرازی ۹۱ (گویا **۹۸۱**) زرین، تصویرها کار علی فرزند نظام الدین علی فرزند سلطان عبدالله جوهری ، ۱۳۷ گ ۱۴ س [مخطوطات ۱ :۱۵۷].

22339 ـ **لنین گراد** oct ۳۷۳۲: ضمن یك جنگ مؤرخ **۸۹۲** (فیلم ـ ملی) [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۱].

22340 ـ **پاریس** SP. ۷۸۱ : برسم کتابخانهٔ الغ بیك **۸۹۳**. در هامش دفتر **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها ۳ :۵۹۳].

22341 ـ **مجلس** ۲۳۹۳: نستعلیق خوش عربی علی اکبر ، **۸۹۳** ، آغاز افتاده، دارای: بخشی از دیباچه، غزل وقطعه وقصیده وساقینامه و رباعی، رویهم ۴۰۰۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۰۳] .

22342 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۳۰ ۴۵۸۹: نستعلیق محمود فرزند حسن نیشابوری، داماد و شاگرد سلطانعلی مشهدی، **۸۹۴** (۱۴۸۹ م) [ف . عبدالله ۲ : ۴۸۰] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۱۲].

22343 ـ **مجلس** ۹۶۹: نستعلیق سلطانعلی مشهدی خوشنویس، **۸۹۵**، دارای: ۲۱۱ غزل و ساقینامه وقطعه ورباعی ، زرین، ۲۰۱ گ ۸ـ ۱۲ س [ف . مجلس ۳ :۲۵۶] .

22344 ـ **ملك** ۵۹۳۳: نستعلیق خوش درویش محمود نیشابوری خوشنویس، **۸۹۸** نسخهٔ کامل ، زرین، ۱۶۷ گ ۱۹ س [رؤیت].

22345 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۶۸ (۴۷۱ ف) : نستعلیق خوش کهن ، ازسدهٔ **۹** ، زرین . دارای غزل مرتب، ساقینامه‌ها ، ۳۰۶ ص ۱۳ س [ف . دکتر بیانی : ۲۲۲] .

22346 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۳۰.A ۵۶۸۶ : نستعلیق سدهٔ **۹** ، [ف . عبدالله ۲ : ۴۸۱] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده و دکتر محمد بشیرحسین در فهرست خود ۱ : ۱۱۳ این نسخه را ازسدهٔ ۱۱ یاد کرده است .

22347 ـ **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰**، انجام در رباعیات افتاده، ۳۰۷ گ ۱۳ س [نسخه‌ها ۶ :۶۹۱].

22348 ـ **ملك** ۵۵۱۲: نستعلیق سدهٔ **۹**، دارای : غزل بدون ترتیب ، رباعی، زرین ، با شش مجلس ، ۱۵۴ گ ۱۲ س [رؤیت].

22349 ـ **ملك** ۴۶۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۹** ، زرین ، ۱۸۴ گ ۱۲ س [رؤیت].

22350 ـ **ملك** ۵۲۲۶/۶: نستعلیق سدهٔ **۹** درجنگ (۸۰پ ـ ۱۰۴پ)، غزلهای اوست [رؤیت] .

22351 ـ **عبدالحسین بیات** نستعلیق نیمهٔ سدهٔ **۹**، باتاریخ جعلی **۸۴۲**، زرین، پیرامن ۴۵۰۰ بیت دارد ، ۱۷۱ گ ۱۳ س [نسخه‌ها ۶ : ۹۶] .

22352 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۴۳: پیرامن سدهٔ **۹** ، ۱۵۳ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۱۷].

22353 ـ **هاروارد**، هوتن P۸ : نستعلیق خوش سدهٔ **۹ـ۱۰** ، زرین باچند مینیاتور، ۳۵۶

ص ۱۳ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴:۴].

22354ـ **مجلس** ۳۶۱ ۱: نوشتهٔ سلطانعلی مشهدی خوشنویس، **۹۰۱**، نسخهٔ ممتاز، زرین، ۱۹۹ گ ۱۲ س [ف. مجلس۲: ۲۱۳].

22355 ـ **تبریز**، حاج آقا حسین نخجوانی : نوشتهٔ پیرحسین کاتب شیرازی، دههٔ نخستین ذیقعدهٔ **۹۰۴**. [نسخه‌ها ۴ ـ ۳۳۹].

22356ـ **مجلس** ۵۰۹۱ ۱: نستعلیق زیبای سلطانعلی کاتب، رجب **۹۰۵**، زرین، ممتاز، ۱۶۴ گ ۱۴ س [رؤیت].

22357 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۴۲ :شاه‌مرشدالدین، **۹۰۶**، ۱۹۱ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۱۷].

22358ـ **کپنهاك**، سلطنتی، اهدائی دانشگاه ۹: نستعلیق محرم فرزند حسین السیروزی (؟)، **۹۰۶**. همراه اصطلاحات صوفیه که آغاز آن افتاده [نسخه‌ها۵: ۷۱۰].

22359ـ **مکه**، مکة المکرمه ۲۰: نوشتهٔ درویش محمد طاقانی، ۱۰ ذیحجهٔ **۹۰۹**، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۵۴۰].

22360 ـ **سپهسالار** ۱۹۹ : نستعلیق نجم‌الدین اوحدی شیرازی، **۹۱۷**، زرین، پنج مجلس میناکاری، میان غزلها و قصیده‌ها ۲۷۰ رباعی خیام را که قابل سنجش با سروده‌های حافظ میدانسته آورده است، ۲۲۷ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار۲: ۵۷۹ و۴: ۴۸۳].

22361ـ **آصفیه**، ۱۸۸ اخلاق : در هامش کلیله و دمنهٔ زرین مؤرخ **۹۱۸** [ف. آصفیه ۱: ۶].

22362 ـ **آکادمی علوم شوروی** DopH ۴۰۸ : نستعلیق شاه‌محمود نیشابوری شاهی، ۲۰ شوال **۹۲۸**، ۲۲۳ گ [نسخه‌ها۳: ۱۰۱] **فیلم** آن در ملی ع ۸ ـ۳۸۰۷ هست [فیلمها : ۸۹].

22363 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۰۲ شعر تیمور : نستعلیق زیبای **۹۳۳**، ۴۲۷ ص ۱۶ س [مخطوطات ۱: ۱۵۹].

22364ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی CDXI: نستعلیق پیرحسین فرزند حسن کاتب شیرازی، ج/**۹۳۸** [نسخه‌ها۳: ۱۰۱] **فیلم** آن در ملی ع ۸۰ـ۴۳۷۹ هست [فیلمها: ۸۹].

22365 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی Or .B ۱۲۰۰ : نستعلیق قوام‌الدین محمد شیرازی، **۹۳۹** (یا ۹۳۸)، ۱۹۹ گ ۱۳ س. عکس آن در ملی ش ع ۲ـ۱۸۰۱ هست [فیلمها: ۸۹ـ نسخه‌ها ۳: ۱۰۱].

22366ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۰ زکیه: نوشتهٔ **۹۳۸**، (گ ۱۳۷ ـ ۱۹۰) [مخطوطات ۱: ۱۶۰].

22367 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۴۵ : حسن فرزند علی الکاتب ادرنوی، **۹۴۰**، ۱۹۸ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۱۷].

22368ـ**استکهلم**، دانشگاه ۴: نستعلیق غیاث فرزند محمد الحسینی، **۹۴۳** [نسخه‌ها ۵ : ۷۱۴].

22369ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق محمود فرزند سلطانعلی، **۹۵۵** [نسخه‌ها ۴: ۱۰].

22370ـ **تبریز**، ملی ۳۶۲۵: نوشتهٔ قاسمعلی فرزند حیدر در **۹۶۳** [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۵].

22371 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۳۴ (۴۷۳ف): نستعلیق حسن کاتب، **۹۶۳**، زرین، دارای : دیباجهٔ گلندام، قصیده، غزل نامرتب ساقینامه‌ها، قطعه، رباعی، ۴۳۲ ص ۱۲ س

[ف . دکتر بیانی : ۲۲۵] .

22372 ـ قاهره ، دارالکتب ۳۶ ـ م ادب فارسی : تعلیق زیبای حیدرحسینی، رمضان **۹۷۳** ، زرین با تصویرها ، [مخطوطات ۱ : ۱۵۷] .

22373 ـ قاهره ، دارالکتب ۳۲ـم ادب فارسی: تعلیق خوب محمدفرزند علاءالدین رزه ، محرم **۹۷۶** درباخرزه قریه رزه ، نسخه زرین مصور ، ۱۹۳ گ[مخطوطات ۱۵۶:۱].

22374ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۳۰B ۴۷۰: نوشتهٔ سیدی مرادفرزند سلطان محمود طبسی، ج ۱/**۹۷۸** (۱۵۷۰م) با دیباجه‌ای به نثر [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱۱۲:۱ـ و، ف. عبدالله ۲ : ۴۸۱] .

22375ـ لندن، انجمن آسیائی پادشاهی ۲۶۵a : نوشتهٔ **۹۷۹**[نسخه‌ها ۵: ۶۸۰].

22376ـ کپنهاک، سلطنتی: محمدباقر فرزندحاجی محمد شریف خراسانی ، رمضان **۹۸۰** [نسخه‌ها ۵: ۶۹۸] .

22377 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۶۲۷ Or : نوشتهٔ **۹۸۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۱].

22378 ـ ملك ۵۹۶۱/۱ : نستعلیق محمدفرزندعلاءالدین زره باخرزی، ع ۱/**۹۸۴** با دیباچهٔ نثری، غزلها به ترتیب تهجی[رؤیت].

22379ـ مجلس ۲۳۹۵ : نستعلیق ، **۹۸۴** زرین ، دارای: دیباچه ، غزل وقصیده و مثنوی وساقینامه وترجیع بند ومخمس وقطعه و رباعی رویهم ۴۰۰۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۰۴] .

22380 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۱۰۱۴ : نوشتهٔ **۹۸۹** ، ۲۰۸ گ ۱۲ س [ف . فهمی ادهم۱ : ۲۱۷] .

22381 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۹۸۶ : سلطان‌حسین فرزند قاسم تونی ، **۹۸۹** ، ۲۱۰ گ ۱۲س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۱۸] .

22382ـ آصفیه ۳۷۴ دیوانها: نستعلیق خوش پیر محمد کاتب ، **۹۹۴** ، زرین ، ۱۸۰ گ ۱۱ س [ف. آصفیه : ۵۵۴].

22383ـ ملك ۶۰۳۳ : اواخر سدهٔ **۱۰** ، زرین ، با یك مجلس تصویر [رؤیت].

22384ـ ملك ۵۰۲۰: نستعلیق هدایت الله کاتب ، سدهٔ **۱۰** ، زرین، ۲۱۱ گ ۱۲ س [رؤیت] .

22385ـ مجلس ۵۰۰۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین، ۱۷۴ گ ۱۴ س[رؤیت].

22386ـ تهران، مهدی بیانی: نستعلیق خوش نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۰**[نسخه‌ها ۱: ۱۱].

22387ـ تهران ، استاد مینوی ۳۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، [نسخه‌ها ۶ :۶۴۵] .

22388ـ دانشگاه ۲۲۵۵: نستعلیق محمد فرزندزین الدین عراقی سراینده(۹۶۳ـ۹۹۹)، زرین ، ۲۱۹ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۹ : ۹۰۹] .

22389ـ دانشگاه ۲۸۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، انجام درر باعیها افتاده ، ۸۶ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۴].

22390ـ مجلس ۲۳۹۶: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** ، آغاز وانجام افتاده، دارای : بخشی از دیباچه، قصیده وغزل وترکیب بندوساقینامه و رباعی، رویهم ۴۰۰۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۰۵] .

22391ـ مجلس ۳۶۲: سلطانمحمدنور خوشنویس، سدهٔ **۱۰** ، ازآغازتاانجام درهرات بزر نوشته شده است، ۱۹۷ گ ۶ بیت[ف.مجلس ۲۱۴:۲] .

22392ـ مجلس ۲۳۹۷ : نستعلیق خوش

سدهٔ ۱۰ ، زرین، دارای: غزل وساقینامه‌وقطعه و رباعی ، رویهم ۴۳۵۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۰۵] .

22393ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۵۸۸: نستعلیق اظهر کاتب تبریزی استاد سلطانعلی مشهدی در هرات ، سدهٔ ۱۰ ، زرین [نسخه‌ها ۷۶:۲] .

22394 ـ **مشهد** ، فرخ ۲ : میر عماد خوشنویس ، سدهٔ ۱۰ ، زرین [نسخه‌ها ۳ : ۸۹] .

22395 ـ **سپهسالار** ۴۱۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، بادیباجهٔ گل اندام، زرین، ۷۱۵۰ بیت دارد ۱۵س [ف. سپهسالار۴: ۴۸۳] .

22396ـ**رضوی**۳۸۷ادبیات (۴۶۲۷): نستعلیق‌خوش اواخرسدهٔ ۱۰ ،زرین[ف.رضوی ۳۸۸:۷] .

22397ـ**رضوی**۳۹۸ ادبیات(۸۳۱۹): نستعلیق‌آغاز سدهٔ ۱۰ [ف.رضوی ۷ :۳۹۵].

22398ـ **تهران**، سلطنتی ۲۶۶(۴۷۲ ف) : نستعلیق خوش‌کهن ، سدهٔ ۱۰ ، زرین، دارای : غزل ، مثنوی ، رباعی، ۲۳۴ ص. از کتابهای‌شاهان هندبوده[ف.دکتر بیانی: ۲۲۴] .

22399 ـ **تهران**،سلطنتی۲۶۷ (۴۷۴ ف) : نستعلیق‌گویاسلطان‌محمدخندان‌سدهٔ ۱۰، زرین . دارای: غزل نامرتب ، مخمس، قطعه، ساقینامه‌ها ، مثنوی، رباعی، ۳۹۵ص۱۴س[ف. دکتر بیانی : ۲۲۷] .

22400ـ **هاروارد** ، فرانسیس‌هوفر: نستعلیق‌خوش سدهٔ ۱۰ ، مصور [نسخه‌ها ۴ : ۱۰] .

22401ـ**دانشگاه‌او ترخت** I.C.۳۳: نستعلیق هندی عبدالرحیم فرزند احمد ، سدهٔ ۱۰ [نسخه‌ها۵ : ۶۸۳] .

22402ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۷۵۷۳: اواخر سدهٔ ۱۰، مصور [نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

22403 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۱۰ Or : سدهٔ ۱۰، همراه رباعیات خیام[نسخه‌ها ۴ : ۶۷۹ ـ ترجمهٔ ایرج افشار] .

22404 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۱۰۰۹: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۲۳۰گ۱۲س.

22405ـ **استانبول**،طوپقپوسرای۹۴. Y : پیرامن سدهٔ ۱۰ ، ۱۷۹ گ۱۲ س.

22406ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای R ۹۴۶ : پیرامن‌سدهٔ ۱۰ ، ۱۴۷ گ۱۴س.

22407 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۱۰۱۲ : پیرامن سدهٔ ۱۰ ، ۱۷۴ گ ۱۲ س .

22408 ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای H .۱۰۱۳: هدایت‌الله‌الکاتب، پیرامن‌سدهٔ ۱۰ ۲۲۷گ۱۲ س .

22409 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R .۹۴۸ : پیرامن سدهٔ ۱۰، ۲۱۵ گ ۱۲س.

22410 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A۲۵۳۱: پیرامن‌سدهٔ ۱۰، ۱۹۲ گ۱۲س.

22411 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۶۵۰: پیرامن‌سدهٔ ۱۰ ، ۲۳۴ گ۱۲ س . [ف. فهمی ادهم۱: ۲۱۸ـ ۲۲۰] .

22412ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۳۰C ۴۹۵۷: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰[ف. عبدالله۲ : ۴۸۲] .

22413ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۳۰ D ۴۲۶۷ : نستعلیق‌سدهٔ ۹ـ ۱۰ [ف . عبدالله۲: ۴۸۲].ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۱۲] .

22414 ـ **پاکستان** ، دانشگاه داکـا

KS ۴۳۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۶م [ف. حبیب‌الله: ۸۰] .

22415ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۷۲: نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰ ، زرین، ممتاز، ازحرف دال را دارد [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

22416ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۹۴۴: پیرامن سدهٔ ۱۰ ، ۱۸۸ گ ۱۲س.

22417ـ تهران، سلطنتی ۲۷۰ (۴۷۵): نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰ـ۱۱ . دارای: غزل نامرتب قطعه ، رباعی ، زرین ، ۳۷۰ ص ۱۲ س [ف . دکتر بیانی : ۲۲۸] .

22418ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۰۷ (۴۸۰ف) : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۱، دارای: دیباجهٔ گلندام، قصیده، غزل، مخمس، ساقینامه‌ها ترجیع، مثنوی، قطعه ، رباعی، ۴۴۲ ص ۱۵ س [ف . دکتر بیانی: ۲۳۴].

22419ـ مجلس ۲۴۰۵: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱، زرین، دارای: غزل ومثنوی وساقینامه وقطعه ورباعی، رویهم ۳۸۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۱۱] .

22420ـ مجلس ۵۸۰۰ فهرست نشده : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰ـ۱۱ ، زرین، ۱۹۸ گ ۱۵ س [رؤیت].

22421ـ دانشگاه ۴۷۷۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱ ، آغاز وانجام افتاده ، ۵۸ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۸۲۲]

22422ـ دانشگاه ۱۴۱۱: نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱، زرین، نسخه دررباعیها افتاده، ۱۱۵ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۸: ۸۶].

22423ـ پاکستان، دانشگاه داکا ۲۷ DU : نستعلیق سدهٔ ۱۶ـ۱۷ م [ف . حبیب‌الله : ۷۸] .

22424 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۳۰F ۴۶۳۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۱۰، [ف. عبدالله ۲: ۴۸۳. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۱۳] .

22425 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۳۰ H ۴۵۶۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، [ف . عبدالله ۲: ۴۸۴] .

22426ـ تهران، اصغر مهدوی ۳۲ : نستعلیق ۲۶ ج ۲/ ۱۰۰۰ [نسخه‌ها ۲: ۷۶].

22427 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۰۶۴ (۴۷۶ف): نستعلیق زیبای عمادالحسنی. ۱۰۰۳، زرین ، مصور، دارای : غزل مرتب ، مخمس ، قطعه ، ساقینامه‌ها ، مثنوی ، رباعی، ۳۳۸ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی : ۲۲۹] .

22428 ـ تهران، سلطنتی ۲۶۱ (۴۷۷ ف) : نستعلیق زیبای شاه‌قاسم، ۱۰۰۳، زرین، دارای :غزل مرتب، ساقینامه‌ها ، رباعی، ۲۶۹ ص ۱۴ س [ف . دکتر بیانی: ۲۳۱] .

22429ـ مجلس ۲۳۹۸: نستعلیق خوش ۱۰۰۴ ، زرین، دارای : دیباچه، غزل وقصیده وساقینامه وقطعه ورباعی، رویهم ۵۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۰۶] .

22430 ـ سپهسالار ۲۰۲ : بدستور علی فرزند نظام در ۱۰۰۵ درشهر لارفارس نوشته شده، همراه غزلهای قاسم انوار که برابر سروده‌های حافظ نوشته است. زرین، ۵۰۰۰ بیت، ۳۱۰ گ ۲۰ س [ف. سپهسالار ۴: ۴۸۳] .

22431 ـ تهران، سلطنتی ۱۶۵ (۴۷۸ ف): نستعلیق زیبای شاه‌قاسم ، ۱۰۱۰، زرین، دارای: غزل مرتب، مثنوی، ساقینامه‌ها، ترجیع وترکیب وقطعه، رباعی، ۳۹۰ ص ۱۴ س [ف. دکتر بیانی : ۲۳۲].

22432ـ بنگال، ایشیاتك ۴۱ دیوان

(۱۵۰۰) : نستعلیق **۱۰۱۳** [ف . بنگال : ۱۰۷] .

22433ـ **آصفیه** ۳۸۵ دیوان: نستعلیق خوش ۱۷(گویا **۱۰۱۷**) ، زرین، ۳۹۳گ۱۲س [ف . آصفیه۱ :۵۵۵].

22434 ـ **موصل،** المدرسة الحسینیة ۲۰۸: نوشتهٔ **۱۰۲۳** [ف. موصل : ۱۳۳].

22435ـ **تهران،** موزه ۹۲۱۰ : نستعلیق شاه‌قاسم، شوال **۱۰۲۶** ،زرین، بامجلس وآرایش [نسخه‌ها ۲ : ۲۰۵] .

22436ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب E ۳۰ Spi/VI ۴۶۳۳ : نستعلیـق **۱۰۲۶** (۱۶۱۷م) [ف . عبدالله۲ : ۴۸۲] .ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱ :۱۱۲] .

22437 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۵۹۹/۳ Or : باتاریخ **۱۰۳۱** در دفتر [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴] .

22438ـ **آصفیه** ۴۷۰ دیوان: نستعلیق خوش **۱۰۳۲** ، ۳۰۰گ۱۰ س [ف. آصفیه۱: ۵۵۴] .

22439ـ **تهران،** اصغرمهدوی۲ /۳۸: نستعلیق نورالدین (نورا) محمد لاهیجانی ، **۱۰۳۳** [نسخه‌ها ۲ :۹۵].

22440 ـ **هاروارد،** فرانسیس هوفر: نستعلیق محمدقاسم سبزواری، **۱۰۳۳** [نسخه‌ها ۴ : ۱۰] .

22441ـ **تهران،** سلطنتی ۴۷۵۳ (۴۷۹ ف) : نستعلیق حکیم رکن‌الدین مسعود، **۱۰۳۹** ، دارای: غزل‌مرتب، قصیده ، قطعه،ساقینامه‌ها، مثنوی ، رباعی، ۳۷۶ص۱۴س[ف.دکتر بیانی: ۲۳۳] .

22442ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۳۲ Or: نوشتهٔ **۱۰۴۰** [نسخه‌ها۴: ۶۷۵].

22443 ـ **دانشگاه** ۴۰۵۴ : نستعلیق **۱۰۵۷** ، باچهارمجلس تصویر، ۵۸گ۱۲س[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۳۹].

22444ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۲۵۹ : نستعلیق ج ۲/ **۱۰۵۹**، زرین ازدیباجه‌افتاده [رؤیت] .

22445ـ **مشهد،** فرخ۳: نوشتهٔ **۱۰۶۱**، زرین[نسخه‌ها ۳: ۸۹].

22446ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۲۳ Or: نوشتهٔ **۱۰۶۳** [نسخه‌ها۴: ۶۷۵].

22447ـ **مجلس** ۲۳۹۹ : نستعلیق‌خوش محمدمسیح شیرازی ابن‌نویدی، **۱۰۷۳** زرین، دارای : قصیده وغزل و قطعه وترجیع‌وترکیب بند ومثنوی‌وساقینامه‌ورباعی، همه‌نزدیك ۵۶۰۰ بیت [ف. مجلس ۸ :۱۰۷].

22448 ـ **سپهسالار** ۴۱۴ : نستعلیق عربشاه فرزند محمدحسین‌الاسنادی، **۱۰۷۴** ، زرین . دارای : دیباجه، قصیده،غزل، ۴۱۵۰ بیت ، ۱۷۳گ۱۴ س [ف . سپهسالار۲: ۵۷۹ و ۴ : ۴۸۳].

22449 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب G ۳۰ Spi/VI ۴۴۰۳ : نستعلیق ۹ شوال **۱۰۹۴** (۱۶۸۳م) [ف. عبدالله۲: ۴۸۳] . از کتابهای‌پرفسورشیرانی‌بوده[ف.دکتر محمدبشیر حسین ۱ :۱۱۲] .

22450 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۸۵ : نستعلیق هندی ، ۲۴ ج ۱/ **۱۱۰۰** ، زریـن [رؤیت].

22451ـ **تهران** ، ادبیات ۲۲۷ ج : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات۱: ۲۵۲].

22452ـ **دانشگاه** ۲/ ۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۸ـ۸۶۶ هامش) [ف . دانشگاه ۱۴: ۲۸۹] .

22453ـ رضوی ۳۹۳ ادبیات (۴۶۳۳): نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱ ، زرین .

22454ـ رضوی ۳۹۴ ادبیات (۴۶۳۴): نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱، زرین [ف. رضوی ۷ : ۳۹۲] .

22455 ـ رضوی ۹۶۲/۱ ادبیات (۴۹۵۱) : نستعلیق خوش شکرالله ایموری، نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱ ، زرین [ف . رضوی ۷: ۷۹۶].

22456ـ مجلس ۲۴۰۰: نستعلیق خوش ، سدهٔ ۱۱، زرین، دارای: غزل وقطعه وسه رباعی، ۳۰۶ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۸: ۱۰۸].

22457ـ مجلس ۲۶۶۴/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۱–۲۰۸) زرین [ف. مجلس ۸: ۴۱۶] .

22458ـ مجلس ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ ۱۱، ۱۲۹۰ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۵].

22459ـ مجلس ۲۴۰۱ : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱ ، زرین ، دارای : غزل وقطعه. رویهم ۳۵۵۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۰۸] .

22460ـ مجلس ۲۴۰۲: شکسته نستعلیق خوش ، سدهٔ ۱۱ ، زرین ، دارای : دیباچه و قصیده وغزل وساقینامه وقطعه ورباعی، رویهم ۵۷۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۰۹].

22461ـ مجلس ۲۴۰۳: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱، زرین، دارای : دیباچه، غزل وقصیده ومثنوی وساقینامه وقطعه ورباعی [ف. مجلس ۸: ۱۱۰] .

22462ـ مجلس ۲۴۰۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز وانجام ومیانه افتاده، دارای: غزل ورباعی. رویهم ۲۳۰۰ بیت [ف مجلس ۸: ۱۱۱].

22463ـ مجلس ۲۴۰۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ آغاز وانجام افتاده ، دارای: قصیده وغزل ومثنوی وساقینامه ومخمس وقطعه ، همه ۵۲۵۰ بیت [ف. مجلس ۸ : ۱۱۲] .

22464 ـ دانشگاه ۴۱۳۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، انجام افتاده ، ۱۳۸ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۳۶] .

22465ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۷۹/۵۵۶/۱ : سدهٔ ۱۱ ، آغاز و انجام افتاده.

22466 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۱۰۴Spi/VI۳۰ I : نستعلیق سدهٔ ۱۱ [ف. عبدالله ۲: ۴۸۴] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ :۱۱۴] .

22467 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۶۷۱ Spi/VI ۳۰۰O: نستعلیق سدهٔ ۱۱ [ف. عبدالله ۲: ۴۸۶] .

22468ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۱۰۱۱ : پیرامن سدهٔ ۱۱ ، ۲۲۲ گ ۱۴ س .

22469ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۱۰۱۰ : پیرامن سدهٔ ۱۱، ۵۷۸ گ ۱۴ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۲۱].

22470ـ دانشگاه ۱۷۶۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱–۱۲ ، ۱۰۰ گ ۱۳ س بانه مجلس تصویر [ف . دانشگاه ۸: ۲۸۹].

22471ـ دانشگاه ۴۷۲۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱–۱۲ ، انجام افتاده ، ۲۱۱ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۶۶].

22472ـ دانشگاه ۵۱۴۰ : نستعلیق عبدالحسین اصفهانی ، سدهٔ ۱۱–۱۲ ، زرین ، ۲۳۰ گ ۱۴ س [ف ، دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۳].

22473ـ دانشگاه ۴۶۷۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱–۱۲ ، زرین ، انجام افتاده ، ۲۳۰ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۲۵] .

22474ـ تهران، سلطنتی ۲۷۱ (۴۸۱ ف): شکسته نستعلیق خوش ، ۱۱۲۲ ، بادیباچهٔ

گلندام ، ۳۵۵ ص ۱۶س [ف . دکتر بیانی : ۲۳۶] .

22475ـ مجلس ۵۰۵۲: شکسته نستعلیق سیدعلی ، ۱۶۷ع/ (۱۱۲۶) ، با چهار مجلس تصویر ، زرین ، ۱۴س [رؤیت].

22576ـ بنگال ، ایشیاتك ۳۶ دیوان (۶۴۹) : نستعلیق ۱۱۳۱، باشرح اصطلاحات دیوان حافظ[ف . بنگال : ۱۰۷] .

22477ـ استانبول ، طوپقپوسرای M.R. ۴۲۳ : نوشتهٔ ۱۱۳۳ ، ۱۸۹ گ۱۴ س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۲۱] .

22478ـ اورشلیم، ملی و دانشگاهی Ar ۰۸ ـ ۱۱ : مؤرخ ۱۱۴۱ [نسخه‌ها ۵: ۱۰۸] .

22479ـ تهران ، دکتر مفتاح ۳۰ : نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۱۴۹ [رؤیت].

22480 ـ مجلس ۲۴۰۷ : نستعلیق شکسته ، ۱۱۵۱ ، زرین ، دارای: غزل‌وساقی نامه و ترجیع بند و مخمس و مثنوی و قطعه و رباعی ، رویهم ۳۸۵۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۱۳] .

22481ـ قاهره، دارالکتب ۲۸ ادب ترکی طلعت : نوشتهٔ بکتاش فرزند محرم ، ع ۱۱۵۹/۱ ، دیوان حافظ است وترجمهٔ ترکی آن از ناشناس ، ۲۷۰ گ۲۲س[مخطوطات۱: ۱۶۰] .

22482ـ تهران، ادبیات ۴۵ حکمت: نستعلیق رجب ۱۱۶۳ برای یحیی خان ایلخانی، زرین[ف. ادبیات۲: ۱۸].

22483ـ تهران، دکتر مفتاح ۱ مج : نستعلیق با تاریخ ۱۱۷۷ در دفتر بهمین خامه [رؤیت] .

22484ـ آصفیه ۳۳۴ دیوان: نستعلیق گل محمد وزیر آبادی ۱۱۸۹ ، بدستور چود مصری محمد ، ۲۹۳ گ۱۰ س [ف. آصفیه۱: ۵۵۴] .

22485ـ الهیات ۵۸۵د: شکسته نستعلیق محمدکاظم، ۱۵ ذیحجهٔ ۱۱۹۳ ، انجام نو نویس، ۲۰۵ گ ۱۵ س [ف. الهیات ۱: ۵۶، ۱۸۷].

22486ـ تهران، سلطنتی ۲۶۴(۴۸۲ ف): شکسته نستعلیق خوش محمدعیسی، ۱۱۹۹، زرین ، بادیباجهٔ نثری، ۴۷۰ ص۱۴ س [ف. دکتر بیانی : ۲۳۷] .

22487ـ ملك ۴۹۲۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، انجام افتاده ، زرین، ۲۳۷ گ ۱۳ س [رؤیت] .

22488ـ تهران ، استاد مینوی ۲۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، زرین[نسخه‌ها ۶ : ۶۴۵].

22489ـ مجلس ۱۱۸ خویی: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، انجام اندکی افتاده [ف. مجلس ۷: ۱۲۴] .

22490ـ مجلس ۲۴۰۸: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۲ ، برای حسینعلی میرزا قاجار، زرین ، دارای : دیباچه ، قصیده وترکیب وترجیع بند وغزل وقطعه وساقینامه ورباعی، ۴۴۴ ص۱۹ س.

22491ـ مجلس ، ۲۴۰۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، دارای: دیباچه، قصیده وغزل‌وساقی نامه و ترجیع بندوقطعه‌ورباعی، رویهم ۵۷۰۰ بیت .

22492ـ مجلس ۲۴۱۰: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۲ ، زرین ، دارای: غزل ورباعی، رویهم ۳۸۰۰ بیت .

22493ـ مجلس ۲۴۱۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، زرین ، دارای: غزل‌وساقینامه و قطعه و رباعی، رویهم ۴۷۰۰ بیت[ف. مجلس۸: ۱۱۳ـ ۱۱۶] .

22494ـ مجلس ۲۴۱۲: شکسته نستعلیق

خوش ، سدهٔ **۱۲** ، دارای: دیباچه، قصیده و غزل و ترجیع بند و مخمس و مثنوی و ساقینامه و قطعه و رباعی ، رویهم ۵۲۰۰ بیت .

22495_ **مجلس** ۲۴۱۳: شکستهٔ خوش سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده، دارای: مثنوی وغزل ، رویهم ۳۷۸۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۱۶] .

22496_ **دانشگاه** ۵۱۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین ، آغاز و انجام افتاده، ۶۲گ ۱۱ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۷] .

22497_ **رضوی** ۳۸۸ ادبیات (۴۶۲۸): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین ، انجام افتاده [ف . رضوی ۷ :۳۸۹] .

22498 _ **تهران**، ملی ۹/۱۰۱ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۷۸_۹۱) در چهار ستون [ف. ملی۱ :۹۰] .

22499_ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۹۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۶] .

22500_ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۰۳۴: نوشتهٔ **۱۷۴۷**م.

22501_ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۰۳۵: سدهٔ **۱۲** .

22502_ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۱۰۶: سدهٔ **۱۲** ، تنها غزلهای اوست .

22503_ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۱۷۱: سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۶] .

22504 _ **پاکستان** ، دانشگاه داکا DU ۲۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م . گزیده‌ای از کلیات اوست [ف. حبیب‌الله : ۸۱].

22505 _ **پاکستان** ، پنجاب پرفسور شیرانی ۱۸۰/۳۱۸۵: سدهٔ **۱۲**، با دیباجه‌ای سودمند [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۱۴].

22506_ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب SpiV/I۳۰J ۴۶۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین [ف . عبدالله ۲ :۴۸۴] .

22507 _ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۳۰ K ۵۷۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف . عبدالله ۲ : ۴۸۵] .

22508_ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۳۰ L ۴۰۰۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲ : ۴۸۵] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۱۴] .

22509 _ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۳۰ M ۳۳۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف . عبدالله ۲ :۴۸۵] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۱۴] .

22510 _ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۳۰ N ۳۵۶۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف . عبدالله ۲ :۴۸۶].

22511_ **دانشگاه** ۲/۴۵۴۴: نسخ سدهٔ **۱۲_۱۳** ، با دیباچهٔ محمد گلندام سپس قصیده و ترجیع بند و غزل و ساقینامه و قصیده (۶۵ر _ ۲۶۴ر) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۸۹] .

22512 _ **دانشگاه** ۴۷۰۱ : شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۲_۱۳**، زرین، ۲۰۵گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۴ :۳۶۴۶] .

22513_ **تهران**، موزه ۴۳۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲_۱۳** ، زرین، با دو مجلس تصویر [نسخه‌ها ۲ : ۲۰۵] .

22514_ **رضوی** ۳۹۶ ادبیات (۸۳۶۷): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲_۱۳**، زرین [ف. رضوی ۷ :۳۹۳] .

22515ـ مجلس ۲۴۱۴: شکستهٔ خوش **۱۲۰۴**، زرین، با دیباچه‌ای که در دیگر نسخه‌ها نیست: در ۹۰۷ سلطان ابوالفتح فریدون حسین بهادرخان دانشمندان را دستور داد دیوان حافظ را از میان ۵۰۰ نسخه که بیشتر نزدیک بروزگار او بوده این نسخه را گرد آورند... و در دنبالهٔ دیباچه واژه‌ها و اصطلاحات دیوان گزارش شده است. دارای: ۶۲۵۰ بیت [مجلس ۸: ۱۱۷].

22516ـ رضوی ۳۹۱ ادبیات (۴۶۳۱): شکسته نستعلیق خوش محمد رحیم ۹ ج ۲/ **۱۲۱۱** زرین [ف. رضوی ۷: ۳۹۰].

22517ـ قاهره، دارالکتب ۴۳۱۸ س: محمد مشهور به آب زرمشکی (؟) شیرازی، ۱۵ ع ۲/ **۱۲۱۱**، ۱۹۳ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱: ۱۵۸].

22518 ـ مجلس ۲۴۱۵: نستعلیق خوش محمد صادق کورانی **۱۲۱۲**، برای محمد علی، آغاز افتاده، دارای: غزل و مخمس و ترجیع بند و مثنوی و ساقینامه و قطعه و رباعی، رویهم ۵۶۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۱۸].

22519 ـ تهران، سلطنتی ۴۷۹۳ (۴۸۹ ف): نستعلیق احمد فرزند کاظم تهرانی، ۲۱ ذیحجهٔ **۱۲۲۰**، زرین، ۵۹۰ ص ۱۱ س [ف. دکتر بیانی: ۲۴۴].

22520ـ رضوی ۳۹۰ ادبیات (۴۶۳۰): نستعلیق **۱۲۲۲**، زرین [ف. رضوی ۷: ۳۹۰].

22521 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۸۲۳ Or: نوشتهٔ **۱۲۲۵** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۱].

22522 ـ دانشگاه ۴۷۱۸: نستعلیق **۱۲۳۱**، زرین و ده مجلس تصویر، ۲۲۰ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۶۵].

22523ـ مجلس ۹۷۰: شکسته نستعلیق خوب محمد اسماعیل موسوی عریضی، **۱۲۳۳**، با دیباچه‌ای نزدیک بنگاشتهٔ گل اندام و گفتاری در در تحقیق عبارات و الفاظ حافظ (ص ۱۱ــ۲۲) زرین [ف. مجلس ۳: ۲۵۷].

22524ـ تهران، دکتر مفتاح: نستعلیق **۱۲۳۴** در قزوین، زرین [رؤیت].

22525ـ موزهٔ بریتانیا Or ۷۲۶۷: نوشتهٔ **۱۲۳۴** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۵].

22526ـ تهران، سلطنتی ۲۶۲ (۴۸۳ ف): نستعلیق خوش محمد مهدی کاتب السلطان فراهانی، **۱۲۳۶**، زرین، ۲۹۵ ص ۱۸ س [ف. دکتر بیانی: ۲۳۸].

22527ـ آصفیه ۱۱۸۲ دیوان: نوشتهٔ **۱۲۳۷** همراه «پندنامهٔ» عطار [ف. آصفیه ۴: ۲۸۸].

22528ـ ملک ۵۵۴۸: شکسته نستعلیق چهارشنبهٔ ع ۲/ **۱۲۴۱**، آغاز چند برگ افتاده، ۱۶۰ گ [رؤیت].

22529ـ استکهلم، دانشگاه ۵: نوشتهٔ **۱۲۴۱** [نسخه‌ها ۵: ۷۱۴].

22530 ـ فرانسه، کتابخانهٔ عمومی: Strasbourg: ۴۷۰۰: نبشتهٔ **۱۲۴۸** [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸].

22531 ـ تهران، دکتر مفتاح ۲۸: شکسته نستعلیق **۱۲۵۰**، ربعی [رؤیت].

22532 ـ همدان، آرامگاه بوعلی ۱۲۶۷: نستعلیق **۱۲۵۰**، با دیباچهٔ گلندام ۲۱۷ گ ۱۷ س [نسخه‌ها ۵: ۳۲۸].

22533ـ مجلس ۲۴۱۶: شکسته نستعلیق زین العابدین مراغه‌ای **۱۲۵۱**، برای عبدالاحد، زرین، دارای: دیباچه، قصیده و غزل و قطعه و ترجیع بند و مخمس و ساقینامه و رباعی، رویهم ۵۸۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۱۹].

22534ـ مجلس ۲۴۱۷: شکسته نستعلیق خوش وصال شیرازی، **۱۲۵۳**، طلاکاری محمد

اسماعیل ۱۲۵۳، دارای: دیباچه، وقصیده وغزل وساقینامه وترجیع وترکیب بند ورباعی، رویهم ۴۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۲۰] .

22535 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی: نستعلیق حاج‌میرزا حمزهٔ مازندرانی، ۱۲۵۵ برای چاپ نوشته شده [نسخه‌ها ۵: ۲۸] .

22536 ـ تهران، سلطنتی ۲۶۳ (۴۸۴ ف): نستعلیق زیبای سیدعلی‌شیرازی، ۱۲۵۹، ۳۹۸ص ۱۵س [ف. دکتر بیانی: ۲۳۹] .

22537 ـ تهران، سلطنتی ۳۰۸۵ (۴۸۵ ف): نستعلیق‌زیبای‌علی‌محمدشیرازی، ۱۲۶۵، با دیباجهٔ نثری، زرین، ۲۷۹ص ۲۲س [ف. دکتر بیانی: ۲۴۰] .

22538 ـ تهران، موزه ۴۰ ۳۷: نستعلیق ع ۱/ ۱۲۶۵، زرین [نسخه‌ها ۲: ۲۰۵] .

22539 ـ رضوی ۳۹۷ ادبیات (۴۶۳۵): شکسته نستعلیق متوسط بارقم مزور عبدالمجید درویش ۱۲۷۰ بادوسرلوح وشش‌تصویر [ف. رضوی ۷: ۳۹۴] .

22540 ـ رضوی ۳۸۹ ادبیات (۴۶۲۹): شکسته‌نستعلیق ۱۲۷۱ بادوسرلوح [ف. رضوی ۷: ۳۹۰] .

22541 ـ رضوی ۳۹۲ ادبیات (۴۶۳۲): شکسته‌نستعلیق‌خوش‌میرزامحمدعلی‌شکسته‌نگار شیرازی ۱۰ رجب ۱۲۷۶ بدستورسلطان مراد حسام‌السلطنه، زرین [ف. رضوی ۷: ۳۹۱] .

22542 ـ تهران، سلطنتی ۲۷۳ (۴۸۶ ف): نستعلیق زیبای‌احمدفرزندعبدالحسین‌صدر اصفهانی، ع ۱/ ۱۲۷۷ بدستورناصرالدین‌شاه، زرین، ۴۷۰ ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی: ۲۴۱] .

22543 ـ مجلس ۲۴۱۸: شکستهٔ‌خوش عنقا ۱۲۸۰، دارای: غزل‌وترکیب‌بندوساقینامه وترجیع بند وقطعه ورباعی [ف. مجلس ۸: ۱۲۰]

22544 ـ تهران، اصغرمهدوی ۳۱: نستعلیق محمدحسن‌شیرازی، درذیحجهٔ ۱۲۸۳، برای مستوفی‌الممالك، [نسخه‌ها ۲: ۷۶] .

22545 ـ اصفهان‌عمومی ۱۱۵۰۳: نستعلیق بسیار خوب‌عبدالله‌فرزند مطلب، ذیحجهٔ ۱۲۸۳، زرین، ۳۸۶ص ۱۷س [ف. دکترمقصود ۱: ۹۶] .

22546 ـ تهران، ملی ۵۶۷/۵ ف: نستعلیق، باتاریخ ۱۲۸۷ دردفتر (ص ۴۲۳ ـ ۴۶۹)، غزلهایی ازوست [ف. ملی ۲: ۶۰] .

22547 ـ اصفهان، شهرداری ۳/۳۱۰: نستعلیق ۱۲۹۲ [نسخه‌ها ۵: ۳۰۹] .

22548 ـ تهران، دکتر مفتاح ۲۹: نستعلیق بخارائی چهارشنبه ۱۲۹۴ [رؤیت] .

22549 ـ تهران، سلطنتی ۱۷۹ (۴۸۸ ف): شکستهٔ خوب میرزامحمد علی شیرازی، ۱۲۹۵، بدستورظل‌السلطان‌پسر ناصرالدین‌شاه، زرین، ۳۷۴ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۲۴۳] .

22550 ـ رضوی ۸۹۴۰: نستعلیق‌احمد علی، ۱۱شوال ۱۲۹۹، ۱۷۸گ ۱۵س [نسخه‌ها ۵: ۳] .

22551 ـ همدان، آرامگاه بوعلی ۱۷۸۹: نستعلیق‌میرزا نورالدین، دوشنبهٔ ع ۱/ ۱۲۹۹ برای‌فرزندانش، ۲۳۸ گ ۱۵ س [نسخه‌ها ۵: ۳۲۹] .

22552 ـ تهران، موزهٔ‌هنرهای‌تزیینی: ۷۶۶۹: نستعلیق ۱۳۰۰، زرین [نسخه‌ها ۳: ۱۲۹] .

22553 ـ ملك ۵۹۴۱: شکسته‌نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، زرین، باترنج‌نام‌مظفرالدین شاه، ۱۷۹ گ ۱۲ س [رؤیت] .

22554 ـ مجلس ۴۶۷۴: نستعلیق‌زیبای محمدکاظم والهٔ‌اصفهانی، آغازسدهٔ ۱۳، زرین، ممتاز، [رؤیت] .

22555ـ همدان، دکتر جلالی: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، برای امیرزاده جلال الدین میرزا نیای دارندهٔ نسخه، زرین [نسخه‌ها ۵: ۳۸۲].

22556 ـ تهران، اصغر مهدوی ۴۴۰: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۲: ۷۶].

22557ـ تهران، ملی ۳۸۹ف: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، گزیدهٔ غزلهای سعدی و حافظ است [ف. ملی ۱: ۳۷۵].

22558ـ اصفهان، شهرداری ۳/۴۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵: ۳۰۹].

22559ـ مشهد، فرخ ۱: نوشتهٔ وصال شیرازی، سدهٔ ۱۳، زرین [نسخه‌ها ۳: ۸۹].

22560ـ رضوی ۳۹۵ ادبیات (۷۰۲۱): شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، زرین [ف. رضوی ۷: ۳۹۳].

22561ـ مجلس ۲۴۱۹: شکستهٔ خوش، سدهٔ ۱۳، زرین، دارای: غزل و ترکیب و ترجیع بند و ساقینامه و مثنوی و قطعه و مخمس و رباعی، رویهم ... ۶ بیت [رؤیت].

22562 ـ الهیات، ۶۹ د: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۱۹۲ گ ۱۶ س.

22563ـ الهیات، ۶۲۵د: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۳۲۵ گ ۱۵ س [ف. الهیات ۱: ۵۷].

22564ـ سپهسالار ۱۹۸: نیمهٔ نخست سدهٔ ۱۳، ۴۷۰۰ بیت، زرین، ۱۹۸ گ ۱۴ س.

22565ـ سپهسالار ۴/۶۹۶۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۱۲۰ر ـ ۱۶۶پ) [ف. سپهسالار ۴: ۴۸۳].

22566ـ تهران، سلطنتی ۲۷۲ (۴۸۷ ف): نستعلیق خوش عبدالوهاب ادیب، سدهٔ ۱۳، زرین، برای میرزا یوسف مذهب، [ف. دکتر بیانی: ۲۴۲].

22567ـ مجلس ۱۴/ ۳۰۲۱: سدهٔ ۱۳ (ص ۱۲۵ ـ ۲۰۴)، بخشی از آن نست [ف. مجلس ۱۰: ۷۸۴].

22568ـ مجلس ۸۷۸۲ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

22569 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۱۳/۱۵۶۳: سدهٔ ۱۳، مصور [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۱۳].

22570ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۶۵، ۸۷۱ دیو (۳): نستعلیق از آغاز سدهٔ ۱۳، زرین، ۱۷۹ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۹۹].

22571ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۶۵ دیوان (۲): نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۲۵۹ گ ۱۱ س.

22572ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۶۵، ۸۷۱ دیو: نستعلیق شکسته سدهٔ ۱۳، ۱۸۷ گ ۱۳ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۳۲].

22573ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ن ۶۵، ۸۷۱ دیو: نستعلیق سدهٔ ۱۳، گزیدهٔ آن نست با ترجمهٔ پنجابی، ۴۱ گ ۱۰ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۳۸].

22574ـ مجلس ۲۴۲۰: شکسته نستعلیق خوش جلال الدین توپچی ۱۳۰۶ برای حسینقلی خان سرهنگ در کردستان، دارای: دیباچه، غزل و ترکیب و ترجیع بند و ساقینامه و مثنوی و قطعه و رباعی، رویهم ۵۸۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۲۲].

22575ـ مجلس ۵۶۳۸ فهرست نشده: نستعلیق خوش محمود داور نگ فرزند فرهنگ وصال شیرازی، ۲۵ع ۱/ ۱۳۰۸ برای معتمد السلطان حبیب‌الله خان، زرین [رؤیت].

22576ـ رضوی ۳۸۶ ادبیات ۴۶۲۶:

نستعلیق اسماعیل‌فرزندحسینقلی شریف شیرازی ذیحجهٔ **۱۳۱۱** [ف . رضوی ۷:۳۸۸] .

22577ـ **ملك** ۵۹۶۹: نستعلیق خوش علینقی شیرازی‌فرزندمیرزا یوسف‌مذهب، **۱۳۱۷** برای میرزا ابوالقاسم‌خان نصیرالملك، زرین، تذهیب محمود مذهب باشی ، ۲۲۰ گ ۱۵ س [رؤیت] .

22578ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۵۱۷ : نستعلیق‌خوش‌محمد علـی ، ۲۹ ج ۲/ **۱۳۲۳** بدستورظل‌السلطان ، ۴۳۶ص۱۵س [ف.دکتر مقصود۱:۹۶] .

22579 ـ **مجلس** ۲۴۲۱ : نستعلیـق **۱۳۲۰** خ تصحیح‌شدهٔقزوینی ودکتراقبال برای چاپ [ف. مجلس ۸:۱۲۲] .

22580ـ **تهران** ، استاد مینوی ۸۵ : نستعلیق خود استاد در لندن **۱۹۳۷**م، گزیدهٔ غزلهای‌اوست [نسخه‌ها ۶:۶۴۵].

22581ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۵ ب : سدهٔ **۱۴** ، بادیباجه‌وخاتمه‌ای‌درسر گذشت‌حافظ، ۲۷۳ گ [ف . ادبیات۱:۲۲۵] .

22582 ـ **الهیات** ۲۲/۵ ج : سدهٔ **۱۴** (۹۵ر-۱۱۶ر)[ف .الهیات۱:۵۶].

22583ـ **مشهد**، فرخ:گزیده‌ایست از آن بخامهٔخودآقای فرخ [نسخه‌ها ۳: ۸۹].

22584ـ**مجلس**۵۰۳۹: نستعلیق‌کهن، تاریخ یادنشده ، زرین ، ۱۶۴گ ۱۲ س [ف. مجلس ۱۵:۴].

22585ـ **مجلس** ۳۶۰: نستعلیق کهن تاریخ یاد نشده. دارای: غزل، قطعه ، رباعی، ۱۹۵ گ ۱۴س [ف. مجلس ۲: ۲۱۳] .

22586ـ **تهران**، موزهٔهنرهای‌تزیینی ۷۶۷۰: شکسته نستعلیق، تاریخ‌یادنشده،زرین، نسخه در رشت به‌امان‌الله‌خان پادشاه افغانستان بخشیده شده‌بوده‌است [نسخه‌ها۳:۱۲۹].

22587ـ **مشهد** ، فرهنگ وهنرج ۷: نستعلیق تاریخ‌یاد نشده ، ۴۲۰ص ۱۶س [ف. کتب خطی: ۸۵] .

22588ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف ۲۳۷: تاریخ یادنشده، ۵۲۳ص .

22589ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف ۲۰۹ ، تاریخ‌یاد نشده ، ۲۸۸ص.

22590ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف۲۰۸ : تاریخ‌یادنشده، ۴۶۸ص[مخطوطات، سرفراز علی:۶۹].

22591ـ **مجلس** ۹۱۱۱فهرست‌نشده: [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه] .

22592 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای Y ۵۸۵۲ : ۸۵گ ۱۰س[ف.فهمی‌ادهم۱: ۲۲۱] .

22593ـ **قاهره** ، دارالکتب۳۳م‌ادب فارسی : بی‌تاریخ .

22594ـ **قاهره** ، دارالکتب۳۴م ادب فارسی : نوشتهٔ‌محمدهاشم اصفهانی، بی‌تاریخ .

22595 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲ ادب فارسی خلیل‌آغا: نستعلیق‌خوب ، زرین،۱۹۸ گ۱۲ س .

22596ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۴ادب فارسی طلعت: بی‌تاریخ ، زرین،مصور ، ۲۱۱ گ۱۳ س

22597ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵۹ادب فارسی طلعت : نستعلیق‌زیبا ، بی‌تاریخ.زرین، مصور ، ۲۷۲گ۱۳ س .

22598ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶۰ ادب فارسی طلعت : بدستور نواب‌موسوی‌خان،زرین ۱۳۷ گ ۱۵ س .

22599ـ **قاهره** ، دارالکتب۷۰ ادب فارسی طلعت : نوشتهٔ‌محمدکاتب‌الدیوان، ۲۷۳ گ۱۳ س .

22600ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۸ ادب فارسی قوله : بی‌تاریخ ، ۱۲۳ گ ۱۵ س.

22601ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۹ ادب فارسی قوله : بی‌تاریخ ، ۱۶۹ گ ۱۵ س.

22602ـ**قاهره** ، دارالکتب ۳۱۰ ادب ترکی : گویا از حافظ است ، ۱۸۹ گ ۱۳ س .

22603ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰ ادب فارسی طلعت: دیوان‌حافظ است وگزارش‌ترکی آن ازناشناس، بی‌تاریخ، ۲۲۶ گ[مخطوطات ن ، طرازی ۱:۱۵۶ - ۱۶۰] .

22604ـ607ـ **مدینه** ، عارف‌حکمة ۶۹ و۹۰ و۱۰۹ و۶۷ و۷۰: چهار نسخه‌تاریخ هیچیك درفهرست یادنشده [نسخه‌ها۵: ۴۸۵].

22608ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ‌عمومی V (۷۸) ۹۳۴ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۲] .

22609ـ **آصفیه** ۲۷۵ دیوانها: نستعلیق، زرین، درکتابخانهٔ‌شاهجهان‌واورنگ‌زیب‌عالمگیر پادشاه بوده ، ۱۹۲ گ ۱۴ س .

22610ـ **آصفیه** ۲۷۹ دیوانها: نستعلیق خوش‌کهن، زرین، ۳۶۰ گ ۱۴ س.

22611ـ**آصفیه** ۵۰۸ دیوانها: نستعلیق «درهامش‌کلیله ودمنه‌ش۱۸۸ این‌کتابخانه»[ف. آصفیه ۱: ۵۵۴-۵۵۶] .

22612ـ **موصل** ، مدرسهٔ جامع پاشا ۱۹: [ف . مخطوطات‌موصل : ۴۸].

22613 ـ **موصل** ، مدرسهٔ جامع پاشا ۴۱ : [ف . مخطوطات‌موصل : ۴۹].

22614ـ **موصل**، مدرسهٔ‌یحیی‌پاشا۷: [ف.مخطوطات موصل : ۲۲۸] .

22615ـ **موصل**، مدرسهٔ عبدالرحمان الصائغ : [ف . موصل:۱۵۲] .

22616 ـ **بنگال** ، ایشیاتك۳۵دیوان (۶۵) : شکسته ، تاریخ‌یادنشده .

22617ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۴۰ دیوان (۱۲۷۱) : نستعلیق ، آغاز و انجام افتاده.

22618 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۴۲ دیوان (۱۵۹۵) : شکسته [ف . بنگال : ۱۰۷] .

22619ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۴۰۴/۵۷۲۳ : با دیباجه‌ای به‌نثر.

22620ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۱۵۱۷/۴۵۶۷ : آغاز وانجام‌افتاده.

22621 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۱۹۴۵/۴۹۵۷ : آغاز وانجام افتاده .

22622ـ **پاکستان**، لاهور، شیرانی ۲۴۰۴ : با دیباجه‌ای به‌نثر .

22623 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۲۳۶۷/۵۶۸۶ : آغاز و انجام افتاد .

22624ـ**پاکستان**،لاهور، پرفسورشیرانی ۹۷۴/۴۰۲۶: نوشتهٔ همت‌رای‌که درمنصورپور میزیسته است[ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱ : ۱۱۳-۱۱۴] .

دیوان حافظ سعد

سرایندهٔ‌گمنام: حافظ سعد.

22625ـ**موزهٔ بریتانیا**،فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۸۶۴** [راهنمای‌کتاب س۵:۸۶۷] .

دیوان حافظ مرتضی = گلریز

حافظ مرتضی فرزند محمدخان خویشکی قصوری ، آغازسدهٔ سیزدهم.

22626 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۲۰۹ : نوشتهٔ خودسراینده۲۵محرم **۱۲۰۶** (۱۷۹۱م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱۱۴:۱] .

دیوان حالتی

درذریعه۹ : ۲۲۶ و فرهنگ سخنوران : ۱۴۹-۱۵۰ ازچهارتن بااین تخلص یادشده‌است ، که‌هرچهار تن‌پیش از تاریخ نوشتن این نسخه میزیسته‌اند .

22627- **مدینه** ، عارف حکمت ۶۸: نوشتهٔ **۱۱۶۵** ، ۵۰ گ[نسخه‌ها ۵:۴۸۵] .

دیوان حالی

درذریعه۹: ۲۲۶-۲۲۷وفرهنگ‌سخنوران: ۱۵۰ از دوازده‌تن بااین تخلص‌یادشده است . وازآن‌میان بنائی‌هروی‌که ازحافظ‌پیروی‌کرده و درپایان‌زندگی به‌حالی تخلص میکرده، ودر ۹۱۸ کشته شده است . نسخهٔ قاهره بایستی از همین هروی باشد .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۴۱ .

22628 - **موزهٔ بریتانیا** ۹۸۱۸ Or : نوشتهٔ **۱۰۹۹** . [نسخه‌ها۴: ۶۷۸] .

22629- **قاهره** ، دارالکتب۳۶م‌ادب فارسی: بی‌تاریخ (۱۹۴ پ - ۳۰۰) غزلها و قصیده‌هاییست به پیروی حافظ شیرازی و سپس دیوان حافظ. **آغاز:** سقاك‌الله‌یا ساقی اقض‌راحاً وناولها[ف. مخطوطات۲: ۲۱۸].

دیوان حالی = دیوان بنایی

دیوان حالی اصفهانی

سیدعبدالله فرزند یحیی، کلیددار آستانهٔ کربلا ، سدهٔ‌یازدهم .

بنگرید: ذریعه۹: ۲۲۶-فرهنگ سخنوران: ۱۵۰ .

22630- **بنگال** ، ایشیاتك ۴۳ دیوان (۷۰۴) : نستعلیق، تاریخ یادنشده[ف. بنگال: ۱۰۷] .

دیوان حامد کرمانی

اوحدالدین حامدفرزندابوالفخر، که یاد او در «مناقب : ۱۴۲۲» گذشت .

22631 - **آصفیه**۱۰۴۳ دیوان: نوشتهٔ **۷۶۴** درفهرست اوحدی‌کرمانی یاد شده گویا همین سراینده است [ف. آصفیه ۴: ۲۸۶] .

22632- **تهران**، ملی۱۳۱/۱۳ ف : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**(ص۳۵۳-۳۶۲)، تنهارباعیات اوست [ف. ملی۱: ۱۲۸].

22633 - **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۰۱۳ Or : نوشتهٔ **۱۸۸۷** م [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹] .

دیوان حامد هندی

مولوی حامدالله ساکن موضع موتی عمله پرگنه‌کابر .

22634- **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۱۰/۳۱۱۵ : نوشتهٔ عباسعلی‌خان ، دارای : غزل ومنظومه‌ها ومکتوبات‌به‌نظم[ف. دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۱۴].

دیوان حبیب‌اللهی

میرزامحمد .

22635-**مشهد** ، فرخ۷/۷ : تاریخ و نشانی بیشتریاد نشده[نسخه‌ها ۳: ۹۱] .

دیوان‌حبیب کاشانی = دیوان‌سالك کاشانی

دیوان حبیب کرخی هروی

شیخ‌حبیب‌الله‌که نسبش به‌چهارپنج پشت به صوفی‌الاسلام‌شهیدکرخی‌میرسد، شعربد میسروده و درمیانهٔ سدهٔ چهاردهم درگذشته است [احمد گلچین معانی] . درذریعه وفرهنگ‌سخنوران‌از اویاد نشده است .

22636ـ رضوی ۴۰۰ ادبیات(۸۷۸۸): نستعلیق روزگار سراینده ، وبنا بیادداشتی نسخهٔ اصل است. غزل ومثنویست، ۱۵۴گ [ف. رضوی ۳۹۶:۷] .

دیوان حبیب مشهدی

حاج میرزا حبیب‌الله مجتهد خراسانی فرزند حاج میرزاهاشم، ازشاگردان میرزاحسن شیرازی، درگذشتهٔ ۱۳۲۷ . دیوان اودر ۱۳۳۵ خ چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۲۳۱ـ فرهنگ سخنوران: ۱۵۳ ـ ف. مشار: ۷۲۷.

22637ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۴۷۳: نستعلیق محمدعلی فرزندمحمد مهدی تبریزی، در **۱۳۰۴** . [نسخه‌ها ۲: ۷۶] .

22638ـ **دانشگاه** ۴۱۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، دارای: غزل وقصیده وترکیب بند و رباعی ، ۱۷۱ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۲۲] .

22639ـ **رضوی** ۹۹ ادبیات(۸۸۶۷): نستعلیق سید محمد طباطبائی بروجردی، سدهٔ **۱۴** باافزودگیها درهامش، **آغاز**: ای تو مسما و هردوگیتی اسما [ف. رضوی۷: ۳۹۵].

دیوان حزین شیروانی

میرزا عبدالرحیم، ازپایان سدهٔ دوازدهم (بنگرید : سراج الیقین : ۹۵۵ که گویا ازهمین شیروانی است) و «ذبیح نامه: به نظم».

22640ـ **تبریز** ، ملی ۳۰۰۶: نوشتهٔ پسرش اسدالله در **۱۲۰۱** [نسخه‌ها۴: ۲۹۵].

دیوان حزین لاهیجی

محمدعلی فرزند ابوطالب زاهدی اصفهانی، که یاد او در «فرسنامه : ۴۴۱» گذشت .

22641ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۵A ۲۹۲۹ (۳۷۶ف): نستعلیق ج **۹۸۵/۲** [ف. عبدالله۲: ۲۷۰] .

22642ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۵M ۲۳۶۴ (۳۷۷ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰** [ف. عبدالله۲: ۲۷۲] .

22643ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۵ pi/VI ۵۶۱ (۳۷۸): نستعلیق ۲۶ ج/ **۱۰۹۶** [ف . عبدالله۲: ۲۷۲].

22644ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A Ppi/VI۶ ۱۵۶۶ (۳۷۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱** با دیباجه‌ای به نثر [ف. عبدالله۲: ۲۷۳].

22645ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۵ C ۲۷۴۶ (۳۸۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله۳: ۲۷۵].

22646ـ **پاکستان** پنجاب /VI۶B PPi ۱۷۱۰ (۳۸۰): نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۲: ۲۷۵] .

22647ـ **آصفیه** ۹۶۵ دیوان: نوشتهٔ **۱۱۴۹** گزیدهٔ آنست [ف . آصفیه۴: ۲۸۲].

22648ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۱۴ Spi/VI ۵۲۲۰: شکستهٔ محمدالسمیع الحسینی المشهدی مشهور به نیازی ، ۱۸ رجب **۱۱۶۱** ، کلیات اوست [ف . عبدالله۲: ۵۶۰].

22649ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۷۳ Api/VI ۲۶۸ (۵۶۷ف): نستعلیق ۱۹ ذیحجهٔ **۱۱۶۲** . کلیات اوست [ف . عبدالله۲: ۳۹۷] .

22650ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۱۱۴ Spi/VI ۴۳۴۹ : شکسته آمیز محمد عابد ، ۱۹ ج ۱/ **۱۱۶۵** (۱۷۵۲ م) ، کلیات اوست [ف. عبدالله۲: ۵۶۲]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۱۴] .

22651 ـ مجلس ۴/۶۲۰ : نستعلیق ۱۱۶۷ ـ ۱۱۷۰ در دفتر ، شعرها وغزلهای اوست [ف. مجلس ۲: ۳۷۳] .

22652ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۳۱۷ : نوشتهٔ پس‌از ۱۱۷۰ ، کلیات اوست [ف . دکترمحمدبشیر حسین۱: ۱۶۰].

22653ـ پاکستان، دانشگاه پنجابB pi/VI۱۵۵ ۱۱۸۴(۵۶۹ف): نستعلیق۲۲ شوال ۱۱۸۸ . کلیات اوست [ف . عبدالله ۲: ۴۰۰] .

22654 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۱ Kpi/VI ۲۱۷۸ (۳۸۲ف) : نستعلیق ۱۷ ذیحجهٔ۱۱۹۶ درشاهجهان‌آباد [ف.عبدالله ۲:۲۷۵] .

22655ـ ملك ۲/۵۱۴۸ :نستعلیق‌سدهٔ ۱۲ (۱پ ـ۴۲ر) ، بادیباجه‌ای بنثر از خود سراینده‌آغاز : ستایش وسپاس بیحدوقیاس‌نثار [رؤیت].

22656ـملك ۵۱۶۵ :شکسته‌نستعلیق سدهٔ ۱۲. دارای‌غزل بترتیب‌تهجی، آغاز بمانند چاپی، ۸۰گ ۲۰ س [رؤیت] .

22657ـمجلس۹۷۱ :در«کلیات»مؤرخ ۱۲۲۸ او [ف. مجلس۳: ۲۵۹].

22658 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۵۵ pi/VI ۹۴۱ (۵۶۸ ف) : نستعلیق ۱۲۹۴ . کلیات‌اوست[ف . عبدالله: ۳۹۹] .

22659 ـ دانشگاه ۳۸۵۰ : شکسته‌ نستعلیق سدهٔ۱۲ـ۱۳. دارای: گله ونکوهش‌از هندیان ، پاسخ دربارهٔ شعرجمال‌الدین وکمال اسماعیل‌سرودهٔ۱۱۳۲ ،قصیده‌درهجومردم‌کشمیر، ریاض‌السحر ، ستایش پیامبر[ف.دانشگاه۱۲: ۲۸۲۹] .

22660ـ پاکستان ، دانشگاه داکا۲۳ DU : نستعلیق‌سدهٔ ۱۹ م .کلیات اوست[ف . حبیب‌الله : ۱۲۳] .

22661ـ بنگال ، آسیایی ۴۴ دیوان (۴۱۱) : نستعلیق،تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۷] .

22662ـ بنگال، آسیایی ao ۶۸/۸ (۱۰۳۴) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، تنها قصاید اوست [ف. بنگال : ۱۴۵].

22663 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۵k(۳۸۳): نوشتهٔ۱۸ع۲/ بی‌تاریخ سال[ف . عبدالله ۲: ۲۷۶] .

دیوان حسابی

حسن‌قاری [دانش‌پژوه] .درذریعه۹: ۲۳۶ وفرهنگ سخنوران: ۱۵۶ بدین‌نام‌بر نخوردم.

22664ـ دانشگاه ۱۳۲۹فیلم S P . ۷۶ بلوشه(۳:۳۱۳) : نستعلیق ترکی، تاریخ یادنشده ، [فیلمها : ۹۰].

دیوان حسامی قراگولی

حسامی خوارزمی(قراگول ازتوابع بخارا است) درگذشتهٔ ۹۲۳ .

بنگرید:ذریعه۹: ۲۳۷ـفرهنگ سخنوران: ۱۵۷ .

22665ـ آصفیه ۱۲۱۰ دیوان: نوشتهٔ ۱۱۵۰ ، زرین[ف. آصفیه۴: ۲۸۸] .

دیوان حسرت

بنگرید:ذریعه۹: ۲۳۸ـفرهنگ‌سخنوران: ۱۵۷ ـ ۱۵۸ .

22666ـملك۵۶۱۹ :نستعلیق‌سدهٔ۱۲، آغاز وانجام‌افتاده،دارای:قصیده،غزل،رباعی، باتخلص حسرت، ۹۰گ۱۵ س [رؤیت] .

22667ـ مدینه ، عارف حکمة ۷۲ : نوشتهٔ ۱۲۶۵، ۳۲گ[نسخه‌ها ۵: ۴۸۵] .

22668ـ مدینه، عارف‌حکمة۷۱: ۷۰ گ [نسخه‌ها۵:۴۸۵].

دیوان حسرت مشهدی

سیدمحمدفرزندمیرزاصدرا، ازخدمهٔ آستان حضرت‌رضا درخراسان، سدهٔ ۱۱ـ۱۲.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۳۸ـ فرهنگ‌سخنوران: ۱۵۸.

22669 ـ دانشگاه ۲۶۶۷ : نستعلیق شوال ۱۱۴۴، دارای نه‌هزار بیت: غزل‌وتخمیس ورباعی ومثنوی سراپا و ماده تاریخ و مرثیه و وقصیده‌وستایش‌شاه‌تهماسب‌مثنوی‌سفر بهند آغاز: زهی‌ازشمع اوصاف‌فروزان‌بزم دیوانها (گویا از هموست) [ف.دانشگاه۱۰ : ۱۵۶۲].

دیوان حسرت همدانی

آقاابراهیم(یامحمدتقی)که‌بروزگارهدایت درسدهٔ سیزدهم میزیسته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۳۸ـ فرهنگ سخنوران: ۱۵۸.

22670ـ دانشگاه۴۲۳۱: شکسته‌نستعلیق ۲۹ج۱/۱۲۴۲. دارای: غزل ورباعی، نزدیك به ۲۰۰۰ بیت [ف.دانشگاه۱۳: ۳۲۰۵].

22671ـ مشهد، فرخ۳۰۵: تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها۳: ۸۹].

دیوان حسن

22672ـ پاکستان، دانشگاه‌داکا۲۷۶ DU: نستعلیق۳ رجب۱۳۰۷ (۱۸۸۹م) [ف. حبیب‌الله : ۱۲۸].

دیوان سیدحسن‌اشرفی

گویاهمان‌حسن‌غزنوی‌ملقب‌به‌اشرف‌الدین و اشرف‌ازنیمهٔ سدهٔ ششم‌باشد (بنگرید : دیوان حسن غزنوی).

22673ـ بادلیان۷/۵۴ ووینفیلد ۲۶۶۲: همراه «دیوان‌انوری : 21692»، نوشتهٔ۱۰۱۲ وجزآن. فیلم‌آنهادر دانشگاه‌ش ۱۱۴۱ هست [فیلمها : ۵۶۷].

22674 ـ مجلس ۵۹۷۶ : نسخ سدهٔ ۱۱، ۵۷۳ بیت دریك جنگ [ف.مجلس ۱۷: ۳۵۵].

دیوان حسن‌تبریزی

22675ـ مدینه، عارف حکمة ۶۰ : [نسخه‌ها۵ : ۴۸۶].

22676ـ مدینه، عارف حکمة‌شماره یاد نشده: ۲۸۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵].

دیوان حسن دهلوی

نجم‌الدین‌حسن‌فرزندعلاسنجری، متخلص به‌حسن، درگذشته دردیوگر در۷۲۷ یا۷۳۱. از مریدان شیخ نظام‌الدین اولیا، عارف و خوشنویس. دوبارچاپ شده‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۴۲ـ فرهنگ‌سخنوران: ۱۵۹ ـ ف. مشار : ۷۳۴ـ مؤلفین‌مشار۲: ۵۹۲: نفحات ج نولکشور: ۵۴۹.

22677ـ قاهره، دارالکتب: ۱۵۳ـم ادب‌فارسی : نوشتهٔ‌فرصت‌غریب۸۲۳ درمجموعهٔ زرین، درهامش‌دیوان‌خسرودهلوی [مخطوطات ۱: ۱۶۰].

22678ـ مجلس۴۰۱۷: نستعلیق جعفر بایسنقری، ۸۲۵، زرین، ۱۶۲ گ ۱۳ س [رؤیت].

22679ـ تهران، اصغرمهدوی ۵۹۰: درجنگ مؤرخ ۸۳۶، غزلهایی است در متن و هامش‌گویا از او [نسخه‌ها۲: ۷۲].

22680 ـ فرهاد معتمد ۱۵۵/۲ : نستعلیق۲ ذیحجهٔ ۸۵۱ [نسخه‌ها۳: ۲۳۱].

22681 ـ قاهره، دارالکتب ۲۵م ادب فارسی : تعلیق زیبای عبدالله فرزند شعبان حیدر ۸۵۹، زرین، ۳۱۱گ [مخطوطات ۱ : ۱۴۹] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۰۰ هست [فیلمها : ۷۲۱] .

22682 ـ مجلس ۴۹۴۰ فهرست نشده : نستعلیق خوش جهانشاه فرزند ایازسدهٔ ۹، در هامش دیوان سلمان ساوجی [رؤیت] .

22683 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۶۰ : سدهٔ ۹، آغاز: ای حاکم جهان و جهان داور حکیم [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۰۸] .

22684 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۶۱ : پیرامن سدهٔ ۹، ۲۹۹گ ۱۵س .

22685 ـ استانبول، طوپقپوسرای A. ۲۴۸۴ : سدهٔ ۹، ۲۶۳گ ۱۵س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۰۹] .

22686 ـ ملک ۹/۵۲۲۶ : نستعلیق سدهٔ ۹ (۱۷۰پ ـ ۱۸۶ر)، غزلهاست به ترتیب تهجی [رؤیت] .

22687 ـ آصفیه ۲۱ دیوان : نستعلیق زیبای سلطان محمد کاتب، سدهٔ ۹، زرین، ۴۵۴ص ۱۵س [ف . آصفیه ۱ : ۵۵۷] .

22688 ـ تبریز، ملی ۳۶۵۱ : سدهٔ ۹ ـ ۱۰ [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۵] .

22689 ـ دانشگاه ۱۰۱ : نستعلیق زیبای سدهٔ ۹ ـ ۱۰، شش هزار بیت دارد، ۱۵۱گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۲ : ۵۲] .

22690 ـ رضوی ۵۱ ادبیات : نستعلیق سلطان محمد نور، ۹۰۶، زرین، وقف عبدالخالق ۱۲۶۱، غزل و رباعی است، ۱۶۸گ ۱۴ س [ف . رضوی ۳ : ۱۷۳] .

22691 ـ آصفیه، ۳۹۰ دیوان : نوشتهٔ منعم الدین اوحدی، ۹۰۹، ناقص، [ف . آصفیه ۱ : ۵۵۷] .

22692 ـ مجلس ۲۴۲۲ : نستعلیق خوش، علی میزانی طباخ، ۹۱۹، زرین، دارای: غزل و رباعی، رویهم ۳۲۸۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۲۳] .

22693 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۱۸ Or : نوشتهٔ ۹۱۹ . [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۹] .

22694 ـ تهران، سلطنتی ۴۷۵۷ (۴۶۲ف) : نستعلیق شجاع فارسی، ۹۳۹، دارای: قصیده، قطعه، غزل (مرتب) بازهم قطعه و مثنوی، رباعی، مصور، زرین، آغاز: ای حاکم جهان و جهان داور حکیم [ف . دکتر بیانی : ۲۰۹] .

22695 ـ ملک ۵۲۶۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغاز و انجام افتاده، زرین، ۳۱گ ۱۳ س [رؤیت] .

22696 ـ ملک ۵۵۶۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، غزلهاست به ترتیب تهجی و تخلص حسن، آغاز در حرف تا و انجام در یاء افتاده، ۱۲۶گ ۱۴س [رؤیت] .

22697 ـ سپهسالار ۱۹۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، بایادداشت ۱۰۵ (۱۰۰۵)، زرین، ۲۶۸ ۱۴ س [ف . سپهسالار ۲ : ۵۸۶ و ۴ : ۴۸۷] .

22698 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب A ۲۵ Spi/VI (۷۰۰ ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۰ [ف . عبدالله ۲ : ۴۷۶] .

22699 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۵ Spi/VI ۵۰۱۴ (۶۹۹ ف) : نستعلیق ۱۰۰۴ آغاز: ای حاکم جهان و جهان داور حکیم [ف . عبدالله ۲ : ۴۷۵] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۱۵] .

22700 ـ بنگال، ایشیاتک ۴۵ دیوان (۴۱۲) : نستعلیق ۱۰۹۹ [ف . بنگال : ۱۰۷] .

22701 ـ ملک ۱۸/۵۳۰۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۵۰۲ ـ ۵۲۲ هامش) همراه با ۲۹

دیوان دیگر ، زرین ، گزیدهٔ دیوان اوست با دیباجه‌ای درسرگذشت او [رؤیت] .

22702ـ **دانشگاه** ۲۴۰۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین [ف. دانشگاه۹ :۱۰۱۲] .

22703ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۸۰ pi/VI ۱۷۰۴ (۳۶۱ف): نوشتهٔ ۱۳ سپتمر **۱۹۰۵** م **آغاز:** این نامه‌را بنام خدا باز میکنم [ف. عبدالله۲ :۲۵۶].

22704ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳ق‌ف ۲۱۰: تاریخ یادنشده ، ۲۶۰ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۶۹] .

22705ـ **پاکستان،** لاهور پرفسورشیرانی ۴۸۳۲/۱۸۱۲ : دارای غزل ومثنوی ، انجام افتاده [ف . دکترمحمدبشیر حسین۱:۱۱۵] .

22706ـ **آصفیه** ۳۸۷دیوان : خوش خط، درهامش دیوان امیرخسرو[ف . آصفیه ۱: ۵۵۷] .

22707ـ **بنگال،** ایشیاتک ۴۶ دیوان (۶۳۴) : شکسته[ف . بنگال : ۱۰۸] .

22708ـ **بنگال،** ایشیاتک ۴۷ دیوان (۶۶۳) : نستعلیق [ف. بنگال: ۱۰۸].

دیوان حسن شاملو

حسن‌خان فرزندحسین‌خان، سدهٔ یازدهم، که‌بروزگار شاه‌عباس یکم(۹۹۵ـ۱۰۳۷)حاکم هرات وخوشنویس بوده‌است. درگذشتهٔ ۱۰۵۲ [نمونهٔ خطوط خوش ۱۰۵۲] .

بنگرید: ذریعه۹ :۲۴۳–فرهنگ سخنوران: ۱۵۹ .

22709ـ **دانشگاه** ۴۴۰۴: نستعلیق ، شعرهاییست درجنگی باعنوانهای‌لمحرره‌حسن شاملو ص۲۸ و۳۳ و۳۴و۳۶[ف.دانشگاه۱۳: ۳۳۶۵] .

22710ـ **مجلس** ۴۳۶/۱ : نستعلیق **۱۰۵۶** ، بادیباجه‌ای به‌نثر. **آغاز:** یارب‌این مخمور غفلت رامی‌اسرارده [ف. مجلس ۲ : ۲۵۴] .

22711ـ **عبدالحسین بیات** ، نوشتهٔ **۱۰۶۷** ، زرین، ۶۰۰ بیت[نسخه‌ها۶ :۸۵].

دیوان حسن علی آبادی

میرزاحسن، برادرنصیرالملك، که‌گویاپیش ازپادشاهی ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) میزیسته ، درستایش امامان و با تخلص حسن. [ابن یوسف] .درذریعه۹ :۲۳۹ـ۲۴۳وفرهنگ سخنوران : ۱۵۸ـ۱۶۰ به این سراینده برنخوردم .

22712ـ **مجلس** ۱۱۹۰: شکستهٔ‌خوب مهدی‌علی آبادی **۱۳۰۳** ، مخمسهاومسمطهاییست پیرامن ۱۷۰۰ بیت [ف.مجلس۳ :۶۷۷] .

دیوان حسن غزنوی

سیداشرف‌الدین حسن‌فرزند محمد ، سدهٔ ششم ، مرگ او۵۵۲ و۵۵۷ ودرستر۵۴۸ یاد شده است . در تذکره‌ها سرگذشت اوباسرایندهٔ دیگری بنام سید جمال‌الدین حسن فرزندناصر علوی درآمیخته شده است .

بنگرید: ذریعه۹ :۲۴۴ـ فرهنگ‌سخنوران: ۱۶۰ ـ پیشگفتارچاپ دیوان او ازاستادمدرس رضوی .

22713ـ **تهران،** مهدی‌بیانی: نستعلیق مجدالدین‌علی‌قوسی‌شوشتری، **۹۹۵**، گزیده‌ایست ازآن [نسخه‌ها ۱ :۱۶] .

22714ـ **رضوی** ۴۰۲ادبیات(۴۶۷۳): نستعلیق تحریری محمدحسین جنابذی محرم **۱۰۱۲**، چهارهزار وپانصدبیت‌قصیده و غزل و رباعی‌وترجیع‌بنداست‌ودیباچه‌ازتقی‌الدین‌کاشی [ف.رضوی ۷: ۳۹۷].

22715ـ **رضوی** ۶۴۱ادبیات(۴۴۹۳):

شکسته نستعلیق محمدجعفر شیرازی **۱۰۵۵**، ۲۶۰ بیت دریك سفینه است [ف. رضوی ۷: ۵۸۴].

22716_ **ملك** ۵۳۰۷/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۵۸پ-۸۹ر) همراه ۲۹ دیوان دیگر با دیباجه‌ای درسرگذشت او، زرین [رؤیت].

22717_ **ملك** ۴۹۶۳/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱پ-۲۲ر) پیرامن ۷۰۰ بیت، زرین [رؤیت].

22718_ **مجلس** ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۱۵۵۴ بیت است درجنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴].

22719_ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱۴۸-۱۸۴) ۱۷۰۰ بیت است [ف. مجلس ۸: ۱۳].

22720_ **تهران**، اصغرمهدوی ۲/ ۴۶۴: نستعلیق پیرامن **۱۲۲۵**. (۲۰-۴۸) [نسخه‌ها ۲: ۱۱۹].

22721 _ **تهران**، سلطنتی ۲/ ۵۲۶ (۷۰۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، دارای: قصیده، غزل، ترجیع. **آغاز:** داند جهان‌که قرةالعین پیامبرم [ف. دکتربیانی: ۴۹۵].

22722_ **مجلس** ۱/ ۲۶۷۶: نستعلیق محمدصادق سرخوش، **۱۲۶۴**، (ص۱-۴۲). قصیده وترکیب‌بند است [ف. مجلس ۸: ۴۴۲].

22723_ **سپهسالار** ۱/ ۱۸۵: نستعلیق نیمهٔ سدهٔ **۱۳** (گ۱۰-۳۷)، ۱۲۸۰ بیت قصیده‌و غزل‌وترجیع بند است [ف. سپهسالار ۴: ۴۸۷].

22724_ **تهران**، ملی ۱مج۴ ۲۰ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱-۷۲) [نسخه‌ها ۶: ۲۰۴].

دیوان حسن کاشی آملی

ملاحسن، ازسرایندگان اولجایتوخدابنده سدهٔ هشتم، زاده درآمل ودرگذشته درسلطان آباد اراك ومدفون‌درکاظمین.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۹۹_فرهنگ سخنوران: ۱۶۱.

22725_ **مجلس** ۸و۱۱/ ۵۹۹۶: نستعلیق **۱۱۰۰** دراوچرام‌پرکرم درجنگ، هفت‌بند (ص ۲۸-۳۳) وقصیده (ص۴۴-۴۵) است. [ف. مجلس ۱۷: ۳۶۸، ۳۷۱].

22726 _ **تهران**، سلطنتی ۲۹۴۳ (۵۷۱ف) نستعلیق زیبای عبدالجبار اصفهانی، سدهٔ **۱۱**، هفت‌بند اوست درستایش حضرت علی. **آغاز:** السلام‌ای سایهٔ خورشید رب‌العالمین_ آسمان عزوتکمین آفتاب داد ودین، زرین، ۲۰ص۱۰س.

22727 _ **تهران**، سلطنتی ۲۹۴۴ (۵۷۰ف): نستعلیق زیبا، گویا میرعماد حسنی، سدهٔ **۱۱**، هفت‌بند اوست بروش مرقع، زرین، ۸ص [ف. دکتربیانی: ۳۴۱ نمونه‌خطوط‌خوش: ۱۴۸].

دیوان حسن کشمیری

حسن‌که شیفتهٔ‌کشمیر بوده‌وشاه‌قاضی‌سلطان هندوستان راستایش‌کرده ودردیوانش‌ماده‌تاریخ ۱۱۱۳ هست. قافیه‌های‌سخت‌مانند ثا وواژه‌های دشواربکار میبرده ویك‌قصیدهٔ رائیهٔ او نام «گنج مضامین» دارد [دانش پژوه].

22728_ **دانشگاه** ۲۷۱۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، وتاریخ **۱۱۱۳** دارد، باافزودگیهایی‌گویا ازخودسراینده رویهم ۸۰۰۰ بیت قصیده وغزل‌و رباعی‌دارد. **آغاز:** دل‌ولای‌تودین‌منست‌وامانت_ بعشق‌تو نکنم‌کف‌زدامن تورها [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۹۴].

دیوان حسن نراقی

ازسدهٔ دوازدهم [دانش‌پژوه] درذریعه ۹: ۲۴۵ وفرهنگ‌سخنوران: ۱۶۱ از این‌کس یاد نشده است.

22729ـ دانشگاه ۳۴۹۳: نستعلیق گویا از خود سراینده: در توی جلد شعری از میرزا هاشم نراقی طبیب وحسرت نراقی با عنوان لمحرره هست ، دیوان غزل است و ترجیع بند در مرثیه، رویهم ۶۹۰۰ بیت [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۵۰۰].

دیوان حسن نهاوندی

ملاحسن فرزند محمد، معلم شاهزاده محمود میرزای قاجار درگذشتۀ ۱۸ع۱۲۴۴/۲. دیباچۀ دیوان او ازهمین محمود میرزا است.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۴۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۶۱ ـ مجمع الفصحا ۲: ۹۳ .

22730ـ مجلس ۳۶۳: نستعلیق ۱۲۴۴، غزلهای اوست، ۱۴۴ گ۱۵س [ف. مجلس ۲: ۲۱۵] .

22731ـ دانشگاه ۳۰۰۱: نستعلیق سدۀ ۱۳ ، بادیباچه‌ای ازمحمودمیرزا (ص۱ـ۵) ، دارای غزل ورباعی وقطعه و ماده تاریخ نزدیک به ۶۲۰۰ بیت، باتخلص حسن، ۲۱۲ گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۳۰].

دیوان حسن هروی = دیوان حسن شاملو

دیوان حسین خوارزمی

کمال الدین حسین ، که یاد او در « آداب المریدین : ۱۰۱۳» گذشت . دیوان او مسائل عرفانی وستایش از امامان شیعی و غزلهایی با تخلص منصور دارد. دیوانی از اودر بمبئی چاپ شده که به حسین حلاج نسبت داه شده است .

بنگرید : ذریعه۹: ۲۵۱و۹۱۸ـ فرهنگ سخنوران : ۴۸۹ـ ف. مشار: ۷۲۸.

22732ـ دانشگاه ۲۸۵۸: نستعلیق سدۀ ۹ـ۱۰ آغاز وانجام افتاده، نزدیک به ۳۴۵۰ بیت غزل وقصیده است وتخلص حسین در آن آمده، ودر آن آمده : سال هشتصد و بیست وهشت از تاریخ، ماده تاریخ ۸۳۵ را نیز دارد، ۱۲۰ گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۰: ۲۸۵۸].

22733ـ تهران، ادبیات ۲۰۸ حکمت: نسخ سدۀ ۱۰ـ۱۱ غزلهاست از الف تا یاء باتخلص منصور ، ودرفهرست ازآن منصور حلاج یاد شده است ، آغاز وانجام افتاده.

دیوان حسینقلی آذربایجانی

ازحسینقلی خان آذربایجانی ، سرایندۀ دربارقاجار ازفتحعلی شاه تا ناصرالدین شاه، که بفارسی وترکی میسروده است .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۱۶۵ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۰۳ .

22734ـ دانشگاه ۲۵۴۸: نستعلیق سدۀ ۱۳، ترکی وفارسی در ۵۵۰ بیت. **آغاز:** صبح از افق چوساقی سیمین برآفتاب ـ آمد برون گرفته بکف ساغر آفتاب، ۱۹ گ۱۵س. [ف دانشگاه۹: ۱۳۴۳] .

دیوان محمد حسین گرمرودی

ازمحمد حسین گرمرودی آذربایجانی تبریزی که بروزگارمحمد شاه قاجار (۱۲۵۰ـ۱۲۶۴) درتهران وسپاهان میزیسته و بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) به تبریز برگشته است.

22735 ـ دانشگاه ۳۰۲۰ : شکسته نستعلیق علیمحمد فرزند محمد حسن گرمرودی گردآورندۀ دیوان بادیباچه‌ای ازاودرسرگذشت سراینده، سدۀ ۱۳، بیشترشعرها عربی است، گویا برای چاپ آماده میشده است، ۳۵ گ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۶۴] .

دیوان میرزا حسین یزدی

(قصیده)

22736ـ الهیات ۶/۱۷۲ب: سدۀ ۱۳ـ

۱۴، قصیده‌ایست درداستان‌وزیری که بدست‌یکی ازخاصان‌سلطان‌عاشق شد (۱۴۵پ –۱۴۸پ). **آغاز:** دگرشد بلبل‌دل نغمه‌پرداز– زعشق‌تو گلی برداشت آواز [ف.الهیات ۱: ۱۳۶].

دیوان حسینی

22737 – **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۳۹۲: نوشتهٔ **۸۸۳**، ۲۰گ۹س. **آغاز:** نوبهار آمد وما درغم‌یاریم‌هنوز– عالمی‌درگل و ما برسر خاریم هنوز [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۲۰۰].

22738 – **ملك** ۳/۶۲۵۲: اواخرسدهٔ **۹**، همراه «پنج گنج» نظامی. مجموعه‌سروده‌هاییست باتخلص حسینی بدینگونه: نصیحت‌خود گوید، حکایت، صفت‌عشق وعقل، حقیقت‌کلمهٔ‌شهادت، بیان‌اسلام، بیان‌نماز، زکاة، روزه، حج، بیان‌علم. **آغاز:** ای **حسینی** اینهمه سوداچراست– در سربازارت این‌غوغا چراست[رؤیت].

دیوان حسینی خوارزمی

بآنچنانکه درفهرست نصرالله طرازی آمده است. شایدهمان‌حسین خوارزمی باشد.

22739 – **قاهره**، دارالکتب ۱۷۲م‌ادب فارسی: ضمن‌مجموعه‌ای بی‌تاریخ (گ۴۹–۵۹)، گزیده‌ای ازسروده‌های اوست باعنوان «کلمات مولاناالشیخ‌الحسینی الخورزمی» **آغاز:** طلع العشق‌ایهاالعشاق[ف.مخطوطات ۲: ۶۵].

دیوان حشم

حسن، از سرایندگان سدهٔ دوازدهـم در هندوستان: اولا نام‌م حسن بودی‌کنون‌زشت آمدم– نام‌خودکردم حشم‌بادا مبارك نام من.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۵۶– فرهنگ سخنوران: ۱۶۷.

22740 – **مجلس** ۹۷۲: نستعلیق بدو مغلوط، سدهٔ **۱۳** با یادداشتهایی بفارسی و ترکی دربرگ یکم، شاید نسخهٔ اصل وازآغازاین‌سده باشد، درآغاز غزلیاتی نامرتب درنعت وستایش سپس غزلیات بترتیب‌قافیه، پیرامن‌هزاربیت، ۴۷گ ۱۱–۱۲س. **آغاز:** ای سحاب لطف توگوهر زبالاریخته– دزدکان هر صدف در لالا ریخته [ف. مجلس ۳: ۲۶۴].

دیوان حشمت قاجار

همایون‌میرزا، که یاد اودر «کلیات ۱۸۵۵» گذشت.

22741 – **مجلس** ۳/۲۵۵۹: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، در «کلیات» او (ص۱۹۳–۲۲۲) ۱۷ قصیده است [ف.مجلس ۸: ۲۶۴].

دیوان حضوری قمی

میرزا عزیزالله، که بروزگار شاه تهماسب بوده، وچندی‌در نجف‌زیسته‌ودر ۱۰۰۰ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۵۷– فرهنگ سخنوران: ۱۶۸.

22742 – **تهران**، ادبیات ۱/۶۵ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱ر– ۳۱ر) در آن غزلهای شهیدی‌قمی (م ۹۳۵) را تتبع‌کرده وپس ازهر غزل ازشهیدی ازخودغزلی در برابرآن‌آورده است، نسخه تاپایان‌حرف‌راء‌رادارد[ف.ادبیات ۱: ۲۶۲].

دیوان حفظی

قاسم‌فرزنداحمد، که‌ترکیب‌بندی‌درفتوحات شاه عباس (۹۹۵–۱۰۳۷) سروده‌است، ودرآن ازشهرهای بغداد، کرخ، قندهار، گنجه‌وشیروان یاد شده‌است، وقصیدهٔ «آسمان‌خیال» یا «عروضیه» را بسال ۱۰۳۰ سروده‌است. در(ذریعه ۹: ۲۵۷) از اویاد نشده است[دانش‌پژوه].

22743 – **دانشگاه** ۲۳۸۸۵: نستعلیق‌سدهٔ

۱۲، نزدیك به ۵۹۰۰ بیت غزل بترتیب تهجی ، ترجیع وترکیب بند درفتوحات شاه عباس وقصیده درستایش امامان است [ف. دانشگاه ۹:۹۷۹].

دیوان حقیقت

محمدصادق فرزند محمد رضا دارابی پروبالی .

22744- پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۸۴ Api/VI ۲۷۴(۵۹۱ف): نستعلیق رجب ۱۲۷۷ . آغاز: بیاساقی دِهمئی آتشین- بیادلب دلبرنازنین [ف. عبدالله ۲: ۴۱۴].

دیوان حقیقی

سلطان ابوالمظفر میرزا جهانشاه فرزند قرا یوسف خان ،که سی وپنج سال درتبریز پادشاهی کرده و بسال ۸۷۲ کشته ودرگوشهٔ مسجدکبود به‌خاك سپرده‌شده است. اودیوان خود رابه نزد جامی فرستاده و جامی شعری به تقریظ بر آن نوشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۵۹ ــ دانشمندان آذربایجان : ۱۲۰ ــ ادبیات برون ۳: ۴۴۱ فرهنگ‌سخنوران: ۱۶۹ .

22745-موزهٔ بریتانیا Or۹۴۹۳: نوشتهٔ ۸۹۳ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۸] .

دیوان حکیم، خفایی

حسن فرزند میرزاعلی طبیب، لسان‌الاطباء، بادوتخلص حکیم وخفایی، زنده در۱۳۱۲ .

22746-دانشگاه ۴۰۸۵: نستعلیق خود سراینده ، درجنگ گردآوری خوداو، ۱۲۹۷- ۱۳۱۲ ، همراه منشآت او ودیگران، قصیده‌و تك بیت‌وشرح قصیدهٔ منسوب به(فخرالقضاه رازی) وغزل است [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۶۴].

دیوان حکمت شیرازی

علینقی ، از سدهٔ دوازدهم . جز پیامبر و امامان کسی راستایش نکرده است. درستایش امام علینقی گفته : **حکمت** سمی آن‌شه‌عالی‌تبارشد- مرغ اثرزشوق دعا خواستگار شد ــ پیوسته در حمایت حفظ اله باد ــ هرکس که بر **علینقی** جان نثارشد. درذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ حکمت از اویادنشده است .

22747- تهران، سلطنتی ۱۱۶۱ (۶۴۹ف) : نستعلیق‌خوش‌سدهٔ ۱۲. جلدیکم. دارای: قصیده ، ترکیب، ترجیع، رباعی، مرثیه. زرین، ۲۴۷ص ۱۱ س . آغاز: ای‌آنکه‌تویی‌قادر وقیوم توانا ــ سبحان‌تبارك وتقدس وتعالی .

22748- تهران، سلطنتی ، شماره یاد نشده(۶۵۰ف): به‌همان‌خامه، جلددوم. دارای: غزل(مرتب) . آغاز: چوباشدربطها باتیغ‌قاتل عضو وعضوم را، نسخه برگهای‌سفید دارد، ۲۶۲ ص ۱۱س [ف . دکتربیانی: ۶۳۱-۶۳۳].

دیوان حکیم رکنا = مسیحای کاشانی

دیوان حکیم شفایی = دیوان شفایی

دیوان حکیم شیرازی

غلامعلی، درشیراز میزیسته وبه تهران آمده به‌تربیت فرزندان آقای‌محمدکاظم ملك‌التجار پرداخته ودرخانهٔ شاگردخودحاج‌حسین‌آقاملك واقف‌کتابخانهٔ ملی‌ملك پیرامن ۱۳۳۰ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۶۲ ــ فرهنگ سخنوران : ۱۷۰ .

22749-مجلس ۱۰۳۴ : نسخ وگویا نسخهٔ اصل وبه‌خامهٔ سراینده باشد، دیوان‌غزلهای اوست بترتیب تهجی(ازالف‌تاهاء) پیرامن ۵۵۰۰

بیت . **آغاز:** الایامعشر الزهادایا کم وایانا ، ۷۱ گ ۳۰ بیت [ف- مجلس۳: ۳۶۶]**فیلم**آن در دانشگاه ش۱۵۷۸هست [فیلمها: ۹۰] .

22750 **- تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی : تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها۴: ۳۳۹].

دیوان حلاج = دیوان حسین خوارزمی

دیوان حلوائی شیرازی

غیاثا، که درسدهٔ‌یازدهم بروزگار نصر آبادی میزیسته و ازآبله دچارنابینایی بوده است .در سرتاسر دیوانش تخلصی‌دیده نشده است.

بنگرید:ذریعه۹: ۲۶۵-فرهنگ‌سخنوران ۴۲۳ - تذکرهٔ نصرآبادی ۱: ۲۳۸.

22751 **- رضوی** ۲/۹۳۲ ادبیات (۴۷۷۲) : نستعلیق خوش، سدهٔ **۱۱**، زرین ، پیرامن ۲۳۰۰ بیت‌قصیده وغزل و رباعی ویك ساقینامه‌دربحرمتقارب‌دارد**آغاز:** بازبرخواست نسیم ازشکن زلف‌بهار-نوعروسان چمن راشده برگ‌آینه‌دار [ف. رضوی ۷: ۷۴۵].

22752 **- دانشگاه**۷/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱۰۹ و۱۶۷) دارای‌رباعی وغزل [ف . دانشگاه۹ : ۱۲۴۳] .

دیوان حمید

22753 **- مدینه** ، عارف حکمت ۵۵: [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵] .

دیوان حمید همدانی

محمد تقی، ازسرایندگان روزگارصفوی، شیعی ، عاشق‌پیشه ، ازحافظ‌پیروی‌کرده است . ابن‌یوسف‌می‌افزاید: شایدهمان‌محمدتقی‌باشدکه بروزگار نصرآبادی در سدهٔ یازدهم میزیسته است .

بنگرید:ذریعه۹: ۲۶۷-فرهنگ‌سخنوران ۱۷۳ - تذکرهٔ نصرآبادی : ۱۹۲.

22754 **- مجلس** ۹۷۳: شکسته‌نستعلیق خوب **۱۱۲۸**، باقصیده‌ای‌درستایش‌علی که‌درآن ازخود به‌محمدتقی‌نامبرده است، وچند شعراز سراینده‌ای‌باتخلص صالحی بترکی وشایدهمین شخص‌نویسندهٔ نسخه‌باشد،وغزلی‌ازمینا، برگهایی جابجا وبرگهایی افتاده‌دارد، وپیرامن ۱۵۷۰ بیت ، ۹۵گ ۱۰س [ف.مجلس۳: ۲۶۵] .

دیوان حیا

درذریعه۹ : ۲۶۸ و فرهنگ سخنوران : ۱۷۴ ازدوتن بااین تخلص‌یادشده است .

22755 **- بادلیان** ۱۱۷۱ اوزلی۱۳۸ Add : نستعلیق‌ذوالفقارعلی ، تاریخ‌یادنشده. ۱۲۴گ۱۴س . **فیلم**آن‌در دانشگاه‌ش۱۲۱۱ هست [فیلمها : ۹۰] .

دیوان حیاتی

22756 **-مجلس**۵۳۹۳/۹فهرست‌نشده: نستعلیق محمد تقی طبیب‌بن علیرضا در ۳ ع ۲/**۱۲۴۷** شمارهٔ۹ دفتر(۲۱۱-۲۴۳) ۱۷س **آغاز:** افتتاح دیوان‌سخن‌ذکرعظمت‌پادشاهی.

22757 **- ملك** ۶۲۵۷: مرادعلی بیگ اردبیلی **۱۲۶۳** ، پس‌ازیك ستایش غزلهاست‌به ترتیب تهجی وتخلص حیاتی سپس ترجیع بند، مثنوی ، دوبیتی . بایك دیباجه به‌نثر. **آغاز:** از رشتهٔ امیدوانگردیدگره - تاحل‌نگشت بستهٔ آن زلف‌باکره [رؤیت] .

22758 **-دانشگاه**۳۷۸۶: نسخ‌سیدمهدی فرزندسیدمحمد رضا متولی امامزاده پنجه شاه کاشان۱۲ بهمن **۱۳۲۰**، دارای: غزل وترکیب بند ورباعی و ساقینامه ، رویهم نزدیك ۱۲۰۰ بیت. **آغاز:** ای درهوای کوی‌تو رازها- طیار

جانگشودبهرگوشه بالها [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۴] .

دیوان حیاتی کرمانی

بی‌بی جان خواهر رونقعلی شاه و همسر نور علیشاه، درگذشتهٔ ۱۲۱۳ (یك سال پس‌ازمرگ همسرش) .

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۱۷۵ــ مجلهٔ ارمغان۶ : ۲۵۵ (بزرگترین زن‌شاعرهٔ‌درقرون اخیر) ــ طرایق‌الحقایق۳: ۱۹۱.

22759 ــ **تبریز**، ملی۲۷۴۲: نوشتهٔ **۱۲۵۶** همراه با دیوان شوهرش نورعلیشاه ، [نسخه‌ها۴: ۲۹۵] .

دیوان حیاتی گیلانی

ملاحیاتی ، بروزگار اکبر شاه (۹۶۳ ــ ۱۰۱۴) به هند رفته و در ۱۰۱۵ در گذشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۲۶۹ــ فرهنگ سخنوران: ۱۷۵ .

22760 ــ **ملك** ۵۵۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ــ۱۱**. دارای: قصیده وازآن میان ستایش‌میر ابوالفتح، غزل به‌ترتیب‌تهجی باتخلص حیاتی درحرف‌یاء افتاده ، باافزودگیهایی درهامش‌از خودنویسنده [رؤیت] .

دیوان حیدر

ازحیدر .

22761 ــ **تبریز**، ملی۲۷۶۵ : نوشتهٔ **۹۸۰** . [نسخه‌ها ۴: ۲۹۵].

22762 ــ **تبریز، ملی** ۳۶۶۰: نوشتهٔ **۹۸۱** همراه‌بادیوان‌امیرشاهی‌مؤرخ۹۷۹ودیوان شریف‌مؤرخ ۹۸۲ [نسخه‌ها۴: ۳۱۲].

22763 ــ **مجلس** ۸۴۳۲/۵ فهرست نشده : سدهٔ **۱۰** زرین، همراه ۷ دیوان دیگر [رؤیت] .

حیدر تربتی

قطب‌الدین. گویا قطب‌الدین حیدر تربتی قطب‌روزگار خودکه‌گروه حیدریان‌بدومنسوبند ودر۶۱۸ ناپدیدشده‌است. نسخهٔ22765سپهسالار دیده شود .

دیوان حیدرهروی

ملاحیدر کلیچه‌پز ، که‌گویا بیسوادبوده‌است، درگذشتهٔ ۹۵۸.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۷۰ــ فرهنگ سخنوران: ۱۷۶ــ تذکرهٔ نصرآبادی: ۴۹۶.

22764 ــ **تهران**، ملی۱۲/ ۲۹۰ ف : نستعلیق حسین‌فرزند محمدخدابنده، **۹۷۹**(ص ۸۹۹ــ ۹۱۵) ، زرین . دارای‌غزل به ترتیب تهجی . **آغاز** : یارب یاربم تاروزبی‌ماه‌رخت شبها ــ شب وروزازخدا وصل‌تومیخواهم‌یاربها [ف. ملی۱: ۲۸۶] .

22765 ــ **سپهسالار** ۲۴۸ : نستعلیق خوب آغازسدهٔ **۱۰**، زرین، دارای‌غزلهای‌خوب، انجام افتاده ، آغازبرابر نسخهٔ‌ملی، درفهرست ابن‌یوسف باحتمال ازقطب‌الدین‌حیدر تربتی‌که گروه حیدریان بدومنسوبند و در ۶۱۸ ناپدید شده دانسته‌شده است ودر«جلد۴ : ۴۸۸» کلمهٔ احتمال نیزیاد نشده است، ولی درپایان نسخهٔ ملی ۱۲/ ۲۹۰ نام‌سراینده حیدرکلیچه‌یادشده است[ف. سپهسالار۲: ۶۵۶و۴: ۴۸۸].

22766 ــ **رضوی**۴۰۳ادبیات(۴۶۴۰): نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۰** باسرلوح . هشتصدبیت غزلهای‌اوست **آغاز**: زمانه دردی غم‌ریخت در پیالهٔ ما ــ نصیب‌کس‌نشودآنچه‌شدحوالهٔ ما [ف. رضوی۷: ۳۹۸].

22767ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۹ Spi/VI ۴۶۰۰ : نستعلیق خوانده (؟) صالح فرزند میرك، آغاز سدهٔ **۱۰** . **آغاز** : ای هر بدو نیک از توشده نامزد ما [ف. عبدالله ۲ : ۵۰۷]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ : ۱۱۶] .

22768ـ **بنگال**، آسیایی ۴/ ۵۶ aO (۱۴۰۸) : شکسته ، با تاریخ **۱۱۷۹** در دفتر [ف. بنگال : ۱۳۷] .

22769ـ **بادلیان** ۱۰۳۰ الیوت ۵۸: نوشتهٔ شعبان ۹۶(!) ۹۰ گ ۱۴ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۰۵ هست [فیلمها : ۹۰] .

22770ـ **بنگال** ، آسیایی ۴۸ دیوان (۱۱۹۷) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۱۰۸] .

دیوان حیدری تبریزی

که یاد اودر «سیروسلوك : ۱۲۰۷» گذشت .

22771ـ **مجلس** ۵۱۸۱ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**، دارای : قصیده‌ها درستایش حضرت علی و پیامبر و جلال الدین محمد اکبر پادشاه ، دوبیتها ، مثنوی [رؤیت] .

دیوان حیران

22772ـ **دانشگاه** ۳۹۸۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، غزلهاست به ترتیب تهجی با تخلص حیران. **آغاز**: حال ما راکه کند عرض به جانانهٔ ما ـ شود آگاه ز حال دل دیوانهٔ ما. **انجام**: مدعی در بزم وصلت تکیه‌زن ـ بینوا حیران شده رسوای تو، ۲۹ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۷۵].

22773ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۳۱ Kpi/VI / ۲۰۸۶ (۶۰۰ف) : نستعلیق بی‌تاریخ درفهرست آمده : حیران شاگرد حسینقلی خان ایشك **آغاز**: حمدی کنم آن مالك ملك دو جهان را [ف. عبدالله ۲ : ۴۲۰] .

دیوان حیران دنبلی

حیران خانم، از دختران خانان دنبلی، زنده در ۱۲۴۷ .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۲۷۲ ـ فرهنگ سخنوران ۱۷۷ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۲۶ .

22774ـ **تبریز** ، ملی ۲۶۷۹ : تاریخ یاد نشده. فارسی و ترکی دارد [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۵] .

دیوان حیران همدانی

ملاجعفر [دانش‌پژوه] در ذریعه ۹ : ۲۷۱ ـ ۲۷۴ و فرهنگ سخنوران : ۱۷۷ ـ ۱۷۸ سراینده‌ای با تخلص حیران با این نام یاد نشده است.

22775 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا : نستعلیق محمد تقی عاشق، ۲۸ ج ۱ **۱۳۶۴/۱** [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۴].

دیوان حیران یزدی

غلامرضا ، معلم کودکان در مصلای صفدر خان یزد، خوشنویس و سراینده، زنده در ۱۲۷۹ او جز محمدعلی حیران یزدیست.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۲۷۲ ـ فرهنگ سخنوران ۱۷۷ .

22776ـ **دانشگاه** ۲۸۳۷ : نسخ درشت و نستعلیق خود سراینده درسدهٔ **۱۳**، غزل است و ترکیب بند و قصیده و رباعی و مثنوی نزدیك به ۳۱۹۰ بیت، و در آن تاریخ تولد پسرش **۱۲۵۸** آمده. ۲۱۴ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۰].

22777ـ **مجلس** ۹۷۴ : نسخ **۱۲۷۹**، بخواست وزیر لشکر میرزا دود خان پسر میرزا آقا خان صدراعظم نوری، دیوان غزل بترتیب تهجی، غزل برای مشاعره ، ترجیع بند ، ترکیب بند، مسدس، رباعی، مثنوی، قصیده، رویهم ۲۷۰۰ بیت.

۱۳۹ گ ۱۲ س [ف. مجلس۳: ۲۶۸].

22778ـ **یزد**، جامع کبیر ۲/ ۹۶۰ : باتاریخ **۱۳۴۶ـ۱۳۴۹** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۲۴۲۱ هست [فیلمها: ۶۸۲].

22779ـ **یزد**، جامع کبیر ۲۴۷۶ (۱۴۵): تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۳۸۲]. **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۲۴۰۹ هست [فیلمها: ۹۰].

دیوان حیرانی قزوینی

درویش حیرانی.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۷۴ـ فرهنگ سخنوران: ۱۷۷ـ تحفهٔ سامی: ۱۷۲.

22780ـ **پاریس**، ملی P.۳۴۹: در جنگ مؤرخ **۹۰۲**، **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۱۳۱۳ هست [فیلمها: ۵۹۳].

22781ـ **تبریز**، محمد نخجوانی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۹: ۲۷۴].

دیوان حیرت

ناشناخته. در ذریعه ۹: ۲۷۴ـ۲۷۵ و فرهنگ سخنوران: ۱۷۸ـ۱۷۹ بیش از بیست تن با این تخلص یاد شده است.

22782ـ **مدینه**، عارف حکمة ۵۹: نوشتهٔ **۱۲۲۴** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۸].

22783ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲۶ ادب فارسی طلعت: شکستهٔ عبدالله ایروانی، ج **۱۲۵۴/۱** برای کمال افندی، ۶۷ گ ۱۲ س. درفهرست آمده: شاید قیام الدین اصفهانی درگذشته ۱۱۷۴؟ باشد. **آغاز** ای نام نیکوی تو آرایش دیوانها ـ ای زنده به بوی تو گلها و گلستانها [مخطوطات ۱: ۱۶۱].

خ

دیوان خاتم

احمد افندی، درگذشتهٔ ۱۱۶۸، که یاد او در «شرح تحفهٔ شاهدی: ۱۹۹۲» گذشت. در ذریعه و فرهنگ سخنوران در واژهٔ خاتم از او یاد نشده است.

22784 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۱۰۹۵: پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۲۳ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۹۴].

22785ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۱۱۹: سدهٔ **۱۳**، شعرهایی به عربی، فارسی، ترکی دارد [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۵].

دیوان خاتمی

ناشناخته. در ذریعه ۹: ۲۷۶ و فرهنگ سخنوران: ۱۷۹ـ۱۸۰ از شش تن با این تخلص یاد شده است.

22786ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸۶ ادب فارسی: نسخ بی تاریخ (گ ۱۳۲ ـ ۱۵۳)، گزیده‌ایست. **آغاز**: بدان رخساره‌ات امید چشم دلفکاران را [مخطوطات ۱: ۱۶۱].

دیوان خادم اصفهانی

بابا محمد قاسم، خواهرزادهٔ میر نجاتی، درگذشتهٔ ۱۱۵۶ (= خادم بجنت آمد باز) که به هند رفته و در پایان کار نادرشاه بایران برگشته است. در تذکرهٔ روز روشن نام او به باباعلی قاسم یاد شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۷۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۸۰ـ تذکرهٔ روز روشن: ۱۹۳.

22787ـ**دانشگاه** ۳۳۳۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باشعرهایی باعنوان لمحرره محمد علی بن محمد قاسم الخادم. دارای: قصیده و غزل و رباعی

وماده تاریخ (بسیارسودمند) از۱۱۳۳ تا۱۱۴۹، ۲۲۴گ۱۵س [ف. دانشگاه۱۱: ۲۳۱۵].

دیوان خازن

ازسراینده‌ای باتخلص خازن ازگروه بهائیان درآن آمد: **بیاخازن** مطیع امراوشو ـ چه‌خواهی بگذرد نامت زفرقد. ودرآن مخمسی است‌که در سال ۷۸ درعید سعید رضوان نظم شده است آغاز این‌یکی: فرودین آمدد گرای شوخ‌ایرانی‌نژاد ـ بزمرا پدرام‌کن هرشب همی‌تابامداد. ودرجایی دیگر: دربحث عقل‌وروح راجع به‌تبریك عید جلوس نقطهٔاولی و ولادت حضرت عبدالبهاء و ورود جمال‌مبارکش ببغداد. ونیز دارد: صلح اعظم‌بجهان خاص آیین‌بهاست ـ جنگ ممنوع ومصرح زقوانین‌بهاست ... جنگ درابهانهی و حرام است وقبیح ـ صلح‌کل‌واجب و برجمله حلالست و صریح.

22788 ـ **تهران**، آقای عبدالمجید عبداللهی: نستعلیق‌خوش آغازسدهٔ **۱۴**. دردو جلدکه دریك مجلدصحافی شده دارای ترکیب، قصیده و غزل بدون ترتیب تهجی **آغاز:** زیب سردفترتوحید بودنام‌خدا ـ آنکه ذاتش‌بود از فکرت واوهام جدا، ۱۳۶ص [رؤیت].

دیوان خاقان قاجار

فتحعلی‌شاه فرزندجهانسوزشاه (۱۲۱۲ـ ۱۲۵۰). دیوان او درتهران ۱۲۷۵ و بمبئی ۱۳۰۴چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۸۰ـ فرهنگ سخنوران: ۱۸۱ ـ ف. مشار: ۷۲۸.

22789 ـ **دانشگاه** ۳۷۶۴: نستعلیق باتاریخ ۲۳صفر ۱۲۶ (**۱۲۰۶**) زرین، دارای: غزل ورباعی، ۱۳۹گ۱۲س [ف. دانشگاه۱۲: ۲۷۵۴].

22790 ـ **ملك** ۵۶۰۹: نستعلیق ۱۲ شوال **۱۲۱۲** بخامهٔ عبدالله‌شیرازی دارای‌قصیده، رباعی بایك دیباچه به‌نثر است. **آغاز:** امابعد، دراین‌نسخه‌که‌یکی ازجواهرات‌باقیمت‌وبی‌نظیر دنیا [رؤیت].

22791 ـ **فرانسه**، عمومی Strasbourg ۴۷۱۹: نوشتهٔ **۱۲۲۲** [نسخه‌ها۴: ۱۳۸].

22792 ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۲ ادب فارسی‌طلعت: شکسته‌نستعلیق عبدالواسع‌موسوی **۱۲۲۳**، زرین، ۱۱۱گ ۱۲س [مخطوطات ۱: ۱۶۲].

22793 ـ **تهران**، سلطنتی، شماره یاد نشده (۶۶۸ ف): نستعلیق خوش اندکی پیش از **۱۲۳۲**. زرین. دارای: دیباجهٔ محمدصادق مروزی وقایع‌نگار، قصیده، غزل (مرتب)، تك بیت، قطعه، رباعی، مثنوی، ساقینامه، ترکیب، مرثیه، ۴۳۰ص ۱۱س [ف. دکتر بیانی: ۴۴۶].

22794 ـ **ملك** ۵۶۱۷: نستعلیق خوش محمد مهدی‌حسینی فراهانی، پنجشنبه **۱۲۳۸**، زرین. دارای: غزل به‌ترتیب تهجی‌سپس ذیلی برآن نامرتب، سپس‌ترکیب وباز غزل، رباعی، مرثیه، قطعه. بادیباجه‌ای‌به‌نثر [رؤیت].

22795 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۸۵ (۶۶۹ ف): نستعلیق‌خوش‌محمد مهدی کاتب السلطان فراهانی، رجب **۱۲۳۹**، زرین، ۲۰۵ص ۱۲ س [ف. دکتربیانی: ۴۴۷].

22796 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۹۰۸: نوشتهٔ **۱۲۴۰** [نسخه‌ها۴: ۶۷۴].

22797 ـ **تهران**، ملی ۳۸۲ف: شکسته نستعلیق خوش محمد مهدی حسنی فراهانی، **۱۲۴۳**، زرین. دارای: قصیده، غزل، ترکیب بند، تك بیت، رباعی، مرثیه، مثنوی، ۸۸گ۱۴ س [ف. ملی۱: ۳۶۹]. بادیباجه وخاتمه‌ای از

نشاط[نسخه‌ها ۶:۱۲۴] .

22798ـ **تهران**، ملی۲۸۹ف: نستعلیق محرم **۱۲۴۹** درتهران، زرین. دارای: قصیده، غزل، ترکیب بند، رباعی، مرثیه، قطعه، با دیباجه‌ای به‌نثر در آغازهر بخش. آغاز: ناظم العوالم بدیع‌المناظم، ۱۱۶ گ [ف . ملی ۱: ۲۸۰] .

22799ـ **مجلس**۹۷۵: شاید بخامهٔ خود سراینده و پیش از**۱۲۵۰** باشد، با دستبرد گیها و اصلاحاتی، دارای: غزل، ساقینامه، مثنوی، ۲۲ گ ۱۴ س[ف. مجلس۳: ۲۶۹] .

22800ـ **تهران**، ادبیات۲۸۴ حکمت: نستعلیق ۱۲ شوال**۱۲۶۵**. دارای: غزل، رباعی، بادیباجه‌ای به‌نثر [ف. ادبیات ۲: ۱۸] .

22801ـ **مجلس**۲۴۲۳: نستعلیق خوش حسین، **۱۲۹۵**، دارای: غزل وترکیب بند و قطعه ورباعی، رویهم ۱۳۰۰ بیت[ف. مجلس۸: ۱۲۴] .

22802ـ **رضوی**۴۰۴ ادبیات (۴۶۴۱): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، بادیباجهٔ محمد صادق همای مروزی[ف . رضوی۷: ۳۹۹] .

22803ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۱۱: شکسته نستعلیق روزگار خوداو، زرین، ممتاز، نسخه بنام«مخزن الخیال» است [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۹] .

22804ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۹۹: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** با دیباجـه‌ای به نثر [نسخه‌ها ۲: ۷۷] .

22805ـ **فرهاد معتمد** ۱۶۹: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، بادیباجهٔ مؤرخ ۱۲۳۰، زرین. [نسخه‌ها۳: ۱۷۹].

22806ـ **تهران**، ملی۷۲۸ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای غزل وقصیده، ۱۱۵ گ ۱۱س [ف. ملی۲: ۳۵۲].

22807ـ **تهران**، ملی۱۱۳ف: نستعلیق خوش میرزارضی، سدهٔ**۱۳**. دارای: غزل، مثنوی، تک بیت، ترکیب بند، دوباره غزل، مثنوی، ساقینامه، مرثیه، قطعه، رباعی بادورباعی به‌ترکی، ۱۰۵ گ۱۷س[ف. ملی۱: ۱۰۸].

22808ـ **تهران**، ادبیات۱۸۲ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** با حاشیه‌هایی [ف . ادبیات ۳: ۱۶].

22809ـ **تهران**، سلطنتی۲۸۰ (۶۷۰ ف): نستعلیق خوش نیمهٔ نخست سدهٔ**۱۳** ازمحمد مهدی تهرانی، زرین. دارای: دیباجهٔ نثری، قصیده، غزل (مرتب)، ترکیب، تک بیت، قطعه، رباعی، مرثیه، مثنوی، ساقینامه، خاتمه، درآغاز هربخش دیباجه‌ای ازمعتمدالدوله نشاط، ۲۵۲ ص۱۱ س [ف. دکتربیانی: ۴۴۹] .

22810ـ **تهران**، سلطنتی۲۰۰۴ (۶۷۱ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، به‌گواهی میرزا ابوالفضل ساوجی نسخه بخامهٔ میرزارضی تبریزی است، ۱۸۴ ص ۱۳ س [ف . دکتر بیانـی : ۴۵۰] .

22811ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۳۴ : نستعلیق ج ۲/**۱۳۰۱** [نسخه‌هـا ۵ : ۶۲۶] .

22812ـ **همدان**، آقای قاسم برنا: سدهٔ **۱۴**، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها۵: ۳۷۴].

22813ـ **مجلس** ۹۱۳۷ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

22814ـ **مجلس** ۳۶۵: نستعلیق تاریخ یاد نشده، دارای: غزل، رباعی، با دیباجه‌ای بلند، ۷۶ گ۱۷س[ف . مجلس۲: ۲۱۵] .

22815ـ **تبریز**، ملی۳۶۴۸ : نوشتهٔ

محمد مهدی آراستهٔ تهرانی [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۵] .

دیوان خاقانی شیروانی

ابو بدیل افضل الدین، که یاد او در «کلیات : ۱۸۵۶» گذشت. در ۱۲۹۳ در بمبئی و پس از آن چندبار چاپ شده است [ف. مشار: ۷۲۸].

22816ـ **مجلس** ۹۷۶: از اواخر سدهٔ ۶، افتادگیهای آن در سدهٔ ۱۲ درست شده، دارای ۱۶۰۰۰ بیت ، ۳۶۵ گ ۲۵ س [ف. مجلس ۳: ۲۷۱] .

22817ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۹۴۲: نوشتهٔ احمد فرزند محمد فرزند حسین سامانی، ۸ شوال **۶۶۴** ، در شهر خجنده ، و در **۵۹۴** (ساختگی) در خزانهٔ امیر یحیی فرزند حامد خوارزمی بوده، دو جلد. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۷۱ هست [فیلمها: ۹۰] در چاپ مورد استفاده آقای ضیاء الدین سجادی قرار گرفته است [راهنمای کتاب ۵: ۸۶۶، ۱۰۸۴].

22818ـ **تهران**، ادبیات ۴۳ ج: نسخ کهن سدهٔ **۷ـ۸** ، در سه ستون، پنج برگ آغاز نونویس ، در پایان رباعیها نیمه کاره مانده، ۳۰۹ گ ۲۰ س [ف. ادبیات ۱: ۲۵۲] .

22819ـ **ایاصوفیا** ۲۰۵۱/۱۵ (۲۰۹ ف.) با تاریخ ۷۳۰ در دفتر همراه «دیوان اثیر الدین: 21432» و جز آن. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها : ۴۱۰] .

22820 ـ **قاهره** ، دار الکتب ۱۵۳ م ادب فارسی: نوشتهٔ فرصت غریب **۸۲۳**، در مجموعهٔ زرین [مخطوطات ۱: ۱۶۲].

22821ـ **رضوی** ۴۰۷ (۴۶۴۴) : در «کلیات» مؤرخ **۸۴۷** او [ف. رضوی ۷: ۴۰۱].

22822ـ **قاهره**، دار الکتب ۸۵ـ م ادب فارسی: تعلیق زیبا ، ج ۱/**۸۵۸**، زرین، ۳۲۲ گ ۲۱ س [مخطوطات ۱: ۱۶۲] .

22823 ـ **رضوی** ۴۱۳ (۸۳۸۶) : نستعلیق منعم الدین اوحدی ، **۸۹۸** ، زرین، با نسخه بدلها در هامش، ۲۵۴ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۷: ۴۰۴] .

22824ـ **الهیات** ۶۷۶د: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** ، زرین ، ۳۵۱ گ [ف . الهیات ۱ : ۱۸] .

22825ـ **تهران**، ادبیات ۳۳ حکمت: نستعلیق خوش سدهٔ **۹ـ۱۰**، زرین [ف. ادبیات ۲: ۱۸].

22826ـ **اصفهان** ، عمومی ۳۲۰۶ : نستعلیق ۲۲ محرم **۹۰۱** یا **۱۰۰۱** ، ۸۵۶ ص ۱۹ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۹۶] .

22827ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق **۹۴۲** همراه تحفة العراقین او [رؤیت].

22828ـ **تهران**، سلطنتی ۲۹۵ (۳۴۵ ف): نستعلیق ۱۶ صفر **۹۵۰**، صفحهٔ پایان نونویس. دارای :قصیده ، مرثیه ، ترکیب ، قطعه، غزل (رباعی ندارد) ، زرین، **آغاز**: دل من پیر تعلیم، ۵۷۴ ص ۱۹ س [ف. دکتر بیانی: ۶۳].

22829ـ **تهران**، مهدی بیانی : نستعلیق مجد الدین علی قوسی شوشتری ، **۹۹۵**، شمارهٔ ۷ دفتر، گزیده‌ایست از آن [نسخه‌ها ۱: ۱۶].

22830ـ **تهران**، موزه ۹۲۱۴: نستعلیق شمس الدین فرزند میرزا جان قزوینی، **۹۹۸**، زرین وقف شاه عباس بر آستانهٔ شیخ صفی ، ۱۰۱۷ ، [نسخه‌ها ۲: ۲۰۵] .

22831ـ **مجلس** ۹۷۷: شکسته نستعلیق مجد الدین علی، **۹۹۹** برای خود در کربلا، دارای: قصیده، ترکیب ، مرثیه، قطعه، غزل، رباعی ، پیرامن پانزده هزار بیت ، ۱۵۶ گ ۴۸ س [ف . مجلس ۳: ۲۷۲] .

22832ـ **ملک** ۵۲۴۵: نستعلیق خوش

سدهٔ ۱۰ ، در «کلیات» او [رؤیت].

22833- تهران، سلطنتی ۱۲۱۵۰ (۳۴۴ ف): نستعلیق سدهٔ ۱۰ . دارای: قصیده، مرثیه، ترکیب ، غزل، قطعه ، رباعی، آغاز : مرادل پیر تعلیم است ومن طفل زبان دانش، زرین، ۷۳۷ ص ۱۷ س [ف . دکتر بیانی: ۶۲] .

22834- مجلس ۵۸۴۶ فهرست نشده: نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰ ، زرین، ۲۰ س [رؤیت] .

22835- مشهد ، عبدالحمید مولوی : سدهٔ ۱۰ [نسخه‌ها ۵: ۲۸] .

22836- تهران، اصغر مهدوی ۳۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، رویه زرپوش [نسخه‌ها ۲ : ۷۶] .

22837- تهران، ملی ۱۳۵ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین . در «کلیات» او [ف. ملی ۱: ۱۳۲] .

22838- تهران، ملی ۶۵ فهرست نشده: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۰ [نسخه‌ها ۴: ۱۸۴] .

22839- نجف ، امیرالمؤمنین ۱۳۸۴: از سدهٔ ۱۰ ، ۳۳۳ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

22840- تهران، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ ، رویهٔ یکم نونویس [رؤیت] .

22841- تهران، ادبیات ۷۶ ج: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ ، ۴۶۰ گ ۱۷ س [ف . ادبیات ۱: ۲۵۲] .

22842- دانشگاه ۴۰۷۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ ، زرین، ۳۱۱ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۵۳] .

22843- دانشگاه ۱/ ۲۴۸۷ : نستعلیق باتاریخ ۱۰۰۱ در دفتر (ص ۱-۶۳۷ متن)، زرین [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۵۶] .

22844- سپهسالار ۲۹۳ : نستعلیق ۱۰۰۲ ، آغاز و انجام افتاده، با ۱۴۲۰۰ بیت قصیده وغزل و قطعه، ۳۵۹ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۲: ۵۹۰ و ۴: ۴۸۸] .

22845- همدان، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۱۰۴ : نوشتهٔ ۱۰۰۵ ، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۳] .

22846- تهران، سلطنتی ۲۹۹ (۳۴۰ ف) : نستعلیق ۱۰۰۶ ، و در هامش آن تحفة العراقین است، زرین، ۵۸۰ ص ۱۴ س + ۲۰ مصرع درهامش [ف. دکتر بیانی: ۵۴] .

22847- رضوی ۴۰۵ ادبیات (۴۶۳۲): نستعلیق هند ، رمضان ۱۰۰۷ [ف . رضوی ۷: ۴۰۰] .

22848- تهران، سلطنتی ۲۹۸ (۳۴۱ ف) : نستعلیق خوش ابن شمس الدین محمد معجز یزدی ، رجب ۱۰۰۹ ، همراه «تحفة العراقین» او ، ۷۰۷ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۵۶] .

22849- قاهره ، دارالکتب ۸۶ - م ادب فارسی: تعلیق زیبای امتی تربتی ۱۰۰۹ ، ۳۳۵ گ ۲۰ س ، زرین [مخطوطات ۱ : ۱۶۲] .

22850- قاهره، دارالکتب ۱۴۴ ادب فارسی : تعلیق زیبا ، شعبان ۱۰۱۲ ، ۶۹ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۱۶۱] .

22851- بادلیان ۳/ ۵۴ وینفیلد ۲۶۶۲: با «دیوان انوری: 21692» مؤرخ ۱۰۱۲ و جز آن . فیلم آنها در دانشگاه ش ۱۱۴۱ هست [فیلمها : ۵۶۷] .

22852 - فرهاد معتمد ۱۶۶ : نستعلیق ، بادیباچهٔ نوشته شدهٔ ۱ ع ۲/ ۱۰۱۳ بترتیب تهجی، زرین [نسخه‌ها ۳: ۱۷۹] .

22853 - سپهسالار ۴۱۰ : نستعلیق ۱۰۱۳ ، دارای ۱۳۷۵۰ بیت در «کلیات» او. زرین [ف. سپهسالار ۴: ۴۸۸] .

22854- تهران، مهدی بیانی ۲ مج: نستعلیق

قطب‌الدین فرزند حسن تونی، **۱۰۱۳** [نسخه‌ها ۱ :۱۴] .

22855ـ **رضوی** ۴۰۹ ادبیات(۴۶۴۶): نستعلیق، **۱۰۱۴**، زرین [ف. رضوی ۷ : ۴۰۲] .

22856 ـ **رضوی** ۴۱۲(۴۶۴۹): در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۶** او [ف. رضوی ۷ : ۳۰۴] .

22857ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق سلخ ع۱/**۱۰۱۷**، زرین [رؤیت].

22858ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۱/۸۰ : نوشتهٔ گویا **۱۰۱۷** درمتن [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۵] .

22859ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۰ (۳۴۲ ف): همراه «تحفة العراقین» او نوشتهٔ شوخی بخاری، میانهٔ رجب **۱۰۱۷** [ف. دکتر بیانی: ۵۷] .

22860ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۲(۳۴۶ ف): نستعلیق معزالدین حسین النکری القاسمیه، صفر **۱۰۱۹**، **آغاز**: دلا ازجان چه برخیزد یکی جویای جانان شو، ۸۵۸ ص ۱۷ س [ف. دکتر بیانی: ۶۴] .

22861ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق محمدفرزند مصرعی کربلائی، ۱۰ ج۲/**۱۰۲۷** در بغداد، ۲۱۸ گ ۳۰ بیت [نسخه‌ها ۶ : ۹۳] .

22862 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۰ Spi/VI/ ۳۴۷۹: نستعلیق ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۰۳۳** و ۲۵ ذیحجهٔ **۱۰۳۳** و ۹ رمضان **۱۰۳۳** (۱۶۲۴م)، کلیات اوست [ف: عبدالله ۲: ۴۳۸]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۱] .

22863ـ **مجلس** ۹۷۸: نستعلیق خوب محمد صادق فرزند حسین خاتون آبادی، **۱۰۳۸**، برای کتابخانهٔ حاجی حسین بیگ با حاشیه‌هایی محمدصادق ملك‌الشعراء و محمد کاظم والهٔ اسپاهانی دارای: دیباجهٔ نثری، تحفة العراقین، قصیده، ترجیع، مرثیه، ترکیب، قطعه، رباعی، زرین، ۵۱۳ گ ۱۹ س [ف. مجلس ۳: ۲۷۳] .

22864ـ **مجلس** ۲۵۶۲: نستعلیق هندی کرمعلی غوری، **۱۰۴۳**، بایادداشت ملك‌الشعراء بهار، دارای: قصیده، ترجیع، مرثیه، قطعه، غزل، رباعی، رویهم ۱۳۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۷۲] .

22865 ـ **میشکان**، دانشگاه ۲۸۶ . MS: نستعلیق **۱۰۴۴** [نسخه‌ها ۵: ۷۱۶] .

22866ـ **سنا** ۷۵۶۸: نستعلیق منصور فرزند نجم‌الدین محمود خطیب ابرقوهی، دوشنبه اردیبهشت‌ماه جلالی بسال **۱۰۴۵**، بادیباچه‌ای به‌نثر [نسخه‌های ۲: ۲۲۹] .

22867ـ **مجلس** ۲۵۶۱: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۴۶** او [ف. مجلس ۸: ۲۶۹].

22868ـ **همدان**، آرامگاه بوعلی ۱۷۷۳: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۶۵** او [نسخه‌ها ۵: ۳۳۵] .

22869 ـ **دانشگاه** ۱۴۲۷ : نستعلیق امامقلی ایمانی غلام، درجنگ مؤرخ **۱۰۷۴**ـ**۱۰۷۹** (۳۷۰ر ـ ۳۷۷پ) گزیدهٔ قصیده‌های اوست [ف. دانشگاه].

22870ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ppi/VI ۲۵A ۱۵۲۲ (۲۱۹ف) : نستعلیق **۱۰۹۶** [ف. عبدالله ۲: ۱۴۹] .

22871ـ **مجلس** ۲۵۶۴: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۹۹** او [ف. مجلس ۸: ۲۷۳].

22872ـ **ملك** ۵۳۰۷/۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۲۱۶ـ۲۱۱ متن) میان افتاده، با دیباجه‌ای به‌نثر در سرگذشت سراینده، زرین، ۳۱ س [رؤیت] .

22873ـ **ملك** ۵۶۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده ، فرسوده [رؤیت].

22874ـ **مجلس** ۵۸۴۷ فهرست‌نشده: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**،زرین، از آن بهاءالدین‌محمد عاملی ۱۰۵۵ بوده، ۳۶۷گ ۱۹س[رؤیت].

22875ـ **مجلس** ۹۷۹: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** ، میان وپایان‌افتاده ، دارای:قصیده، ترکیب وترجیع‌بند ، غزل،قطعه،رباعی.دوبهم ۴۰۰۰بیت ، ۳۶۰گ۲۰ س [ف . مجلس۳ : ۳۷۴] .

22876ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲۰۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، انجام افتاده .

22877ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۷۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**،آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۲:۷۶].

22878ـ **مجلس**۵۹۷۶: درجنگ‌سدهٔ **۱۱**،دارای۲۰۱۳ بیت [ف.مجلس۱۷: ۳۵۴] .

22879ـ **تهران**،موزه ۴۳۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین،وقف‌شاه عباس بر آستانهٔ شیخ صفی۱۰۱۷[نسخه‌ها ۲:۲۰۵] .

22880 ـ **دانشگاه** ۳۲۱۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با یادداشت ۱۰۲۳، آغاز نونویس، با ۱۸۲۰۰ بیت‌وحواشی‌میرعبدالوهاب معموری[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۷۴].

22881ـ **تهران**،ملی۶۴فهرست‌نشده: در«کلیات» او ازسدهٔ**۱۱** [نسخه‌ها۴ : ۱۸۴].

22882ـ **الهیات**۹۵ب: نسخ‌سدهٔ **۱۱**، ۳۲۰گ۲۱س[ف. الهیات۱ :۵۷] .

22883ـ **تهران**، سلطنتی۲۹۶ (۳۴۳ف) : نستعلیق‌خوش‌فخرالدین‌علی‌بخاری‌فرزند حاجی‌محمد، سدهٔ **۱۱**، در اکر، همراه «تحفة العراقین» او ، زرین ، تذهیبات‌گویااز‌خواجه یاقوت‌مذهب‌باشد ، ۳۸۵ص ۲۵س [ف. دکتر بیانی : ۵۹] .

22884ـ **تهران**،دانشسرایعالی،قریب ۴۷ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، میرزا نعمت‌الله‌در۱۳۲۴ آنرا برای‌میرزامحمدحسین‌خان‌مشیرخلوت‌کامل کرده است[نسخه‌ها ۵:۶۲۶] .

22885ـ **تهران**،ادبیات۲۹ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۲۲۷ گ ۱۴ س [ف. ادبیات ۱ : ۲۵۲] .

22886ـ **تهران**،ادبیات۵۸ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازنونویس وانجام افتاده،۳۵۸گ ۱۷س[ف. ادبیات۱ : ۲۵۲] .

22887 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Api/VI۹A۲۰۰(۲۲۰ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**[ف. عبدالله۲:۱۵۰] .

22888ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۸۱B۲۶۰۱ (۲۲۳ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**[ف. عبدالله۲:۱۵۲] .

22889 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۰B/۳۵۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، کلیات اوست [ف.عبدالله۲: ۴۳۹]. ازکتابهای پرفسور شیرانی‌بوده[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۶۰].

22890ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ppi/VI۲۵B ۱۷۱۱(۲۲۶ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** [ف. عبدالله۲:۱۵۵] .

22891ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۳۲۹: ج۱/ **۱۱۱۰**،۴۲۲گ[ف.خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

22892ـ **مجلس** ۲۵۶۵: در «کلیات» مؤرخ ۱۱۴۰ (**۱۱۴۰**) او [ف . مجلس ۸ : ۲۷۵] .

22893ـ **تهران** ، ملی۲۸/۱۰۱ف : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**(ص۳۰۰-۳۱۶)درچهارستون ۲۴س [ف. ملی ۱:۹۹] .

22894 ـ **رضوی** ، ۴۱۰ ادبیات

(۴۶۴۷) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده [ف . رضوی ۷: ۴۰۳] .

22895ـ **رضوی** ۴۱۱ ادبیات (۴۶۴۸): نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده [ف . رضوی ۷ : ۴۰۳] .

22896ـ **تهران،** دانشسرای عالی، قریب ۱۵۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۶۲۶].

22897 ـ **مجلس** ۲۵۶۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، زرین ، موش‌خوردگی دارد ، دارای : قصیده ، قطعه ، ترکیب. رویهم ۷۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۷۶] .

22898ـ **مجلس** ۲۵۶۷: نستعلیق ۲۳ ذیحجهٔ سدهٔ **۱۲**. دارای: قصیده، قطعه، ترجیع، ترکیب، غزل، رباعی، رویهم ۱۱۲۰۰ بیت[ف. مجلس ۸: ۲۷۷] .

22899ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۰ C ۳۹۳۹. نستعلیق سدهٔ **۱۲**، کلیات اوست، آغاز افتاده [ف. عبدالله ۲: ۴۴۰] ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۶۰] .

22900ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Kpi/VI ۲۲ A ۲۰۹۵ (۲۲۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲: ۱۵۱].

22901ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۸۱ ۵۷۸ (۲۲۴): نستعلیق‌شکسته‌آمیز، سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲ :۱۵۲] .

22902ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۹۱۰: سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۶] .

22903ـ **مجلس** ۲۶۷۱/۵: نستعلیق، باتاریخ **۱۲۳۲ ـ ۱۲۸۱** در دفتر (ص ۱۵۳ـ۲۲۵)، ۵۸۰۰ بیت[ف. مجلس ۸: ۴۳۳].

22904ـ **تهران،** ملی ۹۳۸ف: نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۳ ذیحجهٔ **۱۲۳۳** درکلکته ، تنهاقصاید اوست ، ۳۱۱گ ۱۳س [ف. ملی ۲: ۴۷۷ و ف. معارف ۲: ۲] .

22905ـ **شیراز،** دکتر وصال: نوشتهٔ علی رضا فرزند محمود جان بهبهانی ، ۲۰ ع **۱۲۳۸/۱** [نسخه‌ها ۵: ۲۹۱] .

22906ـ **رضوی** ۴۰۸ ادبیات (۴۶۴۵): نستعلیق نقی فرزند لطف‌الله انصاری ۱۰ رمضان **۱۴۳۸** تنهاقصیده‌است بترتیب تهجی [ف. رضوی ۷: ۴۰۱] .

22907ـ **اصفهان،** شیخ حسن جابری انصاری ۱ مج : نستعلیق یکی از انصاریهای اصفهان ، **۱۲۷۰** ، [نسخه‌ها ۶: ۵۹۵] .

22908ـ **تهران،** ملی ۴۴۳ف: نستعلیق خوش‌سدهٔ **۱۳**، دارای: غزل ، رباعی ، ۳۵گ ۱۲س [ف. ملی ۱: ۴۳۱] .

22909ـ **مجلس** ۵۰۰۶ فهرست: نوشتهٔ عبرت نایینی مصاحبی ، سدهٔ **۱۴**، زرین، دارای قصیده، غزل، ۳۵۹گ [رؤیت] .

22910ـ **فرهادمعتمد** ۱۵۷: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، از آن محمدکاظم واله درگذشته ۱۲۲۹ یا ۱۲۲۶ بوده [نسخه‌ها ۳: ۱۷۹].

22911ـ **مجلس** ۳۶۶ : در « کلیات» نامؤرخ او ، زرین [ف. مجلس ۲: ۲۱۶].

22912ـ **تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی: نسخهٔ کهن [نسخه‌ها ۴: ۴۳۹].

22913ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۰ A ۴۹۳۳: نستعلیق بی‌تاریخ ، درکلیات اوست[ف. عبدالله ۲: ۴۳۹] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۶۰] .

22914ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۰ E ۵۶۴۰: نستعلیق ۲۱ رمضان **۱۳۲۱** برکت‌علی ومحمدنصیر ، کلیات اوست [ف. عبدالله ۲: ۴۴۰] .

22915ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۲۶/۵۱۳۸: آغاز وانجام افتاده، قصیده‌های اوست باگزارش آن درهامش [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۵۳].

22916ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۹ pi/VI ۲۰۱/۸ (۲۲۵): شکسته، بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۱۵۳].

22917 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۸۱ pi/VI ۱۲۱۰ (۲۲۲): نستعلیق، تازه [ف. عبدالله ۲: ۱۵۱].

22918ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۲ Kpi/IV ۲۱۷۷ (۲۲۷): نستعلیق، بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۱۵۴].

22919 ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا DU ۲۵۷: نستعلیق بی‌تاریخ، قصیده‌های اوست ۱۵۹ گ ۱۵ س [ف. حبیب‌الله: ۵۸].

22920ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا ۲۵۸ DU: نستعلیق بی‌تاریخ، قصیده‌های اوست.

22921 ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا DU ۴۴۲: نستعلیق، قصیده‌های اوست [ف. حبیب‌الله: ۵۹].

22922ـ **بنگال**، آسیایی ۴۹ دیوان (۵۷۸): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۸].

22923ـ **بنگال**، آسیایی ۵ قصاید (۷۵): نستعلیق، تاریخ یادنشده.

22924ـ **بنگال**، آسیایی ۶ قصاید (۳۸۶): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۸].

دیوان خاکی

عبدالکریم فرزند عبدالعظیم، بنگالی، از پایان سدهٔ سیزدهم.

22925ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا ۱۲۹ AR: نستعلیق ۳ جانویه **۱۸۶۹**م. **آغاز**: الایا ایها الصاحی مشو همدرد بسمل‌ها [ف. حبیب‌الله: ۱۳۵].

دیوان خاکی

زنده در ۱۲۵۴ ـ ۱۲۶۰. ازاین روزگاردر فرهنگ سخنوران دوتن آقامحمد مهدی زرگر شیرازی وملامحمد ابراهیم قادری شیرازی با این تخلص یاد شده است.

22926ـ **دانشگاه** ۳۵۱۳: نستعلیق خود سراینده، پایان ج ۱/**۱۲۵۴**، بخواهش جعفر بیک پسر خاص بیك، سوگواری است از ترجیع بند و رباعیات و حدیث منظوم ومخمس در خلافت علی ونامه‌ای به نظم در پاسخ سیدمحمد در بندی وقصیده وتخمیس ۱۲ بند محتشم. **آغاز**: باز این چه فتنه بود که از سر گرفت جنگ ـ شد آشنا بشیشهٔ، دلها دوباره سنگ [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۲۰].

دیوان خاکی

ناشناخته.

22927ـ **بادلیان** ۳/S.S.۰۳۸: باتاریخ **۱۰۱۲-۱۰۲۶** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۴۹ هست [فیلمها: ۵۷۰].

22928ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ۱۲: تاریخ یادنشده، در فهرست دربخش منظومه‌ها بنام «کلام» خاکی یاد شده است [مخطوطات، سرفرازعلی.].

دیوان خالد

ملاخالد بابان.

22929ـ **تهران**، دکترمفتاح ۳/۲۵۱: نستعلیق محمد ابراهیم صبوحی نقشبندی اردلانی، باتاریخ **۱۲۳۷** بهمین خامه در دفتر، غزلهایی است از او ودیگران [رؤیت].

دیوان خالد

22930ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۷۳۲: سدهٔ ۱۱-۱۲ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

دیوان خالد کرد

ضیاءالدین خالد، که یاداو در «سلسلهٔ مشایخ: ۱۱۹۸» گذشت. نقشبندی ازمردم سلیمانیه.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۸۳ـ فرهنگ سخنوران: ۱۸۳ ـ معجم المطبوعات: ۸۱۳.

22931ـ قاهره، دارالکتب ۲۷ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۱۲۳۵** (۱۲۷-۱۳۹پ)، هفت بند و قصیده است [ف. مخطوطات ۲: ۲۲۹].

22932ـ قاهره، دارالکتب ۲۲ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ عبدالله فنائی مولوی **۱۲۶۰** برای محمد نجیب پاشا والی بغداد (گ ۳۷ر - ۹۴) زرین [مخطوطات ۱: ۱۶۳].

22933 ـ دانشگاه ۴۲۴۳: نستعلیق **۱۲۶۹**، چند مثنوی پراکنده است در جنگ، همراه «سلسلهٔ نقشبندیه 11244» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۱۲-۳۲۱۷].

22934ـ مجلس ۸۵۸۹ فهرست نشده: [دفتر ثبت کتابها].

22935ـ قاهره، دارالکتب ۲ مجامیع فارسی: نسخ احمد فرزند محمد نقشبندی، بی تاریخ (گ ۱-۲۵) ۲۵س.

22936ـ قاهره، دارالکتب: ۱۳۶ ادب فارسی طلعت: نسخ بی تاریخ، ۳۲ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱: ۱۶۳].

22937-38ـ مدینه، عارف حکمة ۱۵۲ و ۲۱۰: دو نسخه [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶].

دیوان خالص

ناشناخته. در ذریعه ۹: ۲۸۴ و فرهنگ سخنوران: ۱۸۳-۱۸۴ ازهشت تن سراینده با این تخلص یادشده است.

22939ـ موزهٔ بریتانیا Or ۱۰۹۴۳: سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

22940ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۱۱: نوشتهٔ **۱۲۷۸**، ۲۳ س [مخطوطات. سرفرازعلی: ۶۹].

دیوان خالص طالبانی

خالص قادری طالبانی کرکوکی فهارانی، که «شرح مثنوی: ۱۲۵۵» را بسال ۱۲۵۰ نگاشته است. در ذریعه ۹: ۲۸۴ و فرهنگ سخنوران ۱۸۳-۱۸۴ ازاین سراینده یاد نشده است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۹۲.

22941ـ دانشگاه ۲۰۹۵/۲: نستعلیق عبدالله زهابی، ع ۱۶/ **۱۲۹۰** (ص ۳۲-۷۴) ترجیع و مخمس و رباعی است، همراه «شرح مثنوی» ازهمو. **آغاز:** ای که درهر ذره‌ای تابان بود سیمای تو ـ دردل هر قطره‌ای پنهان بود دریای تو [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۴۲].

دیوان خاموش

گویا خاموش هندی که دردهلی زاده شده و در بنگال میزیسته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۸۵، ۱۸۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۸۴.

22942ـ ملك ۵۲۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**: دارای: قصیده، هجو اغنیا، مثنوی (با عنوانهای حکایت). **آغاز:** ای بر تر از آن که گوید ادراك ـ وصف تو زعلم و عقل ما پاك، ۱۱۰ گ ۱۵ س [رؤیت].

دیوان خاموش دهلوی

رای صاحب رام.

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران : ۱۸۴ .

22943ــ بنگال ، ایشیاتك ۵۰ دیوان (۵۵۳) : شکسته ، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۸] .

دیوان خاموش یزدی

میرزا علیخان، کارمندقونسولگری ایران درنجف ، درنیمهٔ سدهٔ چهاردهم.

بنگرید: ذریعه۹ : ۲۸۶ـ فرهنگ سخنوران: ۱۸۴ .

22944ــ دانشگاه۲/ ۳۹۱۰ : نستعلیق **۱۳۳۱** (ص ۱ـ۳۴) ، دارای: حدیث منظوم، ستایش امام‌زمان، ستایش کریم‌خان‌کرمانی[ف. دانشگاه۱۲ : ۲۸۹۹] .

22945ــ دانشگاه۲/ ۳۳۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، غزل است وترجمهٔ‌منظوم‌حدیث‌کساو ترجیع‌بند(ص۶۳ـ ۱۲۴) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۷۵] .

دیوان‌خاموش= دیوان خموش

دیوان خاور قاجار

شاهزاده‌حیدرقلی میرزاپسر فتحعلی‌شاه ، زاده‌در۱۲۱۴ ، بروزگارپدرفرمانروای‌گلپایگان واراك‌بوده،وپس‌از۱۲۵۰ به‌تهران‌برگشته‌است.

بنگرید: ذریعه۹ : ۲۸۷ـ فرهنگ سخنوران: ۱۸۵ـ مجمع الفصحاء ۱ : ۲۵.

22946ــ تهران، سلطنتی۳۰۸ (۶۷۳ ف) : نستعلیق‌خوش وشکسته‌نستعلیق‌خوش‌محمد صادق‌گلپایگانی متخلص‌به‌مدهوش ، **۱۲۳۵** ـ **۱۲۳۷** . زرین، آشفتگی‌دارد. دارای: دیباجه، مرثیه ، قصیده، رباعی، مربعات، مخمس، مثنوی. **آغاز** متن: دلم ازسوزعشق‌پرشرر است ــ وین عجب‌دانم زدیده‌که تر است، ۲۹۹ص۱۵س[ف. دکتر بیانی: ۴۵۴] .

22947ــ مجلس ۹۸۰ : شکسته نستعلیق، با دیباجه‌ای ازدانشمندی‌که‌ازخودنام‌نبرده‌است در **۱۲۳۸** ، تاریخ‌نوشتن‌نیز از همان روزگار است، زرین، پیرامن ۴۰۰۰ بیت، **آغاز**: ترصیع هرسخن ، سخن ازسپاس‌خدا ، ۱۴۰ گ۱۴س [ف. مجلس۳ : ۲۷۶] .

22948ــ رضوی۱۴ ۴۱۴ ادبیات(۴۶۵۲): شکسته‌نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نسخهٔ مجلس، زرین ، ۱۱۱ گ ۱۱ س [ف . رضوی ۷ : ۴۰۵] .

22949ــ موزهٔ بریتانیا۳۵۹ : تاریخ یادنشده [ذریعه۹ : ۲۸۷] .

دیوان خاوری شیرازی

میرزا فضل‌الله فرزند عبدالنبی حسینی (۱۱۹۰ ـ۱۲۶۷) .

بنگرید: ذریعه۹ : ۲۸۸ـ فرهنگ سخنوران: ۱۸۶ـ مجمع‌الفصحا ۲ : ۱۲۶.

22950ــ تبریز ، ملی۲۵۶۸ : نوشتهٔ محمدصالح فرزندمحمدقلی‌لاریجانی در**۱۲۴۲** [نسخه‌ها۴ : ۲۹۵].

22951ــ مجلس ۴۸۹۳ : نستعلیق‌رجب **۱۲۴۷** ، بادیباجه‌ای در سرگذشت سراینده ، دارای :غزل ،قطعه ، ماده تاریخ، ۲۰۹ گ۱۴ س [رؤیت].

22952ــ تهران، اصغرمهدوی ۱۴۴ : نستعلیق‌خودسراینده ، دردوشنبهٔ صفر**۱۲۵۴** در تهران ، بادیباچه در سرگذشت سراینده، نیمهٔ نخستین دیوان بخامهٔ نگارندهٔ دیباچه است . [نسخه‌ها ۲ : ۷۶] .

22953ــ تبریز، ملی۲۶۶۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۳** بخامهٔ‌خود سراینده[نسخه‌ها۴ : ۲۹۵].

22954 ــ ملك ۱/ ۵۳۷۵ : شکسته نستعلیق شنبه۲۸ ج ۲/ **۱۲۸۴** (۱پ ـ ۵۰پ)

دارای: قصیده ، ترکیب ، غزل ، رباعی ، [رؤیت].

22955ـ **دانشگاه** ۳۶۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با دیباچه‌ای درسرگذشت سراینده ازمحمود فرزندمحمد دنبلی خاورکه در **۱۲۳۹** این دیوان راگرد آورده است. نام سراینده فضل‌الله یادشده. دارای: قصیده، غزل، مثنوی، رباعی وماده تاریخ، ۱۶۳ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۲ :۲۶۴۷].

22956ـ **تبریز**، ملی ۲۹۹۸: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ :۲۹۵] .

22957ـ **تبریز**، ملی ۳۰۳۹: هجویات اوست [نسخه‌ها ۴ :۲۹۵].

22958ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۷۶ : تاریخ یاد نشده، ۴۵ گ. در فهرست « دیوان » خاوری میرزافضل‌الله بخارایی (!) یاد شده‌است [نسخه‌ها ۵ :۴۸۵].

دیوان خبوشانی = دیوان بدر .

دیوان خدری اصطهباناتی

ازآن پیداست که پس از ۱۲۱۰ میزیسته است .

22959ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۶۷ : نستعلیق **۱۲۷۷** ، قصیده‌هاییست [رؤیت].

دیوان خرده کاشانی = دیوان باقر . . .

دیوان خرم

ناشناخته . در ذریعه ۹ :۲۹۱ - ۲۹۲ و فرهنگ سخنوران : ۱۸۸-۱۸۹ ازبیست تن با این تخلص یاد شده است.

22960ـ **دانشگاه** ۴۱۹۳ : نستعلیق **۱۲۴۵**، دارای: غزل ویک مثنوی پیرامن ۲۰۰۰ بیت باتخلص خرم، سپس دیوان دیگریست گویا ازهمین خرم که ازپایان افتاده. **آغاز**، بسم اللهم کونام بردر اول دفترمرا ـ دفترشود آخر اگر باشی تونام آور مرا. درآن آمده: ای تو مکرر بجهان آمده ـ رفته دگربار نهان آمده، ۶۵ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۳ :۳۱۶۲].

دیوان امیر خسرو دهلوی

ابوالحسن خسرو، که یاد او در « کلیات : ۱۸۵۶ » گذشت . او برای خود پنج دیوان گرد آورده است : تحفة‌الصغر ، وسط الحیاة ، غرة الکمال ، بقیهٔ نقیه ، نهایة‌الکمال.

22961ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۴۰ pi/VI ۲۰۳۷ (۳۳۵ف) : سدهٔ **۸**، غرة الکمال اوست [ف . عبدالله ۲ :۲۲۷] .

22962ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۹۶/۹ : باتاریخ **۸۱۰** دردفتر [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۰۹] .

22963ـ **سنا** ۲/۳۳۹ : نستعلیق حسین فرزندعلی تونی ، باتاریخ **۸۲۱** دردفتر، زرین تنهاغزل‌ها رادارد، ازکتابهای مهدی بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱ :۱۴ و ۶ :۵۴۹] .

22964ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۰ pi/VI ۲۰۳۰ (۳۴۱ف) : نستعلیق ۱۵ محرم **۸۲۱** وصفر **۸۲۲** اسماعیل فرزند ابراهیم فرزندمحمدالفرورانی [ف. عبدالله ۲ :۲۳۸] .

22965ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۳ م ادب فارسی: نستعلیق فرصت غریب، **۸۲۳**، زرین [مخطوطات ۱ :۱۶۴] .

22966ـ **بادلیان** ۱۲۱ الیوت: نستعلیق خوش کمال کافی، **۸۳۹**، همراه دیوانهای حافظ، کمال خجندی، بساطی ، عماد ، همام، خواجو، عصمت ، سلمان ، نصیر ، جلال عضد ، طبیب ، عبدالمجید، رویهم ۴۹۰ گ. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلمها : ۵۴۷] .

22967 ـ فرهاد معتمد ۱/۱۵۵ : نستعلیق ۲ ذیحجهٔ **۸۵۱**، زرین سپس دیوان حسن دهلوی [نسخه‌ها ۳: ۲۳۱] .

22968 ـ قاهره، دارالکتب المصریه ۲/۲۵ ادب فارسی: نستعلیق عبدالله فرزند شعبان، باتاریخ **۸۵۹** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۰۰ هست [فیلمها ۱: ۷۲۱ و مخطوطات ۱: ۱۶۴] .

22969 ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۲۴ : نستعلیق سلطانعلی، دوشنبهٔ ۱۵ ج ۲/ **۸۶۱** ، زرین [نسخه‌ها ۲: ۷۵] .

22970 ـ **تهران،** سلطنتی ۱/۱۲۲۷۶ (۷۲۴ ف) : دردفتری به‌خامهٔ عبدالله کاتب اصفهانی نوشتهٔ **۸۶۲**. دیوان بقیهٔ نقیهٔ اوست از دیباجه، قصیده، ترکیب، ترجیع ، غزل (مرتب)، قطعه، رباعی [ف . دکتر بیانی: ۵۵۱] .

22971 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۸ Or : نوشتهٔ سلطانعلی کاتب مشهدی ، رمضان **۸۷۶** درمشهد . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۶۹ هست [فیلمها: ۹۰ـ ونسخه‌ها ۴: ۶۸۱] .

22972 ـ **قاهره،** دارالکتب ۲۴ م ادب فارسی: تعلیق عبدالله کاتب اصفهانی، شوال **۸۷۷** ۳۶۱ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۱۶۴] .

22973 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱/۱۸۲ (۷۰۸ ف) : نستعلیق سلطانعلی شیرازی، رمضان **۸۸۴**، زرین. دارای: نعت، غزل (مرتب)، قطعه، رباعی ، تك بیت ، [ف. دکتر بیانی: ۵۱۰] .

22974 ـ **سپهسالار** ۴۶۱ : نستعلیق سدهٔ **۹**، درنمای آن آمده: باشارة السلطان... سلطان حسین بهادر خلدالله ملکه فی **۸۸۶**، زرین «تحفة الصغر» اوست، ۴۴۲ گ ۱۷ س [ف .سپهسالار ۲: ۵۹۱ و ۳: ۳۶۸] .

22975 ـ **استانبول** ، طوپ‌قپوسرای H. ۱۰۰۶ : نوشتهٔ عبدالملك عباسی، **۸۹۰**، غزلهای اوست، ۷۵ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۲] .

22976 ـ **پاریس** S.p. ۷۸۱ : برسم کتابخانهٔ الغ بیك **۸۹۲** درهامش دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها: ۵۹۳] .

22977 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۷۷۰ Or نوشتهٔ **۸۹۳**، مصور [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۴] .

22978-79 ـ **مدینه،** عارف حکمت ۷۴ و ۷۵: دو نسخه، یکی مؤرخ **۸۹۵** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵] .

22980 ـ **رضوی** ۴۱۸ ادبیات (۴۵۹۳): نستعلیق درویشعلی فرزند سعدالدین شیرازی حافظ، پنجشنبه ۲ ج ۱/ **۸۹۷** . دارای: غزل، قطعه ، رباعی ، قصیده است [ف. رضوی ۷: ۴۰۸] .

22981 ـ **مجلس** ۴۹۴۰ فهرست نشده: نستعلیق خوش جهانشاه فرزند ایاز، سدهٔ **۹**، در هامش دیوان سلمان ساوجی [رؤیت] .

22982 ـ **ملك** ۸/۵۲۲۶: نستعلیق سدهٔ **۹** (۱۴۴پ ـ ۱۷۰ر) ، غزلهای اوست به‌ترتیب تهجی [رؤیت] .

22983 ـ **رضوی** ۴۱۷ ادبیات (۴۵۹۲): سدهٔ **۹** ، دیوان چهارم او «بقیهٔ نقیه» است. دارای: غزل ، قطعه، رباعی، تك بیت، يك قصیده، زرین، ۲۵۹ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۷: ۴۰۷] .

22984 ـ **مجلس** ۹۸۱: نستعلیق خوب سدهٔ **۹**، زرین، ص یکم افتاده «تحفة الصغر» اوست، دارای: قصیده، غزل قطعه، رباعی، ۴۴۵ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۳: ۲۷۷] .

22985 ـ **سپهسالار** ۱۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۹** ، ازتاریخ آن رقم **۸۹** مانده است، برگ آغاز نونویس ، با دیباجهٔ نثری، «تحفة الصغر»

اوست . ۳۶گ۱۴ س[ف. سپهسالار۲: ۵۹۱ و ۳: ۳۶۸] .

22986ـ تهران، سلطنتی۱/ مج، شماره یادنشده (۷۲۵ف) : نستعلیق نیمهٔدوم سدهٔ ۹ ، زرین ، مصور ، گزیده‌ای ازغزلهای اوست[ف. دکتر بیانی: ۵۵۸].

22987ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۰۹۷۰ : سدهٔ ۹ ، بقیهٔنقیهٔ اوست ، ۳۸۸گ ۲۱س .

22988 ـ استانبول، طوپقپوسرای R.۹۶۰ : سدهٔ ۹ ، ۲۵۵ گ۱۵س [ف . فهمی ادهم۱: ۲۰۸] .

22989ـ رضوی۴۱۶ادبیات (۴۵۹۱): سدهٔ۹ـ۱۰ ، زرین . دارای: غزل، رباعی، قطعه پیرامن ۵۰۰۰بیت [ف. رضوی۷: ۴۰۶].

22990ـ دانشگاه۱۵/۳۶۵۳: نستعلیق خوش سدهٔ۹ـ۱۰، دارای: غزل، قصیده، نزدیك ۱۷۸۰۰بیت[ف . دانشگاه ۱۲ :۲۶۵۹].

22991ـ قاهره، دارالکتب ۲۳م‌ادب فارسی: نستعلیق‌خوب‌منعم‌الدین اوحدی‌حسینی، ذیحجهٔ۹۲۱، زرین، ممتاز ، ۴۵۳ گ ۱۴ س [مخطوطات ۱: ۱۶۴] .

22992 ـ استانبول، طوپقپوسرای R.۹۷۱ : نوشتهٔ یارمحمد هروی، ۹۳۴، ۲۶۷ گ۱۵ س [ف. فهمی‌ادهم۱: ۲۰۱] .

22993ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۵۴ ppI/VI (۳۳۶ف): نستعلیق۲۹ذیحجهٔ ۹۸۲ غرةالکمال اوست[ف. عبدالله ۲ :۲۳۰].

22994ـ تهران، مهدی‌بیانی ۱۰مج: نستعلیق‌مجدالدین‌علی‌قوسی شوشتری، ۹۹۵ ، گزیده‌ایست ازآن [نسخه‌ها۱ :۱۶] .

22995ـ تبریز ، ملی۳۶۷۱: نوشتهٔ قطب‌الدین‌فرزندمحمد، ۹۹۶، همراه‌دیوانهای: جامی ، شاهی ، صادقی ، قطبی [نسخه ها ۴ ۳۱۲] .

22996ـ قاهره ، دارالکتب ۳۱ ادب فارسی قوله: تعلیق‌زیبا ، ۹۹۶ ، ۱۷۱ گ۱۷ س ، زرین[مخطوطات۱: ۱۶۴] .

22997ـ ملك ۴۸۶۹: سدهٔ۱۰، همراه دیوان شریف‌تبریزی[ذریعه ۹: ۵۲۰].

22998ـ سپهسالار ۱۶۸: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ ، زرین«تحفةالصغر»اوست[ف.سپهسالار۲: ۵۹۱و۳: ۳۶۸] .

22999ـ ملك۵۴۴۱: نستعلیق‌سدهٔ۱۰، زرین ، باشانزده‌مجلس تصویر، ۳۵۳گ۲۱س [رؤیت].

23000ـ ملك ۵۵۲۴: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، دارای غزل، قطعه، ۱۷۴ گ ۱۴ س [رؤیت] .

23001 ـ سپهسالار ۱۶۹ : سدهٔ ۱۰ بسیارعالی، مثنویست[ف. سپهسالار۴: ۴۹۰].

23002ـ رضوی۴۱۵ادبیات(۴۵۹۰): نستعلیق اوایل‌سدهٔ ۱۰.دارای : غزل ، قطعه ، رباعی، مفردات پیرامن ۸۰۰۰بیت، صفحهٔ‌آخر افتاده، ۳۷۶گ ۱۷س[ف. رضوی ۷: ۴۰۶] .

23003ـ رضوی۷۵۸ادبیات(۴۹۱۰): نستعلیق مغلوط اواخرسدهٔ ۱۰ .دارای هرپنج دیوان[ف. رضوی۷: ۶۷۶].

23004 ـ تهران ، سلطنتی ۶۶۱/۵ (۷۲۳ف): نستعلیق‌سدهٔ ۱۰، زرین، تنهاغزلهای اوست به‌ترتیب[ف. دکتربیانی: ۵۴۹].

23005ـ مجلس ۲۴۲۴: نستعلیق‌خوش، سدهٔ ۱۰، زرین، تحفةالصغر اوست ، دارای : قصیده وغزل‌وقطعه ورباعی، نزدیك‌به ۸۰۰۰بیت [ف. مجلس۸: ۱۲۴] .

23006ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق نیمهٔیکم سدهٔ۱۰ ، آغاز وانجام‌افتاده، غزلهای

اوست پیرامن ۳۰۰۰ بیت ، ۱۲۵ گ ۱۲ س [نسخه‌ها ۶:۹۶] .

23007ـ تهران، ملی ۱۰۱ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، بامهر ناصرالدین شاه قاجار، صفحهٔ یکم نونویس ، دارای: غزل، رباعی، پایان افتاده ، ۵۶۹ص ۱۷س [نسخه‌ها ۴ : ۲۴۳].

23008ـ استانبول، طوپقپوسرای ۹۶۹ R : سدهٔ **۱۰**، غزلهای اوست، ۲۵۰ گ ۱۶ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۰۲].

23009 ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۹۷۲ . R : سدهٔ **۱۰**، ۴۷۴ گ ۱۴س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۰۱] .

23010ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۵۹۷Spi/VI ۲ A : نستعلیق، پیرامن سدهٔ **۱۰** [ف. عبدالله ۲ : ۴۷۰] .

23011ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۲۳ Api/VI ۳۱ (۳۳۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰** [ف. عبدالله ۲ : ۲۳۶].

23012ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب A Api/VI ۳۱ (۳۲۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰** [ف. عبدالله ۲ : ۲۳۷].

23013ـ مشهد، فرخ ۳۲۱: نوشتهٔ خوش سدهٔ **۱۰-۱۱**، گزیده‌ایست از غزلهای او [نسخه‌ها ۳ : ۸۹] .

23014 ـ رضوی ۹۴۸/۲ ادبیات (۴۹۵۳) : امام ویردی، **۱۰۲۷** در سپاهان ، گزیده‌ایست در ۸۰۰ بیت (ص ۳۴-۹۱) [ف. رضوی ۷ : ۷۷۱] .

23015ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب B Api/VI۳۱ ۲۲۵(۳۳۷ف) : نستعلیق خان‌محمد فرزند محمدطاهر قریشی، ۱۴ صفر **۱۰۶۳** نهایة الکمال اوست [ف . عبدالله ۲ : ۲۳۳] .

23016ـ رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵**. غزل است در پیرامن ۷۰۰ بیت در یك جنگ (ص ۵۵۱-۵۷۹) .

23017ـ تهران، ملی ۶۵۹ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۱** ، دارای غزل و رباعی، ۲۸۵ گ ۱۷ س [ف. ملی ۲ : ۱۶۲].

23018ـ رضوی ۴۱۹ ادبیات (۴۵۹۴): نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، پیرامن ۲۵۰۰ بیت غزل دارد [ف. رضوی ۷ : ۴۰۹].

23019ـ رضوی ۴۲۰ ادبیات (۴۵۹۵): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای تنها غزل است [ف. رضوی ۷ : ۴۰۹] .

23020ـ رضوی ۴۲۱ ادبیات (۸۶۵۱): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باقی‌ماندهٔ یك دیوان اوست، دارای غزل و قطعه ، ۴۱ گ [ف. رضوی ۷ : ۴۱۰].

23021ـ دانشگاه ۱۰۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه ۲ : ۱۷۵] .

23022ـ مجلس ۲۲۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده، دارای: غزل وقطعه و رباعی ، ۴۲۰ص ۱۴ س [ف. مجلس ۸ : ۱۲۵].

23023ـ مجلس ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۱۶۱۳ بیت در جنگ [ف. مجلس ۱۷ : ۳۵۴].

23024ـ رضوی ۳۲۹/۶ (۴۵۴۴): همراه «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱**. دارای: غزل، قطعه، رباعی [ف. رضوی ۷ : ۳۲۹].

23025ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب A pi/VI۴۰ ۱۰۱۰(۳۳۸ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بقیهٔ نقیهٔ اوست [ف. عبدالله ۲ : ۲۳۵] .

23026ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیروانی ۴۰۹۱/۱۰۳۹/۲: نوشتهٔ سورج مل، سدهٔ **۱۱**، گزیده‌ایست از دیوان او [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۸۸] .

23027ـ مجلس ۳۵۲: نستعلیق ریز،

با تاریخ **۱۲۱۰**، زرین، دارای غزل و معما و جز آن [ف. مجلس۲: ۲۰۸].

23028ـ **مجلس** ۵۸۴۴: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۳**، زرین، ۵۶۷ص ۱۵س [ف. مجلس ۱۷: ۲۵۳].

23029ـ **آصفیه** ۶۱۹ دیوان: خوش خط بی‌تاریخ [ف. آصفیه۳: ۲۹۰].

23030 ـ **آصفیه** ۸۳۸ دیوان: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه۳: ۲۹۰].

23031ـ **بنگال**، ایشیاتك ۵۱ دیوان (۶۲۷): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۸].

23032 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۵۲ دیوان (۱۱۲۹): شکسته تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۸].

23033 ـ **پاکستان**، لاهور، شیرانی ۴۵۹۷/۱۵۴۷: قصیده و غزل و رباعی است، آغاز و انجام افتاده [مخطوطات، دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۸].

دیوان خسروخان والی

بنگرید: ذریعه۹: ۲۹۴.

23034 ـ **تهران**، ادبیات ۲/ ۱۱۰ حکمت: شکسته نستعلیق ع۲/**۱۲۸۹**. دارای غزل و رباعی با تخلص خسرو. **آغاز:** چرخ افکند بروز سیه مهر و ماه را ـ گر بیند آن سیه دل چادر سیاه را. انجام: صد بار بگفتمت دگر شعر مگوی ـ گفتی و بکس مادرت خندیدی [ف. ادبیات ۲: ۳۹].

دیوان خفایی = دیوان حکیم...

دیوان خلج

خلج، میرزا عبدالله روزنامه نویس، زنده ۱۲۸۹.

23035ـ **تبریز**، ملی ۲۹۵۹: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۴].

دیوان خلوتی تبریزی = دیوان شریف خلوتی

دیوان خلوتی محلاتی

میرزا محمد ابراهیم فرزند میرزا احمد، بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳).

بنگرید: ذریعه۹: ۳۰۱ـ فرهنگ سخنوران: ۱۹۴.

23036 ـ **تبریز**، ملی ۲۶۸۰: نوشتهٔ **۱۳۰۰** از کتابهای نخجوانی بوده است [نسخه‌ها ۴: ۲۹۵].

دیوان خلیق لاهوری

23037ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۱۷ Spi/VI ۴۵۱۶: نستعلیق کانهه سناکه کپور، ۱۷ ذیحجهٔ **۱۱۹۹** [ف. عبدالله۲: ۵۶۴]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۱۶].

دیوان خلیل کاشانی

باقرا، از سدهٔ یازدهم، بروزگار شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷-۱۱۰۵) درمشهد میزیسته و در همان شهر نزدیك ۱۰۸۱ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۰۳ـ فرهنگ سخنوران: ۱۹۶ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۳۳۲.

23038ـ **مجلس** ۸۴۶۶ فهرست نشده: سدهٔ **۱۰-۱۱** [رؤیت].

23039 ـ **مجلس** ۲/ ۴۳۶: نستعلیق **۱۰۵۶**، بعنوان خلیل یا خلیلا در فهرست آمده است ۱۸۱ گ [ف. مجلس۲: ۲۵۴].

23040 ـ **دانشگاه** ۳۶۲۶: نستعلیق رمضان **۱۱۳۲**، دارای: قصیده و ترجیع و ترکیب بند درستایش پیشوایان، ساقینامه و قطعه و غزل

و رباعی نزدیك به ۱۶۰۰۰ بیت **آغاز**: اول بنام قادر یکتا ـ اکبر و اعظم کریم اعلم اعلا [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۳۰] .

دیوان خمسه

از میرمحمد مقیم سلمی شیرازی [میر عثمان علی] .

بنگرید : ذریعه۹: ۱۰۹۲ (مقیم شیرازی تهرانی) ـ فرهنگ سخنوران: ۵۶۰.

23041 ـ **آصفیه** ۹۶۳ دیوان: نوشتهٔ خود سراینده [ف. آصفیه۴: ۲۸۸] .

دیوان خموش طالقانی

درویش عبدالمجید، زاده در طالقان قزوین، خوشنویس بنام، درگذشته درجوانی ۱۱۸۵ (جعل الجنة مثواه) . بادو تخلص خموش ومجید.

بنگرید : ذریعه۹: ۳۰۴ و ۹۶۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۹۶ .

23042 ـ **دانشگاه** ۳/ ۳۶۱۹ : نستعلیق میرزا محمدافشار ، **۱۲۱۸** (ص۲۰۴ ـ ۲۴۳) دارای : غزل ورباعی وماده تاریخ ۱۱۷۵ ـ ۱۱۸۴ ، آغاز وانجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۲۱] .

23043 ـ **سپهسالار** ۳/ ۴۰۱ : نستعلیق محمدرفیع شیرازی، در **۱۲۲۱** (۸۹ر ـ ۱۲۰ر) بادیوان صبا وهاتف [ف. سپهسالار۲: ۳۵ و ۶۳۴: ۵۲۹] .

23044 ـ **دانشگاه** ۲/ ۳۵۴۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴** (ص۱۳۳ ـ ۱۸۱) ، غزل است به ترتیب تهجی، انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۷۰] .

23045 ـ **مجلس** ۹۰۹۲ فهرست نشده : [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

دیوان خموش = دیوان خاموش

دیوان خنجر بیگ

باید (سید) خنجر جغتائی از امیران همایون پادشاه هندی (۹۶۳ ـ ۹۳۷) باشد.

بنگرید : ذریعه۹: ۳۰۴ ـ ۳ ـ فرهنگ سخنوران ۱۹۶ .

23046 ـ **بادلیان**، SUP.231 ۱۰۳۲ Seld : تاریخ یاد نشده ، ۱۶۹ گ ۱۵ س . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۴۳ هست [فیلمها: ۹۱] .

دیوان خواجگی سمرقندی

در نسخهٔ ۲۵۰۳ دانشگاه از میهن خود سمرقند (گ ۷۰) وصائب وطالب (گ ۳۴۷) یاد میکند، سنی است وخلفا را میستاید.

23047 ـ **دانشگاه** ۲۵۰۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین، ۵۵۰۰ بیت ازقصیده ومثنوی وغزل ورباعی. **آغاز**: الهی برق شوقم درجگر ریز ـ بناسوردل الماس شرر ریز ، ۲۴۰ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه۹: ۱۲۷۲] .

دیوان خواجوی کرمانی

کمال الدین محمود، که یاد او در «کلیات : ۱۸۵۷» گذشت .

23048 ـ **ملك** ۵۹۸۰ : تعلیق محمد فرزند عمران کرمانی، در «کلیات» او مؤرخ **۷۵۰**. دارای سه بخش : قصاید، کتاب من صنایع کمال الحضریات فی الغزلیات ، الشوقیات من بدایع الجمال [رؤیت] .

20349 ـ **سنا** ۱/ ۳۵۲ : تعلیق خوش اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند عبدالله ، **۸۲۰** ، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶ : ۵۵۴] از کتابهای دکتر مهدی بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱ : ۱۳] .

23050 **قاهره**، دارالکتب ۱۵۳م ادب فارسی : نوشتهٔ فرصت غریب ، **۸۲۳** ، زرین [مخطوطات ۱ : ۱۶۴] .

23051 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ف): تعلیق خوش کهن ، غرهٔ ع ۱/ **۸۳۴** زرین، کلیات اوست با دیباجه‌ای از گرد آورنده: محمد فرزند ابراهیم الصحاف، با فهرست مطالب: ۱ ـ دیوان (قصیده ، قطعه، هجو، غزل، ترجیع، مخمس) ۲ ـ مفاتیح القلوب با دیباجهٔ نثری ۳ ـ روضة الانوار ۴ ـ گل و نوروز ۵ ـ همای وهمایون ۶ـ کمال نامه ۷ـ گوهر نامهٔ بهایی ۸ـ رسالهٔ شمع و شمسیه ۹ـ مناظرهٔ شمس وسحاب ۱۰ ـ مناظرهٔ اللبد والبادی ۱۱ـ سراج وهاج، سپس رباعیات ومعمیات ، ۸۲۹ص ۲۱ س [ف. دکتر بیانی: ۲۱۰] .

23052 ـ **ملك** ۵۹۶۳: نستعلیق محمد فرزند مطهر فرزند یوسف عاصی نیشابوری در هرات، در **۸۲۹**. در «کلیات» او: قصیده، غزل، رباعی، مثنوی است. [رؤیت] .

23053 ـ **بادلیان** ۱۲۱ الیوت: همراه «دیوان امیرخسرو: 22966» مؤرخ **۸۳۹** و جز آن . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلمها : ۵۴۷] .

23054 ـ **مجلس** ۱۱۸۲: نوشتهٔ **۸۵۵**، دارای: بدایع الجمال (غزل پیرامن ۱۶۵۰ بیت) وقصیده و ترکیب ومخمس وهجویات ، وبازغزل برابر صنایع الکمال پیرامن ۵۰۰۰ بیت، زرین [ف.مجلس ۳: ۶۵۱] .

23055 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۳۲ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ درویش حافظ شیرازی **۸۵۸**، زرین، ۱۱۶ گ ۱۷ـ۱۸ س [مخطوطات ۱: ۱۶۵] .

23056 ـ **ملك** ۵۲۲۶: نستعلیق سدهٔ **۹**، دریك جنگ (۲۰۳پ ـ ۲۲۲ر) . غزلهای اوست [رؤیت] .

23057 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ ف) : نستعلیق خوش خلیفه صفر شاه. رجب **۹۲۷** زرین. کلیات اوست در متن: ۱ـ قصاید ۲ـ مفاتیح القلوب ۳ـ کمال نامه ۴ـ غزل ۵ـ شمع و شمسیه ۶ـ الرسالة الراجیه فی مقالة الوهاجیه ۷ـ مناظرهٔ شمس وسحاب ۸ـ سبع المثانی (همان رسالهٔ سراج وهاج) ۹ ـ رسالهٔ ثالث (همان مناظره اللبد و البادی) ۱۰ـ نوروز و گل. در هامش: ۱۱ـ روضة الانوار ۱۲ ـ قصاید ۱۳ـ گوهر نامه ۱۴ـ هما و همایون ـ امادر متن وهامش: ۱۵ ـ نیز غزل ، ترجیع ، قطعه، رباعی، معمیات ۱۶ـ ساقینامه ، نیز قصیده ۱۳۷۴ ص [ف. دکتر بیانی: ۲۱۲] .

23058 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۴۶۰: نوشتهٔ **۹۶۱**. [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷].

23059 ـ **ملك** ۴۷۵۱/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، پیرامن ۳۸۵۰ بیت به ترتیب تهجی [رؤیت] .

23060 ـ **رضوی** ۴۲۴ (۴۶۵۱): در «کلیات» مؤرخ **۱۰۴۵** او [ف . رضوی ۷ : ۴۱۲] .

23061 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۵۱۹: از آغاز سدهٔ **۱۲** ، گزیده‌ایست [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۱] .

23062 ـ **ملك** ۵۲۷۳: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، غزلهای اوست بنام «شوقیات»، ۱۲۸ گ ۱۲ س [رؤیت] .

23063 ـ **رضوی** ۴۲۳ (۴۶۵۰) : نستعلیق محمد فرزند عمران کرمانی، سدهٔ **۱۳** ، غزلهای اوست بنام «حضریات» از دیوان «صنایع الکمال» [ف. رضوی ۷: ۴۱۱] .

23064 ـ **سپهسالار** ۷۱۳۲: نسخ سدهٔ **۱۳** ، گزیده‌ایست از قصیده‌ها و رباعیهای او ، ۸۴ گ ۱۱ س [ف. سپهسالار ۴: ۴۹۱].

دیوان خواجه محمد کرمانی

محمد فرزند علی کرمانی.

23065ـ **مدینه**، عارف‌حکمة ۱۳۳ : تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۵] .

دیوان خورم

23066ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۶۰۰ I/۳۶۲۳ : سدهٔ **۱۳** [ف . دکتر محمدبشیرحسین ۱ :۱۱۶].

دیوان خیالی بخارایی

شاگرد خواجه عصمت ، در گذشته پیرامن ۸۵۰ .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۰۹ـ فرهنگ سخنوران: ۱۹۹ ـ ادبیات براون ۳: ۳۷۲ .

23067ـ **تبریز** ، ملی۳۶۷۷ :دریک مجموعهٔ مؤرخ رجب **۸۵۴** . [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۲] .

23068ـ**رضوی**۴۲۵ادبیات(۴۶۵۵): نستعلیق دو دانگ و خوش عبدالوهاب فرزند ابوالمکارم حجازی۲۲ع۱/**۹۸۴** زرین، ۱۶۱ غزل پیرامن هزار بیت است [ف . رضوی ۷ : ۴۱۳] .

23069ـ **دانشگاه** ۲۲۵/۳: نستعلیق نیمهٔیکم سدهٔ **۱۰** (گ۵۴ـ۷۷)، رویهم ۵۷۰ بیت غزل وقطعه‌دارد [ف . دانشگاه۲: ۲۴۲].

23070 ـ **رضوی** ۹۴۸/۴ ادبیات (۴۹۵۳): نستعلیق‌امام‌ویردی ساکن اصفهان، **۱۰۲۷**(ص۱۶۲ـ۲۳۳)پیرامن ۲۶۰۰ بیت‌غزل وقصیده است[ف. رضوی۷: ۷۷۴].

23071ـ **ملك** ۵۳۰۷/۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**(ص۶۴۵ـ۷۰۵ هامش) با ۲۹ دیوان ازدیگران، زرین، بادیباجه‌ای درسرگذشت او [رؤیت] .

23072ـ **سنا** ۱۱۹/۵ :سدهٔ**۱۲ـ۱۳**، تنها حرف دال‌است وآغاز افتاده [نسخه‌ها۶: ۴۴۵] .

23073ـ **دانشگاه** ۳۳۷۶/۱ :نستعلیق سدهٔ **۱۴**، غزل‌است‌به‌ترتیب تهجی (ص۱ـ۵۹) [ف.دانشگاه۱۱: ۲۳۷۵] .

23074ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶۵ ادب فارسی طلعت: تعلیق‌زیبا، بی‌تاریخ،زرین، ۸۷ گ۱۰س[مخطوطات ۱ :۱۶۵] .

دیوان خیالی

23075ـ **تبریز**، ملی ۲۸۵۹: نوشتهٔ **۱۰۰۷** [نسخه‌ها ۴ :۲۹۵] .

23076ـ **تبریز**،ملی۳۶۹۱: تاریخ‌یاد نشده. همراه‌بادیوانهای: کاتبی وعارفی، ارزنده وگرانبهااست [نسخه‌ها ۴ :۳۱۲].

23077ـ **بادلیان** ۳۲۹/۳ الیوت : (گ۴۵ـ۶۶).همراه«دیوان‌آذری:21277». **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۸۷۴ هست [فیلمها : ۵۴۵] .

د

دیوان دارا

بنگرید: ذریعه۹: ۳۱۲ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۰۱ .

23078 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۴۹۲ Or: نوشتهٔ **۱۲۳۶** [نسخه‌ها۴ : ۶۷۸].

دیوان داراشکوه

محمدداراشکوه، که یاد اودر « حسنات ـ العارفین: ۱۱۲۵» گذشت.

23079ـ **پاکستان،** موزهٔملی : تاریخ یاد نشده. دارای۱۳۳غزل ۲۸رباعی، ناقص.

23080ـ **پاکستان،** کتابخانهٔ عمومی: تاریخ یادنشده ، نسخهٔ‌کامل، این دونسخه پایهٔ چاپ‌آن بکوشش‌احمدنبی خان‌قرارگرفته‌است [راهنمای‌کتاب: ۲۸۰] .

دیوان دارای قاجار

عبدالله‌میرزا فرزند فتحعلی‌شاه، (۱۲۱۱ـ ۱۲۷۰) که‌روزگاری درازپیش ازمرگ‌وپس از مرگ‌پدرش فرمانروای‌خمسه‌وزنجان بوده‌است. از اودودیوان‌در دست‌هست: یکی‌دارای: قصیده، غزل، مثنوی ، قطعه، تك‌بیت، رباعی. دیگری دیوان مرثیه‌که‌بچاپ رسیده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۱۲ـفرهنگ سخنوران: ۲۰۱ـ مجمع‌الفصحا ۱: ۲۷ .

23081ـ **تهران،** ملی۳۰۵ـ ۳۰۶ : تحریری متوسط، **۱۲۳۱** باافزوده‌هایی‌گویادر ۱۲۵۹، دارای‌قصیده ومثنوی ورباعی و گلنامه وتك‌بیت، ۳۳۵ص۱۹ س[نسخه‌ها ۶: ۱۷۳] .

23082ـ **مجلس** ۲۴۲۶ : نستعلیق‌محمد رضا **۱۲۸۳** از روی‌نسخه‌ایکه‌برای فتحعلیشاه نوشته‌بود ، دارای: قصیده وغزل‌ومخمس‌ومثنوی وقطعه ورباعی وتك‌بیت‌رویهم‌نزدیك ۴۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۲۶] .

23083ـ **تهران،** ملی۲۵۲ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** دارای: قصیده وغزل وترجیع‌ومثنوی و رباعی وگلنامه وتك‌بیت[ف.ملی۱: ۲۵۱]

23084ـ **تهران،** سلطنتی ۳۱۴(۶۷۵ ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** . دارای: قصیده، غزل، یك مخمس، قطعه، رباعی، تك‌بیت، مرثیه، چند نوحه‌به ترکی ، زرین ، ۲۵۴ص۱۹س **آغاز:** ای‌نام‌توبخشنده بخشندهٔ جانها[ف دکتر بیانی: ۴۵۷] .

دیوان‌داعی انجدانی تفرشی

میرمحمدمؤمن‌فرزندجمال‌الدین، درگذشتهٔ ۱۱۵۵ .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۱۳ـفرهنگ‌سخنوران ۲۰۲ ـ مجمع‌الفصحا ۲: ۱۲۸ .

23085ـ **دانشگاه** ۲۵۹۹/۳ : نستعلیق باتاریخ **۱۱۶۲** (ص۱۰ دفتر) منظومه‌ای در جنگ‌نادرشاه بااشرف افغان و شکست افغانان درنیشابوروماده‌تاریخ‌مرگ‌اشرف۱۱۴۲رادارد (ص ۲۶ـ۱۴۲) این دیوان شاید ازداعی‌دیگر باشد [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۴۹].

دیوان داعی شیرازی

نظام‌الدین‌محمودفرزندحسن‌حسینی، واعظ شاه نعمت‌اللهی، ملقب‌به داعی‌الی‌الله، درگذشتهٔ در ۸۶۵ تا ۸۷۰ یاپس‌ازآن . نسخهٔ ۲۵۱۸ دانشگاه راپسرش بروزگارپدر ودرپنجاه وپنج سالگی اوبسال۸۶۵درسه‌بخش‌گردآورده (۱۲ کتاب) است: قدسیات، واردات، صادرات.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۱۴ـفرهنگ سخنوران: ۲۰۲ـ طرایق‌الحقایق۳: ۲۲ .

23086ـ **دانشگاه** ۲۵۱۸ : نسخ گویا روزگار سراینده ، باهفت سرلوح، نزدیك‌به‌ده هزار بیت‌دارد در۱۲کتاب : ۱ـدیباچهٔ منثور ۲ ـ واردات۳ـمقطعات۴ـ رباعیات۵ـعرایس (فتح‌الباب)۶ـسبعهٔ سیاره (قصاید)۷ـشعرهای عربی ومثنویها وذیل شاهنامه درستایش سلطان ابی‌العزعبدالله ۸ـ غزلها۹ـکان‌ملاحت به‌لهجهٔ شیرازی۱۰ ـ سه‌گفتارمثنوی‌بزبان‌شیرازی۱۱ـ سخن تازه(غزلها) ۱۲ ـ فیض‌مجدد (غزلها). این دیوان‌را پسرش در **۸۶۵** تدوین‌کرده‌است [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۱۰] .

23087ـ **تهران،** سلطنتی۳۱۱(۵۰۲

ف) : نسخ خوش، شوال **۸۷۲**، زرین. کلیات اوست با عنوانهای : واردات ، ملاحت ، فیض مجدد ، وغزل وقطعه و رباعی و تك بیت ، سه گفتار ، مثنوی در توحید ونعت به‌لهجهٔشیرازی، ترجیع ، قصیده (بنام سبعهٔسیاره) باز غزل... ۴۶۰ص ۱۹س[ف . دکتربیانی : ۲۵۸] .

23088ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۲(۵۰۳ ف): نستعلیق‌سلطانعلی(شیرازی) که‌جز سلطانعلی مشهدی است ، در **۸۷۶**، زرین، کلیات اوست: ۱ ـ دیباجهٔ نثری۲ـ دیوان قدسیات (غزل ، مناجات، نعوت) ۳ـ واردات (غزل ، قطعه ، رباعی، تك‌بیت)، ترجیعها(بنام‌عرایس‌الترصیع) قصاید (بنام سبعهٔ سیاره) ، قصیده‌ها وقطعه‌های عربی ، ملمعها ، مثنویها ۴ـصادرات (غزل ، قطعه، رباعی، تك‌بیت)۵ـ کان‌ملاحت(فهلویات، غزل ، ترجیع، ترکیب، قطعه) رسالهٔ راه‌روشن، رساله کلمات باقیه ۶ـ ستهٔ داعی ، ۶۱۴ ص ۱۵س [ف.دکتر بیانی : ۲۶۰] .

23089ـ **بادلیان** ۴۸الیوت: نستعلیق سلطان علی، ۱۶رجب **۸۷۹** ، ۳۹۱ گ ۱۰س. **فیلم** . آن در دانشگاه‌ش ۹۰۱ هست[فیلمها: ۹۱] .

23090ـ **مجلس** ۲/۱۰۹۶ : سدهٔ **۹**، (ص۲۵۲ـ۳۰۹)همراه «ستهٔ»او، زرین،دیوان بنام«قدسیات» است[ف.مجلس۳:۳۱۴] .

دیوان دانش

ملجاءالفقراء و ملاذالادباء دانش [پایان نسخه] . درذریعه ۹: ۳۱۵ـ ۳۱۷ و فرهنگ سخنوران: ۲۰۳ـ۲۰۵ از۲۶تن بااین‌تخلص نام برده شده است.

23091ـ **تهران**، ادبیات ۴/۱۲۰ج: شکسته‌نستعلیق میرزا ابراهیم ، شوال**۱۲۹۵**. غزلهاست‌به ترتیب تهجی . **آغاز:** ای‌سرمردم کشی‌مژگان خونریزتورا ـ هرطرف‌صدفتنه‌چشم فتنه‌انگیز تورا (۶۳پ‌ـ۱۱۳پ) [ف. ادبیات ۱: ۲۵۳] .

دیوان داود اصفهانی

میرزا داودفرزندعبدالله‌فرزند محمد شفیع مستوفی، متخلص به‌عشق(اصفهان۱۰۶۵ـ مشهد ۱۱۳۳) .که در ۱۱۰۹ به مقام تولیت آستانهٔ خراسان رسیده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۱۸ ـفرهنگ‌سخنوران: ۲۰۵ .

23092ـ **سپهسالار** ۲۵۶: نسخه‌گویا پاکنویس اصل‌است برخی جایهارا‌سفیدگذارده که‌تکمیل‌کند. دارای: دیباچه، قصیده، غزل ، سفرنامه، زبورالعاشقین، نمکدان دین، ترکیب بندی‌بترکی. زرین، ۳۱۹گ۱۵س[ف.سپهسالار ۲: ۵۹۷ و۴: ۴۹۱] .

دیوان داوری شیرازی

محمدفرزندمیرزاکوچك وصال، (۱۲۳۸ـ ۱۲۸۴). باپیشگفتارسعیدنفیسی درشیراز ۱۳۳۰ خ چاپ‌شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۱۹ـ فرهنگ سخنوران: ۲۰۵ـف . مشار: ۷۳۰ .

23093ـ **شیراز** ، دکتر وصال : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۲۹۱] .

23094ـ **مجلس** ۲۴۲۷: نستعلیق‌خوش علی‌روحانی**۱۳۱۱**، غزلهای‌اوست، ۱۱۰۰بیت [ف. مجلس۸: ۱۲۷].

23095 ـ **سنا** ۱۶۲: شکسته نستعلیق تاریخ‌یادنشده، انجام‌افتاده، قصیده‌هاست[نسخه‌ها ۶: ۴۶۲] .

23096ـ **تهران**، ملی ۱۲۱۰ فهرست نشده : تاریخ‌یادنشده، ۷۶۱ ص [نسخه‌ها ۱ : ۵۴] .

دیوان دبیر

23097ـ تبریز، ملی۲۶۸۸ : تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها۴: ۲۹۵].

دیوان درددهلوی

خواجه‌میر درد فرزند شاه محمد ناصر در گذشتهٔ ۱۱۹۵یا ۱۱۹۹ یا۱۲۰۲ که رباعیات خود رابخواهش برادرخودمیرمحمدی متخلص به اثر گردآورده است. (بنگرید : دیوان اثر : ۲۲۱۶).

23098ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۶۴ VI /pi۵۶۸(۵۷۷ ف): نستعلیق ۲۰مای ۱۸۶۰ م درلاهور. آغاز: زبس‌فیض‌سخن‌روشن کندهرجا بیانم را[ف. عبدالله۲: ۴۰۶].

23099ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۷۹ Api/VI ۲۷۳(۵۷۹ف) : نستعلیق ۷ جولای ۱۸۶۰م. آغاز: زبس‌فیض [ف.عبدالله ۲: ۴۰۷].

23100ـلاهور، پنجاب پبلك‌لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱درد: نستعلیق‌فقیرحسین‌ایمن‌آبادی، ۱۸ بساکه۱۹۱۷ب، ۱۳۲ گ ۱۰س[مخطوطات فارسیه، منظور احسن‌عباسی۱: ۴۹۷].

23101ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۶۳ VI/ppi۱۷۰۸ (۵۷۸ف) : نستعلیق بی‌تاریخ. آغاز: شد اوج آستانهٔ تو آسمان ما [ف. عبدالله۲: ۴۰۶].

23102ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴/ ۸۷۶: تاریخ‌یادنشده. تنهارباعیات اوست [ف. دکترمحمدبشیرحسین۱: ۱۳۸].

دیوان درکی قمی

ملادرکی، نصرآبادی(سدهٔ ۱۱) او رابه‌سن پیری دیده ومرگ‌او را درقم‌یادکرده‌است.

بنگرید: ذریعهٔ۹: ۳۲۱ـفرهنگ‌سخنوران ۲۰۷ـ نصرآبادی: ۲۶۷.

23103ـ ملك ۵۱۴۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز، وانجام‌افتاده. دارای: قصیده، ماده تاریخ، غزل، رویهم‌پیرامن ۶۵۰۰ بیت، ۲۴۸ گ ۱۴س [رؤیت].

دیوان درویش صابر

23104ـمجلس۱/ ۳۶۶۰فهرست‌نشده: سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۹۱۶ دردفتر(ص۱ـ۱۸) دو قصید ویك ترکیب‌بند است [نسخه‌ها۵: ۱۹۳].

دیوان درویش صفایی = صفایی

دیوان درویش هاشم = دیوان هاشم شیرازی

دیوان نظام دست غیب

میرزا نظام‌الملك‌فرزندامین‌الدین حسین، ازسادات‌شیراز، درگذشتهٔ۱۰۲۹. پس‌ازمرگش سرایندگان‌آن‌روزه‌گردآمده وازابوحیان‌طبیب شیرازی متخلص به‌مالی‌خواستندکه دیوان اورا گردآورد، واودر ۱۰۳۰ آغاز بدان کرد و دیباجه‌ای ازخود برای‌آن‌ساخت.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۰۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰۸ـ تذکرهٔ نصر آبادی: ۲۷۱.

23105 ـ تهران، سلطنتی ۱/ ۶۵۰ (۷۳۴ف): نستعلیق‌خوش‌عبدالرشید، سدهٔ۱۱، زرین. گزیدهٔ دیوان اوست. آغاز: بی‌تاب دلم گویدپندی‌ـ افتاده چوتاب درکمندی [ف.دکتر بیانی: ۵۷۴].

23106 ـ رضوی ۱/ ۹۳۲ ادبیات (۴۷۷۲) : نستعلیق‌خوش ولی‌مغلوط، نیمهٔسدهٔ ۱۱، بادیباچه‌ای ازابوحیان، زرین، دارای‌قصیده وغزل ورباعی، افتادگیهایی‌دارد، ۱۳۵ص[ف. رضوی ۷: ۷۴۳].

23107ـ دانشگاه ۴۶۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** با آرایشها و رویه روغنی، غزل است به ترتیب تهجی، ۸۲ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۶] .

23108ـ مجلس ۲/۳۰۳۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱**، ضمن مجموعه ۵ دیوان [نسخه‌ها ۵: ۱۸۸] .

23109ـ مجلس ۳/۳۴۲۸ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱**، قصایدی از اوست [نسخه‌ها ۵: ۱۹۰] .

23100ـ تهران، ملی ۶۶۲ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده، دارای قصیده و غزل، ۷۸ گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۲۶۴] .

23111ـ ملك ۲/۵۱۴۸: نستعلیق بد **۱۲۳۴**، آغاز افتاده (۴۳ر ـ ۹۲ پ) ۱۲ س [رؤیت] .

23112ـ مشهد، فرخ ۳۱۴: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۹۲] .

دیوان دست غیب

سید محمد صادق حسینی، قاضی القضاة شیراز از سدهٔ یازدهم و پسر عموی نظام الدین دست غیب.

دیوان دشت بیاضی = دیوان ولی دشت . . .

دیوان دشتی

محمد خان فرزند حاج خان (۱۲۴۶ ـ ۱۲۹۸ یا ۱۲۹۹) . دیوان او یکبار بکوشش خادم همدانی و بار دیگر آیت قزوینی گردآوری شده، و با پیشگفتار آیت در بمبئی بسال ۱۳۱۹ چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۲۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۰۹ ـ ف. مشار : ۷۳۱

23113ـ مجلس ۹۸۲: شکسته نستعلیق بسیار خوب **۱۲۷۰**، با دیباجهٔ نثری از عبدالرحیم همدانی متخلص به خادم، زرین، دارای: قصیده، غزل، ترجیع، مرثیه، مطایبات، سپس ملحقات که سرودههایی است از شانزده تن سرایندگان روزگار سرایندهٔ دیوان، ۱۰۸ گ ۱۱ س [ف. مجلس ۳: ۲۷۹] .

23114ـ مجلس ۹۸۳: نستعلیق خوب **۱۲۸۷**، با دیباجهٔ نثری از سراینده و دیباجه‌ای از محمد حسین قزوینی متخلص به آیت، زرین. دارای: قصیده، مرثیه، غزل، قطعه، رباعی. رویهم پیرامن ۲۶۰۰ بیت، ۱۶۲ گ ۱۹ س [ف. مجلس ۳: ۲۸۰] .

23115ـ دانشگاه ۲۵۶۴: نستعلیق علی اکبر فرزند فتحعلی نازك کار شیرازی خردوجی ۲۶ محرم **۱۳۰۲** برای خان محمد حسن خان، زرین، دارای: قصیده، دوازده بند، غزل، قطعه ۱۹۴ گ [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۵۵] .

23116ـ مجلس ۲۴۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دارای: قصیده، دوازده بند، مرثیه، غزل، رباعی. رویهم ۲۶۰۰ بیت، ۲۰۰ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۸: ۱۲۸] .

23117ـ تبریز، ملی ۲۸۶۵: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۵] .

دیوان دعوی قمی

رکن الدین محمد فرزند سعد فرزند هبة الله فرزند دعویدار، از سرایندگان نیمهٔ دوم سدهٔ ششم و آغاز سدهٔ هفتم .

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۲۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۱۰ .

23118 ـ رضوی ۳/۹۶۵ ادبیات (۴۹۵۵): صدرالدین محمد فرزند جعفر علی معمار سپاهانی، **۱۰۳۹-۱۰۴۱**، ۳۵۰۰ بیت با سرگذشت سراینده [ف. رضوی ۷: ۸۱۳] .

دیوان دلبر بروجردی

افراسیاب، دلبرعلی، زنده در ۱۲۸۰، و شاگرد حاج‌ملاعلی، که بفارسی‌وعربی و ترکی ولری‌می‌سروده است. درذریعه۹: ۳۲۸و فرهنگ سخنوران: ۲۱۱ ازاو یادنشده است.

23119ـ **دانشگاه۴۱۵۲**: نستعلیق‌خود سراینده‌پیش از **۱۲۸۰**، باچهارمجلس‌تصویر وهفت‌سرلوح زرین، دارای: چندساقینامه‌وغزل وترجیع مخمس ازالف‌تایاء ورباعی و بندی در ۲۹حرف بترکی ولری وعربی وفارسی، ودرص ۳۲ آمده: هذاکتاب‌تنبیه‌الغافلین‌وواجب‌السالکین گفته فقیر افراسیاب بمظهر حقیقت دلبرعلی، ۳۶۷ص ۹س [ف. دانشگاه۱۳: ۳۱۲۱].

دیوان دلشاد پسروری

دل‌محمد، سدهٔ دوازدهم (پسرورشهری است درپاکستان).

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۲۱۰.

23120ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۵۱۴Spi/Vl۱۱۹: نستعلیق بی‌تاریخ. **آغاز**: ازحال دل بیار نویسم مقاله را [ف. عبدالله۲: ۵۶۵]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمدبشیرحسین۱: ۱۱۶].

دیوان دوست

از سراینده‌ای باتخلص دوست، پیرو گروه شیخی وازدوستاران‌حاجی‌محمدکریم خان، سدهٔ ۱۳-۱۴.

23121ـ **دانشگاه۳/۳۲۳۷**: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۳۲۳-۳۴۶) نزدیك به ۳۵۰ بیت غزل است به ترتیب‌تهجی، وسپس ترجیع بند، همراه «دیوان» رحیم‌کرمانی [ف. دانشگاه۱۱: ۲۱۹۳].

دیوان دولت‌قاجار

محمدعلی‌میرزافرزندفتحعلی‌شاه، دولتشاه (۱۲۰۳-۱۲۳۷). دیوان اورا یکبار میرزا صادق متخلص به‌ناطق‌در۱۲۲۸گرد آورده‌است. در تهران۱۳۲۰چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۳۱-۳۳۲ـ فرهنگ سخنوران: ۲۱۳ـ ف. مشار: ۷۳۱.

23122 ـ **مشهد**، فرخ ۲۲: نوشتهٔ **۱۲۳۶** (روزگار سراینده)، زرین [نسخه‌ها ۳: ۸۹].

23123ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۶۳: نستعلیق‌حمزهٔ فرزندرستم‌خان، ذیقعدهٔ**۱۲۴۹**، جنگ شعرهای او و عبدالرحمان پاشا است [رؤیت].

23124ـ**مجلس** ۱۱۸۸: نستعلیق‌خوب نصیرالخطاطین، نیمهٔ‌یکم‌سدهٔ**۱۳** بروزگارسراینده، بادیباچهٔ میرزاصادق متخلص به‌ناطق. دارای: مثنوی‌گلچهر واورنگ، قصیده، ترجیع، پیرامن ۹۰۰ بیت. از میان افتاده [ف. مجلس ۳: ۶۷۳].

23125ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۰: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، پایان‌افتاده [نسخه‌ها ۳: ۷۶].

23126ـ **دانشگاه۳۴۰۷**: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، سرلوح‌بزر، انجام‌افتاده، دارای: غزل وقصیده ورباعی‌نزدیك به ۴۰۰۰ بیت واندی، با دیباچهٔ نثری [ف.دانشگاه۱۱: ۲۴۱۴].

23127ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۶۷: نستعلیق‌زیبای سدهٔ**۱۳**، آغاز و انجام افتاده، ۱۴۹گ [ف.خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

23128ـ **مجلس** ۸۶۷۴فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، **آغاز**: چوریزی ازلب‌لعل شکر فشان گوهر [رؤیت].

دیوان دهخدا

23129ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۳۸: گویا بخامهٔ سراینده [رؤیت].

دیوان دیارام

23130ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۷۲ pi/VI ۳۳۴۱ (۵۸۳ ف) : نستعلیق بی‌تاریخ. آغاز: اولا سجده میکنم بخدا ـ که بحکمش ظهور ارض وسما [ف. عبدالله۲: ۴۰۹].

دیوان دیدهٔ ترکمان

نواب اعز خان بهادر خان ترك جنگ ، مغول ، درگذشته پیرامن ۱۱۶۰. یادداشتهایی از او با تاریخ۱۱۴۴ـ۱۱۵۱ بر نسخهٔ سلطنتی هست .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۲۱۳.

23131ـ تهران، سلطنتی ۳۱۳ (۶۴۳ ف): نستعلیق وشکسته نستعلیق، برخی سروده‌ها به‌خامهٔ سراینده نیمه‌یکم سدهٔ **۱۲**، کلیات اوست: ۱ ـ دیوان (غزل، مخمس ، رباعی، تك بیت ، مثنوی) ۲ـ رسالهٔ محفل شوق به‌نثر ۳ ـ سفینهٔ نظم و نثر ۴ـ رساله درکیفیت دستگاه راك، زرین، ۱۰۶۲ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی: ۴۱۸].

دیوان دیوانهٔ مشهدی

محمدقاسم ، درگذشته پس از ۱۱۳۶ [میر عثمان علی] شاگرد صایب (م۱۰۷۷) .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۳۵ـ فرهنگ سخنوران: ۴۶۴ .

23132ـ آصفیه ۹۶۹ دیوان: نوشته پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه۴: ۲۹۰] .

ذ

دیوان ذاتی

ناشناخته . درذریعه۹ : ۳۳۷ و فرهنگ سخنوران : ۲۱۵ ازسه‌تن بااین تخلص یادشده است .

23133ـ مدینه، عارف حکمت ۷۸ : ۱۲۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۵] .

دیوان ذره

محمدفرزندمحمدشفیع حسینی، ضمن جنگی از او [دانش‌پژوه] شایدمیرزا محمدسمیع فرزند حکیم محمد شفیع ، ذرهٔ اکبر آبـادی از سدهٔ سیزدهم باشد .

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۲۱۶.

23134 ـ دانشگاه ۲۸۷۰ : نستعلیق سراینده سدهٔ **۱۳** درجنگی ازاو (ص۵، ۶، ۱۳، ۱۶، ۴۳، ۵۰، ۲۶، ۱۵۰، ۱۹۳) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۱۵] .

دیوان ذره

عابدسلطان ، ازسرایندگان سدهٔ ۱۲ـ۱۳.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۳۸.

23135 ـ ملك ۴۸۳۳/۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴** (۱۳۴ر ـ ۱۵۶پ) ، غزلهاییست به ترتیب تهجی ، قصیده ، رباعی [رؤیت] .

23136ـ ملك ۵۵۶۲: بخامهٔ سراینده بگواهی اسماعیل خان باشی، **۱۳۰۲** ، ۲۰۲گ ۱۵س [رؤیت] .

دیوان ذره

23137 ـ تبریز، ملی ۲۷۵۱: تاریخ و نشانی دیگر یادنشده [نسخه‌ها۴: ۲۹۶] .

دیوان ذکایی شعبانی

درذریعه و فرهنگ سخنوران بنام این سراینده برنخوردم .

23138ـ مدینه، عارف حکمة ۲۲۶: نوشتهٔ **۱۲۲۷**، ۳۸گ، دیوان فارسی اوست، گویا

به‌ترکی نیزدیوانی‌دارد. [نسخه‌ها ۵: ۴۸۹]

دیوان ذوالفقار شیروانی

سیدقوام‌الدین‌حسین‌فرزندصدرالدین‌علی، استادالشعراء، که‌درسروده‌های‌خودبه‌قوام‌شیروانی وذوالفقار تخلص‌می‌کرده‌است، درگذشتهٔ ۶۷۹. دیوان او بکوشش‌ادوارد.م‌درلندن‌بسال ۱۹۳۴م چاپ افست شده است .

بنگرید : ذریعه۹: ۳۳۹ـ مجمع‌الفصحاء ۱: ۲۱۹ـ ف.مشار: ۷۳۲.

23139ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۷۷۷: نوشتهٔ **۷۵۴** . همین نسخه‌چاپ افست‌شده است [ذریعه۹ : ۳۴۰ ـ نسخه‌ها۴: ۶۷۸] .

23140ـ **ملك**۵۲۸۳: نستعلیق بدآدینهٔ ۲۵ ع ۱/ **۱۲۲۶** در تبریز . دارای : قصیده، ترکیب ، قطعه، رباعی،۲۳۲گ۱۶س[رؤیت].

دیوان‌ذوالقدر = دیوان‌سلیم

دیوان ذوقی بلگرامی

ناشناخته.ماواحد بلگرامی‌تتوی‌درگذشتهٔ ۱۱۳۴ را میشناسیم‌که تخلص‌دیگرش‌ذوقی‌و نام اوعبدالواحد است .

بنگرید:ذریعه۹: ۱۲۴۶(واحد)ـفرهنگ سخنوران : ۲۱۷ (ذوقی).

23141ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۶۸۲/۲۳۶۳ : نـوشتهٔ ۱۸ محرم **۱۲۶۲** (۱۸۴۶م) نسخه‌بنام«شکرستان‌خیال» است [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱: ۱۴۸].

ر

دیوان راجاقتال حسینی

سید یوسف‌فرزندعلی‌فرزند محمد حسینی دهلوی‌دولت‌آبادی، معروف‌به‌سیدراجاوراجوی قتال، پدرسیدگیسو دراز(نگارندهٔ آداب سلوك: ۱۰۱۱)،درگذشتهٔ ۵ شوال۷۳۱. تحفة‌النصایح اوبسال۱۲۸۳درهند چاپ شده است.

بنگرید : مؤلفین مشار ۶ : ۸۸۷ .

23142ـ **آصفیه** ۳۲۹دیوان : نوشتهٔ ۱۱۵۰ فصلی (= **۱۱۵۷**) ، ۳۸ص۱۵ س ، باتخلص‌راجا [ف. آصفیه۱: ۵۶۳] .

23143ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۱/۱۲۵۱/۴۳۰۴ : شیخ‌محمد جعفر، ۱۰ رجب ۱۱(؟)انجام دوغزل افتاده[ف.دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۱۸].

23144ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف۲۳۶: نوشتهٔ قمرالدین، تاریخ یاد نشده، ۳۰ص [مخطوطات، سرفرازعلی :۶۹] .

23145ـ **پاکستان** ، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق ف ۱۲ : تاریخ‌یادنشده ، ۵۰۶ ص.

32146ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ۱۷: تاریخ‌یادنشده، ۱۰۰ص[مخطوطات، سرفرازعلی:۶۹] .

دیوان راجه

23147ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۵۳ دیوان (۱۲۲۷) : شکستهٔ **۱۱۵۱**[ف. بنگال: ۱۰۸].

دیوان راجی

بنگرید:ذریعه۹: ۳۴۵ـفرهنگ سخنوران: ۲۱۹ .

23148ـ**دانشگاه**۱۶/ ۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**(ص۷۵۳-۷۶۱) زدین‌غزل‌است.
آغاز: بیادزلف زنجیرت دلی‌دیوانه میخواهم‌

بدورشمع قدت خویش‌را پروانه میخواهم [ف. دانشگاه۱۱ : ۲۴۹۶] .

دیوان راز شیرازی

میرزا ابوالقاسم ذهبی ، نگارندهٔ « تباشیر الحکمه : ۱۰۷۲» وجزآن .

23149ـ موزهٔ بریتانیا ۹۸۵۷/۲ Or : نوشتهٔ **۱۲۷۷** درفهرست‌آمده: منتخبات دیوان راز شیرازی. [نسخه‌ها۴: ۶۷۹] .

23150ـ رضوی ۴۲۶ ادبیات(۴۹۸۲): نسخ اواخر سدهٔ **۱۳**، ۱۰۸ گ۱۷س[ف. رضوی ۴۱۴:۷] .

دیوان راضی کشمیری

احسن‌الله‌خان‌ملقب به‌فصاحت خان، زنده‌در ۱۱۱۲ .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۴۸ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۰ .

23151ـ بنگال، ایشیاتك ۵۴ دیوان (۸۵۲) : نستعلیق **۱۱۸۴** [ف . بنگال : ۱۰۸] .

دیوان راغب پاشا

که بفارسی وترکی میسروده است.

23152ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۱۸۲: سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۵] .

دیوان رافع

رفیع‌الدین. زنده در۱۰۷۸ـ ۱۰۹۰.

23153ـ عبدالحسین بیات: درجنگ گردآوری خود سراینده **۱۰۷۸ ـ ۱۰۹۰** ، قصیدهایست(ص۱۷۳) و(ص۱۹۳) و(ص۲۲۱) [نسخه‌ها ۶ : ۱۱۲].

دیوان رافعی = دیوان محیی

دیوان راقم

23154ـ مدینه، عارف حکمت ۸۷ : ۲۴۵گ[نسخه‌ها ۵: ۴۸۵] .

دیوان راقم مشهدی

میرزاسعدالدین‌محمد فرزندخواجه غیاث الدین ، به‌هندنزد اسلام‌خان‌مشهدی‌شاهجهانی رفته، سپس برگشته وزیرشاه سلیمان(۱۰۷۷ـ ۱۱۰۵) برای هرات وآنگاه‌همهٔ خراسان شده، و در ۱۱۰۰ درگذشته است . منتخب قصاید او چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۵۱ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۲ـ ف. مشار: ۷۳۲.

23155ـ تهران، ادبیات۸۵د: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین، آغاز وانجام‌افتاده، غزل‌است ودرپایان بندی‌به‌نثردرستایش‌شاه‌سلیمان‌صفوی، بادیباجه‌ای درسرگذشت سراینده، ۳۴۰گ۱۴ س[ف. ادبیات ۱: ۲۵۴].

23156ـ دانشگاه ۴۵۳۱ : نستعلیق محمدسعیدفرزندمحمد قلی جلالی منشی دیوان اعلی، ۱۵ع **۱۱۰۳/۱**، زرین ، با دیباچه بنام شاه سلیمان صفوی وغزل به‌ترتیب‌تهجی، نزدیك به۴۵۰۰ بیت، ۱۶۸ گ۱۴س[ف. دانشگاه۱۳: ۳۴۸۰] .

23157ـ ملك ۵۲۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز دردیباجه افتاده، غزل‌است به‌ترتیب تهجی[رؤیت] .

23158ـ تهران، ادبیات۸۰ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغازافتاده، ۲۴۳گ۱۵س[ف. ادبیات ۱: ۲۵۴] .

23159ـ استانبول، طوپقپوسرای H.۸۶۵: پیرامن‌سدهٔ **۱۳**، آغاز: یامن بداجمالك مابدا، ۳۷۹گ۱۵س[ف. فهمی‌ادهم۱: ۲۹۱].

23160ـ مجلس ۲۴۸۰/۳ فهرست

نشده : نوشتهٔ ۱۳۱۹ (ص۱–۲۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷] .

23161 ـ قاهره، دارالکتب ۵۶م ادب فارسی: تعلیق زیبا، بی تاریخ، زرین، [مخطوطات ۱۶۵:۱] .

23162 ـ بنگال، ایشیاتك ۵۵ دیوان (۴۷۸): شکسته ، تاریخ یاده نشده ، ناقص [ف. بنگال : ۱۰۸] .

23163 ـ مجلس ۸۳۷۱ فهرست نشده : [رؤیت] .

دیوان رایج سیالکوتی

میرمحمدعلی فرزند میر دوست محمد، متخلص به صانع، درگذشتهٔ ۱ع۲/۱۱۵۰ (= رفت رایج بعالم باقی) .

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۵۳ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۳ .

23164 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۸۱۰ pi/VI۲۳۹ (۵۷۰ ف): نستعلیق تاریخ یادنشده . **آغاز:** یارب از لطف سخن مقبول سرمدکن مرا ـ یك قلم حمد خود و نعت محمد کن مرا [ف. عبدالله ۲: ۴۰۰] .

دیوان رایض ساوجی

23165 ـ دانشگاه ۳۱۱۷: در جنگ ازسدهٔ ۱۴. دارای: قصیده، مثنوی، محبت نامه، قصیده ، ترجمهٔ خطبهٔ شقشقیه به نظم . آغاز : این بهار است ویا شعشعهٔ طلعت یار ـ مشك تاتار ویا نکهت گیسوی نگار [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۷۲] .

دیوان ربیع گرگانی

بروزگار مظفرالدین میرزا ولیعهد، زنده در ۱۳۰۳ .

بنگرید : ذریعه ۹: ۳۵۵ .

23166 ـ ملك ۵۴۱۲ (۶۴۱۲): شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳–۱۴ ، دارای: قصیده درستایش سران روزگار ، غزل، سروده‌هایی به لهجهٔ مردم گرگان ، هجو پیرامن سه هزار بیت بدون ترتیب، ۱۷۴ گ ۱۵ س [رؤیت] .

دیوان رحمت

از رحمت فرزند صوفی عظیم سفدرانی ! که گویا بخارایی وازمتاخرانست، شعرهایی سست وعامیانه گفته است [گلچین معانی] .

23167 ـ رضوی ۴۲۷ ادبیات (۸۸۰۶) : نستعلیق بد سدهٔ ۱۴، ۴۲ گ [ف. رضوی ۷ : ۳۱۵] .

دیوان رحمت‌الله

رحمت‌الله حروفی

23168 ـ استانبول، طوپقپوسرای ۳۱۹. H : به ترتیب تهجی، **آغاز:** باء بسم آه سخن گویم درمبدا ـ که ب هردوجهان بود همجو الف یکتا ، ۹۸ گ ۱۴ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۸۰] .

دیوان رحمت شیرازی

حاج میرسیدعلی مجتهد فرزند عباس کازرونی متخلص به رحمت (۱۲۷۷–۱۳۴۳) که در حافظیهٔ شیراز بخاك سپرده شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۵۶ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۵ .

23169 ـ دانشگاه ۴۵۹۵ : شکسته نستعلیق ۱۳۳۲ ، درستایش امامان است وچند غزل بفارسی وعربی، ۱۶ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۲۵] .

دیوان رحیم کرمانی

رحیم فرزند کریم خان قاجار ، که یاد اودر

«بدیعیه : ۸۹۷» گذشت .

23170ـ **ملك۲/۵۶۸۷** : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، همراه با « باقیات الصالحات » او [رؤیت] .

23171ـ **دانشگاه۲/۳۲۳۷**: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۱۲۸ ـ ۳۲۲) بدنبال «باقیات الصالحات» او ، ۴۸۳۰ بیت دارد[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۹۳] .

دیوان رزمی

گورگین بیگ فرزند سیاوش سلطان ازسدهٔ یازدهم[ذریعه] . درنسخهٔ ملك محمدیوسف رزمی و بادوتخلص رزمی ورزمی رومی است.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۵۷ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۶ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۴۳ .

23172ـ **ملك۵۰۷۶** : نستعلیق سدهٔ **۱۱** غزلیات اوست بترتیب تهجی ورباعیات پیرامن ۸۰۰ بیت سپس قصایدی پراکنده ازاو بنامهای سرالحق، غرایب النوائب ، حقایق الاحوال است، ومثنوی معالی ومظاهر [رؤیت] .

23173ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۵۷ دیوان (۶۰۳) : نستعلیق، تاریخ یادنشده، درفهرست تنها تخلص رزمی یادشده است [ف. بنگال: ۱۰۹].

دیوان رستم الحکما

سیدمحمد هاشم موسوی صفوی ، زنده در ۱۲۴۹ . که سرگذشت او و نیاکانش درپایان نسخهٔ ۴۹۷ ملی دیوانش آمده ، که گویا از نوادگان صفویه بوده وخاندانش ازبزرگان کشور باشند.

(بنگرید: شمس الانوار : ۱۶۳۹)

23174ـ **تهران**، ملی۴۹۷: نبشتهٔ **۱۲۴۹** شاید از خود سراینده ، برای محمد میرزا حاکم اصفهان ، عنوان سرخ ، دیوان دارای : قصیده وغزل بادیباچه وخاتمه‌ای به نثر، ۳۸۴ گ ۱۱ س[ف. ملی۱: ۴۷۵].

دیوان رشیدای عباسی

که یاد اودر «کلیات: ۱۸۵۸» گذشت.

23175ـ **ملك۸/۵۲۶۶**: نستعلیق سدهٔ **۱۱** در«کلیات» او (۲۲۵ر ـ ۲۵۱پ) با ماده تاریخهایی از ۱۰۳۸ـ۱۰۴۲ ، تاریخ آمدن ندرمحمدخان ۱۰۵۶، تاریخ چهلستون ونقش جهان ۱۰۵۷ ، مذمت اسب، ترجیع، ترکیب، مسدس، رباعی [رؤیت] .

دیوان رشیدالدین = دیوان وطواط

دیوان رضا سبزواری

سیدشرف الدین رضای سبزواری عریضی ، ازوزیران خواجه علی مؤید سربدار بروزگار شاهرخ (۸۰۷ـ۸۵۰)، کشته بدست موکلان امیر باباحسن قوچین در۸۵۶ . به رضا تخلص میکرده است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۳۶۵ (رضا) و ۵۱۲ (شرف الدین) ـ فرهنگ سخنوران : ۲۳۱ ـ نسخه‌ها ۶: ۷۰ .

23176ـ **عبدالحسین بیات** ۴ مج : باتاریخ **۸۳۴** دردفتر (ص۶۱ـ۱۷۱)، دارای قصیده ورباعی ، آغاز افتاده : ما وعشق و باده و امید لطفش عاقبت [نسخه‌ها ۶: ۷۰] .

دیوان رضوان

23177ـ **دانشگاه۲/۴۴۰۶**: نستعلیق خودسراینده (ص۹ـ۲۴) دارای : قصیده وغزل وپاسخ نامه میرزاحسین خان سرهنگ[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۶۷] .

23178ـ **دانشگاه ۳۱۸۵**: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، غزل است به ترتیب تهجی نزدیك به ۱۴۰۰ بیت، آغاز درحرف الف افتاده: رضوان

توخمش باش که بروحدت ذاتش. در آن ازسبزواری ومرید خودشهاب‌الدین یادکرده [ف. دانشگاه ۱۱:۲۱۴۴] .

دیوان رضوان نائینی

میرزامحمدرضاطباطبایی‌قاضی‌نور (۱۲۹۰–۱۳۵۰) ازآزادیخواهان صدر مشروطیت و ونمایندهٔ انجمن ایالتی اصفهان وناشر روزنامهٔ تیاترکه باتعطیل مجلس اول‌از میان رفت .

بنگرید : ذریعه۹ : ۳۷۰– پیشگفتار جلد۴ فهرست رضوی: یب .

23179–**رضوی**۴۲۹ادبیات(۴۶۵۹): نستعلیق‌خودسراینده**۱۳۰۷**قصیده وغزل‌اوست، ۳۵گ [ف. رضوی۷:۴۱۶] .

23180–**رضوی**۲۵۲(۴۵۱۴):شکسته نستعلیق‌خود سراینده ازسدهٔ **۱۴**. دریك جنگ همراه شعرهایی ازدیگران، ۸۰ گ[ف. رضوی ۷:۲۸۶] .

دیوان رضوی

محمدرفیع حسینی طباطبایی تبریزی ، مدعو به نظام‌العلماء .

23181– **تهران**،ملی۱/۴۸۸ف: نسخ خوش **۱۳۰۲** ، این دیوان را در عرض راه از تهران‌به‌خراسان‌در۱۳۰۱سروده‌است، (ص۱–۵۳)دارای:دیباجه‌به‌نثر،غزل،قطعه[نسخه‌ها۶: ۲۱۴– ف. ملی۱:۴۶۸].

23182– **تهران**، ادبیات ۲/۱۵۲ج: نسخ‌پایان‌صفر**۱۳۰۳**(۱۸پ–۵۵ر)[ف. ادبیات ۱:۲۵۵] .

23183–**دانشگاه** ۴۲۴۶: نسخ‌سدهٔ**۱۴** ۷۲گ۱۲س[ف. دانشگاه۱۳:۳۲۱۸].

دیوان رضی

23184 – **قاهره** ، دارالکتب ۱۳۱ م ادب‌فارسی: تعلیق‌میرزامحمدفرزندمحمدمحسن تبریزی ، محرم**۱۰۷۱**، **آغاز:** آلهی سوختم بیغم آلهی، ۲۷۰گ ۱۶ س[مخطوطات ۱ : ۱۶۶] .

23185– **بنگال**، آسیایی۱۴/a۵۷۳ (۱۰) : نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۵۰] .

23186 – **مدینه**، عارف حکمة ۷۹ : [نسخه‌ها۵: ۴۸۶] .

دیوان رضی ارتیمانی

میرزا رضی از مردمان ارتیمان از توابع همدان ، ازروزگار شاه‌عباس‌یکم(۹۸۵–۹۹۶) پدرمیرزا ابراهیم ادهم.

بنگرید:ذریعه۹: ۳۷۱–فرهنگ‌سخنوران: ۲۳۳ .

23187–**سنا**۱۰/۳۰۴: نستعلیق باتاریخ ۴ شوال،سدهٔ **۱۲–۱۱**، ازآن دکتربیانی بوده است[نسخه‌ها ۱:۱۶ و۶:۵۲۶] .

23188 – **دانشگاه** ۲۴۶۵/۴۸ : در جنگ نوشتهٔ **۱۱۰۴**، ساقینامه است و جز آن (گ۱۳۵ – ۱۵۷) [ف. دانشگاه۹:۱۲۱۷].

23189–**دانشگاه**۱۲/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ**۱۲**،ساقینامه‌وچندقصیده‌است(ص۱۲۶)[ف. دانشگاه۹:۱۲۴۲] .

23190– **موزهٔ بریتانیا**Or۹۰۵۰: نوشتهٔ **۱۲۴۱**. [نسخه‌ها۴ :۶۷۷] .

23191– **ملك** ۴۵۸۶:سدهٔ**۱۳** [ذریعه ۹:۳۷۱] .

دیوان رضی نیشابوری

رضی‌الدین‌خشاب، ستایشگرارسلان‌فرزند طغرل سلجوقی، درگذشتهٔ ۵۹۸ .

بنگرید:ذریعه۹: ۳۷۳–فرهنگ سخنوران: ۲۳۴ .

23192 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۳/۴ (۶۹۹ف) : همراه «دیوان سیف اسفرانگی» و جز آن ازسدهٔ **۱۰** [ف. دکتر بیانی: ۴۹۱].

23193ـ **تهران**، ادبیات۱۵۶حکمت: شکسته نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۰۰۷** در دفتر [ف. ادبیات ۲:۱۱] .

23194ـ **دانشگاه**۲۵۸۹۵: نستعلیق محمد صالح کاشی، ۶شعبان **۱۰۱۵** (ص۱ـ۱۱۵متن و هامش) **آغاز:** لفظم گهر فشان شد طبعم لطیفه یاب [ف. دانشگاه۹: ۱۳۹۳] .

23195ـ **مجلس**۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۴۳۰ بیت درجنگ[ف. مجلس۱۷: ۳۵۵].

23196ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری: نستعلیق، تاریخ یادنشده ، ۹۹گ۱۹س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۷۳هست [فیلمها: ۹۱].

23197ـ **پاریس** S.P.۷۹۱ : **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۳۲۲و۲۶۲۸هست [فیلمها: ۵۹۴ و ۹۱] .

دیوان رفیع الدین

23198ـ **تهران** ، ملی ۱۳۱/۶ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۶۴ـ۱۷۸) **آغاز:** نظام حال بدیدست دین ودینی راـ هزارشکر کنم لطف حق تعالی را [ف. ملی۱: ۱۲۳] .

دیوان رفیع الدین لنبانی

از سرایندگان سدهٔ ششم اصفهان، برخی نام او را مسعود و برخی عبدالعزیز فرزند مسعود و مرگ او را۶۳۹ یادکرده‌اند . رکن‌الدین مسعودفرزند صاعدقاضی اصفهان کشته‌در۶۱۹را ستایش کرده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۷۹ـ فرهنگ سخنوران ۲۳۶ .

23199 ـ **چستربیتی** ۱۰۳/۸ : در دفتری نوشتهٔ **۶۹۹** [ف. چستربیتی ۱: ۴]**فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۶۵ هست [فیلمها : ۶۳۰] .

23200ـ**مجلس**۹۸۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** دارای : قصیده، غزل ، رباعی، پیرامن ۱۳۰۰ بیت، زرین، ۴۸گ ۱۵ بیت [ف . مجلس ۳ : ۲۸۵] .

23201ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۰۴ـ۳۳۵ جنگ) ۱۱۳۶ بیت است [ف. مجلس۸ : ۱۳] .

23202ـ**حکیم اوغلو علی پاشا** ۱۰/ ۶۶۹: همراه «دیوان ابوالفرج: 21417» وجز آن . **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۱۷۰ هست [فیلمها : ۴۲۱].

دیوان رفیعی

ونباید میرزا رفیع الدین حیدر معمایی طباطبایی کاشانی باشدکه‌در۹۹۹ به‌هندرفته و نزد اکبرشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) جای یافته‌ودر۱۰۳۲ یا ۱۰۲۵ درگذشته‌است[دانش‌پژوه].

بنگرید: ذریعه۹: ۳۸۰ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۶ .

23203ـ **تهران**، پزشکی۱۸/۲۳۸: سدهٔ**۹** (۳۶۱ـ۳۶۸). دارای: قصیده در ستایش پیرجمال عراقی(م۸۷۹) وخواجه‌عماد نورکمال و خواجه‌ناصرالدین‌عبداه شیرازی [نسخه‌ها۳: ۳۳۲] .

دیوان رفیق

23204 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۹۲ Or : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها۴: ۶۸۰] .

دیوان رفیق اصفهانی

ملاحسین سبزی فروش، درگذشتهٔ ۱۲۱۲ دراصفهان، بخاك سپرده درنجف.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۸۱ـ فرهنگ سخنوران: ۲۳۷ .

23205ـ **دانشگاه** ۳۴۸۹/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، بادوتصویر، غزل‌است(ص۶۱ـ ۸۸) سپس مثنوی او (ص ۱۹۰ ـ۲۰۹) [ف . دانشگاه۱۱: ۲۴۹۳] .

23206ـ **دانشگاه** ۳۴۹۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲ـ۱۳** . دارای‌غزل ومثنوی ورباعی، نزدیك به۲۵۰۰ بیت [ف. دانشگاه۱۲: ۲۵۰۸].

23207ـ **مجلس** ۲۶۶۹/۲: نستعلیق وشکستهٔ سدهٔ**۱۲ـ۱۳**(ص۲۳۰ـ۳۲۵)، ۱۳۰۰ بیت‌غزل ، آغاز و انجام افتاده [ف.مجلس۸: ۴۳۰] .

23208ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۷۶: نستعلیق امان‌الله فرزند محمدتقی‌زنگنه، ع ۱/**۱۲۰۲** ، برای‌آقا ابوالقاسم [نسخه‌ها ۵: ۶۲۶] .

23209ـ**مجلس**۹۸۷: شکسته نستعلیق علی عسکرنقاش، **۱۲۲۹**. دارای:غزل ورباعی پیرامن۱۳۰۰ بیت ، ۵۵ گ۱۳ س [ف. مجلس ۳: ۲۸۸] .

23210 ـ **دانشگاه** ۴۶۷۹ : نستعلیق میرزا عبدالله‌همدانی، **۱۲۳۸** برای‌ابراهیم‌خان. ۹۳ گ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۲۸].

23211 ـ **ملك** ۵۵۶۱/۴ : شکسته نستعلیق فضلعلی‌فرزنداسماعیل‌خان‌قاجارقوانلو چهارشنبهٔ۶شوال**۱۲۴۰** درتهران، آغازوانجام افتاده ، تنها غزل‌است [رؤیت] .

23212 ـ **رضوی** ، ۷۲۹ ادبیات (۴۸۸۰): نستعلیق ۲۳ ع ۱/**۱۲۷۷**.غزلهای اوست وسه‌قصیده[ف. رضوی۷: ۶۵۰] .

23213 ـ **ملك** ۵۱۱۲/۱ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**(۱ر ـ۱۶ر).دارای: غزل ویك قصیده ویك‌مثنوی [رؤیت].

23214ـ **الهیات** ۱۷۲/۵ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ۱۴** (۱۴۰ ر ـ ۱۴۵ر) . دارای : قصیده ، قطعه،غزل ، رباعی [ف . الهیات ۱ : ۱۳۵] .

23215ـ **مشهد**، فرخ ۶۶: تاریخ یاد نشده ، پیرامن ۳۰۰۰ بیت [نسخه‌ها۳: ۸۹].

17ـ 23216ـ **تبریز**، ملی ۲۸۶۲و ۲۸۷۴:دو نسخه است[نسخه‌ها ۴: ۲۹۶].

دیوان رکن کرمانی

رکن‌الدین‌فرزند رفیع، متخلص به‌رکن، ستایشگر خاندان مظفر از مبارزالدین محمد (۷۱۸ـ ۷۵۹) وپسرش جلال‌الدین‌شاه شجاع (۷۵۹ـ۷۸۶) و پسر دیگرش قطب الدین‌شاه محمود (۷۵۹ـ۷۷۶) .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۸۳ـ فرهنگ سخنوران: ۲۳۸ .

23218ـ **مجلس** ۴۶۶۵: نستعلیق،در ص ۷۹ و۹۷ و ۹۴ آن از مبارزالدین ستایش کرده است. آغاز: زتواگراندکاگربسیاراست‌ـ با تو این این‌اندك وبسیارنبایدبسیار[رؤیت] .

دیوان روح‌الامین

میرزا محمدروح‌الامین ملقب از جهانگیر پادشاه به‌میر جمله(۹۸۱-۱۰۴۷) .

بنگرید : ذریعه۷: ۲۶۰ و ۹ : ۳۸۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۴۰ .

23219ـ **مجلس** ۹۸۸: نستعلیق‌خوب سدهٔ **۱۱** ، به‌ترتیب تهجی، میان‌افتاده، پیرامن ۵۰۰۰ بیت،زرین، ۱۴۴ گ۱۳س[ف .مجلس ۳: ۲۸۹] .

23220ـ **مشهد**، فرخ ۳۱۰: تاریخ یاد نشده ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۸۹] .

دیوان روح الامین بلگرامی

شیخ روح الامین خان فرزند قاضی محمد سعید .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۸۶ .

23221 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۵۶ دیوان (۱۵۸۴): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۸] .

دیوان روح عطار شیرازی

روح‌الله ، از سرایندگان سدهٔ هشتم ، که قوام‌الدین محمد فرزند علی معروف به صاحب عیار کشتهٔ ۷۶۴ را ستایش کرده ، و به روح و روح عطار تخلص می‌کرده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۸۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۴۰ .

23222 ـ **مجلس** ۲/۱۱۸۲ : نبشتهٔ **۸۵۵** ، (ص۱ـ۶۵) با دیباچه‌ای بوزن مثنوی سپس قصیده ، غزل، قطعه، رباعی پیرامن ۱۲۰۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۵۱].

دیوان روحی همدانی

که بروزگار شاه‌عباس یکم (۹۹۵ـ۱۰۳۷) میزیسته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۸۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۴۱ .

23223 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۹۷ Or : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۲] .

دیوان رودکی سمرقندی

ابوالحسن محمد یا ابوعبدالله جعفر فرزند محمد، از مردم رودك نسف، از سدهٔ سوم و چهارم، بروزگار نصر بن احمد سامانی (۳۰۱ ـ ۳۳۱).

سروده‌های او با سروده‌های قطران تبریزی درـ آمیخته ، چندبار دیوانی بنام او چاپ شده ، و یکبار در سه جلد بکوشش سعید نفیسی در «احوال و اشعار رودکی» بچاپ رسیده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۸۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۴۱ـ ف . مشار: ۷۳۳.

23224ـ **دانشگاه** ۲۴۸۷/۴ : نزدیك **۱۰۰۱** ، زرین، گزیده‌ایست همراه چند گزیده از دیوانهای دیگران [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۵۶] .

23225ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۶۴/۱: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۲۵** (ص۲ـ ۲۰) [نسخه‌ها ۲: ۱۱۹] .

23226 ـ **رضوی** ۹۵۴/۲ ادبیات (۶۵۷۷): نستعلیق تقی فیاض، **۱۲۲۵** همراه دیوان مختاری [ف. رضوی ۷: ۷۸۵] .

23227ـ **تهران**، ملی ۱۷۱ف: نستعلیق شکستهٔ **۱۲۴۵** در تبریز (ص۱ـ ۵۰)، سروده‌های رودکی و قطران درهم آمیخته [ف. ملی ۱: ۱۷۶ نسخه‌ها ۶: ۲۰۲] .

23228 ـ **مجلس** ۲۴۲۹ : نستعلیق ، **۱۲۵۸** ، باسرگذشت رودکی در ۲۰ سطر بخامهٔ محسن امینی مالك نسخه ، داری شعرهایی از رودکی و قطران : قصیده و غزل و قطعه و رباعی، رویهم ۴۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۲۹].

23229ـ **حقوق** ۱۵۸/۲ ج : نوشتهٔ **۱۲۵۶/۲** بدستور احمد اشرف مریخ شاه ، با سروده‌های قطران در آمیخته (۴۹ پ ـ۷۳ر) [ف. حقوق: ۱۲۰] .

23230 ـ **ملك** ۵۲۳۸/۱ : نستعلیق محمدهاشم همدانی ، **۱۲۵۹** بدستور شاهزاده ایلدرم میرزا (۱پ ـ۳۲ر) ، زرین [رؤیت].

23231ـ **مجلس** ۲۳۳۳: نستعلیق محمد کاظم **۱۲۶۰** (ص۱۲۹ـ۱۵۵ جنگ) ۴۴۰ بیت [ف . مجلس ۸: ۴۱] .

23232 ـ ملك ۵۱۸۴/۲ : شکسته نستعلیق ع۱/۱۲۶۳ . بادیباجه‌ای درسر گذشت او از «مجمع الفصحا» [رؤیت] .

23233ـ ملك ۵۶۲۲: شکسته نستعلیق مصطفی قلی آشتیانی، ۱۲۷۷ بدستور شاهزاده عزالدوله عبدالصمد میرزا، مقابله شده در صفر ۱۲۸۹. [رؤیت] .

23234ـ مجلس ۵۰۸۸: نستعلیق زیبای محمدرضا شیرازی ، ۱۲۸۲ بدستور محمد باقر خان‌قاجار سرهنگ گردآوری شده، آمیخته با سروده‌هایی ازقطران، ۳۰گ ۱۵س [رؤیت].

23235 ـ سپهسالار ۳۸۶ : نستعلیق ۳ رمضان ۱۲۸۳ ، ۸۰۴ بیت و به‌ترتیب چاپی و آمیخته باسروده‌های قطران، ۲۹گ ۱۵ س [ف. سپهسالار۲: ۶۰۲ و۴: ۴۹۳] .

23236ـ تهران ، سلطنتی ۴۷۳۶/۳ (۷۴۴ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، دردفتری زرین، دارای: قصیده ، قطعه[ف. دکتر بیانی: ۵۹۴].

23237ـ مجلس ۲۶۸۳/۲: نستعلیق خوش میرزا شفیع بنا ، سدهٔ ۱۳ ، (ص۴۹۹ ـ ۵۴۲) ، ۴۳۵۰ بیت قصیده وقطعه دارد [ف . مجلس ۸: ۴۵۱] .

23238ـ حقوق ۱۶۸ج: نستعلیق محرم ۱۳۳۷ برای حاج مخبر السلطنه ، آمیخته با سروده‌های قطران، ۳۰گ ۱۵ س [ف. حقوق: ۱۲] .

23239ـ رضوی ۴۳۰ ادبیات(۴۶۶۰): نستعلیق سدهٔ ۱۴، آمیخته باسروده‌هایی ازقطران تبریزی[ف . رضوی ۷ : ۴۱۷] .

23240ـ تهران، ادبیات ۱۵ عکس : ازروی نسخهٔ سر دینزن‌رس در۲۳گ برای قزوینی ویادداشتهای او رادارد [ف. ادبیات ۱: ۵۳۲].

دیوان روشن اصفهانی

میرزا محمدصادق فرزندمحمدطاهر فرزند ملا محمد صادق اردستانی ، بروزگار هدایت میزیسته واورا درتصحیح «روضة‌الصفا» و«مجمع الفصحا» یاری‌کرده ودر۱۳۰۵ درگذشته است. دیوانی از اوبنام «بستان‌السعاده» در۱۳۱۷ چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۹۰ـ فرهنگ سخنوران: ۲۴۲ـ ف. مشار: ۲۲۴.

23241ـ مجلس ۳۶۷: نستعلیق تاریخ یادنشده، غزل‌است به‌ترتیب تهجی، ۱۱۹گ ۱۸ س [ف. مجلس۲: ۲۱۶] .

دیوان رهی

ناشناخته. درذریعه۹: ۳۹۴ـ۳۹۵ وفرهنگ سخنوران : ۲۳۹ـ۲۴۰ هفت‌تن بااین تخلص یاد شده است .

23242ـ بادلیان ۸۶ .D : نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، ۱۴۰گ ۱۴س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۰۵ هست [فیلمها : ۹۱].

دیوان رهین

ازسراینده‌ای باتخلص رهین . درذریعه ۹: ۳۹۵ از برهان‌علیخان فرزند معزالدین لکهنوی متخلص به‌رهین یادشده که پیش ازآن متخلص به عاشق وازسدهٔ ۱۲ـ۱۳ بوده است.

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۲۶۰.

23243ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۲۳ ۴۲۴۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ . آغاز: دل بجان آمد ازغم دلدار [ف .عبدالله۲: ۵۶۸] .ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف. دکتر محمدبشیر حسین۱: ۱۱۶].

دیوان ریاض همدانی

میرزامحمد جعفر، ازسرایندگان ومنشیان روزگار میرزاتقی خان امیرکبیر ، در گذشتهٔ ۱۲۶۸ .

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۹۵ـ فرهنگ سخنوران: ۲۴۴.

23244ـ **مجلس** ۶۲۶۷ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴ ضمن منشآت او، مثنویهایی است که برای دوستان سروده است، ۷۵ گ سطرها گوناگون [رؤیت].

دیوان ریاضی

23245ـ **پاریس** S.P ۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیگ **۸۹۲**، درهامش دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها: ۵۹۳].

23246ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۰ زکیه فارسی: نوشتهٔ **۹۳۸** (گ ۴پ ـ ۱۸) [مخطوطات ۱: ۱۶۷].

23247ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۵۸۶: سدهٔ **۱۱**، همراه دیوان سهیلی و دیگران [نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

23248ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۴ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق زیبا (۱۵۱پ ـ ۱۷۰) **آغاز:** سوی نگار من که برد نامهٔ مراد.

23249ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۴۳۶۱ س: تعلیق، بی‌تاریخ، ۵۶ گ ۸ س. **آغاز:** از آن رومیز ندآیینه خورشید راصیقل [مخطوطات ۱: ۱۶۶].

23250ـ **بنگال**، آسیایی O ۸/۲ (۶۷۷): نستعلیق با دیوان شاهی [ف ۰ بنگال: ۱۲۴].

23251ـ **مدینه**، عارف حکمة ۷۹: ۲۶ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵].

دیوان ریاضی سمرقندی

بروزگار میرعلیشیر (۸۴۴ـ۹۰۶) میزیسته، وهمو از تکبر و خودپسندی او یادکرده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۹۶ـ فرهنگ سخنوران: ۲۴۴.

23252 ـ **تهران**، سلطنتی ۶۵۳/۷ (۷۱۰ ف): همراه «دیوان شاهی» نوشتهٔ **۹۶۷**. دارای: غزل، ویك قطعه. **آغاز:** صنع او آن دم که نقش گنبد افلاك بست [ف. دکتر بیانی: ۵۱۹].

23253ـ **مجلس** ۸۹۶۹ فهرست نشده: نوشتهٔ خوش محمدحسین فرزند سلطان حسین، **۹۷۰** [رؤیت].

23254ـ **تبریز**، ملی ۲۶۷۰: نوشتهٔ سیدداود پسرحسن **۹۸۰** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶].

23255ـ **دانشگاه** ۲۲۵/۵: نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۰**، (۸۵ ـ۱۰۶) ۵۲۸ بیت غزل دارد. **آغاز:** صنع او اندم که نقش گنبد افلاك بست ـ مایهٔ حیرت ببال طایر ادراك بست. [ف. دانشگاه ۲: ۲۴۳].

23256ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۴۶۷: سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۸].

23257ـ **تبریز**، آقای سلطان القرائی: تاریخ یادنشده، ۴۸۶ بیت غزل، زرین [ذریعه ۹: ۳۹۶].

23258ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵ مجامیع فارسی طلعت: تعلیق بی تاریخ. آغاز: قامتش گر کند هلاك مرا ـ زیر سروی کنید خاك مرا (گ ۹۰ـ ۱۰۲) [مخطوطات ۱: ۱۶۶].

23259ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۱۰۰۵/۳: آغاز: صنع او اندم که نقش گنبد افلاك بست [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۱۱].

ز

دیوان زاهد

از سدهٔ یازدهم .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۹۸-۳۹۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۳۴۶ .

23260 ـ **دانشگاه** ۵۱۹۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، دارای: قصیده وغزل و قطعات بوزن رباعی وقطعه، مرثیه و ترجیع ورباعی، باماده تاریخهایی از ۱۰۷۷ تا ۱۱۱۰، ۲۹۳گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۴۴] .

دیوان زاهد

میرزامحمد ابراهیم مشهور به خلوت نشین، سدهٔ یازدهم . در دیوان او از سلیمان شاه (گـویا صفوی ۱۰۷۷-۱۱۰۵) یاد شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۹۹ (زاهد گیلانی در گذشتهٔ ۱۱۱۹) .

23261ـ **ملك** ۴۷۴۶: شکسته نستعلیق **۱۱۶۱-۱۱۶۴** درجنگ غزلهایی است و ماده تاریخهایی از ۱۰۸۷ تا ۱۰۸۵ **آغاز:** گریه حرف تورا شست ازکتاب چشم من ـ تیرگی آورد آخر ماهتاب چشم من [رؤیت] .

دیوان زاهدی تبریزی

میرزا قاسم، زنده در ۱۱۰۰ که یاد اودر «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت .

23262ـ **دانشگاه** ۴۶۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «کلیـات» او [ف . دانشگـاه ۱۴ : ۳۵۵۶] .

دیوان زتلی

میر جعفر، م ۱۷۱۰م.

23263ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۲۴ pi/VI ۱۱۵۶ (۵۸۱ ف) : نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲ : ۴۰۸] .

دیوان زخمی هندی

مهاراجه‌رتن سنگه‌بهادر، از برهمنان که در ۱۲۶۴ به آیین اسلام گرویده و به‌فارسی و ترکی وعربی وانگلیسی وسانسکریتی واردویی میسروده ودر ۱۲۶۷ درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۴۰۱-فرهنگ سخنوران: ۲۴۷- ریحانه‌الادب ۲: ۱۱۹ ـ تاریخ تذکره نویسی‌فارسی، گلچین معانی: ۷۸

23264ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۲۱ pi/VI ۱۰۲۲ (۵۹۴ف): شکستهٔ سدهٔ **۱۳. آغاز:** ای‌غازه زنام‌توبرخ شاهدفن‌را ـ پیرایه زوصف‌تو (عروسان چمن) را [ف. عبدالله ۲ : ۴۱۶] .

23265ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۳۱ Spi/VI ۳۱۵۲: نستعلیق بی‌تاریخ، **آغاز:** زخمی‌مگرت چشم‌سفید است‌که‌دارای ـ [ف. عبدالله ۲ : ۵۷۲] و [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۱۶] .

دیوان زرگر

ناشناخته . درذریعه ۹ : ۴۰۲ و فرهنگ سخنوران: ۲۴۷ ازپنج تن بااین تخلص یادشده است .

23266ـ **یزد** ، وزیری، جامع ۷۵۱۷: نستعلیق ۱۲ محرم **۱۳۱۶** باشعرهایی ازدیگران، ۱۲۲گ . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۵۳۴ هست [فیلمها: ۹۱-نسخه‌ها ۴: ۳۸۳] .

دیوان زرگر اصفهانی

محمدحسن (محمدحسین) متخلص به‌زرگر، ستایشگر معتمدالدوله منوچهرخان، درگذشتهٔ ۱۲۷۰. دیوان اوچندبارچاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۲-۴۰۲-فرهنگ سخنوران: ۲۴۷- ف.مشار: ۷۳۴.

23267- **دانشگاه** ۳۸۱۴/۳: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۰** دردفتر (ص۶۳-۱۰۳) **آغاز:** خواهم ار بوسه زنم لعل‌لب‌جانانرا- تالبش‌را بلب آرم‌بلب‌آردجانرا [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۹۴].

23268 - **ملك** ۵۶۸۹/۴: شکسته نستعلیق ۴ع۱/**۱۳۰۸** (۹۰پ-۱۱۴پ) آغاز برابر نمونهٔ دانشگاه [رؤیت].

23269 - **مشهد**، فرخ ۲۷۳: نوشتهٔ **۱۲۶۵** در مجموعه [نسخه‌ها ۳: ۸۹].

23270-**رضوی**۹۲۳ادبیات (۴۴۹۷): نزدیك **۱۲۹۶** (ص۲۲۷-۲۵۱)، غزلهای اوست [ف. رضوی۷: ۷۲۹].

23271-**مجلس**۴۱۶۵: نستعلیق‌شکستهٔ یحیی‌فرزندعلی حسینی، سدهٔ **۱۳**، ۷۷غزل‌است، آغازبرابرنسخهٔ دانشگاه، ۳۵گ۹س [رؤیت].

23272 - **مجلس** ۴۳۵/۲: نستعلیق ریز، تاریخ یاد نشده، غزلهای اوست، آغاز برابر نمونهٔ دانشگاه [ف. مجلس۲: ۲۵۴].

دیوان زکی همدانی

گویانامش‌نیززکی‌بوده‌که‌به‌زکی (ذکی) نیز تخلص‌می‌کرده، درگذشتهٔ ۱۰۲۵ یا ۱۰۲۶ یا ۱۰۳۰ یا۱۰۳۵ [ذریعه].

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۰۳ - فرهنگ سخنوران: ۲۴۸.

23273- **موزهٔ بریتانیا**Or۶۶۷۸: نوشتهٔ **۱۰۳۶** [نسخه‌ها۴: ۶۷۵].

23274-**رضوی**۱۶۴۱ادبیات (۴۴۹۳): ج ۱/**۱۰۵۵**، پیرامن ۲۷۰ بیت‌قصیده، غزل، رباعی، مثنوی‌است. **آغاز:** آب‌می‌پاچدبرآتش اشك‌آتش‌زای‌من - شعله در زنجیر دارد موجهٔ دریای‌من [ف. رضوی۷: ۵۸۷].

دیوان زلالی خوانساری

محمدحسن، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت. در۱۳۱۲ چاپ شده است.

23275 - **مجلس** ۵۷۱۷/۲ فهرست نشده: نسخ زیبای**۱۰۸۰** در«کلیات 17573»او [رؤیت].

23276- **تهران**، سلطنتی۳۱۷ (۶۳۰ ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**. کلیات اوست: قصیده، سبعهٔ سیاه (حسن‌گلوسوز، میخانه، آذروسمندر، ذره وخورشید، سلیمان نامه، محمود وایاز)، زرین، ۹۳۹ص۱۴س [ف. دکتربیانی: ۴۰۴].

23277- **رضوی** ۴۳۱ (۴۶۶۱): نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** در«کلیات» او. دارای: قصیده در توحید ومناقب امامان وستایش‌شاه‌عباس یکم ومیرداماد، ترکیب‌بند درمرثیه [ف. رضوی۷: ۴۱۷].

23278-**موزهٔ بریتانیا**Or۱۰۹۲۹: سدهٔ **۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸].

دیوان زنوزی = دیوان فانی

دیوان ژولیدهٔ شیرازی

عبدالله.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۱۳.

73279 - **ملك** ۵۴۵۹: نستعلیق محمد ابراهیم شیرازی برای برادرش کربلائی باشی قنادی، سدهٔ **۱۳**. دارای: مخمس‌وچند غزل‌با تخلص ژولیده وعبدالله، قصیده‌وبازمخمس، ۲۵۴گ، ۱۲ س. **آغاز:** افتاده: مرا بغیرغم دل

مراد حاصل نیست_ بحال آنکه بغیر از توهیچ در دل نیست. پایان: تو ژولیده بزن یاهو کصیر_ وصلی الله ز پی گل خیر _ توعزلت راگزین عن کل غیر _ درادروادی ایمن بسیر .

س

دیوان سابق

ناشناخته . درذریعه۹ : ۴۱۴ و فرهنگ سخنوران : ۲۵۳ ازدوتن بااین تخلص در سدهٔ [redacted]

ستایشهایی از پیامبر و امامانست [ف. بنگال: ۱۷۶] .

دیوان ساجدی

[redacted]

23288ـ **تهران**، همایون فرخ: بخامهٔ سراینده، نسخهٔ ممتاز [یاداشتهای آقای همایون فرخ].

دیوان ساغر شیرازی

شیخ‌محمد خزاعی فرزند شیخ مؤمن، از مردمان‌شیراز، درگذشتهٔ ۱۲۴۵ یا ۱۲۴۱.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۱۵ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۵۴.

23289ـ **ملك** ۵۴۰۸: شکسته‌سدهٔ **۱۳**، غزلهاست به‌ترتیب تهجی باتخلص ساغر از الف تا دال، پیرامن ۷۰۰ بیت، ۴۰ گ ۹ س [رؤیت].

23290ـ **دانشگاه** ۲/ ۳۶۹۲: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۱ـ۵۲) قصاید است درستایش امامان و حاج‌کریم‌خان‌کرمانی شیخی، درفهرست آمده: میرزا محمدعلی شیرازی [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۰۰].

ساغر کنگاوری

میرزا جعفرقصر شیرینی، از سرایندگان سدهٔ سیزدهم.

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۲۵۴.

23291 ـ **دانشگاه** ۲۹۱۲: شکسته نستعلیق، نزدیك به ۲۹۰۰ بیت غزل و رباعی است. **آغاز:** ای‌نام‌توزیب داستانها ـ رونق‌ده دفتربیانها. ۷۹ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۶۹].

23292ـ **تهران**، آقای جعفر سلطان القرائی: تاریخ یادنشده، ۷۱۹۴ بیت: غزل و رباعی‌است **آغاز:** بنام‌آنکه‌نام او بود سردفتر دلها ـ زنام‌نامیش‌گردیده آسان جمله مشکلها دیوان سراینده‌ایست باتخلص ساغروگویا همین کنکاوری باشد، ۱۴۰ ص [ذریعه ۹: ۴۱۵].

دیوان ساغر همدانی

محمدمهدی (محمد) رضوی قمی همدانی، سدهٔ سیزدهم.

23293ـ **مجلس** ۳۵۱۲: نوشتهٔ خود سراینده در جنگ‌گرد آوری خود او با تاریخ ۱۲۶۴ و ۱۲۸۱، چندغزل وقطعه ورباعی است (ص ۳۴ـ۳۵) در فهرست یکجانام او محمدمهدی وجای دیگر محمدیادشده است [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۶۴].

دیوان ساقی خراسانی

محمدزمان، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت.

23294ـ **مجلس** ۹۹۰: در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۸۶** [ف. مجلس ۳: ۲۹۴].

دیوان سالك

ناشناخته.

23295ـ **دانشگاه** ۴۸۳۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** گویابخامهٔ‌سراینده. دارای: غزل به‌ترتیب تهجی، ترجیع بند، دوساقینامه، رباعی، مثنوی، باتخلص سالك **آغاز:** الا یاایها‌الساقی بیاور ساغرصهبا ـ دراساغر نشانم‌ده جهان‌وکل‌مافیها، ۳۳ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۵۴].

23296ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳/ ۹۷۵۲ Or: سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۸].

23297ـ **ملك** ۶/ ۶۰۷۷: نسخ **۱۲۳۴** (۹۵ر ـ ۱۳۱پ). دارای قصیده و چند غزل و مکتوبات ومخمسی درهفتادبندورباعی‌ومناجات. سراینده دراین تاریخ بایدزنده باشد و ملقب به سالك‌العارفین‌باشد. **آغاز:** مخمس: السلام‌ای خاکپایت اشرف ازعرش برین ـ السلام‌ای‌پرده دارخلوتت روح‌الامین [رؤیت].

23298 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۱۱۴: شکسته نستعلیق‌خوش عبدالکریم حسینی، ۱۴

رمضان **۱۲۵۰** در اصفهان [رؤیت].

23299 ــ **دانشگاه** ۳۹۶۱ : شکسته نستعلیق چهارشنبهٔ ۴ ذیحجهٔ **۱۲۹۱** . دارای : غزل به‌ترتیب تهجی باتخلص سالك و رباعی . **آغاز:** کی‌دهم باماه‌گردون‌نسبت روی‌تورا، ۸۰ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۵۷].

دیوان سالك تبریزی

از سرایندگان سدهٔ سیزدهم آذربایجان، که مثنوی‌ای دربارهٔ وبای ۱۲۳۸ سروده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۱۸ ــ فرهنگ سخنوران: ۲۵۶ ــ دانشمندان آذربایجان: ۱۷۲.

23300 ــ **تبریز** ، ملی : پیرامن هزار بیت و از آن‌میان‌مثنوی در وصف وبای ۱۲۳۸ [ذریعه ۹: ۴۱۸] .

دیوان سالك خوبی

ملامحمدحسین ، زنده‌در ۱۲۴۶ .

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۱۹ ــ فرهنگ سخنوران. ۲۵۶ ــ دانشمندان آذربایجان: ۱۷۲ .

23301 ــ **تبریز** ، ملی ۲۶۷۴ : نوشتهٔ **۱۲۵۷** . وقفی‌آقای نخجوانی . [نسخه‌ها ۴ : ۴۱۹] . گویا بانسخهٔ‌پیشین یکی‌باشد.

دیوان سالك قزوینی

ابراهیم (محمدابراهیم) که‌یاداودر «کلیات: ۱۸۶۰» گذشت . ازسدهٔ یازدهم.

23302 ــ **مجلس** ۹۹۱: در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۸۴** که برخی نوشته‌های آن بخامهٔ سراینده است [ف. مجلس ۳: ۲۹۶].

23303 ــ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۰۸۷/۸۲: سدهٔ **۱۱** ، دارای : غزل و رباعی [ف . دکترمحمدبشیر حسین ۱: ۱۱۶] .

دیوان سالك کاشانی

میرزا حبیب‌الله ، که یاد او در « کلیات : ۱۸۶۰ » گذشت. زنده‌در ۱۲۸۶ .

23304 ــ **دانشگاه** ۴۲۹۷: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۹۹** او . **آغاز:** ای یار زجز تومن بریدم ــ ازانس چه‌وحشیان رمیدم [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۶۷] .

دیوان سالك یزدی

ملاسالك ، که‌یاد او در «کلیات : ۱۸۶۰» گذشت . ازستایشگران‌عبدالله‌قطبشاه (۱۰۲۰ ــ ۱۰۸۳) .

23305 ــ **دانشگاه** ۳۲۸۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در « کلیات » او [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۵۲] .

دیوان سالم کشمیری

محمد اسلم، که برهمن بوده‌و به‌اسلام گرویده ودر ۱۱۱۹ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۲۱ ــ فرهنگ‌سخنوران: ۲۵۷ .

23306 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۶۶ pi/VI ۱۶۶ (۵۵۰ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲** . **آغاز** : روشن است چو سحر زنده سر عنوانها ــ شفقی‌رنگ ثنایت افق‌دیوانها [ف . عبدالله ۲: ۳۸۴] .

سایلی رومی

23307 ــ **مدینه** ، عارف حکمة ۹۹: [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶].

دیوان سایلی شیرازی

محمدسعید معروف‌به آقاجانی، که پدر و نیاکانش ازعمال بلوك‌قیر وکارزین ازتوابع‌فیروز آباد فارس‌بوده‌اند ، و خود درشیراز میزیسته و پیش ازرفتن‌هدایت‌بدان‌شهر در ۱۲۲۵ درگذشته بوده‌است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۲۶ ــ فرهنگ سخنوران:

۲۵۹ (سایلی‌قیری) ـ مجمع‌الفصحاء۲: ۱۸۲.

23208ـ **دانشگاه ۱/۲۸۶۸**: نستعلیق نزدیك **۱۲۸۱** (ص۲ـ۱۹) آغاز وانجام‌افتاده ۱۵ س[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۱۳].

23209ـ **مجلس** ۹۸۹: نستعلیق نیمهٔ سدهٔ **۱۳**، زرین پیرامن. ۸۰۰ بیت. **آغاز**: روزها بسیار وشبها بیشمار ـ بگذرد از بعد ما و روزگار [ف. مجلس ۳: ۴۲۶].

دیوان سپهر کاشانی

میرزا محمد تقی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۰» گذشت.

23310ـ **مجلس** ۱۱۹۱: در «کلیات» او که گویا بخامهٔ سراینده است، **۱۲۴۱** [ف. مجلس ۳: ۶۸۰].

23311ـ **الهیات** ۱۳۷ب: نستعلیق ۲۱ شعبان **۱۲۴۷**، دیوان اوست بنام «محمود القصاید» سپس گزارش واژه‌ها درسی باب به‌ترتیب تهجی. ۲۳۰گ ۱۶س [ف. الهیات ۱: ۳۹۹].

23312ـ **مجلس** ۹۹۳: نستعلیق **۱۲۶۲** درون از دیهای کاشان، باخط‌خوردگیهایی که گویا بخامهٔ سراینده است. دارای: قصیده، غزل، قطعه، مثنوی. رویهم‌پیرامن ۵۵۰۰ بیت، ۱۷۵گ ۱۶س [ف. مجلس۲: ۲۹۹].

23313ـ **دانشگاه ۲۳۹۵**: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین ۱۲۸۰۰ بیت دارد، ۳۴۴ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۹: ۹۹۵].

دیوان سحاب

گویا همان سحاب اصفهانی.

23314ـ **دانشگاه ۷/۳۴۸۹**: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص۲۶۹ـ۲۹۱)، زرین، مصور، دارای غزل باتخلص سحاب، قصیده، ترکیب. **آغاز**: خطانکرده بودم روزم از تویار عبث ـ مراست شکوه خود از جور روزگار عبث [ف. دانشگاه ۳۱: ۲۴۹۵].

23315 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۵۹۸ Or: سدهٔ **۱۲ ـ۱۳**. [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴].

23316ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۳۶۴: سدهٔ **۱۲-۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷].

23317ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۳۴۷: سدهٔ **۱۳**، درفهرست آمده: اشعار سحاب [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۴].

23318ـ **تبریز**، ملی ۲۸۶۰: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۴۹۶].

دیوان سحاب اصفهانی

محمدفرزنداحمد (هاتف) حسینی اردوبادی، مجتهدالشعرای دربار فتحعلی شاه. در گذشتهٔ ۱۲۲۲.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۳۲ـ فرهنگ سخنوران: ۲۶۱ ـ مجمع‌الفصحاء۲: ۲۰۷ ـ تاریخ تذکره‌های فارسی، گلچین معانی: ۶۳۶.

23319 ـ **سپهسالار** ۲۶۱: نستعلیق **۱۲۳۰**، ۲۰۵ گ ۱۵س [ف. سپهسالار۲: ۶۰۴ و۴: ۴۹۴].

23320ـ **دانشگاه ۳۵۹۷**: نستعلیق منصور تویسرکانی **۱۲۳۹**، دارای: غزل وقصیده ورباعی نزدیك به ۴۳۶۰ بیت [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۷].

23321 ـ **سپهسالار** ۳۹۲: نستعلیق **۱۲۴۷**، ۱۸۳گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۴: ۴۹۴].

23322ـ **ملك** ۵۲۶۱: شکسته نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۵۵** درساری مازندران، دارای: غزل، رباعی، قصیده، باز رباعی، ۸۴ گ ۱۵ س [رؤیت].

23323ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق **۱۲۶۷** در قم، بدستور آقایی میرزا فضل‌الله، ۲۵۰۰ بیت غزل وقصیده وقطعه ورباعی دارد،

۱۲۵ گ [نسخه‌ها ۶: ۹۵].

23324ـ **تهران،** دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، غزل و رباعی است در آن از فتحعلیشاه نام برده است [رؤیت].

23325ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۲۱۰: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، [نسخه‌ها ۲: ۷۷].

23326ـ **دانشگاه**، ۱۱۱: نستعلیق روزگار سراینده، سدهٔ **۱۳**، دارای: غزل، قصیده، قطعه، مثنوی، رباعی. زرین، ۱۸۱ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۲: ۵۴].

23327ـ **تهران**، ملی ۲۵۰ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گزیده‌ای از غزلیات اوست و نام «تحفهٔ شاهنشاهی» دارد، ۸۰ ص ۷ س [نسخه‌ها ۶: ۱۳۳].

23328ـ **تهران،** ملی ۲۷ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، ترکیب، قطعه، غزل، مخمس، رباعی، ۱۷۴ گ ۱۲ س [ف. ملی ۱: ۲۰ و نسخه‌ها ۶: ۱۳۱].

23329ـ **تهران،** سلطنتی، شمارهٔ آن در فهرست یادنشده (۶۵۵ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، قطعه، غزل، مخمس، رباعی، مثنوی کوتاه. **آغاز**: زهی طغرای نام نامیت عنوان دیوانها، ۲۴۱ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۴۳۴].

23330ـ **رضوی** ۴۳۴ ادبیات (۳۶۶۳): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، اکلیلی [ف. رضوی ۷: ۴۲۱].

23331ـ **دانشگاه** ۲۵۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، ۹۱ گ [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۹۱].

23332ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۹۴ Or: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

23333ـ **ملك** ۲/۵۵۶۶: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۴** (۶۱ ر- ۲۰۹ پ) [رؤیت].

23334ـ **مجلس** ۲۴۳۰: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴**، زرین، دارای: غزل و قطعه و رباعی، رویهم ۷۱۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۳۰].

دیوان سحابی استرآبادی

مولانا سحابی، که یاد او در «عروة الوثقی: ۱۲۷۹» گذشت.

23335ـ **مشهد**، فرخ: بخامهٔ سراینده سدهٔ **۱۰-۱۱** بگواهی صائب، تا ص ۲۸۱ غزل است و بقیه رباعی ۲۹۷ ص ۱۰ س [ف. رضوی ۷: ۵۵۶- نسخه‌ها ۳: ۸۹].

23336ـ **ملك** ۴۹۹۵: نبشتهٔ **۱۰۹۱** دارای ۴۴۵۲ رباعی او. [ذریعه ۹: ۴۳۳].

23337ـ **مجلس** ۱۰۸۷: از آغاز سدهٔ **۱۱**، ۶۲۵۰ رباعی است و عروة الوثقی و مثنوی دیگر از همو [ف. مجلس ۳: ۴۵۲].

23338ـ **رضوی** ۶۱۲ (۴۷۹۸): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۳۹۳۸ رباعی، عروة الوثقی، و مثنوی دیگر از همو [ف. رضوی ۷: ۵۵۲].

23339ـ **مجلس** ۲۴۳۱: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، با یادداشت ۱۲۸۸ مبنی بر اینکه دیوان بخامهٔ میرزا مهدی ملك الکتاب است، زرین، دارای: غزل ۴۶۴ و رباعی ۶۴، رویهم نزدیك به ۳۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۳۱].

دیوان سحبانی زنجانی

ضیاءالدین زنجانی، که در پانزده سالگی بتهران آمده و در بیست و دو سالگی بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) در گذشته است. او نخست پروین و سپس سحبانی تخلص میکرده است. در ذریعه و فرهنگ سخنوران در این دو واژه از او نام برده نشده است.

23340ـ **دانشگاه** ۳۴۰۳: نستعلیق

علی اکبر فرزند محمد تبریزی ، ۱۶ محرم **۱۳۰۹** ، دارای غزل ومسمط وستایش ازامامان وناصر الدین‌شاه، نزدیك ۷۵۰ بیت، بایادداشتهای آقای‌باستانی دربارهٔ سراینده ، ۲۶ گ ۱۶ س [ف.دانشگاه ۱۱: ۲۴۱۰] .

دیوان سخایی

ناشناخته .

23341 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۳۱ Or : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها۴: ۶۸۰].

دیوان سرابی جهرمی

امیرالشعرا، محمد تقی فرزند محمد علی (۱۲۸۵ـ نیشابور ۱۳۴۴) ازسرایندگان‌هزال معاصر .

23342 ـ **ساری،** طاهری شهاب : گرد آوری‌خودآقای طاهری‌شهاب، پیرامن ۴۰۰ بیت ازقصیده وغزل وقطعه وهزل‌و رباعی و مثنوی، باسرگذشت سراینده [نسخه‌ها۶: ۶۱۸].

دیوان سرابی خراسانی

سید مصطفی، ازمعاصران. دیوان‌اودر۷۶ص بسال ۱۳۳۲خ در تهران‌چاپ‌شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۳۵ ـ ف. مشار : ۷۳۴ .

23343 ـ **ملك** ۶۰۶۰:سدهٔ**۱۴**، ترکیب بندیست‌در نه بنددرهجومیرزامحمدعلی‌صدرتولیت آستان رضوی‌بایك دیباجه به‌نثر، سپس‌قصید در بدگویی ازسرشناسان مشهدوشیراز، بحرطویل، هجومعدل‌الملك‌شیرازی [رؤیت] .

دیوان سراج قمری = دیوان‌قمری قزوینی

سراج‌الدین‌قزوینی‌آملی، از سرایندگان سدهٔ‌هشتم‌تاروزگار سلطان ابوسعیدخان(۸۵۵ـ ۸۷۲) ، که به سراجی وقمری تخلص میکرده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۴۳۷ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۷۴ .

22341 ـ **چستربیتی** ۱۰۷ : نوشتهٔ‌عمر فرزند محمد لالای مروزی، ج ۱/**۷۱۲**. فیلم آن دردانشگاه ش۱۸۶۶ هست[فیلمها: ۹۱] .

23345 ـ **مجلس** ۴۸۴۱/۸: نستعلیق زیبای هدایت‌الله قمی، ع۲/**۹۹۶** (گ۳۶۳ ـ ۴۰۵). **آغاز:** نزدیك‌شد که‌زلزلهٔ صدمت‌فناـ اجزای‌کوه داکند ازیکدیگر جدا[رؤیت].

23346 ـ **تهران،** ملی۱۰/۱۳۱ ف : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** (ص۲۰۱ ـ ۲۰۵) . **آغاز:** می‌کزویم‌گزیرنیست بیار ـ دل و جان را ازو عذیست ؟ بیار[ف. ملی ۱: ۱۲۵] .

23347 ـ **ساری، طاهری شهاب :** گردآوری خودطاهری شهاب، پیرامن ۶۰۰ بیت قصیده وغزل و رباعی، باسرگذشت سراینده از سعید نفیسی ، ۵۱۲ ص ۲۰ س [نسخه‌ها ۶ : ۶۲۰] .

دیوان‌سراج اورنگ‌آبادی

سیدسراج‌الدین‌حسین دکنی‌اورنگ‌آبادی، درگذشتهٔ ۱۱۷۷ .

بنگرید: ذریعه۹: ۴۳۶ـ فرهنگ سخنوران: ۲۶۳ .

23348 ـ **آصفیه** ، ۱۱۲۶ دیـوان : نوشتهٔ پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه۴: ۲۸۸].

دیوان‌سراج‌الدین سگزی

از ستایشگران نصرةالدین سیستانی ، وتا روزگار ناصرالدین‌میزیسته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۳۶ـ فرهنگ سخنوران: ۲۶۴.

23349 ـ **تهران،** سعیدنفیسی۵۳۳ :از

سدهٔ **۱۰** ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۰۷ هست [فیلمها : ۹۲] .

دیوان سراج

سراج الدین .

23350 ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا ۲۵ HR : نستعلیق ۱۴ ج ۲/ **۱۲۹۶** (۱۸۷۸م) با دیباجه‌ای بنثر ، سپس غزلها: ای از رخ خود جلوه دهی ماه رخان را [ف. حبیب الله: ۱۲۹] .

دیوان سرباز بروجردی

میرزا اسماعیل خان، متخلص به سرباز، زنده در ۱۲۶۰ .

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۳۸ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۶۴ .

23351 ـ **کاظمین** ، سید محمد علی سبزواری : نوشتهٔ **۱۲۶۰** در بروجرد و بروزگار سراینده [ذریعه ۹: ۴۳۸] .

23352 ـ **دانشگاه** ۴۶۵۸ : نستعلیق عبدالمجید فرزند محمدخان، چهارشنبهٔ ۲ رمضان **۱۲۷۷** دارای. غزل با تخلص سرباز، ساقینامه، رویهم نزدیک به ۲۰۰۰ بیت، **آغاز**: تنت گشتم ز جان شاید که گاهی ـ بسوی خود کنی آواز ما را ، ۷۲ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۰۲] .

دیوان سرخوش مشهدی

شاید سرخوش هراتی باشد که در سدهٔ ۱۳ در مشهد میزیسته است.

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۲۶۵ .

23353 ـ **مشهد** ، فرخ ۵: همراه دیوان فرخی مؤرخ **۱۲۱۰** [نسخه‌ها ۳: ۹۰] .

دیوان سردار

ناشناخته .

23354 ـ **تهران**، ادبیات ۲۳۶۷ حکمت: شکسته نستعلیق علیمحمد فرزند حاجی محمدعلی، رجب **۱۲۸۹** ، غزل است [ف. ادبیات ۲: ۵۳] .

دیوان سردار احمدخان

سردار احمدخان محمد زایی فرزند امیر دوست محمد خان .

23355 ـ **کابل**، موزه ۲۴۹: نستعلیق میر احمد فرزند میرزا عبدالعلی علوی ۲۷ شعبان **۱۲۸۳** ، بدستور ناظم [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۲] .

دیوان سرشار نخجوانی

نجفعلی (نجفقلی) ، که یاد او در «کلیات ۱۸۶۱» گذشت .

23356 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۸۳ : نوشتهٔ علی فرزند میرزا محمد زمان خویی در **۱۲۴۸** وقفی آقای محمد نخجوانی [ذریعه ۱ : ۴۴۰ ـ نسخه‌ها ۴: ۴۴۰] .

23357 ـ **دانشگاه** ۴۰۵۳: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. دانشگاه ۱۲: ۳۰۳۸] .

دیوان سروری

23358 ـ **بنگال**، آسیایی ۲ قصاید (۱۳۷۴) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، قصاید اوست و اسیری [ف. بنگال: ۱۱۸] .

دیوان سروش اصفهانی

شمس الشعرا میرزا محمدعلی فرزند قنبر علی ازمردم سدهٔ اصفهان، بروزگار ولیعهدی ناصرالدین شاه در تبریز بوده سپس به تهران آمده است (۱۲۲۸ ـ ۱۲۸۵). دیوان او بکوشش دکتر جعفر محجوب و پیشگفتار جلال الدین همایی چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۴۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۶۷ .

23359 ـ **تهران**، ملی: نستعلیق ابراهیم طوسی متخلص به مشتری، در **۱۲۷۴**، ۴۶۰ ص ۱۷ س [نسخه‌ها ۶: ۲۲۹] .

23360ـ دانشگاه ۳۸۰۶/۱ : نوشتهٔ پیرامن ۱۳۰۰ (ص۱ـ۱۷۲) بادیباچه‌درسر گذشت سراینده بخامهٔ حسینقلی‌خان سلطانی ، سپس قصیده‌هاوغزلها، دیوان بنام‌شمس‌المناقب‌است[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۸۷] .

23361ـ تهران، استاد مینوی ۱۵۹ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ ،قصیده‌هاییست درستایش بهمن میرزا که در تبریز سروده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۵] .

23362ـ مجلس ۲۴۳۲ : نسخ خوش عبرت نایینی، ۱۳۲۷ برای سردار تیمورتاش دارای: قصیده ، مسمط، رویهم ۹۰۰۰ بیت[ف. مجلس ۸: ۱۳۲] .

23363ـ تهران،سلطنتی۴۶۲۷(۶۸۷ ف) : نستعلیق‌خوش‌حسین فرزندسراینده، سدهٔ ۱۴،زرین، تنهاقصیده‌ایست‌درستایش ناصرالدین شاه بادیباچهٔ نثری: زحوت درحمل آمد تذرو زرین بال ، ۷ ص ۱۱ س. درفهرست سراینده بنام حسن بن‌شمس‌الشعراء سروش‌یاد شده گویا درست نیست[ف. دکتر بیانی: ۴۸۵].

دیوان سعد

23364ـ قاهره، دارالکتب ۲۰ ادب فارسی: نستعلیق، بی‌تاریخ (گ۱۲۳ ـ ۱۷۰) ۱۷ س. آغاز: دلبرابی‌موجبی‌تاچند رنجانی مرا [مخطوطات۱: ۱۶۷].

دیوان سعد بخاری

سعد حافظ،ازسرایندگان‌سدهٔ نهم ومریدان میرقاسم انوار(م۸۳۷).

بنگرید: ذریعه۹: ۴۴۶ـفرهنگ‌سخنوران: ۲۶۸ .

23365ـدانشگاه۲۲۵/۲: نستعلیق نیمهٔ سدهٔ ۱۰ (گ۳۹ـ۴۵) ، دارای ۶۱غزل‌رویهم ۳۶۰بیت. آغاز: بغیرنالهٔ‌کس‌همدمی نمی‌بینم‌ـ بغیر غم‌زکس محرمی‌نمی‌بینم[ف . دانشگاه ۲ : ۲۴۱] .

دیوان سعدی شیرازی

که‌یاد اودر «کلیات۱۸۶۱» گذشت.

23366ـ مجلس ۲۵۶۹: در « کلیات 17592» مؤرخ ۷۲۱ او، زرین،مصور [ف . مجلس ۸ : ۲۷۸] .

23367ـ مجلس ۸۵۵۵ فهرست‌نشده: نسخهٔ‌کهن‌در«کلیات17595»اومؤرخ۷۵۳اگر ساختگی نباشد [رؤیت] .

23368ـ مجلس ۵۶۵۸ فهرست‌نشده: در «کلیات» اوازسدهٔ ۸ [رؤیت] .

23369ـ مجلس ۲۵۷۰: در «کلیات» او ازسدهٔ۸ [ف.مجلس ۸: ۲۸۴].

23370ـ مجلس ۲۵۷۱: در «کلیات» او ازسدهٔ ۸ [ف. مجلس۸: ۲۸۵] .

23371ـ تبریز،حاج‌آقاحسین نخجوانی ۱۹۲۹ : سدهٔ ۸ ، تنهاغزلهای‌اوست [نسخه‌ها ۴: ۳۳۹] .

23372ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A ۱۸ Spi/VI ۴۷۴۰: سدهٔ ۸ ، غزلهای قدیم اوست وخواتیم [ف . عبدالله۲ : ۴۶۲] . ازکتابهای‌پرفسورشیرانی‌بوده [ف .دکتر محمد بشیرحسین۱ : ۱۵۰] .

23373 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۸ Spi/VI ۴۵۸۵: سدهٔ۸ ،کلیات اوست [ف.عبدالله۲: ۴۵۹]. نسخه داری: قصیده،غزل، مراثیه،ملمع،ترجیع ، رباعی وتك‌بیت [ف . دکترمحمدبشیر حسین ۱ : ۱۱۷] .

23374ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۳۵: در«کلیات»اومؤرخ رمضان ۸۰۲ [نسخه‌ها ۲: ۹۱] .

23375ـ مجلس ۵۱۷۷یا ۲۵۷۲: در

«کلیات» مؤرخ **۸۰۵** او [رؤیت].

23376ـ **مجلس** ۴۸۵۰: نستعلیق حسن کاتب، **۸۱۲**، دارای: قصیده، غزل. باسرلوح الصاقی، ۱۸۵ گ [رؤیت].

23377ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI ۳۸D ۱۸۶۶ (۳۱۸): نستعلیق مظفر فرزند عبدالله **۸۴۹**، در «کلیات» او. [ف. عبدالله ۲: ۲۱۳].

23378ـ **مجلس** ۲۶۵۶/۶: نستعلیق کهن، باتاریخ **۸۳۴** دردفتر (ص ۶۵۵–۷۹۹)، ۱۶۰۰ بیت غزل وترجیع ورباعی وتک بیت دارد، زرین [ف. مجلس ۸: ۴۰۰].

23379ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۷ (۴۰۸ ف): نستعلیق خوش عبدالله فرزند شیخ مرشد شیرازی کاتب، سدهٔ **۹**، زرین. کلیات اوست، دارای: دیباجهٔ بیستون، مجالس خمسه، رسالهٔ صاحب دیوان، سئوال وجواب نطنزی و سعدی، نصیحة الملوك، رسالهٔ سلطان آباقا، حکایت ملك انکیانو، حکایت ملك شمس الدین تازی گوی، گلستان، بستان، قصاید عربی، قصاید فارسی، مراثی، ملمعات، ترجیعات، طیبات، خبیثیات، هزلیات، مضاحکات، رباعیات، مفردات ۸۷۲ گ ۱۷ س [ف. دکتر بیانی: ۱۴۳].

23380ـ **تهران**، ادبیات ۱۶۰ ج: در «کلیات» او ازسدهٔ **۹** [ف. ادبیات ۱: ۳۹۵].

23381ـ **دانشگاه** ۱۴۷۸۵: نستعلیق سدهٔ **۹** در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۸: ۸۷۲].

23382ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۷۴۱/Spi/VI۱۸C: سدهٔ **۹** کلیات اوست [ف. عبدالله ۲: ۴۶۴]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۱].

23383ـ **هاروارد**، هوتن ۴MSP: در «کلیات» او ازسدهٔ **۹ ـ ۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۶].

23384ـ **تهران**، سلطنتی ۳۳۱ (۴۰۹ ف): نستعلیق خوش منعم الدین اوحدی شیرازی، ع ۲ **۹۱۷/۲**. زرین، کلیات اوست بمانند نسخهٔ (۳۲۷ سلطنتی 23379) باذکر «سعدی نامه» بجای «بستان»، ۸۲۸ ص ۱۹ س [ف. دکتر بیانی: ۱۴۵].

23385ـ **تهران**، سلطنتی ۳۳۰ (۴۱۰ ف): نستعلیق خوش نزدیك به یقین بخامهٔ منعم‌ـ الدین اوحدی شیرازی **۹۱۷** نویسندهٔ نسخهٔ (تهران، سلطنتی ۳۳۱). کلیات اوست با تقسیمات همان نسخه با ۱۵ مجلس بسیارخوب وزرکاری نیز از همان زرکار، آغاز وانجام افتاده، ۹۲۰ ص ۱۷ س [ف. دکتر بیانی: ۱۴۶].

23386ـ **مدینه**، عارف حکمة ۹۵: نوشتهٔ **۹۲۶** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶].

23387ـ **مجلس** ۲۵۷۴: در «کلیات» اومؤرخ **۹۲۸** [ف. مجلس ۸: ۲۹۸].

23388ـ **ملك** ۵۹۹۱: در «کلیات» او مؤرخ رجب **۹۳۲**، زرین [رؤیت].

23389ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۱ ادب فارسی: در «کلیات» مؤرخ **۹۴۹** او [مخطوطات ۲: ۶۷].

23390ـ **سپهسالار** ۷۸۰۲: نستعلیق زیبا، ذیقعدهٔ **۹۷۶**، تنها خواتیم ورباعیها را دارد، زرین، ۴۷ گ [ف. سپهسالار ۴: ۴۹۶].

23391ـ **مجلس** ۱۱۳۶: در «کلیات» **۹۸۲** او [ف. مجلس ۳: ۵۴۸].

23392ـ **بنگال**، ایشیاتك ۶۰ دیوان (۶۰۸): نستعلیق **۹۸۳**، قصیده‌های اوست [ف. بنگال: ۱۰۹].

23393ـ **مجلس** ۴۱۳۹: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** [رؤیت].

23394ـ دانشگاه۵۱۵۳: در«کلیات» اوگویاازسدهٔ **۱۰** [ف. دانشگاه۱۵: ۴۱۲۸].

23395ـ **تهران**، سلطنتی۴۷۵۹(۴۱۱ ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ،کلیات اوست، زرین ، مصور، ۸۹۶ص۱۰ س .

23396ـ **تهران**، سلطنتی۳۲۸ (۴۱۲ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** ،کلیات اوست ، ۷۷۸ص ۲۱ س [ف . دکتر بیانی : ۱۴۸ – ۱۴۹] .

23397 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۶۱/۴ (۷۲۳ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ، تنها غزلهاست به ترتیب[ف. دکتربیانی : ۵۴۹] .

23398ـ **مجلس**۲۵۷۵: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۰**، آغاز وانجام افتاده و درهم ریخته ، ۲۰۷ ص۱۶ س[ف. مجلس۸: ۳۰۳] .

23399ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجابB ۱۸ Spi/VI/۴۶۲۶:سدهٔ**۱۰** کلیات‌اوست [ف. عبدالله ۲ :۴۶۳] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۱] .

23400ـ **دانشگاه** ۳۳۲۸:در«کلیات» او از سدهٔ **۱۱ – ۱۰** [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۱۴] .

23401ـ **ملک** ۵۹۸۳ : در « کلیات» مؤرخ **۱۰۰۰** او [رؤیت] .

23402ـ **مجلس** ۱۱۳۸: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۰** او[ف. مجلس۳: ۵۵۳].

23403ـ **مجلس** ۱۱۳۹: در«کلیات» مؤرخ **۱۰۱۷**او[ف. مجلس ۳: ۵۵۴].

23404 ـ **آصفیه** ۸۱ دیوان : خوش خط، گویا **۱۰۳۴** ، زرین ، ۲۴۰ گ [ف . میرعثمان علی۱: ۵۵۹] .

23405ـ**دانشگاه** ۴۰۲۷: نستعلیق‌پایان ج ۱/**۱۰۴۷** ، زرین. دارای: قصیده و غزل و ورباعی، ۱۵۹گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۷] .

23406ـ **تهران**، سلطنتی۳۲۴ (۴۱۳ ف) : نستعلیق‌خوش مقصود علی شیرازی ، غرهٔ ذیحجهٔ **۱۰۷۰** ،کلیات اوست، زرین، ۷۵۶ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی : ۱۵۰].

23407ـ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۵۱۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**،زرین ، کلیات‌اوست ۷۴۰ص ۱۷س [ف.دکترمقصود ۱: ۹۸] .

23408ـ **تهران**، ادبیات ۵۷ ج : در «کلیات»او ازسدهٔ**۱۱**[ف . ادبیات ۱: ۳۹۵].

23409ـ **تهران** ، ادبیات۲۴۱ ج:در «کلیات» او ازسدهٔ**۱۱** [ف. ادبیات ۱: ۳۹۵].

23410 ـ **آصفیه** ، شماره یاد نشده : نستعلیق خوش‌ایرانی،زرین،پیرامن سدهٔ **۱۱**، ۶۴۰ص .

23411ـ **آصفیه** ۳۷۲دیوان: نستعلیق خوش‌پیرامن سدهٔ**۱۱** ، ۳۴۰ص [ف.آصفیه ۱: ۵۵۹] .

23412 ـ **دانشگاه**۳۴۸۹/۹۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۱** (ص ۲۹۵ – ۴۵۵) زرین با دو تصویر [ف. دانشگاه۱۱: ۲۴۹۵].

23413 ـ **مجلس** ۲۵۷۷:در«کلیات» مؤرخ ۱۷۵ (**۱۱۷۵**) او [ف . مجلس ۸ : ۳۰۵] .

23414ـ**تهران**، سلطنتی ، در فهرست شمارهٔ قفسه‌یاد نشده(۴۱۴ ف):شکسته‌نستعلیق زیبای درویش‌عبدالمجید،شوال **۱۱۸۲**،کلیات اوست ، زرین، ۷۱۲ص۲۳ س[ف. دکتر بیانی: ۱۵۱] .

23415ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۰۶: شکسته نستعلیق بسیار خوب ، گویا ازدرویش عبدالمجید ویا ازیکی از شاگردانش ، کلیات

اوست زرین، ۴۷۲ ص ۱۹ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۹۷].

23416ـ **تهران**، ملی ۹۵: در «کلیات» مؤرخ **۱۱۸۲** [نسخه‌ها ۴: ۲۳۳].

23417ـ **رضوی** ۷۶۰ ادبیات (۴۹۱۳): در «کلیات» مؤرخ **۱۱۹۷**، زرین [ف. رضوی ۷: ۶۷۷].

23418 ـ **ملك** ۴۹۳۷/۸: نستعلیق خوش آغاز سدهٔ **۱۲**. دارای گزیده‌ای از قصیده و غزل او [رؤیت].

23419ـ **تهران**، ملی ۲۷/۱۰۱ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**. دارای: قصیده و غزل (ص ۲۸۶–۲۹۹ و ۳۱۷–۳۴۴) [ف. ملی ۱: ۹۹].

23420ـ **دانشگاه** ۲۱۸۳: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** [ف. دانشگاه ۹: ۸۷۲].

23421ـ **دانشگاه** ۴۷۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در سه بخش به‌ترتیب تهجی، زرین، ۱۷۱ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۷۹].

23422ـ **رضوی** ۷۶۱ ادبیات (۷۰۴۰): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** [ف. رضوی ۷: ۶۷۸].

23423 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۱۵۲ (۴۱۶ ف): نستعلیق، شکستهٔ خوش علی‌اصغر همدانی **۱۲۰۲** ـ**۱۲۰۳**، بدستور آقای محمد خان‌قاجار، کلیات اوست، زرین، ۵۷۲ ص ۱۱ [ف. دکتر بیانی: ۱۵۴].

23424ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۶ (۴۱۵ ف): شکسته نستعلیق خوش رضا (میرزا رضا اصفهانی) ع ۲/۱۱۸۲ (دستخورده) و باید **۱۲۰۳** باشد، کلیات اوست، زرین، ۷۱۲ ص [ف. دکتر بیانی: ۱۵۲].

23425ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۹ (۴۱۷ ف): شکسته نستعلیق خوش محمدهادی اصفهانی فرزند محمد رضا، **۱۲۰۴** ـ **۱۲۰۷**. کلیات اوست، زرین، ۹۶۰ ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی: ۱۵۶].

23426ـ **مجلس** ۲۵۷۸: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۱۴** او [ف. مجلس ۸: ۳۰۶].

23427ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۱۸ (۴۱۸ ف): نستعلیق **۱۲۲۲**ـ**۱۲۲۳**، کلیات اوست، زرین، ۴۱۲ ص ۲۱ س [ف. دکتر بیانی: ۱۵۷].

23428ـ **مجلس** ۲۵۸۰: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۲** او [ف. مجلس ۸: ۳۰۸].

23429 ـ **مجلس** ۲۵۷۹: در «کلیات» مورخ **۱۲۳۲** او [ف. مجلس ۸: ۳۰۷].

23430 ـ **مجلس** ۱۱۴۰: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۵** او [ف. مجلس ۳: ۵۵۶].

23431ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۹: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۸** او [نسخه‌ها ۲: ۹۰].

23432ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۰ (۴۱۹ ف): نستعلیق خوش زین‌العابدین شیرازی فرزند حاج محمد جعفر، چهارشنبهٔ ۵ ع ۲/**۱۲۴۱**، کلیات اوست، زرین، ۳۹۴ ص ۲۵ س [ف. دکتر بیانی: ۱۵۸].

23433ـ **مجلس** ۲۲۰۰: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۳** او [ف. مجلس ۶: ۱۶۰].

23434ـ **تهران**، ملی ۹۴: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۴** او [نسخه‌ها ۴: ۲۳۰].

23435ـ **مجلس** ۱۱۳۷: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۵** او [ف. مجلس ۳: ۵۵۱].

23436ـ **مجلس** ۲۵۸۲: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۸** او [ف. مجلس ۸: ۳۱۰].

23437ـ **دانشگاه** ۱۴۸۴: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۸**ـ**۱۱۵۰** او [ف. دانشگاه ۸: ۱۳۳].

23438ـ **تهران**، ادبیات ۲۳۳ ج: در

«کلیات» مؤرخ **۱۲۵۰** او [ف . ادبیات ۱ : ۳۹۵] .

23439ـ **ملك** ۵۲۶۵ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۵۲** او [رؤیت].

23440ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۲۴ : نوشتهٔ ۱۲ ذیحجهٔ **۱۲۵۷** (پایان رباعیات)در «کلیات» او [رؤیت] .

23441ـ **مجلس** ۲۵۸۳: در«کلیات» مؤرخ**۱۲۵۷** او [ف.مجلس ۸:۳۱۱] .

23442ـ**تهران**، ملی۹۶فهرست نشده: در«کلیات»مؤرخ**۱۲۵۹**او[نسخه‌ها۴ :۲۳۵].

23443 ـ **تهران** ، ملی ۱۹۸ ف : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۶۱** او [فملی ۱:۱۹۷].

23444 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۶۵ (۴۲۱ ف) : شکسته نستعلیق زیبای سید علی شیرازی، ۲۵ج۲/**۱۲۶۱**،زرین،کلیات‌اوست، ۴۹۴ص ۲۱س[ف. دکتر بیانی: ۱۶۰].

23445ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۱(۴۲۲ ف) : شکسته نستعلیق خوش میر محمــد حسین اصفهانی فرزند میرمحمد محسن ، در اصفهان، یکشنبهٔ ۲۲ذیقعدهٔ **۱۲۶۶** (پایان گلستان) و شعبان **۱۲۶۸** (پایان‌کلیات) زرین ، ۵۷۸ ص ۱۸ س [ف. دکتر بیانی :۱۶۲].

23446ـ **تهران**، سلطنتی۳۲۲ (۴۲۳ ف) : نستعلیق‌خوش **۱۲۶۷** ـ **۱۲۶۸** ،کلیات اوست ، زرین،۴۹۹ص۲۱س[ف. دکتر بیانی: ۱۶۳] .

23447ـ**مجلس**۵۰۷۹: نستعلیق‌محسن فرزندحبیب‌حسینی ساکن جردفادقان اصفهان، **۱۲۶۹** ، گزیده‌ایست، ۹۵گ۸ بیت[رؤیت].

23448ـ **تهران**، سلطنتی۳۱۸ (۴۲۴ ف) : شکسته نستعلیق‌خوش‌عبدالله‌فرزندحاج آقا جانی اصفهانی ، **۱۲۷۱**،زرین ،کلیات‌اوست، ۵۸۲ص۱۸ س [ف. دکتر بیانی: ۱۶۴].

23449ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۵۳، ۸۷۱غز: شکستهٔ منشی اودهورام‌تهاپره، **۱۲۷۸** ، غزلهاست،۱۴۱گ۱۵س[مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۴۳۰].

23450ـ **ملك** ۶۲۲۶: در « کلیات » مؤرخ **۱۲۸۰** او [رؤیت].

23451ـ **مجلس** ۲۵۸۴: در«کلیات» مؤرخ **۱۲۸۸** او[ف.مجلس۸: ۳۱۲].

23452ـ **ملك** ۵۲۸۶: در «کلیات»او از سدهٔ **۱۳** [رؤیت].

23453ـ **ملك** ۵۹۶۷ : در«کلیات»او ازسدهٔ **۱۳**[رؤیت].

23454ـ **مجلس** ۲۵۸۱:در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۸:۳۰۹] .

23455ـ **مجلس** ۲۵۸۵:در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس۸:۳۱۲].

23456 ـ **مجلس** ۱۱۴۱: در«کلیات» او ازسدهٔ**۱۳** [ف. مجلس۳:۵۵۷] .

23457ـ **تهران**،ملی۹۲فهرست‌نشده: در «کلیات» او ازسدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها۴: ۲۲۳].

23458ـ **دانشگاه**۵۰۴۶: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف.دانشگاه ۱۵:۴۰۹۶].

23459ـ **تهران**، سلطنتی۳۳۲ (۴۲۰ ف) : نستعلیق‌خوش محمدمهدی شیرازی، نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۳** ، بدستورمیرزا رضاقلی ، زرین ، کلیات اوست، ۵۸۴ص۱۶س[ف. دکتر بیانی: ۱۵۹] .

23460 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۴۵۵ (۴۲۵ف) :شکسته نستعلیق‌خوش‌سدهٔ**۱۳**، زرین، کلیات اوست‌ولی فردیات‌را ندارد، ۴۳۸ص۲۰ س[ف . دکتربیانی:۱۶۴] .

23461 ـ **تهران** ، ملی ۷۷۹/۳ف : شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**(ص۲۰۹ـ۲۴۷)غزلهایی

ازاوست ، زرین[ف. ملی۲:۳۰۴] .

23462ـ **تهران**، ملی۳۸۹ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ،گزیده‌ایست ازغزلهای‌سعدی و حافظ ، ۶۵گ۱۱س [ف.ملی۱:۳۷۵].

23463ـ **اصفهان**، فرهنگ۱۱۵۱۱: تاریخ‌یادنشده [نسخه‌ها۵:۳۱۶].

23464ـ **دانشگاه** ۱۷۳: در «کلیات» او ، زرین[ف.دانشگاه۲:۱۹۴].

23465ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۷۷/۱۰۲۵/۲ :گزیده‌ایست [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۱۷].

23466ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۲۱۲:تاریخ‌یادنشده،۱۰۶ص[مخطوطات، سرفرازعلی:۶۹] .

23467ـ **بنگال**، ایشیاتك ۶۱ دیوان (۱۱۵۶) : نستعلیق،تاریخ‌یادنشده .

23468ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۶۲ دیوان (۱۱۶۸) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال ۱۰۹] .

23469ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۲۹۰ الف/۵۲۹۶ : تاریخ یاد نشده کلیات اوست [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۶۱] .

23470ـ**ایاصوفیا**۱۷/۲۰۵۱ (۲۰۹) باتاریخ ۷۳۰ در دفتر . همراه « دیـوان أثیر الدین:21432»وجز آن **فیلم** آنهادردانشگاه ش۱۰۸هست [فیلمها: ۴۱۰].

دیوان سعید قمی

محمدسعیدفرزند حکیم محمدباقر،ازسدهٔ یازدهم، متخلص به‌سعید وتنها، پزشك‌شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷)، واوجزقاضی‌محمدسعید قمی (حکیم‌کوچك) نگارندهٔ «اسرارالصنایع : ۶۴۶» ونیزجز آقاسعید قمی برادر میر محمد باقر تابع است.

بنگرید : ذریعه۹:۱۷۹ و۴۵۱ـفرهنگ سخنوران: ۱۷۱ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۶۷ .

23471ـ **دانشگاه** ۳۴۴۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**،زرین باپنج‌مجلس تصویر، نزدیك‌به۳۰۰۰ بیت بادوتخلص سعید وتنها، دارای : رباعی و قصیده وغزل ویك‌مثنوی، ۱۰۵گ ۱۵ س[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۵۶] .

دیوان سعید نقشبندی یزدی

سعیدا ، نقاش‌که درسدهٔ‌یازدهم در اصفهان میزیسته است،صایب تبریزی(۱۰۱۶ـ۱۰۸۱) از اوبه‌نیکی یادکرده، وپس از سعیدبه مجنون تخلص‌کرده است.

بنگرید:ذریعه۹:۴۵۲ـفرهنگ سخنوران: ۲۷۱ـتاریخ‌یزد ، آیتی:۳۲۹.

23472ـ **ملك**۵۲۸۹: شکسته‌نستعلیق آغازسدهٔ **۱۲** ، دارای: رباعی، قطعه. **آغاز:** اشعارسعیدا به‌نظامی نرسید۔ تاقطرهٔ‌می‌زجام‌جامی نرسید،۸۱گ۱۵س [رؤیت] .

23473ـ**مجلس**۲۴۳۳:شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳** . دارای غزل ، رباعی، تك‌بیت،قطعه. رویهم ۴۶۰۰ بیت . **آغاز :** نقاش قضا نسخهٔ ابروی بتان را ـ گویا که بتصویر کشیده است کمانرا. درنسخه‌تخلص‌تنهاسعید است، ۳۰۹ ص ۱۷س[ف. مجلس۸:۱۳۳].

دیوان سقا

حاج بهرام‌بخارایی، سدهٔ‌دهم. ازبخارابه هندنزد اکبرپادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴)رفته،سپس ازدنیا روی‌گردان شده مشك‌آب بردوش بمردم آب می‌داده وبه‌ترکی وفارسی میسروده‌است.

بنگرید:ذریعه۹:۴۵۴ـفرهنگ‌سخنوران ۲۷۱ .

23474ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۳۵۴۳/۵۱۹: از پایان سدهٔ ۱۰، انجام افتاده، پوسیده [ف. دکترمحمد بشیر حسین۱ : ۱۱۷] .

23475ـ بادلیان، ۳۹وینفیلد: نستعلیق ۱۰۲۸ ، ۲۰۰گ۱۵س. فیلم آن‌دردانشگاه ش ۱۱۳۹هست [فیلمها ۱:۹۲] .

23476ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۸۸۹،۸۷۱سقا: شکسته‌ونستعلیق ۱۱۱۷، آغاز: بازسرکرده براه‌طلبش‌حیرانم ، ۲۰۹گ ۱۷س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۴۷۴] .

23477ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف ۲۱۳: تاریخ‌یادنشده، ۲۰ص[مخطوطات، سرفرازعلی : ۷۰].

23478ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۵۱۲: تاریخ‌یادنشده، ۵۱۲ص[مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۷۰] .

23479ـ مدینه ، عارف حکمة ۹۷ : تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها۵:۴۸۶] .

23480 ـ بنگال، آسیایی ۶۳ دیوان (۲۵۱) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۹] .

23481ـ بنگال، آسیایی a057/۱ (۳۶۵) : شکسته ، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال: ۱۳۸] .

دیوان سلطان احمد

عمادالدوله سلطان‌احمدمظفری‌ازپادشاهان خاندان‌مظفری (۷۸۴-۸۱۴) .

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران:۲۷۳.

23482 ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۹۰۹ . H : نوشتهٔ ۸۰۹ ، آغاز: ای‌ذات‌تو ابتدای بیحد ـ حمد تو چگونه گوید احمد ، ۸۰گ۱۷ س [ف. فهمی‌ادهم۱ :۲۲۳] .

دیوان سلطان افشار

محمد جعفرمیرزا فرزندظهیرالسلطنه‌کاظم میرزافرزندظهیرالدوله ابراهیم‌خان برادرنادر شاه‌افشار ، که‌در۱۲۲۲ ازمشهدخراسان به‌هند رفته ودرحیدرآباددکن میزیسته، وآصفجاه میر فرخند علیخان‌بهادرفرزند سکندرجاه فرمان‌روای ودیگربزرگان آنجا راستایش کرده، واز انگلیسها آزرده شده بودجز شاعری بعلوم نیز میپرداخته است ، وبااینکه بافتحعلیشاه وعباس میرزا نامه‌نگاری داشته ازقاجاریان‌بدگفته‌است. و بااینکه درآیین شیعی غلوداشته سنیان بیش‌از شیعیان‌باوارادات میورزیدند [دیباچه]درذریعه وفرهنگ سخنوران مادهٔسلطان وافشار ازاویاد نشده است .

23483ـ دانشگاه۴۲۶۰: نستعلیق‌گویا ۱۲۵۲ ، دارای: قصیده‌با تخلص سلطان وقطعه ومطایبه و اعتراض ومناجات ورباعی،همراه با دیباچه‌ای در سرگذشت سراینده با یادداشتهای سودمند باستانی راد. ۷۰گ۱۱س[ف. دانشگاه ۱۳ :۳۲۲۹] .

دیوان سلطان‌حسین میرزا = دیوان حسینی گورکانی

دیوان سلطان دکنی = دیوان‌ظل‌الله

دیوان سلطان قاجار

سلطان‌محمدمیرزاسیف‌الدوله‌چهل وچهارمین فرزند فتحعلی‌شاه، زاده در ۱۲۲۷ از مادری گرجی بنام تاج‌الدوله ، زنده در۱۲۹۲.

بنگرید: ذریعه۹ : ۴۵۹-فرهنگ سخنوران:

۲۷۲ـ مجمع الفصحاء ۱: ۳۱ .

23484ـ **رضوی** ۴۳۵ ادبیات (۴۶۶۴): نستعلیق خوش علیمحمد فرزند احمد طباطبایی اردستانی ، **۱۲۹۲**. دارای ۵۰۰۰ بیت: غزل، ترجیع ، ترکیب، قطعه ، رباعی، مثنوی سیف‌ـ الرسایل ، مرثیه . بادیباجه‌ای که در آن آمده: بخشی از سروده‌های سلطان قاجار نادرست به دیوان یغما رفته ، و در این باره گواه آورده است [ف . رضوی ۷: ۴۲۳] .

23485ـ **تهران،** سلطنتی ۲۸۸ (۶۸۳ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین، دارای :غزل، رباعی ، ترجیع . **آغاز :** گر بسنجد بحشر اجر شب هجرانرا ــ ظاهر آنست که شاهین شکند میزانرا ، ۱۲۹ ص ۱۱ س [ف. دکتر بیانی: ۴۶۶].

23486 ـ **تهران ،** سلطنتی ۱۲۱۵۷ (۶۸۴ ف): نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، زرین. دارای غزل ، رباعی، ترجیع ، ۱۳۹ ص ۱۱ س [ف. دکتر بیانی: ۴۶۶].

23487ـ **مشهد ،** فرخ ۲۴۵: خوش خط ازسدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳: ۹۰] .

23488ـ **دانشگاه** ۲۶۴۸ : نسخ سدهٔ **۱۳**. دارای: غزل، ترجیع و ترکیب و قطعه، رباعی، مثنوی سیف الرسایل ، مرثیه، ۶۱ گ ۲۹ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۲۱].

23489ـ **تهران،** ملی ۸۳۹ ف :شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، دارای :غزل، رباعی ، تك بیت. درفهرست سراینده باحتمال ازسدهٔ ۱۳ یاد شده است. **آغاز :** گر بسنجند بحشر اجر شب هجران را ــ ظاهر اینست که شاهین شکند میزان را ، ۶۱ گ ۱۱ س [ف. ملی ۲: ۳۷۵].

23490ـ **دانشگاه** ۳۷۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، دارای: غزل وقطعه ورباعی ۵۰ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۲۲].

23491 ـ **مجلس** ۹۱۵۷ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

دیوان سلطان ولد = دیوان ولد

دیوان سلطانی بختیاری

حسینقلی خان فرزند مصطفی قلیخان فرزند حاج شهباز خان کلهر کرمانشاهی (۱۲۴۷ ـ ۱۳۰۳) . «قصایدالسلطانیه» او در کرمانشاه ۱۳۴۰ خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۹۱ـ فرهنگ سخنوران: ۲۷۴ـ مؤلفین مشار ۲: ۹۴۹ .

23492ـ **رضوی** ۱۰۰۸ ادبیات (۷۱۹۳): شکسته نستعلیق خود سراینده، سلخ شعبان **۱۲۹۴** برای میرزا محمود منشی صاحب، گزیده ایست، ۲۴۴ گ [ف . رضوی ۷: ۸۴۷] .

23493ـ **مجلس** ۵۹۰۱ فهرست نشده: نستعلیق محمد علی تفرشی ۳ ذیقعدهٔ **۱۳۳۳** . بدستور حاج علیقلیخان سردار اسعد بختیاری . با سرگذشت سراینده از سید نصرالله تقوی . ۴۸۵ گ ۱۴ س .

دیوان سلمان ساوجی

جمال الدین سلمان، که یاد اودر « کلیات: ۱۸۷۰» گذشت .

23494ـ **تبریز،** ملی ۲۶۳۷ : نوشتهٔ آدینهٔ رمضان **۷۷۴** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶] .

23495ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۳ ادب فارسی : تعلیق حسن فرزند ابی‌بکر اصفهانی **۷۸۶**، ۲۳۵ گ ۲۳ س.

23496 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۹۸ Or : نوشتهٔ **۷۹۶** ، مصور [راهنمای کتاب ۵: ۸۶۶ـ نسخه‌ها ۴: ۶۸۱].

23497 ـ**تهران،** اصغر مهدوی ۴۷ : نسخ سدهٔ **۸ـ۹**، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

23498ـ **رضوی** ۷۶۵ ادبیات (۴۶۶۷): نسخ نزدیك بروزگار سراینده ، در «کلیات» او [ف .رضوی ۷ :۶۸۲] .

23499ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۸۹ : نستعلیق ۱ رجب **۸۲۱** . جدول بندی شده بزر، آغاز و انجام مجموعه افتاده . دیوان حافظ و سلمان درمتن و جنگ شعر درهامش. [نسخه‌ها ۲:۷۱].

23500ـ **رضوی** ۷۶۳ ادبیات(۴۶۶۶): نسخ پاکیزهٔ محمدفرزند ابراهیم مشتهر بجوانمرد **۸۲۶** در «کلیات» او، زرین [ف . رضوی ۷ : ۶۷۹] .

23501ـ **مجلس** ۲/۲۶۵۶: نستعلیق کهن، در **۸۳۴**، زرین (ص۱۳۹ــ۱۶۳)، ۱۵۰۰ بیت، غزل ، [ف.مجلس۸ :۳۹۹].

23502ـ **بادلیان** ۱۲۱ الیوت:همراه «دیوان امیرخسرو 22966» مؤرخ **۸۳۹** وجز آن . **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۰۹ هست[فیلمها : ۵۴۷] .

23503ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۸م ادب فارسی : تعلیق قاسم فرزند منصور فرزند جنید جنانی، ۱۱ذیقعدهٔ **۸۴۱**، ۱۶۰ گ ۲۰-۲۱س.

23504ـ **قاهره**، دارالکتب۱۵۶م ادب فارسی : نستعلیق خوب در «کلیات» مؤرخ **۸۴۱** او، زرین، مصور[مخطوطات۱ :۱۶۸] .

23505ـ **نور عثمانیه** ۴۱۹۰/۱ : باتاریخ **۸۴۴** دردفتر (گ۱ــ۲۸۸). **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۷۸ هست [فیلمها :۴۲۱].

23506ـ **تهران**، آقای سلطان القرائی: در«کلیات» مؤرخ **۸۵۶** او [ذریعه۹ :۴۶۲].

23507 ـ **الهیات** ۲۱۳ ج : نستعلیق **۸۵۹**، زرین ، ۳۵۰ گ ۲۱ س [ف . الهیات ۱:۵۷] .

23508ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۷۶/۴ (۷۲۴ف) : نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی ، **۸۶۲** ، گزیده‌ایست از: قصیده، ترکیب، قطعه، غزل [ف. دکتربیانی: ۵۵۳] .

23509ـ **دانشگاه** ۵۲۷۴: در «کلیات» مؤرخ **۸۷۴** او [ف. دانشگاه ۱۵ :۴۱۹۰].

23510 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۵ م ادب فارسی: نوشتهٔ ۱۰ع۲/**۸۷۵**، زرین، ۳۴۰ گ ۱۹س [مخطوطات۱ :۱۶۸] .

23511ـ **دانشگاه** ۳۸۷۶: نستعلیق حسین فرزندعلی شیروانی، درآغاز ع۱/**۸۸۱**، دارای: قصیده وغزل، رویهم نزدیك به ۳۴۴۰ بیت، ۱۳۳ گ۱۳ س [ف.دانشگاه ۱۲ :۲۸۶۴] .

23512ـ **مجلس** ۴۹۴۰ فهرست نشده: نستعلیق خوش جهانشاه فرزند ایاد، و درهامش آن چند دیوان و سعادتنامهٔ ناصرخسرو مؤرخ ۱۰ رمضان **۸۷۲**، رویهم ۴۵۰ گ[رؤیت].

23513ـ **مجلس** ۹۹۴: نسخ نیمهٔ سدهٔ **۹** ، دارای ۱۰۵۰۰ بیت : قصیده ، ترجیع ، قطعه ، غزل، رباعی، ۲۵۲ گ ۲۲ س[ف.مجلس ۳ : ۳۰۰] .

23514ـ **تهران**، سلطنتی ۳۷۰(۴۶۸ ف) : نستعلیق سدهٔ **۹**. زرین، کلیات اوست دارای:
۱ـ دیوان (قصیده، غزل، رباعی، قصایدمصنوع)
۲ـ جمشید وخورشید ۳ـ فراق نامه ۴ـ قطعه، ترجیع، مرثیه، دنبالهٔ غزلها ، ۴۶۱ ص ۱۹س [ف . دکتربیانی : ۲۱۹] .

23515ـ **پاریس** S . P . ۷۸۱: در «کلیات» مؤرخ **۸۹۲** او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و۱۳۱۹ هست [فیلمها:۵۹۳].

23516ـ **مشهد**، فرخ۲۵: در«کلیات» او ازسدهٔ **۹** [نسخه‌ها۳ :۹۰].

23517ـ **سپهسالار** ۲۷۸: نستعلیق سدهٔ

۹ . دارای ۱۱۰۰۰ بیت: قصیده ، غزل،قطعه، آغاز وانجام افتاده ، ۲۹۵ گ ۲۰ س [ف. سپهسالار۲:۶۰۶ و۴:۲۹۷] .

23518ـ تهران،ملی۱۰۲ فهرست نشده: تحریری‌کهن سدهٔ۹ ، زرین. دارای: قصیده ، مرثیه ، قطعه، ترجیع،غزل ، ۱۹۲ ص ۲۹س چهارستونی[نسخه‌ها ۴:۲۴۴].

23519ـ مجلس ۲۵۸۸ :در «کلیات» او ازسدهٔ۹، زرین[ف. مجلس۸:۳۱۷].

23520ـ مجلس ۲۵۸۹ : در«کلیات» او ازسدهٔ ۹، زرین [ف.مجلس۸:۳۱۹] .

23521 ـ مجلس ۲۵۹۰ : تعلیق سدهٔ ۹ ، زرین ، دارای : قصیده ، غزل ،ترجیع ، قطعه،رباعی،رویهم ۴۲۰۰ بیت[ف . مجلس۸: ۳۲۲].

23522ـسنا۱۸۸: نستعلیق‌سدهٔ ۹گویا در بغداد ، زرین ، انجام در رباعیات افتاده ، ازکتابهای‌بیانی‌بوده [نسخه‌ها۶:۴۷۰] .

23523 ـ رضوی ۷۶۴ ادبیـات (۴۶۷۱): در«کلیات» اوازسدهٔ۹ ، زرین[ف. رضوی ۷:۶۸۱] .

23524ـرضوی۴۳۸ادبیات(۴۶۶۹): نستعلیق سدهٔ ۹، آغاز وانجام افتاده ، دارای: قصیده ، مرثیه، ترجیع،مقطع،غزل‌است،۲۳۱ گ ۲۱ س [ف. رضوی۷:۴۲۶].

23525ـرضوی۴۳۹ادبیات(۴۶۷۰): نستعلیق‌ونسخ‌سدهٔ۹، آغاز وانجام افتاده.دارای: ترکیب ، قصیده،غزل ، رباعی، مرثیه، مقطع، ترجیع است، ۱۳۱ گ‌هرصفحه ۳۸ـ ۴۰ بیت [ف. رضوی ۷:۴۲۶] .

23526ـ استانبول ، طـوپقپوسرای R ۱۰۱۷ : پیرامن‌سدهٔ ۹ ، ۲۸۷ گ ۲۱س [ف. فهمی‌ادهم۱:۲۱۲] .

23527ـ دانشگاه ۲/۲۶۸۵ : نستعلیق نظام دهلوی، محرم ۹۸۵، زرین (ص۱ـ۷۵۴ هامش، و متن‌وهامش‌تاص۷۹۵) [ف.دانشگاه: ۱۰ : ۱۵۷۲] .

23528 ـ ملك ۷۴۷۰: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، آغازوانجام‌افتاده ، دارای:قصیده،غزل، قطعه، رباعی، تك‌بیت، نیزقصیده، قطعه، نسخه در۱۲۴۸ به‌چهار ریال ونیم‌خریده شده،۳۷۸ گ۱۵ س [رؤیت] .

23529ـسپهسالار ۳۰۳: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ ، دارای: ۶۹۰۰ بیت. ۲۴۰ گ۱۵س [ف. سپهسالار۲:۶۰۶ و۴:۴۹۷] .

23530ـ مجلس ۲۵۹۱: نستعلیق‌کهن سدهٔ۱۰، زرین، برخی‌ازبرگهانو نویس،دارای: قصیده ، ترجیع، ترکیب،قطعه،غزل ، رباعی. رویهم: ۹۰۰۰ بیت[ف.مجلس۸: ۳۲۳].

23531ـ مجلس ۲۵۹۲: تعلیق‌اواخر سدهٔ ۱۰، زرین، انجام‌افتاده . دارای:قصیده، قطعه ، ترجیع،غزل ، رباعی، رویهم ۱۰۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۳۲۴] .

23532ـرضوی۴۳۶ادبیات(۴۶۶۵): نستعلیق خوش‌سدهٔ ۱۰ ، زرین،دارای:قصیده، ترجیع،ترکیب،قطعه‌وغزلها،انجام‌افتاده،۲۲۳ گ ۱۵س [ف. رضوی۷:۴۲۴] .

23533 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۵۲۲ Or : سدهٔ ۱۰ [نسخه‌ها ۴:۶۸۱] .

23534ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۸۲VI/pi۶۳۹(۳۷۴ف): نستعلیق‌سدهٔ۱۰ [ف. عبدالله۲:۲۶۸] .

23535ـ ملك۲/۴۷۵۱: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ـ۱۱ (۶۱پ‌ـ۱۲۹ر) ، پیرامن ۵۶۰۰بیت [رؤیت] .

23536ـ تهران،ادبیات ۱۴۰ حکمت:

نسخ‌سدهٔ **۱۰-۱۱** ، عنوان زرین، آغازو انجام [illegible] ۲:۱۸].

23537_ تهران، اصغرمهدوی ۱۸۴: نستعلیق قطب‌الدین یزدی ، در رمضان **۱۰۰۱** (پایان رباعیات) ، انجام افتاده ، [نسخه‌ها ۲:۷۷].

23538_رضوی ۷۶۶ادبیات (۴۹۱۴): در «کلیات» اومؤرخ **۱۰۰۳**،زرین[ف.رضوی ۶۸۳:۷] .

23539 _ تهران، اصغرمهدوی۴۳۰: نستعلیق‌سلطان‌محمد تایبادی، ۱ رجب**۱۰۶۵**، زرافشان [نسخه‌ها۲:۷۷].

23540_ تهران، سلطنتی ۳۶۹(۴۶۹ ف) : نستعلیق سلطان محمد تایبادی، **۱۰۶۷**، زرین. کلیات اوست. دارای: ۱_دیوان (قصیده، غزل، قطعه، بازقصیده، ترکیب، ترجیع رباعی) ۲_ جمشید وخورشید۳_ فراق نامه، ۸۴۲ ص ۱۵س [ف . دکتر بیانی: ۲۲۰].

23541_ ملک۴/۵۳۰۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۳ _ ۳۸) همراه ۲۹ دیوان دیگر [رؤیت] .

23542_ دانشگاه ۴۱۵۰ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، انجام افتاده، باسرگذشت سراینده، ۹۳ گ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۲۰].

23543_ مجلس ۲۵۹۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین. دارای: ترکیب، قصیده. قطعه، غزل، رویهم۷۶۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۳۲۵].

23544_ بنگال، ایشیاتك ۶۵ دیوان (۱۸۸) : نستعلیق **۱۲۰۳** [ف . بنگـال : ۱۰۹] .

23545_فرهادمعتمد۲/۱۶۵: نستعلیق ۱۴ رجب **۱۲۳۷** درشمارهٔ پیشین، [نسخه‌ها۳: ۲۳۱] .

23546_ملک۲/۵۵۱۰: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳** . دارای قصیده (۱۱۲ پ _ ۱۲۷ ر) [رؤیت] .

23547_ تهران، دهخدا۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین[نسخه‌ها ۳: ۱۹].

23548_رضوی ۴۳۷ادبیات (۴۶۶۸): نستعلیق تحریری‌سدهٔ**۱۳**. دارای: مرثیه، قصیده، قطعه ، غزل[ف رضوی ۷: ۴۲۵].

23549_ پاکستان ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۳۴A ۲۲۸ (۳۷۵ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** [ف. عبدالله۲: ۲۷۰] .

23550_ سپهسالار ۳۰۰ : نستعلیق تاریخ‌یادنشده، آغاز وانجام‌افتاده، ۲۹۵ گ۲۲ س [ف.سپهسالار۴: ۴۹۷].

23551_ آصفیه ۱۱۹۸دیوان: نسخهٔ کهن ، زرین، تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۲۸۸] .

23552 _ موصل، مدرسهٔ جامع پاشا ۲۲: [ف. مخطوطات: ۴۸].

23553 _ موزهٔ بریتانیا ۲۷۳۱۴ Add: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۴۸۵ هست[فیلمها : ۹۲] .

دیوان سلیم

بروزگارشاه‌عباس، که‌اوراستایش‌کرده‌است [دانش‌پژوه] .

23554_ همدان ، آقای قاسم برنا : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام‌افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۴] .

دیوان سلیم بیگ

سلیم‌بیگ ذوالقدر، یوزباشی‌افغان، گرمرودی آذربایجانی، زنده در۱۰۳۷ که‌ساختمانی‌کرده است‌بااین‌ماده تاریخ . [دانش‌پژوه].

23555_ دانشگاه ۱/۲۴۵۹: نستعلیق

گل‌احمدفرزند محمد ذیحجهٔ **۱۰۷۵** (ص ۱ـ ۳۷) غزل وقصیده ورباعی است نزدیك به‌هزار بیت[ف. دانشگاه۹ : ۱۱۹۷] .

دیوان سلیم تهرانی

میرزامحمدقلی‌طرشتی ، متخلص به‌سلیم ، درگذشته‌درکشمیر۱۰۵۷ . در۱۳۴۹خ چاپ‌شده.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۶۴-۴۶۴-فرهنگ‌سخنوران: ۲۷۵ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۲۲۷.

23556ـ **مجلس** ۹۹۵: نستعلیق‌خوب محمدحسین‌فرزندمحمدصالح‌مازندرانی، **۱۰۷۵** زرین ، دارای: دیوان ازقصیده، قطعه، غزل ، مثنوی قضا وقدر، تعریف‌کشمیر ،مذمت‌اهل‌تذویر وحیله، رباعی.رویهم پیرامن۸۵۰۰ بیت، ۲۶۹گ ۱۷ س[ف. مجلس۳: ۳۰۲] .

23557ـ **ملك** ۵۴۰۳/۲۵ : نستعلیق سراینده‌ای با تخلص جنونی با تاریخ ع۲/ **۱۱۰۰** دردفتر(۹۱رـ۹۳پ) سپس «قضاوقدر» از همو[رؤیت] .

23558 ـ **مجلس** ۳۰۳۳/۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** ، ضمن‌مجموعه۵دیوان[نسخه‌ها ۵: ۱۸۸] .

23559ـ**مدینه**،عارف‌حکمت۲/۱۵۵: باتاریخ ع۱/**۱۱۰۴**و۱۵ذیقعدهٔ۱۱۳۱دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۵۷۸] .

23560ـ**دانشگاه**۳۸۶۱: نستعلیق علینقی فرزندعیسی ممسنی،چهارشنبه ۱۵ج۲/**۱۱۱۴** زرین، دارای: مثنوی‌وغزل‌وقطعه وماده تاریخ و رباعی، رویهم‌نزدیك ۶۰۰۰ بیت[فدانشگاه ۱۲: ۲۸۳۸] .

23561 ـ **مجلس** ۱۱۸۶/۴: نستعلیق **۱۱۳۵** . (ص۴۹۸ـ۸۵۲) درسه بخش جدا : قصیده ، غزل، مثنوی رویهم‌پیرامن۷۵۰۰بیت، درمیان افتاده ، [ف.مجلس۳: ۶۶۸] .

23562ـ **مجلس**۲۳۳۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، قطعه وغزل و رباعی نزدیك‌به۱۲۰۰ بیت (ص ۲۶۳ ـ۳۶۹ جنگ) [ف . مجلس ۸ : ۳۸] .

23563ـ **ملك** ۵۵۳۹: نستعلیق‌شکستهٔ سدهٔ **۱۳** . دیوان قصاید اوست ، ۴۴گ ۱۷س [رؤیت] .

23564ـ **مجلس** ۵۰۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای: قضا وقدر، چند مثنوی‌قطعه ، ۶۹گ ۱۴س [رؤیت] .

23565ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۷۷/۱۰۲۵/۱ : دارای قصیده و غزل وقطعه [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۶۱] .

23566ـ**تهران**،ملی۱۱۷فهرست‌نشده: نستعلیق متوسط سدهٔ **۱۴**.دارای:قطعه ، غزل ، ۵۸ ص۱۳ س [نسخه‌ها۴: ۲۶۲].

23567ـ**دیوان‌هند**۳۷۱ اته۱۵۵۸: تاریخ یادنشده . **فیلم**آن‌دردانشگاه‌ش ۲۷۲۹ هست . [فیلمها : ۹۲] .

23568ـ **آصفیه** ۸۱۸دیوان : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۳۰۰] .

23569 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۶۶ دیوان (۲۵۲): شکسته، تاریخ یادنشده :

23570ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۶۷ دیوان (۵۷۶) : نستعلیق، تاریخ یادنشده .

23571ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۶۸ دیوان (۸۷۵) : شکسته، تاریخ‌یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۹ـ۱۱۰] .

دیوان سلیمانی

سلیمان سلیمانی همدانی.

23572ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۴۲ : [نسخه‌ها۵ : ۴۸۶] .

دیوان سلیمی - سلیم

سلطان سلیم فرزند بایزید (۹۱۸ - ۹۲۶) متخلص به‌سلیم وسلیمی. دیوان‌فارسی اورادکتر پل‌هرن درالمان بسال ۱۹۰۴م چاپ‌کرده‌است. او خودرا ازفرزندان فریدون‌شاه‌ایران‌میدانست و به‌فارسی میسروده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۶۸ - فرهنگ‌سخنوران ۲۷۵ (سلیم‌رومی).

23573 - **تهران**، سلطنتی۲/ ۱۱۰۸۰ (۷۱۱ف) : نستعلیق‌محمد عزمی(یا قربی) در دفتری نوشتهٔ **۸۹۶تا۹۶۳** . دارای : قصیده ، قطعه، غزل (مرتب) . **آغاز:** خدایاترا زیبد این‌پادشاهی- که هرپادشه را تو پشت و پناهی [ف. دکتربیانی : ۵۲۱].

23574 - **قاهره**، دارالکتب ۱۴۱ ادب فارسی طلعت: تعلیق زیبا ، رحیمی **۹۶۷** (گ ۱-۵۴)زرین . **آغاز:** ای‌ترا پردهٔ عزت علم یکتایی ... [مخطوطات۱ : ۱۶۹] .

23575 - **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۷۳۷ : عبدالوحیدمشهدی، سدهٔ **۱۰**، ۴۲ گ۱۳ س [ف. فهمی‌ادهم ۱ : ۲۶۲] .

23576 - **استانبول**، طوپقپوسرای ۷۳۸ R : عبدالوحیدمشهدی، سدهٔ **۱۰** ، ۳۲ گ۱۲ س [ف. فهمی‌ادهم ۱ : ۲۶۳].

23577 - **تهران**، سلطنتی۹۳۷۴(۵۸۱ ف) : نستعلیق عبدالواحد ، سدهٔ **۱۱** ، زرین دارای : قصیده،غزل (مرتب) ، **آغاز:** ای‌ترا پردهٔ عزت علم یکتایی- کسی نه همتای تو در ملکت بی‌همتایی، ۵۸ص۱۳س[ف. دکتربیانی: ۳۵۲] .

23578 - **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۱۲۷ Or : سدهٔ **۱۱-۱۲**. درفهرست آمده: دیوان سلیم یا سلیمی [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۰].

23579 - **قاهره**، دارالکتب ۸۲ ادب ترکی طلعت: تعلیق زیبای سیدعبدی، ۲۵ج۲/ **۱۲۵۹** زرین ، **آغاز :** خدایا ترا زیبد این پادشاهی [مخطوطات۱ : ۱۶۹] .

23580 - **دانشگاه** ۱/ ۳۹۹۶ : نستعلیق یحیی، ۱ع۱/ **۱۳۱۷** (ص۱-۶۴)، غزل است به هر دو تخلص ، آغاز برابر نسخهٔ پیشین [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۶] .

23581 - **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۵۰۷ : ۲۳ گ۱۵ س[ف . فهمی ادهم۱ : ۲۶۳] .

23582 - **قاهره**، دارالکتب ۱۴۲ ادب فارسی‌طلعت : تعلیق، بی‌تاریخ، آغاز افتاده ، ۱۹ گ [مخطوطات۱ : ۱۶۹] .

دیوان سمر

از سرایندگان روزگار محمد شاه قاجار (۱۱۹۳-۱۲۱۲)که اورا ستایش‌میکرده‌است. در برگ یکم نسخهٔ ملك آمده : که سمر از نواده‌های قائم‌مقام‌است.

بنگرید : ذریعه۹: ۴۷۰.

23583 - **ملك** ۵۴۰۴ :شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین، بایادداشتی‌که سراینده را از نوادگان‌قائم‌مقام دانسته‌مؤرخ۱۳۱۲، ۲۶۲ گ ۹س [رؤیت] .

دیوان سنایی

ابوالمجدمجدود ،که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۲ » گذشت . نسخهٔ چاپ شدهٔ دیوان او بکوشش استاد مدرس‌رضوی درتهران ۱۳۲۰خ دارای ۱۳۳۴۶ بیت است.

23584 - **تهران** ، ملی ۲۳۵۳ : در «کلیات» او از سدهٔ **۶** [راهنمای کتـاب ۵ : ۵۸۶] .

23585ـ **دانشگاه کمبریج** ۱/۱۷۲۴ Or: نسخ غیاث‌الدین‌محمد فرزندیوسف‌فرزند علی ، رجب **۶۰۴** (گ ۱–۱۷) . **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۸۳۳هست [فیلمها: ۵۴۱].

23586ـ **ملك** ۵۴۶۸: نسخ اوایل‌سدهٔ **۷**، بایادداشت لطفعلی‌آذر دربارهٔ نسخه‌که‌گویا بروزگار سراینده نوشته شده است . دارای : دیباجه ، فهرست، قصاید (زهدیات) ، مدایح ، قلندریات، غزلیات، هجا، مراثی. برابرفهرست افتادگیهایی در غزلهاست ، ۱۹۸ گ ۱۷ س [رؤیت] .

23587ـ **استانبول**، حالت‌افندی‌ملحی ۱۳۵/۳: باتاریخ**۷۱۷** دردفتر بخشی‌ازشعرهای اوست(گ ۱۰۷–۱۱۱) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۵۸ هست [فیلمها : ۴۹۸] .

23588ـ **تهران**، مهدی‌بیانی ۶ مج : نستعلیق مجدالدین‌علی‌قوسی شوشتری، **۹۹۵**، گزیده‌ایست [نسخه‌ها۱ : ۱۶] .

23589ـ **الهیات**۱۴۲ج: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ، درهامش «حدیقه» نوشته‌شده،زرین [ف. الهیات۱:۱۱۲] .

23590ـ **دانشگاه** ۲۳۲: نستعلیق‌زیبای ۱ ج ۱/**۱۰۰۳** ، باسرگذشت سراینده،قصیده، غزل ، رباعی، کارنامهٔ‌بلخ،زرین. درچاپ‌مدرس رضوی ازنسخه به‌نشانی پ یادشده‌است، ۳۶۲ گ[ف. دانشگاه ۲:۵۵] .

23591ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱/۱۱۳: نستعلیق امامقلی‌کرمانی ، **۱۰۰۶** [نسخه‌ها۲: ۹۵] .

23592 ـ **تهران** ، ادبیات ۵/۱۵۶ حکمت: نستعلیق‌هندی، ۱ع ۱/**۱۰۰۸** دراحمد آباد ، مقابله شدهٔ ابوحیان فرزند علی [ف . ادبیات ۲:۱۱] .

23593ـ **ملك** ۵۲۵۲: نستعلیق**۱۰۲۰** در«کلیات» او[رؤیت] .

23594ـ **رضوی** ۴۴۰۰ادبیات(۴۶۷۲): نستعلیق حسن مطیعی کاتب جر فادقـانی ، ع ۱/**۱۰۲۲** ، باتصحیحات وافزودگیها، ۱۸۷ گ ۲۷–۳۰ س[ف. رضوی۷:۴۲۷].

23595 ـ **ملك** ۶/۵۰۴۴ : نستعلیق خوش، باتاریخ **۱۰۲۵** بهمین‌خامه در مجموعه (۳۲پ ۱۳۶ پ) یك مثنوی و یك قصیده است [رؤیت] .

23596ـ **تهران**، دهخدا ۲۲۴: نستعلیق ۱۲۵ (**۱۰۲۵**) [نسخه‌ها ۳:۳۹۵] .

23597 ـ **ملك** ۵۲۴۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ،آغازوانجام‌افتاده،دارای:قصیده،ترجیع، رباعی ، قطعه ، غزل ، بازرباعی، ۲۷۷ گ ۲۰ س [رؤیت] .

23598 ـ **مجلس** ۵۹۷۶ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، ۲۰۰ بیت در جنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۵] .

23599ـ **مجلس** ۹۹۶: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱**، زرین . دارای:قصیده،قطعه ، غزل ، رباعی، پیرامن ۱۰۰۰۰ بیت، ۲۴۴ گ۱۵س[ف. مجلس ۳:۳۰۳] .

23600ـ **تهران**، سلطنتی۳۶۲ (۳۲۰ ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**. دارای: قصیده، قطعه، **آغاز:** بس‌که‌شنیدی‌صفت روم وچین ، ۴۹۳ص ۱۵س[ف . دکتربیانی: ۳۴].

23601 ـ **تهران** ، دهـخدا ۲۳۶ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، با دیباجهٔ تقی‌الدین حسینی [نسخه‌ها ۳: ۳۹۵].

23602ـ **تهران**،دانشسرایعالی،قریب ۵۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵:۶۲۶].

23603ـ **سپهسالار**۳۴۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، بدوخامه ، آغاز وانجام‌افتاده، ۲۵۶ گ ۱۴س[ف. سپهسالار ۲:۴۰۸و۴:۴۹۷].

23604 ـ **مجلس** ۲۴۳۴ : شکسته نستعلیق هدایت ملا باشی ، **۱۲۵۱** در شیراز ، دارای:قصیده‌وغزل‌وقطعه‌ورباعی ، رویهم ۲۶۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۱۳۶] .

23605ـ **فرهادمعتمد**۱۳۲ : نستعلیق حاجی سیدعلی ، ذیحجهٔ **۱۲۵۸** درتهران. با یادداشت‌فرهاد میرزا [نسخه‌ها۳: ۱۷۹].

23606ـ **تهران،** ملی ۳۷ف: شکسته نستعلیق خوش‌موسی حسینی ، شوال **۱۲۸۶** یا **۱۲۹۶**یا**۱۲۶۸** . تنهاقصیده‌ها رادارد، ۹۱ گ ۱۴س[نسخه‌ها ۴: ۱۶۷ و ف ملی۱: ۱۲۴].

23607ـ **نجف،** امیرالمؤمنین: نستعلیق محمدشفیع فرزند میرزا محمدجعفر آشتیانی ، ۲۷ شعبان **۱۲۷۲** ، ۲۲۴ گ[ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

23608ـ **مجلس** ۹۹۷ : نستعلیق میرزا ابوالقاسم جویای اصفهانی، **۱۲۷۴** دراصفهان. دارای‌پیرامن ۶۵۰۰ بیت از : قصیده ، غزل ، قطعه ، رباعی. ۲۳۳ گ۱۵س [ف. مجلس ۳: ۳۰۴] .

23609ـ **ملك** ۵۳۸۶ : نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۳**، بایادداشت ۴میزان۱۲۷۵ دردارالعلم شیراز نماز خانـهٔ مشرقی ، ۱۷۸ گ ۱۷ س [رؤیت] .

23610ـ **ملك** ۵۵۴۹ : نستعلیق تاریخ یادنشده ، دارای:قصیده ، غزل وداستانی به‌نثر دربارهٔ قوام‌صدرالدین ناصربن‌حسن که‌هر باربه بلخ می‌آمدموفق‌بدیدن سنایی نمیگشت درمیانهٔ نسخه [رؤیت] .

23611ـ**مجلس** ۳۶۸ : نستعلیق شکسته آمیز، تاریخ‌یادنشده، ۱۷۵ گ۲۱س[ف.مجلس ۲: ۲۱۷] .

23612ـ **قاهره** ، دارالکتب۵۹م‌ادب فارسی : تعلیق زیبای تاریخ یاد نشده ، زرین [مخطوطات ۱: ۱۶۱].

23613ـ **بنگال** ، آسیایی ۶۹ دیوان (۴۶۰) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۰] .

23614 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷ قصایـد (۴۵۵) : شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۸] .

دیوان سنجر کاشانی

محمد هاشم، که یاداو دره‌کلیات: ۱۸۷۳» گذشت .

23615ـ**دانشگاه**۱۸/۲۴۶۶ : نستعلیق نزدیك **۱۰۵۴** (ص۶۲۸ ـ۶۴۱) گزیده‌ایست [ف. دانشگاه۹: ۱۲۳۵].

23616ـ**رضوی**۶۴۱ادبیات(۴۴۹۳): نزدیك**۱۰۵۵**. قصیده وغزلست درپیرامن هزار بیت دریك جنگ[ف رضوی۷: ۵۹۵] .

23617 ـ **ملك** ۵۱۵۸/۱ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**(۱پ‌ـ۱۲۶پ)، دارای:قصیده، غزل باتخلص سنجر، رباعی [رؤیت].

23618ـ **دانشگاه** ۳۷۴۰/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین،سرگذشت‌سراینده بخامهٔ‌پرتو بیضاوی درآغاز هست (ص۱۱۲ـ۲۱۳)دارای: قصیده و غزل ودو رباعی،از میان افتاده [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۷۳۴] .

23619ـ**تبریز**،ملی۲۷۱۷ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶] .

23620ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۷۰ دیوان (۵۱۳) : نسخ ، تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۱۱۰] .

دیوان سوخته

شایدسوختهٔ کرمانی .

بنگرید: تذکرهٔروزروشن: ۳۰۵ـ۳ـفرهنگ سخنوران : ۲۷۹ .

23621 ـ قاهره، دارالکتب ۴۲ ادب فارسی : تعلیق، بی تاریخ، زرین، ۴۷ گ ۱۱ س. آغاز : بیاساقی دوران بیارآن حل مشکلها... [مخطوطات ۱:۱۶۹] .

دیوان سوزنی سمرقندی

حکیم شمس الدین محمد (مسعود) فرزند علی درگذشته در ۵۶۲ یا ۵۶۹ [ذریعه] . در جوانی هجوهایی رکیک گفته وگویا درپیری توبه کرده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۷۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۷۹ .

23622 ـ دانشگاه کمبریج ۲/ ۱۷۲۴ Or : باتاریخ رجب ۶۰۴ دردفتر (گ ۱۹ ـ ۴۸). فیلم آن در دانشگاه ش ۸۳۳ هست. [فیلمها: ۵۴۱] .

23623 ـ تهران ، سلطنتی ۴/ ۳۰۳۴ (۷۲۶ ف) : نستعلیق کهن خوش، میان ۷۹۰ ـ ۸۳۰ ، هفت قصیده است و در میان افتادگیها دارد [ف. دکتر بیانی : ۵۶۳] .

23624 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۵۲۱ Or : سدهٔ ۱۱ ـ ۱۰ ، مصور [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۱] .

23625 ـ بنگال، ایشیاتك ۷۱ دیوان (۱۲۵۴) : نستعلیق ۱۰۱۱ [ف . بنگال : ۱۱۰] .

23626 ـ سپهسالار ۴۱۸ : نستعلیق ۱۰۳۳، زرین، مصور، دارای سه بخش: ستایش هجو، رباعی، نسخهٔ شاهانه، ۲۸۵ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۰۹ و ۴: ۴۹۸] .

23627 ـ رضوی ۴۴۱ ادبیات (۴۶۷۵): نستعلیق محمد اسماعیل فرزند محمدعلی شیرازی رستم الکاتبین ۴ محرم ۱۲۰۴ درقصبهٔ نایین بدستور میرزا محمدحسنخان طباطبایی [ف. رضوی ۷: ۴۲۸] .

23628 ـ دانشگاه ۳۲۴۹ : نستعلیق رحمان علی بواسحاق، ۱۲۰۶، نزدیك به ۳۲۰۰ بیت دارد [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۲۰۷] .

23629 ـ مجلس ۲/ ۴۰۹۹: نستعلیق عبدالوهاب فرزند محمد حسین اصفهانی ، ۵ شعبان ۱۲۵۷ (۸۱ پ ـ ۱۳۹ پ) . دارای : قصیده ، غزل، رباعی [رؤیت] .

23630 ـ تهران، سلطنتی ۳۷۸ (۳۳۲ ف): نستعلیق رضا قلی ، شوال ۱۲۵۸، بدستور شاه ، آغاز: درهر گناه سخرهٔ دیوم بخیرخیر ، زرین ، ۱۹۰ ص ۱۵ س [ف . دکتر بیانی : ۴۶] .

23631 ـ مجلس ۲۱۹۹ : تحریری متوسط هادی در ۱۲۶۱ . دارای ۲۵۵۰ بیت، ۱۲ س . [ف. مجلس ۶: ۱۶۱] .

23632 ـ تهران، ملی ۵۵ فهرست نشده: نستعلیق خوش محمد کاظم فرزند محمد متخلص به ناظم، ۱۲۹۵ یا ۱۲۶۵ (هردوتاریخ درفهرست آمده) . زرین، دارای: قصیده ، غزل ، قطعه ، هزل، طیبات، رباعی [نسخه‌ها ۴: ۱۷۲] .

23633 ـ اصفهان ، شیخ حسن جابری انصاری ۲ مج : نستعلیق میرزا علی انصاری ، ۱۲۷۴ [نسخه‌ها ۶ :۵۹۷] .

23634 ـ تهران، استاد مینوی ۹۹ : نستعلیق عبدالله محبوب فسایی، یکشنبهٔ ۱۰ صفر ۱۲۸۷ درشیراز ، [نسخه‌ها ۶: ۶۴۵] .

23635 ـ مجلس ۹۴۱: شکسته نستعلیق میرزا راقم ، در ۱۲۸۷ برای محمد ابراهیم مشتری، همراه دیوان ازرقی، ۲۶۰۰ بیت دارد. [ف. مجلس ۳: ۲۱۴] ،

23636 ـ تهران، ادبیات ۱۵۱ حکمت: نستعلیق ۱۲۹۰ [ف. ادبیات ۲: ۱۹] .

23637 ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب

۱: نستعلیق میرزا مشتری، ج ۱۲۹۳/۲ [نسخه‌ها ۵: ۶۲۶].

23638_ **ملك** ۵۶۱۵/۲: نسخ سدهٔ **۱۳** (۱۰۰ر_۲۶۶ر). دارای: قصیده، قطعه، ترکیب، رباعی [رؤیت] **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۸۱ هست [فیلمها: ۹۲].

23639_ **رضوی** ۴۴۲۲ ادبیات (۴۶۷۶): نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. رضوی ۷: ۴۲۸].

23640_ **تهران**، دهخدا ۹۲: نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** با تصحیح دهخدا [نسخه‌ها ۳: ۱۹].

23641_ **تهران**، سلطنتی ۱۰۱۶۳ (۶۹۷ف): نستعلیق خوش حاج صفا سلطان الکتاب، ج ۱۳۲۳/۲، زرین. دارای: دیباجه، غزل، قطعه، رباعی، مسمط، ۳۸ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی: ۴۸۶].

23642_ **تهران**، ملی ۵۶ فهرست نشده: شکسته نستعلیق موسی مرآت الممالك مستوفی آشتیانی عراقی، دههٔ پایان ذیقعدهٔ **۱۳۳۸**. دارای: قصیده، غزل، قطعه، هزل، رباعی، یك مقالهٔ اجتماعی، ۱۶۵ ص ۱۷ س [نسخه‌ها ۴: ۱۷۴].

23643_ **مجلس** ۹۹۸: نسخ خوب محمدعلی عبرت نائینی، در **۱۳۴۳** از روی سه نسخه نبشته و با قریحهٔ شاعرانهٔ خود بتصحیح آنها پرداخته، برای سردار معظم خراسانی، دارای: قصیده، غزل، رباعی بیش از ۹۰۰۰ بیت، ۱۹۱ گ ۲۵ س [ف. مجلس ۳: ۳۰۴].

23644_ **مجلس** ۹۹۹: نسخ خوب بازهم عبرت نایینی، در **۱۳۴۶** برای سیدعبدالرحیم خلخالی از روی سه نسخه، در پیرامن نه هزار بیت، با کمی جدائیها از نسخهٔ ۹۹۸، مجلس، ۲۵۹گ ۱۸س [ف. مجلس ۳: ۳۰۶].

23645_ **مجلس** ۲۴۳۵: نستعلیق حسن مصاحبی، **۱۳۵۴**، دارای: قصیده و مسمط و قطعه و غزل و رباعی و خردنامه و هزل، رویهم ۸۶۵۸ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۳۷].

23646_ **مشهد**، فرخ ۲۸: تاریخ یاد نشده، گزیده‌ایست [نسخه‌ها ۳: ۹۰].

23647_ **بادلیان**، ۱۱۰ الیوت ۳۰۷۷ اته: نستعلیق، ۱۵۲گ ۲۱س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۹۰۶ هست.

23648_ **پاریس** S.p ۷۹۹/۲: نسخ تاریخ یاد نشده، باسر گذشت او از تقی الدین محمد حسینی (بلوشه: ۱۲۴۲). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۵۶ هست [فیلمها: ۵۲۰].

23649_ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ApiVI۷ ۱۹۹: نستعلیق بی تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۱۴۳].

دیوان سهای شیرازی

محمد تقی مشهور به خان سها، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۳» گذشت.

23650_ **مجلس** ۱۰۰۰: نستعلیق گویا خود سراینده، در «کلیات» او. دارای: قصیده، مرثیه، غزل، رباعی، مثنوی، قطعه [ف. مجلس ۳: ۳۱۱].

دیوان سهیلی جغتایی

امیر نظام الدین احمد، از مردم الوس، به فارسی و ترکی میسروده و در ۹۱۸ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۷۹_فرهنگ سخنوران: ۲۷۹.

23651_ **قاهره**، دارالکتب ۱۸۲ م. ادب فارسی: تعلیق عبدالکریم خوارزمی، ۳ ذیحجهٔ **۸۸۶**، همراه دیوانچهٔ سیفی، در فهرست آمده: دیوانچه سهیلی لعله امیر نظام الدین احمد السهیلی م ۹۱۸، زرین، **آغاز**: خوان نوال

تست‌عیش و نوش جان‌ما [مخطوطات ۱: ۱۹۵].
23652ـ **بنگال**، ایشیاتك ۷۲ دیوان (۶۶۵): نستعلیـق **۹۹۹** [ف. بنـگال: ۱۱۰].
23653ـ**موزهٔ بریتانیا** Or ۷۵۸۶: سدهٔ **۱۱**. همراه با دیوان ریاضی و دیـگران [نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].
23654ـ **بادلیان** ۱۰۲ الیوت: نستعلیق سلطان‌محمد خندان، تاریخ‌یادنشده، ۱۰۰ گ ۱۳س. **فیلم** آن در دانشگـاه ش ۸۸۳ هست [فیلمها: ۹۲].

دیوان سید

محمد سیدخواجه، متخلص به‌سید.
23655ـ**رضوی** ۴۴۳ ادبیات (۸۷۷۲): نستعلیق بد و مغلوط سدهٔ چهاردهم، ۵۳ گ: **آغاز:** شهنشاه جنون تاخیمه‌زد برکشوردلهاـ شد ازهر یك‌شرار دلفروزش حل مشکلها [ف. رضوی ۷: ۴۲۸].

دیوان سید

با تخلص‌سید وسیدا.
23656ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۵۴ ۳۱۳۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱ـ۱۲** آغازغزلها: خداوندبشو ازگردبدنامی‌جبینم‌را [ف. عبدالله ۲: ۵۱۰]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۱۷].

دیوان سید کابلی

سیدرضا مداح پسرحاج‌سید حسین تهرانی عطار مشهدی، که درکابل میزیسته و سید تخلص میکرده است، ودرپاسخ‌ملامقبل(م۱۱۵۷)غزلی سروده است، وامامان ونجف وکربلا وطوس را ستوده است. درذریعه و فرهنگ سخنوران‌مادهٔ سید از اونام‌برده نشده است.
23657ـ**دانشگاه** ۴۲۶۴: نستعلیق‌خود سراینده، گویا **۱۲۱۹**، دارای:غزل و قصیده ومخمس ومثنوی درستایش امامان‌ونجف‌وکربلا وطوس ومعجزنامهٔ پیامبر وعلی، ۸۶گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۳۶].

دیوان سیدلاهیجی

سیدلاهیجی‌گیلانی، گویا نسخه‌گوهرمراد نامیده‌شده‌است، دردیباچهٔ‌منثور آن‌ازمیرزاعلی‌خان لاهیجانی‌یاد شده است[دانش‌پژوه]در ذریعه۹: ۴۸۱ـ ۴۸۳ و فرهنگ سخنوران: ۲۸۱ـ ۲۸۲ درمادهٔ‌سید به‌این‌سراینده بر نخوردم.
23658ـ **دانشگاه** ۲۸۴۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، دارای قصیده‌هایی بـنام: ملح‌العرفان، نکات العرفان، مشکاة، مصباح **آغاز:** درعهد دولت قمر برج‌عزوجاه ـ ان‌حامی‌شریعت‌و آن‌جان‌دین پناه، ۹۲گ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۹۳].

دیوان‌سید لاهیجانی یزدی

اسماعیل فرزند رئیس الواعظین ابوتراب فرزند جعفر، واعظ، متخلص‌به سید، زنده در ۱۳۱۵. درذریعه وفرهنگ سخنوران در مادهٔ سیدازاین سراینده‌نام برده نشده‌است.
23659ـ **دانشگاه** ۴۱۷۲/۲: نستعلیق سراینده، **۱۳۱۵**، درجنگی ازسروده‌های‌خود او ودیگران (۲۰۷پ ـ ۲۸۰پ)[ف.دانشگاه ۱۳: ۳۱۳۹].

دیوان سید مطهر

در مادهٔ «سید» و«مطهر» ازذریعه‌وفرهنگ سخنوران از اویادنشده است.
23660ـ **مجلس** ۵۹۷۶: در جنگی از سدهٔ **۱۱**، ۱۰۹۵ بیت است[ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴].

دیوان سیدی

ناشناخته.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۲۸۲ (سیدی کابلی = سیدشاهی زنده در ۱۰۰۴).

23661ـ **دانشگاه** ۲۶و۲۷/۱۴۲۷: باتاریخ **۱۰۷۴ - ۱۰۷۹** درجنگ، هفت‌بندی است درپاسخ کاشی وغزلهایی (۴۴۶ر - ۴۵۱) [ف. دانشگاه ۸: ۱۰۱].

دیوان سیرتی قزوینی

محمدحسین غفاری خوشنویس، سدهٔ یازدهم، به‌هندرفته و دردربار جهانگیرپادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷) جای یافت، وپس ازمرگ شاه به‌حج رفته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۸۳ - فرهنگ سخنوران: ۲۸۲.

23662 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۱۷: تاریخ یادنشده، ازکتابهای آقای نخجوانی بوده است [ذریعه ۹: ۴۸۳ - نسخه‌ها ۴: ۲۹۶].

دیوان سیراب

ژوکال‌کیشور، سیراب، که به فارسی وارد میسروده است.

23663ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۸۷ piVI ۱۸۵۴ (۶۰۹ ف): نستعلیق **۱۳۱۸** نوشتهٔ جاکال‌کیشور: **آغاز:** حمدتونه طاقت‌زبانها- وصف‌تو برون زفهم جانها [ف. عبدالله ۲: ۴۲۵].

دیوان سیف اسفرانك

سیف‌الدین اعرج، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۳» گذشت.

23664ـ **استانبول**، اونیورسیته ۱۷۱ ف: تعلیق محمدفرزند علی کاتب آقسرایی، یکشنبهٔ ۳ رجب **۷۴۷**، ۳۶۸ گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۳۵ هست [فیلمها: ۹۳].

23665 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۷۹۶/۷: باتاریخ **۸۱۰** در دفتر [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۳۰۹].

23666ـ **لنین گراد**: نوشتهٔ امیرسید کمال‌الدین بخاری، سدهٔ **۸**. **فیلم** آن در ملی هست [نسخه‌ها ۳: ۱۰۲].

23667ـ**سپهسالار** ۱/۲۹۲۷: نستعلیق نیمهٔ رجب **۸۶۲** (۲ب-۴۲پ)، نام‌اوسیف‌الدین السیرنگی یاد شده [ف. سپهسالار ۲: ۶۱۲و۴: ۴۹۹].

23668 ـ **تهران**، سلطنتی ۱/۳۷۶ (۷۰۴ف): نستعلیق‌خوش‌کمال‌ثانی **۸۶۶** دارای: قصیده، قطعه، رباعی سپس دیوان‌ظهیرفاریابی. **آغاز:** شب‌چو بردارد حجاب ازهودج اسرار من. رویهم ۳۲۴ ص ۳۹س [ف. دکتر بیانی: ۵۰۲].

23669 ـ **دانشگاه** ۲۷۵۰: نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰**، زرین، نسخهٔ کامل، نزدیك‌به ۱۰۰۰۰ بیت دارد [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۱].

23670 ـ **تهران**، سلطنتی ۵۵۳/۳ (۶۹۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰**. بدینگونه: ۱ - دیوان مسعودسعد ۲- نجیب جرفادقانی ۳- این دیوان ۴ - رضی نیشابوری ۵- ازرقی. زرین، رویهم ۷۰۴ ص [ف. دکتربیانی: ۴۹۰].

23671 ـ **سپهسالار** ۲۸۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز وانجام افتاده، با اصلاحاتی از هدایت، ۳۷۸گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۱۲ و ۴: ۴۹۹].

23672ـ **مشهد**، فرخ ۲۶: سدهٔ **۱۰**، نسخهٔ‌کامل، زرین [نسخه‌ها ۳: ۹۰].

23673ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۵۸۰/ ۴۶۳۰: نوشتهٔ الله دتا، سدهٔ

۱۲ [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۱۷].

23674 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۹۰ . Add : نستعلیق ۱۰۰۳ ، ۲۸۹ گ ۱۷ س (زبدة القصاید ـ رباعیات) فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۷۱ هست [فیلمها : ۹۳].

23675 ـ مجلس ۱۰۰۱ : نستعلیق ۱۰۲۶ زرین، پیرامن ۱۰۵۰۰ بیت، ۲۸۲ گ ۱۹ س [ف. مجلس ۳: ۳۱۳].

23676 ـ مجلس ۲۴۳۶ : نستعلیق محمد قاسم انصاری، ۱۰۳۵ ، زرین ، دارای: قصیده و ترجیع بند وقطعه، رویهم ۴۲۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۳۷].

23677 ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۸۷۵ . H : ابوبکر فرزند رستم فرزند محمد فرزند احمد شیروانی، ۱۰۷۶ ، ۲۴۴ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۸۴].

23678 ـ سپهسالار ۲۸۱ : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۱ ، آغاز و انجام افتاده، زرین ، ۲۵۵ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۱۲ و ۴: ۴۹۹].

23679 ـ مجلس ۵۰۴۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، ۲۶۳ گ ۲۲ س [رؤیت].

23680 ـ رضوی ۴۴۴ (۴۶۷۷) : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، پیرامن ۷۶۰۰ بیت [ف. رضوی ۷: ۴۲۹].

23681 ـ تهران، ادبیات ۳۸ ج: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز وانجام افتاده، ۲۷۱ گ ۱۵ س [ف . ادبیات ۱: ۲۵۶].

23682 ـ تهران، ادبیات ۱۳۰ د: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز افتاده، ۲۴۳ گ ۱۶ س [ف. ادبیات ۱: ۲۵۶].

23683 ـ تهران، سلطنتی ۱/مج بدون شماره (۷۰۵ ف): نستعلیق شمس الدین سیستانی، در بلدهٔ یمن درمز ارشیخ شاولی، سدهٔ ۱۱ ، زرین. سپس: ۲ـ دیوان کمال اسماعیل اصفهانی ۳ـ شیخ فیضی دکنی، رویهم ۳۸۵ ص ۳۰ س چهارستونی [ف. دکتر بیانی: ۵۰۳].

23684 ـ دانشگاه ۲۰۹۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، برگ نخستین و بازپسین نونویس است، ۱۶۵ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۸: ۷۲۱].

23685 ـ مجلس ۲۳۲۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۲۳۴ـ ۲۳۸ جنگ) ۲۰۹ بیت است [ف. مجلس ۸: ۱۳].

23686 ـ دانشگاه ۲/۲۴۷۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، تنها چند قصیده است (ص ۱۵) [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۴۱].

23687 ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۴۶۲ : سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷].

23688 ـ تهران ، ملی ۱۳۱/۵ ف : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص ۱۶۸ـ ۱۷۴) ۲۰ س [ف. ملی ۱: ۱۲۳].

23689 ـ آصفیه ۷۲۷ دیوان : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۲۹۰].

23690 ـ آصفیه ۶۱۸ دیوان: نستعلیق خوش ، زرین، ۲۶۶ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۵۶۰ و ۳: ۳۰۲].

23691 ـ شوروی کتابخانه دولتی سالتی کف شچدرین cccL۱۱۱ : نستعلیق افتخار الدین فرزند امیر عباد فرزند امیر سید کمال الدین بخاری، وقف شاه عباس ۱۰۱۷ برای آستانهٔ شاه صفی ، ۳۴۲ گ ۱۷ س . فیلم آن در ملی ع ۸ـ ۱۸۳۵ و ۷ـ ۲۰۱۵ هست [فیلمها : ۹۲] .

دیوان سیف فراغانی

ابو المحامد سیف الدین سیفی .

23692 ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۹۸۴ . R : نوشتهٔ محمد حسینی، ۹۰۴ ، آغاز: آن خداوندی که عالم آن اوست، ۳۶۲ گ ۱۵ س

[ف. فهمی ادهم۱:۱۹۸].

دیوان سیفی

ناشناخته .

23693ـ دانشگاه ۳۷۳۰: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳. غزلهاییست باتخلص سیفی . آغاز: الایاایها الساقی بده زان جام صهبا ــ که در عالم نمی باشد بجزوی حاصل جانها [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۶].

23694 ـ بادلیان ۳۲۹/۵ الیوت : (گ۸۴-۱۰۱) همراه «دیوان آذری: 21277» و جز آن . فیلم آن دردانشگاهش ۸۷۴ هست [فیلمها : ۵۴۵] .

دیوان سیفی بخارایی

سیفی عروضی ، از سرایندگان روزگار میرعلیشیر (م۹۰۶). که یاد او در «عروض: ۲۱۶۲» گذشت .

23695 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۸۲ـ م ادب فارسی: تعلیق عبدالکریم خوارزمی، ۲۰ رجب ۸۸۶ ، درفهرست بعنوان: دیوانچه آمده است ، آغاز: تاعیان کردم باو عشق نهان خویش را [مخطوطات ۱:۱۹۵] .

23696ـ دانشگاه ۲۲۵/۶ : نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ ۱۰ (گ۱۰۶-۱۱۷) دارای ۴۹ غزل و ۲ قطعه رویهم ۲۶۰ بیت. آغاز برابر نسخهٔ قاهره [ف. دانشگاه۲ :۲۴۴] .

23697 ـ مجلس ۸۵۴۶/۴ فهرست نشده : سدهٔ ۱۰-۱۱. دردفتری: سبحه الابرار، رباعیات خیام، دیوان شاهی، این دیوان، دیوان ابن یمین [رؤیت] .

ش

دیوان شاپور تهرانی

شرف الدین ارجاسب، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۳» گذشت.

23698ـ دانشگاه ۲۸۶۲ : نستعلیق در «کلیات» او از سدهٔ ۱۰-۱۱ [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۰۴] .

23699ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۱۰۰۷ : ابن محمد تهرانی، ۱۰۳۱، ۱۴۵ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم۱:۲۸۶].

23700 ـ دانشگاه ۴۴۸۳ : نستعلیق محمد باقر ، شنبه ۲۳ صفر ۱۰۴۶ ، زرین ، ۴۷۶ غزل وچندین رباعی است ، آغاز و انجام افتاده ، ۱۵۰ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۱] .

23701ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۷۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۶۲۶] .

23702ـ تهران، ملی ۱۲۴ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۱، در «کلیات» او، زرین [نسخه‌ها ۴: ۲۷۱].

23703ـ دانشگاه ۲۴۷۳/۳: سدهٔ ۱۲ (ص۴هامش) [ف . دانشگاه۹: ۱۲۴۲] .

23704ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۱۵۴ (۶۳۱ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳. دارای: ۱ـ دیوان :قصیده ، غزل (مرتب) ، ترجیع، رباعی ۲ ـ فرهاد وشیرین ، ۲۸۳ص [ف . دکتر بیانی : ۴۰۵] .

23705ـ بنگال، ایشیاتك ۷۳ دیوان (۸۷۶) : شکسته ، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال: ۱۱۰] .

دیوان شادان

شادان مهراج، ازفارسی‌سرایان‌هند، گویا نام اومهارجه چندلعل ووزیر یکی ازشاهان‌هند در آغازسدهٔ سیزدهم‌بوده است[ابن‌یوسف].

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۲۸۶.

23706ـ **سپهسالار** ۱۸۹ : نستعلیق روزگار خودسراینده برای‌یکی از راجگان نوشته شده‌است، زرین، باتملك۱۲۸۲ از اعتضاد السلطنه ، ۴۳گ ۳۶بیت. **آغاز:** ناصیهٔ خود زعجز بردرجانان‌بسا ـ شرطغلامی‌بود بندگی با وفا[ف. سپهسالار۲: ۶۱۵ و۴: ۵۰۰].

23707ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف۲۱۵: تاریخ‌یادنشده، ۷۸ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۰].

دیوان‌شاعر قره‌باغی

با تخلص‌شاعر (نه ساغر) درذریعه‌وفرهنگ سخنوران مادهٔ‌شاعرسرگذشت او را نیافتم.

23708ـ **آصفیه** ۶۴۵ دیوان: تاریخ یادنشده ، زرین ، **آغاز:** آلهی گلشن آرای سخن‌گردان زبانم را ـقبول خاطرارباب‌معنی ده بیانم را ، ۱۹۵گ ۱۰س [ف. آصفیه ۱ : ۵۶۱].

دیوان شافی

عبدالله فرزندعلی‌طبیب، متخلص به شافی. در ذریعه وفرهنگ سخنوران مادهٔ‌شافی‌یادنشده است.

23709ـ **آصفیه** ۲۲۹قصیده: نزدیك **۱۲۰۰** ، قصیده‌ای درستایش روح‌الله خان است [ف. آصفیه۴: ۵۱۴].

دیوان شاکر دزفولی = لمعات البیان

از ملا نصرالله تراب فرزند ملافتحعلی (لطفعلی)، در گذشتهٔ ۱۳۱۱ ، متخلص به شاکر.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۹۳ و۱۸: ۳۴۵ـ ف. دانشگاه ۲: ۲۵۸.

23710ـ **اهواز** ، شیخ‌مرتضی فرزند محمدجعفر دزفولی: بخامهٔ سراینده، برخی‌از سروده‌های اوست‌کشکول مانند و بنام «لمعات البیان» [ذریعه۱۸: ۳۴۵].

دیوان شاملو = دیوان حسن شاملو

دیوان شانی

ناشناخته . درذریعه‌وفرهنگ‌سخنوران‌جز شانی‌تکلو از شانی کاشانی وشآنی شبستری یاد شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۹۵ـفرهنگ‌سخنوران ۲۸۸.

23711ـ **آصفیه** ۸۷۱ دیوان : نسخهٔ کهن‌بی‌تاریخ، ۳۱۵ص ۱۱ س[ف. آصفیه ۱: ۵۶۲].

23712 ـ **بنگال،** ایشیاتك ۷۴ دیوان (۳۷۵) : شکسته ،تاریخ یاد نشده[ف. بنگال: ۱۱۰].

دیوان شانی‌تکلو

مولانا نفیس الدین ، ستایشکر شاه عباس یکم(۹۵۵ـ۱۰۳۷) ، درگذشتهٔ ۱۰۲۳.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۹۴ـفرهنگ سخنوران: ۲۸۷ ـ هفت‌آسمان: ۱۳۲.

23713ـ **ملك** ۵۴۵۰: نستعلیق‌رمضان **۱۰۴۱** ، زرین، دارای: قصیده،غزل، مثنوی. ۴۳۴گ۱۶ س[رؤیت].

23714ـ **تهران،** سلطنتی۲۷۰۹ (۶۲۳

ف) : نستعلیق‌خوش ۱۴۸ (**۱۰۴۸**) ، زرین ، دارای:قصیده ، ترکیب، ترجیع،غزل(مرتب)، قطعه ، رباعی،مثنوی‌سیصدبیتی. **آغاز:** ای ز۔ سودا سایه‌برزلف‌ایاز انداخته۔گردن محمودرا دردام نازانداخته ، ۷۰۴ص۱۶ س [ف. دکتر بیانی: ۳۹۶] .

23715۔ **دانشگاه**۳۴۶۶/۱۳: نستعلیق نزدیك **۱۰۵۴** (ص۳۴۸۔۳۵۹) [ف.دانشگاه ۹: ۴۹۴] .

23716 ۔ **رضوی** ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳) : نزدیك **۱۰۵۵**،پیرامن ۷۵۰ بیت قصیده‌است [ف. رضوی۷:۵۸۷] .

23717۔**قاهره**، دارالکتب ۱۲۱ ادب فارسی طلعت: تعلیق‌خوب ، ۱۲ صفر **۱۰۵۶**، زرین ، ۲۳۱گ۱۵ س[مخطوطات ۱:۱۶۹].

23718۔ **مشهد** ، فرخ۲۳۵: سدۀ**۱۱**، و بکوشش جواهری‌برادر آقای‌فرخ درسدۀ۱۴ کامل شده است [نسخه‌ها۳: ۹۰] .

23719۔**تهران**،سلطان‌القرائی: نوشتۀ عبداللطیف‌فرزند نظام‌الدین، دوشنبۀ۲۲ شوال **۱۰۷۳** بدستور‌بدیع‌الزمان‌فیروزآبادی،دارای: قصیده،غزل ، رباعی رویهم۶۲۵۷ بیت [ذریعه ۹: ۴۹۴] .

23720 ۔ **اراك** ، ابراهیم دهگان : نستعلیق سدۀ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاد[نسخه‌ها ۶: ۵۸۹] .

23721۔**سنا**۳۰۴/۶: نستعلیق‌باتاریخ۴ شوال‌سدۀ **۱۱۔۱۲**،ازآن دکتربیانی‌بوده‌است و تنها قصیده های اوست [نسخه‌ها۱ : ۱۶ و۶ : ۵۲۶] .

23722 ۔ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۷۱ Spi/VI ۴۱۹۱ : نستعلیق سدۀ **۱۲** . کلیات اوست **آغاز:** ای زسودایت سرزلف‌ایاز انداخته [ف. عبدالله۲ : ۵۲۷] . از کتابهای پرفسورشیرانی‌بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۶۱] .

دیوان شاه بدخشی

ملاشاه،زاده‌دربدخشان، به‌هندرفته‌درکشمیر زیسته ، عوام او راتکفیرکرده و در ۱۰۷۲ یا ۱۰۷۰ یا۱۰۶۹ درگذشته است.

بنگرید:ذریعه۹: ۴۹۵۔فرهنگ سخنوران: ۲۸۸۔ تذکرۀ نصرآبادی:۶۳ .

23723۔ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۴۷۱۹/۱۶۶۷: بگفتۀ شیرانی‌ازروزگار سراینده است[ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۲] .

دیوان شاه شجاع

شاه‌شجاع(۷۲۳۔۷۸۶)فرزندمبارزالدین محمد فرزندامیرمظفرفرزندمنصورفرزندپهلوان حاجی، ازخاندان‌مظفرکه۵۳زیسته و ۱۵ سال پادشاهی‌کرده است. به عربی وفارسی‌میسروده و دیوان او را سعدالدین انسی گرد آورده و دیباجه‌ای‌به‌فارسی‌برای‌آن ساخته‌است.دیوان‌او در بمبئی چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۴۹۹ و۵۰۷.

23724۔**تهران**، سیدنصرالله تقوی: در سفینۀ عبدالحی ماردینی‌گردآمدۀ **۸۲۳**دیباجه و بخشی ازسروده‌هایش است [ذریعه۹: ۴۹۹]. شاید این‌نسخه به مجلس منتقل شده‌باشد.

دیوان‌شاه خاتم

درذریعه ۹: ۴۹۷ و فرهنگ سخنوران : ۲۸۸ سراینده‌ای بدین‌نام یادنشده است.

23725 ۔ **مجلس**۵۹۷۶: نسخ‌سدۀ**۱۱**، ۵۷۴ بیت است در جنگ [ف . مجلس ۱۷ : ۳۵۵] .

دیوان شاهد

سراینده‌ایست شیعی. درذریعه ۹:۴۹۸ و فرهنگ سخنوران : ۲۹۰ از پنج تن باتخلص شاهدوشاهدی‌یادشده است. واز آن‌میان‌میرمؤمن فرزند ابوالقاسم‌زاده در ایزد خواست شیراز از سدهٔ سیزدهم که‌گویا همین سراینده باشد.

23726 ـ **دانشگاه** ۴۳۸۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ۱۴** ، دارای غزل با تخلص شاهد، سراینده‌ایست شیعی: **آغاز** : سرودی‌کهن‌ساز مطرب که باید غم از دلها [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۴۶] .

دیوان شاه داعی شیرازی= دیوان داعی

دیوان شاه سنجر

23727ـ **بنگال**، آسیایی ۵۲/۳ ao (۲۲۵) : تاریخ یادنشده ، قصاید اوست [ف. بنگال :۱۳۶].

دیوان‌شاه‌شجاع

شاه‌شجاع‌الملك افغان .

23728 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۳۷۴ Or : نوشتهٔ **۱۱۴۰** [نسخه‌ها۴:۶۷۴].

دیوان شاه طاهر انجدانی = طاهر

دیوان شاه کبود جامه = کبود جامه

دیوان شاه طبیب خراسانی

23729ـ **پاریس** ، ملی‌S.p۸۲۳:در دفتری‌نوشتهٔ ۱۵ ج ۹۳۴/۲ [بلوشه۳:۴۳۳] فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۳۹۴ هست [فیلمها : ۵۹۹] .

دیوان شاه عبداللطیف

23730ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۳/۱۹۴۲/۴۹۵۴: غلامحسین قادری، ۲۶ رجب **۱۱۸۶** (۱۷۷۲ م) [ف.دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۱۷] .

دیوان شاهی

ناشناخته .

23731ـ **بنگال** ، آسیایی ۴۷/۴ O (۹۲۷) : تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال :۱۳۴].

دیوان شاهی سبزواری

امیرشاهی، آقملك‌فرزندملك‌جمال‌الدین فیروز کوهی ، خواهر زادهٔ خواجه علی مؤید سربدار ، زاده‌در سبزوار ودرگذشته‌پس‌ازهفتاد سالگی در۸۵۷ یا۸۵۹.درموسیقی‌وخطونقاشی نیز مهارت داشته است . دیوان اودر ۱۳۲۴ و ۱۳۲۴ و۱۳۲۶چاپ‌شده‌است.

بنگرید:ذریعه۹:۵۰۲ـفرهنگ‌سخنوران ۲۹۱ـ ف. مشار : ۷۱۷

23732 ـ **فرهاد معتمد** ۱۵۵/۵ : نستعلیق۲ ذیحجهٔ **۸۵۱**، ش۱ دیوان‌امیرخسرو 22967است[نسخه‌ها ۳:۲۳۱].

23733ـ **تبریز**، ملی۳۶۷۷ : نوشتهٔ رجب **۸۵۴** ، ضمن‌یك‌مجموعه شعری [نسخه‌ها ۴:۳۱۲] .

23734 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۵۹ Or: نوشتهٔ **۸۷۸**. گزیده‌ایست ازآن.[نسخه‌ها ۴:۶۸۰] .

23735ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۳۸: درهامش دیوان کاتبی ، نوشتهٔ **۸۸۸** ، ۸۰ گ [نسخه‌ها۵:۴۸۸].

23736ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۷۶۰: نوشتهٔ **۸۸۸** . [نسخه‌ها۴:۶۷۷] .

23737 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۹ ـ م ادب فارسی : تعلیق احمد فخرالدین، **۸۸۸** ، ۹۰ گ ۱۲ س [مخطوطات ۱: ۱۷۰] .

23738 ـ **تبریز**، ملی ۳۶۷۱ : نوشتهٔ **۸۹۶** همراه با دیوان: امیرخسرو دهلوی، جامی، صادقی [نسخه‌ها ۴: ۳۱۲] .

23739 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۸۸ (۵۰۵ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۹ ـ ۱۰**، زرین، دارای غزل (مرتب) ، رباعی. **آغاز**: ای نقش بسته نام خطت باسرشت ما. بایادداشتهایی ازشاهان هند، اکبرپادشاه و پس ازاو، ۷۴۰ ص ۱۳ س [ف. دکتر بیانی : ۲۴۴].

23740 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۷۵ دیوان (۹۲۱) : نستعلیق **۹۰۱** [ف. بنگال : ۱۱۰۰].

23741 ـ **پاریس** P۳۴۹ : سروده‌هایی است از او درجنگ نوشتهٔ **۹۰۲**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۳ هست [فیلمها: ۵۹۳] .

23742 ـ **استانبول** ، طوپقوسرای H ۱۰۶۱ : سلطانعلی مشهدی، **۹۳۱**، ۵۲ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۱] .

23743 ـ **همدان**، آرامگـاه بوعلی ۱۸۰۶ : نستعلیق **۹۳۰**، زرین، ۹۶ گ [نسخه‌ها اذکایی ۵: ۳۲۹] .

23744 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۸۴ (۵۰۷ ف) : نستعلیق خوش علیرضا کاتب، **۹۳۲**، زرین، ۷۵ ص ۱۴ س [ف. دکتر بیانی: ۲۶۷].

23745 ـ **پاریس** ، ملی S.p۸۲۳ : در دفتر نوشتهٔ ۱۵ ج ۲ ر **۹۳۴** [بلوشه ۳ : ۴۳۳] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۹۴ هست [فیلمها: ۵۹۹] .

23746 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۱۴۰ B : نوشتهٔ **۹۳۴** **آغاز**: یارب بسوز سینهٔ رندان پاکباز، ۵۶ گ ۱۲ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۳۰] .

23747 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۰ زکیه: نوشتهٔ **۹۳۸** ، گزیده‌ایست (گ ۱۸ پ ـ ۴۶) [مخطوطات ن. طرازی ۱: ۱۷۱].

23748 ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای M.R.۵۱۰ : رفیع‌الدین حسن فرزند محمود شاه استرآبادی، **۹۳۹** ، ۳۸ گ ۱۲ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۳۱] .

23749 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۸۶ (۵۰۸ ف) : نستعلیق خوش محمود فرزند سلطانعلی ، ۷۴۹ (**۹۴۷**)، زرین. دارای: غزل (مرتب)، قطعه ، رباعی [ف . دکتر بیانی : ۲۶۷].

23750 ـ **استانبول** ، طوپقپـوسرای R. ۹۹۹ : نوشتهٔ شاه محمد، **۹۴۹**، ۴۷ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۱].

23751 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۸۱ (۵۰۹ ف) : نستعلیق زیبای شاه محمود نیشابوری ، **۹۵۱** ، زرین، با چهار مجلس میناتور ونقاشی زیبا . ۱۰۰ ص ۱۲ س [ف. دکتـر بیانی : ۱۶۸] .

23752 ـ **تهران**، سلطنتی ۲/ ۱۲۳۰۵ (۷۰۹ ف) : نستعلیق خوش، رمضان **۹۵۴**، زرین، درمجموعه باسه تصویر زیبا، بدینگونه: ۱ـ خورشید و جمشید ، ساوجی ۲ـ این دوان ۳ ـ مهر و مشتری عصار، رویهم ۳۷۲ ص [ف. دکتر بیانی: ۵۱۴] .

23753 ـ **ملك** ۵۵۱۹ : نستعلیق خوش حاجی محمد ، **۹۵۴** ، زرین دارای : غزل ، قطعه . دررجب ۱۳۱۷ صدتومان قیمت گذاری شده ، ۸۱ گ ۵ س [رؤیت].

23754 ـ **یوگسلاوی** ، بایگانی دولتی زاکروب A ۱۴۷ : نوشتهٔ **۹۵۵** [نسخه‌ها ۲: ۲۶].

23755 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۸۰ (۵۱۰ ف) : نستعلیق خوش محمدقاسم شادیشاه، **۹۵۵**،

زرین، دارای: غزل (مرتب)؛ رباعی، ۸۲ ص ۱۴ س [ف. دکتر بیانی: ۲۶۹].

23756 ـ **تهران**، سلطنتی ۳/۶۵۳ (۷۱۰ف): نستعلیق **۹۶۷**، زرین. بدینگونه: ۱ ـ دیوان اهلی شیرازی ۲ ـ هلالی جغتایی ۳ ـ این دیوان ۴ ـ فغانی ۵ ـ مانی ۶ ـ آصفی ۷ ـ ریاضی ۸ ـ همایون ۹ ـ میرنیازی، رویهم ۸۶۸ ص ۱۰ س [ف. دکتر بیانی: ۵۱۷].

23757 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۴: نستعلیق و نسخ بسیار خوش محمد امین حسینی، ع ۲/ **۹۷۰** در مدینه، زرین، دارای: غزل و رباعی است، نسخه از آن ابوبکر بن رستم بن احمد شیروانی بوده [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۷۱].

23758 ـ **مجلس** ۵۰۹۶: نام نویسنده پاک کرده شده و نام حسین نوشته‌اند، رجب **۹۷۶**، زرین، ۴۰ گ ۱۰ س [ف. مجلس ۱۵: ۶۰].

23759 ـ **تهران**، ملی ۱/ ۲۹۰ ف: نستعلیق حسین فرزند محمد خدابنده، **۹۷۹**، زرین، (ص ۳ ـ ۶۸) [ف. ملی ۱: ۲۸۱].

23760 ـ **تبریز**، ملی ۳۶۶۰: نوشتهٔ **۹۷۹**، همراه دیوان وحید و دیوان شریف [نسخه‌ها ۴: ۳۱۲].

23761 ـ **ملك** ۵۹۷۵: نستعلیق دوشنبه ۲۰ شوال **۹۸۰**، زرین، مصور، ۵۸ گ [رؤیت].

23762 ـ **مجلس** ۲۴۴۱: نستعلیق خوش محمد قاسم قزوینی، **۹۸۰**، زرین، آغاز افتاده، دارای: غزل و رباعی، رویهم ۸۵۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۴۱]

23763 ـ **تهران**، سلطنتی ۱/ ۱۱۰۷۳ (۷۴۹ف): نستعلیق زیبا سید احمد مشهدی حسینی، **۹۸۳**. **آغاز:** لبالب است زخون جگر پیالهٔ ما [ف. دکتر بیانی: ۶۰۶].

23764 ـ **سپهسالار** ۳۸۸: نستعلیق **۹۸۳**، زرین، ۴۱ گ ۱۰ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۱۶ و ۴: ۵۰۱].

23765 ـ **مجلس** ۸۸۴۵ فهرست نشده: نوشتهٔ عبدالله فرزند میرعلی هروی، **۹۸۷**، زرین، از کتابهای سلطان القرائی بوده است [رؤیت].

23766 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۹ ـ م ادب فارسی: نستعلیق خوب معزالدین محمد حسینی کاتب، ۲۴ شعبان **۹۸۷**، زرین، بامهر فتحعلیشاه قاجار [مخطوطات ۱: ۱۷۰].

23767 ـ **آصفیه** ۷۴۷ دیوان: نستعلیق، در **۹۹۹**، دارای نزدیك به ۵۰۰ بیت، با عنوان الجزءالاول، ۲۸ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۵۶۴].

23768 ـ **مشهد**، فرخ ۲۹: شیخ عبدالله فرزند شیخ مرشد خوشنویس، سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۳: ۹۰] نویسندهٔ نسخهٔ 23788؟.

23769 ـ **رضوی** ۲/ ۹۲۸ ادبیات (۴۶۱۰): نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص ۴۶ ـ ۶۶) [ف. رضوی ۷: ۷۳۸].

23770 ـ **مجلس** ۳/ ۸۴۳۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۰** همراه ۷ دیوان دیگر، زرین [رؤیت].

23771 ـ **ملك** ۵۲۵۹: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زرین. دارای: غزل، قطعه [رؤیت].

23772 ـ **ملك** ۲/ ۵۶۰۳: نستعلیق خوش محمد پولاد فرزند موسی، سدهٔ **۱۰**، زرین، درصحافی آشفته شده [رؤیت].

23773 ـ **سپهسالار** ۴۵۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، صفحهٔ یکم نوشتهٔ میرعلی هروی خوشنویس است، زرین، ۵۱ گ ۹ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۱۶ و ۴: ۵۰۱].

23774 ـ **سپهسالار** ۲۷۹: نستعلیق سدهٔ

۱۰ ،زرین، باچهاردیوان‌دیگر [ف. سپهسالار ۴: ۵۰۱] .

23775ـ سپهسالار ۴۲۱: نستعلیق‌میر علی هروی‌خوشنویس درگذشتهٔ۹۷۶،سدهٔ ۱۰، زرین، ۴۳ گ۱۰ س [ف . سپهسالار۲: ۶۱۶و ۴: ۵۰۱] .

23776ـ تهران، سلطنتی۲/۱۰۱۱۷ (۷۱۲ف): نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ . دارای : غزل ، قطعه، رباعی. آغاز: ای نقش‌بسته‌نام خطت با سرشت‌ما [ف.دکتر بیانی: ۵۲۴].

23777ـ تهران، سلطنتی،شماره‌ندارد (۵۰۶ف) : نستعلیق‌خوش سدهٔ۱۰ ، زرین، با چهار تصویر، دارای: غزل(مرتب) ، رباعی . آغاز: یارب‌بسوز سینهٔرندان‌پاك باز، ۸۶ ص ۱۱س [ف. دکتر بیانی:۲۶۶] .

23778ـ تهران،سلطنتی۳۸۳.(۵۱۱ ف) : نستعلیق‌خوش سدهٔ۱۰ ، زرین، وبدنبال آن بخامهٔدیگرسروده‌هاییست‌ازدیگران،۸۶ص ۱۳ س[ف. دکتر بیانی: ۲۷۰].

23779 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۱۱۳ (۵۱۲ف): نستعلیق میرمحمود، ۲۳ رجب۴... (سدهٔ ۱۰) ، زرین، دارای:غزل (مرتب)، دو قطعه ، رباعی، ۸۰ص ۱۲ س [ف.دکتر بیانی: ۲۷۱] .

23780 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۱۲۴ (۵۱۴ف) : نستعلیق‌خوش‌سدهٔ۱۰،گزیده‌ایست ازغزل ورباعی او، زرین، ۵۶ ص۶ س ، [ف . ف. دکتر بیانی:۲۷۳].

23781 ـ استانبول ، طوپقپوسرای E.H . ۱۶۱۹: یوسفعلی ، پیرامن سدهٔ ۱۰. ۴۷ گ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۳۱].

23782ـ پاکستان،دانشگاه‌پنجاب ۵۳ ppi/VI ۱۵۷۲(۴۰۱ف): نستعلیق سدهٔ ۱۰.

آغاز: ای‌نقش بسته نام خطت‌باسرشت ما[ف. عبدالله ۲:۲۹۲] .

23783ـ پاکستان ، دانشگـاه‌پنجاب ۳۲۴ pi/VI ۲۶۴۵(۴۰۲ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۰. آغاز: یارب‌بسوز سینهٔرندان‌پاکباز[ف. عبدالله ۲:۲۹۳] .

23784 ـ مجلس ۸۵۴۶/۳ فهرست نشده: سدهٔ ۱۰ـ۱۱. بدینگونه سبحة الابرار، رباعیات خیام ، این‌دیوان،دیوان سیفی،دیوان ابن‌یمین [رؤیت] .

23785ـ تهران، سلطنتی۳۸۷(۵۱۳ ف) : نستعلیق۱۰۰۵درسمرقند،زرین. دارای: رباعی، دوقطعه ، بازرباعی، ۸۶ص۱۳س [ف. دکتر بیانی:۲۷۲].

23786ـ ملك ۵۲۵۱: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱،زرین ، مصور، آغاز وانجام افتاده . دارای : غزل ، رباعی،۴۳ گ۱۰ س[رؤیت] .

23787ـ مجلس ۵۷۰۰فهرست نشده: نستعلیق‌سدهٔ۱۱، آغازوانجام‌افتاده،۲۷ گ۱۲س [رؤیت] .

23788 ـ تهران ، ملی ۱۱۰ فهرست نشده: نستعلیق بسیار خوب عبدالله فرزند شیخ مرشدکاتب،سدهٔ ۱۱، زرین.دارای:غزل،قطعه، رباعی ، ۱۰۰ص ۱۲س [نسخه‌ها ۴:۲۵۵].

23789ـ تهران،ملی۱۱۱فهرست‌نشده: نستعلیق‌خوش سدهٔ ۱۱ ، زرین. دارای: غزل، قطعه، رباعی، تك‌بیت، ۱۰۶ ص۱۱س [نسخه‌ها ۴: ۲۵۶] .

23790ـ استانبول ، طـوپقپوسرای R ۱۰۰۰ : معزالدین حسن جامی، ۱۰۰۰ ، ۳۸ گ۱۲ س [ف. فهمی ادهم۱:۲۳۲] .

23791ـ رضوی ۴۴۵ادبیات (۴۸۸۲): نستعلیق‌خوش‌عبدالرشیددیلمی‌درگذشتهٔ۱۰۸۶،

آغاز ومیان افتاده ، هشتصدبیت‌دارد[ف.رضوی ۷: ۴۳۰] .

23792- **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی (۳۰۷۹) ۲/ ۷۴: گیان‌چند برهمن ، **۱۸۶۶** م [ف.دکترمحمدبشیرحسین ۱ :۱۱۸].

23793- **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق عالی، محمد یعقوب ، در **۱۳۰۵** بدستور امیر عبدالرحمان‌خان‌پادشاه افغانستان.

23794- **تبریز**، ملی ۲۶۱۱: نوشتهٔ **۱۳۱۴** [نسخه‌ها۴:۲۹۴] .

23795- **مجلس** ۳۷۰: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز وانجام نونویس [ف. مجلس ۲: ۲۱۷] .

23796- **آصفیه** ۲۴ ۶دیوان : تاریخ یاد نشده[ف. آصفیه ۳:۲۹۲].

23797 - **قاهره**، دارالکتب ۳۵ ادب فارسی طلعت: تعلیق زیبای عبدالواحد مشهدی خوشنویس،زرین [مخطوطات ۱:۱۷۱].

23798- **مدینه** ، عارف‌حکمت ۱۰۹: ۶۵گ [نسخه‌ها ۵:۴۸۷] .

23799 - **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۵ Spi/VI ۴۶۹۰ : نستعلیق ، بی‌تاریخ [ف. عبدالله۲ :۴۸۸]ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمدبشیر حسین۱ :۱۱۸].

23800 - **استانبول** ، طوپقپوسرای M.۵۳۹: گزیده‌ای از غزلهای اوست،۶ گ ۱۲س [ف. فهمی ادهم۱ :۲۳۲] .

23801- **بادلیان** ، ۲/ ۳۲۹ الیوت : (گ۲۳-۴۵) همراه : دیوان کاتبی، خیالی ، امیرمسعود، امیرسیفی، آذری، سعدی.**فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۷۴هست [فیلمها:۵۴۵].

23802 - **بنگال** ، آسیایی O۸/۱ (۶۷۷): نستعلیق‌همراه‌دیوان‌ریاضی[ف. بنگال: ۱۲۴] .

23803- **مدینهٔ** ، عارف‌حکمة ۱۷۷: با دیوان مکتبی [نسخه‌ها ۵ :۴۸۸].

دیوان شایق

ناشناخته . در ذریعه ۹: ۵۰۴ - ۵۰۵ و فرهنگ سخنوران: ۲۹۱- ۲۹۲ازنوزده تن با این تخلص یاد شده است.

23804- **شیراز**، دکتر عینی:سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها ۵ :۲۷۵] .

23805- **الهیات**۳/ ۱۷۲ب:سدهٔ**۱۳-۱۴** ، (۱۲۸ پ - ۱۳۴ پ) . تنها قطعه‌های اوست. **آغاز**:شبی دلکش وعشرت‌اندوزبود-که گفتی به ازروز نوروز بود [ف . الهیات ۱ : ۱۳۵] .

23806- **تبریز** ، ملی ۲۹۴۸:تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ :۲۹۶] .

دیوان شایق لرستانی

هادی‌بیگ ساکی، درگذشته در اصفهان ۱۲۲۹ .

بنگرید: ذریعه۹ :۵۰۴-فرهنگ‌سخنوران ۲۹۲ .

23807-**ملك**۵۱۱۷: نستعلیق‌حسینعلی فرزندعلی یاربیك زنگنه مشهور به بختیاری ، پنجشنبه۲۳ع ۱/ **۱۲۲۳**، برای رمضانعلی‌خان اصفهانی، سرلوح‌باکلیل. دیوان: قصاید،هفت بند، قطعه، هزل، هجا،مطایبه ، تاریخ ، غزل (بترتیب تهجی) مثنوی ، رباعی ، مناجات ، حکایت . **آغاز**: سحراز مصرخاور یوسف‌خور گشت‌چون‌پیدا-زلیخای‌فلك‌افشاندبروی‌لؤلؤلالا [رؤیت] .

دیوان شباب

از روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) .

23808 ـ نجف ، امیرالمؤمنین۱۶۵۷ مج : محمدتقی فرزند محمد باقر ، تاریخ و نشانی بیشتر یادنشده [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

شجاع قاجار

حسنعلی‌میرزا شجاع‌السلطنه فرزند فتحعلی شاه ، درگذشتهٔ ۱۲۷۰ .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۰۸ـ فرهنگ سخنوران: ۲۹۳ .

23809ـ تهران، ملی ۱۱۹۹ف: شکسته نستعلیق **۱۲۴۰**، ۸۲گ ۱۷ س [ف. ملی ۲ : ۴۴۷] .

دیوان شجاع الملك = دیوان شاه شجاع. درص ۲۳۷۲

دیوان شحنهٔ خراسانی

محمد مهدی‌خان فرزند محمد حسن بیگ فرزند حاج محمدخان اوبهی، که درشیراز به‌کار شحنگی می‌پرداخته وازکار خود تخلص گرفته و در ۱۲۴۷ درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۰۸ـ فرهنگ سخنوران: ۲۹۴ .

23810ـ مجلس ۸۹۰۰ فهرست‌نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

دیوان شرر بیگدلی

حسینعلی فرزند لطفعلی آذر، در گذشته در قم درهفتاد سالگی بسال۱۲۴۸ .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۰۹ـ فرهنگ سخنوران: ۲۹۵ .

23811 ـ ملك ۵۲۸۲: شکستهٔ خوش سدهٔ **۱۳** ، پایان افتاده، دارای: غزل، رباعی، قصیده ، ۷۰گ ۱۳ س [رؤیت] .

23812 ـ تهران، ملی۱۲۱۳ فهرست نشده : تاریخ‌یاد نشده ، ۲۴۸ ص [نسخه‌ها ۱ : ۵۵] .

دیوان شرف سبزواری = دیوان رضا. درص ۲۳۳۳

دیوان شرف شفروه

شرف‌الدین محمد یا عبدالمؤمن فرزند هبةالله یا فضل‌الله اصفهانی متخلص به شرف، از ستایشگران ارسلان (۵۵۵-۵۷۱) ورکن‌الدین طغرل (۵۷۱ ـ ۵۹۰) و محمد اتابك ایلدگز (۵۶۸ـ ۵۸۲). درگذشتهٔ ۵۹۸. وگویا شفروه لقب نیای اوست.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۱۳ـ فرهنگ سخنوران ۲۹۶ .

23813ـ ایاصوفیا ۲۰۵۱/۱۱ (۲۰۹): باتاریخ **۷۳۰** دردفترهمراه «دیوان اثیرالدین: 21432» وجزآن . **فیلم** آنها در دانشگاه‌ش ۱۰۸ هست [فیلمها : ۴۱۰] .

23814ـ دانشگاه۲/ ۲۵۸۹: نستعلیق محمد صالح کاشی ۱۲ج۲/**۱۰۱۵** (ص۱۱۷ـ ۱۵۶) در ۷۰۰ بیت **آغاز**: حمد وثنا خالق‌زمین وزمانرا ـ صانع بی‌آلتی همین وهمان را [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۹۳].

23815ـ موزهٔ بریتانیا ۲۸۴۶/۳ Or : نوشتهٔ روحی رستمداری ، دهـهٔ دوم ع ۱۰۱۹/۱ . **فیلم** آن دردانشگاه‌ش ۱۵۰۱ هست [فیلمها : ۶۰۷] .

23816ـ بایگانی ملی هند، ۳۲۰۴: نستعلیق ۲۶ذیقعدهٔ **۱۰۲۷** ، ۲۱۵گ ۱۹ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۴۱۵ هست [فیلمها: ۹۳] .

23817ـ مجلس ۲۳۲۶ : نستعلیق سدهٔ

۱۱ (ص ۱۹۰- ۱۹۶ جنگ) ۳۰۰ بیت است [ف. مجلس ۸:۱۳] .

23818_ **تهران** ، ملی ۹/ ۱۳۱ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱۹۰-۲۰۰)، گزیده‌ایست **آغاز:** دلم‌بربود ناگه دلستانی [ف . ملی ۱: ۱۲۵] .

دیوان‌شرف‌شیرازی = دیوان‌منشی

دیوان‌شرف‌عراقی = دیوان‌شرف قلندر

دیوان شرف قزوینی

میرشرف جهان فرزند قاضی نور الهدی، متخلص به‌شرف، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۴» گذشت .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۱۵_فرهنگ سخنوران: ۲۹۶ .

23819_ **تهران**، ملی۱۱/ ۲۹۰ ف : نستعلیق حسین فرزند محمد خدابنده ، ۱۳ ع ۲/ **۹۷۹** (ص۷۳۳-۸۹۸) ، زرین . دارای : غزل وساقینامه . **آغاز:** ای شوق دیدنت سبب جستجوی ما[ف . ملی۱: ۲۸۶].

23820_ **ملك** ۵۲۸۱ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زرین، دارای: قصیده، غزل، مثنوی، تك‌بیت ، مطلعیات ، **آغاز:** وقت آنست که‌جان از پی‌جانان گردد، ۱۲۸گ ۱۲ س [رؤیت] .

23821_ **بنگال** ، ایشیاتك ۲۹ دیوان (۹۱۲) : شکستهٔ **۱۱۹۶** در «تذکرة‌العاشقین» [ف . بنگال : ۱۰۶] .

23822 _ **مجلس** ۱/ ۴۳۷ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، زرین، آغاز برابر نسخهٔ‌ملی [ف. مجلس۲ : ۲۵۵] .

23823_ **بنگال**، ایشیاتك ۷۶ دیوان (۱۱۶۹) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز و انجام افتاده[ف . بنگال : ۱۱۰] .

23824 _ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۸ Api/VI ۲۱۱ (۴۵۳): شکسته‌نستعلیق آغاز برابر نسخهٔ ملی [ف. عبدالله۲: ۳۲۳].

دیوان شرف قلندر عراقی

ابوعلی‌شرف‌الدین‌فرزندسالارفخرالدین، عارف چشتی‌که‌گویادرحال‌جذبه نگارشهای‌خود را به‌دریای هندریخته‌است. درگذشتهٔ ۱۳ رمضان ۷۲۴. دیوان اوبا ترجمهٔ پنجابی آن درلاهور ۱۹۱۵ م‌در۹۶ ص چاپ‌شده‌است.

بنگرید : ذریعه۹: ۵۱۶ و ۹ : ۸۸۶ _ فرهنگ سخنوران : ۲۹۶ _ مؤلفین مشار ۲ : ۱۱۸_ف . مشار : ۱۳۷۵ .

23825 _ **موزهٔ بریتانیا** ۵۸۸۹ Or : نوشتهٔ **۷۲۵** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴] .

23826_ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۳ Spi/VI ۵۲۰۷ (۶۸۲): نستعلیق سدهٔ **۱۰** غزل است [ف. عبدالله۲: ۴۶۸] ازکتابهای پرفسور شیرانی‌بوده[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ : ۱۱۰] .

23827 _ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۰۷۶/۱/۷۱ : سدهٔ **۱۳** [مخطوطات، دکتر محمدبشیرحسین ۱ : ۱۱۰].

23828 _ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۱۹۴۸/۱/۴۹۶۰: سبل‌سنکه ، ج۹ ۱ سال ؟ [مخطوطات ، دکترمحمدبشیرحسین ۱ : ۱۰۹].

دیوان شرف یزدی

شرف‌الدین علی فرزند شیخ حاجی (نه جامی) که یاد اودر « انگشت شماری : ۱۳۷ » گذشت .

23829 _ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۱۰۱۹ . نوشتهٔ **۸۶۷**، منشآت وسروده‌های

اوست ، ۲۳۷گ۱۵ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۳۳] .

23830 ـ **استانبول** ، طوپقپـوسرای R . ۱۰۱۵ : صدرالدین محمد فرزند احمد حسنی ، **۸۸۸**، ۱۳۶گ۱۵س [ف .فهمی‌ادهم ۱:۲۳۲] .

23831ـ **مشهد** ، فرخ۲۳۷ : سدهٔ **۹ـ ۱۰** ، ناقص [نسخه‌ها ۳ :۹۰] .

23832ـ **ملك** ۵۳۰۷/۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۶۹۸ ـ ۶۵۶ هامش)، با۲۹ دیوان دیگر، با دیباجه‌ای درسر گذشت او[رؤیت].

دیوان شریف

23833 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۷۴۵/۱ Or : سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱**، سپس دیوان ابن یمین [نسخه‌ها ۶۷۸:۴] .

دیوان شریف تبریزی

از سرایندگان روزگارشاه تهماسب(۹۳۰ ـ۹۸۴) وازشاگردان‌لسانی شیرازی(م۹۴۲) ، درگذشته دروبای اردبیل ۹۵۶ . داستان«سهو اللسان» او در تذکره‌ها یاد شده‌است.

بنگرید:ذریعه۹: ۵۲۰ـفرهنگ سخنوران: ۲۹۷ .

23834ـ **تهران**، ملی۱۰/ ۲۹۰ ف : نستعلیق‌حسین‌فرزندمحمدخدابنده، ج۲/**۹۷۹** (ص۶۷۷ ـ ۷۳۲) ، زرین،غزلهاست‌به‌ترتیب تهجی . آغازبرابر نسخهٔ سپهسالار[ف. ملی۱: ۲۸۰] .

23835ـ **تبریز** ، ملی۲۷۶۵. نوشتهٔ سیدحسن ، **۹۸۰** [نسخه‌ها۴:۲۹۶].

23836ـ **تبریز** ، ملی۳۶۶۰: نوشتهٔ **۹۸۲** ، همراه‌دیوان امیر شاهی و دیوان حیدر [نسخه‌ها ۳۱۲:۴] .

23837 ـ **ملك** ۴۸۶۹ : سـدهٔ **۱۰** ، همراه دیوان امیرخسرو دهلوی، دارای‌بیش از هزاربیت [ذریعه ۹: ۵۲۰].

23838 ـ **سپهسالار** ۴۰۷ : نستعلیق زینب دخترمقصود علی،سدهٔ **۱۰**،زرین. **آغاز:** ای‌نخل تمنا قدرعنای توما را ـ ازپای‌درآورد تمنای توما را، ۳۴گ۱۰ـ۱۱س[ف.سپهسالار ۶۱۸:۲ و۵۰۲:۴] .

23839ـ **دانشگاه** ۲۵۷۴ : نستعلیـق تربیت، سدهٔ **۱۴** ناتمام. دارای: غزل،هجوها، سهواللسان، ترکیب‌بند،رویهم ۱۰۱۰بیت [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۶۹] .

23840 ـ **مجلس** ۴۳۷/۲ : نستعلیق تاریخ یادنشده ، همراه۴ دیوان‌دیگر، زرین، آغاز برابرنسخـهٔ سپهسالار [ف . مجلس ۲ : ۲۵۵] .

23841ـ **آصفیه** ۱۰۷۳دیوان:تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴:۲۸۸] .

دیوان شریف خلوتی

گویاخواجه عبدالرحیم‌فرزند شمس‌الدین‌محمد اقطابی، خوشنویس تبریزی، درگذشتهٔ۸۵۹.

بنگرید : ذریعه۹:۳۰۱(خلوتی)فرهنگ سخنوران : ۱۹۴(خلوتی).

23842 ـ **یوگسلاوی**: نوشتهٔ درویش مصطفی‌فرزندمحمدفرزنداحمدقنوی،رجب **۹۹۵** **فیلم** آغاز آن در دانشگـاه ش ۲۱۷۳ هست [فیلمها : ۶۴۷]

دیوان شریف کاشانی

ازکاشان‌به‌سیستان وهرات‌وسپس‌نزد عبدالله قطبشاه (۱۰۲۰ ـ۱۰۸۳) رفته است . شاگرد محتشم‌کاشانی وزنده در۱۰۲۴ .

بنگرید:ذریعه۹:۵۲۲ـفرهنگ‌سخنوران ۲۹۸ .

23843ـ **بنگال**، آسیایی ۷۷ دیوان (۱۳۸۰) : شکستهٔ **۱۸۴۲** م [ف . بنگال : ۱۱۰] .

23844 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۱ قصاید (۱۴۷۶) : نستعلیق **۱۲۸۷** ، دیوان قصیده‌ها ومثنوی اوست [ف. بنگال : ۱۱۹] .

دیوان شریفی

شریفی فرزند شیخ شرف الدین حسین حسینی.

23845ـ **ملك** ۶/۴۸۷: نستعلیق قاسم داغستانی، محرم **۱۲۷۵**. دارای: غزل ورباعی و تخمیس همراه اشعاری ازپدرش [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۳۷] .

دیوان شعاع شیرازی

میرزامحمد حسین فرزند ابوالحسن شعاع الملك (۱۲۹۸-۱۳۶۳ یا۱۳۶۴). نگارندهٔ: شکرستان فارس، شعاعیه ، اشعهٔ‌شعاعیه.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۲۶–فرهنگ سخنوران: ۲۹۹–تاریخ تذکره‌های فارسی، گلچین معانی: ۲۵۵ .

23846ـ **تهران**، ادبیات ۳۰۰ حکمت: نستعلیق خود سراینده، ۱۹ محرم **۱۳۴۷**

23847ـ **تهران**، ادبیات ۳۰۳ حکمت: نستعلیق قرابانعلی فرزند ملاحسینعلی قشقایی، ۱۹ رجب **۱۳۴۸** .

23848ـ **تهران**، ادبیات ۲۹۹ حکمت: نستعلیق ۶ محرم **۱۳۵۵** [ف. ادبیات۲: ۱۹] .

23849ـ **تهران**، ادبیات۲ ۳۰۲ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، هجـویـات اوست [ف . ادبیات ۲: ۱۹] .

23850ـ **تهران**، ادبیات ۲۹۶: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، دارای رباعیهاست [ف. ادبیات] .

23851ـ **تهران**، ادبیات ۲۹۸ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [ف . ادبیات ۲: ۱۹] .

23852ـ **تهران**، ۳۰۱ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، دارای: هزل، هجو، مطایبات [ف. ادبیات۲: ۱۹] .

دیوان شعاعی قاجار

محمدحسین فرزند حاج عیسی از سدهٔ سیزدهم، که تاریخ مرگش نادرست در «کلیات : ۱۸۷۳» ۱۳۶۳ یادشده است . واین تاریخ مرگ محمد حسین شعاع شیرازی است نه شعاعی قاجار.

23853ـ **دانشگاه** ۲۹۴۲ : نستعلیـق، سه‌شنبه ۲ شوال **۱۲۹۴** ، دارای قصیده و غزل نزدیك ۱۸۹ بیت ، ۹ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۸۱۸] .

23854ـ **تهران**، ملی ۹۷۰ ف: نستعلیق در « کلیات » او از سدهٔ **۱۳** [ف . ملی ۲ : ۵۱۹] .

23855ـ **ملك** ۴۷۴۹: بخامهٔ سراینده، ذیحجهٔ **۱۳۰۲**، ۲۱۳ گ [ذریعه۹: ۵۲۶] .

23856ـ **تهران**، ملی ۱ مج فهرست نشده: نستعلیق **۱۳۰۵** (ص ۱ – ۵۳) [نسخه‌ها ۶ : ۲۲۱] .

دیوان شعبانی = دیوان ذکایی

دیوان شعوری کاشانی

از سدهٔ یازدهم، که یادا ودر« کلیات: ۱۸۷۴» گذشت .

23857 ـ **دانشگاه** ۳۲۸۰ : نستعلیق نجفعلی فرزند محمد کاظم، **۱۲۳۹** [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۴۱] .

دیوان شعیب جوشقانی

خواجه شعیب، که یادا ودر« کلیات: ۱۸۷۴» گذشت .

23858ـ **ملك** ۲/۵۵۷۷: نستعلیق در

«کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (۱۰۴ پ - ۳۰۵پ) [رؤیت].

دیوان شفایی

حکیم شفایی، ملاشرف‌الدین حسن‌فرزند حکیم‌ملا اصفهانی درگذشتهٔ ۱۰۳۷ پزشك شاه عباس. و اوجز مظفر شفایی است که یاد او در «آبستنی وباه: ۴۶۰»گذشت.

بنگرید: ذریعه۷: ۲۶۰ (خمسه) و۸: ۲۹۰ (دیدهٔ بیدار) - فرهنگ سخنوران: ۳۰۱.

23859 **ـ استانبول**، طوپقپوسرای ۸۹۹ H: نوشتهٔ **۱۰۸۴**. دارای: قصیده، غزل، هزل، دیدهٔ بیدار، ۳۸۶گ ۲۵ س. درفهرست بنام‌خمسه‌یادشده است[ف. فهمی ادهم۱: ۲۸۵].

23860 **ـ ملك** ۵۱۴۴: [ف. ذریعه ۹: ۵۳۰].

23861 **ـ پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب۷۳ Spi/VI ۴۲۷۳: نستعلیق بی‌تاریخ، **آغاز**: دیدم‌بکام خویش سلمی را [ف. عبدالله۲: ۵۲۸]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف. دکترمحمد بشیرحسین۱: ۱۱۶].

دیوان شفایی

ناشناخته. درذریعه ۹: ۵۲۹ - ۵۳۰ و فرهنگ سخنوران: ۳۰۱ ازسه تن بااین‌تخلص یاد شده است.

23862 **ـ دانشگاه** ۳۸۵۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، مثنویست‌تخلص‌شفایی نیزدارد. دارد. انجام افتاده، **آغاز**: ای‌وردتـوتحفة العراقین- وی زهرتوشکرمذاقین، ۴۱گ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۳۶].

23863 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۱۱۱۸۵ Or: سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۱].

23864 **ـ نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۹۲: تاریخ یادنشده، زرین، گویا ازشفایی‌اصفهانی است، ۲۲۸گ [ف. خطی، سید عبدالعزیـز طباطبایی].

دیوان شفیعا

23865 **ـ دانشگاه** ۱۳۱۳: درجنگ سدهٔ **۱۳** که در ۱۳۰۰ ازآن‌محمد فرزند عباس قاجار در قزوین بوده. چند مثنوی وترکیب، پراکنده (ص۱۳۹ - ۱۵۹) [ف. دانشگاه۱۳: ۳۲۷۶].

دیوان شقاقی تبریزی

مهدی‌بیگ ازطایفهٔ اسپرلوی سراب‌تبریز سراینده‌ای هجوگو، که‌حاجی‌محمدحسین صدر سپاهانی داستایش‌کرده‌است، ودرسپاهان۱۲۱۴ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۳۴- مجمع‌الفصحاء ۲: ۴۸۸.

23866 **ـ دانشگاه** ۴۲۳۹/۲: سـدهٔ **۱۳**(ص۶-۱۹و۵۱-۵۲) دارای: هزل وستایش [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۱۰].

دیوان شکسته

میرزا محمدحسین. در ذریعه ۹: ۵۳۵ و فرهنگ سخنوران: ۳۰۳ کسی‌بدین نام‌یادنشده است.

23867 **ـ شیراز**، صدرالدین محلاتی: نوشتهٔ ۲۰ذیقعدهٔ **۱۲۶۳**[نسخه‌ها۵: ۲۷۲].

دیوان‌شکستهٔ قاجار

حسنعلی‌میرزا شجاع‌السلطنه‌فرزندفتحعلی شاه، که بروزگارپدرخودفرمانروایی خراسان، یزد، کرمـان را داشت، و بدستور محمد شاه (۱۲۵۰- ۱۲۶۴)کورگشت، ودر۱۲۷۰ درـ گذشت.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۳۵ـ فرهنگ سخنوران: ۳۰۳ .

23868ـ **تهران**، ملی ۳۰۸ فهرست نشده: شکستهٔ خوش **۱۲۴۸**، دارای: غزل و قصیده و رباعی، ۱۶۴ ص ۱۷ س [نسخهها ۶: ۱۷۶] .

23369 ـ **مشهد**، فرخ ۱۶۲ : نوشتهٔ **۱۲۶۵**، پیرامن ۳۳۰۰ بیت دارد [نسخهها۳ : ۹۰] .

23870ـ **دانشگاه** ۲۸۶۸/۲ : نستعلیق شوال **۱۲۸۱** (ص ۲۰ـ۱۵۴) آغاز افتاده، ۱۵ س [ف.دانشگاه . ۱: ۱۷۱۴].

23871ـ **رضوی** ۴۴۹ ادبیات (۴۶۸۰): شکسته نستعلیق حاج میرزا عبدالعلی مصحح و منشی کتابخانه ع ۱/ **۱۳۵۱** بادیباچه‌درسر گذشت سراینده ازعبدالعلی اوکتائی رئیس کتابخانه. از روی نسخه ملک‌الشعرا [ف . رضوی ۷: ۴۴۹].

23872 ـ **دانشگاه** ۲۹۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، باتخلص شکسته‌گویا همان حسنعلی باشد . **آغاز**: لب‌آب‌ومی‌ناب ودرنابست‌امشب، ۴۰ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۷۳].

23873ـ **ملك** ۴۹۲۲: تاریخ یادنشده [ذریعه ۹: ۵۳۵] .

دیوان شکوه فیروز آبادی

میرزا محمد علـی . در ذریعه و فرهنگ سخنوران مادهٔ شکوه بـه این سراینـده دست نیافتم .

23874ـ **اراك**، ابراهیم‌دهگان: شکسته نستعلیق، تاریخ یادنشده [نسخهها۶: ۵۹۰] .

دیوان شکیبای کرمانی

از سدهٔ دوازدهم، که از میرزا عبدالغفار که در ۱۱۸۴ باغچهٔ حافظ آباد را احیاء کرده و میرزاسیدابوالحسن‌خان بیگلربیگی، وامیرزادهٔ اعظم‌ابوالفتح‌خان در ۱۱۹۳ ستایش کرده‌است. و ازنابینائی خود یاد کرده است : گرگ قضا شکیبا بربود نورچشمم- زان‌رو بعینه‌گشتم‌همچو پیرکنعان .

23875 ـ **دانشگاه** ۳۸۹۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، دارای: غزل با تخلص‌شکیبا وماده تاریخهایی از ۱۱۸۴ ـ ۱۱۹۳ وستایش، آغازافتاده ۳۶ گ [ف.دانشگاه ۱۲: ۲۸۷۸].

دیوان شمس‌الدین ازرقی

23876 ـ **چستر بیتی** ۱۰۳/۵ : در دفتری‌گویا نوشتهٔ **۶۹۹** [ف.چستربیتی ۱: ۴۰] **فیلم**آن در دانشگاه‌ش ۱۸۶۵ هست [فیلمها: ۶۳۰] .

دیوان شمس تبریزی

شمس‌الدین‌محمد فرزند علی فرزند ملك داد، کشتهٔ ۶۴۵ [نصرالله‌طرازی] که‌مولوی‌رومی دیوان خود را بنام اوسروده است.

بنگرید : ذریعه۹: ۵۳۹ .

23877ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۱ـم ادب فارسی: تعلیق‌زیبای‌محمدفرزند علی‌فرزندهبةالله فرزند نعمةالله رامهرمزی **۸۶۱** برای‌امیرعلی، زرین ، ۷۱۲ گ ۲۵س. **آغاز:** ای طائران قدس را عشقت فزوده بالها [مخطوطات ۱: ۱۷۲] .

23878ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۲ـم ادب فارسی: تعلیق زیبا، نوشتهٔ‌جوربی، ج۱/ **۱۰۳۶**، ۱۲۰ گ ۱۷ س. **آغاز:** قد اشرقت‌الدنیا من نورحمینا [مخطوطات ۱: ۱۷۱] .

23879ـ **قاهره**، دارالکتب ۱ ادب‌فارسی طلعت: بی‌تاریخ ، ۱۴۳ گ ۲۱ س[مخطوطات ۱: ۱۷۲] .

23880ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳۰ـم ادب فارسی : تعلیق ، **آغاز:** ای‌شاه مسلمانان وی‌جان مسلمانی [مخطوطات ۱: ۱۷۲].

دیوان شمس تبریزی =

دیوان مولوی

دیوان شمس طبسی

شمس الدین محمد فرزند عبدالکریم قاضی شهر هرات ، درگذشتهٔ ۶۲۶ یا ۶۲۴.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۴۳ - فرهنگ سخنوران: ۳۰۶ .

23881 ـ چستربیتی ۱۰۳/۶ : در دفتری نوشتهٔ ۶۹۹ [ف . چستربیتی ۱ : ۴] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۶۵ هست [فیلمها: ۶۳۰] .

23882 ـ تهران ، ادبیات ۲۰/۵ : عکس نسخهٔ مؤرخ ۷۱۳ نوشتهٔ عبدالمؤمن علوی کاشی ازکتابخانهٔ دیوان هندش ۱۳۲ (ص ۸۸ ـ ۹۶) دو هزار بیت [ف . ادبیات ۱ : ۵۳۲] .

23883 ـ تهران، مهدی‌بیانی ۵ مج : نستعلیق تحریری بد ، مجدالدین علی قوسی شوشتری در ۹۹۵ [نسخه‌ها ۱ :۱۵] .

23884 ـ رضوی ۹۶۵/۵ ادبیات (۴۹۵۵) : صدرالدین محمدفرزند جعفر علی معمار اصفهانی ۱۰۳۹-۱۰۴۱ ، ۳۵۰۰ بیت است در ۱۴۶ ص در مجموعه [ف . رضوی ۷: ۸۱۴] .

23885 ـ ملك ۵۳۰۷/۳۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۷۳۰-۷۶۵) با ۲۹ دیوان دیگر ، زرین. **آغاز:** هردل که سوی عرصهٔ تحقیق راه یافت [رؤیت] .

23886 ـ ملك ۴۹۶۳/۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۸۳پ ـ ۱۹۷پ) ، زرین، پیرامن ۹۰۰ بیت ، آغاز برابر نسخهٔ پیشین [رؤیت].

23887 ـ تبریز ، ملی ۲۹۸۶: نوشتهٔ ۱۲۵۸ . [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶] .

23888 ـ مجلس ۱۰۰۳ : نستعلیق ۱۳۳۵ برای کتابخانهٔ سردارمعظم خراسانی ، باسرگذشت سراینده وفهرست شعرها ودرپایان شعرهاییکه بعداً بدست سردار افتاده آمده، رویهم پیرامن دوهزار بیت ، ۹۵گ ۱۰س [ف. مجلس ۳ : ۳۱۷] .

23889 ـ دانشگاه ۲۵۰۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۴. آغاز برابر نسخهٔ(ملك: ۵۳۰۷)است [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۷۱].

23890 ـ استانبول، حکیم اوغلوعلی پاشا ۶۶۹/۳ : همراه «دیوان ابوالفرج رونی 21417» . فیلم آنها دردانشگاه ش ۱۷۰ هست [فیلمها : ۴۲۱].

دیوان شمس المعالی

ابوالفضایل میرزا ابراهیم سدهٔ ۱۳-۱۴، که امیر نظام ومظفرالدین میرزا ولیعهد راستایش کرده است .

23891 ـ الهیات ۴۶۲ د: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، درص ۲-۴ یادداشتی ازمحمدصادق حسینی امیرالشعراء است دربارهٔ سراینده وگردآورندهٔ دیوان، دارای ستایش امیر نظام وولیعهدوسوگواری ۸۵گ ۱۲س [ف. الهیات ۱: ۵۸] .

23892 ـ تهرانی، ملی: نستعلیق محرم ۱۳۲۳، تنها یك مخمس است در مرثیهٔ حسین، ۷ص ۱۵س [نسخه‌ها ۶: ۲۲۵].

23893 ـ تهران، ملی ۶۲۸ف: شکسته نستعلیق خوش، اوایل سدهٔ ۱۴، برای مظفرالدین شاه، قصیده‌هاییست بعربی و فارسی در ستایش همان شاه ، ۵گ ۱۰ س [ف. ملی ۲: ۱۳۶] .

23894 ـ تهران، ملی فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۴ ،مثنویست درگزارش حدیث کسا، ۱۰ ص ۱۵س [نسخه‌ها ۶ : ۲۲۵] .

دیوان شمس مغربی =

دیوان مغربی

دیوان شوری بخشایشی

میرزا عبدالحسین‌خان منشی . در ذریعه و فرهنگ سخنوران مادهٔ شوری این نام یادنشده است .

23895_ **تبریز** ، ملی۳۶۶۱: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۲۹۶] .

دیوان شوریدهٔ خویی

عبدالعظیم‌فرزند علی. در ذریعه وفرهنگ سخنوران مادهٔ شوریده این سراینده یاد نشده است .

23896_ **ملك** ۵۰۸۵ : نستعلیق‌خود سراینده و پسرش‌مهجور، سدهٔ **۱۲_۱۳**، رباعیات وشعرهاییست پراکنده درجنگی بخامهٔ آندو . **آغاز:** ای‌آنکه نکرده است ترا درك کمال _ ذات‌ترا بیرون زحیزو وهم وخیال[رؤیت].

دیوان‌شوریدهٔ شیرازی

فصیح‌الملك حاج محمد تقی فرزند عباس (۱۲۷۴ یا ۱۲۸۰ _ ۱۳۴۵) ، در قصیده و درموسیقی‌و بدیهه‌گوئی‌وشوخی‌وهجواستادبوده، بسال ۱۳۱۱ به تهران‌آمده، و«نامهٔروشندلان» درسرگذشت سرایندگان نابینا و«کشف‌المواد» درماده‌تاریخ‌سازی نگاشته‌است. دیوان‌او بکوشش حسن فصیحی‌چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۴۷_فرهنگ سخنوران ۳۱۴_ ف . مشار : ۷۳۹ _ مؤلفین مشار ۲ : ۲۲۳ .

23897_ **تهران**،ملی ۴۵۳ف، نستعلیق خوش اوایل‌سدهٔ **۱۳_۱۴**. دارای: قصیده، غزل، قطعه ، هزل، هجو ومستزاد. **آغاز:** از بسکه غم‌بسینهٔمن‌بسته _ دیگر مجال‌آمد وشدنیست‌آه را، ۱۳۰ گ۱۲ س[ف .ملی۱: ۴۳۶ ونسخه‌ها ۶: ۲۲۲] .

23898_ **مجلس** ۱۰۰۴ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳_۱۴** . دارای: غزل ، مثنوی‌رویهم۵۲۲۵ بیت، تصحیح شدهٔ فرزندش‌حسن احسان، ۱۸۳ گ ۱۵س [ف. مجلس۳: ۳۱۸].

دیوان شوقی تبریزی

عبدالحسین ،که یاداو در « شرح دیـوان حافظ :۱۲۳۴» گذشت .

23899_ **دانشگاه**۲۹۸۸ : نستعلیق‌خود سراینده **۱۲۳۸ _۱۲۴۸** ضمن «کلیات » او ، دارای: مثنوی و غزل و رباعی [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۹۱۳] .

دیوان شوقی ساوجی

میرمحمدحسین فرزند میرعزیزالله‌ازسادات ساوه، که‌بهندرفته و بـزندان جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴_۱۰۳۷)افتاده وسپس به‌ایران‌برگشته در بندرعباس همسرگرفته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۴۹_فرهنگ‌سخنوران ۳۱۵_ تذکرهٔ نصرآبادی : ۳۳۱ .

23900_ **دانشگاه** ۳۲۹۴/۲ : ضمن جنگ سدهٔ۱۱ باتاریخ**۱۰۴۵**دردفتر(س۱۰۱_ ۱۱۴) نزدیك‌به۶۰۰ بیت [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۶۵] .

دیوان شوقی‌هندی

جوت پر کاش شوقی ، بروزگار عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹_۱۱۱۸)،که ماده‌تاریخ مرگ‌یکی ازدوستان را در۱۱۱۷ گفته‌است.

23901_ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۱/ ۲۴۷۶/ ۵۷۹۳: نوشتهٔ مالك‌چنددر لاهور ۱۰ محرم **۱۱۵۱**. دارای:قصیده وغزل

ومثنوی وقطعه وترجیع. نسخه بنام گلدستهٔ سخن است [ف. دکترمحمد بشیر حسین۱: ۱۶۴].

23902ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۴۷۶: تاریخ یادنشده، دارای: قصیده وغزل و مثنوی [ف. دکتر محمدبشیر حسین۱: ۱۶۴] .

دیوان شوکت

ناشناخته .

23903ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۰۵۴: نوشتهٔ **۱۱۰۹** . [نسخه‌ها۴: ۶۷۵] .

23904 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۳۳ Or : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

23905 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۵۳ Or: نوشتهٔ **۱۲۴۰** [نسخه‌ها۴: ۶۷۵].

23906 ـ **دانشگاه** ۳۶۷۱ : نستعلیق خوش میرغلامحسین عجز نژاد، ۱۹ محرم **۱۲۵۴** **آغاز** : بازی‌بدشت غمت عشوه‌خیز مرحله‌ها ـ بری به‌شیشه زخار ره‌توآبله‌ها ، دارای: غزل و رباعی، ۲۵۳ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۷۸] .

23907ـ **تبریز**، ثقةالاسلام: سدهٔ **۱۳ـ ۱۴** . [نسخه‌ها ۴: ۳۲۵] .

23908ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : تاریخ‌یاد نشده. **آغاز**: جدیدی‌بختیان‌راه‌کمال ـ بانك‌کوس ژلاژل شعر است [نسخه‌ها۵ :۲۸].

دیوان شوکت

محمد اسماعیل[دانش‌پژوه]دروازهٔ شوکت از ذریعه۹: ۵۵۰ـ۵۵۱ وفرهنگ سخنوران: ۳۱۶ ـ ۳۱۷ سراینده‌ای با این نام یاد نشده است .

23909ـ **دانشگاه** ۴۸۳۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**. دیوان غزل است . **آغاز**: شنیده‌اندبتان یمن‌کلام مرا ـ نوشته‌اندبه آب‌عقیق نام مرا ـ انجام: گشادی‌لب بحـرف و شد خموشی پیشهٔ شوکت ـ نهادی پا بسحرودست اعجاز مرا بستی ۱۰۴ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه۱۴: ۳۸۵۵].

دیوان شوکت بخاری

محمد اسحاق، که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۷۵» گذشت . دیوان اوبگفتهٔ ذریعه در ایران چاپ شده است .

23910 ـ **تهران**، فخرالدین نـصیری ۶۴: سدهٔ **۱۱** [ذریعه ۹: ۵۵۰] .

23911ـ **استکهلم** ، دانشگاه۸ :سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۷۱۴].

23912 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۵ـ م ادب فارسی قوله : تعلیق نور محمد فرزند شاه محمدبلخی **۱۱۱۲** درمدرسهٔ حسین‌پاشاقسطنطنیه، ۲۰۲گ ۱۷ س [مخطوطات ۱ :۱۷۳] .

23913ـ**قاهره**، دارالکتب ۲۰ـم‌ادب فارسی : تعلیق‌محمد فرزند سلیمان ، **۱۱۱۶**، زرین، ۱۶۷ گ ۲۰ س.

23914ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۱ ـ م ادب فارسی : تعلیق ، رجب **۱۱۱۷** ، زرین ، ۱۳۲گ ۲۱ س [مخطوطات ۱: ۱۷۳].

23915ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۸۱ دیوان (۳۴۷) : نستعلیق **۱۱۲۶** [ف. بنگال: ۱۱۱].

23916ـ**استانبول**، طوپقپوسرای ۹۶۳ R: نوشتهٔ زین‌الدین، **۱۱۲۷**، **آغاز**: از بسکه ریخت‌رنگ‌جنون برسرم‌هوا، ۱۷۸ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۹۱] .

23917ـ**استانبول**، طوپقپوسرای ۹۶۲ R : نوشتهٔ **۱۱۴۲** ، ۱۵۷ گ ۲۱ س.

23918ـ **استانبول** ، طوپقـپوسرای ۹۶۷ . R: نوشتهٔ حسن **۱۱۴۲**، ۱۳۰ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۹۲] .

23919 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب

۵۸۱piVI۱۶۳(۵۴۰ف): نستعلیق **۱۱۴۷**. **آغاز**: الهی‌رنگ تأثیری کرامت‌کن فغانم را [ف. عبدالله ۲:۳۸۰].

23920ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۹ ـ م ادب فارسی: نوشتهٔ عبدالـرزاق خـاکساری **۱۱۶۳**، ۱۲۰گ ۱۱ [مخطوطات ۱:۱۷۳].

23921ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۱ادب فارسی طلعت: نسخ‌زیبا، ۱۳ ع ۱/**۱۱۶۴**، زرین **آغاز**: شبنم تشنه‌لب‌زتوسیراب‌ـمرحبا آفتاب عالمتاب، ۱۳۲گ۲۵ س[مخطوطات ۱: ۱۷۳].

923ـ 23922ـ **مدینه**، عارف حکمه ۱۰۴و۱۶۲:دو نسخه مؤرخ **۱۱۷۰** و**۱۱۸۳**، ۲۲۱گ و ۱۵۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۷].

23924 ـ **لاهور**، پنـجـاب بهـلك لائبریری ۷۹، ۸۷۱شو: شکسته سیدامیرالدین علی ۱۷ ع۲/ **۱۱۷۹**، ۳۱ ص [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن‌عباسی ۱:۴۶۷].

23925ـ**استانبول**،طوپقپوسرای۹۶۵ R : نوشتهٔ لطف‌الله، **۱۱۸۱**، ۱۷۱گ ۱۹س [ف .فهمی ادهم ۱:۲۹۲].

23926ـ **تبریز**، ملی۲۶۹۸: نوشتهٔ **۱۱۹۷** [نسخه‌ها ۴:۲۹۶].

23927ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۶۸ : نستعلیق‌ترکی‌سدهٔ**۱۲**، بایادداشت‌خرید در ۲۱ج ۱۲۶۸/۲ به دو روپیه [رؤیت].

23928 ـ **تهران**، ملی ۱۳۱ فهرست نشده : ازسدهٔ**۱۲**، زرین، دارای:قصیده،غزل، قطعه ،رباعی، ودرهامش‌سروده‌هایی‌ازدیگران. **آغاز**: زبسکه ریخت‌رنگ جنون‌برسرم‌هواـ سودا بپای بست زمغز سرم‌حنا، ۳۵۲ ص۱۷س [نسخه‌ها ۶:۲۷۸].

23929ـ **رضوی**۴۵۱(۸۷۹۳) : در « کلیـات » او از سدهٔ **۱۲** [ف . رضوی ۷ : ۴۳۴] .

23930ـ**استانبول**،طوپقپوسرای۹۶۴. R : پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۷۸گ۱۹س .

23931 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H . ۸۷۲ : پیرامن‌سدهٔ **۱۲**،۲۰۴گ۱۹س .

23932ـ **استانبول**، طوپقپـوسرای E.H. ۱۶۲۲ : پیرامن‌سدهٔ **۱۲**، ۱۶۰ گ ۲۱س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۹۳] .

23933ـ **پاکستان**،دانشگاه‌پنجاب۹۵ Spi/VI ۳۰۹۷: نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**. گزیده‌ای از سروده‌های اوست . **آغاز**: آیینه‌وار شاهد آرام نیستم [ف. عبدالله۲:۵۴۳] از کتابهـای پرفسور شیرانی‌بوده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۱۸] .

23934ـ **پاکستان**، دانشگاه‌داکا۴۴۴ DU: نستعلیق **۱۲۰۰** (۱۷۸۵ م) **آغاز**: از بسکه ریخت جنون برسرم هوا [ف. حبیب‌الله: ۱۱۳] .

23935ـ**رضوی**۴۵۲ادبیات (۷۱۴۷): نستعلیق‌نیمهٔ یکم‌سدهٔ**۱۳** . آغاز وانجام افتاده، دارای: قصیده ، غزل است [ف . رضوی ۷ : ۴۳۵] .

23936ـ**نجف**، کتابخانهٔمدرسهٔقزوینیها: تاریخ یاد نشده [ذریعه] .

23937ـ**تبریز**،ملی۲۶۱۳: [نسخه‌ها ۴:۲۹۶] .

23938ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۱۶۳ piVI ۱۴۸۹ (۵۴۱ف) : شکسته آمیز بی‌تاریخ [ف. عبدالله۲: ۳۸۰] .

23939 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱۲ م ادب فارسی: تعلـیق زیبا ، تاریخ یاد نشده ،

قصیده‌های اوست، ۴۴گ۲۳س[ف.مخطوطات ۲: ۱۲۶].

23941 ــ استانبول، طوپقپوسرای R.۹۶۶ : ۱۹۰گ ۱۷س.

23940 ــ استانبول، طوپقپوسرای H۹۸۰: ۹۳گ ۲۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۹۳].

دیوان شوکت یزدی

حسین فرزندمحمد کفشگر، ناظم‌الشعراء، درگذشته پیرامن ۱۲۳۰.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۵۱ــ آتشکدهٔ، آیتی: ۳۰۰.

23942ــ یزد، جامع وزیری ۷۵۴۱: نستعلیق رجب **۱۳۸۰**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۲۹ هست [فیلمها: ۹۴].

دیوان شهاب اصفهانی

میرزا نصرالله، ستایشگر منوچهـر خان گرجی در اصفهان سپس‌حاج میرزا آقاسی (م ۱۲۶۵) و درباریان قاجار، درگذشتهٔ۱۲۹۱.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۵۲ ــ فرهنگ سخنوران: ۳۰۹ــ المآثر والآثار: ۲۰۴.

23943 ــ سپهسالار ۲۵۷: نستعلیق **۱۲۷۳**. قصیده‌هادرستایش شاه وصدراعظم‌اوست ونام‌آندو به‌زرنوشته شده. **آغاز:** ای‌نام‌همایونت دیباجهٔ دیوانها، ۳۳۹ گ۱۲س [ف. سپهسالار ۲: ۶۱۹ و ۴: ۵۰۴].

23944ــ ملك ۵۳۱۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با یادداشت ۱۲۹۵، در چهار ستون. **آغاز:** حق‌راست‌جلوهٔ‌لمن‌الملك‌درلقاــسبحان من توحد بالملك و البقا، ۳۹۰ گ ۲۵ س [رؤیت].

23945ــ تهران، ملی ۶۵۸ف: شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، قصیده‌های اوست، ۵۸ گ۱۷ س **آغاز:** فرمان روای‌کشورکون ومکان علیست [ف. ملی۲: ۱۶۱ــ نسخه‌ها۱: ۵۵].

این نسخه درفهرست دکتـر بیانی از آن شهاب‌ترشیزی یادشده است[نسخه‌ها۶: ۱۷۰].

دیوان شهاب ترشیزی

میرزاعبدالله‌خان، که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۷۵» گذشت.

بنگرید: تاریخ تذکره‌های فارسی: گلچین معانی: ۳۰۳.

23946 ــ تهران، ملی ۳۰۰ (۱۷۹) فهرست‌نشده: تحریری‌پنجشنبهٔ۱۷ع۱ **۱۲۶۶**/ دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی، مثنوی. بدون ترتیب. **آغاز:** ای‌بسته‌به‌زنجیرفلك‌پای‌جهان‌راــ وزپردهٔ تقدیر برآورده زمان‌را، ۳۳۴ص ۳۲ س[نسخه۶: ۱۷۹].

23947ــ مجلس۱۰۰۵: نستعلیق‌خوب اشرف، **۱۲۳۰** برای‌شاهزاده‌کامران(شایدپسر محمود درانی). دارای: دیباجه، قصیده، قطعه وماده تاریخ، اهاجی وهزل‌ورباعیهاودردیباجهٔ آن ازمثنویهای‌خودیادکرده‌است، رویهم ۷۵۰۰ دارد، ۲۶۹گ ۱۵س [ف. مجلس ۳: ۳۲۱].

23948ــ عبدالحسین بیات: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۲۵۰بیت **آغاز:** ای‌بسته بزنجیر فلك‌پای زمانرا، ۱۶۲گ ۱۰ س [نسخه‌ها ۶: ۸۱].

23949ــ مجلس ۲۴۴۶: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۸: ۱۴۶].

23950ــ دانشگاه ۲۳۹۷: نستعلـیق

سدهٔ **۱۳** ، **آغاز:** ستایش مر آن را که چرخ بلند۔ با نجم بیاراست بیچون و چند، ۱۴۲ گ ۲۰ س [ف . دانشگاه ۹:۹۹۸] .

23951 ـ **رضوی** ۴۵۳ (۴۶۸۱): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. رضوی ۷:۴۳۶].

23952 ـ **مشهد**، فرخ ۶۳: نبشتهٔ **۱۳۰۱** باسر گذشت سراینده از فرخ، پیرامن هشت هزار بیت است [نسخه‌ها ۳:۹۰].

23953 ـ **دانشگاه** ۲۹۹۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** ، دارای: قصیده وغزل وهجویات و ستایش وماده تاریخ نزدیك به ۹۳۰۰ بیت با تخلص شهاب **آغاز:** ای بسته بزنجیر فلك پای جهانرا، ۲۲۵ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۱۷] .

23954 ـ **تبریز** ، ملی ۲۵۴۸: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶] .

23955 ـ **ملك** ۵۳۱۸ : تاریخ یـاد نشده .

23956 ـ **تهران**، احمدگلچین معانی: تاریخ یـاد نشده [تاریخ تذکره‌های فارسی : ۳۰۳] .

دیوان شهاب‌الدین سمرقندی

احمدفرزند مؤید بخاری، زاده درنسف و زیسته درسمرقند، هدایت اورا بنام شهابی سمرقندی یاد کرده است .

بنگرید: ذریعه۹ :۵۵۶ـ فرهنگ سخنوران: ۳۱۰ ـ مجمع الفصحاء ۱: ۳۱۰ .

23957 ـ **تهران**، ملی ۱۳۱/۱۱ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۲۰۵-۲۰۸)، گزیده‌ایست ازقصیده وقطعه‌های او . **آغاز:** بناگوش توای ترك سمن سیمای سیمن بر ـ سمن را خاك زد در چشم وگل راچاك پیراهن [ف. ملی ۱:۱۲۶].

دیوان شهرت

در ذریعه۹: ۵۵۸ و فرهنگ سخنوران : ۳۱۲ ازهفت تن با این تخلص یاد شده‌است .

23958 ـ **بادلیان**: ۲۸۱ اوزلی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ۱۸۸ گ ۱۳ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۵ هست [فیلمها: ۹۴].

دیوان شهرت شیرازی

شیخ‌حسین از فارس بهندرفته‌است، پزشك محمد اعظم وملقب از جانب فرخ‌سیر (۱۱۲۴- ۱۱۳۱) به‌حکیم‌الممالك، معروف به‌اعظم‌جاهی، درگذشته شاه درجهان آباد درذیحجهٔ ۱۱۴۹ .

بنگرید. ذریعه۹ :۵۵۸ـ فرهنگ سخنوران: ۳۱۲ .

23959 ـ **آصفیه** ۹۴۷ دیوان : نوشتهٔ **۱۱۵۸** [ف. آصفیه۲ :۲۹۲] .

23960 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۸۲ دیوان (۵۷۳) : نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۱] .

دیوان شهرهٔ قاجار

علیرضا، که یاداودر «رسالة العشاق: ۱۱۷۴» گذشت .

بنگرید: تاریخ تذکره‌های فاسی، گلچین معانی: ۱۰۱، ۱۲۲ .

23961 ـ **مجلس** ۱۰۰۶ : سدهٔ **۱۳** ، با یادداشت فریدون میرزاکه نسخه بخامهٔ دلدار خان لرستانی همسر سراینده‌است، پیرامن ۱۷۰۰ بیت از : قصیده، غزل ، رباعی، مثنوی است . **آغاز:** زلفت شکسته رونق مشك تتاررا ـ خطت خزان نمود بعالم بهار را، ۷۱ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۳: ۳۲۳] .

23962 ـ **رضوی** ۴۵۴ ادبیات (۸۳۷۰): نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با دیباچه‌ای به نثر ،

دارای: قصیده ، غزل ، قطعه ، رباعی. **آغاز:** پس از دیباجه : ازدست حسن ساغرمی‌نوشم‌باد

23963ـ **رضوی** ۴۵۵ادبیات(۴۶۸۲): نستعلیق همان‌سدهٔ **۱۳** بدون‌دیباچه و دومثنوی اضافه دارد. نسخه‌مغلوط. بایادداشتی‌ازبرادرش محمدرضا میرزا افسر، ۱۳۲گ ۱۱س **آغاز:** دلبر تنگ دهان شاهد باریك میان ـ که بردتنك شکر رشك ازآن تنگ دهان [ف . رضوی ۷ : ۴۳۷و۴۳۸] .

دیوان شهید (شهیدا)

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه۹: ۵۶۰، ۵۶۱ـ فرهنگ سخنوران : ۳۱۳، ۳۱۴.

23964ـ **دانشگاه** ۱/ ۴۰۶۹: نسخ ، با تاریخ **۱۳۲۰** در روستای‌کوشك بهمین‌خامه درشمارهٔ پسین(ص۱ـ۷۱). دارای:مثنوی‌وغزل نزدیك‌به ۱۲۰۰بیت **آغاز:** بنام خداوند اقلیم عشق [ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۵۲].

دیوان شهیدی قمی

باباشهیدی ، ملك‌الشعرای سلطان‌یعقوب، به‌هند رفته در گـجرات بسال ۹۳۵ درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹ : ۵۶۲ـ فرهنگ سخنوران: ۳۱۴ .

23965ـ **آصفیه** ۱۶۳دیوان: نستعلیق، در**۹۶۷**، نزدیك‌به ۹۰۰بیت دارد ، ۷۲ص۱۲ س[ف. آصفیه ۱: ۵۶۶] .

23966ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۱ ـ م ادب فارسی: تعلیق زیبا، **۹۷۷** ، زرین، ۱۵۲ گ۱۴ س. **آغاز:** بطوف‌میکده‌ها روزبی‌نوایی ما [مخطوطات۱: ۱۷۲] .

23967ـ **تهران**، سلطنتی ۲۳۱۲(۵۹۵ ف) : نستعلیق‌خوش‌سدهٔ **۱۰**زرین، دارای:غزل (مرتب) ، رباعی ، تك‌بیت، **آغاز:** بیاای‌عشق و آتش زن دل افسردهٔ ما را ـ بنور خویش روشن‌کن چراغ مردهٔ ما را، زرین، ۱۸ص۱۲ س [ف. دکتربیانی: ۳۶۶].

23968 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱ /۶۶۱ (۷۲۳ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ، زرین. غزلهاست انجام‌افتاده. **آغاز:** بطرف‌میکده‌هاروزبی‌نوایی ما [ف . دکتربیانی: ۵۴۸] .

23969ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲۴ ادب فارسی طلعت : تعلیق زیبای حسین، **۱۰۵۴** ، ۷۵گ۱۳ . **آغاز:** عشق‌را نتوان نهفتن پردهٔ ناموسها [مخطوطات ۱: ۱۷۲] .

23970ـ **تهران**، ادبیات۱/ ۶۵د: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (گ۱ر ـ ۳۱ر) دراین دیوان حضوری غزلهای او را تتبع‌کرده ، وپس هریك غزل از شهیدی غزلی دربرابر آن ازحضوری‌قمی‌هست **آغاز:** سرهرمو بلایی برتن‌من‌شددراین‌صحرا [ف . ادبیات۱:۲۶۲] .

23971 ـ **آصفیه** ۳۸۹ دیوان: نستعلیق خوش‌کهن، بی‌تاریخ، زرین، ۳۵۴ص۱۲س[ف. آصفیه ۱ : ۵۶۶] .

دیوان شیبانی کاشانی

ابونصر فتح‌الله، که یاد اودر « کلیـات : ۱۸۷۶»گذشت .

23972ـ **مجلس** ۲۴۴۷ : نستعلیق‌خوش گویا ازسراینده ، **۱۲۶۲**، این‌نسخه بروزگار ولیعهدی ناصرالدین‌شاه وبدستور اونوشته شده است، با دیباجه‌ای درسرگذشت سراینده، دارای ۴۱ قصیده [ف. مجلس ۸:۱۴۷] .

23973 ـ **ملك** ۱۲۵۹ : نستعلیـق در دارالنصرة هرات، شوال**۱۲۷۳**. قصیده‌های‌اوست ۱۳۴گ ۱۵س. **آغاز:** آمدبهار خرم وآورد

خزودیبا ـ منقوش کرد بستان مفروش ساخت صحرا [رؤیت] .

23974ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۷۸ : شکسته نستعلیق ناظم ، در **۱۲۹۸** ، برای میرزا یوسف مستوفی‌الممالك . [نسخه‌ها۲ :۷۵] .

23975ـ **تهران**، ملی۶۴۴ف: خوش‌گویا **۱۳۰۰** . دارای دیباجه سپس غزل و قصیده . سراینده آنرا به‌معتمدالسلطان‌داده‌که نویسانده به‌مظفرمیرزاولیعهدپیشکش‌کند ولی اواستکتاب نکرده تقدیم داشته است، ۱۱۶گ ۱۴س [ف. ملی ۱: ۴۳۴ ـ نسخه‌ها ۶: ۱۸۲] .

23976ـ **رضوی** ۳/۹۴۹(۴۹۷۱) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، قصیده‌های اوست(ص۱۰۳ـ ۳۵۴) [ف. رضوی۷:۷۷۸] .

23977ـ **تهران**، سلطنتی۱۶۱۸(۶۸۹ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ**۱۳** . دارای: دیباجه به‌نثر ، قصیده وقطعه ، ترکیب، رباعی، نسخه بنام‌لالی مکنون‌است، ۲۵۹ص ۱۵س[ف.دکتر بیانی : ۴۷۲] .

دیوان شیخ شرف‌الدین

شیخ‌شرف‌الدین حسین‌حسینی.

23978ـ **ملك** ۲/۴۸۷: نستعلیق‌قاسم داغستانی. محرم **۱۲۷۵**، مثنویست همراه‌غزل ورباعی. وتخمیس ازپسرش باتخلص‌شریفی[ف. ملك . مجموعه‌ها : ۳۷] .

دیوان شیدا

بنگرید: ذریعه۹: ۵۶۵ـ فرهنگ‌سخنوران: ۵۶۶.

23979ـ **آصفیه** ۱۱۱۸دیوان: نوشتهٔ **۱۰۷۷** [ف. آصفیه ۴: ۲۹۰] .

23980 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۹۳۸/۱ : سدهٔ **۱۲** . **آغاز:** بسکه‌افتاده از غمت آشفتگی درکارما ـ برسرما خود بخود وامیشود دستار [ف. فهمی‌ادهم۱ : ۳۱۰] .

دیوان شیدا

از متاخران .

23981ـ**دانشگاه** ۴۸۹۰ : نستعلیق‌محمد تقی‌انصاری اردبیلی ،۱۶ع۹/**۱۳۵۴** درتهران، دارای‌قصیده وغزل. دربارهٔ‌جشن‌شاهنشاه‌پهلوی، باغ فردوس تهران ، نکـوهش مستوره خانم کردستانی که غزلهایی سروده بوده . **آغاز :** حمد نامحدود صانع‌راکه بی‌همتاستی، ۲۳ گ ۱۶س[ف. دانشگاه۱۴ : ۳۹۵۴].

دیوان شیدای اصفهانی

آقامحمد علی‌آیینه‌ساز، در شیراز میزیسته و درهمان‌شهربسال ۱۲۱۴درگذشته‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۶۶ـ فرهنگ سخنوران: ۳۱۸ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ :۲۴۹.

23682 ـ **مشهد**، فرخ ۳۰۴ : شکستهٔ خود سراینده ، سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ :۹۰] .

دیوان‌شیدای‌اکبر آبادی

مولوی‌مهدی‌فرزندمحمد تقی‌کاکوری، نزد جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ـ۱۰۳۷) وشاهجهان (۱۰۳۷ـ۱۰۶۸) جای‌یافته وبسال۱۰۶۲درـ گذشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۶۶ ـفرهنگ‌سخنوران: ۳۱۸ .

23983ـ **دانشگاه** ۲۵۹۱/۱۶۰ : در مجموعهٔ آقامحمد معینااردوبادی‌مؤرخ **۱۱۰۴** (ص ۶۹۸ـ۳۰۳)گزیده‌ایست[ف. دانشگاه۹: ۱۴۰۶] .

دیوان شیرین مغربی = دیوان مغربی

ص

دیوان صائب اصفهانی

محمدعلی تبریزی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. دیوانهایی از او در دست هست که به نامهای جداگانه خوانده شده است. و دیوانهایی از او در لکهنو و تهران چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۷۴۰.

23984 ــ **دانشگاه** ۲۴۲۰: شکسته نستعلیق خود سراینده، دیوان تناسبات اوست در ۱۵۵۰۰ بیت وگزیده از دیوان بزرگ او، فهرست این جلد که یکم از دو مجلد آنست در فهرست کتابخانه آمده، دیوانی است بترتیب موضوع و حروف: باب الالف. آدم، آدینه، ابرو، آتش، آغوش، آسیا، آبله ... باب السین، سفال و ریحان، سیماب، ساغر، سهیل، سوهان، سبو، سرو، **آغاز:** بچشم کم مبین قد بلند آدم را [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۶۲].

23985 ــ **تبریز**، ملی ۴۶۶۶: بخامهٔ خود سراینده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶].

23986 ــ **مجلس** ۱۰۰۷: شکسته نستعلیق خود سراینده در «کلیات» او [ف. مجلس ۳: ۳۲۵].

23987 ــ **تهران**، سلطنتی، بی‌شماره (۶۳۵ف): بخامهٔ خود سراینده، زرین. دارای: غزل (مرتب)، مطالع، متفرقات (تك بیت و قطعه)، رباعی، ونیز قطعه. **آغاز:** زهی به غمزهٔ جانسوز برق مذهبها، ۷۸۲ص ۲۳ س [ف. دکتر بیانی: ۴۱۰].

23988_97 ــ **هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ رضا: ده نسخه که یکی از آنها بخامهٔ خود سراینده است [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۴۸].

23998 ــ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: تصحیح شدهٔ خود صائب، بخش قصیده‌هاست.

23999 ــ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: بخامهٔ خود صائب بخش غزلهاست، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۲۸].

24000 ــ **تهران**، ملی ۱۲۹ فهرست نشده: شکسته نستعلیق بخشی از آن بخامهٔ خود سراینده. دارای: قصیده، غزل، تك بیت، قطعه، رباعی، ۱۱۴۸ص ۲۰ــ۲۱ س [نسخه‌ها ۴: ۲۷۵].

24001 ــ **پاکستان**، موزهٔ ملی: شکستهٔ زیبای خود سراینده، تاریخ یادنشده، زرین [راهنمای کتاب ۱۰: ۲۸۰].

24002 ــ **هاروارد**، هوتن: P۲۳: نستعلیق هندی، **۱۰۵۰** (تاریخ خرید) زرین ۴۶۳ گ ۲۱ س [نسخه‌ها ۴: ۴].

24003 ــ **دانشگاه** ۴۶۶۰: نستعلیق صفر **۱۰۵۹**، دارای: غزل، تك بیت، رباعی، قطعه، نزدیك به ۴۸۵۰ بیت. در آن ستایش ظفرخان و آرزوی برگشت به ایران هست. گویا سروده‌های جوانی اوست، باچاپ هند برابر نیست، ۱۶۳ گ ۱۳ س [دانشگاه ۱۴: ۳۶۰۶].

24004 ــ **مجلس** ۱۴/۲۶۶۵: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص ۲۹۲ــ۳۲۳) و (۵۴۸ ــ ۵۵۶) [ف. مجلس ۸: ۴۱۹].

24005 ــ **دانشگاه** ۲۱/۲۴۶۶: نستعلیق نزدیك **۱۰۶۷** (ص ۶۶۲ــ۶۷۳ و ۸۰۵ــ۸۱۸) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۳۵].

24006 ــ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۲۰: نوشتهٔ **۱۰۶۷**، ۵۵۰ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۰].

24007 ــ **تهران**، سلطنتی ۱۰۱۲۸: نستعلیق

صالح خاتون آبادی، ع۱/ **۱۰۷۱**. از دید سراینده گذشته و نشان (بلغ) بخامهٔ او دارد، دارای: غزل (مرتب)، مطالع مجزی: چشم، مژگان و نگاه.. متفرقات ، قطعات ، زرین، ۱۰۱۴ ص ۲۱ س [ف. دکتر بیانی : ۴۱۱].

24008ـ **تهران**، سلطنتی ۴۲۳ (۶۳۷ ف) : نستعلیق محمدحسین فرزند حاج الحرمین حاجی پروانه؟ ، پنجشنبه ۲۹ ذیقعده **۱۰۷۳**، دارای : غزل، مطالع ، متفرقات ، مقطعات ، ۹۳۲ ص ۱۷ س [ف. دکتر بیانی : ۴۱۲] .

24009 **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۵۷ : نستعلیق ع ۲/ **۱۰۷۵** [نسخه‌ها ۲: ۷۷].

24010ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A . ۲۵۸۲: محمدمهدی فرزند میر محمدباقر، **۱۰۷۵**، ۳۳۵ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۸۸] .

24011 ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۸ ادب ترکی: نستعلیق خوب نظام محمد امینی شریفی، ۲۰ ج ۲/ **۱۰۷۹** ، زرین ، ۲۰۰ گ ۱۴ س [مخطوطات ۱: ۱۷۶] .

24012ـ **بنگال**، ایشیاتك ۸۳ دیوان (۳۱۵): نستعلیق **۱۰۸۰** [ف. بنگال: ۱۱۱].

24013ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۹ م ادب فارسی : شکستهٔ نوح ، ج ۲/ **۱۰۸۸** ، زرین [مخطوطات ۱: ۱۷۴] .

24014ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰۲ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد فرزند علی، ۱۳ رجب **۱۰۹۱** ، ۲۹۸ گ ۲۵ س [مخطوطات ۱ : ۱۷۵] .

24015 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۹۹۶: درویش صادق فرزند کاظم بیگ سامی، **۱۰۹۴** ، ۳۸۷ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۸۸] .

24016ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۰۲C ۹۲۷ : نستعلیق محمدمحسن ۱۲ رجب **۱۰۹۶**. مرآت الجمال اوست [ف. عبدالله ۲: ۳۷۰] .

24017ـ **ملك** ۵۳۶۰: نستعلیق **۱۰۹۸**، زرین، دارای غزلها به ترتیب تهجی ، ۳۰۸ گ ۱۷ س [رؤیت] .

24018ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۴۸۷ س: تعلیق، **۱۰۹۹**، زرین، ۳۰۷ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱: ۱۷۴] .

24019ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۲۱۹/۲۱۴ : محمد شریف هروی ، ۱۲ ذیحجهٔ **۱۰۹۹** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۱۹] .

24020 ـ **ملك** ۵۳۰۳/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱پ-۲۱۲پ) ، زرین [رؤیت].

24021 ـ **ملك** ۵۳۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با یادداشت وصال شیرازی که کلیهٔ حواشی به خامهٔ خوش سرایـنده است ، ۲۸۵ گ ۲۸ س [رؤیت] .

24022ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۹/ ۲۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، گزیده‌ای از غزلهای او با دیباچه‌ای به نثر است [نسخه‌ها ۲: ۱۰۸].

24023ـ **رضوی** ۹۶۲/۳ (۴۹۵۱): نستعلیق خوش شکرالله ایموری ، نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱** ، (ص ۲۱۴-۵۲۶ و ۵۷۵- ۵۹۰)، زرین و نشانی (سلمه‌الله) [ف. رضوی ۷: ۷۹۷].

24024 ـ **رضوی** ۴۵۷ (۴۶۸۵) : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۱**، دارای ۲۵۰۰ بیت غزل [ف. رضوی ۷ : ۴۴۱] .

24025ـ **رضوی** ۴۵۹ (۸۴۳۱) : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱**، پیرامن ۹۰۰۰ بیت غزل با افزودگیهایی از سراینده [ف. رضوی ۷: ۴۴۲] .

24026 ـ **رضوی** ۴۵۶ (۴۶۸۴) : نستعلیق نیمهٔ دوم‌سدهٔ **۱۱**، با نشانی(بلغ‌صایب)، پیرامن ۱۶۰۰۰ بیت با افزودگیهایـی بخامهٔ سراینده ، ۴۷۳ گ ۱۹ س [ف . رضوی ۷ : ۴۳۸] .

24027ـ **الهیات** ۱۷۸ج: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام‌افتاده، درکناره نوشتهٔ سراینده هست ، مقابله‌شده ، ۲۲۹ گ۱۷س [ف. الهیات ۵۸:۱] .

24028 ـ **سپهسالار** ۲۷۷ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۱** ، شاید به خامهٔعارف تبریزی اصفهانی‌که نویسندهٔ مخصوص نسخه‌های دیوان صائب بوده ، ۴۲۵ گ۱۷ س[ف. سپهسالار ۲ : ۶۲۲ و۵۰۵:۴] .

24029ـ **تهران**، سلطنتی۱۲۱۶۱(۶۳۸ف): نستعلیق روزگارسراینده، سدهٔ **۱۱**زرین، با شش مجلس میناتور خـوش ، دارای : غزل (مرتب) ، مطالع ، متفرقات، مقطعات، تك بیت، ۸۰۰ص ۱۹ س [ف . دکتربیانی: ۶۳۸].

24030ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۸۵C ۳۱۱۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**[ف. عبدالله۲: ۵۳۸] ، از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین۱ : ۱۹۹].

24031 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۳۰ Or : سدهٔ **۱۱**[نسخه‌ها۴: ۶۸۰].

24032ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق تحریری ، عارف تبریزی یـکی از شاگردان سراینده ، آغاز و انجام افتاده، ۱۳۵۰۰ بیت دارد ، ۳۹۷ گ ۱۷س [نسخه‌ها۶: ۹۴].

24033ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۳۲۷: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** ، ۲۰۹ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

24034 ـ **استانبول** ، طوپـقپوسرای R. ۹۹۵ : پیرامن‌سدهٔ **۱۱**، ۵۳۹ گ۱۹س[ف. فهمی ادهم۱: ۲۸۹] .

24035 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، [نسخه‌ها۵: ۳۷۴].

24036ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۹۸۲۰: سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹] .

24037ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۰۵۰: سدهٔ**۱۱-۱۲**. [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۷۵] .

24038ـ **تهران** ، سلطنتی ۹۲۴۹/۲ (۷۵۱ف) : شکسته‌نستعلیق‌خوش‌مرتضی‌قلیخان شاملو ،۱۱۲۰ (**۱۱۰۲**) . تنها گزیدهٔ غزلهای اوست [ف. دکتربیانی : ۶۱۰] .

24039ـ **میشگان** ، دانشگـاه ۳۴۲ . MS.: نوشتهٔ مقصود علی شیرازی، در **۱۱۰۴** [نسخه‌ها۵: ۷۱۶] .

24040ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۳۲۶: حسن ایزونادی، ۳ج**۱۱۰۹/۲**، ۱۸۶گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

24041 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ApiVI۶۴ ۲۶۰(۵۲۲ ف) : نستعلیق ۲۵ محرم **۱۱۱۴**، گزیده‌ایست [ف . عبدالله ۲ : ۳۶۹] .

24042ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب B ۱۰۲ pi/VI ۷۵۰: نستعلیق شیخ لطف‌الله ، ۱۶ شوال **۱۱۱۸** «واجب‌الحفظ» اوست[ف . عبدالله ۲: ۳۷۰] .

24043ـ **استانبول** ، طوپقپـوسرای M. R. ۴۶۲ : نوشتهٔ **۱۱۲۷** ، ۲۹۹ گ۲۰ س [ف. فهمی ادهم۱ : ۲۸۹].

24044ـ **ملك** ۶۱۶ه: نستعلیق خوش محمد نبی، صفر **۱۱۲۹** دردارالسلطنه‌اصفهان، زرین، گزیده‌ایست ، ۱۱۹ گ۲۱ س [رؤیت] .

24045ـ **آصفیه** ۱۱۷۴دیوان: نوشتهٔ

۱۱۲۹ [ف. آصفیه۴: ۲۹۰] .

24046ـ **بنگال**، آسیایی ۸۶ دیوان (۸۱۹) : شکستهٔ **۱۱۷۷** [ف. بنگال: ۱۱۱] .

24047ـ **بنگال**، آسیایی O ۳۱/۳ (۹۶۳) : باتاریخ **۱۱۸۷** دردفتر، گزیده‌ایست [ف. بنگال: ۱۲۸] .

24048 ـ **ملك** ۵۲۴۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز ۹ وانجام ۴ بیت نونویس، غزل است، ۲۲۶ گ ۱۶ س [رؤیت].

24049ـ **دانشگاه** ۳۴۸۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، غزلهای اوست، اغازدرحرف الف وانجام درزا افتاده، ۲۱۱ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۳] .

24050ـ **رضوی** ۴۵۸ (۴۶۸۶) : نستعلیق سدهٔ ۱۲ .
آغاز ۹ وانجام ۴ بیت نونویس. غزل است به ترتیب تهجی، ۲۲۶ گ ۱۶ س [رؤیت].

24051ـ**سپهسالار** ۷۱۴۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، پایان افتاده، ۲۴۵ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۲۲ و ۴: ۵۰۵] .

24052ـ **تهران**، ملی ۳۹ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین. دارای: غزل، تك بیت، ۱۹۸ گ ۲۱ س [ف. ملی ۱ : ۲۹ ـ نسخه‌ها ۴ : ۲۷۸] .

24053ـ**رضوی** ۴۵۸ (۴۶۸۶) نستعلیق سدهٔ **۱۲**، پیرامن ۴۵۰۰ بیت غزل، انجام افتاده [ف. رضوی ۷ : ۴۴۱] .

24054ـ **تبریز**، ملی ۳۷۲۹: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، دردوجلد به یك خامه [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶] .

24055ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۲۸: از سدهٔ **۱۲**، گزیدهٔ غزلهای اوست، ۸۵ گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

24056ـ**لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ن ۷۶، ۸۷۱ دیو : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، زرین، ۲۰۷ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲: ۱۰۳] .

24057ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۸۵ Spi/VI ۳۷۳۱: نستعلیق و شکسته آمیز سدهٔ **۱۲**، آغاز آن مثنوی است: برازنده تاج است .[ف. عبدالله ۲: ۵۳۵].

24058ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۸۵ ۵۱۴۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲: ۵۳۶] ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۱۹] .

24059ـ **هاروارد** ، هوتن ۱۲ P : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲**، ۸۳۱ ص ۲۵ س [نسخه‌ها ۴ : ۴].

24060ـ**استانبول**، طوپقپوسرای ۸۶۲ H: پیرامن سدهٔ **۱۲** ، ۶۴ گ ۲۵ س.

24061 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۸۶۱ H : پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۳۹۸ گ ۲۵ س.

24062 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۹۹۴ R : پیرامن سدهٔ **۱۲** ، ۴۱۰ گ ۹ س.

24063ـ**استانبول**، طوپقپوسرای ۹۹۷ R : پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۲۱۰ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۸۹- ۲۹۰] .

24064ـ**لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ن ۷۶، ۸۷۱ دیو : نستعلیق محمد مصطفی خان فرزند حاجی محمد خان ، دوشنبهٔ ۲۵ مارج **۱۸۵۱** ، ۱۸۹ ص . [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۵۴].

24065ـ **سنا** ۷۵۵۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ ۱۳** . غزلهاست ازالف تادال باسرگذشت اودر پایان [نسخه‌ها ۲: ۲۲۹].

23066ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۵۲ Or: سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۵].

24067ـ **مجلس** ۲۴۴۸: نستعلیق سدهٔ

۱۳ ، انجام افتاده، دارای: قصیده وغزل نزدیك به ۱۵۰۰۰ بیت است [ف. مجلس ۸ : ۱۴۹] .

24068 ــ **لاهور** ، پنجاب بهلك لائبریری ۷۶ ، ۸۷۱ غز : نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۳ ، بامهر مؤرخ ۱۲۴۵ ، غزلهای اوست ، ۱۶۷ گ ۱۳ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۴۵۵] .

24069 ــ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۸ ، ۸۷۱ قمر - ۸۷۶، ۵ جا (۲) : آغاز سدهٔ ۱۳ ، گردآوری قمرالدین علی فرزند ثناءالله حسینی ناصری از آغاز سدهٔ ۱۲ که بنام «لب لباب» آنرا خوانده است، ۶۲ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۵۷۹] .

24070 ــ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۹۸/۳۱۳۷ : سدهٔ ۱۳ [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱ : ۱۲۰] .

24071 ــ **عبدالحسین بیات** ۲ مج : نوشتهٔ گلچین معانی، سدهٔ ۱۴ . دارای: قصیده ، فتحنامهٔ قندهار [نسخه‌ها ۶ : ۷۶] .

24072 ــ **مجلس** ۹۱۲۹ فهرست نشده :

24073 ــ **مجلس** ۸۸۶۷ فهرست نشده .

24074 ــ **مجلس** ۸۸۵۶ فهرست نشده : [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

24075 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۱۰۴۱ : گزیده‌ای ازغزلهای اوست، ۴۱ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۹۰] .

24076 ــ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۱۷ : تاریخ یاد نشده ، ۱۵۹ ص

24077 ــ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۱۸ : نوشتهٔ محمدغوث در ۳۳ جلوس، ۱۳۶ ص .

24078 ــ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۱۹ : تاریخ یاد نشده، ۲۵۳ ص.

24079 ــ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۳۹ : تاریخ یاد نشده، ۵۷۶ ص [مخطوطات سرفراز علی: ۷۰] .

24080 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۸۵ Spi/VI ۳۳۳۸ : نستعلیق محمدشفیع الدین خان، ۱۳ ؟ بی تاریخ سال [ف. عبدالله ۲ : ۵۳۷] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۱۹] .

24081 ــ **موصل** ، مدرسهٔ اسلامیه ۱۰ : [ف. مخطوطات موصل : ۴۱] .

24082 ــ **بنگال** ، ایشیاتك ۸۴ دیوان (۳۲۰) : شکسته ، تاریخ یاد نشده.

24083 ــ **بنگال** ، ایشیاتك ۸۵ دیوان (۶۶۶) : شکسته ، تاریخ یاد نشده .

24084 ــ **بنگال** ، ایشیاتك ۸۷ دیوان (۹۱۹) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۱] .

24085 ــ **قاهره**، دارالکتب ۴۵ مجامیع ترکی طلعت: نوشتهٔ مصطفی الاغریبوزی، بی تاریخ (۱۰۶ پ - ۱۲۴ ر) گزیده‌ایست ازسروده‌های او [مخطوطات ۲ : ۱۳۲] .

24086 ــ **قاهره**، دارالکتب ۵۵/۱۰۶ مجامیع ترکی طلعت: نسخ، گزیده‌ایست از سروده‌های او [ف. مخطوطات ۲ : ۱۳۳] .

24087 ــ **کیمبریج**، برون (۱۱) ۵۱ . V : تاریخ یادنشده، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۸۹۰ هست [فیلمها : ۹۴] .

دیوان صابر = دیوان درویش صابر

درص ۲۳۲۶ گذشت .

دیوان صابر ترمذی

شهاب الدین ادیب صابر فرزند ادیب اسماعیل بخارایی خراسانی. از ترمذ و بخارا به مرو آمده و با رشیدالدین وطواط معارضتهایی داشته و بدستور اتسز در جیحون در ۵۴۶ غرق شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۷۲ـ فرهنگ سخنوران: ۳۲۰.

24088ـ **لندن**، دیوان هند: نوشتهٔ **۷۱۴** = ۱۳۱۴م با میناتوریها [راهنمای کتاب ۵: ۶۸۶] عکس آن درتهران ادبیات ش ۲۰/۳ ع هست. نسخه ۶۳۰۰ بیت دارد [ف. ادبیات ۱: ۵۳۲].

24089 ـ **بادلیان**، ۵۴/۱۳ وینفیلد ۲۶۶۲: همراه «دیوان انوری: 21692» نوشتهٔ **۱۰۱۲** وجز آن. **فیلم** آنها دردانشگاه ش ۱۱۴۱ هست [فیلمها: ۵۶۷].

24090ـ **دانشگاه** ۱۴۰۸/۱: نستعلیق **۱۰۱۵**، زرین، با دیباجه‌ای در سرگذشت او و سرگذشت آزادبلگرامی (۲ پ ـ۴۴ر) [ف. دانشگاه ۸: ۸۵].

24091 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴۸۴۶/۲ Or: نستعلیق **۱۰۱۹**. **فیلم** آن دردانشگاه ۱۵۰۱ هست [فیلمها: ۶۰۷].

24092 ـ **رضوی** ۹۶۵/۴ ادبیات (۴۹۵۵): صدرالدین‌محمد فرزندجعفرعلی معمار اصفهانی **۱۰۳۹-۱۰۴۱**، ۵۶۰۰ بیت، ۲۳۵ص [ف. رضوی ۷: ۸۱۳].

24093ـ **ملك** ۵۳۰۷/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۱۸۰-۲۱۵هامش) با ۲۹ دیوان دیگر زرین، ودیباجه‌ای درسرگذشت او [رؤیت].

24094ـ **ملك** ۴۹۶۳/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۹۸پ ـ ۲۰۹ر). زرین، با دیباجه‌ای درسرگذشت او [رؤیت].

24095ـ **تهران**، ملی ۵۶۹/۲ ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۱**، (ص۱۳۱-۱۹۳)، دارای قصیده ورباعی [ف. ملی ۲: ۶۵].

24096ـ **مجلس** ۵۹۷۶: درجنگی از سدهٔ **۱۱**، ۵۱۳ بیت [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴].

24097ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۹۲-۹۶جنگ) ۱۷۷ بیت است [ف. مجلس ۸: ۱۳].

24098ـ **آصفیه** ۹۲۶ دیوان: نوشتهٔ روزگار شاهجهان پادشاه، سدهٔ **۱۱** [ف. آصفیه ۳: ۲۸۸].

24099 ـ **رضوی** ۴۶۱ (۶۴۸۸): نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۲**، زرین [ف. رضوی ۷: ۴۴۳].

24100ـ **رضوی** ۴۶۰ ادبیات (۴۶۸۷): نستعلیق محمدکاظم اصفهانی، ۱۷ ذیقعدهٔ **۱۲۲۳** بدرخواست میرزاعبدالباقی متخلص به باقی کلانتر اصفهان [ف. رضوی ۷: ۴۴۳].

24101ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۶۴/۶: نستعلیق پیرامن ذیقعدهٔ **۱۲۲۵** (۲۱۳-۲۲۸). [نسخه‌ها ۲: ۱۱۹].

24102ـ **مجلس** ۲۳۷۴: شکسته نستعلیق عادل فرزند صادق حسینی **۱۲۳۳**، دارای: قصیده و ترکیب‌بند وقطعه وغزل ورباعی، همه ۳۲۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۸۷].

24103ـ **ملك** ۴۸۷۹: شکسته نستعلیق ۶رجب **۱۲۴۶**، ۱۴۷ گ، ۱۲س [رؤیت].

24104ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۵/۱: نوشتهٔ ۲۷ رمضان **۱۲۴۶** در زنجان [نسخه‌ها ۵: ۶۳۷].

24105ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۱۱ (۳۲۸ ف): شکسته نستعلیق **۱۲۴۶**، دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی. **آغاز**: نوبهار بدیع بی‌ـ

همتا ، ۶۱ص ۱۳ بیت [ف. دکتر بیانی: ۴۱].

24106 ـ **ملك** ۴۹۳۹ : نستعلیق علی محمد شیرازی ، **۱۲۵۶** ، ۱۹۴ گ ۱۵ س [رؤیت].

24107ـ **تهران**، ادبیات ۲۳۵ج: نستعلیق محمداسماعیل فرزند محمدابراهیم، ج ۲/**۱۲۵۸** در تهران ، بایادداشت قزوینی، ۱۴۵ گ ۱۷س [ف. ادبیات ۱: ۲۴۰].

24108ـ **ملك** ۵۰۲۲ : شکستهٔ خوش سیدعبدالله تفرشی، سلخ رمضان **۱۲۵۹** در تفرش، با دیباجه‌ای درسر گذشت سراینده [رؤیت].

24109ـ **سپهسالار** ۲۷۸ مکرر: نستعلیق **۱۲۶۰**، باسرگذشت سراینده درآغاز، ۱۸۷ گ ۱۶س [ف. سپهسالار۴: ۵۰۵].

24110 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۳۹ د : نستعلیق محمدعلی طباطبایی بیدگلی کاشانی، ۲۸ شعبان **۱۲۷۳** درتهران (ص۱ـ۷۱) باسرگذشت سراینده از دارندهٔ نسخه: طلوعی عراقی مؤرخ ۱۳۵۲ [ف. ادبیات۱: ۲۴۰].

24111 ـ **ملك** ۲/۵۴۷۶: نستعلیق ابوالقاسم طبیب گلپایگانی ، ۱۰ رجب **۱۲۷۵** (۶۶پ ـ ۹۲ر) دارای: قصیده، قطعه، رباعی، مخمس [رؤیت].

24112ـ **مجلس** ۳۴۷: نستعلیق **۱۲۸۴**، ۱۶۰ گ ۱۵ س [ف. مجلس۲: ۲۰۶].

24113ـ **مجلس** ۹۳۷: نستعلیق بسیار خوب محمدعلی حسینی متخلص به وجدی، **۱۲۸۴** بدستور بیوك خان افشار سرتیپ فوج مراغه، زرین، پیرامن ۴۹۱۴ بیت دارد، ۱۷۴ گ ۱۵س [ف. مجلس ۳: ۲۱۰].

24114ـ **مجلس** ۳۴۶: نستعلیق **۱۲۸۸** دارای: قصیده، غزل، هجو ، رباعی، ۱۶۱ گ ۱۵ س [ف. مجلس۲: ۲۰۶].

24115ـ **مجلس** ۲۶۸۲/۳ : شکسته نستعلیق **۱۲۸۸**، (ص۱۶۱ـ۳۱۹)، بادیباچه‌ای درسر گذشت سراینده [ف. مجلس۸: ۴۵۰].

24116ـ **ملك** ۵۱۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** زرین، ۱۰۸ گ [رؤیت].

24117ـ **حقوق** ۲۴ د: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، ۸۰ گ ۱۴س [ف. حقوق: ۱۰۹].

24118ـ **تهران**، سلطنتی ۲۱۴ (۳۲۹ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای: دیباچهٔ نثری، قطعه، غزل، رباعی، ۲۲۱ ص ۱۱س [ف. دکتر بیانی : ۴۲].

24119ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۷۳۶/۷ (۷۴۴ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دردفتری زرین، دارای: سرگذشت سراینده، قصیده، قطعه [ف. دکتر بیانی: ۵۹۶].

24120ـ **دانشگاه** ۳۷۲۷/۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۲۴].

24121ـ **رضوی** ۴۶۲ ادبیات (۴۶۸۹): نستعلیق سدهٔ **۱۳** با سرلوح اکلیلی، آمیخته با شعرهایی از انوری ورابعه قزداری، بادیباچه‌ای درسر گذشت سراینده [ف . رضوی ۷ : ۴۴۴].

24122ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Api/VI ۶ ۱۹۸ (۲۰۹): نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله۲: ۱۴۲].

24123ـ **دانشگاه** ۲۵۸۷: نستعلیق محمد رفیع فرزند میرزا احمد فرزند رضا ادیب تبریزی ع ۱۶/**۱۳۰۸** بادیباچه‌ای درسر گذشت سراینده زرین، و ۵۴۰۰ بیت ۱۷۰ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۹۲].

24124 ـ **مجلس** ۹۳۸ : نسخ خوب عبرت نایینی، **۱۳۳۶** . دارای: قصیده، غزل ، رباعی، پیرامن ۵۳۳۴ بیت، باسرگذشت سراینده درآغاز، ۱۵۲ گ ۱۸س [ف. مجلس۳: ۲۱۱].

24125ـ **ملك** ۵۹۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴**،

با یادداشت خرید ۱۳۲۷ ، ۱۷۴ گ ۱۵ س [رؤیت] .

24126ـ آصفیه ۹۳۶دیوان: نستعلیق شیخ جبارسرهندی، دربرهان‌پور ، بروزگار شهاب‌الدین‌محمد شاهجهان پادشاه ، ۱۵۷ ص ۱۶س [ف. آصفیه۱: ۵۶۷].

دیوان صابر شیرازی

آقا مهدی فرزند محمد ، خوشنویس سدهٔ سیزدهم ، درگذشتهٔ ۱۲۸۰ واندی.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۷۳ـ فرهنگ سخنوران: ۳۲۱ .

24127ـ **ملك** ۵۵۷۳: نستعلیق چهارشنبهٔ ۱۸ رمضان**۱۲۶۵** برای آقا محمدحسین، با سفیدآب بروی کاغذهای رنگی نوشته شده ، ۱۶ گ[رؤیت] .

24128 ـ **مجلس** ۵۲۰۰/۴ فهرست نشده: نستعلیق مهدی فرزندمحمدشیرازی متخلص بصابر محرم **۱۲۸۹**، بامهرشعاع‌الملك شیرازی. (۹۰پ-۹۴ر) .

دیوان صاحب

24129ـ **آصفیه** ۹۴۶ دیوان: نوشتهٔ **۱۰۷۸** [ف. آصفیه۳ :۲۹۲] .

24130ـ **آصفیه** ۳۱۸دیوان: نستعلیق خوش، زرین، درفهرست آمده: با نمونه‌سروده‌های سه‌تن ازسرایندگان که نام آنها در «ریاض الشعراء» آمده برابری شده هیچیك از آن سروده‌ها در این دیوان نیست. آن‌سه تن : ۱ ـ فصیح‌الدین صاحب ۲ ـ مسیحا کاشی متخلص بصاحب ۴ ـ حکیم کاظم متخلص به‌صاحب، ۱۵۷ص ۱۳س [ف. آصفیه۱: ۵۶۸] .

دیوان صاحب علی آبادی

میرزا محمدتقی، که‌یاداو در«کلیات: ۱۸۷۶» گذشت. نخست ملالی وسپس صاحب تخلص میکرده است .

24131 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۴۱۵ : نستعلیق خوب ذوالفقارخان فرزندصدرالسلطنه نوری‌مؤتمن‌السلطان، رمضان**۱۲۵۷** [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

24132ـ **دانشگاه** ۲۴۴۳ :در«کلیات» مؤرخ **۱۲۷۰** او[ف . دانشگاه ۹: ۱۱۲۳] .

24133ـ **رضوی** ۴۶۳(۴۶۹۰) :در « کلیات » مؤرخ **۱۲۷۱** او [ف . رضوی ۷ : ۴۴۴] .

24134ـ **مجلس** ۲۴۴۹ :در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۷۴** [ف. مجلس۸: ۱۵۰] .

24135ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۶۰: نستعلیق رمضان**۱۲۷۹**، بادودیباچهٔ نثری در آغاز [نسخه‌ها ۵: ۶۲۶] .

24136ـ **دانشگاه** ۲۱۹۹ :در«کلیات» مؤرخ صفر **۱۳۰۰** او[ف. دانشگاه۹: ۸۸۲].

24137ـ **تهران**، سلطنتی۲۱۵ (۶۷۶ ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، زرین. کلیات اوست : ۱ـ کلام‌الملوك۲ ـ نثریات(منشآت، حکایات) ۳ـ دیوان (قصیده . ترکیب ، قطعه ، رباعی ، مثنوی) ، ۳۴۱ص ۱۹س [ف . دکتر بیانی : ۴۵۸] .

24138ـ **سپهسالار** ۲۵۹ :در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** [ف. سپهسالار ۲ : ۶۲۴ و ۴ : ۵۰۶] .

24139ـ **سپهسالار** ۲۶۰ :«کلیات»او ازسدهٔ **۱۳** [ف.سپهسالار۲: ۶۲۴و۴: ۵۰۶].

24140ـ **مجلس** ۲۴۵۰ :در «کلیات» او از سدهٔ**۱۳** [ف. مجلس ۸ : ۱۵۱] .

24141ـ **مجلس**۱۰۷۲ : نستعلیق‌خوب محمد حسین ، سدهٔ **۱۳** پیرامن ۲۲۰۰ بیت : قصیده ، قطعه، ترکیب‌بند ، غزل ، رباعی ویك

مثنوی با دو تخلص ملالی و صاحب ، ۸۴ گ و ۱۵ س. [ف . مجلس ۳ : ۴۲۲] .

24142ـ مجلس ۱۰۰۸: در «کلیات» مؤرخ ۱۳۰۲ او[ف. مجلس ۳:۳۲۷] .

24143ـ تبریز، ملی ۲۶۴۸ :تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶] .

دیوان صاحب کاشانی

محمد مسیح متخلص به صاحب، معروف به مسیحا از سدهٔ دوازدهم، وازشاگردان آقاحسین خوانساری (م۱۰۹۹). نثر نیزدارد .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۷۶ـ فرهنگ سخنوران: ۳۲۲ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۷۵ .

24144 ـ مجلس ۲۴۵۱ : شکسته نستعلیق غلامحسین سدهٔ ۱۳ ، دارای : غزل و رباعی نزدیك به ۷۰۰۰ بیت[ف . مجلس ۸ : ۲۴۵۱] .

دیوان صاحب نراقی

حجةالاسلام ملامحمد فرزند ملااحمد فرزند مهدی نراقی، معروف به عبدالصاحب (۱۲۱۵ـ ۱۲۹۷) . نگارندهٔ : مشارق‌الاحکام، مراصد، انوارالتوحید، واز اومثنوی بنام «مثنوی صاحب» چاپ شده است .

بنگرید : طبقات‌اعلام‌الشیعه ،کرام:۷۳۵ ریحانة الادب ۴ : ۱۸۶ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۳۰۵ .

24145ـ دانشگاه ۴۸۴۶ : نستعلیق حاجیه‌ملك خانم دختر عبدالصاحب‌محمدنراقی، سدهٔ ۱۴ . نخست «مثنوی» سپس غزل وقصیده در ستایش‌وسوگواری، ۱۲۵ گ ۱۱س[ف.دانشگاه ۱۴ : ۳۸۶۵] .

دیوان صاحبی

حاجی سلیمان ، ازسدهٔ دوازدهم، متخلص به‌صاحبی. درذریعه وفرهنگ‌سخنوران درواژهٔ صاحبی ازاین سراینده یادنشده است.

24146 ـ ملك ۵۵۶۱/۳ : نستعلیق فضلعلی فرزند اسماعیل خان قاجار قوانلو، ۷ رمضان ۱۲۴۰ (۶۳پ ـ ۱۳۲ ر) . دارای : قصاید درستایش ازپیامبر وامامان وجعفر خان زند ومرثیه‌ای درمرگ‌هاتف(م۱۱۹۸) وتاریخ مرگ‌حسینقلی‌خان ، سپس‌مثنوی،قطعه،رباعی، غزل. آغاز: چون شدبساط آن‌نبی‌درزمانه‌طی‌ـ آمدبهارگلشن دین‌رازمانه‌دی [رؤیت] .

دیوان صادق

شیعی‌مذهب‌ومتخلص به‌صادق، درسروده‌های او نام بلخ وسمرقند زیادآمده است، دریك‌قطعه ازکسی‌که در بلخ ازوی طلبکار بوده واورارنج میداده گله‌کرده‌است. سروده‌های نسخهٔ مجلس با سروده‌های پراکنده‌ای‌که ازپانزده‌تن‌متخلص به صادق درتذکره‌ها آمده است برابری داده‌شده با هیچکدام برابر نبوده است [خانم فخری راستکار] .

24147ـ مجلس ۲۴۵۲: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳، دارای: غزل، رباعی،هزل،رویهم ۷۷۰۰ بیت. آغاز: افتاده: ازنبات‌لب‌شیرین‌تو‌ای‌شهد دهن‌ـ هرکسی‌غیرمن دلشده تقسیم گرفت، ۵۱۶ ص ۱۷س [ف. مجلس ۸:۱۵۳] .

دیوان صادق اصفهانی

ملارجب ، خوشنویس در نسخ، درگذشته‌در هفتادسالگی۱۳۰۵ به‌لهجهٔ اصفهانی نیزمیسروده و دیوان او دراصفهان۱۳۰۹ خوباردیگرچاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۸۰ ـ ف . مشار . ۷۴۰ .

24148 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۶۶۲

Or: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها۴: ۶۸۱] .

24149 ـ **مجلس** ۲۴۸۲/۴ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۵** (س۱۶۸–۲۵۵)[نسخه‌ها ۵: ۱۸۸] .

24150ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۶۸ : نستعلیق چهارشنبهٔ ۲۵ج ۱/**۱۳۱۹** در تهران [رؤیت].

24151ـ **تهران**، فخرالدین نصیری۵۴: نوشتهٔ **۱۳۱۹** ، دارای هـزلها [ذریـعه ۹ : ۵۸۰] .

24152ـ**رضوی**۴۶۴ادبیات (۴۶۹۱): شکسته نستعلیق ملاعباس روضه‌خوان اصفهانی، ۷ محرم **۱۳۳۰** شعرهایست بلهجهٔ اصفهانی از الف‌تایا [ف. رضوی۷: ۴۴۵] .

24153ـ**رضوی**۴۶۵ادبیات (۶۴۵۸): نستعلیق‌سیدجوادشهیدی‌باقفی نویسندهٔ کتابخانه ۲۰ محرم **۱۳۶۳** [ف. رضوی۷: ۴۴۶].

24154ـ**الهیات**۲۲۶ج : نستعلیق‌سدهٔ **۱۴** ، زرین ، ۵۴گ۱۸ س [ف. الهیات ۱ : ۵۸] .

دیوان صادق تفرشی

آقا محمدصادق ، سرایندهٔ آزادهٔ روزگار صفویان، نزد رضاقلی‌خان‌فرزند نادرجای‌یافته، سپس ازاوشکنجه دیده‌ناگزیر باقامت در مشهد شده‌ودر برگشت به‌شهرخود ۱۱۶۰ درری‌درگذشته است . اوپدرهجری تفریشی است .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۷۸ .

دیوان صادق‌دست غیب = دیوان دست غیب

دیوان محمد صادق هجری = کلیات هجری

درس ۱۸۹۹ گذشت .

دیوان صادق

24155 ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۷۱ : در مجموعه دیوانها، مؤرخ **۸۹۶**[نسخه‌هـا ۴ : ۳۱۲] .

24156ـ **پاریس** S.P. ۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیگ**۸۹۳**، درهامش دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۱۳۱۸و۱۳۱۹هست[فیلمها۱ : ۵۹۳] .

دیوان صادقی ابرکوهی

ملاصادقی زنده در۱۰۳۸[دکترمحمدبشیر حسین] .

24157ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۰۲۴Spi/V۱۶۸ : تعلیق یارمحمدفرزند ملادوست علی،**۱۰۸۸** (۱۶۷۷م)درتوابع بلخ. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. عبدالله ۲ : ۵۲۵ ـ ف دکتر محمد بشیر حسین۱: ۱۳۱] .

دیوان صادقی افشار

صادقی بیگ‌کتابدار، که یاد او در«کلیات ۱۸۷۷»گذشت.

24158ـ **ملك** ۶۳۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «کلیات» او [رؤیت] .

24159 ـ **تبریز** ، ملی۳۶۱۶ : سدهٔ **۱۱**، ساختهٔ ۱۰۱۰، به‌ترکی‌وفارسی [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶] .

24160ـ**دانشگاه**۷۳۹۵ : نستعلیق‌آقای باستانی‌راد ، سدهٔ **۱۴**، کلیات اوست‌همراه چند اثر ازدیگری: مثنوی، هجو ثالث، حظیات ، سهواللسان، قانون‌الصور، هجویات از ترجیع ومثنوی وجز آن ، منشآت ملمع فارسی و ترکی او [مجلهٔ هنر ومردم ۹۰: ۱۱] .

دیوان صافی

امین‌الدین محمد [عبدالحسین حایری] .
درفرهنگ سخنوران : ۳۲۶ ازصافی کرمانی بنام آقا احمد ازسدهٔ سیزدهم یادشده‌است.

24161ـ **مجلس** ۲/۵۶۴۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۲۶۶ـ۲۷۴) . آغاز موجود: درکنج غم نشسته دل تنگ‌ـ باطالع‌خویش برسرجنگ [ف. مجلس۱۷: ۱۰۵].

دیوان صافی

در ص ۱۷۴۰ گذشت .

دیوان صافی اصفهانی

میرزا جعفرموسوی، خوشنویس، درگذشته در اصفهان ۱۲۱۹ .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۸۴ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۳۲۵ .

24162ـ **دانشگاه** ۲۵۰۷: نستعلیق گویا خود سراینده، دارای‌قصیده، غزل، رباعی‌است. **آغاز:** چیست دنیا عجوزهٔ پرفن ـ دوستی را نشاید این‌دشمن [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۸۹].

24163ـ **مشهد** ، فرخ ۱۴۱ : شکستهٔ خوش روزگار سراینده ، پیرامن ۷۰۰۰ بیت [نسخه‌ها ۳ : ۹۰] .

24164ـ **تهران**، سلطنتی۴۲۷ (۶۵۴ ف): نستعلیق‌سیدمحمداصفهانی (فرزندسراینده) **۱۲۲۵**. زرین، بادومجلس‌تصویرآبرنگ‌خوش که دریکی ازآنها تصویرصافی وصباحی وعاشق ومشتاق وآذر وسعدی وچندتن‌دیگر نقاشی‌شده دارای : ۱ـ مثنوی‌گلشن خیال ۲ـ هفت بند، مرثیه ، ترجیع ، قصیده ، قطعه، غزل (مرتب)، رباعی ، مثنوی، ماده تاریخ. **آغاز:** ای باهمه و ازهمه مبرا ـ ای‌بی‌همه وزهمه هویدا، ۷۱۰ ص ۱۴س [ف. دکتربیانی: ۴۳۰].

24165ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق تحریر متوسط، **۱۲۴۰** [نسخه‌ها۱ : ۱۳].

24166ـ **سنا** ۲۹۹ : نستعلیق ۵ ذیقعدهٔ **۱۲۴۴** ، آغاز افتاده [نسخه‌ها۶ : ۵۲۴].

24167ـ**مجلس**۱۰۰۹ : نستعلیق‌خوب **۱۲۵۶** ، دارای:غزل، مرثیه، رباعی، پیرامن ۶۵۰۰ بیت ، زرین، **آغاز:** ای‌با همه واز همه مبرا ، ۲۶۱ گ۱۳ بیت [ف. مجلس۳: ۳۲۸].

24168ـ**مجلس**۲۳۳۶ : نستعلیق‌بهمن میرزا قاجار **۱۲۵۶** (ص۶ـ۶۲ جنگ) او[ف. مجلس۸: ۴۵] .

24169ـ **اصفهان**، آقای الفت : نوشتهٔ **۱۲۶۸** ، دارای ۱۲ هزار بیت [ذریعه ۹ : ۵۸۴] .

24170ـ**ملك**۵۵۳۸ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** با یادداشت ۱۲۶۵ . دیوان غـزلهای اوست با تخلص‌صافی، آغاز وانجام افتاده، ۲۰۵ گ۱۳س [رؤیت] .

24171ـ **الهیات**۲/۱۷۲ب: نستعلیق سدهٔ**۱۳ـ۱۴** (۲۸ر ـ ۱۲۸ ر) ، با سرگذشت سرآینده درآغازآن. **آغاز:** ای‌باهمه وازهمه مبرا [ف. الهیات ۱: ۱۳۵] .

دیوان صالح

24172ـ **تهران**، سلطنتی۵/۱۱۰۸۰ (۷۱۱ف): ۳شوال **۹۴۳**. تنهاغزلهاست‌مرتب. **آغاز:** ای‌بدرگاه تونیاز همه ـ لطف‌عام‌توکار سازهمه[ف. دکتر بیانی: ۵۲۳].

24173ـ **بنگال**، آسیایی ۲/ aO 56 (۱۴۰۸) : شکسته ، باتاریخ **۱۱۷۹** در دفتر [ف. بنگال : ۱۳۷] .

دیوان صالح استرآبادی

محمد صالح‌فرزندمحمد تقی‌فرزند محمد اسماعیل فرزند خدادادفرزند محمد اسماعیل، بهآنجنانکه‌دربرگی‌درسرگذشت‌سراینده درون

نسخهٔ الهیات هست [دکتر حجتی].

24174ـ الهیات ۴۷۲۲د: نستعلیق گویا سراینده، ۵ج ۲/ **۱۳۰۷**. بوزن مثنوی است، ۳۲۵ گ ۱۴ـ۱۷ س [ف. الهیات ۱: ۶۰].

دیوان صالح تبریزی

میرزا صالح شیخ الاسلام تبریز، در نیمهٔ دوم سدهٔ یازدهم. به فارسی و ترکی میسروده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۸۷ـ فرهنگ سخنوران: ۳۲۷ـ دانشمندان آذربایجان: ۲۱۵.

24175 **مجلس** ۱۰۱۰: نستعلیق خوب آغاز سدهٔ **۱۲**. دارای: غزل، رباعی، سروده‌های ترکی، ترکیب، ترجیع، قطعه، رویهم پیرامن ۹۷۰ بیت، سپس منتخب «رمز الریاحین» با تاریخ **۱۱۴۴**، ۱۰۱ گ [ف. مجلس ۳: ۳۳۱].

دیوان صامت اصفهانی

حاج محمد صادق فرزند آقا مؤمن به هند رفته پانزده سال آنجا مانده و به اصفهان برگشته و باردیگر به هند رفته ودر ۱۱۰۰ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۹۰ـ فرهنگ سخنوران: ۳۲۷.

24176ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۸۴۰/۲/۴۸۶۰: ملامؤمن ۱ ۳ جلوس محمدشاه **۱۱۶۱** (۱۷۴۸م) با رباعی بخامهٔ دل محمد شاد مؤرخ ۱۱۶۵ [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۹].

دیوان صاین

از رکن الدین صاین (ترکه؟).

24177ـ **ملك** ۵۳۰۷/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۲۷ـ۵۵ متن) درمیان افتادگی دارد، همراه ۲۹ دیوان دیگر، زرین [رؤیت].

دیوان صبا

24178ـ **دانشگاه** ۳۷۰۷/۲۵: نستعلیق نزدیك **۱۲۷۰** (ص ۴۶ـ۸۷) قصیده‌های اوست [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۰۹].

24179ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۹۳ Or: سدهٔ **۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

دیوان صبای کاشانی

فتحعلی خان، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت.

24180ـ **مجلس** ۱۰۱۳: همراه «مشرق الانوار» مؤرخ **۱۲۲۴**. دارای ۲۵۰۰ بیت قصیده از ستایش زندیان و لطفعلی خان. انجام: بچاه باختر چون یوسف خورشید شد پنهان، ۹۱ ص ۱۴ بیت [ف. مجلس ۳: ۳۳۳].

24181ـ **تهران**، سلطنتی ۴۰۷ (۶۵۸ ف): نستعلیق علی اکبر تفرشی **۱۲۴۰**، زرین. دارای. ۱ـ دیوان (قصیده، ترکیب، ترجیع، قطعه، غزل، رباعی، هزل، مثنوی شکار گاه اوشی) ۲ ـ عبرت نامه ۳ـ تحفة العراقین ۴ـ گلشن صبا ۵ـ خلاصة الاحکام ۶ ـ مقالات شاهنشاهی ۷ـ مثنوی معارضهٔ شعرا، ۸۱۶ ص ۲۰ س [ف. دکتر بیانی: ۴۳۷].

24182ـ **تهران**، ملی ۲۶۰، ۲۶۷ فهرست نشده: نستعلیق محمد کاظم حلال خور، در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۰** او [نسخه‌ها ۶: ۱۴۵].

24183ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۳۵: سیدابوالحسن فرزند سیدمحمدرضا حسینی پشت مشهدی کاشانی، ۲۴ محرم **۱۲۴۰** [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

24184ـ **تهران** سلطنتی ۴۱۶ (۶۵۹ ف): نستعلیق کاتب السلطان (علی اکبر تفرشی یا محمدرضا)، آدینهٔ ۱۴ رمضان **۱۲۴۲**. زرین. دارای: ۱ـ دیوان (قصیده، قطعه، غزل ومطایبه،

غزل(مرتب)، رباعی)،مثنوی شکارگاه اوشی۲ـ مقالات شاهنشاهی۳ـ گلشن‌صبا ۴ـ عبرت‌نامه ۷۰۸ ص ۲۱س [ف . دکتر بیانی: ۴۳۸].

24185ـ **تهران**، آقای‌فخرالدین‌نصیری ۶۸: نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ذریعه۹: ۵۹۲].

24186ـ **مجلس** ۱۰۱۲: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۶** او[ف.مجلس ۳: ۳۳۲].

24187ـ **رضوی** ۴۶۶ (۴۶۹۲):در «کلیات» مؤرخ **۱۲۶۷** او [ف . رضوی ۷ : ۴۴۶] .

24188ـ **ملك** ۵۵۵۳: شکسته‌نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۳** ، ۱۶۵گ. **آغاز:** ای‌صبا ای راحت‌جان‌ای‌صبا [رؤیت].

24189ـ **ملك** ۵۳۱۰/۱: نستعلیق،در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۳**(۱پ‌ـ۳۰۷ر) .دارای: قصیده ، تـرکیب ، ترجـیع ، غزل ، رباعـی [رؤیت].

24190ـ **مجلس** ۴۶۲۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، با یـادداشت ۱۲۵۵ و ۱۲۷۳. **آغاز:** تعالی‌الله‌خداوند جهاندار جهان‌آرا ، ۱۸۶گ ۱۷س [رؤیت] .

24191ـ **الهیات** ۷۹۹د: نستعلیق،در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۳**[ف . الهیات۱ :۳۹۶].

24192ـ**دانشگاه**۲۲۰۵: نستعلیق‌خوش سدهٔ**۱۳**،زرین،گزیده‌ایست‌ازآن ، ۱۷گ[ف. دانشگاه ۹ :۸۸۴] .

24193ـ**تهران**،ادبیات۱۳۱ج: نستعلیق بلقیس‌خانم، سدهٔ **۱۳**، ۱۲۰گ۱۷س. **آغاز:** ای صبا ای‌راحت جان ای‌صبا [ف. ادبیات۱ : ۲۶۳] .

24194ـ**تهران**، سلطنتی۴۱۸ (۶۶۰ ف) : نستعلیق نیمهٔ یکم‌سدهٔ**۱۳**. زرین.دارای: ۱ـ دیوان (قصیده،ترکیب،ترجیع، قطعه،غزل (مرتب)،رباعی) ۲ـ گلشن‌صبا۳ـ خلاصة‌الاحکام ۴ ـ عبرت‌نامه۵ـ تحفة‌العراقین،۸۷۳ ص۱۷ س [ف. دکتربیانی:۴۳۹] .

24195ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۶۹: شکسته‌نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، در«کلیات»او[نسخه‌ها ۲: ۹۱] .

24196ـ **تهران**، ملی۲۶۸ ، ۲۷۲ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶: ۱۵۰] .

24197ـ **سپهسالار** ۴۰۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، در«کلیات» او[ف. سپهسالار ۲: ۶۲۶ـ ۴: ۵۰۷] .

24198ـ**مجلس**۲۴۵۳: نستعلیق‌شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، در « کلیات » او [ف . مجلس ۸: ۱۵۴] .

24199ـ **تهران**، ملی۵۹۵: نسخ‌خوش سدهٔ **۱۳**، زرین، قصایدی است‌در ستایش‌علیشاه فرزند فتحعلی‌شاه ، ۳۴گ۱۱س [ف.ملی ۲: ۱۰۴ ـ نسخه‌ها۶: ۱۶۰] .

24200 ـ **رضوی** ۴۶۷(۴۶۹۳) : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۳**، نزدیك به‌نسخهٔ‌چاپی است [ف. رضوی ۷ : ۴۴۷].

24201ـ**رضوی**۴۶۸(۴۸۷۷): نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در « کلیات» او [ف . رضوی ۷ : ۴۴۸] .

24202ـ **الهیات** ۱۷۲ ب: سدهٔ**۱۳**ـ **۱۴** ، تنها بخشی‌ازدیوان اوست(۴پ‌ـ۲۸ر)، دارای: قصیده، غزل [ف. الهیات۱ :۱۳۴].

24203 ـ **مجلس**۲۴۵۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**ـ**۱۴** ، ۱۴۰۰بیت ازقصیده‌های اوست[ف. مجلس۸ : ۱۵۵] .

24204ـ **مجلس** ۲۴۵۵ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۴** ، در «کلیات» او [ف. مجلس ۸: ۱۵۶].

24205ـ**رضوی**۴۶۹ادبیات (۵۷۵۶):

شکسته نستعلیق تحریری سدهٔ **۱۴**، قصیده است از الف تا دال، دوهزار بیت [ف. رضوی۷: ۴۴۸].

24206_ **دانشگاه** ۱/ ۳۰۸۵: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۲ر_۱۰۹پ) ازقصیده‌های اوست [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۳۱].

24207_**مجلس** ۳۷۱۰: نستعلیق تاریخ یادنشده. دارای: قصیده، قطعه، ۴۵۹گ ۱۷س [ف. مجلس ۲: ۲۱۸].

24208_ **تبریز**، ملی ۲۹۱۰: نستعلیق تاریخ یاد نشده، نامرتب، ۶۵گ ۹س [ف. ملی تبریز ۱: ۶۴].

دیوان صباحی کاشانی

حاجی سلیمان، زاده دربیدگل اصفهان و زیسته درکاشان، درگذشته در ۱۲۰۶ یا ۱۲۱۵ یا ۱۲۱۸. چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۹۱_فرهنگ سخنوران: ۳۳۰_ مجمع‌الفصحا ۲: ۲۶۳.

24209_ **تبریز**، ملی ۳۰۵۸: نوشتهٔ **۱۲۱۳**. [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

24210_ **تهران**، سلطنتی ۴۲۹ (۶۵۱ ف): شکسته نستعلیق زیبای سیدابوالقاسم انجوی، ج۲/ **۱۲۱۹**، زرین. دارای: دیباجهٔ نثری از محمد ساروئی، قصیده، قطعه، مرثیه، تواریخ، مثنوی، غزل (مرتب)، رباعی. **آغاز** متن: شباهنگام چون بنهفت رخ این لالهٔ حمرا، ۲۸۰ ص ۱۴س [ف. دکتر بیانی: ۴۲۶].

24211_**مجلس** ۱۰۱۵: شکسته نستعلیق **۱۲۲۴**. دارای: قصیده، قطعه، مرثیه، غزل، رباعی، مثنوی، رویهم پیرامن ۳۸۰۰ بیت. **آغاز**: شب هنگام چون بنهفت رخ این لالهٔ حمرا، ۱۲۴گ ۱۶س [ف. مجلس ۳: ۳۳۵].

24212_ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۸: نستعلیق، دوشنبهٔ ۸ ج۲/ **۱۲۳۰** [نسخه‌ها ۵: ۶۲۷].

24213_**رضوی** ۴۷۰ ادبیات (۴۶۹۴): نستعلیق رجب **۱۲۳۴**، **آغاز**: شب هنگام چون بنهفت [ف. رضوی ۷: ۴۴۹].

24214_ **تهران**، ادبیات ۳۲د: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای. قصیده، مثنوی، تواریخ، آغاز: شب هنگام چون، ۱۲۹گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱: ۲۶۴].

24215_ **تهران**، دهخدا ۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۱۹].

24216_ **تهران**، ملی ۵۱۵: تحریری سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده وقطعه وغزل ورباعی ومثنوی ماده تاریخ. **آغاز**: شب هنگام چون ۲۶ ص ۱۵ س [نسخه‌ها ۶: ۱۸۰ _ ف. ملی ۲: ۱۲].

24217_ **دانشگاه** ۳۸۴۱: نستعلیق، باستانی‌راد، **۱۳۱۶**، با دیباچه‌ای درسرگذشت سراینده ازپرتو بیضاوی، دارای: قصیده وماده تاریخ وغزل است، ۹۹گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۲۳].

24218_**تهران**، ادبیات ۱۷۷ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [ف. ادبیات ۲: ۱۹].

24219_ **رضوی** ۴۷۱ (۴۶۹۵): نستعلیق مهدی اصفهانی، تاریخ یادنشده [ف. رضوی ۷: ۴۵۰].

دیوان صبور کاشانی

میرزا احمد، برادرزادهٔ فتحعلی خان ملك الشعرای صبای کاشانی (که یاد او در ۱۸۷۷ گذشت)، از نزدیکان عباس میرزا وکشته در جنگهای ایران و تزار در ۱۲۲۸.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۹۷ـ فرهنگ سخنوران: ۳۳۲ـ مجمع الفصحاء ۲: ۳۲۴.

24220ـ **ملك** ۵۵۳۵: شکسته نستعلیق دوشنبهٔ ۱۸ شوال **۱۲۴۵** در تبریز. دارای قصیده، غزل به ترتیب تهجی. **آغاز:** چیست آن دریای نورانی که عقلش گوهرست ـ رشحه‌ای ز امواج فیضش صد چـو بحر اخـضر ست، ۱۹۵ گ [رؤیت].

24221ـ **ملك** ۵۵۵۱: نسخ مهدی فرزند محمدعلی نیا سری برادر همسر سراینده. دارای: قصیده، غزل، رباعی. آغاز برابر نسخهٔ ملك ۵۵۳۵، ۱۹۲ گ ۱۵ س [رؤیت].

24222ـ **دانشگاه** ۴۷۱۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، **آغاز:** ای دیدهٔ دانش از تو بینا ـ پیش خرد تو عقل شیدا، ۱۹۴ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۵۸].

دیوان صبوری

24223 ـ **آصفیه**، ۱۱۶۲ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴: ۲۹۰].

دیوان صبوری تبریزی

محمدحسین فرزند قرا بیگ زرگر، سراینده و خوشنویس و نقاش، از سدهٔ دهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۹۷ـ فرهنگ سخنوران: ۳۳۲ـ دانشمندان آذربایجان: ۲۲۷.

24224 ـ **دانشگاه** ۴۶۶۷: شکسته نستعلیق خود سراینده، **۹۸۵** در تبریز، زرین، گرانبها. **آغاز:** الهی طوطی باغ محبت کن زبانم را ـ بغیر از وصف جانان وامکن درج دهانم را، ۲۵ گ [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۱۴].

دیوان صبوری خراسانی

محمدکاظم، از نوادگان میرزا احمد صبور کاشانی و پدر ملك الشعراء بهار، ملك الشعرای آستانهٔ رضوی از جانب ناصرالدین شاه، زاده در خراسان ۱۲۵۹، درگذشتهٔ ۱۳۲۲.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۹۸ـ فرهنگ سخنوران: ۳۳۲.

24225ـ **مجلس** ۲۴۵۷: شکسته بخامهٔ سراینده از سدهٔ **۱۳**. دارای: قطعه، مسمط، غزل. **آغاز:** ز آنجا که جای امن مقام رضا بود، ۳۶۲ گ [ف. مجلس ۸: ۱۵۷].

24226ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۱۱: نوشتهٔ **۱۳۰۷** قصیده و ترجیع بند است [رؤیت].

24227ـ **مجلس** ۲۶۸۶/۴: نستعلیق و تصحیح ملك الشعراء بهار، باتاریخ **۱۳۱۳** در دفتر (ص ۲۲۶ ـ ۴۲۶) **آغاز:** عیدی است همایون فروعیشی است مهنا [ف. مجلس ۸: ۴۵۵].

دیوان صحبت لاری

ملامحمد باقر فرزند محمد علی فرزند عبدالصمد فرزند شاه منصور، درگذشته در هشتاد و نه سالگی ۱۲۵۱. در «لارستان کهن: ۲۰۱» آمده که سروده‌های او با سروده‌های هم نام او ملا محمدباقر لاری درآمیخته شده است. دیوان او بنام «تاج الدواوین» در ۱۳۱۲ ق و پس از آن چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۹۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۳۳ـ ف. مشار: ۲۹۰.

24228ـ **تهران**، ادبیات ۱۴۶ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دیوان غزلهای اوست، آغاز افتاده [ف. ادبیات ۲: ۴۳].

دیوان صدر

24229 ـ **الهیات** ۱۵۵ ب: نستعلیق **۱۲۵۸**. **آغاز:** صد حمد اله واحد وسر حکم را ـ کاورده مصور صور ملك عدم را، ۱۵۰ گ ۱۷ س [ف. الهیات ۱: ۵۹ و ۲: ۱۶۴].

دیوان صدرای شیرازی

صدرالدین محمد، که یاد اودر «سه اصل: ۸۰۴» گذشت.

24230 ـ **الهیات** ۱/۳۲۲ د: نسخ تاریخ یادنشده (۲پ- ۴۲ر). **آغاز:** می‌ستایم خالقی راکوست‌هست- این‌دگرها نیستنداواست هست [ف. الهیات۱: ۵۹ و۲: ۱۶۴].

دیوان صدرالدین دزفولی =

دیوان کاشف

دیوان صدرالدین = دیوان فایز

دیوان صدرالشعراء

غلامحسین‌میرزا فرزند ایرج میرزا (انصاف) فرزندفتحعلی‌شاه، پدرایرج‌میرزا (جلال‌الملك) وازوست: شکارنامه به‌نظم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۰۴.

24231 ـ **تهران،** ملی: نستعلیق خوش تیمور فرزندصدرالشعرا در **۱۲۹۲**، تنها یك ترکیب بند است. **آغاز:** دلدارمن‌ای نگارفرخار ۱۱ص ۹س [نسخه‌ها ۶: ۲۲۴].

24232 ـ **تهران،** ملی۵۵۰ف: نستعلیق خوش آغاز سدهٔ **۱۴**، پنج‌قصیده است، برای مظفرالدین‌شاه نوشته شده. **آغاز:** وقت آن‌شدکه درآیندغزالان بقطار، نسخه بنام «غزالیه» است ۹گ ۱۳س [ف. ملی ۲: ۴۱].

دیوان صدرالشعرای کاشانی

میرزا محمود، درگذشتهٔ ۱۲۸۹.

24233 ـ **تهران،** سلطنتی۳۰۴۷ (۶۸۸ف): نسخ سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده بیشتر در ستایش مظفرالدین شاه و ناصرالدین‌شاه وسران دربار، ترکیب، مخمس، مثنوی، مسمط. **آغاز:** زمین راپایهٔ رفعت‌شد امروز آسمان‌فرسا، ۵۳۶ص ۱۹س [ف. دکتر بیانی: ۴۷۱].

دیوان صدر یزدی

میرزا سیدعلی، صدرالاطباء، که درمشهد میزیسته، زنده‌در ۱۳۱۷خ [گلچین‌معانی].

24234 ـ **رضوی** ۴۷۲ادبیات (۸۶۹۳): شکستهٔ تحریری خودسراینده، دارای: غزل و مثنوی، ۳۳گ. **آغاز:** تاحریفان‌سخن‌ازشراب مدامست‌اینجا ـ صحبت ازخم ومی‌وشیشه وجام است‌اینجا [ف. رضوی۷: ۴۵۱].

دیوان میر صدری

میرصدری تهرانی، ملقب به‌ملك‌الشعراء.

24235 ـ **ملك** ۵۴۰۳/۳۶: نستعلیق ریز وچلیپا وچهارستونی، ازسراینده‌ای باتخلص جنونی، درپیرامن ع۲/**۱۱۰۰**. (۱۶۱پ- ۱۶۴ر) پیرامن ۱۹۰ بیت [رؤیت].

دیوان صرفی کشمیری

شیخ یعقوب، درگذشتهٔ ۱۰۰۳.

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۳۳۶.

24236 ـ **آصفیه** ۸۶۴دیوان: نستعلیق خوش ایرانی، **۱۰۰۳**، ۵۵۰ص ۱۳س [ف. آصفیه۱: ۵۶۹ و۳: ۲۹۲].

24237 ـ **لاهور،** پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹۹، ۷۷۱ ص-۹۹، ۸۷۱ حبیب: ازمیانهٔ سدهٔ **۱۲**، **آغاز:** ای‌لال درکمال جمالت زبان ما، ش ۲ دفتر، ۴۹گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن‌عباسی۱: ۴۹۳].

دیوان صفای اصفهانی

میرزا محمدعلی (محمد حسین) میرزا صفا، از سرایندگان‌روزگار ناصرالدین‌شاه درمشهد، درپایان‌زندگی دچارفراموشی ودیوانگی‌شده‌در چهل وپنج سالگی در۱۳۰۹ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۶۰۸ـ فرهنگ سخنوران:

۳۳۶ـلغت نامه ، مادهٔ صفا: ۲۳۷ .

24238ـ **ملك** ۵۱۷۶ نستعلیق شکستهٔ اشخاص گوناگون با تاریخهایی از **۱۳۰۷** تا **۱۳۱۳** و یادداشتهایی از همان نویسندگان، ۱۴۰ گ ۱۲ س. [رؤیت] .

24239 ـ **مشهد** ، فرخ ، ش ندارد : گزیده‌ایست بتاریخ **۱۳۱۵** ، یکی از مریدان سراینده با نتخاب او آنرا گرد آورده و آقای سهیلی در چاپ دیوان از آن بهره‌مند شده است [مقدمه چاپ: م] .

دیوان صفاتی

از سرایندگان روزگار سلطان یعقوب خان (م ۸۹۶) فرزند حسن بیگ خان آق‌اوینلو .

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۱۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۳۷ ـ لغت نامه، صفاتی: ۲۲۰ .

24240ـ **دانشگاه** ۱۰/۲۲۵ : نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۰** (گ ۱۴۲ـ ۱۶۰) ، ۶۳ غزل در ۳۶۰ بیت . **آغاز:** تا بکی از پی هر کارجگر خون باشی ـ وقت آن شد که حریف می گلگون باشی [ف. دانشگاه ۲: ۲۴۸] .

دیوان صفایی

درویش صفایی .

24241ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۷۷ : نستعلیق ۲۰ شوال **۸۹۶** ، زرین، غزل است، ۱۴۵ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵] .

صفایی جندقی

احمد فرزند رحیم (یغما) سمنانی، زنده در ۱۲۷۴ـ۱۲۸۹ .

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۱۲ .

24242ـ **دانشگاه** ۱/۳۶۹۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، دارای: غزل و قطعه و رباعی و ماده تاریخ و هزل و مطایبه نزدیك به ۱۵۰۰ بیت (ص ۱ـ ۷۹) در انجام آمده : صفائی از پی تاریخ این قضیه رقم زد (۱۲۸۹) ـ عجب گهی بجهنم کشید بار اقامت [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۹۹] .

دیوان صفی

ناشناخته .

24243ـ **ملك** ۵۳۰۷/۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۵۲۲ـ۵۶۸) هامش، همراه ۲۹ دیوان دیگر ، زرین. **آغاز:** شمع‌سان کز دو لبم آبله کز تاب شود ـ باز از آتش دل آبله‌ها آب شود [رؤیت] .

24244ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۰۰ Spi/VI ۳۱۲۵ : نوشتهٔ عبدالعلی که در تونك میزیسته است، در **۱۲۸۳** (۱۸۶۶ م) **آغاز:** ای حمد تو تاج داستانها [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۰ ـ ف . عبدالله ۲: ۵۴۹] .

دیوان صفی

که یاد او در «تفسیر سورهٔ فاتحه: ۲۹» گذشت.

24245ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۰۴ : نستعلیق حاجی محمدعلی اشرفی، ذیقعدهٔ **۱۲۵۵** تفسیر مانندیست از سورهٔ فاتحه [نسخه‌ها ۵: ۶۲۷] .

دیوان صلایی

حسن بیگ ، بروزگار اکبر شاه (۹۶۳ـ ۱۰۱۴) .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۳۴۱ ـ ذریعه ۹: ۶۱۷ .

24246ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۶۲۷ Spi/VI ۶۰ : نستعلیق عبدالرحیم فرزند شیخ نجم الدین، ۹ ذیحجهٔ **۱۰۱۷** . (۱۶۰۸ م) **آغاز:** ای منتهی بذات تو نابود و بود ما ـ وی مشتق از سر ادق جودت وجود ما [ف. عبدالله ۲: ۵۱۶] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۱۵] .

دیوان صوفی مازندرانی

ملامحمد (یوسف) صوفی مازندرانی فرزند عبدالله، متخلص به محمد، درگذشتهٔ ۱۰۳۵. زاده در آمل سپس به‌شیراز وحج رفته، جهانگردی کرده و بروزگار اکبرشاه (۹۶۳–۱۰۱۴) ودر ۱۰۲۴ درگجرات بوده است، عارفی‌است متهم به الحاد.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۹۹، ۶۲۲ (محمدصوفی مازندرانی)-مجمع الفصحا۲: ۳۸-فرهنگ: ۳۴۴.

24247ـ **رضوی** ۱۵۴۱ ادبیات (۴۷۵۱): نستعلیق نصیر محمد ۱۰ رمضان **۱۰۲۶** پیرامن ۱۲۰۰ بیت قصیده وغزل وفهلویات ورباعی و ساقینامه است. **آغاز**: آه ازاین آسمان آتشبار — داداز این روزگار مردم‌خوار، ۴۵گ ۱۵س [ف. رضوی ۷: ۵۰۴].

24248ـ **رضوی** ۱۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): باتاریخ **۱۰۵۵** در دفتر، گزیده‌ای ازغزلها و همهٔ‌ساقینامهٔ‌اوست در ۳۶۳ بیت [ف. رضوی ۷: ۵۸۹].

24249ـ **تهران**، سلطنتی ۱۸/۴ ۱۰۰ (۷۱۷ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، دارای: قصیده آغاز افتاده، غزل مرتب، رباعی، ساقینامه [ف. دکتربیانی: ۵۳۵].

24250ـ **دکترصادق کیا**: نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، ۴۸گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۸۲ هست [فیلمها: ۹۴].

24251ـ **ساری**، طاهری‌شهاب: گردآوری خودآقای طاهری شهاب از روی نسخهٔ رضوی‌وتذکره‌هاوجنگهای‌متعدد، دارای نزدیك به‌دوهزار بیت‌قصیده‌ورباعی‌وساقی‌نامه، ۸۰ص ۱۶س [نسخه‌ها۶: ۶۱۹].

24252ـ **بانکیپور**: در ۵۳گ [ذریعه ۹: ۹۹۹].

دیوان صفی چرکس

صفی‌قلی‌بیگ‌فرزند قراقخان (نه‌قراخان) ازسران چرکس درنیمهٔ دوم سدهٔ‌یازدهم، پدرش بیگلربیگی‌شیروان راداشته سپس به‌فرمانروایی استرآباد‌گماشته شده‌است، وخودسپاهی‌بودسپس به‌حلقهٔ عارفان درآمده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۶۱۴-فرهنگ سخنوران: ۳۳۹- تذکرهٔ نصرآبادی: ۳۶.

24253ـ **مجلس** ۱۱۸۵/۲ نستعلیق درویش مولانا محبت، در پایان سدهٔ **۱۱** (ص ۱-۱۰۶) دیوان‌غزل‌است‌بترتیب‌تهجی‌ورباعی‌در پیرامن ۱۷۰۰ بیت **آغاز**: آلهی‌غنچهٔ ذکرخفی گردان دهانم‌را — مکن‌گویا بجزحرف‌ثنای خود زبانم‌را [ف. مجلس۳: ۶۶۳].

24254ـ **دانشگاه** ۲۴۶۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، آغازوانجام‌افتاده [ف. دانشگاه۹: ۱۱۹۹].

24255ـ **رضوی** ۹۲۹/۱ ادبیات (۴۶۹۷): نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲-۲۰) ۲۵۰ بیت غزل و قطعه ورباعی‌به فارسی وترکی است [ف. رضوی ۷: ۷۳۹].

دیوان صوفی شیرازی

محمدصادق، ازسرایندگان سدهٔ سیزدهم. در ذریعه وفرهنگ‌سخنوران واژهٔ‌صوفی‌ازاونام برده نشده است.

24256ـ **دانشگاه** ۴۷۱۶/۱۱: نستعلیق خود سراینده، ۲۶ذیحجهٔ **۱۲۸۱** (ص ۲۲۴-۳۳۸)، غزلهای‌اوست یکی‌از آنها بنام‌حسام‌السلطنه ویکی‌جواب‌مطلع‌مطروحی مؤیدالدوله **آغاز**: تنگ دلم‌ساقیاشراب بیار — سوختم‌ازآتش غم‌آب بیار [ف. دانشگاه۱۴: ۳۶۶۴].

دیوان صهبای قزوینی

جمشیدفرزند میرعبدالحمید شهرستانی،

که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۸» گذشت .

24257ـ **ملك** ۵۳۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او . دارای: غزل، قصیده، رباعی ، مرثیه ، ۲۱۲ گ ۱۹ س [رؤیت].

دیوان صهبای قمی

محمدتقی فرزند یدالله، از مردم دماوند و زاده درقم ودرگذشته درشیراز ۱۱۹۱.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۲۳ـ فرهنگ سخنوران: ۳۴۲ .

24258ـ **سپهسالار** ۲ / ۴۰۱ : شکسته نستعلیق خوب محمد رفیع فرزند محمد صادق شیرازی ، **۱۲۲۱** (گ ۳۹ـ۸۸)، زرین، **آغاز:** نه‌تنها روشن‌است‌ازپرتوروی تومحفلهاـ کزین شمع است روشن بزم جانها محفل دلها [ف . سپهسالار ۲: ۶۲۷ و ۴: ۵۰۸] .

24259ـ**ملك** ۴/ ۴۹۹۳ : نستعلیق امان‌الله فرزند محمدتقی‌زنگنه ، اصفهان **۱۲۴۰** (۲۴۵ ب ـ ۳۰۲) ۱۵ س، قصایداوست‌درستایش‌امامان، قطعه ، ماده تاریخها از ۱۱۷۹ ـ ۱۱۸۵ سپس غزل بترتیب‌تهجی ورباعی‌که درحرف‌میم‌افتاده [رؤیت].

دیوان صیدی تهرانی

میرسیدعلی، زاده‌درتهران، زیسته‌دراصفهان، به هند نزد محمد شاهجهان رفته ، و مرگ او را در ۱۰۶۵، ۱۰۶۹ ، ۱۰۸۳، ۱۱۰۰ یاد کرده‌اند .

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۲۳ـ فرهنگ‌سخنوران ۳۴۴ ـ ف. رضوی ۷ : ۴۵۲.

24260ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۴۷ ـ م ادب فارسی: تعلیق‌زیبای صالح الکاتب‌السلطانی **۱۰۲۹**، زرین ، (گ ۱۱ ـ ۶۰) [مخطوطات ۱: ۱۷۶] .

24261 ـ **بنگال ،** آسیایی ۸۹ دیوان (۱۴۰۶) : شکستهٔ **۱۰۸۹** [ف . بنگال : ۱۱۲] .

24262ـ**بنگال،** آسیایی ۳۸O (۱۲۷۲): نوشتهٔ **۱۰۹۴** . دارای: مثنوی وصف کشمیر ، غزلها [ف. بنگال: ۱۳۰].

24263ـ **دانشگاه** ۴۶۹۴ : نستعلیق صفی قلی سفره‌چی‌باشی فرزند علی‌قلی‌یساول، در ۱۹ صفر **۱۰۹۷**، زرین، ۱۰۳ گ ۱۲ س[ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۴۰] .

24264ـ**رضوی** ۴۷۴ ادبیات (۶۶۲۹): شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**. محمدعلی‌فرزند علینقی سرلوح‌زیبا . دارای : قصیده، رباعی، مقطع . مثنوی در تعریف‌کشمیر را ندارد [ف. رضوی ۷: ۴۵۲] .

24265ـ**رضوی** ۴۷۵ ادبیات (۴۶۹۸): شکسته نستعلیق اواخرهمان سدهٔ **۱۱**. غزلهای اوست، آغاز ومیان وانجام افتاده [ف .رضوی ۷: ۴۵۴] .

24266ـ **بنگال،** آسیایی ۳/ ۵۶ aO (۱۴۰۸): شکسته، باتاریخ **۱۱۷۹** در دفتر [ف. بنگال : ۱۳۷] .

24267ـ **تهران،** وزارت امورخارجه: شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، ش۱ دفتر، **آغاز:** شد م بسکه ازخرام توتغییر حالها ـ ازجا درآمدند بگلشن نهالها [نسخه‌ها ۱: ۲] .

24268ـ **آصفیه** ۷۹۰ دیوان: نستعلیق، آغاز وانجام افتاده، ۳۷ گ ۳۵ س[ف. آصفیه ۱: ۵۷۰ و ۳: ۲۹۲] .

24269 ـ **بنگال ،** آسیایی ۸۸ دیوان (۱۱۸۱): شکسته، تاریخ‌یادنشده، باسروده‌هایی از دیگران [ف. بنگال: ۱۱۲] .

ض

دیوان ضمیری بلگرامی

نظام‌الدین ، بروزگاراکبرپادشاه(۹۶۳- ۱۰۱۴) درگذشته در سفیدون دهلی ۱۰۰۳ .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۲۷- فرهنگ‌سخنوران ۳۴۶ .

24270- **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۰۰۰pi/VI۲۲۰ (۴۷۲ف): نیم‌شکسته ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۱۶۲** [ف. عبدالله۲: ۳۳۶].

24271- **بنگال** ، ایشیاتك ۹۰ دیوان (۱۰۲۹) : نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، درفهرست آمده : نادرةالوجود [ف. بنگال: ۱۱۲].

دیوان ضیاء

24272- **دانشگاه** ۳۴۸۹/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۱** (ص۲۹۱-۲۹۴) ، **آغاز:** ای‌بت هرزه‌گردهرجایی- وی برآورده سربخود رایی [ف. دانشگاه۱۱: ۲۴۹۵] .

دیوان ضیای اصفهانی

میرزا محمدحسین ، از ستایشگران معتمد الدوله‌منوچهرخان‌فرمانروای اصفهان، درگذشته در اصفهان ۱۲۶۳ .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۲۸- فرهنگ سخنوران: ۳۴۶ .

24273- **ملك** ۵۱۷۵: شکستهٔ‌سدهٔ **۱۳**، باده‌مجلس‌تصویر. دارای: قصیده و غزل. **آغاز:** آغـازهرستایش‌وعنوان‌هرثنا- حمدیگانه‌ایست‌له العزوالعلی ، ۱۴۵گ۱۴س [رؤیت].

دیوان ضیای اصفهانی

میرزا نورالله رودشتی ، ازبزرگان آبادی کفران از آبادیهای نه‌گانهٔ اصفهان، بروزگار شاه عباس(۹۹۵- ۱۰۳۸) .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۲۸- فرهنگ سخنوران: ۳۴۶- مجمع‌الفصحاء ۲: ۲۳۵ .

24274- **مجلس**۱/۴۳۵: نستعلیق‌ریز تاریخ‌یاد نشده. دارای: قصیده ، غزل ، سپس دیوان زرگر سپاهانی. **آغاز :** بری از ماریه اربگذری ای‌بادسحر[ف. مجلس۲: ۲۵۴].

دیوان ضیاءالدین پارسی

ازمردم شیرازکه درخراسان‌زیسته، زاده‌در ۵۷۰: سال‌چون‌پانصد وهفتاد گذشت- نقش‌بند ازلی نقش‌وجودم بنگاشت. زنده‌در ۶۳۷که در آن تاریخ‌زایش دوفرزند خودرا یادکرده‌است: چون ششصد وسی‌گذشت ویك‌هفت‌دگر. درذریعه از«شرح محصول» فخررازی ازاویادشده است.

بنگرید : ذریعه۹ : ۶۲۹ .

24275- **تهران،** سلطنتی۴۲۸ (۳۸۳ ف): نستعلیق‌کهن‌سدهٔ **۸-۷** شایدبخامهٔ‌سراینده، باتاریخ۷۶۶بخامهٔ‌دیگری. **آغاز:** رویت‌بحسن عالم جان‌را کمال‌داد - عشقت بلطف حجرهٔ‌دل را جمال‌داد. سروده‌هایی‌ازدیگران‌برآن‌افزوده شده، رویهم ۲۶۱ ص۲۹ تا۳۱س [ف . دکتر بیانی: ۱۱۰] .

دیوان ضیایی خبوشانی

ضیاء ، زاده‌در خبوشان، که در بیست وپنج سالگی‌به شیرازآمده وتا ۱۲۴۶ درشصت وشش سالگی درشیراز میزیسته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۳۲- فرهنگ‌سخنوران: ۳۳۹ .

24276- **مجلس** ۱۰۱۶ : نستعلیق و قرائنی‌که نشان میدهد در **۱۲۴۶** نبشته شده و ازنظر سراینده گذشته است، زرین ، **آغاز :**

درروش عاشقی‌هست عجب خوشنما—تیر خدنگش بدل دل‌زخدنگش رضا. دارای: قصاید، غزلیات، مقطعات، مثنویها، رباعیها است، پیرامن‌هفتهزار بیت، ۱۲۴ گ و۱۶س [ف. مجلس۳: ۳۳۵] .

ط

دیوان طالب

ناشناخته .

24277ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۶۷۰ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، زرین ، انجام افتاده ، ۱۴۲ گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

24278ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۰۹: از سدهٔ **۱۲** ، آغاز وانجام‌افتاده، ۱۲۶ گ[ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

24279ـ**مدینه**،عارف‌حکمت ۱/ ۱۵۵: باتاریخ ع۱/**۱۱۰۴** ــ ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۱۳۱** در دفتر[نسخه‌ها ۵: ۵۷۸].

دیوان طالب آملی

محمد طالب، که یاداودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت .

24280ـ**تهران**،موزه ۴۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، زرین، وقف‌شاه عباس‌بر آستانهٔ شیخ صفی۱۰۱۷ [نسخه‌ها ۲: ۲۰۶].

24281ـ**مجلس**۲۳/ ۵۱۳۸: درجنگ ابن‌خاتون مؤرخ **۱۰۳۰** (گ۱۳۷) ۱۱۱ بیت مناجات ونعت وتوحیداست. **آغاز**: الهی جبه‌ای ده‌سجده‌پرداز [رؤیت].

24282ـ**مجلس**۱۰۱۸: نستعلیق**۱۰۴۲** دارای: قصیده، قطعه، غزل ، مثنوی، رباعی ، همه‌پیرامن ۹۰۰۰ بیت، زرین، ۲۵۱ گ ۲۰س **آغاز**: چون‌کج نهم بفرق خرد افسر بیان[ف. مجلس۳: ۳۴۰] .

24283ـ **آصفیه** ۶۱۶دیوان: نستعلیق خوش محمد شریف درویش‌کشمیری ، **۱۰۴۳**، زرین، دارای سه بخش: قصیده، دیوان، رباعی، ۱۹۱ گ۱۳ ـ ۱۴س [ف. آصفیه ۱: ۵۹۵] .

24284ـ**دانشگاه** ۲/ ۲۵۰۱: نستعلیق ۱۲ شعبان **۱۰۴۸** (ص۵۳ـ۱۹۴)دارای‌غزل، رباعی، بترتیب تهجی. [ف. دانشگاه۹: ۱۲۷۱].

24285ـ**تهران**، ادبیات۲۱۷حکمت: شکسته نستعلیق **۱۰۵۲** [ف. ادبیات۲: ۲۰] .

24286ـ **ساری**، طاهری‌شهاب: نستعلیق زیبای حاج‌عبدالعلی ، **۱۰۵۹** برای شمسا آقا محمدزمان حلال خوردر قریهٔ نادبوران‌مند پی مازندران، ۶۷۰ص[نسخه‌ها ۶: ۶۱۹] .

24287ـ **تهران**، دهخدا۳۸: نستعلیق ج۲/ ۱۶۴ (**۱۰۶۴**) . دارای: غزل، قصیده ، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها۳: ۱۹].

24288ـ**دانشگاه** ۱/ ۳۵۱۸: نستعلیق محمدعلی شیرازی **۱۰۶۵**، زرین، دارای: غزل وقصیده وقطعه ومثنوی و رباعی [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۵۳۱] .

24289ـ **ملك** ۵۳۹۳: نستعلیق حسین فرزند رستم دریاباری، در**۱۰۶۹**، دیوان‌قصاید درستایش‌میرزاغازی‌ترخان‌وغزلیات‌که‌میخواسته بترتیب تهجی‌باشد ، سپس‌رباعیات اوست. آغاز و انجام افتاده ، ۱۲۹ گ۱۷س [رؤیت].

24290ـ**قاهره**، دارالکتب۱۳۱م‌ادب فارسی: تعلیق‌محمدفرزندمحمدمحسن‌تبریزی، صفر **۱۰۷۰** ، دریك‌مجموعه [مخطوطات ۱ : ۱۷۷] .

24291ـ**الهیات** ۱۷۲ ج: نستعلیق‌سدهٔ

۱۱،زرین،۲۵۱گ۱۸س [ف.الهیات۱:۵۹].

24292ــ **نجف**، جامعة النجف: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵:۴۳۳].

24293ــ **سپهسالار** ۱۳۷: نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۱**، دارای: غزل، قطعه، مثنوی، رباعی. رویهم‌پیرامن ۳۵۰۰ بیت، زرین، ۱۵۲گ ۱۴س [ف. سپهسالار۲:۶۲۸ و۴:۵۰۸].

24294ــ **دانشگاه** ۴۷۰۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**. دارای: غزل، قصیده. **آغاز**: خدایا برسر ناز آر با ماکج کلاهان را ــ بسر غمزه برما فتنه‌کن جادونگاهان را، ۳۲۱گ ۱۵س [ف. دانشگاه۱۴:۳۶۵۴].

24295ــ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۹۷۸: درویش حامدی، **۱۱۰۴**، ۱۱۳گ ۱۹س [ف. فهمی ادهم۱:۲۸۴].

24296ــ **قاهره**، دارالکتب ۴۴ ادب فارسی: تعلیق عبدالهادی مشهور به آدم‌الامام، **۱۱۲۵**، ۱۷۲گ ۲۱س [مخطوطات ۱: ۱۷۷].

24297ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Api/VI۵۶ ۲۵۲ (۴۶۱ف): شکستهٔ ۲۰ رجب **۱۱۶۵** [ف. عبدالله۲:۳۴۷].

24298ــ **ملك** ۵۲۹۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲**. دارای: قصیده، ترکیب، مثنوی، غزل، رباعی. **آغاز**: چون‌کج نهم بفرق خرد افسر بیان، ۲۹۵گ ۲۰س [رؤیت].

24299ــ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵:۶۲۷].

24300ــ **مجلس** ۱۰۱۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، مقابله شده. دارای: قصیده، قطعه، غزل، مثنوی، رباعی، رویهم‌پیرامن ۱۷۰۰۰ بیت، ۴۳۴گ ۲۳بیت [ف. مجلس۳:۳۴۱].

24301ــ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۱۰۰۸: پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۱۹س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۸۴].

24302ــ **استانبول**، طوپقپوسرای E.H. ۱۶۲۷: پیرامن‌سدهٔ **۱۲**، ۱۸۸گ ۲۱س [ف. فهمی ادهم۱:۲۸۵].

24303ــ **موزهٔ بریتانیا** ۹۷۴۳ Or.: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها۴:۶۷۸].

24304ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۳۵ Or.: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها۴: ۶۷۸].

24305ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۷۲ ۵۱۲۱: نستعلیق نور محمد برای‌حسن محمد، **۱۲۵۰**. گزیده‌ای است. **آغاز**: ای‌خطبهٔ ثنای توزیب‌کتابها [ف. عبدالله ۲: ۵۲۷]. ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده[ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۲۰].

24306ــ **تبریز**، ملی۲۵۴۴: نوشتهٔ **۱۲۵۲**[نسخه‌ها ۴:۲۹۷].

24307ــ **ملك** ۵۵۴۳: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، غزل، رباعی. **آغاز**: بایما نکته می‌سنجد نمیدانم زبانش را ــ خدایا فیض‌الهامی که دریابم زبانش را [رؤیت].

24308ــ **مشهد**، فرخ: تاریخ‌ونشانی دیگریاد نشده [نسخه‌ها۳: ۹۰].

24309ــ **مدینه**، عارف‌حکمة ۱۳۷: همراه با دیوان‌کلیم [نسخه‌ها ۵:۴۸۸].

24310ــ **بنگال**، آسیایی۱قصاید(۴۸۶): نستعلیق، تاریخ یادنشده، قصاید اوست [ف. بنگال: ۱۱۸].

24311ــ **بنگال**، آسیایی Oa۷۳/۱۷ مجموعه‌ها (۱۰): نستعلیق، تاریخ یادنشده، قصاید و مثنوی و غزل اوست [ف. بنگال: ۱۵۰].

24312ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۱۰۹۳/۶ : [ف. فهمی ادهم۱: ۳۱۲].

دیوان طالب رازی = دیوان مفتون.

دیوان طاهر اردبیلی

محمدکاظم فرزند آقا میرزا صراف‌زرگر، درگذشته در اصفهان ۱۰۸۵ .

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۴۰ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۳۲۶ .

24313ـ **ملك** ۵۴۰۳/۳۵ : نستعلیق ریز سراینده‌ای باتخلص جنونی، باتاریخ **۱۱۰۰** در دفتر (۱۵۰پ ـ۱۶۱پ) . دارای: مثنوی، غزل ، رباعی، رویهم پیرامن ۷۰۰ بیت. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم‌ـ جدول کوثر بریاض نعیم [رؤیت].

دیوان طاهر انجدانی دکنی

شاه‌طاهر دکنی فرزند رضی‌الدین کاشانی حسینی، زاده‌درهمدان، روزگاری‌درکاشان‌زیسته، و به اتهام پیروی از اسماعیلیه به‌هند گریخته، و در دربار نظام‌شاه وعادلشاه‌وقطبشاه‌جای‌یافته، و بسال۹۵۲ یا ۹۵۶در احمد نگر درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۴۹۹ـفرهنگ‌سخنوران ۳۵۲ .

24314ـ**دانشگاه** ۲۴۷۳/۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱۲۲ هامش) اشعاریست از او[ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۳] .

دیوان محمد طاهر قزوینی = دیوان وحید

دیوان طاهری

24315ـ **تبریز**، ملی۳۰۱۷ : تاریخ ونشانی بیشتریاد نشده [نسخه‌ها۴: ۲۹۷].

دیوان طاهری قاهانی قمی

میرسید اسماعیل فرزند آقامجتهد (۱۲۷۳ـ ۱۳۲۰خ) .

بنگرید: سخنوران نامی‌معاصر، برقعی۳.

24316ـ **ساری**، طاهری شهاب: شکسته نستعلیق‌سراینده، دارای: قصیده وغزل ورباعی ومثنوی نزدیك به‌هشت‌هزار بیت [نسخه‌ها ۶: ۶۱۹] .

دیوان طایر شیرازی

میرزاحسن خان فرزند عبدالرحیم خان (۱۱۹۲ـطاعون‌کرمانشاه ۱۲۴۷) برادر زادهٔ ابراهیم خان اعتمادالدوله .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۳۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۵۴.

24317ـ**مجلس** ۱۰۱۷ : شکسته نستعلیق خوب‌پیش از **۱۲۴۷** . بادیباجه‌ای‌درسرگذشت سراینده، یادداشت‌مرگ‌اوبه‌طاعون درکرمانشاه ۱۲۴۷. دارای: قصیده ، غزل، رباعی، **آغاز:** ای‌دلبرناخشم وکین‌ای شوخ‌بی مهروفا. رویهم پیرامن ۵۷۰۰بیت دارد ، ۲۱۹گ ۱۴س [ف. مجلس۳: ۳۳۸].

24318 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۷۷ ج : شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، قطعه، آغاز وانجام افتاده ، ۷۸گ۱۵س [ف.ادبیات ۱: ۲۶۴] .

24319 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۰۰۹ : سدهٔ **۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۶] .

24320ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۶ حکمت: سدهٔ **۱۳ـ۱۴** . بادیباجه درسرگذشت اوساختهٔ روزگار تهماسب میرزا . دارای : قصیده، غزل، ترجیع، رباعی، تك بیت. [ف.ادبیات۲: ۱۹]

دیوان طایف گلپایگانی

محمدعلی فرزند حاج محمدحسین اصفهانی، شاگرد آقاحسین خوانساری (م ۱۰۹۸ یا ۱۰۹۹) بوده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۳۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۵۴ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۳۵۱.

24321 ـ **دانشگاه** ۱۵/۲۵۹۹: نستعلیق خوش خودسراینده ۱۶۲۱ (**۱۱۶۳**) (ص ۱ـ۲۴) دارای غزل ورباعی [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۴۹].

دیوان طبیب

24322 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۰۴: نوشتهٔ میرامجد فرزند میرمحمد مراد در **۱۰۹۴** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

دیوان طبیب

ناشناخته. و شاید جلال‌الدین طبیب نیشابوری، از سدهٔ هشتم، پزشک روزگار خاندان مظفر باشد.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۳۵۶.

24323 ـ **بادلیان**، ۱۲۱ الیوت: همراه «دیوان امیرخسرو 22966» وجز آن مؤرخ **۸۳۹**. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلمها: ۵۴۷].

دیوان طبیب اصفهانی

میرزا عبدالباقی فرزند میرزا محمد رحیم. از سادات موسوی اصفهان، پدرش پزشک شاه سلیمان وخود پزشک نادرشاه (۱۱۴۸ـ۱۱۶۰) بود و در ۱۱۶۸ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۴۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۵۵.

24324 ـ **دانشگاه** ۳۶۱۹/۴: نستعلیق میرزا محمد افشار، **۱۲۱۸** (ص ۱۴۴ـ۲۵۱)، دارای: غزل ورباعی، آغاز وانجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۲۲].

24325 ـ **مجلس** ۱۰۲۰: نستعلیق **۱۲۳۵**. دارای: قصیده، قطعه، محمود وایاز، غزل، رباعی، رویهم پیرامن دوهزار بیت، ۹۱ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۳: ۳۴۲].

24326 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۳۱ (۶۴۴ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، دارای: دیباچه، قصیده، قطعه، غزل (مرتب)، تك بیت، رباعی، ۱۸۲ ص ۱۱ س [ف. دکتربیانی: ۴۲۰].

دیوان طراز یزدی

میرزا عبدالوهاب فرزند حاج عبدالکریم بازرگان، سراینده وخوشنویس، چون هجویکی ازمتنفذان راکرد بچوب بسته شده است. درگذشته درسی سالگی ۱۲۲۱ یا ۱۲۶۱.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۴۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۵۶ ـ مجمع الفصحاء ۲: ۳۳۹.

24327 ـ **رضوی** ۴۷۶ ادبیات (۴۶۹۹): نستعلیق وشکستهٔ خوش گویا خود سراینده، دو هزار بیت دارد وناتمام است، زرین [ف. رضوی ۷: ۴۵۴].

24328 ـ **مجلس** ۱۰۲۱: نستعلیق خوب محمد فرزند عبدالرحیم وفایی، **۱۲۵۸**، دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی، رویهم پیرامن ۲۳۰۰ بیت. زرین، **آغاز**: ای آفتاب انجم وی ماه انجمن، ۱۰۹ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۳: ۳۴۳].

24329 ـ **ملك** ۵۶۴/۱۰: نستعلیق محمد مسیح فرزند عبدالحمید موسوی اصفهانی درب امامی، شعبان وشوال **۱۲۷۹**، دارای: قصیده وغزل وقطعه ورباعی (ص ۱۸۴ ـ ۲۲۳) آغاز برابر نسخهٔ مجلس [رؤیت].

24330 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۱۴: نوشتهٔ محمد اسماعیل فرزند محمد علی در **۱۲۸۴** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

24331_ رضوی ۹۲۳ ادبیات (۴۴۹۷): سید قزوینی نزدیك **۱۲۹۶** (ص۲۳-۳۸و۶۳-۱۰۱ و۱۰۵، ۱۱۹) مجموعه قصیده وغزل است [ف. رضوی۷:۷۲۸].

24332 _ **دانشگاه** ۴۱۹۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** ، دارای: قصیده وغزل وقطعه در ستایش درباریان وهجو ومرثیه، بادیباچه‌ای در سرگذشت سراینده، [ف.دانشگاه۱۳:۳۱۶۳].

24333_ **مشهد**، فرخ۷: نبشتهٔ **۱۳۳۹** [نسخه‌ها ۳:۹۰].

28334_ **یزد** ، جامع کبیر ۱/۹۶۰ : نوشتهٔ غلامعلی فرزندمحمدحسن ، شب۳ محرم **۱۳۴۶** وعلی‌محمد موسوی‌وزیری که در **۱۳۴۹** دنبالهٔ شعرهای سراینده را نوشته .**فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۲۴۲۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۸۲ - نسخه‌ها۴ : ۳۸۳].

دیوان طرایفی

جمال‌الدین عبدالکریم درذریعه‌وفرهنگ سخنوران واژهٔ طرایفی از اویاد نشده است.

24335_ **شیراز**، خانقاه‌احمدیه۱۳۸: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵:۲۱۲].

دیوان طرزی

ناشناخته. در ذریعه۹:۶۴۷ از پنج تن با این تخلص یاد شده است .

24336 _ **تهران**، استاد مینوی ۸۹ : نسخ‌محمدعلی فرزند محمد اسماعیل اصفهانی، ج ۲/ سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۶:۶۴۶].

دیوان طرزی افشار

از سرایندگان طرشت ری ، زنده در ۱۰۶۰ . مصادر ساختگی بسیاد بکار می‌برد و مرگ او را پیش از۱۰۸۳ یادکرده‌اند. دیوان او در۱۳۰۹ خ چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۴۷_فرهنگ سخنوران: ۳۵۶ _ف. مشار : ۷۴۲ .

24337_ **نجف**، امیرالمؤمنین۳۴۷مج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** آغاز برابر نسخهٔ ملك [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

24338_ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۶۴ VI/۴۵۷۳: نستعلیق خوب محمدمسعود فرزند ملاشیخ‌حبیب‌الله احمد آبـادی ، ذیقعدهٔ **۱۱۱۵** (۱۷۰۴ م) برای شیخ عبدالرحمان . **آغاز:** ابتدای بسم‌ربی الاعلی[ف. عبدالله ۲ : ۵۴۲]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۲۰] .

24339 _ **ملك** ۵۸۲۷/۲ : نستعلیق پنجشنبهٔ رمضان **۱۲۴۹** . غزلهاییست . **آغاز:** ابتدا بسم‌ربی الاعلی _ آنکه هستید هردوعالم‌را [رؤیت].

24340 _ **ملك** ۵۱۱۴/۸ : نستعلیق شکسته ، باتاریخ **۱۲۵۰** دردفتر (۱۰۶ پ - ۱۲۹ر). آغاز برابر نسخهٔ بالا، دارای غزلهاست [رؤیت].

24341_ **مجلس** ۲۶۸۵/۱ : شکسته نستعلیق خوش‌سید ابوالقاسم، **۱۳۱۳**، (ص۱-۴۴) ، پیرامن ۵۶۰ بیت غزل است، آغاز برابر نسخهٔ ملك [ف. مجلس۸:۴۵۳] .

دیوان طرزی درانی

سردارغلام محمدخان. درذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ طرزی از اویاد نشده است.

24342_ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۱۵۸: نوشتهٔ **۱۳۰۵** مجموعه مفصلی از اشعار و آثار اوست [نسخه‌ها ۴:۶۷۶].

دیوان طریقتی کرمانی = دیوان مشتاقیه

مظفرعلیشاه، میرزامحمدتقی کرمانی، که یاد

اودر «بحرالاسرار : ۶» گذشت . او دو دیوان داردیکی بنام «مشتاقیه» که در بمبئی ۱۳۰۳ و تهران ۱۲۷۴ چاپ شده است، که بنام مراد خود میرزا محمد تربتی ملقب به‌مشتاقعلی شاه کشته‌در کرمان ۱۲۰۶ سروده‌است. ویکی دیگر که تخلص خود او را دارد ومن هردو رایکجا می‌آورم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۴۸ (طریقتی) و ۱۰۴۵ (مشتاقیه) و ۱۰۶۱ (مظفرعلیشاه) ـ ف. مشار: ۷۵۶ (دیوان مشتاقیه) .

24343 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۰۸ : نستعلیق اواخر رمضان **۱۲۰۶** تا ۱۱ ذیقعدهٔ همان سال [رؤیت] .

24344 ـ **مجلس** ۲۴۸۸ : نستعلیق میرزا ربیع قزوینی **۱۲۴۴** دراصفهان، انجام افتاده، دارای : قصیده وترجیع وترکیب بند و غزل و قطعه ورباعی ومثنوی ۳۵۲ ص ۱۸ س بنام «دیوان مشتاقیه» است [ف. مجلس ۸: ۱۸۳] .

24345 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۲۲۴: نستعلیق **۱۲۴۹** ، دارای : ترجیع و غزل [رؤیت] .

24346 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰۴ ج : نستعلیق سلیمان فرزند میرزا محمدگرگانی آشتیانی قمی، در **۱۲۵۴** ، ۲۰۳ گ و ۱۷ س . **آغاز** : ای آنکه پرسی از من دلداده حال دل [ف. ادبیات: ۲۷۲] درفهرست بنام دیوان مشتاق اصفهانی میرسید علی است ولی باید از کرمانی باشد .

24347 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۴ : نبشتهٔ **۱۲۵۷** ، ازروی نسخهٔ اصل، درفهرست کتابخانه آمده : مشتاقعلیشاه یا مظفر علیشاه [نسخه‌ها ۳: ۹۱] .

24348 ـ **سنا** ۱۲۷ : نستعلیق درویش نعمت‌علی ، سه‌شنبهٔ ۲۷ ذیحجهٔ **۱۲۵۷**، انجام افتاده ، ۲۵۱ ص، «مشتاقیهٔ» اوست [نسخه‌ها ۶: ۴۴۷] .

24349 ـ **مجلس** ۳۸۵ : نستعلیق **۱۲۶۱** دارای : غزل ، قطعه ، رباعی. **آغاز**: ای آنکه پرسی‌ازمن‌دلداده‌حال‌دل... سپس «بحرالاسرار» اوست [ف. مجلس ۲: ۲۲۶] .

24350 ـ **نجف** ، محمد هادی امینی : محمد تقی‌فرزند محمدرسول بازرگان تبریزی، ذیحجهٔ **۱۲۷۱** «مشتاقیهٔ» اوست [ذریعه ۹ : ۱۰۴۵] .

24351 ـ **رضوی** ۵۴۸ (۴۷۵۶) : نستعلیق عبدالرحیم طهرانی ، محرم **۱۲۷۳** . **آغاز:** چوارادت شد شه‌ذوالکرم بظهورداشت تعلقی . دارای: ترجیع، قطعه. «مشتاقیهٔ» اوست ۱۶ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۷: ۵۰۹] .

24352 ـ **رضوی** ۵۴۹ (۴۷۶۰) : همان نستعلیق عبدالرحیم **۱۲۷۳** است وازآن نسخه جدا شده: دارای: غزل ، مثنوی. **آغاز**: ای‌نام خوشت صیقل‌مرآت جانها، ۱۴۹ گ [ف. رضوی ۷: ۵۰۹] .

24353 ـ **رضوی** ۵۵۰ (۴۸۹۳) : نستعلیق همان عبدالرحیم **۱۲۷۳** است واز آن دونسخه‌جداشده . دارای: قصیده، غزل، ترکیب **آغاز:** ای آنکه پرسی ازمن‌دلداده‌حال‌دل، ۳۱ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۷: ۵۱۰] .

24354 ـ **رضوی** ۵۵۱ (۴۷۶۱) : نستعلیق همان عبدالرحیم **۱۲۷۳** است ودارای: قصیده ، غزل، ترجیع ، قطعه، رباعی «مشتاقیهٔ» اوست. **آغاز:** ای آنکه پرسی از من دلداده ، ۱۷۳ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۷ : ۵۱۰] .

24355 ـ **ملك** ۵۴۶۶/۵ : شکسته نستعلیق محمد حسین‌فرزند خواجه‌محمدربیع،

باتاریخ **۱۲۷۴** (۲۸۰ ب - ۳۰۳ پ) همراه «بحر الاسرار»او [رؤیت] .

24356ـ **ملك** ۵۲۷۸/۱ :شکسته نستعلیق محمدحسین‌فرزند خواجه محمدربیع ، ۱۱ ج **۱۲۷۴/۲**. سپس «سبع‌المثانی» او، «مشتاقیهٔ» اوست [رؤیت] .

24357ـ **مجلس** ۲۴۸۹ :شکسته نستعلیق خوش ابوطالب حسینی ،**۱۲۷۵**،دارای:قصیده وغزل وترجیع‌وترکیب بندورباعی‌رویهم ۵۲۰۰ بیت «مشتاقیهٔ» اوست [ف. مجلس ۱۸۴:۸].

24358ـ **دانشگاه** ۳۳۹۸ : نستعلیق **۱۲۹۶** درفهرست بنام«دیوان‌مشتاق نورعلی‌شاه کرمانی» باتخلص‌مشتاق‌ومشتاقعلی یادشده‌است. **آغاز**:ای‌آنکه‌پرسی ۱۲۴،۰۰۰ گ۱۷س[ف. دانشگاه۱۱ : ۲۳۹۹] .

24359ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : شکسته نستعلیق عبدالمجید منجم،رجب**۱۳۰۳** درمشهد، درفهرست بنام «دیوان مشتاقعلی»یاد شده و**آغاز** آن : ای‌که پرسی از من بیچاره حال دل [نسخه‌ها۵ :۲۹].

دیوان‌طغرای تفرشی

اسدالله‌فرزند محمد حسینی،مستوفی دربار ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴-۱۳۱۳)که هنگام‌گرد- آوری نسخهٔ ۳۰۳۹ دانشگاه‌بسال۱۲۹۶پنجاه سالی‌درد‌یوان ودربارگذرانده وبخارج نیزرفته بوده‌است.سرگذشت اودردیباچهٔ‌همان‌نسخه‌آمده است .

24360ـ **دانشگاه**۳۰۳۹ :نستعلیق‌خود سراینده**۱۲۹۶**.دارای:غزل‌که‌بیشتر ازدیگران دنبال‌کرده وقطعه وهجوومسمط ورباعی‌ومثنوی ومفردات وتاریخ ۱۳۰۹رانیزدارد.۹۴گ۱۲ س [ف. دانشگاه۱۰: ۱۹۸۴] .

دیوان طغرل

24361ـ **تبریز** ، ملی۲۷۵۲: تاریخ ونشانی‌بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها۴:۲۹۷].

24362ـ **آصفیه** ۱۱۲۲دیوان:تاریخ یادنشده [ف. آصفیه۴ :۲۹۲].

دیوان طفیلی

ناشناخته. درذریعه‌درواژهٔ‌طفیلی‌ازچهارتن بااین تخلص‌یاد شده است.

آغاز : بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم - آمده‌سر لوحهٔ امید وبیم- نفحه‌گشای نفس مصطفی- شقه طراز علم مرتضی .

24363 ـ **ملك** ۵۵۴/۱۳ : با تاریخ **۱۰۵۳-۱۰۷۹** دردفتر ، بخشی از آنست(ص ۱۸۰-۱۹۴) [ف. ملك، مجموعه‌ها:۷۵] .

دیوان طوبای شهرستانی

میرزا محمدحسن‌فرزند میرزا محمدعلی مرعشی‌کربلایی،درگذشتهٔ۱۳۰۷ . برادرش‌میرزا محمدحسین(نگارندهٔ‌آیات‌البینات:۸۶۹)دیوان اورابخامهٔ‌خودنوشته‌به‌چاپ‌سنگ رسانیده‌است. بنگرید : ذریعه ۶۵۱:۹ .

24364ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج: باتاریخ **۱۳۰۶** دردفتر[نسخه‌ها۶:۶۷].

24365ـ **تهران**، استادمینوی۳۵/۱: نستعلیق واثق (مینوی) ، **۱۳۳۷**ق تا**۱۳۰۲**خ [نسخه‌ها ۶۷۴:۶] .

دیوان طوبای نایینی

میرزا سیدمحمدخان ،که‌یاد اودر«کلیات: ۱۸۸۰» گذشت .

24366ـ **رضوی** ۱۰۲۹ (۵۰۰۱) : در«کلیات»مؤرخ **۱۳۰۵** او . **آغاز** : طوبی، هوطوبی جنان‌الفضل والکمالی[ف . رضوی۷: ۸۵۹] .

دیوان طوبی

ناشناخته .

24367ـ ملك ۶۲۵۶: شکسته نستعلیق ۱۵ رجب **۱۳۰۷**. دارای: غزل، قصیده، مواعظ، متفرقات . در آن از امین السلطان میرزا علی اصغر خان، ناصر الدین شاه، حاج ملاهادی سبزواری، شهرسامره ستایش شده، تاریخ تعمیر صحن کاظمین و تاریخهایی از ۱۲۸۹-۱۲۹۸ دارد. **آغاز:** الایاشاذنی فی الخدتلك الشعر ارسلها ـ که از آن عقدگیسوگره افتاده دردلها [رؤیت] .

دیوان طوسی

درذریعه ۹: ۶۵۱ و فرهنگ سخنوران: ۳۵۹ ازطوسی سدهٔ نهم یاده شده که در همدان دقیقی همدانی رادوست بوده وستایشگری بزرگان را نمی کرده، ودرامثال عامیانه وغزل استاد بوده است . وشاید این دونسخه ازهموباشد.

24368ـ دانشگاه ۳۹۴۹/۳: نستعلیق سدهٔ **۹** (ص۲۱۸-۲۴۲ هامش) زرین، نزدیك به ۴۰۰ بیت غزل است **آغاز:** ای بچرخ آورده مهرت انجم وافلاك را ـ فیض دست قدرتت جان داده مشتی خاك را [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۳۷] .

24369ـ قاهره، دارالکتب ۲۹ مجامیع ترکی طلعت: تعلیق درویش فضل‌الله حیدری، **۹۷۵** درقاهره (گ۳۸-۱۱۱ مجموعه) درفهرست آمده: لعله نصیر الدین الطوسی **آغاز:** ای داده نورشمع رخت مهروماه را [ف. مخطوطات ۱: ۱۷۷] .

دیوان طوسی

ونیز ناشناخته .

24370ـ دانشگاه ۳۲۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای: غزل به ترتیب تهجی، قصیده، رباعی رویهم نزدیك ۴۰۰۰ بیت. در آن از شیراز، پیر بوداق، سلطان خلیل، میرمحمدبیگ ستایش شده است . **آغاز:** افتاده ... از گلیم فقرطوسی سرمپیچ ـ باش دایم پیروآل عبا، ۳۶۶ ص ۱۱ س [ف دانشگاه ۱۱: ۲۲۲۶] .

24371ـ دانشگاه ۵۳۴۹: نستعلیق ۱۴۲۰/**۱۲۰۱** . غزل به ترتیب تهجی و یك مثنوی . **آغاز:** برکف نهاده بازچمن جام لاله را ـ ازسرگرفت نرکس رعنا پیاله را، ۵۲ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۱۲] .

دیوان طوفان هزارجریبی

میرزا طبیب مازندرانی، که دراصفهان سپس نجف زیسته و در نجف ۱۱۹۰ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۵۲ـ فرهنگ سخنوران: ۳۵۹ـ مجمع الفصحاء ۲: ۳۴۱ .

24372ـ تهران، ملی ۲۰/۱۰۱ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**. چهارستونی (ص۱۷۲-۱۷۳) تنها یك مثنوی است [ف. ملی ۱: ۹۵].

24373ـ دانشگاه ۳۹۷۰/۱۵: علی فرزند عبدالعظیم نیشابوری، شوال **۱۲۵۳** (۱پ - ۱۳۶) **آغاز:** درآغاز حمدتوای ذوالکمال ـ من وکلك ودل هرسه ماندیم لال [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۶۷] .

24374ـ سپهسالار ۲۷۴۳: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**. دارای: دیباجه، قصیده، مثنوی، غزل، رباعی، قطعه، رویهم پیرامن ۲۳۰۰ بیت، ۷۰ گ ۲۶ بیت [ف. سپهسالار ۲: ۶۳ و ۴: ۵۸] .

24375ـ مشهد، فرخ ۳۱۲: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۹۰].

24376ـ تبریز، ملی ۲۹۹۴: نسخ تعلیق، تاریخ یادنشده، آغاز وانجام افتاده، ۴۳ گ [ف. ملی تبریز ۱: ۷۷] .

ظ

دیوان ظفر قره‌باغی

ناشناخته .

24377ـ **دانشگاه** ۵۵/۴۳۳۴: نستعلیق گویا حیدرعلی طبیب سیر جانی **۱۲۵۸** (ص ۱۸۹-۲۰۵) دارای: تعریف عشق، تعریف سور، وصف شاهزاده مرادخان معشوق سرکارشجاع السلطنه، وصف حیدرقلی خان کاغ چی [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۹۴] .

دیوان ظل‌الله دکنی (سلطان)

سلطان محمدقلی قطبشاه فرزند ابراهیم قطبشاه ، فرمانروای دکن ، درگذشتهٔ ۱۰۲۱ ، با دو تخلص ظل‌الله وسلطان .

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران : ۳۶۲.

24378ـ **مجلس** ۲۴۵۸: نستعلیق خوش آغاز سدهٔ **۱۱** ، زرین، بامهر سلطان محمدقطب شاه ۱۰۲۰. دارای: قطعه‌در توحید، ترکیب بند درمرثیه ، غزل ،رباعی، قطعه دردکر چهارده معصوم، بادو تخلص ظل‌الله وسلطان، ۳۷ ص ۳۸ س **آغاز:** یارب چو بر تری توزوصف لسان ما [ف. مجلس ۸: ۱۵۸] .

دیوان ظل

24379ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ق‌ف ۲۲۱: تاریخ یاد نشده، ۲۸ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۰].

دیوان ظهوری ترشیزی

نورالدین محمد ،که یاد او در « کلیات : ۱۸۸۰» گذشت .

24380ـ **آصفیه** ۱۲۴۶ دیوان: نوشتهٔ **۱۰۰۹** در «کلیات» او [ف. آصفیه ۴: ۲۹۰] .

24381ـ **تهران**، سلطنتی ۴۳۴ (۶۲۷ ف) : نستعلیق رمضان **۱۰۳۳** ، زرین . دارای: ۱ـ منبع‌الانهار ۲ـ دیوان (ترکیب ، قصیده ، ترجیع ، غزل ، رباعی) ۳ـ دیباجهٔ گلزار ابراهیم، ۶۰۴ ص ۱۷ س [ف. دکتر بیانی: ۴۰۱].

24382ـ **ملك** ۵۵۴/۱۶: نستعلیق تراب خوانساری، شعبان **۱۰۵۳** ، غزلهایی است (ص ۲۷۴ـ۲۸۴) [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۷۷].

24383ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶۵ Spi/VI ۳۰۲۲ : شکسته آمیز ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۰۶۵** (؟) [ف. عبدالله ۲: ۵۲۱] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده است [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۲۰].

24384ـ **تهران**، سلطنتی ۴۳۲ (۶۲۸ ف) : نستعلیق ج ۱/ **۱۰۷۰** ،زرین دارای: ۱ـ دیباجهٔ کلیات ۲ـ سه نثر ۳ـ دیوان (قصیده، ترکیب، ترجیع، غزل مرتب ، رباعی) ۴ـ ساقینامه ۵ـ مثنوی بدون عنوان (پیرامن هزار بیت درمناجات ونعت پیامبر ومعراج وستایش شاهنوازخان) . ۷۹۸ ص ۲۲ س چهار ستونی [ف. دکتر بیانی: ۴۰۲] .

24385 ـ **رضوی** ۴۷۷ (۴۷۰۰) : در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۷۷** [ف. رضوی ۷: ۴۵۵] .

24386ـ **دانشگاه** ۱۴۲۷: درجنگ، باتاریخ **۱۰۷۸** ، غزل است وساقینامه ومدح و سه نثر او [ف. دانشگاه ۸: ۱۰۰].

24387ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب piVI۷۰D ۱۸۳۳ (۴۸۵) : شکسته‌آمیز رجب **۱۰۹۷** [ف. عبدالله ۱: ۳۴۴] .

24388ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۶۷ : نستعلیق محمد رضی فرزند ابوالقاسم ، ذیحجهٔ **۱۱۰۰**، وزیری [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۷] .

24389ـ **مجلس** ۹/۴۲۸۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۲۶ر ـ ۱۹۹ر) [رؤیت] .

24390ـ**سپهسالار** ۳۸۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**، تصحیح‌شدهٔ سراینده [ف. سپهسالار ۲ : ۶۳۰و۴ : ۵۰۹] .

24391ـ **تهران** ، ملی ۱/۴۱۰ ف : شکسته نستعلیق‌هندی سدهٔ **۱۱** ، در «کلیات» او [ف. ملی ۱ : ۳۹۴] .

24392ـ**رضوی** ۴۷۸ ادبیات (۴۷۰۱): نستعلیق هند از سدهٔ **۱۱**. آغاز ومیان و انجام افتاده [ف. رضوی ۷ : ۴۵۷] .

24393ـ **دانشگاه** ۴۳۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۸۱] .

24394ـ **دانشگاه** ۴۴۸۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۲] .

24395ـ **دانشگاه** ۳۶۳۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده ، دارای : دیباچه، قصیده و غزل ورباعی ، ۲۹۱ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۳۶۳۴] .

24396 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب SpiVI۶۵A ۳۰۵۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۲ : ۵۲۲] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۵۳] .

24397 ـ **مجلس** ۲/۵۷۴۱ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۱** (۳۰ر ـ ۷۸پ) [رؤیت] .

24398 ـ **فرهاد معتمد** ۱۵۲/۶ : نستعلیق، باتاریخهایی از **۱۱۵۳** و **۱۱۶۱** در دفتر [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۰] .

24399ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۱۰۰۳ : آقا محمد فرزند اصلان محمد ، **۱۱۹۴**، ۳۹۶ گ ۱۶ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۸۳] .

24400ـ **ملك** ۵۲۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**. دارای غزل بترتیب تهجی، آغاز وانجام افتاده ، ۹۵ گ ۱۷ س [رؤیت] .

24401ـ **شیراز** ، دکتر وصال : سدهٔ **۱۲** ، ش ۲ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۴] .

24402ـ **تهران**، ملی ۲۴۰ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، دارای : قصیده، غزل، رباعی. **آغاز** : ای نام تو بر سر زبانها [ف . ملی ۱ : ۲۴۳] .

24403ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۴۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، غزل است ومثنوی [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۷] .

24404ـ**دانشگاه** ۱۳۵/۲۴۷۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۱۳۲) غزلهای اوست [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۴۲] .

24405ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب piVI۷۰F ۱۸۱۴ (۴۸۶) : نستعلیق ۱۰ ج **۱۱۹۲**/۲ [ف. عبدالله ۲ : ۳۴۵] .

24406ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ApiVI۵۵B ۲۵۱ (۴۸۷) : شکسته و نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، تنها قصیده‌های اوست [ف. عبدالله ۲ : ۳۴۵] .

24407ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi10c ۸۰۶ (۴۸۲) : نستعلیق سدهٔ **۱۲**.

24408ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ApiVI ۵۵ ۲۵۰ (۴۸۳) : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲ : ۳۴۳] .

24409ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ApiVI ۵۵ ۲۴۹ (۴۸۴) : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲ : ۳۴۴] .

24410ـ**تهران**، دهخدا ۱۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاد [نسخه‌ها ۳ : ۱۹] .

24411ـ **مجلس** ۲۴۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بایاداشت ۱۲۲۵ ، درمیان افتاده، دارای: غزل ورباعی و ترکیب . رویهم ۹۲۰۰ بیت . [ف.مجلس ۸: ۱۵۹] .

24412ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۵۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ربعی [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۷] .

24413ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۸۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳].

24414ـ **تبریز** ، ملی ۲۶۹۵ : نسخ تعلیق تاریخ یاد نشده ، دارای: غزل، ساقینامه، ۴۱ گ ۳۰ س [ف. ملی تبریز۱: ۷۸] .

24415ـ **مجلس** ۴۲۳: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، در «کلیات» او [ف. مجلس ۲ : ۲۴۵] .

24416 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۹۱ دیوان (۶۶۴) : شکسته ، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۲] .

24417ـ **پاکستان**، لاهور پرفسورشیرانی ۱۵۶۶/۴۶۱۶ : در «کلیات» او، غزل وساقینامهٔ اوست [ف. دکتر محمدبشیر حسین۲: ۳۳۲].

24418ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۱۹۱: بی‌تاریخ، کلیات اوست [ف. دکتر محمدبشیر حسین۱ : ۱۶۱] .

دیوان ظهیر فاریابی

ظهیرالدین ابوالفضل طاهر فرزند محمد، به‌نیشابور و اصفهان و آذربایجان مسافرت کرده شاهان روزگار خود از اتابکان آذربایجان را ستایش کرده است . دیوان او بارها چاپ شده ، از آن میان در اصفهان که باسروده‌های شمسی طبسی وظهیر اصفهانی درآمیخته است، ویکبار چاپ افست وبکوشش آقای تقی بینش با ۴۸۴۸ بیت درمشهد.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۵۹ ـ فرهنگ سخنوران ۳۶۳ـ ف. مشار: ۷۴۳.

24419ـ **مجلس** ۲۴۶۰: ثلث، سدهٔ **۷** نسخهٔ مقابله شده ، آغاز ومیانه افتاده، دارای: دوقصیده عربی و۵۵ قصیدهٔ فارسی، رویهم ۲۶۰۰ بیت، قصیده‌های مشکوك نسخهٔ چاپی را ندارد ۱۵۹ص ۱۸س [ف. مجلس ۸: ۱۶۱].

24420ـ **اسعد افندی** ۲۶۵۵ : نسخ محمد فرزند محمد ملقب به‌شرف، ۱۰ ع۲/**۷۱۷** ۷۷گ ۱۹س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۰۰ هست [فیلمها : ۹۴] .

24421 ـ **ایاصوفیا** ۲۰۵۱/۱۶ (۲۰۹) . باتاریخ **۷۳۰** دردفتر همراه «دیوان اثیرالدین : 21432» و جز آن. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها : ۴۱۰].

24422 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۴۹۶/۱ : نسخ حسین فرزند محمد فرزند محمد فرزند محمد ابوالقاسم مدینی ، **۷۵۹** ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۰ هست [فیلمها : ۴۴۱] .

24423 ـ **تهران**، مهدی بیانی ۱ مج: تعلیق خوش‌کهن ، **۷۶۸** [نسخه‌ها ۱: ۱۵].

24424ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۷۹۶/۱۰ : باتاریخ **۸۱۰** در دفتر [ف. فهمی ادهم۱: ۳۰۹] .

24425ـ **استانبول**، اونیورسیته ۶۶۸ ف: نستعلیق شیخ فرزند حسن فرزند احمد صغیر، سه‌شنبه نیمه‌های صفر **۸۴۰**، ۸۸گ ۱۹س **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۸۸ هست [فیلمها: ۹۴].

24426ـ **ملك** ۴۹۲۵/۱۱: نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی، نزدیك **۸۴۴** (۱۱۲پ ـ ۱۳۵ هامش) زرین ، تنها قصاید است [رؤیت] .

24427 ، **استانبول** ، نور عثمانیه ۶/۴۱۹۰ : باتاریخ **۸۴۴** در دفتر (گ۱۱۹-۱۹۷ هامش) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۷۸ هست[فیلمها : ۴۲۲] .

24428- **پاریس** ۱/S.P.۷۹۵: نوشتهٔ جلال‌الدین فتح‌الله ۸رمضان**۸۴۷** (گ۱-۷۷) زرین ، این نسخه بکوشش تقی بینش درفرهنگ خراسان، اردیبهشت ۱۳۵۵خ چاپ‌شده‌است.

24429- **تهران،** سلطنتی۳/۱۲۲۷۶ (۷۲۴ف) : نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی، **۸۶۲** زرین، گزیده‌ایست از قصیده وترکیب[ف. دکتر بیانی: ۵۵۲] .

24430 - **تهران** ، سلطنتی ۲/۳۷۶ (۷۰۴ ف) : همراه « دیوان سیف اسفرانك » نوشتهٔ **۸۶۶** . دارای: قصیده ، قطعه، رباعی . **آغاز :** زلف سرمستش چودر مجلس پریشانی کند [ف. دکتربیانی:۵۰۲] .

24431- **تهران** ، دکترمهدی بیانی : نستعلیق غیاث‌الدین‌قاسمی، **۸۸۳**، با دیباجه‌ای به‌نثر[نسخه‌ها ۱ : ۹].

24432- **سپهسالار** ۳۷۸ : نستعلیق **۸۹۵** ، بادیباجهٔ‌گرد آورنده،زرین، ۱۷۳ گ ۱۲ س[ف. سپهسالار ۲:۶۳۳ و۴:۵۱۰].

24433- **تهران،** اصغر مهدوی ۳۰ : نستعلیق‌سدهٔ **۹**. [نسخه‌ها۲:۷۷].

24434-**استانبول**، حالت‌افندی۱۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۹**، ۱۳۹ گ ۱۵س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۵۶۱هست [فیلمها:۹۵].

24435 - **پاکستان**، دانشگاه داکا ۶۱ DU: نستعلیق‌محرم **۹۰۲** (۱۴۹۶ م) [ف . حبیب‌الله : ۶۴] .

24436 - **دانشگاه** ۱۴۰۵ : نستعلیق درویش حسن‌ادرنوی، **۹۵۱**، زرین، ۱۱۳ گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۸:۸۴].

24437- **تهران،** مهدی‌بیانی ۱ مج : نستعلیق تحریری علی قوسی شوشتری ، **۹۹۵** [نسخه‌ها ۱:۱۵] .

24438- **آصفیه** ۴۲۶دیوان: نستعلیق محمدخان‌کرمانی، در **۹۹۵** ، به‌ترتیب‌حروف نیست ، ۲۴۸ گ۱۶س [ف. آصفیه ۱:۵۷۱].

24439- **مجلس** ۶/۴۸۴۱: نستعلیق زیبای هدایت‌الله‌قمی، ع۲/**۹۹۶/۲۴** (گ۲۸۵-۳۳۸) . **آغاز:** چه زهره وقت صبوح از افق بسازد جنگ [رؤیت] .

24440- **دانشگاه**۳/۱۸۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، درپایان نسخه از تثلیث‌زحل درشب ۲ج۲/۸۶۱یادشده(۵۷ر-۱۲۱ر هامش)[ف. دانشگاه ۸:۴۸۹] .

24441- **تهران،** سلطنتی ۴۳۶(۳۳۸ ف) : نستعلیق خوش،گویا سلطان محمد نور ، سدهٔ **۱۰** دارای: قصیده، قطعه، رباعی. **آغاز:** خدایگان جهان شهریارروی زمین-تویی که‌قدر تو برچرخ‌پایگه دارد، زرین، ۲۲۸ص ۱۴س [ف. دکتربیانی:۵۲].

24442- **پاکستان،** دانشگاه پنجاب۹ SpiVI ۴۶۸۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰-۱۱** [ف. عبدالله۲: ۴۳۸] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمدبشیر حسین۱:۱۲۱].

24443 - **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۱۶ Or : سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها۴:۶۷۹].

24444- **دانشگاه**۳/۲۴۸۷: نستعلیق نزدیك **۱۰۰۱** (ص ۴۱۳ هامش و پس از آن) زرین [ف. دانشگاه۹:۱۲۵۶] .

24445 - **تهران** ، ادبیات ۱۴۰ د : نستعلیق‌محمدمیرك۲ج۱/**۱۰۰۸** ، بادیباجه‌ای در سرگذشت او ازیکی‌ازهمروزگاران‌او، ۱۰۲ گ [ف. ادبیات۱:۲۶۵].

24446 ـ مجلس ۲۴۶۱ : نستعلیق ، حمزه فرزند محمد ، **۱۰۱۱** ، زرین، دارای: قصیده وقطعه ورباعی، رویهم ۳۹۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۱۶۱] .

24447ـ دانشگاه ۲۵۸۹/۳ نستعلیق محمد صالح کاشی ج۱/ **۱۰۱۵** (ص۱۶۱-۲۹۲) نزدیك ۳۶۰۰ بیت دارد[ف. دانشگاه۹: ۱۳۹۴] .

24448 ـ بادلیان ۲۸۲۷/۲۰ : در جنگ مؤرخ **۱۰۲۱ - ۱۰۲۳** . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست[فیلمها: ۵۷۱] .

24449ـ ملك ۵۰۴۴/۷: نستعلیق خوش با تاریخ **۱۰۲۵** بهمین خامه در مجموعه (۱۳۹ر-۱۷۸پ) . دارای : قصیده و غزل و مقطعات و رباعی، پیرامن ۱۶۵۰ بیت [رؤیت] .

24450ـ قاهره، دارالکتب ۵۷-م ادب فارسی: تعلیق نورالدین محمد علوی، **۱۰۴۷** ، زرین، ۱۴۰گ ۱۷ س[مخطوطات۱: ۱۷۷] .

24451 ـ مجلس ۲/ ۲۶۶۰: نستعلیق محمد حسن، **۱۰۴۹**، (ص۸۵-۴۳۶)، دارای: قصیده ، قطعه، مثنوی، غزل و رباعی[ف. مجلس ۸: ۴۰۷] .

24452ـ تهران ، سلطنتی ۳۰۸۷ (۳۳۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱** . دارای : قصیده ، غزل ، رباعی . **آغاز:** سپیده دم که شدم محرم سرای سرور ، زرین ، ۲۰۸ ص ۱۷ س [ف. دکتر بیانی: ۵۳] .

24453ـ سپهسالار ۸۳۲۵ : نستعلیق حسن گلپایگانی (جرفادقانی)، سدهٔ **۱۱**، ۱۱۰گ ۱۹ س [ف. سپهسالار۲: ۶۳۳ و۴: ۵۱۰] .

24454ـ رضوی ۴۷۹ (۴۷۰۲): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای: قطعه، غزل، رباعی با دیباچه‌ای از گردآورنده شمس‌الدین سجاسی [ف. رضوی۷: ۴۵۷] .

24455ـ رضوی ۴۸۴ (۶۰۹۰) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، همراه چند دیوان دیگر [ف. رضوی ۷: ۴۶۰] .

24456ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۳۲ : غرهٔ ج۱/ **۱۱۲۰** ، ۹۱گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

24457ـ پاکستان، دانشگاه داکا ۱۳۸ DU: شکستهٔ سدهٔ **۱۸**م [ف. حبیب الله: ۶۵] .

24458ـ سپهسالار ۳۸۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام نونویس، ۱۲۰ گ ۱۴ س [ف. سپهسالار۲: ۶۳۳ و۴: ۵۱۰] .

24459ـ تهران، ملی ۸۴۵ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۲** ، درآمیخته با دیوان امیدی تهرانی، ۱۵۵گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۳۸۱] .

24460 ـ دانشگاه ۱۴۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۱۰۴گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۸ : ۹۸] .

24461ـ تهران ، اصغر مهدوی ۵۱ : نستعلیق، چهارشنبهٔ ۲۹ع۱/ **۱۲۳۷** . با تصحیح آقا بابا (خالوی نویسنده) [نسخه‌ها۲: ۷۷] .

24462ـ مجلس ۵۰۶۹: شکسته نستعلیق اقبال آملی ، رمضان **۱۲۳۸** ، زرین، ۱۱۷گ ۱۱س [رؤیت] .

24463ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۴A ppi VI ۱۵۸۴(۲۳۵): نستعلیق ۲۵ شوال **۱۲۴۳** ، قصیده‌هاست [ف . عبدالله ۲ : ۱۵۸] .

24464ـ سنا ۱۲۳ : نستعلیق احمد فرزند علی ماز ندرانی علی آبادی، ۲۵ ج۲/ **۱۲۵۴**، ۳۱۲ص [نسخه‌ها۶: ۴۴۶] .

24465ـ سپهسالار ۳۷۹ : نستعلیق حسین فرزند عیسی تفرشی ، **۱۲۵۷** ، ۳۵۰۰ بیت قصیده است ، ۱۱۷گ ۱۶ س[ف. سپهسالار۲: ۶۳۳ و۴: ۵۱۰] .

24466 ـ تهران، ادبیات ۱۳۰ ج: نستعلیق۵ج۲ /۱۲۵۸، ۹۴گ۱۸س[ف. ادبیات ۱:۲۶۵].

24467ـ مجلس ۲ /۲۶۸۱: با تاریخ ۱۲۶۰-۱۲۸۶ در دفتر (ص۱۵۵ ـ۲۳۲)، ۱۶۰۰ بیت قصیده دارد [ف. مجلس ۸:۴۴۸].

24468ـ رضوی ۴۸۳ (۴۷۰۶): نستعلیق ۲۰ شعبان ۱۲۶۵ [ف. رضوی ۷: ۴۶۰].

24469ـ مجلس ۳ /۲۶۷۸: شکسته نستعلیق مشتری طوسی، ۱۲۷۱، (ص ۳۲۵- ۴۲۹)، دارای ۱۵۰۰ بیت قصیده وقطعه [ف. مجلس ۸: ۴۴۵].

24470ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۰۵: شکستهٔ چهارشنبهٔ ۲۱ ع ۱۲۷۵. [نسخه‌ها ۲: ۷۷].

24471 ـ دانشگاه ۴۹۸۸: نستعلیق ذیحجهٔ ۱۲۷۶ تاصفر ۱۲۹۶ بدستور آقامیرحسین وزیرزاده فرزند وزیر لشکر، ۱۴۴ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۷۸].

24472ـ اصفهان، شیخ‌حسن جابری اصفهانی: شکستهٔ میرزا ابراهیم شیرازی، خاله زادهٔ حاج میرزاعلی، ۱۲۸۳ [نسخه‌ها ۶: ۵۹۷].

24473ـ شیراز، دکترمیر: نوشتهٔ ج ۲ /۱۲۸۳، شمارهٔ ۳ دفتر است [نسخه‌ها ۵: ۲۸۳].

24474ـ مجلس ۳۷۲: نستعلیق ۱۲۸۴ دارای: قصیده، ترکیب، رباعی، ۱۸۰ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲: ۲۱۸].

24475ـ رضوی ۴۸۲ (۴۷۰۵): نستعلیق محمد اسماعیل نایینی رستم‌الکاتبین، ۵ع ۱ /۱۲۸۴، بادیباجه‌ای درسرگذشت سراینده [ف. رضوی ۷: ۴۵۹].

24476ـ سپهسالار ۷۱۵۳: نستعلیق عبدالله زرگر، ۲ج ۱ /۱۲۹۰، ۱۱۲گ ۱۸س [ف. سپهسالار ۲: ۶۳۳ و۴: ۵۱۰].

24477ـ رضوی ۴۸۱ (۴۷۰۴): نسخ ۱۲۹۰ نامرتب [ف. رضوی ۷: ۴۵۹].

24478ـ حقوق ۶۷ د: نستعلیق ع ۲ /۱۲۹۱، ۷۱ گ ۲۰ س [ف. حقوق: ۱۱۳].

24479 ـ مجلس ۳ /۳۶۱۴ فهرست نشده: نوشتهٔ میرزا مشتری، ۱۲۹۴ [نسخه‌ها ۵: ۱۹۳].

24480ـ تهران، ملی ۷۸۳ف: نستعلیق خوش ابوالحسن، میانهٔ ۱۳۰۰، دارای: دیباجه سپس قصیده و غزل ورباعی، ۱۳۸ گ۱۵س [ف. ملی ۲: ۳۰۹ ـ نسخه‌ها ۴: ۱۸۷].

24481ـ مجلس ۲۴۶۲: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، نوشتهٔ احمد سررشته‌دار فوج مخصوص نایب‌السلطنه، برای نایب‌السلطنه امیرکبیر، دارای: قصیده وغزل و رباعی، رویهم ۳۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۶۲]

24482ـ مجلس ۲۴۶۲: نستعلیق سدهٔ ۱۳، پایان افتاده، دارای: قصیده و ترکیب بند وقطعه ورباعی، رویهم ۲۸۸۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۶۳].

24483ـ تهران، ادبیات ۱۸۴ج: نسخ سدهٔ ۱۳، ۷۵ گ ۱۶ س [ف. ادبیات ۱: ۲۶۵].

24484ـ رضوی ۴۸۰ (۴۷۰۳): شکسته نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۳، زرین، دیباجه‌ای ندارد [ف. رضوی ۷: ۴۵۸].

24485ـ سپهسالار ۳۸۱: نستعلیق نیمهٔ نخست سدهٔ ۱۳، با ۲۵۰۰ بیت، دیباجه ندارد [ف. سپهسالار ۴: ۵۱۰].

24486 ـ دانشگاه ۳۱۲۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۷۱ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۷۸].

24487ـ اصفهان، عمومی ۱۱۵۱۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۲۰۴ ص ۱۶ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۹۹].

24488ـ مشهد، فرخ ۱۲: تاریخ یاد نشده (پیشگفتار چاپ: ۱۵) [نسخه‌ها ۳: ۹۰].

24489ـ سپهسالار ۷۱۶۳: تاریخ یاد نشده، گزیده‌ایست [ف. سپهسالار ۴: ۵۱۰].

24490ـ مجلس ۳۷۳: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۱۴۱ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲: ۲۱۹].

24491ـ استانبول، فاتح ۳۸۴۲: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۱۲۳ گ ۱۵ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۹ هست.

24492ـ استانبول، اونیورسیته ۱۱۲۰: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۹۸ گ ۱۵ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۲۰ هست [فیلمها: ۹۴].

24493 ـ حکیم اوغلوعلی پاشا ۵/۶۶۹: همراه «دیوان ابوالفرج رونی 21417» و جز آن. فیلم آنها در دانشگاه ش ۱۷۰ هست [فیلمها: ۴۲۱].

24494ـ مجلس ۹۰۹۸ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

24495ـ مدینه، عارف حکمة ۱۱۶: زرین، ۲۱۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۷].

24496ـ بنگال، آسیایی do۱/۳ (۱۱۱۶): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۷۶].

ع

دیوان عاجز

در ذریعه ۹: ۶۶۲ ـ ۶۶۳ و فرهنگ سخنوران: ۳۶۵ از ده تن با این تخلص یاد شده است.

24497 ـ بادلیان، ۱۱۷۲ اوزلی ۱۲ Add: نسخ ۷ ج ۱/**۱۱۸۲**، ۶۸ گ ۱۶ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۶۲ هست [فیلمها: ۹۵].

24498 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۴۲۴/۵۷۴۳: تاریخ یاد نشده، دارای: یک مثنوی، دو قصیده، دو غزل، چند رباعی [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۱].

دیوان عادلی هروی

سلطان بایسنقر میرزا فرزند سلطان محمود میرزا فرزند سلطان ابوسعید میرزا گورگانی (۹۰۰ـ۹۰۷). واو جز بایسنقر فرزند شاهرخ درگذشتهٔ ۸۶۵ است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۶۴ـ فرهنگ سخنوران: ۳۶۶.

24499ـ مجلس ۴۹۴۰ فهرست نشده: نستعلیق خوش جهانشاه فرزند یار، سدهٔ **۹**، گزیده‌ایست از دیوان او همراه دیوان سلمان ساوجی [رؤیت].

دیوان عارف

ناشناخته.

24500ـ دانشگاه ۵۱۸۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، آغاز از الف انجام دریاء افتاده

۸۶ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۰].

24501 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۵۷ مج : محمد تقی فرزند محمد باقر همدانی، **۱۳۴۹**، [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

دیوان عارف

با دو تخلص حسن وعارف، ونباید سراج الدین حسن عارف ایجی باشد.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۶۶.

24502 ـ **دانشگاه** ۱۵/۴۷۱۰ : نستعلیق گویا از خود سراینده (ص ۱ـ۱۳۱) هزاروانند بیت غزل است بادو تخلص حسن وعارف. **آغاز :** نیك دیدم عالم لاهوت را ـ عقل و نفس عالم ناسوت را [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۵].

24503 ـ **رضوی** ۴۸۵ (۴۷۰۷) : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴**، زرین. آغاز برابر نسخهٔ دانشگاه در فهرست آمده : سروده‌های عامیانه است با قافیه‌های نادرست، ۶۱ گ ۱۱ س [ف. رضوی ۷ : ۴۶۱].

دیوان عارف اسفراینی

ملااسماعیل فرزند آخوند ملاقربانعلی، درگذشتهٔ ۱۲۸۸. در دیباجهٔ نسخهٔ ملك آمده که در نجف سروده شده وبنام «تحفهٔ حیدریه» نامیده شده است.

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۳۶۶.

24504 ـ **ملك** ۵۵۴۶ : شکسته نستعلیق نصیرالدین روئینی متخلص به سالك. در پایان آمده برخی ازسروده‌های ملاعبدالمجید برادر ملا اسماعیل عارف در نسخه گنجانده شده است [رؤیت].

دیوان عارف شیرازی

میرزا ابوالقاسم شیرین قلم، عارفعلی شاه نعمت اللهی، که نواب میرتراب علی خان شجاع ـ الدوله سالار جنگ مختارالملك حیدر آباد (۱۲۷۴ـ۱۳۵۰) راستایش میکرده است.

24505 ـ **آصفیه** ۷۸۷ دیوان : نستعلیق بیشتر بخامهٔ سراینده. **آغاز :** من بیچارهٔ سودا زده سرگردانم ـ که به اوصاف خداوند سخن می‌دانم [ف. آصفیه ۱ : ۵۷۳].

دیوان عارف ابلاغ‌بادی

عبدالحمید، درص ۱۷۴۰ گذشت.

دیوان عارف قزوینی

ابوالقاسم فرزند ملاهادی وکیل (قزوین پیرامن ۱۳۰۰ ـ همدان ۱۳۵۲) دیوان اودر برلن ۱۳۴۳ وسپس چند بارچاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۶۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۳۶۷ ـ ف. مشار : ۷۴۳.

24506 ـ **ملك** ۵۳۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دریك جنگ، همراه تصنیفهایی ازاو [رؤیت].

دیوان عارفی

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۷۰ـ۶۷۱ وفرهنگ سخنوران : ۳۶۸ـ۳۶۹.

24507 ـ **دانشگاه** ۱۷۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴** مثنویست. **آغاز :** ای مهر سپهر بی‌وفایی ـ برهمزن رسم آشنایی. در نمای نسخه آمده : دیوان عارفی ولی سروده‌هایی از عاشق قصاب، طوطی وجز آنها نیز دارد، ۹۵ گ [ف. دانشگاه ۸ : ۲۸۰].

24508 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۴۷ : شکسته نستعلیق، سه‌شنبهٔ ۱۷ ج ۱/**۱۳۰۵**. با چهار مثنوی، باستایش ناصرالدین شاه بتاریخ ۲۲ محرم ۱۳۰۵ و ۲۶ ع ۱۳۰۵/۱. [نسخه‌ها ۲ : ۷۷].

24509 ـ **تبریز**، ملی ۳۶۹۱ : تاریخ یاد نشده همراه دیوانهای : کاتبی، خیالی. ارزنده

وگرانبهاست [نسخه‌ها ۴: ۳۱۲].

دیوان عاشق

24510ـ تهران، دانشسرا یعالی، قریب ۱۳۷/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۶۴۵].

24511ـ نجف، امیرالمؤمنین ۲۱۵۵: سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، ۱۳۵ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

24512 ـ دانشگاه ۵۰۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، ۱۳۳ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۰۹].

24513ـ دانشگاه ۵۲۰۴: نستعلیق عبدالغفار اصفهانی، در ۱ رجب **۱۲۱۱**، غزل است از الف تا یاء و رباعی، آغاز افتاده، ۱۵۸ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۵۰].

24514ـ تهران، دکتر مفتاح ۶۹: نستعلیق اسماعیل فرزند میرزا نورالله مازندرانی، پنجشنبهٔ ۱۰ ع ۱/ **۱۲۲۶** [یادداشتهای آقای دانش پژوه].

24515ـ تهران، دانشسرا یعالی، قریب ۱۳۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۶۲۷].

24516 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۸۷ Or: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

دیوان عاشق اصفهانی

آقامحمدخان خیاط، درگذشته در هفتاد سالگی در اصفهان ۱۱۸۱. دیوان او بکوشش آقای حسین مکی در تهران ۱۳۱۸ خ چاپ‌شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۷۲ـ فرهنگ سخنوران: ۳۶۹ـ ف. مشار: ۷۴۳.

24517ـ آصفیه ۸۶۳ دیوان: نوشتهٔ **۱۱۶۹** [ف. آصفیه ۳: ۲۸۸].

24518ـ تهران، ملی ۲۴۰ فهرست نشده: شکسته نستعلیق متوسط سدهٔ **۱۲** آغاز افتاده دارای رباعی وغزل، ۴۵۳ ص **آغاز**: صلای عیش وصفای محفل ستاده ساقی نشسته خوشدل [نسخه‌ها ۶: ۱۲۰].

24519 ـ دانشگاه ۳۴۸۹/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۴۵۶ـ ۵۱۶)، زرین، مصور، غزل است [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۵].

24520ـ دانشگاه ۴۱۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، زرین، آغاز و انجام افتاده، دارای: قصیده وترجیع وغزل ورباعی وترکیب، رویهم نزدیک ۱۰۰۰۰ بیت [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۰۵].

24521ـ قاهره، دارالکتب ۱۶۲ ـم ادب فارسی: شکستهٔ محمدنصیر فرزند محمد جعفر حسینی متخلص به‌صافی، اصفهانی **۱۲۱۹** **آغاز**: صدخار بیادآرم ودرراه تمنا، ۳۳۴ گ ۱۴ س [مخطوطات ۱: ۱۷۸].

24522 ـ تهران، ملی ۲۳۹ فهرست نشده: تحریر متوسط ۳ ج ۱/ **۱۲۲۱** درقزوین، دارای غزل ومخمس ورباعی، ۶۱۴ ص ۱۵ س **آغاز**: زهی مثالی‌که چون جمالت نبسته نقشی زمانه زیبا [نسخه‌ها ۶: ۱۱۹].

24523ـ تهران، ملی ۲۹۲ ف: نستعلیق شکستهٔ میرزا صادق، ۱۲ محرم **۱۲۲۱**. دارای: قصیده، غزل، مخمس، قطعه. آغاز: تاجر عشقم بکف مایه‌سودم وفا [ف. ملی ۱: ۳۷۷].

24524ـ مجلس ۴۵۷۵: شکسته نستعلیق ۲۳ صفر **۱۲۲۲**، زرین. **آغاز**: تاجر عشقم بکف مایهٔ سودم وفا [رؤیت].

24525ـ رضوی ۱/ ۹۳۰(۴۷۰۹): شکسته نستعلیق خوش شعبان **۱۲۲۲**، زرین **آغاز**: دراین خرابهٔ پرغم [ف. رضوی ۷: ۷۴۱].

24526 ـ مشهد، فرخ ۱۴۲: نبشتهٔ

۱۲۲۶ . [نسخه‌ها۳: ۹۰].

24527ـ ملك ۵۲۵۵: شکسته نستعلیق خوش ۴ شعبان ۱۲۲۹ ، زرین ، آغاز: زهی مثالی که چون جمالت [رؤیت] .

24528ـ میشکان ، دانشگاه ۲۸۸ . MS: نوشتهٔ ۱۲۳۲ [نسخه‌ها۵: ۷۱۶].

24529ـ تهران، سلطنتی ۴۵۱(۶۴۶ ف) : نستعلیق محمد خوانساری فرزند محمد حسن ، شوال ۱۲۳۹، زرین، دارای: قصیده ، غزل (مرتب) ، مخمس، رباعی. آغاز: تاجر عشقم بکف‌مایهٔ سودم وفا. ۵۶۰ص ۱۷س [ف. دکتر بیانی : ۴۲۳] .

24530ـ مجلس ۱۰۲۲: نستعلیق خوب علیمحمد شیرازی ، ۱۲۳۹ . دارای : قصیده ، قطعه، ترکیب، غزل ، رباعی ، رویهم پیرامن ۷۸۰۰ بیت، ۳۰۴گ ۱۵س [ف. مجلس ۳ : ۳۴۵] .

24531ـ قاهره ، دارالکتب ۱۲۶ـم ادب فارسی: نستعلیق زیبا، شنبهٔ ۸ع۲/۱۲۴۱ زرین. آغاز: تاکه شود مشتری تاچه دهد در بها [مخطوطات ۱ : ۱۷۸] .

24532ـ ملك ۵۴۵۴: نستعلیق ۱۲۴۲، زرین ، دارای: قصیده ، غزل، مخمس، مرثیه، رباعی ، تواریخ . آغاز : تاجر عشقم بکف [رؤیت] .

24533ـ رضوی ۴۸۷ (۴۷۱۰) : شکسته نستعلیق خوش میرزا محمد علی جرعهٔ تویسرکانی ، ذیقعدهٔ ۱۲۴۲ ، زرین. دارای : غزل و رباعی [ف. رضوی ۷: ۴۶۲].

24534ـ تهران، سلطنتی ۴۴۹(۶۴۷ ف): نستعلیق کرمعلی فرزند مولانامحمد(شاید سراینده) ۱۵ صفر ۱۲۴۴، زرین. دارای : قصیده، غزل (مرتب) ، مرثیه، قطعه، مثنوی ، رباعی، ۶۳۶ ص ۱۸ س [ف. دکتر بیانی : ۴۲۴] .

24535ـ اصفهان، عمومی ۱۱۵۱۲: شکسته نستعلیق محمد حسین فرزند اسماعیل همدانی ، ۳شنبهٔ ۹ ذیحجهٔ ۱۲۴۵ ، ۳۸۴ ص ۲۱س [ف. دکتر مقصود ۱: ۹۹] .

24536ـ تبریز ، ملی ۲۶۴۵: نوشتهٔ ۱۲۴۹ [نسخه‌ها۴: ۲۹۷].

24537ـ دانشگاه ۲۸۳۲: نستعلیق علی اکبر فرزند محمدربیع آشتیانی قمی، شنبه ۱۴ محرم ۱۲۵۰، غزلها بترتیب تهجی با تخلص عاشق. آغاز: زهی مثالی که چون جمالت، ۲۹۰ گ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۴].

24538ـ سپهسالار ۸۸۱۱: نستعلیق شنبهٔ ۱۰ ج /۱۲۵۹ ، نزدیك هشت هزار بیت دارد ، ۲۴۹گ ۱۷س [ف. سپهسالار۴: ۵۱۲].

24539ـ مجلس ۲۵/ ۲۶۷۵: شکسته نستعلیق ، باتاریخ ۱۲۶۴-۱۲۹۴ در دفتر ، گزیده‌ای از غزلهای اوست (ص۹۲۸ - ۹۴۳) [ف. مجلس۸: ۴۴۱] .

24540 ـ ملك ۵۱۲۷: شکسته نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۳ . دارای: قصیده ، غزل، مخمس رباعی، آغاز : دراین خرابهٔ پرغم، ۳۱۵ گ [رؤیت].

24541ـ تهران ، ادبیات ۱۴۷ج : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۲۳۰گ ۱۲س [ف. ادبیات ۱: ۲۶۶] .

24542 ـ مجلس ۱۱۸۹ : شکسته نستعلیق خوب گویا نشاط ، سدهٔ ۱۳ ، پیوستهٔ دیوان همو . دارای غزلها [ف . مجلس ۳ : ۶۷۶] .

24543 ـ رضوی ۴۸۶ (۴۷۰۸) : نستعلیق تحریری، سدهٔ ۱۳، دارای: قصیده و غزل [ف. رضوی ۷: ۴۶۲] .

24544ـ مجلس ۲۴۶۴: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین: قصیده وغزل وترکیب بند و قطعه ورباعی، رویهم ۳۳۰۰ بت.

24545ـ مجلس ۲۴۶۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۶۴۰۰ بیت ازغزلهای اوست [ف. مجلس ۱۶۴:۸].

24546ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۸ (۶۴۸ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین. دارای: قصیده، غزل (مرتب)، رباعی، قطعه، ۶۴۸ص [ف. دکتر بیانی: ۴۲۵].

24547ـ **دانشگاه** ۳۹۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، دارای: غزل وقطعه ورباعی وقصیده، انجام افتاده، ۷۶گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۵۲].

24548ـ **رضوی** ۴۸۸ ادبیات (۶۸۰۵): نستعلیق تحریری سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاد وآشفته است [ف. رضوی ۷: ۴۶۴].

24549ـ **دانشگاه** ۲/۲۷۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص ۱ـ۴۶۵ هامش) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۰۱].

24550ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۲/۱ـ ۴۱۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۴: ۴۰۵].

24551ـ **تبریز**، ملی ۲۶۹۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

24552ـ **فرانسه**، عمومی ۴۶۸۹. S. P: تاریخ یاد نشده [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۱۳۷].

دیوان عاشقی

شیخ علی.

24553ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۱۱۱۵۳: سدهٔ **۹**. شعرهایست از او [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

دیوان عاصی

محمد محسن (نه محمدحسن) فرزند شیخ محمد رفیع رشتی اصفهانی، که وسیلة النجاة را در جبر وتفویض بسال ۱۲۶۹ نگاشته است.

بنگرید: ذریعه ۵: ۷۰ (جامع المصائب) و ۲۶۳ و ۹: ۶۷۳ ـ ریحانة الادب ۳: ۴۹.

24554ـ **مشهد**، فرخ ۱۵: به‌خامهٔ سراینده، پیرامن سه‌هزار بیت مراثی ومناقب است [نسخه‌ها ۳: ۹۰].

دیوان عاصی اصفهانی

میرزا احمد نقاش متخلص به‌عاصی، از پایان سدهٔ سیزدهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۱۹ (نقاش).

24555ـ **همدان**، کتابخانهٔ غرب ۲/۴۷۰۲: شکسته نستعلیق خود سراینده، شنبه ۹ ذیقعدهٔ **۱۲۹۳**. بنام «مصائب الائمه»، دارای دیباجه‌ای به‌نثر، سپس قصیده در معراج، مرثیه به‌ترتیب تهجی. [ف. دکتر مقصود].

دیوان عالمی

میرزا سهراب دارا بجردی، که بروزگار شاه تهماسب (۹۳۰ ـ۹۸۴) در شیراز میزیسته و درهمان شهر درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۷۶ ـ فرهنگ سخنوران ۳۷۲.

24556ـ **تهران**، ملی ۶/۲۹۰ ف: نستعلیق حسین فرزند محمد خدابنده، **۹۷۹** (ص ۳۳۸ ـ ۴۵۵)، غزلهاست بترتیب تهجی.
آغاز: خواستم ازدوریت جان بسپارم ولی ـ آرزوی وصل توکرد پشیمان مرا [ف. ملی ۱: ۲۸۴].

دیوان عالی اجمیری

شیخ سعدالله فرزند عبدالله، درگذشتهٔ ۱۱۵۳، که نخست عالی وسپس اختر تخلص کرده است.

بنگرید: ذریعه۹ : ۶۱ (اختر)- فرهنگ سخنوران : ۳۱ .

24557- **تهران**، سلطنتی ۱۱۱۱۴ (۶۴۲ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، باشصت مجلس آبرنگ . دارای : ۱- مثنوی (گلشن محمود) ۲- دیوان (قصیده، قطعه) باتخلص عالی **آغاز**: حمد وشکر او راکه هرچه هست اوست- دام هستی حلقه‌دار ازهای وهوی، ۳۲۲ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۴۱۷] .

دیوان عالی رومی

مصطفی فرزند احمد فرزند عبدالمولی حنفی ، درگذشتهٔ ۱۰۰۸ .

بنگرید: هدیة العارفین۲: ۴۳۸ .

24558- **مجلس** ۸۴۷۷ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** [رؤیت] .

دیوان عالی شیرازی = دیوان نعمتخان

دیوان عامل الدین

محمدطاهر فرزند ابوطالب فرزند عبدالله مشهور به‌شاه‌بنده، که ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) راستایش کرده است.

24559- **ملک** ۵۲۲۲ : شکسته نستعلیق خود سراینده، آدینهٔ ۱۰ع۲/ **۱۲۹۰**، غزلهاست بترتیب تهجی، ترجیع بند، رباعیات، این دیوان بنام «حدیقة العاشقین» نامیده شده است **آغاز**: حمد واجب احد منتخب دانارا - خالق کون و مکان عادل بی‌همتا را، ۳۹۵ گ ۱۴س [رؤیت] .

24560- **دانشگاه** ۲۴۸۹ : نستعلیق ۳ صفر **۱۳۰۰** بخامهٔ خودسراینده، قصاید، مخمسات حکایت، مصیبت، رباعیات اوست. **آغاز**: شکر خداوند آسمان وزمین را- کوبدر آورد زسنگ ماء معین را [ف. دانشگاه۹: ۱۲۵۷] .

24561- **ملک** ۵۳۱۴ : نستعلیق گویا خود سراینده ، **۱۳۰۵** ، زرین . دارای : قصیده ، مثنوی، غزل ، رباعی. **آغاز**: حمد واجب احد [رؤیت] .

24562- **ملک** ۶۲۳۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، زرین، **آغاز**: حمد واجب احد [رؤیت].

دیوان عبدالباقی تویسرکانی

میرزا عبدالباقی .

24563 - **نجف** ، سید محسن حکیم ۵۶۲ : نوشتهٔ غلامرضا فرزند محمدمهدی، **۱۲۲۷**، نسخه بنام «انیس العاشقین» است ، ۹۲ گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری] .

دیوان عبدالرحمان دماوندی

بعربی وفارسی میسروده است.

24564- **الهیات** ۲۵۶/۶ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**. **آغاز**: حمدلك یااحدی البقاء- شکر لك یاصمدا للقاء- حمدتوسرسبزی نطق وبیان- شکر وتوشیرینی کام وزبان [ف. الهیات۱: ۱۹۲].

دیوان عبدالرزاق لاهیجی

شاید فیاض لاهیجی نگارندهٔ «سرمایهٔ ایمان: ۸۰۱» وجز آن باشد.

24565 - **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۲۵ ao(۱۰) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، قصیده‌هایست در یك مجموعه [ف. بنگال : ۱۵۱] .

دیوان عبدالعزیز

ناشناخته .

24566 - **بنگال** ، آسیایی ۱۴/۲ o (۸۶۲) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، همراه دیوان برهمن [ف. بنگال : ۱۲۵] .

دیوان عبدالعلی شاه

حاج محمدحسن فرزند مولانا احمد نطنزی کاشانی ، درگذشتهٔ ۱۳۰۲.

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۳۷۷.

24567ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : شکسته نستعلیق عبدالحمید منجم، ع **۱۳۰۵/۲۶** [نسخه‌ها ۵ : ۲۸] .

دیوان میر عبدالفتاح

موسوی مراغی از سدهٔ سیزدهم [عبدالله انوار] که به فارسی و ترکی میسروده است.

24568ـ **تهران**، ملی ۷۴۴ف: نستعلیق میر بهاءالدین، در ذیقعدهٔ **۱۳۱۳** دارای: سروده‌های ترکی ، مرثیه، مخمس ، ساقینامـه ، مسمط ، مثنوی، ۱۲۷ گ ۱۲ س [ف. ملی ۲ : ۳۸۰].

دیوان عبدالکریم سلطان

حاکم بانه ، زنده در ۱۲۷۴ ، و از هموست: مثنوی شش اختر.

24569ـ **مجلس** ۷۶/۲۳۲۹: نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۴-۱۲۷۵** در دفتر، غزلهایی است (س ۸۷۲-۸۸۷) بدنبال «شش اختر» او [ف. مجلس ۸: ۳۵].

دیوان میرزا عبدالله خلج

روزنامه نویس، زنده در ۱۲۸۹.

24570ـ **تبریز**، ملی ۲۹۵۹: نستعلیق تاریخ یادنشده ، تنها ترجیع بند اوست : آمد چه‌ها بری زشیراز ، ۱۵ گ ۱۵ س [ف . ملی تبریز ۱ :۲۶۳] .

دیوان عبدالرزاق =

دیوان جمال الدین

دیوان عبدالله مروارید = رباعیات

دیوان عبدالمجید = دیوان مجید

دیوان عبدالغنی هندی

که به فارسی، عربـی ، اردو ، انگلیسی میسروده است .

24571ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۷۳۶: نوشتهٔ **۱۹۲۶** م اردو و عربی و فارسی و انگلیسی دارد [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۸].

دیوان عبدالواسع جبلی

بدیع الزمان عبدالواسع فرزند عبدالجامع فرزند عمران ،زاده در گرجستان ، بروزگـار بهرامشاه فرزند مسعود سبکتکین بهرات آمده و بدرگاه او راه یافته و در ۵۵۵ و یا ۵۷۵ درگذشته است . در سروده‌های خود صنایع لفظی و معنوی را بسیار بکارمیبرده ، کلیات او بکوشش دکتر ذبیح‌الله صفا در تهران چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲ : ۷۰۲ (عبدالواسع) فرهنگ سخنوران : ۱۲۷ (جبلی) ـ پیشگفتار چاپ، دکتر صفا .

24572 ـ **چستربیتی** ۲ /۱۰۳ : در دفتر نوشتهٔ گویا **۶۹۹** [ف. چستربیـتی ۱ : ۴] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۶۵ هست [فیلمها : ۶۳۰] .

24573ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای ۷۹۶/۸. H : با تاریخ **۸۱۰** در دفتر [ف . فهمی ادهم ۱ : ۳۰۹].

24574ـ **استانبول**، لالا اسماعیل ۴۶۳: نسخ محمدحسین فرزند شرف‌الـدین علی ، ع **۹۸۰**/۲، ۲۰۵ گ ۱۵ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۹ هست [فیلمها :۹۵].

24575ـ **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق تحریری مجدالدیـن علی قـوسی شوشتری ، **۹۹۵** ، ش ۴ دفتر [نسخه‌ها ۱ :۱۵] .

24576ـ مجلس ۴۸۴۱/۵: نستعلیق زیبای هدایت‌الله قمی، ع۲/۹۹۶ (گ ۲۳۵ـ ۲۸۴). آغاز: از شادی‌بشارت فتح خدا یگان را ـ شاهان‌فدا کنند همی‌گنج شایگان‌را [رؤیت].

24577 ـ سپهسالار ۳۹۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، پایان افتاده. آغاز: که دارد چون تومعشوق ونگارچابك ودلبرـبنفشه زلف ونرکس چشم‌لاله روی ونسرین بر، ۱۵۱ گ ۱۶ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۳۶ و ۴: ۵۱۲].

24578 ـ مجلس ۱۰۲۴ : نستعلیق جواد فرزند یحیی‌کاتب‌در۱۰۰۱دردارالخلافهٔ آکرهٔ هندوستان، بخواست محمد سعید، جدول قرمزوآبی، پیرامن شش‌هزاربیت دارد، آغاز: بطبع خوش بصدق دل بطوع تن بمهرجان. ۱۷۲ گ ۱۹ س[ف. مجلس ۳: ۳۴۷].

24579 ـ بادلیان ۵۴/۹ ویـنفیلد ۲۶۶۲: همراه «دیوان انوری: 21692» مؤرخ ۱۰۱۳ و جزآنها. فیلم‌آنها در دانشگاه ش ۱۱۴۱هست [فیلمها: ۵۶۷].

24580 ـ موزهٔ بریتانیا ۳۳۲۰ Or: نستعلیق‌صالح فرزند میرزا علی خاتون آبادی، ۲۳ع ۲/۱۰۱۶، ۱۴۷ گ ۲۰ س. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۷۰۵ و۱۲۸۳ هست [فیلمها: ۹۵].

24581ـ ملك۵۳۰۷/۶: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ (۲۸پ ـ۵۸ر متن)، زرین، همراه۲۹ دیوان دیگر، با دیباجه‌ای در سر گذشت او [رؤیت].

24582 ـ مجلس ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ ۱۱، ۵۸۱ بیت در جنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴].

24583ـ مجلس۱۰۲۵: نستعلیق‌خوب سدهٔ ۱۱، آغاز وانجام افتاده، دارای: قصیده، قطعه، غزل، رباعی، رویهم‌پیرامن ۴۵۰۰ بیت، ۱۳۲ گ ۱۷س [ف. مجلس ۳: ۳۴۸].

24584ـ بادلیان، اوزلی Add.۱۹: باتاریخ ۱۱۵۱ و ۱۱۲۷ در ص ع. فیلم‌آن در دانشگاه‌ش ۱۲۳۳هست [فیلمها: ۹۵].

24585ـ بنگال، آسیایی۸قصاید(۷۳): نستعلیق ۱۲۲۴، قصاید اوست[ف. بنگال: ۱۱۹].

24586ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۰۷: نستعلیق ۱۲۳۰ [نسخه‌ها ۵: ۶۲۷].

24587ـرضوی۴۸۹ادبیات(۴۷۱۱): نسخ خوش‌محمد تقی‌فرزند محمدکاظم همدانی ۱۲۶۷. تنها قصیده‌های اوست [ف. رضوی ۷: ۴۶۴]فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۲۰۱۴هست[فیلمها: ۹۵].

24588ـ اصفهان، شیخ حسن جابری اصفهانی ۱ مج: نستعلیق میرزا علی انصاری، ۱۲۷۴، [نسخه‌ها ۶: ۵۹۷].

24589ـرضوی۴۹۱ادبیات(۴۷۱۳): شکسته نستعلیق خوش ۳ رمضان ۱۲۸۳ برای محمدعلیخان‌کلانتر وحکمران قلعهٔ‌جم، زرین، نسخهٔ خوب [ف. رضوی ۷: ۴۶۶]فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۰۱۱ هست [فیلمها: ۹۵].

24590ـ مجلس ۲۶۸۲/۱ : شکسته نستعلیق ۱۲۸۸، (ص۱ـ۸۱)، قصیده ومسمط وقطعه دارد [ف. مجلس۸: ۴۴۹].

24591ـ ملك ۵۶۱۵/۱ : نسخ سدهٔ ۱۳، (۱پ ـ۹۸ر). دارای: قصیده، ترکیب، رباعی [رؤیت].

24592ـمجلس۲۴۶۶: شکسته‌نستعلیق سدهٔ ۱۳، دارای: قصیده ومسمط وقطعه‌وغزل

ورباعی، رویهم ۴۷۰۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۶۵] .

24593ـ **رضوی** ۴۹۰ ادبیات (۴۷۱۲): نسخ خوش محمدعلی عبرت مصاحبی نایینی ج ۱۳۴۵/۲ نسخهٔ نسبتاً کاملی است [ف.رضوی ۷: ۴۶۵] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۳۴ هست [فیلمها : ۹۵].

24594ـ **رضوی** ۴۹۲ ادبیات (۴۷۱۴): نستعلیق سدهٔ **۱۴** . دارای: قصیده ، قطعه است [ف.رضوی ۷: ۴۶۶] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۳۳ هست [فیلمها: ۹۵] .

24595 ـ **بادلیان** ۵۳۸ اوزلی ۲۳ : تاریخ یاد نشده، ۱۸۹ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۴ هست [فیلمها: ۹۵] .

24596ـ **استانبول**، حکیم اوغلوعلی پاشا ۶۶۹/۲: همراه «دیوان ابوالفرج رونی: 21417» وجز آن . **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۱۷ هست [فیلمها: ۴۲۱] .

24597ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۱ **۴۸۵۴/SpiVI**: نستعلیق بی تاریخ ، تازه [ف. عبدالله ۲: ۴۳۶] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۲۱] .

دیوان عبدالوهاب

صوفی عبدالوهاب سیدجیلانی [دکتر محمد بشیرحسین] .

24598ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۳۱/۳/۳۴۵۵: ملا غفار فرزند ملا اسحاق ، **۱۲۱۴** (۱۷۹۹ـ ۱۸۰۰م) و محمد اکرم **۱۲۱۵** [ف. بشیرحسین ۱: ۱۲۱].

دیوان عبدالوهاب

حاجی عبدالوهاب دزفولی ، نگارندهٔ «معارج السالکین: ۱۳۹۲». گویا «شترنامه» سروده ۱۳۰۲ نیز ازهمین عبدالوهاب باشد.

24599ـ **ملک** ۴/۴۹۲۷: سدهٔ **۱۴** با تاریخ **۱۳۱۹** در پایان دفتر، (ص ۳۵۳ـ۴۱۵)، قصیده است درستایش علی، غزل، ترجیع، رباعی، ساقینامه، قطعه نزدیک به ۶۱۰۰ بیت. همراه معارج السالکین ازهمو وشتر نامه که گویا ازهمو باشد [رؤیت].

دیوان عبدی

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۰۳، ۷۰۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۳۸۲، ۳۸۳ .

24600ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۸۵: سدهٔ **۱۰** [نسخهها ۴: ۲۹۷] .

دیوان عبدی

عبدالمآلی متخلص به عبدی ، درگذشتهٔ ۱۱۹۸ .

24601ـ **بغداد**، جامعة الحکمة سرکیس ۲۵۸: تعلیق ، سدهٔ **۱۳**، قصیده‌هاییست به ترکی وعربی وفارسی، ۲۴۸ ص ۱۱ س [ف. مخطوطات. یعقوب سرکیس، گورکیس عواد: ۱۵۷] .

دیوان عبدی قاجار

عبدالعلی میرزا فرزند فرهادمیرزا، معتمدالدوله ازپیروان شاه نعمت‌الله ولی کرمانی، که در ۱۲۸۵ـ ۱۳۰۰ میزیسته است. درذریعه به تخلص عبرت یاد شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۰۵ ـ فرهنگ سخنوران : ۳۸۲ .

24602ـ **دانشگاه** ۲۵/۴۰۸۲: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۱ـ۸) نزدیک به ۱۲۰ بیت با تخلص عبدی [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۶۱].

دیوان عبدی رازی

24603ـ **ملک** ۵/۴۷۵۱: نستعلیق سدهٔ

۹۱، (۱۷۱پ – ۲۳۰پ) پیرامن ۵۷۵۰ بیت است. در آن از ملك علاءالدین وقاضی جلال‌الدین فرزند جمال‌الدین وشیخ برهان‌الدین وعلی پاشا وزیر عثمانی ورکن‌الدوله ستایش شده، دارای: قصیده، مسمط، قطعه. **آغاز:** ای صانعی که صنع تو خورشید انور است– صحن جهان زپرتو صنعت منور است [رؤیت].

دیوان عبرت قاجار = عبدی قاجار

دیوان عبرت نایینی

میرزا محمدعلی فرزند عبدالخالق فرزند حبیب‌الله، عارفعلی، مصاحبی (اصفهان رمضان ۱۲۸۵– تهران ذیحجهٔ ۱۳۶۱) خوشنویس

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۰۵– فرهنگ سخنوران: ۳۸۳.

24604– **مجلس** ۴۰۸۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دیوان غزل اوست به ترتیب تهجی و بنام «بهارستان» **آغاز**: سپاس بیقیاس نیاز بارگاه بی‌نیاز، درحرف الف و انجام افتادگی دارد، ۱۱۷گ ۱۹س [رؤیت].

24605– **مجلس** ۲۴۶۷: نسخ خوش، خود سراینده، سدهٔ **۱۴**، دارای: قصیده، وقایع تاریخی آغاز این سده، قطعه ومثنوی سفرروح وغزل وترجیع بند، رویهم ۶۳۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۶۶].

دیوان عبهری

عبهری شیرازی، که بروزگار صفویان میزیسته، وگویا بهند رفته است.

24606– **دانشگاه** ۴۳۴۵: نستعلیق گویا از خودسراینده. غزل است تا اندازه‌ای مرتب بحروف تهجی، ۹۴ گ ۶ س **آغاز**: دلی که زنده بجانان چه میکند جان را– مگر نیاز کند خاکپای جانان را [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۰۲].

24607– **دانشگاه** ۴۴۰۳: نستعلیق، سدهٔ **۱۱** و**۱۴** دارای غزل وقطعه ودو رباعی است آغاز برابر نسخهٔ پیشین، ۵۷گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۶۴].

دیوان عبید زاکان

نظام‌الدین، که یاد او در «اخلاق الاشراف: ۱۵۲۷» گذشت.

24608– **قاهره**، دارالکتب ۹۳ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد فرزند محمد ابهری، ۱۵ رجب **۷۳۶**، همراه با عشاقنامه، اخلاق الاشراف [مخطوطات ۱: ۱۷۸]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۶۹۵ هست [فیلمها: ۷۲۰].

24609 – **حمیدیه** ۱۱۸۱/۱: در «کلیات» مؤرخ **۸۹۷** او. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۵۶۵ هست [فیلمها: ۱۶۶].

24610– **تهران**، اصغر مهدوی ۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۲: ۹۱].

24611– **تهران**، استاد مینوی ۱۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶: ۶۵۷].

24612– **تهران**، ادبیات ۲۰۵ ج: با تاریخ **۱۲۸۲** در «کلیات» او، دارای: قصیده و هزل و تضمینات [ف. ادبیات ۱: ۳۹۶].

24613– **مجلس** ۲۸۰۷ (یا ۲۸۱۲): در «کلیات» مؤرخ خردادماه **۱۳۱۷** [ف. مجلس ۱۰: ۹۶].

616 - 24614– **تبریز**، ملی ۲۶۰۴ و ۲۸۰۱ و ۲۹۰۹: سه نسخه تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

دیوان عتیقی سمرقندی

ملك‌الافاضل جلال‌الدین فرزند قطب‌الدین تبریزی، درگذشتهٔ ۷۴۱ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۰۷ - فرهنگ سخنوران : ۳۸۴ - دانشمندان آذربایجان : ۲۶۹ .

24617- **استانبول ،** لالااسماعیل ۲۰/۴۸۷ : درجنگ مؤرخ **۷۴۱** درمصر، نوشتهٔ محمدفرزند عبدالرزاق (۱۶۷ر-۱۸۶پ) : در این جنگ اشعاری از دیگران نیزهست از آن میان قطب‌الدین عتیقی **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها :۵۰۳] .

24618- **ایاصوفیا** ۲۰۵۱/۹ (۲۰۹) : با تاریخ **۷۳۰** دردفتر همراه «دیوان اثیرالدین: 21432» وجز آن‌دارای: قصیده وغزل. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۸ هست [فیلمها: ۴۱۰].

دیوان عثمان = دیوان مختاری

دیوان عجیب مازندرانی

میرزامحمد خلیل‌فرزند محمدحسین بارفروشی ، بروزگار محمد شاه با پدر به تهران آمده، وتخلص خود را بدستورهمان شاه‌گزیده وازسرایندگان دربارناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) شد است ، و پیش از ۱۳۲۴ درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۷۰۸- فرهنگ‌سخنوران ۳۸۵ - مجمع‌الفصحاء ۲ : ۳۵۰ .

24619- **دانشگاه** ۲۹۹۷ : نسخ و نستعلیق محمدحسن فرزند ملاآقارضا مواج‌بابل‌کناری، که دیوان اوراگردآوری‌کرده وسرگذشت اورا دردیباجه درذیحجهٔ **۱۳۲۴** نگاشته، انجام‌افتاده، دارای: غزل وقصیده و رباعی وترجیع وترکیب و مرثیهٔ امامان نزدیك به ۶۰۰۰ بیت ، نکات تاریخی‌نیز دارد، ۱۳۷گ ۱۲س [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۹۱۹] .

دیوان عراقی

فخرالدین ابراهیم، که یاد او در«حمدله: ۴۴» گذشت . سه‌بار درهندچاپ شده است .

بنگرید : ف. مشار: ۷۴۸ .

24620- **جارالله** ۱/۱۶۶۷ : نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۱۵شوال **۷۰۲**. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۶۷ هست [فیلمها : ۴۲۰] .

24621- **شهیدعلی‌پاشا** ۶/۲۷۰۳ : باتاریخ **۷۲۱- ۷۸۹** در دفتر، (۲۸پ-۷۶پ) با دیباجه‌ای به نثر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۲۳ هست [فیلمها :۵۱۵].

24622- **نافذ پاشا** ۹۱۵: نسخ **۷۲۹**، ۱۱۴گ ۱۵ س . **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۵۹۸ هست [فیلمها : ۹۵] .

24623- **ایاصوفیا** ۲۰۵۱/۸ (۲۰۹) : باتاریخ **۷۳۰** دردفتر (بنگرید: دیوان اثیرالدین: 21432). فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها : ۴۱۰].

24624- **تهران،** ملی ۱/مج: باتاریخ ۲۵ شوال **۷۳۱** در دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۷۶۴ هست [فیلمها :۷۲۶].

24625- **استانبول،** لالا اسماعیل ۳۷/۴۸۷ : نوشتهٔ حاجی‌محمدگویندهٔ تبریزی، پایان صفر **۷۴۲** درمصر (۲۶۱پ - ۲۸۱پ) قصیده وغزل است. **فیلم** آن‌در دانشگاه‌ش۵۷۳ هست [فیلمها :۵۰۴].

24626- **پاکستان ،** دانشگاه پنجاب ۱۷ SpiVI/۴۵۸۴ : سدهٔ **۸**، **آغاز** :هرکه جان دارد و روان دارد [ف. عبدالله ۲: ۴۵۸]. ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۲۲] .

24627ـ استانبول ، طوپقپوسرای H ۰ ۷۹۶/۱۱ : باتاریخ ۸۱۰ دردفتر [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۹].

24628ـ قاهره ، دارالکتب ۱۵۳ـم ادب فارسی: نستعلیق فرصت غریب ۸۲۳ در مجموعه [مخطوطات ۱: ۱۷۶] .

24629ـاستانبول،اونیورسیته۲۱/۵۳۸: نستعلیق‌ریزخوش، باتاریخ۸۲۶در دفتر (۵۹۵ پ ـ ۵۹۹ هامش)، ترجیعات اوست در ۴۸۴ بیت . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۳] .

24630ـ مجلس ۲۶۵۶/۹: نستعلیق کهن ، باتاریخ۸۳۴دردفتر (ص ۲۶۵-۳۷۳)، ۱۴۵۰ بیت، زرین[ف.مجلس۸: ۴۰۰].

24631ـ موزهٔ بریتانیا Or۵۲۴۱: سدهٔ ۹ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴] .

24632 ـ الهیات ۵۷۱/۷د: با تاریخ ۹۸۶ دردفتر ، ترجیع بندیست(۴۰ر ـ ۴۲پ) [ف. الهیات ۱: ۳۳۳] .

24633ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۳۷ Api/VI۴۲: همراه «سلسلة الذهب» نوشتهٔ ۱۰۸۰ در لاهور [ف . عبدالله ۲ : ۳۱۰] .

24634 ـ مجلس ۵۹۷۶ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، ۳۲۹ بیت درجنگ [ف . مجلس ۱۷ : ۳۵۵] .

24635ـ بنگال، ایشیاتك ۹۲ دیوان (۸۲۰) : شکستهٔ ۱۱۳۳[ف. بنگال:۱۱۲].

24636 ـ سپهسالار ۲۷۵/۱ : سدهٔ ۱۳ ، چند ترجیع بنداست وازآن میان از او [ف. سپهسالار۳: ۴۳۰] .

24637ـ ملك ۵۳۷۰/۴ : نستعلیق پیرامن ۱۲۲۵ ، بخشی از اشعار اوست(۱۰۸ پ ـ ۱۲۸پ) ۱۹ س[رؤیت] .

24638ـ سپهسالار ۷۵۰۵/۲: نوشتهٔ ۳ ع ۱۳۰۱/۲ ، ترجیع بندیست[ف.سپهسالار ۳: ۴۳۱] .

24639ـ مجلس ۹۱۰۵فهرست‌نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

24640ـ حالت افندی ملحقی ۳ و ۱۵۹/۴ : نستعلیق،دیوان او(۱۲۱پ ـ۲۴۲) با دیباچه ومثنوی از او(۲۴۳ـ۲۶۷ر).فیلم اندو دردانشگاه‌ش۵۶۲هست [فیلمها:۴۹۸] .

24641ـ قاهره ، دارالکتب ۸ ادب فارسی : بی‌تاریخ.[مخطوطات۱ :۱۷۹].

24642ـ بنگال، ایشیاتك ۹۳ دیوان (۱۱۳۳): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۱۱۲] .

دیوان حرشی

24643ـ بنگال، آسیایی ao ۵۶/۵ (۱۴۰۸) : شکستهٔ ۱۱۷۹ [ف . بنگال : ۱۳۸] .

دیوان حرشی اکبرآبادی

میرمحمد مؤمن‌فرزندمیرعبدالله‌مشکین‌رقم. معلم‌سلیمان‌فرزند داراشکوه در دهلی،درگذشتهٔ ۱۰۹۱ .

بنگرید:ذریعه۹: ۷۱۰ـفرهنگ‌سخنوران: ۳۸۶ .

24644ـ بنگال، ایشیاتك۹۴ دیوان (۱۳۵۴) : نستعلیق ، تاریخ‌یاد نشده ، همراه مثنوی [ف. بنگال:۱۱۲] .

دیوان حرشی تبریزی

طهماسبقلی‌بیگ تکلو ، درسدهٔ دهم‌دریزد

میزیسته، وپیش ازعرشی عهدی تخلص میکرده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۷۱۰-فرهنگ‌سخنوران: ۳۸۷ .

24645- **ملك** ۵۵۶۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، زرین ، دارای: قصیده‌در ستایش‌امامان، قطعه، ترجیع (بنشیم وروی زعفرانی). **آغاز**: ای‌قد موزون توسروریاض‌صفا- چشم‌سیاهت‌بودنرکس باغ حیا [رؤیت] .

دیوان عرفی شیرازی

جمال‌الدین محمد، که‌یاد او در «نفسیه : ۱۴۶۴» گذشت. نخستین دیـوان خودرا بسال ۹۹۶ گردآورد، وچون‌در بستر مرگ‌افتاد مسودات سروده های خود را به کتابخانهٔ خانخانان فرستاد ، پس‌ازمرگ او خانخانان محمد قاسم فرزندمحمد علی‌اصفهانی متخلص‌به سراجـارا دستورداد تادیوان‌کاملی از اوفراهم سازد، این دیوان بسال ۱۰۲۶ در۱۴هزار بیت‌گردآمد. بخشی‌از دیوان اوبسال ۱۳۰۸ق‌در بمبئی‌چاپ شده است ، چاپهای پسین‌کاملتر است.

بنگرید : ذریعه۹: ۷۱۲- ف.مشار: ۷۴۴

24646-654- **هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ رضا: نه‌نسخه‌که یکی‌ازآنها بروزگار سراینده‌پیش از۹۹۹نوشته‌شده‌است[یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید، ۷: ۴۵، ۴۸] .

24655- **سنا** ۳۰۵: نستعلیق راسته و چلپاگویا ازخودسراینده، آغاز وانجام‌افتاده، ازآن دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها۶: ۵۲۶ و۱: ۱۲] .

24656- **تهران**، سلطنتی۴۳۸(۶۱۴ ف) : نستعلیق‌خوش‌سدهٔ **۱۰**، زرین، در«کلیات» او دارای: دیباجه، قصیده،غزل ، قطعه ، رباعی [ف. دکتر بیانی: ۳۹۰] .

24657- **مجلس** ۱۰۲۷ : نستعلیق‌خوب اواخرسدهٔ **۱۰** ، نخستین دیوان اوست. **آغاز** : حمدی‌که‌نخستین پایه‌اش معراج... اقبال کرم میگزد ارباب همم را، پیرامن ۳۷۰۰ بیت، ۱۳۴ گ۱۵ س [ف. مجلس ۳: ۳۵۱].

24658- **تهران**، اصغرمهدوی۲/۴۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، زرین. دارای‌قصیده، غزل، مثنوی [نسخه‌ها۲: ۷۷] .

24659- **ملك** ۳/۵۵۸۱: در«کلیات»او که‌گویا مؤرخ **۱۰۱۵** بوده‌است [رؤیت].

24660- **ملك** ۵۲۹۰ : نستعلیق آقـا بیوك پسرنظرعلی، ۱۸صفر **۱۰۲۲**. دارای : قصیده، قطعه، غزل، رباعی، آغاز افتاده، ۱۴۷ گ۱۵ س [رؤیت].

24661- **استانبول** ، طوپـقپوسرای H. ۸۶۴ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۲۹** [ف. فهمی ادهم۱: ۲۷۶].

24662- **دانشگاه** ۲/۴۴۸۸: نستعلیق امیرفرزند ابراهیم خوانساری، زرین، ۱۰ صفر **۱۰۳۰** (ص۱۳-۳۰۹) دارای: قصیده وغزل‌و رباعی [ف.دانشگاه۱۳: ۳۴۳۵].

24663- **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ApiVI ۴۸ A ۲۴۴(۴۶۰): نستعلیق‌رجب **۱۰۳۵** [ف. عبدالله۲: ۳۲۸] .

24664- **تهران**، سلطنتی۴۵۷(۶۱۷ ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ عبدالجباراصفهانی **۱۰۳۸** ، زرین. دارای: قصیده ، قطعه ، غزل (مرتب) ، رباعی ، ترجیع [ف . دکتر بیانی: ۳۸۸] .

24665- **همدان**، آقای‌قاسم برنا :در «کلیات»مؤرخ **۱۰۴۰** او. دارای:غزل‌ورباعی [نسخه‌ها ۵: ۳۷۶] .

24666ـ تهران، اصغر مهدوی ۷۵ : نستعلیق ج۲/۱۰۴۶ . ازعلیرضافرزندبهاء ـ الدین ، [نسخه‌ها۲:۷۷].

24667ـمجلس۲۵۹۵: نستعلیق‌هندی، در «کلیات» مؤرخ ۱۰۵۰ او [ف . مجلس ۸: ۳۲۹] .

24668ـ بنگال، آسیایی۹قصاید(۷۳۲): نستعلیق ۱۰۵۳.قصیده وغزل است[ف. بنگال: ۱۱۹] .

24669ـرضوی۶۴۱۶ادبیات (۴۴۹۳): پیرامن۱۰۵۵،قصیده وغزل‌است پیرامن ۱۵۰۰ بیت دریك جنگ (ص۵۸۹ـ۶۴۳) .

24670ـ تهران ،اصغرمهدوی ۴۰۵: نستعلیق عبدالقادر،در۱ محرم۱۰۵۵،[نسخه‌ها ۲: ۷۷] .

24671ـرضوی۴۹۵ادبیات(۹۱۶۱): نستعلیق ۱۰۵۵ زرین. دارای: قصیده، قطعه، غزل ورباعیهای اوست، دوبرگ‌از آغاز افتاده [ف. رضوی۷:۴۶۹] .

24672ـ تهران،ملی۸۴۳ف: نستعلیق میرمحمدشریف فرزندمیرمحمد رضاشیرازی، در ع۱/۱۰۵۸ درکربلا، زرین ، دارای:قصیده‌و غزل وترجیع‌بند وقطعه ورباعی است،۲۲۷ گ ۱۵س [ف. ملی۲:۳۷۹ ونسخه‌ها۴:۲۶۸].

24673ـسپهسالار۲۹۸: نستعلیق‌محمد سعید، ۱۰۵۹ در «کلیات»او [ف. سپهسالار۴: ۵۱۳] .

24674ـهمدان،کتابخانۀاعتمادالدوله ۱/۸۴: در«کلیات» مؤرخ ۱۰۷۰ او ، زرین [نسخه‌ها۵:۳۴۴].

24675ـدانشگاه۱۵/۲۴۶۴: نستعلیق ۱۰۶۳ـ۱۰۷۳ (ص۷۳۳ـ ۸۲۸) ناقص [ف . دانشگاه ۹ :۱۲۰۴] .

24676ـ قاهره ، دارالکتب ۱۲۷ـم ادب فارسی: نستعلیق‌خوب عبدالنبی، چهارشنبه ۴ ع۱/۱۰۷۳ ، زرین ، ۲۵۳ گ ۱۸س [مخطوطات۱ : ۱۸۰] .

24677ـدانشگاه۱۴۲۷/۱۳: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام،درجنگ۱۰۷۴ـ ۱۰۷۹ (۳۵۴رـ۳۴۹). قصیده‌هاست [ف.دانشگاه۸: ۱۰۰].

24678ـقاهره،دارالکتب۷ادب‌فارسی: نستعلیق‌محمود فرزند محمد سنقری ، ۱۰۸۲ (گ۱ـ ۱۱۰) ۱۳س [مخطوطات ۱ :۱۷۹].

24679ـمجلس۲۵۹۶:شکسته‌نستعلیق ۱۰۸۶ ، زرین،دارای:قصیده ، غزل، قطعه ، رویهم ۸۱۰۰بیت[ف.مجلس۸ :۳۳۱].

24680ـ دانشگاه۴۸۲۴: نستعلیق‌کاظم فرزند امیربیك سپاهانی، در۲۷رمضان ۱۸۰۹ (۱۰۸۹)آغازافتاده، غزلها ومثنوی‌ورباعیهای اوست. ۱۴۲گ‌و۱۵س[ف.دانشگاه۱۴:۳۸۵۲].

24681ـ ملك ۵۴۰۳/۳۷ : نستعلیق ریز سراینده‌ای‌باتخلص‌جنونی، باتاریخ۱۱۰۰ دردفتر(۱۶۴ب‌ـ۱۷۷ر)، پیرامن ۸۴۰ بیت‌قصید وغزل [رؤیت] .

24682ـملك ۴۹۴۵: نستعلیق‌خوش سدۀ ۱۱، زرین.دارای: قصیده، مثنوی،غزل، پیرامن ۱۵۰۰ بیت (۶۶پ ـ۱۰۶ر) [رؤیت].

24683ـ مجلس ۲۵۹۴: در«کلیات» او از سدۀ۱۱ [ف.مجلس ۸:۳۲۶].

24684ـ مجلس ۲۵۹۷: نستعلیق‌سدۀ ۱۱ ، در«کلیات»او[ف.مجلس۸:۳۳۲].

24685ـ مجلس ۱۰۲۶ :در «کلیات» او ازسدۀ ۱۱ [ف. مجلس۳: ۳۵۰].

24686ـ تهران، سلطنتی۴۴۲ (۶۱۴ ف) : در«کلیات» او ازسدۀ۱۱ ،زرین.دارای: قصیده ، قطعه، ترجیع ،غزل(مرتب) ، رباعی.

[ف. دکتر بیانی:۳۸۷].

24687ـ **تهران**، سلطنتی۴۴۱(۶۱۶ف) : در«کلیات او ازسدهٔ **۱۱**، زرین. دارای: قصیده ، قطعه ، ترجیع،غزل (مرتب)،رباعی. [ف. دکتر بیانی:۳۸۸].

24688ـ **سپهسالار**۲۹۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ،دارای:غزل،قصیده، قطعه،رباعی،پیرامن ۴۲۰۰ بیت. این دیوان پس ازگردآوری دیوان یکم او گردآورده شده است [ف. سپهسالار۲: ۶۳۷ و۴: ۵۱۳].

24689 ـ **سپهسالار** ۲۹۷ : نستعلیق هندی آغازسدهٔ **۱۱**، در«کلیات» او[ف. سپهسالار ۲: ۶۳۷ و۴: ۵۱۳] .

24690ـ **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ش ۱۰ دفتر ، گزیده ایست [نسخه‌ها ۱: ۱۶] .

24691ـ **فرهادمعتمد**۱۶۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین، نسخهٔ کامل با دیباچه [نسخه‌ها ۳: ۱۸۰] .

24692ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: نسخ سدهٔ **۱۱** در « کلیات » او [یادداشتهای آقای دیباجی].

24693ـ **رضوی** ۴۹۳ (۴۹۴۴) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** در«کلیات» او[ف. رضوی۷: ۴۶۷] .

24694ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۹۴۴ : پیرامن سدهٔ **۱۱** ، ۱۷۹ گ ۲۳س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۸۰] .

24695ـ**استانبول**،طوپقپوسرای ۹۷۶. R : در «کلیات» ازسدهٔ **۱۱**. دارای: قصیده ، قطعه، غزل ، رباعی .

24696 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۹۷۴/۱: در«کلیات» اوازسدهٔ **۱۱**. دارای: قصیده، غزل ، رباعی [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۷۷] .

24697ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۷۵/۱ : در«کلیات» اوازسدهٔ **۱۱**. دارای: قصیده ، غزل ، رباعی [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۷۸] .

24698ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۵۹B ۴۱۹۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** قصاید اوست [ف. عبدالله۲: ۵۱۵]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۵۴] .

24699ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۱۰۳ pi/VI ۱۲۸۹ (۴۶۱) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** .

24700ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب C۲۸۴piVI۲۵۰(۴۶۲): نستعلیق سدهٔ **۱۱**.

24701ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۸۴piVI۱۹۴۳(۴۶۳): نستعلیق سدهٔ **۱۱**.

24702ـ **پاکستان**، دانشگاه A ۱۰۳ piVI ۷۱۵(۴۶۴) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله۲: ۳۲۹–۳۳۱] .

24703ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا ۴۳۶ KS : نستعلیق **۱۱۴۹** (۱۷۴۳م)، قصیده‌های اوست [ف. حبیب‌الله: ۹۵].

24704ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۱۴: سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده ، ۱۵۴ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

24705ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق‌ف۲۸۸ : نوشتهٔ سیام‌ملی، **۱۱۱۰**، قصیده‌های اوست، ۱۱۲ ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۸۰] .

24706ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۹۸۱/۲ : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۱۲۳**.

دارای: ترکیب وقصیده وغزل ورباعی[ف. فهمی ادهم۱: ۲۷۸] .

24707ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب C ۵۹ Spi/VI ۴۲۴۲ : شکستهٔ ۱۸ ع ۱۱۸۵/۲ (۱۷۷۱م)، قصایداوست[ف. عبدالله ۲: ۵۱۶]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۵۳] .

24708ـ سنا ۱۳/ ۳۰۴: نستعلیق با تاریخ ۴شوال سدهٔ ۱۲، نسخه از آن دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱: ۱۶ و۶: ۵۲۶] .

24709ـ یزد، جامع کبیر: نستعلیق سدهٔ ۱۲، انجام افتاده[نسخه‌ها۴: ۳۸۳].

24710ـ مجلس ۱/ ۲۶۶۷: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص۱ـ۲۹۳) پیرامن ۴۷۰۰ بیت قصیده وقطعه وغزل ورباعی است، آغاز افتاده، زرین[ف. مجلس ۸: ۴۲۷].

24711ـ سپهسالار ۷۱۵۷: نستعلیق سدهٔ ۱۲، ۱۲۴گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۴ : ۵۱۳] .

24712 ـ مجلس ۲۵۹۸ : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۲، در «کلیات» او [ف. مجلس ۸: ۳۳۳] .

24713 ـ دانشگاه ۴۸۲۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۲، دارای قصیده‌ها، آغاز وانجام افتاده، ۷۲گ ۱۷ س [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۸۵۱].

24714ـ دانشگاه ۱۵/ ۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص۱۵۲). دارای: غزل، قطعه، رباعی [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۲] .

24715ـ اصفهان، شیخ حسن جابری انصاری: نستعلیق سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۶: ۵۹۴].

24716ـ تهران، ملی ۶۷۸ ف : نستعلیق خوش گویا سدهٔ ۱۲، زرین، دارای: غزل، مثنوی، قصیده، قطعه، ساقینامه است، انجام ومیانه افتاده، ۱۰۸گ ۱۶ س [ف. ملی ۲: ۱۷۸].

24717ـ استانبول، طوپقپوسرای R . ۹۸۰ : پیرامن سدهٔ ۱۲، کلیات اوست، ۲۲۸گ ۲۵ س .

24718ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۷۹ : پیرامن سدهٔ ۱۲، کلیات اوست، ۲۴۲ گ ۱۷ س .

24719ـ استانبول، طوپقپوسرای R . ۹۷۸ : پیرامن سدهٔ ۱۲، کلیات اوست، ۲۹۳گ ۱۵ س .

24720ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۷۷ : پیرامن سدهٔ ۱۲، ۳۲۲گ ۱۷س[ف. فهمی ادهم ۱: ۲۷۹] .

24721 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب A ۲۸۴piVI۱۹۰۱ (۴۶۵): نستعلیق سدهٔ ۱۲ . تنها قصیده های اوست [ف . عبدالله ۲ : ۳۳۲] .

24722ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۵۹ Spi/VI ۴۰۱۸: نستعلیق سدهٔ ۱۲. تنها قصیده‌های اوست[ف. عبدالله ۲: ۵۱۴]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۵۳].

24723 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب A ۵۹ Spi/VI ۳۸۷۳: نستعلیق ۱۶ رمضان سدهٔ ۱۲، تنها قصاید اوست[ف. عبدالله ۲ :۵۱۵] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۵۴] .

24724 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۹۶/ ۱/ ۳۵۲۰. سدهٔ ۱۲. تنها قصیده‌ها است .

24725ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی (۳۰۸۵) ۸۰: سدهٔ ۱۲، قصیده‌های اوست [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۵۴].

24726ـ **ملك** ۵۲۳۷: نستعلیق غلام قادر، یکشنبهٔ۴ع۲/**۱۲۰۲** در بلدهٔ لکهنو، ۱۳۳ گ ۱۳ س. **آغاز:** ای‌متاع درد دربازار جان انداخته ... [رؤیت] .

24727ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۱،۷۸۱قصا: شکستهٔ امیدعلی۱۴ع۲/**۱۲۱۴**، قصاید اوست، ۸۷گ۱۴س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی۱: ۴۵۶] .

24728 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۱۲۸/۳۱۳۳ : پیرامن **۱۲۳۴** (۱۸۱۹م) قصیده‌هاست [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱: ۱۵۴] .

24729 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۵۷ Or : نوشتهٔ **۱۲۴۶**، قصاید اوست [نسخه‌ها۴: ۶۷۵] .

24730ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۸ Api/VI ۲۴۳ (۴۶۶) : نستعلیق ۱۷ محرم **۱۲۵۳** [ف. عبدالله۲: ۳۳۳].

24731ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۴۵ : نستعلیق عربشاه نیشابوری، **۱۲۷۲**[رؤیت].

24732ـ **نجف** امیرالمؤمنین ۱۳۸۲ : سیدشکرالله‌فرزند محمدباقر طباطبایی بیدگلی، ۲۴ شعبان **۱۲۹۷**، ۲۲۱ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

24733ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۴۴ : نستعلیق‌محمد فرزندمیرا بوالفتاح تبریزی،سدهٔ **۱۳** برای‌آقامیرزاابراهیم صاحب تاجرشیرازی [رؤیت] .

24734ـ **ملك** ۵۴۵۱: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام‌افتاده ، ۴۹ گ ۱۵ س [رؤیت] .

24735ـ **تهران**، حسن‌سادات ناصری: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، انجام‌افتاده ، ربعی[نسخه‌ها ۶: ۶۹۶] .

24736ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۷۸۱ ، ۸۷۱قصا ـ رب: شکستهٔ‌آغازسدهٔ**۱۳**، دارای : قصیده ، رباعی ، مثنوی ، ۱۳۳ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۴۵۸] .

24737ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا ۴۱۷ KS : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م [ف . حبیب‌الله : ۹۶] .

24738ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۴۰: نوشتهٔ سه‌شنبهٔ سلخ ذیقعدهٔ **۱۳۳۶** [رؤیت].

24739ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶۷ ادب فارسی : نستعلیق‌زیبای‌احمدفرزندحسین‌مشهور بدداق ، تاریخ محو شده ، با آرایشهای‌زرین [مخطوطات۱ : ۱۸۰].

24740ـ **دانشگاه** ۳۰۲۳ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، زرین ، چهارده‌هزار بیت، با دیباچهٔ‌عبدالباقی نهاوندی‌درسرگذشت‌سراینده، نسخه‌ازروی خطعرفی‌که درکتابخانهٔ‌خان‌خانان بوده نوشته‌شده‌است، ۲۶۷ گ۱۹س[ف .دانشگاه ۱۰ : ۱۹۷۳] .

24741ـ **مشهد**، فرهنگ‌وهنر، د ۱۰: نستعلیق، آغاز وانجام‌افتاده، دارای : مثنوی و رباعی، ۱۳۸ س۱۸ ص [ف.کتب خطی: ۹۳].

24742 ـ **استانبول**، طوپ‌قپوسرای A. ۲۶۵۵ : در «کلیات» او. دارای : قصیده، غزل ، رباعی[ف. فهمی ادهم۱ : ۲۷۷].

24743ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۹۴۵ : ۱۱۹گ ۱۶ س[ف.فهمی ادهم۱ : ۲۸۰] .

24744 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۸II pi/VI ۵۶۹(۴۶۷): نستعلیق بی‌تاریخ، تازه [ف. عبدالله۲ : ۳۳۳] .

24745ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳/ ۱۲۶۰/۴۳۱۳: تاریخ یادنشده.

24746ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳قف۲۲۳: تاریخ یادنشده، ۱۵۲ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۰].

دیوان عزت

علی پاشا فرزند محمدپاشا داماد، متخلص به عزت، حنفی درگذشتهٔ ۱۱۴۷، که به فارسی و ترکی میسروده است. در ذریعه و فرهنگ سخنوران در واژهٔ عزت از او یاد نشده است، و در کشف الظنون تنها از دیوان ترکی او یاد شده است.

بنگرید: کشف الظنون ۱: ۵۱۸.

24747ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۶ ادب فارسی: نوشتهٔ **۱۱۶۳**، زرین، شعرهای فارسی و ترکی او را دارد. [مخطوطات ۱: ۱۸۱].

دیوان عزت

عزت سبزواری تهرانی.

24748ـ **دانشگاه** ۴۱۱۹: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**. آغاز افتاده، غزل است از حرف ب آغاز میشود، زرین، انجام: بس است عزت منال این قدر خاموش ـ که از صبر آیدت دلبر در آغوش، ۷۰گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۰۱].

دیوان عزت قاجار

سلیمان خان فرزند محمد خان خواجه، ملقب از فتحعلی شاه به اعتضادالدوله، درگذشتهٔ ۱۲۵۲.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۱۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۸۸ ـ مجمع الفصحاء ۱: ۴۰.

24749ـ **تهران**، سلطنتی ۲۹۸۳ (۶۵۶ف): نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**. زرین، دارای: قصیده، قطعه مدیح و مرثیه، غزل (مرتب)، ترجیع، مثنوی ساقینامه و جز آن، رباعی، **آغاز**: ای روی توسر دفتر انوار الهی ـ دارند گدایان درت عار زشاهی، ۳۲۴ص ۱۰س [ف. دکتر بیانی: ۴۳۵].

دیوان عزت

ناشناخته. در ذریعه ۹: ۷۱۴ و فرهنگ سخنوران: ۳۸۸ از هشت تن با این تخلص یاد شده است.

24750ـ **آصفیه** ۹۷۳ دیوان: نوشته پیش از **۱۱۴۵** [ف. آصفیه ۴: ۲۹۰].

دیوان عزلت

ناشناخته. در ذریعه ۹: ۷۱۶ و فرهنگ سخنوران: ۳۸۹ از چهار تن با این تخلص یاد شده است.

24751ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۲۰: نوشتهٔ **۱۱۶۰**، ۸۰گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵].

24752ـ **مدینه**، عارف حکمت ۲۰: [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶].

دیوان عزلت بهکری

میر نجم الدین فرزند میر محمد رفیع رضوی، درگذشتهٔ ۱۱۶۰.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۳۸۹.

24753ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۸۱ piVl ۱۹۲۲/ (۶۰۷ف): نستعلیق ۷ شوال **۱۲۷۶**. **آغاز**: الهی برسر ناز آر بما شوخ چشمان را ـ به خوناب جگر شاداب فرما گلشن جان را [ف. عبدالله ۲: ۴۲۴].

دیوان عزلتی

24754ـ **تبریز**، ملی ۳۰۳۳: نوشتهٔ **۱۲۲۵**. [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

دیوان عزلتی خلخالی

ملا ادهم، که یاد او در «لوازم الدین: ۹۸۴»

گذشت. بروش «بوستان» در پند و اندرز با داستانهایی، در ده باب: ۱ـ شهوات ۲ـ حرص و طول امل ۳ ـ شکر ۴ـ قناعت ۵ ـ سخا ۶ـ یقین ۷ـ علم ۸ـ علاج صفات بد ۹ـ اخلاص و صدق ورضا ۱۰ـ تقوی و خوف ورجا.

آغاز: بنام خدایی که بخشنده اوست ـ بهر سختیی یاور بنده اوست.

24755ـ **دانشگاه** ۳۰۱۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آقای باستانی دارندهٔ نسخه آنرا «بهرستان» (؟) نامیده است. آغاز برابر نمونه، انجام درحکایت یکم از باب دهم افتاده، ۱۲۱ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۴۸].

دیوان عزلتی یزدی

زین‌العابدین، خوشنویس، درگذشته در اواخر روزگار شاه‌صفی (۱۰۳۸ ـ۱۰۵۲).

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۱۷ـ فرهنگ سخنوران: ۳۸۹ ـ آتشکدهٔ یزدان: ۳۱۱.

24756ـ **تهران،** فخرالدین نصیری، ۶۵: تاریخ یاد نشده ضمن یك جنگ با ۲۵۰۰ بیت [ذریعه ۹: ۷۱۷].

دیوان عسجدی مروزی

ابونصر عبدالعزیز فرزند منصور، درگذشتهٔ ۴۳۲ یا ۴۳۳. دیوان او بکوشش طاهری شهاب بسال ۱۳۳۴ خ در ۳۸ص چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۲۰ـ فرهنگ سخنوران: ۳۹۱ـ ف. مشار: ۷۴۴.

24757ـ **دانشگاه** ۲۴۸۷/۴: نزدیك **۱۰۰۱**، زرین، گزیده‌ایست باچند دیوان دیگر [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۵۶].

دیوان عشق اصفهانی = دیوان داود

دیوان عشقی

24758ـ **قاهره،** دارالکتب ۴۹ـم ادب فارسی: نستعلیق زیبای سعیدمحمد نوری، شوال **۱۰۹۳**، ۵۱ گ ۱۶ س. **آغاز:** کنم باتار آهی پخته چندین زخم پنهان را [مخطوطات ۱: ۱۸۱].

دیوان عشقی عظیم آبادی

محمد وجیه‌الدین فرزند شیخ غلامحسین مجرم، ازسدهٔ دهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۲۳ـ فرهنگ سخنوران: ۳۹۳.

24759ـ **پاکستان،** دانشگاه داکا ۱۹ DU: نستعلیق ۱۱ رجب **۱۲۴۱** (۱۸۲۵ م) [ف. حبیب‌الله: ۱۲۱].

24760ـ **پاکستان،** دانشگاه داکا ۶۲ DU: نستعلیق وشکستهٔ محمدعلی [ف. حبیب‌الله: ۱۲۲].

24761ـ **بنگال،** ایشیاتك ۹۵ دیوان (۷۰۵): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۲].

دیوان عشقی همدانی

میرمحمدرضا فرزند حاج‌سیدابوالقاسم کردستانی، میرزادهٔ عشقی (همدان ۱۳۱۲ـ شهید ۱۳۴۲). دیوان او بارها چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۲۳ـ ف. مشار: ۷۴۵ـ فرهنگ سخنوران: ۳۹۳.

24762ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۳۹۴: نستعلیق سراینده‌ای با تخلص بیدار، ۲۳ ع ۲/ **۱۳۴۳**، ۲۲ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

دیوان عصار

سید محمد لواسانی تهرانی، که یاد او در «پرسش وپاسخ: ۹۰۵» گذشت. که نخست به آشفته و ناظم ودر آخر به عصار تخلص میکرده است.

24763 ـ **رضوی** ۳۲۰ ادبیات: نستعلیق و نسخ خود سراینده، ۱۲۶ گ، انجام افتاده [ف. رضوی ۷: ۳۴۸].

24764 ـ **رضوی** ۳۲۱ ادبیات: نستعلیق خود سراینده، مسوده هایی است قلم خورده بی سر و ته [ف. رضوی ۷: ۳۴۹].

24765 ـ **رضوی** ۳۱۹ ادبیات: نستعلیق حسن فرزند ابوالحسن حسینی شیرازی، پیرمحمد ۵ ع ۲/ **۱۳۵۴** در آن از «لسان الغیب» خود و تخلص ناظم و آشفته یاد کرده است. قصیده، غزل، و مخمس است. ۱۵۴ گ [ف. رضوی ۷: ۳۴۷].

دیوان عصمت بخارایی

خواجه عصمت فرزند خواجه مسعود، درگذشتهٔ ۸۲۹ یا ۸۴۰. نخست نصیری و سپس عصمت تخلص کرده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۲۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۹۴.

24766 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی CDVII: نستعلیق یحیی فرزند معین خطاط در هفتاد سالگی، محرم **۸۲۰**، وقف شاه عباس برای آستانهٔ شیخ صفی، **فیلم** آن در ملی ع ـ ۳۷۸۳ هست [فیلمها: ۹۶ ـ نسخه‌ها ۳: ۱۰۲].

24767 ـ **سنا** ۴/۳۳۹: نستعلیق در هامش دیوان کمال خجندی، **۸۲۱**، زرین، تنها غزل و رباعی است [نسخه‌ها ۶: ۵۵۰] از کتابهای دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱: ۱۴].

24768 ـ **مجلس** ۴/۲۶۵۶: نستعلیق کهن، با تاریخ **۸۳۴** در دفتر (ص ۳۸۹ ـ ۵۲۶)، ۱۷۵۰ بیت قصیده و غزل است، زرین [ف. مجلس ۸: ۳۹۹].

24769 ـ **بادلیان**، ۱۲۱ الیوت: همرا «دیوان امیر خسرو: 22966» و جز آن مؤرخ **۸۳۹**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلمها: ۵۴۷].

24770 ـ **فرهاد معتمد** ۴/۱۵۵: نستعلیق ۲ ذیحجهٔ **۸۵۱** [نسخه‌ها ۳: ۲۳۱].

24771 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۵۰۰ Or: نستعلیق درویش علی میانه‌ای ج ۱/**۸۶۴**. ۳۲۹ گ ۱۷ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹۶ هست [فیلمها: ۹۶].

24772 ـ **پاریس** S.P. ۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیک **۸۹۲**، در هامش دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها: ۵۹۳].

24773 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۹۴۲: نعیم الدین، **۸۹۹**، ۱۶۲ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۲۷].

24774 ـ **ملك** ۵۲۲۶: نستعلیق ضمن یك جنگ از سدهٔ **۹** (۲۴۱ پ ـ ۲۵۸ ر) غزلیاتی از اوست [رؤیت].

24775 ـ **مجلس** ۱۰۲۸: نستعلیق خوب جلال غیاث فرج‌الله، از میانهٔ سدهٔ **۹**، زرین، دارای: قصاید، غزلیات، مقطعات، رباعیات و پیرامن ۷۵۰۰ بیت دارد، آغاز: تعالی‌الله زهی قیوم دانا ـ تعالی‌الله زهی حی توانا، ۲۶۴ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۳: ۳۵۵].

24776 ـ **رضوی** ۴۹۶ ادبیات (۴۷۱۹): نستعلیق اواخر همان سدهٔ **۹** دارای رسالهٔ نثری، قصیده، غزل، قطعه‌های اوست، ۲۳۱ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۷: ۴۷۹].

24777 ـ **تهران**، موزه ۳۷۲۸: نستعلیق، سدهٔ **۱۰** زرین، وقف شاه عباس بر آستانهٔ شیخ صفی در ۱۰۱۷. [نسخه‌ها ۲: ۲۰۶].

24778 ـ **سپهسالار** ۲۷۵: نستعلیق سدهٔ

۱۳ ، زرین(۲۸پ ـ ۱۲۹ر) [ف.سپهسالار۴: ۵۱۵] .

24779ـ **راشدافندی** ۱۲۶۷: نستعلیق، تاریخ یادنشده ، ۱۵۵گ۱۷س. **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۲۸۹ هست [فیلمها: ۹۶].

24780ـ **مدینه**، عارف‌حکمة ۶۹: همراه با دیوان‌حافظ [نسخه‌ها ۵:۴۸۵].

دیوان عضد

عضدالدوله مهردار آستانهٔ مشهد.

24781ـ **مشهد** ، فرخ: بخامهٔ سراینده [نسخه‌ها ۳: ۹۱].

دیوان عضد یزدی

جلال‌الدین فرزند سیدعضدالدین، ستایشگر شیخ ابواسحاق وخاندان‌مظفر، ازسدهٔ هشتم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۰۰۰، ۷۲۶ـ فرهنگ سخنوران : ۱۳۳ .

24782ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۳ـ م ادب فارسی : نستعلیق فرصت غـریب **۸۲۳** در مجموعهٔ‌زرین [مخطوطات ۱:۱۵۵].

24783ـ **مجلس** ۱۱/۲۶۵۶: نستعلیق کهن، باتاریخ **۸۳۴** دردفتر(ص۵۲۹ـ۶۵۳)، ۱۸۰۰ بیت غزل ورباعی، زرین[ف.مجلس۸ : ۴۰۱] .

24784ـ **بادلیان**، ۱۲۱الیوت: همراه «دیوان امیرخسرو: 22966» و جز آن مؤرخ **۸۳۹ فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۲ ۹۰۲ هست[فیلمها ۵۴۷] .

24785ـ **مجلس** ۱/۱۱۸۲ : نبشتهٔ **۸۵۵**، (ص۱ـ۱۵۷) دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی، فردها درمعما ولغز، پیرامن ۲۹۰۰ بیت. [ف.مجلس ۳: ۶۵۰] .

24786ـ **دانشگاه** ۱/۲۲۵: نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۰**، وعدهٔ ظهور حجت را در ۹۵۱ در برگ ۱۵۳ دیده‌میشود. (۱ـ۳۹) آغاز افتاده. نزدیك به ۹۵۰ بیت‌غزل نامرتب دارد، ۲۷۰گ ۱۴ س[ف. دانشگاه۲: ۲۴۰] .

24787 ـ **بادلیان** ، ۵۴/۸ وینفیلد ۲۶۶۲ : همراه «دیوان‌انوری 21692» نوشتهٔ **۱۰۱۳** وجز آن **فیلم** آنها دردانشگاه ش۱۱۴۱ هست [فیلمها: ۵۶۷].

24788ـ **مجلس** ۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ **۱۱**، ۵۲۶ بیت درجنگ[ف . مجلس۱۷: ۳۵۵].

24789ـ **ملك** ۵۱۰۶: نستعلیق محمود تفرشی ، یکشنبهٔ ۲۴ رجب **۱۳۱۵** . دارای : قصیده، غزل، قطعه، بادیباجه‌ای درسرگـذشت سراینده ، ۸۶گ۱۶ س [رؤیت].

دیوان عطار تونی

صوفی شیعی وگویا اسماعیلی ازسدهٔ نهم، که بدنبال دشنام به‌بزرگان اهل تسنن به‌زندان گیل وشکنجه‌وچپاول دارایی‌دچارشده، درنسخهٔ ۴۳۵۰ دانشگاه آمده‌که من جوهرذات وهیلاج (ص۱۲) راسروده‌ام [دانش پژوه]. این‌مثنویها منسوب به‌عطار نیشابوری است (بنگرید: فتوت نامهٔ‌منظوم : ۱۲۹۶).

24790ـ **دانشگاه** ۴۳۵۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰ـ ۱۱** ، آغاز وانجام افتاده. درآن آمده: هرکرا باشد سعادت‌رهنمون ـ جای‌باشش باشدش شاپور وتون ـ اصل‌من از تون ولی‌شاپورجای من ـ باشدم درمشهدم سلطان‌سرای، ۲۰گ۱۹ [ف.دانشگاه۱۳: ۳۳۰۵].

24791ـ **تهران**، دهخدا ۲۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**. مثنویست ازسراینده‌ای شیعی باتخلص عطار، گویاتونی. آغاز افتاده. درآن‌آمده: عشق گفته رازپنهانی‌بما ـ زونگوعطار آنرا برمـلا [نسخه‌ها۳: ۳۹۵].

دیوان عطار نیشابوری

فریدالدین، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. دیوان او بسال ۱۳۱۹ خ بکوشش سعید نفیسی چاپ شده است.

24792ـ **مجلس** ۲۶۰۰: نسخ تعلیق مانند، دارای دو بخش، یکم: نوشتهٔ فضل الله قزوینی، **۶۸۸** غزل و رباعی، ودوم گویا حسن حاج محمد شاه غرهٔ ذیحجه **۷۰۷**، ۲۸۵ص ۱۵س [ف. مجلس ۸: ۳۳۷].

24793ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۳ (۳۷۱ ف): نسخ ابو بکر فرزند علی فرزند محمد اسفراینی معروف به پاکان، **۷۳۱**. زرین. همراه: (پس از دیوان) ۲ـ اسرار نامه ۳ـ منطق الطیر ۴ـ مصیبت نامه ۵ـ الهی نامه ۶ـ مختار نامه، ۶۱۹ ص ۲۷س [ف. دکتر بیانی: ۹۲].

24794ـ **تهران**، ملی ۴۴۳: در «کلیات» مؤرخ **۷۳۱** او، دارای قصیده و غزل (ص ۱ـ ۱۱۶). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۸۰ هست [فیلمها: ۱۶۷].

24795ـ **تهران**، مهدی بیانی: نسخ خوش سدهٔ **۸**، در هامش دفتر یکم مثنوی معنوی [نسخه‌ها ۱: ۹].

24796ـ **سنا** ۳۰۶: نسخ تحریری پیش از **۸۰۰**، آغاز و انجام افتاده، از آن بیانی بوده [نسخه‌ها ۶: ۵۲۷].

24797ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۴۳: در «کلیات» مؤرخ **۸۴۴** او. دارای: قصیده و غزل [نسخه‌ها ۵: ۵۷۱].

24798ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A. ۳۰۵۹/۵: در «ستهٔ» او نوشتهٔ **۸۴۱** [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۱].

24799ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/VI ۱۰۳۳: در «کلیات» او نوشتهٔ درویشعلی، **۸۵۷**. [ف. عبدالله ۲: ۱۷۷].

24800ـ **رضوی** ۷۷۰ ادبیات (۴۶۸۳): در «کلیات» مؤرخ **۸۹۷-۹۱۱**، زرین، غزلهای اوست [ف. رضوی ۷: ۶۸۷].

24801ـ **ملك** ۵۴۷۲: نستعلیق عبدالعزیز فرزند محمد طبسی، المشتهر بالناظری، ع ۲/ **۹۰۴**، زرین، دارای: قصیده، غزل، رباعی، ۱۳۴ گ ۱۸س [رؤیت].

24802ـ **ملك** ۵۰۶۲/۲: نستعلیق پیرامن **۹۵۶**، در «کلیات» او، غزلیات اوست بترتیب تهجی. (۱۴۵ پ - ۲۰۸ پ) زرین [رؤیت].

24803ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۴ (۳۷۶ ف): نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زرین، ۹۲ ص ۱۲س، غزلهای اوست [ف. دکتر بیانی: ۱۰۳].

24804ـ **سنا** ۲۹۸: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، دارای مثنوی و غزل و رباعی [نسخه‌ها ۶: ۵۲۴].

24805ـ **تهران**، ادبیات ۱۴۸ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، آغاز و انجام افتاده، [ف. ادبیات ۲: ۱۱].

24806ـ **مجلس** ۲۶۰۴: نستعلیق **۱۰۹۶**، زرین، دارای ۷۱۰۰ بیت غزل [ف. مجلس ۸: ۳۴۱].

24807ـ **ملك** ۵۵۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، نسخهٔ پاکیزه ایست، دارای غزلها، ۲۴۸ گ ۱۲ س [رؤیت].

24808ـ **تهران**، ملی ۷۲: نسخ سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او، با یادداشت ۱۰۵۴ در دفتر، دارای: قصیده و ترکیب بند [نسخه‌ها ۴: ۱۹۱].

24809ـ **مجلس** ۲۵۹۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او (ص ۵۴۱ـ۶۶۸)، ۶۳۰۰ بیت دارد [ف. مجلس ۸: ۳۳۵].

24810ـ **مجلس** ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۱۶۳۲ بیت در جنگ [ف. مجلس۱۷: ۳۵۵].

24811ـ **تهران**، ادبیات۶/۱۵۶ حکمت: نستعلیق هندی ع۱/**۱۰۰۷** در گجرات، غزل است، مقابله شدهٔ ابوحیان فرزند علی [ف. ادبیات۲: ۱۱].

24812ـ **مجلس** ۶/۱۱۴۹: نستعلیق خوب‌گویا **۱۱۲۶**، زرین، در «کلیات» او [ف. مجلس ۳: ۵۶۹].

24813ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۲ SpiVI/۳۰۴۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. عبدالله ۲: ۴۴۸]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۲۲].

24814ـ **ملك** ۱/۴۶۹۶: نسخ خوش نزدیك ذیحجهٔ **۱۲۲۰** (۱پ-۱۹پ) چهارستون در متن سپس هامش، پیرامن ۲۴۰۰ بیت [رؤیت].

24815ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۷۵: نستعلیق زیبای ذیحجهٔ **۱۲۳۱**، ۱۸۸ گ [ف. خطی سیدعبدالعزیز طباطبایی].

24816ـ **الهیات** ۴۴د: نستعلیق **۱۲۵۴** برای حاج شیخ حسن منجم با تاریخ ۱۲۵۲ در پایان، ۲۰۷گ ۲۱ س [ف. الهیات۱: ۵۹].

24817 ـ **تهران**، ملی ۴/۵۶۷ ف: نستعلیق با تاریخ **۱۲۸۷** در دفتر (ص۴۲۲-۳۹۸)، غزلهایی از اوست [ف. ملی۲: ۵۹].

24318 ـ **ملك** ۵/۴۸۱۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۹۱پ - ۱۰۳)، غزل است از تاء تا یاء [رؤیت].

24819ـ **مجلس** ۲/۴۵۸۰: نسخ احمد تبریزی، ۲۲ شعبان **۱۳۱۲**. دارای: قصیده، غزل، مثنوی، سئوال وجواب [رؤیت].

24820ـ **افغانستان**، کابل، موزه: نستعلیق **۱۳۲۴** [ف. لوژیر: ۱۳۱].

24821ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳قف۲۲۳: تاریخ یاد نشده، ۳۳۸ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۰].

24822ـ **آصفیه** ۸۰۷ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳: ۲۹۲].

24823ـ **بنگال**، ایشیاتك ۹۶ دیوان (۴۵۹): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۲].

دیوان عطایی اودی

شیخ شاه‌محمد سانده‌پی اودی، «عطایی نامهٔ» او چاپ‌شده‌است.

عطایی، به‌فارسی وارد و میسروده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۷۲۹ـ فرهنگ‌سخنوران ۳۹۷ـ ف. مشار: ۱۱۲۰.

24824ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۵/۲۳۳۲: نوشتهٔ عبدالرحمان، ۲۷ع ۲/**۱۲۵۴** (۱۸۳۸م). تنها غزلهای اوست [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۵۰].

24825ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۷۵/۵۵۱: نوشتهٔ پیربهان، **۱۲۸۵** (۱۸۶۸- ۱۸۶۹م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۲۲].

24826ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۹۹، ۸۷۱ عطا - ۹۹، ۸۷۱ دستو: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳**، ش۲ دفتر، ۲۴گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۰۰].

دیوان عظیما

ملاعبدالعظیم مخمورعلیشاه، آقامیرزا عظیما سالك طریقهٔ شاه نعمت‌الله‌ولی که درعبدالعظیم‌ری در نیمهٔ یکم سدهٔ سیزدهم میزیسته است.

24827ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق

۱۳۲۰، بنام دیوان یکم ومجمع المناقب ومنتخب القصاید ومکشوف البیان است [رؤیت].

24828_ تهران، دکتر مفتاح: بهمان خامه وبنام دیوان دوم والهام الغیب[رؤیت].

24829 _ تهران، دکتر مفتاح: همان نستعلیق، در ۱ شوال ۱۳۲۶، دیوان سوم و بنام مفید الخلایق وجذب الحقایق [رؤیت].

24830_ تهران، دکتر مفتاح: نستعلیق پنجشنبهٔ ۱ محرم ۱۳۳۰، دیوان چهارم بنام انوارالحقایق وکشف الطرایق است [رؤیت].

24831 _ تهران، دکتر مفتاح: همان نستعلیق ۱ شعبان ۱۳۳۲، دیوان پنجم و بنام خزائن المعرفة و بحر المناقب است[رؤیت].

24832_ تهران، دکتر مفتاح: همان نستعلیق و بهمان خامه، دیوان ششم و بنام بحر الطریق وجذب المطالب است [رؤیت].

دیوان عظیمای نیشابوری

عظیما فرزند ملا قیدی فرزند نظیری نیشابوری، درگذشتهٔ ۱۱۱۱ یا ۱۱۱۰.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۳۱ (عظیما) و ۸۹۳ (قیدی) و ۱۲۱۳ (نظیری)_فرهنگ سخنوران: ۳۹۷ (عظیما).

24833_دانشگاه ۲۱/۱۴۲۷: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام، در جنگ مؤرخ ۱۰۷۴_ ۱۰۷۹، سروده‌هایی است از او (۲۳پ).

24834 _ دانشگاه ۴۶۳۷: شکسته نستعلیق خوش شفیعای شکسته نویس، دوشنبهٔ ۴ ع ۲/۱۰۹۶، زرین، ۲۲۴۵ بیت مثنوی است بنام «فوز عظیم»، ۱۵۱ گ ۱۱ س[ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۷۲].

24835_ بنگال، ایشیاتک ۹۷ دیوان (۷۱۴): نستعلیق، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال ۱۱۲].

دیوان علاءالدولهٔ سمنانی

رکن الدین ابوالمکارم احمد، که یاد او در «آداب السفره: ۱۰۱۱» گذشت. با تخلص علاء وعلایی. آثار واحوال علاءالدولهٔ سمنانی از مظفر صدر چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۳۳،

24836_ پاریس S.P.۱۶۳۳: نسخ، تاریخ یاد نشده، بفارسی وعربی، ۴۵۰ گ ۱۷ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۸۹ هست [فیلمها: ۹۶].

دیوان علایی = دیوان علاء الدولهٔ سمنانی

دیوان علایی = دیوان عبدی

دیوان علی خان

24837_ بنگال، آسیایی ao ۵۷/۵ (۳۶۵): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۳۸].

دیوان علی آبادی = دیوان صاحب

دیوان محمد علی آشتیانی

از سدهٔ سیزدهم.

24838_ تهران، ملی ۷۷۰ف: شکسته نستعلیق گویا سدهٔ ۱۳، گویا بخامهٔ نگارنده، دارای قصیده درستایش نواب ولیعهد (عباس میرزا) ودیگر شاهزادگان. آغاز: بنام خداوند بیچون وچند_که افراشت این لاجوردی پرند، ۴۱۶ گ ۱۹ س[ف. ملی ۲: ۲۹۶].

دیوان علی سهرندی

میان ناصرعلی، متخلص به علی، زاده در سهرند (سرهند)، درگذشته درشاهجهان آباد ۲۰ رمضان ۱۱۰۸.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۵۸-و۱۱۵۶- فرهنگ سخنوران: ۲: ۴۰۲ .

24839- **دانشگاه** ۳۴۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** زرین، غزل است به ترتیب تهجی و رباعی با تخلص علی، **آغاز**: زهی پیچیده درموج شکرخند تومشربها [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۲] .

24840- **دانشگاه** ۴۴۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای: غزل و رباعی و تک بیت، آغاز وانجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۷۶].

24841- **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۲/۳۰۲۷: نوشتهٔ دهنپت رای، غرهٔ رجب **۱۱۵۱** (۱۸۳۷م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۳۱] .

24842- **دانشگاه** ۲۴۶۶/۲۴: نوشتهٔ ۱۵ شعبان **۱۱۵۹** با ۱۰۵۶ بیت (ص ۷۳۱ - ۷۷۵) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۳۵].

24843- **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۱، ۸۷۱ نا ص: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، ۲۲۰ ص ۱۳ س. بامثنویی با آغاز: الهی ذرهٔ دردی بجان ریز [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۰۷] .

24844 - **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۹۳۸/۲: سدهٔ **۱۲** [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۱۰] .

24845- **آصفیه** ۱۱۷۱ دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۲۹۴].

24846 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۴۴/۱۳۹: نوشتهٔ همت رای و لاله هیرا لال ودهنی پرشاد، **۱۲۰۴** (۱۷۸۹م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۳۲] .

24847- **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۳۳/۱۲۸/۱: نوشتهٔ محرم **۱۲۳۴** (۱۸۱۸م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۳۲].

24848 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۲۰/۳/۴۹۶: سدهٔ **۱۳** [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۳۲] .

24849- **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۲۴/۱۸۰۴: تاریخ یادنشده.

24850- **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۰۱۰/۲۰۰۰/۱۱۴: نیز تاریخ یاد نشده .

24851 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۳۷/۱۳۲: نوشتهٔ امام بخش فرزند محمد اشرف.

24852- **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۳۲۰/۳۱۶: آغاز افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۳۲].

24853 - **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۲۷ Or: سدهٔ **۱۲-۱۳** درفهرست بنام «دیوان ناصر علی» یاد شده گویا همین سرهندی باشد [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹] .

دیوان میر سید علی همدانی

که یاد اودر «آداب وسیر: ۱۰۱۴» گذشت.

24854- **موزهٔ قونیه** ۱۳۷/۳: در «کلیات» اونوشتهٔ **۸۵۹** دیوان اوست ومثنوی و رباعیات از او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۰۲ هست [فیلمها: ۴۵۲] .

24855 - **مجلس** ۸۹۸۱/۳ فهرست نشده: شیخ الاسلام علی فرزند محمود کاتب، **۸۶۸** بدینگونه: ۱- سعادت نامه ۲- منطق الطیر ۳- این دیوان [رؤیت].

24856- **ملك** ۴۲۵۰/۳۴: نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، درمشهد **۹۰۷** همراه ۲۷ گفتار منسوب به همو . پیرامن ۹۲ بیت غزل و قطعه و رباعی است [رؤیت] .

24857ـ موزهٔ بریتانیا ۶۹۴۴/۲ Or : سدهٔ ۱۱، درفهرست آمده: «چهل‌اسرار» غزلهای علی‌همدانی [نسخه‌ها ۴:۶۷۵].

دیوان علی اصغر = دیوان اصغر

دیوان علینقی = دیوان نقی

دیوان علی یزدی = دیوان شرف

دیوان عماد

24858 ـ بادلیان ۱۲۱ الیوت: همراه «دیوان امیرخسرو: 22966» مؤرخ ۸۳۹ وجز آن. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۹۰ هست [فیلمها: ۵۴۷].

24859 ـ بادلیان ۳/ ۴۴: با تاریخ ۸۹۳ دردفتر، غزل ورباعی است. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۲۹ هست [فیلمها : ۵۶۵].

دیوان عماد فقیه کرمانی

عمادالدین علی. که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۶» گذشت. دیوان او بکوشش آقای رکن‌الدین همایون‌فرخ در ۱۳۴۸ خ چاپ شده است.

24860ـ لنین گراد، فرهنگستان علوم: نوشتهٔ ۷۲۳. فیلم آن در ملی تهران هست [نسخه‌ها ۳:۲:۱۰۲].

24861ـ تهران، استاد مینوی ۱/۱۲۲: نستعلیق با تاریخ ۷۳۱ ـ ۷۵۶، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶:۶۸۳].

24862ـ سپهسالار ۱۸۲: نسخ خوب روزگار سراینده، جنید فرزند عوض سالار، ۷۶۳ زرین، ۱۸۷ گ ۱۴ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۴۳].

24863ـ مجلس ۱۱۲۲: در «کلیات» مؤرخ ۷۹۴ او [ف. مجلس ۳: ۵۰۹].

24864ـ مجلس ۱۰۳۰: نسخهٔ کهن، از اواخر سدهٔ ۸ وگویا بخامهٔ سراینده باشد. دارای: غزل، مخمس، مسدس، رباعی، لغز و معما، و مثنوی اوست، همه پیرامن ۶۵۰۰ بیت، ۲۱۳ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۳: ۳۵۹]

24865ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۳۰۱ pi/VI ۲۰۳۶(۳۷۰): سدهٔ ۸، کلیات اوست [ف. عبدالله ۲: ۲۶۳].

24866ـ لنین گراد، فرهنگستان علوم GDVII : نبشتهٔ ۸۲۰، ازکتابهای اردبیل بوده است. فیلم آن در ملی ش ۴۶ع ـ۱۷۵۱ هست [نسخه‌ها ۳: ۱۰۲ ـ فیلمها : ۱۶۸].

24867 ـ قاهره، دارالکتب ۱۵۳ م ادب فارسی: فرصت غریب ۸۲۳، گزیده‌ایست، زرین [مخطوطات ۱:۱۸۱].

24868ـ ایاصوفیا ۴۱۳۱: در «کلیات» او مؤرخ ۸۴۱، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۶ هست [فیلمها: ۹۶].

24869ـ ملك ۱۰/ ۵۲۲۶: نستعلیق ضمن جنگ ازسدهٔ ۹ (۱۸۶پ ـ۲۰۳ر) غزلیات اوست [رؤیت].

24870 ـ سپهسالار ۱۸۱: نستعلیق بسیار خوب محب‌الله فرزند حسن، ۹۸۱. دارای: غزلها به‌ترتیب تهجی، زرین، ۱۵۶ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۴: ۵۱۷].

24871 ـ ملك ۱/ ۵۴۰۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، آغاز چندسطری افتاده، دارای: غزل، قطعه، رباعی (۱پ ـ ۷۲پ) [رؤیت].

24872ـ نجف، امیرالمؤمنین ۲۵۳: سید محمدهاشمی کرمانی، ۱۶ رمضان ۱۳۶۷، ۳۵۸ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

24873ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب

۳۰۱ pi VI ۲۳۳۸ (۳۸۱): نستعلیق بی‌تاریخ، کلیات اوست [ف.عبدالله ۲: ۲۶۵].

دیوان عمادی غزنوی

عمادالدین، درگذشتهٔ ۵۷۳. برخی او را فرزند مختاری غزنوی دانسته‌اند.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۶۶ـ فرهنگ سخنوران ۴۰۷.

24874ـ **مجلس** ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱** ۲۹۸ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴]،

24875ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۲۹۸: تاریخ یاد نشده [ف.ریو: ۵۵۷]، **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۱۴۶۳ هست [فیلمها: ۹۶].

دیوان عمعق بخاری

شهاب‌الدین امیرالشعراء، درگذشتهٔ ۵۴۲ یا ۵۵۱. دیوان او در تبریز ۱۳۰۷ خ در ۲۴ ص چاپ شده‌است ولی در آن چاپ سروده‌های دیگری منسوب به او نیز آمده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۷۰ـ فرهنگ سخنوران ۴۰۷ـ ف. مشار: ۷۴۶.

24876ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱۸۳ـ۱۸۹) ۲۸۹ بیت است [ف.مجلس ۸: ۱۳].

24877ـ **تهران**، ملی ۳/۱۳۱ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۵۳ـ۱۶۰)، گزیده‌ایست از سروده‌های او. **آغاز**: خیز ای بت بهشتی و آن جام می بیار [ف. ملی ۱: ۱۲۲].

24878ـ **تبریز**، ملی ۲۷۶۰: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

24879ـ **پاریس** S.P.۷۹۹/۱: نسخ تاریخ یادنشده، باسرگذشت او از تقی‌الدین محمد حسینی [بلوشه: ۱۲۴۲]. **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۶۵۶ هست [فیلمها: ۵۲۰].

دیوان عنایت

ازسدهٔ سیزدهم، که نواب وزیرالدوله امیرالملك نصرت جنگ والی تونك را با قصیده‌ای ستایش کرده است.

24880ـ **پاکستان**، لاهور، پـرفسور شیرانی ۲۳۹/۳۲۴۴: تاریخ یادنشده‌است [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۲۲].

دیوان عنصری بلخی

ابوالقاسم حسن فرزند احمد، درگذشتهٔ ۴۳۱. چند بارچاپ شده‌است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۷۳ـ فرهنگ سخنوران: ۴۰۹ـ ف. مشار: ۷۴۶.

24881ـ **مجلس** ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۲۸۲ بیت در جنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴].

24882ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴ـ۱۳ جنگ) قصیده وقطعه، ۴۱۵ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۲].

24883ـ **دانشگاه** ۲۴۸۷/۴: نزدیك **۱۰۰۱**، زرین، گزیـده‌ایست از دیوان او و دیگران [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۵۶].

24884ـ **مجلس** ۱۰۳۲: نستعلیق گویا **۱۰۱۰**. دارای: قصیده، غزل، رباعی. رویهم پیرامن ۹۰۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۳۶۴].

24885ـ **ملك** ۴۹۶۳/۳: نستعلیق، (۷۱پ‍ـ۱۰۶ر) زرین، بادیباچه‌ای به نثر در سرگذشت سراینده [رؤیت].

24886ـ **مجلس** ۲۴۶۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، دارای: قصیده وقطعه وغزل ورباعی، رویهم پیرامن ۲۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۶۷].

24887ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱/۱۸۹: نوشتهٔ سه‌شنبهٔ ۶ شعبان **۱۲۰۷** [نسخه‌ها ۵: ۶۴۸].

24888ـ مجلس ۱۰۳۱: شکستهٔ خیلی خوب محمداسماعیل فرزند عبدالغنی، در ۱۲۱۱، بخواست میرزاعبدالباقی. دارای: قصیده، قطعه، غزل، رباعی، همه پیرامن پنجهزار بیت، با یادداشتی دربارهٔ نویسنده که شاگرد درویش عبدالمجید است. زرین، ۲۱۴ گ ۱۲س [ف. مجلس ۳: ۳۶۴].

24889ـ تهران، اصغر مهدوی ۴۶۴/۵: نستعلیق باتاریخ ذیقعدهٔ ۱۲۲۵ دردفتر. (۱۶۶–۲۱۳) [نسخه‌ها ۲: ۱۱۹].

24890ـ مجلس ۲/۲۶۷۱: نستعلیق با تاریخ ۱۲۳۲ـ ۱۲۸۱ دردفتر (ص ۱۱۴–۱۲۹)، ۱۲۰۰ بیت قصیده است [ف. مجلس ۸: ۴۳۲].

24891ـ مجلس ۳۷۵: نستعلیق ۱۲۵۶ دارای: قصیده‌ها، باحاشیه‌هایی بخامهٔ میرزاتقی خان مجدالملك. آغاز: دل مرا عجب آید همی زکارهوا، ۶۶گ ۱۷س [ف. مجلس ۲: ۲۲۰].

24892ـ دانشگاه ۳۱۲۹: شکسته نستعلیق چهارشنبهٔ ۲۵ صفر ۱۲۵۶، با ۲۵۰۰ بیت، ۵۹گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۸۰].

24893ـ ملك ۵۲۳۸/۳: نستعلیق محمد هاشم همدانی، ۱۲۵۹ بدستورشاهزاده ایلدرم میرزا (۱۳۶پ – ۲۱۳ر)، زرین. آغاز: دل مرا عجب آید ز کارهوا [رؤیت].

24894ـ مجلس ۲۶۷۴/۱: شکسته نستعلیق محمداسماعیل کاشانی، ۱۲۶۰ (ص ۱–۱۶۷)، ۲۵۰۰ بیت قصیده وغزل ورباعی دارد [ف. مجلس ۸: ۴۳۷].

24895ـ رضوی ۴۹۹ ادبیات (۵۸۳۵): نستعلیق تحریری میرزا احمد زواره‌یی، ذیقعدهٔ ۱۲۶۱. [ف. رضوی ۷: ۴۷۵].

24896ـ مجلس ۳۷۶: نستعلیق ۱۲۶۲، ۸۵گ ۱۴ س. آغاز: دل مرا عجب آید همی زکارهوا [ف. مجلس ۲: ۲۲۰].

24897ـ تهران، سلطنتی ۶۳۷ (۳۰۵ ف): نستعلیق عبدالغفار تبریزی، ۱۲۶۳، زرین ۴۸ص ۱۴ س [ف. دکتر بیانی: ۱۸].

24898ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق تحریری زیبای زین‌العابدین شیرازی، پنجشنبهٔ ۲۹ شوال ۱۲۶۴، زرین، ۴۱ گ ۲۸س [نسخه‌ها ۶: ۸۷].

24899ـ تهران، سلطنتی ۴۶۰ (۳۰۶ ف): شکسته نستعلیق خوش ۱۲۶۸، ۱۶۵ص ص ۱۳س [ف. دکتر بیانی: ۱۹].

24900ـ مجلس ۴۸۵۶: نستعلیق محمد علی طباطبائی، ۱۲۷۳ (۱پ – ۱۰۱ر) [ف. مجلس ۱۳: ۲۹۴].

24901ـ رضوی ۴۹۸ ادبیات (۴۷۲۱): نستعلیق ۱۲۷۴ [ف. رضوی ۷: ۴۷۵].

24902ـ رضوی ۴۹۷ ادبیات (۴۷۲۰): نستعلیق ع ۱۲۷۸/۱. دارای: قصیده ورباعی‌های اوست [ف. رضوی ۷: ۴۷۵].

24903ـ تهران، سلطنتی ۴۵۳/۱ (۶۹۸ ف): نستعلیق زیبای محمدحسین کاتب‌السلطان شیرازی، ۱۲۸۴ [ف. دکتر بیانی: ۴۸۸].

24904ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۰۹۳۶: نوشتهٔ ۱۲۸۶ [نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

24905ـ مجلس ۲۴۶۹: نستعلیق خوش ۱۲۸۹، دارای: قصیده وقطعه وغزل ورباعی، رویهم ۲۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۶۷].

24906ـ تهران، سلطنتی ۴۵۴ (۳۰۷ ف): نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، ۱۴۰ ص ۱۱س [ف. دکتر بیانی: ۲۰].

24907ـ تهران، سلطنتی ۴۷۳۶/۶ (۷۴۴ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، دردفتری زرین. دارای: قصیده، غزل، رباعی. [ف. دکتر بیانی: ۵۹۶].

24908 ـ **تهران**، ملی ۲۴ فهرست نشده: نستعلیق متوسط سدهٔ **۱۳**. دارای: غزل، رباعی. آغاز: دل را عجب آید [نسخه‌ها ۴: ۱۴۲].

24909 ـ **سپهسالار** ۳۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، قطعه، غزل، رباعی، رویهم ۲۰۰۰ بیت، بایادداشت ۱۲۸۲، ۱۵۴ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۴۴ و ۴: ۵۱۷].

24910 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۳۷ Or: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

24911 ـ **رضوی** ۵۰۰ ادبیات (۶۸۷۹): شکسته نستعلیق ۱۵ ذیحجهٔ **۱۳۰۷** دارای: قصیده، ورباعیهای اوست [ف. رضوی ۷: ۴۷۶].

24912 ـ **دانشگاه** ۳۱۹۲: نستعلیق محمودخان ملك الشعرا، ذیحجهٔ **۱۳۱۱** برای یکی ازشاهزادگان، هفت قصیده است در ۲۴۲ بیت [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۵۰].

24913 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۹۸ دیوان (۶۱۵): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۳].

24914 ـ **ملك** ۱/۵۴۶۷: شکسته نستعلیق درویش قربان (۱ر ـ ۴۵پ). دارای: قصیده، ورباعی، ۱۴ س [رؤیت].

24915 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب: شماره و تاریخ یادنشده [ف. عبدالله ۲: ۱۳۵].

دیوان عنقای طالقانی

جلال الدین ابوالفضل فرزند علی فرزند هاشم. متخلص به عنقا (۱۲۶۶ـ۱۳۳۳).

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۷۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۱۰.

24916 ـ **دانشگاه** ۴۷۶۱/۳: با تاریخ **۱۲۹۵ ـ ۱۳۰۱** در دفتر (ص ۱۲۶ـ۱۴۵). **آغاز:** چون نیك نظر کردم اندرهمه اشیا ـ در جمله تویی پنهان و از جمله تویی پیدا [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۰۸].

24917 ـ **تهران**، ملی ۲۸۰ ف: نستعلیق **۱۳۱۴**، بادیباچه‌ای به نثر از میرزا حیدرعلی مجدد الادباء متخلص به ثریا. دیوان قصیده‌ها و غزلهای اوست در ستایش امامان بنام «حقایق المناقب»، ۱۵۰ گ ۱۴ س [ف. ملی ۱: ۲۷۳ ـ نسخه‌ها ۶: ۲۱۸].

دیوان عنوان تبریزی

میرزا محمد رضا چلبی فرزند حاج صالح چلبی، زاده درقسطنطنیه درگذشته درسی واندی سالگی درقندهار، ازسدهٔ یازدهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۷۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۱۰.

24918 ـ **شیراز**، دکتر وصال: سدهٔ **۱۲**، ش ۱ دفتر [نسخه‌ها ۵: ۲۹۴].

24919 ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج: نوشتهٔ گلچین معانی در دیماه **۱۳۳۳** خ، ۲۰۰۰ بیت [نسخه‌ها ۶: ۷۶].

غ

دیوان غافل

24920 ـ **ملك** ۵۲۴۰: نستعلیق پنجشنبهٔ رمضان **۱۱۰۵**. دربرابرهرغزلی ازاویك غزل از قاسم انوار بهمان وزن وهمان قافیه آورده شده است، ۱۵۳ گ ۲۵ س [رؤیت].

غالب دهلوی

نجم الدوله اسدالله فرزند میرزا عبدالله بیگ ترکمان (۱۲۱۲ـ۱۲۸۵ یا ۱۲۸۶). دیوان او چندبارچاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۸۴ ـ فرهنگ سخنوران

۴۱۵ ـ ف . مشار : ۷۴۶ ـ لغت نامه دهخدا واژهٔ غالب: ۶۱ .

24921ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا ۲۲۳ DU : نستعلیق **۱۲۷۰** (۱۸۵۳ م) . کلیات اوست [ف.حبیب‌الله : ۱۳۳].

925ـ24922ـ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا: چهار نسخه که یکی از آنها بروزگار سراینده مؤرخ **۱۲۸۵** است[یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید۷: ۴۵، ۴۸].

24926ـ **پاکستان**، لاهور، پـرفسور شیروانی ۵۰۶۵/۲۰۵۳: تاریخ یاد نشده، غزل ومثنوی وقطعه‌وقصیده[ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۵۷] .

24927ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا ۱۰۱ DU : نستعلیق بی‌تاریخ [ف . حبیب‌الله : ۱۳۴] .

دیوان غرا

حسین توانگر، درص۱۷۴۰ گذشت.

دیوان غریبی هروی

شاه غریب خیرخواه، محمدرضا فرزند سلطان حسین میرزا بایقرا(م۹۱۱)درگذشته درجوانی [ذریعه]گویا بسال ۹۰۲ .

بنگرید : ذریعه۹: ۷۸۸(غریبی هروی)ـ فرهنگ سخنوران: ۴۱۷ (غریب گورکانی).

24928ـ **دانشگاه** ۲۸۳۵/۱ فیلم: در یك مجموعهٔ اسماعیلی[فیلمها : ۷۳۵] .

دیوان غزالی مشهدی

از سرایندگان روزگارشاه تهماسب(۹۳۰ـ۹۸۴) ، که به‌دعلی رفته وملك الشعرای اکبر شاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) شده و در گجرات ۹۸۰ درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۷۸۹ـ فرهنگ سخنوران: ۴۱۹ .

24929ـ **تهران**، سلطنتی۴۶۳(۶۰۷ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰** ،زرین، دارای: دیباچه، قصیده ، غزل(مرتب) ساقینامه ، ترکیب، قطعه، رباعی. **آغاز** : بسم‌الله... هست شهاب ازپی دیو رجیم، در دیباچه بنام «آثارالشباب » خوانده شده ، ۵۴۹ص [ف. دکتر بیانی: ۳۷۹].

24930ـ **بنگال**، ایشیاتك ۹۹ دیوان (۷۱۵): شکستهٔ تاریخ یاد نشده [ف . بنگال: ۱۱۳] .

دیوان غفور مراغه‌ای

از آغاز سدهٔ چهاردهم .

24930ـ **دانشگاه** ۳۰۹۴: شکسته نستعلیق خود سراینده،قصیده‌هاییست مذهبی، باماده تاریخ **۱۳۰۷**،(ص۱ـ۱۰۸) **آغاز:** دوش آن‌مه ناگهم از درآمد بی‌حجاب[ف.دانشگاه۱۱ : ۲۰۴۰].

دیوان غمام همدانی

میرزا محمد، یوسف‌زاده فرزند سید یوسف، زاده درنجف ۱۲۹۲ .

بنگرید: ذریعه۹: ۷۹۲ـ فرهنگ سخنوران: ۴۲۱ .

24931ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۸۹ : نوشتهٔ حسن حریریان همدانی**۱۳۲۳**، ۱۴۱۰ بیت، ۷۴ گ[ف. خطی سیدعبدالعزیز طباطبایی]

دیوان غنی

24932 ـ **موزهٔ بریتانیـا** ۱۱۳۳۲ Or: سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴: ۶۸۱] .

24933ـ **بنگال**، آسیایی ۲۴/۲ O (۱۴۵۰) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال: ۱۲۶] .

دیوان غنی کشمیری

ملامحمد طاهر، درگذشتهٔ ۱۰۷۹. دیوان

او را شاگردش بنام ملامسلم گرد آورده است، و در لکهنو ۱۹۳۱ م دیوانی از او چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۹۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۲۱ ـ ف. مشار: ۷۴۷.

24934 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب piVI۷۷E ۲۸۴۷ (۵۰۸ف): نستعلیق جمیل مهره (؟) ۲۵ ج ۲/**۱۰۹۷** [ف. عبدالله ۲: ۳۹۰].

24935 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۵۵: باتاریخ ع ۱/**۱۱۰۴** و ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۱۳۱** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۵۷۸].

24936 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۷۶۱/۱/۷۲۸: نوشتهٔ محمد صالح **۱۱۴۱** (۱۷۲۸ـ۱۷۲۹ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۳].

24937 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PiVI ۷۷ D ۲۱۹۱ (۵۱۲ ف): نستعلیق **۱۱۵۲** [ف. عبدالله ۲: ۳۶۲].

24938 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Api/VI ۶۳ ۲۶۱ (۵۰۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲: ۳۶۱].

24939 ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا ۶۴ HR: شکستهٔ **۱۲۳۳** (۱۸۱۶ م). **آغاز**: جنونی کو که ازقید خرد بیرون کشم پارا [ف. حبیب: ۱۰۷].

24940 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب piVI ۲۲۲ ۱۰۳۵ (۵۱۴ف): نستعلیق ۲۳ رمضان **۱۲۲۵** [ف. عبدالله ۲: ۳۶۳].

24941 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۹۷، ۸۷۱ دیو: نستعلیق نجابت‌الله فرزند قاضی محمد حنیف، ۱۵ رمضان **۱۲۳۶**، غزلهاست، **آغاز**: جنونی کو که ازقید خرد بیرون کشم پارا، ۱۲۸ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۸۸].

24942 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۰۵۰pi/VI۷۶A (۵۱۰ف): نستعلیق میرزا محسن علی، ۱۰ ج ۲/**۱۲۴۷** [ف. عبدالله ۲: ۳۶۱].

24943 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۹۲۶piVI۷۷ B (۵۰۸ف): نستعلیق **۱۲۵۴** [ف. عبدالله ۲: ۳۶۱].

24944 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۲۰ piVI ۷۷ (۵۰۶ف): نستعلیق **۱۹۰۴** م درلاهور [ف. عبدالله ۲: ۳۵۹].

24945 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۵۹ Api/VI ۶۳A (۵۱۱ف): نستعلیق فقیر حفظالله، سدهٔ **۱۳** [ف. عبدالله ۲: ۳۶۲].

24946 ـ **الهیات** ۵۴۲/۱۰د: باتاریخ **۱۳۱۲** در دفتر، رباعیهایی است در بی‌معنی بودن سروده‌های حافظ از او ودیگران (۸۲ر ـ ۸۴ر) [ف. الهیات ۱: ۳۲۲].

24947 ـ **بمبئی**، دانشگاه: نستعلیق. غنی کاشمری [ف. عبدالقادر سرفراز].

24948 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۵۸/۸۲۵/۳: دارای قصیده وغزل.

24949 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۹۱۲/۳/۱۹۰۰: غزل تا ردیف ق را دارد [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۳].

24950 ـ **آصفیه** ۱۲۲۶ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴: ۲۹۰].

24951 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۲۴: تاریخ یاد نشده، ۸۰ص.

24952 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۲۳۵: تاریخ یاد نشده، ۱۵۲ص.

24953 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی

اردو۳ ق ف ۲۲۶: تاریخ یاد نشده، ۷۲۷ص .

24954ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۲۴۰: تاریخ یاد نشده، ۱۱۶ص [مخطوطات سرفراز علی: ۷۱] .

24955ـ **سامره** ، سید جعفر شیرازی رانکوی: در پایان رباعی در تاریخ مرگ سراینده است که درست نیست [ذریعه۹ : ۷۹۳].

24956ـ **بنگال،** ایشیاتک ۱۰۱ دیوان (۱۰۸۳): شکسته، انجام افتاده [ف . بنگال: ۱۱۳] .

دیوان غنیمت پنجابی

محمداکرم ملتانی، درگذشتهٔ ۱۱۰۰ ، نیرنگ عشق ومثنوی غنیمت از اوچندبارچاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۷۹۳ـ فرهنگ سخنوران: ۴۲۲ـ مؤلفین مشار ۱ : ۶۴۹ .

24957 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۴۲۹۴ Spi/VI۹۷ A : نستعلیق غلام محی الدین فرزند ابواسلم سنگهانوی، ۹صفر **۱۱۱۳** [ف. عبدالله۲: ۵۴۷].

24958 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۰۹۸ Spi/VI ۹۷ : نستعلیق شیخ بخت بلند ۷ ذیقعدهٔ **۱۱۴۲. آغاز:** ای سایهٔ سحاب عطای تو کشتها [ف. عبدالله۲: ۵۴۷] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۳].

24959 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۷۶۱/۲/۷۲۸ : سدهٔ **۱۲**

24960ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/۴۳۲۷/۱۲۷۴ : شمشیری سهایی، ۲۱ ذیقعدهٔ **۱۲۹۳** (۱۸۷۶م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱ : ۱۲۳] .

دیوان غیاث بخاری

غیاث الدین .

24961 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۱۱۳ Or : نوشتهٔ **۱۰۷۷** [نسخه‌ها۴: ۶۷۷].

24962 ـ **افغانستان،** موزهٔ کابل: نوشتهٔ پیش از **۱۲۸۸** [ف. لوثیر: ۱۳۱] .

دیوان غیاث شیرازی = دیوان حلوایی

دیوان غیاث شیرازی = دیوان غیاث نقشبند

دیوان غیاث شیرازی = دیوان کمال شیرازی

دیوان غیاث نقشبند

خواجه غیاث الدین یزدی اصفهانی، زرباف، به روزگار شاه عباس یکم (۹۹۵ـ۱۰۳۸) .

بنگرید: ذریعه۹: ۷۹۶ـ فرهنگ سخنوران: ۴۲۳ .

24963 ـ **دانشگاه** ۴۶۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین. دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی باستایش شاه عباس و تخلص غیاث. **آغاز:** ای سینه‌های پرغم وای دیده‌های تر ـ کونامه را سرایت وکوگریه را اثر ، ۷۱گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۰۱].

دیوان غیاثی

غیاث الدین .

24964ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۲۸۲ pi/VI/۱۹۲۱ (۶۰۳): شکسته آمیز ۹ شعبان **۱۲۳۴** . **آغاز:** صدحمد توگویم که تو فیاض عمیمی. در پایان مثنویست ازو با این سرآغاز : این نامه که بخشش اله است ـ شمع ره سالکان راه است [ف. عبدالله۲: ۴۲۲].

24965ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب piVI۲۸۲A ۲۴۹۱(۶۰۴ ف): نستعلیق تاریخ یاد نشده[ف. عبدالله۲: ۴۲۳].

دیوان غیرت اصفهانی

میرزا محمد جعفر موسوی، در گذشته‌در اصفهان ۱۲۱۵.

بنگرید: ذریعه۹: ۷۹۷ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۲۴.

24966ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق خود سراینده، ۶۷۰۰ بیت‌ازهمه‌گونه‌شعر، ۲۲۴ گ ۱۵س. **آغاز**: از کهان در سخا تو برده سبق ـ وزمهان بیشتر تودر افضال [نسخه‌ها۶: ۸۸].

دیوان غیرت

ملاغیرت، از سدهٔ یازدهم.

بنگرید: ذریعه۹: ۷۹۷ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۲۴.

24967ـ **همدانی**، آقای قاسم برنا: شکسته نستعلیق، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۳۷۴].

ف

دیوان فاتح

با تخلص: فاتح، فاتحا، فاتحی.

24968 ـ **دانشگاه** ۲۵۳۳: نستعلیق محمدآقا فرزندمشهدی خلیل خامنه‌ای‌تبریزی آدینهٔ‌پایان‌شعبان**۱۳۲۴** برای مشهدی‌بافرزند دین‌محمدخامنه‌ای: غزل، رباعی، مثنوی، مستزاد است. **آغاز**: جمال‌شاهد معنی تجلی کرد بر دلهاـ گره ازکارها بگشودآسان‌گشت مشکلها ۱۵۷گ[ف. دانشگاه۹: ۱۳۳۱].

دیوان فاخر

در ذریعه۹: ۷۹۹ و فرهنگ سخنوران: ۴۶۵ ازسه تن بااین تخلص‌یادشده است.

24969ـ **آصفیه** ۹۵۷دیوان: نوشته پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه۴: ۲۹۰].

دیوان فارس

ناشناخته.

24970ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۴۵/۱۴۰: نوشتهٔ ۲۳ ج ۳۳/۱ جلوس‌عالمگیری(سدهٔ **۱۱**). دارای: قصیده‌وغزل‌و قطعه.

24971 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی (۳۱۰۱) ۹۶: سدهٔ **۱۳**. دارای: غزل وقطعه [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۲۳ـ ۱۲۴].

دیوان فارس بروجردی

حاج‌ملااسماعیل‌سیف‌الشعراء، زنده نزدیك ۱۲۹۰. قصیده‌ای دربارهٔ سفرناصرالدین‌شاه‌به فرنگ سروده واز تآتری که در لندن دیده به آنچنان یادکرده که‌گویا خود نیزهمراه شاه بوده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۷۹۹ـ فرهنگ سخنوران: ۴۲۶.

24972 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۲۶: نستعلیق **۱۲۸۹** [رؤیت].

24973ـ **دانشگاه**۴۶۱۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، مرثیه، مثنوی، رباعی،

قطعه، غزل ،هزل، **آغاز:** مقام‌قرب‌اگرخواهی وطن کن کوی جانانرا، ۱۵۸ گ ۱۲س [ف. دانشگاه۱۴: ۳۵۴۳] .

24974ـ **تهران،** فخرالدین نصیری : تاریخ یاد نشده [ذریعه۹: ۷۹۹] .

دیوان فارغ

24975ـ **تبریز** ، ملی۲۸۱۹ : نوشتهٔ **۱۲۷۶** [نسخه‌ها۴ : ۲۹۷] .

24976ـ **تبریز** ، ملی۲۶۷۱ : نوشتهٔ **۱۳۰۴** [نسخه‌ها۴: ۲۹۷].

دیوان فارغ گیلانی

دیوانی‌درستایش حضرت علی‌وداستانهایی ازجنگهاوشگفتکاریهای او، که‌بروزگارشاه‌عباس سروده بنام«فارغ نامه»چاپ‌شده‌است. درفرهنگ سخنوران ۴۲۶ ازاویاد نشده است.

بنگرید : ذریعه ۹: ۷۹۹ ـ ف . مشار : ۷۴۷ .

24977ـ **دانشگاه** ۵۱۶۵ : نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳** . داستان‌زندگی‌علی‌ومعجزات اوست، ۱۴۵ گ ۱۴س [ف. دانشگاه۱۵: ۴۱۳۳].

24978ـ **تهران،** فخرالدین نصیری : نوشتهٔ‌پیش‌از**۱۲۴۸** که‌درآن تاریخ یادداشتهایی برآن شده است [ذریعه ۹ : ۸۰۰].

24979ـ **تبریز،** ملی۲۸۱۹ : شکستهٔ علی اکبر شاهسون ، دوشنبهٔ رمـضان **۱۲۷۶**. آغاز: ابتدا میکنم‌بنام خداـ زانکه‌یکدم‌زبنده نیست جدا . باذکر معجزات حضرت علی‌آغاز میشود ، ۱۲۰ گ ۱۰+۱۲س[ف. ملی‌تبریز ۱ : ۶۵] .

دیوان فارغی

24980ـ **ملك** ۵۵۲۵ : شکسته‌نستعلیق دوشنبهٔ ۵ ذیحجهٔ **۱۳۴۴** . **آغاز** : ای‌حمدتو سردفترداریها(!) ـوی شکر توسرمنشأ برمبدا بابها ، ۴۸ گ [رؤیت] .

دیوان‌فاریابی = دیوان‌ظهیرفاریابی

دیوان فانی

لطفعلی فانی لطفی، بروزگار رضاقلی‌خان هدایت ، سدهٔ سیزدهم.

24981 ـ **دانشگاه** ۱۰و۱۲/۳۹۶۶ : نستعلیق **۱۲۸۸** و **۱۲۸۹** . قصیده (ص ۲۶ـ ۲۸) وقصیدهٔ عربی(ص۵۰ـ۵۱) سروده برای رضاقلیخان ورباعی به‌شیوهٔ باباطاهر (ص۳۵ـ ۳۷) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۶۲].

دیوان فانی زنوزی

میرزا حسن فرزند میـرزا عبدالرسول ، نگارندهٔ «ریاض‌الجنه : ۶۶۹» وجزآن.

بنگرید : ذریعه۹: ۸۰۳ .

24982 ـ **مجلس** ۹۱۴۶ فـهرست نشده :

24983ـ **مجلس** ۹۱۴۷ فهرست‌نشده: [آقای‌رحیمی‌گنجورکتابخانه] .

دیوان فانی کشمیری

محمد محسن فرزند حسن فرزند محمد، درگذشتهٔ ۱۰۸۲ ،که یاد اودر «دبستان‌مذاهب: ۱۷۲۶» گذشت .

بنگرید:ذریعه۹: ۸۰۳ـفرهنگ سخنوران: ۴۲۹ .

24984ـ **پاکستان،** لاهور، پـرفسور شیرانی ۵۲۲۸/۱/۲۲۱۸ : تاریخ یاد نشده غزلهای اوست سپس رباعیات ملاشاه [ف.دکتر محمد بشیر حسین۱: ۱۲۴] .

24985ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۴ pi VI ۶۴۳۳ (۵۱۷ ف) : نستعلیق

بی‌تاریخ [ف. عبدالله۲: ۳۶۵].

24986ـ **پاکستان**، دانشگاه پـنجاب ۲۸۰ piVI ۲۰۵۵ (۵۲۷ ف) : نستعلیق بی تاریخ [ف. عبدالله۲: ۳۷۲] .

24987 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب E ۲۷ piVI ۱۴۶۳ (۵۲۸ف): نستعلیق۸ شعبان ... ؟ [ف.عبدالله۲: ۳۷۳].

دیوان فانی هروی

نظام‌الدین میر علیشیر جغتایی (۸۴۴ – ۹۰۶)، وزیر سلطان‌حسین‌میرزا بایقرا. سروده‌های ترکی او با تخلص نوایی وفارسی‌او باتخلص فانی است .

بنگرید : ذریعه۹ :۸۰۴ (فانی)ـ فرهنگ سخنوران : ۶۱۶ (نوایی).

24988ـ **دانشگاه**۲۸۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۹** ، باقصیده‌های روح‌القدس، عین‌الحیاة، منهاج النجاة ، قوت‌القلوب، غزلها به‌ترتیب تهجی، و درآن از ابوالغازی سلطان حسین یاد شده . **آغاز:** زهی بخامهٔ قدرت مصور اشیاء، ۳۹گ ۱۴ س[.دانشگاه۱۰ : ۱۷۱۲] .

24989ـ **مجلس**۱۰۳۵ : نبشتهٔ روزگار سراینده در **۹۰۱ـ۹۰۶**، زرین، دیوان : غزل (بترتیب تهجی) ، ازمیان وآخر افتاده، ۱۷۶ گ ۱۳ بیت [ف. مجلس ۳: ۳۶۸].

24990ـ **موزهٔ بریـتانیا** Or ۱۱۲۴۹ : نوشتهٔ **۹۱۶** [نسخه‌ها۴: ۶۸۱].

24991ـ **ملك** ۵۳۰۰: نستعلیق‌خوش سلطان حسین‌هروی، رمضان **۹۶۵**، زرین، ۱۴۶ گ ۱۳ س[رؤیت].

24992 ـ **الهیات**۲۰۲ د: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، آغاز وانجام افتاده، ۱۱۳گ ۱۴ س[ف. الهیات ۱ : ۶۲] .

24993 ـ **الهیات** ۱۹۰ ب : نستعلیق ۱۰ ج۲/**۱۰۴۴** در دارالسلطنهٔ قزوین، ۱۹۵ گ۱۹ س[ف. الهیات ۱: ۶۲].

دیوان فایز

نواب‌صدرالدین‌محمدفرزندز بردست‌خان، بروزگار محمد شاه هند (۱۱۳۱–۱۱۶۱)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۸» گذشت.

24994ـ **پاکستان**، لاهـور، پرفسور شیرانی ۵۲۰۹/۲۱۹۸ : احمدخـان بدستور سراینده درشاهجهان آباد، **۱۱۴۹** (۱۷۳۶–۱۷۳۷م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین۱: ۱۶۲].

24995 ـ **بادلیان**۱۱۷۷ (اوزلی۱۲۸ Add): در «کلیات» او. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۱۲ ۱هست [فیلمها : ۱۶۸].

دیوان فایض

24996 ـ **تبریز**، ملی۲۸۶۴: تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها۴: ۲۹۷].

دیوان فایض کرمانی

میرزا علیرضا .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۴۳۰ .

24997ـ **الهیات** ۱۹۸ د: نستعلیق سدهٔ **۱۲** . دارای سه‌بخش: معما نامه، ساقی‌نـامه ، غزلیات. **آغاز:** ثنا ایزدرا که هرگز خردـ نیارد که درکنه اوپی‌برد [ف. الهیات ۱: ۵۹ و۲: ۱۶۵] .

دیوان فتاح = اشراق مراغه‌ای

دیوان فتاحی نیشابوری

یحیی سیبك متخلص به فتاحی و تفاحی (م۸۵۲)، که‌یاد اودر «شبستان نکات: ۱۶۳۷» گذشت .

24998ـ **قاهره**، دارالکتب۱۶۳ادب فارسی طلعت: در «کلیات» مؤرخ **۸۷۹** او. دارای:

قصیده، غزل، ساقینامه (خمریات)، رسالهٔ منظوم «البسه» [مخطوطات ۲: ۷۲].

24999 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۹۴۶: پیرامن سدهٔ ۹، دارای: غزل، قطعه، رباعی. **آغاز:** شراب عشق صافی گشت در خمخانهٔ دلها، ۱۳۲ گ ۱۳ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۲۸].

25000 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۱۰۴۸/۲: سدهٔ ۹ [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۱۷].

دیوان فتحعلی‌شاه = دیوان خاقان

دیوان فتحی

25001 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸۶ م ادب فارسی: نسخ زیبای بی‌تاریخ (گ ۱۵۳ـ ۱۷۹). **آغاز:** ای داشته در قبضهٔ قدرت دو جهان را [ف. مخطوطات ۱: ۱۸۲].

دیوان فتحی

میرزا عیسی افشار متخلص به فتحی. در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ فتحی از او یاد نشده است.

25002 ـ **عبدالحسین بیات**: بخامهٔ سراینده، زرین، دارای ۷۵۰ بیت با یادداشتی دربارهٔ سراینده مؤرخ ۱۲۴۲. غزل است و شوخی **آغاز:** حریمی را که ره ندهند بر هر پادشاه آنجا [نسخه‌ها ۶: ۹۰].

دیوان فتوح

25003 ـ **تهران**، آقای ارفع: نستعلیق ع ۱۴/ **۱۳۰۰**، ۱۴۴+۱۲۶ گ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۴۷ هست. [فیلمها: ۹۶].

دیوان فتوحای مراغه‌ای = حاجی فتوحا.

25004 ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۴۳: در دفتری نوشتهٔ **۱۰۶۳-۱۰۷۳**، سروده‌هایی است (ص ۵۶۳ـ ۵۶۹). **آغاز:** السلام ای مشرق خورشید رب العالمین ـ مرتضای سابقین و مصطفای لاحقین [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۰۷].

دیوان فخرالادباء

میرزا محمدعلی تهرانی، از سدهٔ سیزدهم، که فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲ـ ۱۲۵۰) و محمدشاه (۱۲۵۰ـ۱۲۶۴) را ستایش کرده است، و یك قصیده در جلوس ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) سروده است.

25005 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۱۱۹۱ (۶۸۰ف): نستعلیق خوش شاید نسخهٔ اصل، سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده در ستایش فتحعلی‌شاه و محمد شاه و دیگر درباریان و قصیده در جلوس ناصرالدین شاه، قطعه. **آغاز:** شاه کهن شد مقیم کاخ جنان را، ۱۷۳ ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی: ۴۶۳].

دیوان فخرالدین عراقی = دیوان عراقی

دیوان فخری = جواهر منظوم

از علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه فخری، که یاد او در «رصد خانهٔ مراغه: ۲۹۳» گذشت.

25006 ـ **مجلس** ۱۲۹۳ طباطبائی: نسخ سیدمحمدحسینی برغانی، دوشنبهٔ ۲۱ ذیحجهٔ **۱۲۹۵** (ص ۴۴۵ـ ۴۷۲ مجموعه) [رؤیت].

25007 ـ **دانشگاه** ۳۵۷۹: نستعلیق محمد علی میرزا پسر نجفعلی همدانی، ج ۱/ **۱۲۹۷** در تهران، دارای: غزل و رباعی و معما نزدیك به ۶۰۰ بیت، ۴۸ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۹۶].

دیوان فخری هروی

فخرالدین بایقرا خوشنویس.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۱۴ (فخری) ـ فرهنگ سخنوران: ۴۳۴ (فخر).

25008ـ **دانشگاه** ۳۱۰۷: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، غزلهاست با تخلص فخری گویا همو. **آغاز:** دردا که درد هجران از حد گذشت مارا ـ زین درد اگر بنالیم معذور دار مارا. انجام: کنون ز خیل سگانت شمار فخری را ـ که هست برسر کویت از آن شمار یکی [ف. دانشگاه ۱۱: ۱۰۶۲].

دیوان فدا

25009ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۳۵۸: نوشتهٔ پربت رای کهتر، **۱۲۲۸**، ۱۰۱ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۱].

دیوان فدا (فرهنگ)

که بروزگار فتحعلی شاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰) میزیسته و منشی و مستوفی و آموزگار دربار بوده، و بیشتر در آذربایجان و بویژه در خوی بسر میبرده، باسنگلاخ دوست بوده، و تخلص فرهنگ از او گرفته است [دانش پژوه].

25010ـ **دانشگاه** ۲۹۱۶: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، متن و هامش، با تخلص فدا، تخلص فرهنگ در آن دیده نمی‌شود، قصیده و قطعه‌هایی است در ستایشهای مذهبی و درباری، و نامه‌های منظوم به درباریان، ماده تـاریخ ۱۲۸۴ دارد، **آغاز:** بنام خداوند بی مثل و همتا، ۲۴ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۷۱].

دیوان فدای اردستانی

میرزا سعید، که در اصفهان میزیسته، و در دربار محمدشاه (۱۲۵۰-۱۲۶۴) جای یافته، و در ۱۲۴۳ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۱۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۳۶ ـ مجمع الفصحاء ۲: ۳۸۲.

25011ـ **تهران**، سلطنتی ۴۷۷۱ (۴۷۱ ف): نستعلیق زیبا، گویا میرزا محمدحسین کاتب السلطان شیرازی سدهٔ **۱۳**، زرین. دارای: قصیده، غزل. **آغاز:** اول دفتر بنام ایزد دانا ـ صانع و پروردگار وحی و توانا، ۸۰ ص ۱۱ س [ف. دکتر بیانی: ۴۵۱].

دیوان فدایی

ناشناخته. در ذریعه و فرهنگ سخنوران در واژهٔ فدایی از سیزده تن با این تخلص یاد شده است.

25012ـ **بادلیان**، ۳۷۸/۷ اوزلی: با تاریخ **۱۰۶۷** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۲۸ هست [فیلمها: ۵۸۱].

25013 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۳۵۸ س: بی تاریخ (گ ۱-۲۲۰) سپس «تجوید منظوم» **آغاز:** چو خدا خواست که ازل کند آفرینش عالمی [مخطوطات، نصرالله طرازی ۱: ۱۸۲].

دیوان فدایی قندهاری

رستم میرزا صفوی فرزند سلطان حسین میرزا فرزند بهرام میرزا فرزند شاه اسماعیل، از روزگار اکبر پادشاه هند (۹۶۳-۱۰۱۴).

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۴۳۶.

25014ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi VI ۴۱ ۵۶۴۳: نستعلیق، ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۰۴۸** **آغاز:** درآمد ست زهر جانب گلستان آب [ف. عبدالله ۲: ۵۰۰]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۴].

دیوان فدایی گزازی

صاحب دیوان ابوشجاع محمد اسماعیل فرزند محمدهادی، از دانشمندان شیعی روزگار فتحعلی شاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰).

25015ـ **عبدالحسین بیات**: نسخ محمد

کاظم فرزند نوروز علی ، در **۱۲۴۶** ، پیرامن ۱۰۰۰۰ بیت دارد . **آغاز:** یامن بالعلم یشرح الصدر.. ای خالق جملهٔ خـلایق [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۱] .

25016ـ **دانشگاه**۱/ ۲۷۸۶: نستعلیق **۱۲۵۹** (ص ۸ـ۸۰). **آغاز:** یارب به‌ضیاء چشم بینش [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۳۸] .

دیوان فرات یزدی

عباس فرزند محمدکاظم زاده در ۱۲۷۳خ. دیوانی از او در تهران ۱۳۲۳ خ چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۱۶ـ فرهنگ سخنوران ۴۳۷ .

25017ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی ، ۲۴گ [ف. خطی، سید عـبدالعزیز طباطبایی] .

دیوان فرحت

فرحت‌الله‌خان، فرحت، درگذشتهٔ ۱۱۹۲.

25018ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۷۱ piVI ۶۹۲(۵۷۵ف): نیم‌شکسته تاریخ یادنشده . دارای: غزل ، قطعه ، رباعی **آغاز:** دل ندارد طاقت نیرنگ انداز ترا [ف.عبدالله ۲: ۴۰۴] .

دیوان فرخی سیستانی

حکیم ابوالحسن علی فرزند جولوغ ، درگذشتهٔ ۴۲۹ . کشاورز بوده از بی‌برگی به‌دربار ابوالمظفر چغانی روی آورده سپس به‌دربار محمود غزنوی راه یافته است. دیوان او بارها چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۱۹ـ فرهنگ سخنوران: ۴۴۰ ـ ف. مشار: ۷۴۸ .

25019ـ **رضوی**۵۰۸ ادبیات (۴۷۲۸): نستعلیق هند، **۱۱۲۵** از دوسه نویسنده، پیرامن ۱۵۰۰ بیت [ف. رضوی۷ : ۴۸۰] .

25020ـ **تهران**، ادبیات ۱۲۵د: نسخ سدهٔ **۱۲** ، بانسخه بدلهایی از قزوینی، ۲۱۲ گ۲۰ س [ف .ادبیات ۱: ۲۶۶].

25021ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۲۱۲ ، ۸۷۱ دیو : نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۲** ، ۲۷۲گ ، ۱۵س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۳۷۵] .

25022ـ **لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبریری ۲۱۲ ، ۸۷۱ قصا : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲** ، قصایداوست، ۲۱۶گ۱۷س[مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۳۷۶] .

25023ـ **مشهد، فرخ**۲۸۸: نسخ خوش **۱۲۱۰** . نسبت به نسخهٔ چـاپی برتریها دارد [نسخه‌ها ۳: ۹۱]

25024ـ **ملك**۵۳۸۴: نستعلیق **۱۲۴۹**، دارای: قصیده به ترتیب تهجی، ترجیع، قطعه ۲۶۶گ۱۴ س[رؤیت] .

25025ـ **رضوی**۵۰۲ ادبیات (۴۷۲۲): نستعلیق ۱ محرم **۱۲۵۳** پیرامـن سه چهارم سروده‌های اوست [ف. رضوی۷: ۴۷۷].

25026ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۸۷ : رمضان **۱۲۵۳** ، ۲۱۷ گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

25027ـ **تهران**، ملی۸۸۵ف: تحریری خوش عزیز فرزند میرزا عبدالله‌مشهور به‌میرزا جان تفرشی، چهارشنبه ۱ع۵/**۱۲۶۰**. بامهر ولیعهدی مظفرالدین‌شاه، ۳۵۸ص۱۵س. بدینگونه قصاید (مرتب) ترجیعها، غزلها (نامرتب) رباعیها (نامرتب) [نسخه‌ها ۴ : ۱۴۶ ـ ف. ملی ۲ : ۴۱۹] .

25028ـ **رضوی**۵۰۵ ادبیات (۴۷۲۵):

نستعلیق یوسف فرزند محمد علوی خراسانی، رجب **۱۲۶۳** بدستور یحیی‌خان ایلخان. کامل است ونسبتاً کم غلط [ف. رضوی۷ :۴۷۹] .

25029ـ **دانشگاه** ۳۱۱۲۵: شکسته نستعلیق هدایت **۱۲۶۵**، با دویادداشت ازاو ویادداشتی ازمحمد ربیع حسینی ۱۲۷۰، نزدیك ۷۸۰۰ بیت دارد [ف. دانشگاه۱۱ :۲۰۶۷].

25030ـ **مجلس** ۵۷۷۰ فهرست‌نشده: نستعلیق‌زیبای حکیم‌پسروصال‌شیرازی، **۱۲۶۹**، زرین [رؤیت] .

25031ـ **مجلس** ۱۰۳۶: نستعلیق‌زیبای علیرضاحسینی کاتب شیرازی، **۱۲۶۹**، درشیراز، زرین، پیرامن ۸۲۰۰ بیت دارد، ۲۶۲ گ ۱۵ بیت [ف. مجلس ۳: ۳۶۹] .

25032 ـ **دانشگاه** ۴۹۹۳ : نستعلیق ج **۱۲۷۸/۱**، ۲۲۵ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۰] .

25033ـ **مجلس** ۲۴۷۱: شکسته نستعلیق عبدالعلی متخلص به مینا، **۱۲۷۹**، دارای ۷۴۰۰ بیت قصیده [ف.مجلس۸ :۱۶۹] .

25034ـ **رضوی** ۵۰۰۹ ادبیات (۶۰۸۸): نسخ ملاحیران یزدی **۱۲۸۸** همراه با دیوان ازرقی وابوالفرج رونی [ف. رضوی۷ :۴۸۱].

25035ـ **تهران**، ملی۲۹ فهرست‌نشده: نستعلیق خوش‌محمدصادق‌شریف شیرازی‌فرزند محمدکاظم‌درسه‌شنبه۲۹شوال**۱۲۸۹**. بدینگونه: قصاید (مرتب) ترجیعها، مقطعات، باز قصاید (نامرتب) سه‌رباعی، [نسخه‌ها۴ :۱۴۷].

25036ـ **مجلس** ۵۲۸۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، **آغاز**: برآمدنیلگون‌ابری، ۲۰۹ گ۲۱س [رؤیت] .

25037ـ **مجلس** ۴۸۹۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، **آغاز**: برآمدنیلگون‌ابری، پایان‌افتاده، ۱۸۸ گ ۱۹ س [رؤیت] .

25038ـ **تهران**، اصغر مهدوی۴۶۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بایادداشت۱۲۸۹ [نسخه‌ها ۲ :۷۷] .

25039 ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۳ ج : شکسته نستعلیق سرخوش، آدینهٔ ۹ صفر (سدهٔ **۱۳**) درکرمان برای‌علی‌خان قراگزلو، ۲۸۷ گ۱۴ س [ف . ادبیات ۱ :۲۶۶].

25040ـ **مجلس** ۲۴۷۰: شکسته نستعلیق صبوری شاعر، سدهٔ **۱۳** ومقابلهٔصبوری ملك‌ـ الشعرای آستان قدس، دارای: قصیده و غزل و قطعه ورباعی، رویهم ۴۵۰۰ بیت [ف .مجلس ۸ : ۱۶۸].

25041 ـ **رضوی** ۵۰۴ (۴۷۲۴) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، چهار برگ‌افتادگی‌دارد[ف. رضوی ۷ : ۴۷۸] .

25042 ـ **تهران**، ملی۱/ ۲۱۰فهرست نشده: شکستهٔ خوش‌سدهٔ **۱۳** (ص۱ـ۳۰)، زرین [نسخه‌ها ۶ :۲۱۳] .

25043ـ **تهران**، ملی۱۴۴ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، ترجیع، غزل، رباعی، ۴۴۱ص ۱۸س [نسخه‌ها۴: ۱۴۸ وف. ملی۱ : ۱۳۸].

25044ـ **مجلس** ۱۰۳۷: شکسته نستعلیق محمدخان سرهنگ پسرحیدرخان‌سرتیپ‌افشار در **۱۳۰۴** بدستورامیر نظام‌گروسی (حسینعلی خان) . دارای: قصیده ترجیع‌بند، غزل، رباعی همه پیرامن هشتهزاربیت، زرین، ۲۲۴ گ۱۹ بیت [ف. مجلس۳ : ۳۷۰].

25045ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۹۵ : نستعلیق‌محمد علی‌عبرت نایینی، دوشنبهٔ ۲۹ج **۱۳۳۷/۲**، بدستورحسنعلی‌خان‌مستشارالملك و تصحیح ومقابله ازهمو [رؤیت].

25046ـ **همدان**، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۱۰۲ : نوشتهٔ محمد علی مهداوی، **۱۳۴۲**،

بدستور بهاءالملك قراگزلو [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳].

25047 ـ **مجلس** ۲۴۷۲ : نسخ عبرت نایینی مصاحبی ، **۱۳۴۶** ، برای ملك‌الشعراء بهار ، دارای : قصیده و ترجیع وغزل ورباعی ، رویهم ۸۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۶۹].

25048 ـ **مجلس** ۱۰۳۸ : نسخ گویا عبرت نایینی ، سدهٔ **۱۴** ، ۸۳۰۰ بیت ، ۲۲۹ گ ۱۹ بیت [ف. مجلس ۳ : ۳۷۰].

25049 ـ **دانشگاه** ۵۰۰۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ۲۲۲ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۱۰۸۳].

25050 ـ **رضوی** ۵۰۶ (۴۷۲۶) : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، پیرامن ۶۰۰ بیت [ف. رضوی ۷: ۴۷۹].

25051 ـ **رضوی** ۵۰۷ (۴۷۲۷) : نسخ ساعی ، سدهٔ **۱۴** ، پیرامن ۴۱۰۰ بیت [ف. رضوی ۷ : ۴۸۰] .

25052 ـ **مجلس** ۴۷۵۹ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۲۰۹ گ ۲۷ س [ف. مجلس ۱۳ : ۱۴۵] .

25053 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۸۶ : نستعلیق زیبای گویا سلطانی کرمانشاهی ، تاریخ یاد نشده ، آغاز وانجام افتاده ، ۷۱ گ [ف. خطی. سیدعبدالعزیز طباطبایی].

25054 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Api/VI ۱ A ۱۹۵ : نستعلیق ، بی تاریخ [ف. عبدالله ۲ : ۱۳۴] .

دیوان فردی

که به فارسی و ترکی میسروده است. در ذریعه ۹ : ۸۲۳ از فردی اردبیلی سدهٔ دهم و فردی تبریزی و نیز از سدهٔ دهم یادشده است.

25055 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۱۱۱ Or : سدهٔ **۱۳** ، به‌فارسی و ترکی [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۶].

دیوان فرشته

محمدقاسم هندوشاه ، ازسرایندگان دربار عادلشاه دکنی ، که یاداودر «دستورالاطباء : ۵۳۴» گذشت .

25056 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۹۳۲ Or : سدهٔ **۱۱** ، غزلهاییست [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴] .

دیوان فرصت شیرازی

میرزا محمد نصیر فرزند جعفر بهجت ، نگارندهٔ «آثارالعجم» وجز آن (۱۲۷۱ ـ ۱۳۳۹). دیوانی از اوبنام «دبستان‌الفرصه» بسال ۱۳۳۳ در بمبئی چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۲۴ ـ ریحانة‌الادب ۳ : ۲۱۱ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۶۰۱ ـ سخنوران نامی معاصر ۲ : ۲۰۴ ـ ف. مشار : ۶۴۷.

25057 ـ **مجلس** ۳۲۳ : نستعلیق **۱۳۳۱** گزیدهٔ غزلها وقطعه‌هایی ازوست. **آغاز :** تو بدلبری وشوخی ببری دل پری را ـ پری ازتو دلبرآموخت طریق دلبری را ، ۳۹ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۲ : ۱۸۸].

دیوان فرقتی کاشانی

میرزا ابوتراب بیگ فرزند خواجه میرزا علی انجدانی یا جوشقانی ، پدرش وزیرولیجان ترکمان موصلو حاکم کاشان ازجانب شاه‌محمد صفوی (۹۸۵ ـ ۹۹۵) بوده‌است ، درگذشتهٔ ۱۰۲۶ یا ۱۰۲۷ . نخست کامی وسپس فرقتی تخلص کرده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۲۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۴۳ .

25058 ـ **دانشگاه** ۴۵۰۱/۱ : نستعلیق نزدیك **۱۰۴۸** زرین ، (ص ۹ ـ ۵۲) بادیباچه‌ای

به نثر ازعبدالکریم فرزندمیرزا علی کاشی درسر-گذشت او(ص۱-۹) دارای قصیده، غزل، رباعی بترتیب تهجی[ف. دانشگاه۹ : ۱۲۷۰].

25059 _دانشگاه۱/ ۳۷۴۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱-۱۰۷) زرین ، بادیباچه‌ای‌در سر گذشت سراینده، باماده تاریخ مرگ او ۱۰۲۵ دارای:قصیده و ترجیع بند و ساقینامه و ترکیب بند ومثنوی وحکایت حاتم طائی(ناقص) و غزل و تک بیت وهجو ورباعی [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۳۳] .

25060 _ **مجلس** ۳۰۳۳/۵ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** با ۴ دیوان دیگر [نسخه‌ها۵: ۱۸۹] .

25061_ **تهران** ، سلطنتی ۶۵۰/۲ (۵۳۴ ف) : نستعلیق خوش عبدالرشید ، سدهٔ **۱۱** ، زرین، گزیده‌ایست . **آغاز:** بی‌تاب دلم گویدپندی _ افتادچوتاب درکمندی [ف. دکتر بیانی : ۵۷۴].

25062 _ **تبریز** ، ملی ۲۸۰۲/۳ : نسخ تعلیق ، **۱۲۴۳** یا **۱۲۶۳**، بدون‌ترتیب، ۳۰گ ۱۶-۱۷ س[ف. ملی، تبریز۱: ۶۷].

25063_ **اصفهان،** شیخ حسن جابری انصاری: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها۶: ۵۹۸].

دیوان فروغ

25064_ **تهران،** دانشسرایعالی، قریب ۱۸۷/۱ : شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۴**[نسخه‌ها۵: ۶۴۷] .

دیوان فروغ

سیدرضا، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۷» گذشت .

25065_ **دانشگاه**۲۸۴۴ : در«کلیات» او بخامهٔ خودش ، **۱۲۹۶**[ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۷] .

دیوان فروغ اصفهانی

میرزا مهدی‌فروغ‌الدین‌فرزند محمدباقر بهجت،زاده درتبریز۱۲۲۳ وچون ملازم‌فریدون میرزا فرخ بوده است او را فروغ فرخی میخوانده‌اند .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۲۵_فرهنگ‌سخنوران: ۴۴۴ .

25066_ **دانشگاه**۲۷۲۶ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۴۳۱-۴۸۱) **آغاز:** اکنون‌که شد میسر گلشن‌ریاض‌خلد _ازکف منه صراحی‌می‌تا میسراست [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۰۰].

دیوان فروغ تبریزی

حاج عبدالله ، بافروغ اصفهانی گفتگوی ادبی داشته و به‌هندرفته‌دربنارس ۱۲۱۰ درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۲۶_فرهنگ‌سخنوران ۴۴۴ _ دانشمندان آذربایجان: ۲۹۶.

25067_ **دانشگاه**۱/ ۳۹۵۷ : نستعلیق ۱ شوال **۱۲۹۳** (ص۱-۱۳۱) قصیده‌های‌اوست [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۹۵۵] .

دیوان فروغی

25068 _ **ملك** ۴۸۳۳/۲ : شکسته_ه نستعلیق، سدهٔ **۱۳** (۶۶ر- ۱۲۸پ) رباعیها و سپس غزلها بترتیب تهجی است [رؤیت].

25069_ **تهران،** دانشسرایعالی، قریب ۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**. [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۷].

دیوان فروغی بسطامی

میرزاعباس فرزندآقاموسی(عراق۱۲۱۳-تهران ۱۲۷۴) . دیوان اوبسال ۱۲۷۲ وپس ازآن‌چندبار چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۲۷_فرهنگ سخنوران: ۴۴۵ _ ف . مشار ۷۴۹ .

25070ـ **تهران،** سلطنتی ۴۷۹(۶۸۱ ف) : نستعلیق زیبای محمدحسین تهرانی، شعبان **۱۲۷۰**، زرین. دارای: قصیده، غزل همه در ستایش ناصرالدین‌شاه. **آغاز:** فرمود خدا بزرگی آئین من است، ۹۰ ص۱۲س[ف. دکتر بیانی. ۴۶۴] .

25071ـ **تهران،** ملی ۷۷۸ف: شکسته نستعلیق خوش محمد ساوجبلاغـی ، در **۱۲۷۱** برای ناصرالدین‌شاه، زرین، گزیده ایست **آغاز:** عهدی ازعهد ملك ناصرالدین خوشتر نیست، ۴۶ گ ۷ س [ف. ملی۲: ۳۰۲] .

25072ـ**ملك** ۵۴۰۹: شکسته نستعلیق ۲ذیقعدهٔ **۱۲۸۶** درسپاهان. گزیده ایست دارای: غزل، ۵۴گ. **آغاز:** کی رفته ز دل که تمنا کنم ترا [رؤیت] .

25073ـ **تهران،** سلطنتی ۴۸۱(۶۸۲ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**. تنها قصیده هاییست در ستایش ناصرالدین شاه، زرین، **آغاز:** مکن حجاب وجودت لباس دیبا را، ۷۳ص[ف. دکتر بیانی: ۴۶۵] .

25074ـ **تهران،** خانقاه نعمت‌اللهی: نستعلیق محسن ظلی، ۸ذیحجهٔ **۱۳۵۸**، ۲۴ص ۱۳ س [یادداشتهای آقای دیباجی].

25075ـ **دانشگاه** ۳۶۷۹ : شکستـه نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، غزلهای اوست، آغاز در حرف الف وانجام درياء افتاده ، ۸۴گ ۱۲ س[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۸۵] .

25076ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۶۵۷ مج : در دفتر مؤرخ **۱۳۴۹** [ف. خطـی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

دیوان فروغی همدانی

فروغی عطار قزوینی ، بروزگار شاه عباس یکم (۹۹۵ ـ ۱۰۳۸).

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۲۸ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۴۵.

25077ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۱۴۳: نستعلیق شنبهٔ ۲۵ ذیقعـدهٔ **۱۲۸۶** در اصفهان [رؤیت].

دیوان فرهنگ شیرازی

میرزا ابوالقاسم فرزند میرزا کوچك وصال، (۱۲۴۲- ۱۳۰۹). خوشنویس.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۲۹-فرهنگ سخنوران: ۴۴۴- گلشن وصال : ۴۰۰ .

25078ـ **تهران،** ادبیات ۸۱ حکمت: شکسته نستعلیق منصور وصال، سدهٔ **۱۴**، دریك جنگ [ف. ادبیات۲: ۱۰].

دیوان فریبی = دیوان شاپور

دیوان فرید احول

فریدالدین اصفهانی ، بروزگـار سعدی میزیسته وسعد بن زندگی ، سدهٔ هفتم، راستایش کرده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۳۰-فرهنگ سخنوران: ۴۴۶ .

25079 ـ **رضوی** ۹۶۵/۸ ادبیـات (۴۹۵۵) : صدرالدین محمد فرزند جعفرعلـی معمار اصفهانی **۱۰۳۹-۱۰۴۱**، ۳۰۰۰ بیت با سرگذشت کوتاه او در ۱۳۱ ص در مجموعه [ف. رضوی۷ : ۸۱۵] .

25080ـ **ملك**۲/۵۳۰۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** . همراه ۲۹ دیوان دیگر، زرین(ص۴-۳۲ هامش) انجام افتاده [رؤیت].

25081ـ**رضوی** ۵۱۰ادبیات(۹۳۲۸): نستعلیق سرخوش هروی که درمشهد میزیسته ۱۵ ع۲/ **۱۲۶۱** هشتصد بیت است همراه با دیوان

ازرقی وامامی هروی[ف . رضوی۷:۴۸۱].

25082ـ موزهٔ بریتانیا۳/۲۹۹۵. Or: نوشتهٔ جعفرقلی فرزند محمدتقی جاجرمی. آدینهٔ ۱۰ رمضان **۱۲۶۴** برای ملك الشعراء میرزا سرخوش . **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۰۲ و۱۴۷۱ هست [فیلمها ۵۲۵ و ۶۰۶].

25083ـ **رضوی**۵۱۱ادبیات(۶۳۱۹): نستعلیق مغلوط سدهٔ **۱۳**، تنهاقصیده است وکامل نیست [ف . رضوی ۷:۴۸۲].

25084ـ **مشهد**، فرخ۲۷: نبشتهٔ آقای فرخ و آقای جواهری در **۱۳۳۰** [نسخه‌ها ۳ : ۹۱] .

دیوان فصیح هروی

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۳۴ (فصیح هروی وفصیح خراسانی) .

25085ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۷۸: نوشتهٔ **۱۰۵۶** ، باغزلها ، ۳۵۰گ [نسخه‌ها ۵:۴۸۷] .

25086-87ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۷۵ و۱۹۴ : دونسخه تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۴۸۷] .

25088ـ **تهران**، فخرالدین نصیری : تاریخ یاد نشده [ذریعه۹: ۸۳۵].

25089ـ **بنگال** ایشیاتك ۱۰۲ دیوان (۱۱۲۶) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال :۱۱۳] .

دیوان فصیحی خراسانی

میرزافصیحی هروی انصاری فرزند ابوالمکارم، زنده در۱۰۳۱ ، ملك الشعرای خراسان، شاه عباس (۹۹۵ـ۱۰۳۷) در۱۰۲۷ اورا به اصفهان برد، و گویا در۱۰۴۹ درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۳۴ـ فرهنگ سخنوران: ۴۴۹ .

25090 ـ **بانکی پور** ، [ذریعه ۹ : ۸۳۵] .

دیوان فضلی

ناشناخته . در ذریعه وفرهنگ سخنوران در واژهٔ فضلی ازپنج تن بااین تخلص یاد شده است.

25091ـ **پاریس** S.P. ۷۸۱ : برسم کتابخانهٔ الغ بیگ **۸۹۲**، درهامش دفتر، **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۳۱۸و۱۳۱۹ هست[فیلمها ۱ : ۵۹۳] .

25092ـ **دانشگاه**۴۵۷۷ : نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** ، زرین ، دارای: غزل ورباعی، نزدیك به ۴۰۰۰ واندی ، ودر پایان بندیست به نثر در سه صفحه ونیم دربارهٔ سراینده . **آغاز:** چوگل بشگفته درباغ خرد صدگونه مشکلها، ۱۷۶گ ۱۲ س[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۵۱۰] .

25093 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۱۷ Or : نوشتهٔ **۱۰۶۹** [نسخه‌ها۴: ۶۷۹].

دیوان فضولی بغدادی

محمد، که یاد اودر « توحیدیه : ۱۱۰۱» گذشت. دیوان او ترکی است وغزلهایی به فارسی نیز دارد .

25094ـ **سپهسالار**۳۰۷ : نستعلیق روزگار سراینده، سدهٔ **۱۰**، زرین، ۱۵۱گ ۱۲ س [ف. سپهسالار۲: ۶۴۷] .

25095 ـ **سپهسالار** ۳۰۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، دارای: غزل ورباعی، از دیباجه دو برگ افتاده، ۸۵گ ۱۵ س[ف. سپهسالار ۲ : ۶۴۸] .

25096ـ**سپهسالار**۳۰۵: نستعلیق رجب فرزند محبعلی شاملو در **۱۰۶۹** بدستور زال

بیگ‌یوزباشی، ۱۴۲ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۶۴۷:۲] .

25097ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱/۲۸۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، دارای : قصیده‌های ترکی با دیباجه ، غزلهای‌فارسی بادیباجه،غزلهای‌ترکی [نسخه‌ها ۱۰۷:۲] .

25098ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۲:۷۷].

25099ـ **سپهسالار** ۳۰۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، باچندبرگ نونویس، ۱۱۳گ۱۵س[ف. سپهسالار۲:۶۴۶].

25100ـ **تهران**، ادبیات۲۲۸ج: نسخ سدهٔ **۱۱**،زرین ، دیوان‌ترکی اوست‌باچندغزل فارسی درپایان، [ف. ادبیات ۱:۲۶۷].

25101ـ **دانشگاه**۴۵/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، غزلهای‌اوست (ص۵۰) [ف.دانشگاه ۱۲۴۱:۹].

25102ـ **ملك**۵۰۳۲: نستعلیق‌ملامحمد حسین‌فرزند اسماعیل‌دولت‌آبادی‌ع۱/**۱۲۶۱**، دیوان ترکی اوست باچند شعر فارسی و ملمع [رؤیت].

104ـ25103ـ **موصل**، مدرسةیحیی پاشا۱۵و۱۶ : درفهرست آمده فارسی وترکی دارد[ف.موصل : ۲۲۸] .

25105ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۳۵: ۷۲گ[نسخه‌ها۵: ۴۸۷].

25106ـ**مجلس**۴۹۸۷: نستعلیق،زرین با دیباجه ، ۱۱۸گ۹ س [ف . مجلس ۱۴ : ۲۷۹] .

25107ـ **قاهره**، دارالکتب۱۰۶ ادب فارسی: نستعلیق تاریخ یادنشده، بادیباجه ،۹۱ گ ۱۶س [مخطوطات ۱:۱۸۲].

دیوان فطرت

میرزا معزالدین‌محمد فرزند میرزافخرای مشهدی ، پدرانش ازسادات قم بوده و خود از خراسان بروزگاراورنگ‌زیب(۱۰۶۹-۱۱۱۸) به‌هند رفته و تخلص خود راازفطرت به‌موسوی برگردانده است، درگذشتهٔ ۱۱۰۶ .

بنگرید:ذریعه۹: ۸۳۹-فرهنگ سخنوران: ۴۵۱ .

25108ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۷۰۰ Spi/VI۹۹A: نستعلیق**۱۱۹۲**[ف. عبدالله۲: ۵۴۸] .

25109ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۱۴۲۲/۱/۴۴۷۲: نوشتهٔ۱۶ع۷/**۱۲۳۲** (۱۸۱۷ م) انجام افتاده[ف. دکتر محمد بشیر حسین۱ :۱۲۴] .

25110 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۹۹ Spi/VI ۳۸۱۷: نستعلیق بی‌تاریخ . **آغاز:** شدبلند ازپستی ماجون‌نگین دان نام‌ما [ف. عبدالله۲:۵۴۸] ازکتابهای‌پرفسورشیرانی بوده [ف . دکتر دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۲۴] .

25111ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۱۵pi/VI۲۸۲(۵۳۸ف) : نستعلیق‌احمد خان پیشاوری[ف. عبدالله۲:۳۷۸] .

25112ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۰۳دیوان (۸۷۳) :شکسته،تاریخ‌یادنشدلقب اودرفهرست معین‌الدین یاد شده است[ف. بنگال:۱۱۳].

دیوان فغانی شیرازی

بابافغانی ، سرایندهٔ دربار سلطان یعقوب (۸۸۴-۸۹۶) درتبریز، وشاه‌اسماعیل(۹۰۷-۹۳۰) ، درگذشتهٔ ۹۲۵ چاقوساز بوده‌ونخست سکاکی تخلص میکرده است . دیوان‌اودرهند و سپس بکوشش احمدسهیلی خوانساری۱۳۱۶خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۴۰ـ فرهنگ سخنوران: ۴۵۱ـف . مشار: ۷۱۸ .

25113 ـ **ملك** ۶۲۵۲: سدهٔ **۹ـ۱۰**، آغاز وانجام افتاده ، غزلهایی است نامرتب [رؤیت] .

25114ـ **مجلس** ۸۴۳۲/۷ فهرست نشده: سدهٔ **۱۰** ، زرین، همراه۷ دیوان دیگر [رؤیت].

123ـ25115ـ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا: نه نسخه‌است، کهن‌ترین آنها نوشتهٔ **۹۲۵** درایران است [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۴۹].

25124 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۵۳/۴ (۷۱۰ف) : همراه « دیوان شاهی سبزواری : 23756» نوشتهٔ **۹۶۸** [ف. دکتر بیانی: ۵۱۷].

25125ـ **تهران** ، ملی ۲۹۰/۷ ف : نستعلیق حسین فرزند محمد خدابنده، **۹۷۹** (درش ۴) (ص۴۵۶ـ۵۴۶) دارای: غزل و رباعی، زرین، آغاز افتاده [ف. ملی ۱: ۲۸۴].

25126ـ **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق مجدالدین علی قوسی شوشتری، **۹۹۵**، ش۳ دفتر [نسخه‌ها ۱: ۱۵]

25127ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۷۴۷: نوشتهٔ **۱۶۰۰** م [نسخه‌ها ۴: ۶۷۸] .

25128ـ **تهران**، سلطنتی ۱۰۱۱۷/۶ (۷۱۲ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** . دارای : غزل (مرتب) ، رباعی. **آغاز**: ای سر نامه نام تو عقل گره گشای را [ف. دکتر بیانی: ۵۲۷].

25129ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۶۱/۶ (۷۲۳ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، دارای : قصیده، غزل، رباعی. آغاز برابر شمارهٔ پیشین [ف. دکتر بیانی : ۵۵۰] .

25130ـ **تهران** ، ملی ۱۱۳ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین. دارای: غزل، قطعه ، رباعی . **آغاز**: جای آنست که خون سر زند، ۲۴۵ص ۱۲س [نسخه‌ها ۴: ۲۵۹] .

25131ـ **دانشگاه** ۲۰۰: نستعلیق محمد حسین جلایر، سدهٔ **۱۰**، زرین. دارای: قصیده، ترجیع، غزل ، ترکیب، مثنوی، ۱۹۹گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱: ۶۲] .

25132 ـ **تهران**، دهخدا ۲/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** [نسخه‌ها ۳: ۳۲] .

25133ـ **تهران**، ملی ۱۱۲ فهرست نشده: نستعلیق حاجی محمد کرمابه‌ای (دست برده کرمانی شده است) **۱۰۲۲**، زرین. دارای: غزل، ترکیب ، قطعه. **آغاز**: ای سر نامهٔ نام تو عقل [نسخه‌ها ۴: ۲۵۷].

25134 ـ **رضوی** ۹۴۸/۱ ادبیات (۴۹۵۳) : نستعلیق امام ویردی، که درسپاهان میزیسته **۱۰۲۷** (ص۲ـ۳۳) [ف . رضوی ۷ : ۷۷۱] .

25135ـ **مجلس** ۵۹۹۶/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۳۴** درجنگ (ص۶ـ۲۴)، غزلهای اوست [ف. مجلس ۱۷: ۳۶۷].

25136ـ **رضوی** ۹۶۲/۴ (۴۹۵۱): نستعلیق خوش شکرالله ایموری، نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱**، زرین (ص۴۱۲ـ۵۲۷) ، غزلهای اوست [ف. رضوی ۷ : ۷۹۷] .

25137ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج : پیرامن سدهٔ **۱۱** ، پیرامن ۳۳۵۰ بیت دارد ، زرین ، [نسخه‌ها ۶ : ۶۷].

25138ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۰۰۷ Or : سدهٔ **۱۱**، همراه دیوان همایون [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۶] .

25139 ـ **دانشگاه** ۳۵۱۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۹] .

25140ـ **سپهسالار** ۲۷۴۱: نستعلیق میرحسین صفوی، سدهٔ **۱۱**، دارای ۱۸۰۰ بیت با دیباجه‌ای که در آن تخلص رازی هست و امیرخان را ستوده است. زرین، ۹۳ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۴۸ و ۴: ۵۱۹].

25141ـ **سپهسالار** ۲۹۱: نستعلیق عبدالرشید دیلمی (شاید میرزا رشید خواهرزادهٔ میرعماد درگذشتهٔ ۱۰۴۸) سدهٔ **۱۱**. دارای: ۲۸۰۰ بیت قطعه، رباعی، غزل، زرین، ۱۷۶ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۴۸].

25142ـ **تهران**، ادبیات ۲/۶۵ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۳۳پ-۹۵ر) از آغاز است تا حرف راء [ف. ادبیات ۱: ۲۶۸].

25143 ـ **دانشگاه** ۱۴۶۲: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، زرین. **آغاز**: خطی که یك رقمش آبروی نه‌چمن است، ۱۶۹ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۸: ۱۱۷].

25144ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۴۰A ۳۰۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**. **آغاز**: زبان خامه ندارد سر رقوم رسوم [ف. عبدالله ۲: ۴۹۹]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۵۴].

25145 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۴۰ ۴۸۹۹: شکسته **۱۱۰۳** [ف. عبدالله ۲: ۴۹۹] از کتابهای پروفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۲۵].

25146ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۷۲ دیو: نوشتهٔ **۱۱۴۳**، ۹۹ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۱۰۲].

25147ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۰۴ دیوان (۱۳۹۷): شکستهٔ **۱۱۹۱** [ف. بنگال: ۱۱۳].

25148ـ **تهران**، ملی ۶۷۷ ف: نستعلیق خوش گویا سدهٔ **۱۲**، زرین، دارای غزل و رباعی، انجام افتاده، ۱۲۳ گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۱۷۷].

25149ـ **مجلس** ۱۰۴۰: نستعلیق خوب، سدهٔ **۱۳** با یادداشت **۱۲۶۳**. غزلیات اوست از الف تا دال در پیرامن ۱۸۰۰ بیت، زرین. **آغاز**: زهی دری که درآید هـمای دولت عشق، ۶۰ گ ۱۵ بیت [ف. مجلس ۳: ۳۷۴].

25150ـ **رضوی** ۵۱۲ ادبیات (۴۷۲۹): نستعلیق هند اوایل سدهٔ **۱۳**. دارای غزل، قطعه، رباعی، ترجیع، دورباعی، مستزاد، پیرامن ۳۷۰۰ بیت [ف. رضوی ۷: ۴۸۳].

25151ـ **مجلس** ۱۰۳۹: نسخ عبرت نایینی، برای سردار معظم خراسانی، در **۱۳۴۳** از روی سه نسخه که نسخه بدلهارا در زیر صفحه‌ها آورده. دارای: قصیده از تاء تا میم، غزل، قطعه، رباعی در ۵۰۱۶ بیت. **آغاز**: خطی که یك رقمش آبروی نه‌چمن است، ۱۱۹ گ ۲۴ بیت [ف. مجلس ۳: ۳۷۳].

25152ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۴۰B ۳۱۲۳: نستعلیق ج ۱/ **۱۲۵۰**. **آغاز**: ای از لب تو خطبهٔ کلام قدیم را [ف. عبدالله ۲: ۴۹۹].

25153 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۱۹: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

25154ـ **مشهد**، فرخ ۳۰۴: تاریخ یاد نشده، گزیده‌ایست بانتخاب خود او [نسخه‌ها ۳: ۹۱].

25155ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۰ م ادب فارسی: تعلیق زیبای بی‌تاریخ، زرین، ۱۸۷ گ ۱۲ س [مخطوطات ۱: ۱۸۲].

25156ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI ۱۵۳A ۱۰۳۲ (۴۳۷): نستعلیق ۱۵

ابریل **۱۸۲۴** م [ف. عبدالله۲:۳۱۲].

25157 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب Kpi/VI۷۴ ۲۴۰۷ (۴۳۸): نستعلیق۲۳ صفر **۱۲۸۹** [ف. عبدالله۲:۳۱۳].

25158ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۵۳ pi/VI ۷۶۹ (۴۳۶): نستعلیق **۱۹۰۹** م . **آغاز:** ای سر نامه نام‌تو...[ف.عبدالله۲: ۳۱۲] .

25159ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی (؟) : غزلهای اوست تاردیف‌را ، انجام افتاده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱ :۱۲۵].

25160 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۱۰۰۵/۲ . H: تاریخ‌یادنشده[ف. فهمی‌ادهم ۱: ۳۱۱] .

25161ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۱۰۹۳/۳ : [ف.فهمی ادهم۱:۳۱۲].

دیوان فقیر دهلوی

شمس‌الدین‌شاهجهان‌آبادی‌عباسی(۱۱۱۵ـ ۱۱۸۳) ،که یاد او در«حدایق‌بلاغت:۲۱۳۲» گذشت.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۴۲ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۵۲.

25162ـ**پاکستان،** دانشگاه داکا ۴۰۱ DU: نوشتهٔ ۱۴پادشاهی شاه‌عالم‌گیر ،سدهٔ **۱۱** (۱۷۷۳ م) . **آغاز:** ای درطلب نام توآواره نشانها [ف. حبیب‌الله:۱۲۴].

25163ـ **بنگال،** ایشیاتك۱۰۵دیوان (۱۲۲۳): شکسته، تاریخ‌یاد نشده[ف. بنگال: ۱۱۳] .

دیوان فلکی شیروانی

نجم‌الدین‌محمد(یاجلال‌الدین‌محمد مؤمن) از سدهٔ ششم ، درستاره شناسی ماهر بوده و در ۵۷۷ درگذشته است. دیوان‌او باپیشگفتارمحمد هادی حسنخان در لندن ۱۹۲۹ م چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۴۶ـفرهنگ‌سخنوران: ۴۵۴ ـ ف. مشار: ۷۴۹ .

25164ـ **تهران،** سلطنتی ۴۶۴ ۴۶۴(۳۵۱ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، دارای: قصیده،غزل، قطعه ، رباعی. **آغاز:** سپهرمجد ومعالی‌محیط نقطهٔ عالم ـ جهان جود ومروت چـراغ دودهٔ آدم، دست‌کم‌یك برگ ازانجام افتاده، زرین، ۸۶ ص ۱۳س [ف.دکتربیانی:۶۹] .

25165ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۵۸ ـ ۲۶۴ جنگ) ۲۹۵ بیت [ف. مجلس ۸:۱۳].

25166ـ **پاریس** ۷۹۹/۴: تاریخ‌یاد نشده ، باسرگذشت‌اوازتقی‌الدین‌محمدحسینی، [بلوشه: ۱۲۴۲]. **فیلم**آن‌دردانشگاه‌ش۶۵۶ هست [فیلمها : ۵۲۰] .

دیوان‌فنای زنوزی خویی

میرزاعبدالرسول‌فرزندمیرزاحسن(نه‌محسن) فانی فرزند عبدالرسول فرزندحسن . خود به فنا وپدرش به‌فانی تخلص‌میکرده‌اند .درگذشتهٔ ۱۲۶۳ . اوفرزند میرزاحسن‌فانی است‌که یاداو در «بحرالعلوم: ۶۴۸»گذشت وبدلیل همنامی بانیای خود در ریحانه وجلد۲فهرست دانشگاه نادرست شناسانده شده‌اند.

بنگرید: ذریعه۹ : ۸۴۶ (فنا) و۹:۸۰۳ (فانی)ـطبقات اعلام الشیعه،کرام: ۷۳۰(فنا)و ۳۲۹(فانی) ـ ریحانةالادب۲: ۱۳۳ (زنوزی، حسن) .

25167ـ**مجلس** ۵۱۵۸: نستعلیق میرزا عبدالرسول، ۱رمضان **۱۲۶۰** ، بادیباجه‌ای‌به نثر سپس: باز این فغان وغلغله‌درزمانه‌چیست، ۱۹۴گ ۱۶ـ۱۵س [رؤیت].

25168ـ دانشگاه ۱۶۶: نستعلیق شکستهٔ خوب عبدالکریم، ۱۲۶۱ در تبریز. **آغاز:** باز این فغان وغلغله درزمانه چیست. ۱۱۰ گ [ف. دانشگاه ۲:۶۳].

25169ـ **تبریز**، ملی ۲۹۶۲: نوشتهٔ **۱۲۶۳** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

25170ـ **دانشگاه** ۱۵۳۸: نستعلیق علی محمد فرزند حاج امامقلی، ۱۵ شوال **۱۲۸۵**، **آغاز:** باز این فغان و غلغله، ۱۳۵ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۸: ۱۶۴].

25171ـ **تهران**، ملی ۷۲۹ ف: نستعلیق یوسف فرزند فضلعلی تبریزی، ۱۷ رجب **۱۳۱۶** با دیباچه‌ای به نثر و سپس مرثیه، ساقینامه، رباعی، ۲۰۰ گ ۱۷ س [ف. ملی ۲: ۲۵۲].

25172ـ **تبریز**، ملی ۲۷۷۶: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

25173ـ **مجلس** ۸۵۰۵ فهرست نشده: مرثیه‌های اوست [رؤیت].

25174ـ **مجلس** ۸۸۸۵ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

دیوان فنایی

عبدالله فنایی مولوی، از سدهٔ سیزدهم [نصرالله طرازی]. در ذریعه وفرهنگ سخنوران درواژهٔ فنایی این نام یاد نشده است.

25175ـ **قاهره**، دارالکتب: ۹۷م ادب فارسی: تعلیق زیبای عبدالوهاب بغدادی حسینی شاگرد سراینده **۱۲۷۳** در بغداد، ۱۲۰ گ ۱۹ س. **آغاز:** ای ز تو ذات هریك آیت کبرا [مخطوطات ۱: ۱۸۳].

دیوان فوجی نیشابوری

ملا مقیما فرزند میانهٔ ملاقیدی، زندهٔ ۱۰۶۰.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۵۰ـ فرهنگ سخنوران: ۴۵۷.

25176ـ **موزهٔ بریتانیا**: [ریو ۲: ۶۹۰ـ ذریعه ۱۲: ۱۱۳].

دیوان فوقی یزدی

فوق‌الدین احمد، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت.

25177ـ **دانشگاه** ۲۹۲۸: نسخ **۱۰۳۲**، گ ۱۰۵ ـ ۱۰۶ پاره‌شده، ۵۳ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۸۷].

25178ـ **همدان**، آقای قاسم برنا: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین [نسخه‌ها ۵: ۳۷۴].

25179ـ **ملك** ۱/۵۰۴: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۲** (۱ر ـ ۱۶ر) گزیده‌ای از غزلهای اوست ویك مثنوی [رؤیت].

25180ـ **مجلس** ۱۰۴۱: نستعلیق **۱۲۴۲** در «کلیات» او [ف. مجلس ۳: ۳۷۵].

25181ـ **ملك** ۲/۵۱۰۴: شکسته نستعلیق ابراهیم توپچی با تاریخ **۱۲۵۶-۱۳۱۶** در دفتر (۳۵ پ ـ ۵۹). دارای: غزل و رباعی [رؤیت].

25182ـ **سنا** ۱۳۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** با یادداشت **۱۲۲۹**، ۳۵۰۰ بیت دارد، ۱۷۰ ص [نسخه‌ها ۶: ۴۴۸].

25183ـ **الهیات** ۱/۵۴۴ د: نستعلیق محمدعلی، سدهٔ **۱۴** (۱ر ـ ۶۴پ). دارای: رباعی وجز آن، آغازافتاده [ف. الهیات ۱: ۳۲۲].

25184ـ **دانشگاه** ۳۸۶۲: در «کلیات» اواز سدهٔ **۱۴**. دارای: غزل، رباعی (ص ۱-۴۴) [ف. دانشگاه ۱۴: ۲۸۳۹] .

25185ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۷۶ ۴۹۶۶: شکسته آمیز، بی تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۵۲۹].

دیوان فهیم ترک

بروزگار سلطان مراد وسلطان ابراهیم خان عثمانی که در ۱۰۴۹ به پادشاهی رسیده است.

25186ـ **دانشگاه** ۳۲۷۳: نستعلیق عثمان فرزند محمد، سدهٔ **۱۱-۱۲**، زرین، مصور، شعرها ترکیست وفارسی نیز دارد، ۱۰۰ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۳۳].

دیوان فیاض

25187ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق یکشنبهٔ ۱۲ صفر **۱۲۳۶** [رؤیت].

25188ـ **آصفیه** ۱۹۶ قصاید: تاریخ یاد نشده، تنها قصاید است [ف. آصفیه ۳: ۵۱۴] .

دیوان فیاض لاهیجانی

عبدالرزاق، که یاد او در «سرمایهٔ ایمان: ۸۰۱» گذشت.

25189ـ **رضوی** ۵۱۳ ادبیات (۴۷۳۰): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** نزدیک بروزگار سراینده زرین. دارای: قصیده، غزل ودیگر انواع شعر در پیرامن هشت هزار بیت [ف. رضوی ۷: ۴۸۳] .

25190ـ **دانشگاه** ۳۴۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** . دارای: قصیده وغزل ورباعی، نزدیک ۵۰۰۰ بیت [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۸۱].

25191ـ **دانشگاه** ۲۵۹۱/۱۶۷: ضمن مجموعهٔ معینای اردوبادی با تاریخ **۱۱۰۴** در دفتر، گزیده ایست (ص ۷۳۳-۷۴۰) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۶] .

25192ـ **مشهد**، فرخ ۲۲۴: سدهٔ **۱۲**. دارای: قصیده، قطعه، ترکیب بند، دومثنوی، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۹۱].

25193ـ **دانشگاه** ۲۵۵۴: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده. دارای: غزل، رباعی، قصیده. در آن ازشاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) ستایش شده است، ۱۷۸ گ [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۴۷] .

25194ـ **تبریز**، ملی ۲۸۵۱: نوشتهٔ **۱۲۷۳** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷] .

دیوان فیاض همدانی

حاج آقا محمد، ازمعاصران .

بنگرید: بزرگان وسخن سرایان همدان: ۲: ۲۳۸، ۳۳۸، ۳۴۰ .

25195ـ **رضوی** ۹۳۹/۲ ادبیات (۸۲۳۴): نستعلیق خودسراینده همراه «نازونیاز» او، (ص ۳۳-۵۲) سی ودوغزل ازوست [ف. رضوی ۷: ۷۵۸].

دیوان فیض

فیض‌الله. با ماده تاریخهایی از بزرگان لاهور که آخرین آنها ۱۲۲۹ (۱۸۷۱م) است.

25196ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۴۴۲/۳۴۶۶: تاریخ یاد نشده، غزلهای اوست وقطعه وماده تاریخ [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۵۰] .

دیوان فیض کاشانی

محمد فرزند مرتضی، ملامحسن، که یاد او در «تفسیر آیت امانت: ۵» گذشت، دیوان او در بمبئی ۱۳۰۰ وپس از آن چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۷۵۰.

25197ـ **تهران،** ملی۹۳۷ ف : نسخ ابن سیدرکن‌الدین‌مسعود عقیل الدین حسینی، اواخر ج۱/**۱۰۸۵**،دارای: غزل ورباعی با دیباجه از خود او، ۳۴۳گ۱۷س [ف.ملی۲: ۴۷۶].

25198ـ **تهران،** ملی۴/۴۵۸ف : با تاریخ **۱۰۸۸** دردفتر (ص۸۳۵-۹۴۷)۱۷س. بخشی از دیوان اوست بنام «ضروریات» ویژه تاریخ مرگ یارانش‌ویاتاریخ برخی‌ازرویدادها ومرثیه‌ها [ف.ملی ۱: ۴۴۴].

25199ـ **مجلس** ۲۴۷۳: نسخ سدهٔ **۱۲**، باهفت‌بیت مثنوی ازهمو بخامهٔ نوادهٔاوبتاریخ ۱۱۱۱، دارای: قصیده وقطعه، رویهم ۳۴۰۰ بیت[ف. مجلس۸: ۱۷۰].

25200ـ **همدان،** آقای‌قاسم برنا: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، بنام «شوق‌المهدی»است [نسخه‌ها۵: ۳۷۴].

25201ـ **سپهسالار** ۳۲۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، دارای: قصیده، مثنوی‌با ۱۳۵۰ بیت، ۷۰گ ۱۰ س [ف. سپهسالار۴: ۵۲۰].

25202ـ **سپهسالار** ۴۲۲ : شکسته نستعلیق **۱۲۳۲**،زرین . دارای: رباعی،غزل، مثنوی، رویهم پیرامن ۲۷۰۰ بیت ، ۹۶ گ۱۴ س [ف. سپهسالار۴: ۵۲۰].

25203ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۱۷ Or : نوشتهٔ**۱۲۳۲** در فهرست آمده : محسن فیضی ؟ باید هموباشد [نسخه‌ها۴: ۶۸۱].

25204ـ **مجلس** ۴۲۷: نستعلیق**۱۲۷۸** دیوان غزلیات اوست‌که بنام «گلزار» خوانده شده است، ۱۴۵گ ۲۰ س [ف . مجلس ۲ : ۲۴۷].

25205ـ **تهران ،** ملی ۳/۵۶۷ ف : نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۸۷** دردفتر (ص ۳۷۰- ۳۹۸) ، غزلهای اوست [ف.ملی۲: ۵۹].

25206ـ **ملک**۵/۵۵۴۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** (۱۳۹پ-۱۷۸پ) . دارای:غزل،قصیده، رباعی [رؤیت] .

25207ـ**ملک**۴/۴۸۱۸ :شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای : غزل (۱۷۸ پ - ۱۹۰) [رؤیت] .

دیوان فیضی

میرزا علی‌اکبر متولـی خاک فتحعلی شاه قاجار .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۵۳.

25208ـ **ملک** ۵۵۳۴: شکسته نستعلیق **۱۲۸۰** تا **۱۳۰۸** بخامهٔ‌خودسراینده. قصایدیست درستایش ناصرالدین‌شاه وشاهزادگان و سران قاجار وامامان، لغز،مذمت‌دنیا، غزلیات نامرتب وباتخلص‌فیض ، ترجیع‌بند، ترکیب‌بند، مسمط، رباعیات ، هزلیات، هجو اشخاص . برخی از شعرهاخط‌خورده وبرخی‌ازصفحه‌ها سفیدمانده، ۱۸۸ گ و۱۷ س. **آغاز:** ای دورتر زفکرت و واندیشه وخیال ــ ادراک ذات پاک تو امری‌بود محال [رؤیت] .

دیوان فیضی دکنی

ابوالفضل‌فرزند مبارک(م۱۰۰۴)که‌نخست فیضی وسپس فیاضی تخلص‌کرده ، و یاد او در «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت . دیوان اودرهندچاپ شده است .

بنگرید : ف . مشار: ۷۵۰.

25209ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۳۱۱: نستعلیق زیبای‌سدهٔ **۱۰-۱۱**، آغازوانجام‌افتاده، ۶۲ گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

25210ـ **قاهره،** دارالکتب۱۱۴ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ شریف ج۲/**۱۰۱۴**، آغاز

بمانند (دارالکتب: ۷۴) گزیده‌ایست، زرین ، ۸۹ گ ۱۴ س [مخطوطات ۱: ۱۸۳] .

25211 ـ **مجلس** ۲۴۸۴ : نستعلیق **۱۰۱۶**، با تصحیح بخامهٔ ملک الکلام در ۱۳۳۷ دارای: قصیده وغزل ورباعی، رویهم ۱۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۷۱].

25212 ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۴م ادب فارسی : تعلیق ذیقعدهٔ **۱۰۴۲** در « کلیات» او [مخطوطات ۱: ۱۸۳] .

25213 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۸۲ : درویش حسن ادرنوی، **۱۰۴۲**، ۱۹۴ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۸۱].

25214 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۶۷ : در « کلیات» مؤرخ **۱۰۵۰** او [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

25215 ـ **الهیات** ۶۳۹ د : نستعلیق **۱۰۵۱** ، ۸۲ گ، ۹–۱۱ س [ف. الهیات ۱ : ۶۰] .

25216 ـ **سپهسالار** ۳۲۰ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** ، دارای: قطعه، ماده تاریخ ، رباعی، ۲۱۲ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۵۲ و ۴: ۵۲۱] .

25217 ـ **دانشگاه** ۴۲۲۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین ، دارای: غزل وقطعه ورباعی وقصیده [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۰۲].

25218 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۰۰۶ Or : سدهٔ **۱۱** ، سروده‌هاییست از او [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴] .

25219 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۰۸ : تعلیق زیبای سدهٔ **۱۱** ، غزلهای اوست آغاز و انجام افتاده، ۵۲ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

25220 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۸۳ : پیرامن سدهٔ **۱۱**، ۲۱۰ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۸۲].

25221 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶۲ Spi/VI ۴۲۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** . [ف . عبدالله ۲: ۵۱۷] .

25222 ـ **سنا** ۷۵۷۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱–۱۳** ، زرین، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۲: ۲۲۹] .

25223 ـ **تهران**، سلطنتی ۳/۶۰۰؟..(۷۰۵ ف): همراه «دیوان سیف اسفرانگ: 23683» از سدهٔ **۱۱** . **آغاز**: یا ازلی الظهور یا ابدی الخفا [ف. دکتر بیانی: ۵۰۴] .

25224 ـ **مجلس** ۲۴۷۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، دارای: دیباچهٔ اودر سرگذشت خود وشرح آثار خود (ص ۱–۴۴) وقصیده وترکیب بند وغزل وقطعه ورباعی وتک بیتها، رویهم ۷۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۷۲].

25225 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۳۵۸ : سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده، ۸۶ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

25226 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲ مج : نستعلیق ۴ محرم **۱۲۴۰**، درهامش «جهانگشای نادری» مؤرخ ۱۲۴۴ [رؤیت].

25227 ـ **دانشگاه** ۵۲۸۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین، بادیباچهٔ مثنور و غزل و رباعی، ۱۹۲ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۹۲].

25228 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۶۸: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۳۱۵] .

25229 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۰۶ دیوان (۹۱۱) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۳] .

25230 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۱۴۷/۴۲۰۰: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۲۵].

25231 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب

Api/VI۵۲ ۲۴۷ (۴۷۳) : شکسته آمیز **۱۲۲۵** [ف.عبدالله۲ :۳۳۷].

25232_ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۱۰۹۳/۱ : [ف. فهمی‌ادهم۱ :۳۱۲].

25233_ **مدینه**، عارف‌حکمة ۱۲۱ : ۱۵۱ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۸].

دیوان فیضی شیروانی

سیدحسن (حسین) واعظ . از سدهٔ دهم.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۵۵_ فرهنگ‌سخنوران: ۴۵۹_ دانشمندان آذربایجان : ۳۰۲ .

25234_ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۸۴۳ Or: نوشتهٔ **۱۰۳۷** ، فیلم آن در دانشگاه‌ش ۱۸۸۰ هست [فیلمها : ۹۶].

ق

دیوان قاآنی

میرزا حبیب‌الله، که یاد او در « کلیات : ۱۸۸۸ » گذشت. دیوان او بارها در ایران و هند چاپ شده است .

بنگرید: ف. مشار: ۷۵۰.

25235_ **مجلس** ۲/ ۴۷۰۴: نستعلیق ابن‌محمدکاظم ، **۱۲۶۳** (۵۷پ_۲۱۲ر) همراه «پریشان» [رؤیت].

25236_ **مجلس** ۲۶۱۱ : نستعلیق محمد تقی آشتیانی ، **۱۲۶۹**، دارای: قصیده نزدیك به ۵۶۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۳۴۸].

25237 _ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۷۶ Or: نوشتهٔ **۱۲۷۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۲].

25238_ **دانشگاه** ۵/ ۴۸۹۱: نستعلیق مسعودحسینی فیروزکوهی ، با تاریخ ۱۴ ج ۲/ **۱۲۸۰** تا **۱۲۹۵** دردفتر (۹ر_ ۱۳۶پ) [ف. دانشگاه۱۴: ۳۹۵۵].

25239_ **دانشگاه** ۲/ ۴۳۶۰: نستعلیق ابوالحسن سمنانی، **۱۲۹۱** (۶پ_۵۹ر) برخی ازقصیده‌هاست [ف. دانشگاه۱۳: ۳۳۱۶].

25240_ **ملك** ۱/ ۴۸۳۳: شکسته‌نستعلیق وچلیپای سدهٔ **۱۳** (۱ر_ ۶۵پ) گزیده‌ایست از مرثیه وغزل ورباعی‌های او [رؤیت] .

25241_ **تهران**، ملی ۵۳۸ف: نستعلیق بسیار خوش، سدهٔ **۱۳**، دارای قصیده‌های اوست، ۱۴۲ گ ۱۸ س [ف. ملی ۲: ۳۲_ نسخه‌ها ۶ : ۱۷۱] .

25242_ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۳۱۸ : نستعلیق خوب سیدمهدی‌امیرجوانبخت، **۱۳۷۸** با دیباجه‌ای ازهمو [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

25243_ **دانشگاه** ۴۷۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، غزل وستایش است، ۷۴ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۱۲].

25244_ **دانشگاه** ۲/ ۳۰۸۵ نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۱۱۰پ_۱۲۸پ) گزیده‌ایست [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۳۱] .

25245_ **مشهد** ، فرخ ۲۷۳: تاریخ‌یاد نشده، دریك مجموعه [نسخه‌ها ۳: ۹۱].

25246 _ **مجلس** ۴۲۴ : تاریخ یاد نشده ، در «کلیات» او [ف . مجلس۲ : ۲۴۶].

25247_ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۱۹۴ : تاریخ یاد نشده، دارای‌قصایدی‌ازاو [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

25248_ **تبریز**، ملی ۴/ ۲۶۲۴ : در جنگ نامؤرخ (گ۵۵_۱۰۵) [ف. ملی‌تبریز ۳۵۲] .

دیوان قائم مقام = دیوان ثنایی

دیوان قابل شیرازی

ازروزگار فتحعلی‌شاه‌ومظفرالدین‌شاه، که درباریان‌وداتشمندان آن‌روزگارراستایش‌کرده، ماده تاریخهایی دارد، وبرای تاریخ‌آن‌روزگار سودمند است [دانش‌پژوه].

بنگرید: ذریعه۹: ۸۵۹ـ فرهنگ سخنوران: ۴۶۰.

25249 ـ **دانشگاه** ۲۹۲۲ : نستعلیق گویا ازخود سراینده ، با فهرست قصیده‌ها در آغاز ، ۱۳۴ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۸۲].

دیوان قادری

25250ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۹۹، ۸۷۱ قادر : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، ۷۰ گ۱۴ س . **آغاز:** همه موجود در وجود ماـ گنج مخفی استاین نمودما[مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن‌عباسی۱: ۵۰۳].

25251ـ **بنگال**، آسیایی۱۰۷ دیوان (۱۱۲۳) : شکسته، تاریخ‌یادنشده[ف: بنگال: ۱۱۳].

دیوان قاسم

ناشناخته .

25252ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۵۲۰ Spi/VI۳ : نستعلیق، تاریخ یادنشده **آغاز:** بود آبادیم سدره ویرانی‌عالم[ف. عبدالله ۲ : ۴۸۹].

دیوان قاسم انوار

معین‌الدین‌علی، که‌یاداودر«امانت: ۱۰۴۹» گذشت . بادو تخلص قاسم وقاسمی.

25253ـ **سپهسالار**۲۶۶ : نستعلیق‌علی دامغانی **۸۲۱** در«کلیات» او[ف. سپهسالار ۲ : ۵۸۳ و۴ : ۴۸۵، ۵۲۱].

25254ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۹ـم‌ادب فارسی: نستعلیق زیبا ، غرهٔ‌ذیحجهٔ **۸۲۷**، زرین [مخطوطات ۱: ۱۸۴].

25255ـ **پاریس** S.P ۷۹۵ : همراه دیوان ظهیر فاریابی بهمین خامه مؤرخ **۸۴۷** [فرهنگ‌خراسان : اردیبهشت ۱۳۴۵].

25256ـ **مجلس** ۲۶۱۳ : در«کلیات» مؤرخ **۸۵۲** او (ص۱ـ۳۳۹) ۵۵۰۰ بیت‌دارد. [ف.مجلس۸ : ۳۵۲].

25257ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۰ ادب فارسی طلعت: سیدمحمد فرزند احمدفرزندگل خواجه، ۲۳شعبان **۸۵۶**، زرین.

25258ـ**قاهره**، دارالکتب۴ادب‌فارسی طلعت : نستعلیق **۸۵۷** [مخطوطات ۱: ۱۸۴].

25259ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۹۵۹ : نوشتهٔ **۸۵۹**، ۲۴۰ گ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۲۶].

25260ـ **موزهٔ قونیو نیه**۳/۱۳۷ : کلیات‌اوست بخامهٔ‌غیاث‌جوهری، ۱۷ج۲/**۸۵۹** دارای. ۱ـ انیس‌العارفین۲ـحورائیه۳ـدیوان مثنوی ورباعیات اوسپس‌درهامش‌آن ازدیگران فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۲۰۳ هست[فیلمها۱ : ۴۵۱].

25261 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۶۳ Or : در«کلیات» مؤرخ**۸۶۱**او، مصور[نسخه‌ها ۴ : ۶۸۷].

25262ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۱ـم‌ادب فارسی: تعلیق‌محمود نیشابوری، **۸۶۹**[مخطوطات ۱ : ۱۸۴].

25263ـ**رضوی**۵۱۵ادبیات(۴۴۴۸): نستعلیق‌سدهٔ **۹** . دارای: مثنوی، غزل درهم، ناقص ، ۳۶گ۱۵ س [ف. رضوی۷: ۴۸۶].

25264ـ**رضوی**۵۱۴ادبیات (۴۷۳۱):

نستعلیق اواخر سدهٔ ۹ یا اوایل ۱۰، دارای: غزل، قطعه، ملمع، ترجیع با افتادگیهایی از آغاز و میانه و انجام [ف. رضوی ۷: ۴۸۴].

25265ـ **دانشگاه** ۳۴۹۶: نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰**، دارای: غزل وقطعه و رباعی نزدیك به ۵۵۰۰ بیت، آغاز افتاده، ۲۵۷گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۵۰۲].

25266ـ **دانشگاه** ۳۹۸۷: نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰**، دارای: غزل ورباعی وقطعه‌ومثنوی، با شعرهای گیلیات (ص۲۲۸ -۲۳۱) و ترکی، آغاز درحرف الف افتاده، ۱۴۲گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۸۳].

25267ـ **تهران**، سلطنتی ۴۸۲ (۴۹۶ ف): نستعلیق خوش کهن، قاسم، غرهٔ ذیحجهٔ **۹۱۶**، زرین، دارای: غزل (مرتب)، ترجیع، دوغزل بلهجهٔ ترکی، غزل بلهجهٔ گیلکی، قطعه، مثنوی، رباعی، **آغاز:** من بیمارهٔ سودازدهٔ سرگردانم، ۱۱۵۸ ص وهر صفحه ۶ مصرع به چلیپا [ف. دکتر بیانی: ۲۵۲].

25268ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۶ ادب فارسی: نستعلیق زیبای یارمحمد جامی ۲۱ ع ۱/**۹۶۴** [مخطوطات ۱: ۱۸۴].

25269ـ **تهران**، سلطنتی ۴۸۳ (۴۹۷ ف): نستعلیق عالم‌الدین فرزند احمد اخسیکتی، ذیحجهٔ **۹۷۲**، زرین. کلیات اوست. دارای: غزل (مرتب)، مثنویهای متفرق، قطعه، رباعی، ترجیع، مثنوی صدمقام، دومثنوی عرفانی دیگر، دیباجهٔ نثری، رسالهٔ اصطلاحات عرفا، درغزلها باقافیه نون غزل بلهجهٔ گیلکی دارد، ۴۱۶ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی: ۴۵۳].

25270 ـ **تهران**، ادبیات ۱۱۴ د: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۰**، در آغاز زنجیرهٔ خرقهٔ سراینده آمده است، میانه و پایان نونویس، ۲۴۲گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱: ۲۶۸].

25271ـ **کپنهاك**، سلطنتی Add.۸: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، کار هرات [نسخه‌ها ۵: ۷۰۱].

25272ـ **سپهسالار** ۲۰۲: نستعلیق **۱۰۰۵** بدستور علی فرزند نظام درشهر لار فارس، در برابر هرغزل اویك غزل ازحافظ نوشته‌اند، زرین، ۵۳۰۰ بیت دارد ۳۱۰گ ۲۰ س [ف. سپهسالار ۴: ۵۲۱].

25273ـ **تهران**، اصغرمهدی ۳۸: در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۳۳** [نسخه‌ها ۲: ۹۵].

25274 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۱۸۹: نستعلیق محمد جعفر فرزند درویشعلی فرزند قاسم فرزند درویشعلی خواجه خضری، پنجشنبهٔ ۲۷ صفر **۱۰۳۹** [رؤیت].

25275ـ **دانشگاه** ۳۸۱۷: نستعلیق، سدهٔ **۱۰-۱۱**، زرین. غزلهای اوست باتخلص قاسمی، ۶۳گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۳۷۹۷].

25276ـ **ملك** ۵۵۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**. دارای: غزل، قطعه، رباعی، مثنوی. آغاز فرسوده انجام افتاده، ۱۷۲گ ۱۸ س [رؤیت].

25277ـ **ملك** ۵۱۴۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** دارای: غزل، رباعی. آغاز افتاده، در پایان یك گفتار عرفانی دارد، ۹۱گ ۱۱س [رؤیت].

25278ـ **دانشگاه** ۱۳۹۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، ۶۹گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۸: ۷۳].

25279ـ **ملك** ۵۲۴۰: نستعلیق پنجشنبهٔ رمضان **۱۱۰۵**، دربرابر هرغزل او یك غزل بهمان وزن وقافیه ازغافل نوشته‌اند، ۱۵۳گ ۲۵ س [رؤیت].

25280ـ **مجلس** ۱/۲۶۱۴: در «کلیات» مؤرخ **۱۱۲۸** او (ص۱ـ۲۲۷). دارای: غزل و قطعه و رباعی [ف. مجلس ۸: ۳۵۳].

25281ـ **ملك** ۵۳۰۲: نستعلیق محمد قاسم، صفر **۱۲۵۶**، در قریهٔ نوخندان محال درگز، برحسب خواهش یوسف آقا ولد نجفعلی، ۱۵۰ گ ۱۵ س [رؤیت].

25282ـ **مشهد**، فرخ ۲۳: نوشتهٔ **۱۲۸۰** [نسخه‌ها ۳: ۸۹].

25283ـ **تهران**، ادبیات ۱۴۱ حکمت: شکسته نستعلیق ۵ ذیقعدهٔ **۱۲۸۸**. [ف. ادبیات ۲: ۲۰].

25284ـ **تبریز**، علی ۳۶۶۷: نسخهٔ کهن [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

25285ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۳: تاریخ یاد نشده [مخطوطات موصل: ۹۹].

25286ـ **آصفیه** ۶۲۰ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۳: ۲۹۴].

25287ـ **بنگال**، آسیایی ۷۳/۱۵ ao (۱۰): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۵۰].

25288ـ **بنگال**، آسیایی ۱۰۸ دیوان (۱۰۳۹): نستعلیق، با قصیده‌های او [ف. بنگال: ۱۱۳].

25289ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۱۸۸۷۴. Add: **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹۱ هست [فیلمها: ۵۹۱].

دیوان قاسم تونی

میرزا قاسم فرزند عبدالقادر تونی، از سدهٔ نهم.

25290ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸، ۸۷۱ قا ـ ۲۹۶ مج: با تاریخ **۱۱۰۵** در دفتر، نخست رساله‌ایست به نثر مصنوع سپس سه قصیده و یك بحر طویل، ش ۱۴ دفتر (گ ۹۵ـ۹۹). **آغاز:** بخلوتخانهٔ غم میفرستم جان مفرد را [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۱۶].

دیوان قاسم دیوانه

محمد قاسم مشهدی، از سدهٔ یازدهم، شاگرد صائب (۱۰۱۶ـ ۱۰۸۱ یا ۱۰۷۷)، متخلص به قاسم. در نولکشور چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۳۵ و ۸۶۳ـ فرهنگ سخنوران: ۴۶۴ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۳۳۳.

25291ـ **بنگال**، آسیایی ۱۰ قصاید (۸۵۶): نستعلیق **۱۱۵۶** [ف. بنگال: ۱۱۹].

25292ـ **پاکستان**، دانشگاه دا کا ۳۳۲ DU: نستعلیق سدهٔ **۱۸ـ۱۹** م. **آغاز:** بسکه افتاد از غمت شوریدگی در کار ما ـ برس ما خود بخود وامیشود دستار ما [ف. حبیب‌الله: ۱۱۹].

25293ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۹۳۸: سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر شمارهٔ پیشین، [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۱۰].

همان ش 23980 است.

25294ـ **دانشگاه** ۳۰۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، غزل است به ترتیب تهجی، ۱۳۲ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۳۳].

25295ـ **بنگال**، ایشیاتك (آسیایی) ۱۰۹ دیوان (۳۱۶): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۴].

25296ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۰۴/۱۷۸۴: تاریخ یاد نشده. غزلهای اوست، **آغاز:** بسکه افتاد از غمت شوریدگی در کار ما.

25297ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۴۷۰/ ۴۵۲۰: غزل و رباعی، که بسیاری از آنها در چاپ نولکشور نیامده است، آغاز و انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۵-۱۲۶].

دیوان قاسم طوسی = دیوان ارسلان

دیوان قاسم مشهدی = دیوان قاسم دیوانه

دیوان قاسم مشهدی = دیوان ارسلان

دیوان قاسمی

25298ـ **دانشگاه** ۵۰۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، با تخلص قاسم و قاسمی، آغاز در حرف الف و انجام در رباعیها افتاده، ۱۶۴ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۰۷].

25299ـ **تهران**، دهخدا ۲/ ۳۳: نستعلیق، با تاریخ **۱۲۰۲** در دفتر، مثنوی و غزلهاست [نسخه‌ها ۳: ۳۴].

دیوان قاسمی کازرونی

ابوالقاسم شیرازی فرزند ابوحامد، شاگرد میرزاجان باغنوی، از نیمهٔ یکم سدهٔ یازدهم.
بنگرید: ذریعه ۹: ۸۶۵.

25300ـ **رضوی** ۵۱۶ ادبیات (۴۸۸۱): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای ششصد بیت از انواع شعر، در پایان ساقینامه‌ایست که ناتمام مانده [ف. رضوی ۷: ۴۸۷].

دیوان قاسمی گنابادی

میر محمد قاسم، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۹» گذشت.

25301ـ **موزهٔ بریتانیا** Add.۷۰۹۱: نستعلیق نعمت‌الله فرزند علی حسینی، ۲۰ محرم **۹۶۲**، ۲۲۳ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۸۲ هست [فیلمها: ۹۶].

25302ـ **دانشگاه** ۱۹۰۲ **فیلم**: نستعلیق تاریخ یاد نشده، [فیلمها: ۹۷].

دیوان قاصر قاینی

میرزا محمد علی واعظ کرمانی.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۶۷ـ فرهنگ سخنوران: ۴۶۵.

25303ـ **دانشگاه** ۳۸۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دارای: رباعی و غزل و ترجیع بند و مثنوی و بندهایی به نثر در میانه، ۱۰۳ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۹۶].

دیوان قاضی اختیار = دیوان اختیار

دیوان قاضی عیسی

گردآوری ادریس بدلیسی که یاد او در «شرح گلشن راز: ۱۲۴۸» گذشت. دیوان قاضی عیسی و شیخ نجم الدین مسعود از سدهٔ ۹ـ۱۰ است که میر علیشیر در «مجالس النفاس» آنها را شناسانده است: چندانکه قاضی متکبر و متجبر بود شیخ نجم الدین فقیر و مسکین و درمند، نجم الدین از خوایشان قاضی عیسی بود و پس از او منشی دیوان گشت. نجم الدین پروانچی سلطان یعقوب بوده است.

بنگرید: مجالس النفایس، ترجمهٔ قزوینی: ۲۹۵.

25304ـ **استکهلم**، دانشگاه ۱۰: سدهٔ **۱۰**، ممتاز [نسخه‌ها ۵: ۷۱۴].

دیوان قاضی لاهیجانی

قاضی یحیی، از سدهٔ دهم و یازدهم، به هند رفته و برگشته در کاشان زیسته است.

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۷۳ـ تحفهٔ سامی: ۷۷ .

25305ـ **تهران**، سلطنتی ۶۱۵(۶۰۶ ف) : نستعلیق ۱۵ محرم **۹۹۱**. دارای : غزل (مرتب)، رباعی. **آغاز**: بنازحسن توخاص است لطف عام خدا ـ چه نازنین و نکویی هزار نام خدا، ۱۴۱ ص ۱۱ س [ف. دکتر بیانی: ۳۷۸] .

دیوان قانع گلپایگانی

گویا محمد. ازسدهٔ سیزدهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۷۳ـ فرهنگ سخنوران: ۸۶۶ .

25306ـ **مجلس** ۱۱۹۰: شکستهٔ خوب مهدی علی آبادی، **۱۳۰۳** (ص ۲۵۷ ـ ۲۸۶) ۲۹۱ بیت ترجیع بند وقصیده است [ف. مجلس ۳: ۶۷۸] .

دیوان قایمی جاجرمی

نصرالله فرزند ابوالحسن [دانش پژوه] . در ذریعه وفرهنگ سخنوران در واژهٔ قایمی یاد نشده است .

25307ـ **تبریز** ، ملی ۲۶۲۳: نوشتهٔ پسرش محمد در **۱۲۷۴**. [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸] .

دیوان قبولی

از سدهٔ نهم .

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۷۵ـ فرهنگ سخنوران ۴۶۸ .

25308ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۸۴ : پیرامن سدهٔ **۹** ، **آغاز**: بنام آنکه ازدیوان شاهی ـ بودحکمش روان ازماه تابماهی ۱۰۷ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۴] .

دیوان قپلان بدخشانی

امیر قپلان بیگ یا قفلان بیگ سپاهی ، از ایل چاوشلو، ازقورچیان شاه عباس دوم (۱۰۵۲ـ ۱۰۷۷) ، از ایران به‌هند رفته مصاحبت صائب راگزیده و درهمانجا درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۷۶ـ فرهنگ سخنوران: ۴۶۷ .

25309ـ **بنگال** ، ایشیاتك (آسیایی) ۱۱۰ دیوان (۸۹۰) : نستعلیق، آغاز وانجام افتاده [ف. بنگال: ۱۱۴] .

دیوان قتال = دیوان راجا

دیوان قتیل

در ذریعه از دوتن با این تخلص یاد شده است : محمد حسن قتیل دهلوی ، سید مرتضی قتیل جرفادقانی، هردوتن ازسدهٔ سیزدهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۷۶ـ فرهنگ سخنوران: ۴۶۸ .

25310ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۷۵۴ Or.: نوشتهٔ **۱۲۳۱**. [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۸] .

دیوان قتیل لاهوری

محمدحسن، که یاد اودر «چهار شربت: ۲۱۵۸» گذشت .

25311ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۲۹ Spi/VI ۳۱۰۲: نستعلیق ۷ شعبان **۱۲۲۹** ، **آغاز**: که پری‌گه آدمی خوانم ترا [ف. عبدالله ۲: ۵۷۱] ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۲۶] .

25312ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۷۷ pi/VI (۵۸۷ف) : شکسته ونستعلیق ۲۹ شعبان **۱۲۴۰** [ف. عبدالله ۲: ۴۱۱] .

25313ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۳ Kpi/VI ۲۱۷۴ (۵۸۸ف): نستعلیق ۱۱ ذیقعدهٔ **۱۲۵۰** [ف. عبدالله ۲: ۴۱۲] .

25314ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۹۸/۳۱۰۳ : نسخهٔ تازه، غزلها و مرثیه‌ها و رباعیهای اوست [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۲۶] .

دیوان قدرت اردبیلی

محمدهادی قدرت علیشاه فرزند صدر ـ الممالك نصرت علیشاه در نسخهٔ دانشگاه چند تخلص از او یاد شده است. پدر بسال ۱۲۷۱ و فرزند در ۱۳۰۶ درگذشته است.

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۹۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰۳(هردوجا در دنبال سرگذشت پدر) .

25315ـ دانشگاه ۳۰۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در نمای نسخه آمده : ازمحمدهادی قدرت علیشاه پسر صدرالممالك ناصر (نصرت) علیشاه اردبیلی است. غزل (ص۱ـ۶۳) با تخلص قدرت علی ، شاه نصرت‌الدین، نصرت ، نصرت‌الدین ومثنوی (ص۶۴ـ۷۶). **آغاز:** هر بی‌سر پا راه ندارد ببرما ـ بازاست اگرچه بهمه خلق درما، ۳۹ گ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۶۷] .

25316ـ مشهد، فرخ ضمیمهٔ ۱۵۴ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳:۹۲].

دیوان قدسی

ناشناخته. درذریعه درواژهٔ قدسی از دوازده تن با آن تخلص یاد شده است .

25317ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۷۸۵ ، ۸۷۱ دیو: شکسته پایان سدهٔ **۱۲**، ۱۵ س ۷۶گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۴۶۲] .

25318ـ موزهٔ بریتانیا ۵۷۵۲/۲ Or : سدهٔ **۱۲ـ۱۳** . قصیده‌هایست [نسخه‌ها ۴:۶۷۸] .

25319ـ بنگال، آسیایی ao۵۹/۵ (۵۳۸): نستعلیق، باتاریخ **۱۲۲۵** در دفتر [ف. بنگال : ۱۳۹] .

25320ـ تهران، دکتر مفتاح ۱۷۷ : نستعلیق عبدالکریم فرزند میرزا محمد حسین تفرشی ، ۱ شعبان **۱۲۶۸** در قریهٔ کولیکش [یادداشتهای آقای دانش‌پژوه] .

25321ـ تبریز، ملی ۲۸۱۴ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۲۹۸].

25322ـ بنگال، آسیایی ۷۳/۸ ao (۱۰): نستعلیق، تاریخ یادنشده، دارای: قصیده وغزل [ف. بنگال: ۱۵۰].

دیوان قدسی

درگذشته پس از ۹۴۵.

25323ـ آصفیه ۱۲۲۸ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۰] .

دیوان قدسی باخرزی

ملامحمد قاسم [دانش پژوه] در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ قدسی این نام نیامده است .

25324ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۱۷ : نستعلیق شوال **۱۰۴۶**، برای محمد میرك فرزند مسعود، قصیده است و غزل [نسخه‌ها ۵: ۶۲۷] .

دیوان قدسی مشهدی

حاج محمدجان ازمشهد به‌هندوحجاز رفته و به‌مشهد برگشته ، نقیب‌بقالان شده ، وباز در ۱۰۴۱ به‌هندرفته نزدشاهجهان(۱۰۳۷ـ۱۰۶۸) جای یافته وبسال ۱۰۵۶ در لاهور درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹ : ۸۷۹ـ فرهنگ سخنوران: ۴۷۰ .

25325ـ تهران، ادبیات ۱۰۷ حکمت:

نستعلیق عبدالغنی‌قاینی لنگری جـامی، رجب **۱۰۴۴** درلنگرجام(درپایان‌دیباجهٔ‌منثورآن). دارای:قصیده ، ترجیع،مثنوی،غزل ، رباعی . زرین ، ۱۰۹ گ[ف. ادبیات۲: ۲۰].

25326ـ **دانشگاه۵/۲۴۶۶**: نستعلیق باتاریخ **۱۰۴۵-۱۱۰۹** در دفتر (ص۲۱۸ - ۲۳۸) [ف. دانشگاه۹:۱۲۳۴] .

25327ـ **ملك ۵۴۰۳/۴۹** : نستعلیق ریز وچلیپا وچهار ستونی از شاعری با تخلص جنونی،درع۲/ **۱۱۰۰**.دارای:قصیده، مثنوی، رباعی [رؤیت].

25328ـ **ملك ۵۳۰۳/۲** : نستعلیـق سدهٔ **۱۱**. قصیده ، مرثیه،غزل با تخلص قدسی است(۲۱۳پ -۲۵۷پ)،سرلوح‌اکلیلی، انجام افتاده . **آغاز** : برآنسرم‌که‌کنم سرکشی‌زتیغ جفا ـ چوشمع زنده سرخویش دیـده‌ام درپـا [رؤیت] .

25329ـ **ملك ۴۹۴۵/۳** : نستعلیـق خوب سدهٔ **۱۱** (۱۰۶پ - ۲۶۳ر) ، زرین . دارای، قصیده ،غزل. آغاز: نزدیك به نسخهٔ پیشین [رؤیت].

25330ـ **مجلس ۱۰۴۳**: نیمهٔ‌دوم‌سدهٔ **۱۱** . دارای: مثنوی مدح کشمیر ،قصیده،غزل، ترجیع ، رباعی ، قطعه . رویهم‌پیرامن ۸۴۰۰ بیت. زرین. **آغاز**: بنام‌پادشاه‌پادشاهان،۳۰۸ گ۱۴ س [ف.مجلس ۳:۳۷۹] .

25331ـ**دانشگاه۴۱۴۴**: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۲** ، دارای:قصیده وترجیع‌وغزل ورباعی ومثنوی «وصف باغ اکبرآباد» ، ۸۰ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۴].

25332ـ **مدینه** ، عارف‌حکمت۱۵۵: باتاریخ **۱۱۰۴-۱۱۳۱** دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۵۷۸] .

25333ـ **پاکستان**، دانشگاه‌داکا۲۱۲ DU : نستعلیق ۱۵ رجب **۱۱۱۱** (۱۶۹۹م) و **۱۱۰۴** (۱۶۹۲م) کلیات اوست [ف .حبیب الله : ۱۰۵] .

25334ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۲ ppi VI ۱۵۶۷ (۴۹۸) : نوشتهٔ ۲۶ ع **۱۱۲۷/۲** (؟) . کلیات اوست[ف. عبدالله ۲: ۳۵۳] .

25335ـ **مجلس ۱۰۴۴**:ازاوایل‌سدهٔ **۱۲**.دارای : قصیده، غزل،رباعی، ترجیع‌بند، مثنوی «وصف باغ‌اکبرآباد»،همه‌پیرامن ۳۷۰۰ بیت، آغاز ومیانه افتاده ، ۱۳۶ گ ۱۴س[ف. مجلس ۳:۳۸۰] .

25336ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۸۲ Spi/VI ۴۱۸۹ : نستعلیق نـورالدین **۱۲۷۵** . کلیات اوست [ف. عبدالله۲: ۵۳۳]. ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده[ف .دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۶۲] .

25337ـ **ملك ۵۵۷۶**: نسخ‌آغاز سدهٔ **۱۴** . دارای : قصیده ، غزل،رباعی . **آغاز:** راضیم ازعشق دمی‌زان نگه‌آشناـآن‌بدل‌بلهوس و بربلب پارسا ، ۱۰۴گ ۲۰ س[رؤیت].

دیوان قرة‌العین

طاهره‌دخترملاصالح‌قزوینی، بابی وازلی، شهید در۱۲۶۸. بعربی وفارسی میسروده است دیوان او بمناسبت صـدمین سال شهادتش در ۱۳۶۸ چاپ شده‌است.

25338ـ**تهران**،دکترقاسمزاده: نستعلیق سدهٔ **۱۳** . اندازه جیبی‌کوچك، عربی وفارسی دارد نخست نامه هایی است به نثر . **آغاز :** المن‌الله‌الذی قدابرز الجوهریات بالتـنزیه ، فقداطرز ، ۹۰گ [رؤیت].

دیوان قراباغی

ناشناخته .

25339ـ آصفیه ۶۴۵ دیوان: تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده[ف. آصفیه۳: ۲۸۸].

دیوان قرتی (قرطی) همدانی

کربلائی لطف‌الله ، فکاهی سرای سدهٔ سیزدهم .

25340ـ مجلس ۳۵۱۲/۱۴: نوشتهٔ سید محمد ساغر رضوی قمی ، در جنگ مؤرخ ۱۲۶۱-۱۲۸۱ (ص۷۳-۷۹) سرگذشت‌سراینده است با دونمونه ازغزل ومثنوی فکاهی او [ف. مجلس ۱۰ :۱۴۶۷] .

دیوان قصاب کاشانی

از سرایندگان سدهٔ ۱۱-۱۲. گویا همان سعیدقصاب‌کاشی‌شاگرد صایب باشدکه دیوان او بسال ۱۳۳۸ خ در تهران چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه۹: ۴۵۱ (سعیدقصاب) و ۹:۲۸۲(قصاب کاشی)ـفرهنگ سخنوران: ۲۷۰ (سعیدکاشی) .

25341ـ مجلس ۱۱۸۵/۳ : نستعلیق درویش مولا محب ، پایان سدهٔ ۱۱(ص۱-۴۷) غزلهای اوست از الف تا بخشی از دال پیرامن هشتصدبیت . آغاز: الهی بهرحمت‌قوتی‌بخشا زبانم‌را- ز آب‌این‌گهرلبریزکن درج دهانم را [ف. مجلس۳:۶۶۳] .

25342ـرضوی۵۱۷ادبیات(۴۷۳۲): نستعلیق‌سدهٔ ۱۲، آغاز وانجام‌افتاده‌دارای:غزل حرف ش تا غ ، ۱۱۳گ ۱۲ س [ف . رضوی ۷: ۴۸۹] .

دیوان قصاب مازندرانی

ستایشگر خانان مازندران‌درسدهٔ‌سیزدهم، با ماده تاریخی از ۱۲۵۰ در دیوان او.

بنگرید:ذریعه۹: ۸۸۲ـفرهنگ سخنوران: ۴۷۲ .

25343ـ مجلس ۱۰۴۵ : نستعلیق‌نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۳ ، دارای:قصیده،غزل،ترجیع بند، قطعه ، رباعی، همهٔ دیوان پیرامن ۳۵۵۰بیت. آغاز : کنم ثنای‌کسی‌کو بگردش پرکار-عیان نمودچنین ماه وسال ولیل ونهار، ۱۲۹گ۱۴س [ف. مجلس ۳:۳۸۲] .

دیوان قضا = دیوان تسلی‌قاجار

دیوان قضایی یزدی

آقا عبدالرحیم در گذشتهٔ ۱۲۵۳ . آیتی مینویسد : مجمع‌الفصحاء بنادرست اورا محمد صادق خوانده‌است. «همیشه بهار» اوراهمدانی گفته است [ذریعه].

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۸۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۷۲ـ آتشکدهٔ آیتی: ۳۲۲.

25344ـ دانشگاه ۳۴۸۹/۱۵: نستعلیق سدهٔ ۱۱ - ۱۲ ، زرین بادوتصویر (ص۱-۵۹) غزل است با سه رباعی [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۳] .

25345 ـ تبریز، ملی ۳۰۵۹: نوشتهٔ ۱۲۶۲ [نسخه‌ها۴: ۲۹۸] .

25346ـ ملك ۵۸۶۰/۴: نستعلیق ج ۱۲۹۷/۲. قصیدهٔ توحیدیهٔ اوست در۸۸بیت. [رؤیت] .

25347ـرضوی۵۱۸ادبیات (۴۷۳۳): نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ ، باسه‌سرلوح.دارای: قصیده، غزل ، قطعه ، رباعی، یك مثنوی کوتاه، ۱۰۵ گ ۱۰ س [ف. رضوی ۷: ۴۸۹] .

25348ـ دانشگاه ۴۲۲۷ : نستعلیق همان سدهٔ ۱۳. دارای: غزل ، رباعی ، هزل،

شوخی ، آغاز افتاده باهزار بیت [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۰۱] .

25349ـ تهران، ملی ۳۱۶ فـهرست نشده : نستعلیق متوسط سدهٔ **۱۳**، زرین، دارای: قصیده وغزل وقطعه ورباعی و مثنوی، ۲۲۱ص ۱۰ س [نسخه‌ها۶: ۱۸۶] .

دیوان قطبشاه

سلطان قلی قطبشاه فرمانروای گولکنده، درگذشتهٔ ۹۵۰ .

25350ـ آصفیه ۱۱۳۹دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۳۰۰** [ف . آصفیه۴: ۲۸۲] .

دیوان قطبی

ناشناخته. در ذریعه واژهٔ قطبی ۹: ۸۸۴ ـ ۸۸۵ ازچهار تن با این تخلص یاد شده است.

25351 ـ تبریز، ملی ۳۶۷۱ : نوشتهٔ **۸۹۶** همراه دیوان: خسرودهلوی، جامی، شاهی، صادقی [نسخه‌ها ۴: ۳۱۲] .

دیوان قطران تبریزی

حکیم ابومنصور امیر شرف‌الدین فرزند منصور جیلی دیلمی تبریزی، زاده درشادی‌آباد مهران رودتبریز، درگذشتهٔ ۴۶۵ (هست). دیوان اویکبار درتهران ۱۲۶۳ ویکبار تبریز ۱۳۳۳خ چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۸۵ـ فرهنگ سخنوران ۴۷۳ـ ف. مشار: ۷۵۱ .

25352 ـ عبدالحسین بیات ۱ مج : نوشتهٔ نعمة‌الله فرزند عنایة‌الله خمامی کمره‌یی، در **۱۰۰۷** ، زرین، (ص۱ـ۸۵) پیرامن ۲۵۰۰ بیت [نسخه‌ها ۶: ۶۸].

25353ـ بنگال، ایشیاتك (آسیایی) ۱۱۱ دیوان (۱۱۳۱) : شکستهٔ **۱۰۱۸** [ف . بنگال : ۱۱۴] .

25354ـ دانشگاه۲/ ۳۹۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باشعری ازرودکی (ص ۱۴۳ ـ ۱۹۸) [ف. دانشگاه۱۲: ۲۹۳۴].

25355ـ مجلس ۲۳۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۴۷ـ۲۴۹ جنگ) ۱۹۱ بیت‌است [ف. مجلس ۸: ۱۳] .

25356ـ مجلس ۲۴۷۷ : نستعلیق خوش محمود فرزندمحمد تقی، **۱۳۰۶**، و شعرهایی در هامش بخامهٔ ملك‌الشعراء بهار، دارای: قصیده ومسمط وقطعه ورباعی، رویهم ۳۷۵۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۷۳] .

25357ـ مجلس ۱/ ۴۰۹۹: نستعلیق محرم **۱۲۰۷** (۱پ ـ ۷۸پ). دارای: قصیده، غزل [رؤیت] .

25358ـ سپهسالار ۲۵۰ : نستعلیق محمدعلی فرزند حاجی محمدباقر تنکابنی، **۱۲۵۰** بدستور محمدمحسن میرزا درزنجان ، ۱۰۴گ ۱۶ س[ف. سپهسالار۴: ۵۲۲].

25359ـ مجلس ۴۵۲ : نستعلیق شکسته آمیز رضاقلی‌خان‌هدایت، **۱۲۵۱** ازروی نسخهٔ منوچهر خان‌معتمدالدوله، باسرگذشت سراینده درپایان‌ازهمو ، دارای: قصیده، قطعه ، غزل ، ۷۳گ ۱۵ س[ف مجلس۲: ۲۶۷] .

25360ـ تهران ، ملی ۱/ ۱۷۱ ف : نستعلیق‌شکسته ج ۱/ **۱۲۵۴** در تبریز (ص۱ـ ۵۰) آمیخته باسروده‌های رودکی [ف . ملی۱: ۱۷۶] .

25361ـ تهران، دهخدا ۱/ ۳۹ : نستعلیق ریز جعفرقلی، دوشنبهٔ ۱۲ محرم **۱۲۵۶**، بخشی از دیوان‌اوبرابرص۲۸۸ـ۱۹۹ چاپی[نسخه‌ها ۳: ۳۵] .

25362ـ تهران، ملی ۳۲ فهرست‌نشده: نستعلیق علیمحمدشیرازی **۱۲۵۶**. دارای: قصیده،

قطعه، [illegible] آغاز: [illegible]
۲۱۸ص۱۵ س [نسخه‌ها۴: ۱۴۹] .

25363ـ **تهران،** سلطنتی۴۷۶ (۳۰۸ ف): نستعلیق رضاقلی‌سرابی، ۲۸صفر**۱۲۵۸**، بدستور اعلیحضرت شهریاری، ۱۴۵ ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی: ۲۱].

25364ـ **مجلس**۲۳۳۳: نستعلیق‌محمد کاظم **۱۲۶۰** (ص۱۵۵ـ۱۶۴جنگ) ۱۴۹ بیت [ف. مجلس ۸: ۴۱].

25365ـ **دانشگاه**۳۲۸۳: نستعلیق کاظم فرزند محمد علی، **۱۲۶۲**، آغازافتاده، نزدیك به ۲۸۰۰ بیت است، شعرهایی‌ازرودکی نیز در آن هست[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۵۰] .

25366ـ**ملك**۲/۵۱۸۴: شکسته نستعلیق ع/**۱۲۶۳** (۱۱پ‌ـ۱۸۳ر) بادیباجه‌ای بنثر. دارای: قصیده، ترکیب‌بند، ترجیع، رباعی. با سرودهایی از رودکی[رؤیت].

25567ـ**دانشگاه**۲۹۷۴: نستعلیق‌محمد خوشنویس خوانساری، شعبان **۱۲۶۵** برای حسینعلی‌خان گروسی، ۱۶۲ گ۱۵س[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۸۱] .

25368ـ**رضوی**۵۱۹ادبیات(۴۷۳۴): نستعلیق‌خوش‌محمد تقی‌فرزندمحمدکاظم‌همدانی **۱۲۶۷**، زرین، گزیده‌ایست درپیرامن‌دوهزار بیت [ف. رضوی ۷: ۴۹۱] .

25369ـ**رضوی**۵۲۱ادبیات (۴۷۳۶): نستعلیق‌حسین فرزندحسن تبریزی، ۱۹ رجب **۱۲۷۷**. نسخهٔ کامل آمیخته با شعرهایی ازرودکی [ف. رضوی ۷: ۴۹۲] .

25370ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۸۴۷/۲ Or: نوشتهٔمیرزاعلی‌خان بدیهی مازندرانی، ۲۶رجب**۱۲۷۹** دراصفهان. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۴۹۸ هست[فیلمها: ۷: ۶۰۷].

25371ـ**رضوی** ۵۲۰ ادبیات(۴۷۳۵): نستعلیق اسماعیل، ۳ع‌۲/**۱۲۸۳** . نسخهٔ نسبتاً کامل، آمیخته باسروده‌های‌رودکی [ف. رضوی ۷: ۴۹۲] .

25372ـ **مجلس** ۳۷۷: نستعلیق **۱۲۸۴** دارای: قصیده، قطعه، ۱۸۸ گ۱۵س[ف. مجلس ۲: ۱۲۱] .

25373ـ **تهران،** دانشسرایعالی، قریب ۵۷: نستعلیق، ۷رجب **۱۲۹۵**، ربعی [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۷].

25374ـ **ملك** ۵۹۵۲: نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۳** ، **آغاز** : سرخ‌گل بشگفت، ۱۷۱ گ [رؤیت].

25375ـ **تهران** ، ملی ۲/۱۳۱ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۳** (ص۱۳۸ـ۱۵۳) گزیده‌ایست ازقصیده‌ها [ف. ملی۱: ۱۲۲ـ نسخه‌ها۶: ۲۱۰].

25376ـ **اصفهان،** شیخ حسن جابری انصاری ۲ مج: نستعلیق حاج میرزاعلی‌انصاری سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۶: ۵۹۶].

25377ـ **تهران،** سلطنتی۴۷۷ (۳۰۹ ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، بامهر تملکی مؤرخ ۱۲۵۹، زرین، ۳۰۲ص۱۵س[ف. دکتر بیانی: ۲۱] .

25378ـ **تهران،** دانشسرایعالی، قریب ۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۵: ۶۲۷].

25379 ـ **مجلس** ۴۵۳ : نستعلیق **۱۳۱۴** . گزیده‌ایست ، زرین، ۳۴گ ۱۴ س [ف. مجلس۲: ۲۶۷] .

25380ـ **مجلس** ۱۰۴۶ : نسخ‌عبرت نائینی، بخواست سردار معظم خراسانی ، در **۱۳۳۴** . دارای: قصیده، ترجیع و ترکیب‌بند، مسمط ، قطعه، مثنوی، رباعی، همه‌پیرامن ۸۸۰۰ بیت . [ف. مجلس۳: ۳۸۴] .

25381ـ **مجلس** ۴۹۵۶ : نسخ خوب محمدعلی عبرت نایینی ، ۴ع۲/**۱۳۳۶**۴ برای سید نصرالله تقوی، ۲۳۰گ ۲۱س[رؤیت].

25382ـ **مجلس** ۸۹۶۵فهرست نشده: زرین [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

دیوان ثنایی

گویاعلی فرزند ملادرویش فتحپوری، از روزگار اکبرشاه هند(۹۶۳ـ ۱۰۱۴).

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران:۴۷۳.

25383ـ**مجلس** ۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ **۱۱**، ۴۰۴ بیت درجنگ [ف. مجلس۱۷: ۳۵۵].

دیوان قمرالدین

میرقمرالدین مینات (؟)ازسدهٔ دهم.

25384ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۶۳۳: نوشتهٔ **۱۰۳۶** [نسخه‌ها۴: ۶۷۵] .

دیوان قمر (نه قمری) اصفهانی

نظام‌الدین محمود،ازسدهٔ هفتم،که‌خاندان صاعدی را در اصفهان و اتابکان فارس راستوده است .

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۴۷۵ـمجمع الفصحا ۱: ۶۳۵ (قمری).

25385ـ **تهران**،ادبیات۴/ ۲۰:عکس نسخهٔ مؤرخ **۷۱۳** دیوان‌هندش ۱۳۲(گ۷۶ـ ۸۷) ۲۷۰۰ بیت [ف. ادبیات۱: ۵۳۲].

25386 ـ **رضوی** ۹۶۵/۷ ادبیات (۴۹۵۵) : صدرالدین‌محمد فرزند جعفر علی معمار اصفهانی **۱۰۳۹**ـ**۱۰۴۱** ، ۲۲۰۰ بیت در ۱۰۰ص باسرگذشتی‌کوتاه ازودریك مجموعهٔ شعری[ف. رضوی۷: ۸۱۴].

دیوان قمری = دیوان سراج

دیوان قوام

قوام‌الشرف حسینی .

25387ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳/ ۳۲۲ حکمت: سدهٔ ۱۰ باتاریخ **۹۴۱** دردفتر. باعنوان: قوام‌الشرف‌حسینی مدالله تعالی فی‌الجنان‌ظلاله. چند شعر فارسی اوست با بندی‌به نثر و نظم از نویسندهٔ آن «مفلح» وپیش از آن «عشرهٔ کامله» یا «ادلهٔ عشره لاثبات الواجب» ازهمان‌قوام‌الشرف حسینی بعربی[ف . ادبیات۲: ۶۰] .

دیوان قوام شیروانی = دیوان ذوالفقار ص ۲۳۳۰ .

دیوان قوام یزدی

قوام‌الدین‌محمد، که یاد او در « کلیات : ۱۸۹۰» گذشت.

25388 ـ **دانشگاه** ۲۵۷۶/۱ : در «کلیات»او ازسدهٔ **۱۲**(ص۱ـ۲۱۷) بادیباجه‌ای به‌نثر ازبرادرش در سرگذشت او[ف. دانشگاه ۹: ۱۳۷۱] .

دیوان قوامی خباز رازی

بدرالدین‌امیرقوامی، ملقب به‌اشرف‌الشعرا ازسرایندگان نیمهٔ‌یکم سدهٔ ششم. دیوان او در ۳۳۴۸ بیت ازروی‌نسخهٔ‌بریتش‌موزیوم‌درتهران با پیشگفتارآقای جلال‌الدین محدث ارموی در ۱۳۷۴ چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۹۰ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۷۹ ـ پیشگفتارچاپ ـ ف . مشار: ۷۵۱.

25389ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۶۴۶۴: نسخ‌وبنوشتهٔ استادمینوی در**۷۳۲**آغازافتاده، با دیوان نجاشی [پیشگفتار چاپ :که ـ نسخه‌ها ۴: ۶۷۴] .

25390ـ **تهران**، مهدی بیانی۶ مج : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، گزیده‌ایست ازآن [نسخه‌ها ۱: ۱۶] .

دیوان قوامی گنجوی

قوام‌الدین احمد (محمد) مطرزی، ازسدهٔ ششم، برادر یا عموزادهٔ نظامی گنجوی.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۹۱ــ فرهنگ‌سخنوران: ۴۷۶ــ دانشمندان آذربایجان: ۳۰۹.

25391ــ **از بکستان**، فرهنگستان‌علوم: نوشتهٔ **۱۰۲۹** (ف ۲ : ۵۵) [ذریعه ۹ : ۸۹۱].

25392ــ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (ص ۱۴۶ــ۱۴۸) در جنگ، ۱۰۰ بیت است [ف. مجلس۸: ۱۳].

دیوان‌قوسی تبریزی

شاگردآقاحسین‌خوانساری (م۱۰۹۸) در اصفهان میزیسته و به فارسی و ترکی میسروده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۹۲ــ فرهنگ‌سخنوران: ۴۷۷.

25393ــ **ملك** ۵۶۰۴: نستعلیق**۱۱۱۷** در متن وسپس بخط تازه‌تری ازعلیمحمدمؤرخ **۱۱۷۳** در هامش. غزلیات وشعرهایی دیگر بفارسی و ترکی است [رؤیت].

25394ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۶۵ piVI ۶۹۹ (۵۷۲ف): نستعلیق ۱۰ دسمبر **۱۸۸۲** م. **آغاز:** ای قطره‌ای زچشمهٔ فیض توجان ما [ف. عبدالله۲: ۴۰۲].

دیوان قوی طالع

طالع فرزند عبدالقوی فرزند حفیظ‌الله، با تخلص‌قوی طالع.

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۴۷۷.

25395ــ **شیراز**، خانقاه‌احمدیه۱۹۹: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۲۱۲].

دیوان کاتبی ترشیزی

محمدنیشابوری (م۸۳۹)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۰» گذشت.

25396ــ **مجلس** ۸۵۴۶فهرست نشده: نستعلیق **۸۵۰**، زرین [رؤیت].

25397ــ **تهران**، آقای‌فخرالدین نصیری: نوشتهٔ **۸۵۰** [ذریعه ۹ : ۸۹۷].

25398ــ **ملك** ۵۵۷۴: نستعلیق خوش محمدفرزند صمد(محمد) مشهور به بقال، **۸۷۰**. زرین. دارای: غزل، رباعی، قصیده، **آغاز:** آفاق‌پرصداست زکوه‌گناهما ــ کوه‌گناه‌چندبود سنگ راه ما، ۲۷۶ گ [رؤیت].

25399ــ **ملك** ۴۷۵۱/۷: نستعلیق اواخرج۱/**۸۷۶** (درش۶)، پیرامن ۱۱۴۰ بیت شعر است [رؤیت].

25400 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۸۴۴ Or: نوشتهٔ **۸۷۶** [نسخه‌ها۴: ۶۸۱].

25401ــ **تهران**، سلطنتی۲/۱۸۲(۷۰۸ ف): نستعلیق سلطانعلی شیرازی، **۸۸۴**. زرین. کلیات اوست، دارای: ۱ــ دیوان(قصیده، غزل (مرتب)، رباعی، مستزاد، معمیات، تك‌بیت) ۲ــ گلشن‌ابرابر ۳ــ مجمع‌البحرین (ناظر و منظور) ۴ــ ده‌باب ۵ــ سی‌نامه. همراه: ۱ــ دیوان خسرودهلوی۳ــ کمال‌خجندی۴ــ حافظ، رویهم ۷۴۲ص [ف. دکتربیانی: ۵۱۱].

25402ــ **استانبول**، طوپقپوسرای ۹۹۰ R: در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۸۷**. [ف. فهمی‌ادهم ۱ : ۲۲۶].

25403ــ **مدینه**، عارف حکمة ۱۳۸: نوشتهٔ **۸۸۸**، ۸۰ گ[نسخه‌ها ۵ : ۴۸۸].

25404ــ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق در«کلیات» او مؤرخ **۸۹۰** [نسخه‌ها ۱ : ۱۳].

25405ــ **پاریس** S.P.۷۸۱ : برسم

کتابخانهٔ الغ بیگ **۸۹۲** ، درهامش دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

25406ـ **دانشگاه** ۴۵۸۶ : نستعلیق جعفر فرزند حسن فرزند علی، صفر **۸۹۳**، آغاز افتاده، ۶۰ گ ۱۵ س [. ف دانشگاه ۱۴ : ۳۵۱۷].

25407ـ **تهران**، سلطنتی ۴/۰۰۰ ؟ (۷۲۵ ف) : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۹**، زرین، با چهار مجلس تصویر در دفتر ، تنها غزلهاست . **آغاز:** آفاق پر صداست زکوه کناه ما ـ کوه گناه چند بود سنگ راه ما [ف. دکتر بیانی: ۵۵۹].

25408ـ **مشهد**، فرخ ۲۴ : در «کلیات» او از سدهٔ **۹** [نسخه‌ها ۳ : ۹۱].

25409 **دانشگاه** ۳۹۴۹/۲ : نستعلیق سدهٔ **۹** (ص ۱ـ۲۱۷ هامش) زرین، دارای: غزل وقطعه ورباعی وتك بیت، رویهم نزدیك ۳۰۰۰ بیت [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۳۷] .

25410ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۹۸۹ R: در «کلیات» او از سدهٔ **۹** .

25411ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۹۹۱ . R : در «کلیات» او ازسدهٔ **۹** [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۲۷ ـ ۲۲۶] .

25412ـ **مجلس** ۲۶۱۵ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۹ـ۱۰** [ف. مجلس ۸ : ۳۵۵].

25413 ـ **مجلس** ۸۴۳۲/۴ فهرست نشده : سدهٔ **۱۰** زرین، همراه ۷ دیوان دیگر [رؤیت] .

25414ـ **سپهسالار** ۲۷۹/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**. دارای: غزل، قطعه، رباعی. پیرامن ده هزار بیت (ص ۱ـ۹۵) [ف. سپهسالار ۲ : ۶۵۹ و ۴ : ۵۲۲] .

25415ـ **تهران**، دهخدا ۱/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** . آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۳۲] .

25416ـ **دانشگاه** ۳۶۸۳ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱** [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۸۷] .

25417ـ **ملك** ۵۳۰۷/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (ص ۳۹ـ۱۱۸ هامش) همراه ۲۹ دیوان دیگر ، زرین [رؤیت].

25418 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۵۲۵ Or : سدهٔ **۱۱**، گزیده‌ای ازسروده‌های کاتبی و دیگران است [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۱].

25419ـ **تهران**، ادبیات ۲۱۶ حکمت : نستعلیق صفر، گویا **۱۲۸۲**، درکربلا، آغاز افتاده [ف. ادبیات ۲ : ۲۰] .

25420 ـ **دانشگاه** ۵۴۸۵ : نستعلیق میرزا علی حسینی، ۲۶ شعبان **۱۳۲۷**، با تاریخ مرگ او که ۸۲۴ سروده‌اند ، ۱۲۳ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۶ : ۲۰].

25421ـ **تبریز**، ملی ۳۶۹۱ : تاریخ یادنشده ، در دفتری گرانبها همراه دیوانهای دیگر [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۲] .

25422ـ **بادلیان** ۳۲۹/۱ الیوت : تاریخ یاد نشده (تاگ ۲۲) سپس ، «دیوان امیر شاهی 23801». **فیلم** آن دردانشگاه ش ۸۷۴ هست [فیلمها: ۵۴۵].

دیوان کاشف اصفهانی

اسماعیل، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۱» گذشت .

25423ـ**دانشگاه** ۲۹۳۴ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** ، قصیده، ماده تاریخ، مرثیه، غزل [ف. دانشگاه ۱۲ : ۱۷۹۶].

دیوان کاشف دزفولی

صدرالدین محمدباقر، که یاد او در «قاصم

الجبارین : ۸۲۷» گذشت. شاگر ملا میرمحمد بیدآبادی ، نزد فتحعلی‌شاه جای یافته ، و در ۱۵شعبان ۱۲۵۸ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه۹: ۶۰۲ (صدرالدین) و ۸۹۷:۹ (کاشف).

25424ـ **تبریز**، ملی۲۷۵۸ : نوشتهٔ **۱۲۴۲** . [نسخه‌ها ۴ :۲۹۸] .

25425 ـ **تهران** ، آقای فخرالدین نصیری ۵۹: نوشتهٔ **۱۲۷۳**، کلیات دیوان‌اوست [ذریعه۹:۶۰۲] .

25426 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۱۹۴۱: نوشتهٔ **۱۲۷۴** در ۳ جلد [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۲] .

دیوان کاشف یزدی

کاشف‌الدین‌محمدفرزند سالک‌الدین‌محمد فرزند نظام‌الدین محمد فرزند اسحاق حموی یزدی، شهید ۹۱۰ = فضل.

بنگرید : ذریعه ۸: ۱۸۷ و۹:۸۹۹.

25427ـ **دانشگاه**۲۱۴۳ :مجموعه‌ایست که‌بنام«کنزالسالکین»و«مشیخه» نامیده‌شده‌است. سدهٔ**۸ـ۹**،سروده‌هایی‌پراکنده‌نیزازاودارد [ف. دانشگاه ۹: ۷۸۰] .

دیوان کاشفی سبزواری

حسین واعظ بیهقی. که‌یاد او در «جواهر التفسیر: ۴۲» گذشت.

25428ـ**دانشگاه**۲۱۴۳ : پراکنده‌هایی ازوست درمجموعه‌ای ازسدهٔ **۸ ـ ۱۱** که بنام «کنزالسالکین» و «مشیخه» نامیده شده است [ذریعه۹ : ۸۹۹] .

25429ـ **آصفیه** ۱۱۲۵دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه۴: ۲۹۰].

دیوان کاشفی کالپیی

میرسید احمد ازسرایندگان‌شهر کالپی‌هند، درگذشتهٔ ۱۰۸۴ .

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۴۷۹.

25430ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۷۸ Vi ۲۰۵۲ (۵۷۴ف) : نستعلیق‌پیرغلام عبدالقادر ، ۱۷ج ۱/**۷**؟ **آغاز** غزلهایش:از هرطرف بگوش من‌آید چنین‌ندا ـ والله هرچه می‌نگری نیست جز خدا [ف . عبدالله ۲ : ۴۰۴] .

دیوان کاظم کاشانی

در ذریعه ازدوتن بدین‌نام یادشده است . وسرایندهٔما گویا میرزاکاظم فرزند امینا باشدکه به‌هند رفته وواقعه‌نویس‌اورنگ زیب(۱۰۶۹ـ ۱۱۱۸) شده است .

بنگرید:ذریعه۹:۹۰۱ـفرهنگ‌سخنوران: ۴۸۰ .

25431ـ **مجلس** ۲۶۶۵/۲۸: بخامهٔ سراینده ازسدهٔ **۱۲**. گزیده‌ایست از : قصیده، غزل ، مثنوی او (ص۷۵۶ـ۷۶۸) [ف.مجلس ۸ : ۴۲۱].

دیوان کامل

ناشناخته. در ذریعه واژهٔ کامل وکاملا ازپنج تن بااین‌تخلص یاد شده است .

25432ـ **آصفیه** ۷۰۴ دیوان : گویا بخامهٔ سراینده، بایادداشتی‌که باید ازاو باشد **آغاز**:خدایا فیض الهامی‌زبان نکته‌پیمارا ـ که ازحمدت بیارایم بطرزتازه انشارا، ۸۰گ۱۳ س[ف. آصفیه ۱: ۵۷۶].

دیوان کاهی اکبرآبادی

ابوالقاسم نجم‌الدین‌محمد، معروف به‌ملاقاسم که یاد او در «معما: ۲۲۰۲» گذشت.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۰۶ـ فرهنگ سخنوران ۴۸۳ (کاهی کابلی) .

25433ـ **تبریز**، ملی ۲۷۶۵ : نوشتهٔ سید داود فرزند سیدحسن در **۹۸۰** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸] .

25434 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۳۲۱،Spi/VI۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۰**، آغاز و انجام افتاده ، غزلهای اوست [ف. عبدالله ۲: ۵۰۸]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۲۶] .

25435ـ **استانبول**، عاشر افندی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۹ : ۹۰۶] .

دیوان کبود جامه

شاه نصیرالدین (نصرة الدین) حکمران طایفهٔ کبود جامه ، ازسدهٔ ششم .

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۰۷ـ فرهنگ سخنوران: ۲۸۹ .

25436ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۵۲ـ۲۵۵ جنگ) ۱۴۲ بیت است [ف. مجلس ۸: ۱۳] .

دیوان کتاب

ناشناخته .

25437ـ **تهران**، پزشکی ۲۳۸/۲۳: سدهٔ **۹** ، غزلهاییست با تخلص کتاب [ف. ره آورد ۳۳۵ـ نسخه‌ها ۳: ۳۳۳] .

دیوان کحلی

گویا دوتن با این تخلص سروده‌اند: کحلی تبریزی ، کحلی شیرازی. و شاید هردو یك تن باشند .

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۰۸ـ فرهنگ سخنوران: ۴۸۴ـ دانشمندان آذربایجان: ۳۱۴.

25438 ـ **دانشگاه** ۲۵۹۱/۱۶۳: در مجموعهٔ آقا محمد معینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص ۷۱۲ ـ ۷۲۲ متن و هامش) گزیده‌ایست [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۶] .

دیوان کشتهٔ نطنزی

میرزا احمد فرزند میرزاعلی اکبر. مادرش رشحه (ذریعه ۹: ۳۵۹) دختر هاتف اصفهانی (ذریعه ۹: ۱۲۸۳) وخواهر سحاب اصفهانی (ذریعه ۹: ۴۳۲) بوده است، و درسرودن شیوهٔ هندی داشته است .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۴۸۵.

25439 ـ **دانشگاه** ۲۵۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** بایادداشت صفر **۱۲۷۲** سرلوح و آرایشهای زرین. دارای: قصیده، غزل نزدیك به ۱۷۰۰ بیت. **آغاز:** همایون نام میمونت بهر طغرا بود پیدا ـ بلی نام همایون تو باشد زیب هر طغرا، ۱۹۴گ، ۱۵س [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۵۶].

دیوان کشفی (کشفیا) دارابی

سید جعفر (۱۱۸۹ ـ ۱۲۶۷) که یاد او در «اجابة المضطرین : ۸۷۲ ، ۱۰۱۹» گذشت .

25440ـ **ملك** ۶۲۰۹: نستعلیق **۱۲۵۶** دارای: غزل باتخلص کشفی وکشفیا، باماده تاریخ مرگ ۱۲۶۲. **آغاز:** گل کند تاسرنوشت عشق ازعنوان ما ـ بیت ابروی بتان شد مطلع دیوان ما [رؤیت] .

دیوان کشوری

گویا کشوری رودباری قزوینی، ازسدهٔ دهم باشد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۱۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۸۵ .

25441ـ **دانشگاه** ۴۲۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده، درآن ازملك شمس الدین محمد

فرزند ابراهیم‌خان‌یادشده، دارای: غزل‌ومربع ومخمس و مشاعره (ازهر حرفی پنج بیت) آغاز افتاده ، نخستین تخلص اودرنسخه: مرد مسکین کشوری زان لب‌حدیث اکنون‌چه سود—دادجان بیمار غم ضایع مکن جلاب‌را، ۱۰۱ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه۱۳ : ۳۲۵۸] .

دیوان کشوری دیلمقانی

نعمت‌الله . که به ترکی و فارسی میسروده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۹۱۲—فرهنگ سخنوران: ۴۸۵— دانشمندان آذربایجان: ۳۱۵ .

25442 — **مجلس**۸۹۵۹ فهرست نشده: گویا بخامهٔ سراینده [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

دیوان کلیم کاشانی

ابوطالب، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۹۱» گذشت. دیوانی از او درتهران در۱۳۵۴ چاپ شده‌است.

25443— **سپهسالار** ۲۴۷: نستعلیق روزگارسراینده، ودرکناربخش غزلها نوشتهٔ او دیده میشود، دارای‌پیرامن هشتهزاربیت، زرین، آغاز وانجام‌افتاده، ۲۵۶گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۲: ۶۵۹ و۴: ۵۲۳] .

25444 —**قاهره**، دارالکتب۷۸—م‌ادب فارسی: تعلیق‌زیبای محمدصالح ملقب بکاتب السلطان **۱۰۲۶** ، زرین .

25445— **قاهره**، دارالکتب۱۷—م‌ادب فارسی: تعلیق‌زیبای‌میرزا بهرام‌تبریزی**۱۰۲۷**، زرین [مخطوطات ۱: ۱۸۶].

25446— **تهران**، اصغرمهدوی ۵۹۷: نستعلیق عبدالرشید ، **۱۰۴۶** [نسخه‌ها ۲ : ۷۷] .

25447— **تهران**، دکتر مفتاح ۱۹۲ : نستعلیق **۱۰۵۵**، مصور [رؤیت] .

25448— **رضوی**۶۴۱ ادبیات(۴۴۹۳): نوشتهٔ رمضان **۱۰۵۵**، ۱۳۰۰ بیت دریك سفینه [ف. رضوی۷: ۵۸۴].

25449— **تهران**، سلطنتی۴۸۴ (۶۳۳ ف) : نستعلیق‌محمد تقی خاتون آبادی، ۱۸ رمضان **۱۰۵۷** ، زرین. دارای: قصیده، ترکیب، ترجیع ، قطعه ، مثنوی‌کوتاه ، غزل (مرتب)، رباعی، ۵۰۸ ص۱۵س[ف. دکتربیانی: ۴۰۸].

25450—455— **هندوستان**، رامپور، کتبخانهٔ‌رضا: شش‌نسخه، ازآن میان‌نسخهٔ‌خود سراینده‌مؤرخ **۱۰۶۱** [یادداشتهای‌مهدی‌غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۴۸].

25456— **تبریز**، ملی ۲۶۷۰ : نوشتهٔ **۱۰۶۲** [نسخه‌ها۴: ۲۹۸].

25457— **ملك** ۶۴۵۶: شمارهٔ۱۲دفتر مؤرخ**۱۰۷۰** غزلهای اوست‌پیرامن ۸۲۰ بیت‌در چهارستون (۲۱۴پ — ۲۲۷ر) [رؤیت] .

25458— **قاهره** ، دارالکتب ۱۳۱—م ادب فارسی: تعلیق میرزا محمد فرزند محمد محسن تبریزی، ج ۲/**۱۰۷۰** [مخطوطات۱: ۱۸۶] .

25459 — **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۱۵۲۱ : نوشتهٔ **۱۰۷۲** همراه « ظفرنامهٔ شاهجهان » ۲۵ گ [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۸۶] .

25460— **قاهره**، دارالکتب۸۷—م‌ادب فارسی : نستعلیق زیبا، ۲ذیحجهٔ **۱۰۷۹** ،زرین [مخطوطات ۱ :۱۸۶] .

25461— **مجلس**۳۷۸: نستعلیق**۱۰۸۱** دارای : قصیده ، مثنوی، غزل، ۲۹۰ گ۱۷س [ف. مجلس ۲ :۲۲۱] .

25462— **دانشگاه** ۳۳۶۱: نستعلیق

۱۰۸۴، بدستور آقا محمد معصوما، آغاز افتاده، غزل است به‌ترتیب تهجی، ۷۳گ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۱] . **فیلم** آن در همان کتابخانه ش ۲۰۸۲ هست[فیلمها: ۹۷].

25463ـ **تهران**، سلطنتی۴۸۵ (۶۳۴ ف): نستعلیق ع۲/**۱۰۸۶**،زرین، دارای:ظفر نامهٔ شاهجهانی،قصیده،ترکیب، ترجیع،قطعه، مثنوی‌کوتاه، غزل (مرتب)، رباعی.[ف.دکتر بیانی: ۴۰۹] .

25464ـ**الهیات**۵۱۳د: نستعلیق حبیب‌الله فرزند یحیی ، ۲۵ ع ۱/**۱۰۹۱** ،آغاز افتاده، زرین ، ۱۲۰ گ ۱۲ س [ف . الهیات ۱ : ۶۰] .

25465ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۹۹۳ : نوشتهٔ **۱۰۹۶**، ۲۰۸ گ ۱۷ س [ف فهمی ادهم ۱ :۲۸۷] .

25466ـ**ملك**۵۴۰۳/۳۹: نستعلیق ریز چهارستونی ازسراینده‌ای باتخلص جنونی، با تاریخ **۱۱۰۰** دردفتر (۱۸۳ پ ـ ۱۸۸ پ) پیرامن ۳۴۰ بیت غزل ومثنوی قحط او[رؤیت]

25467ـ **ملك** ۵۲۴۳: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۱**[رؤیت] .

25468ـ **دانشگاه** ۳۶۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**،غزلست‌ورباعی،۱۵۹گ۱۷س[ف.دانشگاه ۱۲: ۲۶۷۵] .

25469ـ **مجلس** ۱۰۴۸: نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ**۱۱** ، وشاید برخی‌ازسروده‌های‌هامش بخامهٔ سراینده باشد ، جزچند بیت مثنوی‌همه غزل است، پیرامن ۴۴۰۰ بیت، ۱۵۴ گ۱۴س [ف. مجلس۳: ۳۸۶].

25470ـ**مجلس** ۲۴۷۸: نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۱** ، دارای: قصیده وغزل‌ورباعی،رویهم ۸۸۰۰ بیت، باحاشیه‌هایی ازملك‌الشعراء بهار [ف. مجلس۸ : ۱۷۴] .

25471ـ**مدینه**،عارف‌حکمت۲/۱۵۵: باتاریخ ع۱/**۱۱۰۴**و۱۵ ذیقعدهٔ **۱۱۳۱** دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۵۷۸].

25472ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب ۶۱ Api/VI ۲۵۶(۵۰۰) : شکستهٔ ۲۰ شوال **۱۱۱۴** کلیات اوست [ف. عبدالله۲: ۳۵۵].

25473ـ **مجلس** ۱۱۸۶/۲: نستعلیق **۱۱۳۵**، (ص۱۷۶ـ۳۹۲)دارای:غزل،قصیده، قطعه ، رباعی است درپیرامن چهار هزار بیت. **آغاز**: بدل‌کردم بمستی[ف. مجلس ۳:۶۶۷].

25474ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۸۳ Spi/VI ۳۱۳۸: نستعلیق۷ذیحجهٔ ۳۰ پادشاهی محمدشاه ، **۱۱۶۰** [ف. عبدالله ۲ : ۵۳۵] . بادیباجه‌ای درپایان‌نسخه.ازکتابهای پرفسور شیرانی‌بوده [ف.دکترمحمدبشیرحسین ۱ :۱۲۷] .

25475ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك لائبریری ۷۸۴ ، ۸۷۱ دیو: نستعلیق ۱۹۱۱م (**۱۱۹۱**) ۷۴گ [مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن‌عباسی ۲ :۱۰۸] .

25476ـ **ملك** ۵۱۶۸: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، غزل است آغاز وانجام افتاده، ۵۸ گ ۱۰ س [رؤیت] .

25477ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۳۷۴].

25478ـ**مجلس**۲۴۷۹: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز وانجام افتاده، دارای:غزل و رباعی وبخشی ازمثنویهای او ، رویهم ۴۱۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۱۷۵] .

25479ـ **مجلس** ۲۶۶۷/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۲۹۶ ـ ۴۲۲) ، پیرامن ۲۱۰۰ بیت غزل وقصیده وقطعه و مثنوی است ، زرین [ف. مجلس۸:۴۲۸] .

25480ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱ کلیم: میانهٔ سدهٔ **۱۲**، ۱۷۳ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۰۵] .

25481ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۳۰ pi/VI ۹۴۰ (۴۹۹): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، کلیات اوست [ف. عبدالله ۲: ۳۵۴].

25482ـ **میشگان**، دانشگاه ۳۳۹ . ms : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۷۱۶].

25483ـ **کاشان**، سیدابوالرضا : سدهٔ **۱۲-۱۳** ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۴: ۳۵۵] .

25484ـ **الهیات** ۱۸۰ب: نستعلیق سلطان حقی تبریزی، ۲۲ رمضان **۱۳۱۵** ، ۳۰۳ گ ۱۲ س [ف. الهیات ۱: ۶۰] .

25485 ـ **مجلس** ۱۰۴۷: نسخ عبرت نایینی در **۱۳۴۰** برای سردار معظم خراسانی دارای: قصیده، ترجیع، قطعه، غزل، رباعی. پیرامن ۵۷۰۰ بیت ، **آغاز** : روزگارم بسکه دارد ناتوان از درد پا، ۱۳۱ گ ۱۲ س [مجلس ۳: ۳۸۵] .

25486ـ **تهران**، ادبیات ۹۰ج: نستعلیق محمد امین ، **۱۳۱۲/۱۲/۲۶** خ ، ۲۳۹ گ [ف. ادبیات ۱: ۲۶۹] .

25487ـ **رضوی** ۸۹۶۳: تاریخ یاد نشده، غزلیات اوست، اهدائی علی اصغر حکمت [نسخه‌ها ۵: ۵] .

25488ـ **تبریز**، ملی ۲۷۱۵ : تاریخ یاد نشده .

25489ـ **تبریز**، ملی ۲۸۴۸ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

25490ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۷۸۴ ، ۸۷۱ دیو: نستعلیق و شکسته ، تاریخ یاد نشده ، انجام افتاده ، ۱۸۰ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۱۱۰].

25491ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۶۱ pi/VI ۲۵۷A (۵۰۱): نستعلیق بی تاریخ، کلیات اوست .

25492ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۰ pi/VI ۵۶۳ (۵۰۲): نستعلیق بی‌تاریخ و تازه ، کلیات اوست [ف. عبدالله ۲: ۳۵۵].

25493ـ **استانبول** ، طوپ‌قپوسرای R. ۹۹۲ : پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۱۲۹ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۸۷].

25494ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۸۵ : پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۱۲۹ گ ۱۷ س .

25495ـ **استانبول** ، طوپ‌قپوسرای Y. ۱۸۴۵ : پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۱۹۰ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۸۸] .

25496ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۲۲۷ : تاریخ یاد نشده ، ۳۰۴ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۷۱].

25497ـ **بنگال**، ایشیاتک ۱۱۲ دیوان (۶۰۰): شکسته ، تاریخ یاد نشده، انجام افتاده [ف. بنگال : ۱۱۴].

25498 ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۲ قصاید (۱۴۴۷): نستعلیق، تاریخ یاد نشده، قصاید اوست [ف. بنگال : ۱۱۹] .

25499ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۳۷: همراه بادیوان طالب [نسخه‌ها ۵: ۴۸۸].

دیوان کمال‌الدین اصفهانی

اسماعیل فرزند جمال‌الدین محمد فرزند عبدالرزاق ، کشته در شصت سالگی بدست مغولان در ۶۳۵ یا ۶۲۶ . چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۱۶ـ فرهنگ سخنوران: ۴۸۷ـ ف. مشار: ۷۵۱ .

25500 ـ **اسماعیل صائب** ۳۷۷۵ :

درجنگ مؤرخ ۲۷ج۲/ **۶۸۱. فیلم** آن در دانشگاه ش۲۷۵ هست [فیلمها : ۴۴۹].

25501 **ـ عزت بك‌قویون:** نسخ علی فرزند حسین فرزند علی مغربی، ۱۷ ذیقعدهٔ **۶۸۲** ، ۲۲۱ گ ۱۷س . **فیلم**آن دردانشگاه ش ۳۳۹هست [فیلمها : ۹۷].

25502 **ـ چستر بیتی** ۱۰۳/۱: در دفتر نوشتهٔ **۶۹۹.** [ف.چستربیتی۱ :۴] **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۸۶۵هست [فیلمها: ۶۳۰].

25503 **ـ ملك** ۵۲۴۶ : نسخ‌سدهٔ **۷** ، دالهاکه ریشهٔ ذالی‌دارند بانقطه، آغاز افتاده، دارای : قصیده ، غزل ، قطعه،رباعی، ۳۱۱ گ ۲۱س[رؤیت] .

25504 **ـ سنا** ۳۳۵/۱: نسخ سدهٔ**۷** ، آغاز وانجام‌افتاده . ازکتابهای بیانی بوده‌است [نسخه‌ها ۶ :۵۴۱] .

25505 **ـ استانبول** ، بغدادلی وهبی ۱۷۵۸ : نسخ اوخر سدهٔ **۷**، ۲۳۸ گ ۳۲س. **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۶۵۴ هست .[فیلمها: ۹۷] .

25506 **ـ مجلس** ۴۰۲۹: نسخ‌خوانای ۱۷ شعبان **۷۲۱.** دارای: قصیده،غزل،رباعی، نامه به‌امیری‌به‌نثر، دالهاکه ریشهٔ ذالی‌دارندبا نقطه ، ۲۸۷گ۲۳ س [رؤیت] .

25507 **ـ تهران،** سلطنتی ۴۹۹(۳۷۷ف) : نسخ محمدفرزند خالد اصفهانی، غـرهٔ شوال **۷۲۲** ، دارای:قصیده، ترکیب، مرثیه و تعزیت، هجو، قطعه،غزل ، رباعی. **آغاز:**ای جلال‌تو بیانها را زبان انداخته ، ۸۴۸ص۱۹ س [ف. دکتربیانی: ۱۰۴] .

25508 **ـ مجلس** ۱۰۴۹: نسخ **۷۲۵** (اگر ساختگی نباشد بهرحال ازسدهٔ **۹**باین‌سو نیست) . درمیان‌تاریخ‌زایش ۷۲۹دارد.دارای: قصیده ، غزل ، مثنوی ، رباعی، پیرامن سیزده هزاربیت ، ۳۵۲ گ۱۹ بیت [ف . مجلس ۳ : ۳۸۷] .

25509 **ـ ایاصوفیا**۲۰۵۱/۱۴(۲۰۹): با تاریخ **۷۳۰** در دفتر، قصیده وترجیع است، همراه «دیوان اثیرالدین:21432» و جزآن. **فیلم** آنها دردانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها: ۴۱۰] .

25510 **ـ تهران،** سلطنتی ۴۹۴(۳۷۸ف) : نسخ خوش‌حسین فرزندعلی، سه‌شنبهٔ ۱۴ شوال **۷۳۳** ، دارای:قصیده ، ترجیع ، قطعه. غزل، رباعی‌درصحافی‌آن‌آشفتگی‌هست،زرین، ۵۵۳ص ۲۵ س [ف. دکتربیانی:۱۰۵].

25511 **ـ لالااسماعیل** ۴۸۷/۸ :در جنگ مؤرخ **۷۴۱**درمصر(۳۶ر-۵۶پ) بخشی ازآنست . **فیلم** آن دردانشگاه‌ش ۵۷۳ هست [فیلمها:۵۰۰] .

25512 **ـ استانبول** ، طوپقـپوسرای A. ۲۴۸۸: نوشتهٔ **۸۶۶**، ۲۴۰گ۱۷س[ف. فهمی ادهم ۱ :۱۷۶] .

25513 **ـ تهران،** سلطنتی۴۹۳ (۳۷۹ف): نستعلیق، برسم‌خزانهٔ... سلطان‌محمدخان بن‌مرادخان، سدهٔ**۹**،زرین، باذکر بحورعروضی بزر، دارای: قصیده ، ترکیب، مرثیه، مطایبه، قطعه، غزل،رباعی، بایك نامه‌به نثر، ۳۴۲ ص ۱۲س چهارستونی [ف. دکتربیانی :۱۰۶].

25514 **ـ سپهسالار** ۲۶۵ : سدهٔ **۹** ، درپایان نامه‌ای‌ناقص،رویهم ۱۲۸۰۰ بیت، ۴۱۵ گ۱۷ س [ف. سپهسالار۲: ۶۶۱ و ۴ :۵۲۴].

25515 **ـ دانشگاه**۵۱۲۱: نستعلیق‌شیخ علی درگاهی دوشنبهٔ ۱۸ع ۹۷۵/۱،زرین، نسخهٔ پاکیزه‌ایست ،آغاز وانجام افتاده،دارای‌قصیده

وغزل ورباعی، ۱۳۰گ۱۹س[ف.دانشگاه۱۵: ۴۱۱۸] .

25516ـ آصفیه۲۴۶ دیوان: نستعلیق زیبای نصیرالدین، ۹۹۱، در فهرست بعنوان «کلیات» آمده، ۳۹۳گ۱۷ س[ف. آصفیه ۱ : ۵۹۸] .

25517ـ ملك ۵۴۶۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، دارای: قصیده ، غزل، رباعی ، نامهٔ نثری دیده نشد ، سرودههایی بخامهٔ تازهتر درهامش، انجام افتاده، ۲۷۸گ۲۳س[رؤیت].

25518ـ سپهسالار ۲۶۳: نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغاز وانجام افتاده، پیرامن پنجهزار بیت، ۱۵۱گ۱۸ بیت [ف. سپهسالار ۲: ۶۶۱ و۴: ۵۲۴] .

25519ـ تهران، سلطنتی ۴۹۸(۳۸۰ ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین . دارای: قصیده، ترکیب ، مرثیه ، قطعه، مثنوی، غزل، رباعی.
آغاز: تبارك الله ازاین جنبش نسیم صبا، ۸۶۵ ص ۱۹ س [ف. دکتر بیانی: ۱۰۷].

25520ـ تهران، سنا۳۰۳ نستعلیق سدهٔ ۱۰، ۵۰گ، ازآن دکتر بیانی بوده است[نسخهها ۱: ۱۰ و۶: ۵۲۵] .

25521ـ تهران، سلطنتی۴۹۱(۳۸۲ ف): نستعلیق خوش عبدالغنی جامی لنگری مشهور به قاسمیه ، نیمهٔ ج ۱/ ۱۰۲۱، ۸۷۶ص۱۸س [ف. دکتر بیانی: ۱۰۹] .

25522ـ تهران، مجلس۵۰۱۶: نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱ . دارای: قصیده، مسمط، غزل ، رباعی. آغاز وانجام افتاده ، ۳۸۴ گ ۱۵ س [رؤیت].

25523ـ تهران، اصغر مهدوی ۴۹ : نستعلیق۷ ذیحجهٔ ۱۰۰۶ [نسخهها ۲: ۷۷].

25524ـ تهران، ملی۷۶فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۰۰۷ . دارای: قصیده، ترکیب، مرثیه، قطعه، غزل، رباعی ، ۴۵۶ ص ۲۱س[نسخهها ۴: ۱۹۷] .

25525ـ مجلس ۱۰۵۰: نستعلیق بسیار خوب محمد میرك غازی، ۱۰۱۲، مقابلهٔ محمد سعید فرزند محمد صالح مازندرانی ۱۰۷۲ با چهار نسخه. دارای: قصیده، قطعه، غزل، ترکیب، ترجیع، با دیباجه وسرلوح الحاقی ، ۱۵۳۰۰ بیت دارد ، ۳۸۸گ [ف. مجلس ۳: ۳۸۸].

25526ـ عبدالحسین بیات ۲ مج: نوشتهٔ ۱۰۱۳ [نسخهها ۶: ۶۷] .

25527ـ مجلس ۳۸۰: نستعلیق ۱۰۱۵ صفحهٔ یکم نو نویس، دارای: قصیده، غزل، رباعی، ۳۶۵گ ۲۱س [ف. مجلس ۲: ۲۲۳].

25528ـ رضوی ۵۲۳ادبیات(۴۷۴۱): نستعلیق محمدحسین فرزند حافظ حسن مازنجان، غرهٔ صفر ۱۰۱۹ . نسخهٔ کامل[ف. رضوی ۷: ۴۹۴] .

25529ـ مجلس ۸۶۰۲ فهرست نشده: نوشتهٔ خاتون آبادی شاگرد میرعماد ، ۱۰۲۷ ، زرین [رؤیت] .

25530ـ لندن، انجمن پادشاهی آسیائی a ۳۶۶ : نوشتهٔ ۱۰۳۲ [نسخهها ۵ : ۶۸۰].

25531ـ مجلس۳۷۹: نستعلیق ۱۰۳۵ ـ ۱۰۳۶، زرین. دارای: قصیده، غزل، قطعه، ۳۵۱ گ ۱۶س [ف. مجلس ۲: ۲۲۲].

25532ـ تهران، ملی۷۹ فهرست نشده: نستعلیق محمد صالح جوشقانی فرزند خواجه ـ عبدالوهاب، ۱۰۴۰ . دارای: قصیده، ترکیب، قطعه، مرثیه، نامه به نثر ، قطعه، غزل، رباعی، ۷۸۲ص ۱۹س [نسخهها ۴: ۱۹۹] .

25533ـ رضوی ۶۴۱ادبیات(۴۴۹۳): نزدیك ۱۰۵۵ قصیده و رباعی پیرامن ۱۲۰۰ بیت (ص۵۰۵ ـ ۵۴۹) [ف رضوی ۷: ۵۹۰].

25534 ـ سپهسالار ۲۶۲ : نستعلیق هدایةالدین شکرالله ایموری، ۱۰۷۱، زرین، ۲۷۸ گ ۲۵ بیت [ف. سپهسالار ۲: ۶۶۱ و۴: ۵۲۴] .

25535 ـ ملک ۵۴۴۷/۷: نسخ سدهٔ ۱۱، زرین (۱۰۴پ ـ ۳۵۴پ) همراه‌دیوان پدرش، دارای: قصیده‌هاییست در ستایش پیامبر [رؤیت] .

25536ـ ملک ۵۳۰۷/۲۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، (ص۶۰۴ـ۷۶۳متن) با ۲۹دیوان‌دیگر زرین [رؤیت] .

25537ـ ملک ۵۲۹۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز و انجام افتاده ، دارای : قصیده ، قطعه ، هجا ، مثنوی، غزل ، رباعی، ۲۳۳ گ ۱۵ س [رؤیت] .

25538ـ ملک ۵۵۱۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز وانجام افتاده، نامه‌راندارد، دارای: قصیده ، غزل ، ۲۱۲ گ ۱۷س [رؤیت].

25539ـ مجلس ۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ ۱۱، ۶۳۶ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴].

25540 ـ تهران ، ادبیات ۳/۱۳۴ حکمت: نستعلیق سدهٔ ۱۱ [ف.ادبیات۲: ۴۲].

25541ـ دانشگاه ۸۴۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱، نزدیک‌به ۱۳۵۰۰ بیت دارد، همراه نامهٔ نثری، ۵۱۷ گ۲۱س[ف. دانشگاه ۲: ۲۰۵].

25542ـ رضوی ۵۲۴ادبیات(۴۷۴۲): نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، آغاز ومیانه وانجام‌افتاده[ف. رضوی ۷: ۴۹۴] .

25543ـ رضوی ۵۲۶ادبیات(۵۰۹۱): نستعلیق، همراه‌دیوان‌انوری‌وظهیرفاریابی‌وکمال اسماعیل، زرین[ف. رضوی۷: ۴۹۵] .

25544ـ دانشگاه ۲۸۵۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز وانجام افتاده، ۸۴ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۹۴].

25545ـ دانشگاه ۸۴۱: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ . دارای: قصیده، قطعه، نامه‌ای‌به‌نثر، غزل، رباعی، تک‌بیت . زرین، ۱۱۷گ۲۱ س [ف . دانشگاه ۲: ۲۰۵].

25546ـ دانشگاه۳۴۶۴: نستعلیق‌ریز سدهٔ ۱۱، انجام افتاده، نزدیک ۷۳۰۰ بیت نه‌ـ بترتیب تهجی، ۱۷۳ گ ۲۱س [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۴۷۱] .

25547ـ تهران، سلطنتی۴۹۶(۳۸۱ ف) : نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، زرین ، ۵۳۲ ص۱۶س [ف. دکتربیانی: ۱۰۸] .

25548ـ تهران، سلطنتی۲/ ۴۰(۷۰۵ ف) . همراه «دیوان سیف اسفرانگ » از سدهٔ ۱۱ [ف. دکتربیانی : ۵۰۴].

25549ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۲۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱، بغلی، درآن‌آمده: چون سال ششصد درطی انقضا افتاد [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۷] .

25550ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۰۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ـ ۱۲ ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۲: ۷۸] .

25551ـ تهران، استاد مینوی ۱۱۸: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، زرین [نسخه‌ها ۶: ۶۴۶].

25552 ـ مجلس ۲۴۸۰: نستعلیق‌سدهٔ ۱۲ ، آغاز وانجام و میانه نونویس، دارای : قصیده و ترکیب وترجیع‌بند، مثنوی، قطعه‌وغزل ورباعی ، رویهم ۹۱۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۷۶] .

25553ـ رضوی ۵۲۲ ادبیات(۴۷۴۰): نستعلیق سدهٔ ۱۲. نسخه‌کامل ولی مغلوط [ف . رضوی ۷: ۴۹۳].

25554ـ مجلس ۲۶۷۱/۴: نستعلیق،

با تاریخ **۱۲۳۲-۱۲۸۱** دردفتر (ص ۱۴۰- ۱۵۱) ، ۶۰۰ بیت قصیده است [ف. مجلس۸: ۴۳۳] .

25555 ـ **فرهاد معتمد** ۱/۱۶۵ : نستعلیق یکشنبهٔ ۱۴ رجب **۱۲۳۷** [نسخه‌ها۳: ۲۳۱] .

25556ـ **تهران،** ملی۶۳۵ف: نستعلیق محمدصادقسرخوش، ۱۰ع۱/**۱۲۵۱**،دارای: قصیده ، غزل، قطعه، مثنوی ، و رباعی است ، ۲۲۹ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲:۱۴۳- نسخه‌ها ۴: ۱۹۹] .

25557ـ **ملك** ۵۵۶۴: محمـد صادق متخلص به‌سرخی‌فرزند میرزاجانخان،شنبهٔ۱۷ صفر **۱۲۶۵** ، ۳۲۹گ [رؤیت].

25558ـ **تهران،**ملی۱۴۲ف: نستعلیق **۱۲۶۷ - ۱۲۶۸** . دارای : ترکیب ، قطعه ، مثنوی، غزل، ۲۷۸گ ۱۹ س [ف . ملی ۱ : ۱۳۷] .

25559ـ **اصفهان،** شیخ‌حسن جابری انصاری : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخـه‌هـا ۶ : ۵۹۸] .

25560 ـ **مجلس** ۲۴۸۱ : شکستـه نستعلیق ۱۳۲ (**۱۳۰۳**)،دارای: قصیده وغزل و ترکیب و ترجیع بند و قطعه ورباعی ، رویهم ۳۹۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۱۷۶] .

25561ـ **رضوی**۵۲۵ادبیات (۴۶۵۸): نستعلیق‌سدهٔ**۱۴**گزیده‌ایست‌ازقصیده‌هایش،انجام افتاده [ف رضوی۷:۴۹۵] .

25562ـ **مجلس** ۸۷۸۹فهرست‌نشده: [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه] .

25563ـ **تبریز،** ملی۳۶۷۳ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۲۹۸].

دیوان کمال خجندی

کمال‌الدین مسعود، بروزگارحافظشیرازی میزیسته و با اومکاتبه داشته است. ازخجند به حجاز رفته سپس‌درتبریز نزدسلطان‌حسین‌فرزند اویس جلایر جای یافته، مرگ او رادر ۸۰۰و ۸۰۳ و ۸۰۸یادکرده‌اند .

بنگرید:ذریعه۹:۹۱۷ـفرهنگ سخنوران: ۴۸۸ .

25564ـ **رضوی**۵۲۹ادبیات(۴۷۳۹): نستعلیق پیرامن **۸۰۰** بروزگار سراینده بـا دیباچه‌ای ازگردآورنده‌که در نسخه‌های دیگر نیست، درآن‌آمده: کمال درآشوب‌تبریز۷۸۷ به‌سرای پایتخت قپچاق نهضت‌کرد وپس‌ازیازده سال (نه‌چهار سال) در۷۹۸ به‌تبریز برگشت، آغاز دیباچه افتاده [ف. رضوی ۷:۴۹۷].

25565ـ **تهران،**سنا۱/۳۳۹: نستعلیق حسین فرزندعلی‌تونی، باتاریخ **۸۲۱** دردفتر، زرین [نسخه‌ها ۱: ۱۴ و۶: ۵۴۹].

25566ـ **تهران،**سپهسالار۲۶۶: نستعلیق علی دامغانی **۸۲۱** ، با دیباجه‌ایکه بروزگار سراینده‌نوشته‌شده،درهامش‌آن دیوان‌قاسم‌انوار نوشته‌شده ،۱۴۳گ ۱۴ بیت [ف. سپهسالار۲: ۶۶۳ و۴:۵۲۴] .

25567ـ **تهران** ، سلطنتـی ۱۰۱۳۹ (۴۹۰ ف) : نستعلیق‌کهن **۸۳۵**،زرین، برسم کتابخانهٔ ... (که نام خوانده نشده)، دارای: غزل (مرتب) قطعه، رباعی، معمیات، تك‌بیت، **آغاز:** افتتاح سخن آن‌به‌که‌کنند اهل کمال ـ بثنای ملك‌الملك خدای متعال، ۵۲۰ص۱۵س [ف. دکتر بیانی: ۲۴۶].

25568 ـ **بادلیان،**۱۲۱الیوت:همراه «دیوان‌امیرخسرو: 22966» مؤرخ **۸۳۹** وجز آن. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۹۰۲هست[فیلمها: ۵۴۷] .

25569 ـ موزهٔ بریتانیا ۸۱۹۳ Or : نوشتهٔ **۸۳۹** در هامش [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ :۶۷۶] .

25570ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H. ۱۶۳۷: شیرعلی ، **۸۵۶** ، ۲۲۱ گ ۱۵س [ف . فهمی‌ادهم ۱ :۲۲۲].

25571ـ**سپهسالار**۲۶۴ : نستعلیق‌محمد جانی، **۸۵۹**، دارای: غزل، رباعی، قطعه، تک بیت ، رویهم‌پیرامن ۳۸۵۰ بیت. زرین، درمیان ترنج آمده : برسم خزانهٔ‌کتب السلطان الاعظم ابی‌القاسم بابر بهادرخان ... بسعی‌العبدشیخ حاجی‌حسن خاندار، ۲۶۸ گ ۱۱ س [ف . سپهسالار۲: ۶۶۳ و۴: ۵۲۴] .

25572ـ **تهران**، سلطنتی۶/۱۲۲۷۶ (۷۲۴ ف) : نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی ، **۸۶۳**، گزیده‌ایست از : ترکیب، غزل(مرتب)، قطعه. **آغاز:** ای‌ذات توباظهور عالم [ف. دکتر بیانی : ۵۵۳] .

25573ـ**رضوی**۵۲۸ادبیات(۴۷۳۸): نستعلیق محمودفرزندمحمدخماری، صفر**۸۶۷**، باترنج و سرلوح ازپایان‌غزلها و آغاز قطعه‌ها افتاده، ۲۳۲گ ۱۵س [ف. رضوی۷: ۴۹۶].

25574 ـ **انگلستان**، کمبریج ۷۸۰ . Or : تعلیق شعبان **۸۷۶** (۱۴۷۲م) ۲۱۸ گ [ف. براون ، ذیل: ۹۸] .

25575 ـ **دانشگاه** ۱۳۸۱ : نستعلیق خوش شیخ محمود فرزند خماری، ع۱/**۸۸۳**، و قطعه‌هاتاریخ ۸۷۲ رادار، آغازافتاده، زرین، ۱۵۶گ ۱۵ س [ف . دانشگاه۸: ۶۹] .

25576 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۸۲/۳ (۷۰۸ ف) : همراه «دیوان‌کاتبی :25401» نوشتهٔ **۸۸۴** . [ف. دکتربیانی: ۵۱۲].

25577 **موزهٔ بریتانیا** Or۲۹۵۹: نستعلیق شاه‌پورفرزند خداداد شاه‌پور سپاهانی ، سه‌شنبه۴ شعبان **۸۸۸**، ۲۱۷گ۱۴س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۵۷ هست [فیلمها: ۹۷].

25578 ـ **ملك** ۵۲۲۶/۷ : نستعلیق سدهٔ **۹** در جنگ (۱۰۴پ ـ ۱۴۴ر)، غزلهای اوست [رؤیت] .

25579 ـ **مجلس** ۸۸۸۴/۱ فهرست نشده : سدهٔ **۹**، سپس دیوان ناصرالدین بخاری [رؤیت] .

25580ـ**مجلس**۳۷۰۲/۴فهرست‌نشده: سدهٔ **۹** (ص ۲۰۸ ـ ۵۳۴) [نسخه‌ها۵: ۱۹۵].

25581ـ **مجلس**۱۰۵۱ : نستعلیق‌خوب خوب سدهٔ **۹** ، آغاز و انجام افتاده ، زرین . دارای:غزل،قطعه، رباعی، رویهم‌پیرامن ۳۴۰۰ بیت ، ۲۵۴گ ۱۱ـ۱۳ س [ف. مجلس ۳ : ۳۹۰] .

25582 ـ **تهران**، سلطنتی۴۹۷(۴۹۱ ف) : نسخ‌سدهٔ**۹**، زرین. دارای:غزل(مرتب)، قطعه، رباعی، ۳۷۹ص ۱۷ س[ف.دکتربیانی: ۲۴۸] .

25583ـ **تهران** ، سلطنتی ۲/۰۰۰ ؟ (۷۲۵ ف) : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۹**، زرین، با چهارمجلس تصویر دردفتر ، تنها غزلهای اوست . **آغاز:** افتتاح‌سخن آن به‌کنداهل‌کمال [ف. دکتربیانی : ۵۵۸].

25584 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۳B ۲۶۷۳ (۳۹۰): سدهٔ **۹** [ف. عبدالله ۲ : ۲۸۱] .

25585 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۹۴۳ : پیرامن‌سدهٔ **۹** ، ۲۰۴گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۲۲].

25586ـ**دانشگاه** ۵۳۴۴: نستعلیق‌سدهٔ **۹ـ۱۰** ، زرین ، دارای: دوقصیده و غزلها و

ترجیع و دوبیتی و رباعی، ۲۹۵ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۱۰].

25587 ـ تهران، سلطنتی ۳۰۲۲ (۴۹۲ف): نستعلیق خوش‌کهن، نعیم‌الدین الکاتب، ۹۰۱، زرین، دارای: غزل (مرتب)، قطعه، رباعی، تك‌بیت، ۴۷۰ ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی: ۲۴۹].

25588 ـ تهران، ادبیات ۲۵۰ حکمت: نستعلیق محرم ۹۰۱، زرین [ف. ادبیات ۲: ۲۰].

25589 ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۲۹: نستعلیق محمدعلی فرزند یارعلی، در ۹۰۳. زرین [نسخه‌ها ۲: ۷۸].

25590 ـ دانشگاه ۵۲۶۳: نستعلیق ابراهیم فرزند مصطفی فرزندیوسف سرمه‌کش، ۹۰۹، دارای: یك‌قصیده وغزلهاوقطعه‌هاورباعیها ۱۴۵ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۶].

25591 ـ تبریز، ملی ۳۵۹۷: نوشتهٔ شاه نظرامامی، در ۹۳۴ [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

25592 ـ رضوی ۵۲۷ ادبیات (۴۷۳۷): نستعلیق خوش محمدکاتب زرهی، رجب ۹۶۵ زرین ۱۷۹ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۷: ۴۹۶].

25593 ـ مجلس ۳۵۷: نستعلیق‌خوب باتاریخ ۷۹۴ در دفتر، درهامش [ف. مجلس ۲: ۲۱۲].

25594 ـ لندن، چستربیتی ۳۶۱: نستعلیق، نزدیك ۱۵۸۰ م، ۱۵۲ گ [ف. چستربیتی ۳: ۹۰].

25595 ـ مجلس ۳۵۷: در هامش (ص ۹۹۶) دیوان جامی، پایان: در محرم ۹۹۶ درکنار دریای برم‌بوتر در موضع سندر باتمام رسید [ف. مجلس ۲: ۲۱۲].

25596 ـ استانبول، طوپقپوسرای R ۹۸۷: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۲۰۶ گ ۱۵ س.

25597 ـ استانبول، طوپقپوسرای R ۹۸۸: پیرامن‌سدهٔ ۱۰، ۱۹۳ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۲۳ ـ ۲۲۲].

25598 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۳۲ Spi/VI ۳۸۵۳: نستعلیق سدهٔ ۱۰ [ف. عبدالله ۲: ۴۸۷].

25599 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۳A piVI ۱۰۵۵ (۳۹۱): سدهٔ ۱۰ [ف. عبدالله ۲: ۲۸۲].

25600 ـ ملك ۵۲۹۹: نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، پایان افتاده، دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی، ۲۴۷ گ ۱۶ س [رؤیت].

25601 ـ ملك ۴۷۵۱/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱. پیرامن ۵۸۰۰ بیت غزل [رؤیت].

25602 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۴۹۶. Add: نستعلیق ع ۱۰۰۷/۲. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۳۹۰ هست [فیلمها: ۹۷].

25603 ـ مجلس ۲۴۸۲: نستعلیق‌خوش سدهٔ ۱۱، دارای: غزل وقطعه ورباعی، روی‌هم ۷۳۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۷۷].

25604 ـ مجلس ۲/۲۶۶۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۲۰۸ ـ ۵۳۴)، دارای: غزل و قطعه ورباعی، انجام افتاده، زرین [ف. مجلس ۸: ۴۱۶].

25605 ـ پاکستان، دانشگاه داکا DU ۲۷۴: نستعلیق ۳ رجب ۱۲۳۳ (۱۸۱۷ م) [ف. حبیب‌الله: ۸۴].

25606 ـ فرانسه، کتابخانهٔ عمومی Strasbourg: ۴۷۰۱: نبشتهٔ ۱۲۶۵ [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸].

25607 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب

۳۲۰ piVI ۲۵۷۶ (۳۹۲): بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲:۲۸۲].

25608ـ **بنگال،** آسیایی ۱۳ قصاید (۱۳۷۰): نستعلیق، تاریخ یاد نشده، قصاید اوست [ف. بنگال: ۱۱۹].

25609 ـ **بنگال،** ایشیاتک ۱۱۳ دیوان (۴۴۸): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال ۱۱۴].

25610ـ **تبریز،** ملی ۳۶۵۷: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

25611ـ **آصفیه** ۳۸۶ دیوان: در فهرست بعنوان «کلیات» آمده، ۴۵۲ ص ۱۷ س.

25612ـ **آصفیه** ۵۹۲ دیوان: در فهرست بعنوان «کلیات» آمده، ۴۵۲ گ ۱۷ س [ف. آصفیه ۱: ۶۰۰].

25613ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۵۳/۸۲۰: تاریخ یاد نشده. غزل. ورباعی است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۷].

25614 ـ **انگلستان،** کمبریج (۹) ۲۸۲ Or: تعلیق خوب، تاریخ یاد نشده، ۱۷۴ گ [ف. براون، ذیل: ۹۸].

دیوان کمال خوارزمی

کمال‌الدین حسین فرزند شهاب‌الدین حسن، که یاد او در «آداب‌المریدین: ۱۰۱۳» گذشت. دیوان او چند بار بنام «دیوان حلاج» چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۷۲۸.

25615 ـ **مجلس** ۴۶۲۴/۱: نستعلیق علی فرزند حسینعلی، با تاریخ **۱۳۰۹** در دفتر (ص ۱ ـ ۲۱۰) سپس سرگذشت منصور حلاج [رؤیت].

25616ـ **تبریز،** ملی ۲۹۲۹: نوشتهٔ **۱۳۱۸**. [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

دیوان کمال شیرازی

کمال غیاث، کمال‌الدین محمد (حسین) فرزند غیاث‌الدین.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۲۰ـ فرهنگ سخنوران: ۴۸۹.

25617ـ **تهران،** فخرالدین نصیری: در جنگ مؤرخ **۸۳۵** [ذریعه ۹: ۹۲۰].

25618 ـ **استانبول،** طوپقپوسرای H. ۱۰۰۷: عبدالرحمان فقیه فرزند نجم‌الدین، **۸۶۱**. کلیات اوست، ۲۶۴ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۲۴].

25619ـ **ملك** ۹۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، سروده‌هاییست پیرامن ۵۴۰ بیت با تخلص کمال غیاث در جنگ [رؤیت].

دیوان کمال غیاث = دیوان کمال شیرازی

دیوان کمال قاجار

شاهزاده اللهقلی میرزا ایلخانی، از سدهٔ سیزدهم. در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ کمال نام این سراینده یاد نشده است.

25620 ـ **تهران،** سلطنتی ۴۶۶۳ (۶۷۸ف): نستعلیق فضل‌الله، **۱۲۵۵**، زرین. دارای: غزل، مثنوی. **آغاز:** یارب از عشق کسی بیدل وشیدا نشود ـ ورشود چون من سودا زده رسوا نشود. در پایان آمده: چاکر آستان شاهزادهٔ ایلخانی فضل‌الله...، ۲۸ ص ۱۱ س [ف. دکتر بیانی: ۴۶۱].

25621ـ **تهران،** سلطنتی ۴۸۸ (۶۷۹ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در ۱۲۸۲ از عرض گذشته زرین، دارای: غزل، مثنوی. **آغاز:** ای ماه عارض توسیق برده از آفتاب ـ وی بوی طرهٔ تو

نکوتر زمشك ناب، ۲۵ص ۱۵ س. [ف. دکتر بیانی : ۴۶۲].

دیوان کمالی اصفهانی

حیدر علی فرزند محمد مهدی (ابرقوه شوال ۱۲۸۸ – ۱۳۵۵)، از بنیاد گذاران حزب سوسیالیست در تهران و «پیکان» ارکان آن حزب، نمایندهٔ مجلس شورای ملی از نیشابور، آنچه از وچاپ شده است: افسانهٔ تاریخی لاریکا، دیوان، مظالم ترکان خاتون.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۲۱ – فرهنگ سخنوران ۴۹۰ – مؤلفین مشار ۲: ۹۷۹ – تاریخ جراید ومجلات ۲: ۸۶.

25622 – **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۳۶: نستعلیق خودسراینده و یا بروزگار او، با دیباجه‌ای درسرگذشت او، ۵۰ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

دیوان کوثر همدانی

مولا محمدرضا کوثر علیشاه، که یاد او در «الدرالنظیم: ۴۸» گذشت.

25623 – **تهران**، ملی ۳۴۱ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**. دارای: شرح بیتی از سنایی که به ش 11459 گذشت، غزل، مثنوی، قصیده، بازمثنوی، ۸۸ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۳۳۳ – نسخه‌ها ۶: ۱۷۱].

دیوان کمال‌الدین کاشانی

25624 – **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۵۸: با تاریخ **۷۵۱** تا **۷۵۵** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها: ۴۳۳].

25625 – **کوپرولو** ۱۵۸۹: پنجشنبهٔ ۷ صفر **۸۱۱**، پراکنده درچند جا از دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۶۲ هست [فیلمها: ۴۸۲].

دیوان کوکبی

ناشناخته. در ذریعه ۹: ۹۲۶ از پنج تن با این تخلص یاد شده است.

25626 – **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۰۹۴۳: سدهٔ **۱۲**، همراه دیوان خالص [نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

دیوان کهتر

اسدالله. در ذریعه و فرهنگ سخنوران در واژهٔ کهتر از او یاد نشده است.

25627 – **بنگال**، ایشیاتك ۱۱۴ دیوان (۱۴۱۸): نستعلیق، **۱۱۰۹** [ف. بنگال: ۱۱۴].

گ

دیوان گرامی اصفهانی

آقابابا محمد قاسم (ابوالقاسم) فرزند سلیمان بیگ تسلی، از خاندان اسکندر بیك منشی. سرگذشت سراینده در دیباچهٔ نسخهٔ ۳۰۲۸ دانشگاه بخامهٔ خود او هست، او در هفتاد سالگی ۱۲۱۰ دیوان خود را گردآورده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۲۹ – فرهنگ سخنوران: ۴۹۵.

25628 – **دانشگاه** ۳۰۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دیوان اوست از غزل و قصیده و ماده تاریخ و رباعی، و چندنامه به نثر، ۱۹۸ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۶۸].

دیوان گرامی خوافی

میرعبدالرحمان خان، از امیران عالمگیر

پادشاه، درگذشتهٔ ۱۱۲۴. دیوان او در لاهور ۱۹۳۲ م در ۲۱۶ ص چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۲۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۵.

25629 ـ **بنگال،** ایشیاتك ۱۱۵ دیوان (۵۹۰): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۴].

دیوان گلچین

کربلایی محمدصادق معروف به میرزا گلچین درگذشته پیش از ۱۳۲۱. دیوان او بنام «گلچین المدایح» در تهران بسال ۱۳۱۲ در ۱۵۰ ص چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۳۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۶ ـ ف. مشار: ۱۳۰۸ ـ مؤلفین مشار ۳: ۵۰۰.

25630 ـ **مجلس** ۶۵۷۶/۳ فهرست نشده: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۹ گ.

دیوان گلشن

ازچند سرایندهٔ ناشناخته باتخلص گلشن.

25631 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۵: شکسته نستعلیق، ۱۰ شعبان **۱۱۲۲**، دارای: غزل با تخلص گلشن ازحرف تاء تاحرف دال، **آغاز:** مژه کی سدره گریهٔ بی زنهار است ـ مانع سیل کجا خار سر دیوار است، ۲۹۴ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۷۲].

25632 **مجلس** ۲۴۸۳: شکسته نستعلیق سراینده، **۱۲۶۰ ـ ۱۲۸۰**. دارای: قصیده، قطعه، غزل، مثنوی، رباعی، تك بیت بدون ترتیب، ستایش امامان و ناصرالدین شاه، غلطهای املایی دارد. سروده‌های او با سروده‌های سرایندگان متخلص به گلشن درسدهٔ ۱۳ که در تذکره‌ها آمده برابری شده تطبیق نکرده است، ۳۲۲ ص **آغاز:** چه نویسم که دل از داغ جدایی چونست ـ بقلم راست نیاید که زحد بیرون است، ۳۰ گ [خانم راستکار ف. مجلس ۸: ۱۷۸].

25633 ـ **دانشگاه** ۴۷۶۱/۲: نستعلیق شکرالله فرزند میرزا محمدباقر طباطبائی بیدگلی، **۱۲۹۶** (ص ۸ ـ ۱۲۵)، دارای: قصیده درستایش درباریان ناصرالدین شاه وماده تاریخ ۱۲۹۱ و چند غزل باتخلص گلشن. **آغاز:** دلا در راه وحدت پانه ازکثرت مبراشو [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۰۸].

25634 ـ **دانشگاه** ۴۰۸۲/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۱ ـ ۵۷): دارای: قصیده، غزل، ترکیب، رباعی، ماده تاریخ از ۱۲۶۷ ـ ۱۲۹۷ ستایش فرهاد میرزا مرده در ۱۳۰۵، درفهرست از آن میرزا محمدعلی زنگنه دانسته شده است وما میدانیم او نزدیکهای ۱۲۳۰ درگذشته است. نزدیك به ۸۰۰ بیت. **آغاز:** بیار ساقی آن آب آتش آسارا ـ بباد برده خاك غم دل مارا، ۳۵ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۶۰].

دیوان گلشن اردکانی

عبدالوهاب خان ایرانپور فرزند حاج محمد حسین اردکانی (اردکان یزد رجب ۱۲۹۶ ـ اصفهان ۲۷ رجب ۱۳۵۶).

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۳۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۶.

25635 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۴۸ بخامهٔ سراینده که به مجلهٔ توفیق پیشکش شده است در ۱۳۴۸، بنام «چمنستان» است، ۸۴ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی]

دیوان گلشن جونپوری

علی فرزند عطاءالله (عطار) انصاری (جونپور ۱۱۱۷ ـ ۱۲۰۰).

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۳۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۷.

25636 ـ **آصفیه** ۶۳۱ دیوان: نوشتهٔ بد **۱۲۳۵**، درقصبهٔ بلگرام، ۹۸گ۱۲س[ف. آصفیه ۱: ۵۷۷ و۳: ۲۹۴].

دیوان گلشن گلپایگانی

میرزا محمد خوشنویس روزگار قاجار، از نوادگان شیخ بهایی.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۳۳ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۷.

25637 ـ **دانشگاه** ۳۲۱۲ : شکسته نستعلیق یعقوب، ۵ ذیقعدهٔ **۱۲۸۷**، ضمن جنگ منشآت او[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۶۸].

دیوان گلشنی بردعی

ابراهیم فرزند محمد، که یاد اودر «تفسیر آیهٔ فاخلع نعلیك: ۲۳» گذشت.

25638 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹ ادب فارسی: نستعلیق بی‌تاریخ، **آغاز:** ای‌اول‌زاول هویدا، ۴۴۰گ۷ س.

25639 ـ **قاهره**، دارالکتب ۸۸ـ م ادب فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، آغاز بمانندشمارهٔ پیشین، ۵۳۷ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۱۸۷].

دیوان گنجو

حاج محمدحسن، که‌یاد او در «کلیات: ۱۸۹۱» گذشت.

25640 ـ **دانشگاه** ۳۲۰۴ : نستعلیق محمد تقی‌شکوییی، **۱۳۲۳** در «کلیات»او. از غزل و پند و اندرز [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۵۹].

دیوان گوهر مدراسی

محمد باقرخان از ایل نایطه، در اواخر سدهٔ دوازدهم درگذشته، وبه‌گهروگوهر تخلص میکرده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۳۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۸.

25641 ـ **مجلس** ۱۰۵۲ : شایدبسال **۱۲۰۶** وشاید بلغها از سراینده باشد. دارای غزل (بترتیب حروف) یك‌مثنوی‌درمرثیهٔ کربلا، ماده تاریخها، دوغزل، همه پیرامن هزاربیت، ۴۴گ۱۳س. **آغاز:** یك‌دیدهٔ شش‌جهت چوگهر گشته‌ایم ما ـ یعنی جهان چشم ونظر گشته‌ایم ما [ف. مجلس ۳: ۳۹۲].

دیوان گیتی

در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ گیتی‌از او یاد نشده است.

25642 ـ **تهران،** ادبیات۱/ ۴۷ ب: نستعلیق ۲۵ شوال ۱۳۴ (**۱۳۰۴**) (۱پ-۲۲ پ)، غزل استویك‌ترجیع‌بند. **آغاز:** درکوی وفاهرکه چوما خانه‌بگیرد ـ دست ازدل و جان گیرد جانانه‌بگیرد [ف. ادبیات ۱: ۲۷۰].

دیوان گیتی

میرزا علی‌قاجار، از روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴- ۱۳۱۳).

25643 ـ **مجلس** ۸۶۵۴فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۳- ۱۴**، دارای: غزل، قصیده، قطعه، جد وهزل، نزدیك به۸۰۰ بیت [رؤیت].

دیوان گیسودراز

سید محمدبنده نواز، که یاد او در «آداب سلوك: ۱۰۱۱» گذشت. دیوانی‌ازاوراشاگردش بنام سید محمدگرد آورده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۳۷ـ تذکرهٔ روزروشن: ۳۱۰.

25644 ـ آصفیه ۳۲۹ تصوف: نستعلیق ابن یعقوب، ۱۳۲۵. نسخه بنام «انیس العشاق» است، ۱۹۲ ص ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۳۵۲].

25645 ـ آصفیه ۴۳۵ دیوانها: نستعلیق ۱۰۹۲، نسخه بنام «انیس العشاق» است، ۲۷۰ ص ۱۱ س [ف. آصفیه ۱: ۳۵۲].

ل

دیوان لامع همدانی

میرزا نورا فرزند قاضی نصیرا، از سدهٔ یازدهم، پدرش قاضی بغداد از جانب صفویه بود، و پس از گشودن بغداد بدست سلطان مراد اورا زنده سوزانیده است. او بروزگار نصرآبادی جوان بوده و به‌سپاهان آمده وسپس بکرمانشاه رفته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۳۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۹

25646 ـ دانشگاه ۳۵۰۲: نستعلیق ۱۰ ج ۱/ ۱۰۹۹، دارای: غزل و ترکیب بند و ترجیع بند ورباعی ومثنوی، با دیباچه‌ای به نثر درسرگذشت او، ۱۱۵ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۱۱].

دیوان لامعی گرگانی

ابوالحسن فرزند محمد فرزند اسماعیل: (جد من هست اسماعیل ومحمد پدرم)، ستایشگر خواجه نظام الملك و امام محمد غزالی (۴۵۰ ـ ۵۰۵). آغاز زندگی او به خوشی و نوازش و انجام آن بسختی ورنجش گذشته، مرگ او دانسته نیست، گویا در اوایل نیمهٔ دوم سدهٔ پنجم است. دیوانی از او یکبار ۱۲۹۵ و یکبار بکوشش سعید نفیسی در ۱۳۱۹خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۴۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۹ ـ ف. مشار: ۷۵۳ ـ پیشگفتار چاپ نفیسی.

25647

سپهسالار ۴: ۵۲۵].

25648 ـ تهران، ملی ۴۱۳ف: شکسته نستعلیق موسی فرزند جعفر علی، سه‌شنبه ع ـ ۱/ ۱۲۶۹، قصیده‌های اوست بدون ترتیب قافیه، ۲۲ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۳۹۷].

25649 ـ اصفهان، شیخ حسن جابری انصاری ۲ مج: نستعلیق ۱۲۶۹ [نسخه‌ها ۶: ۲۹۸].

25650 ـ سپهسالار ۱۴۸: نستعلیق ثریا کاشانی، سیدحسن فرزند احمدحسینی، در تهران ۱۲۷۶. درجنگ شعر (۱۸ر ـ ۲۱پ). [ف. سپهسالار ۴: ۵۲۵].

25651 ـ تهران، سلطنتی ۲۸۶۴ (۳۱۴ ف): شکسته نستعلیق زیبای رجب ۱۲۷۷، زرین **آغاز:** در جویبارها که نوشت این نگارها، ۵۳ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۲۷].

25652 ـ تهران، سلطنتی ۱/۲۹۸۱ (۷۵۲ف): نستعلیق میرزا آقا (میرزا ابراهیم)، ۱۲۷۸، زرین [ف. دکتر بیانی: ۶۱۲].

25653 ـ دانشگاه ۵۴۷۹/۲: نستعلیق حسن فرزند حاجی میرزا محمد کاشانی، آدینه ۲۶ ذیقعدهٔ ۱۲۷۹ [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۸].

25654 ـ تهران، سلطنتی ۲۹۸۵ (۳۱۵ف): نستعلیق عنایت‌الله کاتب مخصوص کتابخانهٔ مبارکه، ۱۲۹۷، زرین، **آغاز:** [illegible]وز دلبرم سخن دلبر آورد، ۷۰ ص ۱۰ س [ف.

با دیباجه‌ای‌درسرگذشت‌سراینده‌مؤرخ **۱۲۹۹**، وپایان نوشتن شنبهٔ ۲۷محرم **۱۳۰۰**. **آغاز:** در جویبارهاکه نوشت ایـن نگـارها، ۴۱ ص [یادداشتهای آقای‌ثبوت].

25656 ـ **تهران،** سلطنتی ۱۱۲۲۱ (۳۱۶ ف): نستعلیق‌خوش‌سدهٔ **۱۳**، بادیباجه‌ای درسرگذشت او، **آغاز**، متن: در جویبارهاکه نوشت‌آن نگارها ، زرین،۲۶ص ۱۲ س [ف. دکتربیانی:۲۹].

25657 ـ **تهران،** ملی ۴/۱۳۱ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**(ص۱۶۰ـ۱۶۸)گزیده‌ایست [ف. ملی ۱:۱۲۳] .

25658ـ**تهران،** ملی۹۱۷ ف:شکسته نستعلیق خوش محمدرضا منشی، رجب**۱۳۱۲**، دارای قصیده وقطعه، ۲۹ گ۱۲ س [ف.ملی۲: ۴۵۱ ونسخه‌ها ۴: ۱۵۹].

دیوان لسانی

25659 ـ **تـهران،** سلطنتی ۶۶۱/۲ (۷۲۳ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**،زرین.غزلهاست. آغاز افتاده [ف. دکتربیانی: ۵۴۸].

25660 ـ **موزهٔ بریتانیـا** ۱۰۹۲۴ Or : سدهٔ **۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۶۷۹:۴] .

25661 ـ **موزهٔ‌بریتانیا** Or۸۲۰۵: سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، بخشی ازدیوان‌اوست [نسخه‌ها ۶۷۷:۴] .

دیوان لسانی شیرازی

عبدالعزیز، درگذشته درتبریز ۹۴۱. بنگرید:ذریعه۹:۹۴۲ـفرهنگ‌سخنوران ۹۴۲ .

25662 ـ **آصفیه**۱۰۷۲دیوان: نوشتهٔ **۹۷۰** [ف. آصفیه ۲۹۲:۴] .

25663 ـ **تهران،** ملی ۲۹۰/۵ ف : نستعلیق حسین فرزند محمد خدابنده **۹۷۹**(در ش ۴) (ص۲۸۳ـ ۳۳۷)، زرین.دارای غزلها به ترتیب تهجی [ف. ملی ۱:۲۷۴].

25664ـ **سپهسالار**۲۷۹/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص۴۰۳ـ۵۰۷) ، هزار بیت غزل و قطعه است، زرین[ف. سپهسالار ۲:۶۶۶ و۴: ۵۲۶] .

25665ـ **دانشگاه**۲۴۷۳/۹۵: نستعلیق سدهٔ**۱۲**(ص ۱۲۰)چندشعرازاوست[ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۴۳] .

25666ـ**مجلس**۳۸۱: نستعلیق، تاریخ یاد نشده . دارای:غزل، ترجیع،رباعی،۱۴۴ گ۱۵ س [ف. مجلس ۲:۲۲۳].

25667ـ**بنگال،** ایشیاتك ۱۱۶ دیوان (۱۲۳۱): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف . بنگال: ۱۱۴] .

25668 ـ **آصفیه**۷۷۵دیوان: نستعلیق خوش ، ۲۷۰ گ ۱۵ س [ف.آصفیه۱:۵۷۸].

دیوان لطفی

25669ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك لائبریری ۶۱ ، ۸۷۱ لطف‌ـ ۵۳، ۲۹۷ حـق: نستعلیق معراج الدین احمد قادری شاذلی ، **۱۳۰۴** ، قصیده‌هاییست در نعت ومناجات بفارسی وعربی **آغاز:** الهی‌ضاع عمری فی‌المعاصی‌ـ ولاادری من‌الذنب مناصی.

دیوان لطیف

ناشناخته.در ذریعه ۹ : ۹۴۶ ازپنج‌تن‌با این‌تخلص‌یاد شده‌است.

25670 ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۴ قصاید (۱۴۲۵) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، قصاید اوست [ف. بنگال : ۱۱۹] .

م

دیوان مادح

ناشناخته .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۵۰۵(مادح لکعلوی) .

25671 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۹۲ Spi/VI ۳۶۳۱ : نستعلیق بی‌تاریخ ، **آغاز:** حمدلاحدالدعالمرا[ف.عبدالله۲:۵۴۱] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۲۷] .

دیوان مانی

25672 ـ **بادلیان** ۱۲۵/۶ اوزلی : نستعلیق ج ۱/**۹۴۴**. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۰۳۲ هست [فیلمها :۵۵۹] .

25673 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی CDL·XVII: نستعلیق حیدرفرزند ابراهیم‌حسینی ، رجب **۹۶۱** ، وقف شاه عباس برآستانهٔ شاه صفی ۱۰۱۷ ، **فیلم**آن‌درملی ع ۷۶۰ـ ۱۷۵۹هست [فیلمها: ۹۷ ونسخه‌ها۳: ۱۰۲] .

25674 ـ **مدینه**، عارف حکمة۲۰۸: ۵۵گ [نسخه‌ها۵: ۴۸۸] .

دیوان مانی شیرازی

در ذریعه ۹:۹۵۲ دوتن با این تخلص‌از مردم شیرازیاد شده است. وازتاریخ‌نوشته نسخهٔ سلطنتی وملی برمی‌آیدکه باید از مانی‌شیرازی کشاورز سدهٔ دهم‌باشد که‌بروزگار شاه اسماعیل (۹۰۷ـ۹۳۰) جزو امیران بوده وامیرنجم‌ثانی اوراکشته‌است .

بنگرید: ذریعه۹: ۹۵۲ ـفرهنگ‌سخنوران: ۵۰۵ .

25675ـ **تهران**، سلطنتی ۱۱۰۸۰/۳ (۷۱۱ف) : نوشتهٔج۲/**۹۵۳**. دارای‌غزل(مرتب) [ف. دکتر بیانی: ۶۲۲].

25676 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۵۳/۵ (۷۱۰ف) : همراه « دیوان شاهی 23756 » **۹۶۷**. دارای: غزل، قطعه. **آغاز**: زهی زبود توپروا بودنشان همه [ف. دکتربیانی:۵۱۸].

25677 ـ **تهران**، ملی ۲۹۰/۴ ف : نستعلیق‌حسین‌فرزند محمد، ۲۲ع۱/**۹۷۹**(ص ۲۰۹ ـ ۲۸۲)، زرین. دارای : غزل ، قطعه ، رباعی . **آغاز** : زهی زبود تو پیدا شده نشان همه ـ خدایی ازتوبودبندگی ازان‌همه[ف.ملی ۱: ۲۸۳] .

25678ـ **تهران**، سلطنتی۱۰۱۱۷/۵ (۷۱۲ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** . دارای غـزل (مرتب) ، رباعی [ف. دکتر بیانی: ۵۲۶].

25679 ـ **مجلس** ۴۳۷/۳ : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغازبرابرنسخهٔ‌ملی[ف.مجلس ۲ : ۲۵۵] .

دیوان ماهر

ماهر شیرازی .

25680 ـ **آصفیه** ۹۴۸ دیوان: تاریخ و نشانـی بیشتر یاد نشده [ف . آصفیـه ۳ : ۲۹۴] .

دیوان مایل آشتیانی

میرزا محمدعلی فرزندمیرزاکاظم آشتیانی قمی‌تهرانی، مستوفی‌الممالک‌ووزیر جنگ‌عباس میرزا ولیعهد، درگذشته پیش از ۱۲۵۰.

بنگرید : ذریعـه۹ : ۹۵۴ ـ فـرهنگ سخنوران : ۵۰۶ .

25681ـ دانشگاه۳۴۵۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳، نزدیك به ۱۶۰۰ بیت قصیده و ترکیب بند است و چند رباعی، در ستایش مذهبی و دیوانی، ۶۰گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۱: ۴۶۵].

دیوان مایل اصفهانی

شیخ رحیم، از شاگردان درویش مجید طالقانی، زنده بروزگار فتحعلیشاه (۱۲۱۲–۱۲۵۰).

بنگرید: ذریعه۹: ۹۵۴ـ فرهنگ سخنوران: ۵۰۶.

25682ـ دانشگاه۳۱۷۷: نستعلیق سدهٔ ۱۳، زرین، ستایش حاجی محمدحسنخان صدر اعظم با ماده تاریخهایی از ۱۲۱۱ تا ۱۲۱۸ دارد، ۳۰گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۳۹].

دیوان مایل افشار

شیخ الشعراء میرزاحسن، که بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳) در کار وزارت امور خارجه بوده و روزگاری در بندر لنگه میزیسته و در همجا دست داشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۵۴.

25683 ـ ملك ۵۲۵۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳، دارای: قصیده، رباعی، قطعه، شیرین پلو آغاز: مایل افشارکو راکردگار [رؤیت].

25684ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۵۰: نستعلیق، نسخهٔ اصل سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۲: ۷۸].

25685 ـ تهران، ملی ۳۱۹/۱ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۱–۳۴۸). دارای: قصیده، قطعه، رباعی. آغاز: آنچه در بحر و بر بود اشجار [ف. ملی: ۳۱۱].

25686ـ تهران، ملی ۷۵۶ف: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، زرین، دارای مسمط و قطعه، و رباعی، ۲۱گ ۹س [ف. ملی ۲: ۲۷۸].

25687ـ تهران، ملی۴۲۲ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳، قصاید و مثنوی و رباعیهایی است در سوگواری و بنام «گلزار». آغاز: اگر بعهدشاه طهماسب رثاگو محتشم، ۱۷۷گ ۱۱س [ف. ملی ۱: ۴۰۴].

25688 ـ تهران، ملی۶۷۵ف: شکسته نستعلیق اواخر سدهٔ ۱۳، زرین، ۱۶گ ۹س [ف. ملی ۲: ۱۷۵].

25689 ـ تهران، ملی ۳۱۷ فهرست نشده: تحریری متوسط سدهٔ ۱۴، اکلیلی، آغاز افتاد، دارای: شوره‌زار (اهاجی) و ترجیع بند، شیرین پلو، ترجیع بند، شکر پلو، ۶۴۶ص ۱۵س [نسخه‌ها ۶: ۱۸۷].

25690 ـ تهران، ملی ۱۹۷ فهرست نشده: تحریری متوسط سدهٔ ۱۴، زرین، تنها قطعه‌ها را دارد، ۲۴ص ۷س [نسخه‌ها ۶: ۱۹۱].

25691ـ رضوی ۵۳۰ ادبیات (۴۵۵۷): نستعلیق اواخر سدهٔ ۱۳ با تصحیحات و افزودگیهایی از سراینده، هجویات است در چهار دفتر: گلزار، لاله‌زار، مرغزار، شوره‌زار، اکلیلی، ۳۵۰گ ۱۵س [ف. رضوی ۷: ۴۹۸].

25692ـ دانشگاه۳۷۷۳: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، مسمط ترجیعیه در ستایش بزرگان دین و دشنام دشمنان، ۸۳گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۶۵].

25693 ـ دانشگاه ۳۸۹۹: نستعلیق سدهٔ ۱۳، دارای ۱۲۰۰۰ بیت در ستایش و هجو درباریان و قصیده و قطعه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۸۷].

25694 ـ مجلس ۲۴۸۴: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴، بدون ترتیب [ف. مجلس ۸: ۱۸۰].

دیوان مایلی هروی

25695ـ موزهٔ بریتانیا 9215 Or : نوشتهٔ **۱۱۸۶** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷].

دیوان متقی

25696ـ **بنگال** ، ایشیاتاك (آسیایی) ۱۱۷ دیوان (۳۲۵) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۱۱۴] .

دیوان مجد الاشراف

جلال الدین محمد ذهبی، که یاد او در «تحفة الوجود: ۱۰۷۶» گذشت .

25697 ـ **تهران**، ملك ۲/ ۵۶۲۷ : نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۴** دردفتر (ص ۱۱۳ ـ ۱۲۰) ، تنها یك قصیدهٔ یایی است در ۱۵۱ بیت.
آغاز: ماظاهر و پنهانیم ازعلم علی اعلی ـ ما باطن برهانیم ازعلم علی عالی [رؤیت].

دیوان مجد ساوجی

میرزا ابوالفضل محمد طبیب فرزند فضل‌الله از ایل شاملو، که در ۱۲۷۳ بیست و سه ساله بوده است ، و در ۱۳۱۲ درگذشته است . پدرم به احتمال او را یکی از نگارندگان «نامهٔ دانشوران» یادکرده است .

بنگرید : ذریعه۹: ۹۶۰ـ فرهنگ سخنوران: ۵۰۹ .

25698ـ **سپهسالار** ۱۶۶: بخامهٔ سراینده، ج ۲/ **۱۲۷۴**، زرین، ۸ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۲: ۶۷۰ و ۴: ۵۲۸].

دیوان مجد همگر

مجدالدین فرزند احمد یزدی شیرازی ، ملك الشعرای اتابك سعد بن زنگی (۶۲۳ـ۶۵۸) درگذشتهٔ ۶۸۶ یا ۶۹۵.

بنگرید : ذریعه۹ : ۹۶۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۹۰ .

25699ـ **بادلیان** ، ۲/ ۵۶۵ الیوت ۸۵ : باتاریخ **۱۰۰۵** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۰۱ هست [فیلمها: ۵۴۰].

25700ـ **عبدالحسین بیات** ۳ مج : باتاریخ **۱۰۰۷** در دفتر (ص ۲۲۷ـ۲۶۴)، زرین، ۶۰۰۰ بیت [نسخه‌ها ۶: ۶۹].

25701 ـ **تهران**، ادبیات ۱۰/ ۱۵۶ حکمت : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۰۷** در دفتر [ف. ادبیات ۲: ۴۲] .

25702ـ **مجلس** ۱/ ۱۰۵۳: نستعلیق **۱۰۰۹** ، پیرامن سه هزار بیت دارد [ف. مجلس ۳ : ۳۹۴].

25703 ـ **مجلس** ۲/ ۱۰۳۳: نستعلیق **۱۰۱۰** ، پیرامن سه هزار بیت [ف. مجلس ۳: ۳۹۵] .

25704ـ **ملك** ۲/ ۵۰۴۴: نستعلیق خوش **۱۰۲۵** (۵ر ـ ۱۶ر) دارای: قصیده وغزل وقطعه نه بترتیب تهجی ، همه نزدیك ۳۱۰ بیت [رؤیت] .

25705 ـ **مجلس** ۳/ ۲۶۶۰: نستعلیق محمدحسن ، **۱۰۴۹** ، (ص ۴۴۰ ـ ۵۴۷) ، ۲۵۰۰ بیت قصیده و ترکیب و قطعه و غزل و رباعی است [ف. مجلس ۸: ۴۰۷] .

25706 ـ **تهران** ، ادبیات ۱/ ۱۳۴ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده [ف . ادبیات ۲: ۱۱] .

25707ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۱۳۶ـ ۱۴۵ جنگ) ۳۹۱ بیت است [ف. مجلس ۸ : ۱۳] .

25708ـ **مجلس** ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۳۲۳ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۵].

25709ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲/۳۳: نستعلیق عبدالله فرزند رئیس محمدجعفر، سه‌شنبه ۹ ذیقعدهٔ **۱۲۶۲** بخواهش مشهدی کاظم تبریزی [نسخه‌ها ۲: ۹۵].

25710ـ **ملك** ۵۵۱۴: نستعلیق عبدالله، ۲۰ ج ۲/**۱۲۸۳**. دارای: قصیده، ترکیب، قطعه، غزل، رباعی، ۱۱۰ گ ۱۱س [رؤیت].

25711ـ **تهران**، ملی ۱۳۱/۱۴ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۲۶۴ـ۳۰۲) گزیده‌ایست از غزل، ترکیب، قطعه، رباعی، ۲۰س [ف. ملی ۱: ۱۲۸ـ نسخه‌ها ۶: ۲۱۰].

25712ـ **دانشگاه** ۱۶۱: نستعلیق ریز **۱۳۳۵** در تهران. پیرامن ۱۴۵۰ بیت دارد، ۸۶ گ ۹ـ۱۰ س [ف. دانشگاه ۲: ۶۵].

25713ـ **تبریز**، ملی ۲۷۶۰: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

25714ـ **پاریس** ۷۹۱/۱ .S.P: **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۲۲ هست [فیلمها ۵۹۴].

25715ـ **بادلیان** ۶۷۸ الیوت ۵۶: نستعلیق قوام فرزند محمد شیرازی، تاریخ یاد نشده، ۱۹۱ گ ۱۵ س، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۹۴ هست [فیلمها: ۹۷].

دیوان مجذوب

25716ـ **تبریز**، ملی ۲۷۸۹: نوشتهٔ **۱۲۷۰** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

دیوان مجذوب تبریزی

میرزا محمد فرزند محمد رضا، که یاد او در «اتمام الحجة: ۸۷۰» گذشت. دیوان او در تهران نادرست به‌نام مجذوب همدانی کبودر آهنگی چاپ شده است. ۱۳۳۱خ.

بنگرید: ف. مشار: ۷۵۴.

25717ـ **دانشگاه** ۳۰۰۶: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۰۸** او [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۳۴].

25718ـ **دانشگاه** ۳۹۱۹: نستعلیق محمد شفیع تبریزی، **۱۰۷۸**، زرین، دیوان در ۱۰۶۳ گردآورده شده، دارای: غزل و مخمس و ترجیع و وصف عمارت نجف و سلسلة اللئالی و مسلك ـ النجات و قصیده و ساقینامه و حکایت و ماده تاریخ و رباعی، رویهم نزدیك ۵۰۰۰ بیت.

25719ـ **مجلس** ۱/۱۱۸۵: نستعلیق درویش مولانا محبت، پایان سدهٔ **۱۱** (ص ۱ ـ ۱۳۹) پیرامن سه‌هزار بیت: غزل، رباعی، قطعه، ترجیع، ساقینامه دارد. آغاز افتاده [ف. مجلس ۳: ۶۶۲].

25720ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۹۵: غرهٔ ج ۲/**۱۱۶۳** (۱۷۵۰م) کرم خورده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۷].

25721ـ **بنگال**، آسیایی ۱۱۸ دیوان (۱۳۶۶): شکسته، ۱۸ جلوس محمد شاهی سدهٔ **۱۲** [ف. بنگال: ۱۱۴].

25722ـ **دانشگاه** ۲/۱۹۵: نستعلیق ۸ ذیحجهٔ **۱۲۳۳** (گ ۱۰۰ـ۱۱۳) [ف. دانشگاه ۲: ۶۸].

25723ـ **دانشگاه** ۲۵/۴۳۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص ۴۳ـ۸۹) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۴۱].

دیوان مجذوب همدانی

حاج محمد جعفر کبودر آهنگی در گذشتهٔ ۱۲۳۹ (نه ۱۳۳۹) که در «اثبات نبوت: ۸۷۲» گذشت.

25724ـ **ملك** ۵۳۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** آغاز و انجام افتاده، غزلهاییست با تخلص مجذوب، رباعیات و مناجات، ۱۳ برگ آغاز اشعار نامرتب است و سپس دوباره غزلیات بترتیب تهجی، مخمس

ترجیع بند هست. [رؤیت].

دیوان مجرم تفرشی

میرزا سید شفیع خان مدیر لشکر، سراینده روزگار قاجار و آغاز مشروطیت. در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ مجرم از او یاد نشده است.

25725ـ دانشگاه ۳۱۱۴/۱: شکسته نستعلیق محمدصادق محرم **۱۳۳۴** در تهران، به‌فرمودهٔ نظام‌الدوله(ص۱ـ۱۸۹)ماده‌تاریخهایی از ۱۳۲۴ تا ۱۳۳۰ و نکاتی دربارهٔ مشروطیت و سفرنامهٔ تهران ـ مشهد اورا دارد. همچنین مخمس و غزل‌ورباعی ومستزاد ومثنوی‌وترکیب بند نزدیك ۳۰۰۰ بیت [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۶۸].

دیوان مجرم شاملو

از مرتضی‌قلیخان شاملو، که یاد او در «خرقه: ۵۲۵» گذشت. درذریعه آمده: گویااو جزمرتضی‌شاملواست‌که پس‌از این‌درجای خود یاد خواهد شد.

بنگرید: ذریعه ۱۴۹:۷ (خرقه) و ۹ : ۹۶۴ (مجرم) و۹:۱۰۲۷ (مرتضی).

25726ـ مجلس ۵۱۶۳/۲۱: نستعلیق هندی‌سدهٔ **۱۳**، روضه‌خوانی‌است وعنوان «واقعهٔ حضرت‌علی اکبر» دارد [رؤیت].

دیوان مجمر اصفهانی

سیدحسین‌طباطبایی‌اردکانی، مجتهدالشعراء (۱۱۹۰ ـ ۱۲۲۵). دیوان او با پیشگفتار میرزا ابوالحسن‌جلوهٔ‌اصفهانی درتهران۱۳۱۲ در ۳۰۲ ص‌چاپ‌شده‌است.

بنگرید: ذریعه۹:۹۶۶ـفرهنگ‌سخنوران: ۵۱۲ ـف. مشار: ۷۵۴.

25727 ـ تهران، دکتر مفتاح ۴۶: شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** با یاد داشت ۱۲۰۵ زرین [رؤیت].

25728 ـ مجلس، شماره‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۲۴**، زرین ممتاز. ازکتابهای‌سلطان‌القرائی بوده [رؤیت].

25729 ـ مجلس ۱۰۵۷: نستعلیق **۱۲۲۴**، زرین، پیرامن ۳۵۰۰ بیت، آغاز: که کرد بی‌مدد غیرباژگونه بنا ـ پرازاساس جهان سقف‌گنبد مینا، ۱۷۸ گ۱۱س [ف. مجلس۳ ۳۹۸].

25730ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۴۹۴: نوشتهٔ **۱۲۲۷** [نسخه‌ها ۴:۶۷۸].

25731 ـ تبریز، ملی۲۷۳۶: نوشتهٔ **۱۲۲۸** [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۸].

25732 ـ تهران، ملی ۱۹۹/۱ فهرست نشده: تحریری **۱۲۲۹** (ص۱ـ۸۱) [نسخه‌ها۶ : ۱۹۳].

25733ـ مدینه، عارف حکمة ۱۵۱: نوشتهٔ **۱۲۴۴** درفهرست آمده «دیوان مجمر ایرانی» [نسخه‌ها ۵:۴۸۸].

25734ـ مجلس۱۰۵۶: نستعلیق‌محمد رضا فرزند علینقی‌طباطبایی، **۱۲۴۵**، ۱۸۸ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۳:۳۹۸].

25735ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۶۷۷: حاج علی (فرزند)شیخ‌ربیع، ۲۴ج۲/**۱۲۵۴** ۵۴ گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

25736ـ اصفهان، شیخ‌حسن‌جابری انصاری: نستعلیق **۱۲۵۵** درفهرست‌آمده: مجمر زواره‌ای [نسخه‌ها ۶:۵۹۸].

25737ـ تهران، اصغر مهدوی ۵۷: نستعلیق دوشنبه ۲رجب **۱۲۵۶**. [نسخه‌ها۲: ۷۸].

25738 ـ رضوی ۵۳۲ ادبیات

(۴۷۴۳) : نستعلیق ۸ صفر ۱۲۵۹ [ف. رضوی ۷: ۴۹۹] .

25739 ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۱۳۷۸ : نستعلیق سیدمحمد علی فرزند محمد اسماعیل حسینی قاینی ، ۲۵ صفر ۱۲۷۷ ، ۵۷ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

25740 ـ مجلس ۲۶۷۵/۲۶ : شکسته نستعلیق، باتاریخ ۱۲۶۴ـ۱۲۹۴ دردفتر، (ص ۹۵۰ ـ ۹۵۷) ، گزیده‌ای ازغزلهای اوست [ف. مجلس ۸ : ۴۴۱] .

25741 ـ رضوی ۵۳۵ ادبیات (۴۷۴۶) : شکسته نستعلیق خوش ۱۲۹۲ . قصیده است و غزل ورباعی [ف. رضوی ۷: ۵۰۱] .

25742 ـ سپهسالار ۲۷۳ : شکسته نستعلیق روزگار سراینده ، سدهٔ ۱۳ ، آغاز و انجام ومیانه افتاده ، دارای ۳۹۰۰ بیت، ۱۵۵ گ ۱۳ بیت [ف . سپهسالار ۲ : ۶۷۱ و ۴ : ۵۲۸] .

25743 ـ دانشگاه ۱۰۹ : نستعلیق زیبای روزگار سراینده ، برای فتحعلی‌شاه [ف. دانشگاه ۲: ۲۰۷] .

25744 ـ تهران، سلطنتی ، شماره در فهرست یاد نشده (۶۵۷ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، زرین. گزیده‌ایست از : قصیده و ترکیب ، قطعه‌هایی بنام آیین‌جم ، غزل بنام تحفة‌الملوك تك بیت ، غزلهای قدیم ، قطعه. **آغاز** : چرخ را قدر وزمین را حلم و انجم را ضیا ، ۱۶۰ ص ۱۰ س [ف. دکتر بیانی : ۴۳۶] .

25745 ـ مجلس ۱۰۵۵ : در «کلیات» او از آغاز سدهٔ ۱۳ [ف. مجلس: ۳۹۳] .

25746 ـ رضوی ۵۳۳ ادبیات (۴۷۴۴) : نستعلیق تحریری سدهٔ ۱۳ [ف . رضوی ۷ : ۵۰۰] .

25747 ـ تهران، ملی ۲۱۶ف : نستعلیق سدهٔ ۱۳ . دارای: قصیده، غزل، رباعی، تك بیت، آغاز برابر نسخهٔ مجلس ش ۱۰۵۷ ، ۱۱۸ گ ۱۶ س [ف. ملی ۱: ۲۱۰] .

25748 ـ ملك ۵۵۶۳ : نستعلیق شیخ مؤمن ، محرم ۱۳۰۸ . دارای: قصیده، غزل ، مثنوی. آغاز برابر نسخهٔ مجلس ش ۱۰۵۷ ، ۱۴۳ گ ۱۵ س [رؤیت] .

25749 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۷۷ : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۳ ، ۱۳۷ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

25750 ـ رضوی ۵۳۴ ادبیات (۴۷۴۵) : نستعلیق اوایل سدهٔ ۱۴ . حکایتهایی که به‌پیروی از «گلستان» گفته را ندارد [ف . رضوی ۷ : ۵۰۰] .

25751 ـ رضوی ۵۳۶ ادبیات (۴۷۴۷) : نستعلیق سدهٔ ۱۴ . دارای: قصیده ، غزل، رباعی . آغازافتاده [ف. رضوی ۷: ۵۰۱] .

25752 ـ دانشگاه ۴۰۰۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، گزیده‌ایست از آن، ۴۱ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۸۹] .

25753 ـ مجلس ۸۸۱۶ فهرست‌نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

25754 ـ تبریز، ملی ۲۶۹۰ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸] .

دیوان مجنون اصفهانی

ملاحاجی محمدکریم فرزندحسن، که بسال ۱۲۸۵ در باب‌الدشت اصفهان میزیسته است. در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ مجنون این نام یاد نشده است .

25755 ـ دانشگاه ۲۶۳۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۴ . بادیباجه‌ای به نثر. گویا این دیوان «آشوب» نامیده شده است. **آغاز**: حمد بیحد وثنای بیعد

واحدی [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۰۷] .

دیوان مجنون مراغه‌ای

رضا قلی‌میرزا، مجنون‌علیشاه، ازسدهٔ ۱۳-۱۴، که بفارسی و ترکی میسروده‌است. مرآت العاشقین وسلسله نامه از اوچاپ شده‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۶۸ـ فرهنگ سخنوران: ۵۱۳ ـ مؤلفین مشار۳: ۲۱۲ .

25756ـ **ملك** ۵۴۵۷ : نستعلیق بدسدهٔ **۱۳-۱۴** ، به‌فارسی وترکی، دارای: قصیده‌در ستایش پیامبر وامامان، ترجیع، مرثیه. **آغاز:** ای‌بدیدار دلارای تودارد مشتاق، ۱۰۹ گ۱۷ س [رؤیت].

دیوان مجنون،وحید

محمد تقی‌فرزندعلی محمد نوری، با دو تخلص وحید ومجنون . در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ مجنون و وحید از او یاد نشده است .

25757 ـ **دانشگاه** ۳۸۴۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، بادیباچه‌ای‌بنثر، درسوگواری خاندان پیامبر باتخلص‌وحیدومجنون، انجام‌افتاده، ۱۲۵ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه۱۲: ۲۸۲۸] .

دیوان مجید طالقانی=دیوان خموش

درص۲۳۲۱ باتخلص‌خموش‌گذشت. واینك همان‌نسخهٔ 23045.

00000 ـ**مجلس**۹۰۹۲ فهرست‌نشده: نستعلیق شکسته سدهٔ **۱۳**، ماده تاریخ‌هایی از ۱۱۷۵و۱۱۷۸را دارد. **آغاز:** نبود باورت‌ای آنکه زخم‌کاری ما ـ کنون بیا بتماشای جانسپاری ما . از کتابهای اهدایی سلطان القرایی است [رؤیت] .

25758ـ **بادلیان** ۱۲۱ الیوت: همراه «دیوان امیرخسرو: 22966» وجزآن مؤرخ **۸۳۹** فیلم آن در دانشگاه ش۹۰۲ هست [فیلمها : ۵۴۷] .

دیوان مجیر بیلقانی

مجیرالدین‌ابوالمعالی، ملك‌الشعرای‌ایلدگز، کشته در ۵۸۶ یا ۵۸۹یا۵۹۲.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۶۹ـ فرهنگ‌سخنوران: ۵۱۳ .

25759 ـ **استانبول** ، لالا اسماعیل ۴۸۷/۱۴: درجنگ‌مؤرخ **۷۴۱** درمصر، بخشی از سروده‌های اوست (۱۲۷ر-۱۳۰پ) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۷۳ هست [فیلمها: ۵۰۱].

25760ـ **دانشگاه**۱۸۸۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۱پ-۱۰۷پ) زرین، ۱۲۱ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۸: ۴۸۹] .

25761ـ **بادلیان** ۵۶۵/۱ الیوت۸۵: نوشتهٔ ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۰۰۵**. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۸۰۱ هست [فیلمها : ۵۴۰] .

25762ـ **تهران،** دهخدا ۸ : نستعلیق خوش **۱۰۰۹** [نسخه‌ها ۳: ۱۰] .

25763 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۹۹۳ Add : نستعلیق میرك فراهی ، ۱۲ شعبان **۱۰۱۶** ، ۴۵ گ. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۶۹۲ و ۱۲۸ هست [فیلمها : ۹۷] .

25764 ـ **مجلس** ۲۳۲۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۹۶-۱۱۹) نزدیك‌به ۱۱۰۰ بیت [ف. دانشگاه ۸ : ۱۳] .

25765ـ **مجلس**۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ **۱۱** ۲۰۵ بیت درجنگ [ف. مجلس۱۷: ۳۵۵].

25766 ـ **استانبول**،حکیم اوغلوعلی پاشا۶۶۹/۴ : همراه «دیوان ابوالفرج‌رونی: 21417 » وجزآن . **فیلم** آنها در دانشگاه ش۱۷۰ هست [فیلمها: ۴۲۱] .

دیوان محبی خواندگار

سلطان سلیمان فرزند سلطان‌سلیم عثمانی (۹۰۰-۹۷۴).که به فارسی و ترکی میسروده است .

بنگرید:ذریعه۹: ۹۷۰-فرهنگ‌سخنوران: ۵۱۵ .

25767ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۷۳۸ : محمدشریف، **۹۷۳** ، **آغاز:**دیده از آتش دل غرقهٔ آبست مرا،۲۰۶گ۹س[ف. فهمی ادهم۱: ۲۷۱] .

25768ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۹ ادب طلعت : نستعلیق زیبای حسین‌رضا فرزندعصمت وزیر ، صفر **۱۳۳۲**، غزلهای اوست ، ۳۴گ [مخطوطات ۱:۴۶] .

دیوان محترم

فرنگیس دختر محمود میرزاقاچار،زنده در۱۲۶۴ . در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ محترم از اویاد نشده‌است.

25769ـ**رضوی**۵۴۴ادبیات(۴۷۵۲): شب ۱۱ محرم **۱۲۶۴** . بدنبال «دیوان‌محمود قاجار » یك نوحه است و چند غزل با مهر او : نشست ازلطف‌شاهنشه‌چوبلقیس- براورنگ سلیمانی فرنگیس ۱۲۳۸ . [ف . رضوی ۷ : ۵۰۷] .

دیوان محتشم کاشانی

که یاد اودر«کلیات : ۱۸۹۲»گذشت .

25770ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۹۸۵: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۱۹۹ گ ۶ س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۷۶] .

25771ـ **تهران**،ادبیات ۲۲۴حکمت: شکسته نستعلیق علیخان‌فرزند داشتموزشعبلوی بیات ، ع۱۶/**۱۰۱۸** (در پایان معماها) [ف . ادبیات۲: ۲۰].

25772 ـ **تهران**،ملی۱/۴۵۸: نوشتهٔ محمدبدیع فرزند محمدرضی کاشانی ، **۱۰۸۸** (ص۱-۶۸۵) با دیباچه‌ای درسرگذشت‌او،سپس قصیده ، غزل ، مثنوی. آغاز:ای‌نام تودرهر لغتی ذکرانام [ف.ملی۱ :۴۴۳].

25773ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۵۸ ۴۸۴۷ : تعلیق ، سدهٔ **۱۰** . **آغاز:** چشم سخن‌گوی‌کردکار زبان چو رقیب [ف. عبدالله۲: ۵۱۳].ازکتابهای‌پرفسورشیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۲۸].

25774 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۸۶: پیرامن‌سدهٔ **۱۱** ، ۷۹ گ۱۸ س[ف. فهمی ادهم۱:۲۷۶].

25775 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۵۲piVI/۱۷ (۴۵۶): نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله۲: ۳۲۶].

25776ـ **تهران**، سلطنتی۱/۱۰۰۷ (۷۱۵ف) : نستعلیق **۱۲۰۳**. تنها غزلهاست. **آغاز:** ای‌گوهر نام تو تاج سردیوانها [ف . دکتربیانی: ۵۳۰].

25777 ـ **رضوی** ۵۳۸ (۴۷۴۹) : در«کلیات» او مؤرخ **۱۱۹۳** [ف. رضوی ۷ : ۵۰۲] .

25778ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۹۰: نستعلیق زین‌العابدین فرزند محمد صالح ماسوله‌ای ، پنجشنبهٔ ۱۷ صفر **۱۱۷۸** برای حاج‌میرزا مجتبی فومنی،زرین[رؤیت].

25779ـ **آصفیه** ۷۸۹ دیوان: نوشتهٔ **۱۱۸۶** ، درشیراز ، دودیوان است دریك‌جلد، یکم آغاز افتاده ، دوم شبابیهٔ اوست، ۹۳ + ۱۵۹ ك [ف. آصفیه ۱: ۵۷۹و۳: ۲۹۴]

25780ـ**رضوی**۵۴۰ادبیات(۸۳۷۱): نسخ میرعبدالله فرزند میرقاسم تبریزی ، محرم

۱۲۰۰ دیباچهٔ گردآورنده را ندارد [ف. رضوی ۷: ۵۰۴] .

25781_ سپهسالار ۷۱۹۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲، غزلهای اوست، ۸۱ گ ۱۲ س[ف. سپهسالار۴: ۵۳۰] .

25782_مجلس ۲۴۸۵: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲، زرین، دارای پیرامن ۳۰۰۰ بیت غزل [ف. مجلس ۸: ۱۸۱].

25783 _ تهران، ادبیات ۵۱ ب : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، ۱۷۴ گ [ف. ادبیات ۱: ۱۵۰] .

25784_ تهران، ملی ۱۶/۱۰۱ ف: نستعلیق چهارستونی، سدهٔ ۱۲ ، دو مرثیه است [ف. ملی ۱: ۹۳] .

25785_ دانشگاه ۳۲۴۳: نستعلیق سدهٔ ۱۲ . بادیباچهٔ تقی‌الدین محمد، قصایدشبیبه ، غزلهای صائبه ، ضروریات، معمیات و نسخه بنام «جامع اللطایف» است. ۳۹۶ گ ۱۹ س [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۲۰۲].

25786 _ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۵۸ A ۳۰۱۴: نستعلیق سدهٔ ۱۲.
آغاز : بزم پرفتنه ازآن طرز نـگاهت امشب [ف. عبدالله ۲: ۵۱۳]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۸].

25787 _ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۵۸۳Spi/VI ۵۸ B : نستعلیق سدهٔ ۱۲
آغاز: رفتن ازره بزبان توغلط بود غلط [ف. عبدالله ۲: ۵۱۴] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۸].

25788_ دانشگاه ۴۶۱۱ : نستعـلیق سدهٔ ۱۲-۱۳ گزیده‌ایست از آن نزدیك به دوهزار بیت ، نسخه بسیار پاکیزه (۱-۱۶۴ هامش) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۴۱].

25789_ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۷A pi/VI ۱۹۱۸ (۴۵۸) : نستعلیـق ۱۲۲۱ [ف. عبدالله ۲: ۳۲۷] .

25790_تهران، ادبیات ۴۲۸ جوادی: نستعلیق ۱۲۴۷ [ف . ادبیات ۳: ۱۶] .

25791_ دانشگاه ۲۷۶۱: نستعلیق علی حسینی گرگانی، صفر ۱۲۵۲ برای محمدرضا خان، نزدیك به ۱۵۰۰۰ بیت با دیباچهٔ تقی‌الدین محمد کاشی. بنام «جامع اللطایف» نیز خوانده شده ۲۵۲ گ[ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۲۱] .

25792 _ تهران، ملی ۱/۱۶۱ ف : نستعلیق سدهٔ ۱۳. دارای: غزل ، قصیده، قطعه، مرثیه (ص ۱-۴۴۹) در «کلیات» او[ف. ملی ۱: ۱۶۶] .

25793_ تهران، ملـی ۱۲۰ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، دیوان شابیهٔ اوست، ۴۱۱ ص ۱۲ س[نسخه‌ها ۴: ۲۶۷].

25794_رضوی ۵۳۹ ادبیات (۴۷۵۰): نسخ خوش سدهٔ ۱۳، ناتمام [ف . رضوی ۷ : ۵۰۳] .

25795_ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۷B piVI ۲۷۳۶(۴۵۷): شکستهٔ بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۳۲۶] .

25796 _ تبریز، ملی ۲۷۱۱: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸] .

25797 _ آصفیه ۸۳۲ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۲۹۴] .

25798_ بنگال، آسیایی ۱۱۹ دیوان (۱۳۶۱): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۵] .

25799_موصل، مدرسهٔ جامع پاشا ۳۰: [ف. مخطوطات موصل: ۴۸] .

25800 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۲۵ Or : سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها۴: ۶۷۹].

دیوان محرم یزدی

میرزا عبدالوهاب لسان‌الحق، فرزندمیرزا محمدعلی، فتحعلی‌شاه‌ومحمدشاه‌وناصرالدین‌شاه را ستایش‌کرده و «فرهنگ خدا پرستی» را در ۱۲۷۷ سروده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۷۴ـ فرهنگ‌سخنوران: ۵۱۶.

25801 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۴۰۳: نستعلیق زیبا سدهٔ **۱۳**، قصیده درج است در ستایش ناصرالدین‌شاه‌که در۱۲۷۵سروده‌است، ۶۸گ [ف. خطی، سید عبدالعزیزطباطبایی].

دیوان‌محرم

از سدهٔ سیزدهم.

25802 ـ **تهران**، ملی۷۹۴ف: نسخ‌سدهٔ **۱۳**، برای مهد علیا، قصیده‌ایست در ستایش همان مهدعلیا: عید صیام‌آمد بافروشادمانی. در پایان‌آمد: چومحرم ازخودی‌بگذرکه‌گفته است ۷گ۸س[ف. ملی ۲: ۳۲۰].

دیوان محروم

محمدجعفر بیك‌زنوزی، زنده ۱۳۰۰. در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔمحروم این نام یاد نشده است.

25803 ـ **دانشگاه**۲/۳۸۱۴: نستعلیق خودسراینده درپیری، در**۱۳۰۰**، قصیده‌ومنظومه است (ص۶۲)[ف.دانشگاه۱۲: ۲۷۹۴].

دیوان محزون کازرونی

محمد. در دیباجهٔ نثری نسخهٔ ملك‌که‌از سراینده است‌آمده: پیش ازسفرنادر(۱۱۴۸ـ ۱۱۶۰) به‌هند ونیزدرروزگارمسافرت‌شعرهایی سروده بودم، اکنون‌که عزلت‌گزیده‌ام‌آنهارادر دفتری‌گرد می‌آورم: قلم تاریخ ترتیبش‌قلم‌زدـ بدیوان جمع‌شد اشعار محزون (۱۱۷۳). در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ محـزون این سراینده یادنشده‌است.

25804 ـ **ملك** ۵۴۱۳: نستعلیق خود سراینده در **۱۱۷۳** (نسخهٔ اصل) با شعرهایی‌که درپایان بهمان خامه بتاریخ **۱۱۷۵**افزوده‌شده است. دیوان غزلیات بترتیب تهجی و تخلص محزون، رباعیات، قطعه‌ها، تاریخها، قصاید اوست، آغاز درددیباجه افتاده است [رؤیت].

دیوان‌محزونه

25805 ـ **تبریز**، ملی۲۸۹۰: تاریخ ونشانی‌بیشتریادنشده [نسخه‌ها۴: ۲۹۸].

دیوان محسن

از سراینده‌ای با تخلص محسن، که در هندوستان میزیسته ودر دربار نادر (۱۱۴۸ ـ ۱۱۶۰) راه داشته ودیوان خودرا بسال۱۱۵۴ گردآورده است.

25806 ـ **رضوی**۳۶ادبیات: نستعلیق محمد اسماعیل **۱۲۰۹**، زرین، ۲۴۶گ۱۳س **آغاز:** ای‌برتوخارگل اعتبارها [ف.رضوی۳: ۱۶۸].

دیوان محسن

ناشناخته. شاید دوکس باشند.

25807 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب ۶۳ piVI (۴۹۲)۵۶۷: نیم‌شکستهٔ **۱۹۳۲** م **آغاز:** زهی‌کمال توزآثار این وآن‌پیدا. و درآغاز رباعیات اوآمده: محسن‌بفلك‌اگرفغان تورسدـ دست‌توکجا بدلستان تورسد [ف.عبدالله ۲: ۳۴۸].

25808 ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۶۹۷۹: نوشتهٔ **۱۲۴۵** [نسخه‌ها۴: ۶۷۵].

دیوان محمود

25809 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱ محمو : باتاریخ **۱۲۲۹** در دفتر، ش ۱ دفتر ، ۹ گ. **آغاز:** ای داغ بر دل ازغم خال تولاله را [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۵۱۰] .

25810 ـ **ملك** ۵۳۹۶/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۷پ ـ ۳۸پ)، ۳۱۰ غزل است به ترتیب تهجی باتخلص محمود. **آغاز:** ای داغ بر دل از غم خال تولاله را ـ شرمنده ساخت آهوی چشمت غزاله را [رؤیت] .

دیوان محمود اشرفی

باتخلص محمود، که فتحعلی شاه، (۱۲۱۲ـ ۱۲۵۰) را ستایش کرده است .

25811 ـ **یزد**، جامع کبیر ، وزیری ۹۲۸۵ع (۱۳۸ق): نستعلیق **۱۲۵۸**، برای محمود میرزا ساخته، آغاز دیوان: لوحش الله زین همایون دفتر بحر آفرین، ۱۵۳ گ ۱۷ س [ف. شیروانی ۱ : ۱۷۷] .

دیوان محمود قاجار

محمود میرزا فرزند فتحعلی شاه. (۱۲۱۴ـ ۱۲۷۱). دیوانهای او هریك نام ویژه‌ای دارد. و مجموعه غزلهایی از اودر تهران ۱۲۶۴ چاپ سنگ شده است. (بنگرید: مجمع محمود: ۶۸۲ ازهمو) .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۱۱ ـ ۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۲۵ ـ مؤلفین مشار ۶: ۶۹ .

25812 ـ **تهران**، سلطنتی ۶۷۲ (۶۷۴ ف): نستعلیق محمود اشرفی، متخلص به چاکر، **۱۲۳۶** دارای: دیباجهٔ نثری ازهمان چاکر اشرفی قصیده، قطعه ، رباعی ، غزل (مرتب)، مرثیه، مثنوی درشکایت ازگردون . آغاز متن: رسیدعید و شهنشه زطالع میمون ـ رساند نوبت شادی بگنبد گردون ، ۳۲۰ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی : ۳۵۶] .

25813 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۱۲: نوشتهٔ **۱۲۴۱** ، درفهرست بنام «محمود نامه» یادشده است [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۲] .

25814 ـ **دانشگاه** ۳۷۰۹: نستعلیق یوسف نهاوندی، ۲۰ رجب **۱۲۵۶** . گزیده‌ایست از سروده‌های او که یوسف نهاوندی گـردآورده و چون آن سروده‌ها بیشتر در ستایش محمد شاه قاجار است «شاه بیت» نامیده شده است، ۹ گ متن وهامش. **آغاز:** بشبهای غمت از دیده می باریـم کوکبها [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۱۰] .

25815 ـ **ملك** ۵۵۰۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده ، غزلهاست به ترتیب تاحرف شین ، ۳۶ گ ۱۵ س [رؤیت] .

25816 ـ **ملك** ۵۱۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بادیباجه‌ای به نثر، قصیده، رباعی، غزل، هزل ، مرثیه ، مثنوی قاصد صبا. **آغاز:** مطلع کلام غزلسرایان دیوان فصاحت [رؤیت] .

25817 ـ **مجلس** ۸۶۶۰ فهرست نشده: شکستهٔ خوش سدهٔ **۱۳** دارای نزدیك به هزار بیت غزل، ۲۱۵ گ [رؤیت] .

25818 ـ **تهران**، ملی ۷۱۸ ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳** ، دارای غزل باتخلص فتحعلی شاه (ص ۱ ـ ۷۵) وقصیده که نیز بنام او پایان یافته (ص ۷۵ ـ ۸۰) **آغاز:** ای ذات تو افتخار دنیا. نسخه بنام «تحفهٔ شاهی» است [ف. ملی ۲ : ۲۲۴] .

25819 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۴۹۹۷: دو نسخه هر دو از سدهٔ **۱۳** «مجمع القصاید» اوست با دیباچهٔ محمد تقی سپهر [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۸] .

25820 ـ **رضوی** ۵۴۴ ادبیات (۴۷۵۲) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باچندغزل ازفرنگیس محترم

دختر نواب محمود میرزا بتاریخ ۱۲۶۴. دیوان غزلی است به پیروی حافظ که پس از بر گشت از لرستان ساخته است [ف. رضوی ۷: ۵۰۶].

25821 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۴۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

25822 ـ **ملك** ۲۶۶: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۹: ۱۰۱۱].

دیوان محمود ملك‌الشعرا

محمود خان فرزند محمد حسین عندلیب فرزند فتحعلی خان صبای کاشانی دنبلی. درگذشتهٔ ۱۳۱۱. دیوان او بسال ۱۳۲۹ خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۱۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۲۶.

25823 ـ **رضوی** ۵۴۲ ادبیات (۴۸۹۴): نستعلیق ابوتراب طباطبائی کاشانی ع ۱/ **۱۳۰۶** ۵۷ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۷: ۵۰۵].

25824 ـ **مشهد**، فرخ ۸: به‌خامهٔ آقای فرخ، سدهٔ **۱۴**، ضمیمهٔ ش ۷ و ۹ [نسخه‌ها ۳: ۹۱].

25825 ـ **مشهد**، فرخ ۲۷۳: سدهٔ **۱۴** ناقص [نسخه‌ها ۳: ۹۰].

25826 ـ **رضوی** ۵۴۳ ادبیات (۴۸۹۵): نستعلیق محمد اسماعیل فرزند محمد باقر مجد الادبای خراسانی، سدهٔ **۱۴**، ناتمام، یکچهارم دیوان را دارد. [ف. رضوی ۷: ۵۰۶].

دیوان محنت کردستانی

بروزگار فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰). درذریعه در واژهٔ محنت از او یاد نشده، وشاید با علینقی محنت بروجردی یکی باشد.

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۵۲۷.

25827 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۶۳: نستعلیق رمضان **۱۲۳۶**، دارای: قصیده، مثنوی اندرزنامه، باسروده‌ای از محرر آن سید حسین [رؤیت].

25828 ـ **دانشگاه** ۱۵/ ۳۹۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴** (ص ۱ ـ ۱۲۷) دارای: ستایش، مرثیه، غزل، سراپا است. سپس منشآتی گویا از همو [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۱۶].

دیوان محوی همدانی

میر مغیث‌الدین، از سادات همدان که به هند وسپس مکه رفته ودر برگشت در هند در ۱۰۱۶ یا ۱۰۲۰ درگذشته است. در «تذکرهٔ نصرآبادی: ۲۵۹» آمده که سروده‌های او تنها دوبیتی است و آنچه ازغزل درسفینه‌ها بدو نسبت داده شده از محوی اردبیلی است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۱۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۲۷.

25829 ـ **تهران**، مهدی بیانی ۱۱ مج: نستعلیق مجدالدین علی قوسی شوشتری، **۹۹۵** تنها رباعیات اوست [نسخه‌ها ۱: ۱۶].

25830 ـ **ملك** ۵۵۶۹: نستعلیق خوش شکوهی همدانی، **۱۰۱۴**. **آغاز**: از بادهٔ ناب لعل شد گوهر ما ـ آمد بفغان زدست ما ساغر ما، ۳۴ گ ۱۲ س [رؤیت].

25831 ـ **دانشگاه** ۱۹۵/ ۲۴۶۶: نستعلیق نزدیك **۱۰۵۴** (ص ۶۴۳ ـ ۶۵۶) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۳۵].

25832 ـ **مجلس** ۴/ ۳۰۳۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱**، همراه با ۴ دیوان دیگر [نسخه‌ها ۵: ۱۸۸].

دیوان محیی

ناشناخته.

25833 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۳۹، ۸۷۱ محیی: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳**، با

مهر مؤرخ ۱۲۲۹ ، **آغاز:** بی‌حجابانه درااز درکاشانهٔ ما ــ که کسی نیست بجز دردتو درخانهٔما ، ۱۷۲ گ ۱۵ س[مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی ۱ : ۳۸۷] .

دیوان محیی رافعی

محب‌الفقراء سلطان العارفین محیی‌الدین سلمه‌الله. در ذریعه وفرهنگ سخنوران در واژهٔ محیی از او یاد نشده است .

25834 ــ **عبدالحسین بیات** : سدهٔ **۹** ، انجام افتاده، **آغاز:** دیوان محب‌الفقراء سلطان‌العارفین شیخ محیی‌الدین رافعی‌سلمه‌الله [نسخه‌ها۶ :۷۹].

دیوان محیی گیلانی

عبدالقادر، غوث اعظم، که یاد او در «شرح قصیدهٔ عبدالقادر:۱۲۴۵» گذشت .

25835 ــ **بنگال،** آسیایی ۱۲۰ دیوان (۱۴۴۹) : نستعلیق **۱۱۴۹** ، دوبرگ ازآغاز آن افتاده [ف. بنگال:۱۱۵].

25836 ــ **بادلیان،** ۲۵۵۳ (D54): تاریخ یاد نشده ، ۴۰۵ گ۱۳ س. **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۱۲۱۴ هست [فیلمها: ۹۸] .

25837 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۵۱ ــ م ادب فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، ۴۶۵ گ۱۷ س. **آغاز**: ذات‌پاك خالق ارض وسما [مخطوطات ۱ :۱۸۷] .

دیوان محیط

از آغازسدهٔ‌چهاردهم.

25838 ــ **دانشگاه** ۳۰۹۴/۲ :شکسته نستعلیق خود سراینده باماده تاریخ**۱۳۰۷** .در آن از افیونی‌بودن سراینده وبا منقل وچای و حقه و ذغال سرکار داشتن او نشانه‌هاست ، و ساقینامهٔ او (ص۱۰۸ ــ ۱۶۲) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۱] .

دیوان مختار

ناشناخته . درذریعه ۹: ۱۰۱۷ ازهفت‌تن با این‌تخلص‌یاد شده است .

25839 ــ **بنگال،** ایشیاتك (آسیایی) ۱۲۱ دیوان (۱۱۴۵) :شکسته، فرسوده، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۱۱۵] .

مختار غزنوی

سراج‌الدین‌عثمان‌فرزندمحمد، زاده‌پیرامن ۴۷۴. درگذشته میان ۵۴۴ و ۵۵۴ و پیش از ۵۵۵. دیوان اوبکوشش‌وپیشگفتار استاد همایی چاپ شده است . واز هموست: شهریارنامه .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۱۷ــ فرهنگ‌سخنوران ۵۲۸ .

25840 ــ **سپهسالار** ۳۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، آغاز وانجام افتاده، پیرامن ۳۶۰۰ بیت. [ف. سپهسالار۲: ۶۷۲ و۴: ۵۳۰].

25841ــ**سنا** ۳۲۵۴ :نستعلیق‌سدهٔ**۱۰ــ ۱۱** ، زرین. دارای: قصیده، رباعی‌بادیباجه‌ای درسرگذشت او درآن‌آمده درغزنین‌در ۵۳۴ یا ۵۰۴ (گو ۵۴۰) درگذشته است [نسخه‌ها ۲ : ۲۲۹] .

25842ــ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب۶ SpiVI/۴۶۲۹: نستعلیق سدهٔ**۱۰ــ۱۱**[ف. عبدالله۲: ۴۳۵] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکترمحمدبشیرحسین۱ :۱۵۵].

25843ــ **تهران** ، ادبیات ۱۲/ ۱۵۶ حکمت : شکستهٔ هندی، باتاریخ **۱۰۰۷** دردفتر [ف. ادبیات ۲: ۱۱] .

25844ــ **مجلس** ۱۰۵۸/۱ : باتاریخ **۱۰۱۰** درشهر آکره. دارای: قصیده، ترکیب،

رباعی، مثنوی، هنرنامهٔ یمینی رویهم پیرامون ۵۶۵۰ بیت [ف.مجلس ۳:۳۹۹] .

25845ـ ملك ۵۳۰۷/۱۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱. (ص۱۱۹ ـ ۱۳۵ هامش) همراه ۲۹ دیوان دیگر، زرین [رؤیت] .

25846ـ ملك۲/۴۹۶۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین (۲۳پ-۶۹ر) . آغاز: براختیار بندگی مالك الرقاب [رؤیت].

25847ـ مجلس ۵۹۷۶ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، ۱۴۰۰ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷ : ۳۵۴] .

25848ـ تهران، اصغرمهدوی۲/۴۶۴: نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۲۲۵.(۴۸-۱۱۲)[نسخه‌ها ۲ : ۱۱۹] .

25849 ـ رضوی ۱/۹۵۴ ادبیات (۶۵۷۷) : نستعلیق تقی فیاض ۱۲۲۵، سپس دیوان رودکی [ف. رضوی ۷:۷۸۵] .

25850 ـ تهران ، ملی۲/۱۷۱ ف : شکسته نستعلیق ج۱/۱۲۴۵ درتبریز (ص۵۱-۱۹۹) آغازبرابر نسخهٔ ملك. دارای: قصیده، ترکیب ، رباعی [ف. ملی۱ :۱۷۶-نسخه‌ها۶: ۲۰۳] .

25851 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی : نوشتهٔ ۱۲۵۶، باسروده‌هایی از رودکی [نسخه‌ها ۵:۲۹] .

25852ـ حقوق، ۱/۱۵۸ج: باتاریخ ۱۲۵۶ در دفتر بهمین‌خامه، ۷۳گ۱۸ س[ف. حقوق: ۱۱۳].

25853ـ ملك ۵۲۳۸/۲ : نستعلیق محمد هاشم همدانی، ۱۲۵۹ بدستور شاهزاده ایلدرم میرزا (۳۲پ-۱۳۶ر)، زرین. دارای: قصیده ، رباعی . آغاز: براختیار بندگی‌مالك الرقاب [رؤیت] .

25854 ـ تهران ، ادبیات ۲۵۱ج : نستعلیق درمتن وهامش ، علی‌المرید پسرمیرزا محمدعلی‌گلشن، ۶ع۱/۱۲۶۳، ۱۰۰گ۱۲س. آغاز: روزگاری خوشترست از شکروعنبرترا [ف. ادبیات۱:۲۷۰].

25855ـ مجلس ۲/۲۶۷۶: نستعلیق محمدصادق سرخوش، ۱۲۶۴، (ص۴۳-۱۰۹)، قصیده ورباعی است [ف.مجلس۸:۴۴۲].

25856 ـ تهران، ادبیات۱۷۳حکمت: نستعلیق ۲۲رجب ۱۲۷۸ ازروی نسخهٔ‌ملاحسن گلپایگانی مؤرخ۱۰۱۲، ۱۶۵گ[ف.ادبیات ۲ : ۲۱] .

25857ـ مجلس۲۴۸۶: شکسته نستعلیق ۱۲۸۴ ، برای فرهاد میرزا ، دارای: قصیده‌و ترجیع و ترکیب‌بند و رباعی ، رویهم ۳۰۰۰ بیت [ف.مجلس۸:۱۸۱].

25858ـ دانشگاه ۲۷۲۸ : نستعلیق عبدالله مقابی، دوشنبهٔ ۱۲شوال ۱۲۹۱ ،ازروی نسخهٔ‌کهن‌تصحیح ومقابله شده، ۵۲۴۰بیت‌دارد [دانشگاه ۱۰:۱۶۰۲] .

25859ـ مشهد، فرخ ۱۹: بخامهٔ‌آسوده شیرازی ، استاد همایی درچاپ ازاین نسخه بهره‌مند شده‌اند [نسخه‌ها۳:۹۱] .

25860ـ ملك ۵۵۲۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۳از دو نویسنده. دارای: قصیده‌که در آن میان ستایش ازوزیرابوالحسن‌فرزند محمد وارسلان شاه شده، ۹۰گ۱۶س[رؤیت].

25861ـ تهران، ملی۲مج ۲۰۴فهرست نشده: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳(ص۷۳-۲۳۵)[نسخه‌ها ۶:۲۰۵] .

25862ـ مجلس۱۰۶۱: شکسته‌نستعلیق ونستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ ۱۳ ، دارای: قصیده ، ترکیب، قطعه ، غزل ، مثنوی هنرنامهٔ یمینی،

رباعی ، رویهم‌پیرامن ۵۵۰۰ بیت . **آغاز:** ترا بشارت باد ای‌ولایت‌کرمان، ۱۹۶گ ۱۵ س[ف. مجلس ۳: ۴۰۲] .

25863ـ **مجلس** ۱۰۶۲ : نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۳**، دارای: قصیده، ترکیب، قطعه، غزل، رباعی ، مثنوی هنرنامهٔ یمینی، رویهم پیرامن ۵۱۰۰ بیت **آغاز:** روزگاری‌خوشتراست[ف. مجلس ۳: ۴۰۲] .

25864ـ **مجلس** ۲/۳۶۹۸ فهـرست نشده : سدهٔ **۱۳** (ص۴۳ ـ۱۰۹) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۵] .

25865ـ **تهران،** ادبیات۲۲۵ج: نسخ سدهٔ **۱۳**، **آغاز** : دیدم‌بره‌آن ماه راستین را ، ۹۷گ ۲۱س [نسخه‌ها ۳: ۹۱] .

25866 ـ **تهران** ، سلطنتی۴/۴۷۳۶ (۷۴۴ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، دردفتری زرین، دارای: سرگذشت سراینده، قصیده، قطعه، ترکیب رباعی[ف. دکتر بیانی :۵۹۵] .

25867ـ **سپهسالار**۱۸۵/۲ : نستعلیق نیمهٔ سدهٔ **۱۳**، با ۳۰۰۰ بیت[ف. سپهسالار ۲: ۶۷۲ و۴: ۵۳۰] .

25868ـ **تهران،** دهخدا ۱۵۵ : سدهٔ **۱۳ــ۱۴** ، تصحیح‌شده [نسخه‌ها ۳: ۱۹] .

25869ـ**مجلس** ۳۷۶ : نستعلیق**۱۳۲۱** دارای : قصیده ، مثنوی، رباعی، ۸۹گ ۱۷س [ف. مجلس ۲: ۲۱۹] .

25870 ـ **مجلس** ۱۰۶۰ : شکستـه نستعلیق **۱۳۳۵** برای سردار معظم خراسانی، دارای: قصیده، ترکیب، قطعه، غزل، هنرنامه، زرین، پیرامن ۵۵۰۰ بیت، ۱۷۴گ۱۷س [ف. مجلس ۳: ۴۰۰] .

25871ـ **مشهد،** فرخ ۲۲۶: تاریخ‌یاد نشده، استادهمایی درچاپ ازاین‌نسخه‌بهره‌مند شده‌اند [نسخه‌ها ۳: ۹۱] .

25872 ـ **دانشگاه** ۳۰۲۳ : تاریخ‌یاد نشده [ف.دانشگاه ۱۰: ۱۹۶۶].

25873 ـ **اکادمی علوم شوروی** C. ۵۵ : نستعلیق‌تاریخ‌یاد نشده . ۳۳۹گ. **فیلم**آن‌در دانشگاه ش ۱۴۰۹ هست [فیلمها: ۹۸] .

دیوان مخدوم

25874 ـ **تبریز،** ملی۲۷۵۲ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸] .

دیوان مخفی

زیب‌النسا بیگم دخترعالمگیر اورنگ‌زیب پادشاه ، زاده۱۰۴۸ درگذشته۱۱۱۳. مادراو دلرس دختر شاهنوازخان‌صفوی‌بوده، خودشوی نکرده درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۱۹ـفرهنگ‌سخنوران ۵۲۹ .

25875ـ **بنگال،** ایشیاتك (آسیایی) ۱۲۲ دیوان (۲۹۷) : نستعلیق **۱۲۱۳**، مصور [ف. بنگال : ۱۱۵] .

25876 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۵۰ piVI ۲۶۳۵ (۴۹۳): نستعلیق**۱۲۴۹** **آغاز:** ای‌زابر رحمتت خرم گل بوستان ما ـ گفتگوی‌حرف عشقت مطلع دیوان‌ما[ف. عبدالله ۲: ۳۵۰] .

25877ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۷۹ Spi/VI ۳۴۲۰: نستعلیق شکستهٔ شیخ نبی‌بخش۱۴ج۲/**۱۲۵۵**. **آغاز:** ای‌زابر رحمتت خرم‌گل‌بستان‌ما[ف. عبدالله ۲: ۵۳۱]. ازکتابهای پرفسور شیرانی‌بوده [ف.دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۲۸] .

25878 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب

50B piVI ۱۲۸۸ (۴۹۴): نیم‌شکسته سدهٔ **۱۳. آغاز**: برابر نسخهٔ پیشین [ف. عبدالله ۲: ۳۵۱].

دیوان مخلص کاشانی

میرزا محمد (محمد تقی) نراقی قمی، از نیمهٔ یکم سدهٔ دوازدهم، گویا در گذشتهٔ ۱۱۵۰.
بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۲۱ — فرهنگ سخنوران: ۵۳۰.

25879 — **مجلس** ۳/۱۱۸۶: نستعلیق **۱۱۳۵** (ص ۳۹۴—۴۹۶). دارای: غزل پیرامن ۲۰۰۰ بیت. **آغاز**: آلهی پرتو نوریقین ده‌شمع جانم را— بشوی ازحرف باطل یکقلم لوح زبانم را [ف. مجلس ۳: ۶۶۸].

25880 — **ملك** ۸/۵۷۶۵: نستعلیق هندی با تاریخ **۱۱۵۱** در دفتر (۱۲۷ر—۱۵۷ پ)، آغاز برابر نسخهٔ پیشین [رؤیت].

25881 — **پاکستان**، دانشگاه پنجاب piVI23 ۵۵۸ (۵۶۲ ف): شکستهٔ محمد انصارالله، **۱۱۶۷** [ف. عبدالله ۲: ۵۹۳].

25882 — **ملك** ۵۴۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲**. دارای. غزل، رباعی، قصیده، بازرباعی، مثنوی. **آغاز**: ای لاله‌زار وداغ توصحرای سینه‌ها—وی ساخت چمن زکلکت آبگینه‌ها، ۵۴۸ گ ۱۵ س [رؤیت].

25883 — **دانشگاه** ۲/۳۸۰۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۱—۵۵). غزل است و آغاز درحرف الف افتاده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۸۵].

25884 — **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۲۶ Or: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹].

25885 — **مشهد**، فرخ ۲۴۶: تاریخ یاد نشده، بکوشش آقای فرخ تکمیل شده [نسخه‌ها ۳: ۹۱].

25886 — **تبریز**، ملی ۲۷۸۸: نوشتهٔ ۱۲۷ (؟) [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

25887 — **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI 104 ۴۵۱۵: شکسته آمیز، سدهٔ **۱۲**. **آغاز**: دیده‌ها بسکه بود در راهت [ف. عبدالله ۲: ۵۵۴] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۲۹].

دیوان مخلص لاهوری

آنندرام لاهوری، که یاد او در «مرآت الاصلاح: ۱۹۵۶»، گذشت.

25888 — **پاکستان**، دانشگاه پنجاب SpiVI 110 ۴۶۵۵: شکستهٔ ۲۷ صفر **۱۱۵۶** (۱۷۴۳م) بخامهٔ سراینده. تنها رباعیات اوست **آغاز**: ای درگه‌توقبلهٔ‌جان ودل ما [ف. عبدالله ۲: ۵۵۷] ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۳۶].

دیوان مخمور ملایری

از سدهٔ سیزدهم.
بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۲۲ — فرهنگ سخنوران: ۵۳۰.

25889 — **سپهسالار** ۱۵۱: نستعلیق روزگارسراینده. تملك اعتضادالسلطنه ۱۲۹۳/۲ ۱۰ گ ۱۵ بیت [ف. سپهسالار ۲: ۶۷۵ و ۴: ۵۳۱].

دیوان مدامی

ناشناخته. درذریعه وفرهنگ‌سخنوران‌در واژهٔ مدامی از شش تن با آن تخلص یاد شده است.

25890 — **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Api/VI 84A ۲۷۵ (۵۹۲ف): شکسته غزلیات است [ف. عبدالله ۲: ۴۱۵].

دیوان مدهوش تهرانی

میرزا اسماعیل. بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳)، نخست علاقه بندوسپس بلور فروش بوده، روش نعمت‌اللهی داشت، دیوان او بنام «ارشادالسالکین» در ۱۲۹۰ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹ : ۱۰۲۴ (مدهوش) ـ ف. مشار : ۷۱ (ارشادالسالکین) ـ مؤلفین مشار ۱ : ۶۱۲ (اسماعیل).

25891ـ **تهران،** دانشسرای عالی، قریب ۳ و ۴/۱۰ : با تاریخ **۱۲۹۳** دردفتر، مثنوی است وترجیع بند [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۷].

25892 ـ **دانشگاه** ۲۹۴۰ : نستعلیق حاجی علی‌عطارتهرانی، سه‌شنبه ۲۸ صفر **۱۲۹۷** بخواهش حاجی محمدحسن معمار، در فهرست آمده : مقبل‌مدهوش‌تهرانی، بادیباچه‌ای درسرـ گذشت سراینده ، نزدیک ۲۲۰۰ بیت، ۳۵گ۱۸ س[ف.دانشگاه ۱۰ : ۱۸۱۶].

دیوان مدهوش گلپایگانی

محمد صادق، ملاباشی حیدر قلی فرزند فتحعلیشاه .

بنگرید: ذریعه۹ : ۱۰۲۴ ـ فرهنگ سخنوران ۵۳۲ .

25893ـ **تبریز** ، ملی ۲۵۴۶ : نوشتهٔ خودسراینده **۱۲۴۷**، همراه بامنشات او[نسخه‌ها ۴ : ۲۹۸ و۳۱۴].

25894ـ **ملك** ۵۰۵۶ : در«کلیات» او مؤرخ **۱۲۴۸**[رؤیت] .

دیوان مدهوش

ناشناخته. شاید مدهوش اصفهانی سید مبارك خان ازسدهٔ یازدهم از نوادگان سیدمبارك والی عربستان باشد .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۲۴ (مدهوش عربستانی) ـ فرهنگ سخنوران: ۵۳۲ (مدهوش اصفهانی) .

25895ـ **لنین گراد**، B۱۱۶۶ : نبشتهٔ **۱۰۵۵** ، همراه دیوان آخوند شفیعا(اثر)فیلم آن درملی هست [نسخه‌ها۳ : ۱۰۲] .

دیوان مذنب

زنده در ۱۲۸۵ .

25896 ـ **دانشگاه** ۴۵۴۸ : نستعلیق خود سراینده، باتاریخ **۱۲۸۵** ، شعرهایی از دیگران نیزدارد، ۱۱۵ گ۸س [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۴۹۲] .

دیوان مذنب

ناشناخته . جز حافظ علی احمد مذنب بدیوانی وجز فتحعلی مذنب تبریزی است که هردو درسدهٔ سیزدهم‌میزیسته‌اند [ابن یوسف].

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۲۵ (مذنب‌تبریزی، مذنب بدیوانی) .

25897ـ **مجلس** ۱۰۶۳ نستعلیق سدهٔ **۱۴** این‌نسخه شامل‌سه نسخهٔ مکرر از غزلها و رباعیهای اوست ، دونسخهٔ اول‌نامرتب ونسخهٔ سوم همانست و بترتیب‌حروف تهجی، درپیرامن ۲۲۰۰ بیت . آغاز نسخهٔ سوم: یکشب انیس‌من نشودگر خیال‌تو ـ پهلوی‌بروی‌خاربود تاسحر مرا، ۲۰۴گ۱۴س [ف.مجلس ۳ : ۴۰۶].

دیوان مرتضی شاملو

مرتضی‌قلیخان‌متخلص به‌مرتضی، ایشك‌آقاسی دربار شاه‌صفی (۱۰۳۸-۱۰۵۲) وگویا اوجز مجرم‌شاملواست که درص.۲۵۱۱ یاد اوگذشت.

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۰۲۷ .

25898ـ **ملك** ۵۱۱۱ : شکسته‌نستعلیق خوش‌گویا بخامهٔ سراینده، زرین، بادیباچه‌ای بەنثر ، ۴۷گ [رؤیت].

25899ـ **تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی ۲۴۱۲ : تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها۴ : ۳۳۹] .

25900ـ **ملك** ۴۵۸۶: تاریخ یاد نشده [ذریعه۹: ۱۰۲۷].

دیوان مرشد بروجردی

مرشد با تخلص مرشد، زاده در بروجـرد همدان، به‌شیراز نزد محمدقلیخان برناك آمده و ساقینامه‌ای بنام اوسروده، سپس به‌قندهار نـزد میرزا غازی ترخان و به اجمیر نزد مهابت‌خان و سپس شاهجهان آباد رفته و بسال ۱۰۳۰ در آن شهر درگذشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۲۹ ـ فرهنگ سخنوران ۵۳۴.

25901 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۷۰ Spi/VI ۴۶۸۱: نستعلیـق سدهٔ **۱۱**. **آغاز:** منم آن مبتلای یار وچه یار [ف.عبدالله۲: ۵۲۶]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۲۹].

25902ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج: نستعلیق محمد فاضل در **۱۶۰۳** (؟)، پیرامن ۲۳۰۰ بیت، آغاز افتاده، دارای: قصیده و ساقینامه ورباعی [نسخه‌ها۶: ۷۷].

دیوان مروی

خواجه‌حسین‌مروزی، به‌هندنزد اکبرشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) رفته و به‌میهن‌خود برگشته‌ودر ۹۹۹ یا۹۷۹ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۳۱ ـ فـرهنگ سخنوران: ۱۶۵ (حسین).

25903ـ **مجلس** ۸۵۵۶ فهرست‌نشده: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، زرین، با شش مجلس تصویـر [رؤیت].

25904ـ **بنگال،** آسیایی۱۴۹ دیوان (۸۴۲): شکسته، تاریخ یاد نشده، همراه دیوان وفایی [ف. بنگال: ۱۱۷].

دیوان مریخ

ناشناخته. شاید حسینقلی‌خان قاجار، از سدهٔ سیزدهم باشد.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۵۳۵.

25905ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۴۴۰: نوشتهٔ **۱۲۵۶**. [نسخه‌ها۴: ۶۷۷].

دیوان مرید

ناشناخته. درفرهنگ سخنوران: ۵۳۵ از دوتن بااین تخلص یاد شده است: ۱ـ مرید اصفهانی ۲ ـ مرید سوستانی.

25906 ـ **پاکستان،** لاهـور، پرفسور شیرانی ۳۴۷۲/۱/۴۴۷: نوشتهٔ ۱ع۱/**۱۲۰۶** (۱۷۹۲ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۹].

دیوان مسافر

ناشناخته. درآن آمده: مسافر بیستون‌را عشق کنده استـ توفرهادی که نظمت دلسپنداست. نصرآبادی ازقاضی‌مسافریادمیکندکه‌ماده تاریخ پادشاهی اسماعیل دوم (۹۸۴ـ ۹۸۵) راساخته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۷۲.

25907ـ**ملك**: نوشتهٔ رجبعلی در **۱۲۰۸**، ۲۷۵ گ [ذریعه۹: ۱۰۳۲].

دیوان مستی

ازسدهٔ سیزدهم، که ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳) را ستوده است. در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ مستی از اویاد نشده است.

25908ـ **ملك** ۶۱۳۶: نستعلیق‌شکستهٔ عنایت‌الله، سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، با تاریخ تملك ۱۳۰۵، **آغاز:** ای‌عکس جمال تودرقالب جان پیدا ـ ازبهر توبرخویشم‌هم‌شاهدوشیدا، ۲۵۶ گ ۱۶ س [رؤیت].

دیوان مسرور

25909ـ مجلس ۳۸۳: نستعلیق ۱۳۰۳ غزلهاییست به‌ترتیب تهجی ودرآن نام عبدالعلی شاه زیاد آمده . آغاز: کنم‌من نامه را اول بنام ایزدی انشا ، ۸۷ گ ۱۶ س [ف. مجلس ۲ : ۲۲۵] .

دیوان مسعود

25910ـ قاهره، دارالکتب ۱۸۶ ـم ادب فارسی : تعلیق‌زیبا ، بی‌تاریخ (گ ۵۱ – ۱۰۲ مجموعه) آغاز: توحاکمی اگرم‌سربری بتیغ جفا [مخطوطات ۱ :۱۸۷] .

دیوان مسعود بك چشتی

= نورالیقین

25911 ـ آصفیه ۱۱۷۸ دیوان: نوشتهٔ ۱۲۲۶ [ف. آصفیه ۴ : ۳۰۲] .

دیوان مسعود دهلوی

مقبول‌الله‌شیرخان ،که یاد او در «مـرآت العارفین: ۱۳۷۳» گذشت .

25912ـ بنگال، ایشیاتك ۱۲۴ دیوان (۱۲۴۵) : شکسته، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۵] .

دیوان مسعود سعد

مسعود فرزندسعد فرزندسلمان ، گرگانی یا همدانی (پیرامن ۴۳۵–۵۱۵). دیوانهایی‌از او در ۱۲۹۶ وپس ازآن‌چاپ شده‌است،وازآن میان بکوشش پرفسورچایکین روسی‌در ۱۳۰۴ خ درتهران.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۰۳۶ ـ فرهنگ‌سخنوران ۵۳۸ ـ ف . مشار: ۷۵۶.

25913ـ تهران ، سلطنـتی ۵۵۳/۱ (۶۹۹ ف) : نستعلیق‌سدهٔ ۱۰، همراه «دیوان سیف‌اسفرانگی 23668» [ف،دکتر بیانی: ۴۹۰].

25914ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۰۵ piVI ۲۱۸۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، [ف. عبدالله ۲ : ۱۳۵] .

25915ـ آصفیه ۲۱۹ قصاید: نوشتهٔ پیرامن ۱۰۰۰ ، تنهاقصیدها رادارد [ف. آصفیه ۴: ۵۱۴] .

25916ـ تهران، ابیات ۱/۱۵۶ حکمت: شکسته نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱ ، باتاریخ ۱۰۰۷ در دفتر [ف. ادبیات ۲ :۱۱] .

25917ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی: شکسته نستعلیق‌کاتب چلبی حاجی ۱۰۰۹ ، با شعرهایی ازوطواط [نسخه‌ها ۵ :۲۹].

25918ـ بادلیان ۵/۵۴ وینفیلد ۲۶۶۲: با «دیوان انوری: 21691» نوشتهٔ ۱۰۱۲ وجز آن . فیلم‌آنها در دانشگـاه‌ش ۱۱۴۱ هست [فیلمها : ۵۶۷].

25919ـ تهران، اصغرمهدوی: دوشنبهٔ ۱۲ ع ۱/۱۰۴۵ [نسخه‌ها ۲ :۷۸].

25920ـ تهران، ملی ۳۶ فهرست نشده: نستعلیق‌خوش سدهٔ ۱۱ . دارای: قصیده،قطعه ، رباعی، آغاز: زهی وموفق ومنصورشاه بیهمتا، ۳۰۸ ص ۲۸ بیت [نسخه‌ها ۴ : ۱۵۴].

25921ـ رضوی ۵۴۶ ادبیات (۴۷۵۴): نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، نسبتاً کامل، آغاز نونویس [ف. رضوی ۷ : ۵۰۸] .

25922ـ مجلس ۲۳۲۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۲۳۲–۲۳۴ جنگ) ۱۵۳ بیت‌است [ف. مجلس ۸ :۱۳] .

25923 ـ مجلس ۵۹۷۶ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، ۲۳۳۰ بیت‌در جنگ [ف.مجلس ۱۷ : ۳۵۴] .

25924ـ مجلس ۴۶۸۴/۳ : نستعلیق

محرم **۱۲۵۶**. (ص۱۳۳-۲۰۹) گزیده‌ایست [رؤیت].

25925 ـ **رضوی** ۵۴۵ ادبیات (۴۷۵۳) : نستعلیق علیمحمدشیرازی، **۱۲۵۶**، پیرامن دوسوم دیوان چاپی است [ف . رضوی ۷ : ۵۰۷] .

25926 ـ **سپهسالار** ۲۹۹ : نستعلیق **۱۲۵۷** . درپایان شعری‌هست‌که تاریخ ۱۰۲۱ رامیرساندگویاتاریخ‌نسخه‌ای‌باشدکه از روی‌آن نوشته شده‌است، ۳۸۵گ۲۱س[ف. سپهسالار۲: ۶۷۷ و۴: ۵۳۱] .

25927ـ **تهران**، ادبیات۸۳ج: نستعلیق **۱۲۵۸** ، ۲۷۷گ ۱۸ س [ف . ادبیات ۱ : ۲۷۱] .

25928ـ**مجلس**۲۴۸۷ : شکسته‌نستعلیق **۱۲۶۰** ، برای‌محمدتقی سپهر، با یادداشتهای ملك‌الشعرا بهار، دارای: قصیده وغزل ومسمط و ترجیع ومستزاد ومثنوی وقطعه ، وشهر آشوب رویهم ۱۶۰۰۰ بیت [ف: مجلس۸: ۱۸۲] .

25929ـ **مجلس**۲۳۳۳ : نستعلیق‌محمد کاظم **۱۲۶۰** (ص۲۶۴-۲۹۳ جنگ)۵۰۸ بیت [ف. مجلس ۸: ۴۱] .

25930 ـ **مجلس** ۱۰۶۴ : نستعلیق خوب **۱۲۶۶**، بدستور شاهزاده‌محسن میرزا ، زرین ، پیرامن ۱۵۰۰۰بیت **آغاز** : چو نای بینوایم ازاین‌نای ، ۳۸۸گ۲۱ س[ف. مجلس ۳: ۴۰۸] .

25931 ـ **تهران**، سلطنتی۵۵۴(۳۱۹ ف) : نستعلیق خوش‌رضاقلی‌تاریخ‌نویس، آغاز در ج ۱/**۱۲۶۷** وانجام ع۲/**۱۲۶۸**،زرین، ۵۷۰ ص۱۷س. **آغاز**: دوش‌روی گنبد خضرا [ف. دکتربیانی :۳۲] .

25932ـ **مجلس** ۱۰۶۵ :شکستهٔ‌خوب گویا **۱۲۷۶**. گزیده‌ایست‌باپیرامن ۲۷۵۰ بیت. **آغاز**: سپاه ابرنیسانی زدریا رفت‌زی صحرا، ۱۱۷گ ۱۴س [ف. مجلس ۳: ۴۱۰].

25933ـ **تهران**،ملی۳۷فهرست‌نشده: نسخ خوش‌حسین‌فرزندمحمد تبریزی، پنجشنبهٔ ۱۸ رمضان **۱۲۷۸** . دارای: قصیده، ترجیع، قطعه،رباعی . **آغاز**:سپاه ابرنیسانی،۲۱۸ص ۱۵ س[نسخه‌ها ۴: ۱۵۶].

25934ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۷۱ : نوشتهٔ گروهی همگی ازخوشنویسان روزگار ، **۱۲۸۰** ، [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

25935ـ **مجلس** ۲۷۸۹/۴ :سدهٔ**۱۳**، دارای ۱۱۷۱ بیت(ص۲۵۹-۳۵۳)انجام‌افتاده [ف. مجلس ۱۰: ۴۲و نسخه‌ها۵: ۱۵۹].

25936ـ**سپهسالار**۳۰۲ : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳** ، با ۱۴۰۰۰بیت، ۲۷۵گ ۲۷ بیت [ف. سپهسالار ۲: ۶۷۷ و۴: ۵۳۱].

25937ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۲۲۴، ۸۷۱دیو: نستعلیق‌اوایل‌سدهٔ **۱۳**، ۲۶۱گ ۱۹س، زرین [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۳۸۴] .

25938ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۲۳ دیوان (۱۲۴۵): نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۵] .

25939ـ **مجلس**۳۸۴: نستعلیق، تاریخ یاد نشده. دارای: قصیده ، قطعه، رباعی، ۱۴۱گ۳۱ س [ف. مجلس ۲: ۳۸۴].

25940ـ **بادلیان**، ۳۲۹/۴ الیوت : (گ۶۶-۸۴) همراه «دیوان‌آذری: 21277» و جزآن . **فیلم** آنها دردانشگاه ش۸۷۴هست [فیلمها : ۵۴۵] .

25941 ـ **حکیم اوغلوعلی‌پاشا**

۶۶۹/۶: همراه «دیوان ابوالفرج: 21417» و جز آن. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۱۷۰ هست [فیلمها: ۱۷۰].

دیوان مسعود قمی

خواجه‌مسعود، از عراق (قم) به‌هرات نزد میر علیشیر (۸۴۴-۹۰۶) وسلطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲ - ۹۱۱) رفته و بنام او «تاریخ حسین بایقرا» راسروده ودر همان شهر ۸۹۰ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۳۸ - فرهنگ سخنوران: ۸۳۹.

25942- **دانشگاه** ۹/۲۲۵: نستعلیق نیمهٔ یکم‌سدهٔ **۱۰** (گ۱۳۵-۱۴۲) ۴۵غزل و یك رباعی، رویهم ۲۴۰ بیت. **آغاز**: از کوی توکز گریهٔ من گشت گل آنجا [ف.دانشگاه ۲: ۲۴۷].

دیوان مسکین

از سدهٔ سیزدهم‌که فتحعلیشاه (۱۲۱۲- ۱۲۵۰) راستایش‌کرده‌است.

25943 - **تهران**، ملی ۶۵۶ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، دارای: قصیده، غزل، رباعی مرثیه، ۲۵۶ گ. **آغاز**: زهی زذات توفخری ملك‌تعالی‌را- طفیل هستیت‌ایجادکرد دنیا را [ف.ملی۲: ۱۶۰ و نسخه‌ها۶: ۱۶۲].

دیوان مسکین تتوی

مسکین فرزند ملاعبدالکریم عطایی، سدهٔ دوازدهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۳۹ - فرهنگ سخنوران: ۵۴۰.

25944- **بنگال**، آسیایی ۱۲۵دیوان (۳۸۷): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۵].

دیوان مسیح

از محمدمسیح فرزندعبدالحمید موسوی اصفهانی دربامامی‌سدهٔ ۱۳. درذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ مسیح از او یاد نشده است.

25945- **ملك** ۱۱/۵۶۴: بخامهٔ سراینده با تاریخ **۱۲۷۹** بهمین‌خامه‌دردفتر، شعرهاییست بفارسی وعربی(ص۲۲۴-۲۳۴) وپراکنده‌هایی در دفتر [ف.ملك، مجموعه‌ها: ۸۵].

دیوان مسیح تبریزی

محمدکاظم فرزندامین‌پزشك، بروزگار تهماسب دوم درتبریز، زنده‌در ۱۱۴۰.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۴۱ - فرهنگ سخنوران: ۵۴۱ - دانشمندان آذربایجان: ۳۴۳.

25946- **تبریز**، ملی ۳۲۷۸: نسخ‌گویا **۱۱۳۹**، قصایدیست نامرتب، بفارسی وترکی، ۱۹ گ [ف. ملی، تبریز ۱: ۶۹- نسخه‌ها۴: ۲۹۸].

دیوان مسیح کاشانی

حکیم‌رکن‌الدین مسعودفرزندحکیم‌نظام- الدین‌علی شیرازی، پزشك مشهور به‌حکیم‌رکنا. زاده درکاشان، نزدشاه عباس (۹۹۵-۱۰۳۸) جای داشته‌ولی بعلت‌میگساری رانده‌شده به‌هند رفته است، دراین باره‌خودگفته‌است: گر فلك يك صبحدم بامن‌گران‌باشد سرش‌شام بیرون میروم چون‌آفتاب ازکشورش. ویکی‌دربارهٔ او گفته است: گوهری‌بفروخت ایران آخر ازبی جوهری... باری‌پس‌ازجهانگردی به‌میهن‌باز- گشته ودرکاشان ۱۰۶۶ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۴۱ - فرهنگ سخنوران: ۵۴۰.

25947- **ملك** ۵۲۳۰: نسخ‌هندی‌۱۵

رمضان **۱۰۲۳** دراجمیر، زرین **آغاز:** ای ز بهار نفس ساخته قوت صبا۔ فصل جوانیست‌هان این دو نفس خوش‌دار، ۲۸۹گ۱۷س [رؤیت].

25948_ **تبریز**، ملی ۲۶۵۵: نوشتهٔ شمس‌الدین‌محمد، در **۱۰۴۶** [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۸] .

25949_ **رضوی** ۶۴۱ادبیات(۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵**، گزیده‌ای از غزلهای اوست در یك جنگ (ص ۸۵۷–۸۶۳) [ف. رضوی ۷: ۵۹۷] .

25950_ **پاریس**، ملی ۲۰۸۷: نوشتهٔ **۱۰۵۶** [نسخه‌ها ۵: ۶۷۷] .

25951 _ **رضوی** ۹۶۲/۵ ادبیات (۴۹۵۱) : نستعلیق‌خوش‌شکرالله‌ایموری، نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱** (ص۵۲۸–۵۷۴) همه غزل است [ف. رضوی۷ : ۷۹۸] .

25952 _ **مجلس** ۲۳۲۴/۶: نستعلیق خوش ۱۴۱ (**۱۱۴۱**) چند قطعه مثنویست در جنگ گردآوری محمدحسین (ص۸۷– ۱۲۰) ۲۰ س[ف. مجلس ۸:۹] .

دیوان مسیحی

از روزگار سلطان‌محمد خدابندهٔ صفوی (۹۸۵–۹۹۶) در آن آمده: افتاده‌ام بخطهٔ کاشان چوخاك‌خوار ـ خواهم برون‌نهم بسفر زین‌دیار پای. سراینده‌ایست شیعی‌درهیچیك ازتذکره‌ها نامی از اوبرده نشده است [گلچین معانی] .

25953 _ **رضوی** ۹۴۸/۳ ادبیات (۴۹۵۳) : نستعلیق امام ویردی **۱۰۲۷** که در سپاهان میزیسته ، هزار وصدبیت‌غزل وترجیع است (ص۹۱–۱۶۱) [ف. رضوی ۷:۷۷۴].

دیوان مشتاق

25954 _ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۹۰ Or: سدهٔ **۱۲–۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۴۸۰] .

25955_ **تهران**، سلطنتی۱۰۰۰۷/۲ (۷۱۵ف) : نستعلیق **۱۲۰۳–۱۲۱۳**. دارای: قصیده ، غزل (مرتب) ، ترجیع، رباعی، قطعه تواریخ . **آغاز:** مخوان زدیرم بکعبه‌زاهدکه برده ازکف دل من‌آنجا [ف. دکتر بیانی : ۵۳۰] .

25956_ **موزهٔ بریتانیا** ۹۸۵۷/۱ Or: نوشتهٔ **۱۲۷۷** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹].

25957_ **اصفهان** ، شیخ‌حسن جابری انصاری: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها۶: ۵۹۵] .

25958_**موزهٔ بریتانیا** Or۸۳۶۶: سدهٔ **۱۹** م [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷] .

25959 _ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۹۱ Or : سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۰] .

25960_ **قاهره**، دارالکتب ۵۳ ـ م ادب فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، زرین، ۱۵۰گ ۱۵س **آغاز**: ای زرافشان پنجه‌ات پیوسته‌همچون آفتاب [مخطوطات ۱: ۱۸۷] .

25961 _ **مدینه**، عارف‌حکمة ۲۲۳: [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶] .

دیوان مشتاق اصفهانی

میرسیدعلی حسینی از سادات عباس‌آباد اصفهان ، درگذشتهٔ ۱۱۷۱–۱۱۶۹. در تهران ۱۳۲۰ خ بکوشش حسین‌مکی چاپ‌شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۴۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۴۱ـ ف. مشار: ۷۵۶.

25962_ **سپهسالار** ۲۵۴: نستعلیق محمد هادی قزوینی، در **۱۰۲۱** (؟!) ، پیرامن سه هزار بیت‌دارد . و در پایان ترجیع بند او هست، ۹۱گ۱۷ بیت [ف.سپهسالار۴: ۵۳۲].

25963ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نستعلیق صفر **۱۰۸۹** (؟!) [نسخه‌ها ۵: ۲۹].

25964 ـ **تهران**، سلطنتی ۵۴۴ (۶۴۵ ف): شکسته نستعلیق زیبای درویش عبدالمجید طالقانی ۱۰ ع ۲/**۱۱۷۲**، زرین. دارای: قصیده، قطعه، غزل (مرتب)، رباعی، ترجیع، ۳۲۸ ص ۱۴ س [ف. دکتر بیانی: ۴۲۱].

25965ـ **ملك** ۵۱۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین. دارای: غزل: قصیده، ترجیع، رباعی، قطعه. [رؤیت].

25966ـ **دانشگاه** ۴۶۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳**. زرین، ۱۲۸ گ ۱۲ س [رؤیت].

25967ـ **ملك** ۶/۴۹۸۸: شکسته نستعلیق **۱۲۰۲** (۱۳۶ـ۱۴۶ متن و هامش) چند قصیده است، **آغاز:** محفل افروز جهان بازدر ایوان حمل [رؤیت].

25968ـ **تبریز**، ملی ۲۶۸۲: نوشتهٔ **۱۲۰۴** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

25969 ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۳ د: شکسته نستعلیق ۸ محرم **۱۲۰۹**. آغاز برابر نسخهٔ ۴۹۸۸ ملك، ۹۸ گ ۱۲ س [ف. ادبیات ۱: ۲۷۲].

25970 ـ **رضوی** ۵۴۷ ادبیات (۴۷۵۵): نستعلیق ۶ ع ۲/**۱۲۱۰**، دارای: قصیده، قطعه، ترجیع، غزل، رباعی است **آغاز:** ای زرفشان پنجه‌ات پیوسته همچون آفتاب [ف. رضوی ۷: ۵۰۸].

25971 ـ **سپهسالار** ۲۵۵: نستعلیق **۱۲۳۵**. دارای: غزل، قصیده، قطعه، ترجیع، رباعی، پیرامن ۳۳۰۰ بیت، ۱۳۸ گ ۱۳ س [ف. سپهسالار ۴: ۵۳۲].

25972ـ **ملك** ۱/۴۹۹۳: نستعلیق امان‌الله فرزند محمدتقی زنکنه، **۱۲۴۰** در اصفهان، آغاز افتاده. دارای: قصیده، ماده تاریخ (پادشاهی شاه تهماسب ۱۱۴۳، نادر ۱۱۴۸ تا فتح هندوستان ۱۱۵۱)، غزل باتخلص امیرمشتاق (۱ر ـ ۱۴۰پ) ۱۵ س [رؤیت].

25973 ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۴ ج: نستعلیق سلیمان فرزند میرزامحمد گرگانی آشتیانی قمی، **۱۲۵۴**. **آغاز:** ای آنکه پرسی از من دلداده حال دل، ۲۰۳ گ ۱۷ س [ف. ادبیات ۱: ۲۷۲] درفهرست بنام اوست ولی گویا دیوان مظفرعلیشاه طریقتی است.

25974ـ **الهیات** ۳/۵۰۶ د: نسخ ۱۷ رجب **۱۲۶۹**، (۲۲پ ـ ۲۰۰پ) ۱۵ س. [ف. الهیات ۱: ۶۱].

25975ـ **مجلس** ۱۰۶۶: شکسته نستعلیق بسیار خوب سدهٔ **۱۳**، پیرامن ۱۵۰۰ بیت. **آغاز:** من دور از آستانت طلبم چه زین و آنت [ف. مجلس ۳: ۴۱۴].

25976ـ **تهران**، ملی، فهرست نشده: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، ۷۱ ص ۱۴ س آغاز برابر ۴۹۷۸ ملك [نسخه‌ها ۶: ۲۳۹].

25977 ـ **دانشگاه** ۵/۳۰۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. با یادداشت ۱۲۹۷، (ص ۱۴۷ـ۲۰۲) با تخلص مشتاق. آغاز برابر نسخهٔ ملك [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۲۷].

25978ـ **تبریز**، ملی ۲۶۴۶: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

دیوان مشتاق تربتی اصفهانی

مشتاقعلی شاه میرزا محمد، کشته درکرمان ۱۲۰۶، همان‌که مرید اومظفر علیشاه «دیوان مشتاقیه» را به نام اوازهمان سال مرگش به‌سرودن آغاز کرد.

بنگرید : ذریعه ۹:۱۰۴۴ .

25979 ـ **تبریز**، ملی ۲۶۴۶: نوشتهٔ **۱۲۱۱** [نسخه‌ها ۴ :۲۹۸] .

دیوان مشتاقعلی شاه

25980ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۷۷ : نستعلیق ۲۵شوال**۱۱۸۹**، بغلی[نسخه‌ها ۵ : ۶۲۸].

25981 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۵: نستعلیق محمد رسول فرزند عبدالباقی، چهارشنبهٔ دهٔ یکم ماه ششم **۱۲۵۵**. [نسخه‌ها۲:۷۸] .

25982ـ **الهیات** ۲/۵۰۶د: نسخ۱۷ رجب**۱۲۶۹**(۲۲پ-۲۰۰پ)همراه«آیةالنور: ۱۰۱۶» نورعلیشاه . درفهرست بنام «دیوان مشتاقعلی» یادشده‌است[ف.الهیات۱:۱۰۱۶].

25983 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲۲۸: نستعلیق لطفعلی فرزند غلامحسین کرمانی ، در ۱۲ ع ۱/**۱۳۰۷** بخواهش آقا شیخ غلامحسین [نسخه‌ها ۲:۷۸] .

دیوان مشتاق کشمیری

شاه محمد رضا، خوشنویس ، بروزگار محمد شاه (م۱۱۶۱) و نادرشاه(کشته۱۱۶۰)، در دهلی میزیسته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۴۴ ـ فرهنگ سخنوران:۵۴۲ .

25984 ـ **دانشگاه** ۲۹۳۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین، باچهار مجلس تصویر زیبا، دارای غزل و رباعی ومثنوی رویهم نزدیك ۵۳۰۰ بیت، ۱۷۸گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۰:۱۸۱۰]. **فیلم** آن درهمان کتابخانه‌ش۲۸۶۸ هست [فیلمها : ۹۸] .

25985ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۷۹ ، ۸۷۱ مشتا : شکستهٔ سه‌شنبه ۸ رمضان **۱۱۶۶**، ۱۵۰گ ۱۴ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ :۴۶۸] .

25986 ـ **دانشگاه** : عکس از نسخهٔ نستعلیق**۱۲۸۱** ازجاموی کشمیر [فیلمها: ۹۸] .

دیوان مشتاقیه = دیوان طریقتی کرمانی ص: ۲۴۱۵ .

دیوان مشتاقی نایینی

ضیاءالسلطنه میرزا علیخان فرزند میرزا محمد مجتهد، ازمترسلان وسرایندگان، کارگزار وزارت امور خارجه ، در گذشتهٔ ۱۳۲۲ یا ۱۳۲۸ . دیوانی ازاو بکوشش عباس فرزند او چاپ شده است وازهموست: کنزالمعجزات به نظم.

بنگرید: ذریعه۹ : ۱۰۴۵ (دیوان) و ۳ : ۴۳۹ (تحفةالزائر)ـ ف.مشار: ۷۵۶ ـ مؤلفین مشار۴: ۳۹۹ .

25987 ـ **رضوی** ۳۱ دعا: نستعلیق خودصفاءالسلطنه ازسدهٔ **۱۳**. دعاهاییست و قصیده‌هایی درستایش امامان و بنام«تحفةالزائر» بادیباجه‌ای. زرین[ف. رضوی ۲: ۲۴۸].

دیوان مشتری خراسانی

میرزا محمد ابراهیم، که یاد اودر «کلیات ۱۸۹۳» گذشت .

۱۸۹۳ 25988ـ**دانشگاه** ۱/۵۴۹۴: شکسته نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۹۱** بدستور سراینده (گ ۱ـ۸۰) سپس «قمارخانه»ازهمو [ف. دانشگاه ۱۶ :۲۱] . فیلم آن درهمان کتابخانه‌ش۲۹۱۶ هست [فیلمها: ۷۴۱].

25989 ـ **دانشگاه** ۵۲۶۵ : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۹۱** ، دارای: بندی‌در بازی ترانت به نظم ، هجو، مسمط ، هجو بغداد، تعریف یعقوبیه

وکمانداری، ۳۱ گ ۱۱ س[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۶] .

25990_مجلس ۲۴۹۰: شکسته نستعلیق خود سراینده، در «کلیات» مؤرخ **۱۲۹۲** او[ف مجلس ۸: ۱۸۵] .

25991_ملك ۵۵۵۹ : نستعلیق ع **۱۲۹۵/۲** ، اکلیلی . **آغاز:** درطلوع آفتاب جهانتاب این دولت [رؤیت] .

25992_موزهٔ بریتانیا Or۹۷۵۰: نوشتهٔ **۱۲۹۶** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴: ۶۷۸] .

25993 _ مجلس ۱۰۶۸ : شکسته نستعلیق **۱۲۹۹** . بادیباجه‌ای درسرگذشت‌او، پیرامن ۱۴۰۰۰ بیت‌دارد، ۱۲۴ گ ۱۱ س[ف. مجلس ۳: ۴۱۵] .

25994_دانشگاه ۳۳۱۵: در«کلیات» مؤرخ **۱۲۹۹** او[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۰۰].

25995_تهران ، دکتر مفتاح ۲۰۲: نستعلیق خودسراینده، ع۲/ **۱۳۰۰** بادیباچه‌ای به‌نثر [رؤیت] .

25996_تهران ، دکتر مفتاح ۲۰۳: نستعلیق **۱۳۰۰** برای آقامیرزا جعفر، بادیباچه به‌نثر [رؤیت] .

25997_رضوی ۵۵۲(۴۷۵۷) : در «کلیات» او از روزگار سراینده [ف.رضوی۷: ۵۱۱] .

25998_ملك ۶۰۵۴ : نستعلیق رضا خان‌معلم سیاوشی، ۲۸ج۲/ **۱۳۴۷** . بادیباجه‌ای که‌درآن آمده: در۱۲۹۲ قصایدمدیحهٔ دبیرالملك با برخی از سروده‌هاکه پسند نقادان شده بوده راگردآوردم و برای اوفرستادم[رؤیت] .

25999_سنا ۶۷۶۳: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، با دیباجه [نسخه‌ها ۲: ۲۲۹] .

26000_دانشگاه ۴۳۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، زرین، ترکیب بنددرستایش ناصرالدین‌شاه وکامران میرزا، نوحه‌وسوگواری، ۷ گ ۹ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۷۸] .

26001_مشهد، فرخ ۲۸۶: تاریخ یاد نشده ، اماجی اوست [نسخه‌ها ۳ : ۸۶].

دیوان مشرقی

26002 _ مجلس ۳۴۰۹/۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** قصاید اوست‌همراه «نفحات الانس» [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۰] .

26003_همدان، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۹۸ : نوشتهٔ **۱۳۲۷** [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳].

دیوان مشرقی شیرازی

که‌گویا نامش‌حسن‌بوده و یاد اودر «کلیات ۱۸۹۳» گذشت .

26004_دانشگاه ۳۰۶۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «کلیات» او [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۸] .

26005_مجلس ۲۶۱۸: نستعلیق‌هندی، سدهٔ **۱۱** ، در « کلیات » او [ف . مجلس ۸ : ۳۶۱] .

26006_مجلس ۱۱۵۷: در«کلیات»او سدهٔ **۱۱** (ص۱۳۰ – ۷۴۷) [ف . مجلس ۳: ۵۹۸] .

26007_تهران، دکتر مفتاح ۱۹۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغازدردیباجه وانجام‌افتاده [رؤیت] .

دیوان مشرقی طوسی

میرزا ملك، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۴» گذشت .

26008_رضوی ۵۵۳ (۴۷۵۸): در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** [ف. رضوی۷: ۵۱۲].

26009ـ دانشگاه ۳۳۱۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۰۰].

26010 ـ **عبدالحسین بیات**: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۶: ۹۳].

26011ـ**دانشگاه** ۴۷۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، بایادداشت ۱۲۷۹، ۲۶ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۲۶].

26012 ـ **دانشگاه** ۵/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۶۴) قصایداوست [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۲].

26013ـ **تبریز**، ملی ۲۸۵۲: بی‌تاریخ، [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

دیوان مشرقی کاشانی

میرزامحمد حسین‌خان غفاری محتاج علیشاه فرزند میرزا آقاخان فرزند میرزا احمد، درگذشتهٔ ۱۲۹۹. دیوانی از او بکوشش میرزا عبدالحسین درتهران ۱۳۱۴ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۴۹ـ فرهنگ سخنوران: ۵۴۳ـ طرایق الحقایق ۳: ۱۸۷.

26014 ـ **دانشگاه** ۱۷۵۴: نستعلیق **۱۳۱۳** ضمن یك جنگ، ۱۵۶ گ [ف. دانشگاه ۸: ۲۸۰].

دیوان مشروف قاجار

حاج امامقلی آقا، ازسدهٔ سیزدهم، درگذشته پیش از ۱۲۸۸ (سال مرگ هدایت). به فارسی و ترکی می‌سروده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۵۰ - فرهنگ سخنوران: ۵۴۴.

26015ـ **تهران**، دانشسرا یعالی، قریب ۱۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، قصیده وغزل وترجیع است به فارسی وترکی، با دیباجه‌ای به نثر. [نسخه‌ها ۵: ۶۲۸].

دیوان مشفقی

26016 ـ **بادلیان** ۱۰۴۴ اوزلی ۱۳ Add: نستعلیق عبدالله، **۶۸۵**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۲ هست [فیلمها: ۹۸]

26017ـ **تهران**، دانشسرا یعالی، قریب ۱۴۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، دارای: غزل ویك قطعه وچند رباعی. آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۶۲۸].

دیوان مشفقی بخاری

عبدالرحمان، ازسرایندگان درگاه عبدالله خان ازبك سپس اکبرپادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴)، به بخارای برگشته ودر ۹۹۵ یا ۹۹۶ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۵۱ـ فرهنگ سخنوران: ۵۴۴.

26018ـ **بنگال**، ایشیاتك (آسیایی) ۱۲۶ دیوان (۶۳۱): نستعلیق **۹۸۳** [ف. بنگال: ۱۱۵].

26019ـ **آکادمی علوم شوروی** G ۱/۱۶۵۵: نستعلیق ملامحمدی فرزند ملا عشورمحمد، ۳ شعبان **۱۲۵۴** درقوشقند [فیلمها: ۶۰۷].

دیوان مصاحب

26020ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۲ـ م ادب فارسی: تعلیق زیبا، بی‌تاریخ، زرین، ۲۰ گ ۲۱ س. **آغاز**: یامن احاط فضلك تقصیر کلنا ـ عدل توکرده است بفضل تومرحبا. درفهرست آمده: لعله ملاحسن التبریزی [مخطوطات ۱: ۱۸۸].

دیوان مصاحب گنجوی

کربلایی علی خان زیاداوغلو (یا: اغورلوخان ایشك آقاسی باشی). ازندیمان شاه عباس (۱۰۵۲- ۱۰۷۷)، به فارسی و ترکی میسروده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۵۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۴۶ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۴۷ .

26021ـ رضوی ۵۵۵ ادبیات (۴۷۵۹): نستعلیق محمد المدعو به آقاکشی گنجوی ۱۲۱۲ بدستور جوادخان زیاد اغلی قاجار. دارای: غزل، ساقینامه ، یك مسدس، یك مربع ترکیب، رباعی [ف. رضوی ۷ : ۵۱۳] .

دیوان مصحفی همدانی

شیخ غلام فرزند ولی محمد، نگارندهٔ تذکرهٔ «ریاض الفصحاء» و «عقد ثریا» وجز آن، بفارسی واردو میسروده ودر ۱۲۴۰ درگذشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۵۴ ـ تاریخ تذکرههای فارسی، گلچین معانی: ۶۷۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۴۶ .

26022ـ پاکستان، دانشگاه داکا ۳۳۱ DU : نستعلیق و شکستهٔ سدهٔ ۱۹ م . آغاز: چوطوفان فراقش برد بالا کشتی ما را [ف . حبیب‌الله: ۱۲۶] .

دیوان مصدق

از سدهٔ چهاردهم.

26023 ـ رضوی ۵۵۶ ادبیات (۷۱۲۴): نستعلیق تحریری سراینده، سدهٔ ۱۴ ستایش امامان و نوحهٔ سینه‌زنی است [ف. رضوی ۷ : ۵۱۵] .

دیوان مصور مشهدی

حاج علیقلی فرزند رضاقلی ، نقاش، زاده در تهران ۱۲۲۷ ، زنده در ۱۲۸۵.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۵۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۴۶ .

26024 ـ رضوی ۹۴۲/۳ ادبیات (۴۵۴۰) : نستعلیق ۱۲۴۸ (ص ۲۸۳ـ۳۸۵) دارای : ترجیع ، قصیده ، غزل [ف. رضوی ۷: ۷۶۱] .

دیوان مضطر

26025ـ یزد ، جامع کبیر ۸۳۳۹ : نستعلیق عباس جراح باشی در ۱۳۲۲ [نسخه‌ها ۴: ۳۸۳] .

دیوان مطلع

26026ـ ملك ۵۴۵۶: شکسته نستعلیق محمدعلی متخلص به توپچی ، ۱۳۱۵، همراه دیوان همین توپچی. غزلهاییست [رؤیت].

26027 ـ بنگال، آسیایی ۱۲۷ دیوان (۶۴۷) : شکسته ، تاریخ یادنشده ، آغاز و انجام افتاده [ف. بنگال : ۱۱۵] .

دیوان مطهر

مطهر کژه (کره‌ای)، درگذشتهٔ ۱۰۷۹ [دکتر محمد بشیرحسین].

26028ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۱ Spi/VI ۴۶۴۳ (۶۸۰ ف): بی‌تاریخ. آغاز: برافکنده درماه مینای اخضر [ف . عبدالله ۲: ۴۶۷] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۲۹] .

دیوان مظفر علیشاه = دیوان طریقتی ص: ۲۴۱۵ .

دیوان مظهر

سید مظهر.

26029 ـ مجلس ۵۹۷۶ : نسخ سدهٔ ۱۱، ۱۰۹۵ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴] .

26030 ـ موزهٔ بریتانیا ۱/ ۷۰۴۴ Or : سدهٔ ۱۲ ـ ۱۳ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۵] .

26031ـ آصفیه ۱۱۲۲ دیوان: تاریخ

یاد نشده [ف. آصفیه۴: ۲۹۲] .

دیوان مظهر خویی

میرزا عباسقلی‌خان فرزند زین‌العابدین چاپارچی باشی ، ازسدهٔ سیزدهم، ستایشهایی‌از ناصرالدین‌شاه‌بروزگاروليعهدی‌کرده ودرتهران درگذشته است. دیوان او همراه دیوان خرم کردشتی بسال۱۳۰۷ در تبریزچاپ شده‌است.

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۰۶۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۵۰ـف. مشار: ۷۵۷ .

26033ـ **مشهد،** میرزاعبدالعلی‌تهرانی: نوشتهٔ میرزا فرزندمیرزاابوالحسن‌ادیب‌کاشانی، درتبریز۱ذیحجهٔ **۱۲۹۴**. باستایشی‌ازناصرالدین از روزگار وليعهدش است [ذریعه ۹:۱۰۶۴]

26034 ـ **تبریز،** ملی۲۸۸۳: نوشتهٔ **۱۳۰۵** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

26035ـ **تبریز،** ملی۲۶۶۹: نوشتهٔ **۱۳۱۹** [نسخه‌ها ۴ :۲۹۹] .

26036 ـ **دانشگاه** ۴۰۷۰ : شکسته نستعلیق یکی ازدوستاران سراینده، ۱۴ذیحجهٔ **۱۳۰۵** در تبریز نزد او ، ودرتهران ۱۳۳۱ آنرا کامل‌وتصحیح‌کرده است، ۵۰گ۱۳س[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۵۳] .

26037ـ **مجلس** ۹۳۰۷فهرست‌نشده: نستعلیق عیسی معین‌التجارکسایی **۱۳۰۶** گویا کسمایی، ازکتابهای دکتر مفتاح بوده. **آغاز:** بتی‌است داده بکف‌تیرچشم جادورا ـ بصیدشیر برد بامداد آهورا ، ۶۷ص۱۴س [رؤیت].

26038 ـ **تهران،** ملی ۱/۷۹۷ ف : شکسته نستعلیق، باتاریخ **۱۳۰۶** در دفتر(ص ۱ـ۵۷ و ۸۰ ـ ۸۵) چند غزل است [ف.ملی ۲ :۳۲۸] .

26039ـ **تهران،** دکتر مفتاح : نستعلیق آقاسی بخشایشی ، شنبهٔ ۲۳ ذیقعدهٔ **۱۳۱۲**، دارای غزل،قصیده ، بهاریه،مثنوی ، رباعی [رؤیت].

26040 ـ **تهران،** فخرالدین نصیری: تاریخ یادنشده [ذریعه۹ :۱۰۶۳] .

دیوان مظهر دهلوی

میرزا جانجانان‌فرزند میرزا جان،حنفی نقشبندی، کشته در۱۱۹۵.

بنگرید : ذریعه ۹ :۱۰۶۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۲۵ و ۵۵۰.

26041ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب B ۱۹ ppiVI ۱۵۹۵ (۵۷۶ف) : نستعلیق خوب ۲۴ ذیحجهٔ **۱۱۶۱** . **آغاز:** مارا به‌آب گریهٔ ماداد بخت‌ما۔ غم‌بارکرد برسرسیلاب‌رخت ما [ف.عبدالله۲: ۴۰۵] .

26042ـ **آصفیه** ۴۶۶دیوان : نوشتهٔ **۱۱۸۹** درقلعهٔ دهارورفتح‌آباد، ۷۳ص ۱۳ س [ف. آصفیه۱: ۵۸۰].

26043ـ **الهیات** ۶/۴۷۴د: با تاریخ **۱۲۰۵** در دفتر (۱۷۹پ‌ـ۲۱۶ر)[ف.الهیات ۱: ۶۱] .

26044ـ **بنگال،** ایشیاتك ۱۲۸دیوان (۱۱۶۵) : نستعلیق **۱۲۲۴** [ف . بنگال : ۱۱۵] .

26045ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۴۴۷۲/۲/۱۴۲۲ : نوشتهٔ سیل چند برهمن ، ۲۶صفر **۱۲۳۲**(۱۸۷۳م)[ف.دکتر محمدبشیرحسین۱ : ۱۳۰] .

26046ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۲۴ : سید بهاءالدین طالب‌العلم ، ۲۸ شعبان **۱۲۶۳** (۱۸۴۷م) باسر گذشت سراینده درپایان ازنویسنده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۳۰] .

26047ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو

۳ ق ف ۲۲۸: نوشتهٔ عمردرازخان، **۱۲۷۷**، ۹۸ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۱] .

26048ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف ۲۲۹: تاریخ یادنشده، ۶۰ص.

26049ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۳۵۱ : نوشتهٔ محمدعبدالرحمان، ۱۳۴ ص [مخطوطات ، سرفراز علی: ۷۱].

26050ـ **آصفیه** ۸۱۰ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۲۹۴] .

دیوان مظهر همدانی

26051 ـ **مجلس** ۲۴۶۴/۳ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۳۵۹** (ص ۹۰-۳۱۴) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۵] .

26052ـ **همدان**، آقای قاسم برنا : شکسته نستعلیق خود سراینده [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۵] .

دیوان مظهری

26053 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۵ قصاید (۱۱۷۶) : نستعلیق ، تاریخ‌یاد نشده ، قصاید اوست [ف. بنگال : ۱۱۹].

دیوان معجز

درگذشتهٔ پس از ۱۱۲۰ [میرعثمان‌علی]. در ذریعه ازمعجز کابلی بنام محمدنظام، که در هندزیسته ودر ۱۱۶۰ درگذشته است یاد شده.

بنگرید : ذریعه۹ . ۱۰۶۶ ـ فـرهنگ سخنوران : ۵۵۱ .

26032ـ **آصفیه** ۹۷۰دیوان : نوشتهٔ **۱۳۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۲۹۲] .

دیوان معدوم کرد

عبدالرحیم فرزند ملاسعید تاوگوزی بابا جانی (۱۲۲۱ـ۱۳۰۰) به‌کردی.

26054ـ **دانشگاه** ۳۹۹۶/۳: نستعلیق **۱۳۰۴** گویا بخامهٔ شیخ‌عبدالرحمان، دارای: مثنوی وقطعه و رباعی ، رویهم نزدیك ۱۸۰۰ بیت ، ودرآن پاسخهای معدوم است به نظام و داخی و بلبل باشعر خودآنهاوماده‌تاریخ ۱۲۶۰ (ص ۱۹۱) **آغاز:** آینهٔ‌کامل ازیزکه فرد[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۸۷] .

26055ـ **تهران،** دکترکریم سنجابی: نستعلیق طاهرفرزند قیدارهاشمی. بادیباچه‌ای از او درسرگذشت سراینده، مؤرخ آدینهٔ ۲۶ج ۲/ **۱۳۸۵** و . **فیلم** آن دردانشگاه‌ش ۲۹۳۰ هست [فیلمها: ۹۸] .

دیوان معزی نیشابوری

ابوعبدالله محمدفرزند عبدالملك برهانی، نیشابوری‌یاسمرقندی‌ملك‌الشعرای‌سنجرسلجوقی درگذشتهٔ ۵۱۸ یا ۵۲۰ وبگفتهٔ قزوینی۵۴۲. دیوان‌او بکوشش‌عباس‌اقبال‌در۱۳۱۸خ‌چاپ‌شده است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۹۹ ـ فرهنـگ سخنوران : ۵۵۲ـ ف. مشار: ۷۱۷ .

26056ـ **دانشگاه** ۲۱۱۶ : نسخ سدهٔ **۷-۸** . با یادداشت ۱۶ذیقعدهٔ ۵۵۳، عنوانها بعربی و ترتیب‌چاپ اقبال را ندارد، ۱۱۳گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۹: ۷۶۱] .

26057ـ**دیوان‌هند** ۱۳۲: عبدالمؤمن علوی کاشی ، **۷۱۳** (گ۱ـ۱۸) چهار هزار بیت. عکس‌آن در ادبیات ش۱/ ۲۰هست[ف . ادبیات۱: ۵۳۲] .

26058 ـ **دانشگاه** ۲۱۲۲ : نسخ سدهٔ **۹ ـ ۱۰**، زدین، با تاریخ ساختگی رجب **۶۶۲** [ف، دانشگاه ۹: ۷۶۱] .

26059 ـ **مجلس** ۶۲۲۸/۴ فهرست نشده: نستعلیق‌زیبای هدایت‌قمی، ۱۲ع۲ /**۹۹۶**

(گ۱۲۱- ۲۳۴) **آغاز:** شدست روز همهٔ خلق فرخ ومیمون [رؤیت].

26060- **تهران**، ادبیات ۳/ ۱۵۶ حکمت: شکسته نستعلیق هندی، ۴ذیحجهٔ **۱۰۰۷** در راه گجرات، مقابلهٔ ابوحیان فرزند علی [ف. ادبیات ۱: ۲۷۳].

26061 - **رضوی** ۶/ ۹۶۵ ادبیات (۴۹۵۵): صدرالدین محمد فرزند جعفرعلی معمار اصفهانی **۱۰۳۹-۱۰۴۱**، ۳۶۰۰ بیت در ۱۵۴ ص در مجموعه [ف. رضوی ۷: ۸۱۴].

26062- **مجلس** ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۲۵۵۲ بیت در جنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۵].

26063- **دانشگاه** ۵۲۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، انجام افتاده، ۲۷۷ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۷].

26064 - **ملك** ۵۵۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، پایان افتاده، ۲۰۴ گ ۱۵ س [رؤیت].

26065- **تهران**، ملی ۵۷۲ف: نستعلیق ریز سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، ۲۳۲ گ ۱۹ س [ف. ملی ۲: ۶۸].

26066- **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۶۰: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۲**، انجام افتاده، ۱۸۶ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

26067- **تهران**، سلطنتی ۱/ ۵۲۶ (۷۰۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**. زرین. سپس: ۲- دیوان حسن غزنوی ۳- امامی هروی، رویهم ۹۴۲ ص [ف. دکتر بیانی: ۱: ۷۰۱].

26068 - **دانشگاه** ۴۹۹۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، انجام افتاده، ۳۵۰ ص ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۱].

26069- **تهران**، ملی ۵۹۸ف: شکسته نستعلیق. ع ۱۰/ **۱۲۰۹**، قصاید اوست، ۲۰۳ گ ۱۴ س [ف. ملی ۲: ۱۰۶].

26070- **تهران**، ادبیات ۱/ ۷۰ب: نستعلیق ۱۲ شوال **۱۲۳۲**، بادیباجه‌ای درسرگذشت او (۲پ- ۳۰۵) [ف. ادبیات ۱: ۲۷۳].

26071- **تهران**، دکتر مفتاح ۶۳: نستعلیق شنبه ۲۵ شوال **۱۲۳۵** [رؤیت].

26072 - **تهران**، اصغرمهدوی ۳۳۰: نستعلیق عبدالرحیم فرزند محمدهاشم آشتیانی، ۱۵ ع ۲/ **۱۲۵۰** [نسخه‌ها ۲: ۷۶].

26073 - **مجلس** ۴۷۰۳: نستعلیق ابن حاج عبدالله محمدهادی آشتیانی قمی، **۱۲۵۱**، ۲۰۸ گ ۲۱ س [رؤیت].

26074- **مجلس** ۲۴۹۱: نستعلیق یعقوب آشتیانی، **۱۲۵۱**، با گزارش شعرها در هامش، آغاز افتاده، دارای: قصیده وقطعه وترجیع و ترکیب بند، رویهم ۵۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۸۷].

26075- **مجلس** ۴۰۳۸: نسخ زیبای غلامرضا متخلص به حیرت، ذیحجهٔ **۱۲۵۲**، زرین، ۳۳۲ گ ۱۷ س [رؤیت].

26076 - **دانشگاه** ۵۰۴۲: نستعلیق ملااحمد مازندرانی منشی، محرم **۱۲۵۲** در تهران، ۲۷۸ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۵].

26077 - **سپهسالار** ۱۹۴: نستعلیق محمدهادی فرزند حاجی عبدالله آشتیانی، **۱۲۵۳**، پیرامن ۴۸۰۰ بیت، ۱۸۵ گ ۲۳ بیت [ف. سپهسالار ۲: ۶۸۰ و ۴: ۵۳۳].

26078- **تهران**، ملی ۴۸ فهرست نشده: محمد یوسف، **۱۲۵۵**. **آغاز:** ازفعل بادپایان، ۴۱۹ ص ۲۰ س [نسخه‌ها ۴: ۱۶۷].

26079- **تهران**، ملی ۵۹۴: شکسته نستعلیق خوش اسدالله الحسین **۱۲۵۷**، برای ناصرالدین شاه، قصاید اوست در متن وهامش،

۸۹ گ ۱۹ س [ف. ملی ۲: ۱۰۳] .

26081 ـ **تهران**، ملی ۱۷۶ (۱۲۲۱): نوشتهٔ ۴ ع ۱/ **۱۲۵۹**، در مدرسهٔ خواجه در **۱۲۵۹**، دارای: قصیده وقطعه ورباعی، ۲۰۰ گ ۱۱ س [ف. معارف ۲: ۴ ـ نسخه‌ها ۴: ۱۶۹].

26082 ـ **مجلس** ۲۳۳۳: نستعلیق محمد کاظم **۱۲۶۰** (ص ۸۹-۱۲۹ جنگ) ۶۸۸ بیت [ف. مجلس ۸: ۴۰] .

26083 ـ **ملك** ۵۳۸۵: نستعلیق عبدالرحیم فرزند عبدالکریم، دوشنبهٔ ۲۲ شعبان **۱۲۶۱** در تهران، برای فرزندش محمدحسین ۲۷۰ گ ۱۵ س [رؤیت] .

26084 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۲۵: نستعلیق یعقوب فرزند ابوالحسن، صفر **۱۲۶۱** [رؤیت].

26085 ـ **رضوی** ۵۶۲ (۹۱۶۰): نستعلیق ۹ ج ۲/ **۱۲۶۱** [ف. رضوی ۷: ۵۱۸] .

26086 ـ **مجلس** ۱۰۷۰: نستعلیق یعقوب فرزند ابوالحسن، **۱۲۶۱**، پیرامن ۸۳۰۰ بیت، ۱۸۵ گ ۲۳ بیت [ف. مجلس ۳: ۴۱۹] .

26087 ـ **مجلس** ۲۴۹۲: شکستهٔ محمد علی متخلص به دلشاد در مشهد، **۱۲۶۱** ودر ۱۳۰۰ بر آن افزوده شده، دارای: قصیده وقطعه و ترکیب بند وقطعه ورباعی رویهم ۱۰۸۵۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۸۸] .

26088 ـ **مجلس** ۲۴۹۳: نستعلیق محمد همدانی، **۱۲۶۲**، دارای: قصیده وقطعه ورباعی، رویهم ۸۷۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۸۹].

26089 ـ **دانشگاه** ۴۹۸۷: نستعلیق کاظم فرزند حاجی محمدعلی، شنبه ۱۴ ذیحجهٔ **۱۲۶۲** در کاشان، ۹۵ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۷۸] .

26090 ـ **الهیات** ۴۵۱ د: نستعلیق آدینهٔ **۱۲۶۲**، ۱۵۲ گ ۱۵ س [ف. الهیات ۱: ۶۱] .

26091 ـ **مجلس** ۲۴۹۴: نستعلیق امیر تیمور قاجار، **۱۲۶۴**، درساری، زرین، دارای: دیباچه درسرگذشت سراینده وقصیده و ترجیع و ترکیب بند ورباعی، رویهم نزدیك ۱۰۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۹۰] .

26092 ـ **دانشگاه** ۲۹۱۳: نسخ محمد تقی. یکشنبهٔ ۷ ع ۱/ **۱۲۶۴**، نزدیك به ۸۵۰۰ بیت، ۱۸۴ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۶۹] .

26093 ـ **سپهسالار** ۱۹۵: نستعلیق اسدالله فرزند میرزا خلیل، **۱۲۶۶**، پیرامن ۵۰۰۰ بیت، ۱۷۳ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۸۰ و ۴: ۵۳۳] .

26094 ـ **دانشگاه** ۵۰۲۰: نستعلیق محمد تقی فرزند ملاعبدالعظیم آشتیانی در ۱۵ شوال **۱۲۶۶** در آشتیان، ۱۸۴ گ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۸] .

26095 ـ **تهران**، ملی ۳۶۸۶ ف: نستعلیق خوش محمد تقی فرزند ملاعبدالعظیم آشتیانی، ۲۴ ع ۱/ **۱۲۶۷**، ۱۷۸ گ ۲۳ س [ف. ملی ۱: ۳۵۶ ـ نسخه‌ها ۴: ۱۷۰] .

26096 ـ **مجلس** ۴۸۱۱: نستعلیق عبدالله منشی طبری، **۱۲۷۱**، زرین، ۳۰۹ گ ۱۸ س [رؤیت] .

26097 ـ **تهران**، ادبیات ۳۹ د: شکسته

نستعلیق‌محمد علی طباطبایی بیدگلی کاشانی، ۴ محرم **۱۲۷۴** در تهران، بادیباجه‌ای درسر گذشت او از فخرالدین هاشمی طـلوعی عراقی مؤرخ ۱۳۱۲ خ [ف. ادبیات ۱:۲۷۳] ،

26098 ـ **مجلس** ۲۴۹۵: شکستهٔ عبدالله گرجستانی، **۱۲۸۸**، دارای: دیباچه‌درسر گذشت سراینده وقصیده وترجیع بند وغزل و قـطعه و رباعی ، رویهم ۷۰۰۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۹۰] .

26099 ـ **ساری،** طاهری‌شهاب: نوشتهٔ مهدی داوری مازندرانی، ۲۷ شعبان **۱۲۹۱**، برچاپی‌فزونی ونیز جدایی دارد، ۵۱۲ص ۲۰س [نسخه‌ها ۶: ۶۲۰] .

26100 ـ **مجلس** ۳۵۴: نستعلیق، **۱۲۹۱**، ۲۸۶ گ ۱۹س [ف. مجلس۲: ۲۰۹] .

26101 ـ **مجلس** ۱۰۶۹: نستعلیق‌خوب **۱۲۹۵** ، برای‌امین‌خلوت بخامهٔ چهارده‌تن‌که نام‌آنهایادشده‌دریکهفته ۱۳۰۰۰ بیت‌نوشته‌اند، ۴۲۰ گ ۱۷س [ف.مجلس ۳:۴۱۸] .

26102 ـ **رضوی** ۵۵۷ادبیات(۴۵۹۶): نستعلیق عبدالعلی نایینی، ۴ج **۱/۱۲۹۸**[ف. رضوی ۷:۵۱۶] .

26103 ـ **مجلس** ۵۷۳۷فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین قصایداوست درستایش ۱۳۸ گ ۱۸س [رؤیت] .

26104 ـ **تهران،** ملی۹۱۵ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳**، دارای‌قصیده وترجیع بند وغزل ۲۵۷ گ۱۶ س [ف.ملی۲: ۴۵۰] ،

26105 ـ **تهران،** ملی ۱/۱۳۱ ف : نستعلیق خـوش سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ ۱۳۶) ، گزیده‌ایست [ف. ملی ۱:۱۲۱] .

26106 ـ **اصفهان،** شیخ‌حسن جابری انصاری : نستعلیـق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌هـا ۶ : ۵۹۶] .

26107 ـ **تهران،** ادبیات۳۹د: نسخ‌سدهٔ **۱۳** ، بادیباجه‌ای درسر گذشت او، ناتمام، ۳۲ گ۱۷س[ف. ادبیات ۱: ۲۷۳] .

26108 ـ **رضوی** ۵۵۸ادبیات (۴۵۹۷): شکسته نستعلیـق سدهٔ **۱۳** [ف ۰ رضوی ۷ : ۵۱۶] .

76109 ـ **رضوی** ۵۵۹ ادبیات(۴۵۹۸): نستعلیق همان **۱۳** [ف.رضوی۷:۵۱۷].

26110 ـ **حقوق** ۱۷۶ج: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بادیباچه‌ای در۳۹ص ازمیرزا محمد حسین شعاع‌شیرازی، ۲۸۸ گ۱۶س[ف.حقوق: ۱۱۴] .

26111 ـ **اصفهان،** ادبیات نستعلیق‌ریز سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۶] .

26112 ـ **مجلس** ۲۴۹۶: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، دارای: قصیده‌وغزل ودوقطعه،رویهم ۳۰۰۰ بیت [ف . مجلس ۸:۱۹۱] .

26113 ـ **دانشگاه** ۵۴۹۷: نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۳** ، ۱۷۳ گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۶: ۲۱] .

26114 ـ **تهران،** ادبیات ۲۲ حکمت: نستعلیق خوش محمدعلی حسینی،سدهٔ **۱۳-۱۴** زرین [ف. ادبیات ۲:۲۱] .

26115 ـ **سنا** ۷۵۵۷: نستعلیق سدهٔ**۱۳ـ ۱۴**[نسخه‌ها۲:۲۲۹].

26116 ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۱۰۰ : نستعلیق ۱۷ذیقعدهٔ **۱۳۱۷** [رؤیت] .

26117 ـ **مجلس** ۲۴۹۸ : نستعلیـق خوش محمدعلی تهرانی، **۱۳۲۱** برای رکن‌الدوله ، دارای: قصیده ، ترجیع وترکیب‌بند، قطعه ، رباعی، همه ۱۴۱۰۰ بیت [ف . مجلس ۸: ۱۹۳] .

26118 ـ **مجلس** ۲۴۹۹: نستعلیق‌محمد حسن شیرازی متخلص به‌دبیر، **۱۳۳۳**، بادیباچه

محمدحسین شعاع شیرازی‌درسر گذشت‌سراینده. دارای: قصیده، ترجیع وترکیب ، مسمط،غزل، قطعه ، رباعی،رویهم نـزدیك ۱۷۶۰۰ بیت با تصحیحات ملك‌الشعراء بهار [ف. مجلس ۸ : ۱۹۳] .

26119ـ مجلس ۳۹۳۸: نسخ عبرت نایینی ، **۱۳۳۵** ، ۲۵۶گ ۲۰ س[رؤیت].

26120ـرضوی ۵۶۰ادبیات(۴۵۹۹): نستعلیق‌سدهٔ**۱۴**،زرین [ف.رضوی۷:۵۱۷].

26121ـرضوی ۵۶۱ادبیات(۴۶۰۰): نستعلیق ازهمان‌نویسندهٔشماره‌پیشین‌ولی‌شعرهای این یکی‌بیشتراست [ف. رضوی ۷:۵۱۷] .

26122ـ مجلس ۲۵۰۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، دارای:قصیده، قطعه ، ۷۲۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۹۴] .

26123ـهمدان، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۹۰ : [نسخه‌ها ۵:۳۴۳] .

26124 ـ دانشگاه ۵۴۳۷/۶ : در یادداشتهای اقبال آشتیانی سدهٔ**۱۴** (ص۱۱۷ـ ۱۳۷) [ف. دانشگاه۱۶ : ۸] .

26125ـمجلس۲۴۹۷: نستعلیق‌شکسته سدهٔ **۱۴**، آغاز افتاده، ۸۵۰۰بیت [ف.مجلس ۸:۱۹۲] .

26126ـ مشهد ، فرهنگ و هنر۴ب: نستعلیق‌تاریخ‌یادنشده، بادیباجه‌ای درسر گذشت سراینده ، ۴۸۸ ص ۱۷ س [ف .کتب خطی: ۸۴] .

26127ـتهران، دانشسرایعالی،قریب ۱۰۶ : نستعلیق، خشتی [نسخه‌ها۵:۶۲۸].

26128ـقاهره، دارالکتب ۸۱م ادب فارسی : تعلیق زیبا، زرین، بی‌تاریخ،۱۱۶گ ۱۵ س [مخطوطات ۱:۱۴۹] .

26129ـ حکیم اوغلو علی پاشا ۶۶۹/۸ :همراه «دیوان ابوالفرج :21417» و جزآن . **فیلم** آنهادردانشگاهش ۱۷۰هست [فیلمها : ۴۲۱] .

دیوان مطلع = دیوان حسن

نهاوندی‌ص:۲۲۹۹ .

دیوان معنی یاب

گل محمد پنجابی شاهجهانی ، با تخلص شاعر، شاگرد بیدل وفایق ، زنده در۱۱۶۶.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۹۲(شاعر)ـفرهنگ سخنوران : ۲۸۶ .

26130ـ مجلس ۹۴۸۷فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۲**درهند،آغاز و انجام افتاده ، موریانه خورده ، دارای انواع شعر از غزل و مثنوی وبسبك هندی [رؤیت] .

دیوان معین

26131 ـ موزهٔ بریتانیا ۵۵۹۹ Or: نوشتهٔ**۱۰۳۱**[ترجمهٔ‌ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴:۶۷۴] .

26132 ـ مجلس ۵۴۰۰/۳ فهرست نشده: نوشتهٔ**۱۳۰۶**(ص۴۴ـ۵۴)سروده‌هاییست ازمعین شایدمعین فراهی [نسخه‌ها۵:۱۷۱].

دیوان مغربی

شمس‌الدین‌محمد شیرین ، نگارندهٔ «جام جهان نما: ۱۱۰۷». در تهران ۱۲۸۷وپس‌از آن‌چند بارچاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۷۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۵۶ـف. مشار:۷۵۸ .

26133 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۶۸۶ Or: نوشتهٔ **۸۲۴**.[ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۱] .

26134ـ موزهٔ بریتانیا ۹۴۶۵ Or : نوشتهٔ **۸۹۴**. [نسخه‌ها۴:۶۷۸].

26135ـ ملك ۵۱۵۴ : نستعلیق سدهٔ

۹ . به‌عربی وفارسی بادیباجه‌ای به نثر. **آغاز:** الحمدلله‌الذی انشا عروض‌الکون، ۸۱ گ ۱۵س [رؤیت].

26136 ـ **سپهسالار** ۲۸۵ : نستعلیق سدهٔ **۹** ، به‌عربی و فارسی ، روی‌هم ۲۸۰۰ بیت که ۲۳۴ بیت آن عربیست، ۱۰۱ گ ۱۴ بیت [ف. سپهسالار ۴ : ۵۳۳] .

26137 ـ **تبریز**، ملی ۳۴ ۳۰ : نوشتهٔ **۹۲۴** همراه کنزالرموز [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۹] .

26138 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۳۳ ۴۶۰۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** . آغاز افتاده : آنچه دل گفت بدل باز نمی آرم گفت [ف. عبدالله ۲ : ۴۸۷] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف : دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۳۰] .

26139 ـ **ملك** ۶ ۵۳۰ : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۰** ، پیرامن ۴۲۰ بیت در یك جنگ [رؤیت].

26140 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۲۰ /۲۶۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص ۲۰۴ ـ ۲۱۴) غزلهایی ازوست [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۱] .

26141 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳ /۳۸ : نستعلیق نورالدین (نورا) محمد لاهیجانی ، **۱۰۳۳** [نسخه‌ها ۲ : ۹۵] .

26142 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۲۹ دیوان (۷۲۲) : شکسته **۱۰۸۱** [ف. بنگال : ۱۱۵].

26143 ـ **دانشگاه** ۱۳۷ /۴۸۶۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۴۸۲ـ۵۴۸) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۰] .

26144 ـ **الهیات** ۲۳۰ د : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۹۲ گ ۱۵ـ۱۶س [ف. الهیات ۱ : ۶۱] .

26145 ـ **مجلس** ۳۴ ۵۰ فهرست نشده : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، دارای غزل، ترجیع. آغاز وانجام افتاده ، ۱۱۰ گ ۱۲س [رؤیت].

26146 ـ **دانشگاه** ۱۸ /۳۴۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۷۶۵ـ۷۷۲) زرین تنها غزل است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۷].

26147 ـ **تهران** ، دهخدا ۲ /۹۸ : نستعلیق ابراهیم فرزند ملامحمد تهرانی ۱۴ شوال **۱۱۸۹** [نسخه‌ها ۳ : ۴۴] .

26148 ـ **تهران**، ملی ۱۰ /۱۰۱ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۹۱ ـ ۹۷) ، غزلهای اوست از قافیه م تا ی [ف. ملی ۱ : ۹۱].

26149 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۷۵۱ Or : سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۸] .

26150 ـ **یزد**، جامع کبیر : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** ، اندازه ربعی [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۳].

26151 ـ **دانشگاه** ۴۷۳۰ : نستعلیق سه‌شنبهٔ نوروز ۱۲۵ (**۱۲۰۵**) برای آقاخداداد ۱۲۶ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۰].

26152 **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۳۴A ۳۱۳۹ : نستعلیق ۲۰ ذیحجهٔ **۱۲۳۳** (۱۸۱۸م) [ف. عبدالله ۲ : ۴۸۸] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۳۱] .

26153 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۲۳ : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۳۴** [رؤیت] .

26154 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا : نستعلیق ذوالفقار فرزند محمد حسن ترکمان همدانی، یکشنبهٔ ۲۷ع ۲ /**۱۲۳۵** [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۵] .

26155 ـ **رضوی** ۵۶۵ ادبیات (۴۷۶۳) : شکسته نستعلیق سیدشجاع **۱۲۴۴** مغلوط ، با دیباچه‌ای به نثر وسیزده صفحه اشعارعربی اودر آغاز [ف. رضوی ۷ : ۵۲۰] .

26156 ـ **رضوی** ۵۶۴ ادبیات (۴۷۶۲) :

نستعلیق ۱۲۴۷ ، نویسنده ساقینامهٔملا محمد صوفی را نیز بنام او آورده [ف. رضوی ۷ : ۵۱۹] .

26157 ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۳۷۹ : نوشتهٔ۱۵ ع ۲/۱۲۵۷. دارای: غزل، ترجیع، رباعی [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

26158ـ تهران، ملی۱۷۷(۱۳۸۲): نوشتهٔ محمدتقی درویش، ۲۹محرم۱۲۶۲، ۸۹گ۱۵ س [ف. معارف۲: ۵] .

26159ـرضوی۵۶۶ ادبیات(۴۷۶۴): نستعلیق ۱۲ ذیحجهٔ ۱۲۷۰ دیباچه به نثر و اشعار عربی را دارد . [ف. رضوی۷: ۵۲۰].

26160ـمجلس ۲۵۰۱: نستعلیق خوش علیرضا حسینی شریفی، ۱۲۷۰ ،زرین دارای: غزل، ترجیع، رباعی ، رویهم ۲۲۵۰ بیت [ف. مجلس۸: ۱۹۵] .

26161ـ ملك ۵۳۱۷: نسخ سدهٔ ۱۳ و شاید ۱۲۸۰، عربی وفارسی دارد، با دیباجه‌ای به نثر. آغاز: الحمدلله الذی انشاء روض الکون [رؤیت].

26162ـ قاهره ، دارالکتب ۲۵ ادب فارسی طلعت: نستعلیق۲۳ج۱/ ۱۲۸۰[مخطوطات ۱ : ۱۸۸] .

26163ـرضوی۵۶۷ادبیات (۸۳۷۲): نستعلیق ۲۲ج۱/ ۱۲۸۱. دارای: غزل، ترجیع، رباعی [ف. رضوی۷: ۵۲۱] .

26164ـرضوی۵۶۸ادبیات (۶۰۹۲): نستعلیق تحریری علی لنجانی، ۷صفر ۱۲۸۱، سروده‌های تازی را ندارد [ف. رضوی۷: ۵۲۱].

26165ـ تهران، استاد مینوی ۱۱۹: نستعلیق اسماعیل حقی جمال‌الدین شاگرد سید محمد وصفی ، ذیحجهٔ ۱۲۸۲ [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۶] .

26166 ـ تهران ، ملی ۲/ ۵۶۷ ف: نستعلیق، با تاریخ ۱۲۸۷ دردفتر(ص ۳۱۳ـ ۳۷۰) . غزلهای اوست [ف. ملی ۱ :۵۸].

26167ـمجلس۲۵۰۲: شکسته نستعلیق گوناگون، پیش از ۱۲۸۷. دارای: دیباچه به نثر ، قصیده ،قطعه ،رباعی به‌عربی ،غزل، ترجیع، رباعی به‌فارسی، همه ۲۵۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۱۹۶] .

26168 تهران، سلطنتی ۳۱۲۵ (۴۹۳ ف) : شکسته نستعلیق خوش میرزا آقا اینالو ، آدینه ۱۶ذیحجهٔ۱۲۹۷. آغاز: خورشیدرخت چوگشت پیدا ـ ذرات دو کون گشت هویدا ، اکلیلی، ۱۷۴ ص ۱۳ س [ف . دکتر بیانی : ۲۵۰] .

26169ـ تهران، دکترقاسمزاده۲مج: شکستهٔ سدهٔ ۱۳، آغاز: خورشیدرخت چوگشت پیدا . بدنبال «گلشن‌راز» شبستری همراه با منشآتی [رؤیت] .

26170 ـ مجلس ۵۳۲۶ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ،غزل وترجیع بندهاست، ۱۱۰ گ۱۲ س [رؤیت] .

26171ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۰۶: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، ناتمام [نسخه‌ها ۲ :۷۸].

26172ـ مجلس ۱/ ۳۴۹۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۲ـ ۱۵۰) ، دارای: غزل و ترجیع ورباعی [ف. مجلس۱۰: ۱۴۵۰].

26173ـرضوی۵۶۳ادبیات(۸۸۶۰): نستعلیق سدهٔ ۱۳ . دارای : غزل ، ترجیع، رباعی .

26174 ـ دانشگاه ۵۴۷۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، بایادداشت ۱۲۷۲، ۹۳گ۱۴س[ف. دانشگاه ۱۶ :۱۸] .

26175ـ شیراز، دکتر خاوری۴/مج:

در دفتری از سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۲۶۷].

26176ـ **مجلس** ۲۵۰۳: نستعلیق خوش محمود شیرازی ۱۳۲۰، برای قوام الملك، زرین. دارای: غزل، ترجیع، رباعی، رویهم ۲۳۵۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۹۶].

26177ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۷۹ ، ۸۷۱ مغر : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** ، گزیده‌ایست در ۱۵ص ۱۶س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۶۹]. آغاز :

برون زمشرب هرشارب است مشرب ما

26178ـ **دانشگاه** ۴۷۱۰/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ترجیع بندیست (ص ۶۹ـ۱۲۳ هامش) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۵۶].

26179ـ **همدان**، آقای قاسم برنا: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ش ۱ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷].

26180ـ **مجلس** ۳۸۶: نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، زرین [ف. مجلس ۲: ۲۲۶].

26181ـ **مجلس** ۲۵۹۳/۱: بادیباچه‌ای به‌نثر ، شعرهای عربی وسپس فارسی. همراه جام جهان‌نمای او. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۳۰۶ هست [فیلمها: ۶۷۰].

26182 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۳۷۵۵ ۳۴: شکسته نستعلیق بی‌تاریخ، تازه . **آغاز**: خورشید رخت چو گشت پیدا [ف. عبدالله ۲: ۴۸۸] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۳۱].

26183ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷۲م ادب فارسی: ضمن مجموعه‌ای بی‌تاریخ (گ ۳۵ـ۴۹)، گزیده‌ای ازسروده‌های اوست [ف. مخطوطات ۲: ۶۵].

26184ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۳۰م ادب فارسی: تاریخ یاد نشده .

26185ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۹م ادب فارسی: تاریخ یاد نشده [مخطوطات ۱: ۱۸۸].

26186ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۶۷/۲ Add : نستعلیق . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹۹ هست [فیلمها: ۵۹۱] .

26187 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۶ قصاید (۱۳۶۸) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده، قصاید اوست [ف. بنگال: ۱۱۹] .

26188 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۳۹ . Add : تاریخ یاد نشده، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۷۳ هست [فیلمها : ۹۸] .

26189ـ **سلك** ۵۱۵۴: تاریخ یادنشده، با دیباچه‌ای بفارسی ، دارای: قصیده، رباعی ، قطعه، غزل بفارسی وعربی **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۷۷ هست [فیلمها : ۹۸]

26190ـ **انجمن اسماعیلی هند** : نستعلیق، تاریخ یاد نشده. ۹۱گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۰۶ هست [فیلمها: ۹۹].

دیوان مفتون

ناشناخته. در ذریعه ۹: ۱۰۸۳ـ۱۰۸۵ از دوازده‌تن با این تخلص یاد شده است.

26191ـ **دانشگاه** ۳۴۵۷/۱: نستعلیق عبدالکریم، **۱۲۷۶** (ص ۱ ـ ۶۲) غزلهاست با تخلص مفتون، نزدیك ۶۰۰ بیت. **آغاز**: یاربا ما ازسرکین آمده است [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۶۴] .

دیوان مفتون رازی

ابوطالب رازی تهرانی، ستایشکر فتحعلی شاه (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰) با دو تخلص طالب و مفتون .

26192 ـ **دانشگاه** ۴۵۶۰ : نستعلیق ابوالحسن، آدینهٔ ۹ صفر **۱۲۹۱** ، دارای غزل باتخلص مفتون وطالب و مثنوی. **آغاز**: زآه و

ناله می‌بندم ره‌هر کاروانی‌را ، ۱۰۲ گ ۱۶س [ف . دانشگاه۱۳: ۳۵۰۰] .

مفتون ساروی

محمد شفیع ، قصیـده سرای، در گذشتهٔ ۱۳۱۳.

بنگرید : ذریعه۹: ۱۰۸۴ ـ مجلهٔ ارمغان ۱۶: ۶۸۴ گفتار آقای طاهری شهاب .

26193ـ **ساری**، طاهری‌شهاب: محمد حسن‌فرزند محمد اسماعیل ، ذیقعدهٔ **۱۳۱۲** ، درساری، پیرامن ۶۰۰۰ بیت قصیده و غزل و رباعی وقطعه است، ۳۲۷ص ۱۸س[نسخه‌ها۶: ۶۲۱] .

دیوان مفلس همدانی

محمدعلی میرزا فرزند نجفعلی، ازاواخر سدهٔ سیزدهم. در ذریعه۹: ۱۰۸۶ واژهٔ مفلس‌از او یاد نشده است .

26194ـ **دانشگاه۲/۳۵۷۹**: نستعلیق خود سراینده ضمن‌جنگ از سرایندگان‌معاصر خود ، **۱۲۹۷** در رشت، نزدیك ۷۵ بیت [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۵۹۶] .

دیوان مفلق تهرانی

میرزامحمدعلی‌دنبلی،صدرالشعرا، ستایشگر فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲ـ ۱۲۵۰) ومیرزا آقاسی‌و شاهزادگان آن‌روزگار .

بنگرید : ذریعه۹: ۱۰۸۷ ـ فـرهنـگ سخنوران: ۵۵۸.

26195ـ **دانشگاه ۲۸۷۷** : نستعلیـق سدهٔ **۱۴** ، قصیده‌هایی‌است‌در ستایش‌از سران‌آن روزه، ۵۷گ ۱۵س[ف.دانشگاه ۱۰ :۱۷۲۲].

دیوان منید بلخی

ملامفید ، از سرایندگان روزگـار امـام قلیخان‌حاکم‌بلخ(م۱۰۶۰)که‌بروزگارعالمگیر پادشاه (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸) به‌هندرفته ودرملتان بسال ۱۰۹۰ درگذشته است.

بنگرید : ذریـعه ۹: ۱۰۸۷ ـ فـرهنگ سخنوران : ۵۵۸ .

26196ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۳۰دیوان (۱۱۷۷): شکسته ،تاریخ یادنشده[ف. بنگال: ۱۱۵] .

دیوان مقبل تهرانی = دیوان مدهوش ص : ۲۵۲۲

دیوان مقبل اصفهانی

آقا محمدشیخا ، بروزگار سلطان حسین (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵)،که در یورش افغان به هند گریخته ودرگجرات ۱۱۵۷درگذشته است .

بنگرید:ذریعه۹: ۱۰۸۸ـفرهنگ‌سخنوران ۵۵۸ .

26197 ـ **دانشگاه ۱/ ۴۳۵۵** : سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، آغاز افتاده . مرثیهٔ امـامان است (ص۲ـ۱۰۷) [ف. دانشگاه ۱۳ :۳۳۱۲] .

26198ـ **مجلس ۱/ ۵۱۶۳**: نستعلیق سدهٔ **۱۳** . سوگواریست وگویا «وقـایع‌الطف» اوست، ۱۵گ [رؤیت] .

دیوان مکانی

در فرهنگ سخنوران : ۵۶۱ از مـکانی اصفهانی یاد شده است.

26199ـ **قاهره**، دارالکتب۱۱۹ادب فارسی طلعت : تعلیق زیبا ، بی‌تـاریخ ، ۱۴۲ گ . **آغاز:** من‌باوصاف‌خدا درسخن میرانم‌ـ آنچه تعلیم‌کند دوست‌بدل میخوانم[مخطوطات ۱: ۱۸۹] .

دیوان مکتبی شیرازی

مولانا مکتبی،که یاد او در «کلمات علیه: ۱۶۶۳» گذشت .

26200ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۸۱: نوشتهٔ **۱۰۵۳** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۸].

26201ـ **مدینه**، عارف‌حکمة ۱۷۷: همراه بادیوان شاهی [نسخه‌ها ۵: ۴۸۸].

دیوان مکین دهلوی

محمد فاخر، ازمردم کاشان (۱۱۴۲ – ۱۲۴۰). مرید او میر بیرعلی متخلص به انیس کتابی بنام «انیس الاحبا» درسر گذشت او واستادان و شاگردان او نگاشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۹۶ – فرهنگ سخنوران: ۵۶۲.

26202ـ **مجلس** ۱۰۷۱: به‌خامهٔ سیدعلی نگارندهٔ انیس الاحبا در **۱۲۰۳**، دیباچهٔ نثری و برخی حاشیه‌ها بخامهٔ سراینده است. **آغاز:** بسم‌الله وبالله نحمد و نشکره، شکر میگویم و براه سخن میپویم که زبانی بسخن. پیرامن ۶۲۰۰ بیت، ۲۲۰ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۳: ۴۲۱].

دیوان ملالی علی آبادی =

دیوان صاحب ص: ۲۳۹۸.

دیوان ملتجی

26203 – **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۸۹ Or: سدهٔ **۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

دیوان ملتجی شیرازی

ابراهیم فرزند میرزا عبدالکریم‌خان بویر احمدی، منشی ایلخان قشقایی، از دوستاران محمدعلی شاه و دستگاه پادشاهی او، زنده تا نزدیکیهای ۱۳۲۶.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۵۶۳.

26204ـ **دانشگاه** ۲۹۳۷: نستعلیق، **۱۳۲۶**، دارای غزل و ترکیب بند و رباعی، نزدیک ۱۷۰۰ بیت، ۷۳ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۱۳].

دیوان ملك قمی

ملك‌محمد، پدرزن ظهوری ترشیزی، در جوانی ازقم به‌هند نزد عادلشاه رفته ودر ۱۰۲۴ در گذشته.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۹۹ – فرهنگ سخنوران: ۵۶۳.

26205ـ **تهران**، سلطنتی ۵۴۳ (۶۲۶ ف): نستعلیق محمدمعین فرزند محمد شفیع الکاتب، **۱۰۶۷**. کلیات اوست: ۱- دیباجه و مقدمهٔ خوان خلیل، ۲- دیوان (قصیده، قطعه، ترکیب، ترجیع، قصیده‌پنج اربعین وقصیده‌های دیگر، بازهم ترکیب، رباعی، مثنوی) ۳- مثنوی صنم و برهمن ۴ – منبع الانهار، ۴۹۹ ص ۱۷ س [ف. دکتر بیانی: ۳۹۹].

26206ـ **ملك** ۶۱۵۷: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** (بنگرید: 17991) [رؤیت].

26207ـ **سپهسالار** ۲۶۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۲۱۶ گ ۱۷ بیت [ف. سپهسالار ۲: ۶۸۳ و ۴: ۵۳۴].

26208ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶۶ Spi/VI ۳۰۱۲: نستعلیق تاریخ یاد نشده سدهٔ **۱۱**، کلیات اوست: گلزار ابراهیم، منبع‌ـ الانهار، دیوان [ف. عبدالله ۲: ۵۲۳] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۳۱].

26209ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق نیمهٔ سدهٔ **۱۱**، پیرامن ۱۲۰۰ بیت غزل و قصیده و ترجیع بند است. [نسخه‌ها ۶: ۹۷].

26210ـ **آصفیه** ۱۹۱ قصاید: نستعلیق ایرانی، گویا از روزگار نزدیك به سراینده،

قصایدیست درستایش عـادلشاه ، ۶۷گ ۱۷ س [ف. آصفیه۲:۲۹۲] .

26211ـ بنگال، ایشیاتك۱۳۱ دیوان (۸۴۰) : نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۶] .

دیوان ملولی

یکی ازبانوان دربارفتحعلیشاه(۱۲۱۲ـ ۱۲۵۰). درآن آمده: اگرچه بانوی شاهم ملول لیك بعمر ـ زخوف روزقیامت دلم نشد خرم.

26212ـ ملك ۶۲۷۸: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ باستایش فتحعلیشاه آغازمیشو دسپس غزلیات بترتیب تهجی وسپس مثنوی و رباعی . **آغاز:** بشهر ابهر اینك خسرو صاحبقران آمد ـ دگرره سفرشاهنشه گیتی ستان آمد [رؤیت] .

دیوان ممکن

زنده در۱۲۸۱. در ذریعه ۹: ۱۱۰۳ از ممکن شاهجهان آبادی زنده در۱۱۷۴ یادشده است .

26213ـ مشهد، فرخ۱۶: بخامهٔ سراینده ۱۲۸۱ [نسخه‌ها ۳:۹۱].

دیوان ملول شیرازی

بروزگار فرمانروایـی حسینعـلی میرزا فرمانفرما (م۱۲۵۱)درشیراز میزیسته وفتحعلی شاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰) را ستایش کرده است. با دوتخلص ملول وملولی.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۰۱ـ فرهنگ سخنوران: ۵۶۵ .

26214ـ مجلس۱۰۷۳ :شکستهٔ خوب سدهٔ ۱۳ . بخشی از غزلهای اوست ، آغاز و میانه وانجام افتاده، ۵۱۲بیت، ۳۲ گ ۸ بیت [ف . مجلس ۳:۴۲۴] .

دیوان منت دهلوی

میرقمرالدین مشهدی، زاده در شاهجهان آباد ، درگذشتهٔ ۱۲۰۸ . کار گزاران دولت انگلیس درهند راستایش کرده است .

بنگریـد :ذریعه ۹ : ۱۱۰۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۶۵ .

26215ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۹۹منت : نستعلیق وشکسته، ازآغازسدهٔ ۱۳ ، دارای: قصیده، مثنوی سراپا، مثنوی نشئه حکمت که درکیفیت شراب است، ترجیع، مرثیه، غزل ۱۹۳ گ [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی ۲:۱۳۹] .

دیوان منشی

جسونت رای متخلص به منشی .

26216ـ بنگال، ایشیاتك۱۳۲دیوان (۱۴۱۳): نستعلیق، تاریخ یادنشده[ف. بنگال: ۱۱۶] .

دیوان منشی خویی

میرزا مهدی فرزندمحمدنصیر، منشی دیوان محمدشاه ، او ومیرزا آقاسی و ناصرالدین شاه را ستوده است .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۰۶.

دیوان منشی شیرازی

وصاف الحضرةعبدالله فرزندفضل الله، بروزگار سعدی ، باتخلص منشی، نگارندهٔ «تجزیة الا ـ مصار» تخلص شرف داشته ودرپایان نسخهٔ ادبیات نیز آمده: شایدکه دفاتر دیوان لطف توـ چون احتساب نام **شرف** درحساب نیست .

بنگرید : ذریعه۳: ۳۵۸ (تجزیةالامصار) و۹ : ۵۱۴(شرف شیرازی)و۹: ۱۲۶۸ (وصاف شیرازی) .

26217ـ تهران، ادبیات ۲/ ۲۵ ج : نسخ محمدفرزنداحمدکاتب تستری، ۳ع۲/۲۴۳/ ۷۵۰

همراه « تجزیة الامصار » (۱۸۴ر -۱۹۹پ) . **آغاز:** کجایی ای دل شوریده حال هرجایی [ف. ادبیات ۱: ۲۷۳] .

دیوان منصف

ناشناخته . درذریعه ۹: ۱۱۰۷ -۱۱۰۸ از شش تن با این تخلص یادشده است.

26218- **اصفهان**، فرهنگ ۱۱۵۰۹: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۶] .

26219 - **بنگال** ، آسیایی O ۴۶ (۹۲۳) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده. دارای : قصیده ، غزل، رباعی [ف. بنگال: ۱۳۳] .

دیوان منصف تهرانی

محمد اسماعیل فرزند شمسا، سدهٔ یازدهم، از مردم شیراز که در تهران زیسته و به هند رفته و به میهن خود برگشته است.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۰۸ - فرهنگ سخنوران : ۵۶۷ .

26220- **اصفهان** ، عمومی ۱۱۵۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده: جام می درکف مستان بچه ماند دانی- نخل تاکی که بر و برگ کدو بیچانست، ۸۲۸ص ۲۱ س [ف. دکتر مقصود ۱ : ۱۰۳] .

دیوان منصف قاجار

محمدزمان خان فرزند فضلعلی خان قوانلو تهرانی (۱۲۲۷-۱۲۶۴) .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۰۸ - فرهنگ سخنوران: ۵۶۷.

26221-**رضوی** ۵۶۹ ادبیات (۴۷۶۵): نستعلیق ۴ ع ۲/ **۱۲۶۰** در روزگار سراینده ، با دیباچه‌ای به نثر که آغاز آن افتاده، با افزودگیهایی بخامهٔ سراینده، ۱۳۰ گ ۱۵س [ف. رضوی ۷: ۵۲۲] .

26222- **ملك** ۵۳۸۱/۲ : نستعلیق سرخوش شاعر، درمشهد پیرامن **۱۲۶۱** (۹۵پ ۱۵۴ر). قصایداوست وغزلیات بترتیب حروف از الف تاشین ، ۱۹س. **آغاز:** ای نوشته آیت رحمت خطت بر آفتاب [رؤیت] .

26223 - **دانشگاه** ۵۴۷۶ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، درپایان آن آمده: این نسخه بخامهٔ سراینده که دایی من است میباشد. **آغاز:** ای همایوی همای فرخ فال- از عبیرت پرورد عنبر بال، ۵۸ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۸] .

منصف کوهپایه‌ای

عبدالحق . از دلیر جنگ بهادر ستایش کرده و ازعمارتی درشهر لاهور یادکرده است: بجو سال تاریخ آغاز وانجام -زدار فضایل دیار افاضل .

26224 - **مجلس** ۲۸۷ : نستعلیق **۱۱۲۶-۱۱۲۷**، زرین. دارای: غزل، رباعی، ۱۷۳ گ ۱۳ س [ف. مجلس ۲: ۲۲۷].

دیوان منصور

26225 - **موزهٔ بریتانیا** ۹۷۴۸ Or : نوشتهٔ **۱۲۲۹** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۸].

دیوان منصور

منصور علیشاه .

26226- **دانشگاه** ۳۱۳۲/۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۱۴۲-۱۹۳) غزل است، بدنبال دیوان ناصر علیشاه نصرت. **آغاز:** ای دل بیا دمی تو بکن حل مشکلم- حل مشاکلم تو بکش پای از گلم [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۸۲].

دیوان منصور

زنده در ۱۳۵۴ .

26227 ـ دانشگاه ۳۶۹۶ : نستعلیق خود سراینده ، رباعیات است ویك قصیده ، **آغاز:** رباعیات وقطعات این جانب منصور...۱۹۰ رجب **۱۳۵۴** ، فرمان همایون ظفر قرانست [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۰۱] .

دیوان منصور تبریزی

26228 ـ **تبریز** ، ملی ۳۰۱۳ : نوشتهٔ خود اودر **۱۳۴۰** [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۹] .

دیوان منصور حلاج = دیوان حسین خوارزمی

درص ۲۲۹۹ و ۲۵۰۱ گذشت.

دیوان منظر اصفهانی

میرزا محمدفرزند میرزا عبدالله فرزند عبدالباقی کلانتر اصفهانی ، زنده در ۱۲۸۸ .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۱۱۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۶۸ .

26229 ـ **دانشگاه** ۴۳۶۱ : شکسته نستعلیق خود سراینده ، **۱۲۸۸** ، برخی از سروده‌های دیگران را نیز دربردارد ، ۷۹ گ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۷] .

دیوان منوچهری دامغانی

ابوالنجم احمدفرزند قوص فرزند احمد، ستایشگر منوچهر فرزند قابوس وشمگیر، درگذشتهٔ ۴۳۲ . بارها چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۱۱۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۷۰ ـ ف. مشار : ۷۵۸ و ۳۶۱۸ .

26230 ـ **دانشگاه** ۴۶۶۹ : نستعلیق **۱۰۱۰** ، زرین، با دیباچه‌ای درسرگذشت او . دارای: قصیده، رباعی، ۸۸ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۱۸] .

26231 ـ **مجلس** ۲۳۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۱۴ ـ ۱۹ جنگ) ۲۶۷ بیت است [ف. مجلس ۸ : ۱۲] .

26232 ـ **ساری** ، طاهری شهاب: نسخ خوب **۱۲۰۹** بایادداشتهای رضاقلیخان هدایت، ۱۳۲ ص ۱۵ س [نسخه‌ها ۶ : ۶۲۱] .

26233 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب 3b ApiVI ۱۹۶ : نستعلیق، **۱۲۴۹** [ف. عبدالله ۲ : ۱۳۴] .

26234 ـ **ملك** ۵۲۷۵ : نستعلیق ع **۱۲۵۸/۲** . بدستور جناب میرزا احمد ، گزیده‌ایست ، ۶۷ گ ۱۵ س [رؤیت] .

26235 ـ **مجلس** ۴۹۰۶ : نستعلیق **۱۲۶۰** ، بادیباجه‌ای درسرگذشت او، ۱۲۰ گ ۱۳ س [رؤیت] .

26236 ـ **مجلس** ۲/۲۶۷۴ : شکسته نستعلیق محمد اسماعیل کاشانی ، **۱۲۶۰** (ص ۱۷۳ ـ ۳۶۶) ، ۲۵۰۰ بیت قصیده و مسمط و غزل وقطعه و رباعی دارد [ف . مجلس ۸ : ۴۳۷] .

26237 ـ **تهران**، ملی ۳۵۱ ف: نستعلیق آغاز نوشتن: ۲۱ ذیحجهٔ **۱۲۶۰** ، زرین، با دیباجه‌ای از نویسنده، ۱۲۸ گ ۱۱ س [ف . ملی ۱ : ۳۴۲] .

26238 ـ **تهران**، ادبیات ۲۶ د: نستعلیق **۱۲۶۰** ، زرین ، بادیباجه‌ای درسرگذشت او ، ۸۰ گ ۱۴ س [ف. ادبیات ۱ : ۲۷۴] .

26239 ـ **مجلس** ۲۵۰۴ : نستعلیق خوش تقی دانش مستشاراعظم، **۱۲۶۰** ، دارای: دیباچهٔ هدایت درسرگذشت سراینده، قصیده ، مسمط ، قطعه، رباعی، رویهم ۲۸۰۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۹۷] .

26240 ـ **مجلس** ۱/۲۶۸۱ : با تاریخ

۱۲۶۰ - ۱۲۸۶ دردفتر، (ص۱-۱۵)، با دیباچه‌ای درسرگذشت او [ف. مجلس ۸ : ۴۴۸].

26241- ملك ۵۳۷۸: نستعلیق نظر- علی صدرلاری، پنجشنبهٔ ۲۵ع۲/۱۲۶۲. دارای: قصیده، مسمط، قطعه، رباعی، ۷۳ گ ۱۷ س [رؤیت].

26242- تهران، اصغرمهدوی ۳/۳۳: با تاریخ سه‌شنبهٔ ۱۹ ذیقعدهٔ ۱۲۶۲ در دفتر [نسخه‌ها ۲: ۹۵].

26243- حقوق ۱/۳۲۳ج: نستعلیق ج ۲/۱۲۶۲ بدستور اسکندر میرزا (۳ پ - ۷۵پ) ۱۰۵ گ ۱۶ س [ف. حقوق: ۱۱۴].

26244- مجلس ۴۹۰۷: نستعلیق عبدالحمید متخلص به‌صفایی تفرشی، ذیقعدهٔ ۱۲۶۷. زرین [رؤیت].

26245- الهیات ۲۲۴ج: نستعلیق احمد، ۱۲۷۳، ۷۴ گ ۱۶ س [ف. الهیات ۱: ۶۱].

26246- تهران، دهخدا ۲۶۵: نستعلیق ۲ذیحجه ۱۲۷۳ [نسخه‌ها ۳: ۳۹۶].

26247- مجلس ۱/۲۶۷۸: شکسته نستعلیق مشتری طوسی، ۱۲۷۱، (ص۱-۱۶۷)، با دیباچه‌ای در سر گذشت او و پیرامن ۳۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۴۴۴].

26248- شیراز، دکتر عینی: نوشتهٔ ج۲/۱۲۷۳ [نسخه‌ها ۵: ۲۷۵].

26249- مجلس ۲۵۰۵: نستعلیق رضا قلیخان، ۱۲۷۴. دارای: دیباچهٔ نویسنده (هدایت) قطعه، قصیده، رباعی، همه ۲۱۸۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۹۸].

26250- ملك ۱/۵۴۷۶: نستعلیق ابوالقاسم طبیب گلپایگانی، ۱۰ رجب ۱۲۷۵ (۱پ - ۶۵ر). گزیده‌ایست از: قصیده، مسمط قطعه، رباعی ۱۶س [رؤیت].

26251 - رضوی ۵۷۰ (۴۷۶۶): نستعلیق حسن فرزند عبدالمجیدواعظ اصفهانی، ۱۲ رجب ۱۲۷۶، باسرگذشت سراینده [ف. رضوی ۷: ۵۲۴].

26252- تهران، ملی ۶۳۸ف: نستعلیق محمدعلی فرزندمهدی، ۳ع۱/۱۲۷۶، ۹۷گ ۱۱ س [ف. ملی ۲: ۱۴۶ - نسخه‌ها ۴: ۱۴۳].

26253- ملك ۵۱۸۲: نستعلیق نصیر فرزندمحمد تقی، ۲۵ذیحجهٔ ۱۲۷۷، بدستور شیرخان بیگ، با دیباچه‌ای به‌نثرسپس: قصیده، مسمط، قطعه، رباعی [رؤیت].

26254- مشهد، فرخ ۳۲۱: گرد- آورنده ومصحح رضا قلیخان هدایت، ۱۲۷۸ [نسخه‌ها ۳: ۹۱].

26255 - تهران، ادبیات ۱۶۳ ج: شکسته نستعلیق ۱۲۸۱، زرین، بادیباچهٔ رضا قلیخان هدایت نگاشتهٔ ۱۲۶۰، ۱۲۰گ ۱۴س.

26256 - تهران، ادبیات ۲۱۹ ج: نستعلیق شفیعافرزند نعمت‌الله‌سروستانی، ذیحجهٔ ۱۲۸۱، زرین، ۱۰۷ گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱: ۲۷۴].

26257- تهران، ملی ۱۹/۴۳۱ف: شکسته نستعلیق محمد طسوجی، با تاریخ ۱۲۸۲ دردفتر (ص۴۰۱-۴۲۸) دارای: قصیده‌هاازالف تا واو، بادیباجهٔ اوکه مینویسداین نسخه را از چندیوان اوگردآورده‌ام [ف. ملی ۱: ۴۲۳].

26258- مجلس ۲۵۰۶: نستعلیق خوش محمدعلی، ۱۲۸۲، برای اسحاق میرزا، زرین. دارای: قصیده، مسمط، قطعه، رباعی، روبهم ۲۲۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۹۹].

26259- دانشگاه ۴۱۵۹: نستعلیق خوش

آقا لطفی شیرازی، **۱۲۸۳** برای بیگلربیگی، زرین، ۹۵گ۱۶ س [ف. دانشگاه ۹:۸۵۱].

26260ــ **تهران،** دکترمفتاح ۲۷۲ : نستعلیق ملا محمد شفیع سروستانی صدرالعلمای سروستان، آدینهٔ ۲۰ج۱/**۱۲۸۴** درمدرسهٔ خان شیراز [رؤیت].

26261 ــ **تهران**، سلطنتی ۴۵۳/۲ (۶۹۸ف): همراه «دیوان عنصری: 24903» نوشتهٔ **۱۲۸۴** [ف. دکتر بیانی : ۴۸۸].

26262ــ**مجلس**۵۲۰۷: شکسته نستعلیق محمد حسین ثریا، **۱۲۸۷**، دارای: دیباچهٔ هدایت ویکی نیز ازثریا، قصیده، غزل، قطعه، رباعی، مسمط، رویهم ۲۷۵۰ بیت [ف. مجلس ۸ : ۲۰۰].

26263ــ **تهران،** ملی۵۱۲ف: شکسته نستعلیق خوش ابراهیم میرزا آقا ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۸۸** در تهران برای پسرش میرزا علیرضا دارای: قصیده، مسمط، رباعی است، ۱۱۳گ۱۴ س [ف. ملی۲: ۱۰ نسخه‌ها۴ : ۱۴۵].

26264ــ **تهران،** ملی۲۶ فهرست نشده: نستعلیق میرزا مصطفی فکری، ۲۲محرم**۱۲۸۸** با دیباجهٔ هدایت، دارای: قصیده، مسمط، غزل قطعه، رباعی [نسخه‌ها ۴: ۱۴۵].

26265ــ **تهران،** ملی۱۷۸ (۳۰۱۴): نستعلیق ممتاز علی فرزند محمد حسن قزوینی، رجب **۱۲۸۹**، زرین، ۱۰۷گ۱۵س [ف. معارف ۲ : ۶].

26266ــ **تهران،** دهخدا ۷۴: نستعلیق مشتری خراسانی، **۱۲۹۰** در مشهد، با دیباجه درسرگذشت او [نسخه‌ها۳: ۲۰].

26267 ــ **مجلس** ۳۶۱۴/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ میرزا مشتری طوسی، **۱۲۹۴** [نسخه‌ها ۵: ۱۹۳].

26268ــ **تهران،** دکتر مفتاح ۵۲ : نستعلیق بادیباجه‌ای درسرگذشت سراینده مؤرخ رمضان **۱۲۹۰** [رؤیت].

26269 ــ **رضوی** ۵۷۲ (۴۷۶۸) : نستعلیق طالب شیرازی، شعبان **۱۲۹۰** [ف. رضوی ۷: ۵۲۳].

26270ــ**دانشگاه**۱۰۷: شکسته نستعلیق خوب ابراهیم، ۲۳ع ۲/**۱۲۹۳** بدستور میرزا حسام‌الدین فرزند میرزا محمد حکیم‌باشی شیراز، ۱۱۷گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۲: ۷۰].

26271ــ **دانشگاه** ۳۱۳۷: نستعلیق میرزا محمدکاشانی، شوال**۱۲۹۵**، ۲۰۱گ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۸۷].

26272 ــ **مجلس** ۱۰۷۵ : شکسته نستعلیق ملا شفیعای سروستانی مشهور به صدر سروستان در**۱۲۹۸** برای پیشکش به یکی از امیران، بادیباجهٔ هدایت: دارای: قصیده، قطعه، مسمط، غزل، رباعی درپیرامن سه‌هزار بیت، زرین، ۱۰۴گ ۱۵ بیت [ف. مجلس۳: ۴۲۸].

26273 ــ **تهران**، ادبیات ۱۰۸ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای: قصیده، قطعه، رباعی، ۷۷گ ۱۳س [ف. ادبیات۱: ۲۷۴].

26274 ــ **مجلس** ۲۳۶۶/۴ فهرست نشده : سدهٔ**۱۳** (ص۹۷-۲۵۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۹].

26275ــ **حقوق** ۶۴ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بادیباجه درسرگذشت او، هدیهٔ دکتر محمد مصدق در ۱۳۱۴خ [ف. حقوق: ۱۱۴].

26276ــ **تهران**، ملی ۱۳۱/۸ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۸۵- ۱۹۰) گزیده‌ایست [ف. ملی ۱: ۱۱۴].

26277ــ **دانشگاه**۵۴۸۰/۱: نستعلیق رضا قلی‌هدایت**۱۳**. با دیباجه‌ای ازاوکه‌درآن میگوید : در ۱۲۴۷ اندکی ازدیوان او بدستم

رسید و ازچند نسخهٔ دیگر وتذکره‌های کهن این دیوان راگردآوردم (گ ۱ـ۶۷) [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۸].

26278ـ رضوی ۵۷۱ (۴۷۶۷): نستعلیق سدهٔ ۱۳، باسرگذشت او [ف. رضوی ۷: ۵۲۳].

26279ـ سنا ۱/۹۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳، زرین [نسخه‌ها ۶: ۴۳۷].

26280 ـ حقوق ۳۷۴ ج: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۱۰۰ گ ۱۵ س [ف. حقوق: ۱۱۴].

26281ـ فرهاد معتمد ۱۶۴: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۳: ۱۸۰].

26282 ـ تهران، ملی ۱/۷۷۹ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص ۱ـ۲۰۲)، زرین [ف. ملی ۲: ۳۰۳].

26283ـ سپهسالار ۲/۳۸۹: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف. سپهسالار ۴: ۵۳۴].

26284 ـ سپهسالار ۳۹۱: نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۳، ۸۵ گ ۱۴ بیت [ف. سپهسالار ۲: ۶۸۴ و ۴: ۵۳۴].

26285 ـ تهران، دهخدا ۱/۹۱: نستعلیق شکستهٔ سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۳: ۴۳].

26286ـ مجلس ۳/۲۷۸۹: از سدهٔ ۱۳ برای اعتضادالدوله مهدیخان دارای ۱۸۸۳ بیت و برچاپی فزونی دارد (ص ۹۷ـ۲۵۵) [ف. مجلس ۱۰: ۴۱].

26287 ـ مجلس ۱۰۷۴: نستعلیق بسیار خوب محمد ابراهیم منعم شیرازی، سدهٔ ۱۳ برای امیرزا حاکم فارس، زرین، پیرامن ۲۵۰۰ بیت، ۱۳۵ گ ۱۳ بیت [ف. مجلس ۳: ۴۲۷].

26288ـ مجلس ۱۰۷۶: نستعلیق خوب محمدصادق قاجار، ۱۳۱۵، بدستور حسنعلی خان امیر نظام گروسی، زرین. دارای ۲۶۵۰ بیت، ۱۲۶ گ ۱۲ بیت [ف. مجلس ۳: ۴۲۹].

26289 ـ تهران، ادبیات ۱۲۶ د: نستعلیق شیخ محمدعلی فرزند حاجی عبدالوهاب، ۱۳ رجب ۱۳۱۵، ۲۰۸ گ ۱۰ س [ف. ادبیات ۱: ۲۷۴].

26290ـ مجلس ۲۵۰۸: نستعلیق سدهٔ ۱۴، دارای: دیباچه، قصیده، مسمط، قطعه، رباعی، تك بیت، رویهم ۲۵۶۹ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۰۰].

26291 ـ مشهد، فرخ ۳۳: تاریخ یاد نشده، در یك مجموعه [نسخه‌ها ۳: ۹۱].

دیوان مؤذن خراسانی

محمدعلی، نگارندهٔ «تحفهٔ عباسی: ۱۰۷۵» و جز آن.

26292 ـ دانشگاه ۴۲۴۷: نستعلیق رمضان ۱۱۹۴، آغاز وانجام افتاده، دارای: غزل ومثنوی ورباعی وقصیده باتخلص مؤذن و حاتم وحاتمی، ۱۲۱ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۱۸].

26293ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۸۸ Or: سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

26294 ـ مجلس ۱۰۷۷: نستعلیق عبدالعلی فرزند محمدصالح مراغی، بسال ۱۲۵۰ دارای: قصیده، مثنوی، غزل، ترکیب و ترجیع بند، رباعی رویهم پیرامن ۳۷۰۰ بیت. **آغاز:** خداوند ابحق ذات پاکت. سپس رساله‌ای عرفانی.

26295ـ مجلس ۱/۴۰۷۹: نستعلیق محسن، ۱۴ع/۱۳۱۲ سپس «مصباح القلوب» گویا ازهمو. غزلهای اوست. **آغاز:** ای ذکر تو زینت زبانها (۱پ ـ ۱۳۱پ) [رؤیت].

26296_ **رضوی** ۵۷۴ (۹۲۷۷) : نستعلیق احمدصحاف تبریزی، ۱۲ع۱/**۱۳۱۳** دارای: غزل، مثنوی، ترجیع، قصیده، مرثیه، رباعی [ف. رضوی ۷:۵۲۴] .

26297_ **تبریز** ، ادبیات: نوشتهٔ ۲ع **۱۳۱۴/۲** [نسخه‌ها ۴: ۳۱۷] .

26298_ **رضوی** ۵۷۵ ادبیات (۸۶۱۳): نستعلیق سدهٔ **۱۴**. دارای: غزل ، ترجیع ، مثنوی، انجام افتاده [ف. رضوی ۷:۵۳۵].

دیوان منور کرمانی

محمود .

26299 _ **استانبول**، لالا اسماعیل ۲۱/ ۴۸۷ : درجنگ مؤرخ **۷۴۱** درمصر (۱۸۷ر – ۱۹۶پ) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها: ۵۰۳] .

دیوان موزون

خواجه قلی‌خان قایم‌جنگ، موزون.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۱۱۹ _ فرهنگ سخنوران : ۵۷۶ .

26300 _ **آصفیه** ۱۱۷۲ دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۴۰** [ف. آصفیه ۴: ۲۹۲] .

دیوان مولوی بلخی

جلال‌الدین محمد فرزند محمد (۶۰۴ – ۶۷۲) . مولوی غزلیات خود را بنام مرشد خود شمس‌الدین تبریزی سروده ، و بنام شمس‌الحق تبریزی از خود نشان گذاشته است. دیوان او با اضافاتی در ایران و هند بنام «کلیات شمس» و «شمس الحقایق» و سپس چندبار و ازهمه بهتر بکوشش بدیع‌الزمان فروزانفر چاپ شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹:۱۱۲۲ _ ف. مشار : ۱۰۴۲ _ پیشگفتار چاپ ، فروزانفر.

26301_ **تبریز** ، ملی ۳۶۲۱ : ازسدهٔ **۷** . [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶] .

26302_ **نافذ پاشا** ۱۰۲۷ : نسخ پایان سدهٔ **۷** ، ۲۹۲ گ ۱۱ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۰۲ هست [فیلمها: ۹۴] .

26303_ **موزهٔ قونیه** ۲۱۱۳ : نسخ نزدیک بپایان سدهٔ **۷** ، ۲۵۲ گ . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۶ هست [فیلمها: ۹۳] .

26304_ **موزهٔ قونیه** ۲۱۱۲ : نسخ سدهٔ **۷**، ۵۱۷ گ . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۴۸ هست [فیلمها : ۹۳] .

26305 _ **حالت افندی** ملحقی ۱/ ۱۳۵: نسخ، با تاریخ ع۱۶/ **۷۱۷** در دفتر، گزیده‌ایست ازآن (گ ۳_۱۰۴) ، فیلم آن در دانشگاه ش ۵۵۸ هست [فیلمها: ۴۹۸] .

26306_ **استانبول**، بلدیه، معلم جودت K. ۱۷ : نسخ احمد فرزند محمد کاتب مولوی احدی ، نیمهٔ رجب (رباعیات) و رمضان **۷۲۳** ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۰ج۱/ ۷۰۵، ۳۵۶ گ ۱۹ س . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۹ هست [فیلمها: ۹۳] .

26307_ **موزهٔ بریتانیا** ۲۸۶۶ Or : نسخ احمد فرزند ولی شیرازی ۱ ج ۲/ **۷۷۴** . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۸۶۲ هست [فیلمها : ۹۴] .

26308_ **مجلس** ۱۰۰۲ : نسخ وثلث سدهٔ **۸** ، آغاز ومیان وانجام افتاده ، وبه‌ترتیب خاصی نیست، دارای ۳۱۵۰ بیت غزل و چند ترجیع است، ۹۵ گ ۱۸ س [ف. مجلس ۳ : ۳۱۶] .

26309_ **رضوی** ۷۶۸ ادبیات (۴۷۷۰): نسخهٔ خوب وکهنسال وبترتیب بحور گرد آمده، از سدهٔ **۸** ، ودرهامش بخامهٔ اکبر نامی در ع

۱۰۴۸/۱ شعرهایی افزوده شده [ف . رضوی ۷: ۶۸۴] .

26310_ **قاهره** ، دارالکتب ۶۳ادب فارسی طلعت: گویا سدهٔ **۸** ، ۲۶۹ گ ۲۳ س [مخطوطات ۱: ۱۵۵]

26311 _ **تهران**، اصغرمهدوی۸/۱ : نسخ، ۲۷ شوال **۸۰۹** دردفتر (۳۰۱ر_۳۱۱ر) غزل ورباعی است [نسخه‌ها۲: ۹۵] .

26312 _ دارالمثنوی ۲۳۴/۱ : نستعلیق مؤرخ **۸۱۱** . غزلهای اوست . **فیلم** آن در دانشگاه ش۹۶۳ هست [فیلمها: ۵۵۱].

26313 _ **مجلس** ۲۴۴۳ : نستعلیق بی‌تاریخ باتاریخ **۸۱۷** درپایان‌یك رباعی الحاقی با یاد داشتهایی از بزرگان ، دارای : غزل و ترجیع ورباعی ، و دیباچهٔ گرد آورنده که از مریدان مولوی بوده، رویهم نزدیك ۲۵۵۰۰ بیت [ف.مجلس۸: ۱۴۳].

26314_ **تهران**، سلطنتی۵۰۶(۳۸۴ ف) : نستعلیق‌خوب‌ناصرالکاتب، **۸۳۳** ،زرین، همراه «مثنوی معنوی» بازنوشته‌آمده:صاحبه سلطان‌حسین‌میرزا بهادرخان ، دیوان‌شمس‌است ۷۲۴ص ۲۰س [ف. دکتربیانی: ۱۱۲].

26315 _ **مجلس** ۲۶۵۶/۱ : نستعلیق کهن ، در **۸۳۴**، زرین (ص۱_۱۳۶)، پیرامن ۲۰۰۰ بیت غزل و رباعی است [ف.مجلس ۸: ۳۹۸] .

26316_ **ملی،وین** M.۵۴۷ ۱۵۷ Mixt : نستعلیق‌شیخ‌اسلام فرزندحسین‌فرزند زین‌الدین، ۴محرم **۸۴۵** ، ۷۷۸ گ ۲۵ س **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۶ هست [فیلمها : ۹۳] .

26317 _ **تهران**،سلطنتی ۵۰۷(۳۸۵ ف) : نستعلیق‌محمد فرزندعبدالرزاق‌زرکوب، ذیحجهٔ **۸۶۲**،زرین ، دیوان‌شمس‌است، ۱۲۶۹ ص ۱۶ س ، چهار ستونی [ف . دکتر بیانی : ۱۱۴] .

26318 _ **مجلس** ۲۶۵۷/۲ : نستعلیق کهن، درویش‌علی‌در بخارا برمزار ناصر بخارایی در **۸۶۳** (ص۱ _ ۴۸۰) ، ۸۲۰۰ بیت [ف . مجلس ۸: ۴۰۲] .

26319 _ **اصفهان**، شیخ‌حسن جابری انصاری: نسخ سدهٔ **۹** [نسخه‌ها۶: ۵۹۷].

26320_ **مجلس** ۲۴۴۲ : نسخ‌تعلیق، اوائل سدهٔ **۹**، آغازافتاده ، بایادداشتی‌مبنی‌بر اینکه امام‌محمدالغفار در۱۴ شعبان ۸۰۶ این نسخه را بانجام‌رسانده ، دارای: غزل وقطعه‌و رباعی ، ۳۱۶ ص ۱۹ س [ف . مجلس ۸ : ۱۴۲] .

26321_ **ملك** ۵۳۱۲ : نستعلیق‌ونسخ سدهٔ **۹**، آغاز وانجام افتاده، ۴۵۸ گ ۲۱ س [رؤیت].

26322 _ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۹** در ازرآبادالموت، آغاز افتاده [نسخه‌ها۲: ۷۷] .

26323 _ **مجلس** ۱۲۰۲ : سدهٔ **۹** ، رباعیهای اوست درهشت برگ در آغاز وانجام «ولد نامهٔ» پسر او[ف. مجلس۳: ۶۹۹].

26324_ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۱۳: نستعلیق سدهٔ **۹_۱۰** [نسخه‌ها ۲: ۷۷] .

26325_ **دارالمثنوی** ۷۱: نسخ‌سدهٔ **۹** ، ۸۵گ ۲۳ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۲۱ هست [فیلمها: ۹۴] .

26326_ **پاریس** ، ملی ۸۲۳ S.P: در دفتر نوشتهٔ ۱۵ج۲/**۹۳۴**[بلوشه۳: ۴۳۳] **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۳۹۴ هست [فیلمها: ۵۹۹] .

26327ـ مدینه، عارف حکمة ۶۵: نوشتهٔ **۹۷۷** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۷].

26328 ـ مجلس ۴۱۵۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، راسته و چلیپا درچهارستون، زرین، در ۱۱۵۷ درشاهجهان آباد بوده، ۳۴۶ گ ۴۲ س [رؤیت].

26329ـ تهران، استاد مینوی ۳۹: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، بترتیب تهجی، در نسخه «دیوانچه» نامیده شده است [نسخه‌ها ۶: ۶۴۵].

26330 ـ تهران، ادبیات ۴/۱۵۶ حکمت: شکسته نستعلیق هندی ۱۰ محرم **۱۰۰۷** درشهر جودپورهند، غزلهاست بامقابلهٔ ابوحیان بن‌علی [ف. ادبیات ۲: ۱۱].

26331 ـ سپهسالار ۲۳۷: نستعلیق **۱۰۵۵** درلاهور، زرین، دو ستونی با تخلص شمس [ف. سپهسالار ۴: ۵۰۳].

26332ـ تهران، سلطنتی ۱/۵۲۴ (۷۰۲ف): نستعلیق محمدرضا رستمداری و نویسندهٔ دیگر، **۱۰۷۳-۱۰۸۳**. زرین. دارای: غزل، رباعی. سپس حدیقهٔ سنایی [ف. دکتر بیانی: ۴۹۷].

26333 ـ تهران، سلطنتی ۶/۲۰۹ (۷۱۹ف): نوشتهٔ ع **۱۰۸۳/۱**. گزیدهٔ غزلهای اوست به‌ترتیب تهجی [ف. دکتر بیانی: ۵۴۰].

26334ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۱۶: تاریخ یاد نشده، ۹۶۴ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۰].

26335ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین [نسخه‌ها ۲: ۷۷].

26336ـ مجلس ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۱۱۴۴ بیت درجنگ است [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۵].

26337 ـ دانشگاه ۴۸۶۴/۱۳۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۵۴۸-۷۴۶) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰].

26338ـ بنگال، ایشیاتك ۸۰ دیوان (۹۴): نوشتهٔ **۱۱۰۹** [ف. بنگال: ۱۱۱].

26339ـ بنگال، ایشیاتك ۱۳۳ دیوان (۸۰۹): نستعلیق **۱۱۶۴** [ف. بنگال: ۱۱۶]

26340 ـ همدان، آقای قاسم برنا: سدهٔ **۱۲**، ش ۲ دفتر [نسخه‌ها ۵: ۳۷۷].

26341ـ تهران، ملی ۱۲/۱۰۱ ف: نستعلیق چهارستونی سدهٔ **۱۲** (ص ۱۰۸-۱۱۰) غزلیات است بترتیب تهجی با تخلص شمس. ۲۴ س [ف. ملی ۱: ۹۲].

26342ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۰۹۲: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۵].

26343 ـ سپهسالار ۷۱۴۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۸۸ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۴: ۵۰۴].

26344ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق تحریری رضا قلیخان هدایت، **۱۲۰۶**، و یادداشت او، نسخه بنام «شمس‌الحقایق» نامیده شده [نسخه‌ها ۶: ۱۰۴].

26345ـ رضوی ۴۵۰ ادبیات (۸۳۶۹): نستعلیق **۱۲۴۴** گزیده‌ایست از غزلیات او با تخلص شمس [ف. رضوی ۷: ۴۳۴].

26346ـ تهران، سلطنتی ۵۲۳ (۳۸۶ ف): نستعلیق رضاقلیخان هدایت، در تهران **۱۲۶۲**. گزیدهٔ دیوان شمس است بنام «شمس‌الحقایق» بادیباجهٔ او، ۴۴۷ ص ۲۲ س [ف. دکتر بیانی: ۱۱۶].

26347ـ مشهد، فرخ ۱۸: تحریری متوسط، **۱۲۷۵**، دیوان بزرگ شمس است [نسخه‌ها ۳: ۹۰].

26348 ـ دانشگاه ۲۲۶۷: نستعلیق نزدیك **۱۲۷۷** قصاید و ترجیعات مولویست با تخلص شمس درستایش از علی که باید ساختگی

باشد . (۱ پ ـ ۴۴ ر) [ف. دانشگاه ۹ : ۹۱۷] .

26349ـ دانشگاه ۷/۴۷۱۶: باتاریخ **۱۲۸۱** در دفتر، غزلهایی ازوست (ص ۱۷۷ـ ۱۸۳) [ف. دانشگاه۱۴: ۳۶۶۳] .

26350ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۱۹ : نستعلیق خوب مسیح فرزند محمد باقر فیروز آبادی، **۱۲۸۴** ، ۱۷۱ گ[ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

26351 ـ تهران، ملی ۱/ ۵۶۷ ف : شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۸۷** در دفتر(ص۱ـ ۳۱۳) دارای: غزل ، رباعی [ف . ملی ۲ : ۵۸] .

26352ـ رضوی ۷۶۷ادبیات(۴۷۶۹): نسخ حاجی محمدفرزند صفرعلی کرمانشاهی، ۲۷ج۱/**۱۲۷۸**، آغازافتاده، آمیخته باسرودهای دیگران [ف. رضوی۷: ۶۸۴].

26353ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۲۰: نستعلیق محمدشریف همدانی ، صهبا، ۱۷ ع ۲/**۱۲۸۱** ، ۷۶ گ [ف. خطی،سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

26354ـ آصفیه ۱۱۷۳ دیوان: نوشتهٔ **۱۲۸۲** [ف. آصفیه ۴: ۲۹۲] .

26355 ـ قاهره ، دارالکتب ۸۴۶ مجامیع طلعت: نسخ‌حاج‌احمد انقره‌ای**۱۲۸۹** [مخطوطات ۱ : ۱۹] .

26356ـ مجلس ۲۴۴۴ :شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باشعرهایی ازملک‌الشعراءبخامهٔهمو، دارای : غزل ورباعی وترکیب بند [ف.مجلس ۸ : ۱۴۵] .

26357ـ تهران، ملی۹۵۰ف: نسخ‌خوش گویا سدهٔ **۱۳** ، ۴۹۶گ ۱۷ س [ف. ملی۲ : ۴۸۹] .

26358 ـ همدان ، کتابخانهٔ غرب

۱/ ۴۶۵۰: بخشی از آنست . باتاریخ **۱۳۰۳** در دفتر [ف. دکتر مقصود] .

26359ـ مجلس ۲۴۴۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، آغاز وانجام‌افتاده، دارای: غزل‌ورباعی و ترجیع‌بند ، رویهم ۶۵۰۰ بیت [ف .مجلس ۸: ۱۴۵] .

26360ـ دانشگاه۲۱۹۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴** [ف. دانشگاه ۹: ۸۷۷] .

26361ـ تهران، ملی۸/۲۶۶ـ ۲۴۶: فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰هست [فیلمها: ۶۳۲] .

26362ـ قاهره، دارالکتب۴۳۵۷س: تاریخ یاد نشده .

26363ـ قاهره ، دارالکتب ۵۰ ادب فارسی: تاریخ یادنشده [مخطوطات۱: ۱۵۴] .

26364ـ آصفیه۱۲۵۱ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴: ۲۹۲] .

66365 ـ آصفیه ، ۶۷۰ دیوان : با تخلص‌مولوی، ۱۸۴ گ ۱۰ س [ف. آصفیه۱: ۵۸۱] .

26366ـ بنگال ، ایشیاتك ۷۹ دیوان (۳۰): نستعلیق. [ف. بنگال: ۱۱۱] .

26367ـ بنگال، ایشیاتك۱۳۴دیوان (۱۳۶۹) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۱۱۶] .

26368 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۶ ۴۳۰۶: نستعلیق بی‌تاریخ[ف. عبدالله۲: ۴۵۸] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین۱ : ۱۱۸].

26369ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب piVI8 ۵۱۳ (۳۱۷) : تاریخ ماه و سال ندارد .

26370ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب

piVI8C2V ۷۲۹/۷۰۶ (۳۱۵): بی‌تاریخ، تازه.

26371ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب piVI8D ۱۲۶۵ (۳۱۶): نستعلیق بی‌تاریخ.

26372ـ موزهٔ قونیه ۶۶: تاریخ یاد نشده، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۰۱ هست [فیلمها: ۹۳].

26373ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۵۶۳ Or: نسخ، تاریخ یاد نشده، ۱۴۳ گ ۱۶ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۵۳ هست [فیلمها: ۹۴].

26374ـ نور عثمانیه ۹۳۲: تاریخ یاد نشده، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۰۷ هست [فیلمها: ۹۴].

دیوان مؤمن استرآبادی

میرمحمد مؤمن، معلم سلطان حیدر صفوی، زنده در ۱۰۲۵.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۲۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۷۷.

26375ـ تهران، سلطنتی ۳۰۲۳ (۶۲۵ ف): نستعلیق خوش معجز یزدی، ج ۲/۱۰۲۲، زرین، دارای: رباعی، غزل، قطعه، **آغاز:** نتوان بخدا رسید از علم کتاب، ۱۷۲ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۳۹۸].

دیوان مؤمن سندی

زنده در ۱۲۰۶. او «مثنوی فرهاد و شیرین» نیز در دیوان خود دارد.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۵۸.

26376ـ دانشگاه ۴۰۴۵: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳، دارای: قصیده و قطعه و ماده تاریخ از ۱۱۶۷ تا ۱۲۰۶ و غزل و رباعی و مثنوی فرهاد و شیرین، رویهم نزدیک ۲۸۰۰ بیت، ۸۲ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۳۱].

دیوان مونس بارفروشی

میرزا محمدرضا فرزند میرزا بابا مازندرانی از سدهٔ سیزدهم، بیشتر درساری بوده و شاهزاده محمدقلی‌میرزا والی و دیگر درباریان قاجار را ستایش میکرده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۲۷ ـ مجمع الفصحاء ۲: ۴۷۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۷۹.

26377ـ دانشگاه ۲۹۷۱: نستعلیق، ۱۶ ج ۲/۱۲۳۸، نزدیک ۸۰۰۰ بیت قصیده و مثنوی و قطعه و رباعی و ترکیب و جز آن دارد.

دیوان مؤیدالشعرا

26378ـ تبریز، ملی ۳۶۴۷: سدهٔ ۱۴ [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

دیوان مؤید شیرازی

زنده در ۱۳۲۶. بهند رفته و شعرهایی در ستایش از مشروطیت و نیز امامان سروده است.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۵۷۹.

26379ـ دانشگاه ۲۵۳۵: نستعلیق سدهٔ ۱۴. ۸۲۲ گ. **آغاز:** زهی ذاتی که او عالم بود بر عالم واشیاء [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۳۲].

دیوان مهجور

26380 ـ دانشگاه ۱۳/۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲ (ص ۶۷۱-۶۷۶ متن و هامش)، زرین، تنها غزل است. **آغاز:** مژده ای دل که وصل یار رسید ـ غم مخور غم، که غمگسار رسید. **انجام:** مهجور نه از تو بلکه دارد ـ از گردش روزگار فریاد [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۶].

دیوان مهجور همدانی

در ذریعه۹ : ۱۱۳۱ ازمهجورقمی بنام سید حسین زاده درحیدرآباد هند ودرگذشته دراسد آبادهمدان ازسدهٔ سیزدهم یاد شده است.

26381ـ **همدان،** آقای قاسم برنا : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۵] .

دیوان مهدی استرآبادی

برادر مولانا نظام معمایی، درگذشته در ۹۲۴ . واوجزمهدی قمی و مهدی طباطبایی سرایندگان سدهٔ یازدهم است.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۳۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۷۲ .

26382ـ **دانشگاه ۸/۲۲۵** : نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۰** (گ۱۱۸ـ ۱۳۵) . **آغاز:** درچمن میکرد یاد قامتش باد صبا ـ سروبشنید این سخن فی الحال بگرفت ازهوا [ف.دانشگاه ۲ : ۲۴۶] .

دیوان میرزا مهدی منشی

قصایدی درستایش پیامبر وامامان ومولود نادرشاه و ورود اوبه مشهدسروده است ، وماده تاریخهایی از۱۱۲۴-۱۱۲۵ دارد. باید همان میرزا مهدی استرآبادی منشی نادر باشد.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۳۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۷۲ .

26383ـ**دانشگاه۲۵۷۵** : نستعلیق خود سراینده بگواهی امیر نظام و باستانی راد، زرین. **آغاز:** ای جهان راجان وجان رامایهٔ جان آمده ـ درگل تخمیر آدم آب حیوان آمده ۴۶ گ۱۲ س[ف.دانشگاه ۹: ۱۳۷۰].

دیوان مهدی نقیب

از مهدی فرزندنقیب طبیب. بروزگار فرهاد میرزا قاجار.

26384ـ **دانشگاه۱/۶/۴۴۰۶** : نستعلیق خود سراینده(ص۱ـ۷) دوقصیده‌درستایش فرهاد میرزا ومولود نامهٔ پیامبر. **آغاز:** بشری لك‌ای شهیرکه باهمت‌قوی[ف. دانشگاه۱۳: ۳۳۶۷].

دیوان مهر علی تبریزی

26385ـ**دانشگاه۱۵/۴۳۹۱** : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، قصیده‌ایست (ص۸۶ـ۸۹) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۶].

دیوان مهر علی چاکر

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۳۶ .

26386ـ **دانشگاه ۳/۳۶۵۱** : نستعلیق **۱۲۲۹** (ص۷۶ـ ۹۵هامش‌و ۱۱۸ـ ۱۳۷متن) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۵۶].

دیوان مهری

ناشناخته . در ذریعه۹ : ۱۱۳۶ـ۱۱۳۷ از سه‌تن با این تخلص یاد شده است.

26387ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۳۸: نوشتهٔ ابن‌میرمحمد ، **۱۱۳۵** ، ۱۱۰ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۷۱].

دیوان مهری عرب

سیدعلی فرزندساعد جبل‌عاملی، دراصفهان میزیسته و بعربی وفارسی میسروده‌وشاه‌سلیمان (۱۰۷۷ـ ۱۱۰۵) راستایش کرده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۳۶ـ فرهنگ سخنوران: ۲۸۷ـ مجمع الفصحاء ۲: ۳۸ .

26388ـ **دانشگاه** ۳۲۱۷ : نستعلیق اسد فرزندحسن بیگ، آدینهٔ۱۲شعبان **۱۱۱۵** برای کتابخانهٔ میرزا محمدباقر، دارای: قصیده، ترجیع بند و ترکیب بندیکی درستایش شاه سلیمان و دومثنوی (مجمع الشعراء ، آیینهٔ بدن نما) و

غزل ورباعی ومخمس ومسدس به عربی وفارسی وبحرطویل ، همه نزدیك ۵۶۰۰ بیت. **آغاز:** ای سوده سر بچرخ مقرنس رواق را ــ جفت هلال ساخته ابروی‌طاق را ، ۱۸۹ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه۱۱ : ۲۱۷۵].

دیوان مهندس

26389ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۲۳۰: تاریخ‌یادنشده، ۸۴ص[مخطوطات، سرفراز علی : ۷۱] .

دیوان میر

سیدجان شاه رضوی، متخلص به‌میر، که در قصبهٔ لوهتری میزیسته است [دکتر محمد بشیر حسین] .

26390ـ **پاکستان،** دانشگاه‌پنجاب ۹۰ SpiVI ۴۲۸۱: نستعلیق محمد اکـرم ، ۵ ذیحجهٔ **۱۲۱۹** (۱۸۰۵ م) **آغاز:** الهی جوش طوفان بخش چشم اشکبارم را [ف .عبدالله ۲ : ۵۴۱] ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده .

26391 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۶۱ SpiVI ۴۱۱۰: شکسته‌آمیز، ۱۷شعبان **۱۲۶۰**[ف. عبدالله۲ : ۵۴۱]ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۳۱] .

دیوان میرجمله = دیوان روح‌الامین

دیوان میرحاج

در ذریعه ۹ : ۹۹ و ۱۰۷ از امیر الحاج گونابادی درگذشتهٔ ۹۲۰ یاد شده‌که به الحاج وانسی تخلص‌میکرده‌است.

26392ـ **تهران،** مهدی‌بیانی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ش ۷دفتر، سپس دیوان شانی تکلـو [نسخه‌ها ۱ : ۱۶] .

دیوان میرزا

از روزگار جهانگیر پـادشاه (۱۰۱۴ ـ ۱۰۳۷) .

26393 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۲۵۹/۲۲۴۹: تاریخ یادنشده، تازه [ف. دکترمحمد بشیرحسین۱ : ۱۲۹] .

دیوان میرزا

از روزگار قاجار .

26394ـ **دانشگاه**۱۵/۳۴۷۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۱ـ۵۹) دارای: قصیده ورباعی و غزل، نزدیك ۱۰۰۰ بیت . **آغاز:** شکرلله یافتم از مرشدان اذن دخول ـ ارمغان مورچگان نزد سلیمان شد قبول. سپس دیوانی است از میرزای نادان قزوینی که‌گویا هردویکی باشند (ص ۶۰ـ ۷۹) [ف. دانشگاه۱۱ : ۲۴۸۰] .

دیوان میلی‌ترك هروی

میرزا قلی از طایفهٔ تکلو ، درخـراسان زیسته به‌هند رفته، نزد نوربك‌خان‌جای‌یافته و در مالوه هندوستان در۹۸۳ یا ۹۸۰ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۴۳ ــ فـرهنگ سخنوران : ۵۸۲ .

26395 ـ **ملك** ۵۱۶۰ : نستعلیق قاسم حسینی ، ج۱/**۹۷۸**، زرین، **آغاز:** بچشم‌مست زمستی ربوده‌مارا ـ زیك‌نگاه بعالم‌نموده‌ما را، ۲۶گ۱۲ س [رؤیت].

26396ـ **تهران،** آقای‌فخرالدین۵ ۳۰: در جنگی [ذریعه۹ : ۱۱۴۳] .

26397ـ **بنگال،** ایشیاتك ۲۹ دیوان (۹۱۲) : شکستهٔ **۱۱۹۶** در «تذکرةالعاشقین» است [ف. بنگال: ۱۰۶] .

26398ـ **بنگال** ، آسیایی ۶/aO۵۷

(۳۶۵) : شکسته، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال، آسیایی : ۱۳۸] .

26399ـ آصفیه۶۴۴دیوان: بی‌تاریخ، ۴۲گ ۱۳ س [ف . آصفیـ۱ : ۵۸۲ و ۳ : ۲۹۴] .

دیوان میرم هروی

میرم سیاه ، زنده در ۹۲۸ . سراینده‌ٔ شوخ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۴۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۸۲ .

26400ـ دانشگاه۵۵/۲۶۱۹: نستعلیق ۱۱۴۰ (۳۴۵ر ـ۴۰۰ر) نزدیك به۱۲۰۰ بیت غزل و رباعی است‌که در ۹۱۱ بانجـام رسیده آغاز: دلا نهایت دریای کس مپرس ازما ـ که هیچ دیده ندیده است قعر این‌دریا[ف.دانشگاه ۹: ۱۴۸۸] .

دیوان مینای اصفهانی

26401 ـ تهران، دکتر مفتاح ۲۰۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳، با یادداشت خرید نسخه در ۱۲۸۹ [رؤیت] .

دیوان مینای تربتی

26402ـ مشهد، فرخ : از اواخرسدهٔ ۱۳ . قصاید است ناتمام[نسخه‌ها ۳: ۹۱].

ن

دیوان نابی رهاوی

یوسف فرزندعبدالله ترك، درگذشتهٔ ۱۱۲۴ که بفارسی وترکی میسروده است.

بنگرید :هدیةالعارفین۲: ۵۶۸.

26403 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۴۱ مجامیع ترکی طلعت: تعلیق زیبا ، بی‌تاریخ ، درکلیات او ، سپس شعرهای‌ترکی‌او (گ۳۱۷- ۳۲۴) [مخطوطات ۱: ۱۸۹] .

دیوان ناجی

ناجی قزوینی، زنده در۱۲۹۷. در ذریعه ۹: ۱۱۴۶ از باقر ناجی قزوینی بازرگان یاد شده‌که دیـوان او در۱۳۲۲ چاپ سنگ شده است .

26404ـ دانشگاه ۲۲۴۴: نستعلیق ۶ صفر۱۲۹۷ بخامهٔ‌سراینده، درآغاز آن تقلیدیست از لامیه منوچهری‌که بخواهش‌محمدحسین‌خان نواب شیرازی سروده است آغاز: ایالعبت‌نیکو شمایل ـ‌که جز روی ترا دل نیست مایل [ف. دانشگاه ۹: ۹۰۴].

26405ـ تهران، فخرالدین نصیری : نوشتهٔ احمدبهمنیار در۱۳۵۸، همان‌دیوان‌باقر ناجی قزوینی است [ذریعه ۹: ۱۱۴۶] .

دیوان میرزای نادان

ازسراینده‌ای باتخلص: میرزا، میرزای‌نادان قزوینی، ازروزگارقاجار. درتذکره‌هااورا نیافتم.

26406ـ دانشگاه ۳۴۷۴/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۴ (ص۶۰-۷۹) غزل است‌باتخلص‌نادان ومیرزای نادان ، و پیش از آن دیـوانیست از سراینده‌ای باتخلص‌میرزا، گویاهردویکی‌باشند [ف.دانشگاه۱۱: ۲۴۸۰].

دیوان نادری

محمد تقی، قصیده در ستایش ناصرالدین شاه(۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)وماده‌تاریخهایی‌از۱۲۵۵ تا ۱۲۸۱دارد.

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۴۸ .

26407 ـ دانشگاه ۴۱۸۲ : نستعلیق، دارای، قصیده درستایش ناصر الدین شاه و در بادیان و ماده تاریخهایی از ۱۲۵۵ - ۱۲۸۱، ۱۰۹ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۲] .

دیوان نادم انصاری

26408 ـ دانشگاه ۴۶۱۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴. دارای: غزل ، بحر طویل ، مثنوی، مخمس، رباعی، وعنوانهای : نفرین نامه ، تنبیه ، تاریخ، شکایت . آغاز : کرده مرا ذلیل بدوران خدا دلم ـ کارم نموده ناله و افغان خدا دلم، انجام افتاده، ۱۰۴ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۵۳] .

دیوان ناصر

26409 ـ تبریز، ملی ۲۷۶۵: نوشتهٔ ۶۸۰ [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۹].

دیوان ناصر بخارایی

درویش ناصر، بروزگار شاه شجاع از خاندان مظفر درگذشتهٔ ۷۷۳ [ذریعه] .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۵۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۸۷ .

26410 ـ سنا ۵/۳۳۹: نستعلیق ، در هامش دیوان کمال خجندی مؤرخ ۸۲۱ ، زرین [نسخه‌ها۶ : ۵۵۰]. ازکتابهای دکتر بیانی بوده [نسخه‌ها۱ : ۱۶] .

26411 ـ ملك ۵۳۸۳ : نستعلیق ۱۳ ج ۲/ ۸۵۹، زرین ، آغاز: ای‌نام توتاج سر هر نامه‌که خوانند ـ نام‌تو بخوانند و نشان تو ندانند، ۲۶۹ گ [رؤیت] عکس آن در دانشگاه شماره نشد هست [فیلمها: ۹۹].

26412 ـ استانبول ، فاتح ۳۸۷۹ (k۳۹۵۶): نستعلیق ۱۳ع۱/ ۸۶۴. فیلم آن در دانشگاه‌ش ۱۵۶ هست [فیلمها: ۹۹] .

26413 ـ مجلس ۸۸۸۴/۲ فهرست نشده : سدهٔ ۹ همراه دیوان کمال خجندی [رؤیت] .

26414 ـ ملك ۵۳۰۷/۲۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۷۱۸-۷۷۴ درمتن‌وهامش) با ۲۹ دیوان دیگر، بادیباجه‌ای درسرگذشت‌سراینده، زرین. آغاز : درویش راکه ملك‌قناعت‌میسر است [رؤیت] .

26415 ـ سپهسالار ۲۷۵/۳: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (۲۸پ - ۴۲ پ) زرین. آغاز برابر نسخهٔ ملك ۵۳۸۳ [ف.سپهسالار ۴ : ۵۳۵].

26416 ـ دانشگاه ۲۴۱۸ : نستعلیق میرزا آقامحمدعلی فرزندحاجی نجفقلی همدانی، ایت‌ئیل ۱۳۰۴ ، نزدیك‌به‌سه‌هزار وسیصدبیت. آغاز: بدین‌قصیده نداردگواه و داعی را [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۵۶] .

26417-18 ـ مدینه ، عارف حکمت ۱۸۷و۱۸۸: دونسخه‌است[نسخه‌ها ۵ : ۴۸۹].

دیوان ناصر جنگ

نواب ناصر جنگ‌شهید ۱۱۶۴.

26419 ـ آصفیه۱۱۹۶ دیوان: نوشته پیرامن ۱۲۵۰ [ف. آصفیه۴ : ۲۹۲].

دیوان ناصر خسرو

ناصر فرزندخسرو، که‌یاد او در «جامع ـ الحکمتین : ۷۶۶» گذشت . دولتشاه شمارهٔ سروده های او را سی‌هزار بیت یادکرده ، ولی درچاپ تهران ۱۳۰۷ خ ۱۱۰۴۷ و در چاپ تبریز ۷۴۲۵ و در چاپ هند ۴۴۰۰ و در چاپهای دیگر بشماره های دیگر است .

26420 ـ دیوان هند ۱۳۲ : مؤرخ ۷۱۳ (گ۸۸-۹۶) دوهزاربیت. عکس آن در تهران ادبیات‌هست [ف. ادبیات۱ : ۵۳۲].

26421ــ **استانبول**، چلبی‌عبدالله ۲۹۰: نسخ بکتمور فرزند جریك صاحبی، نزدیك به پایان ج ۲/**۷۳۶**، ۲۹۱گ ۱۹س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۵۰۹ هست [فیلمها:۹۹].

26422ــ **مجلس** ۸۴۲۱/۲ فهرست نشده: در دفتر مؤرخ **۸۶۸**، ترجیع بنداست [رؤیت].

26423 ــ **مجلس** ۳۸۸: نستعلیق سدهٔ **۹**، زرین، برسم‌مطالعهٔ ... سلطان محمدخان بن‌السلطان مرادملك (گویافاتح)، کامل مصحح ۳۲۹گ [ف. مجلس ۲: ۲۲۷].

26424 ــ **رضوی** ۹۶۵/۲ ادبیات (۴۹۵۵): نوشتهٔ صدرالدین‌محمد فرزندجعفر علی‌معمار اصفهانی**۱۰۳۹**–**۱۰۴۱**، ۳۵۰۰بیت در یك مجموعه در ۱۴۷ ص [ف. رضوی ۷: ۸۱۳].

26425ــ **ملك**۵۵۶۷/۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، (۲۰ر–۳۵۳پ) بدنبال «ترجمهٔ‌الندامهٔ» او [رؤیت].

26426ــ **حقوق** ۸۸ج: سدهٔ**۱۲**، با سرگذشت ساختگی سراینده، ۲۹۱گ ۱۶ س [ف. حقوق:۱۱۵].

26427 ــ **دانشگاه** ۳۲۰۱: نستعلیق یعقوب فرزندابوالحسن آشتیانی‌قمی، چهارشنبه ۲۹ج ۲/**۱۲۰۱** با دیباچه‌ای در سرگذشت افسانه‌ای‌او که‌بنام‌اوساخته‌اندونزدیك به ۷۵۰۰ بیت ازقصیده‌ها، با۷صفحه یادداشت‌آقای‌باستانی راد، ۲۰۴گ۲۳س[ف. دانشگاه۱۱: ۲۱۵۷]

26428 ــ **تهران**، ملی ۲ مج ۱۹۹ فهرست نشده: تحریری ۴ شعبان **۱۲۲۹** (ص ۸۲ – ۲۸۴) [نسخه‌ها ۶: ۱۹۴].

26429ــ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۴۳۴: محمدیوسف فرزندمحمدابراهیم، **۱۲۵۰**، ۱۷۰گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

26430ــ **مجلس**۴۸۴۹: نستعلیق‌محمد یوسف آشتیانی، **۱۲۵۰**درآشتیان، بادیباچه‌ای درسرگذشت او، ازآن فرهادمیرزا بوده.

26431ــ **رضوی**۵۸۱ادبیات(۴۷۷۷): نستعلیق محمد یوسف، **۱۲۵۱**، دیباچه ندارد [ف. رضوی ۷: ۵۲۸]. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۰۱۰ هست [فیلمها: ۹۹].

26432ــ **تهران**، ملی۳۳فهرست‌نشده: نستعلیق متوسط ۱۵ج ۱/**۱۲۵۲** (یا۱۲۵۳). با فهرست، رسالةالندامه، قصاید و مقطعات [نسخه‌ها ۴: ۱۵۱].

26433 ــ **تهران**، سلطنتی ۵۷۰ (۳۱۱ف): نستعلیق کاتب‌الحضرت‌السلطانی‌محمد فرزند احسن‌الخطاطین ملاحسین خوانساری، صفر **۱۲۵۳**، با دیباچه، سپس ترجمهٔ‌رسالة الندامة فی‌زادالقیامهٔ او، قصیده‌خارج ازدیوان مدون، دیوان، ۵۳۶ ص۱۶س[ف. دکتربیانی: ۲۳].

26434 ــ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۸۶: نستعلیق، سه‌شنبهٔ ۶ج ۱/**۱۲۵۳** [نسخه‌ها۵: ۶۲۹].

26435ــ **تهران**، ادبیات ۱۷۳ ج: شکسته نستعلیق رضا قلی‌فرزندمهدیقلی‌سرابی، ۱۰ع ۱/**۱۲۵۴** در روستای‌خلج، ۲۲۵گ۱۶ س [ف. ادبیات ۱: ۲۷۶].

26436ــ **مجلس**۴۸۵۷: نستعلیق‌محمد هادی، ۱۶ شوال **۱۲۵۵**، با سرگذشت او در آغاز، زرین [رؤیت].

26437ــ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۵۴: نستعلیق، سه‌شنبهٔ ج ۲/**۱۲۵۵**، ربعی [نسخه‌ها۵: ۶۲۸].

26438ــ **رضوی** ۵۷۸ (۴۷۷۴): نستعلیق **۱۲۵۵** [ف.رضوی ۷: ۵۲۷].

26439ــ **مجلس** ۴۶۸۴/۲: محرم

۱۲۵۶ (ص۷۴ ـ ۱۳۰) [رؤیت].

26440ـ **تهران،** ملی۳۵فهرست نشده: نستعلیق رضاقلی‌خان‌هدایت ، ع ۲/**۱۲۵۸** در تهران، گزیده‌ایست باسرگذشت سراینده‌ازهمان هدایت [نسخه‌ها ۴ : ۱۵۳] .

26441 ـ **تهران** ، استاد مینوی ۵ : نستعلیق احمدفرزندمحمدرضا بیگ، ج ۱/**۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۶:۶۴۶].

26442 ـ **سپهسالار** ۱۹۲ : نستعلیق یعقوب فرزندابوالحسن ، **۱۲۵۸** درآشتیان ، باسرگذشت‌سراینده‌در آغاز، پیرامن ۷۴۰۰ بیت، ۱۷۲ گ ۲۳ بیت [ف. سپهسالار۲: ۶۸۶ و۴: ۵۳۵] .

26443ـ **تبریز،** ملی ۲۵۹۵: نوشتهٔ **۱۲۶۰** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹] .

26444ـ**مجلس** ۲۳۳۳: نستعلیق‌محمد کاظم، **۱۲۶۰** (ص۱ـ۸۹ جنگ) ۱۵۵۵ بیت دارد . [ف. مجلس ۸: ۳۰] .

26445ـ **تهران،** سلطنتی۵۷۳ (۳۱۲ ف) : نستعلیق عبدالجواد ، ذیحجهٔ **۱۲۶۱** ، مانندنسخهٔ26433دارای دیباجه وسروده‌هایی خارج از دیوان وگویا هردو ازیك نسخه‌گرفته شده‌اند ، سپس‌گزیدهٔ «روشنایی نامه»[ف. دکتر بیانی: ۲۵].

26446 ـ **مجلس** ۴۷۰۱/۱ : شکسته نستعلیق عبدالغفار، **۱۲۶۱**، گزیده‌ایست(۱پ ـ ۱۱۳ متن وهامش) [رؤیت] .

26447ـ **مجلس** ۳۸۹: نستعلیق‌محمد صادق سرخوش ، **۱۲۶۲** . قصیده و قطعه است به‌ترتیب تهجی، ۳۰۷ گ۱۵س [ف. مجلس۲: ۲۲۸] .

26448 ـ **مجلس** ۲۵۰۹ : شکسته نستعلیق عبدالغفار، **۱۲۶۲**، برای‌بهمن‌میرزا، زرین . دارای: قصیده، قطعه،رویهم ۵۷۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۰۱].

26449 ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۵۶: نستعلیق ۱۲ رجب **۱۲۶۳**، با سرگذشت او از «سفرنامهٔ» او [نسخه‌ها ۲: ۷۸] .

26450ـ **تهران،** اصغرمهدوی۱۳۶/۱: نستعلیق **۱۲۶۳**، بادیباجهٔ رضاقلی‌خان‌هدایت ساختهٔ ۱۲۶۱ [نسخه‌ها ۲: ۹۶].

26451ـ **ملك** ۵۲۴۲: نستعلیق خوش محمد فرزند محمدحسن‌خوانساری‌خوشنویس، ع ۱/**۱۲۶۵** ، با سرگذشت او گرفته شده از «تذکرهٔ آذر» ، سپس‌قصیده وقطعه، ۲۹۲ گ۱۶ س [رؤیت].

26452 ـ **مجلس** ۲۵۱۱ : شکستهٔ **۱۲۶۵** ، دارای: دیباچه‌درسرگذشت‌سراینده، قصیده، قطعه، رویهم ۵۷۰۰ بیت [ف. مجلس: ۸ ۲۰۳] .

26453ـ **رضوی**۵۷۷(۴۷۷۳): نسخ و نستعلیق محمد خوشنویس خوانساری، محرم **۱۲۶۵** ، زرین [ف. رضوی ۷: ۵۲۶].

26454ـ**رضوی** ۵۸۰ادبیات(۴۷۷۶): نستعلیق‌محمد تقی آشتیانی، ۱۵ع ۲/**۱۲۶۶** با دیباچه درسرگذشت‌او[ف . رضوی۷: ۵۲۸] فیلم آن در دانشگاه‌ش ۲۰۰۸ هست [فیلمها: ۹۹] .

26455 ـ **دانشگاه** ۱۶۵ : نستعلیق زیبای‌حافظ فرزند عبدالکریم کرمانی ، ۱۷ع ۱/**۱۲۷۱** برای سردار حسنخان حاکم یزد ، باسرگذشت سرآینده منسوب بخوداو درآغاز، زرین [ف. دانشگاه۲: ۷۳] .

26456ـ **مجلس** ۲۵۱۲ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۵** دردفتر . دارای: قصیده ، قطعه، رویهم ۷۰۰۰ بیت[ف. مجلس۸: ۲۰۳].

26457 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۱۹ Or : نوشتهٔ **۱۲۷۶** . [نسخه‌ها۴ :۶۷۹].

26458ـ مجلس ۱۰/۲۶۷۱ : نستعلیق، با تاریخ **۱۲۳۳-۱۲۸۱** در دفتر (ص۳۷۶-۴۴۵)، ۵۶۰۰ بیت‌قصیده‌وقطعه‌دارد[ف. مجلس ۴۳۳:۸] .

26459ـ رضوی ۵۷۹ (۴۷۷۵) : نوشتهٔ غلامعلی فرزند محمدنایینی، ۲۰ ج/۱ **۱۲۸۳** ، بدستور میرزا محمدحسن خان، فیلم آن در دانشگاه ش۱۸۳۵ هست [فیلمها: ۹۹- ف . رضوی۷ : ۵۲۷] .

26460 ـ ملك ۵۶۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین دارای : قصیده، قطعه ، رباعی ، ۱۶۲گ [رؤیت] .

26461ـ تهران، دانشسرایعالی،قریب ۱۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، رحلی [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۹] .

26462 ـ سپهسالار ۱۹۱ : نستعلیق شکستهٔ نیمهٔ دوم **۱۳**، دارای: قصیده ، قطعه ، ۱۸۹گ [ف. سپهسالار۲ : ۶۸۶ و۴: ۵۳۵].

26463ـمجلس۲۵۱۳ :شکسته‌نستعلیق بد سدهٔ **۱۳**، دارای:قصیده، قطعه،رویهم ۷۲۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۲۰۴] .

26464ـ مجلس ۲۵۱۴ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، دارای: قصیده، قطعه، رویهم ۴۲۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۲۰۴].

26465ـ مجلس ۲۵۱۰ : نستعلیق و سپس شکسته، سدهٔ **۱۳** ، برای آخوندملاحسین در تبریز. دارای: قصیده، قطعه،رویهم ۶۴۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۲۰۲] .

26466 ـ تهران ، ادبیات ۱/۳۴۹ حکمت : سدهٔ **۱۳- ۱۴** . [ف . ادبیات ۲ : ۶۲] .

26467ـ مجلس ۴۶۸۷. نسخ **۱۳۳۹** زرین ، ۳۴۰ ،گ۱۸ س [رؤیت] .

26468ـ مجلس ۲۵۱۵ : نسخ خوش عبرت نائینی **۱۳۳۹** ، برای حکیم‌الملك از روی نسخهٔ سیدنصرالله تقوی. زرین . دارای : فهرست ، قصیده ، قطعه ، مثنوی روشنائی نامه [ف. مجلس ۸: ۲۰۵] .

26469ـ مجلس ۲/۴۵۹۳: نستعلیق عمادالکتاب ج ۲/**۱۳۴۳**. (۱۳۱ر-۱۷۲پ) با دیباجهٔ نثری از سید نصرالله تقوی،[رؤیت].

26470ـ مجلس ۵۸۰۹ : نسخ عبرت نایینی، **۱۳۶۰** ، ۹۲گ۱۱س [رؤیت].

26471ـ تبریز، ملی۲۶۲۲ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۴: ۲۹۹] .

دیوان ناصرالدین بجه‌ای

از سرایندگان سدهٔ‌هفتم‌درشیراز.

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۵۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۸۷ .

26472 ـ ایاصوفیا ۲۰۵۱/۱۸ (۲۰۹) : باتاریخ **۷۳۰** دردفتر .همراه‌دیوان اثیرالدین : «21432» وجز آن . فیلم آنها در دانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها : ۴۱۰].

دیوان ناصرالدین شاه قاجار

احمد فرزند محمدشاه ، نوهٔ فتحعلی شاه (۱۲۴۶-کشته ۱۳۱۳) . یکی‌از دیوانهای او را طرفهٔ محلاتی و دیگری را واله‌گردآوری کرده‌است. دیوانی از او در ۱۳۰۱ق بکوشش محمد باقر اعتضادی در۹۶ ص و بخشی‌ازآن در ۴۷ص در «تذکرهٔ ناصری» ۱۳۰۱ق ودیگری در ۱۳۴۲ خ بکوشش علی راهجیری چاپ‌شده است .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۱۵۵- مؤلفین‌مشار ۶:۵۲۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۸۸ .

26473ـ مجلس۵۰۹۸ : نستعلیق‌زیبای

محمد حسین شیرازی ، ج ۱/ ۱۲۷۳ . زرین. درآن آمده : چون میرزا فرج‌الله‌خازن‌الاشعار متخلص بطرفه شرحی بر اشعار شاه نوشت و میرزا عباس فروغی نیز در آغاز هر غزل فردی ممتاز بطور نیاز گذاشت، این بنده عبدالعلی متخلص بواله برحسب ارادت اشعار را بدون تغییر وتبدیل از روی دستخط شاه بدین گونه گرد آوردم . **آغاز :** ستایش پاك یزدنرا سزاست که وجود اقدسش مبرا [رؤیت] .

26474 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۸۶۶ (ف۶۹۲ ف) : نستعلیق خوش فرج‌الله منشی ، محرم **۱۲۷۲** زرین ، دارای: دیباجهٔ نثری ، غزل ، تك بیت . **آغاز** دیوان : ای روی ماه ترا صد بنده همچو پری ، ۴۳ص ۱۰س [ف.دکتر بیانی: ۴۷۸] .

26475ـ **دانشگاه** ۵۲۸۵ : نستعلیق فرج‌الله‌خان طرفه خازن‌الاشعار ، شوال **۱۲۷۲** . از روی دستخط همایون ، زرین. دارای: غزل ورباعی با فردهای میرزا عباس فروغی در آغاز غزلها ودیباچهٔ‌منثور عبدالعلی‌بن‌علیخان‌حاجب الدوله والهادیب‌الممالك ، ۱۷ گ ۱۰ س[ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۳] .

26476 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۱۳۶ (۶۹۳ف) : نستعلیق‌زیبای‌محمدحسن‌ساوجبلاغی سدهٔ **۱۳** ، زرین ، عنوان: کلام‌الملوك‌ملوك‌الکلام دارد ، ۵۱ص ۷س [ف. دکتر بیانی: ۴۷۹] .

دیوان ناصرعلی سرهندی

که درص ۲۴۴۸ یادشده واینك چند نسخهٔ دیگر :

00000 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب 24841 ۳۰۲۷ Spi/VI ۹۶: همان نسخهٔ پرفسور شیروانی مؤرخ **۱۱۵۱** است که باین کتابخانه منتقل شده‌است [ف. عبدالله ۲ : ۵۴۳] .

26477 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب C ۲۱ pi/VI ۱۷۰۲ (۵۴۲ ف) : شکسته آمیز ، رمضان **۱۱۹۴** . **آغاز:** محبت جاده‌ای داردنهان درخلوت دلها [ف.عبدالله۲ : ۳۸۱] .

26478 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ قف۲۳۳ : نوشتهٔ **۱۱۹۹** ، ۵۶ص[مخطوطات، سرفرازعلی : ۷۲] .

26479ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۹۳۹/۳ .H : سدهٔ **۱۲** . **آغاز:** محبت جاده‌ای داردنهان درخلوت دلها . درفهرست‌شناخته‌نشده است [ف . فهمی ادهم۱ : ۳۱۰] .

26480ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب F ۲۱ pi/VI ۲۷۸۳(۵۴۵ف) : شکسته آمیز۱۴ ذیقعدهٔ **۱۳۰۲** [ف. عبدالله۲ : ۳۸۲]

00000 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب SpiVI۹۶A ۳۱۴۴ : همان نسخهٔ 24846 پرفسور شیرانی مؤرخ **۱۲۰۴** است که باین کتابخانه منتقل شده [ف. عبدالله۲ : ۵۴۴] .

26481 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب H ۹۶ Spi/VI ۳۶۸۱ : شکستهٔ رام‌بیلاس، ۸ شوال ، **۱۲۵۳** ، دارای: مثنوی‌وقصیده، ۳۲ گ[ف. عبدالله ۲ : ۵۴۶] .

26482ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۳۲ : نوشتهٔ سیداشیر ، **۱۲۷۵** ، ۱۵۶ ص [مخطوطات ، سرفراز علی: ۷۲] .

00000 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب E ۹۶ Spi/VI ۵۰۱۰ : همان نسخهٔ 24850 پرفسور شیروانی که باین کتابخانه‌منتقل شده .

00000 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب Spi/VI۹۶B ۳۱۳۷ : همان نسخهٔ 24851 پرفسورشیرانی است که باین کتابخانه‌منتقل‌شده .

26483 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب Spi/VI۹۶F ۴۸۲۴ : شکسته آمیز بی تاریخ، **آغاز:** محبت جاده‌ای دارد[ف. عبدالله۲ : ۵۴۶] .

26484ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۲۱ piVI ۱۸۵۲ (۵۴۳ ف) : شکسته آمیز، بی‌تاریخ .

26485 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب D ۲۱ piVI ۱۸۱۵ (۵۴۴ ف) : نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲ : ۳۸۱] .

26486ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۹۶C ۷۵۳۴ : نستعلیق حمایت‌الله فرزند فضل‌الله ، ۸ ج ۲/ ۲۸ (؟) [ف. عبدالله ۲ : ۵۴۵] .

00000 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۹۶ D ۳۳۲۰ : همان نسخهٔ 24852 پرفسور شیرانی است که باین کتابخانه منتقل شده .

26487ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قاف ۲۳۱ : تاریخ یاد نشده ، ۱۶۴ ص [مخطوطات سرفراز علی: ۷۱] .

26488ـ **بنگال**، آسیایی ao ۶۳/۱ (۱۴۰۷): شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال ۱۴۱] .

دیوان ناصرعلی‌شاه = دیوان نصرت

دیوان ناصری

علیرضا فرزند میرزا مصطفی‌خان مؤتمن‌الدوله [دکتر بیانی].

26489ـ **تهران**، سلطنتی ۵۷۲ (۶۹۰ ف) : نستعلیق خوش و نسخ خوش ، **۱۲۸۹** . دارای : غزل، قطعه، مثنوی، غزل به عربی و چند غزل درستایش ناصرالدین‌شاه ، **آغاز :** قم وشمرفی قتل من‌وافاکا، ۴۳ ص ۱۱ س [ف . دکتر بیانی : ۴۷۴].

دیوان ناصری انصاری

میرزا مصطفی خان مؤتمن‌الدوله فرزند میرزا سعیدخان ، از مستوفیان روزگار قاجار (۱۲۶۳ـ زنده ۱۳۲۴) [دانش پژوه].

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۱۵۸ (ناصری کرمانی) .

26490 ـ **دانشگاه** ۳۵۴۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، دارای: قصیده وغزل ورباعی ومثنوی ومفردات وقطعه نزدیك ۲۰۰۰ بیت. با اشاره به حوادث تاریخی روزگار خود وهجو، با سرگذشتی از او وپسرش میرزا علیرضا خان در شش برگ الصاقی . **آغاز:** مسیو توزپورمن کناره فرما [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۶۵] .

دیوان ناطق

گرد آوری شده در ۱۰۷۸ .

26491ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۹ piVI ۹۴۵ (۵۱۶ ف) : نستعلیق ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۲۹۱** . **آغاز:** ززور گرز مشت استخوانش آرد گردید... بنام آنکه نامش بی‌نشان است ـ ثنایش حرز بازوی زبان است [ف. عبدالله ۲ : ۳۶۴] .

دیوان ناطق اصفهانی

میرزا محمدصادق ، درماده سازی مهارت داشته و «بحرالفاظ» را در آن باره نگاشته، ودر ۱۲۳۵ درگذشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۵۸ ـ فرهنگ سخنوران ۵۸۹ .

26492ـ **عبدالحسین بیات:** نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با اصلاحاتی ازخود سراینده، ۳۹۰۰ بیت [نسخه‌ها ۶ : ۸۲].

دیوان ناطق بروجردی

از سرایندگان روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳).

26493 ـ **مجلس** ۸۶۶۴ : بخامهٔ خود سراینده ، دارای : قصیده در ستایش امامان و

بزرگان روزگار خود، مسمط، مستزاد، ترجیع، ترکیب [رؤیت] .

دیوان ناطق کوهپایه‌ای

ملازمان مکتبدار ، که در اصفهان به سدهٔ یازدهم میزیسته است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۶۰ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۴۰۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۸۹.

26494ـ **دانشگاه** ۱۵/۳۲۹۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۴۵** درجنگ(ص۸ـ۱۳) دارای: قصید، غزل، رباعی است نزدیک به ۲۰۰ بیت در فهرست سراینده محمدزمان نامیده شده است [ف. دانشگاه ۱۱: ۱۲۶۴].

دیوان ناطق مکرانی

میرزا گل‌محمدخان‌منشی کرمانی، که برای نزدیکی باجواهر سنگه لکهنوی به جوهر نیز تخلص‌میکرده ، دیوان اوبنام «جـوهر معظم» چاپ شده ، ودر۱۲۶۴ درگذشته است .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۱۶۰ ـ فـرهنگ سخنوران : ۵۹۰ .

26495ـ **آصفیه** ۸۱۳ دیوان: نوشتهٔ **۱۲۹۹** [ف. آصفیه۳: ۲۹۶] .

دیوان ناظر مازندرانی

میرزا طاهر ، ازسدهٔ سیزدهم.

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۶۱ ـ فـرهنگ سخنوران : ۵۹۰ .

26496ـ **ملك** ۵۴۱۱ :شکسته نستعلیق **۱۲۴۸** . دارای غزلها به‌ترتیب تهجی، ۶۶گ ۱۶ س[رؤیت] .

دیوان ناظم

26497ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۶۳ B ۳۶۲۱: نستعلیق درجنگ نوشتهٔ **۱۰۳۶** همراه دیوان نظیری [ف. عبدالله ۲: ۵۲۰] .

26498ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۱۵۵ مج: با تاریخ ع۱/۱۱۰۴و۱۵ذیقعدهٔ **۱۱۳۱** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۵۷۸] .

26499ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۵۴۱۵: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴] .

دیوان ناظم هروی

ملافرخ حسین‌فرزند رضایی سبزواری، که «یوسف وزلیخا»را بسال۱۰۷۲سروده، درگذشتهٔ ۱۰۸۱ ویازنده در ۱۰۸۳ (سال نگارش تذکرهٔ نصرآباد) .

بنگرید : ذریعه۹: ۱۱۶۳ ـ تذکرهٔ نصرـ آبادی : ۳۳۰ و ۵۴۰ ـ فرهنگ سخنوران ۵۹۱ .

26500ـ **رضوی**۵۸۲ ابیات(۷۱۴۶): شکسته نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۲**، متن و هامش، پیرامن۴۴۰۰ بیت [ف. رضوی ۷: ۵۲۹] .

26501ـ**لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱ ناظم: نستعلیق‌محمد رمضان‌فرزند محمد اشرف خوشنویس، ۹ پهاگن **۱۸۸۹** ب ۲۸گ۵ س [مخطوطات‌فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱: ۵۰۹] .

26502ـ **مشهد** ، فرخ ۲۷۴ : نستعلیق خوش تاریخ یاد نشده ، پیرامن ۸۰۰۰ بیت [نسخه‌ها ۳ : ۹۱] .

دیوان نامی اصفهانی

میرزا محمدصادق موسوی، سراینده «نامهٔ نامی» ، در گذشتهٔ ۱۲۰۴ .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۶۵ـ فرهنگ سخنوران : ۵۹۲ .

26503 ـ **تبریز**، ملی۳۵۹۴: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ :۲۹۹].

دیوان نامی کرمانشاهی

میرزا محمد استرآبادی، از نوادگان میرزا مهدی‌خان منشی نادر . درگذشتهٔ ۱۲۳۸ .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۱۶۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۹۳ .

26504ـ **تبریز**، ملی ۲۶۲۸: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۹] .

دیوان نباتی تبریزی

نباتی نقاش ، از سدهٔ دهم.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۱۶۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۹۳ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۷۰ .

26505ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۰ زکیه: نوشتهٔ **۹۳۸** (گ۹۳ پ ـ ۱۱۹) گزیده‌ایست. **آغاز** : ای ذات تو بنموده رخ از پرده سما [مخطوطات ۱ : ۱۸۹] .

دیوان نباتی قراچه داغی

سیدابوالقاسم فرزند سید محترم (مجرم) اشبینی، که از زادگاه خود به اهر رفته در بقعهٔ شیخ شهاب‌الدین بتحصیل وریاضت مشغول بوده وپس‌از برگشت‌بزادگاه‌خود در۱۲۶۲درگذشته است او به‌مجنون شاه وخان‌چوپانی نیز تخلص میکرده است، وبفارسی‌وترکی میسروده، دیوانی از اوبنام «بوستان خیال» بسال۱۲۷۴درتبریز بچاپ رسیده است .

بنگرید :ذریعه۳:۱۵۶و۹:۹۶۸، ۱۱۶۸ ف. فارسی مشار: ۲۳۵ـ دانشمندان آذربایجان ۳۷۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۹۳.

26506ـ **دانشگاه** ۴۳۳۵/۱ :گویا محمدرضا فراشبندی، **۱۲۰۱** (ص۱ـ۱۱) ترکی [ف. دانشگاه۱۳ : ۳۲۹۴] .

26507ـ **مجلس**۱۰۷۸ : نستعلیق خوب اواخر سدهٔ **۱۳**. دارای، غزل، رباعی، مخمس، ترکیب‌بند، فارسی و ترکی، پیرامن ۴۸۰۰ بیت وپیرامن‌هزار بیت ازچاپی بیشتردارد، ۲۱۶گ ۱۲ س. **آغاز:** ازگردش روزگار ودور گردون [ف. مجلس ۳: ۴۳۴] .

26508 ـ **دانشگاه** ۲۵۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای قصیده ، غزل، قطعه، رباعی و شعرهایی‌بترکی است، آغاز برابر نسخهٔ ۱۰۷۸ مجلس [ف. دانشگاه ۹:۲۴۶۸].

26509 ـ **تبریز** ، ملی۲۸۹۱:تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ :۲۹۹] .

دیوان نبی‌شاه

نواب نصیرخان، معشوق ناصرعلی‌سرهندی، درگذشتهٔ ۱۱۴۵ .

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران: ۵۹۳.

26510ـ **مجلس** ۹۴۸۶ فهرست‌نشده: نستعلیق‌شکسته‌آمیز هندی‌سدهٔ**۱۲**، آغازوانجام افتاده ، دارای: غزل،رباعی ، مثنوی[رؤیت].

دیوان نثار گرمرودی

میرزا مهدی‌بیان‌الملك‌فرزندمیرزاابومحمد انصاری شقاقی‌تبریزی‌درگذشتهٔ ۱۲۸۳ . دیوان او بسال۱۲۷۹ در تبریز بچاپ سنگ‌در ۱۵۹ ص رسیده است.

بنگرید: ذریعه۹ : ۱۱۶۹ـ ف. مشار : ۷۶۰ ـ مجمع‌الفصحا ۲ :۵۲۵ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۷۱ ـ مجلهٔ‌یادگار س۲ ش ۸: ۷۲، مقالهٔ کوهی‌کرمانی .

26511ـ**رضوی**۵۸۳ادبیات(۴۷۷۸):

شکسته نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، غزل، آغاز و انجام افتاده، ۵۱ گ ۱۴ س [ف. رضوی ۷: ۵۳۰].

دیوان نثاری تونی

شیعی‌مذهب، در گناباد میزیسته و در ۹۶۸ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۷۰ – فرهنگ سخنوران: ۵۹۴.

26512 – **دانشگاه** ۳۲۸۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، متن و هامش، نزدیك ۳۰۰۰ بیت قصیده وغزل است [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۵۱].

26513 – **دانشگاه** ۲۴۹۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲** پیرامن پنج هزار بیت، آغاز و انجام افتاده، دارای قصاید، غزلها. قصیده‌ها در ستایش از امام رضا، نظام‌الدین شاه قلی سلطان استاجلو والی وجلال‌الدین امیر بیك وزیر و آصفی و... [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۶۷].

دیوان میر نجات

26514 – **لنین‌گراد**، آکادمی علوم شوروی Or. C ۸۵۹: نستعلیق محمد عسکر فرزند زین‌الدین محمد رحیم، سه‌شنبه ۲۱ شعبان **۱۱۲۸** در اصفهان. **فیلم** آن در ملی ع ۳ – ۳۴۹۲ و ۷ – ۳۵۷۶ هست [فیلمها: ۹۹].

دیوان میر نجات اصفهانی

عبدالعالی فرزند میر محمد مؤمن حسینی، بروزگار شاه سلطان حسین (۱۱۰۵ – ۱۱۳۵)، درگذشته پیرامن ۱۱۴۰.

26515 – **سپهسالار** ۱۴۴: میرزا حسین منشی، تاریخ یاد نشده، تملك **۱۲۸۱**. **آغاز**: درگب عشق هر آن نامه که دلخواه بود، ۱۶ گ ۱۰ س [ف. سپهسالار ۴: ۵۳۶].

دیوان نجات قمی

سرایندهٔ مثنوی «گلکشتی».

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۷۱.

26516 – **لنین‌گراد** G ۸۵۹: نبشتهٔ **۱۱۲۸**، **فیلم** آن در تهران ملی هست [نسخه‌ها ۳: ۱۰۲].

دیوان نجاتی

26517 – **تبریز**، ملی ۲۷۰۷: تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

دیوان نجاتی رومی

عیسی بیك ادرنه‌ای، سرایندهٔ لیلی ومجنون بترکی، درگذشتهٔ ۹۱۴.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۷۲ – هدیة‌العارفین ۱: ۸۱۰.

26518 – **قاهره**، دارالکتب ۹۰ زکیه: نوشتهٔ **۹۳۸**، گزیده‌ایست (گ ۱ – ۴) [مخطوطات ۱: ۱۹۰].

دیوان نجاشی

عمادالدین ملك ملوك الوزراء از سدهٔ هفتم و پیش از آن [ذریعه].

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۷۳.

26519 – **موزهٔ بریتانیا** Or۶۴۶۴: نوشتهٔ **۷۳۲**، پس از دیوان قوامی رازی است [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴].

دیوان نجم چریاکوتی

مولوی ابوالفیض نجم‌الدین عباسی چریاکوتی نجم، فرزند احمدعلی.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۵۹۵.

26520 – **آصفیه** ۷۹۶ دیوان: نسخهٔ اصل بخامهٔ سراینده [ف. آصفیه ۳: ۲۹۶].

دیوان نجم‌الدین مسعود

گردآوری ادریس بدلیسی. دیوان قاضی عیسی وشیخ نجم‌الدین مسعود از سدهٔ ۹ – ۱۰ است.

که یادآندو در «دیوان قاضی عیسی: ۲۴۸۰» گذشت.

26521ـ استکهلم، دانشگاه ۱۰: سدهٔ ۱۰، ممتاز [نسخه‌ها ۵: ۷۱۴].

دیوان نجیب‌الدین تبریزی

نجیب‌الدین رضا اصفهانی تبریزی، نگارندهٔ «اصطلاحات صوفیان: ۱۰۳۸» وجز آن، که به رضا و جوهری و نجیب الدین تخلص میکرده است.

26522ـ مجلس ۳۹۰: نستعلیق تاریخ یادنشده، دارای: قصیده، غزل. **آغاز**: چو غافلان مگذراز دل‌خراب اینجا. ۱۴۰ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲: ۲۲۹].

دیوان نجیب‌الدین جرفادقانی

از روزگار سلجوقیان فارس، در گذشتهٔ ۶۵۳.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۷۸ - فرهنگ سخنوران: ۵۹۷.

26523ـ چستر بیتی ۷/۱۰۳: دردفتر نوشتهٔ ۶۹۹ [ف. چستربیتی ۱: ۴] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۶۵ هست [فیلمها: ۶۳۰].

26524ـ تهران، سلطنتی ۲/۵۵۳ (۶۹۹ ف): همراه «دیوان سیف اسفرانکی: 23670» از سدهٔ ۱۰ [ف. دکتر بیانی، ۴۹۰].

26525 ـ موزهٔ بریتانیا ۳۳۷۶ Or: نستعلیق زکی همدانی، پنجشنبهٔ ذیقعدهٔ ۱۰۰۲. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۸۳ و ۷۰۶ هست [فیلمها: ۹۹ و ۵۸۹].

26526ـ رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیک ۱۰۵۵، سیصدبیت دریک سفینه است [ف. رضوی ۷: ۵۸۶].

26527ـ بادلیان، الیوت ۸۷: نستعلیق، با تاریخ ۱۰۰۷ و ۱۰۰۸، وخرید درکشمیر ۱۷ شعبان ۱۰۵۷. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۸۹۳ [فیلمها: ۹۹].

26528ـ ملک ۱۲/۵۳۰۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۲۶۷-۳۱۷ هامش) ازمیان افتاده، همراه ۲۹ دیوان دیگر، زرین [رؤیت].

26529ـ مجلس ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ ۱۱ ۵۳۹ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴].

26530ـ مجلس ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۲۷۲-۳۰۲ جنگ) ۱۵۰۸ بیت است [ف. مجلس ۸: ۱۳].

26531 ـ مجلس ۱۰۷۹: نسخ عبرت نایینی در ۱۳۳۷ برای سردارمعظم‌خراسانی، باافزودگیهایی درهامش. دیوان‌قصیده، ترکیب بند، غزل، رباعی اوست پیرامن ۱۵۰۰ بیت. **آغاز**: زبس‌که بطرف باغ درمنثور است، ۶۴ گ و ۱۳ بیت [ف. مجلس ۳: ۴۳۵].

26532 ـ حکیم اوغلوعلی پاشا ۹/۶۶۹: همراه «دیوان ابوالفرج: 21417» و جز آن. **فیلم** آنها دردانشگاه ش ۱۷۰ هست [فیلمها: ۴۲۱].

26533 ـ مدینه، عارف حکمة ۵۱: ۹۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶].

دیوان ندایی کاشغری

عبدالله فرزند محمد، که در قسطنطنیه میزیسته، درگذشتهٔ ۱۱۷۴ نگارندهٔ «اسرار التمهید ۱۰۲۷» و جز آن.

26534ـ استانبول، طوپقپوسرای H. ۹۸۴: درویش محمدامین، ۱۱۷۵، ۶۷ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۹۵].

26535ـ قاهره، دارالکتب ۴۶ تصوف طلعت: نسخ زیبای بی‌تاریخ دریک مجموعه (گ ۴۰) ۴۹ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۲۰].

26536ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۸ مجامیع ترکی : تعلیق زیبا (گ ۱۴۴ـ ۱۸۰) ۱۷ س [مخطوطات ۱ : ۱۹۰] .

دیوان ندیم خلخالی

میرزا عبدالرحیم، که یاد اودر «کلیات : ۱۸۹۵» گذشت .

26537ـ **دانشگاه** ۳۳۰۶ : نستعلیق **۱۳۰۴** در «کلیات» او [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۹۲] .

دیوان ندیم مشهدی

میرزا زکی، از سرایندگان مشهد که در سپاهان میزیسته ، ودربارشاه سلطان حسین (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) ونادر رادیده، ودرنجف بسال ۱۱۶۳ درگذشته است، سرایندهٔ «در نجف» و «تسبیح کربلا»

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۸۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۹۸ .

26538ـ **مجلس** ۱۰۸۰ : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۲** ، بایادداشت ۱۲۲۶ . دارای، قصیده، غزل ، مخمس مثنوی فارسی و ترکی، بادومثنوی در نجف وتسبیح کربلا رویهم پیرامن ۹۳۳۰ بیت، آغاز ومیان افتاده ، ۲۰۷ گ ۱۸ س [ف. مجلس ۳ : ۴۳۸] .

دیوان نراقی

حاج میرزا مجدالدین ، سروده در نجف [دکتر باقر حجتی] .

26539 ـ **الهیات** ۲۰۵ ج : نسخ سدهٔ **۱۴** ، نام سراینده درنمای نسخه آمده است، ۴۲ گ ۱۴ س [ف. الهیات ۱ : ۶۱] .

دیوان نرگس

ابوالمکارم قدرت‌الله ابهری معروف به شیخ میرک، زادهٔ ۸۷۸ در گذشته در قندهار ۹۳۸ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۸۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۹۹ .

26540ـ **دانشگاه** ۲/۴۰۶۲ : نستعلیق، با تاریخ ۱ ج ۲/ **۹۷۶** بهمین خامه درشمارهٔ پیشین آن (ص ۷۱ـ۱۲۶) دارای: غزل و رباعی. **آغاز:** بلاست چشم توهر گوشه مبتلایی را [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۴۵] .

26541ـ **ملک** ۵۲۳۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین، غزل است به ترتیب تهجی و سپس رباعی، **آغاز:** بس مشکل است کاردل ازدلنواز ما ، ۴۵ گ ۱۶ س [رؤیت] .

26542ـ **دانشگاه** ۴۱۰۱ : نستعلیق حسین باستانی راد **۱۳۲۲** ، ازووی نسخهٔ ملک و نسخهٔ عبدالکریم امیر فیروزکوهی، دارای: غزل وقطعه ورباعی، آغاز بمانند ملک ۵۲۳۳، ۶۹گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۸۱].

دیوان نزاری قهستانی

حکیم سعدالدین بیرجندی اسماعیلی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۵» گذشت .

26543 ـ **تهران**، ملی ۱۰۶ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۷** ، تنها غزلهای اوست ، آغاز افتاده ، ۶۱۸ ص ۱۵ س [نسخه‌ها ۴ : ۲۴۹] .

26544ـ **تهران**، فخرالدین نصیری ۳۶۳: در «کلیات» او نوشتهٔ **۷۱۴**. [رؤیت].

26545ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۳ ـم ادب فارسی : نستعلیق فرصت غریب **۸۲۳** [مخطوطات ۱ : ۱۹۰] .

26546ـ **تبریز**، ملی ۳۶۵۲ : نوشتهٔ **۸۲۴** [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۹].

26547ـ **لنین گراد** ، دولتی سالتیکوف شچدرین A : ضمن «کلیات» مؤرخ رمضان **۸۳۷** او [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۸].

26548ـ **مدینه**، مکتبة العامه ۴: نستعلیق **۹۶۲** و **۸۶۵**(؟)، غزلهای اوست همراه دستورنامهٔ او، ۱۷۸گ [نسخه‌ها ۵: ۵۰۷].

26549ـ **تاجیکستان**، فرهنگستان علوم شوروی B ۱۰۰: در «کلیات» مؤرخ **۹۷۲** او [نسخه‌ها ۵: ۵۰۸].

26550ـ **مجلس** ۸۵۷۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۰** [رؤیت].

26551ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۹۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، ۲۵۳گ ۲۰س، غزلهای اوست. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۱۸ هست [فیلمها: ۱۰۰ و نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

26552ـ **ملک** ۵۳۰۵: نستعلیق محمد حسین فرزند الله داد، درج ۲/**۱۰۳۴** بترتیب تهجی با تخلص نزاری وسپس رباعی وقطعه ومرثیه. و در آغاز استدراکی هست از روی نسخهٔ محمد باقر نخجوانی بخامهٔ سدهٔ ۱۴. [رؤیت].

26553ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی: نستعلیق، باخط محمد طاهر محزون بخارایی **۱۰۳۱** درهامش (۱۰۴پ) ۲۰۰ گ ۱۵ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۰۴ هست [فیلمها: ۱۰۰].

26554ـ **مشهد**، فرخ: سدهٔ **۱۷** (؟) [نسخه‌ها ۵: ۵۰۷].

26555ـ **تبریز**، ملی ۲۸۴۵: نوشتهٔ علی نخجوانی از سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

26556ـ **لنین گراد**، موزهٔ ملل آسیایی آکادمی علوم شوروی E۱۲: نوشتهٔ **۱۱۹۹**، ۳۵ غزل است درمجموعه [نسخه‌ها ۵: ۱۰۸].

26557ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ملل آسیایی A ۶۸۳: سدهٔ **۱۸** م، غزل است [نسخه‌ها ۵: ۵۰۸].

26558ـ **لنین گراد**، موزهٔ ملل آسیایی اکادمی علوم شوروی A. ۹۷۲: تاریخ یاد نشده، ۱۳۱گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۶۷ هست [فیلمها: ۱۰۰] در هامش آن سروده‌هایی از سرایندگان سدهٔ ۱۳ هست.

دیوان نسبتی

مولانا شاه محمد صالح، درگذشته میان ۱۰۶۲ ـ ۱۰۷۰.

26559ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۹، ۸۷۱ نسبت: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳**، ۱۱۴۰ ص ۱۷ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۱۲].

دیوان نسیمی

سید عمادالدین شیرازی بغدادی حروفی، کشته درشیراز و یا حلب پس از کشته شدن استادش فضل‌الله استرآبادی، گویا در ۸۳۷. (بنگرید نسخهٔ 26563) دیوانی از او در استانبول ۱۲۹۸ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۸۷ ـ ف. مشار: ۷۶۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۰۱.

26560ـ **سنا** ۲/۳۶۳: نستعلیق سلطان محمد ۱۰ محرم **۹۱۰** برای امیر محمد تمن، همراه «دیوان» نعیمی حروفی سپس دیوان ترکی او [نسخه‌ها ۶: ۵۷۰].

26561ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۲۹۰: نوشتهٔ **۹۷۴** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴].

26562ـ **دانشگاه** ۲/۵۳۸۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**. دارای: غزل، رباعی، ترجیع بند [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۳۲].

26563ـ **دانشگاه** ۱/۴۶۹۵: نستعلیق **۱۰۸۷** (ص ۱ـ ۱۶۳) ۱۸۳ غزل سپس ترجیع، در آن کشته شدن او در البنجه در ۷۹۶ یاد شده است. **آغاز**: صبح از افق بنمود رخ در گردش آواز جام را [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۴۱].

26564ـ **تهران**، ادبیات ۱/ ۲۴۹ حکمت: نستعلیق ابو تراب فرزند ابو القاسم حسینی الماسی، رمضان **۱۲۰۰** [ف . ادبیات ۲ : ۵۴] .

26565ـ **تبریز**، ملی ۳۶۶۲: تاریخ یاد نشده ، نسخهٔ گرانبها [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

26566ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۰ ادب طلعت: نستعلیق تاریخ یاد نشده. **آغاز** : بذات پاك خدای بیهمتا (گ ۸۹پ ـ ۱۸۰) [مخطوطات ۱: ۱۹۰] .

26567ـ**استانبول**، طوپقپوسرای ۳۲۰ H : تاریخ یاد نشده، ۱۳۸ گ ۱۴س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۲۴] .

26568 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷۲ م ادب فارسی: ضمن مجموعه شعر ، بی تاریخ (گ ۷۱ـ۷۷)، گزیده‌ای از سروده‌های اوست [ف. مخطوطات ۲: ۶۶] .

دیوان نشأة مازندرانی

زین العابدین، که همراه نادر به ارمنستان و نجف رفته و او را ستوده است. گویا همان سرایندهٔ خوشنویس مستوفی مازندران باشد که در ۱۱۶۱ زنده بوده است همان که بیانی پدر او را بنام محمد رحیم یاد کرده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۸۷ (انشاء تبریزی) نمونهٔ خطوط خوش: ۲۲۸ .

26569ـ **ساری**، طاهری شهاب: شکستهٔ زیبای **۱۲۵۰**، پیرامن ۲۵۰۰ بیت غزل و رباعی و مثنوی و چند قصیدهٔ ترکی دارد، ۹۳ ص ۱۶ س [نسخه‌ها ۶ : ۶۲۱] .

دیوان نشأة مشهدی

میرزا زین العابدین یا عبدالرزاق از نوادگان جهانشاه ترکمان، درگذشتهٔ ۱۱۸۰. در تذکره‌ها سرگذشت او با نشأة مازندرانی درآمیخته و نیز جدایی میان اندو جای تأمل است .

بنگرید : ذریعه۹: ۱۱۸۷ (نشأة تبریزی) و ۱۱۸۹ (نشاط مشهدی) ـ فرهنگ سخنوران: ۶۰۱ (نشأة مشهدی) ـ هدیة العارفین ۱: ۵۶۸ (نشاط ترکمان) .

26570 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۹۷۷ : نوشتهٔ **۱۱۷۶** ، آغاز برابر نسخهٔ دانشگاه ۲۹۳۵، ۵۷ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۹۵].

26571ـ **قاهره**، دارالکتب : ۸ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ حاج فیض الله بخاری، ۱۰ ع ۱/ **۱۱۹۵**، درفهرست آمده: لعله زین العابدین عبدالرزاق المتوفی ۱۱۸۰، ۶۹ گ ۱۷ س . **آغاز:** الهی جوهر از حسن معانی ده بیانم را [مخطوطات ۱: ۱۹۱] .

دیوان نشاط

26572ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۳۸۰: سدهٔ **۱۳** [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

26573ـ **تبریز**، ملی ۲۸۳۵: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

دیوان نشاط اصفهانی

میرزا عبدالوهاب ، که یاد او در « کلیات ۱۸۹۵» گذشت .

26574ـ **فرهاد معتمد** ۶۱: شکسته نستعلیق خود نشاط در «کلیات» او، زرین [نسخه‌ها ۳: ۲۱۰] .

26575ـ **تهران**، ملی ۷۱۱ف: شکسته نستعلیق سراینده ، **۱۲۴۳**، با دیباچه‌ای به نثر سپس مثنوی، قصیده ، غزل ، ملمع ، رباعی ، ۲۱۴ گ ۱۰ س [ف. ملی ۲: ۲۱۸] .

26576ـ **دانشگاه** ۹۳: نستعلیق با تاریخ **۱۲۴۶** دردفتر (ص ۲۱۲)، (گ ۱۲۲ ـ ۱۵۲)

۹۶ غزل و ۱۵۰ بیت قطعه‌ودو بیتی دارد. **آغاز:** پیداست سروحدت‌ازعیان، اماتری[ف. دانشگاه ۲ : ۲۳۹] .

26577ـ **تهران،** سلطنتی۵۹۳(۶۶۶ ف): نستعلیق‌محرم **۱۲۵۳** . دارای: پنج‌درج، غزل ، ترکیب، رباعی، زرین، ۴۶۹ ص ۱۷ س [ف . دکتربیانی:۴۴۴] .

26578ـ **ملك** ۵۵۱۸: نستعلیق آدینهٔ ۳ رجب **۱۲۵۵** ، زرین، با دیباجهٔ نثری، ۶۳ گ۱۷ س[رؤیت] .

26579ـ **تهران،** ادبیات۷۴د: نستعلیق جعفرحسینی، **۱۲۵۷**، ۷۷ گ۱۵س[ف:ادبیات ۱ : ۲۷۶] .

26580ـ**رضوی** ۵۸۴ادبیات(۴۷۷۹): شکسته نستعلیق‌محمد رضا فرزند محمد رفیع جواهری، ۱۲ رمضان **۱۲۵۹**،دارای : غزل ، ترکیب، رباعی[ف. رضوی۷: ۵۳۰].

26581ـ**رضوی** ۵۸۵ادبیات(۴۸۸۳): نستعلیق **۱۲۷۸** . دارای : غزل، رباعی ، یك مثنوی عرفانی[ف. رضوی ۷: ۵۳۱].

26582ـ **تهرای،** ملی ۲/ ۴۶۴ ف : شکسته نستعلیق ونسخ با تاریخ **۱۲۹۱** دردفتر (ص۲۹ـ۱۸۹) دارای: غزل، رباعی، مثنوی، چندنکته‌نثری، قصیده، آغاز پیداست سروحدت ازعیان ماتری[ف. ملی۱: ۴۴۹].

26583ـ **ملك** ۵۱۳۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، گزیده‌ایست‌ازآن‌بادیباجهٔ‌نثری، مثنوی، غزل ، ۲۴ گ۱۱ س[رؤیت] .

26584 ـ **سپهسالار** ۲/ ۷۱۷۳ : در «گنجینهٔ نشاط» سدهٔ **۱۳** (۱۲۱پ ـ ۲۰۸پ) **آغاز:** دگرم‌نیست مرادی وتودا[ف.سپهسالار ۴ : ۵۳۷]

26585 **مجلس** ۱۱۸۹ :شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۳** شاید ازسراینده،دارای:قصیده ، غزل، ترکیب ، رباعی، مثنوی (ص۸۵ـ۲۴۲)پیرامن ۲۶۵۰ بیت. **آغاز:** هواباد وهوس باران [ف. مجلس۳: ۶۷۶] .

26586ـ **تهران** ، ملی ۲۵۶ فهرست نشده: در «کلیات»اوازسدهٔ**۱۳**، گزیدهٔ‌مثنویهای اوست [نسخه‌ها ۶: ۱۳۹] .

26587 ـ **مشهد** ، فرخ،ضمیمهٔ ۲۳۲: سدهٔ **۱۳** ، غزلیات وگلستان است[نسخه‌ها ۳: ۹۱] .

26588 ـ **دانشگاه** ۵۴۵۰ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با تاریخ خرید ۱۲۶۶ در تبریز، ۱۰۷ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۶ : ۱۱] .

26589 ـ **تهران،** سلطنتی۵۹۸(۶۶۵ ف) : شکسته نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۳**، اکلیلی. دارای: غزل (مرتب) ، رباعی، ۱۷۲ ص ۱۱ س [ف.دکتربیانی:۴۴۳].

26590 ـ **تهران،** سلطنتی۶۰۰(۶۶۷ ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، زرین، ۲۱۴ ص۱۷س [ف . دکتربیانی:۴۴۵] .

26591 ـ**تهران** ، ملی۷۳۸ف: شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، گزیده‌ای ازقطعه‌ها وغزلهای اوست ، ۱۳ گ۱۸س [ف. ملی۲: ۲۶۰].

26592ـ **تهران،** ملی۷۱۵ف: نستعلیق گویاسدهٔ **۱۳**، تنها غزلهای اوست، ۳۷ گ۱۱ س [ف. ملی ۲: ۲۲۲]

26593ـ **مجلس** ۲۶۲۸: نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۳** ، ۲۰۵۰ بیت‌دارد ، ۲۰۵ گ ۱۱ س [ف. مجلس ۸: ۳۷۲].

26594 ـ **تهران،** ملی۲۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، دارای‌منشآت ودیوان، ۲۰۳ ص ۱۷ س[نسخه‌ها ۶: ۱۳۳] .

26595 ــ تهران، ملی۲۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، دارای منشآت و دیوان، ۲۰۳ ص ۱۷ س [نسخه‌ها ۶ : ۱۳۷].

26596ــ تهران، ملی۲۵۷ فهرست نشده: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، ۲۳۱ص ۱۱س [نسخه‌ها ۶: ۱۳۹].

26597ــ تهران، ادبیات ۳۷ حکمت: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، زرین، با تملك ۱۲۸۶ [ف. ادبیات ۲ : ۲۱].

26598ــ موزهٔ بریتانیا Or۸۴۴۲: سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۷].

26599ــ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۶۳۰: نستعلیق، زرین، گزیدهٔ آنست، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۱۰۱].

26600ــ دانشگاه ۵۴۷۸: نستعلیق غلامعلی فرزند موسی شیبانی، ع ۲۶/**۱۳۱۱**، ۷۳ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۸].

دیوان نشاط (نشاة) تبریزی

عبدالرزاق، نوادهٔ جهانشاه ترکمان درگذشتهٔ ۱۱۲۵ [دانش‌پژوه] باید نسخه‌های «دیوان نشاء، نسخهٔ قاهره» و «دیوان نشأة مازندرانی، نسخهٔ ساری» و نسخهٔ زیر «ملی، تبریز» را با یکدیگر سنجید و آنچه در ذریعه ۹: ۱۱۸۷ ماده «نشاء تبریزی» یادشده در نظر گرفت آنگاه در بارهٔ جدایی آنها و یا اتحاد آنها نظر داد.

بنگرید: هدیةالعارفین ۱: ۵۶۸ (نشاط ترکمان).

26601 ــ دانشگاه ۲۹۳۵ : شکسته نستعلیق عباسقلی ناصرالشعراء فرزند شیر محمد خان معاون حضرت خلخالی اردبیلی، ۲۸ صفر **۱۳۴۶**، شعرهایی به ترکی نیز دارد، دارای: غزل و رباعی و قطعه و قصیده و ماده تاریخ از ۱۱۵۹ و ۱۱۶۱ و تك بیت. **آغاز:** دم صبح سعادت از ثنایت لوح عنوانها، ۸۸ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۳۵].

26602ــ تبریز، ملی ۲۶۲۶: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

دیوان نشاطی

در ذریعه ۹: ۱۱۹۰ و فرهنگ سخنوران: ۶۰۲ از شش تن با این تخلص یاد شده است. و یکی نیز بنام احمد از مردم ادرنه در ص ۲۰۷۴ این دستك گذشت.

26603 ــ ملك ۵۱۸۵/۳ : شکسته نستعلیق محمد مهدی شهیر به پیر مراد، پیرامن **۱۲۲۵**، (۵۸ر ــ ۱۱۵پ) ترکیب بند، قصیده، غزل با تخلص نشاطی، مرثیه، در آن آمده: انور ز تو ای جهان جان حیف ــ رفتی ز جهان تو یکجهان حیف ــ هم نام خلیل، ایکه از مرگ آمد خلیلت براون حیف [رؤیت].

دیوان نشانی دهلوی

علی احمد مهرکن، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۶» گذشت.

26604 ــ عبدالحسین بیات : نستعلیق، در «کلیات» او دارای: مثنوی، قصیده، غزل، ترکیب بند، قطعه، رباعی. [نسخه‌ها ۶: ۸۵].

دیوان نصرت

ناصر علیشاه با تخلص: نصرت.

26605ــ دانشگاه ۳۱۳۲/۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۴ـ۱۴۱). دارای: غزل، مثنوی. **آغاز:** ز روی معرفت هر کس بخواند دفتر ما را ــ هزاران شرح بنویسد ز حکمت ز نداوستا را. **آغاز:** مثنوی: آن شنیدستی که شمع انجمن ــ جان روشن، روشنی جان من [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۸۱].

دیوان نصرت

26606 ـ **تهران**، دکتر قاسمزاده: نستعلیق بد، سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، باتخلص نصرت و نصرت‌الدین. **آغاز:** ازهمه‌غم در امان مائیم ما ـ درد و عالم شادمان مائیم ما [رؤیت].

دیوان نصرت اردبیلی

میرزا نصرالله صدرالممالك، نصرت علیشاه نعمت‌اللهی، معلم‌محمدشاه قاجار، که از جانب او بوزارت دعوت شد و نپذیرفت و بعراق کوچ کرد ودرهمانجا ۶محرم ۱۲۷۱ درگذشت.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۹۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۰۳ ـ دانشمندان آذربایجان: ۳۷۵.

26607 ـ **دانشگاه** ۳۰۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، همراه دیوان‌پسرش هادی‌قدرت‌علی شاه [ف. دانشگاه ۱۰:۱۹۶۷].

26608 ـ **مشهد**، فرخ ۱۵۴: نوشتهٔ **۱۳۱۲** همراه «دیوان هادی» [نسخه‌ها ۳: ۹۲].

26609ـ **دانشگاه**۱/۲۸۱۹: نستعلیق عبدالصمد فرزندعلی‌اصغر تبریزی، دوشنبه۱۱ج ۲/**۱۳۱۲** (گ۲پ ـ ۶۱پ)، غزل، رباعی، مثنوی، مرثیه. **آغاز:** بخاك‌گلشن ازلفت‌مگر افشانده‌ای دلهاـ که شکل دلهمی روید بگلشن غنچه ازگلها [ف. دانشگاه۱۰:۱۶۵۹].

26610ـ **دانشگاه** ۱/۵۰۵۶: نستعلیق غلامحسین عباداللهی. **۱۳۴۲** (۵پـ۹۱پ) کلیات اوست: غزلها، واقعهٔ‌خواب‌بوزن‌مثنوی، نامهٔ‌منظوم، پاسخ به‌جعدالعرفا بـوزن مثنوی، رسالهٔ‌اعتقادیه به‌نثروجز آنها[ف دانشگاه۱۵: ۴۰۹۹].

26611ـ **مشهد**، فرخ ۱۵۵: تاریخ‌یاد نشده، همراه مثنویهای او [نسخه‌ها ۳:۹۲].

دیوان نصرت اردبیلی

برهان‌الدین‌میرزاهادی‌صدرالممالك قدرت علیشاه باتخلص نصرت. فرزند نصرالله صدرـ الممالك (که‌یادپدرپیش‌ازاین گذشت).

26612ـ**مشهد**، فرخ۱۵۴: همراه‌دیوان پدرش مؤرخ **۱۳۱۲** [نسخه‌ها۳:۹۲].

26613ـ **دانشگاه** ۳۰۲۶: نستعلیق، همراه دیوان پدرش ازسدهٔ**۱۳** [ف. دانشگـاه ۱۰: ۱۹۶۷].

26614ـ **دانشگاه** ۲/۵۰۵۶: نستعلیق غلامحسین عباداللهی، **۱۳۴۲** (۹۲پـ۱۳۱ر) غزلهاست به‌ترتیب تهجی[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۹].

دیوان نصرت خراسانی

عبدالحسین منشی‌باشی فرزندمحمد حسن مستوفی فرزند ابوالقاسم‌شمس آبادی اصفهانی (اصفهان ۱۲۸۹ـ خـراسان ۱۳۷۴). واز- هموست: «فروزنده» بنظم که چاپ شده است و «فرازنده» به‌نثر.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۹۲ـ فرهنـگ سخنوران: ۶۰۳.

26615 ـ **مشهد**، فرخ: نوشتهٔ آقـای جواهری ازروی‌نوشتهٔ سراینده [نسخـه‌ها ۳: ۹۲].

دیوان نصرت سیالکوتی

میرزامحمدنعیم‌دلاورخان‌فرزند عبدالعزیز لاهوری بیجاپوری، درگذشتهٔ ۱۱۳۹.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۹۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۰۳.

26616ـ**آصفیه**، ۱۰۹۸ دیوان: نوشتهٔ **۱۲۴۰** [ف. آصفیه۲: ۲۹۴].

26617ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۳۹دیوان

(۱۴۳۲) : شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۶] .

دیوان نصیبی

ناشناخته. در ذریعه۹: ۱۱۹۶-۱۱۹۷ از چهارتن با این تخلص یادشده است.

26618ـ پاریس S.P. ۷۲۶: تاریخ یادنشده ، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۵۸ هست [فیلمها : ۱۰۰].

دیوان نصیبی بلخی

الله یارخان متخلص به نصیبی.

26619ـ بنگال ، آسیایی ۱۷ قصاید (۱۵۴۹) : نستعلیق ۱۰۱۰ ، قصاید اوست [ف. بنگال : ۱۱۹] .

دیوان نصیبی کرمانشاهی

محمدخان فرزند موسی بیگ، فخرالشعرای فتحعلیشاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰) ، سپس به لکنهو رفته و آنجا زیسته و پیرامن ۱۲۶۰ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۹۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰۴ .

26620ـ مجلس ۹۴۹۰ فهرست نشده: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، آبخورده ، آغاز و انجام افتاده ، آغاز: کند لیلای من گر بار دیگر جلوه ورخ ـ نصیبی همچون مجنون طی کند یکسر بیابان را [رؤیت] .

دیوان نصیبی گیلانی

بابا نصیبی حلوا فروش، ازسرایندگان سدهٔ ۹-۱۰ و ندیمان سلطان یعقوب، درگذشتهٔ ۹۴۴.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۹۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰۴ .

26621ـ ملك ۵۱۶۲/۲ : نستعلیق، سدهٔ ۱۰ (۴۱ر-۶۸پ) دیوان غزل اوست بترتیب تهجی وسپس رباعی . آغاز افتاده، ۱۵ س . [رؤیت].

26622ـ رضوی ۹۶۲/۶ ادبیات (۴۹۵۱) : نستعلیق خوش، شکرالله ایموری، نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱ (ص۱۹۲ - ۲۰۰) زرین [ف . رضوی۷ : ۷۹۸] .

دیوان نصیر

26623 ـ بادلیان ۱۲۱ الیوت: همراه « دیوان امیر خسرو : 22966 » مؤرخ ۸۳۹ وجز آن فیلم آن در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلمها: ۵۴۷] .

دیوان نصیرای همدانی

خواجه نصیرالدین درگذشتهٔ ۱۰۳۰ که یاد او در « شرح بیتی از گلشن راز : ۱۲۲۳ » گذشت .

26624ـ آصفیه ۵۷۸ دیوان: نستعلیق خوش، بایادداشت عرض در ۱۵ شعبان ۱۰۱۱ و پس ازآن ، زرین، دارای: قصیده، غزل، دیوان ودر فهرست بعنوان «کلیات» آمده [ف. آصفیه ۱: ۶۰۲] .

26625ـ دانشگاه ۲۴۶۴/۱۴: نستعلیق ۱۰۶۳-۱۰۷۳ (۷۰۱-۷۱۹) با دیباچه ای به نثر [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۰۳] .

26626ـ دانشگاه ۲۴۶۶/۸: نستعلیق ۱۰۴۵ - ۱۱۰۹ (ص۳۱۲- ۳۲۱) ۸۰ بیت [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۳۴] .

26627ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱ ، دارای: دیباجه به نثر، قصیده، قطعه، غزل، مثنوی، ترجیع ومعما، رویهم هشتصد بیت [نسخه‌ها ۶: ۸۴] .

26628ـ مجلس ۲۳۳۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲ ، چندقطعه وغزل ورباعی نزدیك ۶۰۰

بیت (ص۶۵-۱۱۸ جنگ) [ف . مجلس ۸ : ۳۸- نسخه‌ها ۵ :۱۸۸] .

26629- **دانشگاه** ۳۴۹۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴**، دارای: قصیده وساقینامه وغزل ورباعی ومثنوی با دیباچه‌ای به نثر [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۰۸] .

26630- **بنگال**، آسیایی ۷۳/۱۶ ao (۱۰): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۵۰] .

دیوان نصیری = دیوان عصمت

دیوان نطقی اردوبادی

سرایندهٔ «کشف الحقایق» . در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ نطقی از او یاد نشده است .

26631- **دانشگاه** ۲۵۹۱/۱۶۵ : همراه «کشف الحقایق» او مؤرخ **۱۰۹۸** (ص ۷۳۳) گزیده‌ایست از سروده‌های او [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۶] .

دیوان نظام

26632- **نجف**، امیرالمؤمنین ۳۴۷ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، انجام افتاده. **آغاز:** ذوق حصینی کو تا سرکنم فغانرا - ویران کنم به‌آهی بنیاد آسمان را [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

دیوان نظام استرآبادی

نظام‌الدین معمایی ، بروزگار میرعلیشیر (۸۴۴-۹۰۶) بیشتر به معما ودر روزگار صفوی بیشتر به‌قصاید درستایش ازامامان می‌پرداخته است، ودر ۹۲۱ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۰۱ - فرهنگ سخنوران : ۶۰۷ .

26633 - **تهران**، دکتر مفتاح ۲۶۶: نستعلیق عبدالله در **۹۶۷** ، باماده تاریخ ۹۲۰، آغاز افتاده [رؤیت] .

26634- **تهران**، دهخدا ۲۶ : نستعلیق فلان بن عبدالباقی حسینی، **۱۰۰۲** یا **۱۰۰۳**، قصاید است درستایش نوایی وکپک میرزا ومحمد محسن بیتکچی وخواجه آقامیرزا . **آغاز:** اگر درعشق بتان رخنه در ایمان باشد [نسخه‌ها ۳: ۲۰] .

26635- **سپهسالار** ۳۷۵/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، همراه دیوان ثنایی [ف. سپهسالار ۲: ۶۸۸ و ۴: ۵۳۷] .

26636 - **مجلس** ۹۲۶۴ فهرست نشده: نستعلیق ۱۰ شعبان **۱۲۲۱** درهند، آغاز افتاده: بحر کیاست گهر نخل فراست ثمر [رؤیت] .

26637 - **ملك** ۵۰۸۳/۶ : نستعلیق خوش نزدیك **۱۲۹۱** . ترکیب بند یست، (۳۷پ-۴۱ر) . **آغاز:** السلام ای سایهٔ خورشید رب العالمین [رؤیت] . (بنگرید : هفت بند حسن کاشی)

دیوان نظام اصفهانی = دیوان قمری . ص۲۴۸۷

دیوان نظام افشار

میرزا حبیب‌الله صدرالافاضل ارومی قره - آغاجی ، خوشنویس ، زنده در ۱۳۰۶ که در نگارش «المآثر» شرکت داشته و نیز سرایندهٔ «مصاب» و «مقویم» .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۰۲ - فرهنگ سخنوران : ۶۰۷ - دانشمندان آذربایجان : ۳۷۹ .

26638- **تهران**، ملی ۳۷۲ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، تنها یك مسمط است درستایش ناصرالدین شاه ، ۳گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۳۶۲] .

دیوان نظام تبریزی

نظام‌العلماء حاج میرزا محمد رفیع، که یاد

اودر «حقیقةالامر : ۷۸۲ » گذشت . که درسفر خود به‌مشهد بسال ۱۳۰۱ آنرا سروده و «دیوان رضوی» نامیده است.

26639ـ **تهران**، ادبیات۲/۱۵۲ ج: نسخ پایان صفر **۱۳۰۲** (۱۸پ‌ـ۵۵ر) **آغاز:** حمدله.. چنین گوید ... محمد رفیع الحسینی الطباطبایی خادم‌العلماء المدعو به نظام العلماء [ف.ادبیات۱:۲۵۵] .

دیوان نظام‌الدین دست غیب =

دیوان دست غیب. ص۲۳۲۶ .

دیوان نظام‌علیشاه

ناشناخته. درذریعه ۹: ۱۲۰۴-۱۲۰۵ از نظام‌علیشاه کرمانی احمد فرزندعبدالواحد در گذشتهٔ ۱۲۴۲ یاد شده است .

26640ـ **موزهٔ بریتانیا**Or ۱۰۸۸۰/۲ : نوشتهٔ **۱۲۵۲** . [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۹].

دیوان نظام قاری

محمودفرزند احمدیزدی، از نیمهٔ سدهٔ نهم. که دیوان البسهٔ او دربرابر دیوان‌اطعمهٔ بسحاق در ۱۳۰۳ چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۹ ـ ف . مشار : ۷۱۶ .

26641ـ **تهران**، پزشکی ۲۳۸/۷ : سدهٔ **۹**، (۲۳۱-۲۲۴) ، ترکیب بندیست، در دیباجهٔ آن‌آمده: چون دوستان هنگام‌مشاعره‌در قافیه‌آوردن برخی ازحروف ناتوان بودندمن این ترکیب‌بندراساختم، [ف. ره‌آورد۲۲ اشعار ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۳۱] .

دیوان‌نظام هروی

قاضی‌نظام‌الدین ، قاضی‌هرات ازسلطان حسین‌میرزا بایقرا (۸۴۲ ـ ۹۱۱) ، درگذشتهٔ ۹۰۰ .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۲۰۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۰۹.

26642ـ **تهران**،سلطنتی۱۲۲۸۹ (۵۸۰ ف): نستعلیق خوش زین‌الدین محمودالکاتب ، **۹۰۷** ، دارای: قصیده ، قطعه، رباعی ، **آغاز:** قلم که نکتهٔ وحدت بیان‌کنداول‌ـ رقم‌زندبه‌ثنای خدای عزوجل. زرین، باچهار مجلس میناتور، ۲۱۱ص ۱۳ س [ف. دکتربیانی: ۳۵۱].

دیوان نظامی‌قونوی

از سرایندگان روزگار سلطان‌محمد فاتح در سدهٔ نهم، که به‌فارسی وعربی وترکی‌میسروده است .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۸۱۷ .

26643ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۸۶‌ـم ادب فارسی: تعلیق‌زیبای‌پیراحمدفرزنداسکندر **۹۳۳** ، (گ۱ـ۵۰) با سروده هایی به فارسی وعربی وترکی [مخطوطات ۱ : ۱۹۱] .

دیوان نظامی گنجوی

ابومحمدویس، که‌یاداودر «کلیات: ۱۸۹۶» گذشت .

26644ـ **ایاصوفیا** ۲۰۵۱/۱۰ (۲۰۹): باتاریخ **۷۳۰** دردفتر، همراه «دیوان اثیرالدین 21432 » وجزآن . **فیلم** آنها در دانشگاه‌ش ۱۰۸ هست [فیلمها : ۴۱۰].

26645ـ **الهیات** ۲۱۰ج : نستعلیق **۸۹۶** . زرین[ف. الهیات ۱ : ۶۱] .

26646ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی. Strasbourg : ۴۷۱۵: درفهرست‌آمده : اشعار نظامی‌نسخهٔ نفیس نبشتهٔ **۸۸۹** . [ایرج افشار ، نسخه ها ۴ : ۱۳۸] .

26647ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۴۱ـ۲۴۴ جنگ) ۱۹۸ بیت است [ف. مجلس ۸ : ۱۳] .

دیوان نظمی بهبهانی

ملانظمی، سدهٔ یازدهم. به اصفهان آمده سپس به‌شیراز رفته دریکی از مدارس بتحصیل پرداخته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۱۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۱۱.

26648ـ **مجلس** ۸۹۰۲ فهرست نشده: نستعلیق علینقی فرزند عبدالقادر، **۱۰۸۴**. دارای: مثنوی و غزل، آغاز افتاده: آنکه خورشید فلك را نیراعظم نمود-کرداوراازکرم ناموس اکبر درزمین، ازکتابهای اهدایی‌سلطان القرائی [رؤیت].

دیوان نظمی تبریزی

نظام‌الدین‌علی جوهـرشناس، بروزگـار اکبرپادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) به‌هندرفته است، ومرگ اشرف‌صحبتی‌درگذشتهٔ ۱۰۸۱ رانیزرثاء گفته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۱۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۱۱.

26649ـ **تهران**، سلطان‌القرایی: تاریخ یادنشده، ۲۶۰۰ بیت، ۱۰۸ گ [ذریعه ۹: ۱۲۱۲].

دیوان نظیری

ناشناخته. در تذکره ها از سه تن با این تخلص یاد شده است: قمی، مشهد، نیشابوری.

26650ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۰۰: نستعلیق فتح‌الله فرزند محمد قاسما، سه‌شنبهٔ نزدیك بپایان محرم **۱۰۹۱**، بدستور گیوبیکایوزباشی‌القانی، آغاز افتاد، [نسخه‌ها ۶۲۹:۵].

26651ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۲۸ Or: سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۶۷۹:۴].

26652ـ **آمل**، میرزاابوالحسن پیشنماز آملی: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۴۰۰].

26653ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۳۶: نستعلیـق، سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجـام افتاده.

26654ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۵۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ربعی [نسخه‌ها ۵: ۶۲۹].

26655ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۹۵: زرین [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳].

26656ـ **تهران**، ملی ۹/۲۶۶ـ۲۴۶: **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها: ۶۳۲].

دیوان نظیری نیشابوری

ملامحمدحسین، زاده درنیشابور، درگذشته درگجرات احمدآباد ۱۰۲۳ـ۱۰۲۱.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۱۳ ـ فـرهنگ سخنوران: ۶۱۱.

26657ـ **آصفیه** ۱۱۱۷ دیوان: نوشتهٔ **۱۰۰۷**. [ف. آصفیه ۴: ۲۹۴].

26658ـ **آصفیه** ۶۲۳ دیوان: نستعلیق زیبای محمد فرزند ملامیرحسینی الاستاذی، در **۱۰۳۳**، زرین، ۱۸۵ گ ۱۳ ـ ۱۴ س [ف. آصفیه ۱: ۵۸۳].

26659ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب B ۶۳ Spi/VI ۳۶۲۱: نستعلیق‌درجنگ نوشتهٔ **۱۰۳۶** همراه دیوان نـاظم [ف. عبدالله ۲: ۵۲۰].

26660ـ **استانبول**، طوپقـپوسرای R ۱۰۱۰: نوشتهٔ **۱۰۳۷**، ۳۱۱ گ ۱۶ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۸۳].

26661ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۷ـم

ادب فارسی: تعلیق۴ ج۱/۱۰۴۹، ۲۸۸ گ ۱۶ س [مخطوطات۱: ۱۹۱] .

26662ـ دانشگاه ۲۴۲۱: نستعلیق گویا باتصحیح خودسراینده‌در۱۰۵۴، در نسخه تواریخی اززندگی سراینده‌هست، ۲۳۷گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۶۴] .

26663 ـ دانشگاه ۴۸۸۷ : نستعلیق محمدقاسم حسینی ناطق ، ۲۳شوال **۱۰۵۴** در حیدرآباد ، زرین. دارای: قصیده ، ترکیب ، ترجیع به‌پیروی سعدی، غزل،رباعی، ۳۰۶گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۹۳۷] .

26664 ـ دانشگاه ۳۴۶۶/۱۴ : نستعلیق **۱۰۵۴** (ص۴۴۹ـ۴۹۳) گزیده‌ایست [ف . دانشگاه۹:۱۲۳۴].

26665ـ دانشگاه۱۰۸: نستعلیق‌محمد قاسم‌کرمانی، ۱ ج۱/**۱۰۵۶**، دارای: قصیده، غزل،رباعی،رویهم ۵۵۰۰بیت، ۲۱۴گ۱۵س [ف. دانشگاه۲:۸۷] .

26666ـ الهیات ۱۴۸ ج : نستعلیق **۱۰۶۶**، ۱۴۲گ ۱۷س [ف. الهیات۱:۶۲].

26667 ـ تهران،سلطنتی۵۹۲ (۶۲۰ ف) : نستعلیق ، رجب **۱۰۶۹**،زرین، دارای: قصیده، (مرتب) ، ترکیب، ترجیع،قطعه،غزل (مرتب) ، رباعی، **آغاز:** چنان‌رسیدن‌وی‌سرد ساخت دنیی راـ که‌کرد بردل مجنون‌فسرده لیلی را، ۷۰۴ص۱۴ س[ف. دکتر بیانی: ۳۹۳].

26668ـ تهران ، سلطنتی ۵۸۶/۱ (۷۱۴ ف) : باتاریخ **۱۰۷۱** در پایان «دیوان آصفی» دارای: غزل (مرتب)، ترجیع،رباعی، قصاید. **آغاز:** اذاماشئت‌ان‌تحیی‌حیاة‌حلوة‌المحیا ـبرسوایی برآورسرزمستوری برون نه پا[ف. دکتربیانی:۵۲۸].

26669ـدانشگاه۳۷/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳ـ۱۰۷۳**(ص۲۲۸ـ۲۳۵)جدول‌زر [ف. دانشگاه۹:۱۲۰۷] .

26670ـ ملك ۵۲۳۴ : نستعلیق قاسم دیوانه، دررجب **۱۰۷۳** بدستور... غازی‌محمد رضا، زرین. **آغاز:** ای‌جلالت خلوت از اغیار تنها ساخته، ۲۵۱گ ۱۸س[رؤیت] .

26671ـ تهران،سلطنتی ۵۹۱ (۶۲۱ ف): نستعلیق عبدالنبی، چهارشنبه۲۳ رمضان **۱۰۷۳**، زرین.دارای: ترکیب،قصیده، ترجیع، غزل (مرتب)، رباعی، **آغاز:**ای‌جلالت‌خلوت از اغیار تنهاساخته، ۶۳۸ص۱۵ س[ف .دکتر بیانی:۳۹۴] .

26672ـ تهران، دکتر مفتاح ۱۷۳ : نستعلیق **۱۰۷۴**، دارای‌قصیده وغزل ، زرین [رؤیت].

26673 ـ تهران، دکتر مفتاح ۱۷۴: نستعلیق سهراب ادیب فرزندآقاجان آهنگر رستمداری‌کدیری، پنجشنبهٔ ۲۶ ع۲ /**۱۰۸۲**، داری قصیده وغزل ، آغازافتاده[رؤیت].

26674 ـ سپهسالار ۳۸۴ : نستعلیق **۱۰۸۵** درحیدرآباد . دارای:غزل ، ترجیع ، رویهم پیرامن ۸۴۰۰بیت،۲۴۸گ[ف.سپهسالار ۲: ۶۸۹ و ۴:۵۳۸].

26675ـ ملك ۵۱۴۳: نستعلیق‌یوسف بهبهانی، سه‌شنبه ۱۴رمضان **۱۰۹۵** ، زرین ، دارای: غزل ، رباعی. **آغاز:** اذاما شئت‌أن تحیی‌حیاة‌حلوة المحیا [رؤیت] .

26676ـ مجلس ۱۴۰۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** . دارای:غزل،رباعی، قصیده. **آغاز:**اذاما شئت‌ان‌تحیی حیاة‌حلوة‌المحیا، ۱۷۳گ ۲۰س [رؤیت] .

26677ـ مجلس۲۵۱۶: نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام‌افتاده، ازعنوانهاپیداست که از روی نسخهٔ‌سراینده نوشته‌شده‌است. دارای:

قصیده ، ترکیب ، غزل ، رباعی ، [ف. مجلس ۸:۲۰۶] .

26678_ **مجلس** ۱۰۸۱ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** ، دارای : قصیده ، قطعه ، ترکیب و ترجیع ، غزل ، رباعی ، رویهم پیرامن ۸۵۰۰ بیت ، زرین. **آغاز:** ای جلالت خلوت از اغیار تنـها ساخته ۹۳۹ گ ۱۲ بیت [ف. مجلس ۳: ۴۴۰] .

26679 _ **تهران** ، ادبیـات ۴۹ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، ۷۷ گ ۲۰ س [ف. ادبیات ۱ : ۲۷۶] .

26680 _ **دانشگاه** ۵۳۳۴ : نستعلیق هندی ، سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، ۱۹۵ گ ۷ س [ف ، دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۷] .

26681_ **تهران** ، ملی ۱۲۷ فهرست نشده : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، دارای: قصیده ، ترکیب ، ترجیع ، مرثیه ، غزل ، رباعی ، ۱۴۴ ص ۱۹ س [نسخه‌ها ۴: ۲۷۴] .

26682_ **تهران** ، ملی ۷۷۷ ف : شکسته نستعلیق خوش گویا سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده ، دارای: قصیده و غزل و ترجیع بند و رباعی ، ۲۲۰ گ ۲۰ س [ف. ملی ۲: ۳۰۲] .

26683_ **رضوی** ۵۸۶ ادبیات (۴۷۸۰) : نستعلیق هند از سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام نو نویس [ف . رضوی ۷: ۵۳۲] .

26684_ **رضوی** ۵۸۷ ادبیات (۴۷۸۱) : نستعلیق هند از پایان سدهٔ **۱۱**. دارای: قصیده ، ترکیب ، ترجیع ، غزل. آغاز و انجام افتاده .

26685_ **رضوی** ۵۸۸ ادبیات (۶۵۵۶) : نستعلیق هند ، اواخر سدهٔ **۱۱**. تنها غـزلهای اوست ، انجام افتاده [ف. رضوی ۷: ۵۳۳] .

26686_ **رضوی** ۲/ ۹۶۲ (۴۹۵۱) : نستعلیق خوش شکرالله ایموری ، نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱**. زرین ، (ص ۳ــ ۵۹۰) هامش سپس متن [ف. رضوی ۷ : ۷۹۶] .

26687_ **تهران** ، سلطنتی ، شماره ندارد (۶۲۲ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آشفتگی دارد ، زرین ، ۲۰۰ ص ۱۶ س [ف . دکتر بیانی : ۳۹۵] .

26688_ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۶۳ A ۷۵۲۹ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**. [ف. عبدالله ۲: ۵۲۰] .

26689_ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۴۳۶ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱** ، زرین ، باسرگذشت او در آغاز .

26690_ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۳۸۸ : سدهٔ **۱۱**. شاید بیش از ده هزار بیت داشته باشد ، ۵۵۰ ص ۱۵ بیت **آغاز**: اذما شئت ان تحیا حیاة حلوة المحیا [ف . خطی ، سیـد عبدالعـزیز طباطبایی] .

26691_ **تهران** ، ادبیات ۱۰۵ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱ــ۱۲** ، آغاز و انجام افتاده [ف. ادبیات ۲: ۲۱] .

26692 _ **تهران** ، ملی ۱۲۷ فهرست نشده : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، گزیده‌ایست آمیخته ، ۹۱ ص ۱۷ س [نسخه‌ها ۴: ۲۷۴] .

26693_ **تهران** ، ملی ۷۶۷ ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۲** ، دارای غزل و مرثیه و ترجیع بند ، ۱۸۱ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲: ۲۹۵] .

26694 _ **مجلس** ۲۵۱۷ : نستعلیق ترکستانی سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده. دارای: غزل ، قصیده ، ترکیب ، قطعه ، رباعی [ف. مجلس ۸: ۲۰۷] .

26695 _ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۶۳ ۵۶۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** : کلیات اوست [ف. عبدالله ۲: ۵۱۹] .

26696_ **تهران** ، ملی ۷۷۲ ف: نستعلیق خوش گویا سدهٔ **۱۳** ، گزیده‌ای از سروده‌های اوست

پیرامن هزار بیت، ۴۶ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲: ۲۹۸].

26697ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۷۸۲، ۸۷۱ دیو: نستعلیق و شکستهٔ میانهٔ سدهٔ **۱۳**، غزلهای اوست، ۱۹۲ گ ۱۴ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۶۰].

26698ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۷۸۲، ۸۷۱ دیو (۲): نستعلیق رام سکه رای زاده، پایان سدهٔ **۱۳**، ۲۷۰ گ [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی ۲: ۱۰۶].

26699ـ **رضوی** ۴۶ ادبیات: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده، ۵۷ گ ۱۴ س [ف. رضوی ۳: ۱۷۲].

26700 ـ **تبریز**، ملی ۳۶۶۴: تاریخ یاد نشده، نسخهٔ گرانبها [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

26701ـ **بنگال**، آسیایی ۱۳۷ دیوان (۴۲۴): نستعلیق، تاریخ یاد نشده.

26702ـ **بنگال**، آسیایی ۱۳۸ (۶۰۱): شکسته، تاریخ یاد نشده.

26703ـ **بنگال**، آسیایی ۱۳۹ دیوان (۱۰۶۱): تاریخ یاد نشده [ف. بنگال ۱: ۱۱۶].

26704 ـ **آصفیه** ۶۲۳ دیوان: تاریخ یاد نشد [ف. آصفیه ۳: ۲۹۶].

26705 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۶۳۸/ ۲۳۱۵: تاریخ یاد نشده.

26706ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۶۳۸/۲۳۱۵: تاریخ یاد نشده دارای: غزل و رباعی.

26707ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۱۶: نیز تاریخ یاد نشده. آغاز و انجام افتاده.

26708ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۲۹/۲۴۱۰: آغاز و انجام افتاده، دارای ۱۴۵ رباعی که در چاپی نیست [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۳۳].

دیوان شاه نعمت‌الله

نعمت‌الله ولی فرزند میرعبدالله، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیء هالك: ۲۵» گذشت. با تخلص نعمت‌الله، سید، در تهران ۱۲۷۶ و پس از آن چند بار چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۱۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۱۲ ـ ف. مشار: ۷۳۸.

26709ـ **ملك** ۵۲۹۸/۱: نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین فرزند علی کاتب، یکشنبهٔ غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰**. دارای: قصیده، غزل، قطعه، ترجیع، رباعی، ضمن «کلیات 12569» او [رؤیت].

26710ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۸۶: نوشتهٔ **۸۷۸**، ۱۱۱ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۷].

26711 ـ **رضوی** ۵۹۰ ادبیات (۴۶۷۹): نستعلیق کهن از سدهٔ **۹**، با نشانهٔ: وله مدظله، وصحح بخطه الشریف. آغاز و انجام افتاده، غزلهاست از الف تا یاء [ف. رضوی ۷: ۵۳۴].

26712ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۴۵ (۴۹۴ ف): نستعلیق **۹۵۱**، زرین، دارای: دیباجه به نثر وعربی، قصیده، قطعه، ترجیع، مستزاد، غزل (مرتب)، مثنوی، بازقطعه، رباعی، تك بیت.
آغاز: الحمدلله الذی عین الاعیان ... خوش بگو ای یاد بسم‌الله بگو ـ هرچه میجویی ز بسم‌الله بجو، ۹۰۲ ص ۱۷ س [ف. دکتر بیانی: ۲۵۱].

26713 ـ **دانشگاه** ۵۳۴۶: نستعلیق چهارشنبه ۲۹ ذیحجهٔ **۹۹۰**، در پایان در ۵ صفحه قصیدهٔ مولانا نظام است، ۴۵۹ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۱۱].

26714ـ **سنا** ۶مج فهرست نشده: سدهٔ **۱۰** سروده‌هاییست از او همراه چند گفتار نثری از او. فیلم آن دردانشگاه ش ۳۴۹۷ هست [یاد ـ داشتهای آقای دانش پژوه].

26715ـ **مجلس** ۲۴۳۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰** با یادداشت ۱۰۶۸، آغاز وانجام افتاده، دارای: قطعه ورباعی وغزل وترکیب بند، رویهم ۴۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۳۸].

26716ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۱: سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۵: ۲۱۲].

26717ـ **دانشگاه** ۱۵/۵۱۰۹: نستعلیق لادمحمدقرشی هاشمی خطیب نوساری، در **۱۰۰۹** (۲ر ـ ۱۲۳ پ) [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۱۵].

26718ـ **دانشگاه** ۲۵/۴۶۹۵: نستعلیق **۱۰۸۷** (گ ۱۶۳ ـ ۱۸۲)، دارای: غزل، ترکیب [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۴۲].

26719ـ **تهران**، سلطنتی ۳۹۰ (۴۹۵ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین. دارای: غزل (مرتب) قصیده، ترجیع، قطعه، رباعی، تك بیت. **آغاز**: جام گیتی نماست سیدما ـ جان وجانان ماست سیدما، ۸۱۲ ص ۱۷ س [ف. دکتر بیانی: ۲۵۲].

26720ـ **ملك** ۵۳۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده. دارای: غزل با دو تخلص نعمت‌الله وسید، ۲۷۷ گ ۱۵ س [رؤیت].

26721ـ **ملك**. ۱۲/۴۲۶۲: نستعلیق محمدجعفر فرزند افتخارخان نعمت اللهی با تاریخ **۱۱۱۱** در «کلیات» او (۶۳۶ پ ـ ۶۹۳ر). دارای: مثنوی، غزل، رباعی درهم آمیخته. پیرامن ۹۰۰ بیت. [رؤیت].

26722ـ **ملك** ۶/۴۹۳۷: نستعلیق خوش آغاز سدهٔ **۱۲** (۲۰۵ر ـ ۲۱۷ر) ومتن وهامش، گزیده‌ایست ازچند مثنوی وغزلهای او [رؤیت].

26723ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، سه برگ آغاز نو نویس [نسخه‌ها ۲: ۷۸].

26724ـ **تبریز**، ملی ۲۹۲۳: در جنگ مؤرخ **۱۲۰۶**، ترجیع بند ومناجات اوست [ف. ملی ۱: ۳۶۶].

26725ـ **مجلس** ۲۴۳۸: شکسته نستعلیق درویش نصرالله، **۱۲۳۵**، آغاز وانجام افتاده، دارای: غزل و ترکیب بند وقطعه ورباعی، رویهم ۶۳۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۳۹].

26726ـ **مجلس** ۲۴۳۹: نستعلیق، **۱۲۴۰**، دارای ۳۰۰۰ بیت غزل [ف. مجلس ۸: ۱۴۰].

26727ـ **رضوی** ۵۸۹ ادبیات (۴۶۷۸): نسخ خوش ذیقعدهٔ **۱۲۵۲** برای خانلر میرزا حاکم یزد. دیوان کامل است [ف. رضوی ۷: ۵۳۳].

26728ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۹۳: نوشتهٔ **۱۲۷۳** «قصیده»ایست ۳ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۱].

26729ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۷۰: نستعلیق درویش نصرالله، در **۱۲۷۴**، باسرگذشت او [رؤیت].

26730ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۲۹۴: نوشتهٔ عبدالقادر **۱۲۷۷**، «قصیده»ایست ۴ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۸۱].

26731ـ **سپهسالار** ۱۵۲ یا ۱۵۱: نستعلیق اسماعیل فرزند حاجی مقیم سمنانی سرخه‌یی، درمدرسهٔ صدر تهران، **۱۲۷۸**. دریك جنگ [ف. سپهسالار ۴: ۵۴۳].

26732ـ **تهران**، ملی ۱۰/۵۶۷ ف: نستعلیق، با تاریخ **۱۲۸۷** دردفتر (ص ۵۵۱ ـ ۵۵۶) غزلهایی از اوست [ف. ملی ۲: ۶۲].

26733ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۳۹: نسخ خوب سیدمحمدحسینی برغانی، ۱۳ صفر

۱۲۹۶، گزیدهٔ‌ایست، ۷۸ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

26734ـ ملك ۴/ ۵۵۴۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۱۳۱ر ـ ۱۳۸پ متن وهامش)، غزلهاست [رؤیت].

26735ـ ملك ۵۵۵۰: نسخ سدهٔ ۱۳. دارای: ترجیع، قطعه، غزل بادو تخلص، رباعی ۲۶۴ گ ۱۴س [رؤیت].

26736ـ تهران، دهخدا ۱/ ۱۷۵: نستعلیق سدهٔ ۱۳، بایادداشت ۱۳۴۵. غزلهای اوست باتخلص سید [نسخه‌ها ۳: ۴۷].

26737ـ تهران، اصغر مهدوی ۵۴: نستعلیق علیرضای حسینی کرمانی، سدهٔ ۱۳، [نسخه‌ها ۲: ۷۸].

26738ـ تهران، ادبیات ۱۶۸ جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف. ادبیات ۳: ۱۶].

26739ـ مجلس ۲۴۴۰: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، زرین، دارای: غزل و مثنوی وقطعه و رباعی، رویهم ۸۷۵۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۴۰].

26740ـ الهیات ۱۹/ ۱۷۲ب: نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴، ترجیع بندیست (۱۸۱پ ـ ۱۸۲پ) [ف. الهیات ۱: ۱۳۸].

26741ـ سپهسالار ۳/ ۷۵۰۵: نوشتهٔ ع ۶ ۲/ ۱۳۰۱، ترجیع بندیست [ف. سپهسالار ۳: ۴۳۱].

26742ـ مجلس ۸۹۹۶ فهرست نشده: همراه چند گفتار عرفانی او [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

26743ـ مجلس ۳۶۹: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، دارای: غزل، مثنوی. **آغاز**: ابتدا کردم بنام آن یکی [ف. مجلس ۲: ۲۱۷].

26744ـ آصفیه ۱۲۹۵ تصوف: نستعلیق عبدالعلی نعمت‌اللهی، ۴۷۸ گ ۱۷ س [ف. آصفیه ۱: ۵۸۶].

26745ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ ق ۱۳: تاریخ یاد نشده، در فهرست بنام «قصیده» یادشده، ۳۵۲ ص [مخطوطات. سرفراز علی: ۸۱].

دیوان نعمتخان عالی

میرزا محمد شیرازی، متخلص به عالی، ملقب از اورنگ زیب عالمگیر (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸) در ۱۱۰۴ به نعمتخان، سپس از شاه عالم محمد بهادر شاه پسر اورنگ زیب به دانشمندخان. درگذشتهٔ ۱۱۲۰ یا ۱۱۲۱. درکانپور ۱۹۲۴م ولکهنو وهند ۱۲۹۸ق چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۷۶ (عالی) و ۱۲۱۴ (نعمت خان) ـ فرهنگ سخنوران: ۳۷۳ (عالی). ف. مشار: ۷۶۱ (دیوان).

26746ـ آصفیه ۱۱۹۱ دیوان: نوشته پیرامن ۱۱۵۰ [ف. آصفیه ۴: ۲۹۴].

26747ـ آصفیه ۸۶۳ دیوان: نوشتهٔ ۱۱۶۹ [ف. آصفیه ۳: ۲۸۸].

26748ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب A ۱۸۵ piVI ۱۲۸۱ (۵۵۱ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲. کلیات اوست [ف. عبدالله ۲: ۳۸۵].

26749ـ آصفیه ۸۲۱ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۲۹۶].

26750ـ بادلیان ۱۱۵۸ اوزلی ۲۵۵: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۱۷۸ گ ۱۵ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۵۲ هست [فیلمها: ۱۰۰].

دیوان ملا نعیم

میرزا نعیم سدهی اصفهانی از گروه بابیان درگذشتهٔ ۱۲۷۲. که یاد اودر «مسمط: ۱۷۵۶»

گذشت .

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۶۱۳-ادبیات براون: ۱۴۳ .

26751ـ دانشگاه ۴۶۷۴: نستعلیق ۱ع/۱۳۴۴/۱ . درسه بخش، ترجیع بند درتوحید وملحمه واثبات دین بروش بهایی. درآن آمده: هرکه اوملت بهایی یافت ـ ازهمه‌عیبها رهایی یافت **آغاز**: نحمدالله قائماً بالذات ـ مالك الملك محیی الاموات ، ۱۳۵گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۲۵] .

26752ـ ملك ۶۲۲۸: نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۴ ، **آغاز**: فرجوانی گرفت طفل رضیع بهار ـ لب‌زلبن شست باز شکوفهٔ شیرخوار، ۷۶گ ۱۰س [رؤیت] .

26753 ـ همدان، کتابخانهٔ غرب ۴۷۱۳/۱: سروده‌هاییست ازاودردفتری‌همراه «کواکب‌الدریهٔ» آیتی [ف. دکترمقصود].

دیوان نعیمی استرآبادی

فضل‌الله فرزندابومحمدعبدالرحمان جلال‌ـ الدین حروفی (۷۴۱ـکشته ۷۹۶) که‌یاد اودر «جاودان نامه : ۱۱۱۱» گذشت .

26754 ـ مجلس ۸۴۲۱/۲ فهرست نشده : دردفترمؤرخ ۸۶۸ . یك ترجیع بنداست [رؤیت] .

26755ـ سنا ۳۶۳/۱: نستعلیق سلطان محمد، ۱۰محرم ۹۱۰ برای امیرمحمدتمن نویسنده نویسنده شاید سلطان‌محمدخندان‌هروی یاسلطان محمدنورهروی باشد [نسخه‌ها ۶: ۵۶۹] .

26756 ـ استانبول، امیرعلی ۹۸۹: نوشتهٔ ۱۲۰۹، ۴۰ص۱۵س. فیلم آن درتهران نزد دکترصادق کیاهست [مجلهٔ ادبیات س۲ش: ۲: ۵۰ وذریعه ۹: ۱۲۱۷] .

26757ـ قاهره، دارالکتب ۱۷۲م ادب فارسی: درمجموعه‌ای بی‌تاریخ (گ۶۸ ـ۷۱) ، گزیده‌ای از سروده‌های از او. درفهرست آمده کلمات مولانانعیمی لعله السید فضل‌الله. **آغاز**: داریم نشان بی نشانی ـ دانیم زبان بی‌زبانی [مخطوطات ۲: ۶۵] .

دیوان نفسی

عمرفرزند عبدالله ترك ، کشته‌در ۱۰۴۴ .

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۸۱۷ .

26758ـ قاهره، دارالکتب ۱۴۴ ادب فارسی طلعت: تعلیق، بی‌تاریخ (گ۱ـ۴۳) ۱۹س [مخطوطات ۱: ۱۹۲] .

26759ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی (۳۰۸۰) ۲/ ۷۰: سدهٔ ۱۱ ، دارای: غزل ورباعی [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۳۳] .

26760ـ مدینه، عارف حکمة ۱۴۰ و ۲۳۸: دونسخه است [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶] .

دیوان نقش

حاج محمد ابراهیم. درتذکره‌هایی‌که در دسترس بود از اونشانی نیافتم.

26761ـ دانشگاه ۲۶۰۴/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۱ـ۲۸) نزدیك ۷۷۰ بیت وبیشترغزل است [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۵۸].

دیوان نقی

ناشناخته .

26762 ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۹۹/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، دارای: قصیده ، غزل ، رباعی [نسخه‌ها ۵: ۶۴۸].

دیوان نقی کمره‌ای

زین‌الدین علینقی فرزندابوالعلا محمدهاشم طغایی فراهانی‌شیرازی‌اصفهانی (۹۵۸ـ۱۰۶۰) قاضی شیرازبروزگارشاه‌صفی (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲)

وشیخ‌الاسلام‌اصفهان بروزگار شاه‌عباس (۱۰۵۲-۱۰۷۷)، که یاد اودر «امانت: ۸۹۲» گذشت. گویا دراین مورد خلطی‌شده، تقی‌کمره‌ای سراینده جزفقیه و شیخ الاسلام باشد.

26763ـ **ملك** ۵۵۲۸ : نسخ روزگار سراینده ۱۷رمضان **۱۰۳۹** در چهار ستون. دارای: قصیده، ترکیب، مرثیه، غزل، رباعی، معما، تواریخ، فتحنامه، پهلویات، ۷۷گ ۲۹ س. **آغاز:** چوخفتگان احد درصباح روزنشور [رؤیت].

26764ـ**سپهسالار** ۱۸۴: نستعلیق‌خوب محمد جعفرفرزندعنایت‌الله شیرازی، **۱۰۴۹**، زرین، ۲۱۷گ ۱۵ س [ف. سپهسالار۲: ۶۴۱ و۴: ۵۳۹].

26765ـ**رضوی** ۶۴۱ادبیات(۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵** گزیده‌ایست درپیرامن ۹۰۰ بیت در یك سفینه [ف. رضوی۷: ۵۸۵].

26766ـ **ملك** ۵۳۸۹/۱ : نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۱**، (۱ر-۱۴۶متن)، بادیباجه‌ای به‌نثرکه بنام امامقلی‌خان ساخته‌شده، سپس: قصیده، غزل، قطعه، تواریخ، معما، رباعی [رؤیت].

26767 ـ **عبدالحسین بیات:** پیرامن نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده، ۳۴۰۰ بیت [نسخه‌ها ۶: ۷۲].

26768ـ **دانشگاه** ۲۵۹۵: نستعلیق‌خود سراینده، سدهٔ **۱۱**، دارای: قصیده وماده‌تاریخ وغزل ورباعی. نزدیك‌به ۴۹۵۰ بیت بادیباجه‌ای به‌نثر، آغاز در دیباجه افتاده. **آغاز:** (پس از دیباجه) ازپی رؤیت فرخندهٔ تونوربصر، ۲۰۹گ ۱۲ س [ف. دانشگاه۹: ۱۴۳۸].

26769ـ **مجلس** ۸۹۷۸ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز افتاده، دارای: قصیده، غزل، قطعه، زرین، اهدایی سلطان‌القرائی [رؤیت].

26770ـ**دانشگاه** ۲۴۷۳/۱۴: نستعلیق، سدهٔ **۱۳** (ص۱۴۲) غزلیات و قصاید است [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۲].

26771ـ **مجلس** ۲۵۱۸: نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۳**، زرین، دارای: غزل، قصیده، ترکیب، غزل، رویهم ۳۴۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۲۰۸]

26772 **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۵۴/۱۴۹: آغازسدهٔ **۱۳**، دارای: غزل‌ورباعی وترکیب [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۳۴].

26773ـ **مجلس** ۲۶۸۶/۱ : شکسته نستعلیق غلامعلی تبریزی متخلص به عالی، **۱۳۳۶** (ص۱-۲۲۸) [ف. مجلس۸: ۴۵۶].

دیوان نقیب شیرازی

حاج‌میرزا احمد، که یاد اودر «ده باب: ۱۶۰۹» گذشت.

26774ـ **مجلس** ۱۰۸۲: نسخ‌سدهٔ **۱۳** گویا از دیدسراینده‌گذشته‌باشد، بادیباجه‌ای‌در سرگذشت او، سپس: قصیده، غزل، مرثیه، مسمط، بهاریه، هفت‌بند، ده‌باب، ۱۵۴گ ۲۳ س [ف. مجلس ۳: ۴۴۲].

26775ـ **دانشگاه** ۲۷۰۰: نستعلیق **۱۲۹۰**، بادیباجه‌ای درسرگذشت او، ۱۰۹گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۱].

26776ـ **تهران،** ادبیات ۲۰۹حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بادیباجه‌ای درسرگذشت او، دارای: قصیده. مسمط. ترجیع، مثنوی، ده‌باب [ف. ادبیات۲: ۲۱].

26777ـ **اصفهان،** عمومی ۱۱۵۲۵: نستعلیق‌بسیارخوب، ۱۸ج۱ **۱۳۱۳**/، سروده‌هایی ازوست، ۲۱ص ۱۴ س.

26778ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۲۴ : نستعلیق خوش ج ۱/**۱۳۱۳**، گردآوری بدستور ظل السلطان، ۱۷۳ ص ۱۵ س [ف. دکتر مقصود ۱:۶ و ۷].

26779 ـ **دانشگاه** ۳۹۵۴ : شکسته نستعلیق حاج احمدحسینی امام جمعهٔ شیروانی طوسی، **۱۳۵۶**، دارای: مثنوی ده دفتر وقصیده وغزل بادیباچه‌ای درسرگذشت او [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۵۳] .

26780 ـ **دانشگاه** ۴۴۴۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دارای: ترجیع بند ومسمط درستایش ناصرالدین‌شاه ، ۱۳ گ ۶ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۷] .

26781ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۲۶ : نسخ خوب ، تاریخ یاد نشده، ۲۹۲ ص ۱۴ س [ف. دکتر مقصود ۱ :۷].

دیوان نوای شیرازی

حیدرعلی فرزندمحمد مهدی آسوده، ملقب به تاج الشعراء ، پایان سدهٔ سیزدهم و آغاز چهاردهم .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۲۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۱۶ .

26782ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۱۵۱ : نستعلیق میرزا نصر الله خان حقانی مستوفی قورخانه، ع ۱۶/**۱۲۹۸**، ازروی نسخهٔ سراینده، گزیده ایست [رؤیت] .

26783ـ **شیراز**، آقای فروردین: نوشتهٔ آسوده ، سدهٔ **۱۳-۱۴**؟ [نسخه‌ها ۵ :۲۷۸].

26784ـ**رضوی** ۵۹۱ ادبیات (۴۷۸۶): نستعلیق روزگار سراینده ذیحجهٔ **۱۳۱۵** . در ستایش وهجو پیرامن دوهزار بیت [ف . رضوی ۵۳۵:۷] .

26785 ـ **شیراز** ، آقای فروردین : نستعلیق ۲۱ محرم **۱۳۳۰** [نسخه‌ها ۵: ۲۷۸].

دیوان نوای کاشانی

درویش حسین ، سدهٔ سیزدهم، جهانگردی کرده درتبریز زیسته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۲۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۱۶ ـ مجمع الفصحا ۲ : ۵۲۷.

26786ـ **مجلس** ۹۳۰۸ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با یادداشت خرید نسخه به سه‌هزار دینار در ۱۳۱۷ ، آغازافتاده، سپس دیوان صاحب علی آبادی [رؤیت].

دیوان نواب تهرانی

آقا میرزا محمد ابراهیم بدایع نگار، سدهٔ سیزدهم.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۶۱۷.

26787ـ **دانشگاه** ۳۵۶۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، زرین، مثنویست درآغاز وانجام نسخه نام سراینده آمده است، ۱۸ گ ۱۶ س [ف .دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۶] .

دیوان نوازش

ناشناخته . درذریعه ۹: ۱۲۲۶ و فرهنگ سخنوران: ۶۱۸ ازنوازش لکهنوی حسین خان فرزند حسینعلی فرزند محمد ناصر یاد شده است .

26788ـ **آصفیه** ۱۲۳۵ دیوان: تاریخ ونشانی یاد نشده [ف. آصفیه ۴: ۲۹۴].

دیوان نوایی = دیوان فانی

دیوان نوربخش خراسانی

سید محمد فرزند محمد (قاین ۷۹۵ ـ ۸۶۹) که یاد او در «تفسیر آیهٔ فمن کان یرجوا: ۲۳» گذشت. یکبار بکوشش دکتر جواد نوربخش و باردیگر بنام «حقایق المحبة فی دقایق الوحده»

بسال ۱۳۸۰ق چاپ شده‌است .

26789ـ **ملك** ۴و۱۵۴/۴۱۹۰ : نستعلیق محمد فرزند غیاث‌الدین نوربخشی ع۲/**۸۷۶** (پایان‌دفتر بهمین‌خامه) (۶۴پ‌۶۶پ) و(۱۱۹ر ۱۲۴پ) [رؤیت] .

26790 ـ **پاریس** ۵/۳۶۸ف: باتاریخ **۸۸۹** در دفتر. همراه «اورادفتحیة»او، رباعیات اوست. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۰۶ هست [فیلمها :۵۹۲] .

دیوان نورس

عبدالرزاق . درذریعه ۹: ۱۲۳۰ ازاو یاد نشده و در فرهنگ سخنوران : ۶۱۹ از میرزا عبدالقادر نورس شهرسبزی یاد شده‌است.

26791ـ **مدینه،** عارف حکمة ۲۴۳ : [نسخه‌ها۵:۴۸۶].

دیوان نورس دماوندی

محمدحسین، که درسدهٔ یازدهم در اصفهان میزیسته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۳۰ـ فرهنگ‌سخنوران ۶۱۹ .

26792 ـ **دانشگاه** ۱۶۶/۲۵۹۱ : مجموعهٔ آقا محمد معینا اردوبادی‌مؤرخ **۱۱۰۴** گزیده‌ایست (ص۷۳۰ـ۷۳۳ متن‌وهامش)[ف. دانشگاه ۹:۱۴۰۶] .

دیوان نورعلیشاه

محمدعلی طبسی اصفهانی(م۱۲۱۲)که‌یاد او در«آیةالنور: ۱۰۱۶»گذشت . بادو تخلص نور در دیوان یکم ونورعلیشاه در دیوان دوم. دیوان اوچندبارچاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۳۱ ـ فرهنگ سخنوران :۶۱۸.

26793ـ **اصفهان،** عمومی ۱۱۵۸۲ : نستعلیق عباس فرزند محمدهادی حسینی(میرزا عباس پاقلعه‌ای خاتون آبادی، نعمت اللهی) **۱۲۱۲**،۲۳۶ ص ۱۴ س [ف. دکتر مقصود۱: ۱۰۴] .

26794ـ **مجلس** ۱/۱۱۵۸ : نسخ‌محمد علی‌فرزند سیدعرب ، **۱۲۳۱** در«کلیات»او(ص ۱ـ۲۰۳) و (ص۳۵۶ـ۳۵۸) دارای : غزل ، رباعی، قصیده[ف. مجلس۳:۶۰۴] .

26795ـ **دانشگاه** ۱/۱۹۵ : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۳۳** (گ۱ـ۱۰۰). دارای : غزل، رباعی، ترجیع[ف. دانشگاه۲:۸۹].

26796ـ **تبریز،** ملی ۲۷۴۲: نوشتهٔ **۱۲۵۶** همراه دیوان همسرش‌حیاتی[نسخه‌ها۴: ۲۹۵] .

26797 ـ**سپهسالار** ۱/۱۳۸ :نستعلیق **۱۲۵۶**، آغاز افتاده [ف. سپهسالار۲ :۶۹۵و ۴: ۵۴۰] .

26798ـ **تبریز،** ملی۲۷۴۲ : نوشتهٔ **۱۲۵۶**، همراه دیوان‌همسرش(حیاتی‌کرمانی) [نسخه‌ها۴:۲۹۵].

26799ـ **تهران،** دکترمفتاح ۱۳۶ : نستعلیق‌محمد علی‌فرزندمحمد صادق تبریزی ، آدینهٔ ۳ محرم **۱۲۵۹** [رؤیت].

26800 ـ **ملك** ۳/۶۲۶۲ : شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۳** دردفتر. دارای‌غزلها با تخلص نورعلی [رؤیت] .

26801ـ **تبریز،** ملی ۲۹۰۰ :درجنگ مؤرخ **۱۲۸۰** ،کامل وبیشتر ازنسخهٔ چاپ میر کمالی[ف. ملی تبریز۱:۳۶۴] .

26802ـ**رضوی** ۵۹۶ادبیات(۴۷۸۷): نستعلیق علی‌لنجانی **۱۲۸۱** باسرلوح اکلیلی [ف. رضوی۷ :۵۳۹].

26803 ـ **دانشگاه** ۱/۳۳۵۴ : نسخ

ابوالقاسم فرزند محمدحسین خوانساری خوشنویس ۲۷ شوال **۱۲۸۲**، غزل و ترجیع است (۱پ-۹۰ر) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۵۷].

26804- **رضوی** ۵۹۸ ادبیات (۴۷۸۹): نستعلیق محمد اسماعیل نایینی ۷ شوال **۱۲۸۴** در پیرامن دو هزار بیت غزل و ترجیع و رباعی است [ف. رضوی ۷: ۵۳۹].

26805- **ملک** ۵۵۳۶: نستعلیق حسن فرزند اسدالله تهرانی، ۲۲ شوال **۱۲۹۷**، همراه «آیت النور» او، دارای: غزل با دو تخلص نور و نورعلیشاه. **آغاز:** ای نام خوشت جوهر شمشیر زبانها [رؤیت].

26806- **مجلس** ۴۰۶۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده، ۱۷۶ گ ۱۵ س [رؤیت].

26807- **ملک** ۸/۵۰۰۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۲۰پ-۲۳۹ر). دارای: غزل، ترجیع. **آغاز:** ای نام خوشت جوهر شمشیر زبانها [رؤیت].

26808- **ملک** ۵۸۲۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳** متن و هامش، غزلهای اوست. آغاز و میانه و انجام افتاده [رؤیت].

26809- **مجلس** ۲۶۲۰: شکسته نستعلیق وهاب شیرازی، اواخر سدهٔ **۱۳**، دارای: غزل، رباعی، ترجیع بند. زرین. **آغاز:** پس از سپاس خدا و ثنای پیغمبر، ۳۰۲ ص ۱۳ س [ف. مجلس ۸: ۳۶۴].

26810- **آقای کاظم مدیر شانه‌چی:** شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۵۸۶].

26811- **رضوی** ۵۹۹ (۸۳۷۳): نستعلیق تحریری سدهٔ **۱۳**، پیرامن دو هزار بیت غزل و ترجیع است [ف. رضوی ۷: ۵۴۰].

26812- **تهران،** ملی ۱۶۶ف: شکسته نستعلیق شاید سدهٔ **۱۳**، غزلهای اوست. **آغاز:** ای نام خوشت جوهر شمشیر زبانها، ۸۶ گ ۱۳ س [ف. ملی ۲: ۱۶۷].

26813- **تهران،** ملی ۷۱۶ف: شکسته نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳**، دیوان غزلهای اوست **آغاز:** ای نام خوشت جوهر شمشیر زبانها، ۱۰۴ گ ۹ س [ف. ملی ۲: ۲۲۲].

26814- **تهران،** ملی ۷۴۱ف: نستعلیق خوش گویا سدهٔ **۱۳**، دارای: غزل، ترکیب بند، رباعی آغاز برابر همان دو نسخهٔ ملی، ۱۰۲ گ ۱۴ س [ف. ملی ۲: ۲۶۲].

26815- **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۱۹۷۰: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۲].

26816 - **مجلس** ۸۶۴۳/۱ فهرست نشده: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۳۰۳**. **آغاز:** ای نام خوشت شمشیر زبانها [رؤیت].

26817- **دانشگاه** ۲۲۲۱: نستعلیق علیرضا سپاهانی **۱۳۰۷**، ۹۸ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۹: ۸۹۴].

26818 - **سپهسالار** ۷۲۰۲/۱: نستعلیق عیسی نایینی فرزند عبدالله خان سرهنگ فرزند محمد تقی شهید در ع ۲/ **۱۳۱۰**. (۱۱۲پ) [ف. سپهسالار ۲: ۶۹۵ و ۴: ۵۴۰].

56819- **اصفهان،** فرهنگ ۱۱۵۲۸: نوشتهٔ عباس فرزند محمدهادی حسینی **۱۳۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۳۱۷].

26820- **رضوی** ۵۹۷ ادبیات (۴۷۸۸): نستعلیق تحریری محمد بروجردی **۱۳۳۵** پیرامن دو هزار بیت [ف. رضوی ۷: ۵۳۹].

26821- **مجلس** ۴۴۵۷: نستعلیق شمس‌الدین فرزند محمد علی حقی تبریزی، ۱۵ اردیبهشت **۱۳۰۹** خ [رؤیت].

26822- **دانشگاه** ۳۷۷۹: نستعلیق سدهٔ

۱۴ ، ۱۱۳ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۸] .

26823ـ **مجلس** ۳۹۱ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، زرین. دارای: مثنوی، غزل. **آغاز:** بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ سرعلم حمدعلی عظیم [ف. مجلس۲: ۲۲۹] .

دیوان نوری

26824ـ **بنگال،** آسیایی ۱/ ۵۶ ao (۱۴۰۸) : شکسته، با تاریخ **۱۱۷۹** در دفتر [ف. بنگال : ۱۳۷] .

دیوان نوری اصفهانی

قاضی نورالدین محمد، شاه عباس (۹۹۵ـ ۱۰۳۷) را ستایش کرده وملقب به چهار بوده و در ۱۰۰۰ درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۳۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۰ ـ کشف الظنون ۱ : (دیوان) .

26825ـ **رضوی** ۶۰۰ ادبیات (۴۷۹۰): نستعلیق نصیر محمد **۱۰۲۶** پیرامن هشتصد بیت قطعه وغزل ورباعی است. **آغاز:** بکام دل بنشینم در حریم وصال ـ زهی سپاس خداوند بر سلامت حال [ف . رضوی ۷: ۵۴۰] .

26826ـ **ملك**۲/ ۵۳۸۹: نستعلیق خوش سدۀ **۱۱** (۱ر ـ ۹۹پ هامش) . دارای: قصیده و ستایش شاه عباس، غزل باتخلص نوری، رباعیات [رؤیت] .

26827ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج : پیرامن سدۀ **۱۱** ، دارای: قصیده وغزل تاحرف ش ، زرین **آغاز:** گهی که چشم تو درخانهٔ کمال آید ـ شکست در... [نسخه‌ها ۶: ۶۸] .

26828ـ **دانشگاه** ۹/ ۲۴۶۶: نستعلیق عبدالصمد فرزند حاجی ابوطالب **۱۱۰۹** (ص ۳۲۲ـ۳۲۴) شعرهایی است ازو [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۳۴] .

26829ـ **آصفیه** ۱ ۶۲۱ دیوان: نستعلیق، **۱۲۴۹** ، ۵۴ گ ۱۵ س. **آغاز:** ز تیغ عشق بود خون ما بگردن ما ـ بروز حشر بود دست ما بدامن ما [ف. آصفیه ۱: ۵۸۷ و ۳: ۲۹۶] .

دیوان نوعی

در ذریعه۹: ۱۲۳۵ ـ ۱۲۳۶ از نوعی خبوشانی ، نوعی‌زاده گویا ترك، نوعی ساوجی یاد شده است.

26830ـ **مدینه،** عارف حکمة ۱۹۲ : نوشته **۱۱۹۵**، ۱۲۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۹].

26831ـ **بنگال،** ایشیاتك ۱۳۱ منظوم (۷۰۲) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده درفهرست آمده: مثنوی و دیوان نوعی [ف . بنگال : ۱۰۰] .

26832ـ **مدینه،** عارف حکمة ۲۳۳ : تاریخ یادنشده . درفهرست آمده: دیوان نوعی، یحیی نصوح [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶].

دیوان نوعی خبوشانی

ملامحمد رضا، زاده درخبوشان، فرزند شیخ محمود نزد دانیال فرزند اکبر پادشاه (۹۶۳ـ ۱۰۱۴) جای یافته ، ودر برهانپور ۱۰۱۹ درگذشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۳۵ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۲۱ .

26833ـ**ملك**۱/ ۵۵۱۱: نستعلیق خوش سدۀ **۱۱**، زرین (۱پ ـ ۱۰۰ر) .دارای: قصیده، ترجیع، مثنوی ، غزل سپس « ساقینامه» ازهمو [رؤیت] .

26834ـ **بانکیپور** ، [ف ۳ : ۱۱ ـ ذریعه ۹: ۱۲۳۵] .

دیوان نویدی شیرازی

ملاعبدی بیگ، که یاد او در « کلیات: ۱۸۹۷»

گذشت . دیوان او درلکهنو ۱۲۶۷ چاپ شده است . ن.

دیوان نویدی اصفهانی

درگذشتهٔ ۱۰۵۵ [دکترمحمدبشیرحسین] شناخته نیست، چه‌اگرمحمد حسین خواهر زاده مشتاق باشدکه به‌هندرفته‌ودرکشمیربسال۱۱۸۷ درگذشته پس تخلص او نوید است نه نویدی و مرگش باآنچه دربالا یاد شده‌وتاریخ تحریر جداست ، واگرنویدی شیرازی باشدپس دوتن با این‌تخلص درتذکره‌ها یادشده‌اند: یکی درگذشتهٔ ۹۸۸ ویکی ازسدهٔ یازدهم .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۲۳۶ و ۱۲۳۷ ــ تذکرهٔ نصرآبادی: ۲۸۶ــفرهنگ‌سخنوران : ۶۲۲ و۶۲۱ .

26835ــ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴/۹۸۵/۴۰۳۷ : نوشتهٔ **۱۲۶۴** (۱۸۸۵م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۳۴] .

26836ــ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴/۲۳۳۲: نوشتهٔ عبدالرحمان، ۲۱ع ۲/**۱۲۵۴** (۱۸۳۸ م). تنهاغزلهای‌اوست[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۵۰].

دیوان نهجی

درذریعه وفرهنگ‌سخنوران‌مادهٔ نهجی‌ازاو یاد نشده است .

26837ــ **مدینه**، عارف حکمت۲۳۴: [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۶] .

دیوان نیاز

ناشناخته . درفرهنگ سخنوران و ذریعه در واژهٔ نیاز ازده تن و درواژه‌نیازی ازسیزده تن بااین تخلص‌ها یاد شده است.

26838ــ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۱۹۴۷/۳/۴۹۵۹: تاریخ‌ونشانی دیگر یادنشده جز اینکه دارای: غزل و رباعی وجز آنست[ف. دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۳۴].

دیوان نیاز جوشقانی

سید حسین (حسن) طباطبایی اصفهانی ، از نوادگان شاه تقی جوشقانی ، که بروزگار فتحعلیشاه میزیسته وگاهی به‌نیازی نیز تخلص میکرده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۳۹ ــ فرهنگ سخنوران: ۶۲۲ .

26839ــ**دانشگاه** ۳۸۱۴/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** (ص۱ــ۶۱)غزل است به ترتیب تهجی. **آغاز :** تاگرم‌کردعشق توبازار خویش را [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۹۴] .

26840 ــ **رضوی** ۹۲۳/۲ ادبیات (۴۴۹۷): نزدیك **۱۲۹۶** (ص۱۲۳ ــ۲۲۵) ، مجموعه ازغزل وقصیده ویك‌مثنوی‌کوتاه است **آغاز:** تاگرم‌کردعشق تو [ف . رضوی ۷: ۷۲۹] .

26841ــ **مجلس** ۱۰۸۳: نستعلیق‌نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۳**. دارای: ترجیع ، قصیده ،غزل، رویهم‌پیرامن‌دوهزاربیت. **آغاز:** شدغلام‌تو‌ماه کنعانی،۷۸گ۱۴س[ف. مجلس۳: ۴۴۴] .

26842 ــ **ملك** ۵۶۸۹/۱ : شکسته نستعلیق **۱۳۰۸** ، نزدیك‌به ۷۲۰ بیت‌غزل است (۱پ ــ ۳۷ر) **آغاز:** تاگرم‌کردعشق توبازار خویش را [رؤیت] .

دیوان نیاز شیرازی

میرزا سیدعلی فرزندحسن علی (۱۱۹۷ــ ۱۲۶۳)، خوشنویس، در۱۲۳۰ به هند رفته و سپس برگشته است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۳۷ ــ فرهنگ

سخنوران : ۶۲۳ ـ خطوط خوش ، بیانی : ۲۹۳ .

26843 ـ **تهران** ، آقای فخرالدین نصیری ۳۲ : بخامهٔ سراینده، همراه «ساقینامهٔ» او [ذریعه ۹: ۱۲۳۹] .

دیوان نیاز کشمیری

خواجه‌شاه نیاز فرزند خواجه‌عبدالرحیم نقشبند تاشکندی، درگذشتهٔ ۱۲۴۲. وازهموست: چای نامه .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۶۲۳.

26844 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۹ ppi/VI ۱۵۶۹ : نستعلیق‌کشمیر **۱۳۲۵** (گ ۳۰-۶۷) . **آغاز**: الهی‌کن‌زمهرخودمنور سینهٔ مارا ـ بنور معرفت صیقل نما آیینهٔ ما را همراه «چای‌نامه» ازهمو به‌نثر [ف. عبدالله ۲: ۴۱۳] .

دیوان نیازی

ناشناخته .

26845 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۵۳/۹ (۷۱۰ف) : همراه «دیوان شاهی : 23756» نوشتهٔ **۹۶۷**. درفهرست‌آمده : دیوان‌میرنیازی. دارای: غزل ناتمام . **آغاز**: ای‌کارسازبنده و بخشندهٔ‌گناه ـ دربارگاه عدل‌تویکسان‌گداوشاه [ف . دکتربیانی: ۵۲۰].

26846 ـ **تهران**، استاد مینوی ۷۳ : نستعلیق نزدیك **۱۲۳۷** [نسخه‌ها ۶: ۶۴۶].

26847 ـ **مشهد**، فرخ ۶۵ ضمیمه ۶۶: تاریخ یاد نشده[نسخه‌ها ۲: ۹۲]،

26848 ـ **مدینه**، عارف‌حکمت ۱۲۴: تاریخ یادنشده ، درفهرست‌آمده : دیوان‌نیازی بوسنوی [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶] .

دیوان نیازی

محمد سمیع ؟ .

26849 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۵۰دیوان (۱۰۶۰) : شکستهٔ **۱۱۹۶** همراه‌دیوان‌ولی‌دشت بیاضی[ف. بنگال : ۱۱۷] .

دیوان نیازی صفوی

سیداحمد اصفهانی فرزند مرتضی صدر ، نوهٔ‌شاه‌سلطان‌حسین‌ودامادتهماسب‌دوم(م۱۱۴۴) و ازنوادگان خلیفهٔ سلطان . درگذشتهٔ ۱۱۸۸ یا ۱۱۸۷.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۴۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۲۲ ـ ف. مشار: ۷۶۲.

26850 ـ **دانشگاه** ۴۵/ ۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین‌مصور (ص۱۰۷ ـ ۱۳۰) غزل است **آغاز**: بیك‌کرشمه‌زلیخاوش‌دل‌ما را [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۴].

26851 ـ **دانشگاه** ۲۵/ ۳۶۱۹: نستعلیق میرزا احمد افشار ، **۱۲۱۸** (ص۱۴۴ ـ ۲۰۳) **آغاز**: بیگ‌کرشمه زلیخاوش دل ما را [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۶۲۱] .

26852 ـ **ملك** ۴۹۹۳: نستعلیق‌امان‌الله فرزند محمدتقی‌زنگنه، اصفهان **۱۲۴۰**. دارای: غزل، رباعی، ماده تاریخ از ۱۱۸۴ ـ۱۱۸۶. آغاز برابر نسخهٔ‌پیشین [رؤیت] .

26853 ـ **ملك** ۵۵۶۱/۹ : شکسته نستعلیق‌چهارشنبهٔ غرهٔ ع۱/ **۱۲۴۳** دراردوگاه کیوان ازولایت غره‌داغ . دارای: غزل، آغاز برابر نسخه‌های‌پیشین [رؤیت] .

26854 ـ **ملك** ۵۱۱۴/۷: شکستهٔ ۲۰ رجب **۱۲۵۰** (۴۱پ ـ ۱۰۵ر) . دارای غزل ورباعی، آغاز برابر نسخه‌های پیشین[رؤیت].

26855 ـ **ملك** ۵۱۱۲/۳ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** (۲۵پ-۳۸ر) . دارای غزل، آغاز برابر نسخه‌های‌پیشین [رؤیت].

26856 ـ دانشگاه ۳۵۴۹/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴ (ص۱-۱۳۲)، دارای: غزل و رباعی، نزدیك ۱۸۰۰ بیت [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۷۰].

26857 ـ تبریز، ملی ۲۸۹۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

دیوان نیازی عشاقی

مصری [دانش پژوه].

26858ـ تبریز، ملی ۲۶۲۰: نوشتهٔ ۱۱۷۷ [نسخه‌ها ۴: ۱۹۹].

دیوان نیلی

میرزاده.

26859ـ مدینه، عارف حکمة ۲۴۱: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۵: ۴۸۶].

و

دیوان واثقی

در ذریعهٔ۹: ۱۲۴۶ سه‌تن با این تخلص: لکهنوی، مشهدی، نیشابوری یاد شده است.

26860ـ مدینه، عارف‌حکمت ۲۵۱: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۴۸۷].

دیوان واجب الحفظ

شاید ازصائب تبریزی. (بنگرید: مرآت الجمال، دربخش منظومه‌ها).

26861ـ آصفیه ۹۶۶ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۴: ۲۹۴].

دیوان واحد تبریزی

ملارجبعلی‌حکیم، شاگردملاصدراشیرازی، مدرس مدرسهٔ ملالطف‌الله ازجانب‌شاه‌عباس‌دوم، درگذشتهٔ ۱۰۸۰.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۴۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۳۷.

26862ـ سنا ۹۵: نستعلیق تاریخ‌یاد نشده، بایادداشت ۱۱۴۲ و ۱۲۹ (۱۲۰۹) [نسخه‌ها ۶: ۴۳۸].

دیوان واصف

ناشناخته. درذریعه۹: ۱۲۴۹ از دوتن: سیدحسین شاه‌کشمیری، ملاابراهیم‌مشهدی‌بااین تخلص یاد شده است.

26863ـ مدینه، عارف حکمت ۷۷: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۵: ۴۸۷].

دیوان واصلی شاهجهان آبادی

میرزا امام ویردی‌بیگ،زاده درشاهجهان آباد، خوشنویس و موسیقیدان، درگذشته در پایان سدهٔ دوازدهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۵۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۳۹.

26864ـ بنگال، آسیایی ۱۴۱ دیوان (۴۲۸): نستعلیق، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال ۱۱۶:].

دیوان واضح ساوجی

میرزا مبارك‌الله‌معروف به‌ارادت‌خان‌فرزند اسحاق فرزند محمدباقر، درگذشتهٔ ۱۱۲۸.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۵۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۳۹.

26865ـ آصفیه ۸۵۵ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳: ۲۹۶].

26866ـ بنگال، آسیایی۱۴۲ دیوان

(۸۴۵) : شکسته ، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال : ۱۱۷] .

26867ـ **بنگال**، آسیایی ۲/۵۲ ao (۲۲۵) : تاریخ یاد نشده، غزلهای اوست[ف. بنگال : ۱۳۶] .

دیوان واعظ قزوینی

میرزا رفیع الدین محمد ، نگارندهٔ «ابواب الجنان : ۱۵۱۸» و جز آن .

26868ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۴۳ دیوان (۱۵۶۶) : شکستهٔ **۱۰۸۸** [ف . بنگال : ۱۱۷] .

26869 ـ **مشهد** ، فرخ ۲۳۸ : نوشتهٔ **۱۱۲۶** در «کلیات» او [نسخه‌ها ۳ :۹۲] .

26870 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۰۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، زرین. دارای، غزل، رباعی، قطعه، قصیده، مثنوی. **آغاز:** چون آفرین سزاست بجان آفرین ما [نسخه‌ها ۳:]

26871ـ **مجلس** ۲۵۱۹: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** [ف.مجلس ۸: ۲۰۹] .

26872ـ **دانشگاه** ۲۷۱۵۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین، باافزودگیهایی ازسراینده، دارای ۷۲۰۰ بیت غزل ورباعی و تک بیت و قصیده و قطعه ومثنوی، ۲۱۳ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۹۲] .

26873ـ **رضوی** ۶۰۱ ادبیات (۴۷۹۱): نستعلیق دو نویسنده ازسدهٔ **۱۲** دارای: غزل، تک بیت، قصیده ، رباعی، معما، مخمس ، مسدس ، ترکیب، قطعه‌های تاریخی پیرامن ششهزار بیت، ترکی نیز دارد [ف. رضوی ۷: ۵۴۲].

26874ـ **رضوی** ۶۰۲ ادبیات (۴۷۹۲): نستعلیق **سدهٔ ۱۲**، هشت هزار بیت است، سه مثنوی بر نسخهٔ پیش فزونی دارد [ف. رضوی ۷: ۵۴۳].

26875 ـ **ملک** ۵۵۷۵: در « کلیات » مؤرخ **۱۲۹۰** او[رؤیت] .

26876ـ **مجلس** ۲۵۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده. دارای: قصیده، قطعه، رباعی، معما، رویهم ۱۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۱۱] .

26877ـ **یزد** ، وزیری جامع ۸۷۷۷: نوشتهٔ سیدعلی محمد علاقه‌بند، پنجشنبه ۵ صفر **۱۳۸۳** [نسخه‌ها ۴: ۳۸۳]، ازروی نسخهٔ فرسوده **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۹۱ هست [فیلمها: ۱۰۰] .

دیوان واقف

ناشناخته . در ذریعه ۹: ۱۲۵۳ – ۱۲۵۴ ازپنج تن با این تخلص یاد شده‌است: خلخالی (دوتن) دهلوی، لاهوری، لکهنوی .

26878ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۴۴۱: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷].

26879ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۹۳: نوشتهٔ **۱۸۹۵** م، ۵۴۲ ص [ف. مخطوطات سرفرازعلی: ۶۷] .

26880ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب piVI ۱۶۸ ۹۵۹ (۵۶۴ ف): نستعلیق بی تاریخ. اوجز نورالعین لاهوری است. **آغاز:** طلب کردم از نفس شیطان بسی [ف. عبدالله ۲: ۳۶۵] .

دیوان واقف لاهوری

نورالعین فرزند امانت الله قاضی درگذشته در لاهور ۱۱۹۵ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۵۴ – فرهنگ سخنوران : ۶۴۱ – مجمع الفصحاء ۲: ۵۵۸.

26881ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۸۴۰/۱/۴۸۶۰: بامهر مؤرخ **۱۱۷۰** گزیدهٔ غزلهای اوست [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۸۸] .

26882ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۸۵/۵۶۲: ازپایان سدهٔ **۱۲**،زرین [ف. دکترمحمدبشیر حسین۱:۱۳۵].

26883ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۲۸ ۴۸۵۶: نستعلیق **۱۲۳۳** هـ، ۲۹ ابریل **۱۸۱۷** م. **آغاز:** ای به‌بزم شوق تو نالان بهرسوسازها [ف. عبدالله۲: ۵۷۰].

26884 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب piVI۱۷۴A ۹۱۴(۵۸۶ ف): شعبان**۱۲۳۹** [ف. عبدالله۲: ۴۱۱].

26885 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۹، ۸۷۱ و ۱: نستعلیق **۱۲۵۱**، ۳۰۱ گ ۱۵س[مخطوطات‌فارسیه.منظوراحسن عباسی ۱: ۵۱۴].

26886ـ **آصفیه** ۸۹۷ دیوان: نوشتهٔ **۱۲۹۹** [ف. آصفیه ۳: ۲۹۶].

26887 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب piVI ۱۷۴ ۷۶۱ (۵۸۵ف): نستعلیق‌فیض بخش، بی‌تاریخ. **آغاز:** ای‌بزم‌شوق‌تو نالان بهرسو سازها [ف.عبدالله۲: ۴۱۰].

26888 ـ **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی: Strasbourg ۴۷۱۰: درفهرست‌بعنوان: اشعار نورالعین‌آمده است[نسخه‌ها۴: ۱۳۸].

26889ـ **بنگال**، آسیایی ۱۴۴دیوان (۱۱۲۵): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۱۷].

دیوان والا

ناشناخته. درذریعه ۹: ۱۲۵۴-۱۲۵۵از پنج تن بااین تخلص‌یاد شده است: ضیاءالدین حسین بدخشی، علینقی قاجار، سیدابوالطیب مدراسی، مرتضی‌قلی بیگ‌هندی، نواب‌عزیز جنگ‌خان بهادر.

26890ـ **تبریز**، ملی ۳۶۸۰: نوشتهٔ ۲صفر **۱۳۰۷**. [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

دیوان واله

ناشناخته. درذریعه۹: ۱۲۵۵- ۱۲۵۶از دوازده تن با این‌تخلص یاد شده‌است.

26891ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، انجام افتاده، دارای:قصیده وغزل ورباعی [نسخه‌ها ۶: ۶۴۷].

26892ـ **دانشگاه** ۴۴۲۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، شعرهاییست از او و دیگران [ف، دانشگاه ۱۳ :۳۳۸۹].

دیوان واله

26893ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب SpiVI/ ۱۱۶ ۱۴۵۶: بی‌تاریخ، **آغاز:** ای واله حسن دلکشت جان [ف. عبدالله ۲: ۵۶۳].

دیوان واله

سید محمد. گویا نگارندهٔ دستور نظم: ۲۱۵۸.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۵۶ (واله عجمی).

26894ـ **بنگال**،۱۳۶۵ B N ۱۴۵: شکسته تاریخ یاد نشده [ف. بنگال :۱۱۷].

26895 ـ **بنگال**، آسیایی ۷۳/۲۰ ao (۱۰):تاریخ یاد نشده، سروده‌هاییست ازو [ف. بنگال: ۱۵۱].

دیوان والهٔ اصفهانی

محمدکاظم، درگذشته در سپاهان۱۲۲۹. دیوان‌اوبکوشش‌آقای جلال همایی باسرگذشت او در سپاهانی ۱۳۳۵ خ در۹۵ ص چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۵۵ ـ ف. مشار ۷۶۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۴۲.

26896 ـ سپهسالار ۴۲۰ : نستعلیق روزگار سراینده وگویاحاشیه‌ها بخامهٔ اوست، زرین، دارای : قصیده،غزل ، مثنوی، ۲۷۷ گ ۹ بیت. **آغاز:** مرادست‌فراق دلبری افکنــده است ازپا [ف. سپهسالار۲:۶۹۶و۴:۵۴۱].

26897 ـ رضوی ۶۰۳ (۴۷۹۳) : شکسته نستعلیق روزگارسراینده،زرین،۱۳۸۹ بیت برچاپی فزونی دارد. **آغاز:** مراقاف‌فراق دلبری افکنده است ازپا ، ۹۳ گ [ف. رضوی ۷: ۵۴۴] .

26898 ـ تهران ، ادبیـات ۱/ ۲۴۵ حکمت : شکسته نستعلیق **۱۲۸۸** [ف .ادبیات ۲:۵۳].

26899 ـ دانشگاه ۳۲۴۱ : شکستـه نستعلیق گویا خود سرایـنـده ، از سدهٔ **۱۳** ، گزیده‌ایست از غزل ورباعی ، ۲۸ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۰۰] .

26900 ـ مجلس ۲۲۰۱ :شکستهٔ‌متوسط سدهٔ **۱۳**، دارای:قصیده وغزل ، آغاز برابردو نسخهٔ‌پیشین [ف. مجلس ۶:۱۶۲] .

26901 ـ مجلس ۳۹۲ : نستعلیق‌تاریخ یاد نشده ، آغازبرابر همان دونسخه،۲۲۳ گ ۱۵ س[ف.مجلس ۲ : ۲۳۰] .

26902 ـ تبریز، ملی ۲۶۷۵ :تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹] .

دیوان واله داغستانی

علیقلی‌خان فرزند محمدعلی خان‌کزی ، زادر در اصفهان ۱۱۲۴در۱۱۴۶ به هندرفته و در ۱۱۴۷ درلاهور بوده ومرگ او را ۱۱۷۰ یادکرده‌اند ، نگارندهٔ تذکرهٔ «ریاض‌الشعراء»

بنگرید:ذریعه۹:۱۲۵۵ـفرهنگ‌سخنوران: ۶۴۲ ـمجمع‌الفصحا۲:۵۵۱ـتاریخ‌تذکره‌های فارسی، گلچین معانی:۶۵۰ .

26903 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۱۵ Spi/VI ۴۸۲۲: نستعلیـق میرزاعلی ثمر، سدهٔ **۱۲** . **آغاز:** عالم برنـدرشك بعیش مدام ما [ف . عبدالله ۲ : ۳۶۳] . از کتابهای پرفسور شیرانی‌بوده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۳۵] .

26904 ـ تهران، ملك:تاریخ یادنشده [ذریعه ۹:۱۲۵۵].

26905 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۰۵/۴/۱۷۸۵ : تاریخ یاد نشده.

دیوان والی

علیقلی‌خان؟ .

26906-907 ـمدینه،عارف‌حکمة ۲۰۰ و ۲۰۲ :دونسخه، یکی مؤرخ **۱۱۵۹**.[نسخه‌ها ۵: ۴۸۹] .

دیوان والهی

میروالهی. در ذریعه۹ : ۱۲۵۶ ـ ۱۲۵۷ از نه‌تن بااین تخلص یادشده است.

26908 ـدانشگاه ۱۰/ ۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۲۲ و۱۱۷) قصاید وغزلیات است و «نسبنامه» ازهمو . [ف.دانشگاه۹:۱۲۴۲].

دیوان والهی قمی

میرزا یوسف،سراینده‌ای‌که دیرزیسته،شاه عباس (۹۹۶ ـ ۱۰۳۸) را ستایش‌کرده وماده تاریخ ۱۰۳۲ راسروده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۵۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۴۲ .

26909 ـ دانشگاه ۲۵۹۸ : نستعلیق **۱۰۳۲**. زرین، درای: غزل،ترکیب،ترجیع، ساقینامه‌ها ، هجویات، قطعه،ماده‌تاریخ‌که‌یکی ازآنها مؤرخ ۱۴ رمضان ۱۰۳۲ است ، لغز ،

رباعی. **آغاز:** بازبلبل نغمه سازی میکند[ف . دانشگاه ۹: ۱۴۴۷] .

دیوان والی کردستانی

خسروخان فرزند امان‌الله خان والی کردستان وهمسر والیه‌قاجار دختر فتحعلی‌شاه قاجار .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۵۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۴۳ـ مجمع‌الفصحاء ۲: ۵۴۷.

26910ـ **دانشگاه۱/۳۰۲۲**: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۱ ـ ۲۴) . سپس دیوان همسرش والیه. نزدیك به ۲۸۰ بیت . **آغاز:** درشهررسم دلبری امروزکارتست ـ دلهاعنان بکف اختیارتست در فهرست بگمان برادروخواهر یادشده‌اند [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۶۶].

دیوان والیه قاجار

حسن جهان‌خانم دختر فتحعلی‌شاه همسر خسروخان والی‌کردستانی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۵۷ ـ از رابعه‌تا پروین : ۲۴۷ـ فرهنگ سخنوران: ۶۴۳.

26911 ـ **رضوی ۲/ ۹۳۴** ادبیات (۴۷۹۴) : شکسته نستعلیـق سدهٔ **۱۳**، همراه « بساط نشاط » ازهمو. دارای: غزل مرتب ، ساقینامه،مرثیه. **آغاز:** ای دبدبهٔ نامت پروازده دلها [ف. رضوی۷: ۷۴۸] .

26912ـ **دانشگاه ۲/ ۳۰۲۲**: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۲۶ـ۸۲) نزدیك به ششصد بیت ، همراه دیوان همسرش والی. **آغاز:** ای دبدبهٔ دامت پروازده دلها ـ ولی زمزمهٔ نـامت آواز جلاجلها[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۶۶].

26913ـ **تبریز**، آقای‌حسین نخجوانی: دارای ۸۰غزل [ذریعه ۹: ۱۲۵۷] .

26914 ـ **تهران** ، ملی ۸۷۴ فهرست نشده: تاریخ یادنشده [ذریعه ۹: ۱۲۵۷].

دیوان واثق یزدی

میرمحمدعلی فرزند محمد باقـرحسینی، نگارندهٔ «تذکرهٔ میکده»(۱۲۰۰ـ۱۲۶۲).

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۵۸ ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ، گلچین معانی : ۳۸۰ (وامق‌زاده) ـ فرهنگ سخنوران: ۶۴۳ .

26915ـ **ملك** ۶۱۳۷ : صفر **۱۲۶۱** درقریهٔ فهرج ، با یادداشت اینکه ۴۵۰۰ بیت دارد ، درآن مثنویست خطاب بفرزند خود که تاریخ نظم‌آن ۱۲۵۸ درآن‌تولد خودرا ۱۲۰۰ یادکرده است. دارای:قصیده، ترجیع،مثنوی، مرثیهٔ امامان، ۱۴۶گ۱۷ س [رؤیت] .

26916ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیـری ۷۵۴۳ (۱۲۴ف): نستعلیق تحریری‌علی‌اکبر اخوان‌کرباسی ، ۲۲ ع ۱/ **۱۳۸۰** ، **آغاز :** ای‌خاك بدرگه توروها۔ ای‌خاك درتو آبروها، ۱۶۶گ [ف. شیروانی ۱: ۱۶۶] .

دیوان وثوق تهرانی

حسن وثوق‌الدوله فرزند ابراهیم معتمدـ السلطنه،زاده در۱۲۹۲که‌پیمان بنام ۱۹۱۹ م را امضاکرده است. بسال ۱۳۷۴ «نمـونه‌های نظم و نثر وثوق‌الدوله » در تهران در۲۲۸ ص چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۶۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۴۴ ـ سخنوران نامی: ۱۴۳.

26917ـ **مشهد**، فرخ۸۸: باهتمام‌آقای فرخ در **۱۳۷۰** [نسخه‌ها ۳: ۹۲] .

دیوان وحدت

ناشناخته . درذریعه۹ : ۱۲۶۲چهـارتن بااین تخلص یاد شده‌اند .

26918ـ **تبریز**، ملی۱۸۱۸ : نوشتهٔ **۱۳۰۸**[نسخه‌ها۴: ۳۰۰].

26919ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۹۱: نستعلیق درشت، تاریخ یاد نشده، ۲۴گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

وحدت سهرندی

عبدالاحد یاعبدالواحد معروف بهشاه گل فرزند محمدسعیدفرزنداحمد درگذشتهٔ ۱۱۲۶

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۶۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۴۵.

26920ـ **بنگال**، آسیایی ۱۴۶ دیوان (۷۲۴): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۷].

دیوان وحدت کلهر

طهماسبقلی‌خان فرزند رستم‌خان، ازایل کلهر کرمانشاه، در گذشتهٔ ۱۳۱۰. یکبار در ۱۳۵۰ در۳۷ص ویکبار در۱۳۶۵ در ۳۹ ص چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۶۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۴۵ ـ ف. مشار: ۷۶۲.

26921ـ **دانشگاه**۱۵/۳۵۴۴: نستعلیق عبدالله محمدی محفلی، ۱۷ صفر **۱۳۴۷** (ص ۱ـ ۴۳) غزل ونزدیک به ۵۰۰ بیت است [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۶۴].

دیوان وحشت

ناشناخته. درذریعه و فرهنگ سخنوران در واژهٔ وحشت نه تن با این تخلص یادشده‌است. وگویا نسخهٔ بنگال از وحشت اردستانی جمال‌ـ الدین محمد فرزند ضیاءالدین طباطبا، ازسدهٔ یازدهم باشدکه دوبار بهند رفته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۶۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۴۵.

26922ـ **بنگال**، آسیایی ۱۴۷ دیوان (۱۰۸۲): نستعلیق **۱۰۲۶** [ف. بنگال: ۱۱۷].

دیوان وحشی بافقی

که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت.

26923ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۱۲۹ Spi/VI ۵۳: نستعلیق شاه محمد سامری ۲۵ج ۲/**۱۰۰۹**. **آغاز**: ازکاه‌کهربا بگریزد ببخت ما. از کتابهای پرفسور شیرانی بود [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۳۵].

26924ـ **رضوی** ۶۴۱ادبیات (۴۴۹۳): نزدیک **۱۰۵۵** دریک جنگ، ۱۶۵۰ بیت قصیده، ترجیع، ساقی نامه، مربع، مسدس، ترکیب، غزل، مثنوی‌دارد [ف. رضوی ۷: ۵۸۵].

26925ـ **رضوی** ۶۰۴ (۴۷۹۵): درکلیات او با یادداشت **۱۰۷۶**. **آغاز**: راحت اگر بایدت، خلوت عنقا طلب [ف. رضوی۷: ۵۴۵].

26926ـ**سپهسالار** ۲۶۸۰: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. سپهسالار ۲: ۶۹۷ و ۴: ۵۴۱].

26927ـ **مجلس** ۱۱۵۹: در «کلیات» او از سدهٔ**۱۱** [ف. مجلس ۳: ۶۰۷].

26928ـ **تهران**، دهخدا۲/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**[نسخه‌ها۳: ۳۱].

26929 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۳۸ Or: سدهٔ**۱۱**ـ**۱۲**[ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

26930 ـ **شیراز**، دکتر وصال: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۲۹۱].

26931ـ **دانشگاه** ۳۴۰۸: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**. دارای: غزل، قطعه، قصیده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۱۵].

26932 ـ **دانشگاه ۴۸۳۰** : نستعلیق سدهٔ **۱۲**. غزلهاست ازحرف باء تامیانهٔ یاء، ۴۶ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۵۳].

26933 ـ **موزهٔ بریتانیا ۱۱۰۳۶** Or : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۰].

26934 ـ **ملك ۱/۴۹۸۸**: شکسته نستعلیق ۲۰ ع ۱۴/**۱۲۰۲**، (۱ر-۴۰پ) هامش بدنبال متن، آغاز چند بیت افتاده، غزلهای اوست بترتیب تهجی [رؤیت].

26935 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۲/۶۳۷۹: نوشتهٔ **۱۲۳۳** (۱۸۱۸م) دارای غزلها [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۳۵].

26936 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۵۳ A ۳۵۷۷: شکسته آمیز سدهٔ **۱۳**. **آغاز**: ای ازتوسرخ گشته بخون‌روی‌زرد ما [ف. عبدالله ۲: ۵۰۹] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۳۵].

26937 ـ **یزد**، جامع کبیر ۲/۱۲ ـ ۴۱۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۴: ۴۰۵].

26938 ـ **آصفیه ۶۳۰** دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۲۹۶].

26939 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۰۹۳/۲ : [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۱۲].

دیوان وحشی تبریزی

در بمبئی چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۶۵.

26940 ـ **اصفهان**، حاج آقا سید محمد باقر: [ذریعه ۹: ۱۲۶۵].

26941 ـ **استانبول**، لعله‌لی: [ذریعه ۹: ۱۲۶۵].

دیوان وحشی جوشقانی کاشانی

به‌حیدرآباد نزد محمدقلی قطبشاه رفته و در ۱۷ ذیحجهٔ ۱۰۱۳ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۶۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۴۶.

26942 ـ **رضوی ۶۴۱** ادبیات (۴۴۹۳): پیرامن **۱۰۵۵** در یك سفینه پیرامن ۲۳۵ بیت **آغاز**: چنان زانس وملك برده زلفت ایمان را [ف. رضوی ۷: ۵۸۵].

26943 ـ **دانشگاه ۲۴۳۵** : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، با دیباجه‌ای ازعلی‌اکبر فرزند غیاث‌الدین منصور اندرآنی سپاهانی مستوفی‌و وزیر نظام‌الدین اغورلو بیك یوزباشی‌غلام‌خاصهٔ شریفه سفیر ایران دردربار قطبشاه. سپس غزل و دوبیتی، [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۰۷].

دیوان وحشی دولت آبادی

درگذشتهٔ ۱۰۶۳.

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۶۴۷.

26944 ـ **آصفیه ۶۳۰** دیوان: نستعلیق، بی‌تاریخ، **آغاز**: خیز بناز جلوه ده‌قامت دلنواز را ـ چون خود بلند کن پایهٔ قدرناز را، ۷۲ گ ۱۲ س [ف. آصفیه ۱ : ۵۸۸].

دیوان وحید

ناشناخته.

26945 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۴۸ دیوان (۱۳۳۳): نستعلیق **۱۱۸۱**، آغاز افتاده [ف. بنگال : ۱۱۷].

دیوان وحید قزوینی

محمدطاهر (م ۱۱۱۲) که یاداودر «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت.

26946 ـ **مجلس ۱۱۶۱** : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۸۱** او [ف. مجلس ۳ : ۶۱۱].

26947 ـ **سپهسالار** ۱۶۲ : نستعلیق روزگار سراینده ، زرین، پیرامن ۳۶ هزار بیت ۴۳۷ گ ۴۰ بیت [ف. سپهسالار ۲ : ۶۹۹و۴ : ۵۴۲] .

26948 ـ **مجلس** ۱۱۶۳ : از روزگار سراینده ، در «کلیات» او، پیرامن ۱۳ هزار بیت، ۱۲۰ گ ۵۲ بیت [ف. مجلس ۳ : ۶۱۷] .

26949 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۸۷ (۶۴۱ ف) : نستعلیق شکستهٔ خوش سدهٔ **۱۱** ، کلیات اوست : ۱ـ فتحنامهٔ قندهار ۲ـ نیاز و ناز ۳ـ گلزار عباسی ۴ـ خلوت راز ۵ـ مثنوی دیگر که همگی بنام شاه عباس دوم سروده ۶ ـ مثنوی جانبخش ؟ ۷ ـ (قصیده ، قطعه، غزل)، زرین، ۱۱۸۹ ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی: ۴۱۶] .

26950 ـ **ملك** ۵۶۰۴/۲ : نستعلیق با تاریخ **۱۱۱۷** در دفتر ، درهامش سپس متن ، غزلهای اوست [رؤیت] .

26951 ـ **مجلس** ۱۱۶۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** [ف. مجلس ۳ : ۶۱۵] .

26952 ـ **دانشگاه** ۲۸۱۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، دارای: غزل وچند ترجیع، ۱۲۲ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۵۸] .

26953 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۷۹ ، ۸۷۱ وحید : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳** ، ۴۰۶ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۴۷۰] .

26954 ـ **سپهسالار** ۱۶۳ : تاریخ یاد نشده ، دارای: غزل ، قطعه، تك بیت، مثنوی، ماده تاریخ ، رباعی ، غزل ، ۲۷۵ گ ۸۰ بیت [ف. سپهسالار ۲ : ۶۹۹ و ۴ : ۵۴۲] .

26955 ـ **تبریز**، ملی ۲۶۴۷ : تاریخ یادنشده ، فارسی و ترکی [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۰] .

دیوان وراق هروی

حکیم زین‌الدین (افضل‌الدین) ابوبکر فرزند اسماعیل وراق ، پدرش اسماعیل وراق است که فردوسی را از ستم محمود پناه داد.

26956 ـ **مجلس** ۴۸۴۱/۳ : نستعلیق زیبای هدایت‌الله قمی، **۹۹۶** . **آغاز:** چه‌موج است که هرساعت بروی نیلگون دریا ـ زمین‌را سایبان بندد به‌پیش‌گنبد خضرا [ف. مجلس ۱۳ : ۲۷۲] .

دیوان وصاف الحضرة = دیوان منشی

دیوان وصال شیرازی

میرزا محمد شفیع میرزا کوچك نخست مهجور تخلص میکرده سپس وصال (۱۱۹۷ـ ۱۲۶۲). دیوان‌وهمچنین‌کلیات اوچندبارچاپ شده است . نوادهٔ او آقای روحانی کتابی بنام «گلشن وصال» در سرگذشت اونگاشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۶۸ ـ ف. مشار : ۷۶۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۴۸ .

26957 ـ **مجلس** ۹۲۶۰ فهرست‌نشده: نستعلیق در مجموعه گردآوری صابر شیرازی (محمد فرزند محمد) ، **۱۲۵۷**، با سروده‌هایی از همین صابر [رؤیت] .

26958 ـ **دانشگاه** ۱۹۸۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** . **آغاز:** وصف توجز این‌نیافت‌عارف دانا ـ کز همه وصفی منزهی ومبرا ، ۱۲۴ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۸ : ۵۹۸] .

26959 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۴۲ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، درمتن وهامش ، زرین [ف. ادبیات ۲ : ۲۱] .

26960 ـ **اصفهان**، شهرداری ۲۴۶/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** باتاریخ تملك ۱۲۷۳ ، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۳۰۹] .

26961 ـ **مجلس** ۳۹۳: نستعلیق خوب تاریخ یادنشده، زرین. دارای: قصیده، قطعه، غزل، مرثیه، مثنوی بزم وصال، **آغاز:** خوش و خجسته وشاد آمدی ونیك بجا ـ توای سرای بهشتی سپنج سرا، ۳۰۸گ ۲۲س [ف.مجلس ۲ : ۲۳۰].

26962 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۰ م ادب فارسی طلعت: تعلیق زیبا، تاریخ یادنشده. **آغاز:** بینی چه رقمهای شگرفاست دولارا، ۲۹۴گ ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۱۹۳].

26963 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۹۷: [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۶].

دیوان وصالی ساروی

محمدرضا طبری حکیمباشی وعضو سفارت کبری در عثمانی، کتابدار اردشیر میرزا فرمانروای مازندران، زنده در ۱۲۸۰.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۶۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۴۸.

26964 ـ **دانشگاه** ۲۹۳۸: نستعلیق خود سراینده، باافزودگیها در هامش ودیباچه‌ای در سرگذشت خود، تاسال ۱۳۰۹ ونکات تاریخی فراوانی دارد، ۲۴۹گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۱۴].

دیوان وصالی شیرازی

علاءالدین وصالی شیرازی اودهی. ترجیع بندیست در تصوف.

آغاز: ما مقیمان کوی دلـداریم ـ رخ بدنیای دون نمی‌داریم.

26965 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳/۲۳۳۲: نوشتهٔ عبدالرحمان، ۳ ع ۲/**۱۲۵۴** (۱۸۳۸م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۶۸].

26966 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۳۵۸/۳/۳۵۴ : نوشتهٔ نذیر احمد **۱۸۵۷** م.

26967 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۳۸۵/۱۳۳۴/۲ : تاریخ یاد نشده، با سروده‌هایی بفارسی واردو [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۸].

دیوان وطواط

رشیدالدین محمدفرزند عبدالجلیل بلخی عمری (زاده ۴۸۰ تا ۴۸۷ ـ درگذشتهٔ ۵۷۳ یا ۵۷۸) دیوان او بکوشش سعید نفیسی چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۷۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۹ ـ پیشگفتارچاپ حدائق السحر، عباس اقبال.

26968 ـ **چستربیتی** ۱۰۳/۳ : در دفتری نوشتهٔ گویا **۶۹۹** [ف.چستربیتی ۱: ۴] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۶۵ هست [فیلمها: ۶۳۰].

26969 ـ **مجلس** ۴۸۴۱/۱: نستعلیق هدایت‌الله قمی، ع۲/**۹۹۶** (گ۲۵ـ۹۰). دارای: قصیده ورباعی [رؤیت].

26970 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۳۷۶/۲ Or : نوشتهٔ زکی همدانی، پنجشنبهٔ ۲۰ ذیقعدهٔ **۱۰۰۲**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۸۳ هست [فیلمها : ۵۸۹].

26971 ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج: نوشتهٔ **۱۰۰۷** (ص۸۶ـ۲۲۵) پیرامن ۶۰۰۰ بیت زرین، [نسخه‌ها ۶: ۶۹].

26972 ـ **رضوی** ۴۲۸ ادبیات (۴۶۵۷): نستعلیق محمد حسین جنابذی ج ۲/**۱۰۱۲** با انتخاب میرتقی‌الدین کاشی برای تذکرهٔ خود «خلاصة‌الاشعار» [ف. رضوی ۷: ۴۱۵].

26973 ـ **اصفهان**، شیخ‌حسن جابری

انصاری: شکسته نستعلیق **۱۰۱۸** [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۶].

26974 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۹۱ Add: نستعلیق ۱۶ رمضان **۱۰۶۳**، ۱۸۶ گ ۱۹ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۹۱ و ۱۳۸۷ هست [فیلمها: ۹۱].

26975 ـ **مجلس** ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۴۵۷ بیت در جنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴].

26976 ـ **سپهسالار** ۲۴۲: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۲**، پیرامن ۵۳۰۰ بیت، ۱۶۵ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۰۰ و ۴: ۴۹۲].

26977 ـ **ملك** ۵۲۷۰: نسخ محمد علی عبرت نایینی مصاحبی، ۸ ع ۲/**۱۳۴۶**، برای حاج آقا حسین ملك التجار واقف کتابخانه، ۱۵۵ گ، ۲۲ س. [رؤیت].

26978 ـ **تهران**، ملی ۴۵ فهرست نشده: نوشتهٔ سرخوش هروی، شب چهارشنبه ۱۵ رمضان **۱۲۶۴**. دارای: دیباجه، قصیده، قطعه، ترکیب و چند قصیده از خود سرخوش، ۳۰۳ ص ۱۴ س [نسخه‌ها ۴: ۱۷۱].

26979 ـ **مجلس** ۹۸۴: نستعلیق زیبای شمس الادبا میرعلی شیرازی، **۱۲۸۱ - ۱۲۸۲** برای عزالدوله عبدالصمد میرزا در همدان، زرین. دارای: قصیده، مرثیه، ترجیع، قطعه، غزل، رباعی رویهم پیرامن ۵۲۰۰ بیت، ۱۸۹ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۳: ۲۸۳].

26980 ـ **مجلس** ۲۶۷۱/۳: نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۲ - ۱۲۸۱** در دفتر (ص ۱۲۹ - ۱۴۰)، ۹۰۰ بیت قصیده است [ف. مجلس ۸: ۴۳۳].

26981 ـ **ملك** ۵۵۷۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۱۰۴ گ [رؤیت].

26982 ـ **مجلس** ۹۸۵: نسخ عبرت نایینی در **۱۳۳۷** بدستور سردار معظم خراسانی، ۶۴۴۷ بیت قصیده و قطعات اوست، ۱۵۶ گ ۲۲ س [ف. مجلس ۳: ۲۸۴].

26983 ـ **پاریس** ۷۹۹/۳ Sp: تاریخ یاد نشده، با سرگذشت او از تقی‌الدین محمد حسینی، [بلوشه: ۱۲۴۲]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۵۶۶ هست [فیلمها: ۵۲۰].

دیوان وفا

ناشناخته.

26984 ـ **سنا** ۷۵۶۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با ماده تاریخهایی از ۱۰۴۰ تا ۱۰۴۸. **آغاز:** جهان پناه ده سال بیش میگذرد ـ که همچو بنده شاکر ترا پرستارم [نسخه‌ها ۲: ۲۲۹]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۷۶۴ هست [فیلمها: ۱۰۱].

26985 ـ **تبریز**، ملی ۲۹۱۷: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۳۰۰].

دیوان وفای رامپوری

حاجی گل محمد.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۷۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۵۰ ـ صبح گلشن: ۵۹۴.

26986 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۹۹: نوشتهٔ **۱۲۳۹**، ۱۳۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۹].

دیوان وفای شیرازی

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۷۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۵۰.

26987 ـ **تهران**، ادبیات ۷۳ د: نستعلیق **۱۲۸۷**. دارای: مثنوی، قصیده، قطعه، مرثیه، رباعی، فرد. **آغاز:** بارلهاای صفاتت عین ذات ـ ای که در ذاتت نمی‌گنجد صفات، ۸۵ گ ۱۱ س [ف. ادبیات ۱: ۲۷۷].

26988 ـ **سنا** ۱۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۶: ۴۶۶].

دیوان وفای قمی

شرف‌الدین علیخان حسینی، کـه بروزگار نادر بهند رفته و نزدیك به‌سی‌سال در آنجا زیسته و درپایان‌زندگی به آقاسی بیگ‌لقب یافته و در پیرامن ۱۲۰۰ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۷۲ـ مجمع‌الفصحاء ۲: ۵۲۷ـ فرهنگ‌سخنوران: ۶۵۰.

26989 ـ **مجلس** ۳۹۴ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده. دارای : قصیده، قطعه، غزل ، مرثیه. **آغاز:** کوس رحیل کوفت دوال کف قضا ـ خیز وبسیج راه‌کن ازاین دوسرا، ۲۰۷گ ۱۴ س [ف. مجلس ۲ : ۲۳۰] .

26990 ـ **تبریز،** ملی ۲۶۸۳ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۳۰۰].

دیوان وفای فراهانی

محمد حسین وزیرصادقخان زند، عم میرزا عیسی‌قائم مقام. درگذشتهٔ ۱۲۰۹.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۲ ـ مجمع الفصحاء ۲: ۵۲۷ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۰.

26991 ـ **تهران،** سلطنتی ۶۰۷ (۶۵۳ ف) : بهمان‌خامهٔ نستعلیق خوش نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۳** ، زرین، جلددوم کلیات‌اوست: غزل (مرتب) **آغاز:** ای‌نام همایونت‌سر دفتر دیوانها ـ طغرای دل‌آرایت تاج سرعنوانها، ۳۱۵ص ۱۲ س[ف. دکتر بیانی: ۴۲۹].

26992 ـ **تهران،** سلطنتی ۶۰۶ (۶۵۲ ف) نستعلیق خوش نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۳** ، زرین جلد یکم کلیات اوست: ۱ـ مثنوی فیروز وشوخ ۲ـ هفت مثنوی کوتاه ۳ـ قطعه. قصیده. **آغاز:** می‌کند خامهٔ سخن گستر ـ قصهٔ تازه‌همچو لؤلؤتر، آغاز نونویس، ۲۲۶ص ۱۲س [ف.دکتر بیانی: ۴۲۸] .

26993 ـ **دانشگاه** ۵۴۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده ، ۱۳۳گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۲۰] .

26994 ـ **ملك:** تاریخ و نشانی یادنشده [ذریعه ۹: ۱۲۷۲] .

دیوان وفایی

ناشناخته . با تخلص وفایی .

26995 ـ **دانشگاه** ۴۰۶۲ : نستعلیق ۱ ج۲/**۹۷۶** . در پایان آمده: وفایی ترك، ودر فهرست کتابخانه آمده: گویاوفایی‌مداح شوشتری میرزا عبدالرسول باشد . دارای: غزل ورباعی نزدیك ۱۱۰۰ بیت (ص۱ـ۷۰) **آغاز:** دگردر بوستان دهر یاری کرده‌ام ـ عجب نازك نهالی گلعذاری‌کرده‌ام [ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۳۴].

26996 ـ **ملك** ۵۳۹۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** . دارای : قصیده در ستایش پیامبر و امامان ، رباعی نیز درستایش آنان، ۳۴گ ۱۴ س [رؤیت] .

26997 ـ **نجف ،** امیرالمؤمنین ۷۸۶ مج : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳** [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

26998 ـ **آصفیه** ۱۱۰۷ دیوان : نوشتهٔ **۱۳۰۲** [ف . آصفیه ۴: ۲۹۴] .

26999 ـ **بنگال،** آسیایی ۱۴۹ دیوان (۸۴۲) : شکسته ، تاریخ‌یادنشده همراه‌دیوان مروی [ف. بنگال : ۱۱۷] .

دیوان وفایی‌شوشتری

میرزا عبدالرسول مداح. دیوان‌اودرهامش دیوان ملافتح‌الله وفایی شوشتری بسال ۱۳۰۵ چاپ شده‌است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۵۱ ـ ف. مشار: ۷۶۴.

27000 ـ **دانشگاه** ۳۵۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳،** بایادداشت **۱۲۸۸**. دارای: منقبت،

مرثیه ، قصیده، مثنوی، مخمس، پیرامن ۲۴۰۰ بیت . **آغاز :** روزگار از نکهت زلف نگارم عنبرین شد ـ گیتی ازعکس رخش رشك نگارستان چین شد ، ۱۰۱ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۹۰] .

دیوان وفایی شوشتری

ملافتح‌الله فرزند حسن، که یاد اودر «جبر و اختیار : ۷۷۱» گذشت . او جز عبدالرسول مداح شوشتری است. دیوان او از ۱۲۹۶ ببعد در بمبئی و تهران و اصفهان چاپ شده‌است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۷۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۵۱ ـ ف. مشار : ۷۶۴ .

27001 ـ **ملك** ۳/۵۸۶۰ : نستعلیق **۱۲۹۸** درجنگ: کسائیه، مرثیه، قصیدهٔ طاعونیه اوست (۴۰ـ ۵۰پ) [رؤیت].

27002 ـ **مجلس** ۱۱۹۰ شکستهٔ خوب مهدی‌علی آبادی **۱۳۰۳**، مخمس و مسمطهایی از اوست که فهرست نگار نادرست آنرا بامیرزا عبدالرسول شوشتری درآمیخته، درپیرامن ۶۰۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۷۸] .

دیوان وفایی هروی

از سدهٔ یازدهم ، بروزگار اکبر پادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) به هند رفته و بادارایی بسیار به اصفهان برگشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۵ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۱ .

27003 ـ **مجلس** ۸۶۰۵ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱ـ۱۲** [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

دیوان وقار شیرازی

میرزا احمد، که یاد او در «محاسن السنة: ۶۸۶» گذشت .

27004 ـ **تهران**، ملی ۲۰۶ فهرست نشده: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴**، زرین، سه قصیده است در بارهٔ سفر ناصرالدین‌شاه بفرنگ، ۲۱ ص ۹ س [نسخه‌ها ۶: ۲۰۷] .

27005 ـ **تهران**، ادبیات ۸۱ حکمت: شکسته نستعلیق منصور وصال، سدهٔ **۱۴**، بخشی از قصیده‌های اوست در یك جنگ [ف. ادبیات ۲: ۱۰] .

دیوان وقار لکهنوی

جواله پرشاد، سرایندهٔ دربار واجدعلیشاه و امجد علیشاه .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۶۵۲ .

27006 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۳۰ SpiVI ۴۴۹۱ : نستعلیق بی تاریخ ، **آغاز :** ای بار در حریم تو نزدیك و دور را [ف. عبدالله ۲: ۵۷۲] .

دیوان وقاری طبسی

محمد امین فرزند عبدالفتاح . که «گلدستهٔ اندیشه : ۲۱۱۴» را در اصفهان بسال ۱۰۸۳ بانجام رسانده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۲ .

27007 ـ **ملك** ۵۲۲۳: نستعلیق محمد جعفر فرزند سراینده، دوشنبهٔ ۳ ذیحجهٔ **۱۰۸۴** در اصفهان ، بایاداشت سراینده دربارهٔ اینکه برخی از سروده‌ها بخامهٔ منست و اینکه شرح معمیات ازفرزندی محمد ربیعاست مؤرخ نیمهٔ رجب ۱۰۸۵. دارای: قصیده ، غزل، رباعی، ماده تاریخ، معما ، بادیباجه‌ای به‌نثر. **آغاز:** ای حریم حرمتت خیل ملایك را مصاف ـ انبیارا سدهٔ جاهت مقام اعتکاف [رؤیت] .

27008 ـ **عبدالحسین بیات** ۱۰۶/۱۵۸: درجنگ گردآوری رفیع‌الدین رافع، باتاریخهای

۱۰۷۸- ۱۰۸۴ (ص ۲۷۶) غزلهایی ازوست [نسخه‌ها ۶:۱۱۴] .

دیوان وقوعی تبریزی

محمد شریف فرزند مولانا حدادی ، جهانگرد ، درگذشته درعراق ۱۰۱۸ .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۲۷۸ ــ فرهنگ سخنوران : ۶۵۲ــ دانشمندان آذربایجان : ۳۹۴ .

27009 ــ **دانشگاه** ۳۹۷۳ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**. دارای: قصیده وغزل ورباعی، رویهم نزدیك ۸۰۰ بیت، بادیباچه‌ای‌درسرگذشت او از «خلاصة الاشعار» و «هفت اقلیم» **آغاز:** من وادای سپاس و زبان شکرگزار ــ که هجر دوست بدل شد بدولت دیدار ، ۳۰ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۶۹] .

دیوان سلطان ولد

بهاءالدین احمد (۶۲۳-۷۱۲)که یاداو در «ابتدا نامه : ۱۰۱۷ » گذشت . بفارسی و ترکی میسروده است ، ودیوان فارسی او بسال ۱۹۴۳م با پیشگفتار فریدون نافذ در ۱۰۰+ ۶۱۶ ص در ترکیه‌چاپ شده‌است.

27010 ــ **استانبول** ، حالت افندی ملحقی ۱۳۵/۴ : نوشتهٔ پایان ع۱/**۷۱۷**(گ ۱۱۲ ــ ۲۰۷) . **فیلم**آن در دانشگاه‌ش۵۵۸ هست [فیلمها : ۴۹۸] .

27011ــ **استانبول**،حالت‌افندی۱۳۹ : نسخ حسن فرزند عثمان ولدی،۱۱ رجب**۷۲۲** غزلهاست نه‌به‌ترتیب ورباعیها،۲۱۷گ ۱۷س. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۵۶۰ هست [فیلمها : ۹۲] .

27012 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای M.۵۴۰: نوشتهٔ**۷۵۰**،۲۹۸گ۱۹س. **آغاز:** شاه منم‌شاه منم در دوسرا در دوسرا [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۹] .

27013ــ**مدینه**،عارف‌حکمة ۲۲۳مج: نوشتهٔ **۷۵۰** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۳].

27014ــ **استانبول** ، حالت افندی : ۳۲۸: نسخ‌روزگار سراینده، ۳۰۷گ۱۸ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۵۵۲ هست [فیلمها : ۹۴] .

27015ــ **دانشگاه**۴۳۰۸/۲ : نستعلیق خوش سدهٔ**۹-۱۰** ، ۴۳غزل است باتخلص ولد (۳۲پ - ۵۲ر) [ف. دانشگاه۱۳:۳۲۷۳].

27016ــ **بنگال**، آسیایی۱۵۰ دیوان (۱۰۶۰): شکستهٔ **۱۱۹۶** همراه دیوان سمیع نیازی [ف. بنگال : ۱۱۷] .

27017ــ **تبریز**، ملی۳۶۳۳ : نسخهٔ کهن [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶] .

دیوان ولی

ناشناخته .

27018 ــ **موزهٔ بریتانیا**Or۹۴۶۶: نوشتهٔ **۱۰۱۴** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۸] .

27019ــ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۸۸/۱۰۳۶/۲ :تاریخ یادنشده ، آغاز وانجام‌افتاده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱۳۶] .

دیوان ولی دشت بیاضی

که یاد اودر«کلیات : ۱۸۹۹» گذشت.

27020ــ **سپهسالار**۲۸۴/۲ : نستعلیق محمد حسین مشهدی، **۱۰۲۵** . دارای:قصیده، غزل، قطعه، رباعی، رویهم ۳۰۸۴بیت. **آغاز** ای حریمت کعبهٔ حاجت روای جبرئیل ــ نقش نعلین تو محراب دعای جبرئیل [ف. سپهسالار ۲ : ۷۰۲ و ۴ : ۵۴۲] .

27021 ـ رضوی ۶۰۵ (۵۰۹۳) : نستعلیق محمد نصیر، **۱۰۲۶**، پیرامن ۳۰۰۰ بیت، آغاز برابر نسخهٔ پیشین. دارای: قصیده، ترکیب قطعه، غزل، مثنوی، رباعی [ف. رضوی ۷ : ۵۴۶] .

27022 ـ قاهره، دارالکتب ۹۴م ادب فارسی: تعلیق **۱۰۶۰** آغاز برابر (سپهسالار: ۲۸۴) ۱۰۱ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱ : ۱۶۵] .

27023 ـ دانشگاه ۲۹۳۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده، دارای غزل و رباعی ومثنوی نزدیك هزار بیت واندی، درفهرست آمده: گویا از ولی دشت بیاضی. در آن آمده: از روستایی بودن زند حسودم طعن ـ مراچه جرم که ازروستا است مولدمن. **آغاز:** گرد سر راه وصالت را بپای شوق ازآن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۱۵] .

27024 ـ دانشگاه ۵۵/۲۴۷۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۶۴ هامش) غزل : وقصاید اوست [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۴۲].

27025 ـ ملك ۵۳۸۱/۱ : نستعلیق سرخوش در مشهد، غرهٔ محرم **۱۲۶۱** ازروی دیوانی بخامهٔ سراینده (۱پ ـ ۹۴پ) ۱۵ س [رؤیت] .

27026 ـ مشهد، آقای فرخ ۲۸۳ : تاریخ یاد نشده، زرین [نسخه‌ها ۳ : ۹۲] .

دیوان ولی کرمانی ـ

دیوان نعمت‌الله

دیوان وهبی

هرسهای وهبی، زنده در ۱۲۲۰، منشی دربار عالمگیر دوم (۱۱۶۷ـ۱۱۷۳).

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۸۲ (وهبی شاهجهان پوری) ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۴.

27027 ـ قاهره، دارالکتب ۹۱ ادب فارسی: بی‌تاریخ، ۲۱۰ گ ۲۵ س. درفهرست آمده : لعله عمرخان شاهجهان پوری. **آغاز:** ای جلال تو بیابانها را زبان انداخته ـ عزت ذاتت یقین را درگمان انداخته [مخطوطات ۱ : ۱۹۴] .

27028 ـ پاکستان، لاهور، شیروانی ۶۳۷۸ : دارای غزل ورباعی وجز آن، آخرین سرودهٔ او در ۱۲۰۰ گفته شده است [مخطوطات دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۳۶].

دیوان وهمی قمی

مولانا حسن .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۸۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۴ .

27029 ـ مجلس ۵۱۳۸/۷۳ : نستعلیق در جنگ ابن خاتون مؤرخ **۱۰۲۴ ـ ۱۰۵۷** ۱۳۲ بیت از سروده‌های اوست (گ ۲۲۶ ـ ۲۲۷) . **آغاز:** زهره در برج مشتری آمد ـ [رؤیت] .

دیوان ویسی هروی

سراینده و خوشنویس روزگار جامی (م ۸۹۸) ، وچیزی در برابر «ویس‌ورامین» سروده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۸۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۵۴ .

27030 ـ قاهره، دارالکتب ۱۰۷ ادب فارسی: تعلیق، بی‌تاریخ، زرین (گ ۱ ـ ۵) . **آغاز:** ای التجا بخاك درت کائنات را [مخطوطات ۱ : ۱۹۴] .

ه

دیوان هاتف اصفهانی

سید احمدحسینی منشی و سراینده، در گذشتهٔ ۱۱۹۸. در تهران ۱۳۱۷ق وپس‌ازآن بارها چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۸۳ ـ ف. مشار: ۷۶۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۲۵.

27031 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ‌رضا: نوشتهٔ **۱۱۹۸**، نسخهٔ خودسراینده [یادداشتهای مهدوی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۴۸].

27032 ـ **تهران**، ملی۱۷/۱۰۱ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ترجیع‌بند است (ص۱۵۲ـ۱۵۴ چهارستونی) [ف. ملی۱: ۹۴].

27033 ـ **دانشگاه** ۳/۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، غزل‌است ورباعی وقصیده (ص ۸۹ـ۱۰۶ و۲۵۱ـ۲۶۹) زرین، بادوتصویر [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۴].

27034 ـ **دانشگاه** ۴۱۴۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، آغاز وانجام افتاده، دارای: قصیده وغزل وچند رباعی، ۷۱گ ۱۱س [ف. دانشگاه۱۳: ۳۱۱۳].

27035 ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۲/۱۸۹: نوشتهٔ **۱۲۰۷** [نسخه‌ها۵: ۶۴۸].

27036 ـ **سپهسالار** ۱/۴۰۱: نستعلیق محمدبیع فرزندمحمدصادق شیرازی، **۱۲۲۱**، زرین [ف. سپهسالار۲: ۳: ۷۰۳ و۴: ۵۴۳].

27037 ـ **سپهسالار** ۲/۲۶۱: نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۰** دردفتر، همراه دیوان‌سحاب [ف. سپهسالار ۴: ۵۴۳].

27038 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲۲۵: نستعلیق دوشنبه، ۲ذیقعدهٔ **۱۲۳۷**، آغازافتاده [رؤیت].

27039 ـ **ملك** ۱/۵۵۶۱: نستعلیق با تاریخ **۱۲۴۰** دردفتر (۱رـ۴۲ر). ترجیع بند است وغزل ورباعی وقطعه. **آغاز:** سحراز کوه خاور تیغ اسکندر چوشد پیدا [رؤیت].

27040 ـ **ملك** ۲/۴۹۹۳: نستعلیق امان‌الله فرزند محمدتقی زنگنه، در اصفهان **۱۲۴۰** (۱۴۱پ ـ ۱۸۰ر). دارای: قصیده، ماده تاریخ، ترجیع،غزل، آغاز برابر نسخهٔ پیشین [رؤیت].

27041 ـ **تهران**، سلطنتی ۲/۲۹۸۱ (۷۵۲ف): نستعلیق **۱۲۷۸**، ترجیع بنداست. **آغاز:** ای‌فدای توهم دل وهم‌جان [ف. دکتر بیانی: ۶۱۳].

27042 ـ **دانشگاه**۹/۴۷۱۶: نستعلیق صادق شیرازی، **۱۲۸۱** (۱۸۵ـ۱۹۶) ترجیع بندیست [ف.دانشگاه ۱۴: ۳۶۶۴].

27043 ـ **ملك** ۳/۵۱۲۵: سدهٔ **۱۳** (۶۹ پ ـ ۷۳ر) ترجیع بندیست [رؤیت].

27044 ـ **ملك** ۵۴۵۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، دوازده مرثیه، مثنوی، ترجیع. **آغاز:** سحرچو پنجهٔ موسی خور از مشرق چو پیدا شد. ۷۱گ۱۴س[رؤیت].

27045 ـ **ملك** ۲/۵۱۱۲: شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۳** گزیده‌ایست‌ازغزلهای‌او(۱۶پـ۲۵ر) **آغاز:** بیزم‌دوش‌آمد یار همراه رقیب اما [رؤیت].

27046 ـ **رضوی** ۶۰۶ (۴۷۹۶): نستعلیق سدهٔ **۱۳**،زرین،غزلهای ردیف واو را دارد [ف. رضوی ۷: ۵۴۸].

27047 ـ **مجلس** ۹۱۶۵ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گویا هشت بیت از آغاز افتاده، انجام نیز در رباعیها افتاده، از کتابهای اهدایی سلطان القرائی است [رؤیت].

27048 ـ **اصفهان،** عمومی ۱۱۵۲۳: نستعلیق خوش محمدعلی، برای ظل السلطان. سدهٔ **۱۳-۱۴**، زرین، دارای: ترجیع، غزل، ۶۸ ص ۱۲ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۷۲].

27049 ـ **الهیات** ۱۸/ ۱۷۲ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (۱۸۰ ر ـ ۱۸۱ ر) ترجیع بندیست [ف. الهیات ۱: ۴۱۸].

27050 ـ **سپهسالار** ۴/ ۷۵۰۵: نوشتهٔ ۹ ذیحجهٔ **۱۳۰۱**، ترجیع بندیست [ف. سپهسالار ۳: ۴۳۱].

27051 ـ **رضوی** ۸۹۴۱: نستعلیق علی اصغر حکمت ۲ع ۲/ **۱۳۳۱**، ۲۹ گ، اهدائی خود حکمت [نسخه‌ها ۵: ۳].

27052 ـ **ملك** ۳/ ۵۵۶۶: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴**. آغاز: سحر از کوه خاور (۲۱۰ پ ـ ۲۴۷ پ) [رؤیت].

27053 ـ **ملك** ۵۲۷۷: شکسته نستعلیق بد، آغاز و انجام افتاده، همراه اندکی از شعرهای صباحی، ۴۹ گ ۱۳ س [رؤیت].

27054 ـ **مشهد،** فرخ ۶۴ ضمیمهٔ ۶۵ و ۶۶: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۹۲].

دیوان هاتفی

27055 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۴۸۴ Or: سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

دیوان هاتفی جامی

عبدالله، خواهرزادهٔ عبدالرحمان جامی، زاده در روستای خرجرد جام، درگذشتهٔ ۹۲۷. بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۸۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۲۵ ـ مجمع الفصحا ۲: ۵۴.

27056 ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۸۶ ـ م ادب فارسی: تعلیق زیبا، بی تاریخ (گ ۱۰۳ ـ ۱۳۱) **آغاز:** ای حسن جهانگیرت آرایش دورانها [مخطوطات ۱: ۱۹۲].

دیوان هادی

ناشناخته.

27057 ـ **دانشگاه** ۵۲۶۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، از خود در آن به محمدهادی یاد میکند، و نیز از شاه صفی صفوی و مرگ او ۱۰۵۲ و هجرت خود به هند ۱۰۵۷ و عالمگیر را، و دیباچه را که در غرهٔ ذیقعدهٔ ۱۰۶۷ ساخته است (ص ۱ ـ ۹) سپس قصیده و غزل و ترکیب و رباعی و مثنوی اخلاقی و ساقینامه دارد **آغاز:** توفق رفاقت کند ارباب همم را، ۴۰۴ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۷].

27058 ـ **قاهره،** دارالکتب ۴۳ ـ م: ادب فارسی: تعلیق زیبا، بی تاریخ، ۳۶۲ گ، ۱۵ س. در فهرست آمده: لعله محمدهادی الیزدـ جردی م ۹۵۰. **آغاز:** هرکس رود بسیر گلستان اعتدال [مخطوطات ۱: ۱۹۲].

دیوان هادی اردبیلی = دیوان قدرت

دیوان هادی

شاید اصفهانی [ف. عبدالله]. در تذکره‌ها از دو تن با این تخلص و نسبت اصفهان یاد شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۸۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۲۶.

27059 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۲۲۳ pi VI ۱۰۸۲ (ف ۵۳۷): نستعلیق سدهٔ **۱۱**. **آغاز:** در پی آب لب تشنه دویدم همه جا [ف. عبدالله ۲: ۳۷۷].

دیوان هادی سبزواری = دیوان اسرار

دیوان هارون

شایدهارون فرزند خواجه شمس الدین محمد جوینی ، ممدوح سعدی شیرازی باشد .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۸۷ـ مجمع الفصحاء ۱: ۶۵۶ـ فرهنگ سخنوران : ۶۲۷ .

27050 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۶۴۷ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ۲۱۷ گ ۱۳ س [ذیل ریوش ش ۲۵۴] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۷۰ هست[فیلمها : ۱۰۱].

دیوان هاشم

ناشناخته .

27061ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۳۴۹ حکمت : عبدالرزاق فرزند ملا محمد حسین جهرمی، ۷ع ۱/**۱۲۷۹** [ف . ادبیات ۲ : ۶۲] .

27062ـ **مجلس** ۸۷۲۱ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، آغاز افتاده [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

27063ـ **بنگال**، آسیایی ۱۵۱ دیوان (۴۰۲) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۷] .

دیوان محمد هاشم شیرازی

درویش محمدهاشم فرزند اسماعیل، که یاد او در «شرح حدیث بساط: ۱۲۲۶» و «کلیات: ۱۸۹۹» گذشت .

27064 ـ **ملك** ۳/ ۵۶۹۰ : نستعلیق محمدباقر پسیان **۱۳۰۴** (۱۰۹ر ـ   )در «کلیات: 18037» او، دارای: قصیده، مثنوی، شرح حدیث مشیت، مناجات، منقبت، پاسخ موش و گربه ملا طاهر قمی در رد اهل فقه[رؤیت] .

دیوان محمد هاشم شیرازی

محمدهاشم فرزند محمدمفید انصاری جابری شیرازی، زنده در ۱۰ج ۲/ ۱۲۷۶.

27065 ـ **دانشگاه** ۳۳۲۷ : نستعلیق سراینده ، با دیباچه‌ای مؤرخ ۱۰ج۲/**۱۲۷۶** قصیده‌هایست درستایش امامان با گزارش برخی از آنها که برای چاپ آماده کرده بود و نتوانست، بفارسی وعربی در فهرست «جواهر الابیات یا دیوان خادم» یاد شده ، ۱۲۶ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۱۳] .

دیوان هاشمی بخارایی

خواجه هاشمی صدیقی شیخ الاسلام بخارا، نبیرهٔ خواجه محمد پارسا ، درگذشتهٔ ۹۴۵ .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۲۸۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۲۸ .

27066ـ **آصفیه** ۱۲۲۷ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۴ :۲۹۴] .

دیوان هجری

ناشناخته .

27067ـ **بنگال**، آسیایی ۱۵۲ دیوان (۳۵۴) : نستعلیق **۱۱۹۲** [ف . بنگال : ۱۱۷] .

دیوان هجری تفرشی

آقا محمد صادق ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۹» گذشت .

27068 ـ **دانشگاه** ۳۷۴۷ : نستعلیق محمدحسن فرزند محمدرحیم کوهی، چهارشنبه شعبان **۱۲۰۳**. کلیات اوست: ۱ـ شاهنامه ۲ـ مثنوی ۳ـ فخریه ۴ ـ دیوان (مثنوی ، غزل) [ف. دانشگاه] .

27069ـ **دانشگاه** ۵۱۷۰: در «کلیات»

او از سدهٔ **۱۳** [ف. دانشگاه۱۵: ۱۱۳۵].

دیوان هجری رازی

محمد یوسف رازی (۹۲۷ - ۹۶۳) .
بآنچنانکه در فهرست فهمی ادهم آمده است. و گویا همان خواجه محمد شریف تهرانی وزیر محمد خان تکلو حاکم خراسان است که پس از مرگ او نزد تهماسب(۹۳۰-۹۸۴) آمده حاکم یزد وسپس وزیر اصفهان شده ودر ۹۸۰ درگذشته است .

27070ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۱۰۱۱ : پیرامن سدهٔ **۱۰** ، ۱۳۷ گ ۱۷ س[ف. فهمی ادهم۱: ۲۷۳].

دیوان هدایت طبرستانی

رضا قلیخان، که یاد او در «اصول الفصول: ۱۰۴۳» گذشت .

27071ـ **تهران**، سلطنتی۱۲۲۳۲ (۶۸۵ ف) : نستعلیق خوش ۹ج۲/**۱۲۴۷** درشیراز. زرین. کلیات اوست: ۱ـ دیباجهٔ نثری ۲ـ لطایف درحقایق ومعارف ۳ـ منشآت و نامه‌ها ۴ـ گلستان ارم (بکتاش نامه) ۵ ـ دیوان (قصیده ، غزل، قطعه ، ترجیع ، رباعی) ، ۴۸۶ ص ۲۳ س [ف. دکتر بیانی : ۴۶۸] .

27072 ـ **تهران** ، ملی ۱۳ ف : در «کلیات» نوشتهٔ **۱۲۶۰** او[ف. ملی ۱ : ۹ و نسخه‌ها ۶ : ۱۶۵] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۴۳ هست [فیلمها : ۶۲۹] .

27073ـ **مجلس** ۱۰۸۴ : نوشتهٔ خود سراینده ، در **۱۲۷۵** . دارای : ترجیع ، قصیده ، رویهم ۱۲۹۰۰ بیت ، با یادداشتهای ادبی از خود او درهامش ، ۳۱۸ گ ۲۱ س[ف. مجلس ۳: ۴۴۵] .

27074ـ **مجلس** ۹۲۳۸ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳-۱۴** ، دارای: غزل، قطعه، ترکیب، ترجیع ، انجام افتاده، ۵۴۷ص[رؤیت].

27075ـ **تهران**، ادبیات۱۹ب : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ۲۴ گ ۲۵ س [ف . ادبیات ۱ : ۲۷۷] .

دیوان هلال کاشانی

ابوطالب فرزند سیدمحمد باقر، که نخست مفتون تخلص میکرده ، و در ۱۲۵۵ ازکاشان به اصفهان رفته و استاد خود حاجی سیدمحمد باقر رشتی ومحمد شاه (۱۲۵۰ - ۱۲۶۴) و معتمدالدوله را ستایش کرده است.
بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۹۴ - فرهنگ سخنوران : ۶۳۱ .

27076 ـ **مجلس** ۸۵۶۱۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، پیرامن ۱۳۵۰ بیت بادیباجه‌ای که در آن شگرف نامه نامیده شده است، سپس قصیده، غزل ، مثنوی. آغاز: دیباجهٔ این شگرف نامه بر نام کسی نوشت خامه، ۱۲۲ گ[رؤیت].

دیوان هلالی

ناشناخته . درذریعه ۹: ۱۲۹۴ -۱۲۹۶ از شش تن با این تخلص یاد شده است .

27077 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۵۲۴ Or: نوشتهٔ **۹۹۵** در فهرست آمده دیوان هلالی (حالتی) [نسخه‌ها ۴: ۶۸۱] .

27078ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۵۹۹/۱ Or: نوشتهٔ **۱۰۳۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴].

27079ـ **یزد** ، جامع کبیر : نستعلیق میرزا عیسی ، سدهٔ **۱۱** ، ربعی [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۳] .

27080 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۳۶ Or : سدهٔ **۱۲-۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۵].

27081ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۳۴ : تاریخ یاد نشده ، ۱۶۸ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۷۲].

27082ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۱۲۶ piVI ۱۰۵۱(۴۴۴): **آغاز:** حمد بیحد صفات یزدان‌را ـ مدح بیقدح ذات سبحان را . وما میدانیم این سر آغاز «الهی نامهٔ» سنایی است . [ف. عبدالله ۲:۳۱۶] .

دیوان هلالی جغتایی

نورالدین (بدرالدین) زاده در استرآباد سپس به‌هرات رفته ودر آنجا باتهام شیعیگیری در۹۳۶شهید شده است. درکانپور ۱۲۸۱ وپس از آن درهند و ایران چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۹۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۳۱ ـ ف. مشار: ۷۶۵ .

27083ـ **مجلس** ۲۶۵۸/۱: نستعلیق خوش ابن علی الکاتب ایزدی، در **۹۵۹**، بادیباچه‌ای در سرگذشت او (ص۱ـ۶۸) ، ۸۵۰ بیت غزل وقطعه ورباعی است [ف. مجلس ۸ : ۴۰۴].

77084 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای Y ۱۰۰۱ : درویش علی رومی، **۹۵۰**، ۳۴گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۶۷].

27085ـ **تهران**، سلطنتی ۶۰۹(۵۹۳ ف): نستعلیق زیبای محمودفرزند اسحاق شهابی، **۹۶۱** ، زرین، دارای: غزل، رباعی. **آغاز:** ای‌نور خدا درنظر ازروی تو ما را ـ بگذار که در روی تو بینم روی خدا را ، ۵۴ ص [ف . دکتر بیانی : ۳۶۴] .

27086 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R ۱۰۱۲ : یارالکاتب ، **۹۶۲** [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۶۶] .

27087 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۵۳/۲ (۷۱۰ ف): همراه « دیوان شاهی سبزواری » نوشتهٔ **۹۶۷**. **آغاز:** ای‌نور خدا درنظر ازروی تو ما را [ف. دکتر بیانی :۵۱۶] .

27088ـ **الهیات** ۴۶۱د: نستعلیق عماد حسینی معروف به میر، ع۱۶/**۹۷۳**، زرین، ۵۲گ ۱۲ س [ف. الهیات ۱:۶۲] .

27089 ـ **تهران**، ملی ۲۹۰/۲ ف: نستعلیق حسین فرزند محمد، باتاریخ **۹۷۹** در دفتر، **آغاز:** ای نورخدادرنظرازروی توما را (ص ۶۹ـ ۱۴۸) . دارای: غزل، رباعی [ف. ملی ۱: ۲۸۲] .

27090 ـ **رضوی** ۶۰۷ (۵۷۵۸) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین، پیرامن هزار بیت غزل و قطعه ورباعی دارد . **آغاز:** ای نور خدا در نظر ازروی توما را [ف. رضوی ۷:۵۴۸].

27091ـ **مدینه**، عارف حکمة ۲۶۷/۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص۲۱۴-۲۳۰)[نسخه‌ها ۵: ۵۸۱] .

27092 ـ **مجلس** ۸۴۳۲/۶ فهرست نشده : سدهٔ **۱۰**، زرین، ۹۸۴ بیت غزل اوست ازکتابهای سلطان القرائی بوده‌است ذریعه[، رؤیت، ۹:۱۲۹۵].

27093ـ **تهران**، سلطنتی ۱۰۱۱۷/۳ (۷۱۲ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** . دارای :غزل (مرتب) یك قطعه، سه رباعی. **آغاز:** زاشك لاله گونم تابخون آغشته منزلها [ف . دکتر بیانی: ۵۲۵] .

27094ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۱۰۱۴/۱ : سدهٔ **۱۰** . **آغاز:** فلك زد نوبت شاهی براین فیروزه گون [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۱۶] .

27095ـ **مشهد**، فرخ ۳۲۱: خط خوش سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، گزیده‌ایست ازغزلهای او در و مجموعه [نسخه‌ها ۳:۹۲] .

27096 ـ **رضوی** ۹۴۸/۵ ادبیات (۴۹۵۳) : نستعلیق امام ویردی ساکن اصفهان، **۱۰۲۷** (ص۲۳۳- ۲۸۴) پیرامن ۲۷۵۰ بیت [ف . رضوی ۷ : ۷۷۴] .

27097ـ بادلیان ۱۱۰۹ والکر۶۲: نستعلیق ۲ع۱۰۶۴/۱، ۷۷گ۱۵ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۳۲ هست [فیلمـها: ۱۰۱].

27098ـ ملك ۵۳۰۷/۲۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۶۲۶ ـ ۶۴۵هامش) با۲۹دیوان دیگر، زرین، گزیده‌ایست [رؤیت].

27099ـ تهران، سلطنتی۶۱۰(۵۹۴ف): نستعلیق ۱۵ محرم ۱۱۱۲، بدستور عبدالعظیم که در احمد شاهی میزیسته، زرین دارای: غزل، قطعه، رباعی، ۱۴۴ ص ۱۴س [ف. دکتربیانی: ۳۶۵].

27100 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۸۳ Add: نستعلیق‌چهارشنبه ۲۲ع ۱۱۹۳/۲، ۱۲۳گ ۱۱ س [فیلمها: ۱۰۱].

27101ـ ملك ۵۵۲۱: نستعلیق سید علی‌حسینی، رجب ۱۲۳۴، زرین، ۶۳گ۱۴ س [رؤیت].

27102ـ تهران، دکتر مفتاح ۱۱۸: آدینه رجب ۱۲۴۰ همراه «یوسف وزلیخا»ی جامی [رؤیت].

27103 ـ ملك ۵۵۶۱/۱: شکسته نستعلیق با تاریخ ۱۲۴۲ در دفتر، غزلهای اوست آغاز: ای نورخدا [رؤیت].

27104ـ مجلس۹۱۰۹ فهرست‌نشده: نستعلیق شکسته آمیز۱۲۷۸، دارای: غزل‌و رباعی، آغاز: زآب چشم من‌گل‌شدبراه عشق منزلها ـ ندانم تا چه‌گلها بشکفد آخر ازین گلها. از کتابهای اهدایی سلطان‌القرایی [رؤیت].

27105 ـ دانشگاه ۴۰۹۸: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴، دارای: غزل ورباعی، ۷۵ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۷۶].

27106ـ لاهور، پنجاب‌بهلك‌لائبریری ۷۹، ۸۷۱ هلا: شکستهٔ ۲۱ مارج ۱۹۵۸ م، ۶۰گ ۱۲س [مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن عباسی ۱: ۴۷۳].

27107 ـ بنگال، آسیایی۱۵۳دیوان (۱۲۵۳): شکسته، تاریخ‌یادنشده، باسروده‌هایی دیگر [ف. بنگال: ۱۱۸].

27108ـ بنگال، آسیایی ۱۵۴ دیوان (۹۵۵): شکسته، تاریخ‌یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۸].

27109 ـ کابل، وزارت اطلاعات ۱: نستعلیق زیبا، تاریخ یاد نشده [راهنمای‌کتاب ۱۰: ۵۲۲].

دیوان هما

انورحسین.

27110 ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب ۸۸ ApiVI ۲۷۸/(۵۹۹ف): شکسته‌آمیز، ۷ جانوری ۱۲۵۷. آغاز: الا ای ساقی‌مهوش بده صهبای واصلها [ف. عبدالله۲: ۴۱۹].

دیوان همام تبریزی

خواجه همام‌الدین محمد (فرزندعلایی). در گذشتهٔ ۷۱۴ یا ۷۱۳. گزیدهٔ دیوانش در تبریز بکوشش محمد علی تربیت ۱۳۰۹ خ و سپس بکوشش مؤید ثابتی درتهران۱۳۷۳ق و نیز بار دیگر چاپ شده‌است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۹۶ـ ف. مشار، ۷۶۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۳۲.

27111 ـ سپهسالار ۳۱۳/۵ صدر: نسخ خوب محمد فرزند یوسف بیهقی وحیدی نگارندهٔ «عروض وحیدی» در ۷۳۸ (ص ۹۷ـ۹۹) تنها یك‌قصیده در۲۳ بیت و۸ بیت عربی است [ف. سپهسالار ۲: ۴۴۶].

27112ـ پاریس ۱۵۳۱ عربی ۹۶۵۵ شعر: نستعلیق جعفرعلی تبریزی حافظ ۲۴ ج ۸۱۶/۲، ۱۶۲ گ. فیلم آن درملی ش ع ۲ـ ۳۵۰۱ هست [فیلمها: ۱۰۱] ونیز فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۱۱ هست [فیلمها: ۵۹۳].

27113ـ قاهره، دارالکتب ۱۵۳ـ م ادب فارسی: نستعلیق فرصت غریب ۸۲۳، در یك مجموعه. آغاز: رسید نوبت آن بازکز نسیم [مخطوطات ۱: ۱۹۳].

27114ـ مجلس ۲۶۵۶/۱۲: نستعلیق کهن، با تاریخ ۸۳۴ در دفتر (ص ۶۵۵ ـ ۷۹۰)، ۲۱۵۰ بیت غزل ورباعی و قطعه وتك بیتهاست، زرین. آغاز: ازنور خوش رویت در نقاب [ف. مجلس ۸: ۴۰۱].

27115ـ عبدالحسین بیات ۶ مج: با تاریخ ۸۳۴ در دفتر (ص ۱۳۵ ـ ۱۵۰ هامش)، غزلهای اوست زرین. [نسخه‌ها ۶: ۷۱].

27116ـ بادلیان ۱۲۱ الیوت: همراه «دیوان امیر خسرو: 22966» مؤرخ ۸۳۹ و جزآن. فیلم آن در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلمها: ۵۴۷].

27117ـ مجلس ۱۷۳۸ فهرست نشده: در «کلیات» اواز سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵: ۱۵۳].

دیوان همای شیرازی

رضا قلی خان (محمد علی، بگفتهٔ هدایت) فرزند بمانعلی بدیع خان (۱۲۱۲ - ۱۲ ع ۱/۱۲۹۰)، پدرسه تن: سها و طرب و عنقا. دیوان او در تهران ۱۳۲۰ با ۱۸۰۰۰ بیت چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۹۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۳۱ ـ ف. مشار: ۷۶۵.

27118ـ اصفهان، عمومی ۱۱۵۰۲: نستعلیق خوب عبدالغفار فرزند محمد حسن اصفهانی، ۱۳ رجب ۱۲۹۳، ۴۳۴ ص. بنام «معدن الجواهر» است، زرین [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۰۴].

27119ـ اصفهان، عمومی ۱۱۵۲۷: نستعلیق ناظم (؟)، تاریخ یادنشده، ۴۶۹ ص ۱۴ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۰۶].

دیوان همای مروزی

محمدصادق، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۹» گذشت.

27120ـ مجلس ۱۷۳۸ فهرست نشده: در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵: ۱۵۳].

دیوان همایون

ناشناخته. در ذریعه ۹: ۱۲۹۷ ـ ۱۲۹۸ از هشت تن با این تخلص یاد شده است.

27121ـ موزهٔ بریتانیا ۸۰۰۷ Or: همراه با دیوان فغانی. از سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

دیوان امیرهمایون اسفراینی

در جوانی از اسفراین به تبریز آمده، وباولی بیگ دوستی ورزیده و چون ولی بیگ به حکومت قم گماشته شد اسفراینی با او بقم آمده و درآنجا در ۹۰۲ یا ۹۱۰ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۹۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۳۲.

27122ـ تهران، سلطنتی ۱۱۰۸۰/۴ (۷۱۱ف): همراه «دیوان مانی» نوشتهٔ ۹۵۳ و جزآن تنها غزلهاست مرتب. آغاز: بی‌تو جائی‌که شود خاك دل چاك آنجا ـ تا ابد لاله برآید زدل‌خاك آنجا. [ف. دکتر بیانی: ۵۲۲].

27123 ـ **مجلس** ۲/۲۶۵۸: نستعلیق خوش ابن‌علی الکاتب ایزدی، **۹۵۹**، با دیباچه‌ای درسر گذشت او (ص ۷۱ ـ ۱۱۴)، ۵۵۰ بیت غزل ورباعی است **آغاز:** بی‌تو جایی که شود خاک دل خاک آنجا ـ تا ابد ناله بر آید [ف. مجلس ۸: ۴۰۴].

27124 ـ **تهران**، سلطنتی ۶۵۳/۸ (۷۱۰ف): همراه «دیوان شاهی: 23756» نوشتهٔ **۹۶۷**. دارای: غزل، تك‌بیت، رباعی. **آغاز:** ای‌ز آتش جلال تو دوزخ زبانه‌ای ـ وزمزرع جمال تو فردوس دانه‌ای [ف. دکتر بیانی: ۵۱۹].

27125 ـ **تهران**، ملی ۳/۲۹۰ ف: نستعلیق حسین فرزند محمد، **۹۷۹**، زرین (ص ۱۴۹ ـ ۲۰۸). آغاز برابر نسخهٔ مجلس [ف. ملی ۱: ۲۸۲].

27126 ـ **ملك** ۵۹۳۷: نستعلیق خوش **۹۸۰**، زرین. دارای: غزل، رباعی. آغاز نیز برابر مجلس [رؤیت].

27127 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۶۵: نوشتهٔ **۹۸۰** [نسخه‌ها ۴: ۳۰۰].

27128 ـ **سپهسالار** ۲/۲۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، (ص ۱۷۷ ـ ۲۶۰). آغاز برابر نسخهٔ مجلس [ف. سپهسالار ۲: ۷۰۴ و ۴: ۵۴۴].

27129 ـ **مشهد**، آقای فرخ ۳۲۱: سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱**، گزیدهٔ غزلهای اوست همراه دیوان هلالی جغتائی [نسخه‌ها ۳: ۹۲].

27130 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۸۷۸: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴].

27131 ـ **مجلس** ۷۸۶۶ فهرست نشده: شکسته نستعلیق رجب **۱۲۴۷**. **آغاز:** ای براحدیت ز آغاز، با یادداشتی که دیوان همایون پادشاه است. [رؤیت].

27132 ـ **مجلس** ۳۹۵: نستعلیق تاریخ یاد نشده، غزلهای اوست ناتمام. **آغاز:** اگر مانع شدی چاك درونم آه سوزان را [ف. مجلس ۲: ۲۳۱].

27133 ـ **مجلس** ۴/۴۳۷: نستعلیق تاریخ یاد نشده، زرین. **آغاز:** ای‌ز آتش جلال تو دوزخ زبانهٔ ما [ف. مجلس ۲: ۲۵۵].

27134 ـ **قاهره**، دار الکتب ۱۵ مجامیع فارسی طلعت: (گ ۵۷ ـ ۷۰)، آغاز برابر نسخهٔ پیشین [مخطوطات ۱: ۱۹۳].

27135 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۸۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۴۸۴].

27136 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۵۶: [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶].

دیوان همایون بروجردی

شاید میرزا عباس اصلح الشعراء که یاد او در «دوازده آیین: ۲۱۰۶» گذشت.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۹۸.

27137 ـ **تبریز**، ملی ۲۵۵۵: تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۳۰۰].

دیوان هنر جندقی

میرزا اسماعیل فرزند میرزا ابوالحسن یغما، شیخی، که حاج محمد کریمخان قاجار را ستایش کرده و مرگ دو فرزند خود را در ۱۲۸۸ رثا گفته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۳۰۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۳۵.

27138 ـ **مجلس** ۱۰۸۵: نسخ و نستعلیق وشکستهٔ خود سراینده، با یادداشتهایی از او از **۱۲۶۸** تا **۱۲۸۸**. دارای: قصیده، مخمس، غزل، قطعه، مرثیهٔ امامان ونامه‌ها وشعرهایی از دیگران وچند خطبه از حضرت علی، شعرها

پیرامن پنجهزار بیت است، ۱۵۳ گ ۱۹ بیت [ف. مجلس ۳ : ۴۴۸] .

دیوان هیدجی زنجانی

ملامحمد فرزند معصومعلی معروف به حاج آخوند (هیدج)، خمسهٔ زنجان ۱۲۷۰ - تهران ۱۳۴۹) نخست مفتی تخلص میکرده و سپس به هیدجی برگردانیده است. دیوان او در تبریز در ۲۶۴ ص چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۰۴ - فرهنگ سخنوران : ۶۳۶ .

27139 - **رضوی** ۶۰۸ ادبیات (۸۷۵۵) : نسخ و نستعلیق علی اصغر فخیمی ابهری، ذیحجهٔ **۱۳۵۹** [ف. رضوی ۷ : ۵۴۹] .

ی

دیوان یار اورنگ آبادی

منورالدوله (شرف الدوله) میر احمد یار خان بهادر ، درگذشتهٔ ۱۱۸۹ . برادر رکن الدوله میر موسی خان بهادر احتشام جنگ.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۰۵ - فرهنگ سخنوران : ۲۵۵ .

27140 - **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۴۲۷ / ۱ / ۴۴۷۷ : تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۳۶] .

دیوان یتیم بروجردی

ملامحمود از سدهٔ یازدهم . نصرآبادی او را همدانی یادکرده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۰۷ - فرهنگ سخنوران : ۶۵۶ - تذکرهٔ نصرآبادی : ۳۹۵ .

27141 - **دانشگاه** ۳۶۳۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بامهر اسکندر مؤرخ ۱۱۱۴ . دارای: غزل و قصیده و رباعی نزدیك ۱۲۰۰۰ بیت، در آن از بودن خود درهند (ص ۶۰۲) و جنگ ندرخان فرمانروای بلخ بروزگار شاه عباس (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷) یادکرده است (ص ۵۵۲) **آغاز** : روز محشر که روم با دل غمناك آنجا [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۴۱] .

دیوان یحیی

در آن آمده: هر آنکه باتو نباشد بدل چو یحیی پاك - بریده بادسراو بتیغ تو یحیی.

27142 - **دانشگاه** ۲ / ۴۷۴۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۱۸۳-۲۰۳)، زرین. دارای: قصیده، غزل ، رباعی نزدیك ۳۵۰ بیت. **آغاز**: وطن بسایهٔ گل سازد در چنین ایام - که گشت طارم و کاشانه نزد عقل حرام [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۶] .

دیوان یغما جندقی

میرزا ابوالحسن ، که یاد او دره کلیات» ۱۹۰۰ گذشت .

27143 - **سپهسالار** ۷۱۴۰ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۶۳** [سپهسالار ۴ : ۵۴۵] .

27144 - **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۱۳ : شکسته نستعلیق میرزا جعفر ، رمضان **۱۲۶۵** ۳۸۲ ص ۲۱ س [ف. دکترمقصود ۱ : ۱۰۶].

27145 - **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۹۰ : نوشتهٔ **۱۲۸۱** ، ۱۷۱ گ [ف . خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

27146 - **دانشگاه** ۴۶۰۴ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۶].

دیوان یقین

ناشناخته . درذریعه ۹ : ۱۳۱۴ : پنج تن با

تخلص یقین ویقینی یاد شده است.

27147ـ آصفیه ۱۱۲۲دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴: ۲۹۲] .

دیوان یگانهٔ نیشابوری

میرزا ابوالحسن[دانش‌پژوه]. نصرآبادی ازیگانهٔ بلخی درگذشتهٔ ۱۰۶۰ یادکرده‌است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۳۱۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۵۹ .

27148ـ دانشگاه ۲۵۷۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** انجام افتاده، دارای: غزل، رباعی نزدیك ۲۰۰۰ بیت، ۶۹گ۱۶س **آغاز:** عالم نمونه‌ای از رخ گلذار ما [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۷۹] .

دیوان یمین فریومدی

امیر یمین‌الدین تهرانی، درگذشتهٔ ۷۲۴. پدر ابن یمین.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۳۱۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۵۹ .

27149ـ سنا ۱۲۲ : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۳۲۶**، زرین، نزدیك‌به ۱۰۰۰ بیت[نسخه‌ها ۶ : ۴۴۶] .

دیوان یوحنا

از یوحنا داود .

27150ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۱۹۱ Or : تازه است . [نسخه‌ها ۴: ۶۶۶] .

دیوان یوسف

27151ـ ملك ۵۱۳۹: نستعلیق خوش اواخر سدهٔ **۹**، زرین . دارای، غزل ، قصیده، رباعی. **آغاز:** عجزالوصف وصفك یاوا... ما کجاییم وثنای تو و توحیدکجا ، ۷۰گ۱۱س [رؤیت] .

دیوان یوسف گرجی

یوسف بیگ از تربیت یافتگان محمود میرزا قاجار، از سدهٔ سیزدهم .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۳۲۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۶۱ .

27152ـ تهران، وزارت‌امورخارجه: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، شمارهٔ۲ دفتر، همراه‌دیوان صیدی تهرانی ، زرین. (گ ۲۴) . **آغاز:** قطرهٔ طوفان تو درصد بحر طوفان‌کرده‌اند ـ ذکر توحید ترا سرلوح دیوان کرده‌اند.

27153ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق آقا صالح صفی، تاریخ‌یاد نشده، زرین، ناقص **آغاز:** قطره طوفان تو درصد بحر طوفان کرده‌اند ـ ذکر توحید تو را سر لوح دیوان کرده‌اند [نسخه‌ها ۶: ۸۲].

دیوان یوسف گیلانی

محمد یوسف. نصرآبادی‌ازیوسف‌لاهیجی معروف به‌ضیاء نقار از سدهٔ یازدهم یاد کرده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۳۲۰ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۳۸۰ .

27154ـ موزهٔ بریتانیا ۹۸۱۲/۲ Or : سدهٔ **۱۲** ، غزل است [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۸] .

10041500091703
کتابخانه دانشکده ادبیات

A CATALOGUE OF

PERSIAN MANUSCRIPTS

VOL. 3

10041500091703
کتابخانه دانشکده ادبیات

COMPILED BY

AHMAD MONZAVI

PUBLICATION No. 33

R. C. D.

REGIONAL CULTURAL INSTITUTE

فهرست نسخه های خطّی فارسی

جلد چهارم

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۳۸

مؤسّسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

شماره ثبت ۹۸۲۸۳
شماره برگه
کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد چهارم

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۳۸

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

وابسته به سازمان همکاریهای منطقه‌ئی (RCD)
شماره ۵ - خیابان لوس آنجلس شمال بولوار الیزابت
تهران

آمار نسخه‌های معرفی‌شده

جلد اول	علوم قرآنی، علوم ریاضی، علوم تجربی	۶۴۶۷	نسخه
جلد دوم (۱)	فلسفه، کلام وعقاید، عرفان	۸۰۱۵	»
جلد دوم (۲)	منطق ، فلسفه‌عملی، ملل ونحل	۲۹۵۶	»
جلد سوم	علوم ادبی، زبان، دیوانها	۹۷۱۶	»
جلد چهارم	منظومه‌ها	۱۰۰۰۴	»
	جمع	۳۷۱۵۸	نسخه

تاریخ انتشار :

جلد اول	مهرماه	۱۳۴۸
جلد دوم (در دوقسمت)	مهرماه	۱۳۴۹
جلد سوم	مهرماه	۱۳۵۰
جلد چهارم	شهریورماه	۱۳۵۱

این کتاب که به شماره ۶۹۶ مورخ ۲ مهر ۱۳۴۹ کتابخانهٔ ملی به ثبت رسیده است دردوهزار نسخه به‌سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی در چاپخانهٔ تهران مصور به چاپ رسید. تهران ، شهریورماه ۱۳۵۱

پیشگفتار

مجلد حاضر که جلد چهارم فهرست نسخه‌های خطی فارسی میباشد به‌منظومه‌های فارسی در تمام قالبهای شعری (مثنوی، ترجیع بند، ترکیب بند ...) اختصاص دارد. در اینجا منظومه به مجموعه‌های شعری اطلاق میشود که بصورت واحدی مستقل شناخته شده باشد وجزو دیوانها که ترکیب خاصی دارند ودرمجلد سوم نشان داده‌شده‌اند محسوب نمیگردند.

این منظومه‌ها گذشته ازاینکه درقالبهای گوناگون هستند ، از نظر محتوی و اغراض شعر (مانند اشعار بزمی، رزمی، عرفانی...) نیزمتنوع میباشند. آقای احمد منزوی مؤلف کتاب ضرورتی ندیده است که‌منظومه‌ها راازاین نظر ازهم تفکیك کند. بدیهی‌ست که‌همین نظم‌و ترتیب الفبائی نام‌منظومه‌ها امر مراجعه به‌فهرست آنهارا آسانتر میسازد. البته درهر مورد ضمن‌معرفی منظومه‌ها قالب ومحتوای آن‌نیز ذکرشده است.

توجه واعتقاد به سهولت یادگیری وحفظ مطالب در قالب‌منظوم، بسیاری ازنویسندگان پیشین رابر آن داشته است که‌آثارعلمی مانندمباحث‌ریاضی، ستاره‌شناسی، پزشکی‌وجز آنهارا در قالب‌نظم درآورند. مؤلف کتاب حاضرچنین کتابهای منظوم رادر بخش مربوط به‌موضوع خود معرفی کرده‌است، بااینحال به‌منظورتمرکز همهٔ منظومه‌ها دریك مجموعه، برحسب نظم الفبائی‌نام آنها درمجلد حاضر نیزآورده شده است وضمناً به‌بخشی که‌نخست‌بار درآن ذکری ازمنظومه رفته است‌اشاره شده است .

درمورد برخی‌ازاینگونه‌منظومه‌ها، که‌بارنخست از نظرموضوع درجای خودذکرشده‌است و اینك‌در این‌بخش‌منظومه‌ها باردیگر ازآنها یادمیشود، مؤلف‌کتاب که‌درفاصلهٔ زمانی‌بین‌چاپ مجلدات‌پیشین‌این کتاب تامجلدحاضر به‌نسخه‌های دیگر ازآن‌منظومه‌ها دست‌یافته‌است، پس‌از ذکر اینکه این کتاب در کدام بخش معرفی شده است، ازموقعیت‌استفاده کرده‌نسخه‌های‌تازه دست‌یافته‌را نیز درمجلد حاضر افزوده‌است. ازاینگونه‌است: «بحرالاسرار» مظفرعلیشاه کرمانی که ۱۴ نسخهٔ‌آن دربخش‌تفسیر صفحهٔ ۶یادشده است، وچون‌این‌تفسیرعرفانی درقالب‌مثنوی‌ست یکبار دیگر در ردیف‌حرف‌ب ازبخش‌منظومه‌ها درصفحه۲۶۵۶ ذکر گردیده است، و۶ نسخهٔ دیگر که آگاهی دربارهٔ‌آن در بررسیهای‌بعدی‌حاصل شده دراینجاآورده شده است.

****

در این‌مجلد تعداد ۱۰۰۰۴ نسخه‌زیر ۳۳۳۷ عنوان‌معرفی‌شده‌است. گذشته ازتعداد زیادی ازنسخه‌ها که‌آقای منزوی شخصاً درکتابخانه‌های ایران‌ازملی وخصوصی‌دیده‌است، این

نسخه‌ها از ۱۱۸ مجلدفهرست چاپ شده درایران و بیرون‌ازایران بیرون کشیده‌شده است، ودر هرمورد مؤلف پس‌از نشان‌دادن‌ویژگیهای نسخهٔ منبع‌خودرا ذکر کرده‌است‌تاراه برای‌پژوهش بعدی محققان نشان داده‌شده باشد، واگر کسی به‌کسب آگاهیهای بیشتری نیازمنـد بود به منبع اصلی مراجعه کند. عنوان‌این ۱۱۸جلد منبع‌اصلی درپایان این‌مجلد آورده شده‌است. این۱۱۸ کتاب‌شامل۷۹ مجلد فهرست خاص کتابخانه‌های ایران و۱۱ جلد فهرستهـای عام و ۲۸ جلد فهرست‌کتابخانه های بیرون از ایران (بیشترشامل‌کشورهای پاکستان، ترکیه، هندوستان، عراق، سوریه، مصر، انگلستان واتحاد جماهیر شوروی) میباشد. شماره‌های ردیف ۶۹ تا۷۸ دراین‌فهرست‌بایدبه ۷۰ تا۷۹ اصلاح شود).

فهرست منابع‌این‌کتاب طوری تنظیم‌شده‌است‌که‌درعین‌حال توضیح دهندهٔ‌عنوانهائی‌ست که درمتن این‌کتاب پس‌ازشمارهٔ‌مسلسل‌لاتین قیدشده‌است. برای‌مثال درضمن‌این‌فهرست‌معلوم میشودکه منظور ازعنوان: اصفهان، روضاتی‌ـ‌یاتبریز. ملی‌ـ یاتهران، دانشگاه چیست وکدام فهرستها دربارهٔ این‌مخازن تاکنون منتشرشده است.

مؤلف‌کتاب درپایان این مجلدفهرست سرآغاز منظومه‌ها رابه‌ترتیب‌حرف روی وسپس برای هرحرف روی‌به‌ترتیب حرف‌آغاز‌آورده است. دراین‌بخش ۱۴۷۹ مطلع‌ازمنظومه‌هاکه برای مؤلف شناخته بود یادشده‌است، ملاحظهٔ این‌شعرها نشان‌میدهدکه دست‌کم در حدود ده مطلع هرکدام‌در آغازبیش‌ازیك‌منظومه تکرارشده است همچنین‌سرآغازبعضی ازمنظومه‌هادر نسخه‌های خطی‌به تفاوت قید گردیده است.

****

اهمیت نسخه‌های خطی‌که جزوی ازآثارملی ویادگارهای معنوی‌وفرهنگی‌یك‌ملت‌است برهمگان آشکاراست، لزوم‌تدوین یك‌فهرست عام‌مشترك ازتمام‌فهرستهای کتابهای‌خطی‌فارسی بحثی‌ست‌که درپیشگفتار دیگر مجلدات بدان‌اشاره شده‌است.

برای‌محققانی‌که درمتون‌کهن فارسی‌کارمیکنندبدون‌تردید فهرست حاضرکمك‌بزرگی به صرفه‌جوئی در وقت میکند. بدون دسترسی به‌یك فهرست جامع چه بسا ممکن است محققانی متنی‌راپس ازرنجهای‌بیشمار بامطابقه باچندنسخهٔ‌دیگرکه میشناختهاند‌به‌چاپ‌رسانند وپس ازاتمام‌کارمقابله وانتشار ازوجودنسخه‌ئی‌مضبوطتر‌ومعتبرتردرهمسایگی‌خودآگاه‌شوند.

برای بررسی سیرتکامل وتطوردانشهای گوناگون درایران‌مراجعه به‌فهرستهائی نظیر همین دورهٔ فهرست نسخه‌های خطی فارسی خالی‌ازفایده واهمیت نیست. حاصل بررسی دراین فهرست ازدیدهای گوناگون میتواند موضوع‌پژوهشهای جالبی‌باشد. دانستن اینکه‌نسخه‌های خطی فارسی به‌چه‌نسبتی میان موضوعهای‌علمی، ازعلوم مثبته‌وعقلی وادبی وتاریخی، بخش‌شده است خود حایز اهمیت است. این‌آگاهی‌نشان میدهدکه‌فارسی نویسان درزمانهای مختلف‌در چه رشته‌ئی بیشتر فعالیت‌کرده‌اند. همچنین بررسی‌آمار نسخه‌ها معلوم میسازدهر دوره‌ئی از تاریخ ایران ازنظرفرهنگی‌چه‌ویژگی داشته‌است، ودرهرقرن نویسندگان بیشتربه‌نگارش‌چه کتابهائی اقبال کرده‌اند.

بررسی آماری درمنظومه‌هاومقایسهٔ تعداد نسخه‌های شاهنامه، مخزن الاسرار ، بوستان و . . . نه‌تنها معرف شهرت و کثرت استفاده ازیک اثر منظوم میباشد بلکه‌ازنظر اجتماعی وفرهنگی نیز این آگاهیها شایان اهمیت است که معلوم شود کدام سرایندگان بوده‌اند که افکار آنان در طی چندین قرن ازعوامل مؤثر نفوذ درطرز فکر مردم این سرزمین بوده است .

بررسی نسخه‌های خطی فارسی از لحاظ دریافت دامنهٔ گسترش زبان فارسی و بررسی اینکه درسرزمینهای همسایه چه‌رشته‌هائی را بیشتر به‌فارسی مینوشته‌اند ویا اینکه چه‌منظومه‌هائی درچه کشورهائی بیشتر خواهان داشته‌است همه‌درحدخود بسیار ارزنده است. همچنین آگاهی ازتاریخ و محل کتابت نسخه ها، مراکز علمی گذشته و کیفیت وکمیت کوششهای علمی در آن مراکز را معرفی میکند.

***

امیداست که جلدپنجم فهرست نسخه‌های خطی فارسی که مربوط به شروح منظومه‌ها ومتون ادبی وافسانه‌هاست، وجلدششم که‌اختصاص به‌تاریخ وجغرافیا خواهد داشت به‌همت وکوشش خستگی ناپذیرمؤلف آن (آقای احمدمنزوی) به‌موقع چاپ ومنتشر گردد ودورهٔ این فهرست نسخه‌های خطی فارسی که انتشار آن از سال ۱۳۴۷ بوسیلهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی آغاز شده است تکمیل شود .

سلیم نیساری

فهرست

عنوان بخش		صفحه
جلد یکم :		
بخش یکم	: تفسیر	۱
بخش دوم	: قرائت	۶۹
بخش سوم	: در بارهٔ قرآن	۱۰۵
	فهرست مؤلفان علوم قرآنی	۱۲۲
بخش چهارم	: ریاضی	۱۳۲
بخش پنجم	: ستاره شناسی ، اختربینی	۲۰۳
	فهرست مؤلفان علوم ریاضی وستاره شناسی	۳۷۶
بخش ششم	: طبیعیات	۳۹۲
بخش هفتم	: پزشکی	۴۶۰
بخش هشتم	: کیمیا	۶۱۲
بخش نهم	: دائرة المعارف ، چند دانشی	۶۴۶
	فهرست مؤلفان علوم تجربی	۶۹۶
جلد دوم(۱):		
بخش دهم	: فلسفه	۷۲۱
بخش یازدهم	: کلام ، عقاید	۸۶۸
بخش دوازدهم	: عرفان	۱۰۰۹
جلد دوم(۲):		
بخش سیزدهم	: منطق	۱۴۹۰
بخش چهاردهم	: فلسفهٔ عملی	۱۵۱۳
بخش پانزدهم	: ملل ونحل	۱۷۲۰
بخش شانزدهم	: بابی ، ازلی ، بهایی	۱۷۳۲
	فهرست مؤلفان جلد دوم	۱۷۶۳

جلد سوم :

بخش هفدهم	: کلیات ادبی	۱۸۴۵
بخش هیجدهم	: خط	۱۹۰۱
بخش نوزدهم	: فرهنگنامه	۱۹۱۹
بخش بیستم	: دستور زبان	۲۰۴۷
بخش بیست ویکم	: دستور نامه نگاری	۲۰۸۳
بخش بیست ودوم	: بلاغت	۲۱۲۴
بخش بیست وسوم	: عروض وقافیه	۲۱۵۳
بخش بیست وچهارم	: معما	۲۱۷۹
بخش بیست وپنجم	: دیوان	۲۲۰۶

جلد چهارم :

بخش بیست وششم	: منظومه‌ها	۲۶۱۷
	فهرست سر آغاز منظومه‌ها	۳۳۶۱
	فهرست منابع کتاب	۳۴۲۴

بخش بیست و ششم

منظومه‌ها

الف

آب زلال

از فیض کاشانی، که یاد او در «امانت: ۵» گذشت. مثنوی است در دو جرعه: جرعهٔ ۱ـ خطاب به‌حق ۲ـ خطاب به‌نفس، و هر جرعه مشتمل بر سه نفس. **آغاز:** حمد و سپاس بی‌منتها و رسانندگان فیض او را ... یا محیی قلب کل عارف ـ فیاض زوارف المعارف

بنگرید: ذریعه ۱: ۲ ـ محجة البیضا ۲: ۲۱، ۳۵، ۴۵.

27155ـ **تهران،** مجلس ۳/۵۹۰۳: صفر **۱۱۱۹**، آغاز برابر نمونه (ص ۱۰۱ـ ۱۰۸) [ف. مجلس ۱۷: ۲۹۵].

27156ـ **تهران،** دانشگاه ۴/۴۱۱۸: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص ۳۳ـ۴۸)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۹۷].

27157ـ **تهران،** ملك ۲/۵۱۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۸ گ ۱۸ س [رؤیت].

27158ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۵ مج: با تاریخ **۱۲۲۹** در دفتر بهمین خامه. **آغاز:** فیاض علی الاطلاق، حمد و سپاس بیمنتها، ناقص [رؤیت].

27159ـ **تهران،** ادبیات ۱/۲۷۱ جوادی: نستعلیق ۱۹ رجب **۱۲۳۰** [ف. ادبیات ۳: ۱۰].

27160 ـ **تهران،** فخرالدین نصیری: نوشتهٔ **۱۲۵۱** [یادداشتهای آقای فخرالدین].

آب و نمك

از دلاور علی، هندی، مثنوی است عرفانی [دکتر محمد بشیرحسین]. در ذریعه ۱: ۳ از مثنوی اخلاقی بدین نام از ولایتعلی صاحب غازی پوری یاد شده است که سرایندهٔ آن در کربلا در ۱۷ع ۲/۱۲۹۶ درگذشته و مثنوی او در لکهنو ۱۳۰۰ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱: ۳ـ ف. مشار: ۹ـ مؤلفین مشار ۶: ۶۹۱.

27161ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۱۰/۴۰۲۹/۹۷۷: نوشتهٔ ۹ رجب **۱۳۱۳** (۱۸۹۵م)، در فهرست از آن دلاور علی یاد شده است [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۸۶].

آتش افروز

ازغیرت. در ذریعه ۹: ۷۹۷ از چهارتن

با این تخلص یاد شده است: غیرت اصفهانی ، غیرت کرمانشاهی ، غیرت کشمیری ، غیرت همدانی .

27162 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۹۱/۳: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص ۵ ـ ۱۸) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۶] .

آتشکده = سوز وگداز

میرزا صادق تفرشی.

آثار مظفر

حاجی سیف الدین مظفر .

آغاز : ای نام تودیباجهٔ مجموعهٔ راز ـ برهرورقی که هست نام توطراز .

27163 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۲۳۳ H : محیی الکاتب هروی ، **۹۷۵** ، ۱۸۹گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۶۰].

آداب البحث منظوم

میرغیاث الدین ، درص ۱۴۹۱ گذشت.

آداب نماز = فقه منظوم

آذر و سمندر

از زلالی خوانساری، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت . یکی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست ، که دیباجهٔ نثری آنرا طغرای مشهدی ساخته است. **آغاز** : آه ازآیهٔ دلسوز اثر در جگرگدازی فهرست آذر وسمندر... نامش عشق است وحسن دفتر ـ آتش ساقیست کوسمندر .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۱۰۶ .

27164 ـ **تهران** ، ملك ۴۸۴۳/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «کلیات» او (۲۳۵ پ ـ ۲۵۰ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

27165 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۸۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «دیوان» او (ص ۱ ـ ۱۲) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۳۳] .

27166 ـ **مشهد**، رضوی ۴۳۱ ادبیات (۴۶۶۱) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۵۸۰ بیت و ناقص است [ف. رضوی ۷ : ۴۱۸] .

27167 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۳/۳۳ : نستعلیق ریز چلیپای چهارستونی سراینده‌ای باتخلص جنونی، باتاریخ ع۲/**۱۱۰۰** دردفتر (۱۴۱ ر ـ ۱۴۲ پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

27168 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵: ۱۰۹۴] .

27169 ـ **عبدالحسین بیات** ۵ مج : نستعلیق محمد فاضل در ۱۶۰۳(؟) آغاز برابر نمونه ، همراه ۵ مثنوی دیگر او [نسخه ها ۶: ۷۸] .

آرایش دیده

ازحاج علی اکبر شیرازی و از هموست : الآیاتیه: ۲۶۱۹.

27170 ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۱۸۳ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۲۰۹].

آرایش نگار

از صایب تبریزی اصفهانی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۷» گذشت. او درمیان سروده‌های خود آنچه درآن نام آینه وشانه ویانام یکی از اندامها آمده جداکرده وبدین نام خوانده‌است. درنسخهٔ ۱۰۰۷ مجلس ۲۱۶ بیت است .

27171 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۰۷ : شکسته نستعلیق خوب خود سراینده ، سدهٔ **۱۱** در «دیوان» او (ص۷۵۵ ـ ۷۶۷) [ف. مجلس ۳: ۳۲۵] .

آسمان هشتم = فلك البروج = بهرام نامه = هفت گنبد بهرام

از میر محمد امین شهرستانی متخلص به روح‌الامین، که یاد او در «دیوان: ۲۳۳۶» گذشت. یکی ازمثنویهای پنجگانهٔاوست که بسال ۱۰۲۱ پیرامن سه‌هزار بیت، بنام‌سلطان محمد قلی قطبشاه (۹۸۹ ـ ۱۰۲۰) سروده است. در ف. ریو«فلك البروج» خوانده شده ولی در نسخهٔ مجلس چنین آمده است: شد چون این کاخ سر بلند تمام ـ کردمش «آسمان هشتم» نام. **آغاز**: ای روان‌آفرین دل‌آرای ـ وی‌خرد را بخویش راهنمای [ف. ریو] **آغاز: ۲**): ای روان آفرین‌گردون ساز ـ وی‌غنی ازشریك و از انباز.

27172 ـ **تهران**، دانشسرایعالی۴/۱۱۶: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها۵: ۶۱۹].

27173 ـ **مشهد**، رضوی۱۳۱ ادبیات: نستعلیق هند ازسدهٔ **۱۱** سرلوح زر. آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. رضوی ۷: ۱۸۷]:

27174 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۱۵۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، آغازدر دیباچه‌وانجام‌افتاده، در فهرست بعنوان«هفت‌گنبد بهرام» یاد شده، ۱۴۶ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۲۰].

27175 ـ **تهران**، مجلس ۴/۸۹۹۰ فهرست نشده: در«پنج‌گنج»او[آقای رحیمی].

27176 ـ **موزهٔ بریتانیا**: آغازبرابر نمونهٔ **۱** و بنام «فلك البروج» یاد شده [ف. مجلس ۳: ۲۹۱].

27177 ـ **تبریز**، سلطان‌القرائی: در «پنج گنج» او [ذریعه۷: ۲۶۰].

آفاق وانفس

از شاه‌نعمت‌الله، که در ص۱۰۱۵ یادشده. واینك نسخه‌ای دیگر:

27178 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۱۲۰۰/۴۲۵۳: تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۲: ۱۹۸].

آمال‌العارفین

ازپروین همدانی، حاج ابوالقاسم تاجر تهرانی، در ۳۷ رشحه و دیباچه‌ای به نثر، مثنویست عرفانی مذهبی.

27179 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۵۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز کمی افتاده [رؤیت].

الآیاتیه فی‌المواعظ الثباتیه

از حاج علی اکبر شیرازی. به‌نظم. واز هموست «آرایش دیده: ۲۶۱۸».

182 ـ 27180 ـ **شیراز**، خـانقاه احمدیه ۲۱۱ و۲۲۲ و ۳۲۳: تاریخ یادنشده ج ۱ و۲ و۳ [نسخه‌ها ۵: ۲۰۸].

آیةالملك = الفید

ازحسین فرزند عبدالله خویی‌حسینی، زنده در۱۲۵۸ (غ رن ح) مثنویست عرفانی با سر بندهایی به‌نثروعربی. درآن‌آمده: آیةالملکش بود فرخنده نام ـ کرده‌ام در الف بیت آن را تمام. **آغاز**: فی‌الافتتاح بحمدك‌المحمود ... ای بحمدت افتتاح هرثنا ـ وی ز تو تسدید جوی از هر خطا.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۲۰.

27183 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۸۳۲: نستعلیق ۶ ج ۱/**۱۲۵۸**، درفهرست به‌عنوان «آیةالملك» آمده است.

27184 ـ **تهران**، ملك۵۲۳۲: شکسته نستعلیق‌گویا سراینده، ۲۰رجب**۱۲۶۰**، آغاز برابرنمونه، ۳۹ گ۱۴ س[رؤیت].

آینهٔ اسکندری

از امیرخسرو دهلوی، که‌یاد اودر«دیوان: ۲۳۱۶» گذشت. چهارمین مثنوی از مثنویهای

پنجگانهٔ اوست «پنج گنج = خمسه». در ۴۴۵۰ بیت و بسال ۶۹۹ بانجام رسانده‌است، با «پنج گنج» در بمبئی ۱۹۱۲ م وپس از آن چاپ‌شده است. **آغاز: ۱)** خدایا جهان پادشاهی تراست ــ زما خدمت آید خدایی تراست. **آغاز: ۲)**: جهان پادشاهی خدایا تراست ــ ازل تا ابد پادشاهی تراست.

بنگرید: ذریعه ۱: ۵۰ و ۷: ۲۵۹ و ۹: ۲۹۳ و ۱۹: ۱۰۷ ــ مشار: ۷و۲۷۵ .

27185 ــ **تهران**، مجلس ۹۲۱ تا ۹۲۳: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۲۴** (ص ۷۶۳ــ۱۰۰۹ هامش) [ف. مجلس ۳: ۱۸۴] .

27186 ــ **تهران**، سلطنتی ۷/ ۱۲۲۷۶ (۷۲۴ ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۶۲** [دکتر بیانی: ۵۵۴] .

27187 ــ **تهران**، سلطنتی ۴۷۵۴ (۴۵۳ ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۶۳** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۹] .

27188 ــ **یوگسلاوی**، بایگانی دولتی زاکروب A ۱۵۲: در «کلیات» مؤرخ **۸۷۲** او [نسخه‌ها ۲: ۲۶] .

27189 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۲ ۴۵۸۸: در «پنج گنج» او که در هامش «پنج گنج» نظامی در اصفهان **۸۷۷** نوشته شده است [ف. عبدالله ۲: ۴۴۳] .

27190 ــ **تهران**، سلطنتی ۱۷۷ (۴۴۸ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۴** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۲] .

27191 ــ **قاهره**، دارالکتب ۵/ ۱۴۴ م ادب فارسی: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۹۵** زرین [مخطوطات ۱: ۱۳۴] .

27192 ــ **تهران**، الهیات ۱۸۴ ج: در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۹** زرین [ف. الهیات ۱: ۵۲] .

27193 ــ **تهران**، مجلس ۵/ ۹۰۷ ــ ۹۱۲: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۹** (ص ۶۱۴ــ ۸۰۸) زرین [ف. مجلس ۳: ۱۸۵] .

27194 ــ **تهران**، دانشگاه ۴/ ۲۷۰۶: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۹ــ۱۰** زرین [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۸۶] .

27195 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۶ Or: نوشتهٔ **۹۰۳**، در «پنج گنج» او.

27196 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۷ Or: نوشتهٔ **۹۰۳**، در «پنج گنج» او [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۷] .

27197 ــ **تهران**، ملک ۴/ ۴۶۸۲: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۰۴** [رؤیت] .

27198 ــ **تهران**، مجلس ۳۳۶: نستعلیق **۹۴۵** در «پنج گنج» او [ف. مجلس ۲: ۱۹۷] .

27199 ــ **تهران**، سلطنتی ۱۷۷ (۴۴۸ ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۴۶ ــ ۹۴۷** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۸] .

27200 ــ **تهران**، ادبیات ۴/ ۲۵۶ حکمت: نستعلیق جلال‌الدین محمود فیروزبخت حسینی، ع ۱/ **۹۶۷**، زرین [ف. ادبیات ۲:] .

27201 ــ **تهران**، سلطنتی ۱۸۱ (۴۵۱ ف): در «ثمانیهٔ» (هشت مثنوی) او نوشتهٔ **۹۷۲** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۶] .

27202 ــ **هند**، بانکیپور ۱۲۸: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۴**، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. عبدالمقدر مولوی: ۱۹۰] .

27203 ــ **تهران**، دکتر مفتاح ۵/ ۶۶: در «پنج گنج» او بخامهٔ خواجه محمد حسین استرآبادی، **۹۸۶ ــ ۹۸۵** [رؤیت] .

27204 ــ **تهران**، استادمینوی ۵/ ۸۱:

در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۶** [نسخه‌ها ۶: ۶۴۰].

27205 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۱۰۸۹ (۴۵۴ ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۸** [ف. دکتر بیانی : ۲۰۰].

27206ـ **مجلس** ۳۳۵ : نستعلیق **۹۸۹** در «پنج گنج» او [ف. مجلس ۲:۱۹۷].

27207 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۹ Api/VI ۲۲۲ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۹۶** [ف. عبدالله ۲:۲۴۵].

27208 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۸۱ (۴۴۹ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** زرین [ف. دکتر بیانی: ۱۹۴].

27209ـ **تهران**، ملی ۹۴۶ ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۰** درهند، [ف. ملی ۲:۴۸۶].

27210 ـ **مشهد**، رضوی ۲۹۸/۴ (۴۵۴۳) : در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۰**، زرین [ف. رضوی ۷:۳۳۱].

27211 ـ **مشهد**، رضوی ۲۹۹/۵ (۴۵۴۵): در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۰**، زرین [ف. رضوی ۷ : ۳۳۲].

27212 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۶۲/۴: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰** [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۶۰].

27213 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۶۲/۴: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰** [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۰].

27214ـ **تهران**، دانشگاه ۵۱۲۶/۱: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰**، زرین [ف. دانشگاه ۱۵: ۵۱۲۰].

27215 ـ **مشهد**، رضوی ۹۲۵/۲ (۴۵۳۸) : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، انجام یك برگ نو نویس، زرین [ف. رضوی ۷: ۷۳۳].

27216 ـ **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی S. b ۴۷۰۲: سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸].

27217 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۵۵/۴: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۱۵**، زرین [ف. مجلس ۸:۶۶].

27218ـ **تبریز**، ملی ۲۶۰۱/۴: در «پنج گنج» او **۱۰۳۴ ـ ۱۰۳۵** [ف. تبریز ۱ : ۴۷۲].

27219ـ **تهران**، ملی ۹۹/۲ فهرست نشده : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۳۸**، زرین [نسخه‌ها ۴ . ۲۳۹].

27220 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۱۶۴۲ (۴۵۵ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۵۴** [ف. دکتر بیانی : ۲۰۲].

27221 ـ **تهران**، سلطنتی ۵۶۲/۲ (۷۰۳ف): در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱** [دکتر بیانی : ۵۰۰].

27222 ـ **مشهد**، رضوی ۲۹۷/۵ (۴۵۴۴) : در «پنج گنج» او از آغازسدهٔ **۱۱** [ف. رضوی ۷ : ۳۲۹].

27223ـ **تهران**، مجلس ۹۲۴/۲ : در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱**، زرین، با ۱۱۵۰ بیت، پایان افتاده [ف. مجلس ۳: ۱۸۶].

27224ـ **تهران**، ملی ۱۰۰ فهرست نشده: نستعلیق بسیار خوب سدهٔ **۱۱**، زرین، نیمهٔ نخستین مثنویست سپس نیمهٔ دوم «هشت بهشت» [نسخه‌ها ۴: ۲۴۲].

27225ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۴۳/۴: در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱**، زرین [ف. دانشگاه ۸: ۱۰۹].

27226ـ **تهران**، مجلس ۲۳۵۷/۵:

در «پنج گنج»او ازسدهٔ **۱۲** ، زرین[ف.مجلس ۸ : ۶۹] .

27227ـ **تهران**، ادبیات۴/۲۵۷ج: نستعلیق محرم **۱۲۳۶** ، بدنبال « پنج گنج » نسخهٔکهن سدهٔ **۹** [ف. ادبیات۱:۱۲۷].

آینهٔ اسکندری

ازنویدی شیرازی، که یاد او در «کلیات ۱۸۹۷»گذشت.پنجمین مثنوی از «پنج گنج» یکم اوست ، ودرنسخهٔ ۲۴۲۵ دانشگاه ۲۸۵۰ بیت است .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۰۸

27228ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۲۵ : نسخ سدهٔ **۱۱**،(۲۵۹ـ ۳۱۳) «کلیات» او[ف. دانشگاه ۹ :۱۰۷۷] .

آینهٔ بدن نما

از مهری مشهدی [میرودود سیدیو نسی] هرچند در منبع زیر ازمهری مشهدی یادشده است ولی ما میدانیم که مهری عرب مثنوی « سراپا» دارد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۳۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۷۴ ـ صبح گلشن : ۴۸۰

27229ـ **تبریز**، ملی ۳/۳۰۴۶:در جنگ مؤرخ**۱۰۶۷** تا **۱۱۴۸** (ص۲۴هامش) [ف.ملی‌تبریز۱:۳۷۶].

آینهٔ راز

از ظهوری ترشیزی،که یاد اودر«کلیات: ۱۸۸۰»گذشت. مثنویست اخلاقی با دیباجه‌ای به‌نثر ، هرچند در منابعی‌که مراجعه کردم از این سرودهٔ اونامی نیافتم.

27230ـ **بنگال**، آسیایی ۵/۵۲ ao (۲۲۵): تاریخ یاد نشده[ف. بنگال:۱۳۶].

آینهٔ عبرت

ازالفت اصفهانی، محمدکاظم،که یاد اودر «دیوان : ۲۲۳۰»گذشت . مثنویست عرفانی و وصف‌الحال ودرآن ازمسافرتهای خود نیز یاد کرده است .**آغاز:** ای نامه نگار خامهٔ من ـ نام تو مراد نامهٔ من .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۰۸

27231ـ **تهران** ، ملك ۱/۵۱۵۲ : شکسته بد خود سراینده ۱۹ ج ۱/**۱۳۱۳** . سپس دیوان ازهمو (۱پ ـ ۳۴ پ) ۱۴ س . [رؤیت] .

آینهٔ گیتی نما

از مثالی‌کاشانی ، از سدهٔ دهم و بروزگار شاه‌سلطان‌حسین(۱۱۰۵ـ۱۱۳۵). قصیده‌ایست شینی پیرامن ۹۵ بیت‌که بپیروی از خاقانی و امیر خسرو دهلوی در «مرآت الصفا» و جامی در «جلاءالروح» ونظام استرآبادی‌در «منهاج الهدی» . **آغاز:** معلم عشق و بیت‌الله من کنج دبستانش ـ خط تقدیر نقش لوح طفلان سبق خوانش.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۵۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۰۸ ـ تحفهٔ سامی: ۱۶۴.

27232 ـ **تهران** ، ملك ۶/۵۳۶۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** همراه « منهاج الهدا»ی استرآبادی [رؤیت] .

ابتهال العاشقین

ازسراینده با تخلص فدایی. مثنویست که نام‌کتاب «ابتهال‌العاشقین» ۱۱۸۳سال نگارش آنست.**آغاز:** دل‌همان سرگرم‌داغ افروزیش ـ باده در آهنگ عالم سوزیش ـ چرخ در بسته بروی مهر وماه ـ یابمرگ صبح پوشیده سیاه .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۰۸ .

27233ـ **تهران**،دانشگاه ۸/۲۸۹۶: نستعلیق احمد فرزند محمد طاهر **۱۲۱۳** ـ

۱۲۱۸ (ص۱۳۹ – ۱۴۶ متن وهامش) [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۷۴۳] .

ابدالیه

از ظهوری ترشیزی، نورالدین‌محمد، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۰» گذشت.

27234 – **تهران**، علی‌اصغر مهدوی ۵۲: شکستهٔ محمدعلی فرزند شاه‌محمدرضی اشتهاردی ضمن یك جنگ. مؤرخ شعبان **۱۲۱۲**. [نسخه‌ها ۲: ۷۰] .

ابر گهربار

از ارشد هروی ، از سدهٔ یازدهم ، بنام عباسقلی‌خان فرزند حسنخان شاملو فرمانروای هرات و بیگلربیگی خراسان بروزگار شاه‌صفی وشاه عباس. مثنویست به‌پیروی «مخزن‌الاسرار» نظامی با دیباچه‌ای به نثر و نظم. و بنابر تحقیقی که آقای گلچین معانی کرده بایستی پیش از ۱۰۴۹ آغاز به‌سرودن آن کرده و در اوائل فرمانروائی عباسقلی‌خان شاملو که از ۱۰۴۹ آغاز میگردد بنام اوساخته باشد. **آغاز:** (پس از دیباجهٔ منثور) خان‌جم‌کوکبه عباسقلی‌خان که‌کفش – آفتابیست که درفیض ندارد همتا. **آغاز:** (مثنوی) بسم‌الله الرحمان‌الرحیم – رشحهٔ اول زسحاب قدیم.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۰۹

27235 – **مشهد**، رضوی ۱۳۳ ادبیات: نستعلیق نیمهٔ شعبان **۱۰۹۱** ، ۱۳۳ گ ۱۵س [ف . رضوی ۷: ۱۸۸] .

ابیات فاخره

شهرستانی ، در ص۱۴۹۲ گذشت.

احسن التحف درة النجف

از فنایی ، بنام عبدالمجید، درآن آمده: قدر **فنایی** بجهان شد رفیع – از نظر همت **عبدالمجید** . **آغاز:** مبداء ایجاد کتاب کریم – بسم‌الله الرحمان الرحیم .

27236 – **استانبول** ، طوپقپوسرای Y . ۵۸۴۹ : نوشتهٔ **۱۲۶۲**، ۳۴گ ۹ س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۹۸] .

احسن الدرر

سرودهٔ ابراهیم ، دراثبات خلافت‌علی‌ورد سنیان ، در آن از شاهزادگان فتحعلی‌شاه زن و مرد – ستایش شده است.

27237 – **تهران**، سپهسالار ۷۲۱۳ : نستعلیق گویا سراینده ازسدهٔ **۱۳** ، آغازافتاده. انجام: چرخ تا دید این‌بنا، بربانی تعمیرآن – همچو **ابراهیم** میگوید هزاران آفرین، ۴۶ گ ۳۳س [ف. سپهسالار۳: ...]

احسن القصص = یوسف وزلیخا

خاوری .

احکام بروج منظوم

در ص ۲۰۸ گذشت.

احکام المحبین

ازپیر جمال اردستانی، که یاداودر «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت . بخشی از «بیان حقایق احوال المصطفی»ی اوست درقالب مثنوی وباسربندهایی به‌نثر . **آغاز:** قال‌الله تعالی ، لوانزلنا هذا – القرآن‌علی... مژده، مژده، مژده‌ای‌دلدادگان – کامدآن یاری ده افتادگان .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۱۰.

27238 – **پاریس** S . P . ۸۱۳ : نستعلیق ، ضمن مجموعه رساله‌های او مؤرخ **۸۶۸ – ۸۷۳**. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۳۲۱ هست [فیلمها : ۵۹۴] .

27239 – **تهران** ، ملك ۵۴۰۱/۳ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** (۱۱۴ پ– ۱۴۲ر) ،

آغاز برابر نمونه، زرین. در «کلیات: 17488» او [رؤیت].

27240 ـ **شیراز**، صدرالدین محلاتی: در «کلیات: 17491» او نوشتهٔ **۱۲۳۸** [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۳].

27241 ـ **تهران**، ملك ۲/۵۱۱۰: در «کلیات: 17490» او نوشتهٔ **۱۲۳۹ - ۱۲۴۱** (۶۳ر - ۸۸ر) [رؤیت].

27242 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۰۵/۵ (۷۴۷ف): نستعلیق با تاریخ **۱۲۵۶** در دفتر، **آغاز:** ای رفیق ره وحریف مدام ـ وی طلبکار رند درد آشام [ف. دکتر بیانی: ۲ : ۶۰۲]. و این سر آغاز برابر «معلومات» اوست.

27243 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۲۹/۴: نسخ امین عطار رشتی (۱۷۸-۲۳۸). در پایان آن آمده: تم القسم الثانی المسمی باحکام المحبین و یتلوه القسم الثالث المسمی بنهایة الحکمه، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۶۳].

احوالات خاقان

از سراینده‌ای گویا با تخلص ناشی، در آن آمده: ولی ناشی سخن سنجیده گوید، و نیز: به ناشی هم عطاکن طبع سرشار. مثنویست درسر گذشت فتحعلی شاه (۱۲۱۲ - ۱۲۵۰) و رویدادهای روزگار او، در بحر تقارب. **آغاز:** بنام آنکه از ادراك ذاتش ـ بنام آنکه از کنه صفاتش.

27244 ـ **تهران**، ملی ۲۸۱ ف: نستعلیق شاید سراینده، سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۲۷۳ گ ۲۰ س [ف. ملی ۱ : ۲۷۴].

اخبار مجنون لیلی

باید یکی از مثنویهای بنام «لیلی ومجنون» باشد.

27245 ـ **موصل**، مدرسة المحمدیة، جامع الزیوانی ۱۵۶: [ف. موصل: ۱۸۰].

اختر قلیچ خانی

از شیرمحمد هزاری، از ستاره شناسان میانهٔ سدهٔ یازدهم. درستاره شناسی به نظم در ۱۰۵۲ سروده است. **آغاز:** حمد حق را که آسمان پرداخت ـ انجم از نور خودمنور ساخت.

27246 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۵۲۰ هزار: نستعلیق شکستهٔ اواخر سدهٔ **۱۳**، ۲۵ برگ ۱۴ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۲۸۵].

اختر هزاری

از شیرمحمد هزاری، در رجب ۱۰۰۲ در ستاره شناسی سروده است (بنگرید: اختر قلیچ خانی، که باید یکی باشند). **آغاز:** اختر یکم. اولا خامه را کد بردارم ـ شرح افلاك وانجمش آرم.

27247 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۵۲۰ هزار ـ اختر: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳**، ۱۸ گ ۱۳ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن ۱ : ۱۸۶].

اختلاجات اعضاء

بدر جاجرمی، در ص ۴۶۴ گذشت.

اختیارات = منظومه در

در ص ۲۲۵ گذشت.

اختیارات شاهنامه

در سیزده باب، بنام سلطان محمد خان پسر سلطان مرادخان. در آن آمده: که شد چهارصد سال وهفتاد و چار ـ زهجرت که پرداختم این «اختیار».

27248 ـ **گوتا** ۴۸: نستعلیق، تاریخ یاد نشده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۸۸ هست [فیلمها : ۶].

اختیارات مسیر قمر

منسوب به طوسی که در ص ۲۲۳ گذشت. و اینك دو نسخهٔ دیگر :

27249 ـ تهران، سپهسالار ۳/ ۶۳۵۳: نوشتهٔ ۱۲۱ (۱۲۰۱) [ف . سپهسالار ۵ : ۶۵۲] .

27250 ـ تبریز، ملی ۲۱ (۲/ ۲۸۸۸): نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف . ملی تبریز ۱ : ۳۹] .

اختیارات منظوم

در ص ۲۲۵ گذشت .

اخلاق شاهی

غباری ، در ص ۱۵۳۱ گذشت.

اخلاق منظوم = اخلاق زنان و مردان

امیر اصلان ، در ص ۱۵۳۴ گذشت

ادب نامه

از حکیم نزاری قهستانی ، که یاد او در « کلیات ۱۸۹۵ » گذشت . مثنویست بر وزن شاهنامه .

27251 ـ لنین گراد، دولتی سالتیکوف شچدرین A : در «کلیات» مؤرخ رمضان ۸۳۷ او [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۸] .

27252 ـ تاجیکستان ، فرهنگستان علوم جمهوری شوروی B۱۰۰ : نوشتهٔ ۹۷۲ در کلیات او [نسخه‌ها ۵: ۵۰۸] .

اربعین منظوم

در ص ۸۷۴ گذشت .

ارث = منظومه در . . .

ناشناخته . **آغاز :** بعد حمد خدای بی‌همتای ـ وز پی نعت سید دوسرای .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۱۲ .

27253 ـ تهران، ملك ۲/ ۵۸۱۲ : نستعلیق باتاریخ ۹۷۴ دردفتر ، نسخه در ۷۲ بیت است وانجام افتاده [رؤیت] .

اردیبهشت

از سروش اصفهانی ، محمدعلی، که یاداو در « دیوان : ۲۳۴۸ » گذشت . مثنویست از حماسه های دینی در سرگذشت پیامبر ، بنام ناصرالدین شاه ، بسال ۱۲۸۵ سروده است . درآن آمده : کنم نام این نامه «اردیبهشت»ـ بیارایم او را چوخرم بهشت. **آغاز :** ابر پاك یزدان فراوان سپاس ـ که ما را ز اهریمنان داشت پاس .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۱۲ .

27254 ـ تهران، سلطنتی ۳۷۹ (۶۸۶ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، اکلیلی ، آغاز برابر نمونه، ۲۵۵ ص ۱۹ س [ف. دکتر بیانی: ۴۷۰] .

27255 ـ تهران ، ادبیات ۳۴ ب : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۱۲۰ گ ۲۰ س [ف. ادبیات ۱: ۲۳] .

27256 ـ تهران، ملی فهرست‌نشده: نستعلیق‌خوش سدهٔ ۱۳، ۲۲۹ ص ۲۱ س [نسخه ها ۶: ۲۳۱] .

ارشاد العشاق

از مدهوش. گویا میرزا اسماعیل مدهوش تهرانی سرایندهٔ «ارشادالسالکین»که یاد او در «دیوان :۲۵۲۲»گذشت .

27257 ـ تهران، مجتبی مینوی ۲۱: نستعلیق ۱۲۸۲. [نسخه‌ها ۶: ۶۳۸] .

ارشاد العوام

در ص ۸۷۴ گذشت .

ازهار گلشن = درة التاج

از میرزا ابراهیم ادهم. گویا ابراهیم فرزند میرزا رضی ارتیمانی درگذشتهٔ ۱۰۶۰ یا ابراهیم بردعی گلشنی، زاده در ۸۳۰ درگذشتهٔ ۹۴۰ . بنام مرادش سید احمد که گویا سید احمد بخارایی درگذشتهٔ ۹۲۲ باشد. مثنویست به پیروی «گلشن راز» با پرسشها و پاسخهایی عرفانی (هیجده مسئله) و با عنوانهای : اشارت، تمثیل، تذکره در آن آمده: بنامش زد رقم «ازهار گلشن» ـ که هست او خود گل گلزار گلشن . و نیز در آن آمده : نخستین نظم بود این « درة التاج » ـ که درج عبارات کردم ادراج . **آغاز :** بنام آنکه از نور هستی ـ دو عالم را بلندی داد و پستی.

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۴ (ادهم تویسرکانی ارتیمانی) و ۹ : ۹۳۴ (گلشنی بردعی) و ۱۹: ۱۱۳ (ازهار گلشن)ـ دانشمندان آذربایجان: (ابراهیم بردعی) ـ گلشن راز و شروح آن ، گلچین معانی ، نسخه‌ها ۴: ۱۲۰ــ ف. مجلس ۳ : ۵۷۲ و ۸: ۱ــ هدیة العارفین ۱: ۲۶.

27258 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۱۷ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۴ ص ۱۳ س [ف. مجلس ۸: ۱] .

27259 ـ **تهران**، مجلس ۱/ ۴۲۸۹: نستعلیق ۱۵ ذیحجهٔ **۱۲۵۰** (۲ پ ـ ۶۱ ر) ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۱۴۰۰ بیت، سپس «گلشن راز» است [رؤیت] .

27260 ـ **تهران**، مجلس ۴/ ۱۱۵۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، همراه «کلیات» عطار، نسخه پیرامن ۱۴۰۰ بیت است [ف. مجلس ۳: ۵۷۲] .

27261ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۸۰۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «درة التاج» واز میرزا ابراهیم ادهم فرزند میرزا رضی ارتیمانی دانسته شده است، ۲۸ گ ۲۰ س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۳۹] .

27262ـ **تبریز** ، ملی ۳۲ (۳۲۳۲): نسخ تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام «ازهار گلشن» واز ابراهیم یا ابراهیم مسکین دانسته شده [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۵ ـ ف. ملی ۱ : ۵۰] .

ازهر و مزهر

از حکیم نزاری قهستانی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۵» گذشت . مثنویست بر وزن «خسرو وشیرین» .

27263 ـ **لنین گراد**، دولتی سالتیکوف شچدرین A: در «کلیات» مؤرخ رمضان **۸۳۷** او[نسخه‌ها ۵ : ۵۰۸] .

اساس الاسلام

سرودهٔ عابد ، در ۱۰۶۴ . منظومه‌ایست فقهی [سرفراز علی][بنگرید: زبدة المعارف: ۹۵۳] .

27264ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ ق ف ۴۴: نوشتهٔ رزاق میان، تاریخ یاد نشده، ۱۰۶ ص [مخطوطات ، سرفراز علی: ۲۴].

27265 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ ق ف ۱۷ : نوشتهٔ **۱۰۶۴** [مخطـوطات ، سرفراز علی: ۲۳] .

اساس الایمان

سرودهٔ واله ، بسال ۱۱۴۵ . [میرعثمان علی] .

27266 ـ **آصفیه** ۱۷۴۴ تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۵۲** [ف. آصفیه ۴ :۹۲].

اسامی پیران شیخ شرف الدین

مثنویست در نام پیران شیخ شرف الدین حسین حسینی .

27267 ـ تهران ، ملك ۴۸۷/۴ : نستعلیق قاسم داغستانی، محرم **۱۲۷۵**،همراه مثنوی و شعرهایی از همان شیخ شرف‌الدین حسینی [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۳۷] .

اسامی سلسلهٔ کبرویهٔ حسینیه

از عمادالدین فضل‌الله . درقالب مثنوی .
آغاز: ای‌بنام تو افتتاح امور ـ وی بیاد تو انشراح صدور .

27268 ـ ملك ۴۸۷/۳ : نستعلیق قاسم داغستانی ، محرم ۱۲۷۵ [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۳۷] .

اسباب النجات

ناشناخته .

27269 ـ بنگال ، ایشیاتك ۲ منظوم (۱۰۹۶) : شکسته، تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال: ۸۹] .

مثنوی استخلاصیه

از شاه اسماعیل دوم (۹۸۴ ـ ۹۸۵) متخلص به‌عادلی ، هنگامیکه بدستور پدرش‌شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) در دژ قهقهه زندانی بود ، در ابراز انقیاد و درخواست بخشودگی برای او سروده است . **آغاز :** بنام کردگار فردو اکبر ـ کریم‌لم‌یزل دانای داور ،

27270ـ تهران، مجلس ۲۹۵۹/۷ : با تاریخ **۹۷۸** دردفتر (ص ۱۵۸) ، ۳۸ بیت است وچنین پیداست‌که مثنوی بزرگی است که دنبالهٔ آن افتاده [ف. مجلس ۱۰: ۳۹۳] .

استقامت نامه

ازپیر جمال اردستانی،که یاد او در «تنبیه العارفین : ۱۰۹۹»گذشت. مثنویست‌بابندهایی به نثر. **آغاز:** استقم دل‌که بازحسن حبیب ـ میکند عشوه‌ها بعشق غریب.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۱۳.

27271 ـ تهران ، مجلس ۱۱۳۲ : نستعلیق علی‌اشرف فرزند علی در **۱۱۳۵**، در «کلیات» او (ص۳۹۳ ـ۴۴۹) ۵۰ بیت [ف . مجلس ۳: ۵۴۱] .

27272ـ تهران،دانشگاه ۵۱۲۴/۱: نستعلیق **۱۲۵۱** در شمارهٔ پسین بهمن خامه (۱پ ـ ۳۸ ر) [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۱۹] .

اسرار تصوف = مثنوی ...

27273ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ ق ف ۲۵ : تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده، (ص ۲۰ـ ۱۵۱) [مخطوطات ، سرفراز علی: ۷۲] .

اسرار خاوری

از خواجه حکیم‌الدین‌ابی‌خضر**اسراری** فرزند جمال‌الدین سلمان ساوجی، ازسدهٔ نهم، گزیده‌ایست از « شبستان خیال » یحیی سیبك نیشابوری [نصرالله طرازی] وما میدانیم : ۱ـ یحیی سیبك چند تخلص داشته یکی از آنها **اسراری** است ۲ ـ شبستان خیال مجموعه سروده‌های اوست . **آغاز:** بعد از لوازم توبه و استغفار .

27274ـ قاهره، دارالکتب ۳۹ ادب فارسی : تعلیق بی تاریخ ، ۳۰ گ ۱۵ س [مخطوطات ۱: ۱۴] .

اسرار دل

ازابن‌همام شیرازی،که‌یاد او در«کلیات: ۱۸۴۵» گذشت . منظومه‌ایست در عرفان و تصوف مشتمل بر‌مقالت ومقامات‌العارفین.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۱۴.

27275ـ تهران، دانشگاه۲۶۵۴/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰** در «کلیات» او (ص۱ ـ ۹۳

هامش) [ف . دانشگاه ۱۰:۱۵۲۵].

اسرار الشهود

از اسیری لاهیجی (م۹۱۲) . که یاداودر «شرح بیتی‌ازدهلوی:۱۲۱۹» گذشت. مثنویست عرفانی در سیر وسلوك و داستانهایی اخلاقی، پیرامن ۳۰۰۰ بیت ، ودر آغاز آن مراد خود سید محمد نوربخش (۷۹۵ ـ ۸۶۹) را ستوده است . هدایت این مثنوی را بدین نام خوانده است. **آغاز:** هست بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ مصحف آیات اسرار عظیم (قدیم) ـ نام‌حق.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۱۴ .

27276 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۲۰۵۳: نستعلیق زیبای مصطفی عوض،غرهٔ محرم**۹۵۳**، آغاز برابر نمونه [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

27277 ـ **تهران**،سپهسالار۱/۷۰۷۶: نستعلیق حضرت‌علی‌فرزند محمدعرب‌خراسانی، در ۱۰ شوال **۱۰۴۱** . (۳پ ۱۲۴ پ) [ف . سپهسالار ۲: ۵۵۸ و ۳: ۱۲۵]

27278 ـ **قاهره**، دارالکتب۳مجامیع فارسی: تعلیق محمدفرزندمصطفی‌واعظ،اواخر ع ۱/**۱۱۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، سراینده در فهرست شناسانده نشده است [مخطوطات ۱:۱۴].

27279 ـ **تهران**، مجلس۷/۱۱۸۷: نسخ محمد فرزند فاضل سبزواری،**۱۲۱۸**(ص ۳۲۰ ـ ۳۶۹) ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۲۰۰۰ بیت است [ف. مجلس ۳: ۶۷۲].

27280 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۰۲۵ : نستعلیق ۳ شوال **۱۱۲۴** ، آغازبرابر نمونه، ۳۲۰۰ واندی‌بیت، ۸۷گ۱۹س [ف.دانشگاه ۱۰ : ۱۹۶۷] .

27281 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶۱ ppi/VI ۱۵۸۳ : شکسته آمیز سدهٔ **۱۳** . آغاز افتاده : در دریای ولایت هر یکی [ف. عبدالله ۲: ۳۲۰] .

27282 ـ **تهران**، ملك۴۸۴۱:شکسته نستعلیق‌ج۱/**۱۳۲۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۷گ ۱۱ س [رؤیت] .

27283 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۲۰۵۲: نوشتهٔ علی‌فرزند حسین، خاموش ، ۱۸ رمضان **۱۳۴۲** [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

اسرار المعانی

محمد امین ترمذی.

27284 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۳ منظوم (۱۱۷۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۸۹] .

اسرار نامه

از عطار نیشابوری، که یاد او در«کلیات: ۱۸۸۳» گذشت . مثنویست‌عرفانی بشیوهٔ‌داستان سرایی ، شمارهٔ بیتها درنسخه‌ها میان ۲۴۰۰تا ۳۲۵۰ است . در نسخه‌های تازه‌تر درسیزده مقاله ویك خاتمه است و ایـن تقسیم بندی در نسخه‌های‌کهن نیست . بسال۱۲۹۸ چاپ شده و بهترین‌چاپها از دکتر صادق گوهرین‌است .

در نسخهٔ ۴۶ بانکیپور بنام کنزالحقایق است.ودرآن‌آمده:چوگفتم‌اندر وچندین‌حقایق‌ـ نهادم نام اوکنزالحقایق . بنگریدش 27303

آغاز : بنام آنکه جانرا نوردین داد ـ خرد را در خدادانی یقین داد .

بنگرید : ذریعه ۲: ۶ و ۱۹ : ۱۱۴ ف. مشار۹۵ .

27285 ـ **موزهٔ قونیه** ۲ /۱۷۳۴ : نوشتهٔ ۱۹ رجب **۶۹۵**، در«کلیات» او .**فیلم**

آن در دانشگاه ش ۳۱۲ هست [فیلمها : ۱۶۷] .

27286 ـ **قونیه** ، موزه ۱۷۴۱/۲ : نوشتهٔ ۵ ذیحجهٔ **۶۹۸** ، در «کلیات» او . فیلم آن در دانشگاه ش ۳۱۳ هست [فیلمها: ۱۶۷] .

27287 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۳ (۳۷۱ ف) : نسخ ابوبکر معروف به‌پاکان، در کلیات او نوشتهٔ **۷۳۱** ، زرین ، مصور [ف . دکتر بیانی: ۹۲] .

27288 ـ **استانبول**، حالت افندی ، ملحقی ۵۶: نسخ خواجه‌عمر فرزند احمد شاه قونوی ، در ۲۳ ذیحجه **۷۳۵** ، ۸۲ گ ۲۳ س **فیلم** آن در (دانشگاه : ۵۵۴) هست [فیلم : ۱۰] .

27289 ـ **هند**، بانکیپور ۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** م . همراه منطق‌الطیر او، ۱۶۴ گ [ف. عبدالمقدر: ۷۶] .

27290 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۷۴/۳ : نستعلیق عبدالقادر فرزند علی‌فرزند محمدبدر استرآبادی ، رجب **۸۰۸** (۴۴ر ـ ۷۴ پ هامش) آغاز برابر ، زرین نزدیك به ۳۰۰۰ بیت‌دارد [رؤیت] .

27291 ـ **تهران**، ملك ۵۹۵۵/۱: در «کلیات» مؤرخ **۸۱۹** او، زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

27292 ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۴ ادب فارسی: نوشتهٔ **۸۲۰** درشهر حلب، **آغاز**: رو تا باحق راست گوی وراست باش [مخطوطات ۱: ۱۵] .

27293 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۷ : نستعلیق ریز خوش، با تاریخ **۸۲۶** در دفتر (۳۱۹ پ ـ ۳۵۹ پ هامش) ، در ۳۵۳۱ بیت . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۲] .

27294 ـ **ارهارد** ، فرانسیس هوفر ۱ مج: نستعلیق خوش **۸۲۷**، گزیده‌ایست [نسخه‌ها ۴: ۱۱] .

27295 ـ **عاطف افندی** ۲۲۴۱/۱۲ : باتاریخ **۸۲۸** دردفتر (گ ۲۷۲ـ۳۳۳). فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۴ هست [فیلمها : ۴۰۹] .

27296 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۶۰/۴ : نوشتهٔ درویش صوفی، **۸۳۰ ـ ۸۳۱** در «کلیات» او ، زرین [نسخه‌ها ۵ :۳۴۵] .

27297 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۵۶/۷ : نستعلیق‌کهن ، با تاریخ **۸۳۴** دردفتر (ص ۱ـ ۱۳۶) ، ۲۱۷۰ بیت، آغاز برابر، زرین [ف. مجلس ۸: ۴۰۰] .

27298 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۴۷ : نسخ وتعلیق حسین‌فرزند محمودمشهور به‌خاصه **۸۳۷ ـ ۸۴۰** در «کلیات» او . [ف . مجلس ۳: ۵۶۸] .

27299 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۴۳ : در « کلیات » مؤرخ **۸۴۴** او [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۱] .

27300 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۳ تصوف فارسی : نوشتهٔ بایزید فرزند ابراهیم تبریزی **۸۵۱** (گ ۵۶۹ ـ ۶۵۵) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۱۵] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۰۷ هست [فیلمها: ۷۲۱] .

27301 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب G ۲۷ piVI ۲۰۳۳: در «کلیات» او نوشتهٔ درویش‌علی کاتب **۸۵۷** . بدینگونه: ۱ـ جوهر‌الذات ۲ ـ معراج نامه ۳ ـ هیلاج نامه ۴ـ اشتر نامه ۵ ـ مصیبت‌نامه ۶ـ گل وخسرو ۷ـ دیوان ۸ـ مختارنامه ۹ـ این‌مثنوی ۱۰ـ گل وهرمز ۱۱ ـ منطق‌الطیر ۱۲ـ اسرار نامه ۱۳ـ الهی نامه ۱۴ـ وصلت‌نامه ۱۵ـ بلبل‌نامه ۱۶ـ نزهة

الالباب (نزهة الاحباب) ۱۷ـ مفتاح الفتوح؟ [ف. عبدالله ۲: ۱۷۵-۱۷۹] .

27302ـ موزهٔ بریتانیا۳/۱۱۳۲۵ Or : نوشتهٔ **۸۶۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶، ترجمهٔ ایرج افشار] .

27303 ـ **تهران**، سلطنتی۴۴۷ (۳۷۲ ف) : نستعلیق ۱۵ رمضان، **۸۸۰**، ستهٔ اوست ۱ ـ الهی‌نامه ۲ ـ منطق‌الطیر ۳ ـ مصیبت نامه ۴ـ اسرارنامه ۵ـ کنزالحقایق (رموزالحقایق) ۶ ـ مفتاح‌الفتوح، زرین ، با سیزده تصویر ، ۸۷۶ ص ۲۱ س [ف. دکتر بیانی: ۹۷].

27304ـ **تهران**، اصغرمهدوی۴/۸۸۴: در «کلیات» مؤرخ**۸۸۳-۸۸۴** او (۳۰۰ پ- ۳۴۹ ر) ، زرین [نسخه‌ها۳: ۴۸۴].

27305 ـ **تبریز** ، ملی ۱/۳۶۳۴: در«کلیات» مؤرخ **۸۸۵** او[نسخه‌ها۴: ۳۰۹].

27306ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۳۸ : نستعلیق ریزخوش پیرحسین ، در**۸۹۱-۸۹۳**، زرین‌کلیات اوست، نسخهٔ پاکیزه‌ایست دارای: ۱ـ الهی‌نامه (۳پ ـ ۱۴۲ر) ۲ـ منطق‌الطیر مؤرخ ۸۹۲ (۱۴۲ ـ۲۴۸ر) ۳ـ مصیبت نامه (۲۴۸پ ـ ۴۰۴پ) ۴ ـ اسرارنامه‌مؤرخ۱۵ رجب ۸۹۳ (۴۰۵ر - ۴۳۳ر) ۵ـ وصلت نامه (۴۳۳ـ ۴۵۲ر)۶ ـ مختارنامه، شعبان۸۹۳، ومثنوی معنوی درهامش ، ۴۸۵ گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۷۲].

27307ـ **شیراز**، دکتروصال۲/مج: با تاریخ**۸۹۲** در«کلیات» او[نسخه‌ها ۵: ۲۹۳].

27308 ـ **اورخان** ، بورسه ۵۸۶ : نوشتهٔ **۸۹۳** [یاد داشتهای سید عبـدالعزیز طباطبایی] .

27309 ـ **تهران** ، مجلس ۳/۳۷۰۲ فهرست‌نشده : سدهٔ **۹**(ص۷۲ـ ۲۶۰)[نسخه‌ها ۵ : ۱۹۵].

27310 ـ **تهران**، مجلس ۲/۲۶۵۹: نسخ کهن سدهٔ **۹** (ص۱ ـ ۴۱۸) آغاز برابر نمونه ، زرین[ف. مجلس ۸: ۴۰۶].

27311 ـ **مشهد** ، رضـوی ۱/ ۷۷۰ ادبیات (۴۶۸۳) : در «کلیات» مؤرخ **۸۹۷-۹۱۱** او [ف. رضوی ۷: ۶۸۷] .

27312 ـ **تهران**، مهدی بیانی۱ مج: تعلیق رقاع مانند امرالله‌فرزند حاج شیخ‌اویس نخجوانی ، **۹۰۱**، سپس «ولد نامه» [نسخه‌ها ۱: ۱۵] .

27313 ـ **تهران** ، ملك ۵/۵۰۶۲ : نستعلیق نزدیك **۹۵۶**، در «کلیات» او (۲۷۹ پ ـ ۳۲۵ ر) آغاز بـرابـر نمونه . زرین [رؤیت] .

27314 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۷۱۱ (۳۷۳ ف) : نستعلیق شاه محمود نیشابوری ، **۹۷۰**، آغازبرابر نمونه، زرین، ۶۸ص۲۴س [ف. دکتر بیانی: ۱۰۰] .

27315 ـ **تهران** ، مـجلس ۹۳۱۲ فهرست نشده : در « کلیات» او از سدهٔ **۱۰** ، اهدایی سلطان القرایی [رؤیت] .

27316 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۷۶۵ pi/VI ۲۷ A: نستعلیق احمد عباد، رجب **۱۰۰۹** تا۱۴ ع ۱/**۱۰۰۹**. در«کلیات» او بدینگونه : ۱ـ این مثنوی که بنام «کنز ـ الحکایات» یاد شده ۲ـ خسرو وگل ۳ ـ بلبل نامه ۴ـ اشترنامه ۵ ـ الهی نامه ۶ ـ وصیت نامه ۷ـ منطق‌الطیر ۸ ـ پندنامه [ف. عبدالله ۲ : ۱۸۰] .

27317 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱/۳۵: در«کلیات»مؤرخ **۱۰۲۶** او[نسخه‌ها۲: ۹۱].

27318 ـ **همدان**، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله

۲۲۹/۱ : در « کلیـات » مؤرخ **۱۰۲۷** او [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۵] .

27319 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب A ۱۳ Spi/VI ۴۰۰۵ : در «کلیات» او نوشتهٔ**۱۰۵۹** (گ۱۲۰ـ۱۲۹) آغاز برابر نمونه در فهرست بنام **کنز الحکایات** یادشده [ف. عبدالله۲ : ۴۴۹] .

27320ـ **تهران،** ملك۵۲۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین آغاز برابر نمونه۱۴۱گ ۱۳ س [رؤیت] .

27321 ـ **تهران،** مجلس۴/۲۶۶۴: نستعلیق سدهٔ**۱۱** (ص۷۲ـ ۲۶۰)،زرین، آغاز برابر وانجام افتاده [ف. مجلس ۸ :۴۱۶].

27322 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۹۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین، ۷۴ گ ۱۲ س[ف. سپهسالار ۳:]

27323 ـ **تهران،** ملی ۷۲: نسخ سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او ، با یادداشت ۱۰۵۴ در دفتر [نسخه‌ها ۴: ۱۹۱].

27324 ـ **تهران،** مجلس۶/۲۵۹۹: نستعلیق سدهٔ**۱۱** (ص۶۷۱ـ۷۳۶) در«کلیات» او . ۳۲۵۰ بیت دارد، آغاز برابر نمونه[ف. مجلس ۸: ۳۳۶].

27325 ـ **مشهد،** رضوی ۷۶۹ ادبیات (۸۳۴۷): نیمهٔیکم سدهٔ **۱۱**، باتملك۱۰۵۲، در «کلیات» او [ف. رضوی ۷: ۶۸۵] .

27326 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۶ : نستعلیق سدهٔ**۱۷** م درکلیات اوست بدینگونه: جوهر الذات ۲ـ مظهر العجایب۳ـ منطق الطیر ۴ ـ حلاج نامه ۵ـ مصیبت‌نامه ۶ـلسان الغیب ۷ـخیاط نامه۸ـ مفتاح الفتوح ۹ـکنز الحقایق (همین‌اسرار نامه است،ودرآن آمده: نهادم‌نام اوکنز الحقایق؟) ۱۰ـهفت وادی ۱۱ـ اشتر نامه ۱۲ ـ پند نامه۱۳ـ دیوان، ۴۷۳ گ ۲۵ س [ف. عبدالمقدر : ۶۳] .

27327 ـ **هند،** بانکیپور۴۷ : نستعلیق **۱۱۲۳** ، «کلیات» اوست : ۱ـ الهی نامه ۲ـ اسرارنامه ۳ـ اشترنامه ۴ـ مصیبت نامه ۵ ـ بلبل‌نامه ۶ـبیسرنامه ۷ـ وصلت‌نامه، ۴۴۲گ ۱۵ س [ف. عبدالمقدر: ۷۱] .

27328ـ **تهران،** اصغرمهدوی۲/۳۶: نسخ ، در «کلیات» مؤرخ **۱۱۲۵** او[نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

27329ـ **مشهد،** رضوی ۱۴۱ ادبیات: نسخ سدهٔ **۱۲** انجام افتاده [ف . رضوی ۷ :۱۹۹] .

27330ـ **تهران،** مجلس ۱/۱۱۵۴: در « کلیات » مؤرخ **۱۲۸۰** او [ف . مجلس ۳ : ۵۷۴]

27331 ـ **تهران،** مجلس۱/۲۶۰۸: نستعلیق **۱۳۳۵** در «کلیات»او (ص۱ ـ۲۸۸) با دیباچهٔ چاپی آغاز: الحمدلله‌المتجلی‌لخلقه بخلقه [ف . مجلس ۸ : ۳۴۵] .

27332 ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیـه ۱/... : نوشتهٔابوالحسن فرزند مصطفی‌مؤذن شاهچراغ ، **۱۳۳۶** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۴] .

27333 ـ **مجلس** ۲/۸۸۸۲ فهرست نشده : بدینگونه:۱ـنقش بدیع ۲ـاین‌مثنوی ۳ ـ منصور نامهٔ عطار ۴ ـکنزالرموز حسینی ۵ـ زادالمسافرین۶ـروشنایی نامهٔناصرخسرو [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه] .

27334 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۴ منظوم (۲۷۴) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۸۹] .

27335 ـ **بنگال** ، آسیایـی ۴ /۵۰ ao (۱۲۱۲) : نستعلیق ، تاریخ یـاد نشده

«منتخب» آنست [ف. بنگال : ۱۳۵] .

27336 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۸۱۴/۴ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۸۶] .

اسرار نامه

از حاج ملاهادی، اسرار سبزواری ، که یاد او در«اسرارالحکم:۷۳۲»گذشت .

27337 ـ **تهران**، مجلس۲/۵۷۶۶: کربلائی میرزا حسن سبزواری فرزند رمضان، **۱۲۹۷- ۱۳۰۰**(ص ۱۷۲-۲۱۴)[ف.مجلس ۱۷ : ۲۶۹] .

اسرار نامه

ناشناخته . وشاید از عطار .

27338 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۹۸۷ Or : سدهٔ **۱۲**، ناقص . در فهرست آمده : منظومهٔ عرفانی ناقص [نسخه‌ها ۴: ۶۸۴] .

اسرار الولایه

شاید از راز ذهبی مثنویست عرفانی. در آغاز از حدیث«الحقیقه سخن میراند وسپس‌در در سلوك وديگر سخنان عرفا، آنگاه‌سرولایت علی وغزوات او، ودر يك چهارم پایان به نثر درمیآید ، ودر حکایتی از سرولایت که در سنهٔ ۱۲۶۰ در دولت محمدشاه علیه‌الرحمه درشهر هرات رخ‌داده سخن میگوید. درذریعه‌ازحبیب نامی یاد شده‌که مثنوی «اسرارالولایه»ی اودر کتابخانهٔ ملك‌هست . **آغاز:** این‌شنیدستی که‌شه مولی‌علی ـ سرخود با چه بگفت از پر دلی .

بنگرید : ذریعهٔ ۹:۲۲۹ و ۱۹ : ۱۱۵ .

27339 ـ **تهران** ، ملك ۴۸۵۸/۱ : نستعلیق آمحیی در**۱۳۰۴** ، آغاز برابرنمونه یاد شد [رؤیت] .

27340ـ **تهران**،دانشگاه۱/۳۷۰۱: نستعلیق محمدباقر در **۱۳۰۵** (۲پ-۳۱۷پ) آغاز برابر نمونه[ف.دانشگاه ۱۲ :۲۷۰۵] .

27341 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۴۲۱/۱ : محمد رضا، **۱۳۱۰**، (۱پ-۲۴۷ر) نسخه بنام میرزا ابوالقاسم راز ذهبی‌شیرازی‌است[رؤیت] .

اسطرلاب منظوم

حمید بخاری، درص ۲۳۵ گذشت .

اسطرلاب منظوم

محمد وسیم ، درص ۲۳۵ گذشت .

اسفندیار نامه

بخشی از «شاهنامهٔ» فردوسی در داستان اسفندیاراست. **آغاز:** زبلبل‌شنیدم‌یکی‌داستان ـ که برخواند ازگفتهٔ باستان .

27342 ـ **تهران**، الهیات ۱/ ۲۲۰ج: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴** (۱پ - ۱۴ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۸۶] .

اسکندر نامه

از ثنایی مشهدی خواجه‌حسین(م ۹۹۶)، که‌یاد او در «کلیات:۱۸۵۲»گذشت.مثنویست در داستان اسکندر مقدونی ، پس از نعت و مناجات‌به جنگهای‌اومی‌پردازد، ودرسرگذشت سراینده در نسخهٔ ملك ۳۸۴۱ آمده : که این مثنوی بانجام نرسیده است. **آغاز:** بنام جهان بخش ملك آفرین ـ سرا پرده افراز چرخ برین ـ بخاك افكن افسرسروری .

بنگرید:ذریعه‌۱۹:۲۰۹ (اسکندر نامه) .

27343 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۴۱ : نستعلیق نزدیك **۱۰۱۵** در تذکرهٔ ناشناخته‌ای (۸۲ ر ـ ۸۷پ) پیرامن ۷۵۰ بیت [رؤیت] .

27344 ـ **قاهره**،دارالکتب۸۳ م ادب فارسی : نوشتهٔ احمدکاتب در « کلیات» مؤرخ **۱۱۲۴** او [مخطوطات۲ : ۶۷] .

اسکندر نامه = خردنامهٔ‌سکندری

از جامی .

اسکندرنامه = آینهٔ اسکندری

امیرخسرو، درص گذشت .

اسکندرنامه

جبلی ، بروزگار محمد شاه ، در ۱۱۴۱ در مکه ، در قالب مثنوی سروده است .

27345 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/۱۰۷۹/۴۱۳۱: نوشتهٔ مبارك علیشاه، ۲۵ ج ۱/**۱۲۴۰** (۱۸۲۵م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۴۵].

اسکندرنامه = سکندر نامه

ازمولانا حسن علی سروی . در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ سروری این نام نیامده است .

27346 ـ **بادلیان**، ۱۲/۲۸۲۷ : در جنگ مؤرخ **۱۰۲۱-۱۰۲۳** در لاهور. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها: ۵۷۱] .

اسکندرنامه

از خواجه حسین ثنائی ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۲» گذشت .

27347 ـ **بادلیان** ، ۷۰/۶ فرازر : نوشتهٔ ع ۱/**۱۱۰۸** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۱۸ هست [فیلمها: ۵۵۵] .

اسکندرنامه = مثنوی ...

ازفضل‌الله حروفی، که یاد او در « الالهیة ـ الافضلیه : ۱۰۴۹ » گذشت . وازعلی الاعلی نیز «اسکندر نامه» یاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۱۵ ـ لغت‌نامه ، حروفیان، فضل‌الله : ۴۷۸ وهمان ماده: ۴۸۸ (اسکندر نامه) .

27348 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۸۳ Or : سدهٔ **۱۲** . در فهرست ازفضل‌الله دانسته شده [نسخه‌ها ۴: ۶۶۳] .

اسکندر نامه

از ناصری کرمانی ، از ستایشگران ظل‌ـ السلطان فرمانروای اصفهان بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) . **آغاز**: دهمین ازکیان سکندر بود ـ کز هنر از همه فزونتر بود .

27349 ـ **تهران**، ادبیات ۲۸۲ حکمت: نسخ سدهٔ **۱۳** ، اندازهٔ بغلی [ف . ادبیات ۲ : ۴] .

27350 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۳۸ : نستعلیق زیبای روزگار سراینده ، آغاز برابر نمونه ، ۱۷ گ [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

27351 ـ **تهران**، فخرالدین نصیری: نوشتهٔ **۱۳۰۵**، ۱۷ گ ۱۴ س [ذریعه ۹: ۱۱۵۸] .

اسکندرنامه = سکندر نامه

ازحکیم نظامی گنجوی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۶» گذشت . پنجمین دفتر از « پنج گنج» اوست . داستان حماسی اسکندر مقدونی است در بحر متقارب دردو بخش: ۱ـ شرفنامه در ۶۸۰۰ بیت که در ۵۹۷ بنام اتابك نصرةالدین ابوبکر پسر محمد جهان پهلوان ساخته است ۲ـ اقبالنامه یا خردنامه در ۳۴۸۰ بیت بنام عزالدین مسعود پسر ارسلان حاکم موصل سالهای ۶۰۷-۶۱۵ ساخته که بیشتر اخلاقی است . بارها تنها وهمراه با «پنج گنج» چاپ شده است. **آغاز**: خدایا جهان پادشاهی تراست ـ زما خدمت آید خدایی تراست **آغاز** (اقبالنامه) خردهرکجا گنجی آرد پدید ـ زنام خدا سازد آنرا کلید .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۹۶۱ و ۱۲۰۷ و ف. مشار : ۶۱۸۹۵ ـ کشف الظنون ۱ : ۸۶ .

27352 ـ **تهران**، سنا ۳۰۱/۲ : در «پنج گنج» ازسدهٔ **۶** [نسخه‌ها ۶: ۵۲۵] .

27353 ـ **تهران**، علی اصغر مهدوی ۴۱۸: نسخ محمود فرزند خواجه نجم‌الدین فرزند بهاءالدین عمرفرزند مقرب‌تبریزی، در ۲۷ ج ۲/**۶۳۱**. [نسخه‌ها۲: ۶۳].

27354 ـ **تبریز**، ملی ۳۵۸۸: در «پنج‌گنج» که ازسدهٔ **۷** ببعد نیست [ف. ملی ۱: ۴۷۵].

27355 ـ **تهران**، دانشگاه۵۱۷۹/۱: نستعلیق در «پنج گنج» نوشتهٔ **۷۱۸**، مصور، زرین [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۳۹].

27356 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۴۷/۵: در «پنج‌گنج» نوشتهٔ**۷۶۵** ناقص [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۰۵].

27357 ـ **دانشگاه** ۵۱۳۴/۳: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۷۸۸**، شرفنامه است [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۲۲].

27358 ـ **استانبول**، حالت افندی ملحقی ۱۳۷: نستعلیق **۷۸۸**، ۴۰۴ گ. **فیلم**آن در(دانشگاه: ۵۵۹)هست [فیلم: ۱۰].

27359 ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۱/۴ ب: نوشتهٔ **۷۹۳** در «پنج گنج» (۲۰۶ پ ـ ۲۴۴ پ) [ف. ادبیات ۱: ۵۳].

27360 ـ **رضوی** ۳۰۰ ادبیات: نسخ اواخر سدهٔ **۸** واوایل‌سدهٔ **۹** در «پنج گنج» با آرایشها [ف. رضوی ۳۳۲].

27361 ـ **تبریز**، ملی ۳۵۸۸: سدهٔ **۸ـ۹**، در «پنج گنج» [نسخه‌ها ۴: ۲۸۶].

27362 ـ **تهران**، مهدی بیانی ۳مج: در «پنج گنج» بی‌تاریخ، پیرامن**۸۰۰**[نسخه‌ها ۱: ۸].

27363 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۴۳۴. Or: نوشتهٔ **۸۲۱** بخش دوم است [نسخه‌ها ۴: ۶۸۴].

27364 ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۰/۵ ج: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۱۶** (۱۹۰ پ ـ ۲۹۷ پ) [ف. ادبیات ۱: ۵۳].

27365 ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر ۵ مج: نستعلیق **۸۲۷**. [نسخه‌ها ۴: ۱۱].

27366 ـ **ملك** ۵۱۲۲/۵: نستعلیق خوش **۸۳۲** درشهرابرقوه، شمارهٔ ۵ «پنج‌گنج» است [رؤیت].

27367 ـ **هند**، بانکیپور ۳۷: در «پنج گنج» او نوشتهٔ محمد فرزند علی، ۲۰ صفر **۸۳۵**. [ف. عبدالمقدر: ۵۲].

27368 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۶۰: نستعلیق‌کهن خوش، میرعلی **۸۳۹**، زرین، با سه تصویر میناتوری، آغاز برابر نمونه، ۷۴۵۰ بیت دارد [ف. مجلس ۸: ۷۳].

27369 ـ **تهران**، مهدی‌بیانی ۳ مج: تعلیق خوش حسن‌قاری در «پنج‌گنج» اونوشتهٔ **۸۴۰** [نسخه‌ها۱: ۸].

27370 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۵۹/۵: در «پنج گنج» اونوشتهٔ **۸۴۱**، زرین [ف. مجلس ۸: ۷۱].

27371 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۲۹/۲: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۵۳**، شرفنامه است [نسخه‌ها ۵: ۴۹۰].

27372 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۵۵: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۶۳**[ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی].

27373 ـ **هند**، بانکیپور ۳۸: نستعلیق ۳ رجب **۸۸۳**، در «پنج گنج» او. [ف. عبدالمقدر: ۵۸].

27374 ـ **پاریس** ۷۸۱ S. P: در «پنج گنج» اوکه برسم‌کتابخانهٔ الغ‌بیگ**۸۹۲**

نوشته شده . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳].

27375 ـ **تهران،** مجید موقر ۵ مج: در «پنج‌گنج» نوشتهٔ **۸۹۴**. فیلم‌آن‌در دانشگاه ش ۱۷۴۷ هست [فیلمها : ۲۵] .

27376 ـ **تهران،** مجلس ۳/ ۲۳۶۱: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۵ـ ۸۹۹** [ف. مجلس ۸: ۷۴] .

27377 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴۳ م ادب فارسی : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۸۹۵** [مخطوطات ۱: ۱۳۶].

27378 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۹/۵ (۳۵۳ ف) : در «پنج‌گنج» نوشتهٔ **۸۹۷** [ف. دکتر بیانی: ۷۱].

27379 ـ **هاروارد،** فرانسیس‌هوفر: نستعلیق خوش مرشد فرزند عزالدین مصور و مذهب، **۸۹۷** . [نسخه‌ها ۴: ۹].

27380 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۸ (۳۵۲ف) : در«پنج گنج» او از سدهٔ **۹** [ف. دکتر بیانی: ۷۰].

27381 ـ **تهران،** دکتر مفتاح۵ مج: در «پنج گنج» از سدهٔ **۹ـ۱۰** [رؤیت] .

27382 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۱۴ ApiVI ۲۰۸ (۲۳۶): در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۲۰ رمضان **۹۰۰** [ف . عبدالله ۲ : ۱۵۹] .

27383 ـ **تهران،** مجلس ۹۲۸/۴ : نستعلیق **۹۰۲** در «پنج‌گنج» او ، زرین [ف . مجلس ۳: ۱۹۴] .

27384 ـ **تهران**، مجلس ۹۲۹ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۱۵ ـ ۹۱۸** اقبال نامه را ندارد [ف. مجلس ۳: ۱۹۵] .

27385 ـ **تهران،** ادبیات۵/۲۴۴ج: در «پنج گنج» نوشتهٔ صفر **۹۲۱** (۲۲۴ پ ـ ۳۵۵ ر) [ف. ادبیات ۱: ۵۳] .

27386 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۷م ادب فارسی : مجدالدین علی فرزند خضر شاه فرزند حسن‌شاه بحرآبادی، ج ۲/ **۹۳۵**آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۶].

27387 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۶۱/۵ (۳۵۴ ف) : در «پنج‌گنج » او نوشتهٔ **۹۵۴** [ف.دکتر بیانی:۷۳].

27388 ـ **تهران،** سپهسالار ۴۰۰:در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۵۶** [ف . سپهسالار ۲ : ۵۲۴ و۳ :۲۸۸] .

27389 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۶۲ : نستعلیق **۹۷۰** ، زرین، تنها بخش یکم رادارد آغاز برابر نمونه، ۶۴۰۰ بیت، [ف . مجلس ۸ : ۷۵] .

27390 ـ **تهران** ، ملک ۶۲۰۴ : نستعلیق محمدحسین جامی، در **۹۸۰** در «پنج گنج» او [رؤیت] .

27391 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۸۳ : نوشتهٔ **۹۸۰**، شرفنامه است، ۷۵ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۰] .

27392ـ **دانشگاه** ۲۱۷۵:نسخ **۹۸۹** با هیجده تصویر ۲۹۲ گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۹ : ۸۶۸] .

27393 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۳۱ : نوشتهٔ **۸۹۴**، اقبال نامه است ، ۶۵ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱ :۱۶۸].

27394 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۵۵ : در «پنج‌گنج» نوشتهٔ **۹۹۷** [ف. سپهسالار ۲ : ۵۲۴ و۳ : ۳۸۸].

27395 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۳D ۱۷۵۸peII : نستعلیق‌حسن‌ع۲ /**۹۹۹** [ف . عبدالله ۲: ۱۶۷] .

27396 ـ **تهران،** ملك ۵/۵۲۲۵ : در «پنج گنج» اواز سدهٔ **۱۰** ، زرین[رؤیت].

27397 ـ **تهران،** موزه ۵/۳۷۲۷ : در «پنج گنج» از سدهٔ **۱۰** ، بخش یکم آنست [نسخه‌ها ۲: ۲۰۰] .

27398 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۰۸۷ (۳۶۶ف): نستعلیق زیبا، گویا باشاه‌اصفهانی، سدهٔ **۱۰** ، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۲۴ص ۲۰ س .

27399ـ **تهران،** سلطنتی ۴۶۵۵(۳۶۷ ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، زرین، باپنج تصویر، آغاز برابر نمونه، ۴۷۵ص ۱۳س[ف . دکتر بیانی : ۸۷ ـ۸۸] .

27400 ـ **تهران** ، ملك ۵/۵۳۰۸ : سدهٔ **۱۰**، ش ۵ در «پنج‌گنج» [رؤیت] .

27401 ـ **اورشلیم،** ملی‌ودانشگاهی ۱۵ ـAR.۸ : سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۵:۱۰۹].

27402 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۵۷ : نستعلیق خیلی خوب ... شیرازی‌در احدی... و تسعمائه . مصور، زرین [ف . سپهسالار ۲ . ۵۳۵و ۳ : ۱۳۲] .

27403 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب C ۶ piVI ۲۱۵۱ ـ ۲۱۴۷ (۲۳۷) : در « پنج گـنج » او از سدهٔ **۱۰** [ف . عبدالله ۲ : ۱۶۰] .

27404 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۸۸۲ : سدهٔ **۱۰** ، ۶۵ گ ۱۶ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۹].

27405 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۸۸۱ : سدهٔ **۱۰**،اقبال‌نامه‌ولیلی ومجنون است [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۹].

27406 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب B ۱ppe/II ۱۵۷۵ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**[ف. عبدالله۲: ۱۶۸].

27407ـ **تهران،**اصغرمهدوی۳/۴۴۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** در«پنج گنج» [نسخه‌ها ۲: ۶۵] .

27408 ـ **تهران،**سلطنتی۵/۱۰۰۰۸ (۳۵۶ ف) : در «پنج گنج» او ازسدهٔ**۱۰ـ۱۱** [ف . دکتر بیانی : ۷۵].

27409 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵/۵۶۴ (۳۵۷ف) : در «پنج‌گنج» او ازسدهٔ **۱۰ـ۱۱** [ف.دکتربیانی :۷۷].

27410 ـ **تهران،**موزهٔ‌هنرهای‌تزیینی ۷۲۹۱ : نستعلیق‌ریز محمدصلاح فرزندحسین حسینی، **۱۰۰۲** زرین. **آغاز:** خردهرکجاگنجی آرد پدید . [نسخه‌ها ۳: ۱۲۸].

27411ـ **تهران،** سلطنتی ۵۶۹(۳۶۹ ف) : نستعلیق خوش روزبه شیرازی ، ذیحجهٔ **۱۰۱۰** ، زرین، بایك تصویر، ۴۴۲ ص۱۶ س [ف. دکتر بیانی: ۹۰].

27412 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب A ۳ peII ۷۴۴ : نستعلیق **۱۰۲۲** [ف . عبدالله۲: ۱۶۸].

27413 ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۲۲ : نستعلیق‌معین‌الدین، در رمضان **۱۰۲۴**. زرین [نسخه‌ها ۲ :۶۵].

27414 ـ **تهران،** مجلس۵/۲۳۶۳. در « پنج گنج » نوشتهٔ **۱۰۲۹** [ف . مجلس ۸ : ۷۶] .

27415 ـ **تبریز** ، ملی ۲۷۳۱ : در «پنج‌گنج» ، رمـضان **۱۰۵۶** [ف . ملی ۱ : ۴۷۵] .

27416 ـ **همدان،** آقای‌حاجی‌ایزدی ۵ مج: در«پنج‌گنج» اونوشتهٔ**۱۰۵۸** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۶] .

27417ـ **تهران،** دانشگاه ۳۷۵۰:در

«پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۳** [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۴] .

27418 ـ **آصفیه** ، ۱۷۱ مثنوی : نستعلیق **۱۰۶۶** ۲۰۵ گ ۱۷ س [ف. آصفیه ۲ : ۴۱۳] .

27419 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۷۳۰ . H : نوشتهٔ **۱۰۶۷** ، اقبال‌نامه است، ۱۶۱ گ ۱۵ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۶۸] .

27420 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۰۴ : نسخ علیرضا فرزند محبعلی شریف حسن‌کرانه، شنبه شوال **۱۰۶۸**، آغاز برابر سر آغاز اقبال‌نامه، ۲۴۸ گ ۱۴ س [ف. ملی ۱ : ۵۹] .

27421 ـ **تهران**، دانشگاه ۹۸ : در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۸۳ (**۱۰۸۳**) تنها نیمهٔ یکم را دارد [ف . دانشگاه ۲] .

27422 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در «پنج گنج» [ف. سپهسالار ۲ : ۵۳۶ و ۳ : ۲۳۲] .

27423 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۶۵/۵ : در «پنج گنج» ازسدهٔ **۱۱** [ف. مجلس ۸ : ۷۸] .

27424 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۷۶ : درگزیدهٔ «پنج گنج» سدهٔ **۱۱** [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۷] .

27425 ـ **تهران**، ملی ۳/ ۷۰ فهرست نشده : در « پنج گنج » از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴ : ۱۸۹] .

27426 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۶۲/۱ (۷۰۳ ف) : در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱** [دکتر بیانی : ۵۰۰] .

27427 ـ **تهران**، سلطنتی ۵۶۶ (۳۷۰ ف) : نستعلیق خوش، سدهٔ **۱۱** ، زرین، با دو تصویر، ۳۸۴ ص ۲۳ س [ف. دکتر بیانی : ۹۲] .

27428 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۵/۵ (۳۵۹ ف) : در «پنج گنج» ازسدهٔ **۱۱** [ف . دکتر بیانی : ۷۹] .

27429 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۷۹۶/۲ : سدهٔ **۱۱** [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۴۴] .

27430 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب E ۶ piVI ۲۹۳۰ (۲۴۳) : سدهٔ **۱۱**، تنها شرفنامه است همراه «هفت پیکر» [ف . عبدالله ۲ : ۱۶۲] .

27431 ـ **هند**، بانکیپور ۴۲ : نستعلیق هند ، سدهٔ **۱۷** م ، ۲۳۴ گ ۱۵ س [ف . عبدالمقدر : ۶۰] .

27432 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۱۴۴ : نستعلیق محمد عمر، در ۲۷ صفر **۱۱۱۷** بدستور محمد معصوم‌خان ، زرین، با ۴۵ مجلس تصویر زیبا، « شرفنامه » است ۲۸۸ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۵] .

27433 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق‌ف ۲۵۱ : نوشتهٔ محمد حیدر **۱۱۲۹** ، ۶۳۸ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۷۳] .

27434 **هند**، بانکیپور ۴۳ : نستعلیق محمد خان‌قادری، ۲۷ صفر **۱۱۴۳** ، ۱۲۳ گ .

27435 ـ **هند**، بانکیپور ۴۴ : نستعلیق محمد، لاهور ۱۱ صفر **۱۱۴۴** [ف. عبدالمقدر : ۶۱] .

27436 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۴۵ خمس : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۱۴۸** [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ : ۸۹] .

27437 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۶۶ منظوم (۸۳۷) : نستعلیق **۱۱۵۷** در فهرست بنام «سکندر نامهٔ» بحری یاد شده [ف . بنگال : ۹۴] .

27438 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب

F ۱۲ Spi/VI ۳۸۳۳: نستعلیق دام چند، ۹ رمضان **۱۱۵۹** (۱۷۴۶م) در رامپور. آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله۲:۴۴۵]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۴۴].

27439ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب G ۱۲ Spi/VI ۴۳۶۲ : نسخ حافظ محمد افضل سالك فرزند مخدوم حافظ عبدالصمد ۷ شوال **۱۱۶۸** (۱۷۵۵م)[ف.عبدالله۲:۴۴۶]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف.دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۴۴] .

27440 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۴۵ سکندر(۵): نستعلیق صفر ۷۰ (**۱۱۷۰**) ، ۱۱۴ گ ۱۵ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی۱ : ۳۹۶].

27441ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۹۹/۵ (۳۶۰ ف) : در «پنج گنج » نوشتهٔ **۱۱۸۶ ـ ۱۱۸۷** [ف. دکتر بیانی: ۸۰].

27442 ـ **تهران**، دکتر مفتاح۱/۲۶: با تاریخ **۱۱۸۹** تا **۱۱۹۰** در دفتر [رؤیت].

27443 ـ **تهران** ، ملك ۴۷۳۹ : در « پنج گنج » او از سدهٔ **۱۲** ، انجام افتاده [رؤیت] .

27444 ـ **تهران**، مجلس۵/۴۶۸۶: در « پنج گنج » او از سدهٔ **۱۲** [ف . مجلس ۱۳:۶۹] .

27445 ـ **آصفیه**۱۷۳ مثنوی: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. آصفیه۲:۴۱۴].

27446 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۴۵ ، ۸۷۱ سکند (۲) : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۲** ، ۱۹۷ گ ۱۸ س .

27447ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۵ ، ۸۷۱ سکند (۳) : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۲** ، ۲۸۶ گ۱۲-۱۳ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۳۹۵] .

27448 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۸۵/۳۱۹۰: نوشتهٔ هاشم علی ، ۱۰ شعبان **۱۲۵۰** (۱۸۳۴ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۴۴] .

27449ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۵۲ : نوشتهٔ **۱۲۱۵** [مخطوطات ، سرفراز علی : ۷۴] .

27450 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۵۵ : نستعلیق خوب محمد علی فرزند محمد رضی **۱۲۲۱** [ف. سپهسالار ۲:۵۳۵ و ۳ :۱۳۲].

27451 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶ piVI ۵۰۹ (۲۳۸) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۲۸** [ف. عبدالله۲:۱۶۰] .

27452 ـ **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی : Versailles : (۶۳) ۹۱۹: نبشتهٔ **۱۲۳۲** [نسخه‌ها ۴: ۱۳۱] .

27453 ـ **تبریز** ، ملی ۲۵۵۱/۵ : در « پنج‌گنج » نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ف . ملی : ۱ :۴۷۳] .

27454 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴۱ م ادب فارسی: تعلیق زیبای زین‌العابدین شیرازی، محرم **۱۲۴۹** برای میرزا سیدعلی. ضمن خمسه [مخطوطات ۱: ۱۶].

27455 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۶۶/۵: در « پنج گنج » نوشتهٔ **۱۲۵۲** [ف . مجلس ۸ : ۸۰] .

27456 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۷۵۶ Or : تنها اقبال نامهٔ آنست نوشتهٔ **۱۲۵۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۵] .

27457 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۲۵۰ : نوشتهٔ **۱۲۵۲** ، ۲۵۴ س [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۳].

27458 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب

۲ ppiVI ۱۷۰۳ (۲۴۲) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۵۷** [ف. عبدالله ۲: ۱۶۲].

27459 ــ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: محمد یوسف آشتیانی پیرامن **۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۵ : ۲۶] .

27460 ــ **تهران**، سپهسالار ۳۵۶ : شکسته نستعلیق محمدرضا فرزند حاج بیگلر، **۱۲۶۲** ، [ف. سپهسالار ۲: ۵۳۶ و ۳:].

27461 ــ **لاهور**، پنجاب بهلک لائبریری ۴۵ ، ۸۷۱ سکند : نستعلیق حسین بخش پیرزاده ، ۲۲رجب **۱۲۶۲**، آغاز برابر نمونه ، ۲۶۵گ۱۳ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۳۹۲] .

27462 ــ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۴۵: نستعلیق ۲۷ع ۲/**۱۲۶۳** [رؤیت] .

27463 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VIE ۱۸۵۵ : نوشتهٔ ۱۶ج۱/**۱۲۶۸** [ف . عبدالله ۲: ۱۶۹] .

27464 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۶ piVI ۵۱۱ (۲۴۰) : در «پنج گنج» اونوشتهٔ **۱۲۷۱** . [ف. عبدالله۲: ۱۶۱] .

27465 ــ **آصفیه** ۱۷۰ مثنوی : میر لطفعلی ، **۱۲۷۴** ، ۲۷۱گ۱۳ س[ف. آصفیه ۲ : ۴۱۳] .

27466 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۲H Spi/VI ۴۳۳۶: نستعلیق سیدچراغ علی مشهدی ، ۱۷ ج /**۱۲۷۴** [ف . عبدالله ۲ : ۴۴۶] .

27467 ــ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۴۵ ، ۸۷۱ سکند (۶) : نستعلیق غلام محمد فرزند دسوندهی مغفوری، ۱۷ رمضان **۱۲۷۵**، ۲۳۵ گ۱۵ س[مخطوطات فارسیه ، منظور احسن ۱: ۳۹۷] .

27468 ــ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۵۳ : نوشتهٔ محمد سالار کثـرت ، **۱۲۷۸** ، ۲۳۴ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۴] .

27469 ــ **تهران**، سپهسالار ۲۷۳ :در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۳**، اقبال نامه‌را ندارد [ف. سپهسالار ۲ :].

27470 ــ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۴۵ ، ۴۷۱ سکند (۴) : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، ۲۹۶گ۱۹س [مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ :۳۹۵] .

27471 ــ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۳۳۶/۱۲۸۳ : نوشتهٔ چراغ علی مشهدی فرزند قطـبشاه ، ۱۷ ج ۱/**۱۲۸۴** (۱۸۵۸ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۴۴] .

27472 ــ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۳۸۵/۳۸۱/۲ : نـوشتهٔ ستمبر **۱۸۷۷** م [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۴۴] .

27473 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب D ۶ piVI ۲۷۵۱ (۲۴۱) : در«پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۱۹۰۲** ــ **۱۹۰۳** م . [ف . عبدالله ۲ : ۱۵۹] .

27474 ــ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۴۵ ، ۸۷بحر : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با تاریخ مرگ۱۲۸۱ ، در فهرست بنام « اسکندر نامهٔ بحری» یاد شده، آغاز برابر آغاز اقبال نامه است ، ۱۲۶ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن‌عباسی ۱: ۳۹۱].

27475 ــ **تبریز** ، ملی ۳۵۸۸/۵ : در « پنج گنج » ، تاریخ یاد نشده [ف . ملی ۱ : ۱۵۲].

27476 ــ **رضوی** ۵۷تاریخ: نستعلیق

تاریخ یاده نشده آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، وقف آقا زین‌العابدین ۱۱۶۶ ، ۳۲ گ ۳۷ س [ف . رضوی ۳ : ۹۲] .

27477 ـ **رضوی** ۶۱ تاریخ: نستعلیق، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۱۷ گ ۳۷ س [ف. رضوی ۳ : ۹۴] .

27478 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۳۱۹ س: تعلیق زیبا، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [مخطوطات ۱ : ۱۶] .

27479 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۶۴ منظوم (۱۴۹۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۴] .

482ـ27480 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا: سه نسخه ، که یکی از آنها مصور است [یادداشتهای مهدی غروی، مجـلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۴۸] .

485ـ27483 ـ **آصفیه** ۸ و ۴۴ و ۵۶: سه نسخه تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۲: ۴۰۹].

274486 ـ **آصفیه** ۱۷۴ : سال ۵ جلوس پادشاه غازی فرخ‌شاه درحیدرآباد، نوشتهٔ عاشق مـحمد فرزند صدر جهان ، ۲۰۶ گ ۱۷ س .

27487 ـ **آصفیه** ۱۲۵ : تاریخ یاد نشده ، آغـاز یك بـرگ افتاده ، ۲۱۸ گ ۱۵ س .

27488 ـ **آصفیه** ۶۱: نستعلیق خوش، با ۳ تصویر ، برگ انجام نونویس، ۷۰ گ ۲۵ س [ف. آصفیه ۲: ۴۱۳-۴۱۴].

27489 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۷ ao (۱۰۰۳) : درفهرست آمده : ۱ـ سکندر نامهٔ بری ۲ ـ سکندر نامهٔ بحری از نظامی [ف . بنگال : ۱۲۵] .

27490 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۲۱: نوشتهٔ شیخ احمد، تاریخ یادنشده، [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۴].

27491 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب H ۳ peII ۲۷۴۷: نستعلیق خوب بی‌تاریخ [ف . عبدالله ۲ : ۱۶۸] .

27492 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۳۵/ ۳۱۴۰ : نوشتهٔ اثر، بی‌تاریخ [ف . دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۴۵] .

27493 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۳۶/ ۳۳۴۰: تنها شرفنامه است[ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ : ۱۴۸] .

اسلامیه = رساله

منسوب به شیخ نجم‌الدین کبری .

درپایان آمده: چون بدو شد کار اسلامت تمام ـ کردم «اسلامیه» نامش والسلام . **آغاز:** حمد نامعدودآن معبودرا ـ آنکه ما را می‌دهد بهبود را .

27494 ـ **تهران** ، استاد مینوی ۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، باتملك محرم ۱۰۵۰ [نسخه‌ها ۶: ۶۴۷] .

اشارات حسینیه

از عنقای طالقانی ، ابـوالفضل عـلی از بزرگان صوفیان علویهٔ رضویه (۱۲۶۶ـ۱۳۳۳) مثنوی وترجیع بند وقصیده است در مرثیه، با عنوانهای منثور ، که بنام نـاصرالدین شاه و فتحعلی شاه در ۱۳۱۴ (اشارات‌الحسینیه ـ اشارت حسینی) سروده است. **آغاز:** یا قدیم الـذات تهدی من تشاء ـ یاکثیرالخیر تؤتی من تشاء.

بنگرید : ذریعه ۹: ۷۷۴ـ مؤلفین مشار ۱ : ۲۱۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۱۰ ،

27495 ـ **تهران** ، ملی ۲۸۰ ف : نستعلیق **۱۳۱۴** ، همراه «حقایق المناقب» از همو، [ف. ملی۱: ۲۷۳] .

27496 ـ **تهران**، ملی۲ مج: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۱۹۵ ـ ۲۶۹) همراه دیوان او [نسخه‌ها ۶: ۲۲۰].

27497 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۰۰۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه ، ۲۸ گ ۲۸ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۹۱].

اشتر نامه

از حسینی قزوینی شیرازی کربلایی، محمد حسین فرزند محمدحسن مجتهداصولی (۱۱۸۴ـ ۱۲۴۹) . یکی از مثنویهای پنجگانهٔ «خمسهٔ حسینی» اوست، درچهل مقاله وسربندهایی به نثر . سه مثنوی از آنها: اشتر نامه، وامق وعذرا، مهر و ماه چاپ شده است . **آغاز** : بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ قادرغفار و قدیر و قدیم ـ تاکه نشان از دل وازدلبرست ـ نام خدا زینت هر دفترست .

بنگرید : ذریعه۲: ۱۰۰ و ۷ : ۲۵۷ و ۹: ۲۵۴ و ۱۹ : ۱۱۶ . ف ـ فارسی مشار : ۱۰۲ .

27498 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۳۶ : نستعلیق خوب **۱۲۳۲**، آغاز و انجام افتاده . نسخهٔ ۳۸۵سپه‌ازروی این نسخه نوشته‌شده‌است. ۱۵ س [ف. سپهسالار۲ : ۵۰۹ و۳: ۱۳۷].

27499ـ **تهران**،دانشگاه ۳۵۸۷/۱: نستعلیق‌خوش‌میر معصوم علی‌موسوی، درجنگ مؤرخ **۱۲۳۳** [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۰].

27500 ـ **تهران**، مجلس ۸۸۹ : نسخ **۱۲۳۸** ، آغاز برابر نمونه ، ۹۸ گ ۲۳س [ف.مجلس ۳: ۱۴۱] .

27501 ـ **ملك** ۵۲۹۳/۳ : نستعلیق محمد اسماعیل شیرازی، **۱۲۴۳** . ش ۳ « پنج گنج» اوست، آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

27502 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۰۵/۸ (۷۴۷ف) : نستعلیق **۱۲۵۶** درشیراز ،همراه «قسم نامه» ازهمو . در پایان آمده: این چند بیت ازکتاب اشتر نامهٔ مرحوم ... تألیف آن‌ـ جناب ازنظم و نثر بقدر پنجاه هزار بیت ... **آغاز**: باز دلم عاشقی ازسر گرفت‌ـ تاکه دگر پرده ز رخ برگرفت [ف.دکتربیانی: ۳ ۶۰].

27503ـ **تهران**،ملك۳/۵۲۹۵: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

27504 ـ **تهران**، سپهسالار۲/۳۸۵: نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام‌ناقص وازوی‌نسخهٔ ۱۳۶ سپهسالار نوشته شده ، [ف . سپهسالار ۲: ۵۰۹ و۳: ۱۳۷] .

اشتر نامه

ازعطار نیشابوری ،که یاد او در«کلیات: ۱۸۸۳»گذشت . مثنویست‌عرفانی ۳۶۰۰ بیت. همچنانکه اشتران حاجیان رابه‌مکه‌میرسانند، این نامه سالکان را به‌کعبهٔ حقیقی میرساند.در نسخهٔ بریتانیا بنام « خرد نامه » خوانده شده است . **آغاز**: ابتدا برنام‌حی‌لایزال ـ صانع اشیاء و ابداع جلال (جمال) .

بنگرید : ذریعه ۹: ۷۲۹ و ۱۹: ۱۱۷.

27505 ـ **استانبول** ، عاطف افندی ۲۲۴۱/۱۱: نوشتهٔ اسحاق فرزندمحمد**۷۲۸** (۸۲۸؟)(۱ـ۲۴۹هامش)**فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۱۰۴ هست [فیلمها: ۴۰۹] .

27506 ـ **تهران** ، علی اصغر مهدوی ۸/۳: نسخ ۲۷ شوال **۸۰۹**. (۴۰۳ روهامش تا آخر) [نسخه‌ها ۲ : ۹۵] .

27507 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۲۰ : نستعلیق‌ریز خوش، باتاریخ**۸۲۶**

دردفتر (۵۸۱ر- ۵۹۹ هامش)، گزیدهٔ آنست در ۱۲۹۸ بیت. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش ۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۳] .

27508- **مدینه**، عارف حکمت ۱۴۳: در «کلیات 17884» مؤرخ **۸۴۴** او [نسخه‌ها ۵: ۵۷۳] .

27509 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/VI ۲۰۳۳: در «کلیات» او نوشتهٔ درویشعلی کاتب، **۸۵۷** . آغاز برابر نمونه (بنگرید : اسرار نامه : [ف . عبدالله ۲: ۱۷۶] .

27510 - **تهران**، دکتر مفتاح ۲ مج: نستعلیق ریز ۱۹ شعبان **۸۶۲** ، زرین، در هامش «تذکرة‌الاولیاء» [رؤیت].

27511- **قاهره**، دارالکتب ۹ - م ادب فارسی : محمد فرزند جلال الدین **۸۷۷** (گ ۱۸۴ - ۳۸۵) آغاز برای نمونه ولی در فهرست «جواهر ذات = اشتر نامه» یاد شده است [مخطوطات ۱: ۱۱۶]

27512 - **رودلف چودی** schudi R . T : نوشتهٔ ۵ ذیقعدهٔ **۸۸۱** در سمرقند. **فیلم** آن در (دانشگاه : ۲۲۸۶) هست [فیلم : ۱۳] .

27513 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۲۷ pi/VI ۷۶۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۹** (بنگرید : اسرار نامه :) [ف. عبدالله ۲: ۱۸۰] .

27514 - **تهران**، مجلس ۲۶۰۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده، دارای ۲۸۲۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۳۴۳] .

27515 - **مشهد**، رضوی ۷۶۹/۶ ادبیات (۸۳۴۷): سدهٔ **۱۱** ، باتملك ۱۰۵۲، در «کلیات» او [ف . رضوی ۷: ۶۸۵] .

27516- **تهران**، مجلس ۱۱۴۹/۲: نستعلیق خوب، گویا **۱۱۲۶** ، در «کلیات» او [ف . مجلس ۳ : ۵۶۹].

27517 - **تهران**، ملك ۴۹۳۷/۱ : نستعلیق خوش **۱۱۲۷** (۱پ- ۹۷) آغاز برابر نمونه، درپایان مثنوی درستایش عطار از نویسنده هست که درآن آمده : یکهزار ویکصد وعشرین وهفت - از سنین هجرت سیدچورفت [رؤیت].

27518 - **هند**، بانکیپور ۴۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** م. (بنگرید : اسرار نامه) [ف. عبدالمقدر : ۶۹] .

27519 - **هند**، بانکیپور ۴۷: نستعلیق ۲۷ صفر **۱۱۲۳**، همراه «اسرارنامه»ی اووجز آن [ف. عبدالمقدر : ۷۲] .

27520 - **آصفیه** ۲۷۹ مثنوی: نوشتهٔ **۱۱۳۱** [ف. آصفیه ۳: ۶۲۸] .

27521- **بنگال**، ایشیاتك ۵ منظوم (۷۷۱) : شکستهٔ **۱۱۸۰** [ف. بنگال : ۸۹]،

27522 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۸۱۴/۲: انجام افتاده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۸۷] .

اشعار انوار سهیلی

سروده‌های «انوار سهیلی» کاشفی است که بدستور ظل‌السلطان گرد آمده است .

27523 - **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۱۴: شکسته نستعلیق خوب محمدعلی آشتیانی منشی خلوت، ۱۵ شعبان **۱۳۲۱**، ۸۲ص ۱۹س [ف. دکتر مقصود ۱ : ۶] .

اشعهٔ شعاعیه

از شعاع شیرازی، میرزا محمد حسین که یاد او در «دیوان: ۲۳۸۰» گذشت. بسال ۱۳۱۶. ف . مشار از «اشعهٔ شیعهٔ»! او یادکرده که در

پاورقی هفتگی نامهٔ «فارس» ۱۳۳۶ـ ۱۳۳۷ چاپ شده‌است .

بنگرید : ذریعه ۹:۵۲۶ و۱۹ : ۱۱۷ـ ف . مشار : ۱۰۶ .

27524 ـ **تهران**، ادبیات ۳۰۴/۱ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۴** .

27525 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۰۴/۲ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۴** . [ف . ادبیات ۲ : ۱۹] .

اصحاب بدر

از صالحی افندی حروفی، شارح‌شعرهایی از«مثنوی معنوی» مولوی‌به‌ترکی. منظومه‌ایست حروفی .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۱۷ .

27526 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۲۹۵/۵ Or : سدهٔ **۱۳** شمارهٔ ۴ شرح اشعار مولوی است ازهمو بترکی[نسخه‌ها۴:۶۸۳] .

اصفهانیه

از محمد اکبردولت‌آبادی. قصیده‌ایست در تعریف اصفهان و شرح اشتیاق سراینده بفوز وطن ، هنگامیکه در هند بوده است. سراینده شاید اکبر اصفهانی باشد که در سدهٔ یازدهم بهند و توران و بلخ رفته (بنگرید : دیوان اکبر : ۲۲۳۰).

27527 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۳۸ : نستعلیق خوش سدهٔ**۱۱-۱۲** (ص۲۵۶ ـ۲۵۸) صاحب جنگ به بیش از۵۷ بیت‌آن دست‌نیافته و همان را آورده است [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۱۳] .

اصول دین منظوم

استر آبادی ، در ص ۸۸۵ گذشت .

اصول و فروع دین منظوم

در ص ۸۸۸ گذشت .

اطوز گنج =اتوز گنج

ازفوق الدین احمد یزدی ، که یاد او در «کلیات:۱۸۸۸»گذشت. اتوزگنج بمعنی‌سی‌گنج. **آغاز:** اما بعد ، بلکه ما بعد ، بدانکه این رساله‌ایست‌مشتمل بر فوایدومنافعی‌جهت‌سنجیدن میزان طبیعت که رندان .

27528 ـ **دانشگاه** ۲۵۹۱/۱۴۱ : ضمن مجموعهٔ‌آقا محمد معینا اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص۶۵۶ ـ ۶۵۸) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۰۵] .

27529ـ **تهران**، دانشگاه۲/۲۶۱۹: نستعلیق **۱۱۴۰** (ص۲۹۷) اطوز گنج درچهل نغمه ! [ف. دانشگاه ۹:۱۴۸۷].

27530 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۰۴/۱ : شکسته نستعلیق ابراهیم توپچی با تاریخهایی از **۱۲۵۶** تا **۱۳۱۶** در دفتر (۱ پ ـ ۳۵ر) آغاز برابرنمونه، ۱۲س [رؤیت].

27531 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۸۶۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۴** (ص ۴۷ ـ ۹۴) . [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۳۹] .

27532 ـ **الهیات**۲/۵۵۴د : نستعلیق محمد علی،سدهٔ**۱۴** (۶۶ر ـ۹۲پ) آغازبرابر نمونه [ف. الهیات ۱ :۳۲۲] .

اطیاریه

از جلال‌الدین رئیس العلما،که یاد او در «منورالقلوب : ۱۴۲۸ » گذشت . مثنویست عرفانی .

27533ـ **شیراز**،خانقاه‌احمدیه۱۷۷: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۲۰۹].

اظهار المظهر کبیر

از احمد فرزند محمد حسینی . **آغاز :** الهی بردلم بگشای از غیب ـ زلطـف خود در توحید بی‌ریب .

27534 ـ **استانبول ،** طوپـقپوسرای B . ۱۴۸ : نوشتهٔ **۹۴۹** [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۷۰] .

اعتقاد نامه = عقیدهٔ منظوم

از عبدالرحمان جامـی ، که یاد او در «تهلیلیه : ۳۶» گذشت. در ۱۲۸۹ وپس از آن چندبارچاپ شده است. **آغاز:** بعد حمد خدا ونعمت رسول ـشنو این نکته را بسمع‌قبول.

بنگرید : مؤلفین مشار ۳ : ۸۰۱ .

27535 ـ **استانبول ،** طوپقپوسرای R ۸۸۶/۱۹ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۳۱**[ف. فهمی ادهم۱ : ۲۳۵] .

27536 ـ **قاهره ،** دارالکـتب : ۴ مجامیع طلعت: بخامهٔ ذات قـادری ، رمضان **۱۲۳۹** (گ۱۸۵ـ ۱۹۴)، آغاز برابرنمونه در فهرست بنام«اعتقادنامه» یادشده[مخطوطات ۱ : ۲۳] .

27537 ـ **قاهره ،** دارالکتب ۱۷/۲ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق زیبای **۱۲۷۲** (گ۱۹ ـ ۲۹) ۱۳ س ، آغاز بـرابر نمونه در فهرست بنام «عقیدهٔ منظومه» یاد شده است. [مخطوطات ۲ :۲۹] .

27538 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۸۶۶/۶/۱۸۴۶ : سلطان محمـد قندهاری، تاریخ یاد نشده[ف. دکترمحمدبشیر حسین ۲: ۲۹۴] .

اعتقاد نامهٔ منظوم

در ص ۸۹۰ گذشت .

اعجاز عشق

از احمدبخش متخلص به نشاط پسروری (ناحیه‌ایست در پاکستان) ، مثنویست عرفانی که در۱۲۴۴ (۱۸۲۹ م) سروده است. **آغاز:** بنام آنکه حسنش ترجمانست ـ شکست‌دل‌زعشق اونشانست .

27539 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۷۸ Spi/VI ۳۱۱۴ : شکسته آمیز سید ـ گلاب شاه، محرم **۱۲۴۷** (۱۸۳۱ م) ، آغاز برابر نمونه ، ۷۸ گ[ف. عبدالله ۲ : ۵۳۰]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف .دکترمحمد بشیر حسین ۱ : ۸۷] .

اعجاز عشق

از وزیرالممالک عیاز (ایازیا غیاث ؟) الدین .

27540ـ **تهران،** دانشگاه۱۵/۲۴۴۴: نوشتهٔ پایان ذیقعدهٔ **۱۱۹۵** (ص ۱۰۳ ـ۱۲۲ هامش) [ف. دانشگاه ۹:۱۱۲۵] .

اعداد = منظومه در . ..

عزیزی ، در ص ۱۳۵ گذشت .

اعلام ماتم = حمد حسینی

ازمحسن، بسال۱۱۳۶ (۱۷۲۴م)سروده است .

بنگرید : استوری ۱۰۶۴ .

27541 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۵۰۹/۹۵۷ : نوشتهٔ حاجـی محمد مجاور ، ۲۱رجب **۱۲۲۴**(۱۸۰۹م)[ف.دکتر محمدبشیر حسین۱ : ۱۴] .

افسون(افسوس)نگاه

از ثاقب، درپیرامن ۱۰۲ بیت (بنگرید: کلیات ثاقب: ۱۸۵۱) . **آغاز:** شنیدستم‌زقول

نکته سنجی ـ نهان اندرحال شوریده گنجی.
بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۱۸.

27542 ـ **ملك** ۳/ ۶۲۴۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴**، همراه «کلیات: 17498» او. انجام: چو ثاقب گفت افسوس نگارش ـ که گرددداستان روزگارش [رؤیت] .

اقبالنامه = اسکندر نامه

نظامی، درص ۲۶۳۳ گذشت.

اقبالنامهٔ شاهجهان

از ابوطالب کلیم، که یاد او در « کلیات : ۱۸۹۱» گذشت. مثنویست . **آغاز :** سخن آن شهنشاه فرمانروا ـ که نه تخت چرخش بـود زیر پا.

27543 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب **A ۳۰ pi/VI** ۹۴۰ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲** ، همراه «پادشاه نامه» ازهمو ، آغاز برابر نمونه (گ ۶۶ ـ ۱۲۰) [ف . عبدالله ۲ : ۳۵۴] .

اکبر نامه

از ملاحمید کشمیری، از سنیان هندوستان درگذشتهٔ ۱۲۶۰. بروزگار محیی‌الدین جیلانی فرمانروای کشمیر میزیسته ، حماسه‌ایست علی در بحر متقارب، دربدگویی ازحکومت شاه شجاع ـ الملك درکابل ، و جنگجویی محمد اکبرخان پهلوان در برابر انگلیسها در کابل و گزارش جنگهای او، بسال ۱۲۶۰ سروده و در ۱۳۳۰ خ چاپ شده است. **آغاز:** خدایا جهاندار اکبر تویی ـ کرم گسترو بنده پرورتویی .

27544 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۰۷ : نوشتهٔ ۲۹ ذیحجهٔ **۱۳۰۳** (۱۸۸۶ م) درتونك [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ : ۵۸] .

27545 ـ **رضوی** ۱۵۹ ادبیـات : نستعلیق خوش سیداکبر شاه فرزند سید علیشاه بدخشی ۲۱ ذیحجهٔ **۱۳۳۶** آغاز برابر نمونه ۱۹۸ گ ۱۳ س [ف. رضوی ۷: ۲۰۶].

27546 ـ **آصفیه** ۱۱۰۱ تاریخ: نستعلیق، ۱۸۰ گ ۱۳ س. آغازبرابر نمونه [ف. آصفیه ۱ : ۱۴۹] .

اکسیرالجنون و تحریرالفنون

منظومه‌ایست در دودفتر: درمقامات طریقت وسیرالی‌الله وفنای‌فی‌الله **آغاز:** دفترا: بشنو ای بلبل زگل این‌داستان ـ نقد حال‌خویش را ازما ستان . **آغاز :** دفتر ۲ : حمدلله تعالی ذاته ـ شهدالله تبارك ذاته.

27547 ـ **تهران** ، مـلك ۴۹۰۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** و گویا بخامهٔ سراینده ، با حاشیه‌هایی ، و در پایان رباعیهائی گویـا از سراینده، ۱۲۱ گ ۱۸ س [ف. ملك :۳۳] .

اکسیر منظوم

در ص ۶۱۴ گذشت.

الهی نامه

از حسینی قزوینی شیرازی، که یاد او در «اشترنامه: ۲۶۴۱» گذشت . یکی ازمثنویهای پنجگانهٔ اوست‌در پیرامن ۹۱۲ بیت بسال ۱۲۲۹ سروده . سپس: اشترنامه ، مهر وماه، وامق و عذرا، وصف‌الحال را . **آغاز:** بنام خداونـد بالا و پست ـکـه مخموراویند هشیار و مست.
بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۸۴ و ۹: ۲۵۴ و ۱۹ :۱۱۸ ـ ف . مشار: ۱۴۴.

27548 ـ **تهران،** مجلس ۸۹۰ : نسخ بی‌تاریخ ، باید بخامهٔ نویسندهٔ « اشترنامهٔ » او باشد که مؤرخ **۱۲۳۸** است، آغـاز برابر نمونه ، ۱۹۸ گ ۲۳ س [ف. مجلس ۳ :۱۴۲].

27549 ـ **تهران**، ملك ۵۲۹۳/۴ : نستعلیق محمد اسماعیل شیرازی، در **۱۲۴۳**، شمارهٔ ۴ «پنج گنج» (۱۳۳ پ ـ ۲۲۶ ر) آغاز برابر نمونه. [رؤیت].

27550 ـ **تهران**، آقای ذوالریاستین، حاج میرزا عبدالحسین : همراه «وصف الحال» او [ف. سپهسالار ۲].

الهی نامه

از ساقی خراسانی، محمد زمان که یاد او در «کلیات : ۱۸۵۹» گذشت.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۱۸.

27551 ـ **تهران**، مجلس ۹۹۰ : در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۸۶** (ص ۱۵۷ ـ ۲۳۶) [ف. مجلس ۳: ۲۹۴].

الهی نامه = منتخب حدیقه = انتخاب منتخب = نغز مغز

از سنائی غزنوی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۲» گذشت گزیده‌ایست از «حدیقة الحقیقة» او. «حدیقه» را چندبار زیر فشار فقیهان سنی دست برده و یکبار بسال ۵۲۵ ازهمهٔ آن هزار و یك بیت را برابر اسماءالله با دیباجه‌ای تازه برگزید و بدین نام خواند. این گزیده بسال ۱۳۱۶ بنام ساختگی «لطیفة العرفان» با دیباجهٔ علینقی مؤتمن دیوان چاپ شده است. استاد مدرس رضوی الهی نامه را نام دیگر حدیقهٔ او دانسته‌اند **آغاز ۱)**: حمد و شکر و ثنا علی الاطلاق ـ ذات حق را سزد بالاستحقاق **آغاز ۲)** : حمد بیحد صفات یزدان را ـ مدح بیقدح ذات سبحان را.

بنگرید : ذریعه ۶ : ۳۸۳ و ۹ : ۴۷۱ و ۱۹ : ۱۱۹ ـ ف. مشار: ۱۳۳۹ ـ پیشگفتار چاپ مثنویهای سنایی از مدرس رضوی: ۲

27552 ـ **بایزید ولی الدین** ۶۲۷: در «کلیات» مؤرخ ۱۰ ع ۱/ **۶۸۴**. فیلم آن در دانشگاه ش ۴۴۵ هست [فیلمها : ۱۶۴].

27553 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای M . R . ۵۴۱ : حمدالله، سدهٔ **۹**. **آغاز** : طبعم همه باروی چوگل پیوندد ۲۴ گ ۹ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۴۳] بنگرید: سیر العباد.

27554 ـ **هند**، بانکیپور ۲۰ : نستعلیق جان محمد فرزند مولانا خضر، سدهٔ **۱۶** م. آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام انتخاب منتخب حدیقه یاد شده، در آن آمده: هست بر وفق اسم وذات و صفات ـ عدد این هزار و یك ابیات، ۳۹ گ ۱۱ س [ف. عبدالمقدر: ۲۴].

27555 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵ Spi/VI ۳۶۳۶ : در «کلیات» او با تاریخ **۱۰۲۵** ـ **۱۰۷۸** و با دیباجهٔ عباسی (گ ۳۲ ـ ۳۳) [ف. عبدالله ۲ : ۴۳۱].

27556 ـ **هند**، بانکیپور ۱۹ : نستعلیق محمد علی فرزند عزالدین احمد، ۳ ذیحجهٔ **۱۰۶۱**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام منتخب حدیقه یاد شده، در آن آمده: پانصد و بیست و پنج کشته تمام، ۱۳ گ ۲۳ س [ف. عبدالمقدر : ۲۳].

27557 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۲۵/۲ : نستعلیق محمد شریف فرزند محمد نصیر سرکانی، ۲۳ ذیقعدهٔ **۱۰۵۹** در خرم آباد (ص ۷۰ ـ ۱۲۷) در فهرست آمده: نغزمغز، گزیدهٔ ایست گویا از همان سرکانی از «حدیقهٔ» سنایی با ۲۴ بیت از خودگزیننده در آغاز. ولی ما می بینیم که آغاز آن برابر نمونهٔ **۲** است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۱].

27558 ـ **تهران**، مجلس ۵۰۰۸ : نستعلیق علی اشرف، **۱۰۶۸**، زرین، آغاز برابر

نمونهٔ ۱ [رؤیت] درفهرست بنام «حدیقة الحقیقه» یاد شده است .

27559 ـ مشهد ، رضوی ۱/۹۵ ادبیات (۴۹۸۴) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (ص ۱ ـ ۱۶) در فهرست «انتخاب منتخب» یادشده است. آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. رضوی ۷ : ۷۸۱] .

27560 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای Y ۳۵۰۵ : سدهٔ **۱۲**، ۲۵ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۲۳] .

27561 ـ **مشهد**، رضوی ۱۶۰ ادبیات : نستعلیق شعبان **۱۲۵۸**. آغاز برابر نمونهٔ **۲** در فهرست بعنوان «انتخاب منتخب» آمده [ف . رضوی ۷ : ۲۰۷] .

27562 ـ **تهران**، مجلس ۸۹۱ : نستعلیق خوب محمدصادق پسر حاج سید یوسف مازندرانی، **۱۲۷۸** ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۳۲ گ ۱۳ س [ف . مجلس ۳ : ۱۴۳] .

27563 ـ **مشهد**، رضوی ۱۶۱ (۶۳۷۷) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** .

27564 ـ **مشهد**، رضوی ۱۶۲ (۶۳۷۸) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** .

27565 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۶۳ (۸۰۱۱) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، هر سه در فهرست بنام «انتخاب منتخب» است [ف . رضوی ۷ : ۲۰۸] .

27566 ـ **مجلس** ۴۶۹۷ : نستعلیق زیبای بابا شاه بآنچنانکه شمس الادباء گواهی داده است، آغاز برابر نمونه، ۵۲ گ [رؤیت] .

27567 ـ **آصفیه** ، ۱۶۵۵ تصوف : تاریخ یاد نشده در فهرست آمده : انتخاب حدیقه . [ف . آصفیه ۴ : ۱۷۸] .

الهی نامه

از عطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۳» گذشت. مثنوی است عرفانی به زبان داستان، در بیست و یک مقاله، پیرامن هفتهزار بیت. شمارهٔ بیتها و سرآغاز در نسخه‌ها گوناگون است ، و بارها چاپ‌شده است. **آغاز ۱:** بنام آنکه ملکش بی‌زوال است ـ به‌وصفش نطق صاحب‌عقل لال است **آغاز ۲:** الهی‌نامه را آغاز کردم ـ بنامت نامه‌را بازکردم. **آغاز ۳:** بنام کردگار هفت افلاک ـ که پیدا کرد آدم از کف خاک .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۸۴ و ۹ : ۷۲۹ و ۱۹ : ۱۱۹ ـ ف . مشار : ۱۴۵ .

27568 ـ **عاطف افندی** ۱۳/۲۲۴۱ : با تاریخ ۸۲۸ (**۷۲۸**؟) در دفتر (گ ۳۴۷ ـ ۴۶۲) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۴ هست [فیلمها : ۴۰۹] .

27569 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۴۳/۵ (۳۷۱ ف) : در «کلیات» اونوشتهٔ **۷۳۱** [ف. دکتر بیانی : ۹۲] .

27570 ـ **تهران**، ملك ۵۹۷۴/۴ : نستعلیق عبدالقادر فرزند علی فرزند محمد بدر ، ۱۰ شعبان **۸۰۸** (۷۵ ر ـ ۱۴۱ پ هامش)، نزدیك به ۶۵۰۰ بیت دارد، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

27571 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۱ Add : ضمن مجموعهٔ مؤرخ **۸۱۳**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها : ۴۰۱] .

27572 ـ **تهران**، ملك ۵۹۵۵/۳ : نسخ ، در «کلیات» مؤرخ صفر **۸۱۹** او، زرین [رؤیت] .

27573 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۱ : نستعلیق ریز خوش نزدیك **۸۲۶** (۴ پ ـ ۱۴۴ ر متن) در ۶۷۰۰ بیت. **فیلم**

آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۱] .

27574 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۱/ ۶۰ : نوشتهٔ درویش صوفی، **۸۳۰-۸۳۱**، در «کلیات» او ، زرین [نسخه‌ها ۵ :۳۴۵].

27575 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۸۸۴/۳ : نستعلیق خوش با تاریخ **۸۳۴** در دفتر (۲۰۵ پ ـ ۳۰۰ ر)زرین،مصور[نسخه‌ها ۳: ۴۸۴] .

27576 ـ **مجلس** ۱۱۴۷/۱ : در «کلیات» اومؤرخ **۸۳۷** (ص ۱ ـ۱۵۶) [ف . مجلس ۳: ۵۶۷] .

27577 ـ **مدینه**، عارف‌حکمت۱۴۳: در «کلیات 17884» مؤرخ **۸۴۴** او[نسخه‌ها ۵ : ۵۷۳] .

27578 ـ **قاهره**، دارالکتب۲۳م تصوف فارسی : نوشتهٔ بایزید فرزند ابراهیم تبریزی **۸۵۱** ، باآرایشها، آغاز برابر نمونهٔ **۱** (گ ۱۳۳ـ ۳۱۸) [مخطوطات۱ :۲۷]**فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۷۰۷ هست[فیلمها: ۷۲۱].

27579 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/VI ۲۰۳۳ : نوشتهٔ درویشعلی کاتب، **۸۵۷** (بنگرید:اسرار: نامه). آغازبرابر نمونهٔ **۲** . [ف.عبدالله ۲ :۱۷۸].

27580 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۷(۳۷۲ ف) : همراه « اسرار نامه: » و جز آن نوشتهٔ **۸۸۰** [ف. دکتر بیانی: ۹۷].

27581 ـ **تبریز**، ملی ۳۶۳۴/۴:در «کلیات» مؤرخ **۸۸۵** او[نسخه‌ها۴ :۳۰۹] .

27582ـ **تهران**، دانشگاه۵۲۲۸/۱: در «کلیات» اونوشتهٔ **۸۹۱-۸۹۳** (بنگرید : اسرار نامه) [ف. دانشگاه ۱۵ :۴۱۷۲].

27583ـ **ملک**۶۳۳۰ : نستعلیق‌اوایل سدهٔ **۹** ، در ۹۰۳ غزلی به ترکی در پایان‌آن افزوده‌اند، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۱۲۳گ۱۵ س [رؤیت].

27584 ـ **مجلس** ۲۶۵۹/۳ : نسخ کهن سدهٔ **۹**، (ص ۴۱۹ ـ ۵۲۹) آغاز برابر نمونهٔ **۳** ، زرین [ف. مجلس ۸: ۴۰۶].

27585 ـ **ملک** ۵۰۶۲/۸: نستعلیق، در «کلیات» مؤرخ **۹۵۶**(۴۸۰ پ ـ۵۳۲پ) آغاز برابر نمونهٔ ۲ [رؤیت] .

27586 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۱۳ Spi/VI ۳۳۸۳ : نستعلیق ۷ صفر **۹۹۴** (۱۵۸۶م) همراه «منطق الطیر» او[ف. عبدالله ۲ : ۴۵۱] . ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۸۷].

27587 ـ **تهران**، مجلس۹۳۱۲ فهرست نشده : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** ، اهدایی سلطان‌القرایی [رؤیت] .

27588 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۵۶ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰** ، آغاز و میانه افتاده، دارای پنجهزار بیت، ۳۴۴ گ ۱۵ بیت [ف . مجلس ۳: ۵۷۶] .

27589 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۲۷ pi/VI ۷۶۵ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۰۹** (بنگرید : اسرارنامه :) [ف . عبدالله ۲: ۱۸۰] .

27590ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۲۲۹/۴: نوشتهٔ ضیاء الدین محمد جنابذی ، شوال**۱۰۲۷** ،در«کلیات»او[نسخه‌ها۵: ۳۴۵].

27591 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۰۹/۳ (۷۱۹ف) : با تاریخ **۱۰۸۲-۱۰۸۳**دردفتر، زرین، آغاز برابر نمونهٔ **۲**. [ف.دکتربیانی: ۵۳۹] .

27592 ـ **تهران**، مجلس۲۵۹۹/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در«کلیات» او، زرین «ص ۱ـ ۱۲۰) ۶۰۰۰ [ف. مجلس ۸ :۳۳۴].

27593 ـ **هند**، بانکیپور ۴۷ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۱۲۳** (بنگرید اسرار نامه:) [ف. عبدالمقتدر 27327: ۷۱] .

27594 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۶: نسخ عبدالنبی فرزند محمد مشهدی، در پنجشنبهٔ ۲۴ رجب **۱۱۲۵** (پایان لسان الغیب ـ کلیات) او [نسخه‌ها ۲: ۹۱] .

27595 ـ **مجلس** ۳/۱۱۵۴ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۸۰** او [ف . مجلس ۳ : ۵۷۴] .

27596 ـ **فرهاد معتمد**، ۱۷۹ : نستعلیق محمد رضا حسینی شریفی شیرازی **۱۲۹۳** بدستور فرهاد میرزا . [نسخه‌ها ۳ : ۱۴۹] .

27597 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا ۲ مج : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، همراه «بی‌سر نامه» از همو [نسخه‌ها۵: ۳۷۶] .

27598 ـ **تهران**، مجلس ۱/۴۴۳ : نستعلیق بی‌تاریخ ، شمارهٔ ۱ «کلیات» او. آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. مجلس ۲: ۲۶۰] .

27599 ـ **قاهره**، دارالکتب: ۱۴۹ م ادب فارسی : بدون تاریخ ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۲۰۳ گ [مخطوطات ۱: ۲۷] .

27660 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۱۷ ppi/VI ۱۵۷۰ : نستعلیق بی‌تاریخ [ف . عبدالله ۲ : ۱۸۴] .

(الهیه = رسالهٔ ...

از فتاحی سیبك ، که یاد او در «شبستان نکات : ۱۶۳۷» گذشت .

27661 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۳ م ادب فارسی : در « کلیات » مؤرخ **۸۷۹** او [نصرالله طرازی ، مخطوطات ۲: ۷۲] .

(الهیه = آیة الملك در ص ۲۶۱۹ گذشت.

الفیهٔ عینکی

از حجة‌الاسلام میرزا محمد تقی نیر تبریزی فرزند ملامحمد فرزند حسین، زاده در ۱۲۴۸ ودرگذشته در نجف بسال ۱۳۱۲ . در شوخی و هجو بعربی و ترکی و فارسی . در «دانشمندان آذربایجان» آمده که آنرا بهمراهی ملاباشی محمود طسوجی ساخته است. **آغاز:** قال التقی الهاشمی نسبا ـ بقیة الماضین من طباطبا .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۴۱ و۱۹: ۱۲۰ دانشمندان آذربایجان: ۳۵۹.

27602 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۰۲: نسخ عبدالحمید تبریزی، **۱۳۱۲** آغاز برابر نمونه، ۱۷ گ ۱۴ـ۱۵ [ف. ملی تبریز ۱: ۹۰] .

27603 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۶۳: نسخ تعلیق **۱۳۱۵** : آغاز برابر نمونه ، ۲۱ گ ۱۳ س [ف. ملی تبریز ۱: ۹۱].

(اماسیه

آذری. گویا اسفراینی که یاد او در «جواهر الاسرار : ۱۱۱۵» گذشت .

27604 ـ **پاریس** S.P.۱۵۳۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیگ **۸۹۲** . بدنبال «پنج گنج» **فیلم** آن در دانشگاه ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

(امینیه

از مایل افشار، میرزا حسن که یاد او در «دیوان: ۲۵۰۸» گذشت. دفتریست پیرامن ۱۳۰۰ بیت درهجو امین‌خلوت. **آغاز:** درزمان شهنشه غازی ـ که بود شمع دودهٔ قاجار .

27605 ـ **تهران**، ملی ۲/۳۱۹ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۳۵۰ ـ ۴۳۳)

۱۵س [ف. ملی ۱ : ۳۱۲] .

انبیاء نامه

از ابو اسحاق ابراهیم فرزند عبدالله بالهٔ حسینی شبستری عیانی ، گویا همان ابراهیم فرزند حسن شبستری نقشبندی است که «نهایة البهجة» را بسال ۹۰۰ سروده است .

حماسه‌ایست دینی در تاریخ پیامبران پیش از اسلام .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۰۶ و ۱۹ : ۱۲۰ .

27606 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۷۸۶۱ Or : سدهٔ **۱۱** ، درفهرست از آن ابراهیم جبرتی یاد شده است [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۴] .

27607 ـ بنگال . ایشیاتك ۶ منظوم (۲۳۱) : نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۹۰] .

انبیا نامه

سرودهٔ سدهٔ ۱۰ ، گویا با سرودهٔ پیشین یکی باشد . **آغاز :** الهی بدل کامم از خامه ده ـ نوای دل انبیا نامه ده .

27608 ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۱۲۳۲ H : پیرامن سدهٔ **۱۰** ، ۲۵۳ گ ۲۵س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۶۱] .

انتخاب کلام شعرای فارس

از نواب سراج الدین علی خان آرزو که یاد او در «سراج اللغات : ۱۹۲۹» گذشت .

27609 ـ آصفیه ۱۰۲۹ دیوان : نوشته پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴ : ۲۸۲] .

انتخاب منتخب = الهی نامه

سنایی ، که در ص ۲۶۴۶ گذشت .

انتخاب ... = منتخب ...

انوار قدسیه

از وحدت . شاید وحدت کلهر ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۹۷» گذشت . مثنویست در عرفان شیعی امامی با بندهایی به نثر درمیانه . **آغاز :** حمد بیحد سزاوار بارگاه یگانه‌ایست که بر ـ وحدت ذاتیه .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۳۸ ، ۹ : ۱۲۶۲ و ۱۹ : ۱۲۱ .

27610 ـ تهران ، ملك ۵۰۱۰ : شکسته نستعلیق محمد تقی رضوی موسوی حسینی ، چهارشنبه ۵ صفر **۱۱۷۹** ، ۴۶ گ ۱۴س [ف. ملك : ۴۰] .

انوار القلوب

از عبداللطیف بیرجندی فرزند علی واعظ ، متخلص به لطیفی ، قصیده‌ایست مصنوعه در ستایش حضرت علی که قصیدهٔ دیگری و همچنین (نادعلی) از آن بیرون میآید . **آغاز :** نامهٔ نامی نگارم درمدیح مرتضی ـ خواجهٔ قنبر امین دین شه هردو سرا .

27611 ـ تهران ، ادبیات ۳۲ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۰۱ ر ـ ۱۰۲ پ) آغاز برابر نمونه [ف . ادبیات ۱ : ۲۵۰] .

27612 ـ تهران ، دانشگاه ۲۵۹۱/۱۱۳ : ضمن مجموعه آقا محمد معینا مؤرخ **۱۱۰۹** (ص ۵۲۸ ـ ۵۳۶) در ۹۶ بیت [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۰۳] .

انوار الولایه

سید قطب الدین محمد حسینی نی‌ریزی ذهبی ، که یاد او در «رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۵» گذشت (بنگرید : ترجمهٔ انوار الولایة : ۱۰۸۲) . **آغاز :** بنام آنکه ازبرج هدایت ـ هویدا کرد انوار ولایت .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۸۴ و ۱۹ : ۱۲۲ .

27613 ـ تهران ، مجلس ۵۱۵۵/۱ : نستعلیق خوب حسن فرزند ملاحسنعلی خوش ـ

نویس ، باتاریخ شعبان **۱۳۳۲** دردفتر (۱پ-۵۵ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

27614 - **تهران،** مجلس ۱/۴۰۷۹: نستعلیق محسن حاج‌عماد مدرس، اردبیل‌رجب **۱۳۵۹** (گ۱-۶۰) آغاز برابر نمونه[رؤیت].

انوار الولایه

از هدایت طبرستانی ، رضاقلی‌خان‌که یاد او در «اصول‌الفصول : ۱۰۴۳» گذشت . یکی از مثنویهای ششگانهٔ اوست‌بنام «ستهٔضروریه». حماسه‌ایست دینی درهفتهزار بیت دردوازده‌نور بشمارهٔ امامان و در احوال ایشان: ۱- انوار- الولایه ، در برابر مخزن‌الاسرار ۲ -گلستان ارم یا بکتاشیه۳- بحرالحقایق برابر«حدیقة الحقیقه» ۴ - انیس العاشقین ۵ - خرم بهشت ۶ - هدایت‌نامه . ومثنویهای دیگر و بنامهای جداگانه‌نیزدارد. **آغاز:**... اول وآخر بیکی نام‌به-عشق سرآغاز وسرانجام به.

بنگرید : ذریعه ۲: ۴۴۶ و۹ :۱۲۹۲ و ۱۹ : ۱۲۲ .

27615 - **تهران،** ملك ۵۵۴۱ :نسخ رمضان **۱۲۷۵** ومطالب نثری با جوهرسرخ ، آغاز برابر نمونه ، در پایان آمده : هرورقی ۳۸ بیت جمعاً ۶۴۵۰ بیت، ۱۸۷ گ ۱۹ س [رؤیت] .

انور نامه

از ابجدی هندی ، میر محمد اسماعیل-ملك‌الشعرا ، درگذشتهٔ ۱۱۹۲ . دومین مثنوی از مثنویهای پنجگانهٔ اوست در برابر « پنج گنج» نظامی ، واین‌یکی‌را بسال۱۱۷۴سروده است . خود در«مودت نامه» میگوید : وازآن پس رخت بستم‌بر دگرراه - کشیدم‌سوی «انور نامه» بنگاه . این دومثنوی یکجا در ۱۹۵۰م در مدراس‌چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۹(زبدة)-فرهنگ سخنوران : ۱۲ (ابجدی) - ف. مشار:۵۷۲- مؤلفین مشار ۱: ۵۷۲ .

27616 - **بنگال ،** ایشیاتك ۷ منظوم (۱۳۱۲): شکستهٔ **۱۲۷۶**[ف. بنگال: ۹۰].

27617 - **آصفیه**۱۷۰۷تاریخ: نوشتهٔ **۱۳۱۷** [ف . آصفیه ۴: ۹۲] .

انوشیروان نامه

مثنویست از حماسه‌های ملی در سرگذشت انوشیروان. **آغاز:** بنام‌خداوند خورشیدوماه- که دل را بهوش وخرد داد راه-خداوند هستی وهم راستی .

27618 - **تهران ،** دانشگاه ۵۰۱۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۲** ،درمتن وهامش، ۳۶۵گ۱۷س انجام افتاده : دارکردن مزدك بحکم قباد و مؤبد ونوشیروان ...سپردن‌قبادپارس رابنوشین روان... برآن‌أنجمن نامه برخواندند - ولی عهد را بنشاندند [ف . دانشگاه ۱۵ :۴۰۸۷].

انوشیروان نامه

از رضائی. در ذریعه۹: ۳۶۹ از ده-یازده تن با این تخلص یاد شده است . مثنویست در داستان دخمهٔ انوشیروان، از رفتن خلیفه بقصر انوشیروان ودیدن دخمه و آوردن مؤبد یزدان پرست وخواندن الواح سیمین و پندهای آن‌که در ۹۳۸ بانجام‌رسیده‌است. ریشهٔ پهلوی‌داردکه بعربی رفته و ازآن بفارسی‌درآمده است. ودر همین‌موضوع «داستان دخمهٔ انوشیروان» ازابن یمین به‌نظم در دست هست. **آغاز :** چوکلکم سرنامه را بازکرد - بنام خدا نامه آغازکرد-بنام خدایی که هستی ازوست .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۲۲ - پیشگفتار چاپ ظفرنامه از دکتر غلامحسین‌صدیقی.

27619-**تهران،** ملك۵۵۷۱: نستعلیق

خوش سدهٔ **۱۰-۱۱**. زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۹ گ ۱۵س [رؤیت].

انیس العارفین

ازقاسم انوار، عارف بنام که یاد اودر «امانت: ۱۰۴۹» گذشت. مثنویست عرفانی بادیباچه‌ای به نثر و کوتاه، سپس پیرامن ششصد بیت. در «مجالس المؤمنین» بدین نام آمده ولی خود صریحاً آنرا بنامی ننامیده است. **آغاز:** منت خدایرا جلت عظمته وعلت کلمته که بشعشعهٔ انوار اسرار.. یامغیث المذنبین معطی السؤال ـ یا «انیس العارفین» یا ذالجلال.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۲۲.

27620 ـ **تهران**، سپهسالار ۳/۲۶۶: نستعلیق در «کلیات» مؤرخ **۸۲۱** او [ف. سپهسالار ۲: ۵۸۳].

27621 ـ **تهران**، مجلس ۳/۲۶۱۳: در «کلیات» مؤرخ **۸۵۲** او (ص ۳۴۶- ۳۸۰) با دیباجه‌ای به نثر وسپس ۵۸۵ بیت، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۳۵۲].

27622 ـ **موزهٔ قونیه** ۱/۱۳۷: نستعلیق غیاث جوهری، **۸۵۹**، در «کلیات» او. فیلم آن در دانشگاه ش ۳۰۲ هست [فیلمها: ۴۵۱].

27623 ـ **تهران**، مجلس ۸/۲۶۱۲: نوشته صدر قلندر **۸۵۴** (ص ۴۳۳ ـ ۴۷۵) در کلیات او، با دیباچهٔ نثری و ۵۵۰ بیت، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۳۵۱].

27624 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۶۳ Or: در «کلیات» مؤرخ **۸۶۱**، مصور [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷].

27625 ـ **مشهد**، رضوی ۱۶۷ ادبیات: نستعلیق خوش شاه قاسم خوشنویس سدهٔ **۱۰** سرلوح بزروجدول، آغاز بمانند نمونه [ف. رضوی ۷: ۲۱۰].

27626 ـ **تهران**، دانشگاه ۸/۳۵۳۳: نستعلیق ۱۲۲۸ برای شاهزاده عباس میرزا، آغاز برابر نمونه، (۱۴۲ر ـ ۱۶۸پ) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۵۴].

27627 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۱۸۸۷۴ Add: در «کلیات» او **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹۱ هست [فیلمها: ۵۹۱].

انیس العاشقین

از احمد علی سندیلوی فرزند غلام محمد هاشمی، نگارندهٔ تذکرهٔ «مخزن الغرایب». گزیدهٔ سروده‌های عاشقانه است.

بنگرید: ذریعه ۲۰: ۲۲۶ (مخزن).

27628 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۵۲۳/۱۴۷۳: نوشتهٔ مدد علی، تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۸۹].

انیس العاشقین

از هدایت طبرستانی. رضاقلی‌خان که یاد او در «اصول الفصول: ۱۰۴۳» گذشت. چهارمین مثنوی از «ستهٔ ضروریهٔ» اوست دردوازده مقاله ویك خاتمه، که در ۱۲۴۲ بانجام رسیده است. **آغاز:** ای عشق تو چون محیط و دل فلك ـ سبحان‌الله مالك الملك ـ ای‌واحد، وحدت تو ذاتی ـ نه‌بالعددی و ممکناتی.

بنگرید: ذریعه ۲: ۴۶۲ و ۱۹: ۱۲۳.

27629 ـ **ملك** ۶۲۲۰: شکسته نستعلیق خود سراینده، تهران **۱۲۴۲**، همراه «لطایف المعارف» مؤرخ ۱۲۵۷ (۴۸ پ ـ ۱۰۶) [رؤیت].

انیس العاقلین

از ملاامیر قاری گیلانی، که در س ۱۵۴۷ یاد شده. **آغاز:** سبحان من تحیر فی ذاته سواه ـ فهم خرد بکنه کمالش نبرده راه.

27630 ـ یزد ، جامع کبیر ، وزیری ۶۱۸/۳ (۶۳۱۵) : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، همراه «مطالب العشاق» او ، آغاز برابر نمونه ، [ف. شیروانی] همان نسخه که در بخش عرفان ص ۱۵۴۷ هم یاد شده .

انیس العشاق = دیوان گیسو دراز

در ص ۲۵۰۴ گذشت.

انیس القلوب = انبیا نامه

برهان الدین ابو نصر فرزند مسعود (یا مسعود فرزند مظفر) انوی گرجستانی . در آغاز آن از تولد خود در آنی نزدیك ۵۳۸ و اسارت خود بسال ۵۵۶ یاد میکند و این که پس از برگشت به تبریز حکیم محمود بهمن دستور دادتا «انبیا نامه» را در برابر «شاهنامه» بسرایم و آنرا «انیس القلوب» نامیدم، تاریخی است در شش دفتر از آدم ـ که در ۸۰۶ سروده و در آغاز آن عزالدین کیکاوس راستوده است ـ و میرسد تا خلافت ناصر.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۸۶۸ ـ گفتار استاد مینوی، مجلهٔ ادبیات تهران س ۸ ش ۳ : ۱۵.

27631 ـ استانبول ، ایاصوفیه ۲۹۸۴ : تاریخ یاد نشده ، میرسد تا بخلافت ناصر، ۴۲۶ گ . فیلم آن در (دانشگاه : ۱۱۶) هست [فیلمها : ۱۸] .

اورنگ نامه

از شیخ رفعت متخلص به وحشت، برادرزادهٔ محمد ثنائی ، در جنگهای میان اورنگ شاه و سلطان مراد بخش، در مدت یکسال و شش ماه سروده و در ۱۰۷۲ بانجام رسانده است. در ذریعه مادهٔ وحشت از او یاد نشده است. **آغاز :** بنام خدائی که از صنع پاك ـ بکرد آفریده خلایق ز خاك .

27632 ـ آصفیه ۶۱۳۴ تاریخ: نستعلیق غلامعلی ساکن ظفر آباد، ۱۱۹۶، ۲۷۸ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱ : ۱۵۳].

اوصاف ناصری

از میرزا محمد تقی سپهر کاشانی ،که یاد اودر «کلیات: ۱۸۶۰» گذشت. (۱۲۱۶-۱۲۹۷) باعنوان‌های: اشعارهمایونی، امتیازات همایونی، بانضمام قصیدهٔ مشرقیه از خود او.

27633 ـ تهران، ملك ۳۷۶۰: نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۴ ، ۱۱۷ گ ۱۲ س.

ایازنامه = محمود و ایاز

ایرنامه

از میرزا حبیب‌الله سپاهانی .

27634 ـ تهران ، ادبیات ۲۵۲/۱ حکمت: نستعلیق آدینه ۱۳ شعبان ۱۳۳۱، همراه «عارف نامه» ایرج میرزا. [ف. ادبیات ۲ : ۵۴].

ایران نعمت

از محمدعاشق .

27635 ـ آصفیه ۸۶۳ دیوانها: نوشتهٔ میرزا محمدیار، ۴ صفر ۱۱۶۹ ، ۳۴۴ گ ۲۰ س [ف . آصفیه ۱ : ۵۴۷].

ب

باده افراه (باد افره ؟)

از ابوالجلال مولوی محمد اعظم عباسی چریاکوتی که «نظام الصرف : ۲۰۸۱» را بسال ۱۳۱۸ نگاشته است.

27636 ـ آصفیه ۴۷/۱ مجموعه‌ها: باتاریخ ۱۳۳۳ در دفتر، همراه «نظام الصرف» ازهمو [ف، آصفیه ۳ : ۷۳۴] .

بادهٔ بیخمار

از نقیب شیرازی، حاج میرزا احمدکه‌یاد او در «ده باب: ۱۶۰۹» گذشت. ترکیب‌بندی است طیبت‌آمیز. **آغاز:** ساقیافصل زمستان آمد و ماه صیام- باده در این فصل واجب گشت ودر این ماه حرام.

27637 ـ **مشهد،** رضوی۱۷۲ ادبیات: نستعلیق حاج میرزا عبدالعلی فروردین **۱۳۱۱** خ بدستور اوکتابی، همراه «ده باب» او[ف. رضوی ۷ : ۲۱۴].

بادهٔ وحدت

از محمود میرزاقاجار، که‌یاد اودر«مجمع محمود: ۶۸۲» گذشت. گزیده‌ایست ازشش‌دفتر «مثنوی معنوی» برای محمد شاه قاجار، با دیباجه‌ای به‌نثرکه‌درآن‌سبب‌نگارش وسرگذشت مولانا و فهرست داستانهـای مثنوی آورده شده و درآدینهٔ ۱۲۶۱ بانجام رسیده است. و این‌جز«مقالاتالتوحید» اوست. **آغاز:** اللهم‌صلی علی محمد وعجل فرجهم. چون این‌فقیردهسال سابق از کتاب مثنوی انتخابی‌نموده ...

بشنو از نی.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۱۲۴ .

27638 ـ **تهران،** ملی۸۹فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بامهرناصرالدین‌شاه، ۶۲۸ ص ۱۴ س [نسخه‌ها ۴ : ۲۱۴].

بازنامه

از امیرخسرودهلوی، که‌یاد اودر«کلیات: ۱۸۵۶» گذشت. مثنویست‌درپیرامن ۲۲۰ بیت درآن بستایش واندرز پادشاه پـرداخته است و بیشتر درنسخه های دیوان او «غرة الکمال» هست، او این دیوان را میان سالـهای ۶۸۵- ۶۹۳ سروده است.

27639 ـ **تهران،** سپهسالار ۸/ ۱۷۰: نستعلیق. خوب هندی سدهٔ **۹**، زرین(گ۱۴۴- ۱۴۸) پیرامن ۲۲۰ بیت [ف. سپهسالار ۲ : ۵۹۵ و۵: ۳۴۹].

بازنامهٔ منظوم

سرودهٔ ۱۰۳۶ (۱۶۲۶م) برابر(منظوم). در هنر شکار و دامپزشکی پرندگان. **آغاز:** شکر خدا را که شکار آفرید ـ شکره و شارك همه را پرورید.

27640 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۳/ ۱۹۱۰/ ۴۹۲۲: نوشتهٔ حافظ‌محمد عزیزالرحمان، ۲ذیحجهٔ **۱۲۹۵** (۱۸۷۸ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین۲: ۳۸۶].

27641 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی۷/ ۱۸۲۵/ ۴۸۴۵: تاریخ یادنشده[ف. دکتر محمد بشیرحسین۲: ۳۸۷].

بازنامهٔ منظوم

در ص ۳۹۹ گذشت.

باغ ارم = بهرام و گل اندام

محمد امین. **آغاز:** ای وجودتو اصل‌کل وجود (بمانندبهرام وگل اندام).

27642 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۷۴ Spi/ VI ۴۲۷۴ : نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه. [ف. عبدالله۲: ۵۲۸].

باغ ارم = بهرام وبهروز

بنایی. نسخهٔ 21937 .

باغچهٔ گل

ملا موشکی، در ص۳۹۹ گذشت.

باغ شمال = قصیدهٔ ...

27643 ـ **ری:** عبدالعظیم ۱/ ۱۳۹ : نستعلیق آقابابا پسر خلیفه دده خان مصرقانی نزدیك **۱۲۳۶** [نسخه‌ها ۳: ۴۴۰].

باغ فردوس

از الهامی کرمانشاهی ، احمد فرزند رستم از سدهٔ سیزدهم . مجموعه سروده‌هایی است در حوادث کربلا، بنام حسام‌السلطنه والی کرمانشاه، در سه‌هزار بیت سروده ، و در ۱۳۲۷ خ در کرمانشاه چاپ‌شده است. **آغاز:** به‌یکتا جهان داور دادراست ـ نیایش‌روا وستایش سزاست.

بنگرید : ف. مشار : ۱۹۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۵ .

27644 ـ **مشهد،** رضوی ۱۸۲ تاریخ: بدنبال جنات‌الخلود مؤرخ **۱۲۵۳** . آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده [ف. رضوی ۷: ۶۲].

27645 ـ **تهران،** ملك ۶۲۴۱: شکسته نستعلیق اواخر شعبان **۱۲۹۶** بخامهٔ حسینقلی فرزند مصطفی قلی‌خان دیوان بیگی متخلص به سلطانی، بخش‌شهادت‌حضرت عباس وعلی‌اکبر، است ۹۵گ۱۵س آغاز برابر[رؤیت].

27646 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۹۱ : شکسته نستعلیق خوش‌خودسراینده، **۱۳۰۴**(ص۱ـ ۴) در «دیوان» او [ف . مجلس ۸: ۴۶۱].

بانو گشسب نامه

ناشناخته به پیروی از «شاهنامهٔ» فردوسی. در نسخهٔ ۲۸/۴ بادلیان همراه است با داستان با نوگشسب به‌نثر. **آغاز:** بنام‌خداوند پروردگار ـ یکی قصه‌گویم‌شنو هوشیار ـ خداوند هستی‌تویی نیکنام ـ ببخشی برمن‌مراد تمام .

27647 ـ **بادلیان،** ۲/ ۳۰ اوزلی : با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر . آغاز برابر نمونه ، **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۳۶ هست [فیلمها: ۵۶۰] .

27648 ـ **پاریس** S.P.۴۹۸/۳: با تاریخ **۱۱۷۳** در دفتر(۱۴۵ پ ـ ۱۷۳ پ)، همراه با «جهانگیر نامه». **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۷۳۳ هست [فیلمها: ۵۳۲].

27649 ـ **بادلیان،** ۲۸/۴ اوزلی : با تاریخ **۱۲۴۰** در دفتر همراه «قصهٔ با نوگشست» به نثر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۳۵ هست [فیلمها : ۵۶۰] .

27650 ـ **فرانسه،** کتابخانهٔ عمومی : Strasbourg : تاریخ یادنشده همراه با گرشاسب نامه ، فرامرز نامه ، از روی نسخهٔ کتابخانهٔ ملی پاریس . [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۱۳۸] .

27651 ـ **بادلیان،** ۲۵۴۴/۵ :**فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۱۳ هست درفهرست نیامده که بنظم است و یا بنثر [فیلمها: ۵۸۱].

باغ و بهار

ظهیرالدین محمد تفرشی .

27652 ـ **تبریز،** ملی ۳۰۴۶(۳۱۲ ف) : در جنگ نوشتهٔ **۱۰۶۷ ـ ۱۱۴۸** [ف. سید یونسی ۱ : ۳۷۴] .

بانامهٔ منظوم

در ص ۴۸۰ گذشت .

بتخانهٔ سومنات

از حکیم کوچك قمی ، قاضی محمدسعید که یاد او در « اسرار الصنایع : ۶۴۶ و۱۴۹۳ » گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۲۴.

27653 ـ **تهران،** دانشگاه ۲۴۴۴/۸: نستعلیق عبدالکریم نجارباشی درقندهار وکابل از **۱۱۸۹ـ ۱۱۹۵** (ص ۸۱) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۲۴] .

بحرالابرار = دریای ابرار

خسروی ، عطار .

بحر الاسرار = قصیدهٔ . . .

ازعین القضاة همدانی (نگارندهٔ تمهیدات: ۱۰۹۷) . قصیده‌ایست .

27654 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ ق ۲۳ : نوشتهٔ محمدحافظ، **۱۱۷۵**، ۶۸ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۰].

بحر الاسرار = سبع المثانی

از مظفرعلیشاه کرمانی، که ۱۴ نسخهٔ آن درص۶ یادشده . اینك ۶ نسخهٔ دیگر :

27655 ـ تهران ، ملی : نسخ شوال **۱۲۳۸** ، آغاز برابر نمونه، ۲۲۲ ص ۲۰ س [نسخه‌ها ۶ : ۲۳۵] .

27656ـ مشهد، رضوی ۶۹۹۴: نستعلیق علی‌اصغر فرزند ملاعبدالکریم نصرآبادی، ۱۷ شعبان **۱۲۵۳** :آغاز برابر نمونه، ۱۵۹گ ۱۴ س [رؤیت] .

27657ـ تهران، مجلس ۳۸۵ :همراه «دیوان» او نوشتهٔ **۱۲۶۱**، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲ :۲۲۶] .

27658ـ تهران ، مجلس ۳۳۲۳/۱۰: نسخ **۱۲۹۷** (ص ۳۱۴ـ ۲۲۸) بخشی از آغاز آنست [ف. مجلس ۱۰ : ۱۰۸۸].

27659ـ تهران، مجلس ۳۴۹۱/۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۵۱ ـ ۳۹۰) ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ :۱۴۵۲].

27660 ـ نجف، امیرالمؤمنین۲۰۵۵ : نوشتهٔ خموش سدهٔ **۱۴** [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

بحر الحقایق فی کشف الدقایق

از گلشنی بردعی، ابراهیم فرزند محمد فرزند ابراهیم (۸۳۰ ـ ۸۴۰) . **آغاز** : باء بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ شدکلید باب حکمت از قدیم .

بنگرید : ذریعه ۹: ۹۳۴ و۱۹: ۱۲۵ـ هدیة العارفین ۱ : ۲۶ ـ ذیل کشف الظنون ۱ : ۱۶۴.

27661 ـ قاهره، دارالکتب ۲ تصوف: نوشتهٔ **۹۷۵** ، آغاز برای نمونه یاد شد، ۳۸۳ ص ۱۹ س [مخطوطات : ۳۶].

بحر الحقایق

از هدایت طبرستانی ، رضاقلی خان که یاد او در «اصول الفصول: ۱۰۴۳» گذشت. مثنویست عرفانی. **آغاز**: نام والای ایزد ذوالمن ـ هست موج نخست بحر سخن .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۲۵.

27662ـ تهران، ملك ۵۴۶۳: نستعلیق ج ۱/ **۱۲۵۷**، آغازبرابر نمونه، ۱۳۶گ ۱۹ س [رؤیت] .

بحر الصنایع

ازکمال فرزند غیاث . شایدکمال شیرازی که یاد او در «دیوان: ۲۵۰۱» گذشت. در بیان زیبائیهای اندام. **آغاز** : معشوق که رشك مه و غیرت خورست ـ جانش فدا کنم که بدین پایه در خورست.

27663 ـ تهران ، الهیات ۲۸۸/۱: نستعلیق ، با تاریخ**۱۲۴۶** در دفتر(۲پ ـ۷ر) انجام : **ابن‌غیاث** ، شعرت حد **کمال** دارد ـ فردش تویی تخلص زان آوری بمقطع [ف . الهیات ۱: ۲۸۸] .

بحر طویل

از بهگو ، بهو نیداس منشی متخلص به بهگو .

27664 ـ مشهد ، رضوی ۲۳۳ ادبیات

(۴۴۹۰): در جنگ مؤرخ **۱۸۹۳**م - **۱۳۱۱** (ص ۶۵۸ - ۶۸۱) . همراه: داستان دهقان‌زادهٔ نادان، دوپروانه، یك‌مکتوب، ازهمو[ف. رضوی ۷ : ۲۷۱] .

27665 - **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۵۰۲ Or : نوشتهٔ **۱۸۹۳** م [نسخه‌ها ۴: ۶۶۸].

بحر طویل

از توفیق کشمیری ، ملا محمد ، از سدهٔ دوازدهم، که در هشتاد و نهمین‌سال زندگی درگذشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۸۰ - فرهنگ سخنوران : ۱۱۹ - روز روشن : ۱۳۶.

27666 - **مشهد**، رضوی ۲۳۳ ادبیات: در جنگ مؤرخ ۱۸۹۳ م = **۱۳۱۱** (ص ۶۵۴ - ۶۵۸) [ف . رضوی ۷: ۲۷۱].

بحر طویل

از جوهری .

27667 - **تهران**، دانشگاه ۴۳۳۲/۱: نستعلیق **۱۲۷۵** (ص ۱-۱۷) درهفت بند[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۹۰] .

بحر طویل

از خالصا .

27668 - **تهران**، دانشگاه ۲۹۷۸/۳۰ سدهٔ **۱۱** (ص ۲۰۵) هزل است [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۷] .

بحر طویل

از مولانا دانیال دولتخانی .

27669 - **تهران** ، دانشگاه ۳۵۲۸ : در جنگ مؤرخ ۲۲ صفر **۸۴۴** [ف .دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۷] .

بحر طویل

از ساعی ، محمدبیگ . در ذریعه۹: ۴۱۵ و فرهنگ سخنوران : ۲۵۴ واژهٔ ساعی از او یاد نشده است .

27670 - **بادلیان**، Add. ۶۹/۴۷: با تاریخ **۱۲۰۰** در جنگ. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۷] .

بحر طویل

از ساعی‌شیروانی، که به‌هند رفته ودرآنجا بخواری دچارگشته ، درشکوه وگله ازروزگار [نسخهٔ دانشگاه] در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ ساعی ازاویادنشده‌است **آغاز:** ابتدامیکنم این نامهٔ پردرد بنام ملك قادر قیوم ، خداوند کریمی‌که همه حور وطیور وددو دیو .

27671 - **تهران** ، مجلس ۳۵۴۶/۷ فهرست نشده : سدهٔ ۱۱ با تاریخ **۱۰۹۱** در دفتر (ص ۱۰۱ - ۱۰۳) [نسخه‌ها۵ : ۱۹۲].

27672 - **تهران**، دانشگاه ۳۰۳۴/۷: نستعلیق **۱۲۷۶** (ص۹۸ - ۹۹)س ۱۶س[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۷۵] .

بحر طویل

از شاهد .

27673 - **تهران**، دانشگاه ۶۳/ ۲۹۵۰: نزدیك محرم **۱۰۷۶** (ص۳۰۴ - ۳۰۶) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۰] .

27674 - **تهران**، دانشگاه۲۵/ ۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳ - ۱۰۷۳** (ص ۵۳۱ - ۵۳۲) [ف.دانشگاه ۹: ۱۲۰۵].

بحر طویل

از شاهد اصفهانی .

27675 - **تهران**، دانشگاه۲۳/ ۳۳۴۹: نستعلیق عجزی بهبهانی ، سدهٔ **۱۱- ۱۲** ضمن

جنگ زرین (ص ۲۳۴ – ۲۳۷) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۴۹] .

بحر طویل

از شاهدای نیشابوری .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۹۸ (شاهدی نیشابوری)-فرهنگ سخنوران: ۲۹۰-آتشکدهٔ آذر : ۱۳۸ .

27676 - **تهران**، دانشگاه ۱۰/۳۲۹۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ در جنگ مؤرخ **۱۰۴۵ - ۱۰۴۸** (ص۱۴۳)[ف.دانشگاه ۱۱ :۲۲۶۵].

27677 - **تهران**، دانشگاه ۵۴/۲۰۹۸: در جنگ اصلان بیگ فرزندعلی گیلانی مؤرخ **۱۰۸۶** (ص ۴۲۳) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۷] .

27678 - **تهران**، دانشگاه ۴/۲۷۱۱: نوشتهٔ جلال الدین اینجو **۱۰۹۵** در بندرسورت، در جنگی بدستور سلطان محمد کاتب (ص۱۵۲- ۱۵۴) **آغاز:** منشأ نشأ صهبای سخن نام کریمی است که در بزم کرم چیده بساط طرب [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۹] .

27679 - **تهران**، مجلس ۸/۵۶۶۶: سدهٔ **۱۲** (ص۳۱۲ -۳۱۶) [ف . مجلس ۱۷: ۱۱۸] .

27680 - **تهران**، دانشگاه ۶/۵۳۵۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** (میان گ ۵۵- ۸۱) [ف . دانشگاه ۱۴: ۴۲۱۳] .

بحر طویل

صایب.

27681 - **دانشگاه** ۱/۲۴۶۵ : در جنگ محمد قاسم مؤرخ **۱۱۰۴** (ص۱) [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۱۴] .

بحر طویل

صدرالدین محمد فرزند زبردستخان، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۸» گذشت .

27682 - **بادلیان**، ۱۱۷۷ (اوزلی) Add ۱۲۸ : در «کلیات» او : **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۱۲ هست [فیلمها: ۱۶۸].

بحر طویل

فاتح .

27683 - **تهران**، مجلس ۱۷/۶۵۷۶ فهرست نشده : نستعلیق . **آغاز:** وامصیبت که که دگر از افق غم زده سرماه محرم شده خون در در جگر عالم آوردم ، ۴ گ [رؤیت].

بحر طویل

از مجرمی . در توحید و ستایش چهارده تن. **آغاز:** باز در جلوه درانغمه سراروح فزا عقل دبا عقده گشا طوطی فکرت بادا .

27684 - **تهران**، مجلس ۱۹/۵۹۹۶: شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۰۹۸-۱۱۰۰** دردفتر (ص ۵۸ – ۶۳) [ف. مجلس ۱۷ :۳۷۲].

بحر طویل

از مهری عرب ، سید علی، که یاد او در «دیوان :۲۵۵۶» گذشت .

27685 - **تهران**، مجلس ۳۸/۳۳۲۱: با تاریخ **۱۰۶۱-۱۰۶۷** در دفتر (ص ۵۱۳) [ف . مجلس ۱۰ :۹۹۵] .

27686 - **تهران**، دانشگاه ۱۵۳/۲۵۹۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ملمعات و مطایبات و «بحر طویل» اوست (ص ۴۵۰ – ۴۵۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۱۶] .

27687 - **تهران**، دانشگاه ۲۲/۳۳۴۹: نستعلیق عجزی بهبهانی ، سدهٔ **۱۱-۱۲** ضمن جنگ زرین (ص۲۲۳- ۲۳۴) یکی فارسی و دیگری عربی [ف . دانشگاه ۱۱ :۲۳۴۹].

27688 ـ تهران، دانشگاه ۳۴۸۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲ زرین ، در مطایبه است (ص ۶۸۰) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۸].

بحر طویل

ناشناخته .

27689 ـ تهران، دانشگاه ۵۴۰۰: در جنگ سدهٔ ۱۱ [ف . دانشگاه ۱۵: ۲۲۴۴].

27690-691 ـ تهران، دانشگاه ۲و۳/ ۴۸۹۱ در جنگ مسعود حسینی فیروزکوهی مؤرخ ج۲/۱۲۸۰ ، دو نسخه است : (۳پ ـ ۶ ر) و (۶ر ـ ۸پ) [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۹۵۵].

27692 ـ تهران، دانشگاه ۲/۳۲۴۵: نستعلیق چلیپا ۱۱ع۱/۱۲۸۰، لعن بر خلفاست (ص ۱۰۶ - ۱۰۸) آغاز : میکنم حمد خدایی که مرا داده تولا وتبرا که کنم لعن زبیداد [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۳] .

بحر المطالع

ناشناخته .

27693 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۳۵ : تاریخ ونشانی دیگر یاد نشده [مخطوطات سرفراز علی : ۶۸].

بحر مسجور

از نویدی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت. سومین مثنوی از مثنویهای هفتگانهٔ او بنام «خزاین ملکوت» است.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۲۶.

27694 ـ تهران، دانشگاه ۲۴۲۵ : نسخ سدهٔ ۱۱ (۳۶۷ ـ ۴۰۴) همراه «کلیات» او [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۷۷] .

بختیار نامه

ازپناهی . در ذریعه ۹: ۱۵۹ از دوتن با این تخلص هر دو ازسدهٔ دهم یادشده‌است: پناهی دار بجردی ، پناهی همدانی. مثنویست بزمی در نه باب . آغاز: بنام پادشاه حی منان ـ کز و شد انجم و افلاک گردان .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۱۰۴-۱۰۵.

27695 ـ تهران ، ملک ۵۵۳۳ : نستعلیق ملافتح‌الله همدانی پسر حبیب‌الله، پایان سدهٔ ۱۲ ، ۵۵ گ [رؤیت] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۹۵ هست [فیلمها : ۲۰] .

بختیار نامه

داستان بختیار پسر آزادبخت وگزارشهای ده وزیر به آزاد بخت‌شاه، به‌نظم ونثر نیزدارد. آغاز: بنام خدا وند هفت آسمان ـ خداوند روزی ده وغیب دان .

بنگرید : پیشگفتار چاپ بختیار نامهٔ منثور که تحریری از راحة الارواح است، ازدکتر صفا.

27696 ـ پاریس ۳۶۸/۲ ف : نوشتهٔ ۲۳ ع ۸۰۹/۱ . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۰۶ هست [فیلمها : ۵۹۱].

27697 ـ تهران، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴ آغاز برابر نمونه [رؤیت].

بدایة المحبه

ازپیر جمال‌الدین اردستانی ،که یاداو در «تنبیه العارفین : ۱۰۹۹ و کلیات : ۱۸۴۹» گذشت. مثنویست عرفانی با سربندهایی به‌نثر. (بنگرید: بیان حقایق احوال المصطفی) آغاز: ای طالب انواراسرار معانی ، وجویای تجلیات ظاهر و باطن ومستشفی... شحنه دل میل صحرا میکند ـ ترك مستش فکر غوغا میکند .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۶۱.

27698 ـ پاریس S.p.۸۱۳: نستعلیق: ضمن مجموعه‌رساله‌های او بتاریخ ۸۶۸-۸۷۳. فیلم آن در دانشگاه ۱۳۲۱ هست [فیلمها : ۵۹۴] .

27699 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۱/۱/۱ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زرین (۱پ ـ ۴۳پ) آغاز برابر نمونه. در «کلیات : 17488» او [رؤیت].

27700 ـ **شیراز**، صدر محلاتی : در «کلیات : 17491» او نوشتهٔ **۱۲۳۸** [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۳] .

27701 ـ **تهران**، ملك ۵۱۱۰/۱/۱ : در «کلیات 17490» او مؤرخ **۱۲۳۹-۱۲۴۱** (۱پ ـ ۶۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

بدیع الجمال و سیف الملوك = سیف الملوك و ...

از منشی دیوان سنگه خلیق لاهوری. داستان آندوست.

27702 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۴۴ : سدهٔ **۱۱**، پوسیده، آغاز و انجام افتاده. درفهرست نام سراینده نیامده و خود بنام «سیف الملوك بدیع الجمال» است [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ :] .

27703 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۵۱۶/۱/۱۴۶۶ : نوشتهٔ ذیحجهٔ **۱۱۹۹** (۱۷۸۵ م) درفهرست بنام «قصهٔ سیف ـ الملوك و ...» یاد شده است [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۵۵] .

بدیع الزمان نامه

از سراینده‌ای که درهفتاد سالگی جلدیکم آن را بپایان رسانده و در پایان وعدهٔ سرودن جلد دوم آنرا داده است. مثنویست عشقی و رزمی. این موضوعها را دارد: جنگ کردن شاهزاده با تیمور، رسیدن شاهزاده به دریای چین، بایلچی رفتن بهزاد خان نزد خاقان، رفتن نسیم عیار باردوی خاقان، آمدن جهانسوز عیار وقمرچهر وشهزاد را رهاکردن، رفتن شهر زاد وبتخانه خراب کردن ومسجدبناکردن او. درپایان آمده : بدیع الزمان نامه‌اش نام شدـ همین مصرعش سال اتمام شد ۱۰۰۷ **آغاز :** داستان: بیا ساقی‌ای دیده را از تو نور ـ قدح کن لبالب زصاف طهور.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۲۶.

27704 ـ **تهران**، ملك ۵۱۳۵ : شکسته نستعلیق بد محمد معین، محمدمقیم همدانی، درج ۲/۱۹ یا **۱۲۱۶** حسب الخواهش درویش خراسانی، ۱۱،۱۶۵ س آغاز افتاده : دلت منجلی همچو مرآت ساخت ـ صفا داد و آینهٔ ذات ساخت. [رؤیت].

بدیهیه یمینیه

در پند و اندرز به نظم.

27705 ـ **تهران**، دانشگاه ۳/۴۷۳۴ : نوشتهٔ احمد کرخی، ۱۲۹۰ (ص ۲۵۷-۲۶۹) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۸].

برزو نامه

عطایی، درص ۴۸۲ گذشت.

برقیه

ازحاجی میرزامحمدعلوی، باتخلص علوی. **آغاز:** چورفت سخن زجلوه‌یار ـ بشکفت دلم بسان گلنار.

27706 ـ **تهران**، ملك ۴۹۷۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۰ گ ۹ س [ف. ملك : ۵۶] .

بزم وصال

از وصال شیرازی، میرزا محمد شفیع که یاد او در «دیوان: ۲۵۹۹» گذشت. مثنویست برای محمد قلی‌خان ایلخانی قشقایی سروده و درهند چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه۹ :۱۲۶۸ و۱۹:۱۲۷– ف . مشار: ۲۲۳ .

27707 ـ **شیراز**، دکتر وصال: بخامهٔ خود وصال ، همراه با «صبح وصال» [نسخه‌ها ۵:۲۹۲] .

27708 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴۹۶۳ Or : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۶۸۵:۴] .

27709 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۰ : نستعلیق خوب همراه دیوان او ، تاریخ یاد نشده [ف . مجلس ۲ : ۲۳۰] .

27710ـ**شیراز**،دکتر وصال: [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۰].

27711 ـ **تهران** ، مجلس ۳۹۳ : در «دیوان» او [ف. مجلس ۲: ۲۳۰] .

بستان خیال = بوستان خیال

بکتاش نامه = گلستان ارم هدایت .

بلبل نامه

از عطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت . مثنویست عرفانی در پیرامن ششصد بیت ، درآن شکایت مرغان نزد سلیمان و محاکمهٔ بلبل‌وپیروزی‌بلبل‌دردادگاه و نصیحت بلبل مرغان را آمده است. آغاز آن در نسخه‌ها گوناگون آمده است . با « نزهت الاحباب» و دیگر بار چاپ شده‌است **آغاز**: ز بلبل نامه بیتی چند گویم ـ جواب معرفت آمد بجویم [نسخهٔ چاپی]. **آغاز: ۲)** قلم بردار واز دل‌عیان‌کن. سر آغازش بنام‌غیب‌دان کن [بیت‌سوم‌چاپی] **آغاز: ۳)** بنام‌خداوند بیچون و بیچند ـ منزه ذاتش از تقطیع‌وپیوند .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۲۷ ـ ف.مشار: ۲۳۰ .

27712 ـ **عاطف افندی**۳/۲۲۴۱: با تاریخ **۸۲۸** در دفتر (گ ۴۴۶ ـ ۴۶۱) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۴ هست [فیلمها : ۴۰۸] .

27713ـ**همدان**،کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۵/ ۶۰ : نوشتهٔ درویش صوفی **۸۳۰-۸۳۱** ، در«کلیات» او، زرین [نسخه‌ها ۳۴۵:۵].

27714 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/VI ۲۰۳۳ : نوشتهٔ درویشعلی کاتب، **۸۵۷** (بنگرید: اسرارنامه: 27301)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله۲:۱۷۹].

27715 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۶۹۷ : نوشتهٔ **۸۷۱**، ۵۸گ۱۷ س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۶] .

27716 ـ **پاریس**،S.p.۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیك **۸۹۲** . **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

27717 ـ **تهران**، ملك ۵۰۶۲/۱۴: در «کلیات» او مؤرخ **۹۵۶**(۶۶۶ ر ـ ۷۲۰) آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، زرین[رؤیت] .

27718 ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای E . H . ۱۵۱۱ : سدهٔ **۹** ، ۱۸۶گ ۱۴ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۷۴] .

27719 ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرا K.۱۰۳۱/۲ : در دفتری نوشتهٔ **۹۶۵**، آغاز برابر نمونهٔ **۳** [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۲۲].

27720 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۲۷ pi/VI۷۶۵ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۹** (بنگرید: اسرارنامه:27316) [ف. عبدالله ۲ : ۱۸۰].

27721 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۱۳ Spi/VI ۴۰۰۵ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (۱۶۴۹ م) (گ۱۶۲–۱۶۵)،

آغاز برابر نمونۀ ۲، [ف. عبدالله۲: ۴۵۰]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۹۰].

27722 ـ **تهران**، مجلس ۳/۱۱۴۸: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۹۱** او [ف. مجلس۳: ۵۶۸].

27723ـ **هند**، بانکیپور ۴۷: نستعلیق باتاریخ**۱۱۲۳** همراه «اسرارنامه 27327» وجزآن [ف.عبدالمقدر: ۷۳].

27724 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب۷ ppiVI۵۱۲ : نستعلیق محمدمراد، ۴رمضان **۱۲۵۹** [ف. عبدالله۲: ۱۸۴].

27725 ـ **تهران**، مجلس۴/۴۴۳: نستعلیق تاریخ یاد نشده در «کلیات» او، آغاز برابر نمونۀ **۲** [ف. مجلس ۲: ۲۶۰].

27726 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۴۹: [نسخه‌ها ۵: ۴۸۴].

بلبل نامه

از علی گیلانی پومنی، که در شهر حلب بسال ۹۵۷ در ۱۹۰۱ بیت سروده است. اگر این تاریخ درست باشد بایداوجز نگارندۀ «ارادةالله ۸۷۴» باشد. **آغاز:** الحمد لرب‌الارض والا فلاك ـ خلاق وجود آدم از خاك.

27727 ـ **قاهره**، دارالکتب ۶م ادب فارسی: تاریخ‌یادنشده، باتملك ۱۱۵۱، زرین، آغاز برابر نمونه [مخطوطات۱: ۳۹]فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۶۸۷ هست [فیلمها: ۲۲].

بلقیس و سلیمان

گویا از حیاتی‌گیلانی باشد که یاد او در «دیوان:۳۰۳» گذشت. داستان بارگاه‌سلیمان و مور وملخ وسیمرغ وهدهد و بارگاه بلقیس و نامه‌های میان او و سلیمان را در قالب مثنوی سروده ودرآن از نورالدین جهانگیر پادشاه ستایش کرده است.

بنگرید: ذریعه ۲: ۱۴۸ و ۹: ۴۰۴ و ۱۲: ۲۲۷.

27728 ـ **تهران**، ملك ۲/۵۵۶۵: نستعلیق اواخر سدۀ **۱۰** (۱۵۱ر-۲۷۳پ)، همراه دیوان حیاتی گیلانی، آغازوانجام‌افتاده [رؤیت].

بلقیس و سلیمان

از عزیزالدین‌خان‌مستقیم جنگ، متخلص به‌نامی.

27729 ـ **آصفیه** ۳۷۸ مثنوی: نوشتۀ **۱۲۹۶** [ف. آصفیه ۴: ۵۸۰].

بندۀ دینار

سرودۀ‌محمد اعظم‌عباسی‌چریاکوتی، که‌یاد او در «باده افره: ۲۶۵۳» گذشت.

27730 ـ **آصفیه** ۴۷/۱۱ مجامیع: با تاریخ **۱۳۳۳** در دفتر [ف. آصفیه ۳: ۷۳۶].

بوذاسف و بلوهر = یوذاسف...

از افسانه‌های هندی.

27731 ـ **همدان**، کتابخانۀ غرب ۴۷۸۵: شکسته نستعلیق عبدالصمد رضوی همدانی، آدینه ۳ شعبان ۱۲۷۱ [ف. دکتر مقصود].

بوذرجمهر و درویش

ناشناخته. **آغاز:** از ابوذرجمهر، از فیلقوس ـ هم زجاماس، هم زجالینوس.

27732 ـ **مشهد**، رضوی ۳/۹۵۵ ادبیات (۸۱۴۰): نستعلیق غلامحسین یزدی، ۲۲ شوال **۱۳۰۵** در سه صفحه [ف. رضوی ۷: ۷۸۶].

بوستان = سعدی نامه

از سعدی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۱» گذشت. مثنوی است در ده باب در بحر تقارب، در ۶۵۵ بانجام رسیده است. و بارها چاپ شده است. **آغاز:** بنام خداوند جان آفرین ـ حکیم سخن در زبان آفرین.

بنگرید: ذریعه ۳: ۱۵۵ ـ ف. مشار: ۲۳۵.

27733 ـ **تهران**، مجلس ۸۵۵۵ فهرست نشده: نسخهٔ کهن در «کلیات» مؤرخ **۷۵۳** اگر ساختگی نباشد [رؤیت].

27734 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۸** [ف. مجلس ۸: ۲۸۴].

27735 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۱: در «کلیات» او از سدهٔ **۸** [ف. مجلس ۸: ۲۸۵].

27736 ـ **تهران**، مجلس ۵۱۷۷ (یا ۲۵۷۲): در «کلیات» مؤرخ **۸۰۵** او [رؤیت].

27737 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب D ۳۸ pi/VI ۱۸۶۶: نستعلیق مظفر فرزند عبدالله، در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۶** [ف. عبدالله ۲: ۲۱۳].

27738 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۷۶/۸ (۷۲۴ ف): نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی، با تاریخ **۸۶۲** بهمان خامه در دفتر [ف. دکتر بیانی: ۵۵۴].

27739 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۲۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۳** [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۸۵].

27740 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۷ (۴۰۸ ف): در «کلیات» او از سدهٔ **۹** (بنگرید: دیوان 23379) [ف. دکتر بیانی: ۱۴۳].

27741 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۷۸: در «کلیات» او از سدهٔ **۹** [ف. دانشگاه ۸: ۸۷۲].

27742 ـ **هند**، بانکیپور ۹۱: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۵** م. [ف. عبدالمقدر: ۱۳۶].

27743 ـ **هاروارد**، هوتن ۴ MS.p: در «کلیات» او از سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۶].

27744 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۳۱ (۴۰۹ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ اوحدی شیرازی **۹۱۷**، در نسخه بنام «سعدی نامه» است [ف. دکتر بیانی: ۱۴۵].

27745 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۳۰ (۴۱۰ ف): در «کلیات» او که باید نوشتهٔ اوحدی شیرازی **۹۱۷** باشد (بنگرید: دیوان: 23385) [ف. دکتر بیانی: ۱۴۶].

27746 ـ **تهران**، ملک ۵۹۵۴: در «کلیات» مؤرخ **۹۲۳** او [رؤیت].

27747 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A. ۳۵۷۰: نوشتهٔ معزالدین رضوی، **۹۲۴**، ۱۵۴ گ ۱۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۴].

27748 ـ **تهران**، ملک ۵۹۹۱: در «کلیات» مؤرخ **۹۳۲** او [رؤیت].

27749 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۶۸۱: نوشتهٔ پیر علی فرزند عبدالرحمان جامی، **۹۴۰** ۱۶۰ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۴].

27750 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۳۲: نوشتهٔ محمد فرزند علی، **۹۴۴**، ۱۵۳ گ ۱۳ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۵].

27751 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای E. H. ۱۶۹۰: نوشته **۹۴۵**، گزیدهٔ آنست، ۱۱ گ ۱۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۷].

27752 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۱ ادب فارسی در «کلیات» مؤرخ **۹۴۹** او [مخطوطات ۲: ۶۷].

27753 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۲۴۷۱/۵۷۸۸ : همراه «گلستان» نوشتهٔ **۹۵۳** (۱۵۴۶ م) [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ : ۳۳۴] .

27754 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۴۰ : نوشتهٔ مظفرعلی شیروانی، **۹۵۸**، ۱۳۴گ ۱۱ س [ف . فهمی ادهم۱: ۱۹۰] .

27755 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۵۰(۴۳۰ ف) : نستعلیق خوش میرحسین سلطانی حسینی، الکاتب الکتابدار فی بلدة بخارا، **۹۶۱**، زرین، با چهار مجلس مینیاتور زیبا ، در ۱۰۱۴ در کتابخانهٔ جهانگیر پادشاه هند بوده [ف. دکتر بیانی : ۱۷۱] .

27756 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۶۷۳ : همراه «گلستان» نوشتهٔ **۹۶۱**[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۹۱] .

27757 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۰۳۰ : نوشتهٔ **۹۶۶** ، ۱۵۱ گ ۱۴س [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۹۵] .

27758 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۰۰۳۹ (۴۳۸ ف): نستعلیق زیبای، علی(که گویا محیی بود، ودست برده علی کرده‌اند) ، پایان شعبان **۹۶۸** ، زرین، گزیدهٔ آنست ۴۶ص ۱۱س[ف. دکتر بیانی : ۱۷۸] .

27759 ـ **تهران** . سلطنتی ۳۱۴۰ (۴۳۲ ف): نستعلیق زیبای میر علی (جز میر علی هروی م ۹۵۲) السلطانی ، **۹۷۰**، برسم کتابخانهٔ عبدالله بهادر خان ، زرین،[ف.دکتر بیانی : ۱۷۳] .

27760 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۲۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۷۸** [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۸۷].

27761 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای M. R. ۴۳۳ : نوشتهٔ **۹۷۹**، ۱۵۵ گ۱۳س [ف . فهمی ادهم۱ : ۱۶۵] .

27762 ـ **تهران**، ۱۱۳۶ : در«کلیات» مؤرخ **۹۸۲** او [ف . مجلس۳: ۵۴۸].

27763 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B. ۱۳۹ : نوشتهٔ محمد **۹۸۵**، ۱۴۳ گ۱۵ س [ف . فهمی ادهم ۱:۱۹۵] .

27764 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۳۱ : نوشتهٔ علی‌کاتب ، **۹۹۱**، ۱۶۳ گ ۱۳ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۶] .

27765ـ **تهران**، سلطنتی ۴۸۵۸(۴۲۷ ف) : نستعلیق **۹۹۳** ، زرین، همراه «گلستان» [ف. دکتر بیانی: ۱۶۷].

27766 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۳۵ : نوشتهٔ محمد رضا مشهدی، **۹۹۳** ۱۷۹گ ۱۱ س [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۱۹۶].

27767 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۵۲(۴۴۰ ف): نستعلیق خوش شاه قاسم، ۵ رمضان **۹۹۶**، زرین ، گزیدهٔ آنست ، ۳۸ ص۱۲س [ف.دکتر بیانی : ۱۸۰] .

27768 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۹۰ (۴۲۸ ف): نستعلیق زیبای، عمادالملک الحسنی، دردار السلطنه قزوین، دههٔ میانهٔ صفر **۹۹۸** ، زرین ، همراه «گلستان» [ف . دکتر بیانی : ۱۶۸] .

27769ـ **تهران**، سلطنتی ۳۵۳(۴۳۹ ف) : نستعلیق زیبای شاه محمود نیشابوری، سدهٔ **۱۰** ، زرین ، با یك مجلس بزم زیبا ، گزیدهٔ آنست ، ۲۰ ص ۱۱ س [ف . دکتر بیانی : ۱۷۹] .

27770 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۵۸(۴۳۱ ف) : نستعلیق زیبای شاه محمود نیشابوری ، سدهٔ **۱۰** ، زرین ، ۳۵۴ ص ۱۲ س[ف.دکتر بیانی : ۱۷۲] .

27771 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۴۷(۴۳۳ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زرین، ۲۷۱ ص ۱۲ س .

27772 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۱۴۱ (۴۳۴ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زرین، ۲۵۴ ص ۱۲ س [ف . دکتر بیانی : ۱۷۴] .

27773 ـ **تهران** سلطنتی ۴۷۵۹ (۴۱۱ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰**.

27774 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۸(۴۱۲ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰**.

27775 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۴۱(۴۲۶ ف) : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۰**، زرین بنام «سعدی نامه» است، همراه «گلستان» [ف. دکتر بیانی: ۱۶۵] .

27776 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۶۰(۴۲۹ ف) : نستعلیق زیبا، گویا سلطان محمد خندان، سدهٔ **۱۰** ، زرین ، باشش مجلس تصویر زیبا، ۳۵۱ ص ۱۲ س [ف . دکتر بیانی: ۱۷۰] .

27777 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۵۷/۱ (۷۴۶ ف) : نستعلیق زیبا گویا سلطان محمد نور، سدهٔ **۱۰**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۵۹۹].

27778 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۱۵۳: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۸] .

27779 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۵۹ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۰** ، گزیدهٔ آنست، زرین، ۲۳ گ ۱۱ س [ف. سپهسالار ۵: ۶۵۸].

27780 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A . ۲۴۸۷ : سدهٔ **۱۰** ، ۱۹۸ گ ۱۱ س.

27781 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R . ۹۲۸ : سدهٔ **۱۰**، ۱۴۴ گ ۱۱ س.

27782 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۲۹ : سدهٔ **۱۰** ، ۱۸۱ گ ۱۲ س.

27783 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۳۴ : ۱۲۴ گ ۱۵ س.

27784 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۳۳ : سدهٔ **۱۰** ، ۱۴۸ گ ۱۵ س .

27785 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۳۶ : سدهٔ **۱۰** ، ۱۴۵ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۹۶ ـ ۱۹۷] .

27786 ـ **هند**، بانکیپور ۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، ناقص ، ۱۱۹ گ ۱۵ س.

27787 ـ **هند**، بانکیپور ۹۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، ۲۱ گ ۱۲ س.

27788 ـ **هند**، بانکیپور ۹۶ : هدایةالله شیرازی ، سدهٔ **۱۶** م، همراه «گلستان» [ف . عبدالمقدر : ۴۹ـ۱۴۸] .

27789 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۳۲۸ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰ـ۱۱** [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۱۴] .

27790 ـ **هند**، بانکیپور ۹۹ : نستعلیق زیبا گویا میر عماد، سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱** ، ۱۸ گ ۱۳ س .

27791 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۸۳ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۰۰** او [رؤیت] .

77792 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۳۸ : در « کلیات » مؤرخ **۱۰۱۰** او [ف . مجلس ۳ : ۵۵۳] .

27793 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۸D ۴۵۹۳ : نسخ خواجه نوحی بیگ **۱۰۱۰** [ف. عبدالله ۲: ۴۶۵].

77794 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۵۴(۴۳۵ ف) : نستعلیق خوش شادقاسم، غرهٔ صفر **۱۰۱۴** زرین ، ۲۹۶ ص ۱۳ س [ف . دکتر بیانی : ۱۷۵] .

27795 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۹ : در « کلیات » مؤرخ **۱۰۱۷** او [ف . مجلس ۳ : ۵۵۴] .

27796 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R . ۲۰۲۱/۵: باتاریخ **۱۰۵۷** دردفتر [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۲۲].

27797 ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۲/۱۰۲۴ : نوشتهٔ **۱۰۸۴**، ناقص [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

27798 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۴۵ (۴۳۶ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، انجام یك برگ افتاده [ف. دکتر بیانی: ۱۷۶] .

27799 ـ **تهران**، ادبیات ۲۴۱ ج: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۱ : ۳۹۵].

27800 ـ **هند** ، بانکیپور ۹۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** . [ف . عبدالمقدر : ۱۴۲] .

27801 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/۱۱۰۰/۴۱۵۳ : همراه «گلستان» [ف . دکتر محمدبشیر حسین ۲: ۳۳۴] .

27802 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۷ : در « کلیات » مؤرخ ۱۷۵ (**۱۱۷۵**) او [ف . مجلس ۸ : ۳۰۵] .

27803 ـ **تهران**، ملی ۹۵: در «کلیات» مؤرخ **۱۱۸۲** او [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۳].

27804 ـ **مشهد** ، رضوی ۷۶۰ ادبیات (۴۹۱۳) : در «کلیات» مؤرخ **۱۱۹۷** او [ف. رضوی ۷ : ۶۷۷] .

27805 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۱۸۳ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** [ف. دانشگاه ۹ : ۸۷۲] .

27806 ـ **مشهد**، رضوی ۷۶۱ ادبیات (۷۰۴۰): در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲** [ف. رضوی ۷ : ۶۷۸] .

27807 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب E ۱۸ Spi/VI ۳۳۵۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲ : ۴۶۵].

27808 ـ **هند**، بانکیپور ۹۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، ۱۵۸ گ ۱۴ س [ف. عبدالمقدر : ۱۴۷] .

27809 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۱۵۲ (۴۱۶ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ خوش‌علی اصغر همدانی، شنبه رجب **۱۲۰۲** ، زرین [ف. دکتر بیانی : ۱۵۵] .

27810 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۶ (۴۱۵ ف) :در «کلیات» او نوشتهٔ ۴ ج۲/**۱۲۰۳** [ف. دکتر بیانی: ۱۵۳] .

27811 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۲۹ (۴۱۷ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ محمدهادی اصفهانی، **۱۲۰۴-۱۲۰۷** ،زرین [ف. دکتر بیانی : ۱۵۶].

27812 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۸: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۱۴** او [ف . مجلس ۸ : ۳۰۶] .

27813 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۸ منظوم (۲۵۶): نستعلیق **۱۲۱۶** [ف. بنگال: ۹۰] .

27814 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۱۸ (۴۱۸ ف): نستعلیق آدینهٔ ۱۹ ج۱/**۱۲۲۲**، در «کلیات» او، زرین [ف. دکتر بیانی : ۱۵۸].

27815 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۷۹ : در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۳۲ .

27816 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۰: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۲** او [ف . مجلس ۸ : ۳۰۸] .

27817 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۰: در « کلیات » مؤرخ **۱۲۳۵** او [ف . مجلس ۳ : ۵۵۶] .

27818 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۵۳ ، ۸۷۱ بو : نستعلیق سید حسن فرزند سید احمد، ۱۲ ج۲/**۱۲۳۵**، ۱۹۲ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۲۲۴].

27819 ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۷۲: نسخ

تعلیق شکسته ذیقعدهٔ **۱۲۳۷**، ۱۶۳ گ ۱۲ س [ف. ملی‌تبریز ۱: ۱۳۴].

27820 ـ **تهران**، مجلس ۸۹۶۸ فهرست نشده: در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۴۳**، اهدایی سلطان‌القرایی [رؤیت].

27821 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۰۰: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۳** او [ف. مجلس ۶: ۱۶۰].

27822 ـ **تهران**، ملی ۹۴ فهرست نشده: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۴** او [نسخه‌ها ۴: ۲۳۰].

27823 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۷: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۵** او [ف. مجلس ۳: ۵۵۱].

27824 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۳۵ ppiVI ۱۵۷۸: نستعلیق ۲۶ شعبان **۱۲۴۶** [ف. عبدالله ۲: ۲۱۸].

27825 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۲: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۸** او [ف. مجلس ۸: ۳۱۰].

27826 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۸۴: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۸** ـ **۱۲۵۰** او [ف. دانشگاه ۸: ۱۳۳].

27827 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۴ Api/VI ۲۱۵: نستعلیق سیدمهدی حسن، ۱۶ صفر **۱۲۵۰** [ف. عبدالله ۲: ۲۱۹].

27828 ـ **تهران**، ملی ۹۱ فهرست نشده: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۵۲** او [نسخه‌ها ۴: ۲۱۸].

27829 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۳: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۵۷** او [ف. مجلس ۸: ۳۱۱].

27830 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۰۳۸/۲ فهرست نشده: در «کلیات» او نوشته یعقوب فرزند ابوالحسن آشتیانی، **۱۲۵۷**. [رؤیت].

27831 ـ **تهران**، ملی ۹۶ فهرست نشده: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۵۹** او [نسخه‌ها ۴: ۲۳۵].

27832 ـ **تهران**، ملی ۱۹۸ ف: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۶۱** او [ف. ملی ۱: ۱۹۷].

27833 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۲ (۴۲۳ ف): نستعلیق خوش، **۱۲۶۷** ـ **۱۲۶۸** «کلیات» او [ف. دکتر بیانی: ۱۶۳].

27834 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۹۰۵/۲: بامهر **۱۲۸۵** در پایان [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۰].

27835 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۴: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۸۸** او [ف. مجلس ۸: ۳۱۲].

27836 ـ **تهران**، ملك ۵۲۸۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [رؤیت].

27837 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۶].

27838 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۱: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۳: ۵۵۷].

27839 ـ **تهران**، ملی ۹۲ فهرست نشده: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۲۲۳].

27840 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۱: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۸: ۳۰۹].

27841 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۵: در

«کلیات» او سدۀ **۱۳** [ف . مجلس۸:۳۱۲].

27842 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۳۲ (۴۲۰ ف): در «کلیات» او نوشتۀ محمدمهدی شیرازی، سدۀ **۱۳** ، زرین [ف. دکتر بیانی : ۱۶۰] .

27843 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۴۹ (۴۳۷ ف) : شکسته نستعلیق خوش سدۀ **۱۳** ، زرین، [ف. دکتر بیانی : ۱۷۷] .

27844 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۷۳ :در «کلیات» او ، تاریخ یاد نشده [ف . دانشگاه ۲ : ۱۹۴] .

27845 ـ **تبریز** ، ملی ۳۰۳۶ : نسخ تعلیق تاریخ یاد نشده، زرین ، انجام افتاده ، ۱۱۸گ ۱۸ س [ف. ملی تبریز ۱ :۱۳۳].

27846 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۱۲ VI/pi ۷۸۶: نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۲۱۹] .

27847 ـ **هندوستان**، رامپور ، کتب خانۀ رضا : یازده نسخه که یکی از آنها مصور است [یادداشتهای مهدوی غروی ، مجلۀ وحید ۷ : ۴۵ ، ۴۸] .

27848 ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۸۱۷ : نوشتۀ میرمحمد علی، تاریخ یاد نشده، ۱۶۰گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری].

27849 ـ **بنگال**، ایشیاتک ۱۴۴ منظوم (۵۳۴) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، درهامش «مصباح رشید» [ف . بنگال : ۱۰۱] .

27850 ـ **بنگال**، ایشیاتک ۱۰ منظوم (۱۴۳۰) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۰] .

بوستان الخیال

ابوالمکارم .

27851 ـ **بنگال**، ایشیاتک ۱۱ منظوم (۴۱۴) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۰] .

بوستان الخیال

از بکتاش قلی ابدال رومی ، که در ۹۵۰ سروده‌هایی را به‌ترتیب‌قافیه گرد آورده بادیباجه‌ای به‌نثر. تذکره مانند است. **آغاز ۱**) : بعد از حمد و سپاس وشکر بیقیاس حضرت **آغاز۲**): بعد از وظایف حضرت وهاب علی الاطلاق.

27852 ـ **عبدالحسین بیات** ۲مج : نستعلیق پیرمحمدکاتب، در **۹۷۷**، زرین، دنبالۀ دیباجۀ نسخه افتاده است [نسخه‌ها ۶: ۶۶] .

27853 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۵۳۳۵: نستعلیق ۲۳ ج ۲/ **۱۰۸۴** (۱پ ـ ۶۵ر) آغاز برابر نمونۀ ۱ [ف . دانشگاه ۱۵ :۴۲۰۷].

27854 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۲۴۸/۱۱۹۵ : نوشتۀ محمدرستم خان، **۱۱۷۰** (۱۷۵۶ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۸۵] .

27855 ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۴۱۹۹: نستعلیق ، پنجشنبۀ رجب **۱۲۲۵** در سپاهان بخواهش دوستی (ص۱ ـ ۱۰۳) بادیباچه‌ای به‌نثر وسپس سرایندگانی که درتوحید وستایش پیامبر وامامان سروده‌اند وآنگاه غزلها از هر سراینده‌ای بنام او ، آغاز برابر نمونۀ **۲** ، نام نگارندۀ کتاب در دیباجه آمده است ، [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۸] .

27856 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۲۳/۱۰: نستعلیق مذنب شاعر نزدیک **۱۲۴۹** (۵۷۹ ـ ۵۸۲) آغاز برابر نمونۀ **۱** [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۲۱] .

27857 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۵۰: ۴۵ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۴] .

بوستان خیال

از نظامی، از اواخر سدهٔ دوازدهم مجموعهٔ اشعار است: از نظامی، جامی، خسرو، قاسم، ثنایی ... با دیباجه‌ای به نثر، گرد آوری شده ۱۱۶۰ (= بوستان خیال) . **آغاز**: شریف انسان که مصابهٔ گلستان به از گل و مثال .

27858 ـ **لاهور**، پنجاب لائبریری ۸، نظا: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳** . ۵۵ گ ۱۷ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۳۷۳] .

بوستان خیال

ناشناخته .

27859 ـ **مشهد**، فرخ ۸۲ : نستعلیق **۱۰۷۵** در «بیاض الله ویردی بیگ» [نسخه‌ها ۳ : ۸۷] .

27860 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۵۷۷ Or : نوشتهٔ **۱۲۰۰** [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۲] .

بوستان قاسمی = نیستان

بهار دل

از ساقی .

در ستایش نواب آصف‌الدوله .

27861 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۲ منظوم (۴۸۷) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۰] .

بهارستان

از عزلتی خلخالی، ملا ادهم واعظ، از سدهٔ یازدهم. مثنویست بروش «بوستان» سعدی، در ده باب و هریك در چند فصل با داستانها: ۱ـ شهوات ۲ـ حرص وطول امل ۳ـ شکر ۴ـ قناعت ۵ـ سخا ۶ ـ یقین ۷ـ علم ۸ـ علاج صفات بد ۹ـ اخلاص وصدق ورضا ۱۰ ـ تقوا وخوف ورجا. **آغاز**: بنام خدایی که بخشنده اوست ـ بهر سختی یاور بنده اوست ـ حکیمی که جان جهان آفرید ـ بقدرت نهان وعیان آفرید .

27862 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۰۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آقای باستانی نسخه را «بهارستان» نامیده، ودرفهرست کتابخانه بنام «دیوان» آمده است. آغاز برابر نمونه، نسخه در باب دهم افتاده، ۱۲۱ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۴۸] .

بهارستان اعظم

نواب غلام‌غوث‌خان والاجاه والی‌ارکات.

27863 ـ **آصفیه** ۱۱۰۶ دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۲۸۴] .

بهار نامه

از سبحان رای .

27864 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ قف ۷۷ (یا ۷۳) : نوشتهٔ پرجانند فتوت برادرزاده شبوداس بهادر شاه در **۱۱۸۵**، ۳۲ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۷۹].

بهار نامه

از عبدالله فرزند فضل‌الله فرزند ابی نعیم.

27865 ـ **استانبول**، ایاصوفیه ۵/ ۲۶۲۰: نوشتهٔ **۸۷۴** (گ ۶۴ ـ ۹۰) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۱] .

بهار و خزان

از اسدالله فرزند آخوند ملا زین‌العابدین مجتهد بروجردی، در ۹۹ بیت . **آغاز**: دلا برخیز کایام بهارست ـ ترشحهای ابراز هر کنار است ـ صلا زن ای صبا یوسف‌رخان را ـ صلای عام زن پیر وجوانرا .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۱۲۸ .

27866 ـ **تهران** ، ملك ۶۱۹۶/۲ : نستعلیق ج ۱/**۱۳۱۴** (۸پ ـ۹ر) . انجام : خزان بگذشت **سالك** لب‌فرو بند ـ دل عشاقرا بگذار خورسند [رؤیت] .

بهار و خزان

از منظور خوانساری، میرزا احمدفرزند محمد رضا درگذشته ۱۳۲۳ . دیوانی است در سوگواری وستایش از خاندان پیامبر، آمیخته با داستان یوسف .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۱۱ ـ تذکرة‌القبور: ۷۷ .

27867 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۸۴۱ : نستعلیق خود سراینده ، با تاریخ تولد ۱۲۸۳ و۱۲۸۶ در نسخه ، آغاز بخامهٔ همو آمده : المجلدالثالث من مجلدات تذکرة المصائب فی ـ المناقب والمصائب ، الموسومة بالفارسیة بهار وخزان. **آغاز:** حمد بیحد مرخدای‌راسزاست ـ کوبری ازصفات ناسزاست، ۴۸ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۴] .

بهار وخزان = پیر و جوان

نصیرا .

بهاریه = خزان و بهار

ازظهوری ترشیزی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۰» گذشت . **آغاز:** شوق هرکس راکه‌در راه طلب سرمیدهد ـ گردرآید اول ازپاآخرش سر میدهد .

27868 ـ **تهران** ، مجلس ۵۱۶۷ : نستعلیق **۱۰۸۱** . درپایان‌آن آمده : ظهوری زحد میبرد گفتگو ـ ... بیاساقی‌ای تلخ‌شیرین زبان ـ... که گـردد بحرفت سخنها تمام ـ چو درآخر نامه ازووالسلام، ۱۰۷ گ ۱۹ س [ف . مجلس ۱۵ : ۳۰۴] .

27869 ـ **تهران**، دانشگاه۶/۳۸۱۴ : نستعلیق با تاریخ **۱۳۰۰** درمجموعه (ص۱۶۹ ـ ۱۸۶) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۵] .

بهاریه

علیرضا تجلی، که یاد اودر «سفینة‌النجاة: ۹۵۸» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۲۹ .

27870 ـ **مشهد** ، رضـوی ۴/۲۷۴ ادبیات : در جنگ مؤرخ **۱۱۱۶ ـ ۱۱۲۹** (ص۳۱ ـ ۳۳) [ف . رضوی۷ : ۲۷۴] .

بهاریه

صدرالدین فرزند محمد رضی . **آغاز :** الحمدلله ... امابعد چنین‌گوید... هرآن‌روزی که بلبل راقرین‌گلستان بینی ـ سرشك دیدهٔ بلبل بروی‌گل روان بینی .

27871 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B . ۱۴۴ : نوشتهٔ ۱۲۰۴ ، ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۹۶] .

بهجت نامه

از میرزا طاهر اصفهانی‌متخلص به‌شعری، منظومهٔ حماسی مذهبی است در شش دفتر و در پایان تعزیت ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) و سفرنامهٔ‌نوروکجور سراینده آورده‌شده‌است. **آغاز :** سپاس‌گویمت ای‌خالق زمین وزمان ـ بود زرنج دوکون ازتوام امید امان .

27872 ـ **تهران**، ملك۴۶۸۵ : نستعلیق رجب **۱۳۰۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۶ گ ۴۸ س .

بهدینان سنجان‌فارس = داستان...

داستان بهدینان فارس است که از ایران بهند آمده‌اند ، بنظم .

27873ــ موزهٔ بریتانیا ۱/۲۴۴۱۳ Add. : با تاریخ ۱۱۷۶-۱۱۷۹ خ دردفتر . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۹۱ (۱۲۹۰ ؟) هست [فیلمها : ۵۹۰] .

بهرام شاه

از سراینده‌ای با تخلص اشرف ، از نیمهٔ یکم سدهٔ نهم، که درهرات درشوال ۸۴۴ بانجام رسیده است، ویکی ازمثنوی‌های «خمسهٔ» اوست [نصرالله طرازی] همان درویش اشرف مراغی خیابانی درگذشتهٔ ۸۵۴ یا ۸۶۴ است که یاد او در «سخنان کوتاه : ۱۶۲۴» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۵۹ و ۹ : ۷۸ و ۱۹ : ۱۲۹ .

27874 ــ قاهره ، دارالکتب ۴۳۲۰ س : نستعلیق خوب ۸۸۵، ضمن «خمسهٔ» اوست، زرین [مخطوطات ۱: ۱۳۳] .

بهرام گور پدماوت

از عیشی ورازی .

27875 ــ بنگال، ایشیاتك ۱۱۱ منظوم (۴۳۳) : شکسته ، آغاز و انجام افتاده [ف. بنگال : ۹۸] .

بهرام نامه

ازمیان سیف‌الله سیفی، که درامین آباد هند میزیسته است .

27876 ــ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۵۰/۳۲۵۵ : نوشتهٔ نورالدین نبیرهٔ سراینده ، ۱۲۹۷ (۱۸۷۹م).

27877 ــ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۹/۲۳۴۹/۵۶۶۸: آغاز وانجام‌افتاده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۰].

بهرام نامه

شهاب ترشیزی میرزا عبدالله‌خان‌درگذشتهٔ ۱۲۱۵ که یاد او در «کلیات: ۲۳۸۷» گذشت. در دیباجهٔ دیوان خود نسخهٔ ۳۲۱ مجلس از این مثنوی‌به اولین و بزرگترین مثنوی‌خودیادکرده است : اولین «بهرامنامه» است آنکه در مبدای فکر ـ بیشتر ازجملگی اشعار دیگر گفته‌ام. در نسخهٔ ملك از داستان بازآمدن‌بهرام ازیمن و پادشاهی او وعشق‌کنیزك‌چینی با دختر پادشاه فرنگ آغاز می‌گردد .

27878 ــ تهران ، ملك ۱/۴۷۰۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ؟ (۱ر ـ ۸۰پ) آغازدردیباجه وانجام در خاتمه افتاده ، پیرامن ۲۳۵۰ بیت دارد [رؤیت] .

بهرام‌نامه = آسمان هشتم

میرجمله ، درص ۲۶۱۸ گذشت.

بهرام‌نامه = بهرام وگل اندام

کاتبی در ص ۲۶۷۲ .

بهرام‌نامه = هفت اختر

نویدی .

بهرام‌نامه = هفت پیکر

نظامی .

بهرام و بهروز = باغ ارم

از بنائی(حالی)هروی‌که‌یاداو در «دیوان: ۲۲۵۱و۲۲۹۲» گذشت. مثنوی است درداستان بهرام وبهروزکه بنام سلطان یعقوب آق‌قوینلو سروده‌است. **آغاز:** ای وجود تواصل‌کل‌وجود ـ هستی و بوده‌ای و خواهی بود (سرآغازبرابر شاه و درویش هلالی است ؟) .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۴۱ و۱۹ : ۱۳۰ .

27879ــ لندن، دیوان‌هند ۴/۱۹۹۱ :

در «کلیات» سنائی مؤرخ **۱۰۶۱** (۳۱۶-۳۳۱) فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۸۱ هست [فیلمها: ۱۶۵].

27880 ـ **کپنهاك**، سلطنتی: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۶۹۹].

27881 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۲۲۱/۴۲۷۴: سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه. پرفسور شیرانی این مثنوی را ازمحمد امین دانسته است [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۸۹].

27882 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۱۴/۴/۳۶۳۶: سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده. **آغاز**: این چنین گفت راوی همه‌دان ـ که بعهد قدیم در همدان [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۸۹]،

بهرام و بهروز

از سنایی غزنوی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۲» گذشت.

بنگرید: پیشگفتار چاپ مثنویهای سنایی از استاد مدرس رضوی: ۱.

27883 ـ **همدان**، آرامگاه بوعلی: نستعلیق **۱۰۷۳**، زرین، باهفت مجلس تصویر [نسخه‌ها ۵: ۳۲۶].

27884 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵ Spi/VI ۳۶۳۶: ش۵ «کلیات» اوباتاریخ **۱۰۲۵-۱۰۷۸** (گ ۴۵) [ف. عبدالله ۲: ۴۳۲].

بهرام و بهروز

از وقار شیرازی، که یاد او در «محاسن السنة: ۶۸۶» گذشت. مثنویست در برابر «خسرو وشیرین» نظامی.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۳۰.

27885 ـ **شیراز**، دکتر وصال: سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۵: ۲۹۰].

بهرام و گل اندام = بهرام نامه = گل آرام

ازکاتبی نیشابوری، عبدالله که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۰» گذشت. **آغاز۱)**: ابتداکردم بنام آن الهی **آغاز ۲)**: چوسلطانی‌گوش بر تدبیر اوکرد ـ هزاران‌آفرین بر آن نکوکرد.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۹۶ و ۱۹: ۱۳۰

27886 ـ **تهران**، سنا ۲/۳۰۴: نستعلیق چلیپا، ۴ شوال سدهٔ ۱۲، از آن دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱: ۱۶ و ۶: ۵۲۶].

27887 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۱۷: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۲۸۱ گ ۱۴ س، بدون دیباچه با ۲۳۵۰ بیت، ۲۸۱ ص ۱۴س [ف. مجلس ۸: ۳۶۰].

27888 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۱۶: شکسته نستعلیق محمدحسین سیل سپر، ع۲/**۱۲۷۶** با یادداشت ملك الشعراء بهار که نگارنده را امین‌الدین محمد از مردم سبزوار ستایشگر شمس‌الدین محمد پادشاه کرمان و فارس تلقی کرده، ۱۴۰ص ۱۷-۲۰س بادیباچه و ۲۴۵۰ بیت آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. مجلس ۸: ۳۵۸].

27889 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۶ ادب فارسی: بدون تاریخ، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۱۹۹ گ ۱۳ س [مخطوطات ۱: ۴۱].

بهرام و گل اندام

27890 ـ **تبریز**، آقای نخجوانی ۱۷۳۶: سدهٔ **۱۱-۱۲**، درفهرست ازسرایندهٔ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۳۳۸].

27891 ـ **تهران**، ملك ۴۵۸۷: نستعلیق

اسماعیل فرزند ابراهیم ، ذیحجهٔ **۱۲۹۳** ، در فهرست سراینده ناشناخته مانده ، **آغاز:** ... بود باداد - درایامش دل خلق‌جهان شاد. انجام: دماغم را بمعنی تازه‌داری. حدیثم را بلندآوازه داری . . . چهار سرور ـ علی وفاطمه شبیر و شبیر [ف. ملك :۶۴] .

بهگت مالا

از امانت‌لعل‌پوری، رای‌امانت‌رام،شاگرد عبدالقادر بیدل . از سدهٔ دوازدهم . **آغاز :** اول وآخر عالم عشق است ـ باعث خلقت آدم عشق است .

بنگرید: ذریعه۹: ۹۴ـ فرهنگ‌سخنوران: ۵۷ .

27892 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۱۷۶ PfVI/VI ۸۲۱: نستعلیق بی‌تاریخ [ف . عبدالله ۲: ۳۹۱] .

بهگت مالا

لاچکه رام، لچهمی‌رام . داستانهای‌مذهبی هندوان است، که در۱۵۲۴ بکری سروده است است. **آغاز:** باوجودم گنه‌کارم‌پرخطا‌ـ بازپران میکنی لطف وعطا .

27893 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۱۳۴ Spi/VI ۳۲۷۷: نستعلیق چت‌رته ، **۱۵۲۴** (ب) ، ۴۴گ [ف. عبدالله ۲: ۵۷۴]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف، دکترمحمد بشیر حسین ۱ : ۲۶۷].

بهمن‌نامه

از حکیم ایرانشاه فرزند ابوالخیر ، که در ۹۹۵ بنام ملکشاه سروده است.مثنویست از داستان بهمن پسر اسفندیاروکتایون ولولو.که در بمبئی بکوشش رستم پورشاوپر خسرو تفتی ومؤبد خدابخش خسرو مهربان از روی نسخهٔ بند رسورت‌نوشتهٔ ۱۰۸۵ ونسخه‌ای‌که درایران بوده است در ۱۳۲۵ چاپ شده است. **آغاز :** چنین‌گفت دهقان مؤبدنژاد‌ـکه برمادر داستان برگشاد .

بنگرید : تاریخ ادبیات‌ـ صفا ۲: ۳۶۳ـ ذریعه ۹: ۳ و ۱۹: ۱۳۱ ـف . مشار:۲۴۴.

27894 ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج: همراه «شاهنامهٔ» فردوسی مؤرخ**۸۸۵ ـ۸۸۴** زرین ، مصور ، که برسم خزانهٔ سلطان حسین میرزا بایقرا نوشته شده بود [نسخه‌ها ۶ :۶۶] آغاز برابر نمونه .

27895 ـ **تهران،** دانشگاه ۲۴۱۴ : نستعلیق سدهٔ ـ **۱۱ـ۱۲** آغاز وانجام افتاده، درفهرست آمده: گویا از ایرانشاه باشد، ۲۲۴ گ ۱۷ س . [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۴۴].

27896 ـ **تهران،** دانشگاه ۲۴۱۴ : سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، آغاز و انجام افتاده **آغاز :** درخانه را بندکردند باز‌ـ بیامد پس‌آن دختر دلنواز‌ـ در فهرست آمده: گویا از ایرانشاه ، ۲۲۴ گ۱۷ س [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۴۴].

27897 ـ **پاریس** S. P. ۵۰۰ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده . ۳۵۴گ۱۵ س . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۷۳۹ هست.

27898 ـ **پاریس**P.۳۷۷ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۱۳۵ گ۲۱ س.**فیلم**آن در دانشگاه ش ۷۴۶ هست . وفیلمی ازروی نسخهٔ چاپی بشماره ۱۵۹۱ نیزهست دربارهٔ این‌دوـ نسخه در فهرست فیلمهاچنین‌آمده: ازایرانشاه ویاشیخ آذری [فیلمها ۲۴ و ۷۸۵].

بهمن‌نامه

شیخ آذری در گذشتهٔ ۸۶۶ که یاد او در « دیوان : ۲۲۰۷ » گذشت، آغاز : سپاس از خدا ایزد رهنمای ـکه ازکاف و نون کردگیتی

بپای ـ یکی‌کش نه یارو نه انباز بود .

27899 ـ موزهٔ بریتانیا ۳/ ۲۷۸۰ Or : ضمن مجموعهٔ نوشته محمد فرزند سعید فرزند سعد حافظ قاری صفر ۸۰۰ . [ریو ۲: ۱۳۶] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۷۹ هست [فیلمها: ۷۳۸] .

بهمن نامه

27900 ـ بادلیان ۳/ ۲۵۴۴ : فیلم آن در دانشگاه ۱۲۱۳ هست [فیلمها ۱: ۵۸۱].

بیاض الله وردی بیک

از گل احمد فرزند محمد، بدستور الله ویردی فرزند کدخدا امام ویردی، دارای شعرهایی از ۶۵ سراینده. برخی از بخشها مثنویهایی است که نام وعنوان جدایی دارد ، مانند نان‌وحلوا و جز آن .

بنگرید: نامهٔ آستانهٔ قدس ش ۳، مقاله آقای محمود فرخ .

27901 ـ مشهد ، فرخ ۸۲ : نستعلیق ۱۵ صفر ۱۰۷۵. فهرست مندرجات در نسخه‌ها ۳ : ۸۶ آمده است.

بیان حق

از میان قلندر فرزند مسیتاشاه فرزندشاه جیو، معروف به‌قلندرشاه‌جیو، درگذشتهٔ ۱۲۴۰. گزارش منظوم «عقاید نسفیه» است (عمر بن محمد نسفی م ۵۳۷) آغاز: ازپس حمد خدای خالق لیل و نهار ـ برزبان آرم ز دل نعت رسول نامدار.

27902 ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۴۲ ، ۲۹۷ نسف ـ جیو : نستعلیق میانهٔ سدهٔ ۱۳ باتاریخ ۱۲۴۰ دردفتر، ش۱ دفتر، ۶گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی: ۹۱].

بیان حقایق احوال المصطفی

ازپیر جمال اردستانی، که یاداودر «کلیات ۱۸۴۹» گذشت . مثنویست با بندهایی به‌نثر، که هر بخش آن مثنویست بنام جداگانه .

27903 ـ پاریس S . P . ۸۱۳ : نستعلیق ، دارای: مصباح‌الارواح مؤرخ ۸۶۸ با بخشهایی : احکام‌المحبین ، نهایةالحکمه ، بدایةالمحبه ، هدایة المعرفه ، فتح الابـواب مؤرخ پایان ج ۲/ ۸۷۳ ، شرح‌الواصلین، مهر قلوب، سپس قدرت نامه ، نصرت نامه، فرصت نامه . مرآت‌الحبیب وچندگفتار دیگر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۲۱ هست [فیلمها : ۵۹۴] .

27904 ـ تهران، سلطنتی ۳۱۹ (۵۱۶ ف): نستعلیق خوش کهن، سدهٔ ۹ ، گویا بروزگار سراینده و بسال‌سرودن آن ۸۶۸. زرین. عنوان نسخه: کلیات مولود حضرت سیدالمرسلین خاتم النبین است ودرپایان هر بخش عنوان بیان حقایق احوال المصطفی دارد. در نه بخش : ۱ ـ مصباح الارواح ۲ ـ احکام‌المحبین ۳ـ نهایة الحکمه ۴ ـ بدایةالمحبة ۵ ـ هدایةالمعرفة ۶ـ فتح‌ـ الابواب ۷ ـ شرح الواصلین ۸ ـ مهرافروز ـ ۹ـ مرآت‌الافراد، ۷۳۰ص ۲۵س ،چهارستونی [ف . دکتر بیانی: ۲۷۵] .

27905ـ تهران، سلطنتی ۲۵۹ (۵۱۷ ف): نستعلیق سدهٔ ۹، در «کلیات» او برخی از منظومه هارا دارد زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۷۷].

بیژن نامه

27906ـ موزهٔ بریتانیا ۱/ ۲۹۴۶. Or : نستعلیق. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۵۰۰ هست [فیلمها : ۶۰۷] .

27907 ـ اسعد افندی ۱/ ۱۷۵۷: درچهار بخش و بخش پنجم آن بنام «هدایةالمعرفه» است که درنسخه نیست (گ ۱ـ۱۰۲) . فیلم آن دانشگاه ش ۵۲۸ هست [فیلمها: ۴۹۶].

بیست باب منظوم

در ستاره‌شناسی، در ۲۴۸ گذشت.

بیسر نامه

ازعطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. **آغاز:** من بغیر تو نبینم درجهان ــ قادرا پروردگارا جاودان.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۳۱ ــ ف. مشار: ۲۵۱ ــ کشف‌الظنون ۱: ۲۴۵.

27908 ــ **تهران**، پزشکی ۲/۱۹۶: سدهٔ **۱۰-۱۱** (۶۶۴ ــ ۶۶۸) [نسخه‌ها ۳: ۳۲۹].

27909 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۳ A ۴۰۰۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (۱۶۴۹ م) (گ ۱۵۶-۱۵۷)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۴۵۰]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۶].

27910 ــ **هند**، بانکیپور ۴۷: باتاریخ **۱۱۲۳** در کلیات او (بنگرید: اسرارنامه: 27327). [ف. عبدالمقدر: ۷۳].

27911 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۴۰ Or: نوشته **۱۱۸۱** همراه مخزن‌الاسرار است [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶].

27912 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۷۹ Or: نوشتهٔ **۱۲۳۳**. [نسخه‌ها ۴: ۶۸۲].

27913 ــ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۹۷/۳/۴۷۳: نوشتهٔ ۲۹ شعبان **۱۲۴۹** (۱۸۳۴ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۶].

27914 ــ **تهران**، مجلس ۲۴۳۰/۷ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۷۹** (ص ۴۷۶-۴۹۳) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۱].

27915 ــ **تهران**، دانشگاه ۳/۲۲۳۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۹: ۹۰۰].

27916 ــ **تهران**، دانشگاه ۴/۴۶۰۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳۵پ-۴۴ر) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۳۶].

27917 ــ **همدان**، آقای قاسم برنا ۱ مج: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، همراه «الهی نامه» ازهمو [نسخه‌ها ۵: ۳۷۶].

27918 ــ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۷۸/۱۰۲۶/۳: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۶].

27919، **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۳۵۲: تاریخ یادنشده، ۱۴ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۲].

27920 ــ **قاهره**، دارالکتب ۱۴۹ م ادب فارسی: بدون تاریخ، ضمن مجموعه، زرین [مخطوطات ۱: ۴۷].

بیسر نامه

ناشناخته. **آغاز:** من خدایم من خدایم من خدا ــ فارغم از کبر و کینه وزهوا ــ سر «بی‌سر نامه» را پیدا کنم ــ عاشقان را درجهان شیدا کنم.

27921 ــ **مشهد**، عبدالمجید مولوی ش ف ۵۰۲/۳: نستعلیق هندی سید عبدالجبار قادری، **۱۲۶۹** [نسخه‌ها ۵: ۷۳].

بی‌طرف نامه

27922 ــ **تبریز**، ملی ۳۶۷۷: ضمن یك مجموعه شعر مؤرخ رجب **۸۵۴** [نسخه‌ها ۴: ۳۱۲].

بیمار و طبیب

از سراینده‌ای باتخلص شریف. درنسخه‌ها با دگرگونی درلقب یاد شده است. درپایان آن

آمده: سخت سودای من و یار بهم خورده (شریف)- من گران جانم و ابروی کجش است نشان **آغاز:** سوی و یرانه ام آمد سحری جلوه کنان- بهر پرسیدن بیمار خود آن سرو روان.

27923 - **تهران**، مجلس ۸/۲۶۶۶: شکسته نستعلیق فضل‌الله **۱۱۷۱** (ص ۴۲۰ - ۴۲۶)، ۹۰ بیت در فهرست سراینده: **قاضی میر سید شریف** یاد شده است. [ف . مجلس ۸: ۴۲۶].

27924 - **تهران**، ملك ۴۷۱۹/۱۷: شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۱۹۲** در دفتر (۴۶ر- ۴۷ر) آغاز برابر نمونه. پیرامن ۱۲۰ بیت است [رؤیت].

27925- **تهران**، ملك ۵۰۱۴: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۲** در یك جنگ (۴۳پ) [رؤیت].

27926 - **تهران**، دانشگاه ۴۴۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲ -۱۳** (ص ۲۰۲ - ۲۰۶) در فهرست سراینده: **قاضی شریف** یاد شده است. [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۱].

27927 - **تهران**، ملك ۵۰۹۱/۷: نستعلیق **۱۲۳۳**، آغاز برابر نمونه. زرین [رؤیت].

27928 - **تهران**، دانشگاه ۴۳۳۴/۲: نستعلیق حیدر علی طبیب سیر جانی، نزدیك **۱۲۵۸** در سعد آباد سیرجان (ص ۱۶-۲۵) در فهرست سراینده **شریف** شده است. [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۹۳].

27929 - **تهران**، ملك ۴۸۹۹/۷: شکسته نستعلیق پیرامن **۱۲۶۲**، (۶۹ر - ۷۲ پ) پیرامن ۹۵ بیت [رؤیت].

27930- **تهران**، مجلس ۲۶۷۵/۱۸: شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۶۴ - ۱۲۹۴** در دفتر (ص ۶۶۲ - ۶۶۵)، در ۹۵ بیت، آغاز برابر نمونه در فهرست سراینده: **میر سید شریف** یاد شده است [ف . مجلس ۸: ۴۴۰].

27931- **تهران**، مجلس ۲۳۲۹/۶۷: نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص ۶۸۸- ۶۹۰ جنگ) ۳۰ بیت، آغاز برابر نمونه، در نسخه آمده **سلیم شریف** [ف. مجلس ۸: ۳۳].

27932- **تهران**، دانشگاه ۴۳۳۲/۱۳: نوشتهٔ **۱۲۷۶** (ص ۲۰۱ - ۲۱۱) در فهرست سراینده: **قاضی شریف** یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۹۱].

27933 - **تهران**، ادبیات ۳۴۹/۷ حکمت: نستعلیق ۲۷ صفر **۱۲۸۹**. در فهرست از آن عبدالرحمان **جامی** دانسته شده [ف . ادبیات ۲ : ۶۳].

27934- **تهران**، ملك ۴۹۷۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در یك جنگ [رؤیت].

27935 - **تهران**، ملك ۴۶۷۶/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۱۴۱پ- ۱۴۴پ) پیرامن ۹۰ بیت [رؤیت].

27936- **تهران**، دانشگاه ۴۳۹۱/۶: نستعلیق شکستهٔ خوش سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص ۳۹- ۴۳) در فهرست سراینده **ملا محمد شریف** یاد شده است. [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۶].

27937 - **تهران**، الهیات ۱۷۲/۲۰ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (۱۸۳ پ - ۱۸۴ پ) آغاز برابر نمونه، در فهرست از آن **وحشی** دانسته شده [ف. الهیات ۱: ۱۳۸].

پ

پادشاه نامه

ازقدسی مشهدی (م۱۰۵۶)، که یاد او در «دیوان: ۲۴۸۲» گذشت. **آغاز:** بنام خدایی که

داد از شهان ـ جهان پادشاهی به‌شاه جهان.

27938 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۲ ppi/VI ۱۵۶۷: نوشتهٔالله داد میردید اهمری (؟) در «کلیات» او نوشتهٔ ۲۶ع۲/۱۱۳۷ همراه «ظفر نامه شاهجهان» آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله۲ : ۳۵۳].

پادشاه نامه = شاهجهان نامه

کلیم کاشانی.

پادشاه نامه

در وقایع محمد شاه.

27939 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۴۷۹: [نسخه‌ها ۵: ۴۸۱].

پدماوت = رتن و پدم

ازبزمی دهلوی، عبدالشکور فرزند منور خان، از سدهٔ یازدهم، بروزگار جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ ـ ۱۰۳۷) ترجمه‌ایست از سنسکریت. درداستان عشق پدم ومعشوقه‌اش رت.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۳۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۸۵.

27940 ـ **بنگال**، آسیایی bp ۱/۱ (۲۹۴): تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۷۷].

27941 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۴۰۶/۵۷۲۴: نوشتهٔ محمدحسین، ۹ شعبان **۱۰۹۴** (۱۶۸۳ م) دراورنگ آباد.

27942 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۸۴۳/۳۸۷۶: سید نجف علی‌فرزند نجابت علی که‌درامروه‌میزیسته، ۲ع۱/**۱۲۸۱** (۱۸۶۴ م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین۱: ۹۷].

27943 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۰۹۷/۵۱۰۹: نوشتهٔ رام سرن‌حجام فرزند طبیب بلاس‌رای، که‌درهوشیار پورمیزیسته در فهرست بنام پدماوت یادشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۷].

پرسش و پاسخ

سلطان آبادی، درص ۷۵۲ گذشت.

پرسش و پاسخ

شاه نعمت‌الله، درص ۱۰۷۰ گذشت.

پرسش و پاسخ

گفتگویی است به نظم میان مظفر علیشاه (که یاداو دربحرالاسرار ۶ گذشت) و نورعلیشاه (که یاد او درآیة‌النور ۱۰۱۶ گذشت) پیرامن ۱۵۰ بیت. **آغاز**: مظفرعلیشاه. بلـغا عنی خلیلی السلام ـ من فؤادی فی هواها مستهام. **آغاز**: نورعلیشاه: مرحبا ای پیك بامهر وفا ـ کامدی از جانب دارالشفا.

27944 ـ **تهران**، مجلس۲/۱۱۵۸: نسخ محمد علی فرزند سید عرب حسینی، در **۱۲۳۱**؛ شمارهٔ ۲ «کلیات» نورعلیشاه (ص ۲۱۳ ـ ۲۲۲). [ف. مجلس ۳: ۶۰۴].

پرسش و پاسخ نوشیروان

ناشناخته. به‌نظم.

27945 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷/۲۴۴۱۳ Or: نوشتهٔ ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۲۲۵** = ۱۵ خرداد ۱۱۷۹ بدستورمیجرمالکم. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۹۱ (۱۲۹۰؟) هست [فیلمها: ۵۹۰].

پدمات = شمع و پروانه

عاقلخان.

پنج گنج = خمسهٔ اشرفیه

پنج مثنویست ازسراینده‌ای باتخلص اشرف، از نیمهٔ یکم سدهٔ نهم، که مثنوی «بهرام شاه: ۲۶۷۱» را درهرات درشوال ۸۴۴ بانجام‌رسانده است [نصرالله طرازی] همان درویش اشرف مراغی خیابانی درگذشتهٔ ۸۵۴ یا ۸۶۴ است که

یاد او در «سخنان کوتاه : ۱۶۲۴» گذشت.
بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۵۹ (خمسه) و۹: ۷۸ (اشرف) .

27946 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۳۲۰ س : نستعلیق خوب سلخ ذیقعدهٔ **۸۸۵**، زرین، یکمین مثنوی آن «منهج الابرار» است، ۲۷۶ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۱۳۳] .

پنج گنج

ازعبدالرحمان جامی، که یاد او در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت.

27947 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۰۱۰ (۵۲۰ ف مکرر) : نستعلیق کهن، **۹۰۳** ؛ مطالعه شده ۹۷۸ ؛ . دارای: ۱ ـ سبحةالابرار ۲ـ یوسف و زلیخا ۳ ـ لیلی و مجنون ۴ ـ خرد نامهٔ اسکندری ۵ـ تحفةالاحرار ، زرین، ۴۲۲ ص ۱۹ س چهار ستونی [ف . دکتر بیانی: ۲۸۸].

27948 ـ **هاورد** ، هوتن M۴۳۱ ۵۰ : نستعلیق ترکی غیاث الدین محمد رستم علی، **۹۰۴** . زرین، دارای : تحفة الاحرار ، سبحةالابرار ، یوسف وزلیخا ، لیلی ومجنون، خرد نامهٔ اسکندری [نسخه‌ها ۴: ۳].

27949 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۸۵ (۵۲۶ ف) : نستعلیق زیبای میرعلی هروی ، **۹۲۸** ، گویا بدستور سلطان‌حسین‌میرزا بایقرا نوشته وتذهیب شده . باهشت مجلس ازنقاشان بنام . دارای: دیباچه سپس ۱ ـ تحفةالاحرار ۲ ـ سبحةالابرار ۳ـ یوسف وزلیخا ۴ ـ لیلی ومجنون ۵ـ خردنامهٔ اسکندری، ۴۰۶ ص ۲۰ س، چهار ستونی [ف . دکتر بیانی: ۲۹۴].

27950 ـ **تهران**، سنا ۲۶۹: نستعلیق باباشاه اصفهانی ، سدهٔ **۱۰**، زرین، ازکتابهای دکتر بیانی بوده [نسخه‌ها ۶: ۵۰۸].

27951 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۷ (۵۲۷ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین ، با دو مجلس میناتور خوش . دارای: ۱ـ تحفةالاحرار ۲ ـ سبحةالابرار ۳ـ یوسف وزلیخا ۴ـ لیلی ومجنون ۵ ـ خردنامهٔ اسکندری ۳۷۹ ص ۲۱ س [ف. دکتر بیانی: ۲۹۶] .

پنج گنج

از حسینی قزوینی شیرازی کربلایی ، محمد حسین فرزند محمد حسن مجتهد اصولی (۱۱۸۴ ـ ۱۲۴۹) . بدینگونه: ۱ ـ الهی نامه ۲ ـ اشتر نامه ۳ـ مهر وماه ۴ـ وامق و عذرا ۵ـ وصف الحال. سه مثنوی ۲ و۳ و۴ آن چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۷: ۲۵۷ (خمسه) و ۹: ۲۵۴ (دیوان حسینی) ـ ف. مشار: ۲: ۱۰۲.

27952 ـ **تهران**، ملک ۵۲۹۳: نستعلیق محمد اسماعیل شیرازی ، سدهٔ ۱۳ ، با تاریخ **۱۲۴۳** در دفتر ، دارای: وامق وعذرا ، مهر وماه ، اشتر نامه ، الهی نامه ، وصف الحال ، ۳۰۹ گ ۱۸ س [رؤیت] .

پنج گنج

امیر حسینی هروی، حسین فرزند عالم که یاد او در «صراط مستقیم : ۱۲۶۸» گذشت . پنج قصیده است. **آغاز**: گنج **۱**: مرا ازعالم توفیق مژده میرسد هلا ـ برانم زورق تحقیق ، بسم‌الله مجری‌ها . **آغاز ۲** : رفت روز عیش نشاط و سرور، **آغاز۳**: طلب‌ای سالکان‌راه بقا **آغاز۴**: چو تقدیر قسمت خدا میکند **آغاز ۵**: ای‌ترا در روز فطرت یا بنی‌آدم خطاب.

27953 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۶۴/۲: نستعلیق **۸۲۴**، شمارهٔ ۲ «کلیات» او (ص ۸۱ـ ۹۷) انجام افتاده ، پیرامن ۲۷۰ بیت‌دارد [ف. مجلس ۳: ۶۲۰] .

27954 ـ **پاریس** S. P.۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیگ **۸۹۲** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۳ : ۵۹۳].

27955 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۰ م ادب فارسی : نوشتهٔ نعیم‌الدین کاتب **۸۹۴** ضمن مجموعه‌ای بنام «ستة» آغاز برابر گنج یکم، زرین [مخطوطات ۱ : ۴۸].

پنج گنج

امیرخسرو دهلوی ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۶» گذشت. پنج مثنوی : ۱ـ مطلع‌الانوار ۲ ـ خسرو وشیرین ۳ـ مجنون ولیلی ۴ـ آینهٔ اسکندری، ۵ـ هشت بهشت. مثنوی‌ومنظومه‌های دیگری نیز دارد که هر یك در جای خود یاد خواهد شد . درپایان هشت بهشت آمده: که از آن نقد قیمتی بسه سال ـ کردم این پنج گنج مالامال .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۵۹ (خمسه) و ۹: ۲۹۳ (امیر خسرو)ـ ف. مشار: ۲۷۵ (پنج گنج) .

27956 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۹۶ : نوشتهٔ **۸۱۰** . دارای: ۱ـ مطلع الانوار ۲ـ شیرین و خسرو ۳ـ مجنون و لیلی ۴ ـ هشت بهشت ۵ـ اسکندر نامه [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۰۹] .

27957 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۵ ادب فارسی طلعت: نستعلیق عبدالرحمان فرزند محمد فرزند ابراهیم ملقب به‌عماد ج ۱/**۷۵۶**، زرین [مخطوطات ۱ : ۱۳۴] .

27958 ـ **تهران**، مجلس ۹۲۱-۹۲۳: در هامش «پنج گنج» نظامی گنجوی نوشتهٔ **۸۲۴** دارای : ۱ـ مطلع الانوار ۲ـ شیرین و خسرو ۳ ـ مجنون ولیلی ۴ـ هشت بهشت ۵ ـ آینهٔ اسکندری [ف. مجلس ۳: ۱۸۴].

27959 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۹۸ : نوشتهٔ **۸۵۰**، ۳۳۷ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۲].

27960 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴۸ـم ادب فارسی : نستعلیق احمدفرزند حسن **۸۵۱** در یزد ، زرین [مخطوطات ۱ : ۱۳۴] .

27961 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۷۶/۷ (۷۲۴ف): نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی، **۸۶۲**، زرین . دارای : ۱ـ مطلع‌الانوار ۲ ـ شیرین‌و خسرو ۳ـ مجنون ولیلی ۴ـ هشت بهشت ۵ ـ آیینه اسکندری [ف. دکتر بیانی: ۵۵۴].

27962 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۷۵۴ (۴۵۳ ف) نستعلیق سلطان‌علی(گویاشیرازی)، دوشنبه ۴ شعبان **۸۶۳** . بدینگونه : ۱ـ گنج سخن ۲ ـ خسرو و شیرین ۳ـ لیلی و مجنون ۴ـ هشت بهشت ۵ـ آیینه اسکندری ، زرین، با هفده مجلس میناتور زیبا، ۷۵۴ ص ۱۸ س [ف. دکتر بیانی : ۱۹۹] .

27963 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۱۰۲۱ : نوشتهٔ‌محمدالکاتب، **۸۶۷**، ۱۹۰ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۳] .

27964 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۲ Spi/VI ۴۵۸۸: نستعلیق ، در هامش «پنج گنج : نظامی 28070» نوشتهٔ رجب **۸۷۷** در اصفهان . دارای: ۱ ـ مطلع ۲ ـ شیرین ۳ـ مجنون ۴ ـ آیینهٔ اسکندری [ف . عبدالله ۲ : ۴۴۳] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۰۵].

27965 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۹۵: نوشتهٔ **۸۸۲** (۱۴۷۸ م) ، ۲۰۱ گ ۲۳ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۳] .

27966 ـ **پاریس** S.P.۷۸۱ : برسم کتابخانهٔ الغ بیگ **۸۹۲**. درمتن. **فیلم** آن در

دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

27967 ـ **آصفیه** ۲۳۹ : نستعلیق محمود فرزند حسن نیشابوری **۸۹۳**، [ف. آصفیه ۲ : ۴۰۸ و۳: ۶۲۸].

27968 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۵۷ ج : نستعلیق . زین‌العابدین ذوالقدر قزوینی، نسخه راکامل کرده . بدینگونه: مطلع‌الانوار (شعبان **۸۵۹**)شیرین‌وخسرو(رمضان **۸۹۹**) هشت‌بهشت (که بخط کهن) کامل شده در قزوین ۱۲۳۵) آیینهٔ اسکندری (محرم ۱۲۳۶) ۲۴۱ گ.

27969 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴۴ م ادب فارسی : نستعلیق خوب‌حسن فرزندحسین فرزند محمد الهادی حسینی یزدی ۲۰ شعبان **۸۹۵** بدینگونه: مطلع‌الانوار، خسرووشیرین، مجنون ولیلی ، آیینهٔ اسکندری. نسخهٔ زرین [مخطوطات ۱ : ۱۳۴] .

27970 ـ **تهران** ، الهیات ۱۸۴ ج : نستعلیق سدهٔ ۹ ، پایان افتاده، زرین. هرپنج دفتر را دارد ، ۲۲۰ گ ۲۲ س [ف . الهیات ۱ : ۵۲] .

27971 ـ **تهران**،مجلس۹۰۷ـ۹۱۲: نستعلیق پایان سدهٔ۹ (ص۱ـ۱۰۸) همراه«پنج گنج» نظامی . بدینگونه : ۱ـمطلع ۲ـشیرین ۳ ـ مجنون ۴ـ هشت۵ـ آیینه، آغازدر«مطلع» افتاده ، زرین [ف. مجلس ۳: ۱۶۸ و۱۸۵].

27972 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۷۰۶: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** ، با پنج سرلوح.دارای: ۱ ـ مطلع‌الانوار ۲ـشیرین وخسرو۳ـمجنون ولیلی ۴ ـ آیینهٔ اسکندری ۵ـهشت‌بهشت[ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۶] .

27973 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۰۱ : نوشتهٔ حسن حسینی ، **۹۰۲**، ۳۳۳ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۴].

27974 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۹۹ : نوشتهٔ محمود امیرالحاج، **۹۰۳** ۲۰۱گ ۲۴ س [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۰۴].

27975 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۶ Or : نوشتهٔ **۹۰۳** . دارای: هشت‌بهشت، آینهٔ اسکندری .

27976 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۷ Or : نوشتهٔ **۹۰۳** . دارای: مطلع الانوار ، شیرین وخسرو ، لیلی ومجنون ، هشت بهشت، آینهٔ اسکندری [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷] .

27977 ـ **تهران** ، ملک ۴۶۸۲ : نستعلیق خوش **۹۰۴** ، دارای: مطلع الانوار، خسروشیرین، لیلی ومجنون، آئینهٔ اسکندری، هشت بهشت، زرین، ۲۳۷گ ۴۰ بیت [رؤیت].

27978 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۹۸ : نوشتهٔ محمود، **۹۰۶**، ۲۶۶گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۴] .

27979 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۰۰ : نوشتهٔ طاهر محمد، **۹۰۸**، ۲۳۳ گ ۲۱ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۰۴].

27980 ـ **تهران**، ادبیات: ۲۱۷ ج: نستعلیق حیدر قلی‌ع۱/**۹۲۰**، در متن وهامش ۱ ـ مطلع‌الانوار ۲ ـ خسرو شیرین۳ـ لیلی و مجنون ، ۲۱۷۰گ ۱۷ س [ف. ادبیات ۱ : ۲۲۷] .

27981 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۹۷: نوشتهٔ شاه محمودنیشابوری، **۹۲۷**، ۲۱۹گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۵].

27982 ـ **تهران**، مجلس۳۳۶: نستعلیق **۹۴۵** ، با چهار سرلوح زرین. بدینگونه ۱ـ

مطلع‌الانوار ۲ ـ خسرو وشیرین ۳ ـ لیلی و مجنون ۴ـ آیینهٔ اسکندری ، ۲۰۱ گ ۳۶س [ف . مجلس ۲: ۱۹۷] .

27983 ـ تهران، سلطنتی ۱۷۸ (۴۵۲ ف): نستعلیق دوشنبه‌ذیحجهٔ **۹۴۶** وصفر **۹۴۷**. زرین ، بدینگونه : ۱ـ مطلع‌الانوار ۲ـ خسرو شیرین ۳ ـ اسکندر نامه ۴ـ لیلی ومجنون ۵ـ هشت بهشت . زرین ، ۴۳۵ ص، ۲۱س، چهار ستونی [ف. دکتر بیانی : ۱۹۸].

27984ـ تهران، ادبیات ۲۵۶ حکمت: نستعلیق جلال‌الدین‌محمود فیروزبخت‌حسینی، در **۹۶۷** ، زرین، بدینگونه : ۱ـ مطلع‌الانوار ۲ـ شیرین وخسرو ۳ـ مجنون ولیلی ۴ـ آیینهٔ اسکندری [ف . ادبیات۲ :]

27985 ـ تهران، دکتر مفتاح ۳۱۰: نستعلیق مهدی ، در متن و هامش ج ۱ **۹۷۳/** [رؤیت] .

27986 ـ هند ، بانکیپور ۱۲۸ : نستعلیق محمد فرزند علاءالدین، شوال **۹۷۴** تا ذیحجهٔ همانسال ، بدینگونه: ۱ـ مطلع ۲ـ شیرین ۳ـ مجنون ۴ـ آیینه ۵ـ هشت، ۲۳۵ گ ۱۹ س [ف. عبدالمقدر: ۱۸۷] .

27987 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R . ۱۰۲۹ : نوشتهٔ محمد فرزند اسحـاق گونابادی، **۹۷۹** ، ۲۷۳ گ ۱۷ س [ف .فهمی ادهم ۱ : ۲۰۵] .

27988 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۶۵۶/۱/۴۷۰۶ : نـوشتهٔ **۹۸۱** (۱۵۸۶ م) دارالسلطنهٔ احمدنگر (دکن) انجام افتاده [ف . دکتر محمدبشیرحسین ۱ :۱۰۵].

27989ـ تهران، مجلس ۸۹۲۷ فهرست نشده : جمال‌الدین کاتب ، **۹۸۳** ، مصور [رؤیت].

27990 ـ تهران ، استاد مینوی ۸۱: نستعلیق **۹۸۶** دارای: مطلع‌الانوار ، شیرین و خسرو ، مجنون و لیلی ، هشت بهشت ، آیینهٔ سکندری [نسخه‌ها ۶: ۶۴۰] .

27991 ـ تهران، دکتر مفتاح ۶۶ : نستعلیق خواجه‌محمد حسین استرآبادی تاریخ ع ۱/ **۹۸۶** و **۹۸۵** دارای: ۱ـ مطلع‌الانوار ۲ـ خسرو وشیرین ۳ـ مجنون ولیلی ۴ـ بهرامنامه ۵ ـ اسکندرنامه [رؤیت].

27992 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۰۸۹ (۴۵۴ ف) : نستعلیق زیبای دههٔ یکم شوال **۹۸۸** . زرین، با پانزده مجلس میناتور زیبا . دارای : ۱ـ مطلع‌الانوار ۲ـ لیلی ومجنون ۳ـ هشت بهشت ۴ ـ اسکندرنامه ، ۳۶۴ ص ۱۷س چهارستونی [ف. دکتر بیانی : ۲۰۰] .

27993 ـ تهران، دکتر مفتاح ۲۵۵: نستعلیق ۵ شعبان **۹۸۹** و ۱ رمضان و ۱۶ رمضان همان سال ، زرین [رؤیت] .

27994 ـ تهران ، مجلس ۳۳۵ : نستعلیق **۹۸۹** ، با پنج سر لوح ، بدینگونه : ۱ ـ مطلع‌الانوار ۲ ، خسرو وشیرین ۳ـ لیلی ومجنون ۴ـ هشت بهشت ۵ـ آیینهٔ‌اسکندری، ۲۱۷ گ ۴۲ س [ف. مجلس ۲:۱۹۸].

27995 ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب ۴۷۰۶ Spi/VI۲۴ : نستعلیق ۱۹ شعبان و ۲۲ رمضان **۹۹۴**. ودرهامش آن «مختار نامه»ی مسلم [ف . عبدالله ۲:۴۶۹] .

27996 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۹ Api/VI ۲۲۲ (۳۴۲) : نستعلیق ۱۵ ذیقعدهٔ ۹۹۶ و شوال **۹۹۶** . دارای : مطلع‌ـ الانوار ، شیرین خسرو، لیلی ومجنون ، هشت بهشت ، آینهٔ ، سکندری [ف . عبدالله ۲ : ۲۴۵] .

27997 ـ دانشگاه ۵۱۲۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین ، دارای : آیینهٔ اسکندری ، خسرو وشیرین ، لیلی و مجنون ، هشت بهشت [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۰].

27998 ـ رضوی ۲۹۸ ادبیات : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰ باچهارسرلوح وآرایشها. بدینگونه : ۱ ـ مطلع الانوار ۲ـ شیرین وخسرو ۳ ـ لیلی ومجنون ۴ ـ آیینهٔ اسکندری ۵ ـ هشت بهشت [ف . رضوی ۷ : ۲۳۱] .

27999 ـ رضوی ۲۹۹ ادبیات : نستعلیق هند سدهٔ ۱۰ باپنج سرلوح، بدینگونه: ۱ ـ مطلع الانوار ۲ـ شیرین وخسرو ۳ـ لیلی ومجنون ۴ ـ هشت بهشت ۵ ـ آیینه اسکندری [ف رضوی ۷ : ۲۳۲] .

28000 ـ تهران ، دانشگاه ۲۶۶۲ : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰ ، دارای : ۱ـ مطلع الانوار ۲ـ شیرین وخسرو ۳ ـ مجنون ولیلی ۴ـ آیینهٔ اسکندری ۵ـ هشت بهشت[ف.دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۰] .

28001 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۸۶۶ : سدهٔ ۱۰، ۳۴۶گ ۱۸ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۵].

28002 ـ بنگال، ایشیاتك ۴۵ منظوم (۱۳۸۵) : نستعلیق ۱۰۰۶ [ف . بنـگال : ۹۳] .

28003ـ تهران، موزهٔ هنرهای تزیینی: ۷۶۷۴: نستعلیق خوش محمدفرزندملامیر حسینی، سالهای ۱۰۱۲ـ۱۰۱۴ . بادوسرلوح [نسخه‌ها ۳ : ۱۲۸] .

28004 ـ تهران ، مجلس ۲۳۵۵ : نستعلیق خوش ۱۰۱۵ ، باگواهی اینکه بخامهٔ رشید دیلمی عبدالله است، زرین ، پنج مثنوی : مطلع الانوار ، شیرین وخسرو ، مجنون ولیلی، آیینهٔ اسکندری ، هشت بهشت دارادر[ف. مجلس ۸ : ۶۶] .

28005 ، تبریز، ملی ۲۶۰۱ : نستعلیق محمد صالح ، ۱۰۳۴ ـ ۱۰۳۵ . بدینگونه : ۱ ـ مطلع الانوار ۲۳۱۰ بیت ۲ـ خسرو و شیرین ۱۲۲۴ بیت ۳ـ لیلی ومجنون ۲۶۶۰ بیت ۴ـ آیین اسکندری ۴۴۵۰ بیت ۵ـ هشت بهشت ۲۳۶۲ بیت، ۳۱۲گ ۲۸ـ۲۷س [ف. ملی تبریز ۱: ۴۷۲]

28006 ـ تهران ، ملی ۹۹ فهرست نشده : نستعلیق خوش محمدفرزندملامیر (خمسه) ومحمد معصوم کاتب (خضرخانی) ۱۰۳۸ زرین دارای : ۱ـ مطلع الانوار ۲ـ آیینهٔ اسکندری ۳ ـ شیرین وخسرو ۴ـ هشت بهشت۵ـ مجنون ولیلی ، سپس خضرخانی، ۵۲۶ص ۲۰س چهار ستونی [نسخه‌ها ۴: ۲۳۹].

28007 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۶۴۲ (۴۵۵ ف) : نستعلیق محمد شاه دارابی ، غرهٔ ذیحجهٔ ۱۰۵۳ . بدینگونه: ۱ـمطلع ۲ـخسرو ۳ ـ لیلی ۴ـ هشت ۵ـ اسکندر، زرین، ۴۵۸ ص ۱۹ س، چهار ستونی [ف . دکتر بیانی : ۲۰۲] .

28008 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۱۰۲۰ : نوشتهٔ محمد، ۱۰۶۱، ۲۶۲ گ ۱۷ س[ف. فهمی ادهم۱: ۲۰۶].

28009 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۲۴ B ۵۰۸۸: نستعلیق ۲۹ شعبان ۱۰۹۴ [ف ۰ عبدالله۲: ۴۷۱].

28010 ـ تهران ، سلطنتی ۵۶۲/۲ (۷۰۳ ف) : نستعلیق خوش نیمهٔ یکم سدهٔ ۱۱، با تاریخ ۹۹۴ ورقم باباشاه که الحاقی است : ۱ـ مطلع الانوار ۲ـخسرو وشیرین ۳ـ لیلی و مجنون ۴ـهشت بهشت ۵ـ سکندرنامه، زرین،

همراه «پنج گنج» نظامی [ف . دکتر بیانی : ۵۰۰] .

28011 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۳۹ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین. دارای : ۱ ـ لیلی و مجنون ۲ ـ آیینهٔ اسکندری، ۱۲۱ گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱ : ۲۲۷] .

28012 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۰۰ : نستعلیق، در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه ۲ : ۱۷۵] .

28013 ـ **تهران**، مجلس ۹۲۴ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** گویا نورالدین لاهیجی خوشنویس نیمهٔ یکم این سده، بدینگونه ۱ ـ هشت بهشت ۲ ـ آیینهٔ اسکندری (با ۱۱۵۰ بیت پایان افتاده) ۳ ـ مطلع الانوار ۴ ـ بخشی از لیلی و مجنون. با دو سرلوح زیبا، ۱۰۸ گ ۴۶ بیت [ف. مجلس ۳ : ۱۸۶] .

28014 ـ **مشهد**، رضوی ۳۲۹ ادبیات : نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۱** بدین گونه : ۱ ـ مطلع الانوار ۲ ـ شیرین و خسرو ۳ ـ لیلی و مجنون ۴ ـ هشت بهشت ۵ ـ آیینهٔ اسکندری و غزلها و مقطعها و رباعیهای او [ف. رضوی ۷ : ۳۲۹] .

28015 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۴۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین . دارای : ۱ ـ خسرو شیرین ۲ ـ هشت بهشت ۳ ـ مجنون و لیلی ۴ ـ آیینهٔ اسکندری، ۲۸۹ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۸ : ۱۰۹] .

28016 **تهران**، مجلس ۲۳۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، باحاشیه‌هایی از ملك الشعراء بهار ، زرین دارای : مطلع، شیرین ، مجنون، هشت، آیینه [ف . مجلس ۸ : ۶۹].

28017 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۰۷۴ Spi/VI ۲۴C : نستعلیق غلام حسین، ۲۴ ج ۲ **۱۲۷۳/۲** [ف. عبدالله ۲ : ۴۷۱].

28018 ـ **تهران** ، مجلس : ۲۳۵۸ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، زرین، دارای: مطلع، شیرین، مجنون ، هشت بهشت [ف . مجلس ۸ : ۷۰].

28019 ـ **مشهد**، فرخ ۱۴۷ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۸۸] .

28020 ـ **تهران**، فرهاد معتمد ۱۶۰ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳ : ۱۵۷].

28021 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۴۴ منظوم (۳۷۹) : نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۹۳] .

28022 ـ **آصفیه** ۲۷۵ مثنوی: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۶۲۸] .

28023 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۱۸۰ Spi/VI ۲۴ D : شکسته آمیز، بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲ : ۴۷۲] .

پنج گنج

از خواجو کرمانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۷» گذشت : ۱ ـ هما و همایون ۲ ـ گل و نوروز ۳ ـ روضة الابرار ۴ ـ کمال نامه ۵ ـ گهر نامه . و نیز مثنویهایی دیگر دارد.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۵۸ .

28024 ـ **تهران** ، مجلس ۹۲۱ ـ ۹۲۳ : نستعلیق روح الله فرزند علی فرزند عماد الاسلام جمال الاسلامی، **۸۲۴** . در هامش «پنج گنج» نظامی. دارای : ۱ ـ روضة الانوار ۲ ـ هما و همایون [ف. مجلس ۳ : ۱۸۴] .

28025 ـ **سپهسالار** ۴۱۵ : نستعلیق بسیار خوب مرشد کاتب شیرازی، **۹۵۳**. زرین. دارای : ۱ ـ روضة الانوار ۲ ـ گهرنامه ۳ ـ کمال نامه ۴ ـ هما و همایون ۵ ـ گل و نوروز ، ۲۲۶ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۲ : ۵۱۲].

28026 ـ **تهران**، مجلس ۹۲۶ : نستعلیق بسیار خوب علی فرزند لطف الله معاد حسینی سبزواری

۹۷۰ ، زرین. دارای: ۱ ـ گهرنامه ۲ ـ روضة الانوار ۳ ـ کمال نامه ۴ ـ گل و نوروز ۵ ـ هما و همایون ، ۱۸۱ گ ۴۲ بیت [ف . مجلس ۳: ۱۹۰] .

28027 ـ **تهران،** ملك ۵۰۷۷: نستعلیق سید احمد ، ۲۳ رجب و ۱۷ رمضان **۱۳۴۴** ، بدستور حاج حسین آقا ملك ، ۲۰۲ گ ۱۹ س [رؤیت].

پنج گنج

روح الامین میرجمله، که یاد او در «دیوان: ۲۳۳۶» گذشت: ۱ ـ خسرو شیرین (شیرین و خسرو) ۲ ـ مطمح الانظار ۳ ـ لیلی و مجنون ۴ ـ آسمان هشتم (بهرام نامه) که در ۱۰۱۷ تا ۱۰۲۱ سروده است ۵ ـ جواهر نامه. که پنجمین آن دیده نشده است.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۶۰

28028 ـ **تهران،** دانشسرایعالی، قریب ۱۱۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، زرین .دارای ۱ ـ مطمح الانظار ۲ ـ خسرو وشیرین یا جواهر نامه ۳ ـ لیلی ومجنون ۴ ـ بهرام نامه، هریکی با یك دیباچه به نثر [نسخه‌ها ۵: ۶۱۹].

28029 ـ **تهران،** مجلس ۸۹۹۰ فهرست نشده: ازکتابهای سلطان القرائی بوده . دارای: ۱ ـ مطمح انظار ۲ ـ خسرو و شیرین ۳ ـ لیلی ومجنون ۴ ـ بهرامنامه [ذریعه ۷: ۲۹۰].

پنج گنج = خمسه

ازعطار . گویا پنج مثنوی از مثنویهای اوست .

28030 ـ **بنگال،** ایشیاتك ۴۶ منظوم (۱۴۰۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۳] .

پنج گنج

ازفیضی هندی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت. پنج مثنوی اورا بدینگونه یاد کرده‌اند: ۱ ـ مرکز ادوار ۲ ـ سلیمان و بلقیس ۳ ـ نل ودمن ۴ ـ هفت کشور ۵ ـ اکبرنامه . و تا کنون جز به نسخهٔ نل ودمن ومرکز ادوار او دست نیافته‌ام .

بنگرید ، ذریعه ۷ : ۲۶۴ (خمسه) و ۱۹: ۱۱۸ (اکبرنامه) و ۱۹ : ۲۱۱ (سلیمان و بلقیس) و ۱۹ : ۳۴۰ (هفت کشور) .

28031 ـ **تهران،** سپهسالار ۱۱۴۱ : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۱** ، نل ودمن ومرکز ادوار اوست سپس دیوان او، ۲۱۲ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۲ : ۵۲۴] .

پنج گنج
خمسهٔ کمال

کمال شیرازی، ابن غیاث که یاد او در «دیوان: ۲۵۰۱» گذشت. **آغاز:** بنام خدامیکنم ابتدا ـ که هم ابتدایست و هم انتها .

28032 ـ **استانبول ،** طوپقپوسرای H. ۱۰۰۷: عبدالرحمان فقیه فرزند نجم الدین، **۸۶۱** ، همراه «دیوان» او. [ف. فهمی ادهم: ۱ : ۲۲۴].

پنج گنج

سدیدالدین منزوی، که در ص ۲۴۹ گذشت. زاده در ۱۱۰۷ در پنجاه سالگی بسال ۱۱۵۷ در پنج گنج (مطلب) سروده است. **آغاز:** الهی بپاکان درگاه تو ـ بمردان روکرده در راه تو ـ باین نسخه ده زیوری ازقبول ـ با عزاز آل کرام رسول .

00000 ـ **تبریز،** ملی ۳۴۲۶ : نسخ

گویا خود سراینده، ۱۱۵۷، آغاز برابر نمونه، ۳۱ گ ۱۵ س [ف . ملی تبریز ۱:۱۵۲] . همانکه بشمارهٔ 2265 یاد شده .

پنج گنج = نامهٔ نامی

نامی .

پنج گنج

از نظامی گنجوی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۶» گذشت: ۱ـ مخزن‌الاسرار ۲ـ خسرو وشیرین ۳ـ لیلی ومجنون ۴ـ هفت پیکر ۵ ـ اسکندر نامه، در دو بخش، شرفنامه، اقبال نامه. که در سالهای ۵۷۲ تا ۵۹۷ بدان می‌پرداخته است .

بنگرید : ذریعه۷: ۲۶۴ (خمسه) و ۹ : ۱۲۰۷ (نظامی) ـ ف . مشار: ۶۱۸.

28033 ـ **تهران**، سنا ۳۰۱: نستعلیق سدهٔ **۶** ، زرین ، دارای : هفت بیکر که آغاز افتاده و شرف نامه و اقبال نامه که انجام افتاده [نسخه‌ها ۶ : ۵۲۵] .

28034 ـ **تبریز**، ملی۳۵۸۸: نستعلیق کهن، از سدهٔ **۷** ببعد نیست، ۳۱۶ گ ۵۰ س [ف. ملی تبریز ۱:۴۷۵] .

28035 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۷۹ : نستعلیق **۷۱۸** ، زرین ، باهفده مجلس تصویر مغولی ، دارای: اسکندر نامه، هفت‌پیکر (نوشتهٔ **۷۱۸**) لیلی ومجنون ، شرفنامه، ۱۷۹ گ ۲۵ س [ف.دانشگاه ۱۵:۴۱۳۹] .

28036 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۴۷ : دارای: ۱ـ مخزن نوشتهٔ ۱۵ ع ۲/**۷۶۵**، ۲ـ خسرو ۲۱ شعبان **۷۶۵**، ۳ ـ لیلی ۱۶ رمضان **۷۶۵**، ۴ ـ هفت ۱۵ شوال **۷۶۵**، ۵ ـ سکندر نامه ، ناقص [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ : ۱۰۵] .

28037 ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج: با تاریخ **۷۷۳** درپایان هفت پیکر ، در هامش مجموعه‌ای که متن آن کلیات سعدیست [نسخه‌ها ۶:۶۵] .

28038 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۷۵۰: نوشتهٔ **۷۷۹** ، ۳۹۷ گ ۱۸ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۴۶] .

28039 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۳۴ : نستعلیق علی فرزند اسماعیل فرزند عربشاه حسینی **۸ ـ ۷۸۶**، زرین، دارای: ۱ـ لیلی ومجنون ۲ـ رمضان ۷۸۶، ۲ـ هفت‌پیکر ۱۰ شعبان ۷۸۸، ۳ـ شرفنامهٔ اسکندری، ذیقعدهٔ ۷۸۸، ۴ـ خسرو شیرین ، بهمین خامه ، ۲۲۸ گ ۲۵ س [ف . دانشگاه ۱۵:۴۱۲۲] .

28040ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۱ ب : نستعلیق **۷۹۰ـ۷۹۳** ، آغاز و انجام افتاده ، بدینگونه : ۱ ـ مخزن (۶ر ـ ۲۷ پ نوشتهٔ ۷۹۰) ۲ ـ لیلی (۲۸پ ـ ۱۳۷ر نوشته ۷۹۰) ۳ ـ هفت پیکر (۱۳۸پ ـ ۲۰۶ر) ۴ـ اسکندر نامه (۲۰۶پ ـ ۲۴۴ر نوشته ۷۹۳) ۵ـ خسرو (۲۰۵ پ ـ ۲۹۴ پ انجام افتاده) ۲۹۷ گ [ف . ادبیات ۱:۵۳] .

28041 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۱۰۰۸: نوشتهٔ **۷۹۶** ، ۳۴۳ گ ۲۳ س [ف. فهمی ادهم ۱:۱۵۲] .

28042 ـ **تبریز**، ملی ۳۵۸۸: سدهٔ **۸ـ۹** [نسخه‌ها ۴ :۲۸۶] .

28043ـ **رضوی** ۳۰۰ ادبیات(۴۵۴۹): نسخ اواخر سدهٔ **۸ـ۹** . زرین. دارای : ۱ ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ـ اسکندر (هردوبخش) [ف رضوی۷ : ۳۳۲] .

28044ـ **تهران**، مهدی بیانی : تعلیق خوش کهن بی‌تاریخ ، پیرامن **۸۰۰** . دارای:

لیلی، هفت، اسکندر [نسخه‌ها ۱: ۸].

28045 ـ **تهران**، مهدی بیانی: تعلیق مانند متوسط، بی‌تاریخ، پیرامن **۸۰۰** [نسخه‌ها ۱: ۱۵].

28046 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۱ Add: ضمن مجموعه مؤرخ **۸۱۳**، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها ۱: ۴۰۱].

28047 ـ **تهران**، ادبیات ۲۳۰ ج: نستعلیق کهن **۸۱۶**. زرین. دارای: ۱ ـ مخزن ۲ ـ خسرو (نوشتهٔ ۸۱۶) ۳ ـ لیلی ۴ ـ هفت ۵ ـ اسکندر، ۲۹۸ گ ۲۵ س [ف. ادبیات ۱: ۵۳].

28048 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۰۸۷ Or: نوشتهٔ **۸۲۳**. [نسخه‌ها ۴: ۶۸۸].

28049 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۷۸۹: نوشتهٔ **۸۲۴**، ۵۱۸ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۴۷].

28050 ـ **تهران**، مجلس ۹۲۱ ـ ۹۲۳: نستعلیق روح‌الله فرزند علی فرزند عماد الاسلام جمال الاسلامی، در **۸۲۴**. (ص ۱ ـ ۱۰۹ متن) ودر هامش: پنج گنج امیر خسرو سپس پنج گنج خواجوی کرمانی. [ف. مجلس ۳: ۱۹۳].

28051 ـ **تهران**، ملك ۵۱۲۲: نستعلیق خوش ذیحجهٔ **۸۳۲** درشهرابرقو، زرین، برگ یکم افتاده. بدینگونه: مخزن‌الاسرار، خسرو وشیرین، لیلی ومجنون، هفت پیکر، اسکندر نامه (هر دو بخش)، ۳۸۰ گ، ۱۹ س. [رؤیت].

28052 ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش **۸۳۳**. [نسخه‌ها ۴: ۱۰].

28053 ـ **هند**، بانکیپور ۳۷: نستعلیق محمد فرزند علی، ۲۰ صفر **۸۳۵**: بدینگونه ۱ ـ مخزن ۲ ـ خسرو ۳ ـ لیلی ۴ ـ هفت ۵ ـ اسکندرنامه، ۳۳۷ گ ۲۱ س [ف. عبدالمقدر: ۵۵].

28054 ـ **تهران**، مهدی بیانی: تعلیق خوش حسن‌قاری، در **۸۴۰**. بدینگونه: لیلی ومجنون، هفت پیکر، شرفنامه، اقبال نامه [نسخه‌ها].

28055 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۵۹: نستعلیق خوش تاج‌الدین جیلانی، **۸۴۱**، زرین آغاز ۱۱ بیت از چاپی وحید افتاده دارد. دارای: مخزن، خسرو، لیلی، هفت، اسکندر نامه [ف. مجلس ۸: ۷۱].

28056 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۷۷۹: نوشتهٔ **۸۴۳**، ۳۶۸ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۴۸].

28057 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۷۷۴: نوشتهٔ **۸۴۴**، ۳۰۸ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۴۸].

28058 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۸۶۲: نوشتهٔ **۸۴۶**، ۴۶۱ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۴۸].

28059 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۸۷۰: نوشتهٔ **۸۴۸**، ۳۰۷ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۴۸].

28060 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۷۸۱: نوشتهٔ **۸۴۹**، ۳۲۵ گ ۲۳ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۴۹].

28061 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۷۸۶: نوشتهٔ **۸۵۰**، ۳۱۸ گ ۲۳ س.

28062 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R ۸۵۵: نوشتهٔ **۸۵۰**، ۳۹۱ گ ۱۹ س.

28063 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۸۶۶: نوشتهٔ **۸۵۰**، ۴۰۲ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۵۹].

28064 ـ مدینه، عارف حکمة ۱۲۹: نوشتهٔ **۸۵۳** . دارای مخزن‌الاسرار ، شرفنامهٔ اسکندری، خسرو وشیرین [نسخه‌ها۵: ۴۹۰].

28065 ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۳۵۵: نوشتهٔ **۸۶۳** (پایان خسرو وشیرین) ، زرین ، شاهانه ، ۳۱۸گ [ف . خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

28066 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۷۷۳: نوشتهٔ **۸۶۵**، ۳۵۱ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۰] .

28067 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۲ ۴۵۸۸: نستعلیق اظهرتبریزی رجب **۸۷۷** (۱۴۷۲ م) . در اصفهان،دارای: ۱ـ مخزن ۲ ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ ـ پنج‌گنج خسرو دهلوی درهامش [ف. عبدالله ۲: ۴۴۳]

28068 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۸۷۲ : نوشتهٔ **۸۷۹** ، ۳۴۴ گ ۲۱ س .

28069 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۷۶۱: نوشتهٔ **۸۸۱** ، ۳۰۹ گ ۲۵ س.

28070 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۸۷۴ : نوشتهٔ **۸۸۱** ، ۳۴۳ گ۲۱س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۰] .

28071 ـ **هند**، بانکیپور۳۸: نستعلیق **۸۸۲**تا **۸۸۳**. بدینگونه: ۱ـ مخزن۲ـ خسرو ۳ـ لیلی۴ـ هفت۵ـ اسکندر، درخزانهٔ قطبشاه مقابله شده، ۵۰۷گ ۱۶ س [ف. عبدالمقدر : ۵۸] .

28072 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۷۶۲: نوشتهٔ **۸۸۶** ، ۳۱۷گ۲۵ س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۱] .

28073 ـ **تهران** ، الهیات ۱۴۵ ج : نستعلیق ع۲/**۸۸۷** ، بهرام نامه‌را ندارد[ف. الهیات۱ :] .

28074 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۵۴: نوشتهٔ **۸۸۸** ، ۳۶۵ گ۲۱س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۵۱].

28075 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۷۶۸. : نوشتهٔ **۸۹۰** ، ۳۳۲ گ ۲۳ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۱] .

28076 ـ **تهران**،مجید موقر: نستعلیق شجاع‌الدین فرزند مرشد الحرمین در **۸۹۲**ـ**۸۹۴** ، دارای : ۱ ـ مخزن الاسرار ، در ج۱/ ۸۹۲،۲ـخسرو وشیرین ۱۵رجب ۸۹۲، ۳ ـ لیلی ومجنون ۵رمضان ۸۹۲، ۴ ـ هفت پیکر ، ۲ج۲/ ۸۹۳ ، ۵ ـ اسکندر نامه : شرفنامه ، ۱۰ ع ۸۹۴/۱ ، اسکندرنامه : اقبال نامه ج ۸۹۴/۱ ، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۷۴۷ هست [فیلمها : ۲۵] .

28077 ـ **پاریس** S.P. ۷۸۱/۱: برسم کتابخانه الغ بیگ، ع۱/**۸۹۲**. بدینگونه: مخزن‌الاسرار،شیرین وخسرو، لیلی ومجنون، هفت پیکر، سکندرنامه . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

28078 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴۳ـم ادب فارسی: نستعلیق خوب‌زین‌العابدین‌حسینی مشهدی **۸۹۵** بنام شاه ابوالقاسم، با سرلوح در آغاز هریك ازمثنویهای پنجگانه [مخطوطات ۱: ۱۳۶] .

28079 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۷۱ : نوشتهٔ **۸۹۵** ، ۴۰۱ گ ۱۹ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۵۱] .

28080ـ **تهران** ، سلطنتی۵۵۹(۳۵۳ ف) : نستعلیق خوش منعم‌الدین اوحدی شیرازی،۵ذیحجهٔ **۸۹۷**، زرین،ممتاز،دارای: ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ ـ اسکندرنامه، ۶۹۸ ص۲۱ س [ف. دکتر بیانی: ۷۱] .

28081 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۷۶ : نوشتهٔ **۸۹۷** ، ۳۴۵ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۲].

28082 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۶۱ : نستعلیق خوش کهن میر شیخ سمرقندی **۸۹۵** و **۸۹۹**، دارای: مخزن ، خسرو ، اسکندرنامه ، آشفته صحافی شده [ف . مجلس ۸ : ۷۴] .

28083 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۸۷ : نوشتهٔ **۸۹۹** ، ۳۷۹ گ ۱۹ س [ف . فهمی ادهم ۱۵۲] .

28084ـ **تهران**، ملك ۶۲۵۲: نستعلیق، اواخر سدهٔ **۹** ، ازچند نویسنده دارای : لیلی ومجنون، مخزن‌الاسرار ، دیوان بابا فغانی و حسین هروی [رؤیت] .

28085ـ **تهران**، سلطنتی ۵۵۸ (۳۵۲ ف) : نستعلیق کهن نیمهٔ یکم سدهٔ **۹** . زرین . دارای: ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ـ شرفنامه ، اقبال نامه ، ۶۸۴ ص ۱۱ س چهار ستونی دکتر بیانی : ۷۰] .

28086ـ **تهران**، دکتر مهدی بیانی : نیمهٔ سدهٔ **۹** ، و در هامش آن «کلیات» سعدی است [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۵] .

28087 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۵۸ : ازسدهٔ **۹** ، ۳۷۴ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۳] .

28088 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۷۶ : از سدهٔ **۹**، ۴۰۶ گ ۱۹ س .

28089 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۸۵۷ : ازسدهٔ **۹** ، ۳۸۶ گ ۱۹ س.

28090 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B ۱۴۷ : ۳۰۴ گ ۲۱ س .

28091 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B ۱۴۶ از سدهٔ **۹** ، ۳۸۱ گ ۲۰ س .

28092 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۵۹ : از سدهٔ **۹** ، ۵۰۲ گ ۱۴ س .

28093ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰**، زرین، بدینگونه: مخزن‌الاسرار خسرو شیرین ، لیلی و مجنون ، هفت پیکر ، نامه [رؤیت] .

28094 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۴ ApiVI ۲۰۸ (۲۳۶) : نستعلیق ۲۰ رمضان **۹۰۰** . دارای: مخزن، خسرو، لیلی، هفت پیکر ، اقبال نامه [ف.عبدالله ۲:۱۵۹].

28695 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۳۵۵: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** ، نسخهٔ زرین، آغاز وانجام افتاده ، دارای: خسرو وشیرین، لیلی‌ومجنون، هفت پیکر است، ۱۶۷ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۵۷] .

28096ـ **تهران** ، سنا ۳۰۸ : نستعلیق خوش سدهٔ **۹ ـ ۱۰** . زرین ، کامل نیست ، از کتابهای دکتر بیانی بوده ۲۴۸ [نسخه‌ها ۶: ۵۲۷].

28097 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۷۸ . نوشتهٔ **۹۰۰** ، ۳۹۷ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۳-۱۵۴] .

28098 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۸۱۰ . Or : نوشتهٔ **۹۰۰** نسخهٔ هنری، با صورتهایی از بهزاد [راهنمای کتاب ۵: ۸۶۷ نسخه‌ها ۴ : ۶۸۳].

28099ـ **تهران**، مجلس ۹۲۸: نستعلیق **۹۰۴**، دارای: خسرو وشیرین ، لیلی ومجنون هفت پیکر ، شرف‌نامه ، ودرآغازهریك سرلوح زرین ، و ۳۱۱ مجلس نقاشی روغنی، "وبسیاری ازجاهای دیگر برای نقاشی سفیدگذارده شده، ۲۹۹ گ ۴۰ س [ف. مجلس ۳: ۱۹۴].

28100 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۹۲ : نوشتهٔ **۹۰۴** ، ۳۸۶ گ ۱۹ س.

28101ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای H . ۷۷۵ : نوشتهٔ **۹۰۳**: ۳۹۴ گ ۱۹س .

28102ـ **استانبول** ، طوپقپـوسرای H . ۷۶۹ : نوشتهٔ **۹۰۵** ، ۴۰۲ گ ۱۹س.

28103 ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای R . ۸۷۳ : نوشتهٔ **۹۰۶** ، ۳۵۴ گ۲۱س.

28104ـ **استانبول** ، طوپقـپوسرای A. ۳۵۵۹: نوشته شاه‌محمد نیشابوری **۹۰۷**، ۴۴۷ گ ۱۸ س .

28105 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۷۳ : نوشتهٔ **۹۰۹** ، ۳۵۴ گ۲۱س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۵۵ ـ۱۵۷] .

28106 ـ **تهران** ، سنا ۱۵۱ : نستعلیق **۹۰۹ ـ ۹۱۰** ، زرین [نسخه‌ها ۶: ۴۵۶].

28107 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۷۹۱ : نوشتهٔ **۹۱۱** ، ۳۷۸ گ ۲۰ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۷] .

28108 ـ **تهران** ، الهیات ۱۸۹ ب: نستعلیق **۹۱۲**، باشش مجلس تصویر ، ۳۰۳ گ ۲۵ س [ف. الهیات ۱: ۱۹] .

28109ـ **تهران**، مجلس ۹۲۹: نستعلیق بسیار خوب شمس‌الدین محمد کاتب کرمانی در قصبهٔ اردوباد **۹۱۸** و **۹۱۵** (در پایان خسرو شیرین در تبریز) اقبال نامه را ندارد ، زرین [ف . مجلس ۳: ۱۹۵] .

28110 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H .۹۵۷ : نوشتهٔ **۹۱۶** ، ۴۸۸ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۷] .

28111 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۷۷۰ : نـوشتهٔ **۹۱۸** ، ۳۹۳ گ ۱۹ س .

28112 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۷۸۸ : نوشتهٔ **۹۱۹**، ۴۲۷ گ ۱۳س .

28113ـ **استانبول** ، طوپقپـوسرای H . ۷۸۳ : نوشتهٔ **۹۱۹** ، ۳۹۹ گ ۱۹ س. [ف. فهمی ادهم۱: ۱۵۸] .

28114 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۴۴ ج : نستعلیق اخی‌جان فرزند خواجهٔ همدانی صفر **۹۲۱** ، زرین بادومجلس تصویر . دارای: ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ـ اسکندر، ۳۵۶ گ ۱۹ س [ف. ادبیات ۱ :۵۳] .

28115ـ **استانبول** ، طوپقپـوسرای H .۷۶۶ : نوشتهٔ **۹۲۲** ، ۳۳۷ گ۲۳س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۸].

28116 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نسخ خوش کمال‌الدین حسین مشهدی ، رمضان **۹۲۷** ، زرین [نسخه‌ها ۵: ۲۶].

28117 ـ **لندن** ، انجمن پادشاهی آسیایی a ۲۴۶: نستعلیق ابوتراب منعم‌الدین محمد الاوحدی الحسینی، **۹۲۷**، باشش تصویر [نسخه‌ها ۵: ۶۷۹] .

28118 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۸۶۰ : نوشتهٔ **۹۲۷** ، ۳۹۶ گ۱۹ س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۵۹].

28119ـ **نیویورک**، موزهٔ متروپولیتن: نوشتهٔ **۹۳۰** ، با مجلسهایی شاهکارانه که ۱۵ مجلس آن در روی تقویمی که از جانب شرکت دارویی امریکایی شرینگ منتشر شده چاپ شده است [هنر مردم ۸۸: ۱۲].

28120ـ **تهران**، موزه ۴۳۶۳: نستعلیق محمد فرزند فخرالدین احمد کاتب سلطانـی، ۲۲ رمضان **۹۳۳** ، با ۲۱ مجلس تصویر ،زرین وقف شاه‌عباس بر آستانهٔ شیخ صفی ۱۰۱۷ [نسخه‌ها ۲: ۲۰۰] .

28121ـ **استانبول** ، طوپقپـوسرای R . ۸۷۷ : نوشتهٔ **۹۳۳**، ۳۴۱ گ۲۱ س .

28122 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۸۷۱ : نوشتهٔ **۹۳۴**،۳۵۶گ۲۱س .

28123 ـ **استانبول**، طوپـقپوسرای R . ۸۵۶ : نوشتهٔ **۹۳۵** ، ۳۸۵ گ ۱۹ س.

28124 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۸۶۵ : نوشتهٔ **۹۳۵** ، ۳۸۳ گ ۱۹س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۵۹ـ۱۶۰].

28125 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۷ـم ادب فارسی: تعلیق مجدالدین‌علی فرزندخضر شاه فرزند حسنشاه بحر آبادی **۹۳۵** ، زرین [مخطوطات ۱ : ۱۳۶] .

28126 ـ 136 **هندوستان**،رامپور، کتب‌خانهٔ رضا: یازده نسخه‌که‌شش نسخهٔ‌آن‌مصور است ، تاریخ سه‌نسخهٔ‌آن: **۹۳۵**،**۹۸۳**، **۹۷۴** است [یادداشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵،۴۸] .

28137 ـ **استانبول**، طـوپقپوسرای H . ۷۶۰ : نوشتهٔ **۹۴۱** ، ۴۰۱ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم۱:۱۶۰].

28138 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۴۵۰ Or : نوشتهٔ **۹۴۴** . [نسخه‌ها۴ : ۶۸۴] .

28139 ، **استانبول** ، طوپـقپوسرای H ۷۵۸ : نـوشتهٔ **۹۴۵** ، ۴۰۲ گ ۱۹س.

28140 ـ **استانبول**، طـوپقپوسرای H . ۷۶۵ : نوشتهٔ **۹۴۵** ، ۴۰۰ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۱] .

28141 ـ **موزهٔ بریتانیا**: نوشتهٔشاه محمد نیشابوری، میان **۹۴۶**ـ **۹۴۹** برای‌شاه تهماسب ، مصور . زرین [راهنمای کتاب ۵: ۸۶۴] .

28142ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای H . ۷۵۵: نوشتهٔ **۹۴۷** ، ۳۶۴گ۲۱ س[ف. فهمی ادهم۱ : ۱۶۱] .

28143 ـ **استانبول** ، طوپـقپوسرای H . ۷۵۶: نوشتهٔ **۹۵۱** ، ۳۷۰گ۲۱ س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۱] .

28144ـ**موزهٔ بریتانیا** : ونیز نوشتهٔ شاه محمد نیشابوری خوشنویس ، **۹۵۲** برای شاه تهماسب [راهنمای‌کتاب ۵:۸۶۴].

28145 ـ **تهران**،سلطنتی۵۶۱(۳۵۴ف) : نستعلیق **۹۵۴** ، زرین، بـا ۱۲ مجلس تصویر ، بدینگونه است: ۱ـ مخزن۲ـخسرو ۳ ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ـ اسکندرنامه، ۷۰۶ ص ۲۱ س[ف . دکتربیانی: ۷۳] .

28146ـ**تهران**،سپهسالار ۴۰۰: نستعلیق زیبای مرشدکاتب‌شیرازی، **۹۵۶** ، با۳۰مجلس گرانبها ، زرین، نسخهٔکامل ، ۴۱۲ گ ۱۹ س [ف . سپهسالار ۲ :۵۲۴ و۳ :۲۸۸].

28147 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۸۶۷ : نوشتهٔ **۹۵۶** ، ۳۷۳گ۱۹س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۱].

28148ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲۱ : نستعلیق محمد حافظ‌کاتب پسرفقیه فخرالدین احمد ، درجهرم در چاشت جمعه پایان شعبان **۹۵۷** . باآرایش، با ده صفحه ازهفت اورنگ جامی نوشتهٔ ۲۳صفر ۹۵۸.[نسخه‌ها۲:۶۴].

28149 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۹۸۶۹ Or : نوشتهٔ **۹۶۰** . [نسخه‌ها ۴:۶۸۶].

28150 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۷۶۳ : نوشتهٔ **۹۶۳** ، ۳۲۳ گ ۲۱س .

28151ـ **استانبول** ، طوپقپـوسرای R. ۸۷۰ : نوشتهٔ **۹۶۳** ، ۳۸۵گ ۱۹ س [ف . فهمی‌ادهم ۱ : ۱۶۲] .

28152 ـ**تهران**،ادبیات۲۵۶حکمت: نستعلیق جلال‌الدین‌فیروز بخت‌حسینی،**۹۶۸**: زرین [ف. ادبیات ۲] .

28153ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۷۸۰ : نوشتهٔ ۹۶۸ ، ۴۵۵گ ۳۲ س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۲] .

28154ـ لندن، انجمن پادشاهی آسیائی ۳۶۳ : نوشتهٔ ۹۷۳ گزیدهٔ آنست [نسخه‌ها ۵: ۶۸۰] .

28155ـ تهران، موزه ۸۴۹۷: نستعلیق ۹۷۵ ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۲: ۲۰۰] .

28156 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۶۴: نوشتهٔ ۹۷۹ ، ۲۹۳گ ۱۹ س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۳] .

28157ـ تهران، ملك ۶۲۰۴: نستعلیق محمد حسین فرزند غیاث‌الدین علی جامی ، ۹۸۰ . زرین. بدینگونه : ۱ـ خسرو ۲ـ لیلی ۳ـ مخزن (آغاز افتاده) ۴ـ هفت ۵ـ اسکندر، ۲۶۱گ ۲۳ س[رؤیت] .

28158ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۵۲: نوشتهٔ ۹۸۰ ، ۳۰۳گ ۲۲س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۳] .

28159ـ قاهره ، دارالکتب ۱۴۲ـم ادب فارسی: تعلیق خوب ۹۸۳ـ۹۸۷ ،زرین [مخطوطات ۱: ۱۳۵] .

28160 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۷۵ : نوشتهٔ ۹۸۷ ، ۳۴۲گ ۲۱س.

28161ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۹۴: باتاریخ ۹۹۰ ، ۲۱۰ گ ۲۱ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۶۲] .

28162 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۱۵۹ (۳۵۵ف): نستعلیق شادی محمدفرزند لطف‌الله، ج ۱/ ۹۹۲ و۱۴ محرم ۹۹۳،زرین، با۶ تصویر، ۵۰۳ ص ۲۵ س [ف. دکتر بیانی: ۷۴] .

28163 ـ تهران ، سپهسالار ۳۵۵ : نستعلیق خوب محمدعلی فرزند محمد رضی ۹۹۷. بدینگونه : ۱ـ مخزن‌الاسرار ۲ـ لیلی و مجنون ۳ ـ هفت‌گنبد ۴ـ خسرو وشیرین ۵ ـاسکندر نامه . باآرایشها [ف. سپهسالار ۲ :۵۲۴] .

28164 ـ تهران ، سپهسالار ۳۷۵ : نستعلیق بسیار خوب‌گویا همان مرشد فرزند میرك کاتب شیرازی که‌نام او پاك شده است (... شیرازی بسال احد .. تسعمائة) ، زرین ، با ۳۷ مجلس تصویر ، نسخهٔ کامل، ۳۰۶گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۲: ۵۲۴ و۳: ۲۸۸] .

28165ـ تهران، ملك ۵۲۲۵: نستعلیق ابن‌داود الحسنی، سدهٔ ۱۰ ، زرین. بدینگونه : ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ ـ اسکندر ، ۲۶۵گ ۲۵ س [رؤیت] .

28166 ـتهران، ملك ۵۳۰۸: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین، چهارستونی، آغاز نونویس، بدینگونه ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ ـ هفت ۵ـ اسکندر، ۲۹۰ گ ۲۵ س [رؤیت] .

28167 ـ تهران ، سلطنتی ۳/ ۶۶۱ (۷۲۳ف): نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغاز افتاده،زرین [ف . دکتر بیانی: ۵۴۸] .

28168 ـ تهران ، موزه ۳۲۲۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، وقف‌شاه‌عباس بر آستانهٔ شیخ صفی، ازمخزن‌الاسرار است تا بخش یکم اسکندر نامه [نسخه‌ها ۲ : ۲۰۰] .

28169ـ تهران، موزهٔ ۴۳۲۵: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین ، وقف‌شاه‌عباس است بر آستانهٔ شیخ صفی ۱۰۱۷ [نسخه‌ها ۲ : ۲۰۰] .

28170ـ استانبول، طوپقپوسرای ۷۵۱ H : سدهٔ ۱۰ ، ۳۶۴گ ۱۲س .

28171ـ استانبول، طوپقپوسرای ۸۶۹، R : سدهٔ ۱۰ ، ۳۳۲گ ۱۹ س.

28172 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۶۳ : سدهٔ ۱۰ ، ۳۷۵ گ ۱۹ س.

28173 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R . ۸۶۸ : سدهٔ ۱۰ ، ۳۷۵ گ ۲۳س.

28174ـ استانبول ، طوپقـپوسرای H. ۷۶۴ : سدهٔ **۱۰** ، ۳۴۶ گ ۲۲ س.

28175ـ استانبول ، طوپقپـوسرای H. ۷۶۲: سدهٔ ۱۰، ۳۶۰ گ ۲۱س.

28176 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۶۷: سدهٔ **۱۰** ، ۳۹۲گ۱۹ س .

28177ـ استانبول ، طوپقپـوسرای H. ۷۷۷ : سدهٔ **۱۰** ، ۳۴۸ گ۲۱س.

28178 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۹۰: سدهٔ **۱۰** ، ۳۶۱ گ۲۱ س .

28179 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۷۵۳: سدهٔ **۱۰**، ۳۲۵ گ ۲۵س[ف. فهمی ادهم۱: ۱۶۴ـ۱۶۶].

28180 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب PiVI ۶ C ۲۱۵۱ - ۲۱۴۷ (۲۳۷) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** . دارای: مخزن، لیلی،هفت پیکر ، شرفنامه و اقبالنامه [ف . عبدالله ۲ : ۱۶۰] .

28181 ـهند، بانکیپور۳۹: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۶** م، دارای: ۱ـ مخزن۲ـخسرو ۳ ـ هفت ، ۲۷۸ گ ۲۰ س [ف. عبدالمقدر: ۵۹] .

28182ـ تهران، مجلس۸۳۶۶فهرست نشده : سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، حـواشی بخامهٔ صائب [رؤیت].

28183 ـ تهران ، سلطنتی ۱۰۰۰۸ (۳۵۶ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، زرین ، بدینگونه : ۱ـ مخزن ۲ـ هفت ۳ـ خسرو۴ـ لیلی ۵ـ اسکندر، ۶۴۷ ص ۲۰س [ف. دکتر بیانی : ۷۵].

28184ـ تهران، سلطنتی۵۶۴ (۳۵۷ ف) : نستعلیق خوش محمد قوام‌کاتب شیرازی، سدهٔ **۱۰ ـ۱۱**،زرین، با۱۱ تصویر. بدینگونه: ۱ ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ـ اسکندر ، ۷۰۰ ص۲۱ س[ف . دکتر بیانی : ۷۶] .

28185ـ تهران، اصغر مهدوی۴۴۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، چهارستونی: دارای: ۱ـ خسرو وشیرین۲ـلیلی‌ومجنون۳ـ اسکندر نامه [نسخه‌ها۲:۶۵] .

28186 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۲۰۸ Or: مصور [نسخه‌ها] ۴:۶۸۸].

28187 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۴۹ : نوشتهٔ **۱۰۰۰** ، ۳۱۱ گ [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۶].

28188ـ تهران، دکتر مفتاح ۳۵۸: نستعلیق‌کاشفی در۷ رمضان **۱۰۲۳** و ابومسلم فرزند محمد بدخشی ذیقعدهٔ **۱۰۱۳** وهمچنین از همو درصفر **۱۰۲۳**، زرین[رؤیت].

28189ـ یزد، جامع‌کبیر ۱۵ ـ۳۵۶: نستعلیق رجب **۱۰۲۴** ، متن وهامش،زرین، با مهر محمد عالمگیر مؤرخ ۱۱۱۲ [نسخه‌ها۴: ۳۷۵] .

28190ـ تهران ، سلطنتـی ۱۲۲۲۹ (۳۵۸ف) : ذیحجهٔ **۱۰۲۶** ،زرین، با۹تصویر، ۴۵۸ ص ۱۹ س [ف . دکتربیانی:۷۸].

28191ـ تهران ، دانشگاه ۲۹۵۳ : نستعلیق ۳محرم و۱۳ ع۱/**۱۰۲۶**،زرین، با چندین مجلس تصویر زیبا [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۴۹] .

28192 ـ موزهٔ بـریتانیا ۷۰۴۶ Or: نوشتهٔ **۱۰۲۷** [نسخه‌ها ۴:۶۸۴].

28193 ـ تهران ، مجلس ۲۳۶۳ : نستعلیق خوش ولی‌فرزند علی تکلو، **۱۰۲۹**، با یادداشتهای ملك‌الشعراءبهار،زرین،دارای: ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ ـ اسکندر نامه [ف. مجلس۸:۷۶].

28194ـ تهران، مجلس۹۳۰: نستعلیق

خوب حاجی محمد فرزند نورالدین محمددشت بیاضی، **۱۰۴۹**، بدستور الوزرائی میرزا ابراهیم که نام ابراهیم را خواسته پاک کنند و بجای آن ابوطالب بنویسند. شانزده مجلس نقاشی بشیوهٔ چینی و ایرانی زیبا، زرین، ۳۰۵ گ ۵۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۱۹۶].

28195 **ـ استانبول،** طوپقپوسرای R.۸۷۸: نوشتهٔ **۱۰۵۱**، ۳۷۱ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۶].

28196 **ـ تبریز،** ملی ۲۷۳۱: نستعلیق **۱۰۵۶ - ۱۰۵۸**، با «لیلی ومجنون آغاز میشود ۲۲۲ گ ۵۰ س [ف. ملی تبریز ۱: ۴۷۴].

28197 **ـ همدان،** آقای حاجی ایزدی: نوشتهٔ ابراهیم فرزند میرمقتی درکشمیر، زرین: ۱ـ مخزن‌الاسرار ۲ـ لیلی ومجنون در **۱۰۵۸** ۳ ـ خسرو وشیرین ۴ ـ هفت‌پیکر ۵ـ سکندر نامه در ۱۰۵۸ [نسخه‌ها ۵: ۳۶۶].

28198 **ـ آصفیه** ۳۷۴: نوشتهٔ **۱۰۵۹** [ف. آصفیه ۴: ۵۸۰].

28199 **ـ تهران،** مجلس ۴۰۷: نستعلیق **۱۰۶۰**، زرین. دارای: ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ ـ لیلی، ۲۲۸ گ ۲۱ س [ف. مجلس ۲: ۲۳۷].

28200 **ـ تهران،** دانشگاه ۳۷۵۰: نستعلیق مراد علی فرزند حسن کاتب، صفر و نیمه‌های ع ۲/**۱۰۶۲**، زرین، هرپنج را دارد [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۴].

28201 **ـ تهران،** سنا ۲۶۰: نستعلیق معزالدین حسین فرزند محمد میرک حسینی، **۱۰۶۲** زرین، دارای: لیلی ومجنون، مخزن‌ـ الاسرار، خسرو وشیرین [نسخه‌ها ۱: ۹ و ۶۹ : ۵۰۵].

28202 **ـ فرهاد معتمد** ۲۰۸: نستعلیق مرادعلی فرزند حسین دماوندی، پنجشنبه ۱۰ ع ۲/**۱۰۷۸**. مالك: عبدالحسین مشیراکرم پسر وزیرلشکر ۱۳۰۹. [نسخه‌ها ۳: ۱۵۷].

28203 **ـ تهران،** دانشگاه ۹۸: نستعلیق بسیار خوب ۱۸۳ (**۱۰۸۳**)، هرپنج است جز نیمهٔ دوم اسکندر نامه، چهارستونی، ۳۱۶ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۲:].

28204 **ـ مشهد،** عبدالحمید مولوی: نوشتهٔ **۱۰۸۸** و کامل شدهٔ ۱۲۱۵ [نسخه ها ۵: ۲۶].

28205 **ـ تهران،** ملك ۵۳۹۹: نستعلیق خوش استاد عبدالرسول دیلمی سدهٔ **۱۱**، زرین، با یادداشت‌ها «انتخاب اشعار حکیم نظامی»، زرین، ۶۰ گ ۲۸ س [رؤیت].

28206 **ـ تهران،** سپهسالار ۳۷۱: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، زرین، ۳۰۵ گ [ف. سپهسالار ۲: ..].

28207 **ـ تهران،** سلطنتی ۵۵۵ (۳۵۹ ف): نستعلیق روح‌الله فرزند نورالله، سدهٔ **۱۱**، زرین، با ۲۳ تصویر، بدینگونه: ۱ـ مخزن ۲ ـ هفت ۳ـ خسرو ۴ ـ لیلی ۵ ـ اسکندر، ۵۴۶ ص ۲۱ س [ف. دکتر بیانی: ۷۹].

28208 **ـ تهران،** سلطنتی ۱/۵۶۲ (۷۰۳ ف): نستعلیق خوش نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۱**، با تاریخ ۹۹۴ ورقم باباشاه که درست نیست: ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ـ سکندر همراه با «پنج گنج» امیر خسرو دهلوی، زرین [ف. دکتر بیانی: ۵۰۰].

28209 **ـ تهران،** ملی ۷۰ فهرست نشده: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**. زرین. دارای: ۱ـ مخزن ۲ ـ خسرو ۳ـ اسکندر ۴ـ هفت ۵ـ لیلی، ۹۰۶ گ ۱۴ س [نسخه‌ها ۴: ۱۸۹].

28210 **ـ مشهد،** رضوی ۳۰۱ ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ ساختگی ۸۶۷ و هر

منظومه با یک سرلوح و آرایشهای دیگر [ف. رضوی ۷ : ۳۳۴].

28211 ـ **مشهد**، رضوی ۳۰۳ ادبیات: نستعلیق **۱۱**، با شش سرلوح و پانزده تصویر نازیبا [ف. رضوی ۷: ۳۳۵].

28212 ـ **مشهد**، رضوی ۳۰۲ ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دوصفحهٔ آغاز هر منظومه تمام زرین [ف. رضوی ۷:۳۳۵].

28213 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۰۶۶ Or: سدهٔ **۱۱**، مصور [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۸].

28214 ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، نونویس محمدعلی محری ۱۲۲۶ دارد، ۲۳ مجلس، زرین [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۹].

28215 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۶۵: شکستهٔ خوش، سدهٔ **۱۱**، برای محمدشفیع نوشته شده، وگواهی که این محمد شفیع شاهزادهٔ صفوی بوده، زرین. دارای: مخزن، خسرو، لیلی، هفت، اسکندرنامه [ف. مجلس ۸: ۷۸].

28216 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** «خلاصة الخمسه» است از هفت پیکر تا اسکندر نامه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۷].

28217 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۰۶۶ Or: سدهٔ **۱۱**، مصور [نسخه‌ها ۴:۶۸۸].

28218 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۲۸: محمد محسن باغ آسیایی خوشنویس، سدهٔ **۱۱**، وشوال **۱۰۸۵** در میانهٔ آن، زرین، آغاز و انجام افتاده، ۲۴۳ گ.

28219 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۲۷: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱**، ۲۸۴ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

28220 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۷۸۲: سدهٔ **۱۱**، ۵۷۶ گ ۲۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۷].

28221 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب piVI 6 E ۲۹۳۰ (۲۴۳): سدهٔ **۱۱**. دارای: هفت پیکر شرفنامه [ف. عبدالله ۲ : ۱۶۲].

28222 ـ **بنگال**، ایشیاتک ۴۳ منظوم (۷۶۱): نستعلیق **۱۱۳۵** [ف. بنگال: ۹۳].

28223 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نوشتهٔ رمضان **۱۱۶۱**، دارای مخزن الاسرار، هفت پیکر، سکندر نامه، زرین [رؤیت].

28224 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۴۵، ۸۷۱ خمس: نستعلیق ۸ رمضان **۱۱۴۸**، دارای: مخزن الاسرار، لیلی ومجنون، خسرو وشیرین، سکندرنامه، هفت پیکر، ۶۷۶ ص [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲ : ۸۹].

28225 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۹۹ (۳۶۰ ف): شکسته نستعلیق خوب محمد رضا اصفهانی فرزند عزیز الله **۱۱۸۶-۱۱۸۷**، زرین، بدینگونه: ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ـ اسکندر، ۶۷۸ ص ۲۱ س [ف. دکتر بیانی: ۸۰].

28226 ـ **تهران**، مجلس ۴۶۸۶: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۲**. بدینگونه: ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ بهرامنامه ۴ـ اسکندر. زرین، چهارستونی [ف. مجلس ۱۳: ۶۹].

28227 ـ **تهران**، ملک ۴۷۳۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، انجام درمراجعت نمودن اسکندر از آن طرف افتاده، ۲۵۴ گ ۲۱ س [رؤیت].

28228 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب piVI 6 A ۵۱۰ (۲۳۹): نستعلیق سدهٔ **۱۲**. دارای: مخزن، خسرو، لیلی، هفت [ف. عبدالله ۲ : ۱۶۰].

28229ـ تهران، مجلس ۶/۲۶۷۱ : نستعلیق، با تاریخ ۱۲۳۳ ـ ۱۲۸۱ در دفتر، دارای: هفت پیکر، مخزن الاسرار، خسرو وشیرین (ص ۲۲۹ ـ ۳۶۹) [ف . مجلس ۸ : ۴۳۳].

28230ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۶ piVI ۵۰۹ (۲۳۸): نستعلیق ۱ع ورمضان ۱۲۲۸ . دارای: مخزن، هفت پیکر، خسرو، شرفنامه واقبالنامه [ف. عبدالله ۲: ۱۶۰].

28231ـ ساری، طاهری شهاب: نوشتهٔ بهرام میرزای قاجار، پنجشنبه ۱۰ رجب ۱۲۳۵ درکرمانشاهان، زرین ۲ ۷۶۲ ص ۱۶س [نسخه‌ها ۶ : ۶۱۸].

28232ـ میشگان، دانشگاه ۲۸۷ . M.S. : نوشتهٔ ۱۲۴۰ [نسخه‌ها ۵: ۷۱۶].

28233ـ همدان، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۸۲ : نوشتهٔ ۱۲۴۴، زرین [نسخه‌ها ۵: ۲۴۱].

28234ـ تهران، اصغر مهدوی ۲۰ : شکستهٔ میرزا علی‌خان پسر خدایارخان افشار، ذیحجهٔ ۱۲۴۵، زرین، مصور [نسخه‌ها ۲ : ۶۴].

28235ـ تبریز، ملی ۲۵۵۱ : نستعلیق ۱۲۴۵، بدینگونه: ۱ ـ مخزن‌الاسرار ۲ ـ خسرو وشیرین ۳ ـ هفت‌پیکر ۴ ـ لیلی ومجنون ۵ ـ اسکندرنامه، ۴۴۴گ ۲۹ س [ف ملی تبریز ۱: ۴۷۳].

28236ـ تهران، سلطنتی ۱۱۰۶۲ (۳۶۱ ف) : شکسته نستعلیق زیبای علی‌محمد ۱۲۴۸ ـ ۱۲۵۰، زرین ممتاز، ۵۵۶ ص ۴۵ بیت [ف. دکتر بیانی : ۳۶۱].

28237ـ تهران، مجلس ۲۳۶۶ : شکستهٔ خوش احمد حسینی انجوی، ۱۲۵۲ برای محمود ناصر شیرازی، زرین، دارای: مخزن، خسرو، لیلی، هفت، اسکندر نامه [ف . مجلس ۸ : ۸۰].

28238 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲ ppiVI ۱۷۰۳ (۲۴۲) : نوشتهٔ ۱۲۵۷ دارای : مخزن، خسرو، لیلی، هفت، شرفنامه [ف. عبدالله ۲: ۱۶۲].

28239 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی : نوشتهٔ محمد یوسف آشتیانی قمی ۱۲۵۸، دارای: مخزن‌الاسرار، خسرو و شیرین، لیلی‌ومجنون.

28240ـ مشهد، عبدالمجید مولوی : نوشتهٔ محمد یوسف آشتیانی قمی، تاریخ یاد نشده، دارای هفت پیکر، اسکندرنامه [نسخه‌ها ۵ : ۲۶].

28241ـ تهران، ملك ۴۷۴۷ : نستعلیق، ذیقعدهٔ ۱۲۶۰، ۲۵۳گ ۲۵س [ف . ملك، فارسی : ۲۳۴].

28242 ـ تهران، سپهسالار ۳۵۶ : شکسته نستعلیق محمدرضا فرزند حاج بیگلر، ۱۲۶۲ درقزوین، بیتهای الحاقی بسیار دارد، ۳۷۴گ [ف. سپهسالار ۲ : ۵۳۶].

28243ـ تهران، مجلس ۹۳۳ : نستعلیق عبدالعلی فرزند محمدحسین نایینی، از ۱۲۶۵ تا ۱۲۹۳، ۳۷۳گ ۴۰ بیت [ف . مجلس ۳ : ۱۹۷].

28244 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۶ B piVI ۵۱۱ (۲۴۰): نستعلیق ۲۴ رجب و ۱۷ ج ۲/ ۱۲۷۱ . دارای: مخزن، اقبالنامه، هفت، لیلی، خسرو [ف. عبدالله ۲: ۱۶۱].

28245 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۶D piVI ۲۷۵۱ (۲۴۱): نستعلیق ۱۹۰۲م و ۱۹۰۳ . دارای : مخزن، خسرو، لیلی، هفت، سکندر نامه [ف. عبدالله ۲: ۱۵۹].

28246 ـ سپهسالار ۳۷۳ : نستعلیق

آغاز سدهٔ **۱۳**، با تملك ۱۲۴۱، مخزن‌الاسرار را درصحافی در پایان گذارده‌اند، اقبال نامه‌را نیز ندارد، ۲۲۴ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۲: ۵۳۷].

28247 ــ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده نسخه نسبتاً کهن، انجام افتاده، مخزن‌الاسرار، خسرو وشیرین، لیلی ومجنون.

28248 ــ **تبریز**، ملی ۲۵۸۸: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۴۴۵ گ ۳۲ س [ف. ملی تبریز ۱: ۴۷۴].

28249 ــ **تبریز**، ملی ۳۵۸۸: نسخ تعلیق تاریخ یاد نشده. دارای: مخزن‌الاسرار، خسرو وشیرین، لیلی ومجنون، هفت پیکر، شرفنامه و اقبال نامه، ۲۶۳ گ ۵۰ س [ف. ملی ۱: ۱۵۲].

28250 ــ **بنگال**، ایشیاتك ۴۷ منظوم (۹۰): نسخ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۳].

28251 ــ **اصفهان**، فرهنگ ۱۱۵۱۶: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۳۱۵].

28252 ــ **شیراز**، دکتر وصال: نستعلیق هندی، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۲۹۰].

28253 ــ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۹۴۸/۲/۴۹۶۰: گزیدهٔ آنست [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۶].

پنج گنج

هاتفی، ملا عبدالله جامی، که یاد او در «دیوان ۷: ۲۶۰۷» گذشت. از پنج گنج خود چهار مثنوی را سروده است: ۱ ـ لیلی ومجنون ۲ ـ خسرو وشیرین ۳ ـ هفت منظر ۴ ـ تمر نامه یا ظفر نامه و چاپ نیز شده‌است. مثنوی دیگری در فتوحات شاه اسماعیل در پیرامن هزار بیت سروده است. ویژگی «پنج گنج» او در آنست که در آن از کسی ستایش نکرده است.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۶۵ (خمسه) ـ ف. مشار: ۶۱۹ (خمسه) ـ استوری ۱: ۲۸۹، ۱۲۷۴.

28254 ــ **تهران**، سپهسالار ۲۸۰: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰**، دارای: ۱ ـ لیلی و مجنون ۲ ـ هفت منظر ۳ ـ تمر نامه، زرین، ۳۱۴ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۲: ۵۴۲].

پند نامهٔ بوذرجمهر

از ابن یمین فریومدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۵» گذشت. **آغاز**: شنیدم که میگفت بوذرجمهر ـ به کسری که ای شاه پیروز چهر.

28255 ــ **هند**، بانکیپور ۱۳۷: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۶** م، (گ ۱۵۳). [ف. عبدالمقدر مولوی: ۲۰۷].

پند نامه

ازافسر. شاهزاده محمد هاشم میرزا.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۴۷ ـ مجلهٔ ارمغان س ۲۱: ۶۵ گفتار پارسای تویسرکانی.

آغاز: بروزگار جوانی بیازمای کسان ـ ببین فرشته خصالند یا که دیوودند.

28256 ــ **مشهد**، فرهنگ وهنر، الف ۱۰: نسخ خوب، گویا انجام افتاده، ازسراینده بکتابخانهٔ نادری در ۱۳۵۰ پیشکش شده آغاز برابر نمونه ۱۵ ص ۲۰ س [ف. کتب خطی: ۸۱].

28257 ــ **تهران**، دانشگاه ۵۱۰۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، انتخاب آنست، ۱۵ ص ۱۸ س آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۱۳].

پند نامه

از امان‌الله، بنام انوشیروان، در بیست و سه کنکره.

28258ـ **راشد افندی** ۱۲۸۱/۲ : نستعلیق تاریخ یا دنشده . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۸ هست [فیلمها: ۴۵۰] .

پندنامه = نصیحت نامه

ازعبدالرحمان‌جامی، که‌یاد اودر «تهلیلیه: ۳۶» گذشت. در۹۸ بیت بفرزندخودپند داده ودر پایان «یوسف وزلیخا»ی اوست، اینك نسخه‌های جدای آن. **آغاز:** تولاك ای فرزانه فرزند ـ نگهدار تو بادا از بد خداوند.

28259ـ **تهران،** ملك۵۹۷۸: نستعلیق خوش میرعماد ، **۱۰۰۸**، بروش مرقع، زرین، ۱۳س [رؤیت].

28260 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۰۳ : نسخ‌تعلیق سدهٔ**۱۲**،زرین، درزمینهٔ ترنج آمده: نصایح ملاعبدالرحمان‌جامی، در۹۸ بیت، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۶ : ۱۶۳].

28261 ـ **تهران،**سلطنتی ۲۵۲(۵۶۷ ف) : نستعلیق خوش‌علینقی**۱۲۷۵** مشق‌ازروی خط میرعماد، آغازبرابر نمونه،درفهرست‌بنام «نصیت‌نامه»است، ۹ص ۱۲س[ف. دکتربیانی: ۲۳۷] .

28262 ـ **تهران،** مجلس۲۲۰۲: نسخ تعلیق خوش محمدباقرخان پسرحاجی بیگلر-بیگی ، **۱۲۸۵**، زرین ، در ترنج نمای نسخه آمده: نصیحت کردن جامی فـرزند خـود را [ف . مجلس] .

28263 ـ **تهران** ، مجـلس ۲۵۵۷ : نستعلیق خوش محمدباقرخان‌قاجار ، سدهٔ **۱۳** زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۹۸بیت است[ف. مجلس ۸: ۲۶۱] .

28264ـ **تهران،**ملك۵۳۶۵: نستعلیق خوش محمد باقر خان‌قاجار ، **۱۳۰۴**، زرین [رؤیت] .

28265 ـ **تاشکند** ۲۰۲۸: تاریخ‌یاد نشده در فهرست‌بنام «نصیحت نامه» یادشده‌است [نسخه‌ها ۱ :۲۲۶] .

پندنامه = نصایح الملوك

سعدی، بنگرید به: «کلیات: ۱۸۶۱»او.

پندنامه = پسر نامه = ولدنامه

از فریدالدین عطار، که یاداودر «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. عرفانی بشیوهٔ «مثنوی معنوی» درپیرامن هشتصدبیت‌درپند واندرز . این‌مثنوی به‌تازی وهندی‌نیز ترجمه شده است وبارهاچاپ شده است. **آغاز: ۱)** : حمد بیحدآن خدای پاك را ـ آنکه ایمان دادمشتی خاك را.ـ آنکه درآدم دمید او روح را **آغاز ۲):** ابتداکردم بنام کردگار ـ خالق خلق ازصغارو از کبار ـ آنکه درآدم دمید او روح را.

بنگرید : ذریعه۳ : ۲۰۰ و۱۹۹ :۱۳۲ـ ف . مشار: ۲۷۷ (پند نامه) .

28266 ـ **بادلیان** Or . ۲۲۴/۲۱: با تاریخ‌ع۲/**۸۸۶** در دفتر. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها: ۵۵۳] .

28267 ـ **تهران،** مجلس ۱۵۹۳/۱ فهرست‌نشده : سدهٔ **۹** (ص ۱ ـ ۷۸) [نسخه‌ها ۵ :۱۵۳] .

28268 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب A ۲۷ pi/VI ۷۶۵ : نستعلیق **۱۰۰۹** در «کلیات»او (بنگرید: اسرارنامه: 27316)[ف. عبدالله ۲: ۱۸۱] .

28269 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۵۸۸ Sioane: نستعلیق ۱۰۸۳(۱۶۷۳ م) همراه گزارش ترکی از شامی (شمعی) [ریو ۲: ۵۸۰] .

28270 ـ **مـوزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۳۱

Or : نوشتهٔ **۱۰۲۳** بخشی از آنست [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۶] .

28271 ـ **تهران،** ملك۵۹۷۲: نستعلیق زیبا ، **۱۰۴۸** ، زرین، آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، ۳۱ گ ۳۱س [رؤیت] .

28272 ـ **موصل** ، مدرسهٔ حجیات ۱/۲۲: با تاریخ **۱۰۵۱** دردفتر[ف. مخطوطات موصل : ۱۰۰] .

28273 ـ **استانبول،** طوپقپوسرای R. ۲۰۲۱/۴ : در دفتر نوشتهٔ **۱۰۵۷** [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۲۲] .

28274 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۳ A ۴۰۰۵ : در « کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (۱۶۴۹م) (گ ۱۶۵ ـ ۱۷۰)، آغاز برابر نمونهٔ **۲** . [ف. عبدالله ۲ : ۴۵۰]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۹۸] .

28275 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۵۵۹ : نوشتهٔ **۱۰۷۸** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۷۱] .

28276 ـ **بغداد** ، جامعة الحکمة ۳/۱۷۳ سرگیس : باتاریخ **۱۰۹۳** در دفتر (۲۵ص) [ف . مخطوطات، یعقوب سرکیس ، کورکیس عواد : ۱۰۳] .

28277 ـ **تهران،** مجلس ۲۵۹۹/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۷۳۹ـ۷۵۶) در «کلیات» او ، ۸۲۰ بیت دارد، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. مجلس ۸ : ۳۳۶] .

28278 ـ **تهران،** مجلس۵/۱۱۴۹ : نستعلیق خوب‌گویا **۱۱۲۶** ، زرین، در «کلیات» او [ف. مجلس ۳ : ۵۶۹] .

28279 ـ **تهران** ، الهیات ۸۲۵ د : نستعلیق شاه محب‌الله، ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۱۴۱** ، برای محمد امین ، آغاز برابر نمونه، زرین، ۴۴ گ ۱۱ س [ف. الهیات ۲ : ۴] .

28280 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۲۹۲/۱/۲۲۸۵ : نوشتهٔ **۱۱۷۸** (۱۷۶۴ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۹۸] .

28281 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك لائبریری ۵۱، ۸۷۱ پند (۳) ـ۹، ۸۷۰ سر : نستعلیق سدهٔ **۱۳** با تاریخ **۱۱۷۹** دردفتر، ش ۳ دفتر [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ : ۸۵] .

28282 ـ **هاروارد** ، هوتی P۲۸ : نسخ ترکی سدهٔ **۱۲** ، با ترجمهٔ برخی از واژه‌ها بترکی [نسخه‌ها ۴ : ۳] .

28283 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی۳۵۶/ ۳۳۶۰: نوشتهٔ غلامعلی درلاهور **۱۲۰۷** (۱۷۹۲م) [ف . دکترمحمدبشیرحسین ۱ : ۹۸]

28284 ـ **تهران ، مجلس** ۴۵۶۱ : نستعلیق احمدحامد مشهور به نظیف‌زاده ، محرم **۱۲۲۷** ، زرین [رؤیت] .

28285 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك لائبریری ۸۷۱،۵۱ پند (۲): نستعلیق حافظ محمود فرزند میان جان محمد، ۷ صفر **۱۲۲۹** ۳۴ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۵۱۰] .

28286 ـ **قاهره** ، دارالکتب تصوف۲م فارسی: تعلیق‌زیبای عمرسری **۱۲۳۲** آغاز برابر نمونه ۱ [مخطوطات ۱ : ۴۸] .

28287 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك لائبریری ۸۷۱،۵۱ پند ـ ۸۷۱،۹۷ دیو: ش ۲ دفترمؤرخ **۱۲۳۶** ، ۲۴ گ ۱۵س[مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱ : ۴۸۹] .

28288 ـ **قاهره** ۴۷ تصوف فارسی :

محمد صادق بخارایی **۱۲۳۷** آغاز برابر نمونه ۱ [مخطوطات ۱: ۴۸] .

28289 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰ مجامیع: حاج نیازمحمد بخارائی درمکه ۱۲۳۸، آغاز برابر نمونه ۱ [مخطوطات ۱: ۴۹]

28290 ـ **هاروارد**، هوتی P۱۴ . MS: نستعلیق مصری **۱۲۴۰**، شمارهٔ ۲ دفتر و ۳ دفتر. [نسخه‌ها ۴: ۹]

28291 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۱/۲۲۳۳: نوشتهٔ ع۵/**۱۲۴۲** (۱۸۲۶م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۹۸].

28292 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك ـ لائبریری ۵۱، ۸۷۱ پند ـ ۶۲، ۲۹۷ معین (۲): نستعلیق، با تاریخ **۱۲۶۴** در دفتر، ۲۶ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۴۳].

28293 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب J۱۳SPi/VI۱۴۴۴۱: نستعلیق بیگم صاحب (گل بیگم) **۱۲۵۸** (۱۶۴۹م) همراه: ۱ـ وصلت نامه ۲ـ نام حق [ف. عبدالله ۲: ۴۵۳]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۹۸].

28294 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۸۱۹/۴ (۲۱۵۰): نسخ یحیی، با تاریخ **۱۲۶۶ ـ ۱۲۴۲** در دفتر، آغاز برابر نمونه [ف. آقای شیروانی].

28295 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۲۳۷۶/۵۶۹۵: نوشتهٔ **۱۲۶۷** (۱۸۵۱م) کرم خورده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۸].

28296 ـ **تهران**، **رضوی**، ۱۸۷ ادبیات: شکسته نستعلیق **۱۲۷۱** یك بیت از آغاز وسیزده بیت از پایان نسبت بچاپی کم دارد [ف. رضوی ۷: ۲۲۸].

28297 ـ **تهران**، آقای محدث ارموی: حسب‌الفرمایش حاج مهدی‌اهری، ۲۸ صفر **۱۲۸۵** (ص ۲ـ۵۷)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

28298 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۱۲۱/۳۱۲۶: محمد مسعودفرزند حافظ عنایت‌الله، رمضان **۱۲۹۱** (۱۸۷۴م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۹۸].

28299 ـ **تهران**، ملك ۵۲۷۱: نستعلیق محمدجواد، یکشنبه ۲۷ شوال **۱۲۹۷** اکلیلی، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۴۲ گ [رؤیت].

28300 ـ **تهران**، ملك ۶۳۹۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت]

28301 ـ **تهران**، **دانشگاه** ۱/۲۲۳۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۹: ۹۰۰].

28302 ـ **پاکستان**، لاهور پرفسور شیرانی ۴۶۶/۳۴۹۰: سدهٔ **۱۳** بدنبال هیر و رنجها [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۹۵].

28303 ـ **تهران**، **ملی** ۴۴۲ ف: شکسته نستعلیق محمدرحیم فرزند محمدحسین تبریزی، در ع۲/**۱۳۰۴**، آغاز برابر نمونه **۱**، درفهرست بنام «نصیحت نامه» یاد شده. ۲۴ گ ۱۴ س [ف ـ ملی ۱: ۴۳۱].

28304 ـ **تهران**، **دانشگاه** ۴۱۷۰: نستعلیق درویش محمدابراهیم بهلول ذهبی پسر آقا مشهدی محمد رضا، ۲۵ رجب **۱۳۰۹**، بدستور آقا کربلائی علی صحاف تبریزی، [ف ـ دانشگاه ۱۳: ۳۱۳۷].

28305 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷ مجامیع فارسی: نوشتهٔ **۱۳۱۳** (گ ۱۲۰ ـ ۱۲۸) [مخطوطات ۱: ۴۹].

28306 ـ **تهران**، **مجلس** ۲/۲۶۰۷:

نستعلیق ۱۳۳۵ در «کلیات» او (ص ۹۷-۱۶۶)، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸ : ۳۴۴] .

28307 ـ **بنگال** ایشیاتك ۱۴ منظوم (۷۵۶) : شکسته، انجام افتاده [ف . بنگال: ۹۰] .

28308 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ ق ۱۲ : تاریخ یادنشده ، ۴۲۲ص .

28309 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو۲ قف ۲۷ : تاریخ یاد نشده [مخطوطات، سرفراز علی : ۷۲] .

28310 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۹۶/۴: نستعلیق تاریخ یادنشده (۳۹ر-۸۲ر) آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت] .

28311 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف۱۸۶ : تاریخ یاد نشده ، ۵۲ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۵۳] .

28312 ـ **موصل** ، مدرسة المحمدیه ، جامع الزیوانی ۱۵۹/۱ : [ف. موصل ۱۸۰].

28313 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۴۲۱س: تاریخ یادنشده (گ۱-۲۲)، درهامش گزارشهایی است به ترکی .

28314 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳ مجامیع ترکی : زرین .

28315 **قاهره** ، دارالکتب ۲۲ ادب فارسی طلعت: درهامش گزارشهایی است به ترکی (گ۱-۳۲) .

28316 ـ **قاهره**، دارالکتب۲ مجامیع فارسی طلعت : (گ۹۱-۱۰۴) .

28317 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳۲ مجامیع ترکی طلعت : (گ۱۴۷ - ۱۷۸) .

28318 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۸ زکیه: آغاز افتاده (گ ۲۲-۳۸) . [مخطوطات ۱: ۴۹] .

28319 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۸۲۹/۴۸۴۹ . تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ :۹۸] .

پندنامه

صبای کاشانی ، فتحعلی‌خان که یاد او در «کلیات : ۲۴۰۲» گذشت .

28320 ـ **تهران** سپهسالار ۴۰۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** و بروزگار سراینده ، در «کلیات» او [ف. سپهسالار۲ :۶۲۵و۴: ۵۰۶].

پندنامه

از ملا . (بنگرید : مثنوی ملا ، درهمین بخش) .

28321 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو۳ ق ف ۲۷۴ : تاریخ یادنشده ، درفهرست آمده « مثنوی ملا » و «پندنامهٔ ملا» گویا این یکی نیز به نظم باشد [مخطوطات ، سرفراز علی: ۷۷]

پندنامهٔ منظوم

28322 ـ **تهران، مجلس** ۲۷۸۴/۲ : نسخ عزیز فرزند نعمة‌الله معلم فتح آبادی ، از سدهٔ **۱۳** ، ۳۶ بیت است . **آغاز:** ای‌خردمند و عاقل و دانا ـ نکته‌ای چند بشنوازحکما [ف. مجلس ۱۰ :۲۰]

پندنامه = نصیحت‌نامه

پیروجوان = بهاریه = بهاروخزان

از میرزا محمد نصیر طبیب اصفهانی، که یاد او در «بیست فصل : ۲۴۸» گذشت . در ۱۲۹۱ وپس ازآن چاپ شده است. **آغاز** : شبی با نوجوانی گفت پیری ـ کهن در دی‌کشی صافی ضمیری .

بنگرید : ذریعه ۳ :۱۵۸ و۱۹: ۱۳۲ ـ

ف . مشار : ۲۳۹ .

28323 ـ **تهران ، ملك** ۴۹۳۲ : شکستهٔ سدهٔ **۱۲** ، پیرامن ۲۶۶ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

28324 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۹۴۹/۲ Or : درفهرست بنام «بهاریه» و از سدهٔ **۱۱** (!) یادشده است [نسخه‌ها ۴ :۶۸۳] .

28325 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** زرین (ص ۲۲۴هامش) [ف دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۷] .

28326 ـ **تهران**، دکترمفتاح۲/۲۶ : با تاریخ **۱۱۸۹** تا **۱۱۹۰** در دفتر، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

28327ـ **ملك تهران**، ۴۷۱۹/۱۸ : شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۱۹۲** در دفتر(۶۵ پ ـ ۶۶ پ) پیرامن ۱۹۲ بیت [رؤیت] .

28328 ـ **تهران ، ملك** ۵۰۸۵/۴ : سدهٔ **۱۲ـ۱۳** (۳۳ر ـ۳۵ پ هامش)[رؤیت].

28329ـ **تهران ، ملك** ۴۹۸۸/۳ : شکسته نستعلیق **۱۲۰۲** ، شمارهٔ ۳ دفتر (۶۲ پ ـ ۶۷) در متن وسپس هامش ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

28330 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۴۵/۱ (۷۲۰ ف) : نستعلیق علی‌اصغر همدانی ، ۱۲ ذیحجه ، با تاریخ **۱۲۱۴** در دفتر ، در آغاز آن افزوده ای با این سرآغاز هست : المنة‌لله که زهستی رستم ـ با نقدبقا زتنگدستی رستم.. سپس مثنوی باهمان سرآغاز آغازمیشود،زرین [ف . دکتر بیانی : ۵۴۱] .

28331 ـ **تهران**،سلطنتی۱۱۲۲۷/۱ (۷۲۱ف) : با تاریخ **۱۲۲۶** در دفتر [ف . دکتربیانی : ۵۴۴] .

28332 ـ **تهران ، ملك** ۵۱۰۲ : شکسته نستعلیق بد گویا حسینقلی خان قاجار قوینلو، با تاریخهایی از ۱۲۳۰تا ۱۲۳۵ در جنگ (ص۶) . آغاز برابر نمونه .[رؤیت] .

28333 ـ **تهران ، سنا** ۹۰/۵ : با تاریخ **۱۲۵۶** در دفتر [نسخه‌ها ۶ :۴۳۷] .

28334 ـ **تهران ، ملك** ۵۳۶۴/۲ : بی‌نام، ذیقعدهٔ **۱۲۵۹** . (۱۰۳پ ـ۱۱۲پ). آغاز برابر نمونه . [رؤیت] .

28335 ـ **تهران ، مجلس** ۲۳۳۳ : نستعلیق محمد کاظم **۱۲۶۰** بدستور میرزا علی اکبر پسرحاج میرزا حسن (ص ۳۰۱ ـ۳۱۳) ۲۲۰ بیت [ف ـ مجلس ۸ : ۴۰]

28336 ـ **تهران ، ملك** ۴۸۹۹/۶ : شکسته نستعلیق ، پیرامن **۱۲۶۴** ، (۶۰ر ـ ۶۸ پ) آغاز برابر نمونه . ۱۲ س [رؤیت].

28337 ـ **تهران،مجلس**۳۵۱۲/۴ : نوشتهٔ سید محمد رضوی قمی ، درجنگ مؤرخ **۱۲۶۱ـ۱۲۸۱** (ص۲۸-۳۳) ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ :۱۴۶۴] .

28338ـ **تهران،دانشگاه** ۴۷۱۶/۱۴ : نستعلیق صادق شیرازی **۱۲۸۱** (۹۷ ـ۱۲۲) آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام « مثنوی » یاد شده است [ف ـ ۱۴ : ۳۶۶۳] .

28339 ـ **شیراز** ، دکترمیر ۴/مج : نوشتهٔ **۱۲۸۲** [نسخه‌ها ۵ :۲۸۴] .

28340 ـ **تهران،مجلس**۲۶۷۵/۱۲ : شکسته نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۶۴ـ۱۲۹۴** در دفتر(ص۶۳۴ـ۶۴۰)، آغاز برابر نمونه،۱۸۳ بیت [ف.مجلس ۸ : ۴۴۰].

28341 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۴۹/۶ حکمت : نوشتهٔ ۲ ذیحجهٔ **۱۲۸۸** [ف.ادبیات ۲ :۳۴] .

28342 ـ **تهران ، ملك** ۵۱۳۰/۱ : شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر

نمونه (۱ پ ۱۰ ر) ۱۲ س [رؤیت] .

28343 ـ **مشهد، رضوی** ۱۸۳ (۴۴۸۳) شکسته نستعلیق حاجی محمد زمان جلایر کلاتی متخلص به ساقی ، درگذشتهٔ ۱۲۸۶ ، درجنگ [ف . رضوی ۷ : ۲۲۶] .

28344 ـ **مشهد رضوی** ۲۴۰ (۴۴۹۹) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** درجنگ [ف . رضوی ۷ : ۲۷۹] .

28345 ـ **تهران** ، سنا ۷۵۵۲/۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۲۴۹] .

28346 ـ **تهران ، الهیات** ۱۹۷/۵ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با تاریخهای ۱۲۸۶-۱۲۸۸ در دفتر (۶۹ر-۷۳ر) [ف. الهیات ۱ : ۱۲۱] .

28347 ـ **تهران ، الهیات** ۵۹۱ د: شکسته نستعلیق خوش رمضان‌سدهٔ **۱۳** ، زرین، ۲۲ گ [ف . الهیات ۱ : ۰] .

28348 ـ **تهران ، ملك** ۵۱۱۸ : شکسته نستعلیق صادق شیرازی ، چهارشنبه‌سلخ صفر **۱۳۱۳** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

28349 ـ **تهران ، ملك** ۶۱۹۶/۳ : نستعلیق فضل‌الله فرزند زین‌العابدین بروجردی شمس‌العلماء ، محرم **۱۳۱۵** (۹ پ - ۱۱ ر) [رؤیت] .

28350 ـ **تهران ، ملك**۱/۵۶۰۶ : نستعلیق محمود فرزند محمدعلی ، در**۱۳۲۱** . (۱پ-۱۰پ) پیرامن ۲۰۰ بیت است ، آغاز برابر نمونه. [رؤیت] .

28351 ـ **تهران ، ملك** ۵۱۷۹ : نستعلیق خوش شوال **۱۳۲۴** برای خبیرالدوله رئیس تلگرافخانه ، زرین، آغاز برابر نمونه ، ۱۷ گ ۱۰ س [رؤیت] .

28352 ـ **تهران،دانشگاه**۱/۴۵۰۱۵ : شکسته نستعلیق رمضان **۱۳۲۹** (ص۱-۱۳) آغاز برابر نمونه [ف- دانشگاه ۱۳ : ۴۵۰۱] .

28353 ـ **تهران ، ملك** ۵۱۷۷ : شکسته نستعلیق خوش‌سدهٔ **۱۴** ، زرین، پیرامن ۱۹۰ بیت ، ۱۳ گ ۸ س [رؤیت] .

28354 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۸۰ : شکسته محمداسماعیل انجوی، زرین ، مرقع [نسخه‌ها ۳ : ۹۵] .

28355 ـ **شیراز** ، دکتر عینی : تاریخ یاد نشده، درجنگ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۵] .

28356 ـ **مشهد ، رضوی** ۸۹۷۸ : مرقع ، شکسته نستعلیق ریز ، تاریخ یادنشده اهدائی حکمت [نسخه‌ها ۵ : ۷] .

پیر و جوان

ناشناخته

28357 ـ **تهران،دانشگاه** ۴۳۳۲/۱۶ : نوشتهٔ ۲۶ رجب **۱۲۷۶** (ص ۲۴۹ - ۲۶۸) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۹۱] .

ز پیر خرد

از نادان .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۵۸۴ .

28358 ـ **تهران ، دانشگاه** ۲۴۴۴/۱۳ : در مجموعه عبدالکریم نجار باشی **۱۱۸۹-۱۱۹۵** (ص۱۰۰) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۲۴]

ت

تاج فرخی

از نواب محمد یوسف علی خان صاحب بهادر ، درگذشتهٔ ۱۲۸۱ ، دیوان شعر اوست، و بهمین نام دیوانی از کلبعلی فرخی تاجی قزوینی

مشار یاد کرده که بسال ۱۳۲۳ بچاپ رسیده است.
بنگرید: ذریعه ۳: ۲۰۶ـ ف. مشار: ۲۹۰.
28359 ـ **تهران، ملك** ۴۷۹۷ : نستعلیق محمد کریم‌الله، **۱۲۹۴** (= تاج فرخی) ۱۲۴ گ. آغاز: نباشد چون منی در ملك هستی کامل و یکتا [ف. ملك: ۷۱].

تاریخ اسلام

28360 ـ **اصفهان**، شهرداری ۳/۱۳۷: تاریخ یادنشده، مثنویست که با فرستادن آن‌جناب بار دیگر جمعی از اصحاب را برفافت جعفر طیار آغاز میگردد: وازآن جمله بد جعفر نامور ـ ازانش فرستاد خیرالبشر [نسخه‌ها ۵: ۳۰۸].

تاریخ امیری = کاخ کیوان

از کیوان.

تاریخ ایران = شاهنامه

صادق تفرشی.

تاریخ ایران

از میرزا تقی حکیم، تاریخ کوتاه ایران است تا روزگار قاجار، و در ۱۳۰۶ سروده است. **آغاز**: بنام جهاندار کل جهان ـ بنام خداوند کون و مکان.
28361 ـ **تهران، ملك** ۴۷۹۱ : نستعلیق **۱۳۰۶**، ۱۱۹ گ ۳۰ س [ف. ملك: ۷۶].

تاریخ ایران

از ثاقب آشتیانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۱» گذشت. از کیومرث تا غوریان و قراختائیان (ص ۲۰۰ـ۲۵۰) و شاهنامك که در پایان آن به‌سرگذشت معاصران گریز زده است (ص ۲۵۱ـ۲۷۱) کلیات او.
28362 ـ **تهران، دانشگاه** ۲۴۳۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۰۹].

تاریخ بهتنیر (هندوستان)

از آغاز تا ۱۱۳۰ (۱۷۱۸ م).
28363 ـ **پاکستان**، لاهور پرفسور شیرانی ۴۸۷۴/۱۸۵۴ : نوشتهٔ محمد عیسی فرزند غلام محمد، ۲۵ ذیحجهٔ **۱۲۸۸** (۱۸۷۲ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۱].

تاریخ چهل‌ستون

از بدیع‌الزمان نصرآبادی فرزند محمد طاهر نگارندهٔ «تذکرهٔ نصرآبادی». درگذشتهٔ ۱۱۲۱. در ذریعه از آن به‌قصیده و در فهرست دانشگاه به‌مثنوی تعبیر شده که هر مصرع آن ماده تاریخ ساختمان آنست، مصرع یکم آغاز کار و مصرع دوم پایان ساختمان را نشان میدهد.
بنگرید: ذریعه ۹: ۱۳۰ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۴۵۵.
28364 ـ **تهران، دانشگاه** ۲۵۹۱/۱۵۱ : ضمن مجموعهٔ آقا محمد معینا اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص ۶۷۵) [ف ـ دانشگاه ۹: ۱۴۰۵].

تاریخ سیستان

از ظهیر. تاریخ سیستان است از روزگار باستان تا روزگار سراینده ۱۲۰۶.
بنگرید: ذریعهٔ ۱۹: ۱۳۳.
28365 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۱۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گویا بخامهٔ سراینده [نسخه‌ها ۲: ۶۵].

تاریخ جنگهای شاه اسماعیل

از واعظ قزوینی، که یاد او در «ابواب‌الجنان: ۱۵۱۸» گذشت. مثنوی است در

بحر تقارب درجنگهای شاه‌عباس (۹۹۵-۱۰۳۷) با شیبك خان ازبك . **آغاز :** سزاوار شکر آفریننده‌ایست ـ که‌هر قطره‌ازوی‌دل زنده‌ایست .

28366 ـ **مشهد ، فرخ** ۲۳۸ : در «کلیات» نوشتهٔ **۱۲۲۶** او [نسخه‌ها ۳ : ۹۲] .

تاریخ جنگهای شاه اسماعیل = جنگ شاه‌اسماعیل

تاریخ شاه‌اسماعیل = فتوحات شاه ...

رویدادهای روزگار شاه اسماعیل دوم (۹۸۴-۹۸۵) و بیشتر جنگهای مازندران او را دارد ، و درآن از سالهای ۹۷۸-۹۹۶ نیز یاد شده است . **آغاز :** سزای سر حرف هر تاجدار ـ بود آن سر ...

28367 ـ **تهران ، ملك** ۴۷۶۹ : نستعلیق سید احمدالحسینی خلیفهٔ نوادهٔ صدر خاصهٔ شریفه ، ۲۱ع۱/**۱۱۳۲** انجام : زجتر دل افروز سلطان حسین ـ جهان باد تا قاف روشن چوعین . ۳۹۷ گ ۲۰ س [ف . ملك : ۸۳] .

تاریخ کشمیر

از میرسعدالله متخلص به‌سعادت ، نام‌تاریخی کتاب«سلیمان‌باغ = ۱۰۹۴»است، درسرگذشت راجگان وفرمانروایان و عارفان کشمیر نگاشته است . در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ سعادت از او یاد نشده است .

آغاز : ای بحمدت ورق گه تحریر ـ رشك ازهار گلشن کشمیر .

28368 ـ **آصفیه** ۱۲۰۵ تاریخ: نوشتهٔ غلام‌الدین **۱۲۷۰** ، ۳۱۴ ص ۱۹ س + ۱۴ درهامش [ف . آصفیه ۱ : ۱۸۶]

تاریخ محمدی = تاریخ رشیدی

درسرگذشت دوازده امام ، که پس ازیك رنجوری دوسه ماهه درشهرهای واسط وحله و بغداد ، از ماه رمضان (ذال و جی = ۷۰۸) در شصت سالگی ، بنام جهان محمد اولجایتو سروده است . هردونام درآن یاد شده است. و درآن آمده : قاضی‌که نظام نام دارد ـ شیرین شکرش کلام دارد . **آغاز :** آفرین خدای یزدان را ـ که بفضل آفریدکیهان را .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۳۳ .

28369 ـ **تبریز ، ملی** ۳۶۲۶ : بیستم ذیقعدهٔ **۸۱۹** درشهرهرات بخامهٔ تورانشاه فرزند احمد فرزند تورانشاه ، سپس منظومهٔ کلامی بفارسی هست ، که گویا از هموست . [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۰] .

تاریخ محمدی

زایچه ومرگ پیامبر وامامان با نام‌ونژاد ولقب و زادگاه و جای گورشان به نظم . گویا سراینده ازترکان فارسی‌سرا باشد. درآن‌آمده: چون ساختی‌آنزمان تمامش ـ «تاریخ محمدی» بنامش. **آغاز:** آغاز سخن بنام یزدان ـ روزی ده انس و خالق جان .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۳۳ .

28370 ـ **دانشگاه** ۱۰۱۵ : نسخ باختری با تاریخ **۹۱۳** که شاید تاریخ سرودن و نوشتن هردو باشد (گ ۱۳۰-۱۴۵) [ف . دانشگاه ۲ : ۵۲۴] .

تاریخ مشروطیت ایران

از صدرالسلطنه . تاریخچهٔ منظومیست از دو سالهٔ نخستین مشروطیت ایران . **آغاز :**

عدالت خواستند ایرانی از شاه ـ

که عدلش از زمین گیرد الی ماه

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۳۴.

28371 ـ مشهد، رضوی ۹۶۷/۱۱ ادبیات (۹۳۴۵): سدهٔ **۱۴** با تاریخهایی از **۱۳۲۰** تا **۱۳۴۳** در دفتر (ص ۷۰ ـ ۷۹) [ف ـ رضوی ۷: ۸۲۲].

تاریخ هند

سرودهٔ صبوری، بروزگار صفویان، گرفته شده از «شیرازنامه» و «بهجة المناهج» وجز آنها.

28372 ـ **آصفیه** ۱۹۶۴ تاریخ: نوشته پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۱۰۴].

تأییدات

از مجذوب تبریزی، شرف‌الدین میرزا محمد، که یاد او در «اتمام‌الحجه: ۸۷۰» گذشت. در سیصدوچهارده بند هفت مصراعی، عرفانی، بسال ۱۰۸۸ برای شاه سلیمان‌صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) سروده است. **آغاز**: این چرخ پرازجواهر تحقیقات ـ باشدنام مبارکش «تأییدات».

28373 ـ **تهران، معارف** (ملی) ۱۲۵۸: نستعلیق **۱۰۸۸**، آغاز برابر نمونه، ۴۸ گ ۱۴ س [ف. معارف ۲: ۱۵۵].

28374 ـ **مشهد، رضوی** ۱۸۸ (۴۴۶۳) نسخ خوش سدهٔ **۱۱**. زرین، گزارش برخی ازواژه‌ها درهامش ۱۳۵ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۷: ۲۳۰]

28375 ـ **مشهد، رضوی** ۱۸۹: ادبیات (۸۷۹۸): نستعلیق ۱۲۵۵، ۸۴ گ ۱۸ س [ف ـ رضوی ۷: ۲۳۱].

تجربه نامه

ابن سیفی، در ص ۴۸۷ گذشت.

تجنیسات

خواجه عبدالله انصاری، که یاد او در «الهی‌نامه: ۱۰۴۸» گذشت.

28376 ـ **بایزید ولی الدین** ۱۸۱۹/۶: سدهٔ **۹** (گ ۴۷ ـ ۴۸). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۱ هست [فیلمها: ۴۷۳].

تجنیسات

کاتبی. گویا نیشابوری که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۰» گذشت.

28377 ـ **مدینه**، عارف حکمه ۶۲ ف: نوشتهٔ **۹۵۷** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۳].

تجوید منظوم =

خلاصة التنزیل

ابن عمادکه درص ۷۹ گذشت. و اینك دو نسخهٔ دیگر:

28378 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: در جنگ مؤرخ **۱۲۲۰ ـ ۱۲۲۱**، آغاز برابر نمونه، وبنام «خلاصة التنزیل» علاءالدین‌هروی مشهور به ابن عماد است [رؤیت].

28379₁ ـ **کربلا**، شیخ حسن‌صالحی: شمارهٔ ۶ مجموعه رساله‌هایی دربارهٔ قرآن، از سدهٔ نهم، با تملك صدرجهان حسینی و مهر مؤرخ او ۱۰۸۰، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای صالحی].

28379₂ ـ **تهران**، دکترقاسمزاده مج: نستعلیق **۱۲۷۵**، درنمای نسخه بخامهٔ نویسنده «خلاصة التنزیل» آمده، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

تجوید منظوم = درج مضامین مختار، در ص ۸۷ گذشت.

تجوید منظوم = درهٔ منظومه رجایی، در ص ۸۸ گذشت.

تجوید منظوم = راحت جان در ص ۸۹ گذشت.

تجوید منظوم = زبدة التجوید

نصرت ، در ص ۸۹ گذشت .

تجوید منظوم = لؤلؤئیه

در ص ۹۵ گذشت .

تجوید منظوم = مطلوب قاری

در ص ۹۹ گذشت .

تحریر اقلیدس منظوم

در ص ۱۴۴ گذشت .

تحریمة القلم

از حکیم سنائی غزنوی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۲» گذشت ، مثنویست عرفانی خطاب به‌قلم ، در ۱۰۳ بیت ، که بسال ۱۳۳۶ خ با پیشگفتار استاد مینوی و ۱۳۴۸ استاد مدرس رضوی چاپ شده‌است . **آغاز :** مرحبا ای سیه رخ دو زبان ـ ای حدیث آفرین بی‌دل و جان .

بنگرید : پیشگفتار چاپ ازاستاد مینوی در مجلهٔ فرهنگ ایران زمین : ۸۷ .

28380 ـ **بایزید ولی الدین** ۲/۲۶۲۷ : در « کلیات » مؤرخ **۶۸۴** او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۴ هست [فیلمها : ۱۶۴] .

تحفهٔ احتشامی = اندرزنامهٔ حسینی

ازحاج میرزاحسین (حسن) طبیب‌فسایی.

بنگرید : ف . مشار : ۳۶۲ .

28381 ـ **مشهد ، رضوی** ۸۹۲۷ : نسخ ذیحجهٔ **۱۳۰۷** . اهدائی حکمت ۵۲ گ [نسخه‌ها ۵:۱] .

تحفة الاحرار

از عبدالرحمان جامی ، که یاد او در «تهلیلیه : ۳۶» گذشت . یکی از مثنوی«هفت اورنگ»اوستدر ۲۰ مقاله‌مطالب‌عرفانی‌واخلاقی وداستانهایی‌دربحرسریع‌ومانند «مخزن‌الاسرار»

نظامی و«مطلع‌الانوار»دهلوی‌که‌در۸۸۶ بانجام رسانده‌است.جداودر«هفت اورنگ» چاپ شده است. **آغاز ۱ :** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ هست صلای سرخوان‌کریم **آغاز ۲ :** حامداً لمن‌جعل جنان‌کل عارف مخزن‌اسرار ... گنجینه‌اسرار کمالش ماییم ـ دستارزن او تار ثنایش ماییم .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۸۸ و ۱۹:۱۳۵ و ۱۲:۱۳۱ (سبعه) ـ مشار : ۳۶۲ و۱۶۵۴ .

28382 ـ **تهران ، ملی** : نسخ عبدالرحمان فرزند احمدجامی ، در «کلیات» مؤرخ **۸۷۷** او [نسخه‌ها ۶:۲۶۴] .

28383 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۱۳۳م ادب فارسی: نستعلیق زیبا و آرایشهای‌زرین، رمضان **۸۸۰** (گ۱ـ۶۵) [مخطوطات۱:۵۶].

28384 ـ **تهران ، مجلس** ۲۵۴۵ : نستعلیق ترکستانی، **۸۸۶**، همراه سبحةالابرار، در چهارستون ، آغاز ۱۶۵ بیت افتاده [ف . مجلس ۸ : ۲۴۹] .

28385 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۲۵۴۳ : نوشتهٔ **۸۸۶** ، همراه « دیوان » او [ف . فهمی ادهم ۱:۲۴۲] .

28386 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی D۲۰۴ (۱۶۰۵) : در « کلیات » او مؤرخ **۸۹۰** گویا بخامهٔ جامی است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیلمها : ۱۶۳].

28387 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف) : در «کلیات» اونوشتهٔ **۸۹۸ـ۹۰۲**،زرین [ف . دکتر بیانی: ۲۷۹] .

28388 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۳۸ (۵۳۵ ف) : نستعلیق سدهٔ **۹** ، زرین ، با یك مجلس مینیاتور زیبا، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۱۲۲ ص ۱۵ س [ف . دکتر بیانی : ۳۰۶].

28389 ـ **استانبول ، ایاصوفیا** ۴۲۰۹ : در «کلیات» او گویا ازسدهٔ **۹ـ۱۰**

فیلم آن در دانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها ۱۶۱] .

28390 ـ تهران ، سلطنتی ۱۰۱۰ (۵۲۰ ف مکرر) : در «پنج گنج» او مؤرخ ۹۰۳ ؛ زرین [ف . دکتر بیانی : ۲۸۸] .

28391 ـ هاروارد ، هوتی M۴۳۱ ۵۰ : نستعلیق ترکی غیاث‌الدین محمد رستم علی ، در «پنج‌گنج» او ۹۰۴ [نسخه‌ها ۳:۴] .

28392 ـ قاهره ، دارالکتب ۸ م ادب فارسی : نوشتهٔ علی ، رجب ۹۱۱ ، با آرایشهای زرین ، آغـاز برابر نمونهٔ ۲ [مخطوطات ۱:۵۶] .

28393ـ تهران،ادبیات ۹۳۵حکمت: در « کلیات » مؤرخ ۹۱۷ او [ف . ادبیات ۳۱:۲] .

28394 ـ مدینه ، عارف حکمت۵۹: در«کلیات» مؤرخ۹۱۷ او [نسخه‌ها ۵:۴۸۴] .

28395ـ تهران ، سلطنتی۲۳۶(۵۳۶ ف) : نستعلیق خوش سلطانعلی مشهدی ، ج۹۲۱/۱،زرین، با دیباجه ، ۱۳۲ ص۱۴س [ف . دکتر بیانی : ۳۰۷] .

28396 ـ مشهد، رضوی ۱۰۵۸/۳ (۵۰۲۴) : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ ۹۲۱ [ف . رضوی ۸۸۹:۷] .

28397ـ تهران،مهدی‌بیانی ، نستعلیق خوش مقصودمتخلص به هروی ، ۹۲۸ [نسخه ها ۱۲:۱] .

28398 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۸۵ (۵۲۶ ف) در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ میرعلی ۹۲۸ ، مصور [ف.دکتر بیانی:۲۹۴] .

28399 ـ استانبول ، طوپقپوسرای B. ۹۱۲/۱: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ۹۳۰ [ف. فهمی ادهم ۲۴۵:۱] .

28400 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۸۶/۲۳: در « کلیات » او نوشتهٔ ۹۳۱ [ف . فهمی ادهم ۲۳۶:۱] .

28401ـ تهران، مجلس۳۰۹۷/۱: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۳۷ [ف . مجلس ۶۴۸:۱۰] .

28402 ـ تبریز ، ملی ۲۶۸۵ : نستعلیق حسام‌الدین ، سلخ ع۹۳۹/۱ آغاز: حامداً لمن جعل . . . زرین ، ۱۱۹ گ ۹ س [ف . ملی تبریز ۲۱۳:۱] .

28403ـ تهران،دانشگاه۲۲۱۱/۳: نستعلیق نزدیك ۹۴۳ (۶۵ر ـ ۱۲۹ر هامش) بآرایشها [ف . دانشگاه ۸۸۹:۹] .

28404 ـ تهران ، مجلس ۲۵۴۳ : در «کلیات» مؤرخ ۹۴۵ او آغاز برابر نمونهٔ ۲[ف . مجلس ۲۴۲:۸] .

28405 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۱/۳ تصوف فارسی : در«هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۴۸ [مخطوطات ۲۲۹:۲] .

28406 ـ تهران، ملك ۵۰۱۱/۱ : نستعلیق خوش حسین‌قاری شوال ۹۵۴ (۱پ ـ ۴۷ ر) درمتن ، آغاز برابر نمونه ، ۱۵ س [رؤیت] .

28407 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۹۰/۳ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ۹۵۸ [ف. فهمی ادهم ۲۴۵:۱] .

28408 ـ تهران، سلطنتی۲۲۰(۵۲۲ ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ ۹۳۶ـ۹۷۸،زرین [ف . دکتر بیانی : ۲۸۹] .

28409 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۰/۲ تصوف فارسی : در «هفت‌اورنگ» نوشتهٔ ۹۶۴ [مخطوطات ۲۲۹:۲].

28410ـمشهد،رضوی۱۹۴ ادبیات: نستعلیق خوش شاه محمودنیشابوری خوشنویس

بنام **۹۶۵** زرین [ف . رضوی ۷: ۲۳۴].

28411 ـ **تهران، دانشگاه** ۳/ ۱۰۲: در «هفت‌اورنگ» نوشتهٔ **۹۶۶** (ص ۵۹۴-۷۲۷) [ف. دانشگاه ۲: ۲۳۵] .

28412 ـ **بنگال**، ایشیانک ۱۵ منظوم (۱۴۱۲): نستعلیق **۹۷۱** [ف. بنگال ۱: ۹۰].

28413 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۳۸H ۴۵۹۰ : تعلیق خوب پیر ـ محمد فرزند خواجه محمد، ۱۵ رمضان **۹۷۳** (۱۵۶۶م) [ف. عبدالله ۲: ۴۹۳] . ازکتابهای پرفسود شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر ـ حسین ۱: ۹۹] .

28414 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۸۹۷ : علیرضا الکاتب، **۹۷۶**، ۷۸ گ ۱۳ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۵۰] .

38415 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴/ ۱۵۲م ادب فارسی : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۷۸** [مخطوطات ۲: ۲۲۸] .

28416 ـ **تهران، مجلس** ۲۵۴۴ : در «کلیات» مؤرخ **۹۸۰** او [ف . مجلس ۸: ۲۴۵].

28317 ـ **تهران، ملك** ۲/ ۵۹۹۳: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۸۲-۹۸۳** [رؤیت].

28418 ـ **تهران، دانشگاه** ۴۶۴۵: نستعلیق باباشاه خوشنویس (بگفته باستانی‌راد) زرین، ۶۲ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۷۹] .

28419 ـ **تهران، مجلس** ۳۲۵ : نستعلیق **۹۸۲** باباشاه اصفهانی، زرین، مصور، آغاز برابر نمونه، ۹۸ گ ۱۰ س [ف. مجلس ۲: ۱۸۹] .

28420 ـ **تهران، ملك** ۵۹۵۳ : نستعلیق خوش رجب **۹۸۳** میر جملهٔ کاتب، زرین، ۷۷ گ ۱۲ س [رؤیت] .

28421 ـ **تهران، ملك** ۵۰۴۱: نستعلیق خوش الحسینی، ۱۵ ج ۱/ **۹۸۳** (ثلاث وثمانین وثمانمائة !)، زرین ۷۱ گ ۱۲ س [ف. ملك ۱۰۳] .

28422 ـ **تهران، ملك** ۲/ ۵۹۹۵: نستعلیق خوش محمد فرزند علاءالدین رزه باخرزی، درديه رزه، **۹۸۴** در «هفت‌اورنگ» [رؤیت] .

28423 ـ **تهران**، ملی ۳/ ۱۸۱ (۱۱۶۱) : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۸۵** [ف . معارف، جواهرالکلام ۲: ۹] .

28424 ـ **تهران، ملك** ۲/ ۵۹۹۳: نستعلیق، در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۸۶** [رؤیت] .

28425 ـ **تهران**، سلطنتی ۹۴۷۲ (۵۲۰ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۶**، زرین [ف . دکتر بیانی : ۲۸۴] .

28426 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۰۴: نوشتهٔ **۹۸۷** سبحةالابرار وتحفةالاحرار است [نسخه‌ها ۴: ۶۸۸] .

28427 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ۲/ ۶۷۰ : در «هفت اورنگ» ونوشتهٔ **۹۹۲-۹۳۳** [نسخه‌ها ۲: ۱۰۶] .

28428 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۴۳ (۵۱۹ ف): در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۹۴-۹۹۹** زرین [ف . دکتر بیانی : ۲۸۲] .

28429 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۵۶: در «کلیات» مؤرخ **۹۹۴** او [نسخه‌ها ۵: ۴۸۴].

28430 ـ **تهران، ملك** ۴۹۸۹ : نستعلیق خوش اواخر سدهٔ **۱۰**، زرین، ۵۵ گ ۱۵ س .

28431 ـ **تهران، ملك** ۳/ ۵۹۷۰:

نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، شمارهٔ ۳ «هفت اورنگ» او [رؤیت] .

28432ـ تهران ، ملك‌۱۳/۵۹۹۷: در «کلیات : 17526» او ازسدهٔ ۱۰ [رؤیت] .

28433 ـ تهران ، سلطنتی ۳۰۹۴ (۵۳۸ ف) : نستعلیق ناصر ، سدهٔ ۱۰ ، زرین ، با دیباجه ، ۱۲۲ ص ۱۵ س .

28434ـ تهران، سلطنتی ۲۳۹ (۵۳۹ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰ ، زرین ، بی‌دیباجه .

28435 ـ تهران ، سلطنتی ۲۳۵ (۵۴۰ ف) : نستعلیق زیبای میر (علی) ، سدهٔ ۱۰ ، زرین ، ۱۳۲ ص ۱۴ س .

28436 ـ تهران ، سلطنتی ۲۳۷ (۵۴۱ف) : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰ ، زرین، با یك مجلس میناتور ، ۱۸۱ ص ۱۰ س [ف. دکتر بیانی : ۳۰۸-۳۱۲] .

28437ـ مشهد،رضوی ۱۹۵ ادبیات (۴۴۶۸) : نستعلیق سدهٔ ۱۰ [ف . رضوی ۲۳۵:۷] .

28438 ـ تهران، مجلس ۳۶۲۱/۱ فهرست نشده : سدهٔ ۱۰ درفهرست بنام «تحفة‌ـ الابرار» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۳] .

28439ـ تهران،سپهسالار ۳۲۷/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص ۱-۲۵) [ف . سپهسالار ۳۵۴:۳] .

28440ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۶۱: سدهٔ ۱۰ ، زرین ، ۶۲گ [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

28441 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A.۱۵۸۵/۲۸ : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۰ [ف. فهمی ادهم ۲۳۷:۱] .

28442 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R . ۹۱۴ : پیرامن سدهٔ ۱۰ ، ۶۳گ ۱۵س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۵۱] .

28443 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۸۰۶/۲ : در « هفت اورنگ » او از سدهٔ ۱۰ .

28444 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۸۸۹/۵: در«هفت اورنگ» او ازسدهٔ ۱۰ [ف . فهمی ادهم ۲۴۶:۱] .

28445 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۹۱۱/۱ : در «هفت اورنگ» او ازسدهٔ۱۰ [ف . فهمی ادهم ۲۴۹:۱] .

28446 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۷۳۸: سلطان محمد نور ، پیرامن سدهٔ ۱۰ ۶۸گ ۱۴ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۵۱] .

28447 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Pi/VI۴۱C ۱۷۶۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ [ف . عبدالله ۲۹۹:۲] .

28448 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Spi/VI۳۸I ۳۲۷۹ : تعلیق سید مهدی ، پیرامن سدهٔ ۱۰ [ف . عبدالله ۴۹۳:۲] . از کتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۹۹:۱] .

28449ـ تهران، اصغر مهدوی ۴۳۱: در « کلیات : 17527 » او از سدهٔ ۱۰-۱۱ [نسخه‌ها ۹۰:۲] .

28450 ـ تهران ، دانشگاه ۵۱۸۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ ، زرین ، با دیباجه‌ای وسرآغاز برابرنمونهٔ ۲، ۵۹گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۴۱۴۱:۱۵] .

28451 ـ تهران، مجلس ۳/ ۴۱۳۰: در «هفت اورنگ» از سدهٔ ۱۰-۱۱ ، زرین ، [رؤیت] .

28452 ـ تهران، مجلس ۱/ ۵۹۹۰:

نسعطیق سدهٔ **۱۱-۱۰** (ص۲-۱۳۷) [ف . مجلس ۱۷:۳۶۴] .

28453 ـ **تهران ، ملك** ۵۰۵۹/۶: در «کلیات :17528» او نوشتهٔ **۱۰۰۶** (۸۵ پ ـ ۱۰۳ر) [رؤیت] .

28454ـ **تهران، تهران** سلطنتی۲۷۰۳ (۵۴۲ف) : نستعلیق زیبای میر عماد حسنی **۱۰۱۶** در اصفهان ، زرین ، ۱۵۸ ص ۱۲س [ف . دکتر بیانی : ۳۱۲] .

28455ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۱(۵۲۳ ف) : در « سبعهٔ » او نوشتهٔ **۱۰۳۸** ؟ ، زرین [ف . دکتر بیانی : ۲۹۱] .

28456 ـ **قاهره، دارالکتب**۱۳۴م ادب فارسی : تعلیق زیبای عمر فرزند حسن بسنوی ، ذیقعدهٔ **۱۰۴۳** ، آغاز برابر نمونهٔ**۴** با آرایشها ، زرین [مخطوطات۱ :۵۶] .

28457 ـ **تهران** ، ملی ۹۷۳/۳ف : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۱۰۵۶** [ف. ملی۲: ۵۲۱] .

28458 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۵۰۹ Spi/VI۳۸J : نستعلیق میان شیخ ..؟ محمد فرزندشاه یعقوب فاروقی۲۵ج ۱۰۷۳/۲ (۱۶۶۲ م) [ف. عبدالله ۲ :۴۹۴] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۹۹] .

28459 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۶۹۸Spi/VI۳۸U: نستعلیق عبدالوحید، ۱۰۸۱/۲ع۲۷ . همراه : ۱ ـ سلسلة‌الذهب ۲ـ این مثنوی ۳ ـ سبحة‌الابرار [ف. عبدالله ۴۹۸:۲] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱ :۹۹] .

28460 ـ **تهران** ، **مجلس** ۵۶۳۵ فهرست نشده : نستعلیق عبد نظام ، سدهٔ **۱۱** ، زرین ، [رؤیت].

28461 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۳۶ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین ، ۸۰گ۱۲س [ف. ادبیات ۱ :۸۳] .

28462 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۰۲/۷ : در «هفت اورنگ» از سدهٔ **۱۱** [ف . سپهسالار ۵ :۱۱۵] .

28463ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۷(۵۲۷ ف) : در « پنج گنج » او از سدهٔ **۱۱** ، مصور [ف . دکتر بیانی : ۲۹۶] .

28464 ـ **تهران**، ملی، فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۱۵۴ ص ۱۲س [نسخه‌ها ۶ :۲۸۴] .

28465 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۵۵۷ Ap/VI۳۹ : نستعلیق محمد فاضل وقایع نگار ، ۱۵ شعبان **۱۱۰۹** ، با دیباجهٔ نثر بمانند نمونهٔ **۱و۲** [ف. عبدالله ۲ :۲۹۹].

28466 ـ **بادلیان** ۱۳۲/۳ اوزلی : با تاریخ **۱۱۴۵** در دفتر. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۰۳۳ هست [فیلمها: ۵۵۹] .

28467 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك ـ لائبریری ۸۷۱،۶۸ تحفه : نستعلیق‌احمد یار خواجه ، رجب **۱۱۷۹** ، آغاز برابر نمونهٔ**۱** ۷۲ گ ۱۳س[مخطوطات‌فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱ :۴۳۹] .

28468ـ **موزهٔ بریتانیا**۱۰۹۴۰/۱ Or : نوشتهٔ **۱۱۸۱** همراه با بیسرنامهٔ عطار [نسخه‌ها ۴ :۶۸۶] .

28469 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ ف) : در « سبعهٔ » او نوشتهٔ **۱۱۸۷** ، زرین [ف . دکتربیانی: ۲۹۲] .

28470 ـ **بنگال** ، آسیائی ۲۳/۱ aO (۱۲۷۳) : با تاریخ **۱۱۹۶** در دفتر [ف . بنگال : ۱۲۶] .

28471 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۱/۶ف :

نستعلیق سدهٔ **۱۲**، چهارستونی، گزیده‌ایست از آن [ف. ملی ۱: ۸۹].

28472 ـ **تهران**، ملی ۷۶۸ ف: نستعلیق گویا عرفی زاده در سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۷۷ گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۲۹۵].

28473 ـ **پاریس**، عمومی S.P.۴۶۹۸: سدهٔ **۱۳** همراه با واسطة العقد او [نسخه‌ها ۴: ۱۳۷].

28474 ـ **تهران، دانشگاه** ۳۳۲۳/۱: نستعلیق مصطفی فرزند صدیق فرزند ملا ابراهیم عثمان وانی، سدهٔ **۱۲-۱۳** (۲ر-۶۱ پ) در بیست مقاله [ف - دانشگاه ۱۱: ۲۳۰۸].

28475 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۸۲۸ Spi/VI۳۸K: نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲: ۴۹۴] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۸].

28476 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ۶۶۹: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۱۲۳۱** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۶].

28477 ـ **مشهد، رضوی** ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴): در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۱** او [ف. رضوی ۷: ۶۷۰].

28478 ـ **تهران، دانشگاه** ۴۵۸۴/۱: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۱۲۳۶** [ف. دانشگاه ۳۵۱۴].

28479 ـ **تهران، مجلس** ۲۶۷۳/۱: نستعلیق سید محمد صادق، در **۱۲۴۰** (ص۱-۱۲۳)، با دیباچهٔ نثری و ۱۸۰۰ بیت آغاز برابر سرآغاز «هفت اورنگ» است [ف. مجلس ۸: ۴۳۵].

28480 ـ **قاهره، دارالکتب** ۳۰ ادب فارسی طلعت: ملا عطاء الله قادری، ۳۰ شعبان **۱۲۵۴**، زرین، ۷۱ گ ۱۳ س [مخطوطات ۱: ۵۷].

28481 ـ **مشهد، عبدالحمید ـ مولوی** ش ف ۵۰۲/۲: نستعلیق هندی سید عبدالجبار قادری، شوال **۱۲۶۹** [نسخه‌ها ۵: ۷۳].

28482 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۰۲۸Spi/VI۳۸L: نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۳** با مهر مؤرخ ۱۲۰۲ [ف. عبدالله ۲: ۴۹۴] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۹].

28483 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۱۱/۸: نسخهٔ کهن، در جنگ، در فهرست بنام «تحفة الابرار» یاد شده است. [ف. ملی تبریز ۱: ۳۷۳].

28484 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۰۱: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، زرین، ۷۷ گ ۱۲ س [ف. ملی تبریز ۱: ۲۱۲].

28485 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای B ۱۴۳/۵: در «هفت اورنگ» او [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۴].

28486 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۵ م ادب فارسی: تاریخ یادنشده، شمارهٔ ۳ «هفت اورنگ» او، زرین.

28487 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۳۳۱ س: تعلیق زیبا (گ ۹۱-۱۴۳) زرین.

28488 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۹ تصوف فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، زرین، ۵۶ گ ۱۷ س.

28489 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵ مجامیع فارسی طلعت: تعلیق زیبا، زرین (گ۱-۵۶).

28490 ـ **بنگال**، آسیایی aO۶۲/۱ (۱۳۹۸): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۴۱].

28491 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۸۸۲/۳۹۳۴: آغاز وانجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۹۹].

تحفة الاقالیم

از کاشف اصفهانی، اسماعیل که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۱» گذشت مثنویست عرفانی وعشقی دارای: توحید، ستایش پیامبر وحضرت علی، صفت دو پسر پیر، عشق، عاشق شدن پسر بزرگ، ترتیب اسباب عروسی، زفاف، تعریف عیش و نشاط، تعریف سراپای معشوق، سپس مطالبی اخلاقی ازتعریف قناعت، خست، سخا... و در ۱۰۷۰ بانجام رسانده است و درخاتمه از **اعتمادالدوله** ستایش کرده‌است. بادیباجه‌ای به‌نثر از عبدالعالی نامی که در آن از سراینده ستایش شده ومینویسد: شایدتا حال هفتادهزار گوهر بکر سروده است.

بنگرید: ذریعه ۱۹:۱۳۹.

28492 ـ **تهران، دانشگاه** ۳/۲۹۳۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «کلیات» او با دیباجه‌ای به‌نثر (ص ۱۲۵ـ۲۰۴) وتصحیح خودسراینده [ف. دانشگاه ۱۰:۱۸۰۱ و ۱۸۰۳].

تحفة الانوار

28493 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۰۳۸: نوشتهٔ **۹۷۳** [نسخه‌ها ۴:۶۸۴].

تحفة البحرین

ازحکیم صاحب روشن‌ضمیر، منظومه‌ایست که در (بحیرة بقیه‌یونان) در ۷ ذیحجهٔ ۱۱۹۱ بانجام رسیده است [نصرالله طرازی]. **آغاز:** بسم‌الله است برزبانم ـ خلاق ازل نگهبانم.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۳۶.

28494 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۹ تصوف فارسی‌طلعت: نستعلیق زیبای ۷ ذیحجهٔ **۱۱۹۱** بخامهٔ سراینده، زرین، ۱۰۶ گ ۱۵ س [مخطوطات ۱:۵۷].

تحفهٔ بهایی

ازخواجوی‌کرمانی، که یاداو در «کلیات ۱۸۵۷» گذشت. باید دیدکدامین مثنوی‌اوست ویا سرودهٔ جدایی از آنها است.

28495 ـ **تهران**، سنا ۳/۳۵۲: در «کلیات 17564» او نوشتهٔ **۸۲۰**، زرین، از کتابهای‌بیانی بوده [نسخه‌ها ۱:۱۴ و ۶:۵۵۴].

تحفه بیلو له

از جان بیلی صاحب.

28496 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۸ منظوم (۱۳۳۶): نستعلیق **۱۲۲۴** [ف. بنگال: ۹۱]:

تحفهٔ تهماسبیه

حافظی، در ص ۹۰۸ گذشت.

تحفة الحبیب

از فخری هروی، سلطان محمد فرزند محمدامیر، زاده پیرامن ۹۰۳، شاه تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۴) را ستوده، مشهوربه‌خوشنویس، به‌هندرفته وتا ۹۷۰ زنده بوده است (بنگرید: دیوان: ۲۴۶).

مجموعه غزلهاست همردیف و هم طرح به ترتیب تهجی از سرایندگان مختلف، در هر ردیف دست‌کم چهار غزل آورده، و غزلهایی از خود او نیزدرآن هست. بنام خواجه‌حبیب الله ساوجی‌گویا بسال ۹۲۹ نگاشته‌است، چلبی آنرا درچهار مجلس گفته درست نیست. و از هموست: ۱ـ هفت کشور ۲ـ لطایف نامه ۳ـ روضة‌السلاطین ۴ـ صنایع‌الحسن (بدیع) ۵ـ جواهرالعجایب (تذکره).

بنگرید: پیشگفتار تذکرهٔ روضة‌السلاطین وجواهرالعجایب از همو، مجلهٔ ادبیات مشهد

۲۶: ۴۲۰-۵۰۷ .
(تضمینات در همین بخش : ۲۷۲۸)
28497 - پاریس ، ملی ۱۹۷۸۸ :
نوشتهٔ ع۲۴/۹۶۶ . [ف . ملی ۲: ۴۵۰] .
28498 - ازبکستان، آکادمی‌خاورشناسی
۴۵۹۶ : نوشتهٔ منیرالدین ابوالشرف بلغاری
بخاری ۱۲۶۶ [مجلهٔ ادبیات ۲۶: ۴۷۰] .
28499 - مشهد ، آقای فرخ : نوشتهٔ
۱۳۴۰ . گویا منتقل‌شده به‌کتابخانهٔ ادبیات‌مشهد .
28500 - تهران ، سپهسالار ۴۵۴ :
28501 - تاشکند، آکادمی خاورشناسی
۱۳۳۸ : [ف . تاشکند ۲: ۲۴۱] .
28502 - موزهٔ بریتانیا (۳۷۵)
Or۳۲۴۴ : [ذیل ، ریو : ۲۳۳] .
28503- کراچی ، موزهٔ ملی :
28504 - اوده : دو نسخه [اسپرینگر :
۱۲- مجلهٔ ادبیات ۲۶: ۴۷۰] .

تحفة العرسین

نابی . شاید نابی ترک که یاد او در «دیوان :
۲۵۵۸» گذشت باشد .
28505-507- بغداد، المتحف العراقی:
سه نسخه ۱۵۲۷ و ۱۷۴۲ و ۱۷۵۸ : تاریخ هیچیك
یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۴۰۶] .

تحفهٔ حسینیه

از سلطانی بختیاری، حسینقلی‌خان که یاد
او در «دیوان: ۲۳۵۶» گذشت، بنام ظل‌السلطان
و ناصرالدین شاه و میرزا فتحعلی‌خان وزیر ،
در ۱۳۰۳-۱۳۰۴ ساخته‌است. قصیده و مسمط -
هایی است که در ستایش بزرگان روزگار خود
سروده با دیباجه‌ای به‌نثر. در آن نکات تاریخی
نیز هست . آغاز: الحمدلله‌الحمیدالمنان ...
ای جهان داوریکتا که سمیعی وبصیری - وای
پدیدآور اشیاء که حکیمی و خبیری .

28508- تهران، ادبیات ۱۳۲ج: نسخ
سدهٔ ۱۳، ۱۰۵ گ ۱۴س [ف. ادبیات ۱: ۸۴].

تحفة الحفاظ

در تجوید در ص ۸۱ گذشت .

تحفهٔ رسولیه

از غلام محیی‌الدین قصوری ، درگذشتهٔ
۱۲۷۰ (۱۸۵۳ م)، بسال ۱۲۳۴ (۱۸۱۹م) =
گشت پدید این گهر آبدار - درسنهٔ یك الف دو
صد سی چهار .
28509 - پاکستان ، لاهور، پرفسور
شیرانی ۸۱۲/۳۸۴۵ : نوشتهٔ ۳ ذیقعدهٔ ۱۲۳۹
(۱۸۲۴م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۲۰] .
28510 - پاکستان ، لاهور، پرفسور
شیرانی ۲/ ۶۲۸۰: رحمت‌الله، ۱۴ ع ۲/ ۱۲۷۶
(۱۸۵۹م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۲۰] .

تحفهٔ حیدریه

از ملا اسماعیل عارف اسفراینی . دیوان
سروده‌های اوست که در ص ۲۴۲۶ گذشت .

تحفة الدلایل

منزوی ، در ص ۲۵۳ گذشت .

تحفة الزائر = دیوان مشتاقی
در ص ۲۵۳۰ گذشت.

تحفهٔ شاهدی

ابراهیم شاهدی ، که در ص ۱۹۶۸ یادشده
است . و اینك دو نسخهٔ دیگر :
28511 - استانبول ، طوپقپوسرای
R . ۲۰۲۱/۷ : با تاریخ ۱۰۵۷ در دفتر
[ف . فهمی ادهم ۱: ۳۲۲] .
28512 - استانبول ، طوپقپوسرای
A.۱۵۰۵ : نوشتهٔ ۱۰۹۹، آغاز برابر نمونه
[ف . فهمی ادهم ۱: ۱۱۲] .

تحفة الشوق

ازاسیری اصفهانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۶» گذشت.

28513ـ **همدان**، اعتمادالدوله ۲۳۹: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳].

تحفهٔ صداقی = تحفة الفقیر

از صداقی در ص ۱۹۶۹ گذشت.

تحفة العراقین

ازخاقانی شیروانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۵» گذشت. مثنوی است با دیباجه‌ای به نثر که گویا از خود اوست و در آن از جمال الدین وزیر (محمد فرزند علی اصفهانی که سالهای ۵۴۱ ـ ۵۵۸ فرمانروای موصل بوده است) نام برده و بنام او ساخته است. سپس شش مقاله: ۱ـ محاسن الفکر ومجالس الذکر ۲ـ معراج العقول و منهاج الفحول. ۳ ـ سبحة الاوتاد و تحیة اوراد (اولاد) ۴ـ اوصاف البلاد (کوفه، مکه، مدینة) ۵ـ وصف مدینة الرسول ۶ ـ الموصل والشام. سفرنامهٔ عرفانی اوست باتخلص حقایقی ازسفریکه ازشیروان به مکه بسال ۵۵۱ میکرده است. و چاپ شده است. **آغاز ۱:** (دیباجه): خیر مااعتصم المرء بحباله کلمة العجز **آغاز:** (متن) ... این تحفه تذکره‌ایست بل تبصره ... **آغاز ۲:** (مثنوی): مائیم نظارگان غمناک ـ زین حقهٔ سبز ومهرهٔ خاک.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۵۳ ـ ف. مشار: ۳۶۹.

28514ـ **مشهد، رضوی** ۴۰۷ (۴۶۴۴): در «کلیات: 17546» او نوشتهٔ **۷۴۷**، در ترنج زرین آن آمده: تحفة الحرمین [ف. رضوی ۷: ۴۰۱].

28515 ـ **استانبول، ایاصوفیا** ۲/۱۷۶۲: نستعلیق مسعود فرزند منصور فرزند احمد متطبب، ع ۲/**۷۹۱** (گ ۱۰۸–۱۳۹). درفهرست فیلمها آمده: ازسنایی! **فیلم** آن در دانشگاه س ۱۰۶ هست [فیلمها: ۴۰۹].

28516 ـ **مشهد، رضوی** ۴۰۷ (۴۶۴۴): در «کلیات» مؤرخ **۸۴۷** او [ف. رضوی ۷: ۴۰۱].

28517ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق اواخر سدهٔ **۹**، ۲۱ص از آغاز افتاده که خود آقای بیات نویس کرده‌اند [نسخه‌ها ۶: ۱۰۵].

28518ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق **۹۴۲** همراه دیوان او [رؤیت].

28519ـ **مشهد، رضوی** ۴۰۶ (۴۶۴۳): در «کلیات» مؤرخ **۹۵۰** او [ف. رضوی ۷: ۴۰۰].

28520ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج: مؤرخ **۹۹۳**، زرین [نسخه‌ها ۶: ۶۵].

28521ـ **تهران، ملك** ۵۲۴۵/۲: در «کلیات: 17548» او از سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

28522 ـ **تهران**، ملی ۱۳۵ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، در «کلیات: 17549» او [ف. ملی ۱: ۱۳۲].

28523 ـ **اصفهان**، ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۴۷۵].

28524 ـ **تهران**، ملی ۶۵ فهرست نشده: در «کلیات: 17550» او از سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۱۸۴].

28525ـ **تهران، سنا** ۳۵۱: نستعلیق میرعلی هروی، بگواهی خلیفه سلطان‌حسینی اصفهانی، زرین، ازکتابهای دکتر بیانی بوده [نسخه‌ها ۶: ۵۵۳].

28526 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۰·K ۴۳۸۳: نستعلیق شعبان

۱۰۰۳ [ف. عبدالله ۲:۴۴۲] .
28527 ـ **تهران ، ملك** ۵۹۱۲ : نستعلیق خوش شاه قاسم ، غرهٔ ع ۱/**۱۰۰۴** بدستور میرزا یی ملاذالانامی ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۹۶ گ ۱۵س [رؤیت] .
28528 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب SpiVI۱۰G ۵۱۰۵ : نستعلیق عبدالعزیز ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۰۰۵** [ف . عبدالله ۲ : ۴۴۱].
28529 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۹۹ (۳۴۰ ف): درهامش «دیوان»او نوشتهٔ **۱۰۰۶** [ف . دکتر بیانی : ۵۵] .
28530ـ **تهران** ، سلطنتی۲۹۸(۳۴۱ ف) : نستعلیق خوش معجز یزدی ، همراه «دیوان» اونوشتهٔ **۱۰۰۹** [ف.دکتر بیانی۵۶].
28531 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲/۲۷۴: نستعلیق عبدالرزاق فرزند ابراهیم ، رمضان **۱۰۱۳** [نسخه‌ها ۲:۱۰۱] .
28532 ـ **تهران ، سپهسالار** ۴۱۰: نستعلیق **۱۰۱۳** در «کلیات» او [ف. سپهسالار ۲:۵۹۰ و ۴:۴۸۸] .
28533 ـ **هند**، بانکیپور۳۳: نستعلیق محمدسعید فرزند میرزامحمدبخاری،**۱۰۱۴** ، **آغاز :** خیرما اعتصم ، ۱۱۴ گ ۱۵س [ف . عبدالمقدر : ۴۴] .
28534 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۲۵ (۳۴۷ ف): نستعلیق‌زیباگویا شاه‌قاسم ،ذیحجهٔ **۱۰۱۵** ، زرین بشیوهٔ رضای عباسی ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، ۱۹۸ ص ۱۳ س [ف . دکتر بیانی : ۳۴۷] .
28535 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۰ (۳۴۲ ف) : نستعلیق خوش شوخی بخارایی محمد لطیف **۱۰۱۵** ، سپس دیوان او نوشتهٔ همو ، میانهٔ رجب **۱۰۱۷** ، زرین ، ۵۵۸ص ۱۸س [ف . دکتر بیانی : ۵۷] .
28536 ـ **مشهد ، رضوی** ۴۱۲ ادبیات (۴۶۴۹): نستعلیق ۷ج۲/**۱۰۱۶** در«کلیات: 17554» او [ف.رضوی ۷:۴۰۴] .
28537 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PPIVI ۴۷ ۱۵۲۱ (۲۳۰) : نستعلیق **۱۰۲۶** محمد فرزند ملامیر ، آغازبرابر نمونهٔ **۲** [ف . عبدالله ۲:۱۵۵] .
28538 ـ **هند** ، بانکیپور ۲/۳۲ : نستعلیق قاسم شیرازی در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۲۷** ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالمقدر : ۴۳] .
28539 ـ **مشهد ، رضوی** ۱۹۸ ادبیات : نستعلیق خوش عربشاه فرزند محمد کاتب **۱۰۲۹**، زرین ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷:۲۳۸] .
28540 ـ **تهران، مجلس** ۲۵۶۳: نستعلیق خوش **۱۰۲۹** ، زرین ، بدون دیباچه دارای ۳۰۰۰ بیت [ف . مجلس ۸:۲۷۳] .
28541 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب Spi/VI۱۰ ۳۴۷۹: نستعلیق، در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۳۳** ، آغاز: خیرمااعتصم به [ف. عبدالله ۲:۴۳۹] .
28542 ـ **تهران**، سلطنتی۳۰۳(۳۴۸ ف): نستعلیق خوش محمدفرزند ملامیرحسینی الاستادی ، **۱۰۳۵** ، زرین ، ۲۶۹ ص ۱۲س [ف . دکتر بیانی : ۶۶] .
28543 ـ **تهران** ، ملی ۶۶ فهرست نشده : نستعلیق سابق‌الدین علی عراقی فرزند معین‌الدین محمد ، ۱۹ شوال **۱۰۴۰** ، با دیباجه ، ۵۷۵ ص ۱۹ س [نسخه‌ها۴:۱۸۶].
28544 ـ **هاروارد**، فرانسیس‌هوفر: نستعلیق **۱۰۴۰** ، زرین ، مصور ، ممتاز [نسخه‌ها ۴:۱۰] .
28545 ـ **تهران ، مجلس** ۲۵۶۱ :

در «کلیات» مؤرخ **۱۰۴۶** او [ف. مجلس ۸: ۲۶۹].

28546 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۰۵A/۲۰۹۳ : نوشتهٔ ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۰۵۰** (۱۶۴۱م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۰].

28547 ـ **تهران**، **مجلس** ۳۲۶ : نستعلیق **۱۰۵۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۲ گ ۱۹ س [ف. مجلس ۲: ۱۹۰].

28548 ـ **تهران**، **ملك** ۵۰۴۸ : نستعلیق خوش محمد یحیی، ۱ ذیحجهٔ **۱۰۵۹** در قزوین، ۱۰۸ گ ۱۵ س.

28549 ـ **تهران**، **سپهسالار** ۴۶۳: نستعلیق محمد مسیح فرزند مولانا نویدی شیرازی **۱۰۶۳** زرین، با یادداشت فرهادمیرزا [ف. سپهسالار ۲: ۴۶۷ و ۳: ۳۷۰].

28550 ـ **تهران**، **دانشگاه** ۲۴۶۴/۴۲: نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص ۵۵۲-۵۶۲) آغاز افتاده [ف ـ دانشگاه ۹: ۱۲۰۷].

28551 ـ **همدان**، آرامگاه بوعلی ۱۷۷۳: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۶۵** او [نسخه‌ها ۵: ۳۳۵].

28552 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۳۲۸/۱۲۷۵ : محمد قاسم، ۱۳ رمضان **۱۰۹۰** (۱۶۷۹ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۰].

28553 ـ **تهران**، **مجلس** ۲۵۶۴: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۹۹** او [ف. مجلس ۸: ۲۷۳].

28554 ـ **تهران**، **ملك** ۵۱۶۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز در دیباجه و انجام افتاده، ۶۸ گ ۱۲ س [رؤیت].

28555 ـ **تهران**، **سپهسالار** ۲۶۸: سدهٔ **۱۱**، دیباجه و ۳۵ بیت از آغاز آن افتاده، ۱۳۳ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۲: ۴۶۷ و ۳: ۳۷۰].

28556 ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۴۷: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۲۱۰].

28557 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۹۶ (۳۴۳ ف): همراه «دیوان» او نوشتهٔ فخرالدین علی بخاری سدهٔ **۱۱**، در آکره [ف. دکتر بیانی: ۵۹].

28558 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۵ (۳۵۰ ف): نستعلیق بسیار زیبای عبدالرشید دیلمی، سدهٔ **۱۱**، زرین، گزیده آنست، ۶۶ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۶۸].

28559 ـ **تهران**، علی ۶۴ فهرست نشده: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۱۸۴].

28560 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۱۳۲ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

28561 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۷۸/۴۰۸۳ : سدهٔ **۱۱**، با حواشی و گزارش، انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۰].

28562 ـ **قاهره**، **دارالکتب** ۶-م مجامیع فارسی : تعلیق خوب محمدعلی فرزند عزالدین احمد شیرازی، صفر **۱۱۰۶**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۶۲].

28563 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۴۶ تحفه (۳): نستعلیق چهارشنبهٔ شعبان **۱۱۱۹**، ۱۸۵ گ ۱۹ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۰۸].

28564 ـ **مشهد**، **رضوی** ۱۹۹ ادبیات: نستعلیق هند میر محمود فرزند میر ابوالفضل ۵ شعبان **۱۱۴۰** [ف. رضوی ۷: ۲۳۸].

28565 ـ **تهران**، **مجلس** ۲۵۶۵: در «کلیات» مؤرخ ۱۴۰ (**۱۱۴۰**) او [ف. مجلس ۸: ۲۷۵].

28566 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۳۸۳/۱۳۳۲ : شعبان **۱۱۷۹** (۱۸۶۶م)[ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۰۰] .

28567ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۸۷۱،۴۶ تحفه : نستعلیق با تاریخ **۱۱۹۲** در دفتر ۱۹۲ گ ۱۶ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۴۰۵] .

28568 ـ **تهران ، مجلس** ۴۸۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، ۱۴۰ گ ۱۲ س [رؤیت] .

28569 ـ **تهران ، مجلس** ۵۰۵۳ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳** ، دو برگ از آغاز و یکبرگ از انجام افتاده ، زرین ، ۱۳۷ گ ۱۲ س [رؤیت] .

28570 ـ **مشهد ، رضوی** ۲۰۰ ادبیات (۴۴۷۳) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین ، دیباجه را ندارد[ف. رضوی ۷ : ۲۳۹] .

28571ـ **تهران ، دانشگاه** ۳۶۹۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین ، ۱۳۷ گ ۱۳ س [ف ـ دانشگاه ۱۲ : ۳۶۹۰] .

28572 ـ **تهران ، مجلس** ۴۸۵۸ : نستعلیق محمدعلی ، **۱۲۰۱** ، دیباجه را ندارد ، ۱۱۲ گ ۱۵ س [رؤیت] .

28573 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۳۰۶/۳۰۱ : رحمت‌الله ، **۱۲۰۲** (۱۷۸۷م)[ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۰۰] .

28574ـ **همدان** ، اعتمادالدوله ۸۵ : محمد صالح **۱۲۰۹** ، زرین (نسخه‌ها ۵ : ۳۴۲) .

28575 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۴۶ : ۸۷۱ تحفه (۲) : نستعلیق احمد علی فرزند فضلعلی ، ۵ شوال **۱۲۵۴** : ۱۸۹۵م در عظیم‌آباد ، ۱۲۷ گ ۱۲ س [مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱ : ۴۰۷] .

28576ـ **تهران** ، سلطنتی ۱ ۳۰ (۳۴۹ ف) : نستعلیق زیبای محمد رضا خویی فرزند آقامحمد جعفر میناساز ، ع ۱/ **۱۲۶۳** ، بدستور محمد شاه قاجار ، زرین ، ۲۱۲ ص ۱۵ س [ف . دکتر بیانی : ۶۷] .

28577 ـ **تهران ، ملك** ۴۸۴۴ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۴** ، ۱۱۲ گ ۱۵ س .

28578ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری ۲ مج : نستعلیق یکی از انصاریهای اصفهان ، **۱۲۷۰** ، [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۵] .

28579ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۰۲ : نستعلیق **۱۲۷۱** (؟) با دیباچه‌ای به نثر . [نسخه‌های خطی ۲ : ۶۶] .

28580ـ**مشهد، رضوی** ۲۰۱ ادبیات: نستعلیق بی دیباچهٔ **۱۲۷۷** [ف ـ رضوی ۷ : ۲۳۹] .

28581 ـ **تهران** ، ملی ۶۷ فهرست نشده: نستعلیق خوش دوشنبهٔ ع/ **۱۲۸۵** یا **۱۲۷۵** زرین ، دیباجه را ندارد ، ۲۱۹ ص ۱۵ س [نسخه‌ها ۴ : ۱۸۶] .

28582 ـ **تهران، ملی** ۱۲۰۵ : خامهٔ لطفعلی فرزند محمد شیرازی متخلص به فکار ، در **۱۲۸۴** . در ۲۰۲ ص .

28583 ـ **تهران ، الهیات** ۴۷۷ د: شکسته نستعلیق ۲۷ شعبان **۱۲۸۴** ، زرین ، ۱۲۵ گ ۱۴ س [ف . الهیات ۱ : ۲۳] .

28584 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۶۵۶ : نوشتهٔ خوب **۱۲۸۵** در تهران ، از روی نسخه‌ای که از روی اصل نوشته شده بوده است ، ۱۴۴ گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

28585ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۳۳ : نستعلیق زیبای امیرالبیان میرزا اسدالله طغرایی خاتونی ، صفر **۱۲۹۵** پس از هفتاد سالگی ، ۷۱ گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

28586 ـ **تهران ، مجلس** ۴۶۵۲ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳** ، زرین دیباجه را

ندارد ، آغاز برابر نمونه ، ۸۸ گ ۱۷ س [رؤیت] .

28587 ـ **مشهد ، رضوی** ۲۰۲ ادبیات (۸۳۴۵) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دیباجه را ندارد [ف . رضوی ۷:۲۳۹] .

28588 ـ **تهران ، حقوق** ۹۶ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۵۲گ ۲۰س [ف . حقوق : ۴۴] .

28589ـ **تهران، سپهسالار** ۱/۲۷۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** . [ف . سپهسالار ۲:۴۶۷ و ۳۷۰:۳] .

28590 ـ **مشهد ، رضوی** ۲۰۳ ادبیات (۸۴۳۰) : نستعلیق حسنعلی **۱۳۰۵** بی‌دیباچه [ف ـ رضوی ۷:۲۴۰] .

28591 ـ **نجف،** امیرالمؤمنین۱۶۷۸: میرزا محمدعلی‌خان فرزند محمدمهدی فرزند محمد کاظم ضرابی شیرازی ، ج۱/**۱۳۰۷** در کردستان ، ۷۲گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

28592 ـ **تهران ، مجلس** ۲۵۶۸ : نستعلیق عزیزالله تهرانی ، **۱۳۱۸** ، دارای ، ۲۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۲۷۸] .

28593ـ **تهران،سپهسالار** ۱/۴۱۱: نستعلیق محمدفرزند عبدالله آشتیانی، **۱۳۳۷**، زدین [ف. سپهسالار ۳:۲۷۰] .

28594 ـ **تهران ، مجلس** ۸۹۶ : نستعلیق عمادالکتاب سیفی فرزندمحمد حسین قزوینی خوشنویس، **۱۳۴۲**، دیباجه راندارد، ۱۵۲گ ۱۱ س [ف . مجلس ۳:۱۴۰] .

28595 ـ **مشهد** ، عبدالحمیدمولوی : شکستهٔ میرزا عبدالله‌خان‌ومحمدا براهیم واحمد آقا از شاگردان محمدرضاکلهرخوشنویس بنام [نسخه‌ها ۵:۱۵] .

28596ـ **تهران، سپهسالار**۷۰۸۶: تاریخ یاد نشده [ف . سپهسالار ۲ : ۴۶۷ و ۳۷۰:۳] .

28597ـ **تهران**،خاندان علی آبادی: نسخ و عنوانها شکسته نستعلیق خوش ، آغاز برابر نمونهٔ **۴** ، سپس ترجیع بندیست : در ص۷آمده: چوهما بری بشیرازاول پدرهما بسو زد ـ بعدش پدر شما بسرزد [یادداشتهای‌آقای ثبوت] .

28598ـ **تهران ، مجلس** ۳۶۶:۳:تاریخ یادنشده، در«کلیات» او[ف. مجلس۲:۲۱۶] .

28599ـ **تبریز**،ملی۳ ۲۸۰: نستعلیق تاریخ یادنشده،۵۴گ۱۳س[ف.ملی‌تبریز۱:۲۱۷] .

28600ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۱۶ منظوم (۴۶۷) : نسخ ، تاریخ یاد نشده .

28601 ـ **بنگال** ، ایشیاتك۱۷ منظوم (۱۳۷۲) : شکسته، انجام افتاده [ف. بنگال: ۹۰] .

28602 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۳۱ aO(۱۰): نستعلیق تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۱۵۲] .

28603 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب piVI۵B۲۳۵۸(۲۳۱): نستعلیق، بی‌تاریخ.

28604 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب piVI۵D ۲۷۰۷ (۲۳۲) : نستعلیق ، تازه [ف . عبدالله ۲: ۱۵۶-۱۵۷] .

28605 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۰L ۴۲۵۱ : شکسته‌آمیز ، بی ـ تاریخ [ف . عبدالله ۲: ۴۴۲] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۰۰] .

28606 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۲۴۵/۱۱۹۲ : نوشتهٔ غلامحسین .

28607 ـ **مدینه** ، عارف حکمه ۵۴ ف : [نسخه‌ها ۵:۴۸۳] .

تحفة العراقین

ازفتحعلی‌خان‌صبا ، که یاد او در«کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. مثنوی است. **آغاز:** ای‌طایر عیسی‌آفرینش – چون طایر عیسوی به بینش – کرد ازگهرت‌بوقت ایجاد.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۳۸ .

28608 – **تهران**، سلطنتی ۴۰۷ (۶۵۸ ف) : همراه « دیوان : 24181 » او نوشتهٔ **۱۲۴۰** [ف. دکتر بیانی : ۴۳۷] .

28609 – **تهران** ، ملی ۲۶۰ ، ۲۶۷ ، فهرست نشده : نستعلیق محمدکاظم‌حلال خور ، در«کلیات» مؤرخ **۱۲۴۰** او [نسخه‌ها ۶: ۱۴۵] .

28610 – **تهران ، دانشگاه** ۲۹۰۱ : نستعلیق محمد حسین فرزند حاج محمد جعفر کاشانی **۱۲۸۳** [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۷۴۸] .

28611 – **تهران ، ملك** ۵۱۱۶۲ : نسخ پیرامن **۱۲۸۸** . (۲۶ر–۳۲ر) آغاز برابر نمونه ، ۱۴ س [رؤیت] .

28612 – **تهران، ملك** ۴ / ۵۳۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** . در«کلیات» او (۳۲۸پ – ۳۵۰) [رؤیت] .

28613 مشهد ، **رضوی** ۴۶۸ (۴۸۷۷): نستعلیق سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او [ف . رضوی ۷: ۴۴۸]

28614 – **تهران** ، سلطنتی ۴۱۸ (۶۶۰ ف): همراه «دیوان : 24194» او از سدهٔ **۱۳** . [ف . دکتر بیانی : ۴۳۹] .

28615 – **تهران** ، ملی ۲۶۸ ، ۲۷۲ ، فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶: ۱۵۰] .

28616 – **تهران، الهیات**، ۷۹۹ د: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۳** [ف. الهیات ۱: ۳۹۶].

28617 – مشهد ، **رضوی** ۴۱۲ (۴۶۴۹) : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۶** (؟) او [ف . رضوی ۷: ۴۰۴] .

تحفة العرفان

از روزبهان بقلی فسوی ، که یاد او در « عبهر العاشقین: ۱۲۷۸» گذشت. عرفانی‌است.

28618 – **استانبول، اونیورسیته** ۱۸/ ۵۳۸ : نستعلیق ریز خوش ، با تاریخ **۸۲۶** در دفتر (۵۶۷ر–۵۷۰) در ۲۴۰ بیت . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها: ۴۴۲] .

تحفهٔ عشاق

از درویش خلیلی ، مثنویست عرفانی، در ۱ج/ ۸۸۰ بدستور ملای روم ساخته است . در پایان آن آمده : ای (خلیلی) تا قیامت زین کلام – گر بگویی نیست امکان تمام . با این عنوانها : در ایجاد جوهر اول ، مراتب عالم ارواح ، مراتب عالم اجسام ، پیر کامل ، هفت ذکر، تمثیل، اثبات وحدانیت، سؤال وجواب، نصیحت، هفت وادی، هفت طور، سالك ومجذوب و جز آنها . گویا همان مثنویست که در ذریعه ۳: ۴۵۴ تاریخ سرودن‌آن ۶۸۰ یاد شده‌است. **آغاز:** بشنو ای جویندهٔ راه خدا – گر تو جویای خدایی با خودآ – گوش‌کن این نکتهٔ باریك را .

بنگرید : ذریعه ۳: ۴۵۴ و ۱۹: ۱۳۹ – کشف‌الظنون ۱: ۳۷۰ .

28619 – **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۲۹۵/۲ : با تاریخ **۹۸۹** در دفتر، آغاز برابر نمونه ولی در فهرست بدرستی شناسانده نشده‌است [ف . فهمی ادهم : ۲۳] .

28620 – **تهران ، ملك** ۲/ ۵۸۹۳: نستعلیق چهار شنبه سدهٔ **۱۲** با تاریخ ذیقعدهٔ

۱۱۰۳ درشمارهٔ پیشین آن، آغاز برابر نمونه. [رؤیت] .

28621 _ **تهران،دانشگاه** ۳۵۴۴/۳ : نستعلیق عبدالله محمدی محفلی ، **۱۲۵۰** (ص ۱ – ۸۰) آغاز برابر نمونه [ف _ دانشگاه ۲۵۶۳:۱۲] .

28622 _ **قاهره ، دارالکتب** ۳۶ مجامیع طلعت : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده (گ۱۵۱–۱۶۴) ۱۷ س [مخطوطات ۶۳:۱].

تحفة العشاق = ده نامه

صاین هروی .

تحفة العشاق

منسوب به غزالی مشهدی ، که یاد او در «دیوان : ۲۴۵۴» گذشت .

28623 _ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۱۵۲/۲ Or : نوشتهٔ **۹۷۳** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴: ۶۸۶] .

28624 _ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۲ Spi/VI ۴۵۹۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، **آغاز:** برگوی غزالی چه تمنا داری _ درراه طلب چه شور وغوغا داری، ۳۳گ [ف.عبدالله ۵۰۸:۲] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۱۰۱:۱] .

تحفة الفرایض

در مسایل فقهی به نظم ، سرودهٔ ۱۲۵۰ (۱۸۳۴ م) .

28625 _ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۸۳/۱۸۶۳/۸ : نوشتهٔ مولوی سکندر ، تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲۷۴:۲] .

تحفهٔ مظفری

ازعباسقلی‌خان سپهر کاشانی ، هنگامیکه تاریخ تاج‌المآثر را بدستور مظفرالدین شاه گزیده میساخت ، بیتهای مندرج درآن را نیز بدستورهمان شاه در دفتری جداگانه‌گردآورد و«تحفهٔ مظفری» نامید [یادداشت خودنگارنده درپشت نسخهٔ مجلس] . **آغاز:** درصفت توحید باری ... ذات او نزد عارف و عالم _ برتراز کیف وکم وزهل ولم .

28626 _ **تهران ، مجلس** ۲۹۲۲ : نسخ نگارنده‌در**۱۳۱۸** ،درپشت نسخه‌یادداشتی از هموست دربارهٔ نگاشتن کتاب ، و گواهی ملك‌الشعراء در بارهٔ خط نگارنده ، ۴۸۰ گ ۱۲–۱۳ س [ف _ مجلس ۳۲۴:۱۰] .

28627 _ **تهران** ، ملی ۹۰۲ ف : نستعلیق محمدتقی کمال‌السلطنه که در فهرست سرایندهٔ دیوان پنداشته شده ، رجب **۱۳۲۰** که درفهرست‌تاریخ نگارش‌دانسته شده، آغاز برابر نمونه، ۱۹۸ گ ۱۲س [ف. ملی ۴۳۷:۲] .

تحفة الملوك فی بیان طریق السلوك

ازابن همام شیرازی، که یاد او درکلیات: ۱۸۴۵» گذشت. دراخلاق عرفانی ، دردوهزار بیت .

28628_ **تهران،** دانشگاه۸/۲۶۵۴ : نستعلیق ۲۷ محرم **۹۰۳** در «کلیات» او (ص ۱۶۳ – ۲۸۵ هامش) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۵] .

تحفة الملوك = دیوان مجمر

تحفهٔ میرزا

از عبدالحکیم متخلص به راقم، در عقاید وردغلام احمدقادیانی، بسال ۱۳۰۲ (۱۸۸۴م) سروده است .

28629 _ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور

شیرانی ۵۲۲۴/۲۲۳۶ : تاریخ یاد نشده ، سپس « براهین احمدی » از همان غلام احمد [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲ : ۲۷۴] .

تحفة النبی

از سید نعمة‌الله فکرت لاریجانی ، شیخ‌الاسلام لاریجان از طرف فتحعلیشاه قاجار ، درگذشتهٔ ۱۲۲۹ یا ۱۲۰۹ . **آغاز :** آئینهٔ طلعت‌خدایی ـ گنجینهٔ فیض‌کبریایی ـ برهان کمال قدرت حق .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۴۴ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۳۸۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۵۳ .

28630ـ **تهران**، دانشگاه ۴۲۸۳/۳ : نستعلیق ابوالحسن محمدعلی فرزند سید مقیم لاریجانی‌متخلص به‌مرکب **۱۲۲۹** (ص۵۹-۷۹) سپس شعرهایی از همو [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۳] .

تحفة النصایح

از سید یوسف گدا ، معروف بشاه راجو قتال ، درمسائل فقهی واخلاق دینی وعرفانی، در۴۵ باب، بسال۷۹۵ (۱۳۹۳ م) وددر برخی‌از نسخه‌ها۷۵۲ (۱۳۵۱م)سروده و درهند۱۲۸۳ و ۱۳۰۲ چاپ شده است . **آغاز :** حمدی بگویم بیعدد ـ بر خالق جن و بشر ـ کرده معلق آسمان ، هم اختران شمس وقمر .

بنگرید : مؤلفین مشار ۶ : ۸۸۷ .

28631 ـ **پاکستان** ،لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۵۱۸/۱/۱۴۶۸ : سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۲۰۷] .

28632 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۳۱۷/۳۱۲ : سدهٔ **۱۲** [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۲۰۷] .

28633 ـ **پاکستان**،انجمن ترقی‌اردو ۴ ق ف ۱۳۱ : نوشتهٔ خواجه سنکی مولای ، **۱۲۴۰** ، ۴۸ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۷۳] .

28634ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۱۷۵ : نوشتهٔ شیخ صبغة‌الله ، **۱۲۴۲**، ۵۶ ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۷۳] .

28635ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۴۳ : نوشتهٔ میان دادخان ، تاریخ یادنشده ، ۵۸ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۷۳] .

28636 ـ **بنگال** ، آسیایی ۲/۲ do (۸۷۴): تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۱۷۶] .

28637 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۲/۱۲۲۵/۴۲۷۸: نوشتهٔ عبدالرسول فرزند محمد جمال‌الدین ، ۱۲ رمضان**۱۲۲۴** (۱۸۰۹م) [ف.دکترمحمدبشیرحسین۲ : ۲۷۵] .

28638 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۸۳/۱۸۶۳/۶ : تاریخ یادنشده.

28639 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۶۲۹Spi/VI۳۱: نستعلیق‌بی‌تاریخ ۷۰ گ [ف . عبدالله ۲ : ۴۸۶] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۲۰۷] .

تحفة الوزراء

از سروش اصفهانی ، میرزا محمدعلی ، که یاد او در «دیوان : ۲۳۴۸» گذشت .

28640 ـ **تهران** ، ملك ۴۸۸۵ : سدهٔ **۱۳** [رؤیت] .

تخمیس غزلهای حافظ

از علی‌که نام‌او درپایان غزلها آمده‌است.

28641ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۴۰۵/۳۴۱۰ : نوشتهٔ **۱۱۱۴**(۱۷۰۲-

۱۷۰۳م)[ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۸۰].

28642 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۴۱/۸۰۸ : آغاز و انجام افتاده [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۸۰] .

تخمیس قصیدهٔ برده

متن ازابوعبدالله محمدبوصیری درگذشتهٔ ۶۹۵ـ۶۹۶ درستایش پیامبر با سرآغاز : امن تذکرجیران بذی سلم. تخمیس‌ازنحیفی، سلیمان فرزند عبدالرحمان فرزندصالح ، بادیباچه‌ای به‌نثر . **آغاز :** حمد وسپاس اعتراف اساس و شکر بیقیاس ... دلاچه شدکه همی دیده‌ام ترا بغمی ـ همیشه‌کار تو آه وأنین دمبدی .

بنگرید : هدیةالعارفین ۱: ۴۰۴ .

28643 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۰۰ ادب‌ترکی طلعت: نسخ محمدفرزندعبدالرحمان (اخی‌المؤلف) **۱۱۵۲** (گ ۱۹ـ۳۲ مجموعه [مخطوطات ۱: ۷۱] .

تخمیس نعت جامی

از محیی‌الدین گلشنی ، معروف به‌محیی مصری ، محمد فرزند فتح‌الله فرزند ابیطالب ادرنوی ، درگذشتهٔ ۱۰۱۴ (نه ۱۱۰۴) . **آغاز:** کی بود یا رب‌که رو بر یثرب و بطحا کنم .

28644 ـ **قاهره**، دارالکتب :۲۴ـم مجامیع ترکی : نسخ بی‌تاریخ زرین ، (گ ۳۵۹ـ۳۸۰) ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۷۱] .

تذکرة‌العاشقین

دیوان سید نقی و میرزا شرف جهان و میرزا محمد قلی میلی مشهدی است.

28645 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۲۹دیوان (۹۱۲) : شکستهٔ **۱۱۹۶** [ف. بنگاله:۶: ۱۰۶].

تذکرة‌العاشقین

از حزین لاهیجی ، محمد علی‌که یاد او در «فرس‌نامه : ۴۴۱»گذشت. مثنوی است در برابر «لیلی ومجنون» نظامی ، پیرامن ۱۴۰۰ بیت ، سروده‌هایی بعربی نیزدرآن هست . در لکهنو ۱۲۹۳ =۱۸۷۶م چاپ شده است . **آغاز :** کل ما فی‌الوجود لیس سواه ـ وحده لااله‌الاالله .

بنگرید: ذریعه ۱۹ :۱۴۰ ـ ف. مشار:۳۸۲.

28646 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۲۲۹Spi/VI۱۱۴ : در«کلیات» اونوشتهٔ ۸ رجب **۱۱۶۱** (۴۰۶ر ـ۴۱۳ر) گویاگزیدهٔ آنست . [ف. عبدالله ۲: ۵۶۲] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۰] .

28647 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۶۸ Api/VI۷۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ بختاور،۱۹ ذیحجهٔ **۱۱۶۲** (گ۳۱۷ـ۳۲۰) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۹۸].

28648 ـ **تهران**، مجلس۹۷۱/۱۰: در «کلیات : 17538» او نوشتهٔ **۱۲۲۸** [ف. مجلس ۳: ۲۶۳] .

ترانهٔ زرین

در ص ۱۵۶۸ گذشت .

ترانه‌های اخگر = دیوان اختر

درص ۲۲۲۰ گذشت .

ترجمهٔ دیوان علی

ازشوقی بغدادی، بنام صدر زمان برهان‌ـ الدین ، بسال ۸۸۵ [دیباجه] . درآن‌آمده : سال شده هشتصدوهشتاد وپنج ـکزکرمش یافتم این طرفه گنج . شاید سراینده همان شوقی خوارزمی(ذریعه ۹: ۵۴۹ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۳۱۵) و از بغدادك ورارود باشد . **آغاز :**

نامه‌گشایم به‌ثنای خدا ـ حمدسرایم ولی‌الحمد را ـ خالق نه قبهٔ علی سریر ـ عالم اسرار علی کبیر .

28649 ـ **مجلس** ، ۸۹۳۹ فهرست نشده : نوشتهٔ دانا محمد فرزند جلال فرزند علی‌حسینی، **۸۸۹** [ترجمهٔ منثورومنظوم آنست [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

28650 ـ **تهران** ، دکترمفتاح : سدهٔ ۹، آغازبرابر نمونه ، باتملك ۸۸۹[رؤیت].

28651 ـ **تهران**، دانشگاه۶/۲۳۹۸: نسخ ونستعلیق با تاریخ **۹۰۹** تا **۹۲۰** دردفتر (۲۲۱ـ۴۱۳) آغاز برابرنمونه [ف.دانشگاه ۱۰۰۱:۹] .

28652 ـ **تهران** ، ملك ۴۰/۴۳۷۹: نستعلیق **۱۰۵۶** (در ش۱) (۱۳۱پ ـ۱۷۳متن وهامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

28653 ـ **تهران** ، ملك ۱۰/۴۲۷۵: نستعلیق محمدسعید فرزند محمدتقی خاتون ـ آبادی **۱۰۸۱** (۲۵ پ ـ ۱۰۶ ر متن) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ترجمهٔ‌الشوق = قصیدهٔ ...

از عرفی شیرازی .

ترجمهٔ عهدنامهٔ‌اشتر = رموزالاماره

ترجمهٔ قصیدهٔ برده

متن از بوصیری . ترجمه از ابوالقاسم جنید فرزند بهرام شیرازی ، ازسدهٔ هشتم .

بنگرید: ذریعه ۹:۲۰۷ـ پیشگفتار چاپ دیوان جنید ، از نفیسی ـ فرهنگ سخنوران: ۱۳۸ .

28654 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۸۱۴ Or : سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴:۶۷۶] .

ترجمهٔ قصیدهٔ برده

از سمرقندی .

28655 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۲۶۱ Or : سدهٔ **۱۲** . [نسخه‌ها ۴:۶۷۷] .

ترجمهٔ قصیدهٔ برده

متن از ابوعبدالله محمد بوصیری درگذشتهٔ ۶۹۵ یا ۶۹۴ . ترجمه از علال فرزند عادل حافظ ، به‌نظم که در ۹۰۰ ساخته است . باید دیدآیا این علال باسرایندهٔ «چهل‌حدیث‌منظوم: ۱۵۹۴»و«ترجمان‌القران: ۱۹۷۲» چه‌نسبتی دارد : پسر اوست ویا خود اوست‌که بدینگونه تحریف شده است .

28656 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: بخامهٔ سراینده ، **۹۰۰** [نسخه‌ها ۵: ۱۵] .

ترجمهٔ قصیدهٔ برده

متن از بوصیری ، ترجمه از محمد حافظ شرف. درپایان‌آن‌آمده: چون زهجرت هشتصد و ده سال تازی رفته بود ـ اتفاق افتاد نظم فارسی‌اندررقم ـ بنده مداح رسولم‌شهرتم**حافظ شرف** ـ نام من‌باشد **محمد** من محمدچاکرم.

آغاز : ... ای زیاد صحبت یارانت اندر ذی سلم ـ اشك چشم‌آمیختی باخون روان‌گشته بهم .

28657 ـ **تهران**، دانشگاه۲۲/۱۲۴: نسخ سلیمان فرزند محمدمکری ، برای‌پاشای وزیر ، ع **۱/۱۱۹۵** (گ۱۶۶ـ۲۰۷) ، پس ازهر بیت فارسی یك بیت ترکی نیزدارد. آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۲:۲۳۶] .

28658 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۷ ادب ترکی طلعت : نوشتهٔ ملا عبدالله انصاری ، تاریخ یاد نشده (گ ۲ـ۲۱ هامش و ۲۵ـ۶۳ متن) آغاز برابر نمونه ، در فهرست تاریخ سرودن ۸۱۰ یادشده است [مخطوطات۱:۸۸].

ترجمهٔ قصیدهٔ برده

متن از بوصیری ، ترجمه از محیی‌الدین محمد ، که بسال ۷۷۹ سروده است: بود تاریخ عرب در هفتصد و هفتاد و نه ـ کاین قصیده هم به‌نظم فارسی شد (منتظم) ـ بنده مداح رسولم خادم اولاد او ـ بس‌بود این دولت ازکرم(..)ـ نام من باشد **محمد محیی‌الدین** لقب ـ هم رهنمای او باشد امید (...) .

28659 ـ **مشهد**، رضوی۲۱۵ ادبیات: نسخ و نستعلیق میرجان عراقی۲۷ رمضان**۹۰۵** نزدیك به‌یك صفحه از خطبهٔ‌آغازافتاده. **انجام**: هم بفضل خود مددکاری نما آن ساعتم [ف . رضوی ۷:۲۴۸] .

ترجمهٔ قصیدهٔ برده

متن ازبوصیری ، ترجمه ازنصیر. **آغاز**: چشم خون و اشك همی ریزد ازکجا .

28660 ـ **مشهد**، رضوی ۱۳ ادبیات: نسخ قاضی محمد **۹۲۸** ، وقف ابن خاتون ۱۰۶۷ ، ۳۳گ۱۱س [ف ـ رضوی۳:۱۶۱].

ترجمهٔ قصیدهٔ برده

متن از بوصیری ، ترجمه یا ترجمه‌های ناشناخته .

28661 ـ **تهران**،دانشگاه ۳۵۳۸/۲: درهامش «درةالتاج» مؤرخ صفر **۸۴۳**، بدون دیباچه ، آغاز برابر سرودهٔ **محمد حافظ‌ـ شرف**. **انجام** : اهل علم واهل حلم واهل‌تقوی وکرم ، در فهرست آمده : گویا از **محمد شریفا** [ف . دانشگاه ۱۲:۲۵۵۸] .

28662 ـ **تهران**، دانشگاه۲۳۹۸/۲۰: نسخ و نستعلیق ، با تاریخهای **۹۰۹** تا **۹۱۲** در دفتر، (۷۹ـ۱۰۱)آغازبرابرسرودهٔ محمد حافظ شرف . **انجام** : پس بیامرزش بفضل‌ای صاحب جود وکرم [ف . دانشگاه ۹:۱۰۰۵].

28663 ـ **تهران** ، ملك ۴۳۷۹/۱۱: نستعلیق باتاریخ**۱۰۵۶** در دفتر(۲۴رـ۳۰ر)، آغازوانجام‌برابر نسخهٔ(دانشگاه ۲۳۹۸/۲۰). [رؤیت] .

28664 ـ **اصفهان**،فرهنگ۲۸۱۳/۴: با تاریخ **۱۰۷۳** در دفتر . درفهرست نیامده که نظم یا نثر است [نسخه‌ها ۴:۴۸۳] .

28665 ـ **تهران**، ملك ۴۲۷۵/۳۲: نستعلیق محمد سعیدفرزند محمدتقی خاتون ـ آبادی **۱۰۸۱** (۱۶۳پ ـ ۱۷۲ر)آغاز وانجام برابر نسخه (دانشگاه ۲۳۹۸/۲۰) [رؤیت].

28666 ـ **یزد**، سیدابوالفضل سعیدی، ریحان یزدی۱ مج: با تاریخ **۱۱۱۳** شمارهٔ **۱** دفتر) ، آغاز یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۴۶۲] .

28667 ـ **بادلیان** ، ۱۳۲/۱ اوزلی: نستعلیق‌حاج محمدکاتب‌دیوان صدرسابق ووالی نسبه حاج ابراهیم پاشا ، ۲۱ ذیحجه **۱۱۴۵**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۳۳ هست[فیلمها ۵۵۹:] .

28668ـ **تهران**،دانشگاه۱و۴۲۰۰/۲: نسخ ونستعلیق سعید حبشی ۲۲ ع۱۱۹۸/۲ ، یکی به‌نثر(ص۴ـ۴۴)ویکی به‌نظم(ص۱هامش). آغاز برابر سرودهٔ **محمد حافظ شرف** و انجام: تا براننداشتران را بندگانش بانغم [ف . دانشگاه ۱۳:۳۱۷۷] .

28669ـ **تهران**، الهیات ۱۰۴/۶ج: نستعلیق‌حبیب‌الله فرزند محمدحسن‌گلپایگانی، **۱۲۷۲** (۲۲۷ ب ـ ۲۳۹ر) [ف . الهیات ۱:۱۵۵] .

ترجمهٔ قصیده‌ای درستایش پیامبر

ترجمه بنام شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) . **آغاز** : چونکه در نعت

و ثنای نور ایزد مصطفی ـ آن صفا بخشای نزهتگاه علم انبیاء .

28670ـ **تهران**،سپهسالار۱/ ۵۳۶۰: مجتبی فرزند محمد باقر ، سدهٔ **۱۳**(۱۳پ ـ ۱۷ر) [ف . سپهسالار ۳:۴۲۳] .

ترجمهٔ قصیدهٔ رضا

از حاج سیدتقی قزوینی. به‌نظم. **آغاز:** صرف‌الزمان و ریب‌الدهر ابکانا . ناسازگاری فلك و ریب روزگار ـ سورسرشك‌کرد زچشمان ما روان .

28671ـ **تهران**، دانشگاه۲/ ۳۴۰۵: نستعلیق و نسخ **۱۲۶۵** درمدرسهٔ حاجی‌سیدتقی قزوینی در قزوین (۲۹ر-۳۲ر) هشت بیت از پایان قصیده ترجمه نشده است [ف . دانشگاه ۱۱:۲۴۱۳] .

ترجمهٔ قصیدهٔ عین‌القضاة

عین‌القضاة همدانی (بنگرید: بحرالاسرار ۲۶۵۶) .

28672 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ قف ۱۶: تاریخ یاد نشده (ص ۷۵-۸۴) [مخطوطات ، سرفراز علی : ۸۱] .

ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه

متن از سید حمیری ، ابو هاشم اسماعیل درگذشتهٔ ۱۷۳ . درستایش حضرت علی با این سر آغاز:لام‌عمرو باللوی مربع . تـرجمه از محمدرضا فرزند محمدفرزند محمدرضا فرزند محمداسماعیل‌قمی،که‌درمشهدزاده‌شده ومیزیسته است [دیباجه]. **آغاز:** حمدله این‌رساله‌ایست در بیان دوحدیث‌که دلالت میکند برفضیلت... داشت جایی‌ام عمرواندرلوا ـ مانده آثارکهن از وی بجا .

28673 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۸۳۱ : نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۲** در جنگ ، با دیباجهٔ نثری‌که نام سراینده درآن آمده است (برابر نمونه) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۸۱۷] .

28674ـ **تهران** ، مجلس۵/۴۲۵۵: نسخ حسین فرزند میرزا ... حیغانی، **۱۲۲۳** (۱۰۵پ-۱۱۰پ) آغاز منظومه پس از یك حدیث به نثر برابر نمونه ، انجام نیز برابر نمونه ولی درفهرست ازسراینده نام برده‌نشده است [ف . مجلس ۱۱:۲۷۲] .

28675ـ **تهران**، دانشگاه۸/۴۳۵۴: با تاریخ **۱۲۰۰-۱۲۳۶** در دفتر ، دیباجه‌را ندارد و آغاز منظوم و انجام آن برابر نمونه ولی درفهرست از سراینده نام برده نشده است (ص۳۲۱-۳۲۵) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۱۰].

28676ـ **تهران**،دانشگاه۲۹/۳۹۶۶: نستعلیق با تاریخ **۱۲۸۸-۱۳۰۱** در دفتر(ص ۲۲۰-۲۲۱) **آغاز :** داشت جایی ام عمرو اندرلوای ـ مانده آثارکهن از وی بجای[ف. دانشگاه ۱۲:۲۹۶۴] .

ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه

متن ازهمان سیدحمیری، ترجمه ازمحمد قاسم استرآبادی . با دیباجه‌ای در دو فصل در سرگذشت حمیری . **آغاز :** حمدله . و بعد ، چون قصیدهٔ عینیهٔ سید حمیری درکمال فصاحت بود ... راقم این‌حروف محمدقاسم‌استرآبادی را بخاطر رسید .

28677ـ **تهران**، دانشگاه۴/۴۲۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** در جنگ ، هفده بیت پایان ترجمه نشده است (۱۶پ-۲۷ر) [ف.دانشگاه ۱۳:۳۱۹۱] .

ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه

متن‌ازهمان حمیری. ترجمه‌های ناشناخته.

بنگرید : ذریعه۹:۲۶۷ (حمیری) و۱۴: ۹ و ۱۰ (شرح قصیده) .

28678 ـ تهران ، ادبیات ۱/۵ د : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۱ر–۴ر) [ف. ادبیات ۱ : ۳۶۱] .

28679 ـ تهران ، ملی ۳۶۷ ف : نسخ خوش سدهٔ ۱۳، آغاز : الحمدلله‌الذی لایطیق‌الحامدون حمده‌وشکره‌ولایقدرالقادرون ۲۵گ ۱۶ س [ف . ملی ۱: ۳۵۸] .

28680 ـ تهران ، مجلس ۱۹/۵ نجم‌الدوله (۳۹۴۸۱) : فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۱۹ هست [فیلمها: ۷۲۴] .

ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه

در ص ۱۰۸۷ گذشت .

ترجمهٔ قصیدهٔ لامیة‌العرب

قصیده از شنفرای ازدی از سرایندگان روزگارجاهلیت‌عرب. ترجمه‌از ناشناس. آغاز: اقیموابنی امی صدور مصیکم.

28681 ـ مشهد، رضوی ۲۱۴ادبیات: نسخ و نستعلیق خوش میـرزا علیرضا شیرازی خوشنویس آغاز سدهٔ ۱۴، درع۲/۱۳۱۱ .

ترجمهٔ کواکب‌الدریه = ترجمهٔ قصیدهٔ برده

ترجمهٔ مناجات

از مرتضی قلی متولی ، بسال ۱۰۶۸ در دارالاردشاد اردبیل. بیست و نه مخمس‌مناجات است به ترتیب الف بـاـاز الفتا یاء که‌هریك به دو بیت ترجمه شده است . آغاز: دیباجه: مطلع آیات کلام کریم ، این مخمس ترکیبی است ... یا سامع‌الدعاء ـ یا رافع‌السماء ... یا رب بشنو دعای مظلومانرا ـ ای کرده بلند رفعت‌کیوان را .

28682 ـ تهران، دانشگاه ۱۰/۱۲۴: نسخ سلیمان قاضی فرزند محمدمکری . برای اسحاق پاشا وزیر ، درع۱/۱۱۹۵. [ف . دانشکاه ۲: ۲۳۳] .

ترجمهٔ مناجات

متن منسوب به حضرت علی . ترجمه از ناشناس .

28683ـ تهران ، دانشگاه ۸/۱۶۴: نسخ و نستعلیق محمدافضل پسرقیصر علی‌تفرشی در ع۲۶/۱۰۹۸ . در مجموعه همراه « شرح خطبة‌البیان»شاپور. هر بیت بیك بیت‌فارسی‌ترجمه شده . متن لك‌الحمد یاذالجود والمجدوالعلی آغاز: بزرگوارخدایا تراست حمدوثنا‌ـکه هم ز توست عطا وهم ازتو منع عطا [ف . دانشگاه ۲: ۲۳۰] .

28684 ـ تهران ، سلطنتی ۱۴۹۵ (۵۷۷ف): نستعلیق زیبای ، میرعلی، سدهٔ۱۰ زرین ، آغاز : لك‌الحمد یاذی‌الجود... ای صاحب جود مرترا حمدوثنا‌ـ هستی‌توبزرگوار با مجدوعلی ، ۱۲ ص ۱۲س[ف. دکتربیانی: ۳۴۸] .

28685ـ تهران، دانشگاه۱۱/۱۲۴: با تاریخ ۱۱۹۵ در دفتر (گ۱۱۲–۱۱۳) ، متن شش بیت منظوم است‌که هر بیت با دو بیت فارسی ترجمه شده‌است[ف.دانشگاه۲: ۲۳۳].

28686 ـ دانشگاه ، ۱۲/۱۲۴ : در همان دفتر (گ۱۱۳ ـ۱۱۸) متن قصیده‌ایست باقافیهٔ‌عین: لك‌الحمدیاذالجودوالمجدوالعلی.. آغاز : ای روی زمین ز فیض عامت گلشن ـ عالم همه ازپرتو نورت روشن [ف . دانشگاه ۲: ۲۳۳] .

28687 ـ تهران ، سلطنتی ۲۱۰۲ (۵۷۹ ف) : شکسته نستعلیق خوش محمد علي

تهرانی ، **۱۲۳۲** ، زرین . **آغاز:** لك الحمد یاذالجود . . . بزرگوار خدایا تراست حمد و ثنا . [ف . دکتر بیانی : ۳۵۰] .

ترجمهٔ مناجات خمسهٔ عشر

از رونق‌علیشاه، میرزامحمدحسین کرمانی، که یاد او در «مرآت‌المحققین: ۱۳۷۳» گذشت متن منسوب به‌حضرت سجاد است .

28688 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۶۳ : شکسته نستعلیق محمدحسین انورعلی پسر نورالدین پسر محیی‌الدین نگارنده **۱۲۹۲** در «کلیات» او (ص۳ـ۱۸) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۴۶] .

ترجمهٔ المنصوری

درپزشکی ، در ص ۵۰۴ گذشت .

ترجمه مهابهارات

28689 ـ **آصفیه** ۱۷۴۷ تاریخ : نوشتهٔ پیرامن **۱۳۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۹۶] .

28690 ـ **آصفیه** ۱۵۱۵ تاریخ : نوشتهٔ ۲۷ جلوس محمدشاه پادشاه [ف. آصفیه ۳: ۹۸] .

ترجمهٔ نثراللآلی

متن ازطبرسی‌یاراوندی (بنگرید: ترجمهٔ نثراللالی : ۱۵۷۷ـ۱۵۷۹) . **آغاز:** کردم آغازاین بنام خدا۔ کوست بخشندهٔ عطا همه‌را.

28691 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای K.۶۸۸ : روح‌الله افصحی، سدهٔ **۹**، آغازبرابر نمونه ، ۴۵۰گ ۹س [ف. فهمی ادهم ۱: ۹] .

ترجیع بند = دیوان...

ترسا وصنعان = شیخ صنعان و ترسا

تزویج نامه

ازمیرزامحمد باقرناجی قزوینی زنده در ۱۳۱۴ . داستان زن‌گرفتن‌اوست ، باعنوانهای: مهلت خواستن‌کسان دختر که‌استخاره واستشاره کنند ، فرستادن دلاله بطلب دختر بشرایطی که ذکرمیشود ، آمدن دلاله وپیداکردن دختر پرسیدن‌کسان دختر از دلاله اسم و رسم وشغل ناجی را ، معرفی کـردن دلاله ناجی را نزد کسان‌دختر ،رفتن دلاله‌بطلب جواب‌وگفتگوها، تفصیل آنچه‌ازصداق‌وغیره درعروسی‌خواسته‌اند، تفصیل آنچه لازمهٔ عقد است از نقد و جنس‌که باید داد ، تفصیل لیالی ولیمه ، تفصیل لیلهٔ ـ زفاف. درمجموعه سروده‌های او در۱۳۲۲چاپ شده‌است. **آغاز:** اول نامه‌ام سپاس خداست ـ جز خدا حمد برکسی نه سزاست .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۴۶ و۱۹: ۱۴۲ـ مؤلفین مشار ۲: ۸۱ .

28692 ـ **تهران** ، مجلس ۳/ ۲۴۸۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۵** ، درفهرست‌آمده «منظومهٔ نکاح» آغاز برابر نمونه (ص۱۴۸ـ ۱۶۵) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۸] .

28693 ـ **تهران** ، مجلس۲/ ۲۶۸۵: شکسته نستعلیق خوش سیدابوالقاسم ، **۱۳۱۳**، (ص۴۷ـ۶۳) نسخه‌در ۲۵۰ بیت‌است[ف. مجلس ۸: ۴۵۴] .

28694ـ **تهران ، دانشگاه** ۱/ ۲۲۰۷: شجاع‌الدین حسینی محلاتی ع۲۶/ **۱۳۱۶** بدستورکریمخان امیرتومان درنیاوران. آغاز برابر نمونه، ۳۰گ ۱۳س [ف ـ دانشگاه ۹ : ۸۸۶] .

28695 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۲۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** دوبار دراین جنگ آمده: در آغاز و انجام [ف . دانشگاه ۹: ۹۰۵] .

تسبیح کربلا

از ندیم مشهدی ، زکی که یاد او در «دیوان: ۲۵۶۹» گذشت . مثنویست در پیرامن ۴۵۷۰ بیت در داستان کربلا و ریشه‌های تاریخی آن از پس ازمرگ پیامبر ، که پس از برگشت از سفر نخستین خود درسپاهان بدان آغاز و در نجف ۱۱۵۸ (= فیض سحر) بانجام رسانده است . **آغاز** : چون قلم می‌کشم الف از آه ـ مددم کرد بسم‌الله .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۸۰ و ۱۹: ۱۴۲ .

28696 ـ **مجلس** ، ۱۰۸۰ : در دیوان: 26538» او ازسدهٔ **۱۲** (گ ۱۲۷ ـ ۲۰۰) [ف . مجلس ۳: ۴۳۷] .

تشریح منظوم

در ص ۵۰۹ گذشت .

تصانیف میرزا تقی

ابوالمکارم میرزا محمدتقی. درگذشتهٔ ۱۳۴۶ .

28697_702 ـ **آصفیه** ۱۱۴۶ و ۱۱۴۷ و ۱۱۴۸ و ۱۱۴۹ و ۱۱۵۰ و ۱۱۵۱ دیوان: نوشتهٔ **۱۳۴۵** ، شش جلد از ۱ تا ۶ است [ف. آصفیه ۴: ۲۸۴] .

تضمینات

ازفخری هروی، سلطان‌محمدفرزند امیری، نگارندهٔ «لطائف نامه» ترجمهٔ «مجالس‌النفایس» بگفتهٔ طرازی گفتاریست درذکر اشعاری که از نظر معنی بیکدیگر نزدیک هستند، درچهار بخش. (بنگرید: تحفة الحبیب: ۲۷۱۲) **آغاز**: ای شاه و گدا سوی خود راه‌نمای ـ در رشتهٔ کارهمه کس عقدگشای. بنگرید : ذریعه ۹: ۸۱۴ .

28703 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۸ مجامیع فارسی طلعت: حسین رضا فرزند عصمت پاشای وزیر **۱۳۱۸** (گ ۳۵ـ۷۴) ۱۲ س [مخطوطات ۱: ۲۰۵] .

تعبیرخواب = خوابگزاری

تعریف اکبرآباد = وصف ...

تعریف باغ = وصف...

تعریف چهل ستون = وصف...

تعریف کشمیر = وصف...

تعریف لاهیجان = وصف...

تغلق نامه

ازامیرخسرودهلوی، که یاداو در «کلیات: ۲۳۱۶» گذشت . مثنویست بزمی ودرسرگذشت تغلق وجنگهایش ،که درنسخهٔ چاپ‌سیدهاشمی فریدآبادی دکن ۱۳۵۲، ۲۹۲۰ بیت است . **آغاز** : بنام آنکه نام از وی نشان یافت ـ زبان آموخت حرف ونطق جان یافت .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۴۳ ـ ف . مشار: ۴۳۴ .

28704 ـ **تهران** ، ملك ۶۴۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در ۳۰۰۰ بیت ، ۱۲۳ گ ۱۵ س [ف . ملك: ۱۵۶] .

تفسیر آیت فاخلع نعلیك

بردعی ، در ص ۲۳ گذشت .

تفسیر سورهٔ بقره

از نورعلیشاه طبسی تونی (م۱۲۱۲) ،که یاد او در «آیة‌النور: ۱۰۱۶» گذشت . درقالب مثنوی . **آغاز**: ای آنکه بجز تو نیست هستی ـ دارد ز تو هست و نیست هستی .

28705 ـ **تهران** ، مجلس ۴/ ۲۶۱۹ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** (ص ۴۹ـ۷۱) [ف . مجلس ۸: ۳۶۳] .

تفسیر سورهٔ فاتحه

صفی ، در ص ۲۹ گذشت .

تفسیر سورهٔ یوسف

از جنون ، در ص ۳۲ گذشت .

تفسیر منظوم

نوربخش ، در ص ۳۴ گذشت .

تمر نامه — تیمورنامه = ظفرنامه

از عبدالله هاتفی جامی ، که یاد او در «دیوان: ۲۶۰۷» گذشت. خواهرزادهٔ جامی، او از دایی خود اجازه خواست تا «پنج گنج» خود را دربرابر نظامی بسراید ، وپس از آزمایش باواجازه داده‌شد واو چهار مثنوی‌را بدینگونه سرود : ۱ــ لیلی ومجنون ۲ــ خسرو و شیرین ۳ــ هفت منظر ۴ــ این مینوی . او «ظفرنامهٔ تیموری» شرف‌الدین علی یزدی را بنام‌سلطان حسین میرزا بایقر (۸۴۲ــ۹۱۱) درچهل‌هزار بیت دربحر متقارب سروده است، شماره بیتها در نسخه‌ها گوناگون است و تا ۴۶۵۶ دیده شده است . در مدراس چاپ شده . **آغاز: ۱)** بنام خدایی که فکر و خرد ــ نیارد که تا کنه او پی‌برد . **آغاز : ۲)** : برازندهٔ تاج وتخت و کلاه ــ خدیو جوانبخت تیمور شاه .

بنگرید : ذریعه ۴: ۵۱۸ و ۹: ۱۲۸۴ و ۱۹: ۱۴۴ ــ ف . مشار : ۶۱۹ــ استوری ۱: ۲۸۹ و ۱۲۷۴ .

28706_710 ــ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا: پنج نسخه ازآن دراین کتابخانه هست، کهن‌ترین آنها نوشتهٔ **۸۲۸** [یادداشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵ ، ۵۰] .

28711 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۵۹۴: محمودفرزند نظام هروی، **۹۴۷**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۱۶۶ گ ۱۵ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۶۴] .

28712_1 ــ **موزهٔ بریتانیا** (۲۹۵) Or۲۸۶۸ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ پیرامن **۱۵۰۰** م [ذیل ریو : ۱۹۰] .

28712_2 ــ **موزهٔ بریتانیا** (۲۹۷) Or ۲۸۳۸ : نستعلیق کمال نیشابوری **۹۴۵** (۱۵۳۸ م) ، ۱۴۰ گ [ذیل ریو : ۱۹۱] .

28713 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۴۶۵: شاه محمود مشهدی، **۹۵۴**، ۱۱۸ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۶۵] .

28714 ــ **تبریز** ، ملی ۳۶۲۳/۳ : نستعلیق **۸۵۶** ، با مهر مؤرخ **۱۰۴۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۵۷ گ ۲۱ س [ف . ملی تبریز ۱: ۱۶۶ و ۳۱۲] .

28715 ــ **تهران** ، مجلس ۳۲۸ : نستعلیق خوب **۹۴۷** ، زرین ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۱۲۱ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۲: ۱۹۲] .

28716 ــ **تهران**، مجلس ۹۰۵: نستعلیق خوب دوست محمد فرزند شاه یوسف خفاجی، **۹۵۷** ، زرین ، از یادداشتی پیداست که «شاهنامه»ی شاه اسماعیل که هاتفی سروده بود تا پیش از ۱۲۲۰ با این نسخه بوده است، ۷۷ ص ۱۷ س [ف . مجلس ۳: ۱۶۴] .

28717 ــ **بنگاله** ، ایشتاتك ۲۰ منظوم (۷۶۲) : نستعلیق **۹۵۸** [ف . بنگال : ۹۱] .

28718 ــ **استکهلم** ، دانشگاه ۹ : نوشتهٔ دوست محمد فرزند شاه یوسف . **۹۶۰** [نسخه‌ها ۵: ۷۱۴] .

28719 ــ **تهران** ، دانشگاه ۲۵۸۰ : نستعلیق محمدمؤمن کاتب ، **۹۶۹**، زرین، ۱۷۰ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۸۰] .

28720 ــ **نجف** ، امیرالمؤمنین: نوشتهٔ **۹۶۹** [نسخه‌ها ۵: ۴۱۱] .

28721 ــ **تهران** ، دانشگاه ۱۴۸۲ : نستعلیق کمال‌الدین محمودفرزند جلال‌الدین،

در **۹۷۰**، زرین ، ۱۸۰ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۳۲:۸] .

28722 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۹۱۸ : نستعلیق حبیب‌الله فرزند حاجی والی شیرازی، ۱۷ ذیحجهٔ **۹۷۶**، ۲۵۲ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۴۱۹۴:۱۵] .

28723 ـ **فرهاد معتمد** ۲۱۱ : نستعلیق شاه محمد ویردی ، ۷ ع ۲/ **۹۷۶** در قندهار [نسخه‌ها ۱۶۸:۳] .

28724 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۵۰ : نستعلیق **۹۷۷** ، زرین ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت] .

28725 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق خوب محمد کاتب‌زاده‌ای ، **۹۷۷**، نسخه ازشاهان هرات‌بوده ، زرین [نسخه‌ها ۱۸:۵] .

28726 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۰۱ : نستعلیق زین‌العابدین شریف ، **۹۸۰** ، آغاز دو برگ افتاده ، ۹۷ گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۵۴۲:۲ و ۵۰۳:۳] .

28727 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵ ادب فارسی طلعت : نستعلیق زیبا و زرین **۹۸۷** آغاز برابر نمونهٔ **۱** [مخطوطات ۱۰۵:۱] .

28728 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۵۹۱ : نوشتهٔ **۹۸۹** ، ۱۷۱ گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۲۶۵:۱] .

28729 ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۵۲۵ : مؤرخ **۹۹۰** ، ۱۲۵ گ [نسخه‌ها ۴۷۵:۵] .

28730 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۲۰ : نستعلیق خوش محمد رزهٔ **۹۹۳** برای امیر سیدالحسینی، آغاز برابر نمونه **۱**، ۳۴۶ ص ۱۲ س [ف. مجلس ۵:۸] .

28731 ـ **تهران** ، ملك ۲/۴۹۵۹ : نستعلیق ۸ ع ۲/ **۹۹۵** (۱ر ـ ۱۰۱ پ) پیرامن ۳۴۰۰ بیت ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت] .

28732 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۱۲ (۵۸۷ ف) : نستعلیق خوش مجدالدین ، محرم **۹۹۵**، زرین . **آغاز** : شکر ریز طوطی طبع سلیم، ۳۱۶ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی ۳۵۸:۳] .

28733 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۱۱ (۵۸۴ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زرین ، با یك تصویر ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۲۱۹ ص ۱۵ س .

28734 ـ **تهران** ، سلطنتی، بی‌شماره (۵۸۵ ف) : نستعلیق خوش ، با نام ساختگی میرعلی ، سدهٔ **۱۰** ، زرین ، با شش مجلس تصویر، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۷۳۰ ص ۱۲ س.

28735 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۳۴۳ (۵۸۶ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ۴۲۰ ص ۱۱ س .

28736 ـ **تهران**، سلطنتی ۶۱۳ (۵۸۸ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین ، باتصویرهای تازه ، ۲۴۳ ص ۱۵ س [ف . دکتر بیانی : ۳۵۶-۳۵۹] .

28737 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۴۴ : نستعلیق زیبای درویش محمد فرزندحاجی‌ولی شیرازی، ۷ محرم ... (پاك کرده‌اند) ازسدهٔ **۱۰** زرین ، ۱۶۰ گ ۱۴س [رؤیت] .

28738 ـ **تهران**، ملك ۵۹۳۶ : نستعلیق خوش خواجه صالح فرزند میرك ، اوایل سدهٔ **۱۰** ، زرین، ۱۴۱ گ ۱۵ س [رؤیت] .

28739 ـ **تهران**، سپهسالار ۳/ ۲۸۰ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰**، در «پنج گنج» او [ف. سپهسالار ۵۴۲:۲] .

28740 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۹۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین، ۱۳۲ بیت از پایان افتاده ، ۱۳۱ گ ۱۵ س .

28741 ـ **تهران**، سپهسالار ۴۱۹ : نستعلیق پیرعلی کاتب، غرهٔ صفر سدهٔ **۱۰**، زرین [ف . سپهسالار ۲:۵۴۲ و۳: ۵۰۳].

28742 ـ **اصفهان**، ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغازو انجام افتاده [نسخه‌ها ۴: ۴۷۵].

28743 ـ **مشهد**، رضوی ۲۱۹ (۴۲۱۲): نستعلیق خوش صالح، سدهٔ **۱۰**، زرین، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف . رضوی ۷: ۲۵۱].

28744ـ **تهران**، مجلس ۸۶۲۱ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین .

28745 ـ **تهران**، ادبیات ۷۹ د : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز : من ناتوان پیر و حرصم جوان، ۱۲۲ گ ۱۷ س [ف. ادبیات ۱: ۱۳۷].

28746 ـ **یوگسلاوی**، فرهنگستان علوم زاکروب ۷۵۴: سدهٔ **۱۰** نسخه میناتوری ممتاز [نسخه‌ها ۲: ۲۸].

28747 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI ۴۲B ۲۴۷۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف.عبدالله ۲: ۳۱۴].

28748 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۴۳ ۳۷۷۱ : نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۰**، آغاز افتاده، ۴۸ گ [ف. عبدالله ۲: ۵۰۱]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف.دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۵۵].

28749 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H . ۱۵۹۳ : شاهمیر فرزند محمود، پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۸۶ گ .

28750 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۱۵۲۰ : ضیاءالدین محمد فرزند محمدامین پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۱۹۶ گ ۱۲ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۶۵].

28751 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۸۰ Add : سدهٔ **۱۶**م، آغاز برابر نمونه ۱، ۱۲۲ گ [ریو ۲: ۶۵۳].

28752 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۷۰۳ Add : سدهٔ **۱۶** م، ۸۷ گ [ریو ۲: ۶۵۴].

28753 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۸ Add : سدهٔ **۱۶** م، ۱۵۹ گ.

28754 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۴۰: سدهٔ **۱۶** م، ۱۱۷ گ [ریو ۲: ۶۵۴].

28755ـ **کپنهاك**، سلطنتی Add۴۸ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۵: ۷۰۳].

28756 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۷۱۱/۲/۱۶۶۱: نوشتهٔ ۴ ع ۲/ **۱۰۱۰** (۱۶۰۱ م)، مصور، با مهر محمد قطبشاه و محمدقلی قطبشاه [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۵۵].

28757ـ **تهران**، ملك ۵۲۶۴: نستعلیق خوش . گویا **۱۰۵۲**، زرین، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، پایان سه سطر نونویس، ۱۸۴ گ ۱۳ س [رؤیت].

28758 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۳۶۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ گویا **۱۰۸۴**، ۱۸۱ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۸: ۵۴].

28759 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۲۹ Add : صفر **۱۰۸۵** (۱۶۷۴ م)، ۱۶۱ گ [ریو ۲: ۶۵۴].

28760ـ **تهران**، دکتر مفتاح : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، نسخهٔ خوب، زرین، آغاز برابر نمونه، درنسخه «جنگنامهٔ امیر تیمور» یادشده [رؤیت].

28761 ـ **تهران**، آقای ثامنی : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۱۱۱].

28762 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۲۷۰ : نستعلیق شدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده، ۱۴۲ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۹].

28763 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۱ : نستعلیق خوش ، سدهٔ **۱۱** ، زرین ، آغاز و انجام افتاده ، نزدیك ۲۵۰۰ بیت دارد [ف . مجلس ۸:۶] .

28764 ـ **تهران**، مجلس ۲/۲۶۶۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (ص۱ـ۲۵۱ هامش) ، ۳۰۰۰ بیت ، زرین [ف . مجلس ۸:۴۰۹] .

28765 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۳۴/۱۰۸۲ : سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۵۵] .

28766ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۲۳منظوم (۱۵۰۱): نستعلیق **۱۱۲۱** [ف. بنگال:۹۱].

28767 ـ **تهران** ، مجلس۲۳۲۴/۵: نستعلیق خوش ۱۴۱ (**۱۱۴۱**) گزیده‌ایست درجنگ گردآوری محمدحسین (ص۸۳ـ۸۷) هامش [ف . مجلس ۸:۹]

28768 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۲۲ : نستعلیق خوش، سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام‌افتاده، نزدیك ۳۷۰۰ بیت [ف . مجلس ۸:۷] .

28769ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۶۹ ، ۸۷۱ ها : نستعلیق و شکسته اواخر سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۵گ ۱۵س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۴۵۱] .

28770 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۴۳A ۳۷۷۱ (۷۶۱) : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ۸۰گ [ف.عبدالله۲:۲:۵۰۲].

28771ـ **تهران**، سپهسالار۳/ ۲۸۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین [ف. سپهسالار ۲ : ۵۴۲ و ۳:۳:۵۰۳] .

28772 ـ **مشهد** ، رضوی ۶۶تاریخ : نستعلیق،تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونهٔ**۱**، وقف۱۱۶۶، ۲۱گ۳۷س [ف. رضوی۳:۹۵].

28773ـ **آصفیه** ۲۸ تاریخ: نستعلیق خوش ، ۱۷۶ص ۱۱س [ف. آصفیه۱:۱۹۸].

28774 ـ **بنگال** ، ایشیاتك۲۱منظوم (۱۳۶۷) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده، مصور.

28775 ـ **بنگال** ، ایشیاتك۲۲منظوم (۱۴۶۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده،ناقص. [ف. بنگال : ۹۱] .

28776 ـ **کابل** ، موزه ۸: نوشتهٔ استاد میرعلی کاتب‌هروی، سدهٔ **۱۰** [دانش‌پژوه، راهنمای کتاب ۱۰:۵۲۲] .

28777 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۵۴/۲۴۳۵ : تاریخ یادنشده ، با مهرمؤرخ ۱۸۹۷م [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۵۵].

تنبیه‌الخواص فی‌مقام الاخلاص

مثنویست عرفانی درپیرامون ۸۱۰بیت در داستان کلب و شغال در نمای نسخه سرودهٔ اعتضادالسلطنه وزیرعلوم ناصری یادشده‌است .

آغاز : حمدبیحد خدای داست روا ـ که بود حی و فرد وبیهمتا.

28778 ـ **ساری** ، طاهری شهاب : تاریخ یاد نشده ، ۵۴ ص ۱۵س [نسخه‌ها ۶: ۶۱۷] .

تنبیه‌العارفین

از پیرجمال اردستانی ، که در ص۱۰۹۹ گذشت . اینك نسخهٔ دیگر :

28779ـ **شیراز** ، صدرالدین محلاتی: نسخ سید محمد حمزوی ، در «کلیات» مؤرخ ۱۲ شعبان ۱۲۳۸ او [نسخه‌ها ۵:۲۷۳] .

تنبیهات‌الغافلین

ازسالك‌کاشانی، میرزاحبیب‌الله (۱۲۶۲ـ ۱۳۴۰)که یاد او در «کلیات:۱۸۶۰» گذشت . در دوازده تنبیه. عرفانی ، با دیباجه‌ای‌به‌نثر .

درتهران چاپ شده است .
بنگرید : مؤلفین مشار ۲ : ۴۸۸ .

28780 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۲۹۷ : نسخ محمد اسماعیل فرزند محمد رضا قاری کاشانی، **۱۲۹۹ـ۱۳۰۳** در کلیات او (ص۴۹ـ ۱۱۰) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۷] .

توبه‌نامه

ناشناخته .
آغاز : اول نامه بنام کردگار ـ خالق وبخشندهٔ آمرزگار .

28781 ـ **تهران** ، دانشگاه۱۳/۳۱۰۹ : سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص۱۰۵ـ۱۰۹) ، آغاز برابر نمونه ، انجام : باشی اندر بارگاه قدس خاص [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۶۵] .

توبهٔ نصوح

داستان توبهٔ نصوح است .
آغاز : بنام آنکه‌عالم را بناکرد ـزبانم همچو بلبل آشناکرد .

28782 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۶۳۴ (۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** در ، مجموعه نظم و نثر ، زرین [ف . دکتربیانی : ۶۰۸] .

28783 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۵۵/۹ ادبیات (۸۱۴۰) : شکسته نستعلیق محمدحسین یزدی ، شعبان ۱۳۰۹ در ۱۳ ص [ف ـ رضوی ۷ : ۷۸۷] .

تورات منظوم

از خواجه نجفعلی .

28784 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۲۴۴ : تاریخ یاد نشده ، ۲۷۲ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۲۰] .

توصیف کشمیر = وصف ...

توحیدنامه

ناشناخته . سروده رجب ۱۱۷۸ .
آغاز : ابتدای سخن‌گویم زنام‌کردگار ـ رازق روزی‌رسان وخالق لیل و نهار .

28785 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۹۹۷/۸ : با تاریخ **۱۰۸۳ـ۱۰۸۶** در دفتر (۳۳رـ۳۳ پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۶۰۶] .

توحید نامه

ناشناخته.

28786 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷ کلام فارسی : تعلیق بدون‌تاریخ ۴۸۴ گ [مخطوطات ۱ : ۱۰۴] .

توحیدیه

ازقضایی یزدی (م ۱۲۵۳) که یاد او در «دیوان : ۲۴۸۴» گذشت . قصیده‌ایست پیرامن ۸۸ بیت . **آغاز :** بنام آنکه زوربالی علو و علا (!) ـ نه‌منتهی بدرش راه جست‌ونه مبتدا.

28787 ـ **تهران** ملك ۵۸۶۰/۴ : نستعلیق ج ۲/**۱۲۹۷** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

تیرنامه = ثواب‌انگیز

جان محمد آگاهی .

تهنیة‌الملوك مظفری

از بینوا ، حاج مرتضی‌قلی ،که یاد اودر «دیوان : ۲۲۵۶» گذشت . درسرگذشت وستایش مظفرالدین‌شاه وشاهزادگان‌وسران‌ودانشمندان وبازرگانان روزگار خود، وتاریخ مختصری از پادشاهان قاجار. با دیباجه‌ای به‌نثر. **آغاز :** (منظوم) : بنام خداوند ارض و سما ـ که شد خلق از قدرتش ماسوا .

28788 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۶۸۱ (۶۹۵ف) : نسخ خوش یحیی تفـریشی کاتب همایون ، محرم **۱۳۱۹** ، اکلیلی ، با تصویر بسیاری از سران که ازاین جهت بسیار ارزنده است، ۳۶۷ص۱۵س [ف. دکتر بیانی : ۴۸۰].

تیغ و قلم = مناظرهٔ ...

ث

ثمانیه

از امیرخسرو دهلوی که یاد اودر«کلیات: ۱۸۵۶» گذشت. هشت مثنوی اوست .

28789ـ **تهران**،سلطنتی ۱۸۰ (۴۵۱ ف) : نستعلیق محمدسعید فرزند مسعودهروی، **۹۷۲** ، زدین ، برای ابراهیم قطبشاه نوشته شده است . بدینگونه : ۱ ـ مطلع‌الانوار ۲ـ خسرو و شیرین . ۳ـ لیلی ومجنون ۴ ـخضر خانی ۵ـ هشت بهشت . ۶ـ قران سعدین ۷ـ نه سپهر ۸ ـ اسکندرنامه ، ۸۴۷ ص ۱۹ س چهارستونی [ف. دکتربیانی : ۱۹۶] .

ثمرةالحجاب

از تأثیر تبریزی ، میرزا محسن که یاد او در«کلیات : ۱۸۵۰» گذشت . مثنوی است در برابر «هفت پیکر» در ۱۴۸ بیت . **آغاز :** شبی ازهمدمان‌ایمانی‌ـ محفلی‌گرم‌بودروحانی.

بنگرید : ذریعه ۱۳:۵ و ۱۴۴:۱۹ .

28790ـ **تهران**، دانشگاه۳۶۲۸/۶: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص۱۹۳ـ۱۰۳) «کلیات» او [ف . دانشگاه ۲۶۳۲:۱۲] .

28791 ـ **تهران** ، مجلس ۹۵۷/۷ : شکسته‌نستعلیق‌روزگارسراینده**۱۱۲۴ـ۱۱۲۹** در«کلیات» او ، پیرامن ۱۴۸ بیت [ف.مجلس ۲۴۰:۳] .

28792 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۸۳ : نستعلیق روزگار سراینده در «کلیات» او [ف . سپهسالار ۲: ۵۷۴] .

ثمرهٔ شجره

از اشرف فرزند محمدعلی زاده در مشهد [دیباجه]، ترجیع‌بندیست دررمل، که‌در۱۲۶۳ سروده است ، چون بتوفیق ایزد این شجره ـ گشت از در نظم با ثمره ـ گفت تاریخ نظمش از نظـری ـ ثمری شد اضافـه برشجری . با عنوانهای: فصل عناصرچهارگانه ، انتهای‌نقطهٔ ناربمراکز هشتگانه ، انتهای نقطهٔ بادبمراکز هشتگانه ، انتهـای نقطهٔ آب .. انتهای نقطهٔ ترابی .. **آغاز :** اول از حمدحق‌کنم آغاز ـ که ندارد شریك ونه انباز.

28793 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۱۷۳ : نستعلیـق و نسخ ، سدهٔ **۱۳** ، ۵۳ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۳۱۴۰:۱۳].

ثمرةالفؤاد و نتیجةالوداد

محمد مشهور به قاسم متخلص به‌ظرافت . **آغاز :** بنام آنکه نامش الفت آموخت ـ رخ عصیان ز جام رحمت افروخت .

28794 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۵۴۵ Add : نستعلیق زیبای ج۱/**۱۱۶۲**(۱۷۴۹م) ۲۳۵گ [ریو ۲ : ۷۱۰] .

ثواب‌انگیز = تیر نامه

ازجان‌محمدآگاهی(agahi)گویاسرودهٔ ۱۰۹۰ . مثنویست . **آغاز:** بگوالحمدلله‌رب ـ

العالمین را ـ که عقل وهوش داد آدمین را .
28795 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Api/VI۶۵ ۶۶۲۷: نستعلیق ۱۰ صفر ۱۰۹۰ گویا بخامهٔ خود سراینده است ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۳۷۴] .

ج

جاماسب‌نامهٔ منظوم

طوسی ، در ص ۲۸۰ گذشت .

جام جم

از رکن‌الدین اوحدی مراغه‌ای اصفهانی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۴۷» گذشت . بنام سلطان ابوسعید در ۷۳۲ یا ۷۳۳ درچهارهزار وپانصد بیت بروش «حدیقهٔ» سنائی ساخته‌است، و بکوشش وحید دستگردی در تهران در ۱۳۰۷ خ در ۲۶۴ + ۱۴ ص چاپ شده است . **آغاز:** قل‌هوالله‌لامرءقدقال ـ من‌له‌الحمددائماً متوال.

بنگرید: ذریعه ۵:۲۳ـ ف. مشار: ۴۶۴ .

28796 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۲/ ۲۷۲۶۱ Add : ضمن مجموعهٔ مؤرخ ۸۱۳-۸۱۴ . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴ هست [دیو ۲: ۸۷۱] .

28797 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۹۶ Or : نوشتهٔ ۸۵۵ . [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶] .

28798 ـ تهران ، سلطنتی ۳۱۰ (۴۵۸ ف) : نستعلیق میرك شیرازی ، در «کلیات» او نوشتهٔ رمضان ۸۷۰ دربغداد. دارای : ۱ـ دیوان ۲ـ جام جم ۳ـ ده نامه ، رویهم ۸۳۶ ص ۱۷ س [ف . دکتربیانی : ۲۰۵] .

28799 ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۳۶۵: نوشتهٔ ۸۸۶ . (نسخه‌ها ۴: ۶۸۵) .

28800 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R۱۰۰۱ : عبدالعزیز فرزند محموداصفهانی، ۸۹۲ آغاز برابر نمونه ، ۱۶۹ گ ۱۴ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۱۰] .

28801 تهران ، سلطنتی ۲۰۸ (۴۶۱ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ ۹ ، زرین، ۱۰۲ ص ۱۹ س [ف . دکتربیانی : ۲۰۸] .

28802 ـ استانبول، طوپقپوسرای ۱۰۰۵ R : شاه محمدانصاری فرزندفخرالدین‌احمد ، ۹۰۰ ، ۱۹۴ گ ۱۲ س [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۲۱۰] .

28803 ـ تهران، مجلس ۴۸۶۳ : نستعلیق‌اوایل صفر ۹۱۷، ۵۳ گ، زرین، چهارستونی [رؤیت] .

28804 ـ قاهره ، دارالکتب ۴۳ـ م ادب فارسی : تعلیق زیبای زرین ، ۹۱۸ در شیراز، آغاز برابر نمونه (مخطوطات ۱: ۱۰۶)

28805 ـ مشهد، رضوی ۲۲۱ ادبیات: نستعلیق‌شیخ محمدفرزندفخرالدین‌کاتب‌سلطانی ۹۲۳ آغازوانجام برابر نمونه [رضوی ۷: ۲۵۲] .

28806 ـ تهران ، سلطنتی ۲۰۵ (۴۵۹ ف) : نستعلیق میرعلی هروی حسینی ، ۹۲۹ درهرات ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۳۱ ص ۱۴ س [ف . دکتربیانی : ۲۰۶] .

28807 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۰۸۴ (۴۶۰ ف) : نستعلیق زیبای میرعلی هروی ، اواخر رمضان ۹۳۰ ، زرین ، ۲۹۹ ص ۱۵ س [ف . دکتر بیانی : ۲۰۷] .

28808 ـ تهران ، سلطنتی ۲/ ۶۴۳ (۷۰۰ ف) : نستعلیق پیرحسین کاتب شیرازی ، شعبان ۹۳۴، آغازافتاده [ف. دکتربیانی: ۴۹۳] .

28809 ـ تهران ، دانشگاه ۳۱۴۲/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۰ با تاریخ ۹۵۰ در دفتر [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۹۵] .

28810 ـ تهران، دکترمفتاح : نستعلیق

خوش محمد حسین حامی ، میانهٔ ع۱۶/**۹۶۸** ، زرین [رؤیت] .

28811 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح۲۲۳: نستعلیق محمدالمطلبی فرزند رحمةالله، **۹۹۹**، زرین [رؤیت] .

28812 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، انجام اندکی افتاده ، ۱۵۱ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۲۰] .

28813 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۶۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، انجام افتاده ، ۵۱ گ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۶] .

28814 ـ **تهران** ، ۹۰۶ : نستعلیق بسیارخوب اواخرسدهٔ **۱۰**، آغازبرابر نمونه، زرین ، ۸۲ گ ۱۵ س [ف. مجلس۳: ۱۶۶] .

28815ـ **تهران**، مجلس۸۶۰۹فهرست نشده : نوشتهٔ مرشدالکاتب ، سدهٔ **۱۰**

28816 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۵۰ ۸۵۴: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابرنمونه [ف. عبدالله ۲: ۲۵۸] .

28817ـ **هند**، بانکیپور۱۳۶: نستعلیق سدهٔ **۱۶** م، ۱۱۹ گ ۱۴س .

28818ـ **هند** ، بانکیپور۱۳۵: نستعلیق اصیل‌الدین محمد ، سدهٔ **۱۶** م ، آغاز برابر نمونه، ۱۹۴ گ ۱۲س [ف. عبدالمقدرمولوی: ۲۰۲] .

28819 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۵۸) Or ۴۴۸۲ : همراه « دیوان » و «ده نامه»ی اونوشتهٔ ع۱۶/**۱۰۱۰** (۱۶۰۱ م). [ریو،ذیل: ۱۶۹] .

28820 ـ **سپهسالار** ۱۳۹ : نستعلیق خوب محمودکاتب ، **۱۰۱۳** ، زرین، ۱۳۱ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۲: ۴۸۷ و ۴: ۲] .

28821 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۷۱۷ : نستعلیق امامقلی صایغ ، یکشنبه ۲۰ ذیحجهٔ **۱۰۱۵** ، زرین ، ۹۶ گ ۱۵ س [ف.دانشگاه ۱۲: ۲۷۲۰] .

28822 ـ **تهران** ، ملك ۵/۵۰۴۴ : نستعلیق خوش ، غرهٔ صفر **۱۰۲۵** (۳۱پ ـ ۱۳۲ر) پیرامن ۴۲۱۰ بیت . **آغاز:** ای‌خرد را توکار سازنده [رؤیت] .

28823 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۵۹) Or۴۹۳۲ : نستعلیق فخرالدین احمد مشهور بملا خورد کاتب ،ج۲/**۱۰۳۶** (۱۶۲۷م) ، ۱۴۲ گ [ریو ، ذیل : ۱۷۰] .

28824 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۹۰ Add: نوشتهٔ**۱۰۳۸**(۱۶۲۹م) ، آغازبرابر نمونه ، ۱۵۶ گ [ریو ۲: ۶۱۹] .

28825ـ **تهران**،دانشگاه۱۴/۲۴۶۶: نزدیك **۱۰۴۵** گزیدهٔ آنست (ص۲۱۲ـ۲۱۷) [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۳۴] .

28826 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۲۶A ۴۹۲۱: حسین فـرزند میر اسماعیل فرزند میرمحمد فرزندمیرك الیاس ، ۲۸ شعبان **۱۰۶۷** (۱۶۵۷م) آغازبرابرنمونه [ف . عبدالله ۲: ۴۷۷] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۰۲] .

28827 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲ـم مجامیع فارسی : تعلیق **۱۰۶۹** ، آغاز برابر نمونه، نسخه‌بنام« نصیحت‌نامه»است [مخطوطات ۱: ۱۰۶] .

28828 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴/۵۲۴ (۷۰۲ف): با تاریخ **۱۰۷۳** در دفتر [ف.دکتر بیانی : ۴۹۸] .

28829 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱/۲۰۹ (۷۱۹ ف) : نسخ عبدالغنی فـرزند خلیل‌الله کازرونی ، ۲۰ شوال **۱۰۸۲** ، آغاز برابر

نمونه ، زرین [ف . دکتر بیانی : ۵۳۸] .

28830ـ **تهران** ، مجلس ۲/۴۲۸۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۳۵ر-۶۹پ) [رؤیت] .

28831ـ **تهران**، ملک ۵۲۲۴ : نستعلیق محمدصالح حسینی ، اوایل سدهٔ **۱۱** ، زرین، ۱۵۵گ ۱۵ س [رؤیت] .

28832 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۷۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، ۹۵ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۴ :] .

28833 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۳۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۱۱۴ گ [ریو۲ : ۶۱۹] .

28834 ـ **تبریز** ، ملی ۲۵۴۹ : نستعلیق **۱۱۰۴** ، آغاز برابر نمونه ، ۵۳ گ ۲۱س، دوستونی [ف . ملی، تبریز ۱ : ۳۲۱] .

28835 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۷۴۶ Spi/VI۲۶ : نستعلیق **۱۱۹۱**، آغاز برابر نمونه[ف. عبدالله ۲ : ۴۷۷] . ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ : ۱۰۲] .

28836ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۰۶۶ Spi/VI۲۶B : نستعلیق سیدصالح بخاری ، برای آقا حسین ، گویا **۱۱۳۴** [ف. عبدالله ۲ : ۴۷۷] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱ : ۱۰۲] .

28837 ـ **تهران** ، ملک ۴۸۶۷ : نستعلیق دوشنبهٔ ج۲/**۱۲۵۴** ، ۱۴۲گ۱۶س [رؤیت].

28838 ـ **تهران** ، ۳۲۹ : نستعلیق و شکسته **۱۲۵۹** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۲ گ ۱۴س [ف . مجلس ۲ : ۱۹۲] .

28839 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۸۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده ، نام او وکتاب در آن دیده میشود ، ۱۳۷ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۰] .

28840ـ **تهران**، دانشگاه۱/۴۹۹۱ : نستعلیق سدهٔ**۱۳-۱۴**(۱ر-۱۱۸) [ف.دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۹] .

28841 ـ **تهران** ـ دانشگاه ۵۴۹۹ : نستعلیق خوش ابوالقاسم تفرشی ، چهار شنبه ۴ ذیحجهٔ **۱۳۰۱** ، ۱۷۶ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۶ : ۲۲] .

28842ـ **تهران**،مجلس۹۰۰۱فهرست نشده : [آقای رحیمی گنجورکتابخانه] .

28843 ـ **بنگاله** ، ایشیاتک۲۴منظوم (۷۴۳) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال ۱ : ۹۱] .

28844 ـ **یزد** ، علی اصغر خجسته : همراه «سلسلة الذهب» نوشتهٔ ۱۱رجب۴۸۴(!) [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۶] .

28845ـ**حالت افندی ملحقی۲/۱۵۹** : نستعلیق(۹ر-۱۲۰پ) . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۵۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۸] .

28846 ـ **پاریس** ، عمومی ۴۶۹۰ . S.p : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۷] .

جام جمشید

از نویدی شیرازی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۷» گذشت . دومین مثنوی ازپنج گنج یکم اوست .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۴۵ .

28847 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۲۵ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، در «کلیات 18021» او [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۷۷] .

جام جهان نما = جام جم

اوحدی .

جام گیتی نما

از ملامحمد علی فروشانی . مثنوی حماسهٔ

دینی است درسرگذشت پیامبر ودرآن از «حملهٔ حیدری» و «یعسوب‌نامه» یاد شده است . در تهران ۱۳۷۷ در ۲۵۶ ص چاپ شده است : باید این منظومه و سروده‌ای که‌بنام واقفا یاد شده ونسخهٔ اصفهان زفره‌ای و «سراج‌الصدور» با یکدیگر سنجیده شود تا ارتباط میان آنها دانسته شود. **آغاز :** نخستین چوگردیدجاری قلم ـ بنام جهان‌آفرین زد رقم .

بنگرید: ذریعه ۲۵:۵ و۱۴۵:۱۹ ـ ف. مشار : ۲۰۴۸ ـ مؤلفین مشار ۳۳۴:۴ ـ ف. رضوی ۳۱۰:۷ تا ۳۳۵ (گفتار گلچین معانی دربارهٔ ۵۴ اثر حماسهٔ دینی) .

28848 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۸۰ : نسخ ۸ رمضان **۱۲۳۵** ، آغاز برابر نمونه ، چهار ستونی. **انجام:** خدا حاضران را ببخشد نجات ـ بحق نبی‌اشرف کاینات، ۱۴۳ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۲۲:۴] .

00000 ـ نوشتهٔ عبدالرحیم فرزند رضا ، ۲۲ ع ۲ **۱۲۶۴/۲** . آغاز برابرنمونه، سرگذشت پیامبر است تا هجرت و غزوات او را ندارد [ذریعه ۲۵:۵] .

28849 ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب ۱۷۳ : نستعلیق سیدابوالحسن گرگانی، ۲۲ج **۱۳۱۲/۲** [نسخه‌ها ۶۲۱:۵] .

جام گیتی نما

از واقفا(بگو **واقفا** کیست این مقتدا ـ که اورا شمرده است نعت خدا) مثنوی حماسهٔدینی است درسرگذشت پیامبر ، و درآن از «حملهٔ حیدری» و «یعسوب‌نامه» یادشده است . درآن آمده : کنم نام آن **جام گیتی نما** ـ نمایم درآن حال ارض و سما. **آغاز :** (برابر جام گیتی‌نمای محمدعلی‌فروشانی) و بیت دوم آن:

چوتهلیل بنوشت نام خدا ـ زد هشت‌زبان،زبان قلم شد دوتا .

28850 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۶۴۶ : نستعلیق ملاندر محمد فرزندعلیمحمد بختیاری جیحون ایلی ، ۱صفر **۱۲۵۸** . آغاز برابر نمونه ، **انجام :** هزاران درودوهزار آفرین ـ ابرطیبین و ابرطاهرین، ۲۲۲ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۲۶۴۸:۱۲] .

جام گیتی نما

مثنوی‌حماسهٔ دینی است‌درسرگذشت‌پیامبر که در رجب ۱۲۰۰ سروده شده است . در آن آمده : رساندم باتمام این **جام** را ـ نمودم چو شکر ز خودکام را ـ ... ـ بماه رجب در هزارودویست ـ حسابش‌بنزدخلایق جلیست. ـ متمشد **جام گیتی نما** ـ بروزسه‌شنبه‌نهم ماه.. (خوانده نشده) (بنگرید : جام جهان‌نما . فروشانی) .

28851ـ**اصفهان**، محمدحسن‌زفره‌ای: حسین فرزند ابراهیم نجف آبادی ، ذیحجهٔ **۱۲۳۶** پیرامن ۱۲۸۰۰ بیت : آغاز افتاده ، انجام : متم شد جام گیتی نما ـ بروز سه‌شنبه نهم ماه .. [نامهٔ آقای محمدحسن زفره‌ای] .

جامع الاشعار

از ناشناس . جنگ شعر است از قصیده و قطعه و غزل ، که در ۱۰۶۴ محمد مؤمن فیروزآبادی برآن دیباجه‌وتقریضی نوشته‌است.

28852ـ **تهران** ، مجلس ۴۴۶: نستعلیق بی‌تاریخ، زرین،فهرست‌سرایندگان درفهرست کتابخانه آمده است ، ۳۷۳ گ [ف. مجلس۲: ۲۶۲] .

جامع المناقب

از ناشناس . مجموعه قصیده‌هایست در

ستایش امامان . درچهارده باب .

28853 ـ تهران ، مجلس ۵۶۷۹ : نستعلیق شکستهٔ تحریری سدهٔ **۱۳** ، جلد دوم است از باب هشتم قصیده‌هایی که درستایش حضرت باقر است تا باب چهاردهم درستایش امام‌حسن عسکری ، فهرست بابها و نام سرایندگان در در فهرست‌کتابخانه آمده است ، ۶۲۸ص ۱۴ س [ف . مجلس ۱۲۹:۱۷] .

جامع الولایت

ناشناخته . درغزوات وحالات شاه‌ولایت.

28854 ـ بنگال ، ایشیاتك ۲۵منظوم (۳۲۳) : شکسته ، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال: ۹۱] .

جانبخش = عاشق ومعشوق

وحید قزوینی .

جاودان‌نامهٔ منظوم

حروفی ، درص ۱۱۱۲ گذشت .

جبرئیل‌نامه

مثنوی است عرفانی ، در۵۱۶ بیت. **آغاز:** جبرئیلاسازراه خویش‌کن ـ سینه را زین سوی بی‌تشویش‌کن .

28855 ـ تهران ، مجلس ۴۸۳۱/۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (۱پ ـ۱۸پ) همراه «دیوان» مهدیا [رؤیت] .

جبر و اختیار

از حکیم رکنا مسیحای‌کاشانی ،که یاد او در دیوان :۲۵۲۷گذشت . مثنویست فلسفی و جز «قضا وقدر» اوست . **آغاز :** داستانی‌دارم از خیرالبشر ـ تاچه فرموده‌است اندر خیر و شر . **انجام :** ظلم‌کردن ازخدای نبود روا ـ عدل اواست درغمها دوا.

28856ـ تهران ، سپهسالار۲۹۳۱/۱۵: نستعلیق **۱۱۰۱**، آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده : جبر و اختیار و جز « قضا و قدر» ش ۲۹۲۷/۲ او در این کتابخانه است . [ف . سپهسالار ۴:۲۵] .

جبر و اختیار=قضا وقدر

جذبهٔ حیدری

از عبدالعلی خان احسن بنگالـی ، بنام اسد جنگ غازی ساخته است . دنبالهٔ « حملهٔ حیدری » است که از ۱۱۴۳ تا ۱۱۵۱ بدان می‌پرداخته است. در۱۱۵۱ شاه‌کوثر سراینده وسروده را دیده وماده‌تاریخ انجام‌آنرا سروده است: بتو **احسن** احسنت مولی‌بود= ۱۱۵۱.

آغاز : بنام خداوند عرش مجید ـ که از امر کن‌کرد عالم پدید .

بنگرید : ذریعه ۱۴۶:۱۹ـ ف . رضوی ۳۱۷:۷ گفتار گلچین معانی دربارهٔ ۵۴ اثر حماسی دینی .

28857ـ **عبدالحسین بیات :** نوشتهٔ **۱۳۰۲** ، دارای هشت هزار بیت [ف . رضوی ۳۱۸:۷] .

جذب رسا

ازخلیق لاهوری ،که یاد او در «دیوان : ۲۳۲۰ » گذشت . در داستان سیف‌الملوك و بدیع‌الجمال، بسال۱۱۶۲ . **آغاز :** ... نوش آرزوها ـ چراغ افروز بزم‌گفتگوها .

28858ـ **پاکستان :** دانشگاه پنجاب ۴۵۱۶ Spi/VI۱۱۷ : در دیوان او نوشتهٔ **۱۱۹۹** (گ۱ـ۸۵) [ف.عبدالله۲ :۵۶۴] .

جرجیس رزم

از صفدرعلیشاه قادری متخلص به‌منصف ، مثنویست در جنگ انگلیسها در هند . **آغاز:**

بنامی‌که نامش سر نامه‌ها ـ زسر تا بپا زو زبان خامه‌ها .

28859 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۷۰ Add: نوشتهٔ ۱۸۰۴م، ۶۱گ. آغاز: بنامی‌که نام‌آور نامه‌هاست ـ طرازنده لوح زو خـامه هاست .

28860 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۶۹ Add : ۱۲۲۹ (۱۸۱۴ م) ، ۱۶۷گ [ریو ۷۲۵:۲] .

28861 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۷۱ Add : ۱۸۰۵ م ، آغاز : چو در رزم‌کر- نیل منسل شکست ـ بیکبـار شد هولکرچیره دست ، ۳۴گ [ریو ۷۲۶:۲] .

جزایر

نورعلیشاه ، درص ۶۱۹ کیمیا گذشت .

جزیرهٔ مثنوی

از یوسف فرزند محمد ورداری رومی ، سینه چاك ، در گذشتهٔ ۹۵۳ . گزیده‌ایست از « مثنوی معنوی » بمانند « لب لباب مثنوی » کاشفی . و این‌گزیده به‌ترکی نیز ترجمه شده است . آغاز : حمد بلاغایت و بیحد ، وشکر لایحصی ولایعد ، برآن خدایی‌که سینه .

28862ـ قاهره ، دارالکتب۶مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ درویش محمد یقینی، از سدهٔ ۱۰ (گ۴۷ـ۶۰) ۱۷ س [مخطوطات۱: ۱۱۲] .

28863 ـ قاهره ، دارالکتب ۵۰۵۳ س : بی‌تاریخ، آغاز برای نمونه،۱۲۵ گ۱۸ س ۳۶۶ بیت است .

28864 ـ قاهره ، دارالکتب ، ۹ مجامیع فارسی‌طلعت : نستعلیق زیبای‌بی‌تاریخ آغاز بـرابر نمونه (گ ۶۵ـ۷۷) ۱۷ س [مخطوطات ۱۱۲:۱] .

جعد مهج = داستان...

ازعالیجاه‌الله ویردیخان(عاشق‌شدن‌جعدمهج بنی‌عذر ملقب بابوالمشتهر برعذیة بنت عامـر بنی‌کلاب ، و بوصال رسیدن او ، بیاری‌عمر بن ابوربیعـه) مثنویست در پیرامن ۵۴۵ بیت . آغاز : بنـام شوق بخش بیقـراران ـ فروغ افزای شمع گلعذارن .

بنگرید : ذریعه ۹۲:۱۷ (قصه جعد) ـ فرهنگ سخنوران : ۵۵ (الله‌ویردی) .

28865ـ تهران، ملك ۵۶۲۵ :شکسته نستعلیق هندی‌محمد اسحاق‌فرزندمحمد حسینی ژاوهی ، آدینهٔ ۱۹ع‌۲/۱۲۹۸ دردارالسلطنه کابل ، آغاز برابر نمونه ، [رؤیت] .

جعفرنامه

از میرزا جعفر زتلی (سخن لغو وبیهوده) گشته در ۱۱۲۵ (۱۷۱۳م) ، از مردم نواحی دهلی .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۱۲۹ .

28866ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۱۷۹/۱۷۴/۲: تاریخ یادنشده[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱۰۲:۱] .

جفر منظوم

ازغیبابی(؟)(شاید عیانی باشد).

28867 ـ تهران ، سنا ۱۵۳/۱۴ : با تاریخ ۱۲۹۲ در دفتر (ص۱۶۲) همراه با گزارش آن . [نسخه‌ها ۴۵۸:۶] .

جگت روپ = مثنوی ...

از نول سنگه .

28868 ـ آصفیه ۲۹۱ مثنوی: نوشتهٔ ۱۲۴۲ [ف . آصفیه ۳ : ۶۳۰] .

جلاء الروح

از عبدالرحمان جامی ، که یاد او در « تهلیله : ۳۶ » گذشت . قصیده‌ایست‌شینی در پاسخ خاقانی وامیرخسرو دهلوی در «مرآت‌الصفا» . در پیرامن ۱۳۵ بیت . **آغاز:** معلم کیست عشق و کنج خاموشی دبستانش ـ سبق نادانی و دانا دلم طفل سبق دانش .

28869 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۶۷/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [رؤیت] .

جلال الظفر

در جنگهای دیوان با پهلوانان اکالی و بهوانی و جزآنها . ازحماسه‌های ملی هند.

28870 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۲۶/۲۱۱۴/۱ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۳۵] .

جلالیه

از محتشم‌کاشانی،که یاد او در « کلیات : ۱۸۹۲» گذشت . بنام شاطر جلال ، که‌گویا مطربی‌بوده وباگروهی‌ازنوازندگان بسال ۹۷۰ از اصفهان به کاشان آمده و محتشم بدو دلبسته است‌و۶۴(= جلال)غزل‌درستایش‌اوسروده‌است. میرزاکامل حسابی هنگامیکه «اوصاف‌البلاد» را مینگاشت ازمحتشم میخواهد که این غزلها را با دیباجه‌ای برای او بفرستد، او نیزهرغزلی را با دیباجه‌ای نثری برای او میفرستد . این گفتار همراه دیوان محتشم وجداگانه چاپ‌شده است . **آغاز:** برضمیرآینه نظیرعاشقان صاحب حال و تصویرپذیر .

بنگرید:ذریعه ۱۲۶:۵ ـ ف.مشار: ۴۹۷.

28871 ـ **تهران** ، ملی ۴۵۸/۲ ف: نسخ محمد بدیع‌کاشانی ، **۱۰۸۸** (ص۶۸۶ ـ ۷۴۴) ۱۷ س [ف. ملی ۱ :۴۴۳] .

28872ـ**مشهد**،رضوی۵۳۸(۴۷۴۹): در «کلیات» مؤرخ **۱۱۹۳** او [ف. رضوی ۷ : ۵۰۲] .

28873ـ **مشهد**، رضوی ۲۲۵ ادبیات: نستعلیق تحریری سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ :۲۵۵] .

28874 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی۵۲: درجنگی با تاریخ شعبان **۱۲۱۲** ، همراه نقل عشاق از همو [نسخه‌ها ۲ :۷۰] .

28875ـ **تهران**، دانشگاه۵۴۹۸/۳: نستعلیق محمدصادق سرخوش هروی،**۱۲۶۳** ، (۱۱۳پ ـ ۱۱۹پ) ، انجام افتاده ، بدنبال دیوان او [ف . دانشگاه ۱۶ :۲۱].

28876 ـ **تهران** ، ملی ۱۶۱/۲ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۶۱ـ۲۱۶) آغازبرابر نمونه ، ۱۷ س [ف . ملی۱ :۱۶۶] .

28877ـ **مشهد** ، رضوی ۲۲۶ ادبیات (۹۴۰۲): نسخ‌سدهٔ **۱۴** [ف.رضوی ۷ :۲۵۶].

جلایرنامه

ازقائم مقام فراهانی ،که یاداودر«کلیات: ۱۸۸۹»گذشت . مثنوی است بزبان عامیانه‌که از زبان برده‌اش جلایرساخته ، و در آن‌محمد میرزا را نکوهش وعباس میرزا ولیعهدراستایش کرده است . و در دیوان او چاپ شده است . **آغاز:** چنین‌گوید غلام توجلایر ـکه من رفتم ز شرا (ازبلوك ملایر) تا ملایر .

بنگرید : ذریعه ۱۲۶:۵ و ۱۴۷:۱۹.

28878 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۴۲ : نستعلیق‌خوب**۱۲۷۷**در«کلیات»اودارای ۱۱۳۰ بیت، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۳ :۳۷۷].

28879ـ**تهران**،دانشگاه۲۴۱۵/۸۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۳۵۳) [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۵۰] .

28880 ـ **مجلس** ، ۲۴۷۶/۲ : در

«کلیات» او از سدهٔ **۱۴** کمتر از چاپی است . **آغاز :** این طارم فرخنده‌که پیداست‌زپیدا ـ بالاتر والاتر ازاین طارم والا . [ف . مجلس ۱۷۲:۸] .

جمشید وخورشید=خورشید و جمشید

از سلمان ساوجی ،که یاد او در«کلیات : ۱۸۷۰»گذشت . مثنوی است در داستان‌جمشید پسرپادشاه چین وخورشید دختر رومی‌ومهراب بازرگان،که درمیان‌غزلها وقطعه‌هایی نیزهست، و درج ۲/۷۶۳ بانجام رسیده و بنام سلطان اویس ساخته است . اخیراً چاپ شده است . **آغاز :** الهی پردهٔ پندار بگشای ـ در گنجینهٔ اسرار بگشای .

بنگرید : ذریعه ۱۳۳:۵ و۱۹ :۱۴۷ .

28881 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۲۹/۱ : نسخ‌گویا **۷۷۳**که دست خورده (۱پ ـ ۷۲ر) آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۲۳س[رؤیت] .

88882 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۸۷ : نستعلیق خوش **۷۹۴** ،زرین (ص۶۸۵ـ۸۶۹) درکلیات‌او،دارای ۳۰۰۰ بیت،آغاز برابر نمونه وانجام افتاده [ف. مجلس ۳۱۶:۸] .

28883 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی۴۷: نسخ سدهٔ **۸ـ۹** ، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

28884 ـ **مشهد**، رضوی ۷۶۳ ادبیات (۴۶۶۶) : نسخ محمد فرزند ابراهیم مشتهر بجوانمرد شیراز **۸۲۶** در «کلیات» او [ف. رضوی ۶۸۰:۷] .

28885 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۶ م ادب‌فارسی: در«کلیات» مؤرخ **۸۴۱** او،زرین، مصور آغاز برابر نمونه [مخطوطات۱: ۱۶۸].

28886 ـ **نور عثمانیه** ۴۱۹۰/۳ : با تاریخ **۸۴۴** در دفتر (گ۱ـ۷۲ هامش) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۷۸ هست [فیلمها ۴۲۱:] .

28887ـ **تهران**، آقای سلطان‌قرائی: در «کلیات» مؤرخ **۸۵۶** او .

28888 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۷۴ : در«کلیات» مؤرخ **۸۷۴** او [ف. دانشگاه۱۵: ۴۱۹۰] .

28889ـ **پاریس** S.p.۷۸۱:در«کلیات» مؤرخ **۸۹۲** او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

28890 ـ **مشهد** ، رضوی۷۶۴ ادبیات (۴۶۷۱): در«کلیات» اواز سدهٔ **۹**،زرین [ف. رضوی ۶۸۱:۷] .

28891 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۷۰ (۴۶۸ف) : همراه «دیوان:23514»اوازسدهٔ **۹** [ف . دکتر بیانی : ۲۱۹] .

28892 ـ **تهران** ، مجلس۲۵۸۸: در «کلیات» او ازسدهٔ **۹** ، زرین [ف. مجلس ۸: ۳۱۷] .

28893 ـ **تهران** ، مجلس۲۵۸۹ : در «کلیات» او از سدهٔ **۹** ، زرین [ف. مجلس ۳۱۹:۸] .

28894 ـ **تهران** ، مجلس ۹۰۷/۳ـ ۹۱۲ : نستعلیق سدهٔ **۹** (ص۶۹۵ـ۷۷۲ متن) زرین ،آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۳:۱۶۸].

28895 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸۴ـ م ادب فارسی : نستعلیق زیبای سلطان محمدنور خوشنویس سدهٔ **۹** هرات ، زرین ، آغازبرابر نمونه [مخطوطات ۱۱۴:۱] .

28896 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۳۰۵/۱ (۷۰۹ف):همراه«دیوان‌شاهی‌سبزواری». در دفتر نوشتهٔ **۹۵۴** آغاز برابر نمونه [ف . دکتر بیانی : ۵۱۴] .

28897 ـ تهران، سلطنتی ۱/۱۲۳۰۵ (۷۰۹ف) : نستعلیق خوش **۹۶۳**، زرین، با سه مجلس میناتور در دفتر، آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی :۵۱۴] .

28898 ـ تهران، دانشگاه ۲/۲۹۳۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** (ص۹۸ر-۱۵۷پ) ۱۹ س، آغاز و انجام افتاده . [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۹۵] .

28899 ـ تهران، سلطنتی ۳۶۹ (۴۶۹ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۶۷** (بنگرید: دیوان:23540) [ف . دکتر بیانی : ۲۲۰] .

28900 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۳۱۴ Add : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۷** م ، (۱پ) [ریو ۲ :۶۲۵] .

28901 ـ تهران، ملک ۱/۵۵۱۰ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، عنوانها سفید مانده (۱پ-۱۱۱پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

28902 ـ تبریز، ملی ۲/۲۷۵۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده، ۱۰۳ گ ۱۵ س [ف. ملی تبریز ۱ :۳۳۳] .

جمشید و خورشید

ازفرخ ، بروزگار محمدشاه (م۱۲۶۴). داستان جمشید پسر عباس شه و خورشید دختر داورقزوین است . درذریعه آمده : گویا همان محمدحسنخان فرزند علیمردان زند است‌که در ۱۲۳۷ کشته شده است . **آغاز** : نخست آغاز هردفتر ثنا به ـ ثنا بر بارگاه کبریا به .

بنگرید: ذریعه ۵ :۱۳۳ و۹: ۸۱۸ و۱۹ : ۱۴۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۳۹ .

28903 ـ تهران ، دانشگاه ۴۸۷۴ : نستعلیق حجاب شیرازی ، **۱۲۶۱** بدستور فرهادمیرزا معتمدالدوله، زرین، پاکیزه، آغاز برابر، ۱۰۴ گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۰۹] .

28904 ـ تبریز ، ملی (نخجوانی) ۲۷۰۹ : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۵ :۱۳۳ ـ نسخه‌ها ۴ :۲۹۲] .

جمشید و خورشید

با این عنوانها : غزل خواندن جمشید بر خورشید، غزل‌خواندن‌خورشید برجمشید، غزل خوانی‌جمشید در وداع ، رفتن خواجه مهراب نزد افسر ، جواب افسر به مهراب ، رفتن جمشید نـزد افسر ، جواب افسر ، عقد بستن خورشید با مهراب ، مشورت‌کردن جمشید با مهراب ، اجازه خواستن جمشید از پدر بعزم روم، رفتن‌ملك جمشید بطرف روم، جنگ جمشید با اژدها، رسیدن جمشدبمقام اکوان دیو ...

(بنگرید: خورشید وجمشید، ساوجی).

28905 ـ تهران ، مجلس ۵۶۵۸ فهرست نشده : درهامش « کلیات :17598 » که ازسدهٔ ۸ بوده‌است واین‌تازه‌تراست، ۹۰ گ.

جمیله

مثنویست .

بکتابت چو آمد این منظوم ـ به جمیله کردمش موسوم . **آغاز** : بعد حمد خدا ونعت نبی ـ گوش‌کن در ره خداطلبی .

28906 ـ موزهٔ بریتانیا ۲/۱۶۸۰۰ Add : از سدهٔ **۱۷** م (گ۵۶-۶۳) [ریو ۲ : ۸۲۵] .

جنات الوصال = گنج اسرارسیاف.

جنات الوصال

از نورعلیشاه طبسی تونی سپاهانی ، که یاد او در«آیةالنور :۱۰۱۶»گذشت .سراینده میخواسته‌آنرا درهشت جنة بسازد ولی‌نتوانسته بیش از ۳ جنة را بسراید و چون کشته شده ، جانشین او محمد حسین معروف بەرونق علیشاه

کرمانی درگذشتهٔ ۱۲۳۰ بخش سوم را بانجام رسانده و همهٔ جنهٔ چهارمی وپاره‌ای ازپنجمین را سروده است وبدنبال او نظام علیشاه‌کرمانی احمد فرزند عبدالواحد (م۱۲۴۰ یا۱۲۴۲) پنجمین را بانجام رسانده و ششمین راکه درصد لمعه‌است‌وترجمه وگزارشی از«مصباح‌الشریعه» است ونیز هفتمین جنة را برآن افزوده است. **آغاز**: جنة ۱: بسم الله الرحمان الرحیم ـ افتتاح کنز اسماء عظیم. **آغاز**:جنة۲: بازکردم گوهرافشان خامه را ـ تا نمایم درج‌گوهر نامه را ...این زبانها را بکام ازنام تو ـ نعمت‌نطق بیان انعام تو. **آغاز**: جنة ۳: این‌سپهرعشق را انجم بود ـ جلدثانی جنت سیم بود. **آغاز**: جنة ۴: ای گشوده از کرم باب نعیم ـ اسم اللهت ز رحمان و رحیم. **آغاز**: جنت ۵: بازدریای سخن شد موج‌زن ـ موج زن شد باز دریای سخن. **آغاز**: جنت ۶: بسم‌الله ـ الرحمان‌الرحیم ـ فاتح‌الابواب جنات‌النعیم. **آغازجنة۷**: بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ آیت‌توحید (تحمید) وتمجیدکریم.

بنگرید: ذریعه ۱۵۲:۵ و ۱۴۵:۱۹ و مشار: ۴۹۹.

28907 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۸۷/۸: نسخ محمد فـرزند فاضل سبزواری ۱۲۱۸، (ص ۳۳۷ـ۵۰۲) تنها دارای بخشی است که نورعلیشاه‌خودسروده‌است[ف.مجلس۳: ۶۷۰]:

28908 ـ **تهران**، الهیات ۷۲/۲د: نستعلیق محمدکاظم فرزند عبدالنبی، با تملك ج۱/ **۱۲۲۱** (۱۴۸پ ـ۲۰۷پ) [ف الهیات ۲۲۷:۱].

28909 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: غرهٔ محرم**۱۲۳۵**، پنج جلد آنست، آغاز: باز گونام نامی‌اله[یادداشتهای‌آقای دیباجی].

28910 ـ **مشهد**، رضوی۲۲۷ ادبیات: نستعلیق علی فرزند ابوطالب **۱۲۴۷ـ۱۲۴۹** آغاز هریك از دفترها برابرنمونه [ف.رضوی ۲۵۶:۷].

28911 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲۴۷: نستعلیق یکشنبهٔ ۸ ذیقعده **۱۲۵۰** [رؤیت].

28912 ـ **مشهد**، رضوی ۲۲۸ادبیات: نستعلیق تحریری ۱۳ رجب **۱۲۵۳** تنها جنت یکم و دوم است، آغازبرابرنمونه [ف.رضوی ۲۶۱:۷].

28913 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱۷۹: علی فرزند ابوطالب، **۱۲۵۹**، هرهفت جنت را دارد، ۲۹۰گ ۲۸ س [ف. دانشگاه ۶: ۲۱۸۲].

28914 ـ **تهران**، مجلس ۹۱۳: نستعلیق علی فرزند ابوطالب، **۱۲۵۹**، هر هفت جنت را دارد، ۳۹۲ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۱۷۱:۳].

28915 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا: نستعلیق دوشنبهٔ ۱۵ رجب **۱۲۶۲** [نسخه‌ها۵: ۳۷۴].

28916ـ **تهران**،اصغرمهدوی۵۳۸/۳: نستعلیق محمدشفیع فرزند حاج محمد سعید، برای حاج‌میرزا علی نقی، ۱صفرگویا**۱۲۶۸**. [نسخه‌ها ۱۲۱:۲].

28917 ـ **تهران**، ملك ۴۹۳۵/۳: شکسته نستعلیق، پایان ذیحجهٔ **۱۲۶۹**. جلد ۱و۲و۳ است (۶۷رـ۱۳۴پ) شایدگزیدهٔ آنها باشد. [رؤیت].

28918 ـ **تهران**، باقر ترقی: نوشتهٔ محمدفرزند فاضل سبزواری **۱۲۲۳**، دارای: تمام سروده های نورعلیشاه (جنت ۱ و ۲ و بخشی از۳).درچاپ دکترنوربخش‌ازآن بهره برده شده است [پیشگفتارچاپ] نوربخش.

28919 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: نوشتهٔ **۱۲۳۳** تا ۱۲۳۵، دارای سروده‌های نورعلیشاه و رونق‌علیشاه، درچاپ نوربخش از آن بهره برده شده‌است [پیشگفتار چاپ دکتر نور بخش: ع].

28920 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۷۰۴ Add: شوال **۱۲۳۴** (۱۸۱۹ م)، جنت‌دوم است. آغاز: بازکردم‌گوهرافشان خامه را ــ تا نمایم درج‌گوهرنامه را [ریو ۲: ۷۰۹].

28921 ـ **تهران**، باقرترقی: نوشتهٔ **۱۲۳۷**، دارای چهار جنت اول و بخشی از جنت پنجم و درپایان‌نسخه «جامع‌الاسرار» نور علیشاه نیز نوشته شده است، در چاپ دکتر نوربخش از آن بهره برده شده‌است [پیشگفتار چاپ].

28922 ـ **تهران**، باقر ترقی: نوشتهٔ صفر **۱۲۵۳** دارای هفت جنت است، درچاپ ازآن بهره برده شده است.

28923 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: نوشتهٔ **۱۲۵۳**، دارای هفت جنت، ۸۱۴ص، درچاپ دکتر نوربخش از آن بهره برده شده است.

28924 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۷۹: نستعلیق خوب صفا، **۱۲۷۶**، زرین، ۱۰۸ گ ۳۵ س. تنها جنت ۱ و ۲ را دارد [ف. سپهسالار ۲: ۴۸۹ و۴: ۴۲].

28925 ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۳۳۵۴: نسخ ابوالقاسم فرزند محمد حسین خوانساری خوشنویس، ۲۷ شوال **۱۲۸۲** (۹۱پ-۱۷۵پ) جلد ۱ و ۲ است، دومی در آغاز و انجام با نسخه ۱/۱۱۷۹ دانشگاه یکی نیست [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۵۷].

28926 ـ **تهران**، ملک۵۵۴۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در ۱۲۶۰ درکرمان ازآن شیخ‌علیخان متخلص به‌رشحه بوده، جلدششم است‌که دردیباچه صدلمعه‌یاد شده وخودنسخه صدویك لمعه دارد، ۱۴۵گ ۱۴ س [رؤیت].

28927 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۲۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۵۵گ ۱۴ س [ف.دانشگاه ۹: ۹۲۵].

28928 ـ **تهران**، دهخدا ۲/۱۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، همراه دیوان او [نسخه‌ها ۳: ۴۷].

28929 ـ **تهران**، استاد مینوی ۶۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۶: ۶۴۲].

28930 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۷۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، که در ۱۲۸۰ به‌کتابخانهٔ اعتضادالسلطنه آمده، جنت ۴ است [ف. سپهسالار ۴: ۴۲].

28931 ـ **تهران**، ادبیات۳/۴۸۲ جوادی: سدهٔ **۱۳**، با تاریخ **۱۲۷۰** در دفتر [نسخه‌ها].

28932 ـ **عبدالحسین بیات** ۱۴مج: نستعلیق رضاقلی‌خان هدایت، سدهٔ **۱۳** گزیدهٔ آنست [نسخه‌ها ۶: ۱۰۷].

28933 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۷۷: سدهٔ **۱۳**، تنها جنت ۱ و ۲ است.

28934 ـ **تهران**، سپهسالار۲/۱۷۶: نسخ سدهٔ **۱۳**، جنت ۱ و۲ وبخشی از ۳ است یعنی تنها آنچه نورعلیشاه سروده است، در ۱۲۹۲ به‌کتابخانهٔ اعتضادالسلطنه آمده است (گ۵۲-۱۵۳) [ف. سپهسالار ۴: ۴۲].

28935 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۶۹: سید علی‌رضا چپ نویس، سدهٔ **۱۳**، ۳۷۴ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

28936 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۳۱:

نستعلیق سدۀ **۱۳-۱۴** ، زرین، انجام درجنت ۷ نا نویس مانده است [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۱] .

جنت الاثمار

از نویدی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت . سومین مثنوی ازپنج گنج دوم اوست در برابر «لیلی ومجنون» نظامی .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۱۴۹ .

28937 **تهران،** دانشگاه ۲۴۲۵ : نسخ سدۀ **۱۱** (ص۵۴۵-۵۵۹) در «کلیات: 18021» او [ف . دانشگاه ۹ :۱۰۷۸] .

جنگ با فیل

از ابوطالب کلیم کاشانی ، کـه یاد او در «کلیات : ۱۸۹۱» گذشت . مثنویست کوتاه در توصیف جنگ شاهزاده اورنگ زیب با فیل و کشته شدن اسب شاهزاده . **آغاز :** بمهمانی گوش ارباب هوش - یکی قصه دارم بمن دار گوش .

28938 - **مشهد ،** رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳) : نزدیک **۱۰۵۵** دریک سفینه (ص۴۹۸) [ف . رضوی ۷ :۵۸۹] .

جنگ چنگیز با تیمور

ناشناخته .

28939 - **عاطف افندی** ۱۸۳۵ : تاریخ یادنشده ، ۹۵گ. عکس آن در دانشگاه ع۵۱۱۲ هست [فیلمها:۶۹].

جنگ خراسان

ناشناخته. دربحرمتقارب درتاریخ جنگ سالار در خراسان که از رویداد های بزرگ روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳)است که شاهزاده سلطان مراد میرزا حسام السلطنه به آنجا گسیل داده شده بود . **آغاز :** گشادم زبانرا بلطف خدا - به کاغذ نمودم قلم آشنا .

بنگرید: ذریعه ۱۹ :۱۵۰ .

28940 - **تهران ،** ملی ۳۷۰ ف : شکسته نستعلیق سدۀ **۱۳** ، ۶۳گ ۱۲ س[ف. ملی ۱ :۳۶۰] .

جنگ شاه اسماعیل و شیبک

از ملامحمد رفیع قزوینی ، که یاد او در « ابواب الجنان : ۱۵۱۸ » گذشت . در بحر متقارب، جنگ شاه اسماعیل یکم با شیبک خان ازبك را در۹۱۶ در پیرامن ۸۰۰ بیت سروده است . **آغاز :** سزاوار شکر آفرینده ایست - که هرقطره از وی دل زنده ایست .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۱۵۰ .

28941 - **تهران،** سپهسالار ۱۱ /۱۴۳ : سدۀ **۱۱**، (۱۰۹-۱۱۲) [ف.سپهسالار۴ :۳۱۲].

28942 - **مشهد،** رضوی ۶۰۲ ادبیات (۴۷۹۲) : نستعلیق سدۀ **۱۱** در «دیوان» او، ۶۰۳ بیت است [ف . رضوی۷ :۵۴۳] .

28943 - **مشهد ،** فرخ ۲۳۸ : نوشتۀ **۱۱۲۶** ، در «دیوان» او [نسخه‌ها ۳ :۹۲] .

28944 - **تهران ،** مجلس ۲۵۱۹ : نستعلیق سدۀ **۱۲** در «دیوان» او (ص ۲۴۴-۲۸۲) آغاز برابر نمونه ، دارای ۵۸۰ بیت [ف . مجلس ۸ :۲۱۰] .

28945 - **تهران ،** ملك ۵۵۷۵ : نستعلیق **۱۲۹۰** ، در«دیوان» او، پیرامن ۸۰۰ بیت است [رؤیت] .

جنگ العرفا

گردآوری میر معصومعلی موسوی ، بنام وزیر نظام سردار کل یارمحمدخان افشار. گزیده‌ای است از اشعارسرایندگان .

28946 ـ **مشهد**، رضوی ۲۵۸ ادبیات: نستعلیق حسین موسوی محرم **۱۳۲۸**، زرین، ۲۷ گ ۱۰ س [ف. رضوی ۷: ۲۹۱].

جنگ نادر با محمدشاه

جنگ نادرشاه ومحمدشاه هند در ۱۱۵۲.

28947 ـ **بادلیان** ۹/۳۷۸ اوزلی: **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۲۸ هست [فیلمها ۱: ۵۸۱].

جنگنامه

ازطوفان که برای صالح نامی جنگ خیبر را سروده است. ازحماسه‌های دینی است.

آغاز: بیا ساقی ای ملك جان را سروش ـ که برده خمار ازسرم عقل وهوش.

28948 ـ **مشهد**، علی‌اصغراصغرزاده: در پایان یك جنگ تذکره مانند. آغاز برابر نمونه. **انجام**: به‌بین روزمحشر به‌احوال او ـ به‌بخشش به‌پیغمبر وآل او [نسخه‌ها ۵: ۶۱۶].

جنگنامه

سرگذشت افسانه‌ای از سید جلال‌الدین اشرف که میگویند در آستانهٔ رشت بخاك سپرده شده است. سرگذشتی است افسانه‌ای، باید در روزگارصفویان ساخته‌شده باشد، در «بحرالانساب» ساختگی نیز اندکی از آن هست [دانش‌پژوه] و دوبار بچاپ رسیده است.

بنگرید: ف. مشار: ۱۷۵۵ ـ ذریعه ۱۹: ۱۵۱.

28949 ـ **تهران**، دانشگاه ۷۳۷۵: نوشتهٔ ۱۹ج۱/**۱۰۷۱** [نسخه‌ها ۵: ۳۸۸].

28950 ـ **رشت**، کتابخانهٔ ملی ۱۹: نستعلیق سه‌شنبهٔ ۹ محرم **۱۲۶۵** [نسخه‌ها ۵: ۳۸۸].

28951 ـ **رشت**، کتابخانهٔ ملی ۴۱۱: نستعلیق ولی محمد طالقانی، ج ۲/**۱۲۶۵** [نسخه‌ها ۵: ۳۸۸].

28952 ـ **رشت**، کتابخانهٔ ملی ۷۶۲: نستعلیق علی‌طالقانی، سه‌شنبهٔ ۱۰ ج۲/**۱۲۷۱** در خانهٔ محمد حسین خشکارودنانی [نسخه‌ها ۵: ۳۸۸].

28953 ـ **رشت**، کتابخانهٔ ملی ۱۹۷: نستعلیق عبدالعزیز فرزند مشهدی علی رضا، دوشنبهٔ ۲۴ شوال **۱۲۷۴**، نسخه‌های رشت در تحریر یکسان نیستند ولی ش ۱۹ و ۴۱۱ و ۷۶۲ نزدیك بهم است [نسخه‌ها ۵: ۳۸۸].

جنگنامه

28954 ـ **مشهد**، رضوی ۳/۹۶۸۲ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، همراه «داستان محمد حنفیه» گویا بخشی ازیك حماسهٔ دینی باشد با داستان غزوهٔ بدر آغازمیشود، خواب دیدن عایشه بانوی پیامبر، روانه‌شدن قریش ازحرم بیاری کاروان، بیرون آمدن مختارازمدینه بقصدتأدیب کاروان قریش... تا جنگ خیبر، قسمت نمودن غنایم خیبر، جلای‌وطن یهودیان خیبر. **آغاز:** کنون سامعـان را خبر میکنم ـ که من غزوهٔ بدر سرمیکنم ـ چنین گفت آن مردتاریخ‌دان ـ که گشتند فیروز چون مؤمنان (۲۰ر ـ ۱۵۰پ) [رؤیت].

جنگنامهٔ آتشی

ازآتشی. ازنیمهٔ دوم‌سدهٔ دوازدهم وسلمی وسلیمی وعبدی وقاسم نیز تخلص کرده [گلچین معانی] مثنویها وقصیده‌هایست درگزارش جنگهای حضرت علی وستایش امامان، درزمینه‌ی حماسه‌های دیـنی، که در رجب ۱۱۸۸ سروده و تاریخهای دیگری نیز دارد.

28955 ـ **مشهد**، رضوی ۳۱۸ ادبیات (۸۱۷۷): نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، آغاز و

انجام افتاده ، درفهرست بنام « دیوان » آمده ۱۳۲ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۷: ۳۱۹، ۳۴۶].

جنگنامهٔ اکبر خان

ناشناخته .

28956 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۲۶ منظوم (۱۵۵۲) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۱] .

جنگنامهٔ بهرت پور

از صفدر علی‌شاه منصف با مهر گوردیال سنگ بسال ۱۲۸۶ (۱۸۶۹ م) وجی نارائن بسال ۱۲۹۲ (۱۸۵۷ م) ، روپ نرائن بسال ۱۲۹۹ (۱۸۸۲ م) .

28957 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۲۴۳/۱/۲۲۳۳ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۳۶] .

جنگنامهٔ خامس آل عبا

گویا از شعاع ، بگواهی دوبیتی که در پایان آن آمده: خدایا اگر هست تاب‌قبول ـ عطا کن جنانش‌شعاع وصول ـ شعاعش بعرش الهی رسد ـ ز مه پرتوش‌تا بماهی رسد. مثنویست در بحر متقارب دررویدادهای کربلا، در ۲۰۰۰ بیت که بنا بر ماده تاریخ پایان در ۱۱۷۰ بانجام رسیده‌است [خانم‌راستگار] . **آغاز:** بنام‌خداوند بسیار بخش ـ خرد بخش دین بخش دینار بخش ـ همه‌کاردنیا و دین‌کردگار ـ ازاین هرسه نعمت نمود آشکار .

28958 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۴۲ : نسخ خوش ابوالحسن جوزجانی ، **۱۲۰۷** ، ۲۰۰۰ بیت ، آغاز برابر نمونه ، ۱۵۲ ص ۱۴ س [ف . مجلس ۸: ۵۵] .

جنگنامهٔ کشم یا کشم

ناشناخته .

28959 ـ **واتیکان** P. ۳۰ : نستعلیق یکشنبهٔ ۹ محرم **۱۰۳۳** ، ۳۶ گ ۱۶ س . **فیلم** آن درملی ع ۱۰۵۵ هست [فیلمها : ۶۹] .

جنگنامهٔ گجرات

از حیدری تبریزی ، که یاد او در « سیرو سلوك : ۱۲۰۷ » گذشت . مثنویست در داستان جنگ وفتح گجرات که بروزگار جلال‌الدین محمداکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) سروده‌است.

28960 ـ **تهران** ، مجلس ۵۱۸۱ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

جنگنامهٔ محمد حنفیه

ازابوطاهر علی فرزند اسماعیل ترطوسی. از مثنویهای حماسی دینی . **آغاز :** بعد از حمد و سپاس و بی‌قیاس مرخالق جن و ناس را که میان حق و باطل .

28961 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۹۲۴۱ ، ۲۹۷ ترطو : نستعلیق نواب شاه ۱۲ محرم **۱۲۸۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۹۰ گ ۱۳ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲: ۷۷۴] .

جنگنامهٔ نواب = جنگ دوجوره

نواب غلام محمدخان‌صاحب‌بهادر، سرودهٔ مولوی غلام‌گیلانی رامپوری متخلص برفعت ، : ز نظمی در، دریکتابراد ـ که تاریخش بود آبدار . و نیز (غرایب = ۱۲۱۳) ، در جنگ و رویدادها میان بازماندگان فیض‌الله‌خان نواب رامپور . **آغاز :** بنام شهنشاه بی‌تخت و تاج ـ که بخشد زرومهر و مهرا رواج .

28962 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۵۱) Or ۴۲۳۸ : نستعلیق **۱۲۵۶** (۱۸۸۶ م) ، ۱۰۵ گ [ذیل ریو : ۲۱۸] .

28963 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور

شیرانی ۵۰۱۷/۲۰۰۷ : تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۳۵] .

جواهر آبرو

از سیدعلی اصغر آبرو .

(بنگرید: دیوان ۲۲۰۶).

28964 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۷۱/۲ : تاریخ یاد نشده، مجموعه، غزلهایست [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۰۲] .

جواهر الاسرار

رشیدا ، در ص۴۰۸ گذشت .

جواهر الخیال

از محمد صالح رضوی ، ملقب به صدر ـ الممالك پسر میرزا محسن نواب ، زنده در ۱۱۰۴ . نگارندهٔ « لطایف الخیال». مجموعه رباعیهایی است از سرایندگان گوناگون ، در بیست و یك باب و یکصد وچهار فصل ، هرفصل دریك موضوع ویژه ، و هرموضوع دارای چند رباعی ، با نام سراینده و برخی مقطعها و تك بیتها : باب یکم رباعیهایی که در معرفت خدا گفته شده و درآن ۲۵ فصل است. فصل یکم آن رباعیهایی که درباب عدم قدرت برمعرفت الهی و حیرت در آن گفته شده است . و در آن نام سرایندگانی ازسدهٔ یازدهم ودوازدهم آمده که درهیچ تذکره‌ای ازآنان نامی نیست [گلچین معانی] . **آغاز** : حمدله والصلاة علی اشرف ـ الانبیاء والمرسلین محمد ... اما بعد بدانکه این مجموعه مسمی به جواهر الخیال .

28965 ـ **مشهد**، رضوی ۲۶۷ ادبیات: شکسته نستعلیق خوش اوایل سدهٔ **۱۲** لطفعلی یوزباشی اوغلی؛ زرین ، پیرامن سه‌هزار رباعی دارد ، ۵۸ گ [ف . رضوی ۷ : ۲۹۸] .

28966 ـ **مشهد**، رضوی ۲۶۸ ادبیات: نستعلیق هند . میرزا جعفرعلی، ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۲۴۵**، ناقص، بدون دیباچه ، پیرامن هزار و یکصد رباعی دارد ، ۱۱۶ گ [ف. رضوی ۷ : ۲۹۹] .

جواهر ذات = جوهر ذات

جواهر اللآلی

مولانا ابوبکر شاشی . گزیدهٔ « مثنوی معنوی» است .

28967 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۲۸ منظوم (۱۱۶۴): نستعلیق **۱۰۹۴** [ف. بنگال: ۱:۹۱].

جواهر المقال

در پزشکی ، در ص۵۱۷ گذشت .

جواهر منظوم = دیوان فخری

علیقلی میرزا ، در ص ۲۴۶۰ گذشت .

جواهر الولایه

از واصف سلماسی ، محمد باقر فرزند زین‌العابدین ، زنده در۱۲۹۳ . منظومه‌ایست در گزارش معجزات پیامبر و حضرت علی و مصائب خاندان ایشان ، به‌فارسی وترکی . در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ واصف از این سلماسی یاد نشده است و نیز در۵۴ اثرحماسی دینی ازگلچین معانی. **آغاز**: خدا راست حمد و پسندیدگی ـ جزاورا نشاید پرستندگی .

28968 ـ **تبریز** ، ملی ۲۵۷۴ : نستعلیق خود سراینده ، **۱۲۹۳** . آغاز برابر نمونه ، ۶۵ گ ۲۳ـ۱۹ س [ف. ملی ۱:۳۸۹] .

جوز و خرما

از شیخ محمدکاظم فرزند حاج محمدعلی فرزند حاج سلیمان نهاوندی ، بروش « نان و حلوا»ی بهایی . **آغاز** : ابتدای دفتر من ای حکیم ـ هست بسم‌الله الرحمان الرحیم .

28969ـ **تهران**، دکترمفتاح۱/۱۵۵: نستعلیق ۱۲ صفر **۱۳۳۳**، همراه «موش‌وگربه» از همو [رؤیت].

جوهر ذات=جواهرذات=

جواهر نامه

از عطار تونی از سدهٔ نهم، که یاد او در «دیوان: ۲۴۴۵» گذشت، که بنام عطار نیشابوری بچاپ رسیده است. مثنوی است در دو بخش: یکم آن درپیرامن ۱۲۴۰۰ بیت درداستانهایی از آدم و حوا و یوسف و تأویل عرفانی آن داستانها. بخش دوم در پیرامن ۱۱۶۰۰ بیت. درآن آمده: اصل من ازتون‌ولی شاپورجای‌ـ باشدم درمشهدسلطان سرای. **آغاز**: بنام‌آنکه نور جسم وجانست ـ خدای آشکارا ونهانست.

بنگرید: ذریعه ۵:۲۸۹ و ۱۹:۷۲۹ ـ ف. مشار: ۵۱۷.

28970 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۵۳۶/۴۵۸۶: ازاواخر سدهٔ **۸** (!) [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۰۲].

28971 ـ **تهران**، ملك ۶/۵۹۷۴: نستعلیق عبدالقادر فرزند علی فرزند محمدبدر استرابادی، ع۲/**۸۰۹** (۲۲۲ر-۳۴۷ر)، زرین، آغاز برابر نمونه، نزدیك به ۱۲۲۰۰ بیت دارد [رؤیت].

28972 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A۳۰۵۹: در «کلیات» نیشابوی نوشتهٔ **۸۴۱** آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱:۱۷۱].

28973ـ **مدینه**، عارف‌حکمت۱۴۳: در «کلیات: 17884» مؤرخ **۸۴۴** نیشابوری [نسخه‌ها ۵: ۵۷۳].

28974 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Api/VI۲۰ ۲۱۲: نستعلیق بهاءالدین. محرم **۸۵۷** [ف. عبدالله ۲:۱۸۱].

28975 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب pi/VI۲۷G ۲۰۳۳: در «کلیات» نوشتهٔ **۸۵۷** (بنگرید: اسرارنامه: [27301]) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۱۷۵].

28976 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۵/۲ Or: نوشتهٔ **۸۶۲** با صفحهٔ عنوان اویغوری [نسخه‌ها ۴:۶۸۶].

28977 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹ ادب فارسی م: نستعلیق محمد فرزند جلال‌الدین، **۸۷۷** (۱۸۴ ـ ۳۵ مجموعه). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۵ هست [فیلمها: ۷۱].

28978 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۵۳: نستعلیق **۸۷۷** (۱۴۷۲م)، همراه، هیلاج‌نامه ومختارنامه [ریو ۲:۵۷۶].

28979 ـ **تبریز**، ملی۳/۳۶۳۴: در «کلیات» مؤرخ **۸۸۵**. [نسخه‌ها۴:۳۰۹].

28980ـ **استانبول**، ایاصوفیه۱۷۵۷: نستعلیق فخرالدین احمد، نیمهٔ نخستین ۱۰صفر **۸۸۴**، نیمهٔ دوم ذیحجهٔ **۸۸۵** درشیراز. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۰۵ هست [فیلمها: ۷۱].

28981 ـ **مشهد**، رضوی ۳/۹۵۰ ادبیات(۴۹۸۱): نسخ اوایل سدهٔ **۹** (ص۶۲ـ۱۰۰)گزیدهٔ آنست، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷:۷۸۰].

28982 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۷) Or ۲۸۸۸: همراه «خسرو و گل»، نوشتهٔ ع۲/**۸۹۳** (۱۴۸۸ م) [ذیل ریو: ۱۶۰].

28983 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای E.H.۱۵۱۱: سدهٔ **۹**، ۱۸۶گ ۱۴س [ف. فهمی ادهم ۱:۱۷۴].

28984 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای E.H.۱۵۱۲: نوشتهٔ **۹۲۱**، ۱۵۰گ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۱:۱۷۴].

28985 ـ **تهران** ، ملك ۳/۶۲/۵۰۶۲ : نستعلیق پیرامن **۹۵۶** ، شمارهٔ ۳ « کلیات » (۲۰۹پ ـ ۲۷۸پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

28986 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۵۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، انجام افتاده ، ۴۰گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۳۹] .

28987 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۴۲ : از سدهٔ **۱۰** ، ۳۰گ [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۷۵] .

28988 ـ **تهران** ، مجلس ۳/۲۵۹۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «کلیات» نیشابوری ، آغاز برابر نمونه ، ۷۹۰۰ بیت دارد ، زرین [ف . مجلس ۸ : ۳۳۵] .

28989 ـ **مشهد** ، رضوی ۲/۷۶۹ ادبیات (۸۳۴۷) : نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۱** ، با تملك ۱۰۵۲ در «کلیات» او [ف . رضوی ۷ : ۶۸۵] .

28990 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۶ : در « کلیات » از سدهٔ **۱۷** م (بنگرید : اسرار ـ نامه 27326) [ف. عبدالمقدر : ۶۳] .

28991 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، دفتر یکم است ، ۱۱۰گ [ف . عبدالمقدر : ۷۵] .

28992 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۳۶ : در « کلیات » عطار نیشابوری نوشتهٔ **۱۱۲۵** [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

28993 ـ **تهران** ، مجلس ۱/۱۱۵۰ : نستعلیق پیرامن **۱۱۲۶** ، همراه «لسان‌الغیب» از همو [ف . مجلس ۳ : ۵۷۱] .

28994 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۷۹۳ س . نوشتهٔ **۱۲۳۷** ، درفهرست بنام «حدیقه‌ـ العارفین» و با سرآغازی برابرنمونهٔ یاد شده آمده است [مخطوطات ۱ : ۱۲۴] .

28995 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : نستعلیق **۱۲۶۶** ، در «کلیات» او [رؤیت] .

28996 ـ **تهران** ، مجلس ۶/۲۴۳۰ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۷۹** (ص۱۴۳ـ۴۷۶) گویاگزیدهٔ آنست [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰] .

28997 ـ **تهران** ، مجلس ۲/۱۱۵۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او [ف. مجلس ۳ : ۵۷۲] .

28998 ـ **تهران** ، دهخدا ۱/۱۰۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۴۵] .

28999 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵/۲۲۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۹ : ۹۰۰] .

29000 ـ **مشهد** ، رضوی ۱/۱۰۴۴۷ فهرست نشده : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (۱پ ـ ۵۲پ) ، آغاز : مبر فرمان شیطان با خداباش [رؤیت] .

29001 ـ **تهران** ، دانشگاه ۷/۳۶۲۴ : نستعلیق **۱۳۰۸** (۸۸ر ـ ۱۵۱پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۳۰] .

29002 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۲۹ منظوم (۳۷۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، انجام افتاده .

29003 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۳۰ منظوم (۱۳۷۳) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۱] .

29004 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۲۷C ۲۶۹۹ : نستعلیق بی تاریخ [ف . عبدالله ۲ : ۱۸۲] .

29005 ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۱۱ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

29006 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۲۳۷ : ۱۶۱ گ ۱۵ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۷۵] .

جوهر فرد

از نویدی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت. نخستین مثنوی از «پنج گنج» دوم اوست.

بنگرید: ذریعه ۱۹:۱۵۲.

29007 - **تهران**، ادبیات ۳۶۲ جوادی: در «کلیات: 18020» مؤرخ **۹۷۷** اوست. [ف. ادبیات ۳:۱۶].

جهانگیر و نورجهان = مثنوی ...

از سراینده‌ای بروزگار جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷)، در داستان عشق او و نور جهان.

29008 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۶۵۶Spi / VI۶۹: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده، گر آید طوطی نطقم بگفتار - تراود آب حیوانش زمنقار، ۴۵ گ [ف. عبدالله ۲:۵۲۶]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۷۱].

جهان نما

از تأثیر تبریزی، میرزا محسن که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۰» گذشت. مثنوی است در برابر «مخزن الاسرار» نظامی، پیرامن ۶۹۰ بیت، در ستایش امامان ووصف ساختمانهای پادشاهی فرح آباد. **آغاز**: بسم‌الله الرحمان الرحیم - نیزهٔ خطیست بقصد غنیم.

بنگرید: ذریعهٔ ۵:۳۰۰.

29009 - **تهران**، مجلس ۹۵۷: شکسته نستعلیق روزگار سراینده، **۱۲۰۴-۱۱۲۹** در «کلیات» او با یادداشتی ازسراینده، ۶۸۹ بیت [ف. مجلس ۳:۲۳۸].

29010 - **تهران**، سپهسالار ۲۸۳: نستعلیق روزگار سراینده، گویا (بلغ) ازخود او باشد، نسخهٔ هنری [ف ۲:۵۷۴ و ۴:۴۷۸].

29011 - **تهران**، دانشگاه ۲/۳۶۲۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۱۰۶-۱۴۲) کلیات او [ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۳۲].

جهانگیرنامه = ساقینامه

ازطالب آملی (م ۱۰۳۵ یا ۱۰۳۶)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. ساقینامه‌ایست درقالب مثنوی، بنام جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷) سروده است، و در «میخانه: ۳۸۴» ساقینامهٔ او یاد شده است، **آغاز**: دلاتاتوانی کم آزار باش - بهرکار چون عقل هشیار باش.

بنگرید: ذریعه ۱۲:۱۱۰ (ساقینامه) - ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی.

29012 - **تهران**، آقای گلچین معانی: سیصد و پنجاه بیت از ساقینامه اوست بنام «جهانگیرنامه» [نسخه‌ها ۱:۳۶].

جهانگیرنامه

مثنویست بروش «شاهنامهٔ» فردوسی.

29013 **کپنهاک**، سلطنتی: نستعلیق **۱۰۷۱** [نسخه‌ها ۵:۶۹۶].

29014 - **پاریس**، P.S.۴۹۸/۲: نوشتهٔ ۱۵ ج ۱/**۱۱۷۳** درشهر سورت، همراه با «فرامرزنامه» و «بانو گرشسب‌نامه» **فیلم** آنها دردانشگاه ش ۷۳۳ هست [فیلمها ۲:۵۳۲].

جنین = منظومه در شناختن ...

درپزشکی، در ص ۵۱۶ گذشت.

جهان نامه

از فنایی. **آغاز**: بنام جهاندار جان - بخش وهوش - نوازندهٔ جسم با چشم وگوش.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۴۵۵.

29015 - **موزهٔ بریتانیا**، Or۳۳۴: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، جلد یکم است، آغاز برابر نمونه، ۲۴۲ گ [ریو ۲:۷۰۱].

چ

چار تخت

از امیر سید حسین ابیوردی، سدهٔ نهم، که برای تحصیل به هرات رفته، سپس مکه و عراق وفارس و روم را گردش کرده است، و این مثنوی را پس از سفر مکه، در وصف چهار ـ تختگاه بزرگ آن روزه و دیدنیهای خود و ستایش ازکسانی که دیدار کرده و مطالب عرفانی سروده است. بکوشش آقای ایرج افشار همراه «انیس العاشقین» او در ۱۳۴۷خ چاپ شده است.
آغاز: ای بدرگاه توشاهان دادخواه ـ مارعیت جمله وتو پادشاه ـ هرکجا باشد شهی در کاینات ـ چون شه شطرنج پیشت جمله مات.

بنگرید: مجالس النفایس، چ تهران ۱۳۲۳ ص ۲۷۳ ـ پیشگفتار چاپ. فرهنگ ایران زمین ج۵ س ۱۳۴۷ خ.

29016 ـ **سوئد**، دانشگاه اوپسالا GIxxII: همراه «انیس العاشقین» از همو، نوشتهٔ **۸۹۸** که گویا بخامهٔ نگارنده باشند. از روی همین نسخه که گویا ملخص است چاپ شده است.

چاه وصال

از میرزا احمدسند. و ازهموست: داستان کوهی وکبك، لیلی ومجنون، نگارستان چین. نصرآبادی از میر سند کاشانی سدهٔ یازدهم یاد کرده است. **آغاز:** سپهدار دیار درد مجنون ـ علم زد روزی از حی سوی هامون.

بنگرید: ذریعه ۹:۴۷۴ (میرسندکاشانی) و۱۹:۱۵۴ (چاه وصال) ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۳۲۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۷۷ (سندکاشانی).

29017 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۳/۲۴۴۴: در مجموعهٔ عبدالکریم نجار باشی مؤرخ ۱۵ شعبان (؟) با تاریخهای **۱۱۸۹-۱۱۹۵** در دفتر (ص۱۷۹) [ف. دانشگاه ۹:۱۱۲۵].

29018 ـ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴ (۵۷۰ ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** درمجموعه نظم ونثر [ف. دکتر بیانی: ۶۰۸].

29019 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۸۱۴/۵: نستعلیق، باتاریخ **۱۳۰۰** درمجموعه (ص۱۵۴ـ۱۸۶) آغاز برای نمونه، [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۹۵].

29020 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۴۸/۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده، زرین [ف. مجلس ۱۷:۱۸۹].

چاه وصال

از شعلهٔ گلپایگانی، ملامهدی، سرایندهٔ «یوسف و زلیخا»، درسن پنجاه ویك سالگی در ۱۱۷۵. مثنوی است در داستان لیلی ومجنون و دیدار آنها در ته چاه، در ۲۴۴ بیت. برخی ازاین شعرهارا سراینده درمثنوی دیگر خود بنام «یوسف و زلیخا» آورده است.

بنگرید: ذریعه ۵: ۳۰۵ و۹: ۵۲۸ و ۱۹: ۱۵۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۰۰.

29021 ـ **تهران**، ملك ۵۳۹۱/۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ناتمام، ۵۰ گ ۱۴ س. [ف. ملك: ۲۰۱].

29022 ـ **تهران**، ادبیات ۶۲۷/۳ حکمت: نستعلیق **۱۳۰۷-۱۳۰۹** در سپاهان [ف. ادبیات ۲: ۵۷].

چاه وصال

ناشناخته. درداستان دیدار لیلی ومجنون

درته چاه . در نسخهٔ ملك ۴۷۱۹ از آن سید یزدی و درفهرست دانشگاه از آن ذره یاد شده است. **آغاز:** بیا ای‌ساقی‌سحر(عشق)آفرینم- خط جام تو سرلوح جبینم - بیا ای دایر از تو محفل خاك - بلاگردان دورت دورافلاك .

29023- **تهران**، دانشگاه۱/۴۳۵۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (۲ پ-۱۵ پ) آغاز برابر نمونه ، درفهرست ازآن **ذره** یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۳:۳۳۰۶] .

29024 - **تهران** ، ملك۲۲/۴۷۱۹: حسب‌الخواهش میرزا محسناگردآورندهٔ جنگ مؤرخ **۱۱۹۲** (۹۳ر-۹۵ر) پیرامن ۲۲۵ بیت و درنسخه ازآن **سیدیزدی** دانسته‌شده، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29025 - **تهران**، ملك ۵۰۸۵/۱۷: نستعلیق عبدالعظیم خویی متخلص به‌شوریده ، سدهٔ **۱۲-۱۳** (۷۶ر-۷۷پ)آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

29026- **تهران**،ملك۵/۴۹۸۸:شکسته نستعلیق **۱۲۰۲** ، (۱۳۲پ-۱۳۶پ) هامش بدنبال متن ، آغاز بمانند نمونه . [رؤیت] .

29027 - **تهران** ، ملك ۵/۵۱۱۴ : نستعلیق شکسته ، با تاریخ **۱۲۵۰** در دفتر (۲۷ر-۳۲پ) آغاز برابر نمونه ، درنسخه از سراینده نام برده نشده است [رؤیت] .

چاه وصال

ناشناخته .

29028 - **تهران**، دانشگاه۱۵/۴۳۳۲: نوشتهٔ ۲۲رجب **۱۲۷۶**، درفهرست از سراینده نام‌برده نشده است (ص۲۲۷- ۲۴۹) [ف . دانشگاه ۱۳:۳۲۹۱] .

29029- **تهران**، دانشگاه۱/۴۳۳۴: حیدر علی طبیب سیرجانی ، ج ۱ /**۱۲۵۸** در سیرجان ، همراه «لیلی ومجنون» (ص۳-۶) [ف . دانشگاه ۱۳:۳۲۹۳] .

چرخیات ملانظام = معراج الخیال

از نظام استرآبادی ، گویا همان نظام استرآبادی، که یاداودر«دیوان:۲۵۷۶»گذشت.

بنگرید : ذریعه ۹:۱۲۰۱ .

29030 - **تهران** ، مهدی بیانی ۱۱ مج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۱:۱۶] .

29031 - **تهران**،دانشگاه۱۲۷/۲۵۹۱: ضمن مجموعهٔ آقا محمد معینا اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۶۱۵-۶۱۷) در فهرست آمده : چرخیات بنام «معراج‌الخیال» [ف . دانشگاه ۹:۱۴۰۴] .

چشمهٔ زندگانی

از شاه داعی شیرازی ، نظام‌الدین محمود که یاد او در « خیرالزاد : ۱۱۴۲ » گذشت. پنجمین منظومه از«ستهٔ داعی» اوست ، عرفانی در هفت رشحه : رشحهٔ ۱ - وحدت واجب الوجود ۲ - ارتباط عالم بخـدا و وحدت او ۳ - انسان خلاصهٔ عالم است ۴ - روح انسان ۵ - معاش ومعادانسان ۶- حشرو بقای انسان ۷- کمال وخلافت انسان . هریك رشحه را با مثنوی آغاز کرده سپس ترکیب‌بندی و آنگاه قصیده‌ای درهمان موضوع آورده‌است.ودر۸۵۶ بپایان‌رسانده ونسخهٔ ۱۰۹۵مجلس‌پیرامن ۷۵۰ بیت است. **آغاز:** ستایش‌را سزاواری خدایا- که بخشیدی مرا یاری خدایا .

بنگرید: ذریعه۵:۳۰۷(چشمهٔ زندگانی) و ۱۲:۱۴۳ (ستهٔ داعی) و ۱۹:۱۵۴ (چشمهٔ زندگانی) .

29032 - **تهران**، سلطنتی۲۲۲(۵۰۳ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۶** (بنگرید :

دیوان : 23088) [ف . دکتر بیانی : ۲۶۰].

29033ـ **تهران**، مجلس ۱۰۹۵/۵ : سدهٔ **۹** (ص۱۵۷ـ۱۹۴) ، زرین، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۳ : ۴۶۸] .

29034ـ **لندن، دیوان هند** ۱۲۹۸ : ضمن «ستهٔ داعی» سپس ساقینامه و ترجیع بندها شاید از همو [ذریعه] .

چمن سرو

از دری شوشتری ، زنده در۱۲۴۴ ، که «تذکرهٔ خوشگو» را بسال ۱۲۴۰ گرد آورده است . جنگی است در۲۴ فصل وهرفصل برای موضوعی از آتشکدهٔ آذر ، تذکرهٔ دولتشاه ، تذکرهٔ نصرآبادی، تذکرهٔ غلامعلی آزاد، مآثر رحیمی، چهار عنصر ، سفینهٔ خوشگو وجز آنها گرد آورده است . فصل ۱ـ مناجات ۲ـ عشق ۳ـ مذمت دنیا ۴ـ قناعت و درویشی ۵ ـ فقر ۶ـ تعریف گونه ۷ـ سوزهجر ۸ـ رشک ۹ـ قاصد ونامه ۱۰ـ تعریف زلف ۱۱ـ ابرو ۱۲ـ دهان ۱۳ـ لب ۱۴ـ خط ۱۵ـ میان ۱۶ـ قامت ۱۷ـ شراب ۱۸ ـ خاموشی ... ۲۴ـ عفو . خاتمه در مطایبات. **آغاز:** ... درود متواتر الورود بر مرقد وضریح محمودی ... اما بعد ، چنین گوید... دری شوشتری .

بنگرید: ذریعه ۳۲۵:۹ـ فرهنگ سخنوران ۲۰۹ .

29035 ـ **تهران ، دانشگاه** ۲۴۸۲ : نستعلیق **۱۲۵۹** با حواشی ، آغاز چند سطری افتاده [ف . دانشگاه ۱۲۵۳:۹] .

چمن و انجمن

از حزین لاهیجی ، محمدعلی که یاد او در « فرس‌نامه : ۴۴۱ » گذشت . مثنوی است عرفانی، که بسال ۱۱۴۳ در سی وهفت‌سالگی بانجام رسانده‌است، نسخهٔ ۹۷۱ مجلس پیرامن ۳۰۰ بیت است . **آغاز :** بنام آنکه آذر را **چمن** ساخت ـ دل دوزخ شرر را **انجمن** ساخت.

بنگرید : ذریعه ۳۰۸:۵ و ۹ : ۲۳۵ و ۱۵۴:۱۹ .

29036 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۲۲: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۱۵۵** (۱۷۴۲م). آغاز برابر نمونه [ریو ۷۱۶:۲] .

29037 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۲۲۹Spi/VI۱۱۴ : در«کلیات» او نوشتهٔ ۸ رجب **۱۱۶۱** (۱۷۴۸م) (۳۸۰رـ۳۸۸ر) آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۵۶۱] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده ، [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۰۳] .

29038 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۶۸Api/VI ۷۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ بختاورسنکه، ۱۹ ذیحجهٔ **۱۱۶۲** ، آغازبرابر نمونه (۲۹۲پـ۳۰۲) [ف. عبدالله۲:۳۹۸].

29039 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۵۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۸** م [ریو۲:۷۱۶] .

29040 ـ **تهران**، مجلس ۹۷۱/۱۲: در « کلیات : 17538 » نوشتهٔ **۱۲۲۸**، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲۶۳:۳] .

29041 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۹۴۱pi/VI۱۵۵ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۲۹۲** ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۳۹۹] .

چنبر نامه = چنسر نامه

از قاسم خان ارغنون ادراکی بگلاری [دکترمحمدبشیرحسین]مثنویست عشقی، سروده ۱۰۱۰ (۱۶۰۱م) . **آغاز :** بنام پادشاهی دلنوازی ـ کریم کردگاری کارسازی .

29042 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۲۲۶Spi/VI۶۱: نستعلیق ۲۳ع ۱/ ۱۲۲۵ (۱۸۱۰م) آغاز برابر نمونه، ۳۳گ [ف. عبدالله ۲: ۵۱۶]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۰۳].

چندر گرن

گویا ازمولانا فاضل‌امام‌الدین. درداستان راجه‌کهترماکت‌وراجه چندرگران‌است. **آغاز:** بنام ملهم سرنهانی ـ صفیرآموزمرغ بوستانی.

29043 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب ۲۷۷ Api/VI۸۶ (۵۹۸ ف): نستعلیق تازه، آغازبرابر نمونه، ۱۵۸گ [ف. عبدالله ۲: ۴۱۹].

چنگیز نامه = شاهنامه = شهنشاه نامه

از احمدی. درآن آمده: دراین گفتگو شد مرا هشت سال ـ گر**احمد** بنالدکی گوید منال ... چو از سال شد هفتصدو سی‌وهشت ـ ستم‌دیده این نامه را در نوشت.

درآن‌آمده: **شهنشاه‌نامه** نهم نام‌این ـ بنام شهنشاه روی زمین... جوانبخت‌وفرمانروا **بوسعید** ـ جهان‌آفرینش زجان آفرید. این موضوعها را دارد: داستان پسرنوح، نشاندن غلامی بپادشاهی بر جای او، داستان قبان و تکور، بیرون آمدن مغول از کوه و گـرفتن پادشاهی، داستان آلان قوا، گرفتار شدن همنای خان بدست لشکرالتان، نشستن قوتله برپادشاهی، داستان بسوکا بهادر، رزم کردن بسوکا بهادر با تموچین تاتاری، اندرز دادن تموچین ازمادر، داستان تموچین و خاتون‌او. [نسخهٔ بریتانیا]. **آغاز:** بنام خداوند جان آفرین ـ نگارندهٔ آسمان و زمین.

29044 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۰۱) Or۲۷۳۰: همراه گرشاسب‌نامه نوشتهٔ رجب ۸۰۰ (گ۱۳۲ـ۴۱) [ریو ۲: ۱۳۵].

چهار چمن

ازشاه‌داعی شیرازی، که یاد او در«چشمهٔ زندگانی: ۲۷۵۴» گذشت. چهارمین مثنوی از منظومه‌های ششگانهٔ او بنام «ستهٔ داعی» است درچهارچمن وعرفانی، در همه‌جا **شوق**سایل وگلها و ریاحین‌را درمعرفت حق بیان میکند و همه ناتوان ازپاسخ هستند تا بلبل پاسخ **شوق** را میدهد. و در ۸۴۲ به‌انجام رسیده‌است، و نسخهٔ ۱۰۹۵ مجلس پیرامن ۹۷۰ بیت است. **آغاز:** میوهٔ باغ جان ما سخن‌است ـ چه‌سخن هرچه از خدا سخن است.

بنگرید: ذریعه ۵: ۳۱۱ (چهار) و۱۲: ۱۴۳ (سته) و ۱۹: ۱۵۴ (چهار).

29045 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۲ (۵۰۳ ف). در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۶** [ف. دکتر بیانی: ۲۶۰].

29046 ـ **تهران**، مجلس ۱۰۹۵/۴: سدهٔ **۹** (ص ۱۰۹ـ۱۵۶) آغاز برابر نمونه، زرین [ف. مجلس ۳: ۴۶۸].

29047 ـ **لندن**، دیوان هند ۱۲۹۸: در «ستهٔ داعی» [ذریعه ۱۲: ۱۴۳].

چهار خطابه

از بهارخراسانی، محمدتقی‌ملک‌الشعراء به‌نظم، چاپ شده است. **آغاز:** شاه جهان پهلوی نامدار ـ ای زسلاطین‌کیان یادگار.

بنگرید: مشار: ف. ۵۳۶.

29048 ـ **مشهد**، رضوی ۲۷۰ (۶۳۱۶): نستعلیق سدهٔ چهاردهم. [ف. رضوی ۷: ۳۰۰].

چهار فصل

از میکده میرزاعلی فرزند یوسف مستوفی آشتیانی ، میکده . منظومه‌ایست در چهارفصل وهر فصلی چند داستان در ۱۲۹۷ =(یاغفور) بانجام رسیده و در ۱۳۰۷ درتهران در ۲۲۳ ص خشتی بچاپ سنگ رسیده‌است. **آغاز** . ای باسرار حقیقت برده‌پی ـ بشنواز نایی‌حکایت نی‌زنی.

بنگرید : ذریعه ۵:۳۱۴ و ۹:۱۱۴۳ ـ ف . مشار : ۵۳۸ .

29049 ـ **تهران**، دانشگاه۱/۳۶۶۷ : شکسته نستعلیق محمدحسین لشکر نویس، ذیقعدهٔ **۱۳۱۰** (ص۱ـ۲۱۳) ، آغاز برابر نمونه . درپایان آمده : **میکده** این درمعنی چونکه گفت ـ **یا غفور** از بهر تاریخش بگفت[ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۷۶] .

چهل اسرار = دیوان ...

ازمیرسید علی همدانی، نسخهٔ Or۶۹۴۴ موزهٔ بریتانیا، که غزلهای اوست بدین نام‌است. (بنگرید : دیوان : 24857) .

چهل بند

ازحاجی‌عابد اصفهانی، در روضه‌خوانی. شایدهمان‌میرزازین‌العابدین باشد. **آغاز**: چرخ ازچه باز جامه برکرده نیلگون ـ وآنکه نشسته زاشك شفق تاکمر بخون .

بنگرید: ذریعه۹:۶۶۲ (عابد اصفهانی).

29050 ـ **تهران** ، ملك۲/۵۴۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۴۹رـ۱۶۹پ) ۱۴س .

چهل حدیث = ترجمهٔ اربعین

از ابن همام شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۵» گذشت. ترجمهٔ اربعین‌میرسیدعلی‌است که بخواهش یکی از فقرا ودرویشان بنام شیخ شمس‌الدین محمد (ص۵۷۱) سروده است .

(بنگرید: عصا بیح‌الهدی، ازهمو، در همین بخش) .

29051 ـ **تهران**، دانشگاه۱۱/۲۶۵۴ : نستعلیق نزدیك **۹۰۳** ضمن « کلیات » او (ص ۵۶۸ـ۵۷۴هامش) [ف. دانشگاه، ۱:۱۵۲۵] .

چهل حدیث منظوم

از جامی ، که۳۳ نسخهٔ آن درص۱۵۹۴ـ ۱۵۹۶ یادشده واینك چند نسخهٔ دیگر :

29052 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۳۲۴ : سلیم کاتب ، **۸۸۶** ، ۱۴گ ۱۵ س. آغاز برابر نمونه [ف . فهمی ادهم ۱:۶] .

29053 ـ **تهران** ، سلطنتی۲۲۸(۵۱۸ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸ـ۹۰۲** [ف. دکتربیانی : ۲۷۹] .

29054 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۶/۵ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۳۱** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۳۵] .

29055 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H۶۸۱ : نوشتهٔ **۹۴۲** ، ۸گ [ف . فهمی ادهم ۱:۷] .

29056 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۳۲۸ : عبدالله تبریزی گویا **۹۴۵** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴گ ۱۲س [ف . فهمی ادهم ۱:۳۲۷] .

29057 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۱۱۸ (۹۵۰ف) : نستعلیق‌زیبای شاه محمود نیشابوری، **۹۵۰** در دارالسلطنه تبریز ، زرین ، ۱۵ ص ۹س [ف . دکتربیانی : ۳۳۲] .

29058 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۰۹۰ (۵۶۱ف) : نستعلیق میر علی هروی (میان **۹۳۵ـ۹۵۲**) ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۱۶ص [ف . دکتر بیانی : ۳۳۰] .

29059 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۳۲۷ : محمدقوام شیرازی ، **۹۵۷** ، ۸گ

۱۳ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۷] .

29060 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۳۳۰ : سلیم کاتب، **۹۷۴**، آغاز برابر نمونه، ۹ گ ۱۰ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۲۶ و ۱ : ۷] .

29061 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۹۲ (۵۶۴ف) : نستعلیق زیبای بابا شاه اصفهانی، رمضان **۹۷۸** ، زرین ، ۱۶ص [ف. دکتر بیانی ۳۳۳] .

29062 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۹۴ (۵۲۱ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۲** ، زرین [ف. دکتر بیانی : ۲۸۶] .

29063 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۶۴۴ (۵۶۵ف) : نستعلیق خوش محمدامین ، **۹۸۸** زرین ، ۱۵ ص [ف . دکتر بیانی : ۳۳۴] .

29064 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۰۸۸ (۵۶۲ف) : نستعلیق خوش میرعلی ، سدهٔ **۱۰** زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۱۶ ص [ف. دکتر بیانی : ۳۳۲] .

29065 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۵۸۵/۷ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** .

29066 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۸۷/۸ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۳۶–۲۳۷] .

29067 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۳۳۱ . پیرامون سدهٔ **۱۰** ، ۹ گ ۸ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۲۷] .

29068 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۱۱۹ (۵۶۶ ف) : نستعلیق خوش عبدالرشید دیلمی **۱۰۳۲** ، زرین ، ۱۶ ص [ف . دکتر بیانی : ۳۳۶] .

29069 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۲۵/۱ Add : ازسدهٔ **۱۷**م (گ ۱–۹) [ریو ۲ : ۸۲۸] .

چهل حدیث منظوم

ازپیامبر. **آغاز** : انما الاعمال بالنیات . .
اصل اعمال نیت نیکوست ـ نیت نیک دارای مهتر .

29070 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۴۹۰/۳ Harl : باتاریخ **۱۰۷۶** (۱۶۶۶م) در دفتر، آغاز برابر نمونه [ریو ۲ : ۷۹۰] .

چهل حدیث منظوم

از پیامبر . **آغاز** : من حفظ من امتی اربعین . . . هرکه او چهل حدیث یادگرفت ـ از احادیث مهتر عالم .

29071 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۶۰۸/۲ Add : ازسدهٔ **۱۷** م، (۳۵–۳۸) [ریو ۲ : ۸۰۷] .

چهل حدیث منظوم

ناشناخته .

29072 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۹۴۳/۸۹۰/۲ : نوشتهٔ برکت‌علی، ۲۵ ذیحجهٔ **۱۳۰۰** (۱۸۸۳ م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۰] .

29073 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۸ اخبار : بی‌تاریخ، هریك ازسخنان بایك رباعی گزارش وترجمه شده است . وقف سلطانم صفویه ، ۸ گ هرصفحه ۲ یا ۳ سطر .

چهل حدیث منظوم

عادل ، درص ۱۵۹۴ گذشت .

چهل صباح

ازشاه داعی شیرازی ، نظام‌الدین محمود که یاداودره خیرالزاد: ۱۱۴۲» گذشت. سومین مثنوی از مثنویهای ششگانهٔ او « ستهٔ داعی » است . عرفانی درسیر وسلوك ، در چهل صباح که‌هریك را بنامی نامیده‌است ودر ۸۴۳ به‌انجام

رسانده است . نسخهٔ ۱۰۹۵ مجلس پیرامن ۷۷۰ بیت دارد. **آغاز :** بنیاد سخن بنام حق نه ـ گز هرچه بهست نام حق به .

بنگرید : ذریعه ۱۴۳:۱۲ (سته) و ۵ : ۳۱۶ (چهل صباح) .

29074 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۲(۵۰۳ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۶** (بنگرید : دیوان : 23088 » [ف. دکتر بیانی: ۲۶۰].

29075 ـ **تهران**، مجلس۳/۱۰۹۵: نستعلیق سدهٔ **۹** (ص۷۱ـ۱۰۸) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۳:۴۶۸] .

29076 ـ **لندن** ، دیوان هند۱۲۹۸: در «ستهٔ داعی» [ذریعه ۱۴۳:۱۲] .

چهل کلمه = ترجمهٔ ...

ازمیرشیخ فرزندنورالدین محمدپورانی، با دیباجه‌ای به نثر . از گفته‌های پیامبر . **آغاز :** الحمد لمن... پس بمقتضای این امر فقیر بی بضاعت... میرشیخ بن... چهل‌حدیث... هرکه خیری‌کند جزا یابد ـ ای خوش‌آنکس که‌گشت عامل خیر .

29077 ـ **تهران**، سلطنتی۲۰۹۱(۵۶۸ ف) : نستعلیق زیبای میرعلی‌الکاتب، سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۱۵ ص [ف.دکتر بیانی : ۳۳۸] .

چهل کلمهٔ منظوم

هروی ، در ص ۱۵۹۷ گذشت .

ح

حاتم‌نامه = داستان حاتم طائی = حاتمیه

از محمدقلی سلیم ترشتی ، که یاد او در «دیوان : ۲۳۶۰» گذشت . نسخهٔ ۵۶۰۴ملك پیرامن ۸۸ بیت دارد . **آغاز :** طوطی کلکم که سیمرغ چمن ـ تازگی‌آموخت‌ازطرزسخن ـ گفت روزی پی سامان کار ـ قافله جمع شد از هر دیار .

بنگرید : ذریعه ۱۵۶:۱۹ .

29078 ـ **تهران**،دانشگاه۱۷/۱۴۲۷: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام ، در جنگ یك خطی **۱۰۷۴ـ۱۰۷۹** (۴۰۵رـ۴۰۸پ) [ف. دانشگاه ۸:۱۰۱] .

29079 ـ **تهران**، مجلس۱۰/۵۹۹۶: نستعلیق باتاریخ **۱۰۳۴ـ۱۱۰۰** درجنگ(ص ۴۱ـ۴۳) و قصیده‌ای از و (ص۵۶ـ۵۷) ، در فهرست [مجلس ۱۷ : ۳۷۱] بنام « **روضهٔ حاتم‌طائی**» یاد شده است .

29080 ـ **تهران** ، ملك ۵/۵۶۰۴ : نستعلیق باتاریخ**۱۱۱۷** در دفتر ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۸۸ بیت دارد [رؤیت] .

29081 ـ **تهران**،دانشگاه۳۵/۲۴۴۴: در جنگ عبدالکریم نجارباشی‌که درقندهار و کابل **۱۱۸۹ـ ۱۱۹۵** نوشته شده است (ص ۳۰۹ـ۳۱۲) درفهرست بنام «**حاتمیه**» است [ف . دانشگاه ۸ : ۱۱۲۶] .

29082 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۲ : شکستهٔ‌محمدعلی‌فرزندشاه‌محمدرضی‌اشتهاردی، شعبان **۱۲۱۲** دریك جنگ همراه «قضا وقدر» از همو . درفهرست بنام «**خون حاتم‌طی**» یاد شده‌است گویا همین منظومه باشد[نسخه‌ها ۲ : ۷۰] .

حاتم نامه

از فتونی.

29083 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۷۸/۲۴: در جنگ رفیع حسینی، سدهٔ **۱۱** (ص۱۷۳ـ۱۷۹) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۸۶].

حاتم نامه

ناشناخته.

29084 ـ **تهران**، ملك ۵۵۴/۳: نستعلیق نورالدین محمد جیلانی، با تاریخ ۱۰۵۳-۱۰۷۹ در دفتر (ص۱۹ـ۲۸). **آغاز:** حاتم طائی که سخا پیشه داشت ـ بذل و عطا روز شب اندیشه داشت. [ف. ملك، مجموعه‌ها ۷۳].

حاتمیه

از حاتم کاشی. گویا همان هدایت نام، درگذشتهٔ ۹۹۷ باشد که نخست هدایت و سپس حاتم تخلص می‌کرده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۱۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۴۴.

29085 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۱۱/۳: درجنگ، تاریخ ونشانی بیشتر یادنشده [ف. ملی تبریز ۱: ۳۷۳].

حاصل حیات

ازمیردانا، گویا ازسدهٔ نهم [عبدالله انوار]. مثنویست عرفانی در پرسش و پاسخ شاه و پیر مرشدی در سیر وسلوك، درتذکره‌هایی‌که در دسترس‌من بودبه‌میردانای سدهٔ نهم‌دست نیافتم. **آغاز:** ابتداکردم بنام ذوالجلال ـ حی وقیوم قدیم بیزوال.

29086 ـ **تهران**، ملی ۷۶۲/۵ ف: نستعلیق‌گویا سدهٔ **۱۱** (ص۳۶۷ـ۴۱۳) انجام: رو طلب‌کن ای شه عالیمقام ـ مقصد کلی از ره والسلام [ف. ملی ۲: ۲۸۵].

حالات شاه شجاع

از قاسم‌علی، بسال ۱۲۲۶ (۱۸۴۴م). بنام ویکتوریا پادشاه انگلستان، (حالات شاه شجاع وجنگ‌افغانستان‌وتباهی‌لشکرانگریزی) و حالات اکبرخان را بروش «شاهنامه» سروده است.

29087 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۰۵۹/۲۰۴۷: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۷].

حالنامه = گوی و چوگان

عارفی.

حجة‌الاحرار (منتخب ...)

ازامیرخسرو دهلوی، که یاد اودره کلیات: ۱۸۵۶، گذشت [نصرالله طرازی]. **آغاز:** گوش شه خالی و بانگ غلغش درد سراست.

29088 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴ـم مجامیع‌فارسی: تعلیق، بدون تاریخ [مخطوطات ۱: ۱۲۲].

حدایق‌الدقایق

درص ۱۶۱ گذشت.

حدائق‌الریاحین درمدایح آل یاسین

از علی فرزند میرزا محمدعلی گیلانی. در ستایش امامان. **آغاز:** جواهر حمدی که مطایای عبارات فصیحة.

بنگرید: ذریعه ۶: ۲۸۶.

29089 ـ **مجلس** ۵۴۰: نسخ **۱۲۰۶**، آغاز برابر نمونه، ۴۳گ ۸ س [ف. مجلس ۲: ۳۱۹].

حدیث کسای منظوم

از خاموش یزدی ، میرزا علیخان که یاد او در «دیوان : ۲۳۱۵» گذشت. **آغاز :** بازطبعم بردباری می‌کند ـ بهریاری بیقراری میکند .

29090 ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۳۳۷۶: در «دیوان» او از سدهٔ **۱۴** ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۳۷۵] .

حدیث منظوم = ترجمهٔ منظوم احادیث

از خاموش ، گویا همان میرزا علیخان یزدی ، که یاد او پیش از این گذشت . **آغاز:** هوالعلی‌الاعلی. مضامین بعضی احادیث دال براینکه. . استمع ماذایقول العندلیب ـ حیث یروی من احادیث العجیب ـ گفت پیغمبر که هرکس از خدا ـ دارد امید جمیع چیزها .

29091 ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۳۹۱۰: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** (ص۱ـ۲۳) سپس قصیدهٔ یایی در ستایش امام زمان ازهمو (ص۲۳ـ۲۵) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۸۹۹] .

حدیث منظوم

از مفتی سیدعباس شوشتری لکهنوی [میر عثمان علی] بایستی همان میرمحمد عباس فرزند علی‌اکبر درگذشتهٔ ۱۳۰۶ باشد .

بنگرید : ذریعه ۹: ۴۸۲ و ۶۷۹ .

29092 ـ **آصفیه** ۲۵۲ مثنوی: نوشتهٔ **۱۲۹۰** [ف . آصفیه ۳: ۶۲۸] .

حدیث منظوم = چهل حدیث = چهل کلمه

حدیقه = منتخب . . .

از ثنایی مشهدی ، خواجه حسین که یاد او در «کلیات : ۱۸۵۲» گذشت . **آغاز :** پاك از آنها که غافلان گفتند ـ پاکتر از آنکه عاقلان گفتند ـ فعل اوخارج از درون و برون ـ ذات اوبرتر از چگونه وچون .

29093 ـ **تهران**، ملك ۴۱۷۱/۳۰ : با تاریخ **۱۰۹۲** بهمین خامه در دفتر (۳۶۷ پ ـ ۳۸۰پ) ، پیرامن ۴۹۰ بیت و عنوان «منتخب حدیقه» دارد [رؤیت] .

حدیقهٔ ثانی

از حزین لاهیجی ، محمدعلی که یاد او در «فرسنامه : ۴۴۱» گذشت . مثنوی است در برابر «حدیقة‌الحقیقهٔ» سنایی، خود نامی بدان نداده است و ابن یوسف این نام را از بیت زیر برای آن بر گزیده است : عندلیب قلم ز طبع **حزین** ـ طلبیدی **حدیقهٔ دومین** . و در آن از هفتاد سالگی خود یاد میکند : عمر هم در جوار هفتاد است ـ مشت خالی مرا پر از باد است .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۵۷ .

29094 ـ **تهران**، مجلس ۹۷۱/۵: در «کلیات: 17538» اونوشتهٔ **۱۲۲۸** [ف. مجلس ۳: ۲۶۲] .

حدیقة‌الحقیقه = فخری نامه

از سنایی غزنوی ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۲» گذشت. حدیقة‌الحقیقه وشریعة‌الطریقه یا فخری نامه ، مثنویست در بحر خفیف بسال های ۵۲۴ـ۵۲۵ سروده ، شمارهٔ بیتهاوترتیب بابهادر نسخه‌ها گوناگون است. (بنگرید الهی‌ـ نامه : ۲۶۴۶) محمد فرزند علی رفا (رقام ، رقا ، رفاوهرسه‌گونه در نسخه‌ها آمده است) پس از مرگ سنایی بدستور بهرامشاه غزنوی مسودات «حدیقه» راگردآوری‌کرده وبرای آن

دیباجه‌ای نوشته است . در این دیباجه مرگ سنائی را ۵۲۵ یادکرده می‌افزاید: در بیماری مرگ دیباجه‌ای برای «حدیقه» انشا کرده و ابوالفتح فضل‌الله حسینی آنرا املاکرده است. فهرست بابها به‌نظم که درپایان نسخهٔ ملی آمده است: باب اول بیان تحمید است... باب‌ثانی ثنا ونعت رسول... باب ثالث‌زعقل‌گویم من.. باب رابع زعلم و خواندن علم ... باب خامس زعشق وتعبیرش.. باب سادس زغفلت و نسیان.. باب سابع زحال دشمن و دوست... باب ثامن زگشت افلاکست... باب تاسع ثنای شاه‌جهان.. باب عاشر صفات این تصنیف ، فهرست نسخهٔ چاپی ۱ ــ التقدیس والتمجید ۲ــ نعت‌النبی ص ۳ ــ صفةالعقل ۴ ــ فضیلةالعلم ۵ ــ الغفلةالقهور۶ــذکرالافلاك والکواکب‌والبروج ۷ــ الاحباب‌والاعداء ۸ــالعشق ۹ــ حسب‌حاله وبیان احواله ۱۰ــ ذکرسلطان‌الزمان. **آغاز:** ۱): ای درون‌پروربرون آرای ــ ای‌خردبخش بی‌خرد بخشای. **آغاز : ۲)** الحمدلله الخبیر بخفیات‌الضمایر (که دیباجهٔ نثری محمد فرزند علی رقام است) . **آغاز: ۳)** سپاس و ستایش مبدعی راکه بسخن پاك سخن دان سخن گوی را ابداع کرد (که‌دیباجهٔ‌ساختهٔ‌خودسنایی‌است)

بنگرید : ذریعه ۳۸۲:۶ و ۱۵۷:۱۹ ــ ف. مشار : ۵۵۶ .

29095 ــ **تهران** ، ملی ۲۳۵۳ : در «کلیات» او ازنیمهٔ یکم سدهٔ **۶** [راهنمای‌کتاب ۵۸۶:۵] .

29096 ــ **دکتر خلیل اینالجق** : نسخ‌سیاوش‌فرزندابوالفضل‌فرزندسیاوش‌مروزی ۲ شعبان**۵۸۸**، ۱۰۰گ . فیلم آن دردانشگاه ش ۱۴۳ هست [فیلمها : ۷۵] .

29097 ــ **سلیمانیه** بغدادلی وهبی ۱۶۷۲/۱ : درکلیات» او ازسدهٔ **۶**.**فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۰۱ هست [فیلمها : ۱۶۴] .

29098 ــ **اسعد افندی** ۱۳۸۷ : نسخ سدهٔ **۶ــ۷** ، آغاز و انجام افتاده ، ۲۴۱گ . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۲۳ هست [فیلمها: ۷۵] .

29099 ــ **بایزید** ولی‌الدین ۲۶۲۷ : در «کلیات» مؤرخ ۱۰/ع‌۱/**۶۸۴** او. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۴۴۵هست [فیلمها:۱۶۴].

29100 ــ **تهران** ، سنا ۳۰۹ : نسخ عبدالله فرزند احمد فرزند سعد تاجی (اسعد ــ آقاجی) ، دو شنبهٔ ۲۴ رمضان **۶۹۱** ، از آن دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱ : ۸ و ۶ : ۵۲۷] .

29101 ــ **تهران** ، مجلس ۲۳۴۶ : نسخ کهن عربی محمد فرزند مهدی خواجه جمگرانی قمی ، **۷۵۸** ، با بخشی از دیباچهٔ خود سنایی ، همان نسخه‌که‌آقای مدرس‌رضوی برای چاپ حدیقه پایه‌کار خودگذارده بودند، ۱۰۰۰۰ بیت[ف. مجلس ۸:‌۵۸] از کتابهای دکتربیانی بوده است [نسخه‌ها۵: ۶۶۰].

29102ــ **استانبول**،ایاصوفیا۱۷۶۲/۱ : نوشتهٔ صفر **۷۹۱** (گ۱ــ۱۰۸) . **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۱۰۶ هست [فیلمها : ۴۰۹] .

29103ــ **لندن**، دیوان‌هند۳۷۳۴/۱ : نوشتهٔ گلشنی هروی ، **۸۸۴** ، در «کلیات» او فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۸۱ هست [فیلمها: ۱۶۵] .

29104 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۳۲۹ Add: نستعلیق صفر **۸۹۰** (۱۴۸۵م) ، ۲۹۸ گ [ف . ریو ۲ : ۵۵۰] .

29105 ــ **تهران** ، سپهسالار ۳۴۵ : نستعلیق هندی سدهٔ **۹**، نامهٔ سنایی به بهرامشاه درپایان هست، ۲۷۲گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۴۹۳:۲] .

29106 ـ تهران ، مجلس ۹۱۶ : نستعلیق خوب سدهٔ ۹ ، زرین ، با دیباجه‌ای جز دیباجهٔ محمد پسرعلی رفاکه گویا از خود سنایی باشد ، ۱۶۳گ ۱۵ بیت [ف . مجلس ۱۷۶:۳] .

29107ـ هند، بانکیپور ۱۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۵م ، ۲۶۲گ ۱۷ س [ف . عبدالمقدر: ۲۲] .

29108ـ تهران ، استاد مینوی ۱۲۰ : نستعلیق نزدیك ۹۰۰، زرین [نسخه‌ها ۶: ۶۴۴] .

29109 ـ تهران ، سلطنتی ۳۶۷ (۳۲۱ ف) : نستعلیق شیخ مرشدالدین درشیراز ۹۰۰، سپس فصلی که برای سلطان بهرامشاه نوشته است. درپایان تاریخ چهارشنبه ۱۲ ع۱/ ۵۸۴ را دارد، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۶۳۹ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی : ۳۴] .

29110 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۲۷۷ : نوشتهٔ ۹۱۴ ، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۳۴۷گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۴۴] .

29111 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R۱۰۴۰ : شمس‌الدین محمد شریف کرمانی، ۹۱۶، ۲۵گ ۱۱س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۴۴] .

29112 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۴ م تصوف فارسی : تعلیق زیبای مرشدالدین محمد ۹۱۸ در شیراز گزیده‌ایست (گ ۹۲ـ۱۳۰ مجموعه) زرین [مخطوطات ۱: ۲۹] .

29113 ـ تهران، سپهسالار ۱/ ۳۴۷: نستعلیق خالص فرزند کمال‌الدین محمود کرمانی، ۹۲۰ ، زرین، ۳۷۹گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۲: ۴۹۳ و ۴: ۳۰۷] .

29114 ـ تهران ، سلطنتی ۱/ ۶۴۳ (۷۰۰ ف) : نستعلیق پیرحسین کاتب شیرازی، ۹۳۴ ، آغاز دردیباجه افتاده است [ف .دکتر بیانی : ۴۹۲] .

29115ـ تهران، سنا ۱۸۷ : نستعلیق باباشاه اصفهانی، نزدیك ۹۹۰، زرین، گزیده‌ایست در ۱۰۰۰ بیت، درنمای نسخه «تذکرة العارفین» نامیده شده [نسخه‌ها ۶: ۴۷۰] .

29116ـ تهران، ملك ۵۵۷۰ : نستعلیق دوشنبهٔ ۳ ذیحجهٔ ۹۹۹، آغاز افتاده، ۳۱۱گ ۱۷ س [رؤیت] .

29117 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۵۶۶ فهرست نشده : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، آغاز برابر نمونه ، ۲۸۸گ [رؤیت] .

29118 ـ تهران، الهیات ۱۴۲ ج : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، و در هامش آن «دیوان» اوست ، زرین [ف. الهیات ۱: ۱۱۲] .

29119ـ مشهد، رضوی ۲۷۸ (۴۵۲۷): نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۰ ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف. رضوی ۷: ۳۰۴].

29120ـ تهران، رضوی ۲۷۹ (۴۵۲۸): نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین [ف. رضوی ۷: ۳۰۴].

29121 ـ تهران ، مجلس ۴۶۹۷ : نستعلیق گویا باباشاه ، سدهٔ ۱۰، آغاز برابر نمونه ، ۵۲گ ۱۰س [رؤیت] .

29122 ـ تهران ، سلطنتی ۳۱۱۴ (۳۲۲ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، انجام دست‌کم یك برگ افتاده ، زرین، ۴۷۱ ص ۲۳س [ف. دکتر بیانی : ۳۶] .

29123 ـ تهران ، ملی ۴۱ فهرست نشده : سدهٔ ۱۰ ، آغاز افتاده (در دهان هر زبان) ۳۸۷ ص ۲۳س [نسخه‌ها ۴: ۱۶۰] .

29124 ـ تهران ، ملی ۴۴ فهرست نشده : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰ ، آغاز وانجام افتاده ، ۳۶۸ ص ۱۴ س با هامش ۲۶ بیت [نسخه‌ها ۴: ۱۶۵] .

29125 ـ تهران ، ملی ۴۵ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، آغاز نونویس

۵۲۴ ص ۱۷ س [نسخه‌ها ۴:۱۶۵] .

29126 ـ **تهران**، مجلس ۴۶۹۷ : نستعلیق زیبای بابا شاه بگواهی شمس‌الادباء ، زرین، آغاز برابر الهی‌نامهٔ اوست [ف. مجلس ۱۳:۷۸] .

29127 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۸۵ : نستعلیق گویا از میرعلی خوشنویس ، چنانکه دریادداشت مؤرخ ۱۲۵۱ آمده، رویه روغنی، ۱۳گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۹۹] .

29128 ـ **هند**، بانکیپور ۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، آغازبرابر نمونه ، ۲۱۵گ ۱۲ س [ف . عبدالمقدر : ۱۹] .

28129 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، ۳۱۷گ [ف . ریو ۲ : ۵۵۰] .

29130 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۱۵ (۳۲۳ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، زرین ، در ۱۰۷۲ در کتابخانهٔ پادشاهان هند بوده ، ۵۵۰ص ۲۱ س [ف . دکتربیانی : ۳۷] .

29131 ـ **اورشلیم**، ملی و دانشگاهی Ar.۸-۱۲ : سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها۵ :۱۰۸] .

29132 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲ /۱۱۳ : نستعلیق امامقلی‌کرمانی ، **۱۰۰۶** ، پایان در هامش افتاده [نسخه‌ها ۲ :۹۵] .

29133 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۴۲ : نستعلیق آقا بیگ همدانی، ۳رمضان **۱۰۰۶**، هشتمین نسخهٔ نوشتهٔ اوست ، ۱۹۳ گ [ف . خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

29134 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۴۷ : نستعلیق محمود فرزند هاشم ، **۱۰۱۳** ، آغاز برابر نمونهٔ **۳** ، با نامهٔ سنائی به بهرامشاه ، ۸۵۰۰ بیت ، زرین.
[ف. مجلس ۸ :۵۹] .

29135 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶۹ تصوف فارسی طلعت : تعلیق زیبای غرهٔ ع۲/ **۱۰۱۳** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [مخطوطات۱ : ۱۲۳] .

28136 ـ **تهران** ، مجلس ۶۱۶۸ فهرست نشده : نستعلیق **۱۰۱۴** ، ۳۲۱ گ ۱۷ س .

29137 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۹۶ : نستعلیق خوب عبدالرشید دیلمی ، **۱۰۱۷** بدستورخواجه بیگ درشهرهرات، درپایان آن نامهٔ سنایی به بهرامشاه هست ، زرین ، ۴۱۹ گ۱۲س [ف . سپهسالار ۲ :۴۹۳] .

29138 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲/۵۱۵ (۷۲۲ ف): نستعلیق‌زیبای‌شاه قاسم درکتابخانهٔ حسن‌خان شاملوقورچی شمشیر، ۱ج۲/**۱۰۱۸** گزیدهٔ آنست [ف. دکتربیانی :۵۴۶] .

29139 ـ **اصفهان** ، ادبیات ۲۲۵۸: نستعلیق**۱۰۱۹** ، در۱۲۵۸ درکلکته خریداری شده [نسخه‌ها ۴ :۴۷۶] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۲۲ هست [فیلمها : ۷۵] .

29140 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۵۲ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۲۰** او، آغاز برابرنمونه، [رؤیت] .

29141 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۱۵) Or۴۵۱۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۹** ـ **۱۰۲۳** (۱۶۰۰-۱۶۱۴م) [ذیل ریو:۱۴۶].

29142 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۵A ۳۰۱۱ : نستعلیق محمد طاهر حسینی‌زنجانی، **۱۰۲۰**[ف.عبدالله۲ :۴۳۳] .از کتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱ :۱۰۳] .

29143 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۸۱ (۴۵۲۹) : نستعلیق **۱۰۲۱** ، زرین [ف . رضوی ۷ :۳۰۵] .

29144 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۴۸ : نستعلیق خوش محمد فرزند ملامیر ، **۱۰۲۳**، زرین . آغاز بمانند نمونهٔ۱، ۹۵۰۰بیت دارد [ف . مجلس ۸: ۶۰] .

29145 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۶۳ (۳۲۴ف) : نستعلیق قطب‌الدین فرزند حسن کاتب ، ع ۱/**۱۰۲۵** ، زرین ، [ف . دکتر بیانی : ۳۷] .

29146 ـ **تهران** ، مجلس ۹۱۷ : نستعلیق خوب **۱۰۲۵** در هرات ، زرین ، دیباجه‌ای ندارد، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۵۸ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۳ :۱۷۷] .

29147ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۶۳۶Spi/VI۵ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۲۵** همراه «مرآت‌الحدایق » [ف.عبدالله ۲: ۴۳۰] .

29148 ـ **مشهد** ، رضوی ۱/ ۹۴۰ (۴۸۳۰) : نسخ‌زین‌العابدین مشهور به‌زینای شیرازی ، **۱۰۲۶** ، آغاز افتاده ، ۸۶گ۲۳س [ف . رضوی ۷:۷۵۹] .

29149 ـ **موصل** ، مدرسة‌المحمدیه ، جامع‌الزیوانی ۱۶۲ : نوشتهٔ **۱۰۲۶** [ف . موصل : ۱۸۰] .

29150 ـ **تهران** ، مجلس ۵۰۸۱ : نستعلیق عبدالرزاق ، **۱۰۲۹** ، گزیده‌ایست ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، زرین ، ۴۶گ ۱۲ س [رؤیت] .

29151 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۹۱ : نوشتهٔ **۱۰۲۹** ، زرین [نسخه‌ها ۵ :۳۴۳] .

29152 ـ **همدان** ،کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۱/ ۸۸ : در «کلیات» مؤرخ**۱۰۳۰** او [نسخه‌ها ۵: ۳۴۴] .

29153 ـ **مشهد** ، رضوی ۴/ ۷۸۸۱ عمومی : نسخ ابـراهیم فرزند حسن ، اوایل صفر **۱۰۳۴** ، (۹۶پ-۲۶۲ر) آغاز برابر نمونه ، نسخه در نه باب است [رؤیت].

29154 ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی S.p۴۷۰۷: نوشتهٔ**۱۰۳۵**[نسخه‌ها۴:۱۳۸].

29155 ـ **تهران** ، ملی ۴۳(۱۳۰۰) فهرست نشده: نستعلیق متوسط ۶ شعبان**۱۰۳۹** زرین، با دیباجه‌ای ازعبداللطیف فرزندعبدالله عباسی (نگارندهٔ لطایف معنوی وفرهنگ‌مثنوی و جز آنها) در ۱۰۳۸ از روی نسخه‌ای که هشتادسال پس ازسرودن نوشته شده بوده‌است، ۶۲۷ص ۱۷س [نسخه‌ها ۱: ۵۴ و ۴:۱۶۴] .

29156 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۱۰۳۹ : نوشتهٔ **۱۰۳۹** ، ۲۴۳ گ ۱۹ س [ف . فهمی ادهم ۱ :۱۴۴] .

29157 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۷۸ Add: نستعلیق **۱۰۴۰** (۱۶۳۱م) ، ۳۰۱گ [ف . ریو ۲ :۵۵۱] .

29158 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۴۹ : نسخ خوش **۱۰۵۰** بی‌دیباچه ، زرین ، آغاز: ای درون پرور، ۸۵۰۰بیت[ف.مجلس۸: ۶۰].

29159 ـ **تهران** ، سنا۲۵۹: نستعلیق میرمحمدهاشم‌فرزندمحمدمیرک‌حسینی‌اسناوی، **۱۰۵۱** ، ازکتابهای بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱:۸ و ۶:۵۰۵] .

29160 ـ **تهران** ، سنا ۱/۲۶۵: نستعلیق کامران تبریزی، آغازج ۲/**۱۰۵۵**، زرین‌گزیدهٔ آنست وازکتابهای‌بیانی بوده‌است [نسخه‌ها ۱:۱۶ و ۶:۵۰۶] .

29161ـ**تهران**،مجلس ۱۵/۲۶۶۵: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۳۲۴-۳۵۳) ، گزیدهٔ آنست [ف . مجلس ۸ :۴۱۹] .

29162ـ لندن، دیوان‌هند۱/۱۹۹۱: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۶۱** او . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۵] .

29163 ـ تهران ، مجلس ۲۳۵۰ : نستعلیق نعمت‌الله فرزند غیاث‌الدین ،**۱۰۶۵**، با حاشیه‌هایی بخامهٔ ملك‌الشعرا وتصحیح او، آغازازمقدمهٔ رفا افتاده با نامهٔ سنائی به‌بهرامشاه [ف. مجلس ۸:۶۱] .

29164 ـ تهران ، مجلس ۲۳۵۱ : شکسته نستعلیق محمد نصیر فرزند محمد شفیع **۱۰۷۱** برای میرزامحمدمؤمنا، بامهرمحمدعلی میرزا پسر فتحعلیشاه ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۷۲۰۰ بیت [ف . مجلس۸:۶۲] .

29165ـ تهران، سلطنتی ۳۶۵(۳۲۵ ف) : نستعلیق شکستهٔ ۲۹ رمضان **۱۰۷۰** در اصفهان ، پیرامن یك چهارم مثنوی را دارد ، ۳۹۷ ص ۱۹ س [ف. دکتر بیانی : ۳۸] .

29166 ـ تهران ، سلطنتی ۵۲۴/۲ (۷۰۲ف) : باتاریخ **۱۰۷۳** در دفتر[ف.دکتر بیانی : ۴۹۷] .

29167ـ تهران ، مجلس۱/۴۷۸۵: نستعلیق باتاریخ۲۷ج۲/**۱۰۷۴** درپایان نامه‌ای که پس از حدیقه قرار دارد هست،آغاز برابر نمونه سپس «مفتاح‌الحدیقه» [رؤیت].

29168ـ تهران ، مجلس۱/۵۰۴۲: نستعلیق زیبای پنجشنبهٔ ۱۸ ذیحجهٔ **۱۰۷۵** (۱پ-۲۰ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29169 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۷۷ Add : نستعلیق **۱۰۷۶** (۱۶۶۵م) ، آغاز برابر نمونه ، ۳۸۶گ [ف . ریو۲:۵۴۹] .

29170ـ مشهد، رضوی ۲۸۰ادبیات: نستعلیق عثمانی شوال **۱۰۷۸** [ف. رضوی ۷: ۳۰۵] .

29171 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۶۳۶/۱/۶۱۴ : جمال محمد ۱۹ ع۱/**۱۰۷۸** (۱۶۶۷م) [ف . دکترمحمدبشیر حسین ۱:۱۰۴] .

29172 ـ تهران ، دکتر مفتاح۳۳۱: نسخ طهماسب تبریزی ، ج۱/**۱۰۷۹** ، زرین [رؤیت] .

29173 ـ تهران ، دکترمفتاح ۱۲۹: نسخ عبدالواحد، ۱۷ شعبان **۱۰۹۰** برای‌میرزا حسام‌الدین ، زرین [رؤیت] .

29174ـ تهران، دانشگاه ۱/۴۷۰۴: نستعلیق محمد شریف خیال شیرازی ، ۹ صفر **۱۰۹۵**،(۱-۳۲۰) [ف.دانشگاه۱۴:۳۶۴۹].

29175ـ تهران،دانشگاه ۴/۳۵۱۴: نوشتهٔ محمد معصوم فرزند غیاث‌الدین محمود رازی ۲۵ محرم **۱۰۹۷** گزیده‌ایست (ص۲۸-۴۴) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۵۲۴] .

29176 ـ آصفیه ، ۱۶۴۳ تصوف : نوشتهٔ خوش **۱۰۹۷** [ف. آصفیه ۴:۱۸۰] .

29177 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۹۹۸/۱۹۸۸ : محمد غالب فرزند محمد عاقل ، ۲۳ محرم **۱۰۹۹** (۱۶۸۷ م) ازروی نسخهٔ محمدارشدنوشتهٔ ۱۱ج۱/۱۰۹۸ [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۰۴] .

29178 ـ فرانسه ، کتابخانهٔ عمومی Strasbourg ۴۷۰۹ : نبشتهٔ **۱۰۹۹** [نسخه‌ها ۴:۱۳۸] .

29179 ـ تهران ، سلطنتی ۱۰۰۱۸/۳ (۷۱۷ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زرین، گزیدهٔ آنست [ف . دکتربیانی : ۵۳۵] .

29180 ـ تهران ، مـلك ۵۲۳۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین ، آغاز یك برگ در دیباجه افتاده،آغازمثنوی بمانند نمونه، ۳۶۲ گ ۱۴س [رؤیت].

29181 ـ تهران ، دانشسرای عالی ۳۶ قریب : نستعلیق سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۵:۶۲۴].

29182 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۲۹ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، زرین ، نه صفحهٔ پایان نونویس

29183 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۲۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، پایان یك صفحه نونویس [نسخه‌ها ۲:۷۳] .

29184 ـ تهران ، دهخدا ۲۹۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۳:۳۹۴] .

29185 ـ تهران ، ملی ۷۱۳ ف : نستعلیق گویا سدهٔ ۱۱ ، انجام افتاده ، ۱۹۴ گ ۱۱ س [ف . ملی ۲ : ۲۲۰].

29186 ـ تهران ، ملی ۹۹۳ ف : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، دارای : ۱ـ دیباجهٔ محمد فرزند علی رقام (ص۱ـ۱۹) آغاز : الحمدلله الخبیر بخفیات الضمایر. درپایان فهرست منظومی است از بابهای حدیقه که در پیش از این یاد شد . سپس دیباجهٔ خود سنایی . آغاز . سپاس و ستایش مبدعی (ص ۱۹ـ۲۵) سپس متن ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [نسخه ها ۴ : ۱۶۲ و ف . ملی ۲ : ۵۴۹] .

29187 ـ تهران ، دانشگاه ۲۳۶۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، [ف. دانشگاه ۹:۹۶۷].

29188 ـ مشهد، رضوی ۲۸۲ (۴۵۳۰): نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز افتاده [ف . رضوی ۷ : ۳۰۵]

29189 ـ موزهٔ بریتانیا. Add۲۶۱۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۷ م ، ۲۴۶ گ [ف . ریو ۲ : ۵۵۱] .

29190 ـ تهران ، مجلس ۸۸۶۰ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۱۱۳ ، گزیده‌ایست [رؤیت] .

29191 ـ بنگال ، ایشیاتك ۳۴ منظوم (۱۴۲۶): نستعلیق ۱۱۸۶ [ف. بنگال:۲:۹۲].

29192 ـ تهران، ملك ۴۹۳۷ : نستعلیق خوش اوایل سدهٔ ۱۲ ، آغاز برابر نمونه پیرامن ۷۰۰ بیت را گزیده است .

29193 ـ مشهد، رضوی ۲۳۴ ادبیات: سدهٔ ۱۲ گزیده‌ایست در ۵۷۰۰ بیت از محمد صفی کتابدار در یك جنگ [ف. رضوی ۷ : ۲۷۳].

29194 ـ تهران ، مجلس ۲۳۵۲ : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۲ ، آغاز وانجام افتاده، ۸۸۰۰ بیت [ف . مجلس ۸ :۶۳] .

29195 ـ تهران ، ملك ۶۲۴۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ـ۱۳ ، زرین ، گزیده‌یست از آن ، ۵۳ گ ۹ س [رؤیت] .

29196 ـ تهران، الهیات ۴۷۴/۷ د: بخشی از آن نست باتاریخ ۱۲۰۵ در دفتر (۲۱۶پ ۲۱۸پ) [ف . الهیات ۱ :۱۱۲] .

29197 ـ تهران ، ملك ۵۱۶۴/۳ : نستعلیق زیبای سید حسین صرف هندی حسینی، ۱۲۳۹ ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، زرین (۱۵۲پ ـ ۱۹۵پ) [رؤیت] .

29198 ـ تهران، ملك ۵۲۷۹/۱ : نستعلیق سه‌شنبهٔ ۲۱ ذیقعدهٔ ۱۲۴۹ (۱پ ـ ۱۹۰ر متن وهامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29199 ـ تهران ، دانشگاه ۱۰۴ : نستعلیق زیبای محمد شفیع وصال شیرازی ، ج ۱/۱۲۵۵ ، گزیدهٔ آن نست ، زرین ، ۵۱ گ [ف. دانشگاه ۲ :۲۶۹] .

29200 ـ تهران ، سلطنتی ۴۰۵/۲ (۷۴۷ ف) : با تاریخ ۱۲۵۶ در دفتر، زرین گزیدهٔ آن نست [ف . دکتر بیانی: ۶۰۱] .

29201 ـ تهران ، مجلس ۶۱۷/۱ : نستعلیق ۱۲۶۲ . گزیده‌ایست از آن [ف . مجلس ۲ :۳۶۸] .

29202 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۱۷ :

نستعلیق زیبای میرزا محمدعلی، ۱۶ج ۲/**۱۲۷۹**، زرین ، ۲۷۵ گ [ف . خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

29203 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۱۴) Or۳۳۰۲: نستعلیق رجبعلی **۱۲۸۰**(۱۸۶۳م) بدینگونه : ۱ـ دیوان ۲ ـ کارنامهٔ بلخ ۳ ـ حدیقه ۴ـ سیرالعباد [ریو ، ذیل : ۱۴۵] .

29204 ـ **تهران** ، استاد مینوی ۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۷۹ ص [نسخه‌ها ۶: ۶۴۴] .

29205 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۴ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۱۵۱ گ [ف . ملی ۱ : ۱۰۲] .

29206 ـ **تهران**، ملی ۱/ ۴۶ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** (ص ۱ـ۲۶۶) با دیباجهٔ محمد فرزند علی رقام [نسخه‌ها ۴ : ۱۶۶] .

29207ـ **تهران**، دانشگاه ۲/ ۴۹۹۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (۱۱۹ر ـ ۳۶۴پ) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۹] .

29208 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱/ ۴۳: در «کلیات» مؤرخ **۱۳۱۷** او [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

29209 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۵۴ : با دیباجه‌ای به‌نظم و نثر در ۱۴ برگ . **آغاز** : آن مفضلی کـه دوستان خود را خلعت سعادت [رؤیت] .

29210 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: تاریخ یادنشده، بادیباجه‌ای شیوا ، ازکتابهای فرهادمیرزا بوده [نسخه‌ها ۵ : ۲۴] .

29211 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۰۶۶ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۳۴۷ گ ۱۷ س [ف . دانشگاه ۶ : ۲۲۰۴] .

29212 ـ **تهران**، مجلس ۴۵۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، گزیدهٔ آنست در پیرامن دو هزار بیت ، ۵۳ گ ۱۰ س [ف. مجلس ۲ : ۲۶۵] .

29213 ـ **تهران** ، ۶۵۳: نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، زرین ، ۲۶۷ گ ۱۸ س [ف . مجلس ۲ : ۴۱۵] .

29214ـ **تهران**، مجلس ۶۵۴: نستعلیق کهن، زرین ، ۲۸۰ گ [ف. مجلس ۲ : ۴۱۶] .

29215 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۵۲۳ Or : گزیدهٔ آنست [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۷] .

29216ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۴۵ : تاریـخ یاد نشده ، ۵۹۰ ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۷۳] .

29217ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۱۲۲pi/VI۴F : نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲ : ۱۳۷] .

29218 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۱۹۳۵pi/VI۴G : نستعلیق، بی‌تاریخ .

29219 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۵۸۸ppi/VI۲۶A: نستعلیق ، بی‌تاریخ [ف . عبدالله ۲ : ۱۳۷] .

29220 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۳۱ منظوم (۲۹۶): نستعلیق ، تاریخ یادنشده .

29221 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۳۲ منظوم (۹۴۴) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، ناقص .

29222 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۳۳ منظوم (۱۳۹۰) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۲] .

29223ـ **بنگال** ، آسیایی ۲/ aO۲۸ (۵۷۲) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۲۷] .

29224 ـ **بنگال** ، آسیایی ۱/ aO۳۵ (۱۱۶۷) : نستعلـیق ، تاریخ یاد نشده، با دیباجه‌ای به‌نثر ، و درپایان فرهنگ واژه‌های آن [ف . بنگال : ۱۲۹] .

29225 ـ **آصفیه** ۱۵۰۳ تصـوف : تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۳ : ۱۹۶] .

حدیقة العارفین = جوهر ذات عطار. ص ۲۷۵۰.

حدیقة العاشقین = دیوان عامل الدین ص ۲۴۳۰ گذشت.

حدیقة الفقرا

شیخ محمود، زاده در ۱۰۰۸ درلاهور، در سرگذشت و حالات حسین و مادهو، بسال ۱۰۷۱ (۱۶۶۰م) سروده است.

26226- پاکستان، لاهور، پرفسورشیرانی ۳۲۵۳/۲۴۸: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۷۰].

حدیقة القلوب

از ساری شیرازی، علی‌اکبر که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت. **آغاز:** این بسم‌اله کت بیانست ـ رحمان و رحیم غیب دانست.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۵۸.

29227- تهران، ملك ۶۳۱۸/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او (۲۵۲ر-۲۵۳ر) [رؤیت].

حربهٔ حیدری

از سراینده‌ای باتخلص کریم (کرم). از حماسه‌های دینی است درسرگذشت حضرت علی که بسال ۱۱۳۵ سروده است.

بنگرید: گفتار گلچین معانی دربارهٔ ۵۴ اثر حماسهٔ دینی. ف. رضوی ۷: ۳۱۸.

29228- بنگال، ایشیاتك ۳۵منظوم (۶۸۰): نستعلیق، **۱۲۱۷** [ف. بنگال: ۹۲].

حرز النجاة فی نظم الواجبات

= مالا بدمنه فی مذهب الامامیة

از سلیمی تونی، حسن فرزندسلیمان، که درسبزوار میزیسته و علمداری میکرده است، درگذشتهٔ ۸۵۴. در اصول و فروع دین بروش شیعی با دیباجه‌ای به‌نثر. **آغاز:** حمدله... جمعی از دوستان که طالبان ... تبارك خالق بیچون تعالی ربناالاعلی ـ حکیم وعادل وعالم قدیم و فرد بی‌همتا.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۶۷ (سلیمی) و ۱۹: ۲۴ (مالا بدمنه).

29229- مشهد، رضوی ۷۱۳۶/۱۰: با تاریخ **۸۷۲-۸۷۷** در دفتر (۸۰ر-۸۸ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

29230- تهران، دانشگاه ۲۶۳۶/۱: نسخ محمد حسین فرزند علاءالدین درزی مازندرانی، نزدیك **۱۱۰۵**، آغاز برابر نمونه [دانشگاه ۱۰: ۱۵۱۰].

29231- تهران، مجلس۲/۵۱۶۶: شکسته نستعلیق محمد احمد حسینی، **۱۲۰۰** (۱ر-۷پ هامش) دیباجهٔ نثری را ندارد سپس بمانند نمونه [رؤیت].

29232- تهران، مجلس۲/۱۱۸۴: تاریخ یاد نشده، پس از ۱۰۰۸ نوشته شده (ص۲۱-۳۳)، آغاز برابرنمونه، [ف. مجلس ۳: ۶۶۰].

29233- تهران، دانشگاه ۱۰۱۵/۴۰: نستعلیق، تاریخ یادنشده (۱۴۷پ-۱۵۴پ)، دیباجهٔ نثری را ندارد سپس بمانند نمونه، در فهرست بنام «مالا بدمنه فی‌مذهب الامامیة» نامیده شده است [ف، دانشگاه ۵: ۲۰۰۰].

29234- همدان، مدرسهٔ غرب همدان ۱۵۲/۵: درفهرست بنام «حرزالنجاة» یاد شده [نسخه‌ها ۵: ۳۵۹].

حرکت فلك الافلاك

منزوی، درص۲۸۵ گذشت.

حروف = منظومه‌ای در...

29235 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۷۵/۳ : نسخ و نستعلیق سدهٔ ۹ ، مثنویست در احکام حروف ، [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۲] .

حساب منظوم

ناشناخته . تنها ضرب را دارد ، در ده نوع ودو سر آغاز درآن دیده میشود. نخستین: ضابطه درضرب آحاد در آحاد: آحاد باآحاد فرد آرد مدام ـ ده بفکن و هزار زایده را ده کن نام. آغاز دومین: کرده آمد حساب ضرب آغاز ـ هم بنام خدای بی‌انباز .

29236 ـ **مشهد** ، رضوی ۸۵۹۵/۲ : نستعلیق محمدقاسم فرزند علاءالدین شاه یاری تیران، پیرامن **۱۰۳۳** (۷۷پ-۷۸ پ) [سید عبدالعزیز طباطبایی] .

حساب منظوم

خاوری ، در ص ۱۶۹ گذشت .

حسرت نامه

ازمیرزا ابراهیم صفا. گویا میرزا ابراهیم دشتکی متخلص بصفا ، در گذشته در اواخر روزگارنادر (کشته ۱۱۶۱) . (بنگرید : سوز وگداز ، درهمین بخش) .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۰۹ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۳۳۷ .

29237 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۴۱/۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، دریك جنگ، سپس مثنوی میرزا ابوالقاسم در پاسخ آن [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۹۸] .

حسن اتفاق

از تاثیر تبریزی ، میرزا محسن که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۰» گذشت. مثنویست درتوصیف دیه تفت از توابع کوهستان یزد : توصیف کوه، دشت ، و ساختمانها و باغها و سپاسگزاری از فرمانروای آنجا ، در ۲۸۵ بیت . **آغاز :** تفتست فرشته بلبل او ـ مه تفته زآتش گل او .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۵۸ .

29238 ـ **تهران** ، مجلس ۹۵۷/۹ : شکسته نستعلیق روزگار سراینده ، میان **۱۱۲۴-۱۱۲۹** در«کلیات»او (ص۲۷۹-۳۰۳) در ۲۸۵ بیت. [ف . مجلس ۳ : ۲۴۰] .

29239 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۸۳ : نستعلیق روزگار سراینده ، و گویا [بلغ] خط سراینده باشد، ضمن«کلیات» اوست باآرایشها.

29240 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۶۲۸/۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۲۰۵-۲۲۳) در«کلیات» او [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۳۳] .

حسن اتفاق

ازمیرزا فتح‌الله متخلص به‌جناب. بایستی همان‌جناب اصفهانی‌خوزانی فرزند میرزامهدی باشد، که درجوانی به‌هند رفته وبرگشته است، گشتهٔ ۱۱۴۸ [ذریعه ۹ : ۲۰۵] .

29241 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۴۴/۳۶ : عبدالکریم نجارباشی درکابل **۱۱۸۹** (ص۳۱۳-۳۲۴) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۲۶] .

حسن جهانگیر = شاهنامهٔ عشق

از ریاضی [نمای نسخه] ولی درپایان آن آمده : **غیاث‌الدین** لقب **منصور** نامم ـ سخن‌سنجان عالم را غلامم ـ وطن شهر ورامین ری دیارم ـ به ملك ری گرآیم شهریارم . «شاهنامهٔ‌عشق» نورالدین‌جهانگیراست(۱۰۱۴-۱۰۳۷) و نسخهٔ ملك پیرامن ۲۰۲۰ بیت دارد نام مثنوی درپایان آمده است ، با عنوانهای : دروحدت باری ، توحید ، مناجات ، تمثیل ، نعت رسول ، شب معراج ، آغاز داستان، دیدن شاهزادهٔ عالم سلطان سلیم نورجهان بیگم، بیتاب شدن‌شاهزاده و درخلوت به‌خیال بازی مشغول

شدن، جلوس شاهنشاهی نورالدین محمد جهانگیر پادشاه، شهادت علیقلی بیگ، حقیقت احوال نورجهان بیگم، رفتن شاهنشاه به‌خانهٔ دستور اعظم میرزا غیاث‌الدین اعتمادالدوله ... جشن نسبت‌بازی شاهنشاه با نور جهان بیگم، بوکالت سرفرازنمودن نورجهان بیگم، شمه‌ای ازحسن وسلوك نورجهان بیگم. خاتمه. درپایان آن آمده: رقم زد منشی طغرای تقدیر ـ بسر لوحش رقم «حسن جهانگیر» ـ کنون حسن جهانگیر یست نامش ـ که هم آغاز شد هم اختتامش. **آغاز:** بنام آنکه از «حسن جهانگیر» ـ به‌آنی ملك دلها کرد تسخیر.

29242 ـ **تهران**، ملك ۴۳۴۱/۲۰: نستعلیق میرعلی اکبر فرزند میرمحمد محسن زکی‌حسینی، **۱۱۹۳ـ۱۲۱۹** (۱۷۱ر-۲۵۱ر) [رؤیت].

حسن گلوسوز

از رشیدای عباسی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۸» گذشت. مثنویست بزمی‌که در ۱۰۴۰ (= گل نظم) سروده است. **آغاز:** کنیم‌کوثرکده‌ازشعله نوشی ـ لب‌تبخاله را الماس‌پوشی.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۵۹.

29243 ـ **تهران**، دانشگاه ۵/۳۲۹۴: سدهٔ **۱۱** درجنگ مؤرخ **۱۰۴۵ـ۱۰۴۶** (ص ۴۸ـ۵۷) درفهرست رشیدای تبریزی یاد شده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۶۵].

29244 ـ **تهران**، ملك ۵۲۶۶/۲: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (۸پ-۲۱ر). آغاز برابرنمونه، انجام: چو مرغ طبع من شد بلبل نظم ـ بجو تاریخ فکرم از **گل نظم** ۱۰۴۰ [رؤیت].

29245 ـ **بنگال**، آسیایی a۵۷۳/۶ (۱۰): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۴۹].

حسن گلوسوز

از زلالی خوانساری، محمد حسن که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت. یکی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست، درچهل ویك جلوه در نهصد وچهارده بیت، در برابر «مخزن‌الاسرار» است بادیباجه‌ای به‌نثر. **آغاز:** تعالی شأنه ازاین آیهٔ مطالعهٔ فیروز... بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ نص صحیح است وکلام قدیم.

بنگرید: ذریعه ۷: ۱۵ و۹: ۴۰۴.

29246 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۲۷۲: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۵۲** او [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۴۰].

29247 ـ **تهران**، ملك ۴۸۴۳/۳: نستعلیق، در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (۲۱۵پ-۲۳۴پ) آغاز برابرنمونه، ۱۲س [رؤیت].

29248 ـ **تهران**، رضوی ۴۳۱ (۴۶۶۱): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۹۱۴ بیت [ف. رضوی ۷: ۴۱۷].

29249 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۸۴/۴: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۱** (ص۴۴۴-۴۷۲) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۳۳].

29250 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۳/۳۱: نستعلیق و ریزچهارستونی سراینده‌ای باتخلص جنونی، با تاریخ **۱۱۰۰** در دفتر، با دیباجهٔ نثری [رؤیت].

29251 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

29252 ـ **عبدالحسین بیات ۵** مج: نستعلیق محمد فاضل، در **۱۶۰۳** (؟)، آغاز برابر نمونه، همراه ۵ مثنوی دیگر از همو [نسخه‌ها ۶: ۷۸].

حسن و دل

ناشناخته . «حسن و دل» از رضی فرزند محمد شفیع درص۱۲۸۳ گذشت و «حسن ودل» از فتاحی (سیبك) ، و نیز « حسن و دل » از سلمان تربتی‌وجز آنهادربخش نثرهاخواهدآمد.

29253 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۲۲۹ : مرشدالکاتب، **۸۸۴** ، پس ازاین بیت آغاز برابرنسخهٔ پسین است: چوخامه با فتوح درکه اسرار ــ زبان «فتاحیا» درکش زگفتار.و درفهرست ازفتاحی دانسته شده[ف. فهمی‌ادهم ۲۲۹:۱] .

29254 ــ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۱۸۴۳:مصور،سدهٔ **۱۰ــ۱۱** ،درفهرست ازنگارنده یاد نشده است [نسخه‌ها ۶۸۷:۴] .

29255 ــ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱ــ۱۲** ، درفهرست آمده : از فتاحی (سیبك) و فضولی نیست شاید از رضی فرزند محمد شفیع باشد. **آغاز** : بنام آنکه دلهارا درآغاز ــ بنام اوست حسن مطلع راز. حکیمی کوجهان را عقل و جان داد ــ زحکم دل بدن‌ها را روان داد. **انجام** : چون حسن فیض تست این دادهٔ دل ــ قبول مقبلان را دار مقبل ــ پی این‌روضهٔ بستان عالم ــ چون تاریخ نامش‌دارخرم(؟) [ف. دانشگاه ۱۵ :۴۱۲۷].

29256 ــ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۱۵/۴۹۱ : میرسلیم حسینی ، سدهٔ **۱۲** ،درفهرست از آن فتاحی نیشابوری دانسته شده‌است [ف. دکترمحمدبشیرحسین۲ :۲۱۲].

حسن و عشق

حسام‌الدین حسامی .

بنگرید : ذریعه ۲۳۷:۹ (حسامی‌هندی) فرهنگ سخنوران:۱۵۷ (حسامی‌هندوستانی).

29257 ــ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۴۶ : نوشتهٔ فتح‌الله حسنی ، **۱۰۹۰** ، ۲۱۵ ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۷۳] .

حسن و عشق

از فرخ ، سید فرزند علی . در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ فرخ وسید ازاو یادنشده است . **آغاز** : دل راست بحسن وعقل‌ادراك‌ــ عشقی به‌ثنای ایزد پاك .

29258 ــ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۳۹/۱۰۸۷/۳ : نوشتهٔ **۱۲۹۴** (۱۸۷۷م) آغاز برابر نمونه [ف . کترمحمد بشیرحسین ۱۰۴:۱] .

حفظ الصحة منظوم

عادل ، در ص ۵۲۴ گذشت .

حفظ الصحه = قصیده در ...

از یوسفی ، ده نسخه از آن در ص ۵۲۳ یاد شده و اینك سه نسخهٔ دیگر :

29259 ــ **تهران** ، دکترمفتاح ۷ مج: با تاریخ **۱۰۸۶** در دفتر ، همراه « ترجمهٔ ــ برءالساعه»ی محمدشریف [رؤیت] .

29260 ــ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱ــ۸/۱۴۱۶/۴۴۶۶: نوشتهٔ **۱۸۹۲** بکرمی همراه ۷گفتار دیگر از همو[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۳۹۴:۲].

29261 ــ **مشهد** ، رضوی ۱۰۳۱۱/۱ فهرست نشده : نستعلیق داود **۱۲۵۸** (۲ پ ــ ۴پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

حقایق الجواهر

از عطـار نیشابـوری . باید دیـد شاید «جوهرالذات : ۲۷۵۰ » منسوب به‌او باشد .

29262ــ **بنگال** ، ایشیاتك ۳۹ منظوم (۱۴۰۹) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ،کرم‌ــ

خورده [ف . بنگال ۲:۹۲] .

حقایق المعارف

ازشیخ سعدالدین احمدمعروف به‌دیوانه، متخلص به‌قدوسی سدهٔ **۱۲** ، مثنویست‌عرفانی.

29263_ **موزهٔ بریتانیا Or۲۴۷** : نستعلیق شاهجهان‌آباد ، **۱۱۶۶** (۱۷۵۳م) ، ۳۶۷ گ [ریو ۲:۷۱۲] .

حقایق المناقب = دیوان عنقا

در ص ۲۴۵۳ گذشت .

حقیقة الحق

از شیخ عبداللطیف چشتی ، مثنویست در نود و سه لطیفه ، عرفانی . **آغاز :** بدان ارشدك‌الله تعالی ... که تمامی مشایخ حضرت خواجگان چشت... سر این نامه را بنام الهـ ابتدا میکنم به بسم‌الله .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۶۱ .

29264 _ **تهران ،** ملك ۵۴۴۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، گویا **۱۰۸۲** ، با یك دیباجه بنثر درسرگذشت چشتی وسپس فهرست ۹۳ لطیفه . نسخه در لطیفهٔ ۲۹ افتاده ، ۲۰۷ گ ، ۱۷ س [رؤیت] .

حقیقة الذهب

ناشناخته .

29265_ **موزهٔ بریتانیا Or۸۷۵۷:** نوشتهٔ **۹۸۶** [نسخه‌ها ۴:۶۸۵] .

حقیقت نامه

از میرزاده فالی ، به‌نظم .

29266 _ **پاریس ،** ملی ۱۵: نوشتهٔ **۱۳۴۹** [نسخه‌ها ۵:۲۴۸] .

حکایت آمدن سیل باستانبول

عبداللطیف افلاطون فـرزند شاه درویش محمد شیروانی ، که یاد او در « چهار طبع : ۴۱۶» گذشت. **آغاز:** بنام خدایی کنم ابتدا_ کزو یافت گردون گردان بنا .

29267 _ **استانبول ،** طوپقپوسرای H.۱۵۷۰ : بخامهٔ سراینده عبداللطیف‌افلاطون فرزند شاه درویش‌محمد، **۹۷۱** (۶۴-۱۵۶۳م) [ف . فهمی ادهم ۱:۲۷۱] .

حکایت رسول

ناشناخته . حماسهٔ دینی است .

29268 _ **پاکستان ،** لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۱۵۲۴ : نوشتهٔ علاول‌خان ، ۲۶ج ۲/**۱۰۸۵** (۱۶۷۴ م) سپس حکایت به نثر از همین‌علاول‌خان[دکترمحمدبشیرحسین۱ :۲۱] .

حکایات میرفندرسکی و کفار روم وفرنگ

ناشناخته .

29269 _ **ساری،** طاهری شهاب ۶ مج: با تاریخ **۱۲۷۸ _ ۱۲۷۹** در دفتر ، ۶ ص [نسخه‌ها ۶ : ۶۳۰] .

حکایت نذر بستن قاضی

مثنویست در داستان نذربستن قاضی و زن شحنه و زن محتسب و ظاهر کردن مکر خود درخدمت شوهران خود . **آغاز :** پیش ازاین بود وقتی ازاوقات _ در دیاری مسلم ازآفات.

(بنگرید : مکر زنان ، درهمین بخش) .

29270_ **تهران،** دانشگاه۲/۴۴۵۶ : شکسته نستعلیق سید حسین فرزند سید _ محسن خان فیروز کوهی **۱۲۸۵** در تهران ، (۵۲پ-۵۴ر و ۵۷ر-۹۰ر) [ف . دانشگاه ۱۳:۳۴۱۳] .

حلاج نامه - هیلاج نامه

حلیهٔ مبارک

از قلندر شاه جیو ، نگارندهٔ «بیان‌حق : ۲۶۷۴» وجز آن . درسیرت پیامبر. **آغاز :** هـان بیا ای بحر طبعم جوششی تازه بیار ـ کوثر حمد خدا اول بدست من سپار .

29271ـ لاهور، پنجاب یونیورسٹی لائبریری ۲۹۷،۹۹۲۱ جیو ـ ۲۹۷،۴۲ نسف ـ جیو : با تاریخ **۱۲۴۰** در دفتر همراه « بیان حق » ازهمو، ۱۰ص [مخطوطات فارسیه،منظوراحسن عباسی : ۹۲] .

حلیهٔ محبوب خدا

ازغلام محیی‌الدین حنفی قصوری، که یاد او در « مکتوبات شریف : ۲۱۱۹ » گذشت . بسال ۱۲۲۵ (۱۸۱۰م) سروده است .

29272 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۴۵/۱/۲۲۳۵ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱ :۲۱] .

حمارنامه = ساده دل

سلیم تهرانی .

حمارنامه

از وحشی [نمای نسخه] . **آغاز :** بود سفیهی به سفاهت علم ـ ساخته محکم بجهالت قدم .

29273ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۳۴ مج : محمدتقی **۱۲۴۹** ، در مجموعهٔ هزلی ، در نمای نسخه آمده «حمارنامهٔ وحشی»[ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

حملهٔ حیدری

از میرزا ارجمنـد آزاد کشمیری فرزند عبدالغنـی ، در گذشتهٔ ۱۱۳۴ . نخست باذل « حملهٔ حیدری » را سرود ، سپس ابوطالب و فندرسکی و آزادآنرا دنبال کردند . آزادپس از سرودن«دلگشانامه» پیرامن ۱۱۳۱ بخواهش فخرالدین محمدخان پسرعموی باذل بکارخود پرداخت . وپس از سرودن آن تخلص خود را به‌جنون برگردانید و بدین تخلص در«ذریعه» یاد شده است . **آغاز :** ثنایی‌که سر دفترنامه هاست ـ خداوند لوح و قلم را سزاست .

بنگرید : ذریعه ۹ :۲۰۶ (جنون) و۱۹ : ۱۶۲ (حملهٔ حیدری) ـ ف . رضوی ۷ :۳۱۶ پنجاه وچهار اثرحماسهٔ دینی ازگلچین‌معانی.

29274 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۸۰۶ Add : ذیحجهٔ **۱۲۰۶** (۱۷۹۱ م) ، آغاز برابرنمونه، همراه حملهٔ‌حیدری باذل(۳۶۰ـ ۳۱۶) [ریو ۲ :۷۰۵] .

29275ـ مشهد، رضوی ۲۸۸ ادبیات (۸۵۸۴) : نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳** بدنبال (حملهٔ حیدری) باذل است و تا میانهٔ جنگ صفین را دارد ونانویس مانده است [ف. رضوی ۷ :۳۱۶] .

29276 ـ تبریز ، ملی ۲۵۴۱/۲ (۳۷۰) : نستعلیق ، همراه « حملهٔ حیدری » باذل ، آغاز برابرنمونه ، ۵۱ گ ۳۴۰س [ف. ملی تبریز ۱ :۴۴۰] .

حملهٔ حیدری

از ابوطالب فندرسکی اصفهانی ، که بروزگارشاه سلیمان (۱۰۷۷ـ۱۱۰۵)میزیسته و در ۱۱۲۴ زنده بوده است . دنبالهٔ « حملهٔ حیدری » باذل است در پنجهزار بیت ، در سرگذشت حضرت علی و جنگهای جمل وصفین و نهروان ، و نخستین کسی است که دنبالهٔ کار باذل را گرفته است . سپس **نجف** نامی آنـرا بدست آورده و بسال ۱۱۳۵ در خاتمهٔ «حملهٔ حیدری» باذل آورده است وچندبیتی‌در پیوند دادن این دومنظومه سروده است . واین سه بخش یکجا درهند وسپس ایران چاپ شده

است . **آغاز :** بنام خدا میکنم حمدها ــ چه نام بزرگست نام خدا .

بنگرید: ذریعه ۷:۹۱(حملهٔحیدری‌باذل) ف . مشار: ۵۸۷ (حملهٔ حیدری باذل).

29277 ــ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۷۳ : نسخ سدهٔ **۱۳** . « جذبهٔ حیدری» عنوان دارد. آغاز وانجام برابر نسخه‌ها [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۱۷] .

29278 ــ **آصفیه** ۱۷۱۳ تاریخ : نوشتهٔ میروزیر علی واسطی بلگرامی ، **۱۲۸۱** درحیدرآباد درفهرست بنام «حربهٔ حیدری»یاد شده است [ف . آصفیه ۴:۹۸] .

29279 ــ **تهران،** دکترمفتاح ۲۱۲: نستعلیق محمد امین‌الدین حسین اصفهانـی ، بدنبال « حملهٔ حیدری » باذل نوشتهٔ **۱۲۹۲** [رؤیت] .

حملهٔ حیدری

از باذل مشهدی ، میرزا محمد رفیع خان فرزندمحمدمشهدی شاهجهان آبادی،درگذشتهٔ ۱۱۲۳ یا ۱۱۲۴ از روی « معارج‌النبوة فی مدارج‌الفتوة » معین‌الدین مسکین هروی در گذشتهٔ ۹۰۷ . سرگذشت پیامبـر و جانشینان وی تاپایان‌کار عثمان را درپیرامن بیست وهشت هزار بیت بشیوهٔ افسانه‌سروده‌است ، سپس‌کسانی دیگر کار اورا دنبال کرده‌اند . **آغاز :** بنام خداوند بسیاربخش ــ خرد بخش و دین بخش و دینار بخش .

(بنگرید : جنگنامه ۲۷۴۸) .

بنگرید : ذریعه ۷:۹۱ ــ و ۱۹:۱۶۲ ــ حماسه‌سرایی در ایران : ۳۷۹ــ ف . مشار : ۵۸۷ .

29280 ــ **تهران** ، دانشگاه ۵۳۵۵ : نستعلیق محمد صالح حسینی تفرشی ، سه شنبهٔ ۷ج۱/**۱۱۳۳**، ۳۳۰گ ۲۴س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۵] .

29281 ــ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۵۱۶۵(۱۲۶ف): نستعلیق‌اواخرشعبان**۱۱۵۴**، آغاز برابر نمونه [ف . شیروانی ۱:۱۶۷] .

29282 ــ **تبریز** ، ملی ۲۵۵۴ :نسخ زیبای رضی‌الدین علی فرزند عبدالعالی فرزند رفیع‌الدین حیدر عبدالعالی **۱۱۷۵** و **۱۱۷۷** آغاز برابر نمونه ، ۴۷۵گ ۳۶س [ف.ملی تبریز ۱:۴۳۸] .

29283 ــ **یزد** ، سریزدی ۱۲۱: نسخ ابوطالب فرزندمحمد ارشد شهربابکی ، پایان رمضان **۱۱۹۶**،آغاز و انجام افتاده [نسخه۴: ۴۲۰] .

29284ــ**تهران**،دانشگاه۴۲۱۲:نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین آغاز برابرنمونه ،۳۸۱ گ ۲۲ س [ف . دانشگاه ۱۳:۳۱۸۷] .

29285 ــ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۵ : نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳** ، چهار ستونی ، آغاز برابر نمونه ، با۲۶ تصویر ، زرین، ۳۳۷گ ۲۰ س [ف . سپهسالار ۴:۳۴۶] .

29286 ــ **مشهد** ، رضوی ۸۵۱۴ فهرست نشده : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده : کسی کو وصی را اطاعت کند ، چهار ستونی ، ۵۵گ [رؤیت] .

29287 ــ **مشهد،** رضوی۲۸۹ ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۳**،آغاز برابر وانجام دررحلت پیامبر ناتمام است [ف . رضوی ۷:۳۰۹] .

29288 ــ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۱۰۱Spi/VI ۴۷۰۹ : سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۵۰گ [ف. عبدالله۲:۵۴۹].

29289 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۶۸۶ Egerton: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، آغازبرابر نمونه ، ۳۷۶ گ [ریو ۲:۷۰۴] .

29290 ــ موزهٔ بریتانیا ۱۰۳۷ Egerton : سدهٔ **۱۸** م ، ۳۱۲ گ . ناقص [ریو ۲:۷۰۴] .

29291 ــ موزهٔ بریتانیا ۲۵۸۰۶ Add : ذیحجهٔ **۱۲۰۶** (۱۷۹۱ م) همراه «حملهٔ حیدری» آزد [ریو ۲ : ۷۰۵] .

29292 ــ موزهٔ بریتانیا ۱۰۳۸ Egerton : نستعلیق محمد فرزند لطفعلی رضوی ، **۱۲۰۷** (۱۷۹۲م) ، ۱۳۴ گ، ناقص [ریو ۲:۷۰۵] .

29293 ــ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۲۴ : نستعلیق زیبای **۱۲۱۹**، ۳۴۴ گ [ف. عبدالعزیز طباطبایی] .

29294 ــ تهران ، دانشگاه ۵۵۶۰ : نستعلیق، تاریخ یادنشده ، با یادداشت **۱۲۳۶**، ۳۴۷ گ ۲۵ س [ف . دانشگاه ۱۶:۳۵] .

29295 ــ تهران ، اصغر مهدوی ۵۹: نسخ اکبر فرزند احمد حسینی ، درکشمیر ، در **۱۲۴۷** ، بخواهش حاجی محمد رضای تاجر اصفهانی . [نسخه‌ها ۲:۷۴] .

29296 ــ نجف ، امیرالمؤمنین ۲۶۷ : علی محمد گرجی ، **۱۲۵۶** ، زرین ، ۲۶۷ گ [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

29297 ــ تهران، دکترمفتاح ۲۱۲ : نستعلیق محمد امین‌الدین حسین فرزندمسیح‌ـ الزمان خان اصفهانی، سه‌شنبه ۲ شعبان **۱۲۹۲** در خدا آباد جدید سنده ، سپس تتمهٔ آن از ابوطالب با دیباجه‌ای از نجف ، سپس غزوات میرزا ابوطالب فندرسکی [رؤیت] .

29298 ــ تهران ، مجلس ۵۷۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۵۶۲ص ۲۵ س [ف . مجلس ۱۷:۱۷۴] .

29299 ــ تهران ، سپهسالار ۷۱۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، درپشت نسخه از ملا رفیعا دانسته شده است ، آغاز و انجام افتاده [ف . سپهسالار ۴:۳۴۷] .

29300 ــ تهران ، اصغرمهدوی ۵۸ : سدهٔ **۱۳** ، کاغذ هندی [نسخه‌ها ۲:۷۴] .

29301 ــ مشهد ، رضوی ۲۸۸ (۸۵۸۴) : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳** ، زرین ، همراه «حملهٔ حیدری» آزادکشمیری که نیمه کاره مانده است [ف . رضوی ۷:۳۰۸] .

29302 ــ موزهٔ بریتانیا (۳۳۶) Or ۲۹۳۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م ، ۳۵۷ گ [ذیل ریو : ۲۱۱] .

29303 ــ تبریز، ملی ۲۵۴۱ : نسخ تاریخ یادنشده ، ۳۵۹ گ ۴۰ س .

29304 ــ تبریز ، ملی ۲۸۵۰ : نستعلیق ، آغاز و انجام افتاده ، ۲۱۴ گ ۱۲ س [ف . ملی تبریز ۱:۴۳۷] .

29305 ــ مجلس ، ۸۸۲۳ فهرست نشده : [آقای رحیمی گنجورکتابخانه] .

29306 ــ مجلس ۲۹۸۵ : نستعلیق زیبای محمد حسن، زرین ، ۱۰۳۶ص ۱۵ س آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰:۱۶۱۸].

29307ــ بادلیان ۶۴.D : نستعلیق، تاریخ یادنشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۲۰ هست . [فیلمها: ۷۸] .

29308 ــ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۷۰۹/۱۶۵۹ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۶] .

حملهٔ حیدری

ازبمانعلی راجی کرمانی درگذشتهٔ ۱۲۳۷ـ ۱۲۴۱ که او را زردشتی و مانوی خوانده‌اند که پس از گرویدن به آیین اسلام به سرودن این منظومه بنام ظهیرالدوله ابراهیم قاجار پسر عموی فتحعلیشاه و حاکم کرمان ، درسی هزار

بیت پرداخته است . حماسه‌ایست دینی درسر‌ـ
گذشت پیامبر و جنگهای حضرت علی، که پس
ازمرگش بکوشش‌مظهر کرمانی گردآمده‌وچندبار
نیزچاپ شده است. **آغاز :** بنام خداوند دادار
فرد ـ که از خاك آدم پدیدارکرد .

بنگرید : ذریعه ۷:۹۱ (حملهٔ حیدری)
و۹:۳۴۵(راجی) و۱۹:۱۶۷ (حملهٔ حیدری)
ف . مشار : ۵۸۷ ـ حماسه‌سرایی : ۳۶۱ .

29309 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۰۵۰ :
نستعلیق سدهٔ ۱۲ (؟) آغاز برابر نمونه،زرین،
۳۵۰ گ ۲۲ س [ف . دانشگاه ۸:۶۷۹] .

29310ـ **یزد**،وزیری ۷۹(۱۴۷۶۸):
نسخ ۱۲۰۹، ۲۴۹گ ۲۵س [ف . شیروانی۱:
۱۰۵] .

29311 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۶۱:
نستعلیق آدینهٔ ۱۱ج۲/۱۲۳۹ . آغاز برابر
نمونه [رؤیت] .

29312 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۳۶۹:
نوشتهٔ ۱۲۶۳ ، درفهرست بنام«وقایع‌فتوحات
پیغمبراسلام» یادشده‌است. [نسخه‌ها۴:۶۸۵].

29313ـ **یزد**، وزیری ۷۸ (۱۲۱۵۶):
نستعلیق شکسته سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابرنمونه،
۳۰۲گ ۲۷س [ف . شیروانی ۱:۱۰۰] .

29314 ـ **تهران** ، مجلس ۸۸۱۹فهرست
نشده : [آقای رحیمی‌گنجورکتابخانه] .

حمیات منظوم

در ص ۵۲۴ گذشت .

حیدرنامه

از حماسه‌های دینی ، درگزارش‌جنگهای
پیامبر . **آغاز :** الهی باعزاز آن پنج تن ـ
که هستند فخر زمین و زمن

29315ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸۰تاریخ
فارسی: نستعلیق بی‌تاریخ، زرین، باتصاویری
ازجنگهارنگی،۳۴۳گ ۱۹س [ف.مخطوطات
۲:۱۹۷]

خ

خاوران نامه = خاور نامه

از ابن حسام ، محمد فرزند حسام‌الدین
خوسفی قاینی،درگذشتهٔ۸۷۵[مجالس‌المؤمنین]
ویا ع۲۴/۸۹۳ [حبیب‌السیر] . مثنوی است
حماسی دینی در داستان جنگهای حضرت علی
گرفته شده از افسانه‌های ایرانی، مانند جنگ
او با دیوان و اژدهایان وبا قبادشاه وفتوحات
او در افغانستان و خاوران بشیوهٔ «شاهنامه»ی
فردوسی بسال ۸۳۰ : چو بر سال هشتصد
بیفزود سی ـ شد این نامهٔ تازیان پارسی ـ
مراین نامه‌را «خاوران‌نامه» نام ـ نهادم‌بدانگه
که کردم‌تمام. بارهابنام «خاورنامه» چاپ شده
است . **آغاز:** نخستین بـرین‌نامهٔ دلگشای ـ
سخن نقش بستم بنام خدای ـ خداوند هوش و
خداوند جان ـ خداوند روزی ده رهنمای .

بنگرید : ذریعه ۷:۱۳۷ (خاوران نامه)
و ۹:۲۰(ابن‌حسام) و۱۹:۱۶۳ (خاورنامه) ـ
فرهنگنامه های عربی به‌فارسی:۱۵۶(خاندان
ابن حسام) ـ ف . مشار : ۵۹۸ ـ فرهنگ
سخنوران : ۱۴ ـ مجالس‌المؤمنین : ۵۰۸ .

29316 ـ **تبریز** ، حاج آقا حسین
نخجوانی: مؤرخ ۸۷۷ . [نسخه‌ها ۴:۳۳۹].

29317 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۷۶۶
Add :مولچندملتانی،رمضان۱۰۹۷(۱۶۸۶م)

آغاز برابر نمونه ، ۳۶۲ گ [ریو ۲:۶۴۲] .

29318 ــ **تهران** ، دانشگاه ۴۹۹۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده ، ۶۳۴ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۹] .

29319 ــ **تهران** ، مجلس۲/۲۶۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغازوانجام افتاده، ۱۳۵۰۰ بیت (ص۴۳۷ـ۷۲۰) [ف. مجلس ۸:۴۱۲] .

29320 ــ **تهران** ، دکترمفتاح ۲۷۱ : نستعلیق ملاعلی‌اکبر فرزند محمدرضای نخجوانی مشهدی ، در **۱۲۶۴** [رؤیت] .

29321 ــ **لندن** ، دیوان هند : نسخه هنری ممتاز، با۵۶ صورت مینیاتوری[راهنمای کتاب ۵:۶۸۶] .

29322ــ **آصفیه** ۱۳۱۱ تاریخ: نوشتهٔ **۱۳۱۵** [ف . آصفیه ۳:۱۰۲] .

29323 ــ **بنگال** ، ایشیاتك ۳۸منظوم (۱۳۱۱) : شکسته ، تاریخ یادنشده .

29324 ــ **بنگال** ، ایشیاتك۳۹منظوم (۱۳۱۶) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده .

29325 ــ **بنگال** ، ایشیاتك۴۰ منظوم (۱۳۲۵) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، انجام افتاده [ف . بنگال : ۹۲] .

خبیثیات

از سعدی . برای بدست‌آوردن نسخه‌های آن به«کلیات سعدی: ۱۸۶۱» مراجعه شود.

ختم‌الغرایب

منسوب به‌خاقانی شیروانی ،که یاد او در « کلیات : ۱۸۵۶ » گذشت . مثنوی بروش «حدیقة‌الحقیقة» سنایی از او درسپهسالارهست که بنامی خوانده نشده است (نسخهٔ ۲۷۲) . درسرآغاز نسخهٔ « تحفة‌العراقین » (سپهسالار ۶۰۰) دیباجهٔ نثری او جای دارد ، در این دیباجه است‌که آن مثنوی «ختم‌الغرایب» نامیده شده است ، این جملهٔ غلط احتمال اینکه خاقانی اثری بدین نام داشته است را میرساند و نیز فکر وانشای این مثنوی صحت انتساب آنرا باو تأیید میکند [ابن‌یوسف] بنگرید : (ختم‌الغرایب،دربخش‌شروح‌منظومه‌ها) . **آغاز:** برکرهٔ خاك تنك میدان ــ کم‌باش‌چوگوی اسیر چوگان .

بنگرید : ذریعه ۷: ۱۴۰ و۱۹: ۱۶۳ .

29326ــ **تهران**، سپهسالار ۱/۶۰۰ : نستعلیق‌عبدالباری فرزند عطاءالله نوری نطنزی با تاریخ **۱۰۳۵ـ۱۰۳۷** در دفتر(۱رـ۲۷پ) دیباجه‌ایست نزدیك به‌دیباجهٔ «تحفة‌العراقین» که در آن آن مثنوی « ختم‌الغرایب » نامیده شده‌است .[ف. سپهسالار۲: ۵۰۲ و۴: ۳۶۱] .

29327 ــ **تهران** ، سپهسالار۲/۲۷۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، همراه «تحفة‌العراقین» او بخشی ازآنست و۶۴۴ بیت ازآن‌را بیشتر ندارد [ف. سپهسالار ۲: ۵۰۳ و ۴ : ۳۶۰] .

خداوندنامه

ازفتحعلی‌خان صبای‌کاشانی ،که‌یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت . حماسهٔ دینی است ، در تاریخ پیامبر وجنگهای حضرت‌علی وکربلا تا داستان لیلة‌الهریر ، در بیش از سی هزار بیت ، در سه سال سروده است . **آغاز** : بنام خداوندبینش نگارــ خردآفرین‌آفرینش‌نگار.

بنگرید: ذریعه ۷: ۱۴۲ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۲۶۸ ــ حماسه سرایی در ایران ، صفا : ۳۸۵ .

29328 ــ **تهران** ، ملی ۲۸۶ فهرست نشده : نستعلیق **۱۲۲۴** ، آغاز برابر نمونه ۵۹۹ ص ۲۰س [نسخه‌ها ۶:۱۵۷] .

29329ــ **تهران**،ملی۲۸۴ : تحریری

۱۲۴۰ ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۶۱۶ ص ۲۰ س [نسخه‌ها ۱۵۷:۶] .

29330 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۴ : نستعلیق زین‌العابدین‌فرزندعلی همدانی، شوال **۱۲۴۲** ، در چهار ستون ، زرین ، ۲۶۳ گ ۲۳ س [ف . سپهسالار ۴۶۲:۴] .

29331 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۶۸۴ : نستعلیق محمد**۱۲۶۳** ، زرین، تا مرگ پیامبر را دارد ، ۱۸۱ گ ۱۹ س[ف . دانشگاه ۱۰: ۱۵۷۲] .

29332 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۷ ب : نستعلیق محمد حسین فرزند محمد ابراهیم ، **۱۲۷۴** ، ۲۷۴ گ ۲۲س، آغاز برابر نمونه [ف . ادبیات ۲۱۶:۱] .

29333 ـ **مشهد**، رضوی۲۹۱ادبیات: نستعلیق محمد اسماعیل۱۴ محرم**۱۲۸۲**، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی۷:۳۲۵] .

29334 ـ **تهران** ، ملی ۲۸۳ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین ، آغازبرابر نمونه، ۴۸۶ ص ۲۵ س [نسخه‌ها ۱۵۵:۶] .

29335 ـ **تهران** ، ملی ۲۸۵ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ**۱۳** ، زرین ، آغازبرابر نمونه ، ۶۰۱ص ۲۰ س [نسخه ها ۱۵۷:۶] .

29336 ـ **تهران** ، ملی ۲۸۷ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین ، ۵۰۲ ص ۲۰س [نسخه‌ها ۱۵۸:۶] .

29337 ـ **تهران** ، ملی ۲۸۹ فهرست نشده: نستعلیق متوسط سدهٔ **۱۳**، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۶۱۴ ص ۱۹س [نسخه‌ها ۶ : ۱۵۹] .

29338 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۱۴ (۶۶۴ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۶۰۰ ص ۲۰س [ف . دکتر بیانی : ۴۴۲] .

29339 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۲ ف : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۳۴۷ گ ۱۹س [ف . ملی۱:۱۰۱] .

29340 ـ **تهران** ، الهیات ۱۳۹ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین ، ۳۰۲ گ ۲۰س [ف . الهیات ۱: ۵۰] .

29341 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۱۹ : نستعلیق سدهٔ**۱۴**، چهارستونی، زرین، ۱۸۶گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۴۶۲:۴] .

29342 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۵۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، با دیباچه ۶۵۰ بیتی و ۲۲۳۵۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۶۴:۸] .

خرابات

از حزین لاهیجی ، محمدعلی که یاد او در«فرسنامه: ۴۴۱» گذشت . مثنویست پیرامن ۴۷۰ بیت [نسخهٔ ۹۷۱ مجلس] . و این‌نام را ابن یوسف ازکلمه‌ای درآغاز مثنوی برای آن برگزیده است وبدین نام در ذریعه آمده است.

آغاز: ثناهاست پیر «خرابات» را ـ که شست از دلم لوث طامات را .

بنگرید : ذریعه ۱۴۳:۷ .

29343 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۲۲: در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۱۵۵** (۱۷۴۲ م) [ریو ۷۱۵:۲] .

29344 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۱۴ Spi/VI ۵۲۲۹: در «کلیات» اونوشتهٔ ۸ رجب **۱۱۶۱**(۱۷۴۸م) (۳۸۸ پ-۴۰۱ر) آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۵۶۱:۲] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱۰۴:۱] .

29345 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۶۸ Api/VI۷۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ

بختاور، ۱۹ ذیحجهٔ **۱۱۶۲** (۱۷۴۸ م) (۳۰۲-۳۱۶) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۹۸].

29346 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۵۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۸** م [ریو ۲: ۷۱۶].

29347 ـ **تهران**، مجلس ۱۱/۹۷۱: نستعلیق **۱۲۲۸** در شهر مراد آباد هند، در «کلیات» اوست [ف. مجلس ۳: ۲۶۳]

خردنامه = اشترنامه

عطار، در ص ۲۶۴۱ گذشت.

خردنامه = اقبالنامه

نظامی. در ص ۲۶۳۳ گذشت.

خردنامهٔ ارسطاطالیس

در پند و اندرز به‌نظم.

29348 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۵۶۶/۱۵۱۶/۳: تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۳۲۹].

خردنامهٔ اسکندری

ازعبدالرحمان جامی، که یاد او در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت. پنجمین مثنوی از «هفت‌اورنگ» اوست، در دوهزار وچهارصد بیت، درداستان اسکندر مقدونـی آمیخته به‌پند و اندرزهـای عرفانی. درآن آمده که منظوم داستان نبود «که افسانه خوانی نه‌کار منست». در تاشکند ۱۹۱۳ م و لکنهو ۱۹۲۳ م چاپ شده‌است.

آغاز: الهی‌کمال الهی تراست ـ جمال‌جهان پادشاهی تـراست ـ جمـال تو از وسع بینش برون ـ کمال از حد آفرینش فزون.

بنگرید: ذریعه ۸: ۱۴۷ ـ ف. مشار: ۶۰۲ (خردنامه) و۱۶۵۴ (هفت‌اورنگ).

29349 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۷۹۶/۵: با تاریخ **۸۱۰** در «پنج گنج» او [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۹].

29350 ـ **قاهره**، دارالکتب ۸۲ـ م ادب فارسی: نستعلیق‌خوب محمدحسین حسینی ج ۸۶۸/۱، زرین، با تصویرهـای رنگی، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۱۲۸].

29351 ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم شوروی D۲۰۴ (۱۶۰۵): در «کلیات» او مؤرخ **۸۹۰** که‌گویا بخامهٔ سراینده‌است. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیلمها: ۱۶۳].

29352 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸-۹۰۲**، زرین [ف. دکتربیانی: ۲۹۷].

29353 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۴۲۰۹: در «کلیات» او گویا از سدهٔ **۹-۱۰**. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها: ۱۶۱].

29354 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۰۱۰ (۵۲۰ مکرر): در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۹۰۳**، زرین [ف. دکتربیانی: ۲۸۸].

29355 ـ **هاروارد**، هوتن M۴۳۱ ۵۰: در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۹۰۴** [نسخه‌ها ۳: ۴].

29356 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (۲۸۹/۷) Or ۴۵۱۳: در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۹۰۸** (۱-۱۵۰۲ م) [ذیل ریو: ۱۸۹].

29357 ـ **تهران**، ادبیات ۹۳۵ حکمت: در «کلیات» مؤرخ **۹۱۷** او [ف. ادبیات ۲: ۳۱].

29358 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۵۸/۷ (۵۰۲۴): در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۲۱** [ف. رضوی ۷: ۸۸۹].

29359 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۸۵ (۵۲۶ ف): در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ میرعلی **۹۲۸**، مصور [ف. دکتربیانی: ۲۹۴].

29360 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای B. ۹۱۲/۵: در «هفت‌اورنگ» نوشتهٔ **۹۳۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۵].

29361 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۸۸۶/۲۷ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۹۳۱** [ف . فهمی ادهم ۱:۲۳۶] .

29362 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۷/۲۹۰) Or۲۹۳۵ : در«هفت اورنگ» او نوشتهٔ**۹۳۴** (۱۵۲۸م) [ذیل ، ریو : ۱۸۹] .

29363 ـ **تهران**، مجلس ۳۰۹۷/۵ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۳۷** [ف . مجلس ۱۰ : ۶۴۸] .

29364 ـ **تهران** ، مجلس۲۵۴۳ :در «کلیات»مؤرخ **۹۴۵** او[ف. مجلس۸ : ۲۴۲].

29365 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۱۳۶/۵: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۴۷** [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۷] .

29366 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۱/۷ تصوف فارسی: در«هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۴۸** [مخطوطات ۲ : ۲۲۹] .

29367 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۹۰/۶ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۵۸** [ف . فهمی ادهم ۱:۲۴۵] .

29368 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۲۰ (۵۲۲ف): در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۹۶۳-۹۷۸**، زرین [دکتر بیانی : ۲۸۹] .

29369 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰۲/۷ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۶۶** [ف . دانشگاه ۲ : ۲۳۵] .

29370 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۹۷: نستعلیق خلیل فرزند درویش محمد جامی ، رجب **۹۷۳** ، زرین [رؤیت] .

29371 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۵ Add : در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۷۳** (۱۵۶۶م) [ریو۲ : ۶۴۶] .

29372 ـ **تهران** ، ملی فهرست نشده: نسخ عبدالرحمان فرزند احمد جامی ، در «کلیات» مؤرخ **۸۷۷** او [نسخه‌ها ۶ : ۲۶۴].

29373ـ **قاهره** ، دارالکتب۱۵۲/۷ م ادب فارسی: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۷۸** [مخطوطات ۲ : ۲۲۸] .

29374 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : در « کلیات » او مؤرخ ۲۹ شعبان **۹۸۰** ، انجام افتاده [رؤیت] .

29375 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۴۴:در «کلیات» مؤرخ **۹۸۰** او[ف. مجلس۸ : ۲۴۵].

29376 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۹۳/۷ : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۹۸۲ ـ ۹۸۳** در هرات ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29377 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۹۵/۵ : نستعلیق خوش محمد فرزند علاءالدین زره‌ای باخرزی ، رجب **۹۸۵** ، در «هفت‌اورنگ» او [رؤیت] .

29378ـ **تهران**، ملی۱۸۱/۶(۱۱۶۱): در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۸۵** [ف . معارف، جواهرالکلام ۲ : ۹] .

29379 ـ **تهران** ، سلطنتی ۹۴۷۲ (۵۲۰ف) : در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۸۶**،زرین [ف. دکتربیانی : ۲۸۴].

29380 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ۶۷۰/۳ : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۹۹۲-۹۹۳** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۶] .

29381 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۴۳ (۵۱۹ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ**۹۹۴-۹۹۹** زرین [ف . دکتربیانی : ۲۸۲] .

29382 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۷۰/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** در«هفت اورنگ»او[رؤیت].

29383 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۲۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین ، ۸۱ گ ۱۵س

[ف. سپهسالار ۴:۳۶۶] .

29384 ـ **تهران** ، مجلس ۹۱۸ : نستعلیق خوب آغاز سدهٔ **۱۰** ، زرین ، انجام ۵ بیت افتاده ، مصور ، ۱۲۰گ ۱۰ بیت [ف. مجلس ۳:۱۷۹] .

29385 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۲۵/۱ ادبیات (۴۵۳۸) : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۰** سه صفحهٔ آغاز نو نویس ، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷:۷۳۳] .

29386 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۸۰۶/۵ : در«هفت اورنگ» اوازسدهٔ **۱۰** .

29387 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۹/۹ : در«هفت اورنگ» او ازسدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۶] .

29388 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۱۱/۴ : در «هفت اورنگ» او ازسدهٔ **۱۰** [ف . فهمی ادهم ۱:۲۴۹].

29389 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۵۸۵/۳۱ : در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** ، درفهرست بنام حیرت نامهٔ اسکندری یادشده[ف. فهمی ادهم ۱:۲۳۷] .

29390 ـ **تهران**، مجلس ۴۱۳۰/۷ : در « هفت اورنگ » از سدهٔ **۱۰-۱۱** ، زرین [رؤیت] .

29391 ـ **تهران** ، موزه ۳۷۰۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، زرین ، وقف آستانهٔ شیخ صفی [نسخه‌ها ۲:۲۰۴] .

29392 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۷۰ Add : در «هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۶** م [ریو ۲:۶۴۴] .

29393 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۶۲ Add : در « هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۶** م [ریو ۲:۶۴۶] .

29394 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۵۹ : نستعلیق محمد رضا جرفادقانی رجب **۱۰۰۷** ، شمارهٔ ۱۰«کلیات» او(۲۲۰ ب ـ ۲۴۵)متن وهامش ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29395 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۵۴ : درخاتون‌آباد اصفهان ۳ شعبان **۱۰۳۳** [ف . سپهسالار ۴:۳۶۶] .

29396 ـ **تهران** ، سلطنتی۲۲۱(۵۲۳ ف) : در « سبعهٔ » او نوشتهٔ **۱۰۳۸** ؟ زرین [ف . دکتربیانی : ۲۹۱] .

29397 ـ **تهران**، سپهسالار۳۵۲/۲: محمد قاسم فرزند غیاث‌الدین علی اردستانی ، **۱۰۴۳** (۱۸پ-۴۶ر) [ف. سپهسالار۴:۳۶۶ و ۵:۱۱۴] .

29398 ـ **مشهد** ، عبدالحمیدمولوی: نوشتهٔ میرزامحمد فرزند علاءالدین ، **۱۰۵۶**، موریان خورده [نسخه‌ها ۵:۱۱] .

29399 ـ **تهران** ، ملی ۹۷۳/۷ ف: در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۱۰۵۶** [ف. ملی ۲:۵۲۱] .

29400 ـ **بنگال** ، ایشیاتك۴۱ منظوم (۴۹۵) : شکستهٔ **۱۰۹۰** [ف . بنگال ۹۲:].

29401 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۰۲/۶: در «هفت اورنگ» ازسدهٔ **۱۱** [ف . سپهسالار ۵:۱۱۵] .

29402 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین ، ۸۲ گ ۱۵س[ف. سپهسالار ۴:۳۶۶] .

29403 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۷(۵۲۷ ف) : در « پنج‌گنج » او از سدهٔ **۱۱** ، مصور [ف . دکتربیانی : ۲۹۶] .

29404 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۴۷۲: در «هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۷** م [ریو ۲ : ۶۴۶] .

29405 ـ تهران، سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۱۱۸۷**،زرین [ف . دکتر بیانی : ۲۹۲] .

29406 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ۶۶۹ : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۱۲۳۱** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۶] .

29407ـ مشهد، رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴): در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۳۱** [ف. رضوی ۷: ۶۷۰] .

29408 ـ مشهد، رضوی ۶۲ تاریخ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ۱۱۶۶، آغاز برابر نمونه، ۱۲ گ۳۷س [ف. رضوی۳: ۹۴] .

29409 ـ تهران، مجلس۳۳۰: نستعلیق، زرین، آغاز برابر نمونه ،۱۰۳ گ۱۲س [ف. مجلس ۲: ۱۹۳] .

29410 ـ قاهره، دارالکتب ۱۲۴ م ادب فارسی : زرین ، آغاز برابر نمونه .

29411 ـ قاهره، دارالکتب ۱۶۵ م ادب فارسی : زرین . [مخطوطات۱: ۱۲۹] .

خردنامهٔ بقراط

ازمثنوی‌جامی‌وشعرسعدی. [دانش‌پژوه] .

29412ـ تهران، دانشگاه ۷/۴۷۳۴: سدهٔ **۱۳** (۲۹۳-۲۹۶) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۹] .

خردنامهٔ مظفری

از رضا قلی خان هدایت ،که یاد او در «اصول‌الفصول: ۱۸۹۹» گذشت. پس ازستایش خدا وپیامبر وامامان و ناصرالدین‌شاه وولیعهد او مظفرالدین شاه ذکر فیلسوفان و شاهان و بزرگان واندرزهای منسوب بدایشان را سروده است . ودر ۱۲۸۱ به‌نام همان شاه و ولیعهدش ساخته است . **آغاز** : سر آغاز هر نامه باید نگار ـ بنام جهان داورکردگار .

«بنگرید : خرم بهشت» ازهمو .

29413 ـ تهران، ملی ۷۳۴ف: نستعلیق فضل‌الله منشی ، رمضان **۱۲۸۱** ، آغاز برابر نمونه، ۴۶ گ ۱۱س، با یادداشت او در همان تاریخ مبنی بر پیشکش شاه وولیعهد کردن منظومه را [ف. ملی۲: ۲۵۷ـ نسخه‌ها۱: ۵۴و۶: ۱۶۸] .

29414 ـ تهران، مجلس ۴۳۳ : نستعلیق **۱۲۸۶** . در فهرست زیر نام « خرم بهشت» سرآغاز این مثنوی یاد شده است باید این دوهمراه هم باشند [ف. مجلس ۲: ۱۵۲] .

خرم بهشت

از هدایت طبرستانی ، میرزا رضاقلی‌خان که یاد او در «اصول‌الفصول : ۱۸۹۹» گذشت. یکی از مثنویهای ششگانهٔ اوست بنام « ستهٔ ـ ضروریه»، درهشت باب درجنگهای حضرت‌علی که بسال ۱۲۷۷ بانجام رسانده‌است : چه این نامه از سر بانجام رفت ـ هزار و دو صد بود و هفتاد و هفت . بخشی ازآن را در « مجمع الفصحاء» آورده است . **آغاز** : سرآغاز نامه یابد نگار ـ بنام جهان داورکردگار .

بنگرید : ذریعه ۸: ۱۵۰ و ۹: ۱۲۹۲ و ۱۹ : ۱۶۴ ـ مجمع‌الفصحاء ۲: ۳۱۷-۳۲۲

29415 ـ تهران، مجلس ۴۳۳ : نستعلیق **۱۲۸۶**، آغازبرابر نمونه ، ۲۱۶گ ۱۵س [ف. مجلس۲: ۲۵۲] .

خرم و زیبا

داستان عشقی خرم و زیباست ، برابر « خسرو و شیرین » نظامی ، از سراینده‌ای در هندوستان ، با بیش از پنجهزاربیت . و درآن از جنگهای شمایل شاه و ملکشاه و بنگاله یاد شده است. در بمبئی ۱۳۲۹ ، ۱۳۳۱ وتهران ۱۳۲۵ چاپ شده‌است [عبدالحسین حایری] .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۵۰ ـ ف . مشار : ۱۵۰ و ۲۱۳۶ .

29416 ـ **تهران** ، مجلس ۳۴۹۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده ، بیش از ۵۰۰۰ بیت‌دارد، ۴۴۸ص [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۴۹] .

29417 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده ، ۲۱۳ گ ۱۳ س ـ پایان نسخه :کنون مرگم اگر گردد تلافی‌ـ برجانم بماند نام باقی . در فهـرست باستناد چند بیت ازآن‌که نام **محرم** (که خود شاید تحریف **خرم** باشد) در آن هست ،آمده‌است: پس باید **محرم** سرایندهٔ این داستان باشد یا یکی ازکسان‌آن [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۷].

خزانة الاحکام

از سدیدالدین منزوی ، زاده در ۱۱۰۷ سرایندهٔ «تحفة‌الدلایل : ۲۵۳» و«پنج گنج، ۲۴۹» و جزآنها . بسال ۱۱۵۷ درکفشناسی سروده است . **آغاز** : خط حمد ومنت‌سزاوار داور ـ که ذاتش زوهم وگمانست برتر .

29418 ـ **تبریز** ، ملی ۳۴۲۶: نسخ خود سراینده ، **۱۱۵۷** ، آغاز برابرنمونه . ۸ گ ۱۵س [ف . ملی تبریز ۱ :۴۵۴] .

خزان و بهار = بهاریه

خزاین الفواید

از مجذوب تبریزی ، شرف‌الدین محمد که یاد او در « اتمام‌الحجة : ۸۷۰ » گذشت . منظومه‌ایست در توحید و پیامبری و امامت با ذکـر احادیث . **آغاز** : بحریست لبالب از فرایدـ شد نام «خزاین‌الفواید» .

بنگرید : ذریعه ۸ :۱۵۵ و ۱۹ :۱۶۵.

29419ـ **موزهٔ بریتانیا** Or.۶۳۱۶: سدهٔ **۹** ، درفهرست از سراینده نام برده نشده است [نسخه‌ها ۴ :۶۸۳] .

29420 ـ **تهران** ، مجلس ۸۹۳۲ فهرست‌نشده : کمال فرزند عین‌علی، بروزگار سراینده در **۱۰۷۷** ، رویهم ۹۰۴۶ بیت‌دارد، آغاز برابر نمونه . ازکتابهای سلطان‌القرائی بوده است [رؤیت] .

29421 ـ **تبریز** ، ملی ۲۵۴۷: نسخ **۱۰۷۷** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۷۱ گ ۱۷س [ف . ملی تبریز ۱ :۴۵۳] .

29422 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۰۰۶/۱: نسخ نیمهٔ شوال **۱۱۰۸** (ص ۱ ـ ۴۸۶) در کلیات او ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۰ :۱۹۳۵] .

29423 ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب ۱۲۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ :۶۲۴] .

خزاین القصیده

جنگ قصاید فارسی است ، که بنام شاه سلطان‌حسین صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) ، و امیر بابا محمود گـرد آمده است ، و در دیباجه مینویسد ، پادشاه دستور دادکتابی شامل قصاید متقدمین ومتأخرین تألیف سازند ، واین‌کتاب بنام‌خزاین‌القصیده‌که تاریخ این‌سالست موسوم شد. **آغاز** : الحمدلله‌المحمودکتابه‌وکل‌له ... بعد از سپاس و ستایش که صدرالقصاید جراید سخن .

29424 ـ **تهران** ، مجلس ۴۹۹۳ : نستعلیق، زرین ، آغاز برابر نمونه ،۲۳۶ گ ۱۴ س [رؤیت] .

خزاین ملکوت = هفت خزانه نویدی .

خسرو وشیرین

از آصفخان . میرزا قوام‌الدین جعفر فرزندبدیع‌الزمان قزوینی، متخلص به‌جعفری. بروزگار جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴–۱۰۳۷) به‌هند رفته و در ۱۰۲۱ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۹۸ (جعفری) و ۱۶۵:۱۹ (خسرو وشیرین، آصفخان و خسرو و شیرین جعفری که هردو باید یکی باشد) — فرهنگ سخنوران : ۱۳۰ .

29425— تهران ، ملك ۳۸۴۴/۲۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۷۴ر–۱۷۹پ) آغاز : همه مانده ز همراهیش واپس — خدا همراهی اوکرده و بس [رؤیت] .

29426— **تهران**،دانشگاه۴۸۶۴/۱۰۷: درجنگ سدهٔ **۱۱** (۳۳۴–۳۶۲)[ف.دانشگاه ۳۸۸۹:۱۴] .

29427 — **بادلیان** ، ۸۸/۳ اوزلی : نوشتهٔ محمدکاظم اردبیلی ، ۱۵ ج ۱۱۸۴/۱ **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۱۶ هست . نام سراینده در فهرست فیلمها جعفر یاد شده‌است [فیلمها:۵۵۴] .

خسرو و شیرین

از جعفر ، از سدهٔ یازدهم . مثنویست . بنگرید « خسرو و شیرین » آصفخان که پیش از این یاد شده است . **آغاز :** خداوندا رهی ازغیب بنمای — ز غیبم چشم دل برعیب بگشای.

29428— **موزهٔ بریتانیا** (۳۱۴/۱) Or۳۲۷۴ : از سدهٔ **۱۷** م (گ ۱ — ۷۹) ، همراه «دیوان» از قطعه و غزل از همو .[ذیل ریو : ۲۰۰] .

خسرو و شیرین=شیرین وخسرو خسرو دهلوی .

خسرو وشیرین

از دشتی ، محمدخان فرزند حاج خان ، زاده در۱۲۴۶ ،که بنام ناصرالدین شاه‌سروده وبدست میرزایوسف‌مستوفی‌الممالك باو رسانده است. **آغاز:** بنام آنکه عشق‌اندوزجانهاست— کلامش حکمت‌آموز زبانهاست .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۶۱ و ۹ :۳۲۶ و ۱۶۶:۱۹ — فرهنگ سخنوران : ۱۶۱ .

29429— **تهران** ، سنا ۱۸۹: نستعلیق گویا **۱۲۷۸–۱۲۸۷** درمتن و هامش، زرین، با ۹ مجلس آبرنگ کار میرزاحبیب‌الله‌شاگرد صنیع‌الملك در ۱۲۷۸ [نسخه‌ها ۱۳:۱ و ۶ : ۴۷۰] .

خسرو و شیرین=شیرین و خسرو روح‌الامین .

خسرو و شیرین

از سالك یزدی ،که یاد او در « کلیات : ۱۸۶۰ » گذشت . مثنویست در داستان خسرو و شیرین ، و درآن از شاه مردان شیر یزدان که همان عبدالله قطبشاه (۱۰۲۰–۱۰۸۳)است ستایش کرده است .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۱۶۶ .

29430 — **تهران** ، دانشگاه ۳۲۸۷ . نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۴۸۲–۵۱۱) در«کلیات» او ، آغاز و انجام افتاده [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۲۵۲] .

خسرو وشیرین

سالم تبریزی.ذریعه ۱۶۶:۱۹

خسرو وشیرین=فرهاد وشیرین

ازسنجرکاشانی ، محمد هاشم‌که یاد اودر «کلیات : ۱۸۷۳» گذشت . مثنویست در بحر

هزج . باعنوانهای: فی‌التوحید، معراج‌رسالت پناه ، منقبت ، نصیحت‌کردن‌مهین بانوشیروان را ، رفتن خسرو عقب شیرین ، تعریف صبح ، رفتن شیرین بباغ ، قسمیه،حکایت ، همهٔ‌پیرامن ۶۰۰ بیت [نسخهٔ ملك] . **آغاز :** آلهی سینهٔ دردآشنا ده ـ غم از هردل‌که بستانی بما ده .

با همین سرآغاز «ساقینامه» و «فرهاد و شیرین» ازاویادشده است‌که شایدبخشی‌ازهمین مثنوی باشد.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۶۶ و ۱۲:۱۰۸ .

29431 ـ **مشهد** ، رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵** آغاز برابر«خسرو و شیرین » اوست ولی در فهرست بنام « فرهاد و شیرین» آمده است [ف. رضوی ۷:۵۹۵] .

29432 ـ **تهران** ، ملك ۳/۵۱۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، در «کلیات»او (۱۴۰ ر ـ ۱۵۷ ر) پیرامن ۶۰۰ بیت است ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29433 ـ **تهران**، ملك ۳۸۴۴/۲۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، گزیدهٔ آنست در ۳۰۰ بیت (۱۸۱پ‌ـ۱۸۴ر) [رؤیت] .

29434ـ**تهران**،دانشگاه۴۸۶۴/۱۰۹: نستعلیق سدهٔ**۱۱** (ص۳۷۷جنگ) [ف.دانشگاه ۱۴:۳۸۸۹] .

29435 ـ **تهران** ، دانشگاه۷۳۹۵/۱: نستعلیق آقای باستانی راد ، سدهٔ **۱۴** ، آغاز برابر نمونه [مجلهٔ هنر ومردم ۱۲:۹۰] .

29436 ـ **لندن** ، دیوان هند ۱۴۸۸ : آغازبرابرنمونه، ولی درفهرست‌بنام«ساقینامه» یاد شده است [ذریعه ۱۲:۱۰۸] .

29437 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۲۸ ao (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال :۱۵۱] .

خسرو و شیرین

از شاپور تهرانی ، شرف‌الدین ارجاسب که یاد او در«کلیات: ۱۸۷۳»گذشت . **آغاز:** صباحی زاب‌کوثر روی شسته ـ گلی از چشمهٔ خورشید رسته .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۶۷ .

29438 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۶۲ : نستعلیق ، در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰ـ۱۱**[ف. دانشگاه ۱۰:۱۷۰۴] .

29439 ـ **تهران**، دانشگاه۲۰۹۸/۸۳: نستعلیق **۱۰۸۳ـ۱۰۸۶** درجنگ اصلان بیگ فرزند علی‌گیلانی (ص ۴۷۶) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۹] .

29440 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۴۴ : بی‌تاریخ، ازسدهٔ **۱۱** (گ۱۹۵پ) آغازبرابر نمونه، تنها ۵۰ بیت‌آغازآن‌را دارد باعنوان: خسرو و شیرین شاپور [رؤیت] .

29441 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۱۵۴ (۶۳۱ ف) : همراه « دیوان » او از سدهٔ **۱۳**، درفهرست بنام **فرهاد وشیرین** یادشده است. [ف. دکتر بیانی :۴۰۵] .

خسرو وشیرین

از شهاب ترشیزی ، میرزا عبدالله‌خان‌که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۵» گذشت،که پس از «بهرامنامه :۲۶۷۱» و«یوسف‌وزلیخا»ی خود بروش«هفت‌پیکر» برای علیمردان خان‌سروده است : ازآن پس «خسرو وشیرین»که در بحر خفیف ـ برطریق داستان «هفت پیکر»گفته‌ام. در «خسرو وشیرین» آمده : در سخن بیش از این مپیچ **شهاب** ـ برکـران دار زورق از گرداب ... زگناهان غمین مباش **شهاب** ـ دل قویدار وروز عیش متاب. در ۱۵ع۱۱۹۴/۱: سال تاریخ آن ز روی شمار ـ از هزار و نود

فزون صد وچار . **آغاز :** درة‌التاج نامه نام خدای ـ کاسمان و زمین ازوست بپای .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۶۱ .

29442ـ موزهٔ بریتانیا (۱/ ۳۵۲) Or۲۸۱۷ : نستعلیق **۱۱۹۴** (۱۷۸۰م) (گ ۱ـ۵۲) [ریو ، ذیل : ۲۱۹] .

خسرو وشیرین = فرهاد و شیرین

از عرفی شیرازی ، جمال‌الدین محمد که یاد او در « رسالهٔ نفسیه : ۱۴۶۴ » گذشت .
آغاز ۱: بنام‌آن حکیم مصلحت‌کار ـ قدم لغزان عقل پیش بردار . **آغاز ۲:** خداوندا دلم بی‌نورتنگ است ـ دل من سنگ‌وکوه طورسنگ است .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۶۰ و ۱۹ : ۱۶۷ .

29443 ـ تهران ، سلطنتی ۶/ ۴۳۸ (۶۱۴ف؟) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف. دکتر بیانی : ۳۸۹] .

29444 ـ تهران، سپهسالار ۲ ۴۶۲:در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۴** او [ف . سپهسالار ۲ : ۶۳۷ و ۴ : ۵۱۳] .

29445 ـ تهران ، سلطنتی ۲/ ۴۵۷ (۶۱۷ف):همراه «دیوان» اونوشتهٔ عبدالجبار اصفهانی ، **۱۰۲۸** [ف . دکتربیانی:۳۸۸] .

29446 ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۳/ H.۸۶۴: در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۲۹** .
آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، درفهرست بنام « فرهاد و شیرین» یاد شده [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۷۷] .

29447 ـ مشهد ، رضوی ۲/ ۹۰۰ ادبیات (۴۷۱۶) : نستعلیق خوش شاه قاسم کاتب**۱۰۳۲** ، باآرایشها ، همراه «مجمع‌الابکار» او ومثنوی دیگر [ف. رضوی ۷ : ۷۰۶] .

29448ـ همدان ، آقای قاسم برنا : در«کلیات» مؤرخ **۱۰۴۰** او ، در فهرست بنام « شیرین و فرهاد » یاد شده است . [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۶] .

29449 ـ تهران ، مجلس ۲۵۹۵ : نستعلیق هندی ، در « کلیات » مؤرخ **۱۰۵۰** او ، انجام افتاده [ف . مجلس ۸ : ۳۲۹] .

29450 ـ مشهد ، فرخ ۲/ ۱۸۶: در «کلیات» نوشتهٔ **۱۰۵۵** او [نسخه‌ها ۳ : ۹۱].

29451 ـ مشهد ، رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳) : نزدیك **۱۰۵۵** در یك جنگ (ص ۵۸۱ـ۵۸۸) گزیده‌ایست در پیرامن ۲۵۰ بیت [ف . رضوی ۷ : ۵۹۱] .

29452 ـ تهران، سپهسالار۳/ ۲۹۸: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۵۹** او [ف . سپهسالار ۲ : ۶۳۷ و ۴ : ۵۱۳] .

29453 ـ مشهد ، رضوی۳/ ۱۰۴۶۸ فهرست نشده : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۹** [رؤیت] .

29454ـ تهران، دانشگاه ۸۵/ ۲۰۹۸: نستعلیق **۱۰۸۳ـ۱۰۸۶** درجنگ اصلان‌بیگ فرزند علی‌گیلانی (ص۴۸۳) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۹] .

29455 ـ مشهد ، رضوی ۳/ ۹۵۲۸ فهرست نشده : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، (۶۸پ‌ـ۸۶پ) ، پیرامن ۴۱۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29456 ـ تهران ، ملك ۳/ ۴۹۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۴۴رـ۵۶ر) آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، پیرامن ۴۰۵ بیت [رؤیت] .

29457 ـ تهران ، ملك ۴/ ۴۹۴۵ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زرین (۵۰رـ۶۶ر) آغازبرابرنمونهٔ **۲**، پیرامن۴۱۰ بیت[رؤیت] .

29458 ـ تهران ، ادبیات ۹۱ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ ۱۱۷ (**۱۱۰۷**)

درجنگ ، در فهرست بنام **فرهاد و شیرین** است [ف . ادبیات ۱:۷۱۲] .

29459 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۲/۳ (۶۱۴ف): در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (بنگرید: دیوان : 24686) [ف . دکتربیانی :۳۸۷].

29460 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۴۱/۳ (۶۱۶ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**،زرین [ف. دکتربیانی : ۳۸۸] .

29461 ـ **تهران**، سپهسالار۲۹۷/۴: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف . سپهسالار۲: ۶۳۷ و ۵۱۳:۴] .

29462ـ **مشهد**، رضوی ۴۹۳(۴۹۴۴): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف . رضوی ۷ : ۴۶۷] .

29463ـ **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [یادداشتهای آقای دیباجی] .

29464 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۹۴/۲: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او [ف. مجلس ۸:۳۲۶] .

29465 ـ **مجلس** ۲۵۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین ، در « کلیات » او ، انجام افتاده . [ف. مجلس ۸:۳۳۲] .

29466 ـ **تهران** ، ادبیات ۹۱ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۱۷** در دفتر ، در فهرست بنام **فرهاد و شیرین** یاد شده است [ف . ادبیات ۱:۱۶۵] .

29467 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۴۳ : ازسدهٔ **۱۱** (۸۱پ-۱۰۳پ) در جنگ [ف . سپهسالار ۴:۳۶۹] .

29468 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۲۶ : «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** [ف. مجلس۳:۳۵۰].

29469 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۷۶/۳: در « کلیات » او از سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابرنمونهٔ **۲**، درفهرست بنام «فرهاد و شیرین» است . [ف . فهمی ادهم ۱:۲۷۸].

29470 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۳/۳۸ : نستعلیق ریـز و چلیپای سراینده‌ای با تخلص جنونی ، **۱۱۰۰** (۱۷۷ر-۱۸۳پ)[رؤیت] .

29471 ـ **تهران** دانشگاه ۲۹۵۰/۵۹: نوشتهٔ پیش از ۲۳ ع۲/**۱۱۰۶** ، در فهرست بنام«**فرهادوشیرین**»آمده(ص۲۶۱-۲۶۶) [ف . دانشگاه ۱۰:۱۸۴۰] .

29472 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۹۸ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲** ، در«کلیات» او [ف. مجلس ۸:۳۳۳] .

29473ـ **تهران** ، ملی ۱۰۱/۱۸ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، گزیده‌ایست از آن درچهار ستون (ص۱۵۴) [ف . ملی ۱:۹۴] .

29474ـ **تهران**، مجلس۲۶۷۵/۱۳: شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۶۴-۱۲۹۴** در دفتر(ص۶۴۳-۶۴۵) [ف.مجلس۸:۴۴۰].

29475ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۶۷۴: ازسدهٔ **۱۳**،۶۴گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

خسرو و شیرین

از قاسمی گنابادی ، میرمحمد قاسم که یاد او در «کلیات:۱۸۸۹»گذشت . بسال ۹۵۰ ، در سه‌هزاربیت بدستور سام میرزا سروده‌است: گهرهایم که زاد از بحر توفیق ـ سه بار آمد هزار از روی تحقیق ـ ز غیب‌آمد حدیثی بر زبانها ـ که شد تاریخ سالش فیض جـانها .

آغاز : سخن پرداز ازاین فسانهٔ نو ـ چنین

زد داستانی در پس خسرو ـ که خسروشاه‌شاهی محترم بود ـ سرو سرخیل شاهان عجم بود .

بنگرید : ذریعه ۱۶۱:۸ و ۱۶۸:۱۹ .

29476 ـ **تهران**، ملك ۳۸۴۴/۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، گزیده‌ایست در ۹۲ بیت (۱۸۰ر ـ ۱۸۱ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

29477 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۸۶۴/۱۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۷۸) [ف . دانشگاه ۳۸۸۹:۱۴] .

29478 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۷۳ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۸۸:۳] .

خسرو و شیرین

قانع .

بنگرید : ذریعه ۱۶۸:۱۹ .

29479 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۵۹/۱۰۶: با تاریخ **۱۰۴۴** ـ **۱۰۴۱** ـ **۱۰۲۰** در دفتر (ص۲۴۰ و۲۵۷) [ف. دانشگاه ۱۸۵۹:۱۰].

خسرو و شیرین = فرهاد و شیرین

کوثری ، میرعقیل .

خسرو و شیرین

از مشرقی طوسی ، میرزا ملك که یاد او در «کلیات:۱۸۹۴» گذشت. مثنویست بنام شاه صفی(۱۰۳۸ ـ ۱۰۵۲) آغازکرده وبانجام نرسانده است .

بنگرید: ذریعه ۱۶۸:۱۹ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۴۶ .

29480 ـ **مشهد**، رضوی ۵۵۳(۴۷۵۸): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف . رضوی ۷ : ۵۱۲] .

29481 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۳۱۶ : در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۰۰] .

خسرو و شیرین

از نامی اصفهانی ، میرزا محمد صادق که یاد او در «دیوان:۲۵۶۵» گذشت. یکمین مثنوی از مثنویهای پنجگانهٔ اوست. درپیرامن سه‌هزار و هفتصد بیت ، در بحر متقارب . **آغاز ۱ :** بنام آنکه در عنوان نامه ـ بود نامش نخستین نقش خامه . **آغاز ۲ :** خوشا وقتی کـه عشق خانه پرداز ـ کند رسم وره بیداد آغاز .

بنگرید : ذریعه ۱۶۰:۷ و ۱۶۹:۱۹ .

29482 ـ **تهران**، ملك ۵۰۱۲: نستعلیق عبدالوهاب رشتی، محرم **۱۱۲۴**، برای حاجی آقا محمدحسین در رشت ، ۱۷۱ گ [ف. ملك: ۲۲۵] .

29483 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰۵ ادب فارسی طلعت : شکسته گویا سراینده ، **۱۱۲۸-۱۱۳۱** در «نامهٔ نامی»[ف. مخطوطات ۲۰۸:۲] .

29484 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۲۶/۱۰: پنجشنبهٔ ۱۷ ذیحجهٔ **۱۱۸۹** [رؤیت] .

29485 ـ **تهران**، ملك ۵۹۵۶: نستعلیق ابراهیم فرزند محمد ابراهیم ، ۲۵ شوال **۱۱۹۱**، با هشت مجلس تصویر ممتاز مینیاتور ۱۷۱ گ ، چلیپا . [رؤیت] .

29486 ـ **تهران** ، ملی ۳۱۷/۱ ف: شکسته نستعلیق سلخ ذیحجهٔ **۱۱۹۸** (س ۱ـ ۱۳۱) در اصفهان ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. ملی ۳۰۸:۱] .

29487 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۴۶) Or۲۹۹۹ : شکستهٔ ۲۷ع ۱/ **۱۱۹۹**(۱۷۸۵ م) ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ذیل ریو: ۲۱۶] .

29488 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۴۷/۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، **آغاز :** شنیدستم که چون فرزانه شاپور ، ۱۶۲ گ ۱۴ س[رؤیت].

29489 ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۴۳۳۵: شکسته نستعلیق محمدرضا فراشبندی، ۲۲ ذیقعدهٔ **۱۳۰۱** (؟) (ص ۱۶–۲۲۷) [ف . دانشگاه ۳۲۹۵:۱۳] .

29490 ـ **تهران**، معارف (ملی) ۲۹۷۲: نستعلیق ۲۲ ذیحجهٔ **۱۲۱۶**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ۴۶۸ گ ۱۴ س [ف . معارف ۱:۲] .

29491 ـ **تهران**، مجلس ۹۱۹: شکستهٔ بسیار خوب احمد حسینی انجوی شیرازی، **۱۳۳۹** برای میرزا محمد مستوفی وسر رشته‌دار فارس، زرین، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۹۶ گ ۲۰ بیت [ف . مجلس ۱۸۱:۳] .

29492 ـ **تهران**، ملك ۵۱۶۷/۱: نستعلیق شوال **۱۳۴۱** . (۱ر–۱۴۶پ) آغاز افتاده، ۱۵ س [رؤیت] .

29493 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۷۳۱: نستعلیق شوال **۱۳۴۵** در تهران، ۱۴۷ گ [ف . خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

29494 ـ **تهران**، مجلس ۴۰۹۴: نستعلیق عبدالکریم فرزند محمدکاظم رشتی مؤذن، ذیحجهٔ **۱۳۴۷**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۱۴۰ گ ۱۵ س [رؤیت] .

29495 ـ **تهران**، ملك ۵۰۶۷: نستعلیق ابوالقاسم فرزند عبدالرضا قزوینی ساکن شیراز، **۱۳۴۷**، گزیدهٔ آنست (۱۰۰ر–۲۲۸ هامش) [رؤیت] .

29496 ـ **مشهد**، رضوی ۹۴۲/۱ ادبیات (۴۵۴۰): نستعلیق **۴۷–۱۳۴۸** در دفتر (ص ۱–۲۶۹) آغاز برابر نمونهٔ **۳** [ف. رضوی ۷۶۱:۷] .

29497 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۴۷) Or۳۳۲۱: از سدهٔ **۱۹** م، ۱۸۲ گ [ذیل ریو: ۲۱۷] .

29498 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۴۴۰: نستعلیق محمد فرزند علی جواد کرمانی، چهار شنبهٔ ۱۲ ذیحجه **۱۳۱۵** دیباچه را ندارد، آغاز خوشا روزی که عشق عافیت سوز ـ شود برخرمن دل آتش افروز [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۴۵۱] .

29499 ـ **تهران**، ملك ۵۴۵۵/۲: شکسته نستعلیق، آغاز افتاده (۵۸ر–۱۷۶پ) [رؤیت] .

29500 ـ **مشهد**، فرخ ۷۰: تاریخ یاد نشده .

29501 ـ **مشهد**، فرخ ۱۲۰: زرین، درفهرست بنام «شیرین وفرهاد» یاد شده است این دو نسخه باید به دانشگاه مشهد منتقل شده باشد [نسخه‌ها ۹۴:۳] .

29502 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۲۶: نستعلیق، در «پنج گنج» او، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، [ف . ملی تبریز ۴۵۵:۱] .

29503 ـ **بنگال**، آسیایی ۵۳۶/۳ a (۱۲۱۳): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۳۰] .

خسرو و شیرین

از نظامی گنجوی، که یاد او در «پنج گنج: ۲۶۸۵» گذشت. دومین مثنوی همان «پنج گنج» اوست که بنام سلطان طغرل ارسلان سلجوقی دربحر هزج مسدس، در ۴۹۱۴ بیت، بسالهای ۵۷۳–۵۷۶ سروده است. درهند وایران چاپ شده است. **آغاز**: خداوندا درتوفیق بگشای ـ نظامی را ره تحقیق بنمای .

بنگرید: ذریعه ۱۵۹:۷ و ۱۲۰۹:۹ ـ ف. مشار: ۶۰۶ .

29504 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۶۴۷/۲: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۲۱ شعبان **۷۶۵** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱۰۵:۱] .

29505 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۱/۵ ب : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۷۹۰ـ۷۹۳**، انجام افتاده [ف. ادبیات ۱ :۵۳] منتقل به‌دانشگاه .

29506ـ **تهران**، دانشگاه۴ ۵۱۳۴/ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۷۸۶ـ۷۸۸**[ف.دانشگاه ۱۵ :۴۱۲۲] .

29507 ـ **مشهد** ، رضوی۲/ ۲۰۰ (۴۵۴۹) : در«پنج گنج» او ازسدهٔ **۸ـ۹** [ف. رضوی ۷ :۳۳۲] .

29508 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۲۹ Add : در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۰۲** (۱۴۰۰م) آغاز برابر نمونه [ریو۲ :۵۶۶] .

29509ـ **موزهٔ بریتانیا**۲/ ۲۷۲۶۱ Add :در «پنج گنج»اونوشتهٔ **۱۳ـ۸۱۴**(۱۰ـ ۱۴۱۱ م) [ریو ۲ :۸۶۸] .

29510 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/ ۲۳۰ ج :در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۱۶** (۹۱رـ۲۶پ) [ف. ادبیات ۱ :۵۳] منتقل به‌دانشگاه .

29511ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/ ۲۷۲۵۹ Add : در«پنج گنج» اونوشتهٔ **۸۲۱**(۱۴۱۹م) (گ۴۶) [ریو۲ :۸۶۷] .

29512 ـ **هاروارد** ، فرانسیس هوفر ۶ مج : نستعلیق **۸۲۷** . [نسخه‌ها ۴ :۱۱] .

29513 ـ **تهران** ، ملك ۲/ ۵۱۲۳ : نستعلیق خوش **۸۳۳**، زرین (۳۲پ ـ۲۱۵پ) در «پنج گنج» او [رؤیت] .

29514ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۷ـم ادب فارسی : تعلیق مجدالدین علی فرزند خضرشاه فرزند حسن شاه بحرآبادی ، ج۲/ **۹۳۵**، آغازبرابرنمونه [مخطوطات۱ :۱۲۹] .

29515ـ **هند**، بانکیپور ۳۷ : نستعلیق محمد فرزند علی ، در«پنج گنج» او نوشتهٔ ۲۰ صفر **۸۳۵** . [ف . عبدالمقدر : ۵۱] .

29516ـ **تهران** ، مجلس۲/ ۲۳۵۹ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۴۱** ، زرین [ف . مجلس ۸ :۷۱] .

29517 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۹۰۰ Add : در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۴۶** (۱۴۴۲م) ش۲ [ریو ۲ :۵۷۰] .

29518ـ **مدینه**، عارف حکمت۳/ ۱۲۹ : در«پنج گنج»اونوشتهٔ **۸۵۳** [نسخه‌ها۵ :۴۹۰] .

29519 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۳۵۵ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۶۳** [ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

29520 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۲ SpiVI ۴۵۸۸ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ رجب **۸۷۷** در اصفهان (گ ۵۷ـ۲۰۲) [ف. عبدالله ۲ :۴۴۳] .

29521 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۶) Or ۲۹۳۱ : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۸۷۸** (۱۴۷۴م) [ذیل ریو : ۱۵۴] .

29522 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۰۴ : نستعلیق محمدحسین جامی ، **۹۸۰** ، در «پنج گنج» او [رؤیت] .

29523ـ **هند**، بانکیپور ۳۸ :نستعلیق ۱۸ ذیقعدهٔ **۸۸۲** . [ف . عبدالمقدر :۵۸] .

29524 ـ **تهران** ، الهیات ۱۴۵ ج : نوشتهٔ ع۲/ **۸۸۷** ، در « پنج گنج » او [ف . الهیات ۱ : ۵۲] منتقل به‌دانشگاه .

29525 ـ **تهران** ، مجید موقر۲ مج: در « پنج گنج » نوشتهٔ **۸۹۳** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۷۴۷ هست [فیلمها : ۲۵] .

29526 ـ **پاریس** S.p ۷۸۱ : در «پنج گنج» او ، **۸۹۳** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

29527 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۵)

Or ۲۸۳۴ : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۸۹۵** (۱۴۹۰م) [ذیل ریو : ۱۵۴] .

29528 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴۳ م ادب‌فارسی: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۵** [مخطوطات ۱ : ۱۳۶] .

29529 ـ **تهران** ، الهیات ۲۱۰ ج : نستعلیق **۸۹۶** ، زرین ، همراه لیلی ومجنون [ف . الهیات ۱ : ۶۱] .

29530 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۶۱/۲ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۵-۸۹۹** [ف. مجلس ۸ : ۷۴] .

29531 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۹/۲ (۳۵۳ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۹۷** [ف. دکتر بیانی : ۷۱] .

29532 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲ مج: در «پنج گنج» از سدهٔ **۹-۱۰** [رؤیت] .

29533 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۸/۲ (۳۵۲ف): در «پنج گنج» از سدهٔ **۹** [ف.دکتر بیانی : ۷۰] .

29534 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۰۰ Add : همراه «مخزن» او ازسدهٔ **۱۵**م [ریو ۲ : ۵۷۲] .

29535 ـ **تهران**،دانشگاه ۳۳۵۵/۱: در«پنج گنج» ازسدهٔ **۹-۱۰** [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۵۷] .

29536 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Api/VI۱۴ ۲۰۸ (۲۳۶) : در«پنج گنج» او نوشتهٔ ۲۰ رمضان **۹۰۰** [ف . عبدالله ۲ : ۱۵۹] .

29537 ـ **تهران**، مجلس ۹۲۸/۱ : در « پنج گنج » نوشتهٔ **۹۰۲** ، زرین ، مصور [ف . مجلس ۳ : ۱۹۴] .

29538 ـ **یوگسلاوی** ، نوشتهٔ درویش حافظ فرزند فخرالدین کاشی کوچك بابامحمد میرغیاثی، **۹۱۵** در شهر کفه . **فیلم** آغاز آن در دانشگاه ش ۲۰۱۶ هست [فیلمها : ۶۳۷] .

29539 ـ **تهران** ، مجلس ۹۲۹ : در « پنج گنج » نوشتهٔ **۹۱۵ ـ ۹۱۸** [ف . مجلس ۳ : ۱۹۵] .

29540 ـ **تهران**، ادبیات۲ ۲۴۴/۲ج: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۱۹** (۲۸پ ـ ۱۰۱پ) [ف . ادبیات ۱ : ۵۳] منتقل به‌دانشگاه .

29541 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۸۰ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۶** (۱۵۲۹م) [ریو۲ : ۵۷۰] .

29542 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۶۱/۲ (۳۵۴ ف) : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۹۵۴** [ف . دکتربیانی : ۷۳] .

29543 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۰۰ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۵۶** [ف سپهسالار ۲ : ۵۲۴ و ۳ : ۲۸۸] .

29544ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۲۱۶ : در «کلیات او نوشتهٔ **۹۶۱** (۱۵۵۴م) [ریو۲ : ۵۷۱] .

29545ـ **تهران**،موزه ۳۷۱۷: نستعلیق شعبان **۹۶۳**، زرین، با ۵ مجلس تصویر،وقف آستانهٔ شیخ صفی، ۲۰۱ص [نسخه‌ها۲ : ۲۰۴] .

29546 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۴۴ Add :در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۶۸** (۱۵۶۱م) [ریو۲ : ۵۷۱] .

29547 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۱۵۹ (۳۵۵ف): در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۹۲-۹۹۳** [ف. دکتربیانی : ۷۴] .

29548 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۷۳۲۹ Add: در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۹۴** (۱۵۸۵م) [ریو ۲ : ۵۷۱] .

29549 ـ **تهران**، سپهسالار۴/۳۵۵: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۹۷** [ف. سپهسالار ۲: ۵۲۴ و ۳: ۲۸۸].

29550 ـ **مشهد**، رضوی ۱/۹۵۸۵ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، در «پنج گنج» او (۱پ ـ ۵۸ر) پیرامن ۶۲۸۰ بیت [رؤیت].

29551 ـ **تهران**، ملك۲/۵۲۲۵: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰**، زرین [رؤیت].

29552 ـ **هند**، بانکیپور ۳۹: در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۶**م. [ف. عبدالمقدر۵۹].

29553 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۶۷۳: نستعلیق خوش محمد یوسف کشمیری، سدهٔ **۱۰**، همراه «مخزن‌الاسرار» [ف. خطی، سید ـ عبدالعزیز طباطبایی].

29554 ـ **تهران**، سلطنتی۳/۱۰۰۰۸ (۳۵۶ ف): در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۰-۱۱** [ف. دکتر بیانی: ۷۵].

29555 ـ **تهران**، سلطنتی ۲/۵۶۴ (۳۵۷ ف): در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۰-۱۱** [ف. دکتر بیانی: ۷۷].

29556 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱/۴۴۲: در «پنج گنج» از سدهٔ **۱۰-۱۱**، چهار ستونی [نسخه‌ها ۲: ۶۵].

29557 ـ **تهران**، موزه ۹۲۰۸: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، زرین، مصور، انجام افتاده، ۵۹۲ ص [نسخه‌ها ۲: ۲۰۴].

29558 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۸) Or۴۳۸۵: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۰۵** **۱۰۰۶** (۸-۱۵۹۷م) [ذیل ریو: ۱۵۵].

29559 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۰ Add: در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۶** م.

29560 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۳۶۳ Or: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۶** م [ریو ۲: ۵۷۲].

29561 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۷) Or۲۹۳۲: در «پنج گنج» از سدهٔ **۱۶** م [ذیل ریو: ۱۵۵].

29562 ـ **تهران**، مجلس۲/۲۳۶۲: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۳۹** [ف. مجلس ۸: ۷۶].

29563 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۴۵ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۴۲** (۱۶۳۲م) [ریو ۲: ۵۷۲].

29564 ـ **تهران**، مجلس ۹۳۰: در «پنج گنج»، نوشتهٔ **۱۰۴۹**، زرین [ف. مجلس ۳: ۱۹۶].

29565 ـ **همدان**، آقای حاجی ایزدی ۳ مج: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۵۸** [نسخه‌ها ۵: ۳۶۶].

29566 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۳۱: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۵۸** [ف. ملی۱: ۴۷۵].

29567 ـ **تهران**، مجلس ۲/۴۰۷: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۰**، زرین [مجلس ۲: ۲۳۷].

29568 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۵۰: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۳** [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۴].

29569 ـ **تهران**، سنا ۳/۲۶۰: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۳**، زرین [نسخه‌ها ۱: ۹ و ۶: ۵۰۵].

29570 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۳ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۷۶** (۱۶۶۵ م) [ریو ۲: ۵۷۲].

29571 ـ **تهران**، دانشگاه ۹۸ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۸۳** [ف . دانشگاه ۲] .

29572 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۸۴ منظوم (۱۲۵۰): نستعلیق **۱۰۸۳** [ف. بنگال: ۹۶].

29573 ـ **آصفیه**، ۳۲۹ : نوشتهٔ **۱۰۹۳** [ف . آصفیه ۴: ۵۸۲] .

29574 ـ **تهران**، سلطنتی ۵۵۵/۳ (۳۵۹ف) : در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱** [ف. دکتر بیانی : ۷۹] .

29575 ـ **تهران**، سلطنتی ۵۶۲/۱ (۷۰۳ ف) : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر بیانی : ۵۰۰] .

29576ـ **تهران**، ملی ۷۰/۲ فهرست نشده : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۱۸۹] .

29577 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۶۴ : نستعلیق خوش، سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۶۵۰۰ بیت، زرین، جای مجالس تصویر سفید مانده [ف . مجلس ۸: ۷۸] .

29578 ـ**موزهٔ بریتانیا** Add۲۳۵۴۷: در «پنج گنج» او، سدهٔ **۱۷** م [ریو ۲: ۵۷۲] .

29579 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۱) Or۲۹۳۳: نستعلیق زیبای **۱۱۳۹** (۱۷۲۶م) ۹۹ گ [ذیل ریو : ۱۵۶] .

29580 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۴/۷: نستعلیق خوش ۱۴۱ (**۱۱۴۱**) گزیده‌ایست در جنگ گردآوری محمد حسین (ص ۱۲۱ـ۱۴۹ هامش) [ف . مجلس ۸: ۹] .

29581 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۴۵ خمس : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۱۴۸** [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۸۹] .

29582ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۹۹/۲ (۳۶۰ف): در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۱۸۶ـ۱۱۸۷** [ف . دکتر بیانی : ۸۰] .

29583 ـ **تهران**، ملك ۵۳۰۸/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در «پنج گنج» او [رؤیت].

29584 ـ **تهران**، ملك ۵۶۱۱/۸ : نستعلیق محمدعلیخان، سدهٔ **۱۲** درهند (۱۲۶ر ـ ۱۵۰ پ) [رؤیت] .

29585 ـ **تهران**، ملی ۷۶ فهرست نشده : تحریری متوسط سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده، ۳۸۲ص ۱۶ بیت [نسخه‌ها ۴: ۱۹۱] .

29586 **تهران**، مجلس ۴۶۸۶/۲ : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۲** [رؤیت] .

29587 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pi/VI۶A ۵۱۰ (۲۳۹) : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲: ۱۶۰] .

29588ـ **تهران**، مجلس ۳۳۳: شکسته **۱۲۲۴**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۳۱گ ۲۴س [ف . مجلس ۲: ۱۹۴] .

29589 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI۶ ۵۰۹ (۲۳۸) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۲۸** [ف . عبدالله ۲: ۱۶۰] .

29590 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۷۱/۳: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۲۳۲ـ۱۲۸۱** [ف . مجلس ۸: ۴۳۳] .

29591 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۹) Or۴۳۸۶ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۳۷** (۱۸۲۲م) [ذیل ریو: ۱۵۵] .

29592 ـ **هند**، بانکیپور ۴۱: نستعلیق هندی ۲۲ ذیحجهٔ **۱۲۳۷**، ۲۹۷ گ ۱۲ س [ف . عبدالمقدر مولوی : ۶۰] .

29593 ـ تبریز ، ملی ۲/۲۵۵۱ : در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۲۴۵ [ف. ملی ۱: ۴۷۳].

29594 ـ تهران، مجلس ۲/۲۳۶۶ : در « پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۲۵۲ [ف . مجلس ۸ : ۸۰] .

29595 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۷۰۳PPi/VI۲ (۲۴۲) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۲۵۷ [ف . عبدالله ۲: ۱۶۲] .

29596 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ۲ مج : در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۲۵۸ [نسخه‌ها ۵: ۲۶] .

29597 ـ تهران ، دانشگاه ۱۲۶۴ : نستعلیق سیدعلی حسینی ، ۲۸ ذیحجهٔ ۱۲۶۲ زرین ، چهار ستونی ، ۸۸ گ ۲۱س [ف . دانشگاه ۷ : ۲۷۰۷] .

29598 ـ تهران ، مجلس ۲۲/۲۶۷۵: شکسته نستعلیق ، با تاریخ ۱۲۶۴-۱۲۹۴ در دفتر ، گزیدهٔ آنست (ص ۷۰۳-۷۴۸) [ف . مجلس ۸: ۴۴۱] .

29599 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۵۱۱Pi/VI۶B (۲۴۰) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۲۷۱ . [ف . عبدالله ۲: ۱۶۱] .

79600 ـ مشهد، رضوی ۱۰۳۶۰ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۳، با ۱۷ مجلس تصویر آب رنگ کارکشمیر ، ۲۹۱ گ [رؤیت] .

29601 ـ تهران، دانشگاه ۶/۴۲۳۹: سدهٔ ۱۳ (ص۵۳-۹۰) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۰] .

29602 ـ تهران ، دانشگاه ۴۹۸۵: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۸] .

29603 ـ لاهور ، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۴۵ ، ۸۷۱ خسر : ازمیانهٔ سدهٔ ۱۳ آغاز افتاده ، ۲۳۲ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲: ۸۸] .

29604 ـ ری، عبدالعظیم ۲۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، رحلی [نسخه‌ها ۳: ۶۷] .

29605 ـ تبریز ، ملی ۲/۳۵۸۸ : در «پنج گنج» تاریخ یادنشده [ف. ملی ۱: ۱۵۲].

29606 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ۲/مج : در «پنج گنج» نسبتاً کهن [نسخه‌ها.

29607 ـ مشهد ، رضوی ۶۴ تاریخ: نستعلیق ، وقف ۱۱۶۶ ، آغاز : بنام سورت آرای معانی ، در فهرست بنام «گلستان نیاز» یا داستان «خسرووشیرین» یاد شده است، ۱۴ گ ۳۷ س [ف . رضوی ۳: ۹۴] .

29608 ـ تهران ، سپهسالار ۲/۳۵۵: تاریخ یاد نشده همراه «مخزن‌الاسرا» او .

29609 ـ تهران، سپهسالار ۲/۳۵۶: تاریخ یاد نشده، ش یکم «مخزن‌الاسرار» اوست [ف . سپهسالار ۴ : ۳۶۸] .

29610 ـ تهران، سپهسالار ۲/۳۵۷: تاریخ یادنشده ش‌یکم« مخزن‌الاسرار » اوست.

29611 ـ تهران، سپهسالار ۲/۳۷۱: تاریخ یاد نشده، ش ۱ «مخزن‌الاسرار» اوست.

29612 ـ تهران، سپهسالار ۲/۳۷۳: تاریخ یاد نشده ش ۱ «مخزن‌الاسرار» اوست.

29613 ـ تهران ، سپهسالار ۲/۴۰۰: تاریخ یاد نشده ، ش ۱ (مخزن‌الاسرار اوست [ف . سپهسالار ۴ : ۳۶۸ ـ ۳۶۹] .

29614 ـ آصفیه ، ۳۸ (مثنوی) : تاریخ یاد نشده .

29615 ـ آصفیه ۱۱۹ (مثنوی) : [ف . میرعثمان علی ۲: ۴۱۶] .

29616 ـ بنگال ، ایشیاتك ۸۳ منظوم (۲۵۷): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۶] .

29617 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۲I ۴۱۰۹ : نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۴۴۶] .

29618 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI۶D ۲۷۵۱ (۲۴۱): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۹۰۲ـ۱۹۰۳**م. [عبدالله ۲: ۱۵۹].

29619 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APi/VI۱۲ ۲۰۶: نستعلیق بی‌تاریخ[ف. عبدالله ۲: ۱۶۶] .

خسرو و شیرین = فرهاد و شیرین

وحشی بافقی .

خسرو و شیرین = فرهاد و شیرین

وصال شیرازی .

خسرو و شیرین = شیرین و خسرو

هاتفی .

خسرو و گل = گل و خسرو

عطار .

خضر خانی = دول رانی

خسرو دهلوی .

خضر و موسی = موسی و خضر

از وقار شیرازی، احمد که یاد او در «محاسن‌السنه : ۸۸۶» گذشت .

29620 ـ **شیراز**، دکتر وصال : نوشتهٔ صادق شیرازی، صفر **۱۲۹۵** [نسخه‌ها ۵: ۲۹۱].

خطاب فاضل

از میر مفتی محمدعباس فرزند علی اکبر موسوی جزایری شوشتری لکهنوی، درگذشتهٔ ۱۳۰۶ . مثنویست در رد منظومهٔ امام بخش دهلوی بنام «دمغ‌الباطل» که در ردشیعه بوده است، بخواهش سیدشریف حسین فرزند درجبعلی خان، بسال ۱۲۷۶ سروده و در ۱۲۸۶ چاپ شده است. **آغاز:** حمد زیباست مالك کل را ـ که ز گل ساخت بلبل و گل را .

بنگرید : ذریعه ۷: ۱۸۲ (خطاب فاضل)

29621 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Api/VI۱۰۱A ۲۸۱ (۵۹۷ف): نستعلیق **۱۲۸۴**، آغاز برابر نمونه، ۲۶۲ گ [ف. عبدالله ۲: ۴۱۸] .

خلاصة الاحکام

از صبای کاشانی، فتحعلی‌خان که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۷» گذشت . منظومه‌ایست فقهی در پیرامن ۳۲۰ بیت، در نماز و شکیات آن است، بر پایهٔ فتواهای میرزا ابوالقاسم محقق قمی درگذشتهٔ ۱۲۸۸ . **آغاز :** ای نگارندهٔ سپید وسیاه ـ ای طرازندهٔ نگین وکلاه .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۷۰ .

29622 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۰۷ (۶۵۸ف) : همراه «دیوان 24181» او نوشتهٔ **۱۲۴۰** [ف . دکتر بیانی : ۴۳۷] .

29623 ـ **تهران**، ملی ۲۶۰ ، ۲۶۷ فهرست نشده : نستعلیق محمدکاظم حلال خور در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۰** او [نسخه‌ها ۶: ۱۴۵].

29624 ـ **تهران**، آقای فخرالدین نصیری ۶۷: نوشتهٔ **۱۲۴۵** .

29625 ـ **تهران**، مجلس ۱۰۱۲ :در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۶** ، آغاز برابر نمونه (ص ۵۲۹ـ۵۴۳) [ف . مجلس ۳: ۳۳۳] .

29626 ـ **مشهد**، رضوی ۴۶۶ (۴۶۹۲): در « کلیات » مؤرخ **۱۲۶۷** او [ف . رضوی ۷ : ۴۴۶] .

29627 ـ **تهران**، ملك ۵۱۱۶/۵ :

نسخ پیرامن **۱۲۸۸** . (۵۳ب-۷۱پ) ۱۴س، [رؤیت] .

29628 - **تهران** ، ملك ۵۳۱۰/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او (۳۰۸پ-۳۱۶ر) [رؤیت] .

29629 - **تهران**، الهیات ۷۹۹/۱د: نستعلیق سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او [ف. الهیات ۳۹۶:۱] .

29630 - **مشهد**، رضوی۴۶۸(۴۸۷۷): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف . رضوی ۷ : ۴۴۸] .

29631 - **تهران** ، سلطنتی ۴۱۸ (۶۶۰ ف) : همراه « دیوان » او از سدهٔ **۱۳** [دکتر بیانی : ۴۳۹] .

29632 - **هاروارد** ، هوتن : نوشتهٔ عیسی فرزند عبدالله خان ، رمضان **۱۳۰۹** از روی نوشتهٔ میرزا محمدتقی نایینی وزیر اصفهان جد پدری نویسنده . در فهرست آمده : خلاصة الاحکام منظوم ناشناخته . گویا همین منظومه باشد [نسخه‌ها ۴:۳] .

29633 - **تهران** ، ملی ۱۷۸ ف : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۱گ ۱۴س [ف . ملی ۱ : ۱۸۰] .

29634 - **تهران** ، ملی ۲۶۸، ۲۷۲ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶ : ۱۵۰] .

29635 - **تهران** ، سپهسالار ۴۰۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [ف. سپهسالار ۶۲۶:۲ و ۵۰۷:۴] .

خلاصة الحقایق

از نجیب‌الدین رضا تبریزی ذهبی ، که یاد او در «اصطلاحات صوفیان: ۱۰۳۸» گذشت مثنوی‌یست عرفانی که بسال ۱۳۳۸ق در شیراز از طرف خانقاه احمدی چاپ شده است. **آغاز:** حمد وثنا احد لایزال - فرد قدیم و صمد بی‌زوال .

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۲۵- فهرستشار: ۳: ۶۱۳.

29636 - **مشهد**، رضوی ۲۹۶ ادبیات: شکسته نستعلیق محمدشریف فراشبدی ۲۶ ذیحجه **۱۱۹۴** ، آغاز برابر نمونه، ۱۲۵ گ ۱۵س [ف. رضوی ۷: ۳۲۸] .

29637 - **تهران**، ملك ۵۶۹۲: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده ، ۸۷گ ۱۷س [رؤیت] .

29638 - **تهران**، ملك ۵۳۷۲: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳** ، آغازافتاده : کرده سراسیمه چو اهل سفر - در تك و پو هرچه بود در نظر ۱۳۵گ ۱۴س [رؤیت] .

29639 - **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۹: سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۵: ۲۱۲].

خلاصة الخمسه = پندهای پنج گنج

متن از نظامی «پنج گنج: ۲۶۸۵». گزیده از ناشناس . نسخه‌ها در شمارهٔ بابها و ترتیب جدایی دارند، برخی ۳۰ و برخی ۳۶ و ۳۷ و در نسخهٔ مجلس ۵۰۹۷ آمده کتاب در ۳۵ باب و هزار بیت است، و برخی در دو بخش و هریك درچند باب. باعنوانهای: در توحید، در نعت، در صدق، در صبر ، در رزق ، در قناعت ، در عدل ، در شکایت از روزگار و ... **آغاز :** حمدله . بر اصحاب دولت و مکنت واجب ولازم است که بعد از قرائت قرآن .

29640 - **اسعد افندی** ۲۹۱۸ : نستعلیق شیخ محمد فرزند احمد ، ۱ ذیحجهٔ **۸۸۳** در ۳۵ باب، ۴۹گ ۱۲س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۴۴ هست [فیلمها: ۷۹] .

29641 - **قاهره** ، دارالکتب ۵۷

ادب فارسی طلعت : تعلیق زیبا، **۹۰۱** ، آغاز برابر نمونه (ص ۱۲۰–۲۵۵) [مخطوطات ۱: ۱۳۱] .

29642 ـ **یوگسلاوی** : نوشتهٔ آغاز محرم **۹۳۵**، در ۳۵ باب. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۱۶ هست [فیلمها : ۳۳۸] .

29643 ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۲۹۸ : نستعلیق محمد کاتب برزه درغوریان، ج ۲/**۹۶۷**، در ۳۳ باب [رؤیت] .

29644 ـ **تهران،** سپهسالار ۷۸۰۴ : نستعلیق حجینی (پاك شده) **۹۸۰** ، زرین ،در دیباجه آمده آنرا در ۳۵ باب ساختم، ۴۴ گ ۱۲ س [ف . سپهسالار ۴ : ۳۸۳] .

29645 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۴ : نوشتهٔ **۹۸۲** ، ۵۱ گ ۱۱ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۷۰] .

29646 ـ **مشهد،** رضوی ۹۵۸۴ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین ، در دیباجه ۳۷ بابی خوانده شده و فهرست ۳۵ باب رادارد ولی نسخه بدون افتادگی ۳۴ باب دارد، ۲۴ گ [رؤیت] .

29647 ـ **تهران** ، مجلس ۵۰۹۷ : نستعلیق جلال کاتب در هرات ، سدهٔ **۱۰** ، با دیباجهٔ نثری که درآن آمده : اورا «خلاصة ـ الخمسة» نام شد و مشتمل است بر ۳۵ باب و هزار بیت، ۳۱ گ ۱۲ س [رؤیت] .

29648 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۶۳ (۳۶۲ ف) : نستعلیق زیبا گویا میرعلی هروی ، سدهٔ **۱۰** ،انجام دست‌کم یك برگ افتاده ، ۳۷ بابی است و آغاز برابر نمونه ، ۹۷ ص [ف . دکتر بیانی : ۸۴] .

29649 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۶۵۴ : سدهٔ **۱۰** ، ۳۶ بابی است .

آغاز برابر نمونه، ۳۸ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۷۰] .

29650 ـ **آصفیه** ۱۲۴ : نستعلیق گویا سدهٔ **۱۰** ، سی بابی است [ف آصفیه ۲ : ۴۱۱] .

29651 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۰۱ : نستعلیق شاه حسین صدرالدین محمد، با تاریخ **۱۰۰۰** تا **۱۰۰۹** درجنگ . نسخه درصحافی آشفتگی یافته است، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29652 ـ **تهران،** دانشسرای عالی، قریب ۱/ ۲۰ : نستعلیق **۱۰۰۵** ، در ۳۷ باب [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۸] .

29653 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/ ۱۹۶۶۱ Add : ازسدهٔ **۱۶** م ، (گ ۱–۵۰) [ریو ۲ : ۸۴۵] .

29654 ـ **تهران،** مجلس ۲۱/ ۲۶۶۵ : با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص ۶۲۷–۶۵۸) ، با دیباچه‌ای به‌نثر ، و ۳۶ بابی [ف . مجلس ۸ : ۴۲۰] .

29655 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم شوروی G. ۱۱۲ : با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۲۴ هست [فیلمها ۵۶۵] .

29656 ـ **هند،** بانکیپور ۴۵ : نستعلیق محمدعلی ، **۱۰۶۱** ، ۳۷ بابی ، آغاز برابر نمونه ، ۱۳ گ ۲۳ س [ف. عبدالمقدرمولوی : ۶۲] .

29657 ـ **تهران** ، دهخدا ۲۷۰ : در جنگ نوشتهٔ **۱۰۸۱–۱۰۸۴** در **۳۷** باب [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۲] .

29658 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۶۰ : شکسته محمدشفیع ، در محرم **۱۰۹۹** . آغاز افتاده . [نسخه‌ها ۲ : ۷۴] .

29659 ـ **تهران**، ملك ۳/ ۴۶۷۱ :

نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در (گنج‌المعانی ۴۰ر-۵۳ر) نسخه ۳۶ بابی است، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

29660 - **تهران**، دهخدا ۲۹۷/۲: نوشتهٔ عمادفرزندغیاث‌الدین، سدهٔ **۱۱**، خلاصهٔ پنج گنج است در دو بخش: یکم **۲۴** باب و دوم **۳۷** باب، از میانه افتاده [نسخه‌ها ۳: ۴۱۳].

29661 - **تهران**، سنا ۱۰۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، ۱۰۴ص [نسخه‌ها ۶: ۴۴۰].

29662-663 - **تهران**، مجلس ۴۸۱۹: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۲**، در **۳۰** باب، آغاز برابر ندونه [ف. مجلس ۱۳: ۲۳۰].

29664-665 - **مشهد**، رضوی ۲۳۴ ادبیات: شکسته نستعلیق نزدیک ۱۸۹۳ = **۱۲۱۱** درهند، در **۳۵** باب با یک دیباچه (ص۷-۸۱) سپس منتخب دیگری از داستانها (ص ۸۲-۱۸۷) [ف. رضوی ۷: ۲۶۹].

29666 - **تهران**، ادبیات ۲۸۳/۳ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** [ف. ادبیات ۲: ۵۸].

29667 - **تهران**، مجلس ۲۳۵۴: نستعلیق خوش علی منظوری، **۱۳۱۹**، در **۳۶** باب، آغاز برابر نمونه، ۱۴ س [ف. مجلس ۸: ۶۴].

خلاصة الرمل

ناشناخته. وباهمین سر آغاز «معین الرمل» نیز هست. **آغاز**: شکر جبار کردگار جهان - خالق خلق و راحم و رحمان.

29668 - **تهران**، استاد مینوی ۲۷/۲: نستعلیق با تاریخ **۱۰۱۰** بهمین خامه در دفتر [نسخه‌ها ۶: ۶۷۴].

خلاصی نامه

مثنویست عرفانی در ۱۳۱۷ بیت، که در شیراز با دیباجه‌ای به نثر از ناشر بچاپ رسیده است. در آن دیباجه آمده‌است: در نسخهٔ ما بنام سنایی غزنوی (۴۶۴-۵۲۵) بوده‌است ولی در خودمثنوی اشاره‌هایی به «مثنوی معنوی» مولوی (۶۰۴-۶۷۲) دارد. بهرحال نزدیک به چهل بیت آغاز آن برابر است با ابیات «منتخب مثنوی» منسوب به ملاصدرا که بدنبال «سه اصل» او بکوشش دکتر حسین نصر چاپ شده است. درفهرست گلچین معانی ازشیخ محمدعلی مؤذن خراسانی دانسته شده است. **آغاز**: میستایم خالقی را کوست هست - این دگرها نیستند و اوست هست.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۷۱.

29669 - **تهران**، مجلس ۲۹۹۲/۷: نسخ و نستعلیق میرزا ابراهیم مشتری، سراینده، **۱۲۹۴** (ص۲۴۳-۲۹۸) [ف. مجلس ۱۰: ۴۴۳ نسخه‌ها ۵: ۱۷۹].

خلافت نامهٔ حیدری

خاموش یزدی، میرزاعلیخان که یاد او در «دیوان ۲۳۱۵» گذشت حماسهٔ دینی است در جنگهای حضرت علی در چهار بخش، در پایان بخش سوم تاریخ سرودن را محرم ۱۳۶۴ یادکرده است. **آغاز ۱**: بنام جهانداور نه سپهر - درخشان‌کن اختر وماه ومهر. **آغاز۲**: بنام جهانداور ذوالجلال - خداوند بخشندهٔ بیهمال. **آغاز ۳**: بنام جهانداور دادگر - پدید آور خاور و باختر. **آغاز ۴**: بنام جهانداور بیهمال - که اورا نه شبهی بودنی مثال.

29670 - **مشهد**، رضوی، فهرست‌نشده: نستعلیق وشکستهٔ خودسراینده، ۳۵۱گ چهار ستونی، پیرامن ۷۰ بیت [رؤیت].

خلد برین

میرزا مشتری [علی‌اصغر اصغرزاده].

29671 ـ **مشهد**، علی‌اصغر اصغرزاده: با تاریخ **۱۲۷۰** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۶۱۵].

خلد برین

از وحشی بافقی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت. مثنویست عرفانی در برابر «مخزن‌الاسرار» نظامی، و چندبار نیزبچاپ رسیده است. **آغاز**: خامه برآورد صدای صریر ـ بلبلی از خلدبرین زد صفیر.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۴۰ و ۱۹: ۱۷۱ ـ ف: مشار: ۶۱۶.

29672 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۹۱۷ (۶۱۰ ف): نستعلیق زیبای رشیدای دیلمی، عبدالرشید، ج ۲/**۱۰۰۰** دریزد، آغاز برابر نمونه، زرین، ۴۶ص ۱۲س [ف. دکتربیانی: ۳۸۳].

29673 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۲۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۶** م [ریو ۲: ۶۶۳].

29674 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۵۲ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ شوال **۱۰۳۴** (۱۶۲۵م) [ریو ۲: ۶۶۴].

29675 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۰۷: نستعلیق زیبای مهدی فرزند جابرقمی، **۱۰۳۷**، زرین [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

29676 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۴/۱۳: نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص ۵۹۶-۷۰۰ و ۷۲۰-۷۲۴) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۰۳].

29677 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۸/۲۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ ۱۱۲۲ در دفتر [نسخه‌ها ۲: ۱۰۷].

29678 ـ **تهران**، مجلس ۳/۱۱۵۹: در «کلیات 18028» او از سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، پیرامن ۵۳۰ بیت داده [ف. مجلس ۳: ۶۰۷].

29679 ـ **مشهد**، رضوی ۶۰۴(۴۷۹۵): در «کلیات: 18026» او از سدهٔ **۱۱**، [ف. رضوی ۷: ۵۲۵].

29680 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲: با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ ۱۲۴پ) [ریو، ذیل: ۲۳۴].

29681 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۴۰۸: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۱۵].

29682 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴**، نزدیك به ۵۳۰ بیت، ۲۶ص [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۱۹].

29683 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۲۵: نستعلیق، تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۲۶۹گ ۱۹ س [ف. ملی تبریز ۱: ۴۶۹].

خلوت راز

از وحید قزوینی، محمد طاهرکه یاد او در «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت. مثنویست در پیرامن ۲۲۰۰ بیت. **آغاز**: ای فرازندهٔ سرای جهان ـ بگل وخشت آشکار ونهان.

بنگرید. ذریعه ۱۹: ۱۷۲.

29684 ـ **تهران**، مجلس ۳/۱۱۶۱: نستعلیق در «کلیات: 18031» او نوشتهٔ **۱۰۸۱**، آغاز افتاده [ف. مجلس ۳: ۶۱۱].

29685 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۸۷ (۶۴۱ف): همراه «دیوان: 26949» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر بیانی: ۴۱۶].

29686 ـ **تهران**، مجلس ۱/۱۱۶۲: در «کلیات: 18032» او از سدهٔ **۱۲**، نسخهٔ کامل با ۲۲۰۰ بیت، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳: ۶۱۵].

خمسهٔ اشرفیه = پنج گنج

خمسهٔ حسن

حسن فرزند سید فتح‌الله . **آغاز :** بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ باسم‌محمدشده فیض‌عمیم.

29687 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۲۲ Add : نستعلیق رجب **۱۰۳۹** (۱۶۳۰م) ، ۲۹۴گ [ریو ۲ : ۶۸۰] .

خمسهٔ حسینی = پنج گنج

خنکارنامه

مثنویست درفتوحات سلطان محمد (۸۴۸ـ ۸۸۶) . **آغاز :** زفیض خداوند حی قدیم ـ رحیمست و رحمان حکیم و کریم .

29688 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۴۱۷ : پیرامن سدهٔ **۹** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۸۳گ ۱۵ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۵۹] .

خوابنامهٔ سلطانی = تعبیر نامهٔ سلطانی

29689ـ **بنگال**، آسیایی ۱۵۳۴M۲۹ : نستعلیق ، بخشی ازآنست [ف . بنگال:۷۹].

خوابنامهٔ منظوم

از ابن سیرین .

29690ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۱۴مج: نستعلیق باتاریخ **۱۲۲۹** بهمین خامه در دفتر، هر بیتی دربارهٔ چیزیست که عنوان در میان دو بیت نوشته شده [رؤیت] .

خوابنامهٔ منظوم

ازبسحاق اطعمه ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۹ » گذشت . در باب شرح نام خوراکها و تأویل آنها ، با دیباجه‌ای به‌نثر .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۷۲ .

29691 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۱۷ (۵۰۴ف) : نستعلیق کهن سدهٔ **۹** در «کلیات» او ، زرین [ف . دکتر بیانی : ۲۶۳] .

29692ـ **تهران**، ادبیات ۸۱ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳** در «کلیات 17482» او [ف . ادبیات ۳ : ۱۶] .

خوابنامهٔ منظوم

از بوعلی قلندر ، گویا همان شرف‌الدین ابوعلی فرزند سالار فخرالدین عراقی چشتی هندی پانی پتی ، درگذشتهٔ ۱۳ رمضان ۷۲۴. که یاد او در «دیوان : ۲۳۷۸ » گذشت .

29693 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ ق ۵۶ : تاریخ یاد نشده ، ۳۶ س [مخطوطات ، سرفراز علی : ۷۹].

خوابنامهٔ منظوم

از حکیم ثنائی . **آغاز :** بنمود خواب راست‌اول‌ماه ـ دردووسه زخواب عکس‌بخواه.

29694 ـ **ملك** ۱۶/۴۳۴۱ : نستعلیق میرعلی اکبرفرزند محمدمحسن زکی حسینی، با تاریخ **۱۲۱۹** در دفتر (۱۳۴ر ـ ۱۳۴پ) ۱۷ بیت است [رؤیت] .

خوابنامهٔ منظوم

نسخهٔ دانشگاه ازگفتار یازدهم تا بیست‌و یکم را دارد : گفتار ۱۱ ـ در تأویل مرگ و گورستان .. ۱۲ ـ در تأویل قیامت وترازو.. ۱۳ ـ دیدن پریان ودیوان وغولان ۱۴ـ دیدن پیران و جوانان ۱۵ـ اندامهای مرد دیدن ۱۶ـ تأویل آنچه بیرون‌آید ازمردم وحیوانات. ۱۹ـ طعامها .. ۲۰ـ مهمانی وسماع‌وبویهای خوش .. ۲۱ ـ چهار پایان اهلی و وحشی و سباع . در برخی جایها آیتهای قرآنی گواه آورده‌شده‌است. یك‌نمونه: وفضل‌الله‌المجاهدین

علی‌القاعدین اجرا عظیماً : هرکه بیندکه‌میرود بجهاد ـ فضل و رفعت رساندش بمراد .. گر شوی کشته درجهادبخواب ـ شادی و رزویست وفضل و ثواب .

29695 ـ **دانشگاه** ۴۶۳۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، ۱۴گ ۱۱س [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۵۷۰] .

خوابنامهٔ منظوم

ازشاه‌نعمت‌الله ولی‌کرمانی ، منظومه‌ایست در نسخهٔ ۴۲۶۲ ملك پیرامن ۲۵۵ بیت در خوابگزاری ، و جز «خواب دیدن :۱۱۴۱» اوست . **آغاز :** بدان که ین نسخه در تعبیر خوابست ـ هرآن مشکل‌را (؟) جوابست ـ معبر گفت در تعبیر خوش راز ـ گرت باید شنود، تا گویمت باز .

29696 ـ **تهران،** ملك ۴۲۶۲/۱۱۹: نستعلیق محمدجعفر فرزند افتخارخان نعمت‌اللهی، نزدیك **۱۱۱۱** ، درمجموعه رساله‌ای او (۶۲۵پ ـ ۶۳۴پ) آغاز برای نمونه ازاین نسخه یاد شد [رؤیت] .

خوابنامهٔ منظوم

در پایان‌آن‌آمده: ازقربانعلی بشکر هویدا ـ ابن علی عسکرابن موسی . به‌ترتیب تهجی . **آغاز :** پیغمبر اگر بخواب بیند ـ کارش به دوکون نظام گیرد .

29697 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۳۸ : نستعلیق حاج محمد باقر حکیم الابدان نقاش تبریزی ، یکشنبهٔ ۲ ذیقعدهٔ **۱۳۱۲** [رؤیت].

خوابنامهٔ منظوم

مثنویست در پیرامن ۳۰۰ بیت . **آغاز :** ابتدا میکنم بنام خداـ صانع تحت وفوق ارض وسما ـ دادگرکردگار بی‌مانند ـ که بودفارغ از زن و فرزند .

29698 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۱۸۷/۳ فهرست‌نشده :ازسدهٔ **۱۳** ، آشفته‌صحافی‌شده‌است، [رؤیت] .

خوابنامهٔ منظوم

منسوب بحضرت یوسف ، درپیرامن صد و ده بیت . با عنوانهای : سبزه وآب و درخت، جواهرات، سباع وحیوانات ، طیور، فلزات، ایام هفته ، خسوف و کسوف . **آغاز :** ابتدا میکنم بیاد خدا ـ خالق تحت وفوق ارض‌وسما یاد دارم چنین من از استاد ـ که بود جان او بخسب (بخسبد ؟) شاد .

29699 ـ **تهران،** مجلس ۵۰۶۶/۴: نستعلیق ۲۱ محرم **۱۱۹۱** (۹۰پ ـ۹۳پ) [ف . مجلس ۱۵: ۲۷] .

خورشید و پروانه

از سراینده‌ای با تخلص سالم ، که بنام محمدشاه قاجار در۱۲۵۴ سروده‌است،درپایان آورده : هان ز هجرت نمودگذر ـ یکهزار و دویست‌وپنجه وچار ... **سالم** این‌نامه‌راگرفته بکف ـ ختم‌کردش بنام شه ز شرف. مثنوی داستانیست ازشمع و پروانه وبهرامشاه و ماه و خورشیدوشهزاده وکنیزك وخاقان‌چین‌و وزیرش وشاه فیروز. **آغاز :** حمد پاك از دلی جوآینه صاف ـ بخداوند منبع الطاف ـ حمد شایسته آنچه میشاید ـ شکرنعمت چنانکه میباید .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۷۲ .

29700 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۳۷۴ : نستعلیق سراینده ، **۱۲۵۴** ، با پنج مجلس تصویر درهامش، ۱۱۵گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۷۳] .

خورشید و جمشید = جمشید و خورشید

ساوجی، در ص ۲۷۴۲ گذشت.

خورشید و مه‌پاره = گل رعنا

از سراینده‌ای با تخلص حکیم ازمردم قم، بدستورشاه‌عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۸). در آن آمده : دردهۀ سوم زندگی‌خود این «دستۀگل» راکه یکی از «پنج دسته»است سروده‌ام ، واگر عمرم به‌دهۀ پنج برسد «گلدسته زپنج‌گل ببندم» اوخود را استادطبیعی و الهی وپزشك‌خوانده، که‌کارش‌شاعری نیست. گویا اوهمان میرزامحمد سعید فرزند حکیم محمد باقرقمی است که یاد او در «دیوان:۲۳۵۴» گذشت. مثنویست بزمی وعرفانی ازعشق خورشید و مه پاره ، درنسخۀ (ملك۵۳۹۷) پیرامن ۳۳۰۰ودر نسخۀ(دانشگاه ۳۱۶۸) نزدیك به ۳۶۸۰ بیت است **آغاز :** ای‌قبله‌نمای‌عشقبازی ـ معشوق حقیقی‌ومجازی ـ یاد تو بهشت آتش افـروز ـ سودای تو شمع انجمن سوز.

بنگرید : ذریعه ۲۱۴:۱۸ (گل‌رعنا) و ۱۷۳:۱۹ (خورشید ومه پاره).

29701 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۵۷ : شکسته نستعلیق ۲۰رجب **۱۲۲۸**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۳گ ۱۴س [رؤیت].

29702 ـ **تهران**، ملك۵۲۸۸: نستعلیق ۵ رمضان **۱۲۵۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۳۰ گ ۱۵س [رؤیت].

29703 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۱۶۸ : نستعلیق آقا میرزا عبدالله فرزند حاجی میرزا حسن وزیر فرزندمیرزا خلیل‌وزیر فرزندمیرزا جعفر وزیرفرزند محمدعلی وزیرالکای مراغه ۱۴ ذیحجه **۱۲۵۵** ، آغاز برابر نمونه ، در نسخه «خورشیدومه پاره» و درفهرست باحتمال از میرزا محمدسعید دانسته شده‌است ، ۱۳۱گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۲۱۳۲:۱۱].

29704 ـ **تهران**، ملك۵۳۹۷: نستعلیق سدۀ **۱۴** ، آغاز در دیباچه و انجام در خاتمه افتاده، آغاز: شکر توحلاوت شکرها، ۱۶۲گ ۱۱س [رؤیت].

خوك‌نامه = گهرنامه

از تقی دارابی ، مثنویست فکاهی بشیوۀ «موش و گربۀ» زاکانی. در ذریعه و فرهنگ سخنوران در واژۀ دارابی از او یادنشده است. **آغاز :** خوشتر از حمد نیست عنوانا ـ لب گشایم بحمد یزدانا .. اول داستان **گهر نامه** ـ آخرش **خوك‌نامه** بپایانا.

29705 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۲۷/۱: نستعلیق **۱۲۴۵-۱۲۵۳** (ص۱-۱۸) زرین سپس شعرهایی از همو در همان جنگ [ف . دانشگاه ۲۵۴۲:۱۲].

خون حاتم = حاتم‌نامه

سلیم. در ص ۲۷۵۹ گذشت.

خیاط‌نامه

از عطار نیشابوری ، که یاداو در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. **آغاز :** بنام آنکه هستی زو نشان یافت ـ نفوس ناطقه زو نورجان یافت ـ زمین را برسر آب او نهادست ـ سما را در تك وتاب او نهادست.

بنگرید : ذریعه ۱۷۳:۱۹.

29706 ـ **تهران**، ملك ۵۰۶۲/۱۲: نستعلیق‌باتاریخ**۹۵۶**دردفتر، شمارۀ۱۲«کلیات» او(۶۴۵پ-۶۵۲پ) آغازبرابر نمونه، درپایان آمده تم خیاط‌نامه [رؤیت].

29707 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب

Spi/VI۱۳A ۴۰۰۵ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (گ۱۱۳–۱۱۹)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۴۴۹]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۰۶].

29708 ـ **هند**، بانکیپور ۴۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷**م. (بنگرید، اسرار نامه : 27326) [ف. عبدالمقدر : ۶۷].

29709 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۴۸ منظوم (۱۰۶۳) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ف. بنگال :۹۳].

خیر القصص

قصص الانبیای منظوم ۱۱۲۱ (۱۷۰۹م) است : نامش ز سر سرور خوانی ـ تاریخ تام او بدانی. از حماسه‌های دینی است. بقالب مثنوی.

29710 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۸۲/۸۴۹ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۲۱].

د

داستان اسماعیل

ناشناخته.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۶۲.

29711 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۷۵۵/۲ Or: مؤرخ **۸۶۷**، مصور، همراه «دیبوشیره» [نسخه‌ها ۴:۶۸۵].

داستان اکبر پادشاه

داستان جنگ اکبر پادشاه (۹۶۳–۱۰۱۴) است با سپهدار محمدشاه. **آغاز :** چو سلطان انجم ز خاور زمین ـ برسم عرب گشته محمل نشین.

29712 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Api/VI۵۰ ۲۴۵ : نستعلیق بی‌تاریخ، تازه [ف. عبدالله ۲:۳۴۱].

داستان افلاطون

منظومه‌ایست در اینکه افلاطون در آغاز چگونه می‌اندیشید در رسیدن به‌کیمیا و بر ـ گردانیدن معدنیات ارزان به‌طلا، و چون بدان رسید از آن بـرگشت و به تذهیب نفس خود پرداخت. **آغاز** : افلاطون آنکه استاد جهان بود ـ مگر درابتدا عزمش چنان بود.

29713 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۰ مجامیع ترکی طلعت: نوشتهٔ محمد نضیف **۱۱۱۷** (گ۶۲ب–۶۳پ) در سه ستون [مخطوطات ۱:۱۲۵].

داستان بحیرای راهب

داستان بحیرای راهب و خبردادن او پیامبری پیامبر اسلام‌را، درپیرامن ۲۴۰ بیت. سپس «داستان عشق خدیجه و نکاح پیامبر» گویا ازهمین‌سراینده، وروی‌هم‌بخشی‌ازیك‌حماسهٔ‌دینی باشد. **آغاز:** چنین‌آورده‌اند از ابن‌عباس ـ روایت کرده‌اند از ابن عباس ـ که از عباس میکرد این روایت ـ که او کردی ز بوطالب حکایت.

29714 ـ **تهران**، ملك ۵۶۱۱/۱۰: نستعلیق محمدعلیخان درهند، سدهٔ **۱۲** [رؤیت].

داستان جمجمه

بنگرید : ف. بادلین ۱۲۳۹/۵۴.

29715 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۲۹۰/۵ : تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده.

29716 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۷۹/۴ : نیز تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱۵۵:۱] .

داستان جولا و مار

از ضروری ، داستان مرد جولاست و مار به‌نظم .

29717 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۵/۴۵ : نستعلیق باتاریخ **۱۱۰۴** دردفتر (ص۹۴-۱۱۶) [ف . دانشگاه ۱۲۱۷:۹] .

داستان حاتم طائی = حاتم نامه ...

سلیم ، ص ۲۷۵۹ .

داستان حاجی رحیم = قصهٔ ...

شهاب ترشیزی .

داستان حنفیه = داستان محمد حنفیه

داستان حیدری

درسرگذشت حضرت علی ، وشاید «حملهٔ حیدری» باشد [ایرج افشار] .

29718 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۰۵۵ **Or** : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۶۸۷:۴] .

داستان دختر برهمن

از الله ویردیخان، که یاد اودره«جمعهمج: ۲۷۴۰» گذشت. مثنویست درپیرامن ۴۱۰ بیت، از افسانه‌های هندی. **آغاز :** بنام آتشین‌ساز رخ‌گل ـ جگر درخون گذار اشك بلبل .

29719 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۲۵/۵ : نستعلیق محمداسحاق ژاوهی، با تاریخ**۱۱۹۸** در دفتر ، سپس «داستان دختر وپسر برهمن» از الله ویردی [رؤیت] .

داستان دختر وپسر برهمن

از مولانا نواب میرزاهادی‌خان ،مثنویست در پیرامن ۲۲۰ بیت ، داستان عاشق شدن دوبرادر وخواهر یکدیگررا ودرآب انداختن خود . درپایان‌آمده : رسان یاربتو نادم را بیاران ـ بحق حرمت شام غـریبان . **آغاز :** شنیدم زرندی باده نوشی ـ زسر درفتنه‌ای خمخانه جوشی .

بنگرید : ذریعه ۱۷۴:۱۹ .

29720 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۲۵/۶ : نستعلیق محمد اسحاق، فرزند محمد ژاوهی ، در دوشنبهٔ ۱۵ع۲/**۱۱۹۸** . در دارالسلطنه کابل . [رؤیت] .

داستان دختر پادشاه

داستان دختر پادشاه وشاهزاده خداداد . **آغاز :** یك شهی بود ازشهان کبار ـ در محل دیار دریابار .

29721 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۲۴/۷ : نستعلیق ، **۱۲۵۱** (۲۰-۴۶) ۱۵ س [ف . دانشگاه ۳۶۷۰:۱۴] .

داستان دخمهٔ انوشیروان

از ابن یمین به‌نظم [دانش پژوه] بنگرید (کلیات ابن یمین:۱۸۴۵). چند تحریرازآن به‌نثر در ص ۱۶۰۴ یاد شده است .

29722 **قونیه** ۲۵۴۶/۷ : در دفتری همراه «دیوان» ابن یمین فریومدی نوشتهٔ ۱ رمضان **۸۴۷** ، (ص۹۳-۹۸) . فیلم آن در دانشگاه ش۳۲۱ هست [فیلمها : ۴۵۳] .

داستان درویش ابدال

ناشناخته . دربحرمثنوی .

بنگرید : ذریعه ۱۷۷:۱۹ .

29723ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۲۷/۱۱ : درجنگ نوشتهٔ امامقلی ایمانی غلام **۱۰۷۴** ـ

۱۰۷۹ (۳۴۴پ-۳۴۵ر) ۲۰س [ف . دانشگاه ۸: ۱۰۰] .

داستان سلیمان

سرودهٔ ۱۲۲۶ [دانش پژوه] .

29724 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۲۹: تاریخ ونشانی بیشتر یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۴] .

داستان سوداگر = قصهٔ ...

داستان شاهی دارانیان

ازقاسم‌علی . مثنویست بروش «شاهنامه»ی فردوسی، در داستان افغانان، که بسال ۱۲۶۰ سروده است. **آغاز :** سرنامه برنام‌پروردگار ـ بود زینت دفتر روزگار .

29725 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب Spi/VI۱۲۲ ۵۶۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابرنمونه ، ۱۷۸گ [ف . عبدالله ۲ : ۵۶۸] .

داستان صافی نیت پادشاهان

ازشکرجیو، شوقی‌متخلص [گلچین‌معانی] .

29726 ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۳ ادبیات: در جنگ نوشتهٔ **۱۸۹۳**م ـ **۱۳۱۱**ق (ص۳۳۹ـ ۳۴۷) [ف . رضوی ۷: ۲۷۰] .

داستان عجیب منظر = قصهٔ ..

داستان عشق = قصهٔ ..

داستان گاوقرض‌دار

در ۶۰ بیت .

29727 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۷۷/۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۶۵ـ۵۶۹) [ف.دانشگاه ۹: ۱۳۷۹] .

داستان گدای باخرزی = گدای.. روشن ضمیر .

داستان محمد حنفیه = جنگنامهٔ محمد حنفیه

حماسهٔ دینی است : داستان به اسارت در آمدن دختر رومی بنام حنفیه و اسلام‌آوردن و به‌ازدواج حضرت علی درآمدن او و تولدپسری بنام محمد از ایشان . بشکار رفتن محمـد و و دلباختن به زنی زیبا شعرا نام و جنگیـدن محمد با شوهر شعرا بنام غظنفر و کشتن او ، سپس جنگیدن با سپاه‌گران فضل وکشتن سیصد سوار.. و ازدواج محمدحنفیه بآن زن. **آغاز:** بنام خداوندما ذوالجلال ـ که‌ازخارگل آورد گل زخار. بنام خداوند خلق‌آفرین ـ خداوند خورشید و ماه و زمین .

29728 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۶۸۲/۱ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، پیرامن ۳۴۰ بیت (۱ر-۱۲پ) [رؤیت] .

داستان محمد حنفیه و شعرا

همان داستان محمد حنفیه و مادر اوست و دختری شعری نام باکمی جدایی . **آغاز :** بنام خداوندما ذوالجلال ـ که‌گرداندا و حالها را بحال- بنام خداوند هفت‌آسمان ـخداوند- گار زمین و زمان .

29729 ـ **تهران**، دانشگاه۳/۴۷۶۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (۳۲ـ۴۱) آغاز برابر و انجام افتاده ، همراه داستانی دیگرازمحمد حنفیه [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۸۱۵] .

داستان محمد حنفیه وزین‌العرب

درآن آمده: هرقضایی‌زمؤمنی نقل است- راوی این قضا بود سلمان . **آغاز :** اول‌کارها دلا از جان ـ به‌ثنای خداگشای زبان ـ تاترا درسخن دهدتوفیق ـ برتودشوارها شودآسان.

29730 ـ **تهران**، دانشگاه۲/۴۷۶۷ :

نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (۲۰-۳۱)، ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۴:۳۸۱۵] .

داستان معشوق بنارس

ناشناخته. **آغاز :** الهی تشنهٔ بحر وصالم - بدریا ده چو سیلاب اتصالم .

29731 - **تهران**، دانشگاه ۱/ ۵۴۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** ، (۱پ-۴۴ر)، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۱۶:۱۹] .

داستان ملکزاده

سرودهٔ ۷۱۰ . **آغاز :** ملك تراعست تو بر ترهمه - ما بفروئیم، تو برسرهمه.

29732 - **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۲۲ ۴۲۴۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۶گ ، ناقص [ف. عبدالله ۲:۴۶۸]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۵۵] .

داستان ملکشاه با پیرزن

داستان دادخواهی پیر زن است ، **آغاز:** کرد ملکشاه الب ارسلان - عزم شکار ازطرف اصفهان .

29733 - **تهران** ، ملك ۲/ ۵۵۴ : نستعلیق نورالدین محمدجیلانی (ص۱۵-۱۸) با تاریخ **۱۰۵۳-۱۰۷۹** در دفتر . **انجام :** دید زن پیر کمان‌کش که هست - ناوك احسان وی افزون ز شصت [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۷۲] .

داستان ملك محمد و پادشاه کشمیر

29734 - **بادلیان** ۱۵۰ الیوت : نستعلیق ، پنجشنبهٔ ۵ رجب ۱۰۰۰، ۸۴گ ۱۹ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۹۷ هست [فیلمها ۱:۸۲] .

داستان وکیل با صدرجهان

از مولوی .

29735 - **تهران**، دانشگاه ۳/ ۴۳۵۹ : با تاریخ **۱۳۴۸** در دفتر (ص ۱۳۳-۱۷۵) [ف . دانشگاه ۱۳:۳۳۱۵] .

داش تموز = داستان ...

ازفوقی یزدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت. داستانیست انتقادی هزلی. **آغاز:** ایکه بودتن زگلت نرم‌تر - کاش رخت بود زخوی شرم‌تر .

29736 - **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۶۳۴ محمد تقی **۱۲۴۹** ، ۲۶۴ بیت ، آغاز برابر نمونه [ف . خطی ، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

دبستان حیدری = دبستان جان

بشیوهٔ «بوستان» سعدی. و «دبستان جان» مادهٔ تاریخ سرودن آنست (۹۹۴) . **آغاز :** مرا روزگاری دل زار بود - که با هرکس و ناکسم کار بود .

29737 - **تهران** ، مجلس ۲۹۷ : نستعلیق بی‌تاریخ ، در هامش «گلستان» [ف . مجلس ۲:۱۷۲] .

درة التاج

سروده‌ای بوزن مثنوی، درصفات خداوند در نزد صوفیان [دکترمحمدباقرحجتی]. **آغاز .** بسمله . لله الحمد قبل کل کلام - بصفات الجلال والاکرام . حمد اوتاج تارك سخن است - صدر هر نامهٔ نو وکهن است .

(بیت یکم برابر آغاز سلسلة الذهب است.)

29738 - **تهران**، الهیات ۱۲/ ۴۷۴د: نستعلیق عزیزالله بن محمد ختلانی در (ش۹) در ۱۲۰۵ در(ش۴) ۲۵۹ (۲۵۹پ-۲۶۶پ) ۱۱-۱۳ سطر [ف . الهیات ۱:۳۱۰] .

درة التاج

حسن چلبی ، سدهٔ سیزدهم . **آغاز :** بنام آنکه نام اوعظیم است ـ خداوندی کریمی کان قدیم است.

29739 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۵۶) Or۲۹۸۴ : **۱۲۳۷** (۱۸۲۲م) . جلدچهارم ازخمسهٔ داودشاهی دام اقباله‌العالی کتاب درة‌ـ التاج و غرة‌الابتهاج کلیات وقایع مطابق شهر رجب سنهٔ ۱۲۳۶ تا رمضان ۱۲۳۸ زادهٔ طبع حسن چلبی ، ۲۷۷ گ [ریو۲:۲۲۳] .

درالثمین = الهام‌ربانی = مثنوی ثانی

از حاج علی اکبر شیرازی ، نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ مائده : ۳۱» وجز آن . درتفسیر چهل سورهٔ تورات به‌نظم‌است.

29740 ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه : نوشتهٔ **۱۳۴۹** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۲] .

درج‌الجواهر

قاضی‌کریم .

29741 ـ **مدینه**، عارف‌حکمت ۱۵۴ : [نسخه‌ها ۵:۴۸۶] .

درج گهر

از نامی اصفهانی ، میرزا محمدصادق‌که یاد او در «دیوان : ۲۵۶۵» گذشت . یکی از مثنویهای پنجگانهٔ «نامهٔ نامی» است درعرفان و در بحرتقارب . **آغاز :** بسم‌الله‌الرحمان ـ الرحیم ـ مینهم از تازه بنایی عظیم .

بنگرید : ذریعه ۸:۵۸ .

29742 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰۵ ادب‌فارسی‌طلعت: شکسته‌گویاسراینده**۱۱۲۸**ـ **۱۱۳۱** ضمن «نامهٔ نامی»، آغاز برابر نمونه [ف . مخطوطات ۲:۲۰۸] .

29743 ـ **تهران** ، ملی ۳/۳۱۷ف : شکسته نستعلیق خوش گویا **۱۱۹۸** در «نامهٔ نامی» او(ص ۱۹۴ـ۲۳۳)، آغاز برابر نمونه [ف . ملی ۱:۳۰۹] .

درج مضامین = لؤلؤ درج مضامین

اعما ، در ص ۸۷ گذشت .

درخوشاب

ازعمیدالدین‌حسینی‌متخلص به‌نیر . حجة‌الاسلام محمدتقی‌فرزند ملامحمدفرزند حسین ممقانی تبریزی (۱۲۴۸-۱۳۱۲) درمبارزه و مناظره باامام جمعهٔ خویی وپاسخ مثنوی «قاردوشاب» درپیرامن ۹۰۰ بیت.دراین مثنوی به‌عمیدتخلص کرده‌است. **آغاز:** مشنو ازنی‌درکتاب مولوی‌ـ بشنو ازتنبورقمصورخویی ـبین چه سان دستان سرایی میکند ـ ناله از درد جدایی میکند.

بنگرید : ذریعه ۹:۱۲۴۱(نیر) و ۱۹ : ۱۷۵ (درخوشاب) ـ مؤلفین مشار ۲:۲۴۶ .

29744 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۸۰ : نستعلیق خلیل‌بن‌هادی۱۳۹(=**۱۳۰۹**) آغاز و انجام برابر نمونه با تخلص عمید ، ۳۲ گ ۱۵ س [رؤیت] .

29745 ـ **تهران** ، الهیات۱۲/۵۴۲ د : نستعلیق حاج سیداحمد لاهیجانی،۲۷صفر **۱۳۱۲**(۹۳پ‌ـ۱۱۹پ)[ف.الهیات۱:۳۲۲].

درمکنون

از اصغر بروجردی ، علی‌اصغرفرزندعلی اکبر ، مثنویست عرفانی با حکایتهایی ، و دیباچه‌ای به‌نثر ، که‌گویا بسال ۱۲۵۲سروده است . و اوراست «حقایق‌المعارف» بعربی . نام سراینده و منظومه در دیباچه آمده است . **آغاز :** بشنو از دل چون حکایت میکند ـ قصهٔ مجنون روایت میکند .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۷۶ .

29746 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۲۷۴ :

نستعلیق گویا از خود سراینده ، ۱۶ شعبان ۱۲۵۲ [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۴۱] .

29747 ـ تهران ، سلطنتی ۱۵۴۱ (۶۷۷ف): نستعلیق محمد خوانساری، ۱۲۶۳ زرین ، در دیباجه آمده : **سمیتها بالدر ـ المکنون**... چون محجم می‌نمود لهذا بعضی مراتب اورا **منتخباً** دراین چندورقه ثبت نمود. رشته‌ای از در مکنـون این درست ـ مختصر لفظی است کز معنی پر است . و سرآغاز آن برابر «ضیاءالنور» اوست . انجام این نسخه: طوطیا بگریز زین کافردلان ـ حق بود بیزار از این مردمان ، ۱۱۰ ص ۱۲س [ف . دکتر بیانی : ۴۵۹] .

در مکنون

از شمس‌الـدین فقیـر شاهجهان آبادی (۱۱۱۵ـ۱۱۸۳) که یاد او در «حدائق بلاغت: ۲۱۳۲» گذشت. درداستان عشق ملیکه دختر قیصر روم با امام حسن عسکری و ولادت حضـرت مهدی ، درپیرامن ۱۱۰۰ بیت [نسخهٔ ملك]. و اینکه در « هرمان اته : ۶۱» تاریخ سرودن ۱۲۲۰ یاد شده درست نیست . **آغاز** : تـو پیدایی بهرچیزی که پیداست ـ تو بینائی بهر چشمی که بیناست .

بنگرید : ذریعه ۸: ۷۳ و ۱۹: ۱۷۶ .

29748 ـ **تهران**، ملك ۱۲/ ۵۶۱۱: نستعلیق محمدعلی خان ، سدهٔ **۱۲** درهند ، با دیباجه‌ای به‌نثر در سرگذشت سراینده ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۱۱۰۰ بیت [رؤیت] .

29749 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۴۷ : نوشتهٔ **۱۲۶۸** ، ۲۹۲ ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۷۳] .

29750 ـ **آصفیه** ۲۳۸ مثنوی: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۶۳۰] .

در مکنون

ازصدرالدین کاشف دزفولی، که‌یاد او در « قاصم‌الجبارین : ۸۲۷ » گذشت . مثنویست عرفانی درپیرامن ۳۰۳۳ بیت ،که در ۱۲ج۱/ بپایان رسانیده است [نسخهٔ ملك] . **آغاز**: ای ذات تو همچه **در مکنون** ـ برتر ز خیالی و زچه وچون ـ ای ذات تو برتراز خیالات ـ پیش تو خیال محض طامات .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۷۶ .

29751 ـ **تهران**، ملك ۱/ ۵۳۷۰ : نستعلیق ع۱۶/ **۱۲۲۵**، گزیدهٔ آنست در ۶۰۰ بیت، (۱پ ـ ۴۸پ)، تاریخ سرودن بنقل ازسرآینده در پایان نسخه آمده است، ۱۷س [رؤیت] .

در مکنون

ناشناخته . گزیده‌ایست از مثنوی معنوی [شمس العلما میرزا اشرف علی] .

29752 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۴۹منظوم (۱۲۷۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۳] .

در منظوم

از رفعت رامپوری ، مـولوی محمد غلام جیلانی شاهجهان پوری، سدهٔ یازدهم. معلم بود و داستان جنگ آصف‌الدوله وغلام محمد خان روسیله را بفارسی سروده‌است [ذریعه] . واین تاریخ منظومی است ازسرگذشت نواب فیض‌الله خان و پسرش نواب مخلص‌الدوله ناصرالملك با دیباجه‌ای به‌نثر [میرعثمان علی] . **آغاز** : ثنای شاهی‌که آفتاب تابان سپر انداختـهٔ تیغ هلال‌آسای او .

بنگرید : ذریعه ۹: ۳۷۶ ـ فـرهنگ ـ سخنوران : ۲۳۵ .

29753 ـ **آصفیه** ۲۶۸ تاریخ: نستعلیق،

بی‌تاریخ، ۲۷۰گ۱۳س [ف. آصفیه۱:۲۰۲].

دُر منظوم در اشرف علوم

جرجانی ، در ص۵۳۳ گذشت.

درة منظومه = درة النظمیة

رجایی ، در ص ۸۸ گذشت .

در نجف

از ندیم مشهدی، زکی که یاد او در«دیوان: ۲۵۶۹» گذشت. پس از یورش افغان از سپاهان به نجف گریخته و بسال ۱۱۳۷ این مثنوی را در برابر « مخزن‌الاسرار » نظامی در هزار و پانصد بیت سروده‌است ، و در آن داستان یورش افغان و کارهایی که درسپاهان کرده‌اند آمده‌است.
آغاز: بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ــ مطلع دیوان علی عظیم .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۷۷ .

29754 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۸۰ : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۲** ، در « دیوان » او (گ۸۵ــ۱۲۷) [ف . مجلس۳:۴۳۷] .

درة توحید

از محمد باقر فرزند محمد کاظم قاینی خراسانی، در سه دفتر به‌نظم، و نثر نیز دارد.

29755 ـ **تهران** ، دکترمفتاح : نسخ خود سراینده ، یکشنبهٔ ۴ع‌۲/**۱۲۷۵** ، آغاز افتاده [رؤیت] .

دریا

از سید عبدالفتاح حکیم حیدر آبادی، مثنویست بروش « مثنوی معنوی » در عشق و عرفانی، در سه عین و هر عین در چند نهر و رشحه .

29756 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۵/۲/۳۰۳۰ : نوشتهٔ **۱۲۱۳** (۱۷۹۸م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۰۶] .

دریای ابرار = بحرالابرار

ازامیرخسرودهلوی ،که یاد او در« کلیات: ۱۸۵۶» گذشت .

29757 ـ **بایزید ولی‌الدین**۲۸/۱۸۱۹: باتاریخ **۹۸۵** در دفتر (گ ۱۵۱ــ۱۵۴). در فهرست بنام **بحرالابرار** یاد شده است **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۴۱ هست [فیلمها:۴۷۵].

29758 ـ **تهران**،دانشگاه ۷/۲۴۶۶: نستعلیق **۱۰۴۵ــ۱۱۰۹** (ص۲۸۳ــ۲۸۶) درفهرست بنام **دریای ابرار** یاد شده است . [ف . دانشگاه ۹:۱۲۳۴] .

29759 ـ **تهران** ، آقای افشارشیرازی ۴/... : درفهرست بنام **بحرالابرار** یادشده است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها: ۷۱۷] .

دریای ابرار = بحرالابرار

ازفریدالدین عطار نیشابوری ،که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۳» گذشت . **آغاز** :چرخ مردم خوار اگر روزی دو مردم پرور است .

29760 ـ **بایزید ولی‌الدین**۲۷/۱۸۱۹: باتاریخ**۹۸۵** دردفتر(گ۱۴۹ــ۱۵۱) در۱۴۸ بیت، درفهرست بنام **بحرالابرار** یاد شده‌است **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۴۱ هست [فیلمها : ۴۷۵] .

29761 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ــم مجامیع فارسی : تعلیق بی‌تاریخ ،آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام **دریای ابرار** یاد شده است [مخطوطات ۱:۱۳۹].

دریای روح

از علیم هندی .

29762ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۰ف: نوشتهٔ **۱۲۳۸** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۳] .

دریای حقیقت = قصیدهٔ ...

عطار نیشابوری .

29763 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۲۹ : نوشتهٔ محمد نصیرالدین ، **۱۲۸۵**، ۴ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۱] .

دزد و قاضی

از فوقی یزدی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۸» گذشت .

29764 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۳۴: محمدتقی ، **۱۲۴۹** ، درمجموعهٔ هزلی ، [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

دست شکستن = شکست دست =

مثنوی کلیم .

دستورالعشاق

ناشناخته . گویا از یحیی سیبك فتاحی ، که یاد او در «شبستان نکات: ۱۶۳۷» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۷۷ .

29765 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۴۹ Or : نوشتهٔ **۸۶۱**، مصور [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷] .

29766 ـ **بادلیان** ۵/ ۱۲۰ اوزلی : با تاریخ **۱۰۰۹** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۳۱ هست [فیلمها : ۵۵۸] .

دستور عشق

از لاله جات پرکاش . مثنویست عشقی ، سرودهٔ ۱۱۳۶. در آن آمده: به‌عشق آغاز او، انجام کردم ـ ازان دستور عشقش نام کردم . **آغاز:** بنام آنکه حسن آیینهٔ اوست ـ تعشق خازن گنجینهٔ اوست .

29767 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۶۳۴Pi/VI۱۷۳ : نستعلیق عبدالصمدخان محمدفرزند میان عمربخش ، ۲ شعبان **۱۲۹۰** آغاز برابر نمونه، ۸۷ گ [ف. عبدالله ۲: ۴۰۸] .

29768 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۳۴۱Pi/VI۲۹۲ : نستعلیق ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲: ۴۰۹] .

دستورالعفاف

از تراب ، مثنویست به پیروی «مثنوی معنوی» ، بسال ۱۱۲۶ سروده است : دبیر خامه‌اش چون کرد منظوم ـ به **دستورالعفافش** ساخت موسوم ـ قلم چون گوهر تاریخ را سفت ـ زبهر سال آن منظوم من گفت. **آغاز:** بنام آنکه ذاتش بی‌نشانست ـ بنام او ز هرذاتی نشانست.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۱۱۲ .

29769ـ **موزهٔ بریتانیا** Add۷۸۰۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، ۹۹ گ [ریو۲: ۷۰۵] .

دستور محبت = قصهٔ سوداگربچه

مثنویست از سدهٔ سیزدهم هند . **آغاز :** بنام آنکه حسن وعشق هردو ـ بودنقشی ز کلك صنعت او .

29770ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹، ۸۷۱ دستو : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳** ، ۲۰ گ ۹س [مخطوطات‌فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱: ۴۹۹] .

دستور معما

در بخش معما گذشت و دراین بخش بعنوان «معمانامه» نیز خواهد آمد.

دستورنامه

از سعدالدین حکیم نزاری قهستانی ، که یاد اودر «کلیات : ۱۸۹۵» گذشت . مثنویست در بحر متقارب ، در پانصد بیت ، در پند و

اندرزهای عرفانی به‌فرزند خود ، بسال ۷۱۰ سروده است . ز هجرت گذشته ده و هفتصد ـ سرسال نو بستدام این رصد. وبکوشش برتلس و دیباجۀ روسی او بسال ۱۹۲۳ م در لنین‌گراد چاپ شده است. **آغاز:** قل‌الحمدلله نزاری فقل ـ خداوند جزء و خداوندکل .

بنگرید : ذریعه ۱۶۹:۸ و ۱۷۹:۱۹ ـ کشف‌الظنون ۷۵۵:۱ ـ ف . ایوانف :۶۹۵ .

29771 ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۴۳ : گویا از سدۀ **۹ـ۸** [نسخه‌ها ۲۹۴:۴] .

29772ـ **لنین گراد**، دولتی‌سالتیکوف شچدرین A : ضمن « کلیات » مؤرخ رمضان **۸۳۷** او [نسخه‌ها ۵۰۸:۵] .

29773 ـ **ایاصوفیه** ۴۷۹۵/۲۵ : نوشتۀ احمد هروی ، شنبه آغاز ج۱/**۸۴۶**در خانقاه شهابیۀ هرات (گ۲۳۳ـ۲۴۱) .**فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها۴۱۳].

29774 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۵ م ادب فارسی : تعلیق زیبای عبدالله فرزندشعبان حیدر، **۸۵۹**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱۴۲:۱] .

29775 ـ **پاریس** S.P.۱۷۷۷/۱۷: با تاریخ ۵ج۱/**۸۵۴** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها : ۵۴۰] .

29776 ـ **مدینه** ، مکتبةالعامة ۴ : همراه دیوان او ، نوشتۀ **۹۶۴ـ۸۶۵** (؟) [نسخه‌ها ۵۰۷:۵] .

29777 ـ **آصفیه** ... : نستعلیق شاه علی ابومحمد **۱۰۲۳** برای‌کتابخانۀ قطبشاه ، زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۹ گ۹س [ف. آصفیه ۴۳۵:۲] .

29778ـ **تهران**، دانشگاه۵/۳۵۳۳: نستعلیق**۱۲۲۹**(۱۱۴پ‌ـ۱۳۷پ) آغاز برابر نمونه ، بـرای عباس میرزا نوشته شده [ف . دانشگاه ۲۵۵۳:۱۲] .

29779 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۴۲۱/۲ :نستعلیق (گ۲۶ـ۴۸) . **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۸ هست [فیلمها : ۴۴۱] .

دستور همت = کام روپ

ازهمت‌خان .

دعای صنمی قریش = شرح...

ازسلیمی تونی،که یاد اودر«حرزالنجاة: ۲۷۶۹»گذشت . هربند را با دو بیت بفارسی گزارش‌کرده است ، نزدیك به‌پایان آن‌آمده: میگوید روز و شب چو (سلیمی) بعشق شاه ـ بردشمنان لعنت و بر دوستان دعا. **آغاز:** ای سالك ارشتافته به‌سوی خدا ـ بگذارراه و رسم بت وبت پرست را .

29780 ـ **مشهد** ، رضوی ۷۱۳۶/۸ : با تاریخ **۸۷۵-۸۷۲** در دفتر، درنسخه ۱۲۰ بیت هست [ف . سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

دعوت‌العاشقین

از تأثیر تبریزی ، میرزا محسن‌که یاد او در « کلیات : ۱۸۵۰ » گذشت . مثنویست در برابر «خسرو وشیرین» نظامی، در ۲۶۷ بیت درآن ازبزم‌وآلات طرب وسماع ونام استادان و نوازندگان روزگار خود یاد کرده است . **آغاز** : بیا ای بلبل فرخ پر و بال ـ که از گل‌گشته‌ای شوریده احوال .

بنگرید : ذریعه ۲۰۸:۸ .

29781ـ **تهران**، دانشگاه۴/۳۶۲۸: شکسته‌نستعلیق سدۀ **۱۱ـ۱۲**(ص۱۶۳ـ۱۷۶) در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۳۶۳۲:۱۲] .

29782ـ **تهران**،مجلس ۹۵۷:شکسته نستعلیق روزگارسراینده، میان**۱۱۲۴-۱۱۲۹**

در کلیات اوست (ص ۲۱۱-۲۳۴) در ۲۶۷ بیت. [ف . مجلس ۳: ۲۴۰] .

29783 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۸۳ : نستعلیق روزگار سراینده ، و گویا [بلغ] از خودسراینده باشد، درکلیات اوبا آرایشهایی.

29784 ـ **تهران** ، سلطان‌القرائی : در «کلیات» او [ذریعه ۸: ۲۰۸] .

دفتر جلال و جمال

از ابن یمین فریومدی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۴۵» گذشت .

29785 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۱ م ادب‌فارسی : نوشتهٔ ابوسعید فرزند علی فرزند محمد محمود خرموکنی ، ۲۰ صفر **۸۳۶** ، [مخطوطات ۱: ۱۴۲ به نقل‌ازقزوینی] .

دقایق‌الاشعار

از میر عبدالوهاب دولت‌آبادی ، نزدیك ۱۱۷۲ نگاشته است . تقلیدی است از «مونس الاحرار فی‌دقایق‌الاشعار» بدرالدین محمد جاجرمی . [دانش پژوه].

29786 ـ **بادلیان**، ۳۷ الیوت ۱۳۳۳ : نستعلیق، در باب ۱۸ اندراشعارمناظره مناظرات پنجگانهٔ اسدی (آسمان و زمین ، رمح وقوس، عرب وعجم ، مسلمان و گبر ، شب و روز) را آورده، قصاید است در ۳۰ باب ورباعیها در ۲۴ باب، ۲۸۰ گ ۲۳س . فیلم آن در دانشگاه ش ۹۰۰ هست [فیلمها ۸۶ ـ ف . ۱ ته : ۸۱۹-۸۲۳] .

دل‌افروزنامه

از بدر لاهیجانی ، سید احمد که یاد او در « کلیات : ۱۸۴۹ » گذشت . داستان شیرینی است .

29787 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰/ ۳۱۴۳ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۴** (ص ۸۷-۱۰۵) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۹۷] .

دلربا

از کاتبی نیشابوری ، محمد که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۰» گذشت. مثنویست ، و درآن از ، ده باب ، سی‌نامه ، نسخهٔ کافیه دارای‌دو بحر و قافیه ، نسخهٔ جان و دل خود یاد کرده است .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۷۹ .

29788 ـ **بادلیان** ۸۶۷ الیوت ۱۷۷ : در « کلیات » مؤرخ **۸۸۹** او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۹۹ هست [فیلمها: ۱۶۹] .

29789 ـ **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق متوسط ، **۸۹۰** در « کلیات : 17957 » او [نسخه‌ها ۱: ۱۳] .

29790 ـ **تهران**، دانشگاه ۴/ ۳۶۸۳ : سدهٔ **۱۰-۱۱** در «کلیات» او (۱۱۶ر-۱۲۹ر) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۶۸۷] .

دلگشانامه

از میرزا ارجمند آزاد کشمیری فرزند عبدالغنی بیگ که یاد او در «حملهٔ حیدری : ۲۷۷۴» گذشت ، نه میرغلامعلی آزادبلگرامی در گذشتهٔ ۱۲۰۰ [گلچین معانی] مثنویست حماسی دینی در داستان مختار ثقفی که بسال ۱۱۳۱ بدان آغاز کرده است : و در سرآغاز همان «حملهٔ حیدری » ازآن یاد کرده است : من از «دلگشا نامهٔ» خویشتن ـ زدم در جهان گرچه‌لاف سخن ـ ندارم زدامان انصاف‌دست ـ که از«حمله»تاآن بسی‌فرق هست. **آغاز:** بنام خداوند لیل ونهار ـ خدای نهان خالق‌آشکار.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۰۶ (جنون‌کشمیری، که تخلص‌دوم اوست) و۱۹: ۱۸۰(دلگشانامه).

29791 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۵۴ :

نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، آغاز برابر نمونه ۲۳۲۰، گ، درفهرست از آن غلامعلی آزاد بلگرامی دانسته شده است. [ریو ۲:۷۱۹].

دلگشانامه = کتاب ..

گویا از اعظم سرایندهٔ «معراج نامه».

29792 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۷۷ : نوشتهٔ **۱۳۰۰** ، همراه «معراج نامه»، ۷۸ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۸].

دلگشانامه = سی نامه

کاتبی .

دوازده بند

ازآخونـد ملاحسن مهجور تفتی ، سدهٔ سیزدهم .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۱۳۱ (مهجوریزدی) فرهنگ سخنوران : ۵۷۱ (مهجورتفتی) .

29793ـ **تهران**، دانشگاه۲/۳۶۸۵: نستعلیق چلیپا ، سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (۷پ-۹پ) [ف . دانشگاه ۱۲:۲۶۹۲] .

دوازده بند

از حاج سلیمان بیدگلی . **آغاز :** افتاده شامگه بکنارافق نگون ـ خودچون سر بریده از این ..

29794 ـ **تهران**، الهیات ۱۷/۱۷۲ ب: سدهٔ**۱۳ـ۱۴** دوازده بندسپس مناجات ومناقب ازوست [ف . الهیات ۱:۱۳۸] منتقل شده به دانشگاه .

دوازده بند

محتشم کاشانی ، که یاد او در « کلیات : ۱۸۹۲ » گذشت. درمرثیهٔ حضرت حسین، بسیار شیوا و دیگران نیز از او پیروی کرده‌اند. در بیشتر نسخه‌های «دیوان» مراثی او هست ، و جداگانه همراه دوازده بند صباحی در ۱۳۵۴ برای مویه‌گران چاپ شده است . واینك چند نسخهٔ جدا از دیوانش . **آغاز :** باز این چه شورش است‌که در خلق عالمست .

بنگرید : ذریعه ۸:۲۷۰ ـ ف . مشار : ۶۹۸ .

29795ـ **تهران**، دانشگاه۵/۲۰۸۴: در دفتری از سدهٔ **۱۲** ، با دیباجه‌ای به‌نثر (۴۵ر-۴۷ر) [ف . دانشگاه ۸:۷۰۸] .

29796 ـ **مشهد**، رضوی ۷۴۷۶ : در جنگ نوشتهٔ میرزا حسین کاتب تفرشی که در کاشان میزیسته ، ۱۳ ذیحجهٔ **۱۲۴۷** [سید ـ عبدالعزیز طباطبایی] .

29797ـ **تهران** ، سپهسالار۳/۶۲۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۷۳ر-۷۷ر) [ف، سپهسالار ۴:۴۶۱] .

29798ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۴۳۷۲: در جنگ سدهٔ **۱۳ـ۱۴** [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۳۹] .

29799ـ **تهران** ، الهیات ۱۷/۱۷۲ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ ۱۴** (۱۷۶ر-۱۷۸پ) [ف . الهیات ۱:۱۳۸] .

دوازده بند

از وصال شیرازی ، میرزا محمد شفیع‌که یاد او در «دیوان:۲۵۹۹» گذشت. در مرثیه و مویه‌گری. دردیوان اوچندبارچاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۸:۲۷۰ .

29800 ـ **تهران** ، ملك ۵۴۶۴ : نستعلیق محـمـد علی ، **۱۲۸۵** ، در جنگ [رؤیت] .

دوحة الازهار

از نویدی شیرازی ، ملاعبدی بیگ که‌یاد

او در «کلیات:۱۸۹۷» گذشت . دومین مثنوی از « پنج‌گنج » دوم اوست ،ودربرابر «خسرو وشیرین» نظامی.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۸۰ .

29801 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۲۵ : در «کلیات: 18021» او از سدهٔ **۱۱** (۵۱۷-۵۴۳) [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۷۸] .

دولت‌خان

ازپاندیت دورکاپرشاد ، عاشق لکهنوی، مثنویست در عشق دولت خان و دختر راجه پانی پات . **آغاز** : بنام آنکه بی‌نام و نشان است ـ چو جان از دیدهٔ مردم نهان است .

29802ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۷۸PiVI۹۲۲(۵۹۵ف): نستعلیق **۱۸۹۹** م ، ۳۴گ [ف. عبدالله ۲: ۴۱۷] .

دول‌رانی وخضرخانی =

خضرنامه = خضرخانی

از امیر خسرو دهلوی ، که یاد او در «کلیات :۱۸۵۶» گذشت . مثنویست بزمی در بحر زحفات بحر هزج ، در ۴۵۱۹ بیت . درآن آمده : نخست داستان را به‌نثر خضرخان نگاشته،سپس بدستور او داستان را در چهارماه بسال ۷۱۵ سروده است . داستان خضرخان خلجی حاکم‌دهلی ومعشوقهٔ او دول‌رانی دختر رائی است .در آن آمده : چون‌نام خان بنام دوست ضم شد ـ فلك درظل این هردو علم شد ـ خطاب این کتاب عاشقی بهر ـ **دول‌رانی خضرخانی** ماند در دهر .

بسال ۱۳۳۶ با پیشگفتار و حاشیه هایی به‌اردو دربمبئی چاپ شده است. **آغاز:** سرنامه بنام‌آن خداوند ـ که دلها را بخوبان داده پیوند ـ زعشق آراست لوح آب وگل‌را.

بنگرید : ذریعه ۸: ۲۸۰ ـ ف . مشار : ۷۰۷ .

29803ـ **تهران** ، سلطنتی۱۷۷(۴۴۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۴** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۲] .

29804 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۳۰ : نوشتهٔ **۹۰۵** ، ۷۵گ۱۹س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۶] .

29805 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۸۸۰Pi/VI۸۹A : نستعلیق ع **۹۱۷/۱۶** : کتبه‌المذنب امیرخسرو ... آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲: ۲۵۳] .

29806 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۱۰۴ Add : در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۲۳** (۱۵۱۷ م) [ریو۲: ۶۰۹] .

29807 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۸۰ (۴۵۱ف) : در «ثمانیهٔ : 28789» اونوشتهٔ **۹۷۲** [ف . دکتر بیانی : ۱۹۶] .

29808 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۳۵: نستعلیق **۹۸۲** (۱۵۷۴م) ، ۱۵۸گ [ریو ۲: ۶۱۷] .

29809ـ **تهران**،ملك ۵۲۶۰: نستعلیق خوش میرزا علی فرزندشاهمیر ، در ۱۲رجب **۹۸۳** درمتن وهامش،زرین ،آغاز برابرنمونه ۷۹ گ ۱۵ س [رؤیت] .

29810ـ **تهران**،مجلس۹۳۴ : نستعلیق خوب ، **۹۸۹** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۱۸۳گ ۱۲س [ف . مجلس ۳: ۲۰۲] .

29811 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۶۸۴ : نوشتهٔ محمد شریف **۹۹۳**، ۱۶۴گ۱۴س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۷] .

29812 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲ /۳۳۶ (۷۴۵ف) : نستعلیق خوش جعفر فرزند علی

حسینی سبزواری، ۱۲ ج ۱/**۹۹۵**، آغاز برابر نمونه، زرین [ف. دکتر بیانی: ۵۹۸].

29813 – **تهران**، مهدی بیانی: تحریر بد مجدالدین علی قوسی شوشتری، **۹۹۵** [نسخه‌ها ۱:۱۰].

29814 – **آصفیه** ۱۴۱: نستعلیق پیش از ج ۲/**۹۹۹**، زرین، آغاز برابر نمونه، درعنوان نسخه «عشقیه» یاد شده است [ف. آصفیه ۲:۴۲۶].

29815 – **تهران**، سلطنتی ۱۸۱ (۴۴۹ ف): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۴].

29816 – **تبریز**، ملی ۳۶۵۳: نستعلیق قطب‌الدین کاتب، گویا **۱۰۰۱**، آغاز افتاده: گهی بیرون شدی برعزم نخجیر، ۱۴۷ گ ۱۵ س [ف. ملی تبریز ۱: ۴۵۸ – نسخه‌ها ۴: ۲۹۴].

29817 – **موزهٔ بریتانیا** ۲/۷۷۷۶ Add: نوشتهٔ عبداللطیف فرزند نعمان، با تاریخ **۱۰۰۴** (۱۵۹۶ م) در دفتر (گ ۶۵–۱۲۱) [ریو ۲:۸۱۷].

29818 – **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۴ Add: نستعلیق زیبای شاه محمد کاتب، سدهٔ **۱۶** م، با میناتور، ۱۵۳ گ [ریو ۲:۶۱۷].

29819 – **تهران**، ملك ۵۳۷۱: نستعلیق خوش محمود کاتب، در **۱۰۱۵** در ولایت رزه از باخرز خراسان، آغاز افتاده، زرین، ۱۳۸ گ ۱۵ س [ف. ملك، فارسی: ۲۵۳].

29820 – **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۵۷: نوشتهٔ عزیزالله شاه دهلوی، **۱۰۲۵** بنام «عشقیه» یاد شده، ۳۰۴ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۴].

29821 – **مشهد**، رضوی ۳۱۷ (۴۶۵۳): نستعلیق خوش محمد محسن فرزند محمدحسین زرین‌قلم، **۱۰۳۲**، آغاز برابر نمونه، با سرلوح تازه [ف. رضوی ۷: ۳۴۵].

29822 – **تهران**، ملی ۲/۹۹ فهرست نشده: نستعلیق خوش محمد معصوم کاتب، با تاریخ **۱۰۳۸** در دفتر، همراه «پنج گنج» او آغاز نزدیك به نمونه [نسخه‌ها ۴: ۲۴۰].

29823 – **تهران**، دانشگاه ۱۰۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه ۲: ۱۷۵].

29824 – **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۲۴N ۴۱۹۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۲: ۴۷۵].

29825 – **موزهٔ بریتانیا** ۴۱۴ Harleian: محمدلطیف فرزند محمدشریف فرزند باباشاه بردی بلخی، سدهٔ **۱۷** م، ۱۲۰ گ [ریو ۲: ۶۱۸].

29826 – **تهران**، مجلس ۹/۲۳۲۴: نستعلیق خوش ۱۴۱ (**۱۱۴۱**) گزیده‌ایست در جنگ گردآوری محمدحسین (ص ۲۰۰–۲۵۰) هامش [ف. مجلس ۸: ۹].

29827 – **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۹۹/۱۱۴۶: بی‌تاریخ، با مهر مؤرخ **۱۱۵۹** (۱۷۴۶ م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۰۶].

29828 – **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI۸۹D ۸۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲: ۲۵۴].

29829 – **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۵۶۰/۸ Add: با تاریخ **۱۲۲۳** (۱۸۱۳ م) (گ ۱۶۹–۱۷۷) [ریو ۲: ۸۲۲].

29830 – **تهران**، ملك ۵۰۶۷/۱۰: نستعلیق ابوالقاسم فرزند عبدالرضا قزوینی ساکن شیراز در **۱۲۴۷**، (۳۰۱ ر در هامش) گویا گزیده‌ای از آن باشد. **آغاز**: خوشا هنگامهٔ عشق مجازی [رؤیت].

29831 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب 1680pi/VI۸۹C : نستعلیق میرزا حسین همدانی ، ۲۳ محرم **۱۲۸۸** [ف . عبدالله ۲ : ۲۵۶] .

29832 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Api/VI۳۰ ۲۲۲ : نستعلیق مهتاب رای، ۱۳ مای **۱۸۵۰** م [ف . عبدالله۲:۲۵۵] .

29833 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Kpi/VI۳۰ ۲۰۹۸ : نستعلیق ۷ جولای **۱۸۹۷**م [ف.عبدالله۲:۲۵۵].

29834ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۴۳۴: نستعلیق میرعلی، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۲ : ۷۵] .

29835 ـ **تهران** ، مجلس ۵۶۰۲ : تاریخ یاد نشده ، آغاز افتاده ، ۳۳۶ص [ف. مجلس ۱۷:۵۷] .

29836 ـ **بنگال** ، ایشیاتك۴۲منظوم (۸۸۸) : تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۹۳].

ده باب = ده نامه

از کاتبی تبریزی نیشابوری ، محمدکه‌یاد او در « کلیات : ۱۸۹۰ »گذشت. مثنوی‌ست با تجنیسات ، پس از مناجات و ستایش پیامبر و سبب تألیف فهرست ده باب است : ۱ـ طریق عاشقی ۲ـ صحبت‌داشتن۳ـ ترك‌عجب وگمراهی ۴ـ عزت ۵ـ نکویی۶ـگذشت ازبدی ۷ـقانعی ۸ـ باغ بهشت ۹ـ روی‌آوردن بخدا ۱۰ـترك خود کردن . **آغاز** : ای بـرحمت عالمی را کارساز ـ جمله عالم را برحمت‌کارساز.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۸۱

29837 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۶۸ Add : در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۵۷** (۱۴۵۳م) [ریو ۲:۶۳۷] .

29838 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۹۵۳ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۸۳**(۱۴۷۸م) [ریو۲:۶۳۸] .

29839 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲/۱۸۲ (۷۰۸ف) : همراه « دیوان : 25401 » او نوشتهٔ **۸۸۴** [ف. دکتربیانی: ۵۱۱]

29840 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۹۰ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۸۷**، آغاز برابر نمونه ، در فهـرست بنام **ده‌نامه** است [ف. فهمی‌ادهم ۱:۲۲۶].

29841 ـ **تهران** ، مهدی بیانی : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۰** ، در فهرست بنام **ده باب** است [نسخه‌ها ۱ :۱۳] .

29842 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۹۹۱ : در «کلیات» او از سدهٔ **۹** درفهرست بنام **ده‌نامه** است [ف . فهمی ادهم۱:۲۲۶] .

29843 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۱۵:در «کلیات» او از سدهٔ **۹ـ۱۰** ، با ۱۱۴۵ بیت ، آغاز برابر نمونه،درفهرست بنام **ده‌باب** است [ف . مجلس ۸:۳۵۵]

29844 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۸۹۴ Or : سدهٔ **۱۰** درفهرست بنام **ده‌نامه** یادشده است [نسخه‌ها ۴:۶۸۶] .

29845 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۶۸۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، زرین (۴۳پ-۷۶پ) در «کلیات» او،درفهرست بنام **ده باب** یادشده است [ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۸۷].

ده باب = ده دفتر

نقیب ، در ص ۱۶۰۹ گذشت .

ده فصل

از شرف رامی ، شرف‌الدین حسن‌که یاد او در «بدایع‌الصنایع۲۱۲۷»گذشت.مثنوی‌ست بروزن«مثنوی‌معنوی»مولوی‌بنام‌سلطان‌جلایری سروده است . او «حدایق‌الحقایق : ۲۱۳۳ »

را بدستور سلطان اویس فرزند حسن ساخته است تذکره نویسان از این مثنوی او یاد نکرده‌اند و در پایان آن آمده : ختم گردد بر تو معنی پروری- گر شرف را در دعا یادآوری. **آغاز:** حمد نامحصور وشکر بیقیاس - بی‌نیازی را که می‌زیبد سپاس .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۸۲ .

29846 - **تهران** ، عبدالحسین بیات: نوشتهٔ **۸۳۴** . در هامش « انیس‌العشاق » او . آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۲۱۲ - نسخه‌ها ۶:۷۰] .

ده فصل = عشاقنامه

فخرالدین عراقی .

ده مجلس

ناشناخته

29847- **آصفیه** ۱۴۹۵ تاریخ: تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [ف. آصفیه ۳:۱۰۲]

ده نامه = روضة‌المحبین

ابن عماد

ده نامه = محبت نامه

ابن نصوح

ده نامه = منطق‌العشاق

از اوحدی اصفهانی مراغه‌ای (۶۷۲-۷۳۷ یا ۷۳۸) که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۷» گذشت. مثنوی‌ست عشقی و پندهای عرفانی و حکایت که بنام خواجه ضیاءالدین یوسف فرزند خواجه اصیل‌الدین فرزند خواجه نصیرالدین طوسی، بسال ۷۰۶ در ۶۰۰ بیت سروده و در تهران بکوشش محمود فرخ بنام «منطق‌العشاق» در ۱۳۳۵ خ چاپ شده‌است. **آغاز:** بنام آنکه ما را نام بخشید- زبان را در فصاحت کام بخشید .

بنگرید : ذریعه ۸:۲۸۴ (ده نامه) و ۱۹: ۱۸۲ (ده باب) - ف . مشار : ۱۵۲۱ (منطق- العشاق) .

29848- **موزهٔ بریتانیا** ۵۳۲۱/۴۰ **Or** : مؤرخ پنجشنبهٔ ۲۸ شوال **۸۱۸. فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۱۰ هست [فیلمها: ۵۲۸] .

29849 - **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۰۳۰pi/VI۴۰ : نستعلیق با تاریخ **۸۲۱-۸۲۲** در دفتر [ف. عبدالله ۲:۲۴۲] .

29850 - **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۶ م ادب فارسی: نستعلیق خوب عمادخبازا برقویی، آدینه ۲۵ رمضان **۸۴۳** ، آغاز برابر نمونه ، [مخطوطات ۱:۱۴۷]

29851- **قاهره** ، دارالکتب ۲۵ - م ادب فارسی : تعلیق زیبای عبدالله فرزند شعبان فرزند حیدر **۸۵۹** ، آغاز برابر نمونه (گ ۲۸-۲۲۲) ۳۴س [مخطوطات ۱:۱۴۷] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۰۰ هست [فیلمها: ۲۲۱] .

29852- **تهران**، سلطنتی ۹/۱۲۲۷۶ (۷۲۴ف) : نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی، با تاریخ **۸۶۲** بهمان خامه در دفتر، آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی : ۵۵۵] .

29853- **تهران**، سلطنتی ۳۱۰ (۴۵۸ ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۸۷۰** (بنگرید: جام‌جم: 28798) [ف. دکتر بیانی: ۲۰۵] .

29854 - **مشهد** ، رضوی ۱۰۳۸ ادبیات (۵۰۰۴) : نستعلیق اواخر سدهٔ **۹** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۹ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۷:۸۶۵] .

29855 - **تهران** ، مجلس ۱/۹۵۵ : نستعلیق بسیار خوب سدهٔ **۱۰** (ص۱۸۶-۲۱۷) آغاز افتاده ، اینک پیرامون ۳۵۰ بیت است، ۱۲ س [ف. مجلس ۳:۲۳۵] .

29856ـ مدینه، عارف حکمة ۶/۲۶۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص ۶۴) در فهرست بنام «منطق‌العشاق» یادشده‌است [نسخه‌ها ۵: ۵۸۰].

29857 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۵۸) Or۴۴۸۲: همراه «دیوان» و «جام جم» او نوشتهٔ ع ۱/۱۰۱۰ (۱۶۰۱م)، آغاز برابر نمونه [ریو، ذیل: ۱۶۹].

29858 ـ تهران، ملك ۱/۵۲۶۳: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه پایان: دلم مصباح گشت و فکر تم زیت ـ بدان فکرت بگفتم پانصد بیت ـ شب شنبه که بود آغاز هفته ـ رجب را بیست روز از ماه رفته [رؤیت].

ده نامه = تحفة‌العشاق

از رکن‌الدین صاین‌سمنانی، که تغاتیمور (کشتهٔ ۷۵۴) او را به قضاوت سمنان برگزیده و در ۷۶۵ درگذشته است. او جز رکن‌الدین استرابادی درگذشتهٔ ۷۲۵ و صاین‌الدین ترکهٔ حروفی درگذشتهٔ ۸۳۵ است. **آغاز**: بنام آنکه اول عشق ازاوخواست ـ با دست (بدست) عشق ملك جان بیاراست.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۸۳ (رکن سمنانی) و ۱۹: ۱۸۳ (ده نامه).

29859 ـ قاهره، دارالکتب ۱۵۶ـم ادب فارسی: نستعلیق‌زیبای عمادخباز ابرقوهی ۲۵ رمضان ۸۴۳، زرین، کنارهٔ دیوان سلمان ساوجی، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «تحفة‌العشاق» آمده [مخطوطات ۱: ۶۳].

29860 ـ تهران، ملك ۶/۴۷۵۱: نستعلیق‌اواخرج ۱/۸۷۶. (۲۵۰ب-۲۵۵پ). بخامهٔ تازه‌تری‌بنام «تحفة‌العشاق» خوانده شده است. [رؤیت].

29861ـ مدینه، عارف‌حکمة ۱۹/۲۶۷: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ (ص ۵۸۱) [نسخه‌ها ۵: ۵۸۱].

ده نامه = نصیحت نامه

ازعماد فقیه‌کرمانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۶» گذشت. در ده مقاله. **آغاز**: بنام آنکه معجز نامهٔ اوست ـ حروف کاینات ازخامهٔ اوست.

29862ـ تهران، استادمینوی ۶/۶۸۳: با تاریخ ۷۳۱-۷۵۶ در «کلیات» او درفهرست بنام **ده‌نامه** یادشده‌است [نسخه‌ها ۶: ۶۸۳].

29863 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۰۳۶Pi/VI۳۰۱: در «کلیات» اوازسدهٔ ۸ (۲۰۴پ-۲۸۳ر) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۲۶۴].

29864 ـ لنین گراد، آکادمی علوم شوروی GDVI: نستعلیق محرم ۸۴۰ در «کلیات: 17916» اودرفهرست‌بنام‌**ده‌نامه** آمده عکس آن درتهران ملی ش ع ۴۶-۱۷۵۱ هست [فیلمها: ۹۶ـ نسخه‌ها ۳: ۱۰۲].

29865 ـ ایاصوفیا ۱/۴۱۳۱: در «کلیات» اومؤرخ ۸۴۱ (۱-۲۹)، درفهرست آمده: **نصیحت‌نامه** در ده مقاله. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۶ هست [فیلمها: ۹۶].

29866ـ ایاصوفیا ۴۱۳۱: در «کلیات» اومؤرخ ۸۴۱ درفهرست بنام **ترسل منظوم** که درده باب‌است یادشده **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۶ هست [فیلمها: ۹۶].

29867 ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب ۲۳۳۸pi/VI ۳۰۱: نستعلیق بی تاریخ، در «کلیات» او (۱۳۵ر-۱۵۳پ) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۲۶۶].

ده‌نامه = ده باب

نقیب‌الممالك، در ص ۱۶۰۹ گذشت.

ده نامه

ازهمام‌تبریزی درگذشتهٔ ۷۱۴، که یاد او در «دیوان: ۲۶۱۱» گذشت. در ذریعه ازاین سرودهٔ او یاد نشده است.

29868 ـ **پاریس** ۱۵۳۱/۲ .S.p: با تاریخ ۱۴ ج ۲/**۸۱۶** در دفتر، همراه «دیوان» او. **فیلم** آن‌دو دردانشگاه ش۱۳۱۱ هست [فیلمها: ۵۹۳].

دیباج‌الشهود

ازرضاقلی‌خان میرزا بزرگ نوری‌مازندرانی بنام مظفرالدین میرزاولیعهد (مظفرالدینشاه). درآن آمد: بدستور شاهزاده ستایشهایی که از او شده را در این دفتر گردآوردم. قصیدهٔ نخستین از خود رضا قلی‌خان است. **آغاز:** الحمدلطلعته‌المحمودالذی‌اطرزدیباجةالوجود.

29869 ـ **تهران**، ملی ۸۲۹ ف: شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، گویا ازخودنگارنده، ۲۵گ ۷س [ف. ملی ۲: ۳۶۴].

دیدهٔ بیدار = دیدار بیدار

از حکیم شفایی (م۱۰۳۷)، که یاد او در «دیوان: ۲۳۸۱» گذشت. درهفت‌آسمان‌در ردیف‌کسانی‌که دربرابر «مخزن‌الاسرار» نظامی سروده‌اند از او نام برده شده است. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ تیغ الهیست بدست حکیم... مژده شفایی‌که زروزنخست ـ فیصل‌این کار حوالت بتوست.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۸۳ ـ هفت آسمان ۱: ۱۳۴.

29870 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۸۹۹: همراه «دیوان» او نوشتهٔ **۱۰۸۴**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «دیدار بیدار» یاد شده است [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۲۸۵].

دیوان ادب

از احمدی‌کرمیانی، که یاد او در «مرقات الادب: ۲۰۲۵» گذشت. بیست وهفت بنددر علوم متنوعهٔ مرموزه‌است مانند «نصاب» فراهی، که برای حمزه بیگ فرزند عیسی‌بیگ سروده است. باید دنبالهٔ همان «مرقات» او باشد.

بنگرید: فرهنگنامه‌ها ۱۸۳ (مرقات).

29871 ـ **موزهٔ قونیه** ۲۵۴۰/۳: احمدفرزندحاجی محمود اقسرایی، ۲۲ رمضان **۸۳۵**، بدنبال «مرقات‌الادب» همو و سپس «میزان‌الادب» و «معیارالادب» که‌گویا دنبالهٔ یکدیگر باشند. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۳۲۰ هست [فیلمها: ۴۵۳].

دیونامه

ازمعینی، درآن‌از ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) ستایش شده سپس به دیوهای روزگار خود سخت تاخته است. **آغاز:** ز یزدان همی داشت بایدسپاس ـ که درعهد شاهنشه حق‌شناس

29872 ـ **تهران**، ملی ۹۱۰ ف: شکستهٔ نستعلیق‌گویا سراینده، سدهٔ **۱۳**، زرین ۱۶گ ۱۰س [ف. ملی ۲: ۴۴۶].

دیونامهٔ مرتضی علی

از انوری.

29873 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۲۸: درجنگ مؤرخ ۲۲ صفر **۸۴۴** [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۴۷].

دیو و شیر

ناشناخته. حماسی‌دینی، داستان جنگهای حضرت علی‌است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۶۳ (قصهٔ دیو و شیر).

29874 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۷۵۵/۱ Or: همراه «داستان اسماعیل» مؤرخ **۸۶۷**

[نسخه‌ها ۴:۶۸۵] .

داروی درد

سرودهٔ محمد اعظم عباسی چریاکوتی ، که یاد او در «باده افراه : ۲۶۵۳» گذشت .

29875 ـ **آصفیه** ۴۷/۱۳ مجامیع: نوشتهٔ **۱۳۳۳** همراه « نظام‌الصرف » از همو [ف . آصفیه ۷۳۶:۳] .

ذ

ذبیح‌نامه

از حزین شیروانی ، در ذریعه ۲۳۵:۹ و فرهنگ سخنوران واژهٔ حزین ازاو یادنشده است.(بنگرید : سراج‌الیقین: ۹۵۵) مثنویست پس ازستایش‌خدا وپیامبر وامامان داستان ذبح اسماعیل‌پیامبررا آورده‌است،وهربندی‌راعنوانی است دریك مصرع ، و درپایان از مرگ‌فرزند هفده سالهٔ خود بنام عبدالجبار زاری میکند.
آغاز : ای بر احدیت تو اعیان ـ هر یك به مثل دلیل و برهان .

بنگرید : ذریعه ۱۸۴:۱۹

29876ـ **تهران**،ملی۶۸۸ف: نستعلیق سدهٔ**۱۳**،تصحیح شده بانسخه‌ای بخامهٔ سراینده ۵۴گ ۱۱س [نسخه‌ها ۲۲۸:۶ـف. ملی ۲: ۱۹۰] .

ذره و خورشید

از زلالی‌خوانساری،که یاد او در«کلیات: ۱۵۵۹ » گذشت . یکی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست‌دربرابر«سبحة‌الابرار»جامی،بادیباجه‌ای به‌نثر ازطغرای مشهدی . با عنوانهای‌مناجات نعت ، شب معراج ، مدح شاه‌عباس ، مدح میر داماد، دیدن ذره خورشید را ومکالمهٔ ایشان با یکدیگر، درپیرامن ۲۴۰ بیت [نسخهٔ ملك] .
آغاز۱:(دیباجه) : ماشاالله از این آیهٔ بیم و امیددرفهرست‌نثرذره وخورشید. آغاز۲(متن): سخنم‌کرد بنامش جاوید ـ ذره را جوهر تیغ خورشید .

بنگرید : ذریعه ۲۴:۱۰ و ۱۸۴:۱۹ .

29877 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۲۷۲: در « کلیات » مؤرخ **۱۰۵۲** او [ف . دانشگاه ۳۲۴۰:۱۳] .

29878ـ **موزهٔ بریتانیا**۱۸۸۰۷/۳ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ ۶محرم**۱۰۷۵** (۱۶۶۴م) [ریو ۶۷۸:۲] .

29879 ـ **تهران** ، ملك ۴۸۴۳/۵ : سدهٔ **۱۱**. آغاز پس از خطبه : نام اوکرد‌مرا شعله فروز ـ نتوان گفت به آتش که مسوز [رؤیت] .

29880ـ **تهران**،دانشگاه ۴۶۸۴/۶: در«کلیات» او ازسدهٔ**۱۱**(ص۵۱۰ـ۵۳۲)[ف. دانشگاه ۳۶۳۳:۱۴] .

29881ـ **مشهد**، رضوی ۴۳۱(۴۶۶۱): نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، تنها ۳۱۴ بیت را دارد ، آغاز برابر نمونه۱ [ف.رضوی ۴۱۸:۷] .

29882ـ **تهران** ، ملك ۵۴۰۳/۳۲: نستعلیق‌ریزوچلیپا وچهارستونی‌ازسراینده‌ای‌با تخلص‌جنونی،باتاریخ**۱۱۰۰**در دفتر(۱۳۷رـ ۱۴۱ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29883 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۴۰ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [ف.دانشگاه ۱۰۹۴:۱۵] .

29884 ـ **عبدالحسین بیات** ۷مج : نستعلیق محمد فاضل ، در **۱۶۰۳** (؟) ؛ آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶:۷۸] .

ذوق و شوق

از کوثر (کوثر علیشاه). مثنوی عرفانی است ، پس ازحمد وستایش و نعت‌پیامبر وعلی، اشعاری زیرعناوین‌عرفانی، مانند: حدیث‌انّالله شراباولالیائه.. اذا شرابو سکروا وطربوا و اذا طربوا .. ووصف حالات ومقامات‌عرفانی. حدیث‌الـرفیق ثم‌الطریق ، حدیث یا ابن آدم انابحقی‌لك محب‌وجزآنها، و درمیان‌غزلهایی نیز آورده است . در آن آمده : گوش هوشت گر بود برحرف نوـنکته‌ای از **ذوق‌وشوق** دل شنوـ ازجهان لامکان نام آمده است ـعالم آرا گشته‌باکام آمده‌است. **آغاز:** اللهالله‌مالك ـ الملکی روا ـ نیست جز رب علی‌الاطلاق راـ من چه‌گویم وصف آن فرد صمد ـ گر نخوانم قل‌هوالله احد .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۱۸۴ .

29885ـ **تهران،** خانقاه نعمت‌اللهی: شکسته نستعلیق سدۀ **۱۳** ، زرین، درکتابخانۀ عبدالحسین‌ذوالریاستین بوده [یادداشتهای‌آقای دیباجی] .

ذیل سیر العباد

متن ازسنایی‌غزنوی، ذیل از اوحدالدین طبیب رازی .

29886 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۱۲/۵۳۸: نستعلیق‌ریزخوش، با تاریخ**۸۲۶** در دفتر (۴۹۳پ‍ـ۵۱۲پ هامش) ، **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۴۱ هست [فیلمها:۴۴۲] .

29887ـ **استانبول**،ایاصوفیا۲ /۳۲۴۱: نستعلیق‌گلشنی هروی **۸۸۵**(گ۸۷-۹۲)همراه «شرح سیرالعباد». **فیلم** اندو در دانشگاه ش ۱۲۴ هست [فیلمها : ۴۱۲] .

29888 ـ **استانبول**، اونیورسیته ۲۰۱۰/۴ : نستعلیق،(۵۱۳ـ۵۱۵) . **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۴۴هست [نسخه‌ها ۵ :۴۰۳].

ر

راحت جان

تجوید ، در ص ۸۹ گذشت .

راز و نیاز = مثنوی ...

از محسن فانی‌کشمیری [میرعثمان‌علی]. بنگرید «دبستان مذاهب: ۱۷۲۶».

29889 ـ **آصفیه** ۲۰۸ مثنوی: نوشتۀ **۱۰۹۷** ، در هامش [ف . آصفیه ۳ :۶۳۰] .

راز و نیاز

ازوحیدمجلس‌نویس و واقعه‌نویس‌قزوینی که یاداو در «کلیات:۱۸۹۸» گذشت. درذریعه ۹ :۱۲۶۶ آمده که مثنویست در ۲۲۰۰ بیت ولی نسخۀ ۲۵۹۱ دانشگاه که در داستان نیاز وناز است در ۷۳۰ بیت است .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۱۸۵.

29890 ـ **تهران** ، دانشگاه۱۳ /۲۵۹۱: نستعلیق سدۀ **۱۱** (۶۳۳ـ۶۴۲) در فهرست آمده : « راز و نیاز » و داستان نیاز و ناز در ۷۳۰ بیت [ف . دانشگاه ۹ :۱۴۰۴] .

29891ـ **تهران**، دانشگاه۷ /۳۳۴۹: نستعلیق عجزی بهبهانـی ، سدۀ **۱۱ـ۱۲** در جنگی زرین . در فهـرست آمده ، راز ونیاز وحید خطاب عاشق بکوه (ص۵۳ـ۶۲) [ف .

دانشگاه ۱۱:۲۳۵۰].

راز و نیاز

ناشناخته. گزیدهٔ محمدزمان راسخ لاهوری سرهندی درگذشتهٔ ۱۱۰۷.

بنگرید: ذریعه ۳۴۷:۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۰.

29892 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۲۹ Or: سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار: نسخه‌ها ۶۸۶:۴].

راز و نیاز

ناشناخته. درشش فصل به‌نظم. **آغاز**: به‌حمد داور دادار بنده پرور باز ـ دهم صحیفهٔ **راز و نیاز** را آغاز.

29893 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۱۰۹/۱۴: سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۱۰۹ـ۱۱۳) [ف. دانشگاه ۲۰۶۵:۱۱].

راغب و مرغوب

ازابجدی هندی، که یاد او در «انورنامه: ۲۶۵۱» گذشت. سومین مثنوی از پنج مثنوی اوست که در برابر «پنج گنج» نظامی سروده است. در «مودت‌نامه»ی خود گفته است: و از آنجا باز چون گل بر شکفتم ـ بسوی **راغب و مرغوب** رفتم.ن.

بنگرید: ذریعه ۱۸۵:۱۹.

راکب و مرکوب

از علاعلی دوست، در قالب مثنوی.

بنگرید: ذریعه ۱۸۵:۱۹.

29894 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۱۳/۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۳۸ـ۲۴۸) [ف. دانشگاه ۳۲۷۷:۱۳].

راماین = Ramayan = رام وسیتا

از مسیح پانی‌پتی، ملا سعدالله هندی، معروف به ملامسیحی، سدهٔ یازدهم. داستان رام وسیتاست از افسانه های کهن هندی: رام وسیتا درقالب مثنوی. **آغاز۱)**: خداوندا ز جام عشق کن مست ـ که ازمستی فشانم برجهان دست. **آغاز۲)**: بنام نکته‌گیر نکته‌دانان ـ زبان دان زبان بی‌زبانان.

بنگرید: ذریعه ۱۰۴۱:۹ و۱۸۶:۱۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۴۱.

29895 ـ **تهران**، ملک ۵۶۱۱/۱۱: نستعلیق هندی محمد علیخـان، سدهٔ **۱۲**، در چهارستون (۱۲۱رـ۱۲۶). پیرامن ۲۶۵ بیت با دیباجه‌ای به‌نثر از نویسنده، درآن آمده: از تذکرهٔ مستوفی نواب ابراهیم‌خان که برسبیل انتخاب قلمی فرموده بود راقم بی‌هیچ کم و کاست نقل کرد، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت].

29896 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۸۴A ۵۷۲۶: نستعلیق با تاریخ **۱۲۱۲** (۱۷۹۷م) درنمای نسخه، انجام افتاده. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱۳۷:۱ ـ ف. عبدالله ۲: ۵۳۶].

29897 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۱۰/۲۰۹۸: نوشتهٔ رام، رمضان **۱۲۲۷**(۱۸۱۲م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱۳۷:۱].

29898 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۸۴ ۴۰۰۷: نستعلیق، با تاریخ ۸۸۰ب (=۱۸۲۳م) درپایان، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۱۸۹گ. [ف. عبدالله ۵۳۶:۲] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱۳۷:۱].

29899 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۲۹۴،۵۵ بـ‌مسیح: نستعلیق فیض‌الله

فرزندامام‌بخش، ۲۷ع۲/۱۲۵۰، ۱۸۲ گ، آغاز افتاده [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی:۲۹] .

29900 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Kpi/VI۲۴ ۲۱۸۹ : نستعلیق رام جانـد فرزند منشی دیپ جاند خاتری‌کاپور ، **۱۲۵۵** در شاهجهان‌آباد، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف . عبدالله ۲: ۳۵۶] .

29901ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۲۵۰: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م ، آغاز برابر نمونه، ۱۹۵ گ [ریو۲: ۶۸۹] .

رامائن

ازگروهرداس، که‌درفهرستها نام‌اوراگردهر داس‌نوشته‌اند. مثنویست‌ازافسانه‌های‌هندی سرودهٔ ۱۰۳۳ بنام‌جهانگیرپادشاه (۱۰۱۴ـ۱۰۳۷) .

بنگرید : ف . ریو : ۵۶

29902 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۰۹۵/۵۱۰۷: تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۳۶] .

رامه اوتار

والمیکی ، تـرجمهٔ حماسهٔ رامایانا است از هندی در قالب مثنوی . [دانش‌پژوه] .

29903 ـ **بادلیان** ۲۷۰۰: تاریخ یاد نشده . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۴۹ هست [فیلمها : ۱۰۳] .

رباب‌نامه

از سلطان ولد ، بهاءالدین محمد(۶۲۳ـ ۷۱۲)که‌یاداو دره‌ابتدانامه : ۱۰۱۷ »گذشت. مثنویست در وزن «الهی نامه»ی سنایی . «ولد نامه»ی او سه بخش است یکم آن بنام « ابتدا نامه» و سوم آن «رباب‌نامه» که بنام الجایتو سروده است [ذریعه] .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۲۷۹ و ۱۱: ۶۷ .

29904 ـ **قونیه** ۲۱۴۲: نسخ بهاء‌ـ الدین استوائی مولوی عادلی، در اواخرع۲/ **۷۵۱** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۱۶ هست [فیلمها : ۱۰۳] .

29905ـ **قونیه** ۲۱۴۳: نسخ، تاریخ یـاد نشده ، ۲۶۸ گ ۱۷ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۱۷ هست .

29906 ـ **حالت افندی** ۴۴: نسخ ، تاریخ یاد نشده ، ۳۵۹گ ۱۷ س . **فیلم**آن دانشگاه ش ۵۵۳ هست [فیلمها : ۱۰۳] .

رباعیات ابوسعید

ابوسعید ابی‌الخیر میهنی (مهنهٔ خراسان ۳۵۷ ـ مهنه ۴۴۰) . با ابوالحسن خرقانی دیدار و با ابوعلـی سینا مکاتبه داشته است . رباعیات او در ۱۲۷۶ در بمبئی و پس از آن بارها چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۴۱ و ۱۰: ۶۸ ـ ف . مشار : ۷۹۷ .

29907ـ **تهران** ، ملك ۴۰۷۶/۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین ، پیرامن ۸۸ رباعی است، دربالای‌برخی‌ازآنها‌خواص‌آنهارانوشته‌اند [رؤیت] .

29908ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۳۴۸: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴] .

29909ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۳۶/۵: نستعلیق ریز خوش سدهٔ **۱۲ـ۱۳** درجنگ(ص ۱۸ـ۲۵) [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۳۹۵] .

29910 ـ **آکادمی علوم شوروی** A . ۹۷/۲ : نوشتهٔ **۱۲۰۴** درکابل بدستور حاجی جعفر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۹۶۷ هست [فیلمها: ۷۴۳] .

29911 ـ **تهران**، ادبیات۲/۱۸۱ج:

نستعلیق ع۲۶/۱۲۱۸ (۱۳۷پ - ۱۳۹پ) با دیباجه و خواص رباعیات، ناقص [ف. ادبیات ۲۸۲:۱] منتقل شده بدانشگاه .

29912- **تهران**، دانشگاه۱۵/۴۲۴۳: نستعلیق **۱۲۶۹** (ص ۱۶۲-۱۸۷) بایک دیباچه و شرح خواص رباعیها [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۵] .

29913 - **تهران**، سپهسالار۴/۱۴۸: درجنگ ثریاکاشانی ، سیدحسن فرزند احمد **۱۲۷۶** در تهران (ص۳۷-۴۵) [ف.سپهسالار ۵۲:۴] .

29914 - **تهران**، ملك ۲۰/۵۰۸۳: نستعلیق خوش **۱۲۹۱** ، (۱۷۰ ر - ۱۷۳ ر) [رؤیت] .

29915 - **تهران** ، ملك۴/۵۵۳۶ : با تاریخ **۱۲۹۷-۱۳۳۹** در دفتر (۱۷۲پ - ۱۹۱ر) [رؤیت] .

29916 - **تهران** ، مجلس ۲/۲۳۵۷ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** (ص۱۱۴-۱۲۴) [نسخه‌ها ۵:۱۵۷] .

29917- **تهران** ، ملی ۳/۹۶۶ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۳**(ص۱۵۶-۱۶۵) باذکر خواص خواندن هر رباعی [ف. ملی ۲:۵۱۱] .

29918- **تهران**، دانشگاه۱۳/۳۸۱۴: نستعلیق ، با تاریخ **۱۳۰۰** در مجموعه (ص ۲۱۱-۲۱۹) [ف . دانشگاه ۱۲:۲۷۹۵] .

29919- **تهران**، دانشگاه۳/۲۱۹۷: نستعلیق بیدل تبریزی**۱۳۰۱** درتهران، (۱۵۸ر- ۱۶۱پ) [ف. دانشگاه ۹:۸۷۸] .

29920- **تهران** ، اصغرمهدوی۳۷۱: نستعلیق آدینهٔ شعبان**۱۳۱۲** [نسخه‌ها۲:۷۹].

29921 - **تهران** ، ملی ۲۲ فهرست نشده: نستعلیق متوسط محمدامین‌دفتر آشتیانی با تاریخ **۱۳۱۹** . **آغاز :** در دفتر ایجاد دبیردانا [نسخه‌ها ۴:۱۴۰] .

29922 - **تهران** ، ملك ۸/۵۶۰۶ : نستعلیق ۱۹ ج۱/**۱۳۲۱** (۹۵ر-۱۰۵ر) ، ۷۶ رباعی است [رؤیت] .

29923- **تهران** ، دانشگاه۵/۴۵۰۱: نوشتهٔ رضاقلی ادیب **۱۳۲۹** (ص۹۱-۱۰۴) [ف . دانشگاه ۱۳ :۳۴۵۱] .

29924- **مشهد**، رضوی۳/۹۴۷ ادبیات (۴۵۲۶) : نزدیك **۱۳۴۱** (ص ۷۹-۹۳) [ف . رضوی ۷ :۷۷۰] .

29925 - **مشهد**، رضوی ۶۱۱ ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [ف . رضوی ۷ :۵۵۱] .

29926- **تهران**، سپهسالار۲/۲۸۷۶: تاریخ یاد نشده (۱۱۱ر-۱۱۴پ) وخواص آن نیز به‌نثر آمده [ف. سپهسالار ۵:۲] .

29927 - **بنگال** ، آسیایی۲/a۰۶۲o (۱۳۹۸) : شکسته ، تاریخ یادنشده [ف . بنگال : ۱۴۱] .

29928- **بنگال** ، آسیایی۱۹رباعیات (۷۳۱): شکسته ، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۹] .

29929 - **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۱۲۴۹/۴۳۰۲ : تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱ :۱۳۷] .

29930- **بادلیان** ۲۵۴۶ وینفیلد۴۲: نستعلیق، تاریخ یادنشده . **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۱۴۰ هست [فیلمها : ۱۰۳] .

رباعیات ابوعلی

ابوعلی‌سینا ،که یاد او در «ترجمهٔ‌قانون: ۵۰۳» گذشت .

29931- **پاریس** S.p.۱۷۷۷/۲۴: با تاریخ **۸۵۲** در دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها : ۵۴۰] .

رباعیات ارسلان

قاسم مشهدی، ملقب به میرعلی ثانی، که یاد او در «دیوان: ۲۲۲۱» گذشت.

29932 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۳/۳۰: نستعلیق ریز و چلیپا وچهارستونی از سراینده‌ای با تخلص جنونی، با تاریخ ع ۲/ **۱۱۰۰** در دفتر (۱۲۶پ ـ ۱۲۷پ). **آغاز:** این خلق که از نظر نهانند مرا [رؤیت].

رباعیات امانی

میر امانی هراتی کابلی، بروزگار اکبر پادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) بسال ۹۸۱ بهندرفته و در جونپور ۱۰۴۷ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۴ـ فرهنگ سخنوران: ۵۷.

29933 ـ **آصفیه** ۱۱۰۱ دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۲۹۴].

رباعیات اوحدی

از اوحدالدین کرمانی، حامد فرزند ابوالفخر، درگذشتهٔ ۶۳۵.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۲۸ـ فرهنگ سخنوران: ۷۰.

29934 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۲۹۱۰/۲: با تاریخ ۱۱ شوال **۷۰۶** در دفتر. در دوازده باب. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۲۲ هست [فیلمها: ۶۰۰].

29935 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۳۶۳ س: تعلیق **۱۰۰۵**، ۶۱ گ ۱۶ س، آغاز افتاده [مخطوطات ۱: ۱۹۹].

29936 ـ **تهران**، ملی ۱۳۱/۱۳ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۳۵۳ـ۳۶۲) [ف. ملی ۱: ۱۲۸].

رباعیات اهلی = زبدة العقاید

رباعیات بابا افضل

بابا افضل کاشانی، که یاد او در «جاودان نامه: ۷۶۸» گذشت. یکبار بسال ۱۳۰۵ خ و پس از آن چندبار چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۷۹۸.

29937 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۹۶/۲: شکسته نستعلیق راسته وچلیپای شفیعا، نوروز **۱۰۹۶**، زرین (۴۱ـ۶۰) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۴۲].

29938 ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۳۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، پیرامن ۱۲۸ دو بیتی دارد (۲۷۸پ ـ ۲۸۰پ)، زرین [رؤیت].

29939 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۸۶۴/۱۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۸۴۳ـ۸۵۰). چلیپا [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰].

29940 ـ **انگلستان**، کمبریج ۱۰/۲ برون D.۱۶: نوشتهٔ **۱۱۶۲** همراه با دیباچه‌ای درسرگذشت سراینده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۶۳ هست [فیلمها: ۵۴۳].

29941 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۶۷۵/۳: نستعلیق محمد باقر فرزند محمد علی حسینی حسنی، **۱۲۰۹**، زرین (۱۴۷ر ـ ۱۷۰ر) [ف. سپهسالار ۴: ۲]

29942 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۵۶۴/۳ (۴۴۷ف): نستعلیق خوش محمدباقر حسینی، **۱۲۵۹**، رباعیات اوست همراه «جاودان نامه» و «عرض نامه» [ف. دکتر بیانی: ۱۸۸].

29943 ـ **کاشان**، کتابخانهٔ آثارملی ۳۶۷: نوشتهٔ **۱۳۱۱** همراه با رباعیات خیام رویهم ۳۰۵ ص [نسخه‌ها ۴: ۳۵۷].

29944 ـ **تهران**، مجلس ۳۹۶: نستعلیق **۱۳۱۹**، ۳۴ گ ۹ـ ۱۰ س [ف. مجلس ۲: ۲۳۱].

29945 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۱۳/۳۱:

تاریخ یاد نشده (ص۵۲۱-۵۲۳) خواص هر رباعی نیز آمده [ف. سپهسالار ۵:۲] .

29946 - **استانبول** ، اونیورسیته ۴۲۱/۴ : نستعلیق (گ۷۲-۱۰۶) . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۳۸هست [فیلمها :۴۴۱].

29947 - **موزهٔ قونیه** ۲۶۱۵/۲ : نستعلیق (گ۳۶-۶۱). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۲۳ هست [فیلمها :۴۵۳] .

رباعیات باباطاهر

باباطاهرعریان همدانی، در گذشتهٔ ۴۱۰ [یا میان۴۴۷ و ۴۵۰] دوبیتیهای او درتهران ۱۲۷۴ و پس از آن بارها چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۱۱۷:۹ و ۶۸:۱۰- ف. مشار:۷۹۸ - شرح حال باباطاهر وعین‌القضاة همدانی ، دکترمقصود.

29948 - **قونیه** ۲۵۴۶/۵: باتاریخ **۸۴۸** در دفتر . در فهرست بنام دیوان یادشده است (ص۷۱-۸۵) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۲۱ هست [فیلمها:۴۵۳] .

29949- **تهران،** مجلس۹۵۹۷/۵۷: در دفتری از سدهٔ **۱۰-۱۱** (ص۱۷۸-۱۸۹) [ف. مجلس ۳۷۷:۱۷] .

29950 - **تهران** ، دانشگاه ۴۳۵۱ : در جنگ سدهٔ **۱۱-۱۲** [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۳۰۶] .

29951 - **تهران** ، دانشگاه ۴۴۳۰ : سدهٔ**۱۲-۱۳** درجنگ (ص۱۶۹-۱۷۴) [ف . دانشگاه ۳۳۹۰:۱۳] .

29952 - **آکادمی علوم شوروی** A.۹۷/۱ : نوشته‌درکابل**۱۲۰۴** بدستورحاجی جعفر،۳۵۰ دو بیتی دارد. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۹۶۷ هست [فیلمها :۷۴۳] .

29953 - **مشهد** ، رضوی ۹۳۰/۲ ادبیات(۴۷۰۹): شکستهٔ نستعلیق خوش شعبان **۱۲۲۲**، زرین [ف . رضوی ۷۴۱:۷] .

29954- **تهران،**خانم محبوبهٔفرزانه: مجموعهٔ نوشتهٔ عبدالله‌فرزندرمضان‌علی‌همدانی، **۱۲۳۰** درتهران ، دارای ۱۱۶ دو بیتی و یك غزل ۱۸ بیتی (ص۹۲-۱۲۳) [شرح حال باباطاهر، دکترمقصود:۹۲] .

29955- **تهران،**دانشگاه ۵۱۲۴/۴: نستعلیق**۱۲۵۴**(۱۰۶پ-۱۰۹ر)[ف. دانشگاه ۴۱۱۹:۱۵] .

29956- **تهران،**دکترمفتاح۱۲۱/۲: با تاریخ **۱۲۵۸- ۱۲۵۹** درجنگ [رؤیت] .

29957 - **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۷۴/۱۲ : نستعلیق، با تاریخ **۱۲۶۰** در دفتر [نسخه‌ها ۹۵:۵] .

29958 - **تهران** ، ملك ۵۵۱۶/۴ : نستعلیق خوش محمد موسوی خویی ، **۱۲۶۵** (۷۹ر-۸۲ر) ، زرین [رؤیت] .

29959 - **تهران،**دانشگاه۴۲۴۳/۱۴: نستعلیق**۱۲۶۹** (ص۱۵۹-۱۶۲) [ف.دانشگاه ۳۲۱۵:۱۳] .

29960 - **تهران،** سپهسالار۱۴۸/۶: در جنگ ثریاکاشانی ، سید حسن فرزنداحمد **۱۲۷۶** (ص۵۰-۶۴) [ف. سپهسالار ۵۲:۴]،

29961- **تبریز،**ملی ۲۹۰۰: نستعلیق، درجنگ‌نوشتهٔ**۱۲۸۰**[ف.ملی‌تبریز ۳۶۴:۱].

29962 - **تهران** ، ملك ۵۷۹/۳ : نستعلیق ریز و خوش ابراهیم فرزند احمد،در ۹ ذیقعدهٔ **۱۲۸۱** (ص۱۱۳-۱۲۰) [ف.ملك، مجموعه‌ها : ۸۹] .

29963 - **تهران** ، ملك ۵۱۲۵/۶ : نسخ علی فرزند محمدحسن حسینی ، سدهٔ**۱۳** با تاریخ۹۵۷ (۱۰۱ر-۱۰۴) ۱۰س[رؤیت].

29964 - **تهران** ، مجلس ۲۳۳۵ :

نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۴۷-۱۵۲ جنگ) [ف. مجلس ۸:۴۴] .

29965 - **تهران** ، مجلس۲/۴۳۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (گ۶-۷) [رؤیت] .

29966 - **تهران** ، ملی۱۲/۹۶۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۲۵۱-۲۷۰) [ف . ملی ۲:۵۱۶] .

29967- **تهران**، مجلس۱۴/۴۹۴۸: درهامش دفتر نوشته شدهٔ **۱۳۰۱** (۸ر-۸پ و ۳۵پ - ۳۶ر) رویهم ۴۴ رباعی [رؤیت] .

29968- **تهران**، دانشگاه ۴/۲۱۹۷: نستعلیق بیدل‌تبریزی **۱۳۰۱** درتهران(۱۶۲ر-۱۶۵پ) [ف. دانشگاه ۹:۸۷۸] .

29969 - **تهران** ، ملك ۷/۵۶۰۶ : نستعلیق باتاریخ **۱۳۱۳** در دفتر (۸۰پ-۹۴پ) ۹۴ دوبیتی است [رؤیت] .

29970 - **تهران** ، ملك ۳/۵۵۳۶ : نوشتهٔ ع۲/**۱۳۳۹** (۱۳۲پ-۱۶۲ر) ، ۳۲۰ دوبیتی است [رؤیت] .

29971 - **مشهد** ، رضوی ۱۰۴۸۵ فهرست نشده : نسخ خوش عبرت مصاحبی ، صفر **۱۳۴۴** ، دارای ۲۸۸ رباعی و ۴۵ بیت غزل منسوب به او ، ۲۱ گ [رؤیت] .

29972 - **تهران**، دکتر مقصود :گرد آوری محمدعلی فروغی، سدهٔ **۱۴**، دارای۵۱ دوبیتی ویك غزل ۱۸ بیتی ، نسخه ماشین شده است [شرح احوال باباطاهر ، دکتر مقصود : ۹۴] .

29973- **تهران**،سپهسالار۳۶/۲۹۱۳: تاریخ‌یادنشده(ص۵۵۳) [ف. سپهسالار۵:۲] .

29974 - **تبریز** ، ملی۴۷/۲۵۷۶: درجنگ تازه نویس (ص ۵۹۰-. . .) [ف . ملی تبریز ۱:۳۴۸] .

29975 - **تبریز** ، ملی ۲/۲۶۲۴ : درجنگ(گ۳۹-...)[ف.ملی‌تبریز ۱:۳۵۲] .

رباعیات بدیهه

ازلطفعلی دانش شیرازی ، صدرالافاضل ، که یاداو در «آداب‌المحادثه :۱۵۱۶» گذشت. گردآوری‌میرزاآقای زنجانی فرزندبابابیگ، در ۱۳۱۸ برای میرزا عبدالغفار از دوستان سراینده که همان « آداب‌المحادثه » را بنام او ساخته است .

29976- **تهران**،دانشگاه۳۵/۴۷۳۴: نرشتهٔ **۱۳۹۸** (بآنچنانکه در فهرست آمده) باه آداب‌المحادثهٔ» اومؤرخ ۱۳۱۸ (ص۶۸۲-۶۸۹) [ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۹۱] .

رباعیات بیدل لاهوری

در ص ۲۲۵۴ چند مجموعه ازآن بعنوان دیوان‌گذشت. واینك نسخهٔ دیگر:

29977 - **موزهٔ بریتانیا** (۳۳۸) **۱۱۳۳**/Or۳۵۴۲:۱ع۹ (۱۷۲۰م) درهند، ۱۳۵ گ. آغاز : آنکس‌که منزه‌است ازآب و گل ما [ذیل ریو:۲۱۲] .

رباعیات پیرجمال=میزان‌الحقایق

رباعیات جامی

عبدالرحمان ،که یاد او در«تهلیلیه:۳۶» گذشت .

29978 - **تهران** ، مجلس۷/۲۶۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** (ص۵۱۹-۵۳۴) زرین [ف. مجلس۸:۴۱۷- نسخه‌ها ۵:۱۹۵] .

رباعیات خواجه

منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی .

29979 - **تهران** ، سپهسالار۱۴۸:در جنگ‌ثریاکاشانی،سیدحسن فرزنداحمدحسینی **۱۲۷۶** درتهران (ص۳۷-۴۵) [ف. سپهسالار ۴ : ۵۲] .

رباعیات خیام

ابوالفتح عمر فرزند ابراهیم ، که یاد او در «نوروزنامه : ۳۶۴» گذشت . پیرامن هشتصد دوبیتی به او نسبت داده و بسیاری از آنها به زبانهای زندهٔ کنونی درآمده است، ولی درشمارهٔ دوبیتیهایی که از اوست گفتگوست. در ۱۲۸۴ و پس از آن بارها چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۱۰ : ۶۹ـف. مشار: ۸۰۰.

29980ـ **انگلستان** ، دانشگاه کمبریج Or.۱۷۲۴/۳ : باتاریخ رجب **۶۰۴** دردفتر (گ ۴۹ـ۹۱). **فیلم** آن دردانشگاه ش ۸۳۳ هست [فیلمها : ۵۴۱]

29981ـ **تهران**، دانشگاه ۳۸ عکس: نسخ محمد فرزند ابوطبیب خادم ، شوال **۶۵۳** گویا از روی نسخهٔ ساختگی عباس مزدا عکس گرفته شده [فیلمها : ۱۰۵] .

29982 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۸۹: نستعلیق ۱ رجب **۸۲۱** ، درهامش دیوان حافظ وسلمان [نسخه‌ها ۲ : ۷۲] .

29983ـ **پاریس**، ۱۹/S.p۱۷۷۷: با تاریخ ۵ ج ۱/**۸۵۲** در دفتر . فیلم آن در دانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها : ۵۴۰] .

29984 ـ **تهران** ، مجلس ۳/۸۴۲۱ فهرست نشده : در دفتر مؤرخ **۸۶۸** [رؤیت].

29985 ـ **استانبول** ، اسعد افندی ۲/۲۸۸۲ : نوشتهٔ ۱۹ ذیقعدهٔ **۸۷۶** (گ ۳۹ـ ۸۰) **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۴۳ هست [فیلمها : ۴۹۷] .

29986 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی : نستعلیق ۱۵ج۱/**۸۹۲** . آغازافتاده عکس آن درملی ع۴۲۸۵ هست [فیلمها:۱۰۵].

29987ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۶ (۳۱۸ ف) : نستعلیق خوش سلطانعلی مشهدی کاتب ، سدهٔ **۹**، با دیباجهٔ نثری ، زرین، ۳۵۰ رباعی دارد ، ۸۸ ص ۱۲ س [ف . دکتر بیانی : ۳۱]. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۹۴۲ هست. [فیلمها ۱۰۴] .

29988ـ **دانشگاه** ۳۶۵۳/۲۵: نستعلیق خوش سدهٔ **۹ـ۱۰** (ص ۷۳۴ـ۸۰۲ هامش) ۳۳۰ بند . [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۵۹] .

29989ـ **پاریس** P.۳۴۹: درجنگ نوشتهٔ **۹۰۲** فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۱۳ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

29990 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۹۹ : درفاصلهٔ غزلها و قصیده‌های دیوان حافظ نوشتهٔ **۹۱۷** ، ۲۷۰ دو بیتی را کـه قابل مقایسه با سروده‌های حافظ میدانسته آورده است [ف . سپهسالار ۲ : ۵۷۹] .

29991 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۸۱۱ : علی حسینی، **۹۲۴** ، ۴۰ گ ۱۱س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۴۲] .

29992 ـ **پاریس** ، ملی S.p۸۲۳: در دفتر نوشتهٔ ۱۵ج۲/**۹۳۴** [بلوشه ۳ : ۴۳۳] فیلم آن دردانشگاه ش۱۳۹۴ [فیلمها:۵۹۹].

29993 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۱۵۷: نستعلیق محمدقوام کاتب‌شیرازی **۹۵۸** ، زرین ، هرصفحه سه رباعی دارد، ۲۱ گ [ف.دانشگاه ۹ : ۸۵۱] .

29994 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۴۸۸Spi/VI۳ : نستعلیق بدری‌ناث‌صاحب، برای پاندیت شانکار زوتشی، ۱۲ شعبان **۹۷۵** [ف. عبدالله ۲ : ۴۲۸] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۳۸] .

29995 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۹۶۶/۱ Or: سدهٔ ۱۰ ، با تاریخ **۹۷۷** در ش ۲ دفتر [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴] .

29996 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم شوروی B۲۲۹۰ : نوشتهٔ عبدالحلیم فرزند عبدالحی تهانیسری ، **۹۹۱** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۶۴ هست [فیلمها: ۱۰۴] .

29997ـ **تهران**، مجلس ۸۶۳۳ فهرست نشده : سدهٔ **۱۰** [رؤیت] .

29998 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۱۰ Or : همراه دیوان حافظ از سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹] .

29999 ـ **هند**، بانکیپور ۱۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م، ۳۹ گ ۸ س [ف. عبدالمقدر: ۱۶] .

30000 ـ **تهران** ، مجلس ۲/ ۸۵۴۶ فهرست نشده : سدهٔ **۱۰-۱۱** ، بدنبال سبحة‌ـالابرار جامی وسپس دیوان شاهی، دیوان سیفی، دیوان ابن یمین [رؤیت] .

30001ـ **آصفیه** ۳۲۸ دیوان: نستعلیق خوش، بایادداشت **۱۰۱۷**، با دیباچه‌ای به نثر درسرگذشت او ، ۷۹ ص ۸ س [ف . آصفیه ۱: ۵۸۹] .

30002ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۳۱ : نستعلیق رمضان **۱۰۳۳** (۱۶۲۴م) ۹۲ گ [ف. ریو ۲: ۵۴۷] .

30003-30004ـ**هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا : دو نسخه ، یکی از آنها نوشتهٔ **۱۰۴۸** دارای ۳۲۴ رباعی در هامش لیلی و مجنون مکتبی [یاداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۵۰] .

30005ـ **تهران**، دانشگاه ۲۰/ ۲۴۶۶ : نستعلیق نزدیك **۱۰۵۴** (ص ۶۵۸-۹۵۹) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۳۵] .

30006 ـ **اکادمی علوم شوروی** C.۱۱۲/۲ : نوشتهٔ عوض محمد فرزند ندر، **۱۰۶۰** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۲۴ هست [فیلمها: ۵۶۵ و ۶۱۴] .

30007ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۰۲۱ : شمارهٔ ۲ دفتر ، نوشتهٔ **۱۰۷۹** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴] .

30008ـ **تاشکند**، اکادمی علوم ۳۶۴ : نوشتهٔ **۱۰۸۰** ، با دیباچه‌ای . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۵۴ هست [فیلمها : ۲۰۴] .

30009 ـ **عبدالحسین بیات** ۱۱۸ جنگ : گرد آوری رفیع‌الدین رافع ، با تاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص ۱۸۸ و ص ۱۹۴) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۵] .

30010 ـ **آکادمی علوم شوروی** A.۸۷۷ : نوشتهٔ محمد ابراهیم ، دوشنبهٔ ۱۷ شعبان **۱۰۹۷** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۶۳ هست [فیلمها : ۲۰۳] .

30011 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۲۱ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زرین ، دارای ۲۴۷ رباعی [ف. مجلس ۸: ۲۱۲] .

30012 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۲ مج: نستعلیق **۱۱۷۷** [رؤیت] .

30013 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲/ ۱۹۹ (۷۰۷ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین [ف. دکتر بیانی : ۵۰۸] .

30014ـ **تهران**، دانشگاه ۸/ ۲۴۷۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۱۰۱) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۲] .

30015 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۷۶۸ : نستعلیق ومرقع سدهٔ **۱۲**، زرین ، ۱۲ گ ۸ س [ف. دانشگاه ۸: ۳۰۱] .

30016 ـ **تهران**، مجلس ۳/ ۵۳۳۴ : از سدهٔ **۱۲-۱۳** (۱۳۱پ-۱۳۲ر) [رؤیت] .

30017 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۳۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** در جنگ (ص ۱۵۱-۱۶۲) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۹۰] .

30018 ـ **آکادمی علوم شوروی**

A.۶۷ : نستعلیق **۱۲۰۴** در کابل ، ۲۷ گ . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۲۵ هست .

30019 ـ **اکادمی علوم شوروی** G . ۱۱۵ : نستعلیق **۱۲۰۴** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۰۴ هست [فیلمها : ۱۰۴] .

30020 ـ **تهران**، الهیات ۴۷۴/۵د: نستعلیق عزیزالله ختلانی نزدیك **۱۲۰۵** [ف . الهیات ۱ :۳۰۹] منتقل شده به‌دانشگاه .

30021 ـ **اکادمی علوم شوروی** A.۱۸ : گویا مؤرخ **۱۲۲۱** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۰۰ هست [فیلمها:۱۰۴] .

30022ـ **تهران**، سنا ۹۰/۶: باتاریخ **۱۲۵۶** در دفتر ، در ۱۳۷ بند [نسخه‌ها ۶: ۴۳۷] .

30023 ـ **اکادمی علوم شوروی** G.۴۶۲: نوشتهٔ **۱۲۵۷**. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۹۶۵ هست [فیلمها :۲۰۴] .

30024 ـ **تهران** ، ملی ۸۳۴ ف : نستعلیق علی فرزندحاج رستم، **۱۲۶۲**، ۲۹۷ رباعی منسوب باوست، ۵۱ گ ۹س [ف. ملی۲: ۳۶۷] .
با مهر ناصر الدین شاه ویادداشت او مؤرخ ۱۲۶۶ [نسخه‌ها ۴: ۱۵۰] .

30025 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۴۸ : جنگ ثریاکاشانی، **۱۲۷۶** درتهران (ص۲۵ـ ۳۵) [ف . سپهسالار ۴ :۵۲] .

30026 ـ **تهران** ، مجلس ۴۹۲۱ : نستعلیق میرعلی شیرازی ملقب به‌شمس‌الادباء ، **۱۲۷۷** ، زین ، ۷۸ گ ۸ س [ف . مجلس ۱۴ :۱۴۶] .

30027ـ **تهران**، دانشگاه۱۰/۴۷۱۶: نستعلیق‌صادق شیرازی، **۱۲۸۱**(ص۱۹۷ـ ۲۲۴) [ف . دانشگاه ۱۴ :۳۶۶۴]

30028ـ **تهران**، ادبیات ۶۷حکمت: شکسته نستعلیق ، **۱۲۸۲** ، اندازه جیبی [ف. ادبیات ۲ : ۲۲] .

30029 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : با تاریخ **۱۲۸۳** بهمین خامه در جنگ[رؤیت] .

30030ـ **تهران**،دکترمفتاح ۱۲۱/۱۰: نوشتهٔ ۱۸ شوال **۱۲۹۴** [رؤیت] .

30031ـ **تهران** ، مجلس۴۹۴۸/۲: شکسته نستعلیق با تاریخ**۱۲۹۶** دردفتر(۱پ ـ ۳۰ر هامش) و پراکنده در دفتر [رؤیت] .

30032ـ **تهران**، مجلس۵۰۷۷/۲۱: سدهٔ **۱۳** ، ۳۲ رباعی با قافیهٔ یاء (۱۱۵ر ـ ۱۱۸پ) [ف . مجلس ۱۵ :۴۵] .

30033 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۳۵ . نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۴۲ـ۱۴۷جنگ) [ف. مجلس ۸ :۴۳] .

30034 ـ **موزهٔ بریتا** Or ۳۳۰ . نستعلیق سدهٔ **۱۸**، ۱۰۶ گ [ف. ریو۲: ۵۴۶].

30035ـ **تهران**، دانشگاه۳۸۱۴/۴: نستعلیق، با تاریخ **۱۳۰۰** در دفتر (ص۱۰۴ـ ۱۵۰) [ف. دانشگاه ۱۲ :۲۷۹۵] .

30036ـ **تاشکند**۹۵۸: مؤرخ **۱۳۰۰** فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۶۶ هست [فیلمها: ۱۰۵] .

30037 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۴/۳ حکمت:میرزا محمدرضا مشهوربه‌میرزا بزرگ حمزوی ، ۲۷ع۲/**۱۳۰۳** [ف. ادبیات۲ :۰] .

30038 ـ **تهران**، مجلس۵۷۴۹/۱: شکسته نستعلیق حبیب‌الله همدانی ، **۱۳۰۹**(ص ۲ـ۳۵) [ف . مجلس ۱۷ :۱۹۰] .

30039ـ **کاشان** ، کتابخانهٔ آثارملی ۳۶۷: نوشتهٔ **۱۳۱۱** همراه با رباعیات بابا ـ

افضل دویهم ۳۰۵ ص [نسخه‌ها ۴: ۳۵۷].

30040-42 ـ **تاشکند** ۹۵۹ و ۹۵۷ و ۹۶۱: سه نسخه همه نوشتهٔ **۱۳۱۸**. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۲۸۵۶ و ۲۸۵۸ و ۲۸۵۹ [فیلمها: ۲۰۵].

30043-44 ـ **تاشکند** ۹۶۰ و ۹۶۲: دو نسخه هر دو نوشتهٔ **۱۳۱۹**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۵۲ و ۲۸۵۵ [فیلمها: ۴: ۲۰].

30045 ـ **تهران**، ملك ۱۰/۵۶۰۶: نستعلیق ۴ رجب **۱۳۲۱** (۱۰۹ب-۱۴۷پ)، دارای ۴۱۵ دوبیتی [رؤیت].

30046 ـ **تهران**، ادبیات ۷۱ د: نستعلیق شمس‌الدین نبوی نوری، **۱۳۳۱** خ، اهدایی دکتر محمد مصدق، [ف. ادبیات ۱: ۲۸۱].

30047 ـ **تهران**، مجلس ۵۹۲۷/۳: علی اصغر تهرانی، **۱۴۲۰** (؟)، زرین (ص ۳۴ - ۱۱۳) ۱۰۰ رباعی است [ف. مجلس ۱۷: ۳۱۸].

30048 ـ **تهران**، مجلس ۸۶۳۳ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

30049 ـ **اکادمی علوم شوروی** G.۱۶۹۸: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۳۱ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۰۱ هست.

30050 ـ **اکادمی علوم شوروی**: D.۱۹۷: نستعلیق، تاریخ یادنشده، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۰۲ هست.

30051 ـ **اکادمی علوم شوروی**: شکسته نستعلیق عبدالمجید. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۵۹۴ وعکس آن ش ۴۲۴۹ هست.

30052 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۷۷: تاریخ یادنشده، ۷۸ ص [مخطوطات. سرفرازعلی: ۷۹].

30053 ـ **بنگال**، آسیایی ۲۱ رباعیات (۸۲۸): نستعلیق، تاریخ یادنشده.

30054 ـ **بنگال**، آسیایی ۲۰ رباعیات (۱۵۴۸): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۲۰].

30055 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱/۴۶ ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، زرین، با تملك ۱۱۵۱ (گ۱-۶پ) [ف. مخطوطات ۲: ۱۸۴].

30056 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۱۰۹۳/۴: [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۱۲].

30057 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۰۵/۵/۲۰۹۲: تاریخ یاد نشده، انجام افتاده.

30058 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۲۳۵/۱۱۸۲/۱: نیز تاریخ یادنشده.

30059 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۲۳/۲۱۱۱: انجام افتاده.

30060 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۴۲۹Spi/VI۳A: نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۴۲۹] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۳۸].

30061 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۹۷ ApiVI۵A: نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۱۳۶].

رباعیات در حساب

از بابا افضل کاشانی، که یاد او در «رباعیات بابا: ۲۸۲۶» گذشت. در مفردات ومقترنات (=جبر ومقابله) نسخهٔ مجلس سه رباعی دارد نویسنده مینویسد که آنها را در حاشیهٔ برخی ازمجموعه‌ها دیده‌ام. این سه رباعی در بیان وجه یکم تا سوم مفردات است، و مینویسد که رباعیات دربارهٔ مسائل مقترنات در نسخهٔ اصل نبوده و هرکه یافت بنویسد. نخستین رباعی (دربارهٔ مفردات درجهٔ یکم): هرگاه که عدد معادل اشیا شد ـ راهی زبرای معرفت پیداشد ـ

تقسیم عدد چونکه براشیا کردی ــ مطلوب تو زان میانه پا برجا شد .

30062 ــ **تهران**، مجلس ۲/۶۳۴۰: با تاریخ **۱۲۲۸** در دفتر (ص۴۵) [ف. مجلس ۱۹:۳۵۹] .

رباعیات ورد ـ دیوان ...

رباعیات رضاشاهی

30063ــ **آصفیه** ۱۰۹۴ دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۱۰۰** [ف . آصفیه ۴:۲۹۴] .

رباعیات سحابی

سحابی استرابادی، که یاد او در «دیوان: ۲۳۴۶» گذشت .

30064ــ **تهران**، عبدالرحمان پارسای تویسرکانی : نوشتهٔ ج ۲/**۱۰۰۲** دارای شش هزار رباعی، همراه «عروة‌الوثقی» [ف.رضوی ۷:۵۵۶] .

30065ــ **تهران**، دانشگاه۹/۳۲۹۴: نستعلیق ۷ع۱/**۱۰۴۸** در جنگ (ص۱۱۷ــ ۱۳۱) نزدیك به ۵۰۰ بیت [ف. دانشگاه۱۱: ۲۲۶۵] .

30066ــ **تهران**، دانشگاه ۱۷/۲۴۶۶: نستعلیق ۲۲ذیقعدهٔ **۱۰۵۴** (ص۵۵۳ ــ ۵۲۷) گزیده‌ایست [ف . دانشگاه ۹:۱۲۳۵] .

30067ــ **تهران**، مجلس۱۹/۲۶۶۵: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص ۵۵۷ــ۶۱۷)، ۹۰۰ رباعی دارد [ف . مجلس ۸:۴۲۰] .

30068ــ **تهران**،دانشگاه ۳۰/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳ــ۱۰۷۳** (ص۷۷۹ــ۸۲۷) [ف . دانشگاه ۹:۱۲۰۶] .

30069ــ **تهران**،سپهسالار ۴۶/۲۷۹۹: نستعلیق شاه محمد میبدی ، **۱۰۷۴** (ص۵۴۳ــ ۵۴۹) [ف . سپهسالار ۵:۲] .

30070 ــ **موزهٔ بریتانیا**۲/۲۵۸۴۳ Add: با تاریخ **۱۰۸۲** (۱۶۷۱م) (گ۷۳ــ ۱۸۰) آغاز: ای عالم خوب وزشت وآشوب او را [ریو ۲:۸۵۶] .

30071 ــ **تهران**، ملك ۴۹۹۵: نوشتهٔ **۱۰۹۱**،دارای ۴۴۵۲ رباعی است [ذریعه ۹ : ۴۳۳] .

30072 ــ **تهران**، سپهسالار۳/۱۴۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۶پ‑۲۴۹پ) ، انجام افتاده [ف . سپهسالار ۴:۵۳] .

30073 ــ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۲۹: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، گزیده‌ایست در ۲۳۵ گ [ریو۲:۶۷۲] .

30074 ــ **تهران** ، مجلس ۸/۴۴۲ : نستعلیق تاریخ‌یادنشده، [ف. مجلس۲: ۲۶۰].

30075ــ **تهران**، دانشگاه۲/۳۵۱۸: نستعلیق محمد علی شیرازی **۱۰۶۵** ، زرین (ص۱۰ــ۳۴) [ف . دانشگاه ۱۲:۲۵۳۱] .

30076ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۹۸۱۲ Or : سدهٔ **۱۲** ، سپس دیــوان محمد یوسف گیلانی [نسخه‌ها ۴:۶۷۸] .

30077ــ **آصفیه** ۸۰۶ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳:۲۹۸] .

30078 ــ **تهران** ، مجلس ۸/۴۴۲ : نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس۲: ۲۶۰].

رباعیات سرمد دهلوی

سرمد مجذوب، در گذشتهٔ ۱۰۷۱ [دکتر محمدبشیرحسین]. درتذکره‌هابنام‌او برنخوردم.

30079 ــ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۳۰۹۳/۸۸: سدهٔ **۱۳**[ف. دکتر بشیر حسین ۱:۱۳۹] .

رباعیات سنایی

سنایی غزنوی،که‌یاداودر«کلیات:۱۸۷۲» گذشت .

30080 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲/ ۴۶ ادب فارسی طلعت : نستعلیق زیبا ، بی‌تاریخ ، تملک ۱۱۵۱ ، زرین (۶ر ـ ۱۸پ) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۴] .

رباعیات سیف باخرزی

ازسیف‌الدین سعیدفرزند مظفرخبوشانی ، که بروزگارعطار نیشابوری ورضی‌لالاوسعدالدین حموی میزیسته ، و مرگ او را نفحات الانس ۶۵۸ وشاهد صادق ۶۵۳ نوشته‌اند . برخی از دوبیتهای اودرمجموعه رعیات ابوسعیدابوالخیر در تهران بچاپ رسیده (۱۳۳۴خ) چنانکه در هامش و دیباجهٔ آن یاد شده‌است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۸۵ ـ نفحات‌الانس (چ۱۹۱۵م) : ۳۸۵ ـ فرهنگ‌سخنوران : ۲۸۳ .

30081 ـ **هند**، بانکیپور ۵۶ : نستعلیق فقیر حمید، سدهٔ **۱۵**م ، ۱۵گ ۱۲ س [ف . عبدالمقدر : ۸۲] .

30082 ـ **موزهٔ بریتانیا Or۹۳۴۸**: نوشتهٔ **۱۹۰۴** م [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۷] .

رباعیات شاکرتهرانی

شاکرا ، از سدهٔ دوازدهم و دوستان محمد علی حزین لاهیجی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۹۳ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۲۸۷ .

30083 ـ **تهران**، الهیات ۱۰/ ۵۴۲ د : با تاریخ **۱۳۱۲** در دفتر ، رباعیهایی است در بی‌معنی بودن‌سروده‌های حافظ ازاو و دیگران (۸۲ر ـ ۸۴ر) [ف . الهیات ۱ : ۳۲۲] .

رباعیات ملاشاه

بدخشی ، که «دیوان» او در ص ۲۳۷۱ یاد شده است .

30084 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Api/VI۵۹ ۲۵۴ : نستعلیق ۲۲ شعبان **۱۱۸۶** [ف. عبدالله ۲ : ۳۵۷] .

رباعیات عارف

30085 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۳۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۵۰ رباعی در جنگ است [ف.مجلس ۸ : ۳۸] .

رباعیات عرفی

شیرازی، که «دیوان» او در ص ۲۴۳۷ گذشت .

30086 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۱/ ۳۱۱) Or۳۲۰۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م (۱پ ـ ۱۷پ) آغاز : یارب نفسی ده که ثنا پردازم [ریو ، ذیل : ۱۹۹] .

رباعیات عطار = مختارنامه

رباعیات علی‌جان

مولانا علی‌جان .

30087 ـ **پاریس** ، ملی ۳/ ۵۸۸ : با تاریخ **۱۰۶۶** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۴] .

رباعیات فکری اصفهانی

محمدرضا فرزند شیخی بیگ ، درگذشتهٔ ۱۰۲۰ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۴۵ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۴۵۳ .

30088 ـ **تهران**، الهیات ۱۰/ ۵۴۲ د: با تاریخ **۱۳۱۲** در دفتر ، رباعیاتی است در بی‌معنی بودن سروده‌های حافظ از او و دیگران (۸۲ر ـ ۸۴ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۲۲] .

رباعیات فکری مشهدی

سید محمد فکری ، جامه باف ، درگذشتهٔ ۹۷۳ یا ۹۷۲ و چون بیشتر سروده‌های او دو بیتی بود به میررباعی شهرت یافته است . و او

جز میر رباعی مشهدی است .

بنگرید : ذریعه ۹:۸۴۵ (فکری) و ۹ : ۳۵۴ (رباعی مشهدی) ـ فرهنگ سخنوران : ۴۵۳ .

30089 ـ **تهران** ، مجلس ۴۸۰۰ : نستعلیق میرحسین حسینی کاتب در لاهور ، سدهٔ **۱۱** ، **آغاز** : یارب مددی کن که زمستی برهم ۴۰ گ ۸س [ف . مجلس ۱۳:۹۶].

رباعیات فی بیان خیر الدیانات

از حبیب‌الله ، دراعتقادات شیعی. **آغاز:** حمدله . الحمد سزاوار خدای احد است .

30090 ـ **مشهد** ، آقای کاظم مدیر شانه چی: نسخ، **۱۳۶۶**، جیبی [نسخه‌ها ۵:۵۸۶]

رباعیات کشفی

میرمحمد صالح اکبر آبادی فرزند سید عبدالله مشکین‌رقم هندی‌قادری، که درسروده‌های فارسی خود به‌کشفی و درهندی خود به‌سبحانی تخلص میکرده ، درگذشتهٔ ۱۰۶۰ (قطب هادی میرمحمد صالح عتقی) .

بنگرید : ذریعه ۹:۹۱۱ ـ فرهنگ ـ سخنوران :۴۸۵ .

30091 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۰۰۵ . Or : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴:۶۷۶] .

30092 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۲۰ . Or : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴:۶۷۹] .

رباعیات مجد همگر

یزدی شیرازی، که «دیوان» اودرص۲۵۰۹ گذشت .

30093 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۱۱) Or۳۷۱۳ : در دفتر نوشتهٔ **۶۹۲-۶۹۷** (۱۷ ب-۱۸ر) [ریو ذیل : ۱۴۲] .

رباعیات سید محمد نجفی

30094 ـ **تهران** ، ملك ۴۰۷۶/۳۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** . زرین ، پیرامن ۴۱ رباعی (۲۷۳پ-۲۷۴پ-۲۷۴ر) **آغاز:** از مملکت وجود می‌باید رفت ـ دیر آمـده‌ایم و زود باید رفت [رؤیت] .

رباعیات محوی

میرمغیث‌الدین‌همدانی (م۱۰۱۶ یا ۱۰۲۰ یا ۱۰۲۵) ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۱۸» گذشت . در تذکرهٔ «نصرآبادی:۲۵۹» آمده‌که دیوان رباعیات اورا آقا باقی برادر آقا خضر وزیرکاشان گردآورده است .

30095 ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق بد، مجدالدین علی قوسی شوشتری ، در**۹۹۵** شمارهٔ ۱۱ دفتر . [نسخه‌ها ۱:۱۶] .

30096 ـ **تهران** ، ملك ۴۰۷۶/۳۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**،زرین(۲۷۴پ-۲۷۷پ)پیرامن ۱۲۴ رباعی است . [رؤیت] .

30097 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۵۹۶/۱۵ فهرست‌نشده: نستعلیق‌باتاریخ **۱۰۹۰**تا**۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۰۲-۴۱۶) ۲۴۰ رباعی است گردآوری عبدالباقی نهـاونـدی با دیباجهٔ او [رؤیت] .

30098 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۳۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**،۲۷۸ رباعی (ص۴۶۹-۵۲۵ جنگ) [ف . مجلس ۸:۳۸].

رباعیات مخلص

ازمخلص لاهوری شاهجهان‌آبادی ، آنند رام قوم‌کهتر ، درگذشتهٔ ۱۱۶۴ یا ۱۱۴۰ .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۰۲۰ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۵۳۰ .

30099 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۶۵۵SpiVI۱۱۰: شکستهٔ ۲۷صفر**۱۱۵۶** ۲۸ گ ، **آغاز** : ای درگه تو قبلهٔ جان و دل

ما [ف . عبدالله ۲:۵۵۷] .

رباعیات مروارید = مونس الاحباب

خواجه عبدالله مروارید کرمانی .

رباعیات مولوی

جلال‌الدین محمد (۶۰۴-۶۷۲) که یاد او در «دیوان: ۲۵۵۱» گذشت . رباعیات منسوب به او چندبار در ایران و بیرون از ایران چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۱۰: ۷۰ - ف. مشار ۷۹۹ .

30100 - **پاریس** S.p.۱۷۷۷/۲۲: با تاریخ ۵ ج ۱/**۸۵۲** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها : ۵۴۰] .

30101 - **قاهره** ، دارالکتب ۲۴- م تصوف فارسی: تعلیق مرشدالدین محمد **۹۱۸** (گ ۱۵۳-۱۶۳) ۱۴ س [مخطوطات ۱: ۱۹۷] .

30102 - **تهران** ، ۴۸۶۴/۱۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۸۳۹-۸۴۲) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰] .

رباعیات مؤمن

ملامؤمن حسین یزدی، درگذشتهٔ ۱۰۱۰ .
بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۲۶ - فرهنگ سخنوران: ۵۷۸ .

30103 - **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۳۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین (۲۷۴ر-۲۷۷ر) پیرامن ۱۰۴ رباعی است [رؤیت] .

30104 - **تهران** ، مجلس ۲۳۳۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۳۷۰ رباعی است (ص ۳۹۴-۴۶۸ در جنگ) [ف . مجلس ۸: ۳۸] .

رباعیات میر عین علی

میر عین علی جرفادقانی حسینی از سدهٔ یازدهم ، بخشی از رباعیات او در «تذکرهٔ نصرآبادی» آورده شده است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۷۸۰ - تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۵۴ - فرهنگ سخنوران : ۴۱۳ .

30105 - **تهران**، دانشگاه ۲۰۹۸/۱۰۸: نستعلیق **۱۰۸۳-۱۰۸۶** درجنگ اصلان بیگ فرزند علی گیلانی (ص ۵۵۷) نزدیك ۳۹۰ بیت است [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۵۰] .

رباعیات نادم گیلانی

شهسوار بیگ ، زاده دراشرف لاهیجان مازندران، که به هند رفته و در ۱۰۲۶ در کشمیر سی‌ساله بوده است ، و به اصفهان برگشته و در آنجا ۱۰۵۰ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۵۰ - فرهنگ سخنوران : ۵۸۵ .

30106 - **تهران** ، ملك ۵۴۰۳/۲۹: نستعلیق ریزو چلیپاو چهارستونی، ازسراینده‌ای با تخلص جنونی ، در پیرامن ع ۲/**۱۱۰۰** . (۱۲۰پ -۱۲۶پ) . **آغاز:** وصلست و نظاره را تماشای گلست [رؤیت] .

رباعیات ناظم هروی

ملافرخ حسین، که یاد او در «دیوان: ۲۵۶۵» گذشت .

30107 - **تبریز** ، ملی ۲۵۷۶/۵۰: درجنگ تازه نویس (ص ۶۵۰-۶۶۴) همراه رباعیاتی از اشرف عامری وضمیری [ف . ملی تبریز ۱: ۳۴۸] .

ربیع المرسوم

از مصطفی فرزند احمد متخلص به عالی، درقسطنطنیه میزیسته و در ۱۰۰۳ نزدیك به پنجاه وسه سال داشته ، وسلطان سلیم خان فرزند سلطان سلیمان عثمانی را ستایش کرده است . در یك مقدمه در سرگذشت خیام ، که در همین جا سرگذشت خود را نیز آورده است . سپس چند

فصل : فصلی در رباعیات دهگانه در توحیدکه پنج رباعی از اوست وپنج دیگر ازخیام، فصلی دررباعیات ملمع از نظام‌الدین اصفهانی وخود عالی، فصلی در رباعیات خمریات خیام و جز آنها .

30108 ـ **تهران** ، مجلس ۴۰۲۷ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، زرین ، با یاداشت زایش ۱۳۰۶، ۴۰گ ۱۳ س [ف. مجلس۱۱: ۳۱] .

رتن و پدم

از ابوالفیض فیضی دکنی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۸» گذشت . مثنویست عشقی از افسانه‌های هندی .

30109 **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۲۶۸/۲۶۳ : نوشتهٔ **۱۸۸۳** بکرمی [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۳۹] .

رتن و پدم

از بزمی دهلوی ، فرزند منورخان: بزمی بگذار ژاژ خواهی ـ سربند زبان خودستائی. ازسدهٔ یازدهم بروزگار جهانگیرپادشا(۱۰۱۴-۱۰۳۷) داستان رتن و پدم استکه در۱۰۲۸ سروده است : در سال هزار و بیست و هشت ـ این سلك خیال منتظم گشت . **آغاز:** ای نام تو نقش لوح جانها ـ درمانده بوصف تو زبانها . بنگرید: ذریعه۹: ۱۳۵ـفرهنگ سخنوران: ۸۵

30110 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۷۲۴Spi/VI۶۷ : نستعلیق محمدحسین، ۹ شعبان **۱۰۹۴** ، آغاز برابرنمونه، ۱۰۱گ [ف . عبدالله۲: ۵۲۴] .

رحیق التحقیق

از فخرالدین مبارکشاه غوری ، قواس ، نگارندهٔ «فرهنگ قواس : ۱۹۴۰»که «مدخل منظوم : «۲۴۹» را بسال ۶۱۶ سروده است . نسخهٔ ۵۳۸/۱۳ اونیورسیته در ۱۰۵۶ بیت است .

30111 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۱۳: نستعلیق ریزخوش ، با تاریخ**۸۲۶** در دفتر (۵۱۵ر-۵۲۷ر هامش) ، در ۱۰۵۶ بیت ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها :۴۴۲] .

30112 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ، لاله‌لی ۲۰۱۰/۵ : نستعلیق (۵۱۵-۵۲۷) **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۴۴هست[فیلمها:۳: ۴۰۳].

رسالهٔ نظم

از محمدجمیل فرزند ابوتراب بدخشی . در سرگذشت چهارخلیفهٔ عرب .

30113 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۰۳/۳۹۸/۱: تاریخ یادنشده[ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱:۱۶] .

رسالهٔ منظوم

از محمود ، در گزارش دو مقام وچهار منزل و چهار راه عرفا ، درسلوك و تصوف .

30114 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۹۸/۵/۵۷۵ : از سدهٔ **۱۳** [ف . دکتر محمد بشیر حسین۲: ۲۱۹] .

رستم نامه

از ناشناس . حماسهٔ دینی است ، ازافسانهٔ رستم با معجزات حضرت امیر و مسلمان شدن رستم بدست او . «رستم‌نامه» به‌نثر در مجلس ۴۰۳۶ هست . **آغاز:** هزاران درود وهزاران سلام‌ـ ز ما بر محمد علیه‌السلام ـ بنام برازندهٔ آب و خاك ـ کریم احد فرد دانای پاك .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۸۶ـبلوشه ۳: ۲۲ ش ۱۲۰۰ .

30115 ـ **تهران** ، الهیات ۵۳۶ د : نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** ، با دو سرلوح رنگین و تصویرهایی از دربار سلیمان ، و بزمین زدن رستم دیو را و جز آنها ، ۴۳ گ ۱۲ س [ف . الهیات : ۶۷] .

رسم الخط

مجنون ، درص ۱۹۰۲ گذشت .

30116 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای Y۳۶۴۶ : محمد بهران ، **۹۰۹** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۵ گ ۱۲ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۶۹] .

00000 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۳۹ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، دو منظومه است ۱ ـ رسم الخط ، **آغاز** : بیا ای خامه انشای رقم کن (گ ۲-۱۸) ۲ ـ خط منظوم ، **آغاز** : از واضع خط نسخ و تعلیق (گ ۳۶-۴۰) [ریو ۲ : ۵۳۱] همان نسخه‌های 61-18060 .

رشته = ترجمهٔ درر و غرر

صاحب ، درص ۱۶۱۵ گذشت .

رشتهٔ گوهر

از بینش کشمیری ، محمد جعفر بیگ (اسماعیل) از سرایندگان شاهجهان آباد . مثنویست داستانی بنام اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸) سروده است . **آغاز** : نتوان یافت در خزینهٔ شاه ـ رشتهٔ گوهری چو بسم‌الله .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۵۵ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۰۰ .

30117 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۵ Egerton : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م . همراه مثنویهای : ۱ ـ بینش الابصار ۲ ـ گنج روان ۳ ـ گلدسته ۴ ـ شورخیال ۵ ـ این مثنوی . و ۶ ـ غزل وقصیده ، رویهم ۳۱۰ گ [ریو ۲ : ۶۹۵] .

رشح الحال فی شرح الحال

30118 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳ / ۵۱۰۰ Or : سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۲] .

رفیق العاشقین

به نظم

30119 ـ **اصفهان** ، شیخ حسن جابری انصاری ۲ مج : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۳] .

رمز الریاحین

از رمزی کاشانی ، هادی فرزند حبیب ، زاده پیرامن ۱۰۴۰ ، که بروزگار نصرآبادی بسال ۱۰۸۳ در اصفهان میزیسته و هنر چوب تراشی و نقاشی داشته است . مثنویست همراه غزل وقطعه‌هایی ، بنام شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) ، در آن پس ازحمد وستایش شاه از باغ هزارجریب تعریف کرده و آنگاه گفتگویی میان گلها که هریك در برتری خود سخن میگویند . و جز این مثنوی دیگری بنام «رمز الحقایق» نیز ازاو یادشده است که هریك در چهارهزار بیت میباشد .

آغاز : بشهد شکّر ، شکر خداوند ـ زبان چون مغز بادامست درقند .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۸۴ (رمزی) و ۱۱ : ۲۴۹ ـ و ۱۹ : ۱۸۸ (رمز الریاحین) .

30120 ـ **تهران** ، ملك ۳ / ۴۰۹۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، گزیده‌ایست از آن درستایش نواب کامکار وتعریف هزارجریب پیرامن ۲۱۰ بیت . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30121 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۱۱ : نوشتهٔ **۱۱۴۴** ، همراه دیوان صالح تبریزی ، گزیده‌ایست از آن درپیرامن ۷۵۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۳ : ۷۰۶] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۷] .

30122 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲ / ۲۲۷۸۹ Add : با تاریخ شعبان **۱۲۵۰** (۱۸۳۵ م)

در دفتر (گ ۲۹۳–۳۳۸) آغاز برابر نمونه [ریو۲ : ۸۵۰] .

30123 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف۲۴۸ : تاریخ یاد نشده ، ۱۳۸ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۷۳] .

رمز المشایخ

گرفته ازسروده‌های ثنایی، عطار، مولوی، محمود شبستری، محیی‌الدین بن عربی. **آغاز:** ای پاکی تومنزه ازهر ناپاکی ـ قدوسی تومقدس ازهر ادراکی.

30124 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۵۸/۴۳۳/۳ : تاریخ یاد نشده ، فرسوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین۲ : ۲۲۷].

رمل منظوم

از عزیزی ، سرایندهٔ «مساحت :۱۹۳» و «منطق منظوم: ۱۵۱۱» و«قافیهٔ منظوم: ۲۱۶۸» مثنویست در ۱۶۹ بیت درآن آمده که متن از خواجه نصیرالدین است که او بنظم درآورده است . **آغاز :** ابتدایی بنام حی قدیم .

30125 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۴۶/۳ : نسخ ، همراه منظومه‌ای در قافیه از همو مؤرخ ع۱۴/**۱۰۸۳** [نسخه ها ۶۱:۵] .

رمل منظوم = مدخل رمل

ناشناخته . **آغاز :** فردوسه زوج شکل لحیان است ـ دانشش برحکیم آسان است .

30126 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۵۹۱/۵ Add : با تاریخ **۸۸۴** (۱۴۸۰ م) در دفتر (گ ۱۱۰–۱۲۱) آغاز برابر نمونه ، بنام «مدخل رمل» یاد شده [ریو۲ : ۸۰۱] .

30127 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۵۰۹/۳ (۱۳۶۵۹) : با تاریخ **۱۱۷۰** در دفتر (گ۱۴–۲۲) آغاز برابر نمونه [ف . شیروانی۱ :] .

30128 ـ **تهران** ، قاسم زاده، مج : نستعلیق سدهٔ **۱۲–۱۳** بادیباجه‌ای کوتاه به‌نثر آغاز نظم برابر نمونه [رؤیت] .

30129 ـ **تهران** ،الهیات ۲۱۸/۲ ج: سدهٔ **۱۴** ، در شانزده فصل . **آغاز :** فصل او درتعریفات‌ومنسوبات‌لحیان. سپس برابر نمونه (۲۰پ–۶۰ر) [ف . الهیات ۱ :۱۸۴] .

رمل منظوم

ناشناخته . **آغاز** : رمل را شانزده بود خانه ـ نیست‌کذب اندرین و نه افسانه ـ اولین خانهٔ تن و جانست ـ دوم احوال . .

30130 ـ **تهران** ، الهیات ۲۰۳/۱ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۳ر–۱۱پ)، آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱ :۱۸۲] .

30131 ـ **تهران**،مسجدجامع ۳۲۵۴/۱ : با تاریخ ع۲۱/**۱۲۸۴** در دفتر، آغاز برابر نمونه ، انجام : آنچه باقی بماند از تقسیم ـ طـرح آن باشد زر و هم سیم ، سپس گزارش خانه‌ها به‌نثر، ۸گ ۱۲ بیت [یاداشتهای آقای ثبوت] .

رمل منظوم

چند منظومهٔ ناشناخته .

30132 ـ **پاریس** ۳۶۸/۱۱ ف : با تاریخ **۸۸۹** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۰۶ هست [فیلمها:۵۹۲] .

30133 ـ **تهران** ، مجلس ۳۹۴۶/۵ فهرست نشده : نوشتهٔ **۹۵۷** (ص۲۲۰–۲۳۵) [نسخه‌ها ۵ :۱۹۸] .

30134 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۵۰۹/۲ (۱۳۶۵۹) : با تاریخ **۱۱۷۰** در دفتر (گ۱۰–۱۳) . **آغاز :** از سفر کـرده

بپرسد وازعمل(؟)ـ بشنوی تا بگویمت مجملـ هرکه را عقل با نظام بود ـ این قدر مـرد را تمام بود [ف. شیروانی ۱: ۰۰۰] .

30135ـ **تهران،** ملك ۶۲۴۵:سدهٔ ۱۲، در ۳۵۵ بیت سپس جدولهایی. **آغاز:** بعد از آن نظام‌دلپذیر کنم ـ وصف اشکال بی‌نظیر کنم ـ بدهم شرح صورت اشکال ـ باز گویم به‌پیش تو حال [رؤیت] .

30136ـ **تهران،** مجلس ۵۰۰۱/۳: نسخ فسوی، ذیقعدهٔ ۱۲۴۲ (۱۹۵ب ـ ۱۹۹ر) **آغاز:** حمدله . امـا بعد ، این مختصریست درعلم رمل نظم‌کرده تا مبتدیان را یادگرفتن آسان باشد . والله اعلم . بعد حمد خدا و نعت رسول ـ نظم ابیات رمل شد منقول [رؤیت] .

30137ـ **لاهور،** پنجاب پبلك‌لائبریری ۱۳۳ ، ۳۳۳ : اوایل سدهٔ ۱۳ ، **آغاز** : علم رمل ای مهندس هوشیار ـ منحصر کرده‌ام بچار ادوار [ف . مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی:۳] .

30138 ـ **قاهره ،** دارالکتب ۷ـ م میقات فارسی: بی‌تاریخ، (گ۲۸ـ۴۱مجموعه) **آغاز:** هرکه‌را عقل راهبرشد [مخطوطات ۱: ۲۴۱] .

رموز الاماره = ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

از وقار شیرازی ، میرزا احمدکه یاد او در « مرغزار : ۸۴۵ » گذشت ، مثنویست با دیباجه‌ای درتوحید وبعثت وسبب نظم ، ستایش ازمعتمدالدوله‌فرمانروای‌فارس‌واحتشام‌الدوله، سپس‌ترجمه وگزارش‌عهدنامه. درشیراز۱۲۷۴ چاپ شده‌است . **آغاز۱)** بنام خداوند بالا و پست ـ کـه از هستیش هست شد هرچه هست .

آغاز۲) سپاس وستایش درآغازکار ـ نشاید جز از پاك پروردگار .

بنگرید : ذریعه ۱۳: ۳۷۴و۱۹: ۱۴۰ ـ ف. مشار: ۸۴۱ .

30139 ـ **تهران ،** ملك ۶۱۵۲: نسخ زیبای علاءالدین حسین متخلص بهمتی ، ع/۱۶ ۱۲۹۸ ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۳گ ۲۰ س [رؤیت] .

30140 ـ **تهران ،** مجلس ۴۹۰۴ : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۳ ، شاید از سراینده ، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۲۸ گ ۱۳س [رؤیت].

رموز اهل راز

ازعطار نیشابوری ،که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت . درتذکره‌ها از این مثنوی‌او یادنشده ولی‌خود در«لسان‌الغیب» و«اشترنامه» وچند جای دیگر از این مثنوی خود نام برده است [ابن‌یوسف] .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۸۹ .

30141 ـ **تهران ،** مجلس ۱۱۴۸ : نسخ بابا سلطان فرزند بابا رضی ، در ۱۰۹۱ در «کلیات» او و آمیخته با اشترنامه ، پس از تفریق اشترنامه پیرامن ۵۵۰۰ از این مثنوی دراین نسخه هست [ف . مجلس ۳: ۵۶۸] .

رموز الطاهرین

ازباقرعلی .

30142 ـ **بنگال ،** ایشیاتك ۵۳منظوم (۶۱۲) : نستعلیق ، تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال : ۹۳] .

رموز العاشقین

از صادقی ابرکوهی ، ملا صادق زنده در ۱۰۳۸ ،که یاد او در «دیوان: ۲۴۰۰» گذشت. مثنویست. **آغاز:** بگویم حمد آن خلاق عالم ـ بلطف خویش پیدا کرد آدم .

30143 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۰۲۴SpiVI۶۸ : در «دیوان» او نوشتهٔ **۱۰۸۸** ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۵۲۵] .

رموزالعاشقین

از ناشناس ، مثنویست عرفانی دربارهٔ عشق پیرامن ۳۰۰ بیت ، درچند جا ازعطار نام‌میبرد ، پس از او نیست : این سخن آن صاحب اسرار گفت ـ بین‌که قطب‌العارفین عطارگفت . **آغاز:** من به‌بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ چون شدم‌ایمن ز شیطان رجیم ـ من بحمدالله رب‌العالمین ـ کردم آغاز رموزالعاشقین .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۸۹ .

30144 ـ **تهران** ، مجلس‌۴/۱۱۴۸ : نسخ بابا سلطان فرزند بابارضی ، در **۱۰۹۱** در «کلیات» عطار ، (ص۸۳۵ـ۸۴۸) ازانجام ناتمام و۱۱۹۵ بیت دارد، آغازیك بیت ازنمونه کم دارد [ف. مجلس ۳ : ۵۶۹] .

30145 ـ **تهران**، ملك۵۳۰۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** در یك جنگ، با تملك ۱۱۶۳ آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

روایح‌الافکارفی‌بدایع‌الاشعار

من کلام قدوةالشعراء حسام‌الملة والدین حسن‌الصدری طاب‌ثراه . بدیعیهٔ منظوم است . واز این‌گونه در بخش بلاغت چندین منظومه گذشت .

30146 ـ **لالااسماعیل** ۲۳/۴۸۷ : درجنگ‌مؤرخ **۷۴۱** درمصر (۲۱۷پ‌ـ۲۲۲ر) **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها ۵۰۳] .

رموزالعاشقین

از تأثیر تبریزی ، میرزا محسن‌که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۰» گذشت . ترکیب بندیست بدین نام. بنگرید: نسخهٔ 17496 (دانشگاه ۳۶۲۸) در ص ۱۸۵۱ .

روباه و هدهد

آغاز: شنیدم‌که بد روبهی بدفسون ـ ابا هدهدی شد بغاری درون

30147 ـ **تهران**، دانشگاه‌۵/۴۷۲۴ : نستعلیق **۱۲۵۱** (۱۵ـ۱۷) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۷۰]

روح‌القدس

ازپیرجمال اردستانی، جمال‌الدین محمد که یاد او در «تنبیه‌العارفین : ۱۰۹۹» گذشت. مثنویست عرفانی‌باسر بندهایی به‌نثر. **آغاز۱)** مقدمهٔ قسم ثالث ازشرح‌الکنوز و کشف‌الرموز در بیان ظهور حقیقت عشق ... جمالی درآمد به‌بتخانه باز ـ که تارازگوید بآن سرو ناز . **آغاز۲)** ، باسم عظیم و بذات قدیم ـ که عشق است و بس هرچه هست ای حکیم .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۹۰ .

30148ـ **تهران**، ملك۴۲۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۹** در«کلیات : 17485» او [رؤیت] .

30149 ـ **تهران** ، ملك ۳/ ۵۹۳۵ : نستعلیق اواخر سدهٔ **۹** در «کلیات: 17486» او . آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، انجام: چو روح‌القدس بازآردپیام ـ بنطق‌اندرآیم دگروالسلام [رؤیت] .

30150 ـ **تهران** ، مجلس ۴۲۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، در «کلیات» او [رؤیت] .

30151 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲/ ۴۶۱ (۷۴۸ ف) : نستعلیق **۱۲۵۸** ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. دکتربیانی : ۶۰۴].

30152 ـ **تهران** ، سپهسالار۷۰۹۲ : نستعلیق ج۱/ **۱۲۶۳** ، آغاز برابرنمونهٔ **۲** ، ۱۵۲ گ [ف. سپهسالار ۵ : ۵۷] .

روحیه

از شاه نعمت‌الله ، درص ۱۱۸۱ گذشت .

روز و شب

از نزاری قهستانی ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۵» گذشت. در ۵۵۰ بیت بسال ۶۹۹ سروده است: جشن نوروز بر مبارك فال ــ تسع وتسعين وستمائه ازسال ــ بیتها جمله پانصد و پنجاه ــ چو براوج فلك پرانجم و ماه .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۹۱

30153 ــ **تهران** ، فخرالدین نصیری ۳۶۳: در «کلیات» او نوشتهٔ **۷۱۴** [رؤیت] .

روشن رای نامه

ازعبدالواحد .

30154 ــ **مدینه** ، عارف‌حکمة ۹۰ : نوشتهٔ **۹۷۵** ، ۲۲ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۹۴] .

روشنایی نامه

از افتخارالدین دامغانی . مثنویست .

30155 ــ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۱۷ : نستعلیق ریز خوش ، با تاریخ **۸۳۶** در دفتر (۵۶۱ر ــ ۵۶۷ر). در ۵۳۶ بیت. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها ۴۴۲] .

روشنایی نامه

از ناصرخسرو علوی قبادیانی ، که یاد او در «زادالمسافرین : ۷۹۹» گذشت . مثنویست اخلاقی فلسفی کــه بسال ۴۶۰ سروده است . همراه «سفرنامه» و «سعادتنامه»ی او در برلن ۱۳۴۰ وهمراه دیوان او در تــهران بکوشش دهخدا ومجتبی مینوی در ۱۳۳۵ خ چاپ‌شده است . «روشنایی‌نامه» منثوری بکوشش ایوانف درقاهره ۱۹۴۸ م چاپ شده است .

آغاز: بنام‌کردگار پاك‌دادار ــ که هست ازفهم وفکروعقل برتر ــ همو اول ، همو آخر ز مبدأ ــ نه اول بود ونه آخر مرو را .

بنگرید: ذریعه ۱۱ : ۲۷۲ ــ ف . مشار: ۸۵۷ .

30156 ــ **شهیدعلی پاشا** ۲۷۰۳/۹ : نوشتهٔ ۱۱ رجب **۷۳۳** (۱۶۷پ ــ ۱۷۸ر). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۲۳ هست [فیلمها: ۵۱۵] .

30157 ــ **لالاسماعیل** ۴۸۷/۹ : در جنگ مؤرخ **۷۴۱** در مصر (۵۷ر ــ ۶۶ر) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها ۵۰۰] .

30158 ــ **تهران** ، ملك ۴۹۲۵/۳ : نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی. با تاریخ **۸۴۲** (۳۲پ ــ ۴۶ر هامش) زرین ، آغاز برابر [illegible] [رؤیت] .

30159 ــ **پاریس** S.p. ۱۷۷۷/۳: با تاریخ ۲۵ صفر **۸۵۲** درپایان دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها : ۵۳۹] .

30160 ــ **ملت افندی** ، علی میر ۱۰۱۷/۸ : با تاریخ **۸۵۵** (۳۵ر ــ ۴۹ر) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۷۲ هست [فیلمها : ۴۸۷] .

30161 ــ **تهران** ، مجلس ۸۴۲۱/۱ فهرست نشده : در دفتر مؤرخ **۸۶۸** [رؤیت] .

30162 ــ **تهران** ، مجلس ۲۳۴۴/۲: نستعلیق خوش عبدالــکریم خوارزمی ، **۸۸۳** (ص ۱۰۵ ــ ۱۸۸) همراه «گوی وچوگان» ۱۱۱ بیت از آغازکم دارد [ف . مجلس ۸ : ۵۶ ، ۲۱۳] .

30163 ــ **پاریس** ، ملی S.p. ۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیك **۸۹۲** . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۳۱۸ و۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

30164 - **تهران** ، مجلس ۵۲۹۹ : نستعلیق عبدالواحد مشهدی ، سدهٔ ۹ ، زرین ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30165- **تهران**، ملک۵۱۲۴: نستعلیق پایان سدهٔ ۹ ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده ، اهدایی فخرالدین نصیری ، ۲۰ گ ۱۰ س [رؤیت] .

30166- **تهران**، دانشگاه۴/۳۱۴۲: نستعلیق محمدبن‌الحسینی ۱۰ج۲/**۹۵۰** (۹۷ پ-۱۱۹پهامش) [ف.دانشگاه۱۱:۲۰۹۵].

30167- **تهران**، دانشگاه۹/۴۷۳۶: نستعلیق و نسخ محمد قاسم کرمانی ، سدهٔ **۱۱** (۴۳-۴۸) [ف . دانشگاه ۱۴:۳۶۹۳] .

30168 - **تهران** ، ملک ۵/۵۰۷۶ : نستعلیق سدهٔ**۱۱** ، آغاز برابر نمونه، درچهار ستون [رؤیت] .

30169 - **تهران** ، مجلس ۴۸۶۹ : نستعلیق عبدالواحد مشهدی، سدهٔ **۱۱**، زرین، برسم الخزانة العامرة السلطانیة السلیمانیه عمرها الله ، ۲۰گ ۱۲ س [رؤیت] .

30170- **تهران**،دانشگاه۳/۳۵۳۳: نستعلیق**۱۲۲۸**، دردولاب تهران(۹۳-۱۱۲ر) [ف . دانشگاه ۱۲:۲۵۵۳] .

30171 - **تهران** ، ملی ۳۵ فهرست نشده : شکسته نستعلیق متوسط رضا قلیخان هدایت ، همراه دیوان او ، در **۱۲۵۸** . آغاز بمانند نمونه [نسخه‌ها ۴:۱۵۴] .

30172- **تهران**، سلطنتی ۵۷۳(۳۱۲ ف) : بدنبال دیوان او نوشتهٔ **۱۲۶۱**، گزیدهٔ آنست در ۲۲۰ بیت [ف. دکتر بیانی:۲۶] .

30173 - **تهران**، اصغرمهدوی۱۳۶: نستعلیق **۱۲۶۳** . همراه بادیوان او، ودیباجهٔ دیوان از هدایت . [نسخه‌ها ۲:۹۶] .

30174- **تهران**، سلطنتی ۶۶۰(۳۱۳ ف) : نستعلیق عبدالله قاجـار ، یا غلامحسین فرزند ملك ایرج قاجار میانهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۷۴**، زرین،۴۹ص۹س. آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی : ۲۷] .

30175- **تهران**، مجلس۲۱/۲۳۲۹: نستعلیق**۱۲۷۴-۱۲۷۵**(ص۳۱۸-۳۲۶جنگ) بخشی از آنست [ف. مجلس۸:۲۸] .

30176 - **تهران** ، مجلس ۶/۸۸۸۲ فهرست نشده: همراه «اسرارنامه: 27333» و جز آن [آقای رحیمی‌گنجورکتابخانه] .

30177 - **استانبول** ، طوپقپوسرای H·۲۹۹ : عبدالوحید مشهدی ، آغاز برابر نمونه ، ۲۰گ [ف. فهمی ادهم ۱:۱۴۲] .

روضة‌الاخیار

از لامعی بروسوی (م۹۳۸) ، که یاد او در «تحفهٔ لامعی: ۱۹۷۰» گذشت. منظومه‌ایست عرفانی. **آغاز:** سرورانرا تاج پرگوهر که زیب و زیور است .

30178- **قاهره**، دارالکتب۴-مجامیع فارسی : بی‌تاریخ، گزیدهٔ آنست، آغاز برابر نمونه ،۲۰۵گ ۱۷س [مخطوطات ۱:۲۸۰].

روضة‌الاسرار

از سروش اصفهانی ، میرزا محمدعلی‌که یاد او در «دیوان : ۲۳۴۸» گذشت. درپنجاه سالگی، درسوگواری حضرت حسین، ودرپایان آن ستایش ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) ، درقالب مثنوی سروده‌است . درپایان آن‌آمده: دیدمش چون روضه‌ای پررنگ وبوی -**روضة الاسرار**کردم نام اوی. **آغاز:** دارم اندردست خونین خامه‌ای - تاکه بنوبسم مصیبت نامه‌ای.

بنگرید : ذریعه ۱۱ :۲۸۸ .

30179 ــ **تهران**، دانشگاه ۱/۳۱۴۸: نستعلیق محمد حسن فرزند محمد باقر حسنی حسینی تبریزی ، شوال **۱۲۷۲** (ص ۱ـ۹۹) با یادداشتی در بارهٔ گور امامزاده داود در پشت کوه البرز تهران و نسب او [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۰۴] .

30180 ــ **تهران**، دانشگاه ۱/۳۶۲۴: شکسته نستعلیق ، ذیقعدهٔ **۱۳۰۸**، آغاز برابر نمونه (۲رـ۵۶ر) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۲۹].

روضهٔ انوار

از خواجوی کرمانی ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۷» گذشت . سومین مثنوی از مثنویهای پنجگانهٔ اوست ، در برابر «مخزن‌الاسرار» نظامی ، در مطالب عرفانی ، در یك مقدمه و بیست مقاله و یك خاتمه، بنام شمس‌الدین محمد فرزند صاین وزیر شاه اسحاق بدان آغاز و بنام مرشد ابو اسحاق کازرونی و امین‌الدین کازرونی، بسال ۷۴۳ در ۲۲۰۰ بیت بپایان رسانده‌است، در ۱۳۰۷ خ در تهران بکوشش کوهی کرمانی چاپ شده‌است. **آغاز:** زینت الروضة الاول ـ باسم‌الاله الصمد المفضل ـ شد چمن طبع ترنم سرای ـ **روضهٔ انوار** بنام خدای .

بنگرید : ذریعه ۱۱: ۲۸۹ و ۱۹: ۱۹۱. هفت آسمان ۱: ۷۶ـ ف. مشار: ۸۵۸ـ پیشگفتار چاپ کلیات او، از احمد سهیلی خوانساری: ۷۵.

30181 ــ **تهران**، ملك ۵۹۸۰ : در «کلیات» او مؤرخ **۷۵۰** ، آغاز بمانند نمونه، زرین [رؤیت] .

30182 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۱۱۳ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۷۹۸** (۱۳۹۶م)، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۶۲۱] .

30183 ــ **تهران**، سنا ۳/۳۵۲ : تعلیق خوش اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند عبدالله ، در «کلیات» نوشتهٔ **۸۲۰ـ۸۲۱** [نسخه‌ها ۶ : ۵۵۴] از کتابهای بیانی بوده [نسخه‌ها ۱: ۱۴] .

30184 ــ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۴** (بنگرید: دیوان : 23051) [ف . دکتر بیانی: ۲۱۰] .

30185 ــ **تهران**، مجلس ۹۲۱ـ۹۲۲ـ۹۲۳: در هامش «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۲۴** (ص ۱۰۱۱ـ۱۱۲۲) [ف. مجلس ۳: ۱۸۴] .

30186 ــ **تهران** ، ملك ۵۹۶۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۹** ، پیرامن ۲۲۰۰ بیت دارد ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30187 ــ **تهران** ، ملك ۴/۴۹۲۵ : نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی، نزدیك **۸۴۲** ، آغاز برابر نمونه (۴۶رـ۱۱۲ر هامش) زرین [رؤیت] .

30188 ــ **تهران** ، مجلس ۲/۹۰۷ـ۹۱۲ : نستعلیق سدهٔ **۹** (ص ۶۴۵ـ۶۹۳ متن) [ف: مجلس ۳: ۱۶۸] .

30189 ــ **تهران** ، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۷** (بنگرید: دیوان 23057) [ف . دکتر بیانی: ۲۱۲] .

30190 ــ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۷ (۴۶۵ ف) : نستعلیق زیبای میر علی هروی ، **۹۲۷** در هرات، آغاز برابر نمونه ، زرین با پنج مجلس میناتور زیبا، ۱۷۸ ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی : ۲۱۴] .

30191 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۸ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۴** (۱۵۲۷م). (گ۱۵۵ر) [ریو ۲: ۶۲۳] .

30192 ــ **مدینه**، عارف حکمة ۸۵ : نوشتهٔ **۹۵۲** با «روضة المحبین» ابن عماد [نسخه‌ها ۵: ۴۹۷] .

30193 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۱۵ : نستعلیق خوب مرشدالکاتب شیرازی، **۹۵۳**، در «پنج گنج» او [ف. سپهسالار ۲ : ۵۱۲] .

30194 ـ **تهران** ، مجلس ۲/۹۲۶: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۰** ، زرین [ف . مجلس ۳ : ۱۹۰] .

30195ـ **تهران**،مجلس۹۲۷: نستعلیق بسیارخوب شاید شیدا، سدهٔ **۱۰-۱۱** ،زرین، ۷۴گ ۱۲ س [ف . مجلس ۳ : ۱۹۰] .

30196ـ **مشهد**، رضوی۴۲۴(۴۶۵۱): در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۴۵** [ف . رضوی۷ : ۴۱۲] .

30197 ـ **تهران** ، ملك ۲/ ۴۶۷۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۶پ) عنوان سفید مانده، آغاز برابر نمونه . [رؤیت] .

30198ـ **مشهد** ، رضوی ۴۲۴ ادبیات (۴۶۵۱) : نستعلیق هندی محمد صادق ، سدهٔ **۱۱** [ف. رضوی ۷: ۴۲۴] .

30199ـ **میشکان**،دانشگاه Ms.۳۱۵: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۷۱۵] .

30200ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۲۵۴۹۳/۱ : از سدهٔ **۱۷** م ، (گ۲-۵۸) [ریو۲: ۸۵۵] .

30201 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۱۷۹ : نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۰] .

30202ـ **تهران** ، خاندان‌علی‌آبادی: نستعلیق، نام نویسنده را پاك کرده‌اند واژهٔ ـ المازندرانی آن‌مانده ، سه‌شنبه ۵ ع۲/**۱۲۹۰**، گویا نویسنده حبیب‌الله علی آبادی است ، آغاز برابر نمونه، باتاریخ ۱۳۰۰ درپایان [یادداشتهای آقای ثبوت] .

30203 ـ **تهران** ، مجلس۲/۴۹۰۹: نستعلیق علی، ۵ ع۱/**۱۳۳۵** (ص۲۷-۱۵۱)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

روضهٔ بستان

از فتاحی ، یحیی سیبك ، که یاد او در «شبستان نکات: ۱۶۳۷» گذشت. سرودهٔ ۸۴۰.

30204 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۳ م ادب فارسی : نستعلیق خوب ، ضمن کلیات او مؤرخ **۸۷۹** [ف . مخطوطات ۲: ۷۲] .

روضة الصفات

از نویدی شیرازی (م ۹۸۸) ،که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت . نخستین مثنوی از «پنج گنج» دوم اوست در برابر «مخزن الاسرار» نظامی ، عرفانی .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۹۲ .

30205 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۲۵: نسخ سده **۱۱** در «کلیات : 18021» او [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۷۸] .

روضة القلوب

ابن همام ، درص ۴۹ گذشت .

روضة المحبين = ده نامه

از ابن عماد خراسانی ، که یاد او در «دیوان : ۲۲۱۱» گذشت. در ع۱/۷۹۴ بانجام رسانده و در تهران ۱۳۱۴ خ در ۴۴ص چاپ شده‌است. درپایان آن آمده : منظوم بسال عقد پروین ـ موسوم به **روضة المحبين** ـ ازمدت هجرت محمد ـ رفته نودوچهار وهفتصد. (تاریخ سرودن ۸۰۴ و ۷۶۸ نیز یاد شده) **آغاز :** الحمد لخالق البرایا ـ والشکر لواهب العطایا ـ ای نام توصدرهر کتابی ـ آرایش فصل هر خطابی.

بنگرید: ذریعه ۸ : ۲۸۳ (ده نامه) و۱۹: ۱۹۲ (روضة المحبين) ـ مشار: ۸۵۹ (روضة المحبين) .

30206 ـ **تهران**، مهدی بیانی ۳مج: نسخ تعلیق متوسط پیرامن **۸۰۰** ، همراه : پنج گنج نظامی ، کلیات سعدی در فهرست بنـام **ده‌نامه** است. [نسخه‌ها ۱:۱۵] .

30207 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۶ م ادب‌فارسی: نستعلیق خوب عمادخبازا برقویی، رمضان **۸۴۳** در مجموعهٔ زرین ومصور . بنام **روضة‌المحبین** است [مخطوطات۱:۲۸۲].

30208 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۸ـم ادب فارسی : تعلیق زیبای **۸۶۱** . آغاز برابر نمونه ، ۲۵ گ ۱۱س.درفهرست بنام **ده‌نامه** است [مخطوطات ۱ : ۱۴۷] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۶۹۶ هست [فیلمها : ۸۷] .

30209ـ **تهران**،سلطنتی۱۱/۱۲۲۷۶ (۷۲۴ف) : نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی ، با تاریخ **۸۶۲** در دفتر، آغاز برابر نمونه، [ف. دکتر بیانی : ۵۵۶] .

30210 ـ **پاریس** ، ملی S.p.۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیگ **۸۹۲** . درفهرست بنام **ده‌نامه** است وتاریخ نگارش ع۱/۷۶۸ یادشده است .**فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸و۱۳۱۹ هست [فیلمها :۵۹۳] .

30211 ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۸۵: نوشتهٔ **۹۵۲** بنام **روضة‌المحبین** است سپس «روضة‌الانوار» [نسخه‌ها ۵:۴۹۷] .

30212ـ **مدینه**،عارف‌حکمت۹/۲۶۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص۹۲) در فهرست بنام **ده نامه** است [نسخه‌ها ۵:۵۸۰] .

30213 ـ **آصفیه** ، ۱۳۸ ، مثنوی : سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه، درفهرست بعنوان « **مثنوی عماد** » یاد شده [ف. آصفیه ۲ : ۴۲۷] .

30214 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۳، ۸۷۱ عما: نستعلیق بهوانی‌داس، ۱۵/۱ع۲۷ محمدشاهی (**۱۱۳۳**) ، ۲۶گ، آغاز برابرنمونه [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۳۶۳] .

30215ـ **تهران**، دانشگاه۲/۳۳۲۲: نستعلیق مصطفی‌فرزند صدیق عثمان وانی، سدهٔ **۱۲-۱۳** درفهرست آمده : **روضة‌المحبین** یا **ده‌نامه** . که در ۸۰۴ سروده شده و ۷۶۰ بیت دارد [ف. دانشگاه ۱۱:۲۳۰۸] .

30216ـ **تهران**، دانشگاه۴/۱۹۵۵: نستعلیق ۱۰ رجب **۱۲۳۴** (۱۱۸ر-۱۴۱پ) بنام **روضة‌المحبین** یاد شده [ف. دانشگاه ۸:۱۷۱] .

30217ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۴۸/۲) Or۴۵۱۵: باتاریخ ۲۲ج۲/**۱۲۴۰**(۱۸۲۵م) در دفتر(گ ۵۷-۷۲) ، آغاز برابرنمونه [ذیل ریو : ۲۱۷] .

30218 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۳۷ : نستعلیق ، در جنگ مؤرخ **۱۲۴۲-۱۲۴۵** . بنام**روضة‌المحبین**[دانشگاه ۱۱:۲۴۴۹].

30219 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۷۹ Api/VI۸۹ : نستعلیق علیم‌الدین ۹ دسامبر **۱۸۸۶** م ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۲۶۷] .

30220 ـ **مدینه** ، عارف حکمه ۳۷: زرین در فهرست بنام **ده نامه** است ، ۳۰گ [نسخه‌ها ۵:۴۹۴] .

رونق‌المصابیح

از رشیدکبروی ، مثنویست .

30221 ـ **کابل** ، وزارت اطلاعات : نستعلیق فقیر غواصی، **۱۰۰۹** [راهنمای‌کتاب ۱۰:۵۲۲] .

ریاض‌الحکمه

از حکیم ریاضی یزدی هروی ، میرزا محمدباقر فرزند حاجی حسینعلی ، درگذشته پیرامن ۱۲۹۲ . درعرفان وسیر وسلوك ، بنام امین‌السلطان ، بسال ۱۲۹۰ سروده است . **آغاز:** ای توکعبه ، ای تو مروه، تو صفا ـ وی تورکن و تو مقام و تو منا .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۹۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۴۵ .

30222 ـ **تهران**، مجلس ۶۵۷: شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۶۸ گ ۱۲ س [ف . مجلس ۲ : ۴۱۸] .

ریاض‌الجنان

احمدفرزندکرمعلی‌ارسنجانی، مثنویست.

30223 ـ **تهران**، الهیات ۵۷۸ د : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۶۷** ، ۱۸۷ گ ۱۰ س[ف. الهیات ۱ : ۷۰] .

ریاض‌العشاق

ازمحمد صادق فرزند شمس‌الدین‌علی‌کوه کیلویی . از نیمهٔ یکم سدهٔ دوازدهم . **آغاز:** ای رقعه‌ای زمرقعات تو سپهر

30224 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۳ Add: شکسته‌آمیز ع ۱۶/**۱۱۱۷** (۱۷۰۵م)، ۲۴۲ گ [ریو ۲ : ۷۳۷] .

ریاض‌العشاق

غزلهایی است .

30225 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۹۹۸: **آغاز** : نهان کرده است رؤیت در نقاب حشر جنت را ، ۹۶ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۹۰] .

ریاض‌الفتوح

ازمیرعبدالفتاح مراغه‌ای، اشراق، فتاح، که یاد او در «دیوان: ۲۲۲۷» گذشت. مثنویست عرفانی ، وبرخی از احوال خود وسفرخودرا به‌مشهد درآن‌گزارش‌کرده است . **آغاز** : بیا ای دل شوخ‌کودك مزاج ـ رهاکن دمی ازخود این اعوجاج .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۳۲ و۱۹ : ۱۹۳ ـ دانشمندان آذربایجان : ۴۱ .

30226 ـ **تهران**، سپهسالار۱۵۲ : در جنگ اسماعیل‌فرزندحاجی مقیم سمنانی‌مؤرخ **۱۲۷۸** (۲۴پ ـ ۳۷ر) [ف. سپهسالار۴ : ۵۵] .

30227 ـ **تهران** ، ملی ۷/۵۶۷ف : نستعلیق، با تاریخ **۱۲۸۷** در دفتر(ص۴۷۹ ـ ۵۲۱) [ف. ملی ۲ : ۶۱] .

30228 ـ **تهران** ، ملك ۴/۴۸۱۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۵۹پ ـ ۱۷۸ر) ، بدنبال ساقینامهٔ او [رؤیت] .

30229 ـ **تهران**، حقوق۳/۴۴ب: نسخ سدهٔ **۱۳** (۲۴۰ر ـ ۲۴۵ر) ، آغاز برابرنمونه [ف. حقوق : ۱۳۱] .

30230 ـ **مشهد**، رضوی ۵۰۱ ادبیات (۲۹۰۲) : نستعلیق تیمور فرزند نجفقلی‌خان قاجار مراغی، عاجز ، شعبان **۱۳۱۲** ، همراه با دیوان او [ف. رضوی ۷ : ۴۷۶] .

30231 ـ **مشهد** ، رضوی۳/۱۰۴۸۷ فهرست‌نشده: شکستهٔ خوب‌اسدالله فرزندهادی، از نوادگان سراینده ، محرم **۱۳۲۳** (۸۹ر ـ ۱۰۲ر)، پیرامن ۸۵۰ بیت، آغاز برابرنمونه همراه «ساقینامهٔ» او [رؤیت] .

30232 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۱ ـ م ادب فارسی : بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، ۲۴۸ گ ۱۷ س ، زرین [مخطوطات۱ : ۲۸۴] .

ریاض المعارف

از مولوی علی اصغر فرزند عبدالصمد. مثنویست. **آغاز**: حمد گوید مر خدا را بر وجود و بربقا ـ جنی و انس و ملك والطیرفی جوالسماء.

30233 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۹۴ Add: نستعلیق **۱۱۳۵** (۱۷۱۹م)، ۱۶۷گ [ریو ۲ : ۷۰۷].

ز

زادالسالك = طریق التحقیق

ازسنایی غزنوی (م۵۲۵ = زهی گل جنت)! که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۲» گذشت. مثنویست عرفانی وششمین مثنوی «ستهٔ» او، سرودهٔ ۵۲۸: پانصد وبیست و هشت آخرسال ـ بود کین نظم نغزیافت کمال. با عنوانهای: صفت العشق، اثبات ذاته، مذهب الراوی والمروی، ذکر ـ القلب، التسلیم... در ۱۳۰۹ و پس از آن چند بار چاپ شده است. تاریخ مرگ او با سرودن این مثنوی جور نیست. **آغاز**: ابتدای سخن بنام خداست ـ آنکه بی مثل و شبهه و بی همتاست ـ خالق خلق و باعث اموات ـ عالم الغیب وسامع الدعوات.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۷۱ (سنایی) و۱۲: ۱۴۳ (ستهٔ غزنوی) و۱۵: ۱۶۵ (طریق التحقیق) - ف. مشار: ۸۷۱ (زادالسالك).

30234 ـ **تهران**، مجلس ۲/ ۵۰۴۲: نستعلیق زیبا با تاریخ ذیحجهٔ **۱۰۷۵** دردفتر (۲۰۸پ ـ ۲۲۶ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

30235 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب SpiVI۵ ۳۶۳۶: در «کلیات» او باتاریخ **۱۰۲۵-۱۰۷۸**، بنام «طریق التحقیق» یادشده آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۴۳۲].

30236 ـ **تهران**، ملك ۲۸/ ۴۰۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین (۱۶۹ر ـ ۱۷۳ر) پیرامن ۳۱۰ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

30237 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۱۰ Pi/VI ۶۲۰: نستعلیق، **۱۱۴۹**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «طریقة الحقیقة»! یاد شده است [ف. عبدالله ۲: ۱۴۰].

30238 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۲۲۰: نستعلیق خوش حکیم پسر وصال **۱۲۶۸** با سرلوح و آرایشهای دیگر، ۵۳گ ۹س [ف. دانشگاه ۹: ۸۹۳].

30239 ـ **تهران**، سلطنتی ۲/ ۲۷۰۲ (۷۰۶ف): نستعلیق زیبای میرزا فتحعلی مجاب، **۱۲۷۰**، آغاز برابر نمونه، و بنام «طریق ـ التحقیق» زرین [ف. دکتر بیانی: ۶: ۵۰].

30240 ـ **تهران**، مجلس ۴۱۵: نستعلیق **۱۲۸۵**، آغاز برابر نمونه، بنام «طریق ـ التحقیق» آمده، ۵۴گ و ۹ س [ف. مجلس ۲: ۲۴۲].

30241 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲/ ۴۳: نستعلیق تقی منشی تویسرکانی، **۱۳۱۷**، در فهرست بنام «طریق التحقیق» است [نسخه‌ها ۲: ۹۱].

30242 ـ **تهران**، الهیات ۴/ ۳۲۲د: نسخ، تاریخ یاد نشده (۹۹پ ـ ۱۶۵ر)، در فهرست بنام «طریق التحقیق» است [ف. الهیات ۱: ۲۸۰].

30243 ـ **نافذ پاشا** ۴۲۷: نستعلیق

ازمیری درویش نضیف مولوی حجره‌نشین در مولوی خانهٔ باب جدید، تاریخ یادنشده ،۲۵ گ ۱۹س. فیلم آن دردانشگاه ش ۵۹۰هست [فیلمها : ۱۴۰] .

زادالمسافرین

ازامیرحسینی هروی، که یاداو دره‌صراط مستقیم : ۱۲۶۸ » گذشت . مثنویست عرفانی درسیر و سلوك ، درهشت مقاله و در دنبال هر مقالـه حکایتی آورده ، پیرامن ۱۲۵۰ بیت ، در ۷۲۹ : در هفتصد و بیست و نه ز هجرت ـ شد آخر این‌کتاب تمت ، ۱ـ تنزیه وتقدیس و و مجاهـدت و طلب ۲ـ فضیلت انسان وشرف بیان ۳ـ کیفیت سلوك و ارشاد و معاملـه ۴ـ صفت سالك طریقت ۵ـ عشق و مرتبه‌های آن ۶ـ شناخت نفس و الطاف آن ۷ـ شناخت حق ومعرفت‌دین۸ـ پیروی‌مرید وشرایط صحبت. در نولکشور ۱۸۸۵ م وتهران ۱۳۵۴ چاپ شده است. **آغاز۱)** : ای برتر ازآن همه‌که‌گفتند ـ آنهاکه پدید یا نهفتند . **آغاز ۲)** : ای اول تو، و رای اول ـ حیران زتو انبیای مرسل .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۰ (امیرحسینی) و ۹:۱۲ (زادالمسافرین) ـ ف . مشار : ۸۷۲ (زادالمسافرین) .

30244 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۶۴/۵: نستعلیق **۸۲۴** ، (ص۱۶۱ـ۲۲۹) ، پیرامن ۱۱۰۰ بیت دارد،زرین [ف. مجلس۳: ۶۲۰].

30245 ـ **موزهٔ قونیه** ۱۳۷/۶ : درهامش «کلیات» میر سید علی همدانی نوشتهٔ **۸۵۹** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۰۲ هست [فیلمها : ۴۵۲] .

30246 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۳ـ م تصوف فارسی : نوشتهٔ بایزید فرزند ابراهیم تبریزی **۸۵۱**، آغاز برابر نمونه (گ۶۵۵ـ ۶۹۱) [مخطوطات ۱:۲۸۶] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۰۷ هست [فیلمها : ۷۲۱] .

30247 ـ **پاریس**S.p.۱۷۷۷/۱۶: نوشتهٔ احمد فرزند علی فـرزند علی بیهقی ، ۵ج۱/**۸۵۲** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها : ۵۴۰] .

30248ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۲۶/۲ Or : با تاریخ **۸۷۷** (۱۴۷۲م) در دفتر(گ ۴۷ـ۱۰۷) [ریو۲: ۸۷۶] .

30249 ـ **پاریس** S.p.۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ‌بیگ**۸۹۴**. درمتن‌مجموعه.**فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

30250 ـ **قاهره** ، دارالکتب۱۵۰ـم ادب فارسی : نستعلیق زیبای نعیم‌الدین کاتب **۸۹۴**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، زرین [مخطوطات ۱:۲۸۶] .

30251 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۲۳ : نستعلیق و نسخ درویش محمود فـرزند عبدالله نقاش، سدهٔ **۹** ، زرین ، بایك تصویر درآغاز، آغاز برابر نمونه ، ۸۴گ [رؤیت] .

30252ـ **تهران**، دانشگاه۳/۳۱۴۲: نستعلیق محمدبن‌الحسینی مداح، نزدیك**۹۵۰** (۲۸پ-۹۶رهامش)[ف.دانشگاه۱۱: ۲۰۹۵].

30253 ـ **مشهد** ، رضوی۶۲۷ ادبیات (۴۸۱۴): نستعلیق محمد حسین جنابذی، ۲۰ محرم **۱۰۱۲** آغازبرابر نمونهٔ **۱** [ف. رضوی ۷: ۵۶۹] .

30254 **تهران** ، ادبیات ۸۶/۴ ب : نستعلیق لطف‌الله‌محمدکریم ، **۱۰۴۰** (۸۸پ‌ـ ۹۶پ) ۲۱س [ف. ادبیات ۱: ۳۰۴] .

30255ـ **تهران**، دانشگاه۴۷۳۶/۳۰: سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۶۰** دردفتر ، تنهابندی ازآنست [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۵] .

30256 ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب Pi/VI۲۸۸ ۱۴۹۹ : نستعلیق ۳ع۱ /**۱۰۸۷** آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. عبدالله۲:۲۲۶] .

30257 ـ موزهٔ بریتانیا ۳/ ۱۹۸۰۹ Add : با تاریخ **۱۰۹۰** (۱۶۷۹ م) دردفتر (گ۵۴-۸۷) [ریو ۲:۸۴۶] .

30258 ـ آصفیه ۴۱۲ تصوف: نوشتهٔ ع۱۶/**۱۰۹۸**، آغاز برابرنمونهٔ **۱** ، ۲۹ گ۹س [ف. آصفیه ۱:۳۵۸] .

30259 ـ تهران ، مجلس۴/ ۴۲۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۷۸پ-۸۸پ) [رؤیت].

30260 ـ موزهٔ بریتانیا ۳۵۸۷ Sloane : نستعلیق رجب **۱۱۱۸** (۱۷۰۶م) آغاز برابرنمونه [ریو۲:۶۰۸] .

30261 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷/ ۱۶۸۳۲ Add: **۱۱۶۵-۱۱۷۴**، (گ۳۸-۸۳) [ریو ۲:۸۳۱] .

30262 ـ تهران ، دانشگاه ۴۱۲۱: نسخ علی‌اکبر، **۱۱۹۴** ، آغاز افتاده ، ۳۷ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۳:۳۱۰۲] .

30263 ـ تهران ، ادبیات ۲/ ۹۱د: نستعلیق آدینهٔ ۲۲؟/**۱۱۹۸** (۱۹پ- ۹۰ر) [ف . ادبیات۱:۳۰۴] .

30264 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۶۳/۵۳۹ : سدهٔ **۱۳** [ف . دکتر محمد بشیرحسین۱:۱۴۰۰] .

30265 ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب Spi/VI۱۹ ۴۲۳۸ : نستعلیق محمداکرم، سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف . عبدالله ۲:۴۶۶] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیر حسین۱:۱۴۰] .

30266 ـ هند ، بانکیپور ۱۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، آغاز برابرنمونه ، ۶۶گ ۱۱س [ف. عبدالمقدر : ۱۶۵] .

30267 ـ بادلیان ۳/ ۴۰۴ الیوت : نوشتهٔ **۱۲۱۵** . فیلم آن دردانشگاه ش۱۰۱۷ هست [فیلمها :۵۵۴] .

30268ـ تهران، دانشگاه۹/ ۳۵۳۳: نستعلیق **۱۲۲۸** بـرای شاهزاده عباس میرزا (۱۶۹ر-۲۲۹پ) [ف. دانشگاه۱۲:۲۵۵۴].

30269ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Pi/VI۶۶ ۱۵۷۹ : نستعلیق ۱۴ رمضـان **۱۲۳۳** [ف. عبدالله ۲:۲۲۷] .

30270ـ تهران ، سپهسالار۳/ ۳۲۴: با تاریخ **۱۲۵۲** در دفتر (۳۹پ-۸۶ر متن و هامش) [ف . سپهسالار ۵:۸۱] .

30271 ـ تهران ، مجلس ۲۳۳۶ : نستعلیق بهمن‌میرزا قاجار **۱۲۵۶** (ص۴۴۸-۴۵۲ جنگ)گزیده‌ایست [ف. مجلس۸:۴۵].

30272 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۱۴/۴/۱۷۹۴ : نوشتهٔ پیرامن **۱۲۶۳** (۱۸۴۷م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۴۰] .

30273 ـ تهران ، ملك ۱/ ۵۵۴۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱پ-۹پ) ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت] .

30274 ـ تهران ، ملك۱/ ۵۳۹۵ : نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۱پ-۳۸ر) ۱۹ س[رؤیت].

30275 ـ تهران ، ملك ۲/ ۵۱۴۰ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابرنمونهٔ**۱** (۲۹ر- ۵۰) . پایان افتاده [رؤیت] .

30276 ـ تهران ، ادبیات ۲۲۰ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در « کلیات » او [ف . ادبیات ۲: ۵۲] .

30277 ـ اصفهان ، عمومی۱۱۵۳۴: نستعلیق محمد شفیع، ج۱ سدهٔ **۱۳** درکربلا ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام « دیوان» آمده است [ف . دکترمقصود : ۹۵] .

30278 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۸۳/۱ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** [ف . ادبیات ۲ : ۵۸] .

30279ـ **تهران،** خانقاه نعمت‌اللهی: نوشتهٔ ذوالریاستین، **۱۳۳۰** (ص۱۵۸-۲۳۹) [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

30280 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، با یاداشت **۱۳۲۱**، پیرامن ۱۲۵۰ بیت دارد [ف. مجلس ۳:۶۲۲] .

30281ـ **هند،** بانکیپور۱۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م ، ۴۴گ ۱۱س [ف . عبدالمقدر : ۱۶۷] .

30282 ـ **تهران** ، مجلس ۸۸۸۲/۵ فهرست نشده : همراه «اسرارنامه 27333 » و جز آن [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

30283 ـ **تهران،** مجلس ۳۵۱۸/۳: تاریخ یاد نشده ، نسخهٔ تازه ، بخشی از آنست (ص۴۲۱-۴۶۰) [ف . مجلس ۱۰: ۱۴۷۴].

30284 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۵۴منظوم (۴۷۷) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۹۴] .

30285 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۸۵۱Spi/IV۲۰: نستعلیق،همراه «گلشن راز» شبستری [ف. عبدالله۲:۴۶۷] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده ، [دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۴۰] .

زادالمسافرین

ازمحمد صالح مسافر (فرزند سید احمد فرزند شیخ رکن‌الدین ملتانی) . **آغاز :** ای خدایا بی‌نظیری و صمد ـ ذات پاکت قل‌هوالله احد ... الله‌که نام ذات است ـ این هردوجهان ازو صفاتست .

30286 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۲۷Spi/IV ۳۷۳۵: نستعلیق بی‌تاریخ ، ۶۵گ [ف. عبدالله ۲ : ۵۷۰] . از کتابهای شیروانی بوده [محمد بشیر حسین ۱ : ۱۴۰].

زبدة‌الاذکار

ازحضرت مقبل صاحب ، اولاد باباحاجی کشمیری ، بسال ۱۲۵۳ (۱۸۳۷م) در مسایل دینی وتصوف سروده است .

30287 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۷۳/۱۱۲۰ : نوشتهٔ ملاعبدالسلام فرزند محمدکامل ، **۱۲۵۳** (۱۸۳۷م) [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۲ :۲۸۹] .

زبدة‌الاسرار

ازصفی‌علیشاه ، میرزاحسن فرزند محمد باقر اصفهانی شاه نعمت‌اللهی (۱۲۵۱- ۲۴ ذیقعدهٔ ۱۳۱۶) . منظومه‌ایست در اخلاق و مرثیهٔ حضرت حسین ، درهند بدان‌آغازکرده، همراه «عرفان‌الحق» او درتهران ۱۲۹۷ وپس ازآن بارها چاپ شده است . این‌کتابها از او چاپ شده است : آیة‌العشاق (شعر) ، اثبات نبوت خاصه ، اسرارالمعارف ، بحرالحقایق (مثنوی) ، تفسیر سورهٔ یوسف ، تفسیر صفی ، دیوان ، زبدة‌الاسرار (همین منظومه) عرفان الحق ، کرسی‌نامه ، میزان‌المعرفه در سلوك [مؤلفین مشار ۲ :۵۱۷]. **آغاز:** مطلع‌دیوان اسرار قدیم ـ هست بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم .

بنگرید: ذریعه ۹ :۶۱۶ (صفی) و۱۲ :۱۸ (زبده) . ف. مشار :۸۷۵ ـ ریحانة‌الادب ۲ : ۴۹۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۳۳۹ .

30288 ـ **مشهد،** رضوی ۱۰۳۱۴/۱ فهرست نشده : نستعلیق شکسته‌آمیز، با تاریخ **۱۳۳۰** در دفتر (۱پ-۵۴ر) ، [رؤیت] .

30289ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: سدهٔ **۱۴** ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

زبدة‌الاشعار

از قاسمی گنابادی ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۹» گذشت . مثنویست در برابر «مخزن‌ـ الاسرار» نظامی ، در چهار هزار و چهار صد بیت ، با حکایتها بروش تمثیل ، در بحرهای گوناگون ، با دیباجه‌ای به‌نثر ، بسال ۹۷۶ سروده است: جمله‌گهرهاش ز روی عددـ چهار هزارآمدوچارصدـ **ظل اللهی** که بودبی‌زوال‌ـ شامل‌حالم‌شد وتاریخ سال. درنامه‌ای‌که سراینده برای محمداکبرپادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) نوشته این مثنوی را «زبدةالاشعار» خوانده و در دیباجهٔ نسخهٔ ۹۰۱ رضوی «جواب مخزن ـ الاسرار» خوانده شده است . **آغاز** : الحمدلله والمنة‌که توفیقات سبحانی وتأییدات.. بسم‌الله الرحمان‌الرحیم‌ـ حبل‌متین است و ره مستقیم.

بنگرید: ذریعه ۱۸:۱۲ ــ هفت‌آسمان : ۱۳۶ .

30290 ــ **مشهد** ، رضوی ۹۰۱/۵ ادبیات(۸۳۸۳): حافظ محمد فرزند قاسم‌علی با تاریخهای **۷۶ـ۹۸۱** درمجموعه . همراه با پنج مثنوی دیگرازعمو : عمدةالاشعار،شاهنامه (دفتریکم)گوی وچوکان ، شاهنامه (دفتردوم) زبدةالاشعار، لیلی مجنون[ف. رضوی۷: ۷۰۷].

زبدةالاشعار

30291 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۲۴ : نوشتهٔ **۹۹۰**، **آغاز**: بارك‌الله زهی سور سعادت آثار ـ وه‌که دیده‌ست چنین مجلس عالیمقدار ، ۱۲گ ۱۰ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۷۵] .

زبدة‌الافکار

از ابجدی هندی (م۱۱۹۲)،که یاد اودر «انورنامه : ۲۶۵۱» گذشت. یکمین مثنوی از مثنویهای پنجگانهٔ اوست ، در برابر «مخزن الاسرار»نظامی سروده‌است. در «مودت نامه»ی اوآمده : نخستین **زبدة‌الافکار** گفتم‌ـ جواب مخزن‌الاسرارگفتم. این‌مثنوی پیوستهٔ«کلیات» او بسال ۱۹۵۱م درمدرس چاپ شده است.ن.

زبدة‌التجوید

در ص ۸۹گذشت .

زبدة‌الرمل

از محمدمعین،که بسال ۷۰۶ در پیرامن هشتصدبیت‌سروده شده‌است، و دربرخی‌نسخه‌ها از معین‌الـدین نصرالله خاقانی یاد شده است [ذریعه] درآن آمده:که زبان **معین** ثناخوان کن ـ مرغ جان ورا خدا خوان‌کن. درپایان آن آمده : ای **محمد** خصال ، خضر نفس ـ تو بکن ترك این هوا وهوس ـ نسخه‌را چون تمام کردم من ـ «زبدةالرمل» نام کردم من . **آغاز** : هرکه را عقل راهبر باشد ـ کار او سر بسرچو زر باشد .

(بنگرید : وتدالرمل در همین بخش) .

بنگرید : ذریعه ۲۸:۱۲ .

30292 ــ **تهران**، دانشگاه ۳۶۹۵ : نستعلیق اواخر شعبان **۹۳۵** آغاز برابرنمونه درفهرست نام‌سراینده محمدمعین‌وتاریخ سرودن ۶۰۶ وشماره بیتها نزدیك ۸۰۰ بیت یاد شده است . [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۷۰۱] .

30293 ــ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ۴۴۶/۴: نسخ با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر ، ناقص ، همراه منظومه‌هایی در قافیه ، منطق ، رمل دیگر، نام سراینده درفهرست‌معین‌اصفهانی یاد شده [نسخه‌ها ۵: ۶۱] .

30294 ـ **تهران**، مجلس ۵۲۷۹/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، شانزده باب در آن دیده شد [رؤیت].

30295 ـ **نجف**، شوشتریها: تاریخ یاد شده [ذریعه ۱۲: ۲۸].

30296 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲۹۸ شعر تیمور: تاریخ سرودن در دیباچه ۷۰۶ و نام‌سراینده درفهرست معین‌یادشده‌است. **آغاز**: بنام‌ایزد بخشاینده وبخشایشگر (گ۳۹-۵۴) [مخطوطات. ن. طرازی ۱: ۲۸۹].

زبدة‌الرمل

نسخه‌های ناشناخته.

بنگرید: زبدة‌الرمل ـ معین.

30297 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۹۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲ آغاز**: سه مزاج و چهار چون انگیخت ـ آب با آتش از چه رو آمیخت... مدخل اندر نجوم بسیار است ـ آنچه نثر است وآنچه اشعار است ـ لیك در رمل ومدخل تصنیف ـ کس نکردست از وضیع و شریف.. نسخه را چون تمام کردم من ـ **زبدة‌الرمل** نام کردم من، ۱۵ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۴۰۵۱].

30298 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۱۳۰ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳: ۲۹].

30299 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف۱۵۹: تاریخ ونشانی‌دیگر یادنشده ۱۲۶س [مخطوطات، سرفراز علی: ۶۵].

زبدة‌العقاید

از اهلی شیرازی. که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۷» گذشت. رباعیهایی است فلسفی، دینی که بدین نام خوانده است. **آغاز**: یارب گنه‌آلود زدنیا مبرم ـ بی‌وعدهٔ وصل خود به‌عقبا مبرم.

30300 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۳۰۴/۷ فهرست نشده: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۱** (۳۲۵ پ-۳۴۴ ر متن وهامش)، زرین [رؤیت].

زبدة‌العلاج

در پزشکی در ص ۵۴۸ گذشت.

زبدهٔ منظوم = متمم...

از شاه علی، سلیمان‌کحال، در اسباب و علامات و بیماریها ازسر تا قدم ودارو و درمان آنها، که از پایان آن برمی‌آید نخست‌کتابی بنام «زبده» نگاشته بوده وسپس‌آنرا به‌نظم در ـ آورده‌است. در ص۵۴۷-۵۴۹ ازچندین‌کتاب بنام زبده یادکرده‌ام. و ازهمین‌کحال است: طب منظوم. **آغاز**: پس ازحمدخلاق خیر و کمال ـ خدای شفابخش هراعتلال.

30301 ـ **تهران**، مجلس۶۲۸۲/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** که گویا بخامهٔ سراینده باشد (ص۱-۲۸۱) همراه«طب منظوم» از همو [ف. مجلس ۱۹: ۲۶۰].

زبور العاشقین

از داود اصفهانی (اصفهان ۱۰۶۵ ـ مشهد ۱۱۳۳)، که یاداو در «دیوان: ۲۳۲۵» گذشت مثنویست در تعریف سرتا پای دوست. در آن آمده: چوتعریف سراپا یافت اتمام ـ «زبور ـ العاشقینش» ساختم‌نام. **آغاز**: عزیزان، دوستان، مهرآفرینان ـ شهیدان، کشتگان، محنت‌قرینان.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۱۸ (داود) و ۱۹: ۱۹۶ (زبور).

30302 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۵۶: نسخهٔ پاکنویس اصل استاز روزگار سراینده، همراه «سفرنامهٔ» او [ف. سپهسالار ۲: ۵۹۷ و ۴: ۴۹۱].

30303 ـ **تبریز**، ملی۲/۳۰۴۶: در جنگ مؤرخ **۱۰۶۷–۱۱۴۸** (ص ۱۵ هامش) [ف. ملی تبریز ۱:۳۷۶] .

30304 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۷۶ : شکسته نستعلیق ، با تاریخ **۱۱۱۸** در جنگ (ص۶۱–۶۳) درفهرست بنام «سراپا» یادشده، آغاز برابر نمونه، در ۵۵ بیت است [رؤیت] .

30305ـ **تهران**،دانشگاه ۸/۳۳۴۹: نستعلیق عجزی بهبهانی ، سدهٔ **۱۱–۱۲** (ص ۶۳–۷۵) درجنگ، زرین [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۵۰] .

30306ـ **تهران**،دانشگاه۱۳۹/۲۵۹۱: ضمن مجموعهٔ آقا محمدمعینا اردوبادی، بخامهٔ خلیفه برهان‌الدین محمد دزماری پسر الیاس ۱رجب **۱۱۰۴** (ص۶۴۷–۶۴۹) [ف.دانشگاه ۹:۱۴۰۴] .

30307 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۲۵۳پ)، آغاز برابر نمونه . [ریو، ذیل : ۲۳۵].

30308ـ **تهران**، دکترمفتاح۲/۲۶۴: با تاریخ **۱۲۳۰** بهمان خامه دردفتر [رؤیت].

30309ـ **مشهد**، رضوی۲۲۹(۴۴۸۵): تاریخ یاد نشده ، در یك جنگ ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده [ف . رضوی ۷: ۲۶۳].

زبیده خاتون = حکایت ...

از زلالی .

30310 ـ **تهران**، سلطنتی۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در مجموعه نظم ونثر [ف. دکتر بیانی : ۶۰۸] .

زرندیه

گویا ازموفق‌السلطان . بروش‌موش وگربه، درگزارش کار مأموران مبارزه با تریاك در زرندکرمان بسال ۱۳۰۳ ، نثر نیز دارد.

30311 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۷۶ : از سدهٔ **۱۴** ، ازآن کوهی‌کرمانی بوده .

30312 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۷۷ : با تاریخ اهداء در ۱۳۱۳،۲۵ص .

زلزلهٔ شیروان = مثنوی در ...

از ظهیرا .

30313ـ **تهران**، دانشگاه۳۷/۲۰۹۸: نستعلیق**۱۰۸۳–۱۰۸۶** درجنگ اصلان فرزند علی بیگ گیلانی (ص ۳۵۷) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۶] .

زلیخا

ابوالفیض فیضی (م ۱۰۰۴) ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۸» گذشت .

30314ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف ۲۴۹: نوشتهٔ ننذی رام، تاریخ‌یادنشده، ۱۳۸ ص [مخطوطات، سرفراز علی :۷۳] .

زلیخا و یوسف

ازناشناس‌که درکشمیر۱۰۵۶ سروده‌است. وازهموست«خاتمیه» و«شاهیه» و«شرح‌رباعی». درپایان آن‌آمده : هزاروپنجه وشش بودگفتم‌ـ سنه شد «خاتمیه» نوشکفتم ـ بشد «شاهیه» را ختمش برابرـ که‌ازیك مادرند این دو برادرـ ولی «شرح رباعیم»که نظم است ـ باین هردو برادرهست پیوست ـ دگر «دیوانچه»ام همراه این‌سه‌است‌ـ غزل‌هم هست چندی‌اندگی‌است. . . «زلیخا یوسف» قسم نامش ـ کند یوسف زلیخا ها سلامش . **آغاز:** الهی حسن یوسف‌ده بیان را ـ بده عشق زلیخا این بیان را .

30315 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۷۷۷ (۶۳۲ف) : نستعلیق محسن ، درکشمیر**۱۰۵۶** ۳۵۴ص۱۴س، زرین [ف. دکتر بیانی:۴۰۶].

زوروعشق

از سید محمد صدرالاسلام متخلص بخاك، فرزند عبدالحسین نایب‌الصدر قزوینی، ازسدهٔ چهاردهم، مثنویست درداستان پهلوانی‌قزوینی که بـزور عشق معشوقش را می‌رباید و تا قلهٔ کوه میبرد ، در ۱۴۱ بیت ، در۱۳۵۹ سروده است، درپایان آن آمده : هزار وسیصدوپنجاه ونه **خاك** ـ زهجرت رفته‌گفت این قصهٔ پاك . **آغاز:** الاای ساقی فیاض لاهوت ـ مراده از شراب فیض حق قوت .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۹۷ (زور عشق)ـ ف. مشار: ۷۲۹ (دیوان خاك) .

30316 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۲۲ : نستعلیق خوش با جوهر بنفش، سدهٔ **۱۴** [ف. مجلس ۸:۲۱۳] .

زنبیل مقیم

میرزا محمد مقیم [بآنچنانکه دریادداشت پایان نسخهٔ پنجاب آمده است] . **آغاز :** ای پاك‌تر ازهمه بیانها ـ برتر زهمه لب وزبانها.

30317 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۵۶۵Spi/VI۸۶ : نستعلیق خود سراینده، آغـاز برابر نمونه ، ۱۰۷ گ [ف . عبدالله ۵۳۸:۲] .

زهد وتقوی = مثنوی در ...

ازمحمد فرزند محمد فرزندکاظم،معروف بمیرزا ببرعلی لکهنوی ، بسال ۱۲۷۱سروده است .

30318ـ آصفیه ۳۳۲: نوشتهٔ **۱۲۷۶** [ف . آصفیه ۴:۵۸۲] .

زهر و تریاق

از یحیی کافرا (کافرشاه) . در پایان آن آمده: **کافرا** دانی نداند این سخن‌ـ چه‌پری از همنشین اهرمـن . **آغاز :** یا خلیل‌النظر علی وجه‌الجمیل ـ انه مرآة قدس للخلیل .. بازگو ای جبرئیل عشق می ـ از زبـان یار و وهم از نطق نی .

بنگرید : ذریعه ۹:۹۰۲ (کافرا) و۱۹: ۱۹۷ (زهر وتریاق) .

30319 ـ **تهران**، دانشگاه‌۶/۴۳۵۹: نزدیك **۱۲۴۸** (ص۲۳۱ـ۲۴۵)همراه مثنوی « هادی‌المضلین » از همو [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۵] .

30320 ـ **تهران** ، مجلس ۸۳۵۷/۱ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، همراه « یوسف و زلیخا»ی هروی [رؤیت] .

زیبا نامه

ازگنجوی تبریزی ، حاج محمدحسن‌که یاداو در «کلیات: ۱۸۹۱» گذشت . بروزگار مظفرالدین‌شاه ، در زناشوئی ووصف‌زیبارویان کشورهای جهان .

30321ـ **تهران**،دانشگاه ۳۲۰۴/۶: نستعلیق‌محمدتقی‌شکویی، **۱۳۲۳** در «کلیات» او (ص ۱۹۹ ـ ۲۴۷) ، ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۶۰] .

زیبانگار = گل باغ

از رضایی تتوی ، داستانی است عشقی ، در ۵۵۰۰ بیت ، بسال ۱۰۵۳ سروده است : **گل** اندر**باغ** خواندم ازحسابش‌ـ که هم تاریخ باشد هم خطابش . **آغاز :** الهی هم دل و هم بی‌دلی ده ـ همان حاصل، همان بی‌حاصلی‌ده .

بنگرید : ذریعه ۹:۳۶۹ ـ مجلهٔ سخن س۶ش۱(اسفند۱۳۳۳خ)ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۳۲ (شیخ محمدرضا رضایی) .

30322 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۳۷:

شکسته آمیز ۲۸ سال پادشاهی اورنگ زیب ۱۰۹۵ (۱۶۸۴م)، ۱۴۳، گ، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۶۸۴].

30323 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۵۶ منظوم (۲۹۸): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۴].

زیب التواریخ

از لاله‌کوکل چند. تاریخ هند است، در ۱۸۲۲م سروده‌است (به‌سال هیجده صدعشرین و اثنان ـ مرتب شدکتاب ازفضل یزدان).

آغاز: تعالی‌الله زهی غفارخالق ـ که دروصفش دو عالم هست ناطق.

30324 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۳۰ Add: نستعلیق **۱۸۲۲**م، ۶۹گ [ریو ۲: ۷۲۴].

زیب و زیور = داستان ...

ناشناخته.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۹۷.

30325 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۸۳۶ Or: نوشتهٔ **۱۰۲۶**، مصور [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷].

زیرنامه

30326 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۵۵ منظوم (۴۴۲): نستعلیق، تاریخ یاد نشده، انجام افتاده [ف. بنگال: ۹۴].

زینت الاوراق

از نویدی شیرازی (م ۹۸۸)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت. چهارمین مثنوی از «پنج گنج» دوم اوست و در برابر «هفت پیکر» نظامی، در سرگذشت ایلدرم بایزید و اندیشهٔ غدروخیانت بپادشاه ایران وکشته شدن اوست، در دو بخش.

30327 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۲۵: در «کلیات 18021» او ازسدهٔ **۱۱**. [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۷۸].

زینت الحکایات

از میرزا محمد منشی کوزه‌کنانی، متخلص به‌رحمت، که دراصفهان و سپس تهران زیسته منشی دفتر فتحعلی شاه (۱۲۱۲–۱۲۵۰). مثنویست، هدایت مینویسد که بدستورآن شاه درپنجاه هزار بیت سروده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۵۶ (رحمت‌شیرازی) و ۱۲: ۹۲ (زینةالحکایات).

30328 ـ **مجلس** ۸۹۹۱ فهرست نشده: [آقای رحیمی‌گنجورکتابخانه].

زینت المدایح

ناشناخته.

30329 ـ **تبریز**، ملی ۲۹۶۶: نستعلیق در جنگ نامؤرخ [ف. ملی تبریز ۱: ۳۶۸].

زین العرب = داستان محمد حنفید

در ص ۲۸۰۶ گذشت.

س

ساده دل = حمار نامه

از محمدقلی سلیم، که یاد او در «دیوان: ۲۳۶۰» گذشت. مثنوی‌ست. **آغاز:** ساده دلی ز پی راه دور ـ گشت‌خری همچومسیحا ضرور.

30330 ـ **تهران**، ملك ۶۲۴۷/۶: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، همراه «قضا وقدر» او [رؤیت].

30331 ـ تهران، مجلس ۵۹۹۶/۶۴ : با تاریخ ۱۱۰۰ درجنگ (۲۲۴ـ۲۳۲) آغاز برابر نمونه ، درفهرست بنام « ساده‌دل » یاد شده است [ف . مجلس ۳۷۸:۱۷] .

30332 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۳۴ : محمد تقی ، ۱۲۴۹ در مجموعهٔ هزلی آغاز برابر نمونه [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

30333 ـ تهران ، مجلس ۲۹۹۲/۵ : نوشتهٔ میرزا ابراهیم مشتری ، ۱۲۹۴ ، (ص ۲۲۹ـ۲۳۵) ، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «داستان فکاهی» وباحتمال ازهمان مشتری دانسته شده است [ف. مجلس ۴۴۱:۱۰] .

ساغر بزم آشوب

از دل محمد دلشاد (فایز). مخمسی است دربیان لشکرکشی سکهان به پیشاور، وجنگ دوست‌محمدخان ۱۱۹۴ (۱۷۸۰م) سروده‌است: نمودم بتاریخ او فکر صـرف ـ شدم حاصلش «وه خیال شگرف». **آغاز :** بنام خداوند ملك وملل ـ که در دست او هست صلح و جدل .

30334 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۸۴۶A/Spi/IV۱۲۶ : نستعلیق بی‌تاریخ ۱۲ گ [ف. عبدالله ۲ : ۵۶۹] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [دکترمحمد بشیر حسین ۱ : ۴۲] .

ساقینامه

از آذر بیگدلی ،که یاد او در «دیوان : ۲۲۰۶» گذشت .

30335 ـ تهران ، ملك ۴۸۸۷ :در «دیوان» مؤرخ ۱۲۲۲ او [رؤیت] .

ساقینامه

ازآرزو ، سراج‌الدین (م۱۱۶۹) که یاد او در «سراج‌اللغه : ۱۹۲۹» گذشت .

30336 ـ بادلیان شماره و نشانی بیشتر یاد نشده است .

30337 ـ برلین : شماره و نشانی‌دیگر یادنشده. [ذریعه ۱۲ : ۱۰۲ـ۱ـ نسخه‌ها ۱ : ۴۷].

ساقینامه

از آشنای شاهجهان‌آبادی ، میرزامحمد طاهر فرزند ظفرخان احسن ، ملقب به‌عنایت خان، درگذشتهٔ ۱۰۸۱ . دوساقینامه دارد: یکی مثنوی در بحر تقارب ، و دوم تـرجیع بند . **آغاز ۱):** بنام خدایی‌که از قدر وشان ـ خم باده را نام‌کردآسمان. **آغاز۲):** ای باده‌کشان مژده‌که ایام بهار است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷ و۱۲ : ۱۰۲ .

30338 ـ اندیا افیس : مثنویست [ف : ۸۶۶] .

30339 ـ اندیا افیس : ترجیع بند [ف: ۸۶۷] [ساقینامه‌های‌خطی،علینقی‌منزوی، نسخه‌ها ۱ : ۴۳] .

ساقینامه

از آگاه ، نظام‌الدین احمد ، که پیش از ۱۱۳۵ میزیسته است . و از هموست : منصور مجنون و نشای رسا .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۰۳ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۱۰

30340 ـ بادلیان ۱۰/۱۲۲ الیوت (۱۱۷۳) : نستعلیق روزگار رضاقلیخان بهار **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۸۸ هست [فیلمها: ۵۴۵] .

ساقینامه

از میرزا ابـراهیم ، مثنویست با مضامین فلسفی و عرفانی ، و درپایان از استاد خودکه گویامیرداماد(م۱۰۴۰)ویاشیخ‌بهایی(م۱۰۳۰)

است بی‌آنکـه از او نام برد ستایش میکند . [عبدالحسین حایری]: کنون سرکنم مدح استاد خویش ــ برم هرچه جزوست از یاد خویش ــ به هفت آب شویم دهان ازشراب ــ پس آنکه برم نام آن آفتاب. **آغاز:** الهی به‌عنقای‌قاف وجوب ــ به دردی امکان به‌صاف وجوب .

30341 ــ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۱۴** درجنگ [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴] .

30342 ــ **تهران**، مجلس ۵۹۹۶/۹ : نستعلق سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۳۴ــ۱۱۰۰** در جنگ (ص۳۴ــ۴۱) ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۷ : ۳۷۰] .

ساقینامه

از میرزا ابوطالب فندرسکی، که یاد او در «بیان بدیع : ۲۱۳۰» گذشت . **آغاز:** ثنا‌ها ایزدی را که ازنور پاك ــ شراب روان ریخت درجام خاك .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۲ .

30343 ــ **تهران** ، مجلس ۲۶۶۶/۹ : شکسته نستعلیق فضل‌الله **۱۱۷۱** (ص۴۵۴ــ۵۱۶)، ۱۰۵۰ بیت است ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸ : ۴۲۶] .

ساقینامه

از اختر گرجی (م ۱۲۳۲) که یاد او در «دیوان: ۲۲۲۰» گذشت .

30344 ــ **تهران** ، ملك ۴۹۲۸ : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۳** [رؤیت] .

ساقینامه

ازادهم همدانی تویسرکانی، میرزا ابراهیم که یاداو در «دیوان: ۲۲۲۰» گذشت. ازآنست: دماغم ز میخانه بویی شنید ــ حذرکن‌که دیوانه هویی شنید .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۰۳ .

30345 ــ **تهران**، دانشگاه ۳۲۹۴/۳ : بخـامهٔ خود او ، در جنگ مؤرخ **۱۰۴۵** ، همراه سروده‌هایی ازخودادهم باعنوان‌لمحرره [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۶۵] .

30346 ــ **تهران**، دانشگاه ۲۵۹۱/۱۷۰ : درفهرست آمده: بخامهٔ خودسراینده‌در **۱۱۸۶** (!) درخدمت محمد حسن بیگا (ص ۷۴۳ــ۷۴۵) که باید رونویسی از نسخهٔ سراینده باشد [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۰۶] .

ساقینامه

ادیب‌کرمانی ، قاسم فرزند زین‌العابدین درگذشتهٔ ۱۳۴۸ ، ساقینامهٔ اورا آقای‌گلچین معانی‌ازمنظومه‌های انتقادی‌اوکه بلهجهٔ‌کرمانی بوده بیرون‌کشیده است . **آغاز :** بده ساقی‌آن جام‌لب‌ریز بود ــ‌که ازهستیم بگلسد تار و پود.

30347 ــ **تهران**، آقای‌گلچین معانی: گـردآورندهٔ ساقینامه [ساقینامه های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱ : ۴۸] .

ساقینامه

از اسد بیگ قزوینی پسر محمد مراد ، درگذشتهٔ ۱۰۱۴ . مثنویست در بحر تقارب در ۱۲۵ بیت. **آغاز:** بیاکزخرد پای‌برترنهیم ــ بفرق خردمندی افسرنهیم .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۷۱ (اسدبیگ) و۱۲ : ۱۰۳ ــ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی .

30348 ــ **مشهد** ، رضوی ۹۵۹۶/۴۲ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ ــ ۱۱۰۶** در دفتر (۴۴۹-۴۶۷) پیرامن ۱۲۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30349ـ **تهران**، آقای گلچین‌معانی: آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۱:۳۱] .

ساقینامه

از اسرار سبزواری، حاج ملا هادی (م۱۲۸۶)، که یاد او در «دیوان: ۱۲۲۴» گذشت. بارها چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۲:۱۰۳ .

30350 ـ **تهران**، مجلس۱/۲۶۷۷: با تاریخ **۱۲۶۵** در دفتر [ف. مجلس۸:۴۴۳] .

30351 ـ **تهران**، ملک ۲/۴۹۳۰: در «دیوان» او مؤرخ **۱۲۷۸** [رؤیت] .

30352 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۷۶: در «دیوان» او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس۸:۸۸] .

30353ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** در «دیوان» او [رؤیت] .

30354 ـ **تهران**، دانشگاه۱۴/۳۸۱۴: نستعلیق، با تاریخ **۱۳۰۰** در مجموعه (ص ۲۲۰-۲۲۱) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۷۹۶] .

ساقینامه

اشراق مراغی، میرعبدالفتاح، که یاد او در «دیوان: ۲۲۲۷» گذشت. که همراه «ریاض الفتوح» او به کوشش سید یونسی و پیشگفتار میرزا جعفر سلطان‌القرائی در تبریز ۱۳۳۸خ چاپ شده‌است. **آغاز**: سروشی خواست‌دوش ازمحفل جان ـ که اندر شهر بندذات انسان.

بنگرید: ذریعه ۱۲:۱۱۰ .

30355 ـ **تهران**، سپهسالار۱۵۲: در جنگ اسماعیل فرزند حاجی مقیم سمنانی ـ سرخه‌ای مؤرخ **۱۲۷۸**، (۱۷ر-۲۴پ) [ف. سپهسالار ۴:۵۵] .

30356 ـ **تهران**، ملی ۷/۵۶۷ف: با تاریخ **۱۲۸۷** در دفتر، آغاز برابر نمونه (ص۴۷۹-۵۲۱) در فهرست بنام «ریاض الفتوح» آمده گویا هردو همراه هم‌است [ف. ملی۲:۶۱] .

30357ـ **تهران**، دکتر قاسمزاده مج: شکستهٔ سدهٔ **۱۳**، همراه: گلشن‌راز، دیوان مغربی وجز آنها، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30358 ـ **تهران**، ملک ۳/۴۸۱۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، همراه «ریاض‌الفتوح» او [رؤیت] .

30359ـ**مشهد**، رضوی۵۰۱(۴۹۰۲): در «دیوان» او مؤرخ **۱۳۱۲** [ف. رضوی۷: ۴۷۶] .

30360 ـ **تهران**، ملی ۷۴۴ف: در «دیوان» او مؤرخ **۱۳۱۳** [ف. ملی۲:۳۸۰] .

30361ـ **مشهد**، رضوی ۲/۱۰۴۸۷: شکستهٔ خوب اسدالله فرزندهادی، از نوادگان سراینده، محرم **۱۳۲۳** (۸۱پ-۸۹ر)، پیرامن ۳۶۵ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30362 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۱م ادب فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، [مخطوطات ۱:۲۹۵] .

ساقینامه

سیداشرف [دکتر بیانی] . در ذریعه۹:۷۸ از سید جمال‌الدین اشرف کاشی از سرایندگان روزگار ابقاخان یادشده‌است. واگرواژهٔ (سید) زیادباشد پس ممکن است سراینده همان اشرف مازندرانی باشد.

30363ـ **تهران**، سلطنتی۶۳۴ (۷۵۰ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** در مجموعه‌ای زرین [ف. دکتر بیانی: ۶۰۸] .

ساقینامه

از اشرف مازندرانی (م۱۱۱۶)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۶» گذشت. مثنوی‌ست ودر پایان آن یك غزل. **آغاز**: دلامژده بادت‌که

نوروز شد ـ چومی بوی‌گل عشرت اندوز شد.
بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۰۳ .

30364 ـ **مشهد** ، رضوی ۱ /۳۴۸ (۴۵۸۹) : در«کلیات» مؤرخ **۱۰۸۳** او، آغاز برابر نمونه(ص۱۹۳ـ۲۲۸) دارای ۴۱۴ بیت [ف . رضوی ۷ : ۳۶۳] .

30365ـ **تهران**، ملی ۲۰۰۶ فهرست نشده : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۹۶** او . دارای ۵۷۶ بیت [ف . رضوی ۷ : ۳۶۶] .

ساقینامه

از اقدسی مشهدی ، در گذشتهٔ ۱۰۰۲ یا ۱۰۰۴ . مثنویست و در«میخانه: ۱۸۹-۱۹۴» چاپ‌شده ، وچلبی آنرا یادکرده‌است. **آغاز**: دلا صبح شدخیز وبشکن خمار ـ چونرگس سر ازخواب مستی برآر ـ ز عشرت دل می‌پرستان شکفت ـ گل و لاله بر روی بستان شکفت .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۷ و ۱۲ : ۱۰۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۱ ـ ساقینامه‌های خطی علینقی منزوی .

30366ـ **تهران**، ملك ۳۸۴۱ :شکسته نزدیك **۱۰۱۵** درتذکرةالشعرای بی‌نام (۲۱ر-۲۱پ) آغاز برابر نمونه ، مثنویست نزدیك به‌پنجاه بیت [رؤیت] .

30367 ـ **مشهد** ، رضوی۲۸ /۹۵۹۶ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ ـ ۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۴۱ـ۴۴۵)، پیرامن ۸۸ بیت،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30368ـ **تهران**،دانشگاه۱۳۲ /۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۶۶) [ف. دانشگاه۱۴: ۳۸۹۰] .

30369 ـ **تهران**، ملك ۲۵ /۴۰۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۱۳ر-۱۱۳پ هامش) ، زرین ، پیرامن ۶۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30370 ـ **لندن** ، دیوان هند۱۷۶۶: [نسخه‌ها ۱ : ۳۰] .

ساقینامه

از الهام اصفهانی ، حسین که یاد او در « دیوان : ۲۲۳۱ » گذشت .

30371 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۱۹۷ : در « دیوان » مؤرخ **۱۲۰۵** او [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۵۵] .

ساقینامه

ازامانی هندی (م۱۰۴۴ یا ۱۰۴۶) میر امان‌الله فرزند مهابت خان سپهسالار، ازامیران شاهجهان (۱۰۳۷ـ۱۰۶۷) و پدرش پزشك شاهجهان بوده‌است . مثنویست در بحرتقارب. **آغاز**: زهی‌مست پیمانه‌ات روزگار-جوانبخت میخانه‌ات نوبهار .

بنگرید : ساقینامه‌های خطی ، منزوی ، نسخه‌ها ۱ : ۳۷ .

30372 ـ **اندیا افیس** ۱۵۷۱: آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۲ : ۱۰۳] .

ساقینامه

میرامری ، بنا شاه عباس صفوی [دانش‌پژوه] وما امری شیرازی بنام قاسم‌را میشناسیم که به تهمت زندقه تهماسب او را بسال ۹۳۲ کورکرده ودر۹۹۹ بدست عوام شهید شده‌است، و این چهارمین سال پادشاهی شاه عباس صفوی است. این « ساقینامه » در « ذریعه ۱۲ و ۱۹» یاد نشده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۵ (امری‌شیرازی)ـ ریاض‌العارفین: ۲۸۴ .

30373 ـ تهران ، دانشگاه ۵۴۰۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، با تاریخ ۱۰۱۴ در جنگ [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴] .

ساقینامه

ازامیدی تهرانی ، ارجاسب (کشته ۹۲۹) که یاد او در «دیوان: ۲۲۲۳» گذشت . و گویا نخستین سراینده‌ایست که «ساقینامه»‌ای جداگانه سروده است . در «میخانه : ۱۲۸ـ۱۳۱» چاپ شده‌است . **آغاز ۱)** : حریفی که این نیلگون خم ازوست ـ شراب طهورسقاهم ازوست. **آغاز ۲)**: بیارساقی آن تلخ شیرین‌گوار ـ که‌شیرین کند تلخی روزگار .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۰۳ ـ میخانه : ۱۲۸ ـ ۱۳۱ ـ ساقینامه های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه ها ۱ : ۲۷ .

30374 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۱۰۰۲ : در «دیوان» او ازسدهٔ ۱۰، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۶۱] .

30375ـ تهران ، مجلس ۱۱۸۴/۱ : با تاریخ ۱۰۰۸ در دفتر ، همراه «دیوان» او [ف . مجلس ۳ : ۶۶۲] .

30376 ـ مشهد ، رضوی ۹۵۹۶/۲۲ فهرست نشده : با تاریخ ۱۰۹۰ـ۱۱۰۶ در دفتر ، پیرامن ۶۶ بیت (ص۴۳۱) ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت] .

30377ـ تهران ، دانشگاه ۳۶۵۱/۴ : نستعلیق ۱۲۲۹ (ص۱۲۳ـ۱۲۷ هامش) [ف . داتشگاه ۱۲ : ۲۶۵۶] .

30378ـ تهران ، مجلس ۲۳۲۹/۶۵ : نستعلیق ۱۲۷۴ـ۱۲۷۵ (ص۶۷۹ـ۶۸۲ جنگ) ۲۵ بیت، آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف . مجلس ۸ : ۳۲] .

ساقینامه

از انوری، که یاد او در کلیات : ۱۸۴۷» گذشت .

30379 ـ تهران ، مجلس ۲۳۸۲ : در «دیوان» مؤرخ ۱۲۳۰ او [ف. مجلس ۸ : ۹۳] .

ساقینامه

از اوجی کشمیری فرزند ملا نامی، درگذشتهٔ ۱۰۳۲ . این مثنوی را درجوانی دربحر تقارب سروده، و در «میخانه : ۴۹۳ـ۴۹۷» چاپ‌شده است. **آغاز** : چنین تا بکی ترك ساغر کنیم ـ لب دل زخون جگر ترکنیم . ن .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۱ (اوجی) و ۱۲ : ۱۰۴ ـ ساقینامه‌های خطی منزوی ، نسخه‌ها ۱ : ۳۶ .

ساقینامه = نشاۀ بی‌خمار

منسوب به اوحدی ، تقی‌الدین کازرونی بلیانی (۹۷۳ـ۱۰۳۰) : نگارندهٔ «عرفات ـ العاشقین» .

30380 ـ بادلیان ، نشانی بیشتر یاد نشده [ذریعه ۱۲ : ۱۰۴ ـ نسخه‌ها ۱ : ۳۶] .

ساقینامه

ازاهلی ترشیزی خراسانی ، که یاد او در «دیوان: ۲۲۴۳» گذشت. و اوجزاهلی شیرازی است . مثنویست پیرامن ۸۵ بیت ، و به‌سوگند نامه ونیایش مذهبی بیش ازساقینامهٔ ادبی‌ماند. **آغاز**: الهی تویی واقف ازحال من ـ عیانست پیش تو احوال من .

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۱۰۴ ـ ساقینامه‌های خطی ، منزوی .

30381 ـ تهران ، سپهسالار ۲۷۹/۴ : در «دیوان» او از نیمهٔ یکم سدهٔ ۱۰ ، آغاز

برابر نمونه، درفهرست بنام «ساقینامه» خوانده شده است [ف ، سپهسالار۲: ۵۷۰، ۵۷۱] .

30382 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۸۵/۱۶ . نوشتهٔ عبدالعظیم خویی متخلص به‌شوریده سدهٔ **۱۳-۱۴؟** (۷۳ر-۷۳پ) درمتن و هامش، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ساقینامه

از اهلی شیرازی ملا محمد (م۹۴۲) ، که یاد او در « کلیات : ۱۸۴۷ » گذشت . چند ساقینامه دارد، ازآن میان درپایان «سحرحلال» او نسخهٔ پاکستان پنج ساقینامه منسوب به او هست . یکی از ساقینامه‌های او ۱۰۲ رباعی است بمانند «گنجفه»ی او که همهٔ آنها باواژهٔ **ساقی** آغازمیگردد، با دیباجه‌ی نثری. چلبی ازاین‌یکی‌یادکرده‌است. **آغاز۱)** : ساقی‌ازآن مشربهٔ یاقوت ده ـ قوتم از مرتبهٔ یاقوت ده ! **آغاز ۲)** : ساقی قدحی‌که‌کارساز است خدا ـ وز رحمت خود بنده نواز است خدا . (سرآغاز رباعیهای او در مایهٔ ساقینامه) . **آغاز ۳)** : بعد از حمد و ثنای جان آفرین و درود ... ساقی قدحی‌که کار ساز ...

بنگرید : ذریعه ۱۰۴:۱۲ ـ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی . نسخه‌ها ۲۸:۱ .

30383 ـ **تهران** ، مجلس۱۱۳۱ : در «کلیات» او که میان **۹۳۰-۹۴۲** نوشته شده است ، رباعی‌ها است [ف . مجلس ۳: ۵۳۷] .

30384 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۶۰۲۲Spi/VI۴۵ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰**، بادیباجه، آغاز برابرنمونهٔ **۳** [ف. عبدالله ۵۰۴:۲] .

30385 ـ **تهران**، سلطنتی۴/ ۱۰۰۳۰ (۵۹۸ف): در«کلیات» اونوشتهٔ پیرامن **۱۰۰۰** بادیباجه به‌نثر،زرین [ف. دکتربیانی:۵۶۸].

30386 ـ **تهران**، سلطنتی ۴/ ۴۷۷۴ (۵۹۹ف): در«کلیات» اونوشتهٔ پیرامن **۱۰۰۰** با دیباجه به‌نثرزرین[ف. دکتربیانی:۵۷۱].

30387 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴/ ۴۱۰ (۶۰۱ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۳۶** ، زرین ، با دیباجهٔ نثری [ف . دکتر بیانی : ۳۷۳] .

30388 ـ **تهران**، سلطنتی ۵/ ۴۸۰۰ (۶۰۲ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۶** ، با نام «رباعی نامه» و با دیباجه .

30389 ـ **تهران**، سلطنتی۴/ ۱۰۱۲۵ (۶۰۳ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۵۷** ، زرین بادیباجه[ف. دکتربیانی:۳۷۵-۳۷۶].

30390 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۰۸ : در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۶۹** ، زرین [رؤیت] .

30391 ـ **مشهد**، رضوی ۳/ ۱۰۳۰۴ فهرست نشده : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**، با دیباجهٔ نثری (۲۹۱ر-۲۹۷پ) آغاز برابر نمونهٔ **۳** ، رباعیهاست [رؤیت] .

30392 ـ **تهران**، سلطنتی۴/ ۱۲۱۶۳ (۶۰۰ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف . دکتربیانی : ۳۷۲] .

30393 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۸۲ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱**، زرین با دیباچهٔ نثری برابر نمونهٔ **۳** [رؤیت] .

30394 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۴۸ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** ، زرین با دیباجهٔ‌نثری برابر نمونهٔ **۳** [رؤیت] .

30395 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۰۵ : در«کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، زرین [رؤیت] .

30396 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۵ : دو«کلیات» او مؤرخ **۱۱۲۶** [نسخه‌ها ۲ : ۹۰].

30397 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۲۷۹ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۸** م [ریو۲: ۶۵۷] .

30398 ـ **تهران** ، مجلس۲۵۴۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف.مجلس۸: ۲۳۷].

30399 ـ **تهران** ، مجلس ۳۵۶ : در «کلیات» نامؤرخ او [ف. مجلس ۲: ۲۱۱] .

30400 ـ **پاکستان** ، لاهور پرفسور شیرانی ۹/۶۳۷۹ : درپایان «سحر حلال» او پنج « ساقینامه » هست . آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۴۳] .

ساقینامه

ازباقر خردهٔ کاشانی (م۱۰۳۸)که یاد او در «دیوان : ۲۲۴۶»گذشت. مثنویست دربحر تقارب در ۱۹۳ بیت [نسخهٔ گلچین معانی] . **آغاز :** دلی دارم از درد ناسازتر ـ شبی‌دارم از ناله غمازتر.

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۰۵ .

30401ـ **مشهد،** فرخ ۸۲ : نستعلیق **۱۰۷۵** در « بیاض الله‌ویردی بیگ » [نسخه‌ها ۲: ۸۷] منتقل به‌دانشگاه مشهد .

30402 ـ **مشهد** ، رضوی۹۵۹۶/۳۶ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ ـ ۱۱۰۶** در دفتر (ص ۴۵۹ـ ۴۶۰) پیرامن۴۳ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30403ـ **تهران** ، گلچین معانی : در ۱۹۳ بیت، آغاز برابر نمونه [ذریعه۱۲: ۱۰۵] .

ساقینامه

برهان کاشانی(میرغروی) متخلص به‌برهان از سدهٔ یازدهم ، زاده درکاشان ، به‌شیراز ولار رفته پرناك حاکم آنجا را پیش از شاه عباس (۹۹۶ـ۱۰۳۸) ستایش‌کرده سپس به‌هند رفته است . مثنوی‌ست در « میخانه ۴۵۱ـ۴۵۶» و «مآثر رحیمی» چاپ شده است . **آغاز :** ثنا میکنم (گسترم) پیر میخانه را ـ تجلی ده طور پیمانه را .

بنگرید : ذریعه ۹: ۷۸۶ (غروی) و۱۲: ۱۱۲ (ساقینامه) ـ فرهنگ سخنوران : ۸۳ (برهان) ـ ساقینامه‌های منزوی نسخه‌ها ۱: ۳۹ .

30404 ـ **مشهد** ، رضوی۹۵۹۶/۴۱ فهـرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ـ۱۱۰۶** در دفتر(ص۴۶۶ـ۴۶۷) پیرامن ۱۰۰ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ساقینامه

از بیخود لاهوری ، جامی نامدار خانی، درگذشتهٔ ۱۰۸۴ . دیوان اوبنام «دیوان‌خیال» در نولکشور چاپ شده است . **آغاز :** الهی به‌مستان بزم نیاز .

بنگرید:ذریعه ۹: ۱۵۲ (بیخودی) و۱۲: ۱۰۵ (ساقینامه)ـ فرهنگ سخنوران : ۹۶ ـ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۴۴ .

30405 ـ **اندیا افیس** ۲۸۹۹ : در «دیوان» او .

30406ـ **پاریس** ۱۹۹۵(۱۹۱۵ ؟): آغازبرابر نمونه‌که درفهرست بلوشه نام‌اوعارف یاد شده است (ف:۴۷۸) [ذریعه ۱۲: ۱۰۵].

ساقینامه = محیط اعظم

از بیدل دهلوی لاهوری .

ساقینامه

از پرتوی شیرازی لاهیجی(۸۷۰ـ۹۴۱) ستاره‌شناس روزگارشاه‌اسماعیل (۹۰۵ـ۹۳۰) و زنده ور ۹۲۸ . مثنویست عرفانی وصلح‌کلی و درپایان شیعی‌گری دارد ، در بحر تقارب . فخرالزمانی گوید : بهترین ساقینامه‌هاست و بنادرست آنرا به‌فردوسی نسبت‌داده‌اند. در۲۸۱

بیت در «میخانه: ۱۱۲-۱۲۶» چاپ شده‌است. **آغاز :** دلا پرده بردار از روی کار ـ به‌مستی بدر پردهٔ روزگار .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۵۷ (پرتوی) و۱۲: ۱۰۵ (ساقینامه) ـ فرهنگ‌سخنوران: ۱۰۲ ـ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۲۸ .

30407 ـ **تهران** ، ملك ۳/ ۵۰۴۴ : نستعلیق خوش، باتاریخ **۱۰۲۵** در دفتر بهمین خامه (۱۶ر-۲۳ر) آغاز برابر نمونه، پیرامن ۲۲۲ بیت [رؤیت] .

30408 ـ **تهران** ، سنا ۳/ ۲۶۵ : نستعلیق کامران تبریزی ، با تاریخ **۱۰۵۵** در دفتر بهمین خامه [نسخه‌ها ۱: ۱۶ و۶: ۵۰۷].

30409 ـ **تهران**، ملك ۲۳/ ۴۰۷۶: نستعلیق ریزسدهٔ **۱۱**، زرین (۱۱۲ر-۱۱۳ر) آغاز برابر نمونه ، نسخه پیرامن ۲۵۸ بیت است [رؤیت] .

30410ـ **تهران**،دانشگاه۱۲۸/ ۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۳۷-۴۴۵) ،درفهرست آمده: ازحکیم پرتو. گویا همین سراینده باشد [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰] .

30411 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۱/ ۹۵۹۶ فهرست‌نشده : باتاریخ **۱۰۹۰-۱۱۰۶** پیرامن ۲۸۰ بیت(ص۴۲۷-۴۳۱)، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

30412ـ **تهران**، مجلس۴۷/ ۵۹۹۶: با تاریخ **۱۱۰۰** ، (ص۱۳۰-۱۳۵) ، آغاز نزدیك به نمونه [ف . مجلس۱۷: ۳۷۵] .

30413ـ**تهران**، دانشگاه ۷/ ۳۸۱۴: نستعلیق ، با تاریخ **۱۳۰۰** (ص۱۸۷-۱۹۳) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۷۹۵] .

30414ـ **تهران**،سپهسالار۲۱/ ۱۴۳: تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه (گ۳۱۵) [ف. سپهسالار ۵: ۹۵] .

30415ـ **بادلیان** ۴/ ۲۶۶۶،۲۷۰.P : بخط عبری ، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۹۴۶ هست [فیلمها : ۷۴۳] .

ساقینامه

ازتقی مازندرانی،میرزاتقی فرزندپیرزاد مشهدی ، درگذشتهٔ ۱۰۲۱ . در «مآثررحیمی ص۱۰۶۵-۱۰۸۹» چاپ شده است . **آغاز :** ندارم سرخصمی روزگار ـ من و ساغر و دست دامان یار (ن) .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۷۵ (تقی) و ۱۲: ۱۰۵ (ساقینامه) ـ فرهنگ سخنوران: ۱۰۷ ـ ساقینامه‌های خطی، منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۳۲.

ساقینامه

از ثاقب ،که یاد او در«کلیات : ۱۸۵۱» گذشت .

30416 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۴۰ : در «کلیات: 7498» اوازسدهٔ **۱۳-۱۴**[رؤیت].

ساقینامه

ازثنایی مشهدی ، خواجه حسین(م۹۹۶) که یاد او در«کلیات :۱۸۵۲»گذشت. مثنویست ببحر تقارب ، به نام ابوالفتح ابراهیم میرزا فرزند بهرام میرزای صفوی گشتهٔ ۹۸۴ق، سروده‌است ، ودر «میخانه : ۱۶۶» چاپ شده است. **آغاز:** بیا دل بمیخانهٔ اهل راز ـ بکش جام معنی صورت‌گداز .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۰۵ .

30417 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۹۰ : نستعلیق خوش ، میرعلی، **۱۰۰۶** در «کلیات» او [ف. مجلس ۸: ۱۰۰] .

30418 ـ **تهران**، ملك ۵۰۴۴/۴ : نستعلیق خوش، باتاریخ **۱۰۲۵** درشمارهٔ پسین بهمین خامه (۲۳ر-۳۱پ) آغاز برابر نمونه، نزدیك به ۲۴۸ بیت [رؤیت].

30419 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۹۶/۲۶ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰-۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۳۷-۴۴۰) آغاز برابر نمونه، پیرامن ۱۴۵ بیت [رؤیت].

30420 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۸۶۴/۱۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۴۶-۴۴۹) [ف. دانشگاه ۱۸۹۰:۱۴].

30421 ـ **قاهره**، دارالکتب ۸۳م ادب فارسی: در «کلیات» او مؤرخ **۱۱۲۴** [مخطوطات ۶۷:۲].

30422 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۷۳/۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۲۳۵) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۳].

30423 ـ **بادلیان**، ۱۰۴۷ : نشانی دیگر یاد نشده [ذریعه ۱۰۵:۱۲، ساقینامه‌های خطی علینقی منزوی، نسخه‌ها ۳۰:۱].

ساقینامه

ازعبدالرحمان جامی، که یاداودر «تهلیلیه: ۳۶» گذشت. از «خردنامهٔ اسکندری» بیرون کشیده شده است و در «میخانه: ۹۶-۱۰۳» چاپ شده است. **آغاز۱)**: دلا دیدهٔ دوربین برگشای ـ دراین دیردیرینهٔ دیرپای. **آغاز۲)**: الهی چون سپهرم سینه بگشای.

بنگرید: ذریعه ۱۰۵:۱۲

30424 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۱۴** در جنگ [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴].

30425 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۹۶/۱۹ فهرست نشده: باتاریخ **۱۰۹۰-۱۱۰۶** دردفتر (ص۴۲۳-۴۲۵)، پیرامن ۱۲۲ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

30426 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۳ م ادب فارسی : بی‌تاریخ، سپس یوسف‌وزلیخای او، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [مخطوطات ۱ : ۲۹۴].

ساقینامه

حکیم جوهری. در «ساقینامه‌های خطی» و «ذریعه ۱۲» یاد نشده است.

30427 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۸۱۴/۹ : نستعلیق، باتاریخ **۱۳۰۰** درمجموعه (ص۱۹۶-۱۹۷) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۵].

ساقینامه

از حافظ شیرازی (۷۱۹-۷۹۲)، که یاد او در «دیوان : ۲۲۷۶» گذشت. چلبی گوید «ساقینامه»ی او در ۱۲۹ بیت است، لیکن در نسخه‌های دیوان اوگوناگون است وقزوینی در چاپ دیوان او ازدادن نام «ساقینامه» بدان خودداری کرده‌است، وگویا این نام ازروزگار فخرالزمانی باشدکه در «میخانه»ی خود آنرا گنجانیده است (ص ۸۵-۹۲). **آغاز ۱)**: ساقیا برخیز در ده جام را ـ خاك بر سرکن غم ایام‌را. **آغاز۲)**: سرفتنه‌دارد دگرروزگار ـ من و مستی و فتنهٔ چشم یار.

بنگرید: ذریعه ۱۰۶:۱۲ ـ ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۲۶:۱.

30428 ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۱۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۷۱پ-۷۲ر) آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت].

30429 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۱۰۶/۲ : نوشتهٔ **۱۲۹۲** [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۵].

30430 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۰ ادب

فارسی : بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ (گ ۳۵پ ـ ۳۸ر) ۱۷س [مخطوطات ۱ :۲۹۴] .

ساقینامه

از محمد حسام کاشی . در « ساقینامه‌های خطی» و « ذریعه ۱۲» ازآن یاد نشده است .

30431ـ **تبریز**، ملی ۳۱۴۳ : نوشتهٔ **۱۲۶۶**، همراه با «معراج‌نامه» بخامهٔ محمد علی خوشنویس . [نسخه‌ها ۴: ۳۱۳] .

ساقینامه

از حکـیم شیرازی ، غلامعلی ،که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۶» گذشت . در ۳۳۰ بیت . **آغاز** : بده ساقی آن جام‌گیتی نمای ـ که در روز غم ، می بود غمزدای .

30432 ـ **تهران** ، مجلس۷/ ۲۵۶۰: نسخ خود سراینده در «کلیات» او (ص۴۵۷ـ ۴۶۶) ، آغاز برابر نمونه ، ۳۳۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۷۶۷] .

ساقینامه

ازحلوایی شیرازی، غیاثا، سدهٔ یازدهم، که یاد او در «دیوان : ۲۳۰۲» گذشت . مثنویست در بحر تقارب .

بنگرید: ذریعه۱۲: ۱۱۲ (ساقینامهٔ غیاثا که‌گویا همین سراینده باشد) .

30433ـ **مشهد**، رضوی۹۳۲(۴۷۷۲): در « دیوان » او از سدهٔ **۱۱** [ف . رضوی ۷: ۷۴۵] .

ساقینامه

از حیاتی گیلانی (م۱۰۱۵) ، که یاد او در «دیوان: ۲۳۰۳» گذشت . دو ساقینامه‌است در ۹۸ بیت‌که آقای‌گلچین معانی از «بلقیس و سلیمان : ۲۶۶۲» او بیرون‌کشیده‌اند ، حیاتی ساقینامهٔ دیگری در متمم «تغلق‌نامه» نیزدارد. **آغاز** : بیا ای ساقی خمخانه در دست ـ مراد خویش را چون باده‌کن مست .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۰۶ـ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی .

30434ـ **تهران**، آقای‌گلچین معانی: گرد آورندهٔ نسخه ، آغازبرابر نمونه [نسخه‌ها ۱: ۳۱] .

ساقینامه

از حیدر کلیچه‌پز هروی (م۹۵۸) ، که یاد او در «دیوان: ۲۳۰۳» گذشت .

30435ـ **بادلیان ۱۰۳۰** [ساقینامه‌های خطی ـ ذریعه ۱۲: ۱۰۶] .

ساقینامه

از حیرتی هـروی ، تونی‌الاصل ، کشته بدست دزدان در راه کاشان ۹۷۰ . چلبی «ساقینامهٔ» او را درقالب مثنوی ببحر تقارب با این سرآغاز یادکرده است . **آغاز** : بیاساقی ای ترك رعنای من ـ دوچشم تو در عین نعمای من (ن) .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۰۶ ـ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۲۹ .

ساقینامه

از خاقـان ، فتحعلی شاه ،که یاد او در «دیوان : ۲۳۰۶ » گذشت. در دیوان‌او چاپ شده است . **آغاز** : چمن تازه شد باز چون روی یار ـ بده ساقی آن باده‌ی خوشگوار .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۱۲ـ مشار: ۷۲۸.

30436ـ **تهران** ، سلطنتی ، شماره‌یاد نشده (۶۶۸ف): در«دیوان: 22793» نوشته اندکی پیش از **۱۲۳۲** . [ف . دکتربیانی : ۴۴۶] .

30437 ـ تهران، مجلس ۹۷۵ : شاید بخامهٔ خود سراینده ، در دیوان او که پیش از ۱۲۵۰ نوشته شده است [ف. مجلس ۳: ۲۶۹] .

30438 ـ تهران، ملی ۱۱۳ ف : نستعلیق خوش میرزا رضی در دیوان او ازسدهٔ ۱۳ [ف. ملی ۱: ۱۰۸] .

30439 ـ تهران، دانشگاه ۱/۴۲۳۹ : شکسته نستعلیق مرتضی‌قلی‌کرد ، سدهٔ ۱۳ (ص ۱ـ۶) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۰] .

30440 ـ تهران، سپهسالار ۱/۲۷۲۳ : باتاریخ ۱۲۲۷ و ۱۲۵۷ در دفتر ، ۹۶ بیت است آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳: ۳۸۶] .

30441 ـ تهران ، سلطنتی ۲۸۰ (۶۷۰ف) : در «دیوان» او از سدهٔ ۱۳ [ف. دکتر بیانی ۴۴۹۰] .

ساقینامه

از امیرخسرو دهلوی (۶۵۱ـ ۷۲۵) که یاد اودر «کلیات: ۱۸۵۶» گذشت. فخرالزمانی از «آینهٔ اسکندری» او ساقینامه‌ای بیرون کشیده و در « میخانه » ی خود جای داده است : ص ۶۶ـ۷۱ . **آغاز :** بیا تابشادی وفرخندگی ـ برآریم با هم دمی زندگی [ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۲۵] .

30442 ـ مشهد، رضوی ۹۵۹۶/۱۷ فهرست نشده : با تاریخ ۱۰۹۰ـ۱۱۰۶ در دفتر (ص۴۲۱ـ۴۲۲) ، پیرامن ۱۰۰ بیت ، آغاز برابر نمونه ، [رؤیت] .

ساقینامه

خطایی . ترجیع بند است . در « ذریعه ۱۲» ازآن یاد نشده است .

30443 ـ تهران، دانشگاه ۳۵۹۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴ ، ضمن یك جنگ [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۰۲] .

ساقینامه

خلیل کاشانی . محمد باقر ، که یاد او در «دیوان : ۲۳۲۰» گذشت . این ساقینامه در «ذریعه ۱۲» یاد نشده است .

30444 ـ تهران ، دانشگاه ۳۶۲۶ : در «دیوان» مؤرخ ۱۱۳۲ او [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۳۰] .

ساقینامه

از خواجوی کرمانی (م۷۵۳) ، که یاد او در «دیوان : ۲۳۲۱» گذشت . **آغاز :** بیا تا خردرا قلم درکشیم ـ زمستی بعالم علم درکشیم.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۰۶ .

30445 ـ تهران ، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۲۷ [ف. دکتر بیانی : ۲۱۲] .

30446 ـ مشهد ، رضوی ۹۵۹۶/۱۸ فهرست نشده : با تاریخ ۱۰۹۰ـ۱۱۰۶ در دفتر (ص۴۲۲ـ۴۲۳) پیرامن ۸۴ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30447 ـ تهران، دانشگاه ۴۸۶۴/۱۳۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۴۶۴ـ۴۶۶) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۹۰] .

ساقینامه

از داعی شیرازی (م۸۷۰) ، که یاد او در « دیوان : ۲۳۲۴ » گذشت . در پایان نسخهٔ اندیاافیس ش۱۲۹۸ مثنویست دربحرخفیف که فهرست نگار میگوید : مانند ساقینامه است اما نه نام دارد و نه سرایندهٔ آن نام برده‌شده است. **آغاز :** الحمد لواهب الانابة ـ والشکر لمن له الاجابة .

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۱۰۶ ـ ساقینامه‌های خطی ، منزوی ، نسخه‌ها ۱ : ۲۶ .

30448 ـ **اندیا افیس** ۱۲۹۸ : در پایان ستهٔ داعی، بی‌نام سراینده و بی‌نام «ساقینامه» [نسخه‌ها ۱ : ۲۶] .

ساقینامه

درویش مهدی‌خان ، در نصیحت .

30449 ـ **تهران**، دانشگاه ۳/۳۵۲۷ : نستعلیق **۱۲۴۵ـ۱۲۵۳** (ص۳۵ـ۴۹) زرین [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۲] .

ساقینامه

نظام دست غیب شیرازی (م۱۰۲۹) ، که یاد او در «دیوان: ۲۳۲۶» گذشت. دو ساقینامه یکی درقالب مثنوی ویکی در ترجیع‌بند از او در دست هست . **آغاز** : (مثنوی) : دلاچند بینی شکست از خمار ــ شکستی گرت هست در توبه‌آر . **آغاز** (ترجیع) : ساقی بده‌آن‌باده که رنگ لب یار است ــ آن می‌که رخ ساقی ازو رشك بهار است .

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۱۱۷ ــ ساقینامه‌های خطی ، منزوی .

30450 ـ **تهران**، مجلس ۳۱/۲۶۶۵ : با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۷۸۹ـ۷۹۵) ، ۱۶۸ بیت ، مثنوی است و آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف . مجلس ۸ : ۴۲۱] .

30451ـ52 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۸ و ۹۵۹۶/۳۷ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ـ۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۶۱ـ۴۶۳) پیرامن ۱۵۷ بیت، آغاز برابر نمونه ، هردوست [رؤیت] .

30453 ـ **برلین** ۱۶۰۶ : مثنویست .

30454 ـ **لندن** ، دیوان هند ۱۵۳۴ : مثنوی است ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** .

30455 ـ **بادلیان** ، ۱۲۱۴ : مثنوی است [ذریعه ۱۲ : ۱۱۷ ــ نسخه‌ها ۱ : ۳۵] .

ساقینامه

دلبرعلی بروجردی ، افراسیاب ، که یاد او در « دیوان : ۲۳۲۷ » گذشت . در نسخهٔ دانشگاه چند ساقینامه از او در قالب ترجیع بند هست .

30456 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۱۵۲ : نستعلیق خود سراینده **۱۲۸۰** در «دیوان» او، چندساقینامه است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۲۱] .

ساقینامه

ازدوستی سمرقندی، ازسدهٔ یازدهم درهند، مثنویست دربحر تقارب‌که در «میخانه : ۴۳۲ـ۴۳۶» چاپ شده است. **آغاز** : بیا تاتماشای عالم‌کنیم ــ سری در سراپردهٔ غم‌کنیم . (ن) .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۰۶ ــ فرهنگ سخنوران : ۲۱۳ .

ساقینامه

از دیری ترشیزی ، ابراهیم حسینی ، زندهٔ ۱۰۲۵ ، شاگردنوعی خبوشانی. مثنویست دربحر تقارب . **آغاز**: خمار می‌کهنه نوگشت باز ــ مغنی توهم ساز مستی بساز .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۰۶ (ساقینامه) ــ فرهنگ سخنوران : ۲۱۳ (دیری) .

30457 ـ **تهران**، آقای‌گلچین معانی: در نسخهٔ خطی «میخانه» . آغاز برابر نمونه [ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱ : ۳۴] .

ساقینامه

از ذهنی کشمیری ، سدهٔ دهم ــ یازدهم . بخشی از آن در «میخانه ص۵۷۲» چاپ شده است . (ن) .

ساقینامه
از رابط اصفهانی، ملك محمد فرزند نور، سدهٔ یازدهم .
30458ـ بادلیان، ۳۹۰: [ذریعه۱۲: ۱۰۷] .

ساقینامه
از رشدی ستایشگر خانخانان، ازسدهٔ یازدهم اوجز رشدی قمی است که به‌هند نرفته. «ساقینامهٔ» او در «مآثر رحیمی: ۱۲۰۲-۱۲۱۱» چاپ شده است . آغاز : بیا سوی میخانه ایدل بیا- بیا طالب فرد کامل بیا . (ن) .
بنگرید : ذریعه ۹: ۳۴۴ (رشدی) و۱۲: ۱۰۷ (ساقینامه) ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۸ .

ساقینامه
از رشیدای عباسی، رشیدای زرگر، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۸» گذشت . مثنویست در بحر تقارب . آغاز : زهی عالم از نخل صنعت بری ـ ز خمخانه‌ات نه فلك ساغری .
30459 ـ تهران، ملك : آغاز برابر نمونه ناقص، ۲۸۵ بیت [ذریعه ۱۲: ۱۰۷] .

ساقینامه
ازمیرضی ارتیمانی، که یاد اودر«دیوان: ۲۳۳۴» گذشت . مثنویست ببحر تقارب در۱۳۹ بیت، در دنبال دیوان منوچهری در ۱۲۹۵ چاپ شده‌است. آغاز: الهی بمستان‌میخانه‌ات- بعقل‌آفرینان دیوانه‌ات .
بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۰۷ .
30460 ـ تهران، دانشگاه ۵۴۰۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱ با تاریخ **۱۰۱۴** در جنگ [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۴۴] .
30461ـ تهران، مجلس ۲۶۶۵/۱۰: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر(۲۴۶-۲۵۰)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۴۱۹] .
30462ـ تهران، دانشگاه۴۸۶۴/۱۳۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۷۱)[ف. دانشگاه۱۴: ۳۸۹۰] .
30463ـ تهران، دانشگاه۲۴۶۵/۴۸: نستعلیق نزدیك**۱۱۰۴** (ص۱۳۵-۱۵۷) همراه شعرهای دیگر ازهمو[ف. دانشگاه ۹: ۱۲۱۷] .
30464 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۲۴۶پ) [ریو ذیل: ۲۳۵] .
30465 ـ تهران، مجلس۲۶۶۶/۳: شکسته نستعلیق فضل‌الله **۱۱۷۱**(ص۳۹۸دفتر)، ۶۸ بیت (ص۱۱۳-۱۱۷) [ف. مجلس ۸: ۴۲۶ ـ نسخه‌ها ۵: ۱۸۹] .
30466 ـ تهران، ملی ۲۰/۱۰۱ف: نستعلیق سدهٔ**۱۲** در یك جنگ (ص۱۶۷-۱۷۱ چهارستونی) [ف. ملی ۱: ۹۵] .
30467ـ تهران، دانشگاه۱۲/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱۲۶) همراه قصیده‌هایی از او [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۲] .
30468ـ تهران، سلطنتی ۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، در مجموعه [ف. دکتر بیانی: ۶۰۸] .
30469 ـ مشهد، رضوی ۸۳۱۶/۱ فهرست نشده : با تاریخ **۱۲۴۳** در دفتر، (۱پ-۴ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .
30470 ـ تهران، ملی ۵۶۷/۶ف : نستعلیق با تاریخ **۱۲۸۷** دردفتر، آغازبرابر نمونه (ص۴۷۰-۴۷۸) [ف. ملی ۲: ۶۰] .
30471 ـ تهران، ملك ۵۰۸۳/۱۵: نستعلیق خوش، با تاریخ**۱۲۹۱** در دفتر(۹۷ر-۱۰۰ر متن و هامش) آغاز برابر نمونه

30472 ـ **تهران** ، ملك ۴۸۱۸/۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۵۶پ-۱۵۹پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30473 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۱۱۴/۲: شکسته نستعلیق محمد صادق . محرم **۱۳۳۴** (ص۲۴۱) [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۰۷۰] .

30474 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۸۱۴/۱۰: نستعلیق ، با تاریخ **۱۳۰۰** (ص۱۹۸-۲۰۳) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۹۵] .

30475 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۱-م ادب فارسی : بی‌تاریخ ، زرین ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۲۹۴] .

30476 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۳/۱۷: تاریخ یاد نشده (۳۰۹ر-۳۰۹پ) آغازبرابر نمونه [ف . سپهسالار ۵: ۹۶] .

ساقینامه

از ملازکی همدانی (م۱۰۳۰)، که یاد او در «دیوان : ۲۳۴۱» گذشت . بنام پرناك حاکم لار ساخته و در «میخانه :۳۹۷-۴۰۱» چاپ شده است. **آغاز** : دلا تابکی بی می‌لاله گون ـ چو نرکس بود جام عیشت نکون .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۰۷ .

30477 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۵۹۶/۳۳ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰-۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۵۵-۴۵۶) ، پیرامن۸۴ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30478 ـ **تهران** ، ملك ۴۶۷۱/۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «گنج معانی» (۳۰۴ر - ۳۰۵ر) ، در ۴۸ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

30479 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۳۴/ ۴۸۶۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۶۹) ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰] .

ساقینامه

ازسوانت رای منشی هندوستانی .

30480 ـ **اندیاافیس** ۱۶۹۵ : [ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۵۰] .

ساقینامه

از ساقی خراسانی ، محمدزمان که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۰۷ .

30481 ـ **تهران** ، مجلس ۹۹۰ : نستعلیق میرزا رحیم شیرازی ، در «دیوان» او (ص۱۴۱-۱۵۵) [ف . مجلس۳: ۲۹۵] .

ساقینامه

از سالك که یاد او در ص ۲۳۴۳ و ش 23295 گذشت .

30482-83 ـ **دانشگاه** ۴۸۳۱ : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۲-۱۳** دو ساقینامه است (ص۵۳-۵۷) [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۸۵۴] .

ساقینامه

سالك قزوینی ، محمد ابراهیم، که یاد او در «کلیات : ۱۸۶۰» گذشت . **آغاز** : بنام خدایی که ازصنع پاك - بگسترد خاك وبرآورد تاك .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۰۷ .

30484 ـ **تهران** ، مجلس ۹۹۱ :در «کلیات» مؤرخ **۱۰۸۴** او که برخی نوشته‌های آن بخامهٔ سراینده است (ص ۱۵۰ - ۲۰۹) [ف. مجلس ۳ : ۲۹۶] .

ساقینامه

از سالك کاشانی ساوجی ، میرزا حبیب‌الله (۱۲۶۲-۱۳۴۰) که یاداو در «کلیات: ۱۸۶۰» گذشت. دو «ساقینامه» دارد: ۱ـ درهشت شعله

که در پانزده سالگی سروده است ۲ ــ سرودهٔ ذیحجهٔ ۱۲۸۶ . دو ساقینامه از او در تهران چاپ شده‌است یکی دراخلاق و یکی درمدیح.
بنگرید : ذریعه ۱۹ ‎:۱۹۸‎ــ مؤلفین مشار ۲ : ۴۸۹ .

30485-86 ــ **دانشگاه** ۴۲۹۷: نسخ محمداسماعیل فرزند محمد رضا قاری‌کاشانی، **۱۲۹۹ــ۱۳۰۳** در دیوان او ، هردو ساقینامه را دارد (ص۹ــ۲۴ و ۳۰ــ۴۹) [ف. دانشگاه ‎۳۲۶۷:۱۳‎] .

ساقینامه

سالك یزدی (م۱۰۸۳) کــه یاد او در «کلیات: ۱۸۶۰» گذشت . مثنویست .
بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۹۸ .

30487 ــ **تهران** ، دانشگاه ۳۲۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲** در«کلیات» او (ص۴۶۴ــ...) [ف . دانشگاه ‎۲۲۵۲:۱۱‎] .

ساقینامه

سرشار قفقازی ، که یاد او در « کلیات : ۱۸۶۱» گذشت . در «ذریعه‎۱۰۸:۱۲‎» ازآن یاد نشده است .

30488 ــ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۵۳ : در «کلیات » او از سدهٔ **۱۳** (ص۱۹۹ــ۲۰۹) [ف . دانشگاه ‎۳۰۳۸:۱۳‎] .

ساقینامه

ازسرباز بروجردی، میرزا اسماعیل‌خان که یاد او در « دیوان : ۲۳۴۸ » گذشت . در «ذریعه ۱۲ : ۱۰۸ » از این « ساقینامه » یاد نشده است .

30489ــ **دانشگاه**۴۶۵۸: در«دیوان» او نوشتهٔ **۱۲۷۷** [ف. دانشگاه ‎۴۶۰۲:۱۴‎].

ساقینامه

ازسرخوش‌لاهوری، ملامحمدافضل(۱۰۵۰ــ۱۱۲۶) . در پیشگفتارکتاب خود « کلمات ــ الشعراء » از آن یاد کرده است (ن) .
بنگرید : ذریعه ‎۱۰۸:۱۲‎ .

ساقینامه

ازسروری‌کاشانی، نگارندهٔ «مجمع‌الفرس: ۱۹۵۳» . ترکیب بندیست. **آغاز** : ساقی بده آن آینهٔ روی کرم را ــ آن شعله زن خر من اندوه و الم را .
بنگرید : ذریعه ‎۱۰۸:۱۲‎ ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی نسخه‌ها ۱ : ۳۷ .

30490ــ **تهران**، آقای‌گلچین معانی: در مجموعه‌ای ، آغاز برابر نمونه .

ساقینامه

ازسلمان ساوجی (م۷۷۸) ،که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۰»گذشت . رشید یاسمی او را نخستین «ساقینامه»سرای یادکرده است.هدایت آنرا در «مجمع‌الفصحاء» آورده‌است. **آغاز**: بیا ساقیا مجلس عشرتی ــ بیارای در بهترین صورتی .
بنگرید:ذریعه ‎۱۰۸:۱۲‎ ــ ساقینامه‌های خطی ، منزوی ، نسخه‌ها ‎۲۵:۱‎ .

30491 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۸۲Pi/VI ۶۳۹ : نستعلیق ، در دیوان او از سدهٔ **۱۰** (گ ۱۵۵) آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۲۶۹] .

ساقینامه

منسوب به سنایی غزنوی ، که یاد او در «کلیات:۱۸۷۲»گذشت. مثنویست در بحرهزج برادرم در «ساقینامه‌های خطی، نشریه‌۱‎:۲۴‎»

دراین انتساب تردیدکرده است . **آغاز:** بنام آنکه کرد از راه احسان ـ صراحی بدن را پر می جان .

30492 ـ **تاشکند** (ج۲ص۳۳): آغاز برابر نمونه [ساقینامه‌های خطی ، نسخه‌ها ۱: ۲۴ـ ذریعه ۱۲: ۱۰۸] .

ساقینامه

از سنجر کاشانی ، محمد هاشم (م۱۰۲۱) که یاد او در کلیات: ۱۸۷۳» گذشت . در ۵۰۰ بیت در بحر متقارب، در «میخانه : ۲۵۲ـ۲۵۸» چاپ شده‌است. وگویا نسخهٔ اندیاافیس که بنام «ساقینامه» و دربحر متقارب ازاو یاد شده‌است «خسرو وشیرین» او باشد . **آغاز:** شکار حمل چون کند آفتاب ـ شگونست دردست جام شراب .

30493 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۵۸/۲ : در « کلیات » او سدهٔ **۱۱** (۱۲۶پ ـ ۱۴۰ر) پیرامن ۵۰۰ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30494 ـ **تهران**، دانشگاه۳/۷۳۹۵: نستعلیق آقای باستانی راد ، سدهٔ **۱۴** . آغاز برابر نمونه از روی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۱۹۴ . [مجلهٔ هنر و مردم ۹۰ : ۱۲] .

30495 ـ **اندیا افیس** ۱۴۸۸ : در بحر هزج و با سرآغاز خسرو و شیرین او : الهی سینهٔ درد آشنا ده [ذریعه ۱۲: ۱۰۸] .

ساقینامه

شاه شجاع (۷۲۳ـ۷۸۶) فرزند مبارز ـ الدین که یاد او در «دیوان : ۲۳۷۱» گذشت. برادرم در «ساقینامه‌های خطی» مینویسد: گویا لقب « ساقینامه » را متأخران به این مثنوی داده‌اند. **آغاز :** بیار ساقی آن روشنی بخش روح ـ که چون زهره روشن بود در صبوح .

بنگرید : ذریعه ۹: ۴۹۹ (شاه شجاع) ـ ساقینامه‌های خطی ، منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۲۷ .

30496 ـ **تاشکند** ، آکادمی علوم شوروی: [ف. ۲: ۳۴۹ ـ ساقینامه‌های خطی] .

30497 ـ **تهران** ، سلطان‌القرائی : چهارده بیت است ضمن فصل پنجم « منشآت » محمد فرزند علی فرزند جمال‌الاسلام ملقب به شهاب‌منشی [ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱: ۲۶] .

ساقینامه

میرشرف جهان (۹۱۹ـ۹۶۱) که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۴» گذشت. مثنویست ببحر تقارب وعرفانی ، مانند ساقینامهٔ پرتوی شیرازی ، و در « میخانه ۱۳۴ـ۱۴۰ » چاپ شده است .

آغاز: عجب مانده‌ام زین خم نیلگون ـ که صد گونه رنگ آمد از وی برون .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۰۸ ـ ساقینامه‌های خطی ، منزوی نسخه‌ها ۱: ۲۹ .

30498 ـ **تهران** ، ملی ۲۹۰ ف: در «دیوان» مؤرخ **۹۷۹** او [ف. ملی ۱: ۲۸۶] .

30499 ـ **مشهد** ، رضوی۲۳/۹۵۹۶ فهرست نشده: باتاریخ **۱۰۹۰ـ۱۱۰۶** دردفتر (ص۴۳۲ـ۴۳۴)، پیرامن ۱۰۰ بیت [رؤیت] .

30500 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۸۱ : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

ساقینامه

از شرف زردتبریزی (م۱۰۱۶) . بخشی ازاین مثنوی را میر تقی کاشی در «خلاصة‌الاشعار» آورده است .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۰۹ .

30501 ـ **پاریس** ، ملی ۱۹۹۳ : در فهرست بلوشه سراینده بنام میر شرف‌الدین یاد شده است . [ساقینامه های خطی ، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱: ۳۲] .

ساقینامه

از شفایی اصفهانی پزشك (م۱۰۳۷) که یاد او در «دیوان : ۲۳۸۱» گذشت . ترکیب بندیست، در «میخانه: ۳۷۷-۳۷۹» چاپ شده است . **آغاز:** ساقی بده آن روغن چشم‌بلسان را ــ تا دست و دلی چرب‌کنم شعلهٔ جان را.

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۰۹ .

30502 ــ **مشهد** ، رضوی ۹۵۹۶/۳۲ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰-۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۵۴-۴۵۵) پیرامن ۴۵ بیت ترکیب بند است، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ساقینامه = عشرت آباد

از شکیبی اصفهانی ، محمد رضای امامی فرزندظهیرالدین‌عبدالله امامی(۹۶۴-۱۰۲۲) مثنویست بنام « عشرت‌آباد » برای خانخانان سروده ودر « میخانه :۲۳۸-۲۴۴» و « مآثر رحیمی ۳:۸۸» چاپ شده است . **آغاز :** بیا تا زمیخانه بستان کنیم ــ بویرانه کشت‌گلستان کنیم .

بنگرید: ذریعه ۹:۵۳۷ (شکیبی) و۱۲: ۱۰۹ (ساقینامه) ــ ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی .

30503 ــ **بادلیان** ۳۷۶ : [نسخه‌ها ۱:۳۳] .

ساقینامه

از شمس‌المعالی، مثنویست درآن ترجمهٔ حدیث‌کساوستایش‌ناصرالدین(۱۲۶۴-۱۳۱۳) راآورده، درپایان‌آن آمده: ز **شمس‌المعالی** ثنای یسیر ــ بدل‌کن ز رحمت بفضلی‌کبیر .

آغاز: بده ساقی‌آن بادهٔ خوشگوار ــ که بینم بهر قطره‌اش عکس یار .

30504ــ **تهران**، ملی۸۵۸ ف: ازآغاز سدهٔ **۱۴** ، شاید بخامهٔ سراینده ، ۵۰گ۱۵س [ف . ملی ۲:۳۹۳] .

ساقینامه

از شوکتی از سدهٔ یازدهم . گویا محمد ابراهیم اصفهانی (ذریعه ۹:۵۵۱) . مثنویست در ۸۸ بیت ببحر تقارب . **آغاز :** الهی دلم‌را شکستی‌رسان ــ چودیوانه‌کردی به‌مستی‌رسان.

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۰۹ .

30505ــ **تهران،** آقای‌گلچین معانی: در دفتر نوشتهٔ **۱۲۶۸** . آغاز برابر نمونه [ساقینامه‌های‌خطی، منزوی، نسخه‌ها۱:۴۰].

ساقینامه

از صادقی کتابدار (م۱۰۱۰) ، که یاد او در«کلیات:۱۸۷۷»گذشت . آقای احمد گلچین معانی آنرا ازمثنوی رزمی او«فتحنامهٔ‌عباسی» بیرون‌آورده‌است . **آغاز :** بیاساقی آن‌ساغرم ده بدست ــ که برقبلگاه غم‌آرم شکست ،

بنگرید: ذریعه۱۲:۱۰۹ ــ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی .

30506 ــ **تهران،**گلچین معانی :گرد آورندهٔ نسخه [نسخه‌ها ۱:۳۱] .

ساقینامه

مولاناصافی ، درپیرامن ۶۴ بیت. **آغاز:** بهارتست وساقی‌هوای می‌تست ــ سرم‌کاسه برکه آی (!) می‌تست ــ بمن ده‌که شوقی بکارم‌کند. چو سنبل همیشه بهارم کند .

30507 ــ **تهران،** ملك ۶۰۵۳/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۹۰ر-۹۱پ) [رؤیت] .

ساقینامه

از صحیفی شیرازی ، کتابدار و صحاف ، درگذشتهٔ ۱۰۲۲ ، پدراسیری شیرازی. مثنویست

دربحر تقارب و در «میخانه : ۲۴۵–۲۴۹» چاپ شده‌است. **آغاز**: بده ساقی آن آب فکرت گداز – که بیرون دهد دل از این پرده راز (ن).

بنگرید : ذریعه ۹: ۵۹۹ (صحیفی) و ۱۲: ۱۰۹ – ساقینامه‌های خطی ، نسخه‌ها ۱: ۳۳.

ساقینامه

از صدقی استرآبادی ، سلطان محمد درگذشتهٔ ۹۵۲ . مثنوی‌ست عرفانی در بحر تقارب ، در ۳۰۷ بیت . **آغاز** : خوشا حال مستی که منصور وار – میسر شدش مستی پایدار .

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۰۵ (صدقی) و ۱۲: ۱۰۹ (ساقینامه) .

30508 – **تهران**، آقای سلطان‌القرائی: نوشتهٔ حافظ حسین کربلائی تبریزی، که روضات الجنان را بسال ۹۷۵ نگاشته است . در ۳۰۷ بیت .

30509 – **تهران** ، آقای فخرالدین نصیری : تاریخ و نشانی یاد نشده .

30510 – **اندیا افیس** ۱۷۶۲ : [ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۲۸] .

ساقینامه

از صفی اصفهانی ، صفی‌الدین که بروزگار اکبرشاه (۹۶۳ –۱۰۱۴) به‌هند رفته و نزد جهانگیر (۱۰۱۴–۱۰۳۷) جای یافته و در ۱۰۲۶ پیرامن شصت‌سال‌داشته است. «ساقینامهٔ» ناتمام او در «میخانه: ۵۴۸» آورده شده‌است. (ن)

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۱۳ (صفی) و ۱۲: ۱۰۹ (ساقینامه) .

ساقینامه

محمد صوفی مازندرانی ، که یاد او در «دیوان: ۲۴۰۸» گذشت . در ۲۱۸ بیت، (یا ۲۸۹ بگفتهٔ چلبی) بسال ۱۰۳۰ سروده است: که شد نظم این گوهر آبدار – ز تاریخ هجرت شده سی‌وهزار . در «میخانه: ۳۴۷–۳۶۰» آمده است . **آغاز** : الا (بیا) ای دل مانده از کار و بار – به‌مستی و دیوانگی سر برآر .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۱۵ .

30511 – **مشهد** ، رضوی ۵۴۱ ادبیات (۴۷۵۱) : در «دیوان» مؤرخ **۱۰۲۶** او [ف. رضوی ۷: ۵۰۴] .

30512 – **مشهد**، رضوی ۶۴۱ (۴۴۹۳): در «دیوان» او مؤرخ **۱۰۵۵** [ف. رضوی ۷: ۵۸۹] .

30513 – **مشهد** ، فرخ ۸۲ : نستعلیق **۱۰۷۵** در «بیاض الله ویردی بیگ» [نسخه‌ها ۳: ۸۷] .

30514 – **مشهد** ، رضوی ۲۲۹ ادبیات (۴۴۸۵): نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** گزیده‌ایست از آن [ف . رضوی ۷: ۲۶۴] .

30515 – **تهران**، سلطنتی ۴/۱۰۰۱۸ (۷۱۷ف) : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۱** [ف . دکتر بیانی : ۵۳۵] .

30516 – **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۶۸ : نستعلق خوب ، با تاریخ **۱۱۱۳** در دفتر آغاز برابر نمونه [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

30517 – **ساری** ، طاهری شهاب: در دیوان او که گردآوری خود آقای شهاب است سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۶ : ۶۱۹] .

30518 – **تهران**، ملك ۱۴/۵۰۸۳ : نستعلیق خوش نزدیك **۱۲۹۱** ، (۸۲ر–۹۷ر) متن وهامش . [رؤیت] .

ساقینامه

از ضیائی جونپوری موشحی ، زاده در

جونپور ، نزد جهانگیر (۱۰۱۴–۱۰۳۷) جای یافته است . چند بیت از ساقینامهٔ او در «میخانه : ۵۷۳» آورده شده است (ن) .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۳۴ – ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱ : ۴۰ .

ساقینامه = جهانگیر نامه

طالب آملی ، در ص ۲۷۵۲ گذشت .

ساقینامه

از طالب اصفهانی ، از تبریزیانی که به‌عباس آباد اصفهان کوچانیده شدند. نصرآبادی درتذکرهٔ خود ص۱۲۷ از آن یادکرده است . **آغاز:** الهی بمستان صهبای عشق – به‌مجنون نهادان صحرای عشق . (ن) .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۳۷ و۱۲ : ۱۱۰ .

ساقینامه

از طغرای مشهدی تبریزی (م ۱۱۰۰) ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. مثنویست دربحر تقارب . **آغاز :** زهی لطف سازندهٔ آب وخاک – برقص آور سبز طاوس تاک .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۱۰ .

30519 – **اندیاافیس** ۱۵۸۶ : نشانی یاد نشده .

30520 – **بادلیان** : شماره یاد نشده [ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱ : ۴۶] .

ساقینامه

از ظهوری ترشیزی ، محمد (۱۰۲۵ یا ۱۰۲۶) که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۰» گذشت. مثنویست دربحر تقارب ، بنام برهان نظام شاه درگذشتهٔ ۹۶۱ . در لکهنوی بسال ۱۲۶۳ در ۲۲۵ ص چاپ شده‌است وچلپی آنرا در۸۰۵ بیت یادکرده‌است . **آغاز:** ثنا میکنم ایزدپاك را – ثریاده طارم تاك را .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۱۰ – ف . مشار ۹۱۴ : کشف‌الظنون ۲ : ۹۷۳ .

30521 – **تهران** ، سپهسالار ۳۸۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، تصحیح شدهٔ خود سراینده [ف. سپهسالار ۲ : ۶۳۰ و۴ : ۵۰۹] .

30522 – **تهران**، دانشگاه۱۵/۲۴۶۶ : نستعلیق نزدیك **۱۰۴۵** (ص۴۹۶–۵۳۶)[ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۳۴] .

30523 – **تهران**، مجلس۱۷/۲۶۶۵ : با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۳۶۶–۴۲۹) ، ۲۱۵۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۴۲۰] .

30524 – **تهران**،ملك ۶۴۵۶ : شمارهٔ ۱۳ دفتر مؤرخ **۱۰۷۰** (۲۲۷پ–۲۸۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30525 – **تهران**، سلطنتی۴۳۲(۶۲۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۰** [ف.دکتر بیانی : ۴۰۲] .

30526 – **مشهد**، رضوی ۴۷۷(۴۷۰۰) : در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۷۷** [رؤیت] .

30527 – **تهران** ، دانشگاه۱۴۲۷ : درجنگ **۱۰۷۸** ، (۲۷۷ر–۳۴۴ر) همراه‌سه نثر وشعرهایی از او [ف. دانشگاه ۸ : ۱۰۰] .

30528 **تهران**، دهخدا ۲۷۰ : دریك جنگ با تاریخهایی از **۱۰۸۱** تا **۱۱۰۵** [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۳] .

30529 – **تهران**، دانشگاه۴/۲۰۹۸ : نستعلیق اصلان فرزند علی بیگ گیلانی**۱۰۸۳** (ص۳۳) سپس شعرهایی از همو [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۴] .

30530 – **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۶۷ Add : ذیحجهٔ **۱۰۹۳** (۱۶۸۱م) ، آغاز برابرنمونه [ریو ۲ : ۶۷۸] .

30531 ـ **تهران**، سنا ۳۷۵(۱۴۲۰۵) : نستعلیق محمد جعفر فرزند اسکندر ، محرم **۱۰۹۶** ، زرین [نسخه‌ها ۶: ۵۸۶] .

30532 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۳۸ : شکسته‌آمیز **۱۰۹۶** (۱۶۸۵م) ، ۲۰۱گ [ریو ۶۷۹:۲] .

30533 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۱۶۳ (۶۲۹ف) : نستعلیق خوش ۱۶رجب **۱۰۹۷** (؟) ، آغاز برابر نمونه ، ۳۰۶ص۱۵س [ف. دکتر بیانی: ۴۰۳] .

30534 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۵۹۶/۴۴ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰-۱۱۰۶** در دفتر [رؤیت] .

30535 ـ **تهران** ، ملك ۴۶۷۱/۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «گنج معانی» (۲۷۰ر ـ ۳۰۲ر) ، پیرامن ۱۹۸۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30536 ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین (۱۷۷پ-۱۸۲ر)، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۳۰۰ بیت است [رؤیت] .

30537 ـ **مشهد** ، رضوی ۵۷۹۳/۸ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱۱۷پ- ۱۲۲پ) پیرامن ۷۰۰ بیت است [رؤیت] .

30538 ـ **تهران** ، ادبیات ۹۱ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ ۱۱۷(۱۱۰۷) درمیان دفتر [ف. ادبیات ۱: ۱۶۵] .

30539 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۳۲۰ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۸۱] .

30540 ـ **تهران** ،دانشگاه ۴۸۶۴/۱۳۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۴۴۹-۴۶۳) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰] .

30541 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۸۶۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، پایان در غزل افتاده : ز افسانهٔ رنگ وبوی سخن [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۹۰۳] .

30542 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۳۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «دیوان» او ، درفهرست آمده :ساقینامه‌ها [ف.دانشگاه ۱۳: ۳۲۸۱].

30543 ـ **تهران** ، ملی ۴۰۱/۱ ف: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** [ف. ملی ۱: ۳۹۴] .

30544 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۱۱۵Spi/VI۶۵B : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲: ۵۲۲] . از کتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۴۱] .

30545 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۹۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** [ف . دانشگاه ۱۴ : ۴۰۵۴] .

30546 ـ **تهران**،دانشگاه ۲۶۱۸/۲۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۲۸۶-۲۸۸) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۸۶].

30547 ـ **تهران**،دانشگاه ۲۹۵۰/۲۸ : سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۹۶-۱۰۵) [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۸۳۷] .

37548 ـ **تهران** ، ملك ۵۴۰۳/۴۸ : نستعلیق ریزوچلیپا وچهارستونی،ازسراینده‌ای با تخلص جنونی ، در پیرامن ع ۲/ **۱۱۰۰** [رؤیت] .

30549 ـ **تهران**،دانشگاه ۲۵۹۱/۱۱۶ : ضمن مجموعهٔ آقا محمد معینا مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۵۵۷-۵۷۵) در ۵۵۰ بیت [ف . دانشگاه ۹: ۴۰۳] .

30550 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۷۶ : شکسته نستعلیق در جنگ با تاریخ **۱۱۱۸**

(ص۱–۲۴) همراه قصیده‌ای از همو [ف. دانشگاه ۱۳:۳۴۲۶] .

30551 ـ **مشهد** ، رضوی ۱/۲۳۵ ادبیات (۴۴۹۲) : در جنگ مؤرخ **۱۱۱۶–۱۱۲۹** (ص۱–۲۲) گزیده‌ایست [ف . رضوی ۷:۲۷۴] .

30552 ـ **آصفیه** ۲۹۷ مثنوی: نوشتهٔ **۱۱۵۳** [ف . آصفیه ۳:۶۲۸] .

30553 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : نستعلیق **۱۱۷۰** (۱۷۵۶ م) (گ۱) [ریو ، ذیل : ۲۳۴] .

30554 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۰۳ : در « دیوان » او نوشتهٔ **۱۱۹۴** ، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم۱:۲۸۳] .

30555 ـ **تهران** ، ملك ۵۴۰۵/۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۲۰پ–۱۳۸پ) ، آغاز برابر نمونه ، زرین [رؤیت] .

30556 ـ **تهران** ، مجلس ۶۴۵۹ فهرست نشده: نوشتهٔ خواجه درویش عبدالمجید سدهٔ **۱۲** ، بشکل ذوذنقه و برگها بشکل جام، همراه غزلهایی از حافظ و جامی [رؤیت] .

30557 ـ **تهران** ، سنا ۳۰۴/۸ : نستعلیق باتاریخ ۴ شوال سدهٔ **۱۲**، ازان دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱:۱۶ و۶:۵۲۶] .

30558 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۷۳/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۲۶) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۴۱] .

30559 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۰۴۰pi/VI۷۰B : نیم شکستهٔ غلامحسین ۲۵ صفر **۱۲۰۶** [ف. عبدالله ۲:۳۴۶] .

30560 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۲: شکستهٔ محمدعلی فرزندشاه محمدرضی اشتهاردی، درجنگ مؤرخ شعبان **۱۲۱۲** [نسخه‌ها۲: ۷۰] .

30561 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۱۰۷۳/۴۱۲۵ : نوشتهٔ رجب **۱۲۵۶** (۱۸۴۰م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین۱:۱۴۱] .

30562 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۹۰۸Pi/VI۷۰ : نستعلیق ۹ دسامبر، **۱۸۵۰** م ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۳۴۶] .

30563 ـ **تهران**، مجلس ۴۹/۲۳۲۹ : نستعلیق **۱۲۷۴–۱۲۷۵** (ص ۴۷۶ – ۵۱۹ جنگ) ۵۷۲ بیت‌است [ف . مجلس ۸: ۳۰] .

30564 ـ **تهران**، ملك ۵۰۸۳/۱۷ : نستعلیق خوش نزدیك **۱۲۹۱** ، (۱۰۲ر–۱۰۴پ) متن وهامش . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30565 ـ **مشهد** ، فرخ ۸۳ : در یك جنگ [نسخه‌ها ۳:۸۸] .

30566 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴/۱۴۳ : آغاز برابر نمونه (۲۷۹پ – ۳۰۹ر) [ف. سپهسالار ۵:۹۶] .

30567 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۴ م ادب فارسی: آغاز برابر نمونه [مخطوطات۱: ۲۹۴] .

30568 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۷۷۰ SPi/VI۶۵C : نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲ : ۵۲۳] .

30569 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۱۶/۱۵۶۶ : تاریخ یاد نشده ، در«کلیات» او [ف . دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۳۲] .

30570 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۳۰ ao (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال :۱۵۲] .

30571 **بنگال** ، ایشیاتك ۵۹ منظوم (۷۴۷): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۴] .

ساقینامه

از عارف ایکی، سراج‌الدین حسن (۹۷۶-۱۰۲۸)، بنگرید به: «دیوان: ۲۴۲۶». منظومه‌ایست در وصف میهن خود شبانکاره، ودر «میخانه: ۴۲۷-۴۳۰» چاپ شده است. **آغاز:** چه داند کسی زیر این پرده چیست - روانندهٔ چار سرمایه‌کیست.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۱۰ - ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱: ۳۵.

ساقینامه

از عاقل هندی، میرعسکر عاقلخان رازی بلخی خوافی، زاده‌درهند و درگذشته درهمانجا ۱۱۰۸ یا ۱۱۰۷.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۷۴ (عاقل) و ۱۲: ۱۱۰ (ساقینامه) - فرهنگ سخنوران: ۳۷۱.

30572 - **بادلیان** ۱۱۴۸: [ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱: ۴۶].

ساقینامه

عبدالرزاق‌لاهیجی، بنام‌فیاض درص ۲۸۸۲ خواهدآمد.

ساقینامه

میرعبدالفتاح مراغی، به‌تخلص اواشراق در ص ۲۸۵۹ گذشت.

ساقینامه

حاج عبدالوهاب، که یاد او در «دیوان: ۲۴۳۳» گذشت.

30573 **تهران**، ملك ۴۹۲۷/۴: در «دیوان» او از سدهٔ **۱۴** [رؤیت].

ساقینامه

از عتابی تکلو، حسن‌بیگ فرزندبخشی بیگ، درگذشتهٔ ۱۰۲۵. مثنویست در بحر تقارب. **آغاز:** جهان را رباطی شمر چاردر - تو از رفتن و آمدن بی‌خبر.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۱۱ (ساقینامه) - فرهنگ سخنوران ۳۸۳ (عتابی).

30574 - **تهران**، آقای‌گلچین‌معانی: در نسخه‌ای از «میخانه» [ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱: ۳۵].

ساقینامه

از فخرالدین عراقی، ابراهیم (۶۰۴-۶۸۸) که یاد او در «حمدله: ۴۴» گذشت. در «دیوان» اوچاپ نولکشور آورده شده‌است. فخرالزمانی در «میخانه» مینویسد: ساقینامه ندارد لیکن ترجیع بندی در مضمون ساقینامه دارد و درص ۴۹-۵۸ آنرا آورده است و **آغاز** آن: درمیکده باحریف قلاش - بنشین وشراب نوش و خوش باش.

بنگرید. ذریعهٔ ۹: ۷۱۰ (عراقی).

30575 - **پاریس** S.p. ۱۷۷۷/۷: با تاریخ ۲۵ صفر **۸۵۴** درپایان دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها: ۵۳۹].

30576-77 - **پاریس**، عمومی ۱۶۴۵ و ۱۹۹۵: دو نسخه [ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱: ۲۵].

ساقینامه

از عرشی کازرونی. **آغاز:** یك نفس بیش نیست شربت تو - بدگر کس دهند نوبت تو.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۹۹.

30578 - **تهران**، مجلس ۲۳۲۹/۲۹: نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص ۳۱۰-۳۱۳ جنگ) ۳۶ بیت است، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۲۷].

ساقینامه

از عرفی شیرازی ، محمد کـه یاد او در «نفسیه: ۱۴۶۴» گذشت. مثنویست ببحر تقارب وعرفانی و سبك هندی . در «میخانه :۱۸۳–۱۸۵» چاپ شده است . **آغاز۱)** : بیا ساقی این تشنگی را بسنج - پس از آرزوی دل ما مرنج. **آغاز۲)**: بیا عرفی افسانه را بر بسوز- بخاموشی این نغمهٔ تر بسوز .

بنگرید: ذریعه ۱۲ :۱۱۱- ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی .

30579 **ـ تهران** ، ملك ۵۵۸۱/۲ : در «کلیات» او مؤرخ **۹۱۵** . **آغاز:** مژگان نبود مگر [رؤیت] .

30580 **ـ تهران** ، سلطنتی ۴۳۸/۵ (۶۱۴ف ؟) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰**[ف. دکتر بیانی :۳۸۹] .

30581 **ـ تهران** ، ملك ۵۵۸۱ : در «کلیات» اوکه‌گویا نوشتهٔ **۱۰۱۵** است[رؤیت].

30582 **ـ همدان** ، آقای قاسم برنا : در «کلیات » او مؤرخ **۱۰۴۰** [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۶] .

30583 **ـ تهران** ، مجلس ۲۵۹۵ : نستعلیق هندی ، در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۵۰** [ف. مجلس ۸ :۳۲۹] .

30584 **ـ مشهد** ، رضوی۹۵۹۶/۲۷ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ - ۱۱۰۶** در دفتر(ص۴۴۰-۴۴۱) پیرامن ۱۰۰ بیت ،آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت] .

30585 **ـ استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۸۱/۲ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۱۲۳**، آغاز برابرنمونهٔ **۱** [ف. فهمی‌ادهم۱ :۲۷۸].

30586 **ـ تهران** ، مجلس ۲۵۹۸ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲** ، در «کلیات» او [ف. مجلس ۸ :۳۳۳] .

30587 **ـ تهران** ، ملی ۶۷۸ف : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۲** [ف. ملی ۲ :۱۷۸] .

30588 **ـ تهران** ، سپهسالار۹/۱۴۳ر: تاریخ یادنشده (۳۱۲ر-۳۱۳پ) ،آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. سپهسالار ۵ :۹۶] .

30589-91 **ـ برلین** ۹۲۰ و۱۸و۱۵: سه نسخه [نسخه‌ها ۱ : ۳۰] .

30592 **ـ بادلیان،** ۱۰۵۲ :[ساقینامه های خطی ، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱ :۳۰].

ساقینامه

عزت قاجار (م۱۲۵۲) ، که یاد او در «دیوان:۲۴۴۲» گذشت . مثنویست .

30593 **ـ تهران** ، سلطنتی ۲۹۸۳ (۶۵۶ف) : در « دیوان 24749 » او ازسدهٔ **۱۳** [ف. دکتر بیانی : ۴۳۵] .

ساقینامه

از عزت هروی ، عبدالعزیز ، از هرات نزدعالمگیر (۱۰۶۹-۱۱۱۸) رفته ودر ۱۰۸۰ درگذشته است . «ساقینامهٔ» او در ۶۰ بیت در «مرآت‌الخیال : ۲۲۱» چاپ شده است. (ن) **آغاز :** سر نامه را نشاة نام خداست-که بی‌یاد او نشاها نارساست .

بنگرید : ذریعه ۹ :۷۱۴ و۱۲ :۱۱۱.

ساقینامه

از عزتی قزوینی، عبدالنبی فخرالزمانی نگارندهٔ تذکرهٔ «میخانه» (قزوین۹۹۸ -هند ۱۰۳۷) . او ساقینامه‌هایی‌را که میشناخت در آن «میخانه» گردآورد، وساقینامهٔ خود را که درآن به‌نبی تخلص کرده نیز آورده است (ص ۵۱۰-۵۲۳ چاپی). **آغاز:** شبی با خرد گفتم

ای پیرکار ـ زمانه جوان شد ز فیض بهار .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۱۱ .

30594 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۵۹۶/۴۳

فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ـ۱۱۰۶** دردفتر (ص ۴۶۹ـ۴۷۱) . پیرامن ۱۸۶ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ساقینامه

از عسکری کاشانی ، میرحسن فرزند میر حسین ، ازکاشان به‌دکن رفته هشتاد سال آنجا زیسته ونزد محمدقلی قطبشاه (۹۸۹ـ۱۰۲۰) جای یافته ، و تا ۱۰۲۵ زنده بوده است . ساقینامهٔ او در «میخانه : ۴۸۰ـ۴۹۱» چاپ شده‌است . **آغاز :** دلا تاتوانی زغم شادباش ـ زاندیشهٔ باطل آزاد باش . (ن) .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۲۰ (عسکر) و۱۲ : ۱۱۱ (ساقینامه) .

ساقینامه

ازحکیم عطایی اصفهانی . **آغاز :** زهی پیش درگاهت ای نور پاك ـ شب وروز درسجده افتاده تاك .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۱۱ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۳۹۶ (عطایی اصفهانی طبیب) .

30595 ـ **تهران**، مجلس۲۸/۲۳۲۹ : نستعلیق **۱۲۷۴ـ ۱۲۷۵** (ص ۳۱۰ ـ ۳۱۳) ۳۶ بیت است ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸ : ۲۷] .

30596 ـ **مشهد** ، فرخ ۲۸۰ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۳] .

30597 ـ **اندیا افیس** ۱۷۶۶ : [ذریعه ۱۲ : ۱۱۱] .

ساقینامه

عیانی فرزند رفیقی . **آغاز :** بیا ای‌که عمرت بغفلت‌گذشت ـ زمن‌گوش کن یکدم این سرگذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۱۱ .

30598 ـ **اندیا افیس** ۱۴۸۳ : آغاز برابر نمونه [ساقینامه‌ های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱ : ۴۹] .

ساقینامه

میرغروی، درص ۲۸۶۳ به‌تخلص‌او برهان گذشت .

ساقینامه

از غزالی مشهدی (م ۹۸۰)، که یاد او در «دیوان: ۲۴۵۴» گذشت .

30599 ـ **تهران** ، سلطنتی۴۶۳ (۶۰۷ ف) : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۰** ، زرین [ف. دکتربیانی : ۳۷۹] .

ساقینامه

از مولانا محـمد غیاث شیرازی ، بایستی همان حلوایی شیرازی یاد شده در ص ۲۳۰۲ باشد . **آغاز :** زهی بهرتسبیحت ای نورپاك ـ بکف سبحهٔ خوشه بگرفته تاك .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۱۲ (ساقینامه ، غیاثا) فرهنگ سخنوران : ۴۲۳ .

30600 ـ **تهران** ، ملك۲۴/۴۰۷۶ : نستعلیق ریزخوانای سدهٔ **۱۱** (۱۱۱۳د) پیرامن ۱۵۵ بیت، آغاز برابرنمونه ، زرین[رؤیت] .

30601 ـ **تهران**، گلچین معانی: آغاز برابر نمونه ، ۸۰ بیت است در یك مجموعه [ساقینامه‌های خطی ، نسخه‌ها ۱ : ۵۰] .

ساقینامه

از فایض‌کرمانی ،که یاد او در «دیوان : ۲۴۵۹» گذشت .

30602 ـ **تهران** ، الهیات ۱۹۸ د : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۲** [ف . الهیات ۱: ۵۹] منتقل شده به‌دانشگاه .

ساقینامه

از فایض .

30603 ـ **تهران** ، ملك ۴۹۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** در یك جنگ [رؤیت] .

ساقینامه

از فدوی . **آغاز** : بنام حکیمی که دل رام اوست ـ مه ومهر درد ته جام اوست .

30604ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۶۸: تعلیق خوب در دفتر مؤرخ **۱۱۱۳** ، درنمای آن آمده : ساقینامهٔ فدوی، آغاز برابر نمونه [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

ساقینامه

از فرقتی‌کاشانی . ابوتراب (م۱۰۲۶ یا ۱۰۲۷) که یاد او در «دیوان : ۲۴۶۴» گذشت. ترجیع بندیست در ۱۵ بند وهر بند هشت بیت و درآن وحشی بافقی را پیروی کرده‌است ، و در «میخانه : ۳۲۴ـ۳۳۱» چاپ شده است . **آغاز** : ساقی بده آن جام (باده) که ماه شب تار است ـ آن لاله (باده) که گلگونهٔ رخسار بهارست .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۱۲ .

30605 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۷۴۰ : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه۱۲: ۲۷۳۳] .

30606ـ **تهران**، ملك ۳۸۴۱ :شکسته نستعلیق **۱۰۱۵** در تذکرةالشعرای ناشناخته (۴۳پ‌ـ۴۴پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30607ـ **تهران**، دانشگاه۱۲۶/۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (از ص۴۷۳) [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰] .

30608ـ **تهران، ملك** ۱۴/۴۰۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۸۲پ‌ـ۸۳ر) زرین ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ساقینامه

از فروغ ، سیدرضا ،که یاد او درکلیات: ۱۸۸۷» گذشت. **آغاز** : بیا ساقی ای مونس دوستان ـ بزن خیمه اندر سرا بوستان ـ که فصل‌گل ولاله و عبهراست‌ـ زگل بوستان اخضر و احمر است .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۹۹ .

30609ـ **تهران**، دانشگاه۲/۲۸۴۴: نستعلیق خودسراینده، **۱۲۹۶** (ص۸۷ـ۱۹۸) در دیوان او [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۸] .

ساقینامه

از فزونی استرآبادی ، هاشم بیگ‌فرزند جلال نقاش زاده دراسترآباد،درجوانی به‌هند رفته، بسال ۱۰۲۵ به‌دکن رفته، این ساقینامه را بنام‌شاه‌عباس(۹۹۵ـ۱۰۳۷)سروده‌باصفهان فرستاده است . و در «میخانه : ۴۴۴ـ۴۴۹» چاپ شده است . **آغاز** : دراین فصل‌کز فیض باد شمال ـ نسیم ارم را دهد گوشمال . (ن) .

بنگرید ، ذریعه ۱۲:۱۱۲ .

ساقینامه

ازفصیحی خراسانی هروی ، سدهٔ یازدهم که یاد او در «دیوان : ۲۴۶۷» گذشت. ترکیب بندیست که در «میخانه : ۳۹۴ـ۳۹۶» چاپ شده است . **آغاز**: ساقیا آن قدح نور بیار ـ آن چراغ دل منصور بیار . (ن) .

ساقینامه = هفت جام

فضولی ، بنام « هفت جام» خواهدآمد.

ساقینامه

از فغفور گیلانی ، سیدمحمدحسین فرزند احمد لاهیجی ، که نخست رسمی وسپس فغفور تخلص کرده است ، ماهر درشطرنج و ریاضی و موسیقی وخط نستعلیق ، در ۱۰۱۲ به هند رفته در ۱۰۲۸ یا ۱۰۲۹ درگذشته است . ترجیع بندیست ، فخـرالزمانی گوید : گرچه شرط ساقینامه (بحر تقارب) در آن نیست ولیکن چون مفهوم ساقینامه دارد آنرا آوردم و در نسخهٔ چاپی « میخانه » ص ۳۳۶-۳۴۲ جای دار . (ن) . **آغاز** : ساقی بده آن باده که خورشید شرار است ـ چون آتش گلریز بدامان بهار است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۴۰ (فغفور) و ۱۲: ۱۱۳ (ساقینامه)ـ فرهنگ سخنوران: ۴۵۲ـ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۳۴] .

ساقینامه

فنای زنوزی میرزاعبدالرسول که یاد او در «دیوان : ۲۴۷۱» گذشت . **آغاز** : خدا را ستایش که آرد برون ـ ز رگهای رز آب و آتش درون .

30610 ـ **تهران**، ملی فهرست نشده : در «دیوان» اومؤرخ **۱۳۱۶** (ص ۳۸۴-۳۹۳) [نسخه‌ها ۶: ۲۳۴] .

ساقینامه

ازفوجی نیشابوری ، ملا مقیما فرزند میانهٔ ملا قیدی ، زنده در ۱۰۶۰ .

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۵۰ و ۱۲: ۱۱۳ .

30611 ـ **موزهٔ بریتانیا**: Or۳۰۲: سدهٔ **۱۷** م ، در دیوان او [ریو ۲ : ۶۹۰ ـ ساقینامه‌های خطی ، نسخه‌ها ۱ : ۴۰] .

ساقینامه

از فوقی یزدی ، که یاد او در « کلیات : ۱۸۸۸ » گذشت . مثنویست فکاهی انتقادی . **آغاز** : جوی حاصلم نیست چون از هنر ـ کجا چینم از نخل دانش ثمر .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۱۳ .

30612 ـ **تهران**، مجلس ۱۰۴۱ : نستعلیق **۱۲۴۲** در « کلیات » او در ۵۴ بیت [ف . مجلس۳ : ۳۷۵] .

30613 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۳۴ : در دفتری هزلی با تاریخ **۱۲۶۹** [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

30614 ـ **تهران**، دانشگاه۳/۱۳۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۳۲-۱۳۸) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۷۶] .

30615 ـ **تبریز**، ملی ۶۲/۲۵۷۶ : درجنگ تازه نویس (ص۶۷۶-...) [ف . ملی تبریز ۱: ۳۴۸] .

ساقینامه

ازفیاض لاهیجی ، عبدالرزاق (م۱۰۵۱) که یاد او در «دیوان : ۲۴۷۳» گذشت. مثنوی است ببحر تقارب. **آغاز:** بیا ساقی اسباب می ساز کن ـ سرخم بنام خدا بازکن .

30616 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۵/۵ : با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۲۲۲-۲۲۶) ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸ : ۴۱۸] .

30617 ـ **تهران**، آقای گلچین معانی: رونوشت از نسخهٔ «تسکین القلوب» سدهٔ **۱۱** که در ترکیه است [ساقینامه‌های علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۳۸] .

ساقینامه

ازقاسمی گنابادی ، نیمهٔ سدهٔ دهم، که یاد

او در «دیوان : ۲۴۸۰» گذشت . فخرالزمانی از دفتر یکم و دوم « شهنشاهنامهٔ طهماسبی» او دو ساقینامه که ببحر تقارب و رزمی است بیرون آورده و نخستین آنها در «میخانه: ۱۴۴-۱۵۲» چاپ شده است. **آغاز** : دلا گر نسیم خزان شد وزان ــ بهار است ومیخوارگان در امان .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۱۳ــ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱ : ۲۹ .

30618 ــ **مشهد** ، رضوی ۲۴/ ۹۵۹۶ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰-۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۳۴-۴۳۵) آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۱۱۰ بیت [رؤیت] .

30619 ــ **بادلیان** ۳۹۰ : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۲: ۱۱۳] .

ساقینامه

ازقدسی مشهدی حاجی محمدجان (م۱۰۵۶) که یاد او در «دیوان : ۲۴۸۲ » گذشت . دو ساقینامه دارد یکی مثنوی و دیگری ترجیع - بندی با این برگردان: عمریست که درپای خم افتاده خرابیم ــ همسایه‌ی دیوار بدیوار شرابیم. **آغاز**: بنام خدایی که روزنخست ــ به‌پیمانه‌ام کرد پیمان درست .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۱۴ــ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی .

30620 ــ **بادلیان** : نشانی یاد نشده.

30621 ــ **اندیاافیس**: نشانی یادنشده [نسخه‌ها ۱: ۴۲] .

ساقینامه

ازکاشفی اصفهانی ، اسماعیل سدهٔ یازدهم، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۱» گذشت. مثنوی است .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۹۹ .

30622 ــ **تهران** ، دانشگاه ۲۹۳۴ : نستعلیق در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (ص۱۰۱) [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۸۰۱] .

ساقینامه

ازکامل جهرمی، قوام‌الدین عبدالله فرزند نظام‌الدین طباخ، زاده درجهرم. به‌شیرازآمده سپس بروزگار اکبرشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) به دکن واکره رفته است . در «میخانه : ۴۶۹-۴۷۷» چاپ شده‌است (ن) . **آغاز**: ساقی بده آن می که زیانش همه سود است ــ چون دست و دل پیرمغان مایهٔ جود است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۰۴ (کامل) و ۱۲ : ۱۱۴ .

ساقینامه

از کلیم همدانی (م۱۰۶۱ یا ۱۰۶۲) ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۱» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۱۴ .

30623ــ **بادلیان** ، ۱۱۱۷ :[نسخه‌ها ۱: ۴۱] .

30624 ــ **موزهٔ بریتانیا** : (ریو۲: ۶۸۶) [ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی].

ساقینامه

ازکوثری همدانی ، میر عقیل فرزند میر ابوتراب علوی از سادات همدان بروزگار شاه عباس یکم(۹۹۵-۱۰۳۷)، که آن شاه را از می خوردن سرزنش میکرده است . **آغاز** : دلا تا بکی عقل زاهدمنش ــ نماید به می خوردنم سرزنش .

بنگرید:ذریعه ۹: ۹۲۴ (کوثری) و۱۹: ۲۰۰ (مثنوی ساقینامه) ــ فرهنگ سخنوران: ۴۹۱ .

30625 ــ **تهران** ، مجلس۹/ ۲۶۶۵ :

با تاریخ ۱۰۶۰ در دفتر (ص۲۳۹-۲۴۴) ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸ : ۴۱۹].

30626- تهران، مجلس ۵۴/۲۳۲۹: نستعلیق ۱۲۷۴ - ۱۲۷۵ (ص ۵۵۷-۵۶۵ جنگ) ۱۱۵ بیت ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸ : ۳۰] .

ساقینامه

از گدایی، برادر فداخان ، واز ملازمان خانخانان. مثنویست دربحر تقارب و در«مآثر رحیمی: ۱۳۱۶-۱۳۲۷» چاپ شده‌است (ن). **آغاز :** بیا ساقی اکنون که جشن سده است - دگر بار فتح درمیکده است .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۱۴ .

ساقینامه

از لسانی ، وجیه‌الدین .

بنگرید : ساقینامه های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱ : ۴۹ .

30627- موزهٔ بریتانیا Or ۳۰۷: سدهٔ ۱۷ م. [ف. ریو۲ : ۶۵۷ذریعه ۱۲ : ۱۱۴] .

ساقینامه

از مایل ، قطب‌الدین دهلوی ، درگذشتهٔ رمضان ۱۱۰۸ . نصرآبادی برخی ازسروده‌های «ساقینامه»ی اورا آورده است . **آغاز** : بنام چمن‌آفرین‌جهان-حبابی‌کن‌شیشهٔ‌آسمان. (ن).

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۵۵ (مایل) و ۱۲ : ۱۱۴ (ساقینامه) .

ساقینامه

از مجذوب تبریزی ، میرزا محمدکه یاد او در «اتمام‌الحجة : ۸۷۰»گذشت. **آغاز :** چه پیچی دراین عالم پیچ پیچ - که خالیست از راحت و پر زهیچ .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۱۴ .

30628 - تهران ، مجلس ۱۱۸۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ در «دیوان» او [ف . مجلس ۳ : ۶۶۲] .

ساقینامه

از محبعلی سندی فرزند حیدرعلی تتوی، بخشی از«ساقینامه»ی او در «میخانه» وهمهٔ‌آن در « مآثر رحیمی : ۵۰۲-۵۱۳ » چاپ شده است . **آغاز :** دلا صبح شد آفتابی برآر - به نیلوفری جام آبی درآر .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۱۴ .

30629 - بادلیان : [ساقینامه های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱ : ۴۱] .

ساقینامه

محمد صوفی ، در ص ۲۸۷۴ گذشت .

ساقینامه

از محیط ، سدهٔ چهاردهم ، که یاد او در «دیوان: ۲۵۱۹» گذشت. در «ذریعه۱۲: ۱۱۵» یاد نشده است . **آغاز** : دگـر باره‌ام غصـهٔ روزگار - کشیده است خوش‌گردخاطرحصار .

30630- تهران، دانشگاه۲/ ۳۰۹۴: بخامهٔ خودسراینده در«دیوان»اومؤرخ ۱۳۰۷ [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۱] .

ساقینامه = مقامات میر مرشد

ازمرشد بروجردی ،که یاداو در«دیوان: ۲۵۲۴ » گذشت . بنام محمد قلی‌خان پرناك حاکم لار سروده و در «میخانه : ۴۱۴-۴۲۰» چاپ شده است. **آغاز** : بهارست و دل(گل) مست ومن درخمار - بیا ساقیا، ساغر می‌بیار.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۱۵ .

30631 - مشهد ، رضوی۳۵/ ۹۵۹۶ فهـرست نشده : با تاریخ ۱۰۹۰-۱۱۰۶ در

دفتر (ص۴۵۷-۴۵۹) پیرامن ۱۰۸ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30632 ـ **تهران** ، ملك۴۱/۴۶۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «گنج معانی» (۳۰۵ر ـ ۳۰۶ر) دارای ۷۷ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30633 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۳۳/۴۸۶۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۴۶۷) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۹۰] .

30634 ـ **تهران**، مجلس ۲۴/۲۳۲۹ : نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص ۲۸۰ ـ ۲۸۸ جنگ) ۱۰۸ بیت دارد ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸ : ۲۶] .

30635 ـ **تهران**، دانشگاه ۳/۸۴۹ : نسخ محمد علی، **۱۳۰۰** (۵۰پ-۵۵پ) ، در فهرست بنام مقامات میرمرشدی یاد شده، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۳:۴۹۹] .

30636 ـ **تهران**، دانشگاه۸/۳۸۱۴ : نستعلیق با تاریخ **۱۳۰۰** درمجموعه (۱۹۳-۱۹۶) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۷۹۵] .

30637 ـ **عبدالحسین بیات** : در «دیوان» اومؤرخ **۱۶۰۳** (؟) [نسخه‌ها۶:۷۷] .

30638 ـ **بادلیان** ۶۱۳: [ساقینامه ـ های خطی ، نسخه‌ها ۱:۴۱] .

ساقینامه

از مسیحای کاشانی، حکیم رکنا ، رکن ـ الدین مسعود از سدهٔ یازدهم ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۲۷» گذشت . در «میخانه: ۳۶۹-۳۷۵» چاپ شده‌است . **آغاز**: دلا چند ازاین دست برد خمار ـ بتاراج میخانه دستی برار .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۱۵ .

30639 ـ **مشهد** ، رضوی۳۱/۹۵۹۶ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰-۱۱۰۶** در دفتر(ص۴۵۱-۴۵۴) پیرامن ۳۰۰ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30640 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴۷۵/۲ Or : در دفتر از سدهٔ **۱۷** م ، آغاز برابر نمونه [ریو۲:۶۸۹] .

30641 ـ **بادلیان** ۲۱۴ : [ساقینامه ـ های خطی ، منزوی ، نسخه‌ها ۱:۴۲] .

ساقینامه

از مسیحی ، بخشی از «گوی و چوگان» اوست. تقی اوحدی و واله در «ریاض‌الشعراء» آنرا یادکرده‌اند. **آغاز** : ساقی‌وحدت قدحی از خم آر ـ بازرهان جان مرا ازخمار .

30642 ـ **تهران** ، گلچین معانی : بخشی ازآن است [ساقینامه‌های خطی، منزوی، نسخه‌ها ۱:۵۰] .

ساقینامه

از مشرب کاشانی ، گویا همان مشرب شیشه‌گر قمی معروف به‌کاشانی از روزگار شاه عباس (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷) باشد .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۰۴۷ (مشرب) .

30643 ـ **اندیا افیس** ۱۷۶۶ :[ذریعه ۱۲:۱۱۵] .

ساقینامه

ازمشرقی شیرازی ، حسن، که یاد او در « کلیات : ۱۸۹۳ » گذشت . او جز مشرقی طوسی است. مثنویست. **آغاز** : آمدم از عالم عزلت بگوش ـ کزخم وحدت قدح می‌بنوش .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۰۰ .

30644 ـ **تهران**، دانشگاه ۹/۳۰۶۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۷۹۶-۸۰۶) همراه «مغنی

نامه» ضمن «کلیات» او [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۰۰۹] .

ساقینامه

از مشرقی طوسی ، ملك ، که یاد او در « کلیات : ۱۸۹۴ » گذشت . مثنویست و در «میخانه :۴۰۴-۴۰۸» چاپ شده‌است. **آغاز.** دلا تابکی ازهجوم خمار - چومستان‌کنی گریه بی‌اختیار .

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۱۱۵ .

30645 - **مشهد**، رضوی ۹۵۹۶/۳۴ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ - ۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۵۶-۴۵۸) . پیرامن ۸۰ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30646 - **تهران** ، ملك۴۶۷۱/۳۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «گنج معانی» (۳۰۳ر-۳۰۴ر) ، آغاز برابر نمونه ، دارای ۹۲ بیت [رؤیت] .

30647 - **مشهد**، رضوی۵۵۳(۴۷۵۸): در « کلیات » او از سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

30648 - **تهران**، دانشگاه ۳۳۱۶ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۰۰] .

30649 - **بادلیان** ۱۲۱۴: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۲ :۱۱۵] .

ساقینامه

از مشفقی بخارایی، عبدالرحمان (م۹۹۵) که یاد او در «دیوان:۳۵۳۲» گذشت .

بنگرید: ذریعه ۱۲ :۱۱۶ - ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ۱ :۳۰ .

30650 - **تاشکند** ، آکادمی علوم شوروی G۱۶۵۵ : در ۴ ص [ف۲ : ۲۶] .

فیلم آن در دانشگاه ش۱۵۴۴هست [فیلمها: ۶۰۸] .

ساقینامه

از مصاحب‌گنجوی ، سدهٔ یازدهم ،که یاد او در «دیوان : ۲۵۳۲» گذشت . ترجیع بند است ودر پایان‌آن ازحضرت علی ستایش کرده است . در «ذریعه ۱۲ :۱۱۶» یاد نشده است .

30651 - **مشهد**، رضوی۵۵۵(۴۷۵۹): در « دیوان » او مؤرخ **۱۲۱۲** [ف . رضوی ۷ :۵۱۳] .

ساقینامه

ازملك قمی دکنی،ملك محمد (م۱۰۲۵) که یاد اودر«کلیات :۱۸۹۴»گذشت. مثنویست و در « میخانه:۲۶۲-۲۶۷ » چاپ شده است . **آغاز** : خرابم ره می‌پرستان‌کجاست - کبابم طربگاه مستان کجاست - خراباتیم بادهٔ ناب کو - بیابانیم چشمهٔ آب‌کو .

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۱۱۶ .

30652 - **مشهد** ، رضوی۹۵۹۶/۳۰ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ - ۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۴۹-۴۵۱) آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۱۰۲ بیت [رؤیت] .

30653 - **تهران** ، ملك ۶۱۵۷/۵ (یا ۵۱۵۷/۵) : در «کلیات » او از سدهٔ **۱۱** (۲۹۲پ-۲۹۴پ) [رؤیت] .

30654 - **تهران**، مجلس۲۳۲۹/۳۰: نستعلیق **۱۲۷۵ - ۱۲۷۴** (ص ۳۱۳ - ۳۱۷ جنگ) آغاز برابر نمونه ، ۶۱ بیت است [ف. مجلس ۸ : ۲۷] .

ساقینامه

از ملکی قزوینی ، میر ملکی فرزند میر ظهیرالدین ابراهیم متخلص به‌علمی، باپدرش

علمی به‌عراق و از آنجا به‌مشهد و هرات و هند رفته نزد اکبرشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) جای یافته است . و این مثنوی را در ۱۰۲۹ سروده و درآن شاه پرویز را ستوده است . ودر «میخانه: ۴۶۴ - ۴۶۷ » چاپ شده است. **آغاز** : دلا مژده کامروز نوروز ماست ــ می ارغوانی دل افروز ماست .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۰۱ (ملکی) و۱۲: ۱۱۶ (ساقینامه) - فرهنگ سخنوران: ۵۶۴- ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۳۵:۱ .

30655 ـ **مشهد،** رضوی ۹۵۹۶/۴۰ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰** و **۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۶۵-۴۶۶) پیرامن ۵۷ بیت[رؤیت] .

ساقینامه

از ملهم کاشی محمد حسین فرزند ملاعلی تجلی (نه علیرضا) درگذشتهٔ ۱۰۴۱ . پدرش درگذشتهٔ ۱۰۲۱ است. **آغاز** : الهی به‌مستان شوریده حال ــ بآن می‌که هرگز ندارد زوال.

بنگرید : ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی .

30656 ـ **تهران،** آقای گلچین‌معانی: در دفتری با ۲۰۸ بیت ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۴۵:۱] .

ساقینامه

مهدیا. درآن آمده: مهدیا تاچند نشینی که بشد عهد شباب ــ تا که امید وصال است بکوش بشتاب . **آغاز** : پس از حمد خالق حی و ودود ــ که بر آفرینش زند دست جود .

30657 ـ **تهران،** مجلس ۴۸۳۱/۲ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳-۱۴** (۲۵پ-۵۳ر) [رؤیت] .

ساقینامه

منشی محمد صادق .

30658 ـ **تاشکند** ، (ف . تاشکند ۲ : ۸۳۱) [ساقینامه‌های خطی ۱: ۴۹] .

ساقینامه

از میر ، سیدجان شاه رضوی صوفی ، که یاد او در «دیوان: ۲۵۵۷» گذشت. در «ذریعه ۱۲: ۱۱۶» یاد نشده است . **آغاز** : شبی در خلوت‌غم‌بودجایم - مکدرگشت‌سرجوش صفایم.

30659 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۲۸۱Spi/VI۹۰ : در دیوان او نوشتهٔ شاه محمد اکرم فرزند شاه غلام محمد ، ۵ ذیحجهٔ **۱۲۱۹** ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲: ۵۴۱] .

ساقینامه

نائی .

30660 ـ **بادلیان** ۱۲۰۳: [ساقینامه های خطی ، نسخه‌ها ۱: ۴۹] .

ساقینامه

ازناصر بخارایی ، درویش ناصر(م۷۷۳) که یاد او در « دیوان : ۲۵۵۹» گذشت .

30661ـ **پاریس** S.p.۱۷۷۷/۱۲: با تاریخ ۲۵ صفر **۸۵۴** درپایان دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها: ۵۴۰].

ساقینامه

از ناصرعلی سرهندی (م۱۱۰۹) ،که یاد او در«دیوان: ۲۴۴۸ و۲۵۶۳»گذشت. **آغاز**: بیا ساقی‌که فصل نوبهار است ــ قلح گلرنگ و می مطرب هزار است .

بنگرید : ذریعه۱۲: ۱۱۶ .

30662 اندیا افیس ۱۹۵۲ : آغاز برابر نمونه [ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱:۴۶] .

ساقینامه

نافع درویش مولوی .

30663ـ پاریس، ملی (بلوشه ۱۸۸۰) [ساقینامه‌های خطی ، نسخه‌ها ۱:۴۹] .

ساقینامه

نامی اصفهانی ، صادق ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۶۵ »گذشت . آقای احمد گلچین معانی از مثنوی « وامق و عذرا » ی او بیرون کشیده است . آغاز : ساقی ازآن بادهٔ یاقوت فام ـ آنکه عمرخضر می‌بخشد بوام .

30664 ـ تهران ، گلچین معانی : [ذریعه ۱۲ : ۱۱۶] .

ساقینامه

از نشیمی . مثنویست .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۱۷ .

30665 ـ بادلیان Add ۶۹/۴۷ : با تاریخ ۱۲۰۰ در جنگ . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۶] .

30666 ـ بادلیان ۱۲۴۱ :[ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی، نسخه‌ها۱:۴۹].

ساقینامه

نصیرهمدانی ، محمد که یاد او در «شرح بیتی ازگلشن‌راز» و «دیوان: ۲۵۷۵»گذشت .

30667 ـ تهران، دانشگاه ۳۴۹۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ـ ۱۴ در دیوان او [ف . دانشگاه ۱۲:۲۵۰۸] .

ساقینامه

نظام دست غیب ، در ص ۲۸۶۸ گذشت .

ساقینامه

از نظامی گنجوی (م۶۱۱) ، فخرالزمانی عزتی نگارندهٔ «میخانه» ازمثنوی رزمی «اسکندر نامه»ی او بیرون آورده و در «میخانه»ی خود جای داده‌است و درص ۱۷ـ۲۶ آن چاپ شده است . آغاز : بیا تا ز بیداد شوییم دست ـ که بیداد نتوان ز بیداد رست [ساقینامه‌های خطی علینقی منزوی] .

30668 ـ مشهد، رضوی ۹۵۹۶/۱۶ فهرست نشده : نستعلیق ۱۰۹۰ـ۱۱۰۶ (ص ۴۱۸ـ۴۲۱) آغاز برابر نمونه، پیرامن ۱۷۵ بیت [رؤیت] .

ساقینامه

از سراینده‌ای با تخلص نظر .

30669 ـ بادلیان ۱۳۴۱ : [ذریعه ۱۲:۱۱۷] .

ساقینامه

از نظمی تبریزی ، علی جوهرشناس که یاد اودر«دیوان:۲۵۷۸»گذشت. این«ساقینامه» در «ذریعه ۱۲:۱۱۷» یاد نشده است .

30670 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۳/۲ : نوشتهٔ امام‌بخش ،۱۱ رجب ۱۱۶۶ (۲۱۷۵۲م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۴۱] .

ساقینامه

ازنوعی خبرشانی، محمدرضا (م۱۰۱۹) که یاد او در «دیوان:۲۵۸۹» گذشت . برای اکبرپادشاه(۹۶۳-۱۰۱۴) سروده ودر«میخانه :

۲۰۲-۲۱۶» چاپ شده است . **آغاز ۱** : تویی اولین پیرمیخانه‌ها ـ بیاد تو شبگیر پیمانه ها **آغاز ۲**: الهی بیاد حمن چمن‌زارصبح(!) که شب خفتگان را دهد باد صبح .

بنگرید: ذریعه ۹:۱۲۳۵ (نوعی) و۱۲: ۱۱۷ (ساقینامه) ـ ساقینامه‌های خطی، منزوی، نسخه‌ها ۱:۳۲ .

30671 ـ **تهران** ، مجلس۶/۲۶۶۵: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۲۲۶-۲۲۹) [ف . مجلس ۸:۴۱۸] .

30672 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۲۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۶۴** (۱۶۵۴م)آغاز برابر سوز و گداز او (؟) [ریو۲:۶۷۴] .

30673 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۹/۹۵۹۶ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ - ۱۱۰۶** در دفتر(ص۴۴۵-۴۴۹) پیرامن۲۷۲ بیت ،آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت] .

30674 ـ **تهران** ، ملك ۲/۵۵۱۱ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (۱۰۱پ-۱۱۱پ) ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، زرین ، با یادداشت رمضان ۱۱۰۶ [رؤیت] .

30675 ـ **تهران**، ملك ۴۲/۴۶۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «گنج معانی» (۳۰۶ر - ۳۰۸ر) ، ۱۱۲ بیت است ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت] .

30676ـ **تهران** ، ملك ۲۲/۴۰۷۶: نستعلیق ریز سدهٔ **۱۱** ، هر صفحه ۱۸۰ بیت (۱۱۱پ-۱۱۲ر) ، ۲۸۰ بیت است ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** . زرین [رؤیت] .

30677ـ **تهران** ، سپهسالار۱۸/۱۴۳: تاریخ یادنشده (۳۱۰ر-۳۱۲پ) ،آغاز برابر نمونهٔ **۱**، نسخه در ۷۰۰ بیت‌است [ف. سپهسالار ۵:۹۶] .

30678ـ **اندیا افیس** ۱۴۸۵ :تاریخ یاد نشده .

30679 ـ **برلین** ۹۲۸: [ساقینامه‌های خطی، منزوی] .

ساقینامه

از نیازی شیرازی (۱۱۹۷-۱۲۶۳) که یاد او در «دیوان : ۲۵۹۰» گذشت .

30680 ـ **تهران** ، آقای فخرالدین نصیری ۳۲ : بخامهٔ سراینده در « دیوان » او [ذریعه ۹:۱۲۳۹] .

ساقینامه

از وارد شاهجهان آبادی ، محمد شفیع فرزند محمد شریف تهرانی، ازروزگارعالمگیر (۱۰۶۹-۱۱۱۸) ونادرشاه . مثنویست.

بنگرید : ذریعه ۹:۱۲۴۷ (وارد) و۱۲: ۱۱۸ (ساقینامه) .

30681 ـ **موزهٔ بریتانیا** : نشانی بیشتر یاد نشده، [ریو ۱:۲۲۶- ساقینامه‌ها ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱:۴۷] .

ساقینامه

ازواضح‌ساوجی،میرزامبارك‌الله(م۱۱۲۸)، کـه یاد او در « دیوان : ۲۵۹۲ » گذشت . ساقینامه است با یك دیباجه. **آغاز:**(دیباجه): شربنا علی ذکرالحبیب مدامة ـ سکرنابهامن قبل‌آن یخلق‌الکرم . **آغاز** (متن) : به‌هشیار مستی‌که تاك آفرید .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۱۸ .

30682ـ **اندیا افیس** ۱۶۷۴ :آغاز برابر نمونه [ساقینامه‌های خطی،علینقی‌منزوی، نسخه‌ها ۱:۴۶] .

ساقینامه

از والا بدخشی ، میرضیاء الدین مخاطب

به‌اسلام‌خان، درگذشتهٔ ۱۰۷۴ . **آغاز:** بنامی کزو باده مستی گـرفت ـ ز شوقش عدم رنگ هستی‌گرفت .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۲۵۴ (والا) و۱۲: ۱۱۸ ـ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی .

30683 ـ **بنگال** ۲۷۱ : آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۱۸:۱۲] .

ساقینامه

والهی قمـی ، میرزا یوسف که یاد او در « دیوان : ۲۵۹۵» گذشت . در ذریعه در واژهٔ ساقینامه یاد نشده است .

30684 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۵۹۸: در دیوان او مؤرخ **۱۰۳۲** [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۷] .

ساقینامه

والیهٔ قاجار، حسن جهان ،که یاد او در «دیوان:۲۵۹۶»گذشت. این‌ساقینامه در«ذریعه ۱۱۸:۱۲» یاد نشده است . **آغاز:** بیارساقی آن می‌که آرد سرور ـ بیك جرعه زایل نماید غرور .

30685ـ **مشهد**، رضوی ۹۳۴(۴۷۹۴): در دیوان او از سدهٔ **۱۳** ، سی بیت است [ف. رضوی ۷۴۸:۷] .

ساقینامه

از وحشی بافقی (م۹۹۱) ، که یاد او در «کلیات :۱۸۹۸» گذشت . ترجیع بندی است عرفانی نه ببحرتقارب ، در «میخانه : ۱۵۵ـ ۱۶۲» چاپ شده است . **آغاز** : ساقی بده‌آن باده‌که اکسیر وجود است ـ شویندهٔ آلایش هر بود و نبود است .

بنگرید : ذریعه ۱۱۸:۹ .

30686 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۹۶/۲۵ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۱ـ۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۳۵-۴۳۷) پیرامن ۱۲۴ بیت،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30687 ـ **تهران**،مجلس۵۹۹۶/۶۷ با تاریخ **۱۱۰۰**، (ص۲۳۸ـ۲۴۲) . **آغاز:** پس پردهٔ صلح جویندگـان ـ بی بود و مهر [ف. مجلس ۱۷ : ۳۷۹] .

ساقینامه

از وحید قزوینی ، میرزا طاهر ،که یاد او در«کلیات :۱۸۹۸»گذشت .

30688 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در دیوان او که درفهرست کتابخانه باستناد این بیت از رضوان دانسته شده است : بده می که رضوان شود بنده‌ات ـ توان ریخت نقل از شکر خنده‌ات [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۰۰] .

ساقینامه

از هاتفی جامی خبوشانی (م۹۰۶) ، که یاد او در«دیوان:۲۶۰۷»گذشت.فخرالزمانی از مثنویهای بحر تقارب او مانند « تمرنامه » بیرون کشیده و در «میخانه» گنجانده و در ص ۱۰۶ ـ ۱۱۰ چاپ شده است [ساقینامه‌های فارسی ، منزوی] . **آغاز:** بنام خدایی‌که فکر و خرد ـ نیارد که تا کنه او پی‌برد .

30689 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۹۶/۲۰ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ ـ ۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۲۵ـ۴۲۷) پیرامن ۷۸ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ساقینامه = سوگند نامه

ازسراینده‌ای هادی تخلص، وبا نام محمد هادی ، که دیباچهٔ دیوان خود را در ۱۰۶۷ نوشته است . مثنویست ساقینامه و سوگند نامه

مانند . **آغاز** : ثناها باده نوشان ادراك را ـ ز خود بیخودان دل پاك را .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۰۰ .

30690 ـ **تهران**، دانشگاه ۷/ ۵۲۶۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در دیوان او (ص ۷۶۲ ـ ۷۸۱) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۹] .

ساقینامه

ملاهادی سبزواری ، در ۲۸۵۹ گذشت .

ساقینامه

از هجری رازی، که یاد او در « دیوان : ۲۶۰۸ » گذشت . در فهرست فهمی ادهم نام سراینده یوسف یاد شده است . **آغاز** : دلا تا بکی دردی غم‌کشی (کشم) ـ خورم (خوری) خون و آه دمادم کشی (کشم) .

30691 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۱۱ : در «دیوان» او ازسدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۷۴] .

ساقینامه

از هدایت ، رضاقلی‌خان ، که یاد او در «اصول‌الفصول : ۱۰۴۳» گذشت . در «ذریعه» واژهٔ ساقینامه ازو یاد نشده‌است. **آغاز**: الا ای خراباتیان الست ـ که ازبادهٔ عشق‌هستیدمست.

30692 ـ **تهران**، ملی ۲۹۷ : نستعلیق ج۱/ **۱۲۶۰** (ص ۴۰۰ـ۴۰۶) ، آغاز برابر نمونه . [نسخه‌ها ۶ : ۱۶۶] .

ساقینامه

چند نسخه‌ی ناشناخته .

30693 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵/ ۱۴۲۷ : نستعلیق امامقلي ايماني ، با تاريخ **۱۰۷۴** تا **۱۰۷۹** درجنگ (۴۳۶پ۴۶۶ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۱۰۱] .

30694 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ ق۷۴ : نوشتهٔ طالع مینوخان خلیل ، **۱۲۶۵** ، ۱۳ ص [مخطوطات ، سرفراز علی: ۷۹] .

سالك راه راست

از عطار نیشابوری . باید دیدکدام یك از سروده‌های اوست .

30695 ـ **بنگال** ، آسیایی ۳/ ۵۵۰a (۱۲۱۲) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، همراه منطق‌الطیر و مصیبت‌نامه ازهمو [ف . بنگال: ۱۳۵] .

سام نامه

ازخواجوی‌کرمانی (۶۸۹-۷۵۳تا۷۶۳) که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۷» گذشت . یکی‌از مثنویهای ششگانهٔ اوست برخی دراین انتساب تردیدکرده‌اند ، ولی در خود آن آمده : سر انجام خواجو شدش نامه ختم. دربحرمتقارب، داستان عشق سام وپریدخت‌است، بنام‌ابوالفتح مجدالدین محمود وزیـر ، شمارهٔ بیتها در نسخه‌ها گوناگون است و تا یازده هـزار بیت دیده شده است. دربمبئی وسپس بکوشش سعید نفیسی ۱۳۱۹خ چاپ شده‌است. **آغاز**: سپاس آن خدای ایزد رهنمای ـ که ازکاف ونون‌کرد گیتی بپای (بمانند بهمن نامه : ۲۶۷۳) .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۲۳ ـ ف. مشار : ۹۳۱ ـ پیشگفتار چـاپ کلیات او از احمد سهیلی : ۷۷ .

30696 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۲۶ : سدهٔ **۱۱** ، آغـاز و انجام افتاده ، ۵۰۰ ص ۲۱س [ف . مجلس ۸ : ۲۱۸] .

30697 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۵۶۰/۴۶۱۰: سدهٔ **۱۲** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۴۱] .

30698 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۴۶: سدهٔ **۱۸** م، ۲۷۵ گ [ف. ریو ۲: ۵۴۴] .

30699 ـ **تهران**، مجلس ۳۹۹: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده، ۱۰۵ گ ۱۸-۱۹ س [ف. مجلس ۲: ۲۳۲] .

30700 ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۶۹۴۱: ۱۹۷ گ [ف. ریو ۲: ۵۴۳] .

سام و بهرام

ازفیاض لاهیجی، ملاعبدالرزاق (م ۱۰۵۱) که یاد او در «سرمایهٔ ایمان: ۸۰۱» گذشت. مثنویست در بحر هزج، بنام شاه صفی (۱۰۳۸-۱۰۵۲) سروده است. **آغاز:** خداوندا دلی ده آشنا روی ـ که تابد جز ز تو از هر آشنا روی.

30701 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۲۳/۵ (۷۱۶ف): نستعلیق زیبا به‌شیوهٔ میرعماد، سدهٔ **۱۱**، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی: ۵۳۳] .

30702 ـ **تهران**، سنا ۷۵۵۱/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، متن و هامش [نسخه‌ها ۲: ۲۴۸] .

30703 ـ **قاهره**، دارلکتب ۱۶۴-م ادب فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۲۹۵] .

سام‌نامه

ناشناخته.

30704 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۵۷ منظوم (۱۷): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۹۴] .

سبحة الابرار

از جامی، عبدالرحمان، که یاد او در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت. یکی از مثنویهای «هفت اورنگ» اوست، در یك مقدمه در توحید و نعت وسبب تألیف، سپس چهل عقد در مطالب اخلاقی عرفانی و حکایتها و سپس مناجات، در پیرامن ۲۷۰۰ بیت. چندبارچاپ شده است. **آغاز ۱)**: المنة‌لله که بخون بگرفتم ـ یکچند چو غنچه عاقبت بشکفتم. **آغاز ۲)**: ابتدا بسم‌الله الرحمان ـ الرحیم المتوالی الاحسان ـ میکنم از نم آب حیات.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۲۶ ـ ف. مشار: ۹۳۳.

30705 ـ **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق خوش قوام‌الدین محمد جواجکی منشی، **۸۷۲** [نسخه‌ها ۱: ۱۱] .

30706 ـ **تهران**، ملی : نسخ عبدالرحمان فرزند احمد جامی، در «کلیات» او مؤرخ **۸۷۷** [نسخه‌ها ۶: ۲۶۴] .

30707 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۴۵/۱: نستعلیق ترکستانی، **۸۸۶**، درچهار ستون، همراه تحفة‌الاحرار، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. مجلس ۸: ۲۴۸] .

30708 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی D ۲۰۴ (۱۶۰۵): در «کلیات» او مؤرخ **۸۹۰** که گویا بخامهٔ جامی است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیلمها: ۱۶۳] .

30709 ـ **مشهد**، فرخ ۱۷۸: سلطان محمدنورخوشنویس، **۸۹۲** [نسخه‌ها ۳: ۹۳] .

30710 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H۶۷۲/۲۳: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷-۸۹۵** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۵] .

30711 ــ **تهـران** ، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸-۹۰۲**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۷۹] .

30712 ــ **تهران** ، مجلس ۱۰۸۸ : نسخ ابوالحسن ، سدهٔ **۹** (بروزگار جامی) ، زرین، ۲۳گ ۷۰ بیت [ف . مجلس۳: ۴۵۴].

30713 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای Y.۱۰۵ : پیرامن سدهٔ **۹** ، ۲۰س[ف . فهمی ادهم ۱: ۲۵۲] .

30714ــ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۲۳۰: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۵** م ، ۶۵گ [ریو۲: ۶۴۸] .

30715ــ **تهران**، اصغرمهدوی۱/۴۵۵: در « هفت اورنگ » از سدهٔ **۹ــ۱۰** [نسخه‌ها ۲: ۱۳۴] .

30716 ــ **ایاصوفیا** ۴۲۰۹ : در «کلیات» او گویا ازسدهٔ **۹ــ۱۰** . **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها : ۱۶۱].

30717 ــ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۱۰ (۵۲۰ف مکرر) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۰۳**؛ زرین [ف. دکتر بیانی : ۲۸۶] .

30718 ــ **هاروارد** ، هوتی M۴۳۱ ۵۰ : در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۹۰۴**، [نسخه‌ها ۴:۳] .

30719 ــ **موزهٔ بریتانیا**(۴/۲۸۹) Or۴۵۱۳: در«هفت اورنگ» او نوشتهٔ**۹۰۸** (۲-۱۵۰۱م) [ذیل ریو : ۱۸۹] .

30720 ــ **مشهد** ، رضوی ۱۰۵۸/۴ (۵۰۲۴) : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۹۲۱** [ف. رضوی ۷ : ۸۸۹] .

30721 ــ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۸۵ (۵۲۶ف) : در « پنج گنج » او نوشتهٔ میرعلی **۹۲۸** ، مصور [ف. دکتر بیانی: ۲۹۴] .

30722 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۶۸۲ : محمدقاسم فرزند شادیشاه ، **۹۲۹**. ۱۱۰گ۱۴س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۱] .

30723 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای B۹۱۲/۲ : در « هفت‌اورنگ » نوشتهٔ **۹۳۰** [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۴۵] .

30724 ــ **تهران** ، سلطان‌القرائی : نسخ تعلیق‌زیبای‌سلطان محمدخندان (م ۹۵۰)، **۹۳۰** ، زرین [ذریعه ۱۲: ۱۲۶] .

30725 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۶/۲۴ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۹۳۱** [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۳۶] .

30726 ــ **موزهٔ بریتانیا**(۴/۲۹۰) Or۲۹۳۵: در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۹۳۴** (۱۵۲۸م) [ذیل ریو : ۱۸۹] .

30727 ــ **تهران**، ادبیات۹۳۵حکمت: در « کلیات » او مؤرخ **۹۳۵** [ف . ادبیات ۲ : ۳۱] .

30728 ــ **تهران** ، مجلس ۱۰۸۹ : نستعلیق خوب **۹۳۹** ، زرین ، ۹۲ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۳ : ۴۵۵] .

30729 ــ **بنگال** ، ایشیاتك۶۱ منظوم (۱۲۵۱) : نستعلیق **۹۳۹** [ف. بنگال: ۹۴].

30730 ــ **تهران** ، مجلس۲/۳۰۹۷: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۳۷** [ف . مجلس ۱۰: ۶۴۸] .

30731 ــ **تهران** ، مجلس ۱۰۹۲ : نستعلیق خوب **۹۴۲** ، زرین ، با دیباجه‌ای بنظم و نثر ، ۱۰۴گ ۱۵ بیت [ف. مجلس۳: ۴۵۷] .

30732 ــ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۱۱۸ (۵۴۳ ف) : نستعلیق خوش زیبای شاه محمود نیشابوری، **۹۴۴** آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، زرین،

۲۰۴ص ۱۴س [ف. دکتر بیانی : ۲۱۳] .

30733 ـ **بنگال** ، ایشیاتك منظوم (۸۵۷) : نستعلیق **۹۴۴** [ف. بنگال : ۹۴].

30734 ـ **تهران** ، مجلس۵/۲۵۴۳: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۴۵** (۳۰۷-۳۸۸) با دیباجهٔ نثری [ف. مجلس ۸:۲۴۳] .

30735ـ **تهران**، دانشگاه۲/۳۱۳۶: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۴۷** [ف . دانشگاه ۲۰۸۷:۱۱] .

30736 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۱/۴ تصوف فارسی : در«هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۴۸** [مخطوطات ۲:۲۲۹] .

30737 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۱۱/۲ : نستعلیق خوش‌حسین قاری، شوال**۹۵۴**، **آغاز:** میکنم از نم آب حیات [رؤیت] .

30738ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۰۹۵: نوشتهٔ **۹۵۴** [نسخه‌ها ۴:۶۸۲] .

30739 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۵۹۹Spi/VI۳۸M: نستعلیق زیبای ۵ع **۹۵۷**/۲ (۱۵۵۰م)، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. عبدالله ۲:۴۹۵] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۴۲] .

30740 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۹۰ : نستعلیق خوب **۹۵۸** ، زرین، ۱۲گ۱۳ بیت [ف. مجلس ۳:۴۵۶] .

30741 ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۲۳: مؤرخ **۹۵۸** [نسخه‌ها ۵:۴۵۱] .

30742 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۹۰/۴: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۵۸** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۵] .

30743 ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۰(۵۲۲ ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۹۶۳-۹۷۸**، زرین [ف. دکتر بیانی :۲۸۹] .

30744 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰/۳ تصوف فارسی : در «هفت‌اورنگ» نوشتهٔ**۹۶۴** [مخطوطات ۲:۲۲۹] .

30745 ـ **دانشگاه**۴/۱۰۲: در«هفت اورنگ»نوشتهٔ **۹۶۶** [ف. دانشگاه۲:۲۳۵].

30746 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰۵-م ادب فـارسی : تعلیق زیـبا ، **۹۶۹** ، زرین [مخطوطات ۱:۲۹۶] .

30747 ـ **مشهد**،رضوی ۶۳۱ ادبیات (۴۸۲۰): نستعلیق **۹۷۱**،آغاز برابر نمونهٔ **۲** سرلوح زر [ف. رضوی۷:۵۷۲] .

30748ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق خوش سلطان محمدکاتب، در **۹۷۳** . [نسخه‌ها ۱:۱۲] .

30749 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۵ Add: در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۷۳** (۱۵۶۶م) [ریو ۲:۶۴۶] .

30750 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۵۸: نسخ محمود قلاعی، ۲۲ع۲ **۹۷۸**/ ، زرین،۲۰۹گ ۱۷س [رؤیت] .

30751ـ **قاهره**، دارالکتب۵/۱۵۲م ادب فارسی : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۷۸** [مخطوطات ۲ : ۲۲۸] .

30752 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : در «کلیات» او مؤرخ ۲۹ شعبان **۹۸۰** [رؤیت] .

30753 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۴۴ : در«کلیات» او مؤرخ **۹۸۰** [ف . مجلس ۸ : ۲۴۵] .

30754 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۶۳ Add : محمد فرزند علاءالدین رزه ، **۹۸۰** (۱۵۷۲م) [ریو ۲:۶۴۷] .

30755 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۹۳/۳ : با تاریخ **۹۸۲** در «هفت اورنگ»، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت]

30756 ـ **تهران**، ملك۲/۵۹۹۵: در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۹۸۵** [رؤیت].

30757 ـ **تهران**، ملی ۱/۱۸۱ (۱۱۶۱): در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۸۵** [ف. معارف، جواهرالکلام ۲:۹].

30758 ـ **تهران**، سلطنتی۲۹۴۷۲ (۵۲۰ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۶**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۴].

30759 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۳۵Api/VI۴۰: نستعلیق **۹۸۶**، [ف. عبدالله ۲:۳۱۱].

30760 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۰۴ Or: نوشتهٔ **۹۸۷** همراه تحفة‌الاحرار [نسخه‌ها ۴:۶۸۸].

30761 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۳۳ ـ م ادب فارسی: نستعلیق زیبا، **۹۸۹**، زرین [مخطوطات ۱:۲۹۷].

30762 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۴۳ (۵۱۹ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۹۴ـ۹۹۹** زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۲].

30763 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۵۶: در «کلیات» اومؤرخ **۹۹۴** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۴].

30764 ـ **تهران**، سپهسالار۳/۳۵۴: مؤرخ **۹۹۵** (۱۳۲پ‌ـ۱۵۸ر) [ف. سپهسالار ۵:۹۷].

30765 ـ **تهران**، ملك ۴/۵۹۷۰: در «هفت‌اورنگ» او ازسدهٔ **۱۰**.

30766 ـ **تهران**، ملك۱۴/۵۹۹۷: در «کلیات: 17526» او از سدهٔ **۱۰**.

30767 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۴۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، نسخهٔ کامل با دیباچهٔ نثری، زرین، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. مجلس ۸: ۲۵۰].

30768 ـ **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق خوش بی‌نام از سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۱:۱۲].

30769 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۳۳ (۵۴۴ ف): نستعلیق خوش شاه محمد مشهدی، سدهٔ **۱۰**، زرین، ۲۲۸ص ۱۴س.

30770 ـ **تهران**، سلطنتی۲۴۱ (۵۴۵ ف): نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زرین، ۲۱۲ ص۱۳س.

30771 ـ **تهران**، سلطنتی۲۳۱ (۵۴۶ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، بایك تصویر، ۲۲۲ص ۱۴ س.

30772 ـ **تهران**، سلطنتی۲۳۴ (۵۴۷ ف): نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زرین، ۲۰۸ ص ۱۵س.

30773 ـ **تهران**، سلطنتی۲۳۲ (۵۴۸ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، ۲۷۶ص ۱۱س.

30774 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۹۷۲ (۵۴۹ ف): نستعلیق زیبای گویا با باشاه اصفهانی، سدهٔ **۱۰**، زرین، با دومجلس میناتور زیبا، ۱۴۵ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی: ۳۱۵ـ۳۱۹].

30775 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱۵ ادب فارسی طلعت: از سدهٔ **۱۰** [مخطوطات، طرازی ۱:۲۹۷].

30776 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۰۹۴: سدهٔ **۱۰** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۲].

30777 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۶۱: از سدهٔ **۱۰**، همراه «تحفة‌الاحرار» او [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

30778 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۴۶۶Spi/VI۳۸N: تعلیق، پیرامن سدهٔ **۱۰** [ف. عبدالله ۲:۴۹۵] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۴۲].

30779 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۰۰ : پیرامن سدهٔ **۱۰** ، ۱۰۴ گ ۱۴س .

30780 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۰۲ : پیرامن سدهٔ **۱۰** ، میرعلی، ۱۲۹ گ ۱۲ س .

30781 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۰۳ : پیرامن سدهٔ **۱۰** ، ۱۱۳ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۵۲-۲۵۳] .

30782 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۸۰۶/۳ : در «هفت اورنگ» اوازسدهٔ **۱۰**.

30783 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۹/۶ : در «هفت اورنگ» اواز سدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۴۶] .

30784 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۱۱/۵ : در «هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۴۹] .

30785 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۹۸ : عنایت‌الله ، پیرامن سدهٔ **۱۰** ، ۱۳۷ گ ۱۱ س [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۵۲] .

30786 ـ **تهران** ، دهخدا ۴۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها ۳ :۲۱] .

30787 ـ **تهران** ، مجلس ۸۴۷۸/۱ فهرست نشده : سدهٔ **۱۰-۱۱** ، همراه : رباعیات خیام ، دیوان شاهی ، دیوان سیفی عروضی ، دیوان ابی‌یمین [رؤیت] .

30788 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۳۰/۴ : در «هفت اورنگ» از سدهٔ **۱۰-۱۱** ، زرین [رؤیت] .

30789 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۵۹/۷ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۶** (۱۰۴پ-۱۳۶پ) آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت] .

30790 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۰۱ Harleian : نستعلیق سید علی فرزند سید ناصر کیا ، رمضان **۱۰۰۹** (۱۶۰۱م) ، ۱۱۲ گ [ریو ۲ :۶۴۸] .

30791 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳۷ ادب‌فارسی : نستعلیق زیبای **۱۰۱۱** (گ۲۳-۱۳۱) زرین [مخطوطات ۱ :۲۹۶] .

30792 ـ **تهران** ، ملك ۴۹۳۲/۱ : با تاریخ **۱۰۱۴** در دفتر (۱ر-۶۳پ) با یك مجلس آبرنگ ، پیرامن ۲۸۰۰ بیت [رؤیت] .

30793 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب O - ۳ Spi/VI ۳۱۵۵ : نستلیق **۱۰۲۲** (۱۶۱۳م) [ف. عبدالله ۲ :۴۹۵] . ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱ :۱۴۲] .

30794 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۶ Add : نستعلیق هند ، **۱۰۲۵** (۱۶۱۶م) [ریو ۲ :۶۴۷] .

30795 ـ **تهران** ، ملی ۱۸۰ (۱۱۹۱) : در «هفت اورنگ» ، اوایل ج۲/**۱۰۲۵** [ف. معارف ، جواهرالکلام ۲ :۷] .

30796 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۰۵ : نوشتهٔ **۱۰۲۶** ، ۶۴ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۵۴] .

30797 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۲۱ (۵۲۳ ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۱۰۳۸** ؟ ، زرین [ف. دکتربیانی :۲۹۱] .

30798 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۱۵ Or : نوشتهٔ **۱۰۴۰** [نسخه‌ها ۴ :۶۸۷] .

30799 ـ **تهران** ، ملی ۹۷۳/۴ف : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۱۰۵۶** [ف . ملی ۲ :۵۲۱] .

30800 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۷۰۴ : نوشتهٔ **۱۰۶۰** ، ۱۱۰ گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۵۳] .

30801 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۹ ادب فارسی : نستعلیق ، عمر ، ۵ ج ۲/**۱۰۷۰** [مخطوطات ۱:۲۹۷] .

30802 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۲۷/۳ : نستعلیق امامقلی ایمانی در**۱۰۷۹** دریك جنگ (۸۶پ-۱۲۳پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۱۰۰] .

30803 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۳۸P ۴۱۸۱ : نستعلیق ۵ شوال **۱۰۸۰** (۱۶۶۹م) انجام افتاده [ف . عبدالله ۲:۴۹۶] ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۴۳] .

30804 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۶۹۸Spi/VI۳۸U : نستعلیق عبدالوحید، ۲۷ ع۲/**۱۰۸۱** (۱۶۷۰م) همراه تحفة الاحرار وسلسلة الذهب [ف . عبدالله ۲ :۴۹۸] از کتابهای پروفسور شیرانی بوده [ف . دکتر بشر حسین ۱:۱۴۲] .

30805 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۱۱۹Spi/VI۳۸Q : نستعلیق ۵ ذیحجهٔ **۱۰۹۱** (۱۶۸۰م) [ف . عبدالله ۲:۴۹۶] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر بشیر حسین ۱:۱۴۳] .

30806 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۲۱۱Spi/VI ۳۸R : نستعلیق ۲۳ صفر **۱۰۹۴** (۱۶۸۳م) [ف. عبدالله ۲ : ۴۹۶] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۴۲] .

30807 ـ **تهران** ، مجلس ۵۰۸۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۱۰۸گ ۱۳س [رؤیت] .

30808 ـ **مجلس** ۲۵۵۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف . مجلس ۸:۲۵۷] .

30809 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰۵ د : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** درجنگ (۴۱ر-۶۶ پ) ، تنها از عقد ۳۲ تا ۳۶ را دارد [ف . ادبیات ۱ : ۱۸۲] .

30810 ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴:۱۰] .

30811 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۰۲/۵: در «هفت اورنگ» از سدهٔ **۱۱** [ف، سپهسالار ۵:۱۱۵] .

30812 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۷ (۵۲۷ ف) : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** ، مصور . [ف. دکتر بیانی : ۲۹۶] .

30813 ـ **تهران** ، سلطنتی ، شمارهٔ قفسه درفهرست داده نشده (۵۵۰ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زرین ، ۵۵ ص ۲۶س [ف . دکتر بیانی : ۳۱۹] .

30814 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۰۴ : پیرامن سدهٔ **۱۱** ، ۱۹۱گ ۱۳س.

30815 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۹۹ : محمودفرزند میرك، پیرامن سدهٔ**۱۱**، ۱۰۴گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۵۳] .

30816 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۲۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۶**م ، ۱۱۳گ [ریو۲:۶۴۸] .

30817 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۷۰ Add : سدهٔ **۱۶**م [ریو ۲:۶۴۴] .

30818 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۶۴ Add : در «هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۶** م [ریو۲:۶۴۸].

30819 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۶۲ Add : در «هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۶** م [ریو۲:۶۴۶] .

30820 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۵ Add: سدهٔ **۱۶**م [ریو ۲:۶۴۷] .

30821 ـ موزهٔ بریتانیا Or۴۷۲: در «هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۷** م [ریو ۲ : ۶۴۶] .

30822 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ف): در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۱۱۸۷**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۹۲] .

30823 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۶/۵: با تاریخ **۱۱۸۹** تا **۱۱۹۰** در دفتر [رؤیت].

30824 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۵۳ : شکسته نستعلیق خوش محمد حسین تبریزی ، **۱۱۹۱** ، برای حاجی سیدابوالحسن در نجف، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۲۵۸] .

30825 ـ **تهران**، وزارت امور خارجه ۱۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، جای سر فصل و تصویرها سفید مانده ، انجام افتاده : بودغمی شادی و دلها درو [رؤیت] .

30826 ـ **تهران**، ملی ۱۰۱/۷ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، (ص۵۸ـ۶۸) ، گزیده‌ای از آن است [ف . ملی ۱: ۸۹] .

30827 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۶۰: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۲** ، آغاز افتاده ، ۸۰ گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

30828 ـ **فرهاد معتمد** ۱۳۴: سدهٔ **۱۲-۱۳** [نسخه‌ها ۳: ۱۸۶] .

30829 ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۰۳۸: سدهٔ **۱۲-۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۲] .

30830 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۴۹: نستعلیق محمد مهدی حسینی، در سه شنبه شعبان **۱۲۲۳** . [نسخه‌ها ۲: ۸۴] .

30831 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ۶۶۹ : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۱۲۳۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۶] .

30832 ـ **مشهد** ، رضوی ۷۵۷/۴ ادبیات (۴۶۱۴) : نستعلیق شکرالله اردلانی سنندجی **۱۲۳۱** در «کلیات» او [ف. رضوی ۷: ۶۷۲] .

30833 ـ **تهران**، مجلس ۴۰۱: نبشتهٔ **۱۲۳۶** ، برگ یکم افتاده ، ۱۱۰ گ ۱۴س [ف . مجلس ۲: ۲۳۴] .

30834 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۵۸۴/۲: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۱۲۳۶** [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۱۴] .

30835 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۶۸، ۸۷۱ سبحه ـ ۶۹ ، ۸۷۱ ها : نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۶** در دفتر ، ش ۲ دفتر ، آغاز برابر نمونه (با دیباجه) ۸۸ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۴۵۳] .

30836 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۷۳/۲: نستعلیق سیدمحمدصادق ، در **۱۲۴۰** (ص۱۲۵-۳۱۴) ، با دیباجهٔ نثری و ۳۰۰۰ بیت [ف . مجلس ۸: ۸۳۵] .

30837 ـ **تهران**، سنا ۳۴۳: نستعلیق خوش محمد رضا پسر ضیاءالدین ، **۱۲۴۴** ، زرین، [نسخه‌ها ۶: ۵۵۰] از کتابهای بیانی بوده.

30838 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۹۵۲: نستعلیق **۱۲۵۴** ، آغاز افتاده، ۱۸۶ گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۳: ۴۰۶۶] .

30839 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۷۰۲/۱ (۷۰۶ ف) : نستعلیق زیبای میرزا محمود حکیم فرزند وصال شیرازی ، **۱۲۷۰** ، زرین [ف . دکتر بیانی : ۵۰۵] .

30840 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۵۱۸Spi/VI۳۸S : نستعلیق محمد امین مولتانی، ۲۳ رمضان **۱۲۷۵** (۱۸۵۸ـ۱۸۵۹م) [ف. عبدالله ۲: ۴۹۷] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۴۲] .

30841 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا: نستعلیق، با تاریخ **۱۲۹۷** در دفتر بهمین خامه ش ۱ دفتر [نسخه‌ها ۵:۳۷۸].

30842 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۵۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، دارای ۲۶۵۰ بیت [ف. مجلس ۸:۲۶۰].

30843 ـ **تهران**، مجلس ۱۰۹۱: نستعلیق شکسته آمیز، نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۳**، ۳۰۸ بیت از پایان کم دارد، ۹۷گ ۱۴ بیت [ف. مجلس ۳:۴۵۶].

30844ـ **تهران**، ملی فهرست نشده: شکستهٔ سدهٔ **۱۳**. زرین، ۲۵۲ ص ۱۲ س [نسخه‌ها ۶:۲۸۳].

30845 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۴۸: نستعلیق باباشاه خوشنویس، بگواهی موسی مرآت‌الممالك شیبانی در ۱۲۴۲، ۱۱۹ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۴:۳۵۹۱].

30846ـ **تهران**، سپهسالار ۲/۳۲۷: تاریخ یاد نشده (۲۶پ-۶۷ر) [ف. سپهسالار ۵:۹۷].

30847 ـ **تهران**، سپهسالار ۳۳۰: تاریخ یاد نشده، زرین، ۸۳گ ۱۴ س.

30848 ـ **تهران**، سپهسالار ۳۵۱: نستعلیق زیبا، زرین، شش عقد آن ومقدمات از آغاز افتاده، ۸۷گ ۱۲س.

30849ـ **تهران**، سپهسالار ۵/۴۰۲: تاریخ یاد نشده (۱۵۷پ - ۲۰۰پ) [ف. سپهسالار ۵:۹۷].

30850ـ **تهران**، مجلس ۴۰۰: نستعلیق، تاریخ یادنشده، آغازبرابر نمونهٔ **۱**، ۱۳۴گ ۱۱س [ف. مجلس۲:۲۳۳].

30851 ـ **مشهد**، رضوی ۵۸ ادبیات: تاریخ یاد نشده، زرین، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۹۵گ ۱۵س [ف. رضوی ۳:۱۷۶].

30852 ـ **همدان**، کتابخانهٔ غرب ۴۶۸۱: نسخ، انجام افتاده [ف.دکترمقصود].

30853 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۳۳۱ س: تاریخ یاد نشده.

30854 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۰۴۷ س: تاریخ یادنشده.

30855 ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۵ م ادب فارسی: تاریخ یادنشده.

30856 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۶ م ادب فارسی: تاریخ یاد نشده.

30857 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۵ م ادب فارسی: تاریخ یاد نشده [ف. نصرالله طرازی ۱: ۲۹۷].

30858 ـ **بنگال**، آسیایی ao۲۸/۱ (۵۷۲): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال: ۱۲۷].

30859 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۷۱۷: ۸۰گ ۱۲س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۳].

30860 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۶۶/۱/۴۴۲: تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱:۱۴۲].

سبحهٔ صفا

از صفای قاجار، علیخان ظهیرالدوله‌ملقب به‌صفا علیشاه فرزند محمدناصرخان، درگذشتهٔ ۱۳۴۲. از هموست: رعنا و زیبا، مجمع اطوار. مثنویست عرفانی که همراه «رعنا و زیبا»ی او در تهران ۱۳۱۰ چاپ شده است.

آغاز: حمدبیحد ذات پاکی را سزاست- کو خلایق را بنیکی رهنماست.

بنگرید: ذریعه ۹:۶۰۹ (صفا) و ۱۹:

۲۰۱ (مثنوی سبحهٔ صفا) ـ فرهنگ‌سخنوران: ۳۳۷ـ ف . مشار: ۹۳۳.

30861 ـ **تهران**، ملك ۵۵۱۵ : سدهٔ **۱۴** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

سبحهٔ هزار دانه

ازمیرسید منصورسمعنانی . **آغاز:** مرحبا ای‌عشق نیکوکارها ـ وی بداغت گرمی بازارها.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۰۱ .

30862 ـ **تهران**،مجلس۵۸/۲۳۲۹: نستعلیق**۱۲۷۴-۱۲۷۵**(ص۵۸۳-۵۹۹جنگ) گزیدهٔ آنست در ۲۲۰ بیت [ف.مجلس۸: ۳۱].

سبحهٔ ابحر = مظفر نامه

ساغر اصفهانی .

سبحهٔ جامی = هفت‌اورنگ

سبحهٔ سیاره

از رشیدای عباسی (م۱۰۸۱) ،که یاد او در «کلیات : ۱۸۵۸» گذشت. مثنویست عرفانی که در ۱۰۶۰ (= گل باغ) بانجام رسیده‌است. درپایان نسخهٔ ملك آمده: بهر تاریخ سبحهٔ‌سیار ـ گل باغ ابد شد آیینه‌دار .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۰۲ .

30863 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۶۶/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در « کلیات 17568 » او (... ـ ۹۴ر) [رؤیت] .

سبحهٔ سیاره

اززلالی خوانساری،که یاد او در«کلیات: ۱۸۵۹» گذشت . هفت مثنوی است هریك به‌نام جداگانه : ۱ـ آذر وسمندر ۲ـ حسن گلوسوز ۳ـ محمود و ایاز ۴ـ شعلهٔ دیدار ۵ـ میخانه ۶ـ ذره وخورشید ۷ـ سلیمان نامه .که هریك در جای خود یاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۳۱ .

30864 ـ **تهران** ، ادبیات ۴۷ ج : نسخ مجدالدین علی شوشتری ، در ۱۶ج۱/**۱۰۸۰** (سلیمان‌نامه) ودرپایان پنجمین (حسن گلوسوز) رجب **۱۰۸۰** ، درمتن وهامش، نسخه مشوش و گویا محمود و ایاز را ندارد، ۷۱گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱ : ۵۲۳] .

30865 ـ **مدینه**، عارف‌حکمت ۱۷۱ : نوشتهٔ **۱۰۹۷** [نسخه‌ها ۵ : ۴۹۵] .

30866 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۹۳ : نسخ سدهٔ **۱۱**، دارای شش مثنوی: ۱ـ آذر و سمندر (ص۱ـ۷) ۲ـ شعلهٔ دیدار (ص۸ـ۲۰) ۳ـ میخانه (در دو بخش) ۴ـ محمود و ایاز (ص۳۹ـ۳۱۸) ۵ـ ذره وخورشید (ص۳۲۶ـ۳۴۱) ۶ـ سلیمان نامه (۳۴۲ـ۳۸۰) این‌شش مثنوی رویهم ۶۱۸۳ بیت دارد . آغاز آذر و سمندر افتاده، ۱۹۰گ و۱۷ بیت [ف. مجلس ۳ : ۴۵۸] .

30867 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۶۲ منظوم (۱۱۸۸) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۴] .

سبحهٔ سیاره

از شاه داعی شیرازی ، که یاد او در «دیوان : ۲۳۲۴» گذشت . قصیده‌هاییست و جز «ستهٔ داعی» است .

30868 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۱۱ (۵۰۲ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۴** [ف . دکتر بیانی : ۲۵۹] .

30869 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۲ (۵۰۳ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۶** [ف . دکتر بیانی : ۲۶۰] .

سبعهٔ سیاره

از هاشم نقشبندی پسر محمد قاسم . ساقینامه‌ایست که برای اختر سروده است .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۱۹ (ساقینامه) .

30870 ـ **اندیا افیس** ۲۸۹۸ : [ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱ : ۴۹] .

سبع المثانی

از محمدکاظم فرزند حاج محمد صادق ، رحمت یزدی ، منظومه‌ایست کوتاه دربارهٔ امامان که پس از « عقدالثریا » در ۱۴ج۱/ ۱۲۴۰ سروده است .

30871 ـ **تهران**، دانشگاه ۲ / ۲۸۵۵ : نستعلیق سراینده در جنگ او (ص ۳۶۹-۳۸۲ و ۴۰۸-۴۰۹) همراه « الجوابات العشره » و « زهرة الجواد » در هیئت به نظم از همو [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۹۷] .

سبع المثانی

از نجیب الدین رضا تبریزی اصفهانی (م ۱۰۷۷ یا ۱۰۸۰) که یاد او در « اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۸ » گذشت . مثنویست عرفانی با بندهایی به نثر و بجای هفتمین دفتر « مثنوی معنوی » ساخته و از این روی بدین نام خوانده است . بکوشش محسن حالی عمادالفقرا ۱۳۴۳ ق بچاپ رسیده است. **آغاز** : ای احد فرد بذات قدیم ـ برتو گریزیم ز دیو رجیم ... حمد و ثنا و ستایش بیحد و نهایت و سپاس .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۳۰ ـ ف . فارسی مشار: ۹۳۴ .

30872 ـ **تهران**، ملک ۵۲۳۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۵۳ گ ۲۵ س [رؤیت] .

30873 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲۲۲ : شکسته و رقاع و نستعلیق ، در ذیحجهٔ **۱۲۸۳** بدستور دبیرالملک [نسخه‌ها ۲ : ۸۴] .

30874 ـ **تهران** ، مجلس ۲۹۰۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۷۰۱ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۱۰ : ۲۹۱] .

30875 ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۷ : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۳] .

30876 **تهران** ، دانشگاه ۲۴۷۱ : نستعلیق محسن حالی (عمادالفقراء) ، **۱۳۲۵** وسرگذشت نویسنده در ص ۴۵۹ هست، بافهرست اصطلاحات ، ۲۳۴ گ ۲۵ س [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۴۰] .

سبع المثانی = مظفرنامه

ساغر اصفهانی .

سبع المثانی = بحرالاسرار

مظفرعلیشاه کرمانی .

ستهٔ امیر حسینی

حسین فرزند عالم (م ۷۱۹) که یاد او در «صراط مستقیم : ۱۲۶۸» گذشت . شش اثر اوست به نثر و نظم : ۱ ـ طرب المجالس ۲ ـ نزهة الارواح ۳ـ زادالمسافرین ۴ـ کنزالرموز ۵ـ پنج گنج ۶ـ سی نامه، که هریك درجای خود یاد شده است .

30877 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۰ ـ م ادب فارسی : نعیم الدین کاتب **۸۹۳ ـ ۸۹۴** ، زرین ، **آغاز**: حمد وثنا مرخدای را جل جلاله و عم نواله آن صانعی که ذرهٔ خاك [مخطوطات ۱ : ۲۹۸] .

ستهٔ داعی

شاه داعی شیرازی ، محمود که یاد او در

«دیوان: ۲۳۲۴» گذشت . شش مثنوی اوست : ۱ ـ مشاهده ۲ـ گنج روان ۳ـ چهل‌صباح ـ ۴ـ چهارچمن ۵ـ چشمهٔ زندگانی ۶ـ عشقنامه، رویهم بیش از ۵۶۰۰ بیت است .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۴۳ .

30878 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۲ (۵۰۳ ف) : نستعلیق سلطانعلی (شیرازی نه مشهدی)، **۸۷۶**، در «کلیات» او . هرشش است: مشاهده گنج روان ، چهل صباح ، چهار چمن ، چشمهٔ زندگانی، عشق‌نامه [ف. دکتر بیانی: ۲۶۰] .

30879 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۹۵ : سدهٔ **۹** ، هرشش دفتر : مشاهده ، گنج روان ، چهل صباح ، چهار چمن ، چشمهٔ زندگانی ، عشق‌نامه . زرین [ف . مجلس ۳ : ۴۶۴] .

30880 ـ **اندیاافیس** ۱۲۹۸ : هرشش است [ذریعه ۱۲ : ۱۴۳] .

ستهٔ ضروریه

از هدایت طبرستانی : ۱ـ انوارالولایه ۲ ـ گلستان ارم ، بکتاشیه ۳ ـ بحرالحقایق ۴ ـ انیس‌العاشقین ۵ـ خرم بهشت ۶ـ هدایت نامه . که هریك بنام خود یاد شده است (ن).

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۴۴ .

ستهٔ عطار

شش مثنوی : ۱ـ الهی‌نامه ۲ـ منطق‌الطیر ۳ـ مصیبت‌نامه ۴ـ اسرارنامه ۵ـ کنزالحقایق (رموزالحقایق) ۶ـ مفتاح‌الفتوح . که هریك در جای خود یاد خواهد شد . (ن) .

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۱۴۴ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۹۷۹ .

سجنجل‌الاسماء

ازابومحمد محمود دهدارعیانی. مثنویست عرفانی در علم حروف با سربندهایی به‌نثر با تخلص‌هایی ازعیانی (بنگرید به: الفانسانیت: ۳) . (سجنجل = آیینه) . **آغاز** : بسم‌الله ـ الرحمان‌الرحیم ـ نزل کرامیست زحی قدیم ـ وحی جلیل‌ست و بوجه جمیل ـ بر نبی‌آورده سبق جبرئیل .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۴۸ .

30881 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱ / ۲۷۳ : نسخ و شکسته نستعلیق علی نقی فرزند یوسف فرزند محمد درویش حسن‌آبادی در **۱۱۰۳** . [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۱] .

30882 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۱۰مج: نستعلیق سدهٔ **۱۲** با تاریخ **۱۱۲۴** در دفتر [رؤیت] .

30883 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۴مج: سدهٔ **۱۲** ، همراه چند گفتار دیگر از همو [رؤیت] .

30884 ـ **تهران** ، ملك ۲ / ۳۴۷۰ : نسخ اوایل سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه (۲۰ر ـ ۱۳۵ر) در عنوان نسخه سراینده محمود یاد شده [رؤیت] .

سحر حلال

از اهلی شیرازی، محمد (م۹۴۲) که یاد او در «کلیات : ۷۶۸» گذشت. مثنویست بروش تجنیسات مصنوع « مجمع البحرین » کاتبی نیشابوری ، و در آن از شاه اسماعیل (۹۰۵ـ ۹۳۰) ستایش کرده است . درلکنهو ۱۲۶۹ و بمبئی واستانبول وتهران چاپ شده‌است. **آغاز** (دیباجه): حمد وثنای نامحدود وشکر نامعدود سزاوار.. ای همه عالم برتو بی‌شکوه ـ شوکت (رفعت) خاك در تو بیش‌کوه .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۵۱ ـ ف مشار : ۹۳۸ .

30885 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۱ : در «کلیات» او که میان **۹۳۰ ـ ۹۴۲** نوشته شده [ف. مجلس ۳ : ۵۳۷] .

30886ـ **تهران**، دانشگاه۶/۴۵۱۵: نستعلیق غیاث‌الدین ، با تاریخ **۹۸۱** در دفتر ص(۱۰۶ـ۱۴۳) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۶۷].

30887ـ **تهران**، سلطنتی۱/۱۰۰۳۰ (۵۹۸ف): در«کلیات» او نوشتهٔ پیرامن **۱۰۰۰** زرین [ف . دکتر بیانی : ۵۶۸] .

30888 ـ **تهران** ، سلطنتی۱/۴۷۷۴ (۵۹۹ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ پیرامن **۱۰۰۰** زرین [ف. دکتر بیانی : ۵۷۱] .

30889 ـ **تهران** ، ملک ۵۹۷۶ : در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۱۵** ، زرین [رؤیت] .

30890 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱/ ۴۱۰ (۶۰۱ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۳۶** ، زرین ، با دیباجه [ف. دکتر بیانی : ۲۷۳] .

30891 ـ **مشهد**، رضوی۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳) : در سفینهٔ مؤرخ **۱۰۵۵** [ف.رضوی ۷: ۵۸۸] .

30892 ـ **تهران** ، سلطنتی۱/ ۴۸۰۰ (۶۰۲ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۵۶** ، زرین ، با دیباجه .

30893ـ **تهران** ،سلطنتی۱/ ۱۰۱۲۵ (۶۰۳ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۵۷** ، زرین بادیباجه [ف. دکتربیانی۳۷۴ـ۳۷۶].

30894 ـ **تهران** ، ملک ۵۶۰۸ : در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۶۹** ، زرین [رؤیت] .

30895 ـ **مشهد**، رضوی ۸/ ۱۰۳۰۴ فهرست نشده : در «کلیات » او از سدهٔ **۱۱** ، زرین (۱پ‌ـ۴۳پ‌هامش) ، با دیباجه‌ای از از خود او [رؤیت] .

30896 ـ **تهران** ، ملک ۵۹۸۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، زرین [رؤیت] .

30897 ـ **تهران** ، ملک ۵۲۴۸ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، زرین [رؤیت] .

30898 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۰۵ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، زرین [رؤیت].

30899 ـ **تهران**، سلطنتی۱/ ۱۲۱۶۳ (۶۰۰ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**، بنام «مجمع‌البحرین»است [ف.دکتر بیانی:۳۷۲].

30900 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲ ج : نستعلیق سدهٔ**۱۱** ، همراه «دیوان» او (۵۱پ‌ـ۶۷ر) [ف . ادبیات ۱: ۲۴۸] .

30901 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۵۵۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین، ۲۷گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۷۲] ،

30902ـ **تهران**، دانشگاه۱/ ۳۶۸۹: نستعلیق، کریم افشارخطی، سدهٔ **۱۱**(ص۱ـ۱۲) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۶۹۷] .

30903ـ **موزهٔ بریتانیا** (۶/۴۱۹) Or۲۹۷۵: با تاریخ**۱۰۷۷** و**۱۱۱۵** دردفتر (۱۸۸ر‌ـ۲۰۳پ) [ذیل ریو :۲۶۷] .

30904 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۴۵: در « کلیات » او مؤرخ **۱۱۲۶** [نسخه ها ۲ : ۹۰] .

30905 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۳۱۳ Add: در«کلیات»او نوشتهٔ **۱۱۷۰** (۱۷۵۷م) [ریو ۲: ۶۵۸] .

30906 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۲۷۹: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۸** م [ریو۲: ۶۵۷].

30907ـ **تهران**، دانشگاه۱/ ۲۴۲۶: نستعلیق نورالهدی خوشنویس، ۱ج۱/**۱۲۳۷** (۲پ‌ـ۱۹ر) حواشی دارد [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۷۸] .

30908 ـ **تهران**، سلطنتی ۳/ ۲۹۸۱

(۷۵۲ف) : نستعلیق **۱۲۷۸**، با دیباجهٔ نثری [ف. دکتر بیانی : ۶۱۳] .

30909 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۲۲۸ : نستعلیق داوری فرزند وصال شیرازی **۱۲۹۲** ، ۲۸ گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۹ :۸۹۷] .

30910 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۴۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف . مجلس ۸ : ۲۳۷] .

30911 ـ **مشهد**، رضوی ۶۳۳ ادبیات (۴۸۲۱) : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳** در اسلامبول بدستور میرزا حبیب‌الله اصفهانی سراینده و دانشمند بنام [ف. رضوی ۷ :۵۷۳] .

30912 ـ **رضوی** ۶۳۴ ادبیات (۸۷۲۴) : نستعلیق همان سدهٔ **۱۳** [ف. رضوی ۷ :۵۷۴] .

30913 ـ **تهران**، الهیات ۲۱۲ ج : نستعلیق ۷ ذیقعدهٔ **۱۳۰۷** ، گویا به‌خامهٔ مالک نسخه تقی پسر محمد کازرونی ، ۲۹ گ ۱۵ س [ف. الهیات ۱ :۷۴] .

30914 ـ **تهران**، دانشگاه ۳/۳۶۲۴ : نستعلیق **۱۳۰۸** (۶۱ب-۷۲ر) [ف . دانشگاه ۱۲ :۲۶۲۹] .

30915 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۱۶ : نستعلیق علی محمد قدسی دارابی شیرازی ، ع ۱۳۱۲/۱ ، زرین ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۷ : ۲۴۵] .

30916 ـ **تهران**، مجلس ۴۰۲ : نستعلیق خوب **۱۳۱۴** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۱۰س [ف. مجلس ۲ :۲۳۴] .

30917 ـ **تهران**، مجلس ۳۵۶ : در «کلیات» نا مؤرخ او [ف .مجلس ۲ :۲۱۱] .

30918 ـ **مشهد**، فرخ ۲۶۰ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها : ۹۵] .

30919 ـ **بادلیان** ۳/۲۶۶۶ ،۲۷ .P : بخط عبری . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۹۴۶ هست [فیلمها : ۷۴۳] .

30920 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۷۹/۹ : تاریخ یاد نشده، درپایان پنج ساقینامه از او هست [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ :۱۴۳] .

سخنان کوتاه بزرگان

ناشناخته ، در ص ۱۶۲۴ گذشت .

سخنان کوتاه حضرت علی

به‌عنوانهای زیر مراجعه شود : «سخنان کوتاه» ص ۱۶۲۴-۱۶۲۶ و «ترجمهٔ نثر اللالی» ص ۱۵۷۷-۱۵۷۹ و «چهل حدیث» ص ۱۵۹۴-۱۵۹۵ و «چهل کلمه» ص ۱۵۹۷ و نیز «صد کلمه» ص ۱۶۴۳ و «مطلوب کل طالب» در ۶۱۸۵ . و به همین عنوانها درهمین بخش . اینک نسخه‌ای ناشناخته .

30921 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۶۰۳/۱۵۵۳ : نوشتهٔ معجزی هروی، **۱۰۱۶** (۱۶۰۷م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲ :۲۷۷] .

سخن عالی - من و سلوی

ازمیرزا محمد شیرازی متخلص به‌عالی، که یاد او در «دیوان نعمتخان :۲۵۸۳» گذشت . مثنویست عرفانی با حکایتها وتمثیلها ، نزدیک به ۴۲۰۰ بیت. درآن آمده : ماجرایی درحضور من گذشت ـ سال هجرت بدهزارو شصت‌وهشت (۱۰۶۸) . پدرم مثنوی بنام «من وسلوا» در پیروی از «نان و حلوا» از او یاد میکندکه سر آغاز آن با آنچه در زیر آمده است برابر میباشد . **آغاز :** حمد و شکر اورا که هرچه هست اوست ـ دام‌هستی حلقه‌دار ازهای‌وهوست

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۰۳ (ونیز نسخهٔ خطی ذریعه) .

30922 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۷۷۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، فهرست عنوانهای آن در فهرست کتابخانه آورده شده است ، نزدیك به ۴۲۰۰ بیت ، و بنام مثنوی «**سخن عالی**» یاد شده،۱۵۲گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲:۲۷۶۰] .

30923 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۸۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، آغاز برابر نمونه [ریو ۲:۱۰۳] .

30924 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲/۵۶۲۲ Add : از سدهٔ **۱۸**م ، (۱۷۲پ ـ ۲۸۵) ، آغاز برابر نمونه [ریو ۲:۷۹۶] .

30925 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۹۸ Egerton: نستعلیق هندی احمدفرزندمحمد صادق ، ذیحجهٔ **۱۲۱۸** (۱۸۰۴م) ، ۷۲گ [ریو ۲:۷۰۳] .

30926 ـ **تهران**، حقوق ۱/۳۵۹ج: سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «**مثنوی عرفانی**» یادشده[ف.حقوق:۷۵].

سد سکندر

از ناطق . مثنویست .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۰۳ .

30927 ـ **تهران**،دانشگاه ۱۴/۴۳۱۳: نستعلیق سدهٔ**۱۳**(ص۲۲۴ـ۲۳۷) [ف.دانشگاه ۱۳:۳۲۷۷] .

سراپا

ازملامحمد توفیق‌کشمیری، سدهٔدوازدهم، که یاد او در « بحر طویل : ۲۶۵۷» گذشت، مثنویست پیرامن ۱۹۵ بیت درتوصیف سرتاپای معشوق . **آغاز** : آفرین باد برآن صانع بیچون و چرا ـ که سراپای تو آراست بدین ناز و ادا .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۰۳ .

30928 ـ **تهران** ، ملك ۴/۵۰۹۱ : نستعلیق **۱۲۳۳** . آغاز برابر نمونه [رؤیت].

30929 ـ **تهران** ، ملك ۶/۴۶۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، اکلیلی (۱۳۰ر ـ۱۳۸ر) پیرامن ۱۹۵ بیت [رؤیت] .

سراپا

گویا از حسرت مشهدی ، کـه یاد او در «دیوان :۲۲۹۵» گذشت. با دیباچه‌ای بنثر.

30930 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۶۶۷ : در «دیوان» منسوب به او مؤرخ **۱۱۴۴** (ص ۱۷۶ـ۱۸۳) [ف . دانشگاه ۱۰:۱۵۶۲] .

سراپا = بحرالصنایع

کمال ، درص ۲۶۵۶ گذشت .

سراپا

از میرزا محمد محرم‌کشمیری. مثنویست پیرامن ۱۱۵۰ بیت . **آغاز** : ای مرتب ز تو کتاب وجود ـ وی تو شیرازهٔ دفتر جود .

30931 ـ **تهران** ، ملك ۴/۴۶۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، اکلیلی (۸۷ر ـ ۱۲۵ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

سراپا

محنت کردستانی ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۱۸»گذشت .

30932 ـ **تهران**، دانشگاه۱/۳۹۲۸: در جنگی ازسدهٔ **۱۳ـ۱۴** [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۱۶] .

سراپا

از میر قمرالدین منت دهلوی ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۴۵» گذشت . مثنویست .

30933 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۸۷۱،۹۹ منت : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۳** ، [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱۴۱:۲] .

سراپا = آینهٔ بدن نما

ازمهری عرب (علی) ، که یاد او در «دیوان: ۲۵۵۶» گذشت . در پایان آن آمده : روز و شب **مهری** بی‌تاب و توان ـ کرده نام خوش تو ورد زبان . **آغاز** : ای بت چابك شیرین حرکات ـ جلوهٔ ناز تو چون آب حیات .

بنگرید : ذریعه ۲۰۴:۱۹ .

30934 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۶۸۹/۱۲ : نستعلیق، کریم‌افشارخطی، سدهٔ **۱۱** (ص۵۵ـ۶۷ هامش) بنام «آینهٔ بدن نما» است[ف. دانشگاه: ۲۶۹۷] .

30935 ـ **تهران**، دانشگاه۲۹۵۰/۱۴ : سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص ۶۴ ـ ۶۶) [ف . دانشگاه ۱۸۳۵ : ۱۰] .

30936 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۲۱۷ : نستعلیق اسد فرزند حسن بیگ **۱۱۱۵** ، در دیوان او در نسخه « آینهٔ بدن نما» خوانده شده است [ف . دانشگاه ۱۱۷۵:۱۱] .

30937 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۳۵/۲ ادبیات : در جنگ مؤرخ **۱۱۱۶ ـ ۱۱۲۹** (ص۲۲ـ۲۵) [ف. رضوی ۷ : ۲۷۴] .

30938 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or ۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ ۲۴۹ر) آغاز برابر نمونه [ذیل ریو ۲۳۵:] .

30939 ـ **تهران**، ملك ۴۷۱۹/۱۵ : شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۱۹۲** در دفتر (۳۶ پ ـ۳۸پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30940 ـ **تهران** ، ملك ۴۹۳۲/۸ : شکستهٔ سدهٔ **۱۲** (۱۳۰ر ـ۱۳۳ر) پیرامن ۱۴۸ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30941 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۳۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** (ص۱۱۸) در جنگ [ف . دانشگاه ۳۳۹۰:۱۳] .

30942 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۹۱/۵ : نستعلیق **۱۲۳۳** ، آغاز برابر نمونه [رویت] .

30943 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۷۸۹/۱ Add : باتاریخ **۱۲۵۰** (۱۸۳۵م) درمجموعه «گلشن خسروی» [ریو۲: ۸۵۰] .

30944 ـ **تهران** ، ملك ۴۸۹۹/۸ : شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۲** در دفتر ، در یزد (۷۳رـ۷۸ر) ، پیرامن ۱۲۷ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30945 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۹/۱۶ : نستعلیق **۱۲۷۴ـ ۱۲۷۵** (ص ۱۷۲ـ ۱۸۰) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۲۵:۸] .

30946 ـ **تهران** ، ملك ۴۶۷۶/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۲۶ر ـ۱۳۰ر) پیرامن ۱۳۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30947 ـ **تهران**، دانشگاه۴۲۳۹/۳ : سدهٔ **۱۳** (ص۲۶ـ۳۲) [دانشگاه ۳۲۱۰:۱۳] .

30948 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۹۱/۴ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص ۱۸ـ۲۴) [ف. دانشگاه ۳۳۵۶:۱۳] .

30949 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۴۸/۳ : نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، زرین [ف. مجلس ۱۸۹:۱۷] .

30950 ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب ۸۸/۱۱ : نستعلیق و شکسته [نسخه‌ها ۶۲۲:۵] .

سراپا

ناشناخته .

30951 - پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۴۱۸/۴۱۳/۱ : درجنگ گردآوردهٔ رای پریم ناته [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۹۴] .

سراج الصدور

محمد حسن متخلص به‌فقیر ، حماسهٔ دینی است در دوجلد : یکم از آغاز جنگ صفین‌است تا شهادت حضرت علی . دوم از خلافت حضرت حسن تا غیبت امام دوازدهـم و بیشتر دربارهٔ رویدادکربلا. وازهموست: گیتی‌نما درزندگانی پیامبر، حملهٔ حیدری درسرگذشت حضرت‌علی بروزگار پیامبر، یعسوب‌نامه درسرگذشت همو ازمرگ عثمان تا آغازجنگ صفین. وسراج ـ الصدور دردنبال آن سه‌است،درپیرامن‌چهل‌هزار بیت، بسال ۱۳۲۰ به‌انجام رسیده‌است. **آغاز:** چه‌میخواست نقشی برآرد قلم ـ بنام خداکرد اول رقم (بنگرید: جام گیتی‌نما ، فروشانی) .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۵۷ ـ ف. رضوی ۷ : ۳۲۲ گفتار گلچین معانی دربارهٔ ۵۴ اثر حماسی دینی .

30952 - **تهران**، استاد محیط طباطبایی: محمد کاظم پسر سراینده ، **۱۳۲۰** ، نزدیک به ۲۵ (!) هزار بیت، آغازبرابر نمونه [ذریعه ۱۲ : ۱۵۷] .

سرالاسرار

از مظفرعلیشاه کرمانی [آقای بینش] شاید « بحرالاسرار » او باشد .

30953 - **مشهد**، فرخ۲ ۳۰۲: تاریخ یاد نشده[نسخه‌ها۳ : ۹۵]منتقل‌شده به‌دانشگاه‌مشهد.

سرالبلاء

از حسنعلی فرزند یعقوب انجدانی‌سلطان آبادی ، مجموعه سروده‌هاییست آمیخته با «مثنوی‌معنوی» درپند و اندرز وستایش‌حضرت حسین درصد مجلس ، بسال ۱۳۱۱-۱۳۱۳ با دیباجه ای به‌نثر ساخته است . **آغاز :** نیست ممکن را چو جز فقرو وفنا ـ خوش بودگفتن که لااحصی ثنا .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۶۶ .

30954 - **تهران** ، دانشگاه ۲۸۸۳ : نستعلیق شفیع فـرزند حاجی میرزا حسینقلی فـراهانی ، **۱۳۱۳** ، ۲۳۸ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۲۸] .

سرخاب و رستم

از عبدالرحمان جامی فرزند نظام‌الدین احمد، درگذشتهٔ ۸۹۸ [نصرالله طرازی] **آغاز:** بنام خداوند جان وخرد ـ کزین برتر اندیشه برنگذرد (و این سرآغاز شاهنامه است !) .

30955 - **قاهره** ، دارالکتب۱۲۴-م ادب فارسی : تعلیق زیبا ، بی‌تاریخ (گ۷۶- ۱۱۸ مجموعه) ۱۶س [مخطوطات ۱ : ۲۹۹].

سرداریه

از یغما جندقی ، رحیم ، کـه یاد او در «کلیات: ۱۹۰۰»گذشت . مجموعه سروده‌هایی است درقالبهای‌گوناگون‌درهجوسردارذوالفقار خان حاکم سمنان،که یغما را اسیرکرده بود و از آزار او ازسمنان بعـراق گـریخته بود . سروده‌های هزلی نیز درآن بسیار است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۱۳ .

30956 - **تهران**،سپهسالار۱/ ۷۱۴۰: نستعلیق جعفرجندقی ، **۱۲۶۳** (۲۰پ ـ ۰۰) **آغاز :** بجز ارواح مکرم که بدیوان ازل ـ

بخداوندیشان خط غلامی دادم [ف. سپهسالار ۴ : ۴۹۵] .

30957 ـ تهران، مجلس۲۷/۲۶۷۵ : شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۶۴-۱۲۹۴** در دفتر (ص۹۵۸-۹۶۷) [ف. مجلس۸: ۴۴۱].

30958 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۰۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۳۶].

30959 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۲۷ : شکسته نستعلیق خوش رضاقلی ادیب شیرازی ، ۶ شعبان (سدهٔ **۱۳**) با برگ الحاقی مؤرخ **۱۳۰۹** . دارای : غزل ، رباعی ، مرثیه ، مستزاد، رویهم ۴۲۰ بیت. **آغاز:** نخست آغاز هردفتر ستایش پاك یزدان را ـ که هیچ وپوچ داد این هستی زن قحبه امکان را [ف . مجلس ۸: ۲۱۹] .

سرعلم حمد علی عظیم

از نورعلیشاه طبسی تونی ، که یاد او در «آیةالنور : ۱۰۱۶ » گذشت. **آغاز :** سلسلهٔ نام الهی‌ست این ـ ناظم سر رشتهٔ شاهی‌ست این .

30960 ـ **تهران** ، مجلس۳/۲۶۱۹: سدهٔ **۱۳** در «کلیات 18018» او [ف. مجلس ۸: ۳۶۳] .

سرورالعین

از ابن حسام (بنگرید : ریاض‌الفتیان : ۱۹۸۶) . قصیده‌ایست در صنایع شعری ، در ۲۵۰ بیت .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۹-۲۰ وفرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۵۶-۱۵۸ .

30961 ـ تهران، دانشگاه۱۱۴/۲۵۹۱: در مجموعهٔ آقا محمد معینا مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۵۳۶-۵۵۵) [ف . دانشگاه ۹: ۱۴۰۳].

سرورالعین

سرودهٔ عصمت[دانش‌پژوه] بخارایی‌میباشد.

30962 ـ **تبریز** ، ملی ۲۷۶۵ : نوشتهٔ سید داود فرزند سید حسین در **۹۸۰** [نسخه‌ها ۴: ۳۰۴] .

سرو و گل = فلکناز نامه

از تسکین‌که دراین مثنوی مسکین تخلص کرده است : **چو تسکین** یافت از غـم جان مسکین ـ در این دفتر تخلص گشت **مسکین** ، که خودرا عرب‌زاده و از شهر قطیف میداند ، از روی تقریر دوست خود میرزا شرف ، بسال ۱۱۸۹ سروده : گذشت ازهجرت پیغمبر وآل ـ هزار ویکصدو هشتاد ونه سال ـ وکاری‌که ضیایی آغاز کـرده بود در این سروده بپایان رسانده است. داستان‌فلکناز وشروانشاه است(بنگرید: سرو وگل۲۹۰۹ که‌گویا تحریر دیگری ازاین داستان است) . **آغاز :** بنام آنکه‌کرد ایجاد عالم ـ برای آدم و اولاد آدم .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۷۰ (تسکین تبریزی که باید جز او باشد) و۱۹: ۲۵۹(فلکناز نامه).

30963 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۷۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **فلکناز** یاد شده، انجام افتاده ، ۱۳۰گ ۱۸ س [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۱۳۸] . **فیلم** آن درهمان‌کتابخانه به ش۱۳۳۸هست [فیلمها: ۱۵۰] .

30964 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۲۰ Add : نستعلیق صفر **۱۲۰۲** (۱۷۸۷ م) ، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **سرو و گل** است . ۲۰۵گ [ریو۲: ۷۱۸] .

30965 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۶۷ Or: نستعلیق رمضان **۱۲۵۷** (۱۸۴۱م) در فهرست بنام **سرو و گل** است، ۲۷۱گ [ریو۲: ۷۱۸].

30966 ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، دارای ۴۴۶۰ بیت و ناقص، در آغاز آن آمده : هذا کتاب سرو و گل مشهور به **فلکناز** . [نسخه‌ها ۶:۸۲].

30967 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۵۴ Or : نوشتهٔ **۱۳۳۹** ، در فهرست آمده : **فلکناز** عرب‌زاده [نسخه‌ها ۴:۶۸۷] .

30968ـ **تبریز**، ملی ۳۰۵۴: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۳۰۷] .

سرو و گل

مثنویست عشقی و بزمی از سرو گل و فلکناز و خورشید آفرین و جنگ و سحر و جادوی میان آنان . **آغاز** : بنام پادشاه فرد جبار ـ بده توفیق ما را اندر این کار ـ بحق مصطفی کان فتوت ـ سخاوت و پیشه تاج مروت.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۰۴ .

30969ـ **تهران**، ملک ۵۳۹۴: نستعلیق بد بی‌نام ، در ۱۶ ع ۲/ **۱۲۳۴** . با یاداشتهایی از همان تاریخها ، آغاز برابر نمونه، ۱۱۷ گ ۱۵ س [رؤیت] .

سری بهاگوت (دسم اسکند)

از لاله‌پران ناته . از افسانه‌های هندی ، درسرگذشت سری‌کرشن، به‌نظم ، نسخهٔ بادلیان و ریو به‌نثر است .

30970 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۵۶/۴۳۲ : نوشتهٔ ۱۹۰۵ بکرمی (**۱۸۴۸**م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۲۶۸] .

سری بهاگوت

ناشناخته .

30971 ـ **پاکستان** ، لاهور پرفسور شیرانی ۴۴۹۱/۲/۱۴۴۱ : سدهٔ **۱۲** ، انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲:۲۶۸].

30972 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی (۳۰۷۷) ۷۲ : نوشتهٔ گیلاش رام ، ۱۸۵۹م (**۱۲۷۶**هـ) درقصبهٔ هانسی [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲:۲۶۸] .

سسی پنون = وقایع پنون

سسی پنون

از اندرجیت منشی، ملازم عبدالصمد خان حاکم لاهور ، سال دهم پادشاهی محمد شاه (۱۱۳۱ـ۱۱۶۱) بسال ۱۱۴۰ سروده. **آغاز**: الهی بـردلم نور صفا بخش ـ بچشمم از خاک رهت توتیا بخش .

30973 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۱۸۲Spi/IV۱۰۸: شکسته‌آمیز ۲۸ شعبان **۱۲۶۵**، آغاز برابر نمونه ، ۳۵ گ [ف.عبدالله ۲:۵۵۶] .

30974 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۵۸۶Spi/VI۱۰۸A : نستعلیق بی‌تاریخ آغاز برابر نمونه ، ۲۲ گ [ف . عبدالله ۲ : ۵۵۶] . ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱ :۱۴۳] .

30975 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۰۲/۲۰۹۰ : تاریخ یاد نشده ،در جنگ اشعار[ف.دکترمحمدبشیرحسین ۱ :۹۱].

سعادتنامه

از محمود شبستری (م۷۲۰) ، که یاد او در «حق‌الیقین: ۱۱۲۹» گذشت. مثنویست در هشت باب هریکی درچند فصل ، پیرامن سه ـ هزار بیت، و درآن ازناصرخسرو و «روشنایی نامهٔ» اوبدگویی شده‌است : باب ۱ـ درواجب‌الوجود، سه فصل : معرفت وجود او ، توحید،

تنزیهٔ ذات او ۲ــ درصفات او، درمقدمه وهفت فصل وخاتمه ۳ــ درافعال‌او (اسماء او)، هشت فصل ۴ــ حقیقت خیر، هشت فصل. **آغاز :** حمدوفضل خدای عزوجل ــ هست بر بنده‌واجب ازاول ــ آن‌کریمی‌که داد روز نخست ــ اعتقاد صحیح و رأی درست.

بنگرید: ذریعه ۱۸۲:۱۲ ــ کشف‌الظنون ۹۹۰:۲ .

30976ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۱/۲۳ Add : با تاریخ **۱۳-۸۱۴** (۱۰-۱۴۱۱م) در دفتر (۵۰۴پ ــ ۵۳۹) آغاز برابر نمونه [دیو۲:۸۷۱] فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۴ هست [فیلمها ۲:۴۰۲] .

30977 ــ **تهران** ، مجلس ۸۹۸۱/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ شیخ‌الاسلام علی فرزند محمودکاتب، **۸۶۸** همراه «دیوان: 24855» میر سید علی [رؤیت] .

30978 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۱۷۸۹ : پیرامون سدهٔ **۹** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «نامهٔ سعادت» ابن‌کریم یاد شده است [ف. فهمی ادهم ۲۴:۱] .

30979 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۷۴۶۵ Or:سدهٔ **۱۰**، همراه «گلشن‌راز» او[نسخه‌ها ۶۸۴:۴] .

30980 ــ **تهران** ، دانشگاه ۲۶۰۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، گویا نسخه آشفتگی دارد ، آغاز برابر نمونه ، ۵۰گ۱۲س [ف.دانشگاه ۱۴۵۹:۹] .

30981 ــ **تهران** ، مجلس۶۱۷/۱۳: نستعلیق **۱۲۶۲-۱۲۶۳** ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۶۹] .

سعادتنامه

از ناصرخسرو مروزی (م۴۸۱) ، که یاد او در «جامع‌الحکمتین : ۷۶۶» گذشت. چلبی نادرست آنرا از ناصرخسرو اصفهانی درگذشتهٔ ۷۳۱ یادکرده‌است. مثنویست همراه «سفرنامه» و «روشنایی‌نامه»ی او در برلین ۱۳۴۰ ق و نیز باترجمهٔ فرانسوی‌او، ونیز درتهران۱۳۰۶ خ ونیز لکنهو ۱۹۲۵م چاپ شده‌است. **آغاز:** دلا همواره تسلیم رضا باش ــ بهرحالی‌که هستی باخدا باش ــ خدارا دان خدارا خوان بهرکار

بنگرید: ذریعه ۱۸۱:۱۲ و ۲۰۵:۱۹ــ کشف‌الظنون ۹۹۰:۲ ــ ف. مشار: ۹۶۰ .

30982 ــ **تهران** ، مجلس ۴۹۴۰ فهرست نشده : نستعلیق خوش جهانشاه فرزند ایاز ، درهامش «دیوان» اومؤرخ **۸۷۲** همراه چند دیوان دیگر [رؤیت] .

30983ــ **پاریس** S.P. ۷۸۱ : برسم کتابخانهٔ الغ‌بیگ **۸۹۲** . فیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

30984 ــ **تهران** ، مجلس۴۹۰۹/۱: نستعلیق علی ، با تاریخ ع**۱۳۳۵/۱** در دفتر (ص۱-۱۹) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

سعادتنامه

ازنظام استرآبادی ، معروف به معمایی، درگذشته ۹۲۱ . ازحماسه‌های مذهبی است در سرگذشت وجنگهای‌پیامبر بوزن مثنوی«خسرو وشیرین»که در۹۱۸ برزگارشاه‌اسماعیل‌صفوی و بنام خواجه سیف‌الدین مظفر بتکچی ساخته است : زهجرت نهصد وهیجده‌گذشته ــ که‌کلکم زین هنر فیروز گشته . **آغاز :** خداوندا در گفتار بگشای ــ دلم را دولت بیدار بنمای .

بنگرید : ذریعه ۱۲۰۱:۹ ــ مجمع‌الفصحا ۵۰:۲ ــ فرهنگ سخنوران : ۶۰۷ .

30985 ــ **تهران** ، دانشگاه ۳۶۴۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، انجام

درخاتمه افتاده ، ۲۷۴گ ۲۴س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۴۶] .

سعد و همایون

از عبدالرحیم سپاهانی شیرازی ، ازسدهٔ هشتم ، مثنویست درده نامهٔ عشقی از زبان سعد وهمایون، که درذیحجهٔ ۷۷۹ بانجام رسیده‌است و درآن از مردم شیراز وعشرت دوستی آنان و جشن آب مرغان در سه شنبه‌های ماه رجب یاد شده‌است. دارای: مناجات، آغاز داستان، شهر شیراز ، آشنایی سعد وهمایون، حالات همایون سئوال سعد ، جواب همایون ... نامهٔ اول از زبان عاشق ... و در پایان سراینده از اینکه بمدرسه نرفته و معلم ندیده شکوه میکند و نام وتاریخ سرودن رامی‌آورد، **آغاز :** بنام‌آنکه عالم آفرید است ـ محمد بر خلایق برگزیده است ـ خداوندی‌که روزی‌داد مارا ـ همی‌داند نهان وآشکارا. در پایان‌آن آمده... چوایشان را بهم‌دیدم همایون‌ ـ بگفتم قصهٔ «سعد وهمایون» که من هــرگز نرفتم پیش استاد ـ مرا ایزد عطایی این چنین داد ـ هوای عشقبازی درسرم بود ـ تمنای‌کتاب و دفترم بود ـ چه بد عبد الرحیمم در جهان نام ـ ز رحمان و رحیم‌آمد مرا کام ـ... کنون شد ختم در دور همایون ـ خجسته نامهٔ « سعد وهمایون » ـ بذی الحجه بود ازاول ماه ـ که ختم‌این سخن‌کردم بناگاه ـ بتاریخ این حدیث نغز شیرین ـ سنهٔ سبعمائه تاسع و سبعین.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۰۶ .

30986ـ **تهران،** دانشگاه۱/ ۳۰۷۵: نسخ محمد فرزند حاجی طالبع۱/ **۸۴۷** (ص ۱ـ ۳۵) ۱۷س [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۰۱۹] .

سفر بهند

گویا از حسرت مشهدی ، که یاد او در « دیوان : ۲۲۹۵» گذشت .

30987ـ **تهران،** دانشگاه۲۶۶۷: در «دیوان» منسوب به او مؤرخ **۱۱۴۴** مثنویست در داستانها و سفر بهند (ص ۴۰۸ ـ ۴۶۷) [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۲] .

مثنوی سفر روح

از عبرت نایینی ،که یاد او در «دیوان : ۲۴۳۴»گذشت .

30988 ـ **تهران ،** مجلس ۲۴۶۷ : نسخ خوش خود سراینده در دیوان او [ف . مجلس ۸: ۱۶۶] .

سفرنامهٔ منظوم

از حکیم نزاری قهستانی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۵» گذشت . مثنویست بر وزن «مثنوی معنوی» مولوی .

30989ـ **لنین‌گراد،** دولتی‌سالتیکوف شچدرین A : در « کلیات » او مؤرخ رمضان **۸۳۷** [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۸] .

سفرنامهٔ منظوم

در بخش سفرنامه‌ها خواهد آمد . از آن میان : سفرنامهٔ حاج لطفعلی اعلایی ، حاتم خویی،سفرنامهٔ عراق‌ـ خراسان‌ازابو نصرشیبانی کاشانی ، سفرنامهٔ عتبات از ثاقب واز مشتری خراسانی، سفرنامهٔ فرنگ ازعیوق ، سفرنامهٔ مکه از مشتری خراسانی ، سفرنامهٔ مازندران ناصرالدینشاه ، سفرنامهٔ مشهد ازمجرم‌تفرشی، سفرنامهٔ اصفهان‌ـ مشهدداود اصفهانی‌مستوفی، سفرنامهٔ مکه ازمیرزا جلایر، سفرنامهٔ مکه از زوجهٔ میرزاخلیل‌رقم‌نویس، سفرنامهٔ‌هندوستان میرسیدعلی نیاز .

سفیان و یثرب

داستان جنگ سفیان با پیامبر و نبرد حضرت علی با عمرو بن عبدود. وشاید بخشی از یك حماسهٔ دینی باشد. **آغاز:** لشکر کشیدن سفیان بجانب یثرب زمین بجنگ حضرت: که سفیان دگر باره از راه کین ـ ز بطحا بیامد به یثرب زمین.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۰۹.

30990 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۲۴/۱۱: نستعلیق **۱۲۵۱**، (۵۴ـ۷۳). آغاز برابر نمونه: انجام: نبودی گراز رزم این چرب دست ـ عیالم بدی تا ابد بت‌پرست [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۷۱].

سفینهٔ محمود

در بخش تذکره‌ها خواهد آمد.

سفینة النجات

از زاهد تبریزی، میرزا قاسم، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت. مثنویست مذهبی عرفانی اخلاقی (نظم روایات حسنات نبوی و غزوات مرتضوی) و این (منقبت‌نامه **سفینة‌النجات** نام دارد و نامش تاریخ آغازیدن آنست. کردم ز ناظم‌طلب تاریخش ـ گفتا که سفینة النجات زاهد. (= ۱۱۰۲). **آغاز ۱:** بنام خداوند کون و مکان ـ خرد بخش جان، کردگار جهان. **آغاز ۲:** سپاس و ستایش مر او را سزاست ـ که ذاتش منزه ز چون و چراست.

30991 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۳۷۲ فهرست نشده: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، نه‌بیت آغاز نونویس، ۴۱گ ۱۶س [رؤیت].

30992 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۲۳: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** (ص۲۱۵ـ۳۴۳)، انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۴: ۴۶۵۶].

سکندرنامه = اسکندرنامه

سلامان و ابسال

از عبدالرحمان جامی (۸۱۷ـ۸۹۸)، که یاد او در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت. هفتمین مثنوی از مثنویهای هفتگانهٔ او «هفت اورنگ» است، در بحر رمل مسدس، بنام سلطان یعقوب ترکمان میان ۸۸۴ـ۸۸۶ سروده‌است. داستانی بمانند حی بن یقظان ابوعلی‌سیناست. و بکوشش رشید یاسمی چاپ شده است. **آغاز:** ای بیادت تازه جان عاشقان ـ زاب لطفت‌ترزبان عاشقان.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۲۱۳ ـ ف. مشار: ۹۷۰ ـ کشف‌الظنون ۲: ۹۹۵.

30993 ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم شوروی D۲۰۴ (۱۶۰۵): در «کلیات» مؤرخ **۸۹۰** او که گویا بخامهٔ جامی است. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیلمها: ۱۶۳].

30994 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸ ـ ۹۰۲**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۷۹].

30995 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۸۹/۲) Or۴۵۱۳: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۰۸** (۱۲ـ۱۵۰۱م) [ذیل ریو: ۱۸۹].

30996 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۵۸/۲ (۵۰۲۴): در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۲۱** [ف. رضوی ۷: ۸۸۹].

30997 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای B۹۱۲/۷: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۳۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۵].

30998 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۸۸۶/۲۲: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۱** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۶].

30999 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۹۰)
Or۲۹۳۵: در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۹۳۴**
(۱۵۲۸م) [ریو ، ذیل : ۱۸۹] .

31000 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۴۳ :
در «کلیات» او مؤرخ **۹۴۵** [ف. مجلس ۸ :
۲۴۲] .

31001 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲/۲۱
تصوف فارسی: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۴۸**
[مخطوطات ۲:۲۲۹] .

31002 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای
R.۸۹۰/۲: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۵۸**
[ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۵] .

31003 ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۱۰۲:
در«کلیات»نوشتهٔ**۹۶۶** [ف.دانشگاه۲:۱۰۲].

31004ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۲۰(۵۲۲
ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۹۶۳ـ۹۷۸**،زرین
[ف. دکتر بیانی : ۲۸۹] .

31005 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۷۲۶۵
Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۷۳**(۱۵۶۶م)
[ریو۲: ۶۴۶] .

31006 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۱۶۳
Add : نستعلیق محمد فرزند علاءالدین رزه
ع/**۹۸۰** (۱۵۷۲م)، ۴۸گ[ریو۲:۶۴۷].

31007ـ **تهران** ، ملك ۵۹۹۳/۶: در
«هفت‌اورنگ» نوشتهٔ **۹۸۲ـ۹۸۳** ، در هرات
[رؤیت] .

31008 ـ **تهران** ، سلطنتی ۹۴۷۲
(۵۲۰ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۶**،زرین
[ف. دکتربیانی:۲۸۴] .

31009 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای
R.۹۱۵: باباشاه فرزند سلطان‌علی، **۹۸۹** ،
۵۰گ ۱۲س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۵۴] .

31010 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۴۳
(۵۱۹ ف): در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۹۴ـ۹۹۹**
زرین [ف . دکتر بیانی : ۲۸۲] .

31011 ـ **مشهد** ، فرخ ۲۱۹ : سدهٔ
۱۰ ، خوش خط [نسخه‌ها ۳:۹۳] .

31012 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای
A.۱۵۸۵/۲۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰**
[ف. فهمی ادهم ۱:۲۳۷] .

31013 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای
H۸۰۶/۴ : در«هفت اورنگ» او ازسدهٔ**۱۰**.

31014 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای
R.۸۸۹/۴: در «هفت‌اورنگ» او ازسدهٔ **۱۰**
[ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۶] .

31015ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۷۹۹
Add: نستعلیق سدهٔ **۱۶** م [ریو۲:۶۴۶] .

31016 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۷۰
Add: در « هفت اورنگ » او ازسدهٔ **۱۶**م .

31017 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۱۶۲
Add : در « هفت اورنگ » او از سدهٔ **۱۶** م
[ریو۲:۶۴۶] .

31018ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۳۰/۲:
در « هفت اورنگ » از سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، زرین
[رؤیت] .

31019ـ **تهران**، سلطنتی ۲۵۳(۵۶۰
ف) : نستعلیق خوش محمد امین کاتب ، رجب
۱۰۰۱ ، درکتابخانهٔ دین محمد سلطان خافی،
آغاز برابر نمونه ، ۹۸ص ۱۳س [ف . دکتر
بیانی : ۳۲۹] .

31020 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۵۹/۵ :
نستعلیق محمدرضا جرفادقانی **۱۰۰۶** ، (۷۲
پ‍ـ۸۵ر) درمتن و هامش . آغاز برابر نمونه
[رؤیت] .

31021 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۵۹
(۶۸۶۲): در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۱۰۲۳**
زرین [ف. رضوی ۷:۸۹۲] .

31022 ـ **تهران**، معارف (ملی) ۱۸۰ (۱۱۹۱) : در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۱۰۲۵** [ف. جواهر الکلام معارف ۲ : ۷] .

31023 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۱ (۵۲۳ ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۱۰۳۸** ؟ ، زرین [ف. دکتر بیانی : ۲۹۱] .

31024 ـ **تهران**، سپهسالار ۱/۳۵۲ . نستعلیق محمد قاسم فرزند غیاث الدین علی اردستانی ، ذیحجهٔ ۱۴۳ (**۱۰۴۳**) ، زرین، چهارستونی ۴۶ گ [ف. سپهسالار ۵ : ۱۱۴] .

31025 ـ **تهران** ، ملی ۲/۹۷۳ ف: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۱۰۵۶** [ف. ملی ۲: ۵۲۱] .

31026 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۱/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳ - ۱۰۷۳** (ص ۳۲۰-۳۴۰) [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۰۴] .

31027 ـ **تهران**، سپهسالار ۴/۴۰۲: در « هفت اورنگ» از سدهٔ **۱۱** [ف. سپهسالار ۵ : ۱۱۵] .

31028 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲/۳۵۴: نستعلیق محسن معاد حسینی (۸۶پ-۱۰۰پ) [ف . سپهسالار ۵: ۱۱۴] .

31029 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۴۷۲: در «هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۷** م [ریو ۲: ۶۴۶] .

31030 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۹۱۷Pi/VI۴۱B : همراه «سلسلة الذهب» نوشتهٔ **۱۱۰۴** . [ف. عبدالله ۲: ۳۱۹] .

31031 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۷۲۴ : نستعلیق **۱۱۰۷** ، با فهرست [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۹۸] .

31032 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۲۳۹پ) [ریو ذیل : ۲۳۵] .

31033 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ ف) : در « سبعه » ی او نوشتهٔ **۱۱۸۷** ، زرین [ف. دکتر بیانی : ۲۹۲] .

31034 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ۶۶۹: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۱۲۳۱** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۶] .

31035 ـ **مشهد**، رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴) . در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۱** او [ف رضوی ۷: ۶۷۰] .

31036 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۷۹ : شکسته نستعلیق حیدرعلی فرزند عبدالرحیم ، ج ۱/**۱۳۰۹** بنام ناصرالدین‌شاه ، زرین، ۴۰ گ ۱۵س [رؤیت] .

31037 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۴۸۰ فهرست نشده : شکسته نستعلیق ،صفر **۱۳۱۱**، زرین ، ۵۲ گ ۱۱س [رؤیت] .

31038 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B۱۴۳/۴: در «هفت اورنگ» او [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۴] .

31039 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰۷ م ادب فارسی : تعلیق ، بی‌تاریخ ، زرین، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۳۰۱] .

سلسبیل = کیمیای منظوم

شاید از مظفر علیشاه کرمانی [سیدعبدالعزیز طباطبایی] . **آغاز:** اول دفتر بنام آن ملیك - کو بود ملکش مجلی ازشریك .

31040 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۷۵۰ مج : تاریخ یاد نشده، همراه گفتارهای دیگر کیمیایی (ص۲۶۸-۰۰۰) [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

سلسلة الذهب

از عبدالرحمان جامی (۸۱۷-۸۹۸)، که

یاد او در «تهلیلیه :۳۶» گذشت . ششمین مثنوی از «هفت اورنگ» اوست که در وزن «هفت پیکر» نظامی ، در بحر خفیف ، درسه دفتر ، درمطالب عرفانی و تربیتی بشیوهٔ حکایت و تمثیل سروده ، و در یکم ذیقعدهٔ ۸۷۶ بانجام رسانده است . نام دفترها در نسخه‌ها گوناگون یادشده : اعتقاد نامه ، سلسلة الذهب ، معدلت نامه . سومین آنها تحفهٔ شاهی نیز یاد شده چه درداد گری پادشاهان است وداستانهایی از انوشیروان ونظام الملك در آن آمده وچندجا واژهٔ «تحفه» را بکاربرده است . در هامش «نفحات» در هند ۱۲۸۹ ودر «هفت اورنگ» در تاشکند ۱۲۳۲ ق و بارهای دیگر چاپ شده است . **آغاز :** دفتر ۱ ، لله الحمد قبل کل کلام ـ بصفات الجلال والاکرام ـ حمد او تاج تارك سخن است ـ صدر هر نامهٔ نو و کهن است . **آغاز :** دفتر ۲ : بشنوای گوش بر افسانهٔ عشق ـ از صریر قلم ترانهٔ عشق . **آغاز :** دفتر ۳ : حمد ایزد نه کار تست ای دل ـ هرچه کار تو بار تست ای گل .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۱۶ ـ ف. مشار : ۹۷۲ ـ کشف الظنون ۲ : ۹۹۶ ـ جامی ، حکمت : ۱۸۵ .

31041 ـ **تهران** ، ملی : نسخ عبدالرحمان فرزند احمد جامی ، **۸۷۷** در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶ : ۲۶۴] .

31042 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۶۷۲/۲۲ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷ـ ۸۹۵** [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۳۵] .

31043 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۳ حکمت : عکس نسخه‌ای بخط نستعلیق ۲۰ ذیحجه **۸۸۴** در ۷۹ گ [ف. ادبیات] .

31044 ـ **مشهد** ، فرخ ، شماره ندارد : گویا **۸۸۶** ، آغاز و انجام نونویس [نسخه‌ها ۳ : ۹۳] .

31045 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم شوروی D ۲۰۴ (۱۶۰۵) : در «کلیات» مؤرخ **۸۹۰** او که گویا بخامهٔ جامی است. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۱۶۳] .

31046 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۲۰ : نستعلیق با تاریخ **۸۹۵** که دستخوردگی دارد ، زرین . آغاز آن از دفتر دوم است : بشنو ای گوش [رؤیت] .

31047 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸ـ۹۰۲** ، زرین [ف. دکتر بیانی : ۲۷۹] .

31048 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۵۹۴/۱۵۴۴ : سدهٔ **۹** ، گویا بروزگار سراینده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۴۵] .

31049 ـ **تهران** ، سنا ۷۵۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۱] .

31050 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۵۹۴Spi/VI۳۸T : نستعلیق خوب سدهٔ **۹ـ۱۰** ، بادیباجهٔ نثری [ف. عبدالله ۲ : ۴۹۷] .

31051 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۳۶۴ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۹ـ۱۰** ، زرین ، ۲۲۶ گ . [ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

31052 ـ **ایاصوفیا** ۴۲۰۹ : در «کلیات» او گویا از سدهٔ **۹ـ۱۰** . فیلم آن در دانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۱۶۱] .

31053 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۱/۲۸۹) Or۴۵۱۳ : در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۹۰۸** (۱۵۰۱ـ۲ م) [ذیل ریو : ۱۸۹] .

31054 ـ **مشهد** ، رضوی ۱/۱۰۵۸ (۵۰۲۴) : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۲۱** [ف. رضوی ۷ : ۸۸۹] .

31055 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۹۷ : نستعلیق خوب محمدحسن ، **۹۳۰** در هرات ،

در «هفت اورنگ» بوده و اکنون تنها سه دفتر «سلسلة الذهب» مانده ، زرین [ف . مجلس۳: ۴۷۰] .

31056 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B۹۱۲/۶ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۳۰** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۵] .

31057 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۶/۲۰ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۹۳۱** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۳۵] .

31058 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۹۰) Or۲۹۳۵ : در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۹۳۴** (۱۵۲۸م) [ریو ذیل : ۱۸۹] .

31059 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۴۸۰ : نستعلیق قوام لاری ، ع ۱/**۹۴۳** ، در چهار ستون : آغاز هریك ازسه دفتر زرین ، تانیمهٔ دفتر سوم را دارد، ۱۴۵ گ [ف. دانشگاه].

31060 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ اعتماد‌ـ الدوله ۱۰۳ : نوشتهٔ میرخرد، اواخر رمضان **۹۴۴** ، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۵:۳۴۳] .

31061 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۴۳ :در «کلیات» او مؤرخ **۹۴۵** [ف مجلس۸:۲۴۲].

31062ـ **تهران**، دانشگاه۱/۳۱۳۶: نستعلیق علی فـرزند حسام ، **۹۴۷** ، زرین ، مصور ، هرسه دفتر است و سومین آن « تحفهٔ شاهی» خوانده شده‌است [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۷] .

31063 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۱/۱ تصوف فارسی: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۴۸** [مخطوطات ۲:۲۲۹] .

31064 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۹۴ : نوشتهٔ **۹۵۰** ، ۲۶۰ گ ۱۴س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۹] .

31065 ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی: Strasbourg ۴۶۹۹ : نبشتهٔ **۹۵۴** . [نسخه‌ها ۴:۱۳۸] .

31066 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۹۰/۱ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۵۸** [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۴۵] .

31067 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۶۱ : نستعلیق‌خوش سلطان محمدکاتب، **۹۵۹**، زرین، آغاز برابر نمونه ، [ف. مجلس۱۷:۲۰۰] .

31068ـ **تهران**،مجلس۸۷۵۷فهرست نشده : نوشتهٔ **۹۶۰** زرین [رؤیت] .

31069 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۵ : نستعلیق خوب محمودکاتب ، ۲۰شعبان **۹۶۰**، ج ۱ و۲ [نسخه‌ها ۲:۸۴] .

31070 ـ **بنگال** ، ایشیاتك۶۷ منظوم (۷۸۶) : نستعلیق **۹۶۰** [ف. بنگال: ۹۵] .

31071ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۰ (۵۲۲ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۹۶۳ـ۹۷۸**، زرین [ف. دکتر بیانی : ۲۸۹] .

31072 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰/۱ تصوف فارسی : در«هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۶۴** [مخطوطات ۲ : ۲۲۹] .

31073 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰۲/۱: در «کلیات» او نوشتهٔ**۹۶۶** (ص۱ـ۵۰۳هامش) [ف. دانشگاه ۲:۲۳۵] .

31074 ـ **مشهد**، رضوی ۶۴۳ ادبیات (۴۸۲۷) : نستعلیق ابراهیم فرزند شیخ علی سبزواری ۱۵ ذیقعدهٔ **۹۶۶** باسرلوح وآرایشها یکی دو برگ افتاده [ف . رضوی ۷:۵۹۸] .

31075ـ **تهران**، سلطنتی ۲۵۱(۵۵۲ف) : نستعلیق خوش محمد رزه‌ای (میرعلی بن میر) ، غرهٔ شعبان **۹۶۹**، زرین،۱۴۴ص۱۲س [ف. دکتربیانی :۳۲۲] .

31076 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۸۳

(۵۵۱ف) : نستعلیق زیبای باباشاه اصفهانی، رمضان **۹۷۷** ، زرین ، با ۱۴ مجلس میناتور زیبا ،۴۹۸ ص۱۴س [ف. دکتربیانی:۳۲۰] .

31077ـ **قاهره**، دارالکتب۳/۱۵۲م ادب فارسی: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۷۸** [مخطوطات ۲:۲۲۸] .

31078 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۱۵ Or : با ترجمهٔ ترکی ، نوشتهٔ **۹۷۹** اعتقاد نامهٔ آنست [نسخه‌ها ۴:۶۸۴] .

31079 ـ **تهران** ، ملك ۱/۵۹۹۳ : در «هفت اورنگ» نوشته**۹۸۲ـ۹۸۳** [رؤیت] .

31080 ـ **تهران** ، ملی ۲/۱۸۱ (۱۱۶۱) : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۸۵** [ف . معارف ، جواهرالکلام ۲:۹] .

31081 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۴۹ : نستعلیق **۹۸۵** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، دارای ۸۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۲۵۴] .

31082 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰۹۰۴ Or : نوشتهٔ **۹۸۵** [نسخه‌ها ۴:۶۸۶] .

31083 ـ **تهران** ، سلطنتی ۹۴۷۲ (۵۲۰ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۶**،زرین [ف. دکتربیانی : ۲۸۴] .

31084ـ **تهران**، مجلس ۴۰۵: نستعلیق **۹۸۶** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۱۸۶گ ۱۸س [ف. مجلس۲:۲۳۷] .

31085 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۶ : نستعلیق **۹۸۸** ، نسخهٔ کامل ، ۱۹۵گ ۱۵س [ف . سپهسالار ۵:۱۱۴] .

31086 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۷۲ Add : نوشتهٔ دوست محمد فرزند سلطان‌محمد، محرم **۹۸۸** (۱۵۸۰ م) ، ۱۹۲گ [ریو ۲: ۶۴۶] .

31087 ـ **تهران** ، دکترمتفاح ۱۴۵ : نستعلیق محمد فرزند مراد ، ۲۱ ج ۱ /**۹۸۹** [رؤیت] .

31088ـ **تهران**، سپهسالار ۱/۳۵۴: نستعلیق **۹۹۴** (گ۱۲۱ر)زرین، چهارستونی ۱۸۸گ ۲۲س [ف. سپهسالار ۵:۱۱۴] .

31089 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۴۳ (۵۱۹ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۹۴ـ۹۹۹** زرین [ف. دکتربیانی : ۲۸۲] .

31090 ـ **مدینه** ، عارف حکمت۵۶: در«کلیات» اومؤرخ **۹۹۴** [نسخه‌ها۵:۴۸۴].

31091ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۴۳۹: از سدهٔ **۱۰** ، زرین، ۴۳گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

31092 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۵۱۳ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، با تاریخ ساختگی ۸۷۹ ، دفتر سوم پیش از دو دفتر دیگرجای گرفته است ، ۱۱۹گ [رؤیت] .

31093 ـ **تهران** ، ملك ۱/۵۹۷۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، در «هفت اورنگ» او [رؤیت] .

31094 ـ **تهران**، ملك ۵۹۹۷ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [رؤیت] .

31095 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۵۶: سدهٔ **۱۰** ، زرین [رؤیت] .

31096 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نستعلیق خوش نزدیك بروزگار نگارنده ، زرین [نسخه‌ها ۵:۳۵] .

31097 ـ **تهران**، سلطنتی۲۵۰(۵۵۳ف) : نستعلیق زیبای شاه محمد مشهدی ، سدهٔ **۱۰** ، زرین، ۱۲۰ص ۱۴س [ف. دکتربیانی: ۳۲۳] .

31098ـ **مشهد** ، رضوی ۶۴۴ ادبیات

(۴۸۲۸) : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، تنها دفتر سوم است با سرلوح [ف. رضوی ۷: ۵۹۹] .

31099 ـ تهران ، مجلس ۱۰۹۸ : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۰، آغاز و انجام افتاده [ف. مجلس ۳: ۴۷۰] .

31100 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A.۱۵۸۵/۲۳ : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۰ [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۷] .

31101 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۸۰۶/۱ : در «هفت اورنگ» ازسدهٔ ۱۰.

31102 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۸۸۹/۳و۲و۱ : در«هفت اورنگ» از سدهٔ ۱۰ [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۴۶] .

31103 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۸۳۰ : حسین نسفی ، سدهٔ ۱۰ ، ۲۳۲ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۰] .

31104 ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب ۲۵۰۸Pi/VI۴۱G : نستعلیق سدهٔ ۱۰[ف. عبدالله ۲: ۳۰۶] .

31105 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۱۲۱Pi/VI۴۱D : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۰ ، با مهر محمد شاه مؤرخ ۱۱۳۳ ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف. عبدالله ۲ : ۳۰۵] .

31106 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۹۹ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۶ م [دیو ۲: ۶۴۶] .

31107 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۳۵۵۱ Add : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۶م [دیو ۲ : ۶۴۶] .

31108 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۷۰ Add : در « هفت اورنگ » او از سدهٔ ۱۶م [دیو ۲ : ۶۴۴] .

31109 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۶۲ Add : در « هفت اورنگ » او از سده ۱۶ م [دیو۲: ۶۴۶] .

31110 ـ تهران ، مجلس۱/۴۱۳۰: در « هفت اورنگ » از سدهٔ ۱۰-۱۱ ، زرین [رؤیت] .

31111 ـ تبریز، ادبیات : سدهٔ ۱۰-۱۱ ، از کتابهای دکتر محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۹] .

31112 ـ تهران ، مجلس ۵۹۹۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱، زرین، ۳۷۵ ص ۱۱س [ف. مجلس ۱۷: ۳۸۳] .

31113 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۸۹۵Pi/VI۴۱E : نستعلیق سدهٔ۱۰-۱۱ [ف. عبدالله ۲: ۳۰۷] .

31114 ـ تهران ، ملك ۵۰۵۹/۱ : در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۰۶ (۱پ-۷۱پ) . با سه بخش بنامهای : اعتقادنامه ، سلسلة الذهب ، معدلت نامه [رؤیت] .

31115ـ تهران، ملك۵۳۵۶: نستعلیق عبدالله کاتب بخاری، ۱۰۲۰ ، زرین،۱۷۹ گ [رؤیت] .

31116 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۵۹/۱ (۶۸۶۲) : در«هفت اورنگ» نوشتهٔ ۱۰۱۸-۱۰۲۳ ،آغاز برابر نمونه [ف.رضوی۷: ۸۹۲].

31117 ـ تهران، معارف (ملی) ۱۸۰ (۱۱۹۱): در«هفت‌اورنگ» او نوشتهٔ ۱۰۲۵ [ف. معارف ، جواهرالکلام ۲: ۷] .

31118 ـ تهران، سلطنی ۲۲۱ (۵۲۳ ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ ۱۰۳۸ ؟ زرین [ف دکتر بیانی : ۲۹۱] .

31119 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۸۴۱۶ Add : نستعلیق هند، رمضان ۱۰۵۷ (۱۶۴۷م) ۱۴۴ گ [دیو ۲: ۶۴۷] .

31120 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۳۷ Api/VI۴۲ : نستعلیق محمدافضل ، لاهور ، ۱۰۸۰ [ف . عبدالله ۲ : ۳۱۰]

31121 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۶۹۸Spi/VI۳۸U: نستعلیق عبدالوحید ۲۷ع۲/۱۰۸۱ (۱۶۷۰م)[عبدالله ۲ :۴۹۸]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۴۵] .

31122 ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۳۵۷: نستعلیق زیبای علینقی فرزند عبدالقادر فرزند محمد فرزند حاجی با تاریخ ۱۰۸۹ در دفتر، برگ یکم افتاده ، زرین [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

31123 ـ تهران، ملی فهرست نشده : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱ ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، در دو دفتر، ۲۹۵ص ۱۲س [نسخه‌ها ۶ :۲۸۵] .

31124 ـ تهران، سپهسالار۱/۴۰۲: در «هفت اورنگ» او ازسدهٔ ۱۱ [ف. سپهسالار ۵ :۱۱۵] .

31125 ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب ۲۳۶Api/VI۴۱ : نستعلیق پیرامن‌سدهٔ۱۱ .

31126 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۰۲۰Pi/VI۴۱C : نستعلیق پیرامن سدهٔ ۱۱ . با تاریخ انجام سراینده که پس از نماز آدینهٔ غرهٔ ذیقعدهٔ ۸۷۶ یاد شده‌است [ف.عبدالله ۲ :۳۰۸] .

31127 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۵۳۸PPi/VI۴۹ : نستعلیق محمد فاضل گویا سدهٔ ۱۱ [ف. عبدالله ۲ :۳۰۶] .

31128 ـ میشگان ، دانشگاه ۳۲۹ . Ms : سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۵ :۷۱۶] .

31129ـ موزهٔ بریتانیا ۱/۱۶۸۰۰ Add : از سدهٔ ۱۷ م . سوم دفتر آنست (گ ۱ـ55) [ریو۲ :۸۲۵] .

31130 ـ موزهٔ بریتانیا Or۴۷۲: در « هفت اورنگ » او از سدهٔ ۱۷ م [ریو ۲ : ۶۴۶] .

31131 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۹۱۷Pi/VI۴۱B: نستعلیق۹ ذیقعدهٔ۱۱۰۴ [ف. عبدالله ۲ :۳۰۹] .

31132 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۸۴۱۵ Add : نستعلیق زیبا، ذیحجهٔ ۱۱۴۸(۱۷۳۶ م) در لاهور ، ۲۳۳ گ [ریو۲ :۶۴۷] .

31133 ـ تهران ، ملك ۵۲۱۹ : نستعلیق ۱۱۵۰ ، آغاز برابر نمونه ، ۲۰۳ گ ۱۷س [رؤیت] .

31134 ـ ترکیه، عاشرافندی ۱۵۹: نستعلیق ع۱/۱۱۵۰ ، دفتر یکم آنست، ۱۵۰ گ. فیلم آن دردانشگاه ش۴۹۸ هست [فیلمها: ۱۲۳] .

31135 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ف) : در «سبعهٔ» اونوشتهٔ ۱۱۸۷،زرین [ف. دکتر بیانی :۲۹۲] .

31136 ـ تهران ، دانشگاه ۸۲۶۱ : نستعلیق پایان سدهٔ ۱۲ ، زرین [نسخه‌ها و استاد نمایشگاه ، مهر ۱۳۵۰ : ۱۳].

31137 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۲۰/۲۱۵ : سدهٔ ۱۲. آغازافتاده [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱ :۱۴۵] .

31138 ـ موزهٔ بریتانیا Or۳۳۶: نستعلیق هند ، سدهٔ ۱۸ م ، ۲۹۹ گ [ریو ۲: ۶۴۷] .

31139 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ۶۶۹ : در « هفت اورنگ » او نوشتهٔ ۱۲۳۱ [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۶] .

31140 ـ **مشهد**، رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴): در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۳۱** [ف. رضوی ۷:۶۷۰] .

31141 ـ **تهران**، مجلس ۲/۲۶۷۷: نستعلیق عبدالوهاب، **۱۲۶۵**، (ص۵۵-۲۵۷)، در ۶۸۶۰ بیت [ف. مجلس ۸:۴۴۴] .

31142 ـ **مشهد**، رضوی ۶۴۵ ادبیات (۸۴۳۳): نستعلیق **۱۲۹۴**، دفتر ۱ و ۲ است. [ف . رضوی ۷:۵۹۹] .

31143 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۰۲۷: نستعلیق نورعلیشاه فرزند حاجی ملا اسماعیل حکمی الهی سبزواری ، ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۳۱۴** [ف. دانشگاه ۱۰:۱۹۶۸] .

31144 ـ **تهران**، مجلس ۵/۲۷۳۵: نستعلیق محمد عظیم منشی دربار هرات **۱۳۱۵** بخشی از آن است (ص۴۵۱-۴۳۰) [ف. مجلس ۹:۷۵] .

31145 ـ **تهران** ، مجلس ۸۵۸۸ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

31146 ـ **تهران**، مجلس ۴۰۷: نستعلیق بی‌تاریخ ، نا تمام ، زرین ، ۲۴۴گ ۱۵س [ف . مجلس ۲:۲۳۷] .

31147 ـ **یزد** ، علی اصغر خجسته ۱ مج : نوشتهٔ ۱۱ رجب ۴۸۴ (درفهرست چنین است) [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۶] .

31148 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۵ ادب فارسی: ۳۲۸گ ۱۹س، در «هفت اورنگ».

31149 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۶ ادب فارسی : زرین، ۱۷۷ص ۱۴س .

31150 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۰ ادب فارسی قوله : تعلیق زیبا ، ۲۳۵گ ۱۵س .

31151 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۳ ادب فارسی طلعت : نستعلیق زیبا ، زرین، ۲۷۴گ ۱۲س .

31152 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۹ مجامیع فارسی طلعت : زرین (گ۱-۱۰۹) ۱۴س. هر پنج نسخه بی‌تاریخ است [مخطوطات ن. طرازی ۱:۳۰۲] .

31153 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B۱۴۳/۱ : در «هفت اورنگ» او [ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۴] .

31154 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۰۸۷: ۲۱۸گ ۱۲س [ف . فهمی ادهم ۱:۲۵۰] .

31155 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۴۵۳Pi/VI۴۱F: نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲:۳۰۹] .

31156 ـ **آصفیه** ، ۱۵۸۹ تصوف : تاریخ یادنشده نسخهٔ تازه [ف. آصفیه ۴:۱۸۲] .

سلسلهٔ مشایخ طریقت = مثنوی در

از ساقی خراسانی (م۱۲۸۶) ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۵۹» گذشت . مثنویست .
بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۱۰ .

31157 ـ **تهران** ، مجلس ۹۹۰ : نستعلیق میرزا رحیم شیرازی ، **۱۲۸۶** ، در «دیوان» او (ص۲۳۷-۲۹۷) ۱۵س [ف. مجلس ۳:۲۹۵] .

سلطانیه

از مینا شیرازی ، سلطانعلی خان فرزند رضا علیخان زند ، درگذشته در تهران ۱۳۰۲ او چند قصیدهٔ مصنوع در صنایع شعری پرورش پیشینیان : سلمان ساوجی ، شیروانی (بنگرید ص ۲۱۴۴-۴۱۴۷) بنام «مرادیه» و «حسامیه» و «سلطانیه» درستایش حسام السلطنه سلطان مراد دارد [دیباجهٔ نسخهٔ ملك] . **آغاز** : شکر و

سپاس بیقیاس خداوندی را که فرد بی‌همتا .
بنگرید : ذریعه ۱۱۴۴:۹ ــ فرهنگ ــ سخنوران :۵۸۳ .

31158ــ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۷۷/۴: با تاریخ **۱۲۸۲** در دفتر [رؤیت] .

31159 ــ **تهران** ، ملك ۵۵۹۹ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۶۰گ ۱۵س [رؤیت] .

31160ــ **تهران**، ملك ۵۵۹۸: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ناتمام، زرین ، [رؤیت] .

سلطانیه

مثنویست عرفانی با اطلاعاتی مربوط بعرفان هند .

31161 ــ **کپنهاك** ، سلطنتی ، شماره یاد نشده : نستعلیق **۱۳۰۲** ، دفتر دوم است [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۹] .

سلوك منظوم

خواجه حسن عطار، درص ۱۲۰۰ گذشت.

سلیمان نامه

از زلالی خوانساری ، محمد حسن که یاد او در « کلیات : ۱۸۵۹ » گذشت . یکی از مثنویهای «سبعهٔ سیارهٔ» اوست، در بحر «شاهنامه» با دیباجه‌ای به‌نثر از طغرای مشهدی. **آغاز:** (دیباجه) : تیمناً بخطاب گستاخهٔ شکسته خامه فهرست نثر سلیمان نامه .. بنام جهانگیر دلهای تنگ ــ که آمد سلیمانش یك مور لنگ .
بنگرید : ذریعه ۲۲۷:۱۲ و۲۱۱:۱۹ .

31162 ــ **تهران** ، ملك ۴۸۴۳/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، **آغاز** : بنام کریمی که از دست بیش ــ نگین سلیمان روی چویش [رؤیت] .

31163 ــ **مشهد**، رضوی ۴۳۱ ادبیات (۴۶۶۱) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با دیباجهٔ طغرا و ۴۴۷ بیت . [ف. رضوی ۴۱۹:۷] .

31164 ــ **تهران** ، دانشگاه ۴۲۷۲ : در « کلیات » او مؤرخ **۱۰۵۲** [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۰] .

31165ــ **تهران**، دانشگاه ۴۶۸۴/۷: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (ص۵۳۱ ــ ۵۹۰) [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۶۳۳] .

31166 ــ **تهران** ، مجلس ۱۰۹۳/۶: در «هفت گنج» او از سدهٔ **۱۱** ، (ص ۳۴۲ ــ ۳۸۰) [ف. مجلس ۴۵۸:۳] .

31167 ــ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰ : در«کلیات» او از سدهٔ **۱۲ــ۱۳** [ف. دانشگاه ۴۰۹۴:۱۵] .

31168 ــ **عبدالحسین بیات** ۸ مج : نستعلیق با تاریخ **۱۶۰۳** (؟) در دفتر، آغاز: بنام جهانگیر ، همراه با ۵ مثنوی دیگر از همو [نسخه‌ها ۷۸:۶] .

سلیمان نامه = شاهنامه

از عارف . در ص ۲۹۳۵ خواهد آمد .

سلیمان و بلقیس = بلقیس وسلیمان

از حیاتی در ص ۲۶۶۲ گذشت .

سلیم جواهر فروش

ناشناخته .

31169ــ **تبریز** ، ملی ۲۷۰۰: نوشتهٔ **۱۲۳۱** [نسخه‌ها ۳۰۴:۴] .

سلیم خان نامه

31170ــ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۰۴۳: نوشتهٔ **۱۰۹۹** مصور [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۴] .

سلیم و سلمی

از مفتون . گویا عبدالرزاق بیک فرزند نجفقلی بیگلربیگی (خوی ۱۱۷۶ ـ تبریز ۱۲۴۳) سرایندهٔ «ناز و نیاز» و جز آن .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۸۳ ـ فرهنك ـ سخنوران : ۵۵۷ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۵۳ .

31171 ـ **تبریز** ، ملی ۲۷۱۶ یا ۲۸۱۶ : تاریخ یاد نشده ، همراه «نازونیاز» [نسخه‌ها ۴:۳۰۴ و ۳۱۱] .

سمند و بیدل

ازسند. گویا سیداحمدکه یاد او در «چاه وصال : ۲۷۵۳» گذشت . مثنویست در داستان بشوی رفتن دختر پیره زن . درپایان‌آن‌آمده: زین دختر کان **سند** حذر کن ـ ای دل شده چارهٔ دگر کن. **آغاز:** درکشور شام پیرزالی ـ از قامت خم شده هلالی .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۱۱ .

31172ـ **تهران**، دانشگاه۶/۴۷۲۴: نستعلیق باتاریخ **۱۲۵۱** دردفتر(ص۱۷ـ۲۰)، همراه چند مثنوی داستانی دیگر [ف.دانشگاه ۱۴:۳۶۷۰] .

سمنو نامه

از مهدی . داستان پختن سمنو است و مرادیافتن دختران ازآن . درپایان آن‌آمده: **مهدیا** سخت بی‌خبرشده‌ای ـ سمنو خورده‌ای پکرشده‌ای. **آغاز:** من بنام حق ابتداکردم ـ سمنو نامه را بناکردم .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۱۲ .

31173ـ **تهران**، دانشگاه۱۲/۴۷۲۴: نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۵۱** در دفتر (ص ۷۴ـ ۷۹) ۱۵س . آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۷۱] .

سنائی آباد=سلوت‌نامه=عقلنامه تجربة‌العلم

منسوب به سنائی غزنوی ،که یاد او در «کلیات:۱۸۷۲» گذشت. مثنویست در۵۴۴ بیت استاد مینوی درپیشگفتار مثنوی «تحریمة‌القلم» آنرا بنام «سلوت‌نامه» خوانده و باحتمال آن را از کسی با تخلص عباسی دانسته‌اند . این مثنوی درمجموعه مثنویهای سنائی چاپ آقای جلالی بنام «عقلنامه» وچاپ‌آقای مدرس‌رضوی بنام « سنائی آباد » چاپ شده است . **آغاز :** ابتدا میکنم بنام خدا ـ آنکه هست از صفات نقص جدا . (نسخه های آن زیرعنوان عقلنامه یاد خواهد شد) .

بنگرید: پیشگفتار چاپ مجموعه مثنویهای سنائی از استاد مدرس رضوی : ۱۰ ـ ذریعه ۱۲ : ۱۴۳ و ۱۹ : ۲۵۰ .

سؤالات میرسید شریف

میرسید شریف آملی (شیرازی) . از سدهٔ یازدهم . قصیده‌ایست‌درحکمت وتصوف نسخه‌ای ازآن درص۷۴۹ش6763 گذشت. اینك نسخه‌ای دیگر . **آغاز :** زاهل مدرسه و خانقاه جمله دیار ـ سؤالهاست مرا بطریق استفسار ـ هر آنکه گفت جوابش مطابق حکمت .

بنگرید: ذریعه ۹:۵۲۳ و۵۲۴ـ فرهنگ سخنوران : ۲۹۷ و ۲۹۸ .

31174 ـ **تهران** ، ملك۵۶۸۵/۳۷: نستعلیق با تاریخ **۱۰۱۰** در دفتر (۱۶۱ر ـ ۱۶۲پ) ، پیرامن ۱۱۰ بیت، نسبت سراینده بخلاف نسخهٔ قـاهره آملی است نه شیرازی [رؤیت] .

سؤال و جواب

از خادم ، گویا عبدالجواد ، نگـارندهٔ «قواعدالقرائه : ۹۴» . بروش پرسش و پاسخ بسال ۱۳۰۴ ، درعقاید وفقه عملی سروده‌است درپایان‌آن آمده : این همه قول فقیهان‌کبار ـ کرد خادم نظم بهر یادگار ـ در جمادی اول فرخنده فال ـ یکهزار وسیصد وچهار است‌سال **آغاز :** ابتدا لعنت بشیطان رجیم ـ بعدبسم‌الله الرحمان‌الرحیم .

31175 ـ **تهران،** دانشگاه ۳۲۵۱/۸ : نوشتهٔ ۲۶ رمضان **۱۳۰۷** (ص۲۵۵ ـ ۲۷۶) همراه «قواعدالقرائه» وجزآن [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۰] .

سؤال و جواب

شاه نعمت‌الله ، درص۱۲۰۲ گذشت .

سوانح‌الحجاز = نان وحلوا

بهایی .

سوانح ایام فراق

از صبا . مثنویست پـیرامن ۳۳۴ بیت ، به‌پیروی از «نان و حلوا = سوانح حجاز» بهایی . و بگفتهٔ آقای گلچین معانی او جز صبای کاشانی سدهٔ چهاردهـم است . **آغاز :** حمدله . والصلاة والسلام علی محمد .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۱۲ .

31176 ـ **مشهد،** رضوی ۲۵۵ادبیات: ازسدهٔ**۱۴**،دریك جنگ [ف. رضوی۷ : ۲۸۸].

سوز و گداز

از میرزا ابراهیم صفا . (بنگرید: حسرت نامه : ۲۷۷۰ و شاید این دو یکی باشد) .

31177 ـ **تهران،** اصغرمهدوی۲۱/ ۲۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲** با تاریخ ۱۱۲۲-۱۱۳۲ در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۸] .

سوز و گداز

از اشرف مازندرانی (م۱۱۱۶)، که یاد او در «کلیات : ۱۸۴۶» گذشت . مثنویست در سوز و گداز از دوری همسرش ، سپس خطاب بهمسرش دربارهٔ ترك هند و برگشت به‌میهن . **آغاز :** صباحی خوش لقا چون نامهٔ دوست ـ که خوشحالی نمی‌گنجید در پوست .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۱۲ .

31178 ـ **مشهد،** رضوی ۳۴۸ ادبیات ۴۵۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** با دستخوردگیهایی از سراینده (ص۲۵۳-۲۶۲) [ف . رضوی ۷: ۳۶۴] .

سوز و گداز

از باقی . مثنویست . و ازهموست «قمری و عندلیب = مناظرهٔ ...» .

31179 ـ **تهران،** سلطنتی۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** همراه «قمری وعندلیب» از همو [ف . دکتر بیانی:۸ ۶۰] .

سوز و گداز

از میرزا صادق تفرشی (م۱۱۶۰) ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۹» گذشت . مثنویست در ۲۰۸ بیت که ۲۳ بیت آغاز آن عربیست ، در برخی از نسخه‌ها این بخش عربی آورده نشده است . **آغاز :** معشرالعشاق من اهل الحوا ـ اننی آنست نارا بالطوا . . . آتشی می‌بینم ای یاران ز دور ـ گرم می‌آید بچشم نخل طور .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۱۲ .

31180 ـ **تهران،** ملك ۴۹۳۲/۶ : شکستهٔ سدهٔ **۱۲** (۱۲۳ب-۱۲۷پ) ، آغاز آتشی می‌بینم [رؤیت] .

31196 ـ **تهران**، مجلس۴/۲۶۶۵: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۱۵۱ ـ ۱۵۶) [ف. مجلس ۸:۴۱۸].

31181 ـ **تهران**، ملك ۴۷۱۹/۱۶: شکسته نستعلیق نزدیك **۱۱۹۲**، (۴۴ر-۴۶ر) آغاز: آتشی می‌بینم. [رؤیت].

31182 ـ **تهران**، ملك۱۰۸۵/۱۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** (۸۰پ) [رؤیت].

31183 ـ **مشهد**، رضوی ۱۸۲/۱ ادبیات: شکسته نستعلیق **۱۲۳۵** شعرهای عربی را ندارد (آغاز) آتشی می‌بینم [ف. رضوی ۷:۲۲۲].

31184 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۸۶: در جنگ مؤرخ **۱۲۳۹**، زرین، آغاز: مشعرالعشاق [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۰۹].

31185 ـ **تهران**، ملك ۴۸۹۹/۹: نستعلیق پیرامن **۱۲۶۲** دریزد، (۷۸ر-۸۶ر) پیرامن ۱۸۰ بیت است، آغاز: آتشی می‌بینم [رؤیت].

31186 ـ **تهران**، مجلس۲۶۷۵/۱۶: شکسعه نستعلیق، با تاریخ **۱۲۶۴ - ۱۲۹۴** در دفتر (ص ۶۵۲ - ۶۵۷)، در ۱۴۸ بیت [ف. مجلس ۸: ۴۴۰].

31187 ـ **تهران**، مجلس۲۳۲۹/۶۲: نستعلیق**۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص۶۴۳-۶۵۲جنگ) ۱۴۱ بیت است، آغاز: آتشی می‌بینم [ف. مجلس ۸:۳۲].

31188 ـ **تهران**، سنا ۷۵۵۲/۷: نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۶** در دفتر [نسخه‌ها۲: ۲۴۹].

31189 ـ **تهران**، مجلس ۱۰۸۶: شکسته نستعلیق خوب محمدعلی قزوینی**۱۲۹۷** (ص۶۸-۷۸)، آغاز: آتشی می‌بینم [ف. مجلس ۳: ۴۵۰].

31190 ـ **تهران**، دکتر قاسمزاده‌مج: شکستهٔ سدهٔ **۱۳** همراه گلشن راز، دیوان مغربی جز آن، آغاز: آتشی می‌بینم [رؤیت].

31191 ـ **تهران**، دانشگاه۲/۵۱۷۰: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** (۲۹ر-۳۸پ)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «مثنوی عربی و فارسی» یادشده‌است [ف. دانشگاه۱۵: ۴۱۳۵].

31192 ـ **تهران**، الهیات ۱۷۲/۱۶ ب: نستعلیق سدهٔ**۱۳-۱۴** (۱۶۸ر-۱۷۰پ)، آغاز: آتشی می‌بینم [ف. الهیات۱: ۱۳۷].

31193 ـ **تهران**، دانشگاه۳۷۴۷/۲: نستعلیق محمد حسن فرزند محمدرحیم‌کوهی، **۱۳۰۳** (۳۷پ - ۴۹ر) آغاز: مشعرالعشاق [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۱].

31194 ـ **تهران**، ملك ۵۶۰۶/۴: نستعلیق باتاریخ **۱۳۱۲** دردفتر (۵۵ر-۶۵ر)، پیرامن ۱۲۰ بیت است [رؤیت].

31195 ـ **مشهد**، رضوی ۹۴۷/۲ ادبیات(۴۵۲۶): محمد فرزندکاظم بروجردی **۱۳۴۱** در فهرست بنام آتشکده آمده است. آغاز: معشرالعشاق [ف. رضوی ۷:۷۶۹].

سوز و گداز

طالب آملی، در «کلیات: ۱۸۷۹» او بکوشش طاهرشهاب ۱۳۴۶ خ چاپ شده‌است.

آغاز: سرم را باز شوری درکمین است ـ که بی‌سوز دل آهم آتشین است. (ن).

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۱۳.

سوز و گداز

از ملا محمد رضا نوعی خبوشانی، که یاد او در«دیوان: ۲۵۸۹» گذشت. مثنویست‌عشقی در برابر «خسرو و شیرین» در عشق شاهزادهٔ

هندو که بروزگار اکبرشاه میزیسته و خود را درآتش‌افکنده‌است، بنام شاهزاده دانیال ساخته ودر لکهنو۱۲۸۶ چاپ شده‌است، ونیز ترجمهٔ انگلیسی آن بکـوشش داود ایرانی و انندک کوماراسوامی – Anandak Comara suwamy . **آغاز:** الهی خنده‌ام را نالکی ده – سرشکم را جگر پر کالکی ده .

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۲۵۶ .

31197 – **موزهٔ بریتانیا** Or۳۲۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۶۴** (۱۶۵۴م) ، آغاز برابر نمونه [ریو۲:۶۷۴] .

31198 – **تهران**، دانشگاه۲۰/۲۴۶۶/۲: نستعلیق محمد باقرهاشمی **۱۰۶۷** در برهانپور (ص۶۸۶–۶۹۸) [ف. دانشگاه ۹:۱۲۳۵] .

31199 – **تهران**،دانشگاه۱۸/۱۴۲۷: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام، **۱۰۷۴–۱۰۷۹** (۴۰۸پ – ۴۱۵ر) [ف. دانشگاه ۱۴:] .

31200 – **موزهٔ بریتانیا**(۴۱۹/۱۱) Or۲۹۷۵ : باتاریخ **۱۱۱۵–۱۰۷۷** دردفتر (۳۶۳پ–۲۸۱پ) [ذیل ریو:۲۶۷] .

31201 – **تهران** ، ملك ۴۶۷۱/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «گنج معانی» (۱۰۰ر– ۱۰۵پ)، پیرامن ۳۷۰ بیت. آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

31202 – **تهران**، ملك ۵۵۴/۱۷ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**(ص۳۷۲–۳۹۴) ، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

31203 – **تهران**، ملك ۳۸۴۴/۳۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۸۹پ–۱۹۴ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

31204 – **تهران** ، ملك ۵۵۱۱/۳ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (۱۱۱پ–۱۲۸ر) ، زرین ، همراه «دیوان» او ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

31205 – **تهران** ، ملك ۵۳۸۹/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۰۰ر–۱۴۸ر) در هامش سپس متن [رؤیت] .

31206 – **تهران** ، ملك۴۰۷۶/۱۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۹۸پ–۱۰۳) ، آغازبرابر نمونه ، [رؤیت] .

31207 – **تهران** ، ادبیات ۹۱ ج : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ ۱۱۷ (۱۱۰۷) در جنگ [ف . ادبیات ۱:۱۶۵] .

31208 – **تهران** ، سنا ۷۵۵۱/۱ : نستعلیق وچلیپای سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۲:۲۴۸].

31209 – **تهران**،دانشگاه۴۸۶۴/۱۰۸: نستعلیق سدهٔ**۱۱**(ص۳۶۳–۳۷۶)[ف.دانشگاه ۳۸۸۹:۱۴] .

31210 – **تهران** ، مجلس۹۰۷/۵ – ۹۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۷۷۳–۸۰۰) [ف . مجلس ۳:۱۶۸] .

31211 – **یزد** ، جامع کبیر ۲ مج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغازبرابر نمونه [نسخه‌ها ۴:۴۰۷] .

31212 – **تهران**، سلطنتی۵۸۴(۶۱۹ ف) : نستعلیق خوش محمدیحیی‌لاهیجی‌فرزند رستم‌کیا ، سدهٔ **۱۱** در دارالسلطنه لاهیجان ، زرین ، در ۱۱۰۵ ازکتابهای‌کتابخانهٔ‌صفویان بوده ، آغاز برابر نمونه ، ۳۶ص۱۴س [ف . دکتر بیانی : ۳۹۲] .

31213 – **موزهٔ بریتانیا** (۳۱۳) Or۲۸۳۹ : ازسدهٔ **۱۷** م، ۲۳ گ [ذیل ریو: ۲۰۰] .

31214 – **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۴

Add : در دفتری ازسدهٔ **۱۷**م (۱۸۷-۱۸۰) [ریو ۲:۷۳۷] .

31215 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۳۸ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱-۱۲** دریك جنگ (ص ۲۷۴) [ف. دانشگاه ۹:۱۱۱۳] .

31216ـ **تهران**، دانشگاه۴/۳۳۴۹: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱-۱۲**عجزی بهبهانی، درجنگ خود (ص ۲۶ - ۵۱) زرین [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۴۶] .

31217ـ**تهران**،دانشگاه۵۲/۲۴۶۵: نستعلیق نزدیك **۱۱۰۴** (ص ۱۷۸-۲۲۶) [ف . دانشگاه ۹:۱۲۱۷] .

31218ـ**تهران**،دانشگاه۱۴۰/۲۵۹۱: نوشتهٔ خلیفه برهان‌الدین محمد درماری پسر الیاس **۱۱۰۳** در محال قراچه‌داغ (ص۶۴۹-۶۵۶) [دانشگاه ۹ : ۱۴۰۴] .

31219 ـ **تبریز**، ملی ۱۳/ ۳۰۴۶: با تاریخ **۱۱۰۷** در جنگ [ف . ملی تبریز ۱ : ۳۷۵] .

31220 **تهران**، مجلس ۳/۲۳۲۴: نستعلیق خوش ۱۴۱ (**۱۱۴۱**) در جنگ گرد آوردهٔ محمد حسین (ص۲۸-۵۱ هامش) [ف. مجلس ۸ : ۹] .

31221 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ ۵۸ر) [ذیل ریو:۲۳۴] .

31222ـ **موزهٔ بریتانیا**۲/ ۱۰۵۸۷ Add : با تاریخ **۱۱۷۵** (۱۷۶۱م) (گ ۱۰-۳۴) [ریو ۲ : ۸۲۰] .

31223ـ**تهران**،دانشگاه ۳۰/ ۲۴۴۴: نوشتهٔ ۷ شعبان**۱۱۸۹** درکابل(ص۲۶۴-۲۸۹) [ف. دانشگاه ۹:۱۱۲۶] .

31224 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۷/ ۲۶: با تاریخ **۱۱۸۹** تا **۱۱۹۰** در دفتر [رؤیت].

31225 ـ **تهران** ، مجلس۳/ ۲۶۶۸: شکستهٔ سدهٔ **۱۲** (ص۱۹۷-۲۲۶)، ۴۸۳ بیت زرین، آغاز برابر نمونه درفهرست بنام «محبت نامهٔ» عماد فقیه یادشده است . [ف. مجلس ۸: ۴۲۹] .

31226ـ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در مجموعه نظم و نثر [ف. دکتربیانی : ۶۰۸] .

31227ـ **تهران**، دانشگاه۷/ ۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۷۵) [ف . دانشگاه ۹:۲۴۲] .

31228 ـ **تهران** ، ملی۳/ ۵۶۴ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۲**(ص۱۱۲-۱۳۷). آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲ :۵۴]۰

31229 ـ **اورشلیم**، ملی ودانشگاهی اورشلیم ۲۵ ـ Ar. ۸ : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ :۱۰۹] .

31230ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۲۶۹: همراه دیوان احمد جامی . ازسدهٔ **۱۸** م [ریو ۲ : ۵۵۱] .

31231ـ**نجف**،امیرالمؤمنین۲/ ۱۳۳۸ : نستعلیق زیبای عبدالعظیم **۱۱۳۶** یا **۱۲۳۶** [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

31232 ـ**تهران** ، دانشگاه ۴۴۰۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ـ **۱۳** در جنگ گرد آوردهٔ حسن شاملو [ف. دانشگاه ۱۳:۳۳۶۵] .

31233ـ **تهران**، دانشگاه۴/ ۳۹۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ـ **۱۳** در جنگ ، زرین (ص ۴۲-۷۰) [ف . دانشگاه ۱۲ :۲۹۱۰] .

31234 ـ **بادلیان** ۶۹/۴۷ .Add : باتاریخ **۱۲۰۰** درجنگ **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها :۵۸۷] .

31235 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۵۲ : شکسته‌محمدعلی‌فرزندشاه‌محمدرضی‌اشتهاردی،

شعبان **۱۲۱۲** در جنگ [نسخه‌ها ۲: ۷۰].

31236ـ **صدرهاشمی**، جنگ بیاضی، به‌خامهٔ عزیزالله از نوادگان مجلسی، در گجرات هند بسال **۱۲۲۰** [نسخه‌ها ۲: ۱۸۵].

31237 ـ **تهران**، ملك ۵۰۹۱/۳: نستعلیق **۱۲۳۳**. (۳۰۰ر) آغاز برابر نمونه، [رؤیت].

31238 ـ **تهران**، ملك ۵۱۱۴/۶: نستعلیق‌شکسته، پیرامن **۱۲۵۰**، (۳۲پ ـ ۴۰ر). **آغاز**: چنین زد نغمه پرداز حکایت ـ نمك با زخمه برتار روایت [رؤیت].

31239ـ **تهران**، مجلس ۲۶۷۵/۱۶: شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۶۴ ـ ۱۲۹۴** در دفتر (ص۶۵۲ـ۶۵۸)، در ۱۴۸ بیت [ف. مجلس ۸: ۴۴۰].

31240ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۹/۶۴: نستعلیق **۱۲۷۴ـ۱۲۷۵** (ص۶۵۹ـ۶۷۹ جنگ) ۲۹۴ بیت، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۳۲].

31241ـ **تهران**، مجلس ۲۳۳۸/۳: شکسته نستعلیق خوش محمدرضا نوری، **۱۲۹۲** (ص۱۲۷ـ۱۸۰ هامش) [ف. مجلس ۸: ۴۷].

31242 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۰۳، ۸۷۲ رضا: نستعلیق ۶ سمت **۱۸۹۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۵گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۳۶۱].

31243 ـ **تهران**، حقوق ۳۵۲ج: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۳**، پیرامن ۶۱۸ بیت، ۲۷گ ۱۲س [ف. حقوق: ۱۴۲].

31244 ـ **مشهد**، فرخ ۲۴۷: تاریخ یاد نشده، در یك جنگ [نسخه‌ها ۳: ۸۸].

31245 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۹/۶: نستعلیق تاریخ یادنشده (۱۱۲پ-۱۱۸پ)، نزدیك به ۱۴۶ بیت دارد [ف. دانشگاه ۶: ۲۲۸۰].

31246ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۳/۱۲: تاریخ یادنشده (۱۴۵ـ۱۵۰) [ف. سپهسالار ۵: ۱۲۱].

31247 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۴ م ادب فارسی: آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۳۰۵].

سوگندنامه

ازظهوری [دکتر بیانی]. ذریعه ۱۲: ۲۵۹ از «سوگندنامه»ی ظهیر فاریابی با این سرآغاز یادشده است: زهی زمانهٔ نامهربان نادره‌کار.

31248ـ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در مجموعه نظم ونثر [ف. دکتر بیانی: ۶۰۸].

سوهنی مهینوال = قصهٔ ...

از صالح، گویا از میانهٔ سدهٔ سیزدهم. مثنویست بزمی ازعشق ومحبت. **آغاز**: بسم‌الله الرحمان‌الرحیم ـ سجع لطیف‌است ز لطف‌عمیم.

31249 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك ـ لائبریـری ۹۹، ۸۷۱ صا: نستعلیق **۱۲۵۸** گویا از روزگار سراینـده، ۱۵۵ص ۱۲س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۰۱].

سوهنی مهینوال

از غلام رسول، که در هدیال میزیسته، در ۱۲۸۷ (۱۸۷۰م) درقالب مثنوی بحرطویل ساخته است. **آغاز**: جاوید بدان، صوردمان بخشندهٔ روان، سازندهٔ جهان، کو کرد عیان، این‌کون و مکان ـ حمدیست فزون، ازحدبیرون.

31250 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۱۴/۹۶۲: تاریخ یادنشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۴۶].

سه رنگ

از میرزا طاهر وحید قزوینی ،که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۸» گذشت . مثنویست در سه بند : رنگ اول ، رنگ دوم ، رنگ سوم . **آغاز :** تیر دل و خیره زبان برگشود ـ خیره سرو تیره زبان همچو دود. انجام: خاطرش در جهان مسازغمین ـ هرکه گوید ز روی صدق آمین.

31251 ـ **تهران،** سپهسالار ۱۴۳/۹ : تاریخ یاد نشده ، (۱۲۶ر ـ ۱۲۹پ) [ف . سپهسالار ۱۲۱:۵] .

سه گوهر شریف = رسالهٔ ...

از فیروز کاوس پارسی ،که «صددر» رادر آداب وسنن زردشتیان بسال ۹۰۰ سروده‌است در ۳۷ بیت .

31252 ـ **تهران،** دانشگاه۲۵۷۷/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۳۹ـ۴۴۱) در دفتری همراه : ۱ـ صد در ۲ ـ داستان شاه خاور و سهیل و گلرخ از مرزبان راوی ۳ ـ کنگرهٔ انوشیروان از همین فیروز ۴ـ همین سه‌گوهر ۵ ـ تاریخ بنای آتشگاه ورهرام ایزد ۶ـ معجزات شاه ورهرام ایزد ۷ ـ داستان گاو قرض‌دار ۸ـ خردنامه ازمرزبان راوی، ودیگر پراکنده‌ها [ف. دانشگاه ۱۳۷۹:۹] .

سهو اللسان

از شریف تبریزی (م ۹۵۶) ، که یاد او در «دیوان :۲۳۷۹» گذشت. سروده‌هایی هست هجو وپست که آنهارا بهاستاد خودلسانی‌شیرازی (که یاد او در دیوان گذشت) نسبت داده سپس آن سروده ها را تضمین کرده و بگفتهٔ خودش در دیباجه آنها را تأویل و تفسیر کرده وعیب آنهارا رفع کرده‌است و «سهواللسان» خوانده است. حیدرتبریزی (که یاد او درددیوان گذشت) اورا با «لسان‌الغیب» رد کرده و صادقی افشار (که یاد او درکلیات:۱۸۷۷ گذشت) این«لسان‌الغیب» را با «هجوثالث» خود پاسخ گفته‌است. **آغاز :** غرض از این کلمات آنست‌که عندلیب گلزار معانی اعنی لسانی شاعریست ناد ... ز شعرهای ترش آب خضر منفعل است ـ مسیح ازنفس روح پرورش خجل است .

بنگرید :ذریعه ۵۲۰:۹ (شریف‌تبریزی) و ۹۴۲:۹ (لسانی) و ۲۶۶:۱۲ (سهواللسان) فهرست‌مجلس، حایری۲۶:۱۰ (سهواللسان).

31253 ـ **تهران ،** مجلس ۲۷۸۵/۶ : از سدهٔ **۱۰** با تاریخ **۹۷۲** در دفتر (ص۵۵ـ ۵۸) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

31254 ـ **تهران ،** دانشگاه ۲۵۷۴: نوشتهٔ تربیت ، در دیوانش [ف . دانشگاه ۱۳۶۹:۹] .

سهو اللسان

از صادقی افشار (ز۱۰۱۰) ،که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. تضمین‌سروده‌های شیخ فیضی دکنی(م۱۰۰۴)است. **آغاز:** سهواللسانی که صادقی‌کتابدار ، فارس مضمار سخنوری شیخ فیضی هندی اسناد نموده: بررأی رزین ارباب اتفاق وبرضمیرمنیراصحاب امعان‌مخفی‌نماند.

31255 ـ **تهران ،** دانشگاه ۳۷۴۹ : نستعلیق ، در « کشکول » محمد معصوم فرزند عبدالعلی‌کرمانی،ومحمدزمان **۱۰۳۸ـ۱۰۸۰** در اکره (ص ۳۶۸ ـ ۳۷۰) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۳] .

31256 ـ **تهران،** دانشگاه۷۳۹۵/۷: نستعلیق آقای باستانی راد ، سدهٔ **۱۴** (۵۰ر ـ ۵۶ر) [مجلهٔ هنر و مردم ۹۰ : ۱۳] .

31257 ـ **تهران ،** ملك ۶۳۲۵/۵ : نشانی بیشتر یاد نشده . [همان مجله] .

سیرت پیامبر

ناشناخته. ازحماسه‌های دینی. (بنگرید. سفیان ویثرب :۲۹۱۲) .

31258 ـ آمل ، میرزا ابوالحسن پیشنماز آملی: نستعلیق علی‌نقی نوری، ۱۲۳۴ درفهرست بعنوان سیرت پیامبر آمده ، نسخه از[سلاح پوشیدن سیدانبیا به‌عزم رزم‌ابوسفیان] است تا[رسیدن او به وادی‌القری و بیرون‌آمدن بمیدان‌کارزار] . انجام : به توفیق پروردگار مجید ـ به‌اتمام این داستان هم رسید[نسخه‌ها ۵:۴۰۰] .

سیر العباد الی المعاد = کنز الرموز

از سنایی غزنوی (م۵۲۵) ،که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۲» گذشت . مثنویست بروزن «حدیقة‌الحقیقه»،که در سی وسه سالگی سروده که با یك لغز (باد) آغازشده سپس صفت روح نامی وحیوانی را بیان‌کرده وبسیاری ازمطالب اخلاقی و عرفانی را آورده و با ستایش محمد فرزند منصور سرخسی ازقاضیان خراسان‌ملقب به مفتی شرق پایان می‌یابد . بکوشش کوهی کرمانی وپیشگفتار سعید نفیسی در ۷۷۰ بیت در تهران ۱۳۱۶ خ چاپ شده است . و در چاپ استاد مدرس رضوی ۷۹۹ بیت است . **آغاز :** مرحبا ای برید سلطان وش ـ تختت از آب و تاجت از آتش .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۲۷۷ و ۱۹:۲۱۴- ف . مشار: ۹۹۰ .

31259 ـ تهران ، ملی ۲۳۵۳ : در «کلیات» او از نیمهٔ یکم سدهٔ ۶ [راهنمای‌کتاب ۵ : ۵۸۶] .

31260ـ سلیمانیه بغدادلی۱۶۷۲: در « کلیات » او از نوشتهٔ ۵۵۲ فیلم آن در دانشگاه ش ۵۰۱ هست [فیلمها : ۱۶۴] .

31261ـ بایزید ولی‌الدین ـ ۲۶۲۷ : در «کلیات » نوشتهٔ ۶۸۴ [پیشگفتار چاپ] .

31262 ـ ایاصوفیا ۲۰۵۱/۳ : نوشتهٔ ۲۵ شوال ۷۳۰ . فیلم آن دردانشگاه ش۱۰۸ هست [فیلمها : ۴۰۹] .

31263 پاریس S.E. ۱۲۴/۲ : با تاریخ ۸۸۳ . فیلم آن در دانشگاه ش ۷۵۳ هست [فیلمها : ۵۳۴] .

31264ـ لندن ، دیوان هند ۳۷۳۴/۳: در « کلیات » مؤرخ ۸۸۴ او . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۵] .

31265 ـ تهران ، سنا ۷۵۶۹/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱ [نسخه‌ها ۲ :۲۵۰] .

31266 ـ تهران ، مجلس ۱۰۹۹ : نستعلیق بسیارخوب ۱۰۹۱. دارای ۶۰۹ بیت آغاز و انجام برابر چاپی ، ۲۸ گ ۱۲ بیت [ف. مجلس ۳:۴۷۲] .

31267 ـ تهران، مجلس ۲۳۴۷ (یا ۲۳۴۹) : نستعلیق‌محمودفرزندهاشم،۱۰۱۳، همراه « حدیقهٔ » او ، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۸ : ۲۲۰] .

31268 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۱۵) Or۴۵۱۴ : نستعلیق۱۴ع۱۰۴۳/۲(۱۶۱۴م) (۴۰پ-۴۲ر) [ذیل ریو : ۱۴۶] .

31269 ـ مشهد ، رضوی ۹۴۰/۲ ادبیات (۴۸۳۰) : نسخ زین‌العابدین، زینای شیرازی ۱۰۲۶ آغاز برابرنمونه، [رؤیت].

31270 ـ همدان ، کتابخانهٔ اعتماد-الدوله۸۸/۲ : در «کلیات» مؤرخ ۱۰۳۰او، بنام «رموزالاولیاء واسرارالاصفیا» نامیده شده [نسخه‌ها ۵:۳۴۴] .

31271 ـ تهران ، ملك ۵۲۵/۴ :

شکسته نستعلیق محمدکاظم اصفهانی ، **۱۰۶۰** در حیدرآباد ، زرین (ص۸۵–۱۷۶) ، آغاز برابر [رؤیت] .

31272 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ غـرب ۵/۶ – ۴۶۴۷ : رجب **۱۰۶۶** [ف . دکتر مقصود] .

31273 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۶۳۶Spi/VI۵ : در «کلیات» او باتاریخ **۱۰۲۵–۱۰۷۸** (گ۳۸) آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ :۴۳۱] .

31274 ـ **تهران** ، مجلس۳/۵۰۴۲: نستعلیق خوب ، با تاریخ ذیحجهٔ **۱۰۷۵** در دفتر (۲۲۷پ–۲۳۷ر) زرین ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

31275 ـ **تهران** ، مجلس ۸/۳۵۴۶ فهرست‌نشده : نوشتهٔ **۱۰۹۱** (ص۱۱۳-۱۲۶) [نسخه‌ها ۵ :۱۹۲] .

31276ـ **تهران**، دانشگاه۲/۴۷۰۴: نستعلیق محمد شریف خیال شیرازی ، ۹ صفر **۱۰۹۵** (۳۲۳–۳۵۴) ۱۷س [ف . دانشگاه ۱۴ :۳۶۴۹] .

31277 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۱۴) : Or ۳۳۰۲ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۲۸۰** (۱۸۶۳م) [ذیل ریو :۱۴۵] .

31278 ـ **تهران**، ملی۲/۴۶ فهرست نشده : تحریری متوسط سدهٔ **۱۳** (ص۲۶۹ – ۳۰۱) آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها۴ :۱۶۶].

31279 ـ **تهران**، دکتربیانی: نستعلیق زیبای عیسی‌الهی، **۱۳۷۰** (؟)[نسخه‌ها ۱ :۸].

31280 ـ **استانبول** ، اونیورسیته لاله‌لی ۳/ ۲۰۱۰: نستعلیق (ص۵۰۷–۵۱۳). فیلم آن در دانشگاه ش ۴۴ هست [فیلمها : ۴۰۳] .

31281 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۴۰: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۲۴ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

سیر منظوم

ازناشناس. مثنویست با دیباجه‌ای به‌نثر. سپس تکلمهٔ آن ازحافظ محمدشجاع ، بدستور محمد بهاول‌خان والی بهاول پور .

31282 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۲۵۶/ ۴۳۰۹: تاریخ‌یادنشده،انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ :۲۳] .

سیر نوری

31283 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۶۸ منظوم (۵۰۸) : نستعلیق ، تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال : ۹۵] .

سیر و سلوك

ناشناخته ، در ص ۱۲۱۲ گذشت .

سیر و سلوك

حیدری ، در ص ۱۲۰۷ گذشت .

سیف‌الرسایل

ازسلطان قاجار، محمدکه یاداو در«دیوان» گذشت . مثنویست در سرگذشت خود و دشمنی حاج میرزا آقاسی با او و رفتن او بعراق .

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۲۸۶ و ۱۹ :۲۱۴ .

31284ـ **مشهد**، رضوی ۴۳۵ ادبیات (۴۶۶۴): در «دیوان» او مؤرخ **۱۲۹۲** [ف. رضوی ۷ : ۴۲۳] .

31285 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۴۸ : نسخ سدهٔ **۱۳** در «دیوان» او (ص۸۸–۱۱۴) [ف. دانشگاه ۱۰ :۱۵۲۱] .

سی فصل

از عطار تونی، که یاداو در«دیوان: ۲۴۴۵»

گذشت. بنام عطار نیشابوری چاپ شده است . مثنویست بروش پرسش و پاسخ درمسایل عرفانی. و بهمین نام «سی فصل» بکوشش تقی حاتمی در تهران ۱۳۱۴خ در ۷۵ ص چاپ شده است . این مثنوی با دگرگونی همان است کـه بنام «مظهرالاسرار» خواهد آمد . **آغاز :** یکی پیری مرا آواز میداد ـ کهای **عطار** از دست تو فریاد ـ جهان برهم زدی و فتنه کردی ـ بدیوار مذاهب رخنه کردی .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۲۹۱ و ۹: ۷۳۰ ـ ف ـ مشار : ۹۹۴ .

31286 ـ **تهران** ، مجلس۹/ ۳۳۲۳: نسخ **۱۲۹۷** (ص۲۵۰ـ۳۰۸) ، آغاز برابر نمونه ، نسخـه در ۱۰۰ بیت است نخست ۳۰ پرسش در ۳۰ بیت با ده بیت آغاز رویهم ۴۰ بیت ، سپس ۶۰ بیت در پاسخ آن پرسشها ، و نسخه بنام « جوهر الذات » است [ف . مجلس ۱۰:۱۰۸۷] .

31287ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۳۶۳: نوشتهٔ **۱۲۹۸** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۵] .

31288 ـ **تهران**ـ مجلس۱/ ۲۶۰۷: نستعلیق **۱۳۳۵** در «کلیات» او (ص۱ـ۹۵) ، ۲۱۷۰ بیت دارد (!) ، آغاز برابر نمونه، در ص ع بنام « جواهرالذات » نامیده شده [ف. مجلس ۸ : ۳۴۴] .

سیف‌الملوك و بدیع‌الجمال = مثنوی

ازمحمد لکهنوی، معروف به‌میرزا ببرعلی سرایندهٔ «مثنوی زهد وتقوی : ۲۸۵۵» .

31289 ـ **آصفیه** ۳۳۱ : تاریخ یاد نشده ، ناقص [ف. آصفیه ۴: ۵۸۲] .

31290 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۵۴ : تاریخ یاد نشده ، ۶۰ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۷۳] .

سیف‌النبوة = مشهدالشهداء

از حسین ندایی نیشابوری یزدی ، سدهٔ دهم. نظم «روضةالشهداء»ی ملاحسین کاشفی است درسر گذشت پیامبران وتاریخ اسلام و امامان. یکی از حماسه‌های دینی است در ده هزار بیت که در ۹۲۸ (= ماتم حسین شهید) بنام شاه شاه اسماعیل(۹۰۵ـ۹۳۰) در ده باب بانجام رسیده است . وسام میرزا بدون ذکر نام ازآن یاد کرده است . درآن آمده : گشت آن نامه همچو ماه تمام ـ کرد **سیف‌النبوة** چرخش نام... شدچوذکرشهادت سعدا ـ نهمش نام مشهد الشهداء . **آغاز :** این سر نامهٔ خطبه وتحمید است ـ این روضهٔ قدس ومشهد توحید است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۷۹ (ندایی)و۱۹: ۲۱۹ (سیف‌النبوة) ـ تحفهٔ سامی : ۱۵۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۹۸ .

31291 ـ **تهران** ، موزه ۳۷۲۹ : نستعلیق قاسم فرزندعلی فرزند حسین حسینی، ذیحجهٔ **۹۲۷**، زرین، وقف شاه‌عباس بر آستانهٔ شیخ صفی ۱۰۲۲ [نسخه‌ها ۲ : ۲۰۸] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۳۱ هست [فیلمها: ۱۲۶] .

31292 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۶۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه، ۲۱۸ گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۶۸] .

سی نامه = عشق نامه

از امیرحسینی هروی (م۷۱۹) ،که‌یاداو در «صراط مستقیم : ۱۲۶۸» گذشت. مثنویست عرفانی در سیر و سلوك و سی نامهٔ عاشقانه در مراتب عشق ، و در نسخه‌ها بدو نام بالا یاد شده است . نامهٔ یکم : در عاشق شدن به خبر است . **آغاز۱) :** سرنامه کنم نام خدایی ـ که نتوان گفتنش چون وچرایی . **آغاز ۲) :**

سر نامه بنام پادشاهی (آن خدایی) ـ که نتوان گفتنش چون وچرایی.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۱۵ـ۲۱۵ ـ کشف الظنون ۲: ۱۰۱۱.

31293 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۰۱: نسخ سدهٔ **۸ـ۹**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، پایان در نامهٔ ۲۹ افتاده، ۳۰گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۳۰].

31294 ـ **تهران**، ملك ۷/۵۹۷۴: نستعلیق عبدالقادر فرزند علی فرزند محمد بدر استرآبادی، ج ۱/ **۸۰۹** (۳۳۹پ ۳۵۱ر)، بدستور مشیر الملوك .. محمود خلدالله ملکه، نامه ۱۸ و ۱۹ درنسخه افتاده، نزدیك ۱۱۰۰ بیت دارد [رؤیت].

31295 ـ **تهران**، مجلس ۱/۱۱۶۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۴** (س۱ـ۸۰)، پیرامن ۱۲۵۰ بیت دارد. زرین [ف مجلس ۳: ۶۲۰].

31296 ـ **پاریس**، S.P۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیك **۸۹۲**. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها: ۵۹۳].

31297 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۰ م ادب فارسی: نستعلیق نعیم الدین کاتب **۸۹۴**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [مخطوطات ۱: ۳۰۶].

31298 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۸/۲۶۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص ۱۵۸) [نسخه‌ها ۵: ۵۸۱].

31299 ـ **تهران**، ادبیات ۵/۲۲۰ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، همراه دیوان او [ف. ادبیات ۲: ۵۲].

31300 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۷ ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبای بی‌تاریخ، زرین، آغاز برابر نمونهٔ **۲**. درفهرست بنام «نامه‌های حسین» و «عشق نامه» نظم حسینی یاد شده [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۸].

سی نامه = محب و محبوب = دلگشا

از کاتبی نیشابوری محمد (۸۳۹م)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۰» گذشت. مثنویست.
آغاز: زهی فهرست (مهرت؟)، سر هر نامه نامت ـ کلیم ابکم ز تفسیر کلامت.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۱۵.

31301 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۶۴: در «کلیات» او مؤرخ **۸۲۴** [ف. مجلس ۳: ۶۲۰].

31302 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۷۶۸ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۵۷** (۱۴۵۳ م) [ریو ۲: ۶۳۷].

31303 ـ **موزهٔ بریتالیا** ۲۴۹۵۳ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۸۳** (۱۴۷۸ م) [ریو ۲: ۶۳۸].

31304 ـ **تهران**، سلطنتی ۲/۱۸۲ (۷۰۸ف): همراه «دیوان 25401» او نوشتهٔ **۸۸۴** [ف. دکتر بیانی: ۵۱۱].

31305 ـ **تهران**، دکتر بیانی ۵ مج: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۰** [نسخه‌ها ۱: ۱۳].

31306 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۱۵: در «کلیات» او از سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [ف. مجلس ۸: ۳۵۵].

31307 ـ **تهران**، دانشگاه ۳/۲۶۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** (۷۷ر ـ ۱۱۵پ) در فهرست آمده: دلگشا یا سی نامه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۸۷].

31308 ـ **تهران**، ادبیات ۲۲۰ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [ف. ادبیات ۲: ۵۲].

ش

شاهجهان نامه = پادشاه نامه = ظفر نامه

از کلیم کاشانی، ابوطالب همدانی (۱۰۶۱) که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۱» گذشت. درکشور گشاییهای شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷)، در پیرامن پانزده‌هزار بیت و دنبالهٔ «ظفر نامه»ی استادش قدسی مشهدی سروده است. **آغاز**: بنام خدایی که از شوق جود - دو عالم عطا کرد و سایل نبود.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۱۶ - پیشگفتار چاپ دیوان کلیم، حسین پرتو بیضاوی.

31309 - **استانبول**، طوپقپوسرای R۱۵۲۱: نوشتهٔ **۱۰۷۲** (۶۲-۱۶۶۱م)، درفهرست آمده: ظفر نامهٔ شاهجهان از ابوطالب کلیم، آغاز برابر نمونه، ۲۵۳ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۸۶].

31310 - **استانبول**، طوپقپوسرای R۱۵۲۱: نوشتهٔ **۱۰۷۲** (۶۲-۱۶۶۱م)، درفهرست آمده: ظفر نامهٔ شاهجهان از ابوطالب کلیم. آغاز برابر نمونه، ۲۵۳ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۸۶].

31311 - **تهران**، ملك ۴۷۰۱: نستعلیق از پایان سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده، ۲۲۱ گ ۱۷ س [ف. ملك: ۶۷].

31312 - **تبریز**، حاج آقا حسین نخجوانی: مؤرخ **۱۱۵۰** [نسخه‌ها ۴: ۳۴۰].

31313 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۹۴۰pi/VI۳۰A: نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۲** در «کلیات»، او (گ ۱-۸۹)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۵۴].

شاهد خیال

ناشناخته. مثنویست عرفانی. **آغاز**: فتنه آرای مژگان شاهدخیال وشگفتگی گل مراد خار خار چمن شوق ... عشق باشد بود و غیر عشق بار - از ریاض عشق، گل چند بهار - گشته در گلزار رنگ آرای عشق - مرد وعالم یك گل رعنای عشق.

31314 - **تهران**، ملك ۵۵۴۲/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۸۸پ-۱۳۴پ). انجام: یك سرمژگان اگر مابین شد - دیده و دل مجمع - البحرین شد [رؤیت].

شاهد عرشی

از عرشی اکبرآبادی، محمد مؤمن (م۱۰۹۱)، که یاد او در «دیوان: ۲۴۳۶» گذشت.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۱۶.

31315 - **تهران**، مجلس ۸۸۵۱ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

شاهد ومشهود

از اکسیر اصفهانی، محمدعظیم که یاد او در «دیوان: ۲۲۳۰» گذشت. مثنویست عشقی. **آغاز**: گفتگویم نخست از آن دریاست - که نه اول نه آخرش پیداست.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۱۶.

31316 - **تهران**، فرهادمعتمد ۱/۱۵۲: نستعلیق، با تاریخ **۱۱۶۱-۱۱۵۳** در دفتر [نسخه‌ها ۳: ۲۳۰].

31317 - **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۵۸۳ Add: شکسته آمیز شعبان **۱۱۶۱** (۱۷۴۸م) ۱۹۷ گ [ریو ۲: ۷۱۳].

شاهراه نجات

ازمجذوب تبریزی ،که یاد او در«کلیات ۱۸۹۲»گذشت. مثنویست عرفانی درپیرامن‌سه هزار بیت‌که بسال۱۰۶۶ یا۱۰۶۸ بانجام‌رسانده است : بهرتاریخش آنکه درها سفت ـ شاهراه نجات دلهاگفت . **آغاز :** این‌کتاب از توجه حضرات ـ شد مسمی به شاهراه نجات ـ یار آینه‌ای‌میخواست ـ التفاتش‌بهانه‌ای‌میخواست.

بنگرید : ذریعه ۱۳:۱۵ و۱۹:۲۱۷ .

31318 ـ **تهران** ، مجلس ۵۲۱۶ : نستعلیق خوش بی‌نام ازسدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۵۹گ ۱۲س [رؤیت] .

31319 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۷۰۰ Or: سدهٔ **۱۱ـ۱۲** [نسخه‌ها ۴:۶۸۷] .

31320ـ **تهران**، دانشگاه۲/۳۰۰۶: نسخ نیمهٔ شوال **۱۱۰۸** درکلیات او (ص ۴۸۷ ۵۴۵) ۱۹س، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۳۵] .

31321ـ **تهران**، دانشگاه۵/۴۱۱۸: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص۴۸ـ۱۱۴)، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳:۳۰۹۷] .

شاهرخ نامه

از قاسمی‌گنابادی ، که یاد او در«کلیات: ۱۸۸۹ » گذشت . یکی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست ، و در«هفت‌آسمان» آمده‌که درپنجهزار بیت‌است. **آغاز:** الهی بحق پادشاهی تراست‌ـ همه بنده‌ایم و خدایی تراست .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۱۷ـ هفت‌آسمان: ۱۳۷ .

31322 ـ **لندن** ، انجمن آسیائی پادشاهی2a/۳۰۰: نستعلیق **۱۰۱۴** ، همراه «شاهنامه» از همو [نسخه‌ها ۵:۶۸۰] .

31323 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۳۳۹ Or : نستعلیق، لکهنو **۱۱۸۰** (۱۷۶۷م) ، آغاز برابر نمونه [ریو۲:۶۶۱] .

شاه دریان

31324 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۵۴۱۴ Or : سدهٔ **۱۱ـ۱۲** [نسخه‌ها ۴:۶۸۲] .

شاهنامه

از اشعری ، زنده در ۱۳۰۵ ، که یاد او در «دیوان : ۲۲۲۸»گذشت . مثنویست بروش « شاهنامه »ی فردوسی ، در رویدادهای پایان روزگار فتحعلی‌شاه و آغاز روزگار محمدشاه، در پیرامن ۴۵۰ بیت .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۱۸ .

31325ـ **تهران**،مجلس۹۴۴: نستعلیق گویا از خود سراینده ، در دیوان او (ص ۵۶۲ـ۵۹۰) ۱۷س. [ف. مجلس ۳:۲۱۹] .

شاهنامه = شاهنامهٔ دکن

از ایجاد .

شاهنامه

از طوفان هزار جریبی مازندرانی ، که یاد او در«دیوان: ۲۴۱۸» گذشت . مثنویست درسر گذشت‌محمدحسن‌خان قاجارورویدادهای روزگار او. **آغاز:** خدایا دلی میخواهم آتش مزاج ـ کـه چون شمع ازشعله یابد رواج ـ دلی چون محیط صفاموج زن‌ـ دلی چون‌صدف پر ز درسخن .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۱۸ .

31326 ـ **تهران** ، ملك ۴/۲۰۱۴ : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲** (۳۲پ‌ـ۴۳پ) ۱۵س [رؤیت] .

شاهنامه = شهنشاهنامه

از فتحعلیخان صباکاشانی

شاهنامه = شاهنامهٔ سلیمانی

ازفتح‌الله عارف، درگذشتهٔ ۹۶۹ . (پدراو با القاص میرزا فرزند شاه اسماعیل به عثمانی رفته بوده‌است). مثنوی‌ست در بحر تقارب، در جنگهای سلطان سلیمان قانونی (۹۲۶–۹۴۷) سروده است. درآن آمده : چه‌آن شاه **سلیمان** تخت و نگین ـ خدیو و خداوند روی زمین ـ شهنشه‌که ازنسل عثمانیان ـ بودشاه عاشر بر بع زمین ... شکیب آر **عارف** بکاری‌که هست ـ که گیتی گشاید دری را که بست.

در فهرست فهمی ادهم از سلطان سلیمان قانونی (۹۲۶–۹۴۷) متخلص به‌محبی دانسته شده است. **آغاز :** خدایا خداوند هستی‌تویی- نگهدار بالا و پستی تویی [چلپی] .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۷۰ : ۶۷۱ (چندتن باتخلص عارفی) و۱۹ : ۲۱۸ (شاهنامهٔ عارفی) فرهنگ سخنوران : ۳۶۸،۳۶۹ (چندتن با تخلص عارفی) و ۵۱۵ (محبی = سلیمان) .

31327 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۵۱۷ : علی فرزند امیر بیوك شیروانی ، **۹۶۵** ، بنام «سلیمان‌نامه» و در ۳۰۰۰۰ بیت و از سلطان سلیمان قانونی دانسته شده است ، آغاز برابر گفتهٔ چلپی ، ۶۱۷ گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۶۰–۶۱] .

31328ـ **مشهد**، رضوی ۶۵۰(۴۲۴۹): نستعلیق پایان سدهٔ **۱۰** ، آغاز افتاده : بده تا ببندم بوجه جمیل ـ بیان سخن شهپرجبرئیل، نسخه در پیرامن ۲۲ هزار بیت دارد ، ۳۰۵ گ۱۹س، چهارستونی [ف. رضوی ۷ : ۶۰۲] .

شاهنامه = فتحنامهٔ قندهار

ازعبدالقادرتونی اصفهانی، ازسدهٔ یازدهم مثنویست دربحرمتقارب در جنگها و فتوحات شاه صفی (۱۰۳۸ ـ ۱۰۵۲) و شاه عباس دوم (۱۰۵۲–۱۰۷۷)که بایستی‌درسالهای۱۰۳۸- ۱۰۶۸ سروده شده باشد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۹۱ و ۱۹ : ۲۱۹ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۰۴ـ آتشکدهٔ آذر: ۶۸ـ فرهنگ سخنوران : ۳۷۸ .

31329 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۲۸ : نسخ خوش محمد نصیر فرزند محمدهادی، **۱۱۳۰**، آغاز افتاده ، ۱۹۱ص ۱۶ س ، نسخه ۳۰۰۰ بیت دارد [ف. مجلس ۸ : ۲۲۰] .

شاهنامه

میرزا قاسم جلوتابادی (؟) در ستایش از آصفجاهی امیرشمس‌الدین محمد پور کمال . باید دید بخشی از «شاهنامهٔ» قاسمی جنابادی نیست ؟ .

31330 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۱۴۴ : در«گنجینهٔ‌گرانمایه» (= دستور) ازسدهٔ **۱۰–۱۱**(ص۱۱۹–۱۲۲) [ف. دانشگاه ۹ : ۸۰۷].

شاهنامه

ازفردوسی طوسی ، حکیم ابوالقاسم‌حسن فرزند اسحاق فرزند شرفشاه ، درگذشتهٔ ۴۱۱ یا ۴۱۶ . حماسهٔ ملی بزرگ ماست، با چهار پیشگفتار : ۱ ـ مقدمهٔ شاهنامهٔ ابومنصوری نگاشتهٔ۳۴۶بنام‌ابومنصورعبدالرزاق‌فرمانروای طوس **آغاز** آن : سپاس و آفرین خدایرا که این جهان و آن جهان را آفرید و ما بندگان را ۲ ـ نگاشتهٔ سدهٔ هفتم ۳ـ نگاشتهٔ سدهٔهشتم وگرفته از پیشگفتار یکـم ۴ـ نگاشتهٔ ۸۲۹ بدستور بایسنقر میرزا پسر شاهرخ . **آغاز**

این یکی: افتتاح سخن آن به که کنند اهل کمال
آغاز متن : بنام خداوند جان و خرد ـ کزین برتر اندیشه بر نگذرد .

برای پژوهش دربارهٔ فردوسی «کتابشناسی فردوسی» ازآقای ایرج افشار دیده شود .

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۲۱ ـ ف. مشار : ۱۰۰۲ .

31331 ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۲۱۱۰۳ : نوشتهٔ **۶۷۵** [کتابشناسی فردوسی : ۱۳۱] .

31332 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۹ تاریخ فارسی : تعلیق **۷۰۵** ، ۳۸۲ گ ۲۵س [مخطوطات ۱ : ۳۰۸] **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۷۰۵ هست [فیلمها : ۱۲۷] .

31333 ـ **استانبول**، خزینهٔ کتاپلیعی H۱۴۷۹: نوشتهٔ حسن فرزند علی فرزند حسین بهمنی ، ۲۰ صفر **۷۳۱** ، ۲۸۶ گ ۳۴س . **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۴۵۹ هست [فیلمها: ۱۲۶] .

31334 ـ **لنین گراد** ، عمومی ۱ : نوشتهٔ عبدالرحمان الحـ... ابن الناهیر.. **۷۳۳** .

31335 ـ **دوبلن** ، چستر بیتی ۱۱۰ P : نوشتهٔ **۷۴۱** ، بخشی از آنست ، با ۱۴ مجلس .

31336 ـ **نیویورک** Monoe Gutman : نوشتهٔ **۷۴۱** .

31337 ـ **سویس**، **لوتسر** Kofler Truniqer : نوشتهٔ **۷۴۱** .

31338 ـ **کلیولند** ، موزهٔ هنر ۴۷۹، ۴۴ : نوشتهٔ **۷۴۱** .

31339 ـ **سیاتل** ، موزهٔ هنر ۳۶،۱۴ IS : نوشتهٔ **۷۴۱** [این شش نسخه، کتابشناسی فردوسی : ۱۳۲] .

31340 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶۰۰۶ س: نسخ محمد فرزند محمد فرزند محمد کیشی پنجشنبهٔ شوال **۷۴۱** برای ارغون شمسی کریمی کازرونی ، [مخطوطات ۱: ۳۱۰] .

31341 ـ **کلیولند**، موزهٔ هنر ۳۸۷، ۴۵ : نوشتهٔ **۷۵۲** .

31342 ـ **نیویورک** ، کورکیان ۸ : نوشتهٔ **۷۵۳** [این دو، کتابشناسی فردوسی ۱۳۲] .

31343 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۶۷۴: نوشتهٔ حسن رکن الدین، **۷۵۵** ، با ۵ مجلس [ف. فهمی ادهم : ۱۴۰] .

31344 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۵۱۱ : نوشتهٔ مسعود فرزند منصور فرزند احمد ، **۷۷۲** ، با ۱۲ مجلس . [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۲۷] .

31345 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸ تاریخ فارسی : نستعلیق **۷۷۳** ، زرین ، مصور، ۴۹۴ گ ۳۱س [مخطوطات ۱: ۳۰۸] .

31346 ـ **بانکی پور**، عمومی شرقی ۱۷۹۵ : نوشتهٔ **۷۸۹** ، نیمهٔ دوم ، ناقص، با ۲۵ مجلس [کتابشناسی فردوسی: ۱۳۳] .

31347 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۳ تاریخ فارسی: نوشتهٔ لطف‌الله فرزند محیی فرزند محمد، **۷۹۶** درشیراز، [مخطوطات ۱: ۳۱۰]، ۳۲۱ گ ۲۱ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۰۶ هست [فیلمها : ۱۲۶] .

31348 ـ **دوبلن** ، چستربیتی ۱۱۴ Cat: نوشتهٔ **۷۹۹**، با ۵ مجلس [کتابشناسی فردوسی : ۱۳۳] .

31349 ـ **تهران** ، مجلس ۵۲۴۳ : نستعلیق سدهٔ **۸** ، آغاز از پیش از داستان کاوهٔ آهنگر و انجام در میانهٔ رفتن بهرام چوبینه بجنگ ساوه شاه افتاده ، دالهایی که ریشهٔ ذالی دارند با نقطه، درچهارستون ، ۲۳۱ گ ۲۵س [رؤیت] .

31350 ـ **تهران**، ملك ۵۹۹۴: نستعلیق محمود فرزند میرن فرزند ابراهیم ، سدهٔ ۸ با تاریخ ساختگی ۶۰۰ ، زرین، چهارستونی. آغاز : خداوند پیروزی و فرهی [رؤیت] .

31351 ـ **بستن** ، موزهٔ هنر ۱۸۳۹-۲۰: سدهٔ ۸ .

31352 ـ **بستن** ، موزهٔ هنر ۱۸۴۰-۲۰ : سدهٔ ۸ .

31353 ـ **بستن** ، موزهٔ هنر ۱۸۴۱-۲۰ : سدهٔ ۸.

31354ـ **بستن**، موزهٔ هنر ۱/ ۱۸۴۰-۲۰ : سدهٔ ۸ .

31355ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴۹۴۸۳ : سدهٔ ۸ . تنها ۲۲ برگ را دارد .

31356 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۲۰۳ Add : نسخ سدهٔ ۸ .

31357 ـ **پراکنده** ، نسخهٔ مشهور Demotte که اوراق شده و مجالس آن در کتابخانه‌ها ومجموعه‌های مختلف پراکنده است [بنگرید به کتابشناسی فردوسی : ۱۶۲] .

31358 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۲۱۵۳: سدهٔ ۸ به آنچنانکه در کتابشناسی فردوسی ص۱۶۳ آمده است ، (این شماره را فهرست درچاپ ۱۹۶۱ آن کتابخانه نیافتم).

31359 ـ **بستن** ، موزهٔ هنرها ۵۳۹-۱۴ : سدهٔ ۸ .

31360 ـ **بالتیمور** ، والتر گالری ۱۰۶۷۷ : سدهٔ ۸ .

31361 ـ **دوبلن** ، چستربیتی ۱۱۱و ۱۰۴ : ده برگ از یك نسخه و ۷۷ برگ از نسخهٔ دیگر از سدهٔ ۸ .

31362 ـ **سینسیناتی**، مؤسسهٔ هنرها ۱۹۴۷-۴۹۶ : سدهٔ ۸ .

31363ـ **سینسیناتی**، مؤسسهٔ هنرها ۱۹۴۷-۴۹۷ : سدهٔ ۸ .

31364ـ **سینسیناتی**، مؤسسهٔ هنرها ۱۹۴۷-۴۹۹: سدهٔ ۸ .

31365ـ **سینسیناتی**، مؤسسهٔ هنرها ۱۹۴۷-۵۰۰ : سدهٔ ۸ .

31366ـ**کلیولاند**، موزهٔ هنر ۴۸۰-۴۴ : سدهٔ ۸ .

31367 ـ **کنزاس سیتی** ، گالری نلسون ۴۱ ـ ۴۶ : سدهٔ ۸ .

31368ـ **میناپولیس**، مؤسسهٔ هنرها ۱۱۹۹۷B : سدهٔ ۸ .

372 ـ 31369 ـ **نیویورك** ، موزهٔ متروپولیتن: چهارنسخه ازسدهٔ ۸ به‌شمارهای: ۱۱۳-۳۶ و ۱۶۰-۲۹ و ۲۴-۳۴ و ۵۱-۵۷.

31373 ـ **نیویورك** ،کورکیان: سدهٔ ۸، ۲۷ مجلس‌است ازسه نسخهٔ جدا ازیکدیگر.

31374 ـ **نیویورك** ، کورکیان : ۱۰۳۱: سدهٔ ۸ با ۹۸ مجلس .

31375 ـ **نیویورك** ، موزهٔ بروکلین ۳۶-۲۳۹ : سدهٔ ۸ .

31376 ـ **نیویورك** ، موزهٔ بروکلین L۶۳-۹-۷۶ : سدهٔ ۸ .

31377 ـ **نیویورك** ، موزهٔ بروکلین L۶۳-۹-۷۷ : سدهٔ ۸ .

31378 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۴۰۱۳-۱۲/۴۰-۱۷/۱-۳۰/۴۶-۵۵ ـ ۲۹: سدهٔ ۸ .

31379 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۵۶-۴۴/۱۵-۴۰/۴۰۱۴ : سدهٔ ۸

31380 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۲۰-۴۰ : سدهٔ ۸ .

31381 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۵ ـ ۲۳ : سدهٔ ۸ .

31382 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۴۶–۳۹/۳۷–۲۵–۲۹ : سدهٔ **۸** .

31383 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۹۰/۸۹/۷۸/۱۷–۳۰۲ : سدهٔ **۸** .

31384 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۲۱–۳۱ : سدهٔ **۸** .

31385 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۴–۲۳–۳۵ : سدهٔ **۸** .

31386 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۳–۳۸ : سدهٔ **۸** .

31387 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۱۵–۱۲–۴۰ : سدهٔ **۸**

31388 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۱۲/۱۱/۲–۴۲ : سدهٔ **۸** .

31389 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۵۶ ـ ۴۴ : سدهٔ **۸** .

31390 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۲۶/۲۳–۲۱/۷–۴۵ : سدهٔ **۸** .

31391 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۱۶–۴۶: سدهٔ **۸** .

31392 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۱۵–۴۸ : سدهٔ **۸** .

31393 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۳۵–۵۲: سدهٔ **۸**، [این ۴۳ نسخه ازکتابشناسی فردوسی ۱۶۱–۱۶۶] .

31394 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۵۱۵: هبةالله فرزند محمود فرزند مسعود فرزند یحیی **۸۰۳** . با ۱۹ مجلس [ف. فهمی ادهم ۱:۱۲۷] .

31395ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۲۷۲۶۱ Add: با تاریخ **۸۱۳–۸۱۴** (۱۰-۱۴۱۱م) در دفترشعری(۲۹۴پ–۳۰۱) سه بخش کوچك آن است [ریو ۲: ۸۶۸] فیلم آن در دانشگاه ش۲۴ هست [فیلمها ۱:۴۰۱] .

31396 ـ **نیویورك** ، ایرمافراد : نستعلیق محمود فرزند محمد ، **۸۳۱** بـرای خواجه نورالدین محمد[کتابفروشی فردوسی].

31397 ـ **تهران** ، سلطنتی : نوشتهٔ جعفرتبریزی بایسنقری، **۸۳۳**، با ۲۲ مجلس تصویر ممتاز ، ۷۰۰ ص ۳۱ س [ف . دکتر بیانی ۱:] .

31398 **آکسفورد** ، بودلیان ۷۶ Add : نوشتهٔ **۸۳۳** .

31399 ـ **کمبریج** ، موزه ۱۹۴۸ ـ Ns.۲۲: نوشتهٔ **۸۳۸–۸۴۴** ، با۲۵مجلس. [این دو نسخه ، کتابشناسی فردوسی] .

31400–410ـ **هندوستان**، رامپور کتب‌خانهٔ رضا : یازده نسخه ،که شش جلد آن مصور است ، کهـن‌تـرین نسخه نوشتهٔ **۸۴۰** بخامهٔ محمد فرزند یوسف است [یادداشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷۳ : ۴۸،۴۵] .

31411 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۴۰۳ Or: نستعلیق **۸۴۱** (۱۴۳۸م) ۵۱۳ گ[ف . ریو۲:۵۳۴] .

31412ـ **نیویورك**، موزهٔ متروپولیتن ۲–۱۲۰–۲۰: نوشتهٔ **۸۳۹–۸۴۰** .

31413ـ **لیدن**، دانشگاه ۴۹۴: نوشتهٔ میر عمادالدین عبدالرحمان **۸۴۰** ، با ۱۹ مجلس [این سه،کتابشناسی فردوسی:۱۳۴].

31414ـ **موزهٔبریتانیا** Or۱۴۰۳: نستعلیق چاشت چهارشنبهٔ ۱۱ رمضان **۸۴۱** ، مصور با دیباچه ، ۵۱۳ گ ۲۷س . **فیلم** آن دردانشگاه ش۳۵و۸۵۷ هست[فیلمها :۱۲۶].

31415 ـ**کمبریج** ، دانشگاه ۴۲۰: نوشتهٔ **۸۴۱** [کتابشناسي فردوسی] .

31416 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۵۴۷ : نوشتهٔ عبدالله فرزند محمد، **۸۴۲** [ف . فهمی ادهم ۱۲۷:۱] .

31417 ـ **کلیولند** ، موزهٔ هنر۱۶۹ـ۴۶ : نوشتهٔ **۸۴۳** یا **۸۴۴** .

31418 ـ **کلیولند** ، موزهٔ هنر۱۰ـ۵۶ : نوشتهٔ **۸۴۳** یا **۸۴۴** [این ۲ نسخه ، کتابشناسی فردوسی : ۱۳۴] .

31419ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۹تاریخ فارسی : تعلیق محمدسمرقندی مشهوربه‌معینی، ذیقعدهٔ **۸۴۴** ، زرین ، مصور [مخطوطات ۱ : ۳۰۹] .

31420 ـ **پاریس** ، ملی Sp.۴۹۳: نستعلیق یعقوب فرزند عبدالـکریم ، **۸۴۴** ، با ۵۳ مجلس [کتابشناسی فردوسی] .

31421 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۷۵ : نوشتهٔ محمد فرزند محمد حنفی‌الششنقی، سلخ صفر **۸۴۷** ، با ۱۴ مجلس ، ۱۱۰۲ص۲۵س [ف . دکتربیانی :۷] .

31422 ـ **پاریس** ، ملی S.p.۴۹۴: نستعلیق محمد سلطانی ، **۸۴۸** ،با۱۷مجلس.

31423 ـ **واتیکان**، پاپ M.p۱۱۸: نوشتهٔ علی فرزندنظام دامغانی ، **۸۴۸** دریزد.

31424ـ **نیویورک**، کورکیان۸۷۶: محمودکاتب ، **۸۴۸** ، با ۱۴ مجلس .

31425 ـ **لنین‌گراد** ، خاورشناسی (ف. گوزلیان ۴) : نستعلیق محمود فرزند جلال‌الرشید، **۸۴۹** با ۹ مجلس [این چهار، کتابشناسی فردوسی : ۱۳۵] .

31426 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۸ : فتح‌الله فـرزند احمد سبزواری **۸۵۰** ، برای محمد فـرزند امیر مرتضی از سادات حسینی مازندران ، با ۸۰ میناتور به سبك روزگـار تیموری [راهنمای‌کتاب ۵: ۸۶۷] .

31427 ـ **آکسفورد** ، بودلیان ۴ C ۱۹۷۷ : نستعلیق عبدالله فرزند شعبان فرزند حیدر اشترجانی ، **۸۵۲** ، با ۵۴ مجلس .

31428 ـ **برلین** (ف . پرچ ۱۲۸) : نسخ **۸۵۳** ، مصور .

31429 ـ **تاشکند** Smith : نوشتهٔ **۸۵۴** .

31430ـ **استانبول**، حمیدیه ۱۷۷۷: شیخ‌الاسلام فرزند حسین فـرزند علی فـرزند محمد ، **۸۵۵** ، با ۶۳ مجلس [این چهار ، کتابشناسی فردوسی] .

31431 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۴۸: نوشتهٔ ج۲/**۸۵۵** (۱۴۵۱م) [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ :۱۴۶] .

31432 ـ **نیویورك** ،کورکیان۷۷: نوشتهٔ **۸۵۹** ، با ۷ مجلس .

31433 ـ **منچستر** ، Acohn Rylands : نوشتهٔ **۸۶۰** ، مصور .

31434 ـ **نیویورك** ، کورکیان ۶۱: نوشتهٔ محمود فرزند محمد فرزند محمود جمالی، **۸۶۱**، با۵۳ مجلس[این‌سه‌کتابشناسی فردوسی : ۱۳۶] .

31435 ـ **تهران** ، ادبیات ۸۱ ب : نستعلیق ۱۶ شوال **۸۶۴** نه ۱۰۰۴ ، نوشتهٔ احمدحسن فرزند قطب فرزند زاهد فرزندعمر همدانی [ف. ادبیات ۱ :۳۲۳] .

31436ـ **استانبول** ، طوپقاپوسرای H.۱۴۹۶: محمدفرزند محمد بلخی ،**۸۶۸**، با ۳۰ مجلس [ف. طوپقاپوسرای۱ :۱۲۸] .

31437ـ**فلادلفیا**،دانشگاه‌پنسیلوانیا: نوشتهٔ **۸۶۹** .

31438 ـ **نیویورك**،کورکیان۸۷۷:

نوشتهٔ **۸۷۸**، با ۵۹ مجلس [این دو، کتابشناسی فردوسی . ۱۳۷] .

31439 ـ **کلکته** ، ایشیاتك ۶۹ منظوم (۷۲) : شکستهٔ خوش بهاءالدین فرزندقوام‌الدین فرزندکمال‌الدین یوسف علمدار، **۸۸۲** [ف . بنگال : ۹۵] .

31440 ـ **وین** ، پادشاهی ۵۷۸ .M (C.۲۰۱) : نوشتهٔ **۸۸۳** .

31441 ـ **دوبلن**، چستربیتی P.۱۲۷ : نوشتهٔ محمد بقال ، **۸۸۵** ، با ۲۷ مجلس[این دو ، کتابشناسی فردوسی :۱۳۸] .

31442 ـ **عبدالحسین بیات** ۱مج : با تاریخ **۸۸۴-۸۸۵** ، زرین ، مصور، برسم خزانهٔ سلطان حسین میرزا بایقرا [نسخه‌ها ۶ : ۶۶] .

31443ـ **نیویورك**، موزهٔ متروپولیتن ۳۸ ـ ۴۰ : نوشتهٔ **۸۸۶** یا **۸۸۷** .

31444 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۴۸۹ : نوشتهٔ **۸۸۷** ، با ۳۷ مجلس [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۲۸] .

31445ـ **نیویورك** ، کورکیان۶۲: نوشتهٔ **۸۹۰** که به ۷۹۰ برگردانده‌اند .

31446 ـ **تاشکند** ، فرهنگستان اوزبکستان C۱۶۳۹ : درویش بدخشی ،**۸۹۰** [این دونسخه ،کتابشناسی فردوسی : ۱۳۸] .

31447 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۱۸۸ Add: نستعلیق غیاث‌الدین بن بایزید صراف ج ۲/**۸۹۱** (۱۴۸۶م) ۵۰۰گ با ۷۲ تصویر میناتوری بسبك عالی تیموری [ف . ریو ۲ : ۵۳۵] .

31448 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۵۰۶: هیبةالله فرزند جلال‌الدین محمود شیرازی، **۸۹۱**، با۵۲مجلس [ف. طوپقپوسرای ۱:۱۲۸] .

31449 ـ **پاریس**، Ceunniette نوشتهٔ **۸۹۲** [کتابشناسی فردوسی :۱۳۹] .

31450 ـ **تهران** ، موزه ۳۵۹۰ : نستعلیق درویش محمدمخلصی، در ۱۲ج۱/**۸۹۵** در دوماه درهرات، زرین ،۲۰ ۱۰۰ص [نسخه‌ها ۲:۲۰۸] .

31451ـ **پاریس**، ملی ۲۲۸ : نستعلیق علی‌اکبر فرزندخواجه جمال‌الدین حسین‌فرزند خواجه محمد علی سلیمانی مرشدی ، **۸۹۵** ، با ۱۱ مجلس.

31452ـ **استانبول** ، دانشگاه۳۳۱۰/۷۹۲۲ : نوشتهٔ **۸۹۵** ، با ۴۰ مجلس .

31453 ـ **لندن** L.۴۴Sotheby: حاجی علی ملقب به کاتب احسن ، **۸۹۹** در شیراز ، با ۱۱ مجلس .

31454 ـ **آکسفورد**، بودلیان E۳۲۵ C۴۹۳: نستعلیق سلطانحسین فرزند علی فرزند اصلان شاه کاتب ، **۸۹۹** ، با ۶۲ مجلس . [این چهار نسخه ، کتابشناسی فردوسی] .

31455 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق سدهٔ ۹ ، ناقص [نسخه‌ها ۵:۳۶] .

31456 ـ **تهران** ، ملی ۹۷۲ ف : نستعلیق خوش گویا سدهٔ ۹ ، زرین ، ازآغاز شاهنامه‌است تا نامهٔ یزدگرد بسرداران‌خراسان انجام افتاده ، ۵۵۴ گ ۲۵ س [ف . ملی ۲ : ۵۲۱] .

31457 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۵۱۳ : سدهٔ ۹ ، با ۳۲ میناتور .

31458 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۵۰۹ : سدهٔ ۹ ، با ۴۹ میناتور .

31459 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۹۹: سدهٔ ۹ ، با ۵۷ میناتور.

31460 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H۱۴۷۸: سدهٔ ۹ [این چهار نسخه از ف . طوپقپوسرای ۱۲۹:۱] .

31461 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۴۶۰۶Spi/VI۱ : نستعلیق گویا سدهٔ ۹ با دیباجهٔ کهن [ف. عبدالله ۴۲۷:۲] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱۴۶:۱] .

31462 ـ استراسبورك ، ملی و دانشگاهی ۴۶۹۴ : سدهٔ ۹ .

31463 ـ اکسفورد ، بودلیان ۱۷۶ Add اوزلی C۵۰۱ : سدهٔ ۹ .

31464ـ آن آربور ، موزهٔ میشگان ۱۹۶۳/۱۰۳۹ : سدهٔ ۹ . با ۳۳ مجلس .

31465 ـ بالتیمور ، گالری والتر ۱۰۶۷۸: سدهٔ ۹ [این چهار نسخه، کتابشناسی فردوسی] .

31466 ـ هند ، بانکیپور ، عمومی شرقی ۲: شاه محمدالکاتب سدهٔ ۹ (۱۵م) ، ۵۸۳گ ۲۴س [ف . عبدالمقدر مولوی:۴] .

31467ـ بستن Edwin Binney: سدهٔ ۹ ، کار هرات .

31468 ـ بستن (همان E. B.) : سدهٔ ۹ ، کار قزوین .

31469 ـ بستن ، موزهٔ هنرهای زیبا ۱۴-۵۶۶/۱۹-۷۷۵ : سدهٔ ۹ .

31470 ـ بستن، هنرها ۱۷/۱۳۶۰: سدهٔ ۹ .

31471 ـ بستن، هنرها ۱۷/۱۳۶۱: سدهٔ ۹ .

31472 ـ بستن ، هنرها ۱۴/۵۷۶: سدهٔ ۹ .

31473ـ بستن، هنرها۱۴-۵۵۱/۲: سدهٔ ۹ .

31474ـ بمبئی، حکیم (ف. ربسنون): سدهٔ ۹ .

31475ـ پاریس، ملی SP.۱۲۸۰: سدهٔ ۹ ، با ۲۴ مجلس، انجام ۲۴گ نونویس.

31476 ـ دوبلن ، چستربیتی ۱۱۸: سدهٔ ۹ .

31477ـ فلورانس، ملی۱۱/۱۱۱/۲: سدهٔ ۹ ، با ۹ مجلس .

31478 ـ فلادلفیا (ف . Smith): سدهٔ ۹ ، با ۴ مجلس .

31479 ـ کلیولاند ، موزهٔ هنر ۴۴۴۸۶: سدهٔ ۹ .

31480 ـ کمبریج ، موزه Fitzwillim ۱۹۴۸-۲۲: سدهٔ ۹، با ۳۱ مجلس .

31481ـ کنزاس ، نلسون ۴۴-۴۷: سدهٔ ۹ .

31482 ـ لندن ، انجمن پادشاهی آسیایی M۲۳۹ : با ۳۱ مجلس .

31483ـ منچستر Ryiands Libray John P۶۳۳ : سدهٔ ۹ ، صد برگ انجام نونویس ۱۱۹۵ .

31484 ـ منچستر (همان J.R.L) P۹ : سدهٔ ۹ با ۴۲ مجلس .

31485ـ نیویورك ،کورکیان ۵۱ : سدهٔ ۹ ، با ۳۳ مجلس .

31486 ـ نیویورك ، کورکیان۵۲- ۱۶۰/۹۲۰-۵۹۲/۴۲۱-۴۱۹ : سدهٔ ۹ ، تنها ۳۱ مجلس را دارد .

31487 ـ لنین گراد (گوزلیان۲) : سدهٔ ۹ ، با ۲۹ مجلس .

31488 ـ **لنین گراد** (گوزلیان۳) : سدهٔ **۹** ، با ۳۱ مجلس .

31489 ـ **لنین گراد** (گوزلیان۵) : نستعلیق سدهٔ **۹** ، با ۱۳ مجلس .

31490 ـ **لنین گراد** ، (گوزلیان۶): نستعلیق سدهٔ **۹** ، با ۷۴ مجلس .

31491 ـ **نیویورك** ، کورکیان۵۱: سدهٔ **۹** ، با ۳۳ مجلس .

31492ـ **نیویورك**،موزهٔ متروپولیتن ۱۶۰-۱۳ : سدهٔ **۹** .

31493ـ **نیویورك**، موزهٔ متروپولیتن ۱۵۰-۴۵ : سدهٔ **۹** .

31494ـ **نیویورك**، موزهٔمتروپولیتن ۱۲۰-۲۰: سدهٔ **۹** .

31495ـ **نیویورك** ، موزهٔ متروپولیتن ۲۲-۲۲۸-۱۳ : سدهٔ **۹** .

31496 ـ **واشنگتن** ، فریر گالری ۶۱۰-۶۷ : سدهٔ **۹** .

31497 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۱۱-۲۸ : سدهٔ **۹** .

31498 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۹/۴۸-۳۰: سدهٔ**۹** [این۳۲نسخه،کتابشناسی فردوسی : ۱۷۱] .

31499 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۰منظوم (۳۵۸): نستعلیق سدهٔ **۹** ، مصور [ف. بنگال ۹۵] .

31500 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۱۹۸) Or۴۳۸۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۵**م ، با۹ مجلس ۳۰۷گ [ذیل ، ریو :۱۳۲] .

31501ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۸۵: از سدهٔ **۹-۱۰** ، کامل شدهٔ سدهٔ ۱۳، ۲۵۰گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

31502 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A۱۰۵۷ : علاءالدین فـرزند سیدی ، **۹۰۰** با ۶۵ مجلس .

31503 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۱۵۴۲: محمود فـرزند امیر حاج حسینی اصفهانـی ، **۹۰۰** ، [این دو ، فهمی ادهم ۱ : ۱۳] .

31504ـ **پاریس**، ملی ۱۱۶۵: نوشتهٔ **۹۰۱** .

31505 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۹۱ : حاجی علی کاتب ، **۹۰۱** با ۴۵ مجلس [فهمی ادهم ۱ : ۱۳۰] .

31506 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A۳۰۶۵ : نوشتهٔ **۹۰۱** با ۵۷ مجلس .

31507ـ **مادرید**، کاخ پادشاهی۲۱۸-۳-۱۱ : نوشتهٔ **۹۰۱** ، با ۷۳ مجلس .

31508 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۵۰۸: محمد حسینی**۹۰۲** ، با۳۲ مجلس. [ف . فهمی ادهم : ۱۳۰] .

31509 ـ **نیویورك** ، کورکیان ۵۲ و۵۳ : نوشتهٔ پیر حسین **۹۰۲** ، دوجلد با ۴۴ مجلس .

31510ـ Schuiz (ف. مونیخ ش۸): نستعلیق حمدالله فرزند قوام‌الدین‌فرزندنظام‌ـ الدین قاسم ادیب لباسانی ، **۹۰۲** یا ۹۰۹ با ۶۰ مجلس [کتابشناسی فردوسی] .

31511 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۵۱۰ : منصور فرزند محمد فرزند ورقه فرزند عمر بختیار ، **۹۰۳** ، با ۳۵ مجلس [ف ، فهمی ادهم : ۱۳۱] .

31512ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۰تاریخ فارسی : نستعلیق خوب شوال **۹۰۵** ، زرین، مصور ، [مخطوطات ۱ :۳۰۹] .

31513 ـ **دوبلن** ، چستربیتی ۲۹۵:

محمد معصوم فرزند سلطانمحمد هروی، **۹۰۵**، با ۵۹ مجلس .

31514ـ **بمبئی** No. I : نوشتهٔ **۹۱۰**.

31515 ـ **نیویورك** ، کورکیان ۷۶: نوشتهٔ **۹۱۳** ، با ۱۱۵ مجلس .

31516 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۵۰۴ : محمودفرزندجلال فرزند محمود فرزند یوسف قمی ، **۹۱۴** با ۸۵ مجلس .

31517 ـ **استانبول** ، عاشر افندی ۱۹۵۵ : معین‌الدین اوحدی ، **۹۱۵** درشیراز با ۴۱ مجلس .

31518ـ **نیویورك**، کورکیان ۱۰۷ : علی فرزند محمد فرزند نجم‌الدین فوهنجی؟ **۹۱۸** با ۷۸ مجلس .

31519 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۳۹۸ . نوشتهٔ **۹۲۶** .

31520 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۴۸۰ : حاجی محمدکاتب مشهدی، **۹۲۷** ، با ۱۲۸ مجلس .

31521 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۸۵ : محمد فرزند جلال‌الدین کاتب ، **۹۲۸** با ۴۳ مجلس [این سه‌نسخه، ف. فهمی ادهم : ۱۳۱-۱۳۲] .

31522ـ **تهران**، سلطنتی۴۷۳(۲۹۸ ف) : نستعلیق محمد محمودقیری فرزند محمد نظام قیری (توابع فارس) **۹۲۹**، ۱۰۸ تصویر، زرین، ۱۱۸۳ص ۲۵س [ف.دکتر بیانی: ۱۰].

31523 ـ **لنین‌گراد** ، خاورشناسی (گوزلیان ش۷): نستعلیق محمد هروی، **۹۳۱** درتبریز، با ۲۷ مجلس [کتابشناسی فردوسی: ۱۴۳] .

31524 ـ **تهران**، موزهٔ ایران باستان ۴۳۶۱ : نستعلیق شاه محمدکاتب ، **۹۳۸** ، با ۴۳ مجلس وقف شاه عباس بر آستانهٔ شیخ‌صفی [نسخه‌ها ۲ :۲۰۸] .

31525 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۸۲ : پیر حسین فرزند حسن ، **۹۳۹** ، با ۴۷ مجلس [ف . فهمی ادهم ۱ :۱۳۲] .

31526 ـ **هند** ، بانکیپور، خدابخش ۱: نستعلیق مرشدالکاتب شیرازی ، ۱۵ رمضان **۹۴۲** ، ۶۱۲ گ ۲۵ س [ف . عبدالمقدر مولوی : ۱] .

31527ـ **نیویورك** Monif : نوشتهٔ **۹۴۲** یا **۹۴۳** .

31528 ـ **نیویورك** ، موزهٔ بروکلین ۲-۵-۴۵ : نوشتهٔ **۹۴۲** . [این دو نسخه ، کتابشناسی فردوسی] .

31529 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۵۵۳۱ Add : نستعلیق ذیقعدهٔ **۹۴۲** (۱۵۳۶م) با ۴۸ مجلس ، ۵۴۳گ [ف. ریو ۲ :۵۳۵] .

31530 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۵۱۴ : محمود فرزند محمد بلخی، **۹۴۲** با ۳۶ مجلس [ف. فهمی ادهم ۱ :۱۳۲] .

31531 ـ **پاریس** Rothschild: نوشتهٔ **۹۴۴** ، با ۲۵۶ مجلس .

31532 ـ **نیویورك** ، کورکیان۸۴: مرشدالکاتب شیرازی ، **۹۴۵** ، با ۱۴ مجلس [این دو ، کتابشناسی فردوسی : ۱۳۴] .

31533ـ **تهران**، ملی۹۸۲ف: نستعلیق **۹۴۸** ، زرین، با ۹۳ تصویر، ۶۶۲گ۲۳س [ف. ملی ۲ :۵۳۸] .

31534 ـ **منچستر** J . Rylands ۹۳۲ : نوشتهٔ **۹۴۹** ، با ۳۸ مجلس .

31535 ـ **تهران**، سلطنتی۴۶۷(۲۹۷ ف) : نستعلیق ، **۹۵۰** ، ۴۳ تصویر ، زرین،

شاید نوشتهٔ شاه محمود کاتب نیشابوری، ۱۲۲۱ ص ۲۵س [ف . دکتر مهدی بیانی : ۸].

31536 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H۱۴۸۱ : علی کاتب ، **۹۵۰** ، با ۳۷ مجلس. [ف. فهمی ادهم ۱۳۲:۱]

31537 ـ **پاریس**، ملی S.P.۴۷۹: نستعلیق **۹۵۳** ، بـا ۶۸ مجلس [کتابشناسی فردوسی : ۱۴۴] .

31538 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H۱۵۱۶: حسن حسینی کاتب شیرازی، **۹۵۴**، با ۲۶ مجلس [ف . فهمی ادهم ۱۳۳:۱] .

31539 ـ **دوبلن**، چستربیتی P۲۱۴: نوشتهٔ **۹۵۵** ، دو جلد ، ناقص ، با۶۲مجلس.

31540 ـ **بالتیمور** W. Gallery ۱۰-۶۰۰ : نوشتهٔ **۹۵۵** .

31541 ـ **لنین گراد**، خاور شناسی (گوزلیان ۸) : نستعلیق **۹۵۶** با ۲۵ مجلس.

31542 ـ **استانبول**، والده سلطان ۲۲۳۳ : محمد کاتب شیرازی ، **۹۵۶** ، با ۲۴ مجلس .

31543 ـ **پاریس**، ملی ۱۱۶۷: نوشتهٔ **۹۵۷** .

31544 ـ **اکسفورد** ، بودلیان ۳۶۹ O. C۴۹۴: نستعلیق احمد فرزند حسن فرزند احد کاتب ، **۹۵۹** ، با ۴ مجلس [این شش ، کتابشناسی فردوسی :۱۴۵] .

31545 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۹۵ : فانی کاتب شیرازی، **۹۶۰** ، با ۱۸ میناتور [ف. فهمی ادهم ۱۳۳:۱] .

31546 ـ **تاشکند**، عمومی اوزبکستان ۱۸۱۱ : نوشتهٔ **۹۶۴** ، با ۱۱۶ مجلس از محمدمراد سمرقندی .

31547 ـ **لندن** ، دیوان هند C۸۶۳: نستعلیق حسن فرزند محمد ، **۹۶۷** ، مصور .

31548 ـ **تهران** ، امیراسدالله علم : نستعلیق حـاجی عزالدین فرزند ابراهیم استرآبادی، **۹۷۱** ، با ۴۴ مجلس [این سه ، کتابشناسی فردوسی : ۱۴۶] .

31549 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۱۴۷۷ : نوشتهٔ شریف کاتب ، **۹۷۱** [ف. فهمی‌ادهم ۱۳۳:۱] .

31550 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶-۱۲۰۸۴ Or: درسه جلد، نوشتهٔ **۹۷۲** مصور [نسخه‌ها ۶۸۸:۴] .

31551 ـ **کمبریج** (۱۰)Or۱۳۵۶: نستعلیق بهاءالدین پیشاوری ، **۹۷۲** ، با ۱۲ مجلس [کتابشناسی فردوسی :۱۴۶].

31552 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۸۸ : محمد باقی کاتب ، **۹۷۲** ، با ۲۸ میناتور .

31553 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۱۴۹۳ : شریف منشی فـرزند خلیفه امیر فرزند معین‌الدین التونی Altuni علامه ، **۹۷۳** ، با ۸۴ میناتور [این دو ، فهمی ادهم ۱۳۴:۱] .

31554 ـ **پاریس** ، آندره گدار : نستعلیق امیر کاتب شیرازی ، **۹۷۴** .

31555 ـ **نیویورک**، کورکیان۱۰۵۲: عبدالوهاب ، **۹۷۶** ، با ۱۹ مجلس.

31556 ـ **ناپل**، ملی Ms۱۱۱G.۶۸: نستعلیق **۹۷۷** ، با ۲۷ مجلس [این سه ، کتابشناسی فردوسی : ۱۴۷].

31557 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۱۴۹۷ . محبعلی کاتب ، **۹۷۸** ، با ۳۲ میناتور [ف. طوپقپوسرای ۱۳۴:۱] .

31558 ـ **ادنبورک** ، ملی اسکاتلند

N.L.S. ۷۳۸ : نستعلیق محمد قاسم **۹۷۹** در تبریز ، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۶۸۴] .

31559 ـ **زاکروب** ، بایگانی دولتی Ai : نوشتهٔ رمضان **۹۸۴** در ۹۴۳گ، مصور، فیلم آن دردانشگاه ش۲۰۵۸ هست [نسخه‌ها ۲ : ۲۶ـ فیلمها : ۱۲۷] .

31560 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۹۷ : حسن حسینی کاتب **۹۸۲** درشیراز، با ۲۵ میناتور .

31561 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۲۴۴ : نوشتهٔ **۹۸۳** ، با ۲۳ میناتور [این دو ، ف. طوپقپوسرای ۱ : ۱۳۴] .

31562 ـ **هند** ، بانکیپور ، عمومی شرقی : نستعلیـق سعدالله فـرزند ابوالمکارم حجازی **۹۸۵** ، با ۴۰ مجلس .

31563 ـ **لندن**، دیوان هند C۸۶۹: نوشتهٔ **۹۸۷** .

31564 ـ **کنزاس‌سیتی** Nelson Gallery ۱۳۳ـ۳۲: نوشتهٔ **۹۸۷** یا۹۸۸.

31565 ـ **فلورانس** ، Ms Pal Or۵ : نوشتهٔ **۹۹۰** .

31566ـ **نیویورك**،کورکیان ۱۲۶: نوشتهٔ **۹۹۱** ، با ۳۰ مجلس .

31567 ـ **لندن** ، دیوان هند C۸۲۷: نوشتهٔ **۹۹۱** .

31568ـ **لنین‌گراد**،عمومی(گوزلیان ۱۳۰) : نستعلیـق **۹۹۴** ، بـا ۲۶ مجلس [این هفت نسخه ، کتابشناسی فردوسی] .

31569 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۳۰۲ Add : نستعلیق زین‌العابدین الکاتب **۹۹۴** (۱۵۸۶م) ۶۲۲گ [ف. ریو ۲ : ۵۳۶] .

31570 ـ **امریکا**، فهرست جکسن ۱، گویاهمانکه درمتروپولیتین ش۱۱ـ۲۲۸ـ۱۳ است : نستعلیق شاه محمد سبزواری ، **۹۹۶** ، با ۳۱ مجلس [کتابشناسی فردوسی] .

31571 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۱ Spi/VI ۴۷۱۴ : نستعلیق **۹۹۸** ، (۱۵۹۰م) [ف. عبدالله ۲ : ۴۲۸] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱ : ۱۴۶] .

31572ـ **نیویورك** Rosenbach: قوام فرزند محمد شیرازی **۹۹۸** [کتابشناسی فردوسی : ۱۴۸] .

31573 ـ **هند** ، بانکیپور ، عمومی شرقی ، خدا بخش ۳ : کمال‌الدین فـرزند ابراهیم، **۹۹۹**، ۶۰۱گ۲۵س [ف. عبدالمقدر مولوی ۵:] .

31574ـ **تهران**،ملك ۶۳۸۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین [رؤیت] .

31575 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۸۶ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، با دیباجهٔ ابومنصوری،زرین با ۶ مجلس تصویر از همان سده ، چند برگ میانه نونویس ، ۴۷۰گ ۲۵س [رؤیت] .

31576ـ **تهران**،ملك۶۳۸۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰** آغاز در دیـباجهٔ نثری و انجام در تاریخ سرودن شاهنامه افتاده، پیرامن ۲۰۸۵۰ بیت در چهارستون دارد [رؤیت] .

31577 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۱۳ : نستعلیق زیبای شاه محمود سدهٔ **۱۰** ، زرین با ۱۴سرلوح ممتاز، ۵۰۸گ۲۵س[ف. سپهسالار ۵ : ۱۳۲] .

31578 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۹۴۲ : سدهٔ **۱۰** [کتابشناسی فردوسی : ۱۷۸] .

31579ـ **مشهد**، رضوی۶۴۸(۴۲۴۷): نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۰** شیخ محمد چشتی اهل بهشتی ، پایان افتاده ، با سرگذشت فردوسی [ف . رضوی ۷ : ۶۰۱] .

31580 ــ **تهران** ، اصغرمهدوی ۶۲: نستعلیق سدهٔ ۱۰، با ۴۹ مجلس تصویر کهن و تازه ، کامل شدهٔ سدهٔ ۱۱ و۱۲و۱۳ ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۲:۸۵] .

31581 ــ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۱۶۲ (۲۹۹ف) : نستعلیق، سدهٔ ۱۰ ، با ۴ تصویر، زرین، ۹۸۰ص ۲۵س [ف. دکتر بیانی:۱۱].

31582ــ **تهران**، سلطنتی ۴۶۷: سدهٔ ۱۰ با ۴۳ مجلس .

31583ــ **تهران**، مجلس۱۲۹۱۹(؟): سدهٔ ۱۰ .

31584ــ **تهران**، مجلس۱۵۲۳۵(؟): سدهٔ ۱۰ [این نسخه ، کتابشناسی فردوسی : ۱۷۵] .

31585 ــ **تهران** ، مجلس ۱۱۰۰ : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۰ ، با دیباجهٔ بایسنقری و فهرست پادشاهان ، زرین ، با ۵۹ مجلس تصویرچینی، پیرامن۵۶۰۰۰ بیت دارد،۵۹۴گ ۵۰ بیت [مجلس ۳ : ۴۷۴] .

31586 ــ **تهران** ، مجلس ۱۱۰۱ : نستعلیق خوب نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۰ ، زرین ، با دو دیباجهٔ نثری ، با واژه‌ها ، ۵۴۰۰۰ بیت دارد ۶۰۱گ ۴۵ بیت [ف. مجلس۳:۴۷۵].

31587 ــ **تهران**، موزه ۴۳۳۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زریـن ، با ۲۷ مجلس ، وقف شاه‌عباس بر آستانهٔ شیخ صفی [نسخه‌ها۲: ۲۰۸] .

31588 ــ **هاروارد** ، هوتن P۲ : سدهٔ ۱۰ ، زرین ، مصور [نسخه‌ها ۴:۵] .

31589ــ **هاروارد** ، فرانسیس هوفر: نستعلیق ، مصور [نسخه‌ها ۴:۱۱] .

31590 ــ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۵۷۶: نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰ ! درسه جلد، زرین ، با ۹ مجلس ، ۳۸۹گ [ف . خطی ، سید ــ عبدالعزیز طباطبایی] .

31591ــ **اکسفورد**، بودلیان D.b.۵ : سدهٔ ۱۰ مصور .

31592ــ **ایتالیا** (ف. Smith ش۱): سدهٔ ۱۰ ، با ۹ مجلس .

31593 ــ **بالتیمور** ، گالری والتر ۶۸۰-۱۰ : سدهٔ ۱۰ .

31594 ــ **بالتیمور** ، گالری والتر ۶۸۱-۱۰ : سدهٔ ۱۰ .

31595 ــ **برلین** (ف. پرچ :۳۳۹) : سدهٔ ۱۰ ، با ۴۰ مجلس .

31596 ــ **بستن**، موزهٔ هنرها ۱۳۱ــ ۰۶ : سدهٔ ۱۰ .

31597 ــ **بستن** ، موزهٔ هنرها ۶۰۳ــ ۱۴/۶۰۱-۱۴: سدهٔ ۱۰ .

31598 ــ **بستن** ، موزهٔ هنرها ۶۲۵ــ ۱۴/۶۰۰-۱۴ : سدهٔ ۱۰ .

31599ــ **پاریس**، ملی S.p۱۳۶۰: سدهٔ ۱۰ .

31600 ــ **پاریس** ، ملی C.۱۱۶۹ : سدهٔ ۱۰ .

31601 ــ **پاریس** ، ملی C. ۲۲۹ : سدهٔ ۱۰ .

31602ــ **پاریس** ، مجموعهٔ Anet: سدهٔ ۱۰ .

31603ــ **پاریس**،AndreGodard: سدهٔ ۱۰ ، با ۲۰ مجلس .

31604 ــ **تاشکند** ، فرهنگستان اوزبکستان (ف۷۸۲) : سدهٔ ۱۰ .

31605 ــ **تاشکند** ، فـرهنگستان اوزبکستان (ف ۲۱۳۹) : سده ۱۰ [این ۱۵ نسخه، کتابشناسی فردوسی ۱۷] .

31606 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۱۵۴۸ : سدهٔ ۱۰ .

31607 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۱۵۴۶ : سدهٔ ۱۰ .

31608 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۱۵۴۹ : سدهٔ ۱۰ ، با ۴۳ میناتور [این‌سه، ف . فهمی ادهم ۱ :۱۳۵] .

31609 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۷۵ : سدهٔ ۱۰ ، با ۳۸ میناتور .

31610 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۸۴ : سدهٔ ۱۰ نوشته الکاتب الفارسی ، سدهٔ ۱۰ ، با ۱۴ میناتور .

31611 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۸۶ : سدهٔ ۱۰ ، با ۵۲ میناتور .

31612 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۴۸۷ : سدهٔ ۱۰ ، با ۲۲ میناتور [این چهار ، ف. فهمی ادهم ۱ :۱۳۶] .

31613 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۴۹۰: سدهٔ ۱۰ ، با ۱۳ میناتور .

31614 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۴۹۴: سدهٔ ۱۰ ، با ۷۶ میناتور .

31615 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۵۰۰: سدهٔ ۱۰ ، با ۴۰ میناتور .

31616 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۵۰۲: سدهٔ ۱۰ ، با ۴۸ میناتور [این چهار ، ف. فهمی ادهم ۱ :۱۳۷] .

31617 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۵۰۳: سدهٔ ۱۰ ، با ۳۰ میناتور .

31618 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۵۰۵: سدهٔ ۱۰ ، با ۱۶ میناتور .

31619 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۵۱۲: سدهٔ ۱۰ ، با ۲۶ میناتور .

31620 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۶۵۶: سدهٔ ۱۰ ، با ۲۹ میناتور [این چهار، ف. فهمی ادهم ۱ :۱۳۸] .

31621 ـ **ادنبورك** ، دانشگاه ۲۶۵ C: نستعلیق سدهٔ ۱۰ با ۱۵ مجلس .

31622 ـ **ادنبورك** ، دانشگاه ۹ ـ C.۲۶۸: سدهٔ ۱۰ .

31623 ـ **استانبول** ، حالت افندی ۳۰۷۹: سدهٔ ۱۰ ، با ۲۰۲ مجلس .

31624 ـ **استانبول** ، موزهٔ هنر ترك ۲۲۳۳ : نوشتهٔ محمدکاتب، سدهٔ ۱۰ درشیراز.

31625 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای Ms۶۸۳۱: سدهٔ۱۰[این‌پنج‌نسخه، کتابشناسی فردوسی : ۱۷۳] .

31626 ـ **دوبلن** ، چستر بیتی ۱۳۷ Add : محمد معصوم فرزند سلطـان محمد هروی ، سدهٔ ۱۰ ، با ۵۹ مجلس .

31627 ـ **دوبلن** ، چستربیتی ۲۵۶. C: سدهٔ ۱۰ ، با ۴۶ مجلس .

31628 ـ **فیلادلفیا** ، موزهٔ هنر ۳ـ ۹۳ـ۵۶ : سدهٔ ۱۰ ، با ۴۶ مجلس .

31629 ـ **کلکته** ، بهار C . ۲۷۶ : سدهٔ ۱۰ .

31630 ـ **کلکته** ، بهار C . ۲۷۷ : سدهٔ ۱۰ .

31631 ـ 632 ـ **رومانی** ، کلوژ ، فرهنگستان : سدهٔ ۱۰ . دوجلد ، مصور .

31633ـ **انگلستان**،کمبریج،دانشگاه Add۲۶۹ : سدهٔ ۱۰ .

31634ـ **انگلستان**،کمبریج، دانشگاه C.۱۹۷: سدهٔ ۱۰ ، با سه مجلس .

31635 ـ **انگلستان**،کمبریج،دانشگاه C.۱۹۹: سدهٔ ۱۰ [این ۱۰ نسخه، کتابشناسی فردوسی] .

31636 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۵۷ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، با ۵۱ مجلس، ۵۴۰ گ [ف. ریو ۲:۵۳۶] .

31637 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۰۰ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶**م ، ۵۸۵ گ [ف . ریو ۲:۵۳۶] .

31638 ـ **لندن**، دیوان هند۸۹۷ .C: نوشتهٔ هدایت‌الله شیرازی ، سدهٔ **۱۰** ، با ۱۴ مجلس .

31639 ـ **لندن** ، دیوان هند ۸۷۸ ، .C: مهدی علی‌کشمیری ، سدهٔ **۱۰** .

31640ـ **لندن**، پادشاهی۵/ Ms. A: سدهٔ **۱۰** ، با ۸۸ مجلس .

31641 ـ **لنین‌گراد** (گوزلیان۶) : سدهٔ **۱۰** ، با ۷۴ مجلس .

31642 ـ **لنین‌گراد** (گوزلیان۹) : سدهٔ **۱۰** ، با ۱۲ مجلس .

31643 ـ **لنین‌گراد** (گوزلیان۱۰): سدهٔ **۱۰** .

31644 ـ **لنین‌گراد** (گوزلیان۱۱): سدهٔ **۱۰** ، با ۲۵ مجلس .

31645 ـ **لنین‌گراد** (گوزلیان۱۲): سدهٔ **۱۰** ، با ۱۰ مجلس .

31646 ـ **لنین‌گراد** (گوزلیان۱۴): سدهٔ **۱۰** ، با ۳۰ مجلس .

31647ـ **نیویورک**،(ف. جکسن۵): سدهٔ **۱۰** ، با ۲۸ مجلس .

31648ـ **نیویورک**، دانشگاه کلمبیا: سدهٔ **۱۰** ، با ۵۸ مجلس .

31649ـ **نیویورک**، کورکیان۱۱۸ : سدهٔ **۱۰** ، نیمهٔ دوم ، با ۲۰ مجلس .

31650ـ **نیویورک**، کورکیان۸۷۴: محمد صالح فرزند محمد ، سدهٔ **۱۰** ، با ۲۰ مجلس .

31651 ـ **نیویورک**،کورکیان۸۷۸: سدهٔ **۱۰** ، با ۱۳ مجلس .

31652 ـ **نیویورک**،کورکیان۸۹۶: سدهٔ **۱۰** ، با ۱۹ مجلس .

31653ـ**نیویورک**،کورکیان۱۰۵۳ : سدهٔ **۱۰** ، ناقص ، با ۲۲ مجلس .

31654 ـ **نیویورک** ، موزهٔ بروکلین ۱۰۲۸-۳۵: سدهٔ **۱۰** .

31655ـ **نیویورک**،موزهٔ متروپولیتن ۱۳-۳۶ : سدهٔ **۱۰** .

31656ـ **نیویورک**،موزهٔ‌متروپولیتن ۱۴-۲۲۸-۱۳ : سدهٔ **۱۰** [این ۱۹ نسخه ، کتابشناسی فردوسی : ۱۷۹] .

31657ـ **آصفیه**۱۵۸۱ تاریخ: نوشتهٔ پیرامن **۱۰۰۰** ، با دیباجهٔ قدیم .

31658ـ **آصفیه**۱۸۷۱ تاریخ: نوشته پیرامن **۱۰۰۰** [این دو، ف. آصفیه۴:۲:۱۰۲].

31659ـ **اکسفورد**، بودلیان۴۴P.d: نستعلیق **۱۰۰۰** یا**۱۰۰۱**، مصور [کتابشناسی فردوسی : ۱۴۹] .

31660 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۳۳۹ : نستعلیق برهان ، ۲ شعبان**۱۰۰۱** ، زرین، با ۱۵۹ مجلس ، از داستان لهراسب تا پایان را دارد ، ۹۰۹گ ۲۵س [ف .دانشگاه ۸:۲۵].

31661ـ **برلین**، (پرچ ۷۰۳): نوشتهٔ **۱۰۰۲** .

31662ـ **پاریس** ، ملی۱۱۶۸ : نوشتهٔ **۱۰۰۴** .

31663 ـ **نیویورک**،کورکیان۱۲۵ : نوشتهٔ**۱۰۰۵** ، با۷۲ مجلس[این‌سه، کتابشناسی فردوسی : ۱۴۹-۱۵۰] .

31664 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۶۳: نستعلیق **۱۰۰۵**، با ۱۸ مجلس تصویر [نسخه‌ها ۲:۸۵].

31665 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۱۴۶۲: نوشتهٔ **۱۰۰۶**، با ۳۰ میناتور [ف. فهمی ادهم ۱:۱۳۹].

31666 ـ **آصفیه** ۲۶۲: نستعلیق، **۱۰۰۷**، در سه بخش، زرین [ف. آصفیه ۱:۲۱۴].

31667ـ **لنین گراد**، عمومی (گوزلیان ۱۵): نستعلیق **۱۰۰۷**، با ۵۹ مجلس.

31668 ـ **لندن**، دیوان هند C۸۶۰: محمدحافظ چشتی، **۱۰۰۷** یا **۱۰۰۸**.

31669 ـ **هند**، بانکیپور، عمومی شرقی، خدابخش ۴: نستعلیق کمال‌الدین فرزند ابراهیم، ۱۴ شعبان **۱۰۰۸**، ۵۹۶ گ ۲۵س [ف. عبدالمقدر مولوی ۶:].

31670 ـ **نیویورک**، کورکیان ۱۱۶: محمد فرزند حسین کاتب اصفهانی، **۱۰۰۸**، با ۱۰۳ مجلس.

31671 ـ **لندن**، دیوان هند C۸۷۳ (ژانس ۲۳): نستعلیق آدینهٔ بخارایی **۱۰۰۸** درسمرقند، با ۲۵ مجلس.

31672 ـ **لندن**، دیوان هند C۸۷۵: نستعلیق یعقوب فرزند اسحاق، **۱۰۰۹**.

31673 ـ **لندن**، دیوان هند C۸۶۱: نستعلیق حافظ احمد فرزند محمد، **۱۰۰۹**، مصور.

31674 ـ **اکسفورد**، بودلیان ۴۹۶ C۳۴۴ اوزلی: نستعلیق محمدقوامی، **۱۰۰۹**، مصور [این پنج نسخه، کتابشناسی فردوسی: ۱۵۱].

31675 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۱۵۰۱: نوشتهٔ **۱۰۱۰**، با ۳۲ میناتور [ف. فهمی ادهم ۱:۱۳۹].

31676 ـ **نیویورک**، کورکیان ۷۶: علی‌جان فرزند حیدرعلی هروی، **۱۰۱۱**، با ۶۲ مجلش.

31677 ـ **امریکا**، (فهرست جکسن ۲): نستعلیق کمال‌الدین فرزند ابراهیم، **۱۰۱۱**، با ۷۲ مجلس.

31678ـ **لوند**، دانشگاه: مراد فرزند علی‌کاتب شیروردی، **۱۰۱۱**، با ۳۱ مجلس.

31679ـ **لنین گراد**، عمومی (کوزلیان ۱۶): نستعلیق میرزامحمد فرزند عزیز بخاری، **۱۰۱۱**، با ۲۳ مجلس.

31680 ـ **تاشکند**، فرهنگستان اوزبکستان C. ۳۷۲: نوشتهٔ **۱۰۱۲**، با ۲۲ مجلس.

31681 ـ **تهران**، دانشگاه ۷۷۵۱: نسخ شمس‌الدین حسین امامی، **۱۰۱۲**.

31682ـ **لندن**، دیوان هند C۸۶۴: نستعلیق مجدالدین ابراهیم حافظ، **۱۰۱۲** مصور.

31683ـ **لندن**، دیوان هند C.۸۷۶: نستعلیق **۱۰۱۲**، با ۶۳ مجلس.

31684 ـ **پاریس**، ملی C.۱۱۷۱: نستعلیق **۱۰۱۲**، مصور.

31685 ـ **نیویورک**، موزهٔ مترولیتن ۱۶ـ۲۲۸ـ۱۲: نستعلیق محمد فرزند ملامیر حسین‌الاستاد، **۱۰۱۳** یا ۱۰۱۴، با ۸۵ مجلس.

31686 ـ **سیدنی** Garlling: محمدفرزندعنایت‌الله، **۱۰۱۵**، با ۲۸ مجلس.

31687ـ **اکسفورد**، بادلیان ۲۵۳۹: نستعلیق کبیر فرزند شیخ نظام‌کاتبی، **۱۰۱۶**.

31688 ـ **وین**، سلطنتی C. ۵۰۲:

نوشتهٔ **۱۰۱۶**. [این۱۳، کتابشناسی فردوسی].

31689 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۲۴ Add: نستعلیق محمدمؤمن فرزند کمال الدین، **۱۰۲۱** (۱۶۱۲م) با ۱۰ مجلس، ۴۷۱گ [ریو ۲: ۵۳۷].

31690 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۱۰۶۵ (۳۰۰ف): نستعلیق زیبا، ۱۰ رمضان **۱۰۲۱**، ۱۲ تصویر، زرین، ۷۷۸ص ۲۵س [ف. دکتر بیانی: ۱۲].

31691 ـ **بمبئی**، ملا فیروز C.۶۵: نوشتهٔ **۱۰۲۱**.

31692 ـ **اکسفورد**، بودلیان ۴۹۷ C: نوشتهٔ **۱۰۲۲** [این۲، کتابشناسی فردوسی].

31693 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۶۱ Add: نستعلیق محمد زمان فرزند حسین خاتون آبادی ذیقعدهٔ **۱۰۲۳** (۱۶۱۴م)، با ۴۰ مجلس، ۵۲۵گ [ریو ۲: ۵۳۷].

31694 ـ **پاریس**، ملی C.۱۳۰۷: نستعلیق **۱۰۲۳**، با ۲۶ مجلس.

31695 ـ **پاریس**، ملی C.۱۱۷۲: نوشتهٔ **۱۰۲۳**.

31696 ـ **منچستر**، جان ریلاندز، منتقل از لیندزیانا ۱۲۱: نوشتهٔ **۱۰۲۴**.

31697 ـ **برلین** (پرچ C ۱۲۹): نستعلیق، **۱۰۲۵**، مصور.

31698 ـ **وین**، سلطنتی C. ۵۰۳: نستعلیق **۱۰۲۶**، با ۲۴ مجلس.

31699 ـ **پاریس**، ملی C.۱۱۷۳: نستعلیق **۱۰۲۷**، مصور.

31700 ـ **نیویورك**، کورکیان a.b ۸۷۵: نوشتهٔ مدادی؟ فرزند حاجی شاهین دهلوی، **۱۰۲۸**، با ۵۰ مجلس.

31701 ـ **لهستان**، موزهٔ کراکوی ۱۸۰۰: کمال الدین اصیل، **۱۰۲۸**.

31702 ـ **بالتیمور**، والتر کالری ۱۰۶۰۲: نوشتهٔ **۱۰۲۸**.

31703 ـ **کراچی**، موزهٔ ملی ۸۸۱ـ N.M۱۹۵۷: نستعلیق عبدالله، **۱۰۲۹**، با ۳ مجلس. [این ۱۰ نسخه، کتابشناسی فردوسی: ۱۵۳ـ۱۵۵].

31704 ـ **تهران**، سپهسالار ۳۱۴: نستعلیق محمدامین فرزند اسماعیل اصفهانی قمی، **۱۰۳۰**، زرین، با تصویرهای بسیار چهارستونی، ۵۸۵گ [ف. سپهسالار ۵: ۱۳۳].

31705 ـ **کوتینکن**، دانشگاه Asch ۷۰: نستعلیق **۱۰۳۰**، با ۱۹ مجلس.

31706 ـ **بمبئی**، ملافیروز ۹۳: نوشتهٔ **۱۰۳۵** [کتابشناسی فردوسی: ۱۵۵].

31707 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۵۸ Add: نظام فرزند میرعلی، **۱۰۳۷** (۱۶۲۸م) با ۶۳ مجلس ۶۶۰گ [ریو ۲: ۵۳۷].

31708 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۱۴۹۸: ابن طرخان، **۱۰۳۸**، با ۵۳ میناتور [ف. طوپقپوسرای ۱: ۱۳۹].

31709 ـ **لنین گراد**، عمومی (گوزلیان ۱۷): نستعلیق **۱۰۳۹**، با ۷۵ مجلس.

31710 ـ **کمبریج**، موزه Fitzwilliam ۳۱۱: نوشتهٔ **۱۰۴۰**، با ۶۷ مجلس.

31711ـ712 ـ **ادنبورك**، دانشگاه ۲۶۶ـ۲۶۷: نوشتهٔ **۱۰۴۱**، دو جلد.

31713 ـ **برلین**، موزهٔ پادشاهی ۱۸۱: نوشتهٔ **۱۰۴۲**، با ۹۶ مجلس.

31714 ـ **باکو**، فرهنگستان ۱۵۱ M/۲۶۹۸: نوشتهٔ **۱۰۴۳**:

31715ـ مونیخ، دولتی(ف Aumur ۱۴) : نوشتهٔ **۱۰۴۸** .

31716 ـ مونیخ ، دولتی (ف دوم مونیخ ۱۹۱۰ ش۱۷۸) : نوشتهٔ **۱۰۴۸** .

31717 ـ اکسفورد ، بودلیان۴۹۸. C : نوشتهٔ **۱۰۴۹** .

31718 ـ کوتینکن ، دانشگاه ۲۸ : نوشتهٔ **۱۰۵۱** .

31719ـ لنین‌گراد، عمومی(گوزلیان ۲۰) : نوشتهٔ **۱۰۵۲** .

31720 ـ تاشکند ، فرهنگستان اوزبکستان ۱۳۷۳ : نوشتهٔ عرب شیرازی ، **۱۰۵۳** .

31721 ـ لندن، دیوان‌هند C.۸۷۷: نوشتهٔ **۱۰۵۳** [این ۱۲ نسخه ، کتابشناسی فردوسی : ۱۵۶] .

31722 ـ موزهٔ بریتانیا ۴۹۴۳ Add : نستعلیق ع۱/**۱۰۵۴** (۱۶۴۴ م) ۲۸۳ گ [ریو۲: ۵۳۸] .

31723 ـ تهران ، مجلس ۲۵۲۹ : نستعلیق لطف‌الله باغ آسیائی ، **۱۰۵۵** ،زرین، درچهار ستون ، در هجو سلطان محمود پایان می‌یابد . [ف. مجلس ۸: ۲۲۲] .

31724 ـ لندن ، پادشاهی ، ویندسور Ms.A۶ : محمد حکیم حسینی ، **۱۰۵۸** ، با ۱۴۸ مجلس .

31725 ـ منچستر ، جان ریولاندز، منتقل از لیندزیانا ۹۰۹ : نوشتهٔ **۱۰۶۰** ، با ۱۰۰ مجلس .

31726ـ لنین‌گراد، عمومی(گوزلیان ۱۸): محمد شفیع فرزند عبدالجبار، **۱۰۶۱**، با ۹۲ مجلس [این سه نسخه ، کتابشناسی فردوسی : ۱۵۷] .

31727ـ تهران، سلطنتی ۴۶۸(۳۰۱ ف) : نوشتهٔ **۱۰۶۱** و ۱۰۶۸ با ۲۷ تصویر، زرین، ۱۱۵۲ص۲۵ س[ف.دکتر بیانی:۱۳].

31728ـ مونیخ، دولتی(فAumer ۹) : نوشتهٔ **۱۰۶۴** [کتابشناسی فردوسی : ۱۵۸] .

31729ـ قاهره ، دارالکتب۵۳تاریخ فارسی : نستعلیق خوب صفی‌قلی فرزند فرهاد غلام ، یکشنبهٔ شعبان **۱۰۶۶** ، زرین ، [مخطوطات ۱ : ۳۰۸] .

31730 ـ دوبلن ، چستربیتی P۲۷۰: نوشتهٔ **۱۰۶۶** ، با ۲۱ مجلس کار معینی‌مصور.

31731ـ دوبلن Trinty College ۱ـM۲ : نوشتهٔ **۱۰۶۷** ، با ۳۷ مجلس .

31732 ـ برلین، (ف . پرچ ۷۰۴): نوشتهٔ **۱۰۷۳** .

31733 ـ نیویورك ، متروپولیتن ۱۷ ـ ۲۲۸ـ۱۳ : نستعلیق شیخ محمد فرزند شمس‌الدین ، **۱۰۷۴** ، با ۴۲ مجلس .

31734 ـ لندن ، دیوان هند۲۸۵۹: عبدالمجید ترکان دهلوی ، **۱۰۷۴** .

31735ـ لنین‌گراد،عمومی(گوزلیان ۲۰) : نوشتهٔ **۱۰۸۱** .

31736ـ بستن Edwin Binney: نوشتهٔ **۱۰۸۵** [این ۷ نسخه ، کتابشناسی فردوسی : ۱۵۹ـ۱۶۰] .

31737ـ تهران،معارف(ملی)۱۱۶۹: نستعلیق سه‌شنبهٔ ذیحجهٔ **۱۰۸۵** ، زرین ، ۸۵ مجلس تصویر . [ف. معارف ۲ :۱۲] .

31738ـ هند، بانکیپور ۵: ازکشتن گیو نژاد آغاز میشود ، ۱۵۶گ ۲۵س .

31739 ـ هند ، بانکیپور ۶ : از بنام خداوند خورشید وماه آغاز میشود، ۱۲۲ گ .

31740 ـ **هند**، بانکیپور ۷: ازآغاز پادشاهی لهراسب آغاز میشود، ۱۶۴گ .

31741 ـ **هند** ، بانکیپور ۸: از پادشاهی یزدگرد بهرام آغاز میشود، ۱۳۷گ این چهارنسخه پایان یافتهٔ ۲۲ رمضان**۱۰۹۴** است [ف . عبدالمقدر مولوی : ۷ـ۹] .

31742 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۱۵۴۱ : ابوالحسن فرزند کلبعلی اصفهانی دزفولی **۱۰۹۷** [ف. فهمی ادهم ۱:۱۴۰] .

31743 ـ **کوتا** ، دولتی (پرچ۱۸۹۲ ص۵۰۴): نوشتهٔ **۱۰۹۹** [کتابشناسی:۱۶۰].

31744 ـ **تهران**، سلطنتی۴۷۱(۳۰۲ ف): نستعلیق زیبای گویا عبدالرشید دیلمی ، نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۱** ، با ۹۳ تصویر ، زرین ، ۷۳۸ص ۲۳س [ف. دکتر بیانی : ۱۴] .

31745ـ **تهران**، دانشسرایعالی،قریب ۱۱۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده رحلی [نسخه‌ها ۵:۶۳۲] .

31746 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۱۳ : نوشتهٔ شاه محمود ، سدهٔ **۱۱** ، زرین [ف . سپهسالار ۵: ...] .

31747 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، بدون آغاز و انجام ، از خراج برداشتن بهرام از ولایت تا رزم ترکان با یزدگرد ، . ۱۸۵۰ بیت دارد [ف. مجلس ۸: ۲۲۳] .

31748ـ **تهران**، موزهٔهنرهای‌تزیینی: ۱۲۷۳۳: سدهٔ **۱۱** ، با۵۱ مجلس[کتابشناسی فردوسی : ۱۸۱] .

31749 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۵۴۳: سدهٔ**۱۱** [ف. فهمی‌ادهم۱: ۱۴۰].

31750 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۵۴۵ : سدهٔ **۱۱** [فهمی ادهم ۱: ۱۴۰].

31751ـ **استانبول**، علی‌پاشا:۶۹۸: با ۲۳ مجلس، سدهٔ **۱۱** .

31752 ـ **اکسفورد** ، بودلیان۴۹۵. C. : سدهٔ **۱۱** .

31753ـ **اکسفورد**، بودلیان۵.D.b: سدهٔ **۱۱**، با ۲۱ مجلس .

31754ـ **ادنبورك**،دانشگاه۲۶۶/۷ C. : سدهٔ **۱۱**، دو جلد .

31755 ـ **ادنبورك** ، دانشگاه ۲۹۵ C. : سدهٔ **۱۱** ، با ۱۵ مجلس .

31756 ـ **بالتیمور** ، گالری والتر ۶۸۶ ـ ۱۰ : سدهٔ **۱۱** .

31757 ـ **بانکیپور** ، عمومی شرقی ۱۷۹۲ : با ۲۶ مجلس .

31758 ـ **برلین** (ف. پرچ ۳۳۸۰): سدهٔ **۱۱** ، با ۵۰ مجلس .

31759 ـ **بستن** ، موزهٔ هنرها ۲۲ـ ۱۵: سدهٔ **۱۱** .[این۹نسخه،کتابشناسی:۱۸۱]

31760ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۴۴: سدهٔ **۱۱** ، زرین ، ۵۱۷گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

31761ـ **آصفیه** ۲۱۲: نستعلیق‌گویا سدهٔ **۱۱** ، مصور، درچهارستون ، ۳۰۰گ۲۵ س . [ف . آصفیه ۱: ۲۱۴] .

31762 ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی S . p . ۴۶۹۴ : سدهٔ **۱۱** ، جـلد دوم است [نسخه‌ها ۴: ۱۳۷] .

31763 ـ **بیرمنگام** Mingana Sellyoak Colleges : با ۷۲ مجلس .

31764 ـ **تاشکند** ، فـرهنگستان اوزبکستان ۱۱۰۰۸ : سدهٔ **۱۱** .

31765 ـ **دوبلن**، چستربیتی P۲۷۰: نوشتهٔ معین مصور ، با ۲۱ مجلس .

31766ـ دوبلن، چستربیتی P.۲۷۱: سدهٔ **۱۱** ، با ۹ مجلس .

31767 ـ دوبلن ، چستربیتی P.۲۷۷: با ۱۶ مجلس یکی از آنها ازمحمدزمان‌مؤرخ **۱۰۸۶** ، زرکاریها از زین‌العابدین تبریزی .

31768 ـ سیاتل ، موزهٔ هنر ۱۹-۳۶ IS. : سدهٔ **۱۱**.

31769 ـ سیاتل ، موزهٔ هنر ۲۰-۳۶ IS. : سدهٔ **۱۱** .

31770 ـ فیلادلفیا ، موزهٔ هنر : سدهٔ **۱۱** ، با ۲۰ مجلس .

31771 ـ فیلادلفیا ، موزهٔ هنر : با ۱۱۸ مجلس .

31772 ـ فیلادلفیا ، موزهٔ هنر : با ۱۶ مجلس. سدهٔ **۱۱** . شمارهٔ این سه نسخه یاد نشده است .

31773ـ کلکته ، انجمن آسیایی ۴۲۲: سدهٔ **۱۱** .

31774ـ انگلستان، کمبریج ، دانشگاه ۲۰-۱ : سدهٔ **۱۱** .

31775ـ انگلستان، کمبریج ، دانشگاه ۱۹۸: سدهٔ **۱۱** .

31776ـ انگلستان، کمبریج ، دانشگاه Add۲۶۹ : سدهٔ **۱۱** ، با ۱۳ مجلس .

31777ـ انگلستان، کمبریج ، دانشگاه Add۳۱۲ : سدهٔ **۱۱** .

31778ـ انگلستان، کمبریج ، دانشگاه Add۸۳۵ : سدهٔ **۱۱** .

31779ـ انگلستان، کمبریج Kings College Pote Cell ۱۳۵ : سدهٔ **۱۱**. [این ۱۷ نسخه ، کتابشناسی فردوسی] .

31780 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۵ (Or۴۹۰۶) : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۶۴۲ گ [ریو ، ذیل : ۱۲۷] .

31781 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۷۹۸ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م ، ۲۰۱ گ. منتخب آن است آغاز : حد بیغایت و ثنای بینهایت .

31782 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۶۱۰ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۳۱۱ گ. با ۴۷ مجلس .

31783 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۶۰۹ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م ، ۶۱۱گ با ۵ مجلس [این سه : ف. ریو ۲:۵۳۸] .

31784 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۲۹۴ Or : سدهٔ **۱۱** .

31785 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۱۳۸۱ Or : سدهٔ **۱۱** .

31786 ـ لندن ، موزهٔ ویکتوریا والبرت ۱۸۷۶-۶۹۱: با ۴۴ مجلس. سدهٔ **۱۱**.

31787 ـ لندن ، دیوان هند ۱۵۹ و ۱۶۰ : سدهٔ **۱۱** .

31788 ـ لندن ، دیوان هند ۲۹۹۲ C. : با ۵۹ مجلس . سدهٔ **۱۱** .

31789 ـ لندن ، دیوان هند ۸۶۸ C. : با ۲۸ مجلس . سدهٔ **۱۱** .

31790 ـ لندن، دیوان هند C.۸۷۴: نوشتهٔ علی‌جان فرزند حیدرقلی هروی، سدهٔ **۱۱** ، با ۳۹ مجلس .

31791 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۵۰ : سدهٔ **۱۱** ، با ۳۸ مجلس .

31792 ـ لنین‌گراد ، (فهرست گوزلیان ۱۸) : سدهٔ **۱۱** ، با ۱۹۲ مجلس .

31793ـ لنین‌گراد ، (فهرست گوزلیان ۱۹) : سدهٔ **۱۱** ، با ۵۰ مجلس .

31794 ـ لنین‌گراد ، (فهرست گوزلیان ۲۱) : سدهٔ **۱۱** .

31795 ـ **لنین‌گراد** ، (فهـرست گوزلیان ۲۲) : سدهٔ **۱۱** .

31796 ـ **لنین‌گراد** ، (فهـرست گوزلیان ۲۳) : سدهٔ **۱۱** .

31797 ـ **لنین‌گراد** ، (فهـرست گوزلیان ۲۴) : سدهٔ **۱۱** با ۶۴ مجلس .

31798 ـ **لیدز** ، کتابخانه P. 42 Ms: سدهٔ **۱۱** .

31799 ـ **انگلستان** ، **منچستر** ـ Ms. Pers ۹۱۰ John Rylands: سدهٔ **۱۱** ، با ۱۰۰ مجلس .

31800 ـ **نیویورك**، دانشگاه کلمبیا: سدهٔ **۱۱**.

31801 ـ **نیویورك**، کورکیان ۱۰۶۸ ـ ۱: سدهٔ **۱۱** ، با ۲۸ مجلس .

31802ـ **لهستان**، ورشلاو ۱۱۵۵۲/۱۱: سدهٔ **۱۱** [این ۱۹ نسخه کتابشناسی فردوسی].

31803 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۸۰۴ Add : نستعلیق رجب وع ۱/**۱۱۳۱**(۱۷۱۹ م) ، ۳۵۸ گ [ف . ریو ۲ :۵۳۸] .

31804 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۷۱: نستعلیق شعبان **۱۱۵۵** (۱۷۴۲م) منتخب آن است، ۲۳۲ گ [ف. ریو ۲ :۵۴۰] .

31805ـ **تهران**، سلطنتی ۴۶۹(۳۰۳ ف) : شکسته نستعلیق محمدرضا اواخر رجب، **۱۱۸۹** بدستوراسماعیل سلطان خبوشانی، با ۴ تصویر ،زرین، ۹۱۰ص ۳۰س [ف.دکربیانی: ۱۶] .

31806 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ۷۷۲۵ Add : ع ۱/**۱۱۹۸** (۱۷۸۴م) منتخب آن است ، ۱۵۷ گ [ریو ۲ :۵۴۰] .

31807ـ **همدان**، دبیرستان امیرکبیر: سدهٔ **۱۲** ، ناقص [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۷] .

31808 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین، با یك مجلس تصویر، آغاز در دیباجهٔ فردوسی و انجام در سرگذشت او افتاده ، ۳۱۳ گ ۲۷س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۳۷] .

31809 ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق هـندی محمد اعظم منصور ، سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴ :۱۱] .

31810ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۲۱۳ شا: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۲**، ۲۶۲ ص ۲۱س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ :۳۷۸] .

31811 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۴۳ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م .

31812 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۷۹۷ Add: نستعلیق میان شیخ خلیل‌الله، سدهٔ **۱۸**م. ۱۳۱ گ [این دو نسخه، ف. ریو ۲ :۵۳۹] .

31813 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۱۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، ۲۱۴ گ. منتخب آن است .

31814 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، ۲۷۰ گ. منتخب آن است .

31815 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ۱۱۰۵ Egerton : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، ۲۶۳ گ [این سه نسخه ، ف . ریو ۲ :۵۴۰] .

31816 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۱۹۹) Or۲۹۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، ۱۰۹ گ [ذیل ، ریو :۱۳۲] .

31817 **هند**، بانکیپور ۱۰ : نستعلیق دوست محمد ، ۴ رجب ۷ پادشاهی ، بدستور ابوالمظفر معین‌الدین محمد عالمگیردوم پادشاه محمدفرخ سیر ، سدهٔ **۱۲**. منتخب شاهنامه‌است

آغاز : حمد بیغایت وثنای بینهایت مرحضرت ۴۲۳گ ۱۰س [ف . عبدالمقدر : ۱۰] .

31818 ـ موزهٔ بریتانیا ۸۷۶۱ Or : سدهٔ ۱۲-۱۳ ، گزیدهٔ آنست [نسخه‌ها ۶۸۵:۴] .

31819 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۸۶-۶۸۲ Egerton : نستعلیق علی‌اکبر فرزند محمد محسن ذکی حسینی ، ع۱۶/۱۲۰۲ (۱۷۸۸م) [ف. ریو ۲:۵۳۹] .

31820 ـ مشهد، رضوی ۶۴۹ ادبیات (۴۲۴۸): نستعلیق ۲۶ع۱/۱۲۱۲ باسرلوح و ۹ مجلس تصویر ، ازآغاز داستان بهرام‌گور است [ف. رضوی ۷:۶۰۱] .

31821 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۶۱۱ Add : ذیقعدهٔ ۱۲۱۲ (۱۷۹۸م) ، ۲۷۰گ منتخب آن است [ریو ۲:۵۴۰] .

31822 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۴۴۱۵ Add: نستعلیق ۱۲۱۲ منتخب آن‌است [ریو ۲:۵۴۱] .

31823 ـ فرانسه ، کتابخانهٔ عمومی S:P.۴۶۹۲-۴۶۹۳: نوشتهٔ۱۲۲۳[نسخه‌ها ۴:۱۳۷] .

31824 ـ بنگال ، ایشیاتك ۷۳منظوم (۱۴۱۹) : ع ۱۸۲۹ [ف . بنگال:۹۵] .

31825ـ تهران، معارف ۱۸۲(۱۱۹): نسخ ریز محمد حسین فرزند علیمحمد اغلوی، ۱۲۳۷ ، زرین ، ۴۸۰گ ۲۷س [ف . معارف ۲ : ۱۰] .

31826 ـ تهران، اصغر مهدوی ۶۱: شکسته نستعلیق حسن‌خان فرزند نصیر بیگ ، ۱۲۴۱، با۳۳ مجلس تصویر[نسخه‌ها۲:۸۵].

31827 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۶ Or۲۹۲۶ : نستعلیق ۱۲۴۶-۱۲۴۹ (۳۳-۱۸۳۰م) ، ۳۴۶گ [ذیل، ریو : ۱۲۹] .

31828 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۷ (Or۲۹۷۶) : نستعلیق ۱۲۵۲ (۱۸۳۶م) ، ۲۷۵گ [ذیل ، ریو : ۱۲۱] .

31829 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب، ۱۵۳۵Ppel۱b : نستعلیق ۱۷ج۱/۱۲۶۰ و ۱۰ رمضان ۱۲۶۱ ، میناتوری، آغاز: بنام خداوند جان و خرد [ف . عبدالله۲:۱۳۱] .

31830 ـ تهران ، سلطنتی ۴۰۶۴ (۳۰۴ف) : شکسته نستعلیق زیبای سید علی شیرازی، غرهٔ ع۱/۱۲۶۲ و ۲۳شوال۱۲۶۷، زرین، ۱۲۷۰ص۲۵س [ف. دکتربیانی:۱۷].

31831 ـ تهران ، دهخدا ۲۳۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ با تاریخ ۱۲۶۷ در ص ع . با سرگذشت فردوسی درپایان . [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۷] منتقل شده به دانشگاه .

31832 ـ شیراز ، دکتروصال : نوشتهٔ میرزا محمد داوری، دههٔ سوم ذیحجهٔ ۱۲۷۲-۱۲۷۴ ، با پنج تصویر نقاشی از داوری و لطفعلی صورتگر ، در پایان منظومه‌ایست از داوری در ستایش فردوسی [نسخه‌ها۵:۲۹۱].

31833 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Pel۴۱ ۷۵۶: نستعلیق ، ۱۹۱۸م . منتخب آن است . آغاز:حمد بیغایت وثنای بینهایت [ف. عبدالله ۲ : ۱۳۲] .

31834 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۱۷۳Pel۴۱C: شکسته، بی‌تاریخ، منتخب آن است . آغاز: ای‌گشایندهٔ خزائن جود .

31835 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۷۲۵ Pel ۴۱D : نستعلیق ، بی‌تاریخ .منتخب آن است. [ف. عبدالله ۲ :۱۳۲] .

31836ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۷۵: نستعلیق‌محمدهادی‌فرزندحاجی‌عبدالله آشتیانی، سدهٔ ۱۳ ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۲:۸۵] .

31837 ـ تهران ، الهیات ۱۲۵ب : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، نونویس ۲۱ صفر ۱۳۰۷ ، سپس فرهنگ واژه‌ها [ف. الهیات ۱ : ۷۹] .

31838 ـ تهران ، مجلس ۱۱۰۲ : نستعلیق خوب نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۳ ، پیرامن ۱۹۰۰۰ بیت دارد ، ۱۹۲گ ۵۸ بیت [ف. مجلس ۳ : ۴۷۷] .

31839 ـ یزد ، جامع کبیر ، وزیری ۱۵۱۷۹ (۱۳۳ف) : نستعلیق زیبا ، سدهٔ ۱۳ ، انجام افتاده ، زرین ، ۲۷۹گ ۲۹س [ف. شروانی ۱ : ۱۷۰] .

31840 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۱۱۰۳ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۳ م ، ۲۹۷گ [ریو ۲ : ۵۳۳] .

از روی نسخهٔ مؤرخ ۶۷۵ ، فیلم آن در دانشگاه ش ۸۵۵ و ۹۶۸ هست .

31841 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۷۵۹ Pel۲R : نوشتهٔ ۱۹۰۹م دفتر یکم آن است [ف. عبدالله ۲ : ۱۳۲] .

31842 ـ مشهد ، رضوی ۵۵ تاریخ : نستعلیق تاریخ یادشده ، زرین ، وقف ۱۱۶۶ ، ۳۲۶گ ۳۷س [ف. رضوی ۳ : ۹۱] .

31843 ـ همدان ، آرامگاه بوعلی ۱۹۷۰ : دفتر ۱ و ۲ است ، زرین ، با ۲۳ تصویر ، ۲۹۳گ .

31844 ـ همدان ، آرامگاه بوعلی ۱۹۷۱ : دفتر ۳ و ۴ ، زرین ، با ۲۱ تصویر ، ۲۶۱گ [نسخه‌ها ۵ : ۳۳۰] .

31845 ـ شیراز ، دکتر وصال : نوشتهٔ یزدانی ، ناتمام [دیباچهٔ چاپ دیوان داوری] .

31846 ـ پاریس S.P.۴۹۹ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۱۴۰گ ۲۴س . فیلم آن در دانشگاه ش ۷۸۵ هست .

31847 ـ رومانی : نستعلیق ومصور ، تاریخ یادنشده : فیلم آن دردانشگاه ش۸۱۵ هست .

31848 ـ مشهد ، رضوی ۴۲۴۹ : فیلم آن دردانشگاه ش۲۰۶۷ هست [فیلمها : ۱۲۶] .

31849 ـ پاکستان ، پنجاب ، دانشگاه ۲۷۵۰ Pel۲q : نستعلیق بی‌تاریخ ، چهاردفتر [ف. عبدالله ۲ : ۱۳۱] .

31850 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۷۲۲ Ppe۱c : نیز تاریخ یاد نشده ، دفتر ۲ و ۳ آنست [ف. عبدالله ۲ : ۱۳۲] .

31851 ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو ۳ق‌ف ۲۵۵ : تاریخ یاد نشده ، ۱۲۳۲ص .

31852 ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو ۳ق ف۲۵۶ : تاریخ یاد نشده ، ۱۱۴۴ ص . [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۷۴] .

31853 ـ آصفیه ۱۳۳۵ : تاریخ یاد نشده ، مصور [ف. میرعثمان‌علی ۳ : ۱۰۴] .

31854 ـ مدینه ، عارف حکمة ۱۰۲ : در ۷۰۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۹] .

31855 ـ هند ، بانکیپور ۱۰ ف : نستعلیق ، ۵۵۲ گ ۲۶س [ف. عبدالمقدر مولوی : ۹] .

شاهنامه = شاه اسماعیل نامه

ازقاسمی گنابادی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۹» گذشت . مثنویست در دو دفتر : یکم درکشورگشاییهای شاه اسماعیل (۹۰۵ـ۹۳۰) در بحر متقارب درچهارهزار بیت ، بسال ۹۴۰ سروده است : بود عقد این گوهر آبدار ـ ز روی عدد چاربارهزار ... بلطف ازسر (نظم) اگر بگذری ـ روان پی بتاریخ آن آوری (ن ـ نظم = ۹۴۰) . این دفتر درهند بسال ۱۲۸۷ در

۱۰۲ ص چاپ شده‌است. دفتر دوم در سرگذشت شاه تهماسب (۹۳۰–۹۸۴) در پنجهزار بیت، بسال ۹۵۰ سروده‌است : گهرها که آورده‌ام درشمار۔ شمارش بود پنج بار هزار ـ بود در سوادم ز نیك‌اختری ـ طلب سال تاریخش از(اشتری). در «هفت‌آسمان» از آندو به : شاهنامهٔ‌ماضی، شاهنامهٔ نواب اعلی یاد شده است ، **آغاز** (دفتر ۱) : خداوند بیچون خدائی تراست ـ باقلیم جان پادشاهی تراست (**آغاز** چاپی) : از او یافته منشی چرخ پیر ـ ز خورشید و مه عینك دلپذیر. **آغاز:** (دفتر۲) : جهان داو را کبریایی تراست ـ خدایی ترا ، پادشاهی تراست .

بنگرید: ذریعه ۹:۸۶۶ و۱۳:۲۲و۱۹: ۲۱۹ـف. مشار: ۱۰۰۴ هفت آسمان: ۱۳۶.

31856 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۸۴ Add : نستعلیق زیبای **۹۴۸** (۱۵۴۱م)، آغاز برابر نمونهٔ دفتر یکم، ۱۸۴ گ [ریو۲: ۶۶۰].

31857 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۶۵: نوشتهٔ سید داود در **۹۸۰** [نسخه‌ها ۴:۳۰۵] .

31858 ـ **مشهد**، رضوی ۹۰۱ ادبیات (۸۳۸۳) : نستعلیق حافظ محمد فرزند قاسم علی ، رمضان **۹۸۲** (ص۱–۲۵۱–۳۳۹ و۳۸۶– ۵۳۲) آغاز دفتر یکم در دیباجهٔ نثری وانجام دفتر دوم افتاده است [ف . رضوی ۷:۷۰۷] .

31859 ـ **تهران**، موزهٔ ۴۳۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین ، وقف شاه عباس بر آستانهٔ شیخ صفی ، دفتر دوم است در کشور۔ گشاییهای شاه تهماسب [نسخه‌ها ۲:۲۰۹] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۶۲ و ۱۷۳۲ هست [فیلمها : ۱۲۷] .

31860 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۷۱ : سدهٔ **۱۰–۱۱** با یادداشت ۱۳۳۰ . دفتر دوم و سرگذشت شاه تهماسب است ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

31861 ـ **لندن** ، آسیایی پادشاهی ۱a و ۳/۳۰۰ : نستعلیق **۱۰۱۴** ، دو بخش است‌که در فهرست بنام : ۱ـ شاه اسماعیل‌نامه ۲ـ قسمت دوم شاه اسماعیل نامه یادشده است، همراه «شاهرخ‌نامه» ازهمو وجزآنها [نسخه‌ها ۵:۶۸۰] .

31862 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۰۳ : نستعلیق خوب **۱۰۶۰** ، تنها دفتر یکم است ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۶۷ گ ۳۲ بیت [ف . مجلس ۳ : ۴۷۹] .

31863 ـ **تهران**، مجلس ۱/۲۶۶۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زرین ، ۲۵۰۰ بیت آغاز افتاده [ف . مجلس ۸:۴۰۸] .

31864 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، دربارهٔ جنگهای شاه اسماعیل است ، آغاز و انجام افتاده ، فهرست عنوانها درفهرست‌کتابخانه آورده شده است ، ۱۴۵ گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۹:۱۳۳۴] .

31865 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۹۹۱/۱ Add : ازسدهٔ **۱۷** م ، (گ ۲–۱۲۶) [ریو ۲:۸۱۹] .

31866 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۳۹/۳ Or: نستعلیق لکهنو**۱۱۸۰** (۱۷۶۷م)، دفتر سوم آنست ، آغاز برابر نمونهٔ دفتر دوم [ریو ۲ : ۶۶۱] .

31867 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۷۱۱Spi/VI۴۲: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** آغاز برابر دفتر یکم (نمونهٔ **۱**) برای محمد قلی قطبشاه [ف. عبدالله ۲ : ۵۰۱] .

31868 ـ **مشهد**، فرخ ۱۷۴ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳:۹۳] .

31869 ـ **مشهد**، رضوی ۶۵ تاریخ: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر دفتر یکم نمونهٔ **۱** [ف. رضوی ۳: ۹۵].

31870 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R ۱۵۴۹ : محمد قویم. آغاز برابر دفتر یکم نمونهٔ **۱**، ۱۹۰ گ ۲۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۷۲].

شاهنامه

ازهاتفی، ملاعبدالله جامی، که یاد او در «دیوان: ۲۶۰۷» گذشت. بدستور شاه اسماعیل (۹۰۵–۹۳۰)، درکشورگشاییهای او، پیرامن هزار بیت سروده و درگذشته است، در «تحفهٔ سامی» نمونه‌هایی از آن آورده شده است. و ازیادداشت‌نمای «تمرنامه» نسخهٔ مجلس ۹۰۵۱ مؤرخ ۹۵۷ بدست می‌آید که نسخه‌ای از این «شاهنامه» تا سال ۱۲۲۰ همراه «تمرنامه» بوده که اکنون در جایش نیست. (ن).

بنگرید: ذریعه ۱۳: ۲۰ ـ تحفهٔ سامی: ۹۷ ـ ف. مجلس ۳: ۱۶۵.

شاهنامه

از هجری تفرشی، میرزا صادق، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۹» گذشت. درتاریخ‌ایران ازپادشاهی کیومرث تا خلفای راشدین ومیرسد به حجاج در هفتصد و اندی بیت، در بحر «خسرو وشیرین» نظامی. **آغاز**: چرخ لوایی که نخستین‌گشود ـ برسراکلیل‌کیومرث بود.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۱۸ ـ مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات مشهد س ۳ ش ۱.

31871 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/ ۳۷۴۷ : نستعلیق محمد حسن فرزند محمد رحیم کوهی، شعبان **۱۲۰۳**، آغاز برابر نمونه (۲پ ـ ۳۷ پ) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۰].

31872 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/ ۳۵۹۲ : نستعلیق محمدعلی، ۱۴ ج ۲/ **۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونه، درفهرست زیر عنوان «دیوان» آمده است [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۳].

31873 ـ **تهران**، ملك ۵۰۱۵ : شکسته نستعلیق **۱۲۸۱**. در یك جنگ، آشفته، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

31874 ـ **تهران**، ادبیات ۳۰ د : نستعلیق یکشنبهٔ ع ۱/ **۱۲۹۰**، ۳۳ گ ۱۲ س [ف. ادبیات ۱: ۳۲۳].

31875 ـ **تهران**، ملك ۵۳۸ : شکسته نستعلیق، یکشنبه ۴ ذیحجهٔ **۱۲۹۳** در دار ـ الخلافه طهران، آغاز برابر نمونه، ۳۰ گ ۱۳ س [رؤیت].

31876 ـ **تهران**، دانشگاه ۵/ ۳۱۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱۸۶ ـ ۲۲۴) آغازبرابر نمونه، در فهرست بعنوان «تاریخ منظوم» یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۲۹].

31877 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/ ۵۱۷۰ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** (۲ر ـ ۲۹ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۳۵].

31878 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۳۳ : نستعلیق خوش فضل‌الله، **۱۳۰۳**، آغاز برابر نمونه، دارای ۷۷۴ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۲۷].

31879 ـ **تهران**، ملك ۲/ ۵۶۰۶ : نستعلیق محمود فرزند محمد علی، ۱۸ ج ۱/ **۱۳۱۲**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

31880 ـ **تهران**، ملك ۴۵۹۳ : نستعلیق محمد رحیم فرزند محمدحسن‌تفرشی، ج ۲/ **۱۳۲۱**، آغازبرابرنمونه، ۵۶ گ ۱۱ س [رؤیت].

31881 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۹۲۴ :

شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، در ۳۰ص سه‌ستونی، درفهرست بعنوان «تاریخ ایران» آمده، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۴:۴۰۴۳] .

31882 ـ **تهران**، سپهسالار ۲/۱۸۶۱ : تاریخ یادنشده (۱۴۵ر ـ ۱۵۴پ) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵:۱۳۲] .

شاهنامه

ناشناخته .

31883 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۸۴۲ Or : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴ :۶۸۷] .

31884 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۷۴ منظوم (۱۵۸۹) : نستعلیق **۱۲۶۳** [ف. بنگال:۹۵].

شاهنامه = شهنامه = شهنشاه‌نامه = ظفرنامه

به‌این نامها ، درهمین بخش خواهدآمد.

شاهنامهٔ احمدی = شهنامهٔ احمدی

درهمین بخش خواهد آمد .

شاهنامهٔ احمدی = چنگیزنامه

در ص ۲۷۵۶ گذشت .

شاهنامهٔ بکرماجیب (ماجیه)

سنگهاس بیتسسی، بهوج داس پیرخان.

31885 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۲ : نوشتهٔ **۱۲۲۶** ، ۲۴۰ ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۸۶] .

شاهنامهٔ جدید

از قاضی عسکر ملارضای تبریزی ،محمد رضا شفا .

31886 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲/۲۳۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [رؤیت] .

شاهنامهٔ حقیقت

از حاج نعمت‌الله مجرم مکری . تاریخ منظوم پیران اهل حق است ،که با مقدمـه و تصحیحات دکتر محمد مکری بسال ۱۹۴۴ بچاپ رسیده است . (ن)

شاهنامهٔ دکن

از میرمحمد احسن ایجاد ، درگذشته در آکره ۱۱۳۳ ، اصل او از سامانهٔ خراسان است، وشاهنامهٔ او درسرگذشت فرخ سیر نهمین پادشاه گورکانی هند (۱۱۲۴ـ۱۱۳۱) است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۴ (ایجاد) ـ فرهنگ سخنوران: ۷۱ ـ فرهنگ معین،اعلام: ۱۳۳۲ (فرخ‌سیر) .

31887 ـ **آصفیه** ، ۱۴۹۳ تاریخ : نوشتهٔ **۱۱۳۳** ، ناقص [ف. آصفیه ۳ :۹۶] .

شاهنامهٔ سلیمانی = شاهنامه

در ص ۲۹۳۵ گذشت .

شاهنامهٔ فتحعلی‌شاهی

برای فتحعلیشاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰)سروده شده و داستان نیاکان اورا دارد . **آغاز:** بنام فروزندهٔ جان پاك ـ به‌آب و به آتش به باد و به‌خاك ـ همه آفرینش ازآن چار پی ـ نگفتی دوشایسته افکند پی .

انجام : که جانش بپایندگی باد شاد .

31888 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۳۱ : نستعلیق اسماعـیل ، رجب **۱۲۴۰** ، زدین ، برای فتحعلی‌شاه [رؤیت] .

شاهنامهٔ نادری = نادرنامه

از محمدعلی فردوسی ثانی، خراسانی ، سدهٔ دوازدهم،که همراه نادرشاه بهندرفته‌است.

بکوشش آقای احمد سهیلی در ۱۳۳۹ خ در ۲۴۱ ص چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹:۱۰۰۱ و ۱۹:۲۲۱ـ کتابشناسی ده ساله: ۳۴۱ ـ پیشگفتار چاپ، از سهیلی ـ راهنمای کتاب ۵:۱۶۹.

31889 ـ **تبریز**، حاج آقا حسین نخجوانی: نوشتهٔ **۱۲۶۰**، که در چاپ مورد استفاده قرار گرفته [راهنمای کتاب ۵: ۱۶۹].

31890 ـ **تهران**، ملك ۹۱۶: نوشتهٔ **۱۲۱۳** این دو نسخه پایهٔ چاپ آقای سهیلی بوده است [پیشگفتار چاپ، از سهیلی].

شهنامهٔ نادری

از نظام‌الدین عشرت سیالکوتی قرشی، ازسدهٔ دوازدهم. مثنویست درتاریخ یورش نادر شاه به هند، ۱۱۵۱ـ۱۱۵۲ سروده است. **آغاز**: بنام شهنشاه اقلیم بخش ـ ستانندهٔ تاج و دیهیم بخش.

31891 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۸۵ Add: همراه «شهنامهٔ احمدی» ازهمو ازسدهٔ **۱۸** م (گ ۱ـ۱۲۹) [ریو ۲:۷۱۷].

شاهنامهٔ نادری = ظفر نامه

شاهنشاه نامه

از میرزا تقی عنوان نگار. در سرگذشت شاهان قاجار و رویدادهای روزگار آنان، بنام مظفرالدین شاه، از آغاز تا ۱۲۴۲، (جلد یکم) این جلد در ۱۳۲۰ پایان یافته است. درصفحهٔ‌الصاقی نسخه آمده: لقب باشد **عنوان نگارم** ولیك ـ ز حق خواهم عنوان و انجام نیك. **آغاز**: ستایش سزای خدای رؤف ـ که شاهیش را بسته عالم صفوف. انجام: خود **تقی** را همی بدفترشاه ـ شامل آید تفضلی‌زاله.

31892 ـ **تهران**، سلطنتی، شماره ندارد (۶۹۶ف): نستعلیق خوش گویا بخامهٔ سراینده، شاید **۱۳۲۰** کـه تاریخ پایان نظم است، آغاز برابر نمونه، زرین، ۳۰۳ ص ۲۳ س [ف. دکتر بیانی: ۴۸۳].

شاه و درویش = شاه و گدا

از هلالی جغتایی استرآبادی (م۹۳۶)، که یاداو در«دیوان: ۲۶۱۰»گذشت. مثنویست کهآنرا پیشکش سلطان بدیع‌الزمان میرزاکرده در برابر برده‌ای زیبا ازو صله‌گرفته است. در تبریز ۱۳۲۱ ق وبکوشش‌کوهی‌کرمانی ۱۳۲۵ خ چاپ شده‌است. **آغاز**: ای وجود تواصل هرموجود ـ هستی و بوده وخواهی بود ـ صانع هر بلند و پست تویی.

بنگرید: ذریعه ۱۳:۲۳ و ۱۹:۲۲۲ ـ ف. مشار: ۱۰۰۴.

31893 ـ **تهران**، موزه هنرهای تزیینی ۷۹۲۲: نستعلیق‌گویا **۹۱۱**، که شاید تاریخ سرودن باشد، زرین، آغازبرابرنمونه [نسخه‌ها ۳:۱۲۹].

31894 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۸۱ Add: نستعلیق زیبای‌شاه محمود نیشابوری، شعبان **۹۲۷** (۱۵۲۱م)، آغاز برابرنمونه، ۵۵گ [ریو ۲:۶۵۶]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۹۲ هست [فیلمها: ۱۲۸].

31895 ـ **بادلیان**، ۸۸/۴ اوزلی: نستعلیق امیـر خواند، **۹۴۷**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۱۶ هست [فیلمها: ۵۵۴].

31896 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۰۰۱۵ (۵۹۷ف): نستعلیق مرشد شیرازی، دو شنبه ۲۰ رمضان **۹۵۰**، آغاز برابرنمونه، زرین، ۱۰۴ص ۱۲س [ف. دکتربیانی: ۳۶۳].

31897 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۰۲/۲/۲) Or۴۱۲۴ : همراه «صفات العاشقین» او نوشتهٔ **۹۵۷** (۱۵۵۰م)[ذیل ریو : ۱۹۲] . فیلم آن در دانشگاه ش۱۲۸۷ هست [فیلمها : ۵۹۰] .

31898 ـ **تهران** ، مجلس ۸۹۵۸ فهرست نشده : نوشتهٔ خوش محمد فرزند پیر محمد ، **۹۶۶** [رؤیت] .

31899 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۰۱/۱/۱ Or : نوشته **۹۸۳** ، در فهرست بنام « شاه و گدا» یاد شده است [نسخه‌ها ۶۸۳:۴] .

31900 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۶۸ Add : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۶** م ، ۳۴گ [ریو۲:۶۵۶] .

31901 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۱۰۳۴ : محمود فرزند اسحاق شهابی هروی ، **۹۹۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۶ گ ۱۲س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۶۷] .

31902ـ **تهران**، ادبیات ۲۰۶حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲:۲۵] .

31903 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۹۲/۳/۱۶۴۲ : سدهٔ **۱۱** و شاید **۱۰۶۶** [ف . دکترمحمد بشیرحسین۱:۱۴۷].

31904 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۸۲ Add : شکسته آمیز **۱۰۷۶** (۱۶۶۶م) ، ۲۲گ [ریو ۲ : ۶۵۶] .

31905ـ**بنگال** ، آسیایی ao ۲۳/۲ (۱۲۷۳): نوشتهٔ **۱۱۹۶** [ف. بنگال: ۱۲۶].

31906 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۳۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده ، ۳۳ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۱:۲۳۳۸] : **فیلم** آن درهمان کتابخانه ش۲۴۹۵ و ۲۵۵۷ هست [فیلمها : ۱۲۸] .

31907 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۸۴۶Spi/VI۴۶ A : نستعلیق ۵ج ۲/ **۱۲۵۳** (۱۸۳۷م) [ف . عبدالله ۲:۵۰۶] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۴۷] .

31908 ـ **تهـران** ، ملك ۵۳۸۸ : نستعلیق **۱۲۵۹** ، آغاز برابر نمونه ، ۶۴گ ۱۲س [رؤیت] .

31909 ـ **تهران** ، ملی۱۱/۵۶۷ف: نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۸۷** در دفتر(ص۵۵۸ـ ۶۷۴) آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲:۶۳] .

31910 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۳۱ : تاریخ یادنشده ، زرین [نسخه‌ها ۳:۹۵] .

31911ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۱۷منظوم (۱۴۹۸) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال :۹۹] .

31912 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۳۲۰۵SpiVI۴۶ : نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه [ف. عبدالله ۲:۵۰۵]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۴۷] .

31913-914ـ **قاهره**، دارالکتب۵۴ و۹۲ ادب طلعت : دونسخه، تاریخ یاد نشده .

13915 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵ مجامیع فارسی: تاریخ یاد نشده [مخطوطات، ن . طرازی : ۳۱۰] .

شایق نامه

از شائق ، غلام قادر ،که در سدهٔ سیزدهم در رسول نگر میزیسته است، درپاسخ « محمود نامه » .

31916ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۲۲۸/۲/۲۲۱۸ : نوشتهٔ سراینده **۱۲۹۲** (۱۸۷۵م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ : ۱۴۷] .

شبستان انس

از مشرقی شیرازی، حسن که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۳» گذشت. به‌پیروی از «بوستان» سعدی با دیباجه‌ای به نثر سپس مقدمه‌ای به نظم درهفت مقاله آنگاه مثنوی در ده باب و ده فصل در توحید، وعدل، پیامبری، امامت، معاد، نماز، خمس، جهاد، روزه، زکوة، حج، جهاد. در پیرامن ۲۲۵۰ بیت [نسخهٔ ۱۱۵۷ مجلس] بنام‌شاه عباس یکم (۹۹۵-۱۱۰۵) سروده‌است. **آغاز:** حمد نامحدود وثنای نا معدود سزاوار ذات مقدس معلای صانعی است... بنام خداوند ارض و سما ـ که باشد مر اورا پرستش سزا.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۲۲.

31917 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۱۸: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او، دیباجهٔ نثری را ندارد، ناقص [ف. مجلس ۸: ۳۶۱].

31918 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۵۷/۲: نستعلیق روزگار سراینده، سدهٔ **۱۱** در «کلیات» او (ص۵۲-۱۲۹)، پیرامن ۲۲۵۰ بیت، آغاز برابر نمونه، دیباجهٔ آن درهفت مقاله یاد شده [ف. مجلس ۳: ۵۹۸].

31919 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۰۶۹/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «کلیات» او (ص۶۷-۱۳۱). آغاز برابر نمونه، دیباجهٔ آن درفهرست درشش مقاله یاد شده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۰۸].

شترنامه

شاید ازعبدالوهاب دزفولی باشدکه یاداو در «دیوان: ۲۴۳۳» گذشت. مثنویست سرودهٔ ۱۳۰۲ درپایان آن آمده: ختم چه شد ازمن افسرده حال ـ بود هزارو سه‌صد و دو ز سال ـ اوست چه (وهاب عطا) برد وام ـ بندهٔ او ساخت بعونش تمام. **آغاز:** اول‌این نامه بنام ودود ـ آن اولین جلوهٔ حسن وجود ـ کرده ز حسنش همه نابودبود ـ عشق (عطا)کرده بهرذیوجود.

31920 ـ **تهران**، ملك ۴۹۲۷/۳: سدهٔ ۱۴، با تاریخ **۱۳۱۹** درپایان دفتر (ص ۳۵۳-۴۱۵)، آغاز برابر نمونه، سپس دیوان عبدالوهاب دزفولی [رؤیت].

شرایع الاسلام

فقه شیعی منظوم است که برای نظام شاه دکنی سروده‌شده‌است. **آغاز:** لله‌الحمد مالك الملکوت ـ صاحب‌الکبریاء والجبروت ـ شکر پروردگار حی قدیر ـ هست واجب برصغیر و بر کبیر.

31921 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۱۱/۶۷: (ص۲۱۲-۲۷۱) انجام در نماز دو عید افتاده است [ف. سپهسالار ۵: ۱۳۸].

شرح حال فاطمه

از حکمت، سرایندهٔ «صولت صفدری». حماسهٔ دینی‌ست. **آغاز:** بنام خداوند عرش عظیم ـ نگارندهٔ لوح امید و بیم.

31922 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۰۸ Add: شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۸**م [ریو ۲: ۷۰۸].

شرح حدیث بساط = کوثر نامه

محمدهاشم شیرازی ذهبی.

شرح حدیث نورانیه

ازقطب‌الدین محمدحسینی نی‌ریزی‌شیرازی ذهبی، که یاد او در «ترجمهٔ انوارالولایه: ۱۰۸۲» گذشت. گزارش منظومیست ازحدیث نورانیه. **آغاز:** باب‌معرفةعلی(ع) بالنورانیه.. به بسم‌الله کـردم نامه آغاز ـ که نامش آورد جانرا به‌پرواز.

31923 ـ **تهران،** مجلس ۵۱۵۵/۳: با تاریخ **۱۳۳۷** در دفتر (۷۰ پ ـ ۸۴پ) [رؤیت] .

31924 ـ **تهران،** مجلس ۴۰۷۹/۵: باتاریخ **۱۳۵۹** در دفتر(۹۵ـ۱۱۰)[رؤیت].

شرح قصیدهٔ برده

ازحافظ شرف،که نسخه‌هایی از آن بنام « ترجمه قصیدهٔ برده : ۲۷۲۳ـ۲۷۲۴ » یاد شده است . اینك دو نسخهٔ دیگر :

31925ـ **تهران،** سپهسالار۷/ ۲۹۳۱: در «جنگ» نوشتهٔ **۱۱۰۱ـ۱۱۰۲**، آغاز برابر همان نمونه، تاریخ نظم درپایان (ششصد و ده) یاد شده است [ف. سپهسالار ۳: ۴۲۲] .

31926 ـ **تهران،** مجلس۳۲/ ۲۳۲۹: نستعلیق **۱۲۷۵** ـ **۱۲۷۴** (ص۳۷۴ ـ ۴۲۵ جنگ) آغاز پس‌ازدیباجه بمانند همان نمونه، درفهرست از سراینده نام برده نشده‌است [ف. مجلس ۸: ۲۸] .

31927ـ **تهران،** سپهسالار۲/ ۳۲۵۷: نسخ ونستعلیق، تاریخ ونام سراینده یاد نشده ، (۱۴۹پ ـ۱۶۲پ) . گزارشی‌است بفارسی به نثر با شعر فارسی برای هر بیتی . **آغاز:** حمد و سپاس بیقیاس حضرت واجب‌الوجودی را . . . که عقول عقلای عالم . . . و بعد. . . ای زیاد صحبت یارانت اندرذی‌سلم‌ـ اشك چشم‌آمیختی باخون روان گشته بهم [ف . سپهسالار ۵: ۱۵۵] .

شرح قصیدهٔ برده

متن از بوصیری ، گزارش به‌نظم فارسی وترکی از محمد شیخی ، گـویا محمد شیخی فرزند حسن فیضی درگذشتهٔ ۱۱۴۵. [نصرالله طرازی] . **آغاز:** بدانکه این قصیده را برده غالب از جهت آن گویند .

31928ـ **قاهره ،** دارالکتب ۸۰ ادب فارسی طلعت : نستعلیق زیبا ، محمد فـرزند محمدبردعی، شنبه ۱۹ محرم **۸۷۷** ، ۱۵۳گ و در پیش از آن شعرهاییست از سراینده که جدا ازاین‌گزارش است [مخطوطات۱: ۳۴۰] .

شرح قصیدهٔ برده

متن از بوصیری، گزارش ازناشناس. چند نسخهٔ دیگر از گزارشهای ناشناختهٔ آن درص ۲۷۲۴ یاد شده است .

31929 ـ **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۲۹ : با تاریخ **۸۵۵** در دفتر (گ۲۴۸ـ۲۵۳) با قافیهٔ میم . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها : ۴۱۳] .

31930 ـ **تهران ،** دانشگاه ۴۴۴۶ : نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** فخرالدین احمد آغاز : افتاده ، نخست ترجمهٔ فارسی و سپس گزارش آن ، آنگاه ترجمهٔ منظوم درهامش و بشنگرف ، گویا نخستین گزارش این قصیده . **آغاز:** آب‌چشم راز دل یك‌یك بمردم بازگفت‌ـ عاشقی و مستی و دیوانگی نتوان نهفت [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۵] .

31931 ـ **تهران،** دانشگاه ۱۷۲۴/۴: نستعلیق میرزا احمد فرزند محمد باقرتبریزی **۱۲۶۳** ، (۱۳۷پ ـ ۱۸۰ر) [ف. دانشگاه ۹: ۲۶۲] .

31932 ـ **مدینه ،** عارف حکمة ۶۰: نوشتهٔ **۱۲۶۵** ، ۳۰گ [نسخه‌ها ۵: ۴۶۰] .

31933ـ **تهران ،** سپهسالار ۷۰۸۲: نسخ ، سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده ، متن قصیده نخست بشعر فارسی ترجمه شده و سپس بفارسی وآنگاه بعربی‌گزارش‌شده‌است. **آغاز:** موجود : . . ایحسب‌الصب ان الحکم . . ای تو

پنداری که عشق عاشقان پنهان شود ــ در میان آتش دلسوز و آب چشم و نم ، ۱۱۶گ ۱۵ س [ف . سپهسالار ۵:۱۵۶] .

شرح قصیدهٔ برده = ترجمهٔ ...

در ص ۲۷۲۳-۲۷۲۴ گذشت . و نیز در بخش «شروح» خواهد آمد .

شرح الکنوز

از پیرجمال اردستانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت . بخشی از مثنوی عرفانی «بیان حقایق احوال المصطفی: ۲۶۷۴» اوست. (شرح الواصلین دیده شود) .

بنگرید : ف. مجلس ۳:۵۴۱ .

31934 ــ تهران ، مجلس ۴۲۷۶ : نستعلیق سدهٔ ۹ ، در «کلیات : 17485» او

31935ــ تهران، ملك ۵۹۳۵ : نستعلیق سدهٔ ۹ ، در «کلیات : 17486» او **آغاز :** راه درازست جو زلنین دوست(!)ــ پرکره وکج و مج و بس تو بتوست [رؤیت] .

31936ــ تهران، سعیدنفیسی ۱/۶۲۲: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۱۲ هست [فیلمها : ۷۳۳] .

31937 ــ شیراز، صدرالدین محلاتی: در «کلیات: 17491» او نوشتهٔ **۱۲۳۸** [نسخه‌ها ۵:۲۷۳] .

شرح معلقات امرء القیس

ازمفیدشیرازی ، داورکه یاد او در «اصلاح الالفاظ :۱۹۶۲» گذشت . متن یکی از هفت قصیدهٔ «معلقات سبع» منسوب به امرء القیس درگذشتهٔ ۸۰ پیش ازهجرت است، در انتساب این هفت قصیده به سرایندگان آن تردید است. گزارش نیز بعربی است ولی سروده‌ها در ۸۱ بیت به‌فارسی شیوا ترجمه شده‌است .

بنگرید : ذریعه ۱۳:۹۱-۳۹۲ .

31938 ــ تهران ، سنا ۲/ ۱۷۹ : نسخ رجب **۱۲۹۳** ، ۱۵۷ س [نسخه‌ها ۶ : ۴۶۷] .

شرح مناجات = ترجمه ...

متن قصیده‌ایست منسوب به حضرت علی : لك الحمد یاذی الجود والعلــی . گزارش از سراینده‌ای باتخلص حقیری ــ که در دیباجهٔ نثری آن ازخود بدینگونه یادکرده است . هر بیت‌را با یك رباعی ترجمهٔ‌گزارش مانندی‌کرده‌است. درپایان آن آمده : یارب چو مرا دست گیری بکرم ــ رحمت فرمایی بر **حقیری** بکرم .
آغاز : الحمد لولیه والصلاة‌لنبیه والسلام‌لعلیه و وصی رسوله وصفیه .. اما بعداین مناجاتیست منظومه ودعوتیست‌معلومه بزیورظهورآراسته.. لك‌الحمد یا ذی‌الجود والعلی... ای‌صاحب جود مرترا حمد وثنا ــ هستی تو بزرگوارترمجد و علا (نزدیك به‌همین سرآغاز بعنوان ترجمه ش 28684 درص ۲۷۲۶ گذشت) .

31939 ــ تهران ، ملك ۵/ ۶۲۷۶ : نستعلیق رکن‌الدین فرزند سید علی مشهدیان **۹۷۴** (۵۲ب-۵۶پ) [رؤیت] .

شرح مناجات خمسة عشر

متن منسوب به‌حضرت سجاد، ترجمه‌ایست به‌نظم ازناشناس وترجمه‌ای ازآن درص ۱۲۵۸ گذشت .

31940ــ تهران،دانشگاه ۲/ ۴۰۶۳: با تاریخ **۱۲۹۲** در دفتر (ص۳-۱۸) [ف . دانشگاه ۱۳:۳۰۴۶] .

شرح منظومهٔ ابن عباس

متن عربی از ابن عباس ، گزارش به نظم

فارسی از زبوری ، نقی . در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ زبوری کسی با این تخلص و نیز در واژهٔ ابن عباس کسی با این کنیت یاد نشده است . **آغاز :** سپاس بیقیاس آن پادشاه را ــ که پیدا کرد از نابود مارا .

بنگرید : ریو ۲ : ۷۹۷ .

31941 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۴ م ادب فارسی : محمد نصیر ، **۱۰۵۲** ، زرین ، آغاز برابر نمونه، ۲۲۳گ ۱۷س[مخطوطات ۱:۳۵۵] .

31942 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۲۹/۸ Add : با تاریخ **۸-۱۱۵۳** (۵-۱۷۴۰م) (گ۶۴ ــ ۷۰) . آغاز برابر نمونه [ریو ۲ : ۷۹۷] .

شرح الواصلین

ازپیرجمال اردستانی،که یاد اودر«کلیات: ۱۸۴۹»گذشت . بخشی است ازمثنوی عرفانی « بیان حقایق احوال المصطفی :۲۶۷۴» او . (شرح الکنوز : ۲۹۶۴ دیده شود) .

بنگرید : ف . مجلس ۳:۵۴۱ .

31943 ــ **پاریس** S.p.۸۱۳ : ضمن «بیان حقایق احوال المصطفی » نوشتهٔ **۸۶۸** . فیلم آنها در دانشگاه ش۱۳۲۱ هست [فیلمها: ۵۹۴] .

31944ــ **تهران،** سلطنتی ۳۱۹(۵۱۶ ف) : سدهٔ **۹** ، ضمن « بیان حقایق احوال ــ المصطفی » [ف . دکتر بیانی : ۲۷۶] .

31945ــ **تهران،** دکترمفتاح : نستعلیق ابوالقاسم فرزند ملا حاجی محمد فرزند مؤمن عطار ، یکشنبهٔ ۱۷ شوال **۱۲۷۱** در مدرسهٔ پنجعلی [رؤیت] .

31946 ــ **شیراز،** صدرالدین محلاتی: در«کلیات: 17491» او نوشتهٔ **۱۲۳۸** [نسخه‌ها ۵:۲۷۳] .

31947 ــ **تهران** ، ملك ۵۱۱۰/۷ : در«کلیات:17490» او نوشتهٔ **۱۲۳۹-۱۲۴۱** **آغاز :** ای عزیز اشاراتی چند از تأویل والذاریات ذروا: شادباش ای دل که فخرمصطفی ــ شاد ازفقرست وسودای فنا ــ شادباش ای دل که قدرتهای دوست ــ می‌نگردد هیچ گیرد قشر و پوست [رؤیت] .

31948 ــ **مشهد** ، رضوی۷۱۱ ادبیات (۴۸۷۱) : نستعلیق حاج محمد قزوینی، ۱۰ شعبان **۱۲۷۵** . **آغاز:** حمدله . شروع میرود در دفتر دویم مسمی به‌شرح الواصلین در معنی شجرةالمنهیه . . . این شجر باآن ثمر پیوسته است ــ بی‌ثمر باشدکزین بگسسته‌است،۱۶۸گ ۱۵س [ف. رضوی۷:۶۳۷] فیلم آن دردانشگاه ش ۲۰۵۰ و ۲۰۹۸ هست [فیلمها : ۱۳۳] .

31949 ــ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با یادداشت **۱۲۸۱** دردفتر، **آغاز:**این شجربآن ثمرپیوسته است ــ بی‌ثمر باشدکزین بگسسته است ، ۲۱۲ص۱۶ س[ف. مجلس ۸:۲۲۶] .

31950 ــ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۳۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** . نسخه بنام « شرح ــ الواصلین» است و درفهرست بنام « شرح کنوز الواصلین» است . **آغاز :** تا ببینی نورعقل و عشق ووصل ــ تا بدانی فرع چبود چیست‌اصل ــ اصل ذات و قدرت با حکمتت ــ فرع تصویر و صفات و صحبتت ، ۱۵۰گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۴:۳۵۷۱] .

31951ــ **تبریز،** ادبیات: در «کلیات: 17493 » او ، در فهرست بنام «سرالواصلین» یاد شده [نسخه‌ها ۴:۳۲۱] .

31952 ـ **تهران**، همایون فرخ: شاید بهترین و کاملترین نسخهٔ آن باشد، با آرایشهای زرین [ف. رضوی۷: ۶۳۷].

31953 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۷۵ منظوم (۱۲۸۵): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۵].

شرفنامه=اسکندرنامه

نظامی، بخش یکم «اسکندرنامهٔ: ۲۶۳۳» اوست.

شش اختر

از عبدالکریم سلطان، حاکم بانه، زنده در ۱۲۷۴. داستانیست در قالب مثنوی با دیباجه‌ای به نثر. **آغاز**: این حکایت ز الف لیلا دیده‌ام ـ هم ز دانایان چنان بشنیده‌ام.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۲۴.

31954 ـ **تهران**، مجلس۷۵/۲۳۲۹: نستعلیق بخامهٔ سراینده **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص ۸۰۸-۸۶۹ جنگ)، همراه دیباچه‌ای به نثر از همو همراه «دیوان» او [ف. مجلس ۸: ۳۴].

شش گلشن

از غازی خان سندی، سدهٔ دوازدهم. مجموعه سروده‌هاییست. **آغاز**: حمد و ثنای مرخداوند پاك را که بی‌همتای عزوجل.

31955 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۵۴Pi/VI۲۲: نستعلیق بی تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۳۹۶].

شطرنج منظوم

ازمجنون، گویا همان مجنون رفیقی مشهدی چپ‌نویس، که یاد او در «آداب خط: ۱۹۰۲» گذشت. نیمی از آن به نثر بنام شاه فرخنده فال شهرخ نام، باستایش دوازده امام دردیباچه و برشماردن نگارندگان علم شطرنج. در آن آمده: نظم **مجنون** که نایاب است ـ منتظم بر دوازده باب است: ۱ـ دربیان شطرنج‌کبیر و باعث اختراع صغیر ۲ ـ در بیان رخصت شطرنجیان و ذکر فواید ایشان ۳ـ در وصیت شطرنجیان و نصیحت تعبیه‌پردازان۴ـ در قیمت رخوت شطرنج ازقول مقیمان ملاعبه‌سنج۵ـ در ذکر مراتب شطرنج‌کیشان و اقسام طرح دادن ایشان ۶ـ دربیان تعبیه‌هایی‌که هرکه اول پیش برد ۷ـ دربیان منصوب‌های پیادهٔ مات ۸ـ در منصوب‌های فرزین مات ۹ـ درمنصوب‌های فیل مات و فیلین مات ۱۰ ـ در منصوب‌هایی‌که در ضرب مات میشود ۱۱ ـ در منصوب‌هایی‌که در تعطیل برد میشود ۱۲ ـ دربیان قایمی که در آخربازی واقع میشود. **آغاز**: ای بساط فلك بسیط ازتو ـ از سماتا سمك محیط از تو ... شاه فرخنده فال شهرخ نام ـ شهرخ ماضیش کمینه غلام.

بنگرید: مجلهٔ هنر ومردم، گفتارآقای دانش پژوه ۹۴: ۲۵.

31956 ـ **تهران**، استاد مینوی ۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، انجام درفصل پنجم از باب دوازدهم: هرجا رود اسب بچارم، است، ۶۷گ ۱۴س [نسخه‌ها ۶: ۶۵۳].

شعلهٔ دیدار

از زلالی خوانساری، که یاد او دره کلیات: ۱۸۵۹» گذشت. یکی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست در۴۴۴ بیت بادیباجه‌ای به‌نثرازطغرای مشهدی. **آغاز** (دیباچه): سبحان‌الله از بینهٔ این آیه در فهرست نثرشعلهٔ دیدار ... نام او تاج سرهرنامه‌ای ـ شعلهٔ دیدار هر هنگامه‌ای.

بنگرید: ذریعه ۱۴: ۱۹۸ و۱۹: ۲۲۴.

31957 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۲۷۲ : در « کلیات » او مؤرخ **۱۰۵۲** [ف. دانشگاه ۱۳:۳۲۴۰] .

31958ـ **تهران**، دانشگاه۲/۴۶۸۴: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** (ص۱۳-۳۲) [ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۳۳] .

31959ـ **مشهد**، رضوی ۴۳۱ ادبیات (۴۶۶۱): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۴۴۴ بیت دارد [ف. رضوی ۷:۴۱۸] .

31960 ـ **تهران**، مجلس ۲/۱۰۹۳: در «هفت‌گنج» او از سدهٔ **۱۱** ، (ص۸-۲۰) [ف . مجلس ۳:۴۵۸] .

31961 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۴۰: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۲-۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵:۱۰۹۴] .

31962 ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج : نستعلیق محمد فاضل ، در **۱۶۰۳** (؟) آغاز : نام او تاج سرهر [نسخه‌ها ۶:۷۷] .

شعلهٔ شوق

از میرلطفی . مثنویست .

31963 ـ **پاکستان** ، لاهور پرفسور شیرانی ۵/۳۵۱۱/۴۸۷: سدهٔ **۱۳** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۴۸] .

شفاء المریض = طب شهابی

از شهاب در ص ۵۵۴ گذشت .

شفاعت آفریدی

از آفـریدی ، منظومه‌هاییست هریك در فضیلت یکی از بزرگان ویکنوع شجرهٔ منظوم است [دکترمحمد بشیر حسین] .

31964 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۱۹۹۴/۲/۵۰۰۴ : نوشتهٔ سید کلام‌الله ۲۲ ذیحجهٔ **۱۲۲۴** (۱۸۱۰م)[ف. بشیرحسین ۱:۱۴۸] .

شکارنامه = نسبنامهٔ کرد مازندرانی

ازصدرالشعرای قاجار، غلامحسین‌میرزاکه یاد او در «دیوان :۶:۲۴۰۶» گذشت. ازهمراهان مظفرالدین میرزا ولیعهد ،درشکار پلنگ‌کردن او ، در ۲۰۰ بیت ، بسال **۱۲۹۰** سروده‌است و درآن چندتن از همراهـان ولیعهد را هجو کرده و ازآن میان‌کسی را به کرد مازندرانی یاد کرده است . **آغاز :** نخست آفرین بر خداوند پاك ـ که افراشت گردون و بگذاشت خاك .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۲۵ .

31965 ـ **تهران** ، ملی ۵۴۶ ف : نستعلیق بسیار خوب ، گویا خود سراینده ، ذیحجهٔ **۱۲۹۰** ، آغاز برابر نمونه،درفهرست بعنوان «دیوان صدرالشعرا» یاد شده ، ۴۱گ ۹س [ف. ملی ۲:۳۸] .

31966 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۹۸ : نستعلیق خوب سراینده در **۱۲۹۱** ، پیشکش به‌صاحب دیوان شیرازی و در پایان ستایشی در ۳۶ بیت ازهمین‌صاحب دیوان هست، ویادداشتی در بارهٔ اینکه این دومـین نسخه است و دیگر نخواهد نوشت ، ۴۴گ ۹ بیت [ف . مجلس ۳ : ۶۹۵] .

31967ـ **تبریز**، ملی ۳۰۶۰: نوشتهٔ محمدرسول‌فرزندمحمدرضا در**۱۳۱۳**[نسخه‌ها ۴:۳۱۵] .

شکارنامه = شکارستان = شکارگاه‌اوشی

ازفتحعلیخان صبای‌کاشانی ،که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت . مثنویست در ۲۴۱ بیت‌درتوصیف‌شکارفتحعلی‌شاه(۱۲۱۲-۱۲۵۰)

درشکارگاه اوشی ، که بدستور همان شاه‌سروده است. درآن‌آمده: **شکارستان** ونظم‌خسروانی ـ رقم‌کردم معانی در معانی .

31968 ـ **تهران**، ملی ۲۶۰، ۲۶۷ : در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۲۴۰!** [نسخه‌ها۶: ۱۴۵].

31969ـ **تهران**، سلطنتی ۴۰۷ (۶۵۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۰** [ف. دکتر بیانی : ۶۳۷] .

31970 ـ **تهران** ، سلطنتی۴۱۶ (۶۵۹ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۲** [ف. دکتر بیانی : ۴۳۸] .

31971 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۶/۲ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** (ص۴۱ـ۶۶)در۲۴۱ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۵۶] .

شکایت نامه=درد دل عشاق

از شرد بیگدلی (م۱۲۴۸) ،که یاد اودر «دیوان : ۲۳۷۷» گذشت. درآن از ورزشخانه یاد شده .

31972ـ **تهران**، دانشگاه۲/۳۶۵۱: نستعلیق **۱۲۲۹** (ص ۳۱ـ۴۸ هامش) سراینده در فهرست نام سراینده حسین بن علی یاد شده [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۵۵] .

شکایت نامه

از فردوسی .

31973ـ **پاریس** ۲۱/S.p.۱۷۷۷: با تاریخ ۵ج**۸۵۲/۱** درمجموعه شعر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۸۰ هست [فیلمها : ۵۴۰].

شکر پلو

ازمایل افشار ، میرزا حسن‌که یاد او در «دیوان : ۲۵۰۸»گذشت . ترجیع بندیست در توصیف این خوراك و جز «شیرین‌پلو» اوست و شاید دنبالهٔ آن باشد ، درآن به اصطلاحات طباخی بسیاری برمیخوریم . **آغاز:** شکر پلو که شهرشکم شد مسخرش ـ اقبال قیقناق نموده مظفرش .

31974 ـ **تهران** ، ملی ۳۱۹/۵ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۶۰۰ـ۶۴۶) ، بدنبال «شیرین پلو» آغاز برابر نمونه [ف . ملی ۱: ۳۱۳] .

شکرستان خیال

از ذوقی بلگرامی (م۱۱۳۴) .
غزلهایی است گرد آورده شدهٔ ۱۱۳۴ .
آغاز : بعد از حمد و ثنای رزاقی کـه ذایقهٔ حلاوت پرستان . . .

31975 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۳۳ SpiVI ۵۶۸۲ : نستعلیق ۱۸ محرم **۱۲۶۲** ، ۲۲گ [ف . عبدالله ۲: ۵۷۳] .

شکست دست

از کلیم ، دیده شود «مثنوی » کلیم .

شك و سهو

ازصفایی، حاج ملا احمد (نراقی) که یاد او « سیف‌الامة : ۹۶۰» گذشت . فقه منظوم در مسایل شکیات در نماز است .

31976 ـ **تهران** ، الهیات ۷۹۹/۳د: سدهٔ **۱۳** (۷۸رـ۸۶پ) ۱۰س [ف. الهیات۱: ۳۹۶] .

شکوائیه = مثنوی . . .

ازعلی اکبر فرزند علی فرزند ابوالقاسم فراهانی قائم‌مقام . مثنویست نزدیك به۴۰۰ بیت‌که در یك روز از ج۱/ ۱۳۲۰ سروده‌است، بیشتر در مورد موقوفات پدرش است و نکات تاریخی نیز در بر دارد . **آغاز** : بعد تحید کردگار غنی ـ گوی نعت پیمبر مدنی .

31977 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۵۰۹/۵ : نستعلیق سراینده (ص۱۰۹ـ۱۳۴) همراه چند منظومه بعربی از همو و « نوادر » بیشتر در تاریخ [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۹۱] .

شکیات منظوم

آغاز : پس از حمد وثنای حی و دانا ـ شك وسهوی‌کنم در نظم انشا .

31978 ـ **تهران** ، مسجد جامع ۳۶۴۰/۴ (۱۶ع) : شکسته نستعلیق ریز با تاریخ **۱۲۴۶** . در دفتر **انجام :** نشین اندم سلامت را بناکن ـ ستاده رکعت دیگر اداکن، در هامش « مسلك النجات » [یادداشتهای آقای ثبوت] .

شمایل‌نامهٔ پیامبر

31979 ـ **آصفیه** ۱۹۱ سیر : نوشتهٔ **۱۲۷۷** [ف . آصفیه ۳: ۳۸۰] .

شمس الضحی

از میر شمس‌الدین فقیر دهلوی (۱۱۸۳) که یاد او در « حدایق بلاغت: ۲۱۳۲ » گذشت. یکی ازحماسه‌های دینی است در ولادت‌حضرت صاحب‌الزمان .

بنگرید: حماسه‌های‌دینی ،گلچین‌معانی، ف. رضوی ۷: ۳۰۹ـ۳۱۹ ـ ذریعه۱۴: ۲۲۳.

31980 ـ **آصفیه** ۲۴۴ مثنوی: نوشتهٔ **۱۱۹۸** [ف . آصفیه ۳ : ۶۳۰] .

شمس القصاید

ازحاج میرزا محسن عمادالفقرا ، حالی اردبیلی (پیرامن ۱۲۸۵ ق ـ ۱۳۳۳خ) .

بنگرید : ذریعه ۴: ۱۲۱ و ۹ : ۲۲۶ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۲۱۳ .

31981 ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۲۲۶/۳ : بخامهٔ نگارنده ، همراه « تمیز ـ المشرب» از همو مؤرخ **۱۳۱۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۲] .

شمس المشرقین

از مشرقی شیرازی ، حسن که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۳» گذشت . مثنویست به‌پیروی « تحفةالعراقین » خاقانی ، در ۱۲۰۰ بیت با دیباجه‌ای به‌نثر، بسال ۱۰۱۰ درمصلای‌فارس، بدرخواست دوستی ساخته‌است. **آغاز:** حمدله از ازل تا بابد هرجا حمدی پسندیده ... ای نور حدیقهٔ جهان بین ـ مه‌را زتو زینت است و آیین .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۲۶ .

31982 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** از روزگار سراینده ، در «کلیات » او (ص ۵۹ ـ ۱۲۹) [ف . مجلس ۳: ۵۹۹] .

31983 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۱۸ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** ، در «کلیات» او، ناقص [ف. مجلس ۸ : ۳۶۱] .

31984 ـ **تهران**، دانشگاه۲۰۶۹/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «کلیات» او (ص ۱۰ـ ۶۶) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۸] .

شمع انجمن

ازلایق جونپوری لکهنوی، میرمحمد مراد، ازسدهٔ یازدهم . مثنویست عرفانی .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۵۰۰ .

31985 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۱۶۵ Pi/VI۲۲۷ : شکسته ۱۱ شوال **۱۱۲۱**. آغاز افتاده : این طرف خواهی اگر از وی شمار [ف. عبدالله ۲ : ۳۷۳] .

31986 ـ **آصفیه** ۳۱۴ مثنوی: تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۳ : ۶۳۰] .

31987 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۱ : در « کلیات » او که میان **۹۳۰ـ۹۴۲** نوشته شده است [ف. مجلس ۳ : ۵۳۷] .

31988 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶۰۲۲Spi/VI۴۵ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰**، آغاز افتاده [ف. عبدالله ۲:۵۰۴] .

31989ـ **تهران**، دانشگاه۳/۴۱۰۹: نستعلیق لاد محمدقرشی هاشمی‌خطیب نورساری در ۱۸ رمضان **۱۰۱۰** (۱۴۴رـ۱۵۳ر) [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۱۵] .

31990 ـ **تهران**، ملك ۵۹۷۶ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۵** او ، زرین [رؤیت].

31991 ـ **تهران**، ملك۳۸۵۱: شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۰۱۵** در تذکرة الشعرای بی‌نام ، آغاز برابرنمونه ، نزدیك بهزاربیت است [رؤیت] .

31992 ـ **تهران**، سلطنتی ۲/ ۴۱۰ (۶۰۱ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۳۶** ، زرین [ف. دکتربیانی : ۳۷۳] .

شمع و پروانه

از اهلی شیرازی (م۹۴۲) ،که یاد او در « کلیات : ۱۸۴۷» گذشت. مثنویست ، سرودهٔ ۸۹۴ ، و در ۱۳۱۲ در شیرازچاپ شده است.

آغاز: بنام آنکه مارا ازعنایت ـ دهدپروانهٔ شمع هدایت ـ رگ جان را دهد چون شمع روشن .

بنگرید: ذریعه : ۱۹:۲۲۶ ـ ف .مشار: ۱۰۴۵ .

31993 ـ **مشهد**، رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳) : درسفینهٔ مؤرخ **۱۰۵۵**[ف. رضوی ۷ : ۵۸۸] .

31994 ـ **تهران**، سلطنتی ۲/ ۴۸۰۰ (۶۰۲ف): در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۵۶**،زرین

31995 ـ **تهران**،سلطنتی۲/۱۰۱۲۵ (۶۰۳ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۷** ، زرین [ف . دکتربیانی : ۳۷۵ـ۳۷۶] .

31996 ـ **تهران**، ملك ۵۶۰۸ : در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۶۹** ، زرین [رؤیت].

31997 ـ **تهران**، ملك ۵۹۸۲ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** ، زرین [رؤیت] .

31998 ـ **تهران**، ملك ۱/ ۵۲۴۸ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (۱۱پـ۳۱ر) زرین [رؤیت] .

31999 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰۵: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، زرین [ف. دانشگاه ۲:۱۸۳] .

32000 ـ **مشهد**، رضوی ۹/ ۱۰۳۰۴ فهرست نشده : در « کلیات » او از سدهٔ **۱۱** ، (۴۴رـ۱۲۹ر هامش) زرین،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32001 ـ **تهران**، ادبیات ۳۲ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، همراه «دیوان» او (۷۲پـ۱۰۱ر) [ف . ادبیات ۱ :۲۴۹] .

32002ـ **تهران**، سلطنتی۲/ ۱۰۰۳۰ (۵۹۸ف): در«کلیات»او نوشتهٔ پیرامن **۱۰۰۰**، زرین [ف. دکتربیانی : ۵۶۸] .

32003 ـ **تهران**، سلطنتی ۲/ ۴۷۷۴ (۵۹۹ف):در«کلیات»او نوشتهٔ پیرامن **۱۰۰۰**، زرین [ف . دکتر بیانی : ۵۷۱] .

32004ـ **تهران**، سلطنتی۲/ ۱۲۱۶۳ (۶۰۰ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف . دکتر بیانی : ۳۷۲] .

32005 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۴۵: در«کلیات» او مؤرخ **۱۱۲۶** [نسخه‌ها۲: ۹۰].

32006 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۳۱۳

Add : در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۱۷۰ (۱۷۵۷م) [ریو ۲ : ۶۵۸] .

32007ـ تهران، مجلس ۲۵۴۲ : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۳ [ف. مجلس ۸ : ۲۳۷] .

32008 ـ تهران ، ادبیات ۱۷۱/۲ حکمت: نستعلیق ۱۳۱۸ [ف. ادبیات۲ : ۴۸] .

32009 ـ تهران ، مجلس ۳۵۶ : در «کلیات» نامؤرخ او [ف . مجلس ۲ : ۲۱۱] .

شمع و پروانه = پدماوت = پدم ورتن

از عاقلخان رازی (م۱۱۰۸) ، که یاد او در «ساقینامه : ۲۸۷۸» گذشت . مثنویست گرفته از افسانه‌های هنـدی ، که در ۱۰۶۹ سروده است . **آغاز :** ای فروزندهٔ رواق سپهر ـ وی طرازندهٔ سپهر به مهر .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۲۷ .

32010ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۰۳ : ۸۷۱ عا : نستعلیق ع/۱۶ محمد شاهی (=۱۱۳۴)، ۸۶گ ۱۳ـ۱۶س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۳۶۴] .

32011 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی۲/۴۱۳۱/۱۰۷۹ : نوشتهٔ مبارك علیشاه فرزند میان سبحان علیشاه که در کیلیا نواله میز یسته است، گویا ۲محرم ۱۲۴۰ (۱۸۲۴م) [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱ : ۹۷] .

32012ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۰۹۴۱ : سدهٔ ۱۳ . در ترجمهٔ فهرست آمده: مهروماه و شمع پروانه از علی‌اکبر رضی [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۶] .

32013 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۱۵/۷۸۲ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۹۷] .

شمع و پروانه

ناشناخته .

32014 ـ تهران ، ادبیات ۹۱ ج : نستعلیق، درجنگی از سدهٔ ۱۱، باتاریخ ۱۱۷ (۱۱۰۷) در دفتر [ف. ادبیات۱ : ۱۶۵] .

32015ـ آصفیه ۳۱۳ مثنوی: نوشتهٔ ۱۱۳۳ [ف. آصفیه ۳ : ۶۳۰] .

شنگول و منگول = گربه نامه

از اشعری ، زنده در ۱۳۰۵ ، که یاد او در «دیوان: ۲۲۲۸» گذشت. مثنویست داستانی، در پیرامن ۱۷۰ بیت .

32016ـ تهران، مجلس۹۴۴ : نستعلیق در دیوان او ، گویا بخامهٔ خود سراینده (ص ۵۹۰ـ۵۹۸) ۱۸س [ف. مجلس ۳ : ۲۱۹] .

شور خیال

از بینش کشمیری ، کـه یاد او در «رشتهٔ گوهر: ۲۸۳۸» گذشت . مثنویست داستانی، بنام اورنگ زیب. **آغاز:** خداوندا ز شوردل خرابم ـ نمك پرورده چون مرغ کبابم .

32017 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۰۵ Egerton : نستعلیق سدهٔ ۱۸م ، در «کلیات» او [ریو ۲ : ۶۹۵] .

شور عشق = شورش عشق = عشق شور

از شیخ سدیدالدین احمد انصاری فرزند مولانا عبدالغفار فرزند مولانا عبدالعزیز فرزند عبدالکریم ، از سدهٔ دوازدهم . « دیوان » و «شرح توبه‌نامه» و «حقیقت محمدیهٔ» اوست.

32018 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۴۴۹bi/VI۲۹۱ : نستعلیق ، ۳۰۰ گ [ف. عبدالله ۲ : ۴۰۳] .

شورش نامه

ازعاجز. مثنویست در بحر«مثنوی معنوی»، درچهار بخش : ۱ـ شورش‌الارشاد ۲ـ شورش دیوانه ۳ـ شورش مشتاق ۴ـ شورش‌الاسرار .

32019 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۳۵۸Spi/VI۸۹ : شکسته آمیز ، شاید بخامهٔ سراینده ، **آغاز** : افتاده : کرد خود افطار از آب و بگفت ـ که علیم عالم بی مثل وجفت ، ۱۳۸ گ [ف . عبدالله ۲ : ۵۴۰] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۷۲] .

شوق نامه

ازصادق ملتانی، مثنویست عشقی از میرزا وصاحبا(یاصاحبان) . ساختهٔ ۱۱۸۶. **آغاز:** افتتاح کلام به‌بسم‌الله ـ ابتدا می‌کنم بحمدالله.

32020 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۸۱۱ Pi/VI۱۷۰: نستعلیق بی‌تاریخ، تازه ۳۹ گ [ف. عبدالله ۲ :۱ ۴۰] .

شهادتنامه

ازابن همام شیرازی (ز۹۴۹) ،که یاد او در «کلیات :۱۸۴۵» گذشت. یکی‌ازمثنویهای حماسی دینی است ، در وقایع کربلا در ۱۲۰۰ بیت که در ع/۹۰۲ سروده است.

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۲۸ ـ حماسه‌های دینی ، گلچین معانی ، ف . رضوی۷: ۳۱۱ .

32021ـ **تهران**، دانشگاه۷/۲۶۵۴: نستعلیق سدهٔ **۱۰** در«کلیات» او (ص۹۳ـ۱۶۱ هامش) نسخه در ۱۲۰۰ بیت است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۵] .

شهرآرا

از ماهر . در ذریعه و فرهنگ سخنوران ازشش‌تن با این تخلص یادشده‌است. مثنویست درقصهٔ شهرآرا در تعریف زنان نابکار و تمثیل این دنیای دنی .

بنگرید : ذریعه ۹ :۹۵۳ـ۹۵۴ و ۱۹ : ۲۲۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۰۶ .

32022ـ **تهران**، دانشگاه۳/۲۴۴۴: نستعلیق عبدالکریم نجارباشی درقندهار وکابل از **۱۱۸۹** تا **۱۱۹۵** (ص۲ـ۱۱). [ف دانشگاه ۹ : ۱۱۲۴] .

شهرآشوب(۱)

ازاشرف مازندرانی، محمدسعید(۱۱۱۶) که یاد او در «کلیات:۱۸۴۶» گذشت. مثنویست درتعریف‌وبدگویی‌هولی‌هند، دربحر«حدیقه»ی سنایی ، در ۱۱۸ بیت (هولی یکی ازجشنهای ملی هند در آغاز بهار است) . این مثنوی در «شهرآشوب درشعرفارسی: ۷۱ـ۷۵» بکوشش احمدگلچین معانی چاپ شده‌است. **آغاز:** ساقیا پردهٔ حجاب بکش‌ـ وزجمال حیا نقاب بکش.

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۲۸ .

32023 ـ **مشهد** ، رضوی ۲ /۳۴۸ (۴۵۸۹) : در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۸۳** (ص ۲۲۹ـ۲۳۸) آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ :۳۶۳] .

شهرآشوب = قصیدهٔ ...

ازبدر لاهیجانی ، سید احمدکه یاد او در «کلیات : ۱۸۴۹» گذشت . دو قصیده است در

(۱) برای بررسی شهرآشوب سرایی در فارسی مراجعه شود به « شهرآشوب در شعر فارسی » از آقای احمد گلچین معانی، و نیز به‌گفتار دکتر رضا قاسمی در « راهنمای کتاب » س۱۱ ش ۸ ص ۴۳۶ـ۴۴۱ .

پاسخ محمدابراهیم کسمائی و هجو علمای لاهیجان. و نیز هجو علمای لاهیجـان در پاسخ هجو سید ابوالقاسم از دانشمندان رشت.

بنگرید: شهرآشوب درشعرفارسی، گلچین معانی: ۹۱.

32024 ــ **تهران**، دانشگاه ۲۲ و ۳۱۴۳/۲۶: در «دیوان» او از سدهٔ **۱۱** (ص ۱۳۳-۱۳۵) و نیز (ص۱۴۷-۱۴۹) و نیز (ص ۱۹۵-۲۰۶) [ف. دانشگاه ۱۱:۲۰۹۷].

شهرآشوب = کارنامهٔ بلخ

سنایی.

شهرآشوب

میرزا محمد شفیع، در بخش منشآت خواهد آمد.

شهرآشوب

از صدرالدین محمد فایز، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۸» گذشت. مثنویست.

بنگرید: ذریعه ۱۹:۲۲۹.

32025 ــ **بادلیان** ۱۱۷۷ (اوزلی ۱۲۸ Add): در «کلیات: 17814» او. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۱۲ هست [فیلمها: ۱۶۸].

شهرآشوب = مجمع الاوصاف

لسانی شیرازی.

شهرآشوب

مسعود سعدسلمان، که یاد او در «دیوان: ۲۵۲۵» گذشت. مثنویست در بحر خفیف در ۳۷۱ بیت در وصف دربار سلطان شیرزاد فرزند مسعود غزنوی و اهل طرب، در دیوان او (ص ۵۶۲-۵۷۹) چاپ شده است. دراین مباحث: توصیف پزشکان هند، ثنای عضدالدوله شیرزاد، توصیف اسب، ستایش ... درحق خویش گوید، صفت محمد نایی، صفت عثمان خواننده، صفت علی نایی، صفت اسفندیار چنگی، صفت کودک جعبه‌زن، صفت زرور سه بربطی، صفت پری سه بانی، صفت بانوی قوال، صفت ماهـوی رقاص، طبیب. نودویك قطعه با وزنهای گوناگون نیز دراین زمینه در دیوان او (ص۶۳۶-۶۵۳) چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۹:۲۲۹ ــ شهرآشوب در شعرفارسی، گلچین معـانی: ۱۲.

32026 ــ **تهران**، مجلس ۲۴۸۷: در «دیوان» او مؤرخ **۱۲۶۰** [ف. مجلس ۸:۱۸۲].

شهرآشوب

از وحید قزوینی، میرزا محمد، که یاد او در «کلیات ۱۸۹۸» گذشت. مثنویست در بحر متقارب، بنام شاه سلیمان صفوی، که هریك از پیشه‌وران و صنعتگران روزگار را درچند بیت تعریف و توصیف میکند: توحید، مناجات، منقبت، ستایش شاه، بیان میخانه، صفت: تصویر ومصور، روایح، حوض و فواره، طنبور، کمانچه، باغ، پیرمغان، حکیم، منجم، فقیه ادیب، صوفی، مهندس، طبیب، بذله سنج، منطقی، زاهد، خزان، چهارباغ، اصفهان، حصار شهر و بازار وقیصریه میدان، ضرابخانه هندویان، چیت سازان، فیلخانه، کرگدن، گاومیش، حمام، مسجد، نقاره‌خانه، دهل، جواهری، عطار، تیرگر، کمانگر، و ده‌ها عنوان دیگر.

بنگرید: ذریعه ۹:۱۲۶۶ و ۱۹:۲۲۹ــ شهرآشوب درشعرفارسی: ۶۴.

32027 ــ **تهران**، دانشگاه ۴۳۴۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز در دیبـاچه و انجام

افتاده ، ۱۳۲ گ ۱۷ س . در فهرست بعنوان «دیوان» و باحتمال از رضوان یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۰ : ۳۳۰۰] .

شهرانگیز

از وحیدی قمی هراتی (نه تبریزی) درگذشتهٔ ۹۴۲، شهرانگیزیست که برای مردم تبریز گفته است : شکرلله که بهر شهرانگیز ــ از هری آمدم سوی تبریز. خلاصة الاشعار اورا با وحیدی تبریزی به غلط در هم آمیخته است [گلچین معانی] .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۶۷ ــ شهرآشوب در شعر فارسی : ۳۴ .

32028 ــ **تهران** ، مجلس ۳۳۴۰ : لاحقهٔ اصل سوم ازخاتمهٔ خلاصة الاشعار [ذریعه ۹ : ۱۲۶۷] .

شهرانگیز = صنایع البدایع

شهریارنامه

از مختــار غزنوی ، سراج الدین عثمان سدهٔ ششم ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۱۹» گذشت . مثنویست در داستان شهریار و برزو وپسرسهراب، بهپیروی از«شاهنامه»ی فردوسی بدستور سلطان مسعود غزنوی (۴۹۲ ــ ۵۰۸) درسه سال سروده است . درآن آمده :گل باغ و بستان **محمود** شاه ــ جهانجوی بخشنده **مسعود**شاه ــ چو **مختاری** این باورداستان ــ بنام توگفت ای شه راستان .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۲۹ .

32029 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۰۶۵ (یا۲۴۰۹۵) Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷**، بخشی ازآنست ، ۱۶گ [ف . ریو۲ : ۵۴۲] . فیلم آن دردانشگاه ش۱۰۴۶هست [فیلمها : ۱۳۵] .

شهنامه = شاهنامه

از محرمی یا مجرمی ، درگذشتهٔ ۹۴۳، مثنویست دربحر متقارب در رویدادهای پادشاهی بایزید دوم (۸۸۶-۹۱۸) فرزندسلطان محمد عثمانی . نام کتاب درپایان آمده: بمن روح قدسی چوهمراز شد ــ بنام تو «شهنامه»ام ساز شد . و بایستی در ۹۱۷ سروده باشد ، چه در آن پادشاهی ممدوح خود را تا تاریخ نگارش سی سال یاد میکند و ما میدانیم ممدوحش ۳۱سال پادشاهی کرده و در۹۱۸ مرده است .

بنگرید: ذریعه۹ : ۹۶۵(مجرمی اردبیلی) و ۹ : ۹۷۴ (محرمی اردبیلی) و ۱۹ : ۲۲۰ (شاهنامه)ــ فرهنگ سخنوران: ۵۱۱(مجرمی) کشف الظنون ۲ : ۱۰۲۶ (شاهنامه) .

32030 ــ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، از توحید ونعت رسول وسپس سبب نظم آغازمیشود و درخاتمه می انجامد، درفهرست بنام«شاهنامه» یاد شده است، ۱۷۵۰ بیت . با یادداشت ملك الشعراء بهار :که سراینده محرمی یا مجرمی است و اشاره بکشف الظنون کــرده است [ف . مجلس ۸ : ۲۲۴] .

شهنامهٔ احمدی

از نظام الدین عشرت سیالکوتی قرشی . مثنویست در سرگذشت احمد شاه درانی با نادرشاه . **آغاز :** بنام شهنشاه معراج بخش ــ خدیو زتخت افکن تاج بخش .

32031 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۸۵ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، همراه «شهنامهٔ نادری» از همو [ریو ۲ : ۷۱۷] .

شهنامهٔ چنگیزی

از شمس الدین کاشی ، درتاریخ مغول ، از

آغاز تا پایان روزگار غازان و فرمانروائی الجایتوخان، در ۷۰۴ بانجام رسیده و درپایان آن سلطان برادر غازان را ستایش‌کرده است. و این جز «شهنشانامه» احمدی تبریزی است.

بنگرید : ذریعه ۹:۵۴۱ و ۱۹:۲۲۹ – دانشمندان آذربایجان :۳۲ – حماسه سرایی، دکتر صفا :۳۵۴، ۳۵۷– استوری۱:۲۶۶ .

32032 – **تهران** ، سپهسالار ۱۷۵ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، مصور . آغاز و انجام افتاده ، نسخه ازکسانی‌که پس از ۷۰۴ درگذشته‌اند بمانند مرده یاد میکند، و نیزشعری که در «جامع‌التواریخ» رشیدی در وصف عمارت غازان خان در تبریز آورده در (گ۱۹۴پ – ۱۹۵ر) آن آمده‌است [ف. سپهسالار ۵:۲۶۸].

شهنامهٔ سلیم‌خان

سلطان سلیم‌خان دوم عثمانی(۹۷۴–۹۸۲) فرزندسلیمان‌اول . مثنویست. **آغاز** : سرمایهٔ طبع سلیم اثنیهٔ خداوندگاریست که بحکمت ازلی وقدرت لم یزلی .

بنگرید : فرهنگ معین ، اعلام : ۷۹۴ .

32033 – **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۳۵۹۵: الیاس‌کاتب ، سدهٔ **۱۰** ، ۱۵۸ گ ۱۵س [ف . فهمی ادهم ۱:۲۳۷] .

32034 – **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۵۳۷ : ۱۳۱ گ ۱۷س [ف . فهمی ادهم ۱:۲۳۷] ،

شهنامهٔ نادری

در ص ۲۹۵۹ و ۲۹۶۰ گذشت .

شهنشاه‌نامه = شاهنامه = منظومهٔ احمدی

از احمد فرزند محمد تبریزی ، از سدهٔ هشتم ونگارندهٔ «تاریخ‌النوادر». مثنویست، بنام سلطان ابوسعید خان بهادرخان ، در تاریخ از یافث‌بن‌نوح تا سال ۷۳۸ .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۱۷ – دانشمندان آذربایجان : ۳۲– فرهنگ سخنوران : ۲۸.

32035 – **موزهٔ بریتانیا** ۲/ ۲۷۸۰ Or : در مجموعه نوشتهٔ محمد فرزند سعید فرزند سعد ۱۴ رجب **۸۰۰** [ریو ، ذیل:۱۳۵] **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۸۷۹ هست [فیلمها: ۷۳۸] .

شهنشاه نامه

سلطان مرادسوم عثمانی (۹۸۲–۱۰۰۳) **آغاز** (ج۳) : بنام خدایی‌که پیش از وجود– همین ذات یکتاش موجود بود .

32036 – **استانبول** ، طوپقپوسرای B.۲۰۰ : میرزاعلی ، **۱۰۰۱** ، جلد۳، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۰ گ ۱۵س [ف. فهمی‌ادهم ۱:۲۷۴] .

شهنشاه نامه

از صافی اصفهانی ، میرزا جعفر موسوی، درگذشتهٔ ۱۲۱۹. درمعجزات پیامبر وجنگهای حضرت علی ، در مدت ده سال سروده و بنام فتحعلیشاه ساخته است . در تاریخ سرودن آن گفته وازآن تاریخ زایش او نیز بدست می‌آید: زهجرت پس ازیکهزارو دویست– زپنجه فزون بودم ازسال بیست– که از فضل یزدان بدو پنج سال – بنظم آمداین نامهٔ بی‌همال (ن) .

بنگرید : ذریعه ۱۴:۲۶۲ – ف. رضوی ۷:۳۲۰ .

شهنشاه نامه

از فتحعلی‌خان صبا (م۱۲۳۸) ،که یاد او در « کلیـات : ۱۸۷۷ » گذشت . مثنوی‌ست

دربحرمتقارب درگزارش جنگهای فتحعلی‌شاه وبگفتهٔ او در چهل هزار بیت ، در چهل وپنج سالگی بدان آغازکرده وتا دهمین سال پادشاهی فتحعلی شاه بدان می‌پرداخته است . در بمبئی در۱۸۶۷م در۱۴۲ ص چاپ شده‌است. **آغاز:** (دیباچه) نخست چون بنگری جهانی بینی پر از چون وچند. **آغاز** (متن) **:** بنام خداوند آموزگار ـ نگارندهٔ نامهٔ روزگار .

بنگرید : ذریعه ۲۱:۱۳ و ۲۳۰:۱۹ ـ ف. مشار : ۱۰۰۴ .

32037ـ **تهران**، سلطنتی۴۲۰ (۶۶۳ ف) : نستعلیق خوش، محمد بروجردی ، صفر **۱۲۲۶** ، گزیدهٔ آنست ، آغاز برابر نمونه ، زرین،۹۹ص ۱۱س [ف. دکتربیانی : ۴۴۱].

32038 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۰۳ : نستعلیق **۱۲۲۷** ، زرین ، با هفت مجلس ، با دیباجهٔ عبدالوهاب موسوی‌درسرگذشت‌سراینده ۴۳۱گ ۲۰س، چهارستونی [ف. دانشگاه۲: ۶۱۰] .

32039 ـ **تهران**، سلطنتی۳۹۱(۶۶۱ ف): نستعلیق محمدرضاکاتب‌السلطان، **۱۲۴۰**، زرین ، آغاز : بنام خداوند ، ۷۴۰ ص۲۳س [ف. دکتربیانی : ۴۴۰] .

32040 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۵۳۳ Add : با تاریخ **۱۸۰۹** م [ریو۲:۷۲۲] .

32041 ـ **تهران**، ملی ۲۸۰ فهرست نشده: نستعلیق ع۲/**۱۲۳۹**، زرین با دیباجهٔ نثری نشاط ، **آغاز :** نخست چون بنگری جهانی بینی ، ۸۵۴ ص ۲۰س [نسخه‌ها ۶ : ۱۵۴] .

32042ـ **تهران** ، معارف (ملی)۱۸۳ (۱۲۶۹) : نستعلیق مهدی‌الکاتب‌تهرانی، صفر **۱۲۴۲** ، با سرگذشت سراینده ، زرین، با ۸ مجلس تصویر ، ۴۲۵گ ۱۵س [ف . معارف جواهرالکلام ۲:۱۶] .

32043 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۹۸ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، با۲۸مجلس تصویر، زرین ۳۸۰گ ۲۰س [رؤیت] .

32044ـ **مشهد**،رضوی۷۱۵(۴۲۵۰): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، آغاز : بنام‌خداوند آموزگار [ف . رضوی ۷: ۶۴۰] .

32045 ـ **تهران** ، مجلس ۵۲۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با یادداشت ۱۲۷۷ ، با دیباجهٔ نشاط ، آغازبرابر نمونه ، ویك مجلس تصویر [رؤیت] .

32046 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۰۴ : نستعلیق خوب فتحعلی بیگ از نیمهٔ سدهٔ **۱۳** ، با سه دیباجه از نشاط بفارسی وعربی وترکی و سپس سرگذشت سراینده ، زرین وسه مجلس تصویر،۴۳۷گ ۴۰بیت [ف. مجلس۳:۴۸۲].

32047ـ **تهران**، ملی ۲۳ ف: نستعلیق خوب میرزا تراب موسوی اصفهانی، سدهٔ **۱۳**، جلد ۲، **آغاز** :کنون بشنو از یاری‌کردگار، ۶۹۹گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۱۶] .

32048 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۹ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با دیباجهٔ نشاط ، **آغاز:** نخست چون بنگری ، و در پراکنده کردن شاهزاده فتحعلی شاه لشکر لطفعلی خان در سمیران پایان می‌یابد، ۶۷۸گ ۱۲س[ف. ملی ۱ : ۱۱۹] .

32049 ـ **تهران** ، ملی ۲۸۱ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۸۶۱ ص ۲۰س [نسخه‌ها ۶ : ۱۵۵] .

32050 ـ **تهران** ، ملی ۲۸۲ فهرست نشده: نستعلیق میرزا علی‌اکبر کاتب، سدهٔ **۱۳**، ۲۷۵ص ۱۲س [نسخه‌ها ۶ : ۱۵۵] .

32051 ـ **تهران** ، ملی ۲۷۶ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین ، آغاز برابر نمونه، ۷۳۹ ص ۲۳س [نسخه‌ها ۶:۱۵۳] .

32052 ـ **تهران** ، ملی ۲۷۷ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین، آغاز برابر نمونه، ۷۳۸ص ۲۳س [نسخه‌ها ۶: ۱۵۳] .

32053 ـ **تهران** ، ملی ۲۷۸ فهرست نشده : تحریری سدهٔ **۱۳** ، زرین ، ۸۳۷ ص ۲۰س [نسخه‌ها ۶:۱۵۳] .

32054 ـ **تهران**، ملی ۲۷۹ فهرست نشده : نستعلیق میرزاعلی‌اکبرکاتب ، سدهٔ **۱۳** زرین ، آغـاز برابر نمونه ، ۸۲۱ ص ۲۱س [نسخه‌ها ۶:۱۵۴] .

32055 ـ **تهران**، ملی ۲۷۴ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین ، ۷۷۶ص ۲۱س [نسخه‌ها ۶:۱۵۲] .

32056 ـ **تهران** ، ملی ۲۷۵ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین،۷۵۸ص۲۱س ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶:۱۵۲] .

32057 ـ **تهـران** ، سلطنتی ۳۹۹ (۶۶۲ف) : نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۳**، همراه دیباچه‌ای به نثر از نشاط ، آغاز برابر نمونه زرین، ۸۶۳ص ۲۰س [ف. دکتر بیانی: ۴۴۱].

32058 ـ **تهران** ، دهخدا ۲۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** ، از آغاز تا سرکشی حسین قلیخان رادارد [نسخه‌ها ۳:۳۹۸] .

32059 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، جلد یکم ، چهار ستونی ، ۱۲۸گ .

32060 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، زرین، جای تصویرها سفید مانده ، ۴۳۲گ ۱۹ س .

32061 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۱۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، چهار ستونی ، جلد یکم ، زرین، ۱۴۹گ ۲۵س [ف. سپهسالار ۵:۲۶۹].

32062 ـ **آصفیه** ، ۱۳۳۵ تاریخ : تاریخ یادنشده ، مصور [ف. آصفیه ۳:۱۰۴].

32063 ـ **آصفیه** ، ۱۵۳۸ تاریخ : تاریخ یادنشده ، بنام «فتحنامهٔ غازی» یاد شده است [ف. آصفیه ۳:۱۰۶] .

شهنشاه نامه=چنگیز نامه

احمدی ، در ص ۲۷۵۶ گذشت .

شهنشاه نامهٔ حسینی

ازخاموش یزدی ، میرزاعلیخان . داستان قیام حضرت حسین‌است درچند جلد، از حماسه های دینی . **آغاز :** ج۱ : بنام مهین کردگار جهان ـ خداوند بخشندهٔ مهربان .

32064ـ **مشهد**، رضوی۹۵۶۸ فهرست نشده: نستعلیق شکستهٔ خود سراینده، سدهٔ **۱۴** ۲۱۶گ چهار ستونی ۲۷س ، جلد یکم است و در پایان آمده : بدوم مجلد نمایـم شروع [رؤیت] .

شیخ صنعان=داستان ...

از عطار نیشابوری ،که یاد او در«کلیات: ۱۸۸۳»گذشت . **آغاز :** شیخ صنعان پیرعهد خویش بود ـ درکمالش هرچه‌گویم بیش بود. بنگرید: ذریعه ۱۷:۹۵ (قصهٔ شیخ صنعان).

32065 ـ **تهران** ، ملك ۴۹۳۲/۳ : شکستهٔ **۱۰۱۴** ، (۱۰۲پ ۱۱۳پ) در چهار ستون ، پیرامن ۴۸۰ بیت است . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32066 ـ **تهران**، الهیات ۵۷۳/۱د: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲ر-۱۳ر) ۱۷س [ف . الهیات ۱:۳۳۳] .

32067 ـ تهران، ملی ۱۵/ ۱۰۱/۱ف: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص۱۳۶-۱۴۷ چهارستونی) [ف. ملی ۱:۹۳] .

32068ـ تهران، اصغرمهدوی۱/ ۵۲: درجنگ نوشتهٔ محمدعلی فرزندشاه محمدرضی اشتهاردی ، ۱۲۱۲ [نسخه‌ها ۲ : ۷۰] .

32069ـ تهران، دانشگاه۲/ ۴۶۴۰: نستعلیق ریزخوش محمدربیع ۱۲۵۶ (۱۰۲- ۱۴۲) آغازبرابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۷۵] .

32070 ـ تهران ، مجلس ۲۳۳۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۱۸۲-۲۱۲ جنگ) [ف. مجلس ۸:۴۴] .

شیخ صنعان و ترسا

از وحدت کلکته‌ای ، شیخ محمد ، ازسدهٔ سیزدهم ، به‌بغداد آمده بخدمت میرزاابوالقاسم ذهبی ومحمدجعفر کبودرآهنگی رسیده است. مثنویست عشقی وعرفانی دروزن «فرهاد وشیرین» وحشی در داستان شیخ صنعان، درپیرامن ۲۸۰۰ بیت. **آغاز:** بنام آنکه بی‌انجام ومبدأ ـ بود درعین کثرت فرد یکتا ـ حریم بی نیازی خلوت اوست .

بنگرید: ذریعه ۹:۱۲۶۲ (وحدت) و۱۵: ۹۰ (صنعان وترسا) و۱۷:۹۶(قصهٔ‌شیخ‌صنعان) فرهنگ سخنوران : ۶۴۵ .

32071 ـ تهران ، دانشگاه ۴۶۱۰ : نستعلیق، زرین، آغاز برابر نمونه . درفهرست از سدهٔ ۱۱-۱۲ و سراینده بنام حسین وحدت یاد شده است ، ۱۲۲ گ ۱۲س [ف . دانشگاه ۱۴:۳۵۴۰] .

32072 ـ تهران ، دکتر مفتاح: نوشتهٔ ۱۰ ج۲/ ۱۲۴۰ ،درهامش«جهانگشای نادری» آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32073 ـ تهران ، ملك ۱/ ۵۳۶۴ : نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۲۵۹ (۱پ-۱۰۲پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32074ـ تهران، ملك: نوشتهٔ ۱۲۶۲ [ذریعه ۱۵ : ۹۰] .

32075 ـ موزهٔ بریتانیا Or ۱۰۸۸۸ : سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۴:۶۸۶] .

32076 ـ تهران ، مجلس ۲۳۱۹ : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۴ ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۲۹۰۰ بیت، ۲۱۰ص۱۶س [ف. مجلس ۸:۴] .

شیر و شکر

از شیخ بهایی (م۱۰۳۰) ، که یاد او در «تحفهٔ حاتمیه : ۲۵۰»گذشت . یکی از چهار مثنوی اوست . در شش بخش و دیباجه‌ای به نثر: ۱ـ هشدار بگمراهان ۲ـ پند بروان گمراه کننده ۳ ـ بدی دانشهـای رسمی و کلاسیك ۴ـ ستایش ازدانشهای دینی ۵ـ آرزوی همنشینی با اهـل حال و ذوق ۶ ـ توبه ، در قاهره ، استانبول و اصفهان چاپ شده است . **آغاز:** ای مرکز دایرهٔ امکان ـ وی زبدهٔ عالم کون ومکان ـ توشاه جواهر ناسوتی .

بنگرید : ذریعه ۱۴ :۲۷۹ و ۱۹ :۲۳۱- ف. مشار : ۱۰۵۱ .

32077ـ نجف، امیرالمؤمنین۴/ ۱۷۵۴: شرف‌جهان خزاعی عبدالرشیدفرزند عبدالفتاح نطنزی ، ۶ ج۱/ ۱۰۳۳ [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

32078 ـ تهران ، ادبیات ۴/ ۷۸ج : نستعلیق ۲۷ محرم ۱۰۴۳ ، در فهرست بنام «منظومه» یاد شده‌است [ف. ادبیات۱:۱۶۳].

32079 ـ مشهد، رضوی ۲۲۹ ادبیات

(۴۴۸۵) : نوشته نزدیك **۱۰۵۳** (ص ۶۹۳- ۶۹۹) [ف . رضوی ۷:۲۶۵] .

32080 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۴۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، با تاریخ ۱۲ صفر **۱۰۵۸** در دفتر، تنها بخشهای ۳ و۴ مانده است [ف. دانشگاه] .

32081 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۴۱۹/۹) Or۲۹۷۵: با تاریخ **۱۰۷۷-۱۱۱۵** دردفتر (گ۲۳۳ر-۲۳۶ر) [ذیل ریو : ۲۶۷] .

32082 ـ **عبدالحسین بیات** ۱۲۹: جنگ گـرد آوری رفیع‌الـدین رافع ، با تاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص۳۰۲)[نسخه‌ها ۶:۱۱۵] .

32083ـ **تهران**،دانشگاه ۱۹۴۱/۵: نسخ سدهٔ **۱۱** (۷۶ر-۷۹ر) [ف . دانشگاه].

32084 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۷۳ : درهامش‌دیوان حافظ، سدهٔ **۱۱-۱۲**. (گ۲۷- ۵۸) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۵] .

32085 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۱۱۸/۳: نستعلیق ، **۱۱۳۳** (ص۲۹-۳۳) [ف.دانشگاه ۱۳:۳۰۹۷] .

32086 ـ **فرهاد معتمد** ۱۵۲/۸ : با تاریخ **۱۱۵۳** و **۱۱۶۱** در دفتر [نسخه‌ها ۳:۲۳۰] .

32087ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۳۲/۲۹ Add : با تاریخ **۱۱۶۵ - ۱۱۷۴** ، (گ ۹۶-۱۰۰) [ریو ۲ : ۸۳۱] .

32088 ـ **مشهد**، رضوی۲۳۱ ادبیات: شکسته نستعلیق آغازسدهٔ**۱۲** دریك جنگ[ف. رضوی ۷:۲۶۸] .

32089 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۸۸۶ : شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۲** (ص۳۳-۳۴) [ف. دانشگاه ۱۰:۱۸۳۱] .

32090 ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا : سدهٔ **۱۳** ، با تاریخ **۱۲۰۶** در دفتر [نسخه‌ها ۵:۳۷۷] .

32091ـ **تهران**،دانشگاه۲۲/۳۶۵۴: نسخ علی عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲- ۱۲۲۴** برای آقا محمدعلی‌فرزند حاجی‌حسین رشتی (۶۴ر-۶۶پ هامش) [ف. دانشگاه۱۲: ۲۶۶۵] .

32092 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۶۰/۶ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۲۷** در دفتر ، بادیباجه‌ای به‌نثر سپس : تاکی زعلایق جسمانی [رؤیت] .

32093 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۷۱/۳ جوادی : شکسته نستعلیق **۱۲۳۰** [ف. ادبیات ۳ : ۴۲] .

32094ـ **تهران**، دانشگاه۳۱۱۴/۲: شکسته نستعلیق محمدصادق **۱۲۳۴** (ص۲۴۵) [ف. دانشگاه ۱۱:۲۰۷۰] .

32095ـ**تهران**، دانشگاه ۱۹۵۵/۱: نستعلیق **۱۲۳۶** (۱پ - ۶ر) [ف . دانشگاه ۸ : ۷۵۰].

32096 ـ **تهران**،دانشگاه ۴۳۵۴/۱۰: نوشتهٔ ۲۹ع‌۱/**۱۲۳۹** (ص ۲۹۴ - ۲۹۷) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۱] .

32097 ـ **تهران**،دانشگاه۴۳۳۲/۸: نستعلیق ۲۲رجب **۱۲۴۸** (ص۹۵-۱۱۵)[ف. دانشگاه ۱۳:۳۲۹۱] .

32098 ـ **تهران**، دکتر مفتاح : با تاریخ **۱۲۶۰** بهمین خامه درجنگ [رؤیت] .

32099ـ **تهران**،دانشگاه ۱۱۰۱/۳: نوشتهٔ محمد ابراهیم آتش، شب چهارشنبهٔ ۲۲ ذیحجهٔ **۱۲۶۳** . آغاز برابر نمونه، (۹۸ر - ۱۰۰پ) [ف . دانشگاه ۶:۲۳۰۸] .

32100 ـ **تهران** ، دانشگاه ۸۶۶ : نستعلیق محمد باقر فرزند مرتضی یزدی ، با

تاریخ **۱۲۷۷** بهمین خامه دردفتر، نسخهٔ کامل با ۱۳۹ بیت [ف . دانشگاه] .

32101ـ **تهران،** دانشگاه ۴۷۱۶/۵: نستعلیق صادق شیرازی ، **۱۲۸۱** (ص ۱۲۳ـ ۱۳۶) [ف . دانشگاه ۱۴ :]

32102 ـ **تهران،** استادمینوی ۴۱/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۶:۶۷۵] .

32103 ـ **تهران،** دانشگاه ۵۶۰۸/۱ : سدهٔ **۱۳** [ف. دانشگاه ۱۶:۳۶۵۲] .

32104 ـ **تهران،** دانشگاه ۴۷۰۶/۹ : نستعلیق ۴ محرم **۱۳۲۵** (ص۳۹۴ ـ ۳۹۷) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۲] .

32105 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی :تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵:۱۵۱].

32106 ـ **تهران،** سپهسالار ۲۱۸/۲ : تاریخ یادنشده (۲۴۴رـ۲۴۶ر) [ف.سپهسالار ۲۷۰:۵] .

32107 ـ **تبریز** ، ملی ۲۶۲۴/۳ : در جنگ (گ ۴۱ـ۴۵) [ف. ملی تبریز ۱ : ۳۵۲] .

شیر و شکر

از ملا داود ، که در ملتان میزیسته‌است . مثنویست عرفانی .

32108 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۶۵۰/۶۳۹ : نوشتهٔ حافظ عبدالنبی، سدهٔ **۱۳**[ف. دکترمحمد بشیرحسین۱:۱۴۹].

شیر و شکر

از عزلتی .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۳۱ .

32109 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۵۰۱۱ : مؤرخ **۱۰۷۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۲] .

شیرین پلو

از مایل افشار ، که یاد او در «شکر پلو ۲۹۶۸» گذشت. مثنوی است درچهل‌و هفت‌بند پیرامن ۱۵۰۰ بیت درتوصیف شیرین پلو ، و درپایان‌هر بندی بستایش‌ناصرالدینشاه(۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳) میپردازد. **آغاز:** شیرین پلوکه هست شه‌هفت‌کشورش ـ پروردهٔ طبیعت درویش‌پرورش.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۳۱ .

32110 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بدنبال دیوان او ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32111 ـ **تهران،** ملی ۳۱۹/۴ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۵۵۱ـ۵۹۹) ، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱:۳۱۳] .

32112ـ **تهران،** دانشگاه ۴۷۳۴/۳۴ : سلطان‌کاتب فراهانی ، پایان سدهٔ **۱۳**(۶۷۵ـ ۶۸۰) [ف . دانشگاه ۱۴:۳۶۹۱] .

شیرین و خسرو

میر محمد امین، روح‌الامین میرجمله ،که یاد او در « دیوان : ۲۳۳۶ » گذشت یکی از مثنویهای «پنج‌گنج : ۲۶۸۴» اوست که بسال ۱۰۱۷ دربیش ازهشتهزار بیت سروده‌است، با دیباجه‌ای به نثر . درآن آمده : چو شد سالی دگر ذی‌الحجه مه نوـ سرآمد قصهٔ **شیرین و خسرو. آغاز:** ای بسته بدست جود توقطب کمرـ وی مکرمتت نهاده تاجش بر سر . . . خطیب زبان را برمنبر دهان عصای بیان بدست دادم... خداوندا بعشقم راه بنماـ دری برورویم از تایید بگشا .

بنگرید : ذریعه ۷: ۲۶۰ و۱۴: ۲۶۹ .

32113 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۲۰ : نستعلیق خوب از نیمهٔ سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳:۵۰۸] .

32114ـ **تهران**، دانشسرایعالی۲/۱۱۶ قریب : در « پنج گنج » او از سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۵۱۹] .

32115 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۳۸۰ فهرست نشده : نستعلیق هندی ، **۱۱۲۱** ، با دیباجه‌ای در ۲۰ص، آغاز برابر نمونه، زرین، ۲۹۴گ [رؤیت] .

32116 ـ **تبریز** ، سلطان‌القرائی : در « پنج‌گنج» او [ذریعه ۷: ۲۶۰] .

32117 ـ **تهران** ، مجلس ۲/ ۸۹۹۰ فهرست نشده: در «پنج‌گنج» او [آقارحیمی].

شیرین و خسرو

از امیرخسرو دهلوی (م۷۲۵ یا ۷۲۸) ، که یاد او در «کلیات:۱۸۵۶» گذشت . دومین مثنوی از «پنج‌گنج : ۲۶۷۹» اوست . و چند بار چاپ شده است . **آغاز** : خداوندا دلم‌را چشم بگشای ـ به معراج یقینم راه بنمای.

بنگرید : ذریعه ۱۴: ۲۷۰ .

32118 ـ **استانبول** ، طپقپوسرای H. ۷۹۶/۲: با تاریخ **۸۱۰** در دفتر ،آغاز برابر نمونه [ف . فهمی ادهم ۱: ۳۰۹] .

32119 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۵۹ Add :در«پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۸۲۱** (۱۴۱۹م) [ریو ۲: ۸۶۷] .

32120 ـ **تهران** ، مجلس ۹۲۱ ـ ۹۲۳ : در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۸۲۴** (ص۱۸۵ ـ۴۱۹) در هامش [ف. مجلس ۳: ۱۸۴] .

32121 ـ **تهران**، سلطنتی۱۲۲۷۶/۷ (۷۲۴ف) : در « پنج‌گنج » او نوشتهٔ **۸۶۲** [ف. دکتر بیانی :۵۵۴] .

32122 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۷۵۴ (۴۵۳ف): در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۸۶۳** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۹] .

32123ـ **یوگسلاوی**، بایگانی‌دولتی زاکروپ A۱۵۲ : در «کلیات» مؤرخ **۸۷۲** او [نسخه‌ها ۲: ۲۶] .

32124 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۴۵۸۸SpiVI۱۲ : در «پنج‌گنج» او که در هامش « پنج گنج » نظامی که نوشتهٔ **۸۷۷** در اصفهان است (۸۷پ-۱۰۲) [ف . عبدالله ۲ : ۴۴۳] .

32125 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۷۹۵/۲: در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۸۸۳** ، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۳].

32126 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲/ ۱۷۷ (۴۴۸ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۴** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۱] .

32127ـ **قاهره**، دارالکتب۲/۱۴۴م ادب فارسی : نستعلیق **۸۹۵** در «پنج‌گنج» او زرین [مخطوطات ۱: ۱۳۴] .

32128ـ **موزهٔ بریتا** (۲۵۵)۲۹۴۹ Or: در «پنج‌گنج» اونوشتهٔ **۸۹۶** (۱۴۹۱م) [ریو، ذیل : ۱۶۷] .

32129 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/ ۲۵۷ج: رمضان **۸۹۹** ، در «پنج‌گنج» او [ف . ادبیات ۱: ۲۲۷] .

32130 ـ **تهران** ، الهیات ۱۸۴ ج: در «پنج‌گنج» او ازسدهٔ **۹**، زرین [ف. الهیات ۱: ۵۲] .

32131 ـ **تهران** ، مجلس ۲/ ۹۱۲- ۹۰۷ : در«پنج‌گنج» او ازسدهٔ **۹** ، زرین (ص ۱۵۵-۳۴۰) [ف . مجلس ۳: ۱۸۵] .

32132 ـ **تهران**، دانشگاه۲/۲۷۰۶: در «پنج‌گنج» او ازسدهٔ **۹-۱۰** ، زرین [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۶] .

32133 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۷ Or : نوشتهٔ **۹۰۳** ، مطلع‌الانوار ، شیرین و خسرو ، لیلی و مجنون ، هشت بهشت ، آیینه اسکندری است [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۷] .

32134 ـ **تهران**، ملك ۲/۴۶۸۲ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۰۴** ، زرین [رؤیت] .

32135 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۹۸۳ Add : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۱۷** (۱۵۱۱م) [ریو ۲ : ۶۱۵] .

32136 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۲۱۷ج : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۹۲۰** [ف. ادبیات ۱ : ۲۲۷] .

32137 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۱۰۴ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۳** (۱۵۱۷م) [ریو ۲ : ۶۰۹] .

32138 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۸ (۴۵۲ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۴۶** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۸] .

32139 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۷۶۰ Pi/VI۸۹A : نستعلیق عابدین ـ گیلانی رشتی ، رمضان **۹۵۳** ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۲۴۸] .

32140ـ149 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا : هشت نسخه که چهار نسخهٔ آن مصوراست، سه نسخهٔ آن مؤرخ : **۹۳۵**، **۹۸۳**، **۹۸۴** است [یادداشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷ : ۴۵، ۴۸] .

32150 ـ **تهران** ، مجلس ۳۳۶ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۴۵** [ف. مجلس ۲ : ۱۹۸] .

32151 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۲۵۶ حکمت : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۹۶۷** (۴۳ پ ـ ۹۳ر) [ف . ادبیات ۲ : ۵] .

32152 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۸۰ (۴۵۱ف) : در «ثمانیه: 28789» نوشتهٔ **۹۷۲** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۶] .

32153 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۶۹۹ Add : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۸** (۱۵۷۱م) [ریو ۲ : ۶۱۶] .

32154 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۲ Add : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۱** (۱۵۷۳م) [ریو ۲ : ۶۱۶] .

32155 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۱ Add : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۲** (۱۵۷۴م) [ریو ۲ : ۶۱۶] .

32156ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲/۶۶ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۵-۹۸۶** [رؤیت] .

32157ـ **تهران**، استادمینوی ۲/۸۱ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۶** [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۰] .

32158 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۰۸۹ (۴۵۴ف) : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۹۸۸** [ف. دکتر بیانی : ۲۰۰] .

32159 ـ **تهران** ، مجلس ۳۳۷ : نستعلیق **۹۸۹** ، در «پنج گنج» او [ف . مجلس ۲ : ۱۹۸] .

32160 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۲۲Api/VI۲۹ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۹۶** [ف. عبدالله ۲ : ۲۴۵] .

32161 ـ **مشهد**، رضوی ۷۱۶ ادبیات (۶۳۱۷) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، با سرلوح و آرایشهای دیگر [ف . رضوی ۷ : ۶۴۱] .

32162 ـ **مشهد** ، رضوی ۳/۹۲۶ ادبیات (۴۵۴۶) : نستعلیق همان سده، زرین آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۷۳۴] .

32163 ـ **تهران** ، ملی ۹۴۶ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۰** گویا در هند نوشته شده در

فهرست بنام «شیرین و فرهاد» یاد شده [ف . ملی ۲:۴۸۶] .

32164 ـ مشهد ، رضوی ۲۹۸/۲ (۴۵۴۳) : در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۰**، زرین [ف. رضوی ۷:۳۳۱] .

32165 ـ مشهد ، رضوی ۲۹۹/۲ (۴۵۴۵) : در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۰**،زرین [ف. رضوی ۷:۳۳۲] .

32166ـ تهران، دانشگاه ۲۶۶۲/۲: در « پنج گنج » او از سدهٔ **۱۰** [ف . دانشگاه ۱۰:۱۵۶۰] .

32967ـ تهران، دانشگاه۲/۵۱۲۶: در « پنج گنج » او از سدهٔ **۱۰** ، زرین [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۰] .

32168 ـ تهران، سلطنتی۱۸۱(۴۴۹ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف . دکتر بیانی : ۱۹۴] .

32169 ـ تهران ، سلطنتی ۳۰۱۳ (۴۵۰ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، دارای : غزل، قطعه ، رباعی ، تك بیت . **آغاز :** حمد رانم برزبان لله رب‌العالمین، زرین ، ۷۳۷ص۱۷س [ف. دکتر بیانی : ۱۹۵] .

32170 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۸۹B/Pi/VI۱۷۶۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** [ف. عبدالله ۲:۲۴۸] .

32171 ـ تهران ، مجلس۲/۲۳۵۵: در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۱۰۱۵** ، زرین [ف. مجلس ۸:۶۶] .

32172 ـ تبریز ، ملی ۲۶۰۱/۲ : در « پنج گنج » نوشتهٔ **۱۰۳۴ ـ ۱۰۳۵** [ف. ملی تبریز ۱ : ۴۷۲] .

32173 ـ تهران، ملی ۹۹/۳ فهرست نشده : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۳۸**، زرین [نسخه‌ها ۴:۲۳۹] .

32174 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۶۴۲ (۴۵۵ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۵۲**[ف. دکتر بیانی : ۲۰۲] .

32175 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۱۰۲۰/۲ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۶۱** آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۰۶].

32176ـ تهران، دانشگاه۱/۱۴۴۳ : در « پنج گنج » او از سدهٔ **۱۱** ، زرین [ف . دانشگاه ۸:۱۰۹] .

32177 ـ مشهد ، رضوی ۳۲۹/۲ ( ) : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [ف. رضوی ۷:۳۲۹] .

32178 ـ مشهد، رضوی۲/۱۰۵۳۸: زرین، نستعلیق هندی در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** ، [رؤیت] .

32179 ـ تهران ، سلطنتی ۵۶۲/۲ (۷۰۳ف) : در«پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱** [دکتر بیانی : ۵۰۰] .

32180 ـ تهران، مجلس ۲۳۵۷/۲: در«پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۲**، زرین [ف. مجلس ۸:۶۹] .

32181 ـ هند ، بانکیپور ۱۲۸ : در « پنج گنج » او نوشتهٔ ذیحجهٔ **۱۲۷۴** ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالمقدر : ۱۸۸] .

32182 ـ تهران ، مجلس۲/۲۳۵۸: در « پنج گنج » او از سدهٔ **۱۳** [ف . مجلس ۸ : ۷۰] .

شیرین و خسرو = خسرو و .. عرفی ، در ص ۲۷۸۷ گذشت .

شیرین وخسرو = خسرو و شیرین از هاتفی جامی ، عبدالله که یاد او در «دیوان : ۲۶۰۷» گذشت . یکی از مثنویهای

پنجگانهٔ اوست ، درپیرامن ۱۷۰۰ بیت [نسخهٔ سپهسالار] . در آن آمده : شد آن نقش فرخ چه‌گیتی پسند ـ زشیرین وخسرو شدم بهره‌مند.
آغاز : خداوندا بعشقم زندگی ده ـ بفرقم تاج عز بندگی ده .

بنگرید : ذریعه ۲۶۵:۷ (خمسهٔ هاتفی) و۲۷۰:۱۴ (شیرین و خسرو) و ۱۶۹:۱۹ (خسرو و شیرین) .

32183 ـ **قاهره** ، دارالکتب۱۴۴ـم ادب فارسی: نستعلیق خوب حسن فرزند محمد هادی حسینی یزدی، پنجشنبهٔ ۲۰ شعبان**۸۹۵**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۳۰] .

32184 ـ **مشهد** ، فرخ ۲۲۱: سلطان محمد نور خوشنویس بنام ، سدهٔ **۹** [نسخه‌ها ۳ : ۸۸] .

32185 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۸۵۸/۱ Or : سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، سپس « هفت منظر » او [نسخه‌ها ۴:۶۸۶] .

32186ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲/۲۹۵) Or۲۸۶۷ : در « پنج‌گنج » او نوشته پیرامن **۱۵۰۰** م [ذیل ریو : ۱۹۰] .

32187ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۰۵: نستعلیق محمد حسین حسینی وزیـر ، محرم **۹۵۹** ، زرین [نسخه‌ها ۵:۵۶۸] .

32188 ـ **تهران**، سلطنتی۶۶۹(۵۸۳ ف) : نستعلیق خوش مظفرحسین فرزند محمد امین ، **۹۸۰** ، زرین ، با چهارمجلس‌میناتور خوش ، آغاز برابر نمونه ، در فهـرست بنام «خسرو و شیرین» است ، ۱۶۸ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی : ۳۵۵] .

32189 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۱۲۶ (۵۸۲ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** ، زرین ، باپنج مجلس میناتور زیبا ، آغاز برابرنمونه، ۱۶۱ص۱۲س،درفهرست بنام «خسرو وشیرین» است [ف. دکتر بیانی :۳۵۳] .

32190ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۳۷: نستعلیق‌خوب‌زین‌العابدین ذوالقدر،۱۹ذیحجهٔ **۱۲۳۹** ، ۸۵ گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

32191 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۶۸۶ : آغاز برابر نمونه ، ۹۵گ ۱۱س [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۶۳] .

شیرین و فرهاد

سرودهٔ شاعری‌گویا الماس نام . به لهجهٔ کردی . **آغاز :** هذا کتاب شیرین و فرهاد . کریم‌کارساز‌کاربدست آسان ـ شاه رضای‌شریف رهبر شناسان ـ ببر عشق منشی عاشقان پیش ـ دلدار در دین درویش دلبریش .

32192 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۷۷۲: شکسته نستعلیق هادی‌کرمانشاهی ، آدینهٔ لوی ئیل (؟) ، ۱۱۰گ ۱۳س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۱۷] .

شیرین و فرهاد

ازسلیمی ، سدهٔ نهم ، ستایشگر سلغر شاه از پادشاهان هرمز و در جرون (= گمبرون، بندرعباس‌کنونی)که میخواسته است پنج‌مثنوی دربرابر «پنج‌گنج» نظامی بسراید ، وپیش از این یکی «منبع‌الاطوار» را دربرابر «مخزن‌ـ الاسرار» سروده بود ، بسال ۸۸۰ در برابر « خسرو وشیرین» بنام همان شاه سروده است: الهی بنده را در کار خودکن ـ حضوری بخش و توفیقم مددکن ـ که بعد از **هشتصد** و من بعد **هشتاد** ـ بگویم قصهٔ **شیرین وفرهاد.** جهان عدل **سلغرشاه** دوران ـکه دوران فلک بادش بفرمان ... تو آن شاهی‌که از **دریای عمان** ـ برای دستهٔ تیغت بفرمان . و بگفتهٔ

آقای ایرج افشار سراینده جز سلیمی تونی‌ست که مرگ او را ۸۴۵ یاد کرده‌اند، ویاد او در «حرزالنجاة: ۲۷۶۹» گذشت میباشد.

32193ـ ژنو، آقای بودمر Bodmer: نستعلیق محرم ۸۸۶! آغاز چند سطر افتاده: الهی بنده را درکار خود کن [نسخه‌ها ۲: ۵۰] فیلم آن در دانشگاه ش ۴۰۰۰ هست [فیلمها: ۱۳۵].

شیرین وفرهاد=فرهاد و شیرین

وحشی.

شیرین وفرهاد

ازنظامی‌گنجوی، که یاد او در «پنج‌گنج» گذشت. در ف. مشار: ۱۰۵۱ مثنوی بدین نام ازاو یاد شده که در ۴۷ص در تهران چاپ شده است.

32194ـ تهران، الهیات ۷/۲۲۰ ج: سدهٔ ۱۴، بخشی ازمثنویست‌که درفهرست بنام «شیرین وفرهاد» یادشده است [ف.الهیات ۱: ۱۸۷].

شیرین وفرهاد

ناشناخته.

32195ـ تهران، الهیات ۹/۱۷۲ب: نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴ (۱۵۳پ-۱۶۱ر). **آغاز:** یکی فرهادرا دربیستون دید ـ زوضع بیستونش باز پرسید. انجام: اگر چه صد نوا خیزد ازین چنگ ـ چو نیکو بنگری باشد یك آهنگ [ف. الهیات ۱: ۱۳۶].

ص

صاحب نامه

ازمحمودمیرزا قاجار (۱۲۱۴-۱۲۷۱)، که‌یاد اودر«مجمع‌محمود: ۶۸۲» گذشت. مثنوی است در چهارده مقاله و دیباجه‌ای به‌نثر، در دیباجه نام مثنوی و حسام‌السلطنه و والدهٔ امیر زاده که بدستور او سروده شده آمـده است. **آغاز:** هرسخن را بیان خدای باشد ـ جز خدا دیگری چرا باشد ـ جان ونطق وبقا بما او داد ـ سر و چشمان و دست وپا او داد.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۳۳.

32196ـ تهران، ملك ۵۱۷۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۱۸گ ۱۲س [رؤیت].

32197 ـ تهران، ملك ۲۶۶: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۹: ۱۰۱۱].

صبا نامه

از هجری.

32198ـ تهران، دانشگاه ۷/۴۳۹۱: شکسته نستعلیق خوش، پایان صفر ۱۲۴۶: در دیه دانسیلوی ارشق (ص۴۴ ـ ۵۵) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۶].

صحبت نامه

ازخواجه عمادالدین‌فقیه کرمانی (م۷۷۲ یا ۷۷۳)، که یاد او درکلیات: ۱۸۸۶» گذشت سرودهٔ ۷۳۱. **آغاز:** بنام خدایی که توفیق ازوست ـ دل زنده را نور تحقیق ازوست.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۳۳.

32199ـ موزهٔ بریتانیا ۵۳۲۱/۳۷ Or: با تاریخ ۷۰۹ ـ ۸۱۸ در دفتر. فیلم آن دردانشگاه ش ۷۱۰ هست [فیلمها: ۵۲۷].

32200 ـ تهران، استاد مینوی ۱۲۲: در «کلیات» مؤرخ **۷۶۱ ـ ۷۵۶** او [نسخه‌ها ۶ : ۶۸۳] .

32201 ـ تهران ، مجلس ، فهرست نشده : نوشتهٔ **۷۸۴** ، زرین ، همراه «طریقت نامه» ازهمو ، از کتابهای امیر کریمی بوده ، [رؤیت] .

32202 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۳۰۱ **Pi/VI** ۲۰۳۶ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۸** (۷۳ر ـ ۹۹پ) [ف . عبدالله ۲ :۲۶۴] .

32203 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۳۰۱ **Pi/VI** ۲۳۳۸ : نستعلیق. بی‌تاریخ ، در «کلیات» او (۵۲پ ـ ۷۹پ) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ :۲۶۶] .

32204 ـ آکادمی علوم شوروی

CDVI/1: نستعلیق، ضمن کلیات او. عکس آن در ملی ش ع۴ ـ ۱۷۵۱ هست [فیلمها : ۱۶۸] .

صحبت نامه

آغاز : بنام آنکه تن را نورجان داد ـ خرد را ترجمانی چون زبان داد .

32205 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۰ **Pi/VI** ۲۰۳۰ : همراه دیوان امیرخسرو نوشتهٔ ۸۲۱ [ف.عبدالله ۲ : ۲۴۰] .

صحت نامه

ازشوکت شیرازی تهرانی ، سدهٔ سیزدهم ، ستایش خداوند وچند تمثیل و ستایش پیامبر و حضرت علی وفتحعلیشاه و مراتب عشق در آن هست ، و رفتن او بشیراز و ری و خبوشان و خراسان و یغماکردن او خبوشان را به فرمان شاه وسرگذشت‌وکارهای‌دیوانی او ازاین‌دیوان پیداست ونیز اینکه در۱۲۳۳ بانجام رسیده‌است.

[دانش پژوه] بروزشنبه ازماه جمادی ـ بپایان آمد این دفتر بشادی ـ زهجرت وقت سالش را قرار است ـ سی وسه با دوصد بعد ازهزاراست ـ دمی‌کزطبع **شوکت** یافت انجام ـ بفیروزیش **صحت‌نامه** شدنام . **آغاز:** بنام‌کردگارهستی آرا ـ کزوشد جمله هستی آشکارا .

بنگرید : ذریعه ۹ :۵۵۱ و ۱۹ :۲۳۳ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۷۵ .

32206 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۸۵۴۶ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، همراه چند مثنوی دیگر ازهمو ، ۹۶گ [ریو ۲ : ۷۲۶] .

32207 ـ تهران ، دانشگاه ۳۱۰۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ۵۲گ ۱۰س، رویه روغنی [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۰۵۳] .

صحیفهٔ اخلاص

از نویدی شیرازی (م۹۸۸) ،که یاد اودر «کلیات :۱۸۹۷» گذشت . او سه «پنج‌گنج» و یك «هفت خزانه» دارد، و این پنجمین مثنوی از «پنج‌گنج» سوم اوست ، دربرابر « اسکندر نامهٔ» نظامی، و جز «صحیفهٔ لاریب» اوست.

32208 ـ تهران ، دانشگاه ۲۴۲۵: نسخ سدهٔ **۱۱** (۵۸۷ ـ ۶۰۰)«کلیات:18021» او دیده شود [ف . دانشگاه ۹ :۱۰۷۸] .

صحیفة الاصفیا

از میرعین‌الدین حسین فرزند محمد رضا موسوی دزفولی عارف ذهبی ، زاده در۱۲۷۳. مثنویست عرفانی‌دربحرتقارب نزدیك به۵۴۰ بیت‌که در ده روز سروده است . (ن) .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۳۴ ـ نسخه ها ۵ :۷۴۱ .

صحیفهٔ قاصریه

از قاصر کرمانی، نیمهٔ یکم سدهٔ چهاردهم وشاید همان محمد علی قاصر قاینی کرمانی یاد شده در ذریعه (۹: ۸۶۷) باشد. مثنوی حماسی دینی است در پنج مقصد در رویدادهای کربلا . مقصد یکم در سر گذشت سراینده است ، و به فردوسی میتازد که «شاهنامه» سروده واز بزرگان دین یاد نکرده است . **آغاز :** بنام خداوند پست و بلند ـ منزه زهر نقص وازچون وچند.

بنگرید : ذریعه ۹:۸۶۷ و ۱۹ :۲۳۴ ـ بهارستان ، آیتی ۳۳۳ ـ حماسه‌های دینی ، گلچین معانی ، ف . رضوی :۳۲۳ .

32209 ـ **تهران ،** دانشگاه ۲۹۰۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** آغاز وانجام برابرنمونه ۲۵۲گ ۸س [ف. دانشگاه ۱۰ :۱۷۴۸] .

صحیفهٔ لاریب

از نویدی شیرازی (م۹۸۸) ، که یاد او در «کلیات:۱۸۹۷» گذشت . یکمین مثنوی از هفت مثنوی او بنام «خزاین ملکوت = هفت خزانه» است و جز «صحیفهٔ اخلاص ۲۹۸۶ » اوست .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۳۴ .

32210 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۷) Or۳۵۰۴/۱ : در «هفت خزانه»ی او نوشتهٔ **۹۷۳** (۱۵۶۵م) [ذیل ریو :۱۹۶] .

32211 ـ **تهران**،ادبیات ۳۶۲جوادی در «کلیات :18020» او نوشتهٔ **۹۷۷**، نسخه آشفته [ف. ادبیات ۳:۱۶] .

32212 ـ **تهران ،** دانشگاه ۲۴۲۵ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، (۳۱۴ ـ ۳۳۶) در «کلیات : 18021 » او [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۷۷] .

صد پند منظوم

ازپندهای لقمان به‌فرزندش، که شش نسخهٔ آن درص ۱۶۴۲ یاد شده‌است . واینك نسخه‌ای دیگر . **آغاز :** شکر بیحد کردگار پاك را ـ آنکه نبود ره باو ادراك را ـ این وصیتهای نیکو درجهان ـ هرکه‌گیرد یاد ازپیر وجوان.

32213 ـ **مشهد ،** رضوی ۹۴۱۱/۴ فهرست نشده : با تاریخ **۱۳۰۳** بهمین خامه در دفتر ، (۳۱ر ـ...) ، ۷۸ بیت است،آغاز برابرنمونه. کسی باافزودن یك بیت درپایان آن منظومه را به رایض‌الدین اعجوبهٔ ذهبی نسبت داده است : جمله اینها برای اعجوبه ـ ازعالم نور (؟) گشته مشهوده [رؤیت] .

صد در=رسالهٔ ...

از ملا فیروز کاوس پارسی ، در عقاید و معارف وآداب و سنن زردشتیان ، بسال ۹۰۰ (= شتر) درکرمان ، بنام دستور شهریارپور اردشیر ، درپیرامن ۱۶۷۰ بیت سروده است .

32214 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۹۹۸/۱ Add : پیرامن **۱۸۰۷**م (گ۱ـ۲۱۱) [ریو ۲ :۸۰۷] .

32215 ـ **تهران،**دانشگاه۲/۲۵۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، همراه «سه گوهر شریف : 31252» ازهمو [ف. دانشگاه ۹ :۱۳۷۹].

صد کلمهٔ منظوم

ازعادل خراسانی، که درص۱۶۴۳ گذشت. واینك چندنسخهٔ دیگر .

32216 ـ **تهران ،** سلطنتی ۱۱۰۸۳ (۵۷۳ف) : متن نوشتهٔ محمد و نظم از شاه محمد مشهدی ، **۹۷۶** ، زرین ، آغاز برابر نمونه، ۳۶ص ۳س‌متن [ف. دکتر بیانی:۳۴۴].

32217 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۱۰۱ (۷۵۲ف) : نسخ زیبای علیقلی شیرازی، رجب **۹۷۷** ، زرین، آغاز برابر نمونه ، ۳۶ص ۳س متن [ف. دکتر بیانی : ۳۴۳] .

32218 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۰۸۵ (۵۷۴ف): ریحان و نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین، ۳۰ص ۹س .

32219 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۰۸۶ (۵۷۵ف) : ریحان و نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۰**، زرین، ۳۴ص ۹س .

32220 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۰۸۷ (۵۷۶ف) : ثلث و نسخ زیبای عبدالحلیم فرزند مصطفی ، سدهٔ **۱۰** ، زرین ، ۳۴ص ۹س [ف. دکتر بیانی : ۳۴۶-۳۴۷] .

32221 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۲۳۴ (۵۷۸ف) : نستعلیق زیبای عبدالجبار اصفهانی، **۱۰۲۹** [ف. دکتر بیانی : ۳۵۰] .

32222 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۶۸۹ : آغاز برابر نمونه ، ۱۸ گ ۹س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۸] .

صد مقام = مقامات العارفین

از قاسم انوار .

صد و ده بند

از قاضی کرد همدانی ، از صوفیان متاخر ذهبیهٔ شیراز . **آغاز :** آمد الستی گوی ما ، بیسوی شد برسوی ما ـ تابید خور برکوی ما ، بادا فدایت جان ما .

32223 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۰۱/۷ : محمد سلماسی **۱۳۰۳** (۳۶۹پ ـ ۳۹۷پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۰۶] .

صدیق

در پزشکی ، ص ۵۵۶ گذشت .

صراط مستقیم

محمد قاجار ، در ص۹۶۹ گذشت .

صرف منظوم

از عبدالرحمان جامی (بنگرید : صرف: ۲۰۶۸) .

32224 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۳۴/۲۴ : با تاریخ **۱۲۹۴** درشمارهٔ پسین آن (ص۵۲۷-۵۴۱) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۰] .

صرف منظوم

ناشناخته .

32225 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۹/۲ : تاریخ یاد نشده، به‌نظم و نثر است [نسخه‌ها ۵ :۸۷] .

32226 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۲۷/۱ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۷۹] .

صرف منظوم

شاید ازجامی، به‌نظم و آنجا که نتوانسته چون صرف صیغه‌ها به‌نثر آورده است . **آغاز:** صرف‌اللسان (بنگرید نسخهٔ 19889) نحو ثنائك اولی وعطف‌البیان الی نعت خاتم‌انبیائه اجزی ، یعنی گردانیدن آلت زبان ... کلمات عرب سه قسم بود ـ نامشان حرف وفعل واسم بود ـ همچو بالله اقسم ای فرزند .

32227 ـ **تهران** ، الهیات ۲۰۸/۴ آل آقا : نسخ با تاریخ ۲۵ رجب **۹۶۶** (در ش۳) دردفتر (۱۱۵پ-۱۲۶پ) ، آغاز برابر نمونه [ف. الهیات۱:۷۳۵] .

32228 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۱۵۴: نستعلیق محمد فرزند کمال‌الدین حسین انصاری

طسوجی، **۹۷۵** ، زرین، همراه «شرح جامی» [ف. سپهسالار ۲:۳۸۶] .

32229 ـ **تهران** ، دهخدا ۲/ ۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغـاز نزدیك به نمونه [نسخه‌ها ۳:۳۷] .

32230 ـ **تهران** ، ملك ۱/ ۵۷۸۰ : سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

صفات العاشقین

امیرخسرو دهلوی؟ .

32231 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۸۵ منظوم (۹۹۱) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۹۶] .

صفات العاشقین

ازهلالی جغتایی (کشتهٔ ۹۳۹) ،که یادا و در «دیوان: ۱۰ ـ ۲۶» گذشت. در داستان یوسف و زلیخا ، در بیست باب و یك خاتمه سروده است : باب ۱ ـ درعشق ۲ ـ درسخاوت ۱۰ ـ در آداب ظاهروباطن ۱۵ ـ قناعت ۲۰ ـ توحید. درآن آمده : هلالی این چه دریای معانیست ـ که بحر او زموج آسمانیست ـ بوصف عاشقان دفتر گشادم ـ صفات العاشقین نامش نهـادم . **آغاز :** خداوندا دری ازغیب بگشای ـ جمال شاهد لاریب بنمای .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۳۵ .

32232 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱۴ م ادب فارسی: تعلیق زیبای میرعلی‌کاتب، **۹۲۹** آغاز برابر نمونه ، زرین، ۴۲گ ۱۲س [ف. مخطوطات ۲:۸] .

32233 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۱۸ : محمدالکاتب ، **۹۳۹** ، ۵۸ گ ۱۲س آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱:۱۶۸].

32234 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۱/ ۲/ ۳۰۲) Or ۴۱۲۴ : سلطان محمود نور ، با تاریخ **۹۵۷** (۱۵۵۰م) در دفتر (گ ۱ـ۵۹)، همراه «شاه و درویش» او ، آغاز برابر نمونه [ذیل، ریو:۱۹۲] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۸۷ هست [فیلمها : ۵۹۰] .

32235 ـ **آکسفورد**، بادلیان ۱۰۲۶ الیوت ۳۳۵ : نستعلیق **۹۶۷** ، ۱۲۳ گ ۱۲س فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۲ هست [فیلمها : ۱۰۱] .

32236 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۳ ادب فارسی طلعت : نستعلیق زیبا ، **۹۷۱** ، زرین، ۵۷گ ۱۱س [ف. مخطوطات ۲:۸] .

32237 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/ ۵۶۰۱ Or : نوشتهٔ **۹۸۲** . [نسخه‌ها ۴:۳ ۶۸] .

32238 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۳۶ : سلطان محمد ، **۹۹۲**،۵۶ گ ۱۱ س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۶۸] .

32239 ـ **مشهد**، رضوی ۷۱۹ ادبیات (۸۵۲۳) : نستعلیق خوش سدهٔ دهم ، صفحه یکم نونویس ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷:۷۴۴] .

32240 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۳۷ : پیرامن سدهٔ **۱۰** ، ۳۷ گ ۱۱س [ف . فهمی ادهم ۱:۲۶۸] .

32241 ـ **تهران** ، ملی ۵۵۳ ف : نستعلیق **۱۰۲۸** ، زرین ، ۳۹ گ ۱۵س [ف. ملی ۲:۴۳] .

32242 ـ **تهران** ، ملی ۱۱۴ فهرست نشده: نستعلیق متوسط **۱۰۳۸** ، زرین، برخی از عنوانها نانویس مانده گویا بهمین سبب ۲۱ باب‌درآمده، ۷۸ص ۱۵س [نسخه‌ها ۴:۲۵۹].

32243 ـ **اکادمی علوم شوروی**

G.۱۱۲: با تاریخ **۱۰۶۰** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۲۴ هست [فیلمها: ۵۶۵].

32244 ـ **بنگال**، آسیایی ۳۷/۳ ao (۱۲۴۰): با تاریخ **۱۰۶۶** دردفتر [ف. بنگال: ۱۳۰].

32245 ـ **تهران**، ملك۵۱۲۳: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۷۴گ ۹س [رؤیت].

32246 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۹/۲۸۴: نستعلیق سدهٔ**۱۱** با تاریخ **۱۱۲۲** در ش پسین آن [نسخه‌ها ۲: ۱۰۷].

32247 ـ **تهران**، ادبیات ۴/۲۴۰ حکمت: شکسته نستعلیق علیمحمدفرزند حاجی محمد علی رجب**۱۲۸۹**[ف. ادبیات ۲: ۵۳].

32248 ـ **آصفیه** ۲: نستعلیق کهن بی‌تاریخ،۸۹ص ۱۳س [ف. آصفیه ۲: ۴۱۸].

صفانامه = مثنوی ...

ازعمادفقیه، که یاد اودر«کلیات:۱۸۸۶» گذشت. **آغاز:** حمدالهی بنگار ای دبیر ـ چون رقم مشك زنی برحریر.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۳۶.

32249 ـ **تهران**، استادمینوی۲/۱۲۲: در«کلیات» مؤرخ **۷۳۱** ـ **۷۵۶** او [نسخه‌ها ۶: ۶۸۳].

32250 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pi/VI۳۰۱ ۲۳۳۸: نستعلیق بی‌تاریخ در «کلیات» او (۲۵ر ـ ۳۲پ)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۲۶۶].

32251 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pi/VI۳۰۱ ۲۰۳۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۸** (گ۸ر ـ ۴۵ر) [ف. عبدالله ۲: ۲۶۴].

صفت خواجگان نقشبندیه = قصیده در ...

از سراینده‌ای با تخلص صفی. قصیده‌ای است درپنجاه بیت درستایش ازفرقهٔ نقشبندیه. درپایان آن آمده: جاودان غرقه دراین بحر صفا باد (صفی) ـ هرگزش یارب از این بحر برون نگذارند. **آغاز:** نقشبندیه عجیب طایفهٔ پرکارند ـ که چو پرکار براین دایره سرکارند.

32252 ـ **تهران**، ملك ۴۰۵۶/۲: نستعلیق سدهٔ دهم، با تاریخ **۹۰۴** در دفتر (۲۵پ ـ ۲۶پ) ۲۵ س [رؤیت].

صفت عشق

32253 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ف۱۸: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده، ۱۳ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۴].

صفوة اهل التحقیق

رباعیاتی است در گزارش شعری از بابا افضل‌الدین کاشانی.

32254 ـ **پاریس**S.p.۸۱۳: نستعلیق در مجموعه رساله‌های پیر جمال مؤرخ **۸۶۸**ـ **۸۷۳**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۲۱هست [فیلمها: ۵۹۴].

صفیر دل

از حزین لاهیجی، محمدعلی (۱۱۰۳ـ ۱۱۸۱)، که‌یاداو در«فرس‌نامه: ۴۴۱» گذشت. مثنوی است عرفانی درپیرامن ۶۷۰ بیت با دیباجه‌ای به‌نثر، سرودهٔ ۱۱۷۲، و در«کلیات» اوچاپ شده‌است. **آغاز:** الحمدلله فی‌الاخرة و الاولی، والسلام علی سیدنا المصطفی... خدایا دلـی ده حقیقت شناس ـ زبانی سزاوار حمد و سپاس.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۳۶.

32255 ـ تهران، مجلس۴/۹۷۱ : نستعلیق **۱۲۲۸** درشهر مرادآباد، در«کلیات» اوست [ف. مجلس ۳:۲۶۲] .

32256 ـ بنگال، آسیایی۲/ao۶۸ (۱۰۳۴) : تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال:۱۴۵].

صنایع البدایع

سیفی بخاریی، شهرانگیزیست، در ۱۳۲۰ بیت ، در اشارت بهنرها و پیشه‌ها و کارها . غزلهایی‌ست با تخلص سیفی ، با عنوانهای : گل کار ، درودگر ، زرگر ، عطار ، نراد ، شطرنج باز، جامه‌باف، فوطه فروش، حلواگر فقاعی ، آهنگر و ازاین گونه .

بنگرید : ذریعه ۹:۴۸۶ ـ شهر آشوب درشعرفارسی، گلچین معانی : ۲۶ـف.دانشگاه ۲:۲۴۴ .

32257 ـ تهران، دانشگاه ۴۵۸۵: نستعلیق پنجشنبهٔ ۶ع‌۱/**۹۲۴**، آغاز افتاده، از غزل‌گل‌کار آغازمیشود، ۱۳۲ص [ف.دانشگاه ۳۵۱۵:۱۴] .

صنم و برهمن = صنم‌الخیال

از ملافتح‌الله شاهنامچی ، از سرایندگان روزگار شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ـ۱۱۰۵). مثنویست بزمی که در نسخهٔ ملك پیرامن ۱۰۶۰ بیت است . **آغاز :** بنام‌آنکه دردلها وطن ساخت ـ صنم را سجده‌گاه برهمن ساخت ـ زمژگان صنم مضرابی‌انگیخت ـ که ساز برهمن را تار بگسیخت .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۰۹۷ و ۹۲:۱۵ .

32258 ـ تهران، ملك ۴۹۵۷/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱۱۲ر ـ ۱۳۷پ) ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۱۰۶۰ بیت است [رؤیت].

32259 ـ مشهد، رضوی ۵۸ تاریخ : نستعلیق تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه ، وقف ۱۱۶۶، ۶۰گ ۳۲س [ف.رضوی ۳:۹۳].

صنم و برهمن = مثنوی ...

ملك محمدقمی (م۱۰۲۵)، که یاد او در «کلیات:۱۸۹۴» گذشت .

32260 ـ تهران، سلطنتی ۵۴۳(۶۲۶ ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۶۷** انجام‌افتاده [ف . دکتر بیانی : ۳۹۹] .

صولت صفدری

از محبعلی‌خان حکمت ، که « فرح نامهٔ فاطمی» راپیرامن۱۱۴۳ سروده است. منظومه‌ای است‌حماسی دینی بماننددنبالهٔ «حملهٔ حیدری» باذل مشهدی، باتعصب بیشتر درشیعگری نسبت به‌میرابوطالب‌وآزاد دروصف‌شجاعتهای حضرت علی ، بسال ۱۱۴۳ سروده است . **آغاز :** بنام خدا خالق مرتضی ـ ستایندهٔ موجدماسوی.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۳۷ ـ حماسه‌های دینی ، گلچین معانی ، ف . رضوی ۷:۳۱۷ ـ هرمان اته : ۶۰ .

32261 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۸۰۵ Add : سدهٔ **۱۸** م ، ۱۸۲ گ ، آغاز برابر نمونه [ریو ۲:۷۰۸] .

صولت فاروقی

از محمدآشوب نورانی ،درگذشتهٔ۱۱۹۹ (۱۷۸۵م) ، درسرگذشت وجنگهای عمرخلیفهٔ دوم تازیان ، گرفته ازمنابع عربی ، دربرابر «صولت صفدری» ساخته است .

32262 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۶۱۹/۵۹۶/۵۹۷ : نوشتهٔ **۱۲۹۸** (۱۸۸۱م) جلد ۱ و۲ [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۷] .

ض

ضروریات

از فیض کاشانی، که یاد او در «تفسیر آیت امانت: ۵» گذشت. بخشی از سروده‌های او ویژه تاریخ مرگ و زایش و تاریخ برخی از رویدادها و مرثیه‌هاست. **آغاز:** گل گلشن لطف عبدالغنی ــ کـه بادش بهشت معلی نصیب (بنگرید: دیوان ص ۲۴۷۴ نسخهٔ ملی: 25198).

ضروریه = رسالهٔ ...

از بابا داود متخلص به‌خاکی، قصیده‌ایست فقهی.

32263 ــ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۲۲۹۰/۵۲۹۷: تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین۲:۲۹۳].

ضیاء العین

از شاهزاده ضیاءالدوله محمدرحیم میرزا فرزند عباس میرزا ولیعهد، متخلص به‌عشیقی. مثنویست در رویداد کربلا در پیرامن ۱۲۵۰ بیت با دیباجه‌ای به نثر ازمحمد تقی دزفولی، که در ۱۲۶۶ سروده‌ها را گرد آورده است، و در ۱۲۶۹ در ۱۶۴ ص چـاپ شده است. **آغاز** (دیباجه): ستایش دادگریرا سزاست و نیایش داوریرا .. (متن): ای خداوندی‌که از یك‌مشت خاك ــ آفریدی اینهمه جانهای پاك.

بنگرید: ذریعه ۱۵:۱۲۵ و ۱۹:۲۳۷ــ ف. مشار: ۱۰۸۳.

32264 ــ **تهران**، دانشگاه ۲/۳۱۴۸: نستعلیق محمد حسین فرزند محمد باقر حسنی حسینی تبریزی، **۱۲۷۲** (ص۱ــ۱۶۲) سپس شعرهایی درمرثیه [ف. دانشگاه ۱۱:۲۱۰۴].

32265 ــ **تهران**، آقای فخرالدین نصیری ۶۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، و شاید همان روزگار سرودن، با دیباچهٔ محمدتقی دزفولی، پیرامن ۱۲۵۰ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

32266 ــ **تهران**، دانشگاه ۴۳۹۳: نسخ سدهٔ **۱۳**، آغـاز برابر نمونه، ۸۶ گ ۹س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۷].

ضیاء المؤمنین

از مؤمنهٔ نیشابوری متخلص به‌خان، از حماسه‌های دینی است در بارهٔ زایش پیامبر و زناشوئی او با خدیجه بسال ۱۱۹۵ در ۳۶۰۰ بیت سروده است.

32267 ــ **تهران**، سنا ۱۱۴: نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز افتاده، ۲۶۱ ص [نسخه‌ها ۶:۴۴۲].

ضیاء النور

از علی‌اصغر، نیر بروجردی‌که یاد او در «عقایدالشیعه:۹۷۴» گذشت. مثنویست عرفانی اخلاقی بروش مولوی بلخی، بسال ۱۲۷۶ سروده ودرتهران وشیراز و بمبئی چاپ شده‌است درآن‌آمده: نیر ای طوطی اسرارنهان ــ نورور کن دل چسان روی مهان. ونیز: طرح نه از غرفه بنما در حساب ــ که بود تاریخ این زیبا کتاب ۱۲۷۶. **آغاز** (دیباجه) الحمدلله‌الذی تجلی‌لنابنورجماله وحلی. **آغاز:** (متن) یاضیاء النور ای جان جهان ــ ای سر سردفتر سرّ و نهان.

بنگرید: ذریعه ۱۵:۱۳۱ ــ ف. مشار:

۱۰۸۴ ــ فرهنگ سخنوران : ۶۲۳ .

32268 ــ **موزهٔ بریتانیا** (۳۶۸) Or ۳۰۰۰ : نستعلیق **۱۲۶۳** (۱۸۴۷م)، با دیباجهٔ نثری ، آغاز برابر نمونه ، ۵۶ گ [ریو ، ذیل: ۲۲۹] .

32269 ــ **تهران** ، دهخدا ۱۱۲ : نستعلیق محمود تفرشی، سه‌شنبهٔ ۴ج۲/**۱۳۱۴** انجام : کن طلب هدیه دعـا از خاص و عام ــ ختم اکنون‌کن سخن را والسلام [نسخه‌ها ۳ : ۲۳] بنگرید: درمکنون نسخهٔ سلطنتی 29747

ط

طاقدیس = لسان‌الغیب = چهار صفه

از ملا احمد نراقی متخلص به‌صفایی، که یاد او در «سیف‌الامة : ۹۶۰» گذشت. مثنوی است عرفانی در برابر «مثنوی معنوی» درچهارصفه که دو صفهٔ آنرا درپیرامن دهزار و پانصد بیت سروده و درگذشته است، سپس فرزند او محمد جواد شفایی صفهٔ سوم آنرا سروده است . در ۱۲۷۱ و پس از آن بارها چاپ شده است . **آغاز:** ای رفیقان بشنوید این داستان ــ بشنوید این داستان از راستان .

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۱۳۴ (طاقدیس) ۱۹: ۹۰ (مثنوی ، شفایی) و ۱۹: ۲۳۸ (طاقدیس) ف. مشار : ۱۰۸۵ .

32270 ــ **تهران** ، ملک ۵۳۰۹ : نستعلیق ریز محمد علی حسینی ، یکشنبه ج ۱/**۱۲۵۵** بدستور آقا میرزا ابوتراب ، آغاز برابر نمونه ، ۱۰۶ گ ۲۵س چهـار ستونی [رؤیت] .

32271 ــ **مشهد**، رضوی ۷۳۰ (۴۸۷۵): نستعلیق عبدالله حسینی تفرشی، **۱۲۵۶**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۶۴۵] .

32272 ــ **تهران** ، سپهسالار ۲۳۶ : نستعلیق عبدالحفیظ فرزند محمد علی فرزند محمد جعفر تاجر کاشانی ، سه شنبه ۱۰ محرم **۱۲۵۶**، ۲۴۸گ ۲۰س [ف. سپهسالار ۵: ۲۹۶] .

32273 ــ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

طب لقمانی

در ص ۵۶۴ گذشت .

طب منظوم

در ص ۵۶۵-۵۶۶ و ۵۸۳ گذشت .

طب منظوم

از ضیائی ، گویا جز آن سرایندگانی باشد که در ذریعه (۹: ۶۳۲-۶۳۴) و فرهنگ سخنوران (۳۴۹) یاد شده است. [دانش پژوه].

32274 ــ **تهران**، پزشکی ۲۴/۲۳۸ : سدهٔ **۹** ، (۳۹۱-۳۹۴) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۳].

طب منظوم = نظم قانون

از شاه علی ، سلیمان کحال ، در آغاز آن گوید انواع تبها واسباب وعلامات ودرمانها را بطور خلاصه در «متمم زبدهٔ منظوم ۲۸۵۳» خود گفته‌ام و در اینجا بخش حمیات « قانون » را بنظم آوردم : چنین‌گفت فرخ سروشم در آن ــ که حمای **قانون** کنم نظم آن ... و در آن بر تقسیمات تب در « قانون » خرده میگیرد .

32275 ــ **تهران**، مجلس ۲/۶۲۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** با دستخوردگیها که باید از سراینده باشد (ص ۲۸۳-۵۸۹) همراه « زبدهٔ منظوم: ۲۸۵۳» از همو [ف. مجلس ۱۹ :۲۶۲].

طراز العارفین

مثنویست عـرفانی با دیباجه‌ای به نثر و نظم ، بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، و در پایان نسخهٔ ملك قصیده‌ای در ستایش امین‌السلطان دارد . **آغاز :** الحمد لولیه والصلاة والسلام علی ... ندارد عشق ای معشوق زیبا ـ نباشد غیر تو کس در دل ما ـ کنی گر ذره ذره جسم جانا ـ شود هرذره بر توحیدگویا .

32276 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۲۰ : نسخ سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۴۴گ ۲۲س [رؤیت] .

طراز النبوة

تاریخ اسلام است به‌نظم [دانش پژوه] .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۴۰ .

32277ـ **تبریز**، ملی ۳۲۰۲: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۶] .

طربخانه

از یاراحمد فرزند حسین رشیدی‌تبریزی که در ۸۶۷(=طربخانه) در ده فصل‌رباعیات خیام را گردآورده و دیباجه‌ای به‌نثر بر آن نگاشته است ، و بکوشش جلال‌الدین همایی چاپ شده است .

بنگرید : ف. مشار: ۱۰۹۰ـ دانشمندان آذربایجان : ۴۰۰ـ ف. مؤلفین مشار۶: ۸۱۳.

32278ـ **تهران**،دانشگاه ۱/ ۴۶۹۶: شکسته نستعلیق راسته وچلیپای شفیعا، درنوروز **۱۰۹۶** ، زدین (ص۱ـ۳۸)[ف. دانشگاه۱۴ : ۳۶۴۲] .

طرفة الفقها

از مولانا رکن‌الدین ، مرید شیخ‌الاسلام نصیرالملة محمود چراغ دهلوی ، پس ازمرگ چراغ ، بروزگار فیروزشاه تغلق‌که ازاو ستایش کرده ، درمسایل فقهی سروده است .

32279 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۶۸۵/۴۷۳۸: سدهٔ **۸** ، شاید بخامهٔ سراینده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲: ۲۹۳] .

طرفة کلام

32280 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۸۶ منظوم (۱۲۴۳) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۶] .

طریق التحقیق = زادالسالك

سنایی ، درص ۲۸۴۸ گذشت .

طریقت نامه = مثنوی...

ازعماد فقیه‌کرمانی،که یاد او در«کلیات: ۱۸۸۶» گذشت . مثنویست در ده باب ،که در چهل سالگی بروزگار امیر مبارزالدین محمد (۷۱۸-۷۶۵) سروده است : ۱ـ آداب اکل و شرب ومعاشرت نزد عرفا ۲ـ معارف، ده فصل ۳ـاصطلاحات صوفیان۴ـ مستحسنات ۵ـ بیان علوم ۶ـ مبدء و معاد ۷ـ اخلاق ۸ـ اعمال و آداب‌واجب ۹ـ مقامات ۱۰ـ در احوال ، و هر باب ده فصل . **آغاز :** بنام آنکه جان را دانش‌آموخت‌ـ بنورعقل شمع دل برافروخت.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۴۰ .

32281ـ**تهران**، استادمینوی ۸/ ۱۲۲: نوشتهٔ **۷۵۰**،ضمن«کلیات»او[نسخه‌ها۶: ۶۸۳].

32282 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۲۱ : نوشتهٔ عبدالحی‌فرزندمحمد فرزندخلیل مشهور به رضی ، **۷۹۴** (ص۱ـ۱۴۸) [ف . مجلس ۳: ۵۰۹] .

32283 ـ **تهران** ، مجلس ، فهرست

نشده : همراه «صحبت‌نامه» ازهمو نوشتهٔ **۷۸۴** ازکتابهای امیرکریمی بوده است [رؤیت] .

32284 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۰۳۶Pi/VI۳۰۱ : در«کلیات» او ازسدهٔ **۸** (۹۹پ-۱۸۲پ) ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۲۶۴] .

32285 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۸۹۳ Pi/VI۳۰۱A : تعلیق ، سدهٔ **۹** ، با تملک۹۹۲ [ف . عبدالله ۲:۲۶۷] .

32286 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۴۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، فهرست با بها از این نسخه است ، ۶۳گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۸: ۸۹] .

32287 ـ **شوروی** ، آکادمی علوم CDVI : در «کلیات : 17916 » او وقفی ۱۰۱۷ . **فیلم** آن در ملی ش ع ۴-۱۷۵۱ هست [فیلمها : ۱۶۸] .

32288 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۰۳۶Pi/VI۳۰۱: نستعلیق بی‌تاریخ ، در «کلیات» او (۸۰پ-۱۳۴پ) ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۲۶۶] .

طوبی = مثنوی در بیان کتخدائی فرخ سیر

ازمیرعبدالجلیل بلگرامی حسینی متخلص به واسطی(۱۳شوال ۱۰۷۱-۲۳ع۲/۱۱۳۸) بروزگار اورنگ زیب (۱۰۶۹ - ۱۱۱۸) تا فرخ سیر (۱۱۲۴-۱۱۳۱) . مثنویست دربیان احوال فرخ سیر و زناشوی او با دختر راجه اجیت سنگه . **آغاز:** بهاری کردگل عالم چمن شد ـ شگفتن عام در این انجمن شد .

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۸۳ (عبدالجلیل) و ۱۲۴۸:۹ (واسطی) و۱۹: ۱۰۱(مثنوی) ـف. مشار : ۱۳۷۶ (مثنوی واسطی) هدیةالعارفین ۱ :۵۰۱- فرهنگ سخنوران : ۶۳۸ .

32289 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۲۵۶ Pi/VI۲۲۹ : نستعلیق شیو کمار ، ۱۲۳۰/**۱۲۵۱** ، آغاز برابر نمونه ، [ف . عبدالله ۲:۳۹۲] .

32290 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۸۷۱،۹۹ لا : شکستهٔ میانهٔ سدهٔ **۱۲** آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده ، در فهرست بنام «مثنوی» یاد شده ۱۳گ۱۶س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲:۱۳۶] .

32291ـ **آصفیه** ۳۱۷: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۵۰** ، این‌سه نسخهٔ آصفیه بنام‌بیان‌کتخدایی فرخ‌سیر است [ف . آصفیه ۴:۵۸۲] .

32292ـ**آصفیه** ۳۱۸ : گویا ازهمان روزگاران [ف. آصفیه ۴:۵۸۲] .

32293 ـ **آصفیه** ۳۱۹ : و نیز گویا نوشتهٔ همان **۱۲۵۰** [ف. آصفیه ۴:۵۸۲] .

32294 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۴۷۳/ ۵۷۹۰ : نوشتهٔ تهاکرداس ، با تاریخ **۱۲۷۵** (۱۸۵۸-۱۸۵۹م) در دفتر، آغاز برابر نمونه [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱:۱۷۲] .

طوبی

مثنویست عرفانی بروش پندنامه و منطق‌الطیر عطار . **آغاز :** نطق جان بشنو ز دستان ساز من ـ این نوای جان و این آواز من .

32295ـ **تهران**، ملی ۸۳۲ف: شکسته نستعلیق رضوان علی ، شنبه ۱۲ج۱/**۱۳۰۶** ، ۲۹۱گ ۱۳س [ف. ملی۲:۳۶۶] .

طور سینا = شجرهٔ طور سینا

ازمحمد، متخلص به‌فایض نائینی.مثنویست عرفانی با عنوانهای: جلوه ، جلوه ، ودرجلوهٔ

دوم رویداد کربلا ، ودرجلوهٔ سوم سراختلاف درمذاهب، اثبات عقل ونفس وحرکت جوهریه وجز آنها را موردگفتگو قرار داده است . در ذریعه ۹ : ۸۰۶ از میرزا محمد فرزند محمد هادی فایض‌نائینی یادشده‌که نگارش‌کتاب رجال خودرا در ۱۲۶۵ بانجام رسانده است. **آغاز:** ای نهان در ذات و ای پیدا بهست ــ جلوه گر رویت زهر بالا وپست ــ عکسی ازقدرتت بدهر انداختی ــکین زمین و آسمانهارا ساختی .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۴۱.

32296 ــ **تهران**، ملك ۵۲۷۴: نسخ سدهٔ **۱۳** ،آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده ، ۱۹۱گ ۱۵س [رؤیت] .

طور معرفت

از بیدل لاهوری،که یاد او در « دیوان: ۲۲۵۴»گذشت . مثنوی است . **آغاز :** طپش فرسوده شوق ناله تمثال(!)ــز تحریك‌نفس وا میکند بال .

32297 ــ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۲۷ : نوشتهٔ **۱۲۴۹** ، ۸۱ص [ف . مخطوطات ، سرفراز علی :۷۴] .

32298 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۵۲۴PPi/VI۴۶ : نستعلیق کشمیر ، بی تاریخ،آغاز برابرنمونه [ف.عبدالله ۲ : ۳۹۰].

32299 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۲۶PPi/VI۴۶ B : نستعلیق بی‌تاریخ (گ ۱ــ۴۳) . آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۳۹۰] .

طوطی نامه

ازشیخ بهائی ، بهاءالدین‌محمد(م ۱۰۳۰) که یاد او در «تحفهٔ حاتمیه : ۲۵۰» گذشت . مثنویست عرفانی بروش وبحر «مثنوی معنوی» داستان شاهی است وطوطی او ، وتشبیه انسان بدان طوطی . **آغاز:** گرشمارا غفلت وآلایش است ــ پیش ما هم رحمت وبخشایش است .

بنگرید : ذریعه ۱۵:۱۸۱ .

32300 ــ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۴ : نستعلیق بد **۱۲۴۴** ، بـرای میرزا اسدالله ، دارای ۱۴۳۴ بیت ، هفت صفحهٔ آغازنونویس ۱۱۶ص ۱۵س [ف. مجلس ۸ : ۲۲۸] .

طوفان معرفت

آغاز : یقین میدان‌که چندین عجایب ــ برای یك دل دانا نهادیم .

32301 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۸۳۳: سدهٔ **۱۳** ، ۵۰گ ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۹۷] .

طهارت ونماز = فقه منظوم

ظ

ظفرنامه

ازحمدالله مستوفی. حمدالله فرزندابوبکر احمدفرزندنصردرگذشته پیرامن ۷۵۰(نگارندهٔ نزهت‌القلوب) . مثنویست به پیروی «شاهنامه» و ذیل آنست ، در سه بخش : قسم الاسلامیه ، قسم‌الاحکامیه ، قسم‌السلطانیه . در ۷۵۰۰۰ بیت دربحرمتقارب، پس‌ازپانزده سال در۷۳۵ به‌انجام رسانده است . در آن آمده : در این نـامه از هفصد وچندسال ــ بگفتم حکایت زهر گونه حال... **ظفر نامه** کن نام این نامه‌را ــ بدین تازه کن رسم **شاهنامه** را . . . کتاب نخستین زکارعرب ــ بدیدآمده نکتهای عجب ــ

به‌اسلامی آنرا لقب آمده ـ جو اسلام از اهل عرب آمده ـ کتاب دوم شرح حال عجم ـ در اوگشته بیذا زبیش و ز کم ـ باحکام آنرا نهاذم بنام ـ چو بر حکم دین آن دول شذ تمام ـ کتاب سیوم آمذه از مغول ـ فروزنده چون از چمن برگ گل ـ بسلطانی آمد مرآنرا خطاب ـ چو دارد بسلطان دین انتساب ـ کشیدم در این پانزده سال رنج ـ بگفتم سخن پانزده بار پنج ـ عرب بیست و پنج و عجم بیست‌هزار ـ مغول سی هزار آمذ اندر شمار . ز هجرت شذه هفصد و سی و پنج ـ پراز رنج این نامه‌ام بوذ کنج . **آغاز:** بنام خدایی که هست و یکیست ـ جز او در دو گیتی خداوند نیست .

بنگرید : ذریعه ۱۹۹:۱۵ .

32302 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۶۳)
Or۲۸۳۳: رمضان **۸۰۷** (۱۴۰۵م) درشیراز ۷۷۹گ . [ریو ، ذیل : ۱۷۲] .

ظفرنامه = شرفنامهٔ تیموری

از نظام‌الدین شامی (؟) سپس تتمه‌ای (؟)

آغاز: حمداً کثیراً طیبا مبارکا ، توتی الملك من تشا و تنزع‌الملك .. مقالهٔ اول در ذکر صادر افعال و واردات اقوال حضـرت صاحبقران ... بنام خدایی که از نام اوست ـ که مارا توانایی وگفت وگوست ـ خداوندکل ، آشکار و نهان. آغاز تتمه : حمد وسپاس بیقیاس که از فتح نامه آرایش فتح نامه و ان حسن سبی الایسبح .

32303 ـ همدان ، کتابخانهٔ غرب
۱۴۸۱: نسخ زیبای احمد فرزند خطیب محیی‌الدین جهرمی ، **۹۲۹** ، آغاز برابر نمونه ، همراه تتمه‌ای [ف. دکتر مقصود] .

ظفرنامه

32304 ـ تهران، دانشگاه ۴۷۳۶/۶۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۳۱۳ـ ۳۱۸) ، در تعریف جنگ بندوله (پس شاید بخشی ازظفرنامهٔ شاهجهانی باشد). **آغاز:** ازآن بیشه کردند دورش دلیر ـ بلی گر به عیب است در جای شیر ... قلم چون **ظفرنامه** را تازه کرد ـ عروس سخن‌را چنین تازه کرد ـ که صاحبقران سپهراقتدار ـ جه آهنگ **بندوله** کرد اختیار [ف. دانشگاه ۳۶۹۸:۱۴] .

ظفرنامهٔ تیموری = تمرنامه

هاتفی ، در ص ۲۷۲۹ گذشت .

ظفرنامهٔ شاهجهان

ازقدسی مشهدی حاجی محمدجان، که یاد او در «دیوان : ۲۴۸۲» گذشت . مثنویست در تاریخ‌جنگهای‌عالمگیرپادشاه(۱۰۶۹ـ۱۱۱۸) و گشودن دژ دولت آباد در دکن ، که پیش از پایان رساندن درگذشته و شاگردش ابـوطالب کلیم آنرا به‌پایان رسانده است [ذریعه] **آغاز ۱:** بنام خدایی‌که دادازشهان ـ جهان‌پادشاهی به‌شاه جهان . **آغاز ۲ :** بحمد خدایی زبانم گشود ـ که شد منحصر دروجودش وجود. **آغاز ۳:** بگل‌گشت صحرا وعزم شکار ـ چوصاحبقران داد دل را قرار .

بنگرید : ذریعه ۲۴۲:۱۹ .

32305 آصفیه ۲۹۶ مثنوی: نستعلیق خوش **۱۰۴۲** . درفهرست آمده: مثنوی قدسی در غزوات عالمگیر و تسخیر بندوله و فتح قلعهٔ دولت‌آباد دکن وتعریف‌دولت‌آباد، آغازبرابر نمونهٔ **۳**، ۲۲گ ۱۵س[ف. آصفیه ، میرعثمان علی ۴۲۹:۲] .

32306 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۶۴۸

Or : سدهٔ **۱۱-۱۲**، گویا همین منظومه باشد [نسخه‌ها ۴:۶۵۲] .

32307 **ـ موزهٔ بریتانیا** Or۳۲۳ : در «کلیات» اواز سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابر نمونه بنام ظفرنامهٔ شاهجهانی است [ریو۲:۶۸۵] .

32308 **ـ پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPi/VI۵۲ ۱۵۶۷ : نوشتهٔ الله داد میردید اهمری (!) ۲۶ع۲ **۱۱۲۷**/ در کلیات او . و سپس «پادشاه‌نامه» از همو ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف . عبدالله ۲:۳۵۳] .

32309 **ـ پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۸۲ ۴۱۸۹ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۷۵** (۲۳۸پ-۳۲۳پ) ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. عبدالله ۲:۴۳۴] .

ظفرنامهٔ جنرال لیک صاحب

ازشنبهو برهمن. درجنگهای آن‌جنرال.

32310 **ـ بنگال**، ایشیاتك ۸۷ منظوم (۲۰۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۶] .

ظفرنامهٔ کابل

از میرزا قاسم بیگ‌که در شاهجهان آباد (دهلی) میزیسته ، در رویدادهای جنگ کابل سروده است .

بنگرید : استوری : ۲ : ۴۰۲ .

32311 **ـ پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۷۹۹/۳۸۳۲ : محمد حسین، ۱۰صفر **۱۲۶۳** (۱۸۴۷م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۵۸] .

ظفرنامهٔ نادری

ازمحمدحسین میرزا امیرالشعراء متخلص به‌نادری (مشهد۱۲۹۹ ـ مشهد ۶صفر۱۳۶۴) فرزند ابوالقاسم افشار ،که خودرا ازنوادگان علیقلی خان برادر زادهٔ نادرشاه میدانست. در سرگذشت نادر . بکوشش آقـای عبدالجواد طالقانی،در۴۹۷ص بسال۱۳۴۶خ در۲۲۱۸۵ بیت چاپ شده است . **آغاز** : ای داده ز ماه تا بماهی ـ برهستی ذات توگواهی .

32312 **ـ تهران** ، ملك ۶۳۳۲ . نستعلیق محمد حسین ادیب‌التجار اردوبادی **۱۳۴۷** ، با چند تقریظ از : میرزا شکور اشراق ، تیمورتاش ، اللهوردی متخلص به‌شرر، و اصل بخاری، آقا میرزا محمد علی‌آقا غروی اردوبادی، بایك مجلس آب‌رنك ازسپردن تاج نادر به‌محمدشاه وسه قطعه عکس ازسراینده ، جلد یکم و دوم است در چهار ستون [رؤیت].

ظفرنامهٔ ناصری

ناشناخته . درفتح هرات ، بسال۱۸۵۹م سروده شده است .

32313 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۶۹۸۲ Or : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۶۸۴] .

ع

عارفنامه

ازایرج‌میرزا جلال‌الملك(رمضان۱۲۹۱- شعبان۱۳۴۴) فرزند غلامحسین میرزا. مثنوی است در برابر « جلایر نامهٔ » فراهانی . در دیوان او چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۵:۱۲۶ (جلایر نامه) ۹:۱۱۴ و ۱۹:۲۴۳ (عارفنامه) ـ مؤلفین مشار ۱:۷۱۱ (ایرج میرزا) ـ ف . مشار : ۷۱۸ (دیوان ایرج میرزا) .

32314 ـ تهران ، ادبیات ۲/۲۵۲ حکمت : نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، با تاریخ **۱۳۳۱** در دفتر [ف. ادبیات ۲:۵۴] .

عاشق و معشوق = فراقنامه

ساوجی، بآنچنانکه درنسخهٔ ۷۶۶ رضوی آمده است .

عاشق و معشوق

از سهای شیرازی ،که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۳» گذشت .

32315 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۰۰ : گویا خود سراینده در «کلیات» او (ص۱۵۱ـ ۲۱۹) [ف. مجلس ۳:۳۱۲] .

عاشق و معشوق

از قاسمی گنابادی ، سید میرزا قاسم ، درگذشتهٔ ۹۸۴ ، سرایندهٔ «شاهنامه» (ن) .
بنگرید : ذریعه ۱۵:۲۰۴ـ۱۹:۲۴۳ .

عاشق و معشوق = جانبخش

از وحید قزوینی ، میرزا محمد طاهر کـه یاد او در « کلیات : ۱۸۹۸ » گذشت . مثنویست عشقی در داستان دوراجه زادهٔ هندی، درپیرامن ۱۳۰۰ بیت ، وچون آندو باصفهان میرسند، سراینده بمناسبت ششصدبیت به‌توصیف مردم و پیشه‌های آن شهر بروش شهر آشوب میسراید . **آغاز:** ای ذات تو ترجمان اشیاء ـ ماهیت (ماهی) خموش وبحر گویا .
بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۴۴ ـ شهرآشوب درشعرفارسی : ۶۸ .

32316 ـ **تهران** ، مجلس۴/۱۱۶۱: نستعلیق **۱۰۸۱** در«کلیات» او (ص۷۸ـ۱۰۱) نسخه کامل و پیرامن ۱۳۰۰ بیت است [ف . مجلس ۳ : ۶۱۳] .

32317 ـ **تهران** ، گلچین معانی ، سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر بمونه، همراه «نازونیاز» او [شهرآشوب در شعر فارسی : ۶۸] .

32318 ـ **تهران** ، سلطنتـی ۴۸۷ (۶۴۱ف) : در « کلیات » او از سدهٔ **۱۱** . در فهرست آمده‌است: مثنوی داستان عشقی(مثنوی جانبخش) [ف. دکتر بیانی : ۴۱۶] .

32319ـ**تهران**، دانشگاه ۶/۲۳۴۹: نستعلیق عجزی بهبهانی ، سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ضمن جنگ زرین ، (ص۳۹ـ۵۳) در فهرست‌آمده: مثنوی جانبخش یاعاشق ومعشوق [ف.دانشگاه ۱۱:۲۳۵۰] .

32320 ـ **تهران** ، مجلس۴/۱۱۶۲: نستعلیق‌آغازسدهٔ **۱۲** در«کلیات» او(ص۲۹۶ـ ۳۶۲) آغاز ۱۷ بیت افتاده ، پیرامن ۱۲۰۰ بیت دارد [ف . مجلس ۳:۶۱۵] .

عالم پناه = مثنوی ...

از خلیل‌الدین بیجاپوری ، درگذشتهٔ ۱۰۹۰ .

32321 ـ**آصفیه** ۳۵۳: نوشتهٔ **۱۲۹۵** [ف . آصفیه ۴ : ۵۸۲] .

عباسنامه = قندهارنامه

صایب تبریزی .

عبدالله نامه

از غالب .

32322 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ قف ۲۵، ۷۴ : تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [مخطوطات ، سرفراز علی ۷۴] .

عبرت نامه

ازعبرت. مثنویست عشقی‌اخلاقی،غزلهایی‌نیز درآن جای داده شده است ، پیرامن ۲۷۰ بیت. و درپایان آن آمده : **عبرت** این شیوه ازاو

یاد بگیر ــ سر بنه درقدم یار و بمیر . **آغاز :** ازقضای فلك بی‌بنیاد ــ گذرم سوی صفاهان افتاد ــ شهری آراسته دیدم چو بهشت ــ مردمانش همه پاکیزه سرشت .

32323ــ مشهد، رضوی ۲/۱۰۴۹۱ : با تاریخ **۱۳۲۲** بهمین خامه در دفتر (۴۸پ ــ ۵۷پ) [رؤیت] .

عبرت نامه

ازصبای کاشانی (م۱۲۳۸) ، که یاد او در «کلیات :۱۸۷۷» گذشت . مثنویست در ستایش فتحعلیشاه آمیخته به‌هجو و پند واندرز همراه باطعنه. بخشی از آن در «مجمع الفصحاء» چاپ شده است. **آغاز :** دیباجهٔ این خجسته دیبا ــ پیرایهٔ این پرند زیبا .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۴۴ ــ مجمع الفصحا ۲: ۲۶۷ .

32324ــ تهران، سپهسالار ۲/۴۱۱ : نستعلیق محمد فرزند عبدالله آشتیانی، **۱۲۳۷** [ف. سپهسالار ۳: ۳۷۱] .

32325 ــ تهران ، ملی ۲۶۰ ، ۲۶۷ فهرست‌نشده: نستعلیق محمدکاظم حلال خور ، در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۰** او [نسخه‌ها ۶: ۱۴۵] .

32326ــ تهران، سلطنتی ۴۰۷ (۶۵۸ف) : همراه «دیوان» او نوشتهٔ **۱۲۴۰** [ف . دکتر بیانی : ۴۳۷] .

32327 ــ تهران، سلطنتی ۴۱۶ (۶۵۹ف) : همراه « دیوان » او نوشتهٔ **۱۲۴۲** [ف. دکتر بیانی : ۴۳۸] .

32328 ــ مشهد ، رضوی ۱۰۴۹۴ فهرست نشده : پیرامن **۱۲۴۵** ، (۱۲۹پ ــ ۱۵۱ر) [رؤیت] .

32329 ــ تهران، مجلس ۱۰۱۲ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۲۴۶** (ص۵۴۴ــ۵۸۷) [ف. مجلس ۳: ۳۳۲] .

32330 ــ تهران ، مجلس ۵۵۵۳ : شکسته نستعلیق محمدرضا طباطبایی، **۱۲۶۰**، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۴۶ص [ف. مجلس ۱۷: ۲۱] .

32331 تهران ، مجلس ۲۳۲۹/۹ : نستعلیق **۱۲۷۴ ــ ۱۲۷۵** (ص۱۰۰ ــ ۱۳۴ جنگ) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۲۴] .

32332 ــ تهران ، دانشگاه ۲۹۰۱ : نستعلیق محمد حسین فرزند حاج محمد جعفر کاشانی **۱۲۸۳** در جنگ ، و درفهرست آمده «تحفة العراقین» و «عبرت نامه» خوانده میشود: درهجو محمدحسین‌خان صدراعظم [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۴۸] .

32333 ــ مشهد ، رضوی ۲/۱۰۳۷۹ فهرست نشده : شکسته نستعلیق ج ۲/**۱۲۸۷** (ص۱۹۹) بخشی از آنست [رؤیت] .

32334 ــ تهران ، سپهسالار ۱۵۵ : نستعلیق ع ۲/**۱۲۷۸**، ۳۰گ ۹س [ف. سپهسالار ۵: ۳۱۲] .

32335 ــ تهران ، ملك ۵۱۱۶/۳ : نسخ با تاریخ **۱۲۸۸** در دفتر (۱پ ــ ۲۵پ)، آغاز برابر نمونه ، ازروی نسخهٔ علی‌اکبرخان ناظم‌الاطباء نوشته شده [رؤیت] .

32336 ــ تهران ، ملك ۵۳۱۰/۳ : در « کلیات » او از سدهٔ **۱۳** (۳۱۶پ ــ ۳۲۶ر) [رؤیت] .

32337 ــ مشهد ، رضوی ۴۶۸ (۴۸۷۷) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او [ف. رضوی ۷ : ۴۴۸] .

32338 ــ تهران، اصغرمهدوی ۱۶۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در « کلیات » او [نسخه‌ها ۲: ۹۱] .

32339 ـ **تهران** ، ملی ۲۷۲،۶۸ : فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶ : ۱۵۰] .

32340 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۰۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او [ف. سپهسالار ۲ : ۶۲۶ و ۵ : ۵۰۷] .

32341 ـ **تهران**، مجلس ۳/۲۴۵۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در «دیوان» او (ص۵۹۲ـ ۶۰۷) ، آغاز افتاده ، ۳۶۴ بیت مانده [ف. مجلس ۸ : ۱۵۴] .

32342 ـ **تهران**، دانشگاه ۷/۴۶۰۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با یادداشت ۱۲۷۳ (۴۸پ ـ ۶۶ر) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۶] .

32343 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۲۲۹ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳ : ۵۶] .

32344 ـ **تهران** ، ملی ۶۸۹ ف : نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۰ گ ۹س [ف . ملی ۲ : ۱۹۱ ـ نسخه‌ها ۶ : ۱۵۹] .

32345 ـ **تهران** ، الهیات ۷۹۹ د : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. الهیات ۱ : ۳۹۶] .

32346 ـ **تهـران** ، سلطنتی ۶۱۸ (۶۶۰ف): همراه «دیوان» او از سدهٔ **۱۳** [ف. دکتر بیانی : ۴۳۹] .

32347 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** در «کلیات» او (ص۴۳ـ۷۹) [ف . مجلس ۸ : ۱۵۶] .

عبرت نامه

از عبرت نایینی (م۱۳۶۱) ، که یاد او در «دیوان: ۲۴۳۴» گذشت . مثنویست فکاهی ، در ۱۳۱۲خ هنگامی که درونك اقامت داشته سروده و بدوستان تهرانی خود فرستاده است. در پایان آن آمده : برین الفاظ مستهجن چو بینند ـ از او معنای مستحسن گزینند . **آغاز :** رفیق مهربان من عظامی ـ شفیق مهربان یار گرامی.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۴۵ .

32348 ـ **مشهد** ، رضوی ۲/۹۶۷ ادبیات (۹۳۴۵): نسخ خود سراینده (ص۱۵ـ ۱۸) [ف . رضوی ۷ : ۸۲۰] .

عجایب‌الغرایب = غرایب‌الدنیا = عجایب‌الاعلا = عجایب‌الدنیا

از آذری طوسی ، شیخ آذری اسفراینی بیهقی ، حمزه فرزند علی (م۸۶۶) ، که یاد او در « جواهرالاسرار : ۱۱۱۵ » گذشت . مثنویست درعجایب و غرایب شهرها ازچشمه‌ها وساختمانها وجانوران وجز آنها واستنتاجهای عرفانی . در «تذکرهٔ دولتشاه» بنام «عجایب‌الغرایب» ودر«حبیب‌السر» بنام «عجایب‌الدنیا» یادشده است گزیدهٔ آن با «جواهرالاسرار»او در ۱۳۰۳ همراه « اشعة اللمعات » جامی بنام «عجایب‌الدنیا» چاپ شده است . در ذریعه ۹: ۴ آمده : مثنوی «مرآت » او در چهار بخش است : ۱ـ طامة‌الکبری ۲ـ عجایب‌الدنیا ۳ـ عجایب الاعلی ۴ ـ سعی‌الصفا . پس باید این بخشی از «مرآت» او باشد. **آغاز:** ابتدا میکنم به بسم‌الله ـ کوست بر کل کائنات گواه ـ آفرینندهٔ وجود و عدم .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۱۹ (عجایب) ـ مشار : ۱۱۰۷ (عجایب) .

32349 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۵۹ (۵۱۵ ف): نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۰** ، زرین ، با پنج تصویر میناتور، در دیباجهٔ آن آمده: اسم اول غرایب‌الدنیا ـ اسم ثانی عجایب الاعلا . آغاز برابر نمونه ، انجام دست کم یك برگ افتاده ۴۰۹ ص ۱۴س [ف. دکتر بیانی : ۲۷۳] .

32350 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۲۴ :

نستعلیق زیبای بی‌تاریخ، زرین، پیرامن ۲۴۰۰ بیت دارد [ف . مجلس ۳ : ۵۱۳] .

32351ـ آصفیه، ۲۹۵ مثنوی: تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۳: ۶۳۰] .

32352ـ آصفیه، ۴۵ مثنوی: نستعلیق با تملك شعبان ۱۱۰۶، ۱۴۶گ ۱۹ س [ف. آصفیه ۲: ۴۱۹] .

عدد مقامات=مقامات العارفین

قاسم انوار .

عرش نامهٔ الهی

ازفضل‌الله حروفی (کشتهٔ ۷۹۶)، که‌یاد او در «الالهیة الافضلیه : ۱۰۴۹» گذشت. **آغاز:** به بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ آدم خاکیست ای دیو رجیم .

(بنگرید : عرش‌نامه : ۱۲۷۹) .

32353 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۰۷۰ Or : سدهٔ **۱۲** ، درفهرست ازسراینده نام‌برده نشده [نسخه‌ها ۴: ۶۶۳] .

32354 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۲۹۳ Or: نوشتهٔ **۱۲۷۴** ، در فهرست از سراینده نام برده نشده [نسخه‌ها ۴: ۶۶۳] .

32355 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۳۱۳: آغاز برابر نمونه ، ۶۸گ ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۹] .

32356 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷ م مجامیع فارسی : تعلیق درویش اسماعیل ، بی تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست از سراینده نام برده نشده، ۱۲۴گ ۱۵س [ف. مخطوطات ۲: ۱۸] .

عروة الوثقی

ازشهابی ، مثنویست سرودهٔ ۸۵۹ .

32357 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۷۳۹SpiVI۳۶: تعلیق (بهار) ، سدهٔ **۹** ، آغاز افتاده : مطیعت‌گشت ادریس ازدل‌و جان ـ که شد فرمان برش در روضه رضوان، ۱۰۹گ [ف. عبدالله ۲: ۴۸۹] ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۴۹] .

عروجیه

از شیخ آذری اسفراینی ، که یاد او در «عجایب‌الدنیا: ۳۰۰۱» گذشت. **آغاز** : نماز شام‌که ازگردش قضا و قدر ـ زبام چرخ‌درافتاد خسرو خاور ـ لوای مرتضوی رفت در ممالك روم ـ ز حد شام برآمد طلایهٔ عنبر .

32358 ـ **تهران**، الهیات ۵۷۱/۶ د: نستعلیق **۹۸۶** ، (۳۴ر-۳۹پ) ، آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱: ۳۳۳ و ۲: ۱۸۳] .

عروض منظوم

در ص ۲۱۶۷ گذشت .

عشاق نامه=عشق نامه

ازعبیدزاکانی، که یاداو در «اخلاق‌الاشراف: ۱۵۲۷» گذشت . مثنویست که بنام ابواسحاق در ۷۵۱ سروده است : به بهتر طالع فرخنده ترفال ـ ز هجرت نهصد (هفتصد) و پنجاه و یکسال ـ بنظم آوردم این درد دل خویش ـ بهرکس بازگفتم قصهٔ خویش . **آغاز :** خدایا تا از این فیروزه ایوان ـ فروزد ماه و مهر و تیر وکیوان .

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۲۶۴ و ۱۹: ۲۴۹ـ ف. مشار : ۱۱۱۳ .

32359 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۳ادب فارسی‌طلعت : نوشتهٔ محمدفرزندمحمدابهری، ۱۵ رجب **۷۳۶** همراه دیوان واخلاق‌الاشراف او[مخطوطات۱: ۱۷۸] **فیلم** آن دردانشگاهش ۲۶۹۵ هست [فیلمها: ۷۲۱].

32360 ـ **حمیدیه**، ۲/۱۱۸۱ : در «کلیات» مؤرخ **۸۹۸** او. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۶۵ هست [فیلمها : ۱۶۶] .

32361 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۷۶: در «کلیات : [1784]» از سدهٔ **۱۰** (ص۱۳۶ـ ۱۷۸) [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

32362 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۲۰۵ ج : در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۸۳** [ف. ادبیات ۱ : ۳۹۶] .

32363 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲/۲۶۴) Or۲۹۴۷ : از سدهٔ **۱۹** م (۴۸ر) [ریو ، ذیل : ۱۷۴] .

عشاقنامه = عشق نامه = ده فصل

از فخرالدین عراقی، که یاد او در «حمدله: ۴۴» گذشت . مثنویست در یك مقدمه و ده فصل و یك خاتمه ، در توصیف عشق و عاشق و مراتب عرفان و یقین ، غزلهایی نیز در آن آورده، بنام شمس‌الدین محمد صاحب دیوان ساخته و بدان نامی نداده است، ولی بدین نام بالا خوانده شده است، و در بمبئی ۱۳۵۷ (۱۹۳۹م) چاپ شده است. **آغاز:** هر که جان دارد و زبان دارد ـ واجبست آنکه ورد جان دارد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۰۹ و ۱۵ : ۲۶۴ ـ ف. مشار : ۱۱۱۳ .

32364 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۱۴ : نستعلیق ریـز خوش ، با تاریخ **۸۲۶** در دفتر (۵۲۷ر ـ ۵۴۱ر هامش) با ۱۰۸۰ بیت، در فهرست بنام **ده فصل** است فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۲] .

32365 ـ **تهران**، مجلس ۹۶۸ : نستعلیق **۸۵۸** ، در هامش دیوان حافظ ، از میان افتاده نسخه پیرامن هزار بیت است . برخی از بیتها محوشده (ص۱۵۲ـ ۲۳۵) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳ : ۵۱۶] .

32366 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ، لاله‌لی ۵/۲۰۱۰ : نستعلیق (ص۵۲۷ـ۵۳۹) در فهرست بنام **ده فصل** است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴ هست [فیلمها : ۴۰۳] .

عشاق نوا

از سراینده‌ای با تخلص رازی، مثنویست عرفانی در وحدت و توحید ، و در سر تمثیل وحدت به نای و نوای نی (همانکه مولوی در آغاز مثنوی خود کرده‌است) در آن آمده: آنکه این راز چو (رازی) پوید ـ همچو منصور اناالحق گوید... چون در این پرده شدم محرم راز ـ ره «عشاق نوا» کردم ساز ـ آنچه قانونی دیوان قضا ـ گفت در پردهٔ «عشاق نوا». **آغاز:** ای نوای دل عشاق از تو ـ صد نوا ساز در آفاق از تو .

32367 ـ **تهران** ، مجلس۷/۳۰۷۱: سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص۴۲۱ـ۴۴۸) ، در عنوان نسخه از فخر رازی دانسته شده است، با تاریخ **۱۳۰۱** در پایان ش۱ دفتر [ف. مجلس ۱۰ : ۶۱۸] .

عشق = منظومه‌ای در ...

ناشناخته . **آغاز :** ای بدرماندگی پناه همه (مثنویی با این سرآغاز از جامی یاد شده است) .

32368 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹ تاریخ فارسی : بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه (گ۱ـ ۱۶ مجموعه) ۶س [مخطوطات ۱ : ۲۷۱] .

عشق افروز

از سراینده‌ای با تخلص ثاقب ، مثنویست در پیرامن ۱۸۶ بیت. **آغاز:** میکنم حمد خداوند کریم ـ قادر بیچون وقیوم قدیم ـ آنکه از بحر

سخا در بطن یم ـ آشکارا میکند درو عدم .
بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۴۷ .

32369 ـ **تهران**، ملك ۲/ ۶۲۴۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** در «دیوان» او [رؤیت].

عشق حقیقی

ازمجنون تویسرکانی ، حاج محمدحسین فرزند غلامحسین ، (۱۲۲۴ـ۱۲۸۹ق) نیای مایل‌تویسرکانی‌مثنوی‌است عرفانی‌در ۴۶۰ بیت. **آغاز:** سینه‌ای خواهم زهجرافروخته ـ عاشقی خواهم چوخود دلسوخته ـ بلبلی خواهم زگل برسینه داغ ـ یا بود پروانهٔ دور چراغ .

بنگرید: ذریعه۹: ۹۵۵(مایل) و۹: ۹۶۷ (مجنون) ـ فرهنگ سخنوران : ۵۱۲ .

32370ـ **تهران**، آقای پارسا تویسرکانی: نستعلیق‌مایل‌تویسرکانی، **۱۳۲۴**ق [یادداشتهای آقای عبدالرحمان پارسا تویسرکانی] .

عشق میر قوام‌الدین

ازناصرعلی سرهندی (م ۱۱۰۸) ، که یاد او در «دیوان: ۲۴۴۸» گذشت .

32371 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/ ۶۳۶۰ : نوشتهٔ میرعلاءالدین [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۷۲] .

عشق نامه

ازپیام اکبرآبادی، که یاد او در «دیوان: ۲۲۵۷» گذشت . مثنویست . **آغاز :** گفت پیش من‌شبی‌فرزانه‌ای‌ـ ازدویك جان، دلخراش افسانه‌ای .

32372 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۰۹Spi/VI ۴۶۶۸: در «دیوان» او نوشتهٔ **۱۲۰۸** (۳۲پ‌ـ۴۸ر) آغاز برابرنمونه [ف. عبدالله ۲: ۵۵۷] .

عشق نامه

ازساری شیرازی، علی‌اکبر ، سدهٔ سیزدهم که یـاد او در « کلیات : ۱۸۵۹ » گذشت . مثنویست درپیرامن ۱۲۵۰ بیت، درآن ازعشق فرزند شاه وبیماری او سخن‌آمده‌است. **آغاز:** بنام پادشاه فرد اعظم ـ که ازیك‌کن نمود ایجاد عالم .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۴۸ .

32373 ـ **تهران** ، ملك ۷/ ۶۳۱۸: نستعلیق، سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او (۲۳۱ر‌ـ۲۵۱ پ) [رؤیت] .

عشق‌نامه = کنوز اسرار

منسوب به‌سنایی ، از عزالدین محمود.

عشق‌نامه

از شاه داعی شیرازی ، سید نظام‌الـدین محمود، که‌یاد او در«دیوان: ۲۳۲۴» گذشت . ششمین مثنوی ازمثنویهای ششگانهٔ اوست . در عشق ومراتب آن بروش عرفانی، باعنوانهای: سخن اول ، سخن دوم ... گویا پس از ۸۵۶ که سال پایان سرودن«چشمهٔ زندگانی»پنجمین مثنوی اوست سروده باشد . **آغاز:** از ازل‌گر گوش داری‌تا ابدـ بشنوی‌ازهرزبان حمداحد.

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۴۳ و ۱۹: ۲۴۸.

32374 ـ **تهـران** ، سلطنتـی ۲۲۲ (۵۰۳ ف): در«کلیات»اونوشتهٔ **۸۷۶**(بنگرید: دیوان:23088» [ف. دکتربیانی: ۲۶۰].

32375 ـ **تهران**، مجلس ۶/ ۱۰۹۵: در«ستهٔ» او ازسدهٔ **۹** (ص۱۹۵‌ـ۲۵۱)، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۳: ۴۶۹] .

32376ـ **تهران**،سپهسالار۳۳/ ۲۹۳۱: با تاریخ **۱۱۰۲** در دفتر ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵: ۳۲۱] .

32377 ـ **لندن** ، دیوان هند۱۲۹۸: در «ستهٔ» او [ذریعه ۱۲: ۱۴۳] .

32378 ـ تهران، دکتر مفتاح ۱/ ۳۰۰ : نستعلیق محمدعلی فرزند عبدالکریم ، دوشنبهٔ ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۲۳۴** [رؤیت] .

عشق‌نامه

از غریب ، ملامحمد شکور . در ذریعه و فرهنگ‌سخنوران واژهٔ غریب وشکور از اونام برده نشده است .

32379 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۵۵/ ۲۴۸۰ : نوشتهٔ احمد ، **۱۲۸۳** (۱۸۶۶–۱۸۶۷م) غزلهاییست ومثنویها [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱۴۹:۱] .

عشق‌نامه

ازسراینده‌ای با تخلص‌عشقی، تهرانی، در تصوف گروه‌ذهبی‌وداستان«منامیه:۱۴۲۳»بابای ذهبی ، بنام جلال‌الدین محمد مجدالاشراف پسرهمان بابا ، و ناصرالدین شاه (۱۲۶۴– ۱۳۱۳) . **آغاز :** ابتدای هرکلام وهرسخن‌ـ خوش بود حمدکریم ذوالمنن .

بنگرید: ذریعه ۱۹:۲۴۹ .

32380 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۳۸۳ : نستعلیق شب آدینه ۷ رجب **۱۳۰۴** ، پیرامن ۱۱۷۵ بیت ، ۵۰گ ۱۲ بیت [رؤیت] .

32381 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۶۱۷: نستعلیق ابوالفتح ، چهارشنبهٔ ۲۲صفر **۱۳۰۵** آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۲۰].

عشق و دل

ازمحمد باقر فرزند محمد ابراهیم‌رضوی همدانی ، از سدهٔ ۱۱–۱۲ .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۴۹ .

32382 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۵۱۴: بخامهٔ خود سراینده درجنگ مؤرخ **۱۰۹۵–۱۱۰۴** گردآوری‌ملامحمد محسن فرزندمحمد صادق بروجردی (ص۴۵) شعر وغزلی نیز از همین رضوی درآن جنگ هست [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۵۲۱] .

عشق و عقل

ازعنایت‌الله فرزندهدایت‌الله‌سرودهٔ ۱۲۵۳ ، بنام محمد شاه (۱۲۱۲–۱۲۶۴) .سروده‌ایست عرفانی . **آغاز:** اول نامه بنـام حی پاك ـ زندگی بخش همه اجزای خاك .

32383 ـ **تهران** ، ملی ۸۷۳ ف : نستعلیق شاید سراینده ، محرم **۱۲۵۳**، ۲۰گ ۱۲س [ف. ملی ۲: ۴۰۸] .

عشقیه

از امیر خسرو دهلوی ، کـه یاد او در «کلیات : ۱۸۵۶» گذشت .

32384 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۸۸منظوم (۹۹۰) : نستعلیق **۱۰۱۰** [ف. بنگال:۹۶]:

عشقیه = قصیدهٔ ..

ازقطب‌الدین محمدحسینی‌شیرازی‌نی‌ریزی ذهبی (م۱۱۷۳) (بنگرید : ترجمهٔ عشقیه : ۱۰۸۳) . بفارسی و عربی ، سرودهٔ ۱۱۴۵ ، در ده اشاره. او درپایان « ترجمهٔ غزل» عطار بنام « منهاج‌الهدی » مینویسد که قصیده‌ای در عشق سروده‌ام و «عشقیه » نامیده‌ام . نوادهٔ او در «قوائم‌الانوار : ۱۳۱۲» «عشقیه» را آورده واین قوائم‌الانوار چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله ان‌العشق قدشرقا ـ من مشرق‌القدس بانوار قد برقا .

بنگرید : ذریعه ۹:۸۸۴ (قطب شیرازی) و ۱۷ : ۱۱۹ (قصیدهٔ عشقیه) ـ ف . مشار : ۱۲۲۸ (قوائم) .

32385 ـ **تهران** ،مجلس ۴۸۸۹/۸: نسخ حسن فرزندمحمدحسینی، باتاریخ **۱۱۷۰**

در دفتر (۷۳پ-۱۱۴ر) ، آغاز برابر نمونه، پس از ده اشاره هفت اشاره است بدون شماره [رؤیت] .

عشقیهٔ امیر

مثنویست در وصف بهار و گل ، در ۸۱ بیت . **آغاز** : صبا چون باغ را پیرایه نو کرد- دل بلبل بروی گل گرو کرد .

32386- **تهران**، مجلس۲۱/۲۳۲۹ : نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص۲۴۲-۲۴۸ جنگ) ۸۱ بیت [ف. مجلس ۸:۲۶] .

عطایی نامه

ازشیخ شاه محمد عطایی اودی . مجموعه سرودههاییست ازعاصی وسعدی ، درهند ۱۲۷۱ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹:۷۲۹ و ۱۵:۲۷۷ - فرهنگ سخنوران:۳۹۷ - مشار: ۱۱۲۰

32387 - **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۳/۱۳۷۲/۴۴۲۳ : نوشتهٔ عنایت‌الله ، ۴شوال **۱۲۷۹** (۱۸۶۳م) [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۴۹] .

عقاید نامه

ازعبدالرحمان جامی ، مثنویست عرفانی (بنگرید : شرح عقاید : ۹۶۵) .

32388 - **بنگال** ، آسیایی۸/ao۷۲ (۱۱۰۷) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال :۱۴۹] .

عقد گهر

ازمحمدیوسف خواجم فرزند ایشان‌خان.

32389 - **اکسفورد** ، بادلیان۲۴۹۶ P . 117 : تاریخ یاد نشده ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۳۸ هست [فیلمها ۱۴۳] .

عقلنامه

از سنایی غزنوی ،که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۲» گذشت. مثنویست پیرامن ۲۴۰ بیت ودر آن خطاب به بادکرده آنرا وصف می نماید. واین جز «عقلنامهٔ» منسوب به اوست که بنام «سنائی آباد» خوانده شده. درمجموعهٔ مثنویهای او (ص۲-۱۵) بکوشش استاد مدرس رضوی چاپ شده است . **آغاز** : السلام عليك يا دم روح - ازتو بدزنده روح ومرکب نوح .

بنگرید : پیشگفتار مجموعه مثنویهای سنایی ازاستادمدرس رضوی - ذریعه ۱۲:۱۴۳ و ۱۵:۳۰۱ و ۱۹ :۲۵۰ .

32390 - **بایزید ولی الدین**۲۶۲۷ : در «کلیات» او نوشتهٔ ۴/ج۱/**۶۸۴** . فیلم آن در دانشگاه ش۲۰۶۹ هست . در چاپ از آن بهره گرفته شده [پیشگفتار چاپ ص بیست و هفتم] .

32391- **لندن**، دیوان‌هند۲/۳۷۳۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ گلشنی هروی ،**۸۸۴** ، (گ۲۴۵-۲۵۱) ، دارای ۲۲۰ بیت. فیلم آن در دانشگاه ش۲۳۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۵] همین نسخه در پیشگفتار چاپ استاد مدرس نگاهداری شده در ترکیه (کتابخانهٔ سلیمانیه) و با همان شماره یاد شده است!؟

32392 - **تهران** ، سپهسالار۲/۳۴۷ یا ۳۷۴(؟) : درهامش «حدیقةالحقیقة» مؤرخ **۹۲۰** و تازه‌تر از آن ، با عنوان «یسمی العقل نامه» تنها ۲۱۲ بیت است و انجام افتاده [رؤیت] .

32393 - **لندن**، دیوان‌هند۳/۱۹۹۱ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۶۱** او . **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۳۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۵] در چاپ استاد مدرس از آن بهره گرفته شده است

[پیشگفتار چاپ، ص: بیست و نه] .

32394 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب 3636SpiVI5 : در «کلیات» او با تاریخ **۱۰۷۸-۱۰۲۵** ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۴۳۲] .

عقلنامه = سنایی آباد

منسوب به‌سنایی ،که یاد او بعنوان «سنایی آباد : ۲۹۲۲» گذشت . اینك نسخه‌های آن.

32395 ـ **لندن** ، دیوان هند ۹۲۷ : نستعلیق در «کلیات» نوشتهٔ **۱۰۰۶** (۳۸۰ر ـ ۳۹۴) استاد مدرس رضوی درچاپ از آن بهره برده‌اند [پیشگفتار همان چاپ : سی و سه] .

32396 ـ **لندن** ، دیوان هند ۱۹۹۱ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۶۰-۱۰۶۱**،(۳۴۹- ۳۶۳) عنوانهـا سفید مانده ، درچاپ استاد مدرس رضوی از آن بهره‌مند شده‌اند ، نام آن در نسخه «عقلنامه» سنایی است .

32397 ـ **مشهد**، رضوی ۱۸۴۵ : تنها ۱۳۱ بیت آن است در نسخهٔ «سیر العباد» او که ضمیمهٔ «حدیقهٔ» اوست [پیشگفتار چاپ: سی و شش] این ناچیز بدنبال این نسخه رفت و به‌این نتیجه‌رسیدکه شمارهٔ یادشده درست نیست ،باید تمام نسخه‌های حدیقه‌را گشت تا این نسخه بدست آید.

عقل و جنون

سرودهٔ اسحـاق مذاقی نیشابـوری ، از سرایندگان دربار سلطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲-۹۱۱)، گویاهمان نظام الدین مذهب باشد. آغاز: بنام خداوند جان وخرد .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۲۵ و ۱۹: ۲۵۰ - صبح گلشن: ۳۹۸ - فرهنگ سخنوران: ۵۳۲.

32398 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۶ م مجامیع ترکی: تعلیق بی‌تاریخ (گ ۱۰۳-۱۲۵) ۲۰ س [ف مخطوطات ۲: ۱۹] .

32399 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۸۱ م ادب فارسی : تعلیق بی‌تاریخ ، ۳۰ گ ۱۷ س [ف . مخطوطات ۲: ۱۹] .

عقل وعشق

ازصفی‌علیشاه نعمت‌اللهی ، میرزاحسن . گفتگویی‌است‌عرفانی میان عقل وعشق در ۱۰۲ بیت ، و به دفتر سوم «زبدة‌الاسرار : ۲۸۵۱» او می‌ماند . **آغاز** : مرغ عشقم باز در پرواز شد ـ باب عشقم باز بردل باز شد ـ نغمهٔ دیگر دراین ره سازکرد ـ داستان عشقم باز بردل باز شد .

32400 ـ **مشهد**، رضوی ۳/ ۱۰۳۱۴ : شکسته نستعلیق بدنبال «زبدة‌الاسرار» او نوشتهٔ **۱۳۳۰** (۱۸۴ر ـ ۱۸۸پ) دراین دفتر نخست «زبدة‌الاسرار» اوست سپس « مثنوی عرفانی » بی‌نام که به دفتر دوم «زبده» میماند و آنگاه این مثنوی آورده شده است و این یکی نیز به‌دفتر سوم آن «زبده» میماند [رؤیت].

علم غیب = رساله در...

از سراینده‌ای با تخلص شاکر (ذریعه ۹: ۴۹۳) در استخراج ضمیر ، بیشتر آن به نظم است و رموزی نیز دارد. درپایان آن آمده: این کتابیست علم غیبش نام ـ که زمن یافت نظم او اتمام ـ گشت شاکر؛ مذاق را شاکر ـ گشت چون نظم این کتاب تمام . **آغاز** : حمدله ...اگر کسی درضمیر شیئی را ملاحظه نماید.

32401 ـ **تهران**، دانشگاه ۵/ ۳۷۱۶ : نستعلیق محمد فرزند طهماسبقلی نجـم ثانـی تبریزی، ۲۵ رجب **۱۳۰۷** (۱۵۷پ ـ ۱۶۱پ) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۷۱۹] .

علی نامه

به نظم .

32402 ـ قونیه ۲۵۷۸: نسخ محمد فرزند محمود فرزند مسعود شوشتری، پنجشنبهٔ ۷ رمضان، سال یاد نشده، ۳۰۱ گ ۱۹ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۳۲۲ هست [فیلمها: ۱۴۳].

عمدة الاشعار

ازقاسمی گنابادی، سیدمیرزا قاسم (م ۹۸۴) که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۹» گذشت. مثنوی است در وصف کعبه و مدینه، به بحر «خسرو و شیرین» نظامی، درچهارهزار بیت، بسال ۹۵۶ سروده است: ز تاریخش نی کلکم چو دم زد ـ (زلال ساقی کوثر) رقم زد. **آغاز**: الهی قاسمی را راه بنمای ـ زبانش را به بسم‌الله بگشای.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۶۲ و ۱۹: ۲۵۰ ـ هفت آسمان: ۱۳۶، ۱۳۸.

32403 ـ مشهد، رضوی ۱/ ۹۰۱ ادبیات (۸۳۸۳): نستعلیق حافظ محمد فرزند قاسم‌علی، صفر **۹۸۰**، همراه «زبدة الاشعار» و جز آن. [ف. رضوی ۷: ۷۰۷].

عمدة القاری

حافظ شرف، درص ۹۱ گذشت.

عنوان

در طب، درص ۵۶۹ گذشت.

عوامل مائة

دربخش دستور زبان ص ۲۰۷۲ گذشت.

عوامل منظوم

دربخش دستور زبان ص ۲۰۷۳ گذشت.

عین الغموم

از مطلع مازندرانی، پس از ستایش از خدا و پیامبر و میرزا اسماعیل خان، به رویدادهای کربلا پرداخته است. درپیرامن سه‌هزار بیت. در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ مطلع از مطلع مازندرانی یاد نشده است. **آغاز**: بنام فروزندهٔ شید و ماه ـ نگارندهٔ هرسپید و سیاه

32404 ـ تهران، ملک ۵۳۶۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با یادداشت ۱۲۹۷، آغاز برابر نمونه، ۸۸ گ ۱۸ س [رؤیت].

عین وجود

از محمد دهدار، عیانی، که یاد او در «الفانسانیت: ۳» گذشت. منظومه‌ایست عرفانی در اعداد. **آغاز**: ای صاحب دیده بنگر ازعین شهود ـ درپرتو ذات از **عین وجود**.

32405 ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی: نستعلیق عبدالحسین ذوالریاستین درگذشته **۱۳۳۲**، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی].

عیون الآثار

ازحسین رضا الوزیر فرزند عصمت الوزیر فرزند نجیب آل رمضان قسطنطنی، درگذشتهٔ ۱۳۲۲. مجموعهٔ شعر ازسرایندگان فارسی زبان است.

32406 ـ قاهره، دارالکتب ۳۷ ادب فارسی طلعت: بخامهٔ گردآورنده، **۱۳۱۵** در شهر سلانیك، ۹۲ گ [ف. مخطوطات ۲: ۲۰].

غ

غازان نامه

از خواجه نورالدین فرزند شمس‌الدین محمد اژدری وزیر غازان، درپنجاه سالگی در دوشنبهٔ ماه محرم ۷۵۸ و ۷۶۳، برای سلطان شیخ اویس جلایری ایلخانی سروده‌است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۵۱ ـ استوری ۱: ۲۷۱.

32407 ـ کمبریج، برون (8)278
V : نستعلیق خطوطی شیروانی در تبریز ، ۹ ذیحجهٔ **۸۷۳** برای خزانهٔ سلطان حسن بهادر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۵۰ هست [فیلمها : ۱۴۳] .

غدیریه

ازناصری کرمانی، که یاد او در «اسکندر نامه : ۲۶۳۳» گذشت . قصیده‌ایست بنام مسعود میرزا ظل السلطان فرزند ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳)، فرمانروای اصفهان ودرضمن از او مقرری و مـواجب میخواهد ؛ **آغاز** : شنیدم بچنین روزخالق سبحان ـ به‌جبرائیل امین‌داد این چنین فرمان .

بنگرید : ذریعه ۹ :۱۱۵۸ .

32408 ـ تهران ، الهیات ۴۲۰ د : نستعلیق ۱۷ع۲/**۱۲۰۹** (؟!) ، ۱۰ گ ۱۱س [ف. الهیات ۱:۹۷] .

غرایب = کتاب ...

از رونق علیشاه . [نمای نسخه] . مثنویست عرفانی با عنوانهـای : بـارقهٔ شارقه ، رشحهٔ فایضه . چند غـزل نیز در آن آورده است . **آغاز** : این نامه بنام آنکه نامش ـ شد فیض رسان خاص وعامش ـ الحمد خدای عالمین‌را ـ رحمان و رحیم شاه دین را .

32409 ـ مشهد، رضوی ۱۰۴۷۸/۱ فهرست نشده: نستعلیق ۲۲ج۲/**۱۲۶۲** (۱پ ـ ۴۹ر) سپس «مرآت المحققین» او [رؤیت] .

غزلیات = دیوان ...

غزلیات محمودیه = محمود و ایاز

غزونامه

ازاسیری از سرایندگان سدهٔ دهم. حماسهٔ دینی است در جنگهای پیامبر که در ۹۶۷ بنام سلطان سلیمان قانونی آل‌عثمان سروده است : بکن سال تاریـخ او را طلب ! ـ حساب از (صفات النبی العرب) . **آغاز** : بنام خدایی که بخشنده اوست ـ برآرندهٔ کام هربنده اوست ـ خدای زمین وخدای زمان ـ خداوند روزی ده غیب دان .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۵۴ .

32410 ـ تبریز ، حـاج حسین آقا نخجوانی: [ف. رضوی ۷ :۳۱۲] بنقل ازحماسه سرائی صفا .

غمکده

از وفا . مثنویست در بحر «مثنوی معنوی» در رویدادکربلا ، وگزارش منظوم حدیثهایی، بنام محمدشاه (۱۲۵۰ـ۱۲۶۴) سروده‌است . و میخواسته تا امام دوازدهم بسراید . در آن آمده : خاصه اندرحال آل مصطفی ـ که‌نباشد درخورش نظم **وفا**... **غمکده** مرورا نام‌من ـ غمکده دریای رنج است ومحن . انجام: دادگر آمد **محمدشاه** راد ـ آنکـه حاجب بر درش بدکیقباد ... تا قیامت دولتش بادا مدام ـ شد بعهدش **غمکده** اینك تمام . **آغاز**: ابتدا بر نام حق داورکنم ـ مدح مولایم علی حیدرکنم.

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۵۲ .

32411 ـ مشهد ، رضـوی ۹۷۱۷ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغازافتاده ۲۶۷ گ ۱۱س [رؤیت] .

3212 ـ مشهد ، رضوی ۷۳۱ ادبیات (۸۵۹۹): نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ازپیامبر تاامام چهارم رادارد، ۱۵۴ گ ۲۰س [ف. رضوی ۷ :۶۵۲].

غنچهٔ باز

ازعین الدین ، گزارشی است از « گلشن

راز» شیخ شبستری . که آنرا بصورت مستزاد درآورده و بدین نام خوانده است . و در آن ازخود و منظومهٔ خود چنین یاد کرده است : چراغ روشن علم‌الیقین است ـ گل‌گلزار باغ متقین است ـ زجاجهٔ کاملین است ـ هدیهٔ (عین دین) است ـ زروح‌القدس سرگلشن راز ـ مسجل نام این گل «غنچهٔ باز» .

گویا «شرح گلشن‌راز» که در «دانشمندان آذربایجان: ۳۳۶» به‌امین‌الدین نسبت داده‌شده همین‌گزارش عین‌الدین باشد. سیدحسین فرزند سیدرضا بسال ۱۳۰۸ در این مستزاد دستبرده بنام خود ساخته [نسخهٔ رضوی] ، باز همین گزارش(مستزاد) رامحمد عنقادرگذشتهٔ ۱۳۴۱ ش بپدرش میرزا ابوالفضل‌عنقای طالقانی نسبت داده‌است [گلچین معانی] دربارهٔ نسخه‌ها باید گفت جز نسخه‌هایی دزدیده از ایـن منظومـه نسخه‌ای در دست نداریم . **آغاز** : بنام آنکه جانرا فکرت آموخت ـ چراغ دل بنورجـان برافروخت ـ قبای عاشقی دوخت ـ سراپاجان و دل سوخت .

بنگرید: ذریعه۱۶: ۶۴ـ نسخه‌ها۴: ۱۱۳ (گفتار آقای گلچین معانی) .

غنچهٔ باز

منسوب به‌سیدحسین فرزندسیدمحمدرضا، همان « غنچهٔ باز » عین‌الدین است با افزودن خطبه و دیباجه‌ای به‌نظم ونثر ، که‌در آن ناصر ـ الدین‌شاه را ستایش کرده ومنظومه را بمیرزا علی‌اصغرخان در ۱۳۰۸ پیشکش کـرده است [گلچین معانی]. **آغاز** (دیباچه) : اگـر چه بحمدالله ساحت فصیح‌المساحهٔ ایران بلکه‌غالب صفحهٔ معمور . . . آغاز متن بـرابـر سرودهٔ عین‌الدین است.

32413 ـ **مشهد**،رضوی ۹۰۷: نستعلیق **۱۳۰۸** ، دستخط سیدحسین نیزدرنسخه هست، ۵۰ گ ۱۴س [نسخه‌ها ۴: ۱۰۷ـ ف . رضوی ۴: ۲۱۲ ـ ذریعه ۱۶: ۶۴] .

32414 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۸۳ : در «مدینةالادب» عبرت نایینی (ج۲ص۳۵۵)، که در اینجا این مستزاد از ابوالفضل عنقای طالقانی دانسته شده و درست نیست [نسخه‌ها ۴: ۱۱۳، گفتار گلچین معانی] .

غرایب‌الدنیا = عجایب‌الغرایب

غنچهٔ آرزو

سرودهٔ محمد اعظم‌عباسی چریاکوتی ، که یاد او در «باده افراه ۲۶۵۳» گذشت.

32415 ـ **آصفیه** ۴۷/۹ مجامیع : نوشتهٔ **۱۳۳۳** [ف . آصفیه ۳: ۷۳۶] .

ف

فارسنامه

صفی قلیخان شاملو .

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۱۶ .

32416 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۳۶۱/۲ : نوشتهٔ **۱۲۵۵**، مصور [نسخه‌ها۴: ۶۸۴].

فارغ‌نامه

ازفارغ گیلانی ، درستایش حضرت علی و جنگهای شگفت انگیز او ، بروزگارشاه عباس (۹۹۵-۱۰۳۷) بسال ۱۰۰۰ سروده است. و ازهموست : در دلم آرزوی گیلانست ـ زانکه حب وطن زایمـانست . **آغاز** : لله الملك انه مالك ـ هو باقی وغیره هالك ـ سراین نامه‌نام

آن معبود ـ که زنامش دوکون یافت وجود.

بنگرید: ذریعه ۹:۷۹۹و۱۶:۹۹۵و۱۹: ۲۵۲.

32417 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۲۲ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه، ۱۹۳گ [ریو ۲:۶۶۹].

32418 ـ **تهران**، ملک ۵۰۳۲: ملا محمدحسین فرزند اسماعیل **۱۲۵۸** [رؤیت].

32419 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۵۷: نوشتهٔ **۱۲۶۴**، در فهرست بعنوان «دیوان» آمده‌است [نسخه‌ها ۴:۲۹۷].

32420 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۸۶۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان «دیوان» فارغ یاد شده است، ۱۵۵گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۰:۱۷۰۲].

32421 ـ **تهران**، فخرالدین نصیری: [ذریعه ۱۶:۸۰۰].

فالنامهٔ بروج

از عبید زاکانی، نظام‌الدین که یاد او در «اخلاق‌الاشراف: ۱۵۲۷» گذشت. در تفاؤل از روی نام برجها، به‌نثر و انتقادی درپایان هرفالی یك رباعی است.

بنگرید: ذریعه ۱۶:۱۰۰ـ ف. مشار: ۱۱۵۲.

32422 ـ **تهران**، اصغر مهدوی۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۲:۹۱].

فالنامهٔ حروف = فال کلام

از ناشناس. از روی قرآن، بدینگونه: پس ازگشودن قرآن حرف هفتم از سطر هفتم را پایه قرار داده و برایش به ترتیب تفاؤلی کرده است: چون الف آمد بفال اندرکتاب ـ ابتدای‌کار شد خیر وصواب. مثنویست در۳۷ بیت. **آغاز**: هرکه از قرآن گشاید فال خویش ـ بیشك او واقف شود برحال خویش.

32423ـ **تهران**، پزشکی ۲۰/۲۳۸: سدهٔ **۹**، (۳۶۹ـ۳۷۱) [ف. ره‌آورد:۱۴۸ـ نسخه‌ها۳:۳۳۲].

32424 ـ **مشهد**، رضوی ۱۸/۷۱۳۶: در دفتری از سدهٔ **۹**، واین بخش‌گویا تازه‌تر ازسدهٔ ۱۱ باشد، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

32425ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۵۱۸۴: نسخ سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، بدنبال قرآن، زرین، آغازبرابرنمونه [ف: دانشگاه ۱۵:۴۱۴۰].

فالنامهٔ طیور و وحوش

ازعبیدزاکان، نظام‌الدین که یاد او در «اخلاق‌الاشراف: ۱۵۲۷» گذشت. به‌نام هرپرنده یك رباعی سروده است، رویهم ۶۰ رباعی. **آغاز**: فاخته ـ ازفاخته چون شمع رخت نفروزد ـ پیوسته ترا ازنیکی‌آن‌آموزد.

بنگرید: ذریعه ۱۶:۱۰۰ ـ ف. مشار: ۱۱۵۲ ـ تاریخ ادبیات، برون ۳:۲۶۳،

23426 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۷۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** (ص۳۲۴ـ۳۳۰) [نسخه‌ها ۲:۹۱].

32427 ـ **تهران**، ملك ۳۸/۴۰۷۶: نستعلیق نزدیك **۱۰۵۸**، زرین، آغاز برابر نمونه (۳۱۰رـ۳۱۱پ) نسخه ۵۱ رباعی‌دارد [رؤیت].

32428 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱/۱۶۳۴: با تاریخ **۱۲۴۹** دردفتر [نسخه‌ها ۵:۴۱۳].

فالنامهٔ گل

ازعبید زاکان، نظام‌الدین، که یاد او در «اخلاق‌الاشراف:۱۵۲۷» گذشت. مجموعه رباعیهایی است بنام هرگل‌یك رباعی. **آغاز:**

گل : برگل چونهاده‌ای تو انگشت بفال .

32429 ـ **تهران** ، ملك۳۹/۴۰۷۶: نستعليق نزديك **۱۰۵۸**، زرين، همراه«فالنامهٔ طيور» آغاز برابر نمونه (۳۱۲ر-۳۱۲پ) نسخه ۳۱ رباعی دارد [رؤيت] .

فالنامهٔ منظوم

از نورالدين شمس قاری لاهوری ، بنام شاهجهان‌دوم‌شهاب‌الدين‌محمددر ج۲/۱۰۴۷، در هفتاد و دو خانه سروده است .

32430 ـ **تهران**، سعيد نفيسی ۶۷۷: نستعليق ۲۲ ذيحجهٔ **۱۲۰۳** . **فيلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۱۱ هست [فيلمها : ۱۴۴] .

فالنامهٔ منظوم

ناشناخته .

32431 ـ **تهران**، دانشسرايعالی،قريب ۱/۱۳۷ : نستعليق سدهٔ **۱۳** ، با ديباجه‌ای‌به نثر ، با عنوان نام پيامبران و امامان[نسخه‌ها ۶۴۴:۵] .

32432ـ **تهران**،دانشگاه ۴۳۶۰/۱: نستعليق ابوالحسن سمنانی ۱۶ محرم **۱۲۹۲** (۱ر-۶ر) به‌نظم و نثر، به‌ترتيب حروف‌تهجی وآوردن‌آيه‌هايی ازقرآن. **آغاز:** گربخواهی فال مصحف بنگری ـ آنچه شرط است اندرو درنگری . [ف . دانشگاه ۳۳۱۶:۱۳] .

32433 ـ **بنگال** ، آسيايی Co ۴/۱ (۵۲۰) : تاريخ يادنشده [ف. بنگال:۱۷۴] .

فالنامهٔ وحوش

از عبيد زاكان ، نظام‌الدين بنگريد به : «فالنامهٔ طيوروحوش:۳۰۱۱» گذشت .

بنگريد : ذريعه ۱۰۰:۱۶ ـ ف. مشار : ۱۱۵۲ .

32434 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۷۶ : نستعليق سدهٔ **۱۰** ، در «كليات» او (ص۳۳۰-۳۳۸) [نسخه‌ها ۹۱:۲] .

فتح‌الابواب وحقيقة‌الآداب

ازپيرجمال اردستانی ،كه ياد اودر«كليات ۱۸۴۹:»گذشت . بخشی است ازمثنوی‌عرفانی «بيان حقايق احوال‌المصطفی : ۲۶۷۴» با سربندهايی به نثر . **آغاز:** اللهم اهدنا فيمن هديت‌وتولنا فيمن‌توليت[بگفتهٔ ذريعه]. **آغاز:** انافتحنا لك فتحاً مبينا ... ای مشتاق كرشمهٔ ترك تازی زبان... ربنا افتح ربنا افتح بيننا- بين قوم‌الحق وانصر واهدنا ـ پرده شد دور ازرخ وزلف وخال ـ پرده درشد پرده درحسن وجمال .

بنگريد : ذريعه ۱۰۴:۱۶ .

32435ـ **پاريس**S.p.۸۱۳: نستعليق ضمن مجموعه رساله‌های اونوشتهٔ **۸۷۳**. **فيلم** آن‌دردانشگاه ش۱۳۲۱ هست [فيلمها:۵۹۴].

32436 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۵ :در «كليات» او از سدهٔ **۹** [ف.مجلس۵۴۴:۳] .

32437 ـ **تهران**، سلطنتی۳۱۹(۵۱۶ ف):سدهٔ **۹**.

32438 ـ **تهران**،سلطنتی ۲۵۹(۵۱۷ ف) : نستعليق‌كهن سدهٔ **۹** ، گزيده آنست در «كليات» او [ف . دكتربيانی : ۲۷۸] .

32439 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۴۴ : نستعليق خوش سدهٔ **۱۰-۱۱**،زرين، نام كتاب درصفحهٔ عنوان درستارهٔ زرين نوشته شده،۶۹ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۳۴۰۴:۱۳] .

32440 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۳۲ : در «كليات» او نوشتهٔ **۱۲۳۵** [ف. مجلس ۳: ۵۴۱] .

32441 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۱۰/۶ : در«كليات» او نوشتهٔ **۱۲۳۹-۱۲۴۱** (۲۲۱

پ-۲۹۶پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

32442 - **تهران**، مجلس ۱۱۳۳: شکسته نستعلیق(ص۲۹۸-۳۰۳) بخشی از آنست [ف. مجلس ۵۴۲:۳].

32443 - **تهران**، سپهسالار ۲۲۹/۳: تاریخ یاد شده (۱۷۸ر-۳۲۹) و (۱۵۱ر - ۱۷۷پ)، **آغاز**: اللهم اهدنا فیمن‌هدیت.. ای عزیز متوجه شوکه برق حال درذکر ماضی جلوه میکند، انجام مانند نسخهٔ ۵۱۱۰ ملك است [ف. سپهسالار ۳۵۶:۵].

فتح الباب

منظومه‌ایست درستاره‌شناسی در ۶۵ بیت. **آغاز**: نظر هر دو کوکبی باهم - که بود خانه‌شان‌مقابل هم - آنکه عقلش ره‌صواب‌کند- نام این شکل فتح باب کند.

32444 - **تهران**، مجلس ۶۳۲۱/۴: سدهٔ **۹-۱۰** با تاریخ **۹۰۳** در دفتر چندخطی (ص۹۷-۱۰۱) [ف. مجلس ۳۱۵:۱۹].

فتحنامه

ابن همام، در ص ۵۴ گذشت.

فتحنامه

درفتوحات سلطان ابوالفتح غازی محمد خان فرزند مراد خان، و ازآن میان فتح دژ قمنجه. درفهرست قاهره آمده: گویا سرودهٔ حسن اصفهانی باشدکه درکشف‌الظنون یاد شده است. و این جز «فتحنامهٔ» علی فرزند ملوك منشی است. **آغاز**: دلا اندر اطوار کارجهان- یکی باز بنگر چوکارآگهان.

بنگرید: ذریعه ۲۵۳:۱۹-کشف‌الظنون ۱۲۳۶:۲.

32445 - **قاهره**، دارالکتب ۲۲ تاریخ فارسی طلعت: نستعلیق، بی‌تاریخ، ۵۰گ ۱۸س [ف. مخطوطات ۲۵:۲].

فتحنامه = مفتاح الفتوح

ازامیرخسرودهلوی، که یاداو در«کلیات: ۱۸۵۶» گذشت. مثنویست پیرامن ۸۰۰ بیت بسال ۶۹۰ سروده و در دیوان «غرةالکمال» او هست. **آغاز**: سخن بر نام شاهی کردم آغاز - که بر شاهان در دولت کند باز.

32446 - **قاهره**، دارالکتب ۶۴ادب فارسی: نوشتهٔ **۸۲۰**، آغازآن برابر«مفتاح الفتوح» منسوب به‌عطار است!؟ [مخطوطات ۱۷۰:۲].

32447 - **تهران**، سپهسالار ۱۷۰/۵: نستعلیق خوب هندی سدهٔ **۹** (ص۱۱۸-۱۳۲) پیرامن ۸۰۰ بیت است، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵۹۴:۲ و ۵۴۹:۵].

32448 - **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۱۰۴ Add: در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۲۳**(۱۵۱۷م) بنام «مفتاح‌الفتوح» است، آغاز برابر نمونه [ریو۲: ۶۰۹].

فتحنامه

ازعزالدین‌تتوی شیرازی، دربحرشاهنامه سرایندهٔ مثنوی سیرد ل و مثنوی هیررانجهو (زاده ۱۱۶۳ - درگذشتهٔ ۱۲۰۶)که بکوشش سید محمد نظامانی درحیدرآباد بچاپ رسیده است. **آغاز**: بنام خداوند هردو جهان - شه هفت گیتی ونه‌آسمان.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۵۳ - پیشگفتارچاپ از نظامانی.

32449 - **پنجاب**، یونیورستی، لاهور: نوشتهٔ قاضی پیر محمد، ۱۰ع۲/**۱۲۶۵**، برای سیدغلامعلی.

32450 - **پاکستان**، سیدحسام‌الدین

راشدی : بی‌تاریخ ، انجام افتاده ، که درچاپ مورد استفاده قرارگرفته .

32451 ـ **حیدرآباد** ، مجلس ادبی : بی‌تاریخ ، ناقص .

32452 ـ **پاکستان** ، دکتر نبی‌بخش خان بلوچ : بی‌تاریخ ، ناقص .

32453 ـ **پاکستان** ، میرقادر بخش نظامانی : بی تاریخ ، خوش خط [پیشگفتار چاپ آقای نظامانی] .

فتحنامه

ازکاشفی شیرازی ، به‌نظم .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۵۳ .

32454 ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۵۷۰ : ۲۲گ [نسخه‌ها ۵:۴۷۸] .

فتحنامه

ازمسافر . **آغاز :** خداونـدا تو فتـاح جهانی ـ فتح برجمله اعدا میدهانی .

32455 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ۵۶۰۸ Add . شکسته آمیز ، **۱۱۸۰** (۱۷۶۷م) ، ۳۹گ [ریو ۲:۷۱۷] .

فتحنامهٔ انجمن جعفری و رامین

ازتقی ورامینی ، دوستار محمدعلی شاه و دشمن آزادی‌ومشروطیت ، دربارهٔ وقایع‌سالهای بنیادگرفتن مجلس وکشته‌شدن اتابك و نارنجك انداختن سوی محمدعلیشاه در خیابان‌لختی ، نزدیك به۹۰۰ بیت بسال ۱۳۲۵. سراینده از مردم‌امامزاده‌جعفرورامین بوده‌وازانجمنهایی‌که درآنهافعالیت میکرده‌یادکرده‌است. واز رهگذر تاریخی سودمند است. **آغاز :** کتاب فتحنامه. بحمد خدا نطق انشاکنم ـ صفات‌الهی من انشا کنم .

بنگرید : ذریعه ۱۶:۱۰۹ و۱۹:۲۵۳ .

32456 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۸۷ : نستعلیق و شکسته و سیاق ، **۱۲۴۱** ، ۳۲گ [ف. دانشگاه ۱۳:۳۰۷۶] .

فتحنامهٔ حسام‌الملك

از احمدکرمانشاهی ، الهامی‌که یاد اودر «باغ فردوس : ۲۶۵۵»گذشت . مثنویست در بحر متقارب در تاریخ شورش احمدوند چلپی و دفع آن بوسیله حسام‌الملك فـرمـانروای کرمانشاه . **آغاز :** بنام برازندهٔ آرزو ـ که خالی نباشد ازوهیچ سو .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۵۴ .

32457 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۵ : شکسته نستعلیق خوش سراینده ، از سدهٔ **۱۳**، با دیباچه‌ای به‌نثر ازهمو و ۱۳۵۰ بیت، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۲ص ۱۲س [ف. مجلس ۸ : ۲۳۰] .

فتحنامهٔ سند

از سیدعظیم‌الدین تتوی ، سرودهٔ ۱۱۹۹ (۱۷۸۵م) . درتاریخ امیران تالپور سند .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۳۱ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۳۹۷ .

32458 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۴۰۴/۱۳۵۳ : نوشتهٔ قاضی پیر ـ محمد ، ۱۰ع‌۲/**۱۲۶۵** (۱۸۴۹م) [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۱:۴۵] .

فتحنامهٔ قندهار = شاهنامه

عبدالقادر تونی ، در ص ۲۹۳۵گذشت .

فتحنامهٔ قندهار

از وحیدقزوینی ، محمدطاهر (م۱۱۱۲) که یاداو در «کلیات:۱۸۹۸»گذشت. مثنویست رزمی درپیرامن ۴۸۰ بیت. واین‌جز «فتحنامهٔ» منثور اوست‌که دربخش تاریخ خواهد آمـد .

آغاز : شهی را که خواهد خدا کامیاب ـ نخستش دهد سیر چون آفتاب .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۵۴ .

32459 ـ **تهران** ، مجلس۵/۱۱۶۱ : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۸۱** (ص۱۰۹-۱۱۷) ، نسخهٔ کامل پیرامن ۴۶۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۱۳] .

32460 ـ **تهران**، سلطنتی۴۸۷(۶۴۱ ف) : همراه «دیوان» او از سدهٔ **۱۱** . [ف . دکتر بیانی :۴۱۶] .

32461 ـ **تهران**، مجلس۵/۱۱۶۲: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** (ص۳۶۲-۳۹۰) کامل پیرامن ۴۸۰ بیت است [ف. مجلس ۳: ۶۱۶] .

فتحنامهٔ گجرات = مثنوی...

از ابوالفیض فیضی ،که یاد اودر«کلیات: ۱۸۸۸» گذشت. مثنویست در فتح گجرات بدست اگبرشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) .

32462 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۹/۲۲۳۳/۵۲۴۳ : نوشتهٔ رام‌نرائن، ۲۹ جون **۱۸۴۸** م [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۷۳] .

فتح و ظفر

از ابونصر فتح‌الله شیبانی (م۱۳۰۸)، که یاد او در«کلیات:۱۸۷۶»گذشت . دفتری‌است از قصیده‌ها و قطعه‌هایی‌که در ستایش شاهزاده مظفرمیرزاولیعهد(مظفرالدین‌شاه)سروده‌است، با دیباجه‌ای به‌نثر و خاتمه‌ای به‌نظم این یکی درسر گذشت خود. گردآوردهٔ ۱۳۰۲ . **آغاز:** علی عالی اعلی داناتر است و همهٔ علما و خردمندان نیز دانندکه نه ممکن .

بنگرید : ذریعه ۱۶:۱۱۱ .

32463 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۲۵ : نستعلیق خوب،شاید ازخود سراینده**۱۳۰۲** و این تاریخ‌نگارش و تحریرباشد، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۲۲۰۰ بیت است ، ۷۷ گ ۱۵ بیت [ف. مجلس ۳:۵۱۸] .

فتوت‌نامهٔ منظوم

هاتفی ، عطار ، در ص۱۲۹۶ گذشت .

فتوحات جمیله

سلطان سلیمان عثمانی؟ **آغاز:** یکی‌صبح آراسته چون نوعروس ـ جهان‌گشته ازگل چو چشم خروس .

32464 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۵۶۲: ابوتراب حسنی شیرازی، **۹۶۴**، ۳۱گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱:۶۱] .

فتوحات اسلام

از محمدحسین ملیح‌آبادی ، حماسهٔدینی است .

42465 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۳۱ : تاریخ یادنشده ، جلد ۲[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۸] .

فتوحات سلیمانی

اسماعیل. سلطان‌سلیمان۹۴۶. **آغاز:** بنام حکیمی‌که جان آفرید ـ بیان سخن در زبان آفرید .

32466 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۴۲۲ : پیرامن سدهٔ **۱۰** . ۸۲گ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱:۶۰] :

فتوحات شام

از میرزا محمد بخش آشوب شاهجهان ـ آبادی سنی حنفی ، درگذشتهٔ ۱۱۹۹. یکی از حماسه‌های دینی است که در برابر و برضد

«شاهنامهٔ» فردوسی سروده شده و بنا بر گفته ابوطالب خان تبریزی اصفهانی در «تذکرهٔ خلاصة‌الافکار» پس ازپایان کتاب رسوای خاص وعام‌شد،وظرفای لکهنوکتاب اورا «خالدنامه» نامیدند [گلچین معانی] . (ن) .
بنگرید:ف. رضوی ۷:

فتوحات شام

از ناشناس . حماسهٔ دینی سرودهٔ ۱۲۹۴ (۱۸۷۷م) است .

32467 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۶۴ : نوشتهٔ انتظام علی‌خان فرزند کاظم علی‌خان، ۳ع‌۱۳۰۲/۱ (۱۸۸۴م) در بنارس،جلد سوم‌آن است درپیشامدهای‌روزگار عمر [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱۸:۱] .

فتوحات عجم

جمالی فرزند حسن شوشتری . **آغاز :** بنام خداوند لیل و نهار ـ که باشد نهان پیش او آشکار .

32468 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۸۷ Add : نستعلیق ذیحجهٔ **۹۹۴** (۱۵۸۶م) ، آغاز برابر نمونه ، ۲۶گ [ریو۲:۶۶۵] .

فتوح‌الحرمین

از ملا محیی لاری، سدهٔ دهم (م۹۳۳)، شاگرد دوانی (م۹۰۲ یا ۹۰۷) ، که‌پس از برگشت ازحج، در۹۱۱ درمناسك وآداب حج (سفرنامه)، بنام سلطان مظفردوم فرزندمحمود شاه یکم بایقرا ، کـه بجای پدرش بایقرا در احمدآبادگجرات(۹۱۷-۹۳۲) پادشاهی‌کرده است ، درقالب مثنوی سروده است . و در آن آمده : چون بفتوح دل و جان شدسبب ـ کرد فتوح‌الحرمینش لقب . **آغاز ۱:** ای دوجهان غرقهٔ‌آلای تو ـ کون و مکان قطرهٔ دریای تو . **آغاز ۲ :** ای همه‌کس را بدرت التجا ـ کعبهٔ دل را زتو نور وصفا .

بنگـرید : ذریعه ۱۰۱۶:۹ (محیـی) و ۱۱۹:۱۶(فتوح‌الحرمین)ـفرهنگ‌سخنوران، ۵۲۸ .

32469 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۳۶ : نستعلیق خوش سدهٔ **۹-۱۰** ، آغاز برابرنمونهٔ **۲** ، با تملیك ۹۴۷ ، زرین ، با ۱۸ تصویـر جغرافیائی، پیرامن ۱۱۰۰ بیت، ۹۰ ص۱۵س [ف. مجلس ۲۳۲:۸] .

32470 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۱) Or۳۶۳۳: نسخ۱۴ رمضان **۹۵۱** (۱۵۴۴م)، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۵۰گ [ریو ، ذیل : ۱۹۲] .

32471 ـ **مکه**، مکتبة مکه۶۶: نستعلیق سیدعلی حسینی **۹۵۷** در مکه ، با نقشه‌هایـی از مزارها ، [نسخه‌ها ۵۴۱:۵] .

32472 ـ **آصفیه** ۲۰۱۲ تاریخ: نوشتهٔ محمد اویس‌هروی ، **۹۷۳** در مکه [ف. آصفیه ۱۰۲:۴] .

32473 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۹۱منظوم (۹۸۵) : نستعلیق **۹۸۱** [ف . بنگال:۹۷].

32474 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۴۵ : نستعلیق خوش اویس محمد هروی خوشنویس درمکه **۹۹۴**، با هفده مجلس تصویر از مناظر مکه ساختهٔ ابراهیم هروی‌که درمکه میزیسته، آغاز برابر نمونهٔ**۲** [ف. دانشگاه۹:۱۱۲۷].

32475 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Api/VI۴۶ ۲۴۱ : نستعلیق **۹۹۶** ، آغاز برابرنمونهٔ**۱**، با مهرخانه‌زاد عالمگیر ۱۰۷۷ و داراشکوه ۱۰۲۰ ؟ [ف. عبدالله ۳۱۵:۲].

32476 ـ **تهران**، سلطنتـی ۳۲۲۶ (۵۹۶ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، باشانزده تصویر ازجایها،زرین،۸۸ص۱۵س [ف. دکتر بیانی : ۳۶۷] .

32477 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب. ppi/VI۶۰ ۱۵۹۱ : همراه فتوح الحرمین لاری نوشتهٔ ۹۹۶ . آغاز پس از بیت سرآغاز «مخزن الاسرار» نظامی: ای همه کس را بدرت. . . [ف. عبدالله ۲:۳۱۶].

32478 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۹۱۷ : پیرامن سدهٔ ۱۰، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۵۸ گ ۱۲س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۶۶] .

32479 ـ تهران ، دکتر جزایری : نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ ، ۶۲ گ ، با آرایش ، با نسخهٔ ش۲۴۴۵ دانشگاه یکی نیست . فیلم آن در دانشگاه ش۲۵۷۹ هست [فیلمها: ۱۴۴].

32480 ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو ۳ق‌ف ۲۵۸ : نوشتهٔ بدر بنگالی، ۱۰۰۷، در فهرست از آن جامی دانسته‌شده [مخطوطات سرفراز علی: ۷۵] .

32481 ـ تهران ، مجلس ۵۱۸۵ : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۱ ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، با نقشه‌ها از زیارتگاهها ومقامها ، ۶۱ گ ۱۲ س [رؤیت] .

32482 ـ تهران ، مجلس ۴۹۰۵ : نستعلیق ترکی محمد امین فرزند محمد الآی بیگ ، سدهٔ ۱۱ ، در ایاصوفیه ، آغاز برابر نمونهٔ ۲ (نمونهٔ ۱ در ردیف بیت ۲۶ نسخه است) ، با نقشه‌ها از حرمین و زیارتگاهها(۲پ-۴۵ر) [رؤیت] .

32483 ـ تبریز ، ملی ۳۶۴۵: سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۴:۳۰۷] .

32484 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۵۳۳ Or : سدهٔ ۱۱ ، مصور [نسخه‌ها ۴:۶۸۷] .

32485 ـ موزهٔ بریتانیا Or۳۴۳: نستعلیق سدهٔ ۱۶ م ، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۴۱ گ [ریو ۲:۶۵۵] .

32486 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب PpiVI۶۰ ۱۵۹۱ : نستعلیق محمد خلیل ارابی (عرابی) ۸ محرم ۱۱۴۰ ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف . عبدالله ۲:۳۱۶] .

32487 ـ تهران، دکتر مفتاح ۱/۷۴: با تاریخ ۱۲۰۰ در دفتر ، انجام افتاده ، با شکلهای رنگی [رؤیت] .

32488 ـ تهران ، ملك ۵۳۵۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، اکلیلی ، با نقشه‌ها، نسخه از آن جامی دانسته شده، ۵۷ گ ۱۳ س [رؤیت] .

32489 ـ بنگال ، آسیایی bo۵/۱ (۶۵۹) : تاریخ یاد نشده ، با نقشه‌هایی از حرمین ، در فهرست سراینده جامی یاد شده است [ف. بنگال :۱۵۶] .

32490 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۹۱۶ : ۸۷ گ ۱۵س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۶۶] .

32491 ـ قاهره ، دارالکتب ۳ ادب فارسی خلیل آغا: تعلیق زیبای اولیا فرزند سید محمد جمال، بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۴۷ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲:۲۵] .

32492 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۴ م تاریخ فارسی : بی‌تاریخ ، زرین ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، با نقشه‌ها ، ۵۲ گ ۱۴س [ف . مخطوطات ۲:۲۶] .

32493 ـ آصفیه ۴۸۳ تاریخ : بی‌تاریخ، با صورتهایی از جایها، ۹۶ص ۱۵س [ف. آصفیه ۱:۲۲۳] .

32494 ـ آصفیه ۱۰۸۷ تاریخ : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳:۱۰۶] .

32495 ـ بنگال ، ایشیاتك ۸۹ منظوم (۴۶۳): نستعلیق، با نقشه‌هایی از حرمها[ف. بنگال :۹۶] .

32496 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۹۰ منظوم (۷۸۸) : نستعلیق ، با نقشه‌هایی از حـرمها [ف. بنگال :۹۷] .

فخری‌نامه = حدیقة‌الحقیقه

سنایی ، در ص ۲۷۶۱ گذشت .

فخریه

ازمحمد صادق هجری تفرشی ،که یاد او در«کلیات : ۱۸۹۹» گذشت. باسه بیت بعربی آغاز میشود ، سپس وصف ونعت خدا و ستایش ازنادرشاه آنگاه‌حسب‌الحال‌وستایش‌خود. در آن آمده : من مجدد سدهٔ دوازدهم هستم . ونیز: **داعی بالله** در این دین منم ـ وارث میراث نبیین منم . **آغاز** : رب بما جدت وانعمتنی ـ شکرك‌الهمت والزمتنی ... این حرف چند که هیچش بهاست ـ درحسب خویش‌گهر آزماست.

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۵۵ .

32497 ـ **تهران**،دانشگاه۳/۳۷۴۷: نستعلیق محمدحسن فرزند محمدرحیم ،شعبان **۱۲۰۳** (۴۹پ‌ـ۵۸پ)آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ :۲۷۴۱] .

32498 ـ **تهران**،دانشگاه ۱/۲۵۹۲: نستعلیق محمدعلی **۱۲۳۳** ،همراه «شاهنامهٔ» او [ف. دانشگاه ۱۲ :۲۶۰۳] .

32499 ـ **تهران**،دانشگاه۳/ ۵۱۷۰:در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** (۳۹رـ۴۱پ)، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۵ :۴۱۳۵] .

32500 ـ **تهران** ، ملك ۵/۵۶۰۶ : نستعلیق باتاریخ **۱۳۱۲** دردفتر(۶۵رـ۷۴ر)، آغاز برابر نمونه، پیرامن ۲۱۲ بیت[رؤیت].

32501 ـ **تهران**، آقای محیط‌طباطبایی: ازنیمهٔ سدهٔ **۱۳** ، نستعلیق شکسته آمیز،همراه: تحفة‌العراقین کاشانی و نان وحلوا و۳۱دوبیتی ازبابا طاهر ، آغازبرابرنمونه ، انجام‌افتاده، اندازه بیاضی [رؤیت] .

فرائد منظوم

از سراینده‌ای با تخلص اهلی (بنگرید : دیوان اهلی ترشیزی : ۲۲۴۳ و دیوان اهلی شیرازی : ۲۲۴۴). نزدیك به ۹۳۵ بیت درمعما و لغز، بنام سلطان احمد غازی پادشاه اماسیه. درآن آمده : **اهلی** که کمین اهل بیت و آل است ـ خاك ره اهل فقر و اهل حال است ـ ... نام وی ازان **فرایدالمنظوم** است . بیك مقدمه ترتیب‌کردم این وسه باب ـ فصول شانزده و خاتمه یکی درباب . **آغاز** : باسمی کـردم آغاز معما ـ که هست آن اعظم اسماء حسنا .

32502 ـ **تهران** ، دانشگاه۴۶۲۷ : نستعلیق ترکی سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، زرین ،۹۶گ ۱۰س. در ص۸۷ـ۹۰ غزلهایی است با تخلص اهلی [ف. دانشگاه ۱۴ :۳۵۶۲] .

فرائض منظوم

ازابن حسام ، در فقه شیعی، بسال۷۲۵. درپایان آن آمده : دوشنبه آخر شهرمبارك ـ بآخرآمداین نظم مبارك ـ پس ازهفتصدگذشته خمس وعشرین‌ـخدایارحم‌کن برجمله آمین‌ـ چوهست **ابن‌حسام** این نظم را خاص ـبروح او بباید خواند اخلاص .

(بنگـرید : ریاض‌الفتیان : ۱۹۸۶ و خاورنامه :۲۷۷۷) . **آغاز** : پس از تحمید ذات پاك یزدان ـ درود مصطفی ونعت یاران‌ـ **فرایض**‌خوان‌که تعلیم فرایض ـ بقول‌مصطفی هست از فرایض .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۵۶ .

32503 ـ **تهران**،دانشگاه ۲/۱۹۴۷:

با تاریخ ۹۲۳ـ ۹۶۲ در دفتر درفهرست نشان نگار نده ابن حسام یادشده [ف. دانشگاه ۸: ۵۶۴] .

فراقنامه

از انوری ، پیرامن ۴۸ بیت مثنوی [نسخهٔ ملك] . آغاز : فغـان که ازحرکات سپهر کج رفتار ـ فتاد طرح جدایی میانهٔ من و یار .

32504ـ تهران، ملك ۴۸۹۹/۱۰: شکسته نستعلیق پیرامن ۱۲۶۲، (۸۶ر-۸۷پ) پیرامن ۴۸ بیت است [رؤیت] .

32505ـ تهران، دکترمفتاح ۲۷۷/۷ : با تاریخ ۱۳۸۲ در دفتر [رؤیت] .

فراقنامه

ازخواجو .

32506 ـ تهران ، دانشگاه ۳۴۸۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲، زرین (ص۶۶۳-۶۶۵ متن وهامش) [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۸] .

فراقنامه = مثنوی ...

از راغب ، که بسال ۱۲۵۱ سروده است. بنگرید: ذریعه ۹: ۳۴۸-فرهنگ سخنوران ۲۲۱ .

32507 ـ آصفیه ۲۶۳ مثنوی: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۶۳۰] .

فراقنامه

از سلمان ساوجی (۷۷۸م) ،که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۰» گذشت . نخستین مثنوی اوست که در شصت ویکسالگی در ۷۷۰ سروده‌است. آغاز: بنام خدایی کز(که با) تیرهٔ خاك برآمیخت این جوهر جان پاك .

بنگرید : ذریعه ۱۶: ۱۵۳ .

32508 ـ تهران، ملك ۵۱۲۹/۲ : نسخ گویا ۷۷۳ ، (تاریخ حك شده) (۷۲پ - ۱۰۰ر) ،زرین ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

32509 ـ تهران ، مجلس ۲۵۸۷ : نستعلیق خوش نزدیك ۷۹۴، زرین (ص۴۳۳-۴۹۶) درکلیات او،دارای ۱۰۷۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸: ۳۱۵] .

32510 ـ تهران، اصغر مهدوی ۴۷: نسخ سدهٔ ۸-۹ ، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۲: ۹۱] .

32511 ـ مشهد ، رضوی ۷۶۵ ادبیات (۴۶۶۷): نسخ خوش نزدیك بروزگارسراینده در «کلیات» او [ف . رضوی ۷: ۶۸۲] .

32512 ـ مشهد ، رضوی ۷۶۳ ادبیات (۴۶۶۶) : نسخ پاکیزهٔ محمد فرزند ابراهیم مشتهر بجوانمرد شیرازی ۸۲۶ در «کلیات» او ، زرین [ف. رضوی ۷: ۶۸۱] .

32513 ـ قاهره، دارالکتب ۱۵۶/۲م ادب فارسی : در « کلیات » مؤرخ ۸۴۱ او ، زرین ، مصور ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۱۶۸] .

32514 ـ نور عثمانیه ۴۱۹۰/۴ : نستعلیق با تاریخ ۸۴۴ در دفتر (۷۳-۱۰۸ هامش) . فیلم آن در دانشگاه ش۱۷۸ هست [فیلمها ۱: ۴۲۱] .

32515ـ تهران، آقای سلطان‌القرائی: در «کلیات» مؤرخ ۸۵۶ او .

32516 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۶۵) Or۲۸۱۵: نستعلیق عبدالوهاب فرزند سلیمان خاکی ، ۸۸۳ (۱۴۷۸م) همراه «دیوان » او [ریو ، ذیل : ۱۷۵] .

32517 ـ پاریس S.P. ۷۸۱ : در «کلیات» مؤرخ ۸۹۲ او. فیلم آن در دانشگاه ش۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها: ۵۹۳] .

32518 ـ مشهد، رضوی ۷۶۴ ادبیات (۴۶۷۱) : در «کلیات» او از سدهٔ ۹ ، زرین [ف . رضوی ۷: ۶۸۱] .

32519 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۸ : در «کلیات» او از سدهٔ **۹**، زرین [ف. مجلس ۸: ۳۱۷].

32520 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۹ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۹**، زرین [ف. مجلس ۸: ۳۱۹].

32521 ـ **تهران**، مجلس ۴/۹۰۷ـ ۹۱۲: همراه «پنج‌گنج» نظامی از سدهٔ **۹**، (ص۷۷۳ـ ۸۰۰متن)، نسخه ۱۱۱۱ بیت‌دارد، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳: ۱۶۸].

32522 ـ **مشهد**، رضوی ۷۶۶ادبیات (۴۹۱۴) : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۰۳** او، که بنام «عاشق ومعشوق» یادشده [ف. رضوی ۷: ۶۸۳].

32523 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۶۹(۴۶۹ ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۶** (بنگرید: دیوان :23540) [ف. دکتر بیانی: ۲۲۰].

32524 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۳۱۴ Add : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه [ریو۲: ۶۲۵].

فراقنامه

از میرزا علی خویی، متخلص به مهجور
آغاز: فغان‌که‌چرخ‌جفاپیشه‌وخلاف مدارـجدا افکند مرا ز درت بخاری خار.

32525 ـ **تهران**، ملک ۵۰۸۵/۹ : سدهٔ **۱۳ـ۱۲** (۴۱پ) [رؤیت].

فرامرزنامه

مثنویست از حماسه‌های ملی، بروش «شاهنامهٔ» فردوسی. بکوشش‌رستم فرزندبهرام تفتی در بمبئی ۱۳۲۴ در ۴۶۴ ص چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۵۶ ـ ف. مشار: ۱۱۵۸.

32526 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۲۹۴۶ Or : نستعلیق **۱۰۱۹**. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۵۰۰ هست [فیلمها ۱: ۶۰۷].

32527 ـ **پاریس**، عمومی S.p۴۹۸: نستعلیق۱۲ع۲/**۱۱۷۳** (۱پ-۴۸پ)، همراه: جهانگیرنامه، بانوگشسب‌نامه[نسخه‌ها۴: ۱۳۸] فیلم آن در دانشگاه ش ۷۳۳ هست [فیلمها: ۵۳۲].

فرح‌نامهٔ فاطمی

ازحماسه‌های دینی‌است، در دوقسمت: ۱ـ ازمحبعلی‌خان‌حکمت سرایندهٔ «صولت‌صفدری» که پیرامن سال ۱۱۴۳سروده ۲ـ ازحکیم‌کاظم حاذق‌الملك که در ۱۱۵۰ بعنوان تکلمهٔ آن سروده است، درسرگذشت فاطمه دختر پیامبر.
آغاز: خدا را چه نام است نام خدا ـ که مرآت دل یافته ازاوجلا.

بنگرید: اته: ۶۰ ـ ف. رضوی ۷: ۳۱۸ (حماسه‌های دینی، از گلچین معانی).

32528 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۰۸ Add: شکسته‌آمیزسدهٔ **۱۸**م (۳۸پ-۲۰۱ر) همراه «شرح حال فاطمه» [ریو۲: ۷۰۸].

فرحت‌الارواح

ازعبدالقادر (قدیر؟) بهاریچ. از هندی گرفته شده است.

32529 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۱۸ Spi/VI ۴۵۵۹ : نستعلیق ۱۲شعبان **۱۲۰۳**، آغاز افتاده: وگرقرطاس هفت‌افلاك سازند ـ دبیران دوعالم گربتازند [ف. عبدالله ۲: ۵۶۴].

فرس‌الفروس = مثنوی ...

ازامیرخسرو دهلوی، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۵۶» گذشت.

32530 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۷(۴۴۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۴** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۲] .

فرسنامهٔ منظوم

ناشناخته .

32531 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۴۱۷۹/۱۱۲۶ : نوشتهٔ ۱۸۹۷ بکرمی(**۱۸۴۰**م) ، فرسنامهٔ رنگین است آغاز افتاده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۲:۳۹۸] .

فرس‌نامهٔ منظوم

در ص ۴۴۳ـ۴۴۴ گذشت .

فرصت‌نامه

از پیرجمال اردستانی ، که‌یاد او در«کلیات: ۱۸۴۹»گذشت .

32532ـ **پاریس**، S.p۸۱۳: نستعلیق در مجموعه رساله‌های او مؤرخ **۸۶۸-۸۷۳**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۲۱ هست [فیلمها : ۵۹۴] .

32533 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۰۹۸ Or: سدهٔ **۱۱** ، درفهرست آمده : فرصت‌نامه ونصرت‌نامه [نسخه‌ها ۴:۶۸۶] .

فرقت‌نامه

از خوفی .

32534 ـ **یوگسلاوی** ۱۱ مج: فیلم آغازآن در دانشگاه ش۲۱۷۳ هست [فیلمها : ۶۴۸] .

فروزنده

از نصرت خراسانی، منشی باشی ، میرزا عبدالحسین فرزند محمد حسن مستوفی شمس آبادی اصفهانی . زاده در ۱۲۸۹ . مثنویست در ۸۵۰ بیت‌که‌بکوشش‌آقای محمودفرخ همراه منتخب‌آثار او ونمونه‌ای ازخطوط او درمشهد ۱۳۳۱خ بچاپ‌رسیده‌است. **آغاز:** ای‌پدیدار نه از ره دیدار ـ خلوت خاص تو دل بیدار .

بنگرید: ذریعه ۱۶:۱۸۴ و ۱۹:۲۵۷ ـ ف . مشار : ۱۳۷۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰۳ .

32535 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۳۸ : نستعلیق خوش حسن تقدیسی تفرشی فراهانی، رمضان **۱۳۶۳** ، برابر آنچه آقای فرخ‌چاپ کرده ، ۸۲ ص ۱۱س [ف. مجلس۸:۳۸۱] .

فرهادنامه

از عارف اردبیلی ، که بروزگار سلطان اویس جلایر (م۷۷۶) میزیسته‌است .مثنویست درداستان شیرین و فرهاد ولی در آن آمده : دراین‌گفتن چه جاری گشت خامه ـ نهادم نام آن **فرهادنامه** ، که در ۷۷۳ بانجام رسانده است. **آغاز** : بنام آنکه از مهر دل افروز ـ شب دیجور دلها را کند روز .

بنگرید : ذریعه ۹:۶۶۵ و ۱۶:۱۸۸ ـ دانشمندان آذربایجان: ۲۵۱ـفرهنگ‌سخنوران ۳۶۶ .

32536 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۶۷۸ : بخامهٔ محمد فرزند محمد فرزند محمد عارف اردبیلی ، که‌گویا سراینده است ، **۷۷۳** ، ۱۴۸گ ۱۷س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۱۲] .

فرهاد وشیرین

از صابر شیرازی ، آقا محمد مهدی ، در گذشتهٔ ۱۲۸۰ واندی، مثنویست درداستان‌این دو دلداده . در آغاز و انجام آن آمده : که وحشی این داستان را ناتمام‌گذارد ودر گذشت وصال شیرازی بآن پرداخت و بانجام نرساند، من برآن شدم کـه آنرا بپایان آورم . نسخه

۱۱۲۶ مجلس کـه گویا بخامهٔ سراینده باشد مؤرخ ۱۲۷۷ و ۳۰۶ بیت دارد . **آغاز**: بنام خالق پیدا وپنهان ـ که پیداو نهان داند بیکسان.

بنگرید : ذریعه ۹:۵۷۳ و ۱۶:۱۸۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۳۲۱ .

32537 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۲۶ : نستعلیق خوب سراینده ، در**۱۲۷۷**،در ۳۰۶ بیت ، آغاز برابر نمونه ، ۱۸ گ ۱۵ بیت[ف. مجلس ۳:۵۲۲] .

فرهاد و شیرین=خسرو وشیرین

عرفی ، در ص۲۷۸۷ گذشت .

فرهاد و شیرین

از فوق‌الدین احمد فوقی یزدی ، که یاد او در«کلیات:۱۸۸۸»گذشت . مثنویست‌هزلی با دیباجه‌ای به نثر . **آغاز ۱** : بعد از حمد خداوند جهان و نعت پیغمبر .. سخن ترتیزك بستان‌فکرست‌ـسخن‌طوطی‌هندوستان‌فکرست.. **آغاز ۲** ، کبوتربا زبان خوش بیانی - چنین زد جلکه بر مرغ معانی .

بنگرید : ذریعه ۱۶:۱۸۹ .

32538ـ **تهران**، دانشگاه۴/۲۶۱۸: نستعلیق**۱۱۴۰**(ص۲۴۱ـ۴۶۱پ) آغازبرابر نمونهٔ **۱** [ف . دانشگاه ۹:۱۴۸۸] .

32539 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۴/۴۱۹) Or ۲۹۷۵: باتاریخ **۱۰۷۷ـ۱۱۱۵** دردفتر (۸۳پ‌ـ۱۰۵پ) [ذیل ، ریو :۲۶۶] .

32540 ـ **تهران** ، ملك ۳/۵۱۰۴ : شکسته نستعلیق ابراهیم توپچی ، سدهٔ **۱۲** . با تاریخ ۱۲۵۶ در دفتر(۵۹پ‌ـ۱۱۰ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32541 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۴۱ : نستعلیق **۱۲۴۱**در«کلیات» او[ف. مجلس ۳: ۳۷۵] .

32542 ـ **نجف**،امیرالمؤمنین۲/۱۶۳۴: با تاریخ **۱۲۴۹** در دفتر، بیش از ۷۵۰ بیت، آغازبرابر نمونه[ف.سیدعبدالعزیزطباطبایی].

32543ـ **تهران**، دانشگاه۱/۱۳۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱ـ۱۱۰) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۲۷۶] .

32544 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۸۶۲ : در«کلیات» اوازسدهٔ **۱۴** (ص۹۵ـ۱۷۹) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۸۳۹] .

32545ـ**تهران**،سپهسالار۲۸/۲۹۱۳: تاریخ یادنشده (ص۴۹۵ـ۵۰۹) [ف.سپهسالار ۵:۳۶۹] .

فرهاد و شیرین= خسرو وشیرین

شیرین‌وفرهاد

ازکوثری همدانی(قره باغی) ، میرعقیل، از سدهٔ یازدهم ، که مثنوی او بهمه نام بالادر تذکره‌ها یادشده‌است . و ازهموست «ساقینامه: ۲۸۸۳). **آغاز**: بنام‌آنکه شمع دیده‌افروخت- بنور دیده‌ام نظاره آموخت ـ زجام عشق دلرا سرخوشی داد - بمژگان بتان مردم‌کشی داد .

بنگرید : ذریعه ۹:۹۲۴ و ۱۹:۱۶۸ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۷۸ .

32546 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۴۲: نستعلیق لکهنوج۲/**۱۲۵۰** (۱۸۳۴م) ، آغاز خداوندا دلی خواهم وفاکیش ـ محبت از همه دلها درو بیش، ۱۳۳ گ [ریو۲:۶۷۸] .

32547 ـ **تهران**،دانشگاه۲/۴۰۶۹: نسخ پنجشنبهٔ۵ذیحجهٔ **۱۳۲۰** (ص۷۱ـ۲۹۳) نزدیك به ۳۸۰۰ بیت . آغاز برابر نمونه ، درفهرست‌بنام **خسرووشیرین** ونسبت‌سراینده قره باغی یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۵۲] .

32548 ـ **تهران**،مجلس۱۱/۲۶۷۵:

شکستهٔ نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۶۴-۱۲۹۴** در دفتر (ص۶۱۶-۶۱۸) ، ۴۶ بیت است .
آغاز : یکی پرسید از فرهاد بیدل ـ بوقتی کوطبیدی نیم بسمل ، در فهرست بنام **فرهاد وشیرین** یاد شده [ف. مجلس ۸:۴۳۹] .

32549 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۴۶ ao (۱۰) : نستعلیق ، تاریـخ یاد نشده، در فهرست بنام **فرهاد و شیرین** یاد شده [ف. بنگال : ۱۵۳] .

فرهاد وشیرین

ازمؤمن سندی، زنده در۱۱۶۷ تا۱۲۰۶ که یاد او در «دیوان:۲۵۵۵» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۵۸ .

32550 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۴۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** ، همراه «دیوان» او با ماده تاریخهایـی از ۱۱۶۷-۱۲۰۶ [ف . دانشگاه ۱۳:۳۰۳۱] .

فرهاد و شیرین

از وجدی همدانی .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۵۸ - فرهنگ ـ سخنوران : ۶۴۴ .

32551 ـ **تهران**، دانشگاه۴۲/۲۹۵۹: با تاریخ **۱۰۴۴-۱۰۴۱** (ص۱۰۵) [ف . دانشگاه ۱۰:۱۸۵۸] .

فرهاد وشیرین = شیرین‌وفرهاد

از وحشی بافقی،که یاد او در « کلیات : ۱۸۹۸ » گذشت . در داستان بنام ، گویا در پایان زندگی خود ، هزار بیت آنرا سروده و در گذشته است ، سپس وصال شیرازی نزدیك هزاروهشتصد بیت برآن افزود ، بسال۱۳۰۳ وپس ازآن چندبارچاپ شده است . (بنگرید: فرهادوشیرین‌صابر۳۰۲۱) **آغاز**: الهی‌سینه‌ای ده آتش‌افروز ـ در آن سینه دلی وآن دل همه سوز .

بنگرید : ذریعه ۱۶:۱۸۹ ـ ف . مشار: ۱۱۶۵ .

32552 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۴۵ : نستعلیق محمد محسن قاینی ، در **۹۱۲**،زرین ۴۱گ ۸س [ف . دانشگاه ۱۵:۴۱۲۵] .

32553ـ **تهران**،دکترمفتاح۱۵۲/۴: نستعلیق با تاریخ **۹۶۰** تا **۹۷۷** در دفتر

32554 ـ **عبدالحسین بیات** ۳ مج: مؤرخ **۹۹۳** ، زرین [نسخه‌ها ۶:۶۵] .

32555 ـ **تهران** ، موزه ۳۷۰۷ : نستعلیق ۳ صفر **۹۹۷** ، زرین، با یك مجلس، وقف شاه عبـاس برآستانهٔ شیخ صفی ۱۰۲۲ [نسخه‌ها ۲:۲۱۱] .

32556 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۲۶: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۶** م [ریو۲:۶۶۳].

32557 ـ **تهران**، ملك ۴۹۳۲/۱۳: شکسته با تاریخ **۱۰۱۴** ، (۱۷۴پ-۱۹۱پ) تاریخ شاید ازنسخهٔ اصل باشد [رؤیت] .

32558 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۵۲ Add : در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۳۴**(۱۶۲۵م) [ریو ۲:۶۶۴] .

32559 ـ **تهران**،دانشگاه۲۹۵۹/۳۰: باتاریخ **۱۰۴۱-۱۰۴۴** (ص۳۱)[ف.دانشگاه ۱۰:۱۸۵۷] .

32560 ـ **تهران**، ملك ۴۱۳۷/۲۴: با تاریخ **۱۰۴۲** درشمارهٔ پیشین دفتر، (۱۱۵پ-۱۱۸پ) آغاز برابرنمونه ، پیرامن۷۵۰ بیت دارد [رؤیت] .

32561 ـ **تهران** ، مجلس۲۶۶۵/۲: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۱۰۵-۱۳۵) [ف. مجلس ۸:۴۱۸] .

32562ـ **مشهد**، رضوی ۷۳۴ ادبیات

(۴۵۴۱): شکسته نستعلیق محمدیوسف مصور **۱۰۶۶** . آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۶۵۴] .

32563 **ـ تهران**، دانشگاه ۲۶/۲۴۶۴ : نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص۵۳۹-۶۴۱ هامش) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۵] .

32564 **ـ تهران** ، ملك ۹/۶۴۵۶ : مؤرخ **۱۰۷۰** (۱۹۴ر-۲۱۰پ) درچهارستون پیرامن ۱۴۸۵ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32565 **ـ تهران**، دکترمفتاح ۱۱/۲۹۷ : با تاریخ **۱۰۷۳- ۱۰۹۶** در دفتر [رؤیت] .

32566 **ـ تهران**، دانشگاه ۱۵/۱۴۲۷ : نستعلیق امامقلی ایمـانی غلام ، در جنگ یك خطی باتاریخ **۱۰۷۴-۱۰۷۹** (۳۷۸ر-۳۹۹پ) ناقص ویك صفحه سفید دارد [ف. دانشگاه]

32567 **ـ تهران**، دانشگاه ۳۷/۱۹۹۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۱۱۹پ-۱۶۲ر) ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۸ : ۶۱۶] .

32568 **ـ تهران** ، ملك ۵/۴۶۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «گنج معانی» (۵۸پ-۶۶پ)، پیرامن ۶۲۲ بیت دارد، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32569 **ـ تهران** ، ملك ۴/۴۹۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۵۷ر-۸۸ر) ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۱۰۶۰ بیت دارد [رؤیت] .

32570 **ـ تهران**، ملك ۱۸/۴۰۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۸۶پ-۱۹۶پ) ، زرین، پیرامن ۱۰۵۰ بیت، آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

32571 **ـ تهران** ، ملك ۲۶/۳۸۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱۶۴پ-۱۷۴ر) ، پیرامن ۱۰۰۰ بیت دارد، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32572 **ـ تهران** ، ملی ۱۲۳ فهرست نشده : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۸۰ص ۱۲ س [نسخه‌ها ۴ : ۲۷۰] .

32573 **ـ تهران** ، مجلس ۴۹۶۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32574 **ـ تهران**، اصغرمهدوی ۷/۲۸۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۱۲۴** در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۸۹] .

32575 **ـ تهران** ، مجلس ۴/۱۱۵۹ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** (ص۱۵۱-۲۱۲)، زرین [ف . مجلس ۳ : ۶۰۷] .

32576 **ـ تهران** ، سنا ۲/۷۵۵۱ : نستعلیق چلیپای سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۲۴۸] .

32577 **ـ مشهد**، رضوی ۴/۶۰ (۴۷۹۵): نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، همراه : دیوان، خلدبرین او [ف. رضوی ۷ : ۵۴۵] .

32578 **ـ تهران**، دانشگاه ۶/۱۰۶ /۴۸۶۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۳۱۰-۳۳۳) [ف.دانشگاه ۱۴ : ۳۸۸۹] .

32579 **ـ تهران** ، دانشگاه ۳۸۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، زرین ، انجـام افتاده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۷۶] .

32580 **ـ تهران** ، دانشگاه ۳۴۴۶ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زرین ، ۵۵گ ۹س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۵۷] .

32581 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۱/۶۹۴۹ Or: سدهٔ **۱۱** ، [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۳] .

32582 **ـ تهران**، دانشگاه ۱/۲۴۳۸ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۱-۵۰ جنگ)، زرین [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۱۱] .

32583 **ـ بنگال** ، ایشیاتك ۲ ۹منظوم (۵۶۹) : نستعلیق **۱۱۰۱** [ف. بنگال: ۹۷] .

32584 **ـ بادلیان** ۷/ ۷۰ فرازر : نوشتهٔ ع ۱/**۱۱۰۸** . **فیلم** آن در دانشگاه

ش ۱۰۱۸ هست [فیلمها :۵۵۵] .

32585 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۴۱۹/۳/۹) Or۲۹۷۵ : باتاریخ **۱۰۷۷ـ۱۱۱۵** دردفتر (۷۶پ-۱۱۴ر) [ذیل ریو: ۲۶۶] .

32586 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۳۸/۱ : نستعلیق زیبای عبدالعظیم ، با تاریخ **۱۱۳۶** یا **۱۲۳۶** ، [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

32587 ـ **مجلس** ۳۰۳۸/۴ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۱۷۱** (ص۱۲۷ـ۱۸۰) [نسخه‌ها ۱۸۹:۵] .

32588 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۳۴۴ Add : محرم **۱۱۷۴** (۱۷۶۰م) ، ۴۹ گ [ریو ۲: ۶۶۴] .

32589 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲۶/۸ : با تاریخ **۱۱۸۹ـ۱۱۹۰** در دفتر [رؤیت] .

32590 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۴۷/۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، همراه « خسرو و شیرین» نامی و جزآن [رؤیت] .

32591 ـ **تهران** ، ملك ۵۴۰۵/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغازبرابر نمونه ، نسخهٔ ممتاز (۱۳۹ـ۱۶۶ر) [رؤیت] .

32592 ـ **تهران** ، مجلس۲۶۶۸/۲ : شکستهٔ سدهٔ **۱۲** (ص۱۳۲ـ۱۹۴) ، آغازافتاده [ف. مجلس ۸: ۴۲۹] .

32593 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در دفتر نظم و نثر در فهرست بنام « خسرو و شیرین » است [ف . دکتربیانی :۶۰۸] .

32594 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، نسخهٔ کامل ، زرین [ف. مجلس ۸: ۲۳۵] .

32595 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۸ : نستعلیق رنگارنگ سدهٔ **۱۲** ، زرین ،۶۶گ.

32596 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۱/۱۴ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۲۱۳ـ۱۳۶ چهارستونی) [ف . ملی ۱: ۹۲] .

32597 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۲۵۴ : شکستهٔ سدهٔ **۱۲** ، با دو تصویر ، زرین [ف . دانشگاه ۹: ۹۰۹] .

32598 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۰۸: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲** [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۱۵] .

32599 ـ **هاروارد** ، هوتن P۲۲ : شکستهٔ خوش سدهٔ **۱۲** ، زرین، مصور[نسخه‌ها ۵:۴] .

32600 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۴ Add: دردفتری نستعلیق ازسدهٔ **۱۷**م(۱۶۰ـ۱۸۰) [ریو ۲: ۷۳۷] .

32601 ـ **موزهٔ بریتا** Or۳۱۸ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** م [ریو ۲: ۶۶۴].

32602 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۸۵/۲: سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، آغاز برابر نمونه (۲۸پ ـ ۳۳ر) [رؤیت] .

32603 ـ **تهران** ، سنا ۱۱۹/۴ : سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [نسخه‌ها ۶: ۴۴۵] .

32604 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۷۱۹ : نستعلیق خوش میرزاعلیمحمد ، صفرسدهٔ **۱۲ـ۱۳**، زرین، [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۶۵] .

32605 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۷ : شکستهٔ خوش**۱۲۰۱**،سپس دنبالهٔ آن از وصال، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۸: ۲۳۳] .

32606 ـ **تهران**، ملك ۴۹۸۸/۲ : شکسته نستعلیق ع۲/**۱۲۰۲** (۴۱ر ـ۶۰پ) ، آغاز چندبیت افتاده [رؤیت] .

32607 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۲: در جنگ نوشتهٔ **۱۲۱۲** محمد علی فرزند شاه محمدرضی اشتهاردی [نسخه‌ها ۲: ۷۰] .

32608 ـ **مشهد** ، رضوی ۳/ ۹۳۰ ادبیات(۴۷۰۹): شکسته نستعلیق خوش‌شعبان **۱۲۲۲** همراه با رباعیات باباطاهر [ف . رضوی ۷:۷۴۲] .

32609 ـ **موزهٔ بریتانیا**۸/۷۷۲۱ Add : با تاریخ **۱۲۲۲** (۱۸۰۷م) در دفتر (گ۷۶ـ۱۲۸) [ریو ۲:۸۱۳] .

32610 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۷ : نستعلیق **۱۲۲۸** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۶۱گ ۹س [ف. مجلس ۲:۲۴۳] .

32611 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۰۵ (۶۱۱ف) : شکسته نستعلیق زیبای محمدصادق انجو ، **۱۲۳۰** ، زرین ، آغاز برابر نمونه، ۹۲ص ۱۱س [ف . دکتربیانی :۳۸۴] .

32612 ـ **تهران**، سپهسالار۲/۴۲۲: نسخ، **۱۲۳۲** ، زرین ، [ف . سپهسالار ۲: ۶۵۲ و ۵:۳۶۹] .

32613ـ **تهران** ، سنا ۳۵۵(۸۳۴۳): شکسته نستعلیق دو شنبهٔ ع۲/ **۱۲۴۱** ، زرین [نسخه‌ها ۶:۵۵۵].

32614 ـ **مشهد** ، رضوی ۸۹۵۹ : نستعلیق آقا فتحعلی شیرازی ، شوال **۱۲۵۱** ، ۵۰گ ۱۱س [نسخه‌ها ۵:۵] .

32615 ـ **تهران** ، مجلس ۲۹۳۳ : شکسته نستعلیق خوش ، ۲۹ محرم **۱۲۵۲** آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰:۳۴۳] .

32616ـ **تهران**، دانشگاه۱/ ۴۶۴۰: نستعلیق‌ریزخوش‌محمدبدیع **۱۲۵۶** برای‌یعقوب میرزا (۱-۱۰۱) [ف. دانشگاه ۱۴:۳۵۷۵].

32617 ـ **تهران** ، ملك۱/ ۵۱۲۵ : نسخ علی فرزندمحمدحسن، با تاریخ‌ساختگی ۹۵۷که‌گویا **۱۲۵۷** است (۱ر‌ـ۴۵ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32111ـ**مشهد**،رضوی۷۳۶ ادبیات۶۳۳۱: نستعلیق **۱۲۶۰** [ف . رضوی ۷:۶۵۵] .

32618 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۳۸۴ : شکسته نستعلیق رضاقلی‌محلاتی **۱۲۷۱** بدستور آقا محمدعلی خان در تهران ، ۸۱ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۹:۹۷۳] .

32619ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲/۴۱۸) Or۲۹۵۵: باتاریخ **۴ـ۱۲۷۵**(۸ـ۱۸۵۷م) در دفتر (گ۱۶پ‌ـ۱۳۱) [ذیل ریو ۲۶۵:].

32620ـ**مشهد**،رضوی۱/ ۹۵۹ ادبیات (۹۵۶۰): شکسته‌نستعلیق خوش محسن‌فرزند اسدالله‌خان‌ایروانی**۱۲۸۱** برای اعتضادالسلطنه آغاز برابر نمونه ، زرین [ف . رضوی ۷ : ۷۹۳] .

32621 ـ **شیراز** ، دکترمیر : نوشتهٔ ذیعقدهٔ**۱۲۸۳**ش۳دفتراست[نسخه‌ها۵:۲۸۴].

32622ـ **تهران**،مجلس۲۱/ ۲۶۷۵: شکسته نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۶۴ـ۱۲۹۴** در دفتر (ص۶۷۸ـ۷۰۲) ،گزیدهٔ آنست[ف. مجلس ۸:۴۴۱] .

32623 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۷۲۶ (۶۱۲ف) : نستعلیق خوش محمدحسین‌حسینی فراهانی ، ع۱۴/ **۱۲۹۱** ، ۱۹۹ص ۱۲س[ف. دکتربیانی : ۳۸۵] .

32624 ـ **تهران**،ملك ۱۸/ ۵۰۸۳ : نستعلیق خوش **۱۲۹۱** ، (۱۰۵ر‌ـ۱۲۶پ) متن وهامش ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32625 ـ **تهران** ، ملك ۱/ ۴۹۶۷ : نستعلیق ، برای میرزا محمدخان در **۱۲۹۲**، (۱پ‌ـ۵۰ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32626 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۳۸ : شکسته نستعلیق خوش محمدرضا نوری،**۱۲۹۲** (ص۱ـ۶۴هامش) [ف . مجلس ۸:۴۷] .

32627ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق زیبای میرعلی‌شیرشیرازی ، سدهٔ **۱۳** ، باتکلمه وصال [نسخه‌ها ۱:۱۲] .

32628 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۳۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۰۹ـ۱۲۵ جنگ)[ف. مجلس ۸:۴۳] .

32629 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۶۰ : شکستهٔ زیبای نیمهٔ نخستین سدهٔ **۱۳** ، زرین، آغاز برابر نمونه ، ۳۷ گ ۱۱س [ف.مجلس ۳:۶۱۰] .

32630 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۸ : شکستهٔ خوش سدهٔ **۱۳** . بدون سرآغاز،دارای ۹۴۶ بیت [ف. مجلس ۸:۲۳۴] .

32631 ـ **تهران** ، الهیات ۳۹۶ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده ،۳۴ گ ۱۱س [ف . الهیات ۱:۸۹] .

32632 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۳۱ (۶۱۳ف) : نستعلیق وشکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳** زرین ، با پنج مجلس میناتور آبـرنگ کار صنیع‌الملك [ف. دکتربیانی :۳۸۶]

32633ـ**مشهد**،رضوی۷۳۵(۷۰۱۴): شکستهٔ نستعلیق سدهٔ **۱۳** .

32634ـ **مشهد**،رضوی۷۳۷(۸۷۲۳): نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف . رضوی ۷:۶۵۵] .

32635 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۸) Or۲۹۸۶ : ازسدهٔ **۱۹** م ، آغاز برابرنمونه ۹۲ گ [ذیل ریو : ۱۹۷] .

32636ـ**مشهد**،رضوی۱۰۳۸۵فهرست نشده: شکستهٔ**۱۳۰۳**،زرین،۵۶گ،۱۰بیت‌چلیپا [رؤیت] .

32637 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۴۸ : نستعلیق عبدالله خان فرزند علی ایروانی ، ۱ ذیحجهٔ **۱۳۰۵** [رؤیت] .

32638 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۸۳: نستعلیق زیبای میرزاجانی آشتیانی ،**۱۳۰۸**. بدستور میرزا آقا خان ناظم میزان ، ۲۶گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

32639 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۵۳: شکستهٔ میرزاآقا شیرازی ، در ۲۷ ع۲/**۱۳۱۲** [نسخه‌ها ۲:۸۹] .

32640 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۳۳۵ : نستعلیق میرزاآقا شیرازی بیکلو محرم**۱۳۱۷** زرین،درفهرست‌بنام«خسرو وشیرین»! یاد شده [ف. دانشگاه ۹:۹۵۵] .

32641ـ **تهران**، دکترمفتاح :شکسته نستعلیق میرزا سیدعلی فسائی ، در **۱۳۳۷** ، زرین [رؤیت] .

32642ـ **تهران**،دانشگاه ۱/۳۷۷۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴** (۲رـ۸۱ر)سرودهٔوحشی‌وسپس وصال‌است[ف.دانشگاه ۱۲:۲۷۵۹].

32643ـ **تهران**، دانشگاه۱/۳۵۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۱ـ۸۹) [ف . دانشگاه ۱۲:۲۵۱۵] .

32644 ـ **تهران**،مجلس ۲/۳۵۱۸: تاریخ یادنشده (ص۳۶۴ـ۴۱۸) بخشی از آن است [ف. مجلس ۱۰:۱۴۷۴] .

32645 ـ **تهران** ، ملی ۱۰/۲۶۶ ـ ۲۴۶ : **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰هست [فیلمها:۲:۶۳۲] .

32646 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۴ م ادب فارسی : تعلیق ، بی‌تاریخ [ف.مخطوطات ۲:۲۹] .

32647 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۵ ao (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۴۹] .

فرهاد و شیرین

از وصال شیرازی (۱۱۹۷ـ۱۲۶۲)، که

یاد او در « دیوان : ۲۵۹۹ » گذشت . دنبالهٔ داستان «فرهاد وشیرین»وحشی است که بدستور فرهاد میرزا فرزند عباس میرزا ولیعهد ، نزدیك به هزار و هشتصد بیت ، بسال ۱۲۵۸ سروده است ، وهمراه سرودهٔ وحشی چاپ شده است . **آغاز** : هزاران پرده بر قانون عشق است ــ بهریك نغمه‌ای زافسون عشق است .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۹۰ ــ ف. مشار : ۱۱۶۵ .

32648 ــ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۷ : شکستهٔ خوش **۱۲۰۱** (؟) بدنبال فرهادوشیرین وحشی ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، [ف . مجلس ۸ : ۲۳۳] .

32649ــ **مدینه** ، عارف‌حکمة ۵۵ف: نوشتهٔ **۱۲۵۱** ، ۲۲ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۳ و ۴۹۴] .

32650 ــ **تهران** ، دانشگاه ۱۶۹ : نستعلیق زیبای محمد داوری ، پسر سراینده ، **۱۲۶۰** بدستور فرهادمیرزا پسرولیعهد،زرین، با یادداشت تاریخ سرودن ۱۲۵۸ در پایان نسخه [ف . دانشگاه ۲ : ۱۶۶] .

32651ــ **یزد**، جامع کبیر ۳۷۳-۱۳: نستعلیق سید محمد رضا ، دو شنبهٔ ۲۳ شوال **۱۲۷۷**، آغازافتاده، در ۲۰ع۲/ ۱۲۱۰ (غری) سروده شده است؟! [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۲].

32652 ــ **مشهد** ، رضوی ۹۵۹/۲ ادبیات (۹۵۶۰):شکسته نستعلیق خوش‌محسن فرزند اسدالله خان ایروانی **۱۲۸۱**،زرین ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۷۹۴] .

32653 ــ **تهران**، ملك ۴۹۶۷/۲ : نستعلیق **۱۲۹۲** برای حاج میرزا محمد خان مستوفی ، (۵۰ر-۱۱۴ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32654ــ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق زیبای میرعلی‌شیر شیرازی، سدهٔ **۱۳** ، بدنبال «فرهاد و شیرین» وحشی [نسخه‌ها ۱ : ۱۲] .

32655ــ **تهران**، دانشگاه۲/۳۵۰۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴** (ص۹۰-۱۹۹) [ف.دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۵] .

فرهاد وشیرین

بروزگار جهانگیر (۱۰۱۴-۱۰۳۷) سروده شده‌است : جوان شد باردیگرعالم پیر ــ بعهد شاه نورالدین جهانگیر . **آغاز** : خداوندا دلی ده شاد ازندوه ــ دروگنجایش‌غم کوه تاکوه .

32656 ــ **موزهٔ بریتانیا** (۳۱۵) Or ۳۲۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۶۲گ [ذیل ریو : ۲۰۱] .

فرهنگ خداپرستی

از عبدالوهاب یزدی متخلص بمحرم، که یاد اودر«دیوان: ۲۵۱۶»گذشت. درسوگواری وستایش سران قاجار ، در۱۲۷۷(= فرهنگ خدا پرستی) سروده و در ۱۲۸۱ و ۱۳۲۷در تهران چاپ شده‌است. **آغاز**: درموسم عاشورا درتکیهٔ دولت ــ بگرفته عزا بهردعای شه‌ملت.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۹۹ ف . مشار: ۱۱۷۴ .

32657 ــ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۱) Or۳۲۵۱: نسخ‌پیرامن**۱۲۷۷**(۶۱-۱۸۶۰م)، آغاز برابرنمونه، ۱۵۲گ [ریو، ذیل: ۲۳۰].

32658 ــ **تهران** ، ملی ۳۷۷ ف : نستعلیق خوش صفای تفرشی ، **۱۲۷۷** ، در فهرست بنام « مرثیهٔ شهدای کربلا » یادشده ، آغاز برابرنمونه ، ۱۴۲گ۷س [ف. ملی: ۱ : ۳۶۶ــنسخه‌ها ۶ : ۲۱۷] .

32659ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۰۳: نستعلیق یکشنبهٔ ۱۶ ذیقعدهٔ **۱۲۷۸** [نسخه‌ها ۸۹:۲].

32660 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۴۰: نسخ میرزا صفا، **۱۲۷۹**، با مهر سراینده [ف. مجلس ۸:۲۳۵].

32661 ـ **تهران**، ملی ۱۸۰ ف: نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۴۰گ [ف. ملی ۱:۱۸۱ ونسخه‌ها ۶:۲۱۶].

32662 ـ **تهران**، سپهسالار ۴۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۴۵گ ۷س.

32663 ـ **تهران**، سپهسالار ۴۳۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۴۸گ ۷س [ف. سپهسالار ۵:۳۷۱].

32664 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۶۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با مهر او، ۱۵۵گ۷س [ف. دانشگاه ۸:۲۱۴].

32665 ـ **تهران**، الهیات ۵۰۳ د: نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** با مهرسراینده: لسان‌الحق گویا بحق، وتقریظهایی، ۱۶۰گ ۷س [ف. الهیات ۱:۹۹].

32666ـ **مشهد، آقای کاظم مدیر شانه‌چی**: نستعلیق، جیبی [نسخه‌ها ۵:۵۸۸].

فرهنگنامه

ازحزین لاهیجی، که یاد او در «فرسنامه: ۴۴۱» گذشت. مثنویست در ۳۵۰ بیت و با «سوانح عمری» او چاپ شده است. **آغاز**: بنام نگارندهٔ هست وبود ـ فرازندهٔ این رواق کبود.

بنگرید: ذریعه ۱۶:۲۱۸ - ف. مشار: ۹۷۸ (سوانح‌العمری).

32667 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب SpiVI۱۱۴ ۵۲۲۹: در «کلیات» او نوشتهٔ ۸ رجب **۱۱۶۱** (۱۷۴۸م) (۳۶۹پ-۳۷۹ر)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۵۶۱]. از کتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۵۱].

32668 ـ **تهران**، مجلس ۹۷۱/۹: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۲۸**، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳:۲۶۳].

فرهنگ هندی به فارسی

از یوسفی، درص۵۷۳ گذشت.

فضل = منظومهٔ...

از سیدرضا فروغ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۷» گذشت. در آن آمده: روایت کند ناظم این کتاب ـ فروغ سخن پرور نکته‌یاب ـ که چون ازقصاید مرا ده هزار ـ بفضل خدا آمد اندرشمار. **آغاز**. ستایش خداوندمعبود را ـ که از جودآورد موجود را ـ بفضل حقش **فضل** نام شد.

32669 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۸۴۴: در «کلیات» او بخامهٔ خودش، **۱۲۹۶** (ص۱-۸۶) [ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۸۷].

فقه منظوم = آداب نماز = نام حق = مقدمة الصلاة

ازشرف بخارایی خراسانی، بروش اهل سنت، در ۱۵ج۱/۶۹۳ (این تاریخ درنسخه‌ها گوناگون یادشده) درده باب و ۱۷۰ بیت سروده است: باب ۱ـ طهارت و وضو، چهار فصل ۲ـ شکننده‌های وضو ۳ـ غسل، سه فصل (فرایض، سنتها، مقدار آب) ۴ـ واجب کنندهٔ غسل ۵ـ تیمم ۶ـ نماز، چهار فصل (فرایض، سجدهٔ سهو، سنتها) ۷ ـ نمازهای شبانه روزی ۸ ـ سنتهای مؤکده ۹ـ روزه ۱۰ ـ کفارهٔ روزه. [نسخهٔ ۵۷۲۵ مجلس]. **آغاز ۱**: نام حق برزبان همی‌رانم ـ که بجان ودلش همی‌خوانم

آغاز۲ : ابتدا میکنم بنام خدا ـ که دوحرف آفرید ارض وسما ـ نام حق برزبان همی ... نصرالله طرازی آنرا باحتمال ازعطار نیشابوری یادکرده و درچند نسخه ازشرف بخاری[پاریس، مجلس و ..]خوانده شده‌است،وبرخی نسخه‌ها نه ویاهشت بابی است

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۰۵ .

32670 ـ **تهران**، سنا ۲/۲۲۸: سدهٔ **۸ـ۹** ، مجموعه بخشیدهٔ فکری‌سلجوقی بدکتر بیانی است ، نسخـه تنهـا هشت بیت پایان را دارد و بنام **مقدمة الصلاة** است [نسخه‌ها ۶: ۴۹۰] .

32671 ـ **پاریس** ۹/۳۶۸ ف : با تاریخ **۸۸۹** دردفتر، درفهرست نام سراینده‌شرف بخاری یادشده **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۳۰۶ هست [فیلمها:۵۹۲] .

32672 ـ **هاروارد** ، فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش ممتاز علی حسینی در هـرات **۹۳۳** ، نسخه درکتابخانهٔ پادشاهان هندبوده، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **آداب نماز** یادشده است [نسخه‌ها ۴:۹] .

32673 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۰۲/۲/۲۳۸۳ : نوشتهٔ سید شاه محمد فرزند سیدجلال ، صفر**۱۰۱۳** (۱۶۰۴ م) ، نسخه بنام **نام حق** است [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲:۳۰۶] .

32674 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۸۳/۴ فهرست‌نشده : نوشتهٔ **۱۱۱۸** (ص۱۳۲ـ۱۳۶) درفهرست بنام **نام‌حق** واز شرف‌الدین پانی‌پتی‌دانسته‌شده [نسخه‌ها۵:۱۶۴].

32675ـ **قاهره** ، دارالکتب۸مجامیع فارسی : نستعلیق سید عبدالرسول ، ۲۴ صفر **۱۱۳۳** ، **آغاز**: نام حق برزبان ... (گ۲۴ پ ـ ۳۵ر مجموعه) در فهرست بنام **نام حق** و**مقدمة الصلاة** آمده [مخطوطات ۱:۲۷۲].

32676 ـ **بادلیان**۱/۸۸ اوزلی: نوشتهٔ ۳ ذیحجهٔ **۱۱۳۶** . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۱۶ هست ، درفهرست بنام **مقدمة الصلاة** یا شرح **نام حق** و تاریخ سرودن **۷۰۳** یاد شده است [فیلمها :۵۵۴] .

32677 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۶۳/۱۰۱۱/۴ : نوشتهٔ **۱۱۷۸** (۱۷۶۴م)درفهرست بنام **نام‌حق** است وتاریخ سرودن **۶۹۹** (۱۲۹۹م) یاد شده است [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲:۳۰۶] .

32678 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۷۸/۲/۴۵۳ : نوشتهٔ محمد وزیر فرزند امیر ، صفر **۱۲۲۰** (۱۸۰۵م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲:۳۰۵] .

32679 ـ **هاروارد** ، هوتن ۱/۱۴ Ms،P: نستعلیق مصری **۱۲۴۰**،آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، درفهرست بنام **آداب نماز** است. [نسخه‌ها ۴:۹] .

32680 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۴۴۱Spi/VI۱۳J : نستعلیق بیگم‌صاحب (گل‌بیگم) محرم**۱۲۵۸**،آغازبرابر نمونهٔ**۱**،در فهرست‌بنام **نام حق** یاد شده است [ف.عبدالله ۲:۴۵۳] .

32681 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۶۹۸/۲۳۷۶/۳ : نـوشتهٔ **۱۲۶۷** (۱۸۵۱م) بنام**نام‌حق**یاد شده‌است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲:۳۰۷] .

32682 ـ **لاهور** ، پنجاب بهـلك ـ لائبریری۲۹۷،۳۳۱شرف : نستعلیق‌عبدالعزیز خان ، پایان ج۲/**۱۲۷۶** در فهرست آمده : **مقدمة الصلاة** ونه بابی و از ملا شرف‌الدین بخاری که درآغاز سدهٔ هشتم میزیسته، **آغاز**:

حمد حق برزبان... (برابر نمونه) .

32683 ــ **تهران** ، ملك ۵۳۹۶/۲ : نستعلیق علیمحمد ، سدهٔ **۱۳** (۱۴ر-۲۶پ) . آغاز: نام حق برزبان [رؤیت] .

32684 ــ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۴۶/۵۲۲/۳: سدهٔ**۱۳** [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲:۳۰۵] .

32685 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷ مجامیع فارسی: تعلیق **۱۳۱۳** ، **آغاز**: ابتدا میکنم .. (گ۱-۱۷) درفهرست بنام **نام‌حق و مقدمةالصلاة** است [مخطوطات۱:۲۷۲] .

32686 ــ **تهران** ، ملك ۵۸۹۲ : نستعلیق‌میرزامحمدنجارالتجار**۱۳۱۶**، **آغاز**: ابتدا میکنم .. (۱پ-۹ر) [رؤیت] .

32687 ــ **تهران** ، مجلس ۵۷۲۵ : نستعلیق شکسته عطا محمد بشیوهٔ افغانی در **۱۳۲۹** ، بدستورسردار نصرالله خان نایب‌السلطنه زرین ، آغاز برابرنمونهٔ **۱** ، در فهرست نام سراینده شرف بخاری و نام آن **فقه منظوم** یاد شده است ، ۳۴ص ۷س [ف . مجلس ۱۷ : ۱۷۰] .

32688 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۸۹ زکیه فارسی : تاریخ یاد نشده ، **آغاز** : نام حق .. (گ۱-۱۰) [مخطوطات ۱ :۲۷۳] .

32689 ــ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۴۳/۱۰۹۱ : تاریخ یاد نشده ، و بنام **نام حق** است .

32690 ــ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۲۲۷/۲/۲۲۱۷ : فریدبخش زرگر بنام **نام حق** است [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲:۳۰۷] .

32691 ــ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو۲قف ۷۴ : نوشتهٔ طالع مندخان خلیل، **۱۲۶۵** ، درفهرست بنام **نام حق** است .

32692 ــ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ق ۳۲ : تاریخ یاد نشده ، ۱۳۷ ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۸۰] .

32693 ــ **بنگال** ، ایشیاتك۱۵۶منظوم (۴۰۷) : شکسته ، تاریخ یاد نشده ، بنام **نام حق** یاد شده است . [ف. بنگال : ۱۰۲] .

32694 ــ **بنگال**، آسیایی ۶۴/۳ ao (۷۲۶) : شکسته ، تاریخ یادنشده، بنام **نام حق** یاد شده است [ف. بنگال : ۱۴۲] .

فقه منظوم

از میرعبدالله ، درقالب مثنوی .

32695 ــ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۹۷/۲۲۹۰/۴ : تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲:۲۹۳] .

فقه منظوم

از سیدمحمد ، درمسایل فقهی واسلامی ، درقالب مثنوی .

32696 ــ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۲۳۵/۱۱۸۲/۲ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲:۳۰۱] .

فقه منظوم

سرودهٔ ۱۱۴۸ (۱۷۳۵م) .

32697 ــ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۸۸۶/۸۶۳/۲ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲:۲۸۸] .

فقه منظوم

از ناشناس ، بروزگار سبحان قلی بهادر خان وظل سبحانی ، بسال ۱۱۶۰ (۱۷۴۷م) برپایهٔ رسالهٔ مختصر صدرالشریعه ، در مسایل فقهی سروده است .

32698 ــ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۵۱/۸۱۸ : نوشتهٔ نورعلی فرزند

محمدعلی ، ۲۱ع۲/۱۱۹۱ (۱۷۷۷م) [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۲:۲۹۶] .

فلك اعظم

از انجب . آغاز : ای زلال هوس تشنه لبان ـ آرزومند تو صاحب‌طلبان .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۶ ـ فرهنگ ـ سخنوران :۶۴ .

32699 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۳۶ Egerton : شکسته‌آمیز ذیقعدهٔ، ۷عالمگیر دوم(**۱۱۷۳**=۱۷۶۰م) ، ۲۰۷گ [ریو ۲ : ۷۱۰] .

فلك‌البروج = آسمان هشتم

فلکناز=سرووگل

تسکین، درص۲۹۰۹گذشت.

فوایدالاخبار = فوایدیوسفی

ازیوسفی،که در ص۵۷۵ گذشت . واینك چند نسخهٔ دیگر :

32700 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۶مج: با تاریخ **۱۰۸۶** در دفتر ، همراه « ترجمهٔ برءالساعه» محمد شریف [رؤیت] .

32701 ـ **تهران** ، مجلس۲/۶۲۴۴: در دفتری نستعلیق، محـمد مقیم اسلام رودی، **۱۱۱۵** (ص۱۲۲ـ۱۵۴) [ف. مجلس ۱۹ : ۲۱۴] .

32702ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۳۱۱/۴ فهرست نشده : نستعلیق داود، **۱۲۵۸**،(۴۹ر-۶۴ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32703 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱ـ۸/۱۴۱۶/۴۴۶۶ : همـراه ۷ گفتار دیگر ازهمو، نوشتهٔ **۱۸۹۲** بکرمی [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲:۳۹۴] .

32704 ـ **تبریز** ، ملی ۲۸۲۴/۶ : در جنگ مؤرخ **۱۳۴۶** [ف. ملی ۱:۳۸۱].

32705 ـ **بنگال** ، آسیایی ۶۵/۱ ao (۱۰۶۹) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۱۴۳] .

32706 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۰۸/۷۷۵/۳ : تـاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲ :۳۹۸] .

فوایدالانسان

دوائی ، درص ۵۷۷گذشت .

فواید منظوم

در اسم اعظم ، کـه سراینده در صد و ده سالگی خود آنرا سروده است .

32707 ـ **تهران** ، سنا ۱۵۳/۲۳ : باتاریخ**۱۲۹۲**دردفتر(ص۲۱۵ـ۲۱۶)[نسخه‌ها ۶:۴۵۸] .

فوزعظیم

از عظیمـای نیشابوری ، کـه یاد او در «دیوان ۲۴۴۸» گذشت . مثنویست در ستایش خدا و پیامبر و حضرت علی و وصف معراج و ستایش شاه سلیمان (۱۰۷۷ـ۱۱۰۵) وپند و داستان. درآن‌آمده: بگشود خردبسی‌طلسمش- تافوز عظیم یافت اسمش. **آغاز**: دارم سرحمد حق تعالی ـ ام‌للانسان ما تمنی .

بنگرید : ذریعه ۱۶ :۳۷۰ .

32708 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۳۷ : شکسته نستعلیق شفیعـای شکسته نویس ، دو شنبهٔ ۲۴ع**۱۰۹۶/۲** ، زریـن ، ۳۲۴۵ بیت است ، آغاز برابر نمونه . ۱۵۱ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۴:۳۵۷۲] .

32709 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ۷۷۷۹ Add : همراه « دیوان » او ازسدهٔ **۱۷** م ، آغاز برابر نمونه [ریو ۲ :۷۰۱] .

فوائد علائیه

خبیصی. در بخش شروح منظومه‌ها خواهد آمد.

فیروز و شوخ = مثنوی...

ازحاج میرزا سیدمحمدحسین وفای فراهانی، که یاد او در «دیوان: ۲۶۰۲» گذشت.

32710 ـ تهران، سلطنتی ۶۰۶ (۶۵۲ ف): همراه «دیوان» او ازسدهٔ ۱۳ [ف. دکتر بیانی: ۴۲۸].

فیروز وشهناز

از ناظم تبریزی، خواجه محمد صادق معروف به صادقا، که در عباس آباد اصفهان میزیسته و در ۱۰۳۶ دیوان خودراگردآورده و «تذکرهٔ شاعران» او درملك ش ۶۴۵۶ هست. **آغاز:** خداوندا دلی ده ناله پرور ـ زبانی برهوای دل نواگر.

بنگرید: ذریعه ۳۷:۴ (تذکره) و ۹: ۱۱۶۲ (ناظم) و ۱۹:۲۵۹ (فیروز) ـ فرهنگ سخنوران: ۵۹۰ ـ تاریخ تذکره‌های فارسی، گلچین‌معانی: ۳۸۱.

32711 ـ تهران، ملك ۵۶۲۵/۴: نستعلیق محمداسحاق ژاوهی، دوشنبهٔ ۱۵ ع۲ **۱۱۹۸** درکابل، آغاز برابرابرنمونه، پیرامن ۲۳۰۰ بیت [رؤیت].

فیروز ونسرین

ازمیرزا سیدعلی نیاز شیرازی (م۱۲۶۳) که یاد او در «دیوان: ۲۵۹۰» گذشت.

32712 ـ مشهد، رضوی ۸۹۶۶: شکسته نستعلیق خود نگارنده، ۵۳گ ۱۲س اهدایی علی‌اصغرحکمت [نسخه‌ها ۵:۵].

فیض‌الهی = مثنوی...

سرودهٔ ابوالفیض نجم‌الدین فرزندمولوی احمد علی عباسی چریاکوتی، که یاد او در «دیوان: ۲۵۶۷» گذشت.

32713 ـ آصفیه ۴۷/۱۴ مجامیع: نوشتهٔ **۱۳۳۳** [ف. آصفیه ۳: ۷۳۶].

فیض‌السعادة

از فیاض عراقی، محمدطاهر که در شهر قم میزیسته، ستایشگر میرزا علی اصغر خان امین‌السلطان (کشته ۱۳۲۵). مثنویهایی است در موضوعهای گوناگون و اندرز و حکایت و مرثیه‌هایی از امامان. **آغاز:** ای صراط ـ المستقیم ای‌شهرقم ـ کازتودورافتادگان گشتندگم.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۶۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۵۷.

32714 ـ تهران، مجلس ۱۱۲۸: نسخ گویا سراینده، **۱۳۰۶-۱۳۰۸**، پیرامن ۸۰۰۰ بیت، ۴۱۸گ ۱۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۲۷].

فیل‌نامه

آغاز: بنام خدایی که‌سیل سخن ـ روان کرد درعرصه‌گاه دهن.

32715 ـ موزهٔ بریتانیا Or۳۴۴: نستعلیق **۱۲۰۰** (۱۷۰۶م)، ۲۴گ [ریو ۲: ۷۰۳].

ق

قاصد صبا

ازطوفان

32716 ـ تهران، دانشگاه ۴۴۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** در جنگ شعر [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۹۰].

قافیه‌شناسی منظوم

در بخش قافیه و عروض ص۱۱۶۸ گذشت.

قحطیه = وصف قحط

قدرت آثار

ازغزالی مشهدی (م ۹۸۰) ، که یاد او در « دیوان : ۲۴۵۴ » گذشت . مثنویست در برابر «مخزن‌الاسرار» نظامی .

بنگرید : ذریعه ۷۸۹:۹ و ۲۶۱:۱۹ — هفت آسمان ۱۰۴:۱ .

32717 ـ **اکسفورد** ، بادلیان ۲/۱ فرازر : همراه «نقش بدیع» ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۲۱ هست [فیلمها :۵۵۵].

قدسی = مثنوی...

در ستایش ازطریقهٔ شیخیان و شیخ احمد احسایی .

32718 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۳۴ ضمیمهٔ ۱۳۵ : تاریخ ونشانی بیشتریادنشده [نسخه‌ها ۹۵:۳] منتقل شده بدانشگاه مشهد .

قران سعدین

ازامیرخسرو دهلوی، که یاداو در« کلیات: ۱۸۵۶» گذشت . مثنویست عرفانی به پیروی «مخزن‌الاسرار» نظامی، که در۶۴۸ بدان‌آغاز و در رمضان ۶۸۸ بانجـام رسانده است ، با قصیده‌ای درسرآغاز آن . **آغاز** قصیده :شکر (حمد)گویم‌که بتوفیق خداوند جهان ـ برسر نامه نوشتم عنوان ـ نـام این‌نامهٔ والاست‌قران السعدین ـ که بلندیش بـه سعدین سپهر است قران. درهند۱۲۶۱با شرح‌مولوی قدرت‌احمد و پس ازآن درهند و ایران چندبار چاپ شده است. **آغاز** متن: حمد خداوند سرایم نخست‌ـ تا شود این نامه زنامش درست .

بنگرید : ذریعه ۶۶:۱۷ ـ ف . مشار : ۱۲۱۸ ـ هفت آسمان: ۷۰ .

32719ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۷(۴۴۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۴** [ف . دکتر بیانی :۱۹۱] .

32720 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۰ ادبیات: نسخ ابوطاهر کاتب **۹۱۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، زرین ، وقف نادر ۱۱۴۵،۵۲گ ۱۲س [ف. رضوی ۱۸۸:۳] .

32721 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۵۳۳: نستعلیق خیلی خوب ، ۱۰ صفر **۹۲۰** ،زرین ۳۳۲ص ۱۲س [ف. دکتر مقصود ۱۳۳:۱] .

32722 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۳ Add : رجب **۹۲۱** (۱۵۱۵م) در هرات ، ۱۴۵گ [ریو ۶۱۶:۲] .

32723 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ۲۱۱۰۴ Add : در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۲۳** (۱۵۱۷م) [ریو ۶۰۹:۲] .

32724 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۵۶) Or۱۴ : سدهٔ **۱۶** م، ۱۷۴گ [ریو ، ذیل : ۱۶۷] .

32725 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۸۷۱: نوشتهٔ سلطان محمدنیرالکاتب**۹۳۲**، آغاز برابر نمونهٔ**۳** ، ۱۳۸گ ۱۵س[ف. فهمی ادهم ۲۰۷:۱] .

32726ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۹ (۴۵۶ ف) : نستعلیق خوش (نام پاک‌شده) ، **۹۳۷** . آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، گزیدهٔ آنست ، ۹۴ص ۱۴س [ف. دکتربیانی :۲۰۳] .

32727 ـ **تهران**،سلطنتی۱۸۱(۴۵۱ ف):در«ثمانیهٔ :28789» اونوشتهٔ **۹۷۲** [ف. دکتربیانی : ۱۹۶] .

32728 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۶۹۱Spi/VI۲۴G: نستعلیق۲۶۸ع/**۹۸۳** (۱۵۷۵م)[ف . عبدالله ۴۷۳:۲] . ازکتابهای

پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۴۶].

32729 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI ۱۴C ۱۶۷۷ : نستعلیق محمد ـ عبدالوهاب فرزند سید عبدالحلیم حسینی قدیری ۱۴ شعبان **۹۹۶**. آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. عبدالله ۲: ۲۵۰].

32730 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۸۱ (۴۴۹ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۴].

32731 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۱۷Api/VI۲۷ : نستعلیق محمد اشرف، ۱۴ محرم **۱۰۹۸** [ف. عبدالله ۲: ۲۵۱].

32732 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۲۹ : نستعلیق زیبای گویا رشیدا، عبدالرشید خوشنویس درگذشتهٔ ۱۰۴۸، سدهٔ **۱۱**، زرین، ۱۵۹گ ۱۲ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۲۸].

32733 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه ۲: ۱۷۵].

32734ـ **مشهد**، رضوی ۷۴۲ (۴۸۹۰): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، از قصیدهٔ آغاز آن تنها دو بیت را نوشته است [ف. رضوی ۷: ۶۵۹].

32735 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۰۹۹SpiVI۲۴J : نستعلیق محمد صادق سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۲: ۴۷۴]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده، [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۶].

32736 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۶۰ Add : نستعلیق قطب‌الدین محمود حسینی، صفر **۱۰۰۰** (۱۵۹۱م)، ۱۱۹گ [ریو ۲: ۶۱۷].

32737ـ **تهران**، ملک ۵۵۲۷: نستعلیق خوش محمد فرزند الامیر الحسینی الاستاد. پنجشنبهٔ رمضان **۱۰۰۹**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۱۱۸گ ۱۷س [رؤیت].

32738 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۱۱۱Spi/VI۲۴K : نستعلیق شیورام، ۳۰ رمضان ۳۶ پادشاهی اورنگ زیب (**۱۱۰۴** = ۱۶۹۳م) [ف. عبدالله ۲: ۴۷۴]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۴۶].

32739 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۲۰۶Spi/VI۲۴H : نستعلیق خانمحمد فرزند ملا اسماعیل، ۱۲ **صفر ۱۱۱۴** (۱۷۰۲م) [ف. عبدالله ۲: ۴۷۳]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۶].

32740 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۲۸۷Spi/VI۲۴M: نستعلیق ۲۹ رمضان **۱۱۱۷** [ف. عبدالله ۲: ۴۷۵].

32741 ـ **لاهور**، پنجاب بهلک لائبریری ۸۷، ۹۱ قر (۴) : نستعلیق ملک میان گل محمد فرزند درویش محمد ۶۵ (**۱۱۶۵**) ۱۳۱گ ۱۵س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۷۹۱].

32742ـ **مشهد**، رضوی ۷۴۱ ادبیات (۴۸۸۹) : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز در قصیده افتاده، با سرلوح زیبا [ف. رضوی ۷: ۶۵۸].

32743ـ **لاهور**، پنجاب بهلک لائبریری ۸۷۱، ۹۱ قر (۲) : نستعلیق تاج جدین فرزند سلطان محمود **۱۲۰۵** در گجرات، ۱۳۳ گ ۱۵س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۷۸].

32744 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۰۹۴Spi/VI ۲۴L : نستعلیق هیرالعل پاندیت، شعبان **۱۲۱۳** (۱۷۹۹م) [ف. عبدالله

۴۷۴:۲] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین۱ :۴۶] .

32745 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب piVI۱۴D ۱۶۸۷: نستعلیق ۴۰ پادشاهی شاه عالم=**۱۲۱۳** [ف. عبدالله ۲ :۲۵۱] .

32746 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۱/۸۵۲/۳۸۸۵ : شهاب‌الدین‌فرزند محمد اعظم‌که درنینووال میزیسته ، ۱۲ذیقعدهٔ **۱۲۳۰** (۱۸۱۵م) [ف . دکترمحمدبشیرحسین ۱ :۴۶] .

32747 ـ **لاهور** ، پنجاب بهـلك ـ لائبریری ۹۱،۱ ۸۷ قر (۳) : نستعلیق محمد صادق قـرشی جالند هری ، ۱ع/۱ **۱۲۳۳** ، ۱۳۴گ ۱۶س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ :۴۷۹] .

32748 ـ **هند** ، بانکـیپور ۱۳۰ : نستعلیق ۱۴ صفر ۴۹(**۱۲۴۹**) ، آغاز برابر نمونه ، ۱۱۹گ۱۷س [ف. عبدالمقدرمولوی: ۱۶۲] .

32749 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۴۱۳ Add : بروزگار پادشاهی محمدشاه در شاه ـ جهان‌آباد (۱۷۱۹-۱۷۴۷م) ، ۱۶۱گ[ریو ۶۱۷:۲] .

32750 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ۱۰۳۳ Egerton : غلامحسن رضا فرزندشیخ‌محمد حیات،سدهٔ **۱۸**م ، ۱۴۴گ [ریو۲ :۶۱۷] .

32751 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلـك ـ لائبریری ۹۱، ۸۷۱ قر : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳** ، ۱۳۳ گ ۱۵س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ :۴۷۵] .

32752ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۲۴I۴۹۴۵: شکسته‌آمیز،**۱۸۱۳**م [ف . عبدالله ۲ :۴۷۴] . یا نوشتهٔ **۱۸۵۶** م بآنچنانکه درفهرست کتابخانهٔ پرفسورشیرانی آمده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱ :۴۶] .

32753 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب Api/VI ۲۷A ۲۱۸ : نستعلیق بی تاریخ [ف. عبدالله ۲ :۵۵۱] .

32754 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۳۲ . نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** ، آغاز افتاده ، ۹۰ص ۱۴س [ف. مجلس ۱۷ :۱۷۷] .

32755 ـ **پاکستان** ، انجمن تـرقی اردو ۳قف ۲۵۹ : تاریخ یاد نشده ، ۲۵۰ص [مخطوطات ، سرفراز علی :۷۵] .

32756 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۹۳منظوم (۴۶۹) : شکسته ، تاریخ یاد نشده .

32757 ـ **بنگال** ، ایشیاتك۹۴ منظوم (۵۴۱) : نستعلیق ، ناقص .

32758 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۹۵منظوم (۱۲۸۴) : نستعلیق . ناقص . [ف . بنگال: ۹۷] .

32759 ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۹ادب فارسی طلعت : تعلیق زیبای بی‌تاریخ ، زرین، مصور، آغاز برابر نمونهٔ۱ ،۱۴۹گ ۱۴س[ف. مخطوطات۲ :۴۱] .

قرة‌العین = مثنوی ...

32760 ـ **آصفیـه** ۳۷۰ : نوشتهٔ **۱۱۶۸**،همراه دیوان چاپی [ف. آصفیه ۴ : ۵۸۲] .

قرة‌العین و سرور النشأتین

از سیدمیرزا محمدباقر فرزند میرزازین العابدین موسوی چهارسوئی‌خوانساری صاحب «روضات» در گذشتهٔ ۱۳۱۳ . دراصول دین ، در ۱۱۷ص در ۱۳۲۰ در اصفهان چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ :۵۷۵ و ۱۹ :۲۶۱ ـ ف.مشار :۱۲۱۹ .

32761 ـ **اصفهان**، سید محمد علی روضاتی: نوشتهٔ حاج میرزا سید حسن چهارسوئی فرزند میرزا مسیح فرزند سراینده، ۱۶۹/ **۱۳۱۲** [یادداشتهای آقای روضاتی].

قریب الفرج

از خاموش یزدی، میرزا علیخان، کارمند قونسولگری ایران در کربلا، نیمهٔ سدهٔ چهاردهم. پس از ستایش خدا و پیامبر و یکایك امامان، سبب نظم، ساقینامه، اثبات وجود صاحب الزمان سرگذشت و احوالات حضرت صاحب ازداستان خرید ملیکه خاتون مادر ایشان ... تا غیبت و دیدار مؤمنان ازاو. **آغاز**: بنام مهین داور ذوالجلال ـ بی انباز و بی یار و بی همال.

32762 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۶۹. فهرست نشده: نستعلیق خود سراینده، ۲۳۶ گ شش ستونی، ۶۰ بیت [رؤیت].

قسمت نامهٔ میراث

از رفیع کاشانی، به هزل.

32763 ـ **دانشگاه** ۴۳۱۳/۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، همراه قسمتنامهٔ وحشی و میلی ترك (ص۲۰۸ـ۲۱۰) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۷۷].

قسمت نامهٔ میراث

از فهمی رازی، ملا محمد تهرانی، که فهیمی نیز خوانده شده است، بروزگار تهماسب یکم (۹۳۰ـ۹۸۴)، مانند «قسمت نامهٔ» وحشی است: زیبا هر آنچه مانده زبابا ازان تو ـ بد ای برادر از من و زیبا ازان تو. **انجام**: (فهمی) عجب که روی بانصاف آوری ـ گر فی المثل بود همه دنیا ازان تو.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۵۱ و ۱۷: ۸۲ـ فرهنگ سخنوران: ۴۵۶.

32764 ـ **تهران**، دانشگاه ۳/ ۳۲۸۰: نستعلیق نجفعلی فرزند محمد کاظم، **۱۲۳۹**، (ص۱۵۵) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۴۵].

قسمت نامهٔ میراث

از میلی ترك هروی، که یاد او در «دیوان: ۲۵۵۷» گذشت. به هزل.

32765 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲/ ۴۳۱۳: سدهٔ **۱۳**، همراه «قسمت نامهٔ» کاشی و میلی [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۷۷].

قسمت نامهٔ میراث

از وحشی، به هزل.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۸۲.

32766 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۸/ ۳۳۴۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** عجزی بهبهانی (ص۱۶۲ـ۱۶۳) زرین [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۴۶].

32767 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲/ ۴۳۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، همراه «قسمت نامهٔ» رفیع کاشی و میلی [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۷۷].

قسم نامه

ازحاجی محمدحسین فرزند حاجی محمد حسن مجتهد شیرازی. که یاد او در «اشتر نامه: ۱۶۴۱» گذشت. **آغاز**: الهی برندان دردی کشت ـ که مستند از بادهٔ بی غشت ـ رهد تاتن من ...

32768 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱/ ۱۴۲: با تاریخ **۱۲۳۷** در دفتر، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

32769 ـ **تهران**، سلطنتی ۷/ ۴۰۵ (۷۴۷ ف): نستعلیق **۱۲۵۶** درشیراز، آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی: ۶۰۳].

32770 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۰۱۷ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، در «کلیات» او بدینگونه: ۱ـ وامق وعذرا ۲ـ اشتر نامه ۳ـ

این مثنوی ۴ـ مهر و ماه ، رویهم ۱۸۸ گ .
آغاز برابر نمونه [دیو۲:۷۲۱] .

قسم نامه

ازظهوری ترشیزی ،که یاد او در« کلیات: ۱۸۸۰» گذشت . **آغاز** : بهشیرینی شهدکنج دهن ـ بهجوش اسیران چاه ذقن .

32771 ـ **مشهد** ، رضوی۲/۱۰۲۹۵
فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** . [رؤیت] .

قسم نامه

از عارفی بیخود .

32772ـ **تهران**، دانشگاه۱۲/۱۳۱۳:
در جنگـی از سدهٔ **۱۳** ، (ص۲۵۴-۲۵۸)
[ف. دانشگاه ۹:۱۲۱۸] .

قسم نامه

ازفلکیشیروانی، نجمالدین (جلالالدین) محمد (محمد مؤمن) ازسدهٔ ششم ،که یاد اودر «دیوان :۲۴۷۱» گذشت.

32773 ـ **اسماعیل صائب** ۳۷۷۵ :
در جنگ مؤرخ ۲۷ ج۲/**۶۸۱** ، فیلم آن در دانشگاهش۲۷۵هست[فیلمها:۴۴۹] .

قصایدالهامیه فی مدایح الحسامیه

ازالهامیکرمانشاهی،کهیاد اودر«دیوان: ۲۲۳۱ » گذشت . قصیده هاییست در ستایش حسامالسلطنه،که بمناسبتهایگوناگون:زایش پیامبر ، غدیر و جزآنها سروده است .
بنگرید : ذریعه ۱۷:۸۴ .

32774 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۳۷ :
شکستـه و چلیپـای پایان سدهٔ **۱۳** ، ۲۶گ [رؤیت] .

قصهٔ سنجان

32775 ـ **هاروارد** ، هوتن P ۱۲ :
نستعلیق ، دسامبر **۱۸۴۷** م [نسخهها۴:۵] .

قصهٔ حاجی رحیم

ازشهاب ترشیزی، میرزا عبدالله،که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۵»گذشت . داستانی استدر بحر «مثنوی معنوی»درهجو، وخود درفهرست مثنویهای خویش از آن چنین یادکرده است :
قصهٔ حاجی رحیم و نقل ملحد نامه را ـ
گر بهبینی در هجا از جمله بهتر گفتهام .
بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۶۲ .

32776 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۴۶ :
نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او (ص۱۷۷ـ۲۰۴) [ف . مجلس ۸:۱۴۶] .

32777ـ **مشهد**،رضوی ۴۵۳(۴۶۸۱):
نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او [ف.رضوی ۷:۴۳۶] .

قصهٔ سوداگر

مثنویست .

32778 ـ **پاکستان** ، لاهور ،پرفسور شیرانی ۳۱۸۲/۱۷۷ : نوشتهٔ ۱۹۱۹ بکرمی [ف. دکترمحمد بشیرحسین۱:۱۵۵] .

قصهٔ عجیب منظر

داستانشهبازخانهندیست سرودهٔ۱۲۷۵ .

32779ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۱۲۳/۱۰۷۱ : نوشتهٔ غلام محمد ، ۲۰ محرم**۱۲۹۱** (۱۷۷۴م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۵۵] .

قصهٔ عشق=مثنوی...

از مشتاق . و ازهموست : قضا وقدر .

32780 ـ **تهران**، سلطنتی۶۳۴(۵۷۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، همراه « قضا وقدر» ازهمو،در مجموعه نظم و نثر [ف.دکتر بیانی : ۶۰۹] .

قصهٔ مدحمالت

مثنویست از داستان‌هندی Madhumalat و شاهزاده منوهر Manohar بسال ۱۰۵۹ سروده است : هزار وپنجه و نه سال بوده - کـه این نوباوهٔ نظم وانموده . **آغاز** : بتوفیق خداوند خرد بخش - ز صنعت‌های گوناگون‌کند نقش .

32781 **ـ موزهٔ بریتانیا** Or۳۵۲: باتاریخ ۲-۱۱۱۱(۱۷۰۰م) دردفتر. **آغاز**: بتوفیق خداوند خرد بخش - طفیل حضـرت والای اعظم [ریو۲:۷۰۰] .

32782 **ـ موزهٔ بریتانیا**۲/۶۶۳۲ Add : با تاریخ **۱۱۹۲** (۱۷۷۸م) (۶۹ - ۱۱۴) [ریو ۲:۸۰۳] .

قصهٔ ... = داستان ..

درص۲۸۰۴-۲۸۰۷گذشت.

قصیده

ازمیرزاحسین یزدی ، در داستان وزیری که بدست یکی از خاصان سلطان عاشق شد . **آغاز** : دگر شد بلبل دل نغمه‌پرداز - ز عشق توگلی برداشت آواز .

32783 **ـ تهران** ، الهیات ۱۷۲/۶ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** ، (۱۴۵پ -۱۴۸ پ) [ف. الهیات ۱۳۶:۱] .

قصیده

از محمد محسن شریـف قمی ، زنده در ۱۱۲۲ . درستایش حضرت علی .

32784 **ـ تهران** ، اصغرمهدوی۲۸۴: نستعلیق‌خودسراینده، ۲۰ محرم**۱۱۲۲**درساری بدستور میرزا محمدصالحا [نسخه‌ها۲:۱۰۷].

قصیده

ازطوبی ، در پاسخ قصیدهٔ نصیرالدوله .

32785 **ـ تهران**، دانشگاه۱/ ۱۶۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**(ص۱-۱۰) بادیباچه‌ای به نثر [ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۳۰] .

قصیدهٔ‌ترجمة‌الشوق = هراس‌ومماس

از عرفی شیرازی ، که یاد او دره نفسیه : ۱۴۶۴» گذشت.درشوق زیارت نجف. **آغاز۲:** این بارگاه‌کیست‌که گویند بی‌هراس-کان اوج چرخ سطح حضیض ترا مماس.

32786 **ـ تهران**،دانشگاه۱۲۶/۲۵۹۱: ضمن‌مجموعهٔ‌آقا محمد معینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۶۱۳-۶۱۵) [ف . دانشگاه ۹: ۴۰۴] .

32787 **ـ تهران**،دانشگاه۱۶/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱۵۲) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۳] .

32788 **ـ تهران** ، ملک۶۲۴۷/۱۰: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** . **آغاز**: این‌بارگاه کیست‌که‌گویند بی‌هراس [رؤیت] .

32789 **ـ موزهٔ‌بریتانیا** (۴۱۹/۱۱) Or۲۹۷۵: با تاریخ **۱۰۷۷-۱۱۱۵** دردفتر (۲۸۲پ-۳۰۰ر) [ذیل ریو : ۲۶۷]

32790 **ـ موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۲۲۵ر) [ریو ، ذیل :۲۳۵] .

32791 **ـ تهران**،دانشگاه۱۸/۴۳۳۲: نستعلیق **۱۲۷۶** (ص۲۷۵-۲۷۷) در فهرست بنام **هراس و مماس** یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۳:۳۲۹۱] .

قصیدهٔ جامع التفریق

از مرتضایی ، لف ونشر است .

32792ـ تهران،دانشگاه۱۸۴/۲۵۹۱: ضمن‌مجموعهٔ آقامحمدمعینای اردوبادی۱۱۰۴ (ص۵۳۲ هامش) [ف . دانشگاه ۹: ۱۴۱۷] .

قصیدهٔ رائی

ازپیامی، شیخ عبدالسلام‌فرزندشمس‌الدین محمد کرمانی . سدهٔ دهم و روزگار شاه عباس یکم(۹۹۵-۱۰۳۷)ازشاگردان دوانی. **آغاز:** مراست درد دلی بی‌پرده بر گفتار ـ که سنگ خاره اگر بشنود بگرید زار .

بنگرید:ذریعه ۹: ۱۶۰ (پیامی جبل‌عاملی) ـفرهنگ سخنوران:۱۰۶ .

32793 ـ تهران ، سلطنتی ۱۰۰۰۹ (۵۶۹ف) : نستعلیق زیبای میرعمادحسینی‌سدهٔ ۱۰ (ولی رقم میرعماد دستخوردگی دارد و از خوشنویس دیگریست) زدین ، ۱۸ ص ۱۰س [ف . دکتربیانی : ۳۳۹] .

قصیدهٔ رائی = ارشادنامه

ازعطار نیشابوری،که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۳»گذشت . قصیده‌ایست از اوکه به‌پیروی سنایی غزنوی سروده و در دیوانش چاپ شده است . **آغاز:** چشم بگشا کـه جلوهٔ دیدار ـ متجلی است از در و دیوار .

32794 ـ تهران ، ملك ۴/۴۹۳۷ : نستعلیق خوش آغاز سدهٔ ۱۲ (۹۸پ-۱۰۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32795 ـ تهران ، ملك ۴/۴۶۹۶: نسخ خوش نزدیك ۱۲۲۰ (۷۵پ-۷۶پ)متن وهامش،زدین [رؤیت] .

32796 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیروانی ۸/۶۱۹۰: نوشتهٔ ۱۵ شعبان ۱۲۸۱ (۱۸۶۵م) آغاز برابر نمونـه ، درنسخه بنام «ارشادنامه» است [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۷۶] .

32797 ـ لاهور ، پنجاب ۸۷۱،۵۱ مث ـ ۸۷۱،۹۱ مطلع : ش ۲ دفتری از سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه ، ۶گ . [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۴۸۳] .

32798 ـ مشهد ، رضوی ۷۴۷ادبیات (۸۳۹۶): نستعلیق حسین‌موسوی برای‌سلامتی وزیر نظام ، زدین ، ۱۰ گ ۱۰س [ف.رضوی ۷: ۶۶۳] .

32799 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۹۵۶/۴۰۰۸ : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست منسوب به‌عین‌ـ القضاة همدانی دانسته شده‌است [ف:دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۵۷] .

قصیدهٔ شتر حجره

ازکاتبی نیشابوری، که یاد او در«کلیات: ۱۸۹۰»گذشت .

32800ـ مشهد، رضوی۲۲۹ ادبیات : نزدیك ۱۰۵۳ دریك جنگ (ص۶۵۱-۶۵۵) [ف. رضوی ۷: ۲۶۵] .

32801ـ تهران،دانشگاه۱۸۶/۲۵۹۱: ضمن مجموعهٔ آقامحمدمعینای اردوبادی‌مؤرخ ۱۱۰۴ (ص۵۳۳هامش) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۱۷] .

قصیدهٔ عظمی

از مولوی محمد امین ،درستایش پیامبر. **آغاز :** مخدرات سرا پرده‌های قرآنی ـ چه دلبرندکه دل می‌برند پنهانی .

32802 ـ لاهور ، پنجاب بهـلك ـ لائبریری ۶۱ ،۸۷۱ امین : نستعلیق معراج‌ـ الدین احمدقادری ساذلی حنفی حقی‌سونی‌پتی

۲۷ محرم **۱۳۰۰** ، ۱۱۴ گ [مخطوطات ۳۶۹:۱] .

32803 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب piVI۱۸۱ ۸۱۶ (۶۰۲ ف) : نستعلیق شیر محمد بابر ، ۱۴ رجب **۱۲۹۱** ، ۸۱ گ [ف. عبدالله ۲ :۴۲۱] .

قصیدهٔ مصنوع

از اهلی شیرازی ، که در ص ۲۱۴۴ یاد شده است . اینك چند نسخهٔ دیگر :

32804ـ805 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب۴۵SpiVI ۶۰۲۲: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰**، دوقصیدهٔ اوست ۱ـقصیدهٔ یکم و آغاز برابر همان نمونه ۲ـقصیده گویا دوم آغاز: بعداز حمد بیحدوسپاس بیقیاس مرحضرت [ف.عبدالله ۵۰۴:۲] .

32806ـ807ـ **تهران**،سلطنتی۶/ ۱۰۰۳۰ (۶۹۸ف) : در «کلیات» اونوشته‌پیرامن**۱۰۰۰**، زرین ، دوقصیدهٔ **۱ و ۲** است هریك با دیباجهٔ نثری [ف . دکتر بیانی :۱۶۸] .

32809ـ811ـ**تهران**،سلطنتی۸/ ۴۷۷۴ (۵۹۹ف) : در«کلیات» اونوشتهٔپیرامن**۱۰۰۰** زرین،هرسه قصیده اوست هریك بادیباجهٔ نثری [ف. دکتر بیانی : ۵۷۱] .

32812ـ814ـ**تهران**،سلطنتی ۱۲۲۲۶ (۶۰۴ف) : نستعلیق خوش حسن علی شیرازی فرزند حیدر ، ج۱/ ۱۰۶/ (**۱۰۰۶**) . هر سه قصیده است ، زرین ، ۹۳ص ۱۴س [ف. دکتر بیانی : ۳۷۷] .

32815ـ817ـ**تهران**،سلطنتی۷/ ۴۱۰ (۶۰۱ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۳۶** ، هرسه قصیده است [ف. دکتر بیانی : ۳۷۳] .

32818ـ820ـ**تهران**،سلطنتی۶/ ۴۸۰۰ (۶۰۲ف): در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۵۶** هرسه قصیده است وهریك با دیباجه [ف . دکتر بیانی ۳۷۵] .

32821ـ823ـ **تهران**،سلطنتی۷/ ۱۰۱۲۵ (۶۰۳ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۵۷** ، زربن هرسه قصیده‌است وهریك با دیباجه [ف. دکتربیانی:۳۷۶] .

32024ـ826ـ**تهران**،سلطنتی۶/ ۱۲۱۶۳ (۶۰۰ف): در«کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، هرسه قصیده است [ف. دکتربیانی:۳۷۲] .

32827ـ829ـ**موزهٔ بریتانیا** ۲۷۳۱۳ Add :در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۱۷۰**(۱۷۵۷م) هرسه قصیده است [ریو ۲ :۶۵۸] .

قصیدهٔ مصنوع

از سلمان ساوجی ، که در ص ۲۱۴۵ یاد شده است . اینك دونسخهٔ دیگر :

32830 ـ **تهران**، سلطنتی ۴/ ۲۹۸۱ (۷۵۲ف) : نستعلیق خوش‌میرزا آقا ۸ع۱/ **۱۲۷۸** با دیباجه‌ای که بنام غیاث‌الدین محمد است . آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی :۶۱۴] .

32831 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۷۰ (۴۶۸ف): همراه «دیوان» او از سدهٔ **۹** [ف. دکتربیانی : ۲۱۹] .

قصیدهٔ مصنوع

دربخش بلاغت‌ص ۲۱۴۴ـ۲۱۴۷ گذشت.

قصیدهٔ یائی

از میر فندرسکی ،که یاد او در«حقایق ـ الصنایع : ۶۶۱ » گذشت. چکامه‌ایست عرفانی که چند گزارش آن در ص ۱۰۷۵ و ۱۲۴۵ و ۱۲۴۶ یاد شده است . **آغاز :** چرخ با این اختران نغز و خوش و زیباستی ـ صورتی در زیر دارد هرچه دربالاستی .

بنگرید : ذریعه ۱۷ :۱۳۳ .

32832ـ **مشهد،** رضوی ۲۲۹ادبیات: سدۀ **۱۱** دریك جنگ (ص۶۸۵-۶۸۸) [ف . رضوی ۷:۲۶۵] .

32833 ـ **تهران ،** ملك ۵۸۲۴/۳ : نسخ ونستعلیق با تاریخ**۱۱۲۲**در دفتر(۸۴ر-۸۴پ) [رؤیت] .

32834 ـ **مشهد،** رضوی ۲۳۱ادبیات: شکسته نستعلیق آغاز سدۀ **۱۲** در یك جنگ (ص۱-...) [ف . رضوی ۷:۲۶۷] .

قضا و قدر

اختر

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۴۴ .

32835ـ **تهران** ،دانشگاه۳۳۴۹/۵: نستعلیق عجزی بهبهانی ، سدۀ **۱۱-۱۲** (ص ۵۱-۵۵)، زرین[ف. دانشگاه ۱۱:۲۳۴۶].

قضا وقدر

از اشرف مازندرانی ، ملامحمد سعیدکه یاد او در «کلیات:۱۸۴۶» گذشت . مثنویست در پیرامن ۴۰۰ بیت . **آغاز :** شنیدم روزی از روشن‌روانی-چوگل نازك‌خیالی، نکته‌دانی.

بنگرید : ذریعه ۱۷:۱۴۵ .

32836 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۴۸/۶ (۴۵۸۹) : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۸۳** او[ف. رضوی ۷:۳۶۴] .

32837 ـ **تهران ،** ملك ۶۰۵۳/۳ : نستعلیق سدۀ **۱۱** ، (۳۷ر-۴۴پ) ، پیرامن ۲۵۷ بیت [رؤیت] .

32838ـ**مشهد**،رضوی۳۴۸/۶ادبیات: نستعلیق سدۀ **۱۱** نسخۀ اصل بادستخوردگیهایی از سراینده (ص۲۶۳-۲۷۹) . آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷:۳۶۴] .

32839 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۱۱ : نستعلیق محمدعلیخان ، سدۀ **۱۲** درهند، آغاز برابرنمونه ، پیرامن ۲۸۰ بیت [رؤیت] .

32840 ـ **تهران،** سلطنتی۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدۀ **۱۲** ، در مجموعه نظم ونثر ، زرین [ف . دکتربیانی:۶۰۹] .

32841ـ **تهران ،** ملك ۴۶۷۶/۱۲: نستعلیق سدۀ **۱۳** ، (۲۸۴ر-۲۹۷پ) ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۴۰۰ بیت [رؤیت] .

32842 ـ **پاکستان ،** دانشگاه‌پنجاب ۵۲۱Pi/VI۷۸ : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۲۸۴] .

قضا وقدر

ازمیرامری، بنام شاه‌عباس صفوی(۹۹۵-۱۰۳۷) . و ازهموست «ساقینامه : ۲۸۶۰»

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۶۴ .

32843 ـ **تهران ،** دانشگاه ۵۴۰۰: نستعلیق **۱۰۱۴** ، همراه « ساقینامه » از همو درجنگ [ف. دانشگاه ۱۵:۴۲۴۴] .

قضا وقدر

از تریاکی .

32844 ـ **عبدالحسین بیات ۴۵:** جنگ‌گردآوری رفیع‌الدین‌رافع، باتاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴**(ص ۱۵۱)[نسخه‌ها۶:۱۱۲].

قضا وقدر

از رشیدای عباسی ،که یاد او در«کلیات: ۱۸۵۸»گذشت.مثنویست‌که‌بتاریخ (گل‌نظم=) سروده است . **آغاز :** نقشی کـه قضا و قـدر انگیخته‌انـد-ر نگیست‌که‌در لوح‌وقلم‌ریخته‌اند. . . سالکی در مقام یکتایی - خانه بر دوش ملك تنهایی .

بنگرید : ذریعه ۱۷:۱۴۶ .

32845 ـ **تهران ،** ملك ۵۲۶۶/۵ : نستعلیق سدۀ **۱۱** ، در «کلیات» او (۹۴ پ -

۱۱۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

32846ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۶/۲۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۱۲۲** در دفتر [نسخه‌ها ۲:۱۰۷].

قضا وقدر

از سفره‌چی. رضابیگ (محمدرضا) که در ۱۰۴۱ سروده‌است. مثنویست. **آغاز:** شنیدم از یکی عنوان طرازی ـ بمحبوب محبت عشق بازی.

32847ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲۲/۲۵۹۱: در جنگ آقا محمد معینای اردوبادی نوشتهٔ **۱۰۴۱** (ص۵۹۴ـ۵۹۵) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۳].

32848ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵/۲۹۵۹: نوشتهٔ **۱۰۴۱** (ص۲۱ وتتمه‌در۸۵) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۵۷].

32849ـ **تهران**، مجلس ۸/۲۶۶۵: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۲۳۶ـ۲۳۹)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۴۱۹].

قضا وقدر

دانا. درفرهنگ سخنوران: ۲۰۳ ازهشت تن با این تخلص یاد شده است.

32850ـ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در مجموعه نظم ونثر، زرین [ف. دکتر بیانی: ۶۰۹].

قضا وقدر

محمدرضا گیلانی، رضایی.

32851ـ **تبریز**، ملی ۷/۳۰۴۶: در جنگ مؤرخ **۱۰۶۷ـ۱۱۴۸** (ص۵۹ هامش) همراه «رباعیات» او (ص۱۴۸) [ف. ملی تبریز ۱: ۳۷۶].

قضا وقدر

ازحکیم رکنا، مسیحای کاشانی، که یاد او در «دیوان: ۲۵۲۷» گذشت. مثنویست و جزجبرواختیار ۲۷۳۹ اوست. درپایان آن آمده: چوطالب تا یکی هامون نوردی ـ یکی بازآی ازاین بیهوده‌گردی. **آغاز:** شنیدم روزی از پاکیزه دایی ـ سرای عاریت را کدخدایی.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱۴۶.

32852ـ **تهران**، دانشگاه ۴۰/۴۷۳۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (۲۱۵ـ۲۱۸) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۶].

32853ـ **تهران**، دانشگاه ۳۹/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳ـ۱۰۷۳** (ص۳۴۷ـ۳۴۸) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۰۷].

32854ـ **تهران**، دکترمفتاح ۱۲/۲۹۷: با تاریخ **۱۰۷۳** تا **۱۰۹۳** در دفتر [رؤیت].

32855ـ **تهران**، دانشگاه ۱۹/۱۴۲۷: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام **۱۰۷۴ـ۱۰۷۹** (۴۱۵رـ۴۱۹ر) [ف. دانشگاه ۸: ۱۰۱].

32856ـ **تهران**، ملک ۲۰/۳۸۴۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ **۲** (۵۷پ) ۴۶ بیت است [رؤیت].

32857ـ **تهران**، ادبیات ۹۱ج: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ ۱۱۷ (**۱۱۰۷**) در دفتر [ف. ادبیات ۱: ۱۶۵].

32858ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱۲/۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۸۰) [ف. دانشگاه ۱۴:

32859ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲۱/۲۵۹۱: نستعلیق درمجموعهٔ آقامحمد معینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۵۹۳ـ۵۹۴) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۳].

32860ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۷۶: شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۱۱۸** در جنگ (ص۱۱۵ـ۱۱۷) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۲۶].

32861 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or ۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۶۴ر)، آغاز برابر نمونه [ذیل ریو: ۲۳۴].

32862 ـ **تهران**، ملک ۴۷۱۹/۱۴: شکسته نستعلیق پیرامن **۱۱۹۲** (۳۲ر-۳۶پ) پیرامن ۶۶ بیت، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت].

32863 ـ **تهران**. سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در مجموعه نظم و نثر [ف. دکتر بیانی : ۶۰۸].

32864 ـ **بادلیان** Add ۶۹/۴۷ : با تاریخ **۱۲۰۰** درجنگ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۶].

32865 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۹/۴۸: نستعلیق **۱۲۷۵-۱۲۷۴** (ص۴۶۵-۴۶۸ جنگ) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۲۹].

32866 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۴-م ادب فارسی : بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [مخطوطات ۱: ۲۶۳].

32867 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۹۲۷: بی‌تاریخ ، با تاریخ ۸۶۳ در دیوان سیف ـ اسفرانك [ف. سپهسالار ۴: ۵۰۰] . بنگرید : نسخهٔ 28856 از «جبر و اختیار» او .

قضا و قدر

از سلیم تهرانی ، محمدقلی (م۱۰۵۷)، که یاد او در «دیوان: ۲۳۶۰» گذشت. مثنویست فلسفی در پیرامن ۲۳۰ بیت . **آغاز** : شنیدم روزی از خونابه‌نوشی ـ چو گل در پارهٔ تن خرقه‌پوشی .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۵۰ .

32868 ـ **تهران** ، ملك ۴۹۳۲/۵: شکسته با تاریخ **۱۰۱۴** در دفتر (۱۱۸پ ـ ۱۲۳پ چهار ستونی) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32869 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۰۰ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۱۴** درجنگ [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۴۴] .

32870 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۵/۲۰: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۶۲۰-۶۲۵) [ف. مجلس ۸: ۴۲۰] .

32871 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۴/۳۸: نستعلیـق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص۳۳۵-۳۴۰) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۰۷] .

32872 ـ **تهران** ، مجلس ۹۹۵ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۵** [ف . مجلس ۳ : ۳۰۲] .

32873 ـ **تبریز** ، ملی ۳۰۴۶/۶ : درجنگ مؤرخ **۱۰۶۷-۱۱۴۸** (ص۵۲ هامش) [ف. ملی تبریز ۱: ۳۷۶] .

32874 ـ **تهران** ، مجلس ۹۹۵ : نستعلیق خوب محمدحسین فرزند محمد صالح مازندرانی ، **۱۰۷۵** ، زرین [ف . مجلس ۳: ۳۰۲] .

32875 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۲۷/۱۶: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام، **۱۰۷۴-۱۰۷۹** (۴۰۰پ-۴۰۵ر) [ف ، دانشگاه ۸: ۱۰۱].

32876 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۵۰/۶۰: نزدیك محرم **۱۰۷۶** (ص۲۸۴-۲۸۲) [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۸۴۰] .

32877 ـ **مشهد** ، رضوی ۵۷۹۳/۲ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۴۱پ ـ ۴۵ر) آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۲۲۴ بیت [رؤیت] .

32878 ـ **تهران** ، ملك ۶۰۵۳/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۶۱پ-۶۴پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32879 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۴۴/۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱۵۸ر-۱۶۰ر) ، پیرامن

۲۱۷ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32880 ـ **تهران** ، ملک۵۴۰۳/۲۶: نستعلیق سراینده‌ای با تخلص جنونی، باتاریخ **۱۱۰۰** در دفتر ، (۹۳پ-۹۷پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32881ـ **تهران**، دانشگاه۴۸۶۴/۱۱۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**،(ص۳۸۱) [ف.دانشگاه۱۴: ۳۸۸۹] .

32882ـ **تهران**، الهیات ۱۵۶/۵ج: نستعلیق سدهٔ**۱۱** ، (۱۶پ-۱۸ر)، آغازبرابر نمونه [ف . الهیات ۱۹۲:۱] .

32883 ـ **تهران**، ادبیات ۹۱ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ ۱۱۷ (**۱۱۰۷**) در دفتر [ف. ادبیات ۱۶۵:۱] .

32884 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**،زرین (ص۳۲۲ هامش) [ف . دانشگاه ۲۴۹۸:۱۱] .

32885ـ **تهران**،دانشگاه۳۳۴۹/۹: نستعلیق عجزی بهبهانی، سدهٔ **۱۱-۱۲** ، (ص ۶۲-۷۴)،زرین [ف. دانشگاه ۲۳۴۶:۱۱].

32886ـ**تهران**،دانشگاه۲۵۹۱/۱۲۰: در مجموعه آقا محمد معینا ، مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۵۹۰) [ف. دانشگاه ۱۴۰۳:۹] .

32887ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۲:در درجنگ نوشتهٔ **۱۲۱۲** [نسخه‌ها ۷۰۰:۲] .

32888 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۸۶۱ : نستعلیق**۱۱۱۴** در دیوان او [ف.دانشگاه۱۲: ۲۸۳۸] .

32889 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۳۵/۴ ادبیات : جنگ مؤرخ **۱۱۱۶-۱۱۲۹** (ص ۳۳-۳۸) [ف. رضوی ۲۷۴:۷] .

32890ـ **موزهٔ بریتانیا** (۴۱۹/۱۷) Or۲۹۷۵ :با تاریخ **۱۰۷۷-۱۱۱۵** دردفتر (۳۲۰ر-۳۲۶پ) [ذیل‌ریو:۲۶۷] .

32891 ـ **تهران** ، دانشگاه۴۴۷۶ : نستعلیق ، درجنگ با تاریخ **۱۱۱۸** (ص۶۵-۷۵) [ف. دانشگاه ۳۴۲۶:۱۳] .

32892 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۵۵ر) [ذیل ریو:۲۳۴] .

32893 ـ **تهران**، ملک۴۷۱۹/۱۱ : با تاریخ **۱۱۹۲** در دفتر ، (۲۸ر-۲۹پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32894 ـ **تهران** ، ملک ۶۲۴۷/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

32895 ـ **تهران**، ملک ۵۶۱۱/۱۴: نستعلیق محمدعلیخان ، سدهٔ**۱۲** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32896 ـ **موزهٔ بریتانیا**۵۶۲۲/۸ Add : از سدهٔ **۱۸**م ، (۱۳۷-۱۴۵)، آغاز برابرنمونه [ریو۲:۷۹۶] .

32897 ـ **تهران** ، ملک ۵۰۱۴/۲ : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، (۱۶ر-۲۴پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32898 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۰۲/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** ، در جنگ زریـن با مجلسهای تصویر (ص۴۵-۷۴) [ف . دانشگاه ۳۳۶۳:۱۳] .

32899 ـ **بادلیان**، Add:۶۹/۴۷ : با تاریخ **۱۲۰۰** درجنگ همراه باچند مثنوی دیگر از همو.**فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۵].

32900 ـ **تهران**، ملک ۵۱۰۲ : در جنگ‌نوشتهٔ **۱۲۳۰-۱۲۳۵** (ص۴۹)[رؤیت].

32901 ـ **تهران** ، ملک ۵۱۱۴/۴ : با تاریخ **۱۲۵۰** در دفتر ، (۲۱پ-۲۷ر) ،

آغاز برابر نمونه [رؤیت] .
23902 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲قف ۲۶ : نوشتهٔ حاجی میرزا محمدباقر **۱۲۶۲** (ص۵۶-۷۵) [مخطوطات ، سرفراز علی : ۷۵] .

32903 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۷۵/۱۹ : شکسته نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۶۴-۱۲۹۴** در دفتر (ص۶۶۵-۶۷۲) ، در ۲۲۵ بیت ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸ : ۴۴۰] .

32904 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۹/۱۸ : نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص۱۹۶-۲۱۶) ، آغاز برابر نمونه، همراه مثنوی ساده دل [ف. مجلس ۸ : ۲۵] .

32905 ـ **تهران**، ملك ۴۶۷۶/۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32906 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۲۲/۶ : نستعلیق حاجی محمد حمزه ، ۱۷ محرم ۱۲۱ سدهٔ **۱۳** ، (۴۸ر-۵۷پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32907 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۱۹ فهرست نشده : در دیوان او از سدهٔ **۱۳** [رؤیت] .

32908 ـ **مشهد**، فرخ ۲۴۷ : در یک جنگ تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳ : ۸۸] .

32909 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۹۲۷ : بی‌تاریخ ، در هامش «دیوان سیف اسفرانگی» نوشتهٔ ۸۶۲ [ف. سپهسالار ۴ : ۵۰۰] .

32910 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۴-م ادب فارسی : بی تاریخ ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۶۴] .

قضا و قدر

ازسلیم عطاریزدی، باتخلص سلیم. **آغاز** : چمن پیرای گلزار حکایت .

32911 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۶۵ر) [ریو ، ذیل : ۲۳۴] .

قضا و قدر

از ضیا . نوراللہ اصفهانی ، بروزگار شاه عباس یکم (۹۹۶-۱۰۳۸) . **آغاز** : شنیدم روزی از بیخورد و خوابی .

32912 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۶۷پ) [ذیل ریو : ۲۳۴] .

قضا و قدر

از ضیائی هروی .

32913 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۴۴/۲۸ : در جنگ عبدالکریم نجارباشی گردآورده در قندهار و کابل **۱۱۸۹-۱۱۹۵** (ص۲۵۲) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۲۶] .

قضا و قدر

ازطالب آملی، محمد (م۱۰۳۵ یا ۱۰۳۶) که یاد او در « کلیات : ۱۸۷۹ » گذشت . در «کلیات» اوبکوشش طاهرشهاب ۱۳۴۶خ چاپ شده‌است. **آغاز**: شنیدم روزی ازطرز آشنایی - عروس نکته را برقع‌گشایی .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۴۸ .

32914 ـ **تهران** ، ملک ۵۳۹۳ : در «دیوان» او نوشتهٔ **۱۰۶۹** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32915 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۲۸ : نستعلیق **۱۰۹۶** (ص۴۹-۵۷ جنگ) [ف. مجلس ۸ : ۲۱] .

32916 ـ **تهران** ، ادبیات ۹۱ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ ۱۱۷ (**۱۱۰۷**) در دفتر [ف. ادبیات ۱ : ۱۶۵] .

32917 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب

۲۵۲Api/VI۵۶ : در «دیوان» او نوشتهٔ ۱۱۶۵ آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله۲:۳۴۷].

32918 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ ۱۱۷۰ (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۶۴)، آغاز برابر نمونه [ذیل ریو : ۲۳۴] .

32919 ـ تهران ، ملک ۳/ ۵۱۱۴: نستعلیق شکستهٔ ۱۲۵۰ ، (۱۷ب ـ۲۱پ) آغاز برابر نمونه ، [رؤیت] .

قضا و قدر

ازطاهرا. **آغاز:** شنیدم روزی ازفرخنده فالی ـ چوگل آشفته‌ای صاحب‌کمالی .

32920ـ تهران، مجلس۲۵/ ۲۶۶۵: با تاریخ ۱۰۶۰ در دفتر (ص۶۹۳ـ۶۹۸) ، ۱۷۵ بیت، همراه سروده‌هایی دیگر نیزازطاهرا [ف. مجلس ۸: ۴۲۰] .

قضا وقدر

ازطوفان مازندرانی هزارجریبی ، میرزا طبیب (م۱۱۹۰)، که یاد او در«دیوان:۲۴۱۸:۸» گذشت. درپایان آن آمده: چوطوفان‌کس‌مبادا تند وسرکش ـ که نه زابش ضررباشد نه زاتش. **آغاز:** خدایا بردلم شمعی برافروز ـ که آن پیرایه بند ومحفل روز !

32921ـ تهران، مجلس۵۹/ ۲۳۲۹: نستعلیق۱۲۷۴ـ۱۲۷۵ (ص۶۰۰ـ۶۰۶ جنگ) ۸۶ بیت است [ف. مجلس۸: ۳۱].

قضا وقدر

ازعاشق .

32922 ـ تهـران ، سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، در مجموعه نظم و نثر ، زرین [ف . دکتربیانی : ۶۰۹] .

قضا و قدر

ازفایض ابهری . شاید ملامحمدنصیر باشد که در فتنهٔ افغان دراصفهان بسال ۱۱۳۴ درـ گذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۰۵ (فایض) و ۱۹: ۲۶۴ (قضا وقدر) ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۳۰.

32923ـ تهران، دانشگاه۳۶/ ۲۴۴۴: عبدالکریم نجارباشی درکابل وقندهار ۱۱۸۹ـ ۱۱۹۵ (ص۳۲۴) [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۲۶].

قضا و قدر

از قدسی‌کرمانی .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۵۰

32924ـ تهران، دانشگاه۴۱/ ۴۷۳۶: نستعلیق باتاریخ ۱۰۶۰ در دفتر(۲۱۹ـ۲۲۳) پیرامن۹۲ بیت است[ف. دانشگاه۱۴: ۳۶۹۶].

قضا وقدر

ازمشتاق. وازهموست . قصهٔ عشق. **آغاز:** شنیدم پاسخ از شکرزبانی ـ حلاوت از بیانش داستانی.

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۵۰ .

32925 ـ تهران ، ملک۳/ ۵۶۲۵ : محمـد اسحاق ژاوهی ، ۲۸ رمضان ۱۱۹۸ ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32926ـ تهران، سلطنی ۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، در مجمـوعه نظم ونثر همراه «قصهٔ عشق» ازهمو [ف. دکتر بیانی : ۶۰۹] .

32927ـ تهران ، ملک۱۳/ ۴۶۷۶: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲۹۷پ‌ـ۳۰۵ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

قضا و قدر

ازمقصود ، بآنچنانکه در سر آغاز نسخهٔ

ملك آمده و یا نبی بقرینهٔ بیت پایان همان نسخه : بیامرزی **نبی** را روز محشر ـ بحق حیدر و اولادحیدر . **آغاز** بشنوای طوطی.. شکرخای ـ نمایی تا بکی اندرقفس جای .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۶۵ .

32928 ـ **تهران** ، ملك ۴۷۰۹/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، پیرامن ۲۹۰ بیت ، آغاز برابر نمونه ، در سرآغاز آمده : قضا و قدر مقصود [رؤیت] .

قضا و قدر

از نافعای قمی . شاید نافع طباخ قمی ، ازسدهٔ یازدهم ،که «منظومهٔ» او را عبدالرزاق لاهیجی گزارش کرده است [ذریعه] . مثنویست پیرامن ۳۲۰ بیت . **آغاز:** شنیدم روزی ازمعنی طرازی ـ بدیوان سخن دیباجه سازی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۶۴ (نافع قمی) و۱۷: ۱۵۰ (قضا وقدر) ـ فرهنگ‌سخنوران : ۵۹۱ .

32929 ـ **تهران**، دانشگاه۴۷۳۶/۵۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (۲۸۹ـ۲۹۴) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۷] .

32930 ـ **تهران**، ملك۵۶۱۱/۱۶: نستعلیق محمدعلیخان سدهٔ **۱۱** در هند، پیرامن ۳۲۰ بیت [رؤیت] .

قضا و قدر

از نامی سیستانی . مثنویست .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۵۱ .

32931 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۵۲ : در جنگ محمد علی فرزند شاه محمد رضی اشتهاردی ، **۱۲۱۲** [نسخه‌ها ۲: ۷۰] .

قضا وقدر = سوز وگداز

نوعی ، در ص۲۹۲۴ گذشت .

قضا و قدر

از واله ، امیر بیك .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۶۵ .

32932 ـ **بادلیان** ۶۹/۴۷. Add: با تاریخ **۱۲۰۰** در جنگ . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۶] .

قضا و قدر

از ملایحیی کاشی ، از مردم لاهیجان که در کاشان زیسته ، سپس به هند رفته، کتابدار شاه‌جهان (۱۰۳۷ـ۱۰۶۷) شده، به کاشان برگشته در ۱۱ محرم ۱۰۶۴ درگذشته است . **آغاز :** بغفلت ای که رفته روزکارت ـ کز و حرف اجل تاکی چو یارت .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۳۱۰ (یحیی) ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۶ .

32933 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲: باتاریخ **۱۱۷۰**(۱۷۵۶م) دردفتر، (گ۱۸۸ر) آغاز برابر نمونه[ریو ذیل: ۲۳۵] .

32934 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۹۱/۲ : نستعلیق نزدیك ج **۱۲۳۳/۲** . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

قلندرنامه

ازشیخ بهائی [آقای دانش‌پژوه] .

32935 ـ **تبریز**، ملی ۲۶۷۴ : نرشتهٔ محمد فرزند علی خویی **۱۲۵۷**، همراه بادیوان سالك [نسخه‌ها ۴: ۳۰۸] .

قلندرنامه

ازعبدالرحمان جامی، که یاد او در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت .

32936 ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۵۹:

در«کلیات»جامی‌مؤرخ۹۱۷[نسخه‌ها۵:۴۸۴].

قلندرنامه

از میرحسینی‌سادات، که یاد او در«صراط مستقیم: ۱۲۶۸»گذشت. **آغاز:** ماییم‌قلندران معنی ـ درلنگرخوش هوای دنیا .

بنگرید : ذریعه ۱۷:۱۶۹ .

32937ـ **پاریس** S.p.۱۷۷۷/۲۰: با تاریخ ۵ج۱/**۸۵۲** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۸۰ هست . [فیلمها: ۵۴۰] .

32938ـ **موزهٔ بریتانیا** Add۷۶۱۱: نستعلیق **۱۱۳۷** (۵ـ۱۷۲۴م) در «مقالات ـ العارفین» (۵۴۶پ) [ریو ۲: ۷۷۴] .

32939ـ **تهران**، دانشگاه۴/۳۵۳۳: نستعلیق شنبه ۱۰ع۱/**۱۲۲۸** برای شاهزاده عباس‌میرزا (۱۱۲رـ۱۱۴پ) درِدولاب نزدیك تهران[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۵۳] .

قلندرنامه

میرخان .

32940 ـ **بنگال**، آسیایی ۷۳/۲۳ ao (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده [ف . بنگال :۱۵۱] .

قمری وعندلیب = مناظرهٔ ...

ازباقی ، مثنویست . و از هموست « سوز وگداز: ۲۹۲۳» .

33941ـ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴(۷۵۰ ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درمجموعه نظم ونثر[ف . دکتربیانی: ۶۰۸] .

قندهارنامه = عباسنامه

ازمیرزا محمدعلی صائب تبریزی(۱۰۷۷ یا ۱۰۸۱)، که‌یادِاودر«کلیات :۱۸۷۷»گذشت مثنویست دربارهٔ جنگ‌شاه عباس دوم (۱۰۵۲ـ ۱۰۷۷) و گشودن قندهار در ۱۰۵۹ ، در دوبخش : ۱ـ دلاوریهای شاه عباس ۲ـ گزارش یك نبرد. **آغاز** : برازندهٔ تاج وتخت وکلاه ـ خدیو جوانبخت عباس شاه .

بنگرید : ذریعه ۱۷:۱۷۳ (قندهار نامه) پیشگفتارچاپ دیوان او ، ازفیروزکوهی: ۶۸.

32942ـ **تهران**، مجلس ۲/۱۰۰۷: شکسته نستعلیق خوب سراینده، سدهٔ **۱۱** در «کلیات : 17797» او (ص ۲۱ـ۲۶) ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳: ۳۲۵] .

32943 ـ **تهران** ، سنا ۲۳۴ : شکسته نستعلیق ریز خود سراینده ، سدهٔ **۱۱**، ۸ ص [نسخه‌ها۶: ۴۹۴]در۱۷۵ بیت، ازکتابهای‌بیانی بوده [نسخه‌ها ۱: ۱۳] .

32944 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pi/VI۱۰۲A ۷۵۰ : شکسته، ۱۱ ذیحجهٔ **۱۰۸۵** در کلیات او (گ۴۳۵ـ۴۳۷) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۶۹] .

32945 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۰۶ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ شوال **۱۱۶۶** (۱۷۵۳م) ، آغازبرابرنمونه [ریو۲: ۶۹۴].

32946 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۸۵B ۳۷۳۱: نستعلیق شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۳** در « دیوان » او ، آغاز برابر نمونه (گ۱۷۷پ) [ف. عبدالله ۲: ۵۳۵] .

32947 ـ **عبدالحسین بیات** ۲مج : نوشتهٔ گلچین معانی ، سدهٔ **۱۴** در «دیوان» او [نسخه‌ها ۶: ۷۶] .

قواعد اسطرلاب به‌نظم

در ص ۲۳۵ گذشت .

قواعد ترم تو = نصاب ترم تو

ازمشتری خراسانی، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۹۳ » گذشت . مثنویست در قواعد ترم تو که‌ناصرالملك ازسفر روسیه‌آورده بود. **آغاز:**

ای شده مبتلای رنج قمار ـ چند باشی ز باختن بخمار.

32948 ـ تهران، دانشگاه ۵۲۶۵: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۹۱**. دارای: بندی دراین بازی به‌نظم [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۶].

32949 ـ تهران، مجلس ۴/۲۴۹۰: در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۹۲** (ص ۳۴۶ـ۳۵۱) آغاز برابر نمونه، ۵۸ بیت، [ف. مجلس ۸: ۱۸۶].

قوانین الطب = طب منظوم

از شاه محمد، با دیباجه‌ای به‌نثر.

32950 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳/۴۴۷/۳۴۷۲: آغاز سدهٔ **۱۳**، با مهر نوادهٔ او بنام بدرالدین مؤرخ ۱۲۲۰ [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۹۳].

قیافه‌شناسی منظوم

از فضل‌الله، در ۵ صفر ۱۱۰۲. **آغاز**: بنام فرازندهٔ آسمان ـ فروزندهٔ مشعل اختران.

32951 ـ لاهور، پنجاب پبلک ـ لائبریری ۱۳۸ فضل: نستعلیق غلام حیدر پیشاوری **۱۲۳۸** به‌خواهش شیخ محمد ساکن وزیرآباد، ۳۷ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی: ۸].

قیافه‌شناسی منظوم

در ص ۴۴۷ گذشت.

قیامت‌نامه

از فتاح مراغی که در سروده‌های فارسی خود به‌اشراق تخلص میکرده است، و یاد او در «دیوان: ۲۲۲۷» گذشت. مثنویست در رویدادکربلا بترکی، وفارسی نیز دارد.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۲۲۳.

32952 ـ مشهد، رضوی ۵۰۱ (۴۹۰۲): همراه «دیوان» او نوشتهٔ **۱۳۱۲** [ف. رضوی ۴۷۶].

قیصرنامه

از ادیب پیشاوری، که یاد او در «دیوان: ۲۲۲۱» گذشت. بنام ویلهم قیصر آلمان، در تاریخ جنگ جهانی یکم، درقالب مثنوی در ۱۴۰۰۰ بیت. و با قصیده‌ای آغاز میشود. **آغاز**: یکشب دلا بگلشن جان بگذر ـ وز شاخ فضل نو بردانش بر.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۲۲۶.

32953 ـ تهران، استاد مینوی ۳/۳۵: نستعلیق واثق (مینوی) با تاریخ **۱۳۳۷** ق تا **۱۳۰۲** خ در دفتر [نسخه‌ها ۶: ۶۷۵].

32954 ـ مشهد، فرخ ۱۶۰: نسخ عبرت نایینی سدهٔ **۱۴**، ضمن «دیوان» او [نسخه‌ها ۳: ۸۹].

32955 ـ تهران، مجلس ۲/۵۵۷۳: نسخ محمدعلی عبرت نایینی مصاحبی، سدهٔ **۱۴** (ص ۲ـ۲۱۸) آغاز برابر نمونه، در ۱۴۰۰۰ بیت. [ف. مجلس ۱۷: ۳۷].

قیصرنامه

از منشی لال، سدهٔ سیزدهم. **آغاز**: پس ازحمد ونعت خدا و رسول ـ سخن راقوی بسته باید اصول.

32956 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۷۲) Or۳۲۴۳: نستعلیق هند، پیرامن **۱۸۸۰** م آغاز برابر نمونه، ۱۲۶ گ [ریو، ذیل: ۲۳۱].

قیمه پلو

از شیخ محمد جواد فرزند عبدالمجید پوده‌ای سمیرمی قمشهی، سیف‌الواعظین متخلص به‌شیخا، از سدهٔ **۱۳ـ۱۴**. مثنویست اخلاقی به‌پیروی از «نان و حلوا»ی بهایی، برای شاگردش میرزا نصرالله فرزند میرزا آصف حکیم با دیباجه‌ای به‌نثر درسر گذشت سراینده ازهمان شاگردش. و ۱۴ فصل وحکایتهایی: ۱ـ ساقینامه ۲ـ وصف عزلت ۳ـ ذم متشبهین به‌علما ۴ـ تنبیه طالبان منصب ۵ـ تنبیه تجارت‌کنندگان ۶ـ لقمهٔ

حرام ۷ـ رزاقیت خدا ۸ ـ ذم متشبهین به‌اهل سلوك ۹ـ زن‌پرستان ومکر زنان ۱۰ـ ذم‌اصحاب کیل و.. ۱۱ ـ ساقینامه و ذم دنیا ۱۲ـ علایق وتجرد ۱۳ـ حدیث عبدی اطعنی ۱۴ـ عابدان ریایی . **آغاز** : (دیباجه) : حمدله . امابعد برشیعیان و دوستان امیرالمؤمنان مخفی نماند که‌کمترین... میرزا نصرالله. **آغاز**: (مثنوی) ساقی ای آرام جان ناتوان ـ می‌بده آن می برنگ ارغوان .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۲۲۶ .

32957 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۲۴ : نسخ سدهٔ **۱۴**، باده مجلس‌تصویر ، آغازبرابر نمونه ، ۹۸گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۵۵۸] .

ک

کاخ کیوانی = تاریخ امیری

از عبدالکریم فرزند خلیل نایب‌الصدر ، متخلص به‌کیوان ، ازسدهٔ چهاردهم . درذریعه وفرهنگ سخنوران‌واژهٔ کیوان‌ازویادنشده‌است. مثنویست دربحر متقارب‌که برای امیر افخم سروده است ، با دیباجه‌ای به‌نثر و ۸۵۰ بیت، دربارهٔ شورش دماوند و جنگ با سپاه عراق . بدینگونه: دیباجه، ساقینامه، نامهٔ سالارالدوله به امیرافخم ، آغاز شورش دماوند ورزم الوار با سپاه عراق، پاسخ امیر افخم و اعلان‌جنگ، فرمان امیر به‌احتشام‌الدوله ، برافراشتن‌خیمه‌ها ووخامت انجام شاهزاده درکوه،مأمورشدن محسن‌خان افشار بکمك شجاع‌الملك ، اهالی براری وکیوانشکوه‌ومعتمدالملك،دستخطشاهی به‌تهنیت سردارسپاه، خاتمه دراحوال سرانیده وگله از روزگار . **آغاز** : نخستین‌کلام درهر مقام ستودن مر داورمهین.. الها الهی‌والهیت‌ـ هویداست از ماه تا ماهیت .

32958 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۴۱ : نستعلیق خوش سراینده ، در **۱۳۲۵** ، انجام افتاده ، نسخه ۸۵۰ بیت دارد ، با نقاشیهایی ازخودسراینده ، ۸۳ص ۱۲س [ف. مجلس ۸: ۲۳۶] .

کارنامه = رسالهٔ ...

از ابن یمین فریومدی، که یاداو در«کلیات: ۱۸۴۵»گذشت. درآن آمده : زهجرت هفتصد بود وچل ویك (۷۴۱) ـ که اندك روزگاری نیك اندك ... بدینسان**کارنامه**کس نگفتست‌ـ براین شاخ‌کس چون من‌نرفتست. **آغاز** : نسیم صبح جانم تازه‌کردی ـ رسیدی لطف‌بی‌اندازه کردی .

32959 ـ **هند**، بانکیپور ۱۳۷ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۶** م . [ف . عبدالمقدر مولوی : ۲۰۶] .

کارنامه = نگارنامه = گوی وچوگان

ازقاسمی گنابادی ، محمد قاسم (م۹۸۴) که یاد او در «کلیات :۱۸۸۹» گذشت . یکی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست در برابر «لیلی و مجنون» نظامی ، درهزار وپانصد بیت ، بسال ۹۴۷ بدستور شاه‌تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۴) در مدت سه‌هفته سروده است : این‌نامه‌که اززبان خامه ـ کردم لقبش به **کارنامه** ـ در عرض سه هفته دادم اتمام .. باشد عددش هزار وپانصد‌ـ تاریخ تمام این معانی ـ (ظل‌ابدی) است ، تا بدانی . **آغاز** : این نامه‌که هست حسب‌حالی‌ـ طغراش بنام ذوالجلالی .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۲۰ .

32960 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۰۱/۳ ادبیات (۸۳۸۳) : نستعلیق حافظ محمدفرزند قاسم‌علی، غرهٔ محرم **۹۸۲** ، آغاز برابر نمونه، (ص ۳۴۲-۳۸۳) همراه «زبدةالاشعار» او و جز آن [ف. رضوی ۷ : ۷۰۸] .

کارنامه

مثنویست عرفانی درپند و اندرز ازسراینده‌ای شیعی ، پیرامن ۷۰۰ بیت. درپایان آن آمده: کارمجرم بعفوساز تمام ـ در عقوبت زحد مبر ابرام . **آغاز :** نحمدالله عن لسان‌العشق ـ ثم نشکره‌عن جنان‌العشق . . . آنکه حمد است و حامد ومحمود ـ آنکه هم عابدست وهم معبود.

32961 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۲۵/۱ : نستعلیق محمد شریف‌فرزند محمدنصیر ۲۳ ذیقعدهٔ **۱۰۵۹** (ص ۱-۶۷)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «منظومهٔ عرفانی اخلاقی» یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۰] .

32962 ـ **تهران**، ملك ۵۰۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، پیوستهٔ «دیوان» ومثنوی «معالی و مظاهر» از رزمی‌رومی [رؤیت] .

کارنامهٔ اوقاف

از تاج‌الدین نسائی سدهٔ هفتم دربدگوئی از متولی اوقاف خواف و ستایش از عزالدین طاهر فریومدی ، در پایان آن آمده : مانده بدهفت روز تا برجب ـ کین سخن از زبان رسید بلب ـ ششصد وهفت ازهجرت ـ بودپنجه ز اول فترت . **آغاز :** اول سال و روز نوروز است ـ روز عیش و نشاط امروز است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۸۴ و ۱۷ : ۲۳۰ ـ راهنمای کتاب س۳ ش۲ ص۱۹۶ .

32963 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۴۹/۵ : نسخ کهن سدهٔ **۷-۸** (ص۵۹-۷۹) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۷۱] .

کارنامهٔ بلخ = مطایبه‌نامه

از سنایی غزنوی ، که یاد او در کلیات : ۱۸۷۲ «گذشت. بروزگار سلطان مسعودفرزند ابراهیم‌غزنوی، میان‌سالهای ۴۹۲-۵۰۸. سروده مثنویست در ستایش و بدگوئی از بزرگان و سران‌وغلامان‌روزگارخود، پیرامن ۴۴۰-۴۹۰ بیت ، و چند بار چاپ شده است و ازآن میان بکوشش استادمدرس رضوی‌درمجموعه‌مثنویهای او (ص ۱۴۱-۱۷۸) ، در۱۳۴۸ خ . **آغاز:** و یحك ای نقشبند بی‌خامه ـ قاصد رایگان بی‌نامه .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۳۰ ـ ف . مشار : ۱۲۳۹ ـ پیشگفتارچاپ، استاد مدرس رضوی ـ شهرآشوب درشعرفارسی، گلچین معانی: ۱۳ .

32964 ـ **استانبول**، سلیمانیه، بغدادلی وهبی ۱۶۷۲/۳ : نوشتهٔ بوسعید مودودفرزند قلچ اصفهانی‌کاتب، ۷ شوال **۵۵۲** ، در «کلیات» او (۲۰۴ ر ـ ۲۹۰) **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۵۰۱ هست [فیلمها : ۱۶۴] .

32965 ـ **استانبول**، بایزیدولی‌الدین ۲۶۲۷/۱ : در «کلیات» مؤرخ **۶۸۳-۶۸۴** او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۴ هست . [فیلمها : ۱۶۴] .

32966 ـ **لندن**، دیوان‌هند۴ /۳۷۳۴ : در «کلیات» مؤرخ **۸۸۴** او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۵] . ازاین نسخه و دونسخهٔ پشین استادمدرس‌رضوی درچاپ بهره گرفته‌اند [پیشگفتار چاپ : ۴۵-۵۱] .

32967 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۳۲ :

در«دیوان» مؤرخ **۱۰۰۳** او [ف. دانشگاه ۲: ۵۵] .

32968 ـ **تهران** ، عبدالرحمان تویسرکانی : دردنبال «دیوان» او نوشتهٔ غرهٔ ج ۲/ **۱۰۰۳** استاد مدرس رضوی در چاپ خود از این نسخه بهره‌گرفته‌اند [پیشگفتار چاپ: ۵۱] شایدبا نسخهٔ پیش یکی باشد.

32969 ـ **تهران،** مجلس ۵۰۴۲/۴: نستعلیق خوب با تاریخ **۱۰۷۵** در دفتر(۲۳۸ پ-۲۴۷ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32970 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب Spi/VI5 ۳۶۳۶ : در«کلیات» او با تاریخ **۱۰۲۵-۱۰۷۸** ، آغاز برابر نمونه [ف.عبدالله ۴۳۲:۲] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱۵۷:۱] .

32971 ـ **تهران**، ملک‌الشعراء بهار: نوشتهٔ سیدعبدالله فرزند میرزا اسدالله تفرشی ، آدینه ۲۲ رجب **۱۲۶۲** ، دارای ۴۸۷ بیت [پیشگفتار چاپ : ۵۱] .

32972 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۱۴) Or۳۳۰۲ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۲۸۰** (۱۸۶۳م) [ذیل، ریو: ۱۴۵] .

32973 ـ **تهران،** ملی . . . : تاریخ یاد نشده ولی‌کهن، نسخه بنام «مطایبه نامه»است و در«کلیات» اوکه به‌کتابخانهٔ یکی از اتابکان آذربایجان تقدیم شده‌بود،خریداری از امینی نصیری ، در چاپ استاد رضوی از آن بهره گرفته‌اند [پیشگفتار چاپ : ۴۶] .

کارنامهٔ حیدری

از عبدالرحیم، گراك هپوری. Gorak Hpuri که اورا عبدالرحیم‌دهریه نیز گفته‌اند ، درگذشته در کلکته . او بسال ۹-۱۸۰۸ م سفری به‌افغانستان کرده بوده است . فهرست کتابخانه مدرسهٔ کلکته (ص:۱۰۵) این‌کتاب اورا بهترین اثرش یاد کرده است . [استوری] مشار و بنقل از آن «ذریعه» از «کار نامهٔ‌حیدری» نگارش‌عبدالرحیم‌فرزندعبدالکریم صفی‌پور یاد کرده که بسال ۱۲۶۳ ق درکلکته بچاپ رسیده است.ن.

بنگرید:ذریعه ۱۷ :۲۳۱ـ مشار: ۱۲۴۰

کارنامه

ازلطف .

32974 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲قف۲۵: تاریخ ونشانی بیشتر یادنشده (ص۹-۲۱) [مخطوطات، سرفرازعلی :۷۵].

کامروپ= دستور همت

از محمد مراد ، همت خان . مثنویست داستانی ازکامروپ و کمالتا Kamrup وKamlata بسال ۱۰۹۶:چو این صورت زمعنی گشت آگاه ـ بشد تاریخ ختمش نقش دلخواه ۱۰۹۶ . **آغاز :** خداوندا بفکرم تازه جان‌کن ـ به حمد خویش اول تر زبانم کن .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۳۰۰ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۶۳۴ .

329675ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی ارود ۳ ق ف ۲۶۰ : نوشتهٔ **۱۱۴۳** ، ۳۵۴ ص[مخطوطات، سرفراز علی :۷۵] .

32976 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۶۲۴ Add : نستعلیق محرم **۱۱۸۲** (۱۷۶۸م) ۱۱۵ گ [ریو ۶۹۷:۲] .

کان ملاحت

از داعی شیرازی (م۸۶۵ تا ۸۷۰) ، بخشی از « دیوان : ۲۳۲۴ » اوست به لهجهٔ شیرازی .

32977ـ **تهران**، دانشگاه۲۵۱۸/۹:

نسخ گویا روزگار سراینده ، در دیوان او (ص۱۸۴)وسه مثنوی دیگر نیز بلهجهٔ شیرازی (ص۲۱۶-۲۲۵) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۱۰] .

کبرای منظوم

در ص۱۵۰۷ گذشت .

کتاب اسماعیل ذبیح‌الله

مثنویست در پیرامن ۱۲۰ بیت . **آغاز :** بنام پادشاه فرد اعظم ـ کریم و رازق و دانا و اعلم ـ رسولش مصطفی ، او سرور دین ـ امامش باوفا ، آن رهبر دین .

32978 ـ **مشهد** ، رضوی ۳/ ۸۵۹۰ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** ، بـدنبال « پندنامهٔ منظوم» ملانقدعلی [رؤیت] .

کتاب حسنین

از ناشناس . حماسهٔ دینی‌است. **آغاز :** شود یارم‌گرمعین ، اله ـ بنظم‌آورم قصهٔ آن دوشاه . انجام : بود بعدازاین‌پادشاه شما ـ همین مؤمن صالح نیکخواه .

32979 ـ **مشهد** ، رضوی ، ۸/۹۵۵ ادبیات (۸۱۴۰) : با تاریخ **۱۳۰۵-۱۲۷۰** در دفتر ، ۲۱ص ، مصور [ف . رضوی ۷ : ۷۸۷] .

کتاب مناجات

دربخش شروح منظومه‌ها خواهد آمد .

کتخدایی فرخ سیر = طوبی

بلگرامی ، در ص۲۹۹۵ گذشت .

کتیب معجزات

از حیرتی هروی مشهور به مروی ، تقی‌الدین محمد تونی‌الاصل ، کشته در ۹۶۱ یا ۹۶۲ یا ۹۷۰ بدست‌دزدان . مثنویست حماسی دینی در معجزات پیامبر وحضرت علی دربحر «خسرو وشیرین» و در برابر «شاهنامهٔ» فردوسی نظم «بهجة‌الباهج فی تلخیص مباهج المهج فی مناهج‌الحجج» حسن سبزواری شیعی است (که در بخش تاریخ پیامبراسلام یاد خواهد شد) که بدستور شاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴) سروده‌است وکتیب‌معجزات = ۹۵۳ تاریخ سرودن نیزاست من از اعجازاین ابیات فاخر ـ کتیب‌معجزات آمد بخاطر ـ از این معنی دل فیض یابست ـ که هم تاریخ و هم نام کتابست . **آغاز :** الهی از دل من بند بردار ـ مرا دربند چون وچند مگذار ـ الهی ساز آسان مشکلم را ـ نما راهی بملك جان دلم را .

بنگرید : ذریعه۹ : ۲۷۶ (حیرتی) و۱۷ : ۲۸۲ (کتیب) ـ فرهنگ‌سخنوران : ۱۷۹ ـ استوری۱ : ۱۸۲و۱۲۵۴ ـ حماسه‌سرایی ، دکتر صفا ۳۵۵-۳۶۵ ـ حماسه‌های دینی ، گلچین معانی ، ف . رضوی ۷ : ۳۱۲ .

32980 ـ **تبریز** ، ثقةالاسلام : نوشتهٔ حسین فرزند حسن ۷ شعبان **۹۶۳** [نسخه‌ها ۴ : ۳۲۸] .

32981 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۳۳ : نسخ اسدالله فرزند محمد کاشانی ، در **۹۶۳** ، زرین ، ۲۹۷ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۲] .

32982 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۳) Or۲۸۴۸ : ذیقعدهٔ **۹۶۵** (۱۵۵۸م) ، ۲۷۵ گ [ذیل ، ریو : ۱۹۳] .

32983 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۵د : نسخ خوش عبدالوهاب فرزند ابوالمکارم حجازی ، ۸ محرم **۹۸۱** ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۲۶۸ گ ۲۱ س [ف . ادبیات ۱ : ۳۸۹] .

کجری نامه

از بسحاق اطعمه، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۲۸۳.

32984 ـ **تهران**، ادبیات ۸۱ جوادی: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳: ۱۶].

کرسی‌نامه

از حروفیان، فضل‌اللهی. (بنگرید: الالهیة الافضلیه: ۱۰۴۹). مثنویست عرفانی **آغاز**: بود واجب درجمیع کارها ـ حمد وشکر کاشف اسرارها.

32985 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای E.H۱۶۶۳/۱: نوشتهٔ **۱۰۳۰** (۲۱ـ۱۶۲۰ م)، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی‌ادهم۱: ۲۹].

کرسی‌نامه

دو منظومه درص ۱۳۱۶ گذشت.

کریما = نصایح الملوک

سعدی.

کسائیه

از وفایی شوشتری، ملافتح‌الله، که یاد او در «دیوان: ۳: ۲۶۰۳» گذشت. قصیده‌ایست درگزارش حدیث‌کسا. در پایان آن آمده: **وفایی** بر این ماجرا خون گری ـ بر آن شاه لب تشنه جیحون‌گری. **آغاز**: مرا طبع اگر نارسا یا رسا ـ نباشدگزیری از حدیث‌کسا.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۲۹۳.

32986 ـ **تهران**، ملك ۳/ ۵۸۶۰: درجنگ مؤرخ **۱۲۹۸**، ۱۳۵ بیت (۴۰پ ـ ۴۳پ) همراه سروده‌هایی‌دیگر ازهمو [رؤیت].

کشف‌الارواح

ازپیرجمال اردستانی، که درص۵۵ گذشت. اینك دونسخهٔ دیگر:

32987 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۲۴۵: پیرامن سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونهٔص۵۵، ۲۰۱ گ۱۵س. درفهرست ازآن حمیدفرزندفضل‌الله‌جمالی‌دهلوی درگذشتهٔ۹۴۲ دانسته شده است [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۵].

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۰۴ (جمالی دهلوی) فرهنگ‌سخنوران: ۱۳۶.

32988 ـ **شیراز**، صدرالدین محلاتی: نسخ سید محمد حمزوی، در «کلیات» مؤرخ ۱۲ شعبان **۱۲۳۸** او [نسخه‌ها ۵: ۲۷۳].

کشف‌الحق

از دانش قاجار، در تعزیه به‌نظم.

32989 ـ **شیراز**، دکترعینی: نستعلیق **۱۲۸۵** [نسخه‌ها ۵: ۲۷۵].

کشف‌الحقایق

از نطقی اردوبادی‌که یاد او در «دیوان: ۲۵۷۶» گذشت. مثنویست.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۰.

32990 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۳۸/ ۲۵۹۱: در مجموعه آقامحمد معینای‌اردوبادی، **۱۰۹۸** (ص۶۴۶ـ۶۶۷) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۴].

کوثرنامه

از رازشیرازی‌ذهبی، ابوالقاسم(م۱۲۸۶) که یاد او در «تباشیرالحکمه: ۱۰۷۲» گذشت در تبریز ۱۳۰۶ ق چاپ سنگ وتهران۱۳۳۸ خ همراه «ولایت‌نامهٔ» اوچاپ سربی شده‌است.

بنگرید: مؤلفین مشار ۱: ۲۴۹.

32991 ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه: سدهٔ **۱۴**. درفهرست‌شناخته نشده‌است [نسخه‌ها ۵: ۲۱۷].

کفر و ایمان = شیخ صنعان

مثنویست عرفانی در داستان شیخ صنعان،

آغاز : خداوندا بقلبم شوری افکن ـ از ان شور آتشی در دل بر افکن ـ ندارم فکر راه رستگاری ـ به لطفت ده مرا یك روشنایی .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۶۸ .

32992 ـ **همدان** ، قاسم برنا: نوشتهٔ ابوالفتح قراخلو، ۷ رمضان **۱۳۲۵**، بخواهش میرزا یحیی معاون‌العلما و بدستور میرزا رفیعا افتخار العلما [نسخه‌ها ۵:۳۷۵] .

کفر و ایمان

از حسینی . مثنویست .

32993 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۵۶: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳:۹۵] .

کلام خاکی

از خاکی ، باید از سرایندهٔ « دیوان : ۲۳۱۳ » باشد .

32994 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ ق ۱۲: تاریخ یاد نشده ، ۱۴۸ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۷۹] .

کلام سنجر

محمدتقی کمال سنجر ایرانی ،درگذشته پیرامن ۱۳۳۲ سرودهٔ ۱۹۱۳م .

32995 ـ **آصفیه** ۱۰۰۵ دیوان : تاریخ یادنشده ،قصیده درستایش نواب‌عمادالملك را دارد [ف . آصفیه ۴:۲۹۶] .

کلام طرفی

از طرفی .

32996 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۷۹ : تاریخ یاد نشده ، ۱۴ص [مخطوطات ، سرفراز علی :۷۹] .

کلام منظوم

در ص ۹۹۷ گذشت .

کلام موسوی

از موسوی .

32997 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ق ف ۲۲ :تاریخ یاد نشده(ص۷۳ـ۹۸) [مخطوطات ، سرفراز علی : ۸۰] .

کلام مؤمن = نادعلی

قصیده‌هایست درستایش حضرت علی . **آغاز**: خداوندا نریزی آبرویم ـ نه اندازی بفکر جست وجویم .

32998 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب Pi/VI۲۳۰ ۱۲۷۱ (۶۰۱ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۰۷ گ [ف . عبدالله ۲:۴۲۱] .

کلمات علیه

مکتبی ، در ص ۱۶۶۳ گذشت .

کلید دانش

از عبدالفتاح معروف به شرفعلی . در تصوف و بروش پرسش و پاسخ .

32999 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۳۸۵/۱۳۳۴/۱ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲:۲۴۲] .

کلیله و دمنهٔ منظوم

از صبوری، گویا محمدکاظم ملك‌الشعرای خراسانی (۱۲۵۶ـ۱۳۲۲) که یاد او در «دیوان:۲۴۰۵» گذشت. ازروی «انوارسهیلی» درچهارده باب ، که در ۱۲۸۹ دفتردوم آن‌را ساخته است : زهجرت بگاه شد بی‌همال ـ دو ششصد وهشتاد و نه رفت سال . و در آغاز آن ناصرالدین‌شاه‌راستایش‌کرده‌ومیگویدپانزده‌سال پیش نزدیك به‌هزاربیت آنرا سروده‌بوده‌است. درآن آمده : نوای **صبوری** بشعر اندرون ـ

چو در گلستان در نوای هزار. **آغاز** (دفتر دوم): بنام خداوند پروردگار ـ خرد آفرین دادگر کردگار .

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۱۳۵ .

33000 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۳۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، نسخه کامل نیست ، ۶۵ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۰۶] .

کلیله و دمنهٔ منظوم

از قانعی طوسی ، احمد فرزند محمود ، که پس از ۶۷۲ درگذشته است. بدستور عزالدین کیکاوس سلجوقی ازسلجوقیان آسیای کوچك . **آغاز :** خدایا تویی زندهٔ جاودان ـ فروزندهٔ این سپهر روان .

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۷۴ (قانعی) و ۱۸: ۱۳۵ (کلیله‌ودمنهٔ منظوم) ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۶۶ ـ سبك‌شناسی ۲: ۲۵۲ .

33001 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۶۶ Add : نسخ زین‌العابدین فرزند عربشاه نیری درگزینی، آدینهٔ آغاز ذیقعدهٔ **۸۶۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۳ گ ۲۱ س [ریو ۲: ۵۸۲] . وفیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۹۱ هست [فیلمها: ۱۷۰].

33002 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۴۰ : نسخ خوش آغاز سدهٔ **۱۰**، **آغاز** افتاده: خرد هست بازرگانی چنان ـ که هرگز ندیده است روی زیان . انجـام نیز افتاده : ولی هیچ در کیسهٔ من نماند ، ۲۰۳ گ ۱۷ س [رؤیت] .

کلمات عاشق غیبی

از زهراخانم ، که شناخته نیست. سروده‌هاییست درستایش امامان . **آغاز**: کلمات عاشق غیبی حضرت حجت عصر روحی وارواح العالمین له‌الفداء .

33003 ـ**مشهد** ،رضوی ۷۵۵ ادبیات (۶۹۰۹): نستعلیق تحریری بد ، ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۳۵۰** ، ۱۸ گ [ف. رضوی ۷: ۶۶۹] .

کمال‌نامه

از خواجوی‌کرمانی ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۵» گذشت . مثنویست در سیر و سلوك ، بروزن « بهرامنامهٔ » نظامی، در دوازده باب دردوماه بسال ۷۴۴، بنام‌سلطان‌ابواسحاق‌اینجو، در ۱۸۴۹ بیت‌بانجام رسانده است :شدبتاریخ هفتصدوچل وچار ـ کار این نقش آزروچو نگار.

آغاز : بسم من‌لااله‌الاهو ـ صیغ لفظی وزین معناه ـ قادری کومنزه است از عیب ـ صانعی کو مقدسست از ریب

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۳۷ ـ پیشگفتار چاپ‌کلیات او ، سهیلی خوانساری : ۷۵ .

33004 ـ **تهران**، ملك ۵۹۸۰ : در «کلیات» مؤرخ **۷۵۰** او ، آغاز برابر نمونه، زرین [رؤیت] .

33005 ـ **تهران** ، مجلس ، فهرست نشده : نوشتهٔ **۷۷۵** ، زرین ، همراه «دیوان» او [رؤیت] .

33006 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۱۱۳ Add در «کلیات» اونوشتهٔ **۷۹۸** (۱۳۹۶م) ، آغازبرابر نمونه [ریو ۲: ۶۲۱] .

33007 ـ **تهران** ، سنا ۳۵۲/۳ : تعلیق خوش اسماعیل فرزند ابراهیم فـرزند عبدالله، **۸۲۰** در «کلیات» او ، ازکتابهای دکتر بیانی بوده، زرین [نسخه‌ها ۶: ۵۵۴ و ۱: ۱۴].

33008 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۴** [ف . دکتر بیانی : ۲۱۰] .

33009 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۷** [ف . دکتر بیانی : ۲۱۲] .

33010 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ۷۷۵۸

Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۴** (۱۵۲۷م) (گ ۱۱۸پ) [دیو ۲:۶۲۲] .

33011 ـ **تهران**، سپهسالار ۴۱۵ : نستعلیق خوب مرشد کاتب شیرازی ، **۹۵۳** ، [ف. سپهسالار ۲:۵۱۲] .

33012 ـ **تهران**، مجلس ۹۲۶/۳ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۰** ، زرین [ف . مجلس ۳:۱۹۰] .

33013 ـ **تهران**، ملك ۴۶۷۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱۷۷ پ ـ ۲۰۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33014 ـ **تهران**، مجلس ۴۲۶ : نستعلیق **۱۳۰۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۶ گ ۱۲س [ف. مجلس ۲:۲۴۷] .

کمالیه

ازخوفی، که نخست اسیری تخلص میکرده، ازسدهٔ یازدهم، دراستقبال از «جلالیه»ی محتشم کاشی و «جمالیه»ی ظهیری اصفهانی. بدینگونه کـه یك غزل ازمحتشم ویك غزل ازضمیری و سپس یك غزل از خود می‌آورد ، با دیباجه‌ای به‌نثر نیزازخود او. در ذریعه‌وفرهنگ‌سخنوران ازخوفی همدانی‌سدهٔ دهم‌یادشده است . **آغاز:** حمد و سپاس بیقیاس کـه سرایندهٔ آن عندلیب خوش‌الحان... عشقت بهم برآوردیاران مهربان را ـ در هم چو مـرگ بگسست پیوند جسم و جانرا .

بنگرید : ذریعه ۹:۷۵ ، ۳۰۸ و ۱۸ : ۱۳۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۹۹ .

33015 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۳۳۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، زرین ، انجام افتاده نزدیك به دوهزار بیت به‌ترتیب تهجی ، ۶۲گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱:۲۳۲۶] .

کملیهٔ منظوم

مظفرعلیشاه ، در ص ۱۳۳۳ گذشت .

کنارنگ نامه

ازمحمد حسین‌خان‌ملك‌الشعراء. مثنویست درجنگهای‌فتحعلیشاه‌قاجار (۱۲۵۰ـ۱۲۱۲).

33016 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۷۵۷ Or : نوشتهٔ **۱۲۴۳** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴:۶۸۳] .

کنزالاسرار

مثنویست‌عرفانی منسوب به‌عطار نیشابوری ولی از او نیست و صد سال پس‌از او بسال ۶۹۹ سروده شده است : رساند نفـع این بر خاص وعامی ـ که درششصد نود نه شد تمامی. و شاید از سرایندهٔ «مفتاح‌الفتوح» باشد که در ۶۸۴ـ۶۸۸سروده شده است‌که‌آن نیز به‌عطار منسوب شده است . **آغاز :** سپاس و حمد بر خالق عالم ـ که از خاکی پدید آورد آدم .

بنگرید: ذریعه ۱۸ :۱۴۴ـ پیشگفتارچاپ تذکرةالاولیاء ، قزوینی ، لیدن: یو ـ جستجو دراحوال و آثار عطار ، نفیسی .

33017 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۹ : نستعلیق ریز خوش، با تاریخ **۸۲۶** در دفتر (۲۶۴پ ـ ۲۷۳هامش) ، در ۶۵۹ بیت، ازعطـار دانسته شده است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۲] .

33018 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۹/۳: نستعلیق خوب، گویا **۱۱۲۶**. شمارهٔ ۳ «کلیات» عطار ، پیرامن دو هزار بیت (ص ۲۰۳ـ۲۴۶) [ف . مجلس ۳:۵۶۹] .

کنزالاشتها = دیوان بسحاق

از بسحاق اطعمه ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت ، بخشی از دیوان اوست با دیباجه‌ای به‌نثر بدین نام ، از قصیده وغزل و

رباعی و تك بیت همه در توصیف خوراکیها . چند بار چاپ شده است . و نسخه هایی از «دیوان»اودرص ۲۲۵۰–۲۲۵۱یادشده .واینك چند نسخه‌ای دیگر . **آغاز:** سپاس بیقیاس و حمد بیحد رازق بیسبب و خالق بیتعب را که حلوای دلپذیر .

33019 ـ **تهران** ، ملك ۱/۴۹۲۵: نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی، نزدیك **۸۴۲** (۱پ–۶۳) زرین ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33020 ـ **تهران**، سلطنتی۲۱۷(۵۰۴ ف) : در «کلیات» او ازسدهٔ **۹** ، زرین [ف . دکتربیانی :۲۶۳] .

33021 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۲۴ Add : نستعلیق صفر **۱۰۹۶** (۱۶۸۵م) ، آغاز برابر نمونه، ۳۵گ [ریو ۲:۶۳۴] .

33022ـ **تهران**، دانشگاه۳/۵۴۸۰: نستعلیق رضا قلی‌خان هدایت ، سدهٔ **۱۳** ،(گ ۱۱۴–۱۸۳)سپس«مزعفر نامهٔ»او[ف. دانشگاه ۱۸:۱۶] .

33023 ـ **آصفیه** ۶۱۷ دیوان : در «کلیات» نامؤرخ او [ف. آصفیه ۱:۵۹۳] .

کنز الحقایق

از پهلوان محمود پریار (پوریاولی‌قتال) خوارزمی. کشتی‌گیر بوده درپایان‌زندگی به‌گروه عرفا پیوسته و در خیوق ۷۲۲ درگذشته است. در بیشتر فهرستها ازآن عطارنیشابوری دانسته شده‌است. مثنویست عرفانی‌درپنج مقاله،سرودهٔ ۷۰۹: زهجرت هفتصد ونه شدنهادم ـ اساسش را بهشش مه نظم دادم . نسخهٔ ۱۱۴۹ مجلس پیرامن ۱۳۰۰ بیت است. دارای : حمد،ستایش از پادشاه ترك نژاد ، درمعنی ایمان ، اسلام ، شهادت ، طهارت، زکات ، روزه ، جهاد نفس، عشق ، دوزخ ، معنی مهدی موعود ، میزان و قیامت ، و درمیان داستانهایی آورده است. در ۱۳۵۲ ق در ۱۵۲ ص در تهران چاپ شده است . **آغاز:** بنام‌آنکه اول‌کرد وآخر ـ بنام آنکه باطن کرد و ظاهر ـ خداوند منزه پاك پاك بی‌عیب ـکه عالم را شهادت‌کرد ازغیب .

بنگرید: ذریعه ۹:۱۵۹ و ۱۰۰۹ و۱۸: ۱۵۱ـف. مشار:۱۲۸۴ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۶۸ (قتال خوارزمی) .

33024 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۵ Or۴۱۵۱):در«ستهٔ» عطار نوشتهٔ **۸۷۷**(۱۴۷۲ م) [ریو،ذیل : ۱۵۹] .

33025 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۷(۳۷۲ ف) : با «اسرارنامه 27303» وجزآن نوشتهٔ **۸۸۰** آغازبرابرهمان «اسرارنامه»است‌انجام: تویی درجمله مستغنی ز عالم ـ سخن کوتاه‌شد والله اعلم . تمت‌الکتاب‌المسمی بکنزالحقایق و رموزالحقایق .. حسن‌کلام.. عطار .. [ف . دکتر بیانی :۹۷] .

33026 ـ **تهران** ، ملك۱۳/۵۰۶۲: نستعلیق ، در « کلیات » عطار نوشتهٔ **۹۶۵** ، آغاز برابرنمونه (۶۵۴پ–۶۶۵ر) [رؤیت].

33027 ـ **مشهد** ، رضوی ۱/۱۰۲ ادبیات : نستعلیق **۱۰۳۸** ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۳:۱۹۲] .

33028 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۰۵/۹۵۳/۵ : نوشتهٔ **۱۰۵۹** (۱۶۴۹م) ، در فهرست از آن **عطار** دانسته شده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲:۲۴۲] .

33029 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۰۰/۲/۳۱۰۵: سدهٔ **۱۱** درفهرست ازآن پهلوان محمود دانسته شده است ، [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۱:۱۶۳] .

33030ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۹/۴ : نستعلیق خوب **۱۱۲۶** در «کلیات» عطار (ص ۲۴۷-۲۷۳) ، پیرامن ۱۳۰۰ بیت [ف. مجلس ۵۷۰:۳] .

33031ـ **تهران**، دانشگاه۳/۴۲۱۳: نسخ ملامحمود فرزندملااحمد ، ذیقعدهٔ**۱۲۲۵** (۵۹ر–۸۹ر) ، آغازافتاده ، درفهرست باستناد چند بیت ازمحمود شبستری دانسته شده است ، از آن میان : برو جان پدر بشنو ز محمود ـ گزینش جز حقیقت نیست مقصود [ف. دانشگاه ۳۱۸۷:۱۳] .

کنز الحکمه

از ابن یمین فـریومدی ، که یاد او در «کلیات:۱۸۴۵» گذشت. عرفانی، در۷۵۳ سروده است . **آغاز :** بنام خدایی‌که هستی ازوست ـ زبردستی و زیردستی ازوست .

33032 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۴۹۲ف: در«کلیات» او(۴۲۳–۴۶۸) . **فیلم** آن درداانشگاه ش۲۳۹ هست [فیلمها: ۱۶۰].

33033 ـ **هند** ، بانکیپور ۱۳۷ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۶**م. (گ۱۵۱) . [ف. عبدالمقدر مولوی : ۲۰۷] .

کنز الحقایق فی الرموز و الدقایق

ازکمال‌الدین حسین خوارزمی ،که یاداو در «آداب‌المریدین: ۱۰۱۳» گذشت. **آغاز:** بنام خداوند دانای فرد ـ که هرذره را مظهر خویش کرد .

33034 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۴۶۵ : پیرامن سدهٔ **۹**، آغاز برابر نمونه ۲۱۰ گ ۱۳س [ف . فهمی ادهم ۲۱:۱] .

کنز الدقایق

ازجمال‌الدین محمد، پیرجمال اردستانی، که یاد او در «کلیات:۱۸۴۹» گذشت. مثنویست عرفانی . **آغاز :** مشعلهٔ صبح سعادت دمید ـ وسوسهٔ ظلمت عادت رمید .

بنگرید : ذریعه ۱۵۲:۱۸ .

33035 ـ **تهران** ، مجلس ۴۲۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** در «کلیات» او [رؤیت].

33036 ـ **تهران** ، مجلس۱۱۳۲/۳: نستعلیق علی اشرف فرزند علـی ، در **۱۲۳۵** پیوستهٔ «کلیات» اوست (ص۱۴۹–۱۸۸) [ف. مجلس ۵۴۱:۳] .

کنز الرموز

از امیرحسینی هروی (م۷۱۸ یا ۷۱۹). مثنویست درسیر و سلوك : نماز و روزه ، علم ، عقل ، روح ، زهد ، محبت ، و دیگر مطالب عرفانی ، در ۱۲۸۲ق در تهران و پس از آن چاپ شده است . در پایان آن آمده ، هرچه طبعم را خردپیغام‌کرد ـ پیرما **کنزالرموزش** نام‌کرد . **آغاز:** بازطبعم را هوای دیگریست ـ بلبل جان را نوای دیگریست ـ باز شهباز دلم پروازکرد ـ تاچه رمزاست این‌که‌بازآغازکرد.

بنگرید : ذریعه ۱۵۶:۱۸ ـ ف . مشار: ۱۲۸۵ .

33037 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۶۴ : نستعلیق **۸۲۴**، شمارهٔ ۴ «کلیات» او (ص۹۹-۱۶۰) در پیرامون ۹۹۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۲۰] .

33038 ـ **استانبول** ، اونیـورسیته ۵۳۸/۱۹ : نستعلیق ریز خوش ، با تاریـخ **۸۲۶** در دفتر (۵۷۰ر-۵۸۰پ‌هامش) ، در ۱۰۱۲ بیت . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۲] .

33039 ـ **تهران** ، ملك ۴۹۲۵/۲ : نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی ،

نزدیك **۸۴۲** ، آغاز برابر نمونه ، (۱پ-۳۲پ هامش) زرین ، [رؤیت] .

33040 - **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۲۳ : نوشتهٔ آغاز ع۲/**۸۴۶** درخانقاه شهابیهٔ هرات (گ ۲۱۸-۲۳۰) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها : ۴۱۳] .

33041 - **قاهره** ، دارالکتب ۲۳ م تصوف فارسی: نسخ زیبای بایزید فرزند براهیم تبریزی، ۱۷ محرم **۸۵۴** درشیراز (گ۶۷۱-۶۹۱) ، زرین [ف . مخطوطات ۲:۷۴] .

33042 - **تهران** ، مجلس ۹۶۷/۲ : نستعلیق یك سرایندهٔ بی‌نام در **۸۵۸** ، شمارهٔ ۲ هامش (ص۸۴-۱۵۲) پیرامن ۷۵۰ بیت دارد [ف. مجلس ۳:۶۲۱] .

33043 - **پاریس**، ملی۱۲۴/۷ .S.E. با تاریخ **۸۸۳** در دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۵۳ هست [فیلمها :۵۳۵] .

33044 - **پاریس** S.P.۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیك **۸۹۲**. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۳۱۸و۱۳۱۹ هست [فیلمها: ۵۹۳] .

33045 - **قاهره**، دارالکتب۴/ ۱۵۰م ادب فارسی : نستعلیق خوب نعیم‌الدین‌الکاتب، **۸۹۴** ، آغاز برابر‌نمونه [ف . مخطوطات۲: ۷۳] .

33046 - **تهران** ، مجلس ۱۱۶۵ : نستعلیق اوایل سدهٔ **۹**، برگهایی از آن‌افتاده ، پیرامن ۷۵۰ بیت دارد، ۳۳ گ ۱۳ بیت [ف. مجلس ۳:۶۲۱] .

33047 - **هند** ، بانکیپور ۱۱۹: نستعلیق سدهٔ **۱۶**م . آغاز برابر نمونه،۳۶ گ ۱۴س [ف.عبدالمقدر :۱۶۷] .

33048 - **اکسفورد** ، بادلیان ۲۸۲۷/۱۳: در جنگ مؤرخ**۱۰۲۱-۱۰۲۳** **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها ۵۷۱] .

33049 - **اکسفورد** ، بادلیان ۳۸۸/۳ اوزلی: نوشتهٔ محمدزمان میانگالی، یکشنبهٔ ۲۶محرم**۱۰۳۶**. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۲۹ هست [فیلمها:۵۸۲] .

33050 - **تهران** ، ادبیات ۸۶ب : نستعلیق لطف‌الله محمد کریم ، **۱۰۴۵** ، ۱۰۶ گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱:۳۹۸] .

33051 - **اکادمی علوم شوروی** G.۱۱۲ : با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر . **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۱۱۲۴ هست [فیلمها:۵۶۵].

33052 - **همدان** ، کتابخانهٔ غرب ۴۶۴۷-۵/۷: با تاریخ **۱۰۶۶** در دفتر[ف. دکترمقصود، خطی] .

33053 - **آصفیه** ۶ مثنوی : نستعلیق محمدصادق فرزند علی‌بیگ ،**۱۰۸۹** ، ۵۸ص ۱۷س، آغاز برابر نمونه[ف.آصفیه۲:۴۲۳].

33054 - **موزهٔ بریتانیا**۱۶۸۰۹/۲ Add : با تاریخ **۱۰۹۰** (۱۶۷۹م) در دفتر (گ۳۱-۵۳) ، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۸۴۵] .

33055 - **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ قف ۴۵ : نوشتهٔ حاجی نور محمد ، **۱۰۹۹**، ۸۱۱ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۷۵] .

33056 - **تهران** ، مجلس۴۲۸۴/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۸۹ر-۹۶پ) [رؤیت] .

33057 - **هند** ، بانکیپور ۱۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م ، ۷۱ گ۷س [ف.عبدالمقدر مولوی : ۱۶۹] .

33058 - **تهران** ، دانشگاه ۴۸۹۳ : نستعلیق هندی **۱۱۱۴** ، ۳۲گ [ف. دانشگاه

۱۴ :۳۹۵۵] . **فیلم** آن در همان کتابخانه ش ۱۱۷۶ هست [فیلمها : ۱۷۰] .

33059 **ـ تهران** ، ادبیات ۱/۹۱ د : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۵ر-۱۹پ) ، آغاز افتاده ، ۱۲ س [ف. ادبیات ۱:۳۹۸] .

33060 **ـ مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۳/۱/۵۰۱ : نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۰۹** تا **۱۲۹۰** در دفتر [نسخه‌ها ۵:۷۳] .

33061 **ـ تهران** ، ملك ۳/ ۵۳۷۰ : نستعلیق ۱۶ع۱/**۱۲۲۵** ، (۸۱پ-۱۰۸ر) ، از روی نوشتهٔ صدرالدین فرزند محـمد باقر موسوی دزفولی سرایندهٔ «درمکنون» [رؤیت].

33062 **ـ تهران**، دانشگاه ۱۰/۳۵۳۳: نستعلیق **۱۲۲۸** برای شاهزاده عباس میرزا ، در دولاب تهران (۲۳۰پ-۲۶۱ر) [ف . دانشگاه ۱۲:۲۵۵۴] .

33063 **ـ تهران**، استادمینوی۲/۴۴: نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۲** در دفتر [نسخه‌ها۶: ۶۷۵] .

33064 **ـ تهران**، دانشگاه ۱/ ۲۸۹۰: نستعلیق جهانگیرمیرزای قاجار فرزند سیف‌الله میرزا ،رجب **۱۲۷۴** (ص۱-۴۳)[ف. دانشگاه ۱۰:۱۷۳۴] .

33065 **ـ تهران**، حسن‌سادات‌ناصری ۶ مج : شکسته نستعلیق میرزا محمـد فرزند میرزا علیرضا ، **۱۲۹۴** ، گویا بـرای چاپ آماده‌شده‌است[نسخه‌ها۶:۶۹۸].

33066 **ـ تهران**، دانشگاه۷/۴۷۶۱: نستعلیق شکرالله فرزند محمد باقر ، **۱۲۹۵**-**۱۲۹۶** (ص۲۰۶-۲۴۱) [ف. دانشگاه ۱۴ :

33067 **ـ تهران** ، ملك ۱/ ۵۱۴۰ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، (۱پ - ۲۸پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33068 **ـ تهران** ، ادبیات ۴/ ۲۲۰ حکمت: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** [ف.ادبیات ۲:۵۲] .

33069 **ـ تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله: بخامهٔ مونس علیشاه ذوالریاستین‌درگذشتهٔ ۳۲-۱۳۳۶ ، شمارهٔ ۸دفتر(ص۲۴۲-۲۵۶) انجام افتاده [یادداشتهای‌ آقای دیباجی] .

33070 **ـ تهران** ، دانشگاه۲/۳۵۴۴: نستعلیق **۱۳۵۰** (ص۱-۸۴) در آغاز و انجام مانا کم دارد [ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۶۴] .

33071 **ـ تهران** ، مجلس ۸۸۸۲/۴ فهرست نشده : همراه «اسرارنامه : 27333» و جز آن [آقای رحیمی‌گنجورکتابخانه] .

33072 **ـ بنگال** ، ایشیاتك۹۶منظوم (۱۰۴۸) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۷] .

کنز اللآلی

از معروف بغدادی . دفتر سروده‌هاییست از سرایندگان گوناگون ، در ۳۶ باب : باب یکم صفات باری است و در آن از ابن بنا ، ابن‌منور، ابن همگر.. تانزاری، نصیرطوسی، نظامی،همام وخود نویسنده (معروف) سروده‌هایی آورده است . این معروف از همـراهان سلطان احمد جلایر و سپس شاهـرخ تیموری (۸۰۷-۸۵۰) وخوشنویس بوده است. **آغاز:** حمدله . اما بعد ، بدانك تسوید این اوراق و ترتیب این ابواب بدین‌منوال است‌که یادکرده میشود ... باب در صفات باری ، باب در نعت پیغمبر ، باب در نصیحت .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۶۶ (معروف‌ـ خطاط) ـ فرهنگ سخنوران : ۵۵۱ ـ خط و خطاطان : ۲۳۵ .

33073 **ـ تهران** ، سلطنتی۶۴۴(۷۴۰ ف) : نستعلیق معروف بغدادی ، پایان سدهٔ ۸،

زرین ، مصور، سروده‌های دیگری دراین دفتر ازهمین نگارنده‌است. [ف. دکتر بیانی:۵۸۶].

کنزالمعجزات ناصری

ازمشتاقی نایینی ، میرزا علیخان، که یاد او در «دیوان: ۲۵۳۰» گذشت. مثنوی ست حماسی دینی ، وباگزارش حدیث فقر و معراج و سبب تصنیف و ستایش ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) و مظفرمیرزا و ذکر مسافرت خود به قزوین به‌منشی‌گری خسروخان‌والی در۱۲۶۸ (چهل‌ویکسال پیش ازاین کارخود) آغازمیشود، سپس به معجزات پیامبر و امامان می‌پردازد . درتهران ۱۳۱۴ ق در۴۶۶ص چاپ شده‌است. **آغاز:** (دفتر۱) . . ازخدامیخواهم توفیق ای رفیق ـ تا نتابدمان زره غول طریق ، **آغاز** : (دفتر۲) : ای بدوش افکنده تشریف نجات ـ از درتصنیف **کنز معجزات** ـ دفتر اول چو آوردی بپای ـ سوی نظم دفتر ثانی گرای .

بنگرید : ذریعه ۱۸:۱۶۷ ـ ف. مشار : ۱۲۸۷ .

33074ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۸۸ فهرست نشده : نستعلیق علی نایینی منشی ، **۱۳۱۱** ، آغاز برابرنمونهٔ دفتر **۱**، ۱۶۶ گ ۱۷س [رؤیت] .

33075 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۹۴ : نستعلیق آغازسدهٔ **۱۴** ، دفتر دوم ، آغازبرابر نمونهٔ دفتر **۲**، در پایان چند فرد غزل بنام مظفرالدین شاه بتاریخ ۱۳۱۵ دارد، ناتمام ، ۲۲۴ گ ۱۷س [رؤیت] .

کنزالمعارف

ازمحمدحسین فرزند محمد جعفر، بروزن و روش «مثنوی» مولوی. **آغاز:** بسم خداوند رؤف رحیم ـ پای به‌دریای سخن می نهیم .

33076 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۱۰۲ : نسخ گویاازخود سراینده، انجام افتاده [رؤیت]

کنوز اسرار و رموز احرار =

عشق نامه

منسوب به‌سنایی ، گزارش منظومی است از «سوانح» احمد غزالی ، گویا از عزالدین محمود فرزند علی کاشانی درگذشتهٔ ۷۳۵ نگارندهٔ «مصباح‌الهدایه». و سراینده‌آنرا بنام مرادش نورالدین ساخته است، واین مرادباید نورالدین‌عبدالصمدفرزندعلی نطنزی درگذشتهٔ ۶۹۹ و یا نورالدین عبدالرحمان اسفراینی باشدکه نیزازهمان سدهٔ هفتم است . این‌مثنوی بکوشش آقای‌احمدگلچین معانی چاپ‌شده‌است. **آغاز:** ای خداوند آشکار و نهان ـ پرورندهٔ مکین و مکان .

بنگرید : پیشگفتارمصباح‌الهدایه ازهمو: ۱۹،۱۳ ـ مجلهٔ ادبیات تهران ش۵۵ و۶۶ ـ پیشگفتارچاپ مجموعه‌مثنویهای سنایی، مدرس رضوی : ۴ـ ذریعه ۱۲:۱۴۳ و۱۹:۲۴۸ـف. مشار:۱۲۸۵ .

33077ـ **مشهد**، رضوی۲/ ۹۵۰(ادبیات) ۴۹۸۱ : نسخ آغاز سدهٔ **۹** (ص۳۴-۶۱) ، آغاز برابر نمونه ، نسخه در ۶۷۴ بیت است درفهرست نام سراینده یاد نشده است . [ف . رضوی ۷:۷۷۹] .

33078 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۶۳۶Spi/VI۵ : در«کلیات» او با تاریخ **۱۰۲۵-۱۰۷۸** ، آغاز برابرنمونه درفهرست ازآن سنایی یاد شده است [ف . عبدالله ۲ : ۴۳۲] .

33079ـ **لندن**، دیوان‌هند۲/ ۱۹۹۱:

در «کلیات» نوشتهٔ **۱۰۶۱** همراه چند مثنوی ازسنایی. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۳۸۱ هست [فیلمها: ۱۶۵].

33080 ـ **استانبول**، نور عثمانی ۲/۲۴۶۷: همراه «شرح سوانح» غزالی (گ ۸۳-۸۹). **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۸۵ هست عکس این فیلم درهمان کتابخانهٔ دانشگاه ۹۸۸ هست. و نیز در رضوی ش ۴۴۰۳۰ [رؤیت].

الکنوز و بحرالرموز

ازجمالی اردستانی، پیرجمال، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت.

33081 ـ **تهران**، مجلس ۴۲۷۶: نستعلیق سدهٔ **۹**، در «کلیات» او [ف. مجلس ۱۱: ۲۹۱].

کواعب‌الاتراب

درکیمیا، در ص۶۲۸ گذشت.

کوثرنامه = شرح حدیث بساط

از آقا محمد هاشم ذهبی، که یاد او در «شرح حدیث بساط: ۱۲۲۶» گذشت. درپیرامن ۶۰۰ بیت، پس‌ازستایش بلندبالایی ازحضرت علی بگزارش حدیث بساط پرداخته است: داستان فرونشستن ابر برزمین وبرداشتن‌یاران حضرت علی را تا بقلهٔ کوه قاف. **آغاز**: بیا شیعه بشنوثنای علی ـ صفاده دلت ازولای‌علی.

00000 ـ **تهران**، ملک۴/۵۶۹۰: در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۳۰۴**، (۱۱۶ر-۱۳۷پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت]. همان‌نسخه که در ص۱۲۲۶ ش11507 یاد شده است.

33082 ـ **مشهد**، رضوی ۲/۹۴۲۰ فهرست نشده: با تاریخ **۱۳۰۴** در دفتر، (۸پ ـ ۲۶پ) [رؤیت].

33083 ـ **تهران**، مجلس ۴/۵۱۵۵: با تاریخ **۱۳۳۲** در دفتر (۸۵پ-۱۰۹ر) آغاز مثنوی بمانند نمونه [رؤیت].

33084 ـ **تهران**، مجلس۵/۴۰۷۹: نستعلیق ونسخ حاج محسن عمادمدرس‌اردبیلی **۱۳۵۹**، در فهرست از قطب‌الدین محمد نی‌ریزی ذهبی دانسته شده است، آغاز مثنوی برابر نمونه [ف. مجلس ۱۱: ۷۸].

کورش‌نامه

از آذری.

33085 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴/۲۷۸۰ Or: در مجموعهٔ نوشتهٔ محمد فرزند سعید فرزند سعد حافظ قاری، صفر **۸۰۰**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۷۹ باید باشد [فیلمها: ۷۳۸ ـ ذیل فهرست ریو: ۲۰۱].

کوکشاستر

ازمحمدقلی متخلص‌به‌جامی. ترجمه‌ایست از سنسکریت هند از Koka Sastra مثنویست درآمیزش جنسی مرد و زن: **آغاز**: کنم ابتدا من‌بنام‌خدای ـ که پیداست ازقدرتش دوسرای.

33086 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۷۴۸۹ Add. نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۱۱** (۱۷۹۷م) ۴۱ گ [ریو۲: ۶۸۰].

کیج نامه

تاریخ منظوم ناحیهٔ‌کیج بلوچستان‌است.

33087 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۶۶۰: نوشتهٔ **۱۲۸۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

کیمیای مراد

قصایدیست درستایش از خاندان پیامبر.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۲ .

33088 ـ **فرهاد معتمد ۲/ ۱۵۲** : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۲۱۰] .

کیمیای منظوم

در ص ۶۳۸ـ۶۳۹ گذشت .

گ

گدای باخرزی = داستان..

از روشن‌ضمیر، ایرانی، که در بندر سورت میزیسته و در ۱۰۷۷ درگذشته است . **آغاز:** سخن خاص است و فیضش زان عمیم است ـ که بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۹۱ و ۱۹ : ۲۷۰ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۶۰ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۴۳ .

33089 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱ /۲۶۱۹: نستعلیق با تاریخ **۱۱۴۰** در دفتر (۴۷۷پ ـ ۴۸۱پ) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۹۰] .

گربه‌نامه = شنگول ومنگول

اشعری ، درص ۲۹۷۱ گذشت .

گربه‌نامه = موش وگربه

درهمین بخش خواهد آمد .

گربه و موش

از شایق سپاهانی ، محسن فرزند محمد حسین، مثنویست بمانند «موش وگربه»ی عبید زاکان درپانصد بیت، و ۱۱۰ بیت ازسروده های زاکانی را درآن جای داده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۷۷ و ۱۸ : ۲۰۵ ـ مجلهٔ یغما ۱۰ : ۹۲۷ .

33090 ـ **لندن** ، دیوان‌هند ۴۵۸۱: نبشتهٔ رمضان **۱۲۴۴** [ذریعه ۹ : ۹۷۷] .

گرشاسبنامه

از اسدی طوسی (م۴۶۵) ، که یاد او در «لغت‌الفرس: ۱۹۵۱» گذشت . حماسهٔ ملی‌است بروش «شاهنامهٔ» فردوسی ، بنام شاه ابودلف فـرمانروای اران ، در ۴۵۸ بانجام رسانده است. نسخهٔ چاپی حبیب‌الله یغمایی ۸۸۵۰ بیت دارد . کلمان هوار فرانسوی ۲۵۴۳ بیت آن را با تـرجمهٔ فرانسوی آن بنام جلد یکـم گرشاسبنامه چاپ کرده است . **آغاز :** سپاس ازخدا ایزد رهنمای ـ که ازکاف و نون کرد گیتی بپای .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۵ ـ ف. مشار: ۱۳۰۲ ـ پیشگفتار چاپ ازیغمایی .

33091 ـ **موزهٔ بـریتانیا** (۲۰۱) Or . ۲۷۸۰/ ۱ : در مجموعهٔ نوشتهٔ محمد فرزند سعید فرزند سعد حافظ قاری، صفر **۸۰۰** زرین مصورآغاز برابر نمونه [ریو، ذیل: ۱۳۲] **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۸۷۹ هست [فیلمها: ۷۳۸ـ راهنمای‌کتاب ۵ : ۸۶۴] .

33092 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۳۲۸۷: نستعلیق سلطان احمـد هروی ، **۹۰۵** (کسب کتابت)، ۳۰۶گ ۱۵س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۳۹۹ هست [فیلمها : ۱۷۱] .

33093 ـ **موزهٔ بـریتانیا** (۲۰۲) Or۲۸۷۸ : پیرمحمدفرزند قاسم‌الکاتب، سدهٔ **۱۶** م، ۱۱۹گ [ریو، ذیل: ۱۳۷] .

33094 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۶ م

ادب فارسی: نستلیق زیبای **۱۰۳۷** ، ۱۳۲ گ ۳۱س [ف . مخطوطات ۲ : ۸۰] **فیلم** آن در دانشگاه ش۴ ۲۷۰ هست [فیلمها: ۱۷۱].

33095 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۶۷۸ Or : نوشتهٔ **۱۰۴۵** [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۷] .

33096 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۶۷ : نستعلیق علی‌اکبر تفرشی، **۱۲۶۴**، برای محمد تقی سپهر (لسان‌الملك)، با دیباجه وحاشیه‌های لغوی گویا ازهدایت وتصحیح علی‌اکبر دهخدا ، ۲۸۶ گ ۱۶س [ف . مجلس ۳ : ۶۲۶] .

33097 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۰۳ (۳۱۰ ف) : نستعلیق زیبا ، گویا میرزا محمد حسین کاتب‌السلطان شیرازی ، سدهٔ **۱۳**، گزیده‌ایست **آغاز** : چودریاست این‌گنبد نیلگون، ۳۰ ص ۱۷س [ف. دکتر بیانی : ۲۲] .

33089ـ **اصفهان**، عمومی ۱ / ۱۱۵۲۱: شکسته نستعلیق حسین انصاری، شعبان **۱۳۱۹** سپس سروده‌هایی ازفردوسی [ف. دکتر مقصود ۱ : ۱۵۸] .

33099 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲۹۹: نسخ خوش محمدعلی عبرت ، چهارشنبهٔ ۲ صفر **۱۳۴۸** [رؤیت] .

33100 ـ **مشهد** ، رضوی ۵۶ تاریخ : نستعلیق تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه ، وقف ۱۱۶۶ ، ۴۴ گ ۳۷س [ف.رضوی ۳ : ۹۲] .

33101 ـ **پاریس** ، عمومی Strasbourg : همراه : فرامرزنامه ، بانوگشسب‌نامه بخط زتننبرگ از روی نسخهٔ ملی پاریس [ف۴۷ : ۸۱۰] [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۸] .

گرگ و روباه

داستان درقالب مثنوی. **آغاز:** میکنم یك حکایتی اظهار ـ سرگذشتی ز روبه عیار .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۶ .

33102 ـ **مشهد** ، رضوی ۶ /۹۵۵ ادبیات (۸۱۴۰) : نوشتهٔ **۱۳۰۶**، درشش صفحه [ف. رضوی ۷ : ۷۸۷] .

گرگ و روباه

پیرامن ۱۶۳ بیت . **آغاز** : ای پرهنر خجسته کردار ـ یك لحظه تو گوش سوی من دار ـ تا من سر داستان‌گشایم ـ شیرین‌سخنی بیان نمایم .

33103ـ **تهران** ، مجلس ۴ /۵۱۵۹: نوشتهٔ حسن فرزند عبدالرحیم مراغه‌ای ، چهاوشنبهٔ ۵ ذیحجهٔ **۱۲۵۹** درمشهد (۹۲پ ـ ۹۵ پ) [رؤیت] .

گل بوستان

ازبخش‌الله بنی‌اسرائیلی: نهادم گل‌بوستان نام او ـ خجسته‌تر آغاز و انجام او. به پیروی «بوستان» سعدی ، در پنج گلبن سروده است: بود پنج‌گلبن دراین باغ من ـ کزو بلبلان‌را بود داغ من. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ نعت اعلاست زخوان نعیم... حمد ومنت ذی‌الحمد والمنه را جلت نعمائه وسعت .

33104 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۲۰ Spi/VI ۳۱۷۰ : نستعلیق **۱۲۵۰** ، آغاز برابرنمونه ، ۱۸۷ گ [ف . عبدالله ۲ : ۵۶۵] .

گل بهار

ازمحمداویس ، سرودهٔ ۱۱۸۴ . ترجیع بندست : نوشته محمد اویس این کتاب ـ همه روز وشب ملتجی درجناب. ترجیع آن : زهی نام میران چو بدر منیر ـ کـه درماندگان را بود دستگیر . **آغـاز** : بنام خدای جهاندار پاك ـ که او آفریده بشر را زخاك .

33105 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور

شیرانی ۳۶۴۷/۶۲۶ : تاریخ یادنشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۶۳] .

گلچهر و اورنگ

ازدولت قاجار ، محمدعلی میرزا ، که‌یاد او در «دیوان:۲۳۲۸» گذشت . مثنویست‌عشقی با دیباجه‌ای به‌نظم .

33106 ــ **تهران** ، مجلس ۱۱۸۸ : تنها دیباجهٔ منظوم آنست در «دیوان» اوازسدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۳:۶۷۳] .

گلدسته

ازبینش‌کشمیری، که یاد اودر«رشتهٔ‌گوهر: ۲۸۳۸» گذشت. مثنویست داستانی بنام‌اورنگ زیب . **آغاز :** گلدستهٔ بوستان توحید ــ حمد است به چشم صاحب دید .

33107 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۵ Egerton: نستعلیق‌سدهٔ **۱۸** م، در«کلیات» او [ریو ۲:۶۹۵] .

گلدسته

ازعمادالدین فقیه‌کرمانی ، که یاد او در «کلیات :۱۸۸۶» گذشت . مثنویست. **آغاز:** ای بتو شاهی ملك جاودان ــ از تو شده کون‌و مکان لامکان .

33108 ــ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۲۷ : تاریخ‌یاد نشده ، انجام‌افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۶۳] .

گلدستهٔ حالات

از شاه محمدیونس متخلص‌به احمد[نمای نسخه]. درپایان آن آمده: **احمد** این‌گفتگو کن اختتام‌ــدفتر آغازگردان، والسلام. **آغاز:** ای جناب لاابالی ذات پاك ــ ازصفاتت شد دو عالم تابناك .

33109 ــ **پاکستان** ، لاهور ،پرفسور شیرانی ۳۳۰۷/۳۰۲ : تاریخ یاد نشده [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۶۴] .

گلدستهٔ حسن

از یکتای لاهوری، احمد یارخان فرزند اللهیار خان،از ایل پرلاس بلوچ ، خوشنویس و نقاش ، درگذشتهٔ ۱۱۴۷ . مثنویست . و از اوست : مثنوی هیروارانچه ومثنوی‌گلزار خیال که این دوچاپ شده‌است . **آغاز:** سرنامه‌بنام شاهد غیب ــ شاهنشه گنج حسن لاریب ــ ذاتی بجمال هستی‌افروز ــ برملك قدم همیشه‌فیروز.

بنگرید : ذریعه ۹:۱۳۱۵ و ۲۱۲:۱۸ فرهنگ سخنوران : ۶۵۹ــ مؤلفین مشار ۱ : ۵۱۳ .

33110 ــ **تهران** ، ملك ۴۶۷۶/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۷۷پ‌ــ۸۶پ) ، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

گلدستهٔ سخن = دیوان‌شرقی

گلدستهٔ نیرنگ = دلهٔ محتالد

از سراینده‌ای با تخلص حمید ، از میانهٔ سدهٔ یازدهم . بروزگار جهانگیر ، وشایدآنکه «عصمت‌نامه» را بسال ۱۰۱۶ ساخته است . افسانه‌ایست درقالب مثنوی و درآن جهانگیررا ستایش‌کرده و در ۱۰۲۸ بانجام رسانده‌است . **آغاز :** بعد حمد خالق ارض و سما ــ وازپس نعت رسول مجتبا .

بنگرید : فرهنگ سختوران : ۱۷۳ .

33111 ــ **لاهور** ، پنجاب بهلك ــ لائبریری ۸۷۱،۰۳ حمید : نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳** ، زدین ، ۱۹۶ص ۹س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۳۵۹] .

گلرخ و هرمز

از ناشناس . مثنویست .

33112 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳/۹۵۳/۴۰۰۵ : نوشتهٔ ۲ ج ۲/ **۱۰۵۹** (۱۶۴۹ م) [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۶۴] .

گل رعنا = خورشید ومه‌پاره

حکیم قمی، در ص ۲۸۰۳ گذشت .

گلزار ابراهیم

نیمهٔ یکم آن از میرزا ملك محمد قمی متخلص به‌ملك (که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۴» گذشت) ونیمهٔ دوم آن از داماد او نورالدین محمدظهوری ترشیزی (که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۰» گذشت) است . بنام ابراهیم عادلشاه دوم (۹۸۸ـ۱۰۳۷) . با دیباجه‌ای به‌نظم و نثر (که نسخه‌های جداگانه‌ای از آن درمجموعه ها هست و در بخش ادبیات نثری بنام «دیباجهٔ گلزار ابراهیم» خواهد آمد) . نسخهٔ ۳۰۵۱ مجلس ازاین منظومه‌که درانواع شعر است در نه‌هزار بیت است. **آغاز:** (دیباجه): ای‌نورس گلزار ابراهیم ازتو ـ وی‌آتش نمرود تف بیم تو... سلطان لم‌یزل‌که پیکرآتشی را بحلهٔ آبی تسلیم ... **آغاز** (بخش ۲) : بذکر بسم‌الله نخست چون خط راستی ... بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ اهدناالصراط‌المستقیم ـ سرخط اسماست عشق صفات ـ محبت افعال بر آثار ذات .

33113 ـ یزد، میرزاحسن محمود ـ آبادی مدرس : نستعلیق قنبر علی ، **۱۰۳۲** ، زرین ، آغاز برابرنمونه ، ۱۳۷ گ [نسخه‌ها ۴۵۴:۴] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۷۴ هست [فیلمها : ۱۷۱] .

33114 ـ تهران، مجلس ۳/۳۰۵۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** درفهرست بنام «دیوان شعر» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۹] نسخهٔ کاملی است دارای نه‌هزار بیت از انواع شعر [ف . رضوی ۷ : ۷۴۰] .

33115 ـ مشهد، رضوی ۳/۹۲۹ ادبیات (۴۶۹۷) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۶۷ـ ۲۳۰)، آغاز و انجام افتاده، در ۲۲۳۶ بیت قصیده وترکیب ورباعی است و۱۲۰۴ بیت آخر آن رباعی است [ف. رضوی ۷ : ۷۴۰] .

گلزار اسرار

از سالك کاشانی ساوجی، میرزا حبیب‌الله (۱۲۶۲ـ۱۳۴۰) که یاد او در « کلیات : ۱۸۶۰» گذشت . مثنویست در توحید و کلام شیعی با داستانهایی. درپایان آن آمده: باینجا ختم شداشعار**سالك** ـ بسی گلهاست در**گلزار** سالك ـ بروز اول ماه محرم ـ باین اشعار من آغاز کردم ـ بروز دهم این ماه **گلزار**ـ تمام آمد بعون رب مختار . درتهران چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۱۵ـ مؤلفین‌مشار ۲ : ۴۸۹ .

33116 ـ تهران، دانشگاه ۴۲۹۷ : در «کلیات: 17582» او نوشتهٔ **۱۲۹۹ـ۱۳۰۳** (ص ۱۱۳ـ۲۶۹) نزدیك به‌دوهزار بیت است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۷] .

گلزار خیال

از احمد یار خان آفی (آنی) ، فرزند نواب محمد امیرخان ، در گذشتهٔ ۱۲۶۵ . مثنویست‌درعشق شاه وگدا، بسال۱۲۵۸سروده است . **آغاز** : بنام آنکه شاه مهر وماه‌است ـ گدایش در دو عالم پادشاه است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰ (آنی) و ۱۸ . ۲۱۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۹ (آفي) .

33117 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۳۷Api/VI ۳۰۶(۵۹۳ف): شکسته‌آمیز محمدعلم‌الدین، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۴۱۵].

گلزار خیال = ترجمهٔ پربوده چند اودی ناتك

از بنوالی دهلوی (پور نام والی داس) متخلص به ولی، ازمنشیان داراشکوه (شهید ۱۰۶۹ یا ۱۰۷۰). افسانه‌ایست اخلاقی هندی ترجمه ازسنسکریت، بسال ۱۰۷۳، در شش باب سروده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۸۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۵۳.

33118 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك ـ لائبریری ج۸۲۱،۸۷۳کر ـ ولی (۲): شکستهٔ رجب ۴۸ جلوس عالمگیری **۱۱۱۶**، ۵۱ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۲۴].

33119 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك ـ لائبریری ج۸۲۱،۸۷۳کر ـ ولی(۱): شکستهٔ ۱۴ع۱/**۱۲۲۸**، ۱۱۷گ ۱۰س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۲۱].

گلزار خیال = مثنوی ..

از شاه عبدالرحمان قادری.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۷۰.

33120 ـ **کپنهاك**، سلطنتی ۱۲۳ کریستن سن: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، [نسخه ها ۵: ۷۰۷].

گلزار سعادت

از تأثیر تبریزی، میرزا محسن (۱۰۶۰-۱۱۲۹)، مثنویست درتعریف قصرسعادت آباد اصفهان و دیگر کاخهای پادشاهی در ۵۲۷ بیت [نسخهٔ ۹۵۷ مجلس].

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۱۷.

33121 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۶۲۸/۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۱۷۶-۱۹۳) در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۳۲].

33122 ـ **تهران**، مجلس ۹۵۷: شکسته نستعلیق روزگارسراینده، میان **۱۱۲۴-۱۱۲۹** در «کلیات» او، پیرامن ۵۲۷ بیت (ص۲۳۴-۲۶۴) با یادداشتی ازسراینده [ف. مجلس ۳: ۲۴۰].

33123 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۸۳: نستعلیق روزگار سراینده، در «کلیات» او، گویا (بلغ) بخامهٔ سراینده‌است [ف.سپهسالار ۲: ۵۷۳ و ۴: ۴۷۸].

گلزار عباسی

ازوحید قزوینی، محمدطاهر (م۱۱۱۲) که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت. مثنویست در پیرامن ۶۸۰ بیت، بنام شاه عباس دوم (۹۹۵-۱۰۳۷). **آغاز**: خسروی بود در دیار عراق ـ همچو شمشیر خود بگیتی طاق.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۱۷.

33124 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۶۱/۱۰: نستعلیق **۱۰۸۱**، شمارهٔ ۱۰ «کلیات» او (ص ۱۴۵-۱۵۶)، درپیرامن ۶۸۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۱۴].

33125 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۸۷ (۶۴۱ف): در «کلیات» اوهمراه «دیوان» ازهمو، سدهٔ **۱۱**، [ف. دکتر بیانی: ۴۱۶].

33126 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۳۴۹/۵: نستعلیق عجزی بهبهانی، سدهٔ **۱۱-۱۲**، در جنگ زرین، (ص۱۱-۳۸ هامش) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۵۰].

33127ـ تهران،دانشگاه۱۶/۲۴۵۴ : شکسته نستعلیق سراینده‌ای با تخلص (تحسین) در دارابگرد شیراز ، نزدیك **۱۱۰۱** ، نزدیك به هفتصد بیت است (ص۱۳۲ـ۱۵۰) [ف . دانشگاه ۹:۱۱۸۹] .

33128 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر،(گ۹۶ر) آغاز برابر نمونه ، [ریو ، ذیل:۲۳۴] .

گلزار محبوبی

33129 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو۳قف ۱۸۰ : نوشتهٔ میرزا اسماعیل،تاریخ یاد نشده ، ۳۰ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۸۰] .

گلزار معانی

مثنویست عرفانی ،سرودهٔ ۱۰۷۱: « گلی ازباغ» خواندم ازحسابش ـ که هم تاریخ باشد هم خطابش . گویا از مردم شهر **تهته** بوده و این مثنوی را پس از مسافرتی ره آوردی برای دوستان به تهته آورده است : ره آوردی بسوی تهته‌آورد... **آغاز:** دلی یك‌ذرهٔ‌صحرای حیرت ـ دلی یك‌قطرهٔ دریای حیرت .

33130 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۷۸/۳۲۸۳ : تاریخ یاد نشده [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۶۵] .

گلستان ارم = بکتاش نامه

ازهدایت طبرستانی، رضا قلیخان، که‌یاد او در «اصول‌الفصول :۱۰۴۳» گذشت . یکی ازمثنویهای ششگانهٔ اوست بنام «ستهٔ ضروریه: ۲۹۰۲ ». بزمی، در داستان‌عشق رابعه خواهر حارث بن کعب سلطان بلخ ، بنام محمد شاه (۱۲۵۰ـ۱۲۶۴)، پس ازسخن ازحقیقت‌عشق و یاد آن شاه به داستان رابعه می‌پردازد . در تهران بسال۱۲۷۰ ق چاپ سنگ شده است . **آغاز:** الهی جان مارا بخش‌نوری ـ بنورجان و دل مارا حضوری .

بنگرید:ذریعه۱۸ : ۲۱۹ـ مجمع‌الفصحاء ۱:۲۲۱ـف. مشار: ۱۳۱۱،۲۳۰ـ مؤلفین۳: ۲۱۳ .

33131 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۳۲ (۶۸۵ف) : همراه «دیوان» او نوشتهٔ **۱۲۴۷** [ف. دکتربیانی : ۴۶۸] .

33132ـ **تهران** ، ملی۲۹۸: تحریری متوسط در **۱۲۶۱** ، اکلیلی، با یادداشتی‌گویا ازخود سراینده ، آغاز برابرنمونه ، ۲۱۳ص ۱۵س[نسخه‌ها ۶:۱۶۷] .

گلستان جمال

ازهاشمی،گزیدهٔ سرودهای فارسی است .

33133 ـ **آصفیه** ۹۰۳ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳:۲۹۸] .

گلستان ناز

از روح‌الامین ، میرجمله ، که یاد او در «دیوان : ۲۳۳۶» گذشت . یکی از دیوانهای اوست بدین نام .

33134 ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۲۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، آغاز: ای روشن‌ازفروغ تو شمع روان ما ، ۱۸۵گ [ریو۲:۶۷۶] .

گلشن آرا

ازگلشن اردکانی ، عبدالوهاب آرایانپور فرزند محمدحسین (اردکان ۱۲۹۶ ـ اصفهان ۱۳۵۶)،مدیرروزنامهٔاخترمسعود. «انوارسهیلی» را درمدت۲۲سال به‌نظم درآورده بسال۱۳۴۷ با ۱۷۷۰۰ بیت بانجام رسانده و بدین‌نام‌خوانده است . **آغاز:** ای خداوندگار بیحد وچون ـ

ازقیاس وگمان و وهم بیرون .

بنگرید : ذریعه ۹:۹۳۳ و ۱۸:۲۲۲ — فرهنگ سخنوران : ۴۹۶ — تاریخ جرايد ايران ۱:۷۰ .

33135 — **تهران**، مجلس ۱۱۶۸: شکسته نستعلیق سراینده در **۱۳۴۷** ، درپایان ستایشهایی از شاه روزگار هست ، ۲۸۰ گ ۳۲ بیت . [ف. مجلس ۳:۶۳۰] .

گلشن ابرار

ازکاتبی ترشیزی ، محمد (م۸۳۹) ، که یاد او در «کلیات:۱۸۹۰» گذشت. مثنویست در برابر «مخزن‌الاسرار» نظامی . **آغاز** : بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم-تاج کلامست(حکومست) وکلام قدیم .

بنگرید : ذریعه ۱۸:۲۲۳ — هفت‌آسمان ۱:۸۰ .

33136 — **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۶۸ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ سلطانعلی**۸۵۷** (۱۴۵۳م) ، آغازبرابرنمونه [ریو۲:۶۳۷].

33137 — **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۹۵۳ Add: در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۸۳** (۱۴۷۸م) [ریو۲:۶۳۸] .

33138 — **تهران**، سلطنتی ۱۸۲/۲ (۷۰۸ف) : همراه «دیوان»اونوشتهٔ**۸۸۴**[ف. دکتربیانی : ۵۱۱] .

33139 — **استانبول**، طوپقپوسرای R.۹۹۰ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۸۷**، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی‌ادهم ۱:۲۲۶] .

33140 — **تهران**، مهدی بیانی : در «کلیات:17928»اونوشتهٔ **۸۹۰** [نسخه‌ها ۱: ۱۳] .

33141 — **استانبول**، طوپقپوسرای R۹۹۱ : در «کلیات» اوازسدهٔ **۹** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۲۶].

گلشن اسرار

باقرعلی‌خان .

33142 — **بنگال** ، ایشیاتك۹۷منظوم (۵۶۲) : شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۹۷] .

گلشن بیخار

ازمولانا احمد کشمیری .

33143 — **آصفیه** ۳۵۹ مثنوی: نوشتهٔ **۱۰۳۷** [ف. آصفیه ۴:۵۸۰] .

گلشن توحید

از ابراهیم دده متخلص به‌شاهدی، که یاد او در «تحفهٔ شاهدی : ۱۹۶۸» گذشت. نخست از دفترهای ششگانهٔ « مثنوی معنوی » مولوی هریك صد بیت‌گزین‌کرده « مفردات مثنوی » نامیده ، سپس هریك ازبیتها را با پنج بیت‌از خودگزارش‌کرده و بدین نام‌خوانده است. بدون دیباجه ۳۶۰۰ بیت‌است،در ۹۴۰بانجام رسانده است : خود نوشت وختم‌کردش آنزمان- نهصد و چهل سال بود تاریخ آن . **آغاز** : حمدی بیغایت وبیحد وشکر لایحصی ولایعد ... حمد لایحصی ثنای بیقیاس - بینهایت منت و بیحد سپاس .

بنگرید : ذریعه ۹:۴۹۸ و ۱۸:۲۲۵ — کشف‌الظنون ۲:۱۵۰۵ .

33144 — **تهران** ، مجلس ۱۱۶۹ : نستعلیق‌گویا **۹۶۰** ، با دیباجه رویهم ۳۷۴۹ بیت. **آغاز**: حمدلایحصی‌ثنای..،۱۲۶ گ ۱۵ س [ف. مجلس۳:۶۳۲] .

33145 — **تهران** ، مجلس ۲۶۲۱ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، ۱۸۸

بیت ازدیباچه و۳۱۹۷ ازمثنوی‌را دارد، ۲۸۰ ص ۱۳س [ف. مجلس ۸: ۳۶۵] .

33146 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۹۹۹ Add : سدهٔ **۱۷**م دیباجهٔ نثری را ندارد، سپس آغاز برابر نمونه، ۱۱۲گ [ریو ۲: ۵۹۲] .

33147 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۷۵: نوشتهٔ **۱۱۳۵** [نسخه‌ها ۴: ۳۰۹] .

33148 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۲۲ : نستعلیق **۱۱۵۰** ، آغاز برابر نمونه، دوبرگ آغاز نونویس ، ۱۲۴گ ۱۵س [رؤیت] .

33149 ـ **تهران** ، مجلس ۴۶۰۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، **آغاز:** حمدلا یحصی ثنای.. ۱۴۸گ ۱۳س [رؤیت] .

33150 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۳۲ : نستعلیق بد ملاحسن فرزند استاد غفورکنجانی هروی، شوال **۱۲۱۱**، ۱۳۲گ ۱۵س [رؤیت].

33151 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶ مجامیع فارسی : نستعلیق حاج ابوبکر فرزند عثمان، شعبان **۱۲۱۵** (گ۳۹-۹۴) [ف . مخطوطات ۲: ۸۵] .

33152 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۹۵۵/۳ : نستعلیق ۱۰ رجب **۱۲۳۴** در مدرسهٔ ظهیریه اردوبادیه، (۱۷ر-۱۱۷پ) آغاز افتاده [ف . دانشگاه ۸: ۵۷۰].

33153 ـ **تهران**، ملك ۵۱۲۶: نسخ محمد اسماعیل فرزندمحمدرضاکاشانی، دوشنبه ۱۶ شوال **۱۲۵۵** ، آغاز افتاده ، ۱۰۴گ [رؤیت] .

33154 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۷۶ : نستعلیق **۱۲۵۵** ، آغاز برابر نمونه، ۱۴۶گ ۱۳س [رؤیت] .

33155 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۷۳/۲ : شکسته نستعلیق محمد علی فرزند میرزا حسین تفرشی ، **۱۲۵۶** ، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

33156 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۹۶/۱ : نسخ ۹ رجب **۱۲۵۷** ، بایاداشتهایی ازغلامحسین میرزا پدر ایرج میرزا درهامش (۱پ-۱۰۱ر) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۶۵] .

33157 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۳۵۶ س : نوشتهٔ **۱۲۷۰** ، ۱۰۶ گ ۱۸ س [ف. مخطوطات ۲: ۸۵] .

33158 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۳۳/۱ ادبیات (۸۷۸۰): نستعلیق یعقوبعلی، **۱۲۹۶** آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۷: ۷۴۶] .

33159 ـ **آصفیه** ۱۵۵۱ تصوف : تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۴: ۱۸۴] .

33160 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵۰۵۰ س : بی‌تاریخ ، زرین ، ۱۷گ ۱۷س [ف . مخطوطات ۲: ۸۵] .

گلشن توحید

ناشناخته .

33161 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۴۱۰ : نسخ، تاریخ یاد نشده ، گویاسدهٔ **۱۰**، درفهرست‌نگارنده شناسانده نشده، **آغاز:** ابتداکردم بنام‌کردگار ـ نیست غیرازتو تویی پروردگار [نسخه‌ها ۵: ۵۴] .

33162 ـ **مدینه**، خانقاه احمدی ، مکتبةالمظهر ۳۱۴ و۳۵ [نسخه‌ها ۵: ۵۳۲].

گلشن خیال

از صافی اصفهانی ، میرزا جعفر موسوی (م۱۲۱۹) ، که یاد او در «دیوان : ۲۴۰۱» گذشت . مثنویست .

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۲۲۶ .

33163 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۲۷(۶۵۴ ف) : همراه « دیوان : 24164 » او نوشتهٔ **۱۲۲۵** . [ف. دکتربیانی : ۴۳۰] .

گلشن خیال

از واحد قمی ، محمدعلی که بروزگار شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) در اصفهان میزیسته است . **آغاز** : گلشن خیال نکـته سنجان و روضهٔ افکار سخن شناسان ... ای منزه خیالت از چه وچون ـ پر وخالی ز تو درون و برون.

بنگرید : ذریعه ۹:۱۲۴۷ و ۱۸:۲۲۶ - فرهنگ سخنوران:۶۳۷ - تذکرهٔ نصرآبادی: ۳۶۶ .

33164 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۴۲/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱پ-۸۷پ) آغاز برابر نمونه ، با دیباجه‌ای به‌نثر از نویسنده [رؤیت].

گلشن راز

از ثاقب ، که یاد او در «کلیات:۱۸۵۱» گذشت . مثنویست پیرامن ۱۱۲ بیت. **آغاز**: قصه‌ای دارم ز پیران کهن ـ جانفزا مانندهٔ در عدن .

33165 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۴۰/۴ : در « کلیات : 17498 » او از سدهٔ **۱۳-۱۴** [رؤیت] .

گلشن راز

از محمود شبستری ، سعدالدین فـرزند عبدالکریم (م‌پیرامن ۷۲۰) . بسال ۷۱۷ امیر حسین فرزند عالم هروی (م۷۱۸) هفده پرسش عرفانی در هفده بیت نزد شبستری به تبریز فرستاده است و او بدستور پیرخود بهاءالدین یعقوب تبریزی چندبیتی درپاسخ اوسروده‌است، سپس برآنـها افزوده تا به‌نهصدبیت رسانده و بدین نام خواند . این مثنوی به‌زبانهای ترکی انگلیسی ، آلمانی ، اردو ترجمه شده است . آقای احمدگلچین‌معانی«نسخه‌ها۴:۵۳-۱۲۴» « گلشن‌راز وشرح مختلف آن » را نشان داده است . اسماعـیل پاشا آنرا نادرست شناسانده است . آغـاز پرسشها : زاهل دانش و ارباب معنی ـ سؤالی دارم اندر باب معنی . **آغاز:** بنام آنکه جانرا فکرت‌آموخت ـ چراغ دل بنور جان بر افروخت .

بنگرید : ذریعه ۱۸:۲۲۶ - ف. مشار : ۱۳۱۵ ـ کشف‌الظنون ۲:۱۵۰۵

33166ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق خوش‌کهن محمودفرزند محمد خماری، **۷۵۴**، همراه «لمعات» عراقی [نسخه‌ها ۱ :۶۸۳].

33167 **تهران**،استاد مینوی ۱۲۲/۹: در « کلیات » عماد فقیه مؤرخ **۷۵۶** [نسخه‌ها ۶۸۳:۶] .

33168 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۵۹۱/۲ Or : سدهٔ **۸-۹** [نسخه‌ها ۶۸۵:۴].

33169 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۵ : نستعلیق ریز خوش، باتاریخ **۸۲۶** در دفتر (۵۹۳ر-۵۳۹پ متن) . **فیلم** آن‌در دانشگاه ش۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۲] .

33170ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۹/۲ د: نستعلیق نیمهٔ رجب **۸۳۰** (در ش۱) ، (۱۲۴پ-۲۵۲پ) [ف. ادبیات ۱ :۴۰۰] .

33171ـ **تهران**،دانشگاه۱۹۳۰/۳: نسخ سید نعمت‌الله درویش ، ع۸۳۵/۱۶ ، (۳۴ر-۶۱ر) [ف.دانشگاه ۵۴۸:۸]

33172 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۳/۲ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبا ، **۸۴۴** در هرات (۱۵پ- ۱۲۸ر) [ف . مخطوطات ۸۶:۲] .

33173ـ**قاهره**،دارالکتب‌المصریه،تصوف فارسی ۲۳/۲: بایزیدفرزند ابراهیم باتاریخ **۸۵۱** در دفتر زدین ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۰۷ هست [فیلمها:۷۲۱] [ف.مخطوطات ۸۵:۲] .

33174 ــ **استانبول**، نور عثمانیه ۲۶۳۶/۲: نوشتهٔ بایزید فرزند صادق صوفی کرمانی ع۱/**۸۵۳** در اردبیل. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۴ هست [فیلمها: ۴۲۱].

33175 ــ **ملت افندی** علی میر ۱۰۱۷/۹: نوشتهٔ ج۲/**۸۵۵** در آنقره (۴۹پ-۸۴ر). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۷۲ هست [فیلمها: ۴۸۷].

33176 ــ **تهران**، مجلس ۹۶۶: نستعلیق **۸۵۸**، در هامش «دیوان» حافظ (ص ۱-۸۴) [ف. مجلس ۳: ۶۳۲].

33177 ــ **موزهٔ قونیه** ۱۳۷/۸: درهامش «کلیات» میرسیدعلی نوشتهٔ **۸۵۹**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۰۲ هست [فیلمها: ۴۵۲].

33178 ــ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۷۶/۱۲ (۷۲۴ف): نستعلیق با تاریخ **۸۶۲** بهمین خامه در دفتر، آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی: ۵۵۶].

33179 ــ **تهران**، ملک ۴۱۹۰/۱۷: محمد فرزند غیاث‌الدین نخشبی، ع۲/**۸۷۶**، (۱۱۳پ-۱۵۹)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

33180 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۲۶/۱ Or: با تاریخ **۸۷۷** (۱۴۷۲م) در دفتر (گ ۲-۴۶) [ریو ۲: ۸۷۶].

33181 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۰ Add: نستعلیق محرم **۸۷۸** (۱۴۷۳م)، آغاز برابر نمونه، ۵۱گ [ریو ۲: ۶۰۸].

33182 ــ **اکسفورد**، بادلیان ۲۲۴/۲۲ Or: با تاریخ ع۲/**۸۸۶** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها: ۵۵۳].

33183 ــ **تهران**، ادبیات ۳۳۱/۵ جوادی: نستعلیق پایان ج۱/**۹۱۸** [ف. ادبیات ۳: ۵۶].

33184 ــ **قاهره**، دارالکتب ۲۲/۱ تصوف فارسی طلعت: نوشتهٔ **۹۵۷** (گ۱-۲۲ ب) [ف. مخطوطات ۲: ۸۶].

33185 ــ **مشهد**، رضوی ۱۰۵۷۹ فهرست‌نشده: نستعلیق زیبای جعفر البایسنقری سدهٔ **۱۰**، آغاز ومیانه افتاده، نسخهٔ هنری، ۱۸گ ۱۵س [رؤیت].

33186 ــ **اصفهان**، عمومی ۳۲۵۴: نستعلیق میرزاعباس فرزند محمدتقی مشهور به حاج میرزا بابا دارابی، سدهٔ **۱۰**، ۵۸ ص ۲۵س [ف. دکترمقصود ۱: ۱۴۱].

33187 ــ **تهران**، سلطنتی ۲۷۲۱ (۴۴۱ف): نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زرین، ۹۸ص ۱۱س [ف. دکتربیانی: ۱۸۱].

33188 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۷۴۶۵ Or: سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۴].

33189 ــ **هند**، بانکیپور ۱۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۵**م، آغاز برابر نمونه، ۳۹گ ۱۲س [ف. عبدالمقدر مولوی: ۱۷۰].

33190 ــ **استانبول**، طوپقپوسرای E.H.۱۴۷۸: نوشتهٔ عماد حسنی، **۱۰۱۰**، ۵۵گ ۱۲س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۹].

33191 ــ **مشهد**، رضوی ۷۸۸۱/۱ فهرست نشده: نسخ ابراهیم فرزند حسن، میانهٔ شوال **۱۰۳۳**، آغاز در دیباجه افتاده (۱ر-۱۹ر) [رؤیت].

33192 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۳۷/۴ Add: با تاریخ **۱۰۳۳** (۱۶۲۴م) (۲۴۲-۲۵۳) [ریو ۲: ۸۱۶].

33193 ــ **مشهد**، رضوی ۱۰۳/۲ ادبیات: نستعلیق، با تاریخ **۱۰۳۸** در دفتر [ف. رضوی ۳: ۱۹۲].

33194ـ تهران، مهدی بیانی: نستعلیق خوش جوری، در **۱۰۴۳**، که از سرایندگان سدهٔ دهم است، همراه شرح گلشن راز نوربخشی [نسخه‌ها ۱:

33195 ـ تهران، مجلس ۲/۲۴۲۵ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۷۱** (ص۵۳-۸۲) [نسخه‌ها ۵:۱۷۸].

33196 ـ تهران، سلطنتی ۴/۲۰۹ (۷۱۹ف): نوشتهٔ **۱۰۸۳**، آغاز برابر نمونه، زرین [ف. دکتر بیانی: ۵۳۹].

33197ـ موزهٔ بریتانیا ۱/۱۹۸۰۹ Add: با تاریخ **۱۰۹۰** (۱۶۷۹م) در دفتر (۵-۳۰) [ریو ۲:۸۴۵].

33198ـ تهران، دانشگاه ۳/۴۷۰۴: نستعلیق محمد شریف خیال شیرازی، ۹ صفر **۱۰۹۵**، (۳۵۴-۳۸۵) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۴۹

33199ـ مشهد، رضوی ۷۲۰۹ فهرست نشده: نستعلیق شکسته آمیز، سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۴۶گ ۱۰س [رؤیت].

33200 ـ تهران، مجلس ۳/۴۲۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۷۰ر-۷۸ر) [رؤیت].

33201 ـ تبریز، ادبیات: سدهٔ **۱۱**، از کتابهای دکتر محقق است، زرین [نسخه‌ها ۴:۳۳۱].

33202ـ تهران، مجلس ۶/۲۰۶۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۴۶-۵۱۸)، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸:۴۱۷].

33203 ـ تهران، ملی ۳/۷۶۲ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۱** (ص۱۱۱-۱۸۵) [ف. ملی ۲:۲۸۴].

33204 ـ تهران، سلطنتی ۱۱۰۶۹ (۴۴۲ف): نستعلیق زیبای میر عماد حسنی، ۱۹ رمضان، سدهٔ **۱۱**، زرین، ۷۸ص ۱۴س [ف. دکتر بیانی: ۱۸۱].

33205 ـ تهران، سلطنتی ۱۱۰۷۶ (۴۴۳ف): نستعلیق زیبای عبد رشید دیلمی، در اصفهان، سدهٔ **۱۱**، زرین، رویهٔ انجام نونویس، ۸۰ص ۱۱س [ف. دکتر بیانی: ۱۸۲].

33206 ـ هاروارد، فرانسیس هوفر: نستعلیق میرعلی، سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۳۳۱].

33207 ـ تهران، الهیات ۲۲ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، ۶۰گ [ف. الهیات ۱:۱۱۵]

33208ـ تهران، دانشگاه ۱۴/۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۶۹۳-۷۱۵) زرین [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۶].

33209 ـ تهران، دانشگاه ۱۴/۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۶۹۳-۷۱۵) زرین مصور [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۶].

33210ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶/۱۶۸۳۲ Add: با تاریخ **۱۱۶۵-۱۱۷۴** در دفتر، (گ۹-۳۸) [ریو ۲: ۸۳۱].

33211 ـ قاهره، دارالکتب ۱۰۲ م ادب فارسی: شکستهٔ عبدالمجید، رجب **۱۱۸۰**، ۳۲گ ۱۷س، زرین، [ف. مخطوطات ۲: ۸۶].

33212ـ تهران، استادمینوی ۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۷۳ص [نسخه‌ها ۶: ۶۵۷].

33213 ـ تهران، دانشگاه ۲۲۳۷: نسخ سدهٔ **۱۲**، زرین، ۴۲گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۹: ۹۰۰].

33214 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۶۳/۱/۵۳۹: سدهٔ **۱۲** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۵].

33215 ـ تهران، مجلس ۹/۲۳۸۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲**، با تاریخ **۱۱۰۷** در دفتر (ص۲۲۷-۲۵۰) [نسخه‌ها ۵: ۱۶۴].

33216 ـ تهران، الهیات ۱/۴۷۴ د:

با تاریخ **۱۳۰۵** در دفتر (۱پ-۴۹پ) ۱۲س [ف. الهیات۱:۱۱۶] .

33217 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش‌ف۱/۵۰۱/۱: نستعلیق با تاریخهایی‌از**۱۲۰۹** تا **۱۲۹۰** در دفتر [نسخه‌ها ۵:۷۳] .

33218ـ **مشهد**، رضوی ۷۷۸ادبیات: نستعلیق۱۲صفر**۱۲۱۱** [ف. رضوی۷:۶۹۳].

33219ـ **اکسفورد**، بادلیان۱/۴۰۴ الیوت : نوشتۀ **۱۲۱۵**. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۰۱۷ هست [فیلمها :۵۵۴] .

33220 ـ **موزۀ بریتانیا** ، ۸۹۹۲ Add : نوشتۀ **۱۲۲۰** (۱۸۰۵م) [ریو ۲ : ۶۰۹] .

33221 ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۴۲۱۷: نستعلیق ۲ شوال **۱۲۲۳** (۷۴پ-۹۷ر) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۱۹۳] .

33222ـ **تهران**، دانشگاه۲۱/۳۶۵۴: نسخ علی عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۳-۱۲۲۴** برای‌آقامحمدعلی فرزند حاجی‌حسین رشتی،(۶۳ر-۷۳ر) با بندی از اسیری در ستایش آن [ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۶۵] .

33223ـ **تهران**،دانشگاه ۴/۴۲۱۳: نسخ ملامحمودفرزندملااحمد ۱ محرم **۱۲۲۶** (۸۹پ-۱۲۷ر) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۱۸۸].

33224 ـ **قاهـره** ، دارالکتب ۸/۴ مجامیع فارسی طلعت : نـوشتۀ شاه ذات‌الله قادری، **۱۲۳۲** (گ۴۹-۹۱) [ف.مخطوطات ۲:۸۶] .

33225 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۲۱۱۱/۳/۵۱۲۳:اواخرج۲/**۱۲۳۴** (۱۸۱۹م) درکشمیر [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۶۵] .

33226 ـ **تهران** ، ملك ۱/۵۱۶۴ : نستعلیق زیبای سید حسین معروف به هندی ، موسوی حسینی ، **۱۲۳۹** (۱پ-۴۹پ) ،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33227 ـ **قاهـره** ، دارالکتب ۱۱ م تصوف فارسی : تعلیق زیبای ج۱/**۱۲۴۰** ، زرین (گ۱-۴۷) [ف. مخطوطات ۲:۸۵] .

33228 ـ **مشهد**، رضوی ۱/۱۰۴۶۱ فهرست‌نشده : نستعلیق هند، محمدعلی،ذیقعدۀ **۱۲۴۱**(۱پ۴۳ر)، آغازبرابرنمونه[رؤیت].

33229 ـ **تهران**، مجلس۲/۴۲۸۹: با تاریخ **۱۲۵۰** دردفتر (۲۶پ-۱۰۲)،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33230 ـ **مشهد**،رضوی ۹۵۵حکمت: نسخ درویشعلی‌طوسی، ۲۶ شوال **۱۲۵۰** در لکهنو ، آغازبرابرنمونه، ۳۶گ ۱۵س [ف. رضوی ۴:۲۲۹] .

33231ـ **تهران**،دانشگاه ۶/۵۱۲۴: نستعلیق **۱۲۵۰** در مشهد خراسان (۱۱۱ر - ۱۴۷ر)،آغاز افتاده‌سپس‌پرسشهای امیرحسینی [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۰] .

33232 ـ **نجف**،امیرالمؤمنین۱۳۹۳: نستعلیق‌زیبای غلامرضاافشار ارومی ،۲۸محرم **۱۲۵۰** ، ۳۲گ [ف . خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

33233 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۳۴ : شکسته نستعلیق **۱۲۵۲** ، پیوستۀ «کلیات» پیر جمال (ص۳۰۴-۳۶۶) ۱۷ بیت [ف . مجلس ۳:۵۴۲] .

33234ـ **تهران**، دانشگاه۱/۴۹۲۲: نستعلیق **۱۲۵۵** (۱پ-۳۲ر) [ف. دانشگاه

33235 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴/۴۰۵ (۷۴۷ف) : با تاریخ **۱۲۵۶** در دفتر ، زرین آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی : ۶۰۲] .

33236ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق صفر **۱۲۵۸** [رؤیت] .

33237 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۶حکمت: نستعلیق خوب **۱۲۵۸** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۵گ ۱۲س [ف . رضوی ۴: ۲۲۹] .

33238 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی شرف ۱۰/ ۵۷۴ : نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۶۰** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۹۴] .

33239 ـ **تهران**، استادمینوی۱/ ۴۴: نستعلیق محمدحسین فرزند حاج ملا اسماعیل همدانی ، **۱۲۶۲** [نسخه‌ها ۶: ۶۷۵] .

33240 ـ **تهران**، ملك ۳/ ۵۵۱۶ : نستعلیق خوش محمد موسوی‌خویی ، **۱۲۶۵** ، (۳۵پ‌ـ۷۸پ) ، زرین ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33241ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲/ ۵۳۸: نستعلیق محمد شفیع فرزند حاج محمد سعید، ۷ صفر **۱۲۶۸** ، برای حاج میرزا علی نقی [نسخه‌ها ۲: ۱۲۱] .

33242 ـ **تهران** ، الهیات۲/ ۴۶۳د: نستعلیق محمد سعید تفرشی ، با تاریخ **۱۲۶۸** در دفتر، (۳۴پ‌ـ۶۵ر) [ف. الهیات۱: ۴۱۶].

33243 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۴۱۸ س: تعلیق **۱۲۶۸**، ۱۶۹گ ۶س[ف. مخطوطات ۲: ۸۶] .

33244 ـ **هند** ، بانکیپور ۱۲۲ : نستعلیق سید محمدامیر میرزا معروف به‌موسوی رضوی ، ۱۴ رمضان **۱۲۶۹** ، ۴۶گ ۱۱س [ف. عبدالمقدر مولوی : ۱۷۲].

33245 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۷حکمت: نستعلیق شوال **۱۲۷۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۲گ ۱۷س [ف. رضوی ۴: ۲۲۹] .

33246ـ **تهران**، ملك ۵۵۲۰: نستعلیق خوش علیمحمد گلپایگانی متخلص به آیت‌الدین **۱۲۷۴** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۶گ ۱۳س [رؤیت] .

33247ـ **تهران**، استادمینوی۳/ ۵۴: نستعلیق رجب **۱۲۷۶** ، چلیپا [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۸] .

33248 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۴۷: شکستهٔ ۲ ج۲/ **۱۲۷۸** [نسخه ها ۲: ۹۲].

33249 ـ **تهران** ، مجلس ۶۶۶ : نستعلیق خوب **۱۲۸۱** ، زرین ، ۶۰گ [ف. مجلس ۲: ۴۲۳] .

33250ـ **تهران** ،دکترمفتاح: نستعلیق میرزا اسماعیل مشرف،۲ ذیحجهٔ **۱۲۸۲** در جنگ [رؤیت] .

33251 ـ **تهران** ، مجلس۴۱۴۰ : شکسته نستعلیق زیبای درویش شیبانی، رمضان **۱۲۸۳** ، زرین ، ۳۶گ ۱۶س [رؤیت] .

33252 ـ **مشهد** ، رضوی ۶/ ۹۴۲۰ فهرست نشده : نوشتهٔ ۲۱/ ۶/ **۱۲۸۶**،(۲۷۷پ‌ـ۳۱۷پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33253 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۲۲ : نستعلیق خوش‌میرزا بزرگ‌طاهرحسینی‌تفرشی، در **۱۲۸۶** ، ۹۹۳ بیت دارد ، ۸۸ ص ۱۲س [ف. مجلس ۸: ۳۶۷].

33254 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۲۳ : نستعلیق خوش محمدصادق‌فراهانی، در**۱۲۹۰** ۸۴۰ بیت دارد ، ۹۴ص ۹س [ف . مجلس۸: ۳۶۷] .

33255ـ **تهران**، ملك۵۷۵۷ : نستعلیق زیبای عبدالواسع فرزند میرزاعلی متخلص به سید ، ۱۴ ذیحجهٔ **۱۲۹۳** ،آغاز برابر نمونه، [رؤیت].

33256 ـ مشهد، رضوی ۹۵۸ حکمت: نستعلیق محمد فرزند عبدالحسین، **۱۲۹۴** در تبریز، آغاز برابر نمونه، ۴۹ گ ۱۱ س [ف رضوی ۴: ۲۲۹] .

33257 ـ مشهد، رضوی ۹۳۸۴ فهرست نشده: شکسته نستعلیق ۲۱ رمضان **۱۲۹۴**، آغاز برابر نمونه، ۴۳ گ ۱۲ س [رؤیت] .

33258 ـ تهران، ادبیات ۳/۹۱ د: نستعلیق **۱۲۹۸** در شیراز، (۹۰ ر ـ ۱۲۹ پ) [ف . ادبیات ۱: ۴۰۰] .

33259 ـ تهران، دکتر قاسمزاده ۱ مج: شکستهٔ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه همراه دیوان مغربی [رؤیت] .

33260 ـ تهران، ملك ۵۰۰۵/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۲۳۹ پ ـ ۲۷۵ ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33261 ـ تهران، ملك ۵۵۲۲: شکسته نستعلیق حاجی حمزه، ۱۷ محرم **۱۲۱** (سدهٔ **۱۳**) (۱۴۷ ر ـ ...) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33262 ـ تهران، ملك ۵۲۷۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، ۴۲ گ ۱۴ س، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33263 ـ تهران، ملی ۷۱۴ ف: شکسته نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۳۶ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲: ۲۲۱] .

33264 ـ تهران، ادبیات ۲/۱۲۲ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳: ۲۹] .

33265 ـ تهران، اصغر مهدوی ۵۶۱: شکسته نستعلیق حاج حسن گل گلاب، سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲: ۹۲] .

33266 ـ مشهد، رضوی ۴۰۰۶/۱: نستعلیق شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۳**، میبایست برای نوشتن خود سه تومان مزد میگرفت یك تومان باو داده‌اند (۱ پ ـ ۳۳ ر) .

33267 ـ لاهور، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۸۷۱۰۵۸ گل: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، ۵۴ گ [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی ۱: ۴۳۲] .

33268 ـ همدان، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۳/۱۰۶: نوشتهٔ علیقلی‌خان قراگزلو [نسخه‌ها ۵: ۳۴۵] .

33269 ـ تهران، ادبیات ۲/۲۸۳ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** [ف . ادبیات ۲: ۳۲] .

33270 ـ تهران، الهیات ۲۳ د: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، زرین، ۴۴ گ ۱۴ س [ف. الهیات ۱: ۱۱۵] .

33271 ـ تهران، مجلس ۲۶۲۴/۱: نستعلیق میرزا نعیم شیرازی، در **۱۳۰۵** (ص ۱ ـ ۷۷) ۱۴ س [ف. مجلس ۸: ۳۶۸] .

33272 ـ اصفهان، ادبیات ۵۱۳۴: نستعلیق عبدالکریم منشی، شعبان **۱۳۰۹** برای کتابخانهٔ میرزا علی اصغر خان امین‌السلطان . [نسخه‌ها ۴: ۴۷۸] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۲۴ هست [فیلمها ۱: ۱۷۴] .

33273 ـ قاهره، دارالکتب ۴۴۹۹ س: تعلیق عبدالله انصاری، **۱۳۲۷**، ۸۹ گ ۱۲ س [ف. مخطوطات ۲: ۸۶] .

33274 ـ تهران، ادبیات ۱۲۶ حکمت: نستعلیق حسین نایب الصدر مسعودعلی نعمت‌اللهی شیرازی، ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۳۳۴**، ۱۲۷ گ [ف . ادبیات ۲: ۳۲] .

33275 ـ تهران، دانشگاه ۴۷۱۰/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۵۶]

33276 ـ تهران، دانشگاه ۳۷۷۰/۲:

نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۸۲پ-۹۲پ) [ف.دانشگاه ۱۲:۲۷۵۹] .

33277 ـ **تهران** ، مجلس ۹۰۵۰ فهرست نشده: دردفتری همراه «کبریت‌احمر» و جزآن ، از کتابهای اهدایی سلطان‌القرایی [رؤیت] .

33278 ـ **تهران** ، مجلس ۹۰۷۰ فهرست نشده [آقای رحیمی‌گنجورکتابخانه] .

33279 ـ **مشهد** ، رضوی۹۵۹حکمت: نستعلیق شکستهٔ خوب چلیپا ، تاریخ یاد نشده [ف. رضوی ۴:۲۲۹] .

33280 ـ **فرهاد معتمد** ۳/۳۰ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳:۲۱۳] .

33281 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۷۱ : خط خوش [نسخه‌ها ۳:۹۵] .

33282 ـ**مشهد** ، رضوی ۲۲۹ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، زرین ، آغاز برابر نمونه،۴۲گ ۱۳س [ف. رضوی

33283 ـ **مشهد** ، فرهنگ وهنر الف ۵۸ : نستعلیق خوش تاریخ یاد نشده ، آغاز یك برگ افتاده، ۹۸ص۱۱س[ف. کتب‌خطی: ۳۵] .

33284 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی‌ش ف۲/۵۵۴: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها۵:۸۳] .

33285 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۵ م ادب فارسی : بی‌تاریخ ، زرین .

33286 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳۷ ادب فارسی طلعت : بی‌تاریخ ، زریـن [ف . مخطوطات ۲:۸۶-۸۷] .

33287 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۹۸منظوم (۸۰۷): نستعلیق ،تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۹۷] .

33288 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۴۳۰ : نستعلیق خوب ، تاریخ یادنشده ، ۴۲گ[ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

33289ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۳۹۶ : میرزاتقی خوشنویس ، تاریخ یادنشده ،۳۶گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی] .

33290 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۸۵۱Spi/VI۲۰ : نستعلیق محمدحیات، ۳ رمضان ، بی تاریخ سال ، ناقص ، همراه «زادالمسافرین» حسینی [ف. عبدالله۲:۴۶۷] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۶] .

33291 ـ **آصفیه** ۱۳۷ : نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، ۳۶گ ۱۵س [ف. آصفیه ۲: ۴۲۲] .

33292 ـ **موصل** ، مدرسهٔ جامع پاشا ۵۰ : [ف . مخطوطات موصل :۴۹] .

گلشن رموزی

از محمد رموزی نشلجی کاشی در گذشتهٔ ۹۷۲. تقی‌الدین‌کاشی درفصل دوم از اصل‌اول از خاتمهٔ «تذکرهٔ خلاصةالاشعار» در ترجمهٔ او مینویسد:مثنویاتش‌بیش ازآن است‌که‌حصرتوان کرد ، ازآنجمله مثنوی درجواب «گلشن‌راز» گفته ونیکوگفته ،مطلع وچندبیت ازآن مثنوی اینست...[گلچین معانی] **آغاز**: بنام‌آنکه‌آدم نامهٔ اوست ـ همه عالم رقوم خامهٔاوست ـرقوم خامه‌اش اجزای عالم ـ حروف نامه‌اش اعضای آدم (ن) .

بنگرید: ذریعه ۱۹:۲۷۱ ـ نسخه‌ها۴ : ۱۲۰گفتار گلچین معانی .

گلشن زهرا

از صامت بروجردی ، محمد باقر . در

سرگذشت حضرت فاطمه سپس امام حسین در ۲۳ مجلس، که درآن از فتحعلیشاه (۱۲۱۲–۱۲۵۰) ستایش شده است. «دیوان» مراثی سراینده بارها چاپ شده‌است. **آغاز**: باره، ای فالق‌الاصباح آفاق – که هستی همچو ذات‌خویش طاق.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۹۰ (صامت) و ۱۸: ۲۲۷ (گلشن زهرا) – مؤلفین. مشار ۲: ۵۹.

33293 – **تهران**، دانشگاه ۱۶۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، درفهرست ازسراینده نام برده نشده‌است، ۱۸۳ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۸: ۲۳۳].

گلشن شهدا

ازفضل‌کریم. درسوگواری امامان. **آغاز**: حمدآن خالق که درد او دواست – برمحبانش بلای او عطاست.

33294 – **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۲۵ SpiVI ۴۰۰۹: نستعلیق فقرالله، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۸۷ گ [ف. عبدالله ۲: ۵۶۹].

گلشن صبا

از فتحعلی‌خان صبای‌کاشانی (م۱۲۳۸)، که یاد او در«کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. مثنویست عرفانی درتوحید. بکوشش ملک‌الشعراء بهار وکوهی‌کرمانی در تهران ۱۳۱۳ خ وپیش از آن در ۱۳۰۸ خ چاپ شده است. **آغاز**: بنام خداوند هوش آفرین – دو گوش نصیحت بنوش آفرین.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۲۸ – ف. مشار: ۱۳۱۵.

33295 – **تهران**، ملی ۲۶۰، ۲۶۷ فهرست نشده: نستعلیق محمدکاظم حلال‌خور، در«کلیات» مؤرخ **۱۲۴۰** او [نسخه‌ها ۶: ۱۴۵].

33296 – **تهران**، سلطنتی ۴۰۷ (۶۵۸ف): همراه «دیوان: 24181» او نوشتهٔ **۱۲۴۰** [ف. دکتربیانی: ۴۳۷].

33297 – **تهران**، سلطنتی ۴۱۶ (۶۵۹ف): همراه «دیوان: 24184» او نوشتهٔ **۱۲۴۲** [ف. دکتربیانی: ۴۳۸].

33298 – **مشهد**، رضوی ۴۶۶ (۴۶۹۲): در «کلیات» مؤرخ **۱۲۶۷** او [ف. رضوی ۷: ۴۴۶].

33299 – **تهران**، ملك ۵۱۱۶/۳: نسخ باتاریخ **۱۲۸۸** در دفتر، (۳۲پ–۴۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

33300 – **تهران**، دانشگاه ۴۶۰۴/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با یادداشت مؤرخ ۱۲۷۳، (۶۶ر–۷۴پ) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۳۶].

33301 – **تهران**، سلطنتی ۴۱۸ (۶۶۰ف): همراه «دیوان: 24194» اوازسدهٔ **۱۳** [ف. دکتربیانی: ۴۳۹].

33302 – **مشهد**، رضوی ۴۶۸ (۴۸۷۷) نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [ف. رضوی ۷: ۴۴۸].

33303 – **تهران**، ملی ۲۶۸–۲۷۲: فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶: ۱۵۰].

33304 – **تهران**، مجلس ۲۴۵۳/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در دیوان او (ص۶۱۳ – ۶۳۰)، ۲۷۳ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۵۴].

33305 – **تهران**، مجلس ۲۴۵۶/۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** (ص۱–۴۱) در ۳۷۰ بیت، آغاز برابر نمونه، [ف. مجلس ۸: ۱۵۶].

گلشن عشق

از شاه محترم‌الله متوکل. نظم ونثرعرفانی است وبیشتر به‌نظم.

33306ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۸۱/۳۲۸۶: نوشتهٔ ۵ جلوس احمد شاه بهادر، در عمل میرمعین‌الملك بهادر در لاهور [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۶۶].

33307 ـ **آصفیه** ۱۴۹۲ تصوف: نوشتهٔ **۱۲۶۰** [ف. آصفیه ۳:۲۰۲].

گلشن فرحت

ازفرحت. بیاض نظم و نثر اوست.

33308 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۰۵۲/۵۰۶۴: بخامهٔ خودسراینده [ف. دکترمحمد بشیرحسین۱:۱۶۶].

گلشن فردوس

ازحشمت قاجار، همایون میرزا، که یاداو در «کلیات: ۱۸۵۵» گذشت. مثنویست عرفانی با عنوانهای: توحید، معراج، التجا به‌امید شفاعت، منقبت قائم محمد، مدح فتحعلیشاه، نفس اماره، حکایت خارکش، یاایها‌النفس ـ المطمئنه، حکایت زاهد، باعث تصنیف این کتاب، تعریف سخن... **آغاز:** حمدخداوندرقم کش قلم ـ فاتحهٔ سردفتر لوح وقلم.

بنگرید: ذریعه ۱۹:۲۷۱.

33309 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۵۹: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، زرین، درکلیات او (ص۱ـ ۷۸) ناتمام است، آغازبرابرنمونه [ف.مجلس ۸:۲۶۳].

گلشن قدس

ازسراینده‌ای باتخلص صافی، بابی ازلی زنده در ۱۲۷۳ (بنگرید: دیوان: ۱۷۴۰). دیوان اوست ازغزل ومثنوی وساقینامه. واین جز «گلشن‌قدس» یادشده در «ذریعه ۱۸:۲۲۸» است. **آغاز:** ادامیکنم شکرجان‌آفرین را ـ که بخشیدم از فضل دنیا و دین را.

33310 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۱۶: نستعلیق صفر **۱۲۷۳** با دو سرلوح زر. آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹:۱۰۵۱].

گلشن کشمیر

از عبدالرشید اسلام آبادی رامپوری. مثنویست در توصیف کشمیر، بسال ۱۲۷۲ = ۱۸۶۵م سروده است. **آغاز:** بعد از محامد چمن طرازگلشن دانش .. سنبل مشکین ریاض قدیم ـ بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم.

33311 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۱۷۰‌Spi/VI۱۳۶: نستعلیق ۱۷ شوال **۱۲۸۲**، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۵۷۵]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف دکترمحمد بشیرحسین ۱:۴۷]

گلشن محمود

از عالی اجمیری، سعدالله، که یاد او در «دیوان: ۲۴۲۹» گذشت. مثنویست.

بنگرید: ذریعه ۱۸:۲۲۸.

33312 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۱۱۱۴ (۶۴۲ف): همراه «دیوان: 24557» او از سدهٔ **۱۲** [ف. دکتربیانی: ۴۱۷].

گلشن معانی

از سیداحمد فرزندسیدفیض‌الله که درکالپی میزیسته است. مثنویست عشقی. **آغاز:** ای نقش طراز آدم ازخاك ـ ذات تو زنقش آب و گل پاك.

33313 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۸۹۹/۳۹۵۱: نوشتهٔ سید جان‌علی، ۲٤٧/**۱۲۰۳**(۱۷۷۹م) [ف. دکترمحمدبشیر حسین ۱: ۱۶۶].

گلشن وحدت

شاهی.

33314ـ **مدینه،** عارف حکمت۱۳۶: همراه با دیوان ملا جلال‌الدین و فرزندش [نسخه‌ها ۵: ۴۸۸] .

گلشن موش در جدال گربه و موش

مثنویست بشیوهٔ «موش‌وگربه»ی عبیدزاکان، ازیك سرایندهٔ شیعی. این مثنوی بسال ۱۲۶۲ بچاپ رسیده است . در آن موش عقل و گربه جهل دانسته شده است . (ن) .

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۲۳۰ ـ ف. مشار : ۲۳۷۱ ـ گفتار آقای مجتبی مینوی در مجلهٔ یغما س۸ ش۲: ۴۹ـ۵۵ .

گل فقیر = مثنوی...

از شمس‌الدین فقیر دهلوی (م۱۱۸۳) ، که یاد او در «حدایق بلاغت : ۲۱۳۲» گذشت. مثنویست سرودهٔ ۱۱۶۰ .

33315ـ **آصفیه** ۳۴۸: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه ۴: ۵۸۲] .

گل کشتی

نجات قمی اصفهانی، سیدعبدالعالی، که یاداو در «دیوان: ۲۵۶۷» گذشت . مثنویست عشقی، درآن وصف کشتی رفته‌است . در «مجلهٔ ارمغان» وجداگانه بکوشش کوهی کرمانی ۱۳۲۷ خ چاپ شده است . **آغاز :** در گپ عشق هرآن نامه‌که دلخواه بود ـ زینتش نام خوش‌حضرت الله بود .

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۲۳۰ـ ف. مشار : ۱۳۰۷ .

33316 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۶۰-۲۶پ) [ذیل، ریو : ۲۳۵].

33317ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵/ ۱۲۵۶۰ Add : باتاریخ **۱۲۲۳** (۱۸۱۳م) (گ۱۲۲ـ ۱۳۴) [ریو ۲: ۸۲۱] .

33318 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۳۷) Or۳۶۶۸: ازسدهٔ **۱۹** م ، ۱۶گ [ذیل ریو : ۲۱۲] .

33319ـ **تبریز** ، ملی ۲۸۶۶: نوشتهٔ **۱۲۸۳** [نسخه‌ها ۴: ۳۰۹] .

33320 ـ **تهران** ، ملك ۴۶۷۶/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، (۲۶۷رـ۲۷۰پ) ، آغاز برابر نمونه ، اکلیلی [رؤیت] .

33321ـ **تهران،** دانشگاه۶/ ۵۱۴۲: درجنگ سدهٔ **۱۳** [ف.دانشگاه ۱۵: ۴۱۲۴].

33322 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۱/ ۶۳۲۰ : نوشتهٔ منگولعل‌درتونگ، ۲۴ج۲/ **۱۲۶۴** (۱۸۴۸م) [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۶۶] .

33323 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۸۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، با دیباجه‌ای در سرگذشت او ، ۱۲گ ۱۴س [رؤیت] .

33324 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۰۵ : نستعلیق یوسف شیرازی ، ۱۳ج۲/ **۱۳۱۸** در شهر ناصری ، برای آقا میرزا علی اصغرخان امین‌السلطان صدراعظم ، اکلیلی ، آغازبرابر نمونه ، ۱۴گ۱۱س [رؤیت] .

33325 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۳۸ : نسخ علی فرزند عبدالرسول ، صفر **۱۳۳۳** ، بدستور ملك التجار ممالك محروسهٔ ایران ، آغاز برابر نمونه ، ۱۳گ۱۱س [رؤیت] .

33326 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم شوروی C۱۱۳۲: تاریخ یاد نشده، (۶۲پـ ۶۸ر) [آکیموشکین ۱: ۴۷۴].

گلنامه

از شاهزاده محمد رضا میرا افسر قاجار

(۱۲۱۱-۱۲۷۷) پسر فتحعلیشاه، که یاد او در «دیوان: ۲۲۲۹» گذشت. داستانی است در قالب مثنوی در شوخی و هجو، و در آن از ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) ستایش کرده است. چو عاجز از مدیح شاه و میرم - ره افسانهٔ **گلنامه** گیرم. **آغاز**: دگر شد والی بیت الشرف مهر - شرافت شش جهت را داد از چهر.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۳۰.

33327 - **تهران**، دانشگاه ۱/۳۵۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص ۱-۵۳)، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۳۹].

33328 - **مشهد**، رضوی ۷۵۳ (۷۴۰۰): نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ناتمام [ف. رضوی ۷: ۶۶۷].

گلنامه

از شاهزاده عبدالله میرزا دارای قاجار (۱۲۱۱-۱۲۷۰) پسر فتحعلیشاه، که یاد او در «دیوان: ۲۳۲۴» گذشت. داستانی است و شوخی در نمای نسخهٔ دانشگاه آمده: عبدالله میرزا دارا و برادرش محمدرضا میرزا افسر در خانهٔ خود نشسته این شعرها را برای محمدمهدی میرزا ساخته (صفر ۱۲۵۳) و «گلنامه» نامیده‌اند. در آن آمده: ا ز آن رونقش این **گلنامه** نبشتم - **جلایر نامه** را رونق شکستم. **آغاز**: عزیزان بشنوید این خوش حکایت - که دارد میکند از گل روایت.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۳۱.

33329 - **تهران**، دانشگاه ۵/۳۵۲۷: نوشتهٔ صفر **۱۲۵۳**، آغاز برابر نمونه، (ص ۷۶-۹۳) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۴۳].

33330 - **تهران**، ملی ۳۰۵-۳۰۶: فهرست نشده: در دیوان او نوشتهٔ **۱۲۳۱** - **۱۲۵۹**، آغاز برابر نمونه (ص ۳۲۱-۳۲۸) [نسخه‌ها ۶: ۱۷۵].

33331 - **تهران**، ملی ۶۷۹ ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳**، زرین، آغاز برابر نمونه، در فهرست «گلنامه» و در داستان مرد کچلی خوانده شده است، ۷ گ ۱۰ س [ف. ملی ۲: ۱۷۹].

گل و بلبل

از میرزا کاظم مهجور همدانی. مثنوی است عرفانی در داستان بلبلی که بگلشن میرود و بدام می‌افتد، و در آن از «مثنوی معنوی» تضمین آورده است. در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ مهجور از او یاد نشده است. آقای انوار در فهرست خود اورا از سرایندگان سدهٔ سیزدهم یادکرده‌اند. (بنگرید مثنوی مهجور، درهمین بخش) **آغاز** ۱: ابتدا بسم خداوند قدیم - آن الهی کوست رحمان و رحیم. **آغاز** ۲: خانهٔ بلبل صریر خوشنوا - میزند از نوصفیری خوش بجا. **آغاز** ۳: جامهٔ بلبل صفیر از نو دگر - سرگذشتی میکند ازعشق سر.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۳۱ و ۱۹: ۲۷۲.

33332 - **تهران**، مجلس ۱/۲۳۲۹: نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص ۱-۳۲ جنگ) ۴۱۹ بیت است. آغاز برابر نمونهٔ **۱**، از تخلص سراینده در فهرست یادنشده‌است [ف. مجلس ۸: ۲۳].

33333 - **تهران**، الهیات ۱۰/۱۷۲ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (۱۶۱ر-۱۶۵پ) آغاز برابر نمونهٔ **۳**، در فهرست بنام «تمثیل گل و بلبل» یادشده‌است [ف. الهیات ۱: ۱۳۶].

33334 - **تهران**، ملی ۳/۷۹۷ ف: شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۳۰۶** در دفتر (ص ۱۰۱-۱۳۳) آغاز برابر نمونهٔ **۲**، در فهرست تخلص سراینده مهجور و از سدهٔ ۱۳ یاد شده است [ف. ملی ۲: ۳۲۹].

گل وخسرو = خسرو و گل و هرمز

ازعطار نیشابوری ،که یاد او در«کلیات: ۱۸۸۳» گذشت . مثنویست در داستان عشقی عرفانی ازمعاشقهٔ خسرو باگل وگل با هرمز، و نسخهٔ چاپی آن پیرامن ۷۷۰۰ بیت است . **آغاز ۱:** بنام آنکه گنج جسم وجان ساخت ـ طلسم گنج جان هردو جهان ساخت. **آغاز ۲:** بنام آنکه جان داد و جهان ساخت ـ زمین را جفت طاق آسمان ساخت .

بنگرید : ذریعه ۷: ۱۶۱ (خسرو و گل) و۱۸: ۲۳۲ (گل وخسرو) .

33335 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۴: نستعلیق ریزخوش، **۸۲۶**(۴۱۴ر ـ ۵۹۲پ متن) ، در۸۷۷۰ بیت درفهرست بنام **گل وخسرو** است **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها :۴۴۲] .

33336 ـ **هاروارد**، فرانسیس‌هوفر: نستعلیق **۸۲۷** ، درفهرست بنام **گل و هرمز** یاد شده [نسخه‌ها ۴: ۱۱] .

33337ـ **همدان** ،کتابخانهٔاعتمادالدوله ۶۰/۷ : درویش صوفی ، ۲۸ شوال **۸۳۱** ، در«کلیات» او ، زرین درفهرست بنام**خسرو ـ نامه** یاد شده‌است [نسخه‌ها ۵: ۳۴۵] .

33338ـ **تهران**، مجلس۵/۱۱۴۷ : در«کلیات:17882» او نوشتهٔ **۸۳۷ ـ ۸۴۰** . پیرامن ۸۵۰۰ بیت و ۸۰۰ بیت ازچاپی بیشتر، (ص۴۹۹ ـ ۶۸۵) در فهرست بنام **خسرو نامه** یا **خسرو و گل** یاد شده است [ف. مجلس۳: ۵۶۸] .

33339 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A ۳۰۵۹/۴ : در «سفینهٔ» او نوشتهٔ **۸۴۱** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **خسرو نامه** یادشده است [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۱] .

33340ـ **تهران**، اصغرمهدوی۵/۸۸۴: نستعلیق خوش شعبان **۸۴۴** (۳۴۹پ ـ ۴۶۷ر) زرین ، با نام **گل وخسرو** در ترنج [نسخه ۳: ۴۸۳] .

33341 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۰۳۳Pi/VI۲۷C: در «کلیات» او نوشتهٔ درویشعلی،**۸۵۷**(بنگرید اسرارنامه27301) آغاز برابر نمونهٔ**۱** ؛ درفهرست بنام**گل وهرمز** است ، آغاز افتاده [ف . عبدالله ۲: ۱۷۸] .

33342 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۰۳۳Pi/VIG۲۷ : نوشتهٔ درویشعلی کاتب **۸۵۷**(بنگرید:اسرارنامه: 27301). درفهرست بنام **گل و خسرو** است [ف . عبدالله ۲ : ۱۷۶] .

دراین مجموعه دومنظومهٔ بالایکی بشمارهٔ ۴ و دومی بشمارهٔ ۸ یاد شده باید دومی دنبالهٔ یکمین باشد .

33343ـ **مدینه** ، عارف‌حکمة۳/ ۳۰: با تاریخ **۸۵۹** در «کلیات» او،درفهرست بنام **خسرو وشیرین** یادشده [نسخه‌ها۵: ۴۸۴].

33344 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۷) Or ۲۸۸۸ : همراه « جوهرالذات » نوشتهٔ ع۲/**۸۹۳** (۱۴۸۸م) بنام «خسروو‌گل» است آغاز نزدیك به نمونهٔ**۱** ، [ذیل ریو: ۱۶۰] .

33345ـ **تهران**،ملك۵۲۲۸: نستعلیق خوش زین‌العابدین فرزند محمد فرزند صدرـ الدین مشهور به .. (پاك شده‌است) ، سه شنبهٔ محرم **۹۰۵** درشیراز، زرین، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۱۲۶گ ۱۹س [رؤیت] .

33346 ـ **تهـران** ، مجلس ۹۳۱۲ فهرست نشده : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** ، اهدایی سلطان‌القرابی [رؤیت] .

33347 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pi/VI۲۷A ۷۶۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۹** [ف. عبدالله ۲: ۱۸۰].

33348 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب SPi/VI۱۳A ۴۰۰۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (گ ۵۸-۱۱۲)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۴۴۹].

33349 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pi/VI۲۷B ۱۹۹۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۲: ۱۸۳].

33350 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۵۴۱۴/۹: سدهٔ **۱۱-۱۲**، درفهرست بنام **گل و بلبل** یادشده است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۲].

33351 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۶: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۱۲۵**. درفهرست بنام **خسرو و گل** یادشده است [نسخه‌ها ۲: ۹۱].

33352 ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۱۶۷۸۷: در «ستهٔ» او نوشتهٔ **۱۱۹۱** (۱۷۷۷م) [ریو ۲: ۵۷۶].

33353 ـ **مشهد**، فرخ ۱۶۹: نوشتهٔ عبرت نایینی، سدهٔ **۱۴**، پیرامن هفت‌هزار بیت است و ناتمام [نسخه‌ها ۳: ۹۵].

33354 ـ **تهران**، ملك ۵۹۷۴/۵: نستعلیق عبدالقادرفرزند علی فرزند محمدبدر (۱۴۲پ-۲۲۱پ) زرین، نزدیك به ۷۹۹۰ بیت دارد، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت].

33355 ـ **استانبول**، اونیورسیته، لاله‌لی ۸/۲۰۱۰: نستعلیق درمتن یك مجموعهٔ شعری، ۶۹گ درفهرست بنام **گل و خسرو شاه** است. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۴۴ هست [فیلمها: ۴۰۳].

گل و مل = مناظرهٔ ...

ابوسعید ترمذی.

گل و مل

ازسلطان‌حسین‌میرزا بایقرا (۸۴۲-۹۱۱) که درسروده‌های ترکی خود به حسینی تخلص میکرده است، فرزند منصور فرزند بایقرا فرزند حسن فرزند عمرشیخ فرزند امیر تیمور گورکان.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۵۵ (حسینی) و ۱۸: ۲۳۳ (گل و مل) ـ فرهنگ سخنوران: ۱۶۶ (حسینی).

33356 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۹۳: نستعلیق سلطانعلی مشهدی، در **۸۹۵**. کاغذ سمرقندی [نسخه‌ها ۲: ۹۲].

گل و نوروز

ازجلال طبیب، شیرازی [تذکرهٔ دولتشاه] و شیروانی [تذکرهٔ غنی]، پزشك شاه شجاع و خاندان مظفر، بسال ۷۳۴ سروده است: ربیع‌الاول و فصل بهار است ـ زهجرت هفتصد سیه وچهار است. و در آنجا که از تندنویسی نسیمی نیشابوری سخن رفته مینویسند: درماه بیست نسخه از این مثنوی را مینوشته است.

آغاز: ثنایی درخور آن حضرت پاك ـ نیاید در وجود از ذرهٔ خاك.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۹۹ (جلال) و ۱۸: ۲۳۳ (گل و نوروز).

33357 ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۲۷۲۵۹/۳: باتاریخ **۸۲۱** (۱۴۱۹م) همراه «گل و نوروز» خواجو وجزآن، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۸۶۷].

33358 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۳/۳ م ادب فارسی: نستعلیق فرصت غریب، **۸۲۳**، در هامش، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲: ۸۷].

33359 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۳۰ Or : سدهٔ **۱۰** ، [نسخه‌ها ۴:۶۸۷] .

گل و نوروز

ازخواجوی کرمانی، که یاداو در«کلیات: ۱۸۵۷» گذشت . دومین مثنوی از «پنج گنج : ۲۶۸۳» اوست، در برابر « خسرو و شیرین » نظامی ، در داستانی عشق نوروز پسر پادشاه خراسان باگل دختر پادشاه روم، گرفته شده از هندی ، درپیرامن ۲۵۰۰ بیت، بنام تاج‌الدین احمد عراقی بدان آغاز و بنام شیخ ابواسحاق اینجو در ۷۴۲ بپایان رسانده است : دو شش برهفتصد و سی‌گشته افزون ـ بپایان آمد این نظم همایون . **آغاز :** بنام نقشبندصفحهٔخاک ـ عذارافروز مهرویان افلاک .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۳۳ ـ پیشگفتار چاپ‌کلیات خواجو، سهیلی خوانساری : ۷۴.

33360 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۸۰/۴ : در«کلیات»او نوشتهٔ **۷۵۰** (روزگارسراینده) ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

33361 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۵۴: نستعلیق حسن فرزند یوسف فرزنداحمدفرزند ابی‌بکر موصلی ، در **۸۰۸** ، زرین، دارای : قصیده و قطعه وهزل ، حضریات (آغازافتاده) سفریات، رباعیات ومعمیات ، همای‌وهمایون، گل ونوروز ، ۳۲۸گ ۳۵س [ف . دانشگاه ۱۱۲۸:۱۵] .

33362 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۹۶/۶: با تاریخ **۸۱۰** در دفتر، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱:۳۰۹] .

33363 ـ **تهران**، سنا۳۵۲/۳: تعلیق خوش اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند عبدالله ، **۸۲۰**،زرین ، درکلیات او، از کتابهای بیانی بوده [نسخه‌ها ۱:۱۴ و۶:۵۵۴].

33364ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۵۹/۴ Add : با تاریخ **۸۲۱** (۱۴۱۹م) در دفتر ، همراه «گل و نوروز» جلال وجزآن [ریو ۲ : ۸۶۷] .

33365 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ف): در«کلیات»او نوشتهٔ**۸۲۴**(بنگرید: دیوان: 23051) [ف.دکتر بیانی: ۲۱۰].

33366 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۹۲۷** [ف . دکتر بیانی : ۲۱۲] .

33367 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۸ Add : در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۴** (۱۵۲۷م) (گ۵۷پ) [ریو۲: ۶۲۲] .

33368 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۱۵ : مرشدکاتب شیرازی **۹۵۳** ، در « پنج گنج » او [ف. سپهسالار ۲: ۵۱۲] .

33369 ـ **تهران** ، مجلس ۹۲۶/۴ : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۹۷۰** ، زرین [ف . مجلس ۳: ۱۹۰] .

33370 ـ **مشهد**، رضوی ۴۲۴ ادبیات (۴۶۵۱): نستعلیق هندی محمد صادق۱۷ع۱/ **۱۰۴۵** همراه « روضةالانوار » و «دیوان» او [ف. رضوی ۷: ۴۱۲] .

33371 ـ **تهران** ، ملك ۴۶۷۰/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۹۳پ-۱۶۱ر) ، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

33372 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۹۱۹ (۳۵۳۴ ف): بی‌تاریخ ، (۸۱ر ـ ۱۲۸ر) .

33373 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۱۸۰۹ (۳۵۳۳ف) : بی‌تاریخ،(۲۶۵پ- ۳۱۹پ) [آکیموشکین۱: ۴۶۴].

گل و نوروز = قصهٔ ...

از میرزا دولت رضابیگ، جنگی، زنده در ۱۰۴۱، سرایندهٔ «یوسف و زلیخا». مثنویست در داستان گل و نوروز.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۷۲.

33374 ـ آصفیه ۴۴ مثنوی: نستعلیق محمدضیاء فرزند نگارنده، **۱۰۴۱** (گ ۱۶۵-۲۱۸) ۱۴ س [ف. آصفیه ۲: ۴۲۱].

گل و هرمز = گل و خسرو عطار.

گنج اسرار = جنات وصال = کشف الاسرار

از سیاف شیرازی، علی اصغر، در گذشتهٔ ۱۲۶۲. مثنوی است عرفانی در بیش از هفتاد هزار بیت، در دوازده دفتر، که دفتر ششم آنرا بسال ۱۲۵۰ (= ظهور حق) میسروده است. در آن آمده: برقع ازرخ برگرفت آن بیمثال ـ درتماشاگاه **جنات الوصال ـ گنج اسراری** که بود او بی‌نیاز ـ گوهرافشان گشت باز از عز و ناز. واین جز «جنات الوصال» درویش نعمت‌اللهی است که درمیان سالهای ۱۱۳۵ ـ ۱۱۵۹ سروده شده‌است [ریو، ۱۷۰۹ الف]. **آغاز** دفتر ۱: ای خدایی کـه اینهمه هستی ز تست ـ در دل هر ذره‌ای مستی ز تست. **آغاز** دفتر ۲: ای شهنشاهی که شاهی مرتراست ـ ای که برذاتت شهنشاهی سزاست. **آغاز** دفتر ۳: ای خداوند کرم دارای کریم ـ کز کرم آفراشتی عرش عظیم. **آغاز** دفتر ۴: ای بیکتایی سزاوار آمده ـ وازهمه یکتا پدیدار آمده. **آغاز** دفتر ۵: ای خداوندی که ازمحض کرم ـ دمبدم موجود گردانی ازعدم. **آغاز** دفتر ۶: ای خداوندی که ازجودت پدید ـ میکنی درهر نفس خلقی جدید. **آغاز** دفتر ۷: ای خداوندی که این عالی و پست ـ شد پدیدار ازتو هرچیز هست. **آغاز** دفتر ۸: ایکه هرپیدا زتو پیدا شده ـ و زتو هرشیدادلی شیداشده. **آغاز** دفتر ۹: ای خداوندی که از ایجـاد تو ـ شد خراب آبادلا آباد تو. **آغاز** ۱۰: ای خدای بی‌نهایت جودتو ـ گشته هرنابود بود ازبود تو. **آغاز** ۱۱: ای خدایی کزتو شد موجود مست ـ سر بسرذرات این بالا وپست. **آغاز** ۱۲: ای خدایی کز توشد هست این همه ـ وز می ایجاد تو مست آن همه.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۸۱ و ۱۸: ۱۴ و ۲۳۵.

33375 ـ **مشهد**، رضوی ۹۹۵۷ فهرست نشده: نستعلیق میرزا شکرالله شیرازی، پنجشنبهٔ ۲۹ رجب **۱۲۹۹**، هر دوازده دفتر است، آغاز برابر نمونه‌ها، ۵۶۲ گ و هرصفحه ۷۰ بیت دارد [رؤیت].

33376 ـ **تهران**، ادبیات ۱۸۵ حکمت: نستعلیق **۱۳۰۷** پنج دفتر ازآنست، درفهرست بنام «کشف الاسرار» وازان علی اصغر سیاف آمده است، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. ادبیات ۲: ۲۸].

33377 ـ **مشهد**، رضوی ۷۷۹ ادبیات (۴۹۲۰): ۲۷ ج ۱/ **۱۳۱۱**. پس از دوازده دفتر نامه‌هایی است ازهمو، درپنج ستون درپیرامن هفتادهزار بیت. درفهرست آمده: گنج اسرار یا مثنوی سیاف [ف. رضوی ۷: ۶۹۳].

33378 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۶۹: نستعلیق شعبان **۱۳۱۱** (پایان دفتر ۳) هر ۱۲ دفتر بیك خامه است دردوجلد که بدونام جنات الوصال وکنزالاسرار خوانده شده، و باستناد شعری سراینده باحتمال **معصومعلی** خوانده شده است، آغاز برابر نمونـه [ف. دانشگاه ۶: ۲۱۷۸].

33379 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۰: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۳۱۲** (پایان دفتر ۱۰)،

جلد دوم آن است از دفتر ۹ تا پایان ۱۲ [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۷۸] .

گنج البحر

حکیم محمود عماد . گویا عمادشیرازی.

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۴۰۶ .

33380 ــ **بنگال**، ایشیاتك ۹۹ منظوم (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشد[ف. بنگال: ۹۷] .

گنج روان

از بینش کشمیری، که یاد اودر «رشتهٔ گوهر: ۲۸۳۸» گذشت . مثنویست . **آغاز :** بنامی‌که عالم گلستان اوست ــ به گنــج روان فلك‌شأن اوست .

33381 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۵ Egerton : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۸** م. [ریو ۲ : ۶۹۵] .

گنج روان

از شاه داعی شیرازی، ازعارفان نیمهٔ دوم سدهٔ نهم، که یاد اودر «خیرالزاد : ۱۱۴۲» گذشت . دومین مثنوی از «ستهٔ داعی» اوست، عرفانی، در ده‌مقاله در معرفت‌ذات وصفات خدا و معرفت انسان و اخلاق و احوال و مقامات وکمالات او، بسال ۸۴۱ درپیرامن ۸۰۰ بیت [نسخهٔ مجلس] سروده است. **آغاز:** نخستین که آید قلم درزبان ــ بحمد خدا به که گردد روان .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۴۳ و۹: ۳۱۴ و ۱۸: ۲۳۷ ــ مجمع‌الفصحاء ۲: ۱۹.

33382 ــ **تهران** ، سلطــنتی ۲۲۲ (۵۰۳ ف) : نستعلیق سلطانعلی (شیرازی نه مشهدی) ، **۸۷۶** در «کلیات» او [ف . دکتر بیانی : ۲۶۰] .

33383 ــ **تهران**، مجلس ۲/۱۰۹۵: در «ستهٔ» او از سدهٔ **۹** (ص ۳۳ ــ ۷۰)، آغاز برابر نمونه، [ف. مجلس ۳: ۴۶۷].

33384 ــ **لندن**، دیوان هند ۱۲۹۸: نیز در «ستهٔ» او [ذریعه ۱۲: ۱۴۳] .

گنج طالبین

از سید محمد، سرودهٔ ۹۹۶ (۱۵۸۸م)، با دیباجه‌ای به‌نثر ، در عرفان.

33385 ــ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۰۸/۱۰۵۶ : نوشتهٔ جلال‌الدین فرزند میر محمد سمرقندی، **۱۰۰۶** (۱۵۹۷م) [ف . دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۲۴۳].

گنج طلسم

ازمنشی‌میدولال‌زار (زاری) ازمردم‌کایتهه. مثنویست‌عشقی . **آغاز :** عشق‌اول بوداز واحد پاك ــ شاهدم شاهد مصر لولاك .

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۲۴۵.

33386 **پاکستان** ، دانشگاه پنــجاب ۱۳۲ Spi/VI ۴۸۲۳: نستعلیق ملا چند، ۲۰ ماچ **۱۲۷۷** (۱۸۶۰– ۱۸۶۱ م) ۲۹گ [ف. عبدالله ۲: ۵۷۳] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۶۷] .

گنج معانی

از محمد شریف فرزند صفی قلی جویمی مشهور بهلاری ، مجموعه‌نظم ونثر است‌که‌آنرا [بقدر سماوات برنه کرسی] ساخته : قصاید ، مثنوی ، نثر، غزلیات، ساقینامه، ترکیب بند، ترجیع‌بند، معمیات، رباعیات، ودرآن‌سروده‌هایی بعنوان لمحررهانیز آمده است. هربخش بایك دیباچه به نظم ونثر. درديباچه نام‌گردآورنده

و اینکه آنرا در هفت سال ساخته است یاد شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۴۳

33387 ـ تهران، ملك ۴۶۷۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱، فهرست مطالب آن در ۴۳ بند نگاشته‌شده راسته وچلیپا، هر بخش در آغاز دیباچه يك سرلوح اکلیلی دارد، [رؤیت].

گلندام و بهرام = بهرام وگلندام

مثنویست در داستان آندو. گویا ازامین: امین بگذر زپوچ‌خود که تاکی ـ بلب‌کف‌آوری و برجبین خوی. آغاز: بنام نخل بند روضهٔ جان ـ که وصفش‌کرد فکرم را گلستان.

33388 ـ موزهٔ بریتانیا ۲/۱۴۲۳ Or: با تاریخ ۱۱۴۷ (۱۷۳۴م) دردفتر (گ ۲۰۳ ـ ۲۵۳) [ریو ۲: ۸۷۷].

گنج و طلسم

ناشناخته

33389 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۸۱۷ Or: سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۴: ۶۸۵].

گنجفه

از اهلی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۷» گذشت. نودو دورباعی است درتوصیف بازی‌گنجفه با دیباجه‌ای به‌نثر، در دیباجهٔ آن آمده: اگر هررباعی رابربرگی بنویسندرویهم يك دست ورق برای این بازی‌فراهم میکردد. «گنجفه» بکوشش برادر بزرگم‌علینقی منزوی در مجلهٔ«دانش» تهران‌چاپ شده است. آغاز: پوشیده نماند برارباب صورت ومعنی‌که‌این‌کم بضاعت ... ای‌سروسهی خاك‌رهت وقت‌خرام ـ کی صورت مه بود چوحسن توتمام.

بنگرید: ذریعه۱۸: ۲۴۰.

33390 ـ تهران، مجلس ۱۱۳۱: در «کلیات» اوکه میان ۹۳۰ـ۹۴۲ نوشته‌شده‌است [ف. مجلس ۳: ۵۳۷].

33391 ـ تهران، سلطنتی۵/۱۰۰۳۰ (۵۹۸ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۰۰، زرین‌بادیباجه‌ای به‌نثر [ف. دکتر بیانی: ۵۶۸].

33392 ـ تهران، سلطنتی ۵/۴۷۷۴ (۵۹۹ف): در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۰۰، زرین، با دیباجه به نثر [ف. دکتر بیانی: ۵۷۱].

33393 ـ تهران، ملك ۵۹۷۶: در «کلیات» مؤرخ ۱۰۱۵ او، زرین [رؤیت].

33394 ـ تهران، سلطنتی ۵/۴۱۰ (۶۰۱ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۳۶، زرین با دیباجه [ف. دکتر بیانی: ۳۷۳].

33395 ـ تهران، سلطنتی۴/۴۸۰۰ (۶۰۲ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۵۶، زرین، بادیباجه.

33396 ـ تهران، سلطنتی۵/۱۰۱۲۵ (۶۰۳ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۵۷، زرین، با دیباجه [ف. دکتر بیانی: ۴۷۵ـ ۳۷۶].

33397 ـ تهران، ملك ۵۶۰۸: در «کلیات» مؤرخ ۱۰۶۹ او، زرین [رؤیت].

33398 ـ تهران، ملك ۵۹۸۲: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱، زرین [رؤیت].

33399 ـ تهران، ملك ۵۲۴۸: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱، زرین [رؤیت].

33400 ـ تهران، دانشگاه ۱۰۵: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱، زرین [ف. دانشگاه ۲: ۱۸۳].

33401 ـ مشهد، رضوی۲/۱۰۳۰۴ فهرست‌نشده: در«کلیات» اوازسدهٔ ۱۱، بادیباجهٔ نثری، (۲۸۶پ ـ ۲۹۱) [رؤیت].

33402ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۱۶۳/۵ (۶۰۰ ف): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** با دیباچهٔ نثری [ف. دکتر بیانی: ۳۷۲].

33403 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۵: در «کلیات» مؤرخ **۱۱۲۶** او [نسخه‌ها ۲: ۹۰].

33404ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۲۷۹: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۸**م. [ریو ۲: ۶۵۷].

33405 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۴۲: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۸: ۲۳۷].

گنج گهر = گنج و گهر

از نامی اصفهانی، میرزا محمد صادق، که یاداو در «دیوان: ۲۵۶۵» گذشت. مثنویست درپند و اندرزو حکایتهایی. **آغاز:** بازگشودم در **گنج گهر**ـ بازگشودم سردرج گهر ـ پس گهرازطبع گهرزای من ـ ریخت بدامان تمنای من.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۴۱.

33406 ـ **تهران**، ملك ۵۱۶۷/۲: نستعلیق شوال، **۱۲۴۱**، (۱۴۶ پ ـ ۱۸۰ پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

گنج مخفی

مثنویست ساختهٔ ۱۱۹۸. **آغاز:** گنج مخفی در طلسمات قدیم ـ باء بسم‌الله الرحمان الرحیم.

33407 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pi/Vl ۲۲۳ ۱۳۱۵: نستعلیق خواجه خلیل، ۸ ذیقعدهٔ **۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونه، ۶۳ گ [ف. عبدالله ۲: ۴۰۷].

گنج مراد

حاجی معین‌الدین فرزند حاجی عبدالحمید کرمانی، برای سلطان مراد عثمانی (۱۵۷۴ـ ۱۵۹۵ م). **آغاز:** بنام خداوندگار جهان ـ خدای زمین و خدای زمان.

33408 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A. ۱۵۶۷: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۲۱۸ گ ۱۴ س [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۲۸۰].

گنجنامه

از سید نقشبندی. مثنویست عرفانی در سلوك به بحر «مثنوی معنوی» در شرح تقریرات مرشدخودکه‌از او به‌شیخ‌الاسلام، قطب‌العارفین شاه نقشبندیاد میکند. ودر نسخهٔ ۷۸۰ رضوی نهصدبیت است. درپایان‌آن آمده: آنچه‌گفتم جان من‌آگاه‌باش ـ همچوسید خاك‌این‌درگاه باش ـ گفتم‌این‌ابیات راکردم‌کتاب ـ **گنجنامه** نام‌آن آمد صواب. **آغاز:** مطلع دیباجهٔ‌حمد قدیم ـ هست‌بسم‌الله‌الرحمان الرحیم.

33409ـ **تهران**، دانشسرایعالی ۶۹/۱ قریب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، **انجام:** ای‌برادر آنچه برمن‌شدخطاب ـ گفتمت والله‌اعلم‌بالصواب، درفهرست ازسراینده‌یادنشده است [نسخه‌ها ۵: ۶۳۹].

33410 ـ **مشهد**، رضوی ۷۸۰ ادبیات (۸۸۰۷): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در ۹۰۰ بیت با حواشی به‌فارسی و پشتو وتازی، آغاز برابر نمونه، **انجام:** من نباشم‌ازکرم‌شادم‌کنند ـ آن عزیزان دردعایادم‌کنند، ۳۶ گ [ف. رضوی ۷: ۶۹۴].

گنجینهٔ جواهر

از مقصودعلی خلخالی، به‌نظم.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۴۵.

33411ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۱۹: [ف. مخطوطات موصل: ۱۰۰]

گوش نامه

آغاز: ترا ای خردمند روشن روان ـ زبان کرد یزدان ازین سان روان ـ خرد داد و پاکیزه هوش ـ دل روشن و چشم و گوش .

33412 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۰۱) Or ۲۷۳۰: همراه «گرشاسبنامه» و «شاهنامهٔ» مغولان نوشتهٔ **۸۰۰** (گ ۲۴۳ـ۱۸۸) [ریو ۲: ۱۳۶] .

گوهر نامه = گهر نامه = گوهر نامهٔ بهایی

از خواجوی کرمانی (۶۸۹ـ۷۵۳)، که یاد او در «کلیات ۱۸۵۷» گذشت. پنجمین مثنوی از «پنج گنج : ۲۶۸۳» اوست، در ۱۰۳۱ یا ۱۰۹۰ بیت، بسال ۷۴۶، بنام بهاءالدین محمود وزیر فرزند عزالدین یوسف از نوادگان خواجه نظام‌الملک طوسی. و در پایان آن از شاه ابواسحاق پسر امیر محمود اینجو ستایش کرده است. **آغاز:** بنام نـام بخش نامداران ـ گدای درگه او شهریاران .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۵۱.

33413 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۸۰ : در «کلیات» مؤرخ **۷۵۰** او، زرین ، آغاز برابر نمونه، بنام **گوهر نامه** است [رؤیت].

33414 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۴** (بنگرید: دیوان: 23051) درفهرست بنام **گوهر نامهٔ بهایی** است [ف. دکتر بیانی : ۲۱۰].

33415 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۶۳ : در «کلیات» مؤرخ ج۲/**۸۲۹**، زرین، آغاز برابر نمونه ، بنام **گوهر نامه** است [رؤیت].

33416 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۷** (بنگرید: دیوان: 23057) درفهرست بنام **گوهر نامهٔ بهایی** یاد شده [ف . دکتر بیانی : ۲۱۲].

33417 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۸ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۴** (۱۵۲۷م)، (گ ۱۴۲ پ) ، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۶۲۲] .

33418 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۱۵ : نستعلیق خوب مرشد کاتب شیرازی، **۹۵۳** [ف. سپهسالار ۲: ۵۱۲].

33419 ـ **تهران** ، مجلس ۱/۹۲۶: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۰**،زرین ، درفهرست بنام **گوهر نامه** یاد شده است [ف . مجلس ۳: ۱۹۰] .

33420 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۰۰ (منظوم ۲۸۸) : نستعلیق **۹۹۱**، درفهرست بنام **گوهر نامهٔ بهایی** است [ف. بنگال: ۹۷].

33421 ـ **تهران**، مجلس ۴/ ۴۶۷۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۶۲پ ـ ۱۷۶ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

گوی و چوگان = حال نامه

از عارفی هروی . محمود فرزند محمد (۷۹۱ـ۸۵۰)، مثنوی ست عرفانی در وزن «لیلی و مجنون» نظامی، در ۱۰۵۰ بیت . در دو هفته بسال ۸۴۲ سروده است. بکوشش گرین سیلز در لندن ۱۹۳۱م چاپ شده است. اسماعیل پاشا حال نامه و گوی و چوگان را جدا گانه یاد کرده درست نیست. **آغاز:** زان پیش که حسب حال گویم ـ از صانع ذوالجلال گویم ـ آن خالق ماه و خور که چون گوی ـ زو چرخ فتاده در تکاپوی.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۵۳ ـ ف. مشار: ۱۳۲۶ ـ هدیة العارفین ۲: ۴۱۱.

33422 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۸۶ (۴۹۸ ف) : نستعلیق خوش سلطانعلی مشهدی فرزند محمد، ۴ ذیقعدهٔ **۸۷۴** در دارالسلطنه هرات،

زرین، با یك مجلس مینیاتور زیبا، برسم کتابخانهٔ شهریار ابوالفتح بهرام جماقتدار، آغاز برابر نمونه، ۵۳، ۵ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی: ۲۵۵].

33423 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۸۳) Or ۳۳۰۶: نستعلیق محمدفرزند ظاهر خطاط هرات، **۸۷۵** (۷۱–۱۴۷۰م)، آغاز برابر نمونه [ذیل ریو: ۱۸۵].

33424 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۴۴: نستعلیق خوش عبدالکریم خوارزمی، **۸۸۳**، زرین، ۴۹۷ بیت، آغاز برابر نمونه، همراه روشنائی‌نامه [ف. مجلس ۸: ۵۶].

33425 ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم شوروی C۹۱: (۲۱۹a): نوشتهٔ **۸۸۹**، ۲۲ گ [آکیموشکین ۱: ۴۷۵].

33426 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی: تعلیق **۸۸۹**، زرین (گ ۱۸–۴۰) [ف. مخطوطات ۲: ۸۸].

33427 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۴۳: نستعلیق خوش سدهٔ **۹** و گواهی محمد حسین شیرازی کاتب السلطان و صدرالسلطنه براینکه به‌خامهٔ سلطانعلی مشهدی‌خوشنویس است، ۳۷۷ بیت، آغاز برابر نمونه، زرین [ف. مجلس ۸: ۵۵].

33428 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۴۵: نستعلیق، سدهٔ **۹**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۵۱۷ بیت دارد [ف. مجلس ۸: ۵۷].

33429 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۱۵: نستعلیق سدهٔ **۹**، زرین، کامل شده از روی چاپ لندن، آغاز برابر نمونه، نزدیك به ۵۰۰ بیت دارد، ۱۵ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۷۸].

33430 ـ **شوروی**، آکادمی علوم شوروی CdxII: نستعلیق تهماسب حسینی **۹۳۱**، برای قاضی جهان در تبریز، با ۲۰ مجلس، ۶۱ گ ۱۰ س. وقف شاه‌عباس بر آستانهٔ شاه صفی ۱۰۱۷. فیلم آن درملی ع ۱۷۶۱ هست [فیلمها: ۱۷۳].

33431 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۸۳۵: علی‌الحسینی، **۹۳۱**، ۲۰ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۲۹].

33432 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲ ادب فارسی طلعت: تعلیق خوش، ۱۶ شوال **۹۴۴**، ۲۸ گ ۱۰ س [ف. مخطوطات ۲: ۸۸].

33433 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۶۹۵۰ Or: نوشتهٔ **۹۴۵** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۳].

33434 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۸۴۵: محمدفرزند غضنفر، **۹۴۶**، ۳۵ گ ۱۰ س [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۲۳۰].

33435 ـ **تهران**، مجلس ۸۹۰۴ فهرست نشده: نوشتهٔ مرشد الکاتب شیرازی، **۹۴۹** [رؤیت].

33436 ـ **کابل**، موزه ۷۹: نوشتهٔ قاسم فرزند شادی شاه **۹۵۱** درهرات [راهنمای کتاب ۱۰: ۳۹۵].

33437 ـ **تهران**، ملك ۵۰۱۱/۳: نستعلیق خوش شوال **۹۵۴**، آغاز برابر نمونه (۴۸ر–۷۹پ متن) [رؤیت].

33438 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R ۱۰۴۶: شاه‌محمود کاتب، **۹۵۶**، آغاز برابر نمونه، ۲۷ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۲۹].

33439 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۵۶ (۴۹۹ ف): نستعلیق خوش سلطان‌حسین هروی، **۹۶۳**، در بخارا خانقاه خواجه محمد پارسا، زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۸ ص ۱۰ س [ف. دکتر بیانی: ۲۵۶].

33440 - **تهران،** سلطنتی ۱۰۰۳۸ (۵۰۰ف): نستعلیق خوش میرزا محمد ترکستانی، محرم **۹۸۳**، زرین، با دو مجلس مینیاتور، زیبا، آغاز برابر نمونه، ۴۴ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی: ۲۵۶].

33441 - **آصفیه،** ۴۶مثنوی: نستعلیق سلطان محمد کاتب، **۹۸۹**، زرین، آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده از سراینده‌ای باتخلص **بیانی** [ف. آصفیه ۲: ۴۲۸].

33442 - **تهران،** سلطنتی ۴۵۵ (۵۰۱ ف) : نستعلیق خوش عبدی نیشابوری، سدهٔ **۱۰**، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۵۰ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی: ۲۵۷].

33443 - **مشهد،** فرخ ۱۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۳: ۸۸].

33444 - **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۶ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م، ۳۱گ [ریو ۲ : ۶۳۹].

33445 - **استانبول،** طوپقپوسرای E.H. ۱۵۱۰: عمادحسنی، **۱۰۱۳**، ۲۹گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۰].

33446 - **تهران،** دانشگاه ۱/۱۹۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ناقص، (۱پ-۲۷پ) [ف. دانشگاه ۸: ۵۷۸].

33447 - **تهران،** ملك ۲/۵۶۱۱ : نستعلیق محمد علیخان سدهٔ **۱۲** درهند با دیباجه‌ای به نثر که در آن آمده این مثنوی در ۵۱۰ بیت است که من ۱۲۰ بیت آنرا گزیدم (ص ۳۲ - ۳۷) [رؤیت].

33448 - **تهران،** الهیات ۴/۴۷۴د: نستعلیق **۱۲۰۵** (۱۰۵ ب - ۱۲۱ ر) [ف. الهیات ۱: ۳۰۸].

33449 - **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۶ Add: نستعلیق میر، تاریخ یاد نشده، ۳۱گ **فیلم** آن در دانشگاه تهران ش ۱۴۶۸ هست [فیلمها : ۱۷۳].

33450 - **قاهره،** دارالکتب ۱۰م ادب فارسی: تعلیق خوب، بی‌تاریخ ، برسم خزانهٔ سلطان بایزیدفرزندمحمدخان عثمانی (۸۵۱-۹۱۸)، ۵۴گ ۱۰س [ف. مخطوطات ۲: ۸۸].

33451 - **قاهره ،** دارالکتب ۹۲/۲ ادب فارسی طلعت: نستعلیق بی‌تاریخ (گ ۴۶-۶۱) [ف. مخطوطات ۲: ۸۸].

33452 - **اونیورسیته** ۴۲۱/۱ : نستعلیق، در ۵۱۰ بیت (گ۱-۲۶) فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۸ هست [فیلمها: ۴۴۱].

گوی و چوگان = کارنامه قاسمی گنابادی، درص گذشت.

گوی و چوگان = مناظرهٔ ...

آغاز : سحرگه بهنگام بانگ خروس.

33453 - **قاهره،** دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت : ج۲/**۸۸۹**، (گ ۴۰ - ۴۸ مجموعه) درفهرست از نگارنده یاد نشده و می‌افزاید محمود عارفی «گوی چوگان» دارد [مخطوطات ۱: ۲۷۰].

ل

لاله‌زار

از محمد اعظم عباسی، سرایندهٔ باده افراه: ۲۶۵۳» و جز آن.

33454 - **آصفیه ،** ۴۷/۴ مجامیع:

با تاریخ **۱۳۳۳** در دفتـر [ف . آصفیه ۳ : ۷۳۴] .

لالی مکنون = دیوان شیبانی

نسخهٔ شمارهٔ 23977 .

لب قصص و حکایات مثنوی

از میرزا اسماعیل فرزند میرزا معصوم تفرشی، که برای مستوفی الممالك در ۱۲۸۳ داستانهای «مثنوی» را گزین کرده است.

33455 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۹۰: نستعلیق گردآورنده و گزیننده در **۱۲۸۳** [نسخه‌ها ۲: ۹۲] .

لب لباب معنوی

از حسین کاشفی بیهقی سبزواری (م ۹۱۰)، که یاد او در «جواهر التفسیر: ۴۲» گذشت . او نخست «مثنوی معنوی» مولوی را گزین کرده «لباب معنوی» نامیده ، سپس از آن نیز انتخابی در سه عین بسال ۸۷۵ بخواهش مسیب نامی کرده و «لب لباب معنوی» خوانده است: عین یکم جامع اطوار شریعت ، دوم مخزن اسرار حقیقت، سوم مطلع انوار طریقت، که هریك از این سه عین را به بخشهایی چند بعنوان نهر و هر نهر را به چند رشحه بخش کرده است و در آغاز هر رشحه به نثر مطالبی عرفانی مناسب سروده‌های مولوی آورده است. بخشی از این مثنوی در نولکشور لکهنو در ۷۰۰ ص و سپس بکوشش سعید نفیسی در تهران ۱۳۱۹ خ در ۴۳۲ ص چاپ شده است. **آغاز:** بعد از تقدیم وظایف حمد و ثنای حضرت واجب الوجود عم وجوده ... ای کمینه بخششت ملك جهان ـ من چگویم چون تو می‌دانی تمام.

بنگرید . ذریعه ۱۸: ۲۹۰ ـ ف. مشار: ۱۳۳۳ .

33456 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۶/ ۸۸۴: نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۴ رمضان **۸۴۴** (۴۶۷پ ـ ۵۲۷ر) ، زرین، مصور [نسخه‌ها ۳ : ۴۸۳].

33457 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/ ۳۷۶۰: نستعلیق سدهٔ **۹ ـ ۱۰** (۲پ ـ ۶۳ر) ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۵۱].

33458 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۶۴: نوشتهٔ **۹۲۱**، ۵۷۹ص [مخطوطات سرفراز علی: ۷۵].

33459 ـ **تهران**، دانشگاه ۵/ ۴۸۷۲: نستعلیق همدم فرزند العذب، ۱۵ ج ۲/ **۹۸۳** (۲۱۲ـ۲۱۶ متن و ۲۱۶ـ۲۴۰ هامش) [ف. دانشگاه ۱۴: ۰۹۰۵].

33460 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۶۱ : نوشتهٔ سید شاه کلامی ، **۹۹۳** ، ۶۱۴ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۵].

33461 ـ **تهران**، ادبیات ۲۶۶ جوادی: نستعلیق محمد فیض فرزند قربان قمی، **۱۰۶۰** [ف. ادبیات ۳: ۲۳] .

33462 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم A ۳۰ (۱۹۱۱) : نوشتهٔ **۱۰۶۱** ، ۲۷۲ گ [آکیموشکین ۱: ۴۷۵] .

33463 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۱۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ در **۱۲۴۷** از آن او کتای قاآن بوده [نسخه‌ها ۵: ۵۵].

33464 ـ **مشهد**، رضوی ۸۸۵ (۹۳۳۸): نسخ ابوالحسن فرزند ملا ندرعلی تبریزی ، ج **۱/ ۱۰۶۱** ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۶۹۷] .

33465 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۶۲ : نوشتهٔ ملا عبداللطیف، **۱۰۷۰**، ۵۲۶ ص [مخطوطات ، سرفراز علی: ۷۵].

33466 ـ **تهران**، ملی ۱۸۵ ف: نستعلیق خوش ع ۱/ **۱۰۸۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۲۸ گ ۱۵ ص [ف. ملی ۱: ۱۸۵] .

33467 ـ مشهد، رضوی ۸۸۴ (۷۸۸۸): نستعلیق میرهادی، ذیقعدهٔ **۱۰۸۲**، دیباچه را ندارد [ف. رضوی ۷: ۶۹۷].

33468 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۰۱ منظوم (۴۲۱): نستعلیق **۱۰۹۹** [ف. بنگال: ۹۷].

33469 ـ **تهران**، ملك ۴۶۷۱/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در «گنج معانی» (۳۳ پ ـ ۴۱ ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

33470 ـ **تهران**، ادبیات ۳۰۷/۲ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** [ف. ادبیات ۲: ۵۹].

33471 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۱۷۶/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۲ ـ . . . .) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۳۸].

33472 ـ **تهران**، ملك ۵۱۰۹/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

33473 ـ **تهران**، مجلس ۴۲۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۳۰۶ گ ۱۴ س [رؤیت].

33474 ـ **تهران**، مجلس ۴۱۴۵: نسخ زیبای سدهٔ **۱۲**، زرین، ۲۳۵ گ ۲۰ س [رؤیت].

33475 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۳۰: شکسته نستعلیق محمد فرزند صادق اصفهانی، سدهٔ **۱۲**، دارای ۷۳۰۰ بیت با دیباچه، ۴۶۲ ص ۱۶ س [ف. مجلس ۸: ۳۷۳].

33476 ـ **تهران**، مجلس ۴۲۶۹: نستعلیق حاجی محمد رضا کاشانی، سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۹ گ ۲۰ س [رؤیت].

33477 ـ **تهران**، الهیات ۱۵۲ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، «**لب مثنوی**» است در فهرست از نگارنده نام برده نشده است، **آغاز**: ای کمینه بخشش ملك جهان، ۲۳۳ گ ۱۶ س [ف. الهیات ۱: ۱۱۷].

33478 ـ **تهران**، ملی ۱۰۹۴ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۲۴۱ گ ۱۶ س [ف. ملی ۳: ۱۱۵].

33479 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۴۲) Or ۳۵۱۴: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۳۰۰ گ [ریو، ذیل: ۱۶۳].

33480 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۴۱) Or ۲۸۱۶: شوال **۱۲۰۰** (۱۷۸۶ م)، آغاز برابر نمونه، در آن آمده: سال هجرت هشتصد وهفتاد و پنج ـ مرتفع شد این طلسم از روی گنج [ریو، ذیل: ۱۶۳].

33481 **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۶۱/۱: نستعلیق رمضان **۱۲۰۷** در تبریز [نسخه‌ها ۵: ۶۴۶].

33482 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۸۷/۱: نسخ محمد فرزند فاضل سبزواری، **۱۲۱۸** (ص ۱ ـ ۲۰۹) [ف. مجلس ۳: ۶۷۰].

33483 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۶۳: نوشتهٔ **۱۲۲۸**، ۹۶ ص [مخطوطات سرفرازعلی: ۷۵].

33484 ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری: نستعلیق **۱۲۳۳** [نسخه‌ها ۶: ۵۹۶].

33485 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۲۳: علی فرزند ملاعبدالله طبسی، غرهٔ رجب **۱۲۳۵**، ۲۳۳ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

33486 ـ **تهران**، مجلس ۳۸۷۶/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۵۵** (ص ۱ ـ ۱۹۸) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۷].

33487 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۹: نستعلیق **۱۲۵۷**، آغاز برابر نمونه، ۲۸۲ گ [ف. مجلس ۲: ۲۴۹].

33488 ـ **مشهد**، رضوی ۸۸۳ (۴۹۲۴): نستعلیق خسرو فرزند مهر علی، ۶ رمضان **۱۲۵۹**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۶۹۶].

33489 ـ **تهران**، ملک ۶۲۶۲: شکسته نستعلیق محرم **۱۲۷۳** درمشهد، زرین، دیباچه را ندارد [رؤیت].

33490 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۳۱: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، زرین، انجام افتاده، ۲۵۳ ص ۲۰ س [ف. مجلس ۸: ۲۷۳].

33491 ـ **تهران**، مجلس ۱۸۴ خویی: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده، ۴۹۶ ص ۱۴ س [ف. مجلس ۷: ۲۵۶].

33492 ـ **تهران**، مجلس ۸۷۹۹ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

33493 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B ۲۳۴۸ (N۱۵۷۹): تاریخ یادنشد، ۲۲۴ گ [آکیموشکین ۱: ۴۷۵].

33494 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب WM ۹ pi/VI ۲۶۱۳: نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. عبدالله ۲: ۱۹۹].

33495 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۵D Spi/VI ۴۸۵۷: نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۴۵۷]. از کتابهای پرفسور شیرانی بود [ف، دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۷].

33496 ـ **بنگال**، ایشیاتک ۱۰۲ منظوم (۹۸۹): شکسته، انجام افتاده [ف. بنگال: ۹۷].

33497 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۱۱۸۵ / ۴۲۳۸: تاریخ یاد نشده در فهرست آمده: لب ازلب لباب [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۲۴۳].

لب مثنوی = خلاصهٔ ...

از خطایی قمی، گزیده‌ایست از «مثنوی معنوی» مولوی، در دیباچهٔ آن آمده است: و دیگر این **لب مثنوی** است... وچنان میداند که **مغز نغز** مثنوی وجوهر کلام مولوی رومی می باشد: **مغز نغز** مثنوی برداشتم ـ پوست را بهر خزان بگذاشتم. شکرلله درجهان بی‌مدار ـ از **خطایی** ماند این **لب** یادگار. دردیباچه ازاینکه پانزده سال در درواق هشتم امامان میزیسته وسه کتاب را علاوه برمنظومات و مقالات خود ساخته یاد میکند. **آغاز:** بهترین همدمی که عارفان معارف ربانی را انیس تواند بود، ونیکوترین انیسی که سالکان مسالک طریق... بشنو از نی چون حکایت میکند.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۷۴.

33498 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۰۳۶: نستعلیق محمدعلی پسر تقی‌خان، دوشنبهٔ ۱۳ رمضان **۱۲۷۶**، در روستای مهاجران همدان، ۷۸ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۲۵].

33499 ـ **مشهد**، فرخ ۲۷۹: تاریخ و نشانی بیشتر یادنشده [نسخه‌ها ۳: ۹۵].

لب لباب مثنوی = منتخب مثنوی معنوی

آغاز: اللهم صلی علی محمد وآل محمد وعجل فرجهم ـ چون این حقیر فقیر ده سال سابق، از کتاب مثنوی انتخابی نموده.

33500 ـ **تهران**، ملی ۶۰۹ ف: نستعلیق **۱۲۶۱** گزیدهٔ مثنوی است با دیباچه‌ای در سرگذشت مولوی [ف. ملی ۲: ۴۴۲].

لجة الاسرار

ازعبدالرحمان جامی، که یاد اودرهٔ تهلیلیه:

۳۶» گذشت. قصیده‌ایست در پاسخ امیرخسرو دهلوی. **آغاز**: کنگر ایوان‌شه، کز کاخ کیوان برتر است.

33501 ـ استانبول، بایزیدولی‌الدین ۱۸۱۹/۳۰: با تاریخ **۹۸۵** در دفتر (گ ۱۵۵ـ۱۶۳). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۱ هست [فیلمها: ۴۷۵].

33502 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم B ۲۹۶: نوشتهٔ **۱۰۰۸**، (۱۳۶پ ـ ۱۴۰ر) [آکیموشکین ۱: ۴۷۶].

33503 ـ قاهره، دارالکتب ۴ مجامیع فارسی: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲: ۹۰].

لذت‌النساء

33504 ـ بنگال، ایشیاتک ۱۰۳ منظوم (۸۸۲): شکسته، آغاز و انجام افتاده [ف. بنگال: ۹۸].

ارنامه

داستان مرگ لر و فرشتگان نکیر و منکر است. **آغاز**: از قضا روزی یکی لری بمرد ـ لر دیگر برد بر خاکش سپرد.

33505 ـ تهران، دانشگاه ۴۷۲۴/۹: با تاریخ **۱۲۵۱** در دفتر (ص ۴۹) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۶۷۰].

لسان‌الغیب

از حیدری تبریزی، سدهٔ دهم، که یاد او در «سیر و سلوک: ۱۲۰۷» گذشت. مثنویست در آن از شریف کثیف و جسارتی که باستاد خود لسانی کرده و «سهو اللسان» او یاد کرده است، و درمیان بندهایی به نثر نیز دارد. **آغاز**: حمد بیحد متکلمی را که سخنوران خرده‌بین را نه زبان بیان.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۰۹.

33506 ـ تهران، مجلس ۵۱۸۱/۳: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او (ص ۲۰۱ـ ۲۲۴)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

لسان‌الغیب

از سید محمد عصار لواسانی، که یاد او در «دیوان: ۲۳۴۳» گذشت. مثنویست عرفانی با چند قصیده در آغاز که در آن به ناظم تخلص کرده است، این منظومه بنام کمال‌الدین حاج محمد کریم صابونی چاپ شده است. **آغاز**: ز بسم‌الله رحمان‌رحیم واول اسما ـ مزین سازم این دفتر بتشریفش ز سر تا پا.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۲۴ و ۱۸: ۳۰۹ ـ ف. مشار: ۱۳۳۷.

33507 ـ تهران، رضوی ۸۸۸ ادبیات (۵۷۵۹): نستعلیق تحریری ناخوش بخامهٔ سراینده، ۱۹۲ گ [ف. رضوی ۷: ۶۹۹].

لسان‌الغیب

از عطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. مثنویست عرفانی در پیرامون ۵۴۰۰ بیت، و بمانند «مظهر الاسرار» و «مظهر العجایب» او در بیان ولایت علی و فرزندانش است. **آغاز**: اسم توحید ابتدای نام اوست ـ مرغ روحم جملگی در دام اوست ـ اسم توحیدم بنام ذات بود ـ در بیانم عین تحقیقات بود.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۰۹.

33508 ـ تبریز، ملی ۳۶۳۴/۵: در «کلیات» مؤرخ **۸۸۵** او [نسخه‌ها ۴: ۳۰۹].

33509 ـ تهران، دهخدا ۶: نستعلیق نظام‌الدین احمد فرزند حسین فرزند محمدشاه فرزند حیدر تونی (تابی ذرغفاری)، ۱ محرم **۸۹۹**، و یادداشت برخی از دیدنیهای نویسنده از: مکه، مدینه، بغداد، مراغه، تبریز [نسخه‌ها ۳: ۲۹] منتقل شده به دانشگاه.

33510 - **تهران**، مجلس ۲۶۰۳ : نستعلیق‌علی فرزندحاجی مذهب، **۹۰۱**، دارای ۵۴۰۰ بیت . آغاز: اسم توحیدم بنام ... [ف. مجلس ۸ : ۳۴۰].

33511 - **تهران**، ملک ۶/۵۰۶۲ : نستعلیق باتاریخ **۹۵۶** در «کلیات» او (۳۲۶پ-۳۹۸ر)، آغاز برابر نمونه، زرین [رؤیت].

33512 - **تهران**، دانشگاه ۳۳۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، آغاز وانجام افتاده، و نام «لسان‌الغیب» در آغاز دیده میشود، ۱۲۶ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۰۵].

33513 - **تهران**، اصغر مهدوی ۳۵ : نستعلیق ۱۱ ع ۲/**۱۰۲۶** (در پایان مظهر-العجایب) در «کلیات» او [نسخه‌ها ۲ : ۹۱].

33514 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A۴۰۰۵Spi/VI۳: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (۱۶۴۹ م) (گ۱-۳۵)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۴۴۸] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ : ۱۶۷].

33515 - **تهران**، مجلس ۲/۲۵۹۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او، زرین، آغاز برابر نمونه، ۵۴۰۰ بیت دارد، [ف. مجلس ۸ : ۳۳۴].

33516 - **هند**، بانکیپور ۴۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** م. آغاز برابر نمونه [ف. عبدالمقتدر: ۶۷].

33517 - **تهران**، اصغر مهدوی ۳۶: در «کلیات» او نوشتهٔ ۲۴ رجب **۱۱۲۵** [نسخه‌ها ۲ : ۹۱].

33518 - **تهران**، مجلس ۲/۱۱۵۰: نستعلیق پیرامن **۱۱۲۶**، همراه «جوهر الذات» ازهمو [ف. مجلس ۳ : ۵۷۱].

33519 - **تهران**، دانشگاه ۲۴۵۰ : نستعلیق محمد حسین فرزند میرزا عبدالرحیم تفرشی، یکشنبه ۲۸ شعبان ۱۲۸ (**۱۲۰۸**) برای زین‌العابدین بیگ، و تصحیح میرزا عبدالغفار نجم‌الدوله، ۱۷۲ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۷۸].

33520 - **تهران**، مجلس ۱۱۵۰ : با تاریخ **۱۲۷۷** در دفتر، آغاز برابر نمونه، ۵۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۳ : ۵۹۰].

33521 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۰۹۳/۱/۲۰۸۱ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ : ۱۶۷].

لطف‌نامه

از لطفعلی خاکی خراسانی بروجردی، زاده درمشهد خراسان ودرگذشته در شیراز ۱۲۳۴. مثنویست عرفانی سرودهٔ ۱۲۱۴: کرد نام‌پدر لطفعلی- شد لقب‌خاکی‌مرا ازکاملی... رفته‌بود ازهجرت‌خیرالانام-دوصد وهم‌چارده باالف‌عام، و درآن ازپسرش هاشم یادمیکند. درپایان‌آن آمده: مناسب بس نمودم درسرانجام- که‌گوید **لطف‌نامه** باشدش نام. **آغاز:** ای قدیم‌الذات محمودالصفات- وی بیکسوازحدوث وازجهات- وحدت ذات توباشد جاودان- کثرتت نامد از صفات بیکران.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۲۸۱ - مجمع‌الفصحا ۲ : ۴۴۵- فرهنگ سخنوران: ۱۸۲.

33522 - **تهران**، ملک ۵/۴۹۳۱: نسخ، نزدیك صفر **۱۳۱۸**، (۱۴۵پ-۱۵۰ر) سپس مثنویهایی ازهمودرتعریف شیراز و مردمانش و توصیف مسجد جامع مشهد [رؤیت].

لطایف الخیال = خلاصهٔ...

میرزا محمدصالح رضوی، ۱۱۰۴ محمدصفر نصیری عتیقی، ۱۱۵۷. **آغاز:** ای‌زتو بلندتارك

وتاج سخن ـ گوهر زتو یافت بحر مواج‌سخن.

33523 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A . ۲۶۵۶ : محمد سعدالله فرزند لطف‌الله ، **۱۱۸۱** ، ۴۴۰ گ ۲۷ س [ف. فهمی ادهم۱ : ۳۰۸].

لطیفهٔ شوق

از جنونی . درذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ جنونی‌ازشش‌تن‌بااین‌تخلص‌یاد شده‌است.

33524 ـ **بنگال**،ایشیاتك۵ ۱۰ ۱منظوم (۳۹۶): شکستهٔ **۱۱۰۲** [ف. بنگال:۹۸].

لطیفةالعرفان = الهی نامه

سنایی، درص۲۶۴۶ گذشت.

لمعات‌الطاهرین

به‌نظم، ازسراینده‌ای با تخلص‌غلاما، گویا غلامعلی (ملاعلی‌خان)ازقوم‌نوائطازهندوستان، درگزارش الم، بادیباچه‌ای‌به‌نثر. سپس‌یکصدو ده‌لمعه‌برابر نام‌علی. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس مراحدی را که الفذات ... باسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ حکیم‌قدیر علی‌عظیم.

بنگرید : ذریعه۱۸: ۳۴۵.

33525 ـ **آصفیه** ۶۹۸ تصوف: نسخ خوش تازه، انجام یك برگ افتاده، ۱۰۵۵ص ۱۲س [ف. آصفیه۱: ۳۶۸].

33526 ـ **بنگال**، ایشیاتك۶ ۱۰ ۱منظوم (۳۱۹): نستعلیق تاریخ یاد نشده . درفهرست نام‌سراینده ملاعلی‌خان‌یادشده‌است[ف. بنگال: ۹۸].

لمعةالشمس

از شاه‌محمد تقی‌همدم برهانپوری فرزند میرزا محمد خانی خان ، در گذشتهٔ ۱۲۱۵. مثنویست درحالات‌شاه‌نعمت‌الله‌ولی‌وشمس‌الدین وسید محمود ، وحالات وسفرنامهٔ خود درسفر حج ، ودرپایان از استاد خود سید محمد واله فرزند میرباقر یاد میکند. **آغاز:** حمدمحمود است سرلوح کتاب ـ حرف حرفش می‌نماید آفتاب.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۷۵.

33527 ـ **آصفیه** ۵۰ سوانح: بی‌تاریخ، ۴۴۸ ص۱۷س، درپیرامن‌چهارهزار وچندصد بیت [ف. آصفیه۱: ۴].

لوامع‌الانظار

از اسیری اصفهانی نافنجی ، که‌یاد اودر «کلیات:۱۸۴۶» گذشت.

33528 ـ **همدان**، اعتمادالدوله ۲۳۹: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۳].

لوح مسطور

از نویدی شیرازی (م۹۸۸)، که یاد اودر «کلیات : ۱۸۹۷» گذشت . دومین مثنوی از مثنویهای هفتگانهٔ او«خزاین‌ملکوت = هفت خزانه» است ، درنعت پیامبر.

بنگرید : ذریعه۱۸: ۳۷۷.

33529 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۷) Or ۳۵۰۴/۲ : در «هفت خزانه»ی اونوشتهٔ **۹۷۳** (۱۵۶۵م) [ریو، ذیل:۱۹۶].

33530_1 ـ **تهران**، ادبیات۳۶۲جوادی: در «هفت خزانهٔ»او نوشتهٔ رمضان **۹۷۷**، آشفته [ف. ادبیات۳:۱۶].

33530_2 ـ **تهران**، دانشگاه۲۴۲۵ :در «کلیات: 18021» او ازسدهٔ **۱۱** (ص ۳۳۷ـ ۳۶۶) [ف. دانشگاه۹:۱۰۷۷].

لؤلؤالعبرات

ازابوالحسن‌قاضی‌فرزندمحمدجعفرجهاتی آذربایجانی. دیوان سروده‌های‌اوست‌درعرفان

و مناقب وسوگواری پیشوایان مذهبی. **آغاز:** مقدمه در بیان شمه‌ای از احوالات عالم ذرو.. ای آنکه زعین خود نمایی – مایی تو بما ولی نمایی.

33531 – **تهران**، ملك ۵۲۶۹: شکسته نستعلیق سراینده، ۱۹ صفر **۱۲۸۸**، ۱۵۹ گ ۱۲ س [رؤیت].

لؤلؤ منظوم

ازوفا.

33532 – **بنگال**، ایشیاتك ۱۰۷ منظوم (۹۸۷): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۹۸].

لؤلؤ تیه = نظم اللالی

قاری، درص ۹۵ گذشت.

لیلی و مجنون

از عبدالرحمان جامی، که یاد او در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت. یکی از مثنویهای «هفت اورنگ» اوست در برابر «پنج گنج» نظامی، که درچهار ماه از ۸۸۹ در ۳۷۶۰ بیت سروده است. در «کلیات» او، وجداگانه در تاشکند ۳۱–۱۳۳۲ ۱۹۱۳ م چاپ شده است. **آغاز:** ای خاك تو تاج سربلندان – مجنون توعقل هوشمندان.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۹۲ – مشار: ۱۳۴۸.

33533 – **تهران**، ملی: نسخ گویا عبدالرحمان جامی، در «کلیات» مؤرخ **۸۷۷** او [نسخه‌ها ۶: ۲۶۴].

33534 – **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۶۷۲/۲۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷–۸۹۵** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۵].

33535 – **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی D ۲۰۴ (۳۴۳۵): در «کلیات» او مؤرخ **۸۹۰** که گویا بخامهٔ جامی است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیلمها: ۱۶۳ آکیموشکین ۱: ۴۴۳].

33536 – **تهران**، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸–۹۰۲**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۹۷].

33537 – **استانبول**، ایاصوفیا ۴۲۰۹: در «کلیات» او گویا از سدهٔ **۹–۱۰**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها: ۱۶۳].

33538 – **تهران**، سلطنتی ۱۰۱۰ (۵۲۰ ف مکرر): در «کلیات» مؤرخ **۹۰۳**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۸].

33539 – **هاروارد**، هوتن ۴۳۱ M ۵۰: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۰۴** [نسخه‌ها ۳: ۴].

33540 – **موزهٔ بریتانیا** (۲۸۹/۶ ف) Or ۴۵۱۳: در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۹۰۸** (۲–۱۵۰۱ م) [ذیل، ریو: ۱۸۹].

33541 – **تهران**، ادبیات ۹۳۵ حکمت: در «کلیات» مؤرخ **۹۱۷** او [ف. ادبیات ۲: ۳۱].

33542 – **مشهد**، رضوی ۱۰۵۸/۶ (۵۰۲۴): در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۲۱** [ف. رضوی ۷: ۸۸۹].

33543 – **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۸۵ (۵۲۶ ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ میر علی **۹۲۸**، مصور [دکتر بیانی: ۲۹۴].

33544 – **استانبول**، طوپقپوسرای B ۹۱۲/۴: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۳۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۵].

33545 – **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۸۸۶/۲۶: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۱** [ف فهمی ادهم ۱: ۲۳۶].

33546ـ موزهٔ بریتانیا(۶/ ۲۹۰ف) Or۲۹۳۵ : در«هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۹۳۴** (۱۵۲۸م) [ذیل، ریو : ۱۸۹] .

33547 ـ **تهران** ، مجلس ۴/ ۳۰۹۷: در« هفت اورنگ » نوشتهٔ **۹۳۷** [ف. مجلس ۱۰:۶۴۸] .

33548 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۴۳: در « کلیات » مؤرخ **۹۴۵** او [ف . مجلس ۸ : ۲۴۲] .

33549ـ **تهران**، دانشگاه۴/۳۱۳۶: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۴۷** [ف .دانشگاه ۱۱:۲۰۸۷] .

33550ـ **قاهره**، دارالکتب۶/ ۲۱ تصوف فارسی : در « هـفت اورنـگ » نوشتهٔ **۹۴۸** [مخطوطات ۲ :۲۲۹] .

33551ـ **لنین گراد**، آکادمی‌علوم۱۹۱ B (۲۲۸): در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ**۹۵۹** [آکیموشکین ۱ :۶۰۷].

33552ـ **تهران**، دانشگاه ۶/ ۱۰۲ : در «کلیات» مؤرخ **۹۶۶** او [ف .دانشگاه۲: ۱۸۸] .

33553 ـ **تهران** ، ملك ۴/ ۵۹۹۵ : نستعلیق خوش **۹۷۵** در « هفت اورنگ » او [رؤیت] .

33554ـ **قاهره**، دارالکتب۶/ ۱۵۲م ادب فارسی: در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۹۷۸** [مخطوطات ۲ :۲۲۸] .

33555ـ **تهران**، مجلس ۲۵۴۴ : در «کلیات» مؤرخ **۹۸۰** او [ف . مـجلس ۸ : ۲۴۵] .

33556ـ **تهران**، ملك۵/ ۵۹۹۳: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۸۲ـ۹۸۳**، درهرات [رؤیت] .

33557 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۵۹ ف : در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۹۸۵** ،[ف .ملی ۳: ۷۷] .

33558 ـ **تهران** ، سلطنـتی ۹۴۷۲ (۵۲۰ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ**۹۸۶**،زرین. [ف. دکتر بیانی: ۲۸۴].

33559 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۴۳ (۵۱۹ف): در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۹۴ـ۹۹۹**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۲].

33560ـ **تهران**، ملك ۶/ ۵۹۷۰ :در «هفت اورنگ» او ازسدهٔ **۱۰** [رؤیت] .

33561ـ **تهران**، ملك ۱۶/۵۹۹۷: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۰** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

33562 ـ **مشهد** ، رضوی ۲ /۹۲۶ (۴۵۴۶): نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی۷: ۷۳۴] .

33563 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۳۰/ ۱۵۸۵ . A : در«کلیات» اوازسدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم۱ :۱۳۷].

33564 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۷/ ۸۰۶. H : در«هفت رنگ»اوازسدهٔ**۱۰** .

33565 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۸/ ۸۸۹. R : در «هفت‌اورنگ»اوازسدهٔ**۱۰** [ف. فهمی ادهم۱ :۲۴۶].

33566 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۳/ ۹۱۱. R : در«هفت‌اورنگ» اوازسدهٔ**۱۰** [ف.فهمی ادهم ۱ :۲۴۸].

33567 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۷۰ Add : در«هفت اورنگ» اوازسدهٔ**۱۶** م[ریو ۲: ۶۴۴] .

33568 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۶۲ Add : در«هفت اورنگ»او از سدهٔ**۱۶**م[ریو

۶۴۶:۲] .

33569 ـ **تهران،** مجلس۶/ ۴۱۳۰: در «هفت اورنگ» از سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱** ، زرین [رؤیت] .

33570 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۵۹/۹: در «کلیات»او نوشتهٔ**۱۰۰۶**،(۱۸۰پ-۲۱۹)، آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

33571ـ **آکسفورد،** بادلیان ۳۸/۵ S.S: باتاریخ **۱۰۱۲-۱۰۲۶**دردفتر.**فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۴۹ هست [فیلمها : ۵۷۰] .

33572ـ**تهران،** معارف (ملی) ۱۸۰ (۱۱۹۱) : در«هفت اورنگ» او نوشتهٔ**۱۰۲۵** [ف. معارف ۷:۲] .

33573ـ **تهران،** سلطنتی۲۲۱(۵۲۳ ف) : در«سبعهٔ» او نوشتهٔ **۱۰۳۸**؟، زرین[ف. دکتر بیانی: ۲۹۱] .

33574 ـ**تهران،** ملی۶/۹۷۳ ف:در «هفت اورنگ » نوشتهٔ **۱۰۵۶** [ف . ملی ۲ : ۵۲۱].

33575ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۳۵۷: نستعلیق خوب علینقی فرزند عبدالقادر فرزند محمد فرزندحاجی، با تاریخ **۱۰۸۹** دردفتر، زرین [ف. سید عبدالعزیز طباطبایی] .

33576 ـ**تهران،** سلطنتی۲۲۷(۵۲۷ ف): در«پنج گنج» او از سدهٔ**۱۱**۰ مصور [ف. دکتر بیانی:۲۹۶].

33577ـ **تهران،** سپهسالار ۴۰۲/۳: در «هفت اورنگ» از سدهٔ **۱۱**[ف.سپهسالار۵: ۱۱۵] .

33578 ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۴۷۲: در « هفت اورنگ » او از سدهٔ **۱۷** م [ریو ۶۴۶:۲] .

33579 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۱۱۸۷**،زرین [ف. دکتر بیانی:۲۹۲] .

33580ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف۲۶۷: نوشتهٔ محمد مسعود ، **۱۲۱۴** ، ۲۸۲ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی :۷۶].

33581 ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ۶۶۹: در«هفت‌اورنگ»نوشتهٔ**۱۲۳۱**[نسخه‌ها ۱۰۶:۵] .

33582ـ **مشهد،** رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴) : در«کلیات» مؤرخ **۱۲۳۱** او[ف. رضوی۷ : ۶۷۰] .

33583 ـ **لنین‌گراد،** آکادمی علوم شوروی A ۸۷۵(N۱۳۷۵) : باتاریخ**۱۲۵۷** در دفتر[ف. آکیموشکین ۱ :۴۸۰].

33584 ـ **پاریس** ، ملی Arras : ۱۱۴۵ (۱۴۱۳): نبشتهٔ **۱۲۶۲** زیباوزرین، [ایرج افشار، نسخه‌ها ۱۳۶:۴].

33585ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم شوروی C ۱۲۸۱ : نوشتهٔ **۱۲۶۴** . [ف . آکیموشکین۱ :۴۸۱] .

33586 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۶۸، ۸۷۱لیلی : نستعلیق‌پایان‌سدهٔ **۱۳**، ۱۲۷ گ۱۵ س[مخطوطات‌فارسیه،منظور احسن عباسی ۱ :۴۴۳].

33587ـ **تهران،** سپهسالار۴/۳۲۷: تاریخ یاد نشده ، (۱۲۴ ب ـ۱۷۸ر) . [ف. سپهسالار۵: ۴۹۰].

33588 ـ **تهران،** سپهسالار۴۰۲/۳: تاریخ یاد نشده ، (۹۹ـ۱۴۱)[ف. سپهسالار ۴۹۰:۵].

33589 ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم شوروی B۱۹۲ (۲۲۸b): در «هفت‌اورنگ» او بی‌تاریخ [آکیموشکین ۱ :۶۰۷] .

33590 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۱۲۷۷ : نیز تاریخ یادنشده .

33591 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم A ۶۶ : نیز تاریخ یادنشده . [آکیموشکین] .

33592 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B. ۱۴۳/۷ : در «هفت اورنگ» او [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۴۴] .

33593 ـ **بادلیان** ۱۳/۱۲۲ الیوت: نستعلیق روزگار رضا قلیخان . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۸۸ هست [فیلمها : ۵۴۵] .

33594 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۵ م ادب فارسی: تعلیق زیبای بی‌تاریخ، زرین [ف. مخطوطات ۲ : ۱۰۱] .

لیلی و مجنون = مجنون و لیلی

از روح‌الامین شهرستانی سپاهانی (۹۸۱ـ ۱۰۴۷)، که یاد او در «دیوان: ۲۳۳۶» گذشت. سومین مثنوی از «پنج گنج» اوست ، با دیباچهٔ نثری، بنام سلطان محمدقلی قطبشاه (۹۸۹ـ ۱۰۲۰)، در هفت ماه ، در پیرامن هشتهزار بیت سروده است. **آغاز:** ای حسن طراز عشق پرداز ـ انجام نمای کار ز آغاز .

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۳۹۳ .

33595 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۷۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱** آغاز و انجام افتاده ، ۱۴۷ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۳۹] .

33596 ـ **تهران**، دانشسرای عالی ۳/۱۱۶ قریب : در « پنج گنج » او از سدهٔ **۱۱ - ۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۶۱۹] .

33597 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۰۸۸ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه ۱۹۰ گ [ریو ۲ : ۶۷۵] .

33598 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۷ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** ، آغاز : ای قادر بی‌شریك، گزیدهٔ آنست، ۱۶۴ گ [ریو ۲ : ۶۷۵] .

33599 ـ **تهران**، ملك ۵۳۹۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، ۵۰ گ ۱۴ س [رؤیت] .

33600 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۳۲ : شکسته نستعلیق جواد آباده‌ای ، **۱۳۰۳** ، آغاز برابر نمونه، ۴۷۵۰ بیت دارد، ۳۱۸ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۸ : ۳۷۵] .

33601 ـ **تهران**، مجلس ۳/۸۹۹۰ فهرست نشده : در «پنج گنج» او [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

لیلی و مجنون

سند ، گویا سید احمد که یاد او در «چاه وصال: ۲۷۵۳» گذشت .

33602 ـ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در مجموعه نظم و نثر [ف. دکتر بیانی: ۶۰۸] .

لیلی و مجنون = چاه وصال شعله

لیلی و مجنون

صاعدای اصفهانی [خانم راستگار] ، میرزا محمد هاشم صاعد [گلچین معانی] . در ذریعه ۱۸ : ۳۹۴ از «لیلی و مجنون» صاعد خبوشانی زین‌الدین کلیددار سلطان اسکندر سدهٔ ششم یاد شده است. که باید جز این سرانیده باشد. **آغاز:** این نامه بنام آن یگانه ـ کوراست بقای جاودانه .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۳۲۵ ـ ذریعه ۱۹ : ۲۷۸ .

33603 ـ **تهران**، مجلس ۱/۲۶۶۶ : شکسته نستعلیق فضل‌الله **۱۱۷۱** ، برای میرزا ابوطالب برادرزادهٔ صاعدای اصفهانی ص ۱ ـ ۳۹۸)، ۲۹۰۰ بیت، آغاز برابر نمونه. **انجام** جاوید بماند این در ایام ـ محبوب قلوب خاصه

و عام [ف . مجلس ۸ : ۴۲۵ ــ نسخه‌ها ۵ : ۱۸۹] .

لیلی و مجنون

از قاسمی گنابادی (م ۹۸۴)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۹» گذشت . یکی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست که بنام شاه تهماسب (۹۳۰ ــ ۹۸۴) و بدستور ابوالفتح ابراهیم میرزاجاهی صفوی، در سه ماه بسال ۹۷۸ در ۲۵۴۰ بیت سروده است : عقدگهرم که گشت حاصل ــ باشد دوهزار و پانصد وچهل ــ تاریخ وی ازره معانی ــ **نظم ازلی** ست گر بدانی . پس از «شاهنامهٔ» خود سروده است: طبعم که باهتمام خامه ــ آراست جهاز **شاهنامه** ــ و آنگاه بطالع همایون ــ راندم سخنی زحال مجنون. **آغاز :** ای نامه زنام تو مسجل ــ مجنون‌ره توعقل اول.

بنگرید : ذریعه ۱۸ :۳۹۵.

33604 ــ **مشهد** ، رضوی ۹۰۱/۶ ادبیات (۸۳۸۳): نستعلیق حافظ محمدفرزند قاسم‌علی ، ذیحجهٔ **۹۸۱** (ص۶۶۲ــ۷۴۴) آغاز برابر نمونه ، همراه «زبدة‌الاشعار» و جز آن [ف. رضوی ۷: ۷۱۰] .

33605 ــ **تهران**، دانشگاه ۲۵۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز در دیباجه و انجام افتاده ، ۸۳ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۳۷] .

لیلی و مجنون

مثالی کاشانی ، به پیروی از نظامی ، در ۳۲۲۰ بیت ، بسال ۸۹۷ : چون گشت تمام، شدزیزدان ــ تاریخ (ضیای دیده و جان) . در آغاز آن ازپادشاهی ستایش میکند. **آغاز:** ای نام توهرصحیفه راسر ــ بی‌نام توکل آمرابتر.

بنگرید : ذریعه ۹: ۹۵۹ (مثالی) و۱۸: ۳۹۶ (لیلی و مجنون) ــ فرهنگ سخنوران : ۵۰۸ .

33606 ــ **تهران** ، مجلس ۱۱۷۱ : نستعلیق نیمهٔ رمضان **۹۰۴**، شاید بخامهٔ سراینده، زرین، ۱۱۰ گ ، ۳۲۲۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۳۶] .

لیلی و مجنون

از موجی. باید همان قاسم‌خان بدخشانی، درگذشته دراکره ۹۷۹ باشد.

بنگرید :ذریعه ۹: ۱۱۱۷ (موجی) و۱۸: ۳۹۵ (لیلی) ــ فرهنگ سخنوران : ۵۷۵.

33607 ــ **تهران**، مجلس ۵۷۴۸/۵: شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، زرین [ف . مجلس ۱۷: ۱۸۹] .

لیلی و مجنون

از ملهم، عبدالله بخارایی. سدهٔ نهم.

33608 ــ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی B۴۴۶۰ : نوشتهٔ **۱۲۷۹** [ف. آکیموشکین ۱: ۴۸۰] .

لیلی و مجنون

از مکتبی شیرازی، که یاد او در «دیوان ۲۵۴۲» گذشت. در برابر نظامی، بسال ۸۹۵ درشیراز در ۲۱۶۰ بیت سروده است: چون مکتبی این کتاب بگشود ــ تاریخ (کتاب مکتبی) بود ــ ابیات که در حساب پیوست ــ آمد دو هزار و یکصد وشصت . در تبریز ۱۲۵۹ سپس درهند و تهران و اصفهان بارها چاپ شده است. **آغاز:** ای بر احدیتت ز آغاز ــ خلق ازل و ابدهم آواز.

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۳۷۹ ــ ف. مشار: ۱۳۴۸ .

33609 ــ **تهران** ، ملك ۴۹۳۲/۲ : شکستهٔ **۱۰۱۴** (۶۴پ ــ ۱۰۱ب)، مصور، آغاز برابر نمونه، نسخهٔ کامل [رؤیت] .

33610ـ **تهران**، سلطنتی۳۱۶۵(۵۸۹ ف): نستعلیق خوش علیرضا کاتب، سه‌شنبهٔ ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۰۳۳**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۴۴ ص ۱۵ س [ف دکتر بیانی: ۳۵۹].

33611ـ **تهران**، مجلس ۱/۲۶۶۵: باتاریخ **۱۰۶۰** دردفتر (ص۴۶– ۱۰۴) [ف. مجلس ۸: ۴۱۸].

33612ـ **تهران**، دانشگاه۴۵/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳ – ۱۰۷۳** (ص ۶۰۰ –۶۴۱) انجام افتاده [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۰۸].

33613 ـ **تهران**، مجلس ۱/۸۹۰۳ فهرست نشده: همراه لیلی و مجنون هاتفی نوشتهٔ **۱۰۸۶** [رؤیت].

33614ـ **استکهلم**، دانشگاه۱۱/۱۱: در دفترمؤرخ **۱۰۹۱** [نسخه‌ها۵: ۷۱۴].

33615ـ **تهران**، مجلس۴۱۴۱: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۴۳ گ۶ س [رؤیت].

33616 ـ **تهران**، مجلس ۸/۴۲۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۱۲ ر – ۱۲۵ ر) [رؤیت].

33617ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۷/۲۸۴: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۲: ۱۰۷].

33618 ـ **تهران**، ملك ۵/۴۶۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «گنج المعانی» (۶۷پ– ۹۹ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

33619ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۳۵۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درهامش دیوان بابافغانی، آغاز افتاده [ف. دانشگاه۱۲: ۲۵۲۰].

33620 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۲۵۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده، ۴۵ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۲۹].

33621ـ **مشهد**، رضوی۸۹۶(۴۹۲۸): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، زرین [ف. رضوی ۷: ۷۰۴].

33622 ـ **آصفیه**، ۱۴۰ مثنوی: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۹۱ گ۱۳س [ف. آصفیه ۲: ۴۲۵].

33623ـ **تهران**، دانشگاه۴۴/۳۳۴۹: نستلیق عجزی بهبهانی، سدهٔ **۱۱ – ۱۲** (ص ۲۸۴–پایان جنگ) زرین [ف. دانشگاه۱۱: ۲۳۴۸].

33624ـ **تهران**، دانشگاه۱۸/۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱–۱۲** (ص۷۷۲–۸۳۰) زرین [ف. دانشگاه۱۱: ۲۴۹۷].

33625ـ **تهران**، مجلس ۲/۲۳۲۴: نستعلیق خوش ۱۴۱ (**۱۱۴۱**) درجنگ گرد آوردهٔ محمدحسین (هامش ص۱۳–۲۸و۱۱۷– ۱۲۰) گزیده‌ایست [ف. مجلس۸: ۹].

33626 ـ **تهران**، دکترمفتاح۳/۲۶: با تاریخ **۱۱۸۹** تا **۱۱۹۰** در دفتر، هامش [رؤیت].

33627 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی E۱۲: در «گلشن» گردآوردهٔ مهجور سالهای **۹۱ – ۱۱۹۹** [ف. آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

33628ـ **تهران**، سلطنتی ۵۳۸(۵۹۰ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۲۲۰ ص ۱۰ س [ف. دکتر بیانی: ۳۶۰].

33629 ـ **تهران**، ملی ۲۶/۱۰۱ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، [ف. ملی۱: ۱۰۰].

33630ـ **تهران**، مجلس ۱/۲۶۶۸: شکسته سدهٔ **۱۲** (ص۱–۱۳۰). زرین، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۸: ۴۲۸].

33631 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب

۶۳ ppi/VI ۱۵۷۷ : نستعلیق پیرامن سدهٔ ۱۲ . آغاز افتاده : گهی میزان بدست مشتری داد. ودرفهرست بنام «مهروماه» است [عبدالله ۲ : ۳۲۲].

33632 ـ تهران، مجلس ۲۶۳۳ : شکستهٔ گویا درویش عبدالمجید ، آغاز وانجام نو نویس علی‌اکبر گلستانه. در ۱۳۱۰ واوست که گواهی میدهد که نوشتهٔ درویش است ، ۱۲۲ ص ۹ س [ف. مجلس ۸ : ۳۷۶].

33633 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم شوروی A ۶۷ : نوشتهٔ ۱۲۰۴ [ف. اکیموشکین ۱ : ۴۸۱] .

33634 ـ تهران ، ملی ۱۰۸۶ ف : نستعلیق اسدالله فرزند عبدالرحیم شیروانی ، یکشنبه ۱ ذیقعدهٔ ۱۲۰۶ ، آغاز برابر نمونه، زرین، ۷۹ گ ۱۴ س [ف. ملی ۳ : ۱۰۷].

33635 ـ تهران ، مجلس ۱۱۷۲ : نستعلیق خوب نجفقلی ایروانی، ۱۲۲۱ ، آغاز برابر نمونه، ۸۰ گ ۱۴ [ف . مجلس ۳ : ۶۳۷].

33636 ـ تهران ، دانشسرای عالی ، قریب ۱۴/۸۸ : نستعلیق شکسته باتاریخهایی از ۱۲۲۳ دریك جنگ [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۲].

33637 ـ تهران، دانشگاه ۱/ ۳۶۵۱ : نستعلیق آدینهٔ ۱۵ ج ۱/ ۱۲۲۹ (ص ۱ـ۱۱۶) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۵۵].

33638 ـ تهران، دکتر مفتاح ۱۴/ ۲۶۴ : نستعلیق آدینهٔ ۱۴ ع ۱/ ۱۲۳۰ [رؤیت] .

33639 ـ مشهد، رضوی ۸۹۴ (۴۹۲۶) : نستعلیق محمدعلی اصفهانی ، ع ۲/ ۱۲۳۲ ، زرین، با ده مجلس تصویر، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۷۰۳] .

33640 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۱۸ : شکستهٔ زیبای زین‌العابدین فرزند علی همدانی ، ۱۲۳۵ ، با ۲۴ تصویر رنگی ، زرین ، ۹۷ گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۵].

33641 ـ تهران ، سلطنتی ۶۳۵ : نستعلیق زین‌العابدین فرزند علی همدانی ، در ۱۲۳۷ ، دریك جنگ با چهارسرلوح و ۲۴ تصویر .

33642 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۹۸) ۳۲۸۰ Or : نستعلیق محمدرضا شوال ۱۲۴۰ (۱۸۲۵ م) ۱۰۹ گ [ذیل ریو: ۱۹۱].

33643 ـ تهران ، دانشگاه ۲۲۵۷ : نستعلیق علی‌اکبر فرزند محمدرضا تفرشی ۱ ج ۲/ ۱۲۴۱ در همدان، آغاز افتاده، دارای ۲۱۶ بیت [ف. دانشگاه ۹ : ۹۱۰]

33644 ـ تهران ، ملك ۶/ ۵۰۶۷ : نوشتهٔ ۱۲۴۷ در شیراز (۲۱۱ر ـ ۲۹۶ر)، با ۲۵ تصویر آبرنگ [رؤیت].

33645 ـ تهران، ملك ۵۱۶۱ : نستعلیق خوش ۱۰ شوال ۱۲۴۸ ، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۰۲ گ ۱۱ س [رؤیت].

33646 ـ تهران ، مجلس ۲۶۳۴ : نستعلیق محمد ابراهیم، در ۱۲۴۸ ، دارای ۲۰۰۰ بیت ، ۱۴۴ ص ۱۴ س [ف. مجلس ۸ : ۳۷۷].

33647 ـ مشهد، رضوی ۸۹۵ ادبیات (۳۹۲۷) : شکسته نستعلیق خوش ، ۸ رمضان ۱۲۵۱ ، سرلوح زیبا و تمام صفحه‌ها تذهیب عبدالعلی بروسان نقاش، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۷۰۳].

33948 ـ تهران ، مجلس ۲۶۳۵ : شکستهٔ خوش محمدعلی، ۱۲۵۵ ، نسخهٔ کامل. زرین، با ۲۶ مجلس تصویر ، ۲۲۰ ص ۱۱ س [ف. مجلس ۸ : ۳۷۷].

33649 موزهٔ بریتانیا (۲۹۹) ۲۹۸۵

Or : نستعلیق ۲۴ شوال **۱۲۶۱** (۱۸۴۵ م)، ۹۰ گ [ریو، ذیل: ۱۹۱] .

33650 ــ **تهران**، الهیات ۱/۱۱۶ ب: شکسته نستعلیق حبیب‌الله حسینی، ۴ رجب **۱۲۶۸** در بهبهان ، (۲پ ــ ۷۵پ) [ف . الهیات ۱ : ۳۴۰] .

33651 ــ **مشهد** ، رضوی ۸۹۷ ادبیات (۸۴۰۱): نستعلیق عبدالعلی نایینی، ۲۷ شوال **۱۲۷۲** ، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷: ۷۰۴] .

33652 ــ **مشهد**، رضوی ۸۹۸ ادبیات (۸۴۳۸) : نستعلیق رجب **۱۲۷۴** ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۷۰۵] .

33653 ــ **تهران** ، دانشگاه ۴۷۶۳: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۷۸**، آغاز افتاده ، ناتمام [ف. دانشگاه ۱۴ :۳۸۱۲].

33654 ــ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۱۹ : شکسته نستعلیق خوش میرزا آقا شیرازی **۱۲۸۰**، ۶۸ گ [نسخه‌ها ۵: ۵۶] .

33655 ــ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۰۰: حاج میرزا محمد کاشانی ، دوشنبه ۱۱ صفر **۱۲۹۳** ، ۸۸ گ [ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی].

33656 ــ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۱۶۵ (۵۹۱ ف) : شکسته نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳**، زرین، ۱۲۶ ص ۹ س [ف. دکتر بیانی : ۳۶۱].

33657 ــ **تهران** ، مجلس ۲۶۳۶ : شکسته نستعلیق خوش، سدهٔ **۱۳** ، نسخهٔ کامل، جای تصویرها سفید مانده، ۱۹۹ ص ۱۱ س [ف. مجلس ۸: ۳۷۸].

33658 ــ **تبریز** ، ملی ۳۶۸۳: نوشتهٔ یکشنبه ۸ ع ۱/**۱۳۰۷** نسخه گرانبهایی است [نسخه‌ها ۴: ۳۱۰] .

33659 ــ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۱۸۷ (۵۹۲ ف) : شکسته نستعلیق خوش محمد یونس نوری، شنبهٔ ۱ ج ۱/**۱۳۱۳**، اکلیلی ، ۱۱۲ ص ۱۸ س [ف. دکتر بیانی: ۳۶۲] .

33660 ــ **تهران** ، مجلس ۱/۳۴۴۵ فهرست شد : نوشتهٔ **۱۳۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۰] .

33661 ــ **تهران** ، ادبیات ۱۱۲ ج : نستعلیق میرزا محمد علی انصاری ، ۱۲ ع ۱/**۱۳۲۴**، زرین ، از آن اقبال بوده [ف . ادبیات ۱: ۴۰۹] .

33662 ــ **مشهد**، رضوی ۹۹۲۹ فهرست نشده: نستعلیق سیدمهدی امیرجوانبخت **۱۳۴۵** خ، ۸۹ ص ۱۳ س [رؤیت] .

33663 ــ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۲۲: نستعلیق خوب میرزا محمدعلی انصاری(ذره)، ۷ محرم سدهٔ **۱۴**، زرین ، ۱۵۱ ص ۱۵ [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۴۵] .

33664 ــ **تهران**، مجلس ۶۳۰: شکستهٔ ریز، تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۹۴ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۲: ۲۵۰].

33665 ــ **تهران**، مجلس ۱۴۱۹ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

33666 ــ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی B ۱۲۲ : تاریخ یاد نشده .

33667 ــ **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی A۶۶: تاریخ یاد نشده، [ف. آکیموشکین ۱: ۴۸۱] .

33668 ــ **بنگال**، ایشیاتك ۱۰۸ منظوم (۷۹۶): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۸] .

33669 ــ **بنگال** ، آسیایی ۹/۷۳ ao (۱۰): نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال: ۱۵۰].

33670 ـ **بنگال**، آسیایی ۲۸/۳ ao (۵۷۲) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۲۷] .

لیلی و مجنون

از مهری عرب [دکتر آکیموشکین] . در «رومئو وژولیت و مجنون: ۲۴۲» از «لیلی و مجنون» سراینده‌ای با تخلص مهدی یادشده است، همانجا آمده است: گویا او مهدی استرآبادی درگذشتهٔ ۹۲۲ یا ۹۲۴ است (همان سرایندهٔ یاد شده در ص ۲۵۵۶) .

33671 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی B۲۵۲ : تاریخ یاد نشده [ف. آکیموشکین ۱: ۴۸۱] .

لیلی و مجنون

از محمدصادق نامی اصفهانی، که یاد او در «دیوان: ۲۵۶۵» گذشت. یکی از پنج مثنوی «نامهٔ نامی» اوست، در بحر تقارب و همان داستان لیلی و مجنون. **آغاز**: این نامه بنام آن خداوند ـ گز عشق بنای عالم افکند ـ بنیاد نه بنای افلاک ـ رفعت ده این سرداق افلاک. آغاز ۲) : این نامه بنام آن جهاندار ـ کز عشق نهاد بنای هر کار.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۹۷.

33672 ـ **تبریز**، ملی ۲/ ۳۵۹۴: در «نامهٔ نامی» که گویا نوشتهٔ سراینده است [ف. ملی ۱: ۱۵۴] .

33673 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۵ ادب فارسی طلعت: شکسته، گویا سراینده، **۱۱۲۸**ـ **۱۱۳۱** در «نامهٔ نامی» [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۸] .

33674 ـ **تهران**، سنا ۱۹۱ : نستعلیق پایان ج ۱/ **۱۱۹۰**، زرین، از کتابهای دکتر بیانی بوده [نسخه‌ها ۶: ۴۷۱] .

33675 ـ **تهران**، ملی ۲/ ۳۱۷ ف : گویا **۱۱۹۸** در اصفهان، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، (ص ۱۳۳ ـ ۱۹۳) ۱۷ س [ف. ملی ۱: ۳۰۹] .

33676 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، انجام افتاده، ۶۰ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۴] .

33677 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۷۷: نستعلیق ریز خوش علیرضا میرزا بابای شیرازی، ج ۱/ **۱۲۵۴**، زرین، نسخهٔ پاکیزه، ۱۰۹ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۷] .

33678 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۴۲۵ : نستعلیق نجیب شاعر، ۲۳ ج ۱/ **۱۲۶۱**، آغاز افتاده، با ۲۵ تصویر از همین نجیب، و خاتمه‌ای به نثر و نظم از نویسنده، ۷۷ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۲۸] .

33679 ـ **تهران** ملك ۱/ ۵۴۵۵ : نستعلیق بی‌تاریخ، (۱پ ـ ۵۷ر) ، آغاز برابر نمونهٔ ۲، [رؤیت] .

33680 ـ **مشهد**، فرخ ۷۹ (ضمیمه): تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۹۵] .

33681 ـ **بنگال**، آسیایی ۲/ ۳۶ ao (۱۲۱۳): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۳۰] .

لیلی و مجنون

از نظامی گنجوی، که یاد او در «کلیات ۱۸۹۶» گذشت. سومین مثنوی از «پنج گنج» اوست، در داستان بنام، در بحر هزج مسدس، در چهار ماه از سال ۵۸۴، بنام شروانشاه، در ۴۵۰۰ سروده، و ادر ۱۳۱۳ خ و ۱۳۳۴ خ چاپ شده است. **آغاز**: ای نام تو بهترین سرآغاز ـ بی نام تو نامه کی کنم باز .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۲۰۹ و ۱۸: ۳۹۸ ـ ف. مشار: ۱۳۵۰ ـ رومئو ژولیت و لیلی مجنون از حکمت .

33682ـ **تهران**، دانشگاه ۵۱۷۹/۳: نستعلیق **۷۱۸**، در «پنج گنج» او، زرین، مصور [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۳۹].

33683 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۴۷/۳: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۶ رمضان **۷۶۵** [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۰۵].

33684ـ **تهران**، دانشگاه ۵۱۳۴/۱: در «پنج گنج» نوشتهٔ رمضان **۷۸۶** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۲۲].

33685 ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۱/۲ ب: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۷۹۰** (۲۸ پ ـ ۱۳۷ ر) [ف. ادبیات ۱: ۵۳].

33686 ـ **مشهد**، رضوی ۳/ ۳۰۰ (۴۵۴۹): در «پنج گنج» او از سدهٔ **۸ـ۹** [ف. رضوی ۷: ۳۳۲].

33687ـ **تهران**، مهدی بیانی ۱ مج: در «پنج گنج» نوشتهٔ پیرامن **۸۰۰** [نسخه‌ها ۱: ۸].

33688 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۲۹ Add: در «کلیات» نوشتهٔ **۸۰۳** (۱۴۰۰ م) آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۵۶۶].

33689 ـ**موزهٔ بریتانیا** ۳/ ۲۷۲۶۱ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۱۳ـ۸۱۴** (۱۴۱۰ـ ۱۴۱۱ م) [ریو ۲: ۵۶۸].

33690 ـ **تهران**، ادبیات ۳/ ۲۳۰ ج: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۱۶** (۹۱ پ ـ ۱۲۷ ر) [ف. ادبیات ۱: ۵۳].

33691ـ**موزهٔ بریتانیا** ۳/ ۲۷۲۵۹ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۲۱** (۱۴۱۹ م) [ریو ۲: ۸۶۷].

33692ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش **۸۲۷**، شمارهٔ ۷ دفتر [نسخه‌ها ۴: ۱۱].

33693 ـ **تهران**، ملك ۵۱۲۲/۳: در «پنج گنج» او نوشته در **۸۳۲** در ابرقوه (۱۱۶ پ ـ ۱۷۵ ر) [رؤیت].

33694ـ **هند**، بانکیپور ۳۷: در «پنج گنج» او نوشتهٔ محمد فرزندعلی ۲۰ صفر **۸۳۵**. [ف. عبدالمقدر: ۵۲].

33695ـ **تهران**، مهدی بیانی ۱ مج: تعلیق خوش حسن قاری، در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۴۰** [نسخه‌ها ۱: ۸]

33696ـ **تهران**، مجلس ۲۳۵۹: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۴۱**، زرین [ف. مجلس ۸: ۷۱].

33697 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۹۰۰ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۴۶** (۱۴۴۲ م) [ریو ۲: ۵۷۰].

33698ـ**نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۵۵: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۶۳** [ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی].

33699ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۲ Spi/VI ۴۵۸۸: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۷۷** در اصفهان (گ ۲۰۲ـ۳۱۵) [ف. عبدالله ۲: ۴۴۳].

33700 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۶ ف) Or ۲۹۳۱: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۷۸** (۱۴۷۴ م) [ذیل ریو: ۱۵۴].

33701ـ **هند**، بانکیپور ۳۸: نستعلیق ۱۷ محرم **۸۸۳**. [ف. عبدالمقدر: ۵۸].

33702ـ **تهران**، مجید موقر ۳ مج: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۲**. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۴۷ هست [فیلمها: ۲۵].

33703ـ **پاریس**، ملی ۷۸۱ S.P: در «پنج گنج» او، نوشتهٔ **۸۹۲**. فیلم آن در دانشگاه ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها: ۵۹۳].

33704ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴۳ م ادب فارسی : در « پنج گنج » نوشتهٔ **۸۹۵** [مخطوطات ۱ :۱۳۶] .

33705 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۵ف) Or۲۸۳۴:در«پنج گنج»او نوشتهٔ**۸۹۵** (۱۴۹۰ م) [ذیل ریو:۱۵۴] .

33706 ـ **تهران** ، الهیات ۲۱۰ ج : نستعلیق **۸۹۶**. زرین، همراه خسرو و شیرین [ف . الهیات۱: ۶۱] .

33707 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۹/۳ (۳۵۳ ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۹۷**[ف. دکتر بیانی: ۷۱] .

33708 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۱۷۳۵ : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۸۹۹** [آکیموشکین۱: ۱۷۶].

33709 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۵۲/۱ : در « پنج گنـج » از سدهٔ **۹** (ص ۱ ـ ۷۶) [رؤیت] .

33710 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۸/۳ (۳۵۲ ف) : در«پنج گنج» او از سدهٔ **۹** [ف . دکتر بیانی: ۷۰].

33711 ـ **هند**، بانکیپور ۴۰ : سدهٔ **۱۵** م ، همراه « مـخزن الاسرار » او [ف . عبدالمقدر:۵۹] .

33712ـ**تهران**، دکتر مفتاح ۳مج:در «پنج گنج» از سدهٔ **۹ـ۱۰** [رؤیت] .

33713ـ**تهران**، دانشگاه۳۳۵۵/۲: در«پنج گنج» از سدهٔ**۹ـ۱۰** [ف. دانشگاه۱۱: ۲۳۵۷] .

33714ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۴ ApiVI ۲۰۸ (۲۳۶): در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۲۰ رمضان **۹۰۰** [ف . عبدالله ۲ : ۱۵۹] .

33715 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۵۷ (۱۷۷ف): در «پنج گنج»او نوشتهٔ**۹۰۱** [آکیموشکین ۱ :۱۷۵].

33716 ـ **تهران** ، مجلس ۹۲۸/۲ : در«پنج گنج» نوشتهٔ **۹۰۳**، زرین ، مصور[ف. مجلس ۳:۱۹۴] .

33717 ـ **تهران** ، مجلس ۹۲۹ : در «پنج گنج» نوشتهٔ**۹۱۸ ـ ۹۱۵** [ف .مجلس۳: ۱۹۵] .

33718 ـ **تهران**، ادبیات۲۴۴/۳ج: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۱۹ ـ ۹۲۱** (۲۰۲پ ـ ۱۵۹پ) [ف. ادبیات ۱:۵۳].

33719ـ**تهران**،مجلس۳۵۶۰: نستعلیق زیبای **۹۳۱** ، زرین، ۷۴ص ۲۳س[ف.مجلس ۱۵۲۲:۱۰] .

33720ـ **قاهره**، دارالکتب۱۶۷/۳م ادب فارسی: تعلیق‌مجدالدین علی‌فرزند خضر شاه . ج۲/**۹۳۵** ، آغاز برابر نمونه [ف . مخطوطات۲: ۱۰۱] .

33721 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۸۰ Add : در «کلیات»او نوشتهٔ**۹۳۶** (۱۵۲۹م) [ریو ۲ : ۵۷۰].

33722 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم D۲۱۲ : در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۵۰**[آکیمو شکین ۱:۱۷۶] .

33723 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۶۱/۳ (۳۵۴ف) : در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۵۴**[ف. دکتر بیانی:۷۳].

33724 ـ **تهران**، سپهسالار ۴۰۰ :در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۵۶**[ف. سپهسالار۲:۵۲۴ و۳: ۲۸۸].

33725 ـ **مـوزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۶ Or : در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۶۱** (۱۵۵۴ م)

[ریو ۲: ۵۷۱].

33726 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۴۴ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۶۸ (۱۵۶۱م) [ریو ۲: ۵۷۱].

33727 ـ تهران، ملک ۶۲۰۴: نستعلیق محمد حسین جامی، در ۹۸۰ در «پنج گنج» او [رؤیت].

33728 ـ لنین گراد، آکادمی علوم C۸۱۸: در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۸۲ [آکیموشکین ۱: ۱۷۶].

33729 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۷۳۲۹ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۹۴ (۱۵۸۵م) [ریو ۲: ۵۷۱].

33730 ـ تهران، سپهسالار ۲/۳۵۵: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۹۹۷ [ف. سپهسالار ۲: ۳و۵۲۴: ۲۸۸].

33731 ـ مشهد، رضوی ۲/۹۵۸۵ فهرست نشده: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰، زرین، (۵۸پ ـ ۹۷پ) پیرامون ۴۴۰۰ بیت [رؤیت].

33732 ـ تهران، ملک ۳/۵۳۰۸: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰ [رؤیت].

33733 ـ تهران، ملک ۳/۵۲۲۵: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰، زرین [رؤیت].

33734 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب C ۶ VI pi ۲۱۵۱–۲۱۴۷ (۲۳۷): در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰ [ف. عبدالله ۲: ۱۶۰].

33735 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۸۷۹. سدهٔ ۱۰، آغاز برابر نمونه، ۶۸گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۸].

33736 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۸۸۱: سدهٔ ۱۰، همراه «اقبال نامه» آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۹].

33737 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۲۷ف) Or ۲۹۳۲: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۶م [ذیل ریو: ۱۵۵].

33738 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۰ Add: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۶م.

33739 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۳۶۳ Or: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۶م [ریو ۲: ۵۷۲].

33740 ـ تهران، اصغر مهدوی ۲/۴۴۲: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰–۱۱، چهارستونی [نسخه‌ها ۲: ۶۵].

33741 ـ تهران، سلطنتی ۴/۱۰۰۰۸ (۳۵۶ ف): در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰–۱۱ [ف. دکتر بیانی: ۷۵].

33742 ـ تهران، سلطنتی ۳/۵۶۴ (۳۵۷ ف): در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰–۱۱ [ف. دکتر بیانی: ۷۷].

33743 ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۳: نستعلیق شیخ جمال الدین فرزند شیخ خان جانپوری، ع۲/۱۰۰۰، ۶۴ گ [نسخه‌ها ۵: ۶۳۵].

33744 ـ تهران، دانشگاه ۵۱۴۳: نستعلیق محمدشاه ۹ ج ۱/۱۰۰۱ در کشمیر، زرین، باهفت مجلس تصویر زیبا، ۲۷۴گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۲۴].

33745 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۲۸ف) Or ۴۳۸۵: در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۰۰۵–۱۰۰۶ (۸–۱۵۹۷م) [ذیل ریو: ۱۵۵].

33746 ـ تهران، مجلس ۳/۲۳۶۳: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۰۲۹ [ف. مجلس ۸: ۷۶].

33747 ـ لنین گراد، آکادمی علوم C ۲۴۰۹: در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۰۴۱ [آکیموشکین ۱: ۱۷۶].

33748 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۴۵

Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۴۲** (۱۶۳۲م) [ریو ۲: ۵۷۲].

33749 ـ **تبریز**، ملی ۱/ ۲۷۳۱: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۵۶ـ۱۰۵۸** [ف. ملی ۱: ۴۷۴].

33750 ـ **همدان**، آقای حاجی ایزدی ۲ مج: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۵۸** [نسخه‌ها ۵: ۳۶۶].

33751 ـ **تهران**، مجلس ۳/ ۴۰۷: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۰**، زرین [مجلس ۲: ۲۳۷].

33752 ـ **تهران**، سنا ۱/ ۲۶۰: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۳**، زرین [نسخه‌ها ۱: ۵۰۵ و ۹: ۶].

33753 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۵۰: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۳** [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۴].

33754 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۳ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۷۶** (۱۶۶۵م) [ریو ۲: ۵۷۲].

33755 ـ **تهران**، دانشگاه ۹۸: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۸۳ (**۱۰۸۳**) [ف. دانشگاه ۲: ۵۱].

33756 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۳ Api/VI ۲۰۷۷: شکسته آمیز نستعلیق ۲۹ صفر **۱۰۹۱** [ف. عبدالله ۲: ۱۶۷].

33757 ـ **تهران**، سلطنتی ۴/ ۵۵۵ (۳۵۹ف): در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر بیانی: ۷۹].

33758 ـ **تهران**، سلطنتی ۱/ ۵۶۲ (۷۰۳ ف): در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [دکتر بیانی: ۵۰۰].

33759 ـ **تهران**، مجلس ۳/ ۲۳۶۵: در «پنج گنج» از سدهٔ **۱۱** [ف. مجلس ۸: ۷۸].

33760 ـ **تهران**، ملی ۵/ ۷۰ فهرست نشده: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۱۸۹].

33761 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۴۷ Add: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۷** م [ریو ۲: ۵۷۲].

33762 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۳۳: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، انجام افتاده، ۳۱ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۲].

33763 ـ **بنگال**، ایشیاتک ۱۰۹ منظوم (۱۱۵۱): نستعلیق **۱۱۲۹** [ف. بنگال: ۹۸].

33764 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۴۵، ۸۷۱ خمس: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۱۴۸** [مخطوطات فارسیهٔ منظور احسن عباسی ۲: ۸۹].

33765 **تهران**، سلطنتی ۳/ ۱۲۲۹۹ (۳۶۰ف): در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۱۸۶ـ۱۱۸۷** [ف. دکتر بیانی: ۸۰].

33766 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی E ۱۲: در «گلشن» گردآوری مهجور **۹۱ ـ ۱۱۹۹** [ف. آکیموشکین ۱: ۴۸۰].

33767 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۶ pi/VI ۵۱۰ (۲۳۹): در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲: ۱۶۰].

33768 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۴۵، ۸۷۱ لیلی: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۶۵ گ ۱۹ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۳۹۸].

33769 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی A ۸۰: نوشتهٔ **۱۲۱۴**، ۳۰ گ [آکیموشکین ۱: ۵۳۲].

33770ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C۵۸(۱۷۷a): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۳۶** [آکیموشکین ۱:۱۷۵] .

33771 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۹ف) Or ۴۳۸۶ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۳۷** (۱۸۲۲م) [ذیل ریو:۱۵۵].

33772ـ **تبریز**، ملی ۲۵۵۱/۴ :در « پنج گنج » نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ف . ملی ۱ : ۴۷۳].

33773ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۶۶/۳: در«پنج گنج» نوشتهٔ**۱۲۵۲**[ف.مجلس ۸ : ۸۰].

33774 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲ ppiVI ۱۷۰۳ (۲۴۲) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۵۷** [ف. عبدالله۲:۱۶۲].

33775 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ۳ مج: در«پنج گنج» نوشتهٔ **۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۵:۲۶].

33776 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۶ piVI ۵۱۱ (۲۴۰) ، در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۷۱** . [ف . عبدالله۲: ۱۶۱].

33777 ـ**تهران** ، الهیات۶/۱۹۷ج: نستعلیق سدهٔ ۱۳، باتاریخ **۱۲۸۶ـ۱۲۸۸** در دفتر (۷۳ر-۱۷۴ر) [ف. الهیات ۱ : ۱۸۰].

33778 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب piVID ۲۷۵۱ (۲۴۱): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۹۰۲ ـ ۱۹۰۳** م . [ف . عبدالله۲ : ۱۵۹] .

33779 ـ**تهران**،سلطنتی ۵۶۸(۳۶۵ ف): نستعلیق زیبای‌گویا محمودحکیم فرزند وصال شیرازی، سدهٔ **۱۳** ، زرین، ۲۶۴ص۱۲ ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۸۶].

33780 ـ **اسرائیل**، ملی ودانشگاهی اورشلیم ۲۳۰ ـ ۸ . Ar : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۱۱۰] .

33781 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ۳ مج : در«پنج گنج» نسبتاً کهن [نسخه‌ها].

33782 ـ **مشهد** ، رضوی ۶۳ تاریخ: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف **۱۱۶۶**، ۲۲گ ۳۷ س[ف. رضوی۳ : ۹۴] .

33783ـ**کاشان**،مدرسهٔ‌سلطانی ۳۲۳/۳: نستعلیق، بی‌تاریخ.

33784ـ**کاشان**،مدرسه‌سلطانی۳۴۵/۳: نستعلیق ، بی‌تاریخ [ف. مدرسهٔ‌سلطانی: ۲۰].

33785 ـ **تبریز** ، ملی ۳۵۸۸/۳ : در «پنج گنج»،تاریخ یاد نشده [ف . ملی ۱ : ۱۵۲] .

33786ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی C ۲۳۳۸ : تاریخ یادنشده.

33787 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی A۲۰ (۱۷۸): تاریخ یادنشده.

33788 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۱۳۰ : تاریخ یاد نشده.

33789 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی C۱۹۱۹: تاریخ یادنشده[هرچهار،ف. آکیموشکین۱ : ۴۸۰].

33790 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم D ۳۶۷(N۱۴۶۸): در«پنج گنج» او، تاریخ یاد نشده [آکیموشکین۱:۱۷۷].

33791 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۵۹ (b ۱۷۷): در«پنج گنج» او، بی‌تاریخ [آکیموشکین۱:۱۷۵] .

33792ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۶۱۷۴ (N۱۴۴۶) : در « پنج گنج» او بی‌تاریخ [آکیموشکین ۱ : ۱۷۶].

33793ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۸ ادب فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ ، ۹۲ گ ۲۵ س. آغاز برابر نمونه .

33794 ـ قاهره، دارالکتب ۵۱/۲ ادب فارسی طلعت: (گ ۶۰-۱۹۷)، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲:۲: ۱۰۲].

33795ـ فرانسه، عمومی Versailles (۷۰) ۹۲۶: ۸۱ گ [نسخه‌ها ۴: ۱۳۲].

لیلی و مجنون = مجنون و لیلی

نویدی شیرازی.

لیلی و مجنون

هاتفی خبوشانی جامی (م۹۲۷)، که یاد او در «دیوان: ۲۶۰۷» گذشت. به‌پیروی نظامی و بدستور سیدقاسم در شهر هرات، و به‌اجازهٔ دایی خودجامی، در پیرامن ۳۹۰۰ بیت‌سروده است. **آغاز**: این نامه که خامه کرد بنیاد ـ توقیع قبول روزیش باد ـ طغراش بنام پادشاهی ـ کوراست چوعرش بارگاهی.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۹۸.

33796 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۹۶ف) Or ۳۳۱۶: علی فرزند نور، ۵ رمضان **۸۹۲** (۱۴۸۷ م)، ۹۷ گ [ذیل ریو: ۱۹۱].

33797ـ قاهره، دارالکتب ۱۴۴م ادب فارسی: نستعلیق حسن فرزند حسین فرزند محمد ـ الهادی حسینی یزدی، پنجشنبهٔ رمضان **۸۹۵**، درهامش خمسهٔ دهلوی (۳۴۷ ـ ۴۰۰) زرین، مصور [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۱].

33798ـ تهران، سلطنتی ۱/ ۱۱۰۸۰ (۱۱۱ف): نستعلیق **۸۹۶**، آغاز برابر نمونه، زرین [ف. دکتر بیانی: ۵۲۱].

33799ـ تهران، دانشگاه ۴۶۵۵: نستعلیق هاشم حسنی، **۹۰۶**، زرین، بادو مجلس تصویر، آغاز برابر نمونه، ۸۶ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۴: ..] **فیلم** آن در همان کتابخانه ش ۲۰۸۴ هست [فیلمها: ۱۷۷]

33800 ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق غرهٔ رمضان **۹۳۰**، زرین، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶: ۸۱].

33801 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۵۸۶ Add: نستعلیق **۹۳۸** (۱۵۳۲م) در تبریز، آغاز برابر نمونه، ۷۹ گ [ریو: ۶۵۲].

33802ـ قاهره، دارالکتب ۱۲۸ ادب فارسی م: نستعلیق محمدشجاع الدین الشیرازی، ج ۱/ **۹۸۸**، زرین، ۱۰ گ ۱۳ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۶۹۸ هست [فیلمها: ۱۷۷ و مخطوطات ۲: ۱۰۰].

33803ـ موزهٔ بریتانیا (۳/۲۹۵) Or ۲۸۶۷: در «پنج گنج» او نوشتهٔ پیرامن **۱۵۰۰** م [ذیل ریو: ۱۹۰].

33804 ـ تهران، سپهسالار ۱/ ۲۸۰: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰**، در «پنج گنج» او [ف. سپهسالار ۲: ۵۴۲].

33805 ـ استانبول، طوپقپوسرای H.۱۰۳۲: پیرامن سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، ۸۹ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۶۴].

33806 ـ موزهٔ بریتانیا ۸۷۶۲ Or: سدهٔ ۱۰، پیرامن **۱۶۰۰** م، مصور [نسخه‌ها ۴: ۶۸۵].

33807 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۸۰۱ Add: نستعلیق هند **۱۰۲۷** (۱۶۱۸م)، ۷۱ گ [ریو ۲: ۶۵۳]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۶۶ هست [فیلمها: ۱۷۷].

33808 ـ تهران، مجلس ۲/ ۸۹۰۳ فهرست نشده: نوشتهٔ محمد رضا شیرازی دست برید، **۱۰۸۱** [رؤیت].

33809 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۴۶۱۱ Spi/VI ۴۳B: نستعلیق ۱۳ محرم **۱۱۴۸** (۱۷۳۵م) [ف: عبدالله ۲: ۵۰۲]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۶۸].

33810ـ آصفیه، ۳۲۱: نوشتهٔ ۱۱۹۲ [ف . آصفیه ۴: ۵۸۰] .

33811 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A pi/VI۴۲ ۶۲۹: نستعلیق هیرالال پندیت شعبان ۱۲۱۳، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲: ۳۱۴] .

33812ـ تهران ، دانشگاه ۱/ ۴۹۹۶: نوشتهٔ امامقلی فرزند مرتضی‌قلی نوری‌یوشی، دوشنبهٔ ۶ ذیحجهٔ ۱۲۱۸ (۱پ ـ ۸۲پ)[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۰].

33813ـ مشهد، علی اصغر اصغرزاده: نوشتهٔ ۷ شوال ۱۲۷۲ ، آغاز افتاده[نسخه‌ها ۵: ۶۱۳] .

33814ـ موزهٔ بریتانیا ۸۹۱۹/۳ Add : ازسدهٔ ۱۸ م، (گ۲۳ـ۸۶) [ریو۲: ۸۱۹] .

33815 ـ تبریز، ملی ۲۸۸۴: نوشتهٔ ۱۳۲۶ [نسخه‌ها ۴: ۳۱۰].

33816ـ تبریز، ملی ۳۶۲۳ یا ۳۶۳۸: تاریخ یاد نشده ، همراه « هفت پیکر » نسخهٔ گرانبها [نسخه‌ها ۴: ۳۱۰ ، ۳۱۶].

33817 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم شوروی ۲۱ A : تاریخ یاد نشده.

33818ـ لنین گراد، آکادمی علوم شوروی A ۵۶ : نیز تاریخ یادنشده .

33819 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B۱۳۱ : نیز بی‌تاریخ [ف. آکیمو شکین ۱: ۴۸۰] .

لیلی و مجنون

از علالی جغتایی، که یاد او در « دیوان: ۲۶۱۰» گذشت . **آغاز:** ای حسن توازصفات بیرون ـ عشق توزکاینات بیرون.

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۳۹۸ـ کشف‌الظنون: لیلی و مجنون ۲: ۱۵۷۲

33820ـ موزهٔ بریتانیا Or۵۶۰۱: نوشتهٔ ۹۸۲ [نسخه‌ها ۴: ۶۸۳].

33821 ـ موزهٔ بریتانیا ۳۱۹/۱۰ Or : باتاریخ ۱۲۲۲ (۱۸۰۷م) دردفتر (گ ۱۰۱ـ۲)، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۸۷۵] .

33822ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۸۷۱،۷۹ علا: نستعلیق میانهٔ سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۳۳گ ۱۵س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۷۱].

لیلی و مجنون

ناشناخته .

33823 ـ تهران ، ملك ۲/ ۵۱۰۱: شکستهٔ سدهٔ ۱۲ در یك جنگ . **آغاز:** گویندهٔ داستان چنین گفت. این نسخه که در این سخن سفت [رؤیت] .

33824ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۰۴۷: نوشتهٔ ۱۲۵۳ ، همراه «هفت گنبد» [نسخه‌ها ۴: ۶۸۴].

33825ـ تهران، الهیات ۸/۱۷۲ب: نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴ . **آغاز:** به مجنون گفت روزی عیب جویی . **انجام** : بهر صورت که باشد ناگزیرت ـ بجز معشوق ناید درضمیرت [ف. الهیات ۱: ۱۳۶] .

م

مارنامه

دیدن مار را در هریك از ماهها و روزها تأویلی ویژه کرده است . نسخهٔ عکسی آن که

گویا کامل است ۳۲ بیت دارد. **آغاز :** اگر مار بینی تو دراو رمز د- زیادت شود حرمت و مال و مزد- اگر روز بهمن تو بینی مار- غمی سخت بینی در آن روزگار .

33826- **بادلیان** ، ۳ / ۳۰ اوزلی : با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳۶ هست [فیلمها : ۵۶۰] و عکس آن در همان کتابخانه : ۱۹۳۳ نسخهٔ هست ، عکسی ۳۲ بیت است.

مأکول و مشروب

از سلطان تیپو.

33827- **بنگال** ، ایشیاتك ۵۱ منظوم (۹۳۸) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۹۳] .

مأکول و مشروب

یوسفی ، در ص ۵۹۲ گذشت. و اینك چند نسخهٔ دیگر :

33828- **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۰۰۵ ، ۸۷۱ یوسفی-۶ ، ۲۹۷ سلوك : ش ۱۶ دفتر با تاریخ **۱۰۱۹-۱۰۵۹** [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۱۵۰]

33829- **تهران** ، مجلس ۳ / ۶۲۴۴ : در دفتری نوشتهٔ محمد مقیم اسلام رودی ، **۱۱۱۵** (ص ۱۵۵-۱۵۷) [ف. مجلس ۱۹ : ۲۱۵] .

33830- **مشهد** ، رضوی ۵ / ۱۰۳۱۱ فهرست نشده : نستعلیق داود ، **۱۲۵۸** ، (۶۴-۶۷ ر در سه ستون) [رؤیت] .

33831- **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱-۸ / ۱۴۱۶ / ۴۴۶۶ : نوشتهٔ **۱۸۹۲** بکرمی همراه ۷ گفتار دیگر از همو [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۹۴] .

33832- **تبریز** ، ملی ۵ / ۲۸۲۴ : در جنگ مؤرخ **۱۳۴۶** [ف . ملی تبریز ۱ : ۳۸۱] .

33833- **بنگال** ، آسیایی ۲ / ۶۵ ao (۱۰۶۹) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۴۳] .

مبدأ فیاض

از فیضی هندی (م ۱۰۰۴) ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۸» گذشت. (بنگرید مرکز ادوار ، از همو) .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۸۱ .

33834- **عبدالحسین بیات** : جنگ گرد آوری رفیع‌الدین رافع ، با تاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص ۲۵۶ و ۳۱۰) [نسخه‌ها ۶ : ۱۱۴] .

33835 - **تهران** ، ملك ۱ / ۴۸۴۰ : سدهٔ **۱۱** ، در انجام آن آمده : شد چو زفیض از انجام او - مبدأ فیاض نهم نام او- ... خیز که دیگر بهزار انقطاع - بیشتر از خود برویم الوداع [رؤیت] .

متمم

در پزشکی ، در ص ۵۹۳ گذشت.

متمم زبده = زبدهٔ منظوم

در ص ۲۸۵۳ گذشت

مثلثات منظوم = نصاب مثلث

از بدیعی ، که در ص ۲۰۲۲ یاد شده است و اینك دو نسخهٔ دیگر :

33836- **مشهد** ، رضوی ۲۰ / ۷۹۱۳ . فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** ، پیرامن ۸۹ بیت است (۲۵۶ ر ۲۵۸) آغاز برابر نمونه در آن آمده : این چنین شعری را **بدیعی** نظم کرد [رؤیت] .

33837- **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴ / ۱۰۶۴ / ۴۱۱۶ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۴۰۲] .

مثنوی آذر

از آذر، حاج لطفعلی بیگ کاشی، که یاد او در «دیوان: ۲۲۰۶» گذشت. بسال ۱۱۵۱ به‌مشهد رفته و در آنجا آقا محمد صادق تفرشی پدر هجری را دیده، وازشنیدن مثنوی «سوز و گداز = آتشکدهٔ: ۲۹۲۳» او درحال شیفتگی وشیدایی این مثنوی را در تبیین حال خود سروده وسپس نام تذکرهٔ خود را نیز «آتشکده» از آن الهام گرفته است. **آغاز:** بشنو بیدای معشر آزادگان- این حکایت از دل از کف دادگان- بشنو بیدای از جهـان وارستگان - شرح حال خستگـان از خستگان.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۸۰ .

33838 - **تهران**، ملک ۶۲۴۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، دریک جنگ [رؤیت].

33839 - **تهران**، ملک ۵۰۸۵/۱۰: سدهٔ **۱۲** - **۱۳**، (۴۱ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

33840 - **مشهد**، رضوی ۲/۱۸۲ ادبیات: با تاریخ **۱۲۳۵** در دفتر، آغاز برابر نمونه (ص ۳۲ - ۴۱) [ف رضوی ۷: ۲۲۳].

33841 - **تهران**، ملک ۵۵۶۱/۱۲: شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۲۴۲** در دفتر، آغاز برابر نمونه، ودر نسخه مثنوی از میرزا صادق دانسته شده است [رؤیت].

33842 - **تهران**، مجلس ۲۳۲۹/۵: نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص ۶۶-۷۲ جنگ) ۲۰۶ بیت آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۲۳].

33843 - **مشهد**، رضوی ۱۸۳ (۴۴۸۳): درجنگ حاجی محمدزمان جلایر کلاتی متخلص به ساقی در گذشتهٔ ۱۲۸۶ [ف. رضوی ۷: ۲۲۶].

33844 - **تهران**، الهیات ۱۴/۱۷۲ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (۱۷۰ ب-۱۷۳ پ) [ف. الهیات ۱: ۱۳۷].

33845 - **تهران**، ملک ۵۶۰۶/۳: با تاریخ **۱۳۱۲** در دفتر، آغاز برابر نمونه (۴۶ پ ۵۵ ر) [رؤیت].

مثنوی آذر

همان لطفعلی که پیش از این از او یاد شد.

33846 - **تهران**، دانشسرای عالی ۶/۸۸ قریب: باتاریخ **۱۲۲۳** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۶۲۲].

مثنوی آزاد بلگرامی

میرغلامعلی (۱۱۱۶-۱۲۰۰)، که یاد او در «غزلان هند: ۲۱۴۳» گذشت. مثنویست در برابر «مثنوی میرعبدالجلیل» بلگرامی.

33847 - **آصفیه** ۲۵۰ مثنوی: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۶۳۲].

مثنوی ابراهیم

میرزا ابراهیم فرزند ادهم. گویا ابراهیم بلخی از عارفان بنام.

فرهنگ سخنوران ۱: ۱۲ .

33848 - **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی C ۱۹۲۳: در «کلیات عبداللطیف بلخی» [ف. آکیموشکین ۱: ۴۵۲].

مثنوی ابراهیم نواب

از آقا میرزا محمد ابراهیم نواب. درستایش خدا ومعراج پیامبر. **آغاز:** چنین گفت دانا که برکردگار - نیاید ستایش همی در شمار - که بیرون بود رازش ازچون وچند- نشاید بدانش همی هوشمند.

33849 - **تهران**، دانشگاه ۳۵۶۹: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، زرین، ضمن دیوان او [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۸۶].

مثنوی احمد

از جناب شیخ احمد مرحوم. در چهارده موهبت: ۱ـ معرفت حقیقت حق که عبارت از وجود بحت است ۲ـ تقسیم وجود به واجب و ممکن ۳ـ وحدت ذات حق ۴ ـ احدیت و واحدیت ۵ ـ ترتیب تکوین عقل و نفس و طبیعت و شکل و جسم و افلاك ۶ـ ایجاد ارکان اربعة ۷ـ در حضرات و معالم کلیه و مفاتیح غیب ۸ـ سیر در مراتب استبداع و استقرار و سیر منعکس ۹ ـ در اسفار اربعه که سالکان را در سیر منعکس پیش آید ۱۰ـ مراتب و انواع کشف ۱۱ـ نبوت و ولایت ۱۲ـ زمان و مکان ۱۳ ـ اقسام قیامت آفاقی و انفسی ۱۴ ـ دوربه مستدیره و مستطیل : در پایان آن آمده بعز و حرمت آل محمد ـ به بخشا جمله تقصیرات **احمد. آغاز:** بنام آنکه از نور معلا ـ جهان آراست چون فردوس اعلا ـ ز فیض خویشتن برفیض اقدس ـ مرتب ساخت این فیض مقدس.

33850 **ـ مشهد**، رضوی ۹۴۱۹/۹ فهرست نشده : شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۳۱۱** بهمین خامه در دفتر، (۶۶ر–۷۵) [رؤیت] .

مثنوی اشرف مازندرانی

محمد سعید (م۱۱۱۶)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۶» گذشت. درپند به فرزند خود محمد امین **آغاز:** ای نور چراغ دیدهٔ من ـ آرام دل رمیدهٔ من ـ ... ـ زیبا خلف سپهر مینا ـ مینای می هنر **امینا** .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۸۲.

33851 **ـ مشهد**، رضوی ۳۴۸ ادبیات (۴۵۸۹) : نستعلیق شسته ونگ و خوش، نسخهٔ اصل، ضمن دیوان که تصحیحات آن بخامهٔ سراینده است (ص۲۳۹–۲۵۲)، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۳۶۳] .

33852 **ـ مشهد**، رضوی ۲۳۳ ادبیات (۴۴۹۰): نستعلیق در جنگ مؤرخ **۱۸۹۳** = **۱۳۱۱** در هند (ص۳۱۴–۳۲۳)، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۲۷۰].

مثنوی میر امامی

میر امامی بلگرامی، که بسال ۱۲۴۸ سروده است .

33853 **ـ آصفیه** ۲۴۸ مثنوی: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۶۳۲].

مثنوی انیسی

شاید یولقلی (علیقلی) بیگ شاملو سرایندهٔ محمود و ایاز (۹۴۰ـ ۱۰۱۳) باشد.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۰ (انیسی شاملو) فرهنگ سخنوران : ۶۸.

33854 **ـ تهران** ، ملك ۵۰۴۴/۱ : نستعلیق خوش ، با تاریخ **۱۰۲۵** در مجموعه (۱ر–۵ر) نزدیك به ۱۷۷ بیت، باعنوان: مناجات، منه فی الحکایه . آغاز افتاده انجام : که نزد شاه آنها سرفرازند ـ که صید خویش را آزاد سازند [رؤیت] .

مثنوی اهل بیتی

اهل بیتی . مثنویست عرفانی . **آغاز :** بهنگام سحر مرغ خوش آواز ـ ترنم میکند در پردهٔ راز .

33855 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۳۲۰/۱ Or : از سدهٔ **۱۷** م ، (گ ۲ ـ۶۹) [ریو ۲: ۸۷۵] .

مثنوی اهلی شیرازی

از اهلی (م۹۴۲) ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۷» گذشت . **آغاز :** بنام خداوند لوح و قلم ـ که بر نیستی زد زهستی رقم.

33856 **ـ پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۸۸۴/۱۸۶۴ : انجام افتاده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۷۰].

مثنوی اهلی

ناشناخته.سه‌تن با این تخلص ازسدهٔ دهم میشناسیم: ۱ـ اهلی جغتایی(۹۰۲م) ۲ـاهلی ترشیزی (م۹۳۴ یا ۹۳۶) ۳!ـ اهلی شیرازی (م ۹۴۲) .

33857ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۹۴۴: نوشتهٔ **۹۷۳** شمارهٔ ۱ دفتر . [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۳] .

مثنوی بختیار

از بختیار. داستان آزادبخت است.

33858ـ **بنگال،** ایشیاتك ۱۱۰منظوم (۱۴۱۴) :شکسته،تاریخ یادنشده[ف. بنگال: ۹۸] .

مثنوی بدرلاهیجانی

سیداحمد ، سرایندهٔ نقاد وآزاده،زنده‌در ۱۳۱۰ . داستان قاضی لاهیجان ومرد قصاب‌و میرزا تقی‌پیشکار قاضی، وفریفتن‌قاضی قصاب‌را به‌حیلهٔ شرعی است. وازاو دوقصیدهٔشهرآشوب درص۲۹۷۲یادشد. **آغاز:** تطبیق‌کردن حکایت شیر وروباه وخرراکه در مثنوی مولوی مندرج است باحکایت‌قاضی ومیرزاتقی‌وشخص‌قصاب... گوش اصلی بازکن تابشنوی ـ داستانی‌ازکتاب مثنوی.

33859ـ**تهران،** دانشگاه ۳۱۴۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴**(ص۱ـ۴۲)آغاز برابر نمونه، بایك تصویر سیاه قلم بسیار خوب.انجام:آتش افتد بجان این ابراهیم،۱۶ س [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۰۹۶] .

مثنوی بوعلی‌قلندر = مثنوی شرف

مثنوی بهاءالدین

ازبهاءالدین‌جامی شیرازی،ازبازماندگان ژنده‌پیل جام، به‌وزن‌لیلی‌ومجنون، بنام‌شاهزاده مغیث‌الدوله، که‌گویامغیثا بوالفتح سلطان‌ابراهیم فرزندشاهرخ‌تیموری(۷۹۶ـ۸۳۸) باشد.وبه‌نام ابوالمعالی علاءالملك سردارقبایل‌محمدساخته است .

33860ـ **کابل،** مرزه ۷۹: نوشتهٔ قاسم فرزند شادی شاه **۹۵۱** درهرات،همراه‌گوی و جوگان‌هروی[راهنمای‌کتاب ۱۰: ۳۹۵].

مثنوی بهلول

شیخ بهلول ، در سرگذشت و پـادشاهی شاهجهان پادشاه (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۷) . در تذکره‌هایی‌که در دسترسم بود این سراینده را نیافتم .

33861 ـ**بنگال،** آسیایی ۵۹/۶ ao (۵۳۸) : نستعلیق، با تاریخ **۱۲۲۵** در دفتر [ف. بنگال: ۱۳۹] .

مثنوی بیدل رودباری

قربان فرزند رمضان قزوینی، ازروزگار ناصرالدین‌شاه ، زنده‌در۱۲۶۶،که«ماتمکده» و «مصیبت‌نامه» را در سوگواری سروده وچاپ شده‌است. و این دو مثنوی ازوست.

بنگرید : ذریعه۹: ۱۵۳ ـمؤلفین‌مشار۴: ۹۱۷ .

33862ـ **تهران** ، مجلس۲۴/۶۵۷۶ فهرست نشده: درجنگی از سدهٔ**۱۳** ، **آغاز** ، دوستان آیید ازپیر و جوان‌ـگل‌بسر باناله وآه وفغان ، ۱۰ گ [رؤیت] .

33863ـ**مشهد،**رضوی۶۶۵ (۷۲۶۸): شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳. آغاز:** چون‌برحسین نماند دگر‌یار ویاوری‌ـ ازبی‌کسی‌شده‌آه شرر بارش آذری، نظم ونثر است،۸۱گ۱۷س[ف. رضوی ۷: ۶۶۵] .

مثنوی بیدل لاهوری

میرزا عبدالقادر، که یاد او در «دیوان : ۲۲۵۴» گذشت.

33864ـ بنگال، ایشیاتک ۱۱۲۱ منظوم (۵۳۳): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۸].

مثنوی بیغم

از بهوپات رای بیغم درگذشتهٔ ۱۱۳۲. شاید همان قصص فقرای هند او باشد.

بنگرید : ادبیات فارسی مین هندوون کا حصه (ضمیمه ب) [عبدالله] **آغاز** : دل طپیدنها حکایت میکند ـ چشم خونباران روایت میکند.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۵۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۹۸.

33865ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۷۵ pi ۹۱۹ (۵۵۹ ف) : نستعلیق، ۸ ج **۱۱۴۲/۱**، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۱ : ۳۹۱].

33866ـ **تبریز**، ملی ۲۸۵۸ : تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده [ذریعه ۹ : ۱۵۴].

مثنوی تجلی

علیرضا (م ۱۰۸۵ یا ۱۰۸۸)، که یاد او در «سفینة النجات: ۹۵۸» گذشت. در فهرست نیامده که کدامین مثنوی اوست.

33867 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۲۶: نوشتهٔ حاجی میرزا محمد باقر، **۱۲۶۲** (ص ۱ـ۲۴) [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۶].

مثنوی تربتی

در مسایل مذهبی و عقاید اسلامی، سرودهٔ ۷۹۹ (۱۳۹۶ م).

33868ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۹۲/۱۱۳۹: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۰۱].

مثنوی جامی

از عبدالرحمان جامی. (بنگرید : عشق: ۳۰۰۳) **آغاز**: ای بدرماندگی پناه همه ـ کرم تست عذرخواه همه.

33869ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۴ م ادب فارسی: تعلیق خوش، بی‌تاریخ، زرین، ۵۵ گ ۸ س، سپس‌هامش [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰۱].

مثنوی جعفر

از جعفر.

33870ـ **بنگال**، ایشیاتک ۱۱۵ منظوم (۹۲۹) : شکسته، تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال: ۹۹].

مثنوی حسن علی

به فارسی و اردو.

33871 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۱۱۳ Or : نوشته پیرامن **۱۸۰۰** م [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۴].

مثنوی حسن علی

از ملاحسنعلی فرزند ملاشیرعلی. مثنویست درهفت دفتر وپیرامن ۷۵۰۰ بیت، ودر آن از مضامین و داستانهای «مثنوی معنوی» اقتباس کرده، ودر آن از ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) ستایش کرده، وازسید محمدتقی که مراد پدرش ملا شیرعلی بوده یادکرده است **آغاز** (دفتر ۱) بشنو از دل چو نکه افغان میکند ـ شرح شوق ووصف هجران میکند **آغاز** (دفتر ۲): دفتر اول که در ذکر طلب ـ ختم بنمودم ولی هنگام شب. (**آغاز**: دفتر ۳): درسیم دفتر چو عشق آمد پدید ـ خود بخود مارا بسوی خود کشید. **آغاز** (۴): بعد ازاین وادی استغنا بود ـ وقت نازوعشوه مان اینجا بود. **آغاز** (۵): غیر تسلیم ورضا کو چاره‌ای ـ درکف شیر نر خونخواره‌ای **آغاز**: (۶): درششم

دفتر بکوحال فنا ـ وارهان خودرا تو ازرنج وعنا. **آغاز** (۷) : وادی حیرت کنون آمد بپیش ـ که نه بیگانه شناسم من نه خویش.

بنگرید : ذریعه۱۹: ۸۶ .

33872 ـ **تهران** ، مجلس۲۶۳۷ : نستعلیق **۱۲۸۲** (پایان دفتر سوم) برای آقا محمد شفیع، پیرامن ۷۵۰۰ بیت است ،زدین، ۵۳۵ص ۱۵ س[ف. مجلس ۸: ۳۷۹].

مثنوی حسین یزدی

آغاز: ای نوگل باغ گلعذاران ـ آرام وقرار بیقراران .

33873 ـ **تهران** ، مجلس ۴/ ۲۳۲۹: نستعلیق **۱۲۷۴ـ۱۲۷۵** (ص۵۶ـ ۶۰جنگ) در ۶۹ بیت [ف. مجلس۸: ۲۳] .

(بنگرید: مثنوی مجذوب: ۳۱۳۳)

مثنوی حماسی دینی

مثنویست و در پایان یك ترجیع بند، در احتجاجات دینی، داستانهای حماسی، معجزات امامان، از تبلیغات شیعیگری روزگار صفویان. عنوانهای آن هر یك مصرعی است : رمزی زعجایبات قرآن ، طوفان عطای بحر توحید، درجی‌ست لبالب‌ازلالی، مفتاح درخزانهٔ نعت، منهاج حقایق شریعت، دیباجهٔ معجزات بیحد، رسواکن اختراع باطل ، رخشنده شهاب دیو مکار ، صافی محك‌تصوف قلب، معیار طلای‌حق و باطل ، هنگامهٔ امتحان اعظم ... **آغاز** : سبحان‌الله عزشأنه ـ من‌جل‌جلاله وعمه ـ هم‌جل جلاله ازانت ـ هم‌عم نواله نشانت.

33874 ـ **مشهد**، رضوی۹۸۰۶فهرست نشده : نسخ سدهٔ **۱۲** ، انجام در ترجیع بند افتاده ، ۳۲۲گ [رؤیت].

مثنوی خسرو زردشتی

از خسرو زردشتی، سرودهٔ۹۹۶یزدگردی با داستان محمود غزنوی و گـفتار زردشت و انوشیروان.

33875 ـ **بادلیان** ۲۸۰۹ وینفلد۶۰ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ۴۲گ ۱۰س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۳۷ هست[فیلمها: ۹۰] .

مثنوی خلیل زرگر

داستـان شیفته شدن انوشیروان است زن زیبایی را وکندن زن چشمان خود را. در ذریعه ۹ : ۴۰۲ اززرگر رشتی بنام خلیل ازسدهٔدهم یاد شده که «جمشید نامه» سروده است. **آغاز**: کوکبهٔ خسرو انوشیروان ـ شدچه‌جهان‌گیر کران تاکران.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۲۴۷.

33876 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰/ ۴۷۲۴: باتاریخ **۱۲۵۱** در دفتر (ص۵۰ـ۵۳) . انجام: شاه ازآن‌کورزن آیین‌گرفت ـ ترك هوس‌کرده ره دین‌گرفت [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۷۱].

مثنوی خلیل شیرازی

ناشناخته .

33877 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۰۰ : نستعلیق سدهٔ۱۱ با تاریخ **۱۰۱۴** درجنگ‌گرد آمده در قندهار وکابل [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴] .

33878 ـ **تهران**، دانشگاه۱۲/ ۲۴۴۴: در مجموعهٔ عبدالکریم نجارباشی با تاریخهای **۱۱۸۹ـ۱۱۹۵** (ص ۹۸) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۲۴].

مثنوی خواجوی کرمانی

باید دیدکدام یك از مثنوی‌های اوست.

33879 ـ **آصفیه**۳۳۵: نوشتهٔ‌پیرامن **۱۰۰۰** ، نسخهٔ بسیار نفیس[ف. آصفیه۴: ۵۸۲].

33880ـ **آصفیة** ۳۶۹: نوشتهٔ **۱۳۲۰** [ف. آصفیه۴ :۵۸۲].

مثنوی در علم تیراندازی

33881ـ**لنین گراد**، آکادمی‌علوم۳۴۳ A: نوشتهٔ **۱۲۵۳** ، (۱۱ب ـ۲۱ پ) [ف. آکیموشکین۱:۴۸۴].

مثنوی راز

از راز. درذریعه و فرهنگ سخنوران از سه‌تن با این تخلص یاد شده است .

33882 ـ**پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ قف ۲۷۱ : تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده [مخطوطات، سرفراز علی:۷۶]

مثنوی راسخ سرهندی

میر محمدزمان لاهوری، از ایرانیان‌زاده در هند ، درگذشتهٔ ۱۱۰۷، که یاد او در «رازو نیاز :۲۸۲۳ »گذشت.

33883 ـ **بادلیان** ۱۲۲/۷ **الیوت** : نستعلیق روزگار رضا قلیخان . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۸۸هست [فیلمها: ۵۴۵].

مثنوی داهیا

ناشناخته . در فرهنگ سخنوران: ۲۰۵ از داهی‌بنام جمال‌الدین محمدپسر ملاجلال ، زنده در۱۰۰۰ یاد شده است. **آغاز** : کیم من مستمند درد پرور ـ چمن پیرای گلزار غم و درد .

33884ـ **تهران**، مجلس۲۳۲۹/۴۷: نستعلیق**۱۲۷۴ـ۱۲۷۵** (ص۴۵۵-۴۶۴جنگ) ۱۳۳ بیت.**انجام**: نمی‌آرم بجا شکر سلامت ـ اگر الحمد خوانم تا قیامت [ف . مجلس ۸ : ۲۹] .

مثنوی دخمهٔ شاهان

از محمد صادق منشی جانداری ، ازمردم بخارا، سدهٔ نوزدهم م.

33885ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C۴۵۸ : نوشتهٔ **۱۲۷۴**. در«کلیات»اودارای: (این مثنوی ، قضا وقدر ، ساقینامه، دیوان) [آکیموشکین۱ :۵۵۰].

مثنوی رازی

33886ـ **بنگال**، ایشیاتک۱۱۳منظوم (۸۴۷): شکستهٔ **۱۰۹۹** [ف. بنگال:۹۸].

مثنوی راسخ

33887ـ **بنگال**، ایشیاتک۱۱۶منظوم (۱۰۸۴) : شکسته، تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال :۹۹].

مثنوی ربیع گرگانی

ناشناخته . شاید همان سرایندهٔ زنده در ۱۳۰۳که یاد اد در «دیوان:۲۳۳۲» گذشت.

33988 ـ **تهران** ، دانشسرایـعالی ، قریب ۸۹/۴: نستعلیق باتاریخ**۱۲۸۶** دردفتر [نسخه‌ها۵ :۶۴۰] .

مثنوی رحمت کوزه‌کنانی

از میرزا محمد منشی، متخلص به رحمت سدهٔ ۱۳ بروزگاری‌که فتحعلیشاه‌آهنگ‌هرات را داشته وسراینده به خدمتی دریزد واصفهان بوده ، این مثنوی عرفانی‌رادرپند واندرزوسیر وسلوك، درهیجده روز سروده است[ترنج‌نسخهٔ سلطنتی] . وازهموست «زینة‌الحکایات»به‌نظم. **آغاز** : ای دل‌شوریده شیدایی مکن ـبیش‌از این آشوب ورسوایی مکن.

بنگرید:ذریعه۹: ۳۵۶(رحمت‌اصفهانی)ـ فرهنگ سخنوران:۲۲۵(رحمت کوزه‌کنانی) .

33889ـ **تهران**، ملك۵۸۶۷ :شکسته

نستعلیق سدهٔ ۱۳ . پیراهن ۲۴۰ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33890ـ تهران، سلطنتی، شماره ندارد (۶۷۲ف) : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۳ با عرض ۱۱۸۲، زرین، آغاز برابر نمونه، در ترنج زمینه لاژورد نام سراینده و نشانی‌های یادشده آمده‌است، ۷۳ ص ۹س [ف. دکتر بیانی: ۴۵۲].

مثنوی رشیدای عباسی

که یاد او در «کلیات : ۱۸۵۸» گذشت . **آغاز:** نیمه‌شبی با دوسه آشفته‌حال ـ درچمن زمزمهٔ خونین‌مقال.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۸۷.

33891ـ تهران، ملک ۱/۵۲۶۶ : در «کلیات: 17568» او ازسدهٔ ۱۱. انجام: همچو سخن زنده وجاوید باش [رؤیت].

مثنوی رفیق اصفهانی

محمدحسین سبزی فروش ، که یاد او در «دیوان: ۲۳۳۶» گذشت . **آغاز:** بشنوید ای دوستان احوال من ـ بنگرید ای دوستاران حال من .

33892ـ تهران، دانشگاه ۲/۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ ۱۳، دردیوان او (ص ۱۹۰ـ۲۰۹) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۳].

مثنوی رکنا = مثنوی مسیحا

مثنوی روشن ضمیر

در داستان عاشق و معشوقی است ، و جز «مثنوی گدای باخرزی» اوست. **آغاز:** دومعشوق سراسر عشوه و ناز ـ به‌فن دلبری بودند ممتاز.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۸۷.

33893ـ تهران، دانشگاه ۱۰/۲۶۱۹: نستعلیق با تاریخ ۱۱۴۰ در دفتر (۲۴۷۴ر ـ ۲۴۷۷ر) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۹۰].

مثنوی زلالی خوانساری

حکیم محمدحسن (م۱۰۱۶ تا ۱۰۳۱)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت. نسخه‌هایی است ناشناخته وشاید یکی از مثنویهای بنام او باشد.

33894ـ تهران، دانشگاه ۲۰/۲۴۶۴: نستعلیق ۱۰۶۳ـ۱۰۷۳ (۲۲۸ـ۳۱۹ هامش) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۴].

33895ـ تهران، ملک ۲/۸۴۳: سدهٔ ۱۱ ، آغاز افتاده (۲۸۶ر ـ ۲۱۴) . انجام : در آتشکده لاله‌ام لعل ماند [رؤیت] .

مثنوی ساری شیرازی

علی‌اکبر. گویا ازسدهٔ سیزدهم که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت . مثنویست عرفانی . **آغاز:** بازطبعم دگر آغاز نمود ـ لب باسرار سخن بازنمود .

33896ـ تهران، ملک ۹/۶۳۱۸: در «کلیات: 17579» او از سدهٔ ۱۳. انجام: هر نفس بر تو بهشتست عیان [رؤیت] .

مثنوی ساری شیرازی

همان علی اکبر. مثنویست در وصف حال و پیری ودریغ ازجوانی در پیراهن ۸۵ بیت. **آغاز:** دریغا که شد ذوق عهد شباب ـ به‌پیری رسیدی و رنج وعذاب.

33897ـ تهران ، ملک ۲/۶۳۱۸: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۳ [رؤیت] .

مثنوی سپهر کاشانی

محمدتقی (۱۲۱۶ـ۱۲۹۷)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۰» گذشت. در بحر «مخزن‌الاسرار» نظامی ، واین جز «مثنوی» اوست که درسه‌دفتر بشیوهٔ « مثنوی معنوی » سروده و در دیباجهٔ «محمود القصاید» خود از آن یاد کرده‌است. **آغاز:**

بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ فاتـحهٔ فتح طلسم قدیم.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۸۸.

33898ـ **تهران**، مجلس ۱۱۹۱: در «کلیات: 17584» او نوشتهٔ **۱۲۴۱** (ص ۳۵۰ـ ۳۷۱) ۱۵ س [ف. مجلس ۳: ۶۸۱].

مثنوی سحابی استرآبادی

درگذشتهٔ ۱۰۲۱ یا ۱۰۱۰، که یاد او در در «عروة الوثقی: ۱۲۷۹» گذشت. مثنویست عرفانی در ۳۴۳ بیت. **آغاز:** در جهانند مشت خام طمع ـ کید خود را نهدنام ورع.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۸۹.

33899ـ **تهران**، مجلس ۱۰۸۷: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۱** در کلیات او [ف. مجلس ۳: ۴۵۲].

33900ـ **رضوی** ۱۲ ادبیات (۴۷۹۸): نستعلیق سدهٔ **۱۱** همراه «عـروة الوثقی» و «رباعیات» او، انجام افتاده، ۲۸۶ بیت مانده [ف. رضوی ۷: ۵۵۳].

مثنوی سعید حکیم

میرزا محمد سعید حـکیم. ناشناخته. (بنگرید: دیوان‌سعیدقمی: ۲۳۵۴). مثنویست در عشق دختر بنارسی در پیرامن ۱۳۰ بیت. **آغاز:** مرا ازغیب آمد مهمانی ـ حریف بذله سنج نکته دانی.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۸۹.

33901 ـ **تهران**، ملك ۴۸۹۹/۵: شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۶۲** دریزد دردفتر (۲۲رـ۲۷ر) ۱۲ س [رؤیت].

مثنوی سعید حکیم

حکیم‌میرزامحمدسعید. **آغاز:** ای‌قبله‌نمای عشق بازی ـ معشوق حقیقی و مجازی.

شایدهمان خورشید ومه‌پاره: ۲۸۰۳ باشد.

33902ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب ۷۰ ppi/VI ۱۵۸۹: شکسته‌آمیز تنسوقرای، ۲ پادشاهی اکبر شاه (۹۶۵؟) [ف. عبدالله ۲: ۳۷۱].

مثنوی سعید حکیم

میرزا محمد سعیدحکیم.

33903 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۰/۲۸۴: نبشتهٔ محمدمهدی، درشوال **۱۱۳۲**. [نسخه‌ها ۲: ۱۰۸].

مثنوی سلطان ولد

به فارسی و ترکی.

33904ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۲۰۰: نوشتهٔ **۹۶۵** به فارسی و ترکی [نسخه‌ها ۴: ۶۸۴].

مثنوی سلیم

محمد قلی تهرانی، که یاد او در «دیوان: ۲۳۶۰» گذشت.

33905 ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم شوروی ۱۲ E: چند مثنوی اوست در «گلشن» گردآوری‌مهجور، **۹۱ـ۱۱۹۹** [ف. آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

33906ـ **بنگال**، آسیایی ۴۵/ao۷۳ (۱۰): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۵۳].

مثنوی سلیم

مثنویست عرفانی باگواه آوردن از «مثنوی معنوی» مولوی، در آن آمده: چون زقهرحق نترسی ای **سلیم**ـ گشته‌ای توهیزم نارجحیم ـ وجای دیگر: حرف حکمت برزبان آن لئیم‌ـ حله‌های عاریت‌دان ای **سلیم** ـ (شاید محمد قلی سلیم تهرانی باشد).

33907 ـ تهران ، ملك ۵۳۹۵/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، (۱۹۶ر ـ ۲۰۴ر)، پیراهن‌دو هزاربیت، آغاز افتاده ، **انجام:** بیش‌ازاین‌با خلق‌گفتن روی نیست ـ درنیابد حال‌پخته هیچ خام ـ پس‌سخن‌کوتاه بایدوالسلام [رؤیت].

مثنوی سید

ازسید . در آن امامان و فرهاد میرزا معتمدالدوله‌وناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴-۱۳۱۳) را ستایش‌کرده و مطالب اخلاقی‌دینی وعرفانی دارد . درآن‌آمده: به‌اولاد پاکش ده‌ویك‌امام ـ به بخشی گناهان **سید** تمام. **آغاز :** ستایش کنم ایزد دادگر ـ که اوگمرهان‌را بود راهبر ـ خطا بخش بخش پوزش پذیر وکریم ـ بهر مخفی و آشکار را علیم .

33908 ـ **مشهد**، رضوی۱۰۲۹۶فهرست نشده : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳-۱۴** ، گویابخامهٔ‌خود سراینده ، با یادداشتی‌از او به‌فرهادمیرزاکه‌در آن خود را سید مظلوم‌خوانده‌که ازولایت‌آمده وکمك میطلبد، ۴۲گ [رؤیت].

مثنوی شاملو

ناشناخته ، وشاید حسن شاملو که‌یاد اودر «دیوان:۲۲۹۷» گذشت. **آغاز :** چو شدصیاد صبح از دشت پیدا ـ گرفت آن دشت راآهوی صحرا .

33909 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۴/۴۰: نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۳-۱۰۷۳** در دفتر(ص ۳۴۸ ـ ۳۴۹ناقص)[ف. دانشگاه۹: ۱۲۰۷].

مثنوی شانی

شانی تکلو، که یاداو در «دیوان: ۲۲۷۰» گذشت.

33910 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۹۹ Add: همراه دیوان‌او نوشتهٔ **۱۰۴۴**(۱۶۳۴م) **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ ماهچهٔ‌رایت امید وبیم. [ریو۲: ۶۷۶].

33911 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۴۴ ao (۱۰) : تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۵۳] .

مثنوی شاه‌تراب

از شاه‌تراب.

33912 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق۲۸۶: نوشتهٔ **۱۲۵۳**، ۱۰۶ص[مخطوطات، سرفراز علی: ۷۶] .

مثنوی شرف قلندر

ابوعلی‌شرف‌الدین قلندر چشتی (م۷۲۴) که یاد او در«دیوان:۲۳۷۸»گذشت.مثنویست عرفانی . در«گنجینهٔ عرفان» بسال ۱۳۱۵در لکهنو چاپ‌شده است. **آغاز:** مرحبا ای‌بلبل باغ‌کهن ـ ازگل‌رعنا بگو باما سخن.

33913 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۳۴ Egerton: همراه دیوان‌عرفی‌نوشتهٔ **۱۱۵۴** (۱۷۴۰ م) ، آغاز برابر نمونه ، [ریو ۲ : ۶۶۸] .

33914 ـ **هند**، بانکیپور۱۲۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغازبرابر نمونه، ۱۳ گ ۱۶ س [ف. عبدالمقدر: ۱۷۴] .

33915 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴/۱۳ مجامیع‌فارسی‌طلعت: نستعلیق‌شاه‌ذات‌الله‌قادری، ۲۵ ذیقعدهٔ **۱۲۲۳** (۱۱۷ ـ ۱۲۸پ) ، آغاز برابرنمونه [ف.مخطوطات ۲: ۱۱۲] .

33916 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۴۲۳/۱۳۷۲/۲: نوشتهٔ عنایت‌الله، ۳ ذیقعدهٔ **۱۲۷۸** (۱۸۶۲م) آغازبرابرنمونه [ف. دکترمحمد بشیرحسین۱: ۱۷۱] .

33917 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۱/ ۴۱۳۹/۱۰۸۷: نوشتهٔ‌سیدصفدرعلی

مدرس تحصیل جگراوان، ۲۶ ع ۱/۱۲۹۴ (۱۸۷۷ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۷۱].

33918 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۸۱۵/۶ : تاریخ یادنشده.

33919 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۰۲۶/۵/۴۰۷۸ : نیز تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۷۱].

33920 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۳ Api/VI ۲۴۸ : نستعلیق، بی‌تاریخ، تازه. آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۲۲۵].

مثنوی شرف قلندر

همان ابوعلی. مثنویهایی است از او ناشناخته.

33921 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۶۸ : نوشتهٔ ریاست‌علی **۱۲۷۳**، ۲۳ ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۷۶].

33922 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۴۰ : نوشتهٔ **۱۲۸۱**، ۹۲ ص.

33923 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۲۸ : تاریخ یاد نشده (ص ۵۵ ـ ۷۶).

33924 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۶۹ : تاریخ یاد نشده، ۳۴ ص

33925 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۷۰ : تاریخ یاد نشده، ۳۰ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۷۶].

33926 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب C ۷۷ piVI ۵۳۸۶ : شکستهٔ بی‌تاریخ. مثنویست منسوب به او. **آغاز:** گاه چون شیرین خوری خون جگر ـ گه زنی چون کوه‌کن تیشه بسر [ف. عبدالله ۲ : ۲۲۵].

مثنوی شریف

از شریف.

33927 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۱۲ : تاریخ یاد نشده، درفهرست آمده: مثنویات شریف، ۵۴۷ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۷۶].

مثنوی شفایی نراقی

ملا محمد جواد فرزند ملا احمد فرزند مهدی فرزند ابی‌ذر، متخلص به شفایی، از سدهٔ سیزدهم. مثنویست عرفانی و دنبالهٔ «طاقدیس» پدرش. **آغاز:** ای **صفایی** ای فقیه معنوی ـ ناظم آن **طاقدیس** و مثنوی ـ ... مر ترا فرصت نیامد ای همام ـ تا کنی تو **طاقدیس** ت را تمام ـ ... ـ مر ترا اکنون **شفایی** شد شبیه ـ انما سار الولد سر ابیه.

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۳۴ (طاقدیس) و ۱۹ : ۹۰ (مثنوی).

33928 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۲۰۱ : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴**، ۵۴ گ ۱۰ س، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۷۸].

مثنوی شفایی

حکیم شفایی، شرف‌الدین (م ۱۰۳۷)، که یاد او در «دیوان : ۲۳۸۱» گذشت.

33929 ـ **بنگال**، ایشیاتک ۱۱۸ منظوم (۷۹۵) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۹۹].

33930 ـ **بنگال**، آسیایی ۷۳/۱۹ ao (۱۰) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، مثنویست اخلاقی [ف. بنگال : ۱۵۱].

مثنوی شوقی

از جوت پرکاش شوقی (ز ۱۱۱۷)، که یاد او در «دیوان : ۲۳۸۴» گذشت. **آغاز:** سرنامه بنام بینیاز است ـ که سلطان و گدا را کارساز است.

33931ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/ ۲۴۷۶/ ۵۷۹۳: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۶۹].

مثنوی شوکت

از شوکت، که یاد او در «صحبت نامه: ۲۹۸۶» گذشت. چند مثنویست یکی درداستان همایون و ملك ناز. **آغاز:** نخستین گوهر دریای این راز ـ بودعشق خوش انجام خوش آغاز. ویکی دربارهٔ یوسف وزلیخا. **آغاز:** رقم پرداز این محکم‌حکایت ـ عبارت‌سازاین‌شیرین روایت، و دیگری در داستان همایـون فال و گلندام. **آغاز:** بنام‌مالك‌الملکی‌که از جود ـ دوعالم ازدوحرف آورد موجود.

33932-34ـ موزهٔ بریتانیا ۱۸۵۴۶ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، مجموعه‌مثنویهای اوست، ازآن میان: ۱ـ صحبت نامه ۲ـ همایون وملك ناز ۳ـ یوسف وزلیخا ۴ـ همایون‌فال و گلندام وجز آنها، رویهم ۹۶ گ [ریو ۲: ۷۲۷].

مثنوی شهاب

از شهاب ترشیزی، سرایندهٔ «خسرو و شیرین = درة‌التاج: ۲۷۸۶». دراحوالات علیمرادخان. **آغاز:** سرنامه‌حمدجهان‌آفرین ـ کز اوشد پدید آسمان وزمین.

33935ـ موزهٔ بریتانیا (۲/ ۳۵۲) Or ۲۸۱۷: همراه «خسرو وشیرین» او (گ ۵۳ـ۶۹) [ریو، ذیل: ۲۲۰].

مثنوی صاحب = مثنوی ملامحمد

مثنوی صادق تفرشی

میرزا صادق پدرمیرزا ابوالقاسم که یاداو در «کلیات: ۱۸۹۹» گذشت. نام‌اوصادق ونیز متخلص به‌صادق است و نادرست هجری‌خوانده شده است. چه هجری تخلص فرزند اوست نه خود او.

33936ـ تهران، دانشسرایعالی ۷/ ۸۸ قریب: با تاریخ **۱۲۲۳** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۶۲۲].

33937ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم شوروی B۲۵۲ (۲۷۳۱): با تاریخ **۱۲۵۶** در دفتر [ف. آکیموشکین ۱: ۴۸۳].

33938ـ تهران، دانشگاه ۴/ ۳۶۲۴: نستعلیق **۱۳۰۸** (۷۳ر ـ ۷۷ر) درفهرست‌سراینده نادرست **صادق هجری** خوانده خوانده شده است [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۲۸].

مثنوی صادقی افشار

صادق بیگ‌کتابدار، زنده در ۱۰۱۰ که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. بوزن «بوستان» و «مخزن‌الاسرار». **آغاز:** حاتم طایی را چوجوانی‌گذشت ـ عمر بدانگونه که دانی‌گذشت ـ دست اجل دامن جانش گرفت ـ کش مگس مرگ میانش گرفت.

بنگرید: ذریعه ۱۳: ۱۸۴ و ۱۹: ۹۱ ـ دانشمندان آذربایجان: ۱۲۳.

33939ـ تهران، ملك ۱/ ۶۳۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، مثنوی یامثنویهایی است‌که عنوان‌آنهابیشتر سفید مانده وازمیان عنوانها: حیلهٔ اول، حیلهٔ دوم، حیلهٔ سوم، سپس نصیحت خوانده شد (۱پ ـ ۱۴پ) [رؤیت].

33940ـ تهران، دانشگاه ۴/ ۷۳۹۵: نستعلیق آقای باستانی‌راد، سدهٔ **۱۴** (۲۵ر ـ ۳۹ر) آغاز برابر نمونه، پس ازهفت‌بندکه‌هر یك داستانی‌است عنوانهای حیلهٔ اول و ثانی و ثالث و رابع دارد و میرسد به (در نصیحت) در مجله باحتمال همان شرح‌حال‌دانسته شده‌است [مجلهٔ هنر و مردم ۹۰: ۱۲].

مثنوی صالح

گویا صالح فرزند حسن. در آن آمده: این فقیر ضعیف پرزمحن ـ ابکم اوراست نام ابن حسن. **آغاز:** ای خدا نطق بسته را واکن ـ در ثنای رسول گویا کن ـ دل شوریده را صفایی ده ـ سینه را صیقلی جلایی ده.

33941 ـ **تهران**، ملک ۵۳۷۷: نستعلیق ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۲۳۴**، **انجام**: الغرض ما را مگردان یا امام ـ ناامید از هر مطلب، والسلام. ۱۲۹ گ ۱۱ س [رؤیت].

مثنوی صفای دشتکی شیرازی

میرزا ابراهیم از فرزندان غیاث الدین منصور، که در پایان روزگار نادر (۱۱۴۸ ـ ۱۱۶۰) درگذشته است. مثنویست در گله از معشوق و بر وزن «لیلی و مجنون» نظامی. (بنگرید: حسرت نامه: ۲۷۷۰ وسوزوگداز: ۹۲۳ و شاید هر سه یکی باشد). **آغاز:** ای مهر سپهر بی‌وفایی ـ برهم زن رسم آشنایی ـ ای رهزن کاروان الفت ـ ویران کن خانهٔ محبت.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۰۸ (صفا) و ۱۹: ۹۱ (مثنوی) ـ فرهنگ سخنوران: ۳۳۷.

33942 ـ **تهران**، ملک ۴۹۳۲/۷: شکستهٔ سدهٔ **۱۲**، (۱۲۷پ ـ ۱۳۰ر)، پیرامن ۱۱۵ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

33943 ـ **مشهد**، رضوی ۴۹۶۷/۴: با تاریخ **۱۲۳۰** در دفتر، آغاز برابر نمونه، ۴۵ بیت [رؤیت].

33944 ـ **مشهد**، رضوی ۱۸۲/۵ ادبیات: نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۵** در دفتر، آغاز برابر نمونه، در ۱۵۱ بیت [ف. رضوی ۷: ۲۲۴].

33945 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۹/۷۰: نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص ۶۹۹ـ۷۰۶ جنگ) ۹۸ بیت، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۳۳].

مثنوی صفای دشتکی

همان میرزا ابراهیم.

33946 ـ **تهران**، دانشسرای عالی ۸۸/۴ قریب: نوشتهٔ آدینهٔ ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۲۳** در شیراز [نسخه‌ها ۵: ۶۲۲].

33947 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۶۲۴/۵: نستعلیق **۱۳۰۸** (۷۷ر ـ ۸۱پ) آغاز یادنشده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۳۰].

مثنوی صفا

میرزا ابراهیم صفا. گویا همان دشتکی.

33948 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوری مهجور **۱۱۹۹-۹۱** [آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

مثنوی صفی علیشاه

نعمت اللهی، میرزا حسن، که یاد او در «زبدة الاسرار: ۲۸۵۱» گذشت. عرفانی، با دیباجه‌ای به نثر و درهمین دیباجه از «زبدة ـ الاسرار» خود یادکرده است، وشاید این یکی دفتر دوم آن باشد، چه خود گفته است: زبدة ـ الاسرار یعنی این کتاب ـ لاجرم هم شیر دارد هم شراب. **آغاز:** الحمدلله الذی ادری عن حقیقة ذاته ... مدتی بدکز کسالتهای دل ـ بود ساکن بحر گوهرزای دل ـ مرغ نظمم جا بویران کرده بود ـ سر بزیر بال حرمان کرده بود.

33949 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۳۱۴/۲ فهرست نشده: شکسته نستعلیق سلخ رمضان **۱۳۳۰** (۵۴ر ـ ۱۸۴ر) بدنبال «زبدهٔ» او [رؤیت].

مثنوی طرب

در عصمت و تقوی. در انجام آن آمده: لب زبیهوده **طرب** بازبیند ـ که خموشی ست بسی

فایده‌مند. **آغاز:** عصمت ازجملهٔ اخلاق خوشست ـ عصمت آن راکه بود زاهل هش است.

33950 ـ **تهران**، دانشگاه ۸/۳۵۲۷: نستعلیق **۱۲۴۵ـ۱۲۵۳** (ص ۱۵۹ـ۱۹۶) زدین [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۴۴].

مثنوی طوفان هزار جریبی

میرزا طبیب مازندرانی (م ۱۱۹۰)، که یاد او در «دیوان: ۲۴۱۸» گذشت. مثنویست در سوزوگداز. **آغاز:** ای صبا ای مایهٔ آرام من ـ کام بخش خاطر ناکام من.

بنگرید، ذریعه ۱۹: ۹۲.

33951 ـ **مشهد**، رضوی ۴/۱۸۲ (۸۳۴۴): نستعلیق نزدیك **۱۱۳۵**، آغاز برابر نمونه، ۵۶ بیت است [ف. رضوی ۷: ۲۲۴].

33952 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲/۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۶۵۳ ـ ۶۶۳) زدین مصور، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۶].

مثنوی عارفی

عارفی هروی (بنگرید: گوی وچوگان)

33953 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم شوروی B ۱۸۸: باتاریخ **۱۹۰۷** م دردفتر. [ف. آکیموشکین ۱: ۴۸۳].

مثنوی عامل الدین

عامل الدین. ازسدهٔ سیزدهم، مثنوی حماسی دینی درداستان علی اکبر وقاسم فرزندان حضرت حسین وحسن **آغاز:** ستایش کنم داور پاك را ـ که او داد هرفهم وادراك را.

33954 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲/۳۷۳ ف) Or ۳۲۵۴: نستعلیق **۱۲۹۸** (۱۸۸۱ م)، آغاز برابر نمونه، انجام: تمت الکتاب کاتبه و ناظمه محمد طاهر بن ابوطالب در (۱۲۹۸) بدنبال قصاید او (۵۶پ ـ ۱۱۸) [ذیل، دیو: ۲۳۲].

مثنوی عبدالرحمان

ازعبدالرحمان طالبانی کرکوکی قادری. گزارشی است بر ۱۸ بیت از مثنوی مولوی در ۲۷۱ بیت، بادیباچه‌ای به نثر، که در ۱۲۵۰ سروده است. **آغاز:** الحمدلله الذی له عقول الفحول... یاد باخود درازل بی‌ما ومن ـ عشق را میساختی با خویشتن.

33955 ـ **تهران**، مجلس ۱۹/۲۳۲۹: باتاریخ **۱۲۴۷** در جنگ (ص ۲۱۶ ـ ۲۳۹) [ف. مجلس ۸: ۲۶].

مثنوی عذب

میرزا جعفر. درذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ عذب ازاو یاد نشده‌است.

33956 ـ **تهران**، دانشسرای عالی ۹/۸۸ قریب: نوشتهٔ شنبهٔ ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۲۳** [نسخه‌ها ۵: ۶۲۲].

مثنوی عرفی شیرازی

جمال‌الدین محمد (۹۶۳ ـ ۹۹۹)، که یاد او در «نفسیه: ۱۴۶۴» گذشت. مثنویست بصورت ترجیع بند، در ستایش حکیم ابوالفتح مسیح‌الدین گیلانی، ازمردان دربار جلال‌الدین محمد اکبر پادشاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴). **آغاز:** آیدم چون دواشفیق و نقیض ـ صحت امروز دوستان مریض.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۹۳.

33957 ـ **مشهد**، رضوی ۳/۹۰۰ ادبیات (۴۷۱۶): نستعلیق خوش شاه‌قاسم کاتب، محرم **۱۰۳۲** برای خان زمان شاه نظر خان همراه «خسرو وشیرین» و «مجمع الابکار» او، زرین [ف. رضوی ۷: ۷۰۶].

33958 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۹۳ Add. در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۶۰** (۱۶۴۹م) آغاز برابر نمونه، [دیو۲: ۶۶۷].

مثنوی عظیم الدین

عظیم الدین محمد حسینی شیرازی الشئوی (؟).

33959 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۴۰ A: در «کلیات» او بی تاریخ، چند مثنوی کوتاه است و یك مثنوی در مناجات و یکی در سیر دین توحید الهی و دیگری در وصف محبوب و دیوان او، با دیباجه [آکیموشکین ۱: ۴۵۴].

مثنوی عماد فقیه

علی کرمانی (م۷۷۲ یا ۷۷۳) که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۶» گذشت. **آغاز:** بنام آنکه ذکرش وردجانست ـ مبارك نامه‌اش معجز نشانست.

33960 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۰۱ pi/VI ۲۰۳۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۸**، [ف. عبدالله ۲: ۲۶۴].

مثنوی غزالی مشهدی

که یاد او در «دیوان: ۲۴۵۴» گذشت. باید دیدشاید یکی ازمثنویهای بنام او باشد: تحفةالعشاق، قدرت آثار، نقش بدیع...

33961 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۳۱ or: سدهٔ **۱۰**، مصور [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۷].

مثنوی غنیمت

ازغنیمت، محمداکرم، که یاداودر «دیوان: ۲۴۵۶» گذشت. مثنوی نیرنگ عشق، ومثنوی غنیمت ازوچندبار چاپ شده است، وشاید این دو نسخه یکی از آنها باشند.

33962 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۲۶: نوشتهٔ **۱۲۶۳** (ص۷۶ ـ ۲۱۵) [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۷].

33963 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۱۹ منظوم (۷۹۱): نستعلیق، تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال: ۹۹].

مثنوی غیاثی

درستایش سیدراشدالدین خان.

33964 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم شوروی C ۵۸۴: بی‌تاریخ، (۳۸ر ـ ۴۶ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۴۸۴].

مثنوی غیرت اصفهانی

میرزا جعفر غیرت (م۱۲۱۵)، که یاد او در «دیوان: ۲۴۵۷» گذشت. سوز و گداز و شکوه است. **آغاز:** ای‌میر همه ستمشعاران ـ نومیدکن امیدواران.

33965 ـ **تهران**، مجلس ۶۰/۲۳۲۹: نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص۶۰۹ ـ ۶۲۰)، ۱۶۴ بیت [ف. مجلس۸: ۳۱].

33966 ـ **تبریز**، ملی ۲۰/۲۵۷۶: دریك جنگ تازه نویس (ص۲۲۷ ـ ۲۳۸) در فهرست از نسخه نشانی بیشتر داده نشده وشاید همین مثنوی او باشد [ف. ملی تبریز ۱: ۳۴۶].

مثنوی فایض

در ذکر جنگهای سلطان ابوالغازی.

33967 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۵۰ Spi/VI ۴۶۴۶: نستعلیق ابراهیم صدیقی، ۲۰ رجب **۹۹۴** (۱۵۸۶م)، آغاز افتاد: چون ببر لشکرشکن ـ چو شیراژدها پیکروپیلتن، ۳۰گ [ف. عبدالله ۲: ۵۰۸]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۵۶].

مثنوی فخری

مثنوی فخری

مثنویست عرفانی با این عنوانها : نعت، وصف معراج ، منقبت امیر ، ستایش سخن ، تمهید نظم این مثنوی، آغاز داستان . .. چند حکایت وغزل ، **آغاز:** ای‌کرده مرا به گلشن راز ـ طاووس صفت بجود نظرباز ـ عشق‌تودلم تمام بگداخت ـ مرآت جمال خویشتن‌ساخت.

33968 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۱۱/۵ : نستعلیق محمد علیخان در هند ، سدهٔ **۱۲** ، (۹۵ر ـ ۱۰۳ر) چهارستونی. **انجام :** مصرع که زمصرعی شود دور ـ کی‌دور معیو بست منظور [رؤیت] .

مثنوی فدایی

ناشناخته . در ذریعه و فرهنگ‌سخنوران سیزده تن با این تخلص یاد شده است .

33969 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۲۰ منظوم (۱۴۸) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۹] .

مثنوی فرقتی کاشانی

ابوتراب بیك جوشقانی (م ۱۰۲۶ ـ یا ۲۷)، که‌یاد او در «دیوان: ۲۴۶۴» گذشت.

33970 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۳۱ : نستعلیق ، سدهٔ **۱۲**، ۳۴۰ بیت (ص ۳۷۰ ـ ۳۹۳ جنگ) [ف. مجلس ۸: ۳۸] .

مثنوی فقیر

از فقیر . ناشناخته . بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۴۵۲ .

33971 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۲۱ منظوم (۴۶۴) : شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۹] .

مثنوی قدسی

محمدجان قدسی (م ۱۰۵۶)، که‌یاد اودر «دیوان: ۲۴۸۲» گذشت.

33972 ـ **آصفیه** ۲۹۶ مثنوی : نوشتهٔ **۱۰۲۷** [ف. آصفیه ۳: ۶۳۰].

مثنوی کریم‌خان قاجار

حاج محمدکریم‌خان (۱۲۲۵ـ۱۲۸۸)، که‌یاداودر «حلقهٔ کریمی: ۲۸۷» گذشت. مثنویست در توحید و اخلاق بروش عرفانی در پیرامن ۱۹۲۰ بیت [نسخهٔ ملك]، باعنوانهای: حکایت جستجوی ماهیان‌ازآب ، پرسیدن اصحاب‌عیسی که‌باکه‌نشینیم، تمثیل، وحی آمدن به‌ملائکه‌بجهت خلقت آدم. چندبار و سومین آن در۱۳۵۲در ۹۶ ص چاپ شده‌است. **آغاز:** ای منزه‌پرده‌دار و پرده در ـ ای‌بهرپرده‌درو ، ازپرده‌در ـ چون سرایم‌من بپاست کان‌سپاس ـ درقیاس است وتو بیرون ازقیاس.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۹۶ ـ ف . مشار : ۱۳۷۱ ـ ف. کتب شیخ‌احسایی ۲: ۲۴۳.

33973 ـ **تهران**، ملك ۵۲۰/۷ : نستعلیق سید محمد علی‌فرزند میرزاشیب‌تفرشی، یکشنبهٔ ۲۳ محرم **۱۲۷۳** (ص ۴۰۴ ـ ۵۵۶)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33974 ـ **تهران**، ملك ۵۳۸۲ : نستعلیق غلامرضا فرزندآقا محمدعلی در ۲۱ع ۲/ **۱۲۸۰**. و درهامش مثنویست بشیوهٔ پرسش‌وپاسخ، ۷۷ گ [رؤیت] .

33975 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۱۰/۱ : نستعلیق عبدالجبار فرزند حاج قاضی محمد قراباغی، نزدیك **۱۳۳۱** (ص۲ ـ ۱۶۴)، آغاز یك بیت افزوده دارد [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۹] .

33976 ـ **مشهد**، رضوی ۹۰۲ ادبیات (۴۹۴۲) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، آغاز

برابر نمونه [ف. رضوی۷: ۷۱۴] .

مثنوی کریمخان قاجار

در فهرست کتب شیخ احسایی بخش ادبیات ص۲۴۱-۲۴۳ از این سرودهٔ او نام برده نشده، و در فهرست الهیات نیز باحتمال ازو دانسته شده است. **آغاز:** بشنو ازمن داستانی دیعقان- قصهٔ بی‌خانمان خونین دلان.

33977- **تهران،** الهیات ۴/۱۳۴ د: در دفتری از نگارشهای همان کرمانی نوشتهٔ شوال **۱۲۸۳** درکربلا (گ ۶۵) [ف. الهیات ۱: ۲۴۴] .

مثنوی کلیم کاشانی

ابوطالب (م۱۰۶۱ یا ۱۰۶۲)، که یاد او در «کلیات ۱۸۹۱» گذشت . چند مثنوی کوتاه است از او : ۱- شکست پا . **آغاز :** کیم من دغداری درزمانه - بهرداغی خدنگی را نشانه ۲ - تعریف اسب ، **آغاز:** مرا تا افکند هر روز جایی - نصیبم کرد گردون بادپایی ۳ - جنگ شاهزاده با فیل، **آغاز:** بهمهمانی گوش ارباب هوش - یکی قصه دارم بمن دار گوش ۴- تعریف سراپرده ، **آغاز:** برای سراپرده‌ات آفتاب- زرتار تابیده زرین تناب ۵ - تعریف سپهر ، **آغاز:** پیش رخ شه نه سپهر شد حجاب - پاره ابریست بر آفتاب ۶- تعریف عمارت.

33978 - **مشهد،** رضوی ۶۴۱ ادبیات ۴۴۹۳: نوشتهٔ **۱۰۵۵** مثنوی وصف اسب اوست (ص ۴۸۰) [ف. رضوی ۷: ۵۸۹] .

83-33979- **مشهد،** ۶۴۱ (۴۴۹۳) : با تاریخ **۱۰۵۵** دریك جنگ. مثنوی : ۱- شکست دست، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۲- مثنوی در تعریف اسب، آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، ۳ - جنگ بافیل، آغاز برابر نمونهٔ **۳** ، ۴ - تعریف سراپرده ، آغاز برابر نمونهٔ **۴** ، ۵- تعریف سپهر ، آغاز برابر نمونهٔ **۵** [ف. رضوی ۷: ۵۸۹-۵۹۰].

33984- **تهران،** مجلس ۲۴/ ۲۶۶۵ : با تاریخ **۱۰۶۰** دردفتر (ص۶۹۱-۶۹۲) شکست دست اوست، ۶۸ بیت [ف. مجلس ۸ : ۴۲۰].

87-33985- **تهران،** ملك ۲۱/ ۴۰۷۶ : سدهٔ **۱۱** ، چند مثنوی‌ست ازاو از آن میان شکست دست و تعریف اسب و تعریف عمارت [رؤیت] .

33988- **تبریز،** ملی ۱۲/ ۳۰۴۶ : در جنگ مؤرخ **۱۰۶۷-۱۱۴۸** (ص۱۱۱ هامش) مثنوی در وصف اسب اوست . [ف. ملی تبریز ۱: ۳۷۶] .

33989- **تهران،** ملك ۲۴/ ۳۸۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱۶۲پ) مثنوی وصف اسب اوست در ۴۵ بیت . آغاز برای نمونهٔ **۲** یاد شد [رؤیت] .

33990- **تهران،** ملك ۵۲۴۳ : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۱** ، مثنوی وصف اکبرآباد اوست [رؤیت] .

33991- **دانشگاه** ۱۱۴/ ۴۸۶۴ : سدهٔ **۱۱** ، مثنوی شکست دست است ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** (ص۳۹۰ جنگ) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۸۹] .

93-33992- **لنین گراد،** اکادمی علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ف) : در «گلشن» گردآوری مهجور، **۹۱-۱۱۹۹**، مثنوی ۱- شکست دست ۲- وصف اسب اوست [آکیموشکین ۱ : ۴۶۸].

مثنوی لطیف الدین

از شیخ لطیف الدین حسن، بسال ۱۱۲۵ ، درسه دفتر بروش «مثنوی معنوی». درذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ لطیفی از او یاد نشده است. **آغاز ۱:** بشنو از گل چون حکایت میکند- از خزان هردم شکایت میکند. **آغاز ۲:** ایها-

الساقی شرابی ده‌که من ـ سوختم وهست ذوق سوختن .

33994ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۲۶۸Spi/VI۱۰۲ :شکسته‌آمیزعبدالصمد (مرید سراینده) ۱۱۴۶ (۱۷۳۳م) در دهلی، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۹۷گ [ف.عبدالله ۲ : ۵۵۰] . ازکتابهای پرفسور شیرانی‌بوده[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۷۳] .

33995 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۱۲۲۷/۴۲۸۰ : تاریخ یاد نشده آغاز برابر نمونهٔ۲، [ف . دکتر محمد بشیر حسین۱ :۱۶۹] .

مثنوی مجذوب تبریزی

شرف‌الدین میرزا محمدرضا،که یاد اودر «اتمام‌الحجة : ۸۷۰ » گذشت . و از هموست مثنویهای: تأییدات، خزاین‌الفراید ، شاهراه نجات ...

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۹۸ .

33996 ـ تهران، ملك ۵۴۷۳ :نسخ سدهٔ ۱۲ ، آغاز و انجام افتاده ، عرفانی، با عنوانهای : سردفتر محاکمات قرآن ، امواج بحار صنع توحید ، رمزی زعجایبات قرآن ، طوفان عطا، درجی‌است ازلئالی، منهاج‌حقایق شریعت،دیباجهٔمعجزات‌بیحد،رسواکن‌اختراع باطل ... آغاز: موجود: وهمست زسعی‌خود نکونسار_ازاوج‌خورندچوسمینار(؟)[رؤیت] .

(بنگرید :حماسهٔ دینی: ۳۱۲۱).

33997 ـ تهران ، مجلس ۱۱۷۳ : نستعلیق ۱۲۳۶ مثنویست در توحید و احادیث امامت و ستایش از امامان و جز «تاییدات» و «شاهراه نجات» اوست. آغاز:ای براحدیت‌تو برحق_کونین دوعادل موثق [ف . مجلس ۳ : ۶۳۸] .

مثنوی محبی

مثنویست عرفانی آغاز و انجام افتاده ، بروش«مثنوی‌معنوی» باگواه‌آوردن‌ازسروده‌های مولوی وعطار و حکایتها . از آن میان حکایت ابراهیم ادهم‌وطوطی‌وعنقاوهدهد. درآن‌آمده: ای محبی ازملامت رخ‌متاب_ زانکه‌نعم‌العبد میآید خطاب (ص۳۴) . و : تا محبی عاشق دیدار شد ـ هردوعالم پیش چشمش خارشد.

33998 ـ تهران ، مجلس ۲۶۳۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ،آغازموجود: بلبل ارمی‌بود صاحب اختیار_ کی‌شدی بهرگل صدجورخار. انجام:که شدم در خوان وصلش میهمان ـ که ربودم از سگ نفس ... ۱۱۸ ص ۱۳س[ف. مجلس ۸ :۳۸۲] .

مثنوی محمد سمرقندی

درص ۴۵۱ گذشت .

مثنوی مسکین

عبدالله مسکین . (شاید نگارندهٔ فرهنگ هوش افزا : ۱۹۴۷ باشد) .

33999 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم شوروی C۱۲۶۰ (N ۵۰۴): باتاریخ۱۲۶۶ در دفتر [ف. آکیموشکین ۱ :۴۸۳].

مثنوی مسیحای کاشانی

حکیم‌رکنا،که‌یاد او در« دیوان:۲۵۲۷» گذشت. آغاز: نباید زآفرینش آشنایی_کزو کس بشنود بوی‌وفایی.

34000ـ تهران،مجلس۴۵/۲۳۲۹ : نستعلیق ۱۲۷۴- ۱۲۷۵ (ص ۴۴۴ ـ ۴۴۷ جنگ) ۴۲ بیت است [ف. مجلس۸ :۲۹] .

مثنوی ملا محمد

گویا ازحجة الاسلام عبدالصاحب، حاجی

ملامحمد متخلص به‌صاحب (م ۱۲۹۰) که‌یاد او در «دیوان: ۲۳۹۹». گذشت. مثنویست عرفانی بشیوهٔ «مثنوی‌معنوی» ازحکایت وتمثیل، ولی‌در آن بکنایه‌ازگفته‌های‌مولوی‌بدگویی‌کرده است **آغاز:** ای‌رفیقان همرهان‌باوفا_شب‌روان‌وادی ملك فنا _ اننی آنست نارافامکثوا_ علل‌اتیکم بهاکی تصطلوا .

این مثنوی بنام«مثنوی همام: ۳۱۴۰» نیز یاد خواهد شد.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۹۸.

34001_ **مشهد**، رضوی۱۰۴۴۲ فهرست نشده : نسخ محمد اسماعیل فرزند محمد رضا کاشانی مشهور به‌قاری، دهٔ سوم‌ذیقعدهٔ **۱۲۷۴**، ۶۸ گ ۱۴ س نام سراینده بدون تخلص بخامهٔ نویسنده است [رؤیت].

34002 _ **تهران**، ملك ۵۵۳۰ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، با یادداشتی‌که : مثنوی‌از**وقار**شیرازیست، نسخه پیرامن ۲۰۰۰ بیت دارد، ۹۷ گ[رؤیت].

34003 _ **تهران** ، دانشگاه ۴۸۴۶ : نستعلیق حاجیه‌ملك‌خانم‌دختر عبدالصاحب‌محمد نراقی ، سدهٔ**۱۴**. آغاز برابر نمونه، درفهرست از آن ملامحمد نراقی دانسته شده است. همراه دیوان همان صاحب نراقی [ف. دانشگاه۱۴: ۳۸۶۵] .

مثنوی محوی استرآبادی

محمد باقر، سدهٔ ۱۲_۱۳ ، درگذشته در شیراز .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۱۴_ مجمع‌الفصحا ۲: ۴۵۱_ فرهنگ سخنوران : ۵۲۷ .

34004_ **مشهد**، فرخ۲۶۴ مج: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۳: ۹۵].

مثنوی مدهوش

محمدصادق گلپایگانی، که یاداودر«سر_ العزیز : ۱۶۳۲» گذشت. پس‌ازتوحید و نعت و سبب تألیف پنج باب‌است: ۱_ فی‌المتقابلات ۲_ التنبیهات ۳ _ مراتب‌العشق ۴ _ صفات المحموده ۵ _ الذمایم. **آغاز:** بسمله، آغازهمه کارها _ بلکه‌کلیدهمه‌اسرارها _چون‌دررحمت برخم باز به .

34005_ **تهران**، مجلس، شماره‌وفهرست نشده : نستعلیق در « کلیات » او، از روزگار سراینده ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

مثنوی مشفقی

ازملامشفقی۸۹۹ (؟) . **آغاز:** به‌بسم‌الله‌منشور سخن را چون بود طغرا .

34006 _ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۱۱/۹۵۹/۴ : نوشتهٔ **۱۰۰۹** (۱۶۰۰_۱۶۰۱ م)[ف.دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۷۵] .

مثنوی مشکی

ناشناخته . در ذریعه از چهار تن با این تخلص یاد شده است .

34007_ **تهران**، دانشسرایعالی۱۸/ ۸۸ قریب : با تاریخ **۱۲۲۳** در دفتر [نسخه‌ها۵: ۶۲۲] .

مثنوی مشهور

در ذریعه۹: ۱۰۵۲ وفرهنگ سخنوران: ۵۴۵ از دو تن با این تخلص یاد شده است :

۱ _ مشهور تبریزی بنام محمدزمان‌که به هند رفته تا ۱۰۵۰ زنده بود و پس از برگشت در هرات درگذشته‌است ۲_ بوسعید مشهور، برادر زادهٔ نورجهان بیگم ، ازسدهٔ یازدهم. مثنویست در داستان زن‌گرفتن مسافری و دچار شدن‌او به‌زنی زشت. **آغاز:** روزی‌ازروزها‌نکومردی_

بی‌نظیری یگانه‌ای مردی .

بنگرید : دانشمندان آذربایجان : ۱۶۶ (مشهور تبریزی) .

34008ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۲۴/۱۳ : با تاریخ **۱۲۵۱** دردفتر (ص۷۹ـ۸۱) ، انجام: بسیار ازچنین بلا**مشهور**ـ خویشتن را بکردگار غفور [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۷۲] .

مثنوی معزی

میرزا معزی موسوی .

34009ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ ق ف۲۷ : نوشتهٔ **۱۲۴۹**، ۷۸ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۷] .

مثنوی معصوم

ناشناخته. در ذریعه ۹: ۱۰۷۰ـ۱۰۷۱ و فرهنگ سخنوران ۵۵۲ـ۵۵۳ از سیزده تن با این نشانی یاد شده است. مثنویست در اخلاق و عرفان به‌روش «مثنوی معنوی» آمیخته با داستانها . گویا سمنانی بوده چه‌دردنبال‌عنوان: قصه در تعریف پیغمبران‌که در سمنان مدفونند (ص ۷۲ـ۸۲) نکاتی‌دربارهٔ این‌شهروروستاهای آن آمده و دارندهٔ نسخه نیزسمنانی است .

34010ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۲۴۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده‌وازمیان پاره شده، در۱۲۳۷ از آن محمد علی کاشانی سمنانی بوده، **آغاز** موجود: میشودگنج‌درآنجا پیدا ــ تو نداری خبر از سرخدا. **انجام:** انس درصحبت معصومان‌گیرـ تا نگردی زدم نادان دلگیر ، ۱۶گ ۱۰ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۱] .

مثنوی مقیم اصفهانی

شاید میرزامقیم کتابدار فرزند میرزاقوام که‌پدرش‌مستوفی‌شاه عباس(۱۰۵۲ـ ۱۰۷۷) و خودکتابدار آن شاه‌بوده، سفارت دکن نیز گرفته است . داستانیست عشقی و در آن ازفتح‌قندهار بدست همان شاه سخن رفته است، **آغاز:** آنکه پیوسته داد تاج و اساس ـ به‌شهان‌الخصوص‌شاه عباس ـ تاکه برتخت دین گرفت نوی ـ شاه **عباس ثانی** صفوی .

بنگرید : ذریعه ۹: ۹۰۸ (کتابدار) و ۹: ۱۰۹۱ (مقیم اصفهانی) ـ فرهنگ سخنوران: ۵۶۰ـ مجلهٔ ارمغان ۱۳ : ۳۲۲ .

34011ـ **تهران** ، ملك ۴۷۰۹/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۱۷ر- ۱۳۷ پ درهامش) انجام افتاده ، نسخه ۳۲۰ بیت‌است [رؤیت] .

مثنوی ملا

ازملا (بنگرید: پندنامهٔ ملا : ۲۷۰۰) .

34012 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۷۵ : تاریخ‌یادنشده، درفهرست‌آمده «مثنویات‌ملا» بایدچندمثنوی‌باشد [مخطوطات، سرفراز علی : ۷۷] .

مثنوی ملاشاه

از ملاشاه بدخشی ، که‌یاد او در «دیوان: ۲۳۷۱» گذشت‌چند مثنوی‌ازودریك‌دفتریادشده است: ۱ـ ولوله **آغاز:** ازولوله‌وصال‌یارم‌ـ بنگردل آفتاب زارم . ۲ـ هوش: **آغاز:** طرزخاموشی وطرح گفتن ـ همه‌کس می‌داند غیر ازمن ۳ـ نسبت. **آغاز:** حمد را نسبتی‌است باتودرست‌ـ بردرم ... بردرتست .

34013 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۸ pi/VI ۶۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، از روی نوشتهٔ سراینده [ف. عبدالله ۲ : ۳۵۸] .

مثنوی ملا منیر

از ملامنیر .

34014ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو

۲ ق ف ۲۵: تاریخ یاد نشده (ص ۳۴ ـ ۶۷) [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۷].

مثنوی ممتاز

ازممتاز، ازحماسه‌های دینی است، درفتح خیبر. **آغاز:** بده ساقی آن‌آب آتش نما ـ که هوش زسر رفته‌آرد بجا.

34015ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۲۳۶: نسخ محمد حسین ممتاز فرزند حاجی محمد ـ تقی، شنبه ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۲۵۸** [رؤیت].

مثنوی منورخانم

34016ـ **تهران،** دانشسرایعالی‌۵/۸۸ قریب: در دفتری باتاریخ **۱۲۲۳** [نسخه‌ها۵: ۶۲۲].

مثنوی مؤمن

آقا مؤمن‌تفرشی.

34017ـ **تهران،** دانشگاه‌۱/۳۱۶۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ۱۵) ۱۰ س [ف. دانشگاه‌۱۱: ۲۱۲۹].

مثنوی مهجور

از محمدکاظم فرزند محمدرضا متخلص‌به مهجور، پایان سدهٔ دوازدهم. که نام او را در تذکره‌هایی‌که دردسترس بودنیافتم، اومجموعهٔ گرانبهایی بنام «گلشن» میان سالهای ۹۱ ـ ۱۱۹۹ گردآورده و در آن شش مثنوی کوتاه بی‌نام خود را نیزآورده است.

34018ـ **لنین‌گراد،** اکادمی‌علوم‌۱۲ E (۳۵۹۰ ف): بخامهٔ سراینده **۹۱ـ۱۱۹۹** [آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

مثنوی نادری

نادری سمرقندی. گویاهمان سراینده‌که بروزگار همایون پادشاه (۹۳۷ـ۹۶۳) به‌هند رفته و در۹۶۶ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه‌۹: ۱۱۴۹ ـ فرهنگ‌سخنوران ۵۸۵.

34019ـ **لنین‌گراد،** اکادمی علوم شوروی B ۲۳۵۳: بی‌تاریخ، (۵۱پ ـ۵۴ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۴۸۴].

مثنوی ناصر علی

ناصر علی‌شاه نصرت، که یاداودر«دیوان: ۲۴۴۸» گذشت. مثنویست عرفانی. **آغاز:** آن شنیدستی‌که شمع انجمن ـ جان روشن روشنی جان من.

34020ـ **تهران،** دانشگاه ۲/۳۱۳۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، در «دیوان» او (ص۵۳ ـ ۱۲۶)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه‌۱۱: ۲۰۸۱].

34021ـ **تهران،** دانشگاه‌۳/۲۹۵۵: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، (۱پ ـ ۵۶ر)، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه‌۱۲: ۲۹۵۴].

مثنوی ناصرعلی

همان سرهندی که یاد او پیش از ایـن در «دیوان: ۲۴۴۸و۲۵۶۳» گذشت.

34022ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۲ قف ۲۷: نوشتهٔ **۱۲۴۹** (ص۱) [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۷].

34023ـ **بنگال،** ایشیاتك‌۱۳۰ منظوم (۷۹۹): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۰].

34024ـ **اکسفورد،** بادلیان‌۸/۱۲۲ الیوت: نستعلیق روزگار رضا قلیخان. **فیلم** آن در دانشگاه ش‌۸۸۸هست [فیلمها: ۵۴۵].

مثنوی نبی‌شاه

از نبی‌شاه، نواب نصیری‌خان، که یاد او در «دیوان: ۲۵۶۶» گذشت. مثنویست عرفانی درچند دفتر بروش «مثنوی معنوی» **آغاز:** دفتر ۱): ای خدای انبیاء و اولیا ـ ای‌قدیم‌وای کریم وکبریا. آغاز دفتر ۶): دفتر سادس همه عشق‌خداست ـ بسکه‌باحق مدعای عشق‌ماست.

34025ـ **تهران**، مجلس ۹۴۸۶ فهرست نشده: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳**، در نمای آن آمده: هفت دفتر. [رؤیت].

مثنوی نشاط اصفهانی

میرزا عبدالوهاب (م ۱۲۴۴)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۵» گذشت. مثنویست به‌روش «نان‌وحلوا»ی بهایی، همراه‌بااصطلاحات‌عرفانی. **آغاز:** ای همایون هدهد شیرین مقال ـ طایر فرخ پی فرخنده فال.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۰۰.

34026ـ **تهران**، ملی ۸۲۱ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۷گ ۱۱ س [ف. ملی ۲: ۳۵۸].

مثنوی نشاط

همان عبدالوهاب. درآن از عرفان دفاع شده است. **آغاز:** بازز نجیر جنون برداشتند ـ بند برپای خرد بگذاشتند.

34027ـ **تهران**، ملی ۳۴۸ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گزیده‌ایست، ۱۶گ ۱۳ س [ف. ملی ۱: ۳۴۰].

مثنوی نصیر اصفهانی

میرزا محمد نصیر پزشك (م ۱۱۹۱) که یاد اودر «پیروجوان: ۲۷۰۰» گذشت. مثنویهایی است بی‌نام و نشان.

34028ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوردهٔ مهجور در ۹۱ـ**۱۱۹۹** [آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

34029ـ **تهران**، دانشسرای عالی ۱۰/۸۸ قریب: نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۹ ذیحجهٔ **۱۲۳۳** [نسخه‌ها ۵: ۲۲۲].

34030ـ **تهران**، دانشگاه ۳/۴۳۳۴: نستعلیق حیدرعلی طبیب سیرجانی، نزدیك **۱۲۵۸** (ص ۲۵ ـ ۴۹) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۹۳].

34031ـ **تهران**، مجلس ۵/۴۴۲: نستعلیق. تاریخ یاد نشده، **آغاز**، کیم من دیوانه‌ای از خود هراسان [ف. مجلس ۲: ۲۵۹].

مثنوی نصیر جوشقانی

مثنویست بروش «قضا و قدر»ها و عشقی، پیرامن ۲۱۶ بیت. **آغاز:** شنیدم نقلی ازصاحب کمالی ـ بزرگی بخردی نیکوخصالی ـ سخندانی فصیحی نکته سنجی ـ نهان از زیر هر معنیش گنجی.

34032ـ **تهران**، ملك ۵/۴۷۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده (۱۳۱پ ـ ۱۳۷پ متن) [رؤیت].

مثنوی نصیرای همدانی

شاید نگارندهٔ «لعل قطبی: ۲۱۷۲» باشد.

34033ـ **تهران**، مجلس ۵/۲۳۳۸: شکسته نستعلیق خوش محمدرضا نوری، **۱۲۹۲** (ص ۳۶۲ـ۳۸۱ هامش) [ف. مجلس ۸: ۴۷].

مثنوی نظیری نیشابوری

ملامحمد حسین (م ۱۰۲۱ ـ ۱۰۲۳)، که یاد او در «دیوان: ۲۵۷۸» گذشت.

34034ـ **بنگال**، آسیایی ۱۸/۵۷۳a

(۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، مثنویست اخلاقی [ف. بنگال : ۱۵۱].

مثنوی نظیری

آغاز: ای‌زراه ورسم یاری‌بیخبر . داداز دست توای بیدادگر .

34035_ **تهران**، مجلس ۶۳/۲۳۲۹: نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص۶۵۲-۶۵۸جنگ) ۷۸ بیت، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۳۲].

34036_ **تهران**، الهیات۱۲/۱۷۲ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** ، (۱۶۶ب-۱۶۷ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. الهیات۱ : ۱۳۷] .

مثنوی نظیری

34037_ **تهران**، دانشسرایعالی۱/۸۸ قریب : نوشتهٔ چهارشنبه ۲۱ ذیحجهٔ **۱۲۲۳** [نسخه‌ها ۵: ۶۲۲] .

مثنوی نعمتخان عالی

میرزامحمدشیرازی، دانشمندخان (م ۱۱۲۰)، که یاد اودر «دیوان: ۲۵۸۳» گذشت. مثنویست عرفانی.

34038_ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۶/۲/۳۰۶۱: سدهٔ **۱۲** [ف .دکتر محمدبشیر حسین۱: ۱۷۵].

مثنوی نور علیشاه

محمدعلی، که‌یاد اودر «آیة‌النور: ۱۰۱۶» گذشت. مثنویست‌عرفانی. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ــ سرعلم‌حمدعلی‌عظیم‌ـ‌صیقل آیینه‌دلها بود ــ جوهر شمشیر زبانها بود .

34039_ **تهران** ، ملك ۳/۵۰۰۵ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، همراه «شرح‌خطبة‌البیان» او (۱۴۶پ-۱۶۰پ)۱۵س [رؤیت] .

34040_ **تهران**، مجلس۳۹۱: نستعلیق، در «دیوان» او، آغاز برابر نمونه [ف.مجلس ۲: ۲۲۹] .

مثنوی نوعی خبوشانی

محمدرضا(م۱۰۱۹)، که‌یاد اودر«دیوان: ۲۵۸۹» گذشت. **آغاز:** شبی‌رو از گلاب صبح شسته ــ چورخ آیینهٔ خورشید رسته .

34041_ **تهران** ، ملك ۵۵۱۱/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در «دیوان» او[رؤیت] .

34042_ **تهران**،ملك ۵۵۲۲: نستعلیق حاجی حمزه، ۱۷ محرم ۱۲۱ (سدهٔ **۱۳**) ، آغاز برابر نمونه، عنوانهاسفیدمانده، [رؤیت].

مثنوی نوعی

همان خبوشانی .

34043_ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ قف۲۷: نوشتهٔ **۱۲۴۹**، ۵۶ص[مخطوطات، سرفراز علی : ۷۷] .

مثنوی واسطی

میرعبدالجلیل بلگرامی‌واسطی(م۱۱۳۸)، که یاد او در «طوبی: ۲۹۹۵ » گذشت . و از سروده‌های‌او‌یکی‌بنام«مثنوی‌واسطی»چاپ‌شده. بنگرید : ف.مشار:۱۳۷۶.

34044_ **آصفیه** ۲۴۳ مثنوی : نوشتهٔ **۱۸۲۸** م [ف. آصفیه ۳: ۶۳۲].

مثنوی واصلی

در ذریعه۹: ۱۲۴۹ ــ ۱۲۵۰ و فرهنگ سخنوران : ۶۳۹ از دوازده‌تن با تخلص‌واصل و واصلی یاد شده است . در «هفت آسمان» از سراینده‌ای با تخلص واصلی که از « مخزن الاسرار» پیروی‌کرده‌باشدنام برده نشده‌است. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم‌ــ آیت‌هستیست زفرد قدیم ــ در دو جهان هر چه وجودیش هست ــ هستی‌از آن یافتنی‌اش هست.

34045ـ **تهران،** ملك ۵۲۳۱ : نسخ سدهٔ **۱۲ - ۱۳** ، زرین ، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده ، ۲۰۲گ ۱۷ س [رؤیت].

مثنوی ولدی = رباب نامه

سلطان ولد، که سه نسخهٔ آن در ص۲۸۲۴ گذشت ، و اینك نسخه‌ای دیگر :

34046 ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم شوروی B ۱۵۷ : نوشتهٔ **۱۰۱۷** ، ۹۵ گ [آکیموشکین ۱: ۲۳۴] .

مثنوی واهب = دوری دوست

از میرزا واهب اصفهانی ، وزیرشاه‌صفی (۱۰۳۸-۱۰۵۲) دریزد، نوادهٔ نعمت‌الله مال میری وزیرشاه‌تهماسب (۹۳۰-۹۸۴).وبرادر میرزا حسین‌مال میری .

بنگرید : ذریعه۹: ۲۵۳ (حسین‌مال‌میری) و۹: ۱۲۵۹ (واهب) - فرهنگ سخنوران : ۶۴۴ (واهب اصفهانی) .

34047ـ **لنین گراد،** آکادمی‌علوم E۱۲ (۳۵۹۰ف): در«گلشن»گردآوری مهجور **۹۱- ۱۱۹۹** (۱۳۷پ...)[آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

مثنوی ولی دشت بیاضی

کشتهٔ ۱۰۰۱[سنگ‌قبرش]، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۹»گذشت . مثنویست عشقی در بحر «خسرو و شیرین» نظامی .

34048ـ**مشهد،** رضوی۶۰۵ (۶۰۹۳): در «دیوان» او نوشتهٔ **۱۰۲۶** ، در ۲۴۳ بیت ناتمام [ف. رضوی ۷: ۵۴۶] .

مثنوی هاتفی جامی

عبدالله (م ۹۲۷) ، شاید یکی از « پنج گنج : ۲۶۹۶» او باشد .

34049ـ **قاهره،** دارالکتب۱۴۴ م‌ادب فارسی: نستعلیق‌خوش حسن‌فرزندحسین‌فرزند محمدالهادی حسینی‌یزدی، پنجشنبهٔ ۲۰شعبان **۸۹۵** ، آغاز افتاده [ف . مخطـوطات ۲ : ۱۱۲] .

مثنوی هادی

از سراینده‌ای بنام و تخلص هادی ، از سدهٔ یازدهم ، که «دیوان: ۲۶۰۷» او بشمارهٔ 27057 یادشده . مثنویست عرفانی اخلاقی .

آغاز: بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ سرورق دفتر امید و بیم ـ شمع فروغ ازل نوربخش ـ مشعل آینه بمنصوربخش .

34050 ـ **تهران،** دانشگاه۶/ ۵۲۶۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در دیوان او (ص ۷۴۱ - ۷۶۱) [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۸] .

مثنوی هجری تفرشی

میرزا ابوالقاسم‌فرزندمحمدصادق،متخلص به‌هجری. هجری‌تخلص اوست‌نه‌تخلص پدرش.

آغاز: یانسیم‌الصبح یا خیرالبرید ـ یا غراب الابك‌یا نعم‌الورید.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۰۲.

34051 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم E ۱۲ (۳۵۹۰ ف) : در «گلشن» گردآوری مهجور ، **۹۱-۱۱۹۹**[آکیموشکین۱: ۴۶۸].

34052ـ**تهران،** مجلس۲۰/ ۲۶۷۵: شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۶۴- ۱۲۹۴** در دفتر (ص۶۷۴-۶۷۷) ، در ۱۱۰ بیت ، آغاز برابر نمونه، **انجام :** این زمان بگذارتاوقت دگر [ف. مجلس ۸: ۴۴۱] .

مثنوی هجری

ناشناخته. درذریعه ۹: ۱۲۹۰-۱۲۹۱از ده‌تن بااین تخلص یاد شده است. **آغاز:** الاای عندلیب نغمه‌پرداز ـ الاای باگرفتاران‌هم‌آواز ـ بیاد آرازمن ومظلومی من ـ به‌حسرت مردن‌و محرومی من.

34053ـ تهران، دانشگاه ۱۹/۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲، زرین (ص ۸۳۰-۸۳۳) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۷].

مثنوی هجری

ناشناخته. مثنویست در گله از ستمگری یار. **آغاز:** ای ماه ستمگر جفا جو ـ ای سید جور کیش بدخو.

34054 ـ تهران، مجلس ۲/۲۳۲۹: نستعلیق ۱۲۷۴-۱۲۷۵ (ص ۴۲-۵۵ جنگ) ۱۹۱ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۳].

مثنوی هجری

34055ـ تهران، دانشسرای عالی ۳/۸۸: با تاریخ ۱۲۲۳ در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۶۲۲].

مثنوی همام

ازحاج ملامحمد متخلص به همام. در آن آمده: چون بر توفیق برگوی ای همام ـ تا نیفتد وهم در سودای خام... توسن عزم اندر آور در لگام ـ تار بایی گوی دولت ای همام. مثنویست عرفانی: اشاره باینکه حب حق فطریست، بیان حال مؤمن، اشاره بدفع توهم در طول مدت عذاب جهنم با وسعت رحمت پروردگار، بیان سر انقطاع عذاب از اهل کبایر، حب امیر المؤمنین، حدیث سفینهٔ نوح ... درپیرامن ۲۴۷۰ بیت. **آغاز:** ای رفیقان همراهان با وفا ـ شبروان وادی ملك فنا ـ اننی آنست ناراً فامکثوا ـ علی آتیکم بهاکی تصطلوا ! آتشی بینم مبارك آتشی ـ که از آن پیدا فروغ دلکشی.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۹۸ (مثنوی).
همان «مثنوی محمد: ۳۱۳۴» است.

34056ـ تهران، مجلس ۲۶۵۴: نسخ خوش ۱۲۷۴، آغاز برابر نمونه، نام‌سراینده بدون تخلص در نمای نسخه بخامهٔ نویسنده آمده است [مجلس ۸: ۳۹۵].

مثنوی همت

بروزگار شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) در پایان آن آمده: مرا درخلوت جانان رسانی ـ گل امید برقلبم نشانی. **آغاز:** شبی چون گل بچاك دل نشستم ـ طلسم غنچهٔ هستی شکستم.

34057ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳/۶۳۶۰: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۷۶].

مثنوی یحیی کافرا = مثنوی کافرا

مثنوی یوسفی = نصیحت نامه

یوسف پزشك هروی (م ۹۵۰)، که یاد اودر «جامع الفواید: ۵۱۳» گذشت. در بدگویی از بخل و بخیل. **آغاز:** ای گشادی نه در کفت چون مشت ـ کرده آیین مردمی پس پشت ـ خانه‌ات شد زمال مالامال ـ وزدلت کم نشد حمیت مال.
بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۰۲.

34058ـ تهران، دانشگاه ۶/۲۵۶۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۲۴ر - ۲۵ د) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۶۱].

34059 ـ تهران، ملك ۳/۴۴۱۴: نستعلیق عبدالله ۱۸ ج ۲/۱۲۳۵، ۳۱ بیت است (۴ر-۵ر) همراه چند منظومهٔ دیگر از همو آغاز برابر نمونه [رؤیت].

34060ـ تهران، پزشکی ۱۳/۱۷۵: سدهٔ ۱۳، (ص ۱۰۹-۱۱۱)، همراه منظومه‌های

دیگر او [نسخه‌ها ۳ :۳۲۸] .

مثنوی

چند مثنوی ناشناخته .

34061ـ **استانبول** ، طوپ‌قپوسرای R۹۴۵ : همراه «دیوان» حافظ نوشتهٔ **۹۴۰**. **آغاز:** الا ای آهوی وحشی کجایی ـ مرا با تست بسیار آشنایی . [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۱۷] .

34062ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۵۲۰ Or: خامه‌میرعماد **۹۹۰** مثنویست ازکسی که در سن ۷۰ سالگی برای پسرش سروده است [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷] .

34063ـ **تهران**، ملك ۳۸۴۴/۳۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۸۴پ-۱۸۹ر) مثنویست بزمی عرفانی‌درآن‌ازخسروو‌شیرین‌سخن‌رفته، پیرامن ۵۲۰ بیت . **آغاز:** لك‌الحمدای‌بنامت نامهٔ شوق ـ بیادت‌گرمی هنگامهٔ شوق‌ـ موفق کن‌بذکرت‌نامه‌ام را‌ـ محلی‌کن‌بشکرت‌خامه‌ام را [رؤیت] .

34064 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۴۲/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۳۶پ-۱۷۸ر). مثنویست بزمی و عرفانی . **آغاز:** بهرتصویرعشق‌سحر وبیان ـ شدچمن صفحهٔ خامهٔ‌سروران. **انجام:** آن باین این‌بآن چنان آمیخت‌ـ که تن وجان بیکدیگر آویخت ـ مرد راگشت آرزو حاصل ـ‌عشق زکارها بود حاصل [رؤیت].

34065 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۶/۱۶ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**. **آغاز:** ای‌که‌هستی گوهر مقصودمن‌ـ‌صیقل آیینهٔ‌بهبودمن‌ـ **انجام:** خدمت خلق خدا بهر خدا ـ می‌شود در ملك معنی رهنما [ف. ادبیات ۳:۵۵].

34066ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۶/۱۶ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**. **آغاز** : افتاده : بمعنی همنفس خورشید دارم‌ـ طلوع‌عالم‌جاوید دارم. **انجام:** کتاب‌نظم و نثرم‌درنظر‌دار‌ـ بهر لفظش زمعنی‌پرده بردار ... بعالم‌تاکه‌عالم را بود نام ـ همیشه‌بادت ازنیکی سرانجام [ف. ادبیات ۳:۵۵] .

34067ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۰۲/۱ Add : از سدهٔ **۱۷** م (گ ۱ - ۶۳) بروش «مخزن‌الاسرار» نظامی. **آغاز:** ای خردمرحله پیمای فکر ـ قدرت بازوی توانای فکر [ریو ۲:۸۱۷] .

34068ـ **تهران**، دانشگاه ۵۲۰۶/۱: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** (۲ر-۱۶ر) آغاز افتاده، درنسخه عنوان: مقالت‌پنجم‌دربیان‌عاشق و مراتب آن ۶ـ معرفت نفس و اوصاف‌آن‌۷ـ معرفت و تحقیق‌آن ۸ ـ بیان حال‌پیر و مرید و شرایط صحبت . و هرمقالتی حکایتی دارد . انجام: این «تحفه» بهرطرف‌که تابد ـ معنی زقبول هردوباید [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۵۰].

34069ـ **موزهٔ بریتانیا**(۴۱۹/۱۶) Or ۲۹۷۵: با تاریخ **۱۰۷۷-۱۱۱۵** دردفتر (۳۱۷ر-۳۱۹ر) **آغاز:** شنیدم روزی‌از رعنا جوانی [ذیل ریو:۲۶۷].

34070ـ **تهران** ، ملك ۵۶۱۱/۱۷: نستعلیق محمدعلیخان، سدهٔ **۱۲** درهند، پیرامن ۲۵۰ بیت. **آغاز:** بعهدپادشاه‌عالم‌آرا‌ـ‌ستون کعبهٔ دین‌رکن‌دنیا ـ شهنشاهی‌که‌چون‌شاه‌جهان شد‌ـ زهمت‌ثانی‌صاحبقران‌شد. **انجام:** به‌تقدیر قضا **سبحی** رضا ده‌ـ چونبود چاره، تن‌درقضاده [رؤیت] .

34071ـ **تهران**، ادبیات۱۹۲ج: نستعلیق سدهٔ **۱۲**. مثنویست اخلاقی ، با این عنوانها : تربیت‌منزل، خلق، منبع اشراف، تناکح، زنان بد ، نصیحت زنان‌بد، حکایت‌کم راندن‌شهوت،

عاقبت خود رویی، مذمت بخل، بی‌رونقی شر، شرط دوستی ، صفت فتوت . **آغاز :** افتاده : بیغمی‌شعبه‌یی ز بی‌نفسی‌است‌ـ بطر وخرمی ز نا حفصی است ، ۷۸ گ ۷ س [ف . ادبیات ۱ : ۴۱۰] .

34072ـ **تهران**، دانشگاه‌۵/۳۴۶۹: نسخ سدهٔ **۱۲** (ص۳۱۶) یازده بیت است. **آغاز:** عالم‌کسب است این صورت ترا‌ـ هر چه‌کردی بعد از اویابی جزا [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۷] .

34073ـ **تهران**،دانشگاه‌۲/۳۵۲۷: نستعلیق**۱۲۴۵-۱۲۵۳**(س۱۸-۲۳)زرین[ف. دانشگاه‌۱۲: ۲۵۴۲].

34074ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۴ مج: نوشتهٔ **۱۲۵۴**، **آغاز:** زدعلم برقبهٔ عرش‌عظیم‌ـ نام‌بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ۶۰ص.

34075 ـ **تهران**، مجلس ۷/۲۳۲۹: نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص۷۶ـ ۹۸جنگ) ۱۳۰ بیت . داستانست . **آغاز:** ای دل بینوای خانه‌خراب‌ـ که‌بنایت‌رسانیده‌فقر بر آب. **انجام:** این عطاراعبث نکردبمن‌ـ که خلاصش‌نمودم‌از کشتن [ف. مجلس۸ :۲۴] .

34076ـ **تهران**، دکترمفتاح۲/۲۹۳: نستعلیق ۱۴ شوال **۱۲۷۹** ، همراه « موسی و خضر» وقار. **آغاز:** ای‌امیرمنتظر ای‌مقتداـ ای عیان ازروی تونور خدا .

34077 ـ **تهران** ، ملك ۸/۵۰۸۳ : نستعلیق خوش **۱۲۹۱** ، (۴۷ر-۵۱). **آغاز:** الهی‌آتش‌عشقم‌بجان‌زن‌ـ شرردرپنبه‌زاراستخوان‌زن‌ـ بسوزان ازمحبت... [رؤیت].

34078-79ـ **تهران**، استادمینوی۳۳: نستعلیق **۱۲۹۹** ، آغازافتاده: هرکه‌بینم‌عاشق رخسار توست ـ گرچه خود محجوب از دیدار تست. **انجام:** مجملا هرچت‌که باشد غیرحق‌ـ پرده است وهست برچشمت طبق. سپس مثنوی در هشت صفحه **آغاز:** این‌یکی:ازخداخواهم بس آه دردناك ـ سینه‌یی از خنجرغم‌چاك‌چاك [نسخه‌ها ۶:۶۵۸] .

34080ـ **تهران** ، ادبیات ۳۵۷/۱۱ جوادی : نستعلیق سدهٔ **۱۳**. [ف . ادبیات ۳: ۵۸] .

34081 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۲۸/۳ جوادی:سدهٔ **۱۳**. مثنوی‌ست‌عرفانی[ف.ادبیات ۳ : ۲۹] .

34082ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۳۶۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۳-۱۴** دریك‌جنگ گویاازمنور **آغاز :** که از هجران چو بینی خسته‌ای را ـ در افغان یادکن افغان مارا. **انجام:** من‌که‌بودم از وفا یارشماـ یاری از یاران وفادارشما [ف. دانشگاه‌۱۳: ۳۳۳۶].

34083ـ **تهران**،دانشگاه ۳/۳۷۰۱: نستعلیق **۱۳۰۳-۱۳۰۴** (۳۳۸ ر ـ ۳۴۹ ر) مثنوی‌ست‌عرفانی. **آغاز:** بدان ای‌عارف اسرار یزدان ـ حبیب‌راز دان‌اهل‌عرفان. **انجام:** خود ایشانند انسان زمانه‌ـ نباشد غیرایشان در زمانه [ف .دانشگاه ۱۲: ۲۷۰۵] .

34084ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، انجام افتاده، **آغاز:** بنام خداوند جان‌آفرین‌ـ که‌لطفش روان داد برماء وطین [رؤیت] .

34085ـ **تهران**، ملك ۱/۴۹۲۷:از سدهٔ ۱۴، باتاریخ **۱۳۱۹** دردفتر (ص۱-۵): **آغاز:** بنام‌آنکه جان فکرت‌اندیش‌ـ بودکمتر عطای اوبدرویش‌ـ بداد اوملك دل‌ما راه‌مسلم‌ـ که‌گمشد اندروصدعرش اعظم[رؤیت].

34086 ـ **بادلیان** ۱/ ۲۵۰ الیوت:

نستعلیق ،مثنویست در ۷۸ باب (گ ۱-۱۱۸). **فیلم** آن دردانشگاه ش ۸۸۱ هست [فیلمها: ۵۴۶] .

34087-88 **ـ بادلیان** ۱۲۹۶؛ الیوت ۲۶۷ : نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، دومثنویست دومی ساختهٔ ۱۰۵۵ (هرکه‌داردخیال تاریخش- ختمیه‌هست‌سال‌تاریخش) درکشمیر ۵۸۹۰ بیت. ۲۸۷ گ ۱۳ س . **فیلم** آن دو در دانشگاه ش ۸۹۸ هست [فیلمها : ۱۷۹] .

34089 **ـ پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۲ ق ف ۷۵ : تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده، در تصوف ، [مخطوطات ، سرفرازعلی:۷۶].

34090 **ـ پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۸۱/۳۱۸۶ : تاریخ‌یاد نشده،انجام افتاده ، درمسائل مذهبی و فرق‌اسلام، بدستور حکیم‌عبدالرشیدخان سروده‌شده‌است [ف.دکتر محمدبشیر حسین ۲ :۳۰۱] .

34091 **ـ پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۴/۶۳۷۹ : تاریخ‌یاد نشده. داستان ارسطورا دارد . **آغاز :** گل افشان چمن‌زار معانی ـ بهار انگیز باغ‌نکته دانی [ف .دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۱۶۸].

34092 **ـ پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۰۰/۴/ ۳۶۲۳ : تاریخ یادنشده، دارای حکایتهایی است عرفانی . **آغاز:** حمد آن نائی‌که‌نی‌راآفرید ـ دردم او سرمن روحی دمید .

34093 **ـ پاکستان ،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۱۱/۵/۹۵۹ : تاریخ یاد نشده ، **آغاز:** یك‌حکایت یاددارم ازرسول ـ بادمقبول همه اهل قبول .

34094 **ـ پاکستان ،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۹۶۰/۵/۱۹۴۹ : تاریخ‌یادنشده، **آغاز:** الهی معصیت ازحدفزون‌شد ـ زبسیاری بکفرم رهنمون شد . [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۶۹] .

34095 **ـ پاکستان ،** لاهور، پرفسور شیرانی ۴/۱۹۴۸/۴۹۶۰: تاریخ‌یاد نشده ، عرفانی. **آغاز:** بتحمید ثنای ایزد پاك ـ که نقش بند را افروخت ازخاك.

34096 **ـ پاکستان ،** لاهور، پرفسور شیرانی ۱۲/۳۰۱۸ : تاریخ یادنشده، بروزگار نواب وزیرالدوله امیرالملك محمد وزیرخان بهادر سروده شده و داستان سیداحمد بریلوی را دارد . **آغاز:** نظام نظم‌من‌کن‌چون‌نظامی ـ بده جامم زدست فیض جامی [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۷۰] .

مثنوی حروفی

آغاز : ابتدابهترین نام‌خدا ـ بودفضلش کردم از اولی ابتدا .

34097 **ـ استانبول ،** طوپقپوسرای E.H ۱۶۶۳/۲: نوشتهٔ **۱۰۳۰** (۲۱-۱۶۲۰ م)، آغازبرابرنمونه [ف. فهمی ادهم۱:۲۹] .

مثنوی حروفی

آغاز: فیا(؟) الله‌الرحمان‌الرحیم ـ اعظم اسماء علیم قدیم .

34098 **ـ استانبول ،** طوپقپوسرای H.۰۳۱۰ : ۸۰ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم۱: ۳۰] .

مثنوی مرتشی

مثنویست اخلاقی درذم رشوه خواری ، و درآن ازناصرالدین‌شاه قاجار ستایش‌شده‌است. **آغاز:** آغازقصهٔ مرتشی، قصه‌ای‌گویم‌بسبك‌مثنوی ـ گوش دل را بازکن‌تابشنوی ـ شه‌وظیعت دادنه تن رازلطف ـ دیگری تنصیف‌کرد آنرا بعنف

پایان: درمدیحت داد معنی دادمی ـ غیر این منطق لبی نگشادمی .

34099 ـ **تهران**، ملک ۵۱۷۸: نستعلیق خوش، یکشنبهٔ ۹ رمضان **۱۲۸۴** . آغاز برابر نمونه، درپیرامن ۹۵ بیت، ۶گ ۱۰س [رؤیت] .

مثنوی معنوی

ازمولانا جلال الدین محمد فرزند بهاءالدین محمد بلخی (بلخ ۶۰۴-۶۷۲) . درشش دفتر: یکم : پیرامن سال ۶۵۷ بدان آغاز و در ۶۶۰ بانجام رسیده . **آغاز**: بشنواز نی چون حکایت میکند ـ وازجداییها شکایت میکند. دوم : در ۶۶۲ بدان آغاز کرده شمارهٔ بیتهای آن درچاپ خاور ۴۱۵۶ وچاپ نیکلسون ۳۸۱۰ بیت است. **آغاز** : مدتی این مثنوی تأخیر شد ـ مهلتی بایست تا خون شیر شد .

سوم : شماره بیتها درچاپ خاور ۵۲۴۶ و درنیکلسون ۴۸۱۰ .است. **آغاز**: ای ضیاءالحق حسام الدین بیار ـ این سوم دفتر که سنت شد سه بار .

چهارم : درچاپ خاور ۴۱۳۱ و نیکلسون ۳۸۵۵ بیت. **آغاز**: ای ضیاء الحق حسام الدین تویی ـ که گذشت از مه بنورت مثنوی.

پنجم : چاپ خاور ۵۵۴۵ و نیکلسون ۴۲۳۸ بیت . **آغاز**: شد حسام الدین که نور انجم است ـ طالب آغاز سفر پنجم است.

ششم: که در ۶۶۶ بانجام رسیده ، شمارهٔ بیتها درچاپ خاور ۵۳۵۷ و نیکلسون ۴۹۱۶ بیت . **آغاز**: ای حیات دل حسام الدین بسی ـ میل میجوشد بقسم سادسی.

دفتر هفتم : درسدهٔ یازدهم اسماعیل دده فرزند احمد انکاره‌یی ، بسال ۱۰۳۵ هنگامی که گزارشی بردفترشش مثنوی مینگاشت بگفتهٔ خود به نسخه‌ای از مثنوی برخورده که دفتر هفتمی داشته است و نسخه مؤرخ ۸۱۴ بوده است. **آغاز**: ای ضیاءالحق حسام الدین سعید ـ دولت پاینده فقرت برمزید . امروزکسی این گفته را نمی‌پذیرد. وحتی در انتساب دیباچه‌های نثری مثنوی به مولوی سخن است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۲۲ ـ ف. مشار: ۱۳۷۲ .

34100 ـ **آصفیه** ۱ مثنوی: نسخ عضد بن الحسنی الحسینی، ۵ رمضان **۶۰۸** (!) زرین، کامل ، ۲۸۲ گ و هامش [ف . آصفیه ۱ : ۳۷۰] .

34101 ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۵۴: نسخ احمد فرزند حسین الوباری، اواخر شوال **۶۳۶** (!)، آغاز افتاده، با دو صفحه از اسرار شمس الدین تبریزی به نثر فارسی [نسخه‌ها ۶: ۶۵۸] .

34102 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷ م تصوف فارسی: محمد فرزند عیسی الحافظ مولوی قونوی، اواخر شعبان **۶۶۸**، شش دفتر ، ۵۱۰ ص ۲۷ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۶] فیلم آن دردانشگاه ش ۲۷۰۸ هست [فیلمها: ۱۷۹] .

34103 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۳ تصوف فارسی : نسخ ۴ صفر **۶۷۴** ، ۱۹۶ گ ۱۷ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۶۸۸ هست [فیلمها: ۱۷۹ ومخطوطات ۲: ۱۰۸] .

34104 ـ **نافذ پاشا** ۶۵۹: نسخ جمال انقره‌ای ، پنجشنبهٔ ۱۱ صفر **۶۸۰**، ۱۳۰ گ ۱۷ س . دفتر ۴. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۵۹۶ هست [فیلمها : ۱۷۸] .

34105 ـ **نافذ پاشا** ۶۵۹: نسخ اسماعیل فرزند سلیمان فرزند محمد حافظ قیصری، نیمهٔ ع ۱/ **۶۸۰** ، ۱۳۰ گ ۱۷ س، دفتر ۱، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۹۷ هست [فیلمها: ۱۷۸].

34106 ـ **موزهٔ بریتانیا** ـ ۷۶۹۳

Or : نوشتهٔ **۶۹۵** ، مصور [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۴] .

34107ـ ترکیه، ابا ایوب خالد ۱۸۲ : نوشتهٔ بهاءالدین احمد (پسر سراینده) ، سدهٔ **۷** ، تنها دفتر ششم آنست . عکس آن در تهران ملی ۱۶۰ هست [نسخه‌ها ۲ : ۲۷۸] .

34108ـ نافذ پاشا ۶۵۸ : نسخ ابراهیم فرزند علیش فرزند مدین الجمعةالمستعصمی بغدادی معروف به‌ضیاء حافظ سکری، درمدرسهٔ ظاهریه قاهره معزیه ۲۵ ع ۱ / **۷۱۷**. ومقابله با نسخهٔ مؤرخ صفر ۷۲۳ ، ۱۴۷ گ ۱۷ س (ج ۳) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۹۵ هست [فیلمها : ۱۷۸] .

34109 ـ موزهٔ بریتانیا ۵۶۰۲ Or : نوشتهٔ **۷۱۸** [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۳] .

34110 ـ فرهاد معتمد ۹۹ : نسخ خلیل فرزند عبدالله مولوی ، دوشنبهٔ ۸ ذیقعدهٔ **۷۵۰** ، در ۱۲۸۲ از آن فرهاد میرزا بوده ، دارای : ۲۶۰۶۶ بیت، ۳۴۱ گ ۳۳ س [نسخه‌ها ۳ : ۲۱۳] .

34111ـ تهران، سپهسالار ۲۲۵ : نستعلیق محمد فرزند عبدالرزاق زرکوب، در صفر **۷۷۷** (پیدا نیست که این درست باشد) و ۱۰ رجب **۷۷۶** در پایان دفتر یکم، زرین، چهار ستونی ، هر شش دفتر ، ۳۴۶ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۰۱] .

34112ـ عبدالحسین بیات ۱ مج : نوشتهٔ محمد فرزند عیسی الحافظ المولوی القونوی ، رجب **۷۹۵** [نسخه‌ها ۶ : ۶۷] .

34113ـ تهران، استاد مینوی ۱۳۲ : نسخ سدهٔ **۸** ، هر شش دفتر ، وقف زاویهٔ عاشق افندی خلیفهٔ ابراهیم گلشنی خلوتی بتاریخ ۱۵ ج ۱۰۲۹ [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۸] .

34114ـ تهران، سنا ۳۰۰ : نسخ سدهٔ **۸ـ۹**، زرین ، در نیمه‌های رمضان ۸۷۷ در بغداد بوده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۲۵] .

34115ـ تهران، اصغر مهدوی ۴۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۸** و **۹** با تاریخ **۷۵۵** و **۷۵۶**، تا دفتر ششم را دارد ، از انجام افتاده ، [نسخه‌ها ۲ : ۹۴] .

34116 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۴۳۸ Or : در فهرست آمده از سدهٔ ۷ـ۹ (؟) [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۳] .

34117 ـ تهران ، ملك ۱ / ۵۹۷۴ : نستعلیق عبدالقادر فرزند علی فرزند محمد بدر استرآبادی ، با تاریخهای **۸۰۸ـ۸۰۹**، هر شش دفتر است هر یك با دیباچهٔ نثری (۱ر ـ ۳۳۷پ متن) زرین [رؤیت] .

34118ـ تهران، اصغر مهدوی ۲ / ۸ : نسخ شوال **۸۰۹** ، (۳۱۱پ تا پایان درمتن و از ۴۰۲ متن و هامش) [نسخه‌ها ۲ : ۹۵] .

34119 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۴۰ ف) Or ۳۲۵۳ : نوشتهٔ شمس‌الدین محمد ناطقی طبسی **۸۱۱** (۱۴۰۹م)، ۳۷۵ گ [ذیل ریو : ۱۶۲] .

34120ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۹ pi/Vl ۸۰۳ : نسخ محمود الشریف ۱۵ ذیحجهٔ **۸۱۲**، هر شش دفتر است [ف. عبدالله ۲ : ۱۸۷] .

34121 ـ تهران ، دانشگاه ۴۵۸۰ : نستعلیق محمد صرام ، **۸۱۴** ، تنها پاره‌ای از دفتر یکم و همهٔ دوم و سوم و بی دیباچه‌های عربی است، ۱۴۲ گ ۲۹ س [ف. دانشگاه ۱۴ :] .

34122ـ استانبول، اونیورسیته ۶ / ۵۳۸ : نستعلیق ریز خوش، با تاریخ **۸۲۶** در دفتر (۱پ ـ ۳۱۹ر هامش) در ۲۶۶۴۷ بیت، ۶ دفتر . **فیلم**

آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۲] .

34123ـ **تهران**، سلطنتی ۵۰۶(۳۸۴ ف) : نستعلیق **۸۳۳** ، همراه « دیوان » او ، دارای:غزل، ترجیع، رباعی [ف. دکتر بیانی: ۱۱۲] .

34124 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۴۰ : نستعلیق کهن محمد فرزند احمد اصفهانی در **۸۳۴** در هرات، آغاز ومیانه افتاده ، هرشش دفتر است، رویهم ۱۲۷۰۰ بیت ، ۵۱۵ص ۱۳ س و ۳۲ هامش [ف. مجلس ۸ :۳۸۳].

34125 ـ **تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی : نوشتهٔ **۸۳۸** . [نسخه‌ها ۴ : ۳۴۰] .

34126 ـ **تهران** ، مجلس ۴۰۳۹ : نستعلیق خوش منصور فرزند ابی‌بکر تستری، سه‌شنبهٔ شوال **۸۴۰** (دفتر۴) وتاریخهای‌دیگر از همین سال در دفترهای دیگر، ۲۹۱گ ۲۱ س [رؤیت].

34127 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۳۴ : نستعلیق جلال فرزند یحیی ترشیزی، ۲محرم **۸۴۰** ، ۳۱۴ گ ۲۳ س [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۰۷] .

34128 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۰۱۲ : Or : نوشتهٔ **۸۴۴**. [نسخه‌ها۴:۶۸۲].

34129ـ **مشهد**، رضوی ۹۰۳ ادبیات (۴۹۳۲) : نستعلیق ۱۳ع۲/**۸۴۸** شش‌دفتر، دیباچهٔ منثور را ندارد، باشش‌سرلوح[ف.رضوی ۷۱۴:۷] .

34130 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۴۳۴ : نوشتهٔ اسماعیل خطیب **۸۵۰**، ۵۱۸ گ ۱۹ س [ف.فمی ادهم ۱ :۱۷۷].

34131ـ **قاهره**، دارالکتب المصریه، تصوف فارسی ۱/ ۲۳ : نسخ بایزید ابراهیم تبریزی ۸ ذیحجهٔ **۸۵۱** درمتن،زرین. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۰۷ هست [فیلمها : ۷۲۱ و مخطوطات۲ :۱۰۷] .

34132 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۱۳۵۷ : نوشتهٔ **۸۵۳**، ۳۱۸ گ ۲۳س [ف. فهمی ادهم ۱ :۱۷۷] .

34133ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱ : نسخ ۲ ع ۱/ **۸۵۴** ، زرین، هرشش دفتر [نسخه‌ها ۹۳:۲] .

34134 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۶۷: نستعلیق ۱۸رجب **۸۵۴** (ج ۱) و **۸۶۴** (ج۴) ازپایان ج۵ افتاده، ۲۷۶ گ ۲۱س[ف.دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۳].

34135ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ppi/VI/IF ۲ V : نسخ محمد فرزند محمد مزکی فرزند محمدالصوفی‌الشریف، ۱۰ ج ۱/ **۸۵۵** ومقابله شده در اکبر آبادیکشنبهٔ ۲۳ ع ۲/ ۱۰۳۷ [ف. عبدالله۲ :۱۸۹].

34136ـ **تهران**، سپهسالار۲۱۶ : نسخ زین‌العابدین بن(پاکشده) ، در **۸۵۶**،زرین، ۵۳۸ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار۵ :۵۰۰].

34137ـ **هند**، بانکیپور ۵۹ : محمد فرزندحسن ، شعبان **۸۵۶** ، ۳۸۷ گ [ف . عبدالمقدر :۸۷] .

34138 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۲۳۹ : نوشتهٔ **۸۶۲**، ۶۵۰ گ ۱۶س [ف. فهمی ادهمی ۱ :۱۷۸].

34139 ـ **تهران**، مجلس۱/ ۲۶۵۷ : نستعلیق‌کهن درویش‌علی‌در بخارا برمزار ناصر بخارائی در **۸۶۳** (ص۱ ـ۶۴۸) هرشش‌دفتر [ف. مجلس۸ : ۴۰۲] .

34140ـ**تهران**، ملی۸۳ فهرست نشده :

نسخ کهن محب برغشی فرزند مرشدفرزندابو سعید ، **۸۶۴** ، هرشش دفتر، سرلوحها بریده شده ، [نسخه‌ها ۴: ۲۰۶].

34141ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶م تصوف فارسی: تعلیق ، ۲۸ع ۲/**۸۶۴**، زرین، ۳۴۹ گ ۲۱ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۶].

34142 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۳ حکمت: نسخ نظام فرزند ابراهیم رازی، **۸۶۶**، هرشش دفتر، دفتر یکم مقابله شده با نسخهٔ مؤرخ ۷۲۴ نوشتهٔ سبط مولوی درمصر، آغاز وانجام افتاده [ف. ادبیات ۲: ۳۳].

34143ـ **تهران** ، ملك ۵۹۹۲ : نسخ اسکندر فرزند ملك مسعود اتابك، رمضان **۸۶۹**، هرشش دفتر وهریك با دیباجهٔ نثری ، زرین ، ۳۷۰ گ ۱۹ س [رؤیت].

34144ـ **تهران**، سنا ۲۵۸ : نستعلیق اظهر تبریزی، ع ۱/**۸۷۲**، باشش سرلوح ، ازکتابهای دکتر بیانی بوده [نسخه‌ها ۱: ۱۰ و ۶: ۵۰۵].

34145ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸ تصوف فارسی: تعلیق محمدفرزند جلال السایبی الرشیدی، **۸۷۳**.

34146ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸م تصوف فارسی: تعلیق مولوی میرك شیرازی ، **۸۷۴**، زرین ، ۴۹۹ گ ۲۱ س [ف . مخطوطات ۲: ۱۰۶].

34147ـ **تهران**، ملك ۵۳۱۱: نستعلیق خوش یوسف شاه هروی، دههٔ پایان ج ۱/**۸۷۷**، هرشش دفتر، زرین، هردفتر یك دیباجهٔ نثری دارد، ۲۷۷ گ چهارستونی ۲۵ س [رؤیت].

34148ـ **تهران**، مجلس ۱۱۷۵ : نستعلیق **۸۷۷**، زرین، پیرامن ۲۷۵۰۰ بیت، ۳۹۵ گ ۳۷ بیت [ف . مجلس ۳ : ۶۴۱].

34149 ـ **آصفیه** ۳۷۹ تصوف : نسخ محمد فرزند محمد فرزند احمدانصاری **۸۷۷**، برای حسن فرزند محمد فرزند حسن معروف باخی‌ترك ، زرین، ۵۲۵ ص ۲۳ س [ف. آصفیه ۱: ۳۶۹].

34150 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۱۳۵۵: نوشتهٔ **۸۷۷**، ۳۲۲ گ ۲۳ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۸].

34151 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۴۳۳: نوشتهٔ **۸۷۸** ، ۳۶۵ گ ۲۰ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۷۸].

34152ـ **تهران**، سپهسالار ۲۱۹ : نسخ نیکروز فرزند خضر شاه ، ۲۰ شوال **۸۸۱** ، دفترهای ۵ و ۶ را دارد، ۲۴۳ گ [ف. سپهسالار ۵: ۵۰۱].

34153ـ **تهران**، مجلس ۲۶۴۱ : نستعلیق **۸۸۳** (پایان دفتر یکم)، سه‌دفتر ۱ و ۲ و ۳ را دارد ، زرین، ۶۴۴ ص ۲۱ س [ف. مجلس ۸: ۳۸۴].

34154ـ **تهران**، دکتر حافظ فرمانفرمائیان: مؤرخ ۱۰ع ۱/**۸۹۱** ، زرین ، ۳۱۴ گ ۲۳ س. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۹۹۹ هست [فیلمها: ۱۷۹].

34155ـ **تهران**، دانشگاه ۵۲۳۸/۷: نستعلیق ریز خوش پیرحسین ، **۸۹۱ - ۸۹۳** ، زرین، هرشش دفتر همراه کلیات عطاراست [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۷۳].

34156ـ **تهران**، موزه ۳۷۲۵ : نستعلیق احمد فرزند محمود، چهارشنبه محرم **۸۹۱** در روستای هراز، وقف شاه عباس بر آستانهٔ شیخ صفی [نسخه‌ها ۲: ۲۱۲].

34157ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۷۰

C (۳۷۲۱ف) : نوشتهٔ **۸۹۱**، ۳۴۶ گ [ف. آکیموشکین۱ :۴۸۵] .

34158 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۳۸ : در هامش «کلیات» عطار که نوشتهٔ **۸۹۱ -۸۹۳** است [ف. دانشگاه ۱۵ :۴۱۷۲].

34159 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۷۶ : نستعلیق یکی از استادان که نام او را پاك کرده اند، **۸۹۲-۸۹۴** ، زرین ، پیرامن ۲۶۵۰۰ بیت، ۳۹۴ گ ۳۸ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۴۲].

34160 ـ **تهران**، ملی ۹۹۱ف: نستعلیق عبدالاحد فرزند ابوحنیفهٔ جامی، ع ۲/ **۸۹۳** ، زرین، هر شش دفتر است، ۲۷۶ گ ۲۵ س [ف. ملی ۲ :۵۴۸] .

34161 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۳۵۶ : نوشتهٔ حسن فرزند محمد فرزند نصر الله **۸۹۶**، ۲۴۲ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱ :۱۷۸].

34162 ـ **تهران**، ملك ۵۴۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۹** ، شش دفتر هر یك با یك دیباجهٔ نثری، زرین ، نسخهٔ پاکیزه ایست ، ۴۴۸ گ ۲۳ س [رؤیت] .

34163 ـ **تهران**، مجلس ۸۴۷۵ فهرست نشده : سدهٔ **۹**، هر شش دفتر است [رؤیت].

34164 ـ **تهران**، مجلس ۹۲۴۴ فهرست نشده : نستعلیق خوش سدهٔ **۹** ، دفترهای ۲ تا ۵، زرین [رؤیت] .

34165 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۴۲ : نستعلیق خوش میرك حسین بخاری، اواخر سدهٔ **۹** ، بدستور خواجه میرزا حسین : رسم الخزانهٔ پادشاه ... سلطان حسین میرزا بایقرا، زرین، هر شش دفتر را دارد، ۷۷۰ س ۱۹ س [ف. مجلس ۸ : ۳۸۵] .

34166 ـ **تهران**، مجلس ۱/ ۲۶۵۹: نسخ کهن سدهٔ **۹**، دفتر ۱ و ۲ است (ص ۱ـ۴۶۷) پایان افتاده [ف. مجلس ۸: ۴۰۶].

34167 ـ **تهران**، سنا ۱۴۳ : نستعلیق سدهٔ **۹** ، زرین، پایان نونویس ۵۴۴، ۱۲۴۵ ص در ۵۲ بیت [نسخه‌ها ۶ :۴۵۲].

34168 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۱ Or : سدهٔ **۱۵** م ، ۵۰۶ گ [ریو ۲ : ۵۸۶].

34169 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۴۳۲ : سدهٔ **۹** ، ۴۲۰ گ ۱۹ س.

34170 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۴۳۹ : سدهٔ **۹**، ۱۶۲ گ ۳۹ س .

34171 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۴۳۸ : سدهٔ **۹** ، ۲۹۷ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ :۱۷۹] .

34172 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱/ ۴۳۰۸ نستعلیق خوش سدهٔ **۹-۱۰** گزیده ایست (۱ر ـ ۳۲پ) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۷۳].

34173 ـ **تهران**، مجلس ۸۸۸۸ فهرست نشده : نوشتهٔ قطب الدین محمد یزدی **۹۰۳** [رؤیت] .

34174 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای M. ۵۰۴ : نوشتهٔ نعیم الدین کاتب **۹۰۴**، ۳۵۳ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۷۹].

34175 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۶۹ C (۳۷۲۰ف) : نوشتهٔ **۹۱۰**. [ف. آکیموشکین ۱ :۴۸۵] .

34176 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۳۵۹ : مرشدالدین محمد، **۹۲۲**، ۳۷۵ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۸۰] .

34177 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۲ Or : علیخان برهان رمضان **۹۲۳** (۱۵۱۷م)، انتخاب مثنوی است ۱۴۴ گ [ریو ۱ :۵۹۲].

34178 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۴ تصوف

فارسی طلعت: نسخ زیبای ... بن‌علی‌القاری، یکشنبهٔ شعبان **۹۷۲** ، زرین، ممتاز، ۴۱۸ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۸].

34179 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۳۶۴ Or : نستعلیق رجب **۹۸۳** (۱۵۷۴م)، ۳۱۳ گ [ریو ۲: ۵۸۶].

34180 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۲۰ Or : نوشتهٔ **۹۸۳** . [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷].

34181 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۴۳۶ : درویش مصطفی، **۹۹۴**، ۲۸۳ گ ۲۷ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۸۰].

34182 ـ **تهران**، ملك ۵۳۶۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، تنها دفتر ۳ تا ۶ را دارد ، ۲۱۳ گ ۱۷ س [رؤیت] .

34183 ـ **تهران**، ملك ۵۹۴۴ : نستعلیق خوش جان محمد فرزند و شاگرد سلطانعلی استاد، زادهٔ ملامیرعلی، سدهٔ **۱۰**، زرین، نسخه درهند بوده، دیباجه‌های اضافی را ندارد، ۳۵۵ گ ۲۱ س [رؤیت] .

34184 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۳۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، چهارستونی باحاشیه‌هایی از (هلالی شیرازی) ، ۳۸۵ گ ۱۹ س [رؤیت]].

34185 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۹۹۰ (۳۸۷ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین ، هرشش دفتر را دارد، ۶۵۴ ص ۲۲ س، چهارستونی .

34186 ـ **تهران**، سلطنتی ۵۰۲ (۳۸۸ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین، هرشش دفتر، ۸۳۵ ص ۱۷ + ۱۶ بیت در هامش .

34187 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۷۶۹ (۳۸۹ ف): نسخ خوش ترکی سدهٔ **۱۰**، هرشش دفتر، ۷۶۱ ص ۲۵ س [ف . دکتر بیانی : ۱۱۸ ـ ۱۲۰].

34188 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۳۴۲ (۴۰۳ ف) : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۰** ، زرین، ازکتابخانهٔ شاهان تیموری هند ودر ۱۱۶۴ از آن میرزا مهدیخان نادری بوده، گزیدهٔ شش دفتر است ، ۱۲۸ ص ۱۷ س، یك ستونی [ف. دکتر بیانی: ۱۳۶] .

34189 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۳۰۰ (۴۰۴ ف): نستعلیق زیبای گویا میرعلی هروی، سدهٔ **۱۰** ، گزیدهٔ شش دفتر است، زرین، ۱۱۶ ص ۱۱ س ، یـك ستونی [ف . دکتر بیانی : ۱۳۷] .

34190 ـ **تهران**، سلطنتی ۵۱۷ (۴۰۵ ف): نستعلیق خوش (محمود بن) اسحاق (شهابی) سدهٔ **۱۰** ، زرین، گزیدهٔ شش دفتر است، ۱۹۸ ص ۱۵ س، یك ستونی. [ف . دکتر بیانی : ۱۳۸] .

34191 ـ **تهران**، موزه ۳۷۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، وقف شاه‌عباس بر آستانهٔ شیخ صفی ۱۰۱۷ ، ۱۳۱۸ ص [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۲] .

34192 ـ **مشهد**، رضوی ۹۰۷ ادبیات (۴۹۳۶) : نستعلیق عبدالرزاق نقشبند، از آغاز سدهٔ **۱۰** ، زرین . [ف . رضوی ۷: ۷۱۶].

34193 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۹۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین ، بادو مجلس تصویر، نسخهٔ زیبایی است [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۶۹].

34194 ـ **تهران**، مجلس ۹۲۰: نستعلیق بسیار خوب سدهٔ **۱۰**، نام نویسنده پاك شده ، زرین، گزیده‌ایست درپیرامن ۲۴۰۰ بیت .

34195 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۴۳ : نسخ کهن سدهٔ **۱۰**، زرین، هرشش دفتر بااشعاری از سلطان ولد، ۲۷۵۰۰ بیت، ۷۲۴ ص ۲۰ س چهارستونی [ف. مجلس ۸: ۳۸۶].

34196ـ تهران، مجلس ۱۱۷۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین ، نویسنده‌ای سروده‌هایی از جامی را که پشت نسخهٔ عبدالحکیم نامی بسال ۸۷۰ در بغداد نوشته بوده درهامش نسخه افزوده است ، ۳۱۶ ص ۵۲ بیت [ف . مـجلس ۳ : ۶۴۳] .

34197 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۳ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۶ م ، ۴۱۷ گ [ریو ۲: ۵۸۴] .

34198 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۵۱ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۶م ، ۴۷۱ گ [ریو ۲ : ۵۸۶].

34199 ـ استانبول ، طوپقپوسرای E.H. ۱۲۳۸ : سدهٔ ۱۰ ، ۲۸۱ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم۱ : ۱۸۰].

34200 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A. ۱۳۵۸ : ابراهیم فرزند حسن فرزند علی حافظ، ۲۸۹ گ ۲۵ س [ف . فهمی ادهم۱ : ۱۸۰] .

34201ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ppi/VI/Ip ۱۶۹۳ : نستعلیق شیخ جمال محمد فرزند کورا؛ سدهٔ ۱۰ [ف . عبدالله ۲ : ۱۸۹] .

34202ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۵ A ۵۶۳۱ : نستعلیق دوخامه بخشی از آن از سدهٔ ۱۲ و بخشی از آن از سدهٔ ۱۰ [ف. عبدالله ۲ :۴۵۶]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر بشیر حسین۱ :۱۷۴].

34203ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۵ B ۴۰۸۶ : نسخ سدهٔ ۱۰، ۳۹۸ گ . شش دفتر رادارد و آغاز دفتر یکم افتاده. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده .

34204 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۵C ۴۸۸۶ : نستعلیق خوش پیرامن سدهٔ ۱۰ . آغاز در دفتر ۳ افتاده [ف. عبدالله ۲ : ۴۵۷]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین۱ :۱۷۴] .

34205ـ میشگان ، دانشگاه ۸۴۶ M.s : سدهٔ ۱۰ [نسخه‌ها۵ : ۷۱۵].

34206 ـ اسرائیل، ملی ودانشگاهی اورشلیم ۱۶ ـ ۸ Ar. : سدهٔ ۱۰ ، دفتر یکم [نسخه‌ها ۵ :۱۰۸] .

34207 ـ تهران، دانشگاه ۴۶۹۱ : نستعلیق خوش باتاریخ ۹۵۵ که ساختگی مینماید، باید از سدهٔ ۱۰ ـ۱۱ باشد ، زرین ، دفتر ۱ و۲ و۳، ۱۹۱ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۴ :

34208 ـ تهران، دهخدا ۲۴۱ : نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱، باحاشیه‌هایی به ترکی. [نسخه‌ها ۳ :۳۹۹] .

34209 ـ تهران، سپهسالار ۲۱۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱ ، چهارستونی، زرین، ۳۰۰ گ ۲۱ـ۲۴ س [ف. سپهسالار ۵ :۵۰۰].

34210 ـ مـوزهٔ بریتانیا ۷۰۴۱ Or : سدهٔ ۱۰ـ۱۱ . [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۴].

34211 ـ تهران ، مجلس ۲۶۴۴ : نستعلیق خوش عبدالرحمان فرزند اسحاق ، ۱۰۰۱ با افزوده‌هایی درهامش، زرین، هرشش دفتر، ۲۷۰۰۰ بیت، ۵۵۶ ص ۲۵ س [ف. مجلس ۸ : ۳۸۷] .

34212ـ مشهد، رضوی ۹۰۴ ادبیات (۴۹۳۴) : نستعلیق شرف فرزند محمدحسین شیرازی ۱۰۰۱ تا ۱۰۰۳ بایك سرلوح [ف. رضوی ۷ :۷۱۵] .

34213 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۷۵ (۳۷۲۶ف) : نوشتهٔ ۱۰۰۱، ۲۹۰ گ [آکیموشکین ۱ : ۴۸۶] .

34214ـ تهران، سلطنتی ۳۱۰۰ (۳۹۰ ف) : نستعلیق محمدلطیف و فتاح بنی‌اسرائیل ساکن‌کوی جلالی، ۱۰۲۰ یا ۱۰۰۲ (هردو تاریخ در فهرست آمده) . زرین، هرشش‌دفتر، ۷۴۷ص ۱۹ س [ف. دکتر بیانی : ۱۲۱].

34215 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۰۴۰ Or : نوشتهٔ ۱۰۰۴ [نسخه‌ها ۴:۶۸۴].

34216ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۲۷۲ : نوشتهٔ ۱۰۰۵، ۵۷۸ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۷] .

34217ـ تبریز ، ملی ۳۶۲۲: نوشتهٔ ۵ ذیحجه ۱۰۰۷ . [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۰].

34218 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب WK ۹ pi/VI ۲۵۷۹ : نستعلیق مصطفی قلی قریشی سیالکوتی ، ذیحجهٔ ۱۰۰۷ [ف. عبدالله ۲ : ۱۹۰] .

34219 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب WC ۹ pi/VI ۱۴۲۲ : نستعلیق ۱۰۰۷، هرشش دفتر [ف. عبدالله ۲ : ۱۹۱]

34220ـ مشهد، رضوی ۱۰۰۱۲ فهرست نشده : نستعلیق ۱۰۰۸ ، دفتر او ۵ و ۴ و ۲ ، را دارد ۱۸۴گ ۲۱س [رؤیت] .

34221ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۱ : جلدیکم‌است، نسخ رجب ۱۰۰۹ .

34222ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۲ : جلد دوم آن است [نسخه‌ها ۲ : ۹۳].

43223ـ قاهره، دارالکتب ۱۹م تصوف فارسی : تعلیق ۱۶ ع ۱/ ۱۰۰۹، زرین، ۳۰۷ گ ۲۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۰۶].

34224 ـ تهران ، دانشگاه ۴۳۰۰ : نسخ درویش مصطفا ، ۵ شعبان ۱۰۱۰ ، دفتر چهارم است، باخط درویش محمدشاهی درص ع و ترجمهٔ واژه‌ها در هامش [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۹] .

34225 ـ قاهره، دارالکتب ۲۶ تصوف فارسی طلعت: تعلیق ۱۰۱۱ ، زرین، هرشش دفتر، ۲۹۰ گ ۲۵ س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۰۹] .

34226ـ تهران، ملی ۸۴ فهرست نشده: نستعلیق درویشعلی مولوی بسنوی الاصل، اواخر شعبان ۱۰۱۲ ، هرشش دفتر، زرین، تنهادیباجهٔ مولوی را دارد، ۶۱۰ص ۲۲س، چهار ستونی [نسخه‌ها ۴ : ۲۰۸] .

34227 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم شوروی C ۷۱ (۳۷۲۲ف) : نوشتهٔ ۱۰۱۳، ۳۱۹گ [ف. آکیموشکین ۱ : ۴۸۵].

34228ـ تهران ، موزهٔ هنرهای زیبا ۷۶۸۳ : نستعلیق مبارك خان پسر دولت خان دهلوی، ۱۰۱۴-۱۰۱۵ ، زرین، ۷۰۸گ ۲۱ س [نسخه‌ها ۳ : ۱۳۰] .

34229ـ لنین گراد ، آکادمی علوم شوروی B۱۵۴ (۳۷۱۶ف): نوشتهٔ ۱۰۱۷ [ف. آکیموشکین ۱ : ۴۸۵] .

34230 ـ آصفیه ۳۷۸ تصوف : نسخ ۱۰۱۸ ، زرین، دفتر ۴ و ۵ و ۶ [ف. آصفیه ۱ : ۳۷۰] .

34231ـ تهران، ملی ۸۲ فهرست نشده: عبداللطیف فرزند عبدالله عباسی عبادی، ۱۰۲۴ با دیباجه‌ای ازهمو در بارهٔ نسخه‌های متعددی که با آنها مقابله‌شده، هرشش دفتر، ۷۱۱ص ۲۲ س ، چهارستونی [نسخه‌ها ۴ : ۲۰۵].

34232 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۴۳۵ : نوشتهٔ ۱۰۲۵ ، ۲۹۰ گ ۲۵س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۸۱] .

34233ـ تهران ، اصغر مهدوی ۱۵ : نستعلیق عبداللطیف فرزندحبیب‌الله کاخی، ۲۲ شعبان ۱۰۲۵ ، هرشش دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۹۳].

34234ـ **آصفیه**۱۵۷۱ تصوف: نزدیك **۱۰۲۵**، کامل [ف. آصفیه۴: ۱۸۴].

34235ـ **تهران**، حقوق ۲۰د: نستعلیق ج ۱/**۱۰۲۶**، هرشش‌دفتر، بامهر محمدشاه ۱۱۲۰، ۳۵۰گ۲۱س [ف. حقوق: ۱۸۲].

34236 ـ **تهران**، سلطنتی ۱/۵۱۵ (۷۲۲ف) : نستعلیق زیبای شاه قاسم، ۱ ع ۲/**۱۰۲۸** درکتابخانهٔ حسن‌خان شاملو بوده، گزیدهٔ شش دفتراست [ف. دکتربیانی: ۵۴۶].

34237 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۴م تصوف فارسی : نوشتهٔ عبدالقصی فرزند مصطفی‌فرزند عبدالغنی قاضی کابلی، ۲۲ ع۱/**۱۰۳۰**، شش دفتر، زرین [ف. مخطوطات۲: ۱۰۶].

34238ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۰م تصوف فارسی : نسخ خوش درویش مصطفی مولوی، **۱۰۳۱**، زرین [ف. مخطوطات ۲ : ۱۰۷].

34239ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲ : نسخ صفی فرزند کریم فرزندابراهیم، پایان ذیقعدهٔ **۱۰۳۴**، هرشش دفتر، زرین. [نسخه‌ها۲ : ۹۳].

34240ـ **قاهره**، دارالکتب۶۱ تصوف فارسی: نسخ زیبای ۱۳ رمضان **۱۰۳۵**، زرین، ۴۷گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۹]

34241ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش ۴۲۳ : نستعلیق هندی، رجب**۱۰۳۸** [نسخه‌ها ۵: ۵۶].

34242 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۵۳ Add: نستعلیق **۱۰۴۳** (۱۶۳۳م)، ۲۰۵گ [ریو۲: ۵۸۶].

34243ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ppi/VII۱G: نسخ‌محمدعلی، ۹ع۲/**۱۰۴۳** هر شش دفتر است [ف. عبدالله۲: ۱۹۲].

34244ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۶۷ Add: نستعلیق **۱۰۴۹** (۱۶۳۹م)، ۳۱۸گ [ریو۲: ۵۸۶].

34245 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۷۸ : نستعلیق محمد ولی‌بخارایی، **۱۰۴۷** تا**۱۰۵۰** در بلخ، دارای دفترهای۱و۲و۴و۶ پیرامن نوزده هزار بیت، زرین، ۲۵۹گ۳۸ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۴۴].

34246ـ **تهران**، ملی ۸۰ فهرست‌نشده: نستعلیق خوش**۱۰۵۰-۱۰۵۱**، زرین، درپایان آن آمده : بیك واسطه از روی‌نسخه‌ای بخامهٔ نورالدین‌محمدبخاری‌که ادراك صحبت‌مولوی کرده ونسخه به تصحیح سلطان ولدرسیده‌وخط مولوی داشته است نوشته شده، ۷۰۴ ص ۴۲ بیت[نسخه‌ها ۴ : ۲۰۰].

34247 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای M. ۵۰۵: نوشتهٔ**۱۰۵۱**، ۲۸۸گ۲۵س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۸۱].

34248ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۹ : نستعلیق محمد تقی فرزند جمال‌الدین کاتب کرمانی، **۱۰۵۳**، زرین، محشی، هرشش‌دفتر را دارد. [نسخه‌ها ۲: ۹۲].

34249 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۴۷ : نستعلیق خالقدار سیالکوتی، در**۱۰۵۴**، زرین، شش دفتر، ۶۶۹ ص ۲۳ س [ف. مجلس ۸: ۳۹۰].

34250ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب WC ۹ pi/VI ۲۴۵۴ : نستعلیق ۱۴ ع ۱/**۱۰۵۴** هر شش دفتر است [ف. عبدالله ۲: ۱۹۱].

34251 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A.۱۳۵۴: نوشتهٔ **۱۰۵۶**، ۳۴۶ گ ۲۱س [ف. فهمی ادهم۱: ۱۸۱].

34252 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۵۲

Add : نوشتهٔ ۲۴ پادشاهی اورنگ‌زیب (**۶۱-۱۰۶۲** = ۱-۱۶۸۰ م) ، ۵۸۳ گ [ریو ۲ : ۵۸۷] .

34253- **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۲۳ A pi/VI ۲۱۴ : نستعلیق شوال **۱۰۶۳** ، هر شش دفتر است [ف. عبدالله ۲ : ۱۹۳] .

34254- **تهران**، مجلس ۴۹۹۴ : نسخ رجب **۱۰۶۵** ، زرین، متن‌وهامش، ۸۴۳ ص ۱۹ س [رؤیت] .

34255- **تهران**، سپهسالار ۷۱۸۴ : نستعلیق **۱۰۶۶**، دفترهای ۳ و ۴ و ۵ و ۶ است، در پایان واژه های مثنوی گزارش شده ، ۲۲۵ گ [ف. سپهسالار ۵ : ۵۰۳] .

34256 - **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۹۱ (۳۹۱ ف) : نستعلیق حسن فرزند حیدر شیرازی، میانهٔ رمضان **۱۰۶۵** و **۱۰۶۶** و **۱۰۶۷**، زرین، شش دفتر است، ۵۱۶ ص ۲۰ س، چهارستونی [ف. دکتر بیانی : ۱۲۲] .

34257 - **تهران** ، اصغر مهدوی ۴ : نستعلیق کرمعلی فرزند محمد درویش ، در ع **۲/۱۰۶۹** ، باآرایش ، وچهارمجلس تصویر، هرشش دفتر است [نسخه‌ها ۲ : ۹۳] .

34258 - **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۱۶۷۱ (۳۷۲۷ ف) : نوشتهٔ **۱۰۷۲** ، ۳۶۷ گ [آکیموشکین ۱ : ۴۸۶] .

34259 - **تهران** ، مجلس ۲۶۴۸ : نسخ درویش مصطفی **۱۰۷۴** ، درهامش گزارش واژه‌ها ، آغاز افتاده ، ۲۲۰۰۰ بیت، ۸۰۸ ص ۲۷ س [ف. مجلس ۸ : ۳۹۰] .

34260 - **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۷ Egerton : ج **۲/۱۰۷۷** (۱۶۶۶ م)، ۳۶۲ گ [ریو ۲ : ۵۸۶] .

34261 - **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۴۰ Add : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۰۷۷** (۱۶۶۷ م)، ۲۴۱ گ .

34262- **تهران** ، سپهسالار ۷۱۸۶ : نستعلیق ، ۱۴ محرم **۱۰۷۹** ، دفترهای ۴ و ۵ و ۶ است ، درپایان نام‌کسانی که مثنوی را در آستانه نوشته‌اند آمده ، که ۲۹ تن بوده‌اند ، ۲۲۶ گ ۱۵ س [ف . سپهسالار ۵: ۵۰۳] .

34263- **قاهره**، دارالکتب ۱۰ تصوف فارسی طلعت: نستعلیق زیبای محمدفاضل ساکن پرکنه‌کول و جلالی ۵ ع **۲/۱۰۷۹** ، بادیباچهٔ عبداللطیف عباسی ، زرین ، ۴۲۰ گ ۱۹ س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۱۱] .

34264- **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۵۳ : نستعلیق خوب علی فرزند عبدالغالب، ۱۵ شوال **۱۰۷۹** ، همراه «لطایف اللغات» عبداللطیف ۳۱۳ گ .

34265- **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۵۱ : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۱ ، **۱۰۷۹** تا **۱۰۸۳** ، ۳۵۳ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

34266- **تهران**، مجلس ۴۳۱ : نستعلیق شریف کشمیری ، **۱۰۸۳** (دفتر ۱) و **۱۰۸۶** (دفتر ۲) ، زرین، با دیباجهٔ عبداللطیف عباسی که آن را با هشتاد نسخه مقابله کرده است، ۳۹۴ گ ۴۲ س [ف. مجلس ۲ : ۲۵۰] .

34267 - **تهران** ، اصغر مهدوی ۶ : نستعلیق آدینهٔ ج **۱/۱۰۸۲** در پای قلعهٔ شالمیر (دفتر ۵) و شعبان **۱۰۸۹** (دفتر ۶) باآرایش، و حاشیه‌هایی از «لطایف اللغات» بقلم نشاة محمد بن صالح فرزند جارالله ۳ محرم ۱۱۴۰ . هرشش دفتراست . [نسخه‌ها ۲ : ۹۳] .

34268 - **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۰۵ Add : نستعلیق **۱۰۸۲** (۱۳ پادشاهی اورنگ زیب) (۱۶۷۱ م) ۳۲۴ گ [ریو ۲ : ۵۸۷] .

34169 ـ تهران، مجلس ۵۲۶۱: نستعلیق محمد اسلیم بنی اسرائیلی کولوی فرزند شیخ ـ جلال ولد، ۲۰ شوال **۱۰۸۴**، زرین، با دیباجه و گزارش عبداللطیف عباسی، چهار ستونی [رؤیت].

34270 ـ تهران، استادمینوی ۱۲۸: نستعلیق هدایةالله فرزند شکرالله ایموری، ۱۸ رجب **۱۰۸۴**، برای محمد ارسنجانی [نسخه‌ها ۶: ۶۵۸].

34271 ـ تهران، مجلس ۴۶۷۵: نستعلیق ۲۶ محرم **۱۰۸۴**، هر شش دفتر، با سه دیباجه در آغاز، ۴۵۹ گ ۱۸ س چهارستونی [رؤیت].

34272 ـ هند، بانکیپور ۶۰: دفتر یکم آنست، ۷۷ گ.

34273 ـ هند، بانکیپور ۶۱: دفتر سوم آنست، ۶۴ گ.

34274 ـ هند، بانکیپور ۶۲: دفتر چهارم آنست، ۶۶ گ.

34275 ـ هند، بانکیپور ۶۳: دفتر پنجم آنست، ۷۹ گ.

34276 ـ هند، بانکیپور ۶۴: دفتر ششم آنست، ۸۹ گ. این شش بخشی نوشتهٔ **۱۰۸۵** است [ف. عبدالمقدر: ۹۶ـ۹۸].

34277 ـ تهران، مجلس ۱۱۷۹: نستعلیق هندی **۱۰۸۵**، پیرامن سی‌هزار بیت، زرین، ۵۴۰ گ ۳۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۴۵].

34278 ـ تهران، مجلس ۴۱۳۶: نستعلیق زیبا، ۲ ع ۱/**۱۰۸۶**، با دیباجهٔ عبداللطیف که در آن آمده: در آهن پوش افغانستان در ۱۰۲۴ با نسخه‌ای که در مدت ۳۵ سال با ۶۰ مثنوی دیگر مقابله شده بود، بار دیگر در پولم گذر پیشاور با چهارپنج نسخه، وسوم بار در ۱۰۳۰ در سفر دکن، وچهارم بار در ۱۰۳۱ در برهانپور با چهارپنج نسخه مقابله‌شده است، ۴۴۶ گ ۱۹ س [رؤیت].

34279 ـ تهران، ملی ۸۶ فهرست نشده: نسخ خوش **۱۰۸۷**، هرشش دفتر، دفتر یکم دیباجه ندارد، ۵۴۶ ص ۲۷ س [نسخه‌ها ۴: ۲۱۰].

34280 ـ قاهره، دارالکتب ۲۷ تصوف فارسی طلعت: نوشتهٔ **۱۰۸۷**، با دیباچه و حاشیه‌های عبداللطیف عباسی که با ۸۰ نسخهٔ شهرهای افغانستان مقابله‌شده بود، زرین، ۵۸۶ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۱۰].

34281 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ppi/VI۱N ۱۷۲۱: نستعلیق بر خوردار فرزند مولا ناخضر ۱۹ ع ۱/**۱۰۸۸**، هرشش دفتر است [ف. عبدالله ۲: ۱۹۴].

34282 ـ تهران، سپهسالار ۲۲۱: نسخ ریز محمد فرزند علی، پنجشنبهٔ ۱۷ ع ۱/**۱۰۹۱** درشیراز، زرین، چهارستونی، ۳۵۶ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۰۱].

34283 ـ لنین گراد، آکادمی علوم ۷۴ C (۳۷۲۵ ف): نوشتهٔ **۱۰۹۲**، ۳۹۴ گ [آکیموشکین ۱: ۴۸۶].

34284 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۶۹ Add: ع ۲/**۱۰۹۳** (۱۶۸۲م)، ۲۲۹ گ [ریو ۲: ۵۸۷].

34285 ـ تهران، دکتر مفتاح ۳۵۴: نسخ **۱۰۹۴** در متن وهامش، با شش سرلوح و دیباچهٔ محمدصادق طباطبائی خاکی حافظ شیرازی که کتاب را مقابله کرده است [رؤیت].

34286 ـ تهران، مجلس ۴۷۳۰: نستعلیق ابوالبقا موسوی ابرقوهی، **۱۰۹۴**، زرین، تنها دفتر یکم است، ۹۴ گ ۲۵ س، چهارستونی [رؤیت].

34287ــ **هند**، بانکیپور ۶۵: نستعلیق، **۱۰۹۵**، ۲۶۱ گ.

34288ــ **هند**، بانکیپور ۶۶: بقیه همان شمارهٔ پیشین‌است» **۱۰۹۵**، ۲۸۶ گ[ف. عبدالمقدر: ۹۸-۹۹].

34289 ــ **تهران**، مجلس ۴۰۵۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، نسخهٔ کامل، زرین، باتملك ۱۱۱۵ [رؤیت].

34290ــ **تهران**، سلطنتی ۵۱۰ (۴۰۲ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای دفتر ۱ و ۲ و نیمی از ۳، زرین، ۴۱۰ ص ۲۱ س، چهارستونی [ف. دکتر بیانی: ۱۳۵].

34291 ــ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۰: نستعلیق گویا عبدالجبار شاگرد میر، سدهٔ **۱۱**، هر شش‌دفتراست، [نسخه‌ها ۲: ۹۳].

34292 ــ **تهران**، مجلس ۲۶۴۶: نستعلیق، سدهٔ **۱۱**، زرین، هر شش دفتر، با شعرهایی از سلطان ولد، ۲۴۰۰۰ بیت، ۶۹۳ ص ۱۸ س.

34293 ــ **تهران**، مجلس ۲۶۴۵: نسخ خوش سدهٔ **۱۱**، زرین، هرشش دفتر بامقدمه‌در گزارش برخی از بیتها و اصطلاحات، با پنج مجلس تصویر، ۶۱۳ ص ۲۴ س [ف. مجلس ۸: ۳۸۸].

34294ــ **تهران**، مجلس ۲۶۴۹: نسخ خوش سدهٔ **۱۱**، زرین، ۲۷۰۰۰ بیت، ۵۲۲ ص ۲۷ س [ف. مجلس ۸: ۳۹۱].

34295 ــ **تهران**، الهیات ۱۴/۲۵۶ ج: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** بخشی از آن‌است (۱۱۱۱ پ).

34296ــ **مشهد**، رضوی ۹۰۴ ادبیات (۴۹۳۳): نسخ سدهٔ **۱۱**، باپنج سرلوح ویك ترنج [ف رضوی ۷: ۷۱۶].

34297ــ **مشهد**، رضوی ۹۰۶ ادبیات (۴۹۳۵): نسخ سدهٔ **۱۱**، باشش سرلوح.

34298 ــ **مشهد**، رضوی ۹۰۸ ادبیات (۴۹۳۷): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باشش دیباچه و شش سرلوح [ف. رضوی ۷: ۷۱۶].

34299 ــ **مشهد**، رضوی ۹۱۱ ادبیات (۴۹۴۰): نستعلیق میرصالح ازاوایل‌سدهٔ **۱۱** دفتر ۱ و ۲ است‌باآرایشهای زرین [ف. رضوی ۷: ۷۱۷].

34300ــ **مشهد**، رضوی ۹۱۳ ادبیات (۴۹۶۳): نسخ اوایل سدهٔ **۱۱** باتاریخ‌دروغین ۸۸۲، شش دفتر است با شش سرلوح [ف. رضوی ۷: ۷۱۸].

34301ــ **مشهد**، رضوی ۹۱۴ ادبیات (۷۸۹۵): نستعلیق هند از سدهٔ **۱۱** و تاریخ دروغین ۱۰۴۸، چهار دفترآخرآنست و نسخهٔ ناسخهٔ عبداللطیف گجراتی درگذشتهٔ ۱۰۴۸ و مقابله شده با دیباچه‌های او [ف. رضوی ۷: ۷۱۹].

34302 ــ**تهران**، دانشگاه ۲۷۰۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، زرین، درپایان«وصیت حضرت خداوندگار بخط شرفشاه» آمده باید نقل از وصیت مولوی باشد[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۸۵].

34303ــ **تهران**، ملی ۸۵ فهرست نشده: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، تنها دفترهای ۴ تا ۶ با سه سرلوح، آغاز در دیباجه افتاده، ۴۳۹ گ ۲۰ س، چهارستونی [نسخه‌ها ۴: ۲۰۹].

34304 ــ **تهران**، ملی ۱۱۰۳ ف: نسعلیق نسبتاخوش، سدهٔ **۱۱**، هرشش دفتراست، آغاز: بشنوازنی، ۳۴۹ گ ۱۹ س [ف. ملی ۳: ۱۲۵].

34305ــ **تهران**، سپهسالار ۲۳۴: نسخ سدهٔ **۱۱**، زرین، چهار ستونی، ۲۳۰ گ ۲۳ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۰۲].

34306 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین، دفترهای ۱ و۲ و۴ و۶ را دارد، ۲۵۵گ ۲۱–۱۹س [ف. سپهسالار ۵۰۱:۵] .

34307 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۱۸۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در روستای قلورود، زرین، آشفته . ۳۲۷گ ۱۵ س [ف . سپهسالار ۵ : ۵۰۳] .

34308 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۴۵۹ : سدهٔ **۱۱** ، ۱۳۰گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۸۱] .

34309 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R:۴۳۷ : سدهٔ **۱۱** ، جلدیکم منتخبات مثنوی است ، ۲۶۷گ ۱۹ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۸۲] .

34310 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب M ppi/VI ۱۶۸۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، هرشش دفتر است[ف. عبدالله ۲ :۱۹۳] .

34311 ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی Strasbourg ۴۷۱۳ : سدهٔ **۱۱**. [نسخه‌ها ۴ :۱۳۸] .

34312 ـ **آصفیه** ۳۸۳ تصوف: نستعلیق خوش ، سدهٔ **۱۱** ، دفتر ۱ و۲ است، ۱۹۶ص ۲۵ س .

34313 ـ **آصفیه** ۴۲۵ تصوف : نسخ ملامحمدعلی، سدهٔ **۱۱**، برای فرزندان خودملا محسن علی ورجبعلی و عبدالحفیظ. ۶۹۲ص ۲۱ س [ف. آصفیه ۱ : ۳۷۰] .

34314 ـ **آصفیه**، ۴۲۳ تصوف: نستعلیق محمد سلیم، سدهٔ **۱۱** ، دفتر ۴، از روی نسخهٔ عبداللطیف عباسی، ۲۵۶ص ۱۷س .

34315 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۰۲ Add : سدهٔ **۱۷**م، ۲۷۵گ [ریو ۲ : ۵۸۷] .

34316 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۰ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۴۶۴گ، نسخهٔ ناسخهٔ مثنویات سقیمهٔ عبداللطیف عباسی است .

34317 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۶۶ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۲۴۰ گ، نسخهٔ ناسخهٔ عبداللطیف عباسی است . [ریو ۲ : ۵۸۹–۵۹۰] .

34318 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱–۱۲** ، زرین، ۴۸۲گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۰۱] .

34319 ـ **آصفیه** ۴۲۴ تصوف: نوشتهٔ عبدالقوی ، **۱۱۰۲** (درپایان دفتر۴)، ۷۷۲ص ۱۹ س [ف. آصفیه ۱ :۳۶۹] .

34320 ـ **تهران**، مجلس ۵۲۲۱ : نسخ خوش ریز بی‌نام پنجشنبهٔ ۱۹ شوال **۱۱۰۳** (پایان دفتر۵) دیباچه را ندارد و از بشنواز نی آغاز میشود ، زرین هرشش دفتراست ، هریك بایك دیباچه [رؤیت] .

34321 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۹ : نستعلیق هندی **۱۱۰۴** ، با حاشیه‌هایی از «لطایف معنوی» هرشش دفتر است ، [نسخه‌ها ۲ : ۹۳] .

34322 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۷۵۳ : نستعلیق عبدالله ۱۷ رمضان **۱۱۰۷**، دفتر پنجم از «مثنوی مسدس» ساختهٔ عبداللطیف عباسی با دیباچه‌ای به نثر که در۱۰۳۲ ساخته است [ف. دانشگاه ۱۲ :۲۷۴۸] .

34323 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۵۰ : نستعلیق خوش محمود برنابادی، **۱۱۱۰**، زرین، ۵۴۶ ص ۲۵ س [ف. مجلس ۸ :۳۹۲] .

34324 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۵ ۵۲۵۸ : نستعلیق ج۱ **۱۱۱۲** (۱۷۰۰ م) [ف. عبدالله ۲ :۴۵۵]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۷۴] .

34325 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۵۱ : نستعلیق **۱۱۱۳** ، زرین ، هرشش دفتر، ۵۴۰ ص ۲۹ س [ف . مجلس ۸ : ۳۹۳].

34326ـ **تهران**، دانشگاه۹۹: نستعلیق زیبای محمد مقیم ، در اسلام پوری ، ۶ شوال **۱۱۱۳** (دفتر۱) و **۱۱۱۴** (پایان دفتر ۶) ، باپنج پیشگفتاردر آغاز وهرشش‌دفترباديباجه‌ها و فهرست،زرین ، ۳۹۲گ۲۱س،چهارستونی.

34327 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۰۳ Add : نستعلیق **۱۱۱۳** (۱۷۰۱ م) ، ۳۱۲ گ . نسخهٔ ناسخهٔ مثنویات سقیمهٔ عبداللطیف عباسی است . [ريو ۲ :۵۸۹].

34328 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی C۷۲(۳۷۲۳ف): نوشتهٔ **۱۱۱۴**،۲۹۸ گ[ف. آکیموشکین ۲:۴۸۵] .

34329ـ**لاهور**، پنجاب بهلك‌لائبريری ۵۲ ، ۸۷۱ مث: نستعلیق ج۱/**۱۱۱۵**،۴۱۲ گ ۱۶ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۴۱۰] .

34330ـ**لاهور**، پنجاب بهلك‌لائبريری ۵۲، ۸۷۱مث (۴) : نستعلیق‌عبدالله، ۲ رمضان ۱۱۶ (**۱۱۱۶**) ، دفتریکم‌است، ۱۶۱ گ۱۵ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۳۱۹] .

34331ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۹ M ۶۸۹: نستعلیق شکسته آمیز محمد مرادات کشمیری، ۴ ج۲/**۱۱۱۷** [ف. عبدالله۲:۱۹۵] .

34332ـ**لاهور** پنجاب بهلك‌لائبريری ۵۲ ، ۸۷۱ مث (۳) : نستعلیق ۵۰ جلوس عالمگیری(**۱۱۱۸**)، دفتر۳ است، ۱۷۴گ۱۷ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ :۳۱۸] .

34333ـ **آصفیه**۱۵۵۷ تصوف: نوشتهٔ **۱۱۳۰** ج ۱ [ف. آصفیه ۴: ۱۸۴].

34334ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۹J ۶۴۲: شکسته آمیز**۱۱۵۱**[ف. عبدالله ۲: ۱۹۷].

34335ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۹G ۹۵۵ : نستعلیق علیم‌الله فرزند شیخ‌عطاالله چشتی، ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۱۵۴** هر شش دفتر است [ف.عبدالله ۲ :۱۹۶] .

34336ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۲۳منظوم (۱۳۸): نستعلیق **۱۱۵۹** بافرهنگ‌عبداللطیف فرزند عبدالله [ف. بنگال :۹۹].

34337ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۵۱۳/۳۵۳۷: نوشتهٔ**۱۱۸۰**(۱۷۶۶ـ ۱۷۶۷ م) دفتر۲ [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۷۴] .

34338 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۰۶ Add : رجب **۱۱۸۵** (۱۷۷۱ م)، ۴۳۴ گ [ريو۲:۵۸۷].

34339ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۹۵۴/۱/۱۹۴۲: غلامحسین فرزند حافظ محمد ذاکر،که در سانبهر میزیسته،۱۷ ع ۱/**۱۱۸۶** (۱۷۷۱م) ، دفتر۲ [ف .دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۷۴] .

34340ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴/۱۹۴۲/۴۹۵۴ : میان غلامحسین قادری سانبهری ، ۱۷ شعبان **۱۱۸۷** (۱۷۷۳ م) گزیدهٔ دفتر ۵ و۶ [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۱۷۴] .

34341ـ **تهران**، سلطنتی۵۰۵(۳۹۲ ف) : شکسته نستعلیق زیبای ۱۷/۶/**۱۱۹۱** (پایان دفتر۴) . گویا بخامهٔ میرزامحمد رضا اصفهانی ، تا نیمهٔ دوم دفترپنجم‌رادارد، ۵۰۵

ص ۲۱ س ، چهار ستونی [ف . دکتر بیانی : ۱۲۴] .

34342ـ **تهران،** مجلس ۵۰۷۳: شکسته نستعلیق محمد صادق فرزند محمد اسماعیل ، **۱۱۹۹** تا **۱۲۰۰** ، هر شش دفتر ، زرین ، ۳۰ س ، چهارستونی [رؤیت] .

34343 ـ **تهران** ، مجلس ۴۲۵۰ : نستعلیق علی بابا فرزند میرزا محمد شبیه‌ساز شیرازی، **۱۳۰۰**، بدستور میرزا محمد حسین فرزند میرزامحمدعلی‌مازندرانی، هرشش‌دفتر ، زرین ، ۲۸۸ گ ۲۵س [رؤیت] .

34344ـ **تهران،** مجلس ۲۶۵۲: نسخ سدهٔ **۱۳** ، ازروی نسخهٔ مؤرخ ۷۵۱ ، زرین، شش دفتر ۲۶۷۰۰ بیت ، ۸۱۴ص ۱۹س[ف. مجلس ۸: ۳۹۴] .

34345ـ **مشهد،** رضوی۹۹۹۳فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۲**،از دفتر۴آغازمیشود و انجام در دفتر ۵ افتاده ، ۲۶۱ گ [رؤیت] .

34346 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۱۴ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۲**، چهار ستونی،زرین، ۲۹۴گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۰۰] .

34347ـ **لاهور،** پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۵۲ ، ۸۷۱ مث (۲): نستعلیق‌آغاز سدهٔ **۱۳** ، دفتر ۱، ۲، ۳ است [مخطوطات ، عباسی ۱ : ۴۱۷] .

34348ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی Strasbourg ۴۶۹۵ : سدهٔ **۱۲**. [نسخه‌ها ۴: ۱۳۷] .

34349ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۳۵۰ : نستعلیق خوب‌سدهٔ **۱۲**، آغازیك برگ‌افتاده، ۳۸۳ گ [ف. سیدعبدالعزیزطباطبایی].

34350ـ **تهران** ، الهیات ۱۴۹ ب : نستعلیق محمد امان فرزند محمد میرك بیگ فرزند ملك بیگ بدخشی ، ۹ شعبان ... سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، در قصبهٔ جهادن ۴۴۹گ ۳۱ [ف. الهیات ۱: ۱۲۲].

34351ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۶۸ Add : سدهٔ **۱۸** م، ۲۵۵ گ .

34352 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۴ Or : سدهٔ۱۸م، دفترهفتم‌آنست: ای‌ضیاءالحق حسام‌الدین سعید، ۲۴گ[ریو ۲: ۵۸۷].

34353ـ **مشهد،** فرهنگ وهنرـو ۹ : نستعلیق**۱۲۰۴**، ۵۷۰ص۲۴ س[ف. کتب‌خطی: ۳۶] .

34354ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۲۰۲: نستعلیق‌چهارشنبهٔ ۲۰شعبان۶(۰)**۱۲**، هرشش دفتر ، [نسخه‌ها ۲: ۹۴] .

34355ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب WE ۹ pi/VI ۲۳۹۳: نستعلیق ماهاسکه رای ، **۱۲۲۵** [ف. عبدالله۲: ۱۹۷].

34356ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب H ۹ pi/VI ۷۰۵: نستعلیق کلبعلی فرزند میرزاجان ، ۲۷شوال **۱۲۲۹** ،هرشش‌دفتراست [ف. عبدالله ۲: ۱۹۵].

34357ـ **قاهره،** دارالکتب۴۲تصوف فارسی طلعت: نسخ پنجشنبهٔ ۱۰ شعبان **۱۲۳۳**، ۲۸۰گ ۲۵س [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۹] .

34358ـ **تهران،** مجلس ۲۶۵۳: نستعلیق وصال شیرازی، **۱۲۴۳** ، برای حسینعلی‌میرزا فرمانفرما ، زرین، شش‌دفتر ، ۶۴۰ص ۲۵س [ف. مجلس ۸: ۳۹۴].

34359 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۴۰ ف : نستعلیق‌یوسف‌فرزندقاضی،دوشنبه۶ع‌۱/**۱۲۴۵** ج ۱ ، آغاز : بشنوازنی، ۸۹گ ۱۶ س [ف. ملی ۳: ۴۷] .

34360ـ **تهران،** مجلس ۵۰۲۴: نستعلیق ۵۰۲۴ : نستعلیق زیبای محمدشفیع متخلص‌به

وصال شیرازی، **۱۲۴۶** درشیراز، تنها دفتر یکم است ، زرین، چهارستونی [رؤیت] .

34361ـ **هند**، بانکیپور ۶۷: دفتر ۱، ۲۱۸ گ

34362ـ **هند**، بانکیپور ۶۸: دفتر ۲، ۱۹۶ گ

34363ـ **هند**، بانکیپور ۶۹: دفتر ۳، ۲۵۳ گ .

34364ـ **هند**، بانکیپور ۷۰: دفتر ۴، ۲۰۶ گ .

34365ـ **هند**، بانکیپور ۷۱: دفتر ۵، ۲۲۹ گ .

34366ـ **هند**، بانکیپور ۷۲: دفتر ۶، ۲۵۶ گ، گویا هرشش نوشتهٔ **۱۲۴۹** است. [ف. عبدالمقدر : ۹۹ـ ۱۰۱].

34367ـ **تهران**، سپهسالار ۱/ ۲۳۳: نسخ ابراهیم فرزند کربلائی نصیر بنائی، **۱۲۵۰**، دفترهای ۱ و۲ است، زرین، چهارستونی، ۳۱۲ گ ۲۳ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۰۲].

34368ـ **تهران**، مجلس ۵۰۲۱: نسخ زیبای محمد فرزند عباس ساکن قصبهٔ طیبهٔ نبات، **۱۲۵۱**، هر شش دفتر ، زرین، با یك دیباجهٔ نثری ، ۲۳۸ گ ۳۲ س، چهارستونی [رؤیت].

34369ـ **تهران**، مجلس ۵۸۴۲: شکستهٔ زین‌العابدین مراغی، **۱۲۵۲**، متن وسپس هامش ۷۲۶ ص ۲۱ س، دوستونی [ف . مجلس ۱۷ : ۲۵۲] .

34370ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۵۲: نستعلیق ۱۸ شوال ، **۱۲۵۳** ، ۳۱۰ گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

34371 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۱۰۴ : نستعلیق زین‌العابدین طبیب پسر سیدقاسم رشتی، ج ۲/ **۱۲۵۵** در سپاهان ، دفتر ۱ و ۲ است [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۸۴].

34372ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳: نستعلیق ج ۱/ **۱۲۶۰** ، هرشش دفتر ، زرین.

34373ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۳ : نستعلیق منعم ، ع ۱۴/ **۱۲۶۱** ، هر شش دفتر . [نسخه‌ها ۲ :۹۳] .

34374ـ **تهران**، سپهسالار ۶۴۰۶: نسخ محمد ابراهیم، ۱۷ شعبان **۱۲۶۰**، زرین، با حاشیه‌هایی [ف. سپهسالار ۵: ۵۰۳].

34375ـ **تهران**، سلطنتی ۵۰۴ (۳۹۳ ف): نستعلیق آقامحمد مشهور به درویش ابوالفضل (ابوالفیض ، درفهرست هردو آمده) **۱۲۶۰** و **۱۲۶۱** ، زرین هرشش دفتر [ف. دکتر بیانی: ۱۲۵] .

34376ـ **تهران** ، الهیات ۱۵۱ ج : نستعلیق نعمت‌الله ، ۱۴ ذیحجهٔ **۱۲۶۲**، ۳۳۱ گ ۲۱ س .

34377ـ **تهران**، سلطنتی ۵۱۸ (۳۹۵ ف): نستعلیق ۲۶ ع ۲/ **۱۲۶۳** (پایان دفتر پنجم)، زرین ، هرشش دفتر ، ۵۴۶ ص ۲۵ س. چهار ستونی .

34378ـ **تهران**، سلطنتی ۵۰۸ (۳۹۴ ف): نستعلیق زیبای محمد مهدی ملك‌الکتاب ۱۲ صفر **۱۲۶۳** ، زرین، هرشس دفتر، نیمهٔ دوم دفتر سوم و نیمهٔ یکم دفتر چهارم را ندارد، ۴۵۴ ص ۲۳ س، چهارستونی [ف . دکتر بیانی: ۱۲۶] .

34379 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۲۷ : نستعلیق، ۲۸ رمضان **۱۲۶۳**، زرین، ۳۹۲ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۰۲].

34380ـ **مشهد**، رضوی ۹۱۰ ادبیات (۴۹۳۹) : نسخ محمدباقر خوانساری ، غرهٔ شعبان **۱۲۶۳** ، با شش دیباچه وگزارش برخی از واژه‌ها [ف. رضوی ۷: ۷۱۷].

34381ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۱۰: نستعلیق بسیار خوب، ۱ذیحجهٔ **۱۲۶۳**، زرین، با یادداشت اینکه نسخه بخامهٔ وصال شیرازی است، چهار سطر ازپایان نانویس، ۶۴۴ص۲۳ س [ف . دکتر مقصود۱: ۱۰۰ ـ نسخه‌ها ۵: ۳۱۸].

34382ـ **تهران**، سلطنتی، درفهرست شمارهٔ قفسه‌داده نشده(۳۹۶ف): نستعلیق زیبای فتحعلی متخلص به‌حجاب شیرازی ، **۱۲۶۳**و **۱۲۶۶**،زرین، پیشکش‌فیروزمیرزا به‌ناصرالدین شاه ، هرشش دفتر را دارد ، ۵۷۶ ص۲۵س ، چهارستونی [ف. دکتر بیانی : ۱۲۸] .

34383ـ **تهران**، مجلس۵۰۹۳ : نسخ زیبای احمد فرزند وصال شیرازی ، **۱۲۶۶** ، زرین ، ۳۰۵ گ۲۵ س، چهارستونی[رؤیت].

34384ـ **تهران**، ملی ۱۰۱۲ف: نسخ خوش محمد حسن گلپایگانی‌الاصل ، **۱۲۶۶** ق ، آغاز : بشنوازنی ، ۳۰۷ گ ۲۵ س[ف. ملی۳ :۱۳] .

34385ـ **تهران**، سلطنتی۵۱۲(۳۹۹ ف): نستعلیق خوش محمد علی فرزند محمد اسماعیل حسینی قایینی ، **۱۲۶۶ ـ ۱۲۷۱** ، زرین، هرشش دفتر ، ۶۶۳ص ۲۳س، چهـار ستونی [ف. دکتر بیانی: ۱۳۱].

34386 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۸۴ (۳۹۷ف) : نوشتهٔ ۱۴ محرم **۱۲۶۷**، زرین، هر شش دفتر، ۵۷۱ ص ۲۵س ، چهارستونی [ف . دکتر بیانی: ۱۲۹].

34387ـ **تهران**، مجلس ۱۱۸۰: نسخ خوش محمد اسماعیل پسر وصال شیرازی ، در مدت سه‌سال وانجام در**۱۲۶۷** ، زرین، پیرامن ۲۹ هزاربیت ، ۳۰۰ گ۵۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۴۶] .

34388ـ **تهران**، مجلس ۱۱۸۱: نسخ خوب محمدباقر فرزندمحمدهاشم خوانساری، **۱۲۶۷** ، پیرامن۲۹۵۰۰ بیت ، ۳۳۲ گ ۴۶ بیت [ف. مجلس ۳ : ۶۴۷] .

34389ـ **تهران**، ملی۸۱فهرست‌نشده: نستعلیق بسیار خوب محمد داوری پسر وصال شیرازی، **۱۲۶۷**، زرین، هرشش دفتر، ۶۲۶ص ۲۵ س ، چهارستونی [نسخه‌ها ۴ : ۲۰۴].

34390ـ **تهران**، سلطنتی۵۱۹(۳۹۸ ف) :شکسته نستعلیق حبیب‌الله نوری، ۱۹شعبان **۱۲۶۸** ، زرین، هرشس دفتر، ۵۷۸ ص۲۵س چهارستونی[ف. دکتر بیانی :۱۳۰].

34391ـ **تهران** ، ملك ۵۹۸۱ : نسخ خوش وقارپسر وصال شیرازی، **۱۲۷۴** بدستور میرزا یوسف مستوفی‌الممالك ، هرشش دفتر، زرین [رؤیت] .

34392ـ**همدان**، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۲۴۰: نوشتهٔ‌علی‌اکبرمحلاتی، **۱۲۷۵**، بدستور آقا میرزا نادرکردستانی از روی نسخهٔ میرزا احمد وقار مؤرخ۱۲۶۶[نسخه‌ها ۵:۳۴۵].

34393ـ **تهران** ، سلطنتی در فهرست شمارهٔ قفسه‌یاد نشده(۴۰۰ف) : نستعلیق‌زیبای محمد حسین کاتب‌السلطـان شیرازی ، رمضان **۱۲۷۹** ، برای‌ناصرالدین‌شاه ، زرین، ۷۱۸ ص۲۱ س، چهار ستـونی[ف . دکتر بیانی : ۱۳۲] .

34394 ـ **مشهد**، رضوی۹۱۲ ادبیات (۴۹۴۱): نستعلیق **۱۲۷۹** دفتر هفتم الحاقی آنست [ف. رضوی۷ :۷۱۸].

34395ـ **تهران** ، مجلس ۴۳۲: نبشتهٔ داور پسروصال شیرازی ، در رجب **۱۲۸۰** ، نسخهٔ هنری ممتاز، شش ستونی۹۹سطر، ۱۵۷ گ[ف . مجلس ۲: ۲۵۲].

34396ـ **مشهد**، رضوی ۹۰۹ ادبیات (۴۹۳۸) : نستعلیق خوش **۱۲۸۰** تا **۱۲۸۲** با تذهیب آقای عیسی الفته نقاش کتابخانه [ف. رضوی ۷: ۷۱۷].

34397ـ **تهران**، سلطنتی ۵۰۳ (۴۰۱ ف): شکسته نستعلیق خوش محمدحسن شریف، **۱۲۸۱-۱۲۸۴**، زرین، هرشش دفتر، ۷۱۵ ص ۲۱ س، چهار ستونی [ف. دکتر بیانی: ۱۳۴].

34398 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۷ : نسخ ورقاع محمدعلی فرزند احمد قاری اصفهانی، در **۱۲۸۴**، بفرمایش میرزا محمد یوسف مستوفی الممالك، حاشیه‌ها از محمود فرزند میرزا محمدعلی منشی گرگانی درشوال ۱۲۸۴ هرشش دفتر است [نسخه‌ها ۲: ۹۳].

34399ـ **تهران**، حقوق ۶۳ ب: نستعلیق ۴ ع ۲/**۱۲۹۹**، هرشش دفتر، ۳۸۰ گ ۱۹ س [ف. حقوق: ۱۸۲].

34400 ـ **تهران**، مجلس ۴۶۱۱ : نستعلیق زیبای محمدکاظم والهٔ اصفهانی، سدهٔ **۱۳**، هیچیك از دیباجه‌های نثری را ندارد، زرین، ۲۲۴ گ ۲۳ س، چهار ستونی [رؤیت].

34401ـ **تهران**، ملك ۱/۴۶۷۶ : نسخ سدهٔ **۱۳**، گزیدهٔ شش دفتر است (تنها حکایتها) پیرامن ۲۰۵۰ بیت (۱ر ـ ۷۰ پ) [رؤیت].

34402 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵ : نسخ محمد تقی، سدهٔ **۱۳**، زرین، هرشش دفتر است [نسخه‌ها ۲: ۹۳].

34403 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۲۲: نسخ سدهٔ **۱۳**، هرشش دفتر، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۵۶] منتقل شده به الهیات مشهد.

34404ـ **اصفهان**، فرهنگ ۱۰۱۵۱ : نوشتهٔ وصال شیرازی، سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۸].

34405ـ **تهران**، الهیات ۱۶۳ ب : نسخ سدهٔ **۱۳**، ۲۷۳ گ ۲۶ س [ف. الهیات ۱: ۱۲۲].

34406ـ **تهران**، دانشگاه ۸۱۱۲ : نستعلیق هدایت‌الله درپرکنهٔ ابراهیم آباد، سدهٔ **۱۳**، زرین. [نسخه‌ها واسناد: ۱۸].

34407 ـ **تهران**، دانشگاه ۷۸۶۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین [نسخه‌ها و اسناد: ۱۸].

34408ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۰۶].

34409 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۰۵۹: نستعلیق ریز سدهٔ **۱۳-۱۴**، زرین، بایادداشت ۱۳۰۶، ۳۶۱ گ [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۹].

34410ـ **هاروارد**، هوتن ۲-۱-۲۱ p : نستعلیق ترکی سدهٔ **۱۳**، دفتر ۱ و ۵ است [نسخه‌ها ۶:۴].

34411ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۴۵ : نستعلیق زیبای ارسطو فرزند امان‌الله تویسرکانی، ذیقعدهٔ **۱۳۰۲** در اصفهان دفتر ۱، زرین ۲۵۴ گ.

34412ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۴۶: نوشتهٔ همان تویسرکانی، دفتر ۲، ۱۸۷ گ.

34413ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۴۷: نوشتهٔ همان تویسرکانی، ۱۲ ج ۲/**۱۲۹۷**، دفتر ۳، ۲۴۲ گ.

34414ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۴۸: نستعلیق زیبای محمد شفیع ملایری، ۱۲ ج ۱/**۱۳۰۵** دفتر ۴، ۲۰۰ گ.

34415ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۳۴۹: نستعلیق همان ملایری، ۴شوال**۱۳۰۵**، دفتر۵، ۲۲۹گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

34416ـ **آصفیه،** ۱۵۵۸ تصوف: نوشتهٔ **۱۳۳۲** ج ۲[ف. آصفیه ۴: ۱۸۴].

34417ـ **تهران،** الهیات ۲۲۰ج: سدهٔ **۱۴**، بخشی ازآنست.

34418 ـ **استانبول،** طوپقپوسرای M.R۲۴۸: سدهٔ **۱۴**، ۱۳۱ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۸۲].

34419 ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۱۴: نستعلیق عبدالرشید دیلمی، تاریخ یادنشده، هر شش دفتر، باحاشیه‌ها [نسخه‌ها ۲: ۹۳].

34420ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف ۴۲۴: نستعلیق، تاریخ یادنشده، کامل‌نیست [نسخه‌ها ۵: ۵۶].

34421 **تهران،** سپهسالار ۲۳۵: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، زرین، چهارستونی، ۲۷۴گ ۲۵س [ف. سپهسالار ۵: ۵۰۲].

34422ـ **کاشان،** مدرسهٔ‌سلطانی۳۴۸/۳: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، بخشی از آن است [ف. مدرسهٔ سلطانی: ۳۵].

34423ـ **تهران،** مجلس ۲۶۹۲: نستعلیق خوش بی‌تاریخ، گزیدهٔ آنست ازدفتر ۱ تا ۳ پیرامن ۳۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۴۶۲].

34424 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۸۶۳ Or: در فهرست‌آمده‌نوشتهٔ۴۸۳(؟) [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶].

34425 ـ **لنین‌گراد،** اکادمی علوم شوروی ۲۹ A: تاریخ یاد نشده، ۳۴۸گ.

34426ـ **لنین‌گراد،** آکادمی علوم ۴۸۲ A: نیز تاریخ یاد نشده، ۱۱۷گ.

34427 ـ **لنین‌گراد،** آکادمی علوم B۱۵۵: تاریخ یاد نشده، ۴۰۲گ.

34428 ـ **لنین‌گراد،** آکادمی علوم ۳۹۵۶ B: تاریخ یاد نشده، ۱۵۸گ.

34429ـ **لنین‌گراد،** آکادمی علوم C۶۸ (۳۷۱۹ف): ۴۳۵گ.

34430ـ **لنین‌گراد،** آکادمی‌علوم۷۳ C: ۴۱۱گ، بی‌تاریخ.

34431ـ **لنین‌گراد،** آکادمی علوم ۱۸۴۲ C: تاریخ یادنشده، ۲۳۶گ.

34432 ـ **لنین‌گراد،** آکادمی علوم ۱۹۲۱ C: تاریخ یاد نشده، ۴۹۵گ.

34433ـ **لنین‌گراد،** آکادمی علوم C۲۳۶۲: بی‌تاریخ.

34434 ـ **لنین‌گراد،** آکادمی علوم ۲۴۱۰ C: (۱۶ب۴۷۵پ).

34435 ـ **لنین‌گراد،** آکادمی علوم D۶۵۶: نیز تاریخ یادنشده، ۱۱۶گ [ف. آکیموشکین ۱: ۸۵تا ۴۸۶].

34436ـ **لنین‌گراد،** آکادمی‌علوم ۴۵۵۰ B (۸۳ذیل): نیز بی‌تاریخ، ۴۰۷گ [آکیموشکین ۱: ۶۲۹].

34437ـ **قاهره،** دارالکتب۵۴ مادب فارسی: نوشتهٔ رضاقلی تفرشی، زرین، ۹۰گ ۱۵ س.

34438ـ **قاهره،** دارالکتب۱۹ تصوف فارسی: دفتر ۱ و۲ و۳ است، زرین، ۲۳۳گ ۱۴ س.

34439ـ **قاهره،** دارالکتب ۵۹۹۶ س: نسخ خوش بی‌تاریخ، تذهیب احمدفرزند محمد خلیل در ۱۳۱۰، ۳۰۲گ ۲۵س.

34440ـ **قاهره،** دارالکتب ۸تصوف فارسی طلعت: نسخهٔ‌کهن، دفتر۶است، ۱۴۵گ ۱۹ س.

34441ـ **قاهره**، دارالکتب ۹ تصوف فـارسی طلعت: از دفتر ۳ است، ۶۳ گ ۲۱س

34442ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸ تصوف فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، هر ۶ دفتر است، ۲۸۵ گ ۲۵ س .

34443ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۲ تصوف فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، بخشی از آغاز آنست، ۱۶ گ ۱۳ س .

34444ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۷ تصوف فارسی طلعت : تعلیق زیبا ، زرین ، ۴۱۸ گ ۲۳ س .

34445ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷ تصوف فارسی قوله : تعلیق سیدجمال فرزند سیدمحمد حسینی ، ۴۸۲ گ ۱۵ س [ف .مخطوطات ۲ : ۱۰۸-۱۱۰] .

34446 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵ م تصوف فارسی: تعلیق زیبا، زرین شش دفتر است، ۲۳۸ گ.

34447 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۱ م تصوف فارسی : تعلیق ، ۲۹۲ گ ۲۵س.

34448ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۲ م تصوف فارسی: نسخ، ۲۶۳ گ ۲۷ س[ف. مخطوطات ۲ : ۱۰۷] .

34449ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۳۰۸ : نیز تاریخ یاد نشده.

34450ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۹۱ pi/VI ۹۴۹ : نستعلیق بی‌تاریخ، دفتر ۱ و ۳ و ۴ و ۵ است [ف. عبدالله ۲ : ۱۹۶] .

34451ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب W ۹ pi/V۱ ۲۲۰۹ : نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲ : ۱۹۸] .

34452ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۷۳ : تـاریخ یاد نشده ، ۶۹۲ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۷۷] .

34453ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۲۲ منظوم (۴۰): نستعلیق ، تاریخ یاد نشده .

34454ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۲۴ منظوم (۶۰۴) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده.

34455ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۲۵ منظوم (۱۳۴۴) : نستعلیق .

34456 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۲۶ منظوم (۱۳۴۶) : نستعلیق .

34457ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۲۷ منظوم (۱۴۶۵) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۹] .

34458ـ **آصفیه**، ۳۸۵ تصوف: نستعلیق خوش، دفتر چهارم است، ۱۲۰ ص ۳۴س .

34459ـ **آصفیه** ۳۸۰ تصوف: نستعلیق، ۵۲۴ گ ۱۵ س .

34460 ـ **آصفیه** ۳۸۱ تصوف : خط خوش ، رمضان ؟ ، در برهانپور ، ۴۹۱ گ ۱۷س .

34461ـ **آصفیه** ۴۲۲ تصوف: نسخ، با یادداشت ۱۱۴۲ .

34462ـ **آصفیه** ۳۸۲ تصوف: نستعلیق، دفتر سوم را ندارد، ۵۲۴ گ ۱۵ س .

34463ـ **آصفیه** ۳۸۴ تصوف: نسخ، دفتر ۴ و ۵ و ۶ و همچنین **دفتر ۷** را دارد، ۲۵۳ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱ : ۳۶۹ ـ ۳۷۲] .

34464ـ **موصل**، مدرسة الحسینیه ۳۲ : نسخهٔ دقیق [ف. موصل: ۱۲۲] .

34465 ـ **موصل** ، مدرسهٔ یحیی پاشا ۵۴: انجام افتاده [ف. موصل : ۲۳۰] .

34466 ـ **ایاصوفیا** ۲۰۴۲/۲۹۷ : نسخ تاریخ یاد نشده ، ۱۳۵ گ ۱۷س، دفتر ۴ .

فیلم آن دردانشگاهش ۵ هست .

34467ـ **قونیه** ۲۰۲۶: نسخ، تاریخ یاد نشده، ۲۸۹گ ۳۵س. فیلم آن دردانشگاه ش ۳۰ هست .

34468ـ **خسرو پاشا** ۱۸۰: نسخ، تاریخ یاد نشده ، ۱۲۷گ ۱۹س. فیلم آن دردانشگاه ش ۴۰ هست .

34469ـ **ابوایوب** ۱۸۲: نسخ محمد فرزند محمد بلخی ، سه شنبهٔ ۱۷ ذیقعدهٔ (سال ندارد) . ۱۱۶گ ۲۱س . دفتر ۶. فیلم آن در دانشگاه ش ۴۲ هست.

34470 ـ **حضرت خالد** ۱۸۴: نسخ، تاریخ یاد نشده، ۲۸۴گ ۱۷س. دفتر ۳ و۴. فیلم آن در دانشگاهش ۲۵۷ هست.

34471ـ **دکتر خلیل اینالجق**: نسخ، تاریخ یاد نشده، ۸۳گ ۱۷س ، بخشی ازآن است . فیلم آن در دانشگاه ش۲۸۶ هست.

34472ـ **اورخان جامع** ۶۲۰: نسخ تاریخ یاد نشده ، ۲۳۷گ ۱۹س. دفتر۱و۲. فیلم آن در دانشگاه ش۳۴۹ .

مثنوی مقالات

دربارهٔ داستان مأمون باامام جواد ویحیی بن اکثم وام الفضل .

34473ـ **تهران**، دانشگاه۲/۳۱۶۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۶۸ـ۸۸) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۲۹] .

مجلس افروز = هفت مجلس

ازابن یمین شبرغانی ، از سدهٔ یازدهم . مثنوی‌ست در بحرهای گوناگون درهفت مجلس در توصیف هفت مجلس‌شاه ،که بکوشش محمد یعقوب واحدی چاپ شده است . در پایان آن آمده : نسخهٔ جان فریب ودلسوز است ـ نام آن نسخه **مجلس افروز** است.(۱) **آغاز**: مجلس یکم: تاکه‌آن چهره هویدا دارد ـ عاشقان را همه شیدا دارد .

بنگرید: فهرست مقالات فارسی۲: ۴۱و ۵۶۸ـ مجلهٔ آریانا ۲۱ش ۶/۷: ۱۱ ـ۱۸و همان مجله ۲۲ ش ۷/۸: ۱۸ ـ ۳۴.

34474 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۰۹/۵ (۷۱۹ ف) : همراه دیوان‌او باتاریخ **۱۰۸۲ـ۱۰۸۳** در دفتر [ف. دکتر بیانی: ۵۴۰].

34475ـ **تهران**، دانشگاه۵۲۰۶/۵: نوشتهٔ سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (۲۱۵ر ـ ۲۹۹ر) **آغاز**: قومی‌رااندیشه بخود رسیدگمان بر دندکه‌رسید. انجام : نام این نسخه مجلس افروز است[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۵۱].

34476 **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Api/VI ۲۳ ۲۲۶: نستعلیق۷۹(**۱۱۷۹**) در دفتر (گ ۱۶۲) همراه«دیوان»[ف. عبدالله ۲: ۲۶۰] .

34477 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی B ۱۹۳۶ (۳۴۰) : بی‌تاریخ ، شش مجلس را دارد .

34478 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B۲۰۵۲ (۶۹۸) : پنج مجلس‌رادارد(۱۱رـ ۲۰۶) .

34479 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B۲۴۷۰ : نیز بی‌تاریخ، هر هفت مجلس را

---

(۱) برخی از نسخه‌های دیوان او در فهرستها بنام ابن یمین فریومدی سدهٔ هشتم‌در- آمده است ، از آن میان در فهرست لنین‌گراد (ص۱۹۶). خودآقای دکتر اولک آکیموشکین نگارندهٔ آن فهرست مرا باین مطلب راهنمایی کردند. بدنبال این راهنمایی دریافتم درفهرستهای ایران نیز این اشتباه رخ داده است.

دارد [آکیموشکین ۱ :۱۹۶].

34480ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳قف۲۷۶ : تاریخ یاد نشده، ۵۲ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۷].

مجلس افروز = منظومهٔ نصیحی

ازعبدالرحمان فرزند میرزا پادشاه خطلانی مثنوی‌ست در پند و اندازه، در ۳۳ باب، و هر یك باب آن (از دوم ببعد) عبارت است از یك حکایت که موضوع اخلاقی دارد.

34481ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C ۱۳۸۲ (N ۸۰۰) : تاریخ یاد نشده، (گ ۲ر) منظومه بنام «منظومهٔ نصیحی» نامیده‌شده است [ف. آکیموشکین ۱: ۴۸۷].

مجلس افروز

از ملافضلعلی نصرآبادی کاشانی، سرایندهٔ روزگار فتحعلی شاه (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰)، از حماسه‌های دینی است در سرگذشت پیامبر. در بحر متقارب، در هشتاد سالگی پس از مرگ آخرین و دهمین فرزندش، درپنج‌هزار وپانصد بیت [نسخهٔ رضوی] سروده است.

آغاز ۱) : بنام‌خداوندگیتی فروز ـ که روز آورد شب، شب آرد بروز ـ کند نیل بر طاق ابروی شب، **آغاز ۲)** : ستایش‌کنم حی نادیده را ـ که آدم‌کند آب گندیده را.

بنگرید : ذریعه۹: ۱۱۹۱ (نصرآبادی) و ۱۹: ۲۸۱ (مجلس افروز).

34482ـ **اصفهان**، محمدحسن زفره‌ای: نوشتهٔ ۳ شوال **۱۲۴۰** [تذکرة الاطباب درکتب تاریخ وانساب ۱: ۷] این نسخه اکنون نزد خازن زفره‌ای در اصفهان است.

34483ـ **مشهد**، رضوی ۹۱۶ (۷۱۲۶): نوشتهٔ ۲ رمضان **۱۲۴۰**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**. [ف. رضوی ۷: ۷۲۰].

34484ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۰۰ : نستعلیق حسین فرزند حاجی محمد مسکنانی دوشنبه ج۲/**۱۲۵۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**. در فهرست ازفصل کاشانی‌دانسته شده، پیرامن ۶۰۰۰ بیت‌دارد [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۴۷].

مجمع الابکار

از عرفی شیرازی، که یاد اودر «نفسیه : ۱۴۶۴» گذشت. مثنویست دربرابر «مخزن‌ـ الاسرار» نظامی، درپیرامن ۵۶۰۰ بیت. این مثنوی با بخشی از دیوان او در بمبئی ۱۳۰۸ و ۱۳۳۳ چاپ شده است. **آغاز** : بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ موج نخستست ز بحر قدیم ـ تا برم این تحفه به‌تکمیل‌عرش ـ زوکنم آرایش قندیل عرش.

بنگرید : ذریعه۱۹: ۲۸۲ ـ هفت آسمان: ۱۱۱ ـ ف. مشار: ۷۴۴.

34485ـ **تهران**، سلطنتی ۴۳۸/۴ (۶۱۴ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف. دکتر بیانی : ۳۸۹].

34486ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۶۶۱/۲ Add : ازسده **۱۶** م، (گ ۵۱ ـ ۱۰۹) [ریو ۲: ۸۴۵].

34487ـ **تهران**، سپهسالار ۴۶۲ : نستعلیق نورالدین محمد لاهیجی، **۱۰۱۴**، در «کلیات» او [ف. سپهسالار ۲ : ۶۳۷ و ۴ : ۵۱۳].

34488ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۲/H.۸۶۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۲۹**. آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۷۶].

34489ـ **مشهد**، رضوی ۹۰۰ ادبیات (۴۷۱۶): نستعلیق خوش‌شاه قاسم کاتب، غرهٔ محرم **۱۰۳۳** برای‌خان زمان شاه نظر خان، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۷۰۶].

34490ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲/۳۱۰) Or۲۹۷۹: همراه دیوان او نوشتهٔ ع۲ **۱۰۳۳/۲** (۱۶۲۴م)، آغاز برابر نمونه [ذیل ریو: ۱۹۸].

34491 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B ۱۱۶۲ (۳۴۵۹ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۴۴** [آکیموشکین ۱: ۵۴۳].

34492 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۹۲ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۴۸** (۱۶۳۹م) [ریو ۲: ۶۶۸].

34493ـ **تهران**، مجلس ۲۵۹۵/۷: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۰**، آغاز و انجام افتاده (ص ۲۷۳ ـ ۳۴۳) [ف. مجلس ۸: ۳۳۱].

34494 ـ **مشهد**، فرخ ۱۸۶/۱: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۵۵** او [نسخه‌ها ۳: ۹۱].

34495 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۸: نستعلیق، در «کلیات» مؤرخ **۱۰۵۹** او [ف. سپهسالار ۲: ۶۳۷ و ۴: ۵۱۳].

34496 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۹۳ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۶۰** (۱۶۴۹ م) [ریو ۲: ۶۶۷].

34497ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۴۶۸/۴ فهرست نشده: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۹** [رؤیت].

34498 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۲۸/۲ فهرست نشده: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، (۱۲پ ـ ۶۸پ)، پیرامن ۱۲۵۰ بیت است [رؤیت].

34499 ـ **تهران**، ملك ۴۸۴۰/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۶۹پ ـ ۱۱۵)، با مهر: فتح‌الله بن عبدالسلام ۱۰۴۰ [رؤیت].

34500 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۷: نستعلیق هندی در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** [ف. سپهسالار ۲: ۶۳۷ و ۴: ۵۱۳].

34501 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۲/۲ (۶۱۴ف): در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱**، زرین.

34502 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۱/۲ (۶۱۶ ف): در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۳۸۷ـ۳۸۸].

34503ـ **تهران**، مجلس ۲۵۹۴/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او [ف. مجلس ۸: ۳۲۶].

34504 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۹۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، در «کلیات» او، آغاز افتاده [ف. مجلس ۸: ۳۳۲].

34505 ـ **تهران**، مجلس ۱۰۲۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. مجلس ۳: ۳۵۰].

34506ـ **مشهد**، رضوی ۴۹۳ (۴۹۴۴): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. رضوی ۷: ۴۶۷].

34507 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۹۷۶/۲: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱**.

34508 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۷۴/۲: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه.

34509ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۹۷۵/۲: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱**. آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۷۷ـ۲۷۸].

34510 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۹۱ Add: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** م [ریو ۲: ۶۶۷].

34511ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R۹۸۱/۱: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۱۲۳**. آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۷۸].

34512 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۹۸: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲**، در «کلیات» او [ف. مجلس ۸: ۳۳۳].

34513 ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم A۵۸: در «کلیات» او، بی‌تاریخ [آکیموشکین ۱:۴۵۲].

34514 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A.۲۶۵۵/۱: در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱:۲۷۷].

مجمع الاشعار

از ابوالفیض فیضی که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت. جنگ شعر است از بیست‌تن از سرایندگان.

34515 ـ **آصفیه** ۳۸۲ دیوان: بخامهٔ خود ابوالفیض و میر حسین کاتب در بخارا غرهٔ محرم **۹۸۳**، ۲۱۷ گ [ف. آصفیه ۱:۶۰۳].

مجمع الاصناف = شهر آشوب

از لسانی شیرازی، سدهٔ دهم، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۱» گذشت. رباعیهایی است در شیوهٔ «شهر آشوب» در وصف صاحبان پیشه و نام ابزار و آداب، مانند: سید، ملا، شاعر، کاتب، زاهد، مؤذن، منجم، رمال، طبیب، عطار، قناد، جراح، کحال ... برای هر پیشه پنج رباعی. این منظومه بکوشش آقای احمد گلچین معانی در «شهر آشوب در شعر فارسی: ۹۶ ـ ۱۶۲» در ۱۳۴۶ خ چاپ شده است. **آغاز**: آن بکر که چارگوهر صاف دروست ـ بکریست که حسن قاف تا قاف دراوست.

بنگرید: ذریعه ۹:۹۴۲ ـ شهر آشوب در شعر فارسی: ۲۳.

34516 ـ **مشهد**، رضوی ۹۱۸ ادبیات (۴۸۰۰): نستعلیق ۷ شعبان **۱۰۲۵**، آغاز و میان و انجام افتاده. موجود چهارصد رباعی است، نسخه بهر دو نام «شهر آشوب و مجمع الاصناف» خوانده شده [ف. رضوی ۷: ۷۲۳].

34517 ـ **مشهد**، رضوی ۱۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): محمدجعفر شیرازی نزدیک **۱۰۵۵** یکصد و هفده رباعی است در یک جنگ (ص ۸۴۱ ـ ۸۴۸) نسخه «شهر آشوب» خوانده‌شده است [ف. رضوی ۷: ۵۹۶].

34518 ـ **تهران**، آقای خامنه‌ای: نوشتهٔ اوایل سدهٔ **۱۱**. از سه نسخهٔ رضوی ۴۸۰۰ و ۴۴۹۳ و این نسخه پانصد و چهل رباعی را آقای گلچین بیرون کشیده بچاپ رسانده است [شهر آشوب: ۱۶۲].

34519 ـ **تهران**، سعید نفیسی ۶۲۰: نستعلیق رجب **۱۲۸۳**، درفهرست از سراینده نام‌برده نشده است و آمده: در وصف پیشه‌وران به‌نظم مانند دیوان ۴۳۴۴ و «صنایع البدایع» سیفی بخارایی. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۱۳ هست [فیلمها: ۱۸۰].

مجمع الاصناف = دیوان...

از حرم (حاء) بختیاری، میرزا عباس‌خان، سدهٔ چهاردهم.

34520 ـ **تهران**، الهیات ۵۴۲/۹ د: با تاریخ ۲۷ صفر **۱۳۱۲** در دفتر (۶۲ پ ـ ۸۱ پ) [ف. الهیات ۱:۳۲۲].

مجمع البحرین

با تخلص اسیری، از سدهٔ ۹ ـ ۱۰. حماسهٔ دینی است در جنگهای پیامبر و علی در یازده‌هزار و چهارصد بیت، که در ۹۱۳ سروده است: خدادا به بخشیدنم رای‌شد ـ که‌تاریخ این نامه بخشای شد. در پیرامن پنجاه سالگی: چو شد پیک عمرم ز پیری زبون ـ قدم نانهاده ز پنجه برون. پس باید پیرامن ۸۶۳ زاده‌شده باشد. ودر آن

ازشاه اسماعیل(۹۰۵_۹۳۰)ستایش شده‌است.و درنسخهٔ مجلس بخامه‌ای نزدیك به‌خامهٔ نویسنده آمده است : حملهٔ قاسم اسری . ولی سرایندهٔ ما نباید قاسم اسیری از دربار اکبر پادشاه(۹۶۳_۱۰۱۴) باشد بویژه مــرگ او را ۱۰۱۰ یاد کرده‌اند . **آغاز:** بنام خداییست فتح کلام_که شد رحمتش برخاص وعام.

بنگرید : ذریعه ۹:۷۶(اسیری هندی) و ۱۹:۲۸۲(مجمع البحرین) _فرهنگ سخنوران ۴۲ _ حماسه‌های دینی ، گلچین معانی ، ف . رضوی۷:۳۱۳.

34521 **_ تهران** ، مجلس ۲۶۵۵ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زرین، ۲۷۴ ص۲۱ س [ف. مجلس ۸ : ۳۹۷].

مجمع البحرین

از ظهیر کرمانی ، سدهٔ ۱۲، بروایت از میرعسکری عاقل‌خان رازی درگذشتهٔ ۱۱۰۸ . مثنویست دربحرهای گوناگون،ازداستان‌منظوم مدومالت و منوهر که از افسانه‌های هندیست، وظهیرکرمانی آنرا بسال ۱۱۶۲ از روایت‌میر عسکری که‌آن‌نیز منظوم و بنام «مهر وماه» بوده ساخته است . این‌مثنوی در«ریحانة الادب» به نقل از قاموس ترکی « مجـموعة البحرین» خوانده شده است ، ولی در پایان آن آمده : چون بهر بحری لالی سفته‌ام_**مجمع البحرین** نامش‌کرده‌ام. **آغاز:** ازاین منزل سخن دابر بجایی_که باشد زین حکایت ابتدایی _ چنین آغازکرد آن **عسکری** نام_که درهندست اورا جا و آرام .

بنگرید : ذریعه۹ : ۶۶۰ و۱۹ :۲۸۳_ فرهنگ سخنوران : ۳۶۳ .

34522**_ مشهد**، رضوی ۹۲۱ ادبیات (۴۹۴۶) : شکسته نستعلیق میرزا رضا خان قاضی‌نور نایینی‌متخلص به‌رضوان ۸ ج۱ **۱۳۰۸/** که آنرا ازظهیر فاریابی دانسته ، آغاز برابر نمونه،۱۱۷گ۱۲س [ف.رضوی۷:۲۲۷] .

34523**_ مشهد**، رضوی ۹۲۰ ادبیات (۴۹۴۵): نستعلیق‌حیدر علی طباطبائی قاضی نوری، ۲۶صفر **۱۳۱۹** نویسنده‌آنرا از ظهیر فاریابی دانسته ، ۱۲۱ گ۱۷ س [ف . رضوی ۷:۲۲۷] .

مجمع البحرین = ناظر و منظور

کاتبی نیشابوری .

مجمع البرکات

گردآوردهٔ‌سیدشاه‌برکت‌الله ملقب به‌صاحب البرکات درگذشتهٔ ۱۱۴۲ فرزند سید اویس . دیوان شعر ونثر است .

بنگرید: فرهنگ سخنوران:۳۲۲.

34524**_ آصفیه** ۸۶۰ دیوان :تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳:۳۰۲] .

مجمع الشعرا

از مهری عرب، سید علی ، که یاد او در «دیوان:۲۵۵۶»گذشت. مثنویست،وگویا همان «سراپا»ی اوباشد .

بنگرید: ذریعه۱۹:۲۸۳.

34525**_ تهران** ، دانشگاه ۳۲۱۷ : نستعلیق اسد فرزند حسن بیك **۱۱۱۵** ، در دیوان او[ف. دانشگاه۱۱:۲۱۷۵].

مجمع العشاق

مثنویست‌حماسی‌دینی،درسرگذشت پیامبر و امامان شاید ازرونق باشد.درآغازآن‌آمده: دین‌حق زین‌مثنوی **رونق**فزا...دین‌ما**رونق** گرفت ازاین ... **رونق**من برفروزدزین‌کتاب **آغاز:** خامه پا بنهاد در امری عظیم _ گفت

بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ مینویسد **مجمع العشاق** را ـ تا زعشقش پر کند آفاق‌را .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۸۳ .

34526 ـ تهران ، ملک ۵۴۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، متن وهامش ، ۳۹۸ گ ۲۵ س (متن) [رؤیت] .

مجمع القصاید

در دیباچه می‌نویسد : بنظر رسیدکه آنچه از قدما و متأخران درهر بحر وقافیه قصیده‌ای گفته‌اند ودیگران ازایشان پیروی کرده، بترتیب نوشته شود تا قوت طبع هریك ظاهرشود، ودر این کار از قصاید سعدی آغازمی‌کنم . وآنگاه قصاید اصلی و بدنبال آن قصیده‌هـای تبعی را میآورد ، ودر آخر چند ترجیع بند ویك مرثیه و چند مخمس آورده است. **آغاز:** حمد بیحدو سپاس بیقیاس، حضرت واجب الوجودیراسزدکه فهم خرده بین درمصنوعات اومتحیر.

34527 ـ تهران ، ملك ۴۹۵۹/۱ : نستعلیق ۸ع۲/**۹۹۵**، ۲۹۹ گ ۱۹ س [رؤیت] .

مجمع المضامین

گزیده‌ازسروده‌های‌سرایندگان‌فارسی‌سرا .

34528 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۴۱۳/۱۳۶۱ : آغاز و انجام افتاده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ : ۱۷۶] .

مجمل الفتح

ازشیخ‌محمد ماه متخلص به‌مروت. درذریعه وفرهنگ سخنوران‌در واژهٔ‌ماه ومروت ازاویاد نشده‌است. مخمسی‌است.

34529 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۱۹۴/۱ : رضی‌الدین معروف به‌غلام مرتضی‌که در ابراهیم‌آباد سود هره میزیسته ، **۱۱۹۰** (۱۷۷۶م) [ف. دکتر محمد بشیر ۱ : ۱۷۶] .

المجموعة الانسانیه

از ابراهیم‌فرزنددرویش‌عثمان‌حسنی‌صوفی ارضرومی ، متخلص به‌حقی ، درگذشتهٔ ۱۱۹۵، مجموعه سروده‌هاییست به‌فارسی‌وعربی و ترکی، که از ۱۶۰ کتاب گزیده و در ۱۱۷۶ بانجـام رسانده است .

بنگرید : هدیةالعارفین ۱ : ۳۹ (حقی). **آغاز:** الحمدلله‌لاربسواه، وصلی‌الله‌علی‌مصطفا، و من‌اجتباه . امابعدفیقول الحقی...

34530 ـ قاهره ، دارالکتب ۴۴ تصوف فارسی طلعت : نسخ بی‌تاریخ، **۳۵۳** گ ۲۷ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۱۹] .

مجموعهٔ جلالیه

سروده‌هاییست درستایش‌جلال‌الدین، همان مجدالاشراف ذهبی (۱۳۳۱م) نگارندهٔ «تحفة الوجود : ۱۰۷۶» وجز آن. قصیده‌ها ازچند تن است ازآن میان پرویزخان(گویاسلماسی، نگارندهٔ «جواهرالکلام: ۱۱۱۹»)، میرزاعشقی، ترجیع بندمیرزامحمدعلی‌قزوینی، میرزاعلیخان سرتیپ، ابوالقاسم فخارشیرازی ، میرزا هاشم (ادیب). و درآن‌آمده: قصیده یکـم اختصاص بخواص دارد وقصیدهٔ دوم‌عام‌است . **آغاز:** هذه مجموعة‌الجلالیه من‌کلام حضرت‌الولایه‌آقـای پرویزخان و بعضی ازاخوان: ای‌پیرعشاق رضا، مولاجلال‌الدین‌ما ـ وی‌عبد مشتاق رضا، مـولا جلال‌الدین‌مـا ـ ای ره روراه‌علی، حق‌گشته ازتو منجلی ـ سرمیز ندازهردلی، مولاجلال‌الدین‌ما .

34531 ـ تهران، ملك ۵۶۲۷/۴ : نستعلیق ابوالفتح افشار ، با تـاریخ **۱۳۰۴** و **۱۳۰۵** در دفتر. (ص ۱۲۵ ـ ۱۹۸) همراه

«دیوان»، مجدالاشراف ذهبی[رؤیت].

مجموعهٔ خرد

سید محمدمنصور علی شکارپوری متخلص به خرد. درذریعه وفرهنگ‌سخنوران‌واژهٔ خرد از اویاد نشده‌است.

34532ـ آصفیه ۸۸۸ دیوان : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳:۳۰۲].

مجموعهٔ دلپذیر

از حسین رضاپاشا وزیر فـرزند عصمت پاشا فرزند نجیب آل‌رمضان اطنوی‌قسطنطنی، درگذشتهٔ ۱۳۲۲ ، مجموعه سروده‌های فارسی است .

34533ـ قاهره، دارالکتب۱۳۹ادب فارسی طلعت : نستعلیق خـود گرد آورنده ، **۱۳۱۵**، ۹۴گ [ف. مخطوطات۲: ۱۲۵].

مجموعهٔ شاعران=مجموعهٔ امیر فرغانه

از فضلی، سرایندهٔ سدهٔسیزدهم، سرودهایی است از سرایندگان روزگار امیر سید عمرخان امیر فرغانه ، از خود فضلی ودیگران. **آغاز:** لك‌الحمد والشکریا مستعان ـ به‌ارباب معنی‌تو دادی زبان .

34534ـ قاهره دارالکتب۱۰۴ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد یونس ولد محمد یوسف، **۱۲۸۸**، ۲۴۹گ ۱۲ ـ ۱۳ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۲۵].

مجموعة اللطایف و صندوقة المعارف

سروده‌هاییست از : عطار ، سعـدی، شیخ آذری ، بساطی ، سلمان ساوجـی ، مغربی ، اوحدی، کمال خجندی، امیر مختوم ،کاتبی ، عصمت ، قاسم انوار، جامی، خیالی ، نسیمی، مولوی ، عماد، حافظ ،اشرف، عارفی،عراقی، خسرو دهلوی، امیرشاهی ، علیع، حافظسعد، حلوایی ، طوسی، حسن دهلوی .

(بنگرید مجموعةاللطایف ،کاشفی، نسخهٔ طوپقپوسرا ، ۱۱۶۴).

34535 ـ تهران، استاد مینوی ۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰**، بامهر خدامراد گویا با تاریخ ۱۰۵۱ [نسخه‌ها۶:۶۸۴].

مجنون و لیلی=لیلی و مجنون

از امیر خسرو دهلوی،که یاداودر«کلیات ۱۸۵۶»گذشت. یکی از مثنویهای «پنج گنج» اوست و دربارهٔ نامش‌گفته : نامش‌که زغیب‌شد مسلسل ـ مجنون لیلی بعکس اول . درکلکته ۱۲۴۴ ه ق ولکهنو ۱۲۸۶ ه ق به همین نام «مجنون ولیلی»چاپ شده‌است.ولی درفهرستها به هردو نام بالاآمده است. **آغاز:** ای داده‌بدل خزینهٔ راز ـ عقل ازتوشده خزینه‌پرداز.

بنگرید : ذریعه۷:۲۵۹ و ۱۸ : ۳۹۲ـ ف. مشار: ۱۴۰۰ و۶۱۸.

34536ـ استانبول ، طـوپقپوسرای H.۷۹۶/۳: باتاریخ **۸۱۰** در «پنج‌گنج» او [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۰۹] .

34537ـ موزهٔ بـریتانیا ۲۷۲۵۹ Add : در «پنج گنج» او همراه «پـنج‌گنج» نظامی نـوشتهٔ **۸۲۱** (۱۴۱۹ م) [ریو ۲ : ۸۶۷] .

34538ـ تهران،مجلس ۹۲۱ـ۹۲۳: در هامش « پنج گنج » او نوشتهٔ **۸۲۴** (ص ۴۲۱ـ۵۶۹) [ف. مجلس۳:۱۸۴].

34539ـ تهران، سلطنتی۷/۱۲۲۷۶ (۷۲۴ف): در«پنج‌گنج»او نوشتهٔ**۸۶۳**[ف. دکتر بیانی: ۵۵۴] .

34540 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۷۵۴ (۴۵۳ ف) : در «پنج گنج» او نوشتۀ **۸۶۳** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۹].

34541 ـ **یوگسلاوی**، بایگانی دولتی زاکروب ۱۵۲ A: در «کلیات» مؤرخ **۸۷۲** او [نسخه‌ها ۲: ۲۶] .

34542 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۲ Spi/VI ۴۵۸۸: در «پنج گنج» او که در هامش «پنج گنج» نظامی در اصفهان **۸۷۷** نوشته شده است [ف. عبدالله ۲: ۴۴۳].

34543 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۷۹۵/۳. در «پنج گنج» او نوشتۀ **۸۸۴** . آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۳ ف].

34544 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۷ (۴۴۸ ف) : در «کلیات» او نوشتۀ **۸۹۴**. [ف. دکتر بیانی: ۱۹۲] .

34545 ـ **قاهره**، دار الکتب ۳/۱۴۴ م ادب فارسی : در «پنج گنج» او نوشتۀ **۸۹۵** ، زرین [مخطوطات ۱: ۱۳۴].

34546 ـ **موزۀ بریتانیا** (۲۵۵ ف) Or ۲۹۴۹: در «پنج گنج» نوشتۀ **۸۹۶** (۱۴۹۱ م) [ریو، ذیل: ۱۶۷].

34547 ـ **تهران**، الهیات ۱۸۴ ج: در «پنج گنج» او از سدۀ ۹ ، زرین [ف . الهیات ۱: ۵۲] .

34548 ـ **تهران** ، مجلس ۳/۹۰۷ـ ۹۱۲ : در «پنج گنج» او از پایان سدۀ ۹، زرین (ص ۳۴۱ـ۴۵۷) [ف. مجلس ۳: ۸۵].

34549 ـ **تهران**، دانشگاه ۳/۲۷۰۶: در «پنج گنج» او از سدۀ ۹ ـ ۱۰ ، زرین [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۸۶].

34550 ـ **موزۀ بریتانیا** ۱۱۳۲۷/۲ Or: نوشتۀ **۹۰۳** ، در «پنج گنج» او [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷] .

34551 ـ **تهران**، ملک ۳/۴۶۸۲: در «پنج گنج» او نوشتۀ **۹۰۴** ، زرین [رؤیت].

34552 ـ **موزۀ بریتانیا** ۲۴۹۸۳ Add: در «پنج گنج» او نوشتۀ **۹۱۷** (۱۵۱۱ م) [ریو ۲: ۶۱۵].

34553 ـ **تهران** ، ادبیات ۳/۲۱۷ ج : در «پنج گنج» او نوشتۀ **۹۲۰** [ف . ادبیات ۱: ۲۲۷].

34554 ـ **موزۀ بریتانیا** ۲۱۱۰۴ Add : در «کلیات» او نوشتۀ **۹۲۳** (۱۵۱۷ م) [ریو ۲: ۶۰۹] .

34555 ـ **تهران**، مجلس ۳۳۶ : در «پنج گنج» او نوشتۀ **۹۴۵** [ف . مجلس ۲ : ۱۹۷] .

34556 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۸ (۴۵۲ ف) : در «پنج گنج» او نوشتۀ **۹۴۶ـ۹۴۷** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۸].

34557 ـ **تهران**، ادبیات ۲۵۶ حکمت: نستعلیق جلال الدین محمود فیروز بخت، رمضان **۹۶۷**، زرین [ف. ادبیات ۲: ۵].

34558 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۸۰ (۴۵۱ ف) : در «ثمانیه» ی او نوشتۀ **۹۷۲** [ف . دکتر بیانی : ۱۹۶] .

34559 ـ **هند**، بانکیپور ۱۲۸ : در «پنج گنج» او نوشتۀ **۹۷۴**، آغاز برابر نمونه. [ف. عبدالمقدر : ۱۸۹].

34560 ـ **موزۀ بریتانیا** ۲۲۶۹۹ Add: در «پنج گنج» او نوشتۀ **۹۷۸** (۱۵۷۱ م).

34561 ـ **موزۀ بریتانیا** ۷۷۵۲ Add: در «پنج گنج» او نوشتۀ **۹۸۱** (۱۵۷۳ م).

34562 ـ **موزۀ بریتانیا** ۷۷۵۱ Add: در «پنج گنج» او نوشتۀ **۹۸۳** (۱۵۷۴ م) [ریو ۲: ۶۱۶].

34563ـ **تهران**، دکترمفتاح ۳/۶۶: در « پنج گـنج » او نوشتهٔ **۹۸۶ ـ ۹۸۵** [رؤیت].

34564ـ **تهران**، استادمینوی۳/۸۱: در «پنج‌گنج» او نـوشتهٔ **۹۸۶** [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۰].

34565 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۰۸۹ (۴۵۴ف) : در«پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۹۸۸** [ف. دکتر بیانی : ۲۰۰] .

34566 ـ **تهران** ، مجلس ۳۳۵ : در « پنج گنج » نوشتهٔ **۹۸۹** [ف . مجلس ۲ : ۱۹۷] .

34567ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۹Api/VI ۲۲۲: در«پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۹۹۶** [ف. عبدالله ۲ : ۲۴۵].

34568ـ **تهران**، سلطنتی ۱۸۱(۴۴۹ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف . دکتر بیانی : ۱۹۴] .

34569 ـ **مشهد** ، رضـوی ۴/۹۲۶ (۴۵۴۶) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده [ف . رضوی۷: ۷۳۵].

34570 ـ **مشهد** ، رضـوی ۳/۲۹۸ (۴۵۴۳) : در«پنج‌گنج» اوازسدهٔ **۱۰**،زرین.

34571 ـ **مشهد** ، رضـوی ۳/۲۹۹ (۴۵۴۵) : در«پنج‌گنج» او از سدهٔ**۱۰**، زرین [ف. رضوی ۷: ۲۳۲ـ۲۳۱] .

34572 ـ **تهران**، دانشگاه۳/۲۶۶۲: در «پنج گنج» او ازسدهٔ**۱۰** [ف.دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۰] .

34573 ـ**تهران**،دانشگاه۳/۵۱۲۶: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰** ، زرین [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۰].

34574ـ **فرانسه**، عمومی Strsbourg ۴۷۰۳ : سدهٔ **۱۰** ، همراه «هشت بهشت » او [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸].

34575ـ **تهران** ، مجلس ۳/۲۳۵۵: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۱۵** ، زرین [ف. مجلس ۸: ۶۶].

34576ـ **تبریز**، ملی۳/۲۶۰۱ : در «پنج گنج»او نوشتهٔ **۱۰۳۵ـ۱۰۳۴**[ف. تبریز ۱: ۴۷۲] .

34577ـ**تهران**، ملی ۵/۹۹ فهرست نشده : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۳۸** زرین [نسخه‌ها ۴: ۲۳۹].

34578 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۶۴۲ (۴۵۵ف) : در«پنج‌گنج» اونوشتهٔ **۱۰۵۳**[ف. دکتر بیانی : ۲۰۲] .

34579 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۲۰/۳ : در «پنج‌گنج»اونوشتهٔ**۱۰۶۱**، آغاز برابر نمونه[ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۶].

34580 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲/۵۶۲ (۷۰۳ ف) : در «پنج گنج»او ازسدهٔ**۱۱**[دکتر بیانی : ۵۰۰] .

34581ـ**تهران**، مجلس ۴/۹۲۴ :در «پنج‌گنج» او از سدهٔ **۱۱**. زرین [ف .مجلس ۳: ۱۸۶] .

34582ـ**تهران**، دانشگاه۳/۱۴۴۳: در «پنج‌گنج»او ازسدهٔ **۱۱**،زرین[ف.دانشگاه ۸: ۱۰۹] .

34583ـ**مشهد**،رضوی۳/۲۹۷(۴۵۴۴): در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [ف . رضوی۷: ۳۲۹] .

34584ـ **تهران** ، مجلس ۳/۲۳۵۷: در «پنج‌گنج» او ازسدهٔ **۱۲**،زرین[ف.مجلس ۸: ۶۹].

34585 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۶۵ :

نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** ، ۸۹ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۴ :۳۸۱۳] .

34586_ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۲۶۶: نوشتهٔ **۱۲۱۵**، ۸۹ص[مخطوطات، سرفراز علی:۷۶].

34587_ **تهران**، مجلس ۲۳۵۸/۳: در «پنج گنج» از سدهٔ **۱۳** [ف . مجلس ۸ : ۷۰] .

34588_ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۲۶۵: نوشتهٔ سیدمحمد، **۱۳۲۰**، ۲۰۴ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی:۷۵].

34589_ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم B۱۸۰۹: تاریخ یاد نشده [ف . آکیموشکین ۵۳۲:۱] .

مجنون و لیلی = لیلی و مجنون

نامی اصفهانی، در ۳۱۰۸ گذشت.

مجنون و لیلی = لیلی ومجنون

از نویدی شیرازی،عبدی بیگ (م۹۸۸)، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۹۷»گذشت.چهارمین مثنوی از «پنج گنج» یکم اوست ، و در نسخهٔ دانشگاه در سه‌هزار بیت است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۹۵ و ۱۹ : ۳۸۵ .

34590 _ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۲۵: نسخ سدهٔ **۱۱** ، «کلیات: 18021»او دیده شود [ف. دانشگاه ۹:۱۰۷۷].

محبت نامه = ده نامه

از ابـن نصوح ، از سرایندگان روزگار سلطان ابوسعید فرزند خدابنده (م ۷۳۶)،از بزرگان سدهٔ هشتم شیراز . بنام خواجه غیاث‌الدین محمد فرزند خواجه رشیدالدین فضل‌الله وزیر (کشته ۷۱۸) درپایان آن آمده: شب‌عشاق را شمع صبوحست_ **محبت نامهٔ** ابن نصوح است ونیز درپایان آن آمده : زهجرت حاوفا و ذال رفته _ مه شوال را آغاز هفته . **آغاز** : بنام آنکه نامش حرز جانهاست _ ثنایش روز و شب ورد زبانهاست_ کلیمی گشته هر نطق از کلامش_ **محبت نامه‌ها** نامی ز نامش .

بنگرید : ذریعه ۸: ۲۸۴ (ده نامه) و۹: ۳۲ (ابن نصوح) و۱۹: ۲۸۵ (محبت نامه) _ فرهنگ سخنوران : ۱۴ .

34591_ **تهران**، سنا۶/۳۵۲: نستعلیق ج۲/**۸۲۴**، در«کلیات 17564» خواجو نوشتهٔ ۸۲۰. در فهرست بنام محبت‌نامه است[نسخه‌ها ۵۵۵:۶] .

34592 _ **تهران** ، ملک ۴۹۲۵/۱۴: نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجه شیرازی، نزدیك **۸۴۲**(۱۹۰پ_ ۲۲۸پ هامش)زرین، آغاز برابر نمونه ، درآغاز آن از نظام‌الملك ثانی ستایش شده ، پیرامن ۱۱۳۰ بیت است و انجام افتاده [رؤیت] .

34593_ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۶/۶م ادب فارسی : نستعلیق زیبای محمد عماد خباز ابرقویی، آدینهٔ ۲۵رمضان **۸۴۳**، زرین ، در هامش دیوان‌سلمان، درفهرست بنام«محبت نامه» ونام سراینده محمود پسر نصوح یادشده است، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲:۱۲۹].

34594_ **مدینه**، عارف حکمت۸/۲۶۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص ۷۸) در فهرست بنام «محبت نامه» است‌که بنام امیرجمال‌الدین علی بوالعز ساخته شده است [نسخه‌ها۵:۸۰۰].

34595 _ **مدینه** ، عارف حکمة ۸۱: ۶۵گ. درفهرست بنام «ده‌نامه» است[نسخه‌ها ۴۹۴:۵] .

34596_ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۷۶/۱۰

(۷۲۴ف) : نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی ، با تاریخ **۸۶۲** بهمین خامه در دفتر، آغاز برابر نمونه. در فهرست به هردونام آمده [ف.دکتر بیانی:۵۵۵].

محبت نامه

از حکیم شیرازی ، غلامعلی،که یاد اودر «کلیات ۱۸۵۶»گذشت،عرفانی باعنوانهای : مناجات ، ستایش اولیا، معراج پیغمبر ،اسرار عشق، توحید ، بیوفایی دنیا، حکایت.در ۳۹۰ بیت. **آغاز :** خداوندا تویی آن گوهر پاك ـ که‌گوهر سازی از سنگ، آدم ازخاك.

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۸۵.

34597ـ **تهران** ، مجلس۹/ ۲۵۶۰: نسخ خوش خود سراینده، در«کلیات17540» او (ص۴۹۶–۵۲۲)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸ :۲۶۸] .

محبت نامه

از رایض ساوجی. مثنویست در هجوحاج میرزا علی نقی فرمانروای ساوه .

34598ـ **تهران**، دانشگاه۳۱۱۷:در جنگ سدهٔ **۱۴** ، همراه «دیوان:23165» او [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۰۷۲] .

محبت نامه = مهر ومحبت

حکیم شفایی.

محبت نامه

ازعماد فقیه (م۷۷۲ یا ۷۷۳) ، که یاداو در«کلیات : ۱۸۸۶»گذشت. **آغاز:** الحمدلله‌ـ الذی ابدع‌الخلق ... بنام‌آنکه درکاشانهٔ دل‌ـ محبت را معین‌کرد منزل .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۸۵ (محبت نامهٔ بیدلان).

34599ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۲۲: با تاریخ **۷۳۱ـ۷۵۶**در «کلیات» او[نسخه‌ها ۶:۶۸۳] .

34600ـ**استانبول**، آیاصوفیا۴۱۳۱ : در «کلیات» مؤرخ**۸۴۱**او. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۱۲۶ هست [فیلمها:۹۶] .

34601ـ**شوروی**، آکادمی علوم‌شوروی CDVI: در «کلیات»اووقف شاه‌صفی ۱۰۱۷ **فیلم**آن درملی ش ۴۶ع–۱۷۵۱ هست[فیلمها: ۱۶۸] .

34602ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۰۱ pi/IV ۲۳۳۸: نستعلیق بی‌تاریخ،در در«کلیات» او (۵۲پ ـ ۷۹پ)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ :۲۶۶].

34603 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۰۱ pi/IV ۲۰۳۶ : در«کلیات»اوازسدهٔ **۸**، آغاز برابر نمونه [ف.عبدالله۲ :۲۶۴].

محبت نامه

از ناشناس. مثنویست عرفانی‌که باستایش ازعشق آغاز وپس ازمناجات حکایتهایی‌آورده است،ودر۱۰۲۵سروده‌شده است، درپایان آن آمده : الهی‌چون در انجام ودرآغاز‌ـ**محبت نامه**ام راکرده‌ای سازـ چنان‌شهرت رواسازش در ایام‌ـ که‌باشد نقل بزم خاص‌تاعام‌ـ زهجرت بود الف وخمس وعشرین‌ـ که این‌بستان سرارا بستم‌آیین . **آغاز:** الهی‌درد عشقم رادواکن‌ـ بنـازم را بنازی‌آشناکن ـ بجانم آتش شوقی برافروزـ که تاروز قیامت‌باشدم سوز.

34604 ـ **تهران** ، ملك۳/۴۹۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۰۸ر ـ ۴۷پ)، پیرامن ۶۰۰ بیت [رؤیت] .

محب و محبوب = سی نامه

کاتبی نیشابوری .

محك الكمال

ازمحمدمحسن‌شاعرتته‌ای، بنام‌شاه‌قلی‌خان والی سند . بیاض شعر است .

34605 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۱۴۷۶/۴۵۲۶ : نوشتهٔ**۱۱۷۵**(۱۷۶۱ـ ۱۷۶۲ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۷۷] .

محمود القصاید = دیوان

سپهر کاشانی، در ص ۲۳۴۵ گذشت.

محمود نامه = عشق نامه

محمدمحمود نیشابوری. مجموعه‌غزلیات اوست ، به‌ترتیب تهجی که بسال ۹۸۱ ساخته است ودر۱۳۳۳ همراه «پندنامهٔ» عطار و«حق کریما»چاپ شده است.دونسخهٔ آن‌درص۲۵۱۷ یاد شده واینك نسخه‌های دیگر. **آغاز**: ای‌داغ بردل از غم خال تو لاله را ـ شرمنده ساخت آهوی چشمت غزاله‌را.

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۱۵۸ـ ف .مشار: ۲۷۷ .

34606 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۲۲۵/۵/۴۲۷۸ : نوشتهٔعبدالله‌فرزند جمال‌الدین، **۱۲۲۴** (۱۸۰۹ م) [ف . دکتر محمدبشیر حسین ۱ :۱۷۷] .

34607ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۸۵۲/۳/۳۸۸۵ : نوشتهٔشهاب‌الدین، **۱۲۳۰** (۱۸۱۵ م) [ف.دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۷۷] .

34608ـ **پاکستان**، لاهـور، پرفسور شیرانی ۶۱۷/۲/۳۶۳۸ :غلام‌محمد،۱۷شوال **۱۲۵۱** (۱۸۳۶ م)[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۷۷] .

34609 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۲۳۳۲ : عبدالرحمان ، ۲۳ شوال **۱۲۵۳** (۱۸۳۸ م) .

34610ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۱۴۱/۲/۵۱۵۳: نوشتهٔ نور محمد فرزندمحمدحسین .

34611ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۱۴۳/۲/۵۱۵۵ : تاریخ یادنشده .

34612ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۱۴۳/۲/۵۱۵۵: نیزتاریخ‌یادنشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین۱:۱۷۸].

34613ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۳۱ pi/VI ۱۲۷۳ (۶۰۵ ف): نستعلیق ۲۳ رمضان **۱۸۹۵** م، آغاز برابر نمونه، ۲۳ گ[ف. عبدالله۲:۴۲۳] .

محمود نامه

شاید همان منظومه‌ای باشدکه‌پیش‌ازاین‌یاد شده است.

34614 ـ **لنین‌گراد**، آکادمـی علوم B۲۲۸۱(۳۹۵۳ف): باتاریخ **۱۲۹۳** دردفتر، (۲۶پ ـ۳۶ر) .

34615 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم B۴۴۶۳ (۳۹۵۵ ف) : بی‌تاریخ ، (۲۳پ ـ ۳۳ر) .

34616ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی عـلوم B۴۴۶۱(۳۹۵۴ف) تاریخ یادنشده،(۸۸پ ـ ۸۹پ) . [آکیموشکین۱:۵۳۳].

محمود و ایاز

ازامام قلی‌خان والی‌بخارا بروزگـارشاه عباس دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷) . مثنویست‌کوتاه در۳۶بیت ، درآن شکار و شکارگـاه‌صاحبقران محمود غازی‌توصیف شده‌است. **آغاز** :چوگردد صیدگاه‌عشق‌بنیاد ـ نه‌صیدا نجاامان‌دارد نه‌صیاد ـ

شه‌صاحبقران‌محمودغازی‌ـ بیرون آمد به‌عزم‌صید بازی .

بنگرید : ذریعه ۹۳:۹ (امام بخارایی) فرهنگ سخنوران : ۵۶ .

34617ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**،زرین(۷۰ر-۷۱ر) درنسخه نامی از سراینده دیده‌نشد ، آغاز برابر نمونه پیرامن ۱۴۰ بیت است[رؤیت].

34618ـ **تهران** ، ملك ۵۰۸۵/۱۵: عبدالعظیم متخلص به‌شوریده ، سدهٔ **۱۳ -۱۲**. (۷۲پ-۷۳ر) [رؤیت] .

محمود و ایاز

از امینی به‌آنچنانکه در فهرست آمده (انیسی؟) .

34619ـ **مشهد**، فرخ۸۲:دره بیاض‌الله ویردی بیگ » نوشتهٔ **۱۰۷۵** . [نسخه‌ها ۳: ۸۷] .

34620ـ **تهران**،مجلس۵۷۱۱فهرست نشده : نستعلیق‌شکسته وچلیپا ،ضمن‌یك‌جنگ. [یادداشتهای آقای پرویز اذکایی] .

محمود وایاز

از انیسی شاملو ، علیقلی‌بیك (یولقلی). ازسرایندگان‌سدهٔ‌دهم،درگذشته۱۰۱۳ .مثنویست بزمی. **آغاز:** شبی برتخت‌دولت‌خفته‌محمودـ به‌باطن دیدهٔ نظاره بگشود .

بنگرید:ذریعه۹: ۱۱۰(انیسی) و ۱۹ : ۲۸۶ (محمود و ایاز) ـ فرهنگ سخنوران : ۶۸ .

34621 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم D۳۵۲ (۳۲۵۲ ف): باتاریخ**۱۰۳۷**دردفتر، (۷۳ر-۷۹ر)[آکیموشکین۱ :۵۳۳].

34622ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۵/۳: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۱۳۶ - ۱۵۰) [ف. مجلس۸: ۴۱۸].

34623ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم C۱۱۲ : باتاریخ **۱۰۶۰** دردفتر (۲۱۴ر - ۲۴۰پ) [آکیموشکین۱ : ۵۳۳] فیلم آن در دانشگاه‌ش ۱۱۲۴ هست [فیلمها : ۵۶۵].

34624ـ **تهران**،دانشگاه۲۰۹۸/۳۵: نستعلیق **۱۰۸۳-۱۰۸۶** در جنگ اصلان‌بیگ فرزند علی‌گیلانی (ص۳۱۹)[ف.دانشگاه۱۱: ۲۰۴۶] .

34625 ـ **تهران** ، ملك ۴۶۷۱/۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، دره گنج معانی» (۱۰۷ر - ۱۱۰ر). پیرامن ۲۰۰ بیت‌است،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

34626 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۸۴/۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۷].

34627ـ **تهران**،دانشگاه۲۹۷۸/۳۱: در جنگ رفیع‌حسینی ، سدهٔ **۱۱**، (ص۲۰۶- ۲۱۰) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۷].

34628ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۲۴۹) زرین،[ف . دانشگاه ۱۱ :۲۴۹۸].

34629ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۷۶ : شکسته نستعلیق درجنگ‌با تاریخ **۱۱۱۸** (ص ۴۷-۵۹) [ف. دانشگاه۱۳: ۳۴۲۶].

34630ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۴/۴: نستعلیق خوش ۱۱۴۱(**۱۱۴۱**) در جنگ‌گردـ آوردهٔ‌محمدحسین(ص۵۱-۸۲هامش)[ف.مجلس ۸ :۹] .

34631 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or ۴۷۷۲: با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶ م) در دفتر(گ ۱۳۱ر) آغاز برابر نمونه [ذیل‌ریو : ۲۳۵] .

34632 ــ **تهران**، سنا ۷/۳۰۴ : نستعلیق با تاریخ ۴ شوال سدهٔ **۱۲**، از آن دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ا : ۱۶ و ۶ : ۵۲۶].

34633 ــ **تهران**، ملی ۲/۵۶۴ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۹۰–۱۱۲) [ف. ملی ۲ : ۵۳].

34634 ــ **تهران**، ملی ۲۱/۱۰۱ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، (ص ۱۷۴–۱۸۵) ۲۴ س [ف. ملی ۱ : ۹۵].

34635 ــ **تهران**، مجلس ۱۴/۲۶۷۵ : شکسته نستعلیق. با تاریخ **۱۲۶۴–۱۲۹۴** در دفتر (ص ۶۴۵–۶۴۷) [ف. مجلس ۸ : ۴۴۰].

34636 ــ **تبریز**، ملی ۶/۳۰۱۱ : در جنگ نامؤرخ [ف. ملی تبریز ۱ : ۳۷۳].

34637 ــ **تهران**، ملی ۱۶/۲۶۶–۲۴۶ : فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها : ۶۳۲].

34638 ــ **بنگال**، آسیایی ۲۶/۷۳ ao (۱۰) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۱۵۱].

محمود و ایاز

از زلالی خوانساری (م ۱۰۳۱ یا ۱۰۲۴)، که یاد او در «کلیات : ۱۸۵۹» گذشت. نخستین مثنوی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست، بزمی، در آن شاه‌عباس (۹۹۶–۱۰۳۸) ستایش‌شده، و در ۱۰۰۱ بدان آغاز کرده و در ۱۰۲۴ (الهی عاقبت محمود گردان) بانجام رسانده، و پس از مرگ او شیخ عبدالحسین آنرا گردآورده و طغرای مشهدی دیباجهٔ آنرا نگاشته است. در تهران ۱۳۰۲ ق در ۲۰۲۴ بیت چاپ سنگ شده، ولی در برخی از نسخه‌ها بیش از این است. در آن آمده : مرا نامی که حسن ازسر گرفته ــ **محمد** با **حسن** ترکیب گشته. **آغاز** : بنام آنکه محمودش ایاز است ــ غمش بتخانهٔ ناز و نیاز است.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۵ (حسن گلوسوز) و ۱۹ : ۲۸۶ (محمود و ایاز) ــ ادبیات برون ۴ : ۱۶۷ ــ ف. مشار : ۱۴۰۶.

34639 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۶۷۸ Add : سدهٔ **۱۶** م. نیمهٔ نخستین آنست، ۳۸ گ [ریو ۲ : ۶۷۷].

34640 ــ **تهران**، دانشگاه ۴۲۷۲ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۵۲** او [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۰].

34641 ــ **تهران**، دانشگاه ۱۲/۲۴۶۶ : نستعلیق **۱۰۵۴–۱۱۰۹** (ص ۳۳۲–۳۴۶) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۳۴].

34642 ــ **موزهٔ بریتانیا** (۳۱۷) ۲۹۵۲ Or : محمدسعید ۱۴ ع ۲/**۱۰۵۸** (۱۶۴۸ م)، ۱۴۵ گ [ذیل ریو : ۲۰۱].

34643 ــ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۶۸ : نستعلیق شرف‌الدین، شنبهٔ ۲۲ ع ۲/**۱۰۵۹** دربید گل، [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۹].

34644 ــ **تهران**، دانشگاه ۳۸/۴۷۳۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (۲۰۵–۲۰۸) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۶].

34645 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۱۸۸۰۷ Add : در «کلیات» نوشتهٔ محرم **۱۰۷۵** (۱۶۶۴ م) [ریو ۲ : ۶۷۸].

34646 ــ **تهران**، دانشگاه ۳۱۱۱ : نستعلیق میر یوسف، **۱۰۷۶**، برای میرزا مهدیخان بیگا. آغاز افتاده، ۱۴۷ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۶۶].

34647 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۹۸۱۶ Or : نوشتهٔ **۱۰۷۸**. [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۵].

34648 ــ **تهران**، مجلس ۱/۴۰۸۱ :

نسخ زیبای ذیقعدهٔ **۱۰۸۰** ، (گ۱–۷۷)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

34649– **تهران**، مجلس ۲۶۸۸ : نستعلیق خوش **۱۰۸۲** ، برای آقارفیع ، زرین ، آغاز برابرنمونه ، ۲۹۵ص ۱۲ س [ف . مجلس۸ : ۴۵۷] .

34650– **تهران**، دانشگاه ۲۰۹۸/۳۶ : نستعلیق **۱۰۸۳–۱۰۸۶** در جنگ اصلان بیگ فرزند علی گیلانی (ص ۳۳۱) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۶] .

34651– **تهران** ، ملك ۴۰۷۶/۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۷۲پ–۸۱ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

34652 – **تهران**، ملك ۴۶۷۱/۱۱: در «گنج معانی» از سدهٔ **۱۱**، (۱۱۵پ–۱۴۶پ) ، آغاز برابر نمونه ، [رؤیت] .

34653– **تهران** ، ملك ۴۸۴۳/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، عنوانها سفید مانده . [رؤیت] .

34654– **تهران**، ملك ۴۸۴۳/۱ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱**، (۱پ–۲۸۵ر)، آغاز برابر و انجام افتاده [رؤیت] .

34655– **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۳۳/۱ (۷۱۶ف) : نستعلیق زیبا بهشیوهٔ میرعماد، سدهٔ **۱۱**، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی : ۵۳۱] .

34656 – **تهران** ، سنا ۷۵۵۱/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، درمتن و هامش [نسخه‌ها ۲ : ۲۴۸] .

34657– **تهران**، ادبیات ۲۷د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده، ۹۰ گ ۱۵ س [ف.ادبیات ۱ : ۴۱۶].

34658– **تهران**، دانشگاه ۴۶۸۴/۳ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (ص۳۳–۴۳۵) [ف دانشگاه ۱۴ : ۳۶۳۳].

34659– **تهران**، دانشگاه: ۵۴۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۱۶** درجنگ [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴].

34660– **تهران**، مجلس ۱۰۹۳/۴ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، همراه پنج مثنوی از «سبعهٔ سیارهٔ» او (ص۳۹–۳۱۸) انجام افتاده باوجود این ۴۶۶۵ بیت دارد (!) ، [ف . مجلس۳ : ۴۶۰] .

34661 – **تهران** ، مجلس ۱۰۹۴ : نستعلیق خوب نیمهٔ سدهٔ **۱۱** ، سروده‌هایی که نداشته از نسخه‌های دیگر درهامش آن افزوده وشمارهٔ بیتها بهپیرامن ۳۷۰۰ بیت رسانده شده است، ۱۲۲ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۳ : ۴۶۱] .

34662 – **موزهٔ بریتانیا** Or۳۵۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، آغازبرابر نمونه، ۲۳۹ گ [ریو ۲ : ۶۷۷].

34663– **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۲۱ piVI ۸۱۰ : نیم شکستهٔ ۱۵ شوال **۱۱۵۳** محمد جعفرفرزند مشتاق محمد، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۳۴۱] .

34664 – **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۹۷ Add : نستعلیق **۱۱۲۶** (۱۷۱۴م). بادیباجهٔ نثری ، ۲۸۲ گ [ریو ۲ : ۶۷۷].

34665– **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۶۲۱/۲ Add : باتاریخ ج ۲ **۱۱۳۹** (۱۷۲۶ م) (۳–۱۵۰) [ریو ۲ : ۸۴۵].

34666 – **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or ۴۷۷۲: با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۱۱۱ر) [ریو ، ذیل : ۲۳۴].

34667– **آصفیه** ۲۴۰ مثنوی : تاریخ یاد نشده، نوشتهٔ پیش از **۱۱۸۷** [ف . آصفیه ۳ : ۶۳۰] .

34668ـ **تهران** ، ملك ۴۷۱۹/۲۱ : شکسته نستعلیق نزدیك **۱۱۹۲** ، (۹۹ر۸۹پ) در متن وهامش ، پیرامن ۳۳۵ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

34669 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم E۱۲ (۳۵۹۰ف) : در «گلشن» گرد آوردهٔ مهجور **۹۱-۱۱۹۹** [آکیموشکین ۱: ۴۶۸] .

34670ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۷۳/۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱۸۶) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۲۲] .

34671ـ **مشهد**، رضوی ۹۷۱ ادبیات (۴۹۴۳): نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده [ف. رضوی ۷ : ۸۲۵] .

34672ـ **تهران**، مجلس ۵۶۶۶/۶ : سدهٔ **۱۳** (ص ۲۰۰-۲۹۳) [ف. مجلس ۱۷ : ۱۱۸] .

34673 ـ **تهران** ، سنا ۳۰۴/۹ : نستعلیق با تاریخ ۴ شوال سدهٔ **۱۳** ، از آن دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱: ۱۶ و ۶: ۵۲۶] .

34674ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶۴ Spi/IV ۳۱۶۸ : نستعلیق ۲۳ ع/۲؟ نهمین سال پادشاهی محمدشاهی (سدهٔ **۱۲**) [ف. عبدالله ۲ : ۵۲۱] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۷۸] .

34675ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲-۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۴] .

34676ـ **آصفیه** ۲۸۱ مثنوی : نوشتهٔ **۱۲۳۸** در فهرست بنام «ایاز نامه» یادشده است [ف. آصفیه ۳: ۶۲۸] .

34677ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۷۱ pi/V1 ۵۱۷ : نستعلیق منوهر لعل فرزند شنکر لعل ، ۱۷ مارچ **۱۸۷۰**م [ف. عبدالله ۲ : ۳۴۲] .

34678ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۷۹ ، ۸۷۱ زلا : نستعلیق ۱۷ جنوری **۱۸۹۵**م ، آغاز افتاده ، ۶۰ ص ۱۳ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۴۶۴] .

34679 ـ **تهران** ، مجلس ۴۴۲/۴ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲: ۲۵۹] .

34680ـ **تهران** ، خانقاه نعمت اللهی ۳۲۶/۱ : بی تاریخ ، (ص ۲-۴۲۷) ، آغاز برابر نمونه ، سپس: سلیمان نامه ، حسن کلسوز با شعلهٔ دیدار ، میخانه ، ذره و خورشید ، آذرو وسمندر [ف. دیباجی ۲: ۶۵]

34681 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷ ادب فارسی طلعت : تعلیق خوش بی تاریخ ، زرین ، آغاز: الهی ده دل ما را رسایی ، در فهرست از زلالی فخرالزمان عبدالنبی قزوینی (م ۱۰۳۱) دانسته شده است ، گویا سرچشمهٔ اشتباه از اسماعیل پاشا در «هدیة العارفین ۱: ۱۰۳۲» باشد ، ۲۴۲ گ ۱۵ س [مخطوطات ۱: ۱۲۹] .

34682ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم C۱۵۷۵ (۲۲۱۴ف): در «ستهٔ» او بی تاریخ [آکیموشکین ۱: ۳۰۹] .

34683ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۳۲ منظوم (۷۸۷) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده.

34684ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۳۳ منظوم (۹۷۲) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده.

34685ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۳۴ منظوم (۱۳۰۵) : شکسته ، ناقص [ف . بنگال : ۱۰۰] .

34686ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۷۱ pi/VI ۱۴۹۸ : نستعلیق، تاریخ یاد

نشده [ف. عبدالله ۲:۳۴۲] .

محمود و ایاز

از صفی. درذریعه ۲۰:۱۵۸ از محمود و ایاز فخرالدین‌علی‌مشهور به‌صفی فرزندکمال‌الدین‌حسین‌کاشفی سبزواری (م۹۲۹) "نگارندهٔ «حرزالامان: ۱۱۰» وجزآن ، یادشده است، گویا نسخهٔ بریتانیا ازهمین سبزواری باشد.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۸۷.

34687ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۱۲۳

Or: نوشتهٔ **۹۵۱**، مصور [راهنمای کتاب۵: ۸۶۷ ـ نسخه‌ها ۴: ۶۸۸].

محمود و ایاز

از طبیب اصفهانی(م۱۱۶۸) ،که‌یاد اودر «دیوان:۲۴۱۴» گذشت. مثنویست .

34688ـ **تهران،** مجلس ۱۰۲۰: در «دیوان : 24325» او نوشتهٔ **۱۲۳۵** ، بخشی ازآنست (ص۵۷ـ۶۵) [ف.مجلس ۳:۳۴۲].

محمود و ایاز = غزلیات‌محمودید

برای مشاعرهٔ‌کودکان سودمند است .

34689ـ **تهران،** دانشگاه۱۶/۴۷۳۴: ذیقعدهٔ **۱۲۸۳** در تهران (۴۱۶ـ۴۴۴) [ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۸۹].

محمودیه

از ابوالقاسم. گزیده‌ایست ازلیلی‌ومجنون نظامی(ن)ولیلی‌ومجنون‌مکتبی(م)ولیلی‌ومجنون جامی (ج) ویمنیهٔ دانش (دی) وواله و سلطان فقیردهلوی (فد)وتحفةالعراقین خاقانی (خ)با همین نشانه‌هادر نودوهشت بیت، بعدنام«محمود».

34690ـ **تهران،**دانشگاه۱۸/۴۷۳۴: پایان سدهٔ **۱۳** ، (ص۴۵۲ـ۴۶۰) ۱۱س[ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۸۹].

محیط اعظم = می نامه= ساقینامه

از بیدل، عبدالقادر دهلوی (م ۱۱۳۰ یا ۱۱۳۳)،که یاد اودر «دیوان:۲۲۵۴»گذشت. ساقینامهٔ اوست درقالب مثنوی و بدین‌نام.درآن آمده : این نسخه‌که از خامهٔ الهام‌رقم‌ـ گردید مسمی به **محیط اعظم** ـ دریافت دبیر خرد از روی حساب ـ سال اتمام از بیانش مدغم .

آغاز: (دیباجه) حمد نشأ آفرینی‌که میخانهٔ حقیقت‌انسانی‌را... خوش‌آندم‌که‌در بزم‌گاه‌قدم‌ـ میی بودبی‌نشاء وکیف وکم.

بنگرید: ذریعه ۱۲:۱۰۵ (ساقینامه).

34691 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۲۳

Or: سدهٔ **۱۱ـ۱۲**. درفهرست از سراینده‌نام برده نشده است [نسخه‌ها ۴:۶۸۶].

34692ـ **بنگال،** ایشیاتك۱۳۵ منظوم (۹۹۲) : شکستهٔ **۱۱۷۹** [ف . بنگـال : ۱۰۰] .

34693ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۱۳۱ Spi/VI ۱۰۳B: شکستهٔ۲۶ع۲/ **۱۲۱۵** (۱۸۰۰ م) ، آغاز برابرنمونه،۱۰۲ گ [ف. عبدالله ۲:۵۵۲]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بودهٔ [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۷۸] .

34694ـ **آصفیه** ۲۹۳ مثنوی : نوشتهٔ **۱۲۲۹** ، در فهرست از سراینده‌نام برده‌نشده و سال سروده ۱۰۷۸ یاد شده است[ف. آصفیه ۳: ۶۳۰] .

34695ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۲۰ ppi/VI۴۶B: نستعلیق بی‌تاریخ، با مهر مؤرخ **۱۲۳۱** ، آغازبرابر نمونه (گ ۴۴ـ۲۴۷) [ف.عبدالله۲:۳۹۰].

34696 ـ **همدان،** آرامگاه بوعلی۱/ مج: نوشتهٔ ج۲/**۱۲۴۳** سپس‌دستور نامه‌نگاری ازحضوری‌گویا بهمین قرینه بگمان‌سرایندهٔ آن

درفهرست‌حضوری‌یادشده‌است، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ :۳۳۵] .

34697ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی C ۱۳۶۵: (۳۹۵۶ ف) : تاریخ یاد نشده (۱ر-۷۸پ) [آکیموشکین۱ : ۵۳۴].

34698ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب D ۱۰۳ Spi/VI ۳۴۲۱ : نستعلیق، بی‌تاریخ **آغاز**: خوش اندم... درفهرست بنام «ساقینامه»است[ف.عبدالله۲ :۵۵۳] .ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین۱ :۱۴۰] .

محیط الکونین

ازسالك‌قزوینی، محمدابراهیم (ابراهیم)، که یاد او در«کلیات : ۱۸۶۰» گذشت. مثنویست به‌پیروی «تحفة‌العراقین»خاقانی درگزارش‌سفر خود از تبریز به‌بغداد و عتبات و برگشت‌ازراه همدان به قزوین ، ودوبار سفر به هندوستان‌از راه اصفهان و شیراز . درآن دیدنیهای خود و همچنین دیدار ازمردان‌بنام راسروده‌وغزلهایی نیز درآن جای داده ، و در هند بسال ۱۰۶۱ بپایان رسانده است . و نسخهٔ مجلس پیرامن ۳۲۰۰ بیت‌است. **آغاز**: مائیم‌ستمکشان‌محزون- زین مشت غبار وطاس پرخون .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۸۷.

34699ـ **تهران**، مجلس۹۹۲: نستعلیق **۱۰۸۴**،همراه «دیوان» او(ص ۱-۱۵۰) [ف. مجلس ۳ :۶۷۹] .

مختار نامه

از ابوتراب اصفهانی [میر عثمان علی] . گویا میرزا ابوتراب وقایع نویس عالمگیر شاه (۱۰۶۹-۱۱۱۸) فرزند میرزا محمد طاهر اصفهانی درگذشتهٔ ۱۱۴۳ باشد. حماسهٔ دینی‌در داستان مختار ثقفی است .

بنگرید . ذریعه۹ :۱۶۹ و ۲۰ : ۱۷۳- فرهنگ سخنوران :۱۱۲.

34700ـ **آصفیه** ۱۷۲۲ تاریخ: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ :۱۰۴].

مختار نامه

از خاموش یزدی، میرزا علیخان‌که یاداو در «دیوان : ۲۳۱۵» گذشت. حماسه‌ایست دینی درشش دفتر، در داستان‌مختارثقفی. **آغاز۱)**: بنام خداوند عرش برین - حکیم توانای‌جان- آفرین . **آغاز۲)**: بنام‌جهاندارگردان‌سپهر- پدیدآوراختروماه‌ومهر. آغاز۳): بنام‌جهاندارو بی‌نظیر -خدای دوکیهان بالاوزیر. آغاز۴): بنام جهانداوربی‌نیاز-که‌دوجهان بدرگه‌برندش نماز . آغاز ۵): خدایا خدایی سزاوارتست- بفرمان آفرینندگی کارتست.

34701ـ**مشهد**، رضوی ۹۵۷۰فهرست نشده : نستعلیق خود سراینده ، سدهٔ **۱۴** ، با نقاشیهایی نازیبا، با چند عکس از سراینده ، ۲۶۴گ،چهارستونی ، هر صفحه پیرامون ۴۲ بیت دارد[رؤیت].

مختار نامه

از سالم سبزواری ، بروزگار شاه عباس (۱۰۵۲-۱۰۷۷) . داستان مختار ثقفی است ازحماسه‌های دینی.

34702ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۲ ۱۴۰۲: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۱۵۶گ،رحلی[ف. [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

مختار نامه

از شعاعی قاجار ، محمد حسین از سدهٔ سیزدهم،که یاد او در«کلیات: ۱۸۷۴»گذشت. مثنویست در داستان انتقام‌جوئیها پس‌ازرویداد کربلا، بنام ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴-۱۳۱۳)،

در ۱۳۰۰ بانجام رسانده است: زهجرت گذشته هزار وسه‌صد ـ که شد ختم این نامه‌گر خوب و بد. **آغاز:** کنی به‌تیغ دوابرو همیشه خونریزی ـ مگر ز آه دل خستگان نپرهیزی.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۸۷.

34703 ـ **تهران**، ملی ۲ مج: بخامهٔ سراینـده **۱۳۰۵** و یـادداشت پیشکشی آن به مظفرالدین‌میرزا ولیعهد در ۱۳۰۹ همراه‌دیوان سراینده [نسخه‌ها ۶: ۲۲۱].

34704 ـ **تهران**، ملی ۱۸۲ ف: نستعلیق شعبان **۱۳۰۹**، باعکس شاه و سراینده، آغاز برابر نمونه، ۱۴۵ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۱۸۲].

34705 ـ **تهران**، ملی ۹۷۰ ف: در «کلیات» او از آغاز سدهٔ **۱۴** (ص ۴۹۷ـ۵۳۴) [ف. ملی ۲: ۵۱۹. ف. جواهر الکلام ۲: ۳].

مختار نامه

از عطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. مجموعه ربـاعیهای اوست، شمارهٔ بیتها در نسخه‌ها گوناگون است و شمارهٔ آنها درچاپ تهران ۱۳۵۳ ق نزدیك به‌چهار هزار بیت است. بگفتهٔ خود عطار در دیباجه از ششهزار بیت رباعیهای خود یکهزار (وبنابر نسخه‌های دیگر دیباجه دوهزار) آن‌را ازمیان برده و آنچه مانده را در پنجاه باب‌دراین‌دفتر آورده و بدین‌نام خوانده است. **آغاز:** حمدو سپاس بیقیاس‌خداوندی را که اشراق‌آفتاب... ای پاکی تو منزه ازهرپاکی ـ قدوسی تومقدس ازهر ادراکی.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۳۰ و ۲۰: ۱۷۲ ـ ف. مشار: ۷۳۰ ـ ف. مجلس ۳: ۵۸۶.

34706 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۷۷ Or: سدهٔ **۷**، [نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

34707 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۰۵: نستعلیق ابومحمدفتح‌محمد مبینی، **۷۱۱**، آغاز حمدوسپاس... دروصف‌توعقل‌طبع‌دیوانه‌گرفت ـ جان تن‌زده‌باعجز بهم‌خانه‌گرفت. زرین، نسخه کهنه‌تر ازسدهٔ ۱۰ نیست‌ورقم‌ساختگی‌است، دیباجهٔ عطار را دارد با ۱۹۳۷ رباعی [رؤیت].

34708 ـ **تهران**، مـجلس ۴۱۷۸: نستعلیق نیمهٔ ع **۸۱۹/۱**. آغاز برابر نمونه، زرین، ۶۴ گ ۲۵ س [رؤیت].

34709 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۳ (۳۷۱ ف): همراه «دیوان 44793» او وجز آن نوشتهٔ **۷۳۱** [ف. دکتر بیانی ۲: ۹۲].

34710 ـ **استانبول**، اونیـورسیته ۵۳۸/۸: نستعلیق ریز خوش، با تاریخ **۸۲۶** در دفتر (۳۵۹پ ـ ۴۶۴پ هامش) در ۴۲۷۷ بیت. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۴۱۱ هست [فیلمها ۴۴۲].

34711 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۷/۶: در «کلیات: 17882 او نوشتهٔ **۸۳۷ ـ ۸۴۰** (ص ۶۸۸ـ۷۷۸)، نزدیك به ۱۲۵۰ رباعی‌دارد [ف. مجلس ۳: ۵۶۸].

34712 **مدینه**، عارف‌حکمت ۱۴۳: در «کلیات 17883» مؤرخ **۸۴۴** او [نسخه‌ها ۵: ۵۷۱].

34713 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۷G pi/VI ۲۰۳۳: در «کلیات» او نوشتهٔ درویشعلی **۸۵۷** (بنگرید: اسرارنامه: 27301) [ف. عبدالله ۲: ۱۷۷].

34714 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۵۳: نستعلیق **۸۷۷** (۱۴۷۲م)، همراه: جوهرذات، هیلاج نامه [ریو ۲: ۵۷۷].

34715 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۶ف) Or ۲۷۴۷: در «ستهٔ» او نوشتهٔ ۲۲ ذیحجهٔ

۸۸۹ (۱۴۸۵ م) [ریو ، ذیل : ۱۵۹].

34716_ تهران، دانشگاه ۶/۵۲۳۸ : در «کلیات» نوشتهٔ ۸۹۱ – ۸۹۳ (بنگرید : اسرارنامه: 27306)[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۷۲].

34717_ قاهره، دارالکتب ۲۴_م تصوف فارسی : مرشدالدین محمد ۹۱۸ در شیراز (گ ۱۳۰ – ۱۴۷) زرین [مخطوطات ۱ : ۱۹۹] .

34718_ تهران، ملك ۲/۵۰۶۲: در «کلیات : 17893 » نوشتهٔ ۹۵۶ ، (۷۹ر – ۱۴۴ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

34719_ تهران ، دانشگاه ۱۹۴۳ : نستعلیق بشارت هندی ۱ع ۱/ ۱۰۳۳ ، بدستور خواجه حاجی سیف‌الدین محمود، تا باب ۴۸ را دارد، آغاز از دیباجه افتاده [ف. دانشگاه].

34720_ همدان، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۵/۲۲۹ : با تاریخ ۱۰۲۷ در « کلیات » او [نسخه‌ها ۵ :۳۴۵] .

34721_ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۳A Spi/VI ۴۰۰۵:در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۵۹ (۱۶۴۹م) (گ ۱۷۱–۲۰۷)، بادیباجهٔ نثری، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۴۴۸]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۷۸] .

34722_ تهران، اصغر مهدوی ۳۶ : در «کلیات: 17900» او نوشتهٔ ۱۱۲۵ [نسخه‌ها ۲ :۹۱].

34723_ تهران، مجلس ۱/۱۱۴۹: نستعلیق خوب گویا ۱۱۲۶ در «کلیات» او، زرین [ف . مجلس ۳: ۵۶۹].

34724_ تهران، مجلس ۵/ ۱۱۵۴: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۸۰ او [ف. مجلس ۳ : ۵۷۴] .

34725 _ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۸۷ Add : در «ستهٔ» او نوشتهٔ ۱۱۹۱ (۱۷۷۷م) [ریو ۲: ۵۷۶] .

34726 _ لنین گراد ، آکادمی علوم C۱۴۸۱ (۳۹۶۴ ف) : تاریخ یاد نشده، (۸۰پ – ۱۶۱پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۳۵].

مختار نامه

از محمد مسلم .

آغاز: خدایا بهر سروری در جهان_تو مختاری ای سرور سروران .

34727_ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۴ Spi/VI ۴۷۰۶ : درهامش «پنج گنج» امیر خسرو که نوشتهٔ ۹۹۴ است (گ ۱۱۹–۱۶۴) [ف. عبدالله ۲ : ۴۶۹].

مختار نامه

از میرمحمد یوسف برهانپوری، سرایندهٔ نیمهٔ دوم سدهٔ دوازدهم . یکی از منظومه‌های حماسی دینی است، درداستان مختار ثقفی. (ن).

بنگرید : ف. رضوی ۷: ۳۱۸ .

مختار نامه

از حماسه‌های دینی ، در داستان مختار ثقفی ، بنام سلطان حسن ، بسال ۹۸۱ سروده شده است: ازهجرت خیرالبشر فخر انام _در نهصد وهشتاد ویکم گشت تمام. درایران چاپ شده است. (ن) .

بنگرید : ذریعه ۲۰ :۱۷۲.

مختصر المراثی

از پرویزخان سلماسی ذهبی، (۱۳۳۶م)، که یاد اودر «جواهر الکلام: ۱۱۱۹» گذشت . مثنویست .

آغاز: ابتدا براسم خلاق ودود _کوعدم را داده از قدرت وجود .

بنگرید : ذریعه۱۹ :۲۸۸.

34728ـ **مشهد،** رضوی ۹۷۲ ادبیات (۹۲۸۴) : نستعلیق شریف‌الدین ۱۴ محرم **۱۳۰۳**، ۴۲گ۱۳ س [ف.رضوی ۷:۸۲۵].

مخزن‌الاسرار

ازعرفی شیرازی ، بآنچنانکه در فهرست Asiatic Sociaty آمده است .

شایده«مجمع الابکار: ۳۱۶۵» او باشد.

34729ـ **بنگال،** ایشیاتك۱۳۸منظوم (۱۱۷۳) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۱۰۰] .

مخزن‌الاسرار=مشرق الانوار

میرداماد .

مخزن‌الاسرار

ازنظامی‌گنجوی، که یاد او در «پنج‌گنج» گذشت . نخستین مثنوی از «پنج‌گنج» اوست ، بنام بهرامشاه بسال۵۵۲یا ۵۵۹یا۵۷۲و بهتر ۵۸۲ ، دربیست مقاله و یك‌خاتمه ، عرفانی، دربحرسریع، درپیرامن۲۲۶۰ بیت سروده‌است.

تقلیدها وگزارشهای بسیار دارد، درلندن ۱۸۶۴ موهند وایران وشوروی چاپ‌شده‌است.

آغاز: بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ هست‌کلیددر گنج حکیم .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۲۰۹ ـ ف.مشار : ۱۴۱۲ ـ هفت‌آسمان، احمدعلی چاپ کلکته ـ نظامی شاعر داستان سرای،علی اکبرشهابی.

34730ـ **تبریز،** ملی۱/۳۵۸۸ :در «پنج گنج» کهن‌که از سدۀ **۷** ببعد نیست [ف. ملی ۱ : ۴۷۵] .

34731ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۱۲ Spi/VI ۴۵۸۳ : تعلیق ایرانی ، روزگارسراینده‌سدۀ **۷**، آغازبرابر نمونه، ۱۷۲گ [ف. عبدالله ۲:۴۴۳] . ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده‌است [ف.دکترمحمد بشیرحسین۱: ۱۷۹] .

34732 ـ **لنین‌گراد،** اکادمی علوم C۱۱۰۲(۳۹۸۷ف): نوشتۀ **۷۱۰**،(۱۲۴پ ـ ۲۱۲پ)[آکیموشکین۱:۵۳۸] .

34733 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/۶۳۴۷ : در«پنج گنج»نوشتۀ۱۵ع **۷۶۵/۲** [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۰۵] .

34734ـ **تهران،** ادبیات۱/۱۳۱ب: در«پنج گنج» نوشتۀ **۷۹۰** (۶ر ـ ۲۷پ)[ف . ادبیات ۱ :۵۳] .

34735ـ**مشهد،**رضوی۱/۳۰۰(۴۵۴۹): در «پنج گنج» از سدۀ **۸ ـ ۹** [ف . رضوی۷: ۳۳۲] .

34736ـ **موزۀ بریتانیا** ۱/۷۷۲۹ Add: در «کلیات» اونوشتۀ**۸۰۲**(۱۴۰۰م)، آغاز برابر نمونه[ریو۲:۵۶۵].

34737ـ **موزۀبریتانیا**۱/۲۷۲۶۱ Add : در «پنج گنج» اونوشتۀ **۸۱۳ـ۸۱۴** (۱۰-۱۴۱۱ م) [ریو۲ :۸۶۸].

34738ـ **تهران،** ادبیات ۱/۲۳۰ج: در «پنج‌گنج» نوشتۀ**۸۱۶** (۱پ ـ ۲۵پ)[ف. ادبیات۱:۵۳].

34739ـ **موزۀبریتانیا**۱/۲۷۲۵۹ Add : با تاریخ **۸۲۱** (۱۴۱۹ م) (گ ۱) [ریو۲: ۸۶۷] .

34740ـ **تهران،** ملك ۱/۵۱۲۳:در « پنج گنج » نوشتۀ **۸۳۴** (۱ ر ـ ۳۰۱ پ) [رؤیت] .

34741ـ **هند** ، بانکیپور ۳۷ : نستعلیق محمد فرزند علی، در«پنج‌گنج» نوشتۀ ۲ صفر

۸۳۵، [ف: عبدالمقدر : ۵۰].

34742 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۱۹ Or : نوشتهٔ **۸۳۸** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷].

34743ـ **تهران**، مجلس ۱/ ۲۳۵۹: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۴۱**، زرین [ف. مجلس ۸: ۷۱].

34744 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۹۰۰ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۴۶** (۱۴۴۲م) ش۱ [ریو ۲ : ۵۷۰].

34745ـ **مدینه**، عارف‌حکمت ۱/ ۱۲۹: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۵۳** [نسخه‌ها ۵ : ۴۹۰].

34746 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۰۱ Add : نستعلیق سلطانعلی مشهدی هروی **۸۶۵** (۱۴۶۱م) با دومیناتور، ۳۶گ [ریو ۲: ۵۷۲].

34747ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۵۵: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۶۳** [ف . خطی سید عبدالعزیز طباطبایی].

34748ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۵۸۸ Spi/VI۱۲: در «پنج گنج» او نوشتهٔ رجب **۸۷۷** در اصفهان (گ۱-۵۷) [ف. عبدالله ۲: ۴۴۳].

34749 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۶ف) Or ۲۹۳۱ : در « پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۷۸** (۱۴۷۴ م) [ذیل ریو: ۱۵۴].

34750 ـ **هند** ، بانکیپور ۳۸ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۴ رجب **۸۸۲** . [ف . عبدالمقدر: ۵۸].

34751ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۰۷A piVI۷۶۰ (۲۴۵): صفر **۸۸۳** و رجب **۱۲۴۲** [ف، عبدالله ۲: ۱۶۳].

34752 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۰: نوشتهٔ **۸۸۵**، آغاز برابر نمونه، ۷۷ گ ۱۵ س [ف . فهمی‌ادهم ۱: ۱۶۸].

34753ـ **تهران**، مجید موقر ۱ مج: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۴** . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۴۷ هست [فیلمها : ۲۵]،

34754ـ **پاریس** S.P۷۸۱: در «پنج گنج» او که برسم کتابخانهٔ الغ بیگ در **۸۹۴** نوشته شده . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

34755ـ **تهران**، مجلس ۱/ ۲۳۶۱: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۵-۸۹۹** [ف .مجلس ۸: ۷۴].

34756 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴۳ م ادب فارسی : در « پنج گنج » نوشتهٔ **۸۹۵** [مخطوطات ۱: ۱۳۶].

34757 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۵ف) Or ۲۸۳۴: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۹۵** (۱۴۹۰ م) [ذیل ریو: ۱۵۴] .

34758 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱/ ۵۵۹ (۳۵۳ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۹۷** [ف. دکتر بیانی: ۷۱] .

34759ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C۱۷۳۵ (۱۱۹۷ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۹۹** [آکیموشکین ۱ : ۱۷۶] .

34760ـ **تهران**، ملك ۲/ ۶۲۵۲: در « پنج گنج » از سدهٔ **۹** ، (ص ۷۹ - ۱۱۸) [رؤیت] .

34761ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۳۰ (۳۶۳ ف) : نستعلیق خوش سلطانعلی، سدهٔ **۹**، زرین، با یك تصویر، ۱۹۰ ص ۱۲ س ، آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی : ۸۵] .

34762ـ **تهران**، سلطنتی ۱۱۱۵ (۳۶۴ ف): نستعلیق خوش کهن، نیمهٔ دوم سدهٔ **۹**، زرین،

با ده تصویر، آغاز دست کم یك برگ افتاده، ۳۵۰س ۱۳ س [ف. دکتر بیانی: ۸۶].

34763ـ **تهران**، سلطـنتی ۵۵۸/۱ (۳۵۲ ف): در «پنج گنج» از سدهٔ **۹** [ف. دکتر بیانی: ۷۰].

34764ـ **هند**، بانکیپور ۴۰: سدهٔ **۱۵** م، همراه «لیلی و مجنون» او [ف. عبدالمقدر: ۵۹].

34765 ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۲۵۸۰۰: همراه «خسرو وشیرین» او ازسدهٔ **۱۵** م [ریو ۲: ۵۷۲].

34766ـ **تهران**، دکتر مفتاح: در «پنج گنج» از سدهٔ **۹ــ۱۰** [رؤیت].

34767 ـ **مـوزهٔ بریتانیا** Add ۶۶۱۵: ازسدهٔ **۱۵ــ۱۶** م [ریو ۲: ۶۴۷].

34768ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ApiVI ۱۴ ۲۰۸ (۲۳۶): در «پنج گنج»، او نوشتهٔ ۲۰ رمضان **۹۰۰** [ف. عبدالله ۲: ۱۵۹].

34769ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C ۵۷ (۱۱۶۲ ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۰۱** [آکیموشکین ۱: ۱۷۵].

34770 ـ **تهران**، مجلس ۹۲۹: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۱۵ــ۹۱۸** [ف. مجلس ۳: ۱۹۵].

34771ـ **تهران**، ادبیات ۲۴۴/۱ج: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۲۱** (۲پ ـ۲۷پ) [ف. ادبیات ۱: ۵۳].

34772ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۷/۱م: نوشتهٔ مجدالدین علی فرزند خضرشاه فرزند حسن شاه بحر آبادی، ج ۹۳۵/۲، زرین [ف. مخطوطات ۲: ۱۳۸].

34773 ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۱۶۷۸۰: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۶** (۱۵۲۹ م) [ریو ۲: ۵۷۰].

34774ـ **تهران**، دانشگاه ۲۲۱۱/۲: نستعلیق نزدیك **۹۴۳** (۱ پ ـ ۶۵ هامش) با آرایشها [ف. دانشگاه ۹: ۸۸۹].

34775ـ **لنین گراد**، آکادمـی علوم D۲۱۲: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۵۰** [آکیموشکین ۱: ۱۷۶].

34776ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۸۸/۲/۲۴۷۱: نوشتهٔ **۹۵۳** (۱۵۴۶ م) در شهر تته [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۷۹].

34777 ـ **تهران**، سلطنتـی ۵۶۱/۱ (۳۵۴ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۵۴** [ف. دکتر بیانی: ۷۱].

34778ـ **تهران**، سپهسالار ۴۰۰: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۵۶** [ف. سپهسالار ۲: ۵۲۴ و ۳: ۲۸۸].

34779 ـ **موزهٔ بـریتانیا** Or ۱۲۱۶: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۶۱** (۱۵۵۴ م) [ریو ۲: ۵۷۱].

34780 ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۲۶۱۴۴: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۶۸** (۱۵۶۱ م) [ریو ۲: ۵۷۱].

34781ـ **تهران**، ملك ۶۲۰۴: در «پنج گنج» او نوشتهٔ محمد حسین جامی، **۹۸۰**، [رؤیت].

34782ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C۸۱۸: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۲** [آکیموشکین ۱: ۱۷۶].

34783ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب E ۱۰۷ pi VI (۲۴۴) : نستعلیق ۱۰ محرم ۹۸۹ [ف. عبدالله ۲ :۱۶۳] .

34784 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۷۳۲۹ Add : در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۹۴(۱۵۸۵ م) [ریو۲ :۵۷۱] .

34785 ـ تهران، سپهسالار۱/۳۵۵ : در «پنج گنج» نوشتهٔ ۹۹۷ [ف. سپهسالار ۲ : ۵۲۴] .

34786 ـ مشهد ، رضوی ۹۵۸۵/۵ فهرست‌نشده : در «پنج گنج» او ازسدهٔ ۱۰ ، زرین (۲۴۶ ر ـ ۲۶۸پ) برگ یکم افتاد ، پیرامن ۲۵۳۰ دارد بیت [رؤیت] .

34787ـ تهران، ملك ۵۲۲۵/۱ : در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰ زرین [رؤیت] .

34788ـ تهران، ملك ۵۳۰۸/۱ : در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰ (۱پ ـ ۲۵ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

34789ـ تهران، موزه۱/۳۷۲۷ : در «پنج گنـج» او از سدهٔ ۱۰ [نسخه‌ها ۲ : ۲۰۰] .

34790ـ هند، بانکیپور۳۹ : در «پنج گنج» او ازسدهٔ ۱۶ م. [ف. عبدالمقدرمولوی : ۵۹] .

34791 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۶C pi VI ۲۱۴۷ـ۲۱۵۱(۲۳۷) : در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰ [ف. عبدالله ۲ : ۱۶۰] .

34792ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۶۷۳ : نستعلیق محمد یوسف‌کشمیری الکاتب سدهٔ۱۰ ، همراه خسرو وشیرین ، آغاز افتاده .

34793ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۳۴ : نستعلیق سدهٔ۱۰ ، زرین، آغاز و انجام‌افتاده، ۲۱گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

34794 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۰ Add : در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۶ م .

34795 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۳۶۳ Or : در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۶ م [ریو۲ : ۵۷۲] .

34796 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۲۷ف) Or۲۹۳۲ : در« پنج گنج» ازسدهٔ۱۶م[ریو، ذیل :۱۵۵] .

34797ـ تهران، سلطنتی ۱۰۰۰۸/۱ (۳۵۶ف) : در«پنج گنج» او ازسدهٔ ۱۰ـ۱۱ [ف . دکتر بیانی :۷۵] .

34798 ـ تهران ، سلطنتی ۵۶۴/۱ (۳۵۷ ف) : در«پنج گنج»اوازسدهٔ ۱۰ ـ ۱۱[ف. دکتر بیانی:۷۷] .

34799 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۲۸ف) Or ۴۳۸۵ : در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ ۱۰۰۵ـ ۱۰۰۶ (۸ـ۱۵۹۷ م) [ذیل،ریو : ۱۵۵] .

34800ـ تهران،مهدی بیانی: نستعلیق خوش محمد صالح حسینی ، ۱۰۳۲ [نسخه‌ها ۱ :۹] .

34801ـ تهران، مجلس ۲۳۶۳/۱ : در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۰۳۹ [ف . مجلس۸ : ۷۶] .

34802ـ تهران، ملك ۴۱۳۷/۱ : با تاریخ ۱۰۴۱ دردفتر، (۴پ ـ۷ر)، آغاز برابر و انجام افتاده [رؤیت] .

34803 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C ۲۴۰۹ : در «پنج گنج » او نوشتهٔ ۱۰۴۱ [آکیموشکین ۱ :۱۷۶] .

34804 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۴۵ Add : در«پنج گنج» اونوشتهٔ۱۰۴۲(۱۶۳۲ م) [ریو ۲ :۵۷۲] .

34805ـ تهران، مجلس ۹۳۰ : در

«پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۴۹** [ف . مجلس ۳ : ۱۹۶] .

34806ـ **همدان**، حاجی‌ایزدی ۱مج: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۵۸** [نسخه‌ها ۵: ۳۶۶] .

34807ـ **تهران**: مجلس۱/۴۰۷ :در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۰** [ف . مجلس ۲ : ۲۳۷] .

34808 ـ **تهران**، سنا ۲/۲۶۰ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۲** [نسخه‌ها ۱: ۹ و۶: ۵۰۵] .

34809ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۵۰:در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۲** [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۴] .

34810ـ **تهران** ، سنا ۲/۲۶۰ : در «پنج‌گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۲** ، زرین [نسخه‌ها۶: ۵۰۵] .

34811ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب D ۱۰۷VI ۱۹۴۵ (۲۴۷): نستعلیق ۲۴ع ۱/**۱۰۷۴** [ف. عبدالله ۲: ۱۶۴] .

34812ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی (۳۰۸۹) ۱/۸۴: خواجه‌صالح فرزند خواجه یوسف، ۱۹ شعبان **۱۰۷۴** (۱۶۶۴م) در گوالیار [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۷۹] .

34813 ـ**موزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۳ Add:در«پنج گنج»او نوشتهٔ **۱۰۷۶**(۱۶۶۵ م) [ریو ۲ : ۵۷۲] .

34814 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲/۲۰۹ (۷۱۹ف) : باتاریخ **۱۰۸۲-۱۰۸۳** دردفتر، **آغاز:** فاتحهٔ فکرت وختم‌سخن‌ـ‌هست‌کلیددر گنج حکیم [ف. دکتر بیانی :۵۳۹].

34815ـ **تهران**، دانشگاه۹۸:در«پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۸۳** [ف . دانشگاه ۲].

34816ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۳۹منظوم (۳۴۵) : نستعلیق ، **۱۰۹۰** [ف . بنگال : ۱۰۰] .

34817ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۱۲۶۰/۴۳۱۳ : عبـدالباقی ، ۴ ذیقعدهٔ **۱۰۹۵** (۱۶۸۴ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۱۷۹] .

34818 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۵۰۰ Add : نستعلیق **۱۰۹۷**(۱۶۸۶ م)،۱۶۸گ [ریو ۲:۵۷۳] .

34819 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱/۵۵۵ (۳۵۹ ف): در«پنج‌گنج» او از سدهٔ **۱۱**،[ف. دکتر بیانی:۷۹] .

34820ـ **تهران**، سلطنـتی ۱/۵۶۲ (۷۰۳ف):در«پنج‌گنج» او ازسدهٔ**۱۱**[ف دکتر بیانی :۵۰۰] .

34821ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۸۰۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده، ۱۰۱ گ۱۱س[ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۴۴].

34822ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری۴ مج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** . [نسخه‌ها۴: ۴۰۷].

34823ـ **تهران**، ملی ۱/۷۰ فهرست نشده :در «پنج‌گنج» از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲: ۱۸۹] .

34824ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب E ۱۲ Spi/VI ۳۶۸۷ : نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۲:۴۴۵].

34825 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۴۷ Add: در «پنج‌گنج» او از سدهٔ**۱۷** م[ریو۲: ۵۷۲] .

34826ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۸۵۵: نوشتهٔ **۱۱۰۹** ، (۱پ - ۹۰ پ)

[آکیموشکین ۱: ۵۳۸].

34827 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب B ۱۲ Spi/VI ۳۳۳۳: نستعلیق امیرسنکه فرزند ماکاندرای قانون‌کو، ۱۶ ذیقعدهٔ ۱۱۱۱ (۱۶۹۹–۱۷۰۰م) [ف . عبدالله ۲: ۴۴۴] .از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۷۹] .

34828 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۱ ApiVI ۲۰۴ (۲۴۶) : نستعلیق ۲۰ ذیحجهٔ ۱۱۲۳ [ف. عبدالله ۲ : ۱۶۳].

34829 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۴۵، ۸۷۱ خمس : در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۱۴۸ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن ۲: ۸۹].

34830 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب C ۱۲ Spi/VI ۴۳۴۸ : نستعلیق وشکسته آمیز نورمحمد فرزند محمدحسن فرزند حافظ احمد ، ۷ شعبان ۱۱۷۸ (۱۷۶۵م) [ف. عبدالله ۲ : ۴۴۴] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۷۹].

34831 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۴۰ Or : نوشتهٔ ۱۱۸۱. بیسر نامه سپس مخزن ـ الاسرار است [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶].

34832 ـ تهران، سلطنتی ۱/۱۲۲۹۹ (۳۶۰ ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۱۸۶ ـ ۱۱۸۷ [ف. دکتر بیانی : ۸۰].

34833 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم E۱۲ (۳۵۹۰) : در «گلشن» گرد آوردهٔ مهجور، ۹۱-۱۱۹۹ [آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

34834 ـ تهران، مجلس ۱/۴۶۸۶: در «پنج گنج» او ازسدهٔ ۱۲ ، زرین [رؤیت].

34835 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۲۹: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، ۷۲ گ [ف. خطی ، سید ـ عبدالعزیز طباطبایی] .

34836 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A ۶ piVI ۵۱۰ (۲۳۹) : در « پنج گنج» او از سدهٔ ۱۲ [ف. عبدالله ۲ : ۱۶۰].

34837 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب D ۱۲ Spi/VI ۳۵۴۷ : پیرامن سدهٔ ۱۲ [ف. عبدالله ۲ : ۴۴۵].

34838 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴/۱۱۰/۴۲۱۲ : محمدعظیم فرزند مخدوم عبدالکریم، ۱۷ رجب ۱۲۰۶ (۱۷۹۲ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۰].

34839 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۴۵ ، ۸۷۱ مخز (۲) : نستعلیق عبدالحق ۱۷ ج۲/ ۱۲۱۱ [ف: منظور احسن عباسی ۲ : ۹۱].

34840 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۹۰: نستعلیق رجب ۱۲۲۱، ۱۳۴ گ [ف . خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

34841 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۹۶۶ Add: نستعلیق ۱۸۰۶ م . [ریو ۲ : ۵۷۳].

34842 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۶ piVI ۵۰۹ (۲۳۸) : در «پنج گنج » او نوشتهٔ ۱۲۲۸ [ف. عبدالله ۲ : ۱۶۰] .

34843 ـ مشهد ، رضوی ۹۷۳ ادبیات (۸۷۲۲) : نستعلیق محمد تقی شیرازی ۲۲ ع ۲/ ۱۲۳۶ ، آغاز و انجام برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۸۲۶] .

34844 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C۵۸ (۱۱۹۳ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۲۳۶ [آکیموشکین ۱: ۱۷۵].

34845 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۲۹ف) Or۴۳۸۶ : در « پنج گنج» او نوشتهٔ شعبان ۱۲۳۷ (۱۸۲۲م) [ذیل ریو: ۱۵۵].

34846 ـ تهران، مجلس ۱ ۹۳۱-۹۳۲: نستعلیق ۱۲۴۲ سپس « شرح مخزن الاسرار»

محمد فرزند قوام، ۱۹۸گ۱۵ س[ف. مجلس ۳: ۱۹۷].

34847 ـ **تبریز**، ملی ۱/ ۲۵۵۱: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ف. ملی ۱: ۴۷۳].

34848ـ **تهران**، مجلس۱/ ۲۳۶۶: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۲۵۴** [ف. مجلس۸: ۸۰].

34849ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ppiVI۲ ۱۷۰۳(۲۴۲): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۵۷** [ف. عبدالله۲: ۱۶۲].

34850ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی۱ مج: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۲۵۸** [نسخه‌ها۵: ۲۶].

34851ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب piVI ۶ B ۵۱۱(۲۴۰): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۷۱** [ف. عبدالله۲: ۱۶۱].

34852ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B۱۸۱(۳۹۸۵ف): نوشتهٔ **۱۲۸۰** (۳۱ پ-۱۲۰ پ)[آکیموشکین ۱: ۵۳۸].

34853ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۹۵: شکستهٔ محرم **۱۲۸۳** در تهران [نسخه ها ۲: ۱۲۹].

34854ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pIVI ۶ D ۲۷۵۱ (۲۴۱): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۹۰۲** - **۱۹۰۳** [ف. عبدالله ۲: ۱۵۹].

34855ـ **تهران**، مجلس ۲/ ۲۶۷۱: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۲۳۲** - **۱۲۸۱** [ف. مجلس ۸: ۴۳۳].

34856ـ **تهران**، سپهسالار ۳۷۳: در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۳** [ف. سپهسالار۲و۳].

34857ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۵، ۸۷۱ مخز: نستعلیق اوایـل سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۸۹گ ۱۳ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن‌عباسی ۱: ۳۹۹].

34858ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: در «پنج گنج» نسبتاً کهن [نسخه‌ها].

34859ـ **تبریز**، ملی ۱/ ۳۵۸۸: در «پنج گنج» تـاریخ یاده نشده [ف. ملی ۱: ۱۵۲].

34860ـ **تبریز**، ملی ۲۵۷۹: نسخ تعلیق، آغاز و انجام افتاده، ۲۷گ ۴۰ س [ف. ملی تبریز ۱: ۸۱].

34861ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم D ۳۶۷ (۱۲۰۰ ف): در «پنج گنج» او بی‌تاریخ.

34862ـ **لنین گراد**، آکادمی‌علوم۵۹ C(۱۱۹۴ف): در «پنج گنج» او بی‌تاریخ.

34863ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C۱۶۷۴ (۱۱۹۶ ف): در «پنج گنج» او بی‌تاریخ[آکیموشکین۱: ۱۷۷-۱۷۵].

34864ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۴۰ منظوم (۴۵۷): شکسته، تاریخ‌یاد نشده[ف. بنگال: ۱۰۰].

34665ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۳۸ م ادب فارسی: بی‌تاریخ، ۸۱گ۱۴س، زرین.

34666ـ **قاهره**، دارالکتب ۱/ ۵۱ ادب فارسی طلعت: نستعلیق‌کهن بی‌تاریخ(گ ۱-۵۹)۱۷ س[ف. مخطوطات۲: ۱۳۹].

34667ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۴۷/۵۲۳: نوشتهٔ جیحون فرزند نورمحمد سیالکوتی، بی‌تاریخ.

34668ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۴۴: انجام افتاده.

34669ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور

شیرانی ۳۶۸۷/۶۶۶: ودرهامش آن سروده‌های ازدیگران هست [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۸۰] .

مخزن البحور و مجمع الصنایع

در ص ۲۱۴۹ گذشت .

مخرج حروف، منظوم

از عبداللطیف بلخی.

34870ـ لنین گراد، آکادمی علوم C۱۹۲۳(۳۴۵۷ف): در «کلیات» او: ۱ـ رسالهٔ أی‌به‌نثر ۲ـ مثنوی خیرات ۳ـ مثنوی‌درمخرج حروف ۴ ـ رساله به‌نثر ۵ ـ طب جاماس ۶ـ مثنوی ابراهیم ادهم، **۱۲۶۳**، (۳۳ر ـ ۴۱ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۴۵۲].

مخزن الحکمه

از محمد اسماعیل کوفی . کیمیایی است منظوم که سه نسخهٔ آن در ص ۶۴۰ گذشت. واینك نسخه‌ای دیگر .

34871ـ **تهران**، سنا ۱۵۲/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۱۲۱ ـ ۱۸۲) [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۷] .

مخزن العرفان

از خاموش یزدی ،که یاد او در «دیوان: ۲۳۱۵» گذشت . و این نیز دیوان اوست از قصیده درستایش سران روزگار و امامان و گزارش معجزات آنان، و ماده تاریخها .

34872ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۷۱ فهرست نشده : نستعلیق خود سراینده ازنیمهٔ دوم سدهٔ **۱۴**، ۲۶۹ گ [رؤیت] .

مخزن الغرایب

از شاپور تهرانی، ارجاسب (م ۱۰۲۷ یا ۱۰۳۰ یا ۱۰۴۸) ،که یاد او در « کلیات : ۱۸۷۳» گذشت .

34873ـ **تهران**، ملی ۱۲۴ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، چندین مثنوی بی‌عنوان گویا «مخزن الغرایب» او نیز در آن باشد[نسخه‌ها ۴: ۲۷۱] .

مخزن القصاید

مجموعه قصیده‌های فارسی و عربی است، از سرایندگان قدیم ومتأخر .

34874 - **تهران** ، دانشگاه ۳۰۱۸ : نستعلیق ۵ج۲/**۱۳۰۵** فهرست سرایندگان در فهرست کتابخانه آمده است [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۵۸] .

مخزن گوهر

از یعقوب شاه نورالله. در پایان آن آمده:
این نسخه که شد مخزن گوهر بمثال ـ بگرفته زنظم جوهری زیب وجمال. گفتاریست درمعما که بسال ۹۲۸ برابر نامش «مخزن گوهر» ساخته شده است . درآن معما راتعریف کرده سپس در برابر هر کلمه شعرهایی گفته است . دردیباچه درستایش ازپیامبران وپیشوایان شیعی و تاریخ نگارش شعرهایی بروش معما آورده، ودرهامش نسخهٔ ۱۲۰۱ دانشگاه تاریخ ۱۰۰۶ دیده‌میشود.
آغاز بسم‌رب مفتح‌الابواب ـ فتح‌الله‌لی طریق صواب ـ آن علیمی که‌عالم‌الاسماست ـ هر معما باسم او پیداست .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۸۹

34875ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲۰۱/۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۲ پ ـ ۵۰ر) [ف. دانشگاه ۶: ۲۳۳۹] .

مخزن معنی = تیغ وقلم

از سراینده‌ای باتخلص مسعود، ازسدهٔ نهم و شاید خواجه مسعود قمی ازسرایندگان در بارسلطان

یعقوب درگذشتهٔ ۸۹۰ باشد. گفتگویی‌ست میان تیغ و قلم که پس از حمد و مناجات از شاهزاده یوسف بهادرخان ستایش کرده، سپس قلم و آنگاه تیغ از خود سخن میگویند، و گویا در ۸۶۷ (مخزن معانی) بانجام رسیده است: چو دیدش خرد ازمعانی تمام ـ روان «مخزن معنیش» کردنام
آغاز: قلم‌چون به‌تیغ زبان‌راز گفت ـ حقیقت بنام خدا بازگفت ـ خدائی‌خرد بخش روزی ـ رسان ـ پناه‌فقیران کس بیکسان .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۳۸ و ۱۹: ۲۹۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۳۹ .

34876ـ استانبول، طـوپقپوسرای A .۲۵۳۶ : شاه مرشد در شیراز ، **۸۹۳** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «مناظرهٔ تیغ وقلم» یاد شده است [ف . فهـمی ادهم ۱ : ۳۲۳] .

34877ـ آصفیه ۱۴۵ مثنوی: شکستهٔ **۱۱۹۰** ، ۵۴ گ ۱۲ س [ف . آصفیـه ۲ : ۴۳۱] .

مدایح المشایخ

شاه محیی‌الدین .

34878ـ بنگال، ایشیاتك ۱۴۱ منظوم (۸۳۸): نستعلیق **۱۱۸۹** [ف . بنگال: ۱: ۱۰۱].

مدایح احتشامیه

از شهاب اصفهانی . دوتن با ایـن تخلص در سدهٔ ۱۳ در اصفهان می‌زیسته‌اند: یکی میرزا نصرالله که یاد او در «دیوان: ۲۳۸۷» گذشت و دیگری محمد طاهر . که هردو منوچهر خان گرجی را ستایش کرده‌اند ، وگویا این ازهمان میرزا نصرالله باشد، که ستایشهای نواب احتشام‌ـ الدوله را دارد .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۵۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۰۹ .

34879ـ تهران، مجلس ۴۰۳۰: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳. آغاز:** مژده‌که عالم‌همه ایمنی و نعمت است ـ مملکت از خرمی جنت‌درجنت است ، زرین[رؤیت] .

مدایح اعتمادیه

گردآوردهٔ طرفه ، میرزا فرج‌الله از مردم شیراز که درمحلات زیسته ،ملقب به خازن‌الاشعار (گردآورنده سروده‌های شاه) و نگارنده «تذکرهٔ خازن‌الاشعار» . وجز آن. مجموعه‌قصیده‌هاییست که در نخستین جشن ولیعهدی ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) سروده شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۴۸ ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ، گلچین معانی: ۲۱۴ ـ مجمع‌الفصحا ۲: ۳۳۸ .

34880ـ تهران، مجلس ۸۶۴۲ فهرست نشده: نستعلیق گویا خودطرفه، هنری، تابستان **۱۲۷۱** ، بافهرست نام سرایندگان در آغاز ۴۴۱ ص ، پیرامن ۱۲۶۰ بیت،زرین ،[رؤیت].

مدایح امینیه = مدایح حسینیه

مدایح حسامیه

مدایح سعیدالسلطنه

مدایح معتمدیه

هر چهار در بخش تذکره‌ها خواهد آمد.

مدح کشمیر = وصف..

مدخل منظوم

همانکه ۲۸ نسخهٔ آن در ص ۳۴۷ ـ ۳۴۸ یاد شده است . دربیشتر نسخه‌ها ازسرایندهٔ آن نام برده نشده، آنجاکه نام بوده شده بیشتر از خواجه نصیرالدین دانسته شده است، دردیباچهٔ

نثری نسخهٔ دانشگاه ۲۰۹۳ (3371) نوشتهٔ ۱۲۱۵ ازعبدالجبار خجندی ودر دیباجهٔ نثری نسخهٔ مجلس۴۳۴۵ (3372) از سیداشرف، و درنمای نسخه‌ای دیگر ازفخرالدین‌مبارکشاه غوری (یا عوذی یا عوزی) و نسخـهٔ مجلس ۶۳۶۸/۴(34888)ازحکیم‌انوری‌دانسته‌شده است.

آقای‌عبدالحسین‌حایری‌دراین‌باره پژوهشی کرده وچندین نسخه را با یکدیگر سنجیده و می‌نویسند: از خواجه‌نیست وقدرمسلم‌آنست‌که سراینده‌جمال‌الدین(که‌گویالقب اوابوالمحامد و یاابوالمجاهد ویا محمد است)راستایش‌کرده است.وحبیب‌الله‌طبیب این‌منظومه‌راگزارش‌کرده است (بنگرید: ص۳۲۰همین‌فهرست) بی‌آنکه دربارهٔ‌جمال‌الدین‌ودربارهٔ سرایندهٔ آن‌توضیحی بدهد. **آغاز:** مرددانا سخن ادانکند_تابنام‌حق ابتدا نکند.

بنگرید : ف_ مجلس ۱۹: ۴۵۴.

34881_ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸/۲۷۲۶۱ Add: با تاریخ **۱۳ - ۸۱۴** (۱۰-۱۴۱۱م) (گ۳۳۲ پ -۳۳۸) آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۸۷۱].

34882_ **موزهٔ بریتانیا** ۶۵۹۱/۴ Add: باتاریخ **۸۸۴**(۱۴۴۰م) (گ۹۴ - ۱۰۹) آغاز برابرنمونه.[ریو۲: ۸۰۱].

34883_ **تهران،** دکتر مفتاح ۳ مج: نستعلیق ابوالحسن پسرعلاءالدوله ، **۱۰۰۹** آغاز برابر نمونه [رؤیت].

34884_ **تهران،** استادمینوی۵/۲۷: با تاریخ **۱۰۱۰** بهمین‌خامه دردفتر [نسخه‌ها ۶: ۶۷۴].

34885 _ **موزهٔ بریتانیا**۳/۷۶۹۶ Add : باتاریخ **۱۰۶۵** (۱۶۵۴ م) در دفتر (گ۳۳-۴۵) [ریو۲ : ۸۱۱].

34886 _ **تهران،** دکتر مفتاح ۵مج: نستعلیق سدهٔ **۱۲** باتاریخ **۱۱۲۴** دردفتر، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

34887_ **تهران** ، دکترمفتاح ۱مج: با تاریخ **۱۲۳۱** در دفتر، درده فصل دراحکام اختیارات وتقویم وباسر **آغاز:** دیگر: اول‌از هیئت فلك‌گویم - پس به احکام اختـران پویم [رؤیت] .

34888_ **تهران،** مجلس ۶۳۶۸/۴: باتاریخ **۱۲۳۲** دردفتر، آغاز برابر نمونه ، ۳۳ بیت است ، (ص۸۴-۱۱۰)، درنمای‌نسخه ازآن انوری دانسته شده [ف . مجلس ۱۹ : ۴۵۴] .

34889 _ **همدان** ، کتابـخانهٔ غرب ۷۷۰۲/۸: باتاریخ **۱۲۶۲** درش پیشین‌آن[ف. دکتر مقصود].

34890 _ **تهران،** مجلس۶۳۶۹/۲: نستعلیق شاخ‌خان‌مین‌باشی‌نایب‌الحکومهٔ‌شیروان فرزند الهیارخان سرتیپ، **۱۳۰۳** در کودکی (ص۲۱۶-۳۶۷) دیباجه راندارد، و با نسخـهٔ مجلس ۶۳۶۷/۵ دگرگونی درترتیب وشمارهٔ بیتها دارد. **آغاز:** اول از هیئت‌فلك گویم.

مرآت

ازآذری اسفراینی، که یاداودره‌جواهر_ الاسرار:۱۱۱۵»گذشت ،درچهارکتاب(باب): ۱_ طامة‌الکبری ۲_ عجایب‌الدنیا۳_عجایب الاعلی ۴_ سعی صفا .

بنگرید :ذریعه۹: ۴و۹: ۲۹۱_استوری ۲: ۱۲۶.

34891 _ **تهران،** سعید نفیسی ۶۸۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ،آغازوانجام‌افتاده،همان‌باب

دوم است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۰۸ هست [فیلمها : ۱۹۰] .

34892ـ **پاریس** ملی، S.P.۱۱۴۸ : نستعلیق زین العابدین ذوالقدر ۲۳ ع ۲/ **۱۲۳۸**، بدستور فریدون میرزا ، ۱۴۲ گ ۲۲ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۵ هست [فیلمها : ۱۹۰] .

34893ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C۱۲۵۳ (۳۹۹۵ف): تاریخ یاد نشده، ۱۷۳ گ [آکیموشکین ۱ : ۵۳۹]. فیلم آن در دانشگاه ۱۶۴۸ هست [فیلمها: ۱۹۰] .

مرآت الافراد

از اردستانی، درص ۱۳۶۹ گذشت.

مرآت جمال

از صایب تبریزی اصفهانی ، میرزا محمد علی که یاد او در «کلیات :۱۸۷۷» گذشت. او سروده‌هایی از دیوانهای خود برگزید و هر گروه را نامی جداگانه داده است :سروده‌هایی که در وصف سراپای دلدار بوده «مرآت جمال» و آنچه در آن از آینه وشانه سخن رفته «آرایش نگار» و آنچه دربارهٔ می ومیخانه بوده « میخانه » و گزیدهٔ غزلهای خود را «واجب الحفظ» خوانده است. **آغاز:** چمن سبز فلک راچمن آرایی هست زیر این زنگ ، نهان آیینه سیمایی هست.

34894ـ **مشهد** ، رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵** آغاز افتاده، پیرامن ۵۰۰ بیت است [ف. رضوی ۷ :۵۸۸] .

34895ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۷۶ : نوشتهٔ **۱۰۶۹** ، همراه با غزلهای او، ۷۰ گ [نسخه‌ها ۵ :۴۹۵] .

34896ـ **تهران** ، ملك ۲/ ۶۴۵۶ : شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۰۷۰** بهمین خامه در دفتر (۱۶۸پ ـ۱۷۰ر) آغاز برابر نمونه، چهار ستونی [رؤیت] .

34897ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۹۳۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، گویا تصحیح شده بدست سراینده با یادداشت صفر ۱۰۸۰، زرین، ۳۲۰ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۰ :۱۷۹۳].

34898ـ **تهران**، دانشگاه ۱۹/ ۳۳۴۹: نستعلیق عجزی بهبهانی سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص ۱۰۶ـ ۱۵۸) زرین، سپس شعرهایی ازاو [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۴۶] .

34899 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۰۷ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۱۷۶ گ [ریو ۲ : ۶۹۵] .

34900ـ **تهران**، سپهسالار ۱۳/ ۱۴۳ : تاریخ یاد نشده (۲۶۸رـ ۲۷۰) ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۵۳۸].

34901ـ **تهران**، سپهسالار ۴۴/ ۲۷۹۹ : تاریخ ونام سراینده یاد نشده (ص ۴۶۷ـ۴۶۹) [ف. سپهسالار ۵: ۵۳۸] .

مرآت الحقایق

از نجیب الدین فرزند میرهاشم حسنی الاندـ خودی ملقب به فیضان. گزیده‌ایست از «حدیقهٔ» سنائی بدین نام . در «مجموعهٔ هاروارد» از این شخص «منتخب مثنوی معنوی» نیز هست که در پایان آن آمده : تمام شد منتخب مثنوی معنوی نهم شعبان سنهٔ احد احمدشاه پادشاه .

ذریعه ۱۹: ۲۹۱.

34902 **هاروارد**، هوتن: نستعلیق سدهٔ **۱۳** همراه «منتخب مثنوی معنوی » ازهمو، و چندگفتار دیگر ازدیگران [نسخه‌ها ۴ :۸] .

مرآت الخیال

از میرزا محمد طاهر نصرآبادی، متخلص

به‌طاهر زنده در ۱۰۸۳ ، نگارندهٔ «تذکرهٔ نصرآبادی» . سروده‌هاییست از صائب تبریزی که از دیوان او گرد آورده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۴۳ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ، گلچین معانی: ۳۹۷ـ فرهنگ سخنوران ۳۵۳ .

34903ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۱۱/۱۰ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، (ص ۴۴ـ ۵۲ هامش) [ف. سپهسالار ۵ :۵۳۸] .

مرآت‌الخیال

ازعبدالعظیم محمدمنشی ، متخلص به‌سامی . سرگذشت سرایندگان روزگار سراینده است که بسال ۱۳۲۲ ق برای امیر بخارا عبدالاحد سروده است . چندبار در آسیای میانه چاپ شده است .

34904ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C ۱۹۴۳: با تاریخ **۱۳۲۶** در دفتر ، نوشته نگارنده (۱ پ ـ۱۴۴پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۴۰] .

مرآت‌الصفا

از امیر خسرودهلوی ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۶» گذشت. قصیده‌ایست شینی در برابر قصیدهٔ بنام خاقانی : دلم من پیر تعلیم است ومن طفل زباندانش . این دو قصیده در دیوان آندو سراینده چاپ شده است . اینک نسخه‌های جدای این یکی. **آغاز:** دلم طفل است پر عشق استاد زباندانش ـ سواد الوجه سبق ومسکنت گنج دبستانش.

34905ـ **بایزید ولی‌الدین** ۱۸۱۹/۲۹ : سدهٔ **۹** (۱۵۱ـ ۱۵۴) . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۴۱ هست [فیلمها : ۴۷۵].

34906ـ **پاریس**، ملی S.P.۱۲۵/۸ : نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۰۵۲** در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۴۰ هست [فیلمها: ۵۳۳].

34907ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲۶۶/۶ : باتاریخ **۱۱۰۹** درفتر (ص ۲۷۹ـ ۲۸۳) [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۳۴] .

34908ـ **تهران** ، ملک ۵۳۶۷/۳ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

34909ـ **تهران**، آقای افشارشیرازی ۶/مج: فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها : ۷۱۷] .

مرآت‌العرفا

ازعبدالرحیم فرزند محمد رضا ، صابر خلخالی ، مستوفی ومنشی باشی متخلص به ندیم ، از سرایندگان سدهٔ سیزدهم. مثنویست عرفانی **آغاز:** حمد بیحد برخداوند ودود ـ که‌ازهیچ ایجادکرد هروجود .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۹۱ .

34910ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۲۰۰ : نستعلیق میرزا آقای گرگانی، دوشنبه ۲۰ ع ۱/ **۱۲۷۴** ، اصلاح شدهٔ خودسراینده ، زرین ، نام کتاب ونگارنده‌ولقب وتخلص به‌خامهٔ نویسنده در سرآغاز مثنوی آمده ، ۱۲۹ گ ۸ س [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۱۵۶].

مرآت‌المعالی (المعانی)

ازجمال‌الدین ، جمالی دهلوی ، درگذشتهٔ ۹۴۲ یا ۹۳۷ یا ۹۳۵ یا ۹۲۲ . مثنویست عرفانی بروش تمثیل ، در هند چاپ سنگ شده است. **آغاز:** نامه آغازم بنام‌ذوالجلال ـ آنکه بیرون است ازوهم وخیال .

بنگرید : ذریعه ۹: ۲۰۴ و ۱۹ :۲۹۲ـ ف. مشار : ۱۴۲۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۳۶ .

34911ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۵۶A ۳۵۳۹: شکسته آمیز ، محمد

قاسم، ۱۹۰ رجب **۱۱۹۳** (۱۷۷۹م) **آغاز**: عشق شمعی از فروغ ذات او ـ عقل کل پروانهٔ مشکلات او ، ۲۳ گ [ف. عبدالله ۲: ۵۱۲]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۱].

34912ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۰۸۴Spi/V1 ۵۶: نستعلیق حسن ۲۱ رجب **۱۲۹۷** (۱۸۸۰ م) ، آغاز برابر نمونه، ۱۶ گ [ف. عبدالله ۲: ۵۱۱] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۱] .

34913ـ **آصفیه** ۳۷۹۹: تاریخ یادنشده، در فهرست سراینده شاه جمالی شیخ عبدالله بلقانی و نام مثنوی «مرآت المعالی» یادشده است [ف. آصفیه ۴: ۵۸۲].

مراتب العارفین

از میرزا بابا ذهبی شریفی ، ابوالقاسم (م ۱۲۸۶) که یاد او در « تباشیر الحکمه : ۱۰۷۲» گذشت. مثنویست عرفانی ، در تبریز ۱۳۲۰ ق در ۱۱۳ ص همراه «مناسك العاشقین» او چاپ سنگ شده است. **آغاز**: بشنو این اسرار ازعشق خدا ـ سرعشق از سرحق نبود جدا.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۹۲ـ ف . مشار: ۱۴۲۲.

34914ـ **تهران**، دانشگاه ۲/ ۴۱۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۲۱۶ ـ ۳۳۰) همراه «مفاخر الاخیار» او [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۳۳].

مرادالعارفین = مثنوی

صوفی الله یار فرزند الله قلی از مردم بخارا. مثنوی است عرفانی دو تحریر از این مثنوی از خود نگارنده در دست هست: یکی کوتاه و یکی بلندتر. و از هموست فقه منظوم «مسلك المتقین: ۳۲۰۰»

34915ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C۱۲۴۷: در «مجمع» نوشتهٔ **۱۲۲۶** [آکیموشکین ۱: ۴۹۶].

34916 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C۱۷۹۳: نوشتهٔ **۱۲۶۴** ، ۱۸۸ گ.

34917ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B۱۱۵۳ : نوشتهٔ **۱۲۶۱**، (۱ پ ـ ۳۰پ).

34918ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B ۲۱۰۵: نوشتهٔ **۱۲۷۴** ، (۱۳۱ پ ـ ۱۶۰ پ).

34919ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C۱۷۹۲: نوشتهٔ **۱۳۰۱**، ۲۱۷ گ .

34920ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C۱۳۶۸: نوشتهٔ **۱۳۱۲** ، (۱پ ـ ۱۷۴پ).

34921ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B۲۳۸۴: تاریخ یادنشده، (۸پ ـ ۱۴۱پ) .

34922 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B۲۹۸۳ : تاریخ یاد نشده، ۳۹ گ .

34923ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B ۴۳۷۵ : تاریخ یاد نشده، (۱۰۴ ر ـ ۱۵۷ ر) .

34924ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۱۴۲۱ C: تاریخ یادنشده، ۱۵۴ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۵۴۱ـ ۵۴۲] .

مرادالعاشقین

از غلام رکن الدین معروف به میان مرادشاه جیو ، درگذشتهٔ ۱۲۱۵ . مثنویست عرفانی با دیباجه‌ای به نثر. **آغاز** : (دیباجه) بعد وجدان کیفیت حال ... بنام آنکه بی‌نام و نشان است ـ برون ازقید حرف این و آنست .

34925ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۵ مرادش ۲۹۷،۴۲ نسف. جیو: باتاریخ **۱۲۴۰** در دفتر، ۲۳ گ [مخطوطات فارسیه ،

منظور احسن‌عباسی : ۹۵] .

مراد و مقصود

آغاز : ای‌صفات تو عین‌عالم ذات ـ متصف ذات تو بجمله صفات .

34926 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۱۰۴۱ : پیرامن‌سدهٔ **۱۰** ، ۱۱۱ گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۷۰].

مرزا نامه

واله، سید محمد ، که‌یاد او در «دیوان: ۲۵۹۴ » و «دستور نظم ۲۱۵۸» گذشت .

34927ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۴۲ منظوم (۷۹۳): شکستهٔ **۱۱۹۱** [ف. بنگال: ۱۰۱].

مرغوب‌القلوب

از شمس الدین تبریزی ، بسال ۷۵۷ (۱۳۵۶م) در ده فصل، در بیان: توبه ، صفات روح ، صفات نفس، توکل، تجرید و تفرید ، عشق، فنا و بقا و یقین وجز آنها : ز هجرت هفتصد وپنجاه وهفت است ـ شمارعاشقان تاریخ وقت است ـ شده اتمام این منظوم موزون ـ که مرغوب‌القلوب است نام اکنون. این مثنوی به شمس‌الدین تبریزی کشته بدست عوام ۶۴۵ (۱۲۴۷م) [اسماعیل پاشا] نسبت داده شده که درست‌نیست و بنام‌همین‌کس‌نیزچندبارچاپ‌شده است. **آغاز:** بگوییم حمدرب‌العالمین‌را ـ عطاکو کرد برمن‌عقل ودین‌را

بنگرید : ذریعه ۹: ۵۳۹ و ۱۹: ۲۹۳ ـ ف مشار : ۱۴۳۱ ـ ایضاح‌المکنون ۲: ۴۶۸.

34928ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۵، ۸۷۱ شمس ـ ۲۹۷،۶ سلوك : ش ۱۵ دفتری باتاریخ **۱۰۱۹ ـ ۱۰۵۹** آغاز برابر نمونه . [منظور احسن عباسی : ۱۵۰] .

34929 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۸/۳ Or : باتاریخ **۱۱۳۰** (۱۷۱۷م) دردفتر (گ ۷۷ـ۸۱) آغاز برابرنمونه [ریو ۲ : ۸۷۴].

34930 ـ **بنگال** ، آسیایی ۵۸/۲ ao(۳۹۹): باتاریخ **۱۱۳۹** دردفتر [ف. بنگال: ۱۳۸] .

34931ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۱ ق ف ۹۲: نوشتهٔ **۱۱۷۸** ، ۳۷ص [مخطوطات سرفراز علی رضوی: ۲: ۴۲].

34932 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۳۰۲/۱۲۴۹/۱۳ : محمداکرم‌شریفی ۸ شعبان، **۳** پادشاهی‌احمدشاه (**۱۷۵۱**م) .

34933ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۵۰۰/۲/۱۴۵۰ : پایان‌سدهٔ **۱۲** وشاید **۱۱۹۳** (۱۷۷۹م) [ف.دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۲۵۰ ـ ۲۵۱] .

34934 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۱۰ Or: سدهٔ **۱۲** ، همراه‌چندگفتاردیگرفارسی‌و اردو در فهرست ازنگارنده نام برده‌نشده است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۰].

34935ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۸۸۳/۱۸۶۳/۵ : نوشتهٔ ۱۷ رمضان **۱۲۰۸** (۱۷۹۴م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲ : ۲۵۰] .

34936 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴/۱۴ مجامیع‌فارسی طلعت: نوشتهٔ‌شاه ذات‌الله‌قادری، محرم **۱۲۲۳** (گ ۱۲۹ـ۱۳۹) آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۳] .

34937 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی الف ۳۹۹۶/۹۴۴/۴ : نوشتهٔ لطفعلی خان، **۱۲۴۰** (۱۸۲۵) [ف.دکتر محمدبشیر حسین ۲ : ۲۵۱] .

34938 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم B۳۸۳۱ : باتاریخ **۱۸۲۹** م دردفتر (۱ر ـ ۴

پ) [آکیموشکین۱: ۵۴۳].

34939ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۵۷۵/۳۵۹۸: سدهٔ **۱۳**[ف. دکتر محمد بشیر حسین۲: ۲۵۰].

34940ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B۱۸۱۰: تاریخ‌یاد نشده، (۳۸ر ـ ۴۰ر) [ف آکیموشکین۱: ۵۴۳].

34941ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۲/۶۷۴/۳۶۹۶: نوشتهٔ ۲۵صفر **۱۳۱۰** (۱۸۹۲م).

34942ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسورشیرانی ۳/۴۱۲/۳۴۱۸: تاریخ یادنشده.

34943 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴/۹۵۶/۴۰۰۸: تاریخ یاد نشده.

34944ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۸۸۴/۳۹۳۶: نوشتهٔ محمد غوث قریشی فرزند نورمحمدقریشی، تاریخ‌یادنشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین۲: ۱۵۰ـ۲۵۱].

34945ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ قف ۱۶: تاریخ یاد نشده (ص ۳۵-۴۶).

34946ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۲ ق۱۲: تاریخ یادنشده، ۴۱۱ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی: ۴۲].

34947ـ **بنگال**، آسیایی ۴/۷ Co (۵۲۰): تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۷۴].

34948 ـ **بنگال**، آسیایی ۲۱/۱ ao (۱۲۱۵): تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۲۶].

34949 ـ **بنگال**، آسیایی ۷۰/۴ ao (۸۱۷): تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۴۶].

34950 ـ **پاریس** S. P. ۴۵/۳:

نستعلیق. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۷۶۴ هست [فیلمها: ۵۳۶].

34951ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۷/۴/۳۴۲۲: عبداللطیف، ۲۵ج ۲/**۱۱۲۶** (۱۷۱۴م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین۲: ۲۴۹].

مرغوب انصاری

ازعبدالله‌فرزندبایزیدکلیانی. منظومه‌ایست عرفانی.

34952ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۸۹۱/۴۹۰۳: تاریخ یادنشده[ف. دکتر محمدبشیرحسین۲: ۲۴۹].

مرکز ادوار

ازفیضی دکنی (۹۵۴-۱۰۰۴)، که‌یاد او در «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت. نخستین مثنوی از «پنج گنج» اوست که بدستور اکبر پادشاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) دربرابر «مخزن‌الاسرار» بسال ۹۹۳ بدان‌آغازکرده وگویا بانجام‌نرسیده است. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ گنج‌ازل راست طلسم قدیم ... چون شود این پنج گهر تابناك ـ غوطه خورد پنجهٔ قلزوم‌بخاك ـ آنکه چنین جنبش‌پرکارکرد ـ نام‌ورا **مرکزادوار** کرد.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۹۳ـ ف.مشار: ۱۵۹۹ (نل‌ودمن).

34953 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۱۰۴۷: پیرامن‌سدهٔ **۱۰**، ۱۳س. آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم۱: ۲۸۲].

34954ـ **قاهره**، دارالکتب۱۱۴ادب فارسی‌طلعت: نوشتهٔ شریف ج۲/**۱۰۱۴**، آغاز برابر، زدین[مخطوطات۱: ۱۸۳].

34955ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۴م‌ادب فارسی: تعلیق در «کلیات» مؤرخ **۱۰۴۲** او،

آغاز برابر نمونه [مخطوطات۱ : ۱۸۲].

34956ـ تبریز، ملی۲۸۶۷ : نوشتهٔ محمد سعید در **۱۰۵۰** . همراه با دیوان او [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۲] .

34957 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۹۴ Add : محمد جعفر شیرازی همراه «دیوان» او نوشتهٔ ع ۱/**۱۰۵۰** (۱۶۴۰ م). آغاز برابر نمونه [ریو۲ : ۶۷۰] .

34958ـ تهران، مجلس ۲۶۶۵/۷ : باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر [ف . مجلس ۸ : ۴۱۸] .

34959 ـ تهران ، ملك ۱/۴۸۴۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱ر ــ ۶۸ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

34960 ـ تهران ، سپهسالار ۳۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، همراه : نل ودمن‌ودیوان‌او [ف. سپهسالار۲ : ۵۲۰].

34961 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۹۵ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م ، ۶۴ گ .

34962 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۳۹۸۱ Add : سدهٔ **۱۷** م در«کلیات» او [ریو ۲ : ۶۷۰ ـ ۶۷۱] .

34963 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۱۰۴۸ : پیرامن‌سدهٔ**۱۲**، ۵۴ گ ۱۹س[ف. فهمی ادهم۱ : ۲۸۲] .

34964ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۵۲ Api/VI ۲۴۷ : شکسته آمیز، **۱۲۲۵** همراه «دیوان»او، آغاز برابر نمونه[ف.عبدالله ۲ : ۳۳۸] .

34965 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم A ۹۰۳ (N ۱۵۲۴): تاریخ‌یاد نشده ، ۶۸ گ [آکیموشکین ۱ : ۵۴۴].

34966ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/۱۱۲۲/۴۱۷۵ : تاریخ یاد نشده [ف . دکترمحمدبشیر حسین ۱ : ۱۸۱].

34967 ـ بنگال ، آسیایی ۷۳/۱۳ ao (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۵۰] .

مروج الاشواق

از نویدی شیرازی (م۹۸۸)، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت. پنجمین بخش «ازهفت خزانه»ی اوست.

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۲۹۴.

34968 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۰۷ف) or۳۵۰۴/۵ : در «هفت خزانه»ی او نوشتهٔ **۹۷۳** (۱۵۶۵ م) [ذیل ، ریو : ۱۹۶].

34969ـ تهران،ادبیات۳۶۲جوادی: رمضان **۹۷۷** ، نسخهٔ آشفته [ف . ادبیات ۳: ۱۶] .

34970ـ تهران، دانشگاه۲۴۲۵: نسخ سدهٔ **۱۱** ، در«کلیات: 18021» او(ص۴۳۳ـ ۴۶۴)]ف. دانشگاه۹ : ۱۰۷۷].

مزعفر نامه

از بسحاق اطعمه شیرازی ، که یاد اودر «کلیات : ۱۸۴۹» گذشت. به نظم . اوگفتاری دیگر به‌همین‌نام‌به‌نثردارد. **آغاز:** بنام‌روا نبخش روزی رسان ــ که رزق آفرینست پیش ازروان ــ مرتب‌کن قوت قبل از وجود ـ پیاپی ده‌لقمه‌از خوان جود .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۲۹۴.

34971 ـ تهران ، ملك ۴۹۲۵/۷ : نستعلیق احمد ابراهیم‌حسن خواجهٔ شیرازی، نزدیك **۸۴۲** (۸۵پ‌ـ۹۸پ) زرین ، پیرامن ۱۴۴ بیت ، زرین[رؤیت].

34972ـ تهران، سلطنتی۲۱۷(۴)۵۰۴

ف) : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** ، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۶۳] .

34973ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۸۰/۴: نستعلیق رضاقلی‌خان هدایت ، سدهٔ **۱۳** ، (گ ۱۸۳ـ۱۹۰) بدنبال «دیوان» او [ف. دانشگاه ۱۶۱۸:۱۶] .

34974ـ **تهران**، ادبیات ۸۱ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او [ف .ادبیات ۱۶:۴] .

مساحت = منظومه‌ای در...

عزیزی ، درص ۱۹۳ گذشت.

مسالك الاخیار

ازشیخ یعقوب‌شریف کشمیری، ازسرایندگان روزگار اکبرپادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) ، یکی‌از مثنویهای «پنج گنج» اوست به‌پیروی «مخزن‌ـ الاسرار» نظامی ، بسال ۹۹۳ سروده است . «هفت آسمان» از این‌مثنوی یاد نکرده است.

آغاز: بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم‌ـ سرخط‌منشور عطای عمیم.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۱۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۸ .

34975ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۵۹pi/VI۷۵: نوشتهٔ بهاءالدین، ۱۵ رجب **۱۲۸۸**، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۳۳۶] .

مسالك المتقین

از صوفی‌الله یاربخاری نقشبندی زنده در ۱۰۵۶ . مثنویست عرفانی وفقهی، پس‌ازستایش خدا وپیامبر و مناجات و بیان توحید وصفات ثبوتی وسلبی وبیان ایمان بخدا وملائکه‌وکتاب خدا و ستایش از چهار خلیفهٔ عرب واعتقادات (ص۳ـ۴۸) به اصل‌موضوع‌میپردازد وازکتاب طهارت تا پایان روزه رامیسراید، سپس عنوانی دارد : در سبب عدم تصنیف کتاب حج ، و پس ازمناجات وحکایت منظومه را بپایان میرساند (بنگرید : لغات‌المسك ، در بخش شروح) .

آغاز : حمد بیحد وثنای بی‌عداد ـ بخدایی‌که نورایمان داد ـ غافرست ورحیم‌ورحمان است ـ پاك ازعیب وشریك ونقصان است.

34976 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۷ Or: نستعلیق **۱۱۳۲** (۱۷۲۰م)، ۴۳۴ گ [ریو ۷۰۲:۲] .

34977 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم ۴۲۴۸ (۴۰۶۳ ف) : نوشتهٔ **۱۱۹۸** (۱ رـ ۳۳۲ر) .

34978ـ **لنین گراد**، آکادمی‌علوم ۳۹۲ D ۲ (۴۰۸۸ ف) نوشتهٔ: **۱۲۱۲**، ۱۴۴گ.

34979 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم ۷۶۳ A (۴۰۵۲ ف): نوشتهٔ **۱۲۱۳**، ۲۵۵ گ [آکیموشکین ۱: ۵۴۶] .

34980ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۶۱۳/۱: نستعلیق هندی سید حامد خواجه ۲۹ رمضان **۱۲۱۶**، ۳۴۰گ آغاز برابر نمونه، سپس گفتاریست عرفانی ادبی از هموکه درسر آغاز آن تاریخ نگارش ۱۰۵۶ یاد شده است [رؤیت].

34981 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۴۳۹۱ B (۴۰۶۴ف) : باتاریخ **۱۸۲۶** م در دفتر .

34982ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۱۷۸۱C (۴۰۷۸ف): نوشته **۱۲۵۷**، ۳۸۱گ.

34983ـ **لنین گراد**، آکادمی‌علوم ۵۱۳ D (۴۰۸۹ ف) : نوشتهٔ **۱۲۶۳** . (۱ پ ـ ۳۸۴ پ) .

34984ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم ۳۹۸۴ (۴۰۶۱ف): نوشتهٔ **۱۸۳۷**م، ۲۰۰گ.

34985 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C ۱۹۱۷ (۴۰۸۳ف) : نوشتهٔ **۱۲۷۲**، ۲۳۱ گ .

34986ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم C۱۲۲۳ (۴۰۶۹ف): نوشتهٔ**۱۲۷۶**، ۳۵۱ گ.

34987ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم ۱۷۷۸(۴۰۷۵ ف) : نوشتهٔ **۱۲۸۵** ، (۱ر ـ ۲۴۱ر) .

34988 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم ۲۳۸۰ (۴۰۵۷ ف) : نوشتهٔ **۱۲۸۶** ، (۷رـ ۲۹۸ر).

34989ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۷۷۶ (۴۰۷۳ف): نوشتهٔ**۱۲۹۳**، ۳۵۱ گ.

34990 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۷۸۳ (۴۰۸۰ف): نوشتهٔ**۱۲۹۴**، ۳۵۳ گ.

34991ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم ۲۴۷۸ (۴۰۵۹ ف): نوشتهٔ **۱۲۹۵**، ۴۳۴ گ.

34992 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۷۷۵ (۴۰۷۲ف): نوشتهٔ**۱۲۹۸**، ۴۳۴ گ.

34993 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۲۳۲۳(۴۰۵۸ف): نوشتهٔ**۱۲۹۹**، ۴۳۲ گ.

34994 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۷۷۷(۴۰۷۴ف): نوشتهٔ**۱۳۰۲**، ۳۹۷ گ.

34995 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم ۲۴۵۷(۴۰۸۶ف) : نوشتهٔ **۱۳۱۰**، ۳۶۱ گ.

34996 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۷۸۰(۴۰۷۷ف): نوشتهٔ **۱۳۱۲**، ۴۰۱ گ.

34997ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم۱۷۸۴ C (۴۰۸۱ ف) : نوشتهٔ **۱۳۲۳** ، (۱ پ ـ ۵۴۱پ) .

34998 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۴۱۱۲ (۴۰۶۲ ف) : بی‌تاریخ ، (۱ پ ـ ۳۱ر) .

34699 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۴۴۲۴ (۴۰۶۵ ف) : بی‌تاریخ ، ۲۱ گ.

35000 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۲۵۵ (۴۰۶۶ف) : بی‌تاریخ ، ۲۹۲ گ؟.

35001 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۲۵۶ (۴۰۶۷ ف): بی‌تاریخ ، ۳۸۲ گ.

35002 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۱۸۵ (۴۰۶۸ف): بی‌تاریخ، ۷۵ گ.

35003 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C۳۰۷(۴۰۷۰ف). بی‌تاریخ، ۲۹۰ گ.

35004 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۸۶ (۴۰۵۳ ف): بی‌تاریخ ، (۱۲۷ر ـ ۱۴۰پ) .

35005ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۴۹ (۴۰۵۴ ف): بی‌تاریخ ، (۱۴۹پ ـ ۱۹۹ر) .

35006 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۳۷۹ (۴۰۵۶ف): بی‌تاریخ ، (۱۷ ر ـ ۳۶۱پ) .

35007 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۳۸۸ (۴۰۵۵ ف) : بی‌تاریخ ، (۲۰۶رـ ۲۷۹ر) .

35008 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۲۳۸۱ (۴۰۵۸ ف) : بی‌تاریخ ، (۳ پ ـ ۴۲۵پ) .

35009 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم ۳۷۰۲(۴۰۶۰ف): بی‌تاریخ،(۳پ-۱۰۱پ).

35010 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۶۳۳ (۴۰۷۱ ف) : بی‌تاریخ، (۷۱ر ـ ۸۷پ] .

35011 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۷۷۹ (۴۰۷۶ف): بی تاریخ، ۳۹۰ گ.

35012 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم

۱۷۸۲ (۴۰۷۹ف) : بی‌تاریخ ، ۳۸۰ گ .

35013 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۱۸۹۸ C (۴۰۸۲ ف) : بی‌تاریخ ، (۲ ر ــ ۹ پ) .

35014 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۲۲۱۱ (۴۰۸۴ ف) : بی‌تاریخ ، ۲۱۵ گ.

35015 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۲۴۵۹ C (۴۰۸۷ ف) : بی‌تاریخ، ۳۰۸ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۵۴۶-۵۴۸].

مسلك النجات

از مجذوب تبریزی، شرف‌الدین محمد، که یاد او در « اتمام‌الحجة : ۸۷۰» گذشت . مثنویست عرفانی. **آغاز:** صاحب نشوی گر توزمین راوزمانرا ـ شیرازه که بندد بهم اجزای جهانرا.

35016 ــ **تهران**، دانشگاه ۴/ ۳۰۰۶: نسخ نیمهٔ شوال **۱۱۰۸** ، در کلیات او (ص ۴۷۷ ــ ۴۸۹ هامش) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۳۶] .

مسمط در تاریخ

ازرهی، که بدستور ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴- ۱۳۱۳) دربارهٔ بزرگان وکارگزاران دولت و و سرایندگان آن روزه، درچهار رشته وچهل و پنج بند، بسال ۱۲۷۵ سروده است : خواهند اگر مصرع تاریخ نکوتر ـ فرمودملك ناصرالدین شاه باعیان . از این روزگار دو تن به تخلص رهی میشناسیم: یکی محمدابراهیم اصفهانی که روزگاری قصاب بوده و در اصفهان ۱۲۲۶ درگذشته است پس نبایداو باشد . دیگری میرزا محمد علی تهرانی از منشیان روزگار فتحعلی شاه (۱۲۱۲ ــ ۱۲۵۰)، که گویااین یکی سرایندهٔ این مسمط باشد. **آغاز:** چون اختر صدرالوزار گشت دگر گون ــ از خواستهٔ یزدان یا سایهٔ یزدان .

35017 ــ **تهران**، مجلس ۱/ ۲۳۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ــ ۴۷) [ف . مجلس ۸: ۱۱] .

مسمط

از سرایندهای با تخلص حکیم ، از نیمهٔ یکم سدهٔ چهاردهم، در پنجاه‌وچهار بیت در بارهٔ لوازم زمستانی ، ودرپایان ستایش ازاحمدشاه قاجار. **آغاز:** برخیزوفراهم کن اسباب زمستانه ـ بزمی خوش ودلکش ساز، رندانه ومستانه.

35018 ــ **مشهد**، رضوی ۹۸۱ ادبیات (۸۶۵۳): نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴** ، [ف. رضوی ۷: ۸۳۰] .

مشاهده

از شاه داعی شیرازی ، سید نظام الدین محمود، که یاد او در «خیرالزاد: ۱۱۴۲» گذشت. یکمین مثنوی از «ستهٔ داعی » اوست ، بروش عرفانی، که پس از توحید و نعت پیامبر، در طلب، تجرید، ذوق ، کشف، معرفت، حقیقت ــ سخن میگوید. درپایان آن زیر عنوان الالحاق تاریخ سرودن ۸۳۶ یادشده است: ازپس ده سال که بوذ این کتاب ــ کوش زدخلق چو در خوشاب ــ و ازپی آن هم که حوالت فتاذ ــ تاسه کتاب دگرم دست داذ ... صورت تاریخ زمان سخن ــ هر که بخواهد که بداند ز من ـ هشتصد و سی وشش هجری شده ــ وین نمط خاص تمام آمده. **آغاز:** اللهم لك الحمد ... بلبل اگر ناله برآرد رواست ــ خاصه که ازطرف گلستان جد است .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۹۵.

35019 ــ **تهران**، سلطنتی ۲۲۲ (۵۰۳ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۶** [ف . دکتر بیانی : ۲۶۰].

35020 ــ **تهران** ، ملك ۵۱۳۶: نسخ

بی‌نام سدهٔ **۹**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۲۳گ ۱۵ س [رؤیت] .

35021ـ تهران، مجلس ۱/۱۰۹۵ : در «ستة» اواز سدهٔ **۹**، (ص۲ـ۳۲)، آغاز برابر نمونه، زرین [ف. مجلس۳: ۴۶۷].

35022ـ لندن، دیوان‌هند ۱۲۹۸ : در ستة داعی [ذریعه] .

مشاعرة = دفتری برای...

ازاحمدفرزندجمال الدین، دفترسروده‌هاییست که برای مشاعره گردآوری کرده ونام‌خودرادر دیباچه‌آورده است . **آغاز:** حمدوسپاس‌مالك الملکی را که سید المرسلین را خاتم‌النبین گردانید . . . اما بعد چنین گوید محرر این رساله .

35023ـ تهران، ملك ۴۱۳۷/۶ : باتاریخ **۱۰۷۳** (درش ۷ دفتر) ۳۹پ ـ ۴۰پ چلیپا [رؤیت] .

مشتاقنامه

ازصدرالممالك [دانش‌پژوه]. **آغاز:** شاه فیاض ای امیرحق شناس ـ ای‌جهان معرفت‌ای فخرناس.

35024ـ تهران، دانشگاه ۴۰۲۱/۳ : شکسته نستعلیق محمد جعفر فرزندمحمد باقر تویسرکانی، ۲۹ محرم **۱۲۹۸** بدستورآمیرزا سیدرضا (۵۴پـ۵۷ر) بدنبال «فیضة» 12259 غلامرضا شیشه گر . [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۴] .

مشرب عشاق الهی

از سراینده‌ای با تخلص آزاد : جان بده **آزاد** بنام خدا ـ نام خداییست پیام خدا (ص ۹ وجایهای دیگر) مثنوی‌ست عرفانی درپیرامن ۱۶۰۰ بیت بسال ۱۲۳۵ : ازدوصدوالف‌فزون سی وپنج ـ بودکه بودم پی این گنج رنج . در چند مشرب وچند مقاله. مشرب‌یکم درتعریف علم و معرفت و برتری عالم وعارف. درمشرب دوم از میرزا فضل‌الله‌خاوری (م۱۲۶۷) یادشده است . ونیزازشیخعلی شاه، آقامحمودهمدانی، محمد شاه قاجار(۱۲۵۰ـ۱۲۶۴) و ازجنگ ایران وروس تزاری‌ومیرزامحمدحسن‌شیرازی سخن‌گفته‌است. **آغاز:** اول‌هر نامه‌بنام‌خداست ـ نام خدا زیب‌کلام خداست .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۲۹۵ .

35025 ـ تهران، دانشگاه ۴۶۹۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۸۴گ ۹ س [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۶۳۸] .

مشرق‌الانوار = مطلع‌الانوار = مخزن الاسرار

از میرداماد، محمدباقر (م۱۰۴۱)، که‌یاد او در«امانت الهی: ۴» گذشت. در«هفت آسمان» از«مطلع‌الانوار» اوکه‌درپیروی«مخزن‌الاسرار» نظامی سروده است یاد شده و دو بیت از آن را یادکرده‌است: درشرف‌درصدف دل نهاد ـ دور افق برکمر گل نهاد ـ سرمه‌ده‌چشم‌عدم‌ازوجود ـ نور ده جبههٔ چرخ از سجود. و در فهرست ملی از «مخزن‌الاسرار» اوکه درپیروی «مخزن» نظامی سروده‌نام‌برده‌شده است. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم. فاتحهٔ مصحف امید وبیم.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۹۶، ۲۹۸ ـ هفت آسمان ۱: ۱۵۴ .

35026 ـ تهران، دانشگاه ۲۱۴۴ : بخامهٔ خود سراینده، درگنجینهٔ گرانمایه = (دستور) (ص۲۲۱ـ۲۲۸) بخشی‌ازآنست ودر فهرست‌بنام«مشرق‌الانوار»است[ف. دانشگاه۹: ۸۰۸] .

35027 ـ عبدالحسین بیات ۲۴۱

: جنگ گردآوری رفیع‌الدین رافع، با تاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص ۲۱۷) در فهرست بنام «مشرق‌الانوار» است. [نسخه‌ها ۶: ۱۱۶].

35029 ـ **تهران**، ملی ۵/۶۹۱ ف: شکسته نستعلیق گویا سدهٔ **۱۱**، (ص۳۷۲-۳۹۲)، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «مخزن الاسرار» یادشده است. **انجام**: همچو مه از مشك تر شب فروز ـ زلف شبش بخشی و سیمای روز [ف. ملی ۲: ۱۹۶].

35030 ـ **مشهد**، رضوی۳۴۷ ادبیات: نستعلیق محرم **۱۲۵۲** همراه «دیوان» او، ناتمام و بنام «مشرق الانوار» است [ف. رضوی ۷: ۳۶۲].

مصاب

از صدرالافاضل افشار متخلص به نظام، درگذشتهٔ ۱۳۰۹، که یاد او در «دیوان: ۲۵۷۶» گذشت. فکاهی، در نه بند با ۱۳۴ بیت در برابر و هجو «نصاب» با تقطیع‌هایی بمانند همان. واز هموست «مقویم» در برابر «تقویم». **آغاز**: به بحر تقارب نمودم‌شنای ـ بدیدم که طرزی نمانده بجای.

بنگرید: فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۲۷۳ـ ذریعه۱۹: ۲۹۶.

35031 ـ **تهران**، مجلس۱/۵۶۱۱: شکستهٔ اوایل سدهٔ **۱۳** (ص۲-۱۲)، آغاز برابر نمونه، [ف. مجلس ۱۷: ۶۶].

مصابیح الهدی

از ابن‌همام شیرازی، که «فتحنامه: ۵۴» را بسال ۹۰۳ و «روضة‌القلوب: ۴۹» را بسال ۹۰۴ سروده، و در ۹۴۹ نوربخش را در لاهیجان دیده است. ترجمه و گزارش چهار «اربعین» از گفته‌های منسوب به پیامبر است، در هفتصد بیت، و جزء «چهل حدیث: ۲۷۵۷» اوست.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۱۲۸ و ۱۹: ۱۱۴.

35032 ـ **تهران**، دانشگاه۹/۲۶۵۴: نستعلیق نزدیك **۹۰۳**، در «کلیات» او (ص ۲۸۶-۳۳۶) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۲۵].

مصباح الارواح

از پیر جمال اردستانی (م۸۷۹) (بنگرید: بیان حقایق احوال المصطفی: ۲۶۷۴).

35033 ـ **پاریس** S.p۸۱۳: با تاریخ **۸۶۸-۸۷۳** در «بیان حقایق احوال المصطفی 27903» او [فیلمها: ۵۹۴].

35034 ـ **تهران**، سلطنتی۳۱۹ (۵۱۶ ف): سدهٔ **۹**، در «بیان حقایق احوال المصطفی 27904» او [ف. دکتر بیانی: ۲۷۵].

35035 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۶۳۱۱: سدهٔ **۱۰**، در فهرست در بخش عرفان و نام نگارنده جمال دهلوی یادشده [نسخه‌ها ۴: ۶۶۸].

35036 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۱۹۴۶: سدهٔ **۱۲**، درفهرست در بخش مثنوی و نام نگارنده جمالی یاد شده است [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷].

35037 ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۴۳ منظوم (۶۳۲): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۱].

مصباح الارواح

از شیخ امام‌الدین محمد فرزند ایل طغان کرمانی بردسیری، مثنوی است عرفانی که بکوشش بدیع‌الزمان فروزانفر چاپ شده است. همان مثنوی که در «نفحات‌الانس» جامی از آن اوحد الدین کرمانی (م۶۳۵) دانسته شده است. مثنوی دیگری بهمین نام را احمد آتش ترك از اوحدی

نخجوانی احمد فرزند حسن فرزند محمد یاد کرده است. **آغاز:** چون غرهٔ صبح گشت غرا ـ شد طرهٔ آسمان مطرا.

بنگرید: ذریعه۱۹: ۲۹۷ ـ پیشگفتار چاپ از فروزانفر ـ لباب الالباب چ تهران: ۲: ۲۳۲.

35038 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۴۸۲۱: نسخ آغاز ع **۶۷۷** ، ۸۷ گ ۱۵ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۶ و ۴۳۶ هست [فیلمها: ۱: ۱۹۶ و ۴۶۷].

35039 ـ **تهران**، سنا ۲۴۲: نسخ محمود فرزند علی فرزند ابوعلی عبدیل، بامداد پنجشنبهٔ ۱۰ محرم **۶۸۰**، در فهرست از آن اوحدالدین احمد نخجوانی کرمانی دانسته شده [نسخه‌ها ۶: ۴۹۸].

35040 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم شوروی G۱۱۰۲ (N۲۷) : نوشتهٔ **۷۰۸**، در فهرست از اوحدالدین کرمانی دانسته شده است (۱ر ـ ۳۸پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۴۹].

35041 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۲/۲۰۵۱: نوشتهٔ ۱۱ شوال **۷۳۰** . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها: ۴۰۹].

35042 ـ **استانبول**، اونیورسیته ۱۰/۵۳۸: نستعلیق ریز خوش، باتاریخ **۸۲۶** دردفتر (۴۹۳پ ـ ۵۱۲پ هامش)، در ۱۱۴۴ بیت. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها ۳: ۴۰ و ۴۴۲ و ۸۱۲ ـ ف. الهیات: ۱۲۰].

35043 ـ **مشهد**، رضوی ۲/۹۲۷ ادبیات (۴۶۰۸): نستعلیق اواخر سدهٔ ۹ ، باسرلوح (ص ۴۲۸ ـ ۵۰۴) آغاز برابر نمونه. انجام: پس هست یقین که نیست والله ـ موجود حقیقی هوالله (!) [ف. رضوی ۷: ۷۳۶].

35044 ـ **تهران**، افشار شیرازی ۱/...: فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها ۷۱۷:].

مصباح رشیدی

از رشیدالدین محمد اسفراینی، (به نسخه‌ها توجه شود) ، در سه اصل در پند و اندرز بوزن مثنوی : ۱ ـ محبت ۲ ـ فنا ۳ ـ نیاز . بسال ۸۵۲ سروده شده است : چو گذشت از هجرت خیرالانام ـ هشتصد و پنجاه ودو این شد تمام . (بنگرید : ترسل ، معین‌الدین محمد اسفزاری ص ۲۰۹۱) .

بنگرید : ذریعه۹: ۳۶۱ (رشیداسفزاری) مجمع‌الفصحا ۱: ۲۳۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۲۸ (رشید اسفزاری ، ازپیش ازسدهٔ هفتم).

35045 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۶۹ Add : نستعلیق خوب ج۲/**۹۵۵** (۱۵۴۸ م) در فهرست سراینده درست نشان داده شده است، ۲۱۷ گ [ریو ۲: ۶۴۱] .

35046 ـ **آصفیه** ۱۲۳ مثنوی: نستعلیق مبارك فرزند حسن شیرازی ، **۹۶۱** ، ۴۲۶ ص ۱۵ س . درفهرست آمده : از شیخ رشیدالدین محمد اسفراینی که احوال مصنف معلوم نشد [ف. آصفیه ۲: ۴۲۴].

35047 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۵۵ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۳۳ گ. در فهرست سراینده درست نشان داده شده [ریو ۲ : ۶۴۱] .

35048 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم شوروی C۱۱۶۶ (N۲۹۳): باتاریخ **۱۱۱۵** در دفتر (۲۸۶پ ـ ۴۷۷پ)، درفهرست سراینده درست شناسانده شده [آکیموشکین ۱: ۵۴۹].

35049 ـ **آصفیه** ۳۸۶ مواعظ: تاریخ یادنشده ، در فهرست از حکیم اوحدالدین دلیر کرمانی ملقب به صهبای ثانی و سرودهٔ ۸۵۲ دانسته شده است [ف. آصفیه ، میر عثمان علی ۳: ۶۸۴] .

35050ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۴۴ منظوم (۵۳۴): نستعلیق، تاریخ یاد نشده، درفهرست آمده : مصباح رشیدی از خواجه رشیدالدین وطواط، همراه است با بوستان و گلستان درهامش [ف. بنگال :۱۰۱] .

35051ـ **بادلیان** ۱۲۶۸ : نستعلیق ، ۲۳۷ گ ۱۴ س . درفهرست از آن رشیدالدین محمد اسفراینی دانسته شده. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۹۰ هست [فیلمها : ۱۹۶] .

مصباح الطریق

از سالك بختیاری الاصل ساکن کرمانشاه، به نظم و نثر عرفانی و حوادث کربلا، بنام ناصرالدین شاه و ولیعهد مظفرالدین و کامران میرزا شایداوالله دوست فرزند شیخ مراد ازسدهٔ سیزدهم باشد. باعنوانهای : فی النعت ، فی المنقبة ، منقبة سایر الائمة، فی مدیحة السلطان، سبب تألیف کتاب ، سپس قصیده وغزل ومثنوی . **آغاز :** ای در رحمت بر آفاق از تو باز ـ آفرینش را بتو دست نیاز ـ ای پناه بندگان بی پناه ـ ره نماینده بهر گمکرده راه .

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۲۵۶ .

35052ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۱۸ فیلم: از روی نسخه‌ای بخط نستعلیق، تاریخ یاد نشده [فیلمها : ۱۹۶] .

مصباح الغراء فی رثاء الشهداء

از دشتی ، به نظم درسوگواری . **آغاز :** الحمدلله الذی هدینا بنور الاسلام .

35053ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۴۸۸ س: نسخ زیبا ، بی تاریخ ، ۲۵ گ ۱۱ س [ف . مخطوطات ۲:۱۵۱] .

مصدر الآثار

ازفانی کشمیری، محمدمحسن (م ۱۰۸۲) که یاداو در «دبستان مذاهب: ۱۷۲۶» گذشت. مثنویست عرفانی به پیروی «مخزن الاسرار» نظامی که در ۱۰۶۷ بانجام رسانده است . در درپایان نسخهٔ مجلس آمده : دیده اثرهاش چو از حد فزون ـ آمده تاریخ ز نامش برون.

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۰۳ و ۱۹: ۲۹۷ .

35054ـ **تهران**، مجلس ۲۶۸۹ : نستعلیق محمد عابد فرزند محمد زاهد سمرقندی، سدهٔ **۱۲**، پیرامن ۱۳۸۰ بیت، ۲۲۳ ص ۱۱ س آغاز یك صفحه افتاده: گشته الف لام دگر آشکار ـ برده دلم بازقد زلف یار [ف. مجلس ۸: ۴۵۸] .

نصیبت نامه

حیدر محمد بلخی فرزند یادگار شیخ نور آبادی، متخلص به غریبی. مثنوی‌ست عرفانی در ۲۴ فصل، نگاشتهٔ ۱۱۳۴ .

35055 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۴۹۹ : نوشتهٔ **۱۲۷۲** ، ۹۱ گ.

35056 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۴۵۵: تاریخ یاد نشده، (۱پ ـ ۷۵پ) .

35057ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۲۴۲۶: تاریخ یادنشده، (۵۵پ ـ ۱۱۰ر)

35058ـ**لنین گراد**، اکادمی علوم ۷۳۸ B: تاریخ یاد نشده، (۱۱۸پ ـ ۱۵۷ پ).

35059ـ**لنین گراد**، اکادمی علوم ۹۳۳ B : تاریخ یادنشده ، (۱پ ـ ۱۰۷پ) .

35060 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۱۰۱۸ B : تاریخ یاد نشده ، (۱۱۷ پ ـ ۲۳۶ر) .

35061 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۱۹۵۵ B: تاریخ یاد نشده، ۱۱۷ گ.

35062 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۲۰۷ : تاریخ یاد نشده .

35063 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۱۳۷۸: تاریخ یاد نشده (۱۴۰ر ـ۱۴۲ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۵۰-۵۵۱].

مصیبت نامه

از عطار نیشابوری، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. مثنویست عرفانی دریک‌مقدمه وچهل مقالت: یکم‌در مراتب‌سالك باداستانهایی مقالت چهلم رفتن سالك نزد روح، و میان‌این دومراتب سیر سالك رااز عرش‌تافرش‌بیان‌کرده است. وخودآنرا بدین‌نام‌خوانده است. ودر تهران بسال۱۳۵۴ چاپ شده است. **آغاز:** حمد پاك از جان پاك آن پاك را ـ کو خلافت دادمشتی خاك را ـ آن‌خردبخشی‌که آدم خاك خاك اوست ـجزو کل برهان ذات‌پاك اوست. (بمـانند هفت وادی).

بنگرید: ذریعه۱۹: ۲۹۷ـف. مشار: ۱۴۴۸.

35064ـ **قونیه**، موزه ۳/۱۷۳۴: با تاریخ **۶۹۵** در«کلیات» او. فیلم آن‌دردانشگاه ش۳۱۲ هست [فیلمها: ۱۶۷].

35065ـ**قونیه**،موزه۳/۱۷۴۱: نوشتهٔ ۲۶ محرم **۶۹۹**، در«کلیات» او. فیلم‌آن در دانشگاه‌ش ۳۱۳ هست[فیلمها: ۱۶۷].

35066ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۳(۳۷۱ ف): همراه«دیوان: 24793»وجز آن‌نوشتهٔ **۷۳۱**[ف، دکتربیانی: ۹۲]. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۳۸۰ هست [فیلمها: ۱۶۷].

35067ـ **نافذ پاشا** ۴۵۵: نسخ آدینهٔ ۵ذیحجهٔ **۷۴۰**، ۲۳۳گ ۱۷س. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۵۹۲ هست [فیلمها: ۱۹۶].

35068ـ **تهران**، ملك۳/۵۹۵۵: در «کلیات: 17880» اونوشتهٔ**۸۱۹**،زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35069 ـ **استانبـول**، اونیورسیته ۵۳۸/۳: نستعلیق ریز خوش نزدیك **۸۲۶** (۲۴۶پ ـ ۴۱۴ر) در ۷۶۰۰ بیت. فیلم‌آن در دانشگاه ۲۴۱ هست [فیلمها: ۴۴۲].

35070ـ **عاطف‌افندی** ۲۲۴۱/۲: باتاریخ **۸۲۸** در دفتر (گ۲۷۳ـ۴۴۵). فیلم آن در دانشگـاه ش ۱۰۴ هست [فیلمها: ۴۰۸].

35071ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر۲ مج: نستعلیق **۸۲۷** [نسخه‌ها ۴: ۱۱].

35072ـ**همدان**، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۳/۶۰: درویش صوفی۲۱ ذیـقعدهٔ **۸۳۰** در «کلیات» او،زرین [نسخه‌ها۵: ۳۴۵].

35073ـ**تهران**،اصغرمهدوی۲/۸۸۴: در«کلیات: 17883» او نزدیك بپایان‌رمضان **۸۳۴** (۷۹پـ۲۰۵ر)، [نسخه‌ها۳: ۴۸۴].

35074ـ **تهران**، مجلس ۲/۱۱۴۷: در«کلیات: 17882» او نوشتهٔ **۸۳۷**، (ص ۱۵۷ـ۳۳۷) پیرامن هشتهزاربیت [ف. مجلس ۳: ۵۶۸].

35075 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۳ م تصوف فارسی: نوشتهٔ بایزید فرزند ابـراهیم تبریزی، **۸۵۱** (گ۳۱۸ـ۵۶۹)، آغاز برابر نمونه، در نسخه «مفرح‌نامه» نامیده شده است [ف. مخطوطات۲: ۱۵۶].

35076ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/Vi ۲۰۳۳: نوشتهٔ‌درویشعلی‌کاتب **۸۵۷** (بنگرید: اسرارنامه: 27301) آغاز برابر نمونه[ف. عبدالله۲: ۱۷۶].

35077 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۵ف) Or۴۱۵۱: در«ستهٔ» اونوشتهٔ **۸۷۷**(۱۴۷۲م) [ریو ذیل: ۱۵۹].

35078ـ **تهران**، سلطنتی۴۴۷(۳۷۲ ف): همراه «اسرار نامه: 27303» وجزآن

نوشتهٔ **۸۸۰** [ف.دکتر بیانی : ۹۷].

35079 **ـ تبریز،** ملی ۳۶۳۴/۶: در «کلیات» مؤرخ **۸۸۵** او [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۹].

35080 **ـ شیراز،** دکتروصال ۱/مج: با تاریخ **۸۹۲** در «کلیات» او [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۳].

35081 **ـ تهران،** ملك۹/۵۰۶۲ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۵۶** او(۴۸۰پ-۵۴۸ر) آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

35082 **ـ تهران،** دانشگاه۶/۴۸۷۲: با تاریخ ۱۵ج۲/**۹۸۳** دردفتر(۱۲۶ر-۲۱۱ هامش)[ف.دانشگاه۱۴:۳۹۰۵].

35083 **ـ تهران،** مجلس۹۳۱۲فهرست نشده : در«کلیات» او از سدهٔ **۱۰**[رؤیت].

35084 **ـ تهران،** ملك ۴۹۹۱/۳ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، گزیدهٔ آنست‌پیرامن۱۱۵ بیت [رؤیت] .

35085 **ـ تهران،** دانشسرایعالی،قریب ۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، شش برگ‌پایان‌نونویس محمد شیرازی در۱۲ شعبان ۱۲۲۵ درسنندج [نسخه‌ها ۵:۶۴۹] .

35086 **ـ استانبول،** طوپقپوسرای A.۱۵۲۷ :همراه «منطق‌الطیر» اونوشتهٔ سدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم۱: ۱۷۴].

35087 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۳۳۲ Or: نستعلیق **۱۰۰۰-۱۰۰۴**، همراه:اسرار نامه، الهی‌نامه ، ۱۸۵ گ [ریو ۲: ۵۷۸].

35088 **ـ همدان،** کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۲۲۹/۳ : با تاریخ **۱۰۲۷** در «کلیات» او [نسخه‌ها ۵: ۳۴۵].

35089 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۷۷۳۷/۳ Add: باتاریخ **۱۰۳۳** (۱۶۲۴ م) در دفتر (۱۳۷ - ۲۴۲) [ریو۲:۸۱۶].

35090 **ـ مشهد،** رضوی ۷۶۹/۴ ادبیات (۸۳۴۷): سدهٔ **۱۱** با تملك ۱۰۵۲ ، در«کلیات» او [ف. رضوی۷:۶۸۵].

35091 **ـ هند،** بانکیپور ۴۶ : در «کلیات» اواز سدهٔ **۱۷** م. (بنگرید:اسرارنامه 27326) [ف. عبدالمقدر:۶۷].

35092 **ـ لنین‌گراد،** آکادمی علوم D۴۳۶ :در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۰۱**[آکیموشکین ۱:۴۵۴] .

35093 **ـ هند،** بانکیپور۴۷ : نستعلیق ۱۷ رجب **۱۱۲۳** (بنگرید : اسرارنامه 27327) [ف. عبدالمقدر:۷۳].

35094 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۸۷ Add: در «ستهٔ» اونوشتهٔ **۱۱۹۱** (۱۷۷۷م) [ریو۲:۵۷۶] .

35095 **ـ تهران،** دهخدا ۱/ ۳۳ : نستعلیق،ذیقعدهٔ **۲۲=۱۲۰۲۱** [نسخه‌ها۳: ۳۴] .

35096 **ـ تهران،** دکتر مفتاح ۲۰۱ : نستعلیق فضل‌الله زیپروند کرمانشاهی ، سه‌شنبهٔ ۱۹ شعبان **۱۳۱۳** [رؤیت] .

35097 **ـ تهران،** دانشگاه۱/۳۵۳۳: نستعلیق ، شنبه ۱۰ع۱/**۱۲۲۸**(ص۱-۲۶۱) نزدیك به ۴۰۰۰ بیت [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۵۲] .

35098 **ـ تهران،** مجلس ۱۱۵۴/۴: در«کلیات» مؤرخ **۱۲۸۰** او [ف. مجلس ۳ : ۵۷۴] .

35099 **ـ تهران ،** دهخدا ۱۰۱/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳: ۴۵].

35100 **ـ شیراز ،** خانقاه احمدیه ۱۵/۱ : نوشتهٔ محسن عمادالفقرا ، با تاریخ **۱۳۴۳** در دفتر [نسخه‌ها۵:۲۱۸].

35101ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Api/VI21 ۲۱۳: نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲:۱۸۵].

35102 ـ بنگال، آسیایی ۲/۵۰ ao (۱۲۱۲): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۳۵].

35103ـ قاهره، دارالکتب ۱۲۲ ادب فارسی: تعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۱۲۹ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۵۶].

مصیبت نامه

پس از مجلسی و از روی کتابهای معتبر شیعی دربارهٔ رویداد کربلا سروده شده است. در آن آمده: ای که میخوانی «مصیبت نامه» را ـ هم بگرید هم بگریاند تورا.

35104ـ تهران، دانشگاه ۳۲۶۱: نستعلیق متن و هامش از سدهٔ **۱۲ـ۱۳** شاید بخامهٔ سراینده، ۲۴۵ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۲۳].

مضامین شعرا

جنگی است که برحسب مضمون و حروف تهجی سروده‌ها را در بابها و فصلها گنجانیده است. نسخهٔ ۲۵۰۴ دانشگاه که نسخهٔ اصل است مهر محمدرضا بن محمد جعفر مؤرخ ۱۱۳۳ را بسیار دارد. که دارندهٔ نسخه آقای باستانی راد او را نگارنده پنداشته‌اند ولی در ص ۴۲ آن آمده است: راقم رضا قلی خلف صفی قلی خان توپچی باشی سابق ۱۳ ذیحجهٔ ۱۱۳۲ قلمی شد. این نسخه مشوش است: باب پنجم در هفت فصل در عشق و عاشق و اشتیاق و انتظار و الفت و خیال و یکرنگی و بزم و مجلس و آغوش و بوسه و تماشای دیدار و پیمان و اغیار و مدعی و پند گوش و شرم و سرمه و وسمه و جامه و گریبان و جز آنها در باب ششم نیز هفت فصل در پیغام و راز و قاصد و کبوتر و کتاب و جز آنها، فهرست مفصل این نسخه در جلد ۹ دانشگاه آمده است. و نزدیک به ۴۵۰ سراینده را در آن نام برده است.

35105ـ تهران، دانشگاه ۲۵۰۴: نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۳**، نسخه آشفته، ۱۶۳ گ [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۷۳].

مطالب العشاق

از میرقاری.

آغاز: ای غیر ترا بسوی تو راهی نه ـ در سر حقیقت تو آگاهی نه.

35106 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۶۱۸/۱ (۶۳۱۵): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، همراه «انیس العارفین» او (گ ۱ـ۲۱)، آغاز برابر نمونه [ف. شیروانی ۲: ۵۲۶].

مطرز

سرودهٔ محمد اعظم عباسی چریاکوتی، که یاد او در «نظام الصرف: ۲۰۸۱» گذشت.

35107ـ آصفیه ۴۷/۷ مجامیع: با تاریخ **۱۳۳۳** در دفتر [ف. آصفیه ۳: ۷۳۴].

مطلع الانوار

از امیرخسرو دهلوی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۶» گذشت. نخستین مثنوی از «پنج گنج: ۲۶۷۹» اوست. اخلاقی، که در برابر «مخزن الاسرار» نظامی. در بیست مقاله سروده، و خود تاریخ سرودن را ۶۹۷ و شمارهٔ بیتهارا ۳۳۱۰ یاد کرده است. چند بار چاپ شده است. **آغاز:** بسم الله الرحمان الرحیم ـ خطبهٔ قدس است بملک قدیم ـ رایحهٔ فکرت و توقیع راز ـ نیست مگر این رقم چانگداز.

بنگرید : ذریعه۱۹ :۲۹۸ـ هفت آسمان: ۶۳ ـ ف.مشار: ۱۴۵۰.

35108 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱/۷۹۶H.: با تاریخ **۸۱۰** در دفتر ، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی‌ادهم ۱ : ۳۰۹].

35109 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۵۹ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۲۱**(۱۴۱۹م) [ریو۲ : ۸۶۷].

35110ـ **تهران**،مجلس ۹۲۱ـ۹۲۳: در هامش «پنج گنج» نوشتهٔ**۸۲۴**(ص۱ـ۱۸۴) [ف. مجلس ۳:۱۸۴].

35111ـ **تهران**، ادبیات ۱/۲۵۷ج: شعبان **۸۵۹** ، در«پنج گنج» او[ف.ادبیات۱: ۲۲۷].

35112ـ**تهران**،سلطنتی ۷/۱۲۲۷۶ (۷۲۴ف) : در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۶۲**[دکتر بیانی:۵۵۴].

35113 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۷۵۴ (۴۵۳ ف): در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۶۳** نسخه بنام«گنج سخن» است ، آغاز برابر نمونه[ف. دکتر بیانی:۱۹۸].

35114ـ**یوگسلاوی**، بایگانی‌دولتی زاکروب ۱۵۲ A : در «کلیات» مؤرخ **۸۷۲** او [نسخه‌ها ۲:۲۶].

35115 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۲Spi/VI۴۵۸۸:در«پنج گنج»اوست که‌در هامش «پنج گنج» نظامی نوشتهٔ **۸۷۷**دراصفهان (گ۱ـ۸۷) [ف. عبدالله۲:۴۴۳].

35116 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱/۷۹۵H.: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۸۲** او ، آغاز برابر نمونه[ف. فهمی‌ادهم۱:۲۰۳].

35117ـ **قاهره**،دارالکتب۱/۱۴۴م ادب فارسی: نستعلیق ۲۰ شعبان **۸۹۵**،در«پنج گنج» او [مخطوطات ۱:۱۳۴].

35118ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۵۵ف) Or ۲۹۴۹ : در «پنج گنج » او نوشتهٔ **۸۹۶** (۱۴۹۱ م) [ریو،ذیل : ۱۶۷].

35119ـ **تهران**، الهیات۱۸۴ ج:در «پنج گنج» او از سدهٔ **۹**،زرین[ف . الهیات۱: ۵۲].

35120ـ **تهران**، مجلس ۱/۹۱۲:در «پنج گنج» او از سدهٔ**۹** (ص۱ ـ۱۵۳) ، زرین [ف.مجلس ۳ :۱۸۵].

35121ـ **تهران**،دانشگاه۱/۲۷۰۶: در«پنج گنج» او از سدهٔ**۹** ـ **۱۰** ، زرین [ف. دانشگاه۱۰ : ۱۵۸۶].

35122 ـ **مـوزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۵ Add : سدهٔ**۱۵ـ۱۶** م[ریو۲ : ۶۴۷].

35123ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۵۲: نوشتهٔ **۹۰۳** [نسخه‌ها۵: ۴۸۳].

35124ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۵۳: نوشتهٔ **۹۰۳** ، ۵۰ گ[نسخه‌ها۵:۴۹۵].

35125 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۷ Or : در«پنج گنج» او نوشتهٔ**۹۰۳**[نسخه‌ها۴: ۶۸۷].

35126 ـ **تهران** ، ملك ۱/۴۶۸۲ : نستعلیق خوش **۹۰۴** در « پنج گنج » ، زرین [رؤیت] .

35127 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۹۸۳ Add: در«پنج گنج» او نوشتهٔ**۹۱۷**(۱۵۱۱م) [ریو ۲:۶۱۵].

35128ـ **تهران**، ادبیات۱/۲۱۷ج: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۲۰** [ف . ادبیات ۱: ۲۲۷].

35129 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۱۰۴ Add: در «کلیات»او نوشتهٔ **۹۲۳** (۱۵۱۷م) [ریو۲ : ۶۰۹].

35130 ــ **تهران** ، مجلس ۳۳۶ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۴۵** [ف . مجلس ۲ : ۱۹۸] .

35131 ــ **تهران**، سلطنتی ۱۷۸ (۴۵۲ ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۴۶–۹۴۷** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۸] .

35132 ــ**هند**، بانکیپور ۱۲۹ : میرعلی کاتب السلطان ابوالغازی سلطان عبدالعزیز بهادر خان، میانه‌های شعبان **۹۴۷** در بخارا ، باهتمام سلطان میرك کتابدار ، ۱۵۳ گ ۱۲ س [ف. عبدالمقدر مولوی: ۱۹۱] .

35133 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۲۰/۱ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۶۱** ، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۰۶] .

35134 ــ **تهران** ، ادبیات ۲۵۶/۱ حکمت : نستعلیق جلال الدین محمود فیروز بخت حسینی ، ج ۱/**۹۶۸** (۱ر–۴۲ر)، زرین، در پنج گنج او. [ف. ادبیات ۲ : ۵] .

35135 ــ **تهران**، سلطنتی ۱۸۰ (۴۵۱ ف): در «ثمانیه 28789 نوشتهٔ **۹۷۲** [ف . دکتر بیانی : ۱۹۶] .

35136 ــ **هند** ، بانکیپور ۱۲۸ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ شوال **۹۷۴** ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالمقدر: ۱۸۷] .

35137 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۶۹۹ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۸** (۱۵۷۱م) [ریو ۲ : ۶۱۶] .

35138 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۲ Add : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۱** (۱۵۷۳م) .

35139 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۱ Add : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۲** (۱۵۷۴م) [ریو ۲ : ۶۱۶] .

35140 ــ **تهران**، استاد مینوی ۸۱/۱ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۶** [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۰] .

35141 ــ **تهران** ، مجلس ۳۳۵ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۹** [ف . مجلس ۲ : ۱۹۸] .

35142 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۹۷۶ Add : مظفرقلی فرزند شاه‌قلی ارلات، **۹۹۵** (۱۵۸۷ م) در گجرات ، ۹۲ گ [ریو ۲ : ۶۱۶] .

35143 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۹ Api/VI ۲۲۲ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۹۶** [ف . عبدالله ۲ : ۲۴۵] .

35144 ــ **تهران**، سلطنتی ۱۸۱ (۴۴۹ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۴] .

35145 ــ **تهران**، مجلس ۹۲۵ : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۰** ، زرین، ۵۲ گ ۳۴ س [ف . مجلس ۳ : ۱۸۷] .

35146 ــ **مشهد** ، رضوی ۹۲۶/۱ ادبیات (۴۵۴۶): نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۲۳۴] .

35147 ــ**مشهد**، رضوی ۲۹۸/۱ (۴۵۴۳): در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰** ، زرین [رؤیت] .

35148 ــ**مشهد**، رضوی ۲۹۹/۱ (۴۵۴۵): در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰** ، زرین [رؤیت] .

35149 ــ **تهران**، دانشگاه ۲۶۶۲/۱ : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰** ، زرین [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۶۰] .

35150 ــ **تهران**، مجلس ۲۳۵۵/۱ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۱۵** ، زرین [ف. مجلس ۸ : ۶۶] .

35151 ــ **بنگال**، ایشیاتك ۱۴۵ منظوم (۶۶۹) : نستعلیق **۱۰۱۶** [ف . بنگال ۱۰۱] .

35152 ـ لنین گراد، آکادمی علوم C۸۶ (۴۲۵ف): نوشتهٔ **۱۰۱۶** .

35153ـ تهران، سلطنتی۱۷۶(۴۵۷ ف): نستعلیق خوش عزیز محمدفرزندخواجه عوض محمد ، **۱۰۲۴** در هرات ، آغاز برابر نمونه ، زرین، ۲۳۹، ۲۳ص۱۳س[ف. دکتر بیانی: ۲۰۴] .

35154ـ تبریز، ملی۱/۲۶۰۱: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۳۴ ـ ۱۰۳۵** [ف. ملی تبریز ۱:۴۷۲] .

35155ـ تهران، ملی۱/۹۹ فهرست نشده : در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۳۸** ، زرین [نسخه‌ها۴:۲۳۹].

35156 ـ تهران، ملک ۲۸/۴۱۳۷: نستعلیق محمد شریف مروی ، **۱۰۴۵** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35157 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۶۴۲ (۴۵۵ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۵۲** [ف. دکتر بیانی :۲۰۲].

35158ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۸ Api/VI ۲۲۰: نستعلیق محمد حسن، ۹رمضان**۱۰۸۸**، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۲۴۷].

35159ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۰۷۶/۵۰۸۸ : محمد رضا ، شعبان **۱۰۹۲** (۱۶۸۱م) [ف.دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۸۲].

35160ـ مشهد، رضوی۱۱/۲۷۹(۴۵۴۴): در«پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

35161ـ مشهد، رضوی ۱/۱۰۵۳۸: فهرست نشده: در«پنج گنج»او، نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، زرین[رؤیت].

35162ـ مشهد، رضوی۹۸۴ ادبیات (۴۵۴۷) : نستعلیق خوش علی حسینی ازسدهٔ **۱۱** ، آغاز ۱۰۹ بیت افتاده، زرین[ف.رضوی ۷: ۸۳۴] .

35163 ـ تهران، سلطنتی ۲/۵۶۲ (۷۰۳ف) : در«پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱**[دکتر بیانی: ۵۰۰] .

35164ـ65ـ آصفیه۱۱۹ و۱۵۸: دو نسخه ، یکم ازپایان سدهٔ **۱۱** و دوم معمولی ، آغاز برابرنمونه [ف. آصفیه ۲:۴۳۲].

35166 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۶۳/۵۱۷۴: سدهٔ**۱۱ـ۱۲** . آغاز و انجام افتاده [ف.دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۸۲] .

35167ـ تهران، مجلس ۱/۲۳۵۷: در«پنج گنج» او از سدهٔ**۱۲** ، زرین[ف.مجلس ۸:۶۹].

35168ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب E ۲۴ Spi/VI ۵۱۷۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده [ف.عبدالله۲:۴۷۲].

35169ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۰۶۲/۵۰۷۴ : غلامحسین، ۲۴ ج ۲/**۱۲۳۷** (۱۸۲۲ م) [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱:۱۸۲] .

35170ـ تهران، مجلس ۱/۲۳۵۸: نسخ‌سدهٔ **۱۳** ، در «پنج گنج» او [ف .مجلس۸ ۷۰] .

35171ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۹۱ ، ۸۷۱ مطلع : نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳** ، برگ آغاز افتاده ، ش۱ دفتر، ۱۱۷گ ۱۵س [منظور احسن عباسی ۱:۴۸۲] .

35172ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۰۷۷ / ۵۰۸۹ : نوشتهٔ نبی بخش، سدهٔ **۱۳** [دکتر محمد بشیرحسین۱ :۱۸۲].

35173 ـ لنین گراد، آکادمی علوم

B۱۸۶۷ (۴۱۱۶ف) : بی‌تاریخ ، ۱۱۷ گ [آکیموشکین ۱ :۸۲ و ۵۵۱].

35174ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۱ ادب فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ، زرین، درسر لوح آن آمده «ماء حیات خسرو» آغاز برابر نمونه. ۸۷ گ ۱۳ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۳].

35175ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۱۲۷/۴۱۸۰: تاریخ یادنشده.

35176ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۰۷۱/۵۰۸۳: آغاز افتاده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ :۱۸۲].

مطلع السعدین

35177ـ **هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ رضا: نوشتهٔ **۸۷۵** [یادداشتهای مهدوی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۵۰].

35178ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۲۶۲۷۵ Add: از سدهٔ **۱۹** م، گزیدهٔ آنست (گ۱۴ـ ۲۵) [ریو ۲: ۸۶۱].

مطلع الشمس

سیدقاسم، در ص ۹۹ گذشت.

مطلع العاشقین

از حسین حسینی طبسی، درچهل وشش باب وهر باب دریك موضوع ونام گویندهٔ هر مطلع در مقابل آن نوشته شده است [گلچین معانی].

بنگرید: ذریعه ۲۱ :۱۵۶.

35179ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج: در مجموعهٔ مؤرخ **۹۷۷** پیرمحمد کاتب. زرین، با یك مجلس تصویر [نسخه‌ها ۶: ۶۶].

مطمح الانظار

از محمد امین شهرستانی، روح‌الامین میرجمله، که یاداو در «دیوان: ۲۳۳۶» گذشت. دومین مثنوی از «پنج گنج: ۲۶۸۴» اوست، به‌پیروی از «مخزن‌الاسرار» نظامی، بادیباجه‌ای به‌نثر بنام محمد قلی قطبشاه (۹۸۹ ـ ۱۰۲۰) بسال ۱۰۱۹ در چهل روز در ۲۲۳۳ بیت سروده است. **آغاز**: (دیباجه) : سلسلهٔ لطف خدا... **آغاز**(متن): بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ مطلع آیات کلام حکیم ـ فاتحه وخاتمه دازین وزیب ـ سلسله جنبان فراز ونشیب.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۶۰ (خمسه) و ۱۹ : ۲۹۹ (مطمح).

35180ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۸۰ ۴۴۹۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۶ گ [ف. عبدالله ۲: ۵۳۱].

35181ـ **تهران**، دانشسرای عالی ۱/۱۱۶ قریب : در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱ـ۱۲**، زرین [نسخه‌ها ۵: ۶۱۹].

35182ـ **تهران**، سنا ۷۵۷۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۲: ۲۵۴].

35183 ـ **تهران**، مجلس ۱/۸۹۹۰ فهرست نشده : در «پنج گنج» او [آقای رحیمی].

35184ـ **تبریز**، سلطان‌القرائی: در «پنج گنج» او [ذریعه ۸ :۲۶۰].

35185ـ86ـ **آصفیه** ۵۴۴ و ۱۰۴۰: دو نسخه تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «مثنوی روح‌الامین» یاد شده [ف. آصفیه ۲: ۴۳۶].

مطمح الانظار

از حزین لاهیجی، محمدعلی که یاداو در «فرس نامه : ۴۴۱» گذشت . مثنویست به‌پیروی از «مخزن‌الاسرار» نظامی، که در «هفت آسمان» بدین نام خوانده‌شده‌است، ودر «کلیات: ۱۸۵۵» او در لکهنو ۱۲۹۳ چاپ شده‌است. **آغاز**: ای دل

افسرده، خروشت کجاست ـ خامشی از زمزمهٔ جوشت کجاست .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۲۹۹ـ هفت آسمان: ۱۶۱ .

35187 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۴۹۰/۱۴۴۰: سدهٔ **۱۱**، درفهرست ناشناخته مانده است[دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۷۰] .

35188 ـ **موزهٔ بریتانیا ۳۲۲ Or**: در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۱۵۵** (۱۷۴۲م) [ریو ۲: ۷۱۵] .

35189ـ **پاکستان ،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۲۱۹/۵ : نوشتهٔ ۸ رجب **۱۱۶۱** (۱۷۴۸ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۸۳] .

35190ـ **تهران،** مجلس ۹۷۱/۸:در «کلیات 17538» اونوشتهٔ **۱۲۲۸**، درحمد و نعت در۱۱۲ بیت [ف. مجلس ۳: ۲۶۲].

مطلوب قاری

در قرائت، درص۹۹ گذشت .

مطلوب کل طالب من کلام علی بن ابیطالب

از وطواط، که ۱۷ نسخهٔ آن درص۱۶۸۶ـ ۱۶۸۷ یاد شده ، و اینک چند نسخهٔ دیگر:

35191ـ **تهران،** سلطنتی۲۰۸۴(۳۳۰ ف) : ثلث و نستعلیق محیی ، و تحریر محمد فرزند عبدالواسع تبریزی، ۱۸ ج ۲ **۸۷۸**. زرین، **آغاز:** لوکشف الغطا... حال خلد وحیم دانستم. در فهرست بنام«صدکلمه» یادشده۲ ۳ص ۹ص[ف. دکتر بیانی: ۴۳].

35192 ـ **مشهد،** رضوی ۱۰۲۸۹/۱ فهرست نشده : نستعلیق خوب قطب الدین احمد فرزند کمال الدین محمـد طبیب ، ۲۱ رمضان **۹۴۵**، نسخهٔ هنری (۱پ-۱۷پ). نام سراینده در دیباجه نیامده و ترجمهٔ نثری را نیز ندارد [رؤیت] .

35193 ـ **موزهٔ بریتانیا ۱۶۸۲۶ Add** : نستعلیق سدهٔ **۱۶**م ، [ریو۲: ۵۵۳].

35194 ـ **موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۹۱ Add** : در «کلیات» او نوشتهٔ رمضان **۱۰۶۳** (۱۶۵۳ م) [ریو۲: ۵۵۳].

35195ـ **موزهٔ بریتانیا ۵۴۹۰/۲ Harl** : با تاریخ **۱۰۷۶** (۱۶۶۶م) دردفتر (گ۱۹۷-۲۱۳) [ریو۲: ۷۹۰].

35196 - **تهران،** سلطنتی۳۱۲۷(۳۳۱ ف): نستعلیق زیبای **۱۲۷۳** یا **۱۲۷۸** (هردو تاریخ درفهرست آمده)، **آغاز:** لوکشف الغطاء ... حال خلدوجحیم دانستم. زرین[ف. دکتر بیانی: ۴۵] .

مطلوب وطالب = طالب و مطلوب

از سعیدکمال سمرقندی، ملقب به فطرت زردوز. مثنوی‌ست در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ فطرت ازاو یادنشده است.

35197ـ **لنین گراد،** آکادمی علوم ۶۶ D (۲۸۲۶ف) : بی تاریخ، (۱۵۳پ-۱۸۶) [آکیموشکین ۱: ۳۶۹].

35198 ـ **لنین گراد ،** آکادمی علوم A۸۱۳ (۲۸۲۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۰۷**، (۱۸ر-۳۸پ) [آکیموشکین ۱: ۳۶۹] .

طالب ومطلوب = مطلوب وطالب

مثنویست عرفانی، نام آن پیش ازمتن طالب ومطلوب ودرکلفون«مطلوب وطالب» آمده است.

35199 ـ **لنین گراد ،** آکادمی علوم B ۲۴۷۳ (۲۸۲۴ ف) : نوشتهٔ **۱۳۱۵** ،

۱۵۷ گ[آکیموشگین ۱: ۳۶۹].

مظفرنامه = سبع المثانی = سبعة ابحر

از ساغر اصفهانی، محمد ابراهیم که یاد او در «دیوان: ۲۳۴۲» گذشت. مثنویست حماسی دینی، درچهارده دفتر (برای چهارده تن) و خاتمه‌ای (در طرفی از واردات درسه فصل)، در هفت بحر و درهفت مجلد. دفتر یکم در بحر تقارب در معجزات پیامبر در ۱۱۰ معجزه بسال ۱۲۹۰ سروده، دفتر سوم درسر گذشت حضرت فاطمه در ۱۱۰ مجلس وچهار آغاز وسه انجام دربحر سریع مطوی موقوف و این یکی را در ۱۲۹۲ بانجام رسانده است: مثنوی را بنام مظفرالدین شاه که درآن‌هنگام ولیعهد بوده، در ۱۲۸۹ آغاز و در ۱۲۹۴ به انجام رسانده‌است. **آغاز** (دفتر ۱): مخفی نماند که این کتاب مستطاب چون در معجزات چهارده معصوم.. من این سبع المثانی نامهٔ تو ـ که روشن‌تر زمهر وماه باشد ـ **مظفر نامه** نامش برنهادم ـ که او نام **مظفرشاه** باشد ... بنامی کز وانبیای کبار ـ نمودند اعجاز خود آشکار. **آغاز** (دفتر ۳): دفتر سوم ازچهارده دفتر.. سبع المثانی وسبعة ابحر دراحوال صدیقه. ... درتوحید... بارخدایا توازآن برتری ـ کت صفت آرند بصورت گری.

35200 ـ **تهران،** ملك ۵۴۱۵: شکسته نستعلیق محمد ابراهیم ساغز (سراینده) دراواخر ع۲/**۱۲۹۴** برای صاحب دیوان، زرین، ازدفتر سوم آغاز میشود، ۱۳۲ گ ۲۱ س[رؤیت].

35201 ـ **تهران،** ملی ۳۰۶ف: شکسته نستعلیق خوش ۲۰ رجب **۱۲۹۴** (سراینده) برای مظفرالدین‌شاه، دفتر یکم و دوم است، ۲۰۳ گ ۱۹ س [ف. ملی ۱: ۲۹۸].

35202 ـ **عبدالحسین بیات**: نوشتهٔ خود سراینده، پیرامن ۱۰۰۰۰ بیت، گویا هر چهارده دفتر باشد، [نسخه‌ها ۶ : ۸۳].

35203 ـ **تهران،** مجلس ۵۹۲۱: نستعلیق میرزا جان محرم **۱۲۹۷**، زرین، هر ۱۴ دفتر است باخاتمه، درفهرست آمده که بروزگار ولایتعهدی فتحعلی شاه وبنام اوسروده شده ـ ولی این درست نیست، ۱۰۶۰ص ۲۳س[ف. مجلس ۱۷: ۳۰۷].

مظهر الآثار

از میر هاشمی کرمانی، بهگری، سیدمحمد هاشم معروف به‌شاه جهانگیر، درگذشتهٔ ۹۴۶ او جز هاشمی بخارایی درگذشتهٔ ۹۴۵ است که یاد او در «دیوان: ۲۶۰۸» گذشت، ونیز جز هاشمی دهلوی (۱۰۷۳ـ۱۱۵۰) است. هدایت این مثنوی را نادرست ازهاشمی دهلوی دانسته ودرفهرست رضوی این دوکس درهم آمیخته‌شده. یکمین مثنوی از «پنج گنج» اوست، عرفانی که درشهر تته بسال ۹۴۰ سروده است: نهصدوچهل بودکه این نظم پاك ـ نقش بقایافت از این لوح خاك. ونیز: لاجرم این نامهٔ قدسی نظام ـ شدزقضا «مظهرالاثار» نام. این مثنوی در «هفت اقلیم» بنام «مظهر اسرار» یادشده است. در ۱۹۵۷م در حیدرآباد چاپ شده است. **آغاز۱)**: بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ فاتحه آرای کلام قدیم. **آغاز۲** سرخط دیوان الهی است این ـ سرورق دفتر شاهی است این.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۸۹ (هاشمی) و ۱۹: ۲۹۹ (مظهر) ـ فرهنگ سخنوران: ۶۲۸ ـ مجمع الفصحا ۲: ۵۶ ـ هفت آسمان: ۹۰ ـ راهنمای کتاب ۹: ۴۴۰ ـ ف. رضوی ۳: ۹۳.

35204 ـ **آصفیه** ۳۶۸: نوشتهٔ **۹۸۷**

درفهرست‌سراینده بنام‌هاشمی‌هراتی‌یادشده‌است. [ف. آصفیه ۴:۵۸۴].

35205ـ **تهران**، مجلس ۱۱/۲۶۶۵: باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص ۲۶۵ ـ ۲۶۶)، ۴۶ بیت آنست. آغاز: ای‌دوجهان محوتماشای تو ـ جز توکسی‌نیست در اثنای‌تو [ف. مجلس ۸:۴۱۹].

35206ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۴۶۱منظوم (۵۶۰) : نستعلیق **۱۰۹۵** [ف . بنگال : ۱۰۱] .

35207ـ **کپنهاك**، سلطنتی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ :۶۹۹].

35208ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۲۵۴۹۳ Add : از سدهٔ **۱۷** م، (گ ۲ـ۵۸) [ریو ۲ : ۸۵۵] .

35209 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۱ Add : باتاریخ **۱۱۳۸** (۱۷۲۶ م) در دفتر (گ ۱ ـ ۹۵) آغاز برابر نمونه [ریو ۲ : ۸۰۲] .

35210 ـ **تهران** ، ملك ۱/۵۳۶۳ : نستعلیق، **۱۲۶۷**، (۸پ‌ـ۶۳ر)، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت] .

35211ـ **تهران**، مجلس ۸۹۷۹ فهرست نشده : ازکتابهای آقای سلطان القرائی بوده است. ۲۰۵ص ۱۱ بیت[ذریعه ۹ :۱۲۸۹].

35212 ـ **مشهد**، رضوی ۶۰ تاریخ : نستعلیق تاریخ‌یاد نشده، آغاز برابر نمونهٔ**۱**، درفهرست ازمیرهاشم‌عرشی‌دانسته‌شده است، ۱۲، گ ۳۷س [ف . رضوی ۳ :۹۳].

35213ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/۱۱۲۲/۴۱۷۵ :تاریخ‌یادنشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ : ۱۸۳].

35214ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۸۵۶ Spi/VI۴۸: نستعلیق ، بی‌تاریخ ، آغاز افتاده ، ۵۴ گ [ف. عبدالله ۲ :۵۰۶] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. محمدبشیر].

35215ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۰۲۰ Spi/VI ۴۸A: نستعلیق بی‌تاریخ، [ف. عبدالله ۲ : ۵۰۷] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۸۳] .

35216ـ **بادلیان** ۳/۲۰. فرازر :فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۲۱ هست [فیلمها : ۵۵۵] .

35217ـ**حلب**، اوقاف، احمدیه ۱۳۹۰ : نسخهٔ تازه ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

مظهرالاسرار

ازعطارتونی، که یاداودر «دیوان: ۲۴۴۵» گذشت ، یا عطار نیشابوری که یاد اودر «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت . مثنوی‌ست عرفانی در پیرامن سه‌هزار بیت وجز «مظهرالعجایب» اوست، در این دو بیشتر درولایت وامامت گفتگوشده است، چنانکه در « جوهر ذات » بیشتر در پیرامن پیامبری‌سخن‌رانده‌شده‌است، در«مظهرالاسرار» به‌سی‌پرسش پیری پاسخ گفته است. کتابی که بنام «سی‌فصل: ۲۹۳۰» پیش‌ازاین گذشت همین‌مثنوی است‌بادگرگونیهایی. **آغاز:** گنه‌کارم‌زفعل‌خود کنه‌کار‌ـ‌خداوندا توئی دانای اسرار (درنسخهٔ ۱۱۵۱ مجلس و نسخهٔ ۴۴۳ همان‌کتابخانه دو مصرع بالا جابجا نوشته شده است) .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۰۰ (مظهر)ـ ف. مشار: ۹۹۴ (سی‌فصل).

35218ـ **تهران**، مجلس ۵/۱۱۸۴: نستعلیق قطب‌الدین تونی، در پیرامن **۱۰۰۸** ، (ص۱۷۴‌ـ۲۳۴) پیرامن ۲۸۰۰ بیت ، پس‌از

«مظهر العجایب» او جای دارد. [ف. مجلس ۳: ۶۶۱].

35219ـ **تهران،** مجلس ۱۱۵۱/۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» نیشابوری [ف. مجلس ۳: ۵۷۲].

35220ـ **تهران،** مجلس ۴۴۳: نستعلیق باشش مثنوی دیگر ازهمو، درفهرست ازمظهر العجایب جدا نشده [ف. مجلس ۳: ۵۸۹].

مظهر الاسرار

از نویدی شیرازی (م ۹۸۸) ، که یاداو در «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت. نخستین مثنوی از «پنج گنج» اوست، عرفانی، نسخهٔ ۲۴۲۵ دانشگاه در ۲۵۳۰ بیت است.

35221ـ **تهران،** دانشگاه ۲۴۲۵: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** ، [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۷۷].

مظهر برکات = مثنوی...

35222ـ **آصفیه** ۲۴۲ مثنوی: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۶۳۰].

مظهر العجایب

ازعطار تونی، که یاداودر «دیوان: ۲۴۴۵» گذشت، که ازعطار نیشابوری دانسته شده است و بنام اونیزچاپ شده است. مثنویست عرفانی درپیرامن چهار هزاربیت دربارهٔ ولایت وامامت وکسانیکه نیشابوری را شیعی نمیدانند این را مؤید نسبت آن به تونی میدانند. **آغاز**: آفرین جان آفرین برجان جان ـ زانکه اوهست آشکارو او نهان ـ در مقام لایزالی آشکار ـ در درون عاشقان بیقرار .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۰۰ ـ ف .مشار: ۱۴۵۳.

35223ـ **شیراز،** دکتر وصال ۳/مج : باتاریخ **۸۹۲** در «کلیات» نیشابوری [نسخه‌ها ۵: ۲۹۳].

35224ـ **تهران،** ملك ۵۰۶۲/۱۰: در «کلیات» نیشابوری نوشتهٔ **۹۶۵** (۵۴۹پ ـ ۶۳۰ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35225ـ **تهران،** مجلس ۱۱۸۴/۴: نستعلیق قطب‌الدین تونی، در **۱۰۰۸**، (ص ۳۹ ـ ۱۷۳) پیرامن چهار هزار بیت سپس مظهر الاسرار [ف. مجلس ۳: ۶۶۰].

35226ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۳۵ : نستعلیق ۱۱ ع ۲ **۱۰۳۶/** . کاغذ بخارایی، در در «کلیات» نیشابوری [نسخه‌های ۲: ۹۱].

35227ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۹۹/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین (ص ۳۹۳ ـ ۵۳۸) در «کلیات» نیشابوری، با ۷۰۸۰ بیت، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۳۳۵].

35228 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۲۱ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه، ۷۴ گ [ریو ۲: ۵۷۹].

35229ـ **هند،** بانکیپور ۴۶: در «کلیات» نیشابوری از سدهٔ **۱۷** ، (بنگرید: اسرارنامه 27326) [ف. عبدالمقدار: ۶۳].

35230ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۳۶ : نسخ عبدالنبی فرزند محمد مشهدی، درپنجشنبهٔ ۲۴ رجب **۱۱۲۵** (پایان لسان الغیب ـ کلیات نیشابوری) [نسخه‌ها ۲ : ۹۱].

35231 ـ **تهران** ، دهخدا ۹۸/۱ : نستعلیق ابراهیم فرزند ملامحمد تهرانی، ۱۴ شوال **۱۱۸۹** [نسخه‌ها ۳: ۴۴] .

35232ـ **هند،** بانکیپور ۴۸: نستعلیق ۱۵ شوال بدون سال، سدهٔ **۱۸** م، ۳۷۵ گ ۱۵ س [ف. عبدالمقدر: ۷۱].

35233ـ **آصفیه** ۲۵۴ مثنوی : نوشتهٔ **۱۲۱۷** [ف. آصفیه ۳ : ۶۳۲].

35234ـ آصفیه ۲۴۵ مثنوی: نوشتهٔ ۱۲۵۴ [ف. آصفیه ۳:۶۳۲] .

35235 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/V1 ۱۳ G ۳۶۹۴: نستعلیق پیرامن سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه [ف.عبدالله ۲:۴۵۲]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف.دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۸۳] .

35236ـ مشهد، رضوی ۹۸۵ ادبیات (۴۹۶۹) : نستعلیق عبدالکریم طباطبائی ، رجب ۱۳۰۰ ،آغاز بمانند نمونه [ف . رضوی ۷:۸۳۵] .

35237ـ مشهد ، رضوی۹۸۶ ادبیات (۸۴۳۶): نستعلیق ۲۵ذیحجه ۱۳۴۶ ، بخشی از آنست،آغاز برابر نمونه، ۱۵۵ گ۱۵س[ف. رضوی۷: ۸۳۶].

35238ـ تهران ، مجلس ۲/ ۴۴۳ : نستعلیق، تاریخ یادنشده، در «کلیات» نیشابوری، آغاز برابر نمونه[ف. مجلس۲: ۴۶۰].

35239ـ بنگال، ایشیاتك۱۴۷منظوم (۲۶۳) : نستعلیق، تاریخ یادنشده، مصور[ف. بنگال:۱:۱۰۱] .

مظهر گل

ازابوالبرکات منیرلاهوری، درگذشتهٔ رجب ۱۰۵۴ ،فرزند ملا عبدالمجیدملتانی. مثنویست درحالات سفربنگال. **آغاز :** بنام فیض بخش دانش آموز ـ که دلها گشته از وی فیض اندوز.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۱۵ـ فرهنگ سخنوران ۵۷۱ .

35240ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۳۹۱/ ۴۴۴۲/۴: نوشتهٔ ۲۱ذیحجهٔ ۴ جلوس شاه عالم۱۱۷۷(۱۷۶۳م)، آغاز برابر نمونه[ف، دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۸۴].

مظهر گل

ازجامی فرزندکمال الدین القر تگـنی. مثنوی‌ست، درکلام و اصول دین با بهره بردن از حدیث، در۷۵عقده ویك خاتمه. شایدبسال ۱۰۱۳ سروده شده باشد .

35241 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۰۷۳ (۴۱۲۴ف): نوشتهٔ ۱۱۶۵، (۱ر- ۱۲۶پ) .

35242 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C۱۳۲۵ (۴۱۲۸ف): نوشتهٔ ۱۱۸۵، (۱ر- ۹۲پ) .

35243 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B۲۰۸۶ (۴۱۲۵ف): نوشتهٔ ۱۲۱۵، ۸۴گ.

35244 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B۱۰۰۷ (۴۱۲۳) : بی‌تاریخ ، (۱۴۲پ - ۱۸۶پ) .

35245 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B۲۱۶۱(۴۱۲۶ف) : بی‌تاریخ ، (۲۰ پ - ۸۹ پ) .

35246 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B۲۳۸۶ (۴۱۲۷ ف) : بی‌تاریخ ، ۹۳ گ [ف. آکیموشکین۱:۵۵۲] .

معارضهٔ شعرا

از فتحعلی‌خان صباکاشانی ، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. مثنوی‌ست . **آغاز:** بروزی خوشتر ازروزجوانی ـ زمین وآسمان در شادمانی .

35247 ـ تهران ، سلطنتی ۷/ ۴۰۷ (۶۵۸ف): همراه «دیوان 24181» اونوشتهٔ ۱۲۴۰ [ف. دکتربیانی: ۴۳۷].

35248 ـ تهران ، ملی۲۶۰ ، ۲۶۷ فهرست نشده : نستعلیق محمدکاظم حلال‌خور، در «کلیات17804» نوشتهٔ ۱۲۴۰ او(ص۶۸۵-

۶۹۳) ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶ : ۱۴۵] .

معالی و مظاهر

ازرزمی رومی، که یاد او در «دیوان: ۲۳۳۳» گذشت. مثنوی‌ست بزمی درعشق معالی و مظاهر، درپیرامن ۴۶۵ بیت. درپایان آن آمده: تو نیز ای **رزمی رومی** نهانی ـ چنین یاری بدست آر ارتوانی. **آغاز:** شنیدم روزی ازسنجیده گویی ـ چوشعله سرکشی ژولیده مویی ـ مقیم عشق و دل راه‌رزه‌گردی .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۰۱.

35249ـ **تهران**، ملك ۵۰۷۶/۳ در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

معتمر و عیینه

داستان معتمر و عیینه و شیخ سدی سقطی است **آغاز:** معتمر نام مهتری زعرب ـ رفت تا روضهٔ نبی یکشب.

35250ـ **تهران**، سپهسالار ۲۱۲۰ : نستعلیق میرعلی کاتب (ص ع)، ۲۳ گ ۱۱ س [ف. سپهسالار ۵: ۶۰۲] .

معجزات خاص رسول

حماسهٔ دینی‌ست .

35251 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۱۲۲/۱۰۷۰/۲ : نوشتهٔ **۱۱۱۸** (۱۷۰۶م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۲۴] .

معدلت‌نامه = سلسلة‌الذهب

جامی ، نسخهٔ 31114

معدن اسرار

مثنویست عرفانی سرودهٔ ۱۲۶۱ یا ۱۲۶۲ (مظهرالعجایب) .

35252ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۸۱۴/۷ : نوشتهٔ‌خود سراینده **۱۲۶۱** [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۸۴].

معراج

در بحر طویل، در ۲۲ بند.

35253ـ **تهران**، الهیات ۱۹۷/۳ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باتاریخ ۱۲۸۶–۱۲۸۸ (گ ۶۷) [ف. الهیات ۱: ۱۸۰] .

معراج آسمان خیال = عروجیه

ازحفظی ، قاسم که یاد او در « دیوان : ۲۳۰۰» گذشت . قصیده‌ایست که بسال ۱۰۳۰ سروده است.

35254ـ **تهران**، دانشگاه ۲۳۸۸ :در «دیوان : 22743» او از سدهٔ **۱۲** (ص ۲۸۱ـ ۲۸۹) [ف. دانشگاه ۹: ۹۷۹].

معراج‌الخیال

از تجلی شیرازی ، علیرضا که یاد او در «سفینة‌النجات: ۹۵۸» گذشت. مثنوی‌ست عرفانی در بحر رمل در حالات درونی شیفتگان ، در پیرامن ۲۴۰ بیت، بسال ۱۳۴۳ در بمبئی چاپ‌شده است. **آغاز:** درسرم دیگر همای عشق بار ـ ریخت طرح آشیان از خارخار.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۰۱ ـ ف . مشار: ۱۴۵۸ .

35255 ـ **عبدالحسین بیات** ۴ مج: همراه دیوان اومؤرخ **۹۹۳** ، زرین [نسخه‌ها ۶: ۶۵] .

35256ـ **تهران** ، ملك ۴۹۳۲/۴ : شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۰۱۴** دردفتر بهمین خامه (۱۳پ ـ ۱۱۸پ) چهارستونی، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35257ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۰۰ :

نستعلیق سدهٔ ۱۱، باتاریخ **۱۰۱۴** درجنگ [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۴۴].

35258ـ **تهران**، مجلس ۵۰۰۸/۹: شکسته نستعلیق علی اشرف، با تاریخ **۱۰۶۸** در دفتر، (۱۸پ-۳۳ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35259 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۴۶/۱: در جنگ **۱۰۶۷-۱۱۴۸** (ص۱هامش) [ف. ملی تبریز ۱: ۳۷۶].

35260 ـ **تهران**، مجلس ۳۰۳۸/۷ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۰۷۱** (؟) (ص ۴۰۳- ۴۱۹) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۹].

35261 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۲۹۵/۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** [رؤیت].

35262 ـ **تهران**، ملك ۶۰۵۳/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۴۴ر-۵۰پ) [رؤیت].

35263 ـ **تهران**، ملك ۴۶۷۱/۴: سدهٔ **۱۱**، در «گنج معانی» (۵۳پ - ۵۸پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35264ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۵/۶۳: نستعلیق باتاریخ **۱۱۰۴** دردفتر (ص ۳۹۶ - ۴۳۶) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۱۸].

35265ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۹۱/۱۲۴: در مجموعهٔ آقا محمد معینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۵۹۹ - ۶۰۲) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۴].

35266 ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۵/۳ ادبیات: جنگ مؤرخ **۱۱۱۶ - ۱۱۲۹** (ص ۲۵-۳۱) [ف. رضوی ۷: ۲۷۴].

35267ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۸۴/۲۲: با تاریخ شوال **۱۱۳۲** در دفتر [نسخه‌ها ۲: ۱۰۸].

35268ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۱/۲ Add: با تاریخ **۱۱۳۸** (۱۷۲۶ م) در دفتر (۹۶-۱۰۷)، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۸۰۳].

35269 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or۴۷۷۲: با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶ م) در دفتر (گ ۲۵۰-۲۵۰پ) [ریو، ذیل: ۲۳۵].

35270ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۶/۷: شکسته نستعلیق فضل‌الله **۱۱۷۱** (ص ۴۰۳ - ۴۱۹)، ۲۴۰ بیت [ف مجلس ۸: ۴۲۶].

35271ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۵۸۷/۱ Add: باتاریخ **۱۱۷۵** (۱۷۶۱م) (گ۱-۹) [ریو۲: ۸۲۰].

35272ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۴۴/۱۱: نستعلیق عبدالکریم نجارباشی در قندهار کابل پنجشنبه ۲۴ج۱ /**۱۱۹۱** (ص۸۶ - ۹۷) [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۲۴].

35273 ـ **تهران**، ملك ۴۷۱۹/۳: شکسته نستعلیق، درجنگ مؤرخ **۱۱۹۲**، (۴ر- ۷ر) [رؤیت].

35274ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B ۱۲ (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوری مهجور **۹۹-۱۱۹۱** [ف. آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

35275 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۵/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، (۱۶۶پ-۱۷۳ر)، نسخهٔ ممتاز [رؤیت].

35276 ـ **تهران**، ملك ۵۰۱۴/۳: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، (۲۴پ-۳۰پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35277ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۱۴: د: جنگ سدهٔ **۱۲** [ف. دانشگاه ۱۶: ۴].

35278ـ **تهران**، ملی ۲۰۳/۲ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، (ص۶۲۰ - ۶۳۲)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱: ۲۰۲].

35279ـ **تهران** ، ملی ۱۰۱/۱۹ف: نستعلیق ، سدهٔ **۱۲** ، (ص ۱۵۵ ـ ۱۶۰ چهار ـ ستونی) ، آغاز برابر نمونه [ف . ملی ۱ : ۹۵] .

35280 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۸۸: نستعلیق با تاریخ **۱۲۲۳** درجنگ [رؤیت].

35281 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۱۴/۲ : نستعلیق شکسته پیرامن **۱۲۵۰** (۶ر ـ ۱۳ ر) آغازبرابر نمونه [رؤیت].

35282ـ **تهران**،دانشگاه۴۲۴۳/۱۲: نستعلیق **۱۲۶۹**، آغازبرابر نمونه(ص۱۰۸ـ ۱۱۷) در فهرست ازسراینده‌نام‌برده‌نشده[ف. دانشگاه۱۳: ۳۲۱۴].

35283ـ **تهران**،مجلس۲۳۲۹/۱۷: نستعلیق**۱۲۷۴-۱۲۷۵**(ص۱۸۱ـ۱۹۵جنگ) آغاز برابرنمونه[ف. مجلس ۸: ۲۵].

35284ـ **تهران**، سنا ۷۵۵۲/۹: با تاریخ **۱۲۷۶** در دفتر ، بیاضی [نسخه‌ها ۲ : ۲۴۹] .

35285ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۹۲۳PiVI۱۵۷A : در« دیوان » او نوشتهٔ **۱۲۹۰** (گ۱۶ـ۲۳) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله۲: ۳۶۶] .

35286ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۱۰۸۷/۲: نوشتهٔ **۱۲۹۴** (۱۸۷۷ م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین۱: ۱۸۴].

35287 ـ **تهران** ، ملی ۲ مج ۲۰۵: نستعلیق سدهٔ**۱۳** (ص۶۲۰ـ۶۳۲)،آغازبرابر نمونه [نسخه‌ها ۶: ۲۰۶].

35288 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۹۳ Spi/VI ۴۲۳۲ : شکسته آمیز سید میرزا رضوی، سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، در فهرست بنام «مثنوی تجلی» یادشده[ف.عبدالله ۲: ۵۴۲].

35289ـ **تهران**،دانشگاه ۴۳۹۱/۵: شکستهٔ خوش سدهٔ **۱۳** ـ **۱۴** (ص ۲۵ ـ ۳۸) [ف. دانشگاه۱۳: ۳۳۵۶] .

35290 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۳۹ : نستعلیق سدهٔ**۱۴**(ص۴۰ـ۸۲جنگ)[ف.مجلس ۸: ۴۹] .

35291ـ **تهران**،سپهسالار۱۲۹۱۱/۵: تاریخ یاد نشده ، (ص۳۲ ـ۳۹هامش) ، آغاز برابر نمونه[ف. سپهسالار۵: ۶۰۳].

35292 ـ **تهران** ، ملی ۲۶۶/۱۴ ـ ۲۴۶ : فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها: ۶۳۲].

35293 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم B۱۰۰۵ (۴۱۴۸ ف): بی‌تاریخ ، (۷۸ پ ـ ۷۹پ) [آکیموشکین۱: ۵۵۴].

35294ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق‌ف۱۸۱: تاریخ‌یادنشده،۱۸ص[مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۰].

35295ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۴۲۳۲/۱۱۷۹: نوشتهٔ میرزا...رضوی تاریخ یادنشده ، آغازبرابر نمونه [ف . دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۸۴] .

35296 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۴۹ ao (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ‌یاد نشده،همراه قصیده‌ای ازهمو [ف. بنگال : ۱۵۴].

35297 ـ **بادلیان** ۱۲۲/۵ الیوت : نستعلیق روزگار رضا قلیخان بهار. فیلم‌آن‌در دانشگاه ش۸۸۸هست [فیلمها: ۵۴۵].

معراج‌الخیال = چرخیات

از نظام استرآبادی معمایی (م ۹۲۱)، که یاد او در«دیوان: ۲۵۷۶» گذشت . قصیده‌ایست با قافیهٔ الف. **آغاز:** فضای باختر گردید گلگون ازمی حمرا.

35298ـ تهران، دانشگاه۱۹۰/ ۲۹۵۰: سدهٔ۱۱-۱۲ (ص۷۶-۷۸)[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۳۵] .

35299 ـ موزهٔ بریتانیا (۴۱۹ ف) Or ۲۹۷۵/۱۵: باتاریخ ۱۰۷۷ - ۱۱۱۵ دردفتر (۳۰۲ر- ۳۰۵ر) ، آغاز برابر نمونه، [ذیل ریو: ۲۶۷] .

35300ـ تهران، دانشگاه ۲۴۶۵/۵۵: نستعلیق باتاریخ ۱۱۰۴ در دفتر (ص ۲۴۱ - ۲۵۲) [ف. دانشگاه۹: ۱۲۱۸]،

35301ـ تهران، دانشگاه۱۲۷/۲۵۹۱: ضمن‌مجموعهٔ آقامحمد معینای اردوبادی مؤرخ ۱۱۰۹ (ص۶۱۵- ۶۱۷) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۰۴] .

35302ـ تهران، سنا۴/ ۳۰۴: نستعلیق باتاریخ ۴ شوال سدهٔ۱۲ ، از آن دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱: ۱۶ و۶: ۵۲۶].

35303ـ مشهد، رضوی ۲۴۵ادبیات: نستعلیق سدهٔ ۱۳ در یك جنگ[ف. رضوی۷: ۲۸۲] .

35304 ـ قاهره ، دارالـکتب ۲۷ م مجامیع ترکی: تعلیق، بی‌تاریخ(گ۷۱ -۷۴) ۲۵س[ف. مخطوطات ۲: ۱۶۰].

معراج سالك

از محمود: ختم‌شد به‌فیض محمد رسول- امید این‌که محمود گردد قبول . در۲۳۶ بیت درشش باب: ۱ـمقام شیطان ۲ـبیان‌راه‌شریعت ۳ - بیان‌راه طریقت ۴- راه‌حقیقت۵ـمعرفت ذکر ۶ـقرب حق‌وجمال‌ذات‌مطلق. در آن آمده: بیانی که‌کردم ز لطف‌خدا- شد اسمس به معراج سالك ادا. **آغاز:** خدایا بحمدتوکردم بیان - تو خالق تورزاق هردوجهان .

35305 ـ مشهد ، رضوی ۹۱۸۸/۲

فهرست نشده: از سدهٔ ۱۲ [رؤیت] .

معراج‌الشهادة

ازعاصی رشتی‌محمدمحسن‌رشتی‌اصفهانی، که یاداو در «دیوان: ۲۴۲۹» گذشت. مثنوی‌ست حماسی دینی، درآن شهادت حضرت حسین را به‌معراج‌پیامبرمانندکرده است، بنام‌ناصرالدین شاه ، درغرهٔ ۱۲۶۷/۴ به انجام‌رسانده‌است. درآن‌آمده‌که این منظومه‌را پس‌ازنگارش صدو بیست‌کتاب ساختم .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۰۱.

35306ـ نجف، سیدمحمدرضاتبریزی: نوشتهٔ اقل‌الطلاب‌عبدالجوادفرزندمولی‌لطفعلی، ۱۲۷۹ . [ذریعه، خطی].

معراج‌القبول

از میان قلندرشاه جیو،که یاد اودر«بیان حق: ۲۶۷۴» گذشت. درستایش پیامبر. **آغاز:** گشت مارا چون‌بفضل حق‌تعالی‌بخت‌یار- حلیهٔ پاك نبی‌کردم بنظم‌آبدار .

35307ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۴۲ ، ۲۹۷جیو: نوشتهٔ‌مرادبخش، ۱۹محرم ۱۲۴۰ ، ش۵ دفتر، ۱۱گ[مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن‌عباسی: ۹۴].

معراج نامه

ازاعظم، که‌یاداودر«دلگشا: ۲۸۱۴» گذشت.

35308ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق ف ۲۷۷ : نوشتهٔ محمد یعقوب ۱۱۲۰ ، همراه «کتاب دلگشا» ۷۸ ص [مخطوطات ، سرفراز علی: ۷۸].

معراج نامه = معراجیه

از عرفی شیرازی ، که یاد او در «نفسیه: ۱۴۶۴» گذشت .

35309ـ تهران، دانشگاه۶۸/۲۰۹۸:

نستعلیق **۱۰۸۳-۱۰۸۶** درجنگ اصلان بیگ فرزند علی گیلانی (ص ۴۵۰) سپس داستان شکستن دست قاضی [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۴۸].

معراج نامه

از عطار تونی، که یاد او در «دیوان: ۲۴۴۵» گذشت، و یا عطار نیشابوری که دو بار بنام او چاپ شده است. مثنوی‌ست عرفانی، در معراج پیامبر. **آغاز: ۱)**: امان می‌خواهد دلم از خالق جان آفرین- تا بنظم آرم زمعراج رسول المرسلین- شرح معراج رسولی را بخواهم نظم گفت- آنکه ایزد گفت او را رحمة للعالمین. **آغاز: ۲)**: تعالی از این دیدار پر نور- که در ذات دوعالم گشته مشهور.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۰۱- ف. مشار: ۱۴۶۰.

35310 - **استانبول**، طوپقپوسرای ۳۰۵۹ A : در «سته» او نوشتهٔ **۸۴۱**، آغاز برابر نمونه [ف، فهمی ادهم ۱: ۱۷۱].

35311 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi VI ۲۰۳۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۵۷** (بنگرید: اسرار نامه: 27301) آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ولی در فهرست‌شناخته نشده‌است و بخشی از «جوهر الذات» نیشابوری دانسته شده است [ف. عبدالله ۲: ۱۷۶].

35312- **مشهد**، رضوی ۱/ ۹۵۰ ادبیات (۴۹۸۱): نسخ آغاز سدهٔ **۹** (ص ۳۴ - ۶۱) آغاز برابر «جوهر الذات» نیشابوری [ف. رضوی ۷: ۷۷۹].

35313 - **تهران**، ملك ۳/ ۴۶۹۶: نسخ خوش نزدیك ذیحجهٔ **۱۳۲۰** (۶۸ پ - ۷۴ ر) درمتن وهامش، زرین، [رؤیت].

35314- **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق **۱۲۶۶**، در «کلیات» عطار نیشابوری [رؤیت].

معراج نامه

از نظیری. درپایان آمده: **نظیری** بگو مدح آل رسول - که آینهٔ دل بگردد جلی. مثنویست درمعراج پیامبر. **آغاز:** بیا بشنوای مؤمن با ادب - ز معراج آن افتخار عرب - زسلمان و عمار عالیمکان - روایت چنین است از ناویان.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۰۲.

35315- **تهران**، خانقای نعمت اللهی: باتاریخ **۱۰۹۵** دردفتر (ص ۲-۵۹ هامش)، آغاز برابر نمونه [آقای ابراهیم دیباجی].

35316 - **مشهد**، رضوی ۱/ ۸۴۰۴: باتاریخ **۱۲۴۴** در دفتر، آغاز برابر نمونه و گویا ازپایان کم دارد، رویهم ۴۱۴ بیت است (۱ ر-۱۶ ر) آغاز برابر نمونه [سیدعبدالعزیز طباطبایی].

معرفت نامه

درعرفان، ازروزگار قاجار. **آغاز:** بندهٔ بس عاصی استم روسیاه - جرم بسیار است روزم شد تباه.

35317- **تهران**، استاد مینوی ۴۷: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۳۱۰**، برای آقای روحی، زرین [نسخه‌ها ۶: ۶۸۶].

معظم نامه

از میراسماعیل خان ابجدی، که یاد او در «انورنامه ۲۶۵۱» گذشت. مثنوی‌ست در گزارش جنگ پیروزمندانهٔ شاه‌عالم یکم (۱۱۱۹-۱۱۲۴) با برادرش اعظم‌شاه: زتاریخ و نامش نموم عیان- **معظم** شد این **نامه** خوشتر بدان. **آغاز:** بنام خداوند کون ومکان - نگارندهٔ صورت انس و جان.

35318- **پاکستان**، دانشگاه پنجاب

۲۸۹ pi/VI ۱۴۷۷ : شکسته و نستعلیق رای محکم سنگه ، بی تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۳۹۴] .

معمای جهان

از تأثیر تبریزی، میرزا محسن که یاد او در «کلیات : ۱۸۵۰» گذشت. مثنوی‌ست در تعریف رسالهٔ معمای خود و مقدمه‌ای بر آن.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۰۳ .

35319 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۶۲۸/۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص ۲۰۳ـ۲۰۵) در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۳۲] .

معما نامه = دستور معمای منظوم

از جامی، که ۱۵ نسخهٔ آن در ص ۲۱۸۵ـ۲۱۸۶ گذشت . اینك دو نسخهٔ دیگر:

35320 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸ـ۹۰۲**. [ف. دکتر بیانی : ۲۷۹] .

35321 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۱۱۶۴ Or : از سدهٔ **۱۷** م، (گ ۵۷ـ۶۳)، آغاز برابر همان نمونه [ریو ۲ : ۸۷۶] .

معما نامه = دستور معما

از میر حسین معمایی، که ۳۰ نسخهٔ آن در ص ۲۱۷۶ ـ ۲۱۸۸ گذشت ، اینك دو نسخهٔ دیگر:

35322 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۷۸ Add : نستعلیق ع ۲/**۹۶۷** (۱۵۶۰ م)، آغاز برابر همان نمونه [ریو ۲ : ۶۴۹] .

35323 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۷۶۲۱ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، (گ ۱ ـ۷۴) [ریو ۲ : ۸۰۸] .

المعنویة الخفیة = المعنوی الخفی

از گلشنی بردعی ، ابراهیم که تخلص پیشین او هیبتی بوده، و یاد او در «تفسیر آیت فاخلع نعلیك : ۲۳» گذشت. مثنوی‌ست در برابر «مثنوی معنوی» مولوی که در ۹۲۲ سروده است : اول آخر کین معانی رو نمود ـ سال اندر نهصد و بیست و دو بود. چلبی آنرا بنام «المعنوی» یاد کرده که در چهل روز در چهل هزار بیت سروده شده است. **آغاز:** باء بسم الله الرحمان الرحیم ـ گشت چون مفتاح از وحی علیم.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۳۰۳ ـ کشف الظنون ۲ : ۱۷۴۳ .

35324 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۹۵ : نستعلیق موصلی فرزند علی نزدیك بپایان رجب **۹۳۰**، زرین، ۵۰۳ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۶] .

35325 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۷۸ : جبلی فرزند علی، با تاریخ **۹۵۲** ، روزگاری که نگارنده زنده بود، آغاز افتاده، ۴۱۵ گ ۲۶ س [ف. سپهسالار ۵ : ۶۱۰] .

35326 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۱۵۰۲ : پیرامن سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، ۵۰۸ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۶۹] .

35327 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵ تصوف فارسی: تعلیق محمد فرزند عبدالله مسعود شاگرد نگارنده، بی تاریخ، **آغاز:** سبحان من ابدع الکون من العدم، ۳۸۵ گ ۲۵ س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۶۵] .

35328 ـ **قاهره**، دارالکتب ۸۹ م ادب فارسی : تعلیق زیبا، بی تاریخ ، زرین ، آغاز برابر نمونه، ۴۱۱ گ ۲۵ س. این نسخه و پیشین آن در فهرست بعنوان «المعنوی الخفی» یاد شده است .

سیار الفرس

در نیاك و بداسبان ، به نظم .

35329 ـ بنگال ، آسیایی ۱۳۸ M ۸۰۰ : تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۸۸].

مفیدالرمل

منظومه‌ایست در رمل، در آن آمده: جهت اوشمایل است یقین ـ گفت با تو چنانکه هست «معین» آغاز نسخه (برابر خلاصةالرمل: ۲۷۹۹).

35330 ـ تهران، دانشگاه ۲/۳۵۲۹: نوشته نزدیك ۱۲۷۷ (۴۲ر ۴۹پ) [ف دانشگاه ۱۲: ۲۵۴۸].

مغازی النبی

از شیخ یعقوب صرفی کشمیری ، درگذشتهٔ ۱۰۰۳ ، در سرگذشت پیامبر ، بسال ۱۰۰۰ (۱۵۹۲ م) سروده است .

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۳۳۶.

35331 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۰۸۰/۴۱۳۲ : نوشتهٔ نظام‌الدین ، سلخ ذیحجهٔ ۱۲۳۸ (۱۸۲۳م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین : ۱۹].

مغنی نامه

از آذر بیگدلی ، که یاد او در «دیوان : ۲۲۰۶» گذشت.

35332 ـ تهران ، ملك ۴۸۸۷ : در «دیوان» مؤرخ ۱۲۲۲ او [رؤیت].

مغنی نامه

از حاجی بهرام سقا، که یاد او در «دیوان: ۲۲۵۴» گذشت .

35333 ـ بنگال ، آسیایی ۳/ ۵۷ ao (۳۶۵): شکسته، تاریخ یادنشده، همراه: دیوان و یك مثنوی بی‌نام از او [ف . بنگال : ۱۳۸] .

مغنی نامه

از مشرقی شیرازی، زنده در ۱۰۱۰، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۳» گذشت.

35334 ـ تهران، دانشگاه ۹/۳۰۶۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱ در «کلیات» او (ص ۷۹۶ـ۸۰۶) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۰۹].

مفاتیح القلوب و مصابیح الغیوب

از خواجوی کرمانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۵» گذشت. گردآورده‌ایست از سروده‌های خود او که به‌هنگام محاوره و محاضره بکار آیند، بنام امیر مبارزالدین بدان آغاز، و بنام شاه منصور پسر شرف‌الدین مظفر کشته در جنگ با امیر تیمور بسال ۷۹۵، در پنج فصل و بیست و هشت باب، بسال ۷۴۷ ساخته و بدین نام خوانده است. **آغاز**: الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب المبین والصلاة . . . و بعد یقول . . . المشتهر بخواجو (پیشگفتار چاپ کلیات او از سهیلی : ۷۷) .

35335 ـ تهران، سنا ۳۵۲: در «کلیات» او نوشتهٔ ۸۲۰ ، بنام «مصابیح القلوب» یاد شده [نسخه‌ها ۶: ۵۵۳].

35336 ـ تهران، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۸۲۴ (بنگرید : دیوان 23051) [ف. دکتر بیانی: ۲۱۰].

35337 ـ تهران ، ملك ۵۹۶۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ ۸۲۹، بنام «مفاتیح القلوب» است [رؤیت].

35338 ـ تهران، دانشگاه ۲۰۴۳: نسخ محمد فرزند عمر کرمانی ، ۹ صفر ۷۰۵ به آنچنانکه در نمای نسخه آمده ولی درست نیست و از سدهٔ ۹ است با دیباجهای بعربی نسخه تا فصل ۳ از باب ۱۹ را دارد. آغاز برابر نمونه، ۴۴گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۸: ۶۷۷ و نسخه‌ها و اسناد: ۳۰] .

35339 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۷** (بنگرید: دیوان : 23057) [ف. دکتر بیانی : ۲۱۲].

مفاتیح الکلام فی مدایح الکرام

از قوام الدین ذوالفقار (م۶۷۹)، که یاد او در «دیوان : ۲۳۳۰» گذشت . قصیده‌ایست مصنوع درستایش امیران مغول، با قافیهٔ راء، که سپس مورد تقلید قوامی مطرزی، فخری اصفهانی، اهلی شیرازی ، سلمان ساوجی وجز آنها قرار گرفته است . (بنگرید: بخش بلاغت). **آغاز:** چمن شد از گل صدبرگ تازه دلبروار .

35340 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۱/۴ Add: با تاریخ **۱۳ـ۸۱۴** (۱۰ـ۱۴۱۱م) در دفتر شعری (گ۳۰۹پ ـ ۳۱۳) [ریو۲: ۸۶۹]. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها : ۴۰۲] .

مفتاح الافواه

از حافظ احسن الله مهرکن لاهوری، فرهنگ فارسی بفارسی سرودهٔ ۱۲۰۷ است.

35341 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۴۷۹/۱۴۲۹ : نوشتهٔ سراینده، آغاز افتاده ، سپس «ذوق الصبیان» او که نصاب بزبان اردوست نوشتهٔ **۱۲۰۷** [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۲۱] .

مفتاح التوحید

از درویش علی فرزند عثمان چاچی (شاشی)، گزیده‌ایست از «مثنوی معنوی» مولوی، در ۷۸ باب برحسب موضوع : باب ۱ ـ حمد خدای ۲ ـ بیان شریعت رسول ۳ ـ نعت ابی بکر ۴ ـ نعت عمر ۵ ـ ... ۶ ـ ستایش حضرت علی ۷ ـ بیان ایمان ... ۱۱ ـ بیان طهارت ، نماز ، زکاة ، روزه ، حج .. ۱۳ ـ بیان علم ۱۴ ـ توحید... ۷۷ ـ مودت ابرار [نسخهٔ مجلس] ، وخود فهرست همهٔ با بهارا درپایان دیباجه آورده است. **آغاز :** حمدله . وبعد ازحمد خدای عزوجل ... همی گوید بندهٔ ضعیف ... درویش علی بن... بیرون آوردم ... ای خدا از فضل توحاجت روا ـ با تویاد هیچکس نبود روا .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۴۰۲ ـ ایضاح المکنون ۲ : ۵۲۳.

35342 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۴۵۹ Or : نوشتهٔ **۹۲۳** [نسخه‌ها۴ : ۶۸۵].

35343 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۴۳ Harleian: نستعلیق هند **۱۰۱۳** (۱۶۰۴م) آغاز : ای خدا از فضل تو، ۱۰۷ گ [ریو۲ : ۶۶۹] .

35344 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۶۳/۳/ ۵۳۹ : نوشتهٔ **۱۱۵۸** (۱۷۴۵ م) بی خطبه، آغاز برابر نمونه [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۸۵].

35345 ـ **تهران**، مجلس ۵۹۴۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، ۲۰۵ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۱۷ : ۳۳۳] .

35346 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۳۷۷۹ (۴۱۷۱ ف) : بی‌تاریخ ، (۳پ ـ ۷۶ر) [آکیموشکین ۱ : ۵۵۸].

مفتاح الحکمه

از درویش محمدحکیم، در پزشکی به نظم، که در هند ۱۳۰۹ ق چاپ شده است.

بنگرید : ف. طبی، نجم آبادی: ۷۳۹.

35347 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۳۴۱/۱۲۸۸ : جان محمد پراچه، ۲۸ شوال **۱۲۰۴** (۱۷۸۹م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۴۰۱] .

مفتاح الحکمه

ناشناخته . درپزشکی ، هفتاد و یك باب به‌نظم. گویا از نیمهٔ سدهٔ یازدهم . **آغاز :** . . . الفصل الاول فی‌الاخلاط : طبیبی‌خردمندروشن ضمیر- اگردر طبابت بودبی‌نظیر.

35348- **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۶۱۰ مف : نستعلیق محمود فرزندفتح‌الله، ۱۹ محرم ۳۲(= **۱۰۶۹**)، ش ۱ ، دفتر، ۲۴ گ [منظور احسن عباسی ۱ :۳۴۵].

مفتاح سلیمانی

از باقرفرزندحسن‌خلیفهٔ سلطان، منظومه‌ایست در نحو زبان تازی ، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷-۱۱۰۵) ، که‌در ۱۱۰۰ بانجام‌رسیده است. و میگویدآنچه در«الفیه» و«کافیه» نبوده نظم کرده‌است. ودرپایان آمده: شکرلله که‌زفرشه جمشیدغلام- درهزار وصدهجری بشد این‌نسخه تمام. **آغاز:** بهمه‌نحو خدا راست سپاس انعام تمام- که‌زبان‌داد ودل وقدرت‌تألیف‌کلام.

35349- **تهران**، مجلس ۲۲۱۵ : نسخ زیبای **۱۱۰۷** ، باحاشیهٔ (منه‌دام ظله)، ۳۶۱ ص ۸ س. **انجام:** بنده ازعهدهٔ این‌شکربرون چون‌آید . عمر جاوید دراین‌شکروثنا می‌باید [ف. مجلس ۶: ۱۷۴].

مفتاح الفتوح

از میرزا محمدحسین شیرازی ، مجموعه مدایح شاهزاده‌کامران میرزا قاجار است ، از سرایندگان ستایشگر آن روزگار. **آغاز:** ای زلب لعل توجانرا شریب- غبغب سیمین‌تو بهتر زسیب .

35350- **تهران**، ملك۵۵۷۲ : نستعلیق **۱۳۰۲** ، زرین، ۸گ ۱۲ س[رؤیت].

مفتاح‌الفتوح = فتحنامه

از امیر خسرو دهلوی، همان « فتحنامهٔ ۳۰۱۳» اوست.

اینك چندنسخهٔ دیگر :

35351- **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۴۰ pi/VI ۲۰۳۷ : همراه دیوان اواز سدهٔ **۸** ، آغازبرابر همان نمونه[ف.عبدالله۲: ۲۲۸] .

35352- **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۴ VI/۱۵۹۷ppi : نستعلیق در «دیوان» اونوشتهٔ**۹۸۴**، آغازبرابرهمان‌نمونه[ف.عبدالله ۲: ۲۳۰] .

مفتاح‌الفتوح

منسوب به‌عطار نیشابوری . که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت ، وبارها بنام اوچاپ شده است. مثنوی‌ست عرفانی ناشناخته که‌بسال ۶۸۸سروده شده‌است وبگمان‌ابن‌یوسف باید از آن سرایندهٔ «کنزالاسرار: ۳۰۵۸» باشدکه بسال ۶۹۹ سروده شده است. **آغاز:** پناه‌من به‌حیی کونمیرد- به آهی‌عذر صد عصیان پذیرد.

بنگرید : ایضاح المکنون۲: ۵۲۶-ف. مشار: ۱۴۷۰ .

35353- **قاهره**، دارالکتب ۶۴ ادب فارسی : تعلیق حمدالله‌خلخالی، **۸۲۰**درحلب، ۶۴گ ۱۲س، آغازبرابر نمونه‌ولی‌درفهرست از امیر خسرو دهلوی دانسته شده است [ف . مخطوطات ۲: ۱۷۰] .

35354- **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب G ۲۷piVI ۲۰۳۳ : درپایان «کلیات»عطار نوشتهٔ درویشعلی‌کاتب **۸۵۷** [ف . عبدالله ۲ : ۱۷۹] .

35355- **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۵ف) Or ۴۱۵۱: در «دستهٔ» اونوشتهٔ**۸۷۷**(۱۴۷۲ م) ، آغاز برابرنمونه[ریوذیل: ۱۵۹].

35356- **تهران**، سلطنتی۴۴۷(۳۷۲

ف) : همراه «اسرارنامه : 27303» او وجز آن نوشتهٔ **۸۸۰**، آغاز برابر نمونه . انجام : بگو از جان ودل الله اکبر [ف . دکتر بیانی : ۹۹] .

35357 ــ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۵ : نستعلیق ۱۱ ع ۲/ **۱۰۲۶** در «کلیات» عطار نیشابوری[نسخه‌ها ۲ :۹۱].

35358 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi VI ۱۳ A ۴۰۰۵ :در «کلیات»او نوشتهٔ **۱۰۵۹**(۱۶۴۹م)(گ ۱۴۰-۱۵۰)، آغاز برابر نمونه[ف. عبدالله ۲: ۴۴۹] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۵] .

35359 ــ **هند** ، بانکیپور ۴۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** م. (بنگرید : اسرار نامه:27326)آغاز برابر نمونه[ف.عبدالمقدر ۴۶] .

35360 ــ **تهران**، اصغرمهدوی۳۶:در در«کلیات»او نوشتهٔ۲۴رجب **۱۱۲۵**، [نسخه‌ها ۲ :۹۱] .

35361 ــ **تهران**، دانشگاه۴/۲۲۳۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در « کلیات » عطار [ف . دانشگاه۹: ۹۰۰] .

35362 ــ **تهران**، الهیات۳/ ۳۲۲ د: نسخ ، تاریخ‌یاد نشده ، (۵۳ر ـ ۹۹ر) [ف . الهیات۱ : ۲۸۰]منتقل شده به‌کتابخانهٔ‌مرکزی دانشگاه .

مفتاح الکنوز

از تراب فرزندرحیم رضوی. عرفانی، در شش‌کنز، بسال ۱۳۰۲ خ. درپایان آن آمده تاریخ شش کنز کتاب ـ یا علی دریاب بنده رق تراب ۱۳۰۲خ. بروش «زبدةالاسرار» صفی برخی‌از اخبار راکه‌مضامین‌عرفانی‌داردگزارش کرده‌است. در اوایل‌کنز دوم‌آن‌آمده : پس‌بتوفیق‌خداوند کریم‌ـ گوید اینجااین **تراب‌بن‌رحیم**. **آغاز:** ای‌نهان‌کنزم بشوبر من‌تویارـ تاکنم من حمد حمدکردگار .

35363 ــ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۲۵۹: نستعلیق سدهٔ**۱۴** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۴ص ۱۷س [ف.دیباجی ۲ :۹] .

مفتاح اللغة

مبارکه‌ای ، درص۲۰۳۰ گذشت.

مقالات شاهنشاهی

فتحعلی‌خان(م۱۲۳۸)، که‌یاداودر«کلیات ۱۸۷۷» گذشت. پس ازسپاس خدا وپند واندرز ازفرعون‌که نقطه‌مقابل‌فتحعلی‌شاه‌بوده،ازجلوس آن‌شاه و سرانجام از نورعلی مرشد و دیگر افسانه‌های تاریخی مانند بختیشوع حکیم و کوه طورسخن رانده است. درپایان آن‌آمده: زان **مقالات شهنشاهی** بنام ـ آمد این درج جواهر والسلام . **آغاز :** گوش دارید ای خداوندان هوش ـ تا نشانم تان بکام هوش نوش .

35364 ــ **تهران** ، ملی۲۶۰ ، ۲۶۷ (۱۵۱) فهرست نشده: نستعلیق‌محمدکاظم‌حلال خور، در«کلیات» مؤرخ **۱۲۴۰**او،آغازبرابر نمونه(ص۶۵۶-۶۸۴) [نسخه‌ها۶: ۱۴۸].

35365 ــ **تهران**، سلطنتی۴۰۷(۶۵۸ف) :همراه «دیوان:24181» اونوشتهٔ**۱۲۴۰** [ف . دکتر بیانی: ۴۳۷].

35366 ــ **تهران**، سلطنتی۴۱۶(۶۵۹ف): همراه«دیوان،24184» اونوشتهٔ**۱۲۴۲** [ف .دکتربیانی:۴۳۸].

35367 ــ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۶۹: شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۳**،در«کلیات» او[نسخه‌ها ۲ :۹۱] .

35368ـ تهران، مجلس ۲۴۵۳/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، در دیوان او (ص ۵۷۰-۵۹۱) ۳۶۴ بیت، انجام ۲۳ بیت افتاده [ف. مجلس ۱۵۴:۸] .

35369ـ تهران، ملی ۹۲۴ف: نستعلیق وشکستهٔ گویا سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه، در فهرست تاریخ نگارش ۱۲۳۲ یاد شده و نام اثر یادنشده است، ۲۶ گ ۱۲ س [ف . ملی ۲ : ۴۵۷] .

مقالات عرفانی

منظومه‌ایست که گویا بروزگار صفویان سروده شده‌است. **آغاز:** هست شرطی چنددر راه طریق ـ با تو گویم یادگیر ش ای رفیق. انجام: ای خداوند کریم کارساز ـ **مقری** بیچاره را یکدم نواز.

35370ـ تهران، سپهسالار ۳/ ۷۰۷۶: تاریخ یادنشده (۱۳۷پ ـ ۱۳۹پ) [ف. سپهسالا ۵ : ۶۳۴] .

مقالات هفت حکیم

مثنویست عرفانی درخلوت ساختن سکندر باهفت حکیم . ومقالات ایشان درباب آفرینش جهان ، در ۱۳۵ بیت. هفت حکیم : ارسطو ، والیس حکیم ، بلیناس، سقراط، فرفوریوس ، هرمس، افلاطون. و درپایان گفتار سکندر آمده است. گویا سروده‌ها از نظامی باشد. **آغاز:** چنین آمد ازفیلسوف این سخن ـ که چون شدبشه تازه دورکهن ـ بفیروزی بخت فرخنده فال ـ درآمد ببخشیدن ملك ومال.

35371ـ تهران، ملك ۴۶۵۵/۷۴ : نستعلیق کرمعلی، سدهٔ ۱۳ (۲۱۳ر ـ ۳۱۵ر چهار ستونی) .

مقامات حسینی

از محمد اکبرمنشی . که بروزگار احمد شاه درانی (۱۱۶۰ ـ ۱۱۸۷) پادشاه افغانی میزیسته ، حماسهٔ دینی است در رویداد کربلا سراینده درآغاز ازشاه درانی ستایش کرده‌است. گویا او نتوانسته است داستان را بپایان رساند ومذنب بمرودی داستان را بانجام رسانده باشد. **آغاز:** اگر بسمله تاج عنوان نبود ـ مطالب نگاریدن آسان نبود .

35372 ـ تهران ، مجلس ۱۱۹۳ : نستعلیق محمدحسین بمرودی، ۱۳۰۹ ، نسخه در داستان کشته شدن مسلم بن عوسجه ناتمام مانده، پیرامن ۲۰۰۰ بیت است ، وتتمهٔ مذنب بمرودی ۲۵۰۰ بیت است که آنهم ناتمام مانده، ۱۰۰ ص ۲۲ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۸۶] .

مقامات سبعه

ناشناخته. شایدازشاه نعمت‌الله ولی. **آغاز:** منازل را چو رمزی بازگفتم ـ بسی در معانی باز سفتم .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۰۴.

35373ـ قاهره، دارالکتب ۱۱/۲۲ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ ، زرین (گ ۱۳۱-۱۳۹) ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ :۱۷۳].

مقامات‌العارفین = مقامات ـ السالکین = صد مقام = عددمقامات = تذکرةالاولیاء

از قاسم انوار (م ۸۳۷) ، که یاد او در «امانت : ۱۰۴۹ » گذشت . مثنوی‌ست عرفانی کوتاه با ۱۰۷ بیت ودیباجهٔ نثری، درآن آمده: صد مقامست پیش اهل دید ـ اولش لفظ وآخرش توحید . گزیده‌ایست از « منازل السائرین » خواجه عبدالله انصاری و در کلیات او بنام «صد مقام یا رساله درعدد مقامات » چاپ شده است، **آغاز۱)**: حمد بر حضرت غنی احد (ابد)ـ

الذی‌لم‌یلدولم‌یولد. آغاز۲) : برادر عزیز را سعادت ابدی مساعد باد و برصفا ولقا .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۰۴.

35374ـ **تهران**، سپهسالار ۲۶۶: در «کلیات» مؤرخ **۸۲۱** او آغاز برابر نمونهٔ۲ [ف. سپهسالار ۲: ۶۵۵] .

35375 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم A ۱۰۱۹: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۴۳**، همراه باانیس‌العارفین وانیس‌العاشقین بانام «فی بیان مقامات السالکین» [آکیموشکین ۱: ۴۵۵].

35376ـ **تهران**، مجلس ۲۶۱۳/۳: در «کلیات» مؤرخ **۸۵۲** (ص۳۴۲ ـ ۳۴۵) ، ۶۰ بیت، آغازبرابر نمونهٔ **۱**، در فهرست بنام **عدد مقامات** یاد شده است [ف. مجلس ۸: ۳۵۳] .

35377ـ **تهران**، مجلس ۲۶۱۲/۶: نوشتهٔ صدر قلندر ، **۸۵۴** (ص ۴۲۴ ـ ۴۲۶) درکلیات او ، آغاز برابر ، نسخه بنام **عدد مقامات** یاد شده ، در۶۵ بیت [ف . مجلس ۸: ۳۵۰] .

35378ـ **تهران**، ملك ۴۲۱۶/۱۶ : باتاریخ **۸۶۴** در دفتر (۱۴۴پ)، تنها۳۲بیت آغازآن مانده است [رؤیت] .

35379ـ **تهران**، سلطنتی۴۸۳(۴۹۷ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ**۹۷۲**،درفهرست‌بنام **مثنوی صد مقام** یاد شده است [ف . دکتر بیانی: ۲۵۳] .

35380ـ **تهران**، مجلس ۲۶۱۴/۲: نستعلیق‌در«کلیات» مؤرخ **۱۱۲۸**او(ص۲۲۸ـ ۲۳۴) ، آغاز ندارد ، در فهرست بنام **عدد مقامات** یاد شده است ، ۴۸ بیت [ف. مجلس ۸: ۳۵۴] .

35381ـ **تهران**، دانشگاه۳۵۳۳/۷:

نستعلیق **۱۲۲۸** برای عباس میرزا (۱۳۹پ ـ ۱۴۱ب) درفهرست بنام **مقامات السالکین** است، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۵۳] .

35382ـ **مشهد** ، رضوی ۲۷۳ اخلاق (۷۲۲۴) : نسخ خوش بی‌تاریخ. آغاز برابر نمونهٔ ۱، در فهرست بنام **مقامات العارفین** است ، ۵ص۱۲ س [ف. رضوی ۶: ۴۷۲].

35383 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم A ۵۱ :در«کلیات» اوبی‌تاریخ، بنام **فی بیان مقامات السالکین** همراهانیس‌العاشقین‌وانیس العارفین .

35384 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B۱۸۶: در«کلیات» او بی تاریخ، بنام«فی بیان مقامات السالکین» همراه‌آندوی‌دیگر [آکیموشکین ۱: ۴۵۵ـ۴۵۶] .

مقامات العشاق

کوکبی ، درص ۱۴۱۲ گذشت.

مقبول صبیان

فرهنگ فارسی به‌هندی‌است‌به‌نظم **آغاز:** بسم‌الله خدای‌کانانو ـ لامکان نانهین وه‌تهانو.

35385ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۲۹/۲ Add : باتاریخ **۱۱۵۳ـ۸** (۵ـ۱۷۴۰م)در دفتر (گ۱۸ـ۲۸) [ریو۲: ۷۹۷].

مقایسه میان شعر سعدی و همام

غزلهایی‌ست‌ازهمام‌وسعدی دوبدو از روی وزن وقافیه به‌ترتیب‌هجاگردآمده وآندو را با هم‌سنجیده است. **آغاز:** مشتاقی‌وصبوری‌ازحد گذشت ما را .

35386ـ **تهران**، سپهسالار ۲۷۴/۲: تاریخ یاد نشده ، (۱۳۴ ب ـ۱۵۵ ب) [ف . سپهسالار۵: ۶۴۰].

مقدمة الصلاة = فقه منظوم

ازشرف‌الدین بخاری ، که نسخه‌های آن بنام «فقه‌منظوم» درص۳۰۲۹ یادشده‌است. اینك نسخه‌هایی دیگر:

35387 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم B۳۲۲۶ (۴۱۹۶ف): نوشتهٔ **۱۸۶۱**م، (۱۳ر ۱۷پ).

35388 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم B۳۶۷۴ (۴۱۹۷ف): با تاریخ **۱۷۹۵** م در دفتر، (۸۹ر ـ۸۲پ).

35389 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم B۲۲۸۱(۴۱۹۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۹۳-۱۲۸۶** (۱۶پ-۲۵ر).

35390 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C ۱۲۳۸ (۴۱۹۹ف): بی‌تاریخ (۴۹ ر ـ ۵۳پ.)

35391 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم A ۸۱۷ (۴۱۹۴ ف): بی‌تاریخ.(۱۱۹پ ـ ۱۲۴پ).

35392 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۲۳۸ (۴۱۹۸ ف) : بی‌تاریخ، (۴۰ پ ـ ۴۸پ).

35393 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۲۳۸ (۴۲۰۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۶۱ ر ـ ۶۶پ).

35394 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۵۷۳ (۴۲۰۱ ف) : بی‌تاریخ ، (۴۶ ر ـ ۵۱ر). این نسخه‌ها در فهرست بنام مقدمة الصلاة یاد شده است[ف. آکیموشکین۱ : ۵۶۱].

مقطعات

ازمعصومعلی‌شاه‌دکنی، مقطعاتی‌ست‌عرفانی.

35395ـ تهران، دانشگاه ۹/۳۵۸: نستعلیق، تاریخ یادنشده، (۱۶۳پ ـ ۱۷۰ر)، همراه ۱۱ گفتاردیگروازآن‌میان«انوارحکمت» یوسفی‌که ازهمین معصومعلی‌شاه‌دانسته‌شده‌است **آغاز:** درحدیث‌آمده‌که بیت‌حرام‌ـ‌زاده دروی علی‌عمرانی[ف. دانشگاه۳: ۵۰۰].

مقلادالتوحید

گزیده‌ایست ازشش دفتر«مثنوی‌معنوی»از (کمترین‌چاکر درگاه عرش اشتباه.. محمدشاه غازی قاجار) در۷۵ باب ویك دیباجه‌که آنرا بنام همان شاه ساخته است. گردآورنده‌شناخته نیست و بایدآنرا با «بادهٔ وحدت : ۲۶۵۴ » محمودمیرزاو«مفتاح‌التوحید: ۳۲۲۶» درویش علی‌چاچی روبروکرد و جدایی میان آنها را دریافت. **آغاز:** الحمدلله واجب‌الوجودومفیض الخیر والجود والصلاة... بعد از تمهیدتوحید واحد بی‌همتا ، مدبرمثنوی‌صیف وشتا . . . ای خدا ای فضل توحاجت روا (آغاز متن بمانند «مفتاح التوحید» است) .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۰۵.

35396ـ تهران، ملی۲۷۵ف: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، زرین، ۱۱۳گ۱۴س، بافهرست‌مطالب درآغاز[ف. ملی۱: ۲۶۹].

مکاتبات‌منظوم = نامدها = ده‌نامه

مکر زنان

انتقادی، در ۶۵۳ بیت،سه زن را تمثیل میکند: همسرقاضی، همسرمحتسب، همسرداروغه (بنگرید : حکایت نذر بستن قاضی : ۲۷۷۳» **آغاز:** خوانده‌ام‌من‌کتاب مکر زنان ـ دیده‌ام حیله‌های‌راه‌زنان .

35397ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۶۳۴: نوشتهٔ‌محمد تقی‌دردفتر مؤرخ **۱۲۴۹** باسروده هایی‌از فوقی یزدی [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

ملا مشفقی فرماید

ملامشفقی بخاری (۹۴۵–۹۹۵)، که یاد او در «دیوان: ۲۵۳۲» گذشت. درمسایل دینی و اخلاقی.

35398_ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳/۹۵۹/۴۰۱۱: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۰۵].

ملحدنامه

ازشهاب ترشیزی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۵» گذشت. مثنوی‌ست در بحر «شاهنامه» در هجو مصطفی قلیخان حاکم ترشیز. دراواخر نسخهٔ دیوان او (ش [2395]) فهرست مثنویهای خود را چنین آورده است: مثنویاتی که من آورده‌ام در سلک نظم _ هم بترتیب این چنین دفتر بدفتر آورده‌ام _ اولین **بهرامنامه** است آنکه در مبدای فکر _ بیشتر از جملگی اشعار دیگر گفته‌ام _ بعد از آن **یوسف زلیخا** کز طریق اختصار _ درسه‌ماه برتوالی بلکه کمتر گفته‌ام _ از پس آن **خسرو و شیرین** که در بحر خفیف _ برطریق داستان هفت پیکر گفته‌ام _ بعداز آن **عقد گهر** درسلک نظم آورده‌ام _ واندران مدخل سخن از چرخ و اختر گفته‌ام _ بعداز آن (...؟) از شاهان زند _ هم به‌امر آن ملوک‌ملک پرور گفته‌ام _ در دگر دفتر بیان شاعران نامدار (؟) _ هم بر آن ایام (؟) بر تقلید آذر گفته‌ام _ **قصهٔ حاجی رحیم** و نقل **ملحد نامه**‌را _ گر به بینی درهجا از جمله بهتر گفته‌ام [ف. رضوی ۷: ۴۳۶].

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۰۵.

35399 _ **تهران**، مجلس ۲۴۴۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۸: ۱۴۶].

35400_ **مشهد**، رضوی ۴۵۳ (۴۶۸۱): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [ف. رضوی ۷: ۴۳۶].

ملک دینار - داستان...

از باباقاسم خادم اصفهانی، که یاد او در «دیوان: ۲۳۰۵» گذشت. **آغاز:** دوستان همدمان هواداران.

35401 _ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or ۴۷۷۲: باتاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶ م) در دفتر (۱۳۸ر) [ذیل ریو: ۲۳۴].

ملکزاده و پری = مثنوی عشق..

ازعبدالله فرزند محمد جمال الدین، شوال ۱۲۲۴. **آغاز:** ای زخیال همه، وصفت برون _ درک تو ازفکر وخرد شدفزون.

35402_ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳/۱۲۲۵/۴۲۷۸: [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۷۲].

مناجات قادریه

35403_ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۱۴: تاریخ یاد نشده (ص ۲۳۴ – ۲۳۶) [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۰].

مناجات منظوم

منسوب به شیخ بهایی، که یاد او در «تحفهٔ حاتمیه: ۲۵۰» گذشت. **آغاز:** دلا تابکی ازدر دوست دوری _ گرفتار دام سرای غروری.

35404_ **تهران**، مجلس ۶۹/۱۸۰۵: نسخ پاکیزه، تاریخ یادنشده، (ص ۵۸۵–۵۸۷) بعربی وفارسی [ف. مجلس ۵: ۲۰۹].

35405_ **تهران**، ملک ۵/۶۲۶۰: با تاریخ **۱۲۲۷** در دفتر [رؤیت].

مناجات منظوم

ثنایی، شاید محمد چلبی مغنیساوی در گذشتهٔ

۹۷۰ [نصرالله طرازی] . **آغاز:** کریماما لك الملك‌تو آن سبوح سبحانی ـ بنزدت آشکاراهست کار سرو پنهانی.

35406 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۹ م مجامیع ترکی: تعلیق، بی‌تاریخ، ۳۶ بیت‌است (گ۲۱۹پ) [ف. مخطوطات۲: ۱۸۰].

مناجات منظوم

ازعظیم‌الدین‌محمدحسینی شیرازی‌الشثوی که یاد او در «مثنوی عظیم : ۳۱۳۰» گذشت. درقالب مثنوی .

35407 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم A۴۰ (۳۴۶۵ ف) : در «کلیات» او بی‌تاریخ، (۲۳۲ر ۲۴۰پ) [آکیموشکین۱: ۴۵۴].

مناجات منظوم

از غزالی.

35408 ـ **تهران**، سلطنتی۶۳۴ (۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در مجموعه نظم و نثر ، زرین [ف . دکتر بیانی: ۶۰۸].

مناجات منظوم

از یوسفی هروی، که یاد او در «جامع الفواید: ۸۱۳» گذشت .

35409 ـ **تهران** ، پزشکی ۶/۱۷۵: سدهٔ **۱۳** ، در مجموعه رساله‌های او (ص۹۳ ـ ۹۴) [نسخه ها ۳ : ۳۲۷] منتقل شده به کتابخانهٔ دانشگاه .

مناجات منظوم

ناشناخته .

35410 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳/۱۰۶۱/۴۱۱۳: نوشتهٔ ولی‌محمد، پیرامن **۱۲۶۱** (۱۸۴۵م) درلاهور [ف.دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۷].

مناسك العاشقین

از میرزا ابوالقاسم باباذهبی، که یاد او در «تباشیرالحکمه: ۱۰۷۲» گذشت . درهشت باب وهر باب سرآغازی دارد به نثر: باب۱ ـ فی طلب الحق وسیلة ۲ ـ الارادة القلبیة بالعروة المهدیة۳ ـ فی الروضات الجسمانیه۴ ـ فی العشق الهی ۵ ـ امتحان العاشقین ۶ ـ فی فناء العاشق ۷ ـ فی بقاء العارف ۸ ـ شجرة الطوبی والولایة الهیه. خاتمه فی عزة اهل اسرار الولایه وقلة اصحاب الهدایه. **آغاز:** هذه جذوات من نارجلال العشق .. بنام آنکه ذات اوعلی شد ـ جهان از فیض مهرش منجلی شد ـ خداوندی که ذاتش بی نشانست.

35411 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۶۲ مج: نستعلیق **۱۲۷۰** در تبریز. آغاز برابر نمونه [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی].

35412 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۶۰۲/۸: نوشتهٔ میرزا حسین ذهبی شیرازی، ۴ ع ۲/ **۱۳۰۲**، (ص۲۲۶ ـ ۳۳۴) درفهرست ازآن مجدالاشراف دانسته‌شده‌است [ف. دیباجی ۲: ۲۴۶].

35413 ـ **تهران** ، ملك ۱/ ۵۶۲۷ : نستعلیق ابوالفتح افشار، **۱۳۰۴**، (ص۲ ـ ۱۱۳)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

35414 ـ **تهران**، دانشگاه۲/ ۲۶۹۷: نستعلیق یکشنبهٔ ۵ رمضان **۱۳۰۴** (گ ۴۲پ ـ ۷۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۸۰] .

35415 ـ **تهران**، ملك۱/ ۵۱۹۶ : با تاریخ ۱۳۴ (**۱۳۴۰**) دردفتر (۱پ ـ ۵۴ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

مناظرة الجواهر لمسرة الخواطر

ازبصیری بغدادی ، بنام امیرمحمد فرزند

سلطان بایزیددوم (۸۸۶–۹۱۸) فرزندسلطان ابوالفتح‌خان عثمانی، درمناظرهٔ جواهر، بسال ۹۰۸ سروده است . درآن آمده: چون بغربت فتادم ازبغداد ـ گذر من بسوی‌روم‌افتاد. **آغاز:** ای‌برون ازجواهر و اعراض ـ جوهر روح را تویی فیاض .

بنگرید : ذریعه۹: ۱۳۸ و۱۹: ۳۰۶.

35416 ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق سدهٔ **۹**، زرین، پیرامن ۸۰۰ بیت. آغاز برابر نمونه[نسخه‌ها۶ : ۸۰] .

35417 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۰۱۴۸۳: پیرامن‌سدهٔ**۱۰**، آغاز برابر نمونه، ۳۵گ ۱۱س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۶۹].

35418 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۰۱م‌ادب فارسی: تعلیق زیبا ، بی‌تاریخ،زرین، ۴۰گ۹ س [ف. مخطوطات۲: ۱۸۳].

مناظرهٔ تیغ و قلم

از خواجوی‌کرمانی، که یاداودر«کلیات: ۱۸۵۷» گذشت .

35419 ـ **ملك** ۵۹۶۳ : در «کلیات» مؤرخ ج۲/**۸۲۹**، زرین[رؤیت].

مناظرهٔ زلف وابرو = الطافة

مثنوی‌ست. درنسخهٔ ملك بدنبال گفتاری‌ست دراین‌باره به‌نثر ازفضل‌الله. وشاید این‌یکی‌نیز ازهموباشد . **آغاز:** منظومه مسمی بالطافة . لله‌الحمدکه این‌مایهٔ‌ناز ـ حلیه‌آراست به پیرایهٔ ناز... دوش درجلوه‌گه مهرویان‌ـیاسمین بوی وعنبرین مویان .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۰۶ .

35420 ـ **تهران**، ملك ۵۷۶۵: نستعلیق پیرامن **۱۱۵۱**. بدنبال«مناظره زلف و ابرو» بنثر [رؤیت] .

مناظرهٔ شمس و سحاب

از خواجوی‌کرمانی، که‌یاد اودر« کلیات: ۱۸۵۷» گذشت .

35421 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۶۳ : در «کلیات»مؤرخ ج۲/**۸۲۹**،زرین [رؤیت] .

مناظرهٔ شهری و صحرایی

35422 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم B۲۱۸۰ (۳۸۰۵ف) : در «مجمع اشعار» بی‌تاریخ [ف. آکیموشکین۱: ۵۵۱].

مناظرهٔ گوی‌وچوگان = گوی‌و...

مناقب‌الائمه

گویا از وقارالملك ، امیر سلیمان خان قاجار ، نگارندهٔ «عروض سلطانی : ۲۱۶۵». به‌نظم .

35423 ـ **تهران**، آقای‌مسعودمحتشمی: نستعلیق [نسخه‌ها ۵: ۶۷۳] .

منبع‌الانهار

از میرزا ملك محمد قمی ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۴۴ » گذشت. مثنویست به پیروی «مخزن‌الاسرار» نظامی، که بسال۱۰۲۴ بدستور ابراهیم عادلشاه دوم (۹۸۸ ـ ۱۰۳۷) در دو هزار بیت سروده است. در«خزانهٔ عامره» آمده: که‌آنرا بهمراهی ظهوری ترشیزی‌سروده‌است. **آغاز۱) :** بسم‌الله‌الرحمان الـرحیم ـ خط نجاتست وره‌مستقیم. **آغاز۲) :** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم‌ـ اهدنا‌الصراط‌المستقیم(گلزارابراهیم؟)

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۹۹ و ۱۹: ۳۰۷ ـ هفت‌آسمان : ۱۳۳ .

35424 ـ **تهران**، سلطنتی۴۳۴(۶۲۷ ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۳۳** (بنگرید:

دیوان ظهوری 24381) [ف . دکتر بیانی : ۴۰۱] .

35425ـ **تهران**، سلطنتی۵۴۳ (۶۲۶ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۶۷** . (بنگرید: دیوان 26205) [ف . دکتر بیانی : ۳۹۹].

35426 ـ **تهران** ، مجلس ۳۰۵۱/۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** ، سپس «گلزار ابراهیم» ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۹].

35427ـ **مشهد**، رضوی۲/۹۲۹ ادبیات (۴۶۹۷) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (ص ۲۱ ـ ۶۶) پیرامن ۸۵۵ بیت، انجام افتاده، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. رضوی. رضوی ۷ : ۷۳۹].

35428 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۶۶ ۳۰۱۲: نستعلیق ، در دیوان ملك قمی، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. عبدالله ۲ : ۵۲۳] .

منتخب حدیقه

ثنایی مشهدی ، در ص A۲۷۶۱ گذشت.

منتخب حدیقه = الهی نامه

از سنایی، که ۱۶ نسخهٔ آن در ص ۲۶۴۶ ـ ۲۶۴۷ گذشت، اینك سه نسخهٔ دیگر :

35429ـ **تهران** ، سلطنتی شمارهٔ قفسه داده نشده (۳۲۷ف) : نستعلیق خوش نیمهٔ دوم سدهٔ **۹**، زرین، با یك مجلس تصویر، گزیده آنست **آغاز:** حمد بیحدصفات یزدانرا، ۱۰۴ ص ۱۱ س [ف. دکتر بیانی: ۴۰] .

35430 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۰۲۱ (۳۲۶ ف) : نستعلیق گویا باباشاه اصفهانی ، سدهٔ **۱۰**، گزیدهٔ آنست ، **آغاز** : حمد بیحد صفات یزدانرا ، زرین ، ۱۰۲ ص ۱۰ س [ف. دکتر بیانی : ۳۹] .

35431ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۶۴ : نستعلیق **۱۰۳۱** ، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۰] .

منتخب خلاصة الاشعار

از محمدعلی‌خان فرزند محمد مشهدی ، متخلص به‌مبتلا، که در ۱۱۶۱ از دیوانهای ۷۵۵ تن سراینده گزین کرده است .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۵۰۸ (علیمردان؟) .

35432ـ **بادلیان**، ۲۴۷/۱ الیوت : نستعلیق، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۰۷ هست [فیلمها : ۵۴۷] .

منتخب الخمسه = خلاصة الخمسه

در ص ۲۷۹۷ گذشت .

منتخب رام نراین

منتخب شاهنامه، متن از فردوسی ، گزیده از رام نراین . در آن آمده : رام نراین زبسی آرزو ـ جامهٔ این نامه نموده رفو ... خواند وراهاتف فرخ پیام ـ **منتخب رام نراین** بنام ـ ورتو زتاریخ بخواهی نشان ـ منتخب بی بدل او رابخوان ۱۱۴۰. **آغاز:** شکروسپاس نعمت و منت خدایرا ـ پروردگار خلق و خداوند کبریا .

35433ـ**هند** ، بانکیپور۱۰ : نستعلیق مانکهچند ، **۱۱۴۱** ، ۱۳۵ گ ۱۲ س [ف . عبدالمقدر: ۱۱].

منتخب شاهنامه

متن از فردوسی، گزیده ازکمال افندی، درچهل باب ، درشهرارضروم، بنام اسعد پاشاوالی آن شهر واسعد افندی شیخزاده، بسال ۱۲۵۱ ساخته است. **آغاز:** دیباچه : سپاس فراوان به یزدان پاك .

35434ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴۰ ادب

فارسی طلعت : نوشتهٔ ابراهیم یمنی ، **۱۲۵۱** زرین، ۳۲گ ۱۷ س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۹۰] .

35435ـ **قاهره**، دارالکتب۱۰۸ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، بی‌تاریخ،زرین، ۳۱گ ۱۷ س[ف. مخطوطات۲ :۱۹۰].

منتخب الکلام

دفتر سروده‌هایست ازسرایندگان‌قدیم وجدیدبا دیباچه‌ای به‌نثرکه درج۱/ ۱۲۶۰نوشته وخود مجموعه رابدین نام خوانده است . **آغاز :** الحمدلله‌الخالق‌للبرایا و الشکرلواهب‌العطایا.

35436 ـ **مشهد**،رضوی۱۰۰۹ادبیات (۴۹۸۹) : نستعلیق سدهٔ**۱۳** [ف. رضوی ۷: ۸۴۷] .

منتخب مثنوی

متن از مولوی ، گزیدهٔ محمود قیمی.

35437ـ **بنگال**، ایشیاتک۱۵۲منظوم (۹۹۳) : شکسته تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۱] .

منتخب مثنوی

متن‌ازمولوی‌بلخی،گزیده ازنجیب‌الدین فرزند میرهاشم حسنی‌الانـدخودی ملقب به فیضان . از همین شخص در مجموعهٔ هاروارد منتخب «حدیقهٔ» سنائی بنام « مرآت‌الحقایق :۳۱۹۴» هست .

35438 ـ **هاروارد** ، هوتن ۲ مج : نستعلیق محمد خلیل بدستور میر یحیی خان بهادر، سدهٔ **۱۳** ، [نسخه‌ها ۴ :۸].

منتخب مثنوی

متن از مولوی، گزیننده ناشناس.

35439 ـ **تبریز** ، آقای نخجوانی : سدهٔ **۹** ، [نسخه‌ها ۴ :۳۳۸].

35440ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۵۲/۱ Or: با تاریخ**۹۷۳** دردفتر، سپس‌تحفة‌العشاق منسوب به‌غزالی [نسخه‌ها۴: ۶۸۶].

35441 ـ **تهران**،ملك ۵۱۰۷:شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز : بشنوازنی ، انجام افتاده : هردوصورت‌گربهم ماند رواست،۲۶۲ گ ۱۴ س[رؤیت].

منشور شاهی

از نویدی شیرازی (م۹۸۸)،که یاداو در «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت . چهارمین بخش از هفت‌بخش‌مثنوی «هفت‌خزانه»ی‌اوست،درحسن سیرشاه دین‌پرور .

بنگرید : ذریعه۱۹ :۳۰۸ .

35442 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۷ف) Or ۳۵۰۴/۴ : در«هفت خزانه»ی اونوشتهٔ **۹۷۳** (۱۵۶۵ م) [ذیل،ریو : ۱۹۶].

35443ـ **تهران**،ادبیات۲ ۳۶۲جوادی: رمضان **۹۷۷**، در «هفت‌خزانه» ، آشفته [ف. ادبیات ۳ :۱۶].

35444ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۲۵ : در « کلیات 1802 » او، از سدهٔ **۱۱** [ف . دانشگاه] .

منصور نامه = هیلاج نامه

عطار .

منطق‌الطیر = مقامات‌الطیور

ازعطار نیشابوری،که یاد اودر «کلیات : ۱۸۸۳» گذشت. مثنویست‌عرفانی بزبان‌مرغان، حکایتهایی از داستان حضرت یوسف و سلطان محمود غزنوی و سنجر ونظام‌الملك و عارفان بنام . نسخهٔ‌چاپی درچهل و پنج مقالت است و دربرخی ازنسخه‌های‌کهن(مجلس۱۱۴۷)چنین تقسیمی نیست ، در پیرامن ۴۵۰۰ بیت ، میان

سالهای ۵۷۰ و۵۷۳ و۵۸۳ سروده‌شده است. میرعلیشیر (۸۴۴–۹۰۶) آنرا بنام «لسان‌الطیر» به ترکی در آورده است. **آغاز**: آفرین جان‌آفرین پاك را ــ آنکه‌جان بخشید وایمان‌خاك‌را ــ عرش را بنیاد او بر نهاد ــ خاکیان‌را عمر بر باد او نهاد.
بنگرید: ذریعه۹: ۷۲۹ و۱۹: ۳۰۸– ف. مشار: ۱۵۲۰.

35445 ـ **قونیه**، موزه ۱/۱۷۳۴: نوشتهٔ ۱۳ رجب **۶۹۵**، بنام «مقامات‌الطیور» در «کلیات» او. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۱۲ هست [فیلمها: ۱۶۷].

35446 ـ **قونیه**، موزه ۱/۱۷۴۱: نوشتهٔ ۲۸ شوال **۶۹۸**، در «کلیات» او، بنام «مقامات الطیور» است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۱۳ هست [فیلمها: ۱۶۷].

35447 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۳ (۳۷۱ ف): همراه «دیوان» وجزآن نوشتهٔ **۷۳۱** [ف. دکتر بیانی: ۹۲].

35448 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۳۵: نستعلیق مولاعرب فرزند بلال قطاب، **۸۹۳** یا **۷۹۳**، آغاز یك‌صفحه افتاده، ۳۸۰ س ۱۳ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۶۲].

35449 ـ **هند**، بانکیپور ۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴**م، همراه «اسرارنامه» او [ف. عبدالمقدر مولوی: ۷۶].

35450 ـ **تهران**، ملك ۲/۵۹۷۴: نستعلیق عبدالقادر فرزند علی فرزند محمد بدر استرآبادی، ج ۱/**۸۰۸** (۲پ–۴۳پ هامش) زرین، آغاز برابر نمونه، نویسنده آنرا «الطیور نامه» عنوان کرده، و نزدیك ۴۱۰۰ بیت دارد [رؤیت].

35451 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۴/۲۷۲۶۱ Add: با تاریخ **۱۳–۸۱۴** (۱۰–۱۴۱۱م) در دفتر (گ ۱۱۱–۱۴۲) بدنبال «الهی نامه»ی او [ریو ۲: ۸۷۰]. فیلم آن در دانشگاه ش ۴۴ هست [فیلمها: ۲: ۴۰۲].

35452 ـ **تهران**، ملك ۲/۵۹۵۵: در «کلیات: 17880» او نوشتهٔ **۸۱۹**، زرین [رؤیت].

35453 ـ **استانبول**، اونیورسیته ۲/۵۳۸: نستعلیق ریز خوش نزدیك **۸۲۶** (۱۴۴ر–۲۴۶پ)، در ۴۵۰۰ بیت. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها: ۴۴۱].

35454 ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر ۴ مج: همراه: اسرار نامه، مصیبت نامه، گل وهرمز، وخسرو شیرین ولیلی ومجنون نظامی نوشتهٔ **۸۲۷** [نسخه‌ها ۴: ۱۱].

35455 ـ **عاطف‌افندی** ۱۴/۲۲۴۱: نستعلیق، با تاریخ **۸۲۸** در دفتر (۴۶۷–۴۹۱). فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۴ هست [فیلمها: ۴۰۹].

35456 ـ **تهران**، مجلس ۱/۲۶۰: نستعلیق کهن محمد فرزند جعفر غفاری سبزواری، **۸۳۰**، برخی از برگها نونویس، دارای ۴۵۰۰ بیت، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۳۳۸].

35457 ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۹ د: نستعلیق رجب **۸۳۰**، آغاز افتاده (۱ر–۱۲۳ر)، [ف. ادبیات ۱: ۲: ۵۰۲] منتقل‌شده بدانشگاه.

35458 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۲/۶۰: درویش صوفی **۸۳۰** – **۸۳۱**، در «کلیات» او، زرین [نسخه‌ها ۵: ۳۴۵].

35459 ـ **تهران**، مجلس ۳/۱۱۴۷: در «کلیات: 17882» او نوشتهٔ **۸۳۷–۸۴۰** [ف. مجلس ۳: ۵۶۸].

35460 ـ **هند**، بانکیپور ۵۰: نستعلیق ۷ ج ۱/**۸۴۲**، ۱۴۵ گ ۱۷ س [ف. عبدالمقدر مولوی: ۷۵].

35461ـ مدینه، عارف حکمت۱۴۳: در «کلیات 17883، مؤرخ ۸۴۴ او[نسخه‌ها ۵ : ۵۷۱] .

35462 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۰۰۳ Or : نوشتهٔ ۸۴۸ . [نسخه‌ها۴ : ۶۸۸].

35463ـ قاهره، دارالکتب ۱/ ۲۳ م تصوف فارسی: نسخ زیبای بایزیدفرزند ابراهیم تبریزی . ۸۵۱ (گ۱ـ ۱۳۳) زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۳۵س [مخطوطات ۲:۱۹۷] .

35464ـ پاریس ۲/۱۷۷۷ .S.P: نسخ با تاریخ ۸۵۲ در دفتر. هامش ، فیلم‌آن در دانشگاه ش ۷۸۰هست [فیلمها:۵۳۹].

35465ـ مدینه، عارف حکمة ۱۹۲: نوشتهٔ ۸۵۳ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۳].

35466ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/VI ۲۰۳۳: در«کلیات»او نوشتهٔ درویشعلی‌کاتب ۸۵۷ (بنگرید : اسرار نامه: 27301) ، آغاز برابر نمونه[ف .عبدالله۲: ۱۷۸] .

35467ـ مدینه،عارف‌حکمت۱/ ۳۰: نوشتهٔ ۸۵۹ در « کلیات » او [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۴] .

35468ـ تهران، دکتر مفتاح ۲ مج: با تاریخ ۱۹ شعبان ۸۶۲ بهمین‌خامه‌دردفتر، در هامش «تذکرةالاولیا» [رؤیت] .

35469 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۳۲۵ Or: نوشتهٔ ۸۶۲،منطق‌الطیر، جوهرالذات ، اسرارنامه‌است‌باصفحهٔ‌عنوان‌ایغوری[نسخه‌ها۴: ۶۸۶] .

35470 ـ تهران ، مجلس ۲/ ۸۹۸۱ فهرست نشده: شیخ الاسلام علی فرزند محمود کاتب،۸۶۸، همراه:دیوان24855 » میرسید علی [رؤیت] .

35471ـ قاهره ، دارالکتب ۱/ ۹ م ادب فارسی : تعلیق محمد فرزندجلال‌الدین، ۸۷۷ (گ۱ـ۱۸۳) ۱۳ س، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲:۱۹۷] .

35472 ـ استانبول ، طوپقپوسرای K.۹۴۹ : نوشتهٔ شوال ۸۷۷، ۱۵۴ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱:۱۷۳] .

35473 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۳۵ف) Or ۴۱۵۱/۱ : در « ستهٔ » او نوشتهٔ ۸۷۷ (۱۴۷۲م) [ریو۲ : ۱۵۹].

35474ـ تهران،اصغرمهدوی۱/ ۸۸۴: در«کلیات 17883» او نوشتهٔ ۸۸۳ ـ۸۸۴ ، (۱پ‌ـ۷۹ر) [نسخه‌ها ۳:۴۸۳].

35475ـ تبریز، ملی ۲/ ۳۶۳۴:در «کلیات» مؤرخ ۸۸۵ او [نسخه‌ها۴ : ۳۰۹].

35476 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۳۶ف) Or ۲۷۴۷ : در «ستهٔ» او نوشتهٔ ۲۲ ذیحجهٔ ۸۸۹ (۱۴۸۵ م) [ریوذیل:۱۵۹].

35477ـ تهران،دانشگاه۲/ ۵۲۳۸: نوشتهٔ ۸۹۴ (۱۴۲ـ۲۴۸ر) (بنگرید: اسرار نامه: 27306) [ف . دانشگاه۱۵:۴۱۷۲].

35478ـ پاریس ۷۸۱ S.P: برسم کتابخانهٔ الغ بیك ۸۹۲ . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳].

35479ـ تهران ، دانشگاه ۴۹۷۰ : نستعلیق محمود فرزند محمد فرزند محمود کاتب ، سه‌شنبه ۲۰ ج ۱/ ۸۹۳ تاریخ سرودن ۲۰ رمضان (ماه خدا) ۵۷۳ یاد شده است ، زرین ، با دومجلس تصویر ، ۱۳۸ گ ۱۱س [ف . دانشگاه ۱۵:۴۰۷۱].

35480ـ تهران، مجلس۴۸۷۰: نسخ درویش محمد فقیر، ع۱/ ۸۹۷، ۱۵۱ گ۱۷ س [رؤیت].

35481ـ **تهران**، مجلس ۱۱۵۲: سدهٔ ۹، آغاز یك برگ نونویس، میان‌افتاده، ۱۶۰ گ ۱۵ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۷۳].

35482 ـ **تهران**، مجلس ۳۷۰۲/۱ فهرست نشده: سدهٔ ۹ (ص ۱ ـ ۶۹ هامش) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۵].

35483 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۱۰۳۱: سدهٔ ۹، ۱۶۸ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۳].

35484ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۴: رقاع ترکی سدهٔ ۹ـ۱۰، پایان‌افتاده [نسخه‌ها ۲: ۱۳۱].

35485 ـ **تهران**، مجلس ۵۰۸۰: نستعلیق موسی فرزند حاجی مقبل، یکشنبهٔ رجب ۹۰۰، آغاز برابر نمونه، ۱۱۱ گ ۲۱ س [رؤیت].

35486ـ **تهران**، سپهسالار ۱/ ۳۴۹: نستعلیق ۹۰۱، ۱۶۰ گ ۱۶ س، دوستونی [ف. سپهسالار ۵: ۶۷۱].

35487 ـ **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی Arras ۱۱۴۶ (۱۳۰۷): نوشتهٔ ۹۰۱، کارسن دوطاس [نسخه‌ها ۴: ۱۳۶].

35488ـ **آصفیه** ۱۸۸ اخلاق: درهامش کلیله و دمنهٔ زرین نوشتهٔ ۹۱۸ [ف. آصفیه ۱: ۶].

35489 ـ **تهران**، مجلس ۴۷۰۶: نستعلیق محمد علی سمرقندی، در هرات محرم ۹۲۰، زرین، ۱۳ س [رؤیت].

35490 ـ **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی ـ Arras: ۱۱۴۷ (۱۳۵۱): نبشتهٔ ۹۴۳ [نسخه‌ها ۴: ۱۳۶].

35491 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B ۱۵۲ (۴۳۱۳ف): نوشتهٔ ۹۷۵، (۲پ ـ ۱۴۷پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۷۵].

35492ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۶۷: شاه‌قاسم فرزند محمدقاسم، ۲۰ ع۱/ ۹۸۲ (۱۵۷۴ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۶].

35493 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۱۳ Spi/VI ۳۳۸۳: نستعلیق ۷ صفر ۹۹۴، همراه «الهی نامه»ی او [ف. عبدالله ۲: ۴۵۱].

35494ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۶۶: نوشتهٔ ۹۹۸، ۱۴۸ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۹۰].

35495ـ **تهران**، ملك ۵۲۲۲: نستعلیق سدهٔ ۱۰، سرلوح بریده شده، ۲۲۶ گ ۱۰ س [رؤیت].

35496ـ **تهران**، مجلس ۹۳۱۲ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۰، در «کلیات» او اهدایی سلطان‌القرائی [رؤیت].

35497 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۵۳: نستعلیق اوایل سدهٔ ۱۰، زرین، پیرامون چهار هزار بیت، برخی برگها نونویس، ۱۴۸ گ ۱۴ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۷۳].

35498 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۹۷۲/ ۴۰۲۴: سدهٔ ۱۰، آغاز و انجام افتاده [دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۶].

35499 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A. ۱۵۲۷: همراه «مصیبت نامهٔ» او از سدهٔ ۱۰ [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۴].

35500 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۲۲۷: نستعلیق سدهٔ ۱۶ م، ۱۶۵ گ. تاریخ سرودن را ۵۷۳ یادکرده.

35501ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۷۷۳۵: نستعلیق سدهٔ ۱۶ م، ۲۰۸ گ [ریو ۲: ۵۷۷].

35502 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم

D ۴۳۶ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۰۱** [آکیموشکین ۱:۴۵۴].

35503ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۲۷ pi/VI ۷۶۵: در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۹** [ف . عبدالله ۲ : ۱۸۰].

35504ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب E ۱۳ Spi/VI ۳۰۹۶: نستعلیق عبدالرحیم قریشی ، ۲۹ صفر **۱۰۲۱** [ف.عبدالله۲:۴۵۲]، از کتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیر حسین۱: ۱۸۶].

35505ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B ۱۵۱ (۴۳۱۲ ف) : نوشتهٔ **۱۰۲۴**، ۱۴۸ گ [آکیموشکین ۱:۵۷۵].

35506ـ**همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۲۲۹/۲ : با تاریخ **۱۰۴۷** در « کلیات» او [نسخه‌ها ۵: ۳۴۵] .

35507ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۳۲/۲ Add : باتاریخ **۱۰۳۳** (۱۶۲۴ م) (۷۳ـ ۱۳۷) [ریو ۲: ۸۱۶].

35508 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۸۸ Add : نستعلیق **۱۰۵۱** (۱۶۴۱م) ، تاریخ سرودن را ۵۷۲ دارد [ریو۲: ۵۷۸].

35509 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۱۳ SpiVI ۴۰۰۵ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (گ۳۷ـ۵۷) ، [ف . عبدالله ۲:۴۴۹] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین۱ : ۱۸۶].

35510ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۱۷ ppi/VI ۱۶۷۶: نستعلیق با بابك ۲۰ ذیقعدهٔ **۱۰۸۶** [ف.عبدالله۲:۱۸۳].

35511ـ **تهران**، مجلس ۴۲۸۴/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱رـ۳۴ر) [رؤیت] .

35512ـ **تهران**، مجلس ۲۵۹۹/۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۷۵۹ـ ۸۵۳) ، ۴۵۰۰ بیت، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۸: ۳۳۶] .

35513ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۴/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱ـ۶۹) آغاز افتاده[ف. مجلس ۸: ۴۱۶] .

35514 ـ **مشهد** ، رضوی ۷۶۹/۳ ادبیات (۸۳۴۷): نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۱**، با تملك ۱۰۵۲ ، در«کلیات» او[ف. رضوی۷: ۶۸۵] .

35515 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** (بنگرید: اسرارنامه: 27326) [ف.عبدالمقتدر: ۶۳] .

35516ـ **تهران**، دانشگاه ۳۴۸۹/۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص۶۵۳ـ۶۶۳)زرین مصور [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۶].

35517ـ **تهران**، دانشگاه۳۱۷۶/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص۱ ـ ۱۵۰) هامش [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۹].

35518 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۹۵۱ (۳۵۱۷) : نستعلیق محمد فاضل فرزند شیخ محمد شریف دهلوی، ۲۱ ذیقعدهٔ **۱۱۰۵** ۳۸ عالمگیری ، آغازبرابر نمونه، ۱۷۱ گ ۱۳ س [ف. شیروانی ۲: ۷۸۰].

35519 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۳۳۳: نوشتهٔ **۱۱۱۴**،۲۷ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم۱: ۱۷۲].

35520ـ **تهران**، اصغرمهدوی۳۶: در «کلیات 17900» او نوشتهٔ **۱۱۲۵**.[نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

35521 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم A ۶۷ (۴۳۰۹ ف): باتاریخ**۱۲۰۴** دردفتر، (۱۴۳ ب ـ ۱۵۵ ب) [آکیموشکین ۱ : ۵۷۵] .

35522ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۴۲۰ R : نوشتهٔ **۱۱۲۸** ، ۲۱ گ ۲۱ س.

35523 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۷۱۹ .H : نوشتهٔ **۱۱۲۸** ، ۲۱ گ۲۱س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۲ – ۱۷۳].

35524ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴/ ۴۷۰ : نوشتهٔ **۱۱۴۰** (۱۷۲۷ – ۱۷۲۸م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۸۶] .

35525 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۳۲۰ .E.H : نوشتهٔ**۱۱۵۱** ، ۳۰ گ۱۷س [ف. فهمی ادهم۱: ۱۷۳].

35526ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳ مج: نستعلیق با تاریخ **۱۱۷۷** در دفتر بهمین خامه [رؤیت] .

35527 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۸۷ Add : نستعلیق شعبان **۱۱۹۱** (۱۷۷۷ م) در «ستهٔ»او[ریو۲: ۵۷۶].

35528ـ **تهران**، سنا ۱۵۴ :نستعلیق ابوالقاسم فرزند ملا محمد جعفر . سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۶: ۴۵۹] .

35529 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۴۲۱ .R : سدهٔ **۱۲** ، ۲۹ گ ۱۷س[ف.فهمی ادهم ۱: ۱۷۲] .

35530 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب D ۱۳ Spi/VI ۳۸۴۹ : نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲ : ۴۵۱] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۷].

35531 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب F ۱۳ SpiVI ۳۲۹۶ : نستعلیق ۱۶ شوال ۲۸ پادشاهی محمدشاهی (**۱۱۵۹**) [ف.عبدالله ۱۲: ۴۵۲].

35532 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۸۵ Harleian : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ،۱۷۸ گ [ریو۲: ۵۷۸].

35533ـ **مشهد**، رضوی۱۰۳۴ ادبیات (۴۷۹۷) : نسخ‌ابراهیم‌نعمت‌اللهی، ۲۰شوال **۱۲۴۳** ، ۲۶۰ بیت ازآغاز افتاده [ف.رضوی ۷: ۸۶۲] .

35534 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۷ pi/ Vl ۵۵۳ : نستعلیق ۲۱ع **۱۲۴۸/۲۱** [ف . عبدالله۲: ۱۸۳].

35535ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۷۶: محمد حسن فرزند محمدحسین دامغانی،ذیقعدهٔ **۱۲۵۰** ، ۱۴۰ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

35536ـ **تهران**، سلطنتی۴۴۵(۳۷۴ ف) : نستعلیق خوش میرزا اسدالله شیرازی، آدینهٔ ع **۱۲۵۷/۱** ، برای محمد شاه قاجار، زرین، ۴۰۸ص۱۲س [ف.دکتربیانی: ۱۰۱] .

35537ـ **تهران**، سنا ۲۵۴/۲: نوشتهٔ **۱۲۵۷** ، [نسخه‌ها ۶ : ۵۰۳].

35538 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۳۰۴ (۳۷۵ ف) : نستعلیق زیبای محمد رضاخویی، رمضان **۱۲۵۸**، برای محمدشاه قاجار،زرین، ۲۶۵ ص ۱۲ س [ف . دکتر بیانی: ۱۰۲].

35539 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۸۶ : نستعلیق ج **۱۲۵۹/۲** متن و هامش ، با ۵۳ تصویر ، ۷۶ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۷۳] .

35540ـ **تهران** ، خانقاه نعمت اللهی ۳۲۹ : نسخ محمد باقر فرزند محمد هاشم خوانساری ، ۲۲ صفر **۱۲۶۴**، آغاز افتاده : بحردا بگرفت در تسلیم خویش، ۴۰۰ص۱۵س [ف . دیباجی ۲: ۶۸] .

35541 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم A ۱۶۰۴ (۴۳۱۱ ف): نوشتهٔ **۱۲۶۴**، (۱ پ- ۱۳۵پ) [آکیموشکین ۱: ۵۷۵].

35542ـ تهران، اصغرمهدوی ۵۳۸/۲: نستعلیق محمد شفیع فرزند حاج محمد سعید، در صفر **۱۲۶۸**. [نسخه‌ها ۲: ۱۲۱].

35543ـ تهران، مجلس ۲۶۷۹/۱: نستعلیق **۱۲۷۲** در مشهد، (ص۴۲-۱۷۲) [ف. مجلس ۸: ۴۴۶].

35544 ـ تهران، دانشگاه۲۸۹۰/۲: نستعلیق جهانگیر میرزا قاجار فرزند سیف‌الله میرزا **۱۲۷۴**، گزیده‌ایست (ص۴۵-۸۸)[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۳۴].

35545 ـ تهران، سپهسالار ۳۴۸: نستعلیق**۱۲۷۶**، ۱۶۱گ ۱۵ س[ف.سپهسالار ۵: ۶۷۱].

35546ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۷۴: نستعلیق خوب ذیقعدهٔ **۱۲۷۸** [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

35547ـ تهران، مجلس ۱۱۵۴/۲: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۸۰** او [ف. مجلس ۳: ۵۷۴].

35548 ـ موزهٔ بریتانیا ۵۰۱۰. Or: نوشتهٔ **۱۲۸۸**. [نسخه‌ها ۴: ۶۸۲].

35549ـ تهران، ملک۵۰۰۵/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۱۲ پ - ۱۵ر) ۱۵س [رؤیت].

35550ـ اصفهان، شیخ حسن جابری انصاری: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۶: ۵۹۶].

35551ـ مشهد، رضوی۱۰۳۵(۵۰۰۳): نستعلیق سدهٔ**۱۳**، آغاز برابر نمونه [ف.رضوی ۷: ۸۶۳].

35552 ـ لنین گراد، آکادمی علوم C ۶۷ (۴۳۲۱ ف): نوشتهٔ **۱۳۱۳**، (۹ پ- ۶۴ر) [آکیموشکین ۱: ۵۷۶].

35553 ـ تبریز، ملی۲۸۲۴/۱: سید رضا فرزند سید محمد، **۱۳۴۶** [ف. ملی‌تبریز ۱: ۳۸۱].

35554ـ مشهد، رضوی۱۰۳۶ ادبیات (۹۲۰۹): نسخ اوایل سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه[ف. رضوی ۷: ۸۶۴].

35555ـ تهران، سپهسالار ۲۷۳۸: نستعلیق تاریخ یاد نشده، زرین، ۱۱۵گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۵: ۶۷۱].

35556ـ تهران، مجلس۴۵۴: نستعلیق خوب، تاریخ یاد نشده، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۶۵گ ۱۴ س [مجلس ۲: ۲۶۸].

35557 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم A ۲۸ (۴۳۰۸ ف): بی‌تاریخ، ۱۴۸گ.

35558 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم A ۹۲۱ (۴۳۱۰ف): بی تاریخ، ۷۳گ.

35559 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۱۵۳ (۴۳۱۴ ف): بی‌تاریخ، ۲۱۵گ.

35460 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۱۸۰۹ (۴۳۱۵ ف): بی تاریخ، (۱۸پ ۸۷پ).

35561 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۱۹۴۴ (۴۳۱۶ ف): بی‌تاریخ، (۱۷۱ر- ۳۰۸ پ).

35562 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۱۹۸۰ (۴۳۱۷ف): بی‌تاریخ، ۱۷۵گ.

35563 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B۱۹۸۹ (۴۳۱۸ ف): بی‌تاریخ، ۱۳۰گ.

35564 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۲۹۲۲ (۴۳۱۹ ف): بی‌تاریخ، ۹۴گ.

35565ـ لنین گراد، آکادمی علوم

C۶۶ (۴۳۲۰ف) : نیز بی‌تاریخ، (۱پ-۱۳۴پ) [آکیموشکین۱:۵۷۵].

35566ـ **لنین‌گراد،** آکادمی‌علوم۱۱۶۵ C (۳۴۶۲ف) : در «کلیات» او بی‌تاریخ [آکیموشکین۱:۴۵۳].

35567ـ **موصل،** مدرسة‌الحجیات۲۷: تاریخ یاد نشده .[مخطوطات موصل :۱۰۰].

35568ـ **موصل ،** مدرسة الملاز کریا ۵ : تاریخ یاد نشده . [مخطوطات موصل : ۱۹۱] .

35569 ـ **استانبول ،** طوپقپوسرای ۹۸ . B : تاریخ یادنشده ، ۱۹گ۲۱س.

35570 ـ **استانبول ،** طوپقپوسرای ۱۰۲۱ . K: تاریخ یاد نشده، ۴۱ گ ۱۱س [ف. فهمی ادهم۱:۱۷۲-۱۷۳].

35571ـ **بنگال،** ایشیاتک۱۵۳منظوم (۷۶۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده .

35572ـ **بنگال،** ایشیاتک۱۵۴ منظوم (۷۷۶): شکسته ، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال: ۱۰۲] .

35573 ـ **بنـگال ،** آسیایی ۵۰/۱ ao (۱۲۱۲) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده،در فهرست آمده : منتخب‌منطق‌الطیر [ف. بنگال: ۱۳۵] .

35574ـ **پاکستان ،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۶۹۲/۱/۱۶۴۲ :تاریخ‌یادنشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۸۵].

35575ـ **قاهره،** دارالکتب ۲۴ ادب فارسی طلعت : نستعلیق‌سید محمد فرزند حسام علی ، بی‌تاریخ ، ۹۵گ ۱۶س.

35576ـ **قاهره ،** دارالکتب ۱۱۵ م ادب فارسی : تعلیق زیبا ، بی‌تاریخ ، زرین ، ۲۹۴گ ۱۵ س [ف. مخطوطات۲: ۱۹۷].

35577 ـ **قاهره ،** دارالکتب ۲/۵ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق (گ ۱۰۵ - ۱۷۳) [مخطوطات ۲:۱۹۷] .

منطق‌الطیر = منتخب . .

متن ازعطار، گزین بنام ابوالنصر سلطان بایزید فرزند محمد خان فرزند مراد خان ، در شانزده مقاله : ۱ - حمدباری۲- نعت‌پیغمبر ۳ - توبه ۴- سلوك ۵- اطاعت خدا ۶-علوهمت ۷ - بندگی ۸ - تجرید ۹ - پرسش بی‌ملاحظه ۱۰ - عشق و سوز ۱۱- ترك عیب ۱۲ - مذمت پندار عجب ۱۳ - انصاف ۱۴- توحید وحیرت ۱۵ - شربت مرگ ۱۶ - عجز و طلب مغفرت [دیباجه] **آغاز:** حمد بیحدوثنایی‌بعیدسزاوار ذات مبدعی است که فیض .

35578ـ **تهران ،** سپهسالار ۷۱۹۶ : نسخ سدهٔ **۸** گویا **۷۶۳** ، ۱۳۱گ۱۱س[ف. سپهسالار۵:۶۷۱].

منطق‌العشاق = ده نامه

اوحدی ، درص ۲۸۱۸ گذشت .

منطق منظوم

در ص ۱۵۱۱ گذشت .

منظومه

از غلام قادر جلال پوری .

35579ـ **پاکستان ،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۶۷۲/۶۵۱: درجنگ شعر[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۹۲].

منظومات

قاضی غلام قاسم‌مهری ، ازسدهٔ سیزدهم . **آغاز:** بیار ساقی آن می که هوش‌آورد - دل مردگان را بجوش آورد .

35580 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۷۲

Add : شکسته آمیز هند، سدهٔ **۱۸**م، ۵۴گ [ریو ۲: ۷۲۰] .

منظومهٔ اسماعیلی

درپاسخ بیست‌پرسش. **آغاز:** هر آن‌سالك که پیشم راه یابد ـ بعالم اودل آگاه یابد.

35581ـ **تهران،** دانشگاه ۱۰۸۸فیلم: از روی يك‌نسخهٔ هندی، تاریخ‌یاد نشده، ۱۳۰ ص [فیلمها : ۲۶۰] .

منظومهٔ خواجه

منظومهٔ فارسی از خواجه نصیرالدین طوسی(؟) .

35582ـ **مدینه،** عارف حکمة ۱۶۸: نوشتهٔ **۱۰۵۳** ، ۲۵۱گ [نسخه‌ها ۵: ۴۹۰].

منظومهٔ عرفانی

ازصدرالدین قونوی (بآنچنانکه درنسخه آمده است) شاید صدرالدین‌محمدفرزنداسحاق قونوی باشد [نصرالله طرازی] که یاد او در «المفاوضات : ۸۴۸» گذشت . **آغاز:** بنام‌ایزد بخشاینده بخشایشگر . حمد پاك آن کردگار پاك را .

35583 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۹۳ مجامیع تیمور: به‌خامه‌ای کهن، بی‌تاریخ (گ ۱۰۴ - ۱۴۸) ۲۵ س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۰۰] .

منظومهٔ عرفانی

از قاسمی انوار ، که یاد او در « امانت ـ ۱۰۴۹» گذشت . از سرآغازیکه ازآن‌یاد شده گمان میرود همان «انیس العارفین : ۲۶۵۲» او باشد . **آغاز :** منت خدایرا جلت عزته و علت کلمته‌که بشعشعهٔ انوار .

35584ـ **قاهر** ، دارالکتب ۳۱ م‌ادب فارسی : تعلیق محمود نیشابوری ، **۸۶۹** در مجموعه [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۰].

منظومهٔ عرفانی

ناشناخته .

35585 ـ **آصفیه** ، ۶۱/۹ مجامیع : تاریخ یاد نشده در فهرست بنام «تصوف‌منظوم» یاد شده [ف. آصفیه ۳: ۷۵۰].

منظومهٔ کلامی

زین‌الدین، درص ۹۹۷ گذشت .

منظومهٔ کلامی‌اسماعیلی

درص ۹۹۷ گذشت .

منظومهٔ کلامی وفقهی

حافظی ، درص ۹۹۷ گذشت .

من و سلوا

از اسدالله هاشمی عباسی‌دزفولی. مثنوی‌ست بروش «نان وحلوا»ی بهایی بادیباجه‌ای‌به‌نثر و عربی ، پدرم نسخه‌ای از آن نوشتهٔ ۱۲۲۷ را دیده است و نیز ازدومثنوی دیگر بهمین نام که به‌پیروی همان « نان و حلوا» سروده شده است یادکرده است: ۱-ازسید محمدعباس‌فرزند علی موسوی شوشتری ۲- میرزانعمت‌خان‌عالی معروف به‌دانشمندخان ، که هردوی آنها چاپ شده‌است (بنگرید:سخن عالی: ۲۹۰۴) **آغاز:** الحمدلله منزل‌المن و السلوی و کاشف الضر و البلوی .

35586ـ **تهران،** دانشگاه۵۲۷۳/۷: نستعلیق عباس فرزند محمد علی دزفولی ، ۲۰ محرم **۱۲۲۳**(۲۱۴پ - ۲۵۰ر) [ف.دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۰].

منهاج الحقایق

از مجذوب تبریزی، که «شاهراه نجات: ۲۹۳۴» رابسال۱۰۶۸و«تأییدات: ۲۷۰۵» را

بسال ۱۰۸۸ سروده است. عرفانی. **آغاز**: ای شده محبوس در دام‌آرزو- نیست‌چیزی کز گره در دام او - این همه موج سرابست آب نیست- تانبینی بد، نکو بنگر نکو.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۱۰.

35587- **تهران**، دانشگاه۵/۳۰۰۶: نسخ نیمهٔ شوال **۱۱۰۸** درکلیات او(ص۵۰۵-۵۳۱ هامش) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۳۶].

منهاج المعراج

از تأثیر تبریزی، میرزامحسن که یاداو در«کلیات: ۱۸۵۰» گذشت. درمعراج‌پیامبر، عرفانی.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۱۰.

35588 - **تهران**، مجلس ۹۵۷/۳: شکسته نستعلیق روزگار سراینده، **۱۱۲۴** - **۱۱۲۹**، پیرامن ۴۳۹ بیت در «کلیات» او، نسخه آشفتگی دارد [مجلس ۳: ۲۳۹].

35589- **تهران**، سپهسالار ۲۸۳: در «کلیات» او از روزگار سراینده، گویا (بلغ) درکنار برگها از سراینده باشد [ف.سپهسالار ۴: ۴۷۸].

35590- **تهران**، دانشگاه۳/۳۶۲۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱۴۲ -۱۶۳) در «کلیات» او[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۳۲].

منهاج الهدی = ترجمهٔ غزل عطار

از سیدقطب‌الدین‌محمدحسینی، که به‌تقلید ازغزلهای عطار و الهام از آنها بعربی ساخته است، و درمیان آنها نثر ونظم فارسی‌نیزهست. (بنگرید: «ترجمهٔ عشقیه: ۱۰۸۳» و«عشقیه: ۳۰۰۵»).

35591 - **تهران**، ادبیات ۲۳۴/۱ جوادی: در دفتری از سدهٔ **۱۳**. [ف. ادبیات ۳: ۳۷].

35592 - **تهران**، دانشگاه ۴۶۹۸: در جنگی از سدهٔ **۱۳** [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۴۳].

منهاج الهدی

از نظام استرآبادی معمایی، که یاد او در «دیوان: ۲۵۷۶» گذشت. به‌پیروی ازامیرخسرو دهلوی در «مرآت الصفا» و جامی در «جلاء الروح». درپیرامن ۱۳۰ بیت. **آغاز**: معلم کیست پرعشق و من طفل سبق خوانش - سبق وارستگی ویرانهٔ عزلت دبستانش.

35593- **تهران**، ملك۵/۵۳۶۷: سدهٔ **۱۳**، همراه «جلاءالروح» جامی و جز آن [رؤیت].

منهج الابرار

از درویش اشرف مراغی خیابانی، که‌یاد او در «سخنان‌کوتاه: ۱۶۲۴» و «بهرام شاه: ۲۶۷۱» گذشت. یکی از مثنویهای پنجگانهٔ اوست، که در ۸۴۲ سروده‌است. **آغاز**: خدایا تویی پادشاه همه - خداوندی تو، پناه همه.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۱۰.

35594- **قاهره**، دارالکتب ۴۳۲۰س: نستعلیق خوب **۸۸۵**، شمارهٔیك «خمسهٔ»اوست، زرین. [مخطوطات ۱: ۱۳۳].

منهج التحریر

از سیدقطب‌الدین محمد نیریزی شیرازی که یاد او در«ترجمهٔ عشقیه: ۱۰۸۳» و«عشقیه: ۳۰۰۵» گذشت. مثنویست عرفانی، دربارهٔ ذات‌و صفات‌خداوندی. **آغاز**: بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم- ربط هویات بهوی قدیم - حمد به‌هوایست که بالذات هوی‌اوست-هوی‌هوالله احد هوی‌اوست

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۱۰.

35595 - **تهران**، مجلس ۵۱۵۵/۲:

نسخ و نستعلیق حسن فرزند ملاحسنعلی خوش‌نویس اردبیلی، با تاریخ **۱۳۳۲** در دفتر، (۶۰پ-۶۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35596 - **تهران**، مجلس ۵۷۱۵/۲ فهرست نشده: نستعلیق درشت حاجی عمادمدرس، ۲ رجب **۱۳۵۹** (گ ۶۰-۷۰)، گزیدهٔ آن نست، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

منهج الهدایه

از هدایت طبرستانی، رضاقلی که یاد اودر «اصول الفصول: ۱۰۴۳» گذشت. یکی از مثنویهای حماسی دینی است، که پس از حمد و ستایش و اشاره به‌تاریخ صدراسلام به‌رویدادهای کربلا می‌پردازد و تا کشته شدن مختارثقفی را درپنجهزار بیت میسراید. درآن آمده: ره‌هدایتم از این سخن عنایت‌شد- ازآن بنام همی **منهج الهدایه** شد. **آغاز**: بنام آنکه بنامش شفای هر دردیست - بیاد آنکه بیادش نجات هر مردیست.

بنگرید: ذریعه۱۹: ۳۱۱.

35597 - **تهران**، مجلس ۱۱۹۴: نسخ سلیمان فرزند محسن حسینی، ملقب به کاظم، گویا **۱۲۵۵**، ازروی نسخهٔ اصل واصلاحاتی ازخود سراینده، آغاز برابر نمونه، ۱۶۴، ۱۶گ بیت [ف. مجلس۳: ۶۸۸].

منیجه‌ بیژن (بیژن و منیژه)

داستان عامیانه است، به‌نظم، وعشق آندو برپایهٔ «شاهنامهٔ» فردوسی.

35598 - **لنین گراد**، آکادمی علوم A۹۴۵ (۴۳۳۰ ف): نوشتهٔ **۱۲۶۷**، ۵۶گ [آکیموشکین ۱: ۵۷۷].

مواهب نامه

از احمدجام، ژنده‌پیل، که یاد اودر «انیس التائبین: ۱۰۵۴» گذشت. درذریعه ۹: ۱۸۸ وکشف‌الظنون و در دیگر جایها نام این‌سروده را در نگارشهای او ندیده‌ام.

بنگرید: ذریعه۱۹: ۳۱۱.

35599 - **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش ف ۵۰۱/۲: نستعلیق با تاریخهایی‌از۱۲۰۹-۱۲۹۰ در دفتر [نسخه‌ها۵: ۷۳]. منتقل‌شده به‌الهیات مشهد؟

موجز النقد

سرودهٔ آل احمدفرزندمحمدفرزندنعمت‌الله پهلوی (بهار)، بسال ۱۲۴۷.

35600 - **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۱ قف ۳۶: نوشتهٔ **۱۲۵۱**، ۲۶ص [مخطوطات سرفراز علی: ۲۶].

مودت نامه

از ابجدی هندی، که یاد اودر «انورنامه: ۲۶۵۱» گذشت. پنجمین مثنویست از مثنویهای پنجگانه که در برابر «پنج گنج» نظامی سروده است، در داستان معاشقهٔ همایون‌پادشاه‌خوزستان بالعل پرور دخترپادشاه بدخشان، که دربرابر «خسرو وشیرین» درپیرامن‌سه‌هزار وپانصدبیت سروده‌است. ودر آن آمده: نخستین **زبدة‌الافکار** گفتم - جواب «مخزن‌الاسرار» گفتم - واز آن‌پس رخت‌بستم‌بردگرراه - کشیدم‌سوی **انور نامه** بنگاه - و ازآنجابازچون گل برشگفتم - بسوی **راغب‌ومرغوب** رفتم-چوبرگشتم‌ازآن سعدین اکبر-بیك رشته‌کشیدم **هفت‌جوهر** - برانگیزم‌کنون‌فالی دگرگون - زنم‌قرعه‌برآن نام همایون. ودرپایان‌آمده: مودت برسرهنگامه آمد - ازآن نامش **مودت‌نامه** آمد. این‌مثنوی بسال ۱۹۱۴ م در بمبئی بکوشش محرم حسین محوی وپیشگفتارانگلیسی بچاپ رسیده است.

آغاز: خداوندا منور کن ضمیرم ــ بخندان چون چمن خاك ضمیرم .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۱۱ .

35601 ــ تهران، مجلس ۱۱۹۵ : نستعلیق شیوهٔ هندی، در ۱۱۹۷ . ودر پایان آن آمده: با نسخهٔ اصل مقابله شد. آغاز برابر نمونه، ۱۲۶ گ ۱۵ بیت [ف. مجلس ۳ : ۶۸۹].

موزنامه = مثنوی ...

از معنی .

35602 ــ تهران، سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ ف): شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، در مجموعه نظم [ف . دکتر بیانی : ۶۰۸] .

موسی بابت پرست = داستان ...

آغاز: یك زمان بگشا تو بامن گوش سر ــ تا بیان سازم حدیث معتبر ــ شمه‌ای بشنو زموسای صبور ــ آنکه دایم داشت شوق کوه طور .

35603 ــ مشهد، رضوی ۸۳۸۴/۴ : باتاریخ ۱۲۴۴ در دفتر (۳ ۱۰ ر)، نسخه ۳۲ بیت است [ف . سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

موسی و خضر

از وقار شیرازی ، میرزا احمد که یاد او در «محاسن السنة : ۶۸۶» گذشت . مثنوی‌ست عرفانی ، درنسخهٔ ۵۱۴۲ ملك پیرامن ۱۹۵۰ بیت. آغاز: ای‌منزه پرداز پرده‌در ــ وی بهر پرده درو و ازهر پرده در ــ چون سرایم من سپاست کان سپاس ــ در قیاس است و تو بیرون از قیاس .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۱۲ .

35604 ــ تهران، دکتر مفتاح ۲۹۳/۱ : نستعلیق ۱۲۷۹ بدستور میرزا محمدعلی، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

35605 ــ تهران، ملك ۵۱۴۲ : شکسته نستعلیق شاید محمد فرزند ابوالحسن افشار قزوینی ، دوشنبهٔ ۶ رمضان ۱۲۹۳ وشاید پیش از این تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۸۵ گ ۱۲ س [رؤیت] .

35606 ــ شیراز، دکتر وصال : نوشتهٔ صادق شیرازی ، صفر ۱۲۹۵ [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۱] .

35607 ــ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۲۶ : نستعلیق زیبا تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

موسیقی منظوم

دربخش موسیقی یاد خواهدشد .

موش نامه

از شاهزاده محمد میرزا (افسر) بوزن «موش و گربه»ی عبید زاکان. ساختهٔ ۱۲۴۴ . در پایان آن آمده: درهزار ودویست وچهل وچار ــ یافت این موش نامه تبیانا . آغاز: ای رخت همچه ماه تابانا ــ ولی کفت همچه ابر نیسانا .

35608 ــ تهران، دانشگاه ۳۵۲۷/۷ : نوشتهٔ ۲۴ رمضان ۱۲۴۵ ، زرین (ص ۱۲۵ ـ ۱۵۷) همراه « گلنامه » افسر [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۴] .

موش و گربه

از محسن شایق اصفهانی فرزند محمدحسین در ۵۰۰ بیت که ۱۱۰ بیت از «موش و گربه»ی عبیدزاکان را نیز درآن جای داده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۷۷ (محسن) ـ مجلهٔ یغما س ۱۰ ص ۹۲۷ .

35609 ــ لندن، دیوان هند ۴۵۸۱ : نوشتهٔ رمضان ۱۲۴۴ [مجلهٔ یغما س ۱۰] .

موش و گربه

از عبیدزاکان، که یاد او در «اخلاق الاشراف:

۱۵۲۷» گذشت . انتقادی هزلی . بارها چاپ شده است. **آغاز :** ای خردمند طبع موزونا ـ قصهٔ موش و گربه برخوانا ـ قصهٔ موش و گربه تو بنظم.

بنگرید: ذریعه ۵: ۲۷۲ (جواهر العقول) و ۹: ۹۲۷ (کیوان) ـ فرهنگ خراسان س ۲ ش ۱۲ گفتار عبدالله کشاورزی ـ یغما س۸ش ۸ص ۴۹ گفتار استاد مینوی ـ ف. مشار: ۲۷۶ (پند اهل دانش وهوش) و ۵۱۵ (جواهر العقول) و ۱۵۳۰ (موش و گربه) .

35610 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۸۳۸/۲ Add : نستعلیق گویا محمد فرزند علی سلطانیوی دوشنبهٔ ۲۰ ع ۱/ **۷۸۰** . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۶۹ هست [فیلمها: ۶۰۶] .

35611 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۵۲۸ : در جنگ مؤرخ ۲۲ صفر **۸۴۴** [ف .دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۷] .

35612 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۷۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** . [نسخه‌ها ۲ : ۹۱].

35613 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۹۱/۹ : نستعلیق **۱۲۳۳** . آغاز نزدیك به نمونه [رؤیت] .

35614 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۲۴/۱ : نستعلیق **۱۲۵۱** . (۲ـ۸) ۱۵ س [ف دانشگاه ۱۴ : ۳۶۶۹] .

35615 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۹۷۰/۵ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۵۸** در مجموعه (ص ۲۵۱ـ ۲۶۲) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۶۸].

35616 ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر : نستعلیق سدهٔ **۱۳** هند، مصور، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۴ : ۱۱] .

35617 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق علیرضا در **۱۳۰۳** بخواهش جعفر قلیخان مصور [رؤیت] .

619ـ35618 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا: دو نسخهٔ مصور [یادداشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷ : ۴۵، ۵۰] .

موش و گربه

از شیخ محمدکاظم نهاوندی، سرایندهٔ «جوز و خرما: ۲۷۴۹» **آغاز** : ابتدای حمد حی سبحانا ـ بعد نعت پیغمبر دانا .

35620 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۵۵/۳ : نستعلیق با تاریخ صفر **۱۳۳۲** در پایان «جوز و خرما» از همو [رؤیت].

موش و گربه = خوك نامه

دارابی ، در ص ۲۸۰۳ گذشت.

موش و گربه = زر ندید

در ص ۲۸۵۴ گذشت.

موش و گربه = گلشن هوش

در ص ۳۰۸۲ گذشت.

موش و گربه = نخبة النصایح

مهدی.

موش و گربه = همیان

کرمانی .

موش و گربه

از ناشناس، سروده در هند، در ۶۶۹ بیت.

35621 ـ **مشهد**، عبدالله کشاورزی: نوشتهٔ **۱۲۴۴** ، بنگرید ذریعه ۹: ۹۲۷ ـ فرهنگ خراسان س ۲ ش ۱۲ .

موعظه

از رونق. دو مثنوی کوتاه است ، در ستایش حضرت محمد و امامان .

35622 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C۵۲۰ (۴۳۴۵ ف) : بی‌تاریخ ، (۳۵۱ ر ـ

۳۵۲پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۷۸] .

مونس‌الابرار = صفا نامه

عمادالدین فقیه کرمانی، همان «صفانامهٔ: ۲۹۹۰» اوست .

35623ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم ۱۸۰۹ B (۲۸۱۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۱۷۷پ–۱۹۸ پ) [آکیموشکین ۱ : ۳۶۷].

مونس‌الاحباب = رباعیات

از خواجه عبدالله مروارید کرمانی، که یاد او در «شرفنامه : ۲۱۱۰» گذشت . دوبیتهایی است صوفیانه ، و برخی مانند نیایش ودعا، بنام کیخسرو فرزند حسین سروده است، دردور کردن بلاها ودرمان دردها نیز بکار میرفته است.

35624 ـ **بادلیان** ، ۹۸۹ : نستعلیق یوسف فرزند محمد مروی، **۹۲۰** بروز گارس اینده، در فهرست آمده: دیوان شعر اوست، ۲۵ گ ۱۲ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۲۵ هست [فیلمها : ۲۶۱] .

35625ـ **تهران**، ملک ۶۲۷۶: باتاریخ **۹۷۴** دردفتر، رباعیهای اوست و نام ویژه‌ای ندارد، ۳۰ رباعی است (۵۶پ–۵۸پ) سپس ۳۵ رباعی دیگر درپایان دفتر [رؤیت].

35626ـ **تهران**، دانشگاه ۸۶۲: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۰** برای کتابخانهٔ سلطان حسین میرزا بایقرا ، **آغاز:** ای لطف توداده شهریاران را تاج ـ شاهان بنوالت چوگدایان محتاج [ف. دانشگاه ۲ : ۲۸۶] .

مونس‌الاحرار (ابرار) فی دقایق الاشعار

ازبدر جاجرمی ، بدرالدین محمد فرزند بدر خراسانی سپاهانی، از نزدیکان صاحب دیوان جوینی (کشتهٔ ۶۸۳). گزیده‌ای از سروده‌هاست که برحسب موضوع ، درسی باب، بسال ۷۴۱ گردآورده است . نیمهٔ نخستین آن را میر صالح طبیبی در تهران بسال ۱۳۳۷ بچاپ رسانده است. شرح بخشهای آن با نام سرایندگان در «بیست مقاله»ی قزوینی آمده است، وهمان قزوینی مینویسد که جنگ «دقایق الاشعار: ۲۸۱۳» میر عبدالوهاب دولت آبادی سدهٔ دوازدهم تقلید و گرفته شده از همین «مونس‌الاحرار» است . **آغاز:** سپاس و ستایش بی‌نهایت پادشاهی را که صفتی ازصفت کمالش جوداست [نسخهٔ مجلس].

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۸ (بدرجاجرمی)– بیست مقاله ۲ : ۱۳۸ – ۱۵۵.

35627ـ **هاکوپ**، کورکیان ارمنی ایرانی Hagopkevorkian: شاید نسخهٔ اصل، در دوجلد. بادیباجهٔ قزوینی، عکس آن در تهران ادبیات ش ۵ هست [ف. ادبیات ۱ : ۵۳۶– بیست مقاله ۲ : ۱۳۸] .

35628 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۴ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، قزوینی در آغاز آن مینویسد: این چند برگی از «مونس‌الاحرار» است، پراکنده، کامل نیست [ف. ادبیات ۱ : ۵۰۴].

35629 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۹۳ : شکسته نستعلیق خوش ، **۱۲۵۱** ، آغاز برابر نمونه، ۵۳۶ ص ۱۹ س و ۱۵/۵ در هامش نسخه. ۳۰ بابی است وفهرست باب‌ها در فهرست کتابخانه آمده است [ف . مجلس ۸ : ۴۶۲].

35630ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۴۰ ادبیات (۵۰۰۷) : نستعلیق ۱۳ج۱/**۱۲۵۵** با دگرگونیهایی : سی‌باب اصلی در دوازده باب وهر بابی بدوفصل تغییر یافته ، و افزودگیهایی تا ۱۲۵۵ دارد. و همچنین باب رباعیات بدوازده وصل منقسم شده است ، وفصلی بعنوان اختیارات شاهنامه و مثنوی و خمسهٔ نظامی دارد فهرست

بخشها و نام کسانی که بر آن افزوده شده است در فهرست کتابخانه آورده شده است، ۴۹۳ گ ۳۰ س [ف. رضوی ۷:۸۶۶].

35631 ـ **لندن**، دیوان هند ۴۶۰۰ : تاریخ یاد نشده ، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۴۴ هست [فیلمها: ۲۶۱].

مونس الاخیار

از شعوری کاشانی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۴» گذشت . مثنوی‌ست عرفانی در مقدمه و بیست مقالت، در آن از شاه عباس (۹۹۵-۱۰۳۷) و وزیر او حاتم بیك اعتمادالدوله ستایش کرده است . در آن آمده: **مونس اخیار** کن این گفتگو ـ **مخزن اسرار** نظامی را بگو: مقدمه در نعت و ستایش و پند و فضیلت سخن .. مقالت ۱ ـ درحقیقت حال بنی آدم و اصلاح کار ایشان. ۶ـ ادای خدمت پادشاهان. . . . ۱۰ـ در بیان حالات اهل فلاح.. ۱۵ ـ در ترك شکوه و شاکر بودن باامرقضا ۲۰ـ درمنع تکبر. سپس خاتمت کتاب **آغاز:** ای قلم فکرت مدحت سرای ـ قفل در گنج سخن برگشای .. خاصه شعوری که سك کوی تست ـ خاك ره جلوهٔ دلجوی تست

بنگرید : ذریعه ۱۹:۳۱۲.

35632 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۳۲۸۰: نستعلیق نجفعلی فرزند محمد کاظم **۱۲۳۹** (ص ۳ـ ۷۹) نزدیك به سه هزار بیت ، فهرست مقدمه و ۲۰ مقاله درفهرست کتابخانه آمده مقالت ۳ـ۵ را ندارد [ف. دانشگاه ۱۱:۲۲۴۱].

مونس الارواح

از حیدر شیرازی، سدهٔ هشتم، دیوان اوست. درآن به خواجو بد گفته است: مبر در پیش شاعر نام خواجو ـ که او دزدیست از دیوان سعدی .. خواجوی دزد کابلی از شهر کرمان می‌رسد ـ موریست او در شاعری نزد سلیمان می‌رسد . در آن آمده : بگفتمش که کتاب مرا چه نام نهی ـ بگفت نام کتاب تو **مونس الارواح** .

35633 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or.۲۸: نسخ محمد فرزند حسن فرزند عبدالله کنکساری، اواخر رجب **۸۸۱** (۱۴۷۶م). [ریو ۲:۶۲۳] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۹۲ هست [فیلمها : ۲۶۱] .

مونس العشاق

از عمادالدین عربشاه یزدی، نظم رسالهٔ فارسی شهاب الدین سهروردی‌ست که بهمین نام در ص ۱۴۳۰ گذشت. **آغاز:** حمد و ثنا زجان دمادم ـ وز صورت آب وخاك و آدم ـ برحضرت ذوالجلال اوحد ـ قیوم قدیم وحیی وسرمد .

بنگرید : ذریعه ۹:۷۶۸ و ۱۹ : ۳۱۲. فرهنگ سخنوران :۷:۴۰.

35634 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۱۰ : نستعلیق ریز خوش، باتاریخ **۸۲۶** در دفتر (۴۷۳پ-۴۹۳ پ هامش)، در ۴۰۱۶ بیت. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها: ۴۴۲] .

35635 ـ **استانبول**، انیورسیته، لالەسی F ۵۳۸-۴۸۳/۲ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده (ص ۱ـ۲۳ هامش) ، آغاز برابر نمونه. فیلم آن در الهیات ش ۱ هست [ف. الهیات ۲ : ۱۲۰] و دانشگاه ۴۴ فیلم [فیلمها :۳:۴۰].

مؤید المجاهدین

زین العابدین.

35636 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۵۵ منظوم (۱۰۳۲) : نستعلیق **۱۲۲۱** [ف . بنگال : ۱۰۲] .

مهرافروز

از پیر جمال اردستانی، که یاد او در «کلیات:

۱۸۴۹» گذشت. یکی از مثنویهای اوست و بخشی از «بیان حقایق احوال المصطفی: ۲۶۷۴» را تشکیل میدهد.

35637ـ **تهران**، سلطنتی ۳۱۹(۵۱۶ ف): سدهٔ **۹**، شمارهٔ ۸ مجموعهٔ «بیان حقایق احوال المصطفی: 27904» اوست [ف. دکتر بیانی: ۲۷۵].

مهر انگیز

از یکدل.

داستان شاه مهر و هلال است. در ذریعه ۹: ۱۳۱۵ از یکدل مراد آبادی بنام محمد انور فرزند شیخ محمد خان، در گذشتهٔ ۱۱۵۱ یاد شده است.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۶۵۹.

35638 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۷۹ ۶۴۷ (۵۹۶ف): نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز افتاده: نگنجد ذات او درفهم و ادراک ـ ز جسم و عرض و جوهر ذات او پاک، ۱۶۷ گ [ف. عبدالله ۲: ۴۱۸].

مهر خاوری

از ابو تراب فضل‌الله خاوری شیرازی (۱۱۹۰ـ ۱۲۶۷). دیوان اوست. نه نسخه از «دیوان» او در س ۱۵ ـ ۲۳۱۶ گذشت و این یکی بدین نام است.

آغاز: الحمدلله الذی جعل لسان الشعراء مفتاحاً لابواب کنوز العرفان.

35639ـ **شیراز**، دکتر خاوری: نستعلیق روزگار نگارنده در تهران، باحاشیه‌هایی از خود او [نسخه‌ها ۵: ۲۶۹].

مهر خاوری

از میرزا معصوم خاوری کوزه کنانی تبریزی سرایندهٔ «تحفة الحرمین». گفتاریست درسر گذشت و ستایش از محمود میرزای قاجار پسر فتحعلی شاه، و بخشی از سروده‌های او. **آغاز:** الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۸۷ ـ فرهنگ سخنوران ۱۸۶.

35640ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۴۱ ادبیات (۵۰۰۶): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۶۴ گ ۱۴ س [ف. رضوی ۷: ۸۷۰].

مهر عالم آرا

از وحید. مثنوی‌ست در ۶۰۰ بیت، با ستایش شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷). گویا او همان وحید مجلس نویس قزوینی در گذشتهٔ ۱۱۱۲ باشد که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۱۳.

35641ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۹۱/۱۳۴: در دفتری از سدهٔ **۱۱** (۶۲۶ـ۶۳۳) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۴].

مهر و ماه

از حسینی قزوینی (۱۱۸۴ ـ ۱۲۴۹)، که یاد او در «پنج گنج: ۲۶۷۸» گذشت. سومین مثنوی همان «پنج گنج» اوست، عرفانی، همراه سه مثنوی دیگر او ۲ و ۳ و ۴ چاپ شده است.

آغاز: خداوندا دلی ده سوز در سوز ـ بطور عشقبازی آتش افروز ـ بمن بنماده میخانهٔ عشق ـ می وصلم ده ازپیمانهٔ عشق.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۵۷ و ۱۹: ۳۱۳ ـ ف. مشار: ۱۵۳۴.

35642 ـ **تهران**، ملك ۵۲۹۳/۲: در «پنج گنج 27952» او نوشتهٔ **۱۲۴۳** (۴۸ پ ـ ۸۶ پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35643ـ **تهران**، ملك ۵۱۷۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، **آغاز:** خداوندا دلم را شاد

گردان ـ زقیدهستیم آزادگردان ـ بمن بنماره میخانهٔ عشق ـ می‌وصلم ده‌ازپیمانهٔ عشق، ۵۷ گ ۱۲ س [رؤیت].

35644 ـ **تهران،** ملك ۵۲۹۵: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35645 ـ **عبدالحسین بیات:** نستعلیق تحریری اواخر سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، پیرامن ۳۰۰۰ بیت، ۱۳۷ گ [نسخه‌ها ۶: ۱۰۱].

35646 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۰۱۷ Add: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۷۲۱].

مهر و ماه = نغمات العشاق

از میرعسکر رازی، عاقلخان بلخی خوافی، که یاد او در «ساقینامه: ۲۸۷۸» گذشت. مثنوی‌ست گرفته شده ازداستانهای هندی، که در ۱۰۶۵ (دیباجهٔ غم) بانجام رسانده است: چون من زین داستان ازغم زدم دم ـ بخوان تاریخ این دیباجهٔ غم. سپس ظهیر کرمانی ازاوپیروی کرده «مجمع البحرین» را ساخته است. **آغاز:** خداوندا غم خود ده دلم را ـ زعشق آسان نماهر مشکلم را.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۱۴.

35647 ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۸۵: نوشتهٔ **۱۰۶۵**، ۱۸ س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۸].

35648 ـ **لاهور،** پنجاب بهلك لائبریری ۳، ۸۷۱ عاقل ۸۷۱/۳ عما: نستعلیق پنجشنبهٔ ۱۷ صفر **۱۱۴۶**، همراه «شمع وپروانهٔ» او، ۶۹ گ [منظوراحسن عباسی ۱: ۳۶۵].

35649 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۴۷: شکسته‌آمیز ذیحجهٔ **۱۱۶۴** (۱۷۵۱م) بنام «مهر وماه» یاد شده است، ۷۹ گ [ریو ۲: ۶۹۹].

35650 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۳۴۹/۳: نوشتهٔ جگروپ سنگه قانونگوی **۱۲۱۰**، درفهرست به‌هردونام یاد شده است [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۸۷].

35651 ـ **لاهور،** پنجاب بهلك لائبریری ۳، ۸۷۱ عاقل (۲): شکستهٔ ۱۰ ذیحجهٔ **۱۲۲۷** ۲۵ گ [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی ۲: ۱۹۲].

35652 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۴۱ Or: سدهٔ **۱۳**، همراه «شمع وپروانه»ی او. در فهرست ازآن علی اکبررضی یاد شده درست نیست [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶].

35653 ـ **بنگال،** ایشیاتك ۱۲۸ منظوم (۴۴۶): نستعلیق، تاریخ یادنشده، مصور [ف. بنگال: ۱۰۰].

مهر و محبت = محبت نامه = نسخهٔ مهر

از حکیم شفایی، ملاشرف‌الدین حسن که یاد او در «دیوان: ۲۳۸۱» گذشت. مثنوی‌ست سرودهٔ ۹۶۰ (نسخهٔ مهر): نهال فکر باطل کندم ازبیخ ـ که هم این نسخهٔ مهرست تاریخ!. و در پایان آمده: کندهرکس در این گلشن صبایی ـ گل تحسین فشاندبر **شفایی**.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۱۴.

35654 ـ **تهران**، سلطنتی ۶۴۳/۲ (۷۱۸ ف): نستعلیق علیرضا، **۱۰۲۴**، آغاز افتاده: نگاه خیرهٔ عاشق تماشا ـ نمك پروردهٔ چشم تمنا. در فهرست بنام «نسخهٔ مهر» یاد شده است [ف. دکتربیانی: ۵۳۷].

35655 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۰۴۰: نستعلیق شاهمیر فرزندمحمد امین حسینی اصغر آبادی، محرم **۱۰۵۲**، آغاز افتاده درفهرست بنام «مهر ومحبت» است، ۵۶ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۸۶].

مهر و مشتری = مهر و ماه = عشق نامه

از عصار تبریزی، شمس‌الدین محمد فرزند احمد، از روزگار سلطان اویس ایلکانی، در گذشتهٔ ۷۸۴ یا ۷۹۲. مثنوی‌ست عشقی به پیروی «خسرو و شیرین» نظامی، در داستان مهر پسر شاپور فرمانروای استخر با مشتری دختر وزیرش، بسال ۷۷۸، در ۵۱۲۰ بیت سروده است: که ابیات بدیعی را عدد چیست ـ بگویش پنج الف است و صد و بیست ... بروز واو (جمعه) و دال از ماه شوال ـ ز هجرت رفته جاو میم باذال (یا ز هجرت رفته حاو عین باذال) (اختلاف از نسخه‌هاست). **آغاز:** بنام پادشاه عالم عشق ـ که نام اوست نقش خاتم عشق ـ ثواب راز عشقش داغ برچهر ـ بجان حسن غمش مشتری مهر.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۲۴ (عصار) و ۱۹: ۳۱۵ (مهر و مشتری) ـ فرهنگ سخنوران: ۳۹۴.

35656 ـ **نور عثمانیه**، ۴۱۹۰/۲: نستعلیق **۸۸۴** (۸۸ـ۳۰۹). فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۸ هست [فیلمها: ۴۲۱].

35657 ـ **موزهٔ بریتانیا** 6619 Add: نستعلیق ذیحجهٔ **۸۷۶** (۱۴۷۲م)، آغاز برابر نمونه، تاریخ سرودن ۷۷۸ آمده: ز هجرت آمده حاو عین با ذال ـ [ریو ۲: ۶۲۶].

35658 ـ **تهران**، ملك ۵۹۳۴: نستعلیق خوش محمد فرزند محمد مشهور به بقال، ۱۴ رمضان **۸۷۸**، با ۵ مجلس، زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35659 ـ **تهران**، ملی ۱۰۴: نستعلیق خوش اوخر ج۱/**۸۸۴**، زرین، با ۷ مجلس آبرنگ، مقابله شده با نسخهٔ سراینده، ۴۴۴ ص ۱۲ س [نسخه‌ها ۴: ۲۴۸].

35660 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A.۳۵۶۳: نعیم‌الدین الکاتب فرزند صدرالدین، **۸۸۷**، آغاز برابر نمونه، ۱۹۱ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۳].

35661 ـ **پاریس**، ملی S.P.۷۶۶: نستعلیق منعم‌الدین فرزند ابراهیم الاوحدی، ۲ رجب **۸۹۵**. مصور، ۱۹۵ گ ۱۵ س. فیلم آن در دانشگاه ش ... هست [فیلمها: ۲۶۲].

35662 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۸ م ادب فارسی: تعلیق خوش ۱۲ ع ۲/**۸۹۸**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۷۸ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۲].

35663 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۹ م ادب فارسی: تعلیق خوش میرحسین الکاتب، ۱۹ رمضان **۸۹۸**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۹۷ گ ۱۴ س [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۲].

35664 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۹۶: نسخ سدهٔ **۹**، آغاز و انجام افتاده، پیرامن ۴۱۷۰ بیت دارد، ۱۳۹ گ ۱۵ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۹۱].

35665 ـ **تهران**، سلطنتی ۵۴۹ (۴۷۰ ف): نستعلیق خوش نیمهٔ یکم سدهٔ **۹**، زرین، با ده مجلس تصویر، آغاز برابر نمونه، ۴۴۰ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۲۲۱].

35666 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۷۰۵: پیرامن سدهٔ **۹**، ۲۱۵ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۳].

35667 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۶۸۷: پیرحسن الکاتب، **۹۰۰**، ۱۸۲ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۳].

35668 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۸۳۱: شاه محمد فرزند فخرالدین احمد انصاری، **۹۰۵**، ۲۱۶ گ ۸ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۴].

674_35669_هندوستان، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا: شش نسخه که سه نسخهٔ آن مصور است، کهن‌ترین نسخه نوشتهٔ مولانا محمد العصار تبریزی در ۹۳۳ [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۵۰].

35675_ تهران، سلطنتی ۱۲۳۰۵/۳ (۷۰۹ف): نستعلیق خوش ۹۵۴، آغاز برابر نمونه، زرین، با سه مجلس میناتور در دفتر [ف. دکتر بیانی: ۵۱۴].

35676_قاهره، دارالکتب ۱۷۰م ادب فارسی: نستعلیق خوش حسن شریف الکاتب شیرازی، ۱۶ رمضان ۹۶۱، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۳].

35677_ تبریز، ملی ۴۹۴۹: نوشتهٔ منصور فرزند فتح گرمرودی، ۹۷۸، [نسخه‌ها ۴: ۳۱۴].

55678 _ استانبول، طوپقپوسرای R ۱۰۲۸: محمدالحسین فرزند حاجی محمد هروی، ۹۷۹، ۱۸۶ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۴].

35679 لندن، انجمن آسیائی پادشاهی a ۳۰۳: نستعلیق خوش محمد فرزند عبدالقادر المعروف بفکری، نوشتهٔ ۹۸۰، نسخهٔ خوب بیست [نسخه‌ها ۵: ۶۸۰].

35680_ تهران، ملک ۵۹۵۰: نستعلیق سدهٔ ۱۰، با ۸ مجلس، زرین، پنج بیت آغاز افتاده، پایان ۷ برگ نونویس [رؤیت].

35681 _ تهران، مجلس ۲۶۹۴: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، زرین، پیرامن ۳۴۰۰ بیت، ۲۸۸ ص ۱۳ س [ف. مجلس ۸: ۴۶۴].

35682 _ استانبول، طوپقپوسرای R۱۰۲۶: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۱۸۵ گ ۱۴ س.

35683 _ استانبول، طوپقپوسرای H. ۸۱۴: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۱۸۳ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۴].

35684 _ موزهٔ بریتانیا ۱۱۸۴۵ Or: مصور، سدهٔ ۱۰ - ۱۱ [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷].

35685_ تهران، دانشگاه ۲۹۳۳/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ آغاز و انجام افتاده (۱ر- ۹۷پ) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۹۴].

35686 _ موزهٔ بریتانیا ۷۷۷۶/۱ Add: نستعلیق نورالدین محمد لاهیجی، رمضان ۱۰۰۴ (۱۵۹۶ م). تاریخ سرودن ۷۴۸ می‌آید نه ۷۷۸ (زهجرت رفته حاومیم باذال) (گ ۱- ۶۴) [ریو ۲: ۸۱۷]

35687_هند، بانکیپور ۱۴۸: نستعلیق محمود فرزند محمد مؤمن بخاری، ۱۰۱۷، آغاز برابر نمونه، ۱۸۶ گ ۱۴ س [ف. عبدالمقدر مولوی: ۲۲۵].

35688 _ مشهد، رضوی ۵۹ تاریخ: نستعلیق فتح‌الله، ۱۰۲۶، آغاز برابر نمونه، ۲۴ گ ۳۷ س [ف. رضوی ۳: ۹۳].

35689 _ استانبول، طوپقپوسرای R.۱۰۲۷: نوشتهٔ ۱۰۵۷، ۱۱۵ گ ۱۳ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۵].

35690_ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۹ Spi/VI ۴۱۲۱: نستعلیق نزدیک ۱۰۶۲ (۱۶۵۲ م)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۴۸۰]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۸۷].

35691_ هاروارد، هوتن ۹ - P- MS: سدهٔ ۱۱، زرین [نسخه‌ها ۴: ۷].

35692_ قاهره، دارالکتب ۱۸ أدب فارسی: تعلیق عبدالعظیم، ۱۱۱۴، ۱۳۹ گ ۱۶ س [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۲].

35693 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۱۱/۱ : نستعلیق محمد علیخان، سدهٔ **۱۲**، درهند(۱ر-۳۲پ) آغاز بمانند نمونه پس از دیباجهٔ نثری در سرگذشت سراینده که در آن آمده: ازپنجهزار بیت هشتصدونودوچهار بیت را گزیدم[رؤیت].

35694ـ **مشهد**، رضوی۱۰۴۲ ادبیات (۹۲۱۰) : نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۲** پیرامن ۱۱ ص از آغاز و ۳۰ ص ازانجام ومیانه افتاده‌است [ف. رضوی ۷: ۸۷۰].

35695ـ **تهران** ، ملی ۲۰۵ فهرست نشده: تحریر بدعلی عسکر فرزندعلی‌نقی یکشنبه ۸ج۲/**۱۲۴۲** . **آغاز** کم دارد : خداوندا به عشم زنده دلدار، ۴۱۶ص ۱۲ س [نسخه‌ها ۴: ۲۴۹] .

35696ـ **تهران**، مجلس ۲۶۸۰/۱ : شکستهٔ غلامرضا ، **۱۲۷۵**، (ص۱–۷۸)، ۷۰۰ بیت، آغاز برابر نمونه [ف.مجلس۸: ۴۴۷] .

35697 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۲۲: نستعلیق، زرین، آغاز برابر نمونه، ۳۳۶ص ۱۵ س [ف. دیباجی ۲: ۵۸] .

35698ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۲۹منظوم (۱۴۹۲) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۱۰۰] .

مهر و وفا

از شعوری کاشانی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۴» گذشت . مثنوی‌ست عشقی و عرفانی در داستان عشق مهراست و وفا، در۱۴۳۲ بیت(= بلاغت) ، باستایش شاه‌عباس (۹۹۵ – ۱۰۳۷) و وزیر اوحاتم بیك اعتمادالدوله. **آغاز** :الهی از دل من بندبردار ـ مرا دربند چون و چند مگذار ـ خداوندا زبانم رابیان ده ـ بیانم را بلطف آن ده که آن به

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۱۵.

35699ـ **تهران**، دانشگاه۲/۳۲۸۰: نستعلیق در« کلیات» مؤرخ **۱۲۳۹** او(ص۸۳–۱۵۴) ، فهرست عنوانها در فهرست کتابخانه آمده است. [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۴۳].

مهر و وفا

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۱۵.

35700 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۶۲ . Or : نوشتهٔ **۹۹۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۱].

35701ـ **تهران**، مجلس۸۸۱۳ فهرست نشده : [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

مهیج الاشواق

از نویدی شیرازی (م۹۸۸)، که‌یاد اودر «کلیات : ۱۸۹۷» گذشت. ششمین بخش «هفت خزانه»ی اوست .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۱۵.

35702 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۷ف) Or ۳۵۰۴/۶: در «هفت خزانه»ی او نوشتهٔ **۹۷۳** (۱۵۶۵ م) [ذیل ریو : ۱۹۶] .

35703 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۲۵: در «کلیات 18021» او از سدهٔ **۱۱** (۴۶۵–۴۸۸) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۷۷] .

میخانه

از زلالی خوانساری، که‌یاد اودر«کلیات: ۱۸۵۹ » گذشت . یکی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست (سبعهٔ سیاره : ۲۹۰۰) دربحر «حدیقهٔ» سنایی،عرفانی، درچهل‌قدح، باعنوانهای: نعت، معراج ، ستایش ازشاه‌عباس (۹۹۶–۱۰۳۸)، ستایش از میرداماد (م۱۰۴۰) ، سپس داستان جمشید و یافتن شراب ، داستان زهر نوشیدن کنیزك و درمان اوبشراب .. با دیباجهٔ نثری ... **آغاز:** (دیباچه) الحمدلله‌ازدوستگانی‌این آیهٔ الهی پیمانه در سرخم فهرست نثرمیخانه.

... نام او باده سینه میخانه ـ دهن هر که هست پیمانه ـ آفتابست دیر سالهٔ او ـ سر نگون میرود پیالهٔ او.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۱۶ .

35704 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۲۷۲: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۵۲** او [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۴۰] .

35705 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۸۰۷/۲ Add : در « کلیات » او نوشتهٔ محرم **۱۰۷۵** (۱۶۶۴ م) [ریو ۲ : ۶۷۸] .

35706 ـ **تهران**، مجلس ۱۰۹۳/۳: در «سبعهٔ سیاره»ی او ازسدهٔ **۱۱**، (در دو بخش) [ف. مجلس ۳: ۴۵۸].

35707 ـ **تهران** ، ملك ۴۸۴۳/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۲۵۰ر ـ ۲۷۷)، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده [رؤیت] .

35708 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۸۴/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او (ص ۴۷۳ ـ ۵۰۷) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۳۳] .

35709 ـ **مشهد**، رضوی ۴۳۱/۵ ادبیات (۴۶۶۱): سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه، در هزار و یك بیت [ف. رضوی ۷ : ۴۱۹].

35710 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۳/۳۴ : نستعلیق ریز و چلیپای چهارستونی سراینده‌ای با تخلص جنونی ، با تاریخ **۱۱۰۰** در دفتر (۱۴۲ پ ـ ۱۵۰ پ) آغاز برابر نمونه، پیرامن ۶۰۰ بیت [رؤیت] .

35711 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰ :در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵: ۱۰۹۴] .

35712 ـ **عبدالحسین بیات** ۴ مج: نستعلیق محمد فاضل ، در **۱۶۰۳** (؟) همراه ۵ مثنوی دیگر او آغاز: نام او باده سینه [نسخه‌ها ۷۸] .

35713 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۲۶/۵:در «سبعه»ی او بی‌تاریخ، [ف. دیباجی ۲: ۶۶] .

35714 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۱۵۷۵ (۲۲۱۴ف) : در «سبعهٔ» او بی‌تاریخ [آکیموشکین ۱ : ۳۰۹] .

میخانه

از صائب تبریزی اصفهانی، محمدعلی که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. او سروده‌های خود را که دربارهٔ می و میخانه گفته در یکجا گردآوری کرده و بدین نام خوانده است. نسخه‌های آن را میتوان در دیوانهای او ص ۲۳۹۱ ـ ۲۳۹۵ یافت .

می و زنك

ازقطب‌الدین. **آغاز**: ای بنام تو ابتدای سخن ـ اول وصفت انتهای سخن .

35715 ـ **نافذ پاشا** ۱۰۵۹/۱: نستعلیق خوش ع **۱۰۸۷/۱** (پ ـ ۱۷۵ پ) . فیلم آن در دانشگاه ش ۶۰۳ هست [فیلمها: ۵۰۹].

میرزا و صاحبه

از خیرالله فدای لاهوری فرزند شیخ عبدالله امانت‌خانی. مثنوی‌ست که بسال ۱۱۵۶ سروده است. **آغاز**: حمد او گل بصد زبان گوید ـ غنچه هم با لب و دهان گوید .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۴۳۶ .

35716 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۱۳۳/۱۰۸۱/۲ : نوشتهٔ **۱۱۷۹** (۱۷۶۵ م) آغاز برابر نمونه [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۱] .

میزان الحقایق

از پیر جمال اردستانی (بنگرید : تنبیه ـ العارفین : ۱۰۹۹) . رباعیهایی‌ست.

35717ـ **تهران** ، سعید نفیسی۲/۶۲۲ (دانشگاه؟): سدهٔ **۱۰** ، همراه «شرح الکنوز» او. فیلم آن در دانشگاهش ۲۸۱۲ هست [فیلمها ۷۳۳:].

35718ـ **اسعد افندی** ، ۱۷۵۷/۲: (گ۱۰۲ـ۱۳۹) . فیلم آن در دانشگاهش ۵۲۸ هست [فیلمها :۴۹۶] .

میش ورز

از شفیعا، داستان گفتگوی میش است با رز. در پایان آن آمده: که باشد در جهان بیطبع جاری بماند از **شفیعا** یادکاری. **آغاز:** بفرمان خدای لایزالی ـ پدید آمد قضا را خشکسالی.

35719ـ **تهران**، دانشگاه۲/۴۷۲۴: با تاریخ **۱۲۵۱** در دفتر (ص ۸ـ۱۲) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴ :۳۶۶۹].

میگا و مینوهر = افسانهٔ . . .

سرگذشت میگا یا مینگا و راجه منوهر است، از افسانه‌های هندی .

35720ـ **بادلیان** ۴۷۸: شکستهٔ پایان **۱۱۱۶/۱٤** ، ۱۹۸ گ۱۵ـ۱۶ س. فیلم آن در دانشگاهش ۱۱۲۸ هست [فیلمها: ۲۶۲].

میمنت نامه

از تأثیر تبریزی ، میرزا محسن که یاداو در «کلیات : ۱۸۵۰ » گذشت . مثنوی‌ست در اخلاق و در بحر «شاهنامه» و داستانهایی از عمر بن حمزه و نورالدهر بن بدیع الزمان و بدیع الزمان ولندهور ، در ۲۹۳ بیت. **آغاز :** بنام خداوند فرد قدیم ـ که بنموده مارا ره مستقیم.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۱۶.

35721ـ **تهران**، دانشگاه۹/۳۶۲۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص۲۲۳ـ ۲۳۹) در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۱۲ :۲۶۳۳] .

35722ـ **تهران** ، مجلس ۹۵۷/۱۰: در «کلیات» او از روزگار سراینده میان **۱۱۲۴ـ ۱۱۲۹** ، (ص۳۰۳ـ۳۳۱)، در ۲۹۳ بیت [ف. مجلس ۳: ۲۴۰].

35723ـ **تهران**، سپهسالار ۲۸۳: در «کلیات» او از روزگار سراینده، و گویا (بلغ) بخامهٔ او باشد، زرین، آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار۲ :۵۷۳].

ن

نادر نامه

از نادر، مجموعه‌غزلهاییست بتقلید «محمود نامه: ۲۱۷۵» آغاز: ای داغ بر جگر زده (بمانند محمود نامه) .

35724ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۷۷ Pj/VI ۲۱۰۰ (۶۰۶ ف) : نستعلیق **۱۲۵۱**، ۴۱ گ ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۴۲۴] .

ناز دولت

سرودهٔ محمداعظم عباسی چریاکوتی ، که یاد او در «باده‌افراه: ۲۶۵۳» گذشت.

35725ـ **آصفیه**، ۴۷/۱۲ مجامیع : نوشتهٔ **۱۳۳۳** [ف . آصفیه ۳ :۷۳۶].

ناز و نعیم

از سعدی شیرازی. **آغاز:** خدایی کوسزاوار خدائیست .

35726ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۲ م ادب فارسی : تعلیق زیبا، بی‌تاریخ، زرین، ۱۷۷ گ ۱۳ س [ف. مخطوطات۲ :۲۰۸].

ناز و نیاز

بقایی .

35727 ـ **بنگال** ، آسیایی ۳۷/۱ ao (۱۲۴۰) : باتاریخ **۱۰۶۶** دردفتر [ف. بنگال : ۱۳۰] .

ناز و نیاز

از ضمیری اصفهانی، کمال الدین حسین، که نخست باغبان تخلص میکرده، وچون درعلم رمل مهارتی داشت و ازضمایر آگاهی میداد ، شاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴) اوراضمیری تخلص داد. در «مجمع الخواص» نگاشتۀ صادقی ۱۰۱۶ آمده: که صدهزار بیت سروده که یکی ازآنها در ستایش پادشاهان نیست. درخاتمۀ «خلاصة الاشعار» کاشی نام مثنویهای اوچنین یادشده : ناز و نیاز، وامق وعذرا ، بهار و خزان، جنة الاخیار ، لیلی و مجنون ، اسکندرنامه، صحایف اعمال، اصداف لآل .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۶۰ (خمسه) و ۹ : ۶۲۶ (ضمیری) و۱۹: ۳۱۶ (ناز ونیاز)ـ هدیة العارفین ۱ :۳۱۹ـ ف.رضوی ۷: ۸۷۱.

35728 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۴۳ ادبیات (۸۶۵۶): نستعلیق خوش اواخرسدۀ **۱۰**، آغاز افتاده: کی زیاری جدا توان بودن ـ چون توان در فراقش آسودن ، انجام افتاده، بایك تصویر، ۲۴ گ ۱۲ س[ف . رضوی ۷: ۸۷۱].

ناز ونیاز

از مفتون دنبلی ، عبدالرزاق بیك فرزند نجفقلی خان بیکلربیگی تبریزی (خوی ۱۱۷۶- تبریز ۱۲۴۳) «آثارالشیعه» ۲۶ نگارش ازاو نام برده و ازآن میان این مثنوی[ذریعه].

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۸۳ و۱۹ : ۳۱۷ آثارالشیعة : ۲۱۱ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۵۳ ـ مؤلفین مشار ۳: ۸۴۶.

35729 ـ **تبریز** ، ملی ۳۸۱۶/۱ : تاریخ ونشانی یادنشده، سپس سلیم وسلمی[نسخه ها ۴ : ۳۱۰] .

ناز و نیاز

از وحید قزوینی، میرزامحمدطاهر که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۸ » گذشت . مثنوی ست بزمی درعشق نازونیاز .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۳۱۷ .

35730 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۶۱/۱ : نستعلیق **۱۰۸۱** ، در«کلیات» او (ص۲ ـ۴۹) ۳۸۶ بیت ازنسخۀ ۱۱۶۲ مجلس ازآغازوانجام کم دارد . [ف.مجلس ۳ :۶۱۲].

35731 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۶۲/۲ : نستعلیق آغازسدۀ **۱۲** در«کلیات»او(ص۱۲۴- ۲۹۵)، پیرامن ۳۲۰۰ بیت وگویا کامل است،ولی سرآغاز مشخصی ندارد . **آغاز** : (باحتمال) خدایا سینۀ بی سوز دارم ـ ولی همچوچراغ روز دارم (بمانند نل ودمن) سپس : پریشان میشود چون غنچه پیوست ـ اگر دل رانگهدارم بصددست انجام : اگرچه ساقیت باشد جم وکی (بمانند نل ودمن) .اینك عنوانهای آغازنسخه: مناجات درعرض حال ، درصفت نایی، نعت پیامبر، صفت معراج ، منقبت أمیر ، ستایش پادشاه زمان عباس ثانی، صفت تیغ شاه ، صفت تیرشاه، صفت اسب شاه ، تعریف سخن، آغاز داستان ناز و نیاز ، غزل از زبان عاشق ، غزل از زبان معشوق ، رفتن نیاز بکوی معشوق وگرفتارشدن، تدبیر پرستاران ناز ، نامه نوشتن ناز به نیازوبقاصدی فرستادن عتاب ، حکایت برسبیل تمثیل، روان شدن عتاب ، جواب نوشتن نیاز نامۀ ناز را... تابه آخر. [رؤیت] .

35732 ـ **مشهد**، گلچین معانی : سدۀ **۱۱** همراه با «عاشق ومعشوق» ازهمو [شهرآشوب در شعر فارسی : ۶۸].

35733ـ تهران، سلطنتی ۴۸۷ (۶۴۱ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**، در فهرست بنام **نیاز و نام** یاد شده [ف . دکتر بیانی : ۴۱۶] .

ناز و نیاز = نیاز و ناز

ناظر و منظور

از پیر جمال اردستانی، که یاد او در «کلیات ۱۸۴۹» گذشت. مثنوی‌ست عرفانی با سربندهایی به نثر . با عنوانهای : کتاب ناظر و منظور ، مخاطبهٔ ناظر قادر با منظور قابل، بقیهٔ سخن در معنی نادعلیا مظهر العجایب ، در معنی من جاء بالحسنة فله خیر منها.. **آغاز:** در معنی الله نور السماوات والارض مثل نوره کمشکاة ... زبان میگشایم بحمد کریم ـ بحمد کریم رحیم قدیم.

35734ـ تهران، مجلس ۱۱۳۲ : نستعلیق علی اشرف فرزند علی، در **۱۲۳۵** پیوستهٔ «کلیات» او (ص ۴۳۹-۴۴۹) ۵۰ بیت [رؤیت] .

ناظر و منظور

از حاجی ابرقوهی ، که یاد او در «دیوان: ۲۲۷۶» گذشت . مثنوی‌ست در ۱۵۶ بیت در داستان عشق خود، ودر آن از رفتن خود به هند یاد کرده و تاریخ سرودن را ۹۷۲ آورده است: مادر طبع من این طفل خیال ـ زاد در نهصد و هفتاد و دوسال . **آغاز:** این رساله که بخوبی آراست ـ حاجی زاد ابرقویی راست ـ ابتدای سخنم توحیدست ـ ای که چرخ فلك ومهر وقمر.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۱۷.

35735ـ تهران، مجلس ۹۶۴ : همراه «دیوان 22289» او نوشتهٔ **۹۷۲** (ص ۷۴-۸۸) [ف . مجلس ۳: ۲۵۳] .

ناظر و منظور = مجمع البحرین = ناصر و منصور

از کاتبی تبریزی ترشیزی نیشابوری ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۰» گذشت . مثنوی‌ست در دو بحر ، در داستان عشق ناظر با منظور ، و بدین روی آن را به دو نام خوانده است: اسم خود این **مجمع البحرین** یافت ـ واخترش از مطلع کونین یافت ـ عامر این معمره معمور باد ـ ناظر این منظره منظور باد. در ۱۱۵۰ بیت [نسخهٔ مجلس] . **آغاز:** ای شده ازقدرت تو ماوطین ـ لوحهٔ دیباجهٔ دنیا ودین .

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۳۱۸.

35736 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۶۸ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۵۷** (۱۴۵۳م) .

35737 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C ۱۰۰ : در «کلیات» او مؤرخ **۸۶۷** در فهرست بنام **مجمع البحرین** است [آکیموشکین ۱ : ۴۵۶] .

35738 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۴۹۵۳ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۸۳** (۱۴۷۸م) بنام **مجمع البحرین** است [ریو ۲ : ۶۳۷-۶۳۸] .

35739 ـ تهران ، سلطنتی ۱۸۲/۲ (۷۰۸ ف) : همراه «دیوان» او نوشتهٔ **۸۸۴** [ف . دکتر بیانی : ۵۱۱] .

35740ـ تهران، مهدی بیانی : نستعلیق متوسط، در **۸۹۰**، شمارهٔ ۳ «کلیات» 17958 او [نسخه‌ها ۱ : ۱۳] .

35741 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۹۸۹ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۹** آغاز برابر نمونه [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۲۷] .

35742 ـ تهران ، مجلس ۲۶۱۵ : در «کلیات 17960» او از سدهٔ **۹-۱۰**، آغاز برابر نمونه (ص ۸۵-۱۶۳) ، ۱۱۵۰ بیت دارد [ف . مجلس ۸ : ۳۵۴] .

35743ـ تهران، دانشگاه ۳۶۸۳ : در

«کلیات» او از سدهٔ **۱۰-۱۱** [ف.دانشگاه۱۲: ۲۶۸۷] .

35744ـ **تهران**،سنا ۳۰۴/۱ : نستعلیق چلیپا ، ۴ شوال سدهٔ **۱۲**، ازان‌دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱: ۱۶ و۶: ۵۲۶].

35745ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۵ kpi/VI ۲۱۷۶ : نستعلیق‌شکسته‌آمیز ، سدهٔ **۱۲**، آغاز مثنوی‌برابر نمونه [ف.عبدالله ۲ : ۲۹۱].

ناظر و منظور

از وحشی بافقی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۸» گذشت . مثنوی‌ست بزمی ، به پیروی «خسرو و شیرین» نظامی، درعشق ناظر بامنظور، بسال۹۶۶، درپیرامن ۱۵۰۰ بیت [نسخهٔ‌مجلس]. **آغاز: ۱**) زهی نام توسر دیوان هستی ـ ترا برجمله هستی پیش‌دستی . **آغاز۲)**: نواپرداز قانون فصاحت

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۱۸ .

35746ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۶۵/۴ : با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۱۷۸ - ۲۲۱) ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۸: ۴۱۸].

35747ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۵۹/۱ : در «کلیات 1802» او از سدهٔ **۱۱**، (ص ۱ - ۹۷) ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف .مجلس ۳ : ۶۱۰] .

35748ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۲۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۶** م [ریو۲: ۶۶۳] .

35749 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۱۴۵ ر) آغاز برابر نمونهٔ**۲** [ذیل ریو :۲۳۵] .

35750ـ **تهران**، دانشگاه۳۴۰۸:در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۱۵] .

35751 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۳۸ : شکسته نستعلیق خوش محمدرضا نوری، **۱۲۹۲** (ص۶۵-۱۲۶ هامش) [ف. مجلس ۸ :۴۷].

35752 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم B۱۸۹ :در«کلیات» او، بی‌تاریخ[آکیموشکین ۱: ۴۵۷] .

نام‌حق = فقه منظوم

شرف بخاری، درص۳۰۲۹ گذشت.

نامهٔ دلنواز

از کوثر همدانی ، حاج‌ملا محمد رضا که یاد او در«الدرالنظیم : ۴۸» گذشت. مثنویست عرفانی با دیباچه‌ای به‌نثر. **آغاز:** شرح‌دیباجهٔ نامهٔ دلنوازکه هزار گلشن راز با بلبل...ای زنامت نامها نامی‌نما ـ نامه‌ام از نام‌خودنامی نما .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۱۸.

35753ـ**مشهد،** رضوی ۱۰۴۴ادبیات (۸۳۰۴) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ناقص، ۱۵گ ۱۴ س ، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۸۷۴] .

نامهٔ منظوم

از امیر خسرودهلوی، که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۵۶» گذشت . درقالب مثنوی.

35754ـ **تهران،** سلطنتی۱۷۷(۴۴۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۴**، [ف. دکتر بیانی : ۱۹۲] .

نامهٔ منظوم

از علی احمد شوق حیدر آبادی ، سدهٔ سیزدهم . به استاد خوددبیر لکهنوی‌در گذشتهٔ ۱۲۹۲ (۱۸۷۵ م) .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۳۱۵ ـ ذریعه ۹: ۳۲۰ (دبیر) .

35755ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۸۴۰/۱۸۲۰ : بخامهٔ سراینده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۲۵۵].

نامهٔ منظوم

قطعه‌ایست از عبدالحاکم، خطاب به‌مطلوبهٔ خود مهرالنسا، درشکایت از دوری، ومهرالنسا زیر هر مصرع پاسخی کوتاه طیبت‌آمیز نوشته است .

35756ـ تهران، مجلس۵۹۹۶/۴۸: با تاریخ۱۱۰۰در جنگ(ص۱۳۵)[ف .مجلس ۱۷ : ۳۷۵] .

نامهٔ نامی = پنج گنج

از میرزا محمد صادق نامی اصفهانی (م ۱۲۰۴) که یاد او در«دیوان:۲۵۶۵» گذشت. پنج مثنوی‌ست : درج گهر ، خسرو و شیرین، لیلی و مجنون ، وامق وعذرا ، یوسف وزلیخا درچند جا ازآن بدینگونه نام برده‌است،ازآن میان‌درمقدمهٔ درج گهر: ازپی‌نامش‌علم‌افراختم- نامهٔ نامیش‌لقب‌ساختم. که بسال ۱۳۵۷ بکوشش سعید نفیسی با پیشگفتار اوبچاپ رسیده است. که هریك از مثنویها جداگانه در جای خود دراین فهرست‌یاد شده است .

35757ـ تبریز، ملی ۳۵۹۴ : نسخ تعلیق گویا خود سراینده ، بدینگونه:۱ـخسرو و شیرین ۲- لیلی و مجنون ۳ - درج گهر ۴- وامق وعذرا، چهارمی‌ناتمام، ۲۱۴ گ۱۲ـ۱۱ س [ف . ملی تبریز ۱ :۱۵۴].

35758ـ قاهره، دارالکتب۱۰۵ادب فارسی طلعت: شکسته ، گویا سراینده سالهای ۱۱۲۸-۱۱۲۹ ، ۱۱۳۱، دارای: درج گهر، خسرو وشیرین ، لیلی ومجنون، وامق وعذرا، ویس رامین، ۲۰۲ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲ :۲۰۹] .

35759 ـ تهران، ملی۲۴۱- ۲۴۴: شکسته نستعلیق متوسط فتح‌الله فراهانی ، در ۱۱۹۸ بروزگار نگارنده ، دارای : خسرو و شیرین، لیلی ومجنون، درج گهر [نسخه‌ها۶: ۱۲۰] .

نان و پنیر

از شیخ‌بهایی، که یاد اودر « تحفهٔ‌حاتمیه: ۲۵۰» گذشت. مثنوی‌ست‌اخلاقی در۳۰۹ بیت. دراصفهان ۱۳۲۸خ وپس‌ازآن چاپ شده‌است.

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۱۹ ـ ف. مشار : ۱۵۶۳ .

35760ـ تهران، سپهسالار۷۲۰۷/۳: در جنگ‌که تاریخ۱۲۸۲ را دارد (۸۵ر-۹۶ پ) [ف. سپهسالار ۴: ۹۷ و ۵ :۷۰۲] .

نان و پنیر

از محمدرفیع‌فرزند محمد مؤمن گیلانی.
آغاز: این خورده ریزه‌ایست که دربعضی‌اسفار بدست‌آمده وچون طباع را بعد ازاستماع‌نان و حلوای حضرت شیخ قدس‌سره‌رغبت بشنیدن‌آن میشود مسمی گردید به‌نان و پنیر . و مخاطب کسانی انداز معتقدین حکمت ومنکرین‌آن که ورقی‌چنداز کتب‌فلاسفه گردانیدند وآن‌رااحاطه و تنقیح نامیده‌اند وبرحقیقت یا بطلان‌آن‌حکم کرده، بنظم درآورد. العبد محمد رفیع بن محمد مؤمن الجیلانی. ایکه روز وشب زنی ازعلم‌لاف- هیچ برخجلت نیاری اعتراف .

35761ـ تهران، دانشگاه۱۹۴۱/۲: نسخ سدهٔ ۱۱ ، (۴۳پ ـ ۳۲ ر هامش) [ف. دانشگاه ۸: ۵۵۹].

نان و حلوا = سوانح سفر حجاز

از شیخ بهایی، که یاد اودر «تحفهٔ حاتمیه: ۲۵۰» گذشت. مثنوی‌ست در ۴۰۸ بیت با دیباجه‌ای بنثر در سوانح سفر حجاز خود، بروزن «مثنوی معنوی» انتقادی، بارها در ایران و هند و ترکیه و مصر چاپ شده است، و کسانی ازو پیروی کرده‌اند. **آغاز:** اما بعد حمدالله علی افضاله و الصلاة علی .. ایها اللاهی عن العهد القدیم ــ ایها الساهی عن النهج القویم.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۱۹ ــ ف. مشار: ۱۵۶۳.

35762ــ **پاریس**، ملی S.P.۱۴۳/۶: باتاریخ **۹۰۶** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۵۴ هست [فیلمها ۱: ۵۳۵].

35763ــ **تهران**، دانشگاه ۱۸/۹۱۸: نستعلیق محمد امین قاری، ۲۰ شوال **۱۰۱۷** در یزد، (۲۹۳پ ــ ۲۹۹) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۶: ۲۳۷۲].

35764ــ **مشهد**، آقای کاظم مدیر شانه‌چی ۲/۲۵: باتاریخ **۱۰۱۸** دردفتر و کلمهٔ (حفظه‌الله) بدنبال نام سراینده [نسخه‌ها ۵: ۶۰۷].

35765ــ **تهران**، دانشگاه ۴۵۱۹: نستعلیق **۱۰۲۳** در مجموعه (ص ۱۳۳ ــ ۱۵۰) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۷۱].

35776ــ **مجلس** ۱۰۸/۵۱۳۸: در جنگ ابن خاتون نوشتهٔ ع ۱/**۱۰۲۵**، با دیباجهٔ نثری بمانند نمونه [رؤیت].

35767ــ **تهران**، ادبیات ۴/۷۸ ج: نستعلیق ۲۷ محرم **۱۰۴۳**، همراه «شیر و شکر» او [ف. ادبیات ۱: ۱۶۳].

35768ــ **تهران**، سنا ۲/۲۶۵: نستعلیق کامران تبریزی، با تاریخ **۱۰۵۵** بهمین خامه در دفتر، از کتابهای بیانی بوده [نسخه‌ها ۱: ۱۶ و ۶: ۵۰۷].

35769ــ **تهران**، دانشگاه ۳/۳۵۲۵: نستعلیق محمد شریف فرزند محمد نصیر، ۲ ذیحجهٔ **۱۰۵۹** (ص ۱۲۸ ــ ۱۴۵) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۴۱].

35770ــ **تهران**، مجلس ۴۳/۳۳۲۱: با تاریخ **۱۰۶۱** در دفتر (ص ۵۲۷ ــ ۵۳۰) بخشی از آنست [ف. مجلس ۱۰: ۹۹۸].

35771ــ **تهران**، ملك ۱۶/۴۶۵۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۶۳** در دفتر (۷۷ پ ــ ۸۰ ر)، بی دیباجه، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35772ــ **تهران**، دانشگاه ۳/۱۴۹: نستعلیق ۱۲ صفر **۱۰۶۷** (گ ۷۱ ــ ۸۱) [ف. دانشگاه ۲].

35773ــ **تهران**، دانشگاه ۴۱/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳ ــ ۱۰۷۳** (ص ۵۳۹ ــ ۵۴۳) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۰۷].

35774ــ **تهران**، دانشگاه ۲۰/۱۴۲۷: در جنگ یك خطی امامقلی ایمانی غلام، **۱۰۷۴ ــ ۱۰۷۹** (۴۱۹پ ــ ۴۲۲پ) [ف. دانشگاه ۸].

35775ــ **مشهد**، فرخ ۸۲: در بیاض الله ویردی بیگ، نوشتهٔ **۱۰۷۵** [نسخه‌ها ۳: ۸۷] منتقل شده بدانشگاه مشهد.

35776ــ **تهران**، دکتر مفتاح ۲/۷۹: نستعلیق **۱۰۹۰** [رؤیت].

35777ــ **تهران**، دانشگاه ۱۳۹/۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۷۴۷ ــ ۷۵۲) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰].

35778ــ **تهران**، دانشگاه ۳/۱۹۴۱: نسخ سدهٔ **۱۱**، (۴۴پ ــ ۵۶ر) [ف. دانشگاه ۸].

35779ــ **تهران**، حقوق ۵/۴۶ ج: سدهٔ

۱۱، (۱۰۰پ-۱۰۴پ) [ف . حقوق ۱۱۶: منتقل شده بدانشگاه .

35780 **ـ نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۲۶: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱** [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

35781 **ـ تهران**، دانشگاه ۳۴۸۹/۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۷۳۵- ۷۵۳ متن و هامش) ، زرین ، مصور [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۶] .

35782 **ـ تهران** ، دانشگاه ۴۶۷۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، درهامش دیوان حافظ ، زرین. [ف.دانشگاه ۱۴: ۳۶۲۴] .

35783 **ـ تهران**، عبدالمجیدعبداللهی: همراه با « منهج النجاة » محمد طاهر نوشتهٔ **۱۱۰۰** ، دیباجه را دارد ، آغاز برابر نمونه محشی [رؤیت] .

35784 **ـ تهران**، دانشگاه ۲۵۹۱/۱۷۱: در مجموعه محمد معینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص۷۴۸-۷۵۷) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۰۶] .

35785 **ـ نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۶۸ مج : در دفتر مؤرخ **۱۱۱۳** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

35786 **ـ لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۱۱۴ (۴۳۸۳ ف) : با تاریخ **۱۱۱۴** در دفتر (۵۷ پ - ۶۵ ر) [آکیموشکین ۱ : ۵۸۲] .

35787 **ـ موزهٔ بریتانیا** (۴۱۹/۲۰) Or ۲۹۷۵ : با تاریخ **۱۱۱۵** دردفتر (۳۴۸ر- ۳۵۷پ) [ذیل ریو : ۲۶۷] .

35788 **ـ تهران**، مجلس ۴۹۰۳/۶: با تاریخ رجب **۱۱۱۸** در دفتر، (۶۰ر -۶۲پ) [رؤیت] .

35789 **ـ تهران**، دانشگاه ۴۱۱۸/۲: نستعلیق گویا محمد، **۱۱۳۳** (ص۹-۲۹) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۹۷] .

35790 **ـ نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۳۸/۶ : نستعلیق زیبای عبدالعظیم **۱۱۳۶** یا **۱۲۳۶** [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

35791 **ـ پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۷۰/۳ : نوشتهٔ **۱۱۴۰** (۱۷۲۷ - ۱۷۲۸ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۷] .

35792 **ـ لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۷۹، ۸۷ بها (۲): نستعلیق قاضی عبدالوهاب فرزند قاضی عبدالغفور قریشی عباسی، ۱۵ ذیقعدهٔ ۲۹ جلوس (محمد شاهی) **۱۱۵۹** ، ۱۶ گ [ف. منظور احسن عباسی ۱: ۷۸۹] .

35793 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۳۲/۲۸ Add : با تاریخ **۱۱۶۵-۱۱۷۴** (گ ۹۵- ۸۳) [ریو ۲: ۸۳۱] .

35794 **ـ موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ ف) Or ۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۲۱۸ پ) [ذیل ریو : ۲۳۵] .

35795 **ـ لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۷۹ ، ۸۷۱ بها - ۶۸، ۸۷۱ تحفه: ش۲ دفتری با تاریخ **۱۱۷۹**، ۱۴ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۴۴۰] .

35796 **ـ تهران**، ملك ۴۷۱۹/۲۱ : شکسته نستعلیق نزدیك **۱۱۹۲**، آغاز برابر نمونه (۸۴ر-۸۷پ) [رؤیت] .

35797 **ـ تهران**، دانشگاه ۳۳۹۶/۶: نستعلیق محمد فرزند محمدصالح عبرت دماوندی، **۱۱۹۲** (۱۵۹پ- ۱۶۱پ) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۹۸] .

35798 **ـ تهران**، ملك ۵۹۱۱: شکسته

نستعلیق زیبای شفیعای خوشنویس، سدهٔ **۱۲** ، زرین، ۲۴ گ ۱۲ س [رؤیت].

35799ـ **تهران** ، ملی ۲۷۱/۱ ف : نستعلیق بد سدهٔ **۱۲** ، (ص۱–۲۴) [ف.ملی ۱: ۳۶۱] .

35800ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۸۶ : شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۲** (ص۳۵–۴۸) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۳۱] .

35801ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۱ ادبیات (۴۴۸۸): شکسته نستعلیق آغازسدهٔ **۱۲**،دریك جنگ [ف.رضوی ۷:۲۶۸] .

35802ـ **تهران**، سلطنتی۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین ، در مجموعه [ف.دکتر بیانی:۶۰۸].

35803ـ **مشهد**، رضوی ۹۶۴ ادبیات (۴۴۸۷) : نستعلیق آغازسدهٔ **۱۲**، (ص ۹۲–۱۰۰ هامش) [ف . رضوی۷:۸۱۱].

35804ـ **تهران**، ملك۲/۵۰۸۵:سدهٔ **۱۲**–**۱۳**، (۲۸ پ – ۳۳ر متن و هامش) [رؤیت] .

35805 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۴۱۹ Add : رمضان **۱۲۰۵** (۱۷۹۱ م) ، نوشتهٔ سید افضل علی رضوی، ۱۷ ك[ریو۲:۶۷۹].

35806 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۲۱ Add :درویش‌ملاسلیمان،ج۱/**۱۲۱۴**(۱۷۹۹ م) ، ۳۵ گ [ریو۲: ۶۷۹] .

35807ـ **تهران**، الهیات ۳۸۷/۹د: با تاریخ **۱۲۱۷**در دفتر[ف. الهیات۱:۴۲۸] منتقل شده بدانشگاه .

35808ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۸۸ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۲۳** درجنگ [رؤیت].

35809ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۲۱:در جنگ مؤرخ ج ۲/**۱۲۲۴** [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۸۵] .

35810 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۶۰/۲ : نستعلیق‌با تاریخ**۱۲۲۷** در دفتر[رؤیت].

35811ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج : نستعلیق، باتاریخ **۱۲۲۸** در دفتر، آغازبرابر نمونه . [نسخه‌ها ۶:۷۳].

35812 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۲۹۲۷ (۴۳۶۹ف): نوشتهٔ**۱۸۱۶**م،(۶۱ر ۷۳پ) . [آکیموشکین ۱ : ۵۸۳] .

35813 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۷۱/۲ جوادی : شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۳۰**در در دفتر [ف. ادبیات۳:۴۲].

35814ـ **تهران**، الهیات ۸۳/۱د :با تاریخ **۱۲۳۳** بهمان خامه دردفتر (۱۰۱ر – ۱۰۶پ) [ف. الهیات۱: ۱۳۵].

35815ـ **موزهٔ بریتانیا**۱۰۴۶۳/۱ Add : با تاریخ رمضان **۱۲۳۳** دردفتر (گ ۱–۱۷) [ریو ۲ :۸۲۰] .

35816ـ**تهران**، دکترمفتاح۳۰۰/۲: نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۴** – **۱۲۶۶** در دفتر [رؤیت].

35817 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۳۵ : نستعلیق‌زین‌العابدین فرزند علی همدانی ، در **۱۲۳۷** ، باچهار سرلوح و۲۴ تصویر در یك جنگ ، در متن وهامش .

35818 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۳۳۲۲(۴۲۷۵ف): نوشتهٔ **۱۲۳۷**،(۱۸۶پ – ۱۹۰پ) [آکیموشکین ۱:۵۸۲].

35819ـ **تهران**، دانشگاه۱۹۵۵/۲: با تاریخ ۱۹ذیحجهٔ **۱۲۳۸** در دفتر (۶ ر – ۱۶پ) [ف. دانشگاه ۸:۵۷۰].

35820ـ**تهران**،دانشگاه ۴۳۵۴/۱۰:

نزدیك **۱۲۳۹** (ص۲۳۹-۲۵۲) [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۱].

35821 ـ **ری** ، عبدالعظیم ۱۳۹/۴ : نستعلیق آقا بابا پسر خلیفه دده خان مصرقانی **۱۲۴۰** ، [نسخه‌ها ۳: ۴۴۰].

35822 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۲۵/۸ : باتاریخ **۱۲۴۰** دردفتر (ص۲۴۱-۲۶۷) ، آغاز: استمع ماذیقول العندلیت [ف. دیباجی۲ :۶۳] .

35823 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۳۸۳۱ (۴۳۸۰ ف) : نوشتهٔ **۱۸۳۰** م ، (۱۱۶ پ - ۱۲۴ پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۸۲] .

35824ـ **تهران**،سپهسالار۲/ ۷۱۷۰: نستعلیق عبدالحمیددرویش کلارستاقی‌چالوسی، ۱۱ ج ۲/**۱۲۴۴**(۵۶پ-۶۴ر) [ف.سپهسالار ۵: ۷۰۲] .

35825 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۳۷: نستعلیق **۱۲۴۲-۱۲۴۵**درجنگ [ف.دانشگاه ۱۱: ۲۴۴۹] .

35826ـ **تهران**، دانشگاه۵/۵۱۱۲: نسخ **۱۲۴۵** (۱۶۹ ر-۱۷۱ر) همراه‌رباعیات ازهمو [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۶].

35827ـ **تهران**، ملك ۵۸۲۷/۱ :با تاریخ **۱۲۴۹** در دفتر (۱پ-۱۱پ)، دیباجه را ندارد ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

35828ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۷۴۱/۳/۷۰۸ : نوشتهٔ رحیم بخش فرزند محمد سیف‌الله، ۲۵ج ۲/**۱۲۴۹**(۱۸۳۳ م) [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۸۸].

35829 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۱أدب فارسی طلعت : نستعلیق عبدالرحیم ، **۱۲۵۱** برای دوستش حاج عثمان افندی، زرین، ۱۳ گ ۱۴ س [مخطوطات ۲: ۲۰۹].

35830 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۳۵۷۲ (۴۳۷۷ ف) : نوشتهٔ **۱۸۳۹**م، (۳ پ - ۱۶ر) [آکیموشکین ۱: ۵۸۲] .

35831ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش ف۲/ ۵۳۰ : نوشتهٔ ج ۲/**۱۲۵۳** [نسخه‌ها ۵: ۷۹] منتقل شده به الهیات مشهد.

35832ـ **مشهد**، مدرسهٔ نواب ۵۸/۹: با تاریخ **۱۲۵۳** در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۲۷ هست [فیلمها: ۶۴۵].

35833 ـ **تهران**، دانشگاه۲/۴۹۲۲: با تاریخ **۱۲۵۵** دردفتر(۳۳پ - ۴۴ ر) [ف. دانشگاه ۱۴: ۴۰۴۳].

35834ـ **تهران** ، دکتر مفتاح۳ مج: نستعلیق سه‌شنبه ۲۸ رجب **۱۲۶۰** در جنگ [رؤیت] .

35835ـ **شیراز**، دکتر خاوری ۱۶/ مج: باتاریخ **۱۲۶۰**دردفتر[نسخه‌ها۵: ۲۶۸].

35836 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۰۸/۱ فهرست نشده : سدهٔ ۱۳ ، باتاریخ **۱۲۶۰** در دفتر (ص۱- ۲۷) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۲] .

35837 ـ **تهران**، مجلس ۳۵۷۴/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۶۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۲] .

35838ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B۳۳۰۰ (۴۳۷۴ف) : نوشتهٔ **۱۸۴۹** م (۵۲ پ ۶۴ ر) [آکیموشکین ۱: ۵۸۲].

35839ـ **تهران**، دانشگاه۲/۱۱۰۱: مؤرخ **۱۲۶۳** دیباچه را ندارد [ف . دانشگاه ۶: ۲۳۷۲].

35840ـ **تهران**،ملك۵۲۶/۴: نستعلیق سید حسن حسینی متخلص به ثریا ، **۱۲۶۷** ، (ص ۵۲ - ۸۰) [رؤیت] .

35841 ـ **مشهد**، رضوی ۱۲۴ ادبیات: نسخ احمد فرزند عبدالکریم **۱۲۶۸** ، ۱۹ گ ۱۴ س [ف . رضوی ۳: ۱۹۹] .

35842 ـ **تهران**، دانشگاه ۵/۴۷۰۶: نستعلیق ۱۷ ج۱/**۱۲۷۰** (ص۳۴۶ـ۳۷۱) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۵۲] .

35843 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۱۲۲ (۴۳۶۷ ف) : نوشتهٔ **۱۲۷۰** ، (۱۸۲ پ ـ ۱۹۳ ر) [آکیموشکین ۱: ۵۸۱] .

35844 ـ **تهران**، مجلس ۲/۲۶۷۹: نستعلیق **۱۲۷۴** در مشهد ، (ص۱۷۳ ـ ۱۷۹) [ف. مجلس ۸: ۴۴۶] .

35845 ـ **تهران** ، ملك ۲/۵۰۴۵ : شکسته نستعلیق پیرامن **۱۲۷۷** . (۲۷ ر ـ ۴۱ ر) در سه ستون ، آغاز بمانند نمونه . [رؤیت] .

35846 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۶۸۸/۱ فهرست نشده : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۷۷** (۱ پ ـ ۱۹ پ) بی دیبـاجه ، آغـاز برابر نمونه [رؤیت] .

35847 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ غـرب ۴۷۸۲/۱ : باتاریخ **۱۲۷۹** در دفتر [ف. دکتر مقصود] .

35848 ـ **نجف** ، سید محسن حکـیم ۷۷۴/۴ : بـا تاریخ **۱۲۸۰** در دفتر، ۱۲ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

35849 ـ **تهران**، دانشگاه ۶/۴۷۱۶: نستعلیق صادق سبزواری، **۱۲۸۱** ، (ص۱۳۷ ـ ۱۷۴) [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۶۶۳] .

35850 ـ **تهران**، سپهسالار ۲/۷۲۰۷: در جنگ با تاریخ **۱۲۸۲** [ف. سپهسالار ۵: ۷۰۲ و ۴: ۹۷] .

35851 ـ **آصفیه** ۲۸۸ مثنوی: نوشتهٔ **۱۲۸۴** [ف. آصفیه ۳: ۶۳۴] .

35852 ـ **تهران**، مجلس ۲/۳۰۳۴ : با تاریخ **۱۲۸۶** در دفتر، زرین، [ف . مجلس ۱۰: ۵۶۶] .

35853 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۳۳۹۴ (۴۳۷۶ ف) : باتاریخ **۱۸۸۵** م در دفتر (۱۴ ر ـ ۲۴ پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۸۲] .

35854 ـ **تهران** ، ملك ۵۸۵۹/۸ : نستعلیق ، ع۱۴/**۱۲۹۳** ، (۱۵۶ پ ـ ۱۶۳ پ) [رؤیت] .

35855 ـ **تهران**، دانشسرا یعالی، قریب ۱۰/۱ : نستعلیق کریم فراهانی، باتاریخ **۱۲۹۳** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۶۳۷] .

35856 ـ **تهران** ، مجلس ۵۰۷۷/۱: با تاریخ **۱۲۹۷** در دفتر (۱ ر ـ ۴ ر)، آغاز افتاده [رؤیت] .

35857 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۱۸۹/۱ فهرست نشده : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۷ پ ـ ۱۸ پ) دیباجه را ندارد ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

35858 ـ **تهران**، آقای محیط طباطبایی: در بیاضی از نیمهٔ سدهٔ **۱۳**، همراه « فخریه : 32501» [رؤیت] .

35859 ـ **تهران**، ملك ۶۰۷۷/۱۴: سدهٔ **۱۳**، (۱۳۴ پ ـ ۱۵۲ ر) [رؤیت] .

35860 ـ **تهران**، ملك ۵۱۲۵/۵: نسخ علی فرزند حسن حسینی ، سدهٔ **۱۳** ، باتاریخ ساختگی **۹۵۷** (۷۴ ر ـ ۱۰۱ ر) [رؤیت] .

35861 ـ **تهران** ، ملی ۵۷۴/۱ ف: نسخ گویا سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ ۲۳) [ف. ملی ۲ : ۷۰] .

35862 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳/۴۶۰۴:

نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۲۵ر–۳۵پ)، با یادداشت ۱۲۷۳.

35863_ **تهران،** استادمینوی۲/۳۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها۶:۶۷۵].

35864 _ **تهران،**دانشگاه۲/۳۱۶۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۶ –۳۱) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۲۹] .

35865 _ **تهران** ، ملی ۱۱/۶۶۹ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۲۳۳ – ۲۴۹) [ف.ملی ۲:۵۱۶] .

35866_ **تهران،** سپهسالار ۳/۸۵۹: نسخ محمدباقر،سدهٔ **۱۳** برای برادرش‌علی‌اکبر (۱۳۳ ر – ۱۴۵ پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۷۰۲] .

35867 _**تهران،** دانشگاه۲/۲۸۴۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳–۱۴** (ص۱۱۹ –۱۴۸)[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۹۰] .

35868 _**تهران،** الهیات ۴/۱۷۲ب: سدهٔ**۱۳–۱۴** ، (۱۳۴پ– ۱۴۰ر)[ف.الهیات ۱ : ۱۳۵] . منتقل شده بدانشگاه .

35669_ **مشهد،** رضوی۱۰۴۶ادبیات (۶۹۱۲) : نستعلیق **۱۳۰۱** [ف . رضوی ۷: ۸۷۸] .

35870 _ **تهران** ، دانشسرایعـالی ، قریب ۱/۱۲۹: باتاریخ**۱۳۳۰**دردفتر[نسخه‌ها ۵:۶۴۳] .

35871 _ **تهران،**سپهسالار۱۶/۱۴۳: تاریخ یاد نشده (۲۹۷ پ) [ف . سپهسالار۵: ۷۰۲] .

35872_ **تهران،**سپهسالار۳۵/۲۹۱۳: تاریخ یاد نشده(ص۵۴۹–۵۵۲)[ف.سپهسالار ۵: ۷۰۲] .

35873_ **مشهد،** آقای‌فرخ۱۸۱: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۳:۹۷] .منتقل‌شده به‌دانشگاه مشهد .

35874 _ **مشهد،** رضوی۱۲۳ادبیات: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، وقف ۱۱۶۶، ۱۳گ ۲۰س [ف . مشهد ۳ :۱۹۹] .

35875 _**تهران،**فرهاد معتمد۲/۲۰: نسخ تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۳:۲۲۲].

35876_ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۱/۲۸۵ : نستعلیق گویا درهند، (ص۲–۲۵)، آغاز برابر نمونه[ف . دیباجی۲:۲۹].

35877_**اصفهان،**سیدمحمدعلی‌روضاتی: تاریخ یادنشده[نسخه‌ها۵:۱۵۰].

35878 _ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش‌ف۳/۵۴۱: تاریخ‌یادنشده [نسخه‌ها۵:۸۲].

35879_ **قاهره،** دارالکتب۵مجامیع فارسی: بی‌تاریخ، (گ ۱۷۲ –۱۸۵) ۱۴س .

35880 _ **قاهره** ، دارالکتب ۲/۴۵ مجامیع ترکی‌طلعت: تعلیق مصطفی‌الاغریبوزی (۲۴پ–۳۶پ) ۱۵ س.

35881_**قاهره،** دارالکتب۱۶مجامیع فارسی: تعلیق (گ ۲۸– ۳۹) ۱۷س.

35882_**قاهره،** دارالکتب۱۲۹۸شعر تیمور : نسخهٔ‌کهن (گ۲۹–۳۷) ۲۱س [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۹–۲۱۰] .

35883 _ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم A ۱۲۳۱ (۴۳۶۵ف) : بی‌تاریخ ، (۱ پ – ۱۴ر) .

35884 _ **لنین گراد** ، آکادمی علوم A ۱۲۰۲ (۴۳۶۶ف) : بی‌تاریخ، (۱۴۱پ– ۱۴۲پ) .

35885 _ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B۲۶۵۳ (۴۳۶۸ ف) : بی‌تاریخ، ۱۰گ.

35886_ **لنین‌گراد** ، آکادمی علـوم

B ۲۹۴۱ (۴۳۷۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۱ پ- ۱۳پ) .

35887 - لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۹۹۷ (۴۳۷۱ ف): بی‌تاریخ، (۱۰۵پ- ۱۱۷پ) .

35888 - لنین گراد، اکادمی علوم ۴۲۶۱ B (۴۳۸۲ ف) : نیز بی‌تاریخ ، (۱۰۱ پ- ۱۱۵ر) .

35889 - لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۱۳۲ (۴۳۸۴ف): نیز بی‌تاریخ، (۶۲پ- ۷۱پ) .

35890 - لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۰۹۴ (۴۳۷۲ ف) (۱ پ-۱۳ر).

35891 - لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۲۳۰ (۴۳۷۳ف) : ۹ گ.

35892 - لنین گراد، اکادمی علوم ۳۵۷۲ B (۴۳۷۸ ف): (۱۷ر-۲۶ر) .

35893 - لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۶۳۷ (۴۳۷۹ ف) : (۸۷پ -۹۹ر).

35894 - لنین گراد، اکادمی علوم ۴۱۰۴ B (۴۳۸۱ف) : (۱۴پ-۲۶ر)[آکیموشکین ۱: ۵۸۱- ۵۸۲] .

35895 - آصفیه ۲/ ۶۷ مجامیع: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۷۵۲].

35896 - بنگال ، آسیایی ۲ ر۲۱ ao (۱۲۱۵) : تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۲۶] .

35897 - بنگال، ایشیاتك ۱۵۷ منظوم (۸۶۹) :شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۲] .

نان و خرما

از سراینده‌ای با تخلص پروانه، به پیروی از «نان وحلوا»ی بهایی بسال ۱۲۳۰، ونیزدر ذکر سوانح سفر حجاز خود آمیخته با پند و اندرز ، در دوهزار و پانصد بیت: شیخ ماچون «نان وحلوا» گفته بود- بابهادرمعانی سفته بود- **نان وخرما** ساختیم شیرین چوقند - تافتددر ذوق اهل دل پسند ... گـردهی **پروانه** را پروانگی - میکنم از ما سوابیگانگی . ازاین روزگار پروانهٔ فراهانی تفرشی میشناسیم که « نخبة المدایح » او در همین بخش خـواهد آمد . **آغاز:** حمد بیحد و سپاس بیقیاس -هم ستایش کان بود محکم اساس .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۱۹.

35898 - تهران، دکتر مفتاح ۲ مج: نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۰** درجنگ ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

35899 - مشهد، رضوی ۱۰۴۷ ادبیات (۵۰۰۸) : شکسته نستعلیق میـرزا محمد قلی نوری، ۱۶صفر **۱۲۶۱** ، ۲۵۰۰ بیت، بخامهٔ دیگری یادداشت شده : (ازبهائی لاهیجی)، در نسخه اشاره‌ای بدین کس نیست [ف. رضوی۷: ۸۷۹] .

نامه‌ها = مکاتبات منظوم

از علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه ، فخری، که یادا و در «رصدخانهٔ مراغه :۲۹۳» گذشت.

مثنوی‌ست بشیوهٔ «ده نامه»ها ، در بحر «فرهاد وشیرین» وحشی ، درنسخهٔ ۹۵۹ رضوی هفت نامه است در ۲۲۳ بیت .

آغاز: اگر باصد هزاران مکر وحیله- گرفتی از کف من یك وسیله- که در وی بودبویی ازنفاقم- طلب کردم فلان را در اطاقم .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۹۴ و ۳۰۵.

35900 - مشهد، رضوی ۳/۹۵۹ ادبیات (۹۵۶۰) : شکسته نستعلیق خوش محسن فرزند اسدالله‌خان ایروانی ، **۱۲۸۱** باآرایشها، هفت

نامه است در ۲۲۳ بیت [ف. رضوی ۷: ۷۹۴].

35901 ـ تهران، مجلس ۱۲۹۳ طباطبائی: نسخ سید محمد حسینی برغانی **۱۲۹۵** (ص ۴۲۹ـ ۴۳۸) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

نبی نامه = حملهٔ احمدی

از عبدالواحد، دفتر دوم آن مثنویست حماسی دینی درسر گذشت پیامبر، شاید تخلص سراینده وهابی باشد: نباشد به **وهابی** خسته دل ـ هوای لطیفش بجز معتدل. **آغاز:** تعالی الله از این نامهٔ نامور ـ زلطف خدا گشت درج گهر ـ خدا را هزاران سپاس وثنا ـ کزو یافت این شمع دانش سنا.

35902 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۸۶ Pi/VI ۱۸۵۶: نستعلیق سید محمد عظیم الدین فرزند امیر اعظم علیشاه فرزند امام شاه فرزند معظم شاه قادری حنفی سهروردی، دفتر دوم آنست، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۷۹].

نبی نامه

حاجی منصور. **آغاز:** بنام خداوند هردو جهان ـ جهاندار بخشندهٔ مهربان.

35903 ـ **استانبول**، ط‍ـوپقپوسرای k ۰۹۹۶: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۴۳۷ گ ۲۵ س س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۶۰].

نتایج الاخبار

از اسماعیل فرزند رئیس الواعظین ابوتراب فرزند جعفر حسینی واعظ یزدی لاهیجانی متخلص به سید، بنام مظفرالدین شاه درسال ۱۲۹۹ نگاشته وسپس افزوده‌هایی با تاریخهایی تا ۱۳۱۵ دارد. مجموعه شعر سوگواری وستایش امامان و آداب سفر است. **آغاز:** هذا کتاب نتایج الاخبار من تألیف احقر الطلاب... بندهٔ روسیاه.. سید اسماعیل بن ... بسمله: الحمدلله الذی احتجب عن الابصار بالعزة والاقتدار علی الاشیا... امابعد چونکه جمعی از دوستان خلص اثناعشری.

35904 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۱۷۲/۱: نستعلیق نگارنده **۱۳۱۵** (۹ پ ـ ۲۰۶ پ) سپس جنگ شعر از او و دیگران [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۳۸].

نجات المسلمین

از عبدالنبی جامی، بروزگار عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸)، بسال ۱۱۰۴ (۱۶۹۲ م) در مسایل فقهی و اعتقادی سروده است: گفت تاریخش خردچون خوانده زه بروی دوبار ـ راقمش عبدالنبی جامی جلال الدین بدان.

35905 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۰۴: تاریخ یاد نشده، ماده تاریخ سرودن به سال ۱۱۰۷ را نشان میدهد.

35906 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۷۲/۸۳۹: آغاز وانجام افتاده، در نسخه ماده تاریخ سرودن سال ۱۰۸۰ را نشان میدهد.

35907 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۹۴۲/۸۹۱: نوشتهٔ ۲ ع ۱/ **۱۳۰۹** (۱۸۹۱م) در لاهور [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۰۷].

نجم الهدی

واله، سید محمد موسوی، که یاد او در «دستور نظم: ۲۱۵۸» گذشت.

35908 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۵۸ منظوم (۸۳۳): شکستهٔ **۱۱۹۳** [ف. بنگال: ۱۰۲].

نجوم منظوم = ادوار نجومی

از ناشناس، و شاید بخشی از منظومه‌ای

بزرگ درعلم ادوار باشد. تاریخ۹۹۲(۷۹۲) درعنوان نسخه وتاریخهای ۷۹۲ و۸۴۶در نسخه دیده میشود. **آغاز:** زخرداد چون دررسدروز باد ـ شودکار گیتی زدیگر نهاد .. زهجرت شده هشتصد وهشت کم‌ـ بودهیجدهم روزماه اصم.

35909ـ **تهران**، مجلس ۶۴۰۱/۲: عمادالدین حسینی‌زنجانی، باتاریخ **۱۲۵۵**، (ص ۴۰۴-۴۱۵) [ف. مجلس ۱۹: ۵۶۰].

نجوم منظوم

درص ۲۸۵ و ۳۶۳ گذشت.

نجیب نامه

از ابوالحسن‌محیی‌الدین‌متخلص به‌ذوقی، مثنوی‌ست‌درسر گذشت نجیب‌الدوله‌یا نجیب‌خان روهله بنام احمد شاه دارانی ۱۱۷۰.

35910ـ **لندن**، دیوان‌هند۲۷۲: نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۵صفر **۱۲۱۳**. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۸۷۸ و۲۳۷۲ هست [فیلمها:۴۶۴] [اته ۹۳۰:۱ ش ۱۷۱۵ و ۲: ۳۸۶].

نخبة‌المدایح=دیوان...

ازمیرزاصادق‌متخلص به‌پروانه، منشی‌دربار فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰)، دیوان اوست. سرایند باید همان‌تفرشی‌فراهانی فرزندمعصوم فرزندقائم‌مقام‌بزرگ میرزا عیسی باشد. (ونیز بنگرید: نان وخرما:۳۲۶۸).

بنگرید: ذریعه۹: ۱۵۸ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۰۳.

35911ـ **تهران**، ملی۸۶۶ف: شکسته نستعلیق گویا سراینده‌درسدهٔ**۱۳**، زرین، دارای مثنوی‌وستایش‌خدا وپیامبر و خاندان‌اوومثنوی درحکایتهای اخلاقی وقصیده وغزل، بادیباجه‌ای به نثر، ۹۹گ ۱۴س[ف.ملی۲: ۴۰۰].

نخبة‌النصایح

ازمهدی، پس از مقدمه‌ای اعتقادی‌داستان موش و گربه و گفتگوی آندوست. [دانش‌پژوه] **آغاز:** هرثنای بیحد وبیچند وچون‌ـ کزدهان هرثناگوشد برون.

35912 ـ **قم**، آستانه۱/-۶۲۸۵: سپس ابیاتی درصرف ولغت وجزآن بخامهٔ‌همان‌مهدی **۱۳۱۹** [ف. آستانه: ۳۲۸].

ندبة‌الاسرار

از سرشار قفقازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۱» گذشت. مثنویست.

بنگرید: ذریعه۱۹: ۳۲۰.

35913ـ **تهران**، دانشگاه۴۰۵۳: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** (ص۲۰۹-۲۵۷) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۳۸].

نرگسدان= مثنوی...

از ذبیحی یزدی، آخوند ملا اسماعیل، درگذشتهٔ ۱۱۵۰ بنام سلطان حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵) و میرزا محسن تأثیر (که یاد او در کلیات: ۱۸۵۰ گذشت)، درسر گذشت‌نرجس خاتون مادرامام‌زمان، در۱۱۱۵(= نرگسدان ذبیحی) سروده، ودرتبریز ۱۳۱۵چاپ سنگ شده است. **آغاز:** بنام‌آنکه فرموداز بدایت‌ـ بحسب خاندان ما را هدایت‌ـ بوحدانیت‌ذاتش کماهی‌ـ گواهی‌دادازمه تابماهی.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۳۸ و ۱۹: ۳۲۰.

35914 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or ۴۷۷۲: باتاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶ م) در دفتر (گ ۱۰۳پ)، **آغاز**: چنین خواندستم از اخبار غیبت.[ذیل‌ریو:۲۳۴].

35915ـ **تهران**، ملك۵۵۸۲: شکسته نستعلیق **۱۲۷۹** بخواهش‌میرزاآقادردارالخلافه طهران، زرین، آغاز برابر نمونه، ۳۴گ ۱۱س [رؤیت].

35916ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۷۶: نستعلیق محمد تقی، **۱۳۰۲** برای میرزا احمد در تبریز [رؤیت].

35917ـ **تهران**، ملك ۵۱۲۰: نستعلیق حسن ملایری، آدینهٔ ۲۹ ع‌۱/ **۱۳۰۲** برای نواب شعاع‌السلطنه، آغاز برابر نمونه، نسخه پیرامن ۸۸۰ بیت دارد، ۳۰ گ ۱۵ س [رؤیت].

35918ـ **تهران**، دانشگاه ۴۰۳۱: نستعلیق ابوالقاسم فرزند محمدتقی فایق آشتیانی، یکشنبه ۲۱ ج‌۱/ **۱۳۱۳**، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۲۰].

35919ـ **تهران**، سپهسالار ۷۲۰۰: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ۳۹ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۵: ۷۰۸].

نزهت الاحباب

از عطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. گفتگوی گل و بلبل و عشق میان آن دوست، درقالب مثنوی، غزل نیز دارد، با دیباجه‌ای به نثر. یکبار همراه چند مثنوی او درکانپور و باردیگر همراه «مفتاح الفتوح» در تهران ۱۳۵۲ چاپ شده است. **آغاز**: حمد وافر و ثنای متکاثر آفریدگار.. حکایت: بلبلی ازگلستان دور اوفتاد ـ وزغم گل سخت مهجور اوفتاد.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۲۱ـ ف. مشار: ۱۵۷۶.

35920ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/VI ۲۰۳۳: در «کلیات» او نوشتهٔ درویشعلی **۸۵۷** (بنگرید: اسرارنامه 27301) آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «نزهة الالباب» است [ف. عبدالله ۲: ۱۷۹].

35921ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۲۲۳۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» 17907 او [رؤیت].

نسب نامه

از ابن‌حسام که یاد او در «خاوران نامه: ۲۷۷۷» گذشت. مثنوی‌ست حماسی دینی، سرودهٔ ۸۴۹، در نسخهٔ ۵۱۵۵ ملك پیرامن ۱۵۰۰ بیت است، با این‌عنوانها: التوحید، خطاب بارواح پیغمبر، نعت پیامبر، دلیل نبوت، قصد کردن جهود کشتن عبدالله وتزویج باامنه، دلیل دیگر.. وفات پدر و مادر، ذکر وفات عبدالمطلب، گفتار درتربیت ابوطالب محمددا، صفت هاشم پدر عبدالمطلب، وفات هاشم، عبد مناف، بیان احوال حمل وپرورش قیذار، ذکر اسماعیل پدر قیذار، صفت‌شیث، صفت آدم، صفت هیئت پیامبران، ذکراولادپیغمبر، گفتار وختم رساله ودرخاتمه آمده: چوازهجرت‌دراین‌تاریخ معدود ـ چهل‌ونه سال برهشتصد بیفزود ـ زعمر من گذشته شصت‌وشش سال ـ جوانی برگذر پیری بدنبال. **آغاز**: ثنایی کان بود شایسته اولی ـ بنام حضرت بیچون مولی.

35922ـ **تهران**، ملك ۵۱۵۵/۱: نسخ ابوالمحجن محمد علی، ۱۲ ذیقعدهٔ **۸۹۷**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

نسب نامه

از اقدسی، چند جا این تخلص آمده: منم **اقدسی** بندهٔ اهل بیت ـ بکشتی پناهندهٔ اهل بیت تاریخ وحماسهٔ دینی است، بنام فتحعلی‌شاه. در آن آمده: **نسب‌نامه**‌را رشك مینو کنم ـ به‌طوبی بدین نخل‌یك روکنم .. زهجرت‌چو این نقش دلخواه رفت ـ هزار ودوصد سال وپنجاه رفت ۱۲۵۰... بیا به فتحعلی‌شه که تاج ـ نبیندچو او شه براورنگ‌عاج. (ص۱۵). **آغاز**: بنام‌جهان

آفرین یك خدای ـ کزین برتر اندیشه‌را نیست جای ـ فرو زندهٔ شمع جانهای پاك .

35923 ـ تهران، عبدالمجیدعبداللهی: بخامهٔ سراینده سدهٔ **۱۳**، انجام بجز قیل یاران او کس نماند ـ از آن بادنقش هلاکت نخوانند [رؤیت] .

نسب نامه

از حاجی ابرقوهی، که یاد او در «دیوان: ۲۲۷۶» گذشت . قصیده‌ایست درستایش حضرت رضا که درآن سرگذشت خویش را نیز آورده‌است. درآن آمده : چو در این قصیده شده ذکر اصلم ـ **نسب نامه** نامش نهادم بدوران .

35924 ـ تهران ، مجلس ۹۶۴ : در دیوان او نوشتهٔ **۹۷۳** [ف. مجلس ۳: ۲۵۲].

نسب نامه

از فرسی، نسبنامهٔ پادشاهان دکن است.

35925 ـ بنگال، ایشیاتك ۱۵۹ منظوم (۵۰) : نستعلیق، تاریخ، یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۲] .

نسب نامه

از سراینده‌ای با تخلص مظلوم، نسب نامهٔ صفویان است و ستایش از آنان، در ۱۷۰۰ بیت بروزگار شاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴) ودرپایان مطالب عرفانی و طریق پوشیدن تاج دارد. چند جا ازکتاب وخودنام برده است: نام این نسخه‌ای رفیق شفیق ـ شد **نسب نامه** از ره تحقیق .. همتی بر گمار درکارم ـ تا **نسب نامه** را بنظم آرم ... دل **مظلوم** را ضیایی بخش ـ وزصفای خودت صفایی بخش .. جرم **مظلوم** را ازره کرم ـ خواجه بخشد بخواجهٔ عالم . **آغاز :** صدر هذاالکتاب بسم‌الله ـ افتتاح الخطاب بسم‌الله ـ اول القول اسمه الاعلی ـ صانع الصنع مبدع الاشیاء .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۲۱.

35926 ـ تهران ، دانشگاه ۳۴۲۷: نستعلیق پاکیزهٔ شاهانهٔ بهاءالدین محمد مشرف سرکار فائض الانوار ، زرین ، درصفر ۱۱۶۰ و ع ۲/ ۱۱۶۲ عرض شده، ودر ۱۱۵۱ بهای آن پانصد دینار بوده ، ۶۷ گ ۹ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۳۰].

نسب نامه

از شاه نعمت‌الله ولی به نظم [دانش‌پژوه] .

35927 ـ تهران، سنا ۱۴۹/۲۲ : تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده (ص ۱۶۶) همراه ۲۳ گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶: ۴۵۵].

نسب نامه

از میروالهی قمی، میرزا یوسف که یاد او در «دیوان: ۲۵۹۵» گذشت. مثنویست عرفانی، با عنوانهای: نعت حضرت نبوی، مراتب عشق، تمثیل، حکایت ... ودر نسخهٔ ۴۰۷۶ ملك پیرامن ۴۱۰ بیت است. در پایان آن آمده : **والهی** چون تمام شد نامه ـ خواست از برایش ازخامه ـ کردمش برجریدهٔ مرقوم ـ به **نسب نامه** ساختم موسوم. **آغاز:** میهندخامه‌ام بجای کلاه ـ برسر نامه تاج بسم‌الله ـ پس به‌حمد خدای کون ومکان ـ درفشان میکنم زبان بیان .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۲۱.

35928 ـ تهران، ملك ۴۰۷۶/۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۱۹پ ـ ۱۲۲ر) زرین ، نسخه پیرامن ۴۱۰ بیت دارد، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

35929 ـ تهران، دانشگاه ۲۴۷۳/۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۱۲۴۲) [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۴۲].

نسخهٔ دلپذیر

از حافظ غلام مصطفی فرزند محمد صالح فرزندالله‌دیه، بسال ۱۱۴۱ (۱۷۲۸م) درمسایل فقهی سروده است .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۴۲۱ (غلام‌مصطفی بلگرامی، در گذشتهٔ ۱۱۴۳).

35930ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۹۶/۱۹۱ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲ : ۳۰۸].

نسخهٔ کیدانی

از شاه محمد حسن اشرف، بسال ۱۲۵۲ق (۱۸۳۶ م)، کتاب‌فقه کیدانی را به‌نظم‌درآورده است .

ترجمهٔ کیدانی وشرح کیدانی در بخش‌فقه خواهد آمد .

35931ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۹۴۳/۸۹۰/۱: نوشتهٔ‌علم‌الدین‌فرزند مهتاب‌الدین ، ۲۱ شوال **۱۲۹۹** (۱۸۸۲ م) [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۲:۳۰۸].

نسخهٔ مهر و وفا

ازفایضای اردبیلی. مثنوی‌ست‌عشقی‌سرودهٔ ۱۰۴۳ . شاید سراینده ملاحیدر علی فرزند مسیح‌الله اردبیلی در گذشتهٔ ۱۰۸۱ (شدبرحمت واصل) باشد. **آغاز:** شکر که‌دیباچهٔ‌مهرووفا ـ گشت مشرف به‌سپاس‌خدا.

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۰۵ و ۱۹: ۳۲۲ـ دانشمندان‌آذربایجان: ۲۹۳ـ فرهنگ‌سخنوران ۴۳۰ .

35932ـ **تهران**، ملی ۵۶۴/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱۳۷ـ ۱۴۵) [ف. ملی ۲: ۵۴].

نسمات معطر

از معطر، درص ۶۶ گذشت.

نشئهٔ بی‌خمار = ساقینامه

از اوحدی ، در ص ۲۸۶۱ گذشت.

نشاط‌القلوب (مختار نامه)

از تمکین شیرازی [دانش پژوه]، مختار نامه‌ایست‌که درمجهلی هند، درشش‌سال سروده و در ۱۲۲۷ بانجام رسیده است .سراینده باید تمکین شیروانی (۱۱۹۴ ـ۱۲۵۳) نگارندهٔ «بستان‌السیاحه: ۶۴۹» باشد.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۲۲.

35933 ـ **یزد**، سیدابوالفضل سعیدی ـ ریحان یزدی : نستعلیق وهاب علی معروف به تجلی‌شاه فرزندعلی بیك ۱ج۱/**۱۳۳۰**[نسخه‌ها ۴: ۴۶۲]. ۳۲۱ گ . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۵۲۶ هست [فیلمها : ۲۶۶].

نشاط نامه

ازخواجه قطبی بلخی. [نصرالله‌طرازی]. **آغاز:** چیست‌آن‌گنبد دوازده در ـ عشرت‌آباد هفت صورتگر .

35934ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸۰ ادب فارسی: تعلیق داود فرزندابراهیم‌فرزندخواجه داود اصفهانی، معروف‌به مدحی، اواخرذیحجهٔ **۸۸۴** برای سلطان‌محمدفرزندمرادخان، ۱۲۱ گ ۱۲ س [ف . مخطوطات ۲: ۲۱۳].

نشئهٔ حکمت

از میرقمرالدین منت، که‌یاد اودر «دیوان ۲۵۴۵» گذشت . مثنوی‌ست درکیفیت شراب.

35935ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱ منت : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۳** [منظور احسن عباسی ۲: ۱۴۱] .

نشرح

شمس‌الدین علی. مثنوی‌ست‌در کلام و برای آموزش کودکان .

35936 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم

A ۳۴۶ (۴۴۳۴ ف): بی‌تاریخ، (۳۱پ-۶۰ر) [آکیموشکین ۱: ۵۸۸] .

نصاب

در بخش فرهنگنامه‌های دو زبانه گذشت.

نصاب تجنیس الالفاظ = نصاب بدیع

دهلوی، که در ص ۲۰۳۷ هشت نسخهٔ آن یاد شده است . اینك نسخه‌هایی دیگر:

35937ـ مشهد ، رضوی ۷۹۱۳/۱۸ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** ، (۲۵۴ر)[رؤیت].

35938ـ قاهره ،دارالکتب۶۴۱مجامیع طلعت: تعلیق **۱۱۷۸**(گ۲۳-۲۹)۱۹س آ،غاز برابرهمان نمونه درفهرست بنام« **نظم اعجاز** »و سراینده مصطفی خسروی ! یاد شده است [ف. مخطوطات۲: ۲۱۸].

35939 ـ تهران، مجلس۶۳۶۷/۱۱: با تاریخ **۱۲۳۲** دردفتر، گزیده‌ایست‌از«نصاب خالق و باری» (ص ۲۷۱-۲۸۷) [ف. مجلس ۱۹: ۴۵۷] .

نصاب الصبیان

فراهی، که در ص۲۰۳۹-۲۰۴۲ هفتادو یك نسخهٔ آن یاد شده‌است، و اینك نسخه‌هایی دیگر :

35940 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم B۲۳۹۱ (۴۴۴۴ف): نوشتهٔ **۹۵۹** (۱۴۵پ ۱۶۱ر).

35941 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B ۴۱۰۵ (۴۴۴۶ ف) : نوشتهٔ**۱۰۶۷**، (۱پ ۶۰ر) [آکیموشکین ۱: ۵۸۸].

35942 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۳۶ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۴۵ گ .[ریو۲: ۵۰۶] .

35943ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۸۰۶/۱ Add : از سدهٔ **۱۷** م، (گ۱-۱۸)[ریو۲: ۸۲۵] .

35944 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم B ۲۳۹۱ (۴۴۴۵ ف): نوشتهٔ **۱۱۹۱**، (۴۴پ-۵۶ر) .

35945ـ لنین گراد، آکادمی علوم۵۶ D (۴۴۴۹ ف) : با تاریخ **۱۱۹۵** در دفتر ، (۳۲ر - ۴۷ پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۸۸ - ۵۸۹] .

35946 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۳۷ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۳۴ گ [ریو۲: ۵۰۶] .

35947 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B ۲۰۷۲ (۴۴۴۲ف): نوشتهٔ**۱۲۱۰**، (۱پ-۲۳پ). [آکیموشکین۱: ۵۸۸].

35948ـ تهران ، مجلس۶۳۶۸/۱۰: باتاریخ**۱۲۳۲** دردفتر (ص۲۱۹-۲۷۰) [ف. مجلس۱۹: ۴۵۷] .

35949 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۲/۴ Or : با تاریخ **۱۲۴۵** (۱۸۲۹ م) در دفتر (گ ۲۱۱-۲۳۱) [ریو ۲ : ۵۰۴].

35950ـ لنین گراد، آکادمی‌علوم۱۱۴۳ C (۴۴۴۷ ف) : نوشتهٔ **۱۲۵۵** ، (۱ پ - ۱۸پ) .

35951 ـ لنین گراد، آکادمی علوم B ۱۹۴۱ (۴۴۳۹ف): نوشتهٔ **۱۲۷۵**، (۱پ-۳۶ر) .

35952 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B۲۰۹۴ (۴۴۴۳ف): نوشتهٔ**۱۲۹۵**، (۱۲۹پ-۵۸۵ ر) .

35953 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۵۷۷ (۴۴۳۵ ف): بی‌تاریخ، ۴۱ گ.

35954 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم

A۷۷۸ (۴۴۳۶ ف) : بی‌تاریخ، (۳ر–۸پ) .

35955 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۸۵۹ (۴۴۳۷ ف) : بی تاریخ ، (۸۰ر – ۱۰۵پ) .

35956 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۱۸۵۱ (۴۴۳۸ ف) . بی‌تاریخ (۱ پ – ۵۵پ) .

35957 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۹۵۲ (۴۴۴۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۱پ – ۵۰پ) .

35958 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۹۹۱ (۴۴۴۱ف) : بی‌تاریخ، (۱۲۵ر – ۱۲۶پ) .

35959 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۳۰۱ (۴۴۴۸ف): بی‌تاریخ ، (۱۸۰ر – ۱۸۵پ) [آکیموشکین ۱ :۵۸۷–۵۸۹].

نصاب ترم تو = قواعد ترم تو

مشتری ، در ص ۳۰۴۹ گذشت .

نصاب قطبیه

از کلمةالله مشهور بخواجه پادشاه فرزند خواجه‌رحمت‌الله‌فرزندخواجه‌نعمت‌الله. فرهنگ ترکی بفارسی است . **آغاز:** اوغان و تنکری و ایزدی خدا ورق یا فراغ .

35960 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۴۰۴/۵ Or : با تاریخ **۱۲۵۳** در دفتر (گ ۹۳ – ۱۱۰) [ریو ۲ :۵۱۳] .

نصیحة‌الملوك = نصایح = پندنامه = کریما

از سعدی شیرازی، مثنوی‌ست باعنوانهای: ثنای پیامبر ، خطاب به‌نفس، مدح کرم، مدح سخاوت ، مذمت بخل ، صفت تواضع ، مذمت تکبر ، فضیلت علم، امتناع ازصحبت جاهلان، صفت عدل، مذمت‌ظلم، صفت‌قناعت..(بنگرید: کلیات او : ۱۸۶۱) و اینك چند نسخهٔ مجزا ازکلیات ویا درفهرستها نیز جداگانه نام برده شده‌اند . **آغاز :** کریما ببخشا برحال ما – گرهستیم اسیر کمند هـوا – نداریم غیر از تو فریاد رس .

35961 ــ **تهران**،سلطنتی ۳۲۷ (۴۰۸ ف) :در«کلیات»اوازسدهٔ۹ بنام **نصیحة الملوك** است [ف . دکتر بیانی : ۱۴۳] .

35962 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۷۱/۶ Add : سدهٔ **۱۸–۱۹** م (گ ۱۷۱ – ۱۷۷) بنام **پندنامه** است [ریو ۲ :۸۵۸] .

35963 ــ **تهران**،سلطنتی ۳۳۱ (۴۰۹ ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ اوحدی شیرازی **۹۱۷** بنام **نصیحةالملوك** است [ف . دکتر بیانی : ۱۴۵] .

35964 ــ **تهران**، سلطنتی ۳۳۰ (۴۱۰ ف) : در «کلیات» او که‌باید نوشتهٔ‌همان‌اوحدی شیرازی نویسندهٔ نسخهٔ پیشین باشد [ف دکتر بیانی : ۱۴۶] .

35965 ــ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانـی ۴۰۶۳/۱۰۱۱/۵ : نوشته پیرامن **۱۱۷۸** ، در فهرست بنام **کریما** یادشده است [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۱۵۷].

35966 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۴۲ Or : مصور ، سدهٔ **۱۲** ، بنام **پندنامه**است. [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۶] .

35967 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۳۰۳/۳ Add : **۱۲۱۹** (گ ۳۸–۴۰)، آغازبرابر نمونه، بنام کریما و **پندنامه** یاد شده [ریو۲: ۸۶۵] .

35968 ــ **موزهٔ بریتانیا** (۲۵۲ف) Or ۳۲۶۱ : فضل‌الدین لاهوری،سدهٔ **۱۸**م، ۳۵ گ [ریو،ذیل: ۱۶۶].

35969 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B ۴۱۰۴ (۴۷۲ ف): نوشتهٔ **۱۸۰۸**م (۶پ ـ ۱۴ر) بنام **پند نامه** است [آکیموشکین ۱ : ۸۵].

35970 ـ **هند**، بانکیپور ۱۱۲ : نستعلیق **۱۲۳۳**، ۱۴ گ ۹ س.

35971 ـ **هند**، بانکیپور ۱۱۳ : نستعلیق **۱۲۶۳** ، ۲۵ گ ۸ س | ف . عبدالمقدر : ۱۶۱] .

35972 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۲۸۱ (۴۶۹ف): نوشتهٔ **۱۲۹۳**، (۶پ ـ ۱۵ر) بنام **پند نامه** است [آکیموشکین ۱ : ۸۵] .

35973 ـ **هاروارد** ، هوتن ۳ ـ ۴ P : نسخ (فردریك كرنیه درماه ادار **۱۸۴۱** م در شهر پاریز دار الملك پادشاه فرانسه [نسخه‌ها ۴ : ۳] .

35974 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۹۶/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، (۱پ ـ ۱۳پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

35975 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۵۳ف) Or ۳۲۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م ، ۱۱ گ [ریو، ذیل : ۱۶۶]

35976 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۵۱۴ (۴۶۷ ف) : بی‌تاریخ ، (۷۲ پ ـ ۸۵پ) .

35977 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۱۰۱۰ (۴۶۸ف) : بی‌تاریخ، ۷۹ پ ـ ۸۸ر.

35978 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۷۵۰ (۴۷۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۸ پ ـ ۱۶ر) .

35979 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۷۸۷ (۴۷۱ ف): بی‌تاریخ ، (۲ ۱۰پ ـ ۱۰۷ر).

35980 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۵۳۸ (۴۷۳ ف) : بی‌تاریخ ، (۵۵پ ـ ۸۰پ) .

35981 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۸۵ (۴۷۴ ف) : بی‌تاریخ ، (۱۰۹ پ ـ ۱۱۷ر) ، هرشش بنام **پند نامه** یاد شده است [آکیموشکین ۱ :۸۵] .

35982 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ق ف۳۲: تاریخ یاد نشده‌بنام **کریما** یادشده، ۱۲۲ ص[ف. سرفراز علی : ۸۷].

نصرت نامه

از پیر جمال اردستانی، که‌یاد اودر «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۳۲۳.

35983 ـ **پاریس**، ملی S.P.۸۱۳: نستعلیق ، در مجموعه رساله های او مؤرخ **۸۶۸-۸۷۳** . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۲۱ هست [فیلمها : ۵۹۴] .

35984 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۰۹۸ Or : سدهٔ **۱۱**،فرصت نامه و نصرت نامه است. [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۲].

نصیب الفتیان

از حسن فرزند عبدالمؤمن رومی ، که‌در ص ۲۰۴۴ یاد شده .

35985 ـ لنین گراد، اکادمی علوم D ۵۶ (۴۴۵۴ ف) : با تاریخ **۱۱۹۵** در دفتر ، (۱ر ـ ۳۱پ) [آکیموشکین ۱ :۵۸۹].

نصیحت نامه

مثنوی‌ست از **صدر** (عکاسباشی) که‌به‌پسران خود علی اکبر وحسن‌وعبدالعلی با کنایه وطنز اندرزمیدهد. **آغاز:** بیاساقی‌ازروزه گشتم نزار ـ می روشن‌وجام صافی بیار.

35986ـ **تهران**، ملی ۸۴۸ف: نستعلیق خوش گویا سدهٔ **۱۴**، انجام افتاده، ۸ گ ۱۱ س [ف. ملی ۲: ۳۸۴] .

نصیحت نامه = پند نامه

از عطار نیشابوری، که درص ۲۶۹۷ ـ ۲۷۰۰، پنجاه وچهار نسخهٔ آن یاد شده است و اینك نسخه‌هایی دیگر:

35987ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۱۴۹ B (۴۳۳ف): نوشتهٔ **۹۶۴**، ۵۸ گ [آکیموشکین ۱: ۸۳] .

35988ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۵: در «کلیات 17894» او نوشتهٔ **۱۰۲۶**. [نسخه‌ها ۲: ۹۱].

35989ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۴۰ B (۴۳۰ ف): نوشتهٔ **۱۰۲۸**، ۳۰ گ.

35990ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۱۱۵۱ B (۴۳۴ ف): نوشتهٔ **۱۰۵۳**، (۱پ ـ ۲۵ر) [آکیموشکین ۱: ۸۳] .

35991ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۴۷ B (۱۳۲ ف): نوشتهٔ **۱۱۷۰**، ۲۴ گ [آکیموشکین ۱: ۸۳].

35992ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۳۶۷۴ B (۴۴۹ ف): باتاریخ **۱۷۹۵**م دردفتر، (۳۳ ر ـ ۵۹ پ) [آکیموشکین ۱: ۸۴].

35993 ـ **هند**، بانکیپور ۴۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** م. (بنگرید: اسرار نامه 27326) [ف. عبدالمقدر: ۶۹].

35994 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۴۴۷ Harleian: نوشتهٔ ترکیه، سدهٔ **۱۷**م، ۶۰ گ [ریو ۲: ۵۸۰].

35995ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۱۶۶: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۱۱۵**، در فهرست بنام **پند نامه** است [آکیموشکین ۱: ۴۵۳] .

35996 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۳۴ Add: نستعلیق ترکی **۱۱۹۳** (۱۷۷۹م) ۵۲ گ [ریو ۲: ۵۸۰].

35997ـ **تهران**، ملی ۲/۳۷۱ف: از سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. ملی ۱: ۳۶۱].

35998 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۶۴ Sloane: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۲۲۱ گ [ریو ۲: ۵۸۰].

35999 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۳۲۲۸ B (۴۴۵ ف): نوشتهٔ **۱۸۰۱** م، (۱ پ ـ ۳۰ر) [آکیموشکین ۱: ۸۴].

36000ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۲۸۱ B (۴۳۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۸۶**، (۳۸ پ ـ ۷۷ پ) .

36001 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۹۶۰/۱ Add: پیرامن **۱۸۰۲** م [ریو ۲: ۵۸۰].

36002 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۴۰۱۵ B (۱۶ ذیل): بی‌تاریخ، (۱۱ پ ـ ۴۳ر) [آکیموشکین ۱: ۶۱۹].

36003 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۵۱۴ A (۴۲۹ ف): بی تاریخ، (۸۶ ر ـ ۱۱۷ر) .

36004 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۴۲ B (۴۳۱ ف): بی‌تاریخ، ۲۵ گ.

36005ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۶۱۲ B (۴۳۶ ف): بی‌تاریخ، (۴۱ پ ـ ۶۴پ) .

36006 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۷۸۹ B (۴۳۷ ف): بی تاریخ، (۲ پ ـ ۳۲ ر) .

36007 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۸۰۱ (۴۳۸ ف) : بی‌تاریخ ،(۱ پ ـ ۵۱ر) .

36008 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۸۲۲ (۴۳۹ ف) : بی‌تاریخ، (۱۵۴پ ـ ۱۹۹ ر) .

36009ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۸۴۷ (۴۴۰ ف) : (۶۱ ر ـ۱پ).

36010ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۲۷ (۴۴۱ف):(۱ر ـ۳۴پ) .

36011ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۲۹ (۴۴۲ف) : (۳۳پ ـ۶۴ر) .

36012 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم ۲۹۷۶ (۴۴۳ ف) : (۴۴ پ ـ۳۷ر) .

36013 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B۳۰۵۸ (۴۴۴ ف): (۲۴پ ـ۶۷پ) .

36014ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم ۳۳۹۴ (۴۴۶ ف) : (۳۱ ر ـ۳۴پ).

36015 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B۳۴۰۲ (۴۴۷ ف) : ۵۰ گ .

36016ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۳۶۲۶ (۴۴۸ ف): ۴۸ گ .

36017ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۳۸۷۷ (۴۵۰ ف) : (۱پ ـ۱۸پ) .

36018 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۳۸۷۷ (۴۵۱ ف): (۲۷پ ـ۷۹ر).

36019 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۳۹۹۲ (۴۵۲ ف) : ۲۴ گ.

36020 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۴۰۱۷ (۴۵۳ ف) : (۱۳۴پ ـ۱۶۲پ).

36021 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۴۰۹۰ (۴۵۴ ف) : ۳۲ گ.

36022 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۴۱۰۴ (۴۵۵ ف) : (۵۳ پ ـ۷۷پ).

36023 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۴۲۳۵ (۴۵۶ ف) : (۴پ ـ۳۲ر).

36024 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۴۳۹۹ (۴۵۷ ف) : (۱پ ـ ۲۸ر).

36025 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۱۱۵۴ (۴۵۸ ف) : (۱۵۳ر ـ۱۶۲پ).

36026 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۱۲۲۹ (۴۵۹ ف) : (۱۴۲ر ـ۱۴۴پ).

36027 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۱۲۳۰ (۴۶۰ ف) : (۷۱پ ـ۷۶پ) .

36028 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C۱۵۷۳ (۴۶۱ف):(۱پ ـ۸۸پ)، همهٔ ۲۵ نسخه بی‌تاریخ است [آکیموشکین۱: ۸۳ـ۸۵] .

36029 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم ۲۹۳۷ (۹۷۹ف) :در«چهار کتاب» بی‌تاریخ.

36030 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۱۶۳۰ (۹۹۵ ف) : در «چهار کتاب» بی‌ـ تاریخ [آکیموشکین ۱: ۱۴۸ـ۱۴۹] .

نصیحت نامه

از حکیم نظامی. **آغاز:** ای چهارده‌ساله قرةالعین ـ بالغ نظر علوم کونین .

36031 ـ **پاریس** ، ملی ۱۷۷۷/۱۸ S.P.: باتاریخ ۵ ج ۸۵۲/۱ در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها : ۵۴۰] .

36032ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۳۳/۶: نستعلیق **۱۲۲۹** دردولاب تهران، برای شاهزاده عباس‌میرزا(۱۳۸ ر ـ۱۳۹پ)آغاز برابر نمونه [ف ، دانشگاه ۱۲: ۲۵۵۳].

نصیحت نامه

ازشاه نعمت‌الله‌ولی، که‌درس۸۵۸ ۱۴۵۸ـ۱۴۵۹

یاد شده است . و اینك نسخه‌ای دیگر: **آغاز:** هوالاول و الآخر ... این نصیحت بگوش جان بشنو ـ با تو گویم چنین چنان بشنو ـ قرةالعین همدم ماشو ـ سعی کن همچوجدوا باشو.

36033 ـ **مشهد**، رضوی ۶۸۸۳/۳۹ فهرست‌نشده : در مجموعه ۹۰ گفتار از او ، **۱۲۴۷ - ۱۲۴۹** ، (۱۳۳ ر ـ ۱۳۳ پ) [رؤیت] .

نصیحت نامه = پند نامهٔ منظوم

از ملانقدعلی ، همان پندهای لقمان به فرزندش است ، در پیرامن ۱۲۰ بیت مثنوی. **آغاز:** أیاپور فرزانهٔ ارجمند ـ سروردل‌سینهٔ مستمند ـ ایا نونهال پسندیده‌ام ـ أیانور چشم رمد دیده‌ام.

36034 ـ **مشهد** ، رضوی ۸۵۹۰/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳**، سپس «کتاب‌اسماعیل» به نظم [رؤیت] .

نصیحت نامه = پندنامه

در ص ۲۶۹۶ـ۲۷۰۰ گذشت.

نظام صحت

بناء پناهی ، درص۶۰۷ گذشت.

نظام الصرف

درص۲۰۸۱ گذشت .

نظام النحو

در ص۲۰۸۱ گذشت.

نظم آداب مناظره

مثنوی‌ست . و نام بالاپیش از بسمله آمده است .

36035ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۷۴۲ (۴۴۶۳ ف) : باتاریخ **۱۷۷۹**م‌در دفتر ، (۱۰۸ ب ـ۱۰۹پ) .

36036ـ **لنین گراد**، اکـادمی علوم B ۱۹۵۲ (۴۴۶۲ ف) : باتاریخ **۱۲۹۱** در دفتر ، (۱۴۰پ) .

36037 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۵۱۹ (۴۴۶۴ ف) : بی‌تاریخ، (۳۹ر).

36038ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۴۱۷ (۴۴۶۵ف): بی‌تاریخ، (۲۴۴پ‌ـر) [آکیموشکین ۱ : ۵۹۰].

نظم الجواهر

مثنوی‌ست ، در معما ، و در آن ۱۸ معما گزارش شده است .

36039 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۶۱۶ (۴۴۶۶ ف) : نوشتهٔ **۱۲۳۵**، (۹ پ‌ـ۱۳پ) [آکیموشکین ۱: ۵۹۰].

نظم الحکایات = حسن و گوهر

مثنوی‌ست دربارهٔ داستان حسن و گوهر ، و بنام بالا، ولی نام آن بخامهٔ نویسنده‌درپایان «کتاب حسن و گوهر» نامیده شده است .

36040ـ **لنین گراد** ، اکـادمی علوم B ۴۴۶۶ (۴۴۶۷ف) : نوشتهٔ **۱۲۸۹**، ۱۳۴ گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۰] .

نظم الشهدا

ازملاعباس فرزندملامحمداشرفی‌مازندرانی متخلص به طوطی . مرثیه‌هایی‌ست که‌در۱۳۳۲ به انجام رسیده است. **آغاز:** اولادهرکلامی، نام بسمله‌الله خوش.

36041ـ **مشهد**، رضوی ۳۰۷ اخبار: نستعلیق بد سراینده ملا عباس . وقف **۱۳۳۳**، ۵۴۹ گ ، سطرها گوناگون [ف . رضوی۱: ۳۰۷] .

نظم عقاید

مثنوی‌ست در کلام ، در ۸۸ فصل.

36042 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۳۷ (۴۴۶۹ ف) : نوشتهٔ **۱۲۷۶**، (۶۷ پ ـ ۱۰۵ ر) [آکیموشکین ۱ : ۵۹۱].

نظم عقاید

مثنوی‌ست در کلام ، سرودهٔ ۱۱۸۰.

36043 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۳۸۴ (۴۴۶۸ ف) : بی‌تاریخ ، (۱پ ـ ۱۴۷پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۹۰].

نظم الفراید

از ناشناس برای امیر بخارا شاه‌مراد (۱۱۹۹ ـ ۱۲۱۵) در ۳ باب وهر باب درچند فریده، در قرأت قرآن سروده است.

36044 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۲۱۸۵ (۴۴۷۰ف): نوشتهٔ **۱۲۴۶**، (۲ب ـ ۲۸پ) [آکیموشکین ۱:۵۹۱].

36045 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۶۱ (۴۴۷۱ ف) : باتاریخ **۱۲۵۵** در دفتر ، (۶۷ پ ـ ۷۳ ر) [آکیموشکین ۱ : ۵۹۱] .

نظم فرایض دینی

از احمد از مردم سود هرهٔ هند ، بسال ۱۰۳۰ (۱۶۲۱ م) سروده است .

36046 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۴۰۳/۳۹۸/۲ : تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۰۸] .

نظم اللاآلی

از عادل ، درص ۱۷۱۰ یاد شده ، واینک دونسخهٔ دیگر :

36047 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۸۵ (۴۴۷۳ ف) : نوشتهٔ **۹۰۹**، (۸۱پ ـ ۱۰۲ر) [آکیموشکین ۱:۵۹۱].

36048 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۴۳۹/۱۳۸۸ : نوشتهٔ هدایت‌الله ، میانهٔ سدهٔ **۱۳**، نام‌سراینده وسر آغاز آن یادنشده است [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲ : ۳۰۸].

نظم اللآلی = لؤلؤیه

درص ۹۵ گذشت.

نظم مختصر الوقایة

متن «الوقایة» از برهان الشریعة محمود فرزند صدر الشریعة یکم عبیدالله محبوبی ، در فقه حنفی، گزیدهٔ آن بنام «النقایة مختصر ـ الوقایة» ازصدرالشریعهٔ دوم عبیدالله فرزند مسعود حنفی (م ۷۴۵ ـ یا ۷۵۰). چلبی متن وشروح وحواشی آن را بتفضیل نشان داده است. واین نظم آن از ناشناس است، در کتابی چند و بابها وفصلها.

بنگرید: کشف الظنون ۲ : ۱۹۷۱ (النقایه) و ۲۰۲۰ (وقایة الروایة) .

36049 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۱۳۲ (۴۴۷۵ ف): بی‌تاریخ، ۱۷۵ گ.

36050 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۹۶۳ (۴۴۷۴ف): بی‌تاریخ ، (۳ر ـ ۸۹ پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۹۱].

نظم مشکاة الغرایب

از داعی، مثنوی‌ست در کلام، بسال ۱۰۲۶ بانجام رسیده است، باعنوانهای فصل، فصل.

36051 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۱۹۶ (۴۴۷۶ ف): تاریخ یادنشده، (۵ پ ـ ۱۱۴ر) [آکیموشکین ۱:۵۹۱].

نظم المعالی

صدرذهبی، درص ۱۷۱۰ گذشت.

نظم مناقب

ازمولوی نجفعلی که درجهجهری میزیسته، مثنویست سرودهٔ ۱۲۸۳ (= نظم مناقب). پس از حمد و نعت ستایش حیدرآباد و نواب افضل‌الدوله بهادر ومختارالملك نواب سالارجنگ را کرده است. سراینده پدر نذیرحسین سخاوامیر حسن سهاشاگردان داغ است .

36052 ــ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۲۸۱ : بگفته شیرانی بخامهٔ سراینده است [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۸۸].

نظم الوصول

منزوی ، درص ۳۶۳ گذشت.

نعلبندی = رسالهٔ منظوم در...

36053 ــ **موزهٔ بریتانیا ۵۷۳۵** Or : شمارهٔ ۳ دفتر ، نوشتهٔ **۱۰۷۷** همراه با: بازنامهٔ منظوم ، کماندارى . [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۳] .

نغمات شوقی

از محمدحسین شوقی. در سلوك وتصوف. اگر تاریخ نسخه درست باشد پس نباید محمد حسین شوقی ساوجی باشد که بزندان جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ــ۱۰۳۷) افتاده است. (بنگرید: دیوان شوقی : ۲۳۸۴) .

36054 ــ **پاکستان ،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۵/۳۰۲۰: نوشتهٔ سراینده(؟!) اوایل ذیحجهٔ **۱۱۲۷** (۱۷۱۵ م) [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱ :۱۸۸].

نغمهٔ بلبل

سرودهٔ محمد اعظم عباسی چریاکوتی، که یاد او در «باده‌افراه:۲۶۵۳» گذشت .

36055 ــ **آصفیه** ۴۷/۱۰ مجامیع : با تاریخ **۱۳۳۳** در دفتر [ف . آصفیه ۳ : ۷۳۶] .

نغمة الاولیا

از میرعین‌الدین حسین دزفولی ذهبی ، سرایندهٔ «مشرق‌الانوار» و «صحیفة الاصفیا» وجز آن . مثنویست در استقبال « زادالمسافرین » میرسیدحسین هروی و «لیلی ومجنون» نظامی، که در ۱۴ ذیحجهٔ ۱۳۳۱ بانجام رسیده‌است.

آغاز: ای نام توسر نبشت جانها ــ ازنام‌خوشت روان روانها ــ ای یاد تو دلگشای آدم ــ یادتو گره گشای عالم (ن).

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۲۵.

نفرین نامه

از دافع (بنگرید : دیوان : ۲۳۳۱).

36056 ــ **تهران،** دانشگاه ۲۹۵۹/۸۰: با تاریخ **۱۰۴۴ ــ۱۰۴۱** در دفتر (ص ۱۴۱) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۹] .

نقاش و صورت = مثنوی ناصرعلی

میان ناصرعلی سرهندی، متخلص به علی (م ۱۱۰۸) که یاد او در « دیوان : ۲۴۴۸ » گذشت. مثنوی‌ست در ۵۴۰ بیت [نسخهٔ مجلس].

آغاز: الهی ذره‌ای دردی بجان ریز ــ شرردر پنبه‌زار استخوان ریز.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۲۵.

36057 ــ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or ۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ ۸۳ر)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **ساغرکش لطف ازلی** یاد شده است . [ذیل‌ریو:۲۳۴] .

36058 ــ **تهران ،** مجلس ۲۶۶۶/۵: شکسته نستعلیق فضل‌الله **۱۱۷۱** (ص ۳۹۸ دفتر)، ۵۴۰ بیت، در فهرست بنام **نقاش وصورت**

یاد شده است، آغاز برابر نمونه[ف.مجلس ۸ : ۴۲۶] .

36059 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۰ ۹۳۹/۲ : سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه بنام **مثنوی** یاد شده‌است[فهمی‌ادهم۱ : ۳۱۰].

36060 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۶۸۱/۶۶۰ : نوشتهٔ شوال **۱۲۵۳** (۱۸۳۸ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۷۵] .

36061 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۶۹ pi/VI ۲۶۴۸ : نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۳۸۳].

36062 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب G ۹۶ Spi VI ۴۲۳۴ : نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله۲ :۵۴۶] . از کتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۷۵].

نقش ارژنگ

از رشیدای عباسی، که یاد او در«کلیات : ۱۸۵۸» گذشت . مثنوی‌ست عرفانی. **آغاز :** طغرای صحیفه صفت‌الله است ـ ذاتش بظهورنام بسم‌الله است ... ای‌چمن پـرور بهار وجود ـ نقشبند نگار خانهٔ بود.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۲۵.

36063 ـ **تهران**، ملك ۵۲۶۶/۳:در «کلیات :17568»اوازسدهٔ**۱۱**،(۲۱پ ـ...) [رؤیت].

نقش بدیع

از غزالی مشهدی، که یاد او در «دیوان: ۲۴۵۴» گذشت. مثنوی‌ست‌عرفانی، بادیباجه‌ای به‌نثر سپس هزار بیت، دربرابر«مخزن‌الاسرار» نظامی ، درآن ازعلیقلی‌خان‌ملقب به‌خان‌زمان از امیران دربار اکبر شاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) ستایش کرده است ، و گویند در برابر هر بیت يك دینارطلاازاو گرفته‌است. **آغاز:** (دیباجه) المنةلله که زهستی رستم ـ بانقد بقا زتنگ‌دستی رستم ..بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ نقش‌بدیع‌است زملك قدیم .

بنگرید : ذریعه۱۹ :۳۲۵ ـ هفت‌آسمان: ۱۰۲ ـ کشف‌الظنون ۲ :۴۱۳ .

36064 ـ **تهران**، آقای نصیری ۱۰: نستعلیق‌سه‌شنبه۸ع۲ **۹۸۲**/نسخه‌بخامهٔ‌تازه‌تر بنام «تحفةالاحرار» خوانده شده است [رؤیت] .

36065 ـ **استانبول** ، طوپقپـوسرای R ۰ ۱۰۳۸ : سلطان محمد خندان، **۹۸۲** ، آغاز برابرنمونه، ۳۸گ ۱۲ س[ف .فهمی‌ادهم ۱ : ۲۷۲].

36066 ـ **تهران**، سلطنتی۴۶۲(۶۰۸ ف) : نستعلیق زیبای‌نورای لاهیجی، نورالدین محمد ، ذیقعدهٔ **۱۰۲۰**، زرین ، با سه مجلس میناتور ، آغاز برابر نمونه،۸۶ص ۱۲س[ف. دکتر بیانی : ۳۸۰] .

36067 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۵/۲۸: با تاریخ **۱۰۶۰** دردفتر (ص ۷۰۸ ـ ۷۳۶) ، ۸۷۵ بیت ، آغاز برابر نمونهٔ دیباجه [ف . مجلس ۸ : ۴۲۰] .

36068 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۰۲۳ Add : در «کلیات» اواز سدهٔ **۱۷** م [ریو۲: ۶۶۱] .

36069 ـ **تهران**،دهخدا۲۹۷: نستعلیق، سدهٔ **۱۱**، آغاز برابری نمونه ، انجـام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۳] .

36070 ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۰۴پ ـ ۱۱۰پ) زرین، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۸۶۵ بیت دارد [رؤیت] .

36071 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۷۶ : شکسته نستعلیق سدۀ **۱۲**، با تاریخ **۱۱۱۸** در جنگ (ص ۱۳۶ـ۱۴۷) [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۴۲۶] .

36072 ـ **تهران** ، مجلس ۸۸۸۲/۱ فهرست نشده : همراه «اسرار نامه 17333» و جز آن [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

36073 ـ **بادلیان** ۱۲۲/۱۲ الیوت: نستعلیق روزگار رضا قلیخان، سدۀ **۱۳**، فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۸ هست [فیلمها : ۵۴۵] .

36074 ـ **بادلیان** ۲/۲ . فرازر : همراه «قدرت آثار» ازهمو . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۲۱ هست [فیلمها : ۵۵۵] .

نقطه = منظومه در...

از محمد دهدار عیانی، که یاد او در «الف انسانیت : ۳» گذشت . درعلوم غریبه و اسرار نقطه بنظم. **آغاز:** بای بسم‌الله چون شد جلوه گر ـ ای عیانی بر گشا گنج گهر .

36075 ـ **تهران**، عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق با تاریخ **۱۰۴۹** در پایان تحفۀ خانی که نیز در علوم غریبه است [رؤیت] .

نقل عشاق

محتشم کاشانی، که در سی و یک سالگی بسال ۹۴۴ ساخته است [ذریعه ۹: ۹۷۲] .

36076 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۶۲ (۴۴۹۷ ف) : نوشتۀ **۱۱۰۹**، ۶۷ گ [آکیموشکین ۱ : ۵۹۴] .

نقل مجلس

از سیدعلی فرزند محمدعلی حسینی میبدی، درگذشته در کرمانشاه ۱۳۱۳ . مثنوی‌ست به پیروی «نان و حلوا»ی بهایی .

36077 ـ **نجف**، سیدمحمد میبدی فرزند سراینده [ذریعه] .

نگارستان چین

از سید احمد سند، سرایندۀ «چاه وصال: ۲۷۵۳» و جز آن . مثنوی‌ست حماسی دینی در عشق امام حسن و نرگس خاتون ، و نسخۀ ۴۶۷۶ ملك ۲۰۵ بیت است. درپایان آن آمده: زکلك مانی سحر آفرینش ـ خطاب آمد **نگارستان** چینش. **آغاز:** نگارستان طراز خوش بیانی ـ سخن صورتگر چین معانی ـ بر نگك تازه این نقش چین ریخت ـ بصورت جان معنا این چنین ریخت .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۲۶ .

36078 ـ **تهران**، دانشگاه ۶/۲۴۴۴ : نستعلیق عبدالکریم نجار باشی درقندهار و کابل از **۱۱۸۹** تا **۱۱۹۵** (ص ۵۸ ...) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۲۴] .

36079 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ ف) در «گلشن» گردآوری مهجور **۱۱۹۹ـ۹۱** ، (۲۳۵پ ـ ۲۳۶ر) [آکیموشکین ۱ : ۴۷۰] .

36080 ـ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدۀ **۱۲** ، درمجموعه نظم و نثر [ف. دکتر بیانی : ۶۰۸] .

36081 ـ **تهران** ، ملك ۴۶۷۶/۲ : نستعلیق سدۀ **۱۳** ، (۷۱ر ـ ۷۷پ): آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

نگارنامۀ چین

از میرزا ابوطالب فندرسکی ، که یاد او در «حملۀ حیدری: ۲۷۷۴» گذشت. مثنوی‌ست با دیباجه‌ای به‌نثر .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۲۶ .

36082 ـ **اراك** ، عبدالحسین بیات : ضمن سفینۀ رفیع الدین محمد رافع نوشتۀ **۱۰۷۸ـ۱۰۸۴** [ف . رضوی ۷ : ۳۱۵] .

نل و دمن

از فیضی هندی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت. سومین مثنوی از «پنج گنج: ۲۶۸۴» اوست. از داستانهای بزمی کهن‌هندی‌ست در عشق نل و دمن. گویا اکبر شاه (۹۶۳ – ۱۰۱۴) بسال ۹۹۳ ویرا به‌سرودن خمسه‌ای در برابر نظامی گنجوی دستور میدهد، واو هر پنج را یکجا آغاز میکند، ولی تا ۱۰۰۳ هیچیك از آنها به‌انجام نرسیده، دراین‌سال دستوردیگری میدهد که نخست **نل و دمن** را بانجام رساند، وی نیز درچهار ماه آنرا در ۴۲۰۰ بیت به‌انجام میرساند. ودر نولکشور لکهنو چاپ‌شده است.

آغاز: ای در تك وپوی توزآغاز ـ عنقای نظر بلند پرواز ـ فکر تو بدل خیال بگداخت ـ اوج تو زمرغ بال بگداخت.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۲۶ ـ ف. مشار: ۱۵۹۹.

36083 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۰۱۱۵ (۶۱۸ ف): نستعلیق خوش نیمهٔ شعبان **۱۰۲۳**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۷۶ص ۱۵س [ف. دکتر بیانی: ۳۹۰].

36084 ـ **تهران**، ملك ۵۳۶۹: نستعلیق خوش محمد یحیی، **۱۰۳۷**، بدستور نواب ـ میرزا عبدالله، درلاهیجان، زرین، ۱۵۲ گ ۱۴ س [رؤیت].

36085 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۶۷: نوشتهٔ محمد سعیددر **۱۰۵۰**، درهامش دیوان او [نسخه‌ها ۴: ۳۱۵].

36086 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۲۸۱ pi/VI ۲۹۱۷: نستعلیق ۳ شعبان **۱۰۵۰** در بلخ، نوشتهٔ ولی محمد فرزندباردی محمد، آغاز برابرنمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۳۰].

36087 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱۱۲ فیلم: از روی نسخهٔ نستعلیق سه‌شنبهٔ ۷ صفر **۱۰۶۳**، ۱۲۳ گ ۱۷ س [فیلمها: ۲۶۹].

36088 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۵۱ Api/VI ۲۴۶: نیم شکسته ۲۷ صفر **۱۰۶۶** در برهانپور، آغاز: ای‌درتك وپوی تو زآغاز [ف. عبدالله ۲: ۳۳۰].

36089 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۵۰/۶۵: نزدیك **۱۰۷۶** (ص ۳۱۵–۳۲۱) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۴۰].

36090 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۸۵۷: سدهٔ ۱۱ با تاریخ **۱۰۷۳** درجنگ (ص ۲۱۴–۲۱۷) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۳۵].

36091 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۶۲ Spi/VI ۵۰۷۱: نستعلیق ۲۵ صفر **۱۰۸۰**، (۱۶۶۹ م) آغاز برابر نمونه، ۱۷۴ گ [ف. عبدالله ۲: ۵۱۸]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۹].

36092 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۶۲ Spi/VI ۴۲۱۵: نستعلیق مصطفی الیاس (نتهرا؟) فرزند عبدالله فرزندامام‌الدین صدیقی، ۲۹ محرم **۱۰۸۴** (۱۶۷۳م)، ۱۲۳ گ [ف. عبدالله ۲: ۵۱۸]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۸۹].

36093 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۳، ۸۷۱ نل(۳): نستعلیق نورمحمد **۱۰۸۶**، ۱۲۶ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۱۶].

36094 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب C ۶۲ Spi/VI ۳۱۸۷: نستعلیق ۱۴ رجب **۱۰۹۸**، (۱۶۸۷ م) ۱۳۹ گ [ف. عبدالله ۲: ۵۱۸]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۸۹].

36095 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۱۳/۱:

نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه ، انجام: مانند بدهر داستانها (ص ۱ ـ ۱۹۰) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۷۳] .

36096 ـ **تهران** ، سنا ۷۵۵۱/۴ : نستعلیق چلیپا سدهٔ **۱۱**، درمتن‌وهامش[نسخه‌ها ۲ : ۲۴۸] .

36097ـ **تهران**،سپهسالار ۳۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با یادداشتهای۱۱۶۲ ـ ۱۱۷۱ .[ف. سپهسالار ۲ : ۵۲۰] .

36098ـ **تهران**، مجلس ۲/۶۱۱۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** درهامش(ص ۱۳۴ ـ ۳۳۶). [یادداشتهای آقای حایری] .

36099 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۶ Kpi/VI ۲۱۸۶:شکستهٔ سدهٔ **۱۱**[ف. عبدالله ۲ : ۳۴۰] .

36100ـ **پاکستان**،دانشگاه پنجابD ۶۲ Spi/VI ۴۱۸۶: نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۱**، ۱۲۰ گ [ف.عبدالله۲ : ۵۱۹]ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۸۹] .

36101 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۹۸۱ Add : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷**م [ریو۲: ۶۷۰] .

36102ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۳۷۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ - ۱۲** ، آغاز و انجام‌افتاده، ۱۶۲ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۴۰] .

36103ـ**لاهور**، پنجاب‌بهلك‌لائبریری ۹۳ ، ۸۷۱ نل (۱) : نستعلیق کهاسی آخوند قوم بنی‌اسرائیل، ۱۴ رمضان **۱۱۱۷**، ۱۲۴ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن‌عباسی ۱ : ۴۸۴] .

36104 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۸۱ pi/VI ۱۶۹۵ : نستعلیق عزت‌الله، ۹ ج۲/**۱۱۴۷** [ف. عبدالله ۲ : ۳۴۰] .

36105ـ**بنگال** ، ایشیاتك ۱۶۰منظوم (۸۳۴) : نستعلیق **۱۱۶۹** [ف . بنگال : ۱۵۲] .

36106ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۵۳: نوشتهٔ**۱۱۸۹**، ۳۷۸ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۷۸] .

36107 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۱۱/۳ : نستعلیق محمد علیخان ، سدهٔ **۱۲** ، با دیباجهٔ نثری (۵۱ پ ـ ۷۵ پ)، آغاز مثنوی برابر نمونه [رؤیت] .

36108 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۷۶/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در هامش، فرمودهٔ خانعلی شاه ، مقابله شده، ۱۷۶ گ [رؤیت] .

36109 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۶ pi/VI ۶۱۹ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، با دیباجهٔ نثری ، آغاز برابر نمونه [ف .عبدالله ۲ : ۳۴۷] .

36110ـ **پاکستان**،دانشگاه پنجابE ۶۲ Spi/VI ۳۳۲۳ : شکسته آمیز شیخ وارث علی فرزند لطیف‌علی...انصاری۱۷ج۲/**۱۲۱۲** (۱۷۹۷ م) ، ۱۳۶ گ [ف.عبدالله۲: ۵۱۹] . ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۸۹] .

36111 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۴۴: نوشتهٔ **۱۲۲۵** همراه با دیوان [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۵] .

36112ـ**لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۹۳ ، ۸۷نل (۲): نستعلیق پیر بخش ۱۸جوزا ۱۸۹۸ ب، ۱۳۵ گ۱۶س [مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۴۸۵] .

36113ـ **تبریز**، ملی ۲۷۶۸: تاریخ یاد نشده ، در « کلیات» او[نسخه‌ها۴ : ۳۱۵] .

36114ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علـوم

B ۲۰۱۳ (۴۵۱۸ ف) : بی‌تاریخ، ۱۲۴ گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۶] .

24ـ36115ـ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا: ده نسخه از آن در این کتابخانه هست، یکی از آنها مصور [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷ : ۴۵، ۵۰] .

36125ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۷۸: تاریخ یاد نشده ، ۲۶۶ ص.

36126 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۷۹: نوشتهٔ حاجی گل محمد، تاریخ یاد نشده، ۱۴۳ ص [ف.سرفرازعلی: ۷۸] .

36127ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۶۹۲/۲/۱۶۴۲ : تاریخ یاد نشده .

نل و دمن

ناشناخته . بیت آغاز و انجام آن بمانند نازونیاز، وحید: ش35731 است، با این عنوانها نعت ، صفت معراج ، تدبیر وزیر و شناختن بیماری عشق ، عشق نل ، ازیاد افتادن دمن ، نامه بستن نل در پای مرغ... ازمتن آن برمی‌آید که پس از «نل و دمن» فیضی سروده شده است.

آغاز: خدایا سینهٔ بی‌سوزدارم ـ ولی همچو چراغ روزدارم (بمانندش 35731) سپس: زمانی رفته روز نبوده ـ بود پیش تو طومار گشوده

انجام: زخون شد دیدهٔ فیضی حنایی ـ . . . اگرچه ساقیت باشد جم و کی .

36128ـ **تهران**، ملک ۵۶۱۱/۶ :سدهٔ **۱۲** ، (۱۰۴ ر ـ ۱۱۳ پ) ، همراه «نل و دمن» فیضی [رؤیت] .

نمکدان حقیقت

از حکیم شفایی (م ۱۰۳۷)، که یاد او در «دیوان : ۲۳۸۱» گذشت . مثنوی‌ست دروزن «حدیقه»ی سنایی. نام آن در دیباجهٔ «کلیات» او نسخهٔ ۴۱۷۱/۱ ملک نیز آمده است.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۲۷ و ۳۱۴ .

36129ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۷۳/۱۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در ۴۰ بیت (س ۱۶۹) همراه غزلهایی از او. در فهرست بنام «نمکدان» آمده و نشانی بیشتر داده نشده است [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۴۲].

نمکدان دین

از داود اصفهانی (م ۱۱۳۳)، که یاد او در «دیوان: ۲۳۲۵» گذشت. مثنوی‌ست در توصیف مجلس شاهانه و افراد آن و سخنان دینی گفته شده در مجلس ، وضع اجتماعی وعقلانی حاکم بر آن روزگار را نشان میدهد .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۳۲۷.

36130 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۵۶ : همراه «دیوان 23092» او ، گویا پاکنویس اصل [ف. سپهسالار ۲: ۹۵ـ ۵۹۸].

نور ونه نام خدا

ناشناخته .

36131ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۸۹۷/۱/۱۸۸۵ : سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۲۶۳].

نور الانوار

از شاهزاده رضا قلی میرزا مجنون علیشاه مراغه‌ای، که یاد او در «دیوان : ۲۵۱۳» گذشت. مثنوی‌ست عرفانی در گزارش نور در آیت و حدیث: نورالسماوات والارضین.. کمشکاة فیها مصباح ، و حکایتها ، پیرامن ۱۱۲۰ بیت .

آغاز: بنام آنکه جان زو گشت بافر ـ بنام آنکه

دل زویافت زیور .

36132ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۴۹۱/۱: نستعلیق عبدالکریم فرزند میرزامصطفی‌شیخ ـ الاسلام، **۱۳۲۲** (۲پ-۴۵ر) [رؤیت] .

نور الانوار

مظفرعلیشاه ، درص ۶۴۴ گذشت .

نورس نامه

از ظهوری ترشیزی، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۸۰» گذشت . دربرابر « مخزن الاسرار » نظامی، بدستور ابراهیم عادلشاه (۹۸۸ ـ ۱۰۳۷) . گویابه همراهی پدر زنش ملک‌قمی که یاد او در «دیوان : ۲۵۴۴» گذشت سروده است . با دیباجه‌ای به‌نثر . نسخه‌هایی از این دیباجه جداگانه در دست هست .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۲۷.

36133ـ **پاکستان**،دانشگاه‌پنجاب۶۶ Spi/VI ۳۰۱۲: نستعلیق، در دیوان «ملک قمی ، آغاز برابر نمونـه [ف . عبدالله ۲ : ۵۲۳] .

30134 ـ **بنگال** ، آسیایی ۴ ao (۳۸۹):شکسته ، تاریخ‌یاد نشده[ف. بنگال : ۱۲۳] .

نور نامه

ناشناخته . مثنویست در اخلاق.

36135ـ **بنگال** ، آسیایی ۲۵/۱ ao (۱۵۹۶) : با تاریخ **۱۱۵۱** در دفتـر [ف . بنگال : ۱۲۶] .

نوروز و جمشید

از رشحهٔ‌اصفهانی،محمدباقر فرزند محمد فرزند علی‌اصغر(اصفهان ۱۲۰۳ـیزد۱۲۶۶) مثنویست در داستان نو روز دختر بختیاری و جمشید پسر وزیرخان ختن ،که بسال ۱۲۵۰ سروده است . و در پایان از میرزا حسنـخان علوی وزیر نایین‌وفتحعلیشاه ستایش کرده‌است. در میان داستان‌جمشیداز‌نوروزخواسته تاتراجم شعرای عصر را به‌نظم بیان کند ؛ مشروط بر- اینکه ذکر هر سراینده از سه‌بیت بیش نباشد، و بدینگونه تذکرهٔ سرایندگان‌روزگارخودرا وذکر ۱۳۷ تن را در دنبال داستان به ترتیب تهجی میاورد . این « تذکرهٔ منظوم » رشحه بکوشش گلچین‌المعانی بسال ۱۳۴۴ درتهران بچاپ رسیده است . **آغاز:** ای‌وصف‌توهم‌کرده زآغاز ـ ای درزکرم توکرده‌یی باز.

بنگرید : ذریعه۱۹ :۳۲۸ .

36136ـ **مشهد**،رضوی۱۰۵۴ ادبیات: نستعلیق تحریری باید از خود سراینده باشد، آغاز برابر نمونه، ۱۰۹ گ ۱۵س[ف.رضوی ۷: ۸۸۶] .

نوروزیه و بهروزیه

از جلال‌الدین‌رئیس‌العلماء .

36137ـ **شیراز**،خانقاه‌احمدیه۱۷۴ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ :۲۲۹].

نورالیقین

از مسعود بیک . دیوان اوست.ونسخه‌ای از دیوان او درص ۲۵۲۵یاد شده است .

36138ـ **موزهٔ‌بریتانیا** ۳۱۲ Or : ج ۱۰۷۲/۲ (۱۶۶۱ م) ، ۱۱۳ گ [ریو ۲: ۱۳۲] .

نوشین روان

از تقی دانش‌تفرشی ، ضیاءلشکرومستشار اعظم، فرزند حسین ، (۱۲۸۸ق ۱۳۲۶ خ) سرگذشت وگزارش پادشاهی انوشیروان‌استو وچاپ شده . **آغاز:** ای‌فرازندهٔ بلند سپهر- ای فروزندهٔ رخ مه ومهر.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۲۸ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۲۱۶ ـ سخنوران نامی ۱ : ۷۲ ـ ادبیات معاصر : ۱۴۸ .

36139 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۹۷ : شکسته نستعلیق سراینده ، **۱۳۴۰** ، ۲۱۴ ص ۱۲ س [ف. مجلس ۸ . ۴۶۸] .

نوید هدایت = ترجمهٔ زواجر

از مظفر حسین .

36140 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۸۰ : نوشتهٔ غوث بیگ **۱۲۴۲** ۱۷۹ س [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۷۸].

نهال باغ ارم

از اوحدی .

36141 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۶۲ منظوم (۹۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، آغاز افتاده [ف . بنگال : ۱۰۲].

نهایة الاعجاز

از نویدی شیرازی (۹۸۸۲) ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۷» گذشت. هفتمین بخش از «هفت خزانه»ی اوست .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۲۸ .

36142 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۷ ف) Or ۳۵۰۴/۷ : در «هفت خزانه»ی او نوشتهٔ **۹۷۳** (۱۵۶۵ م) [ذیل ریو : ۱۹۶].

36143 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۲۵ : در «کلیات : 18021» او از سدهٔ **۱۱**. [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۷۸] .

نهایة الحکمه

از پیر جمال اردستانی ، کـه یاد او در «کلیات : ۱۸۴۹» گذشت . مثنوی‌ست عرفانی با سربندهایی به‌نثر ، و بخشی‌ست از «بیان حقایق احوال المصطفی : ۲۶۷۴». **آغاز:** قال الله تبارك و تعالی ان الله یامر بالعدل والاحسان... هذا کتاب نهایة الحکمه . ای عزیز بدانکه حکمت الهی.. الصلاة ای عاشقان کامد امام ـ بـر رخش آرید ایمان و السلام .

بنگرید: ذریعه: ۱۹ : ۳۲۸.

36144 ـ **پاریس** ، ملی ۸۱۳ .S.P : نستعلیق در مجموعه رساله‌های او نوشتهٔ **۸۶۸ـ۸۷۳** فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۲۱ هست [فیلمها: ۵۹۴] .

36145 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۱۹ (۵۱۶ ف) : سدهٔ **۹** (بنگرید : بیان حقایق احوال : «27904») [ف. دکتر بیانی: ۲۷۵].

36146 ـ **تهران** ، ملك ۵۴۰۱/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، (۱۴۲ پ ـ ۱۹۲ ر) ، آغاز برابر نمونه ، زرین [رؤیت] .

36147 ـ **تهران**، ملك ۵۱۱۰/۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۳۹** (۸۹ پ ـ ۱۳۵ پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

36148 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۲۹/۵ : آدینهٔ ۸ ج ۱/**۱۲۴۰** ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۷۳۵].

نه سپهر

از امیرخسرو دهلوی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۵۶» گذشت . یکی از مثنویهای اوست که بنام قطب‌الدین مبارکشاه سروده است. **آغاز ۱)**: شکر یزدان را که در نطق آن توانائیم داد ـ کاسمانهای معانی را بنا خواهم نهاد. **آغاز ۲)**: خدا را کنم برسر نامه یاد ـ که بر بنده درهـای معنی گشاد .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۲۹.

36149 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۷ (۴۴۸ ف) : در کلیات او نوشتهٔ **۸۹۴** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۲] .

36150 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۸۱/۷ (۴۵۱ ف) : در «ثمانیه 28789» او نوشتهٔ **۹۷۲** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۶] .

36151 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۸۱ (۴۴۹ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف . دکتر بیانی: ۱۹۴] .

36152 ـ **تهران**، مجلس ۴۵۵ : نستعلیق علی مشهور به ادائی ، در **۹۲۳**، زرین، آغاز برای نمونهٔ ۱ ، ۱۸۲ گ ۱۲ س [ف: مجلس ۲ : ۲۶۸] .

36153 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۵۶۶ Or : سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۳] .

36154 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۱۰۴ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۳** (۱۵۱۷ م) [ریو ۲: ۶۰۹] .

36155 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب F ۲۴ Spi/VI ۴۶۳۲ : نستعلیق خوش سلیمان مساوی دهلوی، پیرامن سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۴۷۳]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۹] .

نیاز و ناز

از آزاد ، سدهٔ ۱۲ ، مثنویست عشقی و عارفانه، در آن آمده: بیا **آزاد** ترک این و آن کن ـ سر آمد قصه ختم داستان کن. و نیز: **نیاز و ناز** نامش ساز کردم. **آغاز**: الهی دل بعشقت مایلم کن ـ دوعالم شوق تحویل دلم کن .

36156 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۴۵ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، ۹۱ گ [ریو ۲: ۷۱۱] .

نیاز و ناز = ناز و نیاز

وحید ، در ص ۳۲۵۸ گذشت.

نیرنگ عشق

از میرزا محمد اکرم غنیمت پنجابی، که یاد او در «دیوان : ۲۴۵۶» گذشت. مثنوی‌ست بزمی در بحر هزج مسدس. چاپ شده است . **آغاز ۱)**: به‌مکتب میرود طفل پریزاد ـ مبارک باد مرگ نو باستاد ـ اگر باشد معلم خود فلاطون ـ باندك روز خواهد گشت مجنون **آغاز ۲)** : بنام شاهد نازك خیالان ـ عزیز خاطر آشفته حالان .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۲۹ ـ ف . مشار: ۱۶۱۶ .

36157 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۲۹۴/۱۲۴۱ : نوشتهٔ غلام محیی الدین فرزند ابواسلم فرزند ابوهاشم سنگها نوی، ۶ صفر **۱۱۱۳** (۱۷۰۱م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۹۰] .

36158 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶۷ ppi/VI ۱۶۸۴ : نستعلیق ۱۲ ذیحجهٔ **۱۱۳۸** . آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف .عبدالله ۲ : ۳۷۵] .

36159 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۴۰/۵۱۶ : محمد قاسم ، ۳ رمضان **۱۱۹۲** (۱۷۷۸ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۹۰] .

36160 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۶۱ pi/VI ۱۰۹۸ : نستعلیق ۱۲ ج ۲/ **۱۲۳۳/۲** [ف . عبدالله ۲ : ۳۷۵].

36161 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱ غنیمت (۲) : نستعلیق هدایت‌الله فرزند عمر، ۲۵ رجب **۱۲۴۰** ، ۵۲ گ ۱۸ س [ف.منظور احسن عباسی ۱: ۵۰۴] .

36162 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱ غنیمت (۳) : شکستهٔ محسن شاه

قـادری ، ۳ شعبـان **۱۲۵۳** ، ۹۳گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱:۵۰۵] .

36163ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۶۱ pi/VI ۱۰۹۶ : نستعلیق سیداحمدبخش که درسند یله میزیسته، ۹ ذیقعدهٔ **۱۲۶۳**[ف. عبدالله ۲:۲۷۵] .

36164ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳قف۱۸۷ : نوشتهٔ **۱۲۶۴**، ۱۰۳ص[مخطوطات، سرفراز علی:۷۸].

36165ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۷۸۳/۷۵۰ : نـوشتهٔ **۱۲۷۰** برای برخوردار محمد بخش [ف . دکترمحمدبشیر حسین ۱:۱۹۰] .

36166 ـ **تهران** ، ملك ۴۶۷۶/۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، پیرامن ۱۰۲ بیت، (۱۳۸رـ ۱۴۱پ) ، اکلیلی [رؤیت] .

36167 ـ **بادلیان** ۱۲۲/۹ الیوت : نستعلیق روزگار رضاقلیخان. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۸ هست [فیلمها :۵۴۵].

36168ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۸۴/۲/۳۰۸۹ : تاریخ یاد نشده.

36169ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۲۳/۹۷۱ : نیز تاریخ یادنشده.

36170 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۱۶۵/۱۶۰ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۰] .

نیرنگ محبوب

خواجه محمد طاهر.

36171 ـ **بنگال** ، ایشیاتـك ۱۶۳ منظوم (۱۲۰۶) : شکستهٔ **۱۱۳۳** [ف. بنگال: ۱۰۲] .

نیستان = بوستان قاسمی

از ادیب کرمانی ، متخلص بهقاسمی، قاسم فرزند زین‌العابدین ، در گذشتهٔ ۱۳۴۲ یا ۱۳۴۸ . ساختهایست دربرابر«بوستان»سعدی در چهار دفتر، و ازهمین قاسمی: «خارستان» در برابر «گلستان» و «آتش‌زنه» کهمجموعهٔ رباعیات اوست و «تاریخ تلگرافی» که تاریخ منظومی است ، ومثنوی دربرابر«خسروو شیرین» نظامی در (ذریعه۹: ۶۵ ، ۳۶۶) یاد شده است **آغاز**: بنام خداوند شور آفرین ـ حکیم نخ تاروپود آفرین .

بنگرید : ذریعه۹ : ۶۵، ۸۶۶ و ۱۹ : ۳۲۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۵.

36172ـ **تبریز**، ملی۲/۲۶۶۵ : نسخ تعلیق شکستهٔ غلامحسین‌شریف کرمانی، سه‌شنبه ۷ رجب **۱۳۱۶**، آغازبرابر نمونه، ۴۰گ۱۲ س [س. ملی تبریز ۱:۱۳۷].

36173ـ**تبریز**، ملی۲/ ۲۵۸۰: نسخ احمد فرزندمحمدحسین حسینی، رجب **۱۳۲۲**، آغاز برابر نمونه، هرچهار دفتراست، ۶۴گ ۲۰ س [ف . ملی‌تبریز ۱ : ۱۳۵] .

و

واجبات منظوم

از سلیمی‌تونی ، کهیاد اودر «حرزالنجاة: ۲۷۶۹» گذشت. واجبات نمازاست در ۵۶بیت، و شایدبخشی‌ازهمان«حرزالنجاة» باشد. **آغاز**: ابتدا کردم بنام قادر قدرت نما ـ عادل وحی‌و سمیع وخالق ارض وسما .

36174ـ **مشهد** ، رضوی ۸۶۰۸/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** (۳۶ر ـ۳۷پ) ، آغاز

برابر نمونه، ۵۶ بیت است [رؤیت] .

واجب الحفظ

ازصائب تبریزی، میرزا محمدعلی که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. ازمطلع غزلیات گوناگون «دیوان: ۲۳۹۱» خودبترتیب تهجی دیوانی گردآورده و بدین نام خوانده است .

36175ـ تهران ، مجلس ۱۰۰۷/۴ : در «کلیات : 7797» او ازسدهٔ ۱۱ ، (ص ۷۳۷-۷۵۴) ۳۷۱ بیت دارد [ف . مجلس ۳: ۳۲۵] .

واردات منظوم

از سیدمحمد نوربخش، که یاد او در «تفسیر آیت فمن کان یرجوا : ۲۳» گذشت.

36176 ـ تهران، مجلس ۶۱۷/۶: با تاریخ ۱۲۶۲ - ۱۲۶۳ در دفتر [ف . مجلس ۲: ۳۶۹] .

واقعات هریانه

مثنوی‌ست تاریخی .

36177ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۲۳۸ : آغاز وانجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۵۰۰] .

واقعهٔ امیرتیمور

از قاسم انوار (م۸۳۷)، که یاد او در «امانت: ۱۰۴۹» گذشت. مثنوی‌ست با دیباجه‌ای کوتاه بنثر و ۵۳ بیت. **آغاز ۱)** : برادر عزیز را سعادت ابدی مساعد باد ... **آغاز ۲)** : الای شاهباز قدس لاهوت ـ مقید مانده‌ای در دام ناسوت .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۳۰ .

36178ـ تهران، مجلس ۲۶۱۳/۲ : در «کلیات» مؤرخ ۸۵۲ او (ص ۳۳۹ - ۳۴۲) مقدمهٔ نثری را ندارد ، آغاز برابر نمونهٔ ۲ . [ف . مجلس ۸: ۳۵۲] .

36179ـ تهران، مجلس ۲۶۱۲/۷ : نوشتهٔ صدرقلندر نزدیك ۸۵۴ (ص۴۲۷-۴۳۱) آغاز برابر نمونهٔ ۱ و **انجام** : اگر درخطهٔ این شهرپایم ـ ازین معنی دوصد برهان نمایم [ف. مجلس ۸: ۳۵۱] .

36180ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C۱۳۶۱ (۳۴۷۴ف): در «کلیات» او بی‌تاریخ [آکیموشکین ۱: ۴۵۶] .

واقعهٔ کربلا = وقعهٔ کربلا

شعاعی قاجار ص۳۳۰۳ .

واقعهٔ کربلا

از یکی از پیروان گروه ذهبیه ، که بنام جلال‌الدین محمدمجدالاشراف ، بسال ۱۳۰۲ سروده است . مثنوی‌ست ازوصیت معاویه به‌پسرش یزید و مرگ معاویه وخلافت یزیدآغاز میشود و به‌رویداد عاشورا پایان می‌یابد . درپایان‌آن آمده : **دوره‌ای** برنام توچون شدتمام ـ شد جلال‌الدین محمد والسلام. **آغاز:** گفت‌برمن یومی ازایامها(!)ـیك‌رفیق‌باصداقت پرحیا.

36181ـ مشهد، رضوی ۹۴۲۰/۷ فهرست نشده : ۴ صفر ۱۳۰۴ ، (۳۲۲پ -۳۶۲پ) پیرامن ۱۱۲۰ بیت دارد [رؤیت] .

واقعهٔ وفس

از ملا میر محمد باقر فرزند میر فاضل وفسی ، دربارهٔ رویداد وفس آشتیان بسال ۱۱۳۶ ولشکرکشی خانك پاشا همکار احمد عارف‌پاشا عثمانی به‌ناحیهٔ اراك. این‌مثنوی بایادداشتهایی از ابراهیم دهگان در فرهنگ‌ایران‌زمین ۱۴ (ص ۳۳۸ - ۳۴۹) چاپ شده‌است. **آغاز:** بحمد خالق هفتم سماوات ـ دعاخوانم بدفع‌هربلیات.

ازآن پس مصطفی را نعت گویم.

36182 ـ **اراك**، ابراهیم دهگان: تاریخ یادنشده، از روی نسخهٔ نوشتهٔ **۱۲۳۱** [فرهنگ ایران زمین ۱۴: ۳۴۹].

واله و سلطان = داستان...

از شمس‌الدین فقیر دهلوی عباسی، که یاد او در «حدائق بلاغت ۲۱۳۲» گذشت، داستان منظوم شیفتگی واله‌علیقلی‌خان داغستانی فرزند محمد علی فرزند مهرعلی فرزند قرا حسن استاجلو ازطوایف لزگی داغستان است بادختر عمویش بنام خدیجه دختر حسنعلی فرزند مهرعلی، که بدستور همان والهٔ داغستانی سروده است.

آغاز: ای والهٔ حسن دل گشت جان ـ عشق تو بهردو کون سلطان.

بنگرید: ذریعه ۸: ۴۰.

36183 ـ **تهران**، سلطان القرائی: از همان روزگار سرودن سدهٔ **۱۲**، باابیاتی بخامهٔ خدیجه سلطان که از اصفهان برای پسرعمویش به هند نوشته‌است [ذریعه ۸: ۴۰].

36184 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۴۳ف) Or ۲۸۶۸: محمد رفیع، شعبان **۱۱۶۱** (۱۷۴۸ م)، ۱۳۷ گ [ذیل ریو: ۲۱۴].

36185 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۴۵۶/۱۴۰۶: پایان سدهٔ **۱۳**. آغاز برابر نمونه [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۷۳].

وامق و عذرا

از حسینی، حاجی محمدحسین شیرازی، که یاداودر «پنج گنج: ۲۶۷۸» گذشت. مثنوی‌ست بزمی، بسال ۱۳۲۴ق درشیرازچاپ‌شده‌است.

آغاز ۱): آنچه ضیاء بخش شب تارماست ـ حمد خداوند جهاندار ماست. **آغاز ۲):** ای بنامت افتتاح نامه‌ها ـ وی بیادت گرمی هنگامه‌ها.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۳۰ ـ ف. مشار: ۱۶۲۳.

36186 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۳۶: نستعلیق خوب **۱۲۳۲**، زرین، نسخهٔ ۳۸۵ سپهسالار از روی این نسخه نوشته شده، ۱۸۹ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۲: ۵۰۹].

36187 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۷۹ A (۴۵۵۹ ف): نوشتهٔ **۱۲۳۳**، (۱۵پ ـ ۹۸پ) [آکیموشکین ۱: ۶۰۰].

36188 ـ **تهران**، ملك ۵۲۹۳/۱: در «پنج گنج: 27952» او، نوشتهٔ **۱۲۴۳** (۱پ ـ ۴۷ر) درچهارستون، آغازبرابرنمونه **۱** سپس **۲** [رؤیت].

36189 ـ **تهران**، ملك ۵۲۹۵/۲: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت].

36190 ـ **تهران**، سپهسالار ۳۸۵: نسخ سدهٔ **۱۳**، همراه «اشتر نامهٔ: 27504» او، آغاز برابر نمونهٔ ۲. [ف. سپهسالار ۲: ۵۰۹].

36191 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۰۱۷ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م (گ ۱ر) همراه: اشتر نامه، مهر وماه، ازهمو. آغازبرابرنمونهٔ **۲**. [ریو ۲: ۷۲۱].

وامق و عذرا

از سهیلی.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۷۹ ـ ۴۸۰ و ۱۹: ۳۳۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۷۹.

36192 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۳۴ Or: سدهٔ **۱۲**. [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶].

وامق و عذرا

از خواجه شعیب جوشقانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۵» گذشت. مثنوی‌ست بزمی،

سرودهٔ نیمهٔ شعبان ۱۰۳۲ : نهد چون تاج‌دولت برسر آن_ شودتاریخ **نیم‌شهرشعبان۱۰۳۲** پی این نورسیده‌نام‌لایق_ نمودم **وامق‌وعذرا** موافق. **آغاز:** الهی مخزن؟ .. بخشای _فروغ مطلع انوار بنمای.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۳۰.

36193_ **تهران** ، ملك ۵۵۷۷/۱:در «کلیات: 17774» او،از سدهٔ **۱۱**، (۱ پ – ۱۰۴ ر)، پیرامن ۳۳۰۰ بیت . آغاز برابـر نمونه ، **انجام :** بهرکاری که رو آری دراین دیر _ بود هم اول و هم آخرش خیر[رؤیت].

وامق وعذرا

از ظهیر(؟) چندجاتخلص خودراآورده، از آن میان: **ظهیر** ازتندبادمحنت وغم_مشو چون غل غبار آلود درهم. نثر ونظم‌است،اینك چند عنوان ازآغاز نسخهٔ‌رضوی: آمدن‌شاه‌وامق بخلوتخانهٔ خود با تصویرعذرا ، بیدارشدن شاه وامق از خواب درمیان صحرا ، رفتن لشکراز پی وامق، غرق‌شدن وامق‌ونعیم...

36194_ **مشهد**،رضوی ۹۶۰۰فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده، ۲۰۶ گ [رؤیت] .

وامق وعذرا

از قتیلی (؟).

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۳۱ .

36195 _ **موزهٔ بریتانیـا** ۹۰۳۷ Or : نوشتهٔ **۹۳۷**،مصور [نسخه‌ها۴: ۶۸۵].

وامق و عذرا

از نامی اصفهانی ، میرزا محمد صادق . یکی از مثنویهای پنجگانهٔ اوبنام «نامهٔ نامی» است ، بزمی ، در دوهزار بیت دربحر تقارب. **آغاز:** ای زنامت نامهٔ نامی بنام _ وی بنامت افتتاح‌هر کلام _ای‌زعشقت جمله‌خوبان بیقرار_ وامق تو همچو عذرا صد هزار.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۳۱.

36196_ **تبریز**، ملی ۳۵۹۴/۴: در «نامهٔ نامی» که‌گویا نوشتهٔ سراینده است، این یکی ناتمام [ف. ملی ،تبریز ۱: ۱۵۴].

36197_ **قاهره**، دارالکتب۱۰۵ادب فارسی طلعت : شکسته‌گویا سراینده،**۱۱۲۸_ ۱۱۳۱** در «نامهٔ نامی» [ف . مخطوطات ۲ : ۲۰۹] .

36198_ **تهران** ، ملی ۳۱۷/۴ ف : شکسته نستعلیق خوش فتح‌الله فراهانی ، گویا **۱۱۹۸** (ص ۲۳۴_ ۳۹۰)، آغازبرابرنمونه، انجام افتاده [ف. ملی ۱: ۳۱۰].

36199 _ **تهران** ، ملك ۴۹۸۸/۴ : شکسته نستعلیق **۱۲۰۲** ، آغاز برابر نمـونه [رؤیت] .

36200_ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۲۱/۴ Add : با تاریخ **۱۲۲۲** (۱۸۰۷م) دردفتر، بخشی از آن است[ریو۲: ۸۱۳].

36201 _ **موزهٔ بریتانیا** (۳۴۸/۱) Or ۴۵۱۵ : بـا تـاریخ ۲۲ ج ۲/**۱۲۴۰** (۱۸۲۵م) دردفتر، آغازنزدیك به‌نمونه (گ۳_ ۵۷) [ریو، ذیل : ۲۱۷] .

36202 _ **تهـران** ، ملك ۵۵۲۹ : شکسته نستعلیق‌دوشنبه۲۷ذیحجهٔ**۱۲۵۲**، ۱۰۰ گ ۱۴س [رؤیت] .

36203 _ **موزهٔ بریتانیا** (۳۴۹ف) Or ۲۹۵۳ : شکسته آمیز ۲۸شعبان **۱۲۶۴** (۱۸۴۸ م) ، ۵۸ گ [ریو،ذیل: ۲۱۸].

36204 _ **تهران** ، مجلس ۱۲۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، پیرامن ۲۳۰۰ بیت دارد ، افتادگی دارد ، آغـاز برابر نمونـه ، نسخهٔ

۱۱۹۹ مجلس از روی این نسخه نوشته شده، ۸۰ گ ۱۵ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۹۸].

36205ـ **مشهد**، رضوی ۱/۱۴۷ تاریخ: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، یازده برگ از آن است، همراه «زینة المدایح» [ف. رضوی ۷: ۱۲۳].

36206ـ **تهران**، مجلس ۱۱۹۹: نسخ عبرت مصاحبی نائینی، در **۱۳۳۷** بدستور سردار معظم خراسانی، پیرامن ۲۳۰۰ بیت است، آغاز برابر نمونه، ۹۴ گ ۱۳ بیت [ف. مجلس ۱۳: ۶۹۷].

36207 ـ **یزد**، سید ابوالفضل سعیدی ریحان یزدی: نستعلیق علی‌اکبر اخوان کرباسی ۱ ج ۱/**۱۳۸۱** [نسخه‌ها ۴: ۴۶۲].

36208ـ **تبریز**، ملی ۳۰۳۰: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۳۱۵].

36209 ـ **بنگال**، آسیایی ۱/۳۶ ao (۱۲۱۳): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۲۹].

وتدالرمل

منظومه‌ایست در رمل. (بنگرید: زبدة الرمل ۲۸۵۲). **آغاز:** هر که راعقل راهبر باشد ـ کار او سربسر چه‌زر باشد.

36210ـ **تهران**، الهیات ۱/۱۷۱ د: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۴ر ـ ۱۱ر)، آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱: ۲۵۲].

36211ـ **قاهره**، دارالکتب ۷ـ م میقات فارسی: بی‌تاریخ، (گ ۲۸ـ۴۱)، آغاز نزدیک به نمونه [مخطوطات ۱: ۲۴۱].

وجودیهٔ منظوم

از خواجهٔ نصیر، که در ص ۸۶۳ گذشت و اینک نسخه‌ای دیگر.

36212ـ **مشهد**، رضوی ۲/۷۱۳۶: با تاریخ **۸۷۵** ـ **۸۷۲** در دفتر (۵۳ر)، در نسخه از سراینده نام برده نشده است، آغاز برابر همان نمونه [ف. سید عبدالعزیز طباطبایی].

وحدة الله

از ناشناس. مثنویست در وحدت وجود.

36213 ـ **بنگال**، آسیایی Co ۲/۳ (۷۲۳): تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۷۳].

وحدت نامه

از نوشه، که گویا نامش غلام‌الدین بوده است، بسال ۱۲۳۶، درستایش پیامبر وخاندان او. **آغاز:** حمد می‌گویم خدای پاك را ـ کو کرامت دادآب وخاك را.

36214 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۷۸ pi/VI ۸۲۵ (۵۹۰ف): نستعلیق تازه، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۴۱۴].

وردالمریدین

از بابا داود کشمیری، متخلص به خاکی، پنج قصیده است در سلوك عرفانی، در آن میگوید: پیر بنده شیخ قطب‌الدین حمزه ومن خلیفهٔ ایشان بوده‌ام. (این قطب‌الدین در ۹۸۴ مرده است).

36215 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۲۵۸ (۴۵۶۶ف): نوشتهٔ **۱۲۵۴**، (۴ر ـ ۸پ) [آکیموشکین ۱: ۶۰۰].

ورقه و گلشاه

ازعیوقی، شیعی، سدهٔ پنجم، مثنوی‌ست بزمی گرفته از داستان عروة بن الحزم العـذری از داستانهای عربی درآغاز پیدایش اسلام، در بحر تقارب، بنام سلطان محمود غزنوی (م ۴۲۱)، بکوشش دکتر محجوب در تهران چاپ شده‌است. بسال ۷۷۰ یوسف مداح آنرا بترکی و پس‌از آن به زبانهای فرنگی ودرسدهٔ چهاردهم بزبان آذربایجانی ترجمه شده و این یکی درتاشکند ۱۳۲۴ چاپ شده‌است. **آغاز:** بنام خداوند بالا

وپست ـ که ازهستی‌ش هست شدهرچه‌هست(همان سرآغاز هما وهمایون) انجام: چنین بوداین‌قصهٔ پرعجب ـ زاخبارتازی وکتب عرب ـ زعیوقی وامتان خاص وعام ـ ثنابر محمد علیه‌السلام .

نسخهٔ ترکی‌آن (دانشگاه ش ۳۲۲۱ فیلم ۲۲۴۰) و نسخهٔ کردی آن (دانشگاه فیلم ش ۱۳۷۸ از آلمان).

بنگرید : ذریعه۹ : ۷۸۱(عیوقی) و۱۹۵: ۳۳۱ (ورقه)ـ پیشگفتارچاپ ازدکترمحجوب ـ مجله ادبیات تهران س۱ش۴ گفتاراحمدآتش ـ راهنمای کتاب ۱۱: ۳۳۶.

36216 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۴۱: پیرامن سدهٔ **۵**، آغاز برابرنمونه، ۷۰گ [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۴۱] . فیلم‌آن در دانشگاه ع۲ هست [فیلمها : ۲۷۱].

36217 ـ **تهران** ، الهیات ۱/۱۶۷د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**ـ**۱۱**، آغازوانجام‌افتاده، ۲۱۱گ ۱۳س. باعنوانهای زیر: درذکر مجلس ششم و شرح احوالات او، رخصت کردن ورقه و غزل گفتن گلشاه، ازفراق‌ورقه گوید ، جواب‌دادن حکیمه ورقه را، کشتن گلشاه خود را در فراق ورقه **آغاز:**(درذکر مجلس‌ششم). بیاای طوطی شیرین حکایت ـ بکن از مجلس سادس روایت. **انجام:** بود از زندگانی‌عارم‌ای‌دوست[الهیات ۱: ۲۵۰] .

36218 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۷۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۷۶گ۱۱ س. با عنوانهای زیر : آغاز داستان ورقه و گلشاه ، به مکتب فرستادن ورقه و گلشاه ، تاخت آوردن ورقه‌به لشگر بنی‌عمرلعین ، کشته‌شدن بنی‌عمر بردست ورقه ، رفتن ورقه در پیش‌سلیم شاه، خلاص‌شدن ورقه وکشتن ملك عنتررا، آغاز داستان ملك محسن و تعریف گلشاه شنیدن وعاشق شدن، عقد بستن گلشاه را بملك‌محسن، آمدیم برسرداستان ورقه. **آغاز:** زعزت جاملك رابرفلك‌داد ـ بجز شیطان که از وی حرف شك داد . . . آغاز داستان. شنودم‌کاندرایام پیمبر ـ یکی‌حاجی بدی باجاه وافر. **انجام:** نمیدانم چراآشفته حالی ـ توچندین برسر قبرکه‌نالی .[ف. دانشگاه۱۴: ۳۸۱۹] .

36219 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۸۸۰ : نستعلیق م ح م دح س ی ن البرغانی، ۲رجب، سدهٔ **۱۳**، عنوانها مجلس‌دوم. مجلس‌چهارم، و عنوانهایی نزدیك به‌شمارهٔ پیش و نیزسرآغازی نزدیك به‌آن‌دارد: شنید ستم درایام‌پیامبر ـ یکی خیل بدی با جاه بافر . **انجام:** بودبرمن‌عیان احسان حیدر ـ نبخشیدم‌بتو برجان حیدر[ف. دانشگاه۱۲: ۲۸۶۸].

36220 ـ **تهران**، سنا۹۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده، نزدیك به ۱۴۰۰ بیت دارد ۹۵ ص [نسخه‌ها ۶: ۴۳۹] .

36221 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۳۰ : نستعلیق‌عباس اقبال آشتیانی، سدهٔ**۱۴**، ۱۵۰گ [ف. دانشگاه ۱۶: ۷].

ورقه و گلشاه

ناشناخته . از عیوقی نیست. [خانم‌فخری راستکار] .

36222 ـ **تهران**، مجلس ۲/۲۶۱۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۲** ، (ص۱۷۲ـ۲۸۱) . و ازنیمهٔ مجلس‌یکم آغاز میشود و۱۵۰۰ بیت است آغاز: چه‌ورقه‌دورشد از روی گلشاه ـ زغم باریك‌ترچون مور .. انجام بهم‌بودند ایشان‌تا چهل سال ـ بعیش وشادمانی فارغ‌البال[مجلس ۸ : ۴۶۹] .

ورقه و گلشاه

به‌نظم تازه .

36223 ـ **تهران** ، دکترحسین سیدی:

سدهٔ **۱۴**، آغازوانجام افتاده، فیلم آن دردانشگاه ش ۲۲۸۹ هست [فیلمها: ۲۷۱].

وصف آلات جنگ

از وحید قزوینی، محمد طاهر که یاداودر «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت. مثنوی‌ست درپیرامن ۸۰۰ بیت. **آغاز:** بنام طراز ندهٔ مغزوپوست ــ که خورشید یك چشمهٔ صنع اوست.

36224ــ **تهران**، مجلس ۱۱۶۱/۶: در «کلیات 18031» او نوشتهٔ **۱۰۸۱** (ص ۱۱۹ــ ۱۳۳) کامل و پیرامن ۸۰۰ بیت است [ف. مجلس ۳: ۶۱۳].

36225ــ **تهران**، مجلس ۱۱۶۲/۶: در «کلیات: 18032» او ازسدهٔ **۱۲** (ص ۳۹۰ــ ۴۱۹) انجام افتاده، ۵۴۰ بیت دارد [ف. مجلس ۳: ۶۱۶].

وصف اسب = مثنوی...

ازکلیم، درص ۳۱۳۲ گذشت. واینك نسخه‌ای دیگر:

36226ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوری مهجور، **۹۱ــ۱۱۹۹** (۳۸۱ ر ...) [آکیموشکین ۱: ۴۷۱].

وصف اصفهان = تعریف اصفهان

ملا عطا، در بخش ادبیات منثور خواهد آمد.

وصف باغ اکبرآباد

از قدسی مشهدی، حاج محمد جان که یاد او در «دیوان: ۲۴۸۲» گذشت. مثنوی‌ست **آغاز:** تعالی‌الله ازین باغ دلفروز ــ که شامش راست فیض صبح نوروز.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۳۲.

36227 ــ **تهران**، دانشگاه ۴۱۴۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱ــ۱۲** در «دیوان» او، آغاز برابر نمونه، [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۱۴].

36228ــ **تهران**، مجلس ۱۰۴۴: از آغاز سدهٔ **۱۲**، در دیوان او (ص ۲۵۴ــ۲۶۹) هرصفحه ۱۴ بیت، [ف. مجلس ۳: ۳۸۰].

وصف باغ قزوین

از واعظ قزوینی، میرزا محمدرفیع که یاد او در «ابواب الجنان: ۱۵۱۸» گذشت. دو مثنوی از او دراین زمینه دردست هست ۱ــ وصف باغ الجنهٔ قزوین و بی‌اعتباری دنیا، در بحر متقارب، درپنجاه‌وسه بیت، ۲ــ وصف باغ میدان قزوین در بحر «خسرووشیرین»، در نودوچهار بیت [نسخه های رضوی]. **آغاز ۱):** بهار آمد وداغ دل تازه شد ــ بغم تنگ صحرای اندازه شد. **آغاز ۲):** شبی کز پی نبود آنرا سحرگاه ــ ازو طول امل وامانده در راه.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۳۲.

36229-230ــ **تهران**، مجلس ۲۵۱۹: در «دیوان» او از سدهٔ **۱۲**، هردومثنوی‌ست (ص ۲۸۳ــ ۲۸۹ و ۲۹۰ــ۳۰۱)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس: ۲۱۰].

36231 ــ 232 ــ **مشهد**، رضوی ۶۰۲ (۴۷۹۲): نستعلیق سدهٔ **۱۲** در «دیوان» او، هردو مثنوی‌ست آغاز آندو برابر نمونه، [ف. رضوی ۷: ۵۴۳].

وصف بهار

محمد قلی سلیم، که چندمثنوی کوتاه او در ص ۳۱۳۲ گذشت. واین نیزمثنوی‌ست کوتاه.

36233ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوری مهجور، **۹۱ــ۱۱۹۹**، (۱۰۲ پ) [آکیموشکین ۱: ۴۶۹].

وصف جنگ فیل و شاهزاده

ابوطالب کلیم همدانی . نسخه‌هایی از آن در ص ۳۱۳۲ گذشت . واینك نسخه‌ای دیگر:

36234ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوری مهجور، **۹۱ ـ ۱۱۹۹** ، (۱۰۷ ر) [آکیموشکین ۱ : ۴۶۹] .

وصف چهل ستون = تعریف چهل ستون

از فرصت ، علیقلی فرزند یوسف بیگ . مثنوی‌ست در ۶۴ بیت. **آغاز**: ای‌معلی بنام‌عرش نظام ـ وی‌فلك کرسی فرشته مقام.

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۳۳ .

36235ـ **ملك**، ۴۶۷۱/۷: سدهٔ **۱۱**، در « گنج معانی » (۱۰۶ ر ـ ۱۰۶ پ) [رؤیت] .

وصف الحال

از حسینی قزوینی‌شیرازی، پنجمین‌مثنوی از «پنج گنج: ۲۶۷۸» اوست. در پایان آن آمده: پنجمین این که **وصف حال** منست ـ قصهٔ غصه‌و ملال‌منست . با دیباجه‌ای‌به‌نثر. **آغاز**: افتتاح مقال بنام خداوند ... لله‌الحمد خالق‌المتعال ـ برخلائق رؤف در همه‌حال ـ سبق آموز عقل راز نیوش ـ بدبستان‌فهم ومکتب هوش.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۳۳.

36236ـ **تهران**، ملك ۵۲۹۳/۵: در «پنج گنج 27952» او نوشتهٔ **۱۲۴۳** ، آغاز برابر نمونه (۲۲۷پ‌ـ۳۰۹ر) [رؤیت].

36237ـ **تهران**، حاج‌میرزاعبدالحسین ذوالریاستین : همراه « الهی نامهٔ » او [ف . سپهسالار۲ :] .

وصف سپهر = مثنوی ...

کلیم ، درص۳۱۳۲ گذشت.

وصف سخن = تعریف‌سخن

به‌نثر ونظم، از: آقا حسین خوانساری ، ظهیرای تفرشی، ملامیرزا شیروانی وجز آنها دربخش ادبیات منثور خواهد آمد .

وصف سراپرده = مثنوی ...

کلیم ، درص۳۱۳۲ گذشت.

وصف طنبور

از وحید قزوینی، محمدطاهر که یاداودر «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت .

36238ـ **تهران**، مجلس ۱۱۶۱/۸ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۸۱** (ص۱۳۹ـ۱۴۰)، ۶۸ بیت است [ف.مجلس۳: ۶۱۳].

وصف عمارات اکبرآباد

ازکلیم‌کاشانی، که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۹۱» گذشت . مثنوی‌ست کوتاه.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۳۲.

36239ـ **تهران** ، ملك ۴۰۷۶/۲۱: سدهٔ **۱۱** ، همراه چند مثنوی کوتاه دیگرازو [رؤیت] .

36240ـ **تهران**، ملك۵۲۴۳: در«دیوان» او از سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

36241ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۱۲ E (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوری مهجور **۹۱ ـ ۱۱۹۹** (۱۰۱ روپ) [آکیموشکین۱: ۴۶۸] .

وصف عمارت شاهی

از وحید قزوینی، محمدطاهر که‌یاد اودر «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت.

36242ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۶۱/۹: در«کلیات» اونوشتهٔ**۱۰۸۱**، (ص۱۴۰ـ۱۴۱)،

پیرامن ۶۰ بیت [ف.مجلس ۳: ۶۱۳].

وصف قحط = تعریف قحط

از سلیم تهرانی طرشتی (م ۱۰۵۷) . مثنویست درپیرامن ۱۱۰ بیت. **آغاز:** شدازفعل بدغماز چون مشك ـ جهانی راداغ آخر ازآن خشك ـ زخشکی سروآمد برلب جوی ـ زپیچ وتاپ همچون شاخ آهوی .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۴۸ .

36243 ـ **تهران** ، ملك ۶۰۵۳/۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** روزگار سراینده (۶۷ر ـ ۶۷ پ) [رؤیت] .

36244 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۳۵/۶ ادبیات : جنگ مؤرخ **۱۱۱۶-۱۱۲۹**(ص۳۸-۴۲) [ف . رضوی۷: ۲۷۴] .

وصف قحط = قحطیه

ازابوطالب کلیم کاشانی، که یاداودر «کلیات: ۱۸۹۱» گذشت. مثنویست درتعریف قحطدکن. **آغاز:** چو اقبال نظام الملك برگشت ـ بگشت بخت او شبنم شرر گشت .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۶۱.

36245 ـ **مشهد** ، رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): با تاریخ **۱۰۵۵** دردفتر، آغاز برابر نمونه، دریك سفینهٔ شعر[ف. رضوی۷: ۵۸۹].

36246 ـ **تهران** ، ملك ۴۰۷۶/۲۱: سدهٔ **۱۱**، سه مثنوی ست از او، ازآن میان تعریف قحط [رؤیت] .

36247 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۳: نستعلیق در « دیوان » مؤرخ **۱۱۰۰** او، در۱۲۰ بیت [رؤیت].

36248 ـ **تهران**، ملك ۳۸۴۴/۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** بروزگار سراینده (۱۶۱پ ـ ۱۶۲ر) آغاز برابر نمونه، ۶۴ بیت است [رؤیت].

36249 ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، همراه مثنوی دیگری از او (۱۱۱پ) زرین [رؤیت] .

36250 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم E ۱۲ (۳۵۹۰ف) : در« گلشن» گردآوری مهجور **۱۱۹۱-۹۹** [آکیموشکین۱: ۴۶۸].

36251 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۷۳/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۱۱۰ ـ ۱۱۲ هامش)[ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۳] .

وصف کالسکهٔ بخار

از مجدی، قصیده ای ست درتوصیف ماشین راه آهن وستایش ازشاه، در۱۲۶ بیت، درمحرم ۱۳۱۸ ق سروده است. درپایان آن آمده: زبهر جان وتن هردو ازگزند وعنا ـ دعای **مجدی** و حفظ خدای بادمجن. **آغاز:** زهی جهندهٔ فرخندهٔ دونده ترن ـ که چون شهاب نورددبصد شتاب ترن .

36252 ـ **تهران**، حقوق۲۷۷ج: نستعلیق با حواشی لغوی، ۱۶ محرم **۱۳۱۸**، ۶ گ۹س [ف. حقوق : ۲۲۴] منتقل شده بدانشگاه .

وصف کشمیر = تعریف کشمیر

ازعلیرضا تجلی، که یاداو در«سفینة النجاة: ۹۵۸» گذشت . مثنوی ست درپیرامن ۱۰۴ بیت. **آغاز:** خدایا روزیم کن سوزی و دردی ـ که دریابم خزان رنگ زردی .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۳۳.

36253 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۳/۲۸: در «دیوان» او نوشتهٔ **۱۱۰۰**. [رؤیت] .

36254 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۵۲/۱ Or : با تاریخ **۱۱۱۱-۱۱۱۲** (۱۷۰۰م) در دفتر ، آغاز برابر نمونه، درفهرست ازآن ناصر علی سهرندی دانسته شده است[ریو۲: ۷۰۰].

36255 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۵۰

ao (۱۰) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۵۴] .

وصف کشمیر = تعریف کشمیر

از سلیم تهرانی ، محمد قلی که یاد او در «دیوان: ۲۳۶۰» گذشت. مثنوی‌ست درتوصیف کشمیر وکوهها وزیبایی‌هایش . در ۱۸۰ بیت [نسخهٔ دانشگاه] . **آغاز:** سخن هرجاز صنع کردکارست ـ گواه‌پای برجاکوهسارست .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۳۴.

36256 ـ **تبریز**،ملی۱۱/۳۰۴۶:در جنگ مؤرخ **۱۰۶۷-۱۱۴۸** (ص۱۰۹هامش) [ف . ملی تبریز ۱: ۳۷۶] .

36257 ـ **تهران** ، مجلس ۹۹۵ : در «کلیات» اونوشتهٔ**۱۰۷۵**(ص۲۳۵-۲۳۲)[ف. مجلس ۳: ۳۰۲] .

36258ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۵۹۱ : نوشتهٔ پایان ج ۲/**۱۰۹۸** ، در ۱۸۰ بیت.[ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۳] .

36259ـ **تهران**،دانشگاه۲۱/۴۷۳۶: سدهٔ **۱۱** (ص ۱۷۲) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۵] .

وصف کشمیر

ازصیدی تهرانی ، میرسیدعلی که‌یاداودر «دیوان : ۲۴۰۹» گذشت.

36260 ـ **بنگال**، آسیایی ۳۸/۲ ao (۱۲۷۲): نوشتهٔ **۱۰۹۴** ، در «دیوان»او[ف. بنگال : ۱۳۰] .

وصف کشمیر

طغرای مشهدی ، در بخش ادبیات منثور خواهدآمد .

وصف کشمیر

فیضی،دربخش ادبیات منثورخواهدآمد .

وصف کشمیر

از قدسی‌مشهدی، محمدجان که یاد او در «دیوان:۲۴۸۲» گذشت . **آغاز :** بنام پادشاه پادشاهان ـ سرافرازی ده‌صاحب کلاهان.

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۳۴.

36261ـ **تهران**،دانشگاه۲۱/۴۷۳۶: با تاریخ **۱۰۶۰** دردفتر(ص۱۲۷-۱۲۹)[ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۴].

36262ـ**تهران**،دانشگاه۵۲/۲۹۵۰: نزدیك **۱۰۶۴** (ص۲۶۷-۲۳۷)درفهرست‌بنام «تعریف کشمیر» یاد شده [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۳۹] .

36263ـ **تهران**، مجلس ۱۰۴۳ : در «دیوان» او ازسدهٔ **۱۱**، آغازبرابر نمونه[ف. مجلس ۳: ۳۷۹] .

36264 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۳ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م در«کلیات» او، آغاز برابر نمونه [ریو۲: ۶۸۵].

وصف کشمیر = تعریف کشمیر

ازکلیم کاشانی،ابوطالب که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۹۱» گذشت .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۳۴ .

36265 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۴۳ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

36266ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۱۲ E (۳۵۹۰ف): در«گلشن» گردآوردهٔ‌مهجور **۹۱-۱۱۹۹**، (۱۰۱پ-۱۰۲ر)[آکیموشکین ۱: ۴۶۹] .

وصف کشمیر = تعریف کشمیر

از ناطق، که یاد او در «دیوان: ۲۵۶۴» گذشت . در تعریف کشمیر ولاهور . **آغاز :** بنام آنکه نامش بی‌نشان است ـ ثنایش حرز

بازوی زبان است .

36267ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۵۹ pi/VI ۹۴۵ : در دیوان او نوشتهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ ۱۲۹۱ (گ۱۱-۲۹)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۳۶۴] .

وصف لاهیجان

از محمدقلی سلیم تهرانی، که یاد او در «دیوان : ۲۳۶۰» گذشت. مثنوی‌ست در وصف لاهیجان و میدان آن ، در «تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۲۷» آمده که او آنرا برای میرزا عبدالله وزیر لاهیجان سروده سپس بهند رفته و آنرا با دگرگونی در «وصف کشمیر: ۳۲۹۹» ساخته است. **آغاز:** صباحی دلگشا چون روی احباب ـ گل صبح از سحاب فیض سیراب .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۳۴.

36268ـ تهران ، ملك ۳۸۴۴/۲۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، (۱۶۰ر-۱۶۱ر) ۱۱۰ بیت است ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

وصف محبوب = مثنوی در ...

ازعظیم الدین شیرازی الششوی (؟)، که یاد او در «مثنوی عظیم: ۳۱۳۰» گذشت. مثنوی‌ست در وصف محبوب .

36269ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۴۰ A (۳۴۶۵ ف) : در «کلیات» او بی تاریخ ، (۲۵۸پ - ۲۶۴پ) [آکیموشکین ۱: ۴۵۴].

وصف نرد

از وحید قزوینی، محمد طاهر که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت. مثنوی‌ست در پیرامن ۶۰ بیت. **آغاز:** بود بازی نرد باب شهان ـ که در بزم از رزم دارد نشان.

36270 ـ تهران، مجلس ۱۱۶۱/۷: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۸۱ (ص۱۳۳-۱۳۴)، ۶۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۱۳].

وصف همایون تپه

ظهیرعلیا، در بخش ادبیات منثور خواهد آمد.

وصف همایون تپه

از وحید قزوینی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۸» گذشت . مثنوی‌ست در توصیف همایون تپهٔ اشرف، در ۶۰ بیت. **آغاز:** همایون تپه‌جای باده نوشی‌ست ـ که آنجا فیض گرم گل فروشی است .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۳۵ .

36271ـ تهران، مجلس ۱۱۶۱/۱۰: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۸۱ (ص۱۴۱-۱۴۲)، [ف. مجلس ۳: ۶۱۱] .

وصلت نامه

شیخ بهلول .

36272 ـ بنگال ، آسیایی ۳۷/۲ ao (۱۲۴۰) : با تاریخ ۱۰۶۶ در دفتر [ف. بنگال : ۱۳۰] .

وصلت نامه

از عطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت . مثنوی‌ست عرفانی . در آن آمده : نام این کردم **وصلت نامه** من ـ زانکه وصلت دیده‌ام از خویشتن . **آغاز:** ابتدا اول بنام کردگار ـ خالق هفت وشش و پنج و چهار.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۳۵.

36273ـ مدینه، عارف حکمت ۳۰/۲: با تاریخ ۸۵۹ در «کلیات» او [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۴] .

36274ـ همدان، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۶۰/۶ : نوشتهٔ درویش صوفی ، ۸۳۰-۸۳۱، در «کلیات» او ، زرین [نسخه‌ها ۶: ۶۰].

36275 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۳۰۵۹/۳ : در«ستهٔ» او نوشتهٔ **۸۴۱**. آغاز برابر نمونه[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۷۱].

36276 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/VI ۲۰۳۳ : در«کلیات»او نوشتهٔ درویشعلی‌کاتب ، **۸۵۷** (بنگرید : اسرار نامه 27301) آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۱۷۸] .

36277 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۶ف) Or ۲۷۴۷ : در «ستهٔ» او نوشتهٔ ذیحجهٔ **۸۸۹** (۱۴۸۵ م) آغاز برابر نمونه [ریو ذیل : ۱۵۹] .

36278 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۳۶ Add : نستعلیق **۹۶۸** (۱۵۳۲ م) ، همـراه اشتر نامه ، ۱۷۲ گ [ریو۲:۵۷۸].

36279ـ **تهران**،دانشگاه ۵۲۳۸/۵: در«کلیات»او نوشتهٔ **۸۹۱-۸۹۳**[ف.دانشگاه۱۵: ۴۱۷۲] .

36280 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۴۳۶ (۳۴۶۴ف) : در«کلیات»او نوشتهٔ **۱۰۰۱** [آکیموشکین ۱ : ۴۵۴] .

36281 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۲۷ pi/VI ۷۶۵ : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۹** (بنگرید : اسرار نامه 27316) [ف. عبدالله۲:۱۸۰] .

36282ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۳ Spi/VI ۴۰۰۵ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (گ ۱۳۰-۱۳۹) ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله۲:۴۴۹] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین۱: ۱۹۱] .

36283 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۴۱۴/۴ Or :سدهٔ **۱۱-۱۲** ، [نسخه‌ها۴:۶۸۲].

36284 ـ**هند**، بانکیپور۴۷: نستعلیق با تاریخ **۱۱۲۳** در «کلیات» او (بنگرید : اسرارنامه 27327 » [ف.عبدالمقدر:۷۳].

36285 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب I ۱۳ Spi/VI ۳۳۶ : نستعلیق غلام علی- لاهوری ، ۲۲ ج ۲/**۱۲۰۷** [ف . عبدالله ۲: ۴۵۳] .

36286ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب J ۱۳ Spi/VI ۴۴۴۱ : نستعلیق بیگم‌صاحب (گل بیگلم) ۱۲ذیقعدهٔ **۱۲۵۸** همراه: ۱-پند نامه ۲- نام‌حق [ف . عبدالله۲: ۴۵۳].

36287ـ **تهران** ، مجلس ۵۸۴۰/۱: نستعلیق عباسقلی هروی، **۱۲۶۸**(ص۱-۱۰۱) [ف. مجلس ۱۷ :۲۵۱] .

36288ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب H ۱۳ Spi/VI ۶۰۰۰ : نستعلیق۲ذیحجهٔ **۱۲۷۵** [ف. عبدالله۲:۴۵۳] .

36289ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۷۰۰/۲۳۸۱ : نوشتهٔ ۲ ذیحجـهٔ **۱۲۷۹**(۱۸۶۳ م) [ف.دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۹۱] .

36290ـ**پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۴۰۱۹/۹۶۷/۱ :حافظ‌محمدضیاءالدین که در فیروزپور میزیسته‌در **۱۸۶۷**م[ف.دکتر محمدبشیرحسین ۱ : ۱۹۱] .

36291 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۷۰ : نسخ ظفرعلیشاه محمود آشتیانی ،ج۱/**۱۳۱۵** برای‌حاج‌اسماعیل، آغازبرابر نمونه، ۷۳ گ۱۲ س[ف . دانشگاه ۱۳ :۳۴۲۳] .

36292ـ **تهران**، مجلس۴۴۳/۳ :در «کلیات» او تاریخ یاد نشده، آغازبرابر نمونه [ف . مجلس ۲ :۲۶۰] .

36293ـ **آصفیه** ۲۹۴ مثنوی:تاریخ

یاد نشده [ف . آصفیه۳:۶۳۴] .

36294ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب F ۲۷ pi/VI ۱۹۳۳ : نستعلیق، بی تاریخ [ف . عبدالله ۲:۱۸۵] .

36295ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب K ۱۳ Spi/VI ۴۸۴۹: نستعلیق، بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲:۴۵۴].

وصیت‌نامه

از عطار نیشابوری. **آغاز:** ای بنامت کارها را افتتاح ـ نیست بی‌نام تو درامری فلاح.

36296ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۱۳ Spi/VI ۴۰۰۵ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (گ ۱۵۱ ـ ۱۵۵)، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲: ۴۴۹] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۹۱] .

وصیت نامه

از حضرت علی به پسرش حضرت حسن . به‌نظم ، ازناشناس .

36297 ـ **اسماعیل صائب** ۳۷۷۵ : نوشتهٔ ۳ ج ۲ /**۶۸۱** . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۵ هست [فیلمها :۴۴۹] .

وفائیه

از مونس‌علیشاه ذوالریاستین، حاج‌میرزا عبدالحسین فرزندعلی (وفاعلیشاه) ، (۱۲۹۰ ق ـ ۱۳۳۲) . ترجیع بندی‌ست که بنام پدرش وفا علیشاه در ذیقعدهٔ ۱۳۳۰ درچهل ویک‌سالگی سروده است ، بادیباجه‌ای به‌نثر در سرگذشت خود . **آغاز:** مختصریست از مقالات در شرح حال است این‌عبدفانی ... متخلص به‌مونس.. پس ازستایش یزدان‌پاك ونعت وستایش سید...

ای توپیداتر ازهمه پیدا ـ وی‌توپنهان ز چشم هربینا .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۲۷ ـ مؤلفین‌مشار ۳:۷۲۹ .

36298ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی : بخامهٔ سراینده جز ترجیع بند ۱۲ که بخامهٔ محمدهادی‌حسینی تفریشی نعمت‌اللهی‌ست، شعبان **۱۳۴۶** ، شمارهٔ ۷ دفتر (ص ۱۶۵ ـ ۱۸۸) [یادداشتهای آقای دیباجی] .

وقایع پنون=سسی پنون

از محمد حسین وشهبازخان. مثنویست در بحر طویل، که درپایان بنام دوم خوانده شده است .

36299ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۲۹۳/۱۲۴۰ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۹۱].

وقایع ترکان اتابکی

ازمیرزامحمدعلی نایب دوم ازفوج دوم سوارهٔ قزاق همایونی، درحالات ترکان اتابکی وجنگ ایشان باایرانیان درحکمرانی سردار اسعدوجدالله میرزا. **آغاز:** خوشا آندل که ازوی بس‌ثنای کردگارآید ـ بجز حمد خدا پیشش همه‌اشیاء حقار آید .

36300ـ**نجف،** امیرالمؤمنین۱۷۴۶: تاریخ یادنشده، زرین، [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

وقایع سلطان بایزید با سلیم خان

ازعارف . درآن آمده: به **عارف** که‌هست از غلامان‌او ـ بده‌نعمت‌شکر احسان‌او. **آغاز:** جهانا ندانم چه‌سان لعبتی ـ که هردم برایی بیك صورتی .

36301 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای

R ۱۵۴۰ : پیرامن‌سدهٔ **۱۰**، ۵۰گ ۱۲س [ف . فهمی ادهم ۱ :۶۰].

وقعهٔ کربلا

از شعاعی قاجار دولو ، ازسدهٔ سیزدهم که یاد او در«دیوان: ۲۳۸۰» گذشت. در یکشنبه ۱۳ رجب ۱۲۸۷ پیش از «مختارنامه» سروده است . درآن آمده : هزار ودوصدبود وهشتاد وهفت_ که گفتند از روز هجرت برفت_ گذشته ده وسه زماه‌رجب .. _ چوشد ختم این نامهٔ نامدار _ زسال **شعاعی**شده سی‌وچهار...._چو آخر رسانم من این‌داستان _ به «مختار نامه» گشایم زبان.در ذریعه۹: ۵۲۶از«مصیبت نامهٔ» او یاد شده است . **آغاز :** بنام خداوند بالا و پست _که بالاتر از دست او نیست دست.

36302 _ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۱۰۴ (۶۹۱ ف) : نسخ خوش محمد حسین‌خـان بیگلر بیگی‌قاجار، **۱۲۸۹**،مصور ، زرین، آغاز برابر نمونه ، ۴۵۶ص ۱۵س[ف، دکتر بیانی: ۴۷۶] .

36303_ **تهران**، ملی ۱/ ۹۷۰ ف:در «کلیات» او ازآغاز سدهٔ **۱۴**(ص۱۳_...)،آغاز برابر نمونه[ف. ملی۲ :۵۱۹] .

ولایت نامه

ازصدرالدین فرزند محمدباقر دزفولی ، کاشف، که یاد او در «قاصم الجبارین : ۸۲۷ » گذشت . مثنوی‌ست عرفانی، که درچهارشنبه۲ شعبان ۱۲۰۵ بانجام‌رسیده است.**آغاز:** ابتدا کردم بحمدذوالجلال_قادریکتاکه باشدبی‌مثال_ قدرتش آورده عالم‌را پدید_رحمت‌اوداده‌انسان را نوید .

بنگرید : ذریعه۱۹:۳۳۵ .

36304 _ **تهران** ، ملك ۲/ ۵۳۷۰ : نستعلیق بی‌نام یکشنبه ۱۵ع‌۱/**۱۲۲۵** . (۴۸ پ _ ۸۱) ازروی نوشتهٔ سراینده که او را با (مدظله) یاد میکند،۱۷س .[رؤیت] .

ولایت نامه

قصیده‌ای‌ست در۹۳ بیت، شاید ازضمیری حلوایی . در پایان آن آمده : من **حلوایی** شیرین سخن که‌نیست مرا _ بغیرمهر نبی‌وولی بصفحهٔ جان _زبندگان ثنا خوانم وتومیدانی_ **ضمیر** بندهٔ خود یاامیرالمتقیان.**آغاز:**چنین که لعل‌لبت زاب خضرداد نشان _ توان رسید بیکدم بچشمهٔ حیوان .

36305_ **تهران**، ملك۱۶/۵۴۴۵: با تاریخ **۱۰۳۴**_**۱۰۴۷**درجنگ (۷۸پ_ ۸۰ر) [رؤیت] .

ولایت نامه

گویاازعبدالواحد سرایندهٔ«ارشادالعوام: ۸۷۴»، که همراههم دریك‌دفتر هستند.**آغاز:** بیا ای صادق مؤمن ، زمانی گوش‌جان بگشا _ مشو پروانه‌سان یکدم زسوز عشق‌با پروا_که‌تا پیشت فروخوانم حدیثی از شه مردان.

36306 _ **تهران**،دانشگاه۲/۴۷۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**_**۱۴** ، (۳۴ر_۳۶پ)،انجام افتاده [ف. دانشگاه۱۴:۳۸۱۸].

ولایت نامه

از فارغ [دانش‌پژوه] . (بنگرید : فارغ نامه : ۳۰۱۰) .

36307_ **کاشان**، کتابخانهٔامیرکبیر: نوشتهٔمحمدتقی‌فرزندحاجی‌محمدلامع، پنجشنبهٔ ۹ع ۱/**۱۱۵۴** [نسخه‌ها ۴ :۳۵۴] .

ولایت نامه

از آقا محمدهاشم درویش ذهبی، که یاداو در«شرح‌حدیث‌بساط:۱۲۲۶» گذشت.مثنویست عرفانی درپیرامن ۱۸۵ بیت، پس از ستایش و

نعت از ۲۹ تن اقطاب که نخستین آنها معروف و بیست و نهمین آنان نجیب‌الدین رضا سرایندهٔ «سبع‌المثانی» است نام می‌برد. **آغاز:** چونکه مطلب بود نام اولیا ـ گشت ظاهر ازمن این نور و ضیا ـ نامشان ذوق آورددرجان و تن ـ روح ایشان چون بود ، وا گو بمن.

36308 ـ **مشهد**، رضوی ۲/۹۹۱۰ فهرست نشده : ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۳۱۱**، (۲۸ر ـ ۳۵پ) ، آغاز برابر نمونه، پیرامن ۱۸۵ بیت [رؤیت].

ولایت‌نامه

از همان آقامحمدهاشم که پیش از این یاد شده است . مثنوی‌است در ولایت حضرت علی. **آغاز:** ای برادر روز وشب نام‌علی ـ برزبان‌داری و ازوی غافلی ـ پیش‌خودشادی که‌توهم‌شیعه‌ای ـ بلکه زان فرقه‌ای که ناجئی .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۳۳۵.

36309 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۹۰/۲ : نستعلیق محمد باقر پسیان **۱۳۰۴** (۴۰ پ ـ ۱۰۱ر) در « کلیات » او، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

36310 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۵۶ ادبیات (۹۳۴۱) : نستعلیق ۱۶ شوال **۱۳۵۰**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۸۸۸] .

ولدنامه

از بهاءالدین احمد (۶۲۳ ـ ۷۱۲) ، که یاد اودر «ابتدانامه: ۱۰۱۷» گذشت. مثنوی‌ست عرفانی درسه دفتر : یکم در بحر خفیف بسال ۶۹۰، ودوم‌رادر بحر مثنوی‌پدرش(رمل)سروده است . هریك ازسه‌دفتر پیرامن دهزار بیت‌است باپیشگفتاری به‌نثر. برای شناسایی بیشتر بنگرید به‌پیشگفتار چاپ دفتر یکم از آقای همایی . **آغاز ۱):** ابتدا میکنم بنام‌خدا ـ موجد عالم فنا و بقا. **آغاز۲):** ابتدااز نور بخش‌شمع‌جود ـ آنکه صنعش را فلك آرد سجود. **آغاز۳):** شاه منم شاه منم دردوسرا ـ ملك بخشم بگدادفع کنم رنج وبلا .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۳۶ ـ ف . مشار: ۱۶۳۸ .

36311 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۲ تصوف فارسی : نسخ صدر الولدی انقره‌ای ، اواخر رمضان **۶۹۳** ، **آغاز:** سبب انشای‌مثنوی‌ولدی دربیان اسرار احدی‌آن بود که حضرت والدم و استادم وشیخم ... البلخی .. ابتدامیکنم‌بنام خدا، ۲۴۸گ ۱۹س [مخطوطات۲ :۱۱۳] .

36312 ـ **استانبول** ، سلیمانیه حاجی محمود افندی ۲۲۰۶ : نسخ‌محمدفرزنداسحاق فرزند ابراهیم‌لاوندی ولدی، محرم **۶۹۴**، آغاز برابر شمارهٔ‌پیشین، ۲۵۲گ‌عکس آن دردانشگاه ش ۵۱۳۵ هست [فیلمها :۱۷۹].

36313 ـ **تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی: ازسدهٔ**۷**درفهرست‌بنام«مثنوی‌سلطان ولد» یاد شده است [نسخه‌ها ۴ :۳۴۰] .

36314 ـ **آصفیه** ۱۴۹۷ : نوشتهٔ**۷۱۸** [ف . آصفیه ۳ :۲۰۲] .

36315 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۸ م ادب فارسی : نسخ احمد فرزند ملك صالح مولوی ، ۱۵ محرم **۷۹۱**، ۹۸گ۲۹س. آغاز برابر نمونهٔ **۳** [ف. مخطوطات۲ :۲۳۷].

36316 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۵۷/۳ : نستعلیق کهن درویش‌علی دربخارا برمزارناصر بخارائی در**۸۶۳** (ص۴۸۵ ـ ۵۳۰)، ۶۰۰ بیت، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. مجلس ۸ :۴۰۳].

36137 ـ **تهران** ، مجلس ۱۲۰۱ : نستعلیق سدهٔ **۹**، هرسه دفتر است و گرانبها ، **آغاز:** دربیان آنکه‌حق‌تعالی از همهٔ مخلوقات

و موجودات ، ۳۹۸ گ ۲۵ بیت [ف .مجلس ۳۹۹:۳] .

36318ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۷۷ : نستعلیق درویش حسن مولوی، مربی جلیل افندی در زاویهٔ مولویهٔ مصر دررمضان **۱۰۲۸** (دفتر ۱) و مقابلهٔ درویش شیخ در ۲۶ شعبان ۱۰۷۶ و تاریخ ۱۷ ع ۱/ **۱۰۲۸** (دفتر۳) زرین، ۲۲۶ گ ۲۵ س[ف . دانشگاه ۱۵: ۴۱۳۸].

36319ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۱۴ منظوم (۱۴۳۱) : شکسته ، انجام افتاده [ف. بنگال: ۹۸] .

ولدنامه (؟)

از عطار نیشابوری. وشاید «پند نامه = نصیحت نامه»ی او باشد .

36320ـ **موصل**، مدرسهٔ یحیی پاشا ۴۲ : نوشتهٔ **۱۲۰۵** [ف . موصل:۲۲۹].

36321ـ **تهران**، مهدی بیانی ۲مج : همراه «اسرار نامه 27312» او نوشتهٔ **۹۰۱** [نسخه‌ها ۱:۱۵] .

ولی‌نامه

ازحافظ علاف ، متخلص به خراباتی . «تذکرة الاولیا»ی عطار است ، درقالب مثنوی. درذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ خراباتی و نیز در تاریخ تذکره‌های گلچین معانی ازاو یاد نشده است.

36322ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۸۱۰ C (۴۵۹۵ ف) : نوشتهٔ **۸۸۷** ، ۳۱۱ گ [آکیموشکین ۱:۶۰۴] .

ویس ورامین

از فخری گرگانی ، فخرالدین اسعد . مثنوی‌ست بزمی گرفته (ترجمه) از افسانه‌های پهلوی ، ازعشق ویس دختر پادشاه مرو وهمسر ویرو با رامین پسر برادر خود ، بدستور ابوالفتح مظفر فرزند محمد حاکم اصفهان از سوی طغرل، بسال ۴۴۶ بدان آغاز کرده است. درکلکته و سپس با پیشگفتار استاد مینوی در تهران ۱۳۵۴ و سوم بار بکوشش محمدجعفر محجوب ودکتر مقربی وچهارم بار بکوشش دکتر ماگالی تودا والکساندر گواخاریا خاورشناسان روس با مطابقهٔ آن با ترجمهٔ گرجی چاپ شده است درپیشگفتار این چاپ یازده نسخهٔ آن شناسانده شده است، ازآن میان سه نسخه ازفهرست دانشگاه که متأسفانه با کوششی که من کردم معلوم شد که این نسخه‌ها درکتابخانهٔ مرکزی نبوده، ونمیدانم این اشتباه ازکجاسرچشمه گرفته است. ترجمه هایی به گرجی و ترکی و انگلیسی نیز دارد. **آغاز:** سپاس و آفرین آن پادشا را ــ که گیتی را پدید آورد وما را.

بنگرید :ذریعه ۹:۸۱۳ و ۱۹:۳۳۶ــ ف. مشار: ۱۶۴۰ .

36323ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۰۱۸/۱ (۷۱۷ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، زرین، **آغاز:** خدای پاك بی‌همتای بی‌یار ــ هم ازاندیشه دور وهم زدیدار.[ف . دکتر بیانی:۵۳۴].

36324 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۱۱/۴ : نستعلیق محمد علیخان درهند، سدهٔ **۱۳**،(۷۶ر-۹۵ر)، بادیباجه‌ای به نثر درسر گذشت سراینده و اینکه نسخه گزیده‌ایست ازآن در ۷۰۰ بیت. **آغاز:** چو بالا برکشید آن سرو آزاد ــ چو ابر تیره زلف تابدارش [رؤیت] .

36325ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۵۶۰/۹ Add : با تاریخ **۱۲۲۳** (۱۸۱۳ م) (گ ۱۷۷ ــ ۱۸۵) گزیدهٔ آنست [ریو۲:۸۲۲].

36326 ـ **کلکته** (بنگال) ، آسیایی (۴۲۹ف) ۱۶۴ : که چاپ ۱۸۶۵م در کلکته از روی آن انجام گرفته، آغاز برابر نمونهٔ ۱

[ف. بنگال ایوانف: ۱۹۱] .

36327 ـ **پاریس،** ملی (۱۲۰۳ف): که چاپ استاد مینوی ودکتر محجوب از روی آن انجام گرفته [ف. بلوشه ۲۴۱].

36328 ـ **تاجیکستان،** دوشنبه (۸۷) ۱۹۶۸ ؟ : [پیشگفتار چاپ دکتر تودا ، گواخاریا].

ویس ورامین (؟)

از نامی اصفهانی ، محمد صادق [نصرالله طرازی] .

36329 ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۰۵ ادب فارسی طلعت : شکسته گویا سراینده، **۱۱۲۸-۱۱۳۱** در فهرست کتابخانه بجای پنجمین مثنوی «نامهٔ نامی» (بجای یوسف و زلیخا) یادشده است[. مخطوطات۲ : ۲۰۸] .

هـ

هادی المضلین

ازملایحیی کافرا، که یاد او در «زهر و تریاق: ۲۸۵۵» گذشت. عرفانی، باعنوانهای القول فی المبدء والمعاد، القول فی الهدایة ، القول فی السعادات (قضا وقدر) ، القول فی الجنة والنار. القول فی القلب . . . [نسخهٔ ملك] در پیرامن ۱۰۵۰ بیت ، بسال ۱۲۱۷ سروده است : انه سمیتها **هادی المضل**- ایها السائل منه لاتضل- قال لی بعض فما تاریخها- قلته تاریخها **تاریخها.** در پایان آن آمده: بس نباشد **کافر**ا دیگر کلام- بس ودیگر مگو، پس والسلام **آغاز:** ابتدا بسم الجمیل الظاهر ـ ظاهر بالنور فی المظاهر ـ شاهد فی العین منظور العیون .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۰۲ و ۳۲۷.

36330 ـ **تهران،** دانشگاه ۴۳۵۹/۴: نزدیك **۱۲۴۸** (ص ۱۸۳ ـ ۲۱۶) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۵] .

36331 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۹۵/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۳۸ر-۹۶پ) آغاز برابر نمونه، ۱۱ س [رؤیت] .

36332 ـ **تهران** ، سنا ۲۵۶ : نستعلیق **۱۳۲۵** ، از کتابهای دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۰۴].

هبة الاحباب

از سراینده‌ای باتخلص ذبیحی . در قالب مثنوی .

36333 ـ **تهران،** دانشسرایعالی، قریب ۸۸/۸ : نستعلیق شکسته ، با تاریخهایی از **۱۲۲۳** در یك جنگ شعر [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۲].

هجو ثالث

از صادقی کتابدار افشار ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. درهجو حیدری تبریزی (در گذشتهٔ ۱۰۰۰ سرایندهٔ سیروسلوك: ۱۲۰۷)، ورد «لسان الغیب» او که خوددررد «سهو اللسان» شریف تبریزی در گذشتهٔ ۹۵۶ است. صادقی در این منظومه ازشریف جانبداری کرده است. **آغاز:** لله الحمد که ضمیر منیر غواصان بحر معانی و طوطیان شکرستان سخن .

36334 ـ **تهران،** ملك ۶۳۲۵/۳ :

36335 ـ **تهران،** دانشگاه ۷۳۹۵/۵: همراه با «دیوان» او ازسدهٔ **۱۴** [مجلهٔ هنر و مردم ۹۰ : ۱۳] .

هجو حکما

نعمت‌خان عالی شیرازی (۱۱۲۱) که یاد او در «دیوان : ۲۵۸۳» گذشت.

36336 ــ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۰۵/۲/۱۷۸۵ : نوشتهٔ ۲۵ ذیحجهٔ **۱۲۵۴** (۱۸۳۹م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۹۲].

هجو شاعران گدا چشم

ازعرفی شیرازی. که یاد اودر «نفسیه : ۱۴۶۴» گذشت.

36337 ــ لنین گراد، آکادمی علوم ۱۱۶۲ (۳۴۵۹ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۴۴**، (۶۷ پ ــ ۷۰ر) [آکیموشکین ۱: ۴۵۳].

هدایات المحبة

ازپیرجمال‌اردستانی، که‌یاد او در «کلیات ۱۸۴۹» گذشت. مثنوی‌ست‌عرفانی باسر بندهایی به‌نثر. وبخشی‌از«بیان حقایق‌احوال‌المصطفی: ۲۶۷۴» اوست. **آغاز:** ای عزیز گوش بمعنی ومماینطق‌عن‌الهوادار، وکیفیت بندگی بدان... اسب همت‌زین‌کن ای‌همت بلند ــ تازپای روح بگشایم بند ــ اسب همت‌زین‌کن ای‌همت‌بلند ــ تا درارم صیددل اندرکمند.

36338 ــ تهران، ملك ۵۴۰۱/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، (۱۹۲پ ــ ۲۳۶ ر)، آغاز برابر نمونه، درپایان‌آمده : یافت اتمام این هدایات غریب. تم القسم الخامس من حقایق احوال المصطفی... ویتلوه‌القسم‌السادس‌المسمی بفتح‌الابواب. [رؤیت].

36339 ــ تهران، ملك ۵۱۱۰/۴ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۲۳۹ــ۱۲۴۱**، (۱۳۶پ ــ ۱۶۰ چهارستونی)، آغاز برابر نمونه‌ولی‌نسخه بنام **بدایة‌المحبة** است[رؤیت].

هدایت المعرفة

ازپیر جمال‌اردستانی، که‌یاد اودر«کلیات: ۱۸۴۹» گذشت. مثنوی‌ست‌عرفانی باسر بندهایی به نثر، بخشی از «بیان‌حقایق: ۲۶۷۴» اوست. **آغاز:** قال‌النبی(ص) انماالاعمال بالنیات وانما لکل امری... بامحبت روبیاورای‌دلا ــ کاندرین بحرست سر آشنا ــ بی‌محبت نیست اعمالت‌قبول ــ بی‌محبت تومجو فیض وصول.

36340 ــ پاریس، ملی ۸۱۳ .S.P : نستعلیق، در مجموعه رساله هــای او مؤرخ **۸۶۸ــ۸۷۳**. فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش ۱۳۲۱ هست [فیلمها :۵۹۴].

36341 ــ تهران، سلطنتی ۳۱۹ (۵۱۶ ف) : سدهٔ **۹**، بنگرید: «بیان حقایق احــوال 27904» [ف. دکتربیانی :۲۷۵].

36342 ــ تهران، سلطنتی ۲۵۹ (۵۱۷ ف) : نستعلیق کهن سدهٔ**۹**، در«کلیات» او. [ف. دکتربیانی: ۲۷۷].

36343 ــ تهران، ملك ۵۴۰۱/۲ : در «کلیات 17488» او ازسدهٔ **۱۰**، (۴۴ پ ــ ۱۱۴ر)، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

36344 ــ تهران، ملك ۵۱۱۰/۵: در «کلیات 17490» او نوشتهٔ **۱۲۴۱** (۱۶۱ر ــ ۲۲۰ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

هدایت نامه

ازرضاقلی‌خان هدایت، که یاداودر«اصول الفصول : ۱۰۴۳» گذشت. ششمین مثنوی از «ستهٔ ضروریهٔ: ۲۹۰۲» اوست. **آغاز:** طوطی جان‌مست‌مستان گشته‌است ــ زانکه‌محوشکرستان گشته است.

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۳۳۷.

36345 ــ موزهٔ بریتانیا (۱/۳۶۴)

Or ۳۵۲۸ : نستعلیق باتاریخ شعبان **۱۲۵۳** (۱۸۳۷ م)دردفتر (گ۱–۱۰۹)، همراه«انیس العاشقین» او[ریوذیل:۲۲۷].

هدایت نامه

از ناصر بخارایی، درویش ناصر (م۷۷۳)، که یاداو در«دیوان:۲۵۵۹» گذشت. مثنوی‌ست در بحر متقارب، در ۵۷۰ بیت[نسخهٔ مجلس]، با عنوانهای: مقدمه، آفرینش عالم، نعت‌رسول، سبب نظم، هشت حکایت، خاتمه. **آغاز:** سرنامه نام خداوند پاك ــ كه‌پیداكند آدمی رازخاك.

بنگرید: ذریعه۱۹: ۳۳۷.

36346 ــ **تهران**، مجلس ۲۶۵۷/۴: نستعلیق کهن درویش‌علی‌در بخارا برمزار ناصر بخارائی، در **۸۶۳**(ص۵۳۱– ۵۶۵)در۵۷۰ بیت [ف. مجلس۸: ۴۰۳].

هراس و هماس = قصیدهٔ ترجمة الشوق

عرفی، درص۳۰۳۹ گذشت.

هزلیات

ملا دو پیازه (بنگرید: معراج الخیال ۲۷۵۴).

36347 ــ **تهران**، مجلس ۲۶۷۵/۲: شکسته و نستعلیق، درجنگ نجفقلی‌استرآبادی متخلص به نصرت، **۱۲۶۴–۱۲۹۴**[ف.مجلس ۸: ۴۳۸].

هشت بهشت = بهرام نامه

از امیرخسرو دهلوی، که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۵۶» گذشت. پنجمین مثنوی از «پنج گنج ۲۶۷۹» اوست، درداستان بهرام گور، دربرابر «هفت گنبد» نظامی، بسال ۷۰۱ در۳۳۵۰ بیت بانجام رسانده ودرآن ازنظام‌اولیا وعلاءالدین محمدشاه‌ستایش کرده‌است. در۱۲۸۹ق‌درتهران وپس ازآن‌چند بارچاپ شده است. **آغاز:** ای گشایندهٔ خزانهٔجود ــ نقش‌پیوندکارگاه‌وجود ــ کوکب آرای آسمان بلند ــ هم زمین‌سای وهم فلك پیوند.

بنگرید: ذریعه۱۹: ۳۳۸ ــ ف. مشار ۶۱۸ و۱۶۵۳.

36348 ــ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۷۹۶/۴: باتاریخ**۸۱۰** در «پنج گنج»او [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۹].

36349 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۵۹ Add: در «پنج گنج» او همراه «پنج گنج» نظامی نوشتهٔ **۸۲۱** (۱۴۱۹ م) [ریو ۲: ۸۶۷].

36350 ــ **تهران**، مجلس۹۲۱–۹۲۳: در هامش، در«پنج گنج»نوشتهٔ**۸۲۴**(ص۵۷۱–۷۶۲) [ف. مجلس ۳: ۱۸۴].

36351 ــ **تهران**، ادبیات ۲۵۷/۳ج: در«پنج گنج»او نوشتهٔ**۸۵۹–۸۹۹**، انجام‌نونویس ۱۲۳۵ [ف. ادبیات ۱: ۲۲۷].

36352 ــ **تهران**، سلطنتی۱۲۲۷۶/۷ (۷۲۴ ف): در «پنج گنج»او نوشتهٔ**۸۶۲**[دکتر بیانی: ۵۵۴].

36353 ــ **تهران**، سلطنتی۴۷۵۴(۴۵۳ ف): در «پنج گنج» اونوشتهٔ **۸۶۳** [ف.دکتر بیانی: ۱۹۹].

36354 ــ **یوگسلاوی**، بایگانی دولتی زاکروب A ۱۵۲: در«کلیات» مؤرخ**۸۷۲**او [نسخه‌ها ۲: ۲۶].

36355 ــ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۷۹۵/۴: در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۸۲**، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم۱: ۲۰۳].

36356 ــ **تهران**، سلطنتی ۱۷۷ (۴۴۸

ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۴** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۲].

36357 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲/۱۴۴م ادب فارسی: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۵**، زرین [مخطوطات ۱: ۱۳۴].

36358 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۵۵ف) Or ۲۹۴۹: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۹۶** (۱۴۹۱ م) [ریو، ذیل: ۱۶۷].

36359 ـ **تهران**، دانشگاه ۵/۲۷۰۶: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۹ـ۱۰**، زرین [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۸۶].

36360 ـ **تهران**، الهیات ۱۸۴ ج: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۹**، زرین [ف. الهیات ۱: ۵۲].

36361 ـ **تهران**، مجلس ۴/۹۰۷ ـ ۹۱۲: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۹**، زرین (ص ۴۵۹ ـ ۶۱۱) [ف. مجلس ۳: ۱۸۵].

36362 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۸۵ Add: سدهٔ **۱۵**م، ۹۹ گ [ریو: ۲: ۶۱۶].

36363 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۶۷۶: نوشتهٔ سلطانعلی مشهدی، **۹۰۲**، آغاز برابر نمونه، ۴۱ گ ۲۳ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۶].

36364 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۱۱۳۲۶ Or: نوشتهٔ **۹۰۳** در «پنج گنج» او.

36365 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵/۱۱۳۲۷ Or: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۰۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶، ۶۸۷].

36366 ـ **تهران**، ملك ۵/۴۶۸۲: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۰۴**، زرین [رؤیت].

36367 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۹۸۳ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۱۷** (۱۵۱۱ م) [ریو ۲: ۶۱۵].

36368 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۱۰۴ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۳** (۱۵۱۷ م) [ریو ۲: ۶۰۹].

36369 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۸ (۴۵۲ ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۴۶ ـ ۹۴۷** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۸].

36370 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۸۰ (۴۵۱ ف): در «ثمانیه 28789» او نوشتهٔ **۹۷۳** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۶].

36371 ـ **هند**، بانکیپور ۱۲۸: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۴**. [ف. عبدالمقدر: ۱۹۰].

36372 ـ **اصفهان**، فرهنگ ۱۱۳۸۲: نوشتهٔ **۹۷۷** [نسخه‌ها ۵: ۳۱۸].

36373 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۶۹۹ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۸** (۱۵۷۱ م) [ریو ۲: ۶۱۶].

36374 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۲ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۱** (۱۵۷۳ م).

36375 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۱ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۲** (۱۵۷۴ م) [ریو ۲: ۶۱۶].

36376 ـ **تهران**، استاد مینوی ۴/۸۱: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۶** [نسخه‌ها ۶: ۶۴۰].

36377 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۱۰۸۹ (۴۵۴ ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۸** [ف. دکتر بیانی: ۲۰۰].

36378 ـ **تهران**، مجلس ۳۳۵: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۹** [ف. مجلس ۲: ۱۹۷].

36379 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۹ Api/VI ۲۲۲: در «پنج گنج» او نوشتهٔ

۹۹۶ [ف. عبدالله ۲ :۲۴۵] .

36380 ـ مشهد ، رضوی ۲۹۸/۵ (۴۵۴۳) : در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰، زرین

36381 ـ مشهد، رضوی ۲۹۹/۴ (۴۵۴۵): در «پنج گنج» او، سدهٔ ۱۰ ، زرین [ف. رضوی ۲۳۱:۷، ۲۳۲] .

36382 ـ تهران، دانشگاه ۲۶۶۲/۵: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰ [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۰] .

36383 ـ تهران، دانشگاه ۵۱۲۶/۵: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰ ، زرین [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۲۰] .

36384 ـ تهران، سلطنتی ۱۸۱ (۴۴۹ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۰ [ف . دکتر بیانی: ۱۹۴] .

36385 ـ تهران ، سپهسالار ۲۷۴ : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰، زرین ، با هفت مجلس ۱۲۶ گ ۱۳ س [ف. سپهسالار ۲: ۵۱۶] .

36386 ـ پاریس، ملی Strasbourg ۴۷۰۳ : سدهٔ ۱۰ ، همراه «لیلی و مجنون» او [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸] .

36387 ـ تهران ، مجلس ۲۳۵۵/۵: در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۰۱۵ ، زرین [ف . مجلس ۸: ۶۶] .

36388 ـ تبریز ، ملی ۲۶۰۱/۵: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۰۳۴ ـ ۱۰۳۵ [ف. تبریز ۱: ۴۷۲] .

36389 ـ تهران ، ملی ۹۹/۴ فهرست نشده : در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۰۳۸، زرین [نسخه‌ها ۴: ۲۳۹] .

36390 ـ کپنهاك، سلطنتی : نستعلیق جلال محمد ذیحجهٔ ۱۰۵۰ [نسخه‌ها ۵: ۶۹۸] .

36391 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۶۴۲ (۴۵۵ ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۰۵۴ [ف . دکتر بیانی: ۲۰۲] .

36392 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۵۳۸/۳ فهرست نشده : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱، زرین [رؤیت] .

36393 ـ تهران ، ملك ۴۶۷۰/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

36394 ـ تهران ، سلطنتی ۵۶۲/۲ (۷۰۳ ف): در «پنج گنج» او ازسدهٔ ۱۱ [دکتر بیانی: ۵۰۰] .

36395 ـ تهران ، ملی ۱۰۰: نستعلیق بسیار خوب سدهٔ ۱۱، همراه «آیینهٔ» او [نسخه‌ها ۴: ۲۴۲] .

36396 ـ تهران ، مجلس ۹۲۴/۱: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۱، زرین [ف. مجلس ۳: ۱۸۶] .

36397 ـ تهران، دانشگاه ۱۴۴۳/۲: در «پنج گنج» او ازسدهٔ ۱۱، زرین [ف. دانشگاه ۸: ۱۰۹] .

36398 ـ مشهد، رضوی ۲۹۷/۴ (۴۵۴۴): در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۱ [ف. رضوی ۷: ۳۲۹] .

36399 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۲۸۷/۱۲۳۴: نوشتهٔ ۲۹ رمضان ۱۱۱۷ (۱۷۵۶ م) ۵۰ جلوس عالمگیر [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۲] .

36400 ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۶۴ : نستعلیق ۱۹ ج ۱۱۳۷/۲، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۲ ص ۱۳ س [ف . دیباجی ۲ : ۱۴۷] .

36401 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۸۴ Add : ۹ پادشاهی محمدشاه (۱۱۳۹ هـ = ۱۷۲۹م) ۱۱۰ گ [ریو ۲: ۶۱۶] .

36402 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or ۴۷۷۲ : باتاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶ م) در دفتر (گ ۱۹۰پ)[ریو، ذیل: ۲۳۵].

36403 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۳۲۶ : نستعلیق هندی، سدهٔ **۱۲**، ۱۱۴ گ ۱۴س[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۸].

36404 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۵۷/۴ : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۲**، زرین[ف. مجلس ۸: ۶۹].

36405 ـ **قم**، آستانه ۱: ۳۵ـ۶۱۴۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. آغاز و انجام افتاده، ش ۱ دفتر [ف. آستانه: ۱۸۵].

36406 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۸۱: نوشتهٔ شوق محمد، **۱۲۲۶**، ۳۰۶ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۸].

36407 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۵۸/۴: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۸: ۷۰].

36408 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۷۶ pi/VI ۵۱۹ : نستعلیق پاندیت دوادام، **۱۹۱۴** م[ف. عبدالله ۲: ۲۴۹].

36409 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۸۴/۳: نستعلیق، آغاز برابر نمونه، (ص۲۸۴ـ ۴۰۴) [ف. دیباجی ۲: ۱۰۱].

36410 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۹۱۹ (۴۶۰۷ ف) : بی‌تاریخ، (۲۵پ ـ ۴۸ر) [آکیموشکین ۱: ۶۰۶].

36411 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۳۰/۱۲۵ : تاریخ‌یادنشده، انجام افتاده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۹۲].

36412 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۷۶ pi/VI ۱۶۹۰: نستعلیق بی تاریخ، آغاز برابر نمونه. [ف. عبدالله ۲: ۲۴۹].

36413 ـ **موصل**، مدرسهٔ جامع پاشا ۶۶ : [ف. مخطوطات موصل: ۵۲].

هشت بهشت = هشت خلد

از دل محمدغلام گیلانی، رفعت رامپوری، شاهجهان آبادی، که بسال ۱۲۱۰ سخنان سرایندگان را به‌ترتیب موضوع گردآورده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۷۶ـ فرهنگ سخنوران: ۲۳۵.

36414 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۹۲۶/۸۷۴ : نوشتهٔ ۷ شعبان **۱۲۴۰** (۱۸۲۵ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۲].

هشت گلزار بهرام

که در ۱۲۲۵ سروده شده است.

36415 ـ **آصفیه** ۲۹۸ مثنوی: نوشتهٔ **۱۲۷۶** [ف. آصفیه ۳: ۶۳۴].

هفت اختر = مثنوی...

فانی، ملامحسن (بنگرید: دبستان‌مذاهب: ۱۷۲۶).

36416 ـ **آصفیه** ۳۰۸ مثنوی: نوشتهٔ **۱۰۹۷** در هامش «راز و نیاز» او[ف. آصفیه ۳: ۶۳۲].

هفت اختر = بهرامنامه

از نویدی شیرازی (م۹۸۸)، که یاداودر «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت. سومین مثنوی از خمسهٔ یکم اوست، درنسخهٔ دانشگاه در ۳۵۵۰ بیت است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۳۸.

36417 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۲۵: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**، (ص۱۳۱ـ۲۰۲)[ف. دانشگاه ۹: ۱۰۷۷].

هفت اورنگ

ازعبدالرحمان جامی، که یاداودر «تهلیلیه ۳۶» گذشت. هفت مثنوی‌را بنامهای زیرسروده سپس آنها را یکجا گردآورده و دردیباجه آن را بدین نام خوانده است: ۱ـ سلسلةالذهب ۲ـ سلامان‌وابسال ۳ـ تحفةالاحرار ۴ـ سبحةالابرار ۵ ـ یوسف وزلیخا ۶ ـ لیلی‌ومجنون ۷ ـ خرد نامهٔ اسکندری. «هفت اورنگ» یکجا ومثنویها جداگانه چاپ شده است. برخی‌ازنویسندگان پنج‌مثنوی اورا جدا نوشته‌اند، که «پنج گنج: ۲۶۷۸» خوانده شده است.

آغاز (دیباجه) : حمدالرب الجلیل من عبد ذلیل ، وسلام علی‌حبیب ...چون این‌مثنویات هفتگانه بمنزلهٔ هفت برادران .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۳۹ ـ ف .مشار: ۱۶۵۴ .

36418 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۳۸۶ : نستعلیق‌زیبای **۸۸۶**، بدینگونه: ۱ ـ تحفةالاحرار ۲ـ سبحةالابرار ۳ـ یوسف‌وزلیخا ۴ ـ لیلی ومجنون ۵ـ اسکندر نامه، ۳۷۸ص ۲۱ س [ف . دیباجی ۲: ۱۰۲] .

36419 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۶۷۲/۲۱ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۷۷ ـ ۸۹۵** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۵].

36420 ـ **تهران**، آقای ثامنی : نوشتهٔ **۸۸۹** ، زدین [نسخه‌ها ۵ : ۱۱۱] .

36421 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۹۱ : محمد **۸۹۲** ، ۱۹۴ گ ۲۱س[ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۷] .

36422 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۷۲۴ : نستعلیق سدهٔ **۹ ـ ۱۰** ، زرین ، آغاز و میانه افتاده ، درهم [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۲۳].

36423 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۹۳ : نوشتهٔ **۹۰۰**، ۴۰۵ گ ۱۵ س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۴۷] .

36424 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۸۹ف) Or ۴۵۱۳ : نسخ‌درویش‌علی‌فرزندمولانادرویش محمدکاتب ، ع/۱۴/**۹۰۸** (۲ـ۱۵۰۱م). دارای: ۱ ـ سلسلةالذهب ۲ ـ سلامان وابسال ۳ـ تحفهٔ احرار ۴ ـ سبحهٔ ابرار ۵ـ یوسف وزلیخا ۶ـ لیلی و مجنون ۷ـ خردنامهٔ اسکندری، ۲۷۵ گ [ذیل ریو : ۱۸۹] .

36425 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۸۸ : سلطان علی مشهدی، **۹۱۲**، ۱۷۰ گ ۲۵ س[ف . فهمی ادهم ۱: ۲۴۷].

36426 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۵۸ (۵۰۲۴): نستعلیق احمد فرزند محمد فرزنداحمدالکاتب ۱۴ ذیقعدهٔ **۹۲۱**، باده‌سرلوح‌زیبا، دارای‌دیباچه سپس: ۱ـ سلسله ۲ـ سلامان ۳ـ تحفه ۴ ـ سبحه ۵ ـ یوسف ۶ ـ لیلی ۷ـ خردنامه [ف . رضوی ۷: ۸۸۹] .

36427 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۹۵ : سلطان محمدنورالکاتب، **۹۲۵**، ۲۳۵ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۹].

36428 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۰۴ : عبدی نیشابوری، **۹۲۹**، ۱۹۴ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۷].

36429 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۱۲ : محمد فرزند عبدالرزاق الطبیب، **۹۳۰** گ ۲۱ س. دارای: ۱ـ تحفةالاحرار ۲ـ سبحةالابرار ۳ـ یوسف وزلیخا ۴ـ لیلی ومجنون ۵ ـ اسکندر نامه ۶ـ سلسلةالذهب ۷ـ سلامان وابسال [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۵] .

36430 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۹۰ف) Or ۲۹۳۵ : علی هجرانی، **۹۳۴** (۱۵۲۸م). بدینگونه : ۱ ـ سلسلة الذهب ۲ ـ سلامان و

ابسال۳ ـ تحفة‌الاحرار ۴ـ سبحة‌الابرار ۵ـ یوسف وزلیخا ۶ ـ لیلی و مجنون۷ـخردنامهٔ اسکندری،۲۸۴گ[ذیل ریو:۱۸۹].

36431 ـ **تهران** ، مجلس ۳۰۹۷ : نستعلیق محمود فرزند نظام ، **۹۳۷** ، زرین ، بدینگونه : ۱ ـ تحفة‌الاحرار۲ـ سبحة‌الابرار ۳ ـ یوسف وزلیخا ۴ـ لیلی ومجنون۵ـخرد نامهٔ اسکندری [ف. مجلس ۱۰:۶۴۸].

36432 ـ **کابل**، وزارت‌اطلاعات۹/۱۴: نستعلیق زیبای‌ابوالوفافرزندنوراللهٔ‌خوشنویس، ۲۸ صفر **۹۶۰** [راهنمای‌کتاب ۱۰:۵۲۶].

36433 ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای H. ۸۰۵: سلطان محمدالکاتب ، **۹۴۴**، ۲۱۰ گ ۱۹ س[ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۸].

36434 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۱۳۶ : نستعلیق علی‌فرزند حسام شاعر، **۹۴۷**،زرین، باشش مجلس تصویر ، آغاز افتاده ، دارای : ۱ـ سلسله هرسه دفتر (وسومی که دربارهٔعدالت پادشاهان است را دارد)۲ـ سبحه۳ـ یوسف۴ـ لیلی۵ ـ خردنامه،۱۷۸گ ۱۹س[ف.دانشگاه ۱۱ :۲۰۸۷] .

36435 ـ **قاهره**، دارالکتب۲۱تصوف فارسی: تعلیق‌زیبا، **۹۴۸** ، زرین،دارای :۱ـ سلسلة‌الذهب۲ـ سلامان‌وابسال۳ـتحفة‌الاحرار ۴ ـ سبحة‌الابرار ۵ ـ یوسف وزلیخا۶ـلیلی‌و مجنون ۷ ـ خردنامهٔ‌اسکندری[ف.مخطوطات ۲:۲۲۹].

36436 ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای R. ۸۹۰: شاه محمدفرزندحسین‌الکاتب‌لاری، **۹۵۸**، دارای: ۳۴۴گ۱۸س۱۰ـسلسلة‌الذهب ۲ ـ سالامان و ابسال ۳ ـ تحفة الاحرار ۴ ـ سبحة‌الابرار ۵ ـ یوسف‌وزلیخا۶ـاسکندرنامه [ف. فهمی ادهم۱:۲۴۵].

36437 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۱۹۱ (۴۶۱۵ف): با تاریخ**۹۵۹** در دفتر . دارای : ۱ـ یوسف و زلیخا ۲ ـ سبحة‌الابرار ۳ ـ لیلی و مجنون ۴ ـ خردنامهٔ اسکندری۵ـ سلسلة‌الذهب ۶ـسلامان‌وابسال۷ـتحفة‌الاحرار رویهم۲۷۸گ [آکیموشکین ۱: ۶۰۷].

36438 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۹۶: نوشتهٔ **۹۵۹**، ۳۵۰گ [نسخه‌ها ۵: ۴۹۵].

36439 ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۰(۵۲۲ف) : نستعلیق جلال‌الدین محمودفرزند فیروز بخت حسینی ، **۹۶۳-۹۷۸**. زرین. دارای : ۱ ـ تحفة‌الاحرار ۲ ـ سبحة‌الابرار ۳ـسلسلة الذهب ۴ ـ یوسف و زلیخا ۵ـ سلامان وابسال ۶ ـ خردنامهٔ اسکندری ، ۶۰۰ص۳۱س،چهار ستونی [ف . دکتربیانی:۲۸۹] .

36440 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۰تصوف فارسی : نوشتهٔ حبیب‌الله ، **۹۶۴** ، دارای ، سلسلة‌الذهب ، تحفة‌الاحرار،سبحة‌الابرار[ف. مخطوطات ۲:۲۲۹] .

36441 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۰۲۰: نستعلیق زیبای محمدباقر فرزند حاجی محمد شریفی ، ۳ رجب **۹۶۶** (ص۵۰۲) . دارای : ۱ ـ سلسله ۲ ـ سلامان ۳ـ تحفه۴ـ سبحه۵ـ یوسف ۶ ـ لیلی ۷ـخرد نامه، ۸۵۷ گ[ف. دانشگاه ۲:۲۳۵].

36442 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۲ م ادب فارسی : نستعلیق خوش ، نوشتهٔ تولك باقی‌الکاتب، **۹۷۸** ، برای خواجه‌کمال‌الدین حسین‌زرگرخاقانی.دارای: بهارستان۱ـیوسف وزلیخا ۲ـ سلسلة‌الذهب۳ـ تحفة‌الاحرار ۴ـ سبحة الابرار ۵ـ لیلی و مجنون ۶ـ خردنامه زرین،۲۸۲ گ ۲۵ س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۲۸] .

36443ـ **کپنهاك**، سلطنتی Add۲۵: نستعلیق **۹۷۹**، زرین [نسخه‌ها۵ :۷۰۲].

36444ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۶۴ : نستعلیق صفر **۹۸۰**. [نسخه‌ها۲ :۱۳۴].

36445ـ **تهران**، ملك۵۹۹۳: نستعلیق خوش صفر **۹۸۲** (ش۱) ومحرم**۹۸۳** درهرات (ش ۸)، زرین . دارای: ۱ـ سلسله۲ـ تحفه۳ـ سبحه ۴ ـ یوسف ۵ـ لیلی ۶ـ سلامان۷ـ خرد نامه ، ۲۹۷ گ‌چهار ستونی [رؤیت].

36446ـ **تهران**، ملك۵۹۹۵: نستعلیق خوش محمودفرزندعلاءالدین زره‌ای باخرزی، دردیه رزه ، ج۲/**۹۷۵** (ش۴) ورجب**۹۸۵**(ش ۵) ، زرین ، با۲۰مجلس‌میناتورزیبا، دارای: ۱ ـ تحفه ۲ـ سبحه۳ ـ یوسف ۴ـ لیلی ۵ ـ خردنامه [رؤیت] .

56447ـ **تهران**، معارف(ملی) ۱۸۱ (۱۱۶۱): نستعلیق‌خوب**۹۸۵**،زرین، بدینگونه ۱ـ سبحةالابرار ۲ـ سلسلةالذهب ۳ ـ تحفة الاحرار ۴ـ یوسف ۵ـ لیلی، ۶ ـ خردنامه ، ۲۴۵ گ‌۱۹س [ف .معارف ۲ :۹] .

36448 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۵۹ ف : نستعلیق شجاع فرزند حسین فرزند عبداللطیف محرم **۹۸۵** ، زرین. بدینگونه :۱ـ سلسله۲ـ سلامان ۳ ـ سبحه ۴ـ تحفه ۵ـ یوسف ۶ـ لیلی ۷ ـ خردنامه ، ۲۴۴ گ‌۱۹ س [ف. ملی ۳: ۷۷] .

36449ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۹ Or : نوشتهٔ **۹۸۸** . [نسخه‌ها۴ :۶۸۷].

36450ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش ف۶۷۰ : نستعلیق محمد امین کاتب هروی ، **۹۹۲-۹۹۳**.دارای: یوسف‌وزلیخا، تحفةالاحرار، خرد نامه،زرین [نسخه‌ها ۵ :۱۰۶].

36451 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۹۶ : مذهب **۹۹۳** ، ۲۹۸ گ ۲۰س[ف. فهمی ادهم۱ :۲۴۷] .

36452ـ **تهران**، ملك۵۹۷۰: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ،زرین، دارای :۱ـ سلسله۲ـ سلامان ۳ ـ تحفه ۴ـ سبحه ۵ـ یوسف ۶ـ خردنامه ، ۳۶۳ گ، چهار ستونی [رؤیت] .

36453ـ **تهران**، ملك۵۹۹۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، بابیست پیشانی ،پس از یازده شماره کلیات او ۱۲ـ سلسله۱۳ـ تحفه۱۴ـ سبحه۱۵ـ یوسف ۱۶ ـ لیلی ، رویهم ۳۹۱ گ ۲۷ س [رؤیت].

36454 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۸۵ : پیرامن سدهٔ **۱۰** ، ۵۲۲ گ ۲۰ س .

36455 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۹۲ : میرمحمد، پیرامن سدهٔ**۱۰**، ۲۲۲ گ۱۹ س .

36156 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۰۳: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۲۳۸گ ۱۷س.

36457 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۱۱: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۱۷۲ گ ۲۳س. دارای : ۱ـ تحفةالاحرار ۲ ـ یوسف وزلیخا ۳ ـ لیلی ومجنون ۴ـ خردنامهٔ اسکندری۵ـ سبحةالابرار [ف. فهمی ادهم۱ :۲۴۸ـ۲۴۹].

36458 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۰۶: پیرامن سدهٔ **۱۰**. دارای : ۲۷۰ گ ۲۳س . ۱ ـ سلسلةالذهب ۲ـ تحفةالابرار ۳ـ سبحةالابرار ۴ ـ سلامان وابسال ۵ـ خرد نامهٔ اسکندری ۶ ـ یوسف و زلیخا ۷ ـ لیلی و مجنون .

36459 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۱۰ . پیرامن سدهٔ **۱۰** . ۳۲۲ گ ۱۹ س .

36460 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۸۹ : پیرامن‌سدۀ **۱۰** . دارای : ۲۷۴ ۲۳ س . ۱و۲و۳ ـ سلسلة‌الذهب ۴ ـ سلامان وابسال ۵ـ تحفة‌الاحرار ۶ـسبحة‌الابرار ۷ـ یوسف وزلیخا ۸ ـ لیلی ومجنون۹ـ خردنامۀ اسکندری [ف. فهمی ادهم۱: ۲۴۶] .

36461 ـ **موزۀ بریتانیا** ۷۷۷۰ Add : نستعلیق زیبای سدۀ **۱۶** م . دارای : ۱ ـ سلسله ۲ـ سبحه ۳ ـ یوسف ۴ ـلیلی۵ـ خردنامه۶ـ سلامان۷ـتحفه، ۲۸۷ گ[ریو ۲: ۶۴۴] .

36462 ـ **موزۀ بریتانیا** ۲۶۱۶۲ Add : نستعلیق زیبای سدۀ **۱۶** م/. دارای : ۱ ـ سلسله۲ـ سلامان ۳ـ تحفه ۴ـ سبحه۵ـ یوسف ۶ ـ لیلی ۷ـ خردنامه، ۴۱۶ گ[ریو ۲: ۶۴۶] .

36463 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۳۰ : نستعلیق سدۀ **۱۰**ـ**۱۱**، دارای: ۱ـ سلسله ۲ـ سلامان ۳ـ تحفه ۴ـسبحه ۵ـیوسف ۶ـلیلی۷ـ خرد نامه ، زرین ، ۳۵۶ گ، چهار ستونی [رؤیت] .

36464 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۴۳۱: در «کلیات» او (17527) از سدۀ **۱۰** ـ **۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

36465ـ **مشهد**، رضوی۱۰۵۹ادبیات (۶۸۶۲) : نستعلیق کمال‌الدین حسین فرزند مولاناخوردکاتب‌زره‌ای**۱۰۱۸**ـ**۱۰۲۳** دیباچه را ندارد واتجام افتاده، بایك‌سرلوح[ف.رضوی ۷: ۸۹۲].

36466ـ **تهران**، معارف (ملی) ۱۸۰ (۱۱۹۱) : نوشتۀ اوایل‌ج ۲/ **۱۰۲۵**،زرین، بدینگونه : ۱ـ سلسله ۲ـ سلامان۳ـ تحفه۴ـ سبحه ۵ ـ یوسف ۶ ـلیلی ۷ـخردنامه، ۳۱۱ گ ۱۹ س [ف. معارف ۲: ۷] .

36467ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۱(۵۲۳ ف) : نستعلیق **۱۰۳۸** ؟ زرین، دارای : ۱ ـ سبحة‌الابرار ۲ ـ تحفة‌الاحرار۳ ـسلسلة‌الذهب ۴ ـ سلامان وابسال ۵ ـ خرد نامۀ اسکندری ۶ـ لیلی۷ـ یوسف، ۵۸۲ص۲۰س چهارستونی [ف . دکتر بیانی : ۲۹۱] .

36468ـ **تهران**، ادبیات۳۸حکمت: نستعلیق خوش ج۲/**۱۰۳۸**،زرین. [ف. ادبیات ۲: ۷۲] .

36469ـ**کپنهاك**،سلطنتی۲۳ Add. : نستعلیق **۱۰۳۹**،زرین[نسخه‌ها ۵: ۲: ۷۰] .

36470ـ **تهران**،ملی۹۷۳ف: نستعلیق خوش **۱۰۵۶** ، زرین، بدینگونه، ۱ ـسلسلة‌الذهب ۲ـ سلامان وابسال۳ـ تحفة‌الاحرار۴ـ سبحة‌الابرار۵ـ یوسف وزلیخا۶ـلیلی و مجنون ۷ ـ خردنامه ، ۳۱۵ گ ۱۹س [ف. ملی ۲: ۵۲۱] .

36471ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۰۳ : نستعلیق **۱۰۸۵**. دارای: ۱ـسلسله۲ـ سلامان ۳ ـ تحفه ۴ـ سبحه ۵ـیوسف۶ـلیلی ۷ـخردنامه،زرین، ۹۸۶ص۱۸ + ۱۴ بیت[ف. دیباجی ۲: ۱۱۳].

36472 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۰۲ : نستعلیق سدۀ **۱۱**، بدینگونه:۱ـ سلسلة‌الذهب ۲ ـ یوسف وزلیخا۳ـ لیلی ومجنون۴ـسلامان وابسال ۵ ـ سبحة‌الابرار۶ـخردنامه ۷ـتحفه ، ۲۶۶ گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۱۵] .

36473 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ ف) : نستعلیق‌زیبای محمد رضا، پایان شعبان**۱۱۸۷**(پایان یوسف‌وزلیخا)، دراصفهان، دارای: ۱ـ سلسلة‌الذهب۲ـ سلامان‌وابسال۲ـ سبحة‌الابرار ۴ـتحفة‌الاحرار۵ـ یوسف‌وزلیخا

۶ ـ لیلی و مجنون ۷ ـ خردنامهٔ اسکندری ، زرین ، ۵۷۳ص۲۱س ، چهارستونی[ف.دکتر بیانی : ۲۹۲] .

36474 ـ موزهٔ بریتانیا ۴۷۲ Or : نستعلیق سدهٔ ۱۷م . دارای:۱ـلیلی۲ـ خردنامه۳ـسلسه۴ـسلامان۵ ـ تحفة ۶ـ سبحة ۷ ـ یوسف،۲۷۵گ [ریو۲:۶۴۶].

36475ـ تهران، دکترمفتاح ۲۵۰ : نستعلیق‌شنبهٔ ۲۰ذیقعده، گویا۱۲۰۵ آغازوانجام افتاده [رؤیت] .

36476ـ اصفهان، شهرداری۱۴۸۰: نوشتهٔ محمد فرزند محمد هادی بیگ اسفید- واجانی کرنی ۲۴ ذیحجهٔ ۱۲۳۰ برای محمد تقی فرزند جعفر [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۰] .

36477ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش ف ۶۶۹ : شکسته نستعلیق سید حسن حسینی، ج۱/ ۱۲۳۱ هفت‌بخش، هرمثنوی‌بایك‌سرلوح و دوصفحه‌زرین [نسخه‌ها ۵:۱۰۶] .

36478ـ تهران ، دانشگاه ۴۵۸۴ : نستعلیق شیخ عبدالکریم،ع۲/۱۲۳۶، دارای: ۱ ـتحفه۲ـسبحه، ۱۹۰ گ۱۳س[ف.دانشگاه ۱۴:۱۵۱۴] .

36479ـ تهران، خانقاه نعمت اللهی ۴۰۴ : نستعلیق محمود هروی،تنها:۱ـسلسلة الذهب۲ـسلامان وابسال را دارد،۲۱۶گ۱۷ س[ف . دیباجی ۲ :۱۱۵] .

36480ـ تهران، خانقاه نعمت اللهی ۴۰۵ : نستعلیق.دارای:۱ـسبحه۲ـیوسف۳ـ لیلی ۴ـ تحفه ، ۳۵۸ ص ۲۱س[ف. دیباجی ۲:۲۱۶] .

36481ـ تهران ، اصغرمهدوی۳۹۲: نستعلیق تاریخ یاد نشده،زرین،ممتاز ، در۲۵ ج ۳۱/۱ و۸ع۱۱۳/۲ عرض شده، و۱۱ صفر ۲۳ ازآن آصفخان خانخانان بوده [نسخه‌ها ۲:۱۳۴] .

36482ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش ف ۶۷۱ : نستعلیق ، تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها ۵:۱۰۶] .

36483ـ مشهد ، رضوی۱۲۹ادبیات: نستعلیق، آغاز و انجام افتاده، ۱۸۶ گ۱۷س [ف . رضوی۳:۲۰۰].

36484ـ تبریز ، ملی ۳۶۳۸: نسخهٔ گرانبها . [نسخه‌ها۴:۳۱۶] .

36485ـلنین گراد،اکادمی‌علوم۱۹۲ B (۲۲۸b) : تاریخ یاد نشده ، دارای: ۱ ـ سلامان وابسال ۲ ـ لیلی ومجنون ۳ ـ سلسلة الذهب،۸۷ گ [آکیموشکین ۱:۶۰۷].

36486ـ لنین گراد، اکادمی‌علوم۹۳ C (۲۲۸ a): تاریخ‌یاد نشده ، دارای : ۱ ـ تحفةالاحرار۲ـ سلامان‌وابسال۳ـسبحه‌الابرار ۴ ـسلسلةالذهب[آکیموشکین۱:۶۰۷].

36487 ـ استانبول ، طوپقپوسرای B ۱۴۳ : زرین ، با۱۰ میناتور . دارای ۱ـ دیباجه ۲ ـ سلسلةالذهب۴ـ سلامان و ابسال ۵ ـ تحفةالاحرار ۶ ـ یوسف وزلیخا۷ـ لیلی و مجنون،۸ـخردنامهٔاسکندری۲۸۴ گ۲۱س [ف . فهمی ادهم ۱:۲۴۴].

36488ـ بنگال، ایشیاتك۱۶۵منظوم (۲۰۸) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده.

36489ـ بنگال، ایشیاتك۱۶۶ منظوم (۳۸۱) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۳] .

هفت‌بزم

از سیدرضا فروغ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۷» گذشت . مثنوی بزمی‌ست . درپایان آن آمده : ای فروغ روی‌آن ماه‌تمام ـ ختم

کن این خوش سخن راوالسلام. **آغاز:** آنچه بخشد جان عالم راسنا_ هست مرمعبودراحمدو ثنا .

36490_ **تهران**، دانشگاه ۲۸۴۴:در «کلیات» اوبخامهٔخودش نوشتهٔ**۱۲۹۶**(ص۲۰۱_ ۲۳۸) [ف . دانشگاه ۱۰:۱۶۸۸].

هفت‌بند

ازحزین .

36491_ **تبریز**، ملی۲۹۹۹ :تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ :۳۱۶] .

هفت‌بند

ازحسن‌کاشانی، سدهٔهشتم، درستایش حضرت علی. «هفت‌بند» یا«هفت‌نشد» که‌این‌یکی‌رابه‌پیروی چکامهٔ خاقانی سروده است درلکهنو چاپ شده است .

سه‌نسخهٔ آن زیرعنوان «دیوان: ۲۲۹۸» گذشت ، و اینك پنج نسخهٔ دیگر . **آغاز :** السلام ای‌سایهٔ خورشید رب‌العالمین _ آسمان عزوتمکین آفتاب داد ودین .

36492_**تهران**،سلطنتی ۲۹۹۵(۷۳۵ ف): نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، در یك مجموعه [ف. دکتربیانی :۵۷۶] .

36493_ **تهران**،سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، درمجموعه‌نظم ونثر ، زرین[ف. دکتر بیانی : ۶۰۹].

36494_**هند**، بانکیپور۱۱۴ : نستعلیق محمد علی اعجازرقم، **۱۲۰۰**،۱۲گ۸س[ف. عبدالمقدر مولوی:۱۶۲].

36495_**هند**، بانکیپور۱۱۵ : نستعلیق که در **۱۲۵۰** به کتابخانهٔ حیدر پادشاه او ده در لکهنو داخل‌شده است، ۱۲ گ ۸ س .

36496_ **هند**، بانکیپور۱۱۶ : محمد رضی‌الدین **۱۳۰۴** درباقی‌پور، برای‌خان‌بهادر مولوی خدابخش خانصاحب‌فرزندمولوی‌محمد بخش‌خان ، ۲۴ گ ۸ س [ف . عبدالمقدر : ۱۶۳_۱۶۴] .

هفت‌بند

مظفرعلیشاه، محمدتقی،طریقتی‌کرمانی، که یاد او در«بحر الاسرار:۶» گذشت .

36497_ **مشهد**،رضوی ۱۰۶۰ادبیات (۵۰۲۵) : نسخ محمد گلپایگانی**۱۲۷۷** ، با سرگذشت‌سراینده بنقل از «سفینهٔ‌محمود»[ف. رضوی ۸۹۳:۷] .

هفت‌پیکر = بهرام نامه

ازنظامی گنجوی،چهارمین مثنوی‌از«پنج گنج : ۲۶۸۵» اوست، بزمی‌ورزمی ازداستان بهرام گور ، بسال ۵۹۳ ، در بحر خفیف ، در ۴۵۷۷ بیت ، بنام علاءالدین کـرپ ارسلان سروده است. **آغاز:**ای‌جهان دیده، بودخویش از تو _ هیچ بودی نبودپیش‌ازتو.

بنگرید: ذریعه ۱۲۰۹:۹ و۱۹: ۳۳۹_ تحلیل هفت‌پیکر، دکترمعین چ۱۳۷۸_مشار: ۱۶۵۵ .

36498_**تهران**، سنا ۳۰۱/۱:در«پنج گنج»اوازسدهٔ **۶** [نسخه‌ها ۵۲۵:۶].

36499_ **تهران**، دانشگاه۲/۵۱۷۹: نستعلیق **۷۱۸**، در«پنج گنج» او،زرین، مصور [ف. دانشگاه ۱۵ :۴۱۳۹] .

36500 _ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۳۴۷/۴ : در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۵ شوال **۷۶۵** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۵] .

36501_ **اراك**، عبدالحسین بیات: در هامش «کلیات » سعدی نوشتهٔ **۷۷۳** [نسخه‌ها ۶ : ۶۵] .

36502 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۶۹۰: نوشتهٔ **۷۸۸**. آغاز برابر نمونه ۹۷گ ۲۷س [ف. فهمی‌ادهم ۱:۱۶۷].

36503 ـ **تهران**، ادبیات۳/۱۳۱ ب: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۷۹۰ ـ ۷۹۳** (۱۳۸پ ـ ۲۰۶ر) [ف. ادبیات ۱:۵۳].

36504 ـ **مشهد**، رضوی۴/۳۰۰(۴۵۴۹): در«پنج گنج» او از سدهٔ **۸ـ۹** [ف. رضوی ۷: ۳۳۲].

36505 ـ **تهران**، مهدی بیانی ۲مج: در «پنج گنج» بی‌تاریخ، نوشته پیرامن **۸۰۰** [نسخه‌ها ۱:۸].

36506 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۲۹ Add: در«کلیات» اونوشتهٔ**۸۰۲**(۱۴۰۰م)، آغاز برابر نمونه[ریو۲:۵۶۷].

36507 ـ **موزهٔ بریتانیا**۴/۲۷۲۶۱ Add:در«پنج گنج»اونوشتهٔ **۱۳ـ۸۱۴**(۱۰ـ ۱۴۱۱ م) [ریو۲:۸۶۸].

36508 ـ **تهران**، ادبیات ۴/۱۳۰ج: در«پنج گنج» نوشتهٔ **۸۱۶**(۱۳۷پ ـ۱۸۹پ) [ف. ادبیات۱:۵۳].

36509 ـ **موزهٔ بریتانیا**۴/۲۷۲۵۹ Add: در«پنج گنج» اونوشتهٔ **۸۲۱**(۱۴۱۹ م) (گ ۲۴۸) [ریو۲:۸۶۷].

36510 ـ **تهران**، ملك ۴/۵۱۲۲:در «پنج گنج»او نوشتهٔ **۸۳۲** درشهرابرقو[رؤیت].

36511 ـ **هند**، بانکیپور۳۷ :در«پنج گنج» اونوشتهٔ ۲۰ صفر**۸۳۵**.[ف.عبدالمقدر: ۵۲].

36512 ـ **تهران**، مهدی بیانی ۲مج: تعلیق‌خوش‌حسن‌قاری، در«پنج گنج»او نوشتهٔ**۸۴۰** [نسخه‌ها ۱:۸].

36513 ـ **تهران**، مجلس ۴/۲۳۵۹: در«پنج گنج» اونوشتهٔ **۸۴۱**،زرین [ف.مجلس ۸:۷۱].

36514 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۹۰۰ Add: در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۴۶** (۱۴۴۲م) [ریو۲:۵۷۰].

36515 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۵۵: در«پنج گنج»اونوشتهٔ **۸۶۳** [ف.سیدعبدالعزیز طباطبایی].

36516 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۶ف) Or ۲۹۳۱: در «پنج گنج» اونوشتهٔ **۸۷۸** (۱۴۷۴ م) [ذیل‌ریو: ۱۵۴].

36517 ـ **هند**، بانکیپور۳۸: در«پنج گنج» نوشتهٔ **۸۸۲ـ۸۸۳**. [ف. عبدالمقدر: ۵۸].

36518 ـ **پاریس** S.P۸۷۱:در«پنج گنج» او، **۸۹۲**. فیلم‌آن‌در دانشگاه‌ش۱۳۱۸ و۱۳۱۹ هست [فیلمها ۳:۵۹۳].

26519 ـ **تهران**، مجیدموقر ۴مج:در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۳**. فیلم‌آن‌در دانشگاه‌ش ۱۷۴۷ هست [فیلمها:۲۵].

26520 ـ **قاهره**،دارالکتب۱۴۳م‌ادب فارسی: در«پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۵** [مخطوطات ۱:۱۳۶].

36521 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۵ف) Or ۲۸۳۴: در «پنج گنج» اونوشتهٔ **۸۹۵** (۱۴۹۰ م) [ذیل‌ریو: ۱۵۴].

36522 ـ **تهران**، سلطنتی ۴/۵۵۹ (۳۵۳ف): در«پنج گنج» اونوشتهٔ **۸۹۷** [ف. دکتربیانی: ۷۱].

36523 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۷۳۵(۱۱۹۷ف): در «پنج گنج»اونوشتهٔ **۸۹۹** [آکیموشکین ۱: ۱۷۶].

36524 ـ **تهران**، سلطنتی ۴/۵۵۸

(۳۵۲ ف): در «پنج گنج» او از سدهٔ ۹ [ف. دکتر بیانی: ۷۰].

36525 ــ تهران، سپهسالار ۳۷۲: سدهٔ ۹، گویا درهند، زرین [ف. سپهسالار].

36526 ــ پاکستان، دانشگاه پنجاب ApiVI ۱۴ ۲۰۸ (۲۳۶): در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۲۰ رمضان ۹۰۰ [ف. عبدالله ۲: ۱۵۹].

36527 ــ تهران، دکتر مفتاح ۴ مج: در «پنج گنج» از سدهٔ ۹ ــ ۱۰ [رؤیت].

36528 ــ تهران، دانشگاه ۳/۳۳۵۵: در «پنج گنج» از سدهٔ ۹ ــ ۱۰ [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۵۷].

36529 ــ لنین گراد، اکادمی علوم ۵۷ C (۱۱۹۲ ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۰۱ [آکیموشکین ۱: ۱۷۵].

36530 ــ تهران، مجلس ۳/۹۲۸: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۹۰۲، زرین، مصور.

36531 ــ تهران، مجلس ۹۲۹: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۹۱۵ ــ ۹۱۸ [ف. مجلس ۳: ۱۹۵].

36532 ــ تهران، ادبیات ۴/۲۴۴ ج: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۹۱۹ ــ ۹۲۱ (۱۶۰ پ ــ ۲۲۴ ر) [ف. ادبیات ۱: ۵۳].

36533 ــ قاهره، دارالکتب ۱۶۷ م ادب فارسی: تعلیق مجدالدین علی فرزند خضرشاه فرزند حسن شاه بحرآبادی، ۹۳۵ در «پنج گنج» زرین [ف. مخطوطات ۲: ۲۲۹].

36534 ــ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۸۰ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۳۶ (۱۵۲۹ م) [ریو ۲: ۵۷۰].

36535 ــ لنین گراد، آکادمی علوم D۲۱۲ (۱۱۹۹ ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۵۰ [آکیموشکین ۱: ۱۷۶].

36536 ــ تهران، سلطنتی ۴/۵۶۱ (۳۵۴ ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۵۴ [ف. دکتر بیانی: ۷۳].

36537 ــ تهران، سپهسالار ۴۰۰: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۹۵۶ [ف. سپهسالار ۲: ۵۲۴ و ۳: ۲۸۸].

36538 ــ موزهٔ بریتانیا ۱۲۱۶ Or: در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۶۱ (۱۵۵۴ م) [ریو ۲: ۵۷۱].

36539 ــ تهران، ملی ۱۰۰۹ ف: نستعلیق خوش، ۹۶۸، زرین، ۴۳۳ گ ۲۱ س [ف. ملی ۳: ۱۱].

36540 ــ تهران، ملک ۶۲۰۴: در «پنج گنج» او نوشتهٔ محمدحسین جامی، ۹۸۰ [رؤیت].

36541 ــ لنین گراد، آکادمی علوم C۸۱۸ (۱۱۹۵ ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۸۲ [آکیموشکین ۱: ۱۷۶].

36542 ــ موزهٔ بریتانیا ۱۷۳۲۹ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۹۴ (۱۵۸۵ م) [ریو ۲: ۵۷۱].

36543 ــ تهران، سپهسالار ۳/۳۵۵: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۹۹۷ [ف. سپهسالار ۲: ۵۲۴ و ۳: ۲۸۸].

36544 ــ تهران، ملک ۴/۵۲۲۵: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰، زرین [رؤیت].

36545 ــ تهران، ملک ۴/۵۳۰۸: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰، [رؤیت].

36546 ــ مشهد، رضوی ۳/۹۵۸۵ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۰ در «پنج گنج» او، زرین، (۹۸ پ ــ ۱۴۳ پ) پیرامن ۴۹۵۰ بیت دارد [رؤیت].

36547ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۶۳: نستعلیق زیبای سلطانعلی، سدهٔ ۱۰، ۷۰گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

36548ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب piVI ۶ C ۲۱۵۱ – ۲۱۴۷ (۲۳۷): در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰** [ف. عبدالله ۲: ۱۶۰].

36549ـ **هند**، بانکیپور ۳۹: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۶** م. [ف. عبدالمقدر: ۵۹].

36550ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۰ Add: در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۶**م.

36551ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۳۶۳ Or: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۶**م [ریو ۲: ۵۷۲].

36552ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۷ف) Or ۲۹۳۲: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۶** م [ریو، ذیل: ۱۵۵].

36553ـ **تهران**، سلطنتی۲/۱۰۰۰۸ (۳۵۶ ف): در «پنج گنج» اوازسدهٔ **۱۰–۱۱**.

36554ـ **تهران**، سلطنتی ۵۶۴/۴ (۳۵۷ ف): در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۰–۱۱** [ف. دکتر بیانی: ۷۵، ۷۷].

36555ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۸ف) Or ۴۳۸۵: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۰۵–۱۰۰۶** (۱۵۹۷–۸م) [ذیل ریو: ۱۵۵].

36556ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۶۱۵Spi/VI۱۲J: نستعلیق وشکسته آمیز، ابوالقاسم فرزندعبدالله، محرم **۱۰۲۷** آغاز: ای جهان دیده بودخویش ازتو [ف. عبدالله ۲: ۴۴۷] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف، دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۹۳].

36557ـ **تهران**، مجلس ۲۳۶۳/۴: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۳۹** [ف. مجلس۸: ۷۶].

36558ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۲۴۰۹: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۴۱** (۱۶۳۱م) [آکیموشکین۱: ۱۷۶].

36559ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۴۵ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۴۲** (۱۶۳۲م) [ریو ۲: ۵۷۲].

36560ـ **تبریز**، ملی۲۷۳۱: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۵۶–۱۰۵۸** [ف. ملی ۱: ۴۷۴].

36561ـ **همدان**، حاجی‌ایزدی۴مج: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۵۸** [نسخه‌ها ۵: ۳۶۶].

36562ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۵۰: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۳** [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۴].

36563ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۳ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۷۶** (۱۶۶۵م) [ریو ۲: ۵۷۲].

36564ـ **تهران**، دانشگاه ۹۸: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۸۳ = **۱۰۸۳** [ف. دانشگاه ۲].

36565ـ **تهران**، ملی ۷۰/۴ فهرست نشده: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۱۸۹].

36566ـ **تهران**، سلطنتی ۵۵۵/۲ (۳۵۹ ف): در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر بیانی: ۷۹].

36567ـ **تهران**، سلطنتی ۵۶۲/۱ (۷۰۳ ف): در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱** [ف. دکتر بیانی: ۵۰۰].

36568ـ **تهران**، مجلس ۲۳۶۵/۴:

در « پنج گنج» از سدهٔ **۱۱** [ف . مجلس ۸ : ۷۸] .

36569ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۷۶ :در گزیدهٔ « پنج گنج»، سدهٔ **۱۱** [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۷۶۷] .

36570 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۴۷ Add : در«پنج گنج» او از سدهٔ **۱۷**م[ریو ۲: ۵۷۲] .

36571ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۹۳۰ piVI۶E (۲۴۳): همراه «شرفنامه» از سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۲: ۱۶۲] .

36572ـ **پاکستان**،دانشگاه‌پنجاب۱۲M ۳۸۲۹ Spi/VI : نستعلیق‌خوب‌پیرامن‌سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۲:۴۴۷] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف ، دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۹۳] .

36573 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم ۱۱۴۸ C (۴۶۲۵ف): نوشتهٔ **۱۱۳۴** . ۱۷۰ گ [آکیموشکین۱: ۶۰۸].

36574 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك لائبریری ۸۷۱،۴۵ خمس: در«پنج گنج» [ف. منظور احسن عباسی۲: ۸۹] .

36575ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۲ K ۴۴۰۶ Spi/VI : نستعلیق ۲۵ ج **۱۱۵۲**/۲ (۱۷۳۹م)، آغاز: گوهر آمای گنج خانه‌راز[ف.عبدالله: ۲:۴۴۷] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱: ۹۰] .

36576 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or ۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ ۱۵۹ ر) [ریو، ذیل: ۲۳۵].

36577ـ **تهران**،سلطنتی۱۱۲۲۹۹/۴ (۳۶۰ ف) : در «پنج گنج » نوشتهٔ **۱۱۸۶**- **۱۱۸۷** [ف. دکتر بیانی : ۸۰] .

36578ـ **لنین گراد**، آکادمی‌علوم۱۲ B (۳۵۹۰ف): در«گلشن» گردآوری مهجور سالهای **۹۱** - **۱۱۹۹** [آکیموشکین ۱ : ۴۶۸] .

36579ـ **تهران** ، مجلس ۴۶۸۶/۳: در«پنج گنج» او از سدهٔ**۱۲** [وؤیت] .

36580 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك لائبریری ۴۵، ۸۷۱ هفت: نستعلیق آغازسدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۹۵ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۴۰۳] .

36581ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب A ۶ piVI ۵۱۰ (۲۳۹) : در«پنج گنج»اواز سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲ : ۱۶۰] .

36582 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۰ف) Or ۴۷۳۰:سدهٔ **۱۸**م ، به‌خطعبری، ۱۴۱ گ [ذیل ریو: ۱۵۶] .

36583 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۹۶۶ Add : پیرامن **۱۸۰۶** م ، ۸۲ گ [ریو ۲: ۵۷۳] .

36584ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب۶ piVI ۵۰۹ (۲۳۸) : در«پنج گنج»او نوشتهٔ **۱۲۲۸** [ف. عبدالله۲ : ۱۶۰] .

36585ـ **تهران**، مجلس ۲۶۷۱/۱ : در«پنج گنج» نوشتهٔ**۱۲۸۱**-**۱۲۳۲**[ف.مجلس ۸: ۴۳۳] .

36586ـ **لنین گراد** ، اکادمی‌علوم۵۸ C (۱۱۹۳ف):در«پنج گنج» اونوشتهٔ **۱۲۳۶** [آکیموشکین ۱: ۱۷۵] .

36587 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۹ف) Or ۴۳۸۶ : در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۳۷** (۱۸۲۲م) [ذیل ریو : ۱۵۵] .

36588ـ **تبریز**، ملی ۲۵۵۱/۳ :در

«پنج گنج» نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ف. ملی، تبریز۱: ۴۷۳].

36589ـ **تهران**،مجلس ۲۳۶۶/۴:در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۲۵۲** [ف. مجلس ۸: ۸۰].

36590ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲ ppiVI ۱۷۰۳ (۲۴۲): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۵۷** [ف. عبدالله ۲: ۱۶۲].

36591ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: در«پنج گنج» نوشتهٔپیرامن **۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۵: ۲۶] منتقل‌شده به الهیات مشهد.

36592ـ **تهران**، مجلس ۲۶۷۱/۶: نستعلیق، باتاریخ **۱۲۳۲-۱۲۸۱** دردفتر(ص ۲۲۹-۲۸۷)، کامل [ف. مجلس۸: ۴۳۳].

36593ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۶ piVI ۵۱۱ (۲۴۰): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۷۱**. [ف.عبدالله۲: ۱۶۱].

36594ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب D ۶ piVI ۲۷۵۱ (۲۴۱): در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۹۰۲-۱۹۰۳** م. [ف. عبدالله ۲: ۱۵۹].

36595ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب L ۱۲ Spi/VI ۵۷۳۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**. [ف. عبدالله۲: ۴۴۷]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیر حسین۱: ۱۹۳].

36596ـ **تبریز**، ملی ۳۵۸۸/۴:در «پنج گنج» تاریخ یاد نشده [ف. ملی ۱: ۱۵۲].

36597ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C ۱۹۱۹ (۴۶۲۶ ف): بی‌تاریخ، (۳ر-۲۵پ) [آکیموشکین ۱: ۶۰۸].

36598ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم D ۳۶۷ (۱۲۰۰ف): در«پنج گنج»اوتاریخ یاد نشده [آکیموشکین۱: ۱۷۷].

36599ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B ۲۴۸۶ (۱۱۹۱ف): تاریخ یاد نشده، همراه «اسکندرنامه».

36600ـ **لنین گراد**، آکادمی‌علوم ۵۹ C (۱۱۹۴ف): تاریخ‌یادنشده، در«پنج گنج»او.

36601ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C ۱۶۷۴ (N۱۴۴۶): تاریخ یاد نشده، در «پنج گنج» او [آکیموشکین ۱: ۱۷۶].

36602ـ **آصفیه** ۲۴۱ مثنوی: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳: ۶۳۴].

36603ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۲۳/۲۴۰۵: آغاز و انجام افتاده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۹۳].

هفت جام

از فضولی بغدادی، که‌یاد اودر«توحیدیه: ۱۱۰۱» گذشت. ساقینامه‌ی اوست‌درهفت‌جام، درآن‌آمده: اسیر کواکب‌مشو تلخ‌کام-مجوجز می تلخ ازاین **هفت‌جام**... بسبع‌المثانی که‌تا **هفت‌جام** - پیاپی‌بده‌کاسه برکن‌تمام. مثنوی دیگری در ساقینامه دارد که‌هردو در دیوان او ۱۲۷۰ چاپ شده است. **آغاز**: سر از خواب غفلت جوبرداشتم - لوای فراست برافراشتم.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۱۲.

36604ـ **تهران**،دانشگاه ۲۵۹۱/۱۲۳: در مجموعه آقامحمد معینای اردوبادی‌باتاریخ **۱۰۴۱** در شمارهٔپیش ازآن (ص ۵۹۵-۵۹۹) در فهرست بنام **ساقینامه** یادشده، بامناظره‌ای با آلات بزم [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۴].

36605ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۵/۳۰: با تاریخ **۱۰۶۰** دردفتر (ص ۷۷۵-۷۸۹)، ۴۲۰ بیت، درفهرست‌بنام **هفت جام** یاد شده

آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۴۲۱].

36606 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰/۲۹۵۰: نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۱۰۶۴** (ص ۲۱۸ـ۲۲۲) درفهرست بنام **ساقینامه** یادشده [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۳۹].

36607 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۳/۱۴۲۷: همراه «توحیدیهٔ» او 10171 با تاریخ **۱۰۷۴ـ۱۰۷۹** در دفتر (۴۳۱پ ـ ۴۳۵ر)، بنام **ساقینامه** یاد شده است [ف. دانشگاه ۸: ۱۰۱].

36608 ـ **تهران**، دانشگاه ۳/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۴۲ هامش) درفهرست بنام **هفت جام** است [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۲].

36609 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C ۴۵۸ (۴۶۲۷ف): نوشتهٔ **۱۲۷۴**، (۲۱۲پ ـ ۲۲۲پ) بنام **هفت محفل** است [آکیموشکین ۱: ۶۰۸].

36610 ـ **مشهد**، فرخ ۸۳: در یك جنگ، تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام **ساقینامه** یاد شده است [نسخه‌ها ۳: ۸۸].

36611 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۳/۲۰: تاریخ یاد نشده، (۳۱۳ پ ـ ۳۱۵ پ) بنام **هفت جام** است، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵: ۹۷].

هفت جوهر

از ابجدی هندی، که یاد اودر «انورنامه: ۲۶۵۱» گذشت. چهارمین مثنوی ازمثنویهای پنجگانهٔ اوست که در «مودت نامه: ۳۲۴۶» از آنها یاد شده: چو بر گشتم از آن سعدین اکبر ـ بیك رشته کشیدم **هفت جوهر**.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۴۰.

36612 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۴۱۲ Or: سدهٔ **۱۲**، نام سراینده یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۶۸۲].

هفت خزانه = خزاین ملکوت = هفت گنج

از نویدی. عبدی بیك، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت. درهفت خزانه: ۱ـ صحیفهٔ لاریب، مشتمل بر بسمله وحمدله ومایتعلق بهذاالباب ۲ ـ لوح مسطور، درنعت خاتم انبیا ۳ـ بحر مسجور، درمناقب معصومان ۴ـ منشور شاهی، درحسن سیرشاه دین پرور ۵ ـ مروج الاسواق ۶ـ مهیج الاشواق ۷ـ نهایت الاعجاز.
آغاز: اناولی الشروع بسم‌الله ـ ابتدی بسمه و احمدالله.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۴۰.

36613 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۷ف) Or ۳۵۰۴/۲: باتاریخ **۹۷۳** (۱۵۶۵م) در دفتر (گ ۶۵ پ ـ ۱۵۸پ)، نسخه هر هفت بخش مثنوی را دارد [ریو، ذیل: ۱۹۶].

36614 ـ **تهران**، ادبیات ۳۶۲ جوادی: رمضان **۹۷۷**، نسخهٔ آشفته، آغاز وانجام افتاده، در دوبخش باید باشد: آغاز بخش نخستین لوح مسطور است ومیرسد بمنشور شاهی، آغاز دومی خزانهٔ پنجم (مروج الاسواق) ودرپایان آن خاتمهٔ صحیفهٔ لاریب است [ف. ادبیات ۳: ۱۷].

هفت خوان حیدری

ازعیانی، سرایندهٔ نیمهٔ یکم سدهٔ سیزدهم. که ذکروی با گزیده‌ای از کتابش در تذکرهٔ سمر نائینی آمده است. در گزارش جنگهای حضرت علی، گلچین معانی آنرا در شمار حماسه های دینی آورده است (ن).

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۴۰ ـ ف. رضوی ۷: ۳۲۰.

هفت سیر حاتم

از تمکین.

36615ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق‌ف ۲۸۲: نوشتهٔ **۱۲۵۰**، ۴۲۰ص [مخطوطات سرفرازعلی: ۷۸].

هفت کشور

از ابوالفیض فیضی دکنی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت. یکی از مثنویهای پنجگانهٔ اوست، در برابر «مخزن الاسرار» نظامی، در «هفت آسمان» آمده که در پنج هزار بیت است. **آغاز:** از ظلمت او بنور بینش ـ افروخته شمع آفرینش.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۴۰ ـ هفت آسمان: ۳۴۱.

36616ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۳۱۹/۳۳۲۳: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۱۲** (۱۷۹۷م) آغاز برابر نمونه [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۹۴].

هفت گنبد بهرام = آسمان هشتم

روح‌الامین، در ص ۲۶۱۸ گذشت.

هفت گنج = سبعهٔ سیاره

زلالی خوانساری، در ص ۲۹۰۰ گذشت.

هفت گنج

از کاتبی. قصیده‌ایست در ۵۰ بیت. **آغاز:** بچشم عقل اقالیم سبعه گنج زرست ـ ولی چو در نگری اژدهای هفت سرست.

36617ـ **تهران**، ملك ۸/۶۲۷۶: با تاریخ **۹۷۴** در دفتر (۶۱ر ـ ۶۲پ) [رؤیت].

هفت مجلس = مجالس افروز

در ص ۳۱۶۴ گذشت.

هفت دلبر

از محمدهداد، مثنویست بروش هفت پیکر نظامی در آن آمده: دارد امید آنکه برفانی ـ سازدش عاقبت نکونامی. **آغاز:** حمد گویم خدای عالم را ـ که شرف بخش داد آدم را.

36618ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹، ۸۷۱ هفت: نستعلیق ۱۲ بهادون سمت **۱۸۲۰**ب، ۱۰۵گ ۱۱س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۱۶].

هفت منظر

ازهاتفی جامی، یکی از «پنج گنج: ۲۶۹۶» اوست در برابر «هفت پیکر» نظامی، در پانزده هزار بیت [میخانه]. **آغاز:** ای نگارندهٔ صحیفهٔ غیب ـ نام توصدر صفحهٔ لاریب ـ نقش پرداز کارخانهٔ کن ـ کارساز جهان بی‌سروبن.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۴۱ ـ میخانه: ۱۰۶.

36619ـ **موزهٔ بریتانیا** (۱/۲۹۵) Or ۲۸۶۷: پیرامن **۱۵۰۰**م. آغاز: پادشاهی کسی بتو نسپرد [ذیل، ریو: ۱۹۰].

36620ـ **تهران**، ملك ۵۶۰۰: نستعلیق خوش حسن فرزند لطف‌الله معاد حسینی، رجب **۹۲۹** (یا ۹۶۹)، زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

36621ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۰۹۷: نوشتهٔ **۹۶۰**، آغاز برابر نمونه، ۸۴گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۶۴].

36622ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۶۶ Add: نستعلیق زیبای ع ۱/**۹۶۰**(۱۵۵۳م)، ۹۰گ [ریو ۲: ۱۵۳].

36623ـ **تهران**، سپهسالار ۲/۲۸۰: نستعلیق خوب سدهٔ **۲۰** در «پنج گنج: 28254» او [ف. سپهسالار ۲: ۵۴۲].

36624 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۸۵۸/۲ Or: سدهٔ ۱۰-۱۱ پیش‌از آن «خسرو وشیرین» هموست [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶].

36625 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۰۵/۲) Or ۴۹۱۱: همراه «دیوان» فضولی نوشتهٔ ۱۰۳۶ (۱۶۲۷ م) (۱۶۸-۲۳۸) [ذیل‌ریو: ۱۹۴].

36626 ـ کپنهاك، سلطنتی: نستعلیق خوش ۱۰۹۴، مصور [نسخه‌ها ۵: ۶۹۹].

36627 ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۸۴/۲: نستعلیق، آغاز برابر نمونه، (ص ۱۲۰-۲۸۳) [ف. دیباجی ۲: ۱۰۰].

36628 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم C ۱۹۱۹ (۴۶۲۹ف): بی‌تاریخ، (۱۲۸ر-۱۴۵ پ).

36629 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۳۵۳ (۴۶۲۸ ف): بی‌تاریخ، (۱ر-۵۰ پ) [آکیموشکین ۱: ۶۰۹].

36630 ـ بنگال، ایشیاتك ۱۶۷ منظوم (۵۹۹): نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۳].

هفت وادی

ازعطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. مثنوی‌ست عرفانی در نسخهٔ کامل ۴۴۳ مجلس در ۶۰۲ بیت است، ودر آن هفت وادی ومرتبهٔ سیرسالکان طریقت گزارش شده است، بگفتهٔ ابن یوسف این یك مثنوی جداگانه‌ای نیست، بلکه هفت بیت آغاز آن نسخه از «مصیبت‌نامه»ی او و ۲۸۹ بیت از «منطق‌الطیر» اوست و بقیه شناخته‌نیست. نیز در نمای نسخهٔ ۴۱۱۸ دانشگاه آمده: من کلام دررباز شیخ عطار که **میرسیدعلی** انتخاب نموده. **آغاز:** حمدپاك ازجان پاك آن‌پاك‌را ـ کوخلافت‌داد مشتی خاك‌را (بمانند مصیبت‌نامه).

36631 ـ تهران، ملك ۵۰۶۲/۷: با تاریخ ۹۵۶ در «کلیات 17893» او (۳۹۹ پ-۴۷۹پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

36632 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۳ A ۴۰۰۵: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۵۹ (۱۶۴۹ م) (گ ۱۵۷-۱۶۱)، آغاز برابر نمونه، [ف. عبدالله ۲: ۴۵۰]، ازکتابهای پرفسور شیرانی‌بوده[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۹۴].

36633 ـ هند، بانکیپور ۴۶: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۷ م. (بنگرید: اسرار نامه 27326) [ف. عبدالمقدر: ۶۸].

36634 ـ تهران، دانشگاه ۴۱۱۸/۷: نستعلیق ۱۱۳۳ (ص ۱۲۷-۱۶۵)، آغاز برابر نمونه، درعنوان آمده: من کلام.. عطار که‌میرسید علی انتخاب نموده [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۹۸].

36635 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۲۳/۶/۲۱۱۱: نوشتهٔ شعبان ۱۲۲۰ (۱۸۰۶ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۴].

36636 ـ تهران، مجلس ۱۱۵۵/۲: نسخ سدهٔ ۱۳، در «کلیات» او، بخشی از آن‌ست [ف. مجلس ۳: ۵۷۵].

36637 ـ تهران، مجلس ۴۴۳/۵: در «کلیات: 17911» او، تاریخ‌یاد نشده، نسخهٔ کامل، با ۶۰۲ بیت [ف. مجلس ۲: ۲۶۱].

همای و همایون

ازخواجوی کرمانی، که‌یاد او در «کلیات: ۱۸۵۷» گذشت. نخستین مثنوی از «پنج گنج: ۲۶۸۳» اوست، درافسانه‌ای عشقی، در بحر متقارب، برابر «اسکندرنامه»ی نظامی، بنام سلطان ابوسعید وخواجه‌غیاث‌الدین‌محمدوزیر

بدان آغاز کرده و بنام خواجه تاج‌الدین احمد عراقی و پسرش پس از ۱۲ سال، در بغداد ۷۳۲، در ۴۴۰۷ بیت بانجام رسانده است: کنم بذل بر هر که دارد هوس ــ که تاریخ این نامه بذلست و بس. در ۱۲۸۹ درلاهور وپس از آن در بمبئی چاپ شده است.

آغاز: بنام خداوند بالا وپست ــ که از هستیش هست شد هرچه هست ــ فروزندهٔ شمسهٔ خاوری ــ برازندهٔ طاق نیلوفری.

بنگرید: ذریعه ۱۹ :۳۴۲ ــ ف. مشار: ۱۶۵۸: پیشگفتار چاپ کلیات خواجو، از احمد سهیلی خوانساری: ۷۴.

36638 ــ **تهران**، ملك ۵۹۸۰: در «کلیات» او مؤرخ **۷۵۰**، در ۷۳۲ بیت، زرین [رؤیت].

36639 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۱۱۳ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ **۷۹۸** (۱۳۹۶م) آغاز برابر نمونه، [ریو ۲: ۶۲۰].

36640 ــ **تهران**، دانشگاه ۵۱۵۴: همراه «گل ونوروز: 33361» وجز آن نوشتهٔ **۸۰۸**. [ف. دانشگاه ۱۵: ۱۱۲۸].

36641 ــ **تهران**، سنا ۳۵۲/۳: در «کلیات: 17564» او نوشتهٔ **۸۲۰**. [نسخه‌ها ۶: ۵۵۴].

36642 ــ **تهران**، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۴** (بنگرید: دیوان: 23051) [ف. دکتر بیانی: ۲۱۰].

36643 ــ **تهران**، مجلس ۹۲۱ــ۹۲۳: در هامش، در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۲۴** (ص ۱۱۲۳ــ ۱۳۶۶) [ف. مجلس ۳: ۱۸۴].

36644 ــ **تهران**، ملك ۵۹۶۳: در «کلیات» مؤرخ ج ۲/**۸۲۹**، زرین [رؤیت].

36645 ــ **تهران**، مجلس ۲۶۵۶/۷: نستعلیق کهن، با تاریخ **۸۳۴** در دفتر (ص ۱۳۹ــ ۳۶۳) غزل ومخمس وترکیب و«هما وهمایون» را در ۷۰۰ بیت دارد [ف مجلس ۸: ۴۰۰].

36646 ــ **استانبول**، طوپقپوسرای R ۱۰۴۵: پیرامن سدهٔ **۹**، ۵۰ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۱].

36647 ــ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۸۱۷: پیرامن سدهٔ **۹**، ۱۱۴ گ ۱۷ س. [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۱].

36648 ــ **هند**، بانکیپور ۱۴۵: نستعلیق شرف‌الدین محمدصادق، سدهٔ **۱۵**م، آغاز افتاده، ۶۲ گ ۱۷ س [ف: عبدالمقدر: ۲۱۶].

36649 ــ **تهران**، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۷** (بنگرید: دیوان 23057) [ف. دکتر بیانی: ۲۱۲].

36650 ــ **موزهٔ بریتانیا** Add ۷۷۵۸: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۴** (۱۵۲۷م) (گ ۱) [ریو ۲: ۶۲۲].

36651 ــ **تهران**، سپهسالار ۴۱۵/۴: در «پنج گنج 28025» او نوشتهٔ **۹۵۳** [ف. سپهسالار ۲: ۵۱۲].

36652 ــ **تهران**، مجلس ۹۲۶/۵: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۰**، زرین [ف. مجلس ۳: ۱۹۰].

36653 ــ **مشهد**، رضوی ۱۰۶۲ ادبیات (۵۰۲۷): نستعلیق **۹۸۳**، آغاز افتاده [ف. رضوی ۷: ۸۹۴].

36654 ــ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: سدهٔ **۱۰**، زرین، مصور، ممتاز [نسخه‌ها ۴: ۱۲].

36655 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۴۳۶: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۱** [آکیموشکین ۱: ۴۵۴].

36656ـ مشهد ، رضوی ۱۰۶۱ ادبیات (۵۰۲۶) : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، زرین ، دارای ۴۴۰۷ بیت. آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۸۹۳:۷] .

36657ـ هند، بانکیپور ۱۴۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۷ م، آغاز برابر نمونه، ۱۷۰ گ ۱۳ س [ف. عبدالمقدر : ۲۱۵] .

36658ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۹۱۹ (۴۶۳۰ ف): بی‌تاریخ، (۳۳۱پ-۳۶۶پ) [آکیموشکین ۱ : ۶۰۹] .

همایون نامه

ازعماد فقیه کرمانی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۸۶» گذشت . مثنوی‌ست در آن از شاه‌شجاع و پدرش امیر مبارزالدین‌محمد آل‌مظفر (۷۱۸-۷۶۵) ستایش کرده و بنام پسر ساخته است. چو شوخی کردم دیوان نوشتم ـ همایون نامه را عنوان نوشتم .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۴۲ .

36659ـ تهران، مجلس ۱۱۲۲ : در «کلیات : 17913» او نوشتهٔ ۷۹۴ (ص ۱۷۶-۱۸۶) ، ۲۱۰ بیت دارد، آغاز افتاده، [ف. مجلس ۵۰۹:۳] .

همیان = موش و گربه

به‌ساخت «موش و گربه» عبیدزاکان، در مذاهب مختلفه ونیز خرده گیری از کسی ، در شعبان ۱۲۸۰ (یا ۱۲۸۶) به‌انجام‌رسانده است. با عنوانهای: حال محمد کریم‌خان (کرمانی؟)، وقایع یزد، فتواهای او ، احوال طاوس ، اوصاف کرمان ، اوصاف اصفهان... درپایان آن آمده : کردسایل زنام‌نسخه سئوال ـ گفتمش در جواب همیانا.. نام‌وراقمش صفاهانی ـ وزمحلات شاه شاهانا ... لیک‌چون شاعران همی دانند ـ بیشعوران‌چون‌من حیرنا. آغاز: حمدله. صلاة. امابعد، فهذا همیان‌ـ طروس‌المخالفین‌وفیه‌تنبیه الغافلین وتذکرة للمریدین .. ای‌خردمندعاقل ودانا ـ قصهٔ‌موش و گربه برخوانا ـ قصهٔ‌موش و گربه راتو بنظم ـ بشنوازمن‌چه درمکنونا ـ گربه‌ای بودشهر اصفهان ـ عاقل‌وفاضل وبسی دانا.

36660ـ تهران، سپهسالار ۷۱۹۷ : نسخ میرزاحسن‌کاشانی، دوشنبه ۲۰ع۲/۱۲۹۰ نام‌کتاب بخامهٔ نویسنده است نه در متن بدون دیباجه ، آغاز برابر نمونه، و ازمحمد کریم خان قاجاردانسته‌شده‌است، ۵۹ گ ۱۱س [ف. سپهسالار ۵: ۷۶۵] .

36661ـ مشهد، رضوی ۱۰۶۳ ادبیات (۶۵۷۰) : نستعلیق‌تحریری ۱۳۱۰، ۱۷۸ گ، پیرامن ۵۰۰۰ بیت‌ودیباجه‌ای به‌نثر، درفهرست نام سراینده نیامده‌وتاریخ‌سرودن ۱۲۸۶ «= همیانا» یاد شده است [ف. رضوی ۷: ۸۹۴] .

36662ـ همدان، کتابخانهٔ غرب ۴۷۸۸ شکسته نستعلیق نصرالله باتاریخ ۱۲۸۹ دردفتر آغاز برابر نمونه (بادیباجهٔ نثری)، درفهرست ازسراینده‌ای‌اصفهانی که‌باحتمال تخلص حیران داشته‌دانسته شده‌است [ف. دکترمقصود ـ نسخه‌ها ۵ : ۳۶۵] .

همایون نامه

از محمد فرزند محمدتقی‌ساوری، درسرـ گذشت فتحعلی‌شاه.

36663ـ آصفیه ۱۵۸۰ تاریخ: نوشته پیرامن ۱۲۸۰ [ف. آصفیه ۴ : ۱۰۶] .

هنر نامهٔ یمینی

از مختارغزنوی، عثمان که‌یاداودر «دیوان: ۲۵۱۹» گذشت. مثنوی‌ست‌درستایش‌یمین‌الدوله بهرامشاه و جنگهای اودرهند، درپیرامن پانصد

بیت . واینکه‌تربیت مینویسدکه این مثنوی را برای‌ارسلان‌شاه‌غزنوی‌ساخته‌درست‌نیست. **آغاز:** گنبد لاجورد دائره گرد ـ سال خوردسپهر سال نورد .

بنگرید : مجلهٔ مهرسال پنجم : ۶۵۴ ـ ذریعه۱۹: ۳۴۳ .

36664ـ **تهران**، مجلس۱/۱۰۵۸: در «دیوان » او مؤرخ **۱۰۱۰** [ف . مجلس ۳ : ۳۹۹] .

36665 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۶۱ : نستعلیق وشکستهٔ‌نیمهٔ یکم‌سدهٔ **۱۳** درديوان‌او.

36666 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۶۲ : نستعلیق نیمهٔ‌یکم سدهٔ **۱۳**، در دیوان او [ف . مجلس۳: ۴۰۲] .

36667ـ **تهران**،مجلس۱۰۶۰ :شکسته نستعلیق **۱۳۳۵** ، درديوان او [ف. مجلس۳: ۴۰۰] .

هنس جو اهر

از زیرك ، جای سوك‌رای Jai Sukh Rai Zirak ازکایته دهلی، نیمهٔ‌سدهٔ‌سیزدهم. **آغاز:** آغاز سخن‌بنام والا ـ سبحان تبارك و تعالی .

36668 ـ **موزهٔ‌بریتانیا** Or۳۵۹: نستعلیق **۱۲۵۶** (۱۸۴۰ م)، ۱۳۰ گ[ریو۲: ۷۲۸] .

هنش جو اهر

عبدالقادر متخلص به مخزن از آغاز سدهٔ دوازدهم ترجمهٔ داستان هندیست کـه شاه قاسم نوشته بود .

36669ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۴۵۵۹/۱۵۰۹ : نوشتهٔ۱۲شعبان**۱۲۰۴** (۱۷۹۰ م) بخامهٔ سراینده درلکهنو[ف.دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۹۴] .

هولی = مثنوی ...

از نکهت .

36670ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ ق ف ۲۶ : نوشتهٔ حاجی میرزا محمدباقر، **۱۲۶۲** (ص ۲۶-۵۵) [مخطوطات ، سرفراز علی :۷۷] .

هیرورانجها
HIRWARANJHA

از شاه فقیرالله آفرین لاهوری‌الله آبادی درگذشتهٔ ۱۱۵۴ یا ۱۱۴۳ . مثنوی‌ست‌عشقی ازافسانه‌های‌هندی. چهارمثنوی‌ازچهارسرایندهٔ پارسی سرای هند در این موضوع، ودر پایان قطعه‌ای ازقادربخش بیدل درحیدرآباد ۱۹۵۷ م چاپ شده است : عظیم‌الـدین عظیم تتوی ، ضیاءالدین ضیاء تتوی، آزاد ، ولی محمدخان لغاری. **آغاز:** بنام‌چمن ساز ناز ونیازـ که خار نیازش‌بود سرفراز.

بنگرید : ذریعه۹: ۱۰ و ۱۹ : ۳۴۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۸ ـ راهنمای کتاب ۹ : ۴۴۰ .

36671ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۴۸: نستعلیق **۱۲۷۷** (۱۸۶۰م)، آغازبرابرنمونه، ۱۰۳ گ[ریو ۲ : ۷۱۰] .

36672ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۰۷ Spi/VI ۳۴۹۰ : نستعلیق **۱۲۱۲** ، آغاز برابرنمونه، ۶۶ گ [ف.عبدالله۲: ۵۵۵] ازکتابهای پرفسورشیرانی‌بوده[ف.دکترمحمد بشیرحسین ۱ : ۱۹۵].

هیرورانجهن

از رستم علی. مثنوی‌ست.

36673ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور

شیرانی ۶/۲۳۷۶ : نوشتهٔ شهاب الدین ، میانهٔ سدهٔ **۱۳** [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۹۵] .

هیر و رانجها

شاید از سیدی .

36674 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۰۶ Spi/VI ۴۸۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، انتخاب سسی پنون جوت پرکاش است . آغاز افتاده : گه عاشق و گه شود بود چو محبوب ـ گه طالب و گه شود چو مطلوب . ۱۲۰ گ [ف . عبدالله ۲: ۵۵۵] .

هیر و رانجها

از مهجور .

36675 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۸۳ : نوشتهٔ **۱۱۹۷**، ۹۱ ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۷۸] .

هیلاج نامه = حلاج نامه = منصور نامه

منسوب به عطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۳» گذشت . که از عطار تونی دانسته شده است . مثنوی‌ست عرفانی در پیرامن هفتهزار بیت، که پس از «جوهر ذات» سروده است، در آن از یگانگی شریعت و طریقت، و سخنان شیخ جنید و شیخ کبیر دربارهٔ منصور سخن رفته است . بسال ۱۳۵۴ ق در تهران چاپ شده است .

آغاز: بنام کردگار فردبیچون ـ که ما را ازعدم آورد بیرون .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۰ ـ ۸۳ ـ ف . مشار : ۱۶۷۱ .

36676 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۴۳ : در « کلیات » او مؤرخ **۸۴۴** [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۳] .

36677 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۷ G pi/VI ۲۰۳۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ درویش علی کاتب ، **۸۵۷**، آغاز برابر نمونه ، ولی در فهرست بخشی از جوهر الذات دانسته شده است [ف . عبدالله ۲: ۱۷۶] .

36678 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۴ Or : نوشتهٔ **۸۶۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۳] .

36679 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۵۳ Or : نستعلیق **۸۷۷** (۱۴۷۲م) همراه : جوهر ذات ، مختارنامه [ریو ۲ : ۵۷۷] .

36680 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۰۲ : نستعلیق عبداللطیف قلندر فرزند عبدالله سبزواری **۸۸۷** در مشهد، آغاز برابر نمونه، دارای ۷۰۰۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۳۳۹] .

36681 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸ـ۹۰۲** [ف . دکتر بیانی : ۲۷۹] .

36682 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲ ۹۴۷ (۹۲۰ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۶** ، زرین [ف . دکتر بیانی : ۲۸۴] .

36683 ـ **تهران** ، مجلس ۲/۱۱۴۸ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۹۱** او [ف . مجلس ۳: ۵۶۸] .

36684 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۶ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۷**م . (بنگرید : اسرارنامه : 27326)، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالمقدر : ۶۶] .

36685 ـ **تهران**، دکتر مفتاح : نستعلیق **۱۲۶۶** ، در «کلیات» او [رؤیت] .

36686 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۶۶۷ C (۴۳۰۷ ف) : با تاریخ **۱۲۸۷** در دفتر ، (۱۳۰ ر ـ ۱۳۸ ر) [آکیموشکین ۱: ۵۷۵] .

36687 ـ **تهران**، مجلس ۱/۱۱۵۵ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او [ف . مجلس ۳: ۵۷۵] .

36688 ـ **تهران**، مجلس ۸۸۸۲/۳ فهرست نشده: همراه «اسرارنامه 27333» و جزآن [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

36689 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۵۰ (۴۳۰۶ ف): بی تاریخ، ۱۱ گ [آکیمو شکین ۱: ۵۷۵].

36690 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۲۳/۵/۲۱۱۱: تاریخ یادنشده، در فهرست بنام «منصورنامه» است. **آغاز:** بود منصور ای عجب شوریده‌حال ـ دررهٔ توحید او را صد کمال.

36691 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب SPi/VI ۵۵ ۴۲۰۴: نستعلیق بی تاریخ، آغاز نزدیك به نمونه، درفهرست آمده: **منصور نامه**، منسوب به **بهلول**، ۹ گ [ف. عبدالله ۲: ۵۱۱]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۸۶].

ی

یادگار صدرالممالك

از ملامکرم حبیب آبادی (گویا محمدعلی فرزندعلی‌خان، زاده در ۱۳۰۴ ق. بنیادگذار مجلهٔ «صدای اصفهان») دومخمس در بارهٔ پیروزی مشروطه خواهان اصفهان و خان بختیار وشکست سپاه شاه در ژانویهٔ ۱۹۰۹ م در اصفهان سروده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۹۵ ـ شعرای معاصر اصفهان: ۴۶۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۶۲

36692 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۸۷۸ (۴۶۲۷ ف): نوشتهٔ **۱۳۲۷**، ۱۸ گ [آکیموشکین ۱: ۶۱۰].

یادگارنامه

ازصدرالافاضل لطفعلی دانش‌شیرازی تبریزی فانی، که یاد او در «آداب المحادثه: ۱۵۱۶» گذشت. گزیده‌ای ازکلیات اوست به نثر ونظم: دیباجه، سرگذشت کوتاهی از او، قصیده، مسمط، غزل، مقطع، معمی، فرد، پراکنده‌ها، مثنوی، رباعی (بنگرید رباعیات بدیهه ۲۸۲۸ از او)، ارجوزهٔ عربی، خطبه وگزیده‌ای از قراضهٔ او، نامه‌های فارسی وعربی. انجام در تهران رجب ۱۲۹۰.

36693 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۳۴/۱: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص ۱ ـ ۲۴۶) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۸۸].

یازده بند

ازمحتشم.

36694 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۶۹۱ (۴۶۳۸ ف): بی تاریخ، (۱۷۸ ر ـ ۱۸۳ پ) [آکیموشکین ۱: ۶۱۰].

یك حکایت

مثنوی‌ست حماسی دینی درداستانی ازپیامبر. درغازان ۱۹۰۵ م چاپ شده است.

36695 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۴۳۳۵: نوشتهٔ **۱۸۴۳** م، (۱۵ ب ـ ۲۱ پ).

36696 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۳۵۹۵: نوشته **۱۸۷۴** م، (۱۷۶ پ ـ ۱۸۰ ر) [آکیموشکین ۱: ۶۱۰].

36697 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم

B ۳۸۷۷ : نوشتهٔ **۱۸۷۷** م ، (۱۹ پ - ۲۵ر) .

36698_ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۱۰۵ A : نوشتهٔ **۱۹۰۵** م، (۴۹پ-۶۰ر).

36699 لنین گراد ، آکادمی علوم A۱۱۲۸ (۱۰۸ ذیل) نوشتهٔ **۱۹۰۴** م، (۱پ-۸ پ) .

36700 _ لنین گراد ، آکادمی علوم A۱۱۹۹ (۱۰۹ذیل): (۱ر-۴پ)[آکیموشکین ۶۱۳:۱] .

36701_ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۵۱۹ A : بی‌تاریخ ، ۱۵ گ .

36702_ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۹۴۴ B : بی‌تاریخ، (۱۳۱پ-۱۳۴پ) .

36703_ لنین گراد، اکادمی علوم ۲۴۳۹ B : بی‌تاریخ ، (۱۸۸پ-۱۹۴پ) .

36704 _ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۷۸۹ : بی‌تاریخ ، (۳۲ پ - ۳۵ر).

36705 _ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۸۰۱ : بی‌تاریخ ، (۶۲پ - ۶۶ر).

36706 _ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۲۷ : بی‌تاریخ، (۳۷ پ - ۴۲ر) .

36707 _ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۹۷ : بی‌تاریخ، (۱۱۸پ - ۱۲۱پ).

36708 _ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۵۹۳ : بی‌تاریخ ، (۱۶۸پ - ۱۷۱ر).

36709_ لنین گراد ، اکادمی علوم B۴۳۹۹ : بی‌تاریخ، (۲۸پ - ۲۹پ).

36710 _ لنین گراد ، اکادمی علوم B۴۴۹۷ : بی‌تاریخ ، (۱۴۴پ-۱۴۹پ).

36711 _ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۴۶۷ : بی‌تاریخ، (۳۷ر - ۴۰ر)[آکیموشکین ۶۱۰:۱-۶۱۱] .

یوسف وزلیخا

از آذربیکدلی، لطفعلی که یاداوردر «دیوان: ۲۲۰۶» گذشت . سروده در اصفهان ۱۱۷۶ .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۴۴ .

36712 _ ساری ، طاهری شهاب ۲ مج : شکستهٔ زیبا، بروزگار سراینده، سدهٔ **۱۲** بدنبال « آتشکدهٔ آذر » او [نسخه‌ها ۶ : ۶۳۳] .

36713_ تهران، سنا ۷۵۷۳ : نستعلیق ۹ شوال **۱۲۱۳**، آغازافتاده، ۱۹۲ گ [نسخه‌ها ۲۵۷:۲] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۸۳ هست [فیلمها: ۲۷۵] .

36714_ تهران، الهیات ۱۷۲/۷ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴**، (۱۴۸پ-۱۵۲پ)[ف. الهیات ۱۳۶:۱] منتقل‌شده به دانشگاه.

یوسف وزلیخا

ازعبدالرحمان جامی، پنجمین مثنوی از «هفت اورنگ: ۳۳۱۲» اوست، بزمی که بسال ۸۸۹ (نهم سال از نهم‌عشر از نهم‌صد) سروده و بارها در ایران وهند چاپ‌شده‌است، ونیز در وین ۱۸۲۴م باترجمهٔ منظوم آلمانی آن از بارون روز تزویك آلمانی. **آغاز:** الهی غنچهٔ امید بگشای _ گلی از روضهٔ جاوید بنمای _ بخندان از لب آن غنچه باغم . .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۴۵ _ ف : مشار ۱۶۸۶ .

36715_ تهران، ملی: نسخ عبدالرحمان فرزند احمد جامی، در «کلیات» مؤرخ **۸۷۷** (گویاخوداو) [نسخه‌ها ۶ : ۲۶۴] .

36716_ تهران، خانقاه نعمت اللهی ۳۸۶/۵ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۸۸۶**، (ص ۱۲۲-۲۲۱)، آغاز برابر نمونه [ف. دیباجی ۲: ۱۰۲] .

36717 _ استانبول ، طوپقپوسرای

H. ۶۷۲/۲۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷** — **۸۹۵** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۵].

36718 — **شوروی**، آکادمی علوم شوروی D ۲۰۴ (۱۶۰۵): در «کلیات» او مؤرخ **۸۹۰** که گویا بخامهٔ جامی است. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیلمها: ۱۶۳].

36719 — **تهران**، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸—۹۰۳**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۹۷].

36720 — **تهران**، اصغر مهدوی ۲/۴۵۵: نستعلیق سدهٔ **۹—۱۰**، زرین، همراه «سبحة — الابرار» او [نسخه‌ها ۲: ۱۳۴].

36721 — **تهران**، مجلس ۴۵۸: نستعلیق گویا سلطانعلی مشهدی خوشنویس، سدهٔ **۹—۱۰**، ۱۳۹ گ [ف. مجلس ۲: ۲۷۰].

36722 — **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۳۸ Spi/VI ۴۵۹۶: نستعلیق سدهٔ **۹—۱۰** [ف. عبدالله ۲: ۴۹۱]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۶].

36723 — **ایاصوفیا** ۴۲۰۹: در «کلیات» او از سدهٔ **۹—۱۰**. فیلم آن در دانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها: ۱۶۱].

36724 — **قاهره**، دارالکتب ۴۶ م ادب فارسی: نستعلیق زیبا، سدهٔ **۹**، زرین، مصور، ۱۷۳ گ ۱۴ س [ف. مخطوطات ۲: ۲۳۹].

36725 — **تهران**، مجلس ۳۰۹۸: نستعلیق **۹۰۱** در استرآباد، زرین ۲۰۱ ص ۱۶ س (۳ ستون) [ف. مجلس ۱۰: ۶۴۹].

36726 — **تهران**، سلطنتی ۱۰۱۰ (۵۲۰ ف مکرر): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۰۳**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۸].

36727 — **هاروارد**، هوتن M ۴۳۱ ۵۰: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۰۴**. [نسخه‌ها ۴: ۳].

36728 — **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش شاه محمود **۹۰۸** نسخهٔ خوب [نسخه‌ها ۴: ۱۲].

36729 — **موزهٔ بریتانیا** (۲۸۹/۵) Or ۳۵۱۳: در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۹۰۸** (۱۵۰۲—۱م) [ذیل ریو: ۱۸۹].

36730 — **تهران**، ادبیات ۳۵ ۹ حکمت: در «کلیات» مؤرخ **۹۱۷** او [ف. ادبیات ۲: ۳۱].

36731 — **مشهد**، رضوی ۱۰۵۸/۵ (۵۰۲۴): در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۲۱** [ف. رضوی ۷: ۸۸۹].

36732 — **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۱۱۴: مقصدعلی، **۹۲۷**، ۲۱۵ گ ۱۰ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۵].

36733 — **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۸۵ (۵۲۶ ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ میر علی **۹۲۸**، مصور [ف. دکتر بیانی: ۲۹۴].

36734 — **استانبول**، طوپقپوسرای B ۹۱۲/۳: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۳۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۵].

36735 — **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۸۸۶/۲۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۱** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۶].

36736 — **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۱۰: شاه محمود نیشابوری، **۹۳۱**، ۱۵۰ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۵].

36737 — **پاریس**، عمومی Versailles ۹۲۲: نوشتهٔ **۹۳۳**، ۱۰۲ گ [نسخه‌ها ۴: ۱۳۲].

36738 — **موزهٔ بریتانیا** (۲۹۰/۵) Or ۲۹۳۵: در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۹۳۴**

(۱۵۳۸ م) [ذیل ریو: ۱۸۹].

36739 ـ **تهران**، مجلس ۳/۳۰۹۷: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۳۷** [ف. مجلس ۱۰: ۶۴۸].

36740 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۵ م ادب فارسی: تعلیق خوش، **۹۴۰**، زرین، مصور، ۱۵۴ گ ۱۴ س [ف. مخطوطات ۲: ۲۳۹].

36741 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۹۷/۵۲۰۸: محمود فرزند نظام هروی در بخارا، **۹۴۴** (۱۵۳۷ ـ ۱۵۳۸ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۶].

36842 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۴۳: در «کلیات» مؤرخ **۹۴۵** او [ف. مجلس ۸: ۲۴۲].

36743 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۰۶: نوشتهٔ **۹۴۵**، ۱۴۰ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۵].

36744 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۶۴۴ (۵۰۳۱): نستعلیق **۹۴۶**، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۸۹۵].

36745 ـ **تهران**، دانشگاه ۳/۳۱۳۶: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۴۷** [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۸۷].

36746 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۰۵۵ Add: نستعلیق محمد قاسم جامی، ع ۲/**۹۴۷** (۱۵۴۰ م)، ۱۵۰ گ [ریو ۲: ۶۴۸].

36747 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۷۲۵. H: محمد قاسم الکامی، **۹۴۸**، ۱۴۲ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۵].

36748 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۱/۵ تصوف فارسی: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۴۸** [مخطوطات ۲: ۲۲۹].

36749 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا: نوشتهٔ مقصود و ایاب، ۱۵ ع ۱۴/**۹۵۱**، زرین [نسخه‌ها ۵: ۳۷۹].

36750 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۸۹۰/۵: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۵۸** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۵].

36751 ـ **تهران**، مجلس ۴۵۷: شاه محمود مشهدی، **۹۵۹**، برگ یکم نونویس، ۱۵۴ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۲: ۲۷۰].

36852 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم شوروی B۱۹۱ (۴۶۱۵ ف): در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۹۵۹** [آکیموشکین ۱: ۶۰۷].

36753 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۷۲۶: حسن شریف شیرازی، **۹۵۹**، ۱۷۷ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۶].

36754 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۰۰۴۰ (۵۵۴ ف): نستعلیق خوش گویا سلطان محمد خندان، شوال **۹۶۱**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۲۹۴ ص ۱۴ س [ف. دکتر بیانی: ۳۲۴].

36755 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۰/۱ (۵۲۲ ف): در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۹۶۳**ـ**۹۷۸**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۹].

36756 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۰۸: نوشتهٔ **۹۶۵**، ۱۴۲ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۶].

36757 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰۲: در «کلیات» مؤرخ **۹۶۶** او [ف. دانشگاه ۲: ۱۸۸].

36758 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۴۳ (۵۵۶ ف): نستعلیق بابای حصاری، **۹۷۳** در بلدهٔ حصار، زرین، ۲۷۸ ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی: ۳۲۶].

36759 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۷۲۴: شاه محمد فرزند جلال الدین جهرمی،

۹۷۳ ، ۱۷۳گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۵۶] .

36760 ـ تهران ، ملك ۵۹۹۵/۳ : نستعلیق خوش محمد فرزند علاالدین رزمیی باخرزی، ۹۷۵ در «هفت اورنگ» او [رؤیت] .

36761ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۸۱۲: شاه محمود الکاتب مشهدی در شیراز، ۹۷۵ ، ۱۷۷گ ۱۲ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۵۶] .

36762 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۹۳ف) Or ۴۳۸۹: شعبان ۹۷۵(۱۵۶۸م) در بخارا ۱۳۹گ [ریو ، ذیل: ۱۹۰] .

36763ـ قاهره ، دارالکتب ۱۵۲/۲م ادب فارسی : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۷۸ [مخطوطات ۲ :۲۲۸] .

36764ـ تهران، دکتر مفتاح: نستعلیق احمد فرزند محمد ، ۹۸۰ در «کلیات» او [رؤیت] .

36765ـ تهران، دکتر وحیدنیا: نستعلیق زیبای علیرضا عباسی، خوشنویس، ۹۸۰، زرین، با دو مجلس تصویر، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

36766ـ تهران ، مجلس ۲۵۴۴ : در «کلیات» مؤرخ ۹۸۰ او [ف . مجلس ۸ : ۲۴۵] .

36767ـ تهران ، ملك ۵۹۹۳/۴ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۸۲ـ۹۸۳ ، در هرات [رؤیت] .

36768 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۰۷: معزالدین محمد حسینی، ۹۸۲، ۱۷۴گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۷] .

36769ـ تهران، ملی ۱۰۵۹ف : در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ ۹۸۵ [ف . ملی ۳ : ۷۷] .

36770ـ تهران، مجلس ۸۷۵۱ فهرست نشده: نوشتهٔ علاءالدین رزه‌ای، ۹۸۶ [رؤیت] .

36771 ـ تهران ، سلطنتی ۹۴۷۲ (۵۲۰ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۸۶، زرین [ف. دکتر بیانی : ۲۸۴] .

36772 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۲۱ Or: نستعلیق ۹۸۹ (۱۵۸۱ م)، مصور [ریو ۲ : ۶۴۹] .

36773 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ۶۷۰/۱ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۹۲ـ۹۹۳ [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۶] .

36774ـ تهران، سلطنتی ۳۰۴۳ (۵۱۹ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۹۴ـ۹۹۹، زرین [ف . دکتر بیانی : ۲۸۲] .

36775ـ تهران، سلطنتی، شماره ندارد (۵۵۵ف) : نستعلیق خوش میرحسین کلنگی حسینی، ۹۹۶ در بخارا، ۲۳۸ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی: ۳۲۵] .

36776ـ موزهٔ بریتانیا Add ۶۶۲۹: نستعلیق خوب ۹۹۷ (۱۵۸۹ م) ۱۳۹گ [ریو ۲ : ۶۴۹] .

36777ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۸ C Spi/VI ۴۶۰۹ نستعلیق ۲۹ ذیقعدهٔ ۹۹۸ در لاهور [ف. عبدالله ۲ : ۴۹۱]، زرین ، شاهی ، بامهر جهانگیر ، از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۹۶] .

36778 ـ تهران ، ملك ۵۹۹۷ : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۰ [رؤیت] .

36779ـ تهران، ملك ۵۹۷۰/۴ : در «هفت اورنگ» او از سدهٔ ۱۰ [رؤیت] .

36780ـ تهران ، ملی ؟ ؟ : نستعلیق خوش سلطان محمد خندان، سدهٔ ۱۰، زرین ،

آغاز برابر نمونه ، ۲۸۰ ص ۱۵ س [نسخه‌ها ۲۸۴:۶] .

36781ـ تهران، سنا۲۶۶ : نستعلیق محمد فرزند خواجه‌حاجی، سدهٔ ۱۰، زرین ، [نسخه‌ها۶:۵۰۷ و ۱:۱۲] .

36782ـ تهران، سلطنتی۲۴۴(۵۵۷ ف): سدهٔ ۱۰،زرین، بایك‌مجلس‌میناتورخوش، آغازبرابرنمونه،۳۵۳ص۱۲س[ف.دکتربیانی: ۳۲۷] .

36783ـ هاروارد، فرانسیس هوفر: نستعلیق [نسخه‌ها۴:۱۲] .

36784 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۰۳ Or : پیرامن ۹۰۰ . [نسخه‌ها۴ :۶۸۶] .

36785 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۹۲ف) Or ۴۵۳۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۶ م ، ۱۵۶ گ [ذیل،ریو : ۱۹۰] .

36786 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۷۰ Add : در «هفت‌اورنگ» اوازسدهٔ ۱۶م[ریو ۶۴۴:۲] .

36787 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۶۲ Add : در«هفت اورنگ» او ازسدهٔ۱۶م[ریو ۶۴۶:۲] .

36788 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۳۶۸ Or : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۶ م، مصور .

36789 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۴۹۳ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۶م،۱۴۲گ [ریو۲: ۶۴۹] .

36790 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A۱۵۸۵/۲۹ : در « کلیات» او از سدهٔ ۱۰ [ف. فهمی ادهم ۱:۱۳۷] .

36791 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۰۹: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۱۴۰ گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم۱:۲۵۷] .

36792 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۸۰۶/۶: در«هفت اورنگ» اوازسدهٔ۱۰ .

36593 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۸۹/۷: در «هفت‌اورنگ» اوازسدهٔ۱۰ [ف. فهمی ادهم۱:۲۴۶] .

36794 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۱۱/۲ : در«هفت اورنگ» اوازسدهٔ۱۰ [ف. فهمی ادهم۱:۱۴۹] .

36795 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۲۸: پیرامن‌سدهٔ ۱۰، ۱۵۱ گ ۱۴س [ف.فهمی ادهم ۱:۲۵۷] .

36796 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۴۹: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۱۹۶ گ۱۲س.

36797 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۷۲۷: حسین‌شیرازی، پیرامن‌سدهٔ۱۰[ف. فهمی ادهم۱ :۲۵۷-۳۵۸] .

36798ـمشهد،رضوی۱۰۲۷۷فهرست نشده: نستعلیق زیبای سدهٔ۱۰-۱۱، زرین، با دیباجهٔ نثری و سپس آغاز برابر نمو، ۵۶گ ۱۵س[رؤیت] .

36799 ـ تهران، دانشگاه ۴۸۵۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱،زرین، مصور، با عرض ۱۲۷ (۱۲۰۷) ۱۸۹ گ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۴ :۳۸۶۷] .

36800ـ تهران،مجلس۵/۴۱۳۰:در « هفت اورنگ » از سدهٔ ۱۰ - ۱۱ ، زریـن [رؤیت] .

36801 ـ تهران،اصغر مهدوی۴۰۹: نستعلیق خوش، سدهٔ ۱۰-۱۱،کناره‌ها آراسته برنگ بنفش ، در۱۲۷۷ از آن (ناصر) بوده [نسخه‌ها۲:۱۳۵] .

36802 ـ موزهٔ بریتانیـا ۹۷۴۵ Or : سدهٔ ۱۰-۱۱ [نسخه‌ها۴:۶۸۵] .

36803 ـ آصفیه۳۶۴:نوشته‌پیرامن

۱۰۰۰ [ف. آصفیه ۴: ۵۸۴].

36804ـ **تهران**، ملك۸/۵۰۵۹/۵:در «کلیات 17528» او نوشتهٔ **۱۰۰۶**، (۱۳۸پ-۱۷۹پ) [رؤیت].

36805 ـ **میشکان**، دانشگاه ۳۵۸ Ms: نوشتهٔ ۲۷ ذیحجهٔ **۱۰۰۶** [نسخه‌ها۵: ۷۱۵].

36806 ـ **قاهره**، دارالکتب۷۷ ادب فارسی: تعلیق زیبای محمد یوسف کابلی، ۳ شوال **۱۰۱۲**، زرین، ۱۵۶گ ۱۴ س [ف. مخطوطات۲: ۲۳۸].

36807 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۱۶ Or: نوشتهٔ **۱۰۱۲** مصور [نسخه‌ها۴: ۶۸۷].

36808ـ**لنین‌گراد**، آکادمی‌علوم۴۰۴ D (۱۱۰ ذیل): نوشتهٔ **۱۰۱۶**، ۱۳۲ گ [آکیموشکین ۱: ۴۳۳].

36809ـ**مشهد**، رضوی۱۰۵۳۹ فهرست نشده: نستعلیق رجب**۱۰۳۰**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۲۲ گ ۱۵س [رؤیت].

36810ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۱(۵۲۳ ف): در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۱۰۳۸**؟، زرین[ف. دکتر بیانی: ۲۹۱].

36811ـ **تهران**، ملی۹۷۳/۵ ف: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۱۰۵۶** [ف. ملی ۲: ۵۲۱].

36812 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۲۰۲۱/۶: با تاریخ **۱۰۵۷** در دفتر [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۲۲].

36813ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۶۷۴ Spi/VI ۳۸ E: نستعلیق ۲۷ ج **۱۱۶۵** [ف. عبدالله ۲: ۴۹۲]. از کتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۶].

36814ـ**لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۱۷۲۰ C: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۹** (ت۱) [آکیموشکین ۱: ۴۴۳].

36815 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۰۳/۵: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۱۰۸۵**، (ص۵۱۲-۶۷۸)، آغاز برابر نمونه [ف. دیباجی ۲: ۱۱۴].

36816 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۳۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین با ۸ مجلس زیبا، ۱۵۴ گ [ف. دانشگاه].

36817ـ **تهران**، سپهسالار۴۰۲/۲: در «هفت اورنگ» از سدهٔ **۱۱** [ف. سپهسالار ۵: ۱۱۵].

36818 ـ **تهران**، موزه ۴۳۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۲: ۲۱۸].

36819 ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۷(۵۲۷ ف): در «پنج گنج» او از سدهٔ**۱۱**، مصور[ف. دکتر بیانی: ۲۹۶].

36820ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۵۸: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱**، ۱۵۸گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

36821 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۹۱ف) Or ۴۱۲۲: نستعلیق‌زیبای شاه‌محمدکاتب‌سدهٔ **۱۷** م، ۱۷۸گ [ذیل ریو: ۱۸۹].

36822ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۴۷۲: در «هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۷** م [ریو ۲: ۶۴۶].

36823 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۹۰۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۱۳۸گ [ریو ۲: ۶۴۹].

36824ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۳۸ Api/VI ۴۳: نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله۲: ۳۰۲].

36825ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۵۳۶ppi/VI۴۸: نستعلیق پیرامن سدهٔ ۱۱.

36826ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۹ Kpi/VI ۲۰۹۷: نستعلیق پیرامن سدهٔ ۱۱ [ف. عبدالله ۲: ۳۰۰].

36827ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب D ۳۸ Spi/VI ۴۶۶۹: نستعلیق پیرامن سدهٔ ۱۱ [ف. عبدالله ۲: ۴۹۲]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۷].

36828 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۴۳۳/۱ Or: باتاریخ ۱۱۴۷ (۱۷۳۴م) دردفتر، (گ ۱ـ۲۰۲) [ریو ۲: ۸۷۷].

36829ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب G ۵۹ pi/VI ۲۸۵۸: نستعلیق محمدحسین کهاتلی، محرم ۱۱۶۰ [ف. عبدالله ۲: ۳۰۱].

36830 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۷۱ Add: نستعلیق جمال‌الدین ملقب به حسن ۱۱۷۷ (۱۷۶۴م)، با ۱۶ تصویر [ریو ۲: ۶۴۹].

36831ـ ـ تهران، سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ف): در «سبعهٔ» او نوشتهٔ ۱۱۸۷، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۹۲].

36832ـ تهران، دکتر مفتاح ۲۶/۴: باتاریخ ۱۱۸۹ـ۱۱۹۰ در دفتر [رؤیت].

36833ـ لنین گراد، آکادمی علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ ف): در «گلشن» گردآوردهٔ مهجور ۹۱ـ۱۱۹۹ [آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

36834ـ مشهد، رضوی ۹۶۴ (۴۴۸۷): نستعلیق سدهٔ ۱۲، زرین (ص ۱۶ـ۱۰۲ هامش) [رؤیت].

36835ـ تهران، ملی ۸/۱۰۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲، (ص ۶۸ـ۷۷)، چهارستونی [ف. ملی ۱: ۹۰].

36836ـ قم، آستانه ۱: ۳۵ـ۲-۶۱۴۲: نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز افتاده، ش ۳ دفتر [ف. آستانه: ۱۸۶].

36837ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۶۸، ۸۷۱ یو (۴): نستعلیق میانهٔ سدهٔ ۱۲، ۲۹۵، گ ۱۴ س [منظور احسن عباسی ۱: ۴۴۷].

36838ـ قاهره، دارالکتب ۴۵۰۱ س: تعلیق ۱۲۰۰، [ف. مخطوطات ۲: ۲۳۸].

36839ـ اسرائیل، ملی و دانشگاهی اورشلیم Ar.۸-۲۲۸: سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۵: ۱۰۹].

36840 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۹۴ف) Or ۴۳۹۰: ازسدهٔ ۱۸ م، ۱۲۹ گ [ذیل ریو: ۱۹۰].

36841 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۴۳۲ Add: نستعلیق هند، سدهٔ ۱۸ م، ۱۴۰ گ.

36842 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۶۵ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸م، ۱۴۰ گ [ریو ۲: ۶۴۹].

36843ـ تهران، سلطنتی ۵۰۹۹ (۵۵۸ف): نستعلیق محمدرحیم فرزند محمد، سه‌شنبه ۲۴ ج ۱/۱۲۰۴، زرین، ۲۵۳ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۳۲۸].

36844 ـ تبریز، ادبیات: نوشتهٔ ۱۲۱۹ [نسخه‌ها ۴: ۳۱۷].

36845ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۳۰۵/۳۰۰: نوشتهٔ لاله ئیکارام، ۱۲۲۳ (۱۸۰۸م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۶].

36846ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۶۸، ۸۷۱ (۵) یو: نستعلیق لاله در گاهمل، ۳

ذیحجهٔ **۱۲۲۳** ، ۳۰۲ ص ۱۱س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ :۴۴۷].

36847ـ **کاشان**، مدرسهٔ سلطانی ۲/۲۶۱ : نستعلیق **۱۲۲۵** [ف . مدرسهٔ سلطانی: ۴۳].

36848ـ **تهران**، مجلس ۲۵۵۸: شکسته نستعلیق **۱۲۲۸**، دارای ۴۰۰۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۲۶۲] .

36849 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ۶۶۹ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۱۲۳۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۶].

36850 ـ **مشهد**، رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴) : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۱** او [ف. رضوی ۷: ۶۷۰] .

36851ـ **تبریز**، ملی: نوشتهٔ **۱۲۳۳** [نسخه‌ها ۴: ۳۱۶].

36852 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۶۸ ادبیات (۹۲۱۱) : نستعلیق **۱۲۳۳** [ف . رضوی ۷: ۸۹۶] .

36853ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۴ : نستعلیق **۱۲۳۵** [نسخه‌ها ۵: ۶۵۱].

36854ـ **شیراز**، دکتر فرصت: نوشتهٔ **۱۲۳۶** [نسخه‌ها ۵ :۲۹۴] .

36855ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۰۷ : نستعلیق **۱۲۳۶** ، زرین [رؤیت].

36856 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۱۸: نستعلیق **۱۲۴۰** ، همراه دیوان هلالی [رؤیت].

36857ـ **تهران**، مجلس ۲/۲۶۷۲ : نسخ ، **۱۲۳۹** (ص ۲۳ـ۳۴۲)، کامل [ف. مجلس ۸: ۴۳۴] .

36858ـ **تهران**، دکتر مفتاح: باتاریخ **۱۲۴۰** بهمین خامه در دفتر، در هامش «جهانگشای نادری» آغاز برابر نمونه [رؤیت].

36859ـ **بادلیان** ۵/۲۸ اوزلی: باتاریخ **۱۲۴۰** در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳۵ هست [فیلمها: ۵۶۰].

36860ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۲۵۶ : نستعلیق **۱۲۴۳**، زرین، ۱۷۳ گ [ف. دانشگاه ۹: ۹۱۰] .

36861 ـ **تهران** ، ملک ۵۰۶۷/۴ : نستعلیق ابوالقاسم فرزند عبدالرضا قزوینی ساکن شیراز ، **۱۲۴۷** ، (۱۰۰پ ـ ۲۰۹پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

36862ـ **هاروارد** ، هوتن ۱۹ـ۹۰ typc : نبشتهٔ **۱۲۴۷** با آرایشهای زرین و چند میناتور . [نسخه‌ها ۴: ۷] .

36863ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۵۹: نستعلیق زیبای محمدتقی فرزند محمد بحرینی، ۲ رجب **۱۲۵۲** ، ۱۲۰ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

36864 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۰۱/۳: نستعلیق محمدعلی، ۲۳ ذیقعدهٔ **۱۲۵۴**، آغاز افتاده ، (ص ۱۸۵ ـ۳۹۲) [ف . دیباجی ۲: ۱۱۲] .

36865ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۲۰۱ B (۴۶۶۰ ف) : نوشتهٔ **۱۲۵۴** ، ۱۴۹ گ [آکیموشکین ۱: ۶۱۱] .

36866ـ **تهران**، ملک ۵۵۵۸: نستعلیق عبدالکریم فرزند اشرف، ج ۲/**۱۲۵۶**، راسته وچلیپا ، آغاز برابر نمونه، ۱۵۴ گ [رؤیت].

36867ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۷۸۳/۱/۷۵۰: نوشتهٔ **۱۲۷۰** (۱۸۵۳-۱۸۵۴م) برای برخوردار محمد بخش [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۶] .

36868ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۶۶ ادبیات (۸۴۱۶) : نستعلیق، عبدالعلی نایینی، ذیحجهٔ **۱۲۷۲** متن وهامش [ف. رضوی ۷ :۸۹۶].

36869ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۶۵ ادبیات

(۵۰۳۲) : نستعلیق محمدحسین نایینی **۱۲۷۷** [ف. رضوی۷: ۸۹۵] .

36870ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب F ۳۸ Spl/VI ۳۰۷۸: شکسته آمیز غلام‌محمد، ۱۳ اسوج ۱۹۱۰ (**۱۸۵۳**م) [ف. عبدالله ۲ : ۴۹۲] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین۱: ۱۹۷] .

36871ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۷۱ : نستعلیق **۱۲۸۱** [نسخه‌ها ۵: ۶۵۱] .

36872ـ **مشهد**، رضوی۱۰۶۷ ادبیات (۸۴۳۹) : نستعلیق تحریری حسنعلی **۱۲۸۲** [ف. رضوی ۷: ۸۹۶] .

36873ـ **تهران**، مجلس ۴۹۳۰ : شکسته نستعلیق محرم **۱۲۹۰**، ۱۳۵ گ ۱۵ س [رؤیت] .

36874ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۶۸ ، ۸۷۱ یو: نستعلیق قاضی شاه محمد فرزند قاضی محمد مهتاب، **۱۹۰۷**، آغاز برابر نمونه ۱۲۵ گ ۱۷ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۴۴] .

36875ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۶۸ ، ۴۷۱ یو(۶) : نستعلیق نظام الدین ۲۳ ساون سمت **۱۹۱۳** ، ۱۳۹ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۴۴۸] .

36876ـ **تهران**، سلطنتی ۲۹۹۸ (۵۵۹ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، زرین، ۲۷۳ ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی: ۳۲۹] .

36877 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۹ pi/VI ۵۶۶: نستعلیق پیراهن سدهٔ **۱۳** [ف. عبدالله ۲ : ۳۰۲] .

36878ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۶۸، ۸۷۱ یو(۲) : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳** ، ۱۸۱ گ ۱۱ س .

36879ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۶۸ ، ۸۷۱ یو(۳) : نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳** ، ۱۱۰ گ ۱۸ـ۲۱ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۴۶] .

36880ـ **تهران** ، خانقاه نعمت اللهی ۴۵۳ : نستعلیق جمال الدین حسینی فرزند میرزا سیدرضی، ۲۲ صفر **۱۳۲۶**، آغاز برابر نمونه ، ۳۵۴ ص ۱۲ س [ف. دیباجی ۲: ۱۴۱] .

36881ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۴۰۵/۲ : در «هفت اورنگ» [ف. دیباجی ۲: ۱۱۶] .

36882ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۷۶: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۲: ۱۳۵] .

36883 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۶۷۲ : نستعلیق هنـدی ، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۱۰۶] .

36884ـ **مشهد**، فرخ ۱۷۲: تاریخ یاد نشده، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۹۷] .

36885ـ **تهران**، مجلس ۸۹۷۵ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

36886ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۲۱۳۰ B (۴۲۷ ف): همراه «سبحة الابرار» بی تاریخ [اکیموشکین ۱: ۸۳] .

36887ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۰۴ D: در «کلیات» او، بی تاریخ (ش۵) [آکیموشکین ۱: ۴۴۳] .

36888ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۹۳۰ A (۴۶۵۸ ف): بی تاریخ، ۱۵۳ گ.

36889ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۶۸۲ A (۴۶۵۹ ف) : بی تاریخ ، (۴۱۳ ر ـ ۴۲۱پ) .

36890 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۸۸۳ B (۴۶۶۱ ف) : بی تاریخ، (۱۳۱ر ـ ۱۵۹پ) .

36891 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم B ۹۲۶ (۴۶۶۲ ف) : بی‌تاریخ ، (۱۴۴ ر- ۲۷۲ ر).

36892 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B ۱۸۱۹ (۴۶۶۳ ف): بی‌تاریخ،۱۳۸گ.

36893ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B ۱۸۷۵ (۴۶۶۴ ف): بی‌تاریخ،۱۶۲گ.

36894 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B۲۳۲۵ (۴۶۶۵ف) : بی تاریخ، ۱۵۰ گ.

36895 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B ۲۴۰۷ (۴۶۶۶ف): بی‌تاریخ،۱۴۵گ.

36896 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C ۱۱۱ (۴۶۶۷ ف) : بی‌تاریخ ، (۴۰ پ- ۱۵۴ پ) .

36897 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C ۱۸۴۷ (۴۶۶۸ ف): بی‌تاریخ،۱۵۰گ.

36898ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C ۱۹۱۹ (۴۶۶۹ف) : بی‌تاریخ،(۳۶۶پ- ۴۰۵پ) [آکیموشکین ۱: ۶۱۱- ۶۱۲].

36899ـ بنگال، ایشیاتك ۱۶۸منظوم (۱۴۸۴): نستعلیق، تاریخ یاد نشده.

36900ـ بنگال، ایشیاتك۱۶۹منظوم (۱۵۰۲) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال ۱۰۳] .

36901ـ بنگال، آسیایی۱۲۸ M۱۹۵ : نستعلیق، ناقص[ف. بنگال: ۸۷].

36902ـ استانبول ، طوپقپوسرای B ۱۴۳/۶ : در«هفت اورنگ» او [ف . فهمی ادهم۱: ۲۴۴] .

36903 ـ پاکستان،دانشگاه‌پنجاب۲) pi/V ۱۵۹ ۷۶۴: نستعلیق بی‌تاریخ، تازه، نوشته در کشمیر.[ف.عبدالله ۲ :۳۰۲]

36904ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب G Spi/VI ۳۸ ۳۲۶۳: شکسته‌آمیز تازه[ف. عبدالله ۲: ۴۹۳] .

36905ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۰۳/۳۳۰۸: تاریخ یادنشده .

36906ـ بادلیان ، ۲/۱۴۷ الیوت : نستعلیق محمدحسین کاتب. فیلم آن‌در دانشگاه‌ش ۹۰۷ هست [فیلمها: ۵۴۷] .

36907ـ قاهره، دارالکتب ۱۲ ادب فارسی: بی‌تاریخ، با تملك۱۱۶۵،زرین، ۱۵۲ گ ۱۱ س .

36908ـ قاهره، دارالکتب ۸۷ ادب فارسی: تعلیق،زرین،۹۸ گ۱۱س .

36909ـ قاهره، دارالکتب۱۲۱ادب فارسی: تعلیق خوش،زرین،مصور، ۱۷۰گ ۱۵ س [ف. مخطوطات۲:۲۳۸].

36910ـ قاهره، دارالکتب۴۷م ادب فارسی : تعلیق ، بی تاریخ ، زرین، ۱۴۸ گ ۱۹ س .

36911ـ قاهره،دارالکتب۱۶۵م ادب فارسی: تعلیق، در «پنج گنج» زرین.

36912ـ قاهره، دارالکتب ۷۹ ادب فارسی طلعت: نستعلیق ، ۱۴۰گ ۱۵س.

36913ـ قاهره، دارالکتب۸۱ قصص تیمور: نستعلیق زیبا، ۱۵۶ گ ۱۳ س [ف . مخطوطات ۲:۲۳۹] .

یوسف و زلیخا

ازپیر جمال اردستانی، جمال‌الدین‌محمد که یاد او در«تنبیه‌العارفین: ۱۰۹۹» گذشت. تربیت ازاین مثنوی اویادکرده‌است.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۳۴۵.

36914 ـ تهران، دکترمفتاح ۲۶۲: نستعلیق محمدقاسم فرزندرضا قلی‌میرزا فرزند

شاهرخ شاه ، یکشنبهٔ ۲۳ع۲/**۱۲۳۷** درشیراز [رؤیت] .

یوسف وزلیخا

حاذق هروی ، جنیدالله مخدوم هروی ، در گذشتهٔ ۱۲۵۹ .

بنگرید: فرهنگ سخنوران:۱۴۶ .

36915 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۲۰۸۱ (۴۶۵۶ ف) : نوشتهٔ **۱۲۷۵** ، ۱۴۵ گ .

36916ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۱۹۵۴ (۴۶۵۷ ف) : نوشتهٔ **۱۲۸۶** ، ۱۷۶ گ .

36917 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B۲۲۰ (۴۶۵۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۹۳**، (۱پ ـ ۱۷۹ر) [آکیموشکین۱:۶۱۱] .

یوسف وزلیخا

ازحاذق . شاید همان‌هروی. **آغاز:** الهی سینه‌ام را ساز قانون ـ زآهش بند تار ناله مضمون .

36918ـ **تهران** ، دکتر مفتاح۲۸۲: نستعلیق‌هندی سفرعلی، یکشنبه۲۹شوال**۱۲۴۴** درقصبهٔ خواجه‌کشی ، آغازبرابر نمونه.

یوسف وزلیخا

محمد حسین‌کاتب یزدی، دربخش ادبیات نثری، افسانه خواهدآمد.

یوسف وزلیخا

ازحشمت قاجار، همایون میرزا، که یاد او در«کلیات : ۱۸۵۵» گذشت . مثنویست با دیباچه‌ای کوتاه‌به‌نثرسپس‌توحید، نعت، ساقینامه، وصف هندوستان، توصیف عشق، آنگاه داستان یوسف وزلیخا، رویهم ۳۲۵۰ بیت[نسخهٔ‌مجلس]. **آغاز:** حمدبیحدلایزال‌راسزدکه خم‌خمخانه...الهی گوهرمقصودبنمای ـ بطور دل تجلایی بفرمای .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۳۴۵ .

36919 ـ **تهران**، مجلس ۲/۲۵۵۹: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۴** (ص۸۰ـ۱۹۱)رویهم ۳۲۵۰ بیت، آغاز برابر نمونه[ف. مجلس۸: ۲۶۴] .

یوسف وزلیخا=احسن القصص

از خاوری‌شیرازی ، میرزا افضل‌الله که‌یاد او در «دیوان : ۲۳۱۵» گذشت. داستان‌یوسف وزلیخاست به‌آنچنانکه‌درقرآن‌آمده،در ۷۰۰۰ بیت مثنوی ، درمدت‌ششماه سروده ودر ۱۲۴۰ به انجام رسانده است . وازهموست:ذوالقرنین در تاریخ قاجاریان، مدایح‌معتمدیه وجز آنها.

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۳۴۶.

36920ـ **تهران**،مجلس۲۶۹۸: نستعلیق سدهٔ**۱۳** ، آغاز افتاده: بود درچاه‌غفلت یوسف جان ـ خدا رازین‌چهش آزادگردان . انجام نیز افتاده: باین نوبت زنی گستاخ گشتم،دارای ۶۸۲۰ بیت، ۴۸۰ص ۱۵س [ف . مجلس ۸ : ۴۷۰] .

36921ـ **هاروارد**، هوتن : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، درفهرست‌بنام **احسن‌القصص**است، [نسخه‌ها ۲:۴] .

یوسف وزلیخا

از میرزادولت‌رضابیگ‌جنگی،وازهموست «گل ونوروز». **آغاز:** ای‌وجودت شده بقای همه ـ بازمین وزمان صفای همه .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۴۶.

36922ـ **آصفیه** ۱۴۴: نستعلیق‌محمد ضیاءالدین فرزند سراینده ، **۱۰۴۱** بروزگار سراینده ، ۱۶۴ گ ۱۴ س [ف . آصفیه ۲ : ۴۳۴] .

یوسف و زلیخا

از شعلهٔ گلپایگانی، که یاد او در «چاه وصال: ۲۷۵۳» گذشت. در پیرامن پنجهزار بیت، در چهل و یکسالگی، در چهل روز، بسال ۱۱۷۵ (خم فتنه) و یا ۱۱۸۰ (هزار و صد و هشتده یاسمن) سروده است. و تاریخ دوم مناسبتر است [ابن یوسف] و گمان ابن یوسف در اینکه این سراینده همان شعلهٔ اصفهانی باشد درست نیست [ذریعه]. تربیت مثنویی بهمین نام به شعلهٔ اصفهانی سید محمد حکیم الهی (م ۱۱۶۰) نسبت داده که گویا او نیز اشتباه کرده است [ذریعه] **آغاز:** الهی فیض الهامی عطا کن ـ دلم را نکته سنج مدعا کن.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۴۶ و ۳۴۷ ـ دانشمندان آذربایجان: ۱۷۵.

36923 ـ **تبریز**، ملی ۲۹۷۲: نوشتهٔ علی فرزند عبدالغفار در **۱۱۸۳** در فهرست از سراینده تنها به **شعله** یادشده است [نسخه‌ها ۴: ۳۱۶].

36924 ـ **تهران**، دکتر قاسم زده: نستعلیق محمدحسن فرزند ملاعوضعلی چگینی، رمضان **۱۲۶۵**، [رؤیت].

36925 ـ **تهران**، مجلس ۱۲۰۴: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، در فهرست از مثنوی و سرایندهٔ آن بتفصیل گفتگو شده، افتادگی دارد، و پیرامن ۴۵۰۰ بیت دارد، ۲۱۰ گ ۱۱ بیت [ف. مجلس ۳: ۷۰۲].

36926 ـ **اراك**، ابراهیم دهگان: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، نام سراینده در فهرست **مهدی** شعلهٔ گلپایگانی یاد شده است [نسخه‌ها ۶: ۵۸۹].

یوسف و زلیخا

از شهاب ترشیزی، میرزا عبدالله خان که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۵» گذشت. مثنوی‌ست که پس از «بهرام نامه: ۲۶۷۱» بنام خسروخان، درسه ماه سروده است: بعد از آن **یوسف زلیخا** کز طریق اختصار ـ درسه ماه پرتوالی بلکه کمتر گفته‌ام [دیباجهٔ دیوان خود او]. **آغاز:** بنام آنکه این دیوان دلکش ـ شد از پرکار تقدیرش منقش.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۴۷.

36927 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۱۱۰ حکمت شکسته نستعلیق **۱۲۸۹** [ف. ادبیات ۲: ۳۹].

36928 ـ **تهران**، مجلس ۱۲۰۵: نستعلیق نصرالله، سدهٔ **۱۳**، در شهر سنندج، پیرامن ۱۱۰۰ بیت، اکلیلی [ف. مجلس ۳: ۷۰۴].

36929 ـ **تهران**، موزه ۴۳۳۷: نستعلیق سلطانمحمد خندان، زرین، از کتابهای آستانهٔ شیخ صفی بوده، ۲۷۸ ص [نسخه‌ها ۲: ۲۱۸].

یوسف و زلیخا = یوسف و زلیخا طغانشاهی

منسوب به فردوسی (شاهنامه ۲۹۳۵:). از سراینده‌ایست با تخلص شمسی، که باید شمسی عراقی سرایندهٔ در بار شمس الدوله طغانشاه فرزند الب ارسلان برادر ملکشاه سلجوقی باشد که میان سالهای ۴۶۵ـ۴۸۵ سروده است. فردوسی خود گفته: یکی شاعری خوب **شمسی** لقب ـ بسی رنج برده بعلم و ادب ـ مرین قصهٔ یوسف نیکنام ـ بنظم او بگفت یکسر تمام. چندبار چاپ شده است.
آغاز: بنام خداوند هر دو سرای ـ که جاوید باشد بهر دو سرای ـ یکی فرد جبار و حی و صمد ـ نه شبهه و نه همتا نه جفت و ولد.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۲۱ و ۸۶۷ و ۱۹: ۳۴۷ ـ گفتار استاد مینوی مجلهٔ ادبیات س ۸ ش ۳ ـ ف. مشار: ۱۶۸۷ ـ هزارهٔ فردوسی و بطلان انتساب یوسف وزلیخا به فردوسی، روزگار نو ۵ (۱۹۴۵/۶) ش ۳: ۱۶ـ۳۶ از استاد مینوی ـ و نیز مجلهٔ ادبیات س ۸ ش ۳ یوست وزلیخا منسوب به فردوسی، مجلهٔ آموزش و پرورش ۹ (۱۳۱۸ خ)

و۱۴(۱۲۲۲خ).ش۱۰:۱وش۱۱:۲و۸۱وج۱۴ (۱۳۲۳خ)۳۹۳ازعبدالعظیم‌قریب[کتابشناسی فردوسی] .

36930ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۹۶۴: نوشتهٔ ۱۰۲۵ [نسخه‌ها ۴:۶۸۳].

36931 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۴۰۹۳ Add : نستعلیق محرم ۱۰۵۵ (۱۶۴۵ م) ، ۲۲۲ گ [ف. ریو:۵۴۵].

36932 ـ تهران، دانشگاه۱/۵۰۶۳: نستعلیق نزدیك ۱۸ رجب۱۲۰۷ (۱پ-۸۰ر) آغاز بمانندنمونه،درفهرست‌ازسراینده نام‌برده نشده است [ف.دانشگاه۱۵:۴۱۰۱].

36933ـهند ، بانکیپور۱۲:نستعلیق ۱۲۴۰، آغازبرابر نمونه،۱۹۷گ۱۵ س[ف. عبدالمقدر مولوی :۱۲] .

36934ـ تهران، ملی۲۲فهرست‌نشده: تحریری، محمدامین‌فرزندحاجی‌بابادر۱۲۴۲. آغاز برابر نمونه . [نسخه‌ها ۴ :۱۴۱] .

36935 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۰۰ف) Or ۲۹۳۰ : نستعلیق ۷ع۲/۱۲۴۴ (۱۸۲۸ م) ، ۲۴۰ گ [ذیل،ریو:۱۳۳].

36936 ـ تهران ، ملك ۵۲۷۹/۲ : نستعلیق صفر ۱۲۵۰ ، (۱۹۲پ - ۳۱۷ر) ، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

36937 ـ تهران ، مجلس ۲۶۹۹ : نستعلیق علی‌اکبر تفرشی، ۱۲۶۲، برای‌محمد تقی‌سپهر، ۶۰۰۰ بیت، آغازبرابر نمونه،۳۷۸ص ۱۶ س [ف. مجلس ۸:۴۷۱] .

36938ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۲۷/۹۷۵: نوشتهٔ سوایل‌شاه‌رضوی بهگری ، ۲۰ شوال ۱۲۷۳ (۱۸۵۵م) آغاز برابر نمونه[دکترمحمدبشیرحسین۱:۱۹۵].

36939ـهند، بانکیپور۱۳: نستعلیق، گزیدهٔ آنست‌ازسیدفرزنداحمدبلگرامی‌متخلص به‌صفیر ، ۱۲۷۸ (۱۸۷۱ م). آغاز: کنم‌حمد یزدان جان‌آفرین ـ خداوندهفت‌آسمان‌وزمین ۸۸گ ۱۴ س [ف . عبدالمقدر: ۱۳] .

36940ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۳۴۳: نوشتهٔ ۱۲۸۷ ، ۱۶۳گ [یادداشتهای‌سید عبدـ العزیزطباطبایی] .

36941ـ تبریز، ملی ۲۷۴۹: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۳۱۶] .

36942ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۰۱۶ Spi/VI ۲ : نستعلیق بی‌تاریخ[ف. عبدالله ۲:۴۲۸] . ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱:۱۹۵].

36943ـ بنگال، ایشیاتك ۱۷۰ منظوم (۶۰۵):شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال: ۱۰۳] .

یوسف وزلیخا

از خواجه مسعودقمی، که‌یاداودر«دیوان: ۲۵۲۷» گذشت .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۴۸.

36944ـ تهران،مجلس۵۹۲۹: نستعلیق سدهٔ۱۰ ، آغاز و انجام افتاده،۲۳۲ ص۱۷س [ف. مجلس۱۷ : ۳۱۹] .

یوسف وزلیخا

از ملاشاه محمد فرزند عبد محمدبدخشی [آکیموشکین]. گویاهمان‌سراینده‌ای که‌تکفیر شده وعوام قصدجان اورا داشته‌اند، که«دیوان» او درص ۲۳۷۱ یاد شده است .

36945 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C ۱۰۳ : در«کلیات»اوبی‌تاریخ،همراه‌دیوان و شرح رباعیات او [آکیموشکین۱: ۴۵۷].

36946ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم ۷

D (۴۶۷۰ ف) : تاریخ یادنشده ، (۶۵ پ- ۲۰۰پ) [آکیموشکین ۱:۶۱۲] .

یوسف و زلیخا

از ناظم‌هروی، ملافرخ‌حسین‌فرزندرضایی سبزواری که‌یاد اودر «دیوان:۲۵۶۵» گذشت. بدستورعباسقلی‌خان شاملو فرزند حسنخان فرمانروای‌هرات بروزگارشاه‌عباس، درچهارده سال ۱۰۵۸-۱۰۷۲ سروده است . در تاشکند ۱۳۲۲ق‌چاپ شده‌است. درآن‌آمده: زهجرت درهزار وپنجه وهشت ـ زمولودش‌سخن خوش دودمان گشت ـ بهفتاد ودوزد چتر تمامی‌ـ چو ماه‌چارده درنیکنامی. **آغاز۱)**: خدایا چون سپهرم سینه‌بگشای‌ـ دلم‌طوطی‌کن وآیینه‌بنمای‌ـ که‌آریم‌رخ‌معنی چواختر. **آغاز۲)**:خداوندا دلم درگاه دل‌ده ـ چوداغم‌تکیه بردیواردل‌ده. **آغاز۳)**: خدایا مست شوقم کن چوفرهاد‌ـ که شورعشق را شیرین‌کنم‌یاد.

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۴۸ ـ ف . مشار ۱۶۸۷.

36947ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۲۱۸ :ابوسعید فرزند شیخ‌ابوالحسن صدیقی سرهندی ، اواخرع۱/**۱۰۸۷**(۱۶۷۶ م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین۱:۱۹۷].

36948ـ **تهران**، سلطنتی۲۴۰(۶۳۹ ف) : نستعلیق سدۀ**۱۱** ، آغازبرابر نمونۀ **۱**، زرین ، باهفت مجلس آبرنگ .

36949ـ **تهران**،سلطنتی۳۰۶۳(۶۴۰ ف) : نستعلق میرمؤمن سدۀ **۱۱** ، آغاز برابر نمونۀ **۱**، ۳۶۲ص۱۵س[ف.دکتربیانی ۴۱۴- ۴۱۶] .

36950ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۵۵ دیوان ف: نوشتۀ ۱۵ذیقعدۀ **۱۱۳۱**، که درآن از شاه عباس۲ستایش شده [نسخه‌ها ۵:۵۷۸].

36951ـ **آصفیه** ۴۰ : نستعلیق**۱۱۴۵**، آغاز یك‌برگ افتاده ، ۳۴۹ص ۱۵ س [ف . آصفیه۲:۴۳۳] .

36952ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۲۱۲ (۴۶۷۶ ف): نوشتۀ **۱۱۵۴** ، ۲۳۱ گ[آکیموشکین۱:۶۱۲].

36953ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۷۱ منظوم (۸۷۸) : نستعلیق،**۱۱۶۰**[ف.بنگال:۱۰۳].

36954ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۶۶/۶: شکسته نستعلیق‌فضل‌الله**۱۱۷۱**(ص۲۲۳-۳۹۸) ۵۲۰۰ بیت، آغاز برابر نمونۀ **۱**،[مجلس۸: ۴۲۶] .

36955 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۸۲ : نستعلیق سدۀ **۱۲**، سرلوح و جدول زر . آغاز برابر نمونۀ **۲**، ۵۵۰۰ بیت‌است [ف.دانشگاه ۹:۱۳۸۳].

36956ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۳۴۵ : نستعلیق هندی سدۀ **۱۲** ، آغاز برابرنمونۀ**۱**، ۱۸۴گ ۱۴ س[ف . دانشگاه۱۵:۴۲۱۱].

36957 ـ **موزۀ بریتانیا** ۲۵۸۱۹ Add : نستعلیق محرم **۱۲۲۳** (۱۸۰۸ م) ، آغازبرابر نمونۀ **۱**،۲۰۲ گ [ریو ۲:۶۹۲].

36958 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI ۲۲۲ ۱۰۳۵: نستعلیق۲۳ج۱/**۱۲۲۵** آغاز برابر نمونۀ **۱** [ف.عبدالله ۲:۳۶۳] .

36959ـ **تهران**،مجلس۲۷۰۰ : نستعلیق خوش، آغاز و انجام نونویس **۱۳۳۱** و خود کهنه‌تر . آغاز برابرنمونه **۳**، ۳۴۰ص۱۶ س [ف. مجلس ۸:۴۷۲].

36960ـ **تهران**،ملك۵۱۴۹ : نستعلیق هندی پنجشنبه۱۶صفر**۱۲۳۳**درشاهجهان‌آباد، پیرامن۵۴۰۰بیت، آغازبرابر نمونۀ **۱**، ۱۵۷ گ[رؤیت] .

36961ـ **قم**، آستانه۴۸:۴ـ۵۷۹۱: شکسته نستعلیق باقر فرزند محمد حسین طبیب خوانساری، **۱۲۳۳**، ۱۰۰گ ۲۵س [ف. آستانه: ۱۸۲].

36962 ـ **تهران**، ملك ۵۱۴۷/۱: نستعلیق **۱۲۴۰** یازده بیت از آغاز نسبت بشمارهٔ ۵۱۴۷ این کتابخانه افتادگی دارد (۱ر ـ۱۵۴پ) [رؤیت].

36963ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۱۷۱ B (۴۶۷۴ف): نوشتهٔ **۱۲۵۵**، (۳پ ـ ۱۸۰پ).

36964ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۷۰ B (۴۶۷۳ ف): نوشتهٔ **۱۲۵۸**، ۱۹۴گ.

36965ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۴۶۹ B (۴۶۷۷ ف): نوشتهٔ **۱۲۵۹**، ۲۰۷گ [آکیموشکین ۱: ۶۱۲].

36966ـ **تهران**، مجلس ۲۵۹: شکسته نستعلیق **۱۲۶۸**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۲۰۲گ ۱۳ س [ف. مجلس ۲: ۲۷۰].

36967ـ **تبریز**، ملی ۲۶۹۴: نوشتهٔ ملاغیب‌الله در مدرس نرا (؟) **۱۲۶۸**. [نسخه‌ها ۳۱۶:۴].

36968ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۱۲۵۷ C (۴۶۷۸ ف): نوشتهٔ **۱۲۹۴**، (۱پ ـ ۸۴پ).

36969ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۸۶ A (۴۶۷۱ ف): بی تاریخ، (۲۴۵ پ ـ ۴۱۵پ).

36970ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۸۲۳ A (۴۶۷۲ ف): بی تاریخ، ۱۱۳گ.

36971ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۱ ۲ B (۴۶۷۵ ف): بی تاریخ، ۲۰۳گ.

36972 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۳۲۴ C (۴۶۷۹ ف): بی تاریخ، ۲۰۹گ.

36973 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۶۶ D (۴۶۸۰ ف): بی تاریخ، (۵۷پ ـ ۱۵۳پ) [آکیموشکین ۱: ۶۱۲ ـ ۶۱۳].

36974ـ **تهران**، ملك ۵۶۲۴/۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز در دیباجه افتاده: رسول خامهٔ قرآن حکایت. و انجام نیز افتاده [رؤیت].

36975ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶۰ pi/VI ۱۰۱۳: شکسته‌آمیز سید محمد علی میرحشمت علی، سدهٔ **۱۳** [ف. عبدالله ۲: ۳۶۳].

36976ـ **تهران**، مجلس ۸۳۵۷ فهرست نشده: [رؤیت].

36977ـ **مشهد**، فرخ ۲۲۷: تاریخ یاد نشده. [نسخه‌ها ۳: ۹۷] منتقل شده بدانشگاه مشهد.

36978ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۵۰/۱۵۴: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۷].

36979ـ **بادلیان**، e۴۹: شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده، ۱۳۰گ ۲۵س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۵۴ هست [فیلمها: ۲۷۵].

یوسف وزلیخا

ازسراینده‌ای ناشناخته، باعنوانهای: ۱ نسب زلیخا ۲ـ تحیر پرستاران از حال زلیخا ۳ـ بجنون گرفتار شدن زلیخا ۴ـ آگاهی زلیخا از مقدم عزیز مصر ۵ ـ حیلهٔ برادران یوسف ۶ـ بردن یوسف بصحرا ۷ ـ بچاه افکندن یوسف را ۸ـ بر آوردن کاروانیان یوسف را ۹ ۱ـ بشارت بشیران مصر ازمقدم یوسف ۱۰ـ سراپاشستن یوسف دررود نیل ۱۵٬۰۰۰ـ فرستادن زلیخادایه را بخدمت یوسف ۲۰٬۰۰۰ـ در آوردن زلیخا یوسف را بقصر هفتم و کام طلبیدن ۲۵٬۰۰۰ـ شرح حال زلیخا بعد از وفات

عزیز ۳۰ ـ بنکاح در آوردن یوسف زلیخا را (گفتار آقای خیام پور در مجلهٔ ادبیات تبریز). **آغاز:** سخن معجون جان وراح وروح است ـ سخن سر خوش صهبای صبوح است ـ سخن بال و پر طاوس عشق است ـ سخن چو بلک زن ناقوس عشق است.

36980 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۹۲۲ : نستعلیق حبیب الله **۱۳۲۴** ، انجام: محبت کرد رسم تازه بنیاد ـ که شد صیاد صید و صید صیاد.
[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۱۰] .

یوسف و زلیخا

ناشناخته

36981 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ ف): در «گلشن» گردآوری مهجور **۹۹-۱۱۹۱** [آکیموشکین ۱ : ۴۶۸] .

پوزش

هنگام تنظیم برگها برای چاپ بسته‌ای حاوی بیش از نیمی از نسخه‌های «بوستان» از دید من کنار ماند و به‌چاپخانه نرفت، اکنون باشرمندگی و پوزش خواهی آنها را در این قسمت می‌آورم.

در موارد دیگری نیز برخی نسخه‌ها ازقلم افتاده است، ولی تعدادآنها بسیار کم است.

این گونه ازقلم افتادگیها را همراه بانسخه‌هایی که بعداً به آنها برخورده‌ام درپایان چاپ بعنوان ذیل می‌آورم، ولی می‌بینید که قلم افتادگی در نسخه‌های «بوستان» گونه‌ای دیگر است. و می‌بایست همینجا آورده می‌شد. و برای اینکه نظم تاریخی نسخه‌ها مطلوب باشد تمام نسخه‌های «بوستان» را اعم از آنچه درجای خودیاد شده و آنچه ازقلم‌افتاده بود رایکجا دراین‌قسمت می‌آورم. ولی برای آن‌نسخه‌ها که یکبار پیش‌ازاین‌یادشده‌است شمارهٔ ردیف (لاتین) گذشته را تکرار می‌کنم.

بوستان

از سعدی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۱» گذشت. مثنوی‌ست در بحر تقارب‌در ده باب: ۱ـ عدل وتدبیر ۲ـ احسان ۳ ـ عشق و دلباختگی ۴ـ فروتنی ۵ ـ رضا ۶ ـ قناعت ۷ ـ تربیت ۸ـ شکر ۹ـ توبه ۱۰ـ مناجات، در۴۰۲۳ بیت، بسال ۶۵۵ سروده است:

ز ششصد فزون بود پنجاه و پنج ـ که پرور شد این نام بردار گنج. بارها چاپ شده است.

آغاز: بنام خداوندجان‌آفرین ـ حکیم‌سخن در زبان آفرین.

بنگرید: ذریعه ۳: ۱۵۵ ـ ف. مشار: ۲۳۵.

27733 ـ **تهران**، مجلس ۸۵۵۵ فهرست نشده: نسخه کهن در «کلیات» مؤرخ **۷۵۳** اگر ساختگی نباشد [رؤیت].

27734ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۸** [ف. مجلس ۸: ۲۸۴].

27735ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۱: در «کلیات» او از سدهٔ **۸** [ف. مجلس ۸: ۲۸۵].

27736 ـ **تهران**، مجلس ۵۱۷۷(یا ۲۵۷۲): در«کلیات» مؤرخ **۸۰۵**او[رؤیت].

36982 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۷۷۸(۳۴۴۷ف): در«کلیات»او نوشتهٔ **۸۲۱** [آکیموشکین۱: ۴۴۹].

27737ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب D ۳۸ pi/VI ۱۸۶۶: نستعلیق مظفرفرزند عبدالله، در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۶** [ف. عبدالله ۲: ۲۱۳].

36983 ـ**لنین گراد**، اکادمی علوم A ۳۱ (۳۴۴۰ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۹** [آکیموشکین ۱: ۴۴۵].

36984ـ **کاشان**، مدرسهٔ‌سلطانی ۳/۳۶۴:

نسخ، **۸۳۴** . [ف مدرسهٔ سلطانی: ۱۰] .

36985 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۹۰: در جنگ نوشتهٔ **۸۳۶** ، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۷۲] .

36986 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۴۶ف) Or ۲۹۴۸: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۴۴**(۱۴۴۰ م) [ریو ، ذیل: ۱۶۴] .

27738ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۷۶/۸ (۷۲۴ ف) : نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی ، با تاریخ **۸۶۳** بهمان خامه در دفتر [ف. دکتر بیانی : ۵۵۴] .

36987 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۷۳۳۰ Add : بالی‌سلطان ، رجب **۸۷۱** برسم خزانهٔ السلطان ... محمد خان بن‌سلطان مرادخان. [ریو ۲: ۶۰۱].

36988ـ **مدینه**، عارف‌حکمة ۴۵: نوشتهٔ **۸۷۴** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۴].

36989 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم A ۴۷۶ (۳۲۷ ف) : نوشتهٔ **۸۸۸**، ۱۴۳ گ [آکیموشکین ۱ : ۷۴] .

36990 ـ **پاریس**، ملی ۲۰۸۳ : نوشتهٔ محمد فرزند جلال‌الدین تبریزی، شوال **۸۹۱** [نسخه‌ها ۵: ۶۷۷] .

36991 ـ **پاریس**، ملی ۷۸۱ .S.P: برسم کتابخانهٔ الغ بیك **۸۹۲**. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳].

27739 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۹۲۵ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۳** [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۸۵] .

36992 ـ **تهران**، ملك ۴۸۰۰: نستعلیق ممتاز سلطان علی‌مشهدی ، تاریخ‌یادنشده، ۱۲۷ گ ۱۲ س [ف. ملك: ۵۹] .

36993 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۲ ادب فارسی : تعلیق سلطانعلی خوشنویس هروی ، رجب **۸۹۳** ، زرین، و شش تصویر از کمال‌ـ الدین بهزاد هروی با توقیع او که سالهای ۸۹۳ ـ ۸۹۴ ساخته است ، ومهر شاه عباس [مخطوطات ۱ : ۴۲] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۰۲ هست [فیلمها : ۲۳] .

36994ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۵: نستعلیق بسیار خوب نظام الیامی (؟) فارسی ، **۸۹۷** ، زرین ، نسخه درعثمانی بوده، ۱۶۹ گ ۱۲ بیت [ف . مجلس ۳: ۵۶۰] .

36995 ـ **مدینه**، مکتبة‌الشفاء ۸۸۳: نوشتهٔ **۸۹۷** [نسخه‌ها ۵: ۵۱۱].

36996 ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۷۰۴۸: نوشتهٔ **۸۹۷** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۴] .

27740 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۷ (۴۰۸ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ ۹ (بنگرید: دیوان 23379) [ف. دکتر بیانی: ۱۴۳] .

27741ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۴۷۸ : در « کلیات » او از سدهٔ ۹ [ف . دانشگاه ۸ : ۸۷۲] .

36997 ـ**تهران**، ملی ۹۴۴ف: نستعلیق سلطان محمدنور، سدهٔ ۹ ، زرین، ۵۳ گ ۱۹ س [ف . ملی ۲: ۴۸۵] .

36998 ـ**قاهره**، دارالکتب ۶۰۰۷ س: از سدهٔ ۹ با آرایشها و نقوش بسیار ممتاز [مخطوطات ۱: ۴۳] .

27742 ـ **هند** ، بانکیپور ۹۱ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۵** م. [ف . عبدالمقدر: ۱۳۶] .

27743ـ **هاروارد**، هوتن MS:p۴: در « کلیات » او از سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [نسخه‌ها ۴ : ۶] .

36999 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۵۴۱ :

سدهٔ **۹ـ۱۰** و نستعلیق محمدعلی گونابادی در رمضان ۱۲۵۱ در برگهای ۱ و ۲ و پایان، زرین، [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۴۸۷] .

37000ـ **تهران،** ملك ۵۹۳۹ : نستعلیق زیبای سلطانعلی مشهدی ، ۱۰ رجب **۹۱۴** ، زرین ، با یادداشتی دربارهٔ نویسنده [رؤیت].

37001 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۲۶۸ : نستعلیق حاجی عزالدین، **۹۱۷** ، زرین [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۳۸] .

27744ـ **تهران،** سلطنتی ۳۳۱ (۴۰۹ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ اوحدی شیرازی **۹۱۷** ، در نسخه بنام «سعدی نامه» است [ف. دکتر بیانی : ۱۴۵] ،

27745ـ **تهران،** سلطنتی ۳۳۰ (۴۱۰ ف): در «کلیات» او که باید نوشتهٔ اوحدی شیرازی **۹۱۷** باشد (بنگرید : دیوان :23385)[ف. دکتر بیانی : ۱۴۶] .

37002ـ **تهران،** سنا ۲۶۸ : نستعلیق سلطان محمد خندان ، **۹۲۰** ، با تصویر کار هرات ، زرین [نسخه‌ها ۶: ۵۰۸ و ۱۰: ۱۰] .

37003 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۰۹ : نستعلیق زیبای محمد القوام الکاتب ، **۹۲۱** ، زرین ، [رؤیت] .

37004ـ **تهران،** مهدی بیانی: نستعلیق زیبای شاه محمود نیشابوری ، **۹۲۳** ، تنها نیمهٔ دوم آن است [نسخه‌ها] .

27746 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۵۴ : در «کلیات» مؤرخ **۹۲۳** او[رؤیت] .

27747 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۳۵۷۰ : نوشتهٔ معزالدین رضوی، **۹۲۴**، ۱۵۴ گ ۱۱ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۹۴].

37005 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۰۶ : نستعلیق زیبای عطار شیرازی ، **۹۳۰** (گویا صوفی بنام سدهٔ دهم) ، زرین، ۱۸۰ گ ۱۲ س .

27748 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۹۱ : در «کلیات» مؤرخ **۹۳۲** او[رؤیت] .

37006ـ **بادلیان** ، ۱۲۵/۴ اوزلی : نستعلیق شوال **۹۳۶** درسبزوار . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳۲ هست [فیلمها : ۵۵۹] .

27749 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۶۸۱ : نوشتهٔ پیرعلی فرزند عبدالرحمان جامی ، **۹۴۰**، ۱۶۰ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۴] .

37007ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۱۶۰ (۳۳۳ ف) : نوشتهٔ **۹۴۲**، ۱۵۴ گ [آکیموشکین ۱: ۷۴] .

37008 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱/۲۲۱۱ نستعلیق رمضان **۹۴۳** زرین ، [ف . دانشگاه ۹: ۸۸۹] .

27750 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۳۲ : نوشتهٔ محمد فرزند علی ، **۹۴۴** ۱۵۳ گ ۱۳ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۶۵].

27751 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H. ۱۶۹۰ : نوشتهٔ **۹۴۵** ، گزیدهٔ آنست، ۱۱ گ ۱۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۷].

37009ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم A ۳۲ (۳۲۴ ف) : **۹۴۸**، (۱پ ـ ۱۳۹ ر) [آکیموشکین ۱: ۷۴] .

27752ـ **قاهره،** دارالکتب ۳۱ ادب فارسی: در «کلیات» مؤرخ **۹۴۹** او [مخطوطات ۲: ۶۷] .

37010 ـ **تهران** ، دانشگاه ۸۱۰۷ : نستعلیق حیدر حسینی سبزواری ، **۹۵۱**، زرین [نسخه‌ها و اسناد : ۹] .

37011ـ **تهران،** مجلس ۵۰۷۲ : نستعلیق زیبای شاه محمود خوشنویس ، **۹۵۲** ، زرین [رؤیت] .

27753 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/۲۴۷۱/۵۷۸۸ : همراه «گلستان» نوشتهٔ ۹۵۳ (۱۵۴۶م) [دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۳۴] .

37012 ـ قاهره ، دارالکتب ۵ ادب فارسی: تعلیق خوش مظفرعلی ۹۵۵ درقسطنطنیه [مخطوطات ۱: ۴۳] .

37013ـ هاروارد ، فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش سیدحسین حسینی بخاری ۹۵۸ زرین ، [نسخه‌ها ۴: ۱۰] .

27754 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۴۰ : نوشتهٔ مظفرعلی شیروانی ، ۹۵۸، ۱۳۴ گ ۱۱ س [فهمی ادهم ۱: ۱۹۰].

37014 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۴۶۹ فهرست نشده : نستعلیق ، صفر ۹۵۹، زرین، ۱۵۳گ [رؤیت] .

27755 ـ تهران، سلطنتی ۳۵۰ (۴۳۰ ف) : نستعلیق خوش میرحسین سلطانی حسینی ، الکاتب الکتابدار فی بلدة بخارا ، ۹۶۱ ، زرین ، با چهار مجلس میناتور زیبا، در۱۰۱۴ درکتابخانهٔ جهانگیر پادشاه هند بوده [ف . دکتر بیانی: ۱۷۱].

27756 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H ۶۷۳ : همراه « گلستان » نوشتهٔ ۹۶۱ ، زرین [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۹۱].

37015 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۴۷۵ (۳۲۶ ف): نوشتهٔ ۹۶۲ ، ۱۴۲ گ [آکیموشکین ۱: ۷۴].

37016ـ تهران، مهدی بیانی: نستعلیق زیبای شاه محمودکاتب، ۹۶۳ همراه «گلستان» [نسخه‌ها] .

37017ـ مشهد ، رضوی ۱/۱۰۲۹۷ فهرست نشده : باتاریخ ۹۶۶ دردفتر، آغاز و انجام افتاده [رؤیت] .

27757ـ استانبول ، طوپقپوسرای H ۱۰۳۰ : نوشتهٔ ۹۶۶ ، ۱۵۱ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۵] .

27758 ـ تهران ، سلطنتی ۱۰۰۳۹ (۴۳۸ ف) : نستعلیق زیبای علی (گویا محبی بوده ودست برده‌اند علی کرده‌اند)، پایان شعبان ۹۶۸ ، زرین، گزیدهٔ آن است، ۴۶ ص ۱۱ س [ف . دکتر بیانی ۱ : ۱۷۸] .

37018ـ تهران، دکتر مفتاح: نستعلیق رمضان ۹۷۰، زرین گزیده‌ایست [رؤیت].

27759 ـ تهران ، سلطنتی ۳۱۴۰ (۴۳۲ ف): نستعلیق زیبای میرعلی (جز میر علی هروی م ۹۵۲) السلطانی، ۹۷۰، برسم کتابخانهٔ عبدالله بهادرخان ، زرین [ف. دکتر بیانی: ۱۷۳] .

37019 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۴۹۴۴ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۷۴ (۱۵۶۶م) [ریو ۲ : ۵۹۵] .

37020ـ کپنهاك، سلطنتی ، اهدائی دانشگاه ۷: نستعلیق ترکی سیدی فرزند پیر محمد ، محرم ۹۷۷ [نسخه‌ها ۵: ۷۱۰].

37021ـ قاهره، دارالکتب ۲۴ ادب قوله: نوشتهٔ احمدفرزندحسن، ۹۷۷ [مخطوطات ۱: ۴۵] .

27760 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۹۲۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۷۸ ، [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۸۷] .

27761 ـ استانبول ، طوپقپوسرای M. R ۴۳۳ : نوشتهٔ ۹۷۹ ، ۱۵۵ گ ۱۳ س [فهمی ادهم ۱: ۱۶۵].

27762ـ تهران ، مجلس ۱۱۳۶: در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۸۲ [ف . مجلس ۳ : ۵۴۸] .

37022 ـ قاهره، دارالکتب ۱۲۰ ادب

طلعت : نوشتهٔ حاجی حسین‌جامی ۹۸۲ زرین.

37023ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۳ ادب قوله: نوشتهٔ حمید محمود ۹۸۲، زرین [مخطوطات ۱ : ۴۴ و ۴۵] .

37024ـ **تهران**، ملك ۵۹۶۱ : نستعلیق خوش پیرامن ۹۸۴ ، زرین ، با یك تصویر ، [رؤیت] .

37025 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ ادب طلعت : نوشتهٔ پنجشنبه ج ۹۸۴/۲ ، زرین [مخطوطات ۱ :۴۴] .

37026ـ **آصفیه** ۱۴۳ : نستعلیق خوش ۹۸۴ [ف. آصفیه۲: ۴۰۷] .

27763ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B. ۱۳۹ : نوشتهٔ محمد ۹۸۵ ، ۱۴۳ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۵] .

37027ـ **تهران**، سنا ۱۹۰: نستعلیق خوش شاه محمود نیشابوری، زنده در ۹۷۲ـ ۹۸۹ ، زرین، از کتابهای دکتر بیانی بوده‌است [نسخه‌ها ۶ : ۴۷۱] .

27764 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۹۳۱ : نوشتهٔ علی کاتب ، ۹۹۱ ، ۱۶۳ گ ۱۳ س [ف. فهمی ادهم ۱:۱۹۶] .

27765 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۸۵۸ (۴۲۷ف) : نستعلیق ۹۹۳ ، زرین ، همراه «گلستان» [ف. دکتر بیانی: ۱۶۷].

37028 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۸۱ (۳۴۴۶ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۹۳ [آکیموشکین ۱:۴۴۸] .

27766 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۳۵ : نوشتهٔ محمد رضا مشهدی، ۹۹۳، ۱۷۹ گ ۱۱ س [فهمی ادهم ۱ :۱۹۶].

37029ـ**قاهره**، دارالکتب ۸۳ الزکیه: نستعلیق زیبا، اواخر ع ۹۹۵/۲، زرین [مخطوطات ۱: ۴۵] .

27767ـ **تهران**، سلطنتی ۳۵۲ (۴۴۰ ف) : نستعلیق خوش شاه قاسم، ۵ رمضان ۹۹۶ زرین ، گزیدهٔ آن است ، ۳۸ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۱۸۰] .

37030ـ **تهران**، ملی ۹۷ فهرست نشده: نستعلیق خوش سلطانمحمد نور ، ۹۹۷، ۱۰۴ ص ۱۹ س [نسخه‌ها ۴ :۲۳۷] .

27768 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۹۰ (۴۲۸ ف): نستعلیق زیبای عمادالملك الحسنی، در دارالسلطنه قزوین ، دههٔ میانهٔ صفر ۹۹۸، زرین، همراه «گلستان» [دکتر بیانی ۱۶۸].

37031ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱۲ ادب طلعت : نستعلیق ع ۹۸۸/۱، زرین [مخطوطات ۱:۴۴] .

37032ـ **تهران**، ملك ۵۶۱۸: نستعلیق خوش امیرالکتاب شیرازی ، سدهٔ ۱۰. زرین [رؤیت] .

37033ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۸۵۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، با دو تصویر، زرین، انجام افتاده ، ۱۴۳ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه : ۱۴ :۳۸۸۲] .

37034ـ **تهران**، مهدی بیانی : نسخ خوش شمس‌الدین شیرازی ، نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۰، همراه « گلستان» با رقم الحاقی منعم الدین اوحدی .

37035ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۶: میرعماد خوشنویس ، برای اعتقاد خان، سدهٔ ۱۰، زرین ، ۲۰۵ گ ۱۰ بیت [مجلس ۳ : ۵۶۰].

27769ـ **تهران**، سلطنتی ۳۵۳ (۴۳۹ ف) : نستعلیق زیبای شاه محمود نیشابوری ، سدهٔ ۱۰ ، زرین، با یك مجلس بزم زیبا ، گزیدهٔ آن است ، ۲۰ ص ۱۱ س [ف. دکتر بیانی : ۱۷۹] .

27770ـ **تهران**، سلطنتی۳۵۸(۴۳۱ ف) : نستعلیق‌زیبای شاه محمودنیشابوری،سدهٔ ۱۰، زرین ، ۳۵۴ ص ۱۲ س [دکتر بیانی: ۱۷۲] .

27771ـ **تهران**، سلطنتی۳۴۷(۴۳۳ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، زرین،۲۷۱ص ۱۲ س.

27772 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۱۴۱ (۴۳۴ف): نستعلیق‌خوش سدهٔ۱۰،زرین، ۲۵۴ ص ۱۲ س [ف . دکتربیانی:۱۷۴].

27773 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۷۵۹ (۴۱۱ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ۱۰.

27774ـ **تهران**، سلطنتی۳۲۸(۴۱۲ ف) : در«کلیات» او از سدهٔ۱۰ .

27775 ـ **تهران**،سلطنتی ۳۴۱ (۴۲۶ ف) : نستعلیق زیبای سدهٔ۱۰،زرین‌بنام«سعدی نامه» است، همراه «گلستان»[ف.دکتربیانی: ۱۶۵] .

27776ـ **تهران**، سلطنتی۳۶۰(۴۲۹ ف) : نستعلیق زیبا، گویاسلطان محمدخندان، سدهٔ۱۰ ، زرین ، با شش مجلس تصویر زیبا، ۳۵۱ ص ۱۲ س [ف . دکتر بیانی:۱۷۰].

27777 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۵۷/۱ (۷۴۶ ف) : نستعلیق زیباگویاسلطان‌محمدنور، سدهٔ ۱۰، زرین [ف ، دکتر بیانی :۵۹۹].

27778 ـ **تهران**،دانشگاه ۵۱۵۳:در «کلیات» او ز سدهٔ ۱۰ [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۸] .

27779 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۵۹ : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰، گزیدهٔ‌آنست، زرین، ۲۳گ ۱۱ س [ف. سپهسالار ۵:۶۵۸].

27780 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۲۴۸۷ : سدهٔ ۱۰ ، ۱۹۸ گ ۱۱س.

27781 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۲۸ : سدهٔ ۱۰، ۱۴۴ گ ۱۱س.

27782ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۲۹ : سدهٔ ۱۰ ، ۱۸۱ گ ۱۲س.

27783ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۳۴ : ۱۲۴گ ۱۵ س .

27784ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۳۳: سدهٔ ۱۰، ۱۴۸ گ۱۵ س.

27785 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R . ۹۳۶ : سدهٔ ۱۰،۱۴۵گ۱۵س[ف.فهمی ادهم ۱ :۱۹۶ـ ۱۹۷] .

27786 ـ **هند**،بانکیپور۹۷: نستعلیق سدهٔ۱۶ م، ناقص ، ۱۱۹ گ ۱۵ س .

27787 ـ**هند**، بانکیپور۹۸: نستعلیق سدهٔ ۱۶ م ، ۲۱ گ ۱۲ س .

37036 ـ**هند**،بانکیپور۹۶: هدایةالله شیرازی ، سدهٔ ۱۶ م، همراه «گلستان» [ف. عبدالمقدر:۱۴۹ـ۱۴۷] .

37037ـ **مشهد**، رضوی۱۷۷ ادبیات: دو دانگ، پایان سدهٔ ۱۰ ،زرین، بانمونه‌هایی از خط‌علیمحمدخوشنویس‌سفاییِ‌یزدی‌در۱۲۶۱ [ف . رضوی ۷: ۲۱۹] .

37038ـ**موزهٔ بریتانیا**Or۱۳۶۵: در«کلیات» او نوشتهٔ عنایت‌الله کاتب سدهٔ۱۶م [ریو ۲: ۵۹۸] .

37039 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۵۱ف) Or ۴۱۲۱ : نستعلیق محمد قاسم فرزند شادیشاه ، سدهٔ ۱۶ م ، ۱۴۷ گ [ریو ذیل : ۱۶۶] .

37040ـ**موزهٔ‌بریتانیا**،Oa۱۰۹۰۹ سدهٔ ۱۰ ، [نسخه‌ها ۵: ۶۸۶] .

37041 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۹۵۱ Sloane : نستعلیق‌قوام‌فرزندمحمدشیرازی،

سدهٔ **۱۶** م ، همـراه « گلستان ».

37042 ـ **مـوزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۹ Or : از سدهٔ **۱۶** م [ریو۲ : ۶۰۲] .

37043ـ **هاروارد** ، فرانسیس هوفر نستعلیق خوش شاه محمد مذهب ، سدهٔ **۱۰** ، زرین [نسخه‌ها ۴ : ۱۰] .

37044 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۴۷ف) Or ۲۷۴۳ : در « کلیات » او از سدهٔ **۱۶** م [ذیل،ریو : ۱۶۵] .

37045ـ **قاهره**، دارالکتب ۴ م ادب فارسی : نوشتهٔ میرعلی حسینی کاتب‌السلطان هروی ، سدهٔ **۱۰** [مخطوطات ۱ : ۳۳].

27789ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۳۲۸ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱ـ۱۰** [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۱۴] .

27790ـ **هند**، بانکیپور۹۹: نستعلیق زیبا، گویا میرعماد ، سدهٔ **۱۰ـ ۱۱** ، ۱۸ گ ۱۳ س .

27791 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۸۳ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۰۰** او [رؤیت] .

37046 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۴۰: نستعلیق ۱۵ ع ۱/**۱۰۰۰** ، گویـا از باباشاه سپاهانی است [نسخه‌ها ۲ :۶۴] .

27792ـ **تهران**، مجلسی ۱۱۳۸:در «کلیات» مـؤرخ **۱۰۱۰** او [ف . مجلس ۳ : ۵۵۳] .

27793ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۸۱۴D ۴۵۹۳: نسخ خواجه‌نوحی بیگ **۱۰۱۰** [ف. عبدالله۲:۴۶۵] .

37047ـ **قاهره**، دارالکتب ۴ تصوف فارسی : نوشتهٔ مصطفی فرزند حسن معروف‌به ابن دشلن**۱۰۱۰** [مخطوطات ۱ : ۴۳].

27794ـ **تهران**، سلطنتی۳۵۴(۴۳۵ ف) : نستعلیق خوش شاه قاسم،غرهٔ‌صفر**۱۰۱۴** زرین ، ۲۹۶ ص ۱۳ س [ف . دکتر بیانی : ۱۷۵] .

27795ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۹ : در «کلیات » مؤرخ **۱۰۱۷** او [ف . مجلس ۳ : ۵۵۴] .

37048 ـ **یوگسلاوی** ، نوشتهٔ رجب فرزند موسی **۱۰۲۸** . فیلم‌آغازآن‌در دانشگاه ش ۲۰۱۶ هست [فیلمها: ۶۳۷].

37049ـ **لنین‌گراد**،اکادمی علوم۸۳ C (۳۵۷ ف) : نوشتهٔ **۱۰۳۱** ، ۱۴۹ گ.

37050 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۵۸ Add : نستعلیق شعبان **۱۰۳۸** (۱۶۲۹ م) ۱۲۹ گ [ریو۲: ۶۰۲].

37051 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۲ Add : نوشتهٔ **۱۰۳۹** (۱۶۲۹ م)، ۱۷۵گ [ریو ۲ : ۶۰۳] .

37052ـ**لنین‌گراد**، آکادمی‌علوم C۷۸ (۳۴۴۳ف) :در«کلیات»او، **۱۰۴۰**[آکیموشکین ۱:۴۴۶] .

37053ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۶/۳: نستعلیق ۱۴ ع ۱/**۱۰۴۵**(ص۴۷ـ۱۳۳) [ف. دانشگاه ۹:۱۳۴].

37054ـ **هاروارد**، هوتن ۴ـ۴ P: نستعلیق ترکی **۱۰۴۹**، نوشتهٔ ابـوعلی احمد فرزند حاج‌مصطفی‌فرزند اسد، با گزارش برخی از واژه‌هابترکی [نسخه‌ها ۴ :۲].

37055 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B ۱۱۵۱ (۳۳۴ف): نوشتهٔ **۱۰۵۴**،(۳۱پـ ۱۴۱پ) [آکیموشکین ۱ :۷۴].

27796ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای R۲۰۲۱/۵ : با تاریخ **۱۰۵۷** در دفتر[ف. فهمی ادهم ۱ :۳۲۲] .

37056ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۱۲ C (۳۵۹ف) : نوشتهٔ **۱۰۶۰**، (۱پ-۲۴۶ر) [آکیموشکین ۱ : ۷۶] فیلم آن در دانشگاه ش ۵۶۵ هست [فیلمها : ۵۶۵].

37057ـ تهران، دانشگاه ۲/۱۴۲۷: در جنگ امامقلی ایمانی، محرم **۱۰۷۴**، (۳۷ ر-۸۶ر) [ف. دانشگاه ۸: ۱۰۰].

37058ـ موزهٔ بریتانیا ۱۸۴۱۲ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۶** (۱۶۶۶م) [ریو ۲: ۶۰۰].

27797 ـ نجف، سید محسن حکیم ۱۰۲۴/۲ : نوشتهٔ **۱۰۸۴**، ناقص [یادداشتهای سید احمد اشکوری].

37059 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۵۷ Add : ع/۱۶ **۱۰۹۸**(۱۷۸۷م)، ۱۵۸ گ [ریو ۲ : ۶۰۳].

37060ـ تهران، ملك ۶۳۶۴: نستعلیق محمد شفیع حسینی فرزند مهرآیین، گویا سدهٔ **۱۱** ، زرین [رؤیت].

37061ـ تهران، مجلس ۲۶۶۴/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۲۶۱ - ۴۴۵)، زرین، آغاز افتاده [ف. مجلس ۸: ۴۱۶].

37062 ـ تهران، مجلس ۴۱۵۳ : نستعلیق زیبای عبدالواحد مشهدی، سدهٔ **۱۱**، زرین، ۳۰۶ گ ۱۴ س [رؤیت].

37063 ـ یزد، جامع کبیر ۵ مج : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، خوانده شده در ۱۰۶۷. [نسخه‌ها ۴: ۴۰۷].

27798ـ تهران، سلطنتی ۳۴۵ (۴۳۶ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، انجامش يك برگ افتاده [ف. دکتر بیانی : ۱۷۶].

37064ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۱۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دیباجی ۲ : ۱۱۹].

37065ـ مشهد، رضوی ۱۷۶۰ ادبیات: نستعلیق خوش آغاز سدهٔ **۱۱**، با رقم ساختگی سلطانعلی مشهدی [ف. رضوی ۷ : ۲۱۸].

27799 ـ تهران، ادبیات ۲۴۱ ج: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ادبیات ۱: ۳۹۵].

37066ـ استکهلم، دانشگاه : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۷۱۴].

27800ـ هند، بانکیپور ۹۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** [عبدالمقدر: ۱۴۲].

27801 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۱۱۰۰/۴۱۵۳: همراه «گلستان» [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۲ : ۳۳۴].

37067 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۴۴ Add : همراه «گلستان» از سدهٔ **۱۷**م.

37068 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۴۳۴۶ Add : سدهٔ **۱۷** م، ۱۲۰ گ [ریو ۲ : ۶۰۲ و ۶۰۳].

37069 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۴۸ف) Or ۴۷۷۹ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷**م [ریو، ذیل : ۱۶۵].

37070ـ لنین گراد، اکادمی علوم A ۱۱۶۳ (۳۲۹ ف) : نوشتهٔ **۱۱۴۴**، ۱۲۵ گ [آکیموشکین ۱: ۷۴].

37071ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۶۵ Add نوشتهٔ ۱۷ پادشاهی محمد شاه (**۱۱۴۷** م ۱۷۳۴ م) [ریو ۲: ۶۰۳].

37072 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۴۴۲۰ (۳۵۴ ف) : نوشتهٔ **۱۱۶۷**، ۱۳۲ گ.

37073 ـ لنین گراد، اکادمی علوم A ۱۳۸۳ (۳۳۰ ف) : نوشتهٔ **۱۱۶۷**، (۱ر ۱۰۸ پ) [آکیموشکین ۱: ۷۴ و ۷۵].

27802 ـ تهران، مجلس ۲۵۷۷ :در

«کلیات» اومؤرخ ۱۷۵ (**۱۱۷۵**) [ف. مجلس ۸ : ۳۰۵] .

37074 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۷۳۴۰ Or : نوشتهٔ **۱۱۷۸** [نسخه‌ها ۴:۶۸۴] .

37075 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۳۱ Add : نستعلیق رجب **۱۱۸۰** (۱۷۶۶م)، ۱۹۳ گ [ریو ۲:۶۰۳] .

27803 ــ **تهران**، ملی۵ ۹۵فهرست‌نشده: در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۱۸۲** [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۳] .

37076 ــ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۲۷۱۷ (۳۴۰ ف) : نوشتهٔ **۱۱۸۲**، ۱۲۸ گ [آکیموشکین۱:۷۵] .

37077 ــ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم E ۱۲ (۳۵۹۰ف) : در « گلشن» گرد آوری مهجور ، **۹۹ – ۱۱۹۱** [ف.آکیموشکین۱ : ۴۶۸] .

27804 ــ **مشهد**، رضوی ۷۶۰ ادبیات (۴۹۱۳) : در«کلیات»او نوشتهٔ **۱۱۹۷** ،[ف. رضوی ۷: ۶۷۷] .

37078 ــ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۲۳۳۱ (۳۳۸ ف): نوشتهٔ **۱۷۹۰** م، ۱۲۱ گ [آکیموشکین۱:۷۵] .

37079 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۹۴۸ (۳۴۵ ف) : نوشتهٔ **۱۷۹۱** م، ۱۴۹ گ [آکیموشکین ۱: ۷۵] .

37080 ــ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۲۸۴۵ (۳۴۱ ف) : باتاریخ **۱۷۹۲** م در دفتر (۱پ–۱۳۲پ) .

37081 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۰ Add : باتاریخ **۱۷۹۹** م، ۲۰۲ گ [ریو۲: ۶۰۴] .

37082 ــ **تهران**، ملك ۴۸۶۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده، ۱۱۸ گ ۱۵ س [رؤیت] .

37083 ــ **تهران** ، ادبیات ۱۴۰ج : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز اندکی افتاده، ۱۳۳ گ ۱۵ س[ف. ادبیات ۱:۴۷] .

37084 ــ **تهران** ، دانشگاه ۲۹۹۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**،زرین ، ۲۳۴ص ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۲۱] .

37085 ــ **قم**، آستانه ۳ :۷۱–۵۹۴۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، با ده تصویر انسانی وجز آن، زرین ، ۱۳۰ گ ۱۵س [آستانه ۱ :۸۴] .

27805 ــ **تهران** ، دانشگاه ۳۱۸۳ : در « کلیـات » او از سدهٔ **۱۲** [دانشگاه ۹ : ۸۷۲] .

27806 ــ **مشهد**، رضوی ۷۶۱ ادبیات (۷۰۴۰):در «کلیات» اوازسدهٔ**۱۲** [ف.رضوی ۷ : ۶۷۸] .

27807 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب E ۱۸ Spi/VI ۳۳۵۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف . عبدالله ۲: ۴۶۵] .

27808 ــ **هند**، بانکیپور ۹۵: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، ۱۵۸ گ ۱۴ س [عبدالمقدر : ۱۴۷] .

37086 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۶۹۶۰ Or : سدهٔ **۱۲ – ۱۳** . [نسخه‌ها۲: ۶۸۳] .

37087 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۹۶۹۶ Add : نستعلیق سدهٔ**۱۸**م، ۱۶۹ گ.

37088 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۱۳ Add : سدهٔ **۱۸** م ، ۱۴۱ گ [ریو ۲ : ۶۰۳] .

27809 ــ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۱۵۲ (۴۱۶ ف):در«کلیات» اونوشتهٔ خوش‌علی اصغر همدانی ، رجب **۱۲۰۲**، زرین .

27810 ــ **تهران**، سلطنتی ۳۲۶(۴۱۵

ف) : در «کلیات» او نوشتۀ ۴ ج ۲/۱۲۰۳ [ف. دکتر بیانی : ۱۵۵–۱۵۳] .

27811ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۹ (۴۱۷ ف) : در «کلیات» او نوشتۀ **۱۲۰۴ – ۱۲۰۷**، زرین [ف. دکتر بیانی : ۱۵۶] .

27812ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۸: در «کلیات» او نوشتۀ **۱۲۱۴** [مجلس ۸ :۳۰۶] .

27813 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۸ منظوم (۲۵۶): نستعلیق **۱۲۱۶** [ف بنگال: ۹۰] .

37089ـ **تهران**، الهیات ۱/۱۳۴ د: نستعلیق ۱۷ ذیقعدۀ **۱۲۱۷**. (۱ر–۹۱پ) [ف. الهیات ۱ :۱۷] .

37090ـ **اسرائیل**، ملی و دانشگاهی اوشلیم ۳–۴ Ar . ۴ : نوشتۀ **۱۲۱۸** [نسخه‌ها ۵ : ۱۱۰] .

37091ـ **تهران** ، ملی ۱۰۹۳ ف:در «کلیات» او نوشتۀ **۱۲۲۰** (ص۱۲۲–۰۰) [ف.ملی ۳: ۱۱۵] .

27814 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۱۸ (۴۱۸ ف) : نستعلیق ، در «کلیات» او نوشتۀ **۱۲۲۲** ، زرین [ف . دکتر بیانی :۱۵۸] .

37092ـ **آصفیه** ۳۶۵ مثنوی: نوشتۀ **۱۲۲۵** [ف . آصفیه ۴ : ۵۸۰] .

37093 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علـوم C ۱۲۴۷ (۳۷۷۶ ف) : در «مجمـع» نوشتۀ **۱۲۲۶** [آکیموشکین ۱ :۴۹۶] .

37094ـ **لنین گراد** ، اکادمی علـوم B ۲۹۴۱ (۳۴۴ ف):نوشتۀ **۱۲۲۸**، (۲۵پ–۱۵۶پ) [آکیموشکین ۱: ۷۵].

37095 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۴۰ : شکسته نستعلیق ج ۲/**۱۲۳۰**، زرین [ف. سپهسالار ۳ : ۲۶۰] .

27815ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۷۹ :در «کلیات» او نوشتۀ **۱۲۳۲** .

27816 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۰ :در «کلیات» او نوشتۀ **۱۲۳۲** [مجلس ۸ :۳۰۸] .

27817ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۰ : در «کلیات» او نوشتۀ **۱۲۳۵** [مجلس ۳ :۵۵۶] .

27818ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۵۳ ، ۸۷۱ یو : نستعلیق سید حسن فرزند سید احمد ، ۱۲ ج۲/**۱۲۳۵** ، ۱۹۲ گ [منظور احسن عباسی ۱ :۲۲۴] .

37096ـ **لنین گراد**، اکادمی عـلوم B ۱۲۰۹ (۳۳۶ ف): نوشتۀ **۱۲۳۶**، ۱۷۹ گ [آکیموشکین ۱ :۷۵].

27819ـ **تبریز**، ملی ۳۶۷۲ : نسخ تعلیق شکسته ، ذیقعدۀ **۱۲۳۷**، ۱۶۳ گ ۱۲ س [ف . ملی تبریز ۱ :۱۳۴] .

37097ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۸۰ C : در «کلیات» او نوشتۀ **۱۲۳۸** [آکیموشکین ۱ : ۴۴۷] .

37098ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم B ۳۲۶۲ (۳۴۷ ف) : باتاریخ **۱۸۲۹** م در دفتر، ۱۴۲ گ .

37099 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۸۴۸ (۳۶۰ ف) : نوشتۀ **۱۲۴۱**.

37100ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۸۴۹ (۳۶۱ ف) : نوشتۀ **۱۲۴۳** ، ۱۸۱ گ . [آکیموشکین ۱ :۷۶] .

27820ـ **تهران**، مجلس ۸۹۶۸ فهرست نشده : در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۴۳** ، اهـدایی سلطان القرایی [رؤیت] .

27821ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۰۰ :در « کلیات» مؤرخ **۱۲۴۳** او [مجلس ۶ : ۱۶۰] .

37101ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم B ۳۳۸۴ (۳۴۸ ف) : نوشتۀ **۱۲۴۳**، ۱۱۴ گ [آکیموشکین ۱ :۷۵] .

27822 ـ **تهران** ، ملی ۹۴ فهرست نشده : در«کلیات» مؤرخ **۱۲۴۴** او [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۰] .

27823ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۷ :در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۵** او [مجلس۳:۵۵۱] .

27824 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۳۵ ppi VI ۱۵۷۸ : نستعلیق۲۶شعبان **۱۲۴۶** [ف . عبدالله ۲ : ۲۱۸] .

37102 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۶۷/۱ : نستعلیق ابوالقاسم فرزند عبدالرضا قزوینی ساکن شیراز ، **۱۲۴۷** (۱ پ ـ ۱۴۷ پ) [رؤیت] .

27825ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۸۲ :در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۸** او [مجلس۸:۳۱۰] .

27826 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۴۸۴ : در«کلیات» مؤرخ **۱۲۴۸** ـ **۱۲۵۰** او [ف . دانشگاه ۸: ۱۳۳] .

37103 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم D ۲۱۱ :در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۹**[آکیمو-شکین ۱: ۴۵۰] .

37104ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۴۱ : نوشتهٔ میرشمس‌الدین حسین ، **۱۲۴۹**،۳۲۶ص[ف. سرفرازعلی:۷۲] .

37105ـ**لنین‌گراد**،اکادمی‌علوم۸۱۵ C:در«کلیات»او نوشتهٔ **۱۲۵۰** [ف آکیموشکین ۱: ۴۴۹] .

27827ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۴ Api/VI ۲۱۵:نستعلیق‌سیدمهدی‌حسن، ۱۶ صفر **۱۲۵۰** [ف. عبدالله ۲:۲۱۹].

27828ـ**تهران**، ملی۹۱فهرست‌نشده: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۵۲** او [نسخه‌ها ۴ : ۲۱۸] .

37106 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۶۰ : نستعلیق علیمحمد شیرازی ، در شیراز ، رجب **۱۲۵۳**، [ف. سپهسالار۳: ۲۶۰].

37107ـ **لنین‌گراد**،اکادمی‌علوم۷۹ C : در«کلیات» او نوشتهٔ**۱۲۵۶** [آکیموشکین ۱:۴۴۷] .

27829 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۳:در « کلیات » مؤرخ **۱۲۵۷** او [ف . مجلس ۸ : ۳۱۱] .

27830 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۰۳۸/۲ فهرست نشده : در «کلیات» او نوشتهٔ یعقوب فرزند ابوالحسن آشتیانی،**۱۲۵۷**. [رؤیت].

27831ـ**تهران**،ملی۹۶فهرست نشده: در « کلیات » مؤرخ **۱۲۵۹** او [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۵] .

37108ـ **تهران**، ملك۵۵۴۷:شکسته نستعلیق خوش محمد باقر یزدی ، در یزد ، **۱۲۶۰** ، زدین ، ۱۴۰ گ ۱۴ س [رؤیت].

27832ـ **تهران** ، ملی ۱۹۸ ف : در « کلیات » مؤرخ **۱۲۶۱** او [ملی ۱:۱۹۷] .

27833ـ **تهران**، سلطنتی۳۲۲(۴۲۳ ف) : نستعلیق خوش ، **۱۲۶۷** ـ **۱۲۶۸**در «کلیات» او[ف. دکتر بیانی : ۱۶۳] .

37109 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۳۶۵۲(۳۵۱ف): نوشتهٔ **۱۲۷۳**،(۱۳۴پ ۲۸۸ر) [ف. آکیموشکین ۱:۷۶] .

37110ـ **مشهد**، رضوی۱۷۹ ادبیات: شکسته نستعلیق خوش ۲ شعبان **۱۲۷۴** زرین [ف . رضوی ۷ :۲۲۰] .

37111 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۱۸۷۴ (۳۳۷ ف) : نوشتهٔ**۱۲۷۷**، (۱ر- ۱۳۸پ) [آکیموشکین ۱:۷۵] .

37112 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم

B ۴۴۶۰ (۳۵۵ ف) : نوشتهٔ **۱۲۷۹**، (۱۳پ-۸۲ر) .

37113 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۱۳۹ (۳۶۲ ف) : نوشتهٔ **۱۲۸۰** ، ۱۵۵ گ [آکیموشکین ۱ :۷۶] .

27834 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۹۰۵/۲ : با مهر**۱۲۸۵** درپایان[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ :۹۰].

27835ـ **تهران،** مجلس ۲۵۸۴: در «کلیات » مؤرخ **۱۳۸۸** او [ف . مجلس ۸ : ۳۱۲] .

37114 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۲۸۹۷ (۳۴۳ ف) : با تاریخ **۱۸۶۷** م در دفتر(۱ر -۱۲۱پ) [آکیموشکین ۱ :۷۵].

27836ـ **تهران،** ملك ۵۲۸۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [رؤیت].

27837ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۴۶ : در«کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف . دانشگاه۱۵: ۴۰۹۶] .

27838 ـ **تهران،** مجلس ۱۱۴۱ :در «کلیات» اواز سدهٔ **۱۳**[ف.مجلس۳ :۵۵۷] .

27839ـ**تهران،**ملی۹۲ فهرست‌نشده: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۳**[نسخه‌ها۴ :۲۲۳].

27840ـ **تهران،** مجلس ۲۵۸۱ :در « کلیات » او از سدهٔ **۱۳** [ف . مجلس ۸ : ۳۰۹] .

27841 ـ **تهران،** مجلس ۲۵۸۵ :در «کلیات» او از سدهٔ**۱۳** [مجلس۸ :۳۱۲].

37115ـ **تهران،** ملك۵۴۷۱: نستعلیق سدهٔ**۱۳** ، ۷۱ گ ۱۵ س [رؤیت] .

37116 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۲۷۳/۲ فهرست نشده : نستعلیق شکسته آمیز، سدهٔ**۱۳** گزیدهٔ آن است پیرامن ۶۵۰ بیت (۷۱ پ-۹۷ب) [رؤیت] .

27842ـ **تهران،** سلطنتی۳۳۲ (۴۲۰ ف) : در«کلیات، او از سدهٔ **۱۳**، زرین[دکتر بیانی : ۱۶۰] .

27843ـ **تهران،**سلطنتی ۳۴۹ (۴۳۷ ف) : شکسته نستعلیق خوش‌سدهٔ**۱۳**،زرین[ف. دکتر بیانی : ۱۷۷] .

37117 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۳۵ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**(ص۸۶-۹۳ جنگ)[فمجلس ۸ :۴۳] .

37118ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۱۴۱۶: همراه «گلستان» ازسدهٔ **۱۹**م [ریو۲ :۶۰۲].

37119ـ **مشهد،** رضوی۱۷۸ ادبیات: نستعلیق هاشم قراگزلو ۲ ج **۱۳۲۴/۱** [ف . رضوی ۷ : ۲۲۰] .

37120ـ**تهران،** دانشسرایعالی،قریب ۱۲۹/۲: نوشتهٔ سه‌شنبهٔ۶محرم**۱۳۳۰**[نسخه‌ها ۵ :۶۴۳] .

37121ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۳۷/۲: تاریخ یاد نشده . (۹۴ - ۲۱۳)،زرین.

37122ـ **تهران** ، سپهسالار۳۹۹/۳: تاریخ یاد نشده (۶۲-۱۲۲) .

37123ـ**تهران،**سپهسالار۲۹۱۴/۱۰: تاریخ یاد نشده [ف. سپهسالار۳: ۲۶۰].

27844 ـ **تهران،** دانشگاه ۱۷۳:در «کلیات» او ، تاریخ یاد نشده [ف . دانشگاه ۲ :۱۹۴] .

37124 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ غرب ۱۷۰۹ : شکسته نستعلیق ، ناقص [ف. دکتر مقصود].

27845ـ **تبریز،** ملی ۳۰۳۶ : نسخ تعلیق ، زرین ، انجام افتاده، ۱۱۸ گ ۱۸س [ف. ملی تبریز۱ :۱۳۳].

37125 ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم

۷۸۶ .) (۱۲ ذیل) : بی‌تاریخ ، ۶۳ گ [آکیموشکین۱: ۶۱۸] .

37126ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم A ۲۳ (۳۲۵ف): بی‌تاریخ، ۱۴۸ گ.

37127ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم A ۴۷۷ (۳۲۸ ف) : بی‌تاریخ، ۱۱۷ گ.

37128ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۱۵۸ (۳۳۱ ف): بی‌تاریخ، ۱۳۶ گ.

37129 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۱۵۹ (۳۳۲ ف) : بی‌تاریخ، ۸۵ گ.

37130 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۱۱۵۹ (۳۳۵ ف) : بی‌تاریخ ، ۱۸۵ گ.

37131ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۶۱۲ (۳۳۹ ف) : بی تاریخ ، (۶۵ پ- ۸۰ر) .

37132ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۲۸۷۷ (۳۴۲ ف) : بی‌تاریخ، ۱۵۷ گ.

37133ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۳۱۶۰ (۳۴۶ ف) : بی‌تاریخ، ۱۳۰ گ.

37134 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۳۳۹۴ (۳۴۹ ف) : بی تاریخ ، (۱پ – ۱۱پ) .

37135 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۳۴۶۹ (۳۵۰ ف) : بی تاریخ ، (۹ پ – ۴۷پ) .

37136ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۴۲۲۹ (۳۵۲ ف) : بی‌تاریخ ، ۱۳۵ گ.

37137ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۴۲۴۲ (۳۵۳ ف) : بی تاریخ ، (۱ ر – ۱۵۴ پ) .

37138ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۸۲ (۳۵۶ ف) : بی تاریخ ، ۱۴۴ گ.

37139ـ لنین‌گراد ، اکادمی‌علوم C ۸۴ (۴۵۸ف) : بی‌تاریخ، ۱۷۰ گ.

37140ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C ۱۴۸۰ (۳۶۳ف) : بی‌تاریخ ، (۱۴۰پ- ۲۵۳پ) .

37141ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۹۱۹ (۳۶۴ ف) : بی‌تاریخ، (۴۰۵پ- ۴۴۷پ) [آکیموشکین ۱ : ۷۴تا۷۶]،

37142 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۴۴۶۱ (۳۷۷۱ ف): بی‌تاریخ، در«مجمع» [آکیموشکین ۱:۴۹۵] .

37143ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B۴۵۳۵: در«کلیات»او بی‌تاریخ [آکیموشکین ۱: ۴۴۶] .

37144 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۱۶۹۶ : در«کلیات»او بی‌تاریخ[آکیموشکین ۱: ۴۴۹] .

27846 ـ نجف ، سید محسن حکیم ۸۱۷ : نوشتهٔ میر محمد علی ، ۱۶۰ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

27848ـ بنگال، ایشیاتك ۱۴۴منظوم (۵۳۴) : نستعلیق ، درهامش «مصباح‌رشیدی» [ف . بنگال : ۱۰۱].

27849ـ بنگال، ایشیاتك ۱۰ منظوم (۱۴۳۰) : شکسته [ف. بنگال: ۹۰].

27850 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A ۱۲ pi/VI ۷۸۶ : نستعلیق [عبدالله ۲: ۲۱۹] .

37145-55ـهند، رامپور کتب‌خانهٔ‌رضا: یازده نسخه که یکی از آنها مصور است [یادداشتهای

مهدی غروی ، مجلهٔ وحید۷:۴۵-۴۸] .

37156 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو۳ ق ف ۲۴۲ : تاریخ یاد نشده، ۷۰ص.

37157ـ **پاکستان**،انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۸۴ : تاریخ‌یاد نشده،۳۱۷ ص[ف. مخطوطات ، سرفراز علی:۷۲] .

37158ـ **موصل** ، مدرسةالاحمدیة۲: [ف . مخطوطات موصل:۲۳] .

فهرست سرآغاز منظومه‌ها

به‌ترتیب حرف روی

سپس حرف آغاز

آغاز سخن بنام والا
سبحان تبارك و تعالی
هشت جواهر: ۳۳۲۸

آفرین بادبر این صنع بیچون و چرا
که سراپای تو آراست باین ناز و ادا
سراپا، توفیق: ۲۹۰۵

آفرین جان آفرین آن پاك را
آنکه جان بخشید وایمان خاك را
منطق الطیر، عطار: ۳۲۳۶

آفرین آن خدای یزدان را
که بفضل آفرید کیهان را
تاریخ محمد: ۲۷۰۴

آمداستی کوی ما، بیسوی شد بر سوی ما
تابید خور بر کوی ما، بادا فدایت جان ما
صدوده پند، قاضی: ۲۹۸۸

آنچه بخشید جان عالم را سنا
هست مر معبود را حمد و ثنا
هفت بزم، فروغ: ۳۳۱۷

ابتدای بهترین، نام خدا
بودفضلش، کردم ازاوی ابتدا
مثنوی حروفی: ۳۱۴۳

ابتدای حمد حی سبحانا
بعد، نعت پیامبر دانا
موش و گربه، کاظمی: ۳۲۴۸

ابتدای سخن بنام خدا
آنکه صنعش بذات اوست گوا
تحفة الفقیر، فرهنگ: ۱۹۶۹

ابتدا کردم بنام خالق ارض و سما
کاز کرم لطفی نمود، ازعلم‌الاسماء بما
عوامل منظوم: ۲۰۷۳

ابتدا کردم بنام قادر قدرت نما
عادل وحی وسمیع وخالق ارض وسما
واجبات منظوم، سلیمی: ۳۳۹۰

ابتدا می‌کنم بنام خدا
آنکه هست ازصفات نقص جدا
سنایی آباد، عقل نامه، سنایی: ۲۹۳۲

ابتدا می‌کنم بیاد خدا
صانع تحت وفوق ارض وسما
خوابنامهٔ منظوم: ۲۸۰۲

ابتدا می‌کنم بنام خدا
زانکه یکدم ز بنده نیست جدا
دیوان فارغ: ۲۴۵۸

ابتدا می‌کنم بنام خدا
که‌دو حرف آفرید ارض وسما
فقه منظوم، شرف: ۳۰۲۹

ابتدا می‌کنم بنام خدا
موجد عالم فنا و بقا
ولدنامه، بلخی: ۳۳۰۴

ابتدا می‌کنم بنام خدا
واحد لم‌یزل ز چون وچرا
تحفة النجم: ۲۵۵

ادا می‌کنم شکر جان آفرین را
که بخشیدم ازفضل دنیا و دین را
گلشن قدس: صافی ۳۰۸۱

از اول بنام بزرگ خدا
سردفتر نطق را بـر گشا
جرون نامه

الله الله مالك المـلكی رواست
نیست جز رب علی الاطلاق را
ذوق و شوق ، کوثر : ۲۸۲۲

الهی حسن یوسف ده زبان را
بده عشق زلیخا این بیانرا
زلیخا و یوسف: ۲۸۵۴

الحمد لخالق البرایا
والشکر لواهب العطایا
روضة المحبین، ده نامه : ۲۸۴۵

الحمدلله ان العشق قد شرقا
من مشرق القدس بانوار قد برقا
عشقیه، ذهبی: ۳۰۰۵

اول نظم بنام ملك عالم دانا

—

راحت جان (تجوید): ۸۹

ای اسم تو مظهر جمیع اسما
دیباجهٔ ایجاد بـدیع اشیـا
زبدة العلاج: ۴۸ه

ای امیر منتظر ای مقتدا
ای عیان از روی تو نور خدا
مثنوی ۳۱۴۲ ش ۳۴۰۷۶

ای بحمدت افتتاح هر ثنا
وی ز تو تسدید جوی از هر خطا
آیة الملك : ۲۶۱۹

ای بنامت افتتاح نـامه‌ها
وی بیادت گرمی هنگامه‌ها
وامق وعذرا: ۳۲۹۲

ای پاك تر از همه بیانها
بـرتر ز همه لب و زبانها
زنبیل مقیم: ۲۸۵۵

ای تو پیداتر از همه پیدا
وی تو پنهان ز چشم هر بینا
وفائیه: ۳۳۰۲

ای تو کعبه ، ای تو مروه ، تو صفا
وی تو رکن و تو مقام و تو منـا
ریاض الحکمه: ۲۸۴۷

ای خدا از فضل تو حاجت روا
بـا تو یاد هیچکس نبود روا
مفتاح التوحید: ۳۲۲۶

ای خدای انبیا و اولیا
ای قدیم وای کریم و کبریا
مثنوی نبی‌شاه : ۳۱۳۷

ای خردمند طبع (عاقل) مـوزونا
قصهٔ موش و گـربـه بر خـوانا
موش و گربه : ۳۲۴۷- همان: ۳۲۲۷

ای خردمند عـاقل و دانا
نکته‌ای چند بشنو از حکما
پند نامه : ۲۷۰۰

ای داغ بر دل از غم خال تو لاله را
شرمنده ساخت آهوی چشمت غزاله را
محمود نامه، نیشابوری :۲۵۱۷و۳۱۷۵

ای درون پرور و برون آرا
وی خردبخش بیخرد بخشا
حدیقة الحقیقه :۲۷۶۱

ای ذات تو ترجمان اشیا
ماهیت خموش و بحر گویا
عاشق ومعشوق، وحید: ۲۹۹۹

ای رخت همچه ماه تابانا
وی کفت همچه ابر نیسانا
موش و گربه ، محمدمیرزا: ۳۲۴۷

ای رفیقان همرهان با وفا
شبروان وادی مـلك فنـا
مثنوی محمد: ۳۱۳۳

ای ز نام تو کامران دلها
نام تو حل جمله مشکلها
مخزن الجواهر ، حقیری :۲۱۹۸

ای ز نامت نامها نامی نما
نامه‌ام از نام خود نامی نما
نامهٔ دلنواز، کوثر : ۳۲۶۰

ای سالك ار شتافته سوی خدا
بگذار راه و رسم بت و بت پرست را
دعای صنمی: ۲۸۱۲

ای صاحب جود مرترا حمد و ثنا
هستی تو بزرگوار با مجد و علی
ترجمهٔ مناجات ش۲۸۶۸۴وشرح‌مناجات: ۲۹۶۴
ای کرده درون اهل دل درتوجا
—
معمیات‌منظوم : ۲۱۹۹
ای که داری تندرستی از درحکمت‌درا
تابعلتهای گوناگون نگردی مبتـلا
حفظ‌الصحة ، یوسفی:۲۳۵۲۳و۲۷۷۲
ای نام تو سر نبشت جانها
از نام خوشت روان روانها
نغمة‌الاولیا: ۳۲۸۱
ای نام تو نقش لوح جانها
درمانده بوصف تو، زبانها
رتن‌پدم ، بزمی : ۲۸۳۷
ای همه‌کس را بدرت‌التجا
کعبهٔ دل را زتونور و صفا
فتوح‌الحرمین، محیی: ۳۰۱۶
بازکردم گوهر افشان خامه را
تا نمایم درج گوهر نـامه را
جنات‌الوصال : ۲۷۴۴
بامحبت روبیاور ای دلا
کاندرین‌بحرست‌سرآشنا
هدایةالمعرفه، پیرجمال:۳۳۰۷
باسمی کـردم آغـاز معما
که‌هست‌آن اعظم‌اسماءحسنا
فرائد منظوم، اهلی:۳۰۱۸
با وجودم‌گنه کارم پر خطا
بازپران می‌کنی‌لطف وعطا
بیگت مالا : ۲۶۷۳
بدان چونکه‌گفتی سپاس درود
که در فن طبست این قطعه‌ها
فواید الاخبار: ۵۷۵ و۳۰۳۲
بده ساقی آن‌آب آتش نما
که هوش زسر رفته‌آرد بجا
مثنوی، ممتاز : ۳۱۳۶
برای سراپرده‌ات آفتاب
زرتار تابیده زرین تناب
مثنوی‌کلیم: ۳۱۳۲
بزرگوار خدایا تراست حمـد و ثنا
که هم زتست عطا و،هم از تومنع عطا
ترجمهٔ مناجات : ۲۸۶۸۳ و۲۸۶۸۷
بسمله آغاز همه کارها
بلکه‌کلید همه اسرارها
مثنوی مدهوش : ۳۱۳۴
بشنو این اسرار از عشق خدا
سرعشق از سرحق نبود جـدا
مراتب‌العارفین: ۳۱۹۶
بشنو ای جویندهٔ راه خدا
گرتوجویای خدایی‌باخدا
تحفةالعشاق، خلیلی:۲۷۱۹
بشنو طوطی . . . شکر خا
نمایی تابکی اندرقفس جا
قضا وقدر ، مقصود:۳۰۳۸
بعد از محامد و اوصاف مصطفی
دارم هوای مدحت سلطان اولیا
امامت ،کاشفی، کلام: ۸۹۳
بعد تحمید خداوند ودرود مصطفی
نعت‌آل پاك پیغمبر رسول مجتبی
عوامل منظوم،ابن‌حسام:۲۰۷۳
بعد حمد خالق ارض وسما
وازپس نعت رسول مجتبـا
گلدستهٔ نیرنك ، حمید:۳۰۶۷
بعهد پادشاه عالم آرا
ستون‌کعبهٔ‌دین‌رکن‌دنیا
مثنوی ناشناخته : ۳۱۴۱ش۳۴۰۷۰
بگوش دل رسیدم این نـداز عـالم بـالا
که نفست بندهستی مانده‌غافل گشته‌ازعقبا
قصیدهٔ‌کیمیاوی : ۶۳۸
بگو الحمدلله‌رب العالمین‌را
که عقل وهوش دادآدمین را
ثواب انگیز : ۲۷۳۴

بگویم حمد رب العالمین را
عطاکو کرد برمن عقل ودین را
مرغوب القلوب: ۳۱۹۷

بنام آنکه از نور معلا
جهان آراست چون فردوس اعلا
مثنوی، احمد: ۳۱۱۷

بنام آنکه بی انجام و مبدا
بود درعین کثرت فرد ویکتا
صنعان و ترسا: ۲۹۷۸

بنام آنکه داد ازلوح انشا
خرد را خطهٔ ملك معما
حدائق الدقایق: ۱۶۱

بنام آنکه ذات جمله اشیا
بود چون اسم ذات او معما
دستور معما، شباب: ۲۱۸۸

بنام آنکه زور بالی(!)علووعلا
نه‌منتهی بدرش راه‌جست و نه‌مبتدا
توحیدیه: ۲۷۳۳

بنام خالق حی و توانا
قدیم وقادر وبینا و دانا
تحفهٔ شاهدی: ۱۹۶۸

بنام خدا میکنم ابتدا
که‌هم‌ابتدایست وهم‌انتها
خمسهٔ کمال، کمال: ۲۶۸۴

بنام خدا میکنم حمدها
چه نام‌بزرگست‌نام‌خدا
حملهٔ حیدری، فندرسکی: ۲۷۷۵

بنام خداوند ارض وسما
که باشدمراو راپرستش‌سزا
شبستان انس: ۲۹۶۲

بنام خداوند ارض و سما
که‌شدخلق‌ازقدرتش‌ماسوا
تنبیهٔ الملوك: ۲۷۲۳

بنام خدایی کنم ابتدا
کزویافت گردون گردان بنا
حکایت آمدن سیل: ۲۷۷۳

بنام کردگار هستی آرا
کزوشد جمله هستی آشکارا
نصیحت نامه: ۲۹۸۶

بنامی کو بنامی نامها را
مفصل کرده اندر گنج اسما
صراط مستقیم: ۹۶۹

بنامی که نامش سر نامه‌ها
زسر تا بپازو زبان خامه‌ها
جرجیس رزم: ۲۷۳۹

بود واجب در جمیع کارها
حمد وشکر کاشف اسرارها
کرسی نامه، حروفی: ۳۰۵۵

به‌بسم‌الله منشور سخن راچون بود طغرا
—
مثنوی، ملامشفقی: ۳۱۳۴

بیاای‌صادق مؤمن زمانی گوش‌جان بگشا
مشو پروانه‌سان یکدم زسوزعشق با پر وا
ولایتنامه، عبدالواحد: ۳۳۰۳

بیا ساقی بده آن‌آینه روی کرم را
آن شعله زن خرمن اندوه والم‌را
ساقینامه، سروری: ۲۸۷۱

بیا سوی میخانه ایدل بیا
بیا طالب فرد کامل بیا
ساقینامه، رشدی: ۲۸۶۹

پس ازحمد وثنای حی و دانا
شك وسهوی‌کنم در نظم انشا
شکییات منظوم: ۲۹۶۹

تبارك خالق بیچون تعالی ربنا الاعلی
حکیم وعادل وعالم قدیم و فرد بیهمتا
حرز النجاة: ۲۷۶۹

تویی اولین‌پیر میخانه‌ها
بیاد تو شبگیر پیمانه‌ها
ساقینامه، نوعی: ۲۸۸۹

ثنا باده نوشان ادراك را
زخود بیخودان دل‌پاك‌را
ساقینامه، هادی: ۲۸۹۰

ثنا گسترم (میکنم) پیر میخانه را
تجلی ده طور پیمانه را
ساقینامه ، برهان:۲۸۶۳

ثنا گویم خدای انس و جانرا
که‌وصفش کردپیداجسم وجانرا
بحرالصنایع: ۲۱۲۵

ثنا میکنم ایزد پاك را
ثریاده طارم تاك را
ساقینامه ، ظهوری: ۲۸۷۵

ثناهاست پیر خرابات را
که‌شست‌ازدلم‌لوث‌طامات‌را
خرابات ،حزین:۲۷۷۹

چشم خون و اشك همی‌ریزد ازکجا

—

ترجمهٔ قصیده برده:۲۷۲۴

چو شد صیاد صبح از دشت پیدا
گرفت آن‌دشت را آهوی صحرا
مثنوی شاملو : ۳۱۲۵

چون غرهٔ صبح گشت غرا
شد طرهٔ آسمان مطرا
مصباح الاروح : ۳۲۰۴

چون‌که در نعت و ثنای نور ایزد مصطفی
آن صفا بخشای نزهتگاه عالم انبیا
ترجمهٔ قصیدهٔستایش پیامبر : ۲۷۲۴

چونکه مطلب بود نام اولیا
گشت ظاهر ازمن‌این‌نور وضیا
ولایت نامه : ۳۳۰۳

حمد بیحد آن خدای پاك را
آنکه ایمان داد مشتی خاك را
پندنامه‌ی عطار: ۲۶۹۷و۳۲۷۷

حمدبی‌اندازه‌ذات‌پاك‌را
شکر بیحدخالق‌افلاك‌را
دیوان‌ابن عاقل:۲۲۱۱

حمد بیحدخدای‌راست روا
که بود حی وفرد وبی‌همتا
تنبیه الخواص :۲۷۳۲

حمد بیحد صفات یزدان را
مدح بیقدح ذات سبحان را
الهی‌نامه.سنایی:۲۶۴۶

حمدبیحد کردگار پاك را
آنکه ره بنمود وداد ادراك را
صدپند لقمان : ۱۶۴۲ و ۲۹۸۷

حمد پاك آن کردگار پاك را

—

منظومهٔ عرفانی:۳۲۴۴

حمد پاك از جان پاك آن پاك را
کو خلافت داد مشتی خاك را
۱ــمصیبت نامهٔعطار:۳۲۰۷ــ۲هفت وادی:۳۳۲۵

حمد زیباست مالك‌الملك را
که‌ز گل ساخت‌بلبل‌و گل‌را
خطاب فاضل:۲۷۹۶

حمد گویم خدای عالم را
که شرف بخش داد آدم را
هفت دلبر، دهدار: ۳۲۲۴

حمد گوید مرخدا را بر وجود و بربقا
جنی و انس وملك والطیرفی‌جوالسما
ریاض‌المعارف:۲۸۴۸

حمد میگویم خدای پاك را
کوکرامت‌داد آب‌وخاك‌را
وحدت نامه:۳۲۹۴

حمد نامعدود آن معبود را
آنکه مارا می‌دهدبهبود را
اسلامیه ، نجم‌کبری:۲۶۴۰

حمد وافر قادر قیوم را
کردموجود ازعدم معدوم‌را
تجربه نامه، ابن یوسفی:۴۸۷

حمد وستایش احدپاك را
آنکه‌بداده‌ست روان‌خاك‌را
قیافه‌شناسی : ۴۴۷

خان جم کوکبه،عباسقلی‌خان که کفش
آفتابیست که در فیض ندارد همتا
ابرگهربار،هروی: ۲۶۲۳

خانهٔ بلبل حریر خوشنوا
میزنداز نوصفیری خوش بجا
گل و بلبل، میجور: ۳۰۸۳

خدا را چه نامست نام خدا
که مرآت دل یافته از او جلا
فرح نامه: ۳۰۲۰

خداوندا بعشقم راه بنما
دری بر ویم از تأیید بگشا
شیرین خسرو ، میرجمله: ۲۹۸۰

خداوندا دری از غیب بگشا
جمال شاهد لاریب بنما
صفات العاشقین، هلالی: ۲۹۸۹

خداوندا غم خود ده دلم را
زعشق آسان نما هر مشکلم را
مهر و ماه، رازی: ۳۲۵۲

خدایا چون سپهرم سینه بگشا
دلم طوطی کن و آیینه بنما
یوسف وزلیخا، ناظم ۳۳۴۴

خداوندا دلم را چشم بگشا
بمعراج یقینم راه بنما
شیرین وخسرو، دهلوی ۲۹۸۱

خوشتر ازحمد نیست عنوانا
لب گشایم بحمد یزدانا
خوکنامه، دارای: ۲۸۰۳

دارم سرحمد حق تعالی
ام للانسان ما تمنا
فوزعظیم، عظیما: ۳۰۳۲

داشت جای ام عمرواندرلوا
مانده آثارکهن از وی بجا
ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه: ۲۷۲۵

در روش حسن وناز هست بینی خوشنما
غمزه بطرز ستم عشوه برنگ جفا
هفته نو گفته

در ششم دفتر بگو حال فنا
وارهان خود را تو از رنج وعنا
مثنوی حسنعلی : ۳۱۲۰

دیباچهٔ این خجسته دیبا
پیرایهٔ این پرند زیبا
عبرت نامه، صبا: ۳۰۰۰

ربنا افتح ،ربنا افتح بیننا
بین قوم الحق وانصر واهدنا
فتح الابواب، پیرجمال: ۳۰۱۲

زبسم الله رحمان رحیم و اول اسما
مزین سازم این دفتر بتشریفش زسر تا پا
لسان الغیب ، عصار: ۳۰۹۷

ساقیا برخیز و درده جام را
خاك برسر کن غم ایام را
ساقینامه، حافظ : ۲۸۶۵

ساقی بده آن آینهٔ روی کرم را
آن شعله زن خرمن اندوه والم را
ساقینامه، سروری: ۲۸۷۱

ساقی بده آن روغن چشم بلسان را
تادست ودلی جرب کنم شعلهٔ جان را
ساقینامه، شفایی: ۲۸۷۳

ساقی قدحی که کار سازست خدا
وزرحمت خود بنده نوازست خدا
ساقینامه، اهلی: ۲۸۶۲

سپاس بیقیاس آن پادشا را
که پیدا کرد از نابود ما را
شرح منظومهٔ ابن عباس،زبوری: ۲۹۶۵

سپاس وشکر بیحد قادری را
کزوشد جملهٔ اشیا هویدا
منظومه ای درقافیه: ۲۱۶۸

سپاس و شکر بیحدقادری را
که گیتی را پدید آوردومارا
ویس ورامین: ۳۳۰۵

ستایش خداوند معبود را
که از جود آورد موجود را
فضل، فروغ : ۳۰۲۹

ستایش داسزاواری، خدایا
که بخشیدی مرا یاری، خدایا
چشمهٔ زندگانی: ۲۷۵۴

ستایش کنم حی نادیده را
که‌آدم کند آب کندیده را
مجلس‌افروز، نصرآبادی: ۳۱۶۵

ستایش کنم داور پاك را
که او داد هرفهم ادراك را
مثنوی‌عامل‌الدین: ۳۱۲۹

سخن آن شهنشاه فرمانروا
که‌نه تخت‌چرخش بودزیرپا
اقبال نامهٔ شاهجهان: ۲۶۴۵

شادباش ای دل که فخر مصطفی
شاد از فقرست و سودای فنا
شرح کنوز اولیا اصلین: ۲۹۶۴

شاه منم شاه منم در دو سرا
ملك بخشم بگدارفع کنم رنج و بلا
والدنامه: ۳۳۰۴

شکر بیحدکرد کار پاك را
آنکه‌نبود ره باو ادراك را
صدپند منظوم: ۱۶۴۳و۲۹۸۷

شکرکه دیباجهٔ مهر ووفا
گشت مشرف به سپاس خدا
نسخهٔ مهرووفا: ۳۲۷۳

شکر و سپاس نعمت ومنت‌خدایارا
پروردگار خلق و خداوند کبریا
منتخب رام نراین: ۳۲۳۵

صاحب نشوی گر تو زمین را وزمانرا
شیرازه‌که بندد بهم اجزای جهانرا
مسلك‌النجات، مجذوب: ۳۲۰۲

عشقت بهم آورد یاران مهربان را
درهم‌چومرگ‌بگسست پیوند جسم وجانرا
کمالیه، خوفی: ۳۰۵۸

فضای باختر گردید گلگون از می‌حمرا
—
معراج‌الخیال، نظام: ۳۲۲۱

قال‌التقی الـها شمی نسباً
بقیة الماضین مـن طباطبا
الفیهٔ عینکی: ۲۶۴۹

کردم آغاز این بنام خدا
کوست بخشندهٔ عطاهمه را
ترجمهٔ نثراللالی؟ ۲۷۲۷

کردم آغاز این بنـام خدا
هم خطابخش وهم‌عطا بخشا
وصیت علی به‌حسین: ۱۷۱۲

کریما ببخشای بر حال ما
کـه هستیم اسیر کمند بلا
نصایح‌الملوك : ۳۲۷۵

که از هجران چو بینی‌خسته‌ای‌را
در افغان یـاد کـن افغـان مار
مثنوی : ۳۱۴۲ و ۳۴۰۸۲ش

کنم ابتدا من بنام خدای
که‌پیداست‌زقدرتش‌دوسرای
کوك‌شاستر: ۳۰۶۴

گر افکندزچهره مه من نقاب را
شرمنده میکند بجمال آفتـاب را
جواهرمنظومه (دیوان) ۲۴۶۰

گشادم زبانرا بلطف خدا
بکاغذ نمودم قلـم آشنـا
جنك‌خراسان: ۲۷۴۶

گفت برمن یومی از ایامها
یك رفیق با صداقت پر حیـا
واقعه‌ی‌کربلا: ۳۲۹۱

مابیم قلندران معنا
درلنگرخوش هوای‌دنیا
قلندرنامه ، امیرحسینی: ۳۰۴۹

محفوظ نما چهل حدیث سالم‌ای مردخدا
زآنروی‌که‌گفته فخرآل هاشم گزامت ما
نظم‌اللالی: ۱۷۱۰

مرا طبع اگر نارسا یارسا
نباشد گریزی، ازحدیث کسا
کسائیه، وفایی: ۳۰۵۵

مرا از عالم توفیق مژده میرسد هلا
برانم زورق تحقیق ، بسم‌الله مجریها
پنج گنج، حسینی: ۲۶۷۸

مرحبا ای پیك با مهر و وفا
کامدی از جانب دارالشفا

پرسش و پاسخ: ۲۶۷۷

مرحبا ای‌عشق نیکوکارها
وی بداغت گرمی بازارها

سبحهٔ هزاردانه، منصور: ۲۹۰۰

معشر العشاق من‌اهل الهوا
اننی آنست نارا بالطوا

سوزوگداز، تفرشی: ۲۹۲۳

من خدایم من خدایم ، من خدا
فارغم از کبر و کینه و زهوا

پیرنامه: ۲۶۷۵

مه موزون آفتاب لقا
وزن بحرخفیف‌جست‌ازما

نصاب عربی: ۲۰۴۳

نامهٔ نامی نگارم در مدیح مرتضی
خواجهٔ‌قنبرامین دین، شه‌هردوسرا

انوارالقلوب، بیرجندی: ۲۶۵۰

نامه گشایم به ثنای خدا
حمد سرایم ولی‌الحمدرا

ترجمهٔ دیوان: علی ۲۷۲۲

نخست آغاز هردفتر ستایش پاك‌یزدان را
که‌هیچ‌وپوچ‌داد این‌هستی‌زنقحبه امکان‌را

سرداریه، ۲۹۰۷ش۳۰۹۵۹

ندارد عشق ای معشوق‌زیبا
نباشد غیر تو پس‌در دل ما

طرازالعارفین: ۲۹۹۴

نیست ممکن را چو جز فقر و فنا
خوش بود گفتن که لااحصی ثنا

سرالبلا، انجدانی: ۲۹۰۷

عزار گلشن رویت بدهر حسن نما
غبار برزن گویت بمهر داده صفا

قصیدهٔ‌مصنوعه: ۲۱۴۵

یارب بشنو دعای مظلومان را
ای کرده بلند رفعت کیوان را

ترجمهٔ‌مناجات: ۲۷۲۶

یا قدیم‌الذات تهدی من تشا
یاکثیرالخیر توقی من‌تشا

اشارات‌حسینیه: ۲۶۴۰

ب

ابتداکردم بعلام الغیوب
منزل آلایات‌ستار العیوب

تحفةالحفاظ: ۸۱

ابتدای کتاب در هر باب
چو کنی اختیارخوب‌جواب

مدخل منظوم: ۳۴۹

استقم دل که باز حسن حبیب
میکند عشوه‌ها بعشق غریب

استقامت‌نامه: ۲۶۲۷

استمع ماذایقول العندلیب
حیث‌یروی‌من‌احادیث‌العجیب

حدیث منظوم ۲۷۶۱

الحمدلواهب الانابة
والشکرلمن‌له‌الاجابة

ساقینامه، داعی: ۲۸۶۷

الهی بردلم بگشای از غیب
زلطف‌خود درتوحیدبی‌ریب

اظهارالمظاهر: ۲۶۴۴

الهی به عنقای قاف وجوب
بده‌دردی‌امکان‌به‌صاف وجوب

ساقینامه، ابراهیم: ۲۸۵۷

ای آنکه تراست ذهن‌ثاقب
—

جبر ومقابلهٔ ثاقب: ۱۵۷

ای دل بینوای خانه‌خراب
که‌بنایت رسانیده‌فقر بر آب
مثنوی ۳۱۴۳ ۳ش۳۴۰۷۵

ای زلب لعل توجانانرا شریب
غبغب سیمین تو بهتـر ز سیب
مفتاح الفتوح:۳۲۲۷

ای نگارندهٔ صحیفهٔ غیب
نام تو صدر صفحهٔ لاریب
هفت منظر، هاتفی:۳۳۲۴

باز طبعم را هوای‌دیگرست
بلبل جانرا نوای دیگرست
کنزالرموز، حسینی:۳۰۶۰

برای سراپرده‌ات آفـتاب
زرتار تابیده زریـن تناب
مثنوی کلیم: ۳۱۳۲

بسم رب مفتح‌الابواب
فتح‌الله‌لی‌طریق صواب
مخزن‌گوهر:۳۱۹۱

بشنوید از من ای اولوالالباب
داستانی که دارم از اصحـاب
مثنوی قریب

بنام آنکه از تألیف و ترکیب
معمای جهان را داد ترتیـب
دستورمعما، میرحسین:۲۱۸۶

بـو، در قطعه ابـتدای نصاب
بخوان‌تازترکی‌شوی‌سرحساب
نصاب ترکی ۲۰۳۸ش۱۹۵۹۴

بیا بشنو ای مؤمن با ادب
زمعراج آن افتخار عرب
معراج نامه، نظیری:۳۲۲۳

پیش رخ شه‌نه‌سپهر، حجاب
پاره ابریست بـر آفـتاب
مثنوی کلیم:۳۱۳۲

حمد محمود است سرلوح کتاب
حرف حرفش می‌نماید آفتاب
لمعةالشمس، همدم:۳۰۹۹

دریغا که شد ذوق عهد شباب
به پیری رسید و، رنج‌وعذاب
مثنوی، ساری: ۳۱۲۳

سر نامه بنام شاهد غیب
شاهنشه گنج‌حسن‌لاریب
گلدستهٔ حسن، یکتا:۳۰۶۷

شکار حمل‌چون‌کند آفتاب
شکونست دردست‌جام‌شراب
ساقینامه، سنجر:۲۸۷۲

شهی راکه خواهد خداکامیاب
نخستش دهد سیر چون آفتاب
فتحنامهٔ قندهار، وحید:۳۰۱۵

صباحی دلگشا چون روی احباب
گل صبح از سحاب فیض سیراب
وصف لاهیجان:۳۳۰۰

معتمر نام مهتری زعرب
رفت‌تا روضهٔ‌نبی یکشب
معتمر وعیینه:۳۲۱۹

نیمهٔ شعبان مه از توفیق‌بی پایان حق
سوی مکه باربستم، بیغم و رنج وتعب
سفرنامهٔ مشتری(بخش‌سفرنامه‌ها)

ت

آنچه ضیا بخش شب تار ماست
حمد خداوند جهاندار ماست
وامق وعذرا، حسینی: ۳۲۹۲

آن بکرکه چارگوهر صاف دروست
بکریست‌که حسن قاف تاقاف دروست
مجمع‌الاصناف، لسانی:۳۱۶۷

آب چشم‌راز دل، یك‌یك به مردم باز گفت
عاشقی ومستی و دیوانگی نتوان نهفت
شرح قصیده ۲۹۶۳ ش ۳۱۹۲۹

ابتدای سخن بنام خداست
آنکه بی‌شبهه‌ومثل‌و بی‌همتاست
زادالسالکین، سنایی: ۲۸۴۸

ابتدای سخنم توحید است
—

ناظر ومنظور: ۳۲۵۹

اسم توحید ابتدای نام اوست
مرغ روحم جملگی دردام‌اوست
لسان‌الغیب، عطار: ۳۰۹۷

الا ای‌خراباتیان الست
که‌ازبادهٔ عشق‌هستیدمست
ساقینامه، هدایت: ۲۸۹۱

الاای ساقی فیاض لاهوت
مراده‌ازشراب‌فیض‌حق‌قوت
زور عشق، خالد: ۲۸۵۵

الا ای شاهباز قدس لاهوت
مقید مانده‌ای، دردام‌ناسوت
واقعهٔ امیر تیمور: ۳۲۹۱

الـها، الهـی و الهیـت
هویداست‌ازماه تاماهیت
کاخ کیوان، کیوان ۳۰۵۱

الهی بحق پادشاهی‌تر‌است
همه‌بنده‌ایم‌و، خدایی‌تراست
شاهرخ نامه، گنابادی: ۲۹۳۴

الهی بر ندان دردی کشت
که مستنـد از بادهٔ بیغشت
قم‌نامه، مجتهد: ۳۰۳۷

الهی به‌مستان میخانه‌ات
بعقل آفرینان دیوانه‌ات
ساقینامه ، میرضی: ۲۸۶۹

الهی کمال الهی تراست
جمال‌جهان‌پادشاهی‌تراست
خردنامهٔ اسکندری ، جامی: ۲۷۸۰

الحمدلفاطر السمـاوات
والشکرلواهب العطایات
تحفة‌الدلایل، منزوی (ستاره شناسی): ۲۵۳

الحمد لواهب الانـابـه
والشکر لمن‌له الاجابـه
ساقینامه، داعی: ۲۸۶۷

اول سال وروز نوروز است
روز عیش و نشاط‌امروزاست
کارنامهٔ اوقاف، نسایی: ۳۰۵۲

اول نامـه‌ام سپاس خداست
جز خدا، حمدبر کسی نه‌سزاست
تزویج نامه: ۲۷۲۷

اول وآخر عالم عشق است
باعث خلقت آدم عشق است
بیکت‌مالا: ۲۶۷۳

اول هر نامه، بنام‌خداست
نام‌خدا، زیب کلام‌خداست
مشرب عشاق، آزاد: ۳۲۰۳

ای باده کشان مژده که‌ایام‌بهارست
—

ساقینامه، آشنا: ۲۸۵۷

ای بت چابك شیرین حـرکات
جلوهٔ ناز تو چون، آب حـیات
سراپا ، مهری‌عرب: ۲۹۰۶

ای بدوش افکنده تشریف نجات
از در تصنیف «کنزالمعجزات»
کنزالمعجزات ، صفا: ۳۰۶۳

ای خداوندی که این‌عالی وپست
شدپدیدارازتوهرچیزی که هست
گنج اسرار: ۳۰۸۷

ای خدایی که ازتو شد موجود، هست
سربسر ذرات ایـــن بـالا و پست
گنج اسرار: ۳۰۸۷

ای خدایی که ین همه، هستی‌زتست
در دل هـر ذره‌ای ، هستی ز تست
گنج اسرار، سیاف ۳۰۸۷

ای‌دل‌افسرده، خروشت کجاست
خامشی‌اززمزمه‌جوشت کجاست
مطمح‌الانظار ، حزین:۳۲۱۳

ای شهنشاهی که شاهی مرتراست
ای که برذاتت شهنشاهی سزاست
کنزالاسرار: ۳۰۸۷

ای صفات تو عین عالم‌ذات
متصف ذات تو بجمله‌صفات
مراد مقصود:۳۱۹۷

ای قدیم‌الذات محمود الصفات
وی بیکسو از حدوث‌وازجهات
لطف نامه، خاکی:۳۰۹۸

ای گشادی نه درکفت چون مشت
کرده آیین مردمی پس و پشت
مثنوی ، یوسفی:۳۱۴۰

ای منشأ هر اسم و مسمانامت
سررشتهٔ حل هر معمانامت
منتخب شریف ، معما:۲۲۰۴

ای‌نهان درذات ،وای پیدا بهست
جلوه‌گر رویت،زهر بالا و پست
طورسینا: ۲۹۹۵

این بسم‌الله کت بیانست
رحمان ورحیم‌وغیب دانست
حدیقة‌القلوب، ساری: ۲۷۶۹

این چرخ پر از جواهر تحقیقات
باشد ، نام مبارکش تأیید دات
تاییدات ، مجذوب:۲۷۰۵

این رساله‌که بخوبی آراست
حاجی زار ابرقوهی راست
ناظر و منظور، ابرقوهی:۳۲۵۹

این سر نامه، خطبه وتحمید است
این روضهٔ قدس ومشهدتوحیداست
سیف‌النبوه:۲۹۳۱

این شجربا آن‌ثمر پیوسته است
بی‌ثمر باشد کزین بگسسته است
شرح‌الواصلین، پیرجمال:۲۹۶۵

این کتاب از توجه حضرات
شد مسمی به‌شاه‌راه نجات
شاهراه‌نجات، مجذوب:۲۹۳۴

باز این چه شورش‌است‌که درخلق عالمست
—
دوازده بند، محتشم:۲۸۱۴

باز این فغان وغلغله اندر زمانه‌چیست
این آتش زبان فنا را، زبانه‌چیست
دیوان زنوزی:۲۴۷۱

باز دلم عاشقی از سر گرفت
تاکه‌دگر پرده زرخ بر گرفت
اشتر نامه حسینی:۲۶۴۱ ش۲۷۵۰۰

باز طبعم را هوای‌دیگرست
بلبل‌جان را نوای‌دیگرست
کنزالرموز،هروی:۳۰۶۰

بچشم عقل اقالیم سبعه‌گنج زرست
ولی‌چودرنگری‌اژدهای‌هفت‌سراست
هفت گنج کاتبی :۳۳۲۴

بحمد خالق هفتم سماوات
دعاخوانم بدفع هر بلیات
واقعهٔ وفس :۳۲۹۱

بدان‌که این‌نسخه در تعبیر خوابست
هر آن مشکل را (؟) جوابست
خوابنامه،شاه نعمت‌الله:۲۸۰۲

بغفلت ایکه رفته روزگارت
کزوحرف‌اجل‌تاکی‌چویارت
قضا وقدر ، یحیی:۳۰۴۸

بلبل اگر ناله برآرد رواست
خاصه‌که‌ازطرف‌گلستان‌جداست
مشاهده، شاه داعی:۳۲۰۲

بنام آنکه آدم نامهٔ اوست
همه‌عالم رقوم خامهٔ اوست
گلشن‌رموزی:۳۰۷۹

بنام آنکه آذر را چمن ساخت
دل دوزخ شرر را انجمن ساخت
چمن و انجمن، حزین:۲۷۵۵

بنام آنکه از برج هدایت
هویدا کرد انوار ولایت
انوار الولایه، ذهبی: ۲۶۵۰

بنام آنکه از نور معلا
جهان آراست چون فردوس اعلا
مثنوی، احمد: ۳۱۱۷

بنام آنکه اول عشق ازو خواست
بدست عشق، ملك جان بیار است
تحفة العشاق، ده نامه: ۲۸۱۹

بنام آنکه بنامش شفای هر دردیست
بیادانکه بیادش نجات هر مردیست
منهج الهدایه: ۳۲۴۶

بنام آنکه بی نام و نشان است
چوجان از دیدهٔ مردم نهان است
دولت خان: ۲۸۱۵

بنام آنکه بی‌نام و نشان است
برون ازقیدحرف این‌وآن‌است
مراد العاشقین: ۳۱۹۶

بنام آنکه جان داد و جهان‌ساخت
زمین راجفت طاق آسمان ساخت
خسرو و گل، عطار: ۳۰۸۴

بنام آنکه جان را دانش آموخت
بنور عقل شمع دل بر افروخت
طریقت نامه، عماد: ۲۹۹۴

بنام‌آنکه جانرا فکرت‌آموخت
چراغ دل بنور جان برافروخت
گلشن راز: ۳۰۷۳

بنام آنکه حسن آیینهٔ اوست
تعشق خازن گنجینهٔ اوست
دستور عشق: ۲۸۱۱

بنام‌آنکه حسنش ترجمانست
شکست دل زعشق او نشانست
اعجاز عشق: ۲۶۴۴

بنام آنکه در دلها وطن‌ساخت
صنم را قبله‌گاه برهمن ساخت
صنم و برهمن: ۲۹۹۱

بنام آنکه ذاتش بی‌نشانست
بنام او ز هر ذاتی نشانست
دستور العفاف: ۲۸۱۱

بنام‌آنکه‌ذکرش‌وردجان‌است
مبارك‌نامه‌اش معجز نشانست
مثنوی عماد فقیه: ۳۱۳۰

بنام آنکه شاه مهروماه است
گدایش دردوعالم پادشاه‌است
گلزار خیال: ۳۰۶۸

بنام آنکه شمع دیده افروخت
بنور دیده‌ام نظاره آموخت
خسرو وشیرین، کوثری: ۳۰۲۲

بنام آنکه عالم‌آفریده‌است
محمدبرخلایق بر گزیده‌است
سعد و همایون، عبدالرحیم: ۲۹۱۱

بنام آنکه عشق اندوز جانهاست
کلامش حکمت آموز زبانهاست
خسرو وشیرین، دشتی: ۲۷۸۵

بنام آنکه غیر ازو، خدا نیست
بجز بروی، خداوندی روانیست
کلام منظوم: ۹۹۶

بنام آنکه فرمود از بدایت
به‌حب‌خاندان ما را هدایت
نرگسدان، ذبیحی: ۳۲۷۰

بنام آنکه گنج جسم و جانست
طلسم گنج‌جان، هردوجهان‌ساخت
گل و خسرو، عطار: ۳۰۸۴

بنام آنکه ما را از عنایت
دهد پروانهٔ شمع هدایت
شمع و پروانه، اهلی: ۲۹۷۰

بنام آنکه محمودش أیازست
غمش بتخانهٔ ناز و نیاز است
محمود و ایاز، زلالی: ۳۱۷۷

بنام آنکه معجز نامهٔ اوست
حروف‌کاینات از خامهٔ اوست
ده نامه، عماد فقیه: ۲۸۱۹

بنام آنکه ملکش بی‌زوال است
بوصفش نطق صاحب عقل لال است
الهی نامه، عطار: ۲۶۴۷

بنام آنکه نام از وی نشان یافت
زبان آموخت حرف و نطق جان یافت
تغلق نامه: ۲۷۲۸

بنام آنکه نام او عظیم است
خداوندی کریمی، کان قدیم است
درة التاج: ۲۸۰۷

بنام آنکه نامش الفت آموخت
رخ عصیان زجام رحمت افروخت
ثمرة الفؤاد: ۲۷۳۴

بنام آنکه ذاتش بی‌نشانست
بنام او زهر ذاتی نشانست
دستور العفاف: ۲۸۱۱

بنام آنکه نامش حرز جانهاست
ثنایش روز وشب ورد زبانهاست
محب نامه ابن نصوح: ۳۱۷۳

بنام آنکه نامش بی نشانست
ثنایش حرز بازوی زبانست
وصف کشمیر، ناطق: ۳۲۹۹

بنام آنکه نور جسم و جانست
خدای آشکارا و نهان است
جوهر ذات، عطار: ۲۷۵۰

بنام آنکه هستی زو نشان یافت
نفوس ناطقه زونورجان یافت
خیاط نامه، عطار: ۲۸۰۳

بنام حکیمی که دل رام اوست
مه ومهر دوردته جام اوست
ساقینامه، قدوی: ۲۸۸۱

بنام خداوند بالا و پست
که ازهستیش هست شد هرچه هست
رموزالاماره: ۲۸۴۰ — ورقه و گلشاه: ۳۲۹۵ — همای و همایون ۳۳۲۵

بنام خداوند بالا و پست
که بالاتر از اودست نیست
وقعهٔ کربلا، شماعی: ۳۳۰۳

بنام خداوند بالا و پست
که‌مخمور او نیده‌شیار و مست
الهی نامه، حسینی: ۲۶۴۵

بنام خداوند گیتی به است
سرآغاز هرنامه راکه‌هست
شرفنامه، (لغت): ۱۹۹۷

بنام خدایی که از نام اوست
که‌ماراتوانایی گفت و گوست
ظفرنامه، شرفنامه: ۲۹۹۷

بنام خدایی که بخشنده اوست
برآرندهٔ کار هر بنده اوست
غزونامه، اسیری: ۳۰۰۹

بنام خدایی که بخشنده اوست
بهر سختی یاور بنده اوست
بهارستان، ادهم: ۲۶۶۹

بنام خدایی که توفیق ازوست
دل زنده را نور تحقیق ازوست
صحبت نامه: ۲۹۸۵

بنام خدایی که روز نخست
به‌پیمانه‌ام کرد پیمان درست
ساقینامه، قدسی: ۲۸۸۳

بنام خدایی که هستی ازوست
زبردستی و زیر دستی ازوست
کنزالحکمه، ابن یمین: ۳۰۶۰

بنام خدایی که هست و یکیست
جزو در دو گیتی خداوند نیست
ظفرنامه: ۲۹۹۶

بنام طرازندهٔ مغز و پوست
که خورشید یك‌چشمهٔ‌صنع اوست
وصف آلات جنگ، وحید: ۳۲۹۶

بنامی کزو باده مستی گرفت
زشوقش عدم رنگ‌هستی گرفت
ساقینامه، والا: ۲۸۸۹

بنامی که عالم گلستان اوست
به گنج روان فلك شان اوست
گنج روان: ۳۰۸۸

بهار آمد و داغ دل تازه شد

بغم تنگ صحرای اندازه شد

وصف باغ قزوین، واعظ: ۳۲۹۶

بهار تست ساقی وهوای می‌تست

سرم کاسه برکه‌ای! می‌تست

ساقینامه، صافی: ۲۸۷۳

به یکتا جهانداور داد راست

نیایش روا و ستایش سزاست

باغ فردوس، الهامی: ۲۶۵۵

بیا ای ساقی خمخانه در دست

مراده خویش را چون باده کن مست

ساقینامه، حیاتی: ۲۸۶۶

بیا ای طوطی شیرین حکایت

بکن از مجلس سادس روایت

ورقه و گلشاه، نسخه ۳۶۲۱۷

بیا ای که عمرت به غفلت گذشت

ز من گوش کن یکدم این سر گذشت

ساقینامه، عیانی: ۲۸۸۰

بیا تاز بیداد شوییم دست

که بیداد نتوان ز بیداد رست

ساقینامه، نظامی: ۲۸۸۸

بیا ساقی آن ساغرم ده بدست

که بر قلبگاه غم آرم شکست

ساقینامه، صادقی: ۲۸۷۳

بیا ساقی اکنون که جشن سده است

دگر بار فتح در میکده است

ساقینامه، گدایی: ۲۸۸۴

بیا ساقی که فصل نوبهار است

قلع گلرنگ و می، مطرب هزار است

ساقینامه، ناصرعلی: ۲۸۸۷

پیش از این بود وقتی از اوقات

در دیاری مسلم از آفات

حکایت نذر بستن قاضی: ۲۷۷۳

تو پیدایی بهر چیزی که پیداست

تو بینایی بهر چشمی که بیناست

در مکتون، فقیر: ۲۸۰۹

توروز نوی وین جماعت

نوروز ترا بجای ساعت

آداب الخط مجنون : ۱۹۰۲

تیره دل و خیره زبان بر گشود

خیره سر و تیره زبان هچو دود

سه رنگ، وحید: ۲۹۲۸

ثنایی که سردفتر نامه‌هاست

خداوند لوح وقلم را سزاست

حملهٔ حیدری ، آزاد : ۲۷۷۴

جهان داورا کبریایی تراست

خدایی ترا ، پادشاهی تراست

شاهنامهٔ قاسمی: ۲۹۵۷

جهان پادشاهی خدایا تراست

ازل تا ابد پادشاهی تراست

آینهٔ اسکندری، دهلوی: ۲۶۲۰

چرخ لوایی که نخستین گشود

بر سر اکلیل کیومرث بود

شاهنامهٔ، نفرشی: ۲۹۵۸

چرخ مردم خوار اگر روزی دو مردم

پرور است

دریای ابرار: ۲۸۱۰

چمن پیرای گلزار حکایت

قضا و قدر سلیم: ۳۰۴۶

چمن سبز فلک را چمن آرایی هست

زیر این زنگ، نهان آیینه سیمایی هست

مرآت جمال، صائب: ۳۱۹۴

چنین خواند ستم از اخبار غیبت

—

نرگسدان، ذبیحی: ۳۲۷۰

چنین زدنغمه پرداز حکایت

نمک باز خمه بر تار روایت

سوز وگداز نوعی: نسخهٔ ملك ۳۱۲۳۸

چه داند کسی زیر این پرده چیست

روانندهٔ چار سرمایه کیست

ساقینامه، عارف: ۲۸۷۸

چو اقبال نظام‌الملك بر گشت
بگشت بخت او، شبنم‌شر رگشت
قحط، کلیم : ۳۲۹۸

جهان داورا کبریایی تراست
خدایی ترا پادشاهی تراست
شاهنامه، قاسمی:۲۹۵۶

حاتم طی را چو جوانی گذشت
عمر بدانگونه که دانی گذشت
مثنوی صادقی:۳۱۲۷

حریفی که این نیلگون خم‌ازوست
شراب طهـور سقـاهـم ازوست
ساقینامه، امیدی:۲۸۶۱

حقیقت کشف انـوار جـلال است
ولیکن دل‌چه داند کین‌چه حالست
کمیلیه (عرفان):۱۳۳۲

حمدآن خالق که درد او دواست
بر محبـانش بـلای او عطاست
گلشن شیدا : ۳۰۸۰

حمد بیحد ذات پاکی را سزاست
کو خلایق را بنیکـی رهـنماست
سبحهٔ صفا، صفی‌علیشاه:۲۸۹۹

حمد بیحد مرخدایی را سزاست
کوبـری از صفات ناسزاست
بهار وخزان:۲۶۷۰

حمد بیحد مرخدایی را نخست
که بنامش نامها گـردد درست
نظم‌کبری، نورعلیشاه : ۱۰۵۷

حمد حق راکه آسمان پرداخت
انجم از نور خود منور ساخت
اختر، قلیچ‌خانی :۲۶۲۴

حمد خداوند سرایم نخست
تاشود این نامه‌زنامش‌درست
قران سعیدبن، دهلوی: ۳۰۳۴

حمد را نسبتی‌ست با تو درست
بـر درم . . . بـر در تسـت
مثنوی ملاشاه:۳۱۳۵

حمد وشکر او راکه‌هرچه‌هست‌ازوست
دام هستی حلـقه دار ازهـای وهـوست
سخن عالی، من‌وسلوا:۲۹۰۴

خداوندا دلم بی‌نور تنگ است
دلم‌من‌سنگ‌وکوه طورسنگ‌است
خسرو وشیرین ، عرفی :۲۷۸۷

خداوند بیچون خدایی تراست
باقلیم جان پـادشاهی تـراست
شاهنامه، قاسمی:۲۹۵۷

خداوندازجام عشق کنم مست
که از مستی‌فشانم‌برجهان‌دست
راماین: ۲۸۲۳

خدایا جهان پادشاهی تراست
زماخدمت آید، پادشاهی‌تر است
اسکندر نامه، نظامی:۲۶۳۳

خدایا خدایی سزاوار تست
به فرمان، آفرینندگی کارتست
مختارنامه : ۳۱۸۱

خدایی کو سزاوار خداییست

—

ناز ونعیم : ۳۲۵۷

خرابم ره می‌پرستان کجاست
کبابم طربگاه مستان کجاست
ساقینامه، ملك‌قمی:۲۸۸۶

در شیوهٔ موسیقی سخن بسیار است
از جمله وجود هرسخن ادواراست
موسیقی منظوم(دربخش موسیقی)

درموسم عاشورا، در تکیهٔ، دولت
بگرفت عزا بهر دعای شه، ملت
فرهنك خداپرستی:۳۰۲۸

دفتر سادس همه عشق خداست
بسکه باحق مدعای‌عشق ماست
مثنوی، نبی شاه:۳۱۳۷

دلا برخیز کا یام بهاراست
ترشحهای‌ابرازهر کناراست
بهار و خزان، بروجردی:۲۶۶۹

دلامژده کامروز نوروزماست
می ارغوانی‌دل افروزماست
ساقینامه، ملکی:۲۸۸۶

دلی یک‌ذرهٔ صحرای‌حیرت
دلی یک قطرهٔ دریای‌حیرت
گلزار معانی : ۳۰۷۰

رقم پرداز این محکم حکایت
عبارت ساز این شیرین روایت
مثنوی، شوکت:۳۱۲۷

زهی فهرست هر سرنامه نامت
کلیم ابکم ز تفسیر کلامت
سی نامه = محب‌ومحبوب، کاتبی:۲۹۳۲

ساقی بده آن باده‌که اکسیر وجوداست
شویندهٔ آلایش هر بود و نبود است
ساقینامهٔ‌وحشی: ۲۸۹۰

ساقی‌بده آن باده‌که رنگ لب یارست
آن می‌که‌رخ ساقی ازو،رشك بهارست
ساقینامه ، دست‌غیب:۲۸۶۸

ساقی بده‌آن جام‌که ماه شب تارست
آن‌لاله که گلگونهٔ رخسار بهارست
ساقینامه، فرقتی:۲۸۸۱

ساقی بده‌آن باده‌که خورشید شرار است
چون آتش گلریز، بدامان بهار است
ساقینامه ، فغفور:۲۸۸۲

ساقی بده‌آن می‌که زیانش همه سودست
چون دست ودل پیر مغان مایهٔ جودست
ساقینامه، کامل:۲۸۸۳

سپاس و ستایش مراوراسزاست
که‌ذاتش منزه زچون‌وچراست
سفینة النجاة :۲۹۱۲

سخن خاص است و فیضش زان عمیم است
که بسم الله الرحمان الرحیم است
گدای باخرزی ، روش‌ضمیر:۳۰۶۵

سخن تر تیزك بستان فکر است
سخن طوطی هندوستان فکراست
فرهاد و شیرین ، فوقی:۳۰۲۲

سخن‌معجون جان وراح وروح‌است
سخن سرخوش صهبای صبوح‌است
یوسف وزلیخا؟:۳۳۴۵

سخن هر جازصنع کردگار است
گواه پای برجا کوهسار است
وصف‌کشمیر ، سلیم :۳۲۹۹

سرم را باز شوری درکمین است
که بی‌سوز دل آهم آتشین است
سوز وگداز ، طالب:۲۹۲۴

سرنامه بنام بی نیازیست
که‌سلطان‌وگدارا کارسازیست
مثنوی، شوقی:۳۱۲۶

سرنامه را نشاء نام خداست
که‌بی‌یاد اونشاء ها نارواست
ساقینامه، عزت :۲۸۷۹

سروران را تاج پر گوهر که زیب وزیوراست
—
روضة الاخیار:۲۸۴۳

سزاوار شکر آفریننده‌ایست
که‌هرقطره‌ازوی،دل‌زنده‌ایست
جنك شاه اسماعیل:۲۷۴۶

شدحسام‌الدین که نورانجم است
طالب آغاز سفر پنجم است
مثنوی‌معنوی : ۳۱۴۴

صباحی خوش لقا چون نامهٔ‌دوست
که خوشحالی نمی‌گنجیددرپوست
سوز وگداز، اشرف:۲۹۲۳

طغرای صحیفه صفت الله است
ذاتش بظهور نام بسم‌الله است
نقش ارژنك:۳۲۸۲

طوطی جان مست مستان گشته است
زانکه محو شکرستان گشته است
هدایت نامه:۳۳۰۷

عزیزان بشنوید این خوش حکایت
که دارد میکند از گل روایت
گلنامه، عبدالله : ۳۰۸۳

عشق مرغ نشیمن قدمست
قوت او که وجود و که عدمست
عشقنامه. سنایی

عصمت از جملـه اخلاق خوشست
عصمت آن را که بود، زاهل هش است
مثنوی، طرب: ۳۱۲۸

غرض از طب دوچیز آمده است
بشنو از یوسفی بسمع رضـا
فوایدالاخبار، یوسفی: ۵۷۵

فردوسه شکل لحـیان است
دانشش برحکیم آسان است
رمل منظوم: ۲۸۳۹

قادری کو منزه است از عیب
صانعی کو مقدسست از ریب
کمال نامه، خواجو: ۳۰۵۷

قلم چون به تیغ زبان راز گفت
حقیقت بنـام خـدا بـاز گفت
مخزن معنی، مسعود: ۳۱۹۲

کنگر ایوان شه کز کاخ کیوان برتراست

—

لجة اسرار، جامی: ۳۰۹۶

گر شما را غفلت و آلایش است
پیش ما هم رحمت و بخشایش است
طوطی نامه، بیانی: ۲۹۹۶

گفتگویم نخست از آن دریاست
که نه اول نه آخرش پیداست
شاهد و مشهود: ۲۹۳۳

گوش شه خالی و بانگ غلغلش دردسرست

—

حجة الاحرار: ۲۷۶۰

گویندهٔ داستان چنین گفت
این نسخه که در این سخن سفت(؟)
لیلی و مجنون؟: ۳۱۱۵

لله الحمد مالك الملکوت
صاحب الکبریا و الجبروت
شرایع الاسلام: ۲۹۶۲

محمد شه شهنشاه جـوانبخت
که برخوردار باد از تاج و از تخت
سفر نامه، جلایر (بخش سفرنامه‌ها)

مژده که عالم همه، ایمنی و نعمت است
ملکت از خرمی، جنت در جنت است
مدایح معتمدیه (بخش تذکره‌ها)

معشوق که رشك مه و غیرت حورست
جانش فدا کنم که بدین پایه درخورست
بحرالصنایع، کمال: ۲۶۵۶

میستایم خالقی را کـوست هست
این دگرها نیستند و، اوست هست
خلاصی نامه: ۲۷۹۹

میوهٔ باغ جان مـا سخن است
نامهٔ نامـتناهی، سخـن است
چهارچمن: ۲۷۵۶

نسخهٔ سر الهی سخن است
نامهٔ نامتناهی سخن است
سیر و سلوك، حیدری: ۱۲۰۷

نواپرداز قانون فصاحت

—

ناظر و منظور، وحشی: ۳۲۶۰

نوری که جهان ازو تجلی زار است
گلگونهٔ رنگ هر گل رخسار است
جواهرالاسرار، عباسی: ۴۰۸

هزاران پرده بر قانون عشق است
بهریك نغمه‌ای زافسون عشق است
فرهاد و شیرین، وصال: ۳۰۲۷

همایون تپه جای باده نوشی‌ست
که آنجافیض، گرم گل‌فروشی‌ست
وصف همایون تپه: ۳۳۰۰

هم جل جلاله از انت
هم عم نواله در شانت
مثنوی حماسی دینی: ۳۱۲۱

همچو خورشید اگر شرف‌خواهی
آن شرف از عبـادت خاص است
شرح سخنان حضرت علی، اسدی: ۱۶۲۴

هوالله الذی رفع السماوات
بحکمت کرد پیدا نور و ظلمات
نظام الوصول، منزوی: ۳۶۳

یار آینه خانه‌ای میخواست
التفاتش بهانه‌ای میخواست
شاهراه نجات، مجذوب: ۲۹۳۴

ج - چ

ای لطف تو داده شهریاران را تاج
شاهان بنوالت چو گدایان محتاج
مونس الاحباب: ۳۲۴۹ ش ۳۵۶۲۶

بنام شهنشاه بی تخت و تاج
که بخشد زر و مهر و مهر را رواج
جنگنامهٔ نوا: ۲۷۴۸

بیا ای دل شوخ کودك مزاج
رها کن دمی از خود این اعوجاج
ریاض الفتوح: ۲۸۴۷

بنام کردگار فرد بی زوج
که دایم بحر لطفش میزند موج
حساب منظوم: ۱۶۹

بیا ساقی این تشنگی را بسنج
پس از آرزوی دل ما مرنج
ساقینامه، عرفی: ۲۸۷۹

خدایا دلی خواهم آتش مزاج
که چون شمع از شعله یابد رواج
شاهنامه، طوفان: ۲۹۳۴

چه پیچی در این عالم پیچ پیچ
که خالیست از راحت و پر ز هیچ
ساقینامه، مجذوب: ۲۸۸۴

ح

احمدالله خالــق الارواح
مظلم اللیل فالق الاصباح
نظام صحت: ۶۰۷

السـلام عـلیـك یادم روح
از تو بد زنده روح و مرکب روح
عقلنامه، سنایی: ۳۰۰۶

الهی بیاد چمن چمن زاد صبح (!)
که شب خفتگان را دهد باد صبح
ساقینامه، نوعی: ۲۸۸۹

ای بنامت کارها را افتــتاح
نیست بی نام تو در امری فلاح
وصیت نامه: ۳۳۰۲

بیار ساقی آن روشنی بخش روح
که چون زهره روشن بود در صبوح
ساقینامه، شاه شجاع: ۱۸۷۲

د

آنرا که دل از معرفت آگاه بود
در پردهٔ اعلای اللهش راه بـود
سخنان کوتاه، اخلاق: ۱۶۲۶

آنکه حمدست و حامد و محمود
آنکه هم عابدست و هم معبــود
کارنامه: ۳۰۵۲

ابتدا از نور بخش شمع جود
آنکه صنعش را فلك آرد سجود
ولد نامه: ۳۳۰۴

ابتدا براسم خلاق و دود
کو عدم را داده از قدرت وجود
مختصر العراقی، سلماسی: ۳۱۸۳

از ازل گر گوش داری تا ابد
بشنوی از هرزبان حمد احد
عشقنامهٔ منظوم، داعی : ۳۰۰۴
از فاخته چون شمع رخت نفروزد
پیوسته ترا از نیکی آن آموزد
فالنامهٔ طیور : ۳۰۱۱
از قضا روزی یکی لری بمرد
لر دیگر برد بر خاکش سپرد
لر نامه : ۳۰۹۷
از قضای فلك بی‌بنیاد
گذرم‌سوی صفاهان‌افتاد
عبرت نامه ، عبرت: ۲۹۹۹
اسب همت زین کن ای همت بلند
تا ز پای روح بگشایم بند
هدایة المحبة، پیرجمال: ۳۳۰۷
افلاطون آنکه استاد جهان بود
مگر در ابتدا عزمش چنان بود
داستان افلاطون : ۲۸۰۴
اگر بسمله تاج عنوان نبود
مطالب نگاریدن آسان نبود
مقامات‌حسینی: ۳۲۲۹
اگر مار بینی تو در او رمزد
زیادت شود حرمت ومال ومزد
مار نامه: ۳۱۱۶
الهی معصیت از حد فزون شد
ز بسیاری بکفرم رهنمون شد
مثنوی: ۳۱۴۳ش۳۴۰۶۴
اول این دفتر با جزرومد
نام نامی خداوند احد
نورالانوار ، مظفرعلیشاه: ۶۴۴
اول این نامه بنام ودود
آن اولین‌جلوهٔ حسن‌وجود
شتر نامه: ۲۹۶۲
ایا پور فرزانهٔ ارجمند
سروردل سینهٔ مستمند
نصیحت نامه: ۳۲۷۹

ای برتر از آن همه که گفتند
آنها که پدید یا نهفتند
زادالمسافرین، امیرحسینی: ۲۸۴۹
ای چمن پرور بهار وجود
نقشبند نگار خانهٔ بود
نقش ارژنك، عباسی: ۳۲۸۲
ای خدایا بی‌نظیری وصمد
ذات پاکت قل هوالله احد
زادالمسافرین : ۳۸۵۱
ای خداوندی که از جودت پدید
میکنی در هر نفس خلقی جدید
گنج اسرار: ۳۰۸۷
ای صاحب دیده بنگرازعین شهود
در پرتو ذات از عین وجود
عین وجود، دهدار: ۳۰۰۸
ای ضیاء الحق حسام‌الدین سعید
دولتت پاینده فقرت بر مزید
مثنوی معنوی: ۳۱۴۴
ای مرتب زتوکتاب وجود
وی تو شیرازهٔ دفتر جود
سراپا ، محرم: ۲۹۰۵
ای گشایندهٔ خزانهٔ جود
نقش پیوند کارگاه وجود
هشت بهشت، دهلوی: ۳۳۰۷
ای وجود تو اصل هر موجود
هستی و بوده‌ای وخواهی بود
شاه و درویش : ۲۹۶۰ بهرام و بیروز: ۲۶۷۱
این نامه که خامه‌کرد بنیاد
توقیع قبول روزیش باد
لیلی و مجنون ، هاتفی: ۳۱۱۴
این نامه بنام آن خداوند
کز عشق بنای عالم افکند
لیلی‌و مجنون، نامی: ۳۱۰۸
ای سپهر عشق را انجم بود
جلد ثانی جنت سیم بود
جنات الوصال : ۲۷۴۴

باز زنجیر جنون برداشتند
بند برپای خرد بگذاشتند
مثنوی، نشاط:۳۱۳۷

باز طبعم بردباری میکند
بهر یاری بیقراری‌میکند
حدیث کسا : ۲۷۶۱

باز طبعم دگر آغازنمود
لب باسرار سخن‌بازنمود
مثنوی،ساری : ۳۱۲۳

بحریست لبالب از فراید
شد نام‌خزاین الفرایـد
خزاین الفراید، مجذوب:۲۷۸۴

بحمد خدایی زبانـم گشود
که‌شد منحصردروجودش‌وجود
ظفر نامهٔ شاهجیان:۲۹۹۷

بدان چونکه گفتی ثنا و درود
که در فن طب است‌این‌قطعه‌ها
فوایدالاخیار:۲۵۷۵و۳۰۳۲

بده ساقی آن جام لب ریز بود
که از هستیم بگلسد تار وپود
ساقینامه، ادیب: ۲۸۵۸

بروزگار جوانی بیازمای کسان
ببین فرشته خصالند یاد یوودند
پند نامه، افسر: ۲۶۹۶

بشنو از دل چونکه افغان‌میکند
شرح شوق ووصف هجران‌میکند
مثنوی،حسنعلی: ۳۱۲۰

بشنواز دل چون حکایت میکند
قصهٔ مجنـون روایـت مـی کـنـد
درمکنون، اصغر:۲۸۰۸

بشنو ازگل چون حکایت می‌کند
از خزان هردم شکایت می‌کنـد
مثنوی لطیف:۳۱۳۲

بشنو از نی چون حکایت می‌کند
و از جدایی‌ها شکایت می‌کند
مثنوی ،معنوی:۳۱۴۴

بشهد شکر شکر خـداونـد
زبان‌چون‌مغز باداءست درقند
رمزالریاحین : ۲۸۳۸

بعد نعت حضرت فرد صمد
الذی لیس له کـفواً احد
کرسی‌نامه (عرفان):۱۳۱۶

بعد سلطنت خان ابوسعیدکه هست
بسال‌کنیت اوفال دین وملك سعید
مخزن‌السحور، بدیع:۲۱۴۹

بلبلی از گلستان دور اوفتاد
وزغم گل‌سخت‌مهجوراوفتاد
نزهت الاحباب:۳۲۷۱

بمکتب میرود طفل پریزاد
مبارك باد مرگ‌نو به استاد
نیرنك عشق: ۳۲۸۹

بنام آنکه تن را نور جان داد
خردراترجمانی چون زبان‌داد
صحبت نامه:۲۹۸۶

بنام آنکه جان را نوردین داد
خرد رادرخدادانی(بینی)یقین‌داد
اسرارنامه،عطار:۲۶۲۸

بنام آنکه ذات او علی شد
جهان‌ازمهرفیضش‌منجلی‌شد
مناسك‌العاشقین:۳۲۳۳

بنام آنکه عالم را بنا کرد
زبانم همچو بلبل آشناکرد
توبه نامهٔ نصوح :۲۷۳۳

بنام آنکه ما را نام‌بخشید
زبان را درفضیلت‌کام‌بخشید
ده نامه، اوحدی:۲۸۱۸

بنام حکیمی‌که جان آفرید
بیان سخن درزبان آفرید
فتوحات سلیمانی:۳۰۱۵

بنام خداوند بی‌چون و چند
منزه ذاتش از تقطیع وپیونـد
بلبل نامه،عطار:۲۶۶۱

بنام خداوند پست و بلـند
منزه‌ز هر نقص‌واز چون‌چند
صحیفه قاصریه: ۲۹۸۷

بنام خداوند جان و خرد
کزین بر تر اندیشه بر نگذرد
شاهنامه، فردوسی: ۲۹۳۶ و سرخاب ورستم: ۲۹۰۷

بنام خـداوند رب مجیـد
که‌هر مشکلی‌راست نامش کلید
عنوان (پزشکی): ۵۶۹

بنام خداوند دادار فـرد
که‌ازخاك آدم‌پدیدار کرد
حملهٔ حیدری: ۲۷۷۶

بنام خداوند دانای فرد
که‌هر ذره‌رامظهر خویش کر
کنزالحقایق، خوارزمی: ۳۰۶۰

بنام خداوند عرش مجید
که‌ازامر کن کردعالم‌پدید
جذبه‌ی حیدری: ۲۷۳۹

بنام خدایی که از شوق جـود
دوعالم عطا کرد وسائل نبـود
ظفرنامه‌ی شاهجهانی: ۲۹۳۳

بنام خدایی که پیش از وجود
همین ذات یکتاش موجود بود
شهنشاه نامه، مراد: ۲۹۷۵

بنام خدایی که فکر و خرد
نیارد که تاکنه او پی بـرد
ثمر نامه: ۲۷۲۹ ــ ساقینامه: ۲۸۹۰

بنام کریمی که برسطح جود

ــ

مساحت، عزیزی (ریاضیات): ۱۹۳

بنام مالك الملکی که از جود
دو عالم ازدوحرف آوردموجود
مثنوی، شوکت: ۳۱۲۷

بنام نگارندهٔ هست و بود
فرازندهٔ این رواق کبود
فرهنگنامه، حزین: ۳۰۲۹

بود نزد حکیمان خردمند
کلید گنج دل، نام خداونـد
مخزن‌الحکمه: ۶۴۰ و ۲۱۹۱

بهاری کرد گل، عالم چمن‌شد
شکفتن عام در این انجمن شد
طوبی، بلگرامی: ۲۹۹۵

بهار آمد و داغ دل، تازه شد
بغم تنگ صحرای اندازه‌شد
وصف باغ قزوین: ۳۲۹۶

به مکتب میرود طفل پریزاد
مبارك باد مـرگ نـو باستاد
نیرنك عشق: ۲۲۸۹

به هشیار مستی که تاك آفرید

ــ

ساقینامه، واضح: ۲۸۸۹

بیار ساقی‌آن می‌که هوش آورد
دل مـردگان را بجـوش آورد
منظومات، قاسم میری: ۳۲۴۳

پاك ازآنها که غافلان گفتند
پاکتر از آنکه عاقلان گفتند
حدیقه، ثنایی: ۲۷۶۱

پس‌ازحمد خداونعت احمد
علی مرتضی و آل امجد
عوامل منظوم، سیا: ۲۰۷۳

پس از حمد خلاق حی و دود
که بر آفرینش زند دست جود
ساقینامه، میدوی: ۲۸۸۷

پـناه مـن بجیی، کـو نمیـرد
به آهی عذر صد عصیان پذیرد
مفتاح الفتوح، عطار: ۳۲۲۷

پیغمبر اگـر بخـواب بیند
کارش به دوکون نظام گیرد
خوابنامه‌ی منظوم: ۲۸۰۲

تاکه آن چهره‌هویدا دارد
عاشقان را همه شیدا دارد
مجلس افروز، ابن‌یمین: ۳۱۶۴

تو لاك الله ای فرزانه فرزند
نگهدارتو بادا ازبد،خداوند
پندنامه،جامی : ۲۶۹۷

تیره دل و خیزه زبان برگشود
خیره سر و تیره زبان همچودود
سه رنات: ۲۹۲۸

چرخ لوایی که نخستین گشود
—
شاهنامه، نقرشی: ۲۹۵۸

چنین گفت دهقان مؤبد نژاد
که بر ما در داستان برگشاد
بهمن نامه:۲۶۷۳

چو گردد صید گـاه عشق بنیاد
نه صید آنجا امان دارد نه‌صیاد
محمود و ایاز، امامقلی:۳۱۷۵

چوسلطان، گوش بر تدبیر اوکرد
هزاران آفرین برآن نکـو کرد
بیرام وگلندم : ۲۶۷۲

چوکلکم سر نامه را باز کرد
بنام خدا ، نامه آغـاز کـرد
انوشیروان نامه: ۲۶۵۱

حال خلد و جحیم دانـستم
به‌یقین آنچنانکه می‌بایـد
مطلوب کل‌طالب:۱۶۸۵و۳۲۱۴

حرف اول بنام آن معبود
کوست‌فی‌الارض‌والسماءموجود
شرح خطبة البیان : ۱۲۳۲

حمد آن نائی که نی‌را آفرید
در دم او سرمن روحی دمید
مثنوی : ۳۱۴۳ش۳۴۰۹۲

حمد او گل بصدزبان گوید
غنچه بالب و دهان گـوید
میرزا و صاحبیه:۳۲۵۶

حمد برحضرت غنی‌ابد (احد)
الذی لـم یلـد ولم یـولـد
مقامات العارفین ، قاسم:۳۲۲۹

حمد بیحد برخداوند و دود
که‌ازهیچ‌ایجادکردهر وجود
مرآت العرفا ، ندیم:۳۱۹۵

حمد بیحد ثنای بی اعداد
بخدایی‌که نور ایمان داد
مسالك المتقین:۳۲۰۰

حمد بیحد و شکر نامعدود
مرخدایی که‌هست‌وخواهد بود
چهل کلمة، عادل:۱۵۹۴

خردهرکجاگنجی آرد پدید
بنام خدا سازد آنرا کلیـد
اسکندر نامه، اقبال‌نامه : ۲۶۳۳

خدا را کنم بـرسر نـامه یاد
که بربنده در های معنی گشاد
نه سپهر، دهلوی:۳۲۸۸

خوشا اندل که ازوی، بس ثنای‌کردگارآید
بجز حمد خدا پیشش، همه اشیا حقار آید
وقایع حالات ترکان : ۳۳۰۲

در سیم دفتر چوعشق آمدپدید
خودبخودمارابسوی خودکشید
مثنوی حسنعلی:۳۱۲۰

درکب عشق هرآن نامه‌که دلخواه‌بود
رینتش نام خـوش حـضرت الله بـود
گل کشتی، نجات:۳۰۸۲

در نقشی‌که قضا و قدر انگیخته‌اند
رنگیست که درلوح و قلم ریخته‌اند
قضا وقدر، رشیدا:۳۰۴۲

دلا مژده بادت‌که نوروز شد
چومی‌بوی گل‌عشرت‌اندوزشد
ساقینامه،اشرف: ۲۸۵۹

دل طپیدنها حکایت می‌کنـد
چشم خونباران‌روایت‌می‌کند
مثنوی، بیغم: ۳۱۲۰

دهمین ازکیان سکندر بود
کز هنر از همه فزونتربود
اسکندر نامه :۲۶۳۳

سپاس بیقیاس و حمد بیحد
مرآن‌کنز خفا رابادسرمد
جامع‌الاسرار:۱۱۰۹

سخن سنج این داستان جدید
چو برداشت از باب صحبت کلید
اعمال جهانشاه (در بخش تاریخ)

سخنم کرد بنامش جاوید
ذره راجوهر تیغ خورشید
ذره و خورشید، زلالی: ۲۸۲۱

سر این نامه نام آن معبود
که ز نامش دو کون یافت وجود
فارغ نامه، فارغ: ۳۰۱۰

سر نامه بنام آن خداوند
که دلها را بخوبان داد پیوند
دولرانی، خضرخانی: ۲۸۱۵

شبی بر تخت دولت خفته محمود
بباطن دیدهٔ نظاره بگشود
محمود و ایاز، انیسی: ۳۱۷۶

شحنهٔ دل میل صحرامی کند
ترك مستش فکر غوغا میکند
بدایة المحبة، پیرجمال: ۲۶۵۹

شکر خدا را که شکار آفرید
شکره وشارك همه را پرورید
باز نامه: ۲۶۵۴

شکر یزدان راکه درنطق آن توانائیم داد
کاسمانهای معانی را بنا خواهم نهاد
نه سپهر، دهلوی: ۳۲۸۸

شوق هر کس که در راه طلب سرمیدهد
گرددایدا اول از پا، آخرش سرمیدهد
خزان و بهار، ظهوری: ۲۶۷۰

شیخ صنعان پیر عهد خویش بود
درکمالش هرچه گویم بیش بود
شیخ صنعا، عطار: ۲۹۷۷

صبا چون باغ را پیرایه نو کرد
دل بلبل بروی گل گرو کرد
عشقیهٔ امیر: ۳۰۰۶

عشق باشد بود غیر عشق باد
از ریاض عشق گل چینند مراد
شاهد خیال: ۲۹۳۳

علم رمل‌ای مهندس هوشیار
منحصر کرده‌ام بچار ادوار
رمل منظوم: ۲۸۴۰

گنبد لاجورد دائره گرد
سال خورد سپهر سال نورد
هنر نامهٔ یمینی: ۳۳۲۷

کلمات عرب سه قسم بود
نامشان حرف وفعل واسم بود
صرف منظوم: ۲۹۸۸

کیم من مستمند درد پرور
چمن پیرای گلزار غم ودرد
مثنوی، داهیا: ۳۱۲۲

گلدستهٔ بوستان توحید
حمدست به‌چشم صاحب‌دید
گلدسته، بینش: ۳۰۶۷

مدتی این مثنوی تأخیر شد
مهلتی بایست تاخون شیر شد
مثنوی معنوی: ۳۱۴۴

مرا روزگاری دل زار بود
که باهر کس و ناکسم کار بود
دبستان حیدری: ۲۸۰۷

مرد دانا سخن ادا نکند
تا بنام حق ابتدا نکند
مدخل منظوم: ۳۱۹۲

مرغ عشقم باز درپرواز شد
باب عشقم باز بردل باز شد
عقل و عشق، صفی‌علیشاه: ۳۰۰۷

مشعلهٔ صبح سعادت دمید
وسوسهٔ ظلمت عادت رمید
کنزالدقایق، اردستانی: ۳۰۶۰

نقشبندیه عجب طایفهٔ پر کارند
که‌چو پرکار بر این دایره، سر کارند
صفت خواجگان: ۲۹۹۰

نقشی که قضا وقدر انگیخته‌اند
رنگیست که‌در لوح وقلم ریخته‌اند
قضا وقدر، رشیدا: ۳۰۴۲

هر آن سالك که پیشم رایابد
بعالم اودل آگـاه یابـد
منظومه‌ی اسماعیلی:۳۲۴۴

هر سخن را بیان خدایی باشد
جز خدا دیگـری چرا باشد
صاحب‌نامه:۲۹۸۵

هر کسی را لقب مـکن مـؤمن
گرچه ازسعی ، جان و تن کاهد
چهل حدیث ، جامی:۱۵۹۴و۲۷۵۷

هر که جان دارد و زبان دارد
واجبست آنك ورد جـان دارد
عشقنامه عراقی: ۳۰۰۳

هر که را در سر هوای لؤلؤ لالابـود
باید این سلك گهررا طالب‌وجویابود
اصول دین‌منظوم:۸۸۵

هر که را عقل با نظام بود
این‌قدر مرد را تمام بـود
رمل منظوم:۲۸۴۰

هر که را عقل راهبر باشد
کار او سربسر چوزر باشد
وتدالرمل : ۳۲۹۴—زبدة الرمل:۲۸۵۲

یانسیم الصبح یاخیرالبرید
یاغراب الابك، یانعم‌الورید
مثنوی، هجری:۳۱۳۹

یکی پیری مرا آواز می‌داد
که ای‌عطاراز دست‌توفریاد
سی‌فصل ، عطار:۲۹۳۱

ر

آتشی می‌بینم‌ای‌یاران زدور
گرم‌می‌آیدبچشمم‌نخل‌طور
سوز وگداز، تفرشی:۲۹۲۳

ابتدا اول بنام کردگار
خالق‌هفت‌وشش وپنج‌وچهار
وصلت‌نامه عطار:۳۳۰۰

ابتدا بسم‌الجمیل‌الظاهر
ظاهربالنور فی‌المظاهر
هادی‌المضلین، کافرا:۳۳۰۶

ابتدای سخن گویم زنام‌کردگار
رازق روزی‌رسان وخالق‌لیل‌ونهار
توحیدنامه :۲۷۳۳

ابتدا کردم‌بنام پادشاه دادگر
کردگارکامکار وبردبار نامور
عمدة‌القاری (تجوید) :۹۱

ابتدا کردم بنام کردگار
خالق خلق‌ازصغار وازکبار
پندنامه ، عطار :۲۶۹۷

ابتدا کردم بنامت کردگار
نیست‌غیرازتو، تویی‌پروردگار
گلشن توحید، نسخهٔ‌مشهد:۳۰۷۲

از اعتدال نسیم صبای عنبر بار
عروس گل‌بخرامیدسوی‌صفهٔ‌بار
نزهة الابصار، عروض:۲۱۷۷

ازپس حمد خدای خالق لیل و نهار
برزبان آرم زدل نعت رسول نامدار
بیان‌حق: ۲۶۷۴

ازو یافته منشی چرخ پیر
ز خورشید ومه‌عینك‌دلپذیر
شاهنامه:۲۹۵۶

اصل اعمال نیت نیکوست
نیـت نیـك دار،ای مهتر
چهل حدیث منظوم: ۱۵۹۷ و۲۷۵۸

اکنون‌که شد زسنبل وگل باغ چون‌نگار
وقت صباح جـام صبـوحی ده ای نگار
قصیدهٔ مصنوع،عضد:۲۱۴۶

الا ای هوشمنــد خوب کردار
بگویم با تو رمزی چند زاسرار
فتوت نامه:۱۲۹۶

الا ای دل‌مانده ازکار وزار
به‌مستی ودیوانگی سربرار
ساقینامه، صوفی:۲۸۷۴

الهی از دل من بند بردار
مرادربند چون‌وچندمگذار
کتب معجزات: ۳۰۵۴- مهر ووفا:۳۲۵۵

اول نامه بنام کردگار
خالق‌وبخشندهٔ آمرزگار
توبه نامه:۲۷۳۳

ای بحمدت ورق گه‌تحریر
رشك ازهار گلشن کشمیر
تاریخ کشمیر: ۲۷۰۴

ای بسته بدست جود توقطب کمر
وای‌مکرمتت نهاده تاجش برسر
شیرین‌وخسرو، روح‌الامین: ۲۹۸۰

ای بنام تو افتتاح امور
وی‌بیادتو،انشراح‌صدور
اسامی سلسلهٔ کبرویه:۲۶۲۷

ای پدیدار نه از ره دیدار
خلوت خاص تو دل بیدار
فروزنده، نصرت :۳۰۲۱

ای پر هنر خجسته کــردار
یك‌لحظه‌تو گوش،سوی‌من‌دار
گرك وروباه: ۳۰۶۶

ای جهان را بدولت تو قرار
ای زمانرا بخــدمت تو مدار
قصیدهٔ مصنوع، حسن:۳۱۴۵

ای خرد مرحله‌پیمای فکر
قدرت بازوی توانای فکر
مثنوی ناشناخته:۳۱۴۱

ای رقعه‌ای زرقعات تو سپهر
—
ریاض‌العشاق: ۲۸۴۷

ای زدادت نموده جور فرار
بی مرادت نبوده دور بــکار
قصیدهٔ مصنوع،عیشی:۳۱۴۶

ای زراه و رسم یاری بیخبر
داد ازدست تو ای بیداد گر
مثنوی، نظیری:۳۱۳۸

ای شده مبتلای رنج قمار
چند باشی زباختن‌بخمار
فواعد نرم‌تو:۳۰۴۹

ای‌ضیاء الحق حسام الدین بیار
این سوم دفترکه شد سنتسه بار
مثنوی معنوی:۳۱۴۴

ای فرازندهٔ بلند سپهر
ای فروزندهٔ رخ‌مه‌ومهر
نوشین‌روان : ۳۲۸۷

ای فروزندهٔ رواق سپهر
وی طرازندهٔ سپهر به‌مهر
شمع و پروانه،عاقلخان:۲۹۷۱

ای فلك را هوای قدرتو بار
وی ملك‌راثنای صدرتو کار
بدایع‌الاسحار:۳۱۲۶

ای که بود تن‌زگلت نرم تر
کاش رخت‌بود زخوی‌شرم‌تر
داش‌تموز،فوقی:۲۸۰۷

ای‌که چرخ فلك ومهر وقمر
همه را ساختی از یك گوهر
ناظرو منظور:۳۲۵۹

ای منزه‌پرده‌دار و،پرده‌در
وی‌بهرپرده‌درو، ازپرده در
مثنوی کربخان:۳۱۳۱ — موسی وخضروقار:۳۲۴۷

ای نام تو هر صحیفه‌راسر
بی‌نام تــوکل آمرابـتر
لیلی ومجنون،،شالی:۳۱۰۴

ای نهان کنزم بشو برمن تویار
تاکنم من حمد حمد کردگــار
مفتاح الکنوز:۳۲۲۸

این نامه بنام آن جهاندار
کز عشق نهاد بنای هر کار
لیلی و مجنون، نامی: ۳۱۰۸
بارك‌الله زهی سور سعادت آثار
وه که دیده‌ست چنین مجلس عالیمقدار
زبدة الاشعار: ۲۸۵۲
بای بسم‌الله چون شد جلوه گر
ای عیانی بر گشا گنج گهر
نقطه، دهدار: ۳۲۸۳
باز گشودم در گنج هنر
باز گشودم سر درج گهر
گنج گهر، نامی: ۳۰۹۰
بده ساقی آن بادهٔ خوشگوار
که بینم به هر قطره‌اش عکس یار
ساقینامه، شمس المعالی: ۲۸۷۳
بدان ای خردمند نیکو سیر
که ملحوظ خیری و ترسان ز شر
طب منظوم: ۵۶۵
برسرم دیگر همای عشق یار
ریخت طرح آشیان از خار خار
معراج الخیال: ۳۲۱۹
بگل گشت صحرا و عزم شکار
چو صاحبقران داد دل را قرار
ظفر نامه: ۲۹۹۷
بنام آن حکیم مصلحت کار
قدم لغزان عقل پیش بردار
خسرو و شیرین، عرفی: ۲۷۸۷
بنام آنکه از حسن جهانگیر
به آنی ملك دلها را کرد تسخیر
حسن جهانگیر: ۲۷۷۱
بنام آنکه اول کرد و آخر
بنام آنکه باطن کرد و ظاهر
کنز الحقایق، پهلوان: ۳۰۵۹
بنام آنکه جان زو گشت بافر
بنام آنکه دل زو یافت زیور
نور الانوار: ۳۲۸۶

بنام پادشاه فرد جبار
بده توفیق مارا اندرین کار
سروگل: ۲۹۰۹
بنام جهانداور دادگر
پدید آور خاور و باختر
خلافت نامه، خاموش: ۲۷۹۹
بنام جهاندار گردان سپهر
پدید آور اختر و ماه و مهر
مختار نامه، خموش: ۳۱۸۱
بنام جهانداور نه سپهر
درخشان کن اختر و ماه و مهر
خلافت نامه، خموش: ۲۷۹۹
بنام خداوند آموزگار
نگارندهٔ نامهٔ روزگار
شهنشاه نامه، صبا: ۲۹۷۶
بنام خداوند بینش نگار
خرد آفرین، آفرینش نگار
خداوند نامه: ۲۷۷۸
بنام خداوند پروردگار
خرد آفرین، دادگر کردگار
کلیله و دمنه، صبور: ۳۰۵۷
بنام خداوند پروردگار
یکی قصه گویم شنو هوشیار
بانوگشسب نامه: ۲۶۵۵
بنام خداوند پروردگار
کریم خطابخش آمرزگار
۱ــ طب منظوم: ۵۶۶ و ۲ــ برزو نامه، عطایی: ۴۸۲
بنام خداوند لیل و نهار
خدای نهان، خالق آشکار
دلگشا نامه، آزاد: ۲۸۱۳
بنام خداوند لیل و نهار
که باشد نهان، پیش او آشکار
فتوحات عجم، جمالی: ۳۰۱۶
بنام خداوند مهتر منیر
خداوند روزی ده دستگیر
سفر نامه، اعلایی (بخش سفر نامه‌ها)

بنام کـردگـار پاك دادار
که‌هست از فهم و فکر و عقل برتر
روشنایی نامه، ناصر خسرو: ۲۸۴۲

بنام کردگـار فـرد اکبر
کریم لم یزل دانـای داور
استخلاصیه، شاه اسماعیل: ۲۶۲۷

بنامی کزو انبیای کبـار
نمودند اعجاز خود آشکار
مظفر نامه : ۳۲۱۵

بهارست ودل‌مست ومن‌درخمار
بیا ساقـیا ساغـری می‌بیـار
ساقینامه، مرشدی: ۲۸۸۴

بیا ای دل مانده از کاروبار
به‌مستی ودیوانگی سر برآر
ساقینامه، صوفی: ۲۸۷۴

بیار ساقی آن تلخ شیرین گوار
که شیرین کند تلخـی روزگار
ساقینامه، امیدی: ۲۸۶۱

بیار ساقی آن می که آرد سرور
بیك جرعه زایل نمـاید غـرور
ساقینامه، جمالی: ۲۸۹۰

بیا ساقی از روز گشتم نزار
می‌روشن و جام صافی بیـار
نصیحت نامه: ۳۲۷۶

بیا ساقی ای دیده را از تو نور
قدح کن لبالب ز صاف طهور
بدیع الزمان نامه: ۲۶۶۰

تعالی الله از این دیدار پرنور
که درذات دوعالم گشته‌مشهور
معراج نامه، تونی: ۳۲۲۳

تعالی الله این نامهٔ نامور
زلطف‌خدا گشت‌درج گهر
نبی نامه = حملهٔ احمدی: ۳۲۶۹

جوی حاصلم نیست چون از هنر
کجا چینم از نخـل دانش ثمر
ساقینامه، فوقی: ۲۸۸۲

جهان‌دار باطی‌شمرچاردر
تو از رفتن و آمدن بی‌خبر
ساقینامه، عتابی: ۲۸۷۸

چشم بگشا که جلوهٔ دلدار
متجلی است در در ودیوار
قصیدهٔ رایی، عطار: ۳۰۴۰

چمن تازه شد باز چون روی یار
بده ساقی آن بـادهٔ خـوشگوار
ساقینامه ، فتحعلی شاه: ۲۸۶۶

چمن شد از گل صدبرگ تازه‌دلبروار
—
مفتاح الکلام: ۳۲۲۶

چنین گفت دانا که بر کردگار
نیاید ستایش همی در شمار
مثنوی، محمد ابراهیم: ۳۱۱۷

چنین گوید غلام تو جلایر
که من‌رفتم زشیراز تا ملایر
جلایر نامه: ۲۴۷۱

چون رفت سخن زجلوهٔ یار
بشکفت دلم بسان گـلنـار
برقیه، علوی: ۲۶۶۰

چیست آن گنبد دوازده در
عشرت آباد هفت صورتگر
نشاط نامه، قطبی: ۳۲۷۳

حریم حرمت، کوی‌تو، جنت ابرار
شمیم نکهت موی‌تو، راحت احرار
قصیدهٔ مصنوعه ، عیشی: ۳۱۴۶

حمد آن صانع لطیف خبیر
که‌کند خاك راسمیع و بصیر
ترجمهٔ نثراللالی، ندیمی: ۱۵۷۷

حمد آن نایی‌که نی را آفریـد
در دم او سرمن روحـی دمیـد
مثنوی : ۳۱۴۳ ش: ۳۴۰۹۲

حمد الهی بنگـار ای دبیـر
چون رقم مشك زنی بر حریر
صفا نامه : ۲۹۹۰

حمدی بگویم بیعدد ، برخالق جن وبشر
کرده معلق آسمان، هم‌اختران‌شمس‌وقمر
تحفة النصایح، راجو: ۲۷۲۱

حمد پروردگار حی خبیر
خالق و رازق وعلی کبیر
نظم اللعالی:۱۷۱۰

خالق باری سر جن‌هار
واحد یك، یداکـرتـار
نصاب‌خالق باری:۱۰۳۹

خامه بر آورد صدای صریر
بلبلی ازخلدبرین زدصفیر
خلد برین،وحشی:۲۸۰۰

خداوندا تویی دانای اسرار
گنه‌کارم زفعل خود، گنه کار
مظهرالاسرار: ۳۲۱۶

خداوندا دلی ده ناله پرور
زبانی بر هوای دل نواگر
فیروز و شیناز:۳۰۳۳

خدایی پاك، بی‌همتای‌بی‌یار
هم‌ازاندیشه‌دورو، هم‌زدیدار
ویس‌ورامین‌ش:۳۶۳۲۳

خط حمد ومنت سزاوار داور
که ذاتش زوهم وگمانست‌برتر
خزانه‌الاحکام ، منزوی:۲۷۸۴

خوشا حال مستی‌که منصوروار
میسـر شدش مستـی پایدار
ساقینامه،صدقی: ۲۸۷۴

داستانی دارم از خیرالبشر
تاچه‌فره‌ودست‌اندرخیروشر
جبر و اختیار،رکنا:۲۷۳۹

درزمان شهنشه غازی
که‌بودشمع‌دودهٔ‌قاجار
امینیه، مایل:۲۶۴۹

در سرم دیگر همای عشق یار
ریخت طرح آشیان ازخارخار
معراج الخیال، تجلی: ۳۲۱۹

دگر شد والی بیت‌الشرف مهر
شرافت شش جهت را دادازچهر
گلنامه، محمدرضا:۳۰۸۳

دلا پرده‌بردار ازروی‌کار
به مستی‌بدرپردهٔ روزگار
ساقینامه، پرتو:۲۸۶۴

دلا تابکی از هجوم خـمار
چومستان‌کنی، گریه بی‌اختیار
ساقینامه، مشرفی:۲۸۸۶

دلا چند ازین دست برد خمار
بتاراج میخانه دستـی بـرار
ساقینامه، مسیحا:۲۸۸۵

دلا چند بینی شکست از خمار
شکستی گرت هست درتوبه‌آر
ساقینامه، دست غیب:۲۸۶۸

دلا صبح شد،آفتابی برار
به نیلوفری جام آبی‌درار
ساقینامه، محمعلی: ۲۸۸۴

دلا صبح شد و خیز وبشکن خمار
چونرکس سر ازجیب(خواب) مستی‌برار
ساقینامه اقدس:۲۸۶۰

دلی دارم از دردناز سازتر
شبی دارم از نـاله،غمازتر
ساقینامه، باقرا :۲۸۶۳

دگـر بـاره‌ام غصهٔ روزگار
کشیده‌است‌خوش، گردخاطرحصار
ساقینامه محیط : ۲۸۸۴

زاهل مدرسه و خانقاه،جمله دیار
سؤالهاست مرا بطـریق استفسار
سؤالات،آملی:۲۹۲۲

زهی زمانهٔ نامهربان نادره‌کار
زهی‌سپهر فسون‌سازناکس‌غدار
سوگند نامه:۲۹۲۷

زهی مست پیمانه‌ات روزگار
جوانبخت میخانه‌ات نوبهار
ساقینامه، امانی:۲۸۶۰

ساده دلــی را ز پی راه دور
گشت‌خری‌همچومسیحاضرور
ساده دل،حمار نامه،سلیم:۲۸۵۶

ساقی وحدت قدحی از خم آر
باز رهان جان مرا از خــمار
ساقینامه،مسیحی:۲۸۸۵

ساقیا آن قدح نور بیار
آن چراغ‌دل‌منصور بیار
ساقینامه،فصیحی:۲۸۸۱

سپاس و ستایش در آغاز کار
نشاید جز ازپاك، پروردگار
ترجمهٔ عید نامه،منظوم:۲۸۴۰

سپهر منزلتا،سرو را،خداوندا
بحق‌ذات‌شریف‌سی‌وهشت‌وچهار
قصیدهٔ مصنوع، واصلی:۲۱۴۷

ستایش کنم ایزد دادگر
که‌او گمرهان‌را بود راهبر
مثنوی،سید: ۳۱۲۵

سرآغاز هر نامه باید نگار
بنام جهان داور کــردگار
خردنامهٔ مظفری : ۲۷۸۳ ـخرم بهشت:۲۷۸۳

سرفتنه دارد گرین‌روزگار
من ومستی و فتنهٔ چشم یار
ساقینامه ، حافظ:۲۸۶۵

سرنامه بر نام پروردگار
بود زینت دفتر روزگــار
داستان شاهی درانیان: ۲۸۰۶

سزای سرحرف هر تاجدار
بــود آن ســر . . . . .
تاریخ شاه اسماعیل: ۲۷۰۲

شاه جهان پهلوی نامدار
ای زسلاطین‌کیان‌یادگار
چهار خطابه : ۲۷۵۶

شبی با خرد گفتم ای‌پیرکار
زمانه‌جوان شد زفیض‌بهادر
ساقینامه،عزتی: ۲۸۷۹

شراب شربت ذوقت،شفاست ای دلدار
عذاب محنت شوقت، بلاست بیمقدار
قصیدهٔ‌مصنوع ، عشقی:۲۱۴۶

شکر پروردگار حی قدیر
هست‌واجب‌برصغیروبرکبیر
شرایع الاسلام:۲۹۶۲

شکر و حمد میهن جبار
پس ثنای محمد مختــار
طب منظوم، شباب:۵۶۵

شنیدم که میگفت بوذرجمهر
به‌کسری‌که‌ای شاه پیروز چهر
پندنامه، ابن یمین:۲۶۹۶

شنیدستم در ایام پیامبر
یکی‌خیلی‌بدی‌باجاه‌بافر
ورقه وگلشاه : ۳۲۹۵ نسخهٔ ۳۶۲۱۹

صفای صفوت رویت، بریخت آب بهار
هوای جنت کویت، به بیخت مشك تتار
قصیدهٔ مصنوع، مسعودسعد:۲۱۴۵

طبیبی خردمند روشن ضمیر
اگر در طبابت بود بی‌نظیر
مفتاح‌الحکمه: ۳۲۲۶

عشق باشد بود و،غیر عشق بار
ازریاض عشق ، گل چند بهار
شاهد خیال:۲۹۳۳

فغان‌که از حرکات سپهر کجرفتار
فتاد طرح جدایی میانهٔ من و یار
فراقنامه،انوری:۲۰۱۹

فغان‌که چرخ جفا پیشه و خلاف مدار
جدا فکند مرا زدرت به‌خاری خار
فراقنامه، خویی:۳۰۲۰

کنون بشنو از یاری کردگار
که آراست با نامور شهریار
شهنشاه نامه ج۲:۲۹۷۶

کیم من،مستمند درد پرور
چمن پیرای گلزارغم ودرد
مثنوی، داهیا:۳۱۲۲

گاه چون شیرین خوری خون جگر
گه زنی چون کوه کن تیشه بسر
مثنوی ، شرف قلندر:۳۱۲۶

گر تو هستی در جهان مرد بکار
صاحب سری و مرد با وقار
اکسیر منظوم:۶۱۴

گشت ما را چون بفضل حق تعالی بخت یار
حیلهٔ پاك نبی کردم بنظم آبدار
معراج القبول:۳۲۲۲

گفت پیغمبر خدا که منم
شهر علم و علی مرورادر
چهل حدیث، ناشناخته : ۱۵۹۷

گنه کارم ز فعل خود گنه کار
خداوندا تویی دانای اسرار
مظهر الاسرار:۳۲۱۶

مراست درد دلی بی‌پرده بر گفتار
که سنگ خاره اگر بشنود بگرید زار
قصیدهٔ رایی، پیامی: ۳۰۴۰

میکنم یك حکایتی اظهار
سر گذشتی ز روبه عیار
گرگ و روباه:۳۰۶۶

نامش عشق است و حسن دفتر
آتش ساقیست کو سمندر
آذرو سمندر، زلالی:۲۶۱۸

ندارم سر خصمی روزگار
من و ساغر ودست دامان یار
ساقینامه، تقی :۲۸۶۴

نماز شام که ازگردش قضا و قدر
زبام چرخ در افتاد خسرو خاور
عروجیه، آذری:۳۰۰۲

هان بیا ای بحرطبعم، جوششی تازه بیار
کوثر حمد خدا، اول بدست من سپار
حلیهٔ مبارك: ۲۷۷۴

هر که خیری کند جزا یابد
ای خوش آنکس که گشت عامل خیر
چهل کلمه : ۲۷۵۹

هوای جنت کویت، نسیم عنبر بار
فدای نگهت مویت، شمیم مشك تتار
قصیدهٔ مصنوع، اهلی: ۲۱۴۴

هوای گلشن کویت، نسیم باد بهار
گدای خرمن مویت، شمیم مشك تتار
قصیدهٔ مصنوع، اهلی:۲۱۴۴

یك زمان بگشا تو با من گوش سر
تا بیان سازم حدیث معتبر
موسی و بت پرست:۳۲۴۷

یك شب دلا بگلشن جان بگذر
وز شاخ فضل، نوبر دانش بر
قیصر نامه، ادیب:۳۰۲۰

یك شهی بود از شهان کبار
در محل دیار دریا بار
داستان دختر پادشاه:۲۸۰۵

ز

آن نخستین طبیب کز آغاز
بر گشود ازلسان حکمت راز
طب منظوم، مجدالدین:۵۶۵

ابتدا کردم بلفظ پاك بسم‌الله، باز
خواستم یاری ز رحمان ورحیم بی نیاز
مطلوب قاری (قرائت):۹۹

الهی به‌مستان بزم نیاز
—
ساقینامه بیخود:۲۸۶۳

الا ای عندلیب نغمه پرداز
الا ای باگرفتاران هم آواز
مثنوی، هجری:۳۱۳۹

الهی ذره‌ای دردی بجان ریز
شرر در پنبه‌زار استخوان ریز
نقاش وصورت:۳۲۸۱

الهی رخش طبعم را بر انگیز
به میدان سخن سازش سبک‌خیز
فرسنامهٔ منظوم:۴۴۴

الهی سینه‌ای ده آتش افروز
در آن سینه دلی و آن دل همه‌سوز
فرهاد وشیرین،وحشی:۳۰۲۳

اول ازحمد حق کنم آغاز
که ندارد شریك ونه انباز
ثمره وشجره، اشرف:۲۷۳۴

ای براحدیتت ز آغاز
خلق ازل و ابدهم آواز
لیلی و مجنون،مکتبی:۳۱۰۴

ای برحمت عالمی را کار ساز
جمله عالم را برحمت کار ساز
ده باب ، کاتبی:۲۸۱۷

ای حسن طراز عشق‌پرداز
انجام نمـای کار ز آغـاز
لیلی و مجنون، روح‌الامین:۳۱۰۳

ای داده بدل خزیـنهٔ راز
عقل از توشده خزینه‌پرداز
لیلی ومجنون،خسرو: ۳۱۷۰

ای در تك وپوی توز آغاز
عنقای نظر بلـند پـرواز
نل و دمن ، فیضی: ۳۲۸۴

ای در رحمت بر آفاق از تو باز
آفریـنش را بتـو دست نیـاز
مصباح الطریق: ۳۲۰۶

ای روان آفرین و گردون ساز
وی غنی از شریك و از انبـاز
آسمان هشتم ، شهرستانی: ۲۶۱۹

ای قادربی‌شریك وبی‌انباز
خاکسار توشده‌سپهراعجاز
لیلی و مجنون ، روح‌الامین: ۳۱۰۳

ای کاتب هرصحیفه و راز
لوح قلم تو خامه پـرداز
آداب عشق ، مجنون:۱۹۰۵

ای کرده مرا بگلشن راز
طاوس صفت بخود نظر باز
مثنوی، فخری: ۳۱۳۱

ای نام تو با هزار اعزاز
برنامـهٔ کاینات زآغـاز
سفرنامهٔ منظوم،مشتری (بخش سفرنامه)

ای نام تو بهترین سر آغاز
بی نام تو نامه‌کی کنم باز
لیلی و مجنون ، نظامی:۳۱۰۸

ای نام تو دیباجهٔ مجموعهٔ راز
برهر ورقی که‌هست‌نام توطراز
آثار مظفری:۲۶۱۸

ای وصف توهم کرده زآغاز
این درزکرم توکرده‌یی باز
نوروز و جمشید، رشحه : ۳۲۸۷

بتوفیق فیضش چو روشن دیدم آواز
سخن را هم بنامش کـردم آغـاز
نزهة الارواح ، نثر: ۱۴۵۲

بحمد داور دادار بنده پرور، باز
دهم صحیفهٔ راز و نیاز را آغاز
راز و نیاز:۲۸۲۳

بده ساقی آن آب‌فکرت گداز
که‌بیرون‌دهد دل‌ازاین‌پرده‌راز
ساقینامه،صحیفی:۲۸۷۳

به بسم‌الله کردم نامه آغاز
که‌نامش‌آوردجانرا به‌پرواز
شرح حدیث نورانیه، نیریزی : ۲۹۶۲

بنام آنکه از مهر دل افروز
شب دیجور دلها را کند روز
فرهاد نامه، عارف:۳۰۲۱

به‌نام آنکه دلها را در آغاز
به‌نام اوست حسن مطلع راز
حسن و دل: ۲۷۷۲

بنام چمن ساز ناز و نیاز
که‌خار نیازش بودسرفراز
هیرورانجیا: ۳۲۲۸

بنام جهانداور بی‌نیاز
که‌دوجهان بدرگه‌برندش‌نماز
مختار نامه، خموش :۳۱۸۱

بنام خداوند گیتی فروز
که‌روز آوردشب، شب آرد بروز
مجلس افروز: ۳۱۶۵

بنام فیض بخش دانش آموز
که‌دلها گشته‌ازوی، فیض‌آموز
مظهرگل ، لاهوری:۳۲۱۸

بهنگام سحر ، مرغ خوش‌آواز
ترنم میکند ، در پردهٔ راز
مثنوی اهل بیتی:۳۱۱۸

بیا دل به میخانهٔ اهل راز
بکش‌جام‌معنای‌صورت‌گداز
ساقینامه، ثنایی:۲۸۶۴

بیا عرفی افسانه رابربسوز
به خاموشی‌این‌نغمهٔ‌تربسوز
ساقینامه ، عرفی: ۲۸۷۹

تعالی الله از این باغ دل‌افروز
که شامش‌راست‌فیض‌صبح‌نوروز
وصف باغ اکبرآباد،قدسی:۳۲۹۶

جمالی درآمد به بتخانه‌باز
که‌تاراز گوید به‌آن‌سرو ناز
روح‌القدس، پیرجمالی :۲۸۴۱

خداوندا دلی ده سوز درسوز
بطور عشقبازی آتش افروز
مهروماه، حسینی:۳۲۵۱

خدایا بردلم شمعی برافروز
که آن‌پیرایه‌بندو، محفل روز
قضا وقدر، طوفان: ۳۰۴۷

خمار می‌کهنه نوگشت باز
مغنی تو هم ساز مستی‌بساز
ساقینامه، دیری:۲۸۶۸

خوشا روزی‌که عشق عافیت سوز
شود بر خرمن دل آتش افروز
خسرو وشیرین نسخهٔ۲۹۴۹۸ ص ۲۷۹۰

خوشا وقتی‌که عشق خانه پرداز
کند رسم و ره بیداد آغاز
خسرو وشیرین ، نامی:۲۷۸۹

دگر شد بلبل‌دل نغمه‌پرداز
زعشق‌نوگلی برداشت‌آواز
قصیدهٔ میرزا حسن:۳۰۳۹

دو معشوقی‌سراسر عشوه و ناز
بفن دلبری بودند ممتاز
مثنوی، روشن‌ضمیر:۳۱۲۳

ز آنچه اندیشه می‌نماید باز
نام پروردگار به، به آغاز
اخلاق منظوم، امیر اصلان:۱۰۳۴

سخن برنام شاهی کردم آغاز
که برشاهان در دولت‌کند باز
فتحنامه ، امیر خسرو: ۳۰۱۳

لله‌الحمد که این مایهٔ ناز
حلیه آراست به‌پیرایهٔ‌ناز
مناظرهٔ زلف وابرو:۳۲۳۴

مرا چون‌کرد چرخ حیله پرداز
جگر خون از فراق یار دمساز
سفرنامهٔ زوجهٔ رقیم‌نویس.(بخش سفرنامه)

نام اوکرد مرا شعله فروز
نتوان گفت به‌آتش که‌مسوز
ذره وخورشید ص:۲۸۲۱ ش۲۹۸۷۹

نخستین گوهر دریای این راز
بودعشق‌خوش‌انجام‌وخوش‌آغاز
مثنوی شوکت:۳۱۲۷

س

آنکه پیوسته داد تاج و اساس
به شهان الخصوص شاه عباس
مثنوی ، مقیما:۳۱۳۵

ابر پاك یزدان فراوان سپاس
که مارا زاهریمنان داشت‌پاس
اردیبهشت : ۲۶۲۵

از ابوذرجمهر، از فیلقوس
هم زجاماس، هم زجالینوس
بوذرجمهر و درویش:۲۶۶۲

این بارگاه کیست که گویند بی‌هراس
کای اوج چرخ سطح حضیض تورامماس
قصیدهٔ ترجمة الشوق ، عرفی:۳۰۳۹

چنین آورده‌اند از ابن عباس
روایت کرده‌اند از ابن‌عباس
داستان بحیرا: ۲۸۰۴

حمدلا یحصی ثنای بیقیاس
بینهایت منت و بیحد سپاس
گلشن توحید، شاهدی : ۳۰۷۱

حمد بیحد و سپاس بیقیاس
هم‌ستایش کان بودمحکم‌اساس
نان و خرما، پروانه: ۳۲۶۸

حمد نامحصور و شکر بیقیاس
بی‌نیازی را که می‌زیبد سپاس
ده فصل، رامی : ۲۸۱۷

خدایا دلی ده حقیقت‌شناس
زبانی سزاوار حمدوسپاس
صفیر دل، حزین:۲۹۹۰

زیزدان همی داشت باید سپاس
که در عهد شاهنشه حق شناس
دیونامه، معینی:۲۸۲۰

سحرگه به هنگام بانگ خروس
—
گوی وچوگان : ۳۰۹۳

سوار خرد به‌که درهر نفس
به میدان حمد تو راند نفس
فرسنامه‌ی منظوم :۴۴۴

شاه فیاض ای امیر حق شناس
ای جهان‌معرفت، ای فخر اناس
مشتاق نامه.صدرا:۳۲۰۳

مرا چون کرد چرخ حیله پرداز
جگر خون از فراق یار دمساز
سفرنامهٔ منظوم (بخش سفرنامه‌ها)

یکی صبح، آراسته چون نوعروس
جهان گشته از گل، چوچشم‌خروس
فتوحات جبلد: د۲۰۱

ش

آمدم از عالم عزلت بگوش
کز خم‌وحدت، قدح‌می بنوش
ساقینامه، مشرقی:۲۸۸۵

ابتدا میکنم بنسام خـدا
که سخن‌رااز وست آرایش
ترجمهٔ نثراللالی ص۱۵۷۸ش۱۵۴۶۲

از طلعت او بنور بینش
افروخته شمع آفرینش
هفت کشور، ابوالفیض : ۳۲۲۴

الهی بر دلم نور صفا بخش
به‌چشم‌ازخاک‌رهت‌توتیا بخش
سی پنون، ایندرجت : ۲۹۰۹

ای طایر عیسی آفـرینش
چون طایرعیسوی به بینش
تحفة العراقین ، صبا:۲۷۱۹

این نامه بـنام آنکه نامش
شدفیض رسان خاص‌وعامش
غرایب، رونقعلیشاه: ۳۰۰۹

بتوفیق خـداونـد خـرد بخش
زصنعت‌های گوناگون کنم نقش
قصه‌ی مدحمات:۳۰۳۹

بمهمانی گوش ارباب هوش
یکی‌قصه‌دارم به‌من‌دار گوش
جنگ بافیل، کلیم:۲۷۴۶

بنام آنکه از ادراك ذاتش
بنام آنکه از کنه صفاتش
احوالات‌خاقانی:۲۶۲۴

بنام آنکه این دیوان دلکش
شد از پر کار تقدیرش منقش
لیلی‌ومجنون، ترشیزی:۳۳۴۲

بنام آنکه جان فکرت اندیش
بودکمتر عـطای او بدرویش
مثنوی: ۳۱۴۲ش:۳۴۰۸۵
بـنـام پـادشاه آفـرینش
بصارت بخش‌چشم اهل بینش
فرسنامه‌ی منظوم:۴۴۴
بنام جهاندار جان بخش وهوش
نوازندهٔ جسم بـا چشم و گوش
جهان نامه :۲۷۵۲
بنام خـداونـد بسیـار بخش
خردبخش‌ودین‌بخش‌ودینار بخش
حملهٔ حیدری، ۲۷۷۵ -جنگنامهٔ خامس آل‌عبا:۲۷۴۸
بنام شهنشاه اقلیم بخش
ستانندهٔ تاج‌و،دیهیم‌بخش
شهنامه‌ی نادری:۲۹۶۰
بنام شهنشاه معراج بخش
خدیوزتخت‌افکن وتاج‌بخش
شهنامهٔ احمدی: ۲۹۷۴
بنام‌کریمی‌که از دست بیش
نکین‌سلیمان‌روی(نون) جویش
سلیمان‌نامه ، زلالی : ۲۹۳۱ش۳۱۱۶۲
بیا ساقی ای ملك جان را سروش
که برده خمار از سرم عقل‌وهوش
جنگنامه ، طوفان:۲۷۴۷
حمد بیحد و سپاس بیقیاس
هم‌ستایش‌کان‌بودمحکم‌اساس
نان و خرما:۳۲۶۸
خداوندا دلی خواهم وفاکیش
محبت از هـمه دلها، درویش
فرهاد و شیرین، کوثر:۳۰۲۲ش۳۲۵۴۶
در میـکـده بـا حـریف قلاش
بنشین وشراب نوش وخموش باش
ساقینامه،عراقی:۲۸۷۸
دلا تابکی عقل زاهد منش
نماید به‌می‌خوردنم‌سرزنش
ساقینامه ، کوثری:۲۸۸۳

دلا تا توانی زغم شادباش
زاندیشهٔ باطل آزاد باش
ساقینامه،عسکر:۲۸۸۰
دلا تا توانی کم آزار باش
بهرکارچون عقل هشیارباش
جهانگیر نامه، ساقینامه:۲۷۵۲
دلا همواره تسلیم رضا باش
بهرحالی که‌هستی‌باخداباش
سعادتنامه، ناصر خسرو:۲۹۱۰
دلم طفل‌است پرعشق استاد زباندانش
سوادالوجه‌سبق ومسکنت کنج‌دبستانش
مرآت الصفا، خسرو:۳۱۹۵
دل من پیر تعلیم است ومن‌طفل‌زباندانش

—

مرآت الصفا، خاقانی (دیوان) :۲۳۰۸
دل همان سرگرم داغ افروزیش
بـاده در آهنـگ عالم سوزیش
ابتهال العاشقین،فدایی:۳۶۳۲
ساقیا پردهٔ‌حجاب بکش
وازجمال حیانقاب‌بکش
شهر آشوب، اشرف:۲۹۷۲
شکر پلوکه شهر شکم شد مسخرش
اقـبال قـیقناق نمـوده مظفـرش
شکر پلو،مایل:۲۹۶۸
شیرین پلوکه هست شه هفت کشورش
پـروردهٔ طبیعـت درویش پـرورش
شیرین‌پلو، مایل:۲۹۸۰
گوش دارید ای خداوندان هوش
تانشانم تان بکام هـوش نـوش
مقالات شاهنشاهی:۳۲۲۸
مرا دل پیر تعلیم است و من طفل زباندانش

—

مرآت الصفا، خاقانی (دیوان): ۲۳۰۸
مرحبا ای برید سلطان‌وش
تختت از آب وتاج‌ازآتش
سیرالعباد، سنایی:۲۹۲۹

معلم عشق و بیت الله من کنج دبستانش
خط تقدیر نقش لوح طفلان سبق‌دانش
آیینهٔ گیتی نما: ۲۶۲۲

معلم پرعشق و من طفل سبق دانش
سبق وارستگی ویرانهٔ عزلت دبستانش
منهاج الهدی: ۳۲۴۵

معلم کیست و گنج خاموشی دبستانش
سبق نادانی و دانا دلم طفل سبق‌دانش
جلاء الروح، جامی: ۲۷۴۰

وادی حیرت کنون آمد به پیش
که نه بیگانه شناسم من، نه خویش
مثنوی حسنعلی: ۳۱۲۰

هر که قرآن گشاید فال خویش
بی‌شك او واقف شود بر حال خویش
فالنامهٔ حروف: ۳۰۱۱

ض

آید چون دو اشفیق و نقیض
صحت امروز دوستان مریض
مثنوی، عرفی: ۳۱۲۹

ای برون از جواهر و اعراض
جو هر روح را تویی فیاض
مناظرة الجواهر، بصیری: ۳۲۳۴

علم منطق بحث الفاظ است لیکن بالطبع
عمده مدلولش معرف نیز وحجت بیگمان
منطق منظوم: ۱۵۱۱

ع-غ

در جهانند مشت خام طبع
کید خود را نهند نام ورع
مثنوی، سحابی: ۳۱۲۴

مؤمن کامل بپرهیز د زسو کند دروغ
گوهر ایمان او از نور حق گیرد فروغ
نظم اللآلی: ۱۷۱۰

ف

ای که روز شب زنی از علم لاف
هیچ بر خجلت نیاری اعتراف
نان و پنیر: ۳۲۶۱

بعد حمدالله گوید شمس جرجانی ضعیف
در بیان طب کتابی در منظوم لطیف
درمنظوم: ۵۳۳

حمد پاك ازدلی چو آینه صاف
بخداوند منبع الطاف
خورشید و پروانه: ۲۸۰۲

ستایش سزای خدای رؤف
که شاهیش دابسته عالم صفوف
شاهنشاه نامه، عنوان نگار: ۲۹۶۰

یا محیی قلب کل عارف
فیاض زوارف المعارف
آب زلال، فیضی: ۲۶۱۷

ق

از واضع خط نسق و تعلیق
بشنو سخنی زروی تحقیق
آداب خط، مجنون، ۱۹۰۲

از خدا میخواهم توفیق ای‌رفیق
تا نتابدمان زره، غول طریق
کنز المعجزات : ۱۰۶۳

الهی به مستان صهبای عشق
به‌مجنون نهادان‌صحرای عشق
ساقینامه، طالب:۲۸۷۵

ای بر احدیت تو برحق
کونین دو عادل موثق
مثنوی، مجذوب:۳۱۳۲

بارهای فالق الاصباح آفاق
که هستی همچو ذات خویش طاق
گلشن‌زهرا ، صاحت: ۳۰۷۹

بشنوی ای گوش برفسانهٔ عشق
از صریر قلم، ترانهٔ عشق
سلسلة الذهب،جامی:۲۹۱۵

بنام پادشاه عالم عشق
که نام اوست نقش‌خاتم‌عشق
مهر ومشتری ، عصار: ۳۲۵۳

تعالی‌الله زهی غفار خالق
که دروصفش دوعالم هست‌ناطق
زیب التواریخ : ۲۸۵۶

حمدالاله هو بالحمد حقیق
دربحر نوالش‌همه‌ذرات‌غریق
شرح رباعیات،جامی(نثر):۸۰۸

حمد و شکر وثنای علی‌الاطلاق
ذات حق را سزد، بالاستحقاق
الهی نامه ، سنایی: ۲۶۴۶

خسروی بود در دیار عراق
همچوشمشیرخودبگیتی‌طاق
گلزار عباسی، وحید:۳۰۶۹

لك‌الحمد ای بنامت نامهٔ شوق
بیادت گرمی هنگامهٔ شوق
مثنوی: ۳۱۴۱ ش۳۴۰۶۳

نحمدالله عن‌لسان العشق
ثم نشکره عن‌جنان‌العشق
کارنامه : ۳۰۵۲

هست شرطی چند در راه طریق
با توگویم یاد گیرش ای رفیق
مقالات عرفانی:۳۲۲۹

ك

از خدا خواهم بس آه دردناك
سینه‌یی از خنجر غم چاك چاك
مثنوی :۳۱۴۲ش۳۴۰۷۸

الحمدلرب الارض والافلاك
خلاق وجود آدم از خاك
بلبل نامه،گیلانی: ۳۶۶۲

اول دفتر بنام آن ملیك
که‌بودملکش‌مجلی‌ازشریك
سلسبیل: ۲۹۱۴

اول نامه بنام ایزد پاك
زیورآویز اطلس افلاك
اربعین منظوم : ۸۷۴

اول نامه بنام حی پاك
زندگی‌بخش‌همه‌اجزای‌خاك
عشق وعقل ، عنایت الله : ۳۰۰۵

ای جناب لا ابالی ذات پاك
از صفاتت شد دو عالم تابناك
گلدستهٔ حالات : ۳۰۶۷

ای خداوندی که از یك مشت خاك
آفریدی اینهمه جانهای پاك
ضیاءالعین : ۲۹۹۲

ای عشق توچون محیط ودل فلك
سبحان الله مالك الملك
انیس العاشقین، هدایت: ۲۶۵۲

ای نقش طراز آدم از خاك
ذات تو زنقش آب و گل پاك
گلشن معانی : ۳۰۸۱

بتحمید ثنای ایزد پاك
که نقش بندرا افروخت از خاك
مثنوی: ۳۱۴۳ش۳۴۰۹۵

بنام خداوند جانهای پاك
که بنهاد جان اندرین تیره خاك
صحیفة الاصفیا : ۲۹۸۶

بنام خدای جهاندار پاك
که او آفریده بشر را زخاك
گل بهار، اویس: ۳۰۶۶

بنام خدایی که از صنع پاك
بکرد آفریده، خلایق زخاك
اورنگ نامه: ۲۶۵۳

بنام خدایی که از صنع پاك
بگسترد خاك و بر آورد تاك
ساقینامه، سالك: ۲۸۷۰

بنام خدایی که با تیره خاك
بر آمیخت این جوهر جان پاك
فراقنامه ، ساوجی: ۳۰۱۹

بنام فروزندهٔ جان پاك
به آب و به آتش، به باد و به خاك
شاهنامه ، فتحعلی شاهی: ۲۹۵۹

بنام کردگار هفت افلاك
که پیدا کرد آدم از کف خاك
الهی نامه، عطار: ۲۶۴۷

بنام نقش بند صفحهٔ خاك
عذار افروز مهرویان افلاك
گل و نوروز، خواجو: ۳۰۸۵

ثناها ایزدی را، که از نور پاك
شراب روان ریخت، در جام خاك
ساقینامه، ابوطالب: ۲۸۵۸

ثنایی در خور آن حضرت پاك
نیاید در وجود از ذرهٔ خاك
گل و نوروز، جلال: ۳۰۸۵

خداوندا تویی آن گوهر پاك
که گوهر سازی از سنگ، آدم از خاك
محبت نامه، حکیم : ۳۱۷۴

دل راست بحسن و عشق ادراك
عشقی به ثنای ایزد پاك
حسن وعشق ، فرخ: ۲۷۷۲

زهی بهر تسبیحت ای نور پاك
بکف سبحهٔ خوشه، بگرفته تاك
ساقینامه، غیاث محمد: ۲۸۸۰

زهی پیش درگاهت ای نور پاك
شب و روز، در سجده افتاده تاك
ساقینامه، عطایی: ۲۸۸۰

زهی لطف سازندهٔ آب و خاك
برقص آور سبز طاوس تاك
ساقینامه، طغرا: ۲۸۷۵

سر نامه نام خداوند پاك
که پیدا کند آدمی را ز خاك
هدایت نامه: ۳۳۰۸

شد از فعل بد غماز چون مشك
جهانی را دماغ آخر از آن خشك
وصف قحط، سلیم: ۳۲۹۸

شکر و حمد و سپاس خالق پاك
کافرید آدمی زمشتی خاك
باز نامهٔ منظوم: ۳۹۹

عشق اول بود از واحد پاك
شاهدم شاهد مصر لولاك
گنج طلسم: ۳۰۸۸

لله الملك انه مالك
هو باقی وغیره هالك
فارغ نامه ، فارغ: ۳۰۱۰

مائیم نظارگان غمناك
زین‌حقهٔ آب‌ومهرهٔ خاك
تحفة العراقین، شیروانی:۲۷۱۴
نخست آفرین بر خداوند پاك
که‌افراشت گردون‌وبگذشت‌خاك
نسبنامه، شکار نامه:۲۹۶۷

بنام جهانگیر دلهای تنگ
که‌آمدسلیمانش‌یك‌مورلنگ
سلیمان نامه ، زلالی: ۲۹۳۱

ل

ابتدا برنام حی لایزال
صانع‌اشیاءوابداع‌جلال
اشتر نامه، عطار:۲۶۴۱
ابتدا کردم بحمد ذوالجلال
قادریکتا، که باشد بی مثال
ولایتنامه ، صدرالدین:۳۳۰۳
ابتدا کردم بنام ذوالجلال
خالق حی قدیم لایزال
نصاب :۲۰۳۸ش ۱۹۵۹۰
ابتدا کردم بنام ذوالجلال
حی و قیوم و قدیم بی‌زوال
حاصل حیات : ۲۷۶۰
از سفر گر بپرسد و از عمل
بشنو تا بگویمت مجمل
رمل منظوم :۲۸۳۹ش ۳۰۱۳۴
الهی به مستان شوریده حال
به‌آن‌می که‌هرگز نداردزوال
ساقینامه ، ملهم ۲۸۸۷
ای اول تو و،ورای اول
حیران‌زتوانبیای مرسل
زادالمسافرین،هروی : ۲۸۴۹
ای نامه زنام تو مسجل
مجنون ره تو عقل اول
لیلی ومجنون، قاسمی:۳۱۰۴
ای همایون هدهد شیرین‌مقال
طایر فرخ پی فرخنده فال
مثنوی، نشاط:۳۱۳۷

بر گل چو نهاده‌ای تو انگشت بفال
—
فالنامهٔ گل ، عبیدزاکان:۳۰۱۱
بعد حمد خالق و نعت رسول
میکنم مداحی زوج بتول
معمای منظوم:۳۱۹۳
بعد حمد خدا ونعت رسول
نظم ابیات رمل شد منقول
رمل منظوم:۲۸۴۰
بعد حمد خدا ونعت رسول
بشنواین‌نکته‌رابسمع قبول
اعتقاد نامه، جامی:۲۶۴۴
بنام آتشین ساز رخ گل
جگر درخون گدازازاشك بلبل
داستان دختر برهمن : ۲۸۰۵
بنام آنکه در کاشانهٔ دل
محبت را معین کرد منزل
محبت نامه ، عماد فقیه:۳۱۷۴
بنام جهانداور ذوالجلال
خداوند بخشندهٔ بیهمال
خلافت نامه ، خاموش: ۲۷۹۹
بنام جهانداور بیهمال
که‌اورانه‌شبهی بود نی‌مثال
خلافت نامه، خاموش:۲۷۹۹
بنام خداوند عزوجل
که‌هم‌لایزال‌است‌وهم‌لایزل
شرح خطبة البیان ، نورعلیشاه:۱۲۳۲

بنام خداوند ماذوالجلال
که‌ازخارگل آورد، گل‌زخار
داستان محمدحنفیه: ۲۸۰۶

بنام خداوند ماذوالجلال
که گرداند اوحالهارا بحال
داستان محمد حنفیه: ۲۸۰۶

بنام خداوند ملك و ملل
که‌دردست‌اوهست‌صلح‌وجدل
ساغر بزم آشوب: ۲۸۵۷

بنام مهین داور ذوالجلال
بی انباز و بی یار و بی‌همال
قریب الفرج: ۳۰۳۷

بود منصور عجب شوریده حال
دره توحید او را صد کمال
هیلاج نامه: ۳۳۳۰ نسخة: ۳۶۶۹۰

بهترین سخن ز من بشنو
هست نام خدای عزو جل
سخنان کوتاه‌علی، اسدی ۱۶۲۴ نسخة: ۱۵۹۷۹

بیا ای بلبل فرخ پر و بال
که‌از گل گشته‌ای‌شوریده‌احوال
دعوت‌العاشقین ، تانیر: ۲۸۱۲

پرده شد دورازرخ و،ازلف‌وخال
پرده در شد پرده درحسن‌و،جمال
فتح‌الابواب، پیر جمال: ۳۰۱۲

پس از حمد خلاق خیر و کمال
خدای شفا بخش هر اعتلال
زبدهٔ منظوم ، طب: ۲۸۵۳

پس‌ازحمدونعت‌خداورسول
سخن‌راقوی‌بسته بایداصول
قیصر نامه ، منشی: ۳۰۵۰

تا به‌بینی نور عقل وعشق ووصل
تابدانی فرع چبودوچیست اصل
شرح‌کنوز ، پیرجمال: ۲۹۶۵

حسن مطلع جز بحمد ذوالجلال
نیست ممکن و آن بسعی ما محال
دستورمعما،شرف‌الدین علی ۲۱۹۰

حمد ایزدنه‌کارتست ای دل
هرچه‌کارتو بارتست ای گل
سلسلة الذهب،دفتر ۳: ۲۹۱۵

حمد و ثنای احد لایزال
فرد قدیم وصمد بی زوال
خلاصة الحقایق ، ذهبی: ۲۷۹۷

حمد و فضل خدای عزوجل
هست بر بنده واجب از اول
سعادتنامه ، شبستری: ۲۹۱۰

در آغاز حمد تو ای‌ذوالجلال
من وکلك‌ودل هرسه‌ماندیم‌لال
دیوان طوفان، ۲۴۱۸

در این فصل کز فیض باد شمال
نسیم ارم را دهد گوشمال
ساقینامه ، قزوینی: ۲۸۸۱

زینت الروضة الاول
باسم‌الاله الصمدالمفضل
روضة‌الانوار، خواجو: ۲۸۴۴

قل لله الحمد نزاری فقل
خداوند جزو خداوند کل
دستور نامه، نزاری: ۲۸۱۲

قل هوالله لامر (لمرء) قدقال
من‌له الحمد دائماً متوال
جام جم،اوحدی: ۲۷۳۵

للهالحمد خالق المتعال
برخلایق‌رؤوف‌درهمه‌حال
وصف‌الحال ، حسینی: ۳۲۹۷

مدتی بد، کز کسالتهای دل
بودساکن‌بحر گوهرزای‌دل
مثنوی صفی‌علیشاه : ۳۱۲۸

مرتضی آن پادشاه پاك ذیل
رشحهٔ فیض حقیقت بر کمیل
کمیلیهٔ منظوم ، مظفرعلیشاه: ۱۳۳۳

نامه آغازم بنام ذوالجلال
آنکه‌بیرون‌است‌ازوهم‌خیال
مرآت‌الخیال ، دهلوی: ۳۱۹۵

نیمه شبی با دوسه آشفته حال
درچمن زمزمه خونین مقال
مثنوی، رشید عباسی: ۳۱۲۳
هرگهی کاید بتقدیر خدای لم یزل
جرم مه در خانهٔ مریخ یعنی در حمل
اختیارات مسیر قمر: ۲۲۲۳و۲۶۲۵
یا خلیل انظر علی وجه الجمیل
انه مرآت قدس للخلیل

زهر و تریاق، کافرا: ۲۸۵۵
یا مغیث المذنبین، معطی السئوال
یا انیس العارفین، یا ذوالجلال
انیس العارفین: ۲۶۵۲
یك حکایت یاد دارم از رسول
باد مقبول همه اهل قبول
مثنوی: ۳۱۴۳ ش۳۴۰۹۳

م

ابتدا بر نام حق داور کنم
مدح مولای علی حیدر کنم
غمکده، وفا: ۳۰۰۹
ابتدا برنام حی ذی القدم
مبدع افلاك و انجم از عدم
مدخل منظوم: ۳۴۹
ابتدا بسم خداوند قدیم
آن الهی کوست، رحمان ورحیم
گل و بلبل، مهجور: ۳۰۸۳
ابتدا لعنت بشیطان رجیم
بعدبسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم
سئوال و جواب: ۲۹۲۲
ابتدای دفتر من ای حکیم
هست بسم‌الله الرحمان الرحیم
جوز و خرما، کاظم: ۲۷۴۹
ابتدایی بنام حی قدیم
انجام: ازعزیزی کنید گاهی
رمل منظوم: ۲۸۳۹
از ولولهٔ وصال یارم
بنگر دل آفتاب زارم
مثنوی، علاشاه: ۳۱۳۵
الصلاة ای عاشقان کامد امام
بر رخش آرید ایمان و سلام
نهایة الحکمه، پیرجمال: ۳۲۸۸

المنة لله که بخون بگرفتیم
یکچند چوغنچه‌عاقبت بشکفتیم
سبحة الابرار، جامی: ۲۸۹۲
المنة لله که ز هستی رستم
با نقد بقازتنکدستی‌رستم
نقش بدیع، غزالی: ۳۲۸۳ و پیروجوان نسخهٔ ۲۸۳۳۰
الهی تشنهٔ بحر وصالم
بدریاده‌چوسیلاب اتصالم
داستان معشوق بنارسی: ۲۸۰۷
الهی نامه را آغاز کردم
بنامت نامه‌ای را بازکردم
الهی نامه، عطار ۲۶۴۷
اولا خامه راکه بردارم
شرح افلاك‌وانجمش‌آرم
اختر، هزاری: ۲۶۲۴
اول از هیئت فلك گویم
پس باحکام اختران پویم
مدخل منظوم: ۳۱۱۲ ش۳۴۸۸۷
ای احد فرد بذات قدیم
برتو گریزیم زدیورجیم
سبع المثانی، نجیب الدین: ۲۹۰۱
ای بنام‌تست‌مفتاح هرکلام
—
مطلع الشمس، تجوید: ۹۹
ای بنام تو ابتدای کلام
نیست بی‌نام تو کلام تمام
سیر وسلوك، منظوم: ۱۲۱۳

ای بنام تو افتتاح کلام
ازثنایت زبان رسیده بکام
تجوید منظوم، ابن‌عماد: ۷۹

ای خداوند کرم‌دارای، کریم
کز کرم افراشتی عرش عظیم
گنج اسرار: ۳۰۸۷

ای خداوندی که از محض کرم
دمبدم موجود گردانی از عدم
گنج اسرار: ۳۰۸۷

ای در حجب ازچشم وعقول‌وافهام
ذاتت پس پردهٔ هزار و یك نام
ابهام، معما: ۲۱۷۹

ای رفیق ره و حریف مدام
وی طلبکار رند درد آشام
احکام‌العجبین، نسخهٔ ۲۷۲۴۳:۲۶۲۴

ای زنامت نامهٔ نامی بنام
وی بنامت افتتاح هر کلام
وامق وعذرا، نامی: ۳۲۹۳

ای زیاد صحبت یارنت اندر ذی سلم
اشك‌چشم آمیختی‌باخون‌روان گشته‌بهم
ترجمهٔ قصیدهٔ برده: ۲۷۲۳

ای سرو سهی خاك رهت،وقت خرام
کی صورت مه‌بود چو حسن‌تو تمام
گنجفه، اهلی: ۳۰۸۹

ای صراط المستقیم، ای شهر قم
کاز تو دور افتادگان گشتند گم
فیض‌السعاده، اهلی: ۳۰۲۳

ای که از گرد گذرگاه تو،ای سرو خرام
خار گل،دامان‌آن پرعطرشد هرصبح‌وشام
مفتاح‌اللغه: ۲۰۳۰

ای کلام از انتظام نام ذاتت در نظام
وی‌زشهدشکرین شکرت‌زبان‌شیرین به‌کام
لؤلؤیه، نظم‌اللالی: ۹۵

ای گشوده ازکرم باب نعیم
اسم اللهت زرحمان ورحیم
جنات وصال: ۲۷۴۳

ای معلی بنام عرش نظام
وی فلك کرسی فرشته‌مقام
وصف چهل ستون: ۳۲۹۷

ای نام نامیت شده مفتاح هر کلام
وی‌ازکلامت‌این‌همه عالم درانتظام
در نظمیه، رجایی: ۸۸

این حکایت زالف لیلا دیده‌ام
هم زدانایان چنان بشنیده‌ام
شش اختر، عبدالکریم: ۲۹۶۶

ایها اللاهی عن العهد القدیم
ایها الساعی عن النهج‌القویم
نان وحلوا: ۳۲۶۲

باء بسم‌الله الرحمان‌الرحیم
شدکلید باب حکمت ازقدیم
بحرالحقایق: ۲۶۵۶

باء بسم‌الله‌الرحمان الرحیم
گشت‌چون مفتاح‌ازوحی‌علیم
معنوی خفیه: ۳۲۲۴

باء بسم الله‌الرحمان الرحیم
هست مفتاح در گنج حکیم
بحرالاسرار ۶ و ۲۶۵۶ - نورالانوار، کیمیا: ۶۴۴

باسم خداوند رؤف رحیم
پای به‌دریای سخن می‌نهیم
کنزالمعارف، محمدحسین: ۳۰۶۳

باسم عظیم و بذات قدیم
که‌عشق‌است‌وبس‌هرچه‌هست‌ای‌حکیم
روح‌القدس، پیر جمال: ۲۸۴۱

بتوفیق خداوند خرد بخش
طفیل حضرت والای اعظم
قصهٔ مد حمالت: ۳۰۳۹

بجز ارواح مکرم که بدیوان ازل
بخداوندیشان خط غلامی دادم
سرداریه، یغما: ۲۹۰۷

بحمد خدا نطق انشاکنم
صفات الهی من انشاء کنم
فتحنامه انجمن ورامین: ۳۰۱۴

بسم‌الله است بـر زبانم
خلاق ازل نگهبانـم
تحفة البحرين ، روشن‌ضمير: ۲۷۱۲

بسم خداوند رؤف رحيم
پای به‌دریای سخن‌می‌نهیم
کنزالمعارف : ۳۰۶۳

بسم‌الله الرحمان الرحيم
آدم خاکیست‌از دیورجیم
عرش نامه ، حروفی : ۳۰۰۲

بسم‌الله الرحمان الرحيم
آمده سرلوحهٔ امید و بیم
دیوان ، طفیلی: ۲۴۱۷

بسم الله الرحمان الـرحيم
آیت‌توحید (تحمید) و تمجید کریم
جنات‌الوصال : ۲۷۴۳

بسم‌الله الرحمان الرحيم
آیت هستیست ز فرد قدیم
مثنوی ، واصلی : ۳۱۳۸

بسم‌الله‌الرحمان الرحیم
اعظم اسماء علیم قـدیـم
مثنوی حروفی: ۳۱۴۳

بسم‌الله الرحمان الرحيم
افتتاح‌کنز اسماء عظیـم
جنات الوصال : ۲۷۴۴

بسم الله الرحمان الرحيم
اهدنا الصراط المستقیـم
۱ــ منبع‌الانهار: ۳۲۳۴ و ۲ــ گلزار ابراهیم: ۳۰۶۸

بسم الله الرحمان الرحيم
باسم محمد شده‌فیض عمیم
خمسهٔ حسن: ۲۸۰۰

بسم الله الرحـمان الـرحيم
تاج کلامست (حکومست) و کلام‌قدیم
گلشن ابرار، کاتبی: ۳۰۷۱

بسم الله الرحمان الرحيم
تیغ الهیست بدست حکیـم
دیدهٔ بیدار، شفایی: ۲۸۲۰

بسم الله الرحمان الرحيم
جدول کوثر بریاض نعیـم
دیوان، طاهر اردبیلی: ۲۴۱۳

بسم‌الله الـرحمان الرحيم
حبل متین است و ره‌مستقیم
زبدة‌الاشعار، گنابادی: ۲۸۵۲

بسم‌الله الرحمان‌الرحيم
حکیم قدیر علی عظیـم
لمعات الطاهرین، غلاما : ۳۰۹۹

بسم‌الله الرحمان الرحيم
خطبهٔ قدس‌است بملك‌قدیم
مطلع‌الانوار، خسروی: ۳۲۰۹

بسم‌الله الرحمان الرحيم
خطانجا تست وره مستقیم
منبع‌الانهار: ۳۲۳۴

بسم الله الرحمان الرحيم
ذکر احادیث کلام قـدیم
تجوید منظوم: ۸۰ ش۸۰۷

بسم‌الله الرحمان الرحيم
ربط هویات به‌هوی‌قدیـم
منهج التحریر ، نیریزی: ۳۲۴۵

بسم الله الرحمان الرحيم
رشحهٔ اول ز سحاب قدیم
ابر گهر بار: ۲۶۲۳

بسم الله‌الرحمان الرحيم
سجع‌لطیف‌اله، زلطف‌عمیم
قصهٔ سوهنی مهینوال: ۲۹۲۷

بسم الله الرحمان الرحيم
سر خط منشور عطای عمیم
مسلك‌الاخیار ، کشمیری : ۳۲۰۰

بسم‌الله الرحمان الرحيم
سرعلم حـمد علی عظیـم
مثنوی، نورعلیشاه : ۳۱۳۸

بسم‌الله الرحمان‌الرحيم
سر ورق‌دفتر امید و بیم
مثنوی هادی: ۳۱۳۹

بسم‌الله الرحمان الرحیم
شد کلید باب حکمت از قدیم
بحرالحقایق، گلشنی: ۲۶۵۶

ذکر بسم‌الله الرحمان الرحیم
شد کلید مخزن دار حکیم
مرقات الادب، احمدی:۲۰۲۵

بسم الله الرحمان الرحیم
فاتح الابواب جنات النعیم
جنات وصال:۲۷۴۳

بسم الله الرحمان الرحیم
فاتحه آرای کلام قدیم
مظهر الاثار، هاشمی:۳۲۱۵

بسم‌الله الرحمان الرحیم
فاتحهٔ فتح طلسم قدیم
مثنوی، سپهر:۳۱۲۳

بسم الله الرحمان الرحیم
فاتحهٔ مصحف امید و بیم
مشرق الانوار، میرداماد:۳۲۰۳

بسم الله الرحمان الرحیم
قادر و غفار و قدیر و قدیم
اشترنامه، حسینی:۲۶۴۱

بسم الله الرحمان الرحیم
گنج ازل راست طلسم قدیم
مرکز ادوار، فیضی:۳۱۹۸

بسم الله الرحمان الرحیم
ماهچهٔ رایت امید و بیم
مثنوی، شانی:۳۱۲۵

هست بسم‌الله الرحمان الرحیم
مصحف آیات اسرار عظیم
اسرارالشهود:۲۶۲۸

بسم الله الرحمان الرحیم
مطلع آیات کلام حکیم
مطمح الانظار: ۳۲۱۳

بسم الله الرحمان الرحیم
مطلع دیوان علی عظیم
درنجف ندیم:۲۸۱۰

بسم الله الرحمان الرحیم
موج نخستست ز بحر قدیم
مجمع الابکار، عرفی: ۳۱۶۵

بسم‌الله الرحمان الرحیم
مینهم از تازه، بنایی عظیم
درج گهر، نامی:۲۸۰۸

بسم‌الله الرحمان الرحیم
نزل کرامیست ز حی قدیم
سجنجل الاسماء، دهدار: ۲۹۰۲

بسم‌الله الرحمان الرحیم
نص صحیح است و کلام حکیم
حسن گلوسوز، زلالی:۲۷۷۱

بسم الله الرحمان الرحیم
نعت اعلاست ز خوان نعیم
گل بوستان، بخش‌الله: ۳۰۶۶

بسم الله الرحمان الرحیم
نقش بدیع است ز ملک قدیم
نقش بدیع، غزالی:۳۲۸۲

بسم الله الرحمان الرحیم
نیر خطیست بقصد غنیم
جهان نما، تاثیر: ۲۷۵۲

بسم الله الرحمان الرحیم
هست صلای سر خوان کریم
تحفة الاحرار، جامی: ۲۷۰۶

بسم‌الله الرحمان الرحیم
هست کلید در گنج حکیم
مخزن الاسرار: ۳۱۸۴

بعد از آن نظم دلپذیر کنم
وصف اشکال بینظیر کنم
رمل منظوم: ۲۸۳۹ ش ۳۰۱۳۵

بگویم حمد آن خلاق عالم
بلطف خویش پیدا کرد آدم
رموز العاشقین: ۲۸۴۰

بلغا عنی خلیلی السلام
من فؤادی فی هواها مستهام
پرسش و پاسخ: ۲۶۷۷

بنام انکه کرد، ایجاد عالم
بـرای آدم و اولاد آدم
سروگل، فلکناز نامه: ۲۹۰۸

بنام آنکه هرگز وهم وافهام
—
اعداد، عزیزی: ۱۳۵

بنام پادشاه فـرد اعظم
که‌ازیك کن نمود ایجاد عالم
عشق نامه، ساری: ۳۰۰۴

بنام پادشاه فـرد اعظم
کریم ورازق‌وداناواعلم
کتاب اسماعیل: ۳۰۵۴

بنامت نامه را سربرگشایم
که‌اندرکوی‌عشقت‌می‌سرایم
کشف‌الارواح: ۵۵ و۳۰۵۵

بنام خداوند عرش عظیم
نگارندهٔ لوح امید و بیم
شرح حال فاطمه: ۲۹۶۳

بنام خداوند فرد قدیم
که‌بنموده‌مارا،ره‌مستقیم
نیمنت نامه: ۳۲۵۷

بنام خداوند فـرد کریم
خدایی که‌بخشنده‌است ورحیم
انتقامیه (در بخش تواریخ امامان

بنام خداوند لوح و قلم
که برنیستی زد ز هستی‌رقم
مثنوی، اهلی: ۳۱۱۸

بنام خـدایـیست فتح‌کـلام
که شد رحمتش برخاص‌وبرعام
مجمع البحرین، اسیری: ۳۱۶۸

بود سفیهی به سفاهت علم
ساخته محکم بجهالت قدم
حمار نامه، وحشی: ۲۷۷۴

بهمه نـحـو خـدا راست سپاس انعام
که زبان داد ودل وقدرت تألیف کلام
مفتاح سلیمانی: ۳۲۲۷

بیا ای ساقی سحر آفرینم (عشق آفرینم)
خـط جـام تو سر لـوح جبینـم
چاه وصال: ۲۷۵۴

بیا تا تماشای عالم کنیم
سری‌درسراپردهٔ غم کنیم
ساقینامه، دوستی: ۲۸۶۸

بیا تا خرد را قلم درکشیم
زمستی به‌عالم،علم در کشیم
ساقینامه، خواجو: ۲۸۶۷

بیا تا زمیخانه بستان کنیم
به‌ویرانه گشت گلستان کنیم
ساقینامه، شکیبی: ۲۸۷۳

بیا کز خرد پای برتر نهیم
به فرق خردمندی افسر نهیم
ساقینامه، اسد: ۲۸۵۸

جمیع الطب فی بیتین جمع
وحسن‌القول فی قصرالکلام
طب منظوم: ۵۶۵

چنین تا بکی ترك ساغر کنیم
لب دل ز خون جگر تر کنیم
ساقینامه، اوجی: ۲۸۶۱

چو از حمد و تحیت یافتی کام
بدان ای در معما طالب نـام
دستور معما، جامی: ۲۱۸۵

چه میخواست نقشی برآرد قلم
بنـام خـدا کـرد اول رقـم
سراج‌الصدور، فقیر: ۲۹۰۷

حمد بیحد خدای را مدام
مصطفی رادرودونعت وسلام
کبرای منظوم، شرف: ۱۵۰۷

حمد (نام) حق برزبان همی رانـم
که به‌جـان و دلش همـی خـوانم
فقه منظوم: ۳۰۲۹ و۳۲۳۱

صدحمدوثنا زجان‌دمادم
وز صورت‌آب‌وخاك‌آدم
مونس العشاق: ۳۲۵۰

حمد خداوند رقم کش، قلم
فاتحهٔ سر دفتر لوح قـدم
گلشن فردوس، حشمت : ۳۰۸۱

خامه پا بنهاد در امری عظیم
گفت بسم‌الله الرحمان‌الرحیم
مجمع‌العشاق : ۳۱۶۸

خداوند ابحق اسم اعظم
به‌نور سیـد اولاد دآدم
سلسلهٔ مشایخ نقشبندیه : ۱۱۹۸

خداوندا زشور دل خرابم
نمك‌پرورده، چون‌مرغ کبابم
شور خیال : ۲۹۷۱

خداوندا منور کن ضمیرم
بخندان چون‌چمن خاك‌ضمیرم
مودت نامه ، ابجدی: ۳۲۴۶

خداوندا نریزی آبـرویم
نه‌اندازی به‌فکر جست‌وجویم
کلام مؤمن : ۳۰۵۶

خدایا سینه‌ای بی سوز دارم
ولی همچون چراغ روزدارم
ناز و نیاز، وحید: ۳۲۵۸

خوش آندم که در بزم‌گاه قدم
میی بود بی‌نشاء و کیف و کـم
محیط اعظم، بیدل: ۳۱۸۰

دلا تا بکی‌دوردی غم‌درکشم
خورم‌خون و، آه دمادم‌کشم
ساقینامه ، هجری:۲۸۹۱

ذات او نزد عارف و عالم
برتراز کیف و کم، وزهل‌ولم
تحفهٔ مظفری، سپهر: ۲۷۲۰

ذکر بسم‌الله الرحمان الرحیم
شدکلیـد مخـزن دار حکیـم
مرقات الادب، احمدی:۲۰۲۵

روز از نور عشق شد خرم
ظلمت شب درید جامهٔ غـم
محبوب الصدیقین، پیرجمال:۱۳۶۵

زان پیش که حسب حال گویم
از خالق ذوالجلال گـویم
گوی و چوگان، عارفی: ۳۰۹۱

زبانرا چو در اول این کـلام
زحمد و تحیت رسانـدی بـکام
مأکول و مشروب، یوسفی: ۲۵۹۲و۳۱۱۶

زبان میگشایم بحمد کریم
بحمد کریم رحیـم وقدیـم
ناظر و منظور، پیر جمال: ۳۲۵۹

زبلبل نامه بیتی چند گویم
جواب معرفت آمد بجویم
بلبل نامه، عطار: ۲۶۶۱

زد علم برقبهٔ عرش عظیم
نام بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم
مثنوی ۳۱۴۲ ش ۳۴۰۷۴

زفیض خداوند حی قدیم
رحیمست‌ورحمان‌حکیم‌وکریم
خنکار نامه: ۲۸۰۱

ساقی او آن بادهٔ یاقوت فام
آنکه‌عمر خضر می‌بخشد بوام
ساقینامه، نامی: ۲۸۸۸

ساقیا فصـل ز مستـان آمـد و ماه صیام
باده در این فصل‌واجب گشت‌ودراین‌ماه‌حرام
بادهٔ بیخمار : ۲۶۵۴

سپاس و حمد بر خلاق عـالم
که از خاکی پدید آورد آدم
کنزالاسرار : ۳۰۵۸

سر از خواب غفلت چو برداشتم
لـوای فـراست بـر افـراشتم
هفت جام، فضولی: ۳۳۲۲

سنبل مشکین ریاض قدیم
بسم‌الله الرحمان الرحیم
گلشن کشمیر : ۳۰۸۱

شبی چون گل بخاك دل‌نشستم
طلسم غنچهٔ هستـی شکستـم
مثنوی همت: ۳۱۴۰

شبی در خلوت غم بود جایم
مکدر گشت سر جوش صفایم
ساقینامه، میر: ۲۸۸۷

صد حمد وثنا ز جان دما دم
وز صورت آب وخاك و آدم
مونس العشاق، عربشاه: ۲۲۵۰

فبالله الرحمان الرحیم
اعظم اسماء علیم و قدیم
مثنوی حروفی: ۳۱۴۳

کی بود یارب که روبریشرب وبطحاکنم
—
تخمیس نعت جامی: ۲۷۲۲

گشایم زبان را بحمدحکیم
—
حدیق (پزشکی): ۵۵۶

کنون سامعان را خبر میکنم
که من غزوهٔ بدر سر میکنم
جنگنامه: ۲۷۴۷

گفت شیر خدای علی ولی
هادی خلق مقتدای انام
سخنان کوتاه: ۱۶۲۶

گنج مخفی در طلسمات قدیم
باءبسم الله الرحمان الرحیم
گنج مخفی: ۳۰۹۰

لله الحمد قبل کل کلام
بصفات الجلال والاکرام
سلسلة الذهب، جامی: ۲۹۱۵ ودرة التاج: ۲۸۰۷

مبدا ایجاد کتاب کریم
بسم‌الله الرحمان‌الرحیم
احسن التحف: ۲۶۲۳

مطلع دیباجهٔ حمد قدیم
هست بسم‌الله الرحمان‌الرحیم
گنج نامه، سید: ۳۰۹۰

منازل را چو رمزی باز گفتم
بسی در معانی باز سفتم
مقامات سبعه: ۳۲۲۹

من به بسم‌الله الرحمان الرحیم
چون شدم ایمن زشیطان رجیم
رموز العاشقین: ۲۸۴۱

من بنام حق ابتدا کردم
سمنو نامه را بنا کردم
سمنو نامه: ۲۹۲۲

مطلع دیوان اسرار قدیم
هست بسم‌الله الرحمان‌الرحیم
زبدة الاسرار، صفی‌علیشاه: ۲۸۵۱

میکنم حمد خداوند کریم
قادر بیچون و قیوم قدیم
عشق افروز، ثاقب: ۳۰۰۳

نام حق برزبانم همی رانم
که بجان ودلش همی‌خوانم
فقه منظوم، شرف: ۳۰۲۹

نخستین چو گردید جاری قلم
بنام جهان آفرین زد رقم
جام گیتی نما، فروشانی: ۲۷۳۷

نخستین چو آهنگ دفتر کنم
بنام خداوند خامه، سر کنم
سفرنامه حاتم‌خویی، (بخش سفرنامه‌ها)

نظر هردو کوکبی باهم
که بودخانه‌شان مقابل هم
فتح الباب: ۳۰۱۳

نیست در ایام ما چندان عجب ازبلا
بلکه امنیت عجب باشددراین دوران مقیم
سخنان کوتاه: ۱۶۲۵

هر که او چهل حدیث یاد گرفت
از احادیث مهتر عالم
چهل حدیث: ۲۷۵۸ و ۱۵۹۶

هزاران درود هزاران سلام
زما بر محمد علیه السلام
رستم نامه: ۲۸۳۷

هست بسم‌الله الرحمان الرحیم
مصحف آیات اسرار عظیم
اسرار الشهود: ۲۶۲۸

یارب نفسی ده‌که ثنا پردازم
این نغمه‌به‌آهنگ‌سزا پردازم
حدیقة الطب (پزشکی) : ۵۲۰

یارب گنه آلود ز دنیا مبرم
بی‌وعدهٔ‌وصل‌خود، به‌عقبامبرم
زبدة العقاید: ۲۸۵۳

یقین میدان که چندین عجایب
بـرای یـك دل دانا نهـادیم
طوفان معرفت: ۲۹۹۶

ن

آغاز سخن بنام یزدان
روزی‌ده‌انس‌وخالق‌جان
تاریخ محمدی: ۲۷۰۴

آفرین جان آفرین، برجان جان
زآنکه او هست آشکار و، او نـهان
مظهرالعجایب، عطار: ۳۲۱۷

آن شنیدستی که شمع انجمن
جان روشن، روشنی جان من
مثنوی ناصرعلیشاه: ۳۱۳۶

ابتدا بسم‌الله الرحمان
الرحیم‌المتوالی‌الاحسان
سبحة‌الابرار ، جامی: ۲۸۹۲

ابتدای هر کلام و هرسخن
خوش‌بودحمدکریم‌ذوالمنن
عشقنامه، عشقی: ۳۰۰۵

ادا میکنم شکر جان آفرین
که بخشیدم ازفضل دنیاودین
گلشن قدس، صادقی: ۳۰۸۱

از پس حمدخداوند زمین وآسمان
درلغت‌نظمی‌کنم همچون لالی‌عمان
مثلثات منظوم : ۲۰۲۲ و۳۱۱۶

السلام ای سایه‌ات خورشیدرب‌العالمین
آسمان عز وتمکین، آفتاب داد و دیـن
هفت‌بند حسن‌کاشی : ۳۳۱۷

افتاده شامگه بکنار افق نگون
خود چون سر بریده از این..
دوازده‌بند : ۲۸۱۴

الهی آتش عشقم بجان زن
شرر درپنبه‌زاراستخوان زن
مثنوی: ۳۱۴۲ ش ۳۴۰۷۷

الهی به‌اعزاز آن‌پنج تن
که هستندفخرزمین‌وزمن
حیدرنامه: ۲۷۷۷

الهی تویی واقف ازحال من
عیانست پیش تو احوال من
ساقینامه، اهلی ترشیزی: ۲۸۶۱

الهی درد عشقم را دوا کن
بنازم را بنازی آشنا کـن
محبت‌نامه: ۳۱۷۴

الهی دل بعشقت مایلم کن
دوعالم شوق، تحویل دلم کن
نیاز وناز، آزاد: ۳۲۸۹

الهی دلم را شکستی رسان
چودیوانه‌کردی‌به‌مستی‌رسان
ساقینامه، شوکتی: ۲۸۷۳

الهی سینه‌ام را ساز قانون
زآهش بندتارو ناله مضمون
یوسف وزلیخا ، حاذق: ۳۳۴۱

الهی فیض الهامی عطا کن
دلم را نکته سنج مـدعا کـن
یوسف‌وزلیخا، شعله: ۳۳۴۲

الله واله و رب و رحمان
فرد واحد، حکیم‌وسبحان
نصیب الفتیان: ۲۰۴۴

امان میخواهد دلم از خالق جان آفرین
تابه نظم آرم ز معراج رسول المرسلین
معراج نامه، عطار: ۳۲۲۲

اول از ترکیب جسم آدمی گویم سخن
یك بیك‌سازم‌بیان‌احوال‌از من گوش کن
طب منظوم: ۵۶۶

اول کارها دلا از جان
به‌ثنای‌خدا، گشای زبان
داستان محمد حنفیه: ۲۸۰۶

ای بتو شاهی ملك جاودان
از توشده کون ومکان‌لامکان
گلدسته، عماد فقیه: ۳۰۶۷

ای بر احدیت تو اعیان
هریك به‌مثل دلیل‌وبرهان
ذبیح نامه، حزین: ۲۸۲۱

ای بنام تو ابتدای سخن
اول‌وصف‌تو، انتهای سخن
می‌رنگ، قطب: ۳۲۵۶

ای بنام تو افتتاح سخن
زانکه‌ازتوست‌عقل‌پیر کهن
سلسلهٔ‌مشایخ‌درویش محمد: ۱۱۹۶

ای بیادت تازه جان‌عاشقان
زآب لطفت ترزبان‌عاشقان
سلامان وابسال، جامی: ۲۹۱۲

ای چهارده ساله قرةالعین
بالغ نظر علوم کونین
نصیحت نامه، نظامی: ۳۲۷۸

ای حسن تو از صفات بیرون
درعشق تو کاینات مجنون
لیلی و مجنون، هلالی: ۳۱۱۵

ای خاك تو، تاج سربلندان
مجنون تو، عقل هوشمندان
لیلی ومجنون، جامی: ۳۱۰۰

ای خداوند آشکار و نهان
پروانندهٔ مکین و مکان
کنزالاسرار (عشقنامه): ۳۰۶۳

ای خداوندگار بیحدوچون
ازقیاس و گمان وهم، بیرون
گلشن‌آرا، اردکانی: ۳۰۷۰

ای خدا نطق بسته راواکن
درثنای رسول گویا کن
مثنوی صالح: ۳۱۲۸

ای داده بچشم آدمی جان
گنجی بطلسم کرده پنهان
گنج‌طلسم: ۱۳۳۹

ای دل شوریده، شیدایی مکن
بیش‌ازاین‌آشوب‌ورسوایی‌مکن
مثنوی رحمت کوزه کنانی: ۳۱۲۲

ای ذات تو همچو در مکنون
برتر زخیالی‌و، وزچه وچون
درمکنون، دزفولی: ۲۸۰۹

ای رفیقان بشنوید این داستان
بشنوید این داستان از راستان
طاقدیس، نراقی: ۲۹۹۳

ای روی زمین زفیض عامت روشن
عالم همه از پرتو نورت روشن
ترجمهٔ مناجات ص۲۷۲۶ ش۲۸۶۸

ای زتو بلند تارك و تاج‌سخن
گوهرزتویافت بحرمواج‌سخن
لطایف‌الخیال: ۳۰۹۸

ای زخیال همه وصفت برون
درك تواز فکروخردشدفزون
ملکزاده و پری: ۳۲۳۲

ای زعدلت ستم‌کشیده عنان
وی زبذلت‌درم خریده مکان
قصیدهٔ‌مصنوع، شربتدار: ۲۱۴۴

ای زلال هوس تشنه لبان
آرزومند توصاحب طلبان
فلك اعظم: ۳۰۳۲

ای شده از قدرت تو ماوطین
لوحهٔ دیباجهٔ دنیا و دین
ناظر ومنظور: مجمع‌البحرین: ۳۲۵۹

ای صبا ای مایهٔ آرام من
کام‌بخش خاطر ناکام من
مثنوی، طوفان: ۳۱۲۹

ای فرازندهٔ سرای جهان
بگل وخشت، آشکار و نهان
خلوت‌راز ، وحید: ۲۸۰۰

ای قلم تیز کن، زبان بیان
بهر حمد خدای هردوجهان
آداب‌خط، سلطانعلی: ۱۹۰۱

ای کمینه بخششت ملك جهان
من چگویم چون‌تومی‌دانی‌تمام
لب لباب، کاشفی: ۳۰۹۴

ای‌که هستی گوهر مقصود من
صیقل آیینهٔ بهبود من
مثنوی : ۳۱۴۱ ش ۳۴۰۶۵

ای مذهب زتو عنوان سخن
حمدتوسرلوحهٔ‌دیوان سخن
گلزار صفا : ۱۹۱۵

ای مرکز دایرهٔ امکان
وی زبدهٔ‌عالم‌کون‌ومکان
شیر وشکر، بهائی: ۲۹۷۸

ای منزه خیالت از چه و چون
پرو خالی زتو درون و برون
گلشن خیال ، واحد: ۳۰۷۳

ای میر همه ستم شعاران
نومید کن امیدواران
مثنوی ، غیرت: ۳۱۳۰

ای نامه نگار خامهٔ من
نام تو مراد نامهٔ من
آیینهٔ عبرت، الفت : ۲۶۲۲

ای نور چراغ دیدهٔ من
آرام دل رمیدهٔ من
مثنوی ، اشرف: ۳۱۱۸

ای نور حدیقهٔ جهان بین
مه رازتوزینت است‌وآیین
شمس‌المشرقین : ۲۹۶۹

ای نوگل باغ نوعذاران
آرام و قرار بیقراران
مثنوی حسین یزدی:۳۱۲۱

ای والهٔ حسن ودل‌کش جان
عشق تو بهردوکون سلطان
واله وخدیجه : ۳۲۹۲

ایها الساقی شرابی ده که من
سوختم وهست ذوق سوختن
مثنوی، لطیف الدین:۳۱۳۲

ایها اللاهی عن العهد القدیم
ایهاالساهی عن النهج القویم
نان وحلوا ، بهائی:۳۲۶۲

باز دریای سخن، شد موج زن
موج زن شد، بازدریای سخن
جنات الوصال: ۲۷۴۳

بال مرصع بسوخت مرغ ملمع‌بدن
اشك‌زلیخا بریخت‌یوسف گل‌پیرهن
شرح قصیدهٔ فخررازی:۱۲۴۵

بدان ای عارف اسرار یزدان
حبیب رازدان اهل عرفان
مثنوی: ۳۱۴۲ ش ۳۴۰۸۳

بر کرهٔ خاك تنك میدان
کم‌باش‌چوگوی‌اسیرچوگان
ختم‌الغرایب : ۲۷۷۸

بشنو از من داستان دیهقان
قصهٔ بی‌خانمان خونین دلان
مثنوی، کریم : ۳۱۳۲

بشنو ای بلبل زگل‌این‌داستان
نقد حال‌خویش راازما ستان
اکسیرالجنون: ۲۶۴۵

بشنوید ای دوستان احوال من
بنگرید ای دوستاران حال‌من
مثنوی، رفیق:۳۱۲۳

بشنوید ای معشر آزادگان
این‌حکایت‌ازدل، دل کف‌دادگان
مثنوی،آذر:۳۱۱۷

بعد حمد مربی دو جهان
صانع‌حرف ، آشکارونهان
مخارج حروف (قرائت):۹۸

بنام‌آنکه‌کرد از راه احسان
صراحی بدن را پرمی جان
ساقینامه، سنایی: ۲۸۷۲

بنام ایزد ویزدان ورحمان
رحیم و آفریننده و سبحان
تحفهٔ کسکین : ۱۹۷۰

بنـام پـادشاه حی منان
کزوشدانجم‌وافلاك گردان
بختیار نامه، پناهی : ۲۶۵۹

بنـام پادشاه پادشاهان
سرافرازی‌ده‌صاحب کلاهان
وصف کشمیر : ۳۲۹۹

بنام جهان بخش ملك آفرین
سرا پرده افراز چرخ بریـن
اسکندر نامه، ثنایی : ۲۶۳۲

بنام جهاندار کل جهان
بنام‌خداوندکون ومکان
تاریخ ایران، تقی:۲۷۰۳

بنام چمن آفرین جهان
حبابی کن شیشهٔ آسمان
ساقینامه، مایل: ۲۸۸۴

بنام خالق پیدا و پنهان
که‌پیداونهان‌داندبیکسان
فرهاد و شیرین، صابر: ۳۰۲۱

بنام خداوند جان آفرین
حکیم سخن درزبان‌آفرین
بوستان سعدی:۳۳۴۶

بنام خداوند جان آفرین
که‌لطفش‌روان‌دادبرماء وطین
مثنوی : ۳۱۴۲ ش ۲۳۰۸۴

بنام خداوند جان آفـرین
نگارندهٔ آسمـان و زمیـن
چنگیز نامه:۲۷۵۶

بنام خداوند شور آفرین
حکیم نخ وتار وپودآفرین
نیستان: بوستان قاسمی:۳۲۹۰

بنام خداوند عرش برین
حکیم توانای جان‌آفرین
مختار نامه ، خموش: ۳۱۸۱

بنام خداوند کون و مکان
خردبخش‌جان، کردگار جهان
سفینة‌النجات ، زاهد: ۲۹۱۲

بنام خداوند کون و مکان
نگارندهٔ صورت انس‌وجان
معظم نامه:۳۲۲۳

بنام خداوندگار جهان
خدای‌زمین‌وخدای‌زمان
گنج مراد، کرمانی: ۳۰۹۰

بنام خداوند هر دو جهان
جهاندار بخشندهٔ مهربان
نبی نامه:۳۲۶۹

بنام خداوند هر دوجهان
شه‌هفت گیتی و، نه آسمان
فتحنامه، تتوی:۳۰۱۳

بنام خداوند هفت آسمان
خداوند روزی ده‌غیب‌دان
بختیارنامه: ۲۶۵۹

بنام خداوند هوش آفرین
دو گوش‌نصیحت‌بنوش‌آفرین
گلشن صبا، کاشانی:۳۰۸۰

بنام خدایی‌که از قدروشان
خم باده را نام کردآسمان
ساقینامه، آشنا: ۲۸۵۷

بنام خدایی‌که داد ازشهان
جهان پادشاهی به‌شاه‌جهان
پادشاه‌نامه، قدسی:۲۶۷۶ ظفر نامه، قدسی : ۲۹۹۷

بنام خدایی‌که سیل سخن
روان کرددرعرصه گاه‌دهن
فیل نامه:۳۰۳۳

بنام روانبخش روزی رسان
که‌رزق آفرینست پیش ازروان
مزعفر نامه، بسحاق: ۳۱۹۹

بنام شاهد نازك خیالان
عزیز خاطر آشفته حالان
نیرنگ عشق، غنیمت: ۳۲۸۹

بنام شوق بخش بیقراران
فروغ افزای شمع گلعذاران
جعد ومیچ: ۲۷۴۰

بنام فرازندهٔ آسمان
فروزندهٔ مشعل اختران
قیافه شناسی، منظوم: ۳۰۵۰

بنام کردگار فردبیچون
که‌ما را ازعدم آورد بیرون
هیلاج نامه، عطار: ۳۳۲۹

بنام مهین کردگار جهان
خداوند بخشندهٔ مهربان
شهنشاه نامهٔ حسینی: ۲۹۷۷

بنام نام بخش نامداران
گدای درگه اوشهریاران
گهر نامه، خواجو: ۳۰۹۱

بنام نخل بند روضهٔ جان
که وصفش کردفکرم را گلستان
بهرام وگلندام: ۳۰۸۹

بنام نکته گیر نکته دانان
زبان دان زبان بی‌زبانان
رام واستیا: ۲۸۲۳

بود بازی نرد، باب شهان
که‌دربزم، اززرم‌دارد نشان
وصف نرد: ۳۳۰۰

به شیرینی شهد کنج دهن
به جوش اسیران چاه ذقن
قسم نامه، ظهوری: ۳۰۳۸

بهترین هر کلام ای نور چشم مردمان
هست نام خالق بسیار بخش مهربان
صدکلمه، عادل: ۱۶۴۳ و ۲۹۸۷

بهر تصویر عشق سحر وبیان
شدچمن صفحهٔ خامهٔ سروران
مثنوی: ۳۱۴۱ ۳ش ۳۴۰۶۴

بیا ای خامه انشای رقم کن
بنام کاتب لوح وقلم کن
رسم الخط: ۱۹۱۲

بیاد دار عادل، برای صحت تن
دوبیت مختصر خوشگوار همچوشکر
طب منظوم، ترجمهٔ ارجوزه: ۵۴۵

بیا ساقی اسباب‌می سازکن
سر خم بنام خدا باز کن
ساقینامه، فیاض: ۲۸۸۲

بیا ساقی ای ترك رعنای من
دوچشم تو درعین نعمای من
ساقینامه، حیرتی: ۲۸۶۶

بیا ساقی ای مونس دوستان
بزن خیمه‌اندر سرابوستان
ساقینامه، فروغ: ۲۸۸۱

به یومی که اردوی شاه جهان
زطهران برون شد به‌مازندران
سفرنامه مازندران (دربخش سفرنامه‌ها)

پس از تحمید ذات پاك یزدان
درود مصطفی و نعت یاران
فرایض منظوم، ابن‌حسام: ۳۰۱۸

پس ازحمد خداوند زمین وآسمان
کرده‌ام نظم مثلث چون لئالی عمان
مثلثات منظوم: ۲۰۲۲

پس پردهٔ صلح جویندگان
—
ساقینامه، وحشی نسخهٔ ۳۰۶۸۷

تا شده پیوند روان با بدن
عشق روان بودو، دل خسته تن
مجالس وعظ، بیهقی، اخلاق: ۱۶۷۸

تاطعا می‌نکذرد از معده‌بر بالای آن
گرنبات سوده مینوشی بود عین زیان
طب منظوم: ۵۲۴

ترا ای خردمند روشن روان
زبان کرد یزدان از این سان روان
گوش نامه: ۳۰۹۱

جبرائیلا ساز راه خویش کن
سینه‌را زین سوی بی‌تشویش کن
جبرئیل نامه: ۲۷۳۹

چرخ از چه باز جامه به‌بر کرده نیلگون
و آنکه نشسته زاشك شفق تا کمر بخون
چهل بند: ۲۷۵۷

چنین که لعل لبت زاب خضر داد نشان
توان رسید بیکدم بچشمهٔ حیوان
ولایتنامه، ضمیری: ۳۳۰۳

چنین آمد از فیلسوف این سخن
که چون شد بهشه تازه دور کن
مقالات هفت‌حکیم: ۳۲۲۹

چو سلطان انجم زخاور زمین
برسم عرب گشته محمل نشین
داستان اکبر پادشاه: ۲۸۰۴

چون اختر صدر الوزراء گشت دگرسان
از خواستهٔ یزدان، یا سایهٔ یزدان
مسمط در تاریخ، رهی: ۳۲۰۲

حکما گفته قول ذوالقرنین
آنکه زویافت کار حکمت‌زین
اختلاجات اعضا (نظم و نثر) : ۴۶۴

حمد بیحد، شکر بی پایان من
مر خداوند قدیم ذوالمنن
مقالات توحیدیه. ذیل

حمد بیحد هست مخصوص خدای
مالك روزجزا، دانندهٔ غیب و نهان
طب منظوم، حکیم: ۵۶۵

خدا را ستایش که آرد برون
زرگهای رز، آب و آتش برون
ساقینامه، فنایی: ۲۸۸۳

خداوندا بفکرم تازه جان کن
به‌حمد خویش اول، ترزبان کن
کامروپ، همت: ۳۰۵۳

خداوندا بقلبم شوری افکن
از آن شور آتشی در دل بر افکن
کفر و ایمان، شیخ صنعان: ۳۰۵۵

خداوندا دلم راشاد گردان
زقید هستیم آزاد گردان
مهروماه: ۳۲۵۱ ۳۲۵۱ ش۳۵۶۴۳

خدایا بحمد تو کردم بیان
تو خالق تورزاق، به‌هر دوجهان
معراج سالکین : ۳۲۲۲

خدایا بهرسروری، سروری درجهان
تو مختاری ای ، سرور سروران
مختار نامه: ۳۱۸۲

خدایا تا از این فیرزه ایوان
فروزد ماه ومهروتیر و کیوان
عشاق نامه، عبید: ۳۰۰۲

خدایا تویی زندهٔ جاودان
فرازندهٔ این سپهر روان
کلیه ودمنه، قانعی: ۳۰۵۷

خوانده‌ام من، کتاب مکرزنان
دیده‌ام حیله‌های راه زنان
مکرزنان : ۳۲۳۱

دلا اندر اطوار کار جهان
یکی بازبنگر چو کار آگهان
فتحنامه، حسن اصفهانی: ۳۰۱۳

دلا تابکی بی می لاله‌گون
چو نرگس بود جام عیشت نگون
ساقینامه، زکی: ۲۸۷۰

دلا گر نسیم خزان شد وزان
بهاراست ومیخورگان در امان
ساقینامه، قاسمی: ۲۸۸۲

دوستان آیید از پیرو جوان
گل بسر، با ناله و آه و فغان
مثنوی، بیدل: ۳۱۱۹

دوستان همدمان هواداران
—
ملك دینار: ۳۲۳۲

دین و ایمان مرد را به یقین
نشناسند جز بـه صدق یمیـن
ترجمهٔ نثر اللآلی: ۱۵۷۸ش ۱۵۴۷۳

ز بلبل شنیدم یکی داستان
که برخواند از گفتهٔ باستان
اسفند یار نامه: ۲۶۳۲

زهی جهندهٔ فرخندهٔ دونده ترن
که چون شهاب نوردد بصد شتاب ترن
وصف کالسکه: ۳۲۹۸

ساقی ای آرام جان ناتوان
می بده آن می برنگ ارغوان
قیمه پلو، شیخنا: ۳۰۵۰

سپاس گویمت ای خالق زمین وزمان
بـود زرنج دوکون، از توام امیدامان
بهجت نامه، طاهر: ۲۶۷۰

سپهدار دیار درد مجنون
علم زد روزی از حی سوی هامون
چاه وصال، احمد سند: ۲۷۵۳

سر خط دیوان الهیست این
سرورق دفتر شاهـیست این
مظهر الآثار، هاشمی: ۳۲۱۵

سر نامه حمد جـهـان آفـرین
کزو شد پدید آسمـان و زمـین
مثنوی، شهاب: ۳۱۲۷

سروشی خاست دوش از محفل جان
که انـدر شهـر بـند ذات انسان
ساقینامه، اشراق: ۲۸۵۹

سلسلهٔ نام الهیست این
ناظم سر رشتهٔ شاهیست این
سر حمد علی عظیم، نورعلیشاه: ۲۹۰۸

سوی ویرانه ام سحری جلوه کنان
بهر پرسیدن بیمار خود آن سرو روان
بیمار وطبیب: ۲۶۷۵

شکر جبار، کردگار جهان
خالق خلق و، راحم و رحمان
خلاصة الرمل: ۲۷۹۹ ومعین الرمل: ۳۲۲۵

شکر گویم که بتوفیق خداوند جهان
بر سر نامه ز توحید نوشتم عنـوان
قران سعدین: ۳۰۳۴

شنیدم بچنین روز، خالق سبحان
به جبرائیل امین داد این چنین فرمان
غدیریه، ناصری: ۳۰۰۹

شنیدم که بد، روبهی بدفسون
ابا هدهدی شد به غاری درون
روباه وهدهد: ۲۸۴۱

طرز خاموشی وطرح گفتن
همه کس میداند، غیر از من
مثنوی، ملاشاه: ۳۱۳۵

طوطی کلکم که سیمرغ چمن
تازگی آموخت از طرز سخن
حاتم نامه، سلیم: ۲۷۵۹

عجب مانده‌ام زین خم نیلگون
که صد گونه رنگ آمد از وی برون
ساقینامه، اشرف: ۲۸۷۲

عزیزان، دوستان، مهر آفرینـان
شهیدان، کشتگان، محنت قرینـان
زبور العاشقین: ۲۸۵۳

عقـد گشای گـرهٔ کاف ونون
آنکه زوصفش عجز الواصفون
اخلاق شاهی: ۱۵۳۱

علم منطق مبحث الفاظ است، لیکن بالطبع
عمده مدلولش معرف، نیز حجت بیگمان
منطق منظوم: ۱۵۱۱

قصه‌ای دارم ز پیران کـهن
جانفزا، مانندهٔ در عـدن
گلشن راز، ثاقب: ۳۰۷۳

قلم بردار رازدل عیان کن
سر آغازش بنام غیب‌دان کن
بلبل نامه، عطار: ۲۶۶۱

کبوتر با زبان خوشبیانی
چنین زد چلگه بر مرغ معانی
فرهاد وشیرین، فوقی: ۳۰۲۲

کرد ملکشاه، الب ارسلان
عزم شکار از طرف اصفهان
داستان ملکشاه:۲۸۰۷

کریم‌کار سازکار بدست آسان
شاه رضای شریف رهبرشناسان
شیرین وفرهاد، العاسی:۲۹۸۴

کوکبهٔ خسرو نوشیروان
شدچه‌جهان گیر گران‌تا گران
مثنوی ، خلیل:۳۱۲۱

که سفیان دگر باره از راه کین
زبطحا بیامد به یثـرب زمیـن
سفیان و یثرب:۲۹۱۲

کیم دیوانه‌ای از خود هراسان

—

مثنوی، نصیری: ۳۱۳۷
گردل احمق نبودی تابع قول وزبان
از زبان خود نیفتادی مدام اند زیان
سخنان کوتاه: ۲۶۲۵ ش ۱۵۹۹۳

گر کنی گوش سویم از دل وجان
مشکـلات تـرا کـنـم آسـان
فرهنگ یوسفی (پزشکی) : ۵۷۳

لك الحمد والشکر یا مستعان
بارباب معنی تو دادی زبـان
مجموعهٔ شاعران: ۳۱۷۰

مائیم ستمکشان محزون
زین‌مشت‌غباروطاس‌پرخون
محیط الکونین، سالك:۳۱۸۱

مرحبا ای بلبل باغ کهن
از گل رعنا بگو با ماسخن
مثنوی، بوعلی قلندر:۳۱۲۵

مرحبا ای سیه رخ دوزبان
ای‌حدیث‌آفرین‌بیدل‌وجان
تجربة القلم، سنایی:۲۷۰۶

مژده مژده ، مژده‌ای دلدادگان
کامد آن یـاری ده افتـادگـان
احکام المحبین، پیر جمال: ۲۶۲۳

مصر شهرو، شهرماه و، ماءآب و،خوف سهم
سهم تیرو ، اجنحه بال باشد ، بـال جان
نصاب تجنیس :۲۰۳۷

من بغیر تو نبینم در جهان
قادرا پروردگارا جاودان
بیسر نامه،عطار:۲۶۷۵

نام والای ، ایزد ذوالمنن
هست‌موج‌نخست بحر سخن
بحر الحقایق، هدایت:۲۶۵۶

نامه برکردگار جهان
کوست‌الله‌وراحم‌ورحمان
نصیب اخوان:۲۰۴۴

نخستین که‌آید قلم در زبان
بحمد خدا، به‌که گردد روان
گنج روان، شاه‌داعی:۳۰۸۸

نطق جان بشنو زدستان ساز من
این نوای جان و این آواز من
طاوبی :۲۹۹۵

هر ثنای بیحد و، بیچند و چون
کز دهان هر ثنا گوشد، بـرون
نخبة النصایح: ۳۲۷۰

هرچه‌قاری را اهم و،واجب‌آمدبیگمان
نظم‌حافظ‌عزالدین‌را گربخوانی‌ای‌جوان
تجوید منظوم:۷۹

یاد گیر از امام (با) دل وجان
تـو حـروف تمـامـت قـرآن
تجوید منظوم: ۸۰ ش ۸۰۸

یار با خود در ازل بی ما و من
عشق را میساختـی با خـویشتن
مثنوی،طالبانی: ۳۱۲۹

یاضیاء النور،ای جان جهان
ای سر،سر دفتر سرو نهان
ضیاءالنور، بروجردی: ۲۹۹۲

و

الهی بپاکان درگاه تو
به‌مردان‌رو کرده‌درراه‌تو
پنج گنج ، منزوی: ۲۶۸۴

ای بساط فلک بسیط از تو
از سماتا سمک محیط از تو
شطرنج منظوم: ۲۹۶۶

ای بلبل جان نغمه سرا ازغـم تو
چون دایره دل پیشرو ازغـم تـو
موسیقی (در بخش موسیقی)

ای جهان دیده، بود خویش از تو
هیچ بـودی نـبـود، پیش از تـو
هفت پیکر ، نظامی: ۳۳۱۷

ای خداوندی که از ایجاد تو
شد خراب آباد، لا آبـاد تو
گنج‌اسرار، سیاف: ۳۰۸۷

ای خدای بی‌نهایت،جودتو
گشته نابود، بود از جودتو
گنج اسرار: ۳۰۸۷

ای دوجهان غرقهٔ آلای تو
کون ومکان قطرهٔ دریای‌تو
فتوح‌الحرمین، محیی: ۳۰۱۶

ای شده محبوس دام آرزو
نیست‌چیزی‌جز گره‌دردام‌او
منهاج الحقایق، مجذوب: ۳۲۴۴

ای ماه ستمگر جفا جو
ای سید جور کیش‌بدخو
مثنوی، هجری : ۳۱۴۰

ای نوای دل عشاق، ازتو
صد نوا ساز،درآفاق ازتو
عشاق نوا، رازی: ۳۰۰۳

ای نورس گلزار ابراهیم از تو
وی آتش نمرود تف بیم از تـو
گلزار ابراهیم: ۳۰۶۸

این‌زبانها را بکام از نام تو
نعمت نطق‌وبیان انعام تـو
جنات وصال: ۲۷۴۳

این نصیحت بگوش جان بشنو
با توگویم چنین و،چنان بشنو
نصیحت نامه: ۱۴۵۸ و۳۲۷۸

بسم الله خـدای کانـا نو
لامکان نانهین وه تهانـو
مقبول البیان: ۳۲۳۰

بسم من لااله الا هو
صنع‌لفظی‌وزین معنا
کمال‌نامه، خواجو: ۳۰۵۷

بنام آنکه حسن و عشق هردو
بود نقشی ز کلـك صـنعت او
دستور محبت: ۲۸۱۱

بنام برازندهٔ آرزو
که‌خالی‌نباشدازوهیچ‌سو
فتحنامه، حسام‌الملك: ۳۰۱۴

تفتست فرشته بلبل او
مه تفتهز آتش گل او
حسن اتفاق: ۲۷۷۰

خط که مایقرء است‌شهرت او
آن اشارت بود خط نیکـو
مرکب ورنك سازی: ۱۹۱۷

سخن پرداز این افسانهٔ نو
چنین‌زدداستانی‌درپس‌خسرو
خسرو وشیرین، قاسمی: ۲۸۷۸

یك نفس بیش نیست شربت تو
بدگرکس دهنـد نـوبـت تو
ساقینامه ، عرشی: ۲۸۷۸

ابتدا میـکنم به بسم‌الله
کوست‌بر کل کاینات گواه
عجایب‌الدنیا، آذری : ۳۰۰۱

افتتاح کلام به‌بسم الله
ابتدا میکنم بحمدالله
شوق نامه : ۲۹۷۲

اگر با صد هزاران مکر وحیله
گرفتی از کف من یك وسیله
نامه‌ها ، اعتضادالسلطنه:۳۲۶۸

الا ای آنکه هستی سالك راه
بیا با من بگو، اسرار الله
روحیه، شاه نعمت‌الله: ۱۱۸۱

الهی بدل، کامم از خامه ده
نوای دل انبیا نامه ده
انبیاء نامه:۲۶۵۰

الهی خنده‌ام را نالکی ده
سرشکم‌راجگرپر کالکی‌ده
سوز وگداز، نوعی:۲۹۲۵

الهی هم دل و هم بی دلی ده
هم آن‌حاصل‌همان‌بی‌حاصلی‌ده
زیبا نگار: ۲۸۵۵

الهی سینهٔ درد آشنا ده
غم‌ازهردل که‌بستانی‌بماده
خسرو وشیرین،سنجر:۲۷۸۶ و ساقینامهٔ اوش:۳۰۴۹۵

ان اولی الشروع بسم‌الله
ابتدی بسمه و احمدله
خزاین ملکوت، نویدی: ۳۳۲۳

اول و آخر بیکی نام به
عشق سر آغاز وسر انجام‌به
انوارالولایة، هدایت: ۲۶۵۱

ای بدرگاه تو شاهان داد خواه
ما رعیت جمله و، تو پادشاه
چار تخت، ابیوردی: ۲۷۵۳

ای بدر ماندگی پناه همه
کرم تست عذر خواه همه
عشق،منظومه‌در... :۳۰۰۳ومثنوی‌جامی: ۳۱۲۰

ای بیکتایی سزاوار آمده
واز همه یکتا پدیدار آمده
گنج اسرار:۳۰۸۷

ای جلال توبیانها رازبان‌انداخته
عزت‌ذات‌یقین رادر گمان‌انداخته
دیوان وهبی:۲۶۰۵

ای خدایی کز توشد هست‌این‌همه
وزمی ایجاد تو، مست آن همه
گنج اسرار:۳۰۸۷

ای دل اول بگو تو بسم‌الله
کن ادا شکر نعمت‌الله
منظومهٔ کلامی:۹۹۷

ای راهنمای بهر زبان در افواه
یزدان و کرسطوس چوتکری
برهان قاطع :۱۹۲۲

ای غیر ترا بسوی تو راهی نه
در سر حقیقت تو، آگاهی نه
مطالب العشاق:۳۲۰۹

ای‌کلام از اعظم نام تو زیور یافته
در صفات وزسپاست‌زیب‌دیگر یافته
لؤلؤدرج مضامین:۸۷

ای‌که هرپیداز تو پیداشده
وازتو هرشیدا دلی‌شیداشده
گنج‌اسرار،سیاف:۳۰۸۷

ای نگارندهٔ سپید و سیاه
ای طرازندهٔ نگین و کلاه
خلاصة‌الاحکام، صبا:۲۷۹۶

ای وجودت شده بقای همه
با زمین و زمان صفای همه
یوسف وزلیخا، دولت:۳۳۴۱

ای همه عالم برتو بی‌شکوه
رفعت خاك در تو، بیش‌کوه
سحرحلال، اهلی:۲۹۰۲

این‌نامه بنام آن یگانه
کوراست بقای جاودانه
لیلی و مجنون، صاعد: ۳۱۰۳

برازندهٔ تاج و تخت وکلاه
خدیو جوانبخت تیمور شاه
تمر نامه، هاتفی:۲۷۲۹

برازندهٔ تاج و تخت و کلاه
خدیو جوانبخت عباس‌شاه
قندهار نامه، صائب: ۳۰۴۹

برخیز و فراهم کن ، اسباب زمستانه
بزمی خوش‌ودلکش‌ساز، رندانه ومستانه
مسمط: ۳۲۰۲

بسم من لااله الا هو
صنع لفظی‌وزین‌معناه
کمال نامه ، خواجو: ۳۰۵۷

بنام آنکه در عنوان نامه
بود نامش نخستین نقش‌خامه
خسرو وشیرین، نامی: ۲۷۸۹

بنام خداوند خورشید و ماه
که‌دل‌را به‌هوش‌وخرددادراه
انوشیروان نامه: ۲۶۵۱

بنام فروزندهٔ شید و ماه
نگارندهٔ هرسپید وسیاه
عین الغموم، مطلع: ۳۰۰۸

بنام نامی حی یگانه
خداوندی، که‌او بشکافت‌دانه
گلشن اسرار: ۱۳۳۸

بندهٔ بس عاصی استم، روسیاه
جرم بسیاراست،روزم شدتباه
معرفت نامه: ۳۲۲۳

بنمود خواب راست،اول ماه
دردووسه،زخواب‌عکس بخواه
خوابنامهٔ منظوم: ۲۸۰۱

بنیاد سخن بنام حق نه
کزهرچه‌بهست، نام‌حق به
چهل صباح: ۲۷۵۹

پیش ازآن دم‌که بگیرم خامه
—
قافیه، ناشناخته : ۱۹۷۱

چون قلم‌میکشم‌الف زآه
مددم کرد بسم‌الله
تسبیح کربلا: ۲۷۲۸

حمدلله تعالی ذاته
شهدالله تبارك ذاته
اکسیر الجنون : ۲۶۴۵

خداوندا بعشقم زندگی ده
بفرقم تاج عز بندگی ده
خسرو وشیرین، هاتفی: ۲۹۸۴

خداوندا دلم درگاه دل ده
چوداغم‌تکیه بر دیواردل‌ده
یوسف‌وزلیخا، ناظم: ۳۳۴۴

خداوندا دلی ده شاد ازاندوه
بهٔ کنجایش غم،کوه تا کوه
فرهاد وشیرین: ۳۰۲۸

خدایا تویی پادشاه همه
خداوندی تو ، پناه‌همه
منهج‌الابرار،اشرف: ۳۲۴۵

رمل را شانزده بود خانه
نیست‌کذب اندرین‌و، نه افسانه
رمل منظوم: ۲۸۳۹

ساقی از آن‌مشربهٔ‌یاقوت‌ده
قوتم از مرتبهٔ یاقوت ده
ساقینامه، اهلی: ۲۸۶۲

سبحان الله عز شأنه
من جل جلاله و عمه
مثنوی حماسی دینی : ۳۱۲۱

سبحان من تحیر فی‌ذاته سواه
فهم خرد بکنه‌کمالش نبرده راه
انیس العاقلین : ۲۶۵۲

سپاس و شکر بیحد و کرانه
بودلایق معبود یگانه
ارشادالعوام: ۸۷۴

سراین نامه را بنام اله
ابتدا میکنم به بسم‌الله
حقیقت حق، چشتی: ۲۷۷۳

سینه‌ای خواهم،زهجر افروخته
عاشقی خواهم،چوخود دلسوخته
عشق حقیقی: ۳۰۰۴

شود یاورم گر معین، اله
به‌نظم آورم‌قصهٔ‌آن‌دوشاه
حسنین: ۳۰۵۴

شبی رو از گلاب شسته
چورخ‌را آیینهٔ‌خورشیدرسته
مثنوی، نوعی:۳۱۳۸

شبی‌کز پی‌نبود آنرا سحر گـاه
از او طول امل وامانده در راه
وصف باغ قزوین: ۳۲۹۶

صباحی زاب کوثر روی شسته
گلی ازچشمهٔ خـورشیـد رسته
خسرو وشیرین، شاپور، ۲۷۸۶

صدر هذا الکتاب بسم‌الله
افتتاح الخطـاب بسم‌الله
نسبت نامه، منظوم، ۳۲۷۲

عدالت خواستند ایرانی از شاه
که عدلش از زمین گیردالی‌ماه
تاریخ مشروطیت : ۲۷۰۴

علی الله التوکل بالبدایه
علیه الاعتماد فی النهایـه
ابواب العلوم: ۱۹۶۱

کل ما فی الوجود لیس سواه
وحـده لا الـه الا الله
تذکرة العاشقین: ۲۷۲۲

کیم من داغداری در زمانه
بهر داغی خدنگی رانشانه
مثنوی، کلیم: ۳۱۳۲

ملك ترا هست، تو برتر همه
ما بفروئیم تو بـر سرهـمه
قصهٔ ملکزاده : ۲۸۰۷

مینهد خامه‌ام بجای کـلاه
برسرنامه تـاج بسم‌الله
نسب نامه، والهی: ۳۲۷۲

نام او باده سینه میخـانه
دهن هر که هست پیمانه
میخانه : ۳۲۵۶

نتوان یافت در خزینهٔ شاه
رشتهٔ گوهری چـو بسم‌الله
رشتهٔ‌گوهر بینش: ۲۸۳۸

(الله) نیست حد خامه از نام اله
دم زدن بـایـد دارد نـگاه
نود و نه نام خدا: ۲۲۰۵

نخست آغاز هر دفتر ثنابه
ثنابر بـارگاه کبریابـه
جمشید و خورشید ، فرخ : ۲۷۴۳

ویحك ای نقش بند بی‌خـامه
قاصد رایـگان بی مـایـه
کارنامهٔ بلخ، سنایی:۳۰۵۲

ی

آیینهٔ طلعت خـدایی
گنجینهٔ فیض کبریایی
تحفة النبی : ۲۷۲۱

ابتدا کردم بنام آن الهی

—

بهرام وگل اندام، کاتبی: ۲۶۷۳

از این منزل سخن را بربجابی
که باشدزین حـکایت ابتـدایی
مجمع البحرین: ۳۱۶۸

الا ای آهوی‌وحشی کجایی
مرا بـاتست بسیار آشنایی
مثنوی ۳۱۴۱ ش ۳۴۰۶۱

الهی پردهٔ پندار بگشای
در گنجینهٔ اسرار بگشای
جمشید و خورشید، ساوجی: ۲۷۴۲

الهی جان ما را بخش نوری
بنور جان ودل ما راحضوری
گلستان ارم، هدایت: ۳۰۷۰

الهی چون سپهرم سینه بگشای
—
ساقینامه، جامی: ۲۸۶۵

الهی ده دلما را رسایی
—
محمود و ایاز، زلالی: ۳۱۷۷ش ۳۴۶۸۱

الهی غنچهٔ امید بگشای
گلی از روضهٔ جاوید بنما
یوسف و زلیخا، جامی: ۳۳۳۱

الهی قاسمی را راه بنمای
زبانش ر به بسم‌الله بگشای
عمدة الاشعار، قاسمی: ۳۰۰۸

الهی گوهر مقصود بنمای
بطور دل تجلی‌یی بفرمای
یوسف و زلیخا، حشمت: ۳۳۴۱

الهی مخزن. . . بگشای
فروغ مطلع انوار بنمای
وامق و عذرا، جوشقانی: ۳۲۹۳

السلام ای سایهٔ خورشید رب العالمین
آسمان عزو تمکین آفتاب داد و دین
هفت بند: ۳۳۱۷

اول دفتر بنام آن کسی
که‌چومن آشفته دل‌دارد بسی
جزایر، کیمیا: ۶۱۹

ای آنکه بجز تو نیست هستی
دارد ز تو هست و نیست هستی
تفسیر سورهٔ بقره: ۲۷۲۸

ای آنکه زعین خود نمایی
مایی تو بما ولی نمایی
لؤلؤ العبرات، قاضی: ۳۰۹۹

ای اسم تو گنج هر طلسمی
قانع ز تو هر کسی باسمی
دستور معما، جامی (نثر): ۲۱۸۴

ای باسرار حقیقت برده‌پی
بشنو از نایی حکایت نی‌زنی
چهار فصل، میکده: ۲۷۵۷

ای برادر روز وشب نام علی
برزبان‌داری‌واز وی غافلی
ولایت نامه، هاشم: ۲۳۰۴

ای پاکی تو منزه از هر ادراکی
قدوسی تو مقدس از ادراکی
رموز العشایخ: ۲۸۳۹ و مختارنامه، عطار: ۳۱۸۲

ای پیدا تر از هر پیدایی
وی هویدا (آشکار) تر از هر هویدایی
حق الیقین، شبستری (نثر): ۱۱۲۹

ای جهان داور یکتا که سمیعی و بصیری
وی پدیدآور اشیا، که حکیمی‌وخبیری
تحفهٔ حسینیه: ۲۷۱۳

ای حیات دل حسام الدین بسی
میل میجوشد به قسم سادسی
مثنوی معنوی: ۳۱۴۴

ای داده زماه تابه‌ماهی
برهستی ذات‌تو گواهی
شاهنامهٔ نادری: ۲۹۹۸

ای درون پرور برون‌آرای
وی‌خردبخش بی‌خردبخشای
حدیقه، سنایی: ۲۷۶۳

ای روان آفرین دل آرای
وی خرد را به‌خویش‌راهنمای
آسمان هشتم: ۲۶۱۹

ای زتو وجود جمله اشیا
جز تو همه اسم بی‌مسمی
معما، ذوالنون: ۲۱۸۹

ای شاه و گدا را سوی خود راه نمای
در رشته کار همه کس عقد گشای
تضمینات، فخری: ۲۷۲۸

ای صفایی، ای فقیه معنوی
ناظم آن طاقدیس و مثنوی
مثنوی شفایی: ۳۱۲۶

ای ضیاء الحق حسام الدین تویی
که گذشت از مه بنورت مثنوی
مثنوی معنوی: ۳۱۴۴

ای قبله نمای عشق‌بازی
معشوق‌حقیقی و مجازی
خورشید ومه‌پاره: ۲۸۰۳ و مثنوی سعید حکیم: ۳۱۲۴

ای قلم فکرت مدحت‌سرای
قفل در گنج سخن برگشای
مونس‌الاخیار، شعوری: ۳۲۵۰

ای گشته نهان زغایت پیدایی
—
عشق ومحبت (نثر): ۱۲۸۴

ای مهر سپهر بیوفایی
برهم زن رسم آشنایی
مثنوی، صفا: ۳۱۲۸

ای نام ترا بهر زبانی شأنی
صدفتح و گشاداز آن‌عیان‌هر آنی
مخازن الجواهر: ۲۱۹۷

این نامه‌که هست حسب حالی
طغراش بنام ذوالجلالی
کارنامه، قاسمی: ۳۰۵۱

این شنید ستی که شه مولی علی
سر خود با چه بگفت از پر دلی
اسرار الولایه: ۲۶۳۲

بار خدایا تو از آن برتری
کت صفت آرندبصورت گری
مظفرنامه: ۳۲۱۵

به بحر تقارب نمودم شنای
بدیدم که طرزی نمانده بجای
مصاب: ۳۲۰۴

بدرستیکه خلق کرد خدای
آدمی را بصورت زیبای
چهل حدیث، ناشناخته: ۱۵۹۶

بده ساقی آن جام گیتی نمای
که در روزغم، می‌بودغمزدای
ساقینامه، حکیم: ۲۸۶۶

برگشایم زبان بنام خدای
خالق ذوالجلال راهنمای
اسطرلاب منظوم: ۲۳۵

بروزی خوشتر از روز جوانی
زمین و آسمان در شادمانی
معارضهٔ شعرا: ۳۲۱۸

بشنو ای طوطی . . . شکرخای
نمایی تابکی اندر قفس جای
قضا وقدر، مقصود: ۳۰۴۸

بعد تحمید خداوند ودرود مصطفی
نعت آل‌پاك پیغمبر رسول مجتبی
عوامل منظوم: ۲۰۷۲

بعد تحمید کردگار غنی
گوی نعت پیامبر مدنی
شکوائیه، فراهانی: ۲۹۶۸

بعد حمد خدا و نعت نبی
گوش کن گر راه خداطلبی
جمیله: ۲۷۴۳

بعد حمد خدای بی‌همتای
وزپی نعت سید دو سرای
ارث: ۲۶۲۵

بفرمان خدای لایزالی
پدیدآمد قضا را خشکسالی
پیش ورز: ۳۲۵۷

به مجنون گفت روزی عیب جویی
که پیداکن به از لیلی نکویی
لیلی ومجنون: ۳۱۱۵

بنام آنکه از نور معلی
جهان آراست‌چون‌فردوس‌اعلی
مثنوی، احمد: ۳۱۱۷

بنام آنکه از نور هستی
دوعالم را بلندی دادوپستی
ازهار گلشن: ۲۶۲۶

بنام پادشاهی، دلنوازی
کریم کردگاری، کارسازی
چنبر نامه: ۲۷۵۵

بنام جهان آفرین پاك خدای
کزین برتراندیشه رانیست‌جای
نسب نامه: ۳۲۷۱

بنام خدا خالق مرتضی
ستاینده، موجد ماسوی
صولت صفدری: ۲۹۹۱

بنام خداوند هردو سرای
که جاوید باشد بهر دوسرای
یوسف وزلیخا، فردوسی: ۳۳۴۲

بنام صورت آرای معانی
—
خسرو وشیرین نظامی، ش ۲۹۶۰۷

بنام ملهم سر نهانی
صفیر آموز مرغ بوستانی
چندر کرن: ۲۷۵۶

بیا تابشادی و فرخندگی
براریم با هم دمی زندگی
ساقینامه، خسرو: ۲۸۶۷

بیا ساقیا مجلس عشرتی
بیارای در بهترین صورتی
ساقینامه، سلمان: ۲۸۷۱

بیا شیعه بشنو ثنای علی
صفا ده دلت ازولای علی
کوثر نامه (شرح حدیث) ۳۰۶۴

ثنایی کان بود شایسته اولی
بنام حضرت بیچون مولی
نسبنامه، ابن حسام: ۳۲۷۱

جهاناندانم چه‌سان لعبتی
که هردم برایی بیک صورتی
وقایع سلطان بایزید: ۳۳۰۲

چرخ با این اختران نغز وخوش وزیباستی
صورتی در زیر دارد هر چه در بالاستی
قصیدهٔ یائیه، فندرسکی: ۳۰۴۱

چنین گفتند ارباب معانی
چو بگشادند ابواب معانی
آداب البحث منظوم: ۱۴۹۱

چون برحسین نماند دگر یارویاوری
از بی‌کسی شده آه شرر بارش آذری
مثنوی بیدل: ۳۱۱۹

چو حمد خداوند بس واحدی
بدیباجه گفتن بود واجبی
رشتهٔ اخلاق: ۲۶۱۵

خدا راست حمد و پسندیدگی
جز اورا نشاید پرستندگی
جواهر الولایه: ۲۷۴۹

خداوندا بعشقم راه بنمای
دری بررویم ازتأیید بگشای
شیرین و خسرو، میرجمله: ۲۹۸۰

خداوندا توفتاح جهانی
فتح برجمله اعدا میدهانی
فتحنامه، مسافر: ۳۰۱۴

خداوندا در توفیق بگشای
نظامی را ره تحقیق بنمای
خسرو وشیرین، نظامی: ۲۷۹۰

خداوندا در گفتار بگشای
دلم را دولت دیدار بنمای
سعادت نامه، نظام: ۲۹۱۰

خداوندا دری ازغیب بگشای
جمال شاهد لاریب بنمای
صفات العاشقین: ۲۹۸۹

خداوندا دلم را چشم بگشای
به معراج یقینم راه بنمای
شیرین و خسرو، دهلوی: ۲۹۸۱

خداوندا دلی ده آشنا روی
که‌تابدجز توازهرآشنا روی
شاه وبهرام، عبدالراق: ۲۸۹۲

خداوندا رهی از غیب بنمای
زغیبم چشم دل بر عیب بگشای
خسرو وشیرین، جعفر: ۲۷۸۵

خدایا جهاندار اکبر تویی
کرم گستروبنده پرورتویی
اکبر نامه، حمید: ۲۶۴۵

خدایا چون سپهرم سینه بگشای
دلم طوطی کن و آیینه بنمای
یوسف وزلیخا، ناظم: ۳۳۴۴

خدایا خداوند هستی تویی
نگهدار بالا و پستی تویی
شاهنامه: ۲۹۳۴

خدایا روزیم کن سوزی‌ودردی
که دریابم خزان رنگ زردی
مثنوی، تعریف کشمیر: ۳۲۹۸

دارم اندر دست، خونین‌خامه‌ای
تاکه بنویسم مصیبت نامه‌ای
روضة الاسرار: ۲۸۴۳

درة التاج نامه نام خدای
کاسمان وزمین ازوست بپای
خسرو وشیرین، شهاب: ۲۷۸۶

در حدیث آمده که بیت حرام
زاده دروی علی عمرانی
مقطعات: ۳۲۳۱

درکشور شام، پیر زالی
از قامت، خم‌شده هلالی
سمند و بیدل، سند: ۲۹۲۲

دلا پرهیز از زهدریایی
. . . . . خدایی
گنج العارفین ، شاه نعمت الله: ۱۳۳۹

دلا تا بکی از در دوست دوری
گرفتار دام سرای غروری
مناجات، بهایی: ۳۲۳۲

دلا تا بکی دردی غم‌کشی
خوری‌خون و آه دمادم کشی
ساقینامه ، هجری: ۲۸۹۱

دلا چه شدکه همی دیده‌ام ترابه غمی
همیشه کار تو آه وانین دمبدمی
تخمیس قصیدهٔ برده: ۲۷۲۲

دلا دیدهٔ دوربین برگشای
دراین دیر، دیرینهٔ دیرپای
ساقینامه، جامی: ۲۸۶۵

رب بما جدت وانعمتنی
شکرك الهمت والزمتنی
فخریه، هجری: ۳۰۱۸

رفیق مهربان من عظامی
شفیق مهربان یارگرامی
عبرت نامه، عبرت: ۳۰۰۱

رقم سازی زلوح راز دانی
چنین کرده‌است‌روشن‌نکته‌دانی
تذکرهٔ خطاطان به نظم (بخش‌سیر)

روزی از روزها نکومردی
بی نظیری یگانه‌ای، فردی
مثنوی ، مشهور: ۳۱۳۴

زاهل دانش و ارباب معنی
سئوالی دارم اندرباب‌معنی
گلشن راز، پرشیا: ۳۰۷۳

زبان بگشای به تحمید الهی
که‌آن بهتر، ازهرچه خواهی
حدیقة الریاحین، اخلاق، ۱۵۹۸

زهی عالم از نخل صنعت بری
زخمخانه‌ات نه فلك ساغری
ساقینامه، رشیدا: ۲۸۶۹

زهی نام تو سردیوان‌هستی
ترا برجمله‌هستی‌پیش‌دستی
ناظر و منظور، وحشی: ۳۲۶۰

سالکی در مقام یکتایی
خانه بردوش‌ملك‌تنهایی
قضا وقدر، رشیدا: ۳۰۴۲

سپاس آن خدای ایزد رهنمای
که‌ازکاف و نون کرد گیتی‌بپای
بهمن نامه‌آذری: ۲۶۷۳ و سام نامه ، خواجو :
۲۸۹۱ و گرشاسبنامه، اسدی: ۳۰۶۵

سر نامه کنم نام خدایی
که‌نتوان گفتنش‌چون وچرایی
سی نامه، امیرحسینی: ۲۹۳۱

سلاطین را در آغاز جوانی
بخدمت‌صرف کردم‌زندگانی
قانون الصور: ۱۹۱۴

شبی از همدمان ایمانی
محفلی گرم‌بود، روحانی
ثمرة الحجاب: ۲۷۳۴

شبی با نو جوانی گفت پیری
کهن‌دردی کشی،صافی ضمیری
پیرو جوان، نصیرا:۲۷۰۰

شنیدم زرندی باده نوشی
زسر درفتنه‌ای‌خمخانه‌جوشی
داستان دختر: ۲۸۰۵

شنیدستم زقول نکته سنجی
نهان‌اندرحال‌شوریده گنجی
افسون نگاه، ثاقب: ۲۶۴۴

شنیدم پاسخ از شکر زبانی
حلاوت از بیانش داستانی
قضاوقدر، مشتاق : ۳۰۴۷

شنیدم از یکی عنوان طرازی
به محبوب محبت عشقبازی
قضا وقدر، سفرچی:۳۰۴۳

شنیدم روزی ازبیخورد وخوابی
—
قضا وقدر، ضیا : ۳۰۴۶

شنیدم روزی از روش روانی
چو گل‌نازك خیالی‌خرده دانی
قضا وقدر، محمد سعید اشرف: ۳۰۴۲

شنیدم روزی از پاکیزه رایی
سرای عاریت را کدخدایی
قضاوقدر ،رکنا:۳۰۴۳

شنیدم روزی از خونابه نوشی
چو گل از پارهٔ تن خرقه‌پوشی
قضا وقدر،قلی‌سلیم:۳۰۴۴

شنیدم روزی از رعنا جوانی
—
مثنوی: ۳۱۷۱ ش ۳۴۰۶۹

شنیدم روزی از سنجیده گویی
چو شعله سرکشی ژولیده‌مویی
معالی و مظاهر،رزمی. ۳۲۱۹

شنیدم روزی ازطرزآشنایی
عروس‌نکته را، برقع گشایی
قضا وقدر، طالب: ۳۰۴۶

شنیدم روزی از فرخنده فالی
چو گل آشفته‌ای صاحب‌کمالی
قضا وقدر ، طاهرا، ۳۰۴۷

شنیدم روزی از معنی طرازی
بدیوان سخن دیباجه سازی
قضا وقدر ، نافعی: ۳۰۴۸

شنیدم زرندی باده نوشی
سر در فتنه‌خمخانه جوشی
داستان دختر وپسر برهمن: ۲۸۰۵

شنیدم نقلی از صاحب‌کمالی
بزرگی بخردی نیکوخصالی
مثنوی، نصیری: ۳۱۳۷

قصه گویم بسبك مثنوی
گوش دل بازکن تابشنوی
مثنوی مرتضی: ۳۱۴۳

کریما مالك الملك، توآن سبوح سبحانی
بـه نـزدت آشکارا هست کار سروپنهانی
مناجات ، ثنایی:۳۲۳۳

کنم ابتدا من، بنام خدای
که‌پیداست‌ازقدرتش‌دوسرای
کوك شاستر :۳۰۶۴

کنی بتیغ دو ابرو همیشه خونریزی
مگـر ز آه دل خستگان نپرهیزی
مختار نامه، شعاعی:۳۱۸۱

کنیم‌کوثر کده از شعله نوشی
لب بتخانه را الماس پوشی
حسن‌گلوسوز: ۲۷۷۱

گر بخواهی فال مصحف بنگری
آنچه شرط است اندرو درنگری
فالنامه ، ناشناخته: ۳۰۱۲

گفت پیش من شبی فرزنده‌ای
ازدویك‌جان، دلخراش‌افسانه‌ای
عشق نامه، پیام:۳۰۰۴

گل افشان چمن زارمعانی
بهار انگیز باغ نکته دانی
مثنوی ۳۱۴۳ ش ۳۴۰۹۱

گوش اصلی باز کن تا بشنوی
داستانها از کتاب مثنوی
مثنوی ، بدرلاهیجی: ۳۱۱۹

گوش کن‌ای‌عزیز روحانی
—
طول عمر انسان،دانش: ۴۳۲

ماییم قلندران معنی
درلنگرخوش‌هوای‌دنیی
قلندر نامه، امیرحسینی: ۳۰۴۹

مخدرات سرا پرده‌های‌قرآنی
چه‌دلبرند که دل‌می‌برندپنهانی
قصیدهٔ عظمی: ۳۰۴۰

مرا ازغیب آمد مهمانی
حریف بذله سنج نکته‌دانی
مثنوی،سعید حکیم:۳۱۲۴

مرا افکند هرروز جایی
نصیبم‌کرد گردون‌بادپایی
مثنوی، کلیم : ۳۱۳۲

مشنو ازنی درکتاب‌مولوی
بشنواز تنبور قمصور خویی
درخوشاب، نیر:۲۸۰۸

من خدایم،من‌خدایم، من‌خدای
فارغم ازکبر وکینه،واز هوای
بیسر نامه، عطار:۲۶۷۵

نام او تاج سر هرنامه‌ای
شعلهٔ دیدار هرهنگامه‌ای
شعلهٔ‌دیدار، زلالی : ۲۹۶۶

نخستین برین نامهٔ دلگشای
سخن نقش بستم بنام خدای
خاورنامه، ابن‌حسام: ۲۷۷۷

نخستین برزبانم گشت جاری
سپاس ذات پاك کردگاری
سفرنامهٔ‌منظوم،عیوقی(در بخش‌سفرنامه‌ها)

نسیم صبح جانم تازه‌کردی
رسیدی لطف بی‌اندازه‌کردی
کارنامه ، ابن‌یمین : ۳۰۵۱

نظام نظم من کن‌چون نظامی
بده جامم ز دست فیض جامی
مثنوی: ۳۱۴۳ ش ۳۴

نگارستان طراز خوش بیانی
سخن صورتگر چین معانی
نگارستان‌چین: ۳۲۸۳

نیاید زآفرینش آشنایی
کزوکس‌نشودبوی‌وفایی
مثنوی،مسیحای‌کاشانی : ۳۱۳۳

هرآن روزی‌که بلبل‌راقرین‌گلستان‌بینی
سرشك دیدهٔ بلبل ، بروی‌گل روان بینی
بیاریه: ۲۶۷۰

منابع

الف - فهرستهای چاپ شده در ایران

۱- فهرستهای خاص

عنوانهای زیر که به ترتیب تهجی (اصفهان ، روضاتی- یزد ، وزیری) یاد شده است همان عنوانهایی است که در متن فهرست خود ، پس از شمارهٔ مسلسل (لاتین) نسخه‌ها بکار برده‌ام . بنابراین این بخش نه تنها فـهرست منابع است بلکه توضیح دهندهٔ عنوانهای یاد شده نیز هست .

اصفهان ، روضاتی:

۱ ـ فهرست کتابخانهٔ شخصی حاج سیدمحمد علی روضاتی‌در اصفهان، نگاشتهٔحاج‌سید محمد علی روضاتی. یك‌جلد، انتشارات مؤسسهٔ نشر نفایس مخطوطات اصفهان،در۱۳۴۱خ، ۴۰۰ +۸ ص به ترتیب شمارهٔقفسهٔ‌کتابها .

اصفهان ، عمومی (ملی) :

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ عمومی اصفهان، نگارش جواد مقصود همدانی.

۲ ـ جلد یکم ، چاپ تهران ، ابـان ۱۳۴۹ خ ، ۳۹۷ ص .

هفتصد وشش جلد کتاب خطی تك کتاب و مجموعهٔ فارسی وعربی بدون ترتیب در آن شناسانده شده است.

تبریز، ملی:

فهرست کتابخانهٔملی تبریز، کتابهای خطی‌اهدایی‌حاج‌محمدنخجوانی، نگاشتهٔمیرودود سید یونسی، در دوجلد :

۳ ـ جلد یکم ، از انتشارات کتابخانهٔ ملی تبریز ، چاپ تبریز ۱۳۴۸ خ ، ۴۷۵ ص .

به ترتیب تهجی نام‌کتابها ازالف تاخ ، کتابهای فارسی و ترکی ، ودرآن۴۰۵نسخه نشان داده شده است .

تهران، ادبیات:

فهرست کتابخانهٔ دانشکدهٔ ادبیات تهران، نگارش محمد تقی دانش‌پژوه، سه‌جلدرویهم ۱۰۳۴ صفحه.

۴ ــ جلد یکم، چاپ تهران، دانشکدهٔ ادبیات، مجلهٔ ادبیات، خرداد ۱۳۳۹ خ، ۶۸۲ ص.

به ترتیب تهجی نام‌کتابها وتجزیهٔ مجموعه‌ها.

۵ ــ جلد دوم، کتابهای اهدائی آقای علی‌اصغر حکمت تهران، دانشکدهٔ ادبیات، ضمیمهٔ سال دهم مجلهٔ ادبیات، ۱۳۴۱ خ، ۱۰۶ص. به‌ترتیب تهجی نام کتابها بدون تجزیهٔ مجموعه‌ها.

۶ ــ جلد سوم کتابهای اهدائی امام جمعه‌کرمان، چاپ تهران، دانشکدهٔ ادبیات، ضمیمهٔ سال سیزدهم مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات، ۱۳۴۴ خ، ۲۵۰ص.

بمانند جلد دوم

تهران، الهیات:

فهرست کتابخانهٔ دانشکدهٔ الهیات و معارف اسلامی، نگارش سید محمد باقر حجتی، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه، دوجلد رویهم ۱۵۶۷صفحه.

۷ــ جلدیکم، تهران، انتشارات دانشگاه‌تهران، شمارهٔ ۱۰۸۲، ۱۳۴۵ خ، ۱۲۲۴ ص به ترتیب‌تهجی نام‌کتابهابدون تجزیهٔ مجموعه‌ها.

۸ ــ جلد دوم نگارش دکتر محمد باقر حجتی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۸ خ، ۳۴۳ ص به ترتیب تهجی نام‌کتابها بدون تجزیهٔ مجموعه‌ها.

تهران، پزشکی:

۹ــفهرست کتابخانهٔدانشکدهٔ پزشکی تهران، نگارش حسن‌ره آورد، یك جلد، تهران، ۱۳۳۳ خ، ۴۷۰ ص.

به ترتیب تهجی نام‌کتابها وتجزیهٔ مجموعه‌ها.

تهران، حقوق:

۱۰ ــ فهرست کتابخانهٔ دانشکدهٔ حقوق وعلوم سیاسی دانشگاه تهران، نگاشتهٔ محمد تقی دانش پژوه. یك جلد، انتشارات دانشگاه تهران، شمارهٔ ۶۵۲، دیماه ۱۳۳۹، خ. ۶۰۲ ص.

به‌ترتیب تهجی نام‌کتابها وتجزیهٔ مجموعه‌ها.

تهران، خانقاه نعمت‌اللهی:

فهرست نسخه‌های خطی‌کتابخانهٔ نوربخش خانقاه نعمت اللهی. در دو جلد نگاشتهٔ ابراهیم دیباجی:

۱۱ ـ جلد یکم ، زیرچاپ است ، و از یادداشتهای نگارنده بیش ازچاپ بهره‌مند شده‌ام .

۱۲ ـ جلد دوم ، چاپ تهران ، انتشارات خانقاه نعمت‌اللهی ش ۴۶ ، دیماه ۱۳۵۰ خ ، ۲۹۶ ص .

به‌ترتیب شمارهٔ کتابهادرقفسه، ازش ۲۵۱ تا ۶۱۰، تك کتابی‌ومجموعه، ومجموعه‌ها تجزیه نشده است، ازفارسی و عربی و ترکی.

تهران، دانشگاه:

فهرست کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران ، پانزده جلد ، رویهم ، ۸۷۰۴ صفحه .

۱۳ ـ جلد یکم، نگاشتهٔ علی‌نقی منزوی(برادربزرگم)، انتشارات دانشگاه ش ۱۲۳ سال ۱۳۳۰خ، ۲۷۶ ص .

به ترتیب موضوع : (قرآن، دعا) سپس به‌ترتیب تهجی نام کتابها وتجزیهٔ‌مجموعه‌ها.

۱۴ـ جلد دوم، نگاشتهٔ‌علی نقی منزوی ، انتشارات دانشگاه ش ۱۶۸ ،سال ۱۳۳۲ خ ۹۰۰ ص به ترترتیب موضوع: (متنهای ادبی ، علوم ادبی ، تاریخ وجغرافیا، ازقلم‌افتاده‌ها) هریك به ترتیب تهجی‌نام‌کتاب و تجزیهٔ مجموعه‌ها ، سپس چند نمونه از خطوط دانشمندان و خوشنویسان .

۱۵ ـ جلد سوم، نگاشتهٔ محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه ، ش ۱۶۹، بسال ۱۳۳۲ خ ، ۶۹۰ صفحه، به‌ترتیب موضوع . (منطق ، فلسفه ، عرفان، کلام ، فلسفهٔ عملی) هر يك به ترتیب حروف تهجی و تجزیهٔ مجموعه‌ها .

۱۶ ـ جلد چهارم ، نگاشتهٔ محمد تقی دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه ، ش۱۸۱،سال ۱۳۳۲ خ ۱۰۸۲ + ۸۰ص. به ترتیب‌موضوع: (تاریخ فلسفه، پزشکی، ریاضی،علوم‌غریبه، افزارهای علمی) هریك به ترتیب تهجی در نام‌کتابها و تجزیهٔ مجموعه‌ها.

۱۷ ـ جلد پنجم ، نگاشتهٔ محمدتقی دانش پژوه ، انتشارات دانشگاه ، ش۲۹۹،سال ۱۳۳۵ خ از صفحهٔ ۱۰۵۶ تا ۲۱۱۲ . به‌ترتیب موضوع : (اخبار و احـادیث ، اصول فقه ، فقه) و هریك به‌ترتیب تهجی درنام‌کتابها .

۱۸ ـجلدششم، نگاشتهٔ‌محمدتقی‌دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه،ش۳۰۳،سال۱۳۳۵خ، از صفحه ۲۱۱۳ تاصفحهٔ ۲۶۰۰+۳۶ ص . ذیل است و به‌ترتیب تهجی‌در نام‌کتابها .

ـ فهرست اعلام واماکن وفرق‌چهار جلد اخیراز احمد منزوی ، يك‌جلد،سال۱۳۳۵ خ ، ۴۵۱ص .

۱۹ـجلدهفتم، نگاشتهٔ محمد تقی‌دانش‌پژوه، انتشارات‌دانشگاه ش۵۳۳،سال۱۳۳۸خ، از صفحهٔ ۲۶۰۱ تا ۲۸۰۸ +۳۱ص+۴۱۱ص ذیل‌است وازقلم افتاده‌ها به ترتیب تهجی‌در نام‌کتابها .

۲۰ـ جلدهشتم، نگاشتهٔمحمد تقی‌دانش‌پژوه، انتشارات‌دانشگاه‌ش۶۶۵،سال۱۳۳۹خ از صفحهٔ ۱ تا ۷۶۰، بترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها.

۲۱ـ جلد نهم، نگاشتهٔمحمدتقی‌دانش‌پژوه، انتشارات‌دانشگاه، ش۶۶۹،سال۱۳۴۰خ، ازصفحهٔ ۷۶۱ تا ۱۵۰۴ بترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها.

۲۲ ـ جلد دهم، نگاشتهٔ محمد تقی دانش‌پژوه ، انتشارات دانشگاه ، ش۶۷۸ ، سال ۱۳۴۰ خ، ازصفحهٔ ۱۵۰۵ تا ۲۰۰۰، به‌ترتیب شمارهٔقفسهٔکتابها .

۲۳ ـ جلد یازدهم، نگاشتهٔ محمد تقی‌دانش پژوه، انتشارات دانشگاه، ش ۶۹۱،سال ۱۳۴۰ خ، ازصفحهٔ۲۰۰۱ تا ۲۵۰۲ به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔکتابها .

۲۴ ـ جلد دوازدهم نگاشتهٔ محمد تقی دانش پژوه ، انتشارات‌دانشگاه، ش۶۹۳،سال سال ۱۳۴۰ خ ، ازصفحهٔ ۲۵۰۵ تا ۳۰۰۸ . به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔکتابها.

۲۵ ـ جلدسیزدهم، نگاشتهٔ محمدتقی‌دانش‌پژوه،انتشارات‌دانشگاه،ش۶۹۹،سال ۱۳۴۰ خ، از صفحهٔ ۳۰۰۹ تا ۳۵۱۲ ، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها .

۲۶ ـ جلد چهاردهم ، نگاشتهٔ محمد تقی دانش‌پژوه ، انتشارات دانشگاه،ش ۷۲۲، سال ۱۳۴۰خ، از صفحهٔ ۳۵۱۳ تا ۴۰۶۶ : به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔکتابها.

۲۷ ـ جلد پانزدهم ، نگاشتهٔ محمد تقی‌دانش پژوه ، انتشارات دانشگاه،ش۱۰۹۶، سال ۱۳۴۵ خ، ازصفحهٔ ۴۰۶۴ تا ۴۲۴۴+۲۸۰صفحه . بترتیب شمارهٔ قفسهٔکتابها،سپس فهرستهائی برای نام‌کتابها ونگارندگان جلدهای ۸ـ۱۵ .

۲۸ ـ نسخه‌ها و اسناد خطی‌کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران درنمایشگاه، به‌یادگار دوهزار و پانصدمین سال بنیانگذاری شاهنشاهی ایران، مهرماه ۱۳۵۰خ . تدوین‌فهرست‌از محمد شیروانی ، چاپ‌تهران۱۳۵۰خ، ۱۴۶ ص.

درآن۱۵۷کتاب‌عرضه‌شده درنمایشگاه ونیز نمونه‌هایی‌ازروی جلدها ومرقعات‌وقطعات نوشته شده و اسناد و ابزارهای علمی‌نشان داده شده‌است.

فهرست فیلمها :

۲۹ ـ نگاشتهٔ محمد تقی دانش‌پژوه ، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۸ خ ، ۸۲۰ ص . فهرست فیلمهای گرد آمده درکتابخانهٔ مرکزی دانشگاه است از نسخه های فارسی و عربی‌کتابخانه‌های شخصی وعمومی درایران وبیرون، درسه‌بخش:فارسی، عربی،مجموعه‌ها دوبخش یکم ودوم بترتیب تهجی درنام‌کتابها ودرپایان فهرست نامها است.

تهران،سپهسالار:

فهرست‌کتابخانهٔ مدرسهٔعالی سپهسالار در تهران،پنج جلد .

۳۰ ـ جلدیکم ، نگاشتهٔ ابن‌یوسف (حدائق) ، انتشارات دانشکدهٔ معقول ومنقول‌در سال ۱۳۱۵ خ ـ ۷۰۰ص ، به‌ترتیب موضوع : (قرآن، دعا، تفسیر ، دربارهٔ قرآن، اخبارو و حدیث، فقه، اصول فقه) وهریك بترتیب تهجی درنام‌کتابها .

۳۱ ــ جلددوم، نگاشتهٔ ابن‌یوسف، انتشارات‌دانشکدهٔ معقول ومنقول‌در۱۳۱۶–۱۳۱۸ خ، ۷۹۵ص ، به‌ترتیب موضوع : (خطب ومنشآت، فرهنگنامه‌ها ، صرف ونحو،معانی بیان و بدیع، عروض وقافیه، اشعار وتذکره‌ها، دیوان).

۳۲ ــ جلد سوم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش پژوه وعلینقی منزوی باتجدیدنظر ازعلینقی منزوی ازانتشارات انجمن‌علوم‌انسانی‌ش۲،در ۱۳۴۰ خ،۵۴۶ ص ،به‌ترتیب‌تهجی‌نام‌کتابها. مجموعه‌ها تجزیه شده است .

۳۳ ــ جلدچهارم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه وعلینقی منزوی، باتجدیدنظر ازعلینقی منزوی ، از انتشارات‌علوم انسانی ش۴ ، در۱۳۴۶خ، ۵۶۰ص،به‌ترتیب تهجی نام‌کتابها ، مجموعه‌ها تجزیه شده است.

۳۴ ــ جلد پنجم ، نگاشتهٔ محمدتقی دانش پژوه و علینقی منزوی به‌ترتیب تهجی نام کتابها ، مجموعه‌ها تجزیه شده است.

این جلدفهرست هنوزمنتشرنشده است ولی‌استاد مقامی‌آقای دانش‌پژوه جزوه بجزوه به من داده‌اند .

تهران ، سلطنتی :

۳۵ ــ فهرست کتابخانهٔ سلطنتی ، بکوشش دکتر مهدی بیانی، نگاشتهٔ ۱۳۳۵-۱۳۴۶ خ (سال درگذشت نگارنده) ، با پیشگفتار خانم بدری اتابای ، چاپ تهران، بی تـاریخ ، ۶۷۶ ص .

به‌ترتیب تاریخی ازفردوسی‌تا ناصرالدین‌شاه، نسخه‌های‌خطی‌فارسی را ازبخشهای ادبی آورده‌است،سپس‌مجموعه‌ها،رویهم۷۵۴جلدتك کتابی‌ومجموعه نشان داده شده‌است،وناتمام‌است.

تهران ، مجلس :

فهرست کتابخانهٔ مجلس‌شورای‌ملی‌درتهران، دربیست ودوجلد، رویهم‌پیرامن۶۶۵۰ص

۳۶ــ جلدیکم، انتشارات‌کتابخانهٔ‌مجلس شورای ملی در۱۳۰۵، در۳۶۴ ص‌سه‌بخش: کتابهای خطی، کتابـهای‌چاپی ، کتابهای السنهٔ‌خارجه. بخش‌خطی آن‌به‌ترتیب تهجی‌نـام کتابها .

۳۷ ــ جلد دوم، نگاشتهٔ‌یوسف‌اعتصامی (اعتصام‌الملك)،انتشارات‌کتابخانهٔ‌مجلس‌شورای ملی تهران ، بسال ۱۳۱۱ خ، ۵۴۰ ص، به‌ترتیب موضوع : (حدیث ، اخلاق، ادبیات،دعا، تاریخ، تفسیر ، جغرافیا، حکایات ، حکمت، دیوان و تذکره، ردود ، ریاضی وستاره‌شناسی، سفرنامه ، سیر ، صرف ونحو ومعانی بیان وبدیع، صناعات ، پزشکی ، عرفان ، فقه ، کتب مختلفه، کلام، فرهنگنامه، مجموعه‌ها، مرقعات ، قرآن ، حیوان شناسی) .

۳۸ ــ جلد سوم ، نگاشتهٔ ابن‌یوسف شیرازی (حدائق) ، انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، تهران،۱۳۱۸ ــ ۱۳۲۰ خ ،۸۱۴ص . به‌ترتیب موضوع: (تفسیر،دعا،حدیث،

فقه ، فرهنگ ، بدیع وعروض وقافیه ونحو وصرف ومعما ، شعروتذکره ودیوان).

۳۹ ـ جلد چهارم، نگاشتهٔ عبدالحسین حایری، انتشارات کتابخانهٔ‌مجلس‌شورای‌ملی، تهران، ۱۳۳۵خ ۴۷۹ ص. کتابهای عربی وبه‌ترتیب موضوع است وهربخش به‌ترتیب‌تهجی در نام‌کتابها.

۴۰ ـ جلد پنجم ، نگاشتهٔ عبدالحسین حایری، انتشارات کتابخانهٔ‌مجلس شورای‌ملی تهران ، ۱۳۴۵ خ ، ۶۱۲ ص . به‌ترتیب موضوع : (کلام ، فلسفه ومنطق)، هریك به‌ترتیب تهجی در نام‌کتابها .

۴۱ ـ جلد ششم ، نگاشتهٔ سعید نفیسی و اصلاحات ازعبدالحسین‌حایـری، انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای‌ملی تهران ، ۱۳۴۴ خ ۳۳۰ ص . به‌ترتیب موضوع:(قرآن،دربارهٔ قرآن ، خطب وکلمات قصار ، دعا ، حدیث، فقه و اصول فقه ،کلام،فلسفه ، عرفان و تاریخ تصوف،ریاضی،ستاره شناسی، طبیعیات،پزشکی، ادبیات ، فرهنگنامه، دائرةالمعارف،دیوان، نحو وصرف و عروض وبدیع وموسیقی و معما،متون‌ادبی ، اخلاق، حکایات،مقامه،کشکول ، منشآت و ترسل، تاریخ ، علوم غریبه، سفرنامه) . وهربخش به ترتیب تهجی درنام کتابها.

۴۲ـ جلد هفتم، نگاشتهٔ عبدالحسین حایری، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، در۱۳۴۶خ در۶۴۳ص. فهرست‌کتابهای اهدایی آقای جمال‌امامی‌خوییست، به‌ترتیب‌تهجی درنام‌کتابها وتجزیهٔ مجموعه‌ها.

۴۳ ـ جلد هشتم، نگاشتهٔ بانو فخری راستکار. انتشارات‌کتابخانهٔ‌مجلس‌شورای‌ملی، در ۱۳۴۷خ،در۵۶۴ ص.فهرست‌آثار منظوم است به‌ترتیب‌تهجی، مجموعه‌ها تجزیه نشده است.

۴۴،۴۵ـجلد نهم(دردوجلد) نگاشتهٔ عبدالحسین‌حائری،انتشارات‌کتابخانهٔ‌مجلس، در ۱۳۴۶ـ۱۳۴۷ خ، ۹۵۸ ص. به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هرکتاب .

۴۶،۴۸ ـ جلد دهم(درسه جلد) نگاشتهٔ عبدالحسین‌حائری،انتشارات‌کتابخانهٔ‌مجلس، در۱۳۴۷خ‌در ۱۶۰۰ ص. به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ‌هرکتاب.

۴۹ ـ جلدیازدهم، زیرنظر محمدتقی دانش‌پژوه وایرج افشار وعلینقی‌منزوی‌وانویس و فهرست از احمد منزوی (نگارنده)، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس درسال۱۳۴۵خ،۴۵۸ص، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ‌کتابها .

۵۰ ـ جلد دوازدهم ، زیرنظر محمد تقی دانش‌پژوه و ایرج افشار وعلینقی منزوی و وانویس و فهرست از احمد منزوی (نگارنده)، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس‌درسال ۱۳۴۶ خ، ۴۴۰ص، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها .

۵۱ ـجلدسیزدهم، زیرنظر محمدتقی‌دانش‌پژوه وایرج افشار وعلینقی منزوی‌وانویس و فهرست‌ازاحمد منزوی، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس‌درسال ۱۳۴۶خ، ۴۳۷س، بترتیب‌شمارهٔ قفسهٔ‌کتابها .

۵۲ـ جلدچهاردهم، زیرنظرایرج‌افشار، محمدتقی دانش‌پژوه وعلینقی‌منزوی، وانویس

و فهرست از احمد منزوی، انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، تهران در سال ۱۳۴۷ خ، ۴۶۷ ص به ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها.

۵۳ - جلد پانزدهم، زیر نظر ایرج افشار، محمدتقی دانش‌پژوه و علینقی منزوی، و انویس و فهرست از احمد منزوی، انتشارات کتابخانهٔ مجلس، در سال ۱۳۴۷ خ، ۴۸۷ ص، به ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هر کتاب.

۵۴ـ جلد شانزدهم، زیر نظر ایرج افشار، محمدتقی دانش‌پژوه و علینقی منزوی، و انویس و فهرست از احمد منزوی ۱۳۴۸ خ، ۴۷۶ ص. بترتیب شمارهٔ قفسهٔ هر کتاب.

۵۵ ـ جلد هفده هم، نگاشتهٔ عبدالحسین حایری، چاپ ۱۳۴۸ خ، ۴۲۴ ص، به ترتیب شمارهٔ قفسه کتابها.

۵۶ ـ جلد هیجدهم، نگاشتهٔ خانم فخری راستکار، فهرست کتابهای اهدایی مرحوم رهی معیری است بترتیب شماره‌ای، نسخه‌های خطی و سپس چاپی. انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای ملی تهران، ۱۳۴۸ خ، ۲۶ + ۱۵۴ ص.

۵۷ ـ جلد نوزدهم، نگاشتهٔ عبدالحسین حایری، انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، تهران، ۱۳۵۰ خ، به ترتیب شماره‌ای، کتابهای ریاضی و پزشکی و مجموعه‌هایی که علوم دیگر را نیز دارد، ۶۴۶ ص.

تهران، معارف:

فهرست کتابخانهٔ معارف (ملی)، نگاشتهٔ عبدالعزیز جواهرالکلام، دوجلد رویهم نزدیک به ۵۰۰ ص.

۵۸ ـ جلد یکم، چاپ وزارت فرهنگ درسال ۱۳۱۳ خ، ۲۴۲ ص، بترتیب موضوع.

۵۹ ـ جلد دوم، چاپ وزارت فرهنگ سال ۱۳۱۴ خ، ۲۵۰ ص، بترتیب موضوع.

تهران، ملی:

فهرست خطی کتابخانهٔ ملی، وابسته به وزارت فرهنگ و هنر، نگاشتهٔ عبدالله انوار، دوجلد رویهم ۱۱۲۶ ص.

۶۰ ـ جلد یکم، انتشارات وزارت فرهنگ و هنر، تهران، ۱۳۴۳ خ، ۵۲۶ ص، بترتیب شمارهٔ قفسهٔ هر کتاب، ازش ۱ تا ۵۰۰.

۶۱ ـ جلد دوم، انتشارات وزارت فرهنگ و هنر، تهران، ۱۳۴۷ خ، ۶۰۰ ص. بترتیب شمارهٔ قفسهٔ هر کتاب، ازش ۵۰۱ تا ۱۰۰۰.

قم، آستانه:

۶۲ ـ فهرست کتابهای خطی آستانهٔ معصومه قم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش پژوه، دریک جلد، چاپ تهران ۱۳۵۰ خ. درپیرامن ۳۰۰ ص.

نخست قرآنها، سپس کتابها فارسی و عربی به ترتیب تهجی، آنگاه مجموعه‌ها.

قم ، فیضیه:

فهرست کتابخانهٔ مدرسهٔ فیضیه درقم ، نگاشتهٔمجتبی عراقی، دردوجلد، رویهم ۹۷۰ص

۶۳ ـ جلدیکم، چاپ علمیهٔقم، سال۱۳۳۷خ، ۴۷۶ص . بترتیب موضوع: (قرآن، دعا وزیارت، فلسفه وکلام وعرفان) وهریك بخش بترتیب تهجی درنام کتابها، کتابهای چاپی نیز آورده شده است.

۶۴ ـ جلددوم، چاپ‌علمیهٔقم، سال۱۳۳۸خ، ۴۹۶ص . بترتیب موضوع: (اخلاق، مناقب و مصائب ، تاریخ، رجال ودرایه وتراجم، اخبار) کتابهای چاپی نیزآورده شده است .

کاشان ، آیت‌الله رضوی:

۶۵ ـ فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ آیت‌الله رضوی، نگارش محمدتقی دانش‌پژوه، ۶۶ ص ، بادیباجه‌ای درسرگذشت آیت‌الله‌علم الهدی سیدمحمدحسین بنیان‌گذار کتابخانه . فهرست ۱۰۰ جلد کتاب ومجموعه‌ازفارسی وعربی است‌بترتیب تهجی‌درنام کتابها.

کاشان، مدرسهٔ سلطانی:

۶۶ ـ فهرست کتب خطی کتابخانهٔ مدرسهٔ سلطانی‌کاشان ، بکوشش‌آقای‌نیکساز رئیس کتابخانه وکارکنان‌آن کتابخانه ، از انتشارات ادارهٔ فرهنگ وهنرکاشان، انجمن‌کتابخانه، ۱۳۵۰ خ، ۴۷+۸ص.

به‌ترتیب تهجی‌درنام‌کتابها، ۳۹۴ نسخهٔ خطی‌فارسی‌وعربی‌درآن‌نشان داده‌شده‌است.

مشهد، رضوی:

۶۷ ـ درپایان جلد دوم«مطلع الشمس» نگاشتهٔ‌محمدحسنخان صنیع‌الدوله‌فهرستی‌هست باعنوان «فهرست جمیع نسخی که‌فعلا درکتابخانهٔ مبارکهٔ حضرت رضا موجود است» وافزوده: اگرچه صورت‌آن‌چندان مصحح‌نبود ولی بقدر میسور منقح ساخته‌است. این‌فهرست موضوعی است : قرآن، تفاسیر خاصه، تفاسیرعامه ، ادعیه وزیارات، اخبارخاصه، اخبارعامه، کتب‌فقه خاصه ، فقه‌عامه ، حکمت وکلام ، معانی بیان ، منطق، لغت ، طب، رجال، قرائت، معارف و اخلاق، نحو وصرف، ریاضی‌و هندسه وحساب، تاریخ، دیوان، فرامین، وقفنامجات، اجاره نامجات. درسال ۱۳۰۲ ق چاپ سنگ شده ، در۳۲ص چهارستونی، هرستون ۴۰-۴۸ سطر.

فهرست کتابخانهٔ آستان‌قدس رضوی، هشت‌جلد، رویهم۴۳۱۸صفحه.

۶۸ـ جلد یکم، نگاشتهٔ حاج عماد فهرستی، ازانتشارات آستان‌قدس، درسال۱۳۰۵خ، بترتیب موضوع : (حکمت، منطق، تفسیر، اخبار) سپس هریك به‌ترتیب تهجی درنام‌کتابهای خطی وسپس چاپی.

۶۹ ـ جلددوم، نگاشتهٔ‌حاج عماد فهرستی، انتشارات‌آستان قدس‌رضوی‌سال۱۳۰۵خ، ۳۹۲ صفحه. به‌ترتیب موضوع ، (فقه ، اصول، تجوید، دعا، اخلاق، رجال و نسب، فرهنگ نامه‌ها) وهریك به‌ترتیب‌تهجی‌درنام کتابها، خطی، سپس‌چاپی.

۶۹ـ جلدسوم نگاشتهٔ حاج عمادفهرستی و گروهی از انتشارات آستان قدس، سال ۱۳۰۵ خ، ۳۷۰ص، بترتیب موضوع: (صرف ونحو، معانی بیان، تاریخ وافسانه، ادبیات، طب، ریاضی) وهریك به ترتیب تهجی، خطی وچاپی.

۷۰ـ جلدچهارم نگاشتهٔ آقای ولائی، از انتشارات آستان قدس، سال ۱۴۲۵ خ ۵۴۲ ص . بترتیب موضوع: (کلام وحکمت. منطق، تفسیر) وهریك بترتیب تهجی در نام کتابها خطی، سپس چاپی .

۷۱ ـ جلدپنجم، نگاشتهٔ گروهی، انتشارات آستان قدس، سال ۱۳۲۹خ ۶۷۸ص به ترتیب موضوع : (اخبار، فقه) وهریك بترتیب تهجی در نام کتابها.

۷۲ ـ جلدششم، نگاشتهٔ گروهی، انتشارات آستان قدس، سال ۱۳۴۴خ، ۷۳۰ص به ترتیب موضوع: (اصول فقه ، تجوید، دعا ومزار، اخلاق، رجال ونسب ودرایه) .

۷۳ـ۷۴ـ جلدهفتم (دردومجلد)، نگاشتهٔ احمد گلچین معانی، انتشارات ادارهٔ کتابخانه، سال ۱۳۴۶ خ، ۱۰۱۳ص به ترتیب موضوع: (تاریخ، سیر، تذکره، افسانه، سفرنامه، روزنامه، ادبیات، دیوان، مثنوی، جنگ ، منشآت، عروض، بدیع قافیه ، معما، کشکول ، امثال ، اخلاق، آداب ، خط) مجموعه‌ها تجزیه نشده است.

مشهد، فاضلیه:

۷۵ ـ فهرست کتابخانهٔ مدرسهٔ فاضلیه در مشهد، نگاشتهٔ اوکتائی، یك جلد، چاپ ۱۳۰۹ خ، ۲۶۵ ص، بترتیب موضوع: (حکمت وکلام ومنطق، تفسیر، اخبار، فقه وکشکول، دعا، اخلاق، فرهنگنامه‌ها ، نحو وصرف، ادبیات ، تاریخ، پزشکی) و هریك بترتیب تهجی در نام کتابها.

مشهد ، فرهنك :

۷۶ـ فهرست کتب خطی کتابخانهٔ عمومی فرهنگ و هنر مشهد، فارسی ـ عربی، نگاشتهٔ رمضانعلی شاکری، از انتشارات ادارهٔ کل فرهنگ وهنر خراسان (انجمن کتابخانهٔ عمومی مشهد)، چاپ مشهد ، زوار، آبانماه ۱۳۴۸خ، ۱۲۷ص .

به ترتیب موضوعی: قرآن ودعا، حکمت وعرفان، اخبار وفقه، ریاضی وستاره شناسی و پزشکی ، ادبیات، تاریخ وتذکره، وهربخش به ترتیب تهجی در نام کتابها.

یزد، وزیری:

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ وزیری یزد، وابسته بکتابخانهٔ آستان قدس رضوی، دردو جلد (جلدهای دیگری نیز زیر چاپ دارد) ، نگاشتهٔ محمد شیرانی:

۷۷ ـ جلدیکم، چاپ تهران، ۱۳۵۰خ، ۴۳۶ + ۴۸ص. به ترتیب شماره از ۱ تا ۵۰۰.

۷۸ ـ جلددوم، چاپ تهران، ۱۳۵۰ خ، ازص ۴۳۷ تا ۸۱۵ + ۵۱ص. به ترتیب شماره از ۵۰۱ تا ۱۰۰۰ .

۲ ـ فهرستهای عام

تاریخ تذکره‌های فارسی :

تاریخ تذکره‌های فارسی، نگاشتهٔ احمد گلچین معانی، به ترتیب تهجی نام تذکره‌ها ، بانشان دادن نسخه‌های خطی هر تذکره، در دوجلد :

۸۰ - جلدیکم ، ازالف تاط ، انتشارات دانشگاه تهران‌ش۱/۱۲۳۶ ، چاپ تهران، ۱۳۴۸ خ، ۷۶۵ص.

۸۱ - جلددوم ، ازع تای. انتشارات دانشگاه تهران ۱۲۳۶/۲ ،چاپ تهران، ۱۳۵۰ خ ۱۰۲۹ ص.

فرهنگنامه‌های عربی بفارسی :

۸۲ - نگاشتهٔ‌علینقی‌منزوی، یك‌جلد، انتشارات‌دانشگاه تهران، ش۵۱۳،در۱۳۳۷خ، ۳۴۲ ص. این کتاب فهرست کتابخانهٔ خاصی نیست‌بلکه نسخه‌های خطی درموضوع‌خود را از همهٔ کتابخانه‌ها به‌ترتیب سدهٔ نگارش نشان داده است .

فهرست‌مصنفات ابن‌سینا :

۸۳ - نگاشتهٔ دکتر یحیی مهدوی ، یك‌جلد، انتشارات دانشگاه‌ش۲۰۶ سال۱۳۳۳خ، ۴۱۳ص(این کتاب‌فهرست‌نگارشهای ابوعلی‌سینا است‌با نشان دادن‌نسخه‌های خطی آنها درهمهٔ کتابخانه‌های جهان) .

کتابشناسی فردوسی

۸۴- کتابشناسی‌فردوسی، فهرست‌آثار وتحقیقات دربارهٔ‌فردوسی وشاهنامه ، نگاشتهٔ آقای ایرج‌افشار، انتشارات انجمن‌آثارملی،ش۵۹۰ مرداد۱۳۴۷خ .

درچهار بخش: ۱- تحقیق درشرحال‌فردوسی‌و بحث‌در بارهٔ شاهنامه. ۳-نسخه‌های خطی شاهنامه ، درجهان، ۴- چاپهای متن‌شاهنامه.

نسخه‌های خطی :

نشریه‌کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران، زیرنظر محمد تقی دانش‌پژوه ، ایرج‌افشار. فهرست نسخه‌های خطی‌کتابخانه‌های شخصی است وجز آن ،درشش جلد رویهم ۳۲۰۰ص.

۸۵ - جلدیکم ، انتشارات دانشگاه تهران ش۶۷۷ ، درسال ۱۳۴۰ خ،در ۲۷۰ص.

۸۶ - جلد دوم، انتشارات دانشگاه تهران ش۷۷۴ ، درسال ۱۳۴۱خدر۲۸۶ص.

۸۷ - جلد سوم، انتشارات‌دانشگاه ش ۸۸۰،درسال ۱۳۴۲خ، در۵۸۸ص.

۸۸ - جلد چهارم ، انتشارات‌دانشگاه ش۱۰۳۹ ، درسال ۱۳۴۴خ،در۶۹۴ ص.

۸۹ - جلدپنجم ، انتشارات‌دانشگاه ش۱۰۳۹/۵ ، درسال۱۳۴۶خ ، در۷۶۷ص.

۹۰ - جلد ششم، انتشارات دانشگاه‌تهران، ۱۰۳۹/۶ ،مهرماه ۱۳۴۸خ ، ۶۹۸ص.

ب - فهرستهایی که در بیرون‌از ایران چاپ شده است

آصفیه ، کتابخانهٔ آصفیه:

فهرست‌کتب نفیسهٔ قلمیه مخزونهٔ کتب خانهٔ آصفیه سرکارعالی، مرتبه‌بعهد اعلیحضرت سلطان‌بن‌السلطان فتح‌جنگ نظام‌الدولة نظام‌الملك ، فرمانروای مملکت دکن.

نگاشتهٔ میرعثمان علی‌خان بهادر، چهار جلد، رویهم ۲۷۵۲ صفحه .

۹۱ - جلدیکم، چاپ حیدرآباد، ۱۳۵۷، ۶۶۲ ص . به‌ترتیب موضوع، وهرموضوع در سه بخش عربی وفارسی واردو، وهر بخش بترتیب‌تهجی‌درنام‌کتابها.

۹۲ ـ جلد دوم ، چاپ‌حیدرآباد ، ۱۳۵۷ ، ۶۲۴ص . بمانند جلدیکم .

۹۳ ـ جلد سوم، حیدر آباد، ۱۳۴۷ ، ۷۶۰ص . به‌ترتیب موضوع ، وهرموضوع‌در سه‌بخش عربی‌وفارسی واردو، وهر بخش به‌ترتیب حروف تهجی در آغاز نام‌کتابها، باختصاردر هشت جدول افقی .

۹۴ ـ جلدچهارم ، چاپ‌حیدر آباد ۱۳۴۷، ۷۶۰ص. بمانند جلد سوم.

الاسطرلاب و ماالف فیه‌من کتب ورسائل فی‌عصورالاسلامیة :

۹۵ ـ یك‌جلد، نگاشتهٔ گورگیس عواد، ازانتشارات‌مجلهٔ«سومر» دربغداد،۱۹۵۷م، ۲۶ص.فهرستی است موضوعی به‌ترتیب حروف تهجی درنام کتابها.

استانبول، طوپقپوسرای :

فهرست‌کتابهای فارسی در طوپقپوسرای استانبول ، نگاشتهٔ فهمی ادهم.(ترکی)

۹۶ ـ جلد یکم،چاپ استانبول، ۱۹۶۱م ، ۳۹۱ص.

Karatay, Fehmi Edhem. Topkapi Sarayi Muzesi Kutuphanesi Farsca Yazmalar Katlogu. Istanbul, Topkapi Sarayi Muzesi Yayinlari,No. 12,1961

بغداد ، المخطوطات التاریخیة فی‌خزانة کتب‌المتحف‌العراقی:

۹۷ ـ گورگیس عواد (عربی) یك‌جلد،چاپ‌بغداد ۱۹۵۷م.

بغداد ، خزائن‌کتب الاوقاف :

۹۸ـ الکشاف عن‌مخطوطات‌خزائن‌کتب الاوقاف ببغداد.

نگاشتهٔ محمد اطلس،(عربی)یك جلد چاپ ۱۹۵۳م، بغداد (فهرست نسخه های عربی است، جز در مجموعه‌های آن‌که کتابهای‌فارسی دارد) .

بغداد ، جامعةالحکمة :

۹۹ ـ فهرست مخطوطات خزانة یعقوب سرکیس،المهداة الی‌جامعة الحکمة ببغداد. نگاشتهٔ‌گورگیس عواد (عربی) ، چاپ بغداد ، ۱۳۸۵-۱۹۶۶م ، ۲۲۴ص .

بنگال ، آسیایی :

۱۰۰ ـ فهرست کتب فارسیه ایشیاتك‌سوسائتی‌بنگاله.

به‌ترتیب موضوع ، درجدولها، باختصار. دردوبخش‌فارسی ۲۰۰ص وعربی‌آن۱۵۳ص، چاپ ۱۹۰۴ م.

Catalogue of Persian Books , Asiatic Society of Bengal

پاکستان، انجمن ترقی اردو :

۱۰۱ ـ نگاشتهٔ‌سیدفرازعلی‌رضوی،فهرست نسخه‌های فارسی وعربی‌موجوددرکتابخانهٔ

انجمن ترقی اردو در کراچی‌ست انتشارات انجمن روابط فرهنگی ایران و پاکستان کراچی، چاپ کراچی، (به‌زبان اردو) آبانماه ۱۳۴۶خ، ۱۳۲ص. به‌ترتیب موضوع: (معلومات‌عامه. فرهنگنامه، امثال، بیاض، انتخابات، فلسفه، اخلاق، خوابنامه، کتب مقدسه، قرائت، دربارهٔ قرآن، تفسیر، حدیث، عقاید، فقه، اسلامیات، تصوف، سیر و سوانح، تذکرة‌الاولیا، اوراد، فالنامه، فضایل و مناقب، هندویات، قانون، تعلیمات، درسیات، قواعدزبان، تنقید، عروض، معانی‌بیان، ریاضی، ستاره‌شناسی، پزشکی، صنعت و حرف، خط، طباخی، رمل، نیرنجات، جفر، علم‌النفس، علم‌الاعداد، فنون جنگ، موسیقی، کلیات، دیوان، مثنوی، منظومه، قصیده، قطعات‌تاریخی، تذکرة‌الشعراء، ادب، انشا، جغرافیا، سوانح، سفرنامه، تاریخ).

پاکستان، دانشگاه پنجاب:

۹۵ ـ فهرست کتابخانهٔ دانشگاه‌پنجاب ـ پاکستان.

نگاشتهٔ استاد س‌م. عبدالله، دردوجلد. کتابهای‌فارسی‌چاپ‌لاهور۱۹۴۸م. به‌ترتیب‌موضوع

۱۰۲ ـ جلد یکم. کتابهای فارسی. چاپ لاهور۱۹۴۸م. بترتیب موضوع و نظم‌تاریخی. ص ۱ تا ۳۰.

Abdullah, S.M. , (Comp.) A descriptive Catalogue of the Persian, Urdu and Arabic Manuscripts in the PanJab University Library. Lahore, 1942. v.

Vol. 1, Fasciculus 1: Persian Manuscripts – History.

۱۰۳ ـ جلد دوم، کتابها فارسی، چاپ لاهور، ۱۹۴۸م، به‌ترتیب موضوع. و نظم تاریخی. ازص ۱۳۱ تا۵۷۳+۲۲ص.

Abdullah, S. M., (Comp.) A descriptive Catalogue of the Persian, Urdu and Arabic Manuscripts in the PanJab University Library. Lahore, 1948. v.

Vol. 1, Fasciculus 11: Persian Manuscripts – Poetry.

پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی:

فهرست مخطوطات شیرانی(فهرست کتابخانهٔ لاهور)، نگاشتهٔ دکتر محمد بشیر حسین. در دوجلد:

۱۰۴ ـ جلد یکم، به‌ترتیب موضوعی:

۱ ـ تفسیر ۲ ـ تجوید ۳ ـ حدیث ۴ ـ تاریخ عالم ۵ ـ تاریخ اسلام ۹ ـ تاریخ افغانستان. ۱۰ ـ تاریخ اقوام و قبایل. ۱۱ ـ تاریخ ممالك غربی و آسیای وسطی. ۱۲ ـ تذکره ها ۱۳ ـ منظومه‌ها و هریك به‌ترتیب تهجی در نام کتابها، رویهم ۱۰۷۲ نسخه نشان داده شده‌است، از انتشارات ادارهٔ تحقیقات پاکستان، دانشگاه پنجاب مارچ ۱۹۶۸م، ۲۰۲ص.

۱۰۵ــ جلد دوم، به‌همان ترتیب:

۱ ــ تصوف ۲ ــ هندو مذهب تصوف ۳ ــ فقه ۴ ــ فرهنگنامه‌ها ۵ ــ نثر فارسی ۶ ــ انشا ۷ ــ پزشکی وشکار.

رویهم ۱۱۰۴ نسخه نشان داده شده است ، ازانتشارات ادارهٔ تحقیقات پاکستان ، دانشگاه پنجاب، چاپ ۱۹۶۹ م، ۲۱۲ص.

پنجاب ، پبلك لائبریری:

تفصیلی فهرست مخطوطات فارسیه پنجاب پبلك لائبریری ، نگاشتهٔ منظور احسن عباسی (اردو) در دوجلد، به‌ترتیب موضوعی.

۱۰۶ ــ جلد یکم:

در آن ۵۸۸ نسخهٔ فارسی نشان داده شده است، چاپ لاهور، ۱۹۶۶، ۸۶۰ص.

۱۰۷ ــ جلد ضمیمه:

در آن ۲۲۲ نسخه نشان داده‌شده است ، چاپ ۱۹۶۶ م ۲۱۸ص.

داکا، دانشگاه :

فهرست کتابخانهٔ دانشگاه داکا. نگاشتهٔ پرفسور ا.ب.م حبیب‌الله. (انگلیسی)

۱۰۸ــ جلد یکم، کتابهای فارسی به‌ترتیب موضوع.

چاپ داکا ۱۹۶۶ م. ۴۰۶ص + ۲۴ص .

Habibullah A. B. M. Descriptive Catalogue of the Persian, Urdu and Arabic Manuscripts in the Dacca University Library. Dacca 1966. 2 v. (Dacca University Library Publication, 1)

Vol. 1 : Persian Manuscripts

سوریه ، دمشق ، ظاهریه :

۱۰۹ــ فهرست مخطوطات دارالکتب الظاهریة ، علم الهیئة وملحقاتها، نگاشتهٔ ابراهیم خوری ، چاپ دمشق ۱۳۸۹ــ۱۹۶۹ مــ۳۷۴ ص .

(چهار جلد از فهرست این کتابخانه را دیده‌ام وتنها درجلد یادشده دربالا پنج نسخهٔ فارسی دیده شد ، و دردیگر جلدها نسخه‌های فارسی نشان داده‌نشده‌است).

قاهرة ، دارالکتب :

فهرس المخطوطات الفارسیة التی تقتنیها دارالکتب حتی عام ۱۹۶۳م . نگاشتهٔ نصرالله مبشر طرازی (عربی)، دردوجلد، رویهم ۷۲۶ صفحه .

۱۱۰ ــ جلد یکم، به‌ترتیب تهجی درنام کتابها، ازحرف الف تاش، چاپ قاهره، ۱۹۶۶ م، ۳۵۸ ص .

۱۱۱ــ جلد دوم، به‌ترتیب حروف تهجی درنام کتابها، ازحرف ص تا ی، سپس فهرستها،

چاپ قاهره ۱۹۶۷م، ۳۶۸ ص.

۱۱۲ ـ الفهرس الوصفی للمخطوطات الفارسیة المزینة بالصور والمحفوظة بدار الکتب، القاهرة، نگاشتهٔ نصرالله مبشر طرازی، به‌ترتیب سدهٔ کتابت در نسخه‌ها، سپس فهرست نامها و در پایان هشتاد نمونه از کارهای هنری که در نسخه‌های فارسی آن کتابخانه هست، چاپ قاهره، ۱۹۶۸م، ۱۹۰ + ۸۰ ص

لندن، موزهٔ بریتانیا:

فهرست کتابهای فارسی در موزهٔ بریتانیا.

۱۱۳ ـ جلد دوم نگاشتهٔ چارلز ریو ص ۴۳۳ تا ۸۷۷، چاپ ۱۸۸۱ م.

به‌ترتیب موضوعی.

Rieu, Charles. Catalogue of the Persian Manuscripts in the British Museum Trustees of the British Museum, 1881 Vol. 2.

۱۱۴ ـ ذیل فهرست کتابهای فارسی در موزهٔ بریتانیا، نگاشتهٔ چارلز ریو، ۳۰۸ + ۵ ص چاپ ۱۸۹۵ م.

به‌ترتیب موضوعی.

Rieu, Charles. Supplement to the Catalogue of the Persian Manuscripts in the British Museum. Trustees of the British Museum, 1895.

لنین‌گراد، اکادمی علوم:

فهرست نسخه‌های خطی فارسی در اکادمی خاورشناسی لنین‌گراد، نگاشتهٔ دکتر اولك آکیموشکین، رئیس بخش ایرانشناسی آن اکادمی. به‌زبان روسی، به‌ترتیب حروف تهجی در نام کتابها. در آن ۴۶۸۰ + ۱۱۰ نسخهٔ فارسی نشان داده شده‌است.

۱۱۵ ـ جلد یکم از الف تا یاء و سپس ذیل آن، چاپ مسکو ۱۹۶۴م، ۶۳۲ ص.

موصل، مخطوطات موصل:

۱۱۶ ـ کتاب مخطوطات الموصل، وفیه یبحث عن مدارسها الدینیة و مدارس ملحقاتها نگاشتهٔ دکتر داود چلبی موصلی، چاپ بغداد، ۱۹۲۷م، ۳۸۹ ص.

به‌ترتیب تهجی در نام کتابخانه‌های شهر موصل، و هر کتابخانه به‌ترتیب موضوع، و هر موضوع به‌ترتیب حروف تهجی در نام کتابها.

نجف، امیرالمؤمنین:

۱۱۷ ـ فهرست نسخه‌های خطی فارسی، در کتابخانهٔ امیرالمؤمنین، بنیادگذاردهٔ شیخ عبدالحسین امینی تبریزی، فهرست دستویس (چاپ نشده) نگاشتهٔ سیدعبدالعزیز طباطبایی یزدی، به‌ترتیب تهجی در نام کتابها، پیرامن ۳۰۰۰ نسخهٔ فارسی.

هند، بانکیپور:

فهرست کتابهای فارسی واردو درکتابخانهٔ ملی خاوری بانکیپور درهندوستان. نگاشتهٔ مولوی عبدالمقتدر .

۱۱۸– جلد منظومه‌ها از فردوسی تاحافظ، چاپ۱۹۰۸م، ۲۷۴+۸ ص .

Abdul Muqtadir. Catalogue of the Arabic and Persian Manuscripts in the Oriental Public Library at Bankipore; Firdausi to Hafiz. (Bankipore) 1908.

صوابنامه

صفحه	ستون	سطر	
۲۶۱۹	۱	۲۵	بخوانید: موزهٔ بریتانیا ۲۵۹۰۳ Add [ریو۲:۶۷۶]
۲۶۴۳	۲	۳	اطوز گنج، نثر است.
۲۶۷۷	۱	۱۱	حکمة ۴۷۹. بخوانید: حکمة ۴۹۷.
۲۷۱۳	۱	۱۰	سپهسالار ۴۵۴. بخوانید سپهسالار ۲۵۴ مؤرخ ۱۲۰۷
۲۷۴۷	۱	۱۸	جنگنامه، نثر است.
۲۷۵۵	۲	۲۸	چنسر نامه بخوانید: چنیسر نامه
۳۰۱۸	۱	۷	هجری بخوانید: متخلص به صادق و پدر هجری
۳۱۳۶	۲	۷	مثنوی ناصر علی.. بخوانید: مثنوی نصر تعلی اردبیلی که یاد او در «دیوان: ۱۵۷۴» گذشت.

10041500091702
کتابخانه دانشکده ادبیات

A CATALOGUE OF

PERSIAN MANUSCRIPTS

VOL. 4

COMPILED BY

AHMAD MONZAVI

10041500091702
کتابخانه دانشکده ادبیات

PUBLICATION No. 38

R. C. D.

REGIONAL CULTURAL INSTITUTE

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد پنجم

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۴۱

مؤسّسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

شماره ثبت ۹۴۶۳۰ شماره برگه
کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد پنجم

تالار قرائت

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۴۱

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

وابسته به سازمان همکاری عمران منطقه ئی (R.C.D)
شماره ۵ ـ خیابان لوس‌آنجلس ـ شمال بولوار الیزابت

تهران

بها ۲۵۰ ریال

دانشگاه تهران
کتابخانه دانشکده ادبیات
و علوم انسانی

پیشگفتار

جلد پنجم فهرست نسخه های خطی‌فارسی شامل چهاربخش میباشدکه بترتیب به‌شرح منظومه‌ها، شرح متنهای ادبی، نثرهای ادبی، افسانه‌ها ، وموسیقی اختصاص یافته است .در این چهاربخش رویهم ۳۸۱۶ نسخهٔ‌خطی معرفی شده است وجمع‌همهٔ نسخه هاکه در پنج جلد فهرست نسخه های خطی ذکرشده است بر۴۰۹۷۴ بالغ میشود .

منبع اصلی مؤلف این کتاب درتنظیم وتدوین این فهرستنامه صدوسی‌جلد ازفهرستهای کتابهای خطی موجود در داخل وخارج ازکشور ایران است که تاکنون چاپ ومنتشرشده و دردسترس مؤلف این‌کتاب قرار داشته است. عنوان صدوهیجده جلد ازاین فهرستها درپایان جلد چهارم فهرست نسخه های خطی فارسی درج شد و نـام فهرستهای دیگری‌که در فاصلهٔ تکمیل چاپ جلد ششم‌ازمجموعهٔ‌حاضر دردسترس مؤلف قرار میگیرد در پایان جلد ششم قید خواهد شد .

البته تعیین اینکه این‌تعدادقریب‌به ۴۱ هزارنسخهٔ خطی‌مربوط به‌چندکتاب‌با عنوان مستقل است وبه‌عبارت دیگربه‌دست‌آوردن‌این‌آگاهی که‌درهر بخشی‌ازموضوعات‌دینی وعلمی‌و ادبی‌و... که اینك نسخه های خطی‌آن در کتابخانه های ایران وبیرون ازایران‌نگاهداری میشود چند جلدکتاب به زبان فارسی تألیف شده است محتاج بررسی دقیقی ست زیرا بعضی از این‌کتابها به نامهای‌گوناگون معرفی شده وبـرخی دیگردر داخل یك مجموعه ضبط و قلمدادگردیده است .

ضمن یك بررسی‌اجمالی معلوم شدکه‌همین جلدپنجم ۱۲۵۳ عنوان کتاب‌مستقل‌راشامل میباشد. بعضی‌ازاین‌کتابها به‌بیش‌ازیك‌عنوان‌معرفی‌شده که‌دراین‌موارد ، مؤلف فهرست، معرفی هرکتاب‌را به‌نام‌مشهورتررجوع‌داده‌است. وبرعکس گاهی‌دونویسنده‌یابیشتر کتاب‌خودرا به‌نام واحدی نامگذاری کرده‌اند در این قبیل موارد هر یك از این‌کتابها یك‌کتاب جداگانـه منظورگردیده است .

امیداست بزودی چاپ‌جلدششم‌دورهٔ‌فهرست نسخه‌های‌خطی‌فارسی، که مربوط به‌بخشهای جغرافیا، تاریخ، وسفرنامه‌ها میباشد پایان پذیرد و نتیجهٔ‌کوشش و مجاهدتهای‌شبانه روزی مؤلف‌آن، آقای‌احمد منزوی، مورد مراجعه وبهره مندی پژوهندگان تاریخ و علم و ادب و فرهنگ ایران قرار گیرد .

سلیم نیساری

فهرست

عنوان بخش		صفحه
جلد یکم :		
بخش یکم	تفسیر	۱
بخش دوم	قرائت	۶۹
بخش سوم	دربارهٔ قرآن	۱۰۵
	فهرست مؤلفان علوم قرآنی	۱۲۲
بخش چهارم	ریاضی	۱۳۲
بخش پنجم	ستاره شناسی، اختر بینی	۲۰۳
	فهرست مؤلفان علوم ریاضی و ستاره‌شناسی	۳۷۶
بخش ششم	طبیعیات	۳۹۲
بخش هفتم	پزشکی	۴۶۰
بخش هشتم	کیمیا	۶۱۲
بخش نهم	دائرةالمعارف ، چند دانشی	۶۴۶
	فهرست مؤلفان علوم تجربی	۶۹۶
جلد دوم (۱) :		
بخش دهم	فلسفه	۷۲۱
بخش یازدهم	کلام ، عقاید	۸۶۸
بخش دوازدهم	عرفان	۱۰۰۹
جلد دوم (۲):		
بخش سیزدهم	منطق	۱۴۹۰
بخش چهاردهم	فلسفهٔ عملی	۱۵۱۳
بخش پانزدهم	ملل و نحل	۱۷۲۰
بخش شانزدهم	بابی ، ازلی ، بهائی	۱۷۳۲
	فهرست مؤلفان جلد دوم	۱۷۶۳

	عنوان بخش	صفحه
جلد سوم :		
بخش هفدهم	کلیات ادبی	۱۸۴۵
بخش هجدهم	خط	۱۹۰۱
بخش نوزدهم	فرهنگنامه	۱۹۱۹
بخش بیستم	دستورزبان	۲۰۴۷
بخش بیست‌یکم	دستور نامه نگاری	۲۰۸۳
بخش بیست ودوم	بلاغت	۲۱۲۴
بخش بیست وسوم	عروض‌وقافیه	۲۱۵۳
بخش بیست وچهارم	معما	۲۱۷۹
بخش بیست‌و پنجم	دیوان	۲۲۰۶
جلد چهارم:		
بخش بیست‌وششم	منظومه‌ها	۲۶۱۷
	فهرست سر آغاز منظومه‌ها	۳۳۶۱
	فهرست منابع کتاب	۳۴۲۴
جلد پنجم:		
بخش بیست و هفتم	شروح منظومه‌ها ، شروح متون ادبی	۳۴۴۱
بخش بیست وهشتم	نثرهای‌ادبی ، منشآت ادبی ، توصیفها ، مناظره‌ها ، امثال ، مقامه ، شوخی و هزل .	۳۵۱۸
بخش بیست ونهم	افسانه ، حکایت ، نمایشنامه	۳۶۵۴
	فهرست مؤلفان بخشهای ادبی	۳۷۵۶
بخش سی‌ام	موسیقی	۳۸۸۵
	فهرست مؤلفان بخش موسیقی	۳۹۲۶

آمار نسخه های معرفی شده

جلد اول	علوم دینی ، علوم ریاضی ، علوم تجربی	۶۴۶۷	نسخه
جلد دوم(۱)	فلسفه ، کلام وعقاید ، عرفان	۸۰۱۵	»
جلد دوم(۲)	منطق ، فلسفه عملی ، ملل ونحل وادیان	۲۹۵۶	»
جلد سوم	علوم ادبی ، زبان، دیوانها	۹۷۱۶	»
جلد چهارم	منظومه ها	۱۰۰۰۴	»
جلد پنجم	شرح منظومه ها و متون ادبی ، نثر های ادبی ، افسانه ها ، موسیقی	۳۸۱۶	»
	جمع :	۴۰۹۷۴	نسخه

تاریخ انتشار :

جلد اول	مهر ماه ۱۳۴۸
جلد دوم (در دوقسمت)	مهر ماه ۱۳۴۹
جلد سوم	مهر ماه ۱۳۵۰
جلد چهارم	شهریور ۱۳۵۱
جلد پنجم	اسفند ۱۳۵۱

این کتاب که به شماره ۶۹۲ مورخ ۲ مهر ۱۳۴۹ کتابخانه ملی بـه ثبت رسیده است در یکهزار نسخه به سرمایهٔ مؤسسه فرهنگی منطقه‌ئی درچاپخانه تهران‌مصور به‌چاپ‌رسید.

بخش بیست و هفتم

شروح منظومه‌ها ، شروح متون ادبی

اختیارات مثنوی

از احمد فرزند محمد مولوی ، صبوحی توقادی قسطنطنی در گذشتهٔ ۱۰۵۷ . گزارشی بر برخی از بیتهای دشوار « مثنوی معنوی » مولوی‌ست. صبوحی دیوانی به‌ترکی‌وفارسی‌نیز دارد. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس مر آن خالق ارض .

بنگرید : هدیةالعارفین ۱ : ۱۶۰ .

37159 ـ **قاهره** ، دارالـکتب ۳۰ م تصوف ترکی: درویش احمدفرزندشکری‌مولوی ۱۷ رجب **۱۲۷۲** ، شش دفتر در یك جلد است [مخطوطات ۱ : ۸] .

اسرار مثنوی و انوار معنوی

از معین‌الدین عبدالله ، سدهٔ یازدهم هند، خلیفهٔ‌عبیدالله خویشکی‌چشتی (نگارندهٔ«بحر‌ـ الفراسة : ۱۰۶۱») . گزارش«مثنوی‌معنوی» مولوی‌ست . درآن آمده : چون‌پس ازمـدتی متمادی ازدیاد دکن‌بسوی موطن اصلی‌خودکه قصیهٔ‌قصور است مراجعت‌نمود ...

37160ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك لائبریری ۵۲ ، ۸۷۱ مث ، معین : نستعلیق ۲۷ شعبان **۱۱۱۹**، آغاز یك‌برگ افتاده، ۳۰۵گ ۱۷س [ف.منظور احسن‌عباسی ۱ : ۴۲۱].

امواج خوبی

از خوب محمدچشتی ، در گذشتهٔ ۱۰۲۳ (۱۶۱۴ م) . گزارش مثنوی « خوب ترنگ» است که به‌اردو ودر۹۸۶ سروده‌شده بوده‌است، در عرفان .

37161ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۴۲۴/۱۳۷۲ : نوشتهٔ سید الـطاف حسین شهسوانی، ۱۷ رجب**۱۲۷۴** (۱۸۵۸م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین۲ : ۲۰۰].

37162ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۳۹۵/۱۳۴۴ : تاریخ‌یاد نشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲ : ۲۰۲] .

ایجاز مفاتیح الاعجاز=شرح گلشن راز

درص ۱۰۶۰ گذشت.

ب

باغستان

از محمد سعید، در گزارش « بـوستان » سعدی، که در رمضان ۱۰۹۶ بدان آغاز کرده است. **آغاز:** حمدبیحدومدح بیعددلایق‌حضرت مالك‌الملکی باشد که بوستان .

37163 ـ **داکا**، دانشگاه ۱۱۸ DU (۸۴ ف) : شکسته ، بی‌تاریخ ، ۹۱ گ [ف . حبیب‌الله ۱: ۷۱] .

بحر الفراسه

عبیدالله خویشکی چشتی، گزارش غزلهای حافظ است که‌دو نسخه‌از آن‌درص ۱۰۶۱ گذشت. واینك نسخهٔ‌دیگر :

37164 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵ B Pi/VI ۲۸۵۴ : نستعلیق بی تاریخ گویا پیش از **۱۱۷۵**. آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲: ۲۷۸] .

بستان افروز جهان = شرح گلستان

سعدی ، حسین کفوی

بهار باران

از محمدغیاث‌الدین فرزند جلال‌الدین رامپوری، که یاد او در«غیاث‌اللغات: ۱۹۳۱» گذشت . گزارش «گلستان» سعدی ست ، در ۱۸۹۱ م و۱۸۹۶ م و ۱۸۹۷ م و پس از آن چاپ شده است. (در ۴۸۰ص). **آغاز**: گلچینی گلستان حمد وسبحان، نه‌یارای بنان بیان انسان سراپا نسیان...منت خدایرا..منت‌دومعنی‌دارد اول آنکه احسان خودکسی‌رایاد.

بنگرید: ف. مشار: ۲۳۸ـ ف . دانشگاه ۲: ۱۴۲ .

37165 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۴۱، ۸۷۴ گل ، غیاث : نستعلیق نجم‌الدین ، محرم **۱۲۸۶**، آغاز برابر نمونه، ۳۹۴ ص ۲۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۵۵] .

37166 ـ **هند**، بانکیپور ۱۱۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، ۲۶۵ گ ۲۱ س [ف .عبدالمقتدر: ۱۵۷] .

بهار بوستان

از منشی راتیك چند (پیك‌چند) بهار، از پایان‌سدهٔ دوازدهم‌هند، گزارش‌فاضلانه‌ایست از «بوستان» سعدی . برای چهارمین بار بسال ۱۹۲۹م‌در ۶۱۰ص‌چاپ شده است. **آغاز** :این گلبن دانش که نامیست‌به بهار بوستان سیرش نصیب‌یاران ودوستان .

بنگرید : ف. مشار: ۲۳۸.

37167 ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۵۳ ، ۸۷۱ بو، لیك : نستعلیق آغازسدهٔ **۱۴** ، آغاز افتاده، ۳۲۴ گ ۱۷ س[مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن‌عباسی ۱: ۴۲۶] .

بهار عمر

گزارش «گلستان» سعدی‌ست، در ۱۱۱۹ **آغاز**:غنچهٔ گلستان کنت کنزاً . . . که گلبانگ.

37168 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۳۶۶ Or : شکسته آمیز سدهٔ **۱۸** م، ۲۸۴ گ [ریو ۲ : ۶۰۷] .

پیروزی و مقالهٔ نوروزی

از نجاتی نیشابوری، محمودفرزند عمر، از سدهٔ هشتم که یاد اودر «الکافیة فی‌العروض‌و الصنعة والقافیة : ۲۱۷۲» گذشت. گفتاریست درگزارش قصیدهٔ «بدایع الاسحار فی صنایع الاشعار: ۲۱۲۶»مطرزی گنجی، بنام‌امیراحمد فرزندفضل‌الله‌فرزندابی‌الخیر همدانی‌ساخته‌است. **آغاز**:الحمدلله البدیع المبدع‌الصانع‌المخترع

بنگرید : ذریعه۱۷: ۲۴۹(الکافیة).

37169 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱ ـ م مجامیع فارسی: نوشتهٔ‌درویش فردوس۲۵ رمضان **۸۶۱**،شمارهٔ ۵ مجموعه.[مخطوطات ۱: ۲۰۴].

ت

تحفة الشیعه = كفاية الجند

از مصطفی فرزند حاج محمد یزدی، درشرح قصیدهٔ چهل‌وهشت بیتی عینیهٔ حمیری :لام عمرو اللوی مربع . بدستور یکی از شاهزادگان که بسال ۱۲۵۵ در آن شهر فرمانروایی میکرده، در یك مقدمه درسر گذشت سراینده (اسماعیل بن محمد ۱۰۵ - ۱۷۹) ویك فصل در گزارش قصیده ویك خاتمه دربیان اسراری چندومناسبت دوازده امام بادوازده برج وجز اینها. **آغاز:** الحمدلله القادر المتعال... یعنی بعداز حمد ملك علام وپس از شکر ...

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۹۰.

37170 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۱۶ : نستعلیق فرزند محمدعلی نائینی ، در **۱۲۸۵** بدستور میرزا محمدحسنخان ، جای برخی‌از نامهاسفیده مانده، آغاز برابر نمونه، ۵۶ گ ۱۶ س[ف. مجلس۳ :۴۹۷] .

تحفة الطالبين في شرح ابيات مراد العارفين

متن‌ازصوفی‌الله‌یار(بنگرید: ۳۱۹۶) گزارش از عبدالرحیم فرزند عثمان فرزند سرمگی فرزند قریم بلغاری .

37171ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۳۳۰۰ (۶۳۸ف): نوشتهٔ **۱۸۴۹**(؟) ، (۱پ ۵۱ر) .

37172ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۸۰۸ (۶۳۹ ف): نوشتهٔ **۱۳۰۵**، (۵پ- ۵۹ر)

37173 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۲۶۲۶ (۶۳۷ف) : بی‌تاریخ، (۱۱۷ پ- ۱۶۶پ) .

37174 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۲۲۰۲ (۶۴۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۶۷ ر - ۱۱۲پ) .

37175 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۲۲۱۰ (۲۲۱۰ف) : بی‌تاریخ، (۲۲۵پ- ۲۳۹پ) [ف. آکیموشکین۱ :۱۰۴].

تحفة اللآلی = تحفة اللبيب

محمد جعفرقاینی، که دو نسخهٔ آن درص ۲۰۴۹ - ۲۰۵۰ یادشده‌است. درگزارش‌شواهد شعری «شرح قطر الندا» .

37176ـ **تهران**، ملك۲۵۲۷ :نستعلیق محمدصادق‌فرزندابوطالب‌سوربانی،۹ع۱/**۱۲۲۲** ۶۸ گ ۱۴ س.

37177ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۶۴/۳: نسخ محمدعلی فرزند حاجی‌لطفعلی‌تاجرنوری ع۱۶/**۱۲۳۵** (۶۲پ -۹۳ر) آغازبرابر همان نمونه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۱۹].

37178 ـ **تهران** ، مجلس ۵۸۷۴ : نستعلیق‌محمدکاظم فرزند حاج مختارشیرازی، **۱۲۴۰** ، آغاز برابرهمان نمونه، ۱۶۲ص۱۵ س [ف. مجلس ۱۷ :۲۷۳].

37179ـ **تهران**،ادبیات۱/۶۱جوادی: با تاریخ **۱۲۴۴** دردفتر[ف.ادبیات ۳ :۲۵].

37180 ـ **تهران**، ملك ۵۷۰۱: نسخ نصرالله فرزند استاد باقر اصفهانی ، پنجشنبه محرم**۱۲۵۶** ، آغازبرابرهمان‌نمونه [رؤیت].

تحفة المراد

دارابی ، درص ۱۰۷۵ گذشت.

ترجمهٔ ابیات عربیهٔ حافظ = شرح و ترجمه...

از محمد قاسم قندهاری ، که یاد اودر «سرقت: ۲۱۴۰» گذشت. **آغاز**: حمدله. صلاة. امابعد، چنین گویدبندهٔ آثم محمدقاسم، که‌چون ابیات عربیهٔ شمس‌الدین... بعداز تصحیح ابیات که از تصرفات کاتبان نسخ‌شده بود، بر شرح لغات و ترجمهٔ عبارات آن پرداختم .

37181ـ **تهران**، الهیات ۷۵۶/۲ د: همراه همان «سرقت» نوشتهٔ **۱۲۷۳**، (۱۳پ ـ ۲۰پ) [ف. الهیات ۱: ۳۸۵] .

ترجمهٔ ابیات مختصر تلخیص المفتاح

متن از تفتازانی، ترجمه از محمدمهدی فرزند غیاث‌الدین محمدرضوی ، سدهٔ یازدهم. **آغاز**: الحمدلله‌الذی خلق‌الانسان ... وبعد ، چنین گویدمحمدمهدی‌بن... که‌این‌رساله‌ایست که بالتماس اعزا خوان درترجمهٔ‌ابیاتی.

37182ـ **تهران**، ملک۱۰۷۵: نستعلیق نگارنده ، شعبان **۱۰۹۱** ، ۵۵ گ ۱۲س[ف. ملک: ۱۲۶] .

ترجمهٔ اتابکیهٔ اقدسیه

از تقی‌منشی ساوجبلاغی ، سدهٔ ۱۳ـ۱۴، که‌یاداودر«شکر العباد: ۱۶۳۹» گذشت. ترجمهٔ گزارشی‌ست از «مثنوی معنوی» که‌بترکی‌بوده است، بنام امین‌السلطان‌وزیراقدس اعظم ساخته [دیباجهٔ دفتر ششم] و در ۲۰ شعبان ۱۳۰۶ بانجام رسانده است[نسخهٔ ملک] .

37183 ـ **تهران** ، ملک ۱۴۸۰ : نستعلیق وشکستهٔ آغازسدهٔ **۱۴**، زرین، ۱۸۵ گ ۱۷ س [ف. ملک : ۱۲۸].

37184ـ **تهران**، سلطنتی۵۲۰(۴۰۷ ف) : نستعلیق گویامترجم، آغازسدهٔ**۱۴**، ناقص و بخش دفترششم رادارد. **آغاز**: الحمدلله‌الذی جعل‌القسم‌السادس‌من کتاب‌المثنوی‌المعنوی... این مجلد ششم رانیز بر آن اعتبارات سابقه قیاس‌کن ، ۱۵ص ۲۹ س [ف . دکتر بیانی : ۱۴۲] .

ترجمهٔ دیوان حضرت علی

از کاشف‌الدین محمد، متخلص به‌کاشف، فرزند سالک‌الدین محمد، گرد آورندهٔ «کنزـ السالکین» که‌بعنوان«مشیخه»درفهرست‌دانشگاه ش۲۱۴۳یاد شده‌است.

37185 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۱۴۳ : بخامهٔ سراینده، شمارهٔ ۷۰«کنزالسالکین» یا «مشیخه» اشعاریست‌ازحضرت‌علی‌باترجمه‌فارسی آنهابنظم (ص۲۹۴ـ۲۹۶) [ف . دانشگاه ۹: ۷۹۷] .

ترجمهٔ دیوان مجنون‌عامری

دیوان اوست‌همراه با ترجمه فارسی آن.

37186 ـ **تهران** ، ادبیات۱/۱۹۹ جوادی: نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف .ادبیات ۳: ۳۳] .

ترجمهٔ شواهد عوامل = شرح عوامل المائة

ترجمهٔ شواهد مطول

ترجمه ازمحمد بیدگلی‌کاشانی.

بنگرید : (ص۲۱۳۱) .

37187ـ **تهران**، ملک۲۳۵۶: شکسته نستعلیق خلیل‌فرزندصادق‌قزوینی،ج۱/ **۱۲۶۳** آغاز برابر نمونه ، ۹۵ گ ۱۵ س [رؤیت].

ترجمهٔ غزل عطار

دانشگاه تهران دانشکده ادبیات و علوم انسانی

از قطب‌الدین محمد شیرازی نی‌ریزی حسینی ذهبی، درگذشتهٔ ۱۱۷۳. ترجمهٔ غزل زیر ازفریدالدین عطارنیشابوری‌است که‌بعربی درآورده است: زسکان کویت‌ای‌جان، که‌دهدمرا نشانی-که ندیدم ازتوبوئی وگذشت زندگانی.

و درپایان مینویسد سالهاپیش از این ترجمه‌به منظومه‌ای پرداختم‌درعشق. ترجمهٔ این «قصیده عشقیه»اونیز آن‌دردست‌هست(بنگرید:۱۰۸۳).

آغاز: الحمدلله وسلام‌علی عباده‌الذین اصطفی محمد.. بعد. لقدسمعت فی‌ریعان الشباب من منذقرن غزلامن منظومات العارف‌الربانی ... یامن‌الی عشقه قلبی قداستبقا ـ عمراً وماشم‌من عرفانه عبقا.

37188ـ **تهران،** مجلس ۴۸۸۹/۳ : نسخ حسن‌فرزند محمدحسینی، باتاریخ **۱۱۷۰** در دفتر (۱۴ر ـ۱۸ر) [رؤیت] .

ج

جواهرالاسرار وزواهرالانوار

ازکمال‌الدین حسین خوارزمی، گزارش «مثنوی»ست که۲۱ نسخهٔآن درص۱۷ـ ۱۱۱۸ نشان داده‌شده‌است. واینك چند نسخهٔ دیگر:

37189ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۴۴۸ :سدهٔ **۱۰**، آغاز:حمدبیحد وثنای‌بیعد ۲۶۷گ ۱۹س [ف. فهمی‌ادهم ۱:۱۸۲].

00000ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۴۰۵۱ Add : نستعلیق**۱۰۸۱** (۱۶۷۰م) آغازحمد بیحد وثنای بیعد، ۵۰۸ گ [ریو۲: ۵۸۸] . همان‌نسخهٔ 10354 .

37190ـ **تهران**،سلطنتی۲۷۱۶ (۴۰۶ ف) : نستعلیق‌ترکی،سدهٔ**۱۱**، آغازبرابرشمارهٔ پیشین ، ذرین، ۹۵۸ص۲۳س[ف. دکتربیانی: ۱۳۹] .

37191ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۴۱: نسخ‌پیرامن**۱۱۰۳ـ۱۱۰۴**، آغاز برابر شمارهٔ پیشین، ۷۱ص۲۴س[ف. دیباجی۲:۷۵].

37192 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب **WJ ۹ pi/VI** ۲۴۵۷: نستعلیق‌محمد رضا فرزند شیخ عبدالرحیم هاشمی، ۷صفر**۱۱۲۷**، آغاز برابرشمارهٔ پیشین[ف. عبدالله۲:۱۹۸] .

37193 ـ**بنگال،** ایشیاتك ۲۷ منظوم (۵۷): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۱] .

جواهرمولوی ولآلی مثنوی

ازابوبکرشاشی، زین‌الدین. گزارش کوتاهی است از «مثنوی» مولوی. **آغاز:** الحمدلله‌حمد الشاکرین والصلاة علی‌خیرالذاکرین.. بعداز آن میگوید شیخ الشیوخ‌قطب‌العارفین ...زین الملة والدین مولانا ابوبکرالشاشی .

37194ـ **هند،** بانکیپور۸۶: نستعلیق محمدمظفر، **۱۰۹۴**، با تاریخ ۶محرم **۱۰۸۹** دربلدهٔ پیشاور، ۹۷گ۱۱س [ف:عبدالمقتدر: ۱۲۱] .

ح

حاشیهٔ مکاتبات علامی

ازمخدوم جهانیان. **آغاز:** امابعد،میگوید شکستهٔ کنج‌حرمان کمترین جهانیان که چون

نیرنگ زتقدیر .

37195ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۱۸۷۶ ابو، مخد: نستعلیق ۲ ع ۱/**۱۲۴۹**، آغاز برابر نمونه، ۷۵ گ [منظور احسن عباسی ۲:۱۶۱].

حاشیهٔ مکاتبات علامی

ناشناخته. **آغاز:** قوله. الف گـونا گون جهت اقتران است وملابست. چنانکه دوشادوش ورنگا رنگ .

37196 ـ **لاهور** ، پنجـاب پبلـك لائبریری ۹، ۱۸۷۶ بو: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، ۶۱ گ [منظور احسن عباسی ۲:۱۶۰] .

حدائق الاسلام فی نعت النبی علیه السلام

از یوسف اهل فرزند محمد فرزند شهاب ـ الدین عبدالله جامی ، نگارندهٔ «فراید غیاثی» در نامه‌های دیوانی. گزارشی است از قصیدهٔ بردهٔ بوصیری، بنام ابوالقاسم بابر بهادر، بسال ۸۵۳ که به استرآباد رفته بود. **آغاز:** احمدلله الذی خلق نور محمد(ص) قبل الاشیاء ثم خلق من نوره العرش .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۴۰ (فـرایـد غیاثی) .

37197ـ **تهران** ، ملك ۷۲۶ : نوشتهٔ **۸۵۵**. [نسخه‌ها ۵:۵۶۷].

37198ـ **اکادمی لندن** : نسخ خود نگارنده، نیمه‌های رجب **۸۶۳** در خزانهٔ معدآباد جام درمزار ابونصر احمدجام. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۵۹۶ هست [فیلمها: ۷۴] .

37199ـ **مدینه**، عارف حکمت ۷ مدایح النبویه: نستعلیق حسین التاش، آغاز رجب **۹۲۱** دررباط گلبرگهٔ چسبیدهٔ به باب الصفـا ، آغاز برابر نمونه، ۳۱۰ گ [نسخه‌ها ۵:۵۶۷].

37200ـ **تاشکند**، (ف ۲ : ۱۰۰) : نوشته **۹۹۴** .

37201 ـ **تهران**، ملك ۸۳۹: نوشتهٔ **۱۳۵۲** .[نسخه‌ها ۵:۵۶۷] .

حدیقة الحقیقه = شرح گلشن راز

در ص ۱۲۲۳ گذشت.

حدیقة المعارف

از شجاع الدین کمال کربالی ، گـزارش «گلشن راز» است. درص ۱۱۲۳ گذشت.

حل ترکیب کریما

از احمد پرسروری فرزند میان شمس الدین، گویا از پایان سدهٔ سیزدهم. گزارش «نصایح الملوك» سعدی‌ست که گزیده‌ای از «بـوستان» اوست . **آغاز:** بعدالحمد والصلاة برضمایر اولوالابصار روشن وهویدا باد .

37202ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۵۳ ، ۸۷۱ کر، احمد: نستعلیق نظام الدین گویا بروزگار نگارنده ، ۵۱ گ ۱۴ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۴۳۱].

حل مالاینحل = شرح قصیده

ازعبداللطیف شیروانی، مشهور به افلاطون. متن از ابوالمفاخر فاخری رازی [گـلچین معانی] ازسدهٔ پنجم وششم (که باخاقانی (م ۵۰۲) مکاتبه داشته است). قصیده‌ایست مصنوع نونی در دربارهٔ طلوع شمس واکسیرجوانی ودر پـایان ستایش ازحضرت رضا. بااین سر آغاز: بال مرصع بسوخت مرغ ملمع بدن ـ اشك زلیخا بریخت یوسف گل پیرهن. سپس گزارش برخی از سروده‌های حافظ، امیرخسرودهلوی، امیرشاهی سبزواری، کمال خجندی ، سلمان ساوجی، ودر ۹۶۷(=

خموشی بجو) بانجام‌رسانده است. شارح قصیده را ازفخر رازی پنداشته است. گزارشی دیگری از این‌قصیده‌درص ۱۲۴۵ گذشت در آنجاقصیده ازفخر القضاة رازی یادشده‌است. گزارشی‌دیگر از آن نیز درهمین‌بخش بنام«شرح‌قصیده» خواهد آمد. **آغاز:** آن خالق اشیاء که جهان مجمل ازوست ــ درهرره‌و رسم آخرو اول ازوست ــ زومشکل‌عشاق‌بپایان آید ــ در دفتر عشق **حل ماینحل** ازوست .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۰ (ابوالمفاخر)ـ فرهنگ سخنوران: ۴۲۵ .

37203 ــ **تهران**، ملی۶۶۸ف: نستعلیق عبدالکریم **۱۲۲۴**، در فهرست آمده: گویا از **خموشی(؟)** که برای‌حسن آقانگاشته‌است، ۸۷ گ ۱۱ س[ف. ملی۲: ۱۷۰] .

37204 ــ **مشهد**، رضوی۲/۹۴۵ادبیات (۴۸۶۶): نستعلیق **۱۲۵۰** (ص۱۷۷ ــ ۲۲۸) آغاز برابرنمونه[ف ـ رضوی۷: ۷۶۶] **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۱۰۸هست [فیلمها: ۶۴۴] .

37205 ــ **مشهد**، رضوی۱/۹۲۴ادبیات (۴۵۳۵) : نستعلیق، پنجشنبه سلخ ع۱/**۱۲۷۱** (ص۱ـ۵۸) تاریخ نگارش ۹۶۷یاد شده [ف. رضوی ۷: ۷۳۱] .

37206 ــ **تهران**، دکترمفتاح۵/۲۷۷: نوشتهٔ علی‌فرزند محمدحسن مشهدی خراسانی **۱۲۸۲**؟، آغازبرابرنمونه[رؤیت] .

37207 ــ **تهران**، دانشگاه ۴۲۳۵ : شکسته نستعلیق سلمان (یا سلیمان)فرزندسلیم، ۵ شعبان**۱۲۸۴**، آغازبرابر نمونه. در فهرست تاریخ نگارش ۹۵۶یاد شده[ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۰۷] .

37208 ــ **تهران**، ملك۱/۵۴۸: شکسته نستعلیق، تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

حل مثنوی

ازافضل‌الله آبادی. در گذشتهٔ۱۱۲۴. گزارش شش دفتر «مثنوی معنوی» است بسال۱۱۰۴در شصت وهفت‌سالگی نگاشته‌است: یکهزارویکصدو چاردازسنین ـ بوداز هجرت گذشته که‌این حزین ـ که به‌شصت وهفت عمر اورسید ـ و آنچه مقصود دل‌اوبد بدید. **آغاز:** مرخدا راشکر کز لطف قوی ـ داد توفیقم به حل مثنوی.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۶ (افضل‌هندی)ـ فرهنگ سخنوران: ۵۰ (محمدافضل لاهوری).

37209 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۷۱ Add : همراه«شرح مثنوی نورالله احراری» نوشتهٔ ۱۵محمد شامی(**۱۷۳۱**م) (گ ۱۷۷ ــ ۳۲۸) [ریو۲: ۵۹۲] .

37210 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب VE ۹ piVI ۲۳۴۷: تاریخ‌یادنشده، دفتر چهارم را دارد ، یك برگ ازآغاز ونیزانجام افتاده .

37211 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب H ۱ ppi/VI۱۵۱۷ : نستعلیق‌بی‌تاریخ، هر شش‌دفتر رادارد [ف. عبدالله۲: ۲۰۳] .

37212 ــ **هند**، بانکیپور۷۸: نستعلیق هندی‌محمدعلیم‌الدین‌فرزندفصیح‌الدین‌قنوجی، **۱۲۰۶**، ۵۴۵گ۱۹س [ف. عبدالمقتدرمولوی: ۱۱۰] .

حل مشکلات وصاف

متن «تجزیة‌الامصار» و صاف‌الحضرة . (بنگرید: شواهدتجزیة‌الامصار، درهمین‌بخش) **آغاز:** دیباج دیباجهٔ کتاب‌فصاحت‌قرین‌مخطط ومدبج ازمدیح وآفریـن جهان آفرینی است.

37213 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۴۴۱ : ۳۹گ۱۵س . [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۵۱] .

حورائیه = شرح رباعی حورا بنظارهٔ نگارم

درص ۱۱۳۳-۱۱۳۶ گذشت.

حورائیه = شرح رباعی...

خواجه احرار، عبیدالله، که ۶ نسخهٔ آن در ص ۱۱۳۳ یادشده است. اینک نسخه‌هایی دیگر:

37214- **مشهد**، رضوی ۱۲/ ۱۰۴۵۰: نسخ خوب، باتاریخ **۹۹۹** درش ۲ دفتر (گ ۲۹۸- ۳۰۰)، آغاز: الحمدلله فیاض الحکم والمواهب و موصل الطالبین... امابعد، بدانکه این فقیر را بسی (بمانند نمونه) [رؤیت].

37215- **همدان**، کتابخانهٔ غرب ۲۲/۵- ۴۶۴۷: با تاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۰** در دفتر، آغاز برابر شمارهٔ پیشین [ف. دکتر مقصود].

37216- **موزهٔ بریتانیا** ۴/ ۲۶۲۹۴ Add: از سدهٔ **۱۷**م، (گ ۷۲ -۷۶) [ریو ۲: ۸۶۲].

37217- **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۸۶ C (۱۸۰۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۴۶**، (۱پ-۴ر)

37218- **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۲۱۰ C (۱۸۰۷ ف): بی تاریخ، (۱۶۷ر-۱۷۰ر) [آکیموشکین ۱: ۲۵۱].

37219- **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۶۰۴ (۱۸۰۶ف). باتاریخ **۱۲۰۷** در دفتر، (۷۴پ-۷۷ر) [آکیموشکین ۱: ۲۵۱].

حورائیه = شرح رباعی

از میرسیدعلی همدانی، که یاد او در «آداب وسیر: ۱۰۱۴» گذشت. گزارشی است از رباعی شیخ ابوسعید ابی‌الخیر: حورا بنظارهٔ نگارم صف‌زد..

37220- **موزهٔ قونیه** ۱۳۷/۲: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۵۹**. **فیلم** آن در دانشگاه ۳۰۲ هست [فیلمها: ۴۵۱].

حورائیه = شرح رباعی

ازشاه قاسم انوار، که دو نسخهٔ آن در ص ۱۱۳۳ یادشده است. واینك نسخه‌ای دیگر:

37221- **موزهٔ بریتانیا** (۲۸۱/۴) Or۲۹۵۱: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷** (۱۴۷۲ م) [ذیل ریو: ۱۸۴].

حورائیه

ازشاه نعمت‌الله ولی، که سه نسخهٔ آن درص ۱۱۳۵ یاد شده است. اینك نسخه‌ای دیگر:

37222- **مشهد**، رضوی ۶۸۸۳/۲۸ فهرست نشده: نسخ عباس فرزند حاجی محمد شیرازی الاصل، درهمدان، **۱۲۴۸**، (۱۲۶پ- ۱۲۷پ)، آغاز برابر همان نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [رؤیت].

حورائیه

گزارش همان رباعی است از ناشناس.

37223- **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۱۴۷ (۱۸۰۴ف): بی تاریخ. (۱۲۲پ- ۱۲۴پ) [آکیموشکین ۱: ۲۵۱].

خ

خارستان خیال

قانعی، در بخش ادبیات منثور خواهد آمد.

ختم الغرایب

از محمد فرزند خواجکی گیلانی استرآبادی، گزارشی است برقصیدهٔ خاقانی با این سر

آغاز: ازاین‌مشتی اسماعیلی‌ایام۔ از این‌جوقی سرائیلی‌برزن. واین‌جز «ختم‌الغرایب: ۲۷۷۸» خودخاقانی است. **آغاز:** حمدی چون رحمت ایزد متعال بی‌پایان، و شکری چون نعمت کریم ذوالجلال فراوان... امابعد، چنین گوید..

37224ـ **تبریز**، ملی۲۷۹۵: نستعلیق **۱۰۲۳**، آغاز برابر نمونه، ۸۲ گ ۱۵ س، نویسنده درپایان‌مینویسد که نگارنده نتوانسته‌است نگارش خود را بپایان برساند [ف. ملی تبریز ۱: ۴۴۹].

37225ـ **تهران**، دانشسرایعالی ۱/۱۰۹ قریب: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**. درفهرست آمده: این ختم‌الغرایب درشرح دیوان خاقانی وروئی و اسفرانگی وپنج گنج نظامی‌ودیگران‌است، ودر آغاز آن بیت«سماعیلی»خاقانی گزارش‌شده‌است آغاز برابر نمونه، [نسخه‌ها ۵: ۶۴۲].

37226 ـ **تهران**، سپهسالار ۱/۱۴۵: نوشتهٔ **۱۲۶۵** (۱پ ۹۸ر) آغاز برابر نمونه، [ف. سپهسالار۴: ۳۶۱].

خلاصة الترجمه

از ملامحمد تقی‌فرزند ملاشاه ویردی، او نخست «کامل‌الترجمه» را در گزارش شواهد «الخلاصة‌النحویة» ابن ناظم بسال۱۱۱۷ نگاشته سپس آن گزارش را بسال ۱۱۲۳ هنگام سفر به عراق گزیده و«خلاصة‌الترجمه» نامیده است. و هردو بفارسی‌است. **آغاز:** الحمدلله علی کل‌حال والصلاة علی حبیبه محمدو آله‌خیر آل.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۲۰.

37227 ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۴/۴۱۹: تاریخ‌یادنشده، ۱۰۳ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری].

خیابان = شرح گلستان

سراج‌الدین علی‌خان‌آرزو ، که‌یاد او در «سراج‌اللغه: ۱۹۲۹» گذشت. **آغاز:** خیابان گلستان سخن‌حمدچمن پیراییست که اگرخار است واگر گل‌پروردهٔ ابر رحمت اوست.

37228ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب phIII/IIFG ۱۲۹۰/۱۷۹۹: نستعلیق، باتاریخ **۱۲۹۰** دردفتر [ف.عبدالله۲: ۲۲۱].

خیر الرسایل = شرح گلشن راز

درص۱۱۴۲ گذشت.

د

در مکنون

از سیدعبدالفتاح حسینی‌عسکری ، گزارش «مثنوی معنوی» است که درص ۱۱۴۳ یاد شده، واینك نسخه‌ای دیگر:

37229ـ **هند**، بانکیپور۷۹: نستعلیق محمدعلی تهتوی، سدهٔ**۱۸**م، ۱۴۶ گ ۱۱ س آغاز برابرهمان نمونه [ف.عبدالمقتدرمولوی: ۱۱۲].

ر

ریاض الفتیان = شرح نصاب الصبیان

متن‌ازفراهی، گزارش از نظام فرزند کمال هروی، که از خودچنین یادکرده‌است : نظام‌ـ الدین کمال بن جمال بن حسام‌الهروی وجدصحیح اسفل این‌ضعیف که مذکور است ومعروف به‌ا**بن حسام**... بسال ۷۹۰ نگاشته است. دوازده نسخهٔ

آن در ص ۱۹۷۶ – ۱۹۸۷ گذشت . اینك نسخه‌هایی دیگر:

37230 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۴۴۸۹ (۲۶۳۳ف): نوشتهٔ **۱۲۸۵**، (۱پ–۱۴۵پ)، درفهرست بنام **شرح نصاب** است [ف. آکیموشکین۱: ۳۵۱].

37231 ــ **پاکستان**، گنج بخش۱۹/۸۹۰: تحریر شکسته آمیز، عبدالحکیم امن آبادی، گویا ۱۹۰۴ب (سدهٔ **۱۳**)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **شرح نصاب** است، ۷۶گ۲۱س [ف. تسبیحی ۱: ۲۸۷].

37232 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۵۷۸ B (۲۶۳۲ف): بی تاریخ، درفهرست بنام **شرح نصاب** است، ۱۲۵گ [آکیموشکین۱: ۳۵۱].

ز

زبدة البحرین

گزارش دیوان حافظ است، وگویا همان «مرج البحرین» خاتمی باشد.

37233 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۷۱Api/VI۷۵: نستعلیق شمس الدین فرزند شیخ عبدالکریم قریشی، ۲۳ ذیحجهٔ ۳۵ پادشاهی اورنگ زیب = **۱۱۰۲** [ف. عبدالله۲: ۲۷۷].

ش

شرح ابیات

ازقطب لاهیجی، قطب الدین محمد فرزند ملاشیخ علی شریف اشکوری، نگارندهٔ «محبوب القلوب» شاگرد میرداماد، درگذشته پس از ۱۰۷۵ شرح چند بیت ازچند سراینده است: ۱ ــ از نظام: عقل بشرع توزدریای خون (بعربی) ۲ــ رباعی از سحابی: به‌فارسی، عالم همه فرع تست ای اصل وجود ــ زیرا که وجود تو ازاین فرع نمود، ۳ــ رباعی گمنام فارسی: درعلم نظر شرح اشارات بس است ــ در زهدوصلاح تــرك طاعات بس است. و در آن سروده‌هایی ازخوداو نیزهست. **آغاز:** عقل بشرع توزدریای خون ــ کشتی جان برده بساحل برون لعل مراد الناظم (ره) ان العقل لایــهتدی الی الاحکام المامورة بها ..

37234 ــ **دانشگاه** ۳۹۵۰/۴ : نسخ نگارنده، رجب **۱۰۸۸** (ص۸۰–۹۲) یك گزارش بعربی ودو گزارش دیگر به‌فارسی ست ودرهامش از «محبوب القلوب» یاد کرده است [ف. دانشگاه ۱۲: ۳۹۳۹].

شرح الابیات

از یارمحمد قاسم فرزند ابوالقاسم نجاری. گزارش شواهد «الفواید الضیائیة» جامی است و«الکافیة» ابن حاجب.

(بنگرید: ۲۰۶۵ – ۲۰۶۷).

37235 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۴۳۲۱ (۲۳۱۸ ف): نوشتهٔ **۱۱۷۷**، (۳۳پ–۵۵ر) [آکیموشکین۱: ۳۲۳].

37236 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۹۵۲ B (۲۳۱۷ ف): بی تاریخ، (۱۴۱ پ – ۱۹۳ر).

37237 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۹۷۱ C (۲۳۱۹ف): بی تاریخ (۱۷ پ –

۵۷پ) .[آکیموشکین ۱: ۳۲۳].

شرح ابیات خان

از احمد فرزند جلال‌الدین خواجکی کاسانی (ازسرزمین فرغانه)، معروف به‌مخدوم اعظم وازهموست : بابریه که بنام پادشاه بابری هند نگاشته است ، از مجموعه رساله‌های این عارف چهار نسخه‌دردست‌هست: ۱ـ نسخهٔ لنین گراد C ۶۶۸ با ۳۱ گفتار نوشتهٔ ۱۰۹۵. ۲ـ نسخهٔ فرهاد معتمد ۱۸۷ نوشتهٔ ۱۰۵۴ با ۱۵ گفتار ۳ـ نسخهٔ لنین گراد B۲۸۱۸ نوشتهٔ ۱۲۳۶ با ۱۷ گفتار. ۴ـ نسخهٔ لنین گراد I۴۳۲۴, نوشتهٔ ۱۲۶۱ با ۶ گفتار.

37238 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۶۶۸ : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۹۵**، همراه ۳۰ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین ۱ : ۵۱۵] .

37239 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۸۱۸ : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۳۶**، همراه ۱۶ گفتار دیگر او [آکیموشکین۱ :۵۱۴].

شرح ابیات

از سروده‌های: انوری، خاقانی ، حافظ، سنایی وجزآنها .

37240 ـ **تهران**، مجلس ۱۸۲۲/۸: بی‌تاریخ.وتاریخ **۱۲۳۶** در هامش مجموعه(ص ۱۱۳-۱۲۵) . **آغاز** : شعر انوری : گمان بری که ظریفی ولی‌نمیدانی ... یعنی خود را فصیح وظریف میدانی امانمیدانی که مردم‌تورا مثل مردم چشم میدانند [ف . مجلس ۹ : ۴۲۱] .

شرح ابیات سبعه

خواجه، کافی، درص ۸۰۶ گذشت .

شرح ابیاتی از ابن العربی

ترکه، درص۱۲۱۴ گذشت.

شرح ابیاتی ازابن‌فارض

نسفی، درص۱۲۱۴ گذشت.

شرح ابیاتی از حافظ

درص ۱۲۱۴ -۱۲۱۵ گذشت.

شرح ابیاتی ازسیف اسفرانک

سیف‌الدین اعرج، که یاد اودر « کلیات : ۱۸۷۳» گذشت. گزارش از ناشناس.

3724I ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۵/۳: نوشتهٔ نصرالله فرزندفضل‌الله، یکشنبهٔ دههٔ میانهٔ ذیحجهٔ **۱۲۶۵** . (۱۱۹ر – ۱۲۶ر) . آغاز : من کلام... سیف‌الدین‌اسفراینی: درعقاب‌قلمت عین زتوقیع ببرد.. کرکسان‌میگوید، ونسرین فلك را میخواهد وازکاف‌سر کرکسان مرادست

شرح ابیاتی ازگلشن‌راز

خلوتی،درص ۱۲۱۶ گذشت.

شرح ابیاتی ازمثنوی

ازاسیری‌لاهیجی، که دوبیت‌آن راگزارش کرده است.چهارنسخهٔ‌آن‌درص۱۵-۱۲۱۶ یاد شده، واینك نسخه‌ای‌دیگر:

37242 ـ **مشهد** ، رضوی ۷۹۱۱/۴ فهرست نشده: باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر بهمین خامه، درنمای نسخه بخامهٔ نویسنده‌از محمود شبستری دانسته‌شده (۱۴ر-۱۴پ) آغازبرابر همان نمونه [رؤیت] .

شرح ابیاتی ازمثنوی

رسوخی،اردبیلی، نوربخشی.درص۱۲۱۵- ۱۲۱۶ گذشت .

شرح ابیاتی ازمثنوی

ناشناخته .

37243 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۹۷۰/۹۱۸/۴ : تاریخ و نشانی یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۲۲۲].

شرح ابیاتی از ناصر خسرو

لاهیجی، درص ۱۲۱۶ گذشت.

شرح ابیاتی از یوسف و زلیخا

متن از جامی ، گزارش بعربی از سلمان فرزند محمد گیلانی، گردآورندهٔ مجموعهٔ رضوی، که در آن گفتارهایی از و نیز هست: رسالة فی الوجود رسالة فی العقل، رسالة فی النفس، رسالة فی المادة، الکشف و الکرامات، این گفتار، الشرافة و الحسبة، ترتیب الموجودات، مراتب الموجودات، تجدد الامثالا، جواز صدور الکثرة عن الواحد، تعریف العلم، رسالة الآفاق و الانفس، همهٔ گفتارها بعربی است و این گزارش چهار بیت از یوسف و زلیخاست: بعالم هرچه از نو وز کهن زاد ــ چنین داند سخن دان کز سخن زاد. **آغاز:** حمداً لك یامن یفعل مایشا و یحکم مایرید. فنقول لما کانت الابیات الاربعة الواقعة فی.

37244 ـ مشهد ، رضوی ۶۱۲۳/۱۱ فهرست نشده: بخامهٔ نگارنده، شعبان **۱۰۹۴** ، (۵۴پ ـ ۵۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

شرح اسکندر نامه

متن از نظامی، گزارش از سراج الدین علی آرزو، که یاد او در «سراج اللغه: ۱۹۲۹» گذشت. **آغاز :** نحمدالله حمداً متکاثراً و نصلی علی محمد(ع) .

37245 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب F ۳ pe/II ۲۰۰۹ : نستعلیق، بی تاریخ.

37246 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب C ۳ pe/II ۱۰۲۶ : شکسته آمیز، بی تاریخ.

37247 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳C pe/II ۱۲۰۶ : نستعلیق، تازه .

37248 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲B Ape/II : نستعلیق ۹ ذیحجهٔ **۱۲۵۳** نوشتهٔ فهیم الدین کرنالی، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۱۷۱-۱۷۲] .

شرح اسکندر نامه

از حامد فرزند جمال بخاری حسنی جنفوری **آغاز:** حمد بینهایت و سپاس بیغایت مر حضرت.

37249 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۵۷۹/۱ Add : محرم **۱۰۹۶** (۱۶۸۴م) (گ ۱-۴۸) گزارش بخش یکم آن است [ریو ۲: ۸۲۰] .

شرح اسکندر نامه

متن از نظامی، گزارش از محمد رضا ، که نخست پدرش مولانا محمد اکرم ملتانی بدان میپرداخته و نسخهٔ ناتمام این گزارش را به او واگذارده و او برحسب وصیت پدر، و به کمک گزارشهای دیگر «اسکندر نامه» آنرا تکمیل کرده است.

37250 ـ پاکستان، گنج بخش ۸۹۰/۵۰ : تحریر و شکسته، غلام محمد فرزند میان غلام محیی الدین، ۱۴ ع ۲/**۱۲۸۲**، جلد دوم آن است، ۱۳۵ گ [ف. تسبیحی ۱: ۲۳۷].

شرح اسکندر نامه

متن از نظامی ، گزارش از شیخ محمد مهندس .

37251 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳ E pi/VI ۱۶۹۲ : نستعلیق ۷ ع ۲ **۱۲۲۴** [ف. عبدالله ۲: ۱۷۰] .

شرح اسکندر نامه

متن از نظامی، گزارش از محمد نصیر فرزند

سلطانی اصفهانی. گزارش بخش یکم آن است که پیرامن ۱۲۶۲ نگاشته است . در دیباجه از گزارشها و حواشی که پیش از او بر این مثنوی نگاشته‌اند ولی نتوانسته‌اند دشواریهای آن را برطرف کنند بدون ذکر نام یادمیکند . **آغاز:** حمد وسپاس متوافره و ثنای و تحیت متکاثره مر خـالقی را کـه ظلمت کدهٔ حروف اشباح انسانرا.

37252ـ **تهران،** عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق خوانا ، حاجی سرور، چاشت پنجشنبهٔ ۷رمضان**۱۲۶۶**، آغاز برابر نمونه، درشهر قندهار احمدشاهی، [رؤیت] .

37253ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب L ۳ II pe۲۵۱۵: شکسته آمیز قاضی محمدباقر فرزند قاضی محمدحسن، ۱۸ ج ۱/**۱۲۶۲**، آغاز برابر نمونه [ف.عبدالله۲: ۱۷۴].

شرح اسکندر نامه = شرح شرفنامه

گزارش تنهاشرفنامه است بسیار کوتاه . **آغاز:** خدایان جهان پادشاهی . .. یعنی ای خداوندتعالی پادشاهی جهان تراست وازما بندگی آید خدایی تراست .

37254ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ق۳ف۳۱۴: تاریخ یاد نشده، ۶۴ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۶] .

37255ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۳ peII ۴۵۶: نستعلیق شوال...؟ بی تاریخ سال [ف. عبدالله۲: ۱۷۴] .

شرح اسکندر نامه

متن از نظامی. گزارش ناشناخته. **آغاز:** الحمدلله تعالی حمداً متکاثرا... اما بعد ، این نسخه‌ایست شرح ابیات اسکندر نامه ملك الکلام استادالانام... خواجه نظام الدین گنجوی.

(بنگرید: شرح اسکندر نامه محمدنصیر) .

37256ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۲ف) Or ۳۵۱۳: نستعلیق زیبای هند، سدهٔ **۱۸** م ، ۳۶۵گ [ذیل ریل :۱۵۶] .

شرح اسکندر نامه

متن از نظامی. گزارش نگاشتهٔ ۱۱۳۸ (= کلید گنج نظامی طلسم سال گشاد). **آغاز:** شرح متن ذات الهی چون صفات نامتناهی واز کماهی نعت صاحب لولاك (ع) .

37257ـ **پاکستان ،** دانشگاه پنجاب ۳N pe/II ۹۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه [ف.عبدالله۲: ۱۷۱].

شرح اسکندر نامه

متن از نظامی. گزارش از ناشناس. فارسی روان است ولی برخی از گزارشها دور از تصور است وحقیقت ندارد [تسبیحی]. **آغاز:** حمدله. صلاة ... خدایاجهان پادشاهی.. لفظ خـدای بالضم که نام متبرك ذات باری تعالی است مرکب است ازکلمهٔ خد و کلمهٔ آ. یعنی شخصی که خود آمده است وپس ازکثرت استعمال .

37258ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۳G pe/II ۱۷۴۸: نستعلیق ۲۴ محرم**۱۲۳۹** آغاز برابر نمونه [ف . عبـدالله ۲: ۱۷۳].

37259ـ **پاکستان،** گنج بخش ۸۹۰/۴۱: تحریر وشکستهٔ عبدالحسین فرزند سیدشاه فرزند محمد سلیم ، **۱۲۷۴**، آغاز برابر نمونه ، در فهرست نویسنده به احتمال نگارندهٔ کتاب تلقی شده است، ۲۲۴گ [ف. تسبیحی ۱: ۲۳۵].

شرح اسکندر نامه

متن از نظامی. گزارش ناشناخته .

37260ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو

۳ قف ۳۱۲: نوشتهٔ **۱۲۳۴**، ۶۱۸ ص [ف . سرفراز علی: ۸۶].

37261 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۵، ۸۷۱ سکند ـ ۸۷۴،۹ ظهر، سه: نستعلیق وشکستهٔ میانهٔ سدهٔ **۱۳**. آغاز افتاده، ش ۲ دفتر، ۴۹ گ ۲۱ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۷۱].

37262 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۳۱۳: تاریخ یاد نشده، ۱۴۰ ص.

37263 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۳۱۴: تاریخ یاد نشده، تنها گـزارش شرفنامه است، ۶۴ ص [ف .سرفرازعلی: ۸۶].

شرح اسکندرنامه = شرح علوی

شرح اسکندرنامه = فواید علیشر

شرح اسکندر نامه = فوایـد مظفری

شرح اسماء الهی

شاه نعمت‌الله، درص ۱۲۱۷ گذشت.

شرح اکهوتی

از جائسی.

37264 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۳۱۰: تاریخ یاد نشده [ف. سرفرازعلی: ۸۴].

شرح الفیه

متن از ابن مالك در نحو زبان عربی، گزارش ازمحمد فرزند علی کاشانی، که درصفر ۱۰۰۹ برای فرزندش جعفر نگاشته است. دو نسخه از آن درص ۲۰۵۷ یاد شده است و اینك نسخه‌ای دیگر:

37265 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۳۰ (۸۴۲ ف): نستعلیق و نسخ خداداد دستجردی، ذیحجهٔ **۱۱۲۳**، آغاز برابر همان نمونه [ف. سیدیونسی ۲: ۸۵۸].

شرح الفیه

درص ۲۰۵۶ ـ ۲۰۵۷ گذشت.

شرح الفیه

متن از شهید، در بخش فقه خواهد آمد.

شرح بوستان

متن از سعدی، گزارش از سروری ترك، مصطفی فرزند شعبان، در گذشتهٔ ۹۶۲ یا ۹۶۹. او معلم سلطان مصطفی پسر سلطان سلیمان قانونی عثمانی بوده، و به دستور همو «بوستان» را گزارش کرده است. در دیباجه میافزاید که پیش از این «گلستان» را به عربی گزارش کرده است. این دو گزارش و نیز شرح مثنوی معنوی از او در دست هست. و اسماعیل پاشا نیز از این سه گزارش او یاد کرده است. **آغاز:** حمد محسوب بعدد اوراق ریاض وشکر مسکوب شجار قطرات حیاض آن خالق الوان بهارستان.

بنگرید: هدیة العارفین ۲: ۴۳۴ ـ ذریعه ۱۴: ۳۹ ـ کشف الظنون ۱: بوستان.

37266 ـ **تهران**، مجلس ۴۰۹۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، آغاز برابر نمونه، انجام در: حکایت فقیهی برافتاده مستی گذشت افتاده، ۱۹۱ گ ۱۹ س [رؤیت].

37267 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۶: ۱۲۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۹۴].

37268 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۳ ادب فارسی: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه. ۲۰۰ گ ۲۱ س [مخطوطات ۱: ۳۱۴].

شرح بوستان

متن از سعدی، گزارش از شمعی، که یاد او در «شرح بهارستان» خواهد آمد. در فهرست

(عارف‌حکمت) از دو گزارش‌اویکی به‌فارسی و دیگری به‌ترکی از «بوستان» یاد شده است. اسماعیل‌پاشا از «شرح بوستان» او بی‌آنکه بگوید به‌چه‌زبانی‌ست یاد کرده است.

بنگرید: هدیة‌العارفین ۲:۴۳۸.

37269ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۲: تاریخ یاد نشده، درفهرست آمده: به فارسی، ۳۲۹گ.

37270ـ **مدینه**، عارف حکمت ۳۲: تاریخ یاد نشده، درفهرست آمده: به ترکی، ۳۲۰گ [نسخه‌ها۵:۴۹۴].

شرح بوستان

متن ازسعدی، گزارش‌ازعبدالرسول‌فرزند شهاب‌الدین‌فرزندعبدالله‌فرزندطاهرفرزندحسن قرشی بسال ۱۰۷۳، بدستوربرادربزرگ‌اخوت پناه شیخ‌عبدالله و برخی‌ازیاران. گزارش برخی از ابیات دشوار آن است. **آغاز:** حمد بیحد مرخالقی‌راکه‌به‌قطرات مطرات وانزلنامن... بوستان جهان‌را نظاره‌داده.

37271 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۱۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۵۶گ [ریو۲: ۶۰۴].

37272ـ **پاکستان**، گنج بخش ۸۹۰/۴۲: تحریرشکسته‌آمیز، محمداسماعیل ۳ شعبان **۱۲۲۲**، آغازبرابر نمونه، نویسنده کتاب را«جهانگیری‌شرح‌بوستان» نامیده‌است، ۵۸گ [ف. تسبیحی ۱: ۲۴۵].

شرح بوستان

متن ازسعدی، گزارش از عبدالواسع هانسوی، که یاد اودر«غرایب اللغات:۱۹۳۱» گذشت. گزارش سروده‌های دشوار آن است **آغاز:** ربنالاتواخذنا‌ان‌نسینا... میگویدمعترف به‌عجزونادانی‌درفهم‌الفاظ‌ودرک‌معانی‌عبدالواسع هانسوی.

37273ـ **هند**، بانکیپور ۱۰۱: نستعلیق محمدصادق، ۱۲ذیقعده **۱۲۰۳**. ۱۲۳گ ۱۵س[ف.عبدالمقتدر: ۱۵۰].

37274ـ **هند**، بانکیپور ۱۰۰: نستعلیق هند، مولوی‌شیخ‌پیر محمدسدهٔ**۱۲**م، آغازبرابر نمونه، ۹۴ گ۱۵س[ف. عبدالمقتدر: ۱۵۰].

37275ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۵۳، ۸۷۱بو،وا: نستعلیق باتاریخ **۱۲۵۴**در دردفتر، ش۱ دفتر، ۹۵گ۱۵س [منظوراحسن عباسی ۱:۴۲۸].

37276ـ **پاکستان**، گنج بخش۸۹۰/۲۰۸: نستعلیق میان‌محمد زمان، **۱۲۷۰**، **آغاز:** بنام‌جهاندارجان جان‌آفرین.. بباید دانست‌که مشهور درالسنهٔ خلایق‌وعامه‌نسخ‌همین‌بیت‌است، ۱۱۱ گ۱۵ س[ف. تسبیحی ۱:۲۴۸].

37277ـ **مشهد**، رضوی ۶۵۳ ادبیات (۸۷۷۵): نستعلیق مغلوط اوایل سدهٔ **۱۳** در هند، آغاز برابر نمونه، ۱۱۹گ ۱۱س [ف. رضوی۷: ۶۰۴].

37278ـ **پاکستان**، گنج بخش ۸۹۰/۲۱۱: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، آغازبرابرنسخهٔ پیشین، ۷۲گ ۱۸س[ف.تسبیحی۱: ۲۵۰].

37279ـ **داکا**، دانشگاه ۳۹۷ DU (۸۵ ف): نوشتهٔ نظام الدین، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۶۹ گ [ف.حبیب‌الله ۱:۸۵]

شرح بوستان = بهار بوستان

شرح بهارستان

متن ازعبدالرحمان‌جامی، گزارش‌ازشمعی درفهرست(عارف‌حکمت، مدینه) دو گزارش‌ازاو یکی به‌فارسی ودیگری‌به‌ترکی از «بهارستان»

یاد شده است.

نخست اینکه اومصطفی چلبی فرزند محمد قسطنطنی متخلص به‌شمعی در گذشتهٔ ۱۰۰۵ است دوم اینکه اسماعیل پاشا نگارشهای او را بدینگونه یاد کرده است: شرح پند نامه، شرح بوستان سعدی، شرح دیوان حافظ ، شرح سبحة الابرار جامی، شرح گلستان، شرح مثنوی مولوی، شرح دیوان شاهی. و در اینها از شرح بهارستان نام برده نشده است .

بنگرید : هدیة العارفین ۲ :۴۳۸.

37280 ـ مدینه، عارف حکمت ۳۵ :در فهرست آمده: شرح بهارستان از شمعی به ترکی، ۱۰۱ گ .

37281 ـ مدینه، عارف حکمت ۱۵ :در فهرست آمده: شرح بهارستان جامی ازشمعی به فارسی، ۲۰۱ گ [نسخه‌ها ۵ :۴۹۴].

شرح بیتهایی از مثنوی

از امیر بخاری .

37282 ـ بنگال ، آسیایی ۹/۶ bo (۱۵۱۱) : تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۵۹] .

شرح بیت

متن دو بیت است، در فیی زوال از صدرالشریعة، در ستاره شناسی، گزارش از جلال الدین محمود، در ده سطر .

37283 ـ کاشان ، آیت‌الله رضوی ۷۷ (۳۷۴/۴و۵) : سدهٔ ۸ ـ ۹ همراه « اشجار و اثمار» و جز آن [ف. آیت‌الله رضوی: ۱۲].

شرح بیتی از ابو سعید

شاه نعمت‌الله ، در ص ۱۲۱۷ گذشت.

شرح بیتی از حافظ

ملاجان ، در ص ۱۲۱۸ گذشت.

شرح بیتی از حافظ

ازدوانی، که ۱۸ نسخهٔ آن در ص ۱۲۱۸ یاد شده است واینك دو نسخهٔ دیگر:

37284 ـ مشهد، رضوی ۷۹۱۱/۱۰ فهرست نشده: با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۴۱پ و ۵۰ر) آغاز برابر همان نمونه [رؤیت] .

37285 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۶ـ۲۹۷ جلا ـ ۲۹۷ مج: نستعلیق، ۲ع ۱/**۱۱۰۵** ش ۶ دفتر، آغاز: لك الحمد [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲ :۹۰].

شرح بیتی از حافظ = معراج المؤمنین

شرح بیتی از دهلوی

از اسیری لاهیجی، که ۶ نسخهٔ آن در ص ۱۲۱۹ یادشده است، واینك نسخه‌ای دیگر:

37286 ـ تهران، دانشگاه ۵۴۸۴/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، بدنبال دیوان او، ناقص [ف. دانشگاه ۱۶ :۱۹] .

شرح بیتی از دهلوی

از جامی، که ۱۶ نسخهٔ آن در ص ۱۹ ـ ۱۲۲۰ یاد شده است. اینك نسخه‌هایی دیگر:

37287 ـ تهران، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸ ـ ۹۰۳** [ف. دکتر بیانی: ۲۷۹].

37288 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۸۶/۸ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۱** [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۳۵].

37289 ـ تهران ، سلطنتی ۲۲۹۴ (۵۲۱ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۲**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۶] .

37290 ـ استانبول ، طوپقپوسرای

A۰۱۵۸۵/۹: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰**، درفهرست بنام «دریای‌شهادت» یادشده است[ف . فهمی ادهم ۱: ۲۳۷] .

37291 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علـوم D۱۷۲۰: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۹** (ش ۸) [آکیموشکین ۱: ۴۴۳] .

37292 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۹۹۹ B (۲۳۲۷ ف) : بی‌تاریخ ، (۶۰ پ ـ ۶۳ ر) [آکیموشکین ۱: ۳۲۴] .

37293 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۴/۱۱ Add: ازسدهٔ **۱۷**م، (گ ۹۷ـ ۱۰۰) آغاز برابر همان نمونه [ریو ۲: ۸۶۳] .

37294 ـ **بنگال** ، آسیایی ۹/۴ bo (۱۵۱۱) : درفهرست سرایندهٔ بیت خاقانی یاد شده است[ف. بنگال: ۱۵۹] .

شرح بیتی از سنایی

درص ۱۲۲۱ گذشت.

شرح بیتی از عطار

درص ۱۲۲۱ـ۱۲۲۲ گذشت.

شرح بیتی از گلشن راز

ازدوانی، که ۱۶ نسخهٔ آن درص ۲۲ ـ ۱۲۲۳ یاد شده‌است. و اینك نسخه‌ای دیگر :

37295 ـ **لاهور** ، پنجـاب پبلـك لائبریری ۲۹۷،۶ زلا، جلا ـ ۲۹۷ مج: باتاریخ **۱۱۰۵** دردفتر، آغاز: بعدالحمد بمایستحقه، ش ۷ دفتر [منظوراحسن عباسی ۲: ۱۰] .

شرح بیتی ازمثنوی

درص ۱۲۲۳ـ۱۲۲۴ گذشت.

شرح پند نامه

متن ازعطار، گزارش ازمحمد فرزند غلام محمد، بسال ۱۲۳۵ . **آغاز:** نحمدالله‌علی نواله ونکبره بالجلال تکبیراً ونصلی علی محمد... میگوید بندهٔ نحیف.

37296 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب D ۲۷ VI/۲۷۷۴: نستعلیق‌ملامحمد امین‌الیاس ملا ، ۱ع ۱/ **۱۲۸۸** [ف.عبدالله ۲: ۱۸۶] .

شرح تحفة الاحرار

متن‌ازجامی، که‌درص ۲۷۰۶ یادشده است. گزارش ازمحمدرضافرزندمحمد اکرم‌قدیری، در ۱۱۷۲ . **آغاز:** حامداً لمن‌جعل‌حقایق‌الاشیاء مظهرالاسم‌الباطن .

37297 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجـاب B ۴۱ pi/VI ۱۲۷۵: نستعلیق‌پیرامن سدهٔ سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۳۰۰] .

شرح تحفة الاحرار

متن ازجامی، که درص ۲۷۰۶ یاد شده است. گزارش‌ازناشناس.

37298 ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۱،۶ تحفه، لا: نستعلیق ازآغازسدهٔ **۱۳** ، آغازافتاده، ۱۳۹ گ ۱۷ س [مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن‌عباسی ۱: ۷۸۷] .

شرح تحفة العراقین

متن ازخاقانی‌شیروانی ، که در ص ۲۷۱۴ یادشده، گزارش ازعبدالسلام. **آغاز :** المقالة الاولی وهی تسمی بعرایس الفـکر و مجالس الذکر .

37299 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۵ piVI ۵۰۸ (۲۳۴): نستعلیق **۱۲۸۴** [ف. عبدالله ۲: ۱۵۸] .

شرح تحفة العراقین

متن ازخاقانی‌شیروانی، که درص ۲۷۱۴

یاد شده است. گزارش ناشناخته .

37300ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۷۶ Api.VI ۲۷۲ (۲۳۳) : نستعلیق بی تاریخ آغاز افتاده : بازیچه نمای مجلس افروز: یعنی هنگامه نمای خاقانی تویی همه روز [ف. عبدالله ۱۵۷:۲] .

شرح ترجیع بند

متن از اوحدی مراغه‌ای ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۷» گذشت. گزارش از احمد فرزند موسی رشتی استادی که یاد او در «شرح جام جهان نما: ۱۲۲۵» گذشت .

آغاز: حمد. صلاة. اما بعد، عزیزی از این فقیر احمد بن موسی الاستادی التماس شرح ترجیع شیخ کرده است، و این درویش التماس او را اجابت کردم .. درخرابات عاشقان کوییست.

37301ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۹ ، ۸۷۱ اوحد، احمد: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۲** با تاریخ شوال ۹۹۱ که گویا تاریخ نگارش است، ۵۹ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۱۳] .

37302ـ **بادلیان**، اکسفورد ۹۴/۱۷: فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها : ۵۶۸] .

شرح حدیقة الحقیقة

متن از سنایی که در ص ۲۷۶۱ یاد شده است. گزارش ناشناخته .

37303ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۵B Spi/VI ۴۹۹۸ : نستعلیق شکسته با تاریخ ۱۱ ج ۲/ **۱۰۹۸** آغاز گزارش: یعنی ای درون آدمی را بصفات حمیده که عالیترین آن معرفت است پرورش داده، از باطن سایر مخلوقات بهتر ساخته [ف . عبدالله ۲: ۴۳۴] .

شرح حدیقه = مرآت الحدایق

شرح حدیقه = مفتاح الحقیقه

شرح حرز الامانی

شاطبی، در ص ۹۰ گذشت.

شرح حسن و عشق

متن از نعمت خان عالی، که یاد او در «دیوان: ۲۵۸۳» گذشت. گزارش از صاحبی . **آغاز:** از آنجا که گزارش مضامین حمد الهی امریست محال .

37304ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۰۰ Api/AI ۲۸۰: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۳۸۶] .

شرح درج المضامین

متن در تجوید از مختار اصفهانی ، که در درص ۸۷ یاد شده است. گزارش از ناشناس . **آغاز:** بدانکه ناظم اعلاالله مقامه در مقام توجه بساطنی معبود حقیقی را مخاطب ساخته عرض مینماید: ای کلام از اعظم نام توزیور یافته .

37305ـ **تبریز** ، ملی ۳۲۴۹ (۸۴۷ ف) : نسخ و نستعلیق حسینعلی فرزند محمد کاظم خلخالی، **۱۲۹۳**، ۵+۴۱ گ ۱۲ س [ف. سید یونسی ۲: ۸۶۳] . مثل این

شرح درج المضامین

قاری، درص ۹۱ گذشت.

شرح دستور معمای جامی

متن «دستور معمای صغیر» جامی (بنگرید دستور معما: ۲۱۸۴) . گزارش از یار محمد فرزند پیر محمد تاشکندی، در چند باب.

37306ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۶۱۶ B (۲۶۱۱ ف) : با تاریخ **۱۲۳۵** در دفتر ، (۴۶ر-۵۷پ) [آکیموشکین ۱: ۳۴۸] .

شرح دستور معمای جامی

متن همان «دستور معمای صغیر» جامی ست، گزارش از ناشناس .

37307 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۵۹۸ (۲۴۳۲ف) : نوشتهٔ **۱۱۱۷** ، (۵پ ـ ۲۳پ) [آکیموشکین ۱: ۳۳۲].

شرح دستور معمای نیشابوری

متن از میرحسین، گزارش از صادق رکنی عاشق، که ۶ نسخهٔ آن در ص ۲۱۹۳ گذشت، اینک نسخه‌هایی دیگر. **آغاز:** بنام آنکه از تألیف و ترکیب ـ معمای جهان را داد ترتیب.

37308 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۵۹۸ (۲۴۳۰ف): نوشتهٔ **۱۱۱۷**، (۲۴پ ـ ۶۵پ) .

37309 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۹۳۷ A (۲۴۲۸ ف) : بی تاریخ ، (۸۲ پ ـ ۱۱۸ ر) .

37310 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۱۸۳۶ (۲۴۲۹ ف): بی تاریخ ، ۱۰۶ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۳۳۲].

27311 ـ **داکا** ، دانشگاه ۳۰۶ DU (۲۰۷ف): بدنبال «دستور معما» که متن آن است، نوشتهٔ **۱۲۶۵** (۱۸۴۹م)، (۵۵ر ـ ۶۱پ)، آغاز برابر نمونه [ف. حبیب الله ۱: ۱۹۰] .

شرح دستور معمای نیشابوری

متن از میرحسین، گزارش از محمد نونداکی که ۵ نسخهٔ آن در ص ۲۱۹۳ یاد شده است. اینک نسخه‌یی دیگر :

37312 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A۹۳۷ (۲۴۳۱ ف): بی تاریخ، (۵پ ـ ۸۰پ) [آکیموشکین ۱: ۳۳۲].

شرح دو غزل از حافظ

لاهیجی، در ص ۱۲۳۳ گذشت.

شرح دیباجهٔ مرقع

از عبدالرحمان جامی، شرح دیباجهٔ مرقع میرعلیشیر نوایی است .

37313 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم شوروی ۱۷۲۰ : در «کلیات» جامی نوشتهٔ **۱۰۷۹** [آکیموشکین ۱: ۴۴۳].

37314 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹ ، ۸۷۴ ظهو ، س: نستعلیق **۱۲۵۵**، آغاز برابر نمونه، ۵۲ گ ۲۱ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۷۳].

شرح دیباجهٔ نورس

متن از ترشیزی (بنگرید: کلیات: ۱۸۸۰) گزارش از حفیظ الله، از نیمهٔ یکم سدهٔ سیزدهم. در دو سرود (باب): ۱ ـ در بیان لوازمات عروض و اصول موسیقی ۲ ـ در گزارش متن . **آغاز:** بیا ساقی بهار آمد خزان رفت ـ گل آمد خار راه بلبلان رفت .

شرح دیوان ابوالفرج رونی

در تهران بکوشش چایکین روس بسال ۱۳۰۴ خ بچاپ رسیده است .

37315 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۵/۲ : نوشتهٔ نصرالله فرزند فضل الله ، با تاریخ ذیحجهٔ **۱۲۶۵** در پایان دفتر (۹۸پ ـ ۱۱۹ر) از قصیدهٔ میمی (ص ۸۶ ج تهران) آغاز میشود: نه بحر باشد باعزم او بعبره عبیر [ف. سپهسالار ۵: ۱۸۵].

شرح دیوان انوری

از میرزا ابوالحسن حسینی فراهانی، کشته در شیراز ۱۰۳۹ ، در دو بخش: ۱ ـ گزارش قصیده‌ها ۲ ـ گزارش تنها بیتهای دشوار انوری. از پایان بخش یکم و دیباجهٔ بخش دوم آن برمیآید که بخش

یکم‌را درجوانی‌نگاشته است و ازاینکه در آن بررسی‌دقیق‌نکرده‌پوزش‌میخواهد. بسال ۱۳۴۰ خ بکوشش استاد مدرس رضوی چاپ شده‌است **آغاز۱:** (بخش۱) سپاسی‌که ازروی گواهی خردبرذمهٔ خانوادهٔ امکان‌لازم است. **آغاز: ۲** (بخش۱) بازاین‌چه‌جوانی‌وجمالست‌جهان‌را... جمره بنابرمشهوربخاریست‌که درآخرزمستان برآید، ودراصطلاح‌تازیان. **آغاز:۳**(بخش۲) ای‌نام‌توقالب عبارات راروح ... شیرازه‌بندد دفتر جوانی ابوالحسن فراهانی.

بنگرید: ذریعه ۱۳: ۱۶۵.

37316 ـ **مشهد**، رضوی۷۰۱ (۷۷۱۶): نستعلیق ونسخ ع۲/**۱۰۳۳**، هردوبخش‌را دارد، بانشانی(منه سلمه‌الله)، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۱۴۲ گ [ف.رضوی ۷: ۶۳۲].

37317 ـ **تهران**، سلطنتی۳۵۶ (۳۳۷ ف): نسخ‌خوش‌ابن‌شرف‌الدین‌حسن‌زین‌العابدین الشهیر به‌زینا‌الشیرازی، شنبه۶ع۱/**۱۰۳۳** هر دوبخش را دارد، آغازبرابرنمونهٔ**۱** و**۳**، ۳۸۸ ص ۱۷ س[ف. دکتربیانی: ۵۱].

37318 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۰۵: نستعلیق خوب‌محمدصالح‌فرزند حسن حسینی، **۱۰۳۷-۱۰۳۸**، هردوبخش رادارد، زرین.

37319 ـ **بادلیان**، ۴۳/۲ اوزلی: با تاریخ**۱۰۳۹** دردفتر (گ۷۱-۱۹۹). فیلم‌آن درداننشگاه ش۱۰۱۱ هست [فیلمها: ۵۵۴].

37320 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۱۰ ApiVI ۲۰۳ (۲۱۸): نستعلیق**۱۰۴۱** آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. عبدالله ۲: ۱۴۸].

37321 ـ **تهران**، مجلس۴۰۱۸: نستعلیق زیبای ۱۲ج ۲/**۱۰۵۳**، آغاز در دیباجهٔ‌بخش یکم‌افتاده، [رؤیت].

37322 ـ **مشهد**، رضوی ۷۰ ادبیات: نستعلیق منصورفرزند عبدالله‌دهدشتی **۱۰۵۵**، وقف‌نادر۱۱۴۵. آغازبرابربخش‌دوم‌است، ۲۰۹ گ ۱۲س [ف.رضوی۳: ۱۸۰].

37323 ـ **تهران**، سنا۷۵۵۹: نستعلیق جمال‌الدین‌علی، ۱۰ذیحجهٔ**۱۰۶۰**، هردوبخش را دارد[نسخه‌ها۲: ۲۳۱].

37324 ـ **تهران**، مجلس ۴۶۷۱/۲: نستعلیق، باتاریخ**۱۰۷۷** دردفتر (۱۲۸ پ - ۱۸۷ ر)، آغازبرابر نمونهٔ**۲** [رؤیت].

37325 ـ **تهران**، حقوق۲۳۰ ج: نستعلیق ج۲/**۱۰۷۸**، هردوبخش رادارد، ۱۱۴ گ[ف. حقوق: ۱۴۷].

37326 ـ **مشهد**، رضوی ۶۳ ادبیات: نستعلیق **۱۰۷۸**، درفهرست‌بخامهٔ‌نگارنده‌دانسته شده است (؟)، هردوبخش‌را دارد، ۱۱۴ گ ۱۸س [ف.رضوی ۳: ۱۷۷].

37327 ـ **تهران**، ادبیات۵۴ جوادی: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۸۴**. بخش یکم اوست، با حاشیه‌هایی. [ف. ادبیات۳: ۲۰].

37328 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۲۵۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، صفحهٔ ۱ نونویس، ۱۳۴ گ ۱۴س [ف.دانشگاه۱۵: ۴۱۸۱].

37329 ـ **موزهٔ‌بریتانیا** Or ۳۶۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابرنمونهٔ**۱**، ۶۲گ [ریو۲: ۵۵۶].

37330 ـ **تهران**، اصغر مهدوی۲۳۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱ - ۱۲** [نسخه‌ها ۲: ۸۵].

37331 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۰۷: نستعلیق‌هندی **۱۱۰۵** دراحمدآباد، آغازبرابر نمونهٔ۱، ۲۳۵ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۱۷: ۱۶۲].

37332 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۱۹ف)

Or ۳۳۱۲: محمدهاشم همدانی،۱۳۲ (گویا **۱۱۳۲** هـ ۱۷۲۰ م) [ذیل‌ریو :۱۴۰].

37333 ـ **داکا** ، دانشگاه ۳۴۲ DU (۷۲ف): نستعلیق غلام احمد، **۱۸۲۹**م، آغاز برابر نمونهٔ۲، ۵۷ گ [ف.حبیب‌الله۱: ۶۰].

37334ـ **تهران**، ملك ۵۸۲۰ : نسخ سدهٔ**۱۲**، آغازبرابر نمونهٔ ۱، انجام افتاده ، ۱۲۲ گ ۱۸س[رؤیت] .

37335 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۸۳۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، هردوبخش را دارد، آغاز و انجام افتاده،۸۷گ ۱۸س[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۳] .

37336ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۹۷۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ،هردوبخش‌رادارد، ۶۰گ۱۵ س[ف.دانشگاه۸: ۵۸۴].

37337ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۳۴۷ : شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۲** ،۹۶گ ۲۱ س [ف . دانشگاه ۸: ۳۵].

37338ـ **قم**، آستانه۴: ۱۸۱-۸۳۲۵: نسخ سدهٔ**۱۲**، آغاز وانجام افتاده،۲۳۲گ ۱۰ س[ف. آستانه: ۱۳۳].

37339ـ**هند** ، بانکیپور۳۰: نستعلیق **۱۲۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ**۱**، ۱۷۲ گ ۱۳س [ف. عبدالمقتدرمولوی:۳۸].

37340ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ف ۲۸۳ : نستعلیق **۱۲۲۵** [نسخه‌ها ۵: ۳۸] .

37341 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۰۶ : نستعلیق **۱۲۳۰** ،هردوبخش‌را دارد، واز آغاز دومین نزدیك‌به ۷۴بیت را ندارد، ۱۵۴ س .

37342 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۲۰ Add: نستعلیق **۱۲۳۲** (۱۸۱۷ م) ۱۲۹گ [ریو۲: ۵۵۶] .

37343ـ **تبریز**، ملی ۲۸۴۵ (۸۷۰ ف): نستعلیق**۱۲۳۴**، آغازبرابر نمونهٔ**۱**، ۹۱ گ ۱۹ س [ف.سیدیونسی۲ :۸۸۱].

37344ـ **تهران**،دانشگاه۲۳۳: نستعلیق زیبای‌محمد عیسی، **۱۲۳۶**، بخش‌یکم را ندارد، ۱۰۹ گ۱۵س[ف.دانشگاه۱: ۱۲۵].

37345ـ **تهران**،مجلس۹۴۰۹: نستعلیق **۱۲۴۰**، بخش‌یکم، آغازبرابر نمونه، ۱۲۵گ [ف. مجلس۳: ۴۸۳] .

37346ـ **تهران**،دانشگاه۴/۲۸۷۱: نستعلیق محمدمحسن‌فرزندآقامیرزامحمدحسین فرزند میرزاعبدالغنی‌طبیب کرمانی، ۲۶ذیحجهٔ **۱۲۴۵** (۵۸پ-۱۳۷ر) دیباچه‌را ندارد.[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۱۶].

37347 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۰۶ : نستعلیق،**۱۲۴۷** . دوبخش است: ۱ـ گزارش چکامه‌ها ۲ـ گزارش قطعه‌ها، ۱۱۹گ ۱۴س [ف. سپهسالار۵: ۱۸۶].

37348 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۷۴/۱ : نستعلیق جعفرقلی قلیچی،**۱۲۵۸** برای اردشیر میرزا در گرگان، هردو بخش رادارد (۱پ- ۹۰پ) [رؤیت] .

37349 ـ **تهران** ، مجلس ۵۹۱۴ : نستعلیق**۱۲۵۸**، آغازبرابرنمونهٔ۲، هردوبخش رادارد . ۱۸۲ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۱۷ : ۳۰۲] .

37350ـ **مشهد**، رضوی ۷۰۲ ادبیات (۴۸۳۷) : نستعلیق**۱۲۶۴**،هردوبخش‌را دارد [ف. رضوی۷: ۶۳۳] .

37351 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۹۴۹ : نستعلیق، پنجشنبه۲۴ج۲/**۱۲۶۵**،۸۵گ ۱۲س [ف.دانشگاه۱۳: ۴۰۶۵].

37352ـ **تهران** ، مجلس ۵۹۲۰/۱: نستعلیق عبدالجبار**۱۲۶۵** (ص۲ -۲۳۹) آغاز

برابر نمونهٔ ۱ [ف. مجلس ۱۷: ۳۰۶] .

27353ـ تبریز، ملی ۲۶۵۹ (۸۶۹ ف): نستعلیق شعبان ۱۲۷۴، آغاز: باز این چه‌جوانی، ۷۷ گ ۲۰ س [ف. سید یونسی ۲: ۸۸۰] .

37354ـ تهران، مجلس ۱/۱۱۰۷: همراه «شرح مخزن‌الاسرار» و «شکوائیه»ی او نوشتهٔ ۱۲۷۵. [ف. مجلس] .

37355 ـ تهران، الهیات ۲/۳۳ د: شعبان ۱۲۸۸، از روی نسخهٔ ساریخان صفوی (۱۰پ ـ ۱۶۹پ) [ف. الهیات ۱: ۲۲۲].

37356ـ مشهد، رضوی ۷۰۳ ادبیات (۸۳۸۷): نستعلیق ۱۲۹۴ دیباچه‌را ندارد [ف. رضوی ۷: ۶۳۴] .

37357ـ تهران، مجلس ۴۷۲۲: نستعلیق سدهٔ ۱۳، بخش یکم آن‌ست، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۱۰۸ گ ۱۴ س [رؤیت] .

37358 ـ تهران، مجلس ۱/۲۴۲۶ فهرست‌نشده: سدهٔ ۱۳ (ص ۱ ـ ۲۶۵) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۹].

37359ـ تهران، ادبیات ۲۲۹ ج: نستعلیق سدهٔ ۱۳، دیباجه‌را ندارد، بایادداشت قزوینی، ۱۸۴ گ ۱۴ س.

37360ـ تهران، ادبیات ۱۲۶ ج: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز وانجام افتاده، در ۲۴ رمضان ۱۳۳۴ در مسجدشاه به ۱۵ شاهی خریداری شده، ۱۰۳ گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱: ۳۳۱] منتقل‌شده به دانشگاه.

37361ـ تهران، ادبیات ۲۰۰ جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۳، [ف. ادبیات ۳: ۲۰].

37362ـ مشهد، آقای کاظم مدیر شانه‌چی: آغاز گزارش قصاید و انجام بخش دوم افتاده [نسخه‌ها ۵: ۵۸۷].

37363ـ تهران، مجلس ۴۱۰: نستعلیق خوب ۱۸۸ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۲: ۲۳۹] .

37364ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم ۱۲۶ B (۲۴۰۶ ف): بی‌تاریخ، ۱۲۵ گ.

37365ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم ۱۲۷ B (۲۴۰۷ف): بی‌تاریخ، (۱ر ـ ۵۳ر).

37366ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم ۲ D (۲۴۰۹ف): بی‌تاریخ، ۶۹ گ [ف. آ. کیموشکین ۱: ۳۲۹] .

37367ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۴۳، ۸۷۱ دیو. ابو: شکستهٔ میانهٔ سدهٔ ۱۳، با تاریخ ۴ شعبان ۱۰۴۴ درپایان که گویا تاریخ نگارش است، ۱۱۳ گ ۱۷ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۳۸۹] .

شرح دیوان انوری

ازمحمدفرزندداودفرزندعلوی شادی آبادی که «شرح دیوان خاقانی» را نیز نگاشته‌است. **آغاز:** سپاس بیقیاس مرصانع قدیم را که بامر کن.

37368ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Api VI۴۴ (a) ۲۳۹ (۲۱۶): نستعلیق ۱۰۹۳، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۱۴۷] .

37369ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب A Api VI۴۴ (b) ۲۳۹ (۲۱۷): نستعلیق، بی‌تاریخ، باتملك ۱۰۹۴ درشاهجهان آباد [ف. عبدالله ۲: ۱۴۸] .

37370ـ موزهٔ بریتانیا Or ۳۶۲: نستعلیق سدهٔ ۱۷ م، ۱۵۳ گ، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۵۵۶] .

37371ـ هند، بانکیپور ۲۸: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، آغاز برابر نمونه، ۷۱ گ ۲۵ س.

37372ـ هند، بانکیپور ۲۹: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، دیباجه را ندارد، ۱۰۵ گ [ف.

عبدالمقتدر: ۳۷– ۳۸] .

37373 – **تهران**، سپهسالار ۲۰۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در ۱۲۷۲ از آن اعتضادالسلطنه بوده، ۱۵۵ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۵: ۱۸۶]. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۵۸۷ هست [فیلمها : ۱۳۰] .

شرح دیوان انوری

از محمد فرزند عبدالرزاق فرزند نجفقلی دنبلی تبریزی، نگاشتهٔ ۱۲۴۷. **آغاز:** براعت استهلال حمد وستایش وبیت القصیدهٔ ثنا..

37374 – **تبریز**، ملی ۲۵۹۲ (۸۶۸ ف) : نسخ، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، نام نگارنده در دیباجه نیامده است، ۳۹۱ گ ۱۹ س [ف. سیدیونسی ۲: ۸۷۹].

شرح دیوان انوری

از نصیرای همدانی.

37375 – **تهران**، ملك ۵۴۴۵/۲۰ : نستعلیق محمد شاه‌قاضی، باتاریخهای **۱۰۳۴** – تا **۱۰۴۷** در دفتر. گزارش تنها خطبهٔ دیوان است (۱۱۰پ –۱۱۱ر) . [رؤیت] .

شرح دیوان انوری

ناشناخته .

37376 – **بنگال**، آسیایی ۲۴ شروح (۱۰۴۷) : شکستهٔ **۱۱۱۸** [ف . بنگال : ۱۲۰] .

37377 – **تهران**، دانشسرا یعالی، قریب ۱۰۹/۲: نستعلیق **۱۲۲۴** [نسخه‌ها ۵: ۶۴۲] .

37378 – **کاشان**، مدرسهٔ سلطانی ۳/۳۱۵: نسخ محمد فرزند نظام‌الدین سهروردی، **۱۲۹۰** [ف. مدرسهٔ سلطانی: ۳۱].

37379 – **تهران**، سپهسالار ۲۰۳ : نستعلیق، ۲۱ ج ۱/ **۱۲۵۴** در ۱۲۶۱ از آن علیقلی میرزا بوده ودر ۱۲۹۷ وقف‌شده. **آغاز:** بازاین چه‌جوانی وجمالست، ۱۸۲ گ. درفهرست آمده : جزشرح فراهانی وشادی‌آبادیست [ف. سپهسالار ۵: ۱۸۷] .

شرح دیوان بیدل

میرزا عبدالقادر، که درص ۲۲۵۴ یادشده است، گزارش ازصبغة‌الله خیالی سلیمانی، مشهور به ملازاده، ازسدهٔ سیزدهم، بنام عبدالمجید عثمانی (۱۲۵۵–۱۲۷۷) ساخته‌است [نصرالله طرازی] **آغاز:** حمد وسپاس خداوندیرا سزاست که الفاظ ازحیرت ادای معانی شکرش سر زبان گزید .

37380 – **قاهره**، دارالکتب ۹۸ ادب فارسی طلعت: محمدفرزند ملامحمد میرزا سنندجی بدستور نگارنده، در **۱۲۷۴** یا ۱۲۸۱، ۳۴۵ گ ۱۲ س [مخطوطات ۱: ۳۲۲].

شرح دیوان حافظ

ازمحمد افضل‌الله آبادی، نگارندهٔ « حل مثنوی: ۳۴۴۷ ». یك نسخهٔ آن درص ۱۲۳۴ یاد شده، واینك نسخه‌ای دیگر : **آغاز:** حمد حق و نعت مصطفی‌را – ازدل بزبان‌رسانده اول– بی‌دعوی فضل ولاف دانش– ایـن شرح رقـم نمـوده ، **افضل** .

37381 – **هند**، بانکیپور ۱۵۹ : نستعلیق فیض‌الله ، سـدهٔ **۱۸** م، ۱۴۰ گ ۱۹ س [ف. عبدالمقتدر: ۲۷۰].

شرح دیوان حافظ

ازسیف‌الدین ابوالحسن عبدالرحمان متخلص به ختمی، نگاشتهٔ ۱۱۲۶. در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژه ختمی ازاویادنشده است.

37382 – **داکا**، دانشگاه DU ۳۸۲ (۹۷ ف) : نستعلیق گویاخودنگارنده، **آغاز:**

الایا ایهاالساقی...دانا وآگاه باش‌ای رعناکه الاحرف تنبیه است ویا حرف‌ندا، ۷۴ گ[ف. حبیب‌الله ۱ :۸۲] .

37383ـ **هند،** بانکیپور ۱۶۰ : نستعلیق سیدفخرالدین علی فرزند سیدمحمد افضل، سدهٔ **۱۸** م، ۱۰۴ گ ۲۷-۲۹س [ف. عبدالمقتدر: ۲۷۲] .

شرح مشکلات دیوان حافظ

از پیر مراد مشفق کرمانشاهی ، از ایل زنگنه، زنده‌در۱۲۳۷. هدایت‌مینویسد: برخی ازسروده‌های حافظ را گزارش‌کرده ولی‌پسند نشده است. **آغاز:** سپاس‌بیقیاس‌عالمی داروا و ستایش بی‌آلایش‌ناظمی‌راسزاست.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۵۰- فرهنگ‌سخنوران ۵۴۴- مجمع‌الفصحا۲ : ۴۴۶.

37384ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۶۳۹ : شکسته نستعلیق، یکشنبه۲ع **۱/۱۲۸۶**، آغاز برابر نمونه،۱۱۱ گ ۱۱س[ف.دانشگاه۱۶: ۵۲] .

شرح دیوان حافظ

چند نسخهٔ ناشناخته.

37385ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Api/VI ۷۵ ۲۷۱: نستعلیق،همراه «زبدة البحرین » مؤرخ **۱۱۰۲** [ف . عبدالله ۲ : ۲۷۷] .

37386ـ**هند،** بانکیپور۱۶۱ : نستعلیق سدهٔ**۱۸** م ، **آغاز:** الاای‌طوطی گویای‌اسرار. الاکلمهٔ تنبیه است، درپارسی بجهت‌التماس نیز آمده است.طوطی‌درعرف‌صوفیهٔ‌صافیه‌نفس‌ناطقه را گویند، ۲۱۰ گ [ف عبدالمقتدر:۲۷۳].

37387ـ **تهران،** دانشگاه۲۹۰۹/۴: نستعلیق**۶۲ - ۱۲۶۷** (ص۱۸۹-۱۲۴)پاره‌ای ازسروده‌ها را گزارش‌کرده. **آغاز:** افرادچندی که ازغیب املای‌قلم لسان‌الغیب خواجه..دوش ازمسجد سوی میخانه آمدپیرما.. بدانکه می باصطلاح اهل شهود وفلاح عبارت‌است‌ازکیفیت وحالت‌که از تجلی‌محبوب [ف . دانشگاه۱۰: ۱۷۵۵] .

37388ـ **پاکستان،** دانشگاه‌پنجاب I ۱۵ pi/VI ۱۴۸۰: نستعلیق اسدبیک،۴ یا ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۵۲** ، **آغاز:** اما بعد ، مخفی نماندکه‌چون شمس‌الدین محمد حافظ‌شیرازی اهل‌رازحقایق[ف.عبدالله ۲ :۲۸۰].

37389ـ **پاکستان** ، گنج بخش ۸۹۰/۲۹۸ : نستعلیق‌شکسته آمیز ، **آغاز :** در دیباجه افتاده : نظمی‌که بودتصرف آمیز.. وچون فقیر بحسب ارادهٔ صمیمی کتب این فن را بسیارمطالعه، ۳۷۴ گ ۱۳ س [ف.تسبیحی ۱ :۲۵۸] .

شرح دیوان حافظ بعربی

37390ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۲۹/۱ Add : باتاریخ **۸-۱۱۵۳**(۵-۱۷۴۰ م)در دفتر (گ۱-۱۴) [ریو۲:۷۹۷].

شرح دیوان حافظ

سروری، شرقی، محمد صادق لکهنوی ، دارابی، درس ۱۲۳۴ - ۱۲۳۵ گذشت.

شرح دیوان حافظ = بحرالفراسد

شرح دیوان حافظ = زبدةالبحرین

شرح دیوان حافظ = لطیفهٔ‌غیبی

شرح دیوان حافظ = مرج‌ـ البحرین

شرح دیوان خاقانی

ازعبدالرحمان جامی ، به‌آنچنانکه ابن

یوسف از فهرست آصفیه نقل کرده است.

37391ـ **آصفیه،** ۹۳ دیوانها: (ف. (ف. آصفیه ۲: ۱۲۵۲ ؟؟) [ف . مجلس ۳: ۴۹۳] .

شرح دیوان خاقانی

از عبدالوهاب فرزندمحمدحسینی‌معموری هندی‌متخلص به‌غنایی‌تبریزی، بسال۱۰۱۸. برای فرزندی‌صدرالدین‌محمد که‌ازاوخواسته بوده‌است برخی ازبخشهای کوتاه این گزارش درپاورقی دیوان‌خاقانی‌چاپ‌عبدالرسولی‌درتهران۱۳۱۶خ چاپ شده است. **آغاز:** خاقان کشورسخنوری، و سلطان ملك بلاغت گستری.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۲۹۲ .

37392 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۱۶ : نوشتهٔ**۱۰۰۵**، ۳۵۱گ ۲۱س[ف. فهمی ادهم۱: ۱۴۶] .

37393 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۱۶ : نستعلیق محمدمعصوم فرزند محمد باقر، ۱۰ج **۱۰۳۷/۱**، بدستور آقاولی خان برادرآقاعلی خان خوشنویس[ف. دانشگاه۲: ۱۳۵]فیلم‌آن در دانشگاه‌ش ۱۱۳هست[فیلمها: ۱۳۱] .

37394ـ**همدان،** کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۵۸ : نوشتهٔ۱۶صفر**۱۰۴۴**مقابله‌شده [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳] .

37395 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۸۸۳: نوشتهٔ**۱۰۶۰**، ۳۳۰ گ ۲۱ س[ف. فهمی ادهم۱: ۱۴۶] .

37396 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۹۲ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، آغاز برابر و انجام افتاده، ۳۶۲ گ ۱۹س[ف. سپهسالار۵: ۱۸۷] .

37397ـ**مدینه،** عارف‌حکمت۱۴دیوان فارسی: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، با تملك محمد سلیمان آغازاده وقف ، ۱۲۶۶ [نسخه‌ها ۵ : ۵۶۹] .

37398ـ **تهران،** ملی۱۰۶۴: نستعلیق ۴ج**۱۲۳۳/۲**، بفرمودهٔعباس‌میرزا. آغاز برابر نمونه، ۴۸۶گ ۱۹س [ف. ملی ۳ : ۸۳]فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۸۱ هست [فیلمها : ۱۳۱] .

37399ـ**مشهد،** رضوی۱۰۳۶۱فهرست نشده : نستعلیق، ۱۰ رجب**۱۲۳۳**، آغاز برابر نمونه ، ۱۵۳گ۲۵س [رؤیت] .

37400ـ **تهران،** مجلس۴۱۱: بی‌تاریخ آغاز برابر نمونه، پیرامن۵۰۰ بیت‌را گزارش کرده، ۲۸۶گ۱۹ س [ف. مجلس ۲: ۲۳۹] .

شرح دیوان خاقانی

ازعلوی‌لاهیجی. **آغاز:** حمدی که‌تصاویر مبدعان سراپردهٔ غیبی.

37401 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۳۱۵ Add : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۱۰۷** (۱۶۹۶م)، ۲۱۰گ[ریو ۲: ۵۶۱] .

شرح دیوان خاقانی

از محمد فرزند داود فرزند محمدشادی آبادی ملوی(منده‌ای) ، بروزگارشاه ناصر ـ الدین خلجی(۹۰۶-۹۱۶)، که دیوان انوری رانیز گزارش کرده‌است. نخست بیتی‌رامینویسد، سپس واژه‌های دشوارآنرا گزارش کرده، سپس رویهم بیت‌را گزارش میکند. **آغاز :** جواهر زواهر سپاس بیقیاس نثار حضرت صمدیت .. دل من‌پیر تعلیمست ومن‌طفل.. بدان‌دل نفس ناطقه‌را گویند .

بنگرید: ذریعه۹: ۲۸۰و۲۸۱ـپیشگفتار عبدالرسولی برچاپ دیوان ۱۳۱۶خ.

37402 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۱۲ : نستعلیق ملا علی شیدای تویسرکانی ، ۴ محرم

۱۰۰۰ واندی، زرین، ۲۴۸ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۵: ۱۸۸].

37403ـ **تهران**، ملی ۲۰ف : نستعلیق و نسخ ج ۲/**۱۰۳۲**، زرین، آغاز افتاده و از بیت ۱۵ شروع میشود، ۳۱۷ گ [ف. ملی ۱: ۱۴].

37404 ـ **هند**، بانکیپور ۳۴: نستعلیق ابراهیم میرن حسین، **۱۰۳۶**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۳ گ ۲۳ س [ف. عبدالمقتدر مولوی: ۴۵].

37405 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۱۱ Add: نستعلیق شوال **۱۰۸۰** (۱۶۷۰م)، آغاز برابر نمونه، ۲۳۵ گ [ریو ۲: ۵۶۱].

37406ـ **مشهد**، رضوی ۶۶۱ ادبیات (۸۸۰۱): نستعلیق عبدالرشید فرزند شیخ اولیا که در اوده می‌زیسته، سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده [ف. رضوی ۷: ۶۰۹].

37407 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۶۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه و انجام افتاده، ۲۶۹ گ ۱۸ س [ف. سپهسالار ۵: ۱۸۷].

37408ـ **تهران**، ادبیات ۳۱ ج: نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۷۲ گ ۲۱ س [ف. ادبیات ۱: ۳۳۳] منتقل شده بدانشگاه.

37409ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۶۳: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۳۵۷ گ [ریو ۲: ۵۶۱].

37410ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۱: نستعلیق محمد فاضل فرزند محمد شفیع در احمد آباد، یکشنبهٔ ۱۶ رمضان **۱۱۱۰** (۴۳ جلوس اورنگ زیب) آغاز در دیباجه افتاده است، ۱۰۶ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۰۰].

37411ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۱۰۵۷۹ Add: شعبان **۱۱۴۹** (۱۷۳۶ م) [ریو ۲: ۸۲۰].

37412ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۲۰ piVI ۱۸۸۲ (۲۲۹): شکستهٔ ع ۲/**۱۱۹۳** [ف: عبدالله ۲: ۱۵۵].

37413ـ **شیراز**، شاهچراغ: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۲۴۰].

37414ـ **هند**، بانکیپور ۳۵: نستعلیق، **۱۲۲۳**، ۱۸۳ گ ۲۵ س [ف. عبدالمقتدر: ۴۶].

37415ـ **تهران**، مجلس ۴۱۲: نستعلیق **۱۲۳۸**، **آغاز**: دل من پیر تعلیم است و من طفل زبان دانش .. برگها نسخه در صحافی جابجا شده، ۲۹۰ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۲: ۲۳۹].

37416 ـ **تهران**، مجلس ۵۶۹۷: نستعلیق نصرالله فرزند مشهدی علی، **۱۲۴۹**، آغاز برابر نمونه، نگارنده در نسخه دلشاد آبادی نسبت گرفته است، ۲۷۴ ص ۲۰ س [ف. مجلس ۱۷: ۱۵۳].

37417 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۷۰: نستعلیق نصرالله فرزند مشهدی علی، یکشنبه ۱۳ ج ۲/۱۳ **۱۲۴۹**، ۱۹۳ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۵: ۱۸۸].

37418 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۱۳: نستعلیق **۱۲۶۱**. آغاز برابر نمونه، نویسنده دقیق نبوده، ۱۲۸ گ ۲۷ س [ف. مجلس ۳: ۴۹۲].

37419ـ **تهران**، سپهسالار ۲۷۱: نستعلیق، ج ۲/**۱۲۶۲**، ۱۹۵ گ ۱۶ س [ف. سپهسالار ۵: ۱۸۸].

37420ـ **مشهد**، رضوی ۶۶۲ ادبیات (۶۵۶۴): نستعلیق، ع ۲/**۱۲۸۹** آغاز برابر نمونه ولی نونویس [ف. رضوی ۷: ۶۰۹].

37421ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب E ۱۰ Spi/VI ۵۶۴۰: نستعلیق برکت علی و محمد نصیر طونکی، ۲۱ رجب **۱۳۲۱**، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۴۴۰].

37422ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۵ Api VI ۲۴۰ (۲۲۸): نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۱۵۴].

37423ـ **آصفیه** ۱۶۵ قصاید: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۵۱۴].

37424ـ **بنگال**، آسیایی ۲۲ شروح (۱۲۸۲): نستعلیق، تاریخ یاد نشده، انجام افتاده.

37425ـ **بنگال**، آسیایی ۲۳ شروح (۱۳۴۸): نستعلیق، تاریخ یاده نشده [ف. بنگال: ۱۲۰].

شرح دیوان خاقانی

چند گزارش ناشناخته.

37426ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۴۲۶ (۲۵۷۷ف): باتاریخ **۱۰۹۵** دردفتر، (۱۴۰ ر ـ ۱۷۰ پ). گزارش قصیده‌های اوست.

37427ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۵۲۰ (۲۵۷۸ ف): بی‌تاریخ، ۳۵۹ گ [آکیموشکین ۱: ۳۴۳].

37428ـ **تهران**، دانشگاه ۵۵۰۷: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، گزارش قصیده‌هاست، **آغاز:** عروس عافیت آنکس قبول کرد... عافیت تندرستی شیر بهادست پیمان که ازطرف داماد پدر عروس را وقت کارخیر دهند به نقد، ۱۹۰ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۲۵].

37429ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۴: نستعلیق حسن فرزند محمد ابراهیم کوهینی تفرشی، سه‌شنبهٔ ۲۰ رجب **۱۲۶۰**، ۱۹۴ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۵: ۱۸۸].

37430ـ **تهران**، ادبیات ۲۷۷ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده [ف. ادبیات ۳: ۲۰].

37431ـ **تهران**، ملی ۳۰۸۰ـ۱۳۴۸: تاریخ یاد نشده، فیلم آن دردانشگاه‌ش ۱۸۰۲ هست. **آغاز:** حمدله. امابعد، این تحفه تذکره‌ایست بلکه تبصرهٔ عقلای وقت. درفهرست آمده: این گزارش از شادی آبادی و معموری غنائی نیست [فیلمها: ۱۳۱].

37432ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۶۵۴Spi/VI۱۰F: نستعلیق محمد اسماعیل و محمد فاضل، بی‌تاریخ، نسخهٔ بدو آشفته [ف. عبدالله ۲: ۴۴۱].

37433ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۴: گزارش مشکلات آن است [نسخه‌ها ۵: ۴۸۳].

شرح دیوان خاقانی = ختم‌ـ الغرایب

شرح دیوان خاقانی = مفتاح الکنوز

شرح دیوان ظهوری

ظهوری ترشیزی، که دیوان او در س ۲۴۱۹ یاد شده است. گزارش از سید رفعتعلی فرزند پیرعلی رسول‌پوری، بسال ۱۲۴۱ (۱۸۲۵م) **آغاز:** بسم‌الله والحمدلله که صدر کلامم مصدر حمد محمودی‌ست که قامت قابلیت خلیفه کتاب وعلم آدم الاسما کلها.

37434ـ **داکا**، دانشگاه DU۳۱۵ (۱۲۰ف): نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۲۲۰ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۰۲].

شرح دیوان عرفی

که یاد آن در س ۲۴۳۷ گذشت. ازمیرزاجان. گزارش قصیده‌های اوست. و گزارش غزلهای او بنام «مفتاح النکات» درهمین بخش خواهد آمد.

آغاز: کلید گنجینهٔ نطق وزبان دندانهٔ سین.

37435ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۶۵: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۱۷۲ گ [ریو ۲: ۶۶۸].

شرح دیوان عرفی

گویا ازقطب الدین فارغ [عبدالله]. گزارش دشواریهای قصیده‌های اوست، که درفیض بار بانجام رسیده است. **آغاز:** شرح ستایش سخن افزای که روح معنی را درقالب حروف درآورده".

37436ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۲۸۴ pi/VI ۱۸۷۸: نستعلیق تازه، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۳۵].

شرح دیوان عرفی

ازلاله‌عوض رای متخلص به‌مسرت شاهجهانپوری ازنیمهٔ یکم سدهٔ سیزدهم. گزارش قصیده‌های اوست.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۵۳۷.

37437 ـ **آصفیه** ۲۳۰ قصاید: نوشتهٔ **۱۲۶۷** [ف. آصفیه ۴: ۵۱۴].

شرح دیوان عرفی

از وهبی افندی. به‌ترکی.

37438ـ **مدینه**، عارف حکمة ۲۳: تاریخ ونشانی دیگر یاد نشده.

شرح دیوان عرفی

متن ازعرفی شیرازی، گزارش قصیده‌های اوست ازناشناس.

37439ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۸۷۱،۷۸۱ قصا: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، ۶۴۲ ص ۱۵ س، آغاز افتاده، [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۵۹].

37440ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۷۸۱، ۸۷۱ قصاـ ل: شکستهٔ آغاز سدهٔ **۱۳**، آغاز افتاده، ۱۷۷ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۴۶۰].

شرح دیوان عرفی = مفتاح النکات

شرح دیوان حضرت علی

ازحسین فرزند اسماعیل، متخلص به‌حسینی زنده درنیمهٔ یکم سدهٔ دهم، که گذشته ازعرفان وادب از ستاره‌شناسی نیز بهره داشته‌است. گزارش گزیده‌ای از دیوان منسوب به‌او است وباگزارش حدیث ماالحقیقة منسوب به کمیل آغاز میگردد، آنگاه یك یاچند بیت از دیوان را آورده بترجمهٔ فارسی آن پرداخته ودر آن زمینه یك رباعی سروده وزیر عنوان اشراق بگزارش عرفانی آن بیت میپردازد.

آغاز: مامن دابة الاهو آخذ بناصیتها، ان ربی علی صراط مستقیم، الحمدلله الذی هدانا طریق مشاهدة ... رباعیه: پیدا ونهان و غایب وحاضر اوست ـ طغرای نشان مظهر وظاهر اوست.

37441ـ **تهران**، مجلس ۱۱۱۴: نستعلیق یار محمد سرندی، **۱۰۲۷**، ۱۰۱ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۳: ۴۹۵].

شرح دیوان حضرت علی

ازقاضی کمال الدین میرحسین میبدی، که یاد اودر «جام گیتی نما: ۷۶۷» گذشت. گزارشی است بر «دیوان» منسوب به‌حضرت علی بایك دیباچهٔ بزرگ مشهور به «فواتح» که نسخه‌های جداگانهٔ آن درص ۱۳۰۳ یادشده است، سپس به گزارش سروده‌ها پرداخته است. وخود گوید: نخست واژه‌ها را گزارش دهم وپس ازآن سروده را بی کم وکاست به‌نثر فارسی گردانم، سپس آنرا بیك رباعی فارسی درآورم ودرپایان داستانهایی مناسب و جز آن را آورم. در ۸۹۰ به‌انجام رسیده ودرتهران ۱۲۸۵ ولکهنو ۱۲۹۳ وبازتهران ۱۳۵۶ چاپ شده است. **آغاز** (فواتح): سپاس سعادت اساس

کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی

آغاز (گزارش): علم‌روشنتر ستاره‌ایست که‌در آسمان ماهیت انسانی‌تابد، و نازکتر غنچه.
بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۰۰ و۱۳: ۲۶۶ـ ف. مشار: ۱۰۲۰ ـ ف. دانشگاه ۲: ۱۱۶.

37442ـ **تهران**، مجلس۴۱۳: نستعلیق ونسخ **۸۹۰**، فواتح‌را نیزدارد، آغازبرابرنمونه زرین[ف. مجلس ۲: ۲۴۰].

37443ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۵۳۲ (۲۴۱۰ ف): نوشتهٔ **۹۲۴**، ۲۴۰ گ [آکیموشکین ۱: ۳۲۹].

37444ـ **قاهره**، دارالکتب۱۱۵ادب فارسی: نستعلین ۲۰شوال**۹۲۴**، بادیباچه، آغاز برابر نمونه، ۱۹۴ گ ۲۳ س [مخطوطات ۱: ۳۲۷].

37445ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۰۸: نسخ جاراللهٔ‌فرزندجارالله، ۱محرم**۹۵۹**[نسخه‌ها ۲: ۸۵].

37446ـ **تهران**، خانقاه‌نعمت اللهی ۳۸۲: نستعلیق داودفرزندحاجی، رمضان**۹۶۱** درکشمیر، فواتح است وگزارش دیوان، ۶۵۰ ص ۱۹ س [ف. دیباجی ۲: ۹۹].

37447ـ **تهران**، مجلس ۳۳۶۶/۸: نستعلیق ترکی**۹۶۲**، بخشی ازآنست(ص۲۴۷ـ ۲۶۹) [ف. مجلس۱۰: ۱۲۰۶].

37448ـ **قاهره**، دارالکتب ۸۲ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ ابراهیم فرزند سلیمان، **۹۶۹**، آغازبرابر نمونه، زرین، ۲۱۵ گ۲۱ س[مخطوطات ۱: ۳۲۸].

37449ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق دوشنبهٔ ۲۰ذیحجهٔ **۹۸۰** [رؤیت].

37450ـ **تبریز**، ملی ۳۸۳۲ (۸۶۷ ف): نسخ، ج۲/**۹۸۰**، آغازبرابرنمونه، ۳۹۲ گ۱۷ س[ف. سید یونسی ۲: ۸۷۸].

37451ـ **آصفیه**۶۷دیوان: نسخ**۹۸۰** از نسخهٔ نوشته‌شدهٔ ۸۹۰، ۳۰۲ گ ۱۹س[ف. آصفیه۱: ۵۹۱].

37452ـ **تهران**، دانشگاه۹۷: نستعلیق زیبای‌روزگارنگارنده، سدهٔ **۱۰**، باسه‌بیت‌افزودگی درپایان که گویابخامهٔ نگارنده‌است، ۲۴۱ گ۲۵ س[ف. دانشگاه۲: ۱۱۶].

37453ـ **همدان**، آرامگاه بوعلی: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین۳۰۷ گ ۹س [نسخه‌ها ۵: ۳۳۰].

37454ـ **تهران**، حقوق۸۳ب: نسخ‌سدهٔ **۱۰**، همراه با فواتح، بایادداشت ج ۹۶۳/۱ درفومن، ۳۳۰ گ.

37455ـ **تهران**، حقوق۱۷۱ج: نسخ سدهٔ**۱۰**، زرین، بافواتح، بایادداشت ۱۰۰۱و ۱۰۰۳، ۵۱۳ گ ۱۵س[ف. حقوق: ۱۴۹].

37456ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۸۷: سدهٔ**۱۰**، نسخه‌کامل ازفواتح تاپایان، ۳۳۷گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

37457ـ **تهران**، مجلس ۱۴۱خویی: نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، همراه با«فواتح» ۱۲۸ص ۱۷ س [ف. مجلس۷: ۱۵۶].

37458ـ **تهران**، مجلس۴۷۳۴: نسخ خوب محمدباقر فرزند محمدقاسم خراسانی، ج۲/**۱۰۰۵**، زرین، با«فواتح» ازروی‌نسخهٔ نوشتهٔ ع۸۹۱/۱۶، آغازبرابرنمونه[رؤیت].

37459ـ **تهران**، دانشگاه ۳۹۹۲: نستعلیق، سه‌شنبه۱۸ذیحجه **۱۰۴۳**، ۳۲۹گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۸۵].

37460ـ **تهران**، سپهسالار۲۷۹۹/۱۲ نوشتهٔ صفی‌فرزندمحمدظهیر، سوم‌شوال**۱۰۷۴** (ص۴۱ـ۱۲۷)، [ف. سپهسالار ۵: ۱۸۹].

37461ـ **مشهد**، رضوی ۶۵۹ ادبیات

(۴۸۳۸): نسخ محمدرضا فرزندنجم‌الدین، ۴ ذیقعدهٔ **۱۰۵۷** بادیباچه وسر آغاز بمانندنمونه زرین [ف.رضوی ۷:۶۰۸].

37462 ـ **تهران،** الهیات ۲۹۷ ج: نستعلیق ونسخ حاجی محمدفرزندکرم‌الله‌سیاف شوشتری، ۱۷ذیحجهٔ **۱۰۵۰** ، ۲۱۲ گ ۱۵س [ف.الهیات ۱:۸۳].

37463 ـ **تهران،** سپهسالار ۳۰۶۶: نسخ یکشنبه ع۲/**۱۰۸۰**، درپایان چند بیتی افزودگی دارد[ف. سپهسالار ۵:۱۸۹].

37464 ـ **بادلیان** ۲/P.S.۷۸: نوشتهٔ صفر **۱۰۸۰** دراجمیر. فیلم آن در دانشگاه ش ۹۹۶ هست [فیلمها: ۵۵۲].

37465 ـ **تهران،** ملی ۲۹۶ ف: نسخ ۲۶ ع۱/**۱۰۸۳**، همراه با «فواتح»، آغاز برابر نمونه، ۳۷۵ گ ۱۷ س [ملی ۱: ۲۹۰].

37466 ـ **تهران،** سپهسالار ۵۱۳۳: نسخ سدهٔ **۱۱**، زرین، فواتح را نیز دارد، ۳۱۱ گ ۲۱ س [ف.سپهسالار ۵:۱۸۸].

37467 ـ **تهران،** الهیات ۱۶ ج: نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده، ۱۰۸ گ ۱۹س [ف.الهیات ۱:۸۳].

37468 ـ **تهران،** دانشگاه ۴۵۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، همراه با «فواتح» آن، آغازو انجام افتاده، ۱۱۳ گ ۲۲س [ف.دانشگاه ۱۴: ۳۵۱۹].

37469 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۳۶۴۳/۲/۶۲۲: سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲:۲۹۱].

37470 ـ **تهران،** دانشگاه ۴۸۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، بخشی از آغاز کتاب است (۱پ-۶۹پ) [ف. دانشگاه ۱۴:۳۸۴۷].

37471 ـ **تهران،** فرهاد معتمد ۱۸۴: نسخ محمدکاظم فرزندمحمدشریف، سه‌شنبه ۲۴/۴/**۱۱۲۹** از آن: فرهاد میرزا بوده است [نسخه‌ها ۳:۱۸۸].

37472 ـ **تهران،** سپهسالار ۷۱۶۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، دیباچه وفواتح را دارد، ۳۶۱ گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۵:۱۸۹].

37473 ـ **تهران،** ملی ۲۱ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، همراه با «فواتح» آن، آغاز برابر نمونه، ۲۸۷ گ ۲۱س [ف.ملی ۱:۱۵].

37474 ـ **تهران،** مجلس ۴۱۴: نسخ **۱۲۲۱**، آغاز وانجام نونویس، ۲۱۸ گ ۲۱-۲۳ [ف. مجلس ۲:۲۴۱].

37475 ـ **تهران،** سپهسالار ۳۰۵۲: نسخ شنبهٔ ۲۸ ع ۲/**۱۲۳۵** بخواهش خواجه‌عبدالحسین مال‌میری، بافواتح، ۳۱۱ گ ۲۰س [ف.سپهسالار ۵: ۱۸۹].

37476 ـ **تهران،** سپهسالار ۸۰۹۰/۱: نسخ ۲۸ ج۲/**۱۲۴۸** (۲پ-۵۲ر) [ف.سپهسالار ۵: ۱۹۰].

37477 ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۳۰۷/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بی‌دیباچه، از پایان افتاده [نسخه‌ها ۲: ۱۱۰].

37478 ـ **تهران،** ملی ۱۲۰ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۳۲۳ گ ۱۷س [ف. ملی ۱:۱۱۳] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۰۵ هست [فیلمها ۱:۱۳۱].

37479 ـ **تهران،** ادبیات ۱۷۸ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [ف. ادبیات ۲:۲۵].

37480 ـ **تهران،** ملی ۱۰۱۱ف: نسخ ونستعلیق **۱۰۴۹**، کامل‌شدهٔ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، تنها فواتح آن است، ۳۸۳ گ ۱۹س [ف. ملی ۳:۱۲].

37481ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۹۱: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۶۵۸ص ۲۴ س [ف. دیباجی ۲: ۱۶۷].

37482ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم B ۱۸۴۳ (۵۳ ذیل): بی‌تاریخ، ۴۲۷ گ [ف. آکیموشکین۱: ۶۲۴].

37483ـ آصفیه ۵۱۱دیوان: نستعلیق عبدالنبی بهکری، ۱۳۳گ۲۱س[ف. آصفیه۱: ۵۹۱].

37484ـ قاهره، دارالکتب۱۰۹م‌ادب فارسی: نسخ، زرین، آغاز برابرفواتح آن است [مخطوطات۱: ۳۲۸].

شرح دیوان علی

ازیکی ازشاگردان نظام‌الدین عبدالحق، و بنام‌سر کارقاین وقهستان امیرعلاءالدین سیدعلی، نگارنده‌چندباردیوان رانزدهمان استادخوانده و ازاواجازۀ خواندن‌ونوشتن آنرا گرفته‌است، ودرآن ازشرح قاضی میرحسین‌میبدی بهره‌برده ورباعیهای اورا نیزآورده است و متن اوهمان «انوارالعقول» است‌ومناجات‌علی که‌سیدمرتضی به‌ترتیب‌تهجی گردآورده است[دیباچه] **آغاز:** الحمدلله‌العلی‌الکبیر المبین‌العالی‌والمتعالی... مجامع محامد وثنا وطوالع لوامع‌عزت‌وکبریا لایق استمرحضرت واجب‌الوجودی را.

37485ـ تهران، دانشگاه ۳۶۴۹: نستعلیق سدۀ۱۱ـ۱۲، متن‌نسخ، ۱۰۰گ۱۶س [ف. دانشگاه۱۲: ۲۶۵۲].

شرح دیوان حضرت علی

چند گزارش ناشناخته.

37486ـ تهران، مجلس۲۱۹۸: نسخ معرب سدۀ۹ـ۱۰ خطبه ندارد، ترجمۀ شوقی تبریزی نیست، گاهی مقطعات و گاهی مثنوی است بابحور گوناگون. ترجمه باسرخی زیرمتن، ۴۹۲ ص ۷س. **آغاز:** قال‌امیرالمؤمنین امام المتقین ـ گفت امیرالمؤمنان وپیشوای‌متقیان. [ف. مجلس۶: ۱۶۰].

37487ـ قاهره، دارالکتب ۱۱۷ادب فارسی طلعت: نسخ‌وترجمۀزیرنویس‌سرخ‌نوشتۀ شمس‌الدین‌محمدفرزندعلی‌علاءالدین‌استرآبادی ۹۰۸ [مخطوطات ۱: ۱۵۰].

37488ـ تهران، سلطنتی ۲۶۸۰(۷۵۳ ف): نسخ‌خوش ونستعلیق‌سدۀ۱۰، زرین، ۱۵۱ ص۱۲س. نخست‌یک‌بیت ویاچندبیت راآورده‌به نثرگزارش می‌کند، سپس دریک‌رباعی آنرابه نظم درمی‌آورد. آغاز: الناس‌من جهةالتمثال اکفاء.. حضرت‌امیرالمؤمنین(ع) میفرماید، جمعی که افرادحقیقت انسان‌اند، ازروی‌صورت یکسان‌اند.. رباعی: انسان که‌بصورت‌همه‌چون یکدگرند ـ باید که‌بچشم مهردرهم نگرند ـ نام پدر ومادرصوری‌بزنند[ف. دکتربیانی: ۶۱۵].

37489ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۷۶: نستعلیق زیبای سید محمد زمان فرزند تاج‌الدین‌محمودحسینی، ۷ع ۱/۱۰۴۷، زرین، ۲۸۰گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

37490ـ تهران، دانشگاه۱۲۴/۱۳: باتاریخ‌ع۱/۱۱۹۵دردفتر، ترجمۀسروده‌هایی‌ست ازآن[ف. دانشگاه ۲: ۲۳۴].

37491ـ تهران، دانشگاه ۴۴۱۱: نستعلیق ونسخ‌سدۀ۱۲، شرح‌وسپس برای‌هربیت یک‌رباعی. **آغاز:** انتخبت‌هذه‌الابیات‌من‌دیوان ... نفی‌نسب‌طینی‌واثبات‌حسب‌دینی.. ش‌میفرماید جمعی که افراد انسانند ازروی صورت‌یکسانند چه‌پدرایشان آدم‌است، ۷۱گ۱۹س[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۷۴].

37492ـ تهران، الهیات۱۹۳د: بخشی ازدیوان‌است‌نوشتۀ۱۲۵۸بازیرنویس‌فارسی آن،

(۹۳ر-۱۷۸ر) [ف- الهیات ۱: ۲۵۸].

37493- تهران، دانشگاه ۴۲۵۱: نسخ و نستعلیق سدۀ ۱۴، گزارشی است به نثر و نظم از یکی ازمتاخران، آغاز: قوله(ع) : الناس من جهة التمثال اه. انسان که بصورت همه چون یکدیگرند- باید که بعین مهر درهم نگرند، ۸۴ گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۲۲].

37494 - موزۀ بریتانیا ۷۲۷۰ Or: سدۀ ۱۱-۱۲ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۵].

شرح دیوان ناصر علی

ناصرعلی که یاد او در «دیوان: ۲۴۴۸» گذشت. گزارش از ایندارمان Indarman نگاشتۀ ۱۲۶۳. آغاز: از آنجا که شرح حمد ناظمی که صفحۀ پیشانی بادام چشمان .. محبت جاده‌ای.

37495 - پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۶۲ pi/VI ۸۵۶: نستعلیق میان‌سید علی، ۱۰ ج ۱۲۶۴/۱، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۸۲].

شرح رباعی ابو سعید ابی الخیر = حورائیه

در ص ۳۴۴۷ گذشت.

شرح رباعی بدخشی

از ملاشاه‌محمد بدخشی، که یاد او در «یوسف وزلیخا: ۳۳۴۳» گذشت.

37496- لنین گراد، اکادمی‌علوم ۱۰۳ C: در «کلیات» او بی‌تاریخ [ف. آکیموشکین ۱: ۴۵۷].

شرح رباعیات جامی

متن و گزارش از جامی، که ۳۲ نسخۀ آن در ص ۸۰۸ یاد شده است. واینک نسخه‌هایی دیگر:

37497 - استانبول، طوپقپوسرای H.۶۷۲/۱۵: در «کلیات» او نوشتۀ ۸۷۷-۸۹۵ [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۴].

37498- تبریز، ملی ۳۵۷۲/۸ (۸۷۲ ف): نستعلیق، ۹۰۲، آغاز برابر همان نمونه، ۳۲ گ ۱۷ س [ف. سیدیونسی ۲: ۸۸۳].

37499- استانبول، طوپقپوسرای R.۸۸۶/۴: در «کلیات» او نوشتۀ ۹۳۱ [ف. فهمی ادهم ۱: ۹۳۵].

37500- دهلی نو، ۵۰۴/۱۱ (۱۸۱): باتاریخ ۹۷۰ در «کلیات» او. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۵۹ هست [فیلمها: ۱۶۳].

37501- تهران، سلطنتی ۲۲۹۴ (۵۲۱ ف) : در «کلیات» او نوشتۀ ۹۸۳، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۶].

37502- استانبول، طوپقپوسرای B۸۸۷/۲۳: در «کلیات» او از سدۀ ۱۰.

37503- استانبول، طوپقپوسرای A.۱۵۸۵/۱۵: در «کلیات» او ازسدۀ ۱۰ [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۷].

37504- لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۸۷۱،۶۸ جا-۶-۲۹۷ سلوک: ش ۹ دفتری باتاریخ ۱۰۱۹-۱۰۵۹ [منظور احسن عباسی: ۱۴۶].

37505- تهران، مهدی بیانی ۲ مج: با تاریخ ۱۰۶۸ در دفتر که در بندر سورت نوشته شده است، درفهرست بنام (رسالۀ وجودیه) : الوجود ای بانضمامه) یادشده است [نسخه‌ها ۶: ۶۹۲].

37506- مشهد، رضوی ۷۹۱۱/۱۲ فهرست‌نشده: باتاریخ ۱۰۸۳ در دفتر (۷۷ر- ۸۹ر) آغاز برابر همان نمونه [رؤیت].

37507- موزۀ بریتانیا ۱۶۸۳۹/۱۰ Add: ازسدۀ ۱۷م، (گ ۹۰-۹۶)، آغاز برابر همان نمونه [ریو ۲: ۸۳۴].

37508ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۸۲۱/۲ Add: ازسدهٔ **۱۷**م (گ ۱۰۰ ـ ۱۱۳،) آغاز برابرهمان نمونه[ریو ۲ :۸۲۷].

37509 ـ لاهور، پبلك‌لائبریری ۶۸، ۸۷۱ جاـ ۲۹۷ مج: باتاریخ **۱۱۰۵** دردفتر (گ ۱۵۵ـ۱۶۴)ش۱۹دفتر[مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن عباسی۲ :۲۰] .

37510ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۹۷ pi/VI ۶۹۱ (۴۳۵ف): شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۲**، آغازبرابر نمونه .

37511 ـ مشهد ، رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴): در«کلیات » مؤرخ **۱۲۳۱** او [ف. رضوی ۷ :۶۷۰] .

37512ـ مشهد، رضوی۶ ۹۴۰فهرست نشده: نستعلیق شکسته‌آمیزسدهٔ **۱۴ـ۱۳**، آغاز برابرهمان نمونه، ۳۰گ[رؤیت].

37513ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۸۲۵ (۲۴۱۱ ف): بی‌تاریخ، (۴رـ۱۷پ و۳۴پ ـ ۴۰پ) [آکیموشکین۱ :۳۲۹].

شرح رباعیات خان

ازاحمدفرزندجلال‌الدین‌خواجگی‌کاسانی مخدوم‌اعظم. (مکررص۳۴۵۱)

37514 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۶۶۸ (۳۸۷۴ ف): درمجموعه گفتارهای‌او ازنظم ونثر نوشتهٔ **۱۰۹۵** ، (۱۶۶رـ..).

37515 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۸۱۸ (۳۸۷۲ف): در مجموعه گفتارهای او ازنظم ونثر نوشتهٔ **۱۲۳۶**، (۱۶۸ پ ـ..) [آکیموشکین۱ : ۱۴ـ۵۱۵] .

شرح رباعیات دوانی

متن و گزارش ازدوانی، که۱۳ نسخه‌ازآن درص ۱۰ـ۸۱۱ یادشده. اینك نسخه‌هایی‌دیگر:

37516ـمشهد، رضوی۷ /۷۹۱۱فهرست نشده‌باتاریخ**۱۰۸۳** دردفتر (۲۱پـ۳۹ر) آغاز برابرهمان‌نمونه [رؤیت].

37517ـموزهٔ بریتانیا۱۶۸۳۹/۱۱ Add: ازسدهٔ **۱۷** م ، همراه «شرح رباعیات» جامی وجزآن(گ۹۶ـ۱۱۲) آغازبرابرهمان نمونه [ریو۲ :۸۳۴].

37518ـلاهور، پنجاب‌پبلك لائبریری ۶، ۲۹۷ جلاـ۲۹۷ مج: با تاریخ **۱۱۰۵** در دفتر،ش ۲۰ دفتر(گ۱۶۴ـ۱۸۹)، آغازبرابر همان‌نمونه [منظور احسن عباسی۲ :۲۱].

شرح رباعیات‌محتشم = ماده‌تاریخ سازی

از احمد وقار، که‌یاد اودر«محاسن‌السنه: ۶۸۶» گذشت. گزارش شش رباعی‌محتشم‌کاشی است که یاد اودر «کلیات: ۱۸۹۲» گذشت . رباعیهادرماده تاریخ‌پادشاهی شاه اسماعیل دوم (۹۸۴)و گزارش‌رادر۱۱ مقدمه(فصل)ویك‌بیان ویك خاتمه ساخته است : فصل۱ـدرسر گذشت محتشم ونمونه‌ای از سروده‌های‌او۲ـسر گذشت شاه اسماعیل (۹۸۴ـ۹۸۵) ۳ـ معنی تاریخ و اشتقاق‌آن ۴ـ تواریخ معروف ومبدءهریك۵ـ مبدء تاریخ اسلام ۶ـفایدهٔ‌علم تاریخ۷ـتعریف شعر ۸ ـحروف مقطعه‌ومعجمه۹ـحروف‌تهجی وتطبیق‌آن بااعدادوقاعدهٔ‌استخراج‌عددازحروف ۱۰ ـایراد شش‌رباعی محتشم‌که ازهریك عدد ۹۸۴ بدست‌میآید ۱۱ ـ قاعدهٔ جذر گرفتن و افزایش وکاهش در اعداد و علم‌حساب. بیان‌در ذکر مقصود و گزارش شش رباعی . خاتمه در پوزش‌ازتأخیردرنگارش‌وقصیده‌ای‌درستایش‌فرهاد میرزا. درفصل‌یکم‌آمده: اکنون که سی‌او ندی‌از پادشاهی (فتحعلی شاه ۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰) می گذرد .

37519 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۴۴: نوشتهٔ رحمت‌فرزند وقار (نگارنده) شیرازی، **۱۲۹۶** برای فرهادمیرزا، آغاز درخطبه افتادگی دارد، ۹۸ص ۱۲س [ف. مجلس ۱۷: ۱۸۴] .

شرح رباعیات سحابی

متن ازسحابی استرآبادی، که درص ۲۸۳۳ یادشده است، گزارش ازعنایت‌الله بلگرامی، که در ۱۱۰۱ (۱۶۸۹م) به انجام رسانده است. **آغاز:** بعد، نموده میآید که چون بندهٔ درگاه سامی عنایت‌الله بلگرامی بیاوری طالع ورهبری بخت.

37520 ـ **داکا**، دانشگاه ۸۳ ـ ۸۱ DU (۳۴۹ف): شکسته، سدهٔ **۱۸** م، (۱۹پ ۷۵پ) [ف. حبیب‌الله ۱: ۳۷۷] .

شرح سبحة الابرار

متن ازجامی (بنگرید: سبحه: ۲۸۹۲). گزارش ازمحمد فرزندغلام محمد.

37521 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۱۸۶۵ (۲۴۳۳ف): نوشتهٔ **۱۲۵۱**، ۱۲۱گ [آکیموشکین ۱: ۳۳۲] .

شرح سکندر نامه ← شرح اسکندر نامه

شرح سیر العباد الی المعاد

سنایی، درص ۱۲۳۸ گذشت.

شرح شبستان نکات

متن ازفتاحی که درص ۱۶۳۷ یادشده، گزارش از محمد بهرام فرزند آخوند ملازاده، مشهور به ملازاده .

37222 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۵۹۸ (۲۴۴۱ ف): بی‌تاریخ، (۶۶ر ـ ۱۳۶ر) .

37523 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۹۵۳ (۲۴۴۲ ف): بی‌تاریخ، (۴۲ر ـ ۳۱۷پ) .

37524 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۵۸۲ (۲۴۴۳ ف): بی‌تاریخ، ۲۳۳ گ [آکیموشکین ۱: ۳۳۳] .

شرح شما

37525 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۵۸۲ (۲۴۴۳ف): بی‌تاریخ، ۲۳۳ گ [آکیموشکین ۱: ۳۳۳] .

شرح شرفنامه = شرح اسکندر نامه

درص ۳۴۵۳ گذشت.

شرح شعر حضرت شیخ عطار

ناشناخته .

37526 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۸۹۰ (۲۴۴۴ف): با تاریخ **۱۰۰۶** در دفتر، (۱۰۰پ ـ ۳۰۳ر)، [آکیموشکین ۱: ۳۳۴] .

شرح شعرهای همدانی

سروده‌هاییست بعربی از خواجه غلامعلی همدانی، سروده‌هاییست هزلی ودروزن و اعراب نادرست، گزارش کننده دردیباجه آنهارا مسخره کرده ودرکار خود ازآنهاخورده گرفته است. وچهارباب باید داشته باشد: ۱ـ ترکیب الفاظ ۲ـ اصطلاحات سراینده ۳ـ شرح معنی ظاهر ۴ـ تفسیر مفهوم باطنی. درآن ازشاه عباس یکم (۹۹۶ـ ۱۰۳۸) ودوم وشاه سلیمان (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) یاد شده است.

آغاز: ثمرهٔ طیبه شجرهٔ حمداله که طوطیان انجمن ملأاعلی را قوت نطق، و نغمه سرایان بستان عالم قدس .

37527 ـ **تهران**، ادبیات ۱۲۷/۵د :

نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، (۱۱۱پ–۱۱۸پ)، ناقص [ف. ادبیات۱: ۳۳۶].

شرح شواهد بهجة المرضیه

از سیوطی– نظام الدین اردبیلی، که ۴ نسخهٔ آن در ص ۲۰۶۱ گذشت، اینک نسخه‌ای دیگر:

37528 – **تبریز** ، ملی ۲۷۷۸/۳ (۸۸۱ف) : نسخ میرمحمد فرزند عبدالصمد فرزند عبدالجلیل، **۱۲۶۴**، آغاز برابر همان نمونه، ۳۹گ [ف. سیدیونسی۲: ۸۸۸].

شرح شواهد تجزیة الامصار

متن از وصاف الحضرة. گزارش بیتهای عربی آن است (بنگرید: حل مشکلات وصاف: ۳۴۴۷).

37529 – **تهران**، ادبیات ۱ ۲۰۱ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۲–۱۳**، اندازه رحلی [ف. ادبیات ۲: ۲۶].

شرح شواهد شرح قطر

متن از ابن هشام انصاری (۷۶۱–۸۰۸)، گزارش سروده‌های آن از محمدجعفر اصفهانی، **آغاز:** الحمدلله الذی لایصفه وصف، والصلاة.

37530 – **شیراز**، ملی فارس ۴۹۲/۵۱۵ ابن (۱۷۵–۵۷ش) : نستعلیق خود نگارنده، ع **۱۲۴۹/۱** ، ۸۷گ ۱۱س [ف. ملی ۱: ۱۵۳].

شرح شواهد شرح کافیه

از مصطفی فرزند محمد خویی ترک، در گزارش شواهد شرح کافیه ، ترکیب اشعار حروف مشبهة بالفعل در کتاب سیوطی وجامی وشرح قصر الندا وشواهد اشعار کتاب ضوء... **آغاز:** امن رسم دار مربع ومصیق.. معناه بالفارسیة نشان نهاد ومهر نهاد گندم را.

37531 – **یزد**، جامع کبیر ، وزیری ۵۱۱ (۴۳۲۷/۵): گویا بخامهٔ نگارنده ، **۱۲۴۶** ، (گ ۱۰۱–۱۲۵) ، همراه : سفرهٔ درویشان در تفسیر حمد ومعوذتین، جام جم در عرفان، جام سفالین عرفان، شرح عوامل جرجانی واین یکی بعربی، همه از همو ، رویهم ۱۲۵گ [ف. شیروانی۲: ۴۴۷].

شرح شواهد مطول = ترجمهٔ شواهد (ص ۲۱۳۱ و ۳۴۴۴)

شرح طغرا

37532 – **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۳۱۵: تاریخ یاد نشده ، ۲۶۰ ص [مخطوطات ، سرفراز علی: ۸۶].

شرح علوی = شرح اسکندرنامه

متن از نظامی گنجوی (ص ۲۶۳۳)، گزارش از علیمحمد فرزند فتح محمد جراح سانکرئی، که روزگارش شناخته نیست. گزارشی‌ست مفصل ، باتوضیحات: ادبی، دستوری، لغوی، فلسفی ، تاریخی، ستاره‌شناسی باگواه آوردن سروده‌هایی از دیگران. **آغاز:** حمدله . صلاة . خصوصاً علی افضلهم محمد وعلی وآل محمد و اصحاب محمد اجمعین آمین، اما بعد، میگوید علیمحمد بن فتح محمد جراح .

37533 – **پاکستان** ، گنج بخش ۸۹۰/۲۱۴: نستعلیق وشکستهٔ محمدحسن فرزند گلحسن فرزند حافظ محمد زمان ، ۲۰ رجب **۱۲۹۱**، تنها گزارش ۲۸ بیت آغاز آن است در ۵۵گ ۱۹س [ف. تسبیحی۱: ۲۶۷].

شرح عوامل المائة = ترجمهٔ شواهد عوامل

متن از ملامحسن قزوینی، از کتابهای درسی قرنها، ترجمه از عبدالرزاق فرزند داود، ضمن ترجمهٔ شواهد «عوامل» مثلها و سروده‌هایی به

فارسی آورده است. **آغاز:** الحمدلله عالم الغیوب وکاشف الکروب... امابعد، چنین گوید الراجی الی ربه الودود.

37534ـ **تهران،** ملی ۲/۱۰۰۳ ف: لطف‌الله فرزند محمد تقی، **۱۲۳۹** (ص ۶۳ـ ۸۱) [ف. ملی ۳:۳] .

شرح عوامل المائة

متن ازعبدالقاهر گرگانی (م ۴۷۱)، گزارش ازعبدالرحمان جامی (م ۸۹۸) [آکیموشکین].

37535ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم B ۲۷۳۵ (۲۵۳۵ ف) : بی‌تاریخ، ۵۹ گ.

37536ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم B ۲۳۰۳ (۲۵۳۶ ف) : بی‌تاریخ، (۷ رـ ۸ ر) .

37537ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم C ۲۸۰ (۲۵۳۷ ف) : بی‌تاریخ، (۱۳۴رـ ۱۵۶ر).

37538ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم C۲۹۲ (۲۵۳۸ف): بی‌تاریخ. (۸۹پـ ۹۰ر). [آکیموشکین ۱: ۳۴۰].

شرح عوامل المائة

متن ازعبدالقاهر گرگانی.

37539ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم A۹۱۲ (۲۴۷۵ ف): نوشتهٔ **۹۷۸**، (۳رـ ۲۴پ). [آکیموشکین ۱: ۳۳۶].

37540ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم A ۱۵۸۴ (۲۴۸۰ ف): نوشتهٔ **۹۷۹**، (۸پـ ۲۲ر) . [آکیموشکین ۱: ۳۳۷].

37541ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم B ۱۳۱۴ (۲۴۸۵ ف): نوشتهٔ **۱۰۹۱ـ۱۰۸۸** (۴۷پ ـ ۵۶پ).

37542ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم B ۲۶۷۷ (۲۴۹۸ ف): نوشتهٔ **۱۸۳۱**م، (۱۳پـ ۵۶ر) .

37543ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم B ۲۵۳۱ (۲۴۹۵ف) : باتاریخ **۱۸۸۲** م در دفتر، (۹۴رـ ۱۲۴ر) .

37544ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم ۲۳۸۳ B (۲۴۹۲ف) : نوشتهٔ **۱۲۳۰**، (۱رـ ۲۵پ) .

37545ـ **لنین گراد،** آکادمی علوم ۲۵۰۲ B(۲۴۸۲ف): نوشتهٔ **۱۲۴۶**، (۱۲۵رـ ۱۴۳پ).

37546ـ **لنین گراد،** آکادمی علوم B ۵۰۲(۲۴۸۱ف) : نوشتهٔ **۱۲۴۶**: (۱۰۹پ ۱۲۴پ) [آکیموشکین ۱: ۳۳۷] .

37547ـ **لنین گراد،** آکادمی علوم C۱۲۰۶ (۲۵۲۹ف): نوشتهٔ **۱۲۸۶**، (۱۱۱پـ ۱۴۶ر) .

37548ـ **لنین گراد،** آکادمی علوم C۱۸۰۳ (۲۵۳۳ف): نوشتهٔ **۱۳۰۶**، (۱۰۶پ ـ ۶۰پ) [آکیموشکین ۱: ۳۳۹].

37549ـ **لنین گراد،** آکادمی علوم C ۱۴۱۷ (۲۵۳۲ ف): بی‌تاریخ، (۱۲۱پـ ۱۳۵پ) .

37550ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم A ۷۷۴ (۲۴۷۴ ف) : بی‌تاریخ، (۱۱۲پـ ۱۲۷پ) .

37551ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم A۹۱۳ (۲۴۷۶ ف) : بی‌تاریخ، (۱۵۹ پـ ۱۹۷پ) .

37552ـ **لنین گراد،** آکادمی علوم A۱۱۹۸ (۲۴۷۷ ف): بی‌تاریخ، (۲۳پـ ۷۰پ) .

37553ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم

A ۱۲۲۸ (۲۴۸۸ف) : بی‌تاریخ ، (۱۰پ-۲۱پ) .

37554ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم A ۱۴۳۶(۲۴۸۹ ف): بی‌تاریخ،۶۵گ.

37555ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۵۰۲ (۲۴۸۳ ف) : بی‌تاریخ ، (۱۶۲ر-۱۸۰ر) .

37556 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۶۷۷ (۲۴۸۴ف) : بی‌تاریخ ، (۹۲ ر - ۹۶پ) .

37557 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B ۱۹۴۱ (۲۴۸۶ ف) : بی‌تاریخ ، (۷۲پ-۷۴پ) .

37558ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۱۹۵۲ (۲۴۸۷ ف) : بی‌تاریخ، (۲۰۵پ-۲۱۲پ) .

37559 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۱۹۷۴ (۲۴۸۸ ف): بی‌تاریخ ، (۹ پ - ۲۸پ) .

37560ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۰۸۳ (۲۴۸۹ف) : بی‌تاریخ ، (۹۸ ر-۱۳۱پ) .

37561 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۱۴۰ (۲۴۹۰ف): بی‌تاریخ ، (۱۱۴پ-۷ پ) .

37562 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۳۵۹ (۲۴۹۱ف) : بی‌تاریخ ، (۴۴پ - ۵۷پ) .

37563ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۲۴۳۹ (۲۴۹۳ ف): بی‌تاریخ، (۳۵ پ - ۱۱۰پ) .

37564 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۴۳۹ (۲۴۹۴ف): بی‌تاریخ ، (۱۱۳ ر - ۱۶۹پ) .

37565 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۵۵۶ (۲۴۹۶ ف) : بی‌تاریخ، (۴۹پ-۱۲۱پ) .

37566ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۶۰۴ (۲۴۹۷ف) : بی‌تاریخ ، (۵۸ پ-۸۴پ) .

37567ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B۲۷۳۵ (۲۴۹۹ ف): بی‌تاریخ،(۴پ-۶ر).

37568 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۷۳۵ (۲۵۰۰ ف) : بی‌تاریخ، (۱۱پ-۲۰ر) .

37566ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B۲۷۳۵ (۲۵۰۱ ف): بی‌تاریخ ، (۲۰پ - ۲۷ر) .

37570 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۷۳۵ (۲۵۰۲ ف) : بی‌تاریخ، (۲۷پ-۳۳ر) .

37571ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۷۳۵ (۲۵۰۳ ف) : بی‌تاریخ، (۳۳پ-۵۸پ) .

37572 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۸۹۸ (۲۵۰۴ ف) : (۱ر - ۱۴ر).

37573 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۸۹۸ (۲۵۰۵ ف) : (۱۴پ- ۴۹ر).

37574 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۳۵ (۲۵۰۶ف) : (۲پ-۶۷پ).

37575 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۷۸ (۲۵۰۷ ف) : (۱۱۷ر - ۱۴۰پ) .

37576ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۹۴ (۲۵۰۸ ف) : (۵۴پ -۸۹پ).

37577ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۹۵ (۲۵۰۹ ف) : (۲۰پ-۳۷پ).

37578ـ لنین‌گراد ، اکادمی علـوم B ۳۰۰۵ (۲۵۱۰ ف): (۱پ-۱۳ر) .

37579 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۰۱۶ (۲۵۱۱ ف):(۱پ ـ ۱۸ر).

37580 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۰۱۶ (۲۵۱۱ ف):(۲۰پ-۹۲ر).

37581ـ لنین‌گراد ، اکادمـی علوم B ۳۰۱۶ (۲۵۱۲ف): (۲۰پ-۹۲ر).

37582 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۳۰۲۰ (۲۵۱۴ ف) : (۱پ -۹۷ر).

37583 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۲۰۳ (۲۵۱۵ف) : (۹پ-۲۴پ).

37584 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۲۰۳ (۲۵۱۶ف) : (۲۵پ- ۷۲پ).

37585 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۳۴۰۳ (۲۵۱۷ ف) : ۲۳گ.

37586 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۴۵۱ (۲۵۱۸ ف): (۸پ-۵۸ر).

37587 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۳۴۵۲ (۲۵۱۹ ف) : (۹۸ر-۱۲۱پ).

37588 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۳۵۷۸ (۲۵۲۰ ف):(۱۷پ ـ ۴۰ر).

37589 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۶۳۶ (۲۵۲۱ ف): (۱۴۱پ-۱۵۲پ).

37590 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۳۶۹۶(۲۵۲۲ ف) : (۱۲۴پ-۱۷۱پ).

37591ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۳۷۳۹ (۲۵۲۳ ف): (۱۳پ-۱۶پ،۲۲ر-۲۵پ).

37592 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۸۸۹ (۲۵۲۴ف) : ۱۷گ.

37593 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۸۹۰ (۲۵۲۵ ف): ۴۵گ.

37594ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم۳۹۹۷ B (۲۵۲۶ف) : (۷۶پ ـ ۹۸ر) .

37595ـ لنین‌گراد ، اکادمی علـوم B ۴۰۱۴(۲۵۲۷ف): (۱پ-۱۲).

37596ـ لنین گراد، اکادمی عـلوم C ۱۲۵۰ (۲۵۳۱ ف) : (۹۱پ- ۱۰۱پ). [آکیموشکین۱: ۳۳۹-۳۳۶].

37597ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم۴۲۰۶ B(۲۵۲۸ف.):(۹۹پ۱۱۷پ).

37598ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم۱۲۳۸ C(۲۵۳۰ف):(۹۱پ-۲۶پ)همهٔ‌این ۵۰شماره بی‌تاریخ است.

شرح عوامل المائة

درص ۲۰۶۲-۲۰۶۵ گذشت.

شرح غزلی از حافظ

ازدوانی، (درهمه دیرمغان)، که ۷نسخهٔ آن‌درص۱۲۴۰ زیر دو عنوان یاد کرده‌ام . با توضیح اینکـه آن هفت نسخـه از 11628تا 11634 همه‌ازیک گزارش‌هستند.

اینک نسخه‌هایی‌دیگر.

37599ـ مشهد ، رضوی ۸۶۲۵/۱۰ فهرست‌نشده: نستعلیق شکسته آمیز سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه(۹۵ر-۱۰۵ر)، در نسخه‌نامی ازنگارنده نیست [رؤیت].

37600ـ مشهد، رضوی۷۲۲۳/۵ فهرست نشده: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱** ، (۵۱ر-۷۴ر)، آغاز: دیریست تابحکم [رؤیت] .

37601ـ لاهور، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۶۵، ۸۷۱ جلا-۲۹۷ مج: باتاریخ**۱۱۰۵** در دفتر، ش۲۱دفتر(گ۱۹۰-۱۹۸)، آغازبرابر نمونه [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن‌عباسی ۲: ۲۲].

37602ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۳۲/۳ Add: با تاریخ **۱۱۶۵-۱۱۷۴** دردفتر (گ ۲۴-۳۴) [ریو ۲: ۸۲۸].

شرح غزلی از حافظ

عبرت، درص ۱۲۴۰ گذشت.

شرح قران السعدین

متن از امیرخسرودهلوی، که‌درص ۳۰۳۴ یاد شده است. گزارش از نورمحمدالیاس‌مشرقی مدعو به‌نورالحق دهلوی. بسال ۱۰۱۴ = ۶ - ۱۶۰۵ م (چشم‌عیب ارزمیان بردارند. میشود شرح قران السعدین). **آغاز:** خطبهٔ کبریا و جلال مرپادشاهی را که پادشاهی اورا آغاز و بدایت نیست.

37603ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۱۸/۱۱۳: سعدالله‌فرزند سیدعبدالله، ۷ صفر **۱۰۷۰** (۱۶۵۹م)[ف.دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۴۲].

37604ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۲۷ A pi/VI ۲۱۹ : نستعلیق ۲۰ ع **۱۰۷۴/۲** [ف.عبدالله ۲: ۲۵۲].

37605ـ **داکا**، دانشگاه DU ۲۶۴ (۹۲ف) : شکسته آمیز، ۱۸ رجب **۱۰۹۷** (۱۶۸۶ م)، آغاز برابر نمونه، ۹۳ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۷۷].

37606ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۱۴ pi/VI ۱۱۲۱: شکسته آمیز ۲۹ ع **۱۱۲۶/۲**، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۲۵۲].

37607ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۲۶۴: صفر **۱۱۳۶** (۱۷۲۳ م) آغاز برابر نمونه، ۶۵ گ [ریو ۲: ۶۱۷].

37608ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق‌ف ۳۱۶: نوشتهٔ **۱۱۸۸**، ۱۴۴ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۶].

37609ـ **آصفیه** ۳۳۶ مثنوی: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصیفیه ۴: ۵۸۰].

37610ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۱۲: نوشتهٔ عوض‌رای مسرت، ۵ ج **۱۲۶۱/۱** (۱۸۴۵ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۳].

37611ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۱۴ pi/VI ۹۳۶: نستعلیق ۱۸ ج۲ **۱۲۶۹/۲** [ف. عبدالله ۲: ۲۵۳].

37612ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب F ۱۴ pi/VI ۲۵۸۲: بی‌تاریخ [ف.عبدالله ۲: ۲۵۳].

شرح قران السعدین

متن از امیرخسرو دهلوی، دو گزارش ناشناخته.

37613ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۱،۱۱ قر، نور(۳): نستعلیق‌ش۲ دفتری‌از سدهٔ **۱۲-۱۳**، انجام، افتاده، ۱۳۰ گ ۱۵س [منظور احسن‌عباسی ۱: ۵۷۲].

37614ـ **بنگال**، ایشیاتك ۷۸ منظوم (۵۹۸): شکسته، تاریخ‌یاد نشده[ف. بنگال: ۹۶].

شرح قران السعدین = نورالعیون

شرح قصیدهٔ ابن فارض

متن ازشرف‌الدین ابوحفص عمربن علی سعدی، قصیدهٔ عرفانی معروف به‌میمیهٔ خمریه: شربناعلی... گزارش‌ازمیرزاحسن‌انصاری‌جابری اصفهانی (م۱۳۷۶ق). **آغاز:** سبحانه من‌جمیل لاالوجة نقاب الاالنور ولالجماله الاالظهور.ای

گشته نهان زغایت پیدایی ـ عین همه عالمی زبس یکتایی.

37615ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۴۴: نستعلیق نگارنده، سه‌شنبه ۲۴ رجب **۱۳۰۹**، ۱۰۱ ص ۱۲ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۲۲].

شرح قصیدهٔ ابن فارض (میمیه) = شرح خمریه

از ابن فارض ـ جامی که ۵ نسخهٔ آن درص ۱۲۴۳ یادشده است. درآنجا دواشتباه از من رخ داده است: ۱ـ درعنوان بجای «شرح میمیهٔ ابن فارض» عنوان «شرح تائیه ابن فارض» یادشده ۲ـ درنسخهٔ 11666 بجای همراه «شرح تائیه» نادرست همراه «شرح خمریه» یادشده است. و اینك نسخه‌هایی دیگر از همان شرح خمریهٔ میمیه.

37616ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۱۵۲ (۳۲۶۷ ف): نوشتهٔ **۹۹۵**، (۱۱۶پ ـ ۱۱۸ر) [آکیموشکین ۱: ۴۲۳].

37617ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸ـ۹۰۲**. [ف. دکتر بیانی: ۲۷۹].

37618ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۹۴ (۵۲۱ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۲**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۶].

37619ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۴۳ (۵۱۹ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۹۴ ـ ۹۹۹**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۲].

37620ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۸۸۷/۲۰: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰**.

37621ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A.۱۵۸۵/۱۶: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۷ـ۲۳۶].

شرح قصیدهٔ ابن فارض = شرح قصیدهٔ تائیه = شرح نظم الدرر

متن ازهمان ابن فارض، گزارش ازصاین‌الدین ترکه که هفت نسخهٔ آن درص ۱۲۴۳ یاد شده است. اینك چند نسخهٔ دیگر:

37622ـ **تبریز**، ملی ۳۱۲۸: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست نگارنده شناخته نشده، ۷۱ گ ۱۹ س [ف. سیدیونسی ۱: ۲۶۱].

37623ـ **تبریز**، ملی ۲۸۰۵ (۸۹۷ ف): نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست از نگارنده نام برده نشده است، ۱۰۸ گ [ف. سیدیونسی ۲: ۹۰۱].

شرح قصیدهٔ ابن فارض (تائیه) = شرح نظم الدرر

ازهمان ابن فارض ـ جامی، که سه نسخهٔ آن در ص ۱۲۴۴ یادشده است. واینك چهار نسخهٔ دیگر:

37624ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸ـ۹۰۲** [ف. دکتر بیانی: ۲۷۹].

37625ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۹۴ (۵۲۱ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۲**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۶].

37626ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۰۱۷/۴ Or: همراه با شرح میمیهٔ او نوشتهٔ **۱۰۱۴** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

37627ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۳۲/۴ Add: باتاریخ **۱۱۶۵ـ۱۱۷۴** دردفتر (گ ۳۴ـ ۶۲) [ریو ۲: ۸۲۸].

شرح قصیدهٔ ابن فارض (خمریه)

متن ازهمان ابن فارض، گزارش ازقاضی مهدی

فرزند ملااسدالله، زنده در ۱۰۸۱. **آغاز:** احمدك یامن مثل نوره کمشکاة فیهامصباح الهدایه... پس مقارن این حال ومتعاقب این مقال.

37628ـ **تبریز**، ملی ۲۷۵۶ (۸۶۱ ف) : نستعلیق علی اصغروافی دیلمقانی، محرم **۱۲۸۲**، ۲۶گ ۱۲س [ف . سید یونسی ۲ : ۸۷۳] .

شرح قصیدهٔ اثیر اخسیکتی

درس ۱۲۴۴ گذشت.

شرح قصیدهٔ اسرار الحکمه

از ابوالعباس فضل لوکری، در بخشهای: منطق، طبیعی، ریاضی، الهی، علم اخلاق. در آغاز هر بند چند بیت رامی آورد سپس بـه گـزارش آن می پردازد . **آغاز:** بسمله . قال الشیخ الامـام ابوالعباس الفضل اللوکری (ره) سپاس وستایش مرایزد واجب الوجود. القسم الاول فی المنطقیات آیا شنیده قیاس وشناخته برهان ـ گرفته یاد مقالات منطق یونان.

37629ـ **تهران** ، مجلس ۵۱۳۸/۳: نستعلیق باتاریخ **۱۰۳۰** دردفتر (۵۴-۷۱) [رؤیت].

شرح قصیدهٔ بال مرصع

از جامی. با این سر آغاز: بال مرصع بسوخت مرغ ملمع بدن ـ اشك زلیخا بریخت یوسف گل پیرهن .

(بنگرید: حل مالاینحل: ۳۴۴۶).

37630ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای H.۷۰۰: ۲۹گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۵۹] .

شرح قصیدهٔ بانت سعاد

متن از کعب بن زهیر بعربی: بانت سعادفقلبی الیوم متبول ـ تیم اثرهالم یفدمکبول. درستایش پیامبر. گزارش ازمحمدسعید بصیری!

بنگرید: ذریعه ۱۴: ۵.

37631ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق ف۳۱۷: تاریخ یادنشده، ۶۴ص [مخطوطات، سرفرازعلی :۸۶].

شرح قصیدهٔ بانت سعاد

متن ازهمان کعب بن زهیر ، گزارش از نظام الدین فرزند محمد رستم فرزند عبدالله خجندی امنابادی. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد، عرضه میدارد مسکین نظام الدین بن محمد رستم... که این بی بضاعت بی استطاعت .

37632ـ **داکا** ، دانشگاه DU ۳۴۰ (۳۶۳ف) : نستعلین، ۲۵ صفر **۱۲۴۷** (۱۸۳۱ م) ، ۳۲ گ [ف. حبیب الله ۱: ۴۰۳] .

شرح قصیدهٔ بانت سعاد

همان قصیده، گزارش ناشناخته

37633ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۷۷ D (۲۵۸۰ف) : بی تاریخ، (۴۷ر-۵۵پ).

شرح قصیدهٔ بدءالامالی

متن از امام سراج الدین علی فرزند عثمان اوشی فرغانی حنفی، در گذشتهٔ ۵۷۵ ، در کلام و بویژه توحید ، بعربی، بسال ۵۶۹ سروده است: یقول العبد فی بدء الامالی ـ لتوحید بنظم کاللالی. گزارش ازشیخ محمدهاشم [به آنچنانکه درهامش نسخه آمده است].

آغاز: ملیك ملك، مولی الموالی ـ له وصف التکبروالتعالی . یعنی آن خدایی که پادشاه پادشاهان است وخداوند خداوندان است مراورا سزد صفت بزرگی .

بنگرید: کشف الظنون ۲ : ۱۳۴۹ (قصیدهٔ یقول العبد) ـ هدیة العارفین ۱ : ۷۰۰ (علی اوشی) .

37634ـ **داکا**، دانشگاه DU ۳۵۲ (۲۶۳ف) : نستعلیق وشکسته، سدهٔ **۱۹**م، ۳۷ گ[ف. حبیب‌الله ۱ :۲۵۳] .

شرح قصیدهٔ بدءالامالی

متن ازهمان اوشی‌فرغانی، گزارش بایداز یك‌صوفی‌افغانی‌بالهجهٔ‌پشتوباشدـ باشهرت آخوند در ویزه ننکرهاری، که‌نام اوعبدالکریم فرزند مخدومی‌بوده ، ودر پیشاور بروزگار اکبرشاه (۱۶۰۵-۱۵۵۶م) میـزیسته است . سپس آن گزارش به‌فارسی دری‌تحریرشده‌است.درپایان نسخه آمده است: تمام‌شدشرح امالی ازتقاریر مخدوم درویزه ننکرهاری قـدس‌الله‌سره‌العزیز که موافق است‌بحراللالی.. وچون ازین برین (ازبر؟) مضمون شرحی افتاده بود، امابعـضی نامناسب درآن‌مسطور بود اکنون از آن عدول نموده‌عبارت دیگر آوردم. **آغاز:** حمدله.صلاة ملیك‌مالك‌مولی‌الموالی‌ـله‌وصف‌التکبروالتعالی یعنی‌آن خدای که پادشاه پادشاهانست .

37635ـ **داکا** ، دانشگاه DU ۴۳۲ (۳۶۴ف): نستعلیق،۱۱ذیقعدهٔ**۱۲۵۴**(۱۸۳۸م) ، ۳۱ گ [ف.حبیب‌الله ۱ :۴۰۴].

شرح قصیدهٔ بدءالامالی

همان‌قصیدهٔ اوشی (م۵۷۵) .

37636ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۵۲۷ (۵۲ذیل): بی‌تاریخ، ۵۶ گ[آکیموشکین ۱ :۶۲۴] .

شرح قصیدهٔ بدءالامالی=

مصباح الجنان

شرح‌قصیدهٔ‌برده(الکواکب‌الدریه)

متن‌ازبوصیری محمد فرزند سعید(م۶۹۴ یا ۶۹۵)، گزارش‌ازعصام‌الدین‌ابراهیم‌عرابشاه اسفراینی، که یاداودر «شرح‌کبری : ۲ :۱۵۰۲» گذشت. قصیده‌ایست بنام «الکواکب‌الدریة فی مدح‌خیرالبریة»درستایش‌پیامبر. **آغاز:** بدانکه ناظم‌این‌قصیدهٔ‌سعیده که‌چشم‌بلاغت‌بلطافت‌او ندیده ودر براعت به‌اعلی‌العلیین‌رسیده‌ابوعبدالله‌مصری.

37637ـ **تهران**، ملك ۵۸۱۲/۱ : با تاریخ**۹۷۴** دردفتر (ص۹)، آشفته صحافی‌شده است[رؤیت].

شرح قصیدهٔ برده

متن ازبوصیری، گزارش از محمدافضل فرزند روزبهان مدعو به خواجه‌مولانا اصفهانی نگاشتهٔ ۹۲۱.(بنگرید ص:۳۴۸۴).

37638ـ **آصفیه** ۲۴۲۴قصیده: تاریخ‌یاد نشده درفهرست نام نگارنده محمد افضل آمده [ف. آصفیه ۴ :۵۱۴].

شرح قصیدهٔ برده = ترجمهٔ..

متن ازبوصیری. گزارش از عبدالرحمان جامی (م۸۹۸) ؟

37639 ـ**لنین‌گراد**،اکادمی‌علوم C۹۸۹ (۳۲۵۸ف): نوشتهٔ**۱۱۱۵**،(۱۰پ‌ـ۱۴ر).

37640 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۲۲۵۰ (۴۲۵۷ ف) : نوشتهٔ**۱۲۵۲**، (۷۲پ‌ـ۹۵پ) [آکیموشکن۱ :۴۲۱].

37641 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۷۹۷ (۳۲۵۹ف) : نوشتهٔ**۱۲۸۵**، (۱پ‌ـ۲۱پ) [آکیموشکین۱ :۴۲۲].

37642ـ **لنین‌گراد**، اکادمی عـلوم B۲۲۴۶ (۳۲۵۶ف) : نوشتهٔ **۱۲۹۴**،(۸پ‌ـ۳۲پ) [آکیموشکین ۱ :۴۲۱].

37643ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۲۴۲۵(۳۲۶۰ ف): بی‌تاریخ،(۳پ‌ـ۲۱پ) [آکیموشکین ۱: ۴۲۲] .

شرح قصيدهٔ برده

ازشرف‌الدين علی‌يزدی معمايی ،كه‌ياداو در «انگشت شماری: ۱۳۷» گذشت. بنام‌سلطان محمد بهادر، باعنوانهای: مفردات، تركيب، حاصل‌الفحوی . زيرعنوان مفردات واژه‌ها را گزارش كرده، سپس زيرعنوان تركيب آنها را تركيب وزيرعنوان حاصل الفحوی گزارشی متكلف‌عرفانی‌ازآن كرده‌وسروده‌هايی‌فارسی‌نيزدر ميانه‌آورده است،ودرآغاز كارهيجده‌تنبيه‌آورده است.درهنگام‌چاپ‌ذريعه۱۴: ۶ نه‌سطردرتوصيف اين گزارش نابجابدنبال «شرح قصيده» ازمير عبدالوهاب چاپ شده‌است. **آغاز:** پاكادانای توانا تبارك و تعالی‌كنه مقبولی از ناظمان در اوصاف‌حبيب‌واجب.

بنگريد: ذريعه۱۴: ۶.

37644ـ **تهران،** مجلس ۲۵۱خويی: نسخ تحريری**۸۰۸** . آغازبرابر نمونه،۲۸۴ ص۱۹ س[ف. مجلس ۷: ۴۱۲].

37645ـ **تهران،**مجلس ۴۲۰: نستعليق **۸۹۱** ، يك‌صفحه ازديباچه افتاده، ۱۱۵ گ۱۹ س[ف. مجلس۲: ۲۴۴] .

37646ـ **مشهد،** عبدالحميد مولوی‌ش ف ۴۵۱: نستعليق‌قطب‌الدين‌الحافظ‌فرزندعوض فرزند نحمال(؟) فرزند احمديزدی، پنجشنبه ۳ذيحجهٔ**۸۹۹** درشيراز، آغازبرابرنمونه ،در فهرست ازنگارنده نام‌برده‌نشده است [نسخه‌ها ۵: ۶۵] .

شرح قصيدهٔ برده

متن ازبوصيری، گزارش ازغضنفر فرزند جعفرحسينی. **آغاز:** موزون‌ترين كلامی‌كه در اركان‌بيت المعمور قصيدهٔ سخنوری ازو سالم است .

37647ـ **استانبول ،** طوپقپوسرای E.H ۱۰۶۱ : پيرامن‌سدهٔ**۱۱** ، آغاز برابر نمونه.[ف. فهمی‌ادهم۱: ۱۲۶].

37648ـ **داكا ،** دانشگاه DU ۴۲۸ (۱۵۴ ف): نستعليق ونسخ، سدهٔ**۱۷** م ، آغاز برابر نمونه،۸ گ[ف.حبيب‌الله۱: ۱۴۱].

37649ـ **لنين‌گراد ،** اكادمی علوم C۱۷۹۷ (۲۵۹۴ ف): نوشتهٔ **۱۲۷۹** ، (۲۵ پ-۱۶۱پ) .

37650ـ **لنين‌گراد،** اكادمی علوم B۲۲۴۶ (۲۵۹۰ف) : نوشتهٔ**۱۲۹۴**، (۵پ-۸پ) .

37651ـ **لنين‌گراد ،** اكادمی علوم C ۱۴۸۱ (۲۵۹۴ف) : بی‌تاريخ، (۱ پ - ۷۸پ) .

37652 ـ **لنين‌گراد ،** اكادمی‌علوم B ۱۹۷۸ (۲۵۸۴ ف) : بی‌تاريخ ، (۱پ - ۱۱۰پ) .

37653 ـ **لنين‌گراد،** اكادمی‌علوم A ۷۶۹ (۲۵۸۵ ف) : بی‌تاريخ ، (۸ پ - ۱۲پ) .

37654 ـ **لنين گراد ،** اكادمی‌علوم A ۱۴۷۱ (۲۵۸۶ ف): (۴۹ر-۵۱ر).

37655ـ **لنين گراد ،** اكادمی علوم B ۱۹۷۸ (۲۵۸۷ف) . (۱پ -۷پ).

37656ـ **لنين گراد ،** اكادمی علوم B ۲۰۷۸ (۲۵۸۸ ف) : (۷۸پ - ۸۱ر).

37657ـ **لنين‌گراد ،** اكادمی علوم B۲۱۱۹ (۲۵۸۹ ف): (۲۸۲پ-۲۸۷ر).

37658 ـ **لنين‌گراد،** اكادمی علوم B ۲۲۵۰ (۲۵۹۱ف) : (۵۸ر-۵۹پ).

37659ـ **لنين گراد ،** اكادمی علوم B ۲۸۲۹ (۲۵۹۲ف) : (۶۳ پ - ۶۴ پ)

[آکیموشکین ۱: ۴۵ ـ ۳۴۴] .

شرح قصیدهٔ برده

متن از همان بوصیری، گزارش از فریدفرزند فتح‌الله حسینی، مفتی شهر هرات.

37660ـ **آصفیه** ۲۲۰ قصیده : نوشته پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه ۴: ۵۱۴].

شرح قصیدهٔ برده

متن از بوصیری، گزارش از فضل‌الله فرزند روزبهان، که یاداور در «سلوك الملوك: ۱۶۳۴» گذشت (ویك نسخه آن نابجا در ص ۳۴۸۲ یاد شده‌است).

37661ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۱۱۴۳ (۲۵۹۵ ف): نوشتهٔ **۱۰۴۹**، (۱پ-۹۸ر) .

37662ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۳۲۶ (۲۵۹۶ ف) : بی‌تاریخ ، (۱ پ-۶۰پ) [آکیموشکین ۱: ۳۴۵].

شرح قصیدهٔ برده

متن از بوصیری، گزارش از محمد خبیصی کرمانی مشهور به‌شمس امام، اودو گزارش بر این قصیده دارد، واین‌یکی گزیده‌ایست از دیگری که بنام «فواید علائیه» در این بخش خواهد آمد .

37663 ـ **مشهد**، رضوی ۶۱ ادبیات: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف عزالدین محمد، گزیده‌ایست از گزارش دیگر او، ۱۱۶ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۳: ۱۷۷] .

37664ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۱۴۷۰ (۲۵۹۷ف): تاریخ یادنشده، (۲۳ر-۱۱۹پ) [آکیموشکین ۱: ۳۴۶].

شرح قصیدهٔ برده

از ملایوسف دشتبیاضی. به‌نثر و نظم. **آغاز:** امن تذکر جیران بذی سلم . . . زیاد کردن همسایگان ذی سلم است ـ که آب دیده بیامیختی بخون جنون ... ازعادت شعرا وفصحا وادبا و بلغاست که درمقام شکوه اززوزگار .

37665ـ **تهران**، دانشگاه ۲۷/۱۲۵۷ : با تاریخ **۱۰۸۵-۱۰۹۷** دردفتر (۹۹پ-۱۰۰پ) ، بخشی از آن‌ست.

شرح قصیدهٔ برده

متن از بوصیری، گزارش به نظم و به‌دو زبان پنجابی وفارسی متن ۱۶۶ بیت، فارسی آن ۱۶۴ و پنجابی آن پیرامن ۱۶۰ بیت‌است. **آغاز:** بنام خدای بخشاینده. امن تذکر جیران بذی‌سلم.. جان‌چت آون‌میری تائین ساتهی ذی‌سلم دی.. ای زیادصحبت یاران ـ اشك چشم آمیخته باخون روان .

37666ـ **پاکستان** ، گنج بخش ۲۶۳/۸۹۰ و ۲۹۰ : نسخ خوش یارمحمدعلی در متن عربی آن در ۱۲۳۱ ، و نستعلیق خوش محمدعلی فرزند شیرعلی در ترجمه‌ها **۱۲۴۲**، ۱۸ گ ۲۰ س [ف. تسبیحی ۱: ۲۷۳].

شرح قصیدهٔ برده

متن از بوصیری، چند گزارش ناشناخته.

37667ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۰۸۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، متن نسخ ، **آغاز:** حمدله . دانای توانا... که مقبولی از ناظمان دراوصاف حبیب واجب الترحیب او کوی اخلاص واختصاص است، ۱۲۰ گ ۸ س [ف. سپهسالار ۵ :۱۵۶]. باید ازشرف‌الدین علی یزدی باشد.

37668ـ **پاکستان**، گنج بخش ۸۹۰/۷ و ۲۹۰: تحریر، سدهٔ **۱۲**، **آغاز :** من تذکر جیران بذی‌سلم.. آیا ازیادکردن همسایگانی که‌ساکن‌اند درموضعی آن را ذی سلم‌علم است، آمیختی اشکی را که‌روان‌شد، ۸۶ گ ۱۳ س [ف. تسبیحی ۱: ۲۷۲] .

37669ـ **تهران**، ادبیات ۵ د : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گزارشی است با عنوانهای : اما اللغة، الاعراب بعربی، سپس عنوان : المعنی بفارسی. **آغاز:** امن تذکر جیران... اما اللغة فقوله: امن تذکر، الهمزة للاستفهام و من لتعلیل، ۱۰۴ گ ۱۹ س [ف. ادبیات ۱: ۳۲۹]. باید از شرف الدین علی یزدی باشد.

37670ـ **مشهد**، رضوی ۶۲ ادبیات : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف سید محمد زمان در ۱۰۲۴، نخست واژه‌های مفرده سپس ترکیب و آنگاه گزارش شده است، و بنام سلطان غیاث الدین محمد نگاشته شده است. **آغاز:** حمدله، ۷۳ گ ۲۳ س [ف. رضوی ۳ : ۱۷۷].

37671ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم B ۲۲۰۲ (۲۵۸۲ ف) : بی تاریخ، (۴۶ ر- ۵۴ پ) .

37672ـ **لنین گراد**، اکادمی عـلوم B۴۲۴۶ (۲۵۸۳ف): بی تاریخ، (۲پ-۷ر) [آکیموشکین ۱ :۳۴۴] .

شرح قصیدهٔ برده

درص ۲۷۲۴ گذشت.

شرح قصیدهٔ بستی

درص ۱۲۴۴ گذشت.

شرح قصیدهٔ حبسیه = شرح قصیدهٔ گبریه

شرح قصیدهٔ حمیری (عینیه)

متن از حمیری. گزارش ناشناخته **آغاز:** الحمدلله و سلام علی عباده .. شیخ فخرالدین صاحب مجمع البحرین در کتاب منـاقب نقل کرده است .

37673 ـ **تهران**، مجلس ۳۳۲۲ : در جنگ، بخامهٔ نسخ بهاءالدوله (ص ۲۹۶) [ف. مجلس ۱۰ :۱۰۲۲] .

شرح قصیدهٔ خمریه

متن از عبدالقادر گیلانی، شطحیات صوفیانه است: سقانی الحب کاسات الوصال. گزارش از فضل الله فرزند روزبهان که یاد اودر «سلوك الملوك : ۱۶۳۴» گذشت .

37674ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۱۴۵ (۲۵۹۸ف): نوشتهٔ **۱۲۹۹**، (۳۸پ- ۵۶پ) [آکیموشکین ۱ :۳۴۶].

شرح قصیدهٔ خمریه

متن از عبدالقادر گیلانی، همان قصیدهٔ عرفانی، گزارش از محمد فرزند ملاپیر محمد شیرازی.

37675ـ **لنین گراد**، اکادمی عـلوم B ۲۱۴۵ (۲۵۹۹ف): نوشتهٔ **۱۲۹۹**، (۵۷ر- ۱۰۷پ) [آکیموشکین ۱ :۳۴۶].

شرح قصیدهٔ خمریه

متن از عبدالقادر گیلانی، همان قصیدهٔ عرفانی. گزارش از محـمد غوث فرزنـد سید حسین قادری .

37676ـ **لنین گراد**، اکادمی عـلوم B۲۱۴۵ (۲۶۰۰ ف): نوشتهٔ **۱۱۹۹**، (۱۹پ- ۳۵ر) .

37677 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۱۴۵ (۲۶۰۱ف) : نوشتهٔ **۱۱۹۹**، (۱۱پ ۱۹پ) [آکیموشکین ۱ :۳۴۶] .

شرح قصیدهٔ خمریه

متن از عبدالقادر گیلانی: (سقانی الحب کاسات)، گزارش از ناشناس. نسخه‌ای دیگر از این گزارش درص ۱۲۴۵ یاد شده است.

37678ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۷،۴۲ قا : نستعلیق شکسته، تاریخ یاد نشده (۱پ-۱۳ر)، آغاز برابر همان نمونه [مخطوطات

فارسیه ، منظور احسن عباسی: ۸۶].

شرح قصیدهٔ دعبل (تائیه)=

ترجمهٔ قصیدهٔ ..

متن از دعبل خزاعی، با این سر آغاز: تجاوبن بالارنان والزفرات ـ نوائح عجـم اللفظ و النطقات. گزارش از محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۰) فرزند محمد تقی ، برای شاه سلطـان حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵) ، با دیباجه‌ای در سر گذشت دعبل و زنجیرهٔ روایت این قصیده، سپس سه فصل و یك خاتمه . در آن وعده داده که قصیدهٔ فرزدق و عینیهٔ حمیری را نیز بفارسی درآورد. **آغاز:** الحمدلله الذی اکرمنا بولاء سیدالمرسلین..این رساله عجاله را برمقدمه وسه فصل وخاتمه.

بنگرید: ذریعه۴: ۱۲۸ (ترجمه) و۱۴: ۱۱ (شرح...) .

37679ـ **تهران،** ملك ۲۱/۵۹۳: نسخ با تاریخ **۱۱۲۵** در دفتر (ص ۵۷۰ ـ ۶۱۲) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

37680ـ **مشهد،** رضوی ۱۲ ادبیات: نستعلیق ابوالحسن فرزند محمدحسین **۱۱۲۳**، ۳۴گ ۱۵س [ف . رضوی ۳: ۱۶۰] .

37681ـ **تهران** ، مجلس ۴۲۵۵/۴: نسخ با تاریخ **۱۲۲۳** در دفتر، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده، (۸۷پ-۱۰۳پ) [رؤیت].

37682ـ **تهران،** دانشگاه ۳۵۹۴/۶: نستعلیق محمد فرزند محمد باقر **۱۲۹۰-۱۲۹۲** (ص۲۹۷-۳۲۹) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۵] .

37683ـ **مشهد،** رضوی ۶۸۶ ادبیات (۴۸۵۳) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

شرح قصیدهٔ ربوبیه

از نخشبی، ضیاءالدین بدیوانی (م ۷۵۱ = ۱۳۵۰-۵۱م) . نگارندهٔ «طوطی نامه» و جز آن.

37684ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۸۱۷ (۲۶۰۳ . ف) : بی تاریخ، (۱۲۷پ-۱۴۷پ) .

37685ـ **لنین گراد،** اکادمـی علوم B۱۹۷۸ (۲۶۰۲ ف) : بی تاریخ، (۱۱۲پ-۱۳۵پ) [آکیموشکین ۱: ۳۴۶-۳۴۷] .

37686ـ **لنین گراد،** اکادمـی علوم B۳۲۱۰ (۵۴ ذیل) : بی تاریخ، (۱پ-۲۹پ) [آکیموشکین ۱ : ۶۲۵] .

شرح قصیدهٔ طنطرانیه

متن از معین الدین ابو نصر احمد بن عبدالرزاق طنطرانی در گذشتهٔ ۴۸۵ بعربی با سر آغاز : یا خلی البال قدبلبلت بالبلبال بال. گزارش از علی فرزند شبلی با عنوانهای : اللغة ، الاعراب ، الصنعة، المعنی . و شعرهای فارسی دارد این قصیده در نسخهٔ چاپ تبریز به رشیدوطواط نسبت داده شده است ولی درست نیست، چه این قصیده در ستایش خواجه نظام الملك وزیر کشته در ۴۸۵ است. **آغاز:** شکر وسپاس مر قادری را که ... مصطفی را... سرورصدرا صفیا. .. گردانید.. چنین گوید. .علی بن شبلی. . که چون دیدم قصیدهٔ غرای.. الملة والدین الطنطرانی. . بزبان پارسی حل کنم اگرچه اورا شرح کافیه وافیه بود... برسم خدمت شاهزاده . . زینالدولة والدین علاء للرفعة والیقین.

بنگرید : کشف الظنون ۲: ۱۳۴۰

37687ـ **تهران،** دانشگاه ۲۶۲۵/۱: نستعلیق احمد نامراد در **۹۵۳** (ص۱-۴۷) [ف. دانشگاه ۹: ۱۵۰۰] .

شرح قصیدهٔ سینیهٔ حیاذیه

گزارشی است از رهگذ معانی بیان و با تمثیل بسروده‌های فارسی. آغاز قصیده: اعوذ برب الناس من لوم آبس. (بنگرید : عبرت نامه در همین بخش). **آغاز:** ربنا آتنا من لدنك رحمه.. سطریست چند سودمند بمنزلت ترجمان قصیدهٔ وعظیهٔ سینیه‌راکه ازبحر طویل و قافیه متدارك است مشهو به‌عیاذیهٔ غیرعنادیه در اندرز.

37688 ـ **تهران**، سپهسالار۴/۷۵۳۳: نوشتهٔ محمدعلی کرمانشاهی، سدهٔ**۱۴**، (۱۸۸ر ـ ۲۰۳ر) [ف. سپهسالار۵: ۲۱۲].

شرح قصیدهٔ عبدالقادر = شرح قصیدهٔ خمریه

شرح قصیدهٔ عبدالقادر ـ شرح قصیدهٔ غوثیه

شرح قصیدهٔ «العروس»

متن ازخالد بن صفوان القناص. [سیدیونسی] با این سرآغاز : عوجاًعلی طلل بالقفص خلانی گزارش ازمحمد فرزندابوالقاسم فرزندحاجی ملااحمدفرزند ملاعلی فرزندملادولتعلی‌خویی، زنده در۱۲۶۷ . بایك‌مقدمهٔ کوتاه بعربی به گزارش قصیده‌میپردازد. **آغاز:** الحمدلله الذی معانی تجلیله فی‌مغانی‌النفوس عروس.

37689ـ **تبریز**، ملی۵/۲۶۰۰(۸۹۶ف) : نسخ‌نگارنده دراصفهان**۱۲۶۷**، ۲۵گ ۲۱ـ۲۲ س[ف. سیدیونسی۲: ۸۹۹].

شرح قصیدهٔ عطار

متن از عطار نیشابوری ، گزارشی‌ست عرفانی، ازناشناس.

37690ـ**لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۷۰۸ B (۲۵۷۹ ف): نوشتهٔ **۱۰۵۲**، (۱ر ـ۳۲ر) [آکیموشکین ۱ :۳۴۴].

شرح قصیدهٔ عقدالفرید فی علم التجوید

متن از محمد فرزند محمود سمرقندی (بنگرید: الملتقط من‌معانی‌حرزالامانی: ۱۱۹ ازهمو) . گزارش ازحسن‌فرزند شجاع فرزند حسن‌حافظ‌تونی(بنگرید: شرح‌القصیدةاللامیه: ۱۹۱ازهمو) .

37691 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۲۳۸۹ B (۲۶۰۴ف) : نوشتهٔ**۹۵۹**، (۸۳پ ـ ۱۱۶ر) .

37692ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۲۳۸۹ (۳۳۱۹ ف) با تاریخ**۹۵۹**دردفتر، (۱۱۷ پ ـ ۱۳۸ پ) [آکیموشکین ۱ : ۴۲۷] .

شرح قصیدهٔ عینیه

متن ازابوعلی، گزارش محمد صالح، که نسخه‌ای ازآن درص۸۱۴ یادشده است . اینك نسخه‌ای دیگر :

37693ـ **تهران**، سنا۲۲/۲۸۰ : نوشتهٔ رمضان**۱۱۸۴** ، درفهرست آمده: درآن‌ازمحمد صالح فرزندشاهرخ‌یاد شده وبنام‌اعتضادالسلطنه محمد نگاشته شده است [نسخه‌ها ۶ :۵۱۶].

شرح قصیدهٔ غوثیه

متن ازعبدالقادر گیلانی، که چند گزارش آن‌بنام «شرح‌قصیدهٔ عبدالقادر» درص ۱۲۴۵و «شرح‌قصیدهٔ خمریه»درص۳۴۸۵ گذشت.

نخست‌بیت عربی راآورده، سپس‌اول‌لفظ، دوم معنی، سوم مفهوم هر بیت‌را گزارش کرده است.

37694 ـ **پاکستان** ، گنج بخش ۱۵۷/۲۹۰: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، **آغاز:** افتاده:

اعتزال یك گوشه شده‌را گویند که از اهل سنت وجماعت گوشه شده‌اند، یعنی چون دیدار الله تعالی ببینند چنان در لذت مستغرق شوند که جمله نعمتهای بهشت را فراموش کنند، ۴۴ گ ۱۱ س [ف. اسبیجی ۱: ۲۷۶].

شرح قصیدهٔ فاخری رازی

متن از ابوالمفاخر فاخری، که یاد او در «حل مالاینحل: ۳۴۴۶» گذشت. در این گزارش نیز قصیده را از فخرالدین رازی پنداشته‌اند. **آغاز:** شرح قصیدهٔ فخرالدین رازی که در مدح امام معصوم گفته: بال مرصع بسوخت مرغ ملمع بدن.

37695 ـ **تهران**، ملك ۴۶۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «گنج المعانی» (۳۰ر - ۳۲ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

37696 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱/۸۳: نستعلیق محمد جعفر فرزند محمد باقر فرزند ابراهیم، شعبان **۱۳۰۳** در ممقان، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

شرح قصیدهٔ فخر القضاة

حکیم خفایی، در ص ۱۲۴۵ گذشت.

شرح قصیدهٔ فرزدق

از مصطفی فرزند محمد ترك خویی که یاد او در «شرح شواهد کافیه: ۳۴۷۵» گذشت. ناظر بر گزارش مجلسی [دانش پژوه] متن در ستایش حضرت حسین در ذریعه (۱۳: ۱۴) نه از این گزارش و نه از گزارش مجلسی نام برده نشده است، ولی از گزارش ملا محمد شفیع فرزند محمدعلی استرآبادی نوهٔ دختری مجلسی یاد شده است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعلنا من خیر الامة وصیرنا من المؤتمنین.

37697 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۵۳۴: نستعلیق محمد اسماعیل فرزند محمد نایینی، یکشنبه ۱۱ ع۲/**۱۲۸۵**، آغاز برابر نمونه، ۷۳ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۳۱].

شرح قصیدهٔ قوامی

37698 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۰۲۰/۲: در دفتر نوشتهٔ **۸۶۴** همراه «نزهة الابرار» [نسخه‌ها ۴: ۶۸۹].

شرح قصیدهٔ کبریه

از شمس الدین محمد فرزند جمال الدین احمد لاهیجانی، از سدهٔ یازدهم، گزارش قصیدهٔ «حبسیهٔ» خاقانی شیروانی است، بسال ۱۰۷۷. خود از این قصیده چنین یاد کرده است: این قصیده در السنه به قصیدهٔ کبریه سایر است. شارح قصیده را نفهمیده رد کرده است. [گلچین معانی]. **آغاز:** حمد وسپاس مر خالقی را که وجود انسان را مرآت هستی خویش گردانید.

37699 ـ **مشهد**، رضوی ۶۹۵ ادبیات (۴۸۵۷): نستعلیق خود نگارنده شعبان **۱۰۷۷**، ۱۱۰ گ ۱۳ س [ف. رضوی ۷: ۶۲۹].

شرح قصیدهٔ لامیه

متن از مهدی آتشی، در ستایش فریدون میرزا والی، و وصف بهار: شمال است این یا نسیمی معلل ـ مجرد نسیمی چو معلول اول. گزارش از میرزا احمد قراچه داغی، و در آن از منشآت آخوند ملا محمد و سروده‌هایی از خود و دیگران آورده و شیوا است [دانش پژوه]. **آغاز:** قربانت شوم. چندیست که کمر در خدمت بسته‌ام و در شاهراه زحمت نشسته.

37700 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۳۰۹۹: نسخ نزدیك **۱۲۴۸** (ص ۱-۳۱) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۵۰].

شرح قصیدهٔ مدحیه

شرح قصيدهٔ مدحيه

چكامه‌ايست درستايش حجة‌الاسلام ، شايد سيدمحمد باقرشفتى، در گذشتهٔ ۱۲۶۰ به‌تازى. وخود سراينده آنرا به‌فارسى گزارش كرده‌است. **آغاز:** الحمدلله البارى الرزاق، والصلاة والسلام على محمد وآله ذوى الارتقاء والاستباق.

37701 ـ **مشهد**، رضوى ۶۸۲ ادبيات (۴۸۶۰): نسخ و نستعليق على اكبر فرزند محمد كريم ساليانى گيلانى ۱۷ ع ۲/**۱۲۶۲**، ۱۹ گ [ف. رضوى ۷: ۶۲۰] .

شرح قصيدهٔ معجزات

قاضى اختيار، در ص ۱۲۴۵ گذشت.

شرح قصيدهٔ مناجات = ترجمهٔ

در ص ۲۷۲۶ و ۲۹۶۴. گذشت.

شرح قصيدهٔ مير فندرسكى

محسن گيلانى، در ص ۱۲۴۶ گذشت.

شرح قصيدهٔ يائيه

ميرفندرسكى، محمدصالح خلخالى ، كه ۱۶ نسخهٔ آن در ص ۱۲۴۵ ياد شده است، اينك نسخه‌هايى ديگر :

37702 ـ **يزد**، جامع كبير ، وزيرى ۲۱۵۰/۵ (۸۰۹): نسخ با تاريخ **۱۲۴۲–۱۲۶۶** در دفتر، [ف. شيروانى ۲: ۶۹۶]

37703 ـ **يزد** ، جامع كبير ، وزيرى ۲۹۷/۲ (۸۹۸): با تاريخ ع ۲/**۱۲۷۷** در دفتر، انجام افتاده ، ۱۶ گ [ف . شيروانى ۲ : ۷۴۳] .

37704 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهى ۵۳۹: نستعليق، ۹ ج ۲/**۱۲۹۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۷۲ ص ۱۲ س [ف . ديباجى ۲ ، ۱۹۲] .

37705 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهى ۵۳۸ : نسخ، بى‌تاريخ، ديباجه‌افتاده، **آغاز:** چرخ با اين اختران، ۲۳۰ ص ۱۵ س [ف . ديباجى ۲: ۱۹۲] .

شرح كريما = معين المبتدى

شرح كريما = حل تركيب كريما

شرح كليله و دمنه

متن از ابوالمعالى، گزارش شواهد و اخبار واشعار تازى آنست، براى ضياء الملك مكرم الدوله ملك الوزرا حسين فرزند محمد، در كرمان بسال ۶۶۱ ساخته شده است .

37706 ـ **لالااسماعيل** ۵۱۶ : نسخ و نستعليق محمد فرزند محمود فرزند محمد زنگى، اواخر ع ۱/**۷۰۷** ، ۸۵ گ ۱۲ س. فيلم آن در دانشگاه ش ۵۷۴ هست [فيلمها: ۱۳۳].

37707 ـ **گوتا** ۸۵ ف: تاريخ يادنشده، ۱۷۳ گ . فيلم آن در دانشگاه ش ۷۸۹ هست [فيلمها : ۱۳۲].

شرح گلستان

متن از سعدى، گزارش از احرارى، مير محمد نورالله ، در گذشتهٔ ۱۰۷۳ ، صدر صوبهٔ شاهجهان آباد بروزگار اورنگ‌زيب (۱۰۶۹–۱۱۱۸). گزارش حاشيه‌مانندست. **آغاز:** منت خدايرا عزوجل كه زبان گويا راپيشكار دل‌دانا ساخت. خلق الانسان وعلمه البيان.

37708 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۲۵۰/۱: نستعليق محمدحسين حسينى در ۲ ع ۱/**۱۰۹۸** براى ميرزا محمد برهان‌الله فرزند شاه ميرزا احمد (۱پ–۷۷ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۰] .

37709 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبريرى ۴۱ ، ۸۷۴ گل، نو: نستعليق **۱۲۳۳** ، آغاز برابر

نمونه، ۱۱۱ گ ۱۴س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۵۸].

37710 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۳۲۹: نستعلیق هندی، ۷ محرم سدهٔ **۱۳**، ۱۳۱ گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۶].

37711 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۰۷۹ (۲۶۱۲ف): بی‌تاریخ، (۶۱پ ـ ۱۳۹پ) [آکیموشکین ۱: ۳۴۸].

37712 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲ E ph/III/II ۱۸۸۰: نستعلیق، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۲۲۲].

شرح گلستان = شرح مشکلات گلستان

جنید، در ص ۱۹۲۹ گذشت.

شرح گلستان

از مولوی ریاض علی.

37713 ـ **بنگال**، ایشیاتک E ۱۶۰ (۱۰۳۶): همراه متن [ف. بنگال: ۵۸].

شرح گلستان

متن از سعدی، گزارش از سروری، مصطفی فرزند شعبان، که یاد او در «شرح بوستان ۳۴۵۴» گذشت. بنام سلطان مصطفی خان فرزند سلیمان قانونی عثمانی. به عربی. و از پایان نسخهٔ بانکیپور برمی‌آید که در پایان ع ۹۵۷/۲ بانجام رسیده است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعلنی من علماء ـ البیان والمعانی.

بنگرید: کشف الظنون ۲ (گلستان) ـ ذریعه ۱۴: ۳۹.

37714 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۲۲ ادب تیمور: بچند خامه، از آن میان نگارنده، اواخر ذیقعدهٔ **۹۶۱**، با یادداشتهایی از نگارنده در خرده‌گیری از گزارش ابن سیدی بر گلستان، ۱۵۸ گ ۱۵ س.

37715 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵ تصوف ترکی: بخامهٔ نگارنده، **۹۶۱**، ۲۳۷ گ ۱۹س.

37716 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۱ ادب فارسی طلعت: بخامهٔ نگارنده، ذیقعدهٔ **۹۶۱**، ۲۳۲ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱: ۴۴۳ـ۴۴۴].

37717 ـ **مکه**، مکتبة المکة المکرمة: نوشتهٔ **۹۶۱** [نسخه‌ها ۵: ۵۴۰].

37818 ـ **هند**، بانکیپور ۱۰۷: نستعلیق هند، **۹۶۱**، انجام: تم شرح گلستان فی آخر ربیع الآخر سنة (۹۵۷) فی بلدة اماسیه .. وتم کتابته فی اواخر ذی القعدة سنة احدی و ستین وتسعمایه. کتبه الشارح الفقیر سروری... ۲۷۸ گ ۱۹س [ف. عبدالمقتدر: ۱۵۴].

37719 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۷ ادب فارسی طلعت: نستعلیق **۹۸۳**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۳۴۴].

37720 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۱۰ (۹۰۴ ف): نسخ سدهٔ **۱۰**، گویا نگارنده، آغاز برابر نمونه، ۲۱۳ گ ۲۱س [سیدیونسی ۲: ۹۰۷].

37721 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶ تصوف ترکی: نوشتهٔ مصطفی فرزند محمد، **۱۰۰۷**، ۱۷۰ گ ۲۵ س [مخطوطات ۱: ۳۴۴].

37722 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۶۶ أدب تیمور: حسین فرزند علی فرزند حسن، ۲۰ شوال **۱۰۰۲** [مخطوطات ۱: ۳۴۴].

37723 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۶۹ ادب تیمور: نسخ محمد فرزند علی، ۲۰ محرم **۱۰۹۳** [مخطوطات ۱: ۳۴۴].

37724 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب K ph/III/۱۱ ۱۰۳۳: نستعلیق ۴ ج

۱۲۵۳/۲ آغاز برابر نمونه [ف .عبدالله۲ : ۲۲۰] .

37725ــ تبریز، ملی ۲۹۰۵ (۹۰۶ ف) : نستعلیق‌علی فرزندمحمد، ۱۲۷۲، آغاز برابرنمونه، ۱۸۴ گ ۱۷ س [ف.سیدیونسی ۹۰۸:۲] .

37726ــ قاهره، دارالکتب ۵۵ ادب ترکی قوله: بی‌تاریخ، ۲۴۰ گ۱۷س.

37727ــ قاهره، دارالکتب ۸۱ ادب فارسی: تاریخ یاد نشده ، ۲۲۸ گ ۲۳ س.

37728ــ قاهره، دارالکتب۳۸۹ادب تیمور: تاریخ‌یادنشده،۵۱۷ص۱۷س[مخطوطات ۴۴۳-۴۴۴:۱] .

شرح گلستان

محمدبن‌احمدخطیب سوادی، به عربی . **آغاز:** الحمدلله‌الذی خلق‌اللوح‌والقلم.

37729ــ قاهره، دارالکتب ۹۲ ادب فارسی: بی‌تاریخ، انجام افتاده، ۱۵۴ گ ۲۳س [ف. مخطوطات۱ :۳۴۸].

شرح گلستان

از ملاسودی بوسنوی ، در گذشتهٔ ۱۰۰۰ . چلبی آنرا از بهترین گزارشها میداند . به **ترکی. آغاز**: حضرت‌شیخ بسمله‌ذکر ندنصکره حدیث‌شریفه اقتداایدوب، حمدخدایی‌معناذکر ایلدی‌و بیوردی، منت‌خدایرا. **آغاز۲:** الحمدلله وسلام‌علی‌عباده‌الذین‌اصطفی خصوصاً علی‌رسوله المصطفی.وبعد، معلوم اوله‌که .. حضرت شیخ بسمله. **آغاز۳**: افتتاح ابواب‌کمالات .

بنگرید: کشف‌الظنون۲: ۱۵۰۴.

37730ــ قاهره، دارالکتب ۶۰ ادب ترکی قوله: نوشتهٔ شریف محمود فقیر، دوشنبه شوال ۱۰۵۰، آغاز برابر نمونهٔ۱، ۴۸۸ گ ۱۹ س[مخطوطات۱ :۳۴۵] .

37731ــ قاهره، دارالکتب۳۲۱ادب تیمور: نسخ، ۲۰ذیقعدهٔ ۱۰۵۲ ، آغاز برابر نمونهٔ۲ ، ۶۸۸ص۳۱ س .

37732 ــ قاهره ، دارالکتب ۴۴۲۵ س : نوشتهٔ احمدفرزند احمد ، ۱۰۸۱، آغاز نتوکل یاکریم الحلیم، ۱۰۰ گ ۳۰س.

37733ــ قاهره، دارالکتب۲۱۱ادب ترکی طلعت : محمودفرزند مصطفی، میانه‌های ع۱۱۶۸/۱ ، ۳۶۰گ ، آغازبرابر نمونهٔ۳، ۳۶۰ گ ۲۷ س.

37734ــ قاهره، دارالکتب۱۴۱ادب ترکی: نوشتهٔ مصطفی فرزندحسن ، ۱۲۲۰ ، ۲۱۲ گ۲۱س[مخطوطات۱ :۳۴۵] .

37735ــ قاهره، دارالکتب۱۴۲ادب ترکی: بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونهٔ۳، زرین ، ۱۶۷ گ۲۵ س .

37736ــ قاهره، دارالکتب۲۵۶ادب ترکی طلعت: بی‌تاریخ،۳۹۶ گ ۲۳س .

37737ــ قاهره، دارالکتب۱۶۹ادب ترکی طلعت: تعلیق‌زیبا، آغاز برابرنمونهٔ۱، ۳۳۱ گ ۳۱ س .

37738ــ قاهره، دارالکتب ۸۲ ادب فارسی: نسخ، بی‌تاریخ، انجام افتاده، ۱۲۸ گ ۲۲ س ،

37739ــ قاهره، دارالکتب۱۷تصوف ترکی: بی‌تاریخ، آغاز درخطبهٔدیباجه‌افتاده ، ۴۷۰ گ۲۳ س .

37740ــ قاهره، دارالکتب۳۸۸ادب تیمور: بی‌تاریخ، آغاز در دیباجه افتاده، ۴۷۲ گ ۲۴س .

37741ــ قاهره، دارالکتب۱۵۶ادب ترکی‌طلعت: عبدالرحیم، بی‌تاریخ، زرین، ۳۴۵ گ ۲۷س[مخطوطات۱ :۳۴۵] .

شرح گلستان

ازمصطفی‌شمعی(شمع‌الله) برزینی در گذشتهٔ ۱۰۰۰، بنام‌سلطان‌محمدعثمانی، به **ترکی** [ن. طرازی] . باید این‌شمعی‌همان باشدکه یاد او در«شرح بهارستان: ۲۴۵۵» گذشت. **آغاز:** سپاس‌بیپایان‌اول صانع بینظیره که گلستان جهان صنعی .

37742 **ـ قاهره**، دارالکتب۱۳ تصوف ترکی: نوشتهٔ محمودالجندی، **۹۹۹**، آغاز برابر نمونه، ۲۲۷ گ۱۷س.

37743 **ـ قاهره**، دارالکتب۸ادب ترکی طلعت: نسخ‌مسعود فرزندابراهیم،شوال**۱۰۴۸** زرین، ۱۷۸ گ ۲۳ س[مخطوطات۱: ۳۴۶ـ ۳۴۷] .

37744 **ـ تهران** ، دانشگاه ۵۴۲۴ : نسخ محمد فرزند ابراهیم فرزند حسن ، ۱۹ محرم **۱۱۴۱**، آغاز برابر نمونه ، ۱۳۹ گ [ف. دانشگاه۱۶: ۶] .

37745 **ـ قاهره**، دارالکتب۱۴ تصوف ترکی: بی‌تاریخ، ۲۸۴ گ۱۹س.

37746 **ـ قاهره**،دارالکتب۱۱ ۴۴۱س: بی‌تاریخ، ۲۹۷ گ ۱۹س.

37747 **ـ قاهره**، دارالکتب۲۳۲ ادب ترکی طلعت: بی‌تاریخ، زرین،۲۲۸ گ ۲۳س [مخطوطات۱: ۳۴۶ـ ۳۴۷].

شرح گلستان

علی‌زاده، سیدیعقوب فرزند علی در گذشتهٔ ۹۳۱. چلبی نقل میکند: علی‌زاده«شرح‌منیری» رابرداشته ودر آغاز وانجام آن‌نام خود رانهاده است. گزارشی‌است به**عربی** بامتن‌فارسی آمیخته، نگارنده ترکی خوب میدانسته و بسیاری از واژه‌ها را به‌ترکی ترجمه کرده است. **آغاز:**

الحمدلله علی‌ما اولینامن‌النعم‌ورزقنا... باب اول درسیرت‌پادشاهان. وهی‌عبارةعن‌الطریقةحمیدة کانت اوذمیمة .

بنگرید: ذریعه۱۴: ۳۸ـ کشف‌الظنون ۲: ۱۰۵۰۴ ـ ف. دانشگاه ۲: ۱۴۱.

37748 **ـ تهران،** مجلس۳۳۰۹: نستعلیق سدهٔ۱۰ ، اندکی ازشرح دیباچه و باب۸ افتاده **آغاز** : که‌طاعتش‌موجب‌قربت است، ۳۶۳ص۱۹ س[ف. مجلس۱۰: ۹۶۰]

37749 **ـ تهران** ، دانشگاه۲۳۰: نسخ سدهٔ **۱۰** ، آغاز افتاده : .. اول اردیبهشت‌ماه جلالی ـ بلبل گوینده برمنابرغضبان، مصحح، ۱۴۱ گ۱۹س [ف.دانشگاه ۲: ۱۴۱].

37750 **ـ موزهٔ بریتانیا** ، ۱۳۶۶ Or : نستعلیق سدهٔ**۱۶** م، ۱۵۹ گ [ریو ۲ : ۶۰۶] .

37751 **ـ تبریز،** ملی ۲۸۶۸ (۹۰۵ ف): نسخ، گویا نگارنده، آغازبرابر نمونه. ۱۲۹ گ ۲۱ س[ف .سید یونسی ۲: ۹۰۷].

شرح گلستان

از محمد عبدالـرسول قریشی هـاشمی ، (ز۱۰۷۳)، که‌یاد اودر«شرح بوستان: ۳۴۵۵» گذشت .

آغاز: سپس سپاس علیمی که علم آدم‌الاسما کلها، حرفی‌است ازتختهٔ تعلیم او.

بنگرید: ریو۲: ۶۰۴.

37752 **ـ پاکستان** ، دانشگاه پنجاب phIII/IIFG ۱۲۹۰/۱۷۹۹: نستعلیق ۹ رجب**۱۲۴۱**[ف.عبدالله۲: ۲۲۰].

شرح گلستان = بستان افروزجهان

ازکفوی‌حسین‌فرزندرستم‌حنفی، در گذشتهٔ ۱۰۱۰ . به **ترکی**. درمکه‌هنگامی که قضاوت آنجا را داشت، درشوال ۱۰۰۵ به‌انجام‌رسانده

دانشگاه تهران کتابخانه ادبیات

وچون پاکنویس نشده بود، ملاحسین فرزند کوزلجه‌رستم‌پاشامعروف به‌حسینی آنراپاکنویس کرده ودیباچه‌ای درسر گذشت نگارنده بر آن افزود و «بستان افروزجهان» نامید. **آغاز:** منت خدای‌را. تعدادمنت‌واظهارمنت‌ایتمك‌رب‌العزة

بنگرید: هدیة‌العارفین ۱ : ۳۲۱ ـ کشف‌ـ الظنون ۱ : ۱۵۰۴ ـ ف . دانشگاه ۲ : ۱۴۱ .

37753ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۴۰۵ س: سید مصطفی فرزند صالح در گذشتهٔ ۱۱۹۷ ، بی‌تاریخ، **آغاز:** حکایت، ازحکیمی‌پرسیدند که از شجاعت وسخاوت کدام بهتر.

37754ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۶ ادب ترکی‌طلعت: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، زرین، ۳۱۳ گ ۳۱ س [مخطوطات ۱ : ۳۴۷].

شرح گلستان

ازشیخ ولی‌محمد اکبرآبادی، که «مخزن الاسرار» را در گزارش «مثنوی معنوی» بسال ۱۱۴۰ آغاز کرده ودر ۱۱۴۹ به انجام رسانده است. **آغاز:** ثنایی که معبود مطلق را شاید در تصور هیچکس نیاید.

37755ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۱ ، ۸۷۴ گل، ولی: شکستهٔ همان روزگاران نگارنده، آغاز برابر نمونه ، ۱۳۵ گ ۲۱ س [منظور احسن‌عباسی ۱ : ۵۵۹].

شرح گلستان

دو نسخهٔ ناشناخته.

37756ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۱ ، ۸۷۴ گل ، لا: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳**، آغازافتاده: دم، یعنی بادی که‌ازدهان‌وبینی برمیآید مُمِدّ، بضم‌میم اول و کسر دوم و تشدید سوم مدد کننده، ۲۷۶ ص ۱۵ س ، [منظور احسن‌عباسی ۱ : ۵۵۷] .

37757ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۲/۳ : نستعلیق تاریخ‌یاد نشده، آغاز افتاده: قسم دوم درمرکبات معانی بعضی اقوال اکابر و حدیث نبوی (ص) بسمله... قوله‌تعالی اعملوا آل‌داود شکراً .. یعنی‌عمل بکنید ای ، [ف. سپهسالار ۵ : ۲۲۸] .

37758ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ قف ۳۱۸ : تاریخ‌یادنشده، ۸۰۴ ص [مخطوطات سرفراز علی: ۸۷] .

شرح گلستان

ناشناخته. **آغاز:** منت بی‌منتها باغبانی‌راسزد که باغچهٔ دل تنگ آدم درصحن گلستان علم الانسان مالم‌یعلم شکفاینده ... منت مرخدایرا ... منت بالکسر وتشدید نون سپاس کردن بر نعمت‌رسان بمقابلهٔ شاکر تضرع ولفظ.

37759ـ **هند**، بانکیپور ۱۰۹ : نستعلیق قاسم‌علیخان غازی‌پوری ، ۲۱ ذیحجهٔ **۱۲۶۰**، ۱۱۱ گ ۱۷ س [ف. عبدالمقتدر: ۱۵۶].

شرح گلستان

گزارش از ناشناس به **ترکی**.

37760ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۸ ترکیه مخطوطات ترکیه وفارسیه: نوشتهٔ اسماعیل قریمی کورلوی‌الاصل ، ع ۱/**۱۱۶۰** ، **آغاز:** باب سوم درفضیلت قناعت. قناعت‌مصدردر، ۴۶۲ گ ۲۱ س .

37761ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸ تصوف ترکی : نوشتهٔ احمد مشهور به‌حافظ القرآن ، **۱۲۳۸** ، ۲۹۰ گ ۲۵ س [مخطوطات ۱ : ۳۴۸] .

شرح گلستان

ناشناخته. به **عربی**.

37762ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۷۰ :

نستعلیق سدۀ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده، آمیخته بامتن مانند ۲۳۰ دانشگاه (نگاشتۀ علی‌زاده) وباا ندکی جدایی، **آغاز:** الشیاطین. اما آنچه فرمودی از زجرومنع مناسب سیرت ارباب عمت نیست .. حکایت یکی از پادشاهان پیشین، بمعنی پادشاهان متقدمین ... گفتم دون است و ناسپاس وسفله بضم السین بمعنی البخیل کذافی المشهور، ۲۰۳ گ ۱۵ س [ف.دانشگاه ۱۱:۲۴۷۸].

شرح گلستان = بهار یاران .

شرح گلستان = بهار عمر

شرح گلستان = خیابان

شرح گلستان = شکرستان

شرح گلستان = فرهنگ گلستان

شرح گلستان = فرهنگ واژه‌های...

درص ۱۹۴۶ گذشت.

شرح گلستان = نورستان

شرح گلشن راز

ازدوانی، شاید همان شرح بیتی «از گلشن راز : ۲ یا ۱۲۲۳ و ۳۴۵۷» او باشد.

37763_ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/۶۲۳۵ : نوشته پیرامن **۹۲۴** (۱۵۱۸ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲:۲۳۲].

شرح گلشن راز

از درویش محمد فرزند سفرشه، گویا از نیمۀ سدۀ یازدهم [منظور احسن عباسی] یا حافظ محمد فرزند صفر شیروانی [نصرالله طرازی] . نسخه‌ای از آن درص ۱۲۵۰ یاد شده است واینک نسخۀ دیگر :

37764_ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۵۸، ۸۷۱ گل، در: نستعلیق اوایل سدۀ **۱۳** ، آغاز برابر همان نسخۀ قاهره، که درص ۱۲۵۰ یاد شده ، انجام افتاده، ۵۳ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱:۴۳۳] .

شرح گلشن راز

چند گفتار ناشناخته .

37765_ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۹۳۶ (۲۶۱۵ ف): نوشتۀ **۱۲۳۹**، (۱ پ-۱۱۷) .

37766_ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۴۲۵ (۲۶۱۴ف) : نوشتۀ **۱۲۹۶**، ۱۰۵ گ [آکیموشکین ۱:۳۴۸] .

37767_ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۵۶۱ (۴۹۴۵) : نستعلیق سدۀ **۱۳** ، آغاز افتاده . انجام: شعر : صدق واخلاص است زاد راه تو، ۲۳۷ گ ۲۱ س [ف.شیروانی ۲:۴۷۹].

37768_ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۸۷۳ A (۲۶۱۳ ف) : بی‌تاریخ [آکیموشکین ۱: ۳۴۹] .

37769_ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴/۳۴۵۷/۴۳۴ : انجام افتاده [ف.دکتر محمد بشیر حسین ۲ :۲۳۳] .

شرح گلشن راز = حدیقة المعارف

شرح گلشن راز = گلزار دمساز

شرح گلشن راز = مفاتیح الاعجاز

شرح گلشن راز

درص ۱۲۴۸ تا ۱۲۵۳ گذشت .

شرح گل گشتی

متن از میر نجات، که درص ۳۰۸۲ یاد شده است. گزارش از سلامت الله کاشفی پس از ۱۲۳۲ نگاشته است. **آغاز:** خوشترین هوشی که در ندان مدهوش راهوش آرد ، خالقی ست .

37770ـ **داکا**، دانشگاه ۲۴۹ DU : (۱۳۵ ف) : نستعلیق گویا**۱۲۳۷** (۱۸۲۱م) ۵۲ گ [ف. حبیب‌الله : ۱۲۰] .

شرح گل گشتی

متن ازمیر نجات، که درس ۳۰۸۲ یادشده، گزارش ازن سنگود زخمی .

37771ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۳ق‌ف ۳۲۰: تاریخ‌یادنشده، ۱۱۵ص [مخطوطات سرفرازعلی:۸۷] .

شرح گل گشتی

متن ازمیر نجات، که درس ۳۰۸۲ یادشده گزارش از محمدغیاث‌الدین، بروش‌عرفانی‌در عشق، بسال۱۲۵۳ (۱۸۳۷م) نگاشته است .

37772ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۳۳۶۱/۳۵۷: نوشتهٔ**۱۲۵۵**(۱۸۳۹م) [ف . دکتر محمد بشیرحسین۲:۲۳۳].

37773ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۳۰۸۸/۸۳ : نوشتهٔ احمددین، ۱۸۵۷م (=**۱۲۷۴**) .

37774 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۳۶۶۰/۶۳۹: آغاز وانجام افتاده[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲ :۲۳۳] .

شرح لامیة‌العجم

متن قصیده‌ایست از طغرایی ، مؤیدالدین ابواسماعیل حسین فرزندعلی، در گذشتهٔ۵۱۴، بسال ۵۰۵ دربغداد در وصف حال خود و گله ازروزگار سروده است: اصالة‌الـرأی صائنتی عن‌الخطلـ وحلیة‌الفضل زانتنی‌لـدی العطل . گزارشهایی بسیاری دارد. ازآن میان نسخهٔ ناشناختهٔ زیرکه بفارسی‌است.

بنگرید:ذریعه۱۴:۴۳ ـ کشف‌الظنون۲: ۱۵۳۷ .

37775ـ **تهران**، دهخدا۹۱/۲: سدهٔ **۱۳-۱۴** ، **آغاز:** اصالة‌الرای صانتنی . . . الاصالة مصدر واصل‌هرشیئی ریشه‌واساس‌اوست، ناتمام [نسخه‌ها ۳ : ۴۳] ، منتقل شده بـه ـ دانشگاه.

شرح لغات و مصطلاحات آثار ظهوری=فرهنگ‌واژه‌هاواصطلاحات آثار ظهوری

ازعبدالرزاق فرزند محمد اسحاق‌حسینی سورتی، بسال۱۲۱۲ (۱۷۹۷م).

37776 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۳۴۱/۳۳۷ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲:۳۱۵] .

شرح مثنوی گلشنی

گلشنی بردعی، روشنی‌رومی‌درس۱۲۵۴ گذشت.

شرح مثنوی معنوی

ازملاایوب لاهوری یاخواجه ایوب‌پارسا، بسال ۱۱۲۰ بەانجام‌رسیده است : یافت شرح مثنوی مولوی ـ خلعت اتمام از لطف خدا ـ گشت تاریخش‌بگوش‌دل‌خرد ـ طرفهٔ‌شرح‌معنوی جانفزا. **آغاز:** حمدلایحصی وثنای نـامنتـها مرملکی راکه نی‌وجودعشق‌درخلوتکدهٔ‌وحدت نغمه‌سرای‌اسراراحدیت...اوست.

37777ـ **هند**، بانکیپور۸۱: نستعلیق هندی، ج۱/**۱۱۴۸**، آغازبرابر نمونه، ۴۸۸ گ ۱۹س [ف. عبدالمقتدر:۱۱۴] .

37778ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱J ppi/VI ۱۵۱۸ : نستعلیق‌محمدفرزند میرزا احمد، ۱۴شوال **۱۲۲۶** ، آغاز برابر نمونه ، همراه‌نی‌نامهٔ جامی [ف . عبدالله ۲ : ۲۰۵] .

37779 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۱۹ ppi VI/IK : نستعلیق ۲۰ ذیحجه **۱۲۶۵** و ۲۳ ع ۲ **۱۲۶۶** .

37780 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۵۷۵pi/VI ۹ WL : نستعلیق جان محمد، ۹ شعبان **۱۲۶۷** [ف. عبدالله ۲ : ۲۰۷].

37781 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب N ۹۴۲pi/VI ۹ : نستعلیق بی تاریخ و تازه [ف. عبدالله ۲ : ۲۰۶] .

شرح مثنوی معنوی

از بهلول برکی فرزند میرزا خان، که شرح دیوان صائب را بسال ۱۱۲۴ نگاشته است. و نیز از هموست: شرح دیوان ناصر علی، شرح دیوان غنی، شرح دیوان حافظ. **آغاز**: . . . که بعد از آنکه خدمت مولانای بالتماس چلبی حسام الدین که با لقاء غیب مطابق افتاده بود.

37782 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۳۵۰ pi/VI ۹ WD : نستعلیق بی تاریخ [ف. عبدالله ۲ : ۲۰۹] .

شرح مثنوی معنوی = سر گذشت مولوی

محمد شفیع عاملی در بخش تاریخ ــ سیر خواهد آمد.

شرح مثنوی معنوی

از مولانا عبدالعلی فرزند نظام الدین فرزند قطب الدین السما لوی . **آغاز** : (دفتر ۱) : الحمدلله اللذی استأثر فی حجاب غیبه . بشنو از نی چون . . . عارف سامی شیخ عبدالرحمان جامی قدس سره درشرح این میفرمایند که مراد از نی انسان کامل و مکمل است.

37783 ــ **هند**، بانکیپور ۸۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۹** ، ۳۷۷ گ [ف . عبدالمقتدر : ۱۲۰] .

37784 ــ **هند**، بانکیپور ۸۳ : نستعلیق ۵ رمضان **۱۲۶۶** ، در لکهنوی ، آغاز افتاده ، ۲۸۲ گ [ف. عبدالمقتدر: ۱۱۹].

37785 ــ **هند**، بانکیپور ۸۲ : نوشتهٔ ۱۶ شوال **۱۲۳۵**، ۳۹۱ گ ۲۰ س [ف. عبدالمقتدر: ۱۱۶] .

شرح مثنوی معنوی

از محمد نورالله احراری ، نگارندهٔ «شرح گلستان: ۳۴۸۹» **آغاز**: الحمدلله العلی الاعلی الوهاب الذی انزل علی عبده الکتاب.

37786 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۷۱ Add : نستعلیق ۱۵ محمد شاهی (**۱۷۳۱** م) ۳۲۸ گ (گ ۱ــ۱۷۶) سپس «حل مثنوی» افضل الله آبادی [ریو ۲ : ۵۹۲] .

37787 ــ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۵۲ ، ۸۷۱ مث ، میر : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، ۲۴۱ گ ۱۷ س [منظور احسن عباسی ۱ : ۴۲۳] .

37788 ــ **بنگال**، ایشیاتك ۷۹ منظوم (۵۷۰) : نستعلیق، انجام افتاده .

37789 ــ **بنگال** ، ایشیاتك ۸۰ منظوم (۴۸۴) : تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۶] .

شرح مثنوی معنوی

گویا از خاکسار، سیدشکر الله خان خوافی هندوستانی (م ۱۱۰۸) ، درحل برخی مشکلات ابیات آن. [فرهنگ سخنوران: ۱۸۲]. **آغاز**: الحمدلله العظیم العلی عن احاطة .

(بنگرید : ایوانف ش ۲۱۱ ص ۱۶۷ ASBC) .

37790ـ **داکا**، دانشگاه DU۱۱۵(۸۱ ف) : نستعلیق، احمدیار، **۱۲۲۷** (۱۸۱۲م) ، ۱۱۶ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۶۸].

37791 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱ ppi/VI ۱۵۲۰: نستعلیق داراب بك بلوچ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه . [ف.عبدالله ۲: ۲۰۴] .

شرح مثنوی معنوی

از نظام‌الدین محمود حسینی شیرازی ، متخلص به‌داعی، که‌یاداور«خیر الزاد:۱۱۴۲» گذشت. **آغاز:** حمدله ، صلاة . امابعد، این ناگزیر بیست معنوی بر مواردمثنوی که‌ازقلم‌داعی رقم می‌نماید .

37792ـ **هند**، بانکیپور۷۳: نستعلیق ۲۳ رمضان، **۱۲۰۸**، ۱۰۹ گ[ف.عبدالمقتدر: ۱۰۲] .

37793ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۵۲، ۸۷۱ مث ، دا: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳**، آغازبمانند نمونه با کمی‌جدایی ، ۲۷۱ گ [منظور احسن عباسی ۲ :۹۲].

شرح مثنوی معنوی

ازمصطفی‌سروری‌ترك، که دونخسهٔ آن‌درص ۱۲۵۵ گذشت . واینك نسخه‌هایی‌دیگر:

37794 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۲۴۲ : فضل‌الله تبریزی، **۹۲۶**، ۳۵۰ گ ۲۵س[ف. فهمی ادهم ۱ :۱۸۳] .

37795ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۱۳۶۱ : نوشتهٔ **۹۴۹**، ۴۳۹ گ ۲۵س[ف. فهمی ادهم ۱ :۱۸۳] .

37796ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۳۶۱ : نوشتهٔ **۱۰۰۸** ، ۳۹۸ گ ۲۷ س.

37797 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۱۳۶۱ : مصطفی‌فرزند محمد ، **۱۰۱۱** ، ۳۶۹ گ ۲۵ س .

37798 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۴۵۴ : سدهٔ **۱۱**، ۱۵۲ گ ۲۹س [ف.فهمی ادهم ۱ :۱۸۴ـ۱۸۳] .

شرح مثنوی معنوی

از محمد نعیم .

37799ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۷۰: نستعلیق **۱۱۰۴**(۱۶۹۲م)، ۱۴۱ گ. انجام آن: تمام‌شد مسودهٔ‌چند ابیات مثنوی مولوی‌ازدست امیدوار کرم کریم فقیرحقیر محمدنعیم[ریو ۲: ۵۹۱] .

شرح مثنوی معنوی

از مولانا سلطان نظام‌الدین اولیا؟.

37800ـ **بنگال**، ایشیاتك ۸۱ منظوم (۸۳۰) : نستعلیق، انجام افتاده [ف .بنگال: ۹۶] .

شرح مثنوی معنوی

چند نسخهٔ ناشناخته.

37801 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۳۲۹۲ (۲۶۱۷ ف): نوشتهٔ **۸۳۳**،(۱۵۵ پ‌ـ۱۷۱ر) [آکیموشکین ۱ : ۳۴۹] .

37802ـ **داکا**، دانشگاه HR۱۰(۸۲ ف) : نستعلیق سدهٔ**۱۸**م، درفهرست آمده: شاید مکاشفات رضوی باشد، ۱۷۵ گ[ف .حبیب‌الله ۱: ۶۹] .

37803ـ**هند**، بانکیپور ۸۰: نیم‌شکسته، عقیق‌الله ، ۲۹ محرم **۱۰۷۷**. آغازافتاده :هوـ الغالبون ـ بعدهذانموده می آید که‌چون‌سعادت ابدی ودولت سرمدی‌نامزد این‌خاکپای، ۱۴۶ گ ۱۳ س[ف . عبدالمقتدرمولوی: ۱۱۴].

شرح مثنوی = اسرار مثنوی

شرح مثنوی = ترجمهٔ اتابکید

شرح مثنوی = جواهر الاسرار

شرح مثنوی = جواهر مولوی

شرح مثنوی = حل مثنوی

شرح مثنوی = درمکنون

شرح مثنوی = فتوحات المعنوی

شرح مثنوی = کاشف الاسرار

شرح مثنوی = کشف اسرار معنوی

شرح مثنوی = لطایف اللغات

شرح مثنوی = لطایف معنوی

شرح مثنوی = مخزن الاسرار

شرح مثنوی = مغنی

شرح مثنوی = مفتاح المعانی

شرح مثنوی = مکاشفات رضوی

شرح مثنوی = منتخب قادری

شرح محمود و ایاز

متن از زلالی خوانساری، که یاد آن در ص ۳۱۷۷ گذشت. گزارش از سید محمد صادق علی متخلص به غالب، زنده در لکهنو ۱۲۹۰ .

37804ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۷۹ ، ۸۷۱ زلا، صا: نستعلیق مولا بخش ۲۹ مارج **۱۸۹۵**م، ۴۹۰ گ ۱۳ س [منظور احسن عباسی ۱: ۴۶۶] .

شرح مخزن الاسرار

متن از نظامی، گزارش از ابراهیم تتوی که دو نسخهٔ آن در ص ۱۲۵۶ یاد شده است. اینک سه نسخهٔ دیگر :

37805ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب C ۱۰۷ pi/VI ۲۸۵۶: شکستهٔ سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر همان نمونه [ف . عبـدالله ۲ : ۱۶۶] .

37806ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۵ Api/VI ۲۰۹: شکسته آمیز ۱۶ ذیقعدهٔ **۱۲۰۱**، آغاز برابر همان نمونه [ف. عبدالله ۲: ۱۶۵] .

37807ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۴۵، ۸۷۱ـ مخز، ابرا: نستعلیق ۶ صفر **۱۱۲۳**

آغاز: حمد بیحد وشکر بیعد مر خدایی راسزد که سینهٔ بی کینهٔ انسان را مخزن اسرار و مطلع انوار ساخت ، ۲۵۱ گ، ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۳۰۱] .

شرح مخزن الاسرار

از گنجوی، جونپوری در ص ۱۲۵۶ گذشت .

شرح مخزن الاسرار

متن از گنجوی، گزارش از عبدالحمید برادر قاضی رفیع الدین .

37808 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۳۳ (۲۶۱۹ ف) : نوشتهٔ **۹۱۷**، (۲پ- ۱۴۷ر) [آکیموشکین ۱: ۳۵۰].

شرح مخزن الاسرار

گنجوی، عبرت دماوندی، در ص ۱۲۵۶ گذشت .

شرح مخزن الاسرار

متن از نظامی، گزارش از محمد بلخی که سه نسخهٔ آن در ص ۱۲۵۷ یاد شده است. اینک چهار نسخهٔ دیگر :

37809 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۳)
Or ۲۹۳۴ : سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابرهمان نمونه درفهرست نگاشتهٔ ۱۰۹۱ یاد شده ، ۱۳۳ گ [ذیل ریو:۱۵۷] .

37810 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۴۹ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م آغاز برابرهمان نمونه، ۲۲۷ گ [ریو۲:۵۷۳].

37811ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۱۰۷ piVI ۸۴۴ (۲۴۸) : نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابرهمان نمونه[ف . عبدالله ۲:۱۶۴] .

37812ـ **بنگال**، ایشیاتك ۸۲ منظوم (۸۲۹) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال: ۹۶] .

شرح مخزن الاسرار

متن ازنظامی ، گزارش ازناشناس.

37813 ـ **پاکستان** ، ۸۹۰/۲۴۰ : نستعلیق ، فیض بخش، برای میان نادرعلی، سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده، ۲۲۰ گ۱۶س[ف. تسبیحی ۱:۲۸۲].

شرح مدخل منظوم

برای متن بنگرید به مدخل منظوم:۳۱۹۲ گزارش ازحبیب‌الله ، که۶نسخهٔ آن درص۳۲۰ یاد شده است . اینك نسخه‌هایی دیگر:

37814ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۱۰۰۵ (۲۶۲۰ف): نوشتهٔ**۹۲۷**،(ص۷۵-۱۶۸)[آکیموشکین ۱: ۳۵۰] .

37815ـ **مشهد**، فرهنگ وهنر ، الف ۴۹ : نوشتهٔ**۱۰۶۹**، آغاز برابرهمان نمونه، در فهرست متن ازخواجه‌دانسته‌شده، ۱۸۴ص۱۴س [ف. کتب خطی :۷۳].

37816ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۵مج : با تاریخ **۱۱۳۲** ـ **۱۱۳۴**، خطبه راندارد [رؤیت] .

شرح مرغوب القلوب

متن ازشمس تبریزی که‌درص۳۱۹۷ گذشت. ونسخه‌ای ازگزارش آن‌درص ۱۲۵۷ یاد شده است .

شرح مستزاد مولانا

آغاز: حمد بیحد خداوند ذی الجلال را که جمال مطلق او درمرایای ذرات وجود هویدا.

37817ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای M.R.۲۲۸/۲ : دردفتری نوشتهٔ**۱۰۸۶** [ف. فهمی ادهم ۱:۳۲۲] .

شرح مقدمة الصلاة = شرح نام حق

متن ازشرف‌الدین بخاری، که بنام «فقه منظوم : ۳۰۲۹ » یاد شده است . گزارش از اختیارالدین فرزند غیاث الدین حسینی . فقه حنفی است.

37818 ـ**لنین گراد**، اکادمی علوم۸۶۵ A (۲۶۲۴ ف) : نوشتهٔ **۱۰۲۷**، ۴۱ گ. در فهرست بنام **شرح مقدمه الصلاة** است [آکیموشکین ۱: ۳۵۰] .

37819 ـ **آصفیه** ۹۱۴ : پیرامن **۱۳۰۰** .درفهرست بنام**شرح نام حق** است،[ف. آصفیه۴:۴۴۸] .

شرح مناجات = ترجمهٔ مناجات

درص۲۷۲۶ گذشت .

شرح منشآت ابوالفضل

متن ازشیخ ابوالفضل علامی نگارندهٔ «مکاتبات علامی» وجز آن. گزارش ازخیرالله احمد.

37820ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری

۹، ۸۷۶ ابو، خیر: نستعلیق ۱۰ رجب **۱۲۵۲** گزارش دو دفتر دوم آنست، **آغاز:** قوله عرضه داشت. عرض، بفقح آشکارا کردن و عرضه نمودن، ۹۱ گ [منظور احسن عباسی ۱ : ۵۸۷].

شرح نامه حق = شرح

مقدمة الصلاة.

شرح نامهٔ نامی

متن از لطفعلی دانش تبریزی، که در بخش ادبیات نثری خواهد آمد. گزارش از افضل الدین یزدا نبخش.

37821 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۳۴/۱۰: سدهٔ **۱۳** (ص ۳۳۷-۳۶۵) همراه «نامهٔ نامی» و جز آن [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۹].

شرح نامهٔ نامی

متن از لطفعلی دانش تبریزی، که در بخش ادبیات نثری خواهد آمد. گزارش از جعفر علی فرزند مهدیقلی حافظ یزدی، که از شرح شرف الدین حسن فرزند عبدالکریم قمی برای حاجی جامی گزین کرده است.

37822 ـ **دانشگاه**، ۴۷۳۴/۱۱: نسخ و شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، همراه «نامهٔ نامی» و جز آن (ص ۳۶۵-۴۰۴) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۹].

شرح نان و حلوا

متن از شیخ بهائی، گزارش از ناشناس. گزارش شش بیت از آنست: از درم ناگه در آمد بی‌حجاب لب گزان از رخ برافکنده نقاب .. گفتمش کی بینمت ای خوش خرام ـ گفت نصف اللیل لکن فی المنام. **آغاز:** شرح ابیاتی که شیخ الاسلام... در نان و حلوا بیان فرموده.

37823 ـ **مشهد**، رضوی ۶۷۴ ادبیات (۶۳۲۳): نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۹ گ ۱۹

[ف. رضوی ۷ : ۶۱۶].

شرح نسخهٔ منظوم

متن از وطواط، گزارش از ناشناس. در دیباجه مینویسد: خواجه رشیدالدین وطواط چند رساله و مقاله در فن عروض نگاشته است، و از آن میان نسخهٔ منظوم، و من آن نظم را گزارش کرده‌ام.

نسخه‌ای از آن در ص ۲۱۵۹ یاد شده است. اینک نسخه‌ای دیگر:

37824 ـ **مشهد**، رضوی ۶۱۱۵/۳ فهرست نشده: نستعلیق، با تاریخ **۹۸۳**، به همین خامه در دفتر، (۷۱پ-۷۴پ)، آغاز برابر همان نمونه [رؤیت].

شرح نصاب الصبیان = ریاض الفتیان

ابن حسام، در ص ۱۹۸۶ و ۳۴۴۹ گذشت.

شرح نصاب الصبیان

متن از فراهی، گزارش از محمد کریم دشت بیاضی، که ۱۲ نسخهٔ در آن در ص ۱۹۹۴ یاد شده است. و اینك نسخه‌های دیگر:

37825 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۸۱۵ (۲۶۲۹ ف): نوشتهٔ **۹۵۴**، (۳۲ر-۹۶ر). نام نگارندهٔ گزارش در فهرست محمد یاد شده است.

37826 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۳۹۱ (۲۶۳۱ ف): نوشتهٔ **۱۱۹۱**، (۴پ-۴۳پ) [آکیموشکین ۱ : ۳۵۱].

37827 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۵۷۹: نسخ شنبه ۲۵ شوال **۱۲۶۷**، ۴۸ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱۶ : ۳۹].

37828 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۲۷۴: نستعلیق، آغاز برابر همان نمونه، ۳۳۰

ص۱۲س[ف. دیباجی۲:۱۷] .

37829 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم ۲۰۶ A (۲۶۲۸ ف) : بی‌تاریخ، ۸۰ گ.

37830 ــ لنین گراد، اکادمی علوم ۵۱۸ B (۲۶۳۰ف): بی‌تاریخ، ۸۱ گ[آکیموشکین ۱ : ۳۵۱] .

37831 ــ داکا، دانشگاه DU۱ (۲۲۴ ف) : نستعلیق، آغاز برابرهمان نمونه، ۱۴۹ گ [ف. حبیب‌الله: ۷: ۲۰۷] .

شرح نصاب الصبیان

متن از فراهی، گزارش از محمد فرزند جمال یا محمد فرزند جلال، که دو نسخهٔ آن در ص ۱۹۹۴ یاد شده است ، اینک نسخه‌ای دیگر:

37832 ــ تهران ، دانشگاه ۵۵۳۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، نام‌نگارنده درفهرست: محمد فرزند جلال یادشده، ۸۳ گ ۱۶س[ف. دانشگاه ۱۶: ۳۱] .

شرح نصاب الصبیان

متن ازفراهی، گزارش از یعقوب چرخی، که نسخه‌ای از آن در ص ۱۹۹۶ نشان داده شده است .

37833 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم ۱۳۳۷ C (۲۶۳۴ف) : بی‌تاریخ، (۳۶پ-۴۵پ) [آکیموشکین ۱: ۳۵۱].

شرح نصاب الصبیان

متن از فراهی ، چند گزارش ناشناخته .

37834 ــ تبریز ، ملی ۳۶۳۸ (۹۲۰ ف) : نسخ، تاریخ یادنشده ، **آغاز**، افتاده : اغنیاء ولایحض علی طعام المسکین، و مسکین گداست . گران عود و بربط ، ۴۵ گ ۱۵س.

37835 ــ تبریز، ملی ۲۶۳۷ (۹۲۱ ف): نستعلیق، تاریخ یادنشده، **آغاز** افتاده: چنان باد که فاضلان و کاملان که مخدوما نند بر او حسد برند، ۱۲۶ گ ۱۲ س [ف. سید یونسی ۲ : ۹۱۹] .

37836 ــ لنین گراد، اکادمی علوم ۲۰۵ A (۲۶۲۷ف): بی‌تاریخ، ۱۹۳ گ[آکیموشکین ۱ : ۳۵۱] .

شرح نورس نامه

از عبدالهادی.

37837 ــ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳قف۳۲۳: تاریخ یادنشده، ۳۱۴ص[مخطوطات سرفرازعلی: ۸۷].

شرح نهج البلاغه

در بخش حدیث خواهد آمد.

شرح نیرنگ عشق

متن ازغنیمت پنجابی که در ص ۳۲۸۹ گذشت. گزارش از محمد اشرف انصاری، برای حافظ محمد زین‌العابدین[دیباجه]. **آغاز:** حمد عزیزی که محمد اشرف انبیاء ص به احصای وصف ذاتش بعجز معترف گردیده .

37838 ــ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۶۱ B pi/VI ۲۵۵۲: نستعلیق حامدشاه، بی‌تاریخ، آغاز گزارش: بنام شاهد نازك خیالان ...شاهد خوب صورت ساده روی بی‌موی زنخ [ف. عبدالله ۲: ۳۷۶].

37839 ــ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۶۱ A pi/VI ۱۳۰۶: نیم‌شکسته بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲ :۳۷۵] .

شرح نیرنگ عشق

متن ازغنیمت پنجابی، گزارش از ناشناس، که از خود به‌هیچمدان ساکن محلهٔ جلال نگر شاهجهان پور، قصبهٔ پرگنه یاد میکند. **آغاز** :

غازه پردازی رخسارشاهد کتاب ازریختن رنگ سخن در مقدمهٔ توحید و گلگونه سازی چهرهٔ نیرنگ عشق .

37840ـ داکا ، دانشگاه DU ۲۶۸ (۱۲۹ ف): نستعلیق عبدالحق، **۱۲۵۷** (۱۸۴۱ م) ، ۵۷ گ [ف . حبیب‌الله ۱: ۱۱۴].

شرح یوسف و زلیخا

متن ازجامی، گزارش ازمحمد باقی[نسخهٔ ملك]یامحمد باقر[نسخه پزشکی]فرزند سلطان احمد فرزند خواجه ابراهیم‌سوپنجی [نسخهٔ ملك]یا سیوینجی [نسخه پزشکی]. که پس از آنکه بسال ۱۰۰۸ بقریهٔ خودسوپنج رسیده‌وچندروزی آنجا توقف کرده ، بقدر وسع مشکلات لفظی آن را گزارش کرده است[دیباچهٔ نسخهٔ ملك] **آغاز:** شرح ابیات یوسف وزلیخا .. سر آغـاز نامهٔ امیدواران اکرام عزیزی شاید کـه اشك نیاز زلیخایی رابحسن قبول یوسفی .

37841ـ تهران، ملك ۴۱۳۷/۲۲: با تاریخهایی از **۱۰۴۱** تا **۱۰۶۱** دردفتر (۱۰۹ پ ـ ۱۱۵) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

37842ـ تهران، پزشکی ۲۳۹/۱ : سدهٔ **۱۱** ، (۱ـ۱۶) ، نام نگارنده در فهرست محمد باقر و نسبت او سیوینجی یادشده است[نسخه‌ها ۳: ۳۳۳] .

37843 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم D ۳۵۲ (۲۶۳۵ ف): بی‌تاریخ ، (۵۳ پ ـ ۶۳ پ) درفهرست نگارنده محمد باقی سیو نجی یادشده است . [آکیموشکین ۱: ۳۵۲] .

شرح یوسف و زلیخا

متن ازجامی، گزارش ازعبدالواسع هانسوی که یاد او در «شرح بوستان: ۳۴۵۵» گذشت. **آغاز:** محبوب ترین مقالات شرح قصهٔ جمال یوسفی ست که خاتون حجله نشین.

37844ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۶۸ ، ۸۷۱ ـ یو ، واسع : شکستهٔ ۱۹ رمضان **۱۲۳۶**، آغاز برابر نمونه، ۴۳ گ ۲۰ـ۱۲ س.

37845ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Api/VI ۶۷ ۲۶۳: نستعلیق فهیم‌الدین کرنالی، ۵ شوال **۱۲۵۲**

37846ـ داکا، دانشگاه DU ۳۸۵ (۱۰۱ ف) : نستعلیق ، ۹ ع ۱/بی‌تاریخ، سدهٔ **۱۸** م، درفهرست بنام **سی‌درسی** یاد شده است، آغاز برابرنمونه، ۴۲ گ [ف. حبیب‌الله ۱ :۸۶] .

37847 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب C ۵۹ pi/VI ۶۸۴ : نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۳۰۳] .

37848ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۶۸ ، ۸۷۱ ـ یو، واسع: شکستهٔ آغاز سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۸۰ گ ۱۲ س[منظوراحسن عباسی ۱:۴۹ ـ ۴۵۰] .

شرح یوسف و زلیخا = شرح عجیب

متن ازجامی، گزارش ازمولوی محمدشاه، شاگرد حکیم محمد ساجد فرزند فیض محمد قادری لکهنوی. نگاشته پس از ۱۱۷۵ که در لکهنو ۱۲۹۴ (۱۸۷۷ م) و کلکته ۱۲۴۰ در ۳۴۲ ص چاپ شده است. **آغاز:** زهی قادر مطلق بیچون که از قدرتش صفحهٔ روی مبارك یوسفی به آیت فیض اشاعت جمال.

بنگرید : ف. مشار: ۱۰۳۱.

37849ـ آصفیه ۲۶۶ مثنوی : نوشتهٔ **۱۲۴۵**، در فهرست بنام «شرح عجیب» یادشده است [ف. آصفیه ۳: ۶۲۸] .

37850 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب E ۵۹ pi/VI ۱۲۷۷ : نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۳۰۴].

شرح یوسف و زلیخا

متن از جامی، گزارش از محمد فرزند غلام محمد، در آن از شرح محمد اکرم ملتانی و شرح محمد رضا و شرح عبدالواسع و گزارشی دیگر که نگارنده‌اش را نمی‌شناخته نقل میکند. نگارنده متن را بنام «محبت نامه» خوانده است. **آغاز:** حمدله، صلاة .. میگوید احقر عباد .. که بسا اوقات در دل این فقیر خیال شرح نمودن **محبت نامه** مولانا عبد

37851 ـ **پاکستان**، گنج بخش ۱۸/۸۹۰ : نستعلیق شکسته آمیز، مولوی امن آبادی، ۱۹۰۴ ب (**۱۲۶۷**ق)، آغاز برابر نمونه، ۱۱۸ گ ۲۱ س [ف. تسبیحی ۱:۲۸۹].

37852 ـ **داکا**، دانشگاه ۳۹۱ DU (۱۰۲ف) : نستعلیق ۱۱ صفر **۱۲۷۵** (۱۸۵۸م) آغاز برابر نمونه، ۲۳۳ گ [ف. حبیب‌الله: ۸۶].

37853 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب F ۵۹ pi/VI/ ۱۳۱۴ : نستعلیق میانجی ابراهیم، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۳۰۴].

شرح یوسف و زلیخا

متن از جامی، چند گزارش ناشناخته.

37854 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۸۷۱،۶۸ یو، لا : نستعلیق سید حسن علی سونی پتی، ۱۰ع ۱/**۱۲۴۸**، آغاز افتاده، ۶۷ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۰۱].

37855 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب D ۵۹ pi/VI ۷۱۶ : نستعلیق بی تاریخ، تازه، **آغاز:** الهی غنچهٔ امید بگشای .. تمهید این فصل در استدعای حصول علم و عرفان که مقصود از خلقت بنی آدم [ف. عبدالله ۲:۳۰۵].

شعر خیال = شرح مینا بازار

از ارشد اشرف متخلص به خیال، از میانهٔ سدهٔ سیزدهم. گزارش «مینابازار» از کتابهای ادبی درسی هندوستان است که در ۱۲۱۱ (= شعر خیال) بانجام رسانده است. **آغاز:** ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفر لنا ... میگوید ممنون منت بی شمار ایزد متعال امیدوار بخشش بی ـ همال.

37856 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹، ۸۷۴ ظهور، ارش : نستعلیق شکستهٔ میانهٔ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۸۶ گ [منظور احسن عباسی ۲:۱۵۲].

شقایق الحقایق = شرح گلشن راز

احمد الهی، در س ۱۲۶۱ گذشت.

شکرستان

محمد سعد عظیم آبادی، در گزارش «گلستان» نگاشتهٔ ۱۰۹۵. و از هموست: «باغستان: ۳۴۴۱» در گزارش «بوستان».

37857 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۵۶ Add : شکسته آمیز سدهٔ **۱۸** م، ۱۲۰ گ. [ریو ۲: ..].

37858 ـ **داکا**، دانشگاه HR۶۳ (۸۷ف) : شکسته، ۲۷ ذیحجهٔ **۱۲۱۶** (۱۸۰۱م)، ۱۷۲ گ [ف. حبیب‌الله: ۷۳].

37859 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ph/III/IIL ۲۳۴۸ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده **آغاز:** ستایش فراوان و نیایش بی پایان، داوری راسزاست که گلستان جهان را [ف. عبدالله ۲: ۲۲۱].

37860 ـ **داکا**، دانشگاه ۱۲۰ DU

(۸۸ ف) : نستعلیق، بی تاریخ، **آغاز:** سپاس لطافت اساس و منت نظافت لباس خدایرا که گلستان جهانرا بسروقامت ، ۹۱ گ [ف . حبیب‌الله: ۷۴] .

طومار معانی = طور معانی

از زین‌العابدین ابراهیم آبادی ، گزارش مشکلات و اصطلاحات دیوان حافظ است، که در ۱۱۱۸ نگاشته است. **آغاز** : بعد حمد وثنای ذات مطلق که از ادراك فهم بشر در بحر صفات .

37861ـ **داکا**، دانشگاه DU۳۳ (۹۸ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، نسخه بنام **شرح طور معانی** ست، ۹۴ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۸۳] .

37862ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب L ۱۵ pi/VI ۱۹۳۷: نستعلیق بی تاریخ ، آغاز برابر نمونه، بنام **طومار معانی** ست [ف. عبدالله ۲: ۲۷۹] .

ع - غ

عبرت نامه = عبرت المشایخ

ترجمهٔ قصیدهٔ سینی یا «عیاذیهٔ غیرعنادیه» است. (بنگرید : شرح قصیدهٔ سینیه : ۳۴۸۶)

37863ـ **تهران**، دانشگاه ۲۷/۴۷۳۴: سدهٔ **۱۳** ، (ص ۵۵۲-۵۷۹) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۰] .

عین الترتیل

سمرقندی ، در ص ۹۱ گذشت.

غنچهٔ باز = شرح گلشن راز

به نظم، در ص ۳۰۰۹ گذشت .

ف

فتوحات غیبیه

در کیمیا، در ص ۶۲۶ گذشت.

فتوحات المثنوی

از مولانا عبدالعلی صاحب ، سدهٔ یازدهم هند. گزارش مثنوی معنوی ست .

37864ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۶۸ : نستعلیق **۱۱۰۳** (۱۶۹۲ م) ، ۱۲۵ گ [ریو ۲: ۵۹۲] .

37865ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۳۶۷: نستعلیق رمضان ۵۰ اورنگ‌زیب (۱۱۱۷ هـ ق = ۱۷۰۵ م) [ریو ۲: ۵۶۱].

فرهنگ گلستان

ازحمید فرزند عبدالله موسوی، در سه قسم: قسم اول دراشعار عربی و بعضی فارسی . قسم دوم در بیان معانی و بعضی مرکبات الفاظ کلام ربانی و احادیث واقوال اکابر، سوم در لغات مفردات به ترتیب تهجی . **آغاز:** الحمدلله علی نعمائه و الصلاة علی نبیه والسلام علی اصحابه .

37866ـ **هند**، بانکیپور ۱۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۱۸ گ، ۱۵ س [ف عبدالمقتدر مولوی: ۱۶۰] .

فواتح

ازمیرحسین میبدی، که ۶ نسخهٔآن در ص ۱۳۰۳ یـاد شده است . و اینـك نسخه‌هایی دیگر :

37867ـ **تهران،** مجلس۴۱۳:همراه‌با «ترجمهٔ دیوان»نوشتهٔ **۸۹۰**، آغازبرابرنمونه [ف .مجلس۲:۲۴۰] .

37868ـ **قاهره**، دارالکتب۱۱۵ادب فارسی:همراه با « شرح دیوان » نوشتهٔ **۹۲۴**.

37869ـ **قاهره**، دارالکتب۱۸۲ادب فارسی طلعت: همراه با«ترجمهٔ دیوان» نوشتهٔ **۹۶۹**[مخطوطات۱:۳۲۷ـ۳۲۸] .

37870ـ **تهران،** حقوق۸۳ب:همراه با «شرح دیوان» ازسدهٔ **۱۰** .

37871ـ **تهران،**حقوق۱۷۱ج:همراه با « شرح دیوان » از سدهٔ **۱۰** ، [حقوق : ۱۴۹] .

37872ـ**نجف،**امیرالمؤمنین۲۸۷:همراه با«ترجمهٔدیوان»ازسدهٔ**۱۰** [ف.سید عبدالعزیز طباطبایی] .

37873ـ**تهران،** دهخدا۲۷۷: نستعلیق سدهٔ**۱۰**ـ**۱۱** ، زرین [نسخه‌ها۳:۳۹۷].

37874 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۶۹۳: حیدرعلی، **۱۰۰۸**،۳۰۶گ۱۹س.

37875 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۶۹۲: نوشتهٔ**۱۰۵۰** ، آغاز برابر نمونه، ۳۱۷ گ ۲۱س [ف. فهمی ادهم ۱:۹].

37876ـ**تهران**،سلطنتی۲۶۹۶(۷۵۴ف) : نسخ ونستعلیق خوش مجنون بهبهانی ، محرم**۱۰۸۷**،آغازبرابرنمونه، ۴۶۲ص۲۳س [ف. دکتربیانی:۶:۶۱] .

37877ـ **تهران**،ادبیات۲۵۲جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین [ف.ادبیات۳:۲۰] .

37878ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۲۲/۶۲۲/۳۶۴۳: سدهٔ**۱۱**[ف.دکترمحمد بشیرحسین ۲:۲۴۰].

37879ـ **موزهٔ بریتانیا**۱/۲۶۲۹۹ Add : با تاریخ **۱۱۵۹** (۱۷۴۶م) در دفتر (گ ۱ـ۸۴) [ریو۲ :۸۶۴] .

37880ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۷۴۲ : نسخ سدهٔ **۱۲**، زرین ، ۱۵۹ گ ۱۳س [ف . سپهسالار۵:۱۸۹].

37881 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳/۶۹۳۶ Add: پیرامن**۱۸۱۸ـ۱۸۱۴**م، گزیده‌ایست ازآن (گ ۱۲۰ـ۲۴۹) ، سپس شرح دیوان علی[ریو۲:۸۰۵].

37882ـ**تهران**،الهیات۵۳۰د: نستعلیق محمد مهدی اصفهانی،**۱۲۵۳**،۱۳۷گ ۱۴س [ف. الهیات۱:۸۳] .

37883ـ**تهران**،اصغرمهدوی۶/۲۶۸: نسخ مسیح کمره‌یی ، **۱۲۹۴** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

37884ـ**همدان**،کتابخانهٔغرب۴۷۷۲: نسخ، بغلی [ف. دکتر مقصود].

37885ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای A. ۲۶۳۲ : ۱۷۹ گ ۲۷س [ف. فهمی ادهم ۱:۱۰] .

37886ـ **بنگال** ، آسیایی ۲۵ شروح (۸۱۸) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده.

37887ـ **بنگال** ، آسیایی ۲۶ شروح (۱۵۶۴) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۲۰] .

فواید علائیه

از محمد فرزند نصیر خبیصی ، مشهوربه شمس امام، بنام خواجه‌علاءالدین‌حسن فرزند

خواجه ضیاءالدین هبة‌الله، که گویا در نیمهٔ دوم سدهٔ نهم میزیسته است. گزارشی است از «قصیدهٔ برده» بوصیری در ستایش پیامبر، پس ازمقدمه وحمد وستایش از وزیر زاده یادشده و نامیدن کتاب، سپس یکایك بیتها را آورده بترجمهٔ واژه‌ها وسپس حاصل معنی بنثر پرداخته و آنگاه آنرا بنظم فارسی ترجمه کرده است ودر آخر تخمیس قصیده را بعربی آورده است. او گزارش دیگری برهمین قصیده دارد که بعنوان «شرح قصیده: ۳۴۸۴» گذشت.

37888ـ تهران، مجلس ۱۱۲۷: نستعلیق ونسخ برهان عبدالله برهان‌مؤذن، **۸۸۲** برای خود. درهامش نسخه نویسندهٔ دیگر دوترجمه به‌نظم از این‌قصیده رادر **۸۹۲** نوشته‌است، ۲۳۴ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۳: ۵۲۴].

فواید علیشیری = قواعد علیشیری

ازمحیی‌الدین‌فرزند نظام‌الدین (م ۹۵۶) مرید سیداشرف جهانگیر، گزارش برخی از سروده‌های دشوار «اسکندرنامه»ی نظامی‌است، بنام میرعلیشیر نوایی (۸۴۴ ـ ۹۰۶). **آغاز ۱:** سپاس بیقیاس مردارای کونین راکه‌میزان‌اشعار **آغاز ۲**): خدایاجهان پادشاهی‌تراست . . بر پادشاهان‌مملکت‌مبرهمن خواهدبود که‌الف کلمهٔ خدا.

37889ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۲۴۳/۲ Add: از سدهٔ **۱۸**م، (گ ۱۲ ـ ۶۸) آغاز برابرنمونهٔ **۱**، انجام افتاده، و بنام **فواید علیشیری** است [ریو ۲: ۸۵۹].

37890ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۸۴۲ pe/II ۳ E: نستعلیق و شکستهٔ ۱۲ صفر **۱۲۳۹**، آغاز برابرنمونهٔ ۲ وبنام **قواعد علیشیری** است [ف. عبدالله ۲: ۱۶۹].

37891 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۲۱۱۴ (۳۲۸۱ف): بی‌تاریخ، ۱۳۷ گ بنام **قواعد علیشیر** یادشده‌است [ف. آکیموشکین ۱: ۴۲۴].

فواید نظامی

گزارش «اسکندر نامه»ی نظامی‌ست از پیرعلی رسول پوری، ساختهٔ ۱۲۰۴. **آغاز:** حمدله . . امابعد، میگوید راقم‌الحروف‌الراجی الی رحمة‌الله الرؤف که اگر چه این‌بی‌بضاعت را سروسامان شرح‌نویسی.

37892ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۲۹۳pe/II ۳ B: نستعلیق‌وشکستهٔ‌بی‌تاریخ آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۱۷۳].

قواعد علیشیری = فواید علیشیری

درهمین صفحه گذشت.

ك

کاشف‌الاسرار و مطلع الانوار

ظریفی چلبی، درص ۱۳۱۳ گذشت.

کتاب مناجات = ترجمهٔ مناجات

از ابراهیم امینی، در گذشتهٔ ۹۳۰، که «نظم الجواهر» را در گزارش سرودهٔ حضرت علی: لك‌الحمد یاذاالجود والمجد و العلی. بسال ۹۲۲ به‌انجام‌رسانده‌است. واین‌یکی گزارشی است به‌نظم‌ونثر که در ۹۱۸ به‌انجام‌رسانده‌است: پی نام و تاریخ این‌ترجمه ـ کتاب‌مناجات کردم رقم. **آغاز ۱**): وبعد. . . طالب‌علم‌یقینی‌ابراهیم امینی را بصورت ترجمهٔ ابیات‌مناجاتی‌منسوب

است به... رهنمون گشته و ترجمهٔ هر بیت رباعی مشتمل بر چهار قافیه بر زبان ترجـمان قلم گشته ...لك الحمد یاذالجود. آغاز ۲): ای نـام توسر دفتر دیوان کمال ــ بی نام تو ره نیست بمقصود و.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۵ (ابراهیم).

37893ــ تهران، دانشگاه۱/۲۴۵۷: نستعلیق ۹۵۲ عنوان و نشان‌شنگرف (ص۱ــ۲۰) آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۹۲].

37894ــ تهران، مجلس ۵۱۳۸: باتاریخ ۱۰۲۴-۱۰۵۷ درجنگ ابن خاتون (گ ۲۲۲ــ ۲۲۵) . آغاز برابر نمونهٔ ۲ [رؤیت].

کشف اسرار معنوی در شرح ابیات مثنوی

از عبدالحمید فرزند معین‌الدین محمد فرزند محمد هاشم حسینی قتالی رفاعی تبریزی. آغاز: حمد بیحد وثنای بیعدذات احدیت سمات.

37895 ــ موزهٔ بریتانیا ۲۵۸۰۴ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۷ م ۴۹۷ گ [ریو ۲: ۵۸۸] .

کشف الرموز

از نیازی حجازی بخارایی، فرزند سید علی فرزند محمد نگارندهٔ «جوهر فرد: ۲۱۸۰» گزارشی‌ست بر برخی از سروده هـای دشوار فردوسی وخاقانی وانوری وظهیر فاریابی و نظامی وجز آنها ، و گزارش برخی ازسروده‌های خود نگارنده، دریك مقدمه و دو باب و یك خاتمه: مقدمه در اموریکه پیش از شروع درمقصود لازم است. باب ۱ ــ درمعضلات ابیات متقدمین ۲ــ درمشکلات ابیات متاخرین ، خاتمه دراشعاری که سرایندهٔ آنها شناخته نیست. نام کتاب و نگارنده و فهرست بخشها در دیباچه آمده است. آغاز: زهی صانع ناظمی که کلام موزون مصنوع بیمن نظم صنعت اوست. سپاس بیقیاس.. امابعد، عرضه میدارد .. نیازی بن سید علی بن سید محمد الحجازی.. بخاری.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۲۴۰ و ۱۸ :۳۵ ــ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی :۱۱۷.

37896ــ تهران ، دانشگاه ۳۱۵۸ : نستعلیق قابلی، نزدیك ۹۷۸ (ص۱ــ۴۷) ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۱۱۹] .

کشف الطرف فی نظم الدر

شیرازی ، درص ۱۳۱۹ گذشت.

کنز الرموز = شرح سیر العباد

سنایی، ناشناخته درص ۱۳۳۳ گذشت .

گلزار دمساز = شرح گلشن راز

قریمی، درص ۱۳۳۸ گذشت.

ل

لطایف غیبی

از محمد دارابی، در گزارش دیوان حافظ، که ۱۴ نسخهٔ آن درص ۴۲ــ۱۳۴۳ گذشت.و اینك نسخه‌ای دیگر :

37897 ــ تهران ، دکتر مفتاح ۲۴۰: نستعلیق عبدالله فرزند عبدالمجید هزارجریبی، یکشنبهٔ ۱۲۲۶ [رؤیت] .

لطایف اللغات

ازعبداللطیف کبیر عباسی، که ۲۰ نسخهٔ آن در ص ۱۹۵۰ یاد شده است، و اینك چند نسخهٔ دیگر :

37898 ــ موزهٔ بریتانیا B.xix

۱۶ Royal : نستعلیق هند ، شعبان **۱۰۸۱** (۱۶۷۰ م) [ریو۲: ۵۹۰] .

37899 ـ **قم**، آستانه۶۴۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۴۶ گ ۲۱ س [ف . آستانه : ۱۵۸] .

37090 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۶۸۵/۱ Add : ازسدهٔ**۱۶** م، (گ۱ـ۱۳۰) [ریو۲: ۸۱۰] .

37901 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۱۴ pi/VI ۱۰: نستعلیق‌حافظ شیر محمد کرنالی، سال ۴۰پادشاهی(**۱۱۰۹**) آغازبرابر نمونه[ف.عبدالله۲: ۲۰۱].

37902 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۲ Add : نستعلیق**۱۱۲۴** (۱۷۱۲ م) ۱۶۲ گ [ریو۲: ۵۹۰] .

37903ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم۷۶ C(m۱۹۱) : نوشتهٔ**۱۱۳۹**، (۱پ‌ـ۳۱۰پ) [آکیموشکین ۱: ۴۷۷].

37904 ـ **هند**، بانکیپور۵۹: نستعلیق هند، سدهٔ**۱۸** م، آغازبرابر عمان نمونه، ۲۱۹ گ [ف.عبدالمقتدر: ۱۰۶].

37905ـ**لنین گراد**،اکادمی‌علوم ۲۱۰ D : نوشتهٔ **۱۲۳۱** ، (۲۷۸پ ـ ۳۶۲ پ) .

37906ـ **لنین گراد**،اکادمی‌علوم۱۵۶ B(۱۹۱۱): نوشتهٔ**۱۲۳۲**، ۱۸۰ گ[آکیموشکین ۱: ۴۷۷].

37907 ـ **داکا** ، دانشگاه ۴۱۰ DU (۲۲۸ف): نستعلیق ، ۱۸۹۹ ب (**۱۸۴۲**م) ، ۲۴۳ گ [ف.حبیب‌الله : ۲۰۹] .

37908 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۴۳۲۵: تاریخ یادنشده، (۱۴۳پ‌ـ۲۶۲پ) [آکیموشکین۱: ۴۷۷] .

لطایف معنوی من حقایق المثنوی

ازعبداللطیف کبیرعباسی(م۱۰۴۸) که‌یاد اودر«لطایف‌اللغات: ۱۹۵۰» گذشت . گزارش بیتهای دشوار«مثنوی معنوی» مولوی است که در۱۰۳۲ بانجام رسیده ودر کاونپور ۱۸۷۷م ۱۲۹۲ قدر۲۸۲ص چاپ شده است . **آغاز:** رب‌اشرح لی صدری.. شرح‌بعضی‌ابیات مشکلهٔ فارسی وترجمهٔ .

بنگرید: ذریعه۱۸: ۳۲۲ ـ ف. مشار : ۱۳۳۹ .

37909 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۷۰ Add : نستعلیق**۱۰۸۰** (۱۶۶۹م)، ۲۰۶ گ [ریو۲: ۵۹۰] .

37910ـ **هند**، بانکیپور۷۴: نستعلیق ۱۷ذیقعدهٔ **۱۱۱۰**، آغازبرابر نمونه، ۲۶۴ گ ۱۷ س [ف .عبدالمقتدر مولوی: ۱۰۴].

37911 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Q ۱۲۷۶ pi/VI۶ : نستعلیق میرزا محمد فرزند شیخ آدم، ۲۵ صفر **۱۲۷۷**، آغاز برابر نمونه [ف.عبدالله۲: ۱۹۹] .

37912ـ **بنگال**، ایشیاتک ۱۰۴ منظوم (۸۴۶) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۹۸] .

37913ـ **هند**، بانکیپور۲۱: نستعلیق ۵۴۹ گ درفهرست‌بنام‌لطایف‌الحقایق‌من‌نفایس الدقایق یاد شده است، ۱۷س [ف .عبدالمقتدر: ۲۶] .

لطیفهٔ غیبی = لطایف غیبی

از محمد دارابی، که ۱۴ نسخهٔ آن در س ۱۳۴۲ ـ ۱۳۴۳ یاد شده ، اینك نسخهٔ‌دیگر:

37914ـ**موزهٔ بریتانیا**(ف۱/۴۱۷) ۲۸۵۲ Or: باتاریخ ج۲/**۱۲۹۳** (۱۸۷۶م) دردفتر (گ۱ـ۴۹) آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام‌لطیفهٔ غیبی است[ذیل‌ریو: ۲۶۴].

لغات مسالک المتقین

گزارش واژه‌های دشوار مثنوی «مسالک المتقین: ۳۲۰۰» صوفی‌الله یار است.

37915ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۱۲۶: نوشتهٔ ۱۲۷۹، (۳۸۶ر–۳۹۵ر) [آکیموشکین۱: ۴۷۷].

اللؤلؤة الفریدة فی شرح القصیدة الحمیریة

از آخوندملا محمدحسین فرزند احمد شریف‌حسینی، گزارشی ازقصیدهٔ: لام‌عمری‌بالوا مربع... سیداسماعیل‌حمیری‌است، برای‌طهماسب میرزا، باسه‌مقدمه ساخته‌است، ودررجب۱۲۳۷ بدان‌آغاز کرده‌است. نگارنده بنیاد گذارمدرسهٔ آخوند درهمدان‌بوده‌است. **آغاز:** الحمدلله‌عدد آیاته واسمائه وزنة ارضه وسمائه .. اما بعد، چنین گوید .. محمدحسین‌بن ... که از اعظم عبادات .. ذکر مناقب.

بنگرید: ذریعه۱۸: ۳۸۲.

37916ـ تهران، سپهسالار ۷۱۲۹: نسخ سدهٔ **۱۳**، گویا ازخود نگارنده، ۸۰گ ۱۹ س[ف. سپهسالار۵: ۸۹۹].

37917 ـ همدان، کتابخانهٔ غرب ۴۷۸۰: شکسته‌نستعلیق، آغاز برابر نمونه[ف. دکتر مقصود].

لوامع انوار الکشف و الشهود =

شرح خمریه

از ابن‌فارض‌ـجامی، که در۴۶ نسخهٔ‌آن‌در ص ۱۳۴۸ یاد شده است، و اینک چندنسخهٔ دیگر:

37918ـ لاهور، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۷۴، ۸۶۱عمر، جام‌ـ۲۹۷،۵۵حج: نستعلیق شکستهٔ‌حسین‌علی، سه‌شنبه۲۳صفر **۱۲۱۰**، ۲۸گ، آغاز‌برابر نمونه [مخطوطات فارسیه، منظور احسن‌عباسی: ۱۲۱].

37919ـ تبریز، ملی ۲۲۴۳ (۷۳۳ف): نستعلیق محمد حسن فرزند ملا محمد اسماعیل، **۱۲۳۳**، آغاز برابرنمونه، درفهرست نام‌کتاب ونام نگارنده نادرست‌آمده‌است، ۲۷گ ۲۴ س[ف. سیدیونسی۲: ۷۶۴].

37920ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۲/۱۰۱۵/۲۰۰۵: تاریخ‌یادنشده، در فهرست شناخته نشده وبنام «لمعات‌ـکتاب» یاد شده است.

37921ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۱ ۳۳۵۴/۳۵۰A: نیز تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۲۴۳].

37922ـ استانبول، طوپقپوسرای H ۰۷۰۳: آغازبرابرنمونه، ۴۳گ ۱۷س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۲].

مجموعة الفرائد فی شرح ابیات الشواهد

از محمدرفیع الشریف، هنگامی‌که «مغنی اللبیب» ابن هشام‌رامباحثه‌میکرده، سروده‌های آنرا به درخواست دوستی، بعربی گزارش و بفارسی ترجمه‌کرده است. **آغاز:** الحمدلله ـ الذی رفع‌قدرالعلم فی‌الانظاروالافاق.

37923 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۹۱۲/۲ (۱۴۱۴): سدهٔ**۱۲**، باتاریخ ۱۱۹ (**۱۱۰۹**) در دفتر ۲۳ گ [ف. شیروانی ۲: ۷۵۲].

محمودیه = شرح گلشن‌راز

از میرزاعبدالکریم دایض‌الدین‌زنجانی، اعجوبه، نگارندهٔ «عین‌الحقایق: ۱۲۸۸» و

«کنز الاسرار: ۱۳۳۶» وجز آن. همان «مفاتیح الاعجاز» لاهیجی‌ست بادستبرد گیهایی ازاعجوبه که آقای گلچین معانی در «گلشن‌راز و شروح آن» آنرا شناسانده است. ونیز بکوشش شمس‌الدین پرویزی ذهبی بسال ۱۳۳۵ خ همراه «کرسی‌نامه» و «وصیت نامهٔ حضرت قدسی» و «تنبیهیه» چاپ شده است. **آغاز:** بنام آنکه فکرت آموخت.. بدانکه هرفیضی که ازفیاض مطلق قایض‌شود.

بنگرید: نشریه دانشگاه ۴:۱۰۳.

37924 **ـ مشهد،** رضوی ۹۲۸۰ فهرست نشده: نستعلیق شکسته آمیز سدهٔ **۱۴**، ۴۶۱ گ ۱۳ س، وقف عمان شمس‌الدین الدین پرویزی [رؤیت].

مخزن الاسرار

از سیدعبدالعلی عرف بهمیرن(!) بخاری. درگزارش هفت بند خود.

37925 **ـ آصفیه** ۲۲۶ قصاید: نوشتهٔ **۱۱۹۴** [ف. آصفیه۴ : ۵۱۶].

مخزن الاسرار

از ولی‌محمدا کبرآبادی، گزارش «مثنوی معنوی» است که در ۱۱۴۰ بدان آغاز کرده و ودر ۱۱۴۹ بانجام رسانده است. درآن آمده:

چون زباطن رخ نمود انجام او ـ **مخزن اسرار** کردم نام او ـ کم کنی ازنام او گر ده عدد ـ مر ترا از سال ختم آگه کند. **آغاز:** (دیباجه) سپاس وستایش مرحضرت وجود مطلق را که بصورت اجناس تعینات. **آغاز** (دفتر۱): بشنو ازنی ... معنیش همانست که حضرت مولوی جامی نوشته‌اند. **آغاز** (دفتر۲): حمد میگویم خدای پاك را. **آغاز** (دفتر۳) حمد حق که حامد و محمود اوست. **آغاز** (دفتر۴) : حمد حق که برتراز حمد وثناست. **آغاز** (دفتر۵) : بازمیرانم قلم درحمدحق. **آغاز:** (دفتر۶): حمد حق گویم که حمد اورا سزاست.

37926 **ـ بنگال،** ایشیاتك ۱۳۷ منظوم (۶۰۶) : شکستهٔ **۱۱۸۸**. گزارش دفتر ۱ و ۲ و ۴ است [ف. بنگال : ۱۰۰].

37927 **ـ بنگال،** ایشیاتك ۱۳۶ منظوم (۳۸۳): شکسته تاریخ یادنشده، گزارش دفتر ۱ و ۲ و ۶ است [ف. بنگال: ۱۰۰].

37928 **ـ پاکستان،** دانشگاه پنجاب pi/VIp ۸۳۸: نستعلیق بی‌تاریخ، نسخهٔ کامل ازشش دفتر [ف. عبدالله ۲: ۲۰۸].

مرآت الحدایق = لطایف الحدایق

ازعبداللطیف کبیر عباسی، که ۳ نسخهٔ آن درص ۱۳۷۱ یادشده است، واینك چند نسخهٔ دیگر:

37929 **ـ پاکستان،** دانشگاه پنجاب ApiVI ۵۷ ۲۵۳: نستعلیق **۱۱۱۱**، **آغاز:** این نو شکفته گلزاری‌ست که دراین‌هنگام [ف. عبدالله ۲: ۱۳۸].

37930 **ـ بنگال،** ایشیاتك ۷۶ منظوم (۵۹۵): نستعلیق ۳۸ پادشاهی عالمگیری، سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده درفهرست بنام «شرح حدیقه» یاد شده است [ف. بنگال: ۹۵].

37931 **ـ پاکستان،** دانشگاه پنجاب ppi VI۲۶ B ۱۵۶۵: نستعلیق، بی‌تاریخ.

37932 **ـ پاکستان،** دانشگاه پنجاب A pi VI۴ ۲۵۳: نستعلیق بی تاریخ، باتاریخ نگارش ۱۰۴۰ [ف. عبدالله ۲: ۱۳۹].

مرآت الحقایق

دهدار، درص ۱۳۷۲ گذشت.

مرج البحرین

از خاتمی، سیف‌الدین عبدالرحمان فرزند

سلیمان. گزارش غزلها وقطعه‌های دیوان حافظ است. آغاز: الایاایهاالساقی ..داناو آگاه باش ای‌عاشق که الاحرف تنبیه است ویا حرف ندا. ایها کلمه‌ایست که‌معرف بلام.

37933ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب D ۱۵ pi/VI ۸۵۸: نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز نزدیك به‌نمونه است [ف . عبدالله۲: ۲۷۸]

37934ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب pi/VIN ۲۴۷۸: نستعلیق یکم‌صفر..(بی‌تاریخ‌سال. آغاز نسخه: قطع منزلها: چه‌قطبیت بوده درجنب قدرش خود چه‌غوثیت[ف.عبدالله ۲ : ۲۷۶] .

مشارق‌الدراری الزاهر

فی کشف حقایق نظم‌الدرر.

ازسعدالدین‌سعیدفرغانی، که‌۳ نسخهٔ آن در ص۱۳۸۶ یاد شده واینك نسخه‌ای دیگر:

37935ـ استانبول، طوپقپوسرای H ۲۳۲ : پیرامن سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه، ۳۲۶گ ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۲۶] .

مشواق

فیض، در ص ۱۳۸۷ گذشت.

مصباح‌الجنان = شرح قصیدهٔ بدء الامالی

متن‌ازسراج‌الدین علی‌اوشی فراغانی، که یاد اودر«شرح قصیدة الامالی: ۳۴۸۱» گذشت. گزارش گویا ازعبدالکریم‌خاکی، بسال۱۲۷۷ (۱۸۶۰م) = که مصباح‌الجنان‌شد تمام‌ای‌جان. آغاز: (پس از دیباجه) : نوشتم نامهٔ‌توحید یزدان ـ به‌شرح‌متن‌علی‌بن‌عثمان ـ بگوید بنده در آغاز تحریر ـ برای‌حق‌شناسی‌نظم‌تابان ـ یقول‌العبد...

37936ـ داکا، دانشگاه AR ۱۴۲ (۳۴۰ ف) : نستعلیق، باتاریخ ۱۲۷۷ دردفتر، (۱ر-۱۷پ) [ف. حبیب‌الله ۱ : ۳۵۰] .

معادن الرضا

گزارش «هفت بند»محتشم‌کاشانی است. با دیباجه‌ای. آغاز: کلامیکه مطلع‌ومقطعش بحلیهٔ مبانی رفیع متجلی ومزین است .

37937ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب pi/VI ۲۹۴ ۱۰۶۰: نستعلیق‌بی‌تاریخ[ف. عبدالله۲ : ۳۲۸] .

معراج المؤمنین = شرح بیتی از حافظ

کاشف، درص۱۳۹۷ گذشت.

معین المبتدی

از نصیرالدین‌فرزندفقیرعبدالله، در گزارش «کریما»ی سعدی‌ست، که گزیده‌ای‌ست از سروده‌های «بوستان» و بنام «نصیحة الملوك : ۳۲۷۵» گذشت ، بر بنیاد باب ، باب، ش لغات (شرح‌لغات)وقوله، قال. نخست بیتی‌رامی‌آورد سپس به گزارش واژه‌ها به‌نثر روان‌می‌پردازدو مآخذومنابع گزارش‌واژه‌هارانام‌می‌برد. آغاز: حمدله . عاقبة. اما بعد، میگویدداعی کافهٔ‌اسلام نصیرالدین... که‌چون‌اول‌معلمان به‌شاگردان‌در تعلیم کتب معقولات به‌کتاب کریما آغاز ند.

37938ـ پاکستان، گنج بخش ۸۹۰/۲۲۲ : نستعلیق خوش‌میان محمدزمان، سکنهٔ موضع مستاله، آدینه ۱۳۰۴،۱۵ گ۱۵ س [ف. تسبیحی۱ : ۶۰۶] .

مغنی

از محمدعابد ، گزارش «مثنوی معنوی» مولوی‌ست، که در ۱۱۰۰ بدان آغاز کرده‌است.
آغاز: حمدمطلق مرذات جامعی راکه اعیان خارجی وهستی تفاصیل شئون .

37939 – **موزهٔ بریتانیا** ۳۶۹ Or: رمضان **۱۱۰۰** (۱۶۸۹ م)، ازدفترسوم آغاز میشود، ۱۷۵ گ [ریو۲: ۵۹۱] .

37940 – **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب WN ۹ pi/VI ۲۹۶۶: نستعلیق خوجه‌پیر چراغ ، ۲۷ع۲ و۲۸ج۲/**۱۲۳۴**، آغازبرابر نمونه[ف.عبدالله۲: ۱: ۲۰۱].

مفاتیح الاعجاز

اسیری لاهیجی ، که ۴۱ نسخهٔ آن در ص ۱۴۰۱ –۱۴۰۳ یاد شده‌است، اینك چند نسخهٔ دیگر :

37941 – **مشهد**، جامع گوهرشاد ۳۵۱: نستعلیق خوش رحمة‌الله فرزند محمد حسینی نوربخشی، بروزگار و نزد او ، **۸۸۲** در زبید یمن، برگ نخست نونویس، ۴۲۹ گ۱۹س [ف. شهرستانها ۱: ۱۸۰] .

37942 – **تهران**، مجلس ۸۸۴۴ فهرست نشده : نوشتهٔ **۹۰۱** [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

37943 – **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۶۱/۳۱۶۶: نوشتهٔ **۹۱۵** (۱۵۰۹م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲: ۲۵۳].

37944 – **همدان**، کتابخانهٔ غرب ۴۵۷۴: نستعلیق عبدالعزیز . **۹۲۳** [ف . دکتر مقصود].

37945 – **تهران**، سلطنتی ۶۷۶(۴۴۴ ف) : نستعلیق طاهر محمد هلالی، **۹۵۹**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۷۵۹ص ۱۷س[ف.دکتر بیانی: ۱۸۴] .

37946 – **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۸۳/۳۲۸۸: پایان‌سدهٔ **۱۰**[ف.دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۲۵۴] .

37947 – **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۷ Api/VI ۲۳۱: نستعلیق هند، سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه[ف. عبدالله ۲: ۲: ۲۲۳].

37948 – **تهران**، ملی ۱۰۹۰ف: نستعلیق علی فرزند احمدشیرازی، ذیقعدهٔ **۱۰۱۲**، آغاز برابرنمونه، ۳۴۶گ ۲۱س[ف. ملی ۳: ۱۱۲].

37949 – **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H. ۱۵۰۳: نوشتهٔ محمدزین‌الدین، **۱۰۲۵** ۳۷۲ گ ۲۱س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۹].

37950 – **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۷۹۶(۴۱۶۹ف): نوشتهٔ **۱۰۳۱**، ۴۰۷گ [آکیموشکین ۱: ۵۵۷] .

37951 – **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۲۸: نستعلیق حسنعلی، ۱۴ذیقعدهٔ **۱۰۳۴**، آغاز برابرنمونه، سپس اجازهٔ طریقت او به‌قاضی عبدالله، ۱۱۰۰ص ۱۷س[ف.دیباجی۲: ۶۸].

37952 – **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۴۲۰: نستعلیق علی فرزند عبدالغالب، دوشنبه ج۱/**۱۰۷۵**، آغازبرابر نمونه، ۸۰۰ص ۱۸س [ف. دیباجی ۲ : ۱۲۳].

37953 – **تهران**، ملی ۱۰۹۸ف: محمد شفیع فرزند عبدالفتاح خوانساری ، شنبه ع ۱/**۱۰۹۶**، آغازبرابرنمونه، ۳۶۲ گ ۱۹س[ف. ملی ۳: ۱۱۸] .

37954 – **هند**، بانکیپور ۱۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۴۶ گ ۱۱ س [ف. عبدالمقتدر : ۱۷۲] .

37955 – **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B۱۰۱ pi/VI ۱۰۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**.

37956 – **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A

۳۷ pi/VI۲۳۰۸: نستعلیق ۲۸ ج ۱/**۱۱۳۱**.

37957ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶۲ pi/VI۱۶۳۳: نستعلیق ۲۷ رجب **۱۱۸۸** [ف. عبدالله ۲: ۲۲۴].

37958ـ **تهران**، سلطنتی، شمارهٔ قفسه درفهرست یادنشده (۴۴۵ف): نستعلیق خوش عبدالکریم طباطبایی، **۱۲۶۹** آغاز برابر نمونه، زرین، ۷۳۶ص ۱۹ س [ف. دکتر بیانی: ۱۸۶].

37959ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۴۳۰: نستعلیق شکسته، سدهٔ **۱۴** [ف. شهرستانها ۱: ۱۸۰].

37960ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۴۵ B (۴۱۶۷ ف): بی تاریخ، ۴۴۸ گ.

37961ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۴۶ (۴۱۶۸ف): بی تاریخ، ۴۴۲ گ. [ف. آکیموشکین ۱: ۵۵۷].

37962ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۶۲/۳۱۶۶: نوشتهٔ محمد عبدالله، تاریخ یاد نشده، نسخهٔ بی‌مانند [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۲۵۴].

37963ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۲۵۶: محمد فرزند احمد مغربی، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۰].

مفتاح الحقیقه

گزارش حدیقه، درص ۱۴۰۴ گذشت.

مفتاح الکنوز

از رضا قلیخان هدایت، که یاد او در «اصول الفصول: ۱۰۴۳» گذشت. گزارش سروده های خاقانی‌ست، و در «مظاهر الانوار» خود که در ۱۲۶۵ نگاشته از این کار خود یادکرده است. **آغاز:** مفتاح ابواب کمال و کلام ومصباح ضلال ظلام.

بنگرید: مجمع الفصحاء ۱: ۲۰۰ ـ ذریعه ۲۱: ۳۴۳.

37964ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲/۲۲۱) Or۳۴۰: همراه «تحفة العراقین» خاقانی نوشتهٔ زین العابدین **۱۲۵۹** (۱۸۴۳ م) [ریو، ذیل: ۱۵۱].

37965ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۷۵۲: نستعلیق خوب ۲۰ رجب **۱۲۶۱**، ۵۵ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

37966ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۳۱: نستعلیق خوب ج ۱/**۱۲۷۱**، ۷۴ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

مفتاح گلستان

از خواجهٔ عالم اویس عرف به آدم، فرهنگ واژه‌های دشوار گلستان است، ساختهٔ ۱۰ محرم ۹۰۰ (۱۴۹۴ م).

37967ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۱۶: تاریخ یاد نشده، انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۲۲].

37968ـ **تبریز**، حاج آقا حسین نخجوانی، ۴۸۷۳: نوشتهٔ سیدعزالدین عشقی طالب علم مدرسه مولوی غلام رسول [نسخه‌ها ۴: ۳۴۱].

مفتاح المخزن

متن «مخزن الاسرار» از نظامی، گزارش دشوارهای آن از عبدالحافظ لاهوری مولتانی هاشمی لاهوری، بروزگار عالمگیر (۱۰۶۹ـ ۱۱۱۸)، بسال ۱۰۸۰ نگاشته است. **آغاز:** حمد لا احصی و ثنای لا انقضای سزای خدای بی‌همتایی باشد که مفتاح.

37969_ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۴۵، ۸۷۱ مخز، حبیب: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۲** **آغاز:** مخازن محامد وصفات، ۶۹ گ ۲۱ س [منظور احسن عباسی ۱: ۳۰۲].

37970_ **داکا**، دانشگاه DU ۲۶۷ (۷۵ف): نستعلیق، محرم **۱۲۷۴** (۱۸۵۷م)، آغاز برابر نمونه، ۲۴۰ گ [ف. عبدالله ۱: ۶۳].

37971_ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۱۱ Api/VI ۲۰۴ (۲۴۹): نستعلیق بی تاریخ آغاز برابر نمونه. [ف. عبدالله ۲: ۱۶۵].

مفتاح المعانی = شرح مثنوی

از عبدالفتاح گجراتی. که دو نسخهٔ آن در ص ۱۴۰۶ یاد شده و اینک نسخه‌ای دیگر: **آغاز:** الحمدلله الولی والصلاة علی النبی وآله المهدی. هو اصل اصول الدین، یعنی بیخ بیخ دین حقیقت روشن است که اصل طریقت است.

37972_ **هند**، بانکیپور ۷۷: نستعلیق هندی، ۲۲ شوال **۱۲۰۶**، بنام «شرح مثنوی» یادشده است، ۱۹۴ گ ۱۷ س [ف. عبدالمقتدر مولوی: ۱۰۹].

مفتاح النکات

ازمیرزاجان فرزند فخرالدین محمد ۱۰۷۳. گزارش غزلهای عرفی شیرازی ست، و گزارش قصیده‌های او از همو بنام «شرح دیوان: ۳۴۶۷» گذشت. **آغاز:** شانهٔ گیسوی دوشیزگان سین ستایش صانعی راسزاست که در منقار طوطیان.

37973_ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب C ۲۸ pi/VI ۹۴۶: نستعلیق بی تاریخ، تازه [ف. عبدالله ۲: ۳۳۴].

مکاشفات رضوی

ازمحمدرضا لاهوری، که ۲ نسخهٔ آن در ص ۱۴۱۵ یاد شده است. اینک نسخه‌های دیگر: **آغاز:** نه هرحمدی سزاوار آفریدگار جهان و جهانیان است، نه هر حامدی کاشف اسرار.

37974_ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۳۷: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، ۲۸۷ ص ۲۰ س [ف. دکتر مقصود: ۱۵۸].

73975_ **داکا**، دانشگاه HR۱۰ (۸۲ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، درفهرست آمده: شاید مکاشفات رضوی باشد، ۱۷۵ گ [ف. حبیب الله ۱: ۶۹].

37976_ **هند**، بانکیپور ۷۶: نستعلیق هند، اسدالله فرزند شاه سعدالله نبیرهٔ شیخ بهاء الدین المعروف حضرت شاه باجن برهانپوری، ۲۰ رجب سوم سال پادشاهی محمدشاه، ۱۸۴ گ ۲۴ س [ف. عبدالمقتدر مولوی: ۱۰۷].

منتخب قادری

حیات علی، سدهٔ سیزدهم. گزارش «مثنوی معنوی» است. **آغاز:** حمد بیحد وسپاس بیعد سزاوار بارگاه آرامگه آرای خلوتکدهٔ عیب.

37977_ **هند**، بانکیپور ۸۵: نستعلیق ۱۴ شوال **۱۲۲۴**، ۱۷۳ گ ۲۳-۲۵ س [ف. عبدالمقتدر: ۱۲۰].

منهج النجاة

ازمحمدطاهر (شیرازی قمی)، بنام شاه سلیمان صفوی. در دیباجه آمده است: در ایام جوانی چندرباعی درمعارف الهیه واصول مذهب شیعه سروده بودم، اکنون آنها را گزارش میکنم. در هشت باب: ۱_ درتوحید ۲_ درعدل ۳_ در نبوت ۴_ امامت ۵_ معاد ۶_ درابطال جبر وتفویض و اثبات امر بین الامرین ۷_ معنی بدا ۸_ اخلاص ومحبت. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد، مخفی نماند

که غرض از آفرینش انسان و جان تحصیل معرفت واطاعت خدا... این داعی دولت قاهره محمد طاهر این رساله را از برای انتفاع.

37978ـ تهران، عبدالمجید عبداللهی: نستعلیق، باتاریخ ۱۱۰۰ باهمین خامه دردفتر، همراه: دعای جوش کبیر و ترجمه واخبار واحادیث ازمجلسی زیارت نامه، اختیارات مجلسی درسه فصل ویك خاتمه، سپس این کتاب، آداب تجهیز و تکفین مجلسی، ترجمهٔ صلاة ملامحسن، رسالهٔ وجیزه درعقود نکاح، نان وحلوا، مناهج المسائل ترجمهٔ برالساعه [رؤیت].

نسایم گلشن

از نظام الدین شاه داعی شیرازی، که در ص ۱۴۵۶ یاد شده است.

37979ـ تهران، سپهسالار ۲/۳۲۳: نستعلیق ابوالقاسم فرزند سعدی دامغانی، پنجشنبهٔ ۱۰ رمضان ۱۰۲۷ و مقابلهٔ ۱۰۲۸ (۳۱ پ ـ ۲۷۹پ) [ف. سپهسالار ۵: ۷۱۲].

نظم الجواهر

از سلطان ابراهیم امینی، صدر، در گذشتهٔ ۹۳۰. گزارش دیوان حضرت علی‌ست، برای شاه سلطان حسین میرزا بایقر (۸۴۲ ـ ۹۱۱)، نگاشته ودر ۹۲۲ بانجام رسیده است. اودر ۹۲۷ بشاه اسماعیل (۹۰۵ ـ ۹۳۰) پیوست و «فتوحات شاهی» را در تاریخ برای او ساخت. **آغاز:** سبحانك لاعلم لنا الاما علمتنا.. ای صنع تو ترجمان دیوان ولا... حمدی که ناظمان مناظم قرب ولایت بدایت مقال.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۵ (ابراهیم) و ۱۶: ۱۱۷ (فتوحات).

37980 ـ تهران، دانشگاه ۳/۲۴۵۷: نستعلیق ۹۵۲ (ص ۹۱ ـ ۲۵۰) همراه شرح مناجات حضرت علی، شرح دعای صباح هردو از او [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۹۵].

نورستان

ازمحمد واصل کوردی سالاری، گزارش «گلستان» سعدی‌ست، که در ۱۴ ذیحجهٔ ۱۱۰۵ (سی و هشتمین سال پادشاهی عالمگیر)، در شاهجهان آباد نگاشته‌است. **آغاز:** سپاس بیقیاس مرداور را که خلاصهٔ طینت انسان را مشعوف حکمت.. منت مرخدارا.. المنت بکسر میم و تشدید نون عدالمنعم النعم علی المنعم، یعنی شمار کردن منعم نعمتهای خود بر نعمت داده شده.

37981ـ هند، بانکیپور ۱۰۸: نستعلیق هند، گویا نگارنده، ۱۶۹ گ ۲۱ س [ف. عبدالمقتدر: ۱۵۵].

نورالعیون = شرح قران السعدین

متن ازامیر خسرو دهلوی، گزارش از نورالدین محمد معروف به نورالحق شاه ترك بخاری شاهجهان آبادی دهلوی، در گذشتهٔ ۱۰۷۳. فرزند شیخ عبدالحق. در ۱۰۱۴ (چشم عین ازمیان بردارند ـ میشود «شرح قران السعدین») . واز اوست «زبدة التواریخ». **آغاز:** خطبهٔ کبریا و جلال مر پادشاهی راکه پادشاهی اورا آغاز و بدایت نیست.

37982ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹۱، ۸۷۱ـقر، نور(۲): نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۳. آغازیك برگ افتاده، ۱۲۲ گ ۱۷س.

37983ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹۱، ۸۷۱قر ـ نور ـ ۹۱، ۸۷۱قر(۳): نستعلیق سدهٔ ۱۳ [منظور احسن عباسی ۱: ۴۷۹].

نی نامه

از جامی، که ۳۴ نسخهٔ آن در ص ۷۵ ـ

۱۴۷۷ یاد شده است. اینك چند نسخهٔ دیگر : **آغاز:** عشق جز نایی وماجز نی‌نه‌ایم ... این سطریست چندمنثور وبعضی‌منظوم.

37984ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۶۷۲/۱۸: در «کلیات» او **۸۷۷ ـ ۸۹۵** [ف. فهمی‌ادهم۱:۲۳۵].

37985ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۸(۵۱۸ ف): در«کلیات»او نوشتهٔ**۸۹۸-۹۰۲**[ف.. دکتر بیانی: ۲۷۹] .

37986ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۶/۷: در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۱** [ف. فهمی ادهم۱:۲۳۵] .

37987ـ**لنین گراد**، اکادمی‌علوم۱۱۱ C (۲۰۱۲ف) : باتاریخ**۹۵۷**دردفتر، (۱۶۳ پ‍ـ۱۷۰پ) [آکیموشکین۱: ۲۸۵].

37988ـ **تهران**،سلطنتی۲۲۹۴(۵۲۱ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۲** ، زرین [ف. دکتربیانی:۲۸۶].

37989ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۸۷/۱۵:در«کلیات»او ازسدهٔ**۱۰**.

37990 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۱۵۸۵/۱۹: در«کلیات»او ازسدهٔ**۱۰**[ف. فهمی ادهم۱:۲۳۶-۲۳۷] .

37991ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۸۱۰ (۲۰۱۱ف) : با تاریخ **۱۰۰۶** در دفتر، (۲۲۶پ ـ ۲۳۰ر) [آکیموشکین ۱: ۲۸۵] .

37992ـ**تهران**،سپهسالار۳۹/۲۷۹۹: نسخ عبدالمطلب حسینی ، شعبان **۱۰۷۴** (ص. ۳۷۶-۳۷۹)[ف. سپهسالار۵ : ۷۴۱] .

37993ـ **لنین گراد** ، اکـادمی علوم C ۱۷۲۰ : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۹** (ش ۵) [آکیموشکین۱: ۴۴۳] .

37994ـ **مشهد** ، رضوی ۷۹۱۱/۱۳ فهرست نشده: باتاریخ**۱۰۸۳** دردفتر(۸۹پ‍ـ ۹۱ر) **آغاز**: عشق جز نایی و ما [رؤیت] .

37995 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۶۴/۳ Or : ازسدهٔ**۱۷** م ، (گ ۷۵ـ ۷۸) [ریو۲: ۸۷۶] .

37996ـ**موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۴/۱۳ Add : ازسدهٔ**۱۷-۱۸**م ، (گ۱۱۷-۱۲۴) [ریو ۲ :۸۶۳] .

37997ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۸۵ Api/VI ۲۷۶: نستعلیق ۲۹ رمضان و ۱۹ذیقعدهٔ**۱۱۵۷**. **آغاز**: بشنو ازنی[ف.عبدالله ۲ :۲۰۰] .

37998ـ **لنین گراد** ، اکادمـی علوم B۹۹۹ (۲۰۱۰ف) : نوشتهٔ**۱۲۱۹**، (۵۴پ‍ـ ۶۰ر) [آکیموشکین۱:۲۸۵].

37999ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب J ۱ ppiVI ۱۵۱۸: باتاریخ **۱۲۳۶**،آغاز برابر نمونه [ف.عبدالله ۲: ۲۰۵].

38000ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۴۶۱/۲ فهرست نشده : باتاریخ**۱۲۴۱** دردفتر(۴۳پ‍ـ ۵۰ر) [رؤیت] .

38001 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۸۷۷/۲ :شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**[ف.شهرستانها ۱:۱۹۵] .

38002ـ **تهران**، سپهسالار ۳۴۹/۲: تاریخ‌یادنشده(۱۵۲پ‍ـ۱۵۷پ) .

38003ـ **تهران**،سپهسالار۶۵۵۳/۵: تاریخ‌یادنشده (۳۹ر‍ـ۴۳پ) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار۵ :۷۴۱] .

نی نامه

باید ازمعنوی باشد. در گزارش همان بیت سرآغاز مثنوی. **آغاز:** نی چه و آن دور پس این پرده کیست_ ناله وافغان اوازبهر چیست.

38004_ **تهران،** سپهسالار ۷/ ۶۵۵۳: تاریخ یادنشده (۴۴ر_۴۷پ)[ف. سپهسالار ۵: ۷۴۲] .

وحدتیه = شرح بیت
درص ۸۶۵ گذشت.

بخش بیست وهشتم

ادبیات نثری

متون ادبی ، منشآت ادبی ، توصیفها ، مناظره‌ها ، امثال ، مقامه، شوخی‌وهزل .

الف

آرزو وخیال

گفتاریست خیالی، درآن‌از آرزووخیال‌و شوق‌وتوفیق‌وانتظار، وعواطف‌واحساسات‌دیگری که‌همراه اینهاست، به‌نثرشیوایی‌سخن‌رفته‌است. **آغاز**: درودادی توهم ، روزی شحنهٔ آرزو و دامی‌خیالی‌را بدست‌پیچیده کام دل‌می‌جست، تصور خیال‌شخص‌آرزو را بوادی‌توهم‌در آورده متوجه.

38005 **ــ تهران**، دانشگاه ۳۰۳۴/۳ : نستعلیق ۲۰ ذیقعدهٔ **۱۲۷۶** (ص۷۷ ــ ۷۹) ۱۶ س[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۷۴] .

آشوب نامه = هفت آشوب

از طغرای‌مشهدی، که یاد او در«کلیات : ۱۸۷۹» گذشت. دیباجه‌ایست بر«سبعهٔ: ۲۹۰۰» زلالی‌به نثر ونظم، بایك دیباجه ویك‌خاتمه، در دیباجهٔ «آشوب‌نامه» ازسرایندگانی نام برده‌و ستایش‌کرده تارسیده به‌زلالی که اورا باستایش بسیارنام برده ونیز از«سبعهٔ سیاره»ی او. سپس هفت‌آشوب که هرآشوب‌آن دیباجه‌یکی‌ازهفت مثنوی زلالی‌است: آشوب۱ــ دیباجه‌ی‌محمودو ایاز ۲ ــ دیباجه‌ی‌حسن‌کلوسوز ۳ــ دیباجه‌ی شعله‌ی دیدار۴ ــ سلیمان‌نامه ۵ ــ آذر وسمندر ۶ ــ میخانه۷ــ ذره وخورشید. **آغاز**: این‌نامه را جوخامه‌ی طغرا تمام‌کرد ــ **آشوب‌نامه‌اش** ازسرصدق نام‌کرد. شکر ناطقی‌که ابیات‌بروج سپهر از معنی ابد.

38006 **ــ تهران**، ملك ۴۶۷۱/۲۹ : در«گنج معانی» سدهٔ **۱۱** (۱۹۸ر ــ ۲۰۴پ)، آغازبرابر نمونه[رؤیت] .

38007 **ــ تهران**، مجلس۳۲۱۵/۱۸: در«کلیات» اوازسدهٔ**۱۲**، (ص۱۶۸ــ۱۸۰)[ف. مجلس۱۰ : ۷۹۵].

38008 **ــ تهران**، دانشگاه۱۱۰/۱۴: در«کلیات» او ازسدهٔ**۱۲** [ف . دانشگاه ۲ : ۲۰۴] .

38009 **ــ تهران**، دانشگاه۵۰۴۰/۱۹: در«کلیات» اوازسدهٔ**۱۲ــ۱۳** [ف. دانشگاه۱۵: ۴۰۹۴] .

38010 **ــ لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۴،۹ طغر : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ف. منظو راحسن‌عباسی: ۵۶۴] .

38011 **ــ پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۳۲۹۹/۲۹۴ : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸** ، همراه۱۹ گفتار دیگرازهمو[ف. دکتر

محمدبشیر حسین ۲: ۳۵۹] .

آهنگ بلبل

از طغرای مشهدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست وبسیار نزدیك به‌جوش بلبل. **آغاز:** زطغراچون‌این حرف شدصورت یاب‌ـ ازویافت **آهنك بلبل** خطاب .

38012ـ **عبدالحسین بیات** ۱۲ جنك رفیع‌الدین دافع: باتاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص۳۷) [نسخه‌ها۶: ۱۱۰] .

38013ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۷: سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، (ص۵۸ـ۶۱) [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۶].

ابکار الافکار فی الرسائل و الاشعار

از وطواط، که یاد او در «انس اللهفان: ۱۵۴۴» گذشت. درچهار بخش به نثر و نظم فارسی وعربی: ۱ـ مشتمل برده نامهٔ عربی ۲ـ ده قصیده وچندقطعه‌ی عربی ۳ـ ده نامه‌ی پارسی ۴ـ ده قصیده وچند قطعه وغزل ورباعی فارسی. سعید نفیسی در پیشگفتارچاپ دیوان وطواط فصول این کتاب را طور دیگری نوشته‌اند. **آغاز:** الحمدلله علی صنایع کرمه وروایع نعمه والصلاة علی نبیه الوفی ورسوله.. وبعدفراهم آورندهٔ این مجموع محمدبن .

38014ـ **مشهد**، رضوی ۱۳۴ ادبیات (۴۴۲۹): نستعلیق میرزا آقاخان کرمانی ج ۱۳۰۵/۲ دراستانبول، ۵۹گ ۱۶س ازروی یکی ازنسخه‌های ترکیه [ف. رضوی ۷: ۱۹۲]. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۰۶ هست [فیلمها ۱: ۴].

38015ـ **استانبول**، دانشگاه ۴۲۴:

38016ـ **استانبول**، نور عثمانیه ۳/۴۳۱۲: [پیشگفتار نفیسی بردیوان ـ ف. رضوی ۷: ۱۹۳] .

اخلاق الاشراف

عبیدزاکانی، درص ۱۵۲۷ گذشت.

اخگر

از لطفعلی دانش‌شیرازی، صدرالافاضل، که یاداو در «آداب المحادثه: ۱۵۱۶» گذشت گفتاریست در شرح معمیات.

38017ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۳۴/۲۵: نوشتهٔ شوال **۱۲۹۴**، (ص۵۴۲ ـ ۵۴۷) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۰].

اخوان صفا

ازحاج‌محمدحسن آقا گنجوی، که یاداو در «کلیات: ۱۸۹۱» گذشت.

38018ـ **تهران**، دانشگاه ۳۲۰۴/۱: در «کلیات» اومؤرخ **۱۳۰۰** (ص۱ ـ۷۹) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۶۰] .

اشارتیه = اشاریه

از طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. خطاب بـه سرلشکر قطبشاه یولچیخان‌هزیمت‌دستگاه، درنسخهٔ‌مجلس ۳۲۱۵ «خمسهٔ ضروریه» و «اعلامیه» و «اشارتیه» بدنبال یکدیگر هستند (بنگرید: رقعه‌ی التماسیه ازهمو) **آغاز:** خطاب به سرلشکر قطبشاه یولچیخان هزیمت دستگاه .

38019ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۲۸: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۲**، (ص۲۸۲ـ۲۸۳) [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۶] .

38020ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰/۲۵: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲ـ۱۳** درفهرست بنام اشاریه است [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

38021ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور

شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م)، همراه ۱۵ گفتار دیگر ازهمو، بنام اشاریه است [دکتر محمد بشیر حسین ۲:۳۵۹].

اشتهار نامه

دیباجه‌ی «منامیه» است در بخش تاریخ خواهد آمد.

اطوز گنج = اتوز گنج

از فوقی یزدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت. گفتاری‌ست به‌نثر و به‌شوخی در سی باب باعنوانهای: گنج، ازیکم تاسی‌ام. وهر گنجی مربوط به‌یکی از آوازها: از چپ‌زردر کیسه تا اوازالله‌اکبر.

آغاز: امابعد، بلکه مابعد، بدانکه این رساله‌ایست‌مشتمل بر فوایدومنافعی جهت‌سنجیدن میزان‌طبیعت که‌رندان.

38022ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۹۱/۱۴۱: در مجموعهٔ آقا محمد معینا اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص۶۵۶ ـ ۶۵۸) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۰۵].

38023ـ **تهران**، دانشگاه۲۶۱۹/۲: نستعلیق **۱۱۴۰** (ص۲۹۷) درفهرست آمده‌اطوز گنج‌درچهل‌نغمه! [ف. دانشگاه۹: ۱۴۸۷].

38024 ـ **تهران**، ملك ۵۱۰۴/۱: شکسته نستعلیق ابراهیم توپچی با تاریخهایی از **۱۲۵۶** تا **۱۳۱۶** در دفتر (۱پ ـ ۳۵ر) آغاز برابر نمونه، ۱۲س [رؤیت].

38025ـ **تبریز**، ملی ۲۸۲۶ (۵۶۳ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ میرزامحمد آشتیانی، سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴**، آغاز برابر نمونه [ف. سید یونسی۲: ۶۲۳].

38026 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۸۶۲: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۴** (ص ۴۷ـ۹۴). [ف. دانشگاه ۲: ۲۸۳۹].

38027ـ **تهران**، الهیات ۵۵۴/۲د: نستعلیق محمدعلی، سدهٔ **۱۴** (۶۶ر ـ ۹۲پ) آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱: ۳۲۲].

اعلامیه

ازطغرای مشهدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت، به‌نثر و نظم در بدگویی از یولچی‌خان همانکس که در «خمسهٔ ضروریه» نیز ازوبدگفته‌است. **آغاز:** مخاطب این خطاب نصیحت انتساب ـ یولچیخان پسر آقاجان‌موی تاب. (بنگرید: اشاراتیه: ۳۵۱۹).

38028ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۲۷: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**، (ص۲۷۹ ـ ۲۸۰)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۶].

التماسنامه = رقعه ..

از طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. به‌نثر ونظم. درآن آمده: پیش از این در نواحی دکن دومکتوب درذم، یکی بنام «اشارتیه» ودیگری «اعلامیه» نوشته بودم، سپس از دوستان التماس میکند که‌درآن‌دو نامه دست بر ندهر شعر اوراکه باقافیهٔ کلك‌وملك است ازآنها حذف کنند. **آغاز:** این‌رقعه‌شدازز بان مردم ـ موسوم به التماسنامه.

38029ـ **تهران**، مجلس ۳۲۹۶/۶۴: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۹۴۲].

الهامیه

از طغرای مشهدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی از منشآت اوست به نثر و نظم، بیشتر آنرا گزارش زندگی وی فراگرفته است.

آغاز ۱) : الهامیه‌ی طغرای سماوی کلامیست از پردهٔ غیب. **آغاز۲)** : در نزد محبت همه جا فضل حکمت (!) ... بحمدالله که نقش مراد در پوست سخت تجرد نشسته و مهرهٔ طالع در گلستان .

38030ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۲۷ : نوشتهٔ‌محمد رضا **۱۰۷۲** (ص۷۰۷جنگ) [ف. مجلس ۸ : ۱۸] .

38031ـ**عبدالحسین بیات**۱۲جنگ‌رفیع الدین‌رافع، باتاریخهای**۱۰۷۸-۱۰۸۴**(ص۵۰) همراه چند گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۱۱۰] .

38032 ـ**تهران**، ملک ۲۶۷۱/۳۱ : در«گنج‌معانی»ازسدهٔ**۱۱**،(۲۰۹پ-۲۱۳پ)، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت] .

38033 ـ**تهران**،دانشگاه ۱۱۰/۲۰: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**، (۱۵۴ر) ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف . دانشگاه ۲ : ۲۰۲] .

38034 ـ**تهران** ، دانشگاه ۵۰۴۰ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲-۱۳** [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۴] .

38035ـ**تهران** ،مجلس ۳۲۱۵/۴ : در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۲**، (ص ۳۶-۴۷)[ف. مجلس ۱۰ : ۷۹۴] .

38036ـ **داکا**، دانشگاه ۳۹۴ D U (۳۵۷ ف) : همراه ۸ گفتار دیگر او از سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف . حبیب الله ۱ : ۱۴۵] .

38037ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م) همراه با ۱۵ گفتار دیگر ازهمو [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲ : ۳۵۹] .

38038ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۸۷۴،۹ طغر : در «کلیات» او نوشته **۱۲۴۵** [منظور احسن عباسی : ۵۶۴] .

38039ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸** ، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو[دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۵۹] .

38040ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم۸۶ A : بی‌تاریخ ، همراه ۹ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین ۱ : ۵۱۶] .

امثال = مجمع الامثال

از میرزا محمد طاهر. شایدنصر آبادی. در نمای نسخه‌ی ملک آمده: ازمرحوم جد مادری حقیرمیرزا محمد طاهر که در «تذکرةالشعرا» بخط خود قلمی داشته . به ترتیب تهجی .

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۴۳(طاهر نصرآبادی) و ۲۰ : ۱۹ (مجمع الامثال) .

38041ـ **تهران**،ملک ۵۴۲۲/۳ : در جنگ محزون قزوینی نوشتهٔ **۱۲۲۷** ، (۸۸ر۷۳) . **آغاز:** سلام روستایی بی‌طمع نیست . سنگ درجای خود چه سنگین است . سنگ سنگ را می‌شکنند . سنگ فلاخی شده [رؤیت] .

امثال = مجموعه در ...

گفتار های ناشناخته .

38042ـ**موزهٔ بریتانیا**Or۹۴۴۷: نوشتهٔ **۵۸۵** امثال‌عربی‌ست و ترجمهٔ‌فارسی آنها [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۳] .

38043ـ**تهران**،مجلس۵۱۳۸/۱۲۴: در جنگ ابن خاتون نوشتهٔ **۲۴ تا ۱۰۵۷** ، (گ ۴۷۹ - ۴۸۳)، **آغاز** : آلوچو به‌آلو نگرد رنگ برآرد . آواز دهل شنیدن ازدور

خوشست. ازکوزه همان برون تراود که دروست [ف . مجلس ۱۵ : ۱۹۲] .

38044ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۳۲۵ (۲۸۲۱ ف) : نوشتهٔ **۱۰۸۷-۱۰۸۸** (۳پ۱۵۷ر)، درفهرست بنام **ضروب الامثال** خوانده شده است [آکیموشکین ۱ : ۳۶۸] .

38045ـ **تهران**، دانشگاه ۳۲۸۹/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱- ۱۲** ، (۴۳ر- ۴۴ پ) ، **آغاز** : امثالی که از **اعجاز خسروی** نقل نموده شد : چشم از روی دوستان روشن شود نه ازباغ وبوستان [ف . دانشگاه ۱۱ :۲۲۵۵]. گفتاری بدین نام از امیر خسرو دهلوی چاپ شده است .

38046 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۲۸/۷: در جنگ زرین قلم نوشتهٔ **۱۲ تا ۱۱۱۵** ، (ص ۲۴۶ -۳۰۴) . **آغاز** : ابتدا میکنم بنام خدا - بی‌مثالی که هست بی‌همتا . **انجام** : ولوله درجانش افتاد [ف.دانشگاه ۱۴ :۳۵۶۴]،

38047ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۱۶ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۹۰-۱۰۸) امثال وضروب وبعضی تعبیرات مشهوره [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۳۷۹] .

38048 ـ**فرانسه** ، عمومی Arras ۱۱۵۳ (۱۳۴۴) : تاریخ یاد نشده [نسخه ها ۴ : ۱۳۷] .

38049ـ**قاهره**، دارالکتب ۸۵۶ادب تیمور: مثلهایی‌ست به‌فارسی و گزارش آنها به‌ترکی . **آغاز**: سپاس فراوان اول متکلمی بی‌زبانه‌ارزانیدر، ۲۸۵ص۲۳س[ف.مخطوطات ۱ : ۲۷] .

38050 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۴/۲ مجامیع ترکی طلعت : بی‌تاریخ ، باتملك ۱۲۱۷ (گ۱۰۵- ۱۰۹) ۱۹س[ف.مخطوطات ۲ : ۱۱۸] .

38051ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۹۴۴/۱۹۳۲/۱ : تاریخ یاد نشده، درفهرست‌آمده : ضرب الامثال فارسی [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲ : ۳۱۵] .

امثال = دستور العمل

محمد داود ترك .

امثال = جامع التمثیل

از حبلرودی .

امثال = مجمع الامثال

ابراهیم خالص .

امثال عرب و حکایات غریبه

ازناشناس . ترجمهٔ یك کتاب عربی‌ست که آغاز وانجام آن افتاده وناشناخته بوده است ، و بدستور ظل السلطان فرزند ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) ترجمهٔ لفظی شده است . **آغاز** : حکایت میکند بعضی از ایشان که صبح نمودم روزی وحال‌آنکه تمام شده بود مأکول ومشروب من ومن ازشدت هم وغم .

38052ـ **اصفهان**،عمومی ۱۱۵۵۶ : نسخ زیبا ، سدهٔ **۱۳** ، بانام ظل السلطان در سرلوح زرین‌آن ، ۳۶۷ ص ۱۹س [ف.دکتر مقصود ۱ : ۹] .

انجمن دانش

از میرزا احمد وقار (۱۲۳۲-۱۲۹۸)، که‌یاداودر«محاسن‌السنة:۶۸۶» گذشت.پیروی از«گلستان»سعدی‌ست دریك مقدمه وسه مقاله‌و یك خاتمه ، در تهران بسال ۱۲۸۱ نگاشته است. ودر روزگار نگارنده در۱۲۸۹-۱۲۹۰ بچاپ رسیده است . **آغاز** : سپاس بی قیاس خداوند یراسزدجل سلطانه ...

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۶۵ ـ ف. فارسی مشار : ۱۵۵ .

38053 ـ **تهران،** ملك ۱۶۷۰: نستعلیق علی‌اکبر الخمروی ، ذیعقدهٔ **۱۲۸۴** ، ۱۰۲ گ ۱۴ س [ف . ملك : ۳۸] .

38054 ـ **تهران،** سلطنتی ۲۸۷۰ :سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۱ : ۱۵۹] .

اندیشهٔ درست

از شیخ ابراهیم زنجانی . انشای اوست.

38055 ـ **تهران،** مجتبی مینوی ۶۳ : نستعلیق عیسی فرزند محمد حسن فرزند محمد جعفر فرزند سیف‌الدین علی استرآبادی پدر استاد مینوی [نسخه‌ها ۶ : ۶۳۹] .

انشای ...

در بخش منشآت خواهد آمد .

انوار سهیلی

از حسین واعظ کاشفی (م ۹۱۰)، که یاد او در «جواهر التفسیر : ۴۲» گذشت .ترجمه ایست از «کلیله ودمنه»ی عربی وتحریریست از «کلیله ودمنه»ی بهرامشاهی باافزود گیهایی بنام نظام الدین احمد شیخم سهیلی جغتایی درگذشتهٔ ۹۱۸ از امیران سلطان حسین‌میرزا بایقرا . بارهاچاپ شده است . **آغاز:** حضرت حکیم علی الاطلاق جلت حکمته ، که وظایف لطایف حمد وثنای او .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۳۰ ـ ف.مشار : ۱۷۰ ـ کشف الظنون ۲ : ۱۵۰۷ (کلیله) .

38056 ـ **یوگسلاوی،** بایگانی دولتی زاکروب : ۱۴۲ A نوشتهٔ **۹۲۵** [نسخه ها ۲ : ۲۷] .

38057 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۳۶۱ . H : نوشتهٔ **۹۲۹** ، ۳۴۸ گ ۱۹ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۳۰۲] .

38958 **مشهد،** رضوی ۱۰۴۷۶ فهرست نشده : نستعلیق حسن فرزند مسعود طبیب ، چهارشنبه ۹ ج ۱/ **۹۴۰** ، آغاز برابر نمونه، ۱۶۴ گ [رؤیت] .

38059 ـ **تهران،** دانشگاه ۵۱۱۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰–۱۱** ، زرین ، با یك مجلس تصویر ، آغاز دردیباحه نونویس وانجام درباب ۱۳ افتاده ، ۳۲۰ گ ۲۳ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۸] .

38060 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۳۱۷ Or : نوشتهٔ **۱۰۰۹**. [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷] .

38061 ـ **تهران،** ملك ۲۱۷۹: نستعلیق محمد طاهر ، ۲۱ رجب **۱۰۶۲** درملتان برای ابوالحسن تفرشی ، ۳۱۷ گ ۱۷ س [رؤیت].

38062 ـ **مشهد،** جامع گوهرشاد ۹۸: تعلیق محمد مهدی ، **۱۰۵۲** [ف . شهرستانها ۱ : ۶۹] .

38063 ـ **تبریز** ، ملی ۲۵۷۲ : نسخ تعلیق ۱۲ صفر **۱۰۹۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۹۶ گ ۱۸ س [ف . ملی تبریز ۱ : ۱۰۹].

38064 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۲ : ۶۴].

38065 ـ **تهران،** مجلس ۲۲۲۳ : نسخ تعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، با یاد داشت اینکه : خط میرزا صالح است ، با ۴۵ مجلس آب و رنگ درهاش ، آغاز برابر نمونه ، ۶۴۷ ص ۱۷ س [ف.مجلس۶: ۱۸۰].

38066 ـ **تهران،** مجلس ۴۵۲۵: نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام نونویس، ۴۲۳ گ ۱۴ س [رؤیت] .

38067 ـ **ساری** ، طاهری شهاب : نستعلیق روزگار شاه صفی (سدهٔ **۱۱**) ، ۴۲۲ ص ۱۹ س [نسخه ها ۶ : ۶۱۳] .

38068 ـ **شیراز،** دکتر میر: درمجموعه ازسدهٔ **۱۱–۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۳] .

38069 **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۸۴۱ (۲۴۴ ف): نوشتۀ **۱۱۰۸**، ۲۵۴ گ [ف. آکیموشکین ۱ : ۶۲] .

38070ـ **موزۀ بریتانیا**، or۸۱۰۷: نوشتۀ **۱۱۳۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

38071ـ **بغداد**، جامعة الحکمة ۳۰۴ سرکیس: نستعلیق احمد فرزند حسین **۱۱۴۳**، آغاز برابر نمونه ، ۲۷۲ گ ۱۹ س [مخطوطات، یعقوب سرکیس ، کورکیس عواد : ۱۷۷] .

38072ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۹۸ G (۲۴۱ ف) : نوشتۀ **۱۱۷۵** ، ۲۴۴ گ [آکیموشکین ۱ : ۶۱] .

38073ـ **فرانسه**، عمومی Strasbourg ۴۷۱۶ : نبشتۀ **۱۱۸۵** [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۸] .

38074ـ **اصفهان**، شهرداری ۱۰۵۷ : نستعلیق سدۀ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۳۰۸] .

38075ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ج ۹ ، ۸۷۳ بید ، حسین (۲) : نستعلیق پایان سدۀ **۱۲**، آغاز افتاده ، ۳۲۴ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ : ۱۴۵] .

38076 ـ **تهران**، سپهسالار ۶۷۳۵ : نستعلیق محمد باقر فرزند حاجی لطفعلیخان ترکمان ملایری، ۱ محرم **۱۲۰۵** ، بروزگار ایالت محمد حسین خان قاجار ، نویسنده مینویسد : این والی در هفته یکصد تومان بیحساب میگیرد واین حقیر در تهران برای یکدینار معطل بود ، ۲۸۹ گ ۱۸ س [ف . سپهسالار ۳ : ۲۱۵] .

38077ـ **اسرائیل**، ملی و دانشگاهی اورشلیم ۲۰-۸ Ar: نوشتۀ **۱۲۰۶** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۸] .

38078ـ **تبریز**، ملی ۲۵۷۱ : نسخ زین العابدین بروجردی ، ۸ ج ۲/**۱۲۱۶** ، آغاز برابر نمونه، ۳۰۲ گ ۱۷ س [ف . ملی تبریز ۱ : ۱۰۹] .

38079ـ **تهران**، سپهسالار ۱۳۳۸ : نستعلیق ۱۸ ج ۲/**۱۲۱۷** ، زرین ، ۲۹۵ گ ۱۹ س [ف . سپهسالار ۳: ۲۱۴] .

38080 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۹۸: شکسته نستعلیق میرزا علی محمد شیرازی ، ۱۴۲۵ع/**۱۲۲۰**،رویه روغنی [نسخه‌ها ۲: ۶۴].

38081ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۳: نوشتۀ **۱۲۲۱**، ۶۵۸ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۸۴] .

38082ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۰۴ : نوشتۀ صفر **۱۲۲۳**، ۲۰۲ گ [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

38083ـ **تهران**، مجلس ۲۲۲۲ : نسخ خوش مسیح فرزند نعیم الدین تبریزی حسینی، **۱۲۲۵** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۴۵۹ ص ۱۹ س [ف . مجلس ۶: ۱۸۰] .

38784 ـ **تهران** ، سپهسالار ۶۷۳۲: نستعلیق ، **۱۲۲۷** ، ناقص ، ۳۰۶ گ ۱۶ س [ف . سپهسالار ۳ : ۲۱۵] .

38085 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۵۶۷ : نسخ تعلیق محمد حسین فرزند مهدی بیگ شیرازی ، چهارشنبه ۱۸ ذیحجۀ **۱۲۲۷**، آغاز برابر نمونه [ف . ملی تبریز ۱ : ۱۰۸].

38086 ـ **تهران** ، سپهسالار ۶۷۳۴: نستعلیق، **۱۲۲۸**، ۲۱۷ گ ۱۷ س [ف.سپهسالار ۳ : ۲۱۵] .

38087 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۵۱ : نستعلیق محمد امین ، پایان ذیقعدۀ **۱۲۳۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۸۴۴ ص ۱۷ س [ف . دیباجی ۲ : ۸۱] .

38088 ـ **تهران** ، ملك ۲۷۳۶ :

شکسته نستعلیق محمد رضا متخلص به رنگارنگ اصفهانی ، شوال **۱۲۳۵** ، ۱۷۰ گ ۱۹ س [رؤیت] .

38089 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۵۲۹ : نستعلیق عبدالکریم فرزند میرزا محمد علی تفرشی ، **۱۲۳۸** ، بخواهش میرزا محمدقلی ، زرین [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۸۵] .

38090 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۲۰۵ (۲۴۶ ف) : نوشتهٔ **۱۲۳۸** ، ۲۲۰ گ [آکیموشکین ۱ : ۶۲] .

38091 ـ**همدان** ، آقای محمود ایزدی : نستعلیق ع۲۶/**۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۹] .

38092 ـ **تهران** ، سپهسالار ۶۷۳۳ : نستعلیق ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۴۰** ، ۱۷۹ گ [ف. سپهسالار ۳ : ۲۱۵] .

38093 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق عبدالخالق فرزند محمد تقی اژئی ، ع۱۶/**۱۲۴۲** [نسخه‌ها ۵ : ۱۱] .

38094 ـ **تبریز** ، ملی ۲۷۸۵ : نسخ تعلیق اسماعیل فرزند کربلائی گل محمد ، ساکن دیه شیشه وان ازمحال مراغه ، غرهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۴۹** ، ۱۸۸ گ ۲۰ س [ف. ملی تبریز ۱ : ۱۱۰] .

38095 ـ **تهران** ، ملی ۹۵۷ ف : نستعلیق محمد رحیم فرزند میرزا محمد ، در **۱۲۵۰** ، زرین ، ۲۳۴ گ ۲۱ س [ف . ملی ۲ : ۴۹۶] .

38896 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۵ فیروز ۷۰۲۰ : نستعلیق حاجی عزیز ، **۱۲۵۴** ، زرین ، ۴۲۳ ص ۱۳ س [ف . مجلس ۲۱ : ۱۴] .

38097 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ج ۹ ، ۸۷۳ بید ـ حسین : نستعلیق **۱۲۵۵** ، ۶۵۴ ص ۱۲ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۵۳۷] .

38098 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نسخ ابن الحسن بیدگلی ، **۱۲۶۲** [نسخه‌ها ۵ : ۱۲] .

38099 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۸۰۹ (۲۴۳ ف) : نوشتهٔ **۱۲۶۴** ، (۷۵ پ ـ ۱۳۵ پ) [آکیموشکین ۱ : ۶۲] .

38100 ـ **آصفیه** ، ۳۷۸ اخلاق : نوشتهٔ **۱۲۶۵** [ف. آصفیه ۴ : ۴] .

38101 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۶۵ ادبیات : نسخ علی فرزند محمد فرزند میرزا کاظم **۱۲۷۰** با دو مجلس تصویر [ف . رضوی ۷ : ۲۱۰] .

38102 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۵۰۶ (۳۸۶۷ ف) : باتاریخ **۱۲۹۷** در دفتر ، (۱۱۰ ر) [آکیموشکین ۱ : ۵۱۳] .

38103 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۶۶ ادبیات : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، انجام یك برگ افتاده [ف. رضوی ۷ : ۱۶۶] .

38104 ـ **تهران** ، مجلس ۲۷۰۳/۳ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** همراه : جهانگشای نادری ، منشآت استرآبادی [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۵] .

38105 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۱۸ ص ۱۹ س [ف . مجلس ۱۷ : ۱۷۵] .

38106 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۴۷۸ Or : سدهٔ **۱۳** .

38107 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۱۵ Or : سدهٔ **۱۳** . [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷] .

38108 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۱۲ : نستعلیق محمد حسین امین الضرب فرزند حاج محمد حسن ، ۲۶ شوال **۱۳۰۲** بدستور پدر ، رویه روغنی [نسخه‌ها ۲ : ۶۴] .

38109 ـ **تهران** ، الهیات ۱۷۷ ج : نستعلیق نواب صفوی ملا باشی ، ع۱۶/**۱۳۰۶**

در شیراز ، ۲۴۸ گ ۲۲ س [ف . الهیات ۱ : ۱۴] .

38110 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۸۸: نستعلیق زیبا، آغاز برابر نمونه، ۴۴۲ص ۱۹ س [ف . دیباجی ۲ : ۱۰۳] .

38111 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۲۱ : شکسته نستعلیق بسیار زیبا ، تاریخ یاد نشود، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۶۲۴ ص ۱۶ س [ف . مجلس ۶ : ۱۷۹] .

38112 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۹۸۱ (۲۳۹ ف) : بی‌تاریخ ، ۴۲۶ گ .

38113 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۲۱۷ (۲۴۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۱ پ ـ ۴۹۱ر) .

38114 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۷۸۷ (۲۴۲ ف) : بی‌تاریخ ، ۴۳۲ گ .

38115 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۳۳۱ (۲۴۵ ف) : (۱ پ ـ ۲۲۸ پ) [آکیموشکین ۱: ۶۱-۶۲] .

38116 **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۵۷۳ (۳۷۸۳ف) : در«مجموعه» بی‌تاریخ (۱ر ـ۶پ) [آکیموشکین ۱ : ۴۹۸] .

38117 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۷ : تاریخ‌یاد نشده ، ۶۰ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۸۷] .

38118 ـ **داکا** ، دانشگاه DU ۱۴۳ (۵۸ ف) : شکسته ، بی تاریخ ، ۴۶ گ .

38119 ـ **داکا** ، دانشگاه HR ۹۰ (۵۹ ف) : شکسته ، بی‌تاریخ ، ۲۱۶ گ[ف. حبیب الله ۱ : ۴۸ ـ ۴۹] .

انوار المشارق

از طغرای مشهدی ، که‌یاد او در«کلیات: ۱۸۷۹ »گذشت . یکی از منشآت اوست به نثر و نظم . **آغاز:** انوار المشارق طغرا.ا گر به آسمان فصاحت ضیانمی‌داد. **آغاز ۲** : ای جوش دل صراحی وجام ازتو .

38120 ـ **تهران** ، مجلس ۳۲۱۵/۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، (ص ۱۸۵ ـ ۱۹۸) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۹۸] .

38121ـ **تهران** ، مجلس ۳۲۹۶/۱۰ : شکسته نستعلیق‌هندی سدهٔ**۱۲**(ص۲۴۱-۲۶۱) آغازبرابر نمونهٔ**۲**، [ف . مجلس۱۰:۹۴۵].

38122 ـ**تهران** ،دانشگاه۱۱۰/۱۶ : در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۲**،آغاز برابرنمونهٔ**۱**، پیرامن۳۵۰۰بیت‌نوشته[ف .دانشگاه۲:۲۰۱].

38123 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۴۰: در«کلیات» اواز سدهٔ **۱۲-۱۳**. [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۴] .

38124 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸**، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو[دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۵۹] .

38125 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلک لائبریری ۹ ، ۸۷۴ طغر : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۲۴۵**،[منظور احسن‌عباسی:۵۶۴].

انیس العاشقین

از امیر سید حسین ابیوردی متخلص به فیضی ، که‌یاداودر «چارتخت: ۲۷۵۳» گذشت دربیان عشق وحالات‌آن به نثرآمیخته به‌نظم، ادبی‌باتعبیرات‌عرفانی. خود دردیباجه گوید: در مقام‌مقایسه‌با«گلستان» سعدی‌به‌هیچ‌ننماید. پس از دیباجه این عنوانها رادارد : گفتاردر آغاز مخالفت عشق با عقل ، گفتار در توجه عقل به جانب شهر دل ، باب در بیان کلماتی که‌متعلق است به عشق مجازی و حکایاتی‌که وسیله است به‌محبت حقیقی... بکوشش آقای ایرج‌افشار با

پیشگفتار ایشان همراه همان « چارتخت » در «فرهنگ ایران زمین ص ۸۶ ـ ۱۶۰ » جلد ۱۵ دفترهای ۱ـ۴ بسال ۱۳۴۷ خ چاپ‌شده است . **آغاز :** تویی کزعشق تواربابِ‌ادراک‌ـ فتاده برزمین چون سایهٔ تاك ... وبعدپوشیده نماندبر بلبلان گلستان کمال‌وطوطیان‌شکرستان مقال که این بنده ... حسین ابیوردی .

بنگرید: مجالس‌النفایس:۲۷۳ـ پیشگفتار چاپ ، ازآقای ایرج افشار درفرهنگ ایران زمین جلد ۱۵ ، ۱۳۴۷ خ .

38126 ـ **سوئد** ، دانشگاه اوپسالا GlxxII : نوشتهٔ رمضان **۸۹۸** ، شاید بخامه‌ی نگارنده ویادداشتی که بخامه‌ی اوست، همراه «چارتخت» او (۶۵ پ ـ ۱۲۱ ب) . از روی همین نسخه چاپ شده است .

انیس العاقلین

از ملامیرقاری گیلانی، که درص ۱۵۴۷ یاد شده‌است . به روش « گلستان» سعدی‌ست، ونسخهٔ 15164 (پاریس ۲۱۶۴) نوشتهٔ ۸ شعبان ۱۰۸۷ و بخامهٔ نگارنـده شناخته شده است . ولی نباید او تـا این روزگار زنده مانده‌باشد .

38127 ـ **یزد** ، جامع کبیر ،وزیری ۶۱۸/۳ (۶۳۱۵) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**،همراه « مطالب العشاق » او ، آغاز برابر نمونـه [ف . شیروانی ۲:۵۲۷].

انیس العشاق

از شرف الدین رامی، حسن فرزندمحمد (م۷۹۵) ،که یاد او در « بدایع الصنایع : ۲۱۲۷ » گذشت . بنام شیخ ابوالفتح اویس بهادرخان جلایری(۷۵۷ـ۷۷۶) ، وبگفته‌ی چلبی بسال ۷۲۶ ، در بیست باب در اوصاف اندام معشوق بـه نثر و نظم نگاشته است . و کلمان هوارت M.CL. Huart آن را به فرانسوی ترجمه و در پاریس ۱۸۷۵ م بچاپ رسانده است . ودر تهران همراه « عجایب المخلوقات» بکوشش عباس اقبال آشتیانی بسال ۱۳۲۵خ چاپ شده‌است . **آغاز :** حمد و ثنا خالقی را علت کلمته‌که درمبدء خلقت وجود خاکیان را به تشریف ولقدکرمنا .

بنگرید : ف . مشار : ۱۷۶ـ پیشگفتار چاپ از اقبال .

38128 ـ **تهران** ،ادبیات ۵ر۱۰۷د: نوشتهٔ زین حسینی، ۱۱ ذیقعدهٔ **۸۲۳**، (۱۳۸ پ ـ ۱۸۶ر) [ف . ادبیات ۱ : ۳۶] .

38129ـ**عبدالحسین بیات** ۱مج: باتاریخ **۸۳۴**در دفتر(ص۲ـ ۵۷)، آغاز برابر نمونه، زرین ، درمتن ، درفهرست آمده: در نوزده باب [نسخه‌ها ۶ : ۶۹] .

38130 **تهران** ، دانشگاه ۱۹۳۰/۱: نسخ سید نعمت الله درویش ، ع ۱/**۸۳۵** ، (۱پ‌ـ۳۲ر) . [ف . دانشگاه ۸ :۵۴۸] .

38131 ـ **قونیه** ۲۵۴۶/۱: نستعلیق بهاء الدین فرزند سعید تاج‌الدین‌حاجی‌حسن فرزندبهاء الدین‌فرزند حسن فرزندعبدالملك (علی) حافظ حکایت خطیب قمی ، شنبه ۱۵ ع ۲/**۸۴۸** (ص۳ـ۴۷) .فیلم آن دردانشگاه ش ۳۲۱ هست [فیلمها : ۴۵۳] .

38132 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۸۵ :نسخ تعلیق اسماعیل فرزند یوسف قومنی ، ۸۵ (**۸۵۰**)، آغاز برابرنمونه ،۷گ ۱۵ـ۱۶س [ف . ملی تبریز ۱ : ۱۱۷] .

38133 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۲۰ : نوشتهٔ **۸۹۳** (ص۱ـ۸۴) [مخطوطات ، سرفراز علی : ۸۴] .

38134 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۴۹۸/۱ : نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰**ـ در نوزده باب، سپس «حدایق الحقایق» ازهمو[نسخه‌ها۲ : ۱۲۰].

38135 ـ **تهران**، سنا۲۳۶:سدهٔ**۹ـ۱۰** [نسخه‌ها۶:۴۹۵] .

38136 ـ **تبریز** ، ملی ۲۵۷۲/۲ (۶۶۹ف) : نستعلیق بی‌تاریخ، باتاریخ**۹۰۲**و **۹۳۹** در دفتر ، آغاز برابر نمونه ، ۳۰ گ ۱۷ س [ف .سید یونسی ۲:۷۱۷] .

38137 **تهران** ، الهیات ۴۷۱/۴ د: نستعلیق سدهٔ **۱۰** باتاریخ شوال **۹۶۰** دردفتر، (۶۰ر ـ۸۱ پ) ، آغاز و انجام افتاده [ف . الهیات۱ :۳۰۷] .

38138 ـ **تهران** ، ملك ۵۸۲۳/۱ : سدهٔ **۱۰** ،انجام درباب۱۹ افتاده (۱پ ـ۳۴) [رؤیت] .

38139ـ **تهران** ، ملك ۵۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ،۲۳گ ۱۸ س [رؤیت] .

38140 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲ م عروض فارسی: نستعلیق زیبا،**۱۰۰۰ـ۱۰۰۳** (۹۷پ ـ۱۲۴) آغاز برابر نمونه ، در ۱۹ باب [مخطوطات ۱: ۳۳] .

38141 ـ **مشهد** ، رضوی ۶ادبیات : نستعلیق نوروزعلی **۱۰۳۸** ،آغازبمانندنمونه، ۳۳گ ۱۴ س [ف. رضوی ۳:۱۵۸] .

38142 ـ **یزد** ، سریزدی ۱۰۳/۱ : نستعلیق ۲۶ رجب**۱۰۵۷** [نسخه‌ها۴:۴۲۸].

38143ـ **تهران**، دانشگاه۲۴۵۳/۱: نستعلیق نزدیك شعبان **۱۰۷۱** (۴ـ۹۵) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۸۶] .

38144 ـ **مشهد** ، فرخ ۸۲: نستعلیق **۱۰۷۵** در « بیاض‌الله ویردی بیگ» [نسخه ها ۳ : ۸۷].

38145ـ **تهران**، دانشگاه ۲۰۹۸/۴۵ : نستعلیق ۸ شعبان **۱۰۸۳** درجنگ اصلان‌بیگ فرزند علی گیلانی (ص۳۷۱) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۷].

38146 ـ **تهران** ، مجلس۵۹۷۳/۱: نستعلیق رضا علی معلم، فرزند شاه فرخ فرزند حاج محمد تبریزی ، **۱۰۹۲** (ص ۲ـ۱۰۸) [ف .مجلس ۱۷ : ۳۵۳]

38147ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۵۰۴: نسخ خوب سدهٔ **۱۳**، وتصحیح۳ج **۱۲۹۸/۲**، ۹۹گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

38148 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۷/۱ : سدهٔ **۱۱** ، (ص ۴ـ۵۶) ، پایان نسخه امثله است [ف . ملك ، مجموعه ها : ۶۴] .

38149ـ **تهران**،دانشگاه ۱۹۶۴/۲: نستعلیق سدهٔ**۱۱** (۲۸رـ۶۰ر) ازاواخرباب۶ است‌تاپایان کتاب[ف. دانشگاه ۸:۵۷۸] .

38150ـ **تهران**،دانشگاه ۴۸۶۴/۴۸: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**(۸۲ـ۱۰۰)[ف.دانشگاه۱۴].

38151ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۴۳/۴ : سدهٔ**۱۱** ، (۵۸ـ۶۰متن وهامش)[ف.سپهسالار ۳:۲۱۹] .

38152ـ **تهران**،ملك۳۸۴۴/۱: نستعلیق سدهٔ**۱۱** ، (۱پ ـ۹ر)آغاز وانجام‌برابرنمونه. [رؤیت] .

38153ـ **تهران** ، مجلس ۵۹۸۰/۲: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**(ص۱۴۶ـ۱۶۱)،افتادگی‌دارد [ف. مجلس ۱۷:۳۵۷].

38154ـ **تهران**،دانشگاه۲۲۱۴فیلم: در جنگ‌مؤرخ**۱۱۵۹**(ص۳۱۴ـ۳۳۶)[فیلمها ۶۵۷] .

38155 ـ **تهران** ، ملی ۵۶۴/۵ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۲** (ص۱۳۶ـ۱۸۷)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی۲:۵۵] .

38156ـ تهران ، الهیات ۲/۱۷۳د : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ،(۱۹ر-۲۹پ) [ف .الهیات ۱:۲۵۴] .

38157ـ تهران، مجلس ۲/۳۴۸۶: نوشتهٔ عبدالوهاب رشتی، در**۱۲۲۲**(س۱۳۶-۱۳۷)، [ف. مجلس ۱۰:۱۴۴۶].

38158ـ تهران، دانشگاه۲/۴۲۱۳: نسخ ملامحمود فرزندملااحمد۱۵صفر**۱۲۲۶**، برای استاد فتح‌الله (ص۶۰-۱۱۶)[ف.دانشگاه ۱۳: ۳۱۸۷] .

38159ـ مشهد، رضوی۱۶۹ ادبیات: نستعلیق میرعبدالغفار ۱۶ رجب**۱۲۳۳**عبارات آغاز بانسخه‌های دیگر دگرگونی دارد [ف. رضوی۷ :۲۱۳] .

38160ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۴۳۳: محمدعلی تنکابنی، ع۱/**۱۲۴۴**، آغازیك برگ افتاده، [ف.خطی،سیدعبدالعزیزطباطبایی].

38161ـ همدان، آقای‌قاسم برنا۱مج: نوشتهٔ سیدمحمدحسینی،شوال**۱۲۴۶**،ش۱دفتر [نسخه‌ها۵:۳۷۸].

38162 ـ تهران ، مجلس ۲/۶۱۳ : نستعلیق**۱۲۴۷**، آغازبرابر نمونه [ف .مجلس ۲:۳۶۶] .

38163ـ تهران، مسعودمحتشمی۵/.. نستعلیق**۱۲۶۵** [نسخه‌ها ۵ :۶۷۳] .

38164ـ تهران،دکترمفتاح۵/۳۰۰: نستعلیق**۱۲۶۶** [رؤیت] .

38165 ـ تهران،دانشگاه۱/۳۷۰۷: نستعلیق آدینهٔ۱۶رجب**۱۲۷۰**(ص۱-۴۴)[ف. دانشگاه۱۲: ۲۷۰۹].

38166 ـ تهران، ملك۷۳۰ : شکسته نستعلیق فضل‌الله ، **۱۲۷۱**،۴۴گ ۱۰ س [ف. ملك:۴۴] .

38167ـ مشهد،رضوی۵/۲۴۹ادبیات (۴۵۳۵): نستعلیق**۱۲۷۱** آغازبرابرنمونه(ص ۷۸-۱۱۰) [ف.رضوی ۷:۷۳۲] .

38168ـ تهران،ملك۴/۵۲۰: نستعلیق سید محمدعلی‌فرزند میرزاشیب‌تفرشی، پنجشنبهٔ ۱۷صفر **۱۲۷۶**، (ص۲۷۶-۳۴۶) [رؤیت].

38169ـ تهران، دانشگاه۱/۳۰۳۴: نستعلیق ۲۰ذیقعدهٔ**۱۲۷۶**(ص۱-۳۸)[ف.دانشگاه ۱۰:۱۹۷۳] .

38170ـ تهران،دکترمفتاح۸/۲۷۷: نستعلیق سه‌شنبهٔ ۴ج۲/**۱۲۸۲** [رؤیت] .

38171ـ تبریز ، ملی ۲۸۸۹: نسخ تعلیق‌عباس بروجردی متخلص به‌همایون فرزند حاج‌فتح‌الله،رجب**۱۲۹۰** دربالنج، آغاز برابر نمونه،۳۵گ۱۲س [ف. ملی‌تبریز ۱:۱۱۸].

38172ـ تهران ، مجلس ۱/۳۸۰۰ فهرست‌نشده : نوشتهٔ **۱۰۹۲** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۷] .

38173ـ مشهد، رضوی۱۶۸ ادبیات: نستعلیق علینقی رازی، سدهٔ**۱۳**، آغاز برابر نمونه [ف.رضوی ۷:۲۱۲] .

38174ـ تهران، مجلس ۳/۴۸نجم : سدهٔ**۱۳**[نسخه‌ها۵:۲۰۲].

38175ـ تهران ، ادبیات ۱/۹۷د : نستعلیق سدهٔ**۱۳**،(۱پ-۳۱ر)۹س

38176ـ تهران، ادبیات۲/۹۴د:سدهٔ **۱۳** (۴۹پ -۷۲پ)، تاباب۱۹دروصف‌ساق‌پا دارد وآنگاه افتاده [ف. ادبیات۱: ۳۵-۳۶].

38177ـ تهران ، الهیات ۲/۳۷۳د: نسخ ونستعلیق سدهٔ**۱۳**،(۱۵ر - ۴۹پ) [ف. الهیات۱:۲۸۹].

38178ـ تهران ، مجلس ۲/۲۶۰۰ فهرست‌نشده: سدهٔ**۱۳**(ص۴۷-۱۲۶) [نسخه‌ها ۵:۱۸۸].

38179ـ تهران، سپهسالار ۳۸۱/۳: سدهٔ ۱۳، باتملك ۱۲۸۰.

38180ـ تهران، دانشگاه۱۷۵۲/۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳، (۱۱پ-۴۹پ)[ف.دانشگاه ۱۱۸۶:۹].

38181ـ تهران، سنا۷۵۵۲: نستعلیق سدهٔ ۱۳، اندازه‌بیاضی [نسخه‌ها۲: ۲۴۸].

38182ـ مشهد، رضوی۱۷۱ ادبیات: نستعلیق ۷صفر۱۳۰۳پنج‌صفحه‌ازپایان‌را ندارد [ف. رضوی۷: ۲۱۳].

38183ـ تهران، دانشگاه ۴۹۲۸: نستعلیق حسین‌فرزند غلامرضا، ج۱/۱۳۰۷در تـهران، ۲۲گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۴: ۴۰۴۶].

38184ـ مشهد، رضوی۱۷۰ ادبیات: نستعلیق ۲صفر۱۳۲۱همراه‌با«حدائق‌الحقایق» او[ف. رضوی۷: ۲۱۳].

38185ـ تبریز، ملی ۲۹۳۸: نسخ تعلیق، تاریخ یادنشده، آغازبرابرنمونه، ۵۱گ ۱۱س[ف. سیدیونسی ۱: ۱۱۹].

38186ـ تهران، ملك۵۴۸/۳: شکسته نستعلیق‌تاریخ یادنشده [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۷۲].

38187ـ لنین گراد، اکادمی عـلوم B۱۰۰۵ (۲۵۳ف): بی‌تاریخ، (۲۲ر-۴۱پ) [آکیموشکین۱: ۶۳].

38188ـ قاهره، دارالکتب۱م مجامیع: بدون تاریخ، آغاز برابر نمونه.

38189ـ قاهره، دارالکتب۲۴مجامیع: نسخ‌زیبا (گ۱۶-۲۷).

38190ـ قاهره، دارالکتب۱۳۵ادب فارسی: آغازبرابرنمونه.

38191ـ قاهره، دارالکتب ۵۷ ادب طلعت: تعلیق‌زیبای محمدفرزندعبدالحی‌فرزند عبدالرحمان، آغازبرابرنمونه.

38192ـ قاهره، دارالکتب۵۳۶ مجامیع طلعت: آغازبرابرنمونه(گ۲۸-۴۸)[مخطوطات ۱: ۳۳-۳۴].

انیس العشاق = مختصر . . .

متن ازرامی، گزیده ازمحمدکریم فرزند مهدیقلی تبریزی، درنوزده باب ویك‌خاتمه. **آغاز:** حمدله ... امابعد، چنین گوید اقل‌عباد محمدکریم‌بن مهدیقلی تبریزی... باب‌اول‌در صفت‌موی ، وآن‌سه نوع‌است: معقد و مجعد و مسلسل.

38193ـ تهران، ملك ۶۱۴۹/۲: نستعلیق، (ص۴۱-۴۷) [رؤیت].

انیس العشاق

ازحیدرفرزندمحمدخوانساری، [شیروانی] نسخهٔ یزد سرآغاز«زبدة‌التصانیف: ۹۵۲»اورا دارد!

38194ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۱۶۲۳/۲(۱۹۱ف): نسخ‌ونستعلیق‌شوال ۱۲۳۱ ۲۴گ [ف.شیروانی ۱: ۲۱۰].

انیس العشاق

ازآقا میرزاعلینقی‌طارمی، به‌نظم ونـثر، ادبی، نام‌نگارنده درآغازآمده است. **آغاز:** نغمه شناسان‌قال‌عشق راپردهٔموهوم‌است، حکایتی

در کتاب زینة‌المجالس چندسطر بپنج‌شطری بنظر رسید بفرمایش بعضی اززنده دلان پیمانهٔ عشق ساعد رقم عنبرشیم بکلید بسمله‌در گلزارمضامین در اوراگشود .

38195ـ تهران ، دانشگاه ۳۴۹۱ : نسخ‌سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۳۳ گ۸س[ف.دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۹].

اوصاف الاوباش

از رفیعا ، درص۱۵۴۸ گذشت.

ب

بادهٔ بی‌خمار

ازمحمودمیرزا قاجار، که‌یاداودر«دیوان: ۲۵۱۷» گذشت، دربارهٔمیخوارگی، بسال۱۲۴۷ ساخته، ودرپایان جدولی گذارده ومقامات میخوارگی را نشان‌داده است، بافرهنگی از نامهای گوناگون شراب(بنگرید: بادهٔ وحدت ازهمو: ۲۶۵۴) . **آغاز:** بیزم‌غیردانم باده‌خوردی شب نمیدانم‌ـ که بیرون رفتی از آن‌بزم یارفتی بخواب آنجا .

38196 ـ **تهران،** دانشگاه ۲۹۸۶: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳ـ۱۴**، آغازبرابرنمونه، ۴۴ گ ۲۰ص[ف.دانشگاه ۱۰ :۱۸۹۸].

38197ـ **مشهد،** رضوی۴۴۵۲: تاریخ یاد نشده[تاریخ تذکره‌های‌فارسی۱: ۷۳۳] .

بازار عاشقان

ازسید محمدفرزند خواجه شاه.

38198ـ**لنین گراد،** اکادمی‌علوم۱۹۱۷ B (۲۸۴ ف) : نوشتهٔ **۱۲۶۰**، (۲پ‌ـ۶۸ر) [آکیموشکین۱: ۶۷].

باغ و بهار = شبنم شاداب

ازظهیرای تفرشی، زنده‌تا۱۱۱۱، فرزند ملامراد فرزندعلیخان. انشایی‌ست‌دروصف‌بهار، عرفانی ادبی. **آغاز:** شبنم‌شاداب‌هرگونه‌ثناو ستایش . . . راجع بجناب آفتاب نقاب بهار پیراییست .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۵۸ـفرهنگ‌سخنوران: ۳۶۳ .

38199ـ **تهران،** دانشگاه۵/۴۷۲۷: باتاریخ **۱۰۹۶** دردفتر، (۱۰۶ـ۱۲۷)، سپس «وصف‌سخن» ازهمو و بنام« باغ‌و بهار»است.[ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۷۶].

38200ـ **تهران،** دانشگاه۱۲/۴۱۱۸: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص۲۲۱ـ۲۳۳)آغاز برابر نمونه[ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۹۹].

38201ـ **پاکستان ،** لاهور، پرفسور شیرانی۲/۳۱۴/۳۴۱۸: نوشتهٔمحمد نصیرالدین **۱۲** پادشاهی بهادرشاه ثانی(۱۲۵۳ـ۱۲۷۵) آغاز برابرنمونه، درفهرست از آن ظهیرای تفرشی‌زنده‌در ۱۰۸۳ یادشده است [ف. دکتر محمدبشیرحسین۲: ۲۳۱] .

38202ـ**پاکستان،** لاهور، پرفسورشیرانی ۲/۱۹۲۹/۴۹۴۱ : نوشتهٔ**۱۲۴۵**(۱۸۲۹م)، درفهرست بنام «شبنم‌شاداب» است و ازنگارنده نام برده نشده [دکتر محمد بشیر حسین۲ : ۳۶۴] .

38203ـ**لاهور،** پنجاب پبلک لائبریری ۸۷۴/۹ طغر: در«کلیات»طغرای‌مشهدی نوشتهٔ **۱۲۴۵** و بنام«شبنم‌شاداب»است[منظوراحسن: ۵۶۴] .

38204ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۵/۱۷۸۵/۴۸۰۵/۳: نوشتهٔ ۲۵ذیحجهٔ **۱۲۵۴** (۱۸۳۹م) درفهرست ازآن‌ظهیرای تفرشی دانسته شده‌است‌وبنام«شبنم شاداب»است [ف. دکتر محمدبشیرحسین۲: ۲۳۰].

38205ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۱/۲۲۲۸/۵۲۳۸: تاریخ یادنشده،در فهرست‌بنام «شبنم شاداب» است وازنگارنده‌نام برده نشده است. [دکترمحمد بشیر حسین۲: ۳۶۴].

بحر اللطائف

نسخهٔ سپهسالار تنهادیباجهٔ آنست. **آغاز:** تا خامهٔ‌نقش ایجادنکات..

38206ـ **تهران**،سپهسالار۹/۲۹۱۳: محمد تقی‌نجم ثانی، شعبان **۱۱۵۷** هنگامیکه ازشوشتر بیرون‌میامد،زرین،(ص۲۲۴-۲۵۰) دیباجهٔ‌کتابی است[ف. سپهسالار۳: ۲۴۳].

بساتین الانس

ازمحمد صدر علاء احمد ملقب به تاج، معروف به اختسان.

38207 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۹۹۷ (۳۲۱ف): نوشتهٔ **۸۳۶**، ۲۱۱ گ [ف.آکیموشکین ۱: ۷۳].

بساط نشاط

از والیه‌قاجار، حسن جهان خانم دختر فتحعلی‌شاه که یاداودر«دیوان: ۲۵۵۶» گذشت. گفتاریست به‌نثرونظم،درنازونیازعاشق‌ومعشوق وتحقیق عشق ومراتب‌آن. **آغاز:** حمدله. و العاقبة للمتقین ... غرض‌ازتألیف وتصنیف‌این کتاب‌شورانگیز،حسرت‌آمیز،خون‌ریز،محبت خیز.

38208ـ **مشهد**،رضوی۱/۹۳۴ادبیات (۴۷۹۴): شکسته‌نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۳**، سپس دیوانش [ف. رضوی۷: ۷۴۷].

38209ـ **تهران**،ملی۸۷۴ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳**، سپس‌دیوانش، ۳۳گ۱۶س[ف. ملی۲: ۴۰۸].

38210ـ **تهران**، مجلس ۱/۲۳۸۶ فهرست نشده: نوشتهٔ ادیب الممالك فراهانی متخلص به‌امیری، **۱۳۰۵**(ص۱-۱۲۷)[نسخه‌ها ۵: ۱۶۶ ـ ف. رضوی۷: ۷۴۸].

بطیخیه

از مخدوم اعظم،احمد خواجگی کاسانی، که یاد او در «شرح ابیات خان: ۳۴۵۱» گذشت.

38211ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۶۶۸: در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۹۵**،همراه ۳۰ گفتار دیگرازهمو.

38212ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۲۸۱۸:در«کلیات» اونوشتهٔ**۱۲۳۸**،همراه ۱۶ گفتار دیگر ازهمو [ف. آکیموشکین۱: ۵۱۴، ۵۱۵].

بلبلستان

از محمد فوزی، متخلص به‌مستاری، در گذشتهٔ ۱۱۶۰، به‌پیروی از«گلستان»سعدی و «بهارستان» جامی، به‌نثر ونظم، درشش‌خلدو هریك درهشت آیین نگاشته است. این‌کتاب بکوشش MilvoJmolie به‌فرانسوی‌ترجمه و بسال۱۹۳۵م‌درپاریس‌چاپ شده‌است. **آغاز:** بلبلان حمد وثنای حضرت خدای‌ذی‌الکبریا.

اسماعیل‌پاشا ازمحمدفوزی‌فرزندعبدالله‌مشهور به‌مفتی ادرنه، در گذشتهٔ ۱۳۱۸ یادکرده‌که نگاشته‌ای بنام «گلستان» دربرابر «گلستان» سعدی دارد.

بنگرید : ذریعه۹: ۸۵۱ .

38213ـ **یوگسلاوی** ، فرهنگستان علوم: C/Dp۱۸۳۱: نوشتهٔ مصطفی فرزندصالح نعیمی مستاری، در**۱۱۶۳**، فیلم آن در(دانشگاه ۱۳۷۷) هست [نسخه‌ها ۲:۲۲].

38214ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۰ادب فارسی طلعت: بخامهٔ ادهم، بی‌تاریخ، زرین، ۳۸، گ۲۱ س[مخطوطات ۱:۳۹] .

بهار دانش

از عنایت‌الله لاهوری، آل صالح کمبوه (کنبوری) در گذشته ۱۰۸۲ یا ۱۰۸۸ افسانهٔ هندی کهن است از روایتهای برهمنان، درمعاشقهٔ جهاندار سلطان ومهربانو (بهرور)، بنام سلطان محمدشاهجهان دوم، بسال ۱۰۶۱ ، به تقلید «عیار دانش» که تحریری‌ست از «کلیله ودمنه»ی بهرامشاهی ساخته‌است. درهند ۱۲۶۱ و پس از آن بارهاچاپ شده است. **آغاز** (دیباجه): فاتحهٔ کتاب مستطاب آفرینش وپیرایهٔ صحیفهٔ دانش و بینش . **آغاز** (کتاب): پیرایه‌ده دیباجهٔ سخن حمدحکیمی‌ست که ملك معنی.

بنگرید :ذریعه۳:۱۵۸و۹:۷۷۲-فرهنگ سخنوران: ۴۰۹ـ ف. مشار: ۲۳۷ ـ مؤلفین مشار ۴:۶۳۷ ـ سبك شناسی ۳: ۲۸۹ و ۲ : ۲۵۳ .

38215ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳قف۷: میرزاعبدالله، گویا **۱۰۹۱** (یا**۱۱۹۱**) ۳۶۶ص [ف . سرفرازعلی:۸۴].

38216ـ **مشهد**، رضوی۶۰۴۹فهرست نشده : نستعلیق هندی، سدهٔ**۱۱**، آغاز برابر آن دونمونه، ۲۸۹ گ[رؤیت].

38217ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۷۷۱ Or: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۴ : ۶۷۲] .

38218ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۹۹۱ : نستعلیق سدهٔ**۱۱-۱۲** ، آغازدردیباچه افتاده، پایان نیزسه‌عنوان کم دارد [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۸۴] .

38219ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۹۹۷ : نستعلیق غلام رسول‌فرزند حافظ‌عبدالرحیم، ۲ رجب **۱۱۲۰** ، بروزگار محمد شاه غازی ، بر نسخه ۳۹۹۱ دانشگاه افزودگی دارد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۸] .

38220ـ **داکا** ، دانشگاه ۵۲ ـ ۴۹ HR (۳۴۲ف) : باتاریخ **۱۱۲۷** (۱۷۱۵م) در دفتر ، (۱ـ ۱۰۱ پ) [ف . حبیب‌الله ۱ : ۳۶۱] .

38221ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم۱۳۰ C (۳۶۶ ف) : باتاریخ**۱۱۳۶** دردفتر، ۲۶۴ گ [آکیموشکین ۱:۷۷].

38222ـ **آصفیه**، ۲۹۵ قصص: نوشتهٔ **۱۱۴۱** [ف. آصفیه۴:۵۲۶] .

38223ـ **پاکستان**، گنج‌بخش۱۰۵/۸۹۰: نستعلیق ، شیخ‌سوز، ۲۲ذیقعدهٔ **۱۱۴۹**، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۵ گ [ف . تسبیحی ۱ : ۷۵] .

38224ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف ۸: نوشتهٔ**۱۱۵۱**، ۵۹۶ص [ف.سرفراز علی:۸۴] .

38225ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ قف ۴ : میرعلی‌اکبر، **۱۱۹۴** (ص۱ـ۶۹) [ف. سرفرازعلی:۸۴] .

38226ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۶۶ Or : سدهٔ**۱۲** ، درفهرست از نگارنده نام‌برده نشده [نسخه‌ها ۴:۶۷۲] .

38227ـ **مشهد**، رضوی ۱۱۷ تاریخ: نستعلیق‌هندی اواخر سدهٔ**۱۲**، صفحهٔ۱ نونویس انجام‌چند سطر افتاده، ۱۷۱ گ۲۳س[ف.رضوی ۷:۲۳] .

38228ـ **تهران**، ملك۱۹۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (سنهٔ ۱۶۰ جلوس)، ۲۷۹ گ ۱۹س [ف. ملك:۱/۶] .

38229ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای Y۱۰۷ : پیرامن سدهٔ **۱۲**، آغازبرابر نمونهٔ دیباجه ، ۴۴۶گ ۱۵ س[ف". فهمی‌ادهم ۱ : ۳۰۶] .

38230ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۳ عنا(۳): شکستهٔ پایان‌سدهٔ **۱۲**،۳۳۷ گ ۱۴ س[مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱:۵۴۲] .

38231ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۶۹۷/۶ Add : ازسدهٔ **۱۸** م،(گ۷۱ ـ۹۵) بخشی‌از آنست [ریو۲:۸۲۰] .

38232ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۲۴۵۶(۲۶۹ ف): نوشتهٔ **۱۲۱۲**، ۲۰۴ گ [آکیموشکین ۱:۷۷].

38233ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش **۱۲۱۳** مصور [نسخه ها ۴:۱۰].

38234ـ **هاروارد**، هوتن p۳۲: نستعلیق هندی، ۲جون **۱۸۲۷** م،زرین،مصور[نسخه‌ها ۴:۲] .

38235 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۷۴۹ Or: نوشتهٔ **۱۲۱۶** ، [نسخه‌ها۴: ۶۷۱].

38236ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۳ عنا(۴): نستعلیق ۱۹رمضان **۱۲۳۷**، آغازچند برگ افتاده، ۷۶۴ص ۱۲س [منظور احسن‌عباسی۱:۵۴۳].

38237ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۵: نوشتهٔ **۱۲۳۹**، ۵۶۰ص[ف.سرفراز علی: ۸۴] .

38238ـ **قاهره**، دارالکتب۳،م‌تاریخ فارسی: شکستهٔ میرزا محسن‌فرزند مـلامـیرزا مؤمن بخارایی۱۷محرم **۱۲۵۸**. آغاز بـرابـر نمونه [مخطوطات۱:۴۰] .

38239ـ **تهران**، مجلس ۲۲۲۵: تحریری هندی، ۶ذیقعدهٔ **۱۲۸۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۹۸ گ ۱۷س[ف. مجلس ۶:۱۸۲] .

38240ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۳عنا(۲): نستعلیق قاضی شاه‌محمدفرزند قاضی‌مهتاب الدین، ۴ بهادون**۱۹۹۸**ب، ۲۵۲ گ ۱۹س.

38241ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۳عنا (۱): نستعلیق نصرةالدین یا نصرت احمد ازمیـانهٔ سـدهٔ **۱۳**، ۳۷۰ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی۱:۵۴۰].

38242ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : شکسته نستعلیق، تاریخ یادنشده .

38243ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق هندی، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۳] .منتقل شده به‌دانشگاه مشهد .

38244ـ **تهران**، مجلس۶۷۶: نستعلیق درشت محمداسحاق‌متوطن در بلخ، بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه، ۶۳۰ گ۱۱ س [ف.مجلس ۲:۴۲۸]

38245ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۱۳۱۲ C (۳۶۷ف) : بی‌تاریخ، ۲۵۵ گ.

38246ـ **لنین گراد** ، اکادمی علـوم C ۱۴۲۳ (۳۶۸ف) : بی‌تاریخ ، ۲۲۷ گ. [آکیموشکین۱:۷۷] .

38247ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۶: تاریخ‌یاد نشده، ۲۷۶ص.

38248ـ **داکا** ، دانشگاه DU۷۵(۵۰ ف): نستعلیق، ۱۸۶ گ [ف.حبیب‌الله۱:۴۲].

بهارستان

عبدالرحمان جامی، که یاداودر« تهلیلیه: ۳۶» گذشت . بروش« گلستان» سعدی ، برای فرزندش ضیاءالدین یوسف، بنام سلطـان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲-۹۱۱)، بسال ۸۹۲ (شود نهصدار هشت بروی فزایی)، درهشت روضه وهر یك درهشت آیین نگاشته است. این کتاب با ترجمهٔ آلمانی آن دروین ۱۸۴۶ م و با گزارش ترکی آن بنام «هدایة العرفان» در ۱۲۵۲ در استانبول، وبارهادرایران چاپ‌شده‌است. **آغاز:** چومرغ امرذی بالی زآغاز... امابعد، نموده می‌آید که چون در ایـن وقت دلپسند فرزنـد ارجمند .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۸۸ـف. مشار: ۲۳۸و چ۲ج ۱ : ۸۰۴.

38249ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای H.۶۷۲/۸ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۷۷-۸۹۵** [ف. فهمی ادهم۱: ۲۳۴].

38250 ـ **تهران**، ملك ۴۷۹۵/۱۵: در «کلیات» اونوشتهٔ **۸۹۵** ، (۴۱۹پ ـ۴۳۹ پ) ، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

38251ـ **موزهٔ بریـتانیا** ۵۰۹۶ Or : نوشتهٔ**۸۹۹** . [نسخه‌ها ۴: ۶۷۱].

38252ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۸ (۵۱۸ ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ**۸۹۸-۹۰۲** . [ف . دکتربیانی : ۲۷۹].

38253ـ **هاروارد**، هوتن : نستعلیق **۹۰۸**، درسرلوح نسخه بنام «بهاریـات» است [نسخه‌ها۴: ۲] .

38254ـ **استانبول** ، طوپقپـوسرای R. ۸۸۶/۱۱ : در«کلیات» نوشتهٔ **۹۳۱** [ف . فهمی ادهم۱: ۲۳۵] .

38255ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم۴۷۴ A (۳۷۳ ف) : نوشتهٔ**۹۳۹**، ۷۳ گ.

38256ـ **لنین گراد** ، اکادمی علـوم A۴۷۳ (A ۳۷۲) : نوشتهٔ **۹۴۱**، ۱۱۱ گ [آکیموشکین۱: ۷۷] .

38257ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۲ ادب فارسی: نوشتهٔ**۹۵۰**،زرین، آغازبرابر نمونه، با گزارشهایی به‌ترکی [مخطوطات۱ : ۴۱] .

38258ـ**لنین گراد**،اکادمی‌علوم۲۰۶ B(۳۷۵ف): نوشتهٔ**۹۵۲**، ۱۳۳ گ[آکیموشکین ۱: ۷۷] .

38259 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰۲ :در «کلیات» مؤرخ**۹۶۶** . او [ف. دانشگـاه ۲ : ۱۸۸] .

38260ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۸۶۲ : نستعلیق‌علی‌فرزند عیسی‌معروف به‌قنبرعلی‌یانیه‌ـ وی ، آغاز صفر **۹۷۲**، ۹۴ گ [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۸۳] .

38261ـ **کپنهاك**، سلطنتی، اهدائی دانشگاه ۱۰: نستعلیق ترکی **۹۷۵** [نسخه‌ها ۵: ۷۱۰] .

38262ـ**قاهره** ، دارالکتب۱/۱۵۲م ادب فارسی:درکنارهٔ «هفت اورنگ» نـوشتهٔ **۹۷۸** [مخطوطات۲: ۲۲۸] .

38263ـ **تهران**، ملك۵۷۲ : نستعلیق محمد فرزندعثمان، ۱۰صفر**۹۸۶**،زرین، ۱۱۰ گ ۱۳س[رؤیت].

38264 ـ **تهران** ، سلطنتـی ۹۴۷۲ (۵۲۰ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۸۶**، زرین [ف . دکتربیانی:۲۸۴] .

38265ـ**تهران**، سلطنتی۳۰۴۳(۵۱۹ ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۹۴ـ۹۹۹**،زرین [ف . دکتربیانی: ۲۸۲].

38266ـ **قاهره**، دارالکتب۱۴۳ادب

طلعت: نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۹ج ۹۹۵/۲، زرین، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۴۱] .

38267ـ تهران ، ملك ۵۹۹۷/۳: در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۰ [رؤیت] .

38268 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۸۷/۲۶: در «کلیات» اوازسدهٔ ۱۰ [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۶].

38269 ـ تهران ، مجلس ۲۴۰۷/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۰۰۲ [نسخه‌ها ۵: ۱۷۲].

38270 ـ مشهد، رضوی ۱۸۰ ادبیات: نستعلیق ترکی علی فرزند منصور، ج ۱۰۰۷/۲ باحاشیه‌هایی بترکی [ف. رضوی ۷: ۲۲۰].

38271 ـ کپنهاك ، سلطنتی اهدائی دانشگاه ۱۱: نستعلیق علی فرزند ملاعلی السیسقو کی (؟) ۱۰۱۵ در قصبهٔ اکیل [نسخه‌ها ۵ : ۷۱۰] .

38272ـ تهران ، مجلس ۳۱۰۰/۲: نستعلیق خوب ۱۰۲۰ (ص ۱۱۷ــ ۲۰۰)، زرین [ف. مجلس ۱۰: ۶۵۱] .

38273ـ یوکسلاوی: نوشتهٔ سلیمان حسن سوخته ، نیمه‌های شوال ۱۰۳۱ در شهر سرای درقهوهٔ قولاغوز. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۰۱۶ هست [فیلمها: ۶۴۰] .

38274ـ قاهره، دارالکتب ۷، م ادب فارسی: نوشتهٔ اواخر ج ۱۰۳۵/۲، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۴۱] .

38275ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ن ۶۸ ، ۸۷۱ جا ـ ۶ ، ۲۹۷ سلوك : ش ۱۰ دفتری باتاریخ ۱۰۱۹ـ۱۰۵۹، گزیدهٔ آنست از ناشناس [منظور احسن عباسی: ۱۴۷] .

38276ـ قاهره، دارالکتب ۳۸ مجامیع: نوشتهٔ ابراهیم فرزند صالح، رمضان ۱۰۵۵ در درشهر بلگراد، آغاز برابر نمونه ، (گ ۱ ـ ۸۷ مجموعه) [مخطوطات ۱: ۴۱] .

38277 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۲۰۲۱/۳: دردفتری نوشتهٔ ۱۰۵۷ [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۲۲] .

38278ـ لنین گراد، اکادمی علوم شوروی C. ۱۱۲: باتاریخ ۱۰۶۰ در دفتر (۱۵۸ر ۲۶۸پ) [آکیموشکین ۱: ۷۸] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۱۲۴ هست [فیلمها: ۵۶۵].

38279ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۵۵: نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۱ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

38280ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۹۱۹: عبدالکبیر فرزند رمضان افندی ، سدهٔ ۱۱ ، ۷۹ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۵۸] .

38281ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۶۸ مج: نوشتهٔ ۵ ع ۱۱۱۳/۱، آغاز افتاده [ف . خطی ، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

38282ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۵۰: نستعلیق زیبای رمضان ۱۱۱۴ ، زرین، آغاز افتاده ، ۸۴ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

38283ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۹۴ : نستعلیق مرتضی قلی، ۱۲۱۴ [نسخه‌ها ۵: ۶۱۹] .

38284 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۲۴۷ (۳۷۷۶ف) : در «مجموعه» نوشتهٔ ۱۲۲۶ [آکیموشکین ۱: ۴۹۶].

38285 ـ مشهد، رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴) : در «کلیات» مؤرخ ۱۲۳۱ او [ف . رضوی ۷: ۶۷۰] .

38286ـ تهران ، دهخدا ۲۶۹/۲ : نستعلیق ۱۵ رجب ۱۲۴۰. آغاز افتاده [نسخه‌ها ۳: ۴۰۵] .

38287 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۱۰۰۸ (۳۷۷ف): نوشتهٔ **۱۲۵۱**، (۱۰۳پ-۱۷۵پ).

38288 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۱۵۳ (۳۷۸ف): نوشتهٔ **۱۲۵۴**، (۷۳پ-۱۶۵پ) [آکیموشکین ۱: ۷۸].

38289 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۲۳۷ج: نستعلیق **۱۲۵۶**، (۲۲پ-۹۹پ) [ف. ادبیات ۱: ۴۷].

38290 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۹۱۹ A (۳۷۴ف): نوشتهٔ **۱۲۶۸**، (۲پ-۱۱۱ر) [آکیموشکین ۱: ۷۷].

38291 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۷۲۲: نسخ **۱۲۸۳**، ۷۰گ ۱۸ س.

38292 ـ **تهران**، سپهسالار ۳/۲۹۵۰: باهمان خامهٔ شمارهٔ پیشین (۲۷۰ر - ۳۳۷پ) [ف. سپهسالار ۳: ۲۶۱].

38293 ـ **تهران**، الهیات ۲/۱۹۷ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با تاریخهایی از **۱۲۸۶** - **۱۲۸۸** (۱۷پ-۶۴ر) [ف. الهیات ۱:].

38294 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۵، ۸۷۴ جام- ۶۶، ۲۹۷صرف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳**، آغاز افتاده، ۳۹ گ [منظور احسن عباسی: ۱۸۳].

38295 ـ **تهران**، دانشسرا یعالی، قریب ۱/۱۰۸: نستعلیق، با تاریخ **۱۳۳۵** در دفتر بهمین خامه [نسخه‌ها ۵: ۶۴۰].

38296 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۰۴۴: تاریخ یاد نشده، [نسخه‌ها:].

38297 ـ **تهران**، مجلس ۶۷۷: نستعلیق ریز، تاریخ یاد نشده، ۶۲گ ۱۹س [ف. مجلس ۲: ۴۲۸].

38298 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۶۴ A (۳۷۰ف): بی تاریخ، ۹۵گ.

38299 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۶۵ A (۳۷۱ف): ۹۴گ.

38300 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۰۸ B (۳۷۶ف): ۱۲۹گ.

38301 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۲۳۶ (۳۷۹ف): نیز بی تاریخ، (۴۸پ-۹۸پ) [آکیموشکین ۱: ۷۷-۷۸].

38302 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۴۰/۲۳۵: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۲۶].

38303 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۵۳: [نسخه‌ها ۵: ۴۸۴].

بهارستان

از علی اکبر فرزند علی فرزند ابوالقاسم قائم مقام فراهانی فرزند عیسی، (۱۲۶۹-۱۳۲۹) بروش «گلستان» سعدی ولی با داستانهایی از روزگار نگارنده، درچهار فصل: ۱ - فضایل پادشاهان ۲ - فضل درویشان ۳ - محامد اخلاق و عواید حکمت ۴ - لوازم تربیت و مراسم صحبت و ازهموست: خارستان. جان جهان که نیز در هردو از «گلستان» پیروی کرده است. «جان جهان» اوچاپ شده است. **آغاز** افتاده: به مزید امعان وشرط تانق نظر باید که حق سبحانه وتعالی به حسن صنع ویمن قدرت بساط افلاك بر آورد.

بنگرید: مؤلفین مشار ۴: ۵۳۰.

38304 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۲۴: نستعلیق خود نگارنده از سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۱۰۳ گ [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۲۳].

بهارستان

از محمد یوسف کلهر کرمانشاهی، درچهار خیابان. شامل خطبه‌های عید، دیباجهٔ نکاح نامه،

فتحنامهٔ مشهد وپاسخ آن، عرایض، مکاتیب، چند دیباجه ، رقعه‌ها و نامه‌های زیادی وسروده‌هایی باتخلص نشاط. دردیباجه نام کتاب و نگارنده یاد شده است. **آغاز:** این لالی چند است بدستیاری غواص خامه ازعمان فکر بر کنار آمد.

38305ـ **تهران**، ادبیات ۳۱د: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، انجام افتاده ، ۱۳۷ گ ۱۴ س [رؤیت] .

بهارستان جنون

از جنونی تخلص. نثری‌ست شاعرانه آمیخته به‌نظم . **آغاز:** بیار باده که‌درصید گاه‌عالم‌هوش بهار میرسد ازموج گل کمند بدوش .

38306ـ **داکا**، دانشگاه DU ۳۱۰ (۱۹۴ف): نستعلیق‌شکسته‌آمیز، ۶ج۱/**۱۲۲۹** (۱۸۱۳ م)، ۱۳ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۷۲].

بهار عجم

امانت علی ، دربخش‌منشآت خواهدآمد.

بهار کازرون

از راهبا .

38307ـ **تهران**، دانشگاه ۴۸۶۴/۱۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (ص ۷۵۶) [دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰] .

بهار سخن

اندرجیت ، در بخش‌منشآت خواهدآمد .

بهار نثر

از آیامل (لاله‌آیارام) از منشیان اواخر سدهٔ دوازدهم‌هند. در۱۱۸۷ (هست آیامل‌مؤلف این کتاب). انشاییست‌ادبی. **آغاز:** حمدوثناخاصه بجناب کبریاست که نیرنگی قدرتش طلسمی از کارخانهٔ ابداع .

38308ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۹ ، ۸۷۶ آیا: نستعلیق گویاازروزگارنگارنده، ۱۴۴ گ ۱۳ س [منظور احسن عباسی ۱ : ۵۸۱] .

بهاریه

ازآقا حسینا. که دیباجهٔ «مطلع الانوار» ملامحمد باقریزدی را بنام شاه‌صفی (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲) ساخته‌است. به‌نثر ونظم دروصف بهار. **آغاز:** بازاین‌چه‌جوانی‌وجمال‌است‌جهان‌را... الحمدلله والمنه که این‌جان‌غمدیدهٔ سرد و گرم روزگار کشیده.

38309ـ **تهران**، دانشگاه ۱۶/۱۹۹۷: سدهٔ ۱۱، باتاریخ **۸۳-۱۰۸۶** درجنگ (۷۵ر-۷۶پ)، همراه: دیباجهٔ بیاض، نامه به‌میرذوالفقار (۲ دونامه)، دیباجهٔ «مطلع الانوار» محمدباقر یزدی ، نامهٔ ناشناخته ، وقفنامچه ازهمو [ف. دانشگاه ۸: ۶۰۹] .

بیانات شیبانی

از ابونصرفتح‌الله شیبانی کاشانی ، که‌یاداو در«کلیات: ۱۸۷۶» گذشت. به‌شیوهٔ «مقامات» حمیدی وحریری، در دوازده‌مقامه، به‌نثر ونظم، بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳). گزیده‌ایست از دیگر نگارشهای او که‌نام آنها را در دیباجه برده‌است. واین‌جز «مقالات» اوست. **آغاز:** حمدوسپاس بیقیاس وثناو ستایش بی‌آلایش‌ودرود نامعدود.

38310ـ **تهران**، ملی ۴۸۰ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، گویا نگارنده، ۱۸۸ گ ۱۵س [ف. ملی ۱: ۴۶۲] .

بی‌برج نامه

ازحمیدالله شاه‌آبادی. نثری‌ست شیرین و فصیح که‌بسال ۱۲۳۵ نگاشته‌است [گلچین‌معانی].

آغاز: حمد بیحد و ثنای بیعد مر خالقی بیچون را که کارخانهٔ عالم دون بصنعت گوناگون آراسته و نگارخانهٔ خلقت.

38311 ـ مشهد، رضوی ۲۳۳ ادبیات: دریك جنگ نستعلیق هندی سدهٔ **۱۳** (ص ۶۹۲ـ ۷۰۶) [ف. رضوی ۷:۲۷۲].

پ

پروردهٔ خیال

از محمود میرزا قاجار (۱۲۱۴ـ۱۲۷۱)، پسر فتحعلیشاه، بنام پدرخود، و برای تاج الدولة یکی از بانوان درباری در دستور نگارش نامه‌های عاشقانه دریك مقدمه و نه باب، ویك خاتمه درسبب نگارش، بسال ۱۲۴۱ ساخته است [دیباجه]. بدین ترتیب.

۱ ـ در عشق و اشتداد محبت، در پنج نامه. ۲ـ درمهاجرت مطلوب. ۳ـ در گله گذاری از معشوق. ۴ـ در تعریف ایام وصل و تأسف از آن روزها. ۵ ـ در بیماری معشوق. ۶ ـ در رسیدن خبر بیماری عاشق. ۷ـ در اینکه شبها بکوی تو پنهان می آیم. ۸ ـ دریار تازه گرفتن معشوق. ۹ ـ در نوازش عاشق. هریك از این بندها در پنج نامه. خاتمه درسبب نگارش. **آغاز:** پروردهٔ خیال نازك خیالان و نتیجهٔ نکته دانیهای خردمندان، حمد و مدح قادر بیچونی است که بر بندگان..

38312 ـ مشهد، رضوی ۱۸۶ ادبیات: شکسته نستعلیق ۱۶ محرم **۱۲۴۱** آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷:۲۲۷].

38313 ـ مجارستان، اکادمی بوداپست: در «مجمع محمود» او نوشتهٔ ۱۶ محرم **۱۲۴۱**. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۶۳ هست [فیلمها: ۷۹۸].

38314 ـ تهران، مجلس ۲۶۸۴/۲: نستعلیق باتاریخ **۱۲۴۶** در دفتر (ص ۲۰۸ ـ ۲۵۵)، ناتمام [ف. مجلس ۸:۴۵۲].

38315 ـ تهران، ادبیات ۲۴۵/۲ حکمت: شکسته نستعلیق **۱۲۸۸** [ف. ادبیات ۲: ۵۳].

38316 ـ تهران، دانشگاه ۴۷۰۰: شکسته نستعلیق غلامحسین سالك، ع ۱۶/**۱۲۹۹**، ۸۳ گ ۷ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۴۵].

38317 ـ تهران، مجلس ۳۵۹۲/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۱۹** [نسخه‌ها ۵: ۱۹۲].

پریخانه

از طغرای مشهدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. (پریخانه بمعنی بتکده)، به نثر و نظم. **آغاز:** پریخانه‌ی طغرا چون بنام خدیو ایران زمین تازگی.

38318 ـ تهران، مجلس ۳۲۱۵/۱۲: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**، (ص ۱۱۶ـ۱۲۵) [ف. مجلس ۱۰:۷۹۵].

38319 ـ تهران، دانشگاه ۱۱۰/۱: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، پیرامن ۲۴۰ بیت نوشته دارد [ف. دانشگاه ۲: ۱۹۶].

38320 ـ تهران، دانشگاه ۵۰۴۰/۱۶: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲ـ۱۳**. [ف. دانشگاه ۱۵: ۵۰۹۴].

38321 ـ لاهور، پنجاب پبلك لبریری ۸۷۴، ۹ طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

پریشان = گلستان قاآنی

ازمیرزاحبیب‌الله‌قاآنی، که‌یاداودر «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت. بروش «گلستان» سعدی، بنام‌محمد شاه‌قاجار (۱۲۵۰-۱۲۶۴)، در ۲۰ رجب ۱۲۵۲ بانجام‌رسانده، ودر۱۲۶۱و نیز ۱۳۱۵ درنولکشوربنام «گلستان‌حکیم‌قاآنی» و نیز تهران۸-۱۳۲۷خ چاپ‌شده‌است. **آغاز:** توانا خداییکه بیخودان بزم‌محبت، گاهی مست قدرت اویند، و گاهی مست‌رحمت‌او.

بنگرید: ذریعه۳: ۱۹۷-ف. مشار: ۱۳۱۳ ف. دانشگاه۶: ۲۱۵۲.

38322- **تهران**، مجلس ۱/ ۴۷۰۴: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۶۲** او (۱پ-۵۷). آغاز برابر نمونه [رؤیت].

38323- **تهران**، دانشگاه۴/ ۱۱۰۱: نستعلیق **۱۲۶۳**، (۱۰۱پ -۱۵۴پ)، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه۶: ۲۱۵۲].

38324- **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۳/ ۸۹: نستعلیق احمد چهارشنبه ۱۹ ع **۱۲۸۶/۱** [نسخه‌ها۵: ۶۳۹].

38325- **تهران**، مجلس ۲۶۱۰: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۳**.

38326- **تهران**، مجلس ۹- ۲۶۰: در «کلیات» او ازسدهٔ**۱۳**. [ف. مجلس ۸: ۳۴۶-۳۴۷].

38327- **تهران**، ملی۱۸۸ف: نستعلیق شاید عباسقلی والدآقاکریم، دریك جنگ سدهٔ **۱۳**، (ص۳۰-۴۰) بخشی‌ازآن است [ف. ملی ۱: ۱۸۹].

38328- **آصفیه** ۲۴۱ اخلاق: نوشتهٔ **۱۳۱۱** [ف. آصفیه۳: ۶].

38329- **تهران**، مجلس۴۲۴: نستعلیق تاریخ یادنشده، در «کلیات» او [ف. مجلس۲: ۲۴۶].

38330- **تبریز**، ملی۲/ ۲۶۲۴: در جنگ (گ ۱ - ۳۲) [ف. ملی تبریز ۱: ۳۵۱].

38331- **تهران**، سپهسالار ۱۶۰: نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، انجام‌افتاده، (۴-۵۷) [ف. سپهسالار۳: ۲۸۸].

38332- **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم ۲۴۲B (۳۳۶۰ف): بی‌تاریخ، ۱۱۷گ [آکیموشکین ۱: ۴۳۲].

پلو = کتاب ..

پنج رقعه

ازظهوری ترشیزی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۰» گذشت، ویاازارادت‌خان‌واضح‌ساوجی (۱۰۵۹ - ۱۱۲۸) که یاد او در «دیوان: ۲۵۹۲» گذشت. منشآتی است ادبی و در نسخهٔ۳۲۹۶ تهران، مجلس شش نامه است، و باآغازآنهاشناخته‌میشوند: ۱-**شهید تبسم**ایست عشوهٔ خون‌بها، مقتول‌رنگین‌مطلب‌شیرین‌مدعا ۲ - **فرقنامه** یا: آب‌ازفرق‌گذشته بجز قلزم شمر اشك دوری فرق فرق تا قدم سوخته ۳ - **زیبا عروس**دولت‌را ازروز نخست‌نامرداعیش سکالیست ۴ - **قربانی چشم** بستهٔعید قربان و بافرصت فرصت جاوید همدم وباعشرت‌مدام۵- **پشت بدیوار**شیشهٔ کدورت۶-**ازچشم‌افکنده** نگاه آشنا، ازنظر افتادهٔغمزهٔ فریب‌آوا. «پنج رقعه» بنام ظهوری ترشیزی درلکهنونولکشور چاپ سنگ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۲۷۴.

38333- **تهران**، مجلس ۴/ ۳۲۹۶: شکسته نستعلیق‌هندی سدهٔ**۱۲**، شش رقعه‌است،

آغاز آنها برابر نمونه، همراه «سه نثر» **ظهوری** و در فهرست کتابخانه از ظهوری دانسته شده است [ف. مجلس ۱۰: ۹۱۷].

38334ـ **پاکستان**، لاهور، شیرانی ۶۲۰۰/۱: نوشتهٔ ۲۴ رمضان **۱۲۰۸** (۱۷۹۳ م) [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۲].

38335ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۷۴/۴۴۹: در «کلیات» **ظهوری** نوشتهٔ **۱۲۳۴** (۱۸۱۹ م) [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۳].

38336ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۹: نوشتهٔ سید ظهور علی رضوی بلگرامی، **۱۲۴۲** در فهرست از **واضح ساوجی** دانسته شده ۳۳ ص [سرفراز علی: ۸۴].

38337ـ **تهران**، مجلس ۲۸۷: نوشتهٔ **۱۲۶۱**، همراه سه نثر **ظهوری** و از همو دانسته شده است [ف. مجلس ۲: ۱۶۴].

38338ـ **پاکستان**، لاهور، شیرانی ۶۳۲۰/۳: نوشتهٔ منگو لعل، ع ۱۶/**۱۲۶۴** (۱۸۴۸ م) در فهرست آمده: از **واضح** و یا **ظهوری**.

38339ـ **پاکستان**، لاهور، شیرانی ۳۵۲۷/۵۰۳/۲: سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۱-۳۵۲].

پیروی از گلستان = تتبع در گلستان

ت

تاج المدایح

از طغرای مشهدی، که یاداور «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. به نثر و نظم، در بارهٔ مراد بخش پسر جهان پادشاه. **آغاز:** چون این نسخه زیب (رشك) لوایح شد، مسمی (مخاطب) به تاج ـ المدایح شد.

38340ـ **عبدالحسین بیات** ۱۲ جنگ رفیع الدین رافع، با تاریخ **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص ۴۵) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۰].

38341ـ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در مجموعهٔ زرین [ف. دکتر بیانی: ۶۰۸].

38342ـ **تهران**، مجلس ۲۳۹۷/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص ۲۶-۳۳) در کلیات او [نسخه‌ها ۵: ۱۷۰].

38343ـ **تهران**، مجلس ۳۲۹۶: در دفتری از سدهٔ **۱۲**، (ص ۱۰۹؟-۱۹۲) با تاریخ ۱۲۹۹ در دفتر [ف. مجلس ۱۰: ۹۴۳].

38344ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۱۱۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۲: ۱۹۶].

38345ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۵۰۴۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲-۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

38346ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۳: در «کلیات»، او از سدهٔ **۱۲**، (ص ۳۴-۳۶) [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۴].

38347ـ **داکا**، دانشگاه DU۳۹۴ (۱۵۷ ف): همراه ۸ گفتار دیگر از همو، از سدهٔ **۱۸** م، **آغاز:** سرخ روی قلم بنگارش ثنای شهنشاهی [ف. حبیب الله ۱: ۱۴۵].

38348ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: در «کلیات» او نوشتهٔ

ودانش واصحاب ذوق و بینش واضح و مبرهن است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۲۱ ـ ف . مشار : ۳۶۴ .

38365 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۱۵۲ ج: نسخ **۱۳۰۲**، (۱پ-۱۷ر) آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۱ : ۸۳] .

38366 ـ **تهران**، ملی ۲/۴۸۸ ف: نسخ خوش **۱۳۰۲** ، (۵۴-۷۶)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱ : ۴۶۹] .

38367 ـ **تهران**، مجلس ۱۲۷۹ (۱۲۳۴) : نسخ زیبای سیدمحمد مهدی طباطبایی تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۴ : ۵۵ و ۵ : ۴۹۸] .

تحفة العشاق

ناشناخته . در «مخطوطات ۱ : ۶۳» آمده: محادثة فارسية مشروحة بالتركية. **آغاز**: بنام خدای عزوجل آغاز کردم.

38368 ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۲ مجامیع ترکی طلعت: باتاریخ **۱۱۵۰** درش ۱ و ۲، شمارهٔ ۶ دفتر (گ ۱۴۹-۱۵۵) [مخطوطات ۱ : ۶۳]

تحفة المعتمدية

ازمحمدجعفر حسینی، ملقب به حقایق نگار، معروف به حاج میرزاجعفرخر موجی، نگارندهٔ «حقایق الاخبار ناصری» و «فارسنامه» وجز آن درگذشتهٔ ۱۳۰۱ق. درشیراز بسال ۱۲۹۲، بنام یحیی خان قزوینی معتمدالملك حکمران فارس، دریك مقدمه وچهارباب نگاشته است: مقدمه در سرگذشت همان معتمدالملك که پس ازاینها لقب مشیرالدوله گرفته است. باب ۱ـ درسرودههای عربی ۲ ـ منثوراتی ازعرب ۳ـ اشعارفارسی ۴ـ منثورات فارسی .

آغاز: سپاس وستایش بی حدمر خدایرا...

بنگرید: مؤلفین مشار ۲ : ۳۱۵ .

38369 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۲۶ : نسخ خوش ع ۲/۲۴ **۱۲۹۳** بدستورنگارنده، برای همان معتمدالملك، زرین ، آغازبرابر نمونه، ۵۴۹ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۶ : ۱۸۴] .

تحقیقات

از طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست به نثر و نظم. **آغاز۱** : طغراچو به آسمان تازگی خیال راه یافت، **آغاز۲**: ازبس غلطاست حرف قاموس فلك .

38370 ـ **عبدالحسین بیات** ۱۲ جنگ رفیع الدین دافع، باتاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص ۴۱) [نسخه‌ها ۶ : ۱۱۰] .

38371 ـ **داکا**، دانشگاه DU۳۹۴ (۳۵۷ ف) : همراه ۸ گفتار دیگراو ازسدهٔ **۱۸**م، آغاز برابرنمونهٔ ۲ [ف. حبیب‌الله ۱ : ۱۴۵].

38372 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۳/۱۱۰ : در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۲**، (۶۹ر)، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، نزدیك به ۷۰ بیت نوشته دارد [ف. دانشگاه ۲ : ۱۹۹] .

38373 ـ **تهران**، دانشگاه ۷/۵۰۴۰ : در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۲-۱۳** [دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۴] .

38374 ـ **تهران**، مجلس ۵/۳۲۱۵ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲** (ص ۴۷-۴۹) [ف. مجلس ۱۰ : ۷۹۴] .

38375 ـ **تهران**، مجلس ۳۲۹۶ : ازسدهٔ **۱۲** ، همراه ۱۲ گفتار دیگرازهمو (ص ۲۳۸-۲۴۱) آغاز برابرنمونهٔ **۲** [ف . مجلس ۱۰ : ۹۴۵] .

38376 ـ **تهران**، دانشگاه ۵/۳۷۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** ، (ص ۴۹-۵۴)، همراه

با ۵ گفتار دیگر ازهمو [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۰] .

38377ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۴طغر : در«مجموعه» نگارشهای او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ف. منظور احسن: ۵۶۴] .

38378ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴ : در«کلیات» او نوشته ، **۱۲۴۸** ، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۵۹] .

تذکرةالاتقیا = تذکرةالاحبا

از طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست به نثر و نظم دربرابر «خمسهٔ ضرویه» ودرآن دوازده تن را ستایش کرده است: شیخ محمدعلی تبتی، میرزا تیمورخان ، حکیم محمد رضا خراسانی ، شیخ عبدالکریم دربیتی، درویش عبدالله، قاضی محمد قاسم ، میرالهی ، حافظ میرك علی ، ابوطالب همدانی، میر محمدصالح جراح، شیخ اسماعیل، پهلوان شیرعلی. **آغاز:** طغرا تاکی زبان تیز کنی ـ دروصف شهان سخن جلوریز کنی ـ آن به که بجای خفتگان دم صبح ـ توصیف دوازده سحر خیز کنی .

38379 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۹۶/۳ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۹۹** (ص۱۹۲-۱۹۷) ضمن کلیات او [نسخه‌ها ۵: ۱۷۰] .

38380ـ **تهران**، مجلس ۳۲۹۶:همراه چند گفتار دیگر ازهمو ، ازسدهٔ **۱۲** (ص۱۹۲- ۱۹۷) [ف. مجلس ۱۰: ۹۴۳] .

38381ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۱۰/۵: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**، (۲۴پ)، آغاز برابر نمونه ، نزدیك به ۴۲۰ بیت نوشته دارد[ف. دانشگاه ۲: ۱۹۷] .

38382ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰/۱۱: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲-۱۳** بنام **تذکرة الاحبا** است[دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴] .

38383ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** در فهرست بنام **تذکرةالاتقیا** است[منظور احسن عباسی: ۵۶۴] .

38384 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸** ، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو، درفهرست بنام **تذکرةالاتقیا** است، [دکتر محمدبشیر حسین ۲: ۳۵۹] .

ترجمهٔ اطباق الذهب

متن ازشرف الدین عبدالمؤمن شفروه، در مقامات است، ترجمهٔ زیر نویس متن.

38385ـ **تهران**، الهیات ۲۵۲/۴ج: باتاریخ **۱۰۹۶** دردفتر، ازآغاز تامقالهٔ پنجاه وهفتم رادارد(۱۷۶پ- ۲۳۹ر)[ف. الهیات ۱: ۱۹۰] .

38386 ـ**نجف**، امیرالمؤمنین ۱۱۸۶: نسخ تاریخ یاد نشده ، ترجمهٔ زیرنویس [ف . خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

ترجمهٔ ربیع الابرار

متن ازعلامهٔ زمخشری، ابوالقاسم محمود فرزند عمر، درگذشتهٔ ۵۳۸ در ۹۲ باب بنام «ربیع الابرارونصوص الاخبار» در محاظرات. ترجمهٔ گزیده‌ای ازآن است.

بنگرید: کشف الظنون ۱: ۸۳۲.

38387ـ **تهران**، مجلس ۵۱۳۸/۱۱۲: در «جنگ ابن خاتون» نوشتهٔ **۲۸- ۱۰۵۷** ، گزیده‌ایست ازآن(گ۴۴۸) **آغاز:** امیرالمؤمنین حسین بن علی رضی الله عنه ، از پدر پرسید که چونست که مردمان دنیا رادوست دارند گفت زا

برای آنک ایشان فرزندان دنیااند وکسی را بر دوستی مادر ملامت نکنند [ف . مجلس ۱۵ : ۱۸۶] .

ترجمهٔ زهر الربیع

متن ازسیدمحدث جزایری، سید نعمت‌الله فرزند عبدالله شوشتری، درگذشتهٔ ۱۱۱۲. در طرایف ولطایف، جلدیکم آن دربمبئی ۱۲۹۱ چاپ شده‌است. ترجمهٔ‌فارسی آن‌ازسید نورالدین محمدفرزند سید نعمت‌الله، نوادهٔ نگارنده، بنام محمدصالح بیگلربیگی خوزستان. درتهران بسال ۱۳۰۲ ق وپس ازآن‌چندبار چاپ شده است . **آغاز:** درودوسپاس و ستایش بیقیـاس سزاوار صانعی است حکیم .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۶۹ (زهرالربیع) و ۴: ۱۰۶ (ترجمهٔ زهرالربیع) ـ ف. مشار : ۴۰۳ .

38388 ـ **تهران،** مجلس ۴۴۶۳: نسخ ونستعلیق **۱۲۳۵**، درفهرست آمده: متن‌وترجمه هردوازسیدنورالدین‌محمدجزایری. نگاشته ۱۹ ج۲/۱۲۳۱، [رؤیت] .

38389 ـ **تهران،** مجلس ۵۹۳۵ : نسخ محمدباقر فرزندمیرزاجان‌واعظ، **۱۲۶۵**، ۲۴۰ ص ۲۳س [ف. مجلس ۱۷: ۳۲۲] .

38390 ـ **مشهد،** رضوی ۹۴۴۶ فهرست نشده : نستعلیق، سلخ ع۱/**۱۲۷۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۲ گ [رؤیت] .

ترجمهٔ زهر الربیع

متن ازسیدمحدث جزایری ، تـرجمه از ناشناس وشاید همان ترجمهٔ پیشین باشد.

38391 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۵۱ Or: نوشتهٔ **۱۲۳۴**. [نسخه‌ها ۴: ۶۷۲] .

ترجمهٔ فرج بعد الشدة

دربخش حکایات‌خواهدآمد.

ترجمهٔ قطف الزهور = کارنامهٔ جهان

ترجمهٔ المحاضرات = فرحة الادیب

ترجمهٔ مقامات حریری

ترجمه ازناشناس.

38392 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۹۶۷ Or : ترجمهٔ زیرنویسی **۶۶۲** دردهکدهٔ قراباغ [راهنمای کتاب ۵: ۸۶۶] .

38393 ـ **اسرائیل،** ملی و دانشگاهی اورشلیم ۲۷-۴ Ar : مقامات و ترجمهٔ آنست مؤرخ **۱۲۱۸** [نسخه‌ها ۵: ۱۱۰] .

38394 ـ **تهران،** مجلس ۳۰۵: نسخ **۱۲۲۳** ترجمهٔ زیرنویس، ۱۸۹گ [ف. مجلس ۲: ۱۷۹] .

تضمین گلستان

ازغالب‌دهلوی، که‌یاداودر«دیوان: ۱۸۸۷» گذشت. درلکهنووکانپوراوین یکی بسال ۱۸۷۳ م در ۲۵۲ص چاپ شده‌است . ن .

بنگرید: مؤلفین‌مشار ۱: ۵۵۲.

تعدادالنوادر

از طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت . یکی ازمنشآت اوست به‌نثرو نظم . **آغاز ۱:** تعدادالنوادرطغراکه عبارت‌است از این‌مقالات رنگین. **آغاز ۲ :** در تیره‌زمین هنددستگیر شدم .

38395 ـ **عبدالحسین بیات** ۱۲ جنگ رفیع‌الدین رافع: باتاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص ۴۰) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۰] .

38396ـ **تهران**، مجلس ۳۲۹۶: ازسدۀ **۱۲**، همراه ۱۲ گفتار دیگر ازهمو (ص ۲۲۷ـ ۲۳۳) آغاز برابر نمونۀ **۲** [ف. مجلس ۱۰: ۹۴۴].

38397ـ **داکا**، دانشگاه DU ۳۹۴ (۱۵۷ف): همراه ۸ گفتار دیگر او، سدۀ **۱۸**م، آغاز برابر نمونۀ **۲** [ف. حبیب الله ۱: ۱۴۵].

38398ـ **تهران**، مجلس ۲۳/۳۲۱۵: در «کلیات» او ازسدۀ **۱۲**، (ص ۲۰۸ـ ۲۱۱) [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۵].

38399ـ **تهران**، دانشگاه ۲۳/۱۱۰: در «کلیات» او ازسدۀ **۱۲**، (۲۰۷پ)، آغاز برابر نمونۀ ۱، نزدیك به ۱۵۰ بیت نوشته دارد [ف. دانشگاه ۲: ۲۰۳].

38400ـ **تهران**، دانشگاه ۹/۵۰۴۰: در «کلیات» او ازسدۀ **۱۲ ـ ۱۳** [دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

38401ـ **تهران**، دانشگاه ۳/۳۷۷۱: نستعلیق سدۀ **۱۲ـ۱۳**، (ص ۳۱ـ۳۷) همراه پنج گفتار دیگر ازهمو [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۶۰].

38402ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: در «کلیات» او نوشتۀ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م)، همراه ۱۵ گفتار دیگر ازهمو.

38403ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: در «کلیات» او نوشتۀ **۱۲۴۸** همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۹].

38404ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر: در «کلیات» او نوشته **۱۲۷۴** [منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

تعریفات = ده فصل

عبیدزاکان، در ص ۱۵۸۳ گذشت. واینك نسخه‌های دیگر:

38405ـ **داکا**، دانشگاه DU ۱۶ (۳۵۴ف): سدۀ **۱۸**م، (۲۰پ ـ ۲۳پ)، دیباچه‌را ندارد و از: فصل اول الدنیا آنچه هیچ آفریده در او آسایش نبیند آغاز میشود [ف. حبیب‌الله ۱: ۳۸۶].

38406ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۸۶۳ (۸۰۶ ف): بی‌تاریخ، (۱۹۲ر ـ ۱۹۳ ر) [آکیموشکین ۱: ۱۲۵].

تعریفات = مقالات

ازملادوپیازه، بشیوۀ «تعریفات» عبیدزاکان. در نسخۀ «لطایف» چاپ استانبول وسنگی ایران چاپ شده‌است [عبدالحسین حایری]. باید همان عبدالمؤمن فرزند ملاولی محمد دهلوی سرایندۀ شوح باشد که عبیدزاکان را پیروی میکرده است. **آغاز**: الخدا: خوان یغما. الرسول: خیرخواه دشمنان.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۳۰ـ فرهنگ سخنوران ۲۱۲.

38407ـ **آکسفورد**، بادلیان ۱۷ و ۱۸: نوشتۀ **۱۲۰۰**. با عنوان **تلفظ نامه**، **فرهنك نامه**. فیلم آن دو در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها: ۵۸۳].

38408ـ **تهران**، مجلس ۲۸۰۷ (یا ۲۸۱۲): در «کلیات» عبیدزاکان نوشتۀ **۱۳۱۷**خ در این «کلیات» سه تعریفات هست: یکی ازعبید (ص ۶۹ـ۷۹) ودیگری ازدوپیازه وسوم ناشناخته (ص ۲۰۰ـ ۲۰۱) [ف. مجلس ۱۰: ۱۰۰۱].

تعریف اصفهان = وصف ...

تقلید سه نثر = تتبع سه نثر

تقلید کلیله و دمنه = بهار دانش

عنایت لاهوری. درص ۳۵۳۳ گذشت.

تقلید کلیله و دمنه = ریاض الملوك

تقلید کلیله و دمنه = مرزبان نامه

تقلید گلستان = تتبع در گلستان

درص ۳۵۴۲ گذشت.

التمیز

محاضره‌هاییست بعربی و گاهی فارسی، آیتها وخبرها و سخنان کوتاه دانشمندان و فرزانگان را گرد آورده‌است. باعنوانهای: عقل، علم، احسان، حلم، حیا، صبر، مشورة، شجاعت، ادب، صحبت، فقر، غنی، قناعت، عزلت، عتاب، زیادت، جود، صیانت‌مال، تجارت، نسا، سفر، شیب..

38409ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۳ صدر: نسخ، ذیحجهٔ **۱۱۰۱**، آغاز افتاده، ۱۶۲ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۳: ۵۰۸].

تنباکو

ازملا محیی خلخالی. **آغاز:** فرخنده‌شبی که ازقلم نورچهره گشای یافته وبه‌نیروی بازوی روشنی.

38410ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۳/۳: شکسته نستعلیق جنونی، پیرامن **۱۱۰۰**، (گ ۶) [رؤیت].

تیغ وقلم = مناظرهٔ ...

خواجوی کرمانی.

ث

ثمرهٔ طبی

از طغرای مشهدی، که یاد اودره کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست به‌نثرو نظم، درآن نام‌داروها و گیاهای پزشکی بسیار برده شده است. **آغاز:** ثمری طبی طغرا که تازه میوی کاغذین سبد است.

38411ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۱۶: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**، (ص ۱۴۷-۲۶۳) [مجلس ۱۰: ۷۹۵].

38412ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱۰/۶: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**، (۲۶پ)، آغاز برابر نمونه، [ف. دانشگاه ۲: ۱۹۷].

38413ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰/۲۰: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲-۱۳** [دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

38414ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۴/۹ طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

38415ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸**، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۹].

ج

جامع الاسرار

نورعلیشاه، درص ۱۱۰۹ گذشت.

و اینك چند نسخهٔ دیگر:

38416ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی

۲۷۷/۲: سدهٔ ۱۳، با تاریخ **۱۲۹۴** در دفتر در بندرانزلی، (ص۶–۶۳) آغاز برابر نمونه [ف. دیباجی ۲: ۲۱].

38417 ـ **تهران**، مجلس ۸۶۴۳/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۳** در «کلیات» او آغاز برابر نمونه [رؤیت].

38418 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۳۱۸ A (۸۹۵ف): باتاریخ ۱۲۶۳ در دفتر (۵۵ پ –۸۱ر) – [آکیموشکین ۱: ۱۳۶].

جامع الانظار

ازعلی محمد هزار جریبی مازندرانی، در حل حدیثها وآیتها وشعرهای دشوار، دردکن در ساعت ۲روز ۲/۱۰/۱۲۰۵ ساخته است. در دیباجه نام کتاب وتاریخ نگارش هست. **آغاز:** جواهر حمدی که ازخزاین صدور پاکان به استعانت ابدی اخلاص و اسلام و ایـمان چـون گنـج شایگان.

38419 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۴۷۰۶: نستعلیق ابوالقاسم فرزند محمدزمان تفرشی، ۴ ذیقعدهٔ **۱۲۶۹**، (ص۱۰–۱۹۷) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۵۱].

جامع التمثیل = مجمع الامثال =

مجمع التفسیر = جامع التماثیل

ازمیرزا محمدعلی حبله وردی (هله رودی، حبلرودی) حبله رود ازفیروزکـوه سرچشمه میگیرد. بنام عبدالله قطبشاه (۱۰۲۰ – ۱۰۸۳)، بسال ۱۰۵۴، به ترتیب حروف تهجی، در ۲۸ باب مثلهارا گردآورده ودردنبال هرفصل داستانی دارد. دردیباجه میگوید: بسال ۱۰۴۹ در مجلس شیخ الاسلام خاتون آبادی دردکن گفتند که شاه عباس دستور داده مثلهای ترکی راگرد آورند، وعربان نیزمثلهای خویش گردآورده اند ومثلهای فارسی راکسی یکجا گرد نیاورده است، من نیزبدان پرداختم. اونخست «جامع التمثیل» رانگاشت سپس درآن دست برد «مجمع الامثال» راساخت. «جامع التمثیل» درتهران ۱۲۷۶ق وسپس هندوایران چاپ شده است. «مجمع الامثال» رادکترصادق کیا درتهران چاپ کرده اند. ولی من نسخه‌های هر دو تحریر را یکجا با ذکر ویژگیها می‌آورم. **آغاز:** سپاس بیحد وستایش بیعد بی‌مثیلی راسزاست که باایمای دلگشای.

بنگرید: ذریعهٔ ۵: ۴۶ (جامع) و ۲۰: ۱۸ (مجمع) – ف. مشار: ۴۶۶ (جامع) – یادداشتهای قزوینی ۴: ۱۳۷.

38420 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۳۲۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱ – ۱۲**، (۱پ – ۳۱ر) آغاز برابر نمونه، ودرفهرست بنام **مجمع الامثال** است وازمحمدعلی حبله وردی دانسته شده است ومی‌افزاید: جز **جامع التمثیل** محمدهبله رودیست. [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۵۴].

38421 ـ **داکا**، دانشگـاه DU۲۱۳ (۲۳۴ ف): نوشتهٔ ع ۲/**۱۱۲۸** (۱۷۱۵م)، آغازبرابر نمونه، درفهرست بنام **مجمع الامثال** وازجبلرودی دانسته شده، ۵۱گ [ف. حبیب الله ۱: ۲۱۵].

38422 ـ **تهران**، ملك ۵/۵۷۶۵: نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۱۵۱** در دیباجه نام نگارنده محمدعلی یادشده [رؤیت].

38423 ـ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴(۷۵۰ ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درمجموعه نظم و نثر، زرین وبنام **مجمع الامثال** است [ف. دکتر بیانی: ۶۰۹].

38424 ـ **تهران**، ملك ۱۳/۴۳۴۱: نستعلیق میرعلی اکبر فرزند میرمحمد محسن زکی حسینی، نزدیك **۱۲۱۹** دراحمدآباد بیدر

(۱۱۵ر-۱۲۶پ متن‌وهامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

38425- **بادلیان**، Add.۶۹/۵۵ : با تاریخ **۱۲۰۰-۱۲۰۴** دردفتر. گزیدهٔ آنست‌ودر فهرست بنام **جامع التمثیل** است. فیلم آن در دانشگاه‌ش ۱۲۳۶ - ۱۳۳۸ هست . [فیلمها: ۵۸۸].

38426- **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۵۸/۲۵۳ : نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱ م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲: ۳۱۳].

38427- **لنین گراد**، اکادمی‌علوم D۳۰۶ (۸۹۸ف) : نوشتهٔ **۱۲۳۶**، ۲۱۲گ [آکیموشکین ۱: ۱۳۷].

38428- **تهران**، سپهسالار ۶۰۵/۱ مبشر : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۴۳** (۱پ- ۱۱۲) درفهرست بنام **جامع التمثیل** است [ف. سپهسالار ۴: ۸].

38429 - **تهران**، الهیات ۱۳۴ ب : نستعلیق نصرالله، ۲ ج۲/**۱۲۴۳** برای میرزا جعفرقلی ، درفهرست بنام **جامع التمثیل** است ۱۶۵ گ ۱۸ س [ف. الهیات ۱ : ۳۸] .

38430- **تهران**، ملك ۱۱۳۵ : نستعلیق **۱۲۴۴** ، ۳۵۵ گ ۱۷ س [رؤیت] .

38431- **تهران**، مجلس ۴۵۶/۱ فهرست نشده : باتاریخ **۱۲۵۷** در ش پس‌ازآن (ص۱- ۱۳۳) [نسخه‌ها ۵: ۱۵۳] .

38432- **برلین** ، توبینگن ۱۶۴۳ : نوشتهٔ ۲۰ ذیحجهٔ **۱۲۶۳**، درفهرست بنام **مجمع الامثال** است، ۷۴ص. فیلم آن در دانشگاه‌ش ۱۹۴۳ هست [فیلمها: ۱۸۰] .

38433 - **مشهد**، رضوی ۲۲۳ ادبیات (۴۴۸۱) : نسخ‌و نستعلیق ۱۰ محرم **۱۲۷۶**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۲۵۴] وفیلم آن‌در دانشگاه ش ۱۶۲۸ هست [فیلمها: ۶۳].

38434- **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۲۰ : نصرالله فرزندعلی تفرشی، **۱۲۸۲**، ۲۳۹گ، در یادداشتها بنام «**جامع التمثیل**» است [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی] .

38435- **مشهد**، رضوی ۲۲۴ ادبیات (۸۳۵۵) : نستعلیق تحریری‌سدهٔ **۱۳** درفهرست بنام **جامع التمثیل** است، آغاز وانجام‌افتاده ۱۴۹ گ [ف. رضوی ۷: ۲۵۴] .

38436 - **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۸۳۴ (۳۵۵۱) : نستعلیق‌چاپی وخطی، آغاز افتاده‌درفهرست‌بنام **جامع التمثیل** است، ۲۱۱ گ ۲۰ س [ف. شیروانی ۲: ۷۰۴].

38437- **آصفیه** ۱۱۲ قصص : نستعلیق تاریخ‌یادنشده، آغاز بسیار نزدیك به‌نمونه، باتاریخ نگارش ۱۰۵۴، نام کتاب **مجمع الامثال** و نگارنده محمدعلی یاد شده [ف . آصفیه ۲ : ۲۹۶] .

38438- **هند**، بانکیپور: ...: تاریخ یادنشده ، فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۷۷۵ هست [فیلمها : ۶۳] .

بهار جهان

ازعلی‌اکبرفراهانی، که‌یادآوردر «بهارستان ۳۵۳۷» گذشت. نیز به‌پیروی «گلستان» سعدی، بنام مظفرالدین‌شاه، در ۱۳۰۰-۱۳۰۸ نگاشته‌است: سال هجرت هزاروسیصدرفت. درجمادی نخست، روز دو هفت. و این سومین تقلید اوست از «گلستان». آندو بناءهای: بهارستان وخارستان است. درچهارفصل وفهرست‌فصلهامانندآ ندوست: واندرآن چهارفصل وجمله‌بهار- **اولین** سیرت ملوك شمار - **دوم** اخلاق فقراهل دلق - **سوم** اندر معاشرت باخلق - هست**چهارم** حکمت‌و دانش- که‌کرانیست‌هرکه هست آتش - چون

جهان جسم وحکمتش چون جان ـ زیبد این نامه خوانند **جان جهان**. «جان جهان» در ۱۳۳۵ ق چاپ شده است.

بنگرید، ف. مشار: ۴۷۵.

38439 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۴۲: نستعلیق نگارنده، باخط خوردگی، ج۲/**۱۳۰۸**، آغاز افتاده، ۷۱گ۱۷س[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۶۲].

جلالیه

محتشم، درص ۲۷۴۱ گذشت.

جلق نامه

ازعبید زاکان.

38440 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۳۶۵: ضمن «لطایف» ازسدهٔ **۱۴** [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۶۶].

جلوسیه

از طغرای مشهدی، کدیاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست به نثر و نظم، **آغاز**: جلوسیهٔ طغرا عبارت است ازاین رقم که چون بدعوای.

38441 ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۱۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، (ص۹۸-۱۱۱) [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۴].

38442 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۷/۱۱۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، (۹۷ پ)، آغاز برابر نمونه، نزدیك به ۳۶۰ بیت نوشته دارد [ف. دانشگاه ۲: ۲۰۱].

38443 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۱/۵۰۴۰: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲-۱۳** [دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

38444 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۴طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵**. [منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

38445 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸**، همراه ۱۹۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۹].

جمعیت و مباحثهٔ طعامها = رسالهٔ...

از ناشناس. در نه باب بسیار لطیف و نام بسیاری از خوراکها در آن دیده میشود [دانش پژوه] **آغاز**: رسالهٔ جمعیت مباحثه طعامها که ازجوانب اتفاق میکنند و بهم میرسند، برضمیر منیر ورای وقاد هر بصیر ازصغیر و کبیر وغنی وفقیر پوشیده نماند که ازمان آدم تا انقراض عالم شعرای نیك نام... **انجام**: خاله بی بی چوتر امیل طبیعت باشد ـ عمه خاتون بنهد بهر تو طشتی بر بار.

38446 ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۲۹۰۵: نستعلیق همراه دیوان بسحاق اطعمه، ازسدهٔ **۹-۱۰** که در ۱۸ محرم ۱۰۹۴ درسلطانیه خریداری شده (ص۶۱ - ۷۹) [ف. دانشگاه ۱۰: ۲۷۵۱].

جواهر الاسرار

آذری، درص ۱۱۱۵ گذشت وبنام «مفتاح الاسرار» درهمین بخش خواهد آمد.

جوش بلبل

از طغرای مشهدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست به نثر و نظم، وصورت دیگری از «آهنگ بلبل: ۳۵۱۹» اوست. **آغاز**: ازلب طغرا چوگل کرد این نوای پرخروش ـ **جوش بلبل** شد خطابش در مقامات سروش.

38447 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱/۱۱۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، (۵۹ پ)، آغاز برابر نمونه، نزدیك به ۱۱۰ بیت نوشته دارد

[ف . دانشگاه۲:۱۹۸].

38448ـ تهران ، مجلس ۳۲۹۶/۱۱: از سدهٔ **۱۳** ، همراه۱۲ گفتار دیگر ازهمو(ص ۲۶۱ – ۲۵۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰:۹۴۵].

38449ـ بادلیان Add۶۹/۳۴ : با تاریخ **۱۲۰۰-۱۲۰۱** در دفتر، منشآت اوست. ۱ـ بهاریه‌یا مشابهات ربیعی۲ـ مجمع‌الغرایب ۳ ـ دیباجهٔ معیارالادرك ۴ـ این‌منشئه۵ـ عبرت نامه یاعنبر نامه وهجویات یارقعات . فیلم‌آنها در دانشگاه ش۱۲۳۶ – ۱۳۳۸هست [فیلمها: ۵۸۳].

38450ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم A۸۶ : بی‌تاریخ، همراه۹ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین۱ :۵۱۶] .

چهل سرگب

از سراینده‌ای باتخلص سالك وسالك ـ العارفین، ازسدهٔ سیزدهم. مناظره‌ایست‌به‌نثرو نظم میان اووزاهدی ریائی‌دریکی‌ازمدرسه‌های اصفهان. درپایان آن آمده: **سالك** گهری‌زمعرفت سفت و برفت ـ حرفی‌زرموز گفت‌وشنفت‌وبرفت. گرراست بگفت و گرغلط نکته مگیرـ هرکس سخنی بفهم‌خود گفت‌وبرفت. **آغاز:** الحمدلله‌الذی انزل‌علی عبده‌الکتاب.

38451ـ مشهد، رضوی ۲۶۹ادبیات: شکسته نستعلیق**۱۲۴۲**، ۶گ‌درمتن‌وهامش[ف. رضوی۷: ۳۰۰]

چ

چشمهٔ فیض

از طغرای‌مشهدی، که یاد او در«کلیات : ۱۸۷۹» گذشت . ۶۶ نامه‌ی اوست‌ازز بان۶۶ تن از درباریان درپاسخ دستخط‌شاه دکن‌حیدر آباد . دردیباجه‌مینویسد: چون بیشتر درباریان نمی‌توانستندپاسخ‌شایسته بدستخط‌شاه نویسندمن بدین‌کار دست زدم. ازاین گفتار نام‌ونشان کسانی ازدرباریان هندآشکارمی گردد. **آغاز:** چشمه‌ی فیض طغرا نام این تازه مقالست‌که ازتری‌لفظ خشکی .

38452ـ تهران، مجلس ۳۲۱۵/۸ : در«کلیات» او از سدهٔ**۱۲**، (ص۶۱-۹۵)[ف. مجلس ۱۰ : ۷۹۴] .

38453ـ تهران، دانشگاه۱۹/۱۱۰: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲** ، (۱۲۴پ) ، آغاز برابر نمونه، نزدیك‌به۹۰۰ بیت‌نوشته‌دارد[ف. دانشگاه ۲ : ۲۰۱] .

38454ـ تهران، دانشگاه۲۲/۵۰۴۰: در«کلیات» او ازسدهٔ**۱۲-۱۳** [دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴] .

38455 ـ لاهور ، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۴/۹ طغر: در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [منظور احسن‌عباسی:۵۶۴] .

38456ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی۲۹۴/۳۲۹۹ : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸** ، همراه۱۹ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیرحسین۲:۳۵۹].

چمن آرا

داستانهایی‌ست به نثرونظم، بشیوهٔ « گلستان» ازروزگار محمدشاه و فتحعلی شاه. **آغاز :** سلطان به‌پسری‌شکیل‌مایل‌بود، وکیل‌قبایلش کرد، پسر به دلگرمی که داشت‌آغازبی‌شرمی گذشت .

38457ـ **تهران**، ملک۶۰۶۷:شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، متن وهامش، انجام افتاده ، ۲۹گ۱۳ س [رؤیت] .

چمنستان

آنندرام‌مخلص‌لاهوری(م۱۱۶۴) که یاداو در «مرآت‌الاصلاح: ۱۹۵۶» گذشت .درچهار چمن وهرچمن‌در۲ گلدسته : چـمن ۱ـ دردو گلدسته: نقلهای شیرین‌وشورانگیز،هزل ۲ـ در دو گلدسته: بعضی احوال مسموعی ووقوعی،در بعضی مطالب دربارهٔ درختان ومیوه‌ها۳ ـدردو گلدسته : فوائد چند، نکات وحکمت واندرزها ۴ـ دردو گلدسته: لطایف ازبعضی‌مردم، لطایفی که ازخود نگارنده‌است. **آغاز:** بعدرنگارنگ آرایش چمنستان حمد و ستایش‌اوتعالی شأنه‌و عز برهانه .

38458ـ**لاهور**،پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۹ ، ۸۷۴آنند : نستعلیق غرهٔ محرم **۱۲۵۶**، آغازبرابر نمونه، ۷۵گ [منظور احسن‌عباسی ۲ : ۱۵۱] .

چهار چمن

محمدصالح، در گذشتهٔ ۱۰۷۰، بسال۱۰۶۵ ساخته است.

38459ـ **آصفیه** ۳۵۴ انشا: نوشتهٔ **۱۱۰۵** [ف. آصفیه ۴:۴۸] .

چهار عنصر

از بیدل دهلوی، میرزا عبدالقادر، که یاد اودر «دیوان: ۲۲۵۴» گذشت. درچهارعنصرو چند مقاله،عرفانی، که دربیست‌سال (۱۰۹۵ـ ۱۱۱۶) بدان می‌پرداخته‌است، و در «کلیات» او (همراه: عرفان، طور معرفت، مثنوی (این گفتار) رقعات، نکات، اشارات. حکایات، غزلیات، رباعیات ، طلسم‌حیرت) دربمبئی ۱۲۹۹ چاپ شده است. **آغاز:** خداوندا از زبان معذوربی صرفه‌سرائیست عذر هرزه در ایان‌بپذیر.

بنگرید : ذریعه۱۹:۱۵۵ ـ ف .مشار : ۵۳۸ ، ۵۷۱ .

38460ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰۶ ب : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، بافهرست‌درآغاز، ۲۷۸گ ۱۷ س[ف. ادبیات۱:۱۹۶] .

38461ـ**لنین گراد**، اکادمی‌علوم۱۰۷ C (۹۶۵ ف) : نـوشتهٔ **۱۱۸۴** ، ۱۸۳ گ [آکیموشکین ۱ :۱۴۷] .

38462ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۶۴۴۳: نوشتهٔ**۱۲۶۸** درفهرست بنام«چهارعنصر» آمده . [نسخه‌ها ۴:۶۶۸] .

38463 ـ**پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۳۸۱/۱۳۳۰ : نوشتهٔ ۲۵ دسمبـر **۱۸۷۰** م، تنها عنصر دوم‌است .

38464ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۶۱۲/۳۶۲۴: سدهٔ**۱۳**، تنها عنصردوم است[ف. دکترمحمدبشیرحسین۲ : ۳۲۹].

38465ـ**داکا**، دانشگاه HR۸۵(۱۸۳ ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۹**م ، آغازبرابر نمونه، ۱۸۴ گ[ف.حبیب‌الله۱ : ۱۶۴].

38466ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم۱۸ E (۳۴۳۲ ف) : در«کلیات»او نوشتهٔ**۱۳۰۱-۱۳۲۵** (۱۹۷پ ۲۸۱ ۲۸۲پ) [آکیموشکین ۱: ۴۴۳] .

38467 ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم ۱۰۸ C (۹۶۶ ف) : بـی‌تـاریخ، ۳۲۲ گ [آکیموشکین ۱ :۱۴۷] .

38468ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق‌ف ۱۳ : نوشتهٔ محمد صدرالدیـن، تاریخ یاد شده ، ۴۵۳ص .

38469 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو

۳ قف ۱۴: نوشتهٔ میرعلی، تاریخ یادنشده، ۲۷۸ ص[ف. سرفرازعلی: ۸۵] .

38470ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۲: در فهرست بنام«چهارعنصر بهشت منزل» یاد شده [نسخه‌ها۵: ۴۵۱] .

38471ـ **بنگال**، ایشیاتك ۷۱۶F۱۶: شکسته، عنصر دوم وسوم آنست.

38472ـ **بنگال**، ایشیاتك ۹۳۲F۱۷: شکسته [ف. بنگال: ۶۴] .

چهار مقاله = مقالات

از شیبانی .

چهار مقاله

ازعروضی سمرقندی، که ۲۸ نسخهٔ آن در ص ۵۸ـ ۶۵۹ یاد شده است. اینك چند نسخهٔ دیگر :

38473 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۹۰) Or ۳۵۰۷: نستعلیق ۱ع/**۱۰۱۷** (۱۶۰۸م)، آغاز برابر همان نمونه، ۳۸ گ [ذیل ریو: ۲۴۴] .

38474ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۴۰: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۲**، زرین، ۸۷ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

38475ـ **تبریز**، ملی ۲۷۱۶: نستعلیق زیبا، **۱۲۷۲**، آغاز برابر نمونه، ۹۶ گ ۱۱ س [ف. ملی تبریز ۱: ۳۹۶] .

38476ـ **اصفهان**، شیخ‌حسن جابری انصاری ۲مج: نستعلیق **۱۲۷۲** [نسخه‌ها۶: ۵۹۵] .

38477ـ **موزهٔ بریتانیا** (۴۱۸/۱) Or ۲۹۵۵: باتاریخ **۱۲۷۴** ـ **۱۲۷۵** (۸ ـ ۱۸۵۷ م) در دفتر (گ۱ـ ۵۰) [ریو، ذیل: ۲۶۵] .

38478ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۸۸: نستعلیق خوب ابراهیم مشتری‌طوسی، ۲۵رجب **۱۲۹۲**، ۵۸ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

38479ـ **تهران**، مجلس ۵۵۸۲/۱: نستعلیق شکسته زیبای **۱۲۹۷** (ص۲-۹۳) [ف. مجلس ۱۷: ۴۲] .

38480ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۱۴۱/۳: شکسته نستعلیق خوش‌محمدابراهیم، **۱۲۹۸** [ف. شهرستانها۱: ۱۰۶] .

38481ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۶۰: نسخ بسیار خوب‌هدایت‌الله، ۵محرم **۱۳۰۳**، زرین، ۱۴۱ص ۱۲ س[ف. دکتر مقصود ۱: ۸۸] .

38482 ـ **تبریز**، ملی ۲۹۹۷: نستعلیق محمدعلی مشهور به‌حاجی‌آقا، **۱۳۰۵**، ۵۳ گ ۱۵ س[ف. ملی تبریز ۱: ۳۹۷] .

38483ـ **تهران**، استادمینوی ۷۱/۲: نستعلیق عبدالغفور اردستانی‌فرزند محمدتقی آشتیانی قمی، ذیقعدهٔ **۱۳۱۳** [نسخه‌ها ۶: ۶۷۹] .

چهل ناموس = جزئیات وکلیات = ناموس اکبر

از ضیاءالدین نخشبی(م۷۵۱ق = ۱۳۵۰ م) درمسایل‌معرفت وتصوف بروش‌تمثیل. **آغاز:** مبتد احمد احدقل هوالله احد، الله‌الصمد، خطبهٔ احدیت .

38484ـ **داکا**، دانشگاه ۲۲۴ DU (۱۶۰ف): نستعلیق، رجب **۱۰۸۷**، ۱۷۱گ[ف. حبیب‌الله۱: ۱۴۸] .

38485ـ **بنگال**، آسیایی ۵۴F۱۷۸: نستعلیق**۱۱۲۹** [ف. بنگال: ۶۷].

38486ـ **داکا**، دانشگاه ۸۰ DU

(۳۶۱ ف) : نستعلیق، **۱۲۴۵** ، ۱۱۰ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۴۰۲] .

38487ـ **پاکستان**، لاهور، پـرفسور شیرانی ۲۱۲ /۳۲۱۷: تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۲۱۲] .

38488 ـ **بادلیان** ۲۷۰۱: تاریخ یاد نشده. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۵۰ هست (ف ۳: ۵۴) [فیلمها : ۲۶۳] .

38489ـ **بنگال**، آسیایی ۳۷۴F ۵۵: در فهرست بنام «ناموس اکبر» یادشده [ف. بنگال: ۶۷] .

ح

حجلهٔ خیال

از عبدالباقر موسوی اصفهانی، سدهٔ سیزدهم، بدستور میرزا محمدرضی منشی تبریزی نگارندهٔ «زینة‌التواریخ» ووزیر فتحعلی شاه (۱۲۱۲ ــ ۱۲۵۰) در آذربایجان ، و بنام پادشاه (گویا همان فتحعلی‌شاه) . بروش «گـلستـان» سعدی نگاشته است. **آغاز:** حمد بیحد خدایی راجل [جل]؟ ثنأ نه که صفات کمالش از نقص بدایت مبراست.

38490 ـ **تهران**، ادبیـات ۱۷۰ ج: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، نسخهٔ اصل و بخامهٔ نگارنده، انجام افتاده، ۷۳ گ ۱۱ س [ف. ادبیات ۱: ۲۰۴] منتقل شده بدانشگاه .

حدایق الادباء

مفتون دنبلی، درص ۶۵۹ گذشت.

حبل و دبه = رسالهٔ ..

از فریدون فرزند عکاشه، که در «ربیـعیه» یاد اوخواهد آمد. یکی از منشآت اوست.

38491ـ **تهران**، مجلس ۲۲۶۳: همراه «ربیعیهٔ» او وجز آن نوشتهٔ **۷۸۶** (ص ۱۲۴ــ ۱۳۳) [ف. مجلس ۶: ۲۱۹] .

حسن و عشق = قصهٔ...

گویا از ملا طغرای مشهدی. که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت.

38492ـ **بادلیان** Add.۶۹/۱۰ : با تاریخ **۱۲۰۱** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها: ۵۸۳]. در این دفتر «جوش بلبل... وچند گفتار دیگر ازطغرا هست و گویا به این قرنیه این گفتار نیز ازو گمان رفته است .

حسن و عشق = در بیان...

38493ـ **لنین گراد** ، اکادمـی علوم B ۴۴۷۱ (۱۲۵۱ ف): بی تاریخ ، (۵۷پ ــ ۷۹پ) [آکیموشکین ۱: ۱۸۵] .

حظیات

از صادقی کتابدار افشار، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. مانند «رسالهٔ لذات» معین استر-آبادی ، درچهار فصل و پانصد حظ: ۱ــ در آداب عشق و میل برسبیل هزل ۲ــ لوازم سفر و تدارك آن ۳ ــ نادریات و کلفتیات و بی‌فکریات ۴ ــ فصول اربعه و سلوك آن و گذراندن اوقـات و طلب یاران قابل اختلاط. **آغاز:** یارب زسخنهای هوس دورم‌دار- وازحرف هوا به‌لطف مهجورم‌دار ....این چند کلمه مطایبه انگیز لطایف آمیز که نفس ارباب عشرت وطبع .

38494ـ **تهران**، ملك ۶۳۲۵/۲ : در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۱**، (۱۵پ ــ ۲۱پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

38495 ـ تهران، دانشگاه ۷۳۹۵/۶: سدهٔ ۱۴ (۴۳ر-۴۹پ). آغاز برابر نمونه [مجلهٔ هنر ومردم ۹۰: ۱۳].

حکایات

صاحب‌علی آبادی، در بخش داستانها خواهد آمد.

خ

خارستان

از ادیب کرمانی، میرزا قاسم فرزند زین‌العابدین، در گذشتهٔ ۱۳۴۸، که «ساقینامه» او درص ۲۸۵۸ گذشت. در برابر «گلستان» سعدی، به‌لهجه‌ی کرمانی و بافندگان آن‌سامان دریك اصل ودوازده فرع ساخته‌ودر کرمان ۱۳۲۱ خ و۱۳۲۷ خ وتهران ۱۳۳۶ خ چاپ شده است وازهموست: آتش‌زنه (رباعیات)، تاریخ تلگرافی که تاریخ منظوم‌ایران است، که‌هردوچاپ‌شده است‌ونیز «فرهنگ لغات نادرهٔ خارستان، نیستان، سفرهٔ سبزی، مثنوی‌عوام» که‌بکوشش مجدالاسلام کرمانی‌در ۱۷۰ ص‌درتهران ۱۳۳۰ خ‌چاپ‌شده است. درمجلس‌همراه «خارستان» او «جـواب بوستان» ازهموهست که‌درذریعه ۹: ۶۵ این یکی بنام «نیستان» یادشده است. **آغاز**: صنعت خلوشی راخف وذل، که تارشالش‌در کمال ظرافت‌استو پود اندرش مزیدلطافت. هر مگویی که فـرو میرود.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۵ (ادیب) و ۷: ۱۳۲ (خارستان) ـ مؤلفین‌مشار ۴: ۹۰۱ (قاسم) ـ ف. مشار: ۵۹۰.

38496 ـ تبریز، ملی ۲۶۶۵: نستعلیق غلامحسین شریف کرمانی، ۱۳۱۶، آغاز برابر نمونه [ف. ملی‌تبریز ۱: ۴۴۸].

38497 ـ تبریز، ملی ۲۵۸۰: نسخ احمد فرزندمحمدحسین حسینی، ۱۳۳۲، آغاز برابر نمونه، [ف. ملی تبریز ۱: ۴۴۷].

38498 ـ لنین گراد، اکادمی‌علوم ۲۴۱ B (۱۱۲۸ ف): باتاریخ ۱۸۹۶ م‌دردفتر، (۱ پ-۷۷پ) [آکیموشکین ۱: ۱۶۸].

38499 ـ تهران، حقوق ۷۷د: شکسته نستعلیق دکترمحمود آقا افشار، رمضان ۱۳۲۸، اهدایی فرزندش ایرج افشار، انجام افتاده وتا سطر ۱۸ س ۶۸ چاپی‌رادارد، باعنوان «خارستان و نیستان بعدی» یاد شده است، ۶۲ گ ۹ س [ف. حقوق: ۹۹].

38500 ـ تهران، مـجلس ۲۴۷۰/۱ فهرست نشده: سدهٔ ۱۴ (ص۸۵-۲۱۱) همراه با «جواب بـوستـان» ازهمو [نسخه‌ها ۵: ۱۸۶].

38501 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۹ D (۱۱۲۹ ف): بی‌تاریخ، (۱پ - ۴۴ پ) [آکیموشکین ۱: ۱۶۸].

خارستان

ازعلی اکبر فراهانی (۱۲۶۹-۱۳۲۹) که‌یاد اودر «بهارستان: ۳۵۳۷» و «جان‌جهان: ۳۵۵۰» گذشت. واین‌سه‌تقلیدهایی‌ست‌از «گلستان» سعدی، وجدایی‌درفهرست آنها دیده نشده‌است. در «خارستان» همان چهارفصل عنوان شده که در «بهارستان» اویاد شده، بایدآنها رابایکدیگر سنجید تاجدایی‌آنها دانسته شود. «خارستان» رابنام‌ناصرالدین‌شاه‌ومظفرالدین میرزاولیعهد در ۱۳۰۱ آغازودرج ۱۳۰۵/۲ ق بانجام‌رسانده است.

38502 ـ تهران، دانشگاه ۲۹۷۷ : نستعلیق نگارنده، باخط خوردگی، آغاز افتاده، ۱۰۹ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۸۳].

خارستان = روضهٔ خلد

مجد خوافی.

خارستان خیال

ازقانعی قزوینی، گزارشی است بر «گلستان» سعدی [نصرالله طرازی] درذریعه ۹ : ۸۷۴ و فرهنگ سخنوران: ۴۶۶ ازقانعی قزوینی حکاک سدهٔ دهم یاد شده است. **آغاز:** بسم‌الله الرحمان الرحیم. هست صلای سرخوان حکیم. الحمدلله الملك المنان، بعددستاره‌های آسمان وقطرات باران.

3803 ـ قاهره، دارالکتب ۴۳۵۵ س : تعلیق بی‌تاریخ، آغاز برای نمونه یاد شد ۶۱ گ ۱۵ س [مخطوطات ۱ : ۱۲۸].

خارستان سلیمانی

ازسلیمان‌خان‌لله بر گشاطی.

38504 ـ مشهد، رضوی ۸۹۳۵ فهرست نشده : نستعلیق، تاریخ یادنشده، اهدائی حکمت ۴۹ گ [نسخه‌ها ۵: ۳].

خرابات فقیر

از فقیر اصطهباناتی شیرازی، میرزا علی فرزند میرزا باقر واعظ، مشهور به‌معین الشریعه در یك مقدمه وچهار باب ویك خاتمه، بروش «گلستان» سعدی نگاشته است در ۲۷۲ س درشیراز ۱۳۰۷ خ [ذریعه] یا ۱۳۰۲ خ [مشار] چاپ شده است.

آغاز: حکیم علی‌الاطلاق رابندگی رواست.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۴۳ و ۹: ۸۴۲ ـ ف. مشار: ۶۰۰.

38505 ـ تبریز، ملی ۳۵۴۷ : تعلیق شکسته گویاخود نگارنده، آغازبرابر نمونه، ۹۲ گ ۱۹ س [ف. ملی تبریز ۱ : ۴۵۰].

خمسهٔ ناقصه (ضروریه)

از طغرای مشهدی، که یاداو در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست به‌نثر و نظم، درآن پنج تن ازهمکاران خود رابسختی بد گفته است: شیخ‌محمدخاتون، ادریس‌مازندرانی، یولچی‌خان، درویش روستانی.

(بنگرید: تذکرة الاحبای او ۳۵۴۵) **آغاز:** آزرده‌ام ازدیدن بی‌دردی چند ـ افسرده‌ام ازصحبت دم سردی چند.

38506 ـ تهران، دانشگاه ۴/۱۱۰: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۲**، (۲۱پ)، آغازبرابر نمونه. درفهرست بنام «خمسهٔ ضروریه» است [ف. دانشگاه ۲: ۱۹۷].

38507 ـ تهران، دانشگاه ۲۳/۵۰۴۰: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۲ـ۱۳**، درفهرست بنام «خمسهٔ ناقصه» است [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۴].

38508 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م)، همراه با ۱۵ گفتار دیگر ازهمو در فهرست بنام «خمسهٔ ملیح» است [دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۵۹].

38509 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵**، [منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

خوابنامه = رسالهٔ ...

از بسحاق اطعمه، که‌یاد اودر «کلیات : ۱۸۴۹» گذشت. بشیوهٔ «کنزالاشتها» ولی به‌نثر ونظم. دردیباچه ازخوابدیدن خودیاد کرده آنگاه نه‌باب آورده است. **آغاز:** رساله. برضمیر منیر

ورأی وقادهر بصیر ازصغیر و کبیر وفقیر پوشیده نماند .

38510ـ تهران ، ملك ۴۹۲۵/۶:در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۴۲** ، عنوان **رساله** دارد، آغاز برابر نمونه (۶۳پ-۷۷ر) [رؤیت].

38511 ـ **تهران**، ادبیات۸۱جوادی: در«کلیات»اوازسدهٔ**۱۳**درفهرست بنام**خوابنامه** است [ف. ادبیات۳: ۱۶].

خواب و خیال = گلشن خیال

نصر آبادی ، دربخش داستان آید.

خوان الوان

38512ـ**بنگال**، آسیایی۱۷M۱۵۲۰: در یك بیاض[ف. بنگال: ۷۸].

خوان خلیل = دیباجهٔ ...

ازظهوری ترشیزی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۸۰» گذشت. درستایش عادلشاه دوم بیجاپوری (۹۸۸-۱۰۳۷)، به‌نثر و نظم، ودرپایان آن‌از انباز وسهیم بودن خودبا ملك قمی‌سخن گفته است. ازدیباجه‌های‌سه گانه‌ی اوست، که‌روز گاری ازکتابهای‌درسی‌هندبود وبنام «سه‌نثر»درکانپور ۱۸۷۶ م ولکهنو۱۹۲۴م در ۸۲ ص باگزارش واژه‌ها چاپ‌شده‌است. وآن‌دوی دیگر : گلزار ابراهیم، نورس‌خیال هریك‌در جای خودخواهد آمد. **آغاز:** ای‌ازتو براهل‌تخت واکلیل‌سبیل-کزذکر جمیل است وکزقدر جلیل .... شکر موهبت خلیلی‌که حضرت ابراهیم‌خلیل یکی‌از پیشکاران .

خوان خلیل مجموعه سروده های ظهوری وملك قمی‌ست، که‌برای عادلشاه نامبرده سروده شده ودیباجه‌ی نثری‌آن ازظهوری‌ست.

بنگرید:ذریعه۷: ۲۷۵ (خوان خلیل) - مشار: ۹۸۳ (سه‌نثر) .

38513 ـ **موصل**، دکتر داود چلبی ۱/۶۰: نوشتهٔ**۱۰۳۲** ، سه‌نثراست[ف.موصل: ۲۷۸] .

38514ـ**تهران** ، سلطنتی۴۳۴ (۶۲۷ ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۳۳** ، سه‌نثراست [ف. دکتربیانی: ۴۰۱] .

38515ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۴۹:در «کشکول» محمدمعصوم‌کرمانی ومحمدزمان ، **۱۰۳۸-۱۰۸۰** ، هرسه نثراست [ف.دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۲].

38516ـ **تهران**، دانشگاه۱/۵۶۳۴: در جنگ‌نوشتهٔ محمدرضا ۱۷ محرم **۱۰۵۴** ، هرسه دیباجه است[ف. دانشگاه۱۶: ۵۱].

38517 ـ **تهران**، ملك۵۵۴: باتاریخ **۱۰۵۳ - ۱۰۷۹** در دفتر ، هر سه نثر است [رؤیت] .

38518ـ **تهران**، سلطنتی۵۴۳(۶۲۶ ف) : در«کلیات» ملك‌قمی نوشتهٔ **۱۰۶۷** ،سه نثر است [ف.دکتربیانی: ۳۹۹].

38519 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۴۶/۴:در جنگ‌نوشتهٔ**۱۰۶۷** تا**۱۱۴۸** [ف . ملی ۱ : ۳۷۴] .

38520 ـ**تهران**، ملك۶۴۵۶/۷ : در دفترنوشتهٔ**۱۰۷۰**،(۱۸۲پ-۱۸۹ر)، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

38521 ـ **تهران**،سلطنتی۴۳۲(۶۲۸ ف): در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۷۰**، سه‌نثر است [ف. دکتربیانی : ۴۰۲].

38522ـ**تهران**، مجلس۲۳۲۷:محمد رضا **۱۰۷۲**، سه نثر است [ف . مجلس ۸ : ۱۷] .

38523 ـ**تهران**،دانشگاه ۱۴۲۷/۶: درجنگ یك‌خطی **۱۰۷۴**،(۱۴۰پ -۱۴۷ر) [ف.دانشگاه ۸: ۱۰۰] .

38524ـ **تهران**،دانشگاه۴۴/۵۶۴۵: درجنگ نوشتهٔ **۱۰۷۴ـ۱۰۸۳** [ف. دانشگاه ۱۶:۵۵] .

38525ـ**مشهد**،رضوی۴۷۷(۴۷۰۰): در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۷** ،هرسه نثراست[ف. رضوی۷:۴۵۵] .

38526ـ **تهران**،دانشگاه۱۴/۱۹۹۷: نستعلیق، باتاریخ ج ۲/**۱۰۸۳** دردفتر، (۵۹ر-۷۰پ) آغازبرابر نمونه .

38527ـ **تهران**، دانشگاه۳/۳۰۹۸: باتاریخ**۱۰۸۳ـ۱۰۸۶** در دفتر (ص۱۷) [ف. دانشگاه۱۱:۲۰۴۴] .

38528ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم۲ ۶۹۲ C (۳۸۶۴ف) :با تاریخ**۱۰۸۴** در دفتر [ف. آکیموشکین۱:۵۱۱].

38529ـ **تهران**، ملك۱۹/۴۱۷۱: با تاریخ **۱۰۹۲** بهمین‌خامه در دفتر، (۲۶ پ-۳۲پ) ، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

38530ـ**تهران**، ملك۴۰۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**،هر سه‌است، زریـن (۱۸ر ـ ۲۹ ر) [رؤیت].

38531 ـ **تهران** ، ملك ۵/۵۸۴۱: نستعلیق خوش‌سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

38532ـ **تهران** ، ملك ۲۰/۴۶۷۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**،(۱۷۵رـ۱۸۳ر)، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

38533 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۳۳ (۷۱۶ف): نستعلیق‌زیبا ، سدهٔ**۱۱**، هرسه‌است [ف.دکتر بیانی:۵۳۲] .

38534ـ **مشهد**، رضوی ۴۷۷ ادبیات (۴۷۰۰) : سدهٔ**۱۱** [ف. رضوی ۷:۴۵۶].

38535ـ**مشهد**،رضوی۹۶۲(۴۹۵۱): نستعلیق‌خوش‌شکرالله‌ایمودی، نیمه‌ی‌دوم‌سدهٔ **۱۱**، سه‌نثر است (ص۱ـ۴۶) زرین[رؤیت].

38536 ـ **مشهد**، رضوی۱۰۴ادبیات: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۱**، آغازبرابرنمونه [ف. رضوی۷:۳۳۶] .

38537 ـ **تهران**، دانشگاه۴۴۸۵:در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** [ف . دانشگـاه ۱۳ : ۳۴۳۲] .

38538ـ**تهران**، دانشگاه ۱/۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ**۱۱**،(ص۱ـ۸) [ف.دانشگاه ۱۴:

38539 ـ **تهران**،دانشگاه۴/۳۰۱۵: سدهٔ **۱۱** (ص۱۳)[ف. دانشگاه ۱۰:۱۹۵۴].

38540ـ**تهران**،سپهسالار۳۸۲: نستعلیق شکستهٔ‌هندی‌سدهٔ **۱۱**،ازروزگاراو[ف.سپهسالار ۴:۵۰۹] .

38541ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۸۸ : سدهٔ **۱۱ـ۱۲** در جنگ [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۰] .

38542 ـ **تهران** ، ملك ۴/۵۴۰۳ : نستعلیق چلیپای **۱۱۰۰**، (۷ر ـ۱۳ر)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

38543 ـ **تهران**،دانشگاه۷/۲۴۶۵: نستعلیق **۱۱۰۴**(ص۶۰ـ۸۳) [ف. دانشگاه۹: ۱۲۱۵].

38544 ـ**تهران**، دانشگاه۳/۲۵۹۱: در مجموعهٔ‌آقا محمد معینای اردوبادی **۱۱۰۴** (ص۶هامش) [ف.دانشگاه ۹:۱۴۰۷].

38545 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۱۵۲/۳۱۵۷: نوشتهٔ‌سال۱۲(**۱۱۱۲**) [ف. دکترمحمدبشیرحسین۲: ۳۳۳].

38546ـ**تهران**،دانشگاه۱۱/۴۶۲۸: باتاریخ**۱۱۱۲ـ۱۱۱۵** دردفتر، هرسه‌نثر است [ف.دانشگاه۱۴:۳۵۶۵] .

38547ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری

۹، ۸۷۰ مج-ج ۸۲۱، ۸۷۳ کرسن‌ولی(۲): با تاریخ **۱۱۱۶** دردفتر [منظور احسن عباسی ۱: ۵۲۶] .

38548_ **تهران**، دانشگاه ۳۰۰۳: با تاریخ ۱۳۹ (شاید **۱۱۳۹**)، زرین، هرسه‌است [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۳۲] .

38549_ **تهران**، دانشگاه ۴۱۱۸/۹: نستعلیق **۱۱۳۳**، همراه گلزار ابراهیم (ص ۱۸۰- ۲۱۷) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۹۹] .

38550 _ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۹۷۵/۴۹۸۷: نوشتهٔ چنی‌لعل کاتهیه **۱۱۹۶** (۱۷۸۲ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۳] .

38551 _ **تهران**، ملك ۵۴۰۵/۳: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، (۱۲پ-۱۹پ)، زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

38552 _ **تهران**، مجلس ۳۲۹۶/۱: شکسته نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲**، هرسه نثراست بازیر نویس هندی (ص ۱-۷۰) سپس نامه‌هایی از او [ف. مجلس ۱۰: ۹۱۷] .

38553 _ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰/۳: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲-۱۳** هرسه‌است، بدینگونه: نورس، گلزار، خوان [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۵] .

38554_ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۴، ۹ ظهو، سه: سدهٔ **۱۲**، هرسه نثراست [منظور احسن عباسی ۱: ۵۶۹] .

38555_ **پاکستان**، گنج بخش ۸۹۰/۱ و ۱۶۰۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** [ف. تسبیحی ۱: ۵۷۶] .

38556_ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۲۷/۵۰۳/۱: نوشتهٔ ۴۳ پادشاهی شاه عالم دوم، پیرامن **۱۲۱۶** (۱۸۰۱ م) [ف. دکتر محمد بشر حسین ۲: ۳۳۰] .

38557_ **تهران**، ملك ۴۳۴۱/۱۹: نستعلیق میرعلی اکبر فرزند میر محمد محسن زکی حسینی، نزدیك **۱۲۱۹** (۱۴۱ پ - ۱۷۰ پ هامش) هرسه‌نثر است [رؤیت] .

38558 _ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۴۸۷/۱: نوشتهٔ رمضان **۱۲۲۸** (۱۸۱۳م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۰] .

38559_ **داکا**، دانشگاه DU ۲۳۷ (۱۶۴ ف): نستعلیق ۲۹ رجب **۱۲۳۱** (۱۸۳۱م) [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۵۱] .

38560 _ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۷۴/۴۴۹: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۳۴** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۳] .

38561_ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۴، ۹ ظهو، سه ۵۳، ۸۷۱ نو، و ۱: نوشتهٔ ۲۹ ج ۱ **۱۲۵۴**، ش ۲ دفتر، ۴۰ گ [منظور احسن عباسی ۱: ۴۲۹] .

38562 _ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۳۳: نستعلیق غلامحسین ۸ شوال **۱۲۵۸** برای محمد حسن‌خان بهادر مندوری، هرسه است: نورس، گلزار، خوان خلیل [رؤیت] .

38563 _ **تهران**، مجلس ۲۸۷: مجلس **۱۲۶۱**، هرسه‌نثر است [مجلس ۲: ۱۶۴] .

38564 _ **تهران**، مجلس ۳۵۳۷/۱: نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۵** دردفتر (ص ۲-۹۵) هر سه است [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۹۵] .

38565_ **اسرائیل**، ملی ودانشگاهی اورشلیم A.r ۴-۴: نوشتهٔ **۱۲۹۲** [نسخه‌ها ۵: ۱۱۰] .

38566 _ **تهران**، ادبیات ۱۷۹/۲ جوادی: سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳: ۳۱] .

38567 _ **داکا**، دانشگاه ۷۲ _ ۶۹

HR (۱۶۵ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م [ف . حبیب‌الله ۱: ۱۵۱] .

38568 ـ **تهران** ، مجلس ۴۴۲/۲ : نستعلیق، تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲: ۲۵۹] .

38569 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۱۰۰۵ (۲۲۶۹ف): بی تاریخ [ف. آکیموشکین ۱: ۳۱۶] .

38570ـ **بنگال**، آسیایی F۲۲ ۶۴۲: شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۶۴] .

38571 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳/۱۴۵/۳۱۵۰ : نوشتهٔ محمدعظیم فرزند مخدوم عبدالکریم، تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۲: ۳۳۰] .

38562ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۵۶۶/۴۶۱۶ : هر سه نثر است در «کلیات» او [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۲ : ۳۳۲] .

38573ـ **تهران**، مجلس ۴۲۳: نستعلیق تاریخ یاد نشده، در «کلیات» او [ف. مجلس ۲: ۲۴۵] .

38574 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق ۲۱ف: تاریخ یادنشده، ۴۶ص.

38575ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۳۸ : نوشتهٔ ۲۲ جلوس پادشاه غازی، ۵۱ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۶] .

38576ـ **بنگال**، آسیایی O۴۷ (۹۲۷): تاریخ یادنشده، همراه دیوان شاهی [ف. بنگال: ۱۳۳] .

خوان نعمت

از نعمت‌خان ، عالی شیرازی، که یاد او در «دیوان: ۲۵۸۳» گذشت. مجموعه نظم و نثر اوست، که دیباجه‌ی آن در ۱۱۰۴ نگاشته شده است . **آغاز:** عیار افزای سخن اکسیری‌ست که‌چون برفلزات معدن لفظ طرح شود.

38577ـ **تهران**، دانشگاه ۴۲۹۰/۱: نستعلیق **۱۲۲۵** (ص۱ـ۲۲) دیباچهٔ آنست که در ۱۱۰۴ ساخته شده ودرآن ازاوستایش شده است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۸] .

خیرة الکاتب

ازناشناس. سخنان بزرگان را به‌ترتیب حروف تهجی آغاز آنها آورده و گزارش کرده است. **آغاز:** الحمدلله الاول بلابدایة والاخر بلانهایة والصلاة... امابعد، همت جمیع بزرگان درعصر مصروف آن بوده است .

38578 ـ **تهران**، ملی ۷۴۶/۱ف: نسخ گویا سدهٔ **۱۲** ، (ص۲۴۴ـ۲۵۴) [ف. ملی ۲: ۲۶۹] .

د

دارالخلد

سیدغلام محیی‌الدین ذوقی.

38579 ـ **بنگال**، ایشیاتک F۱۹ ۹۱۴: نستعلیق تاریخ ونشانی دیگر یاد نشده [ف . بنگال: ۶۴] .

دجالیه

درهزل وهجو میرزا مهدی خواجه وند.

38580 ـ **تبریز**، ملی ۲۶۳۱ (۸۰۷ ف) : بدنبال «سفینهٔ اشعار» میرزا عباسخان همدانی، ۲۴ گ [ف. سید یونسی ۲: ۸۲۹].

در گیه = کبکیه = پشمیه

ازوکیل لشکر. هزلیات ومطایبات است به‌نثر، سپس قصیده وقطعه وترجیع بنام کبکیه و پشمیه، آنگاه‌هزل به‌نثر، نیز گفتگوی‌خانم‌و شیخ وکربلایی ننه به‌نظم.

38581 ـ تهران، دانشگاه ۲۹۸۴/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۲پ-۷۰پ) ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۹۶].

در مکنون

ازمحمدشریف کاشف، گویاهمان کاشف‌شیرازی (۱۰۰۱-۱۰۶۰) که‌یاداو در«خزان وبهار: ۱۶۰۱» گذشت. مکتوبی‌ست.

38582 ـ تهران، ادبیات ۱۷۵/۳ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات۲: ۴۹].

دستنبو

ازغالب‌دهلوی، که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۸۷» گذشت. **آغاز:** بنام‌خداوندفیروز گر-مه‌ومهر ساز وشب‌وروز گر-توانا داورنه‌سپهر فرازهفت اختر افروز.

38583 ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹۶، ۸۷۱ پنج: نوشتهٔ ۲۸ محرم **۱۲۸۰** در «کلیات»او، آغازبرابرنمونه، ۲۳ گ[مخطوطات فارسیه، منظور احسن‌عباسی۲: ۱۲۷].

دستور العمل سیر صفهان بهشت نشان

از منشآت آقامنصورسمنانی‌ست، درتوصیف شهر اصفهان بنظم ونثر. **آغاز:** زندانی بیت الاحزان فراق، عاشق‌مشتاق نمیداندکه‌بکدام زبان بیان‌صدمات‌مفارقت نماید...

38584 ـ تهران، ملك ۵۴۰۳/۱۹: باتاریخ **۱۱۰۰** دردفتر، (۵۳ ر - ۵۷ ر) [رؤیت].

دستور العمل فی ضروب المثل

ازمحمد داود فرزندمصطفی اصم، مشهور به‌ریاضی ترك. درترجمهٔ‌مثلهای فارسی‌به‌ترکی وگزارش آنها ونشان دادن‌جای بکاربردن‌آنها به‌فارسی. **آغاز:** سپاس فراوان اول متکلم بی‌نیازه.

38585 ـ قاهره، دارالکتب ۱۱-م‌مجامیع ترکی: تعلیق درویش‌ابراهیم گلشنی **۱۰۹۸** در ادرنه (گ۱۹-۱۵۰) آغازبرابر.

38586 ـ قاهره، دارالکتب ۱۳م لغت ترکی: تعلیق درویش یوسف‌المولوی **۱۱۰۰**، ۴۸ گ ۲۱ س[مخطوطات ۱: ۱۴۰].

38587 ـ قاهره، دارالکتب ۱۶۴لغت ترکی: بی‌تاریخ، ۴۵ گ ۱۷س.

38588 ـ قاهره، دارالکتب ۲۴ -م مجامیع ترکی: بی‌تاریخ، (گ۱-۴۰).

38589 ـ قاهره، دارالکتب ۵۶ ادب ترکی قوله: بی‌تاریخ، (گ۱۱۴-۱۵۶).

38590 ـ قاهره، دارالکتب ۷۴مجامیع ترکی طلعت: بی‌تاریخ، (گ۱-۱۰۴).

38591 ـ قاهره، دارالکتب ۱۰۶ مجامیع ترکی‌طلعت: بی‌تاریخ، (گ ۶-۱۳). [مخطوطات ۱: ۱۴۰-۱۴۱].

دلق محمودی

از محمود میرزا قاجار.

38592 ـ تهران، ملك ۱۳۹۹: نسخ ج۱/**۱۲۵۷**، ۱۵۳ گ۱۵س[ف. ملك: ۲۵۱].

دلشگا = رسالهٔ ...

ازعبیدزاکان، که‌یاد اودر«اخلاق‌الاشراف: ۱۵۲۷» گذشت. بادوبخش عربی و فارسی، انتقادی. در«کلیات» اوچاپ‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله‌علی‌نعمه ونواله ومنه‌وافضاله.. چنین

گوید... عبید زاکانی.
بنگرید: ف. مشار: ۶۹۴.

38593ـ حمیدیه ۱۱۸۱: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸**. فیلم آن در دانشگاه ش ۵۶۵ هست [فیلمها: ۱۶۶].

38594ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۷۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰**، (۲۴۳-۲۹۰) [نسخهها ۲: ۹۱].

38595ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۷۸/۱۱: در جنگ رفیع حسینی، سدهٔ **۱۱** (ص ۴۰-۴۹) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۸۵].

38596ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۳۴ مج: محمد تقی با تاریخ **۱۲۴۹** در دفتر [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

38597ـ **تهران**، ادبیات ۲۰۵ ج: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۸۲**، هر دو بخش عربی و فارسی آن [ف. ادبیات ۱: ۳۹۶].

38598ـ **تهران**، مجلس ۲۸۰۷ (یا ۲۸۱۲): در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۳۱۷** (ص ۱۰۰-۱۹۱)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۹۹].

38599ـ **تبریز**، ملی ۳۵۷۲/۹ (۷۲۸ ف): نستعلیق، نسخهٔ گرانبها، آغاز برابر نمونه، ۸ گ ۱۷ س [ف. سیدیونسی ۲: ۷۶۰].

ده پروانه و یک مکتوب

از بهوانیدس متخلص به بهگو، که یاد او در «بحر طویل: ۲۶۵۶» گذشت.

38600ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۳ ادبیات: در جنگ مؤرخ **۱۸۹۳** = **۱۳۱۱** ق (ص ۶۲۲-۶۲۷) [ف. رضوی ۷: ۲۷۱].

دیباچه

در این بخش تنها دیباچههای کتابها و رسالهها یاد خواهد شد. و دیباچههایی از قبیل: دیباچهٔ رقم، دیباچهٔ وقفنامه، دیباچهٔ نکاح نامه در بخش اسناد و منشآت خواهد آمد.

دیباچهٔ ابواب الجنان

میرزا رفیع الدین واعظ قزوینی (که در ص ۱۵۱۸ یاد شده است).

به نظم و نثر. **آغاز:** بهترین مقالی که سر خیل کاروان فنون محاورت تواند بود، و خوشترین کلامی که پیر خرد را در طریق سخن گزاری عصا کش خامهٔ بیان تواند نمود.

38601ـ **تهران**، ملک ۴۶۵۷/۲۵: نستعلیق، با تاریخ **۱۰۶۳** در دفتر، آغاز برابر برابر نمونه [رؤیت].

38602ـ **تهران**، مجلس ۴۴۲/۳: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲: ۲۵۹].

38603ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۳/۱: در جنگ سدهٔ **۱۱**، (ص ۴۹) [ف. سپهسالار ۴: ۴۶۲].

38604ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۹۱/۳: در جنگ آقا محمد معینای اردوبادی، **۱۱۰۹**، (ص ۱۳-۲۳) [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۹۵].

دیباچهٔ اسرار الهدایه

بر اسرار الهدایهٔ جمال الدین ابو الحسن فرزند صدر الدین مدرس اردبیلی خراسانی. **آغاز:**

دیباچه‌ای که‌ماهیچهٔ لوای‌فصاحت راعلم‌ساخته، و بیدق وسنجق بلاغت راتوام نموده شقهٔ انشاء بدیع ارتقاء معانی.

38605ـ تهران، دانشگاه ۳۴۴۸/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳ (ص۱-۲) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۵۸].

دیباچهٔ بازنامه

که امیرالامرا حسب‌الامر همایونی نوشته است.

38606ـ تهران، دانشگاه ۲۵۹۱/۵۲: در جنگ آقا محمدمعینای اردوبادی، ۱۱۰۹، (ص ۱۷۱-۱۷۷) همراه دیباجهٔ دیگر [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۹۹].

دیباچهٔ بیاض

ازآقا حسینا. درگذشته پیش از ۸۳-۱۰۸۶. **آغاز:** سبحان الله این چه گوهر گرانمایه واختر بلندپایه است که آشنایان‌زبان وحی والهام.

38607ـ تهران، دانشگاه ۱۹۹۷/۱۵: در جنگ نوشتهٔ ۸۳-۱۰۸۶. درعنوان آمده: جناب آقا حسیناغفرالله (۷۱ر-۷۴پ) [دانشگاه ۸: ۶۰۹].

38608 ـ تهران، ملک ۶۰۷۵/۱: نستعلیق، باتاریخ ۱۰۸۷ دردفتر، (۱پ-۲پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

دیباچهٔ بیاض

از بایندر بیکای دوزالی، بر بیاض میرزا محمد ابراهیم.

38609ـ تهران، دانشگاه ۲۵۹۱/۱: درهامش جنگ معینای اردوبادی، ۱۱۰۹، (ص ۱۵) در این جنگ چند منشه‌ی دیگر از این بایندربیکا هست[ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۷].

دیباچهٔ بیاض

از آقا حسین خوانساری، برای بیاض شاه عباس‌دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷).

38610ـ عبدالحسین بیات ۲۶ جنگ رفیع‌الدین‌محمد رافع، باتاریخ ۱۰۸۴ دردفتر (ص۷۷) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۱].

38611ـ تهران، دانشگاه ۲۵۹۱/۹۰: درجنگ منشآت، آغازسدهٔ ۱۲ (ص۳۰۲-۳۱۰) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۱].

38612 ـ تهران، مجلس ۵۶۶۶/۹: سدهٔ ۱۲ (ص۳۱۳-۳۲۰) [ف. مجلس ۱۷: ۱۱۸].

دیباچهٔ بیاض

دیباجهٔ بیاض انشای ملا خلیل‌وقاری.

38613ـ تهران، ادبیات ۱۰۴ حکمت: درجنگ‌نوشتهٔ ۱۱۰۳ [ف. ادبیات ۱: ۱۰].

38614ـ تهران، مجلس ۳۴۵۵/۱۳: درجنگ‌مؤرخ ۱۰۶۳ تا ۱۱۴۱، (ص۲۱-۲۲) [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۳۶].

دیباچهٔ بیاض

ازشاهزاده‌رضاقلی‌میرزا. **آغاز:** حبذا این بیاض دل آرا ...

38615ـ تهران، ملک ۴۷۱۹/۲۴: شکسته‌نستعلیق، باتاریخ ۱۱۹۲ دردفتر، (۱۱۵ر-۱۱۵پ) [رؤیت].

دیباچهٔ بیاض

محمدصادق.

38616ـ تهران، دانشگاه ۲۵۹۱/۱۲۹: درهامش جنگ معینای‌اردوبادی، مؤرخ ۱۱۰۹ (ص ۳۳۱) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۱۴].

دیباچهٔ بیاض

دیباجهٔ بیاض‌فایضای ابهری اصفهانی، ملا محمدنصیر، شاگرد صایب، ودر گذشته‌دریورش افغان دراصفهان۱۱۳۴ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۰۵ - فرهنگ سخنوران: ۴۳۰ .

38617- **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۵۵/۷ : باتاریخ **۱۲۴۴** دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۶۲۳] .

دیباجهٔ بیاض

که خواجه محمد میرك(بیگ) صالحی املاء کرده است .

38618- **تهران**، ادبیات۴ ۱۰ حکمت: نستعلیق ، با تاریخ **۱۱۰۳** در جنگ [ف . ادبیات ۲ :۱۰] .

38619- **تهران**، مجلس ۳۴۵۵/۱۲: در جنگ مؤرخ **۱۰۶۳** تا **۱۱۴۱** (ص ۲۰- ۲۱) [ف. مجلس۱۰: ۱۳۳۶] .

دیباجهٔ بیاض

ازمقیما ، بربیاض شاه‌عباس دوم(۱۰۵۲- ۱۰۷۷) .

38620- **تهران** ، مجلس ۲۳۲۷ :در جنگ مؤرخ **۱۰۷۲** ، (ص۷۱۴) [ف .مجلس ۸ : ۱۸] .

دیباجهٔ بیاض ومجموعه

خلیفه مؤمن حسین .

38621- **تهران**، دانشگاه۸۹/۲۵۹۱: درجنگ‌معینای اردوبادی، **۱۱۰۹**، (ص۲۹۹- ۳۰۲) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۱] .

دیباجهٔ بیاض

از میرزا مهدی استر آبادی ، بر بیاض شاهزاده امامقلی میرزا .

38622- **شیراز**، ملی‌فارس ۵۴/۸۹۱ تا (۴۵): در «منشآت » او[ف.ملی۱ :۴۴] .

دیباجهٔ بیاض

از مولانا ناظم هروی، بربیاض حسنخان.

38623- **تهران**، دانشگاه۱۶/۲۶۱۸: در جنگ سدهٔ **۱۱-۱۲**ص، (۱۳۶)[ف.دانشگاه ۹ : ۱۴۸۵] .

دیباجهٔ بیاض

از محمد طاهر وحید قزوینی (که یاد او در«کلیات : ۱۸۹۸» گذشت) . بربیاض‌میرزا محمدحسین طبیب قمی، که شاه برآن‌بخط‌خود چیزی نوشته .

38624- **تهران**، دانشگاه۱۷/۳۰۹۸: در جنگ گردآوردهٔ اصلان گیلانی‌در **۱۰۸۳- ۱۰۸۶** (ص ۲۶۹) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۵] .

دیباجهٔ تاریخ صادرات شاه عباس

از ملامحمد طاهر وحید قزوینی (که یاد او در«کلیات: ۱۸۹۸» گذشت) .

38625- **تهران** ، سپهسالار۲/۱۴۳: نستعلیق، درجنگ سدهٔ **۱۱** ، (ص ۴۹) [ف . سپهسالار۴: ۴۶۳] .

دیباجهٔ ترجمهٔ شمسیه

از قوام‌الدین محمد یزدی(م۸۳۰) که‌یاد او در«کلیات:۱۸۹۰» گذشت .

38626- **تهران**، دانشگاه۵/۲۵۷۶: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۲** ، همراه با دیباجهٔ سفینهٔ غزلیات (ص۶۱-۶۳) [ف. دانشگاه۹: ۱۳۷۴] .

دیباجهٔ ترجمهٔ کشکول

دیباجهٔ‌ترجمهٔ کشکول‌شیخ بهایی که احمد

شهیدی بنام قطبشاه ساخته است .

38627ـ **تهران**، ادبیات ۱۱۴ حکمت: در جنگ سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲: ۱۰] .

دیباجهٔ تقویم

خواجه ، درص ۲۹۲ گذشت.

دیباجهٔ تقویم

از میرزا معزالدین محمد فرزند محمد محسن اصفهانی ، بر «تقویم» گویا استاد ابوـ جعفر کافی نگارندهٔ «التسهیل» (نسخهٔ دانشگاه ۱۷۸۱) [محجة ۲: ۳۱].

38628 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۷۸/۵: در جنگ رفیع‌حسینی ، سدهٔ **۱۱** ، (ص ۷ـ۱۱) [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۸۸۵] .

دیباجهٔ جامع البدایع مظفری

از قوام‌الدین محمد یزدی در گذشتهٔ ۸۳۰ ق (که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۰» گذشت). بر «جامع‌البدایع مظفری» نگاشتهٔ رکن الدین مسعود صاعدی، که منتخب غزلیات شعرا بوده است، برای شاهزاده اسماعیل ابراهیم سلطان نوشته است .

38629ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۷۶/۳: در «کلیات» همان یزدی از سدهٔ **۱۲**، (ص ۴۷...) [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۷۴] .

دیباجهٔ جنگ

از مولانا احسنی لاهیجی ، برای جنگ حسینخان کهدمی. **آغاز**: شکر بی‌منتها صانعی را.

38630ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۴ حکمت: درجنگ نوشتهٔ **۱۱۰۳** [ف. ادبیات ۲ : ۱۰].

38631 ـ **تهران**، مجلس ۳۴۵۵/۱۱: در جنگ مؤرخ **۱۰۶۳** تا **۱۱۴۱**، آغاز برابر نمونه (ص ۲۰) [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۳۶] .

دیباجهٔ جنگ

ازمحمدصادق برجنگ گرد آوردهٔ آقا محمد معینای اردوبادی فرزند حاجی محمدخان، که در ۱۱۰۹ آغاز به گردآوری آن کرده است، به خواهش همان اردوبادی در ۱۶ ج ۱۱۰۹/۲ نگاشته است.

38632 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۹۱/۱: بخامهٔ نگارنده درهامش ص ۱ـ۲ [ف . دانشگاه ۹: ۱۳۹۵] .

دیباجهٔ جواهر الاسرار

از شیخ آذری، که درص ۱۱۱۵ یاد شده است .

38633 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۲۷: با تاریخ **۱۰۷۲** دردفتر (ص ۷۶۸) [ف. مجلس ۸: ۱۸] .

38634 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۰۰: در جنگ سدهٔ **۱۱** [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۲۴۴].

دیباجهٔ جهادیه

از میرزا ابوالقاسم قائم‌مقام، بر «جهادیه»ی پدرش میرزاعیسی. او دو دیباجه یکی بر «جهادیه» کوچك و دیگری بر «احکام الجهاد و اسباب الرشاد» پدر خود نگاشته است، این دو دیباجه در مجموعه منشآت قائم‌مقام چاپ شده است .

38635ـ **تهران**، مجلس ۵۷۴۱/۲ : بروزگار نگارنده، سدهٔ **۱۳** ، دیباجهٔ اوست بر «احکام الجهاد و اسباب الرشاد» که باید در هشت باب بشمارهٔ درهای بهشت باشد، ولی در این دیباجه فهرست هفت باب آورده شده است، (ص ۱۱۲ـ ۱۴۰) **آغاز**: ربنا افرغ علینا صبراً و ثبت اقدامنا [ف. مجلس ۱۷ : ۱۸۱] .

دیباجهٔ چمن سخن

ازظهیرا .

38636 ـ عبدالحسین بیات ۱۹ جنگ رفیع‌الدین دافع: نوشتهٔ همان رفیع‌الدین در **۱۰۸۴** (ص۶۱) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۰].

دیباجهٔ حل لغت

38637 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۰۳۶ (۱۳۴۸ف): نوشتهٔ **۱۰۵۳** (۱۵۱ر-۱۶۴ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۹۶].

دیباجهٔ خرابات و خمخانه

دیباچهٔ خرابات وخمخانه ازسیادت‌پناه میرزا ابوطالب شیرازی انجو. **آغاز:** الهی ثنای مجموعهٔذات، ثنای اقدس وادای صفات سپاس مقدسین راحیرتی‌دارم.

38638 ـ **تهران**، ملك ۴۳۴۱/۲۸: نستعلیق‌میرعلی‌اکبرفرزندمیرمحمدمحسن زکی حسینی **۱۱۹۳-۱۲۱۹** (۲۴۴ر-۲۴۶ر هامش) [رؤیت].

دیباجهٔ خوان خلیل = خوان خلیل

ظهوری، درص۳۵۵۸ گذشت.

دیباجهٔ درة‌التاج

قطب‌الدین محمود شیرازی، که‌درص۶۶۵ یاد شده است. **آغاز:** اگرچه برضمیرارباب کیاست و خاطر.

38639 ـ **تهران**، مجلس۲/۴۹۹۹: نسخ عبرت نایینی مصاحبی، در مجموعه دیباجه‌ها نوشتهٔ **۱۳۵۴**ق (۱۱پ-۲۱ر) [رؤیت].

دیباجهٔ دیوان

امیر خسرو دهلوی (بنگرید: دیوان: ۲۳۱۶).

38640 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۹۳۴/۱۹۲۲: نوشتهٔ فاضل محمد فرزندشیخ شاهجهان، ۲ذیحجهٔ **۱۰۵۰** (۱۶۳۰ م) دیباجهٔ غرة‌الکمال آن‌است [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۳۳۰].

38641 ـ **عبدالحسین بیات** ۳۰ جنگ رفیع‌الدین رافع مؤرخ **۱۰۷۹** - **۱۰۸۴** (ص ۱۰۴) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۱].

دیباجهٔ دیوان

دیباجهٔ دیوان فضولی بغدادی، درگذشتهٔ ۹۷۰ ق ۱۵۶۱م.

38642 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۱۳/۲۱: نوشتهٔ **۱۱۵۷** [ف. سپهسالار ۴: ۴۶۳].

دیباجهٔ دیوان

ازعبدالرزاق‌فیاض‌لاهیجی، بردیوان‌خود. (بنگرید: دیوان فیاض: ۲۶۷۳).

38643 ـ **تهران**، ادبیات۵/۱۵۵ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** درجنگ [ف. ادبیات ۱: ۱۶۸

38644 ـ **اراك**، عبدالحسین بیات۲مج: جنگ رفیع‌الدین رافع، باتاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص۱۳) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۰].

دیباجهٔ دیوان

شیخ فیضی دکنی (بنگرید دیوان فیضی: ۲۴۷۴).

38645 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲۷۲۲: شکسته و نسخ باتاریخ **۱۰۸۲** دردفتر، [نسخه‌ها ۲: ۱۰۰].

38646 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۸/۲۶۸: در جنگ نوشتهٔ **۱۲۹۴** [نسخه‌ها ۲: ۷۵].

دیباجهٔ دیوان

ازمدهوش جرفادقانی، (که‌یاد اودر«سر- العزیز: ۱۶۳۲» گذشت). دیباجهٔ دیوان‌اشعار سرکار شوکت مدار... است (بنگرید: دیباجهٔ رسالهٔ نوحه‌جات، ازهمو). **آغاز:** ترصیع‌هر

سخن ازسپاس‌خداوندی‌ست که بی‌واسطهٔ دخیلی نظم موجودات .

38647ـ **تهران**، ملک۳/۵۰۵۶ :در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸** (۴ پ ـ ۶ ر) [رؤیت] .

دیباجهٔ دیوان

از نصیرای‌همدانی م ۱۰۳۰ (که یاد اودر «شرح بیتی از گلشن‌راز: ۱۲۲۳» گذشت). بر دیوان‌حکیم‌زلالی (که‌نسخه‌هایی‌از آن‌در‌ص ۲۳۴۱ گذشت) . **آغاز:** زلال‌سخن‌حمد سخن‌آفرینی سزد، که بلغای‌شیرین‌زبان‌به‌مدح‌اورطب‌اللسان

38648ـ **تهران**، ملک۴۶۷۱/۲۳ :در «گنج معانی» از سدهٔ **۱۱**، (۱۸۷پ ـ۱۸۹ر) [رؤیت].

دیباجهٔ دیوان

از نصیرای همدانی م ۱۰۳۰ ، بردیوان خودش (بنگرید : دیوان نصیرا : ۲۵۷۵) . **آغاز:** یگانه‌ای که‌هزارویك‌نام مبارکش‌هزارو یك چراغ برافروخت .

38649ـ **تهران**، ملک۴۶۷۱ :در«گنج معانی» ازسدهٔ **۱۱** ،(۱۹۳ پ ـ ۱۹۴ر) آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

دیباجهٔ دیوان

ازنصیرای‌همدانی‌م ۱۰۳۰ ، برشرح‌دیوان انوری . **آغاز:** خدایرا سپاس که چون لفظ پرستان معنی شناس ، متاع روی دست‌لوح‌وقلم را .

38650ـ **تهران** ، ملک۴۶۷۱/۱ : در «گنج معانی» سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

38651ـ **تهران**،مجلس۳۴۵۵/۱۴۳ : درجنگ مؤرخ **۱۰۶۳** تا **۱۱۴۱** (ص ۱۲۴) [ف. مجلس ۱۰ :۱۳۴۹] .

دیباجهٔ رسالهٔ اسطرلاب

از آقا حسین خوانساری .

38652ـ **عبدالحسین بیات**۲۷ جنگ رفیع‌الدین رافع، باتاریخ **۱۰۸۴** در دفتر(ص ۸۲) [نسخه‌ها۶ :۱۱۱] .

دیباجهٔ رسالهٔ تعلیم جوارح

از محمدطاهر وحید قزوینی(که یاد اودر «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت). بررسالهٔ امانت‌پناه در تعلیم جوارح که از نگاشته‌های خود وحید است که برای شاه‌روزگار نگاشته است .

38653ـ **تهران**،دانشگاه۳۰۹۸/۱۶ : در جنگ گردآوردهٔ اصلان گیلانی،در**۱۰۸۳ـ ۱۰۸۶** (ص ۲۶۵) [ف . دانشگـاه ۱۱ : ۱۰۴۵] .

دیباجهٔ رسالهٔ ذهبیه

از شاه غازی محمد نصیر (نگارندهٔ تحفهٔ شاهیه : ۱۴۰۱) .

38654 **تهران**، دانشگاه۲۵۹۱/۸۸ : در جنگ معینای اردوبادی، **۱۱۰۹**، همراه‌دو دیباجهٔ دیگر(ص۲۹۳ـ ۲۹۹)[ف.دانشگاه۹: ۱۴۰۱] .

دیباجهٔ رسالهٔ نوحه‌جات

از مدهوش جرفادقانی ، محمد صادق (که یاد اودر «سرالعزیز: ۱۶۳۲» گذشت). بر «رسالهٔ نوحه‌جات»است که‌ازنتایج‌افکارحضرت شوکت‌مداروالاتحریر یافته. **آغاز:** ذوالجلالی را سپاس رواست، که‌آینهٔ‌جلالش ازانکسارملال مصفا .

38655 ـ **تهران**، ملک۵۰۵۶/۲ :در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۲۴۸** ، (۳رـ۴پ) متن و هامش [رؤیت] .

دیباچهٔ سبعهٔ سیاره = آشوب نامه طغرا، در ص ۳۵۱۸ یاد شده است.

دیباچهٔ سفینه

از مولانا محمد رحیما، بر سفینهٔ امیر الامرا شاهوردی خان.

38656 ـ مشهد، رضوی ۷/۲۳۶ ۲ ادبیات (۴۴۹۴): در جنگ سدهٔ **۱۲**، (ص ۲۴۳ـ۲۴۹) [ف. رضوی ۷: ۲۷۶].

دیباچهٔ شجرهٔ مبارکه

38657 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۷: در جنگ نوشتهٔ **۱۰۷۲** (ص ۶۰۰) [ف. مجلس ۸: ۱۷].

دیباچهٔ شرح دیوان انوری

از ابوالحسن فراهانی، که در ص ۳۴۵۹ یاد شده است.

38658 ـ **تهران**، مجلس ۱۷/ ۵۹۹۶: باتاریخ **۱۰۹۸ـ۱۱۰۰** دردفتر (ص ۵۴ـ۵۶) [ف. مجلس ۱۷: ۳۷۱].

دیباچهٔ شهنشاهنامه

از شفیعای یزدی.

38659 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۷: در جنگ مؤرخ **۱۰۷۲** (ص ۶۴۷) [ف. مجلس ۸: ۱۷].

دیباچهٔ شیرین و خسرو

میر محمد امین، میرجمله (که در ص ۲۹۸۰ یاد شده است). **آغاز:** ای خسرو معنی زتو باتاج و نگین ... خسرو شهرستان سخن راکام جان از شهرستان ناظمی شیرین است.

38660 ـ **تهران**، مجلس ۱۴۳/ ۵۱۳۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (گ ۵۸۰) [رؤیت].

دیباچهٔ عروض

از نصیرای همدانی، بر شرح عروض یکی از بزرگان وستایش قطبشاه.

38661 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۷: محمد رضا **۱۰۷۲** (ص ۶۱۵ جنگ) [ف. مجلس ۸: ۱۷].

38662 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵/ ۴۸۶۴: در جنگ سدهٔ **۱۱**، (ص ۳۰ـ۳۳) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۸۵].

دیباچهٔ قصهٔ حمزه

از عباسقلی خان هرات!.

38663 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳/ ۳۰۹۸: در جنگ گردآوردهٔ اصلان گیلانی، **۱۰۸۳ ـ ۱۰۸۶** (ص ۳۶۹) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۴۶].

دیباچهٔ کتاب دعا

ازمدهوش، محمدصادق جرفادقانی (که یاد او در «سرالعزیز: ۱۶۳۲» گذشت). بر کتاب دعایی که شیخ المشایخ عبدالصمد حسب الاشارهٔ حضرت شهریاری گردآورده بود. **آغاز:** درهٔ اکلیل هر کلام از سپاس جهاندار کریمی ست که هزار داستان لطف عمیمش.

38664 ـ **تهران**، ملك ۴/ ۵۰۵۶: شکسته نستعلیق **۱۲۴۸** در «کلیات» او (۶پ ـ ۷ر) متن وهامش [رؤیت].

دیباچهٔ کشکول

کشکول شیخ ابوالفضل پسر مبارك هندی، نگارندهٔ مکاتبات اعلامی. **آغاز:** فرمانروای معنی کارگزاری صورت پیش گرفتهٔ گنجور خزاین خردمندی.

38665 ـ **تهران**، مجلس ۱۲۲/ ۵۱۳۸:

نستعلیق جعفر، ۱۴ ع ۲/۱۰۴۰ (گ۴۸۵) [رؤیت].

دیباجهٔ کلیات حکیم شفایی

ازمحمدتقی‌دولت‌آبادی بر «کلیات» حکیم شفایی (م۱۰۳۷) که‌درص ۱۸۷۵ یاد شده‌است. در آن کلیات اورا درهشت‌بخش یادمیکنند:

۱ـ قصاید ۲ـ ترکیب وترجیع ۳ـ غزل ۴ـ هجو ومطایبه ۵ـ نمکدان حقیقت ۶ـ مهرو محبت ۷ـ دیدهٔ بیدار ۸ـ مختصرمجمع‌البحرین بروزن «تحفة‌العراقین».

38666 ـ **تهران**، ملك ۴۱۷۱/۱ : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۹۲** بهمین خامه دردفتر، آغاز بزیروصالی رفته: موزون و دلفریب کـه بشگرف (۱پ-۵ر) [رؤیت].

دیباجهٔ کلیات قوام یزدی

قوام‌الدین محمدیزدی در گذشتهٔ ۸۳۰ که «کلیات» اودرص ۱۸۹۰ یادشده است. دیباجهٔ آن از برادرش است.

38667 ـ **تهران**، دانشگاه۱/۲۵۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درآغازهمان کلیات (ص۱) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۷۴].

دیباجهٔ کلیله و دمنهٔ برامشاهی

38668 ـ **تهران**، دانشکاهی۲/۲۱۹۰ : نستعلیق خوش گویاکلهر، (۷پ-۱۲پ) [ف. دانشگاه۹ : ۸۷۴].

دیباجهٔ گلزار ابراهیم = گلزار ابراهیم

ظهوری.

دیباجهٔ گلزار محمدی

ازمحمدمعصوم‌فرزندحسین‌منشی‌بروجردی، برای بیاض محمدبیگ نوشته‌است. **آغاز**: سرسبزی بهار سخن برشحات حمدچمن‌آراییست که شبنم گلزار محمدی را مغزدماغ‌خردمندی ساخته.

38669 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۳/۱۵ : نستعلیق سراینده‌ای باتخلص جنونی، باتاریخ **۱۱۰۰** در دفتر، (۴۸ر-۵۱ر)، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

38670 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲۸۴/۱۱ : از سدهٔ **۱۲**، بامهر مؤرخ ۱۱۳۲ [نسخه‌ها۲ : ۱۰۷].

دیباچهٔ مثنوی معنوی

ازمحمد صالح بیگ منشی، برمثنوی مولانای‌بلخی.

38671 ـ **تهران**، دانشگاه۲۵۹۱/۸۰ : جنگ سدهٔ **۱۱**، (ص۱۵۸) [ف. دانشگاه۹ : ۱۴۱۱].

دیباچهٔ مثنوی معنوی

دیباجه‌های دفتر۱و۲و۳و۴و ۵ و۶، همان دیباجه‌های منسوب به‌خودمولانا.

38672 ـ **تهران**، مجلس ۴۹۹۹ : نسخ عبرت نایینی، مصاحبی، **۱۳۵۴** ق، در یـك مجموعه دیباجه‌ها [رؤیت].

دیباچهٔ مثنوی معنوی

از نواب اشرف، بر«منتخب‌مثنوی‌معنوی» مولوی. **آغاز**: ندانم آن گل خودروچه‌رنگ‌و بو دارد ـ که مرغ هرچمن گفتگوی اودارد ـ سپاس بیقیاس‌قدسی اساس مرحضرت...

38673 ـ **تهران**، ملك ۴۱۸۵/۱ : نستعلیـق سدهٔ **۱۱** (۱ پ ـ ۲ پ چـلیپا) [رؤیت].

دیباجهٔ مجموعه

از شرف‌الدین‌حسن اردبیلی، برمجموعهٔ

نظم و نثر عرب خان آغریوازاغلی بیگلربیگی ولایت شیروان ، مؤرخ ۱۰۵۳ .

38674ـ **مشهد،** رضوی ۲۲۹ ادبیات (۴۴۸۵) : درجنگ‌سدهٔ **۱۲**، آغازافتاده(ص ۶۱۴) [ف. رضوی۷: ۲۶۵].

دیباچهٔ مجموعه

گویا ازمیرزا محمدحسین لواسانی ، بر- مجموعهٔ شفیعای خراسانی، نوشتهٔ ۱۰۷۳.

38675 ـ **تهران،** دانشگاه۱/۳۸۵۷: شکسته نستعلیق همان‌لواسانی، **۱۰۷۳**،(ص۱- ۶) [ف. دانشگاه۱۲: ۲۸۳۴] .

دیباچهٔ مرقع

از قوام‌الدین محمدیزدی، در گذشتهٔ ۸۳۰ ق(که یاد اودر «کلیات: ۱۸۹۰» گذشت) . بر مرقع خواجه عبدالقادر .

38676 ـ **تهران،**دانشگاه ۲/۲۵۷۶: در«کلیات» اواز سدهٔ**۱۲** ، (ص۱۰ ...) [ف . دانشگاه ۹: ۱۳۷۴] .

دیباچهٔ مرقع

از نصیرای همدانی م۱۰۳۰ق (که‌یاد او در «شرح بیتی از گلشن‌راز:۱۲۲۳» گذشت). دیباجهٔ مرقع شاهزاده میرزا ابوالفضل‌است.

38677 ـ **تهران ،** ملك ۴۶۷۱ : در «گنج معانی» ازسدهٔ**۱۱** ، (۱۸۹ر ـ ۱۹۳ر) [رؤیت].

دیباچهٔ مرقع

درص ۱۹۱۱ـ۱۹۱۲ گذشت

دیباچهٔ مطلع‌الانوار

از آقا حسینا (که یـاد او در « دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۴» گذشت) بر«مطلع‌الانوار»ملا محمدباقریزدی(که یادآن‌درص۳۵۰ گذشت).

واینك نسخهٔ جدا ازمتن آن. **آغاز:** حمدی‌فزون از میزان عقول و حواس ، و سپاس بیرون از مقیاس .

38678ـ **تهران،** دانشگاه۱۸/۱۹۹۷: در جنگ نوشتهٔ **۸۳-۱۰۸۶** (۷۷ پ ـ ۸۰ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱۰] .

دیباجهٔ مظهرالاسرار

ازمحمد امین وقاری‌طبسی (که یاد اودر «دیوان:۲۶۰۳» گذشت).

37679 ـ **عبدالحسین بیات** ۱۰۸ جنگ رفیع‌الدین دافع، نوشتهٔ **۸۴ ـ ۱۰۷۹** (ص ۲۷۸) [نسخه‌ها۶: ۱۱۵].

دیباجهٔ معیار الادراك

از طغرای مشهدی ،که یاد او در«کلیات: ۱۸۷۹» گذشت .

38680ـ **تهران،** مجلس ۲۳۲۷ : در جنگ مؤرخ **۱۰۷۲** (ص ۵۷۹) [ف . مجلس ۸ : ۱۷] .

38681ـ**تهران،**دانشگاه ۱۳/۵۰۴۰: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۲ ـ۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴] .

38682 ـ **بادلیان،** Add ۶۹/۳۴ : باتاریخ **۱۳۰۱ـ۱۳۰۰**دردفتر، همراه«جوش بلبل» و جزآن ، فیلم‌آن دردانشگاه‌ش ۱۲۳۶ ۱۳۳۸ هست[فیلمها:۵۸۴] .

38683ـ **اکسفورد،**Add۶۹/۳۴: همراه «جوش بلبل» و جـز آن از همو نوشتهٔ **۱۳۰۰**،فیلم‌آن در دانشگاه‌ش ۱۲۳۶و۱۳۳۸ هست [فیلمها:۵۸۴] .

38684 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: ش ۱در «کلیات»او نوشتهٔ غـلام رسول، در **۱۲۳۶** در کجـرات

[دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۵۹] .

38685ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر: درمجموعه نگاشته‌های او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ف. منظور احسن: ۵۶۴] .

38686 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸** ، همراه ۱۹ گفتار دیگر از همو [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۹] .

دیباجهٔ مکاتیب

از نصیرای همدانی (م ۱۰۳۰) که یاد او در «شرح بیتی از گلشن راز: ۱۲۲۳» گذشت. بر «مکاتیب» قطب السالکین جهرمی. به نثر و نظم. **آغاز:** مبدعی که سبعهٔ معلقات هفت آسمان نمونه‌ای از بدایع انشاء ابداع اوست.

38687ـ **تهران** ، ملك ۴۶۷۱/۲۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «گنج معانی» (۱۸۶ر ـ ۱۸۷پ) [رؤیت] .

38688 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۴/۱۱: با تاریخ **۱۰۵۳ـ۱۰۷۹** دردفتر (ص ۱۶۲ـ۱۷۲)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

دیباجهٔ منشآت فارسی

ازعبدالصمد افضل خواهرزادهٔ شیخ ابوالفضل فرزند مبارك علامی، که منشآت او را در سه بخش گردآورده و برای آن این دیباجه را نگاشته است. **آغاز:** گوناگون نیایش مرداوری را که وجود بشر را ازکارخانهٔ عنایت .

38689ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۴ حکمت: در جنگ نوشتهٔ **۱۱۰۳** [ف. ادبیات ۲: ۱۰۲] .

38690ـ **تهران**، مجلس ۳۴۵۵/۲۵۹: در جنگ نوشتهٔ **۱۰۶۳** تا **۱۱۴۱**، (ص ۳۵۸)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۶۸] .

دیباجهٔ میزان الصنایع

از مدهوش، محمد صادق جرفادقانی (که یاد او در «سرالعزیز: ۱۶۳۲» گذشت) . بر «میزان الصنایع»، که حسب الاشارهٔ حضرت نواب والا رقم‌زده است. این مدهوش ملاباشی حیدر قلی میرزا پسر فتحعلی شاه بوده است، و شاید منظورش از نواب والا همو باشد. **آغاز:** ستایش و سپاس مر معبودیزدانی را رواست که صحایف طرایف واوراق .

38691ـ **تهران**، ملك ۵۰۵۶/۱: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸** ، (۲ر ـ ۴ پ) [رؤیت] .

دیباجهٔ نگارخانهٔ چین

از میرزا ابوطالب فندرسکی، بر همان مثنوی که در ص ۳۲۸۳ یاد شده است.

38692ـ **عبدالحسین بیات** ۳ جنگ رفیع الدین رافع، نوشتهٔ **۱۰۷۸ـ۱۰۸۴** (ص ۱۶) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۰] .

دیباجهٔ نورس = نورس خیال ظهوری .

ذ

ذخر السفاهه علی طب البلاهه

ازمحمدهاشم (ابوهاشم) فرزند مفید شیرازی انصاری، زنده در ۱۰ ج ۱۲۷۶/۲. نام او در دوجا (دیوان نسخهٔ ۴۱۳۹ دانشگاه وذخایر نسخهٔ ۴۷۲۶ دانشگاه) ابوهاشم، ودر دوجا (دیوان نسخهٔ ۳۳۲۷ دانشگاه و همین نسخهٔ ذخر السفاهه) محمد هاشم یاد شده است.

هزل و شوخی‌ست و گزارشی است برارجوزهٔ

هزلی خود او بعربی بنام «طب البلاهه» و بیشتر در بدگویی از پزشکان. و در پایان موسیقی وفقه را نیز بهسخریه گرفته است. این گفتار در مجلهٔ ارمغان (س ۱۴ ش ۶ ص ۴۳۳–۴۴۰ و ش ۷ ص ۴۸۵ – ۴۸۸) چاپ شده است. **آغاز**: هذا کتاب ذخر... حمدله. صلاة. فیقول العبد الاثیم ابن الشیخ المفید محمد هاشم، لما فرغت من ارجوزتی المسماة بطب البلاهة.

38693 – **تهران**، دانشگاه ۲/۴۷۲۶: باتاریخ **۱۳۰۵** در دفتر در دیباجه خود را محمد هاشم خوانده است همراه «الزخاریف» او، (ص ۳۲–۷۲) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۷۴].

ر

رسالهٔ راه روشن

از شاه داعی شیرازی، که یاد او در «دیوان: ۲۳۲۴» گذشت. گفتاریست به نثر.

38694 – **تهران**، سلطنتی ۲۲۲ (۵۰۳ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۶** [ف. دکتر بیانی : ۲۶۰].

الرایقة = مناظرهٔ شمس و سحاب از خواجو.

ربیع الملوک

بنام کارکیا سلطان حسن بهادرخان، در قریهٔ هری از بخش رودبار، بسال ۸۹۴ نگاشته شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۰: ۷۷.

38695 – **مجلس** ۱۱۲ : نسخ در هامش «مجمل الحکمه» که نبشتهٔ **۶۶۷** است. [ف. مجلس ۲: ۵۷].

ربیعیه = رسالهٔ ...

از جلال الدین فریدون فرزند عکاشه، از منشیان زبر دست سدهٔ هشتم و دربار ابواسحاق اینجو در شیراز. منشآتی از او در دست هست که برخی از آنها نام ویژه‌ای دارد: رسالهٔ ربیعیه، رسالهٔ رحیقیه، رسالهٔ میمیه، رسالهٔ نخلیه، رسالهٔ حدیدیه، فتحنامه، و نیز مکاتباتی در تهنیت و تعزیت و دعوت وجز آن این گونه مکاتبات در بخش منشآت خواهد آمد. ربیعیه دو انشاست: ادبی بدین نام: ۱- در ستایش شیخ ابواسحاق اینجو ۲- ستایش از غیاث کیخسرو. **آغاز**: الحمدلله العلی الاسمی محیی نبات الارض و السماء.

38696 – **اصفهان**، کتابخانهٔ شهرداری ۳–۲۱۰: در جنگ گرانبهای تاج الدین احمد وزیر با تاریخهای **۷۶۸–۷۸۲**. همراه منشآت دیگر از عکاشه، و این ربیعه‌ای است که در ستایش جلال الدین مسعود است [نسخه‌ها ۴: ۴۷۰].

38697–98 – **تهران**، مجلس ۲۲۶۳: رقاع زیبای روزگار نگارنده، چهارشنبه شعبان **۷۸۶**، منشآت اوست از: رحیقیه (هردو)، ربیعیه (هردو)، میمیه، حدیدیه، نخلیه، ومکاتیب دیگر در تهنیت و تعزیت و دعوت، رویهم ۲۲۶ ص ۸ س [ف. مجلس ۶: ۲۱۹].

38699 – **تهران**، اصغر مهدوی ۲۶۸/۴: نسخ مسیح کمره‌ای باتاریخ **۱۲۹۴**، در دفتر، [نسخه‌ها ۲: ۱۰۰].

38700 – **تهران**، سپهسالار ۲۹۱۶/۱۲: تاریخ یادنشده (۲۱۳ر–۲۱۶ر) [ف. سپهسالار ۵: ۴].

ربیعیه

از محمد فرزند یحیی، نامهٔ تهنیت است

که برای میرزای عالمیان که بوزارت رسیده بود نوشته است. **آغاز**: ... الحمدلله خالق الاشیاء رافع اطواق السماء .

انجام: که صد سال دیگر چنین بگذرانی

38701ـ تهران، سپهسالار ۲۹۱۶/۱۳: تاریخ یادنشده (۲۱۶ر ـ ۲۲۰ر) [ف. سپهسالار ۴:۵] .

رحیقیه = رسالهٔ ..

از فریدون فرزند عکاشه ، که یاد او در «ربیعیه: ۳۵۷۳» گذشت. دوانشا بدین نام از او یاد شده است: ۱ ـ درستایش جلال الدین مسعود شاه ، ۲ ـ درستایش شیخ ابواسحاق اینجو . **آغاز**: چیست صافی جوهری همچون خرد روشن روان ... افلاطون دفی (؟) که بعد از سنهٔ اربعین صفای ریاضی و کمال طبیعی او بنصاب رسید.

38702ـ703 ـ تهران، مجلس ۲۲۶۳: همراه «ربیعیهٔ» او وجز آن نوشتهٔ **۷۸۶** هردو گفتار اوست (ص ۱ ـ ۲۷ و ۵۰ ـ ۶۱) [ف. مجلس ۶: ۲۱۸] .

38704ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۷۲/۴: شکسته و نسخ باتاریخ **۱۰۸۲** دردفتر [نسخه‌ها ۲: ۱۰۱] .

38705ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۶۸/۳: نسخ مسیح کمره یی، باتاریخ **۱۲۹۴** دردفتر، سپس «ربیعیه» ازهمو [نسخه‌ها ۲: ۱۰۰] .

38706ـ تهران، سپهسالار ۲۹۱۶/۱۱: تاریخ یاد نشده (۲۱۱ پ ـ ۲۱۳ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵:۵] .

رحیقیه و ربیعیه

از نظام الدین شامی [دانش پژوه] .

38707ـ قونیه ، ۲۵۴۶/۳ : نوشتهٔ ۲۱ ع ۸۴۸/۱ ، (گ ۶۲ ـ ۷۱) . فیلم آن در دانشگاه ش ۳۲۱ هست [فیلمها : ۴۵۳] .

رسالهٔ بسحاق اطعمه

که یاد اودر «کلیات : ۱۸۴۹» گذشت . بمانند « کنزالاشتها : ۳۰۵۸» او . به نظم و نثر . آغاز :شکر وسپاس بیحدوقیاس رازقی را که درسراپای نیشکر وجود انسانی.

38708 ـ تهران ، ملك ۴۹۲۵/۸ : نستعلیق احمدابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی . ع ۸۴۲/۱۶ همراه رسالهٔ دیگر ازهمو درهمین باره [رؤیت] .

رسالهٔ عاشقانه

ازعصمت بخارایی ، که یاد او در «دیوان ۲۴۴۴» گذشت . به نظم و نثر، همان گفتاری که محتشم کاشی «جلالیه: ۲۷۴۱» خود رابتقلید آن ساخته است [گلچین معانی] .

38709ـ مشهد، رضوی ۴۹۶ (۴۷۱۹): همراه «دیوان: 24776» اوازسدهٔ **۹** ، آغاز افتاده [ف . رضوی ۷: ۴۶۹] .

رسالهٔ فتاحی

از یحیی فتاحی، سیبك، که یاد او در «شبستان نکات : ۱۶۳۷» گذشت .

38710ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۳۵: تاریخ یادنشده، ۳۶ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۸۶] .

رسایل خواجو

ازخواجوی کرمانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۷» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۲۳ .

38711ـ تهران ، سنا ۳۵۲ : تعلیق خوش اسماعیل فرزند عبدالله **۸۲۰**، در «کلیات» او ، وبنام «سراجیه» [نسخه‌ها ۶: ۵۵۴] از کتابهای بیانی بوده [نسخه‌ها ۱: ۱۴] .

38712ـ **تهران**، سلطنتی۱۲۱۴۹/۱۱ (۴۶۳ ف): در «کلیات» نوشتهٔ **۸۳۴**، بنام «سراج وهاج» است [ف. دکتر بیانی : ۲۱۰] .

38713 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۹۹۱/۸ (۴۶۴ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۷**، بنام «سبع المثانی» است [ف . دکتر بیانی : ۲۱۲] .

رسایل سعدی

بنگرید به نسخه‌های کلیات او : ۱۸۶۱ .

رسائل و خطب

واعظ قزوینی . شاید همان میرزا رفیع نگارندهٔ «ابواب الجنان: ۱۵۱۸» باشد.

38714ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۷۸/۲۰: در جنگ رفیع حسینی، سدهٔ **۱۱** (ص ۱۱۷ ـ ۱۵۴)، سپس سروده‌هایی ازواعظ که باید همو کس باشد [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۸۶].

رشحات نشاط

ازمیرزا نشاط اصفهانی عبدالوهاب که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۵» گذشت. بفارسی وعربی **آغاز:** ناظم العلوم بربع المناظم احتبس الهواء و احترس الماء والکاد علیه وبعث ثم استوی.

38715ـ **تهران**، مجلس۳۰۰۶/۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱۰۳ـ۲۲۰) ، زرین، با یادداشتهایی ازملك الشعراء بهار دردفتر، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۴۵۶] .

رشد نامه

از شیخ عبدالقدوس .

38716 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۳۰۹ : نوشتهٔ علاءالدین در **۱۱۳۷**، ۱۰۸ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۶].

رضوان

از میرزا آقاخان کرمانی ، که یاد او در «صد خطابه : ۱۷۴۴» گذشت . به پیروی از «گلستان» سعدی ، دریك مقدمه وچهارموسم و یك خاتمه، بنام میرزا محسن خان ضیاءالسفراء و ناصرالدین شاه وسلطان عبدالحمید دوم پادشاه عثمانی در۱۳۰۴ق درسعد آباد عثمانی نگاشته است: درآن سالی که **رضوان** مختتم شد هزارو سیصد وچارش رقم شد. مقدمه درسعادات نفوس و انقلاب روزگار، موسم۱ـ عشق و جوانی ۲ـ تهذیب اخلاق ۳ـ سیرت بزرگان وآداب ملوك ۴ ـ لطایف محاظرات. خاتمه مطالعات حکمت آیات وعبارات عبرت اشتمال. **آغاز:** تعالی ذات لم یزل که وحدتش منشأ کثرت است، و بوصف اندرش مزید حیرت، هر تنزیه که خوانیش تعطیل ذات .

38717ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۲ : نستعلیق **۱۳۲۳**، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۵: ۶۳۰] .

38718 ـ **تهران** ، ملك ۶۴۲ : نوشتهٔ **۱۳۲۳** [ف. رضوی ۷: ۵۶۴].

38719 ـ **مشهد**، رضوی ۶۲۰ ادبیات (۹۳۳۵) : نسخ ۷ رجب **۱۳۲۶** آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۵۶۲] .

38720 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نسخ ۱۷ع۲/**۱۳۲۷**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

38721ـ **تهران**، استادمینوی ۱۵۶: نستعلیق خود استاد مینوی ، انجام نونویس [نسخه‌ها ۶: ۶۴۸] .

38722 ـ **تهران** ، استاد مینوی ۳ : نستعلیق مهندس علی آقای کاظمی ، سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۶: ۶۴۸] .

38723 ـ **تهران** ، مجلس ۲۸۵ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۳ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲: ۱۶۲] .

روضات = عبرت نامه

طغرای مشهدی .

روح راحت

ازحسن واقفی. درذریعه وفرهنگ سخنوران در واژهٔ واقفی از کسی بدین نام یاد نشده است.

38724 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۸۰ : بخامهٔ نگارنده ، ۱۴۵ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۹۴] .

روضهٔ خلد = خارستان

از مجد خوافی ، مجدالدین . اسماعیل پاشا او را رکن‌الدین محمد خوافی در گذشتهٔ ۸۳۴(!) یادکرده است . چلبی (۱ : ۶۱۶) مینویسد که «جواهر اللغه»ی زمخشری‌را مولانا محمد خوافی به‌نظم درآورده است.

به‌پیروی از «گلستان» سعدی، در هیجده باب در اخلاق و سیاست و ۴۲۰ حکایت و سروده‌هایی از خود او در دو ماه ۷۳۳ ساخته است، و تا ۷۳۷ بدان دست می‌برده است. این کتاب بنام «خارستان» در ۱۶ باب در کانپور ۱۸۷۸ م و ۱۹۱۱م بنام مجد خوافی که بروزگار اکبر شاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) میزیسته (!) چاپ شده است.

بنگرید ، ف . مشار: ۵۹۱ (خارستان). ذریعه ۱۱ : ۲۹۳ (روضه) ـ ف . فیلمها : ۷۳۶ .

38725 ـ **مشهد** ، آقای فرخ ۲ مج : نستعلیق فضل‌الله فرزند مرتضی موسوی ، ۲۰ شوال **۸۳۴** [نسخه‌ها ۳ : ۹۳] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۳۷ هست [فیلمها : ۷۳۶].

38726 ـ **مشهد**، عبدالله کشاورز: بی‌مقدمه ودوباب آخر[فیلمها: ۷۳۶].

38727 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۲۵۸/۵۲۶۸: تاریخ یادنشده در فهرست بمانند چاپی نگاشتهٔ خوافی بروزگار اکبر پادشاه دانسته شده است [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲ : ۳۲۹] .

روضة العشاق

از خرمی تبریزی ، از سدهٔ دهم . بنام ابوالغازی عبدالعزیز بهادرخان پادشاه بخارا، به‌پیروی از «گلستان» سعدی، در یك مقدمه و هشت باب ، در ۹۶۴م (خرمی بلبل گل) نگاشته است : ۱ـ استغنا و تندخویی معشوق و نتیجهٔ آن ۲ ـ گرفتاری عاشق وزاری ایشان ۳ـ حسن وادای معشوق و اخلاق پسندیدهٔ ایشان ۴ـ صفت اخلاص عاشق و اصول مطلوب ۵ ـ غیرت و دلنوازی معشوق ۶ ـ پاکبازی عاشق ۷ـ نصیحت به جوانان وصفت جوانی ۸ـ جهالت پیران و شکایت ازپیری. **آغاز**: منت خدای را عزوجل که انوار هدایتش ازقطره کثیف، چنین گوهر لطیف برآورد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۹۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۸۹ ـ فهرست نسخه‌های خطی ازبکستان ص **VI** .

38728 ـ **تهران**، استاد مینوی ۵۲ : نستعلیق محمد نیاز، **۱۱۹۸** در بخارا ، ربعی [نسخه‌ها ۶ ۶۴۹] .

38729 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۲۷۸: بی‌تاریخ، پایان افتاده ، تا باب هشتم را دارد ـ ۲۰۴ ص ۱۱س ، آغاز برابر نمونه [ف. دیباجی ۲ : ۲۳] .

ریاض الافکار

از یارعلی تبریزی شیرازی ، سدهٔ ۸ـ۹ که یاد او در «لمحات : «۱۳۴۴» گذشت . در توصیف بهار ، درآن آمده: عزیزی از اعیان خواص ... اقتراح نمود که چون ترا در طرز

بدایع گستری رتبه‌ی ظهیروا نوریست. .. چرا بسخنان سحر بیان خودممتازومستثنا نسازی ... و تو نیز معارضه‌ای درخصوص بهاروخزان تنویسی **آغاز:** برگ و بال نهال باغ کلام ـ حمد حقست وشکر ذی انعام .

38730 ـ **تهران**، مجلس ۶۲۱/۴ : نستعلیق، در فهرست آمده : این کتاب در **۹۲۶** در شهر بورسه بنام مصطفی پاشا از وزیران عثمانی نوشته شده است . [ف . مجلس ۲ : ۳۷۴] .

38731 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۰۴۵: پیرامن سدهٔ **۱۰** ، درفهرست بنام «مباحثهٔ بهار باخزان» یاد شده‌است. آغاز برابر نمونه ، ۴۹ گ ۱۳ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۷۴] .

ریاض المحبین

از میرزا رضا قلیخان‌هدایت، که یاد اودر «اصول الفصول: ۱۰۴۳» گذشت. در پندواندرز به‌نثر و نظم وداستانها، بروش «گلستان» سعدی، به‌نثر و نظم، در یك مقدمه ودو مقاله، بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ۱۳۱۳) وصدراعظم او نگاشته است: مقالت یکم درمذمت‌محبت دنیا در تهران ۱۲۹۸ وتبریز ۱۳۱۴ ق چاپ‌شده است . **آغاز:** محبوبی را سپاس که طایرقیاس برمطلع جمالش نپرد وسباح خردبکنه کمالش پی نبرد .

بنگرید : ذریعه ۱۱ :۳۳۵ ـ ف . مشار: ۸۶۸ .

38732 ـ **تهران** ، ادبیات ۶د: نستعلیق محمود فرزند ملاعلیمحمد قاضی عسکر، ۲۵ ع ۲/**۱۲۸۷** درشهرطوس، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۰ گ [ف. ادبیات ۱ :۳۰۳] .

38733 ـ **تهران** ، آقـای عبدالمجید عبداللهی: شکسته نستعلیق محمدرفیع فرزند محمد حسن گرگانی گویادرهمان سال **۱۲۹۰** نوشته باشد . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

38734ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۹۸ : نسخ، ۲۶ج۲/ **۱۳۳۰**، آغاز بـرابر نمونه ، ۳۲۶ ص ۱۶س [ف. دیباجـی ۲ : ۱۷۰] .

ریاض الملوك فی ریاض السلوك

از نظام تبریزی، ترجمه‌ای‌ست باد گرگونی از «سلوان المطاع فی‌عدوان الطباع» ابن ظفر مکی اندلسی(م۵۶۸) ، بروش «کلیله و دمنه» اززبان جانوران وپرندگان ، در یك مقدمه و پنج باب : ۱- تفویض ۲ ـ تأسی ۳- صبر ۴-رضا ۵ ـ زهد، ودر خاتمه سرگذشت سلطان اویس جلایری (م۷۷۶) که نگاشته را بنام او ساخته آورده، ونیز اینکه کتاب را در ۷۶۸ در بغداد بعرض همایونی رسانده‌است. چلبی ازترجمه وفهرست یاد شده بدون‌نام مترجم یادکرده است. **آغاز:** علیك والالاتساق الرکائب .. اگرچه فوائح کتاب خطاب مقدم‌ذکر سوانح منائح ایـزدی میسر نشود وروایح فوایح ...سبب تألیف کتاب چنین گوید **نظام** دراین‌عبارت .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ :۹۹۸ (سلوان المطاع) ذریعه ۱۱ :۳۳۸ ـ چهل‌مقالهٔ نخجوانی: ۱۳۵ ـ ازسعدی تاجامی ، حکمت: ۲۴۳.

38735ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۵۷ : نستعلیق ۲۰ ع۱/**۸۶۳** آغاز برابرنمونه، ۱۶۸گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۹ :۱۳۴۹] .

38736ـ **تهران**، ملك ۴۰۲۱: نستعلیق ۱ ج ۱/نیمهٔ سدهٔ **۱۰** در هرات . فیلم آن در دانشگاه‌ش ۲۸۹۷ هست [فیلمها :۱۱۴] .

38737 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۳۵۷ :

نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۱۶۴ گ ۱۸ س .

38738ــ تهران، آقای بدره‌ای: نسخ محمد فرزند صوفی محمددبیر مرید شیخ‌محمد وسیم، سدهٔ ۱۱-۱۲، ۴۱۱ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۳۳ هست [فیلمها: ۱۱۴] .

38739 ــ تهران، مجلس ۱۲۳۴ : نسخ ومعرب، غرهٔ صفر ۱۲۰۸، ۴۴۳ ص ۱۴ س [ف. مجلس ۶: ۱۹۰] .

38740ــ قاهره، دارالکتب ۹ــم مجامیع فارسی: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۳۰۲ گ [مخطوطات ۱: ۲۸۵].

ریحان بوستان افروز

از آقاخان کرمانی، که یادآوردرصدخطابه: «۱۷۴۴» گذشت. «ریحان بوستان افروز بر طرز وترتیب ادبیات فرنگستان امروز» است. که در طرابزون ، در ذیقعدهٔ ۱۳۱۳ق نگاشته‌است .

آغاز: نیایش کنم داور پاک را که ما ورای طبیعت است ومنزه از ادراك بشریت.

بنگرید : اندیشه‌های میرزا آقـا خان : ۳۷ .

38741ــ تهران ، استادمینوی ۱۵۸ : نستعلیق خودنگارنده ، ۱۰ گ ۱۷ س [نسخه‌ها ۶: ۶۵۰] .

ریش نامه

از عبیدزاکان، که در ص ۱۶۱۹ یادشده‌است.

و اینك نسخه‌ای دیگر:

38742 ــ تهران ، مجلس ۲/ ۵۷۳۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر همان نمونه (ص ۱۲۷-۱۳۹) [ف. مجلس ۱۷: ۱۸۰] .

ز

زبدة‌الآثار

از ابونصرفتح الله‌خان شیبانی، که یادآوردر «کلیات: ۱۸۷۶» گذشت. دردومقالت ویك خاتمه، به نظم ونثر در مطالب گوناگون : یکم درسفر ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) به‌مازندران و وصف جایها وساختمانها که از آن گذر کرده، و بیشتر قصیده‌هاییست که سروده‌ودیباجه‌ای‌دارد، و نیز اطلاعات جغرافیایی‌دارد. مقالت دوم دریك مقامه ویك خاتمه : مقامه در کاخـهای شاهی و باغها وساختمانهایی که شاه بر پا کرده است . خاتمه درشش‌مقامه : ۱ ـ در احوال دوتن از پزشکان شاه و بیمارستان وداروخانه ۲ـ اشعاری که درمآثر شاهی سروده است ۳و۴ـ سروده‌هایی ازدیگران (حکیم‌الممالك وامین‌السلطان و...) . ۵ ـ چکامه‌ای که بزبان بومیان کاشان سروده‌است، و سروده‌هایی براین شیوه ازدیگران ۶ـ انجام کتاب وخاتمه . **آغاز ۱):** این کتابی‌ست‌مسمی به زبدة‌الآثار درمآثر شهریار موفق‌مظفر کامکار شاهنشاه ممالك وسیعهٔ ایران. **آغاز : ۲):** چه ستایش گوید خدایی را که همهٔ پیغمبران در ستودن اوجل وعلا به عجز معترفند.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۶ .

38743 ــ تهران ، ملی ۳۱۱ : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۴، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، زرین ، ۳۳۰ ص ۱۴ س [نسخه‌ها ۶: ۱۸۱] .

38744ــ تهران ، ملی ۹۳۶ ف: نستعلیق خوش شوال ۱۳۰۱ ، زرین، شاید برای ناصرـ الدین شاه، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۱۶۵ گ ۱۴ س [ف . ملی ۲ :۴۷۵] .

الزخاریف

از محمدهاشم (ابوهاشم) شیرازی انصاری، که یاد او در «ذخر السفاهة: ۳۵۷۲» گذشت. هزل است و شوخی، گزارشی است بر قصیدهٔ هزلی خود او که پیش از این بشیوهٔ ملمع سروده بوده است، و این «الزخاریف» نیز ملمع است، گویا در آن از دانشمندان روزگار خودخرده گرفته است. و در ۱۲۷۸ به انجام رسانده است. **آغاز:** ... حمدله. اما بعد، فیقول ابن الشیخ المفید ابوهاشم انی لما یئست عن الاجتهاد والامامة وما اورثنی التحصیل الا الندامة، حرضنی نفس الخبیثة .

38745 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۲۶/۱: با تاریخ **۱۳۰۵** در دفتر، همراه همان «ذخر السفاهه» در دیباجه نگارنده خود را ابوهاشم خوانده است، (ص ۱ ـ ۳۰) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۷۳].

س

سرایا = انیس العشاق

رامی، در ص ۳۵۲۷ گذشت .

سرایا

در بخش منظومه‌ها ص ۲۹۰۵ گذشت.

سر العزیز

از مدهوش گلپایگانی، دو نسخهٔ آن در ص ۱۶۳۲ گذشت . اینک نسخه‌ای دیگر:

38746 ـ **تبریز**، ملی ۲۵۴۶ (۶۰۷ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ نگارنده **۱۲۴۷**، همراه «سرمشق جنون»، **آغاز:** بنده‌ام خداوندی را (بمانند نمونه) [ف. سیدیونسی ۲: ۶۵۸].

سرمشق جنون

از مدهوش گلپایگانی، که یاد او پیش از این گذشت. **آغاز:** سرمشق جنون عاقلان سپاس یکتا خدایی‌ست که دلهای دیوانه را به آفریدن سلسله مویی به زنجیر کشید.

38747 ـ **تبریز**، ملی ۲۵۴۶ (۶۰۷ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ نگارنده **۱۲۴۷**، همراه همان «دیوان: 25893». [ف. سیدیونسی ۲: ۶۵۸].

سکنجبینیه

از ابوالقاسم فرهنگ شیراز، که یاد او در «دیوان: ۲۴۶۶» گذشت .

38748 ـ **مشهد**، رضوی ۸۹۴۹: نستعلیق و شکسته علی اصغر حکمت **۱۳۲۸**، ۴۰ گ ۱۱ س. اهدائی حکمت [نسخه‌ها ۵: ۴].

السلطنة الکبری بطریق عجیب مشتملا علی نصایح والذکری

از ابوالخیر. در وصف عقل و عشق. **آغاز:** بعد تحسین شهسواران عرصهٔ کلام و نیز شهریاران صفحهٔ ارقام.

38749 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۵۴۱/۱: نسخ **۱۲۳۳**، (۲پ ـ ۹پ) [ف. دانشگاه ۱۶: ۳۲].

سمائیه

از احمد خواجکی کاسانی، که یاد او در «شرح ابیات خان: ۳۴۵۱» گذشت .

38750 ـ **لنینگراد**، اکادمی علوم C۶۶۸ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۹۵**، همراه ۳۰ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین ۱: ۵۱۵].

38751 ـ **لنینگراد**، اکادمی علوم B۴۳۲۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۶۱**، همراه

۵ گفتار دیگر ازهمو[آکیموشکین ۱: ۵۱۴] .

سنبلستان

از محمود میرزا قاجار، که یاد او در «مجمع محمود: ۶۸۲» گذشت . بنام پدرش فتحعلی شاه، بروش «گلستان» به نثر و نظم در چهار باب: ۱- نصایح ملوك و دیگران ۲- ظرافت ۳- الغاز ۴- نامربوطهای زمان و اقاویل ناشایست ، نام کتاب در دیباچه آمده است. و این جز «سنبلستان» او ست که تذکرهٔ سرایندگان است. **آغاز:** . . . الحمد علی کل حال . گرم ببوستان فصاحت برند ، رونق آن افزایم، و گر به گلستان بلاغتم بار دهند برحسن وی افزونی آرم .

38752 **ـ مجارستان**، اکادمی بوداپست: در «مجمع محمود» او نوشتهٔ **۱۲۴۴**. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۶۳ هست [فیلمها ۱: ۷۹۶].

38753 **ـ تهران**، دانشگاه ۳۱۵۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۱-۷۰) ۱۱ س، آغاز برابر نمونه، سپس تذکرهٔ شعرای او بنام «سنبلستان» است [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۱۱۱].

سنبلستان رومی

ازسید محمد شوکت رومی، از سدهٔ سیزدهم. **آغاز:** در خبر فرمود جناب رسالت مآب ـ بسمله را مفتاح کل کتاب.

38754 **ـ قاهره** ، دارالکتب ۱۰۸ م ادب فارسی: تعلیق، بی تاریخ، ۱۴۲ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۳۰۴].

سه مقاله = مقالات

شیبانی .

سه نثر

از ظهوری ترشیزی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۰» گذشت . سه دیباجه است به نامهای : گلزار ابراهیم ، خوان خلیل، نورس خیال . که هریك جداگانه و گاهی یکجا در مجموعه‌ها آمده است ، این منشآت روزگاری از کتابهای درسی هند بوده ، و بنام «سه نثر» در کانپور ۱۸۷۶ م ولکهنو ۱۹۲۴ م در ۸۲ ص با گزارش واژه‌ها و اصطلاحات چاپ شده است. ومن هریك را بنام خود یاد کرده‌ام .

بنگرید : ذریعه ۷: ۲۷۵ (خوان خلیل) و ۲۱۵:۱۷ (گلزار ابراهیم) ـ مشار : ۹۸۳ (سه نثر) .

سیفیه

از عبدالعزیز کاشی فرزند ابوالغنائم. در وصف شمشیر، به نثر و نظم، پس از «قلمیه»ی خود که در ۷۰۱ ق نگاشته بود ، بخواهش یکی از بزرگان نگاشته است . در بارهٔ نگارنده باید گفت شاید پسر عبدالرزاق کاشی (م ۷۳۵ یا ۷۳۰) باشد، چه او کینهٔ ابوالغنایم داشته است. **آغاز:** رسالةالسیف من انشا... بعد از حمد خداوند کردگار و درود برمحمد مختار.. چنین گوید منشی این ابیات و مؤلف این کلمات... عبدالعزیز بن ابی الغنائم کاشی.

38755 **ـ کوپرولو** ۱۵۸۹/۷۵: نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۱۰ ع ۱/ **۷۵۶** در دزفول (۱۷۱ ر- ۱۷۴ ر) بدنبال «قلمیه»ی او. فیلم آن در دانشگاه ش ۴۶۲ آ و ۴۶۳ ب هست [فیلمها ۱: ۴۸۴] .

38756 **ـ تهران**، ادبیات ۲/۱۸۸ ج: نسخ سدهٔ **۸-۹** ، (۱۱ پ-۱۹ ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۱: ۴۷۹] .

ش

شبستان نکات و گلستان لغات

از ملایحیی سیبك فتاحی (تفاحی)، که ۲۴

نسخهٔ آن درص۱۶۳۷_۱۶۳۹ یاد شده است .
اینک نسخه‌هایی دیگر:

38757 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۳ م ادب‌فارسی: در «کلیات» مؤرخ **۸۷۹** او [مخطوطات ۲ : ۷۲] .

38758 ـ **تبریز**، ملی ۲۹۷۸ (۸۳۵ ف) : نستعلیق مرتضی فرزند مسیب حسینی ، شوال **۱۰۱۷**، آغاز افتاده، ۳۳ گ ۲۶-۲۵س [ف. سید یونسی ۲: ۸۵۲] .

38759 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۳۱/۱/۵۰۷: نوشتهٔ محمود فرزند احمد فرزند شهبازخان، **۱۰۶۷** (۱۶۵۶م) در برهانپور ، آغاز افتاده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۲۳۰] .

38760 ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم A ۸۶۳ (۲۳۰۵ف) : نوشتهٔ **۱۱۰۸**، (۱پ-۱۹۱ر) [آکیموشکین ۱: ۳۲۱].

38761 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۱۲۵ (۲۳۰۸ف) : نوشتهٔ **۱۲۸۱**، (۱۴پ- ۱۱۹پ) [آکیموشکین ۱: ۳۲۲].

38762 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۵۴/۵۳۱/۱: نوشتهٔ محمد انور، ۵ ع ۲/**۱۲۸۷** (۱۸۷۰ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۲۳۰] .

38763 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علـوم A ۴۶۴ (۲۳۰۴ ف) : بی‌تاریخ ، ۸۸ گ .

38764 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۸۰۶ (۲۳۰۴ ف) : بی‌تاریخ ، (۵۳پ-۶۲پ) .

38765 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۹۶۹ (۲۳۰۶ ف) : بی‌تاریخ، ۱۴۱ گ.

38766 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۱۱۰ (۲۳۰۷ ف) : بی‌تاریخ ، (۳۲ر-۷۸پ) .

38767 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۴۵۳۲ (۲۳۰۹ف) : بی‌تاریخ ، ۸۳ گ .

38768 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۱۲ (۲۳۱۰ ف) : بی تاریخ . (۱پ-۱۵۸ر) .

38769 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۳۳۲ (۲۳۱۱ ف) : ۱۱ گ [آکیموشکین ۱: ۲۱-۳۲۲] .

38770 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۲۱۴/۱۱۶۱ : آغاز و انجام افتاده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۲۳۰] .

شب نامه

از میرزا فتاح‌خان گرمرودی، نمونه انشای نثر فارسی پیش‌از روزگار ناصری‌ست ، همراه «سفرنامهٔ» او چاپ شده است (بنگرید: سفرنامهٔ میرفتاح) .

38771ـ **تهران**، مجلس ۲۳۱۴: نسخ خوش **۱۳۵۸** ، همراه «سفرنامهٔ» او [ف. مجلس ۶: ۲۷۵] .

شبنم شاداب = باغ و بهار
ظهیرا، درص ۳۵۳۱ گذشت .

شراب = قدغن شراب
صائب تبریزی .

شعشعه

از محمدحسین شعاع شیرازی، که یاد او در «دیوان : ۲۳۸۰» گذشت . نگاشتهٔ شعبان ۱۳۲۲ .

38772 ـ **تهران**، ادبیات ۲۹۵ حکمت: نستعلیق خود نگارنده در جنگ سروده‌ها ، شعبان **۱۳۲۲** [ف. ادبیات ۲: ۱۲] .

شکایت نامه

ازمحمودذاتی نیشابوری ، به‌نثر ونظم از قطعه وبیت‌ورباعی‌وفرد ومثنوی، ودرآن آمده: ووقتی همایون وساعتی میمون آخر شهر رمضان هشتصد وچهل ویك: شکایت‌نامه رابنیاد کردم۔ دل غم‌دیده را زوشاد کردم. باعنوان : در سبب (تالیف) کتاب‌وبی وفایی احباب، درحسب‌حال پیر بیخویش ومکرهم‌صحبتان، درمذمت‌رقیبان ونا اهلی خویش ، نصیحت‌محبوب ازصحبت‌پیر معیوب،رسم خاتمه وعذر این‌مکالمه.درذریعه۹: ۳۳۷ وفرهنگ‌سخنوران: ۲۱۵ ازذاتی‌هروی نیشابوری ازروزگار میرعلیشیر نوایی(۸۴۴– ۹۰۶) یاد شده است. **آغاز:** درناموافقی‌سه‌سیار ، وصف‌معشوق‌ستمکار. امابعد،چنین گوید مؤلف این لطایف مسجع ومصنف ایـن‌ظرایف ملمع‌بندهٔ حضرت‌غفوری‌محمودذاتی‌النیشابوری ...شبی‌ازشبها نشسته‌بودم‌ودرمجالست براغیار بسته.

38773 ـ **تهران**،دانشگاه۲/۳۰۷۵: نسخ گویا محمد فرزند حاجی طالب ، نزدیك **۸۴۷** ، انجام افتاده(ص۳۶–۸۳) ۱۷ س[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۲۱] .

شکرستان

ازعلیمحمد منشی متخلص به‌حکیم . بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳)، برای‌میرزا علی‌اصغرخان أمین‌السلطان ، بروش« گلستان» سعدی ، حکایتهایی‌پندآمیز را به‌نثر و نظم،(چون ارکان طبایع) درچهار جزء نگاشته است : ۱ـ نکوهش جور واعتساف‌ومدح اخلاق‌ستودهٔملوك ۲ـ درشرح‌عشقبازی‌یکی‌ازفقیهان ۳ـدر نکوهش سیرت عملهٔ موتی وبدی‌پیشهٔ آنان ۴ـدرنکوهش تجدید فراش ومباحثی چند در این‌زمینه .

نگارنده بایستی جز علیمحمدحکیم‌برادر صفای اصفهانی باشد ، چه او تا پایان زندگی همسری نگزید ونگارندهٔ مادریکی ازحکایتهااز زن و فرزند و تجدید فراش خود یاد میکند ، ونیز نبایدمیرزاعلیمحمد خطاطلواسانی باشد، هرچند که معلم مشق یکی ازشاهزادگان بوده است ، زیرا لواسانی‌صفاتخلص‌داشته ونگارندهٔ ماحکیم‌تخلص کرده است.[گلچین معانی]ونیز از این روزگاران علیمحمد طبیب گرونی را میشناسیم (نگارندهٔ المولودیه‌فی‌حقیقه‌الولاده: ۶۰۵). **آغاز:** شکرومنت خداوندی راسبحانه تعالی که‌دهان جان‌وخردبشکرشکرخودشیرین کرد .

38774ـ **تهران**، ملی۴۷۳ف:شکسته نستعلیق خوش ،۱۲ج۲/**۱۲۹۰**، آغازبرابـر نمونه ، نسخهٔکامل ، ۳۱گ۱۰ س[ف .ملی۱: ۴۵۷] .

38775ـ **تهران**، ملی۴۱۷ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، شایدبخامهٔ نگارنده ، آغاز برابرنمونه ، سه‌جزءآن رادارد، ۲۷گ۱۰س [ف . ملی۱: ۴۰۰] .

38776ـ**مشهد**، رضوی۱/۹۴۴ادبیات (۴۸۷۲) : نوشتهٔ پنجشنبه ۲۵ ع ۲/**۱۳۲۳** در تبریز ، آغاز برابر نمونه ، تنها جزء یکم آن است وکمی کمتر ازش۷۱۴رضویست[ف. رضوی۷ : ۷۶۴] .

38777 ـ **مشهد**، رضوی۷۱۴ ادبیات (۴۸۷۳): نستعلیق‌سدهٔ**۱۴**، تنهابخش‌یکم آنست [ف. رضوی۷:۶۳۹] .

شکرستان

ازمیرقمرالدین متخلص به‌منت دهلوی که یاد او در«دیوان : ۲۵۴۵» گذشت . بـروش «گلستان» سعدی، در هفت باب : ۱ ـ تهذیب اخلاق ۲ ـ آداب صحبت۳ـ سخن و خاموشی ۴ ـ جمع وبذل مال۵ـعشق ۶ ـداستانهایی‌از پادشاهان وامیران و صـوفیان و فرزانگان و

سرایندگان ۷ ـ مطایبات. **آغاز:** منت‌قادری را جلت‌قدرته، که طاعتش بتوفیقش منوط است وقربتش به‌عنایتش مربوط.

38778ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۹، ۸۷۴منت(۲): نستعلیق۲۲اکتوبر**۱۸۳۲**م، ۵۲گ، ش ۱ دفتر[منظور احسن‌عباسی۲: ۱۵۷].

38779 **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۹، ۴۷۴ منت: نستعلیق سدهٔ**۱۴**، آغازبرابر نمونه، ۹۳ گ [منظور احسن عباسی ۲ : ۱۵۴].

شمس وسحاب = مناظرهٔ...

شمع وپروانه = مناظرهٔ..

شمع وشمس = مناظرهٔ..

شمع وبلبل = داستان...

38780 ـ**ایاصوفیا**۶/۲۶۲۰: باتاریخ **۸۷۴** در دفتر (گ۹۱ ـ ۱۱۰). فیلم آن در دانشگاه‌ش۱۱۲ هست [فیلمها:۱: ۴۱۱].

الشواهد والامثال

از ابونصر عبدالرحیم (مماسمع من‌والده الشهید) بعربی،وفارسی کهن نیز دارد [دانش پژوه].

38781 ـ **آیاصوفیا** ۴۱۲۸/۱: نسخ (گ۱۳۹ ـ ۱۴۲). فیلم آن در دانشگاه ش ۴۲۰ هست [فیلمها :۴۶۶].

شوق‌نگار

بنگال، آسیایی ۴۲/۷۳ao(۱۰): تاریخ یاد نشده [ف . بنگال:۱۵۳].

شهر آشوب

از اشرفی معروف به‌میررموزی. ازپایان سدهٔ دهم وآغاز سدهٔیازدهم. درذریعه وفرهنگ سخنوران دروازهٔ اشرفی ورموزی‌ازاویاده‌نشده است (بنگرید : شهرآشوب : ۲۹۷۲ ازاشرف مازندرانی‌که مخفی نیز تخلص میکرده‌است).

38782 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم A ۷۹۶ (۲۶۵۵ ف): بی‌تاریخ،(۱پ ـ۲۸پ) [آکیموشکین ۱: ۳۵۴].

شهر آشوب

ازمیرزا محمدشفیع، بروزگار شاه سلطان حسین (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) به‌نثر، در آن شاهزادهٔ هندوستان که درسایهٔ کنکرهٔقصردولت آمده بود،وشیخ پشم‌الدین‌در گزینی،شاه‌سلطان حسین ... زربافت، قبا،کمر زرین، مندیل، شمشیر، شتر، حلقهٔکمان، قلمدانهای کاربهرام ومانی، کاغذخطایی وکشمیری... کوی نوقان، واعظقزوینی‌رایادووصف کرده‌است‌ونکات‌تاریخی ومذهبی‌لطیفی‌دارد. **آغاز:** شهرآشوب من‌بیانات ...میرزامحمدشفیع.عرضه‌داشت‌ملازمان پادشاه زادهٔهندوستان بموقف‌عرض‌علمای‌اعلام‌دین‌مبین، و فضلای‌دارالسلام‌ایران‌زمین، که‌برفرس فراست وتوسن فهم..

بنگرید: شهرآشوب‌درشعرفارسی، گلچین معانی : ۹۵.

38783 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۳/۶: در جنگی‌ازسدهٔ**۱۱**(۶۸ر ـ۷۳ر)[ف.سپهسالار ۴ : ۴۹ و ۵: ۲۶۷].

38784 ـ**تهران**، سنا۸۸/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** در یك جنگ. [نسخه‌ها ۶: ۴۳۵].

38785ـ **تهران**،دانشگاه ۲۹۵۰/۷۲: نوشتهٔ محمد امین فرزند محمد مؤمن تونی **۱۱۴۷**(ص۳۴۰ ـ۳۸۰متن‌وهامش)[ف.دانشگاه ۱۰: ۱۸۴۱].

38786 ـ **داکا**، دانشگاه ۱۶ DU

(۳۵۴ ف) : سدهٔ **۱۸** م، (۶۲ر) . [ف. حبیب‌الله ۱ : ۶۸۸] .

38787 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۹۹/۴۷۵/۲ : تاریخ یادنشده، در هامش، ناقص [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۲ : ۳۶۵] .

38788 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۷۸۹/۱ Add : باتاریخ **۱۲۵۰** (۱۸۳۵م)، در مجموعهٔ «گلشن خسروی» [ریو ۲ : ۸۵۰] .

شهر آشوب جونپور

از عبدالحکیم مکر متخانی.

38789 ـ **داکا**، دانشگاه DU۱۶ (۳۵۴ ف) : ازسدهٔ **۱۸** م، (گ ۳۸ر) [ف. حبیب‌الله ۱ : ۳۸۸] .

شهر آشوب = وصف اصفهان

اعجاز هراتی، درهمین بخش.

شهر آشوب منظوم

در بخش منظومه‌ها ۲۹۷۲ گذشت.

شیر و شکر

ازرضی الدین محمد قزوینی [ن. طرازی] درذریعه ۱۴ : ۲۶۸ ازمثنوی «شیر وشکر» آقا رضی قزوینی نگارندهٔ «عیادیه: ۱۸۴» وجز آن یاد شده است. طرازی درفهرست خودنگفته که این گفتار نثر است ویانظم. **آغاز:** حمدله... که مفتاح دلگشای این تسمیه وتحمید.

38790 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۶ مجامیع فارسی : تعلیق زیبا، بی‌تاریخ (گ ۱ـ۵) ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۳۵۸] .

شیبیه

از مخدوم اعظم، احمد خواجگی کاسانی، که یاد او در « شرح ابیات خان : ۳۴۵۱» گذشت .

38791 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۶۸ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۹۵**، همراه ۳۰ گفتار دیگر [آکیموشکین ۱ : ۵۱۵] .

ص

صاحبیه

سعدی. (بنگرید: کلیات سعدی: ۱۸۶۱).

صبح صادق

از قاضی محمدصادق، متخلص به اختر، زاده درهوگلی بنگال در گذشتهٔ ۱۸۵۸م دراتواه . که تذکرهٔ «آفتاب عالمتاب» را بسال ۱۲۶۹ نگاشته است . یك نثر استواراست. **آغاز:** شکر وسپاسی که حضرت آفریدگار دانای نهان و آشکار را سزد کجا ازربان این حیران .

بنگرید : تاریخ تذکره‌های فارسی ۱ : ۱۷ .

38792 ـ **داکا**، دانشگاه HR ۲۳ : (۳۴۳ف) : سدهٔ **۱۸**م (۱ـ۱۹ر) [ف. حبیب‌الله ۱ : ۳۶۳] .

صبح وصال

از وصال شیرازی (۱۱۹۷ـ۱۲۶۲) ، که یاد او در «دیوان: ۲۵۹۹» گذشت . بنام محمد شاه قاجار (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) و معتمدالدوله فرهاد میرزا، بسال ۱۲۶۴ نگاشته است.

38793 ـ **شیراز**، دکتروصال: بخامهٔ خودنگارنده، همراه با مثنوی «بزم وصال».

38794 ـ **شیراز**، دکتر وصال: بخامهٔ

خود وصال باخاتمهٔ فرهنگ پسر اودر **۱۲۷۰** که میگوید پدرم آنرا درشیراز بنام معتمدالدوله فرهاد میرزا در۱۲۶۴ نوشته است [نسخه‌ها۵: ۲۹۲] .

صفات العشاق

از شیخ حسین زاهدی، که «بیان الاسرار: ۱۰۶۶» را بسال ۱۲۵۳ نگاشته است. عرفانی است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل الانسان الکامل معلم ... امابعد، چنین گوید اضعف عباد... که کلام معجز نظام حضرت شاه ولایت .

38795 ـ **یزد** ، جامع کبیر ۹۳۸/۶ (۸۷): نسخ **۱۲۳۳** (گ ۱۵۲ ـ ۱۶۰). انجام: الصلا بیماری منصور را ـ داروی مایك بیك رنجور را [ف. شیروانی ۲: ۷۶۷].

صنم کدهٔ چین

سیدحسین شاه. ضرب المثلهای اردووفارسی وعربی است .

38796 ـ **بنگال** ، آسیایی M ۱۱۱ ۹۹۶ : نستعلیق ، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۸۶] .

ض

ضیافت معنوی

از طغرای مشهدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست به نثرو نظم. **آغاز :** ضیافت معنوی طغرا این مجموعه‌ی طبقهای کاغذین است .

38797 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۵/۱۱۰: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲** ، (۸۲ر)، آغاز برابر نمونه ، نزدیك به ۱۵۰ بیت نوشته دارد [ف . دانشگاه ۲: ۲۰۰] .

38798 ـ **تهران**، مجلس ۲۲/۳۲۱۵: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۲** ، (ص۲۰۲ـ۲۱۵) [ف . مجلس ۱۰: ۷۹۵] .

38799 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [منظور احسن عباسی : ۵۶۴] .

ط

طراز الاخبار

از عبدالنبی فخرالزمانی قزوینی، که یاداو در«ساقینامه: ۲۸۷۹» گذشت . و مرگ او را ۱۰۳۷ یاد کرده‌اند ولی از تاریخ نگارش این کتاب برمی‌آید که تا ۱۰۴۱ زنده بوده است بنـام شاهجهان (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۷) وصفی‌خان سیف خان : از بخت **سیف خانی** این مخزن معانی ـ چون شد تمام کردم نامش **طراز اخبار** . در آن سخنان منظوم ومنثور دیگران رادرموضوعهای گوناگون گردآورده است. دارای مقدمه‌ای در پنج فصل، سپس چهار اخبار : اخبار رزم ، اخبار بزم ، اخبار عاشقی، اخبارعیاری. وهریك دردوازده طراز از نظم ونثر، سپس خاتمه‌ای درمتفرقات باسر گذشت خود . ودرپایان تاریخ نگارش راچنین یاد کرده است: تاریخ این کتاب است زیبا طراز اخبار ۱۰۴۱ . ودرآن از «نوادر الحکایات» خود که نگاشتهٔ همان ۱۰۴۱ است نیز یاد کرده است . و این جز«طراز الاخبار» خوزانی (استوری ۱: ۱۲۶) است. **آغاز:** خداوندا نبی داده زبانی ـ

که جز حمدت نخواهد داستانی.. طراز اخبار سلاطین نامدار و زینت قصص صاحب‌قرانان روزگار نام بزرگ خداوندی‌ست.

برای نمونه: جزء دوم در بزم است: طراز یکم آن در می و میخانه وخم ۲- درساقی و جام وصراحی ... ۱۲ - در بزمهای تمام عیار و جشنهای مملو از نقش و نگار، وخوان ومایده و بارگاه. جزء سوم: در آنچه به‌عاشقی بستگی دارد. طراز ۱ - درعشق وعاشق وحسن ودل و نظر. ۲ - درحسن واقسام صاحب‌حسنان ... ۱۲ - درزفاف وزادن نخستین فرزند. جزء چهارم: در تعریف چیزهایی که متعلق است(!) طراز ۱- در زرو جواهر ۲ - دردزد وعیار و قاصد ... ۱۲ در دیوان. فهرست بخشها و فهرست کتابهایی که در «طراز الاخبار» از آن یادشده و همچنین فهرست نام سرایندگان که در آن کتاب آمده را آقای دانش پژوه در فهرست خود آورده است.

بنگرید: پیشگفتار چاپ میخانه، ازمحمد شفیع: ۱۴.

38800 - **تهران**، سنا ۳۵۸: نستعلیق سیدمحمد فرزند مسعود فرزند احمد حسینی بهاری، ۲۷ صفر ۱۴۳ ۱ (**۱۰۴۳**) درپتنه، آغاز برابر نمونه، ۶۲۸ گ ۱۹ س [نسخه‌ها ۶: ۵۵۶].

38801 - **تهران**، دانشگاه ۳۲۹۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام ومیانه افتاده، فهرست اجزای آن در فهرست کتابخانه آورده شده است، ۱۰۷ گ، چلیپا [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۶۷].

طریق الحقیقه = طریقة الحقیقه

در پایان از سعدی شیرازی دانسته شده است ولی باید از سعدی لاهوری باشد بروش «گلستان»، به‌نظم ونثر [دکتر محمد بشیر حسین] در نمای آغاز نسخه بنام نخستین و در دیباچه بنام دوم خوانده‌شده است. در تذکرها ازچندتن با تخلص سعدی یاد شده‌است از آن‌میان شیخ سعدالدین پسر شیخ‌الاسلام سعدالله کندوری لکهنوی در گذشتهٔ ۸۸۱. **آغاز**: سبحان‌الله، رواست تراخدایی وسزاست تراکبریایی، که عدرا وجود تو بخشیدی و ذرات مکونات را.

38802- **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۵۰/۲/۲۱۳۸: نوشتهٔ ۱۰ پادشاهی محمدشاه، ۱۰ شعبان **۱۱۴۰** (۱۷۲۸م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۲۳۵].

طلسمات خیال

لاله کپول رام.

38803 - **بنگال**، آسیایی ۴۶۱F۳۷: شکسته تاریخ یاد نشده.

38804- **بنگال**، آسیایی ۵۴۵F۳۸: نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۶۵].

طلسم حیرت

ازبیدل لاهوری، که یاد او در «دیوان: ۲۲۵۴» گذشت. در «کلیات» او بسال ۱۲۹۹ در بمبئی چاپ شده است [مشار: ۱۲۷۴].

38805 - **مدینه**، عارف‌حکمة ۱۱۲: [نسخه‌ها ۵: ۴۹۴].

طور معرفت

ازبیدل لاهوری، که یاد او در «دیوان: ۲۲۵۴» گذشت. در «کلیات» او بسال ۱۲۹۹ ق چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۱۲۷۴.

38806 - **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۸ E (۳۴۳۲ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۳۲۵**- **۱۳۰۱** (۱۱۴پ-۱۲۸ر) [آکیموشکین ۱: ۴۴۲].

طوفان معرفت

از سلیمان نشأت فرزند احمد رفیع، نوادریست به‌نظم و نثر. **آغاز:** یقین میدان که چندین عجایب.

38807 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۳ ادب ترکی‌طلعت: بی‌تاریخ (گ ۹۴ ـ ۱۳۰) [ف. مخطوطات ۲: ۱۴].

طومار مطوله و مجموعهٔ مجموعه

از محمدصادق فرزند محمدحسین شیرازی، از سدهٔ ۱۳-۱۴، در چند بخش. نخست داد و ستد وخرید وفروش معشوق وعاشق وغبن معشوق و در میانه ولایتنامه‌ای‌ست بروش شیعی و عرفانی، چنین است برخی از عنوانهایش: رقعهٔ معشوق به‌اهالی شرع انور، مجلهٔ عاشق، اشارهٔ عرشیه، تمثیل بدایت ظهور، تحقیق حقیقت بصر، ترتیب تجلیات وکشفه، کشف وعیان و دیگر مطالب عرفانی. **آغاز:** بسم‌الله تعالی شأنه. یاایها الذین آمنوا انفقوا ممارزقکم‌الله... باعث بر ترقیم این صحیفهٔ مزینه آنکه بفروخت به‌بیع شرط خیار صحیح شوقیه.

38808 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۷۱: سدهٔ **۱۳ - ۱۴** عبارتهای عربی به‌نسخ، ۷۰۱ ص [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۱۹].

ع

عبرت‌العاشقین

از شوقی تبریزی، عبدالحسین که یاد او در «شرح دیوان حافظ: ۱۲۳۴» گذشت. در هفت باب.

38809 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۸۸: نستعلیق خودنگارنده **۱۲۳۸-۱۲۴۸** در کلیات او، هفت باب است (ص ۳۰۶ ـ ۳۱۸) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۱۴].

عبرت‌نامه = عنبر نامه = رقعات

از طغرای مشهدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. منشآتی‌ست یکی در دزدیهای سرایندگان ومضمونهایی که نصیرا از ظهوری دزدیده، دیگری قمارنامه که در آن از چندگونه بازی یاد کرده است: نرد، گنجفه، شطرنج، و دیگر نامه‌هایی به‌کسان: محمد کریم، قاضی نظاما، روشن‌قلم، میرزاسنجر، شمساخوشنویس خواجه لالا، میرزا جلال اردستانی (در اینجا میگوید از روزگار پیامبر تاکنون هزارسال گذشته)، میرك دشت بیاضی، میرزا رحیم، میر محمد صالح، ملااحمدسلیمانی، ملانصیرمحمدنجومی، حکیم محمدحسین‌پزشك، آقامحمدخان، احمد جلیلی، میرزا صانعی، میرزا بزمی، سید عبدالرحیم، میرزاشریف. **آغاز:** قلمی بهر... شده عبرت‌نامه ـ تاشودروسیه آن زردسخن چون‌خامه.

38810 ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۲۵: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**. (ص ۲۱۵ ـ ۲۷۸)، در فهرست آمده: چند رقعه است که نخستین آن عبرت نامه نام دارد [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۵].

38811 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱۰/۲۱: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، (۱۶۳پ)، آغاز برابر نمونه، نزدیك به ۸۵۰ بیت نوشته دارد [ف. دانشگاه ۲: ۲۰۲].

38812 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰/۲۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲-۱۳** [دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

38813 ـ **بادلیان** Add۶۹/۳۴ : با تاریخ **۱۲۰۰ـ۱۲۰۱** دردفتر، همراه «جوش بلبل» وجز آن . فیلم آن‌در دانشگاه‌ش ۱۲۳۶و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۴] .

38814 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: در «کلیات»او نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱ م) ، همراه ۱۵ گفتار دیگر ازهمو. درفهرست بنام **رقعات**است[دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۳۵۹] .

عجایب اللطایف

از محمد طاهرعلی‌خان .

38815 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ قف ۲۵: نوشتهٔ‌حیدرعلی‌شاه، **۱۲۲۳**، ۲۴۶ ص [ف. سرفراز علی: ۸۷] .

عرایس الخواطر ونفایس = النوادر

از وطواط ، که یاد او در «انس‌اللهفان : ۱۵۴۴» گذشت . انشاء است .

38816 ـ **فاتح** ۴۰۷۴/۱: نوشتهٔ**۵۷۵** در قونیه . **فیلم** آن‌در دانشگاه‌ش ۱۴۱ هست [فیلمها : ۴۱۷] .

38817 ـ **تهران** ، سنا ۲۱۸/۱۶ : نستعلیق نیمهٔ‌یکم سدهٔ **۹**، در «منشآت» نصرالله منشی سمرقندی. از کتابهای بیانی بوده [نسخه‌ها ۲: ۴۴ و۶: ۴۸۰].

عرض سپاه =عرض‌لشکر

از دوانی، که یاد او در « تهلیله : ۳۶ » گذشت . ادبی، تاریخی، درعرض‌سپاه اوزن‌ـ حسن است‌که بکوشش آقای ایرج‌افشار بسال ۱۳۳۵ خ چاپ شده است. **آغاز:** ... قال‌الله تعالی ولقد کتبنافی‌الزبور ... ازپرتواشعهٔ‌این نیرقدسی بنیان منظر تحقیق‌رااین‌معنی مشاهده ... ابتدای عرض . درفصل‌خریف که ایام‌عرض عساکرمنصوره است .

بنگرید : ذریعه۱۵: ۲۴۵ ـ ف. مشار : ۱۱۰۸ ـ کتابشناسی دهساله : ۳۵۳ و۵۲۳.

38818ـ **روان کوشکو** ۲۰۴۲/۲ : با تاریخ **۸۸۸** دردفتر،فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۷هست [فیلمها:۴۳۶] .

38819 ـ **تهران**، ادبیات ۱۱۹/۱۴ حکمت: نسخ‌سدهٔ **۱۰**، با تاریخ **۹۷۰** دردفتر[ف. ادبیات۲: ۴۱] .

38820ـ **تهران** ، ملك ۵۶۸۵/۲۲ : نستعلیق‌شعبان**۹۹۷**دراصفهان، (۷۶پ‌ـ۸۶پ)، آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

38821ـ **تهران**،اصغرمهدوی ۲۷۴/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۱۳** در دفتر [نسخه‌ها۲: ۱۰۱].

38822ـ**لنین گراد**، اکادمی‌علوم۶۹۲ C (۳۸۶۴ف): باتاریخ**۱۰۸۴**دردفتر(۶۱پ) [آکیموشکین ۱: ۵۱۱] .

38823 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۴۴/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز باکمی جدایی بمانند نمونه، (۲۶ر‌ـ۳۴پ) [رؤیت] .

38824ـ**تهران**،دانشگاه۴۸۶۴/۵۱: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**،(ص۱۴۲ـ۱۶۹) [ف.دانشگاه ۱۴: ۴۸۸۶] .

38825 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۵۶/۲ ادبیات : درجنگ نوشتهٔ محمدقاسم طباطبائی **۱۱۴۷** گزیده‌ایست ازآن[ف . رضوی ۷ : ۲۸۹] .

عروس و داماد = تمثیل ...

دربخش داستانهاخواهدآمد.

عشق = رساله در...

ازعبادالله طبیب بشیوۀ ادیبانه. **آغاز:** حمد حبیبی را که عاشقان جمال و طالبان وصال را... امابعد، برخاطر عالم آرای ارباب بینش.

38826 ـ **تهران**، مجلس ۳۴۸۶/۳: نوشتۀ **۱۲۲۲** (ص۲۳۸ ـ ۲۴۵) [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۴۶].

عشق نامه

از واجد علیشاه، درگذشتۀ ۱۸۸۷م بسال ۱۲۶۵ (۱۸۴۹م)، درسوانح وداستان عشق خود نگاشته است.

38827 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۸۴/۱۶۳۴: بخامۀ نگارنده **۱۲۶۵** [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۷۷].

عشق وروح = عقل وروح

فضولی، درص ۱۲۸۳ گذشت.

عشق وحسن

طغرای مشهدی (بنگرید: حسن وعشق: ۳۵۵۵)

38828 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر: در «کلیات» او نوشتۀ **۱۲۴۵** [منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

علمیه

از مخدوم اعظم، احمد خواجگی کاسانی، که یاد او در «شرح ابیات خان: ۳۴۵۱» گذشت.

38829 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۶۸: در «کلیات» او نوشتۀ **۱۰۹۵**، همراه ۳۰ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین ۱: ۵۱۵].

38830 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۴۳۲۴: در «کلیات» او نوشتۀ **۱۲۶۱**، همراه ۵ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین ۱: ۵۱۴].

عیاردانش

علامی، دربخش داستانها خواهد آمد.

ف

فراغت نامه

از سراینده‌ای باتخلص کرم. دریك فصل ویك خاتمه [دیباجه]. **آغاز:** سپاس ومنت خداوندی راکه ... صورارض وسما ازانشاء بدیع اومنتشر ... لمؤلفه: ای درصفت کمال تونطق الکن ـ عاجز زمدایح تو ارباب سخن .. مفلس بازار کم بضاعتی هرچند دست وپازد که مگر عبارتی غریب ومعانی بکری بدست آورد.

38831 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۱۴: نستعلیق هندی. بـرای مصطفی سوائی خـان فرمانروای دکن نوشته شده است، ۶۳گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۷۴].

فرح افزا

ازپاکهرمل حافظ آبادی معروف به تولی، بسال ۱۰۳۷ (۱۶۲۷م).

38832 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۰۵: ازروی نسخۀ نوشتۀ ۱۰۳۷ (۱۶۲۷م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۲۳۷].

فرحة الادیب وسلوة الکریب =

نوادر = ترجمۀ المحاضرات

متن ازراغب اصفهانـی، ابوالقاسم حسین فرزند احمد، درگذشتۀ ۵۰۰. دربیست وپنج

حد و فصلها و بابهایی، بنام «محاضرات الادباء و محاورات الشعراء والبلغاء». ترجمه از محمد صالح فرزند محمد باقر روغنی سپاهانی، که «ترجمهٔ توحید مفصل: ۹۱۶» را بسال ۱۰۸۰ به انجام رسانده است. درمقدمهٔ قسم سوم آن آمده: هرقسم را بر شش حد نهادم و کتاب را بنام «فرحة الادیب ...» نامیدم.

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۳۴ (ترجمهٔ محاضرات) ـ کشف الظنون ۲: ۱۶۰۹ (محاضرات) ـ هدیة العارفین ۱: ۳۱۱ (راغب).

38833 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۵۰۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درصفحهٔ عنوان آمده: جلد چهارم نوادر آخوند ملا ... ادام الله تعالی ایام افادته، عنوانهای الحد التاسع عشر فی الملابس و الطیب والاوانی، الحد العشرون فی ذم الدنیا... الحد الثالث والعشرون فی الموت ومایتعلق به را دارد برخی (حد)هایی دارد که جای شمارهٔ آن سفید مانده ۲۰۹ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۵۲].

38834 ـ **مشهد**، رضوی ۱۱ ادبیات: نستعلیق، تاریخ یادنشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ازحدیکم تاحد دوازدهم رادارد درفهرست بنام «ترجمهٔ ...» یادشده است، ۱۰۶ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۳: ۱۶۰].

38835 ـ **تهران**، مجلس ۳۰۸: نستعلیق بی‌تاریخ، ناتمام، ۴۹۸ گ ۲۲ س [ف. مجلس ۲: ۱۸۰].

فردوسیه

از طغرای مشهدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست به نثر و نظم، در وصف کشمیر و پادشاه آن. **آغاز**: فردوسیهٔ طغرا عبارتست ازاین تازه بوستان، که چون موسم اردیبهشت فکر... ای درطلب تو خانه بردوش سحاب ـ بارانی قطره در رهت سالك آب.

38836 ـ **عبدالحسین بیات** ۱۲ جنگ رفیع الدین رافع، باتاریخهای **۱۰۷۸ ـ ۱۰۸۴** (ص ۳۱) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۰].

38837 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱۰/۱۸: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳**، (۱۰۹پ)، آغاز برابر نمونه، نزدیك به ۵۰۰ بیت نوشته دارد [ف. دانشگاه ۲: ۲۰۱].

38838 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰/۲: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

38839 ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۱: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، (ص ۱ ـ ۲۵) [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۴].

38840 ـ **داکا**، دانشگاه DU ۳۹۴ (۳۵۷ف): همراه ۸ گفتار دیگر او، از سدهٔ **۱۸**م **آغاز**: ثنای بهار پیرای ست [ف. حبیب الله ۱: ۱۴۵].

38841 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م)، همراه ۱۵ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۹].

38842 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ف. منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

38843 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸** (۱۸۳۲ م) در لکهنو، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۹].

38844 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۸۶ A: همراه ۹ گفتار دیگر ازهمو، بی‌تاریخ [آکیموشکین ۱: ۵۱۶].

38845 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۳۵۴: تاریخ یادنشده، ۱۰ص.

38846 ـ. پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف۳۴: تاریخ یاد نشده، ۳۴ص[ف. سرفراز علی: ۸۷] .

فریدة الاصقاع فی ترجمة سلوان المطاع

متن از ابوعبدالله محمدبن محمد، معروف بابن ظفر مکی نحوی اندلسی (م۵۶۸). در پنج سلوانة: ۱ــ تفویض ۲ ــ صبر ۳ــ تاسی ۴ ــ رضا ۵ ــ زهد. در نوادر حکایتهای پادشاهان به زبان پرندگان وجانوران . ترجمه از سید نعمت‌الله موسوی شوشتری، بنام محمدعلی میرزا ، در ۸ ع۱۲۳۳/۱۶، نیزدرپنج سلوانه. چلبی از ترجمهٔ آن بنام سلطان اویس جلایری یاد کرده است با خاتمه‌ای درسر گذشت همان سلطان وعنوانهای باب بجای سلوانه وافزوده‌هایی بر متن. **آغاز:** آغاز ترجمهٔ کلام وافتتاح نگارش اقلام حمد و شکر .

بنگرید: کشف الظنون۲ :۹۹۸ (سلوان)ــ ذریعه۱۶ : ۲۲۳ (فریدة) .

38847 ـ **تهران،** دکترمفتاح ۱ مج: نسخ باتاریخ ج۱/ **۱۲۴۹** بهمین خامه دردفتر، آغاز افتاده [رؤیت] .

38848 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۵۶۳ : نستعلیق فتح‌الله فرزند افسر جلالی ، دوشنبه ع ۱/ **۱۳۱۰**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۵۲گ ۱۶ س[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۱] .

38849 ـ **همدان،** کتابخانهٔ غرب ۲۶۰۰: نستعلیق علی دولابی، شوال **۱۳۲۷**، خشتی[ف. دکتر مقصود] .

ق

قابوس نامه

امیر عنصرالمعالی کیکاوس ، که در ص ۱۶۵۵ یاد شده است. و اینك چند نسخهٔ دیگر

38850 ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم C ۶۵۹ (۳۱۷۳ ف) : نوشتهٔ **۱۱۶۸**، (۹ر ــ ۱۴۰پ) .

38851 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۸۴۹ (۳۱۷۲ف): نوشتهٔ **۱۲۰۸**، ۶۶گ [آکیموشکین ۱ : ۴۱۰] .

38852 ـ **مشهد،** رضوی ۹۹۸۶ فهرست نشده : نستعلیق ، ۸ ج ۱/ **۱۲۴۷** ، ۱۳۳ گ [رؤیت] .

38853 ـ **اصفهان،** عمومی ۱۱۵۵۹ : نستعلیق ۲۵ ذیحجهٔ **۱۲۹۴** ، ۳۴۲ ص ۱۶ س [ف . دکتر مقصود ۱ : ۱۳۳] .

38854 ـ **تهران،** خانقاه نعمت اللهی ۳۱۹ : نستعلیق، بی‌تاریخ، ۱۷۸ گ ۱۵س[ف. دیباجی ۲ : ۵۷] .

38855 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۹۲۵ (۳۱۷۱ف) : بی‌تاریخ ، ۲۰۸ گ . [آکیموشکین ۱ : ۴۱۰] .

قدغن شراب

ازصائب تبریزی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۷» گذشت . دورقعه است به نثر.

38856 ـ **تهران،** دانشگاه ۵۶۴۵: در یك جنگ نوشتهٔ **۱۰۷۴ــ۱۰۸۳**، دورقعه است: یکی هنگامیکه ازشراب‌خواری منع شده بود و یکی دربارهٔ توبهٔ خود و وصف غلیان وتنباکو.

38857 ـ **تهران،** سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درمجموعه نظم ونثر [ف . دکتر بیانی : ۶۰۸].

قرة العين (العيون)

ازدانشمندی شیعی ، شاید قاضی اوس ، با نچنانکه در نسخهٔ مهدوی آمده است بروش ثعالبی درچهار بخش: ۱ـ امثال، درسه فصل که در برابر هرمثل عربی مثلی به فارسی آورده است ۲ـ الفاظ محاوره ، دوازده فصل ۳ـ حکایتها در بارهٔ آیات، هشت فصل ۴ـ آیتها وسروده‌ها، در نسخهٔ ادبیات کتاب بنام مولانا محمد ساخته‌شده است ، ودر نسخهٔ برلین که آغاز آن بمانند نسخهٔ فاتح است (با اندك جدایی) بنام فضل بن عمران در خراسان ساخته شده است . اسماعیل پاشا باهمین سرآغاز (نمونهٔ ۱) نسخه‌ای را یاد کرده که بنام امیر ابو‌ـ المفاخر بن محمد ساخته‌شده است. **آغاز ۱**: چون آثار قدرت موهبت وانوار عاطفت مهتری مر کهتری بسیار شود **آغاز ۲**): حمدله. صلاة. اما بعد، بحکم لارطب ولایابس الی فی کتاب المبین، چون بدیده تحقیق نگرند .

بنگرید: ذیل کشف الظنون ۲ : ۲۲۶ ـ ذریعه ۱۷ : ۷۱ .

38858 ـ **فاتح** ۴۰۶۴: نسخ **۷۱۲** ، ۵۰ گ ۱۱ س. آغاز برابر نمونهٔ ۱، بنام فضل بن عمران ساخته‌شده است. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۰ هست [فیلمها: ۱۵۴] .

38859 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۹۲ : نستعلیق **۸۶۷**، زرین، نام مهدا الیه در دیباجه نیامده است، ونام کتاب نیز «قرة العین» است، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۵۳ گ [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۳۷] .

38860 ـ **تبریز**، ملی ۳۵۷۲: نوشتهٔ **۹۳۸**، درفهرست کتابخانه بنام «قرة العین» و نگارنده قاضی اوس یادشده است [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

38861 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳/۱ م مجامیع فارسی: نستعلیق اوائل محرم **۹۸۲** (گ ۱ـ۲۲) ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، درفهرست از آن محمد مؤمن فرزند محمد قاسم شیرازی هندی در گذشتهٔ ۱۱۱۸ یادشده است (!) [ف. مخطوطات ۲ : ۴۱] .

38862 ـ **یزد**، سریزدی ۱ مج: نستعلیق رمضان **۱۰۲۹** درفهرست کتابخانه از قاضی اوس دانسته شده است [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۰] .

38863 ـ **تهران**، ادبیات ۹۱ ب: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، تا پایان فصل ۸ از بخش سوم است، آغاز برابر نمونهٔ ۱، در دیباجه بنام «مولانا محمد» ساخته‌شده است، ۲۶ گ ۲۳ س [ادبیات ۱ : ۳۷۸] .

38864 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲۶۸/۹ : نسخ مسیح کمره‌ای ، در پیرامن **۱۲۹۴**، در فهرست ازقاضی اوس دانسته‌شده است [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

38865 ـ **تهران** ، مجلس ۶۳۵/۱ : نستعلیق، بی‌تاریخ، **آغاز**: اما بعد.. چون بدیده تحقیق نگرند. درفهرست از نگارنده ومهدا الیه نام برده نشده است [ف. مجلس ۲ : ۴۰۱] .

38866 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷/۴ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق بی‌تاریخ، **آغاز**: وبعد چون شکر منعم بکتاب وسنت برمنعم علیه (گ ۲۴ـ۵۴) [ف. مخطوطات ۲ : ۴۱] .

قرتیکا

از فتحعلی آخوندزاده، فرزند احمد تقی فرزند حاجی احمد ، در گذشتهٔ ۱۲۹۵ . از دانشمندان آزاداندیش، که یاداودر «صدخطابه: ۱۷۴۴» گذشت. (بنگرید: مکتوب آخوندزاده درهمین بخش).

بنگرید: مؤلفین مشار ۴ : ۷۵۹.

38867 ـ **اراك**، ابراهیم دهگان: نوشتهٔ خود آخوندزاده ، **۱۲۸۳** [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۰] .

قلمیه

ازعزالدین عبدالعزیز کاشی، که یاد اودر «سیفیه: ۳۵۸۰» گذشت. به‌نظم و نثر در وصف قلم. که پس از «رسالهٔ قلم» که بعربی بسال ۷۰۱ نگاشته بود این را بفارسی نگاشته است [دیباجه]. **آغاز:** بعد ازحمد خداوند ودرود بر محمد مصطفی... چنین گوید محرر این رساله ومقرر این مقاله عبدالعزیز کاشی.

بنگرید: ذریعه ۱۷ : ۱۶۸.

38868 ـ **استانبول**، اونیورسیته ۵۵۲/۱۹: نسخ سدهٔ **۷ـ۸**، تاریخ نگارش ندارد. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۲ هست [فیلمها: ۴۴۴].

38869 ـ **قم**، سیدشهاب الدین تبریزی: درجنگ مؤرخ **۷۳۷** [نسخه‌ها ۶ : ۳۶۶].

38870 ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۷۴: سپس «سیفیه»ی اوست نوشتهٔ **۷۵۶**، (۱۶۷ر ـ ۱۷۱ر). فیلم آنها دردانشگاه ش ۴۶۲ آو ۴۶۳ ب هست [فیلمها: ۴۸۴].

38871 ـ **تهران**، ادبیات ۱/۱۸۸ ج: نسخ سدهٔ **۸ـ۹** وچون ازشاه‌شجاع یاد شده پس تاریخ نوشتن پیش از ۷۶۰ نخواهد بود، بایادداشت قزوینی، (۱پ ـ ۱۱ پ) [ف. ادبیات ۱ : ۴۷۹].

قلمیه = مناظرهٔ قلم

قمارنامه

از مشتری خراسانی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۹۳» گذشت. حکایت نظم ونثر است در بدگویی ازقمار وپند به‌فرزند خود. **آغاز:** بدان ای فرزند هرگز با این گروه بدنام که بیازندو پس گیرند.

38872 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۹۴/۲: بدنبال دیوان او نوشتهٔ ذیحجهٔ **۱۲۹۱** بدستور خود مشتری، (گ ۸۱ـ۱۰۳) [ف. دانشگاه ۱۶ : ۲۱].

38873 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۹۰: شکسته نستعلیق خود سراینده در «کلیات» مؤرخ **۱۲۹۲** او (ص ۳۷۵ـ۳۷۷)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸ : ۱۸۶-۱۸۷].

ک

کارستان

ازابوالبرکات فرزند عبدالمجید ملتانی، متخلص به‌منیر (م ۱۰۵۴).

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۱۱۵.

38874 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۱۳۳ (۶۸ ذیل): بی تاریخ، ۷۰ گ [آکیموشکین ۱ : ۶۲۷].

کارنامه

شاه‌محمد گهرتلی.

38875 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۶۲/۱۰۱۰/۲: نوشتهٔ ۱ رمضان **۱۲۵۳** (۱۸۳۷ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۶۷].

کارنامهٔ ایزدی

در بخش تاریخ خواهد آمد.

کاشف‌الغیوب

از طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت.

38876 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰/۲۴:

در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲-۱۳** [دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

کتاب پلو

به نثر و نظم. وازاینگونه است: کنز الاشتها: قیمه‌پلو: ۳۰۵۰ به نظم. **آغاز:** مقدمه: درجاییست که‌همینکه برنج را ازفارس بیرون می‌آورند. **پایان:** چه کرده‌ایم که برگشنگی سزاواریم - غزای ارده وشیره همیشه‌میداریم.

38877-78 **-مشهد،** رضوی ۹۵۵/۱ ادبیات (۸۱۴۰): شکسته نستعلیق محمدحسین یزدی، ۲۶ شعبان **۱۳۱۰** در پنج صفحه وسپس دوباره آمده [ف. رضوی ۷: ۷۸۶].

کتاب دانستن = امثلهٔ فارسی گفتن

ازمحمدفرزندحاج‌الیاس. **آغاز:** الحمدلله العلی‌القوی الجبار.

38879 **- قاهره،** دارالکتب ۲/۶ لغت فارسی: نوشتهٔ حسن فرزندعبدالله، **۹۰۱**، [ف. مخطوطات ۲: ۵۵].

38880 **-قاهره،** دارالکتب ۴۴۹۱/۱ س: نوشتهٔ محمد فرزند عیسی، **۱۱۲۰** (گ ۱-۱۷).

38881 **- قاهره،** دارالکتب ۲/۹ لغت فارسی: نسخ، بی‌تاریخ.

38882 **- قاهره،** دارالکتب ۱/۳ تعلیم فارسی: نسخ بی‌تاریخ. [ف. مخطوطات ۲: ۵۴].

کتاب قرائت

از مخبرالسلطنه، برای سال دوم دبستان گردآورده‌است، وگویامیخواسته‌بچاپ برساند. [دانش پژوه] بنگرید: «گنجینه» ازهمو در همین بخش.

38883 **- تهران،** حقوق ۳۴۲ ج: نستعلیق نگارنده، عکسهایی مربوط به کتاب به برگها چسبانیده شده، یادداشتهای دیگر ازخود نگارنده، ۱۴۴ گ ۱۴ س [ف. حقوق: ۱۷۱].

کتاب المضاحک

«که مشتمل است برمضاحک رنگین ولطایف طیبت آیین ومطایبات شیرین وحکایات نمکین». که در ۱۱۲۳ (عشرت افزای جان) نگاشته‌شده است.

38884 **- داکا،** دانشگاه ۳ HR (۶۲ ف): نوشتهٔ **۱۱۲۳** (۱۲- ۱۷۱۱م)، همراه پراکنده‌هایی دیگر، ۱۴۵ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۵۱].

رسالهٔ کلمات باقیه

از شاه داعی شیرازی، که‌یاداودر «دیوان: ۲۳۲۴» گذشت.

38885 **- تهران،** سلطنتی ۲۲۲/۵ (۵۰۳ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۶** (بنگرید، دیوان 23088» [ف. دکتر بیانی: ۲۶۰].

کلمة الحق

از طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت.

38886 **- تهران،** مجلس ۲۴/ ۳۲۱۵: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**، (ص ۲۱۱-۲۱۵) [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۵].

38887 **- تهران،** دانشگاه ۱۸/ ۵۰۴۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲-۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

38888 **-لاهور،** پنجاب پبلک لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵**، [منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

کلیات طغرا

مجموعه منشآت اوست، که ۵ نسخهٔ آن در ص ۱۸۷۹ گذشت . و اینك نسخه‌هایی دیگر:

38889 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۹۲ (۳۸۶۴ف): باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر، (۴ر) گویا ۶ گفتاراست [آکیموشکین ۱ : ۵۱۱].

38890 ـ **داکا**، دانشگاه ۳۹۴ DU (۱۵۷ف) : نستعلیق زیبا ، سدهٔ **۱۸**م ، برخی ازمنشآت اوست در «مجموعه منتخبات» : ۱ ـ فردوسیه ۲ ـ مرآت الفتوح ۳ـ الهامیه ۴ ـ مشابهات ربیعی ۵ ـ تحقیقات ۶ ـ تجلیات ۷ـ کنز المعانی ۸ـ تعداد النوادر ۹ ـ تاج المدایح . [ف. حبیب الله ۱: ۱۴۵] .

38891 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷ : نوشتهٔ غلام رسول، **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م) در گجرات. دارای: ۱ـ معیار الادراك ۲ ـ الهامیه ۳ ـ تحقیقات ۴ـ فردوسیه ۵ ـ تعداد النوادر ۶ ـ تحیاة ۷ـ مجمع الغرایب ۸ ـ مرتفعات ۹ـ مشابهات ۱۰ ـ تاج المدایح درستایش سلطان مراد بخش ۱۱ ـ مرآت المفتوح ، در ستایش شاهزاده مراد بخش ۱۲ـ کنز المعانی ، درستایش شاه شجاع ۱۳ ـ مدح دوازده شیخ ۱۴ـ خمسهٔ ملیح ۱۵ـ اشاریه ۱۶ـ رقعات طغرا [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۹] .

38892 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۴ طغر : نستعلیق ظهیرای تفرشی، ۱۵ ذیحجهٔ **۱۲۴۵** ، ۲۴ جلوس اکبر پادشاه غازی. دارای :

۱ ـ فردوسیه ۲ـ تاج المدایح ۳ ـ الهامیه ۴ ـ مرآت الفتوح ۵ ـ کنز المعانی ۶ـ تجلیات ۷ـ مشابهات ربیعی ۸ـ تعداد النوادر ۹ـ مرتفعات ۱۰ ـ مجمع الغرایب ۱۱ ـ معیار الادراك ۱۲ ـ تحقیقات ۱۳ ـ تذکرة الاتقیا ۱۴ـ انوار المشارق ۱۵ ـ خمسهٔ ناقصه (خمسهٔ ضروریه) ۱۶ ـ معراج الفصاحه ۱۷ ـ عشق و حسن ۱۸ ـ گریهٔ قلم ۱۹ ـ کلمة الحق ۲۰ـ جلوسیه ۲۱ـ آشوب نامه ۲۲ ـ نمونهٔ انشا ۲۳ ـ وجدیه ۲۴ ـ ثمرهٔ طبی ۲۵ـ ضیافت معنوی ۲۶ـ چشمهٔ فیض ۲۷ـ پریخانه ۲۸ ـ رقعات ۲۹ ـ شبنم شاداب، ۳۹۰ گ ۱۳ س [منظور احسن : ۵۶۴] .

38893 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴ : نوشتهٔ **۱۲۴۸** در لکهنو . دارای: ۱ـ فردوسیه در تعریف کشمیر ۲ـ مشابهات ربیعی ۳ـ تاج المدایح ۴ـ مرتفعات ۵ـ الهامیه ۶ـ انوار المشارق ۷ـ مرآت الفتوح ۸ـ کنز المعانی ۹ـ معیار الادراك ۱۰ ـ جلوسیه ۱۱ ـ تعداد النوادر ۱۲ ـ تحسینات ۱۳ـ متحققات ۱۴ ـ مجمع الغرایب ۱۵ ـ تذکرة الاتقیا ۱۶ـ وجدیه ۱۷ـ ثمرهٔ قلبی ۱۸ـ آشوب نامه ۱۹ـ چشمهٔ فیض [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۹] .

38894 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: «کلیات» اوست نوشتهٔ **۱۲۴۸** (۱۸۳۲ م) در لکهنو [مخطوطات ، دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۲۵۹] .

38895 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ن ۹۰، ۸۷۴ طغرا: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳**، گزیده‌ای از رسایل اوست، ۸۷ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۶۲] .

38896 ـ **داکا** ، دانشگاه ۴۴۰ KS (۱۶۳ف): شکستهٔ سدهٔ **۱۹**م، ۴۰ گ [ف. حبیب الله ۱: ۱۵۰] .

38897 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم شوروی A ۸۶ : تاریخ یادنشده . دارای: ۱ ـ فردوسیه ۲ـ تاج المدایح ۳ـ الهامیه ۴ ـ مرآت الفتوح ۵ـ کنز المعانی ۶ـ جوش بلبل ۷ـ مرتفعات ۸ ـ مشابهات ۹ـ تعداد النوادر [ف. آکیموشکین ۱: ۵۱۶] .

کلیله و دمنه

از متون هندی Sanskrit از بد پای Bidpay است. که برزوئهٔ پزشك بروزگار انوشیروان (۵۳۱-۵۷۹م) ده باب آنرا به‌پهلوی درآورد و شش باب بر آن افزود، عبدالله پسر مقفع آنرا ازپهلوی بعربی درآورد و یك باب بر آن افزود، علی‌فرزندشاه‌فارسی نیز باب‌مقدمة الکتاب رابر آن افزوده‌است. (نسخهٔ‌متن آن‌در پنج باب بنام «پنجاتنترا» (پنج کتاب) هنوز در هند هست) ابوالمعالی نصرالله منشی فرزند محمد فرزند عبدالحمید، پیرامن ۵۳۸، بنام بهرامشاه‌غزنوی (م۵۴۸)، آن ۱۸ باب راازعربی به‌فارسی درآورده است. این ترجمه بارها چاپ‌شده‌است، از آن‌میان باپیشگفتار عبدالعظیم قریب بسال ۱۳۵۷ ق.

آغاز: سپاس‌وستایش‌مر آفریدگاری‌راجل‌جلاله که آثار قدرت او بر چهرهٔ روز روشن تابان.

بنگرید: ذریعه۸: ۲۶۰و۱۸: ۱۳۵ - کشف الظنون۲: ۱۵۰۷ - ف.مشار: ۱۲۸۰.

38898 **ـ پاریس،** S.P.۱۹۶۵: نسخ نوشته درغز نین نزدیك ۱۱۴۴م (=**۵۳۸**) بخش نخستین ودارای‌باب برزویهٔ‌طبیب ومصوراست، ۵۴گ۹س. فیلم آن دردانشگاه‌ش ۲۸۸۳هست [فیلمها: ۱۶۹].

38899 **آنکارا،** وزارت‌فرهنگ ۱۱۱: نسخ‌محمدفرزندهارون‌سیفی، دههٔ نخستین ذیقعدهٔ **۵۹۴**، ۲۳۰گ۱۹ س، فیلم آن‌در دانشگاه ش ۱۱۹۶هست [فیلمها: ۱۶۹].

38900 **ـ پاریس،** ملی ۳۷۵ S.P.: نسخ‌سدهٔ **۶-۷**، ۱۴۴گ۲۱س. فیلم آن‌دردانشگاه ش ۱۲۵۹هست [فیلمها: ۱۶۹].

38901 **ـ بورسه،** حسین‌چلبی ۷۶۳: نسخ **۶۹۷**. ۱۹۲گ۱۹ س. فیلم آن‌دردانشگاه ش ۳۵۳هست [فیلمها: ۱۶۹].

38902 **ـ تهران،** ملك، ۱۲۷۱: ازسدهٔ **۷-۸**، آغاز وانجام‌افتاده، فیلم آن دردانشگاه ش۲۵۷۶ هست [فیلمها: ۱۶۹].

38903 **ـ نافذپاشا** ۱۰۱۰: نسخ‌سدهٔ **۷-۸**، ۲۲۳گ۱۷س. فیلم آن دردانشگاه ش ۶۰۰ هست [فیلمها: ۱۶۹].

38904 **ـ اکسفورد،** بادلیان ۱۲ P.F.، نسخ حسین فرزند اسفندیار ابهری. ج ۱/**۷۳۰**. فیلم آن در دانشگاه‌ش۲۳۷۹هست [فیلمها: ۱۶۹].

38905 **ـ قاهره،** دارالکتب ۶۱ ادب فارسی: نسخ**۷۴۴**، مصور، ۱۰۲گ، باتکمله‌ای تابرگ ۱۱۵، [ف.مخطوطات۲: ۷۳] فیلم آن‌در دانشگاه‌ش۲۶۹۹ هست.

38906 **ـ همدان،** آقای‌حاجی‌ایزدی: نوشتهٔ فرخ‌شاه‌فرزند حیدرا برقوهی‌مشتهر به‌عز منشی، ۲۰ رمضان **۷۵۰**، با ۲۰ تصویر، زرین، یك‌صفحه‌ازدیباچه‌افتاده، ۱۷۰گ۱۳س [نسخه‌ها ۵: ۳۶۷].

38907 **ـ استانبول،** کوپرولو۸/۱۵۸۹: نوشتهٔ‌اسماعیل‌فرزندمحمودفرزندفضل‌الله بخاری، ۱۵ج ۱/**۷۵۴** (۱۲۷پ-۱۲۶پ). فیلم آن‌در دانشگاه‌ش ۴۶۲ آو ۴۶۳ ب هست [فیلمها: ۴۷۹].

38908 **ـ استانبول،** طوپقپوسرای R.۱۰۲۴: طیفور فرزند عبدالرشید الولی قزوینی، **۸۰۸**، ۱۲۱گ۳۱س [ف.فهمی‌ادهم ۱: ۳۰۱].

38909 **ـ استانبول،** طوپقپوسرای R.۱۰۲۳: یوسف‌امیری، **۸۱۰**، ۴۰۲گ۱۷.

38910 **ـ استانبول،** طوپقپوسرای R.۱۰۲۲: محمدفرزندشمس‌الدین‌بایسنقری، **۸۳۳**، ۱۴۶گ۲۱ س [ف.فهمی‌ادهم۱: ۳۰۱].

38911 ـ استانبول، طوپقپوسرای H.۳۶۲: نوشتهٔ **۸۳۴**، ۱۷۲گ ۱۹س[ف. فهمی ادهم۱ :۳۰۲] .

38912 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم شوروی C ۸۲۴: نستعلیق **۸۸۳**، ۲۰۲گ ۱۸س. مصور. [ف. آکیموشکین۱ :۴۵۸] عکس آن در ملی‌ش ع۱- ۱۷۳۰ هست [نسخه‌ها ۳:۱۰۳ - فیلمها : ۱۶۹] .

38913 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۶۹۵: نوشتهٔ **۸۹۷**، ۱۸۸گ[آکیموشکین ۱:۴۵۸] .

38914ـ **تهران**، آقای برومند۱/۱: سدهٔ **۹**، زرین مصور [فیلمها :۷۱۹] .

38915 ـ **آصفیه** ۱۸۸ اخلاق: نستعلیق خوش **۹۱۸**، مصور، زرین، آغاز برابر نمونه، ۴۶۱ص ۱۵ س [ف. آصفیه ۱ :۶].

38916 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، رحلی [نسخه‌ها ۵:۶۳۴] .

38917ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۱۴: نسخ زیبا، بی‌تاریخ، ۴۳۶ص ۱۵س[ف. دیباجی ۲: ۱۲۱].

38918ـ**قاهره** دارالکتب(۱۸۲۹ف): نوشتهٔ **۱۲۲۴**، زرین، ۲۱۳گ۱۵ س [ف. مخطوطات۲:۷۳] .

38919ـ **تهران**، ملك ۵۹۶۲: نستعلیق خوش محمدحسین کاتب‌السلطان شیرازی، رمضان **۱۲۹۵**، زرین، ۱۹۰گ۱۵س[رؤیت]

38920 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۳۶۳ : پیرامن سدهٔ **۱۳**، ۱۶۵گ ۱۹س [ف. فهمی ادهم۱:۳۰۲].

38921ـ**مشهد**، رضوی ۸۹۷۹: نستعلیق فروغ حکمت ج **۱/۱۳۳۱**، ۶۴گ ۱۳ س. گزیدهٔ آنست از علی‌اصغر حکمت و اهدائی همو به کتابخانه [نسخه‌ها ۵:۶] .

38922 ـ**لنین گراد**، اکادمی علوم ۸۰۱ A : بی‌تاریخ، ۱۱۸ گ [آکیموشکین ۱ : ۴۵۸] .

38923 ـ **مشهد**، فرخ ۱۲۴: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۹۵] منتقل شده بدانشگاه مشهد .

38924 ـ **موصل**، مدرسة المحدیه، جامع الزیوانی ۵۵: [ف. موصل:۱۷۴].

38925 ـ **آصفیه** ۱۸۹ اخلاق:[ف. آصفیه ۱:۶] .

کلیله و دمنه

ازعبدالله ابوالحسن سمرقندی بخاری، در گذشتهٔ ۳۳۰ یا ۳۴۳. **آغاز:** سپاس و حمد و ثنا آن پادشاهی را که بر کار قدرت.

38926 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۹۷۹: ظفر فرزند مسعود فرزند حسن فرزند ابوالبرکات الفقیه جرجانی، صفر **۶۴۴** آغاز برابر نمونه. برای آتابك آذربایجان اصلان اینانج تغاتکین، ۱۱۷گ۱۹س[ف. فهمی ادهم۱: ۳۰۰] .

کمالیه

خوفی، در ص ۳۰۵۸ گذشت .

کنزالاسرار = جامع الاسرار

نورعلیشاه، در ص ۱۱۰۹ گذشت.

کنزالمعانی

از طغرای مشهدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی از منشآت اوست به نثر و نظم. **آغاز۱):** کنزالمعانی طغراخانه‌ی گنج زریست کاغذین دیوار. **آغاز۲):** نفایس مخزن دهان جواهر حمده‌کرمی‌ست ،

38927 ـ عبدالحسین بیات ۳۸ جنگ رفیع‌الدین دافع، باتاریخهای ۱۰۷۸-۱۰۸۴ (ص۱۴۱) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۱] .

38928 ـ تهران، مجلس ۳۲۹۶: سدهٔ ۱۴، همراه ۱۲ گفتار دیگر ازهمو (ص۲۱۱-۲۱۷) ، آغاز برابر نمونهٔ ۳ [ف. مجلس ۱۰: ۹۴۴] .

38929 ـ داکا، دانشگاه ۳۹۴ DU (۳۵۷ ف): همراه ۸ گفتاردیگر اوازسدهٔ ۱۸ م، آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف . حبیب الله ۱ : ۱۴۵] .

38930 ـ تهران، مجلس ۳۲۱۵/۱۵: در«کلیات» او ازسدهٔ ۱۲، (ص۱۴۳- ۱۴۷) [مجلس ۱۰: ۷۹۵] .

38931 ـ تهران، دانشگاه ۱۰/۱۱۰: در«کلیات» او ازسدهٔ ۱۲ ، (۵۶ پ)، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، نزدیك به ۱۰۰ بیت نوشته‌دارد [ف. دانشگاه ۲: ۱۹۸].

38932 ـ تهران، دانشگاه ۱۰/۵۰۴۰: در«کلیات» اوازسدهٔ ۱۲-۱۳ [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴] .

38933 ـ تهران، دانشگاه ۲/۳۷۷۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳ ، (ص۲۰-۲۸)، همراه پنج گفتار دیگر ازهمو [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۰] .

38934 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: در«کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۲۶ (۱۸۱۱ م) ، همراه ۱۵ گفتار دیگر ازهمو [ف. دکترمحمدبشیر حسین حسین ۲ : ۳۵۹] .

38935 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۴ طغر: در«کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۴۵ [منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

38936 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: در«کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۴۸ همراه ۱۹ گفتاردیگر ازهمو [دکترمحمدبشیر حسین ۲ : ۳۵۹] .

33937 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم ۸۶ A: بی‌تاریخ ، همراه ۹ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین ۱: ۵۱۶] .

گ

گریهٔ قلم

ازطغرای مشهدی، که یادش در «کلیات : ۱۸۷۹» گذشت. **آغاز:** گریه‌ی قلم خطاب این رقم دردناك طغراست .

38938 ـ تهران، مجلس ۳۲۱۵/۲۱: در«کلیات» او ازسدهٔ ۱۲ ، (ص۱۹۸- ۲۰۲)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۶].

38939 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۴ طغر: در«کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۴۵ ، [منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

گفتگوی ابوالعلای گنجه‌ای

آغاز: گفتگوی جناب ابوالعلی گنجه‌ای باحضرت حکیم خاقانی که شاگرد او بوده، در هجو او گفته . وهوافضل‌الدین ابراهیم بن علی نجار شیروانی، فاضلی گرانمایه وشاعری بلند پایه‌است.

38940 ـ مشهد ، رضوی ۲/۱۰۵۲۵ فهرست نشده: در«کلیات» شیروانی نوشتهٔ ۱۰۱۸ ، (۵۰ر-۶۰پ) [رؤیت].

گلدستهٔ اندیشه

ازوقاری طبسی یزدی، محمد امین فرزند عبدالفتاح ، ازسدهٔ یازدهم . نوادهٔ شمس‌الدین محمد عارف‌طبسی . نامه‌ها ومنشآت است ، از دانشمندان وادیبان روزگار خـود، دردوازده برگ ، هر برگی درچندلون ، در ۲۲ شعبان ۱۰۸۳ در اصفهان به انجام رسانده است . **آغاز:** نخستین‌غنچه‌که ازگلبن خامهٔ دبیران سخن‌پرداز .

38941 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۵۳۵: نستعلیق **۱۲۵۱**، آغازبرابر نمونه، ۱۸۸ص ۱۴س [ف.دیباجی۲:۱۹۱] .

گلدستهٔ گلستان = انتخاب گلستان

38942 ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۲ قف ۲۳: تاریخ‌یاد نشده، ۵۳ص[ف.سرفراز علی :۸۷] .

گل رعنا

ازمحمدطاهر نصرآبادی، نگارندهٔ «تذکرهٔ» بنام‌او.

یکی ازمنشآت اوست .

38943 ـ **تهران،** دانشگاه۱۴/۴۶۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** (۱۷۳ ـ ۱۸۱) [ف. دانشگاه۱۴:۳۶۱۴] .

گلزار ابراهیم = دیباجهٔ ...

از ظهوری‌ترشیزی، که‌یاد او در «کلیات: ۱۸۸۰» گذشت. یکی از«سه‌نثر»اوست آمیخته به‌نظم که درآن نه‌صفت‌ابراهیم‌عادلشاه (۹۸۸ ـ ۱۰۳۷) رابیان‌میکند(بنگرید:سه‌نثر: ۳۵۸۰). درآن ازملک‌قمی بخوبی‌یـاد میکند ودرنوشتن «گلزار ابراهیم» اوراانباز خود خوانده است **آغاز:** خرمی‌چمن سخن بطـراوت حمد بهار پیرایی‌ست که گلزار ابراهیم در رخسار یوسف طلعتان .

بنگرید : ذریعه۱۷:۲۱۵ .

38944 ـ **تهران،** دانشگاه ۵۴۰۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ باتاریخ**۱۰۱۴** درمجموعه[ف. دانشگاه ۱۵:۴۲۴۴].

38945 ـ **موصل** ، دکتر داود چلبی ۱/۶۰: نوشتهٔ**۱۰۳۲**، سه‌نثر است[ف.موصل: ۲۷۸] .

38946ـ **تهران،** سلطنتی۴۳۴(۶۲۷ ف): در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۳۳** ، سه‌نثراست [ف. دکتربیانی :۱:۴۰۱] .

38947 ـ **تهران،** دانشگاه۳۷۴۹:در «کشکول» نوشتهٔ**۱۰۳۸ـ۱۰۸۰** ، هر سه نثر است [ف. دانشگاه۱۲:۲۷۴۳] .

38948 ـ **تهران،** ملک۵۵۴: باتاریخ **۱۰۵۳ ـ ۱۰۷۹** در دفتر ، هرسه نثـر است [رؤیت] .

38949ـ **تهران،** دانشگاه۱/۵۶۳۴: در جنگ نوشتهٔ محمدرضا، ۱۷ محرم **۱۰۵۴** هرسه دیباجه‌است[ف.دانشگاه۱۶:۵۱].

38950ـ**تهران** ، سلطنتی۵۴۳(۶۲۶ ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۶۷**،سه نثراست [ف. دکتربیانی:۳۹۹].

38951 ـ**تبریز،** ملی۲/۳۰۴۶: در جنگ نوشتهٔ **۱۰۶۷ـ ۱۱۴۸** [ف . ملی ۱ : ۳۷۴] .

38952 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علـوم C ۶۹۲ (۳۸۶۴ ف): باتاریخ **۱۰۸۴** دردفتر [ف . آکیموشکین۱:۵۱۱] .

38953 ـ**تهران،** سلطنتی۴۳۲(۶۲۸ ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۷۰**، سه‌نثراست [ف. دکتربیانی: ۴۰۲] .

38954 ـ تهران، مجلس ۲۳۲۷: محمد رضا، **۱۰۷۲**، سه‌نثر است [ف. مجلس ۸: ۱۷].

38955 ـ مشهد، رضوی ۴۷۷ (۴۷۰۰): در «کلیات» مؤرخ **۱۰۷۷** او هرسه‌نثر است [ف. رضوی ۷: ۴۵۵].

38956 ـ تهران، دانشگاه ۵۶۴۵/۴۴: درجنگ نوشتهٔ **۱۰۷۴ ـ ۱۰۸۳** [ف. دانشگاه ۱۶: ۵۵].

38957 ـ تهران، دانشگاه ۱۹۹۷/۱۲: نستعلیق اصفهان، **۱۰۸۳**. (۴۷ر ـ ۵۳ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه].

38958 ـ تهران، دانشگاه ۳۰۹۸/۲: باتاریخ **۱۰۸۳ـ۱۰۸۶** در دفتر (ص۷) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۴۴].

38959 ـ اسرائیل، ملی ودانشگاهی اورشلیم ۱۵ـ۸ Ar ۸: همراه «نورس» او نوشتهٔ **۱۰۸۷** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۸].

38960 ـ تهران، ملک ۴۰۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، هرسه‌نثر است، زرین (۱۸ر ـ ۲۹ر) [رؤیت].

38961 ـ تهران، ملک ۵۸۴۱/۲: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

38962 ـ تهران، ملک ۴۶۷۱/۱۹: در «گنج معانی» ازسدهٔ **۱۱**، (۱۷۱پ ـ ۱۷۵ر)، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

38963 ـ مشهد، رضوی ۴۷۷ ادبیات (۴۷۰۰): از سدهٔ **۱۱**. [ف. رضوی ۷: ۴۵۵].

38964 ـ مشهد، رضوی ۹۶۲ (۴۹۵۱): نستعلیق خوش‌شکرالله ایموری، سدهٔ **۱۱**، سه‌نثر است [رؤیت].

38965 ـ تهران، سپهسالار ۳۸۲: شکسته نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱**، باتصحیح‌خود نگارنده [ف.سپهسالار ۲: ۶۳۰ و ۵۰۹:۴].

38966 ـ تهران، سلطنتی ۱۲۲۳۳ (۷۱۶ ف): نستعلیق زیبابه‌شیوهٔ میرعماد، سدهٔ **۱۱**، زرین، هرسه است [ف. دکتر بیانی: ۵۳۲].

38967 ـ تهران، دانشگاه ۵۰۸۸: در جنگ ازسدهٔ **۱۱ـ۱۲** [دانشگاه ۱۵: ۴۱۱۰].

38968 ـ تهران، ملک ۵۴۰۳/۵: شکسته‌نستعلیق باتاریخ **۱۱۰۰** دردفتر، (۱۳ر ـ ۱۸ر) چهارستونی [رؤیت].

38969 ـ تهران، دانشگاه ۲۴۶۵/۸: نستعلیق **۱۱۰۴** (ص۸۳ـ۹۳) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۱۵].

38970 ـ تهران، دانشگاه ۲۵۹۱/۵: درمجموعه محمد معینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۳۶ـ۴۹) همراه‌با دیباچه‌ای دیگر ازهمو [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۹۶].

38971 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۵۷/۱۵۲: هرسه نثر است نوشتهٔ **۱۱۱۲** [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۳].

38972 ـ تهران، دانشگاه ۴۶۲۸/۱۲: باتاریخ **۱۱۱۲ـ۱۱۱۵** دردفتر، هرسه‌است [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۶۵].

38973 ـ لاهور، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۹، ۸۷۰ مج‌ـج ۸۲۱، ۸۷۳ گرشن، ولی (۲): با تاریخ **۱۱۱۶** دردفتر [منظور احسن‌عباسی ۱: ۵۲۶].

38974 ـ تهران، دانشگاه ۳۰۰۳: نستعلیق‌خوش گویاعلی‌قلی‌در ۱۳۹ ۱ (شاید **۱۱۳۹**) در منشآت‌او که‌برای کتابخانهٔ‌شاهزاده‌ای‌نوشته شده، زرین (ص۱ـ۵۵) زرین [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۳۲].

38975 ـ تهران، دانشگاه ۹و ۴۱۱۸/۱۰: نستعلیق **۱۱۳۳**، دیباچهٔ گلزار ابراهیم است و خوان خلیل (ص ۱۸۰–۲۱۷) [ف. دانشگاه ۳۰۹۹:۱۳].

38976 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۹۸۷/۱۹۷۵: هرسه‌نثر است نوشتهٔ **۱۱۹۶** (۱۷۸۲م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۳۳].

38977 ـ تهران، ملک ۵۴۰۵/۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، (۱پ–۷ر)، آغاز برابر نمونه، زرین [رؤیت].

38978 ـ تهران، ملک ۶۳۱۶/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، (۹ر–۱۵پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

38979 ـ تهران، مجلس ۵۶۶۶/۱۲: سدهٔ **۱۲**، (ص ۳۸۵–۳۹۰) [ف. مجلس ۱۷ : ۱۱۹].

38980 ـ تهران، مجلس ۳۲۹۶/۲: شکسته نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲**، (ص ۱۸–۳۴)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۹۱۷].

38981 ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۹، ۸۷۴ ظهو، سه: نستعلیق ۱۳ پادشاهی والا (شاه عالم)، سدهٔ **۱۲**، هرسه‌است [منظور احسن عباسی ۱: ۵۶۹].

38982 ـ تهران، دانشگاه ۵۰۴۰/۳: نستعلیق هندی، سدهٔ **۱۲–۱۳**، هرسه‌نثراست [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۵].

38983 ـ اکسفورد، بادلیان Add ۶۹ اوزلی ۱۲۴۱: باتاریخ **۱۲۰۰** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۴].

38984 ـ پاکستان، گنج بخش ۸۹۰/۱ و ۱۶۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ – ۱۲** [ف. تسبیحی ۱: ۵۷۶].

38985 ـ تهران، ملک ۴۳۴۱/۱۹: با تاریخ **۱۲۱۹** دردفتر، هرسه‌نثراست، (۱۴۱پ–۱۷۰پ هامش) [رؤیت].

38986 ـ داکا، دانشگاه DU ۲۳۷ (۱۶۴ف): نستعلیق ۲۹ رجب **۱۲۳۱** (۱۸۳۱م) [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۵۱].

38987 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۷۴/۴۴۹: نوشتهٔ **۱۲۳۴** در «کلیات» او [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۳۳].

38988 ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۹، ۸۷۴ ظهو، سه ۸۷۱،۵۳ نو، وا: نوشتهٔ **۱۲۵۴** هرسه‌نثر است [ف. منظور احسن عباسی ۱ : ۴۲۹].

38989 ـ تهران، دکتر مفتاح ۱۳۳: نستعلیق غلامحسین، ۸ شوال **۱۲۵۸** برای محمد حسن‌خان بهادر هندوی، هرسه‌است [رؤیت].

38990 ـ تهران، مجلس ۲۸۷: نوشتهٔ **۱۲۶۱** [ف. مجلس ۲: ۱۶۴].

38991 ـ تهران، مجلس ۳۵۳۷: باتاریخ **۱۲۶۵** دردفتر، هرسه‌نثراست (ص ۲–۹۵) [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۹۵].

38992 ـ اسرائیل، ملی و دانشگاهی اورشلیم ۴–۴ A.r: نوشتهٔ **۱۲۹۳** [نسخه‌ها ۵: ۱۱۰].

38993 ـ داکا، دانشگاه ۷۲ –۶۹– HR (۱۶۵ف): نستعلیق سدهٔ **۱۹**م [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۵۱].

38994 ـ تهران، مجلس ۴۴۲/۱: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲: ۲۵۹].

38995 ـ لنین گراد، اکادمی علوم

B۱۰۰۵ (۲۲۶۹ف): بی‌تاریخ [ف. آکیموشکین ۱: ۳۱۶].

38996 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۳۱۵۰/۱۴۵: محمدعظیم فرزند مخدوم عبدالکریم، تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۰].

38997 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۱۶/۱۵۶۶: تاریخ یاد نشده، در «کلیات» او [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۲].

38998 ـ **تهران**، مجلس ۴۲۳: در «کلیات» او تاریخ یادنشده [مجلس ۲: ۲۴۵].

38999 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ۲۱ ف: تاریخ یادنشده، هرسه است، ۴۶ ص.

39000 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۳۸: نوشتهٔ ۲۲ جلوس پادشاه غازی، هر سه نثر است، ۵۱ ص [ف. سرفرازعلی: ۸۶].

گلزار حال

ترجمهٔ پربوده‌چندر.

39001 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ج ۸۲۰۱، ۸۷۳ کرشن - ولی (۳): نستعلیق ۱۷ رجب **۱۱۸۰**، **آغاز:** حمد ذاتی را که اصل ذاتهاست، ذات او در اصل اصل ذاتها، ۵۴ گ [منظوراحسن عباسی ۲: ۱۴۲].

گلستان

از سعدی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۱» گذشت. در هشت باب، بسال ۶۵۶ نگاشته است: در آن مدت که ما را وقت خوش بود ـ ز هجرت ششصد و پنجاه وشش بود. در ۱۲۶۸ و پس از آن بارها چاپ شده است. **آغاز:** منت خدای را عز و جل.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۲۰ ـ کشف الظنون ۲: گلستان ـ ف. مشار: ۱۳۱۱.

39002 ـ **تهران**، سلطنتی (شماره یاد نشده): نسخ ثلث دودانگ زیبای یاقوت مستعصمی **۶۶۸** (پیرامن ۱۲ سال پس از نگارش، و ۲۳ سال پیش از مرگ نگارنده)، نسخه معرب، بادگرنیها در برخی واژه‌ها و عبارتها وحتی ترتیب حکایتها با دیگر نسخه‌های کهن، و اصولا برخی از حکایتها را که در نسخه‌ی دیگر هست این نسخه ندارد، این جدایی‌ها در پیشگفتار بانو بدری اتابای بر چاپ عکسی آن با مقایسه با نسخهٔ چاپ فرهنگستان علوم اتحاد جماهیر شوروی مسکو ۱۹۵۹ م نشان داده شده است. آغاز برابر نمونه، زرین، ۳۳۶ ص.

39003 ـ **مجلس** ۸۵۵۵ فهرست نشده: نسخه کهن «کلیات» مؤرخ **۷۵۳** اگر ساختگی نباشد [رؤیت].

39004 ـ **تهران**، مجلس ۵۶۵۸: در «کلیات» او ازسدهٔ **۸** [رؤیت].

39005 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۸** [رؤیت].

39006 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۱: در «کلیات» او ازسدهٔ **۸** [ف. مجلس ۸: ۲۸۵].

39007 ـ **مغنیسا**، گنل ۱۸۴۱: نسخ ۸ رمضان **۸۰۱**، ۱۰۶ گ ۱۸ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۳۶۶ هست [فیلمها ۱: ۱۷۲].

39008 ـ **تهران**، مجلس ۵۱۷۷ (یا ۲۵۷۲): در «کلیات» مؤرخ **۸۰۵** او [رؤیت].

39009 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۱ ادب فارسی قوله: نوشتهٔ محمد فرزند ملاحسین گیلانی **۸۰۶**، ۱۰۷ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲: ۸۴].

39010 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۷۷۸ C (۳۴۴۷ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۱** [آکیموشکین ۱: ۴۴۹].

39011 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب D ۳۸ pi/VI ۱۸۶۶: نستعلیق مظفر فرزند عبدالله، در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۶** [ف. عبدالله ۲: ۲۱۳].

39012 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۳۱ A (۳۴۴۰ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۹** [آکیموشکین ۱: ۴۴۵].

39013 ـ **کاشان**، مدرسهٔ سلطانی ۳۶۳/۳: نسخ، **۸۳۴** [ف. مدرسهٔ سلطانی: ۳۷].

39014 ـ **یوگسلاوی**: نوشتهٔ چهارشنبه پایان صفر **۸۷۱**. فیلم آن در دانشگاه ۲۰۱۶ هست [فیلمها: ۶۴۰].

39015 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۹۲۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۳**، [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۸۵].

39016 **یوگسلاوی**: نوشتهٔ داود فرزند بازارلو، گویا رمضان **۸۹۶**. فیلم آن دانشگاه ۲۰۱۶ هست [فیلمها: ۶۳۷].

39017 ـ **کپنهاک**، سلطنتی ۱۲۲ کریستنسن: نستعلیق خوش **۸۹۹** [نسخهها ۵: ۷۰۷].

39018 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۷۸: در «کلیات» او از سدهٔ **۹** [ف. دانشگاه ۸: ۸۷۲].

39019 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۷ (۴۰۸ ف) در «کلیات» او از سدهٔ **۹** [ف. دکتر بیانی: ۱۴۳].

39020 **ادنبورک**، ملی اسکاتلند ۳۱۸۰ N.L.S.: نستعلیق سدهٔ **۹**، زرین برگ انجام افتاده [نسخهها ۵: ۶۸۴].

39021 ـ **هند**، بانکیپور ۹۱: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۵** م. [ف. عبدالمقتدر: ۱۳۶].

39022 ـ **تهران**، سنا ۲۹۳: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰**، زرین، از آن دکتر بیانی بوده [نسخهها ۶: ۵۳۳].

39023 ـ **هاروارد**، هوتن ۴ S.P. M: در «کلیات» او از سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [نسخهها ۴: ۶].

39024 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴ م ادب فارسی: تعلیق ج ۲/**۹۰۴**، ۱۲۲ گ ۱۳ س [ف. مخطوطات ۲: ۸۲].

39025 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۱۱۲ Or: نوشتهٔ **۹۰۵** با شرح عربی آن. [نسخهها ۴: ۶۶۷].

39026 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۳۱ (۴۰۹ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ اوحدی شیرازی **۹۱۷** [ف. دکتر بیانی: ۱۴۵].

39027 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۳۰ (۴۱۰ ف): در «کلیات» او که باید نوشتهٔ همان اوحدی شیرازی نویسندهٔ نسخهٔ پیشین باشد [ف. دکتر بیانی: ۱۴۶].

39028 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۸۴۷ Or: نوشتهٔ **۹۱۹** مصور [نسخهها ۴: ۶۶۸].

39029 ـ **تهران**، ملك ۵۹۵۴: در «کلیات» او مؤرخ **۹۲۳** [رؤیت].

39030 ـ **موصل**، المدرسة الحسینیه ۲۲۷: نوشتهٔ **۹۲۷** [ف. موصل: ۱۳۴].

39031 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۴: در «کلیات» مؤرخ **۹۲۸** او [ف. مجلس ۸: ۲۹۸].

39032 ـ **تهران**، ملك ۵۹۹۱: در «کلیات» مؤرخ **۹۳۲** او [رؤیت].

39033 ـ **استکهلم**، دانشگاه ۲: نوشتهٔ **۹۳۲** [نسخهها ۵: ۷۱۴].

39034 ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۶ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ ع ۱۶/**۹۴۴**، زرین، ۱۳۵،

گ۱۲ س [ف. مخطوطات ۲:۸۳] .

39035 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۸۸/۲ اوزلی: باتاریخ **۹۴۷-۱۱۳۶-۱۱۸۴** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۱۶ هست [فیلمها : ۵۵۴] .

39036 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۱ ادب فارسی : در «کلیات» مؤرخ **۹۴۹** و [مخطوطات ۲ : ۶۷] .

39037 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۷۸۸/۲۴۷۱/۱: نوشتهٔ **۹۵۳** (۱۵۴۶ م) درشهر تهتهه همراه بوستان [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲:۳۳۴] .

39038 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۱: نسخ رضوان فرزند محمد فرزند مصطفی ، ۱ ذیقعدهٔ **۹۵۷** درنیکبولی [نسخه‌ها ۵ :۶۳۴] .

39039 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۱۱ (۳۵۸۲ ف): نوشتهٔ **۹۵۷**، (۴۰پ ـ ۱۸۰ ر) [آکیموشکین ۱ :۴۶۷] .

39040 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۱۹۵ (۳۵۵۹ ف): نوشتهٔ **۹۵۹** ، ۹۸ گ [آکیموشکین ۱:۴۶۶] .

39041 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۲ ادب فارسی طلعت: تعلیق، محمد **۹۶۲** ، در قصبهٔ ایدوس، ۶۶گ ۱۶س [ف. مخطوطات ۲:۸۳] .

39042 ـ **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق زیبای محمد محمود کاتب، **۹۶۳**، همراه بوستان او .

39043 ـ **موصل**، جامع خاتون ۳ : نوشتهٔ **۹۶۵** [ف. مخطوطات موصل: ۷۹] .

39044 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۲۹۷/۱ فهرست نشده: نستعلیق خوب کمال الدین حسین حسینی ، رجب **۹۶۶** ، همراه «بوستان» زرین [رؤیت] .

39045 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۷۵۴ Or : نوشتهٔ **۹۶۶** . [نسخه‌ها ۴: ۶۶۷] .

39046 ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۳۴۴ : نوشتهٔ ۲۰ شوال **۹۶۸** [نسخه‌ها ۵: ۲۱۷] .

39047 ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری: نستعلیق زیبای میرعلی کاتب **۹۶۸**، زرین [نسخه‌ها ۶: ۵۹۹] .

39048 ـ **کپنهاک** ، سلطنتی، اهدائی دانشگاه ۶: نستعلیق ترکی، ذیحجهٔ **۹۶۸** [نسخه‌ها ۵ : ۷۱۰] .

39049 ـ **آصفیه** ۱۳۸۱ اخلاق: نوشتهٔ بسیار خوش **۹۷۰** [ف. آصفیه ۴: ۶] .

39050 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۵۲۹ (۳۵۴۵ ف): نوشتهٔ **۹۷۱** ، ۱۰۴ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۵] .

39051 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۶۳ (۳۵۵۴ ف) : نوشتهٔ **۹۷۵**، ۹۷ گ [آکیموشکین ۱:۴۶۵] .

39052 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۳۰۲ Or : نوشتهٔ **۹۷۵** مصور . [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷] .

39053 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای Y ۲۴۰۶ : کاتب سلطانی مظفر علی، **۹۷۵** ، ۱۳۹ گ ۱۱ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۹۱] .

39054 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲۸ ادب فارسی طلعت: نستعلیق محمود شهابی، **۹۷۶**، ۱۱۰ گ ۱۴ س، زرین [ف. مخطوطات ۲: ۸۴] .

39055 ـ **بغداد**، معهد الدراسات الاسلامیه : نستعلیق پایان ع۱/**۹۷۷**، در آن آمده که از روی نسخهٔ خود سعدی نوشته شده، زرین [نسخه‌ها ۵: ۴۰۷] .

39056 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱۶ ادب

فارسی: تعلیق، **۹۷۸**، ۱۳۳ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات۲: ۸۱].

39057 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۰۹۲۴: نوشتهٔ **۹۷۸** [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۸۷].

39058 ـ **تهران**، ملك۵۹۷۹: نستعلیق خوش حیدرحسینی کاتب، شعبان، **۹۷۹**، زرین، ۱۵۲ گ ۱۰ س[رؤیت].

39059 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۲م‌ادب فارسی: تعلیق زیبای درویش حسین بوسنوی، محرم **۹۸۱**، زرین، ۱۰۹ گ ۱۵ س.

39060 ـ **قاهره**، دارالکتب۲۴ ادب فارسی: نسخ **۹۸۱**، ۱۷۹ گ۹س[ف. مخطوطات ۲: ۸۱].

39061 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۶: در «کلیات» مؤرخ **۹۸۲** او [ف. مجلس ۳: ۵۴۸].

39062 ـ **کپنهاك**، سلطنتی اهدائی دانشگاه۳: نستعلیق ترکی علی فرزند بانی، **۹۸۲**، [نسخه‌ها ۵: ۷۱۰].

39063 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۰۱۰۸۵: ملك‌محمد تبریزی، **۹۸۶**، ۱۷۳ گ ۲۴ س [ف. فهمی ادهم۱: ۱۶۱].

39064 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۶۰۴ A (۳۵۴۶ ف): نوشتهٔ **۹۹۰**، ۹۹ گ[آکیموشکین۱: ۴۶۵].

39065 ـ **هند**، بانکیپور۱۰۲: نستعلیق محمد قوام‌شیرازی، ۱۱رجب **۹۹۰**، ۱۰۰ گ ۱۴ س[ف. عبدالمقتدر: ۱۵۱].

39066 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۰۹۳۸: محمد صالح **۹۹۱**، ۱۲۴ گ۱۱س [ف. فهمی ادهم۱: ۱۹۲].

39067 ـ **تهران**، سلطنتی۴۸۵۸ (۴۲۷ ف): نستعلیق، **۹۹۳**، زرین، همراه «بوستان» [ف. دکتر بیانی: ۱۶۷].

39068 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۸۱ C: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۹۳** [آکیموشکین ۱: ۴۴۸].

39069 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۳۶/۱ (۷۴۵ف): نستعلیق خوش جعفر سبزواری حسینی، **۹۹۴**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۵۹۷].

39070 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم A۹۰۹ (۳۵۴۸ ف): نوشتهٔ **۹۹۶**، ۹۹ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۵].

39071 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۹۰ (۴۲۸ف): نستعلیق زیبای عمادالملك الحسنی، در دارالسلطنه قزوین، **۹۹۸**، همراه «بوستان» [ف. دکتر بیانی: ۱۶۸].

39072 ـ **ادنبورك**، دانشگاه، نیوکالج: نوشتهٔ درویش صالح فرزندمحمد، **۹۹۸** درشهر سرای [نسخه‌ها۵: ۶۸۷].

39073 ـ **تهران**، ملك ۵۹۶۱/۲: نستعلیق ۱۰ محرم**۹۹۹** نوشتهٔ عبدالوهاب فرزند ابوالمکارم حجازی، زرین، با یك مجلس [رؤیت].

39074 ـ **مشهد**، رضوی۱۰۲۷۴ فهرست نشده: نستعلیق خوش، **۹۹۹**، زرین، ۱۱۸ گ ۱۲ س[رؤیت].

39075 ـ **تهران**، ملك ۵۹۴۵: نسخ سدهٔ **۱۰**، زرین، ۱۱۷ گ ۱۲س [رؤیت].

39076 ـ **تهران**، ملك۶۰۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین [رؤیت].

39077 ـ **تهران**، مجلس ۴۱۸۰: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰**[رؤیت].

39078 ـ **تهران**، دانشگاه۵۱۵۳: در

«کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۸].

39079 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۷۵۹ (۴۱۱ ف): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰**.

39080 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۸ (۴۱۲ ف): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰**.

39081 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۴۱ (۴۲۶ ف): نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۰**، همراه «بوستان» زرین [ف. دکتر بیانی: ۱۶۵].

39082 ـ **تهران**، ملی ۶۶۰ ف: نسخ کهن سدهٔ **۱۰**، افتادگی دارد، ۱۹۵ گ ۹ س [ف. ملی ۲: ۱۶۳].

39083 ـ **تهران**، مهدی بیانی: نسخ زیبای شمس‌الدین شیرازی، نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۰**، همراه «بوستان» او.

39084 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۴۱: سدهٔ **۱۰**، ۱۹۹ گ ۹ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۲].

39085 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱ م ادب فارسی: نستعلیق زیبای سلطان محمد نور خوشنویس در گذشته ۹۴۰–۹۵۰، بی تاریخ، زرین، مصور ۱۴۸ گ ۹ س [ف. مخطوطات ۲: ۸۲].

39086 ـ **هند**، بانکیپور ۹۶: هدایت‌الله شیرازی، سدهٔ **۱۶** م. همراه «بوستان» [ف. عبدالمقتدر: ۱۴۸].

39087 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۲۸/۱۰۷۸: سدهٔ **۱۰** در «کلیات» او [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۱].

39088 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۳۲۸: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰–۱۱** [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۱۴].

39089 . **تهران**، دانشگاه ۴۰۳۹: نستعلیق سدهٔ **۱۰ – ۱۱** [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۲۷].

39090 ـ **تهران**، ملک ۵۹۸۳: در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۰۰** [رؤیت].

39091 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۰۷/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۰۳** (ص ۱ – ۱۱۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۲].

39092 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۸: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۰** او [ف. مجلس ۳: ۵۵۳].

39093 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۳۰ ادب فارسی طلعت: نستعلیق درویش عبدالله فرزند عبدالجلیل استرآبادی، شنبه ۱ ج ۱/**۱۰۱۲**، ۸۰ گ ۱۷ س.

39094 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱۷ ادب فارسی: تعلیق، دوشنبه ج ۲/**۱۰۱۳**، آغاز افتاده، ۱۳۵ گ ۱۳ س [ف. مخطوطات ۲: ۸۲].

39095 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۹: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۷** او [ف. مجلس ۳: ۵۵۴].

39096 ـ **تهران**، مجلس ۳۱۰۰/۱: نستعلیق خوب **۱۰۲۰**، زرین (ص ۱–۱۱۶) [ف مجلس ۱۰: ۶۵۱].

39097 ـ **اسرائیل**، اورشلیم، ملی دانشگاهی Ar ۸–۴: نوشتهٔ **۱۰۲۱** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۸].

39098 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۳۱/۱۵۸۱: نوشتهٔ جلال‌الدین محمد فرزند محمد فرزند جلال شاهی رضوی، **۱۰۳۳** (۱۶۱۴ م) از روی نسخهٔ یاقوت مستعصمی نوشتهٔ ۶۶۸ که از روی نسخهٔ اصل سعدی نوشته بود [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۴].

39099 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۳۸: نستعلیق رکن‌الدین مسعود شهیر به حکیم رکنا، دوشنبه

۵ رمضان **۱۰۳۵** درقصبهٔ فرح بخش مالده، ۱۲۳ گ ۱۲ س .

39100 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸۵ زکیه : نستعلیق خوب عمرفرزند ابوبکر ، **۱۰۳۵**، ۲۱۳ گ ۱۵ س [مخطوطات ۲: ۸۱] .

39101 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۳۳۲ (۳۵۶۱ ف): نوشتهٔ **۱۰۳۶**، ۹۹ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۶] .

39102 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۷۸ C : در «کلیات» او نوشته **۱۰۴۰** [آکیموشکین ۱: ۴۴۶] .

39103 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۶: نستعلیق میرعلی **۱۰۴۳** ، زرین، ۲۰۰ ص ۱۴ س [ف. مجلس ۸: ۳۰۴] .

39104 ـ **قاهره**، دارالکتب ۸۳ ادب فارسی: نوشتهٔ شیخ صنعان، **۱۰۴۳**، ۱۰۳ گ ۷ س [ف. مخطوطات ۲: ۸۱] .

39105 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۹۷۲ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۲** : [آکیموشکین ۱: ۴۴۶] .

39106 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۲۴۶۵ (۷۸ ذیل): نوشتهٔ **۱۰۵۲**، ۱۱۵ گ [آکیموشکین ۱: ۶۲۹] .

39107 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۱۹۴ (۳۵۵۸ ف): نوشتهٔ **۱۰۵۵**، ۱۲۵ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۶] .

39108 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۲۰۲۱/۲ : دردفتری نوشتهٔ **۱۰۵۷** [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۲۲].

39109 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۶۱ B (۳۵۵۲ ف) : نوشتهٔ **۱۰۵۸** ، ۶۹ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۵].

39110 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۱۲ C (۳۵۸۳ ف): با تاریخ **۱۰۶۰** دردفتر (۱پ ـ ۲۵۲پ) [آکیموشکین ۱: ۴۶۷] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۲۴ هست [فیلمها: ۵۶۵].

39111 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۷۲ : نستعلیق خوب حاج سلمان، **۱۰۷۸**، زرین، ۸۷ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

39112 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H. ۱۶۴۴ : نوشتهٔ ملاادریس، **۱۰۸۶**، ۱۱۸ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۳].

39113 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۴۰۵ (۳۵۶۹ ف): نوشتهٔ **۱۰۹۵**، ۱۱۹ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۶].

39114 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. شهرستانها ۱: ۱۶۶].

39115 ـ **تهران**، ادبیات ۵۷ ج: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف . ادبیات ۱ : ۳۹۵].

39116 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۴۱۲: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** [ف .دیباجی ۲: ۱۱۹] .

39117 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۳۹: سدهٔ **۱۱**، ۱۷۵ گ ۱۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۲] .

39118 ـ **هند**، بانکیپور ۹۲: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۷** م. [ف. عبدالمقتدر: ۱۴۲].

39119 ـ **استکهلم**، دانشگاه ۳: سدهٔ **۱۱**، با گزارش ترکی آن [نسخه‌ها ۵: ۷۱۴].

39120 ـ 134 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا: پانزده نسخه، که یکی از آنها بخامهٔ علی نقی خوشنویس روزگار شاهجهان سدهٔ **۱۱** است [یادداشتهای مهدوی غروی ، مجلهٔ وحید ۷ : ۴۵، ۴۸] .

39135 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۳۲۹: نسخ

درشت‌درمتن‌وترجمهٔ‌ترکی ریزترمیان سطرها، ازسدهٔ **۱۱-۱۲**، نسخهٔ‌پاکیزه‌ایست [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۱۴].

39136 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۴۹ Or : مصور سدهٔ **۱۱ - ۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

39137 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A.۱۵۲۴ : نوشتهٔ **۱۱۰۰**، ۱۱۰ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۳].

39138 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۵۹ E (۱۳۳۰): نوشتهٔ **۱۱۰۱**، نسخهٔ گرانبها [ف. بنگال: ۵۸].

39139 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۸۶۷/۱ : محمد سلیم کشمیری، **۱۱۰۵** [لباب‌المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۳۵۱].

39140 ـ **هند**، بانکیپور ۱۰۳: نستعلیق هدایت‌الله زرین‌قلم **۱۱۱۵**، با یادداشت: تم الکتاب وهی النسخة الاوله بخط المصنف عفاالله تعالی عنه، یوم السبت فی العشر الاخیر من محرم سنة اثنین و ستین وستمایه یوم فتح شیراز الملك من آل مظفر الی غیرهم، ۱۲۵ گ ۱۲ س [ف. عبدالمقتدر: ۱۵۲].

39141 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۱۶۲ B (۳۵۵۳ف): نوشتهٔ **۱۱۱۹**، ۷۸ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۵].

39142 ـ **هند**، بانکیپور ۱۰۴ : نوشتهٔ رام نراین پندت، **۱۱۴۱**، ۶۸ گ ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر مولوی: ۱۵۲].

39143 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۷۳۲: نوشتهٔ **۱۱۶۱** (۱۷۴۸م)، ۷۹ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم: ۱۹۳].

39144 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۴۲۱۸ (۳۵۷۶ ف): نوشتهٔ **۱۱۶۴**، (۱۰۰ پ-۱ب) [آکیموشکین ۱: ۴۶۶].

39145 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۴۰۴۷ B (۳۵۷۵ف): نوشتهٔ **۱۷۵۱**م (۹۸پ-۳۱پ).

39146 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۳۰۳۵ B (۳۵۷۲ف): نوشتهٔ **۱۱۷۴**، ۶۲ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۶].

39147 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۷ : در «کلیات» مؤرخ ۱۷۵ (**۱۱۷۵**) او [ف. مجلس ۸: ۳۰۵].

39148 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۱۲۸۷ (۳۵۶۰ف): نوشتهٔ **۱۱۸۳**، ۱۴۲ گ

39149 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۳۳۱۵ (۳۵۷۳ف): نوشتهٔ **۱۱۸۹**، ۱۲۶ گ [آکیموشکین ۱ : ۴۶۶].

39150 ـ **مشهد**، رضوی ۷۶۰ ادبیات (۴۹۱۳): در «کلیات» مورخ **۱۱۹۷** او [ف. رضوی ۷: ۶۷۷].

39151 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ ف): در «گلشن» گردآوری مهجور **۹۱-۱۱۹۹**، (۱پ- ۱۰ر) [آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

39152 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۲۵۷۴ (۳۵۷۰ف): نوشتهٔ **۱۱۹۲**، ۱۰۴ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۶].

39153 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۱۸۳: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** [ف. دانشگاه ۹: ۸۷۲].

39154 ـ **تهران**، ملی ۱۰۴۳ف: نستعلیق خوش، ازآغازسدهٔ **۱۲**، زرین، ۱۲۷ گ ۱۲ س [ف. ملی ۳: ۵۰].

39155 ـ **قم**، آستانه ۵: ۱۶-۶۱۸۲: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۲** [ف. آستانه: ۱۵۶].

39156 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۰۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، بدستور میرزا ابوترابا، ۴۳۱

ص۹س[ف.دکترمقصود ۱:۱۴۰].

39157 ـ **هند**، بانکیپور ۱۰۶:محمد علی‌فرزندزرین قلم، ۲۵ محرم۸پادشاهی‌محمد شاهی(سدهٔ**۱۲**) ۱۷۲ گ‌۱۱س[ف.عبدالمقتدر: ۱۵۳].

39158 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۷۷۸ Or ، سدهٔ**۱۲** ، [نسخه‌ها۴: ۶۶۸].

39159 ـ **پاکستان**، گنج بخش۶۵/۸۹۰: نستعلیق سدهٔ**۱۲** ، ۸۲ گ‌۱۶س.

39160 ـ **پاکستان** ، گنج بخش ۱۱۱/۸۹۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، ۱۷۷ گ ۱۱ س .

39161 ـ **پاکستان** ، گنج بخش ۲۱۶/۸۹۰: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، ۷۳ گ ۱۷ س [ف. تسبیحی ۱:۳۷۹-۳۸۲].

39162 ـ **تهران**، سلطنتی۳۲۹(۴۱۷ ف): در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۲۰۴ - ۱۲۰۷**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۱۵۶].

39163 ـ**لنین گراد**، اکادمی‌علوم۳۶ A (۳۵۴۱ ف) : نوشتهٔ **۱۲۰۵** ، ۱۸۷ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۵].

39164 ـ**هند**، بانکیپور۱۰۵:حیات علی ۱۶ذیحجهٔ**۱۲۰۸**،۷۸ گ[ف.عبدالمقتدر: ۱۵۳].

39165ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۸: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۱۴** او [ف . مجلس ۸ : ۳۰۶].

39166 ـ**تهران**، الهیات ۱۴۴/۲ د: نستعلیق ۱۷ ذیقعدهٔ**۱۲۱۷** [ف. الهیات۲۴۶

39167 ـ**موزهٔ بریتانیا**، Or۲۱۹۴: همراه‌تذکرهٔ گردیزی نوشتهٔ‌محمدرفیع‌شیرازی، **۱۲۱۷** (۱۸۰۲م) [ریو۳:۱۰۷۱].

39168 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۱۵۶ E ۱۱۴۹ : نستعلیق **۱۲۱۹** [ف . بنگال : ۵۷].

39169ـ **تهران**، ملی ۱۰۹۳ ف: در «کلیات» اونوشتهٔ**۱۲۲۰** دراصفهان (ص۴۱۰۰) [ف . ملی ۳:۱۱۵] .

39170 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۴ ادب فارسی طلعت: نستعلیق‌خوب،۱۸محرم **۱۲۲۳** زرین [ف. مخطوطات ۲ :۸۳] .

39171ـ**مشهد**،رضوی۱۰۵۳۵ فهرست نشده: نسخ محمدعلی، ذیقعدهٔ**۱۲۲۷**، باترجمهٔ ترکی زیرنویس، ۱۸۴ گ ۱۴س[رؤیت].

39172 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۴۰۴ (۳۵۶۸ ف): نوشتهٔ **۱۲۳۱**،۱۹۲ گ [آکیموشکین۱: ۴۶۶].

39173 ـ **تهران** ، مجلس۲۵۸۰: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۲** او [ف . مجلس ۸ : ۳۰۸].

39174 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۹ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۲** او [ف . مجلس ۸ : ۳۰۷].

39175ـ**مشهد**،جامع گوهرشاد۱۰۱۵: نستعلیق محسن‌فرزنداشرف‌الواعظین،**۱۲۳۴**، برای‌چاپی که میرزاکتابفروش تهرانی ازروی آن‌میخواست بکند [ف.شهرستانها ۲:۱۶۶].

39176 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۷۹/۸۴۶: غلام محی‌الدین، بامهر دیگری مؤرخ **۱۲۳۴** (۱۸۱۹م)درپایان نسخه [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲:۳۳۴].

39177 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۰ :در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۵** او [ف . مجلس ۳ : ۵۵۶].

39178 ـ **تهران** ، مجلس۱۱۴۲:در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۷** او [ف. مجلس ۳ : ۵۵۸].

39179ـ تهران، موزه۳۷۱۴: نستعلیق ۱۲۳۷ ، زرین [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۲].

39180 ـ یزد، جامع کبیر ، وزیری ۸۲۶ (۱۲۸۷۹) : نسخ، ۱۲۳۷، آغاز افتاده، ۷۴ گ ۱۴ س[ف. شیروانی۲:۷۰۰] .

39181ـ لنین گراد، اکادمی علوم۸۰ C : در«کلیات»او نوشتهٔ ۱۲۳۸ [آکیموشکین ۱:۴۴۷] .

39182 ـ لنین گراد، اکادمی علوم۴۶۳ A (۳۵۴۴ ف) : نوشتهٔ ۱۲۳۹، ۶۳ گ.

39183 ـ لنین گراد، اکادمی علوم۴۶۲ A (۳۵۴۳ ف): نوشتهٔ ۱۲۳۹ ، ۷۵ گ [آکیموشکین۱:۴۶۵].

39184 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۳۷: نوشتهٔ ۱۲۴۰ ، ۲۳۴ ص [ف . سرفرازعلی : ۸۸] .

39185ـ تهران، سلطنتی۳۲۰(۴۱۹ ف): در«کلیات»او نوشتهٔ زین العابدین اصفهانی ۵ع ۱۲۴۱/۲، زرین [ف . دکتر بیانی : ۱۵۹] .

39186 ـ لنین گراد، اکادمی علوم۷۸۳ C (۷۷ ذیل) : نوشتهٔ ۱۲۴۱ ، ۲۵۰ گ [آکیموشکین ۱:۶۲۹] .

39187ـ تهران، مجلس۸۹۶۸ فهرست نشده : در«کلیات» اومؤرخ ۱۲۴۳ ، اهدایی سلطان القرایی[رؤیت].

39188 ـ تهران ، مجلس ۲۲۰۰: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۴۳ او [ف . مجلس ۶ : ۱۶۰] .

39189ـ تهران، ملی۴۹۴ فهرست نشده: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۴۴ او [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۰] .

39190 ـ تهران، خانقاه نعمت اللهی ۴۹۴: نستعلیق ۵ع ۱۲۴۴/۱۶۵، ۲۴۷ ص ۱۳س [ف. دیباجی ۲:۱۶۹] .

39191ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۲۴۴: نستعلیق تازه ودرهامش آن«بوستان» است، باجلدی هنری که مؤرخ ۱۲۴۴ است، ۸۰ گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

39192 ـ استانبول، طوپقپوسرای E.H. ۱۶۴۳ : نوشتهٔ ۱۲۴۴، ۱۸۸ گ ۱۳ س [ف. فهمی ادهم۱: ۱۹۳].

39193 ـ تهران، مجلس ۱۱۳۷: در «کلیات» مورخ ۱۲۴۵ او [ف . مجلس ۳ : ۵۵۱] .

39194 ـ تهران ، الهیات ۸۷/۱ د : نستعلیق محمد صالح معلم طالقانی ، ۱۲۴۷ (۸پ ـ ۷۸ر)[ف. الهیات۱:۲۳۰].

39195 ـ تهران ، ملك ۵۰۶۷/۲ : نستعلیق ابوالقاسم فرزند عبدالرضا قزوینی ، ساکن شیراز ۱۲۴۷ ، (۱پ ـ ۴۰ پ) هامش [رؤیت] .

39196ـ تهران، مجلس ۲۵۸۲ : در «کلیات» مؤرخ ۱۲۴۸ او [ف . مجلس ۸ : ۳۱۰] .

39197ـ تهران، دانشگاه ۱۴۸۴: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۴۸ـ ۱۲۵۰ او[ف. دانشگاه ۸: ۱۳۳] .

39198 ـ شیراز، ملی فارس ۸۹۱/۵۱ سعد (۸۹ـ۲ك): در«کلیات»او نوشتهٔ ۱۲۴۹[ف. ملی ۱:۷۸] .

39199 ـ لنین گراد، اکادمی علوم۲۱۱ D: در«کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۴۹ [آکیموشکین ۱: ۴۵۰] .

39200 ـ لنین گراد، اکادمی علوم۸۱۵ C : در«کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۵۰ [آکیموشکین ۱:۴۴۹] .

39201 ـ تهران ، ملك ۵۲۶۵: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۵۲ او [رؤیت].

39202 ـ تهران، ملی ۹۱ فهرست نشده: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۵۲ او [نسخه‌ها ۴ : ۲۱۸].

39203 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۴۱ ، ۸۷۴ گل: نستعلیق صبغةالله زاهدی ۱۴ ع ۲/۱۲۵۲، ۱۶۲ گ ۱۴ س[مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۵۲].

39204 ـ تهران، دکتر مفتاح ۳۲۴: نوشتهٔ ۱۲ ج ۲/۱۲۵۶ در «کلیات» او [رؤیت].

39205 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۷۹ C : در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۵۶ [آکیموشکین ۱: ۴۴۷].

39206 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۱۵ مج : نستعلیق خوب ذوالفقار خان فرزند صدر اعظم نوری میرزا آقا خان، ۱۲۵۷ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

39207 ـ تهران ، مجلس ۲۵۸۳: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۵۷ او [ف. مجلس ۸ : ۳۱۱].

39208 ـ تهران، ملی ۹۶ فهرست نشده: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۵۹ او [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۵].

39209 ـ تهران ، ملی ۱۹۸ ف : در «کلیات» مؤرخ ۱۲۶۱ او [ف. ملی ۱: ۱۹۷].

39210 ـ مشهد، فرهنگ و هنر، الف ۸: نستعلیق خوش محمد تقی جوینی متخلص به شاهد، ۱۲۶۱ [ف. کتب خطی: ۲: ۹۲].

39211 ـ شیراز، ملی فارس ۸۹۱/۵۱ سعد(۸ـ۱ـگ): شکسته نستعلیق فضلعلی فرزند مصطفی، ۱۲۶۳ ، همراه غزلهای او [ف. ملی ۱: ۱۱].

39212 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۶۸ B (۳۵۵۶ ف) : نوشتهٔ ۱۷۷۵ م، ۹۸ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۶].

39213 ـ تهران، سلطنتی ۳۲۱ (۴۲۲ ف): نستعلیق خوش میرمحمد حسین فرزند میر محمد محسن اصفهانی، یکشنبهٔ ۲۲ ذیقعدهٔ ۱۲۶۶ در کلیات او، زرین [ف. دکتر بیانی: ۱۶۲].

39214 ـ پاکستان، گنج بخش ۸۹۰/۲۴۶: نستعلیق خوش میان محمد زمان، ۱۲۷۳، ۱۲۴ گ ۱۳ س [ف. تسبیحی ۱: ۳۸۴].

39215 ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۴۶: نستعلیق بخارایی محمد صالح فرزند ملا باباجان وزرابی، ۱۲۷۴ [نسخه‌ها ۵: ۶۳۵].

39216 ـ پاکستان ، گنج بخش ۸۹۰/۱۰۳ : نستعلیق خوش، فضل احمد، ۲۲ محرم ۱۲۷۴، ۱۱۴ گ ۱۳ س [ف. تسبیحی ۱: ۳۷۷].

39217 ـ تهران ، دانشگاه ۲۲۴۸ : شکستهٔ ریز خوش محمدرضا فرزند مهرانخان قراگزلو، یکشنبه ۲۰ شوال ۱۲۷۸، زرین [ف. دانشگاه ۹: ۹۰۶].

39218 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۳۶۵۲ (۳۵۷۴ ف): نوشتهٔ ۱۲۷۸، ۹۶ گ آکیموشکین ۱: ۴۶۶].

39219 ـ اصفهان، شهرداری ۳۹۹ : نستعلیق میرزا فتح‌الله فرزند ابوالقاسم شیروانی، ۱۲ ج ۱۲۸۳/۱ [نسخه‌ها ۵: ۳۱۰].

39220 ـ تهران، مجلس ۲۹۶: نستعلیق میرزا اسماعیل تفرشی، ۱۲۸۵، زرین، ۱۰۹ گ ۱۱ س [ف. مجلس ۲: ۱۷۲].

39221 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۹۱۷/۱۹۰۵/۱: با مهر مؤرخ ۱۲۸۵ (۱۸۴۲ م) در پایان نسخه [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۴].

39222 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۲: نستعلیق زیبای عبدالغفار، ع ۱۶/**۱۲۸۶**، زرین، ۱۰۵ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

39223 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۲۸۷ فهرست نشده: نستعلیق خوب، ۵ رمضان **۱۲۸۷**، زرین، ۱۶۳ گ ۹ س [رؤیت].

39224 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۴: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۸۸** او [ف. مجلس ۸: ۳۱۲].

39225 ـ **تهران**، ملک ۶۲۴۶: نستعلیق زیبا، سدهٔ **۱۳**، نام نویسنده را پاک کرده نام دیگری و تاریخ ۱۲۸۰ یاد کرده‌اند، زرین، ۶۲ گ [رؤیت].

39226 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۳۲ (۴۲۰ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ محمدمهدی شیرازی، سدهٔ **۱۳**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۱۶۰].

39227 ـ **تهران**، ملی ۹۲ فهرست نشده: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۲۲۳].

39228 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۱: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۸: ۳۰۹].

39229 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۶: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، نسخهٔ کامل، زرین [ف. مجلس ۸: ۳۱۴].

39230 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۵: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۸: ۳۱۲].

39231 ـ **تهران**، مجلس ۳۰۹۹: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [مجلس ۱۰: ۶۴۹].

39232 ـ **تهران**، الهیات ۶۹ ب: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده [ف. الهیات ۱: ۱۱۲].

39233 ـ **مشهد**، رضوی ۷۷۴ (۴۹۱۹): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده [ف. رضوی ۷: ۶۹۰].

39234 ـ **تهران**، ملی ۱۰۲۰ ف: شکسته نستعلیق خوش، سدهٔ **۱۳**، زرین، همراه با: مطایبات رباعیها، تک بیتها، ۸۵ گ ۱۲ س [ف. ملی ۳: ۱۹].

39235 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۶۴ (۳۵۵۵ ف): نوشتهٔ **۱۳۰۷**، ۱۵ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۵].

39236 ـ **تهران**، سنا ۲۴۹: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده، [نسخه‌ها ۶: ۵۰۱].

39237 ـ **تهران**، حقوق ۱۳۲ ب: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۵۸ گ ۱۵ س [ف. حقوق ۱: ۱۷۷].

36238 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۷۱: تعلیق خوب میرزا مهدی موسوی، سدهٔ **۱۳**، زرین [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

39239 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۴۷۸: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۱].

39240 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۴۱، ۸۷۴ گل: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۷ گ ۸ س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۵۴].

39241 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۸۰۴: سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۳۵].

39242 ـ **داکا**، دانشگاه AK۴ (۳۶۲ ف): نستعلیق احمدشاه قریب، سدهٔ **۱۹** م، آغاز افتاده، ۱۳۱ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۴۰۲].

39243 ـ **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی. Strasbourg ۴۷۰۷: [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸].

39244 ـ **اسرائیل**، ملی و دانشگاهی اورشلیم ۱۹-Ar.۸: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۸].

39245 ـ تهران، اصغر مهدوی ۹۱ : شکستهٔ سدهٔ ۱۳ ـ ۱۴ در تهران [نسخه‌ها ۲ : ۹۲] .

39246 ـ تهران، دانشگاه ۲۱۹۷/۱ : نستعلیق بیدل تبریزی ۱۳۰۱ (۱پ ـ ۱۳۲ر) [ف.دانشگاه ۹: ۸۷۸].

39247 ـ مشهد، رضوی ۷۷۵ ادبیات (۸۳۲۰) : نستعلیق میرزاعلی‌اکبر عبیدی ۱۳۰۱ بخشی از آن نست [ف. رضوی ۷: ۶۹۱].

39248 ـ مشهد، رضوی ۷۷۶ ادبیات (۸۳۲۱) : نستعلیق میرزاعلی‌اکبر عبیدی ۱۳۰۲ بمانند ش ۷۷۵ رضوی [ف.رضوی ۸: ۶۹۱].

39249 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۵۹۴ : نستعلیق خوب حاج بشیر، ۳ ذیقعدهٔ ۱۳۱۰، زرین، ۱۴۰ گ [ف.خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

39250 ـ اصفهان، عمومی ۱۱۵۴۸ : نستعلیق حاج نصرت‌خان ، شعبان ۱۳۱۶ بدستور ظل‌السلطان، ۲۴۳ص ۱۱ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۴۱].

39251 ـ تهران، مجلس ۵۷۱۳ : شکسته نستعلیق ۱۳۱۷، ۳۰۶ص ۸ س [ف.مجلس ۱۷ : ۱۶۶] .

39252 ـ اصفهان، عمومی ۱۱۵۳۸ : نستعلیق همایون‌میرزا فرزند ظل‌السلطان، ۱۳۲۰ زرین، ۲۲۸ص ۱۵ س [ف. دکتر مقصود ۱ : ۱۴۰] .

39253 ـ اصفهان، عمومی ۱۱۵۳۹ : نستعلیق خوش محمدعلی، ۱۳۲۳، زرین، ۲۵۶ ص ۱۵ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۴۱].

39254 ـ تهران ، دانشسرای عالی ، قریب ۱۲۹/۳ : با تاریخ ۱۳۳۰ در دفتر ، انجام افتاده [نسخه ها ۵ : ۶۴۳].

39255 ـ تهران ، دانشگاه ۵۵۹۷ : نستعلیق شب ع ۱۶/ ۱۳۳۴، ۷۰ گ [ف.دانشگاه ۱۶ : ۴۳].

39256 ـ تهران، دانشگاه ۴۹۰۳/۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴ (۱ پ ـ ۵۸ پ).

39257 ـ تهران ، مجلس ۱۱۴۳ : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۴ ، شاید میرزا علینقی خوشنویس شیرازی، ۱۲۴ گ ۱۲س.

39258 ـ تهران، مجلس ۱۱۴۴ : نسخ برجسته باسفید آب میرزاعلیخان فرقانی اصفهانی سدهٔ ۱۴، ۱۲۵ گ ۱۴ س [ف . مجلس ۳ : ۵۵۹] .

39259 ـ کاشان، مدرسهٔ سلطانی ۳/۳۲۶ : نستعلیق، بی‌تاریخ [ف.مدرسهٔ سلطانی : ۳۷].

39260 ـ تهران، دانشگاه ۱۷۳ : تاریخ یاد نشده ، در «کلیات» او [ف . دانشگاه ۲ : ۱۹۴] .

39261 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۹۸۹ (۳۶۷۴) : نستعلیق، آغاز و انجام افتاده، ۸۰ گ ۱۲ س [ف.شیروانی ۲: ۸۰۸].

39262 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۸۶ : مرقع، شکسته بسیار خوش، ۵۲ قطعه [نسخه‌ها ۵: ۹۶] منتقل‌شده بدانشگاه مشهد.

39263 ـ تهران، یحیی ذکاء ۱۸ : شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۱۳۹].

39264 ـ تهران، مجلس ۲۹۷ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف.مجلس ۲ : ۱۷۲].

39265 ـ تهران، مجلس ۲۷۳۸/۲ : نستعلیق بی‌تاریخ (ص ۲۸۰ ـ ۴۹۹) [ف.مجلس ۹: ۸۲] .

39266 ـ قاهره، دارالکتب ۸۰ ادب فارسی: بی‌تاریخ، ۸۵ گ ۱۲ س.

39267 ـ قاهره، دارالکتب ۵۲ ۵۰ س:

نسخ، ۱۱۹ گ ۱۷ س [ف. مخطوطات ۲ ۸۲–۸۱] .

39268 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۴۵۳۵: در «کلیات» او بی تاریخ [آکیموشکین ۱: ۴۴۶] .

39269 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۶۹۶: در «کلیات» او بی تاریخ [آکیموشکین ۱: ۴۴۹].

39270 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۳۴ (۳۵۳۹ ف) : تاریخ یاد نشده ، ۱۹۳ گ.

39271 ـ لنین گراد، اکادمی علوم A ۳۵ (۳۵۴۰ ف) : تاریخ یاد نشده ، ۷۵ گ.

39272 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۳۸ (۳۵۴۲ ف) : بی تاریخ، (۲۱ر ـ ۲۳ پ و ۳۲ر–۱۳۴پ) .

39273 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۶۲۲ (۳۵۴۷ ف) : بی تاریخ، ۱۰ گ.

39274 ـ لنین گراد، اکادمی علوم A ۱۱۲۱ (۳۵۴۹ ف) : بی تاریخ (۱ پ – ۱۴۳ب) .

39275 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۱۱۸۱ (۳۵۵۰ ف): بی تاریخ، ۶۴ گ.

39276 ـ لنین گراد، اکادمی علوم A ۱۳۶۶ (۳۵۵۱ ف) : بی تاریخ، (۱ پ ـ ۱۶پ) .

39277 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۱۱۴۹ (۳۵۵۷ ف) : بی تاریخ، ۱۰۲ گ.

39278 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۹۲۴ B (۳۵۶۲ ف) : بی تاریخ. ۹۹ گ.

39279 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۱۹۲۹ (۳۵۶۳ ف) : بی تاریخ، ۳۴ گ.

39280 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۱۹۸۸ (۳۵۶۴ ف) : بی تاریخ ۸۳ گ.

39281 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۱۷۹ (۳۵۶۵ ف) : بی تاریخ ، (۱پ – ۱۲۳پ) .

39282 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۲۸۲ (۳۵۶۶ف): تاریخ یاد نشده، (۹۰ر– ۹۹پ) .

39283 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۲۸۹ (۳۵۶۷ف) : با ۱۱ مینیاتور(۹پ– ۱۲۵پ) .

39284 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۶۰۵ (۳۵۷۱ ف): بی تاریخ، ۱۱۱ گ.

39285 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۴۲۴۲ (۳۵۷۷ ف) : (۱ر–۱۷۴پ).

39286 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۴۴۰۴ (۳۵۷۸ ف):۷۸ گ

39287 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۴۴۱۹ (۳۵۷۹ف): ۱۳۰ گ.

39288 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۴۴۵۹ (۳۵۸۰ ف) : (۱۰۷ر–۱۱۳پ).

39289 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۸۵ (۳۵۸۱ ف): (۱پ –۱۰۸پ).

39290 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۷۷۷ (۳۵۸۴ف): ۱۲۲ گ.

39291 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۷۹۰ C (۳۵۸۵ف) : ۹ گ .

39292 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۱۱۹ (۳۵۸۶ ف) : ۱۳۰ گ . ۱۶ مینیاتور .

39293 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۹۰۵ (۳۵۸۷ ف): ۸۱ گ.

39294 ـ لنین گراد، اکادمی علوم

دانشگاه تهران
کتابخانه دانشکده ادبیات

C ۱۹۱۹ (۳۵۸۸ف): (۱۴۵ پ ـ ۱۸۰پ) [آکیموشکین ۱: ۴۶۴ تا۴۶۷].

39295 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۱۶۴۰ (۷۶ ذیل): بی‌تاریخ ، ۱۲۱ گ.

39296 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۲۴۶۵ (۷۹ ذیل): بی‌تاریخ، ۱۰۵ گ.

39297 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۷۱۶ D (۸۰ ذیل) : بی‌تاریخ، ۸۰ گ [این سه: آکیموشکین ۱: ۶۲۸-۶۲۹] .

39298 ـ قاهره، دارالکتب ۷۷ ادب فارسی طلعت: بی‌تاریخ، باسر گذشت سعدی مؤرخ ۱۱۹۸ [ف. مخطوطات ۲: ۸۳] .

39299 ـ قاهره، دارالکتب ۷۵ فارسی طلعت: تعلیق زیبای عبداللطیف قره حصاری ، بی‌تاریخ، باتملك ۱۰۲۵ .

39300 ـ قاهره، دارالکتب ۱۱۰ أدب فارسی طلعت: نوشتهٔ زیبای قاسم، بی‌تاریخ [ف. مخطوطات ۲: ۸۳].

39301 ـ قاهره، دارالکتب ۱۹ أدب فارسی قوله : تعلیق زیبا، بی‌تاریخ، زرین [ف. مخطوطات ۲: ۸۴].

39302 ـ قاهره، دارالکتب ۱۳ م ادب فارسی: بی‌تاریخ ، زرین، ۱۱۱ گ ۱۴ س [ف. مخطوطات ۲: ۸۲].

39303 ـ قاهره، دارالکتب ۱۶ م ادب فارسی: بی‌تاریخ، زرین، ۲۲۰ گ ۹ س.

39304 ـ قاهره، دارالکتب ۲۰ ادب فارسی قوله: بی‌تاریخ، زرین.

39305 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۲ ادب فارسی قوله: بی‌تاریخ [ف. مخطوطات ۲: ۸۴] .

39306 ـ داکا، دانشگاه HR ۷۶ (۸۶ ف) : نستعلیق، ۱۰۵ گ [ف . حبیب‌الله ۱ : ۷۳] .

39307 ـ فرانسه، کتابخانهٔ عمومی: Versailles (۶۷) ۹۲۳: باترجمهٔ ترکی تاریخ یاد نشده ۱۷۷ گ [نسخه‌ها ۴: ۱۳۲].

39308 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۱۱۳۸ : ۱۸۲ گ [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۹۱] .

39309 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A ۳۵۷۵ : ۱۳۸ گ ۱۳ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۳] .

39310 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۸۴۰ : ۱۳۳ گ ۱۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۳] .

39311 ـ بنگال، ایشیاتك E ۱۵۷ . E (۱۲۶۷) : نستعلیق تاریخ یاد نشده.

39312 ـ بنگال ، ایشیاتك ۱۵۸ E (۱۲۸۰): نستعلیق تاریخ یاد نشده.

39313 ـ بنگال ، ایشیاتك ۱۶۱ E (۱۴۶۶): همراه گزارش عربی آن از یعقوب بن سیدعلی [ف. بنگال: ۵۸].

39314 ـ بنگال، ایشیاتك ۱۴۴ منظوم (۵۳۴) : نستعلیق تاریخ یاد نشده، در هامش «مصباح رشید» [ف. بنگال: ۱۰۱].

39315 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۸: تاریخ یاد نشده، ۱۹۸ ص [ف . سرفرازعلی : ۸۸].

39316 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/۱۱۰۰/۴۱۵۳: آغاز وانجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۳۴].

39317 ـ هاروارد، هوتن: P.۴۰ . Ms : نستعلیق ترکی سیدعلی فرزند مصطفی افندی، باترجمه برخی ازواژه‌ها بترکی [نسخه‌ها ۴: ۶] .

39318 ـ هاروارد، هوتن: ۲-P۴-

Ms : نستعلیق بادوصفحهٔ آغاززرین [نسخه‌ها ۶:۴].

39319 ـ موصل ، المدرسة الحسینیه ۸۲۸: [ف.موصل:۱۳۴].

39320 ـ موصل، مدرسهٔ اسلامیه ۲۰: [ف. مخطوطات موصل:۴۲].

39321 ـ موصل، مدرسهٔ جامع پاشا ۴: [ف. مخطوطات موصل:۴۷].

39322 ـ موصل ، مدرسة المحمدیة ، جامع الزیوانی ۱۶۳: [ف. موصل: ۱۸۰].

39323 ـ پیشاور، دارالعلوم اسلامیه ، مشرقیه ۱۸۱۴ : خوشخط .

39324 ـ پیشاور، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۸۱۵ : خوشخط [لباب المعانی ، عبدالرحیم مولوی : ۳۳۹].

گلستان = تقلیدی از...

ازمحمدشریف متخلص بحشمت.

به نثرو نظم، درهشت باب، بمانند «گلستان» سعدی، باب یکم در سیرت پادشان را داردتا باب ششم درصفت پیری به‌همان ترتیب که در «گلستان» است ، ونسخه ناتمام می‌ماند. در دیباجه سبب نگارش رامینویسد ، واز «بوستان» خود که نیز به‌پیروی «بوستان» سعدی سروده‌است نام‌می‌برد، و ازمیرزا علی‌اصغر امین‌السلطان ستایش میکند ونگاشتهٔ خودرا بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳) میسازد. آغاز: منت خدای را جلت عظمته که ستایش اوبرهر شیئی فرض .

39325 ـ مشهد، رضوی ۱۰۵۷۶/۱ فهرست نشده: در «کلیات» او نوشتهٔ نگارنده ، ۲۶ج۲/۱۳۰۷ ، (۱پ ـ ۴۲پ) ، سپس تقلید «بوستان» سعدی، آنگاه «دیوان» ازهمو [رؤیت].

گلستان = تقلیدی از...

از شوریدهٔ شیرازی ، عبدالوهاب فرزند علی اشرف، مشهور به‌مدرس. اوجز شوریدهٔ شیرازی به‌نام‌محمدتقی‌است که‌یاد‌اودر «دیوان: ۲۳۸۴» گذشت. در تذکره‌هایی که دسترسم بود نامی از این نگارنده نیافتم . او بسال ۱۲۷۴ «کلیات سعدی» را گزیده‌بنام «نتایج‌الکلیات» ساخته‌است. دراین گزیده‌منشآت‌وسروده‌هایی‌ست ازخوداو به‌شیوهٔ «گلستان». این «نتایج‌الکلیات» در یك مقدمه است دردومقالت وسپس‌شش‌نتیجه ویك خاتمه. مقالت‌دوم‌ازمقدمه‌نثری‌ست آمیخته به نظم ،در یك‌سلسله‌مقالات خطاب به‌خدا وپیامبر و اصناف‌خلق‌ازشاه‌تاگدا، درپند واندرزدر ۶۱ ص بروش «گلستان»، ودرآن‌ازرویدادهای‌سفر خود به‌کرمان وری وخوزستان وآذربایجان و حجاز وعراق‌عرب، وازدونگاشتهٔ دیگر خودبنام «نخبةالاخبار» درتاریخ و «کنزالمسافرین» در دستور سفر، یادکرده است.

39326 ـ مشهد، رضوی ۱۰۴۸ ادبیات (۸۷۵۱) : در «نتایج‌الکلیات» اونوشتهٔ ۲۲ج ۱/۱۲۷۴، بادستخورد گیهایی به‌خامهٔ نگارنده [ف. رضوی۷: ۸۸۱].

گلستان الادبا

ازمحمدعلی رجاءزفره‌ای. که، یاد اودر «تجوید: ۷۴» گذشت. دریك‌خیابان‌و۲۴ گلزار [دیباچه] آغاز: شکر وسپاس مرخداوندی‌را سزاست که‌کشف معمااز برای بندگان خود نموده... امابعد،چنین گوید... که‌چون‌چندی ازابیات متفرقه‌که‌بدون‌دانستن علم‌معما معلوم نمی‌شد جمع آوری‌نموده دراین وجیزه مرقوم‌و به گلستان الادباء موسوم ساخت.

39327 ـ اصفهان، محمدحسن‌زفره‌ای: نوشتهٔ ۱۷ج۲/۱۳۱۰[تذکرةالاطیاب‌دراسامی کتب تاریخ وانساب ۱ :۵] .

گلشن آرا

ازمحمدطاهر نصر آبادی، نگارندهٔ «تذکرهٔ» بنام او. به نثر.

39328ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴/۴۶۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱ - ۱۲** (ص۱۸۱ـ۱۸۸) همراه «گل رعنا» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۱۴].

گلشن خیال

میرزاطاهر، دربخش داستانها خواهد آمد.

گلشن خیال

از عبدالقادرمحزون بسطامی سپاهانی، زنده در ۱۱۱۴. گفتاریست به نثر. درذریعه وفرهنگ سخنوران دروازهٔ محزون ازاو یادنشده است. **آغاز:** گلشن خیالی که این غریق بحر گمنامی عبدالقادر بسطامی خیال کرده، بعرض ایستادگان سریر محبت وتعشق و دلبستگان علاقهٔ مودت و تعلق میرساند.

39329 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۳۲۶: در جنگ گردآوری خود او با تاریخهایی از **۱۱۱۱ـ۱۱۱۴** در اصفهان (ص ۷۲ ـ ۷۷) سرودههایی نیز باعنوان لمحرره دراین جنگ هست [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۱۲].

گلشن عجایب

رام سنکهه کایته

39330 ـ **بنگال**، آسیایی ۸۵۳F۴۰: شکستهٔ **۱۱۷۲** [ف. بنگال: ۶۶].

گلشن عشق

شاه محترم الله، در ص ۳۰۸۰ گذشت.

گلشن فرحت

فرحت، در ص ۳۰۸۱ گذشت.

گل گلستان

گزیدهٔ «گلستان» سعدی ست.

39331 ـ **بنگال**، آسیایی M ۲۸ ۱۵۳۳ : شکسته، سپس سرودههایی از سعدی [ف. بنگال : ۷۹].

گل و مل = مناظرهٔ ...

گل و نوروز = رسالهٔ...

از مخدوم اعظم، احمد خواجکی کاسانی، که یاد اودر «شرح ابیات خان : ۳۴۵۱» گذشت.

39332 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۶۶۸ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۹۵**، همراه ۳۰ گفتار دیگر ازهمو [آکـیموشکین ۱ : ۵۱۵].

گنج شایگان

میرزا جعفر بروجردی وسپس همدانی، متخلص به ریاض، که یاد اودر «دیوان: ۲۳۳۸» گذشت. بروش «گلستان» در پنج باب: ۱ـ معارف یزدانی ۲ـ مراسم جهانبانی ۳ـ ترک شناعت ۴ ـ برگ قناعت ۵ ـ آداب موافقت و ادای حق موافقت. در دیباچه از خود نامی نبرده است ولی در پایان تخلص او آمده است. **آغاز:** زهی بخشندهٔ بیمنت و بخشایندهٔ بی ضنت عم نواله، که ذات بیزوالش کرانهٔ هستی است.

بنگرید : ذریعه ۹: ۳۹۵ و ۱۸: ۲۳۸.

39333 ـ **اصفهان**، ادبیات ۲ مج : نستعلیق **۱۲۶۷**، درفهرست نام نگارنده برده نشده است [نسخهها ۴: ۴۷۸].

39334ـ **تهران**، مجلس ۲۲۴۳: شکسته نستعلیق تحریری، آدینهٔ رجب **۱۲۷۶**، آغاز برابر نمونه، نویسنده درهامش نام و نشانیهای نگارنده را آورده است، ۱۷۰ص ۱۳س [ف. مجلس ۶: ۱۹۸].

39335ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۸ ج : نستعلیق علی، **۱۲۹۳**، درپایان سروده‌هاییست وپند پدر به‌پسر، ۱۰۹گ ۱۱س [ف. ادبیات ۱: ۴۰۱] منتقل شده بدانشگاه .

گنجفهٔ وقفی

رقعه‌ایست دربارهٔ گنجفهٔ وقفی آقامیرزا بیک گنجفه ساز.

39336 ـ **مشهد**، رضوی ۶۴۰ ادبیات (۴۴۵۱) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دریك سفینهٔ آشفته [ف. رضوی ۷: ۵۸۲] .

گنجینه

از مخبرالسلطنه. درسهایی‌ست پراکنده در پنجاه وسه‌بند، ومیخواسته سر کلاس درس گفته شود ، پرسشهایی نیزپس ازهر درس هست . (بنگرید به: کتاب قراات: ۳۵۹۴) . گویاهردو ازمهدیقلی‌خان فرزندمخبرالدوله علینقی هدایت (۱۲۸۰ق-۱۳۳۴خ) باشد. **آغاز :** مطالب این کتاب را معلم باید جزء بجزء خاطرنشان طفل نماید . غرض ازتألیف این کتاب بیچون و چرا واداشتن طفل وایجاد موقع جواب برای معلم است... بسمه‌تعالی. کتاب گنجینه (دروس متفرقه ، زمان، وقت‌کار) طفل‌شیرخوار کم‌کم بزرگ ودرس‌خوان‌میشود.

بنگرید: مؤلفین مشار ۶: ۴۵۸.

39337ـ **تهران**، حقوق ۳۵د: نستعلیق گویاخودمخبرالسلطنه، سدهٔ **۱۴**، واز کتابخانهٔ اوبدست آمده، ۴۰گ ۱۷س [ف. حقوق: ۱۷۷] منتقل شده‌بدانشگاه .

گنجینهٔ نشاط

دربخش منشآت خواهدآمد.

گندستان

از استاد ذبیح‌الله بهروز فرزند ابوالفضل طبیب ساوجی، (۱۲۷۰خ - ۱۳۵۹خ) شوخی است و انتقادی.

بنگرید: مؤلفین‌مشار ۳: ۷۷.

39338 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۶۲/۲ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۴** ، سپس‌خلاصهٔ «گندنامه» ازهمو [نسخه‌ها ۵: ۱۹۴].

گند نامه

از همان ذبیح‌الله بهروز.

39339ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۶۲/۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۴**، سه گفتار اوست‌دریك جلد : مرآت السرائر ، گندستان ، گندنامه [نسخه‌ها ۵: ۱۹۴] .

گیتی افروز

39340 ـ**پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ قف ۳۰: تاریخ‌یاد نشده(ص ۵۰۰-۵۱۳) [ف. سرفرازعلی : ۸۸].

ل

لبادیه = مناظرةاللبدوالبادیة خواجوی کرمانی.

لذات = رسالهٔ...

از معین‌لذت، معین‌الدین‌استر آبادی، که درمشهد میزیسته، ودربرگشت ازحج که‌درسال ۹۷۶ رفته‌بودغرق‌شده‌است. گفتاریست‌فکاهی‌در سه‌باب : ۱-درلذات ۲- لابدیات فی السفر ۳- نعوذبالله هیهات . ودر آن ازمعصوم بیك‌صفوی، میرجان خادم ، میرزازین‌العابدین یاد شده

است . آغاز: الحمدلله الذی خلقنی من طین ولم یجعلنی من البلغمین . رتبت الکتاب علی ثلاثة ابواب. الباب الاول فی الذات. لذه، عاشقی که او را نزنند، وبر زنبیل نهاده به‌مسجد جامع نبرند .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۰۷۵- ۱. فرهنگ سخنوران ۵۵۵ .

39341 ـ داکا، دانشگاه ۱۶ DU (۳۵۴ف): سدهٔ ۱۸م، (۱۷ر ـ ۲۰پ) آغاز برابر نمونه، درفهرست نگارنده شناخته نشده است [ف. حبیب‌الله ۱ : ۳۸۶].

39342 ـ تهران، مجلس ۲۷۸۵/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ باتاریخ ۹۷۲ دردفتر (ص۴۴ـ ۴۶) [ف. مجلس ۱۰ : ۲۵].

لطایف

از عبیدزاکان، نقادهزلی، مجموعهٔ اخلاق الاشراف، ریش نامه، صدپند، ده‌فصل یا تعریفات، جلق نامه ، مثنویها، تضمینات، قطعه‌ها، رباعیات اوست بادیباجهٔ مسیو فرتهٔ فرانسوی درسر گذشت زاکانی، چاپ شده است.

39343 ـ تهران، دانشگاه ۲۴۴۴/۱۶ : درمجموعهٔ عبدالکریم نجارباشی ۱۱۸۹ ـ ۱۱۹۵ (ص۱۰۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۲۵].

39344 ـ تهران، دانشگاه ۳۳۶۵ : نسخ سدهٔ ۱۴، ۷۱ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۵] .

لطایف الحقایق

از رشیدالدین فضل‌الله فرزند عمادالدوله ابوالخیر همدانی وزیر مغولی، کشته در ۷۱۸ جلدچهارم «مجموعهٔ رشیدیه»ی اوست با مقدمهٔ «جامع التصانیف» اوومنشآت و تقریظها وستایشهای دانشمندان .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۳۶۲ .

39345 ـ تهران، ملك: نوشتهٔ ۵ ج ۷۰۸/۲ بروزگارنگارنده ، ضمن «المجموعة الرشیدیه» [ذریعه ۱۸ : ۳۱۴] .

39346 ـ ایاصوفیا ۳۸۳۳ : نسخ تاریخ یاد نشده، ۳۲۳ گ ۲۵ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۴۱۲ هست.

39347 ـ پاریس، ملی S.P.۶۳ : تاریخ یادنشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۹۸۰ هست [فیلمها : ۱۷۴] .

لطایف قدرخانی

از ابوالفتح علاء نصیر، بنام الغ قتلغ اعظم همایون قدرخان، درجواب مسائل و بیان فوائد و حکم و نکات.

39348 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۳/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین [نسخه‌ها ۸۵:۵] منتقل شده بدانشگاه مشهد .

لطایف وظرایف = لطایف الظرایف

مجموعة اللطایف = لطایف الطوایف

ازعلی فرزندحسین کاشفی، که یاد او در «مخارج حروف: ۹۸» گذشت. درچهارده باب و هرباب درچندفصل، حکایتها وظرایف را برای ندیمان بسال ۹۳۹ (غرجستان = گرجستان)، پس ازرهایی اززندان یکسالهٔ هرات گردآورده و بنام شاه محمدفرزند سلطان محمد نصیرالدوله پادشاه گرجستان، هنگامیکه در گرجستان میزیسته ساخته است: باب ۱- استحباب مزاج وذکر مطایبهای پیغمبر ۲- لطایف ازامامان ۳- لطایف ازپادشاهان ۴- ازامیران ۵- ازادیبان ۶- اعراب بلیغان ۷- مشایخ وقضات ۸- فرزانگان ۹- سرایندگان و آنچه بالبداهه سروده‌اند ۱۰- ظرفا ازمردو زن ۱۱- بخیلان ۱۲- طماعان ۱۳- اطفال وبندگان

۱۴ـ ابلهان و پیامبران دروغین. این کتاب بنام «لطایف الطوایف» در بمبئی و پاره‌ای از آن در پاریس و بازهمهٔ آن در تهران واین بار بکوشش گلچین معانی بسال ۱۳۳۶خ چاپ شده‌است. **آغاز۱)**: بعد از ادای لطایف تحمیدات الهی ووظایف صلوات حضرت رسالت پناهی . . . چنین گوید .... **آغاز۲)** : حمدله . عاقبة... اما بعد چنـین گوید ...

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۳۱۵ ـ ف. مشار : ۱۳۳۸ـ پیشگفتار چاپ.

39349ـ **تهران**، سپهسالار ۱/ ۲۹۵۰: نستعلیق عبدالخالق فرزندقاضی سلطان محمد، نیمهٔ سه‌شنبهٔ ذیقعدهٔ **۹۹۸** در لاهور (۱پ ـ ۱۸۲ر) در دیباچه **لطائف الظرائف** خوانده‌شده است تصحیح شده است [ف . سپهسالار ۵: ۴۷۵].

39350 ـ **تهران**، مجلس ۳۱۰۰/۴: نستعلیق خوب، باتاریخ **۱۰۲۰** دردفتر، انجام افتاده (س۳۹۴ـ۵۹۴) در نسخه بنام **لطایف الظرایف** است، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، [ف. مجلس ۱۰: ۶۵۲].

39351 ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم B ۱۰۰۴ (۸۴۰): نوشتهٔ **۱۰۲۸**، درفهرست بـنام **لطایف الطوایف** است ، ۱۴۶ گ [آکیموشکین ۱: ۴۷۶] .

39352 ـ **تهران**، سنا ۱۵۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز دردیباچه وانجام درفصل یکم از باب دهم افتاده، ۳۰۳ص [نسخه‌ها ۶ : ۴۶۱].

39353ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۴۹: نسخ سدهٔ **۱۱** ، دردیباچه **لطائف الطوایف** خوانده شده ، ۱۸۸ گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۵: ۴۷۵].

39354 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۸۱/۳ : نستعلیق یکشنبه ۱۲ ذیحجهٔ **۱۱۱۴**، (۱۵۱پ ـ ۱۹۲ر) ، سه برگ ازپایان نونویس [رؤیت].

39355 ـ **تهران** ، ملك ۵۷۶۵/۵ : نستعلیق هندی ۲۴ پادشاهی محمدشاه در شاهجهان، سلخ ۲/ **۱۱۵۱**، (۳۰ر ـ ۹۱ر)، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت] .

39356 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۱۱۶۴ : نوشتهٔ **۱۱۷۷**. **آغاز**: باب اول در ذکر مزاج وبعضی مطایبهای پیغمبر، ۱۵۸ گ ۱۷س در فهرست بنام **مجموعة اللطایف** است [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۶].

39357ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۱۷ (یا ۸۵۷): نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، زرین آغاز برابر نمونه، ۲۴۰ گ ۱۲س [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی ۱: ۶۴۵].

39358 ـ **تهران** ، مجلس ۶۲۲/۲ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۰۷** دردفتر، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. مجلس ۲: ۲۸۱].

39359ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲۵ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ محمدمیرزا فرزندملامحمد یوسف النمنکانی، **۱۲۹۴** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۲۳۷ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲: ۹۱].

39360ـ **تهران**، ادبیات ۱۲۸ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درفهرست بنام **لطایف الطوایف** است، انجام افتاده، ۷۷ گ ۲۲ س [ف . ادبیات ۱: ۴۰۵] .

39361 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا : نستعلیق سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۵: ۳۷۶].

39362 ـ **لنین گراد**، اکادمی عـلوم B ۱۰۰۳ (۸۳۹): تاریخ یادنشده، ۱۳۲ گ.

39363 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۲۲۳۰ (۳۶۴۲ف): تاریخ یادنشده، ۲۱۹ گ.

39364 ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم B۲۲۳۶ (۳۶۴۱ف): تاریخ یادنشده، (۱۰۱پ ـ ۱۷۴ر) هرسه نسخه بنام **لطایف الطوائف**

یاد شده است [آکیموشکین ۱ : ۴۷۶] .

39365 ـ **تبریز**، ملی ۴۶۴۰: تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام **لطایف و ظرایف** یاد شده[نسخه‌ها۴: ۳۱۰].

39366 ـ **مدینه**، عارف حکمة۳۱۸: ۱۲۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۱] .

39367 ـ **نجف**، سیدمحسن حکیم۸۰۴: تاریخ یاد نشده، ۱۲۰ گ[یادداشتهای سیداحمد اشکوری] .

39368 ـ **داکا**، دانشگاه DU ۱۲۳ (۱۶۱ ف): نستعلیق خلیق‌دادفرزند شاه‌محمد فرزند علی سیالکوتی، بی‌تاریخ، ۱۷۷ گ[ف. حبیب‌الله ۱: ۱۴۸] .

لطایف وظرایف

در بخش داستانها خواهد آمد .

لطیفهٔ فیاضی

از فیضی، دربخش منشآت خواهدآمد.

لعل و گوهر

میرمحمدباقر واقف. نکاشتهٔ ۱۲۲۶.

39369 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۱۱: نوشتهٔ محمدتاج‌الدین(ص۹ـ۶۲) [ف. سرفرازعلی: ۸۸] .

م

مجالس

از سعدی شیرازی، دربسیاری از نسخه‌های «کلیات: ۱۸۶۱» اوهست که بارها چاپ‌شده‌است و آنجاکه نسخه‌ای جداگانه از آن بوددرزیر آورده شد .

39370 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/ ۲۲۹۰ الف۵۲۹۶: نوشته پیرامن **۷۳۴** (۱۳۳۴م) دارای پنج‌مجلس[دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۳۳۵].

39371 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۴۱۱ Or : سدهٔ **۸**، هرپنج مجلس است[نسخه‌ها۴ : ۶۷۰] .

39372 ـ **مشهد**، رضوی ۲۹۰ ادبیات: نسخ ونستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۰**، خبیثیات اوست بامجالس ثلاثه وچهار سرلوح [ف . رضوی۷: ۳۲۵] .

مجلس = مجلسی = نکات

از بیدل ، عبدالقادر، که‌یاداو در«دیوان: ۲۲۵۴» گذشت. به نثر و نظم.

39373 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۵ ، ۸۷۱ نکا: نستعلیق عبادالله خلیفهٔ حیات‌الله قادری سهارنپوری ، تاریخ یاد شده ، ۵۲ گ [منظور احسن عباسی ۲ : ۱۱۷] .

مجموره

از حسینعلی‌بیگ شرر(م۱۲۴۸) . که‌یاد او در«دیوان: ۲۳۷۷» گذشت. جنگ نظم‌ونثر اوست ازحکایتها وسروده‌ها وبیشتر سروده‌های دیگران .

39374 ـ **مشهد**، رضوی۹۱۷ ادبیات (۸۳۵۷) : نستعلیق نیـمهٔ دوم سدهٔ**۱۳** [ف . رضوی۷: ۷۲۳] .

مجمع الامثال

از ابراهیم خالص بوزروفجه‌وی رومی ، در گذشتهٔ ۱۱۶۰ ، که‌بسال۱۱۴۳ بانجام‌رسانده است [نصرالله‌طرازی] . اسماعیل‌پاشا تاریخ‌انجام را۱۱۶۷ درقسطنطنه‌یاد کرده و نبایددرست باشد

چه نسخه‌یی پیش از این تاریخ داریم. مثلهای فارسی است به‌ترتیب تهجی و گزارش آن مثلها به ترکی. **آغاز:** این‌رساله دستورعجم‌را بیان و اصطلاحات‌فرس را کشف وعیان میکند.

بنگرید : هدیة‌العارفین ۱ : ۴۰ـ‌ذیل‌کشف الظنون ۲ : ۴۳۲.

39375 ـ قاهره، دارالکتب ۱۳م‌لغت فارسی: گویا بخامهٔ نگارنده، ذیحجهٔ **۱۱۴۳**، زرین [ف. مخطوطات ۲ : ۱۱۴] .

39376ـ قاهره، دارالکتب ۱۷ لغت ترکی طلعت: تعلیق‌زیبای حسین فرزند احمد، غرهٔ صفر **۱۱۸۶**، زرین، ۳۰۴ گ ۲۷س .

39377ـ قاهره، دارالکتب ۲ لغت‌فارسی طلعت: نوشتهٔ‌شیخ‌احمد فخری‌جلوتی، **۱۱۸۹**، ۴۱۱ گ ۲۵ س[ف. مخطوطات ۲ : ۱۱۴].

مجمع‌الامثال = جامع الامثال

درص ۳۵۴۹ گذشت.

مجمع‌الباقی

ناشناخته ، در پنج فصل ، در حکایتهای طرب انگیز . و دردیباچه‌آمده: درپایان چند قصیده وقطعه وغزل از گفتهٔ خودم‌مرقوم است . **آغاز:** حمد وسپاس‌مرخداوندی‌را سزاست که لطف عمیمش‌شامل بندگان‌سراپا عصیان ...اما بعد ، چون بعضی ازمردمان را باقتضای زمان میل بمزاح .

39378 ـ تهران ، مجلس ۲۸۹۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، انجام افتاده وبخش‌قصیده‌و سروده‌های نگارنده را ندارد، ۱۱۰ص۹س[ف مجلس ۱۰ : ۲۸۷] .

مجمع‌البحرین

از طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. شاید همان «مجمع‌الغرایب» او باشد.

39379ـ تهران، دانشگاه ۵۰۴۰/۱۲: در«کلیات»اوازسدهٔ **۱۲ـ۱۳**[ف.دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۴] .

مجمع‌التهانی و محضر الامانی

از محمدطوسی، بدستورشاهرخ بهادرخان بسال ۸۳۰ ، گفتاریست‌ادیبانه‌به‌نثرو نظم فارسی و عربی در اخبار و نکات تاریخی و در پایان ستایشی ازبایسنقر. **آغاز:** الحمدلله‌الذی اعز عباده المخلصین بصنوف سیوف‌الظفر و النصره واذل اعداءالدین بصوارم.

39380ـ تهران، ملك ۴۷۷/۳: نستعلیق سدهٔ **۹** [ف.ملك، مجموعه‌ها : ۳۴].

مجمع‌الغرایب

از طغرای مشهدی، که یاد اودر«کلیات : ۱۸۷۹» گذشت. یکی‌از منشآت اوست به‌نثرو نظم. **آغاز:** زین‌نسخه که‌پادشاه کلکنده شنیدـ طغرا به‌نشان خسرو هندرسید .

39381ـ عبدالحسین بیات ۳۹جنگ رفیع‌الدین دافع، باتاریخهای **۱۰۷۸ـ۱۰۸۴** (ص۱۴۳) [نسخه‌ها ۶ : ۱۱۱] .

39382 ـ تهران ، دانشگاه ۱۱۰/۷ : در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**،(۴۱ر)، آغازبرابر نمونه، نزدیك‌به ۱۰۰ بیت‌نوشته‌دارد[ف.دانشگاه ۲ : ۱۹۷] .

39383ـ تهران ، مجلس ۳۲۹۶/۸: از سدهٔ **۱۲**، همراه۱۲ گفتاردیگر ازهمو،(ص ۲۳۳ـ ۲۳۷)، آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۹۴۴] .

39384ـ تهران، مجلس۳۲۱۵/۱۳: در «کلیات» او از سدهٔ**۱۲**، (ص۱۲۵ـ۱۲۹)

[ف. مجلس ۱۰:۷۹۵] .

39385 ـ **بادلیان** Add ۶۹/۳۴ : با تاریخ **۱۲۰۰-۱۲۰۱** دردفتر، همراه «جوش بلبل» و جز آن. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶-۱۳۳۸ هست [فیلمها:۵۸۳].

39386 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱ م) ، همراه ۱۵ گفتار دیگر ازهمو [دکترمحمد بشیرحسین ۲:۳۵۹].

39387 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی۳۲۹۹/۲۹۴: در«کلیات»او نوشتهٔ**۱۲۴۸** همراه۱۹ گفتار دیگر ازهمو[دکترمحمد بشیر حسین ۲:۳۵۹] .

مجمع اللطایف

از احمد فرزند محمد فرزند تطاول علی متخلص بهمحرمی . **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس مرخدای خفی الالطاف را که .

39388 ـ **قاهره ،** دارالکتب ۷/۱۲ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ (گ ۱۲۲ - ۱۳۹) ، ۱۵س [ف. مخطوطات ۲:۱۱۵].

مجمل الاقوال فی الحکم و الامثال = مجمع الاقوال فی...

از احمدفرزنداحمد دمامینی(ازشهرهای آسیای‌صغیر)، زاده‌درسیواس.در دو بخش:یکم‌در مؤتلفات درهفتاد باب، دوم‌مختلفات‌درهفت‌باب. درکشف‌الظنون بهردونام آورده‌شده‌ومختلفات آنرا در پنج باب یاد کرده است ، در غرهٔ ع ۶۹۳/۱ بهانجام‌رسیده است. آغاز: اللهم‌انت المدعو وفضلك‌ا لمرجو [کشف‌الظنون] **آغاز:** هذاکتاب مجمل ... الفه احمدبن احمد ... مشتملاعلی قسمین . قسم‌اول در مؤتلفات و آن مشتمل است برهفتاد باب. الباب الاول‌فی‌الحث علی‌الطاعة .

39389 ـ **تهران ،** سید نصرالله تقوی: بگفتهٔ آقای تقوی بخامهٔ نگارنده است. باتاریخ غرهٔ ع **۶۹۳/۱**، آغازبرابر نمونه.و بگفته آقای مجدالعلی این نسخه ونسخهٔ عبرت برای چاپ آماده میشده است .

39390 ـ **تهران،** دانشگاه۲۲۴ : نسخ زیبای محمدعلی عبرت نایینی، **۱۳۳۵**ق، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۹۷ص سطرها گوناگون[ف. دانشگاه۲:۷۲۹] .

مجموعة الادب فی نوادر العجم و العرب

ازمیرزارضاخان‌نایینی‌قاضی‌نور، در گذشتهٔ ۱۳۵۱ از واقفین کتابخانهٔ‌رضوی، که‌سر گذشت او درمقدمهٔ جلدچهارم‌فهرست آن کتابخانه آمده است. درنوادر اشعار و امثال فارسی وعربی . **آغاز:** حسن‌الابتدی‌فی‌المقال حمدالله الملك المتعال . . .

39391 ـ **مشهد،** رضوی ۹۶۰ادبیات (۴۹۴۹) : نسخهٔ اصل‌وقلم‌خورد گیهایی ازخود گرد آورنده ، ۴۹۹ گ [ف . رضوی ۷ : ۷۹۵] .

39392 ـ **مشهد،** رضوی۹۶۱ ادبیات (۴۹۵۰): نسخ خوش گویا عبرت نایینی جلد یکم، وپاکنویس‌شدهٔ نسخهٔ ۹۶۰است[ف.رضوی ۷:۷۹۶] .

مجموعة اللطایف = لطایف و ظرایف

علی‌کاشفی، درص ۳۶۱۹ گذشت.

محمود نامه

از محمود میرزا قاجار (که یاد او در «دیوان: ۲۵۱۷» گذشت) . توقیعات دلکش وحکایتهای خوش وپند ونصیحت، به نثر ونظم، بدرخواست دوستان، بسال ۱۲۳۷ق نگاشته است.

39393 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۱۲: نوشتهٔ **۱۲۴۱** [نسخه‌ها ۴: ۳۱۲] .

39394 ـ **مجارستان**، اکادمی علوم بوداپست: در «مجمع محمود» او نوشتهٔ **۴۱ ـ ۱۲۴۴**، فیلم‌آن‌در دانشگاه، ش ۲۸۶۳ هست [فیلمها: ۷۹۸] .

مختصر انیس العشاق = انیس ... محمد کریم، درص ۳۵۳۰ گذشت.

مرآت التقی

از نجم‌الدین اسکندر آملی زنده‌در ۱۰۶۹ درچهار آیینه و خاتمه، دربنگال بسال ۱۰۵۲ بنام‌علیقلی‌بیك سپاهانی وپسراومحمدتقی‌ساخته است. وگزیده‌ایست ازاجزاء «آیینهٔ‌اسکندری» و محاضره مانندی‌ست . وازهموست : «گوهر شناسی: ۴۵۰» وجز آن. وبرای‌شناسایی برخی ازنگارشهای اوبنگرید: ذریعه ۲۰: ۴۲۶ (نجم‌الدین اسکندر) .

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۲۶۷.

39395 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۷۷/۴ جوادی: نستعلیق **۱۰۵۹** ، همراه «تقویم : ۲۶۷» وجز آن ازهمو [ف.ادبیات ۳: ۴۳] .

39396 ـ **تهران**، آقای‌محدث‌ارموی: تاریخ یادنشده‌همراه «مرآت‌الامثال» و «مرآت المذاهب» وچند گفتار دیگر ازهمو [ذریعه ۲۰ ۲۶۴ و ۲۶۷ و ۲۸۵] .

مرآت الجمال

از مولانا ادریس بدلیسی، (که یاد او در «شرح گلشن راز: ۱۲۴۸» گذشت) . داستانی‌ست عرفانی ادبی در مناظرهٔ مهروماه، بنام سلطان بایزید (۸۸۶ـ۹۱۸) فرزندسلطان‌محمدعثمانی بسال ۹۰۷ بدان آغاز و در پیری بسال ۹۲۵ بروزگار سلطان سلیمشاه (۹۱۸ـ۹۲۶) بپایان رسانده است. ودرآن‌آمده: سیاق این رساله تمثیلی‌ست ازداستان خلافت‌آن سلطان. **آغاز**: صباح العشق اشرق من‌جمیل ... این چه وجه جمیل است مرآت جمال بر کمال ، وچه حسن بی‌عدیل است مقطع مهر بی‌زوال.

بنگرید: ذیل کشف‌الظنون ۲: ۴۵۸ .

39397 ـ **تبریز**، ثقةالاسلام: ازسدهٔ **۹ـ۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۳۲۸] .

39398 ـ **مدینه**، عارف‌حکمت ۵۲ فارسی اخلاق وتصوف: نستعلیق خوش ناظم‌الکتاب ، رجب **۹۲۵**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۸۸گ [نسخه‌ها ۵: ۵۷۲] .

39399 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۶۸ : نستعلیق ۲۶ج ۲/ **۱۲۹۰** برای آقامیر خلیل، آغاز برابر نمونه، ۸۳گ ۱۴ س [ف.دانشگاه ۱۰: ۱۸۶۷] .

39400 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۷۸۱ : نستعلیق‌باختری (ترکی)، تاریخ‌یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف.سپهسالار ۵: ۵۳۷] .

مرآت السرائر

از ذبیح‌الله بهروز، وبنام مستعار محمدبن فضل‌السنبلی‌الشاملو، شوخی است و انتقادی.

39401 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۶۲/۱ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۴** ، سپس «گندستان» و «گند نامه» ازهمو [نسخه‌ها ۵: ۱۹۴] .

مرآت الفتوح

از طغرای‌مشهدی، (که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت) . یکی ازمنشآت‌اوست به‌نثرو نظم‌و درستایش شاهزاده مرادبخش. **آغاز**:

مرآت الفتوح طغرا سجنجلی است کـه چون بساختن ش پرداخته. **آغاز۲:** نوبهار آمد که مقراض ازپر بلبل کند . (بنگرید: مرتفعات)

39402 **ـ تهران،** مجلس ۲۳۲۷: نوشتهٔ محمدرضا **۱۰۷۲** (ص۶۵۱) [ف. مجلس ۸ : ۱۸] .

39403 **ـ داکا،** دانشگـاه DU ۳۹۴ (۳۵۷ ف) : همراه ۸ گفتار دیگر اوازسدهٔ **۱۸** م، **آغاز:** یك تازان میدان تقریر [ف. حبیب‌الله ۱ : ۱۴۵] .

39404 **ـ تهران،** مجلس ۳۲۹۶: ازسدهٔ **۱۲**، همراه با ۱۲ گفتار دیگر ازهمو، (ص۲۰۴-۲۱۱) آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. مجلس ۱۰: ۹۴۴] .

39405 **ـ تهران،** مجلس ۳۲۱۵/۶: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۲**، (ص۴۹ـ ۵۸) [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۴] .

39406 **ـ تهران،** دانشگاه ۱۱۰/۹: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**، (۴۷پ)، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، نزدیك به ۲۵۰ بیت نوشته‌دارد [ف. دانشگاه ۲: ۱۹۸] .

39407 **ـ تهران،** دانشگاه ۵۰۴۰/۴: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲ ـ۱۳** [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴] .

39408 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱ م) ، همراه ۱۵ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۹] .

39409 **ـ لاهور،** پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [منظور احسن‌عباسی: ۵۶۴] .

39410 **ـ پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸**، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمدبشیر حسین ۲: ۳۵۹] .

39411 **ـ لنین گراد،** اکادمی علوم A ۸۶: تاریخ یادنشده، همراه ۹ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین ۱ : ۵۱۶] .

مرآت المضحکین

ازملا دوپیازه (بنگرید: ترمیفات: ۳۵۴۷)

39412 **ـ پاکستان،** لاهور، شیرانی ۴۳۲۵/۱۲۷۲/۱ : در یك بیاض همراه چند حکایات [دکتر محمدبشیرحسین ۲ : ۳۵۱] .

مراسلة الوداد

نامه‌های عاشقانه میان عاشق ومعشوق است با عنوان: طالب ودیگری مطلوب به نثر ونظم، مانند «نازونیاز» ابن‌یمین، چندجا تخلص مسکین، عاشق، وواله درشعرها هست. نام کتاب دردیباچه آمده است .

39413 **ـ تهران،** دانشگاه ۳۹۳۷: نسخ سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، آغاز وانجام افتاده، ۳۶ گ ۱۲ س [ف ـ دانشگاه ۱۲: ۲۹۲۲] .

مرتفعات

از طغرای مشهدی، (که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت) یکی ازمنشآت اوست به نثر و نظم و در آن واژه‌های ستاره‌شناسی را بسیار بکار برده است . **آغاز ۱)** : از مرتفعات طغرا سپهر فصاحت کوکبه‌ی ظهوریافته. **آغاز۲):** نوبهار آمد که مقراض ازپر بلبل کند . (بنگرید: مرآت الفتوح).

39414 **ـ عبدالحسین بیات** ۱۲ جنگ رفیع‌الدین دافع، باتاریخهای **۱۰۷۸ـ۱۰۸۴** دردفتر (ص ۳۸) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۰] .

39415 **ـ تهران،** مجلس ۳۲۱۵/۱۱:

در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، (ص۱۱۱–۱۱۶) [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۵].

39416 **ـ تهران**، مجلس ۳۲۹۶: همراه ۱۷ گفتار دیگر ازهمو، سدهٔ **۱۲** (ص ۲۰۴ – ۲۱۱)، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [مجلس ۱۰: ۹۴۴].

39417 **ـ تهران**، دانشگاه ۳/۱۱۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، (گ ۱۸ر)، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف. دانشگاه ۲: ۱۹۶].

39418 **ـ تهران**، دانشگاه ۸/۵۰۴۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲–۱۳** [دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

39419 **ـ تهران**، دانشگاه ۴/۲۷۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲–۱۳**، (ص۳۹–۴۷)، همراه پنج گفتار دیگر ازهمو [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۶۰].

39420 **ـ تهران**، مجلس ۴/۳۲۹۶: شکسته نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲** (ص۲۰۴–۲۱۱) [ف. مجلس ۱۰: ۹۴۴].

39421 **ـ تهران**، مجلس ۲۳۹۷/۱۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص۱۱۱–۱۱۶) در کلیات او [نسخه‌ها ۵: ۱۷۱].

39422 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: با تاریخ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱ م) در «کلیات» او [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۹].

39423 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸**، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۵۹].

39424 **ـ لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۷۴** [منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

39425 **ـ لنین گراد**، اکادمی علوم A ۸۶: تاریخ یادنشده، همراه ۹ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین ۱: ۵۱۶].

مرزبان نامه

متن از اسپهبد مرزبان فرزند رستم فرزند شروین از خاندان باوند، از شاهزادگان طبرستان، درگذشتهٔ ۴۰۲. که بزبان طبری نگاشته بود، بمانند «کلیله و دمنه» از زبان جانوران، تحریر فارسی آن از سعدالدین وراوینی، درآغاز سدهٔ هفتم. بارها چاپ شده است از آن میان با پیشگفتار محمد قزوینی.

پیش از وراوینی محمد فرزند غازی از مردم ملاطیه در پایان سدهٔ ششم (۵۹۸) این کتاب را بفارسی کنونی درآورده و بنام «روضة العقول» نامیده بود، بخشی از این یکی نیز در پاریس ۱۹۳۸م چاپ شده است.

«مرزبان نامه» به ترکی درآمده و محمد پسر عربشاه درگذشتهٔ ۸۵۴ آن را از ترکی بعربی درآورده است، این ترجمه نیز درقاهره ۱۲۷۷ ق چاپ شده است. **آغاز ۱:** حمد وثنایی که روایح ذکر آن چون ثنایای صبح بر نکهت دهان گل خنده زند. **آغاز ۲:** حمد و سپاس بیعدبدان پادشاه ازل و ابد، و آن روزی دهنده.

بنگرید: پیشگفتار قزوینی براین کتاب – ف. مشار: ۱۴۲۸ – ذریعه ۸: ۲۶.

39426 **ـ موزهٔ بریتانیا** Or۶۴۸۶: نوشتهٔ **۶۷۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۱].

39427 **ـ استانبول**، اونیورسیته ۶۸۶: نسخ ابوالعباس محسن فرزند محمد فرزند محمد فرزند محمود یزدی، ۲۲ شوال **۷۴۲**، ۲۱۸ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۵۳ هست [فیلمها: ۱۹۲].

39428 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۶۴۷۶

Or: نسخ و نستعلیق، **۷۶۰** درشیراز، ۲۲۵ گ ۲۱س. فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش۷۱۳۲هست[فیلمها: ۱۹۲] .

39429 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۰۷۹۶/۱۲: باتاریخ**۸۱۰**دردفتر، آغاز برابر نمونهٔ**۱** [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۱۰].

39430ـ **تهران**، آقای‌برومند ۱/۲: سدهٔ **۹** [فیلمها:۷۱۹].

39431 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۶۶۴: **۹۰۷**، ۱۹۳ گ۱۶ س [ف.فهمی ادهم ۱:۳۰۳].

39432ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۵۹۹: نوشتهٔ درویش مرشد فرزند خلیل ،شعبان**۹۷۳** در دیورکی، ۲۶۱ گ [نسخه‌ها۵:۴۱۶] .

39433 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۷: نوشتهٔ**۱۰۶۳**، ۱۷۰ گ[آکیموشکین ۱ : ۵۴۲] .

39434 ـ **مشهد** ، رضوی ۸۵ تاریخ: نستعلیق صفی‌قلی، **۱۰۷۰**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۹۴گ ۱۹ س[ف .رضوی۳:۱۰۲].

39435ـ **تبریز**، آقای‌حسین‌نخجوانی ۲۳۰۲ : نوشتهٔ سه شنبهٔ ۲۶ ذیحجهٔ **۱۰۷۱** [نسخه‌ها ۴:۳۴۱] .

39436 ـ**تهران** ، ملك ۴۱۷۱/۲۹: نستعلیق **۱۰۹۲**، (دوشنبه۱۵ آبان)(۲۶۶پ-۳۵۲ر)، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت].

39437 ـ **تهران** ، مجلس ۴۵۷۲ : نستعلیق‌هاشم،۲۷شعبان، سدهٔ**۱۱**، ۱۷۰گ۱۵ س [رؤیت].

39438 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۹۸۹: نستعلیق‌سدهٔ**۱۲-۱۳**، آغاز وانجام‌افتاده، ۱۶۰ گ ۱۷س [ف.دانشگاه۱۵:۴۰۷۹].

39439 ـ**تهران**،حقوق۲۳۹ ج : نسخ و نستعلیق ع۲/**۱۲۶۹**، بدستورشاهزاده‌اسکندر میرزا، دنباله‌را ندارد، ۱۹۱ گ ۱۶س [ف . حقوق: ۱۹۰] .

39440 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۴۷ : نسخ تعلیق خوب **۱۲۷۵** دربنگال، با یادداشتی در بارهٔ جزیه ورفع آن از زردشتیان ایران، آغاز برابر نمونهٔ**۱**، ۲۷۰ گ ۱۶س.[ف.مجلس۶: ۲۰۲] .

39441 **تهران** ، سپهسالار ۱/۱۲۱۲: نسخ‌آقا باباشاه میرزائی، ۱۷ شعبان **۱۲۸۱**، ۱۵۴ گ ۱۸ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۴۲].

39442 ـ **اصفهان**، شیخ حسن‌جابری انصاری ۱ مج: نستعلیق **۱۲۸۴** [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۴] .

39443 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۹۹ ج : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، آغازبرابر نمونهٔ **۲** ، ۱۹۰ ۲۱-۱۵ س[ف. ادبیات۱: ۴۲۱].

39444 ـ **تهران**،ادبیات ۲و۲۴۷/۱ ج: هردو شماره راکه دوجلد این کتابست میر علینقی‌بن هاشم کاشانی در**۱۳۲۳**ازروی‌دونسخهٔ لندن یکی ش ۶۴۷۶۰ مؤرخ ۷۶۲ دیگری ش ۲۹۷۲۰ مؤرخ ۱۲۷۷ بخط نستعلیق نوشته وبرخی‌نیز بخط قزوینی در ۱۹ محرم **۱۳۲۴** نوشته وبا سه‌نسخه تصحیح کرده است، و گویا برای‌چاپ آماده کرده است. جلد ۱ ازص۱ تا ۲۴۵، جلد۲ از۲۴۶تا۴۹۹است.۱۲س‌رویهم ۲۵۰ گ فرنگی.

39445ـ **تهران**،ادبیات۱۴۳ب: نسخ محمدبن‌عبدالوهاب‌قزوینی در ۲۰شوال**۱۳۲۵** با حواشی او. نسخه‌ایست دریك‌رو نوشته شده و آمادهٔ‌چاپ است،۱+۳۰۵+۳+۱۰ گ [ف. ادبیات۱: ۴۲۱] .

39346 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۲۶ : نستعلیق‌زیبا، بی‌تاریخ، زرین . آغاز : برابر

نمونهٔ **۴**، در دیباجه‌ومیانه کمی بادیگر نسخه‌ها جدایی‌دارد [رؤیت].

39447ـ **تهران**، مجلس۵۸۶: نسخ، تاریخ یاد نشده، آغازبرابر نمونهٔ۱، دنباله را ندارد، ۱۴۹ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۲ : ۳۴۵].

39448 ـ **پاریس**، ملی۳۸۴ P : تاریخ یاد نشده، فیلم آن‌درد انشگاه ش ۱۳۲۰ هست [فیلمها:۱۹۲].

مزعفرنامه

از بسحاق اطعمه، که‌یاد او در «کلیات : ۱۸۴۹» گذشت. مانند «کنزالاشتهای» او، دو گفتار بدین‌نام‌دارد: یکی به‌نظم که‌درص۳۱۹۹ گذشت، واین‌یکی به‌نثر ونظم. **آغاز**: مزعفر خواران‌مطبخ‌فصاحت، وکبیادسان‌سفرهٔ بلاغت.. اشارت‌چنین کرده‌اند ... بغرا چون‌این‌حدیث پریشان ازو شنید.

39449 ـ **تهران**، ملك ۴۹۲۵/۹ : نستعلیق احمد ابراهیم حسن‌خواجهٔ شیرازی، ع۸۴۲/۱۶ (۱۲۵ پ ـ ۱۳۵ر) همراه چندین گفتار اوهمه درهمین‌باره، زرین، آغازبرابر نمونه، عنوان‌نسخه «رساله»است [رؤیت].

39450ـ **تهران**، سلطنتی۲۱۷(۵۰۴ ف) : در«کلیات» او ازسدهٔ **۹** زرین، [ف. دکتر بیانی:۲۶۳].

مسخره ومضحکه

حکایتها وهزلیات رکیکی‌است، ازیکی‌از درباریان‌ناصرالدین‌شاه‌قاجار(۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) و درآن ازنظم ونثر دیگران، از«ماءالحیاة»و مضحکات سعدی وعبیدزاکان وجزآنها بهره‌برده است. **آغاز**: برحریفان‌ظریف‌وظریفان‌حریف که بزم آرای محفل نشاط.

39451ـ **مشهد**، رضوی ۹۸۰ ادبیات (۶۵۶۸) : نستعلیق اوایل سدهٔ**۱۴**، ۱۰۶ گ [ف. رضوی۷ : ۸۲۹].

مشابهات ربیعی

از طغرای‌مشهدی، (که‌یاد او در«کلیات : ۱۸۷۹» گذشت) . یکی‌از منشآت اوست‌به‌نثرو نظم. **آغاز**: مشابهات‌ربیعی‌طغرا نسبت‌به‌نغمات عندلیبان گلشن اعجاز. **آغاز: ۲** موسم آن‌شد که میناراك هندی سر کند.

39452ـ **تهران**، مجلس۳۲۹۶: همراه چند گفتار دیگرازهمو ازسدهٔ **۱۲**، (ص۱۹۷ـ ۲۰۴) آغازبرابر نمونهٔ۲، درفهرست بنام‌مشابهات است [ف. مجلس ۱۰ :۹۴۳].

39453ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۹: در«کلیات»اوازسدهٔ**۱۲**، (ص۹۵ـ۹۸) درفهرست بنام مشابهات است [ف. مجلس۱۰ :۷۹۴].

39454 ـ **داکا**، دانشگاه DU ۳۹۴ (۳۵۷ ف): همراه۸ گفتار دیگر اوازسدهٔ**۱۸** م، آغاز برابر نمونهٔ **۲** بنام مشابهات است [ف. حبیب الله ۱ : ۱۴۵].

39455ـ **تهران**، دانشگاه۸/۱۱۰: در «کلیات» او ازسدهٔ**۱۲**، (۴۴پ)، آغازبرابر نمونهٔ **۱**، نزدیك‌به‌۱۰۰ بیت نوشته دارد[ف. دانشگاه۲:۱۹۸].

39456 ـ **تهران**، دانشگاه۶/۵۰۴۰: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲ـ۱۳** [دانشگاه۱۵ : ۴۰۹۴].

39457 ـ **تهران**، دانشگاه۶/۳۷۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، (ص۵۵ـ۶۲)، همراه پنج گفتار دیگر ازهمو [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۰].

39458ـ **بادلیان** Add ۶۹/۳۴: با تاریخ **۱۲۰۰ـ۱۲۰۱** دردفتر، همراه «جوش

بلبل» وجز آن ازهمو. فیلم آن دردانشگاه ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها: ۵۸۴].

39459ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م)، همراه ۱۵ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۵۹].

39460ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

39461ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸**، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۵۹].

39462ـ **لنین گراد**: اکادمی علوم ۸۶ A: بی‌تاریخ، همراه ۹ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین ۱: ۵۱۶].

مشکول

از حاجی بابای قزوینی، که به پیروی «کشکول» شیخ بهایی نوشته است در اخبار و حدیث و حکایتهای لطیف و پند و موعظه و نکت بلیغ و سروده‌ها. در این کتاب که به فارسی و عربی بوده محمد باقر خاتون آبادی، بروزگار سلطان حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵) دست برده و آنچه بعربی بوده ترجمه کرده است، این یکی در تهران بسال ۱۳۰۰ ق در ۳۳۲ ص چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۱۴۴۳.

39463ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲۵۳: نستعلیق ۲۴ رمضان **۱۳۱۲**، ۲۷۹ گ. این نسخه جز آن است که چاپ شده [ف. دانشگاه ۷: ۲۷۸۷]. فیلم آن در همان کتابخانه ش ۲۵۵۴ هست [فیلمها: ۱۹۵].

مطالب العشاق

از ملا میرقاری کوکی گیلانی کاشانی، که یاد او در «اسرارالقرآن: ۱۰۶» گذشت. بنام فرهاد خان سپهسالار روزگار شاه عباس (۹۹۶ـ ۱۰۳۸)، در نیمه‌های ج ۲/۱۰۰۲، در وصف صورت و آتش محبت و تفسیر صورت عشق و مودت و شیوهٔ محبوبان مهرگسل و محبان بی‌صبر و دل، همراه باحکایتها و پندها، و تعریف فصل بهار و بی اعتباری دنیا و عمر بی وفا و مردم نامرغوب. **آغاز**: ای غیر ترا بسوی توراهی نه ـ درس حقیقت تو آگاهی نه ... گلدستهٔ کریم شکرو سپاس و شمامهٔ عظایم مدح بیحد وقیاس ممـاثل نسیم اسحار وشمیم اشجار.

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۱۳۹.

39464ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۲-۷۳۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، انجام افتاده، آغـاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۴: ۴۱۲].

39465ـ **یزد**، جامع کبیر ۶۳۱۵/۱: باتاریخ **۱۲۱۵** دردفتر، همراه: نامه‌ای از او به عبدالله و انیس العاقلین ازهمو. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۷۹ هست [فیلمها: ۷۰۰].

39466ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۳۵۴۶: نستعلیق **۱۲۲۰** (ص ۹۸ـ ۱۸۹) آغاز بمانند نمونه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۶۶].

مطایبات

ازعلی اکبر فرزند فرج تبریزی.

39467ـ **تبریز**، ملی ۲۸۶۱: تاریخ و نشانی بیشتر یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۳۱۳].

معراج فصاحت

از طغرای مشهدی (که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت). یکی ازمنشآت اوست به نثر و نظم دربیان صفتهای شاه: تهور، شوکت، دیوان داری، فضیلت، سعادت. **آغاز ۱**: معراج فصاحت طغرا به عرش خیال رفرف معنی دارد. **آغاز ۲**:

ازحق نخی معجزه آیین خواهم .

39468ــ **تهران**، دانشگاه۲۴/۱۱۰: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲** . (۲۱۰پ) ، آغاز برابر نمونهٔ **۱**،[ف . دانشگاه۲:۲۰۳].

39469ــ **تهران**، مجلس۱۷/۳۲۱۵: در «کلیات» او ازسدهٔ**۱۲**، (ص۱۶۳ ــ۱۶۸) [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۵].

39470 ــ **تهران**، مجلس ۳۲۹۶ :از سدهٔ **۱۲**، همراه ۱۲ گفتار دیگر ازهمو (ص ۲۷۶-۲۸۲) آغازبرابر نمونهٔ **۲** [ف .مجلس ۱۰: ۹۴۵] .

39471ــ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۴ طغر: در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [منظور احسن‌عباسی :۵۶۴] .

معیارالادراك = دیباجهٔ ..

طغرا،درص۳۵۷۱ گذشت .

مفتاح‌الاسرار

از شیخ آذری اسفراینی(۷۸۴ ــ۸۶۶). درچهارباب برابر «جواهرالاسرار: ۱۱۱۵» خود،وآغازآن‌نیز برابر نمونهٔ۱همان «جواهر» است. باب‌چهارم‌آن در نه‌فصل: ۱ــدراشکال‌قصاید ۲ ــ دراشکال‌قصایدمجهوله۳ــ اشکالات‌غزلیات ۴ ــ درمجهولات‌غزل ۵ــ دراشکال‌مقطعات۶ــ دراشکال رباعی ۷ــ دربیان‌اشکال‌شاعری درلفظ ۸ ــ دربیان اشکال‌معمیات۹ــدر اسرارلغزــ نام کتاب‌مفتاح‌الاسراروتاریخ نگارش ۸۳۰دردیباجهٔ نسخهٔ دانشگاه آمده‌است .

39472 ــ**تهران** ، دانشگاه ۲۴۲۳ : نستعلیق محمد تقی فرزند افلاطون گیلانی ج **۱۰۶۷/۱** بافهرست مطالب درآغاز. نسخه‌بنام **مفتاح‌الاسرار**است ودرص۹ نسخه‌نام‌نگارنده بدینگونه آمده: علی‌حمزه‌بن‌علی‌ملك‌بن‌حسن طوسی بیهقی‌مولد اسفراینی‌محتدیعرف بآذری، ۲۲۴ گ ۱۷ س[ف. دانشگاه۹:۱۰۶۵].

39473 ــ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم V ۱۶۱۱ C (۳۸۶۸ف): در«مجموعه» بی‌تاریخ، و بنام **جواهر الاسرار** [آکیموشکین ۱ : ۵۱۳] .

مفرح‌القلوب

از تاج محمد.

39474 ــ **پاکستان**،انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق ف ۳۰: نوشتهٔ‌میر ثابت علی‌در**۱۲۰۷**، ۱۴۳ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۸۸].

مفرح المجالس

از عطاءالله شیرازی .

39475 ــ **پاکستان**،انجمن‌ترقی‌اردو ۳ قف۳۱: نوشتهٔ**۱۲۶۸**، ۲۰ص[مخطوطات، سرفراز علی: ۸۸] .

مقالات شیبانی

از ابونصر فتح‌الله شیبانی‌کاشانی(که‌یاداو در«کلیات: ۱۸۷۶» گذشت). به نظم ونثرفصیح و بلیغ ، درسر گذشت خودبنام حسام‌السلطنه درچهار فصل، ۱ــ درنژاد وصفت ونام‌نگارنده و سبب سفربخراسان ۲ ــدرسبب فراهم‌آوردن ترهات خویش وفضیلت سخن وعدم‌اعتنای‌ملوك بنظم‌ونثر۳ــ ثنا ومحمدت واظهاربندگی‌نسبت به آستان‌ملك۴ــدرغروب کوکب‌عمر خدایگان و طلوع دولت پادشاهزاده حسام السلطنه مراد میرزا. واین‌جز « مقالات شاهنشاهی:۳۲۲۸» اوست. **آغاز:** آرای آرایش سخن در ستایش حکیمی علیم‌است‌علت کلمته، که‌آدمی‌رابه‌فضیلت بیان‌که اشرف اوبر دیگر حیوانات.

39476 ــ**تهران**، ملك۵۵۹۶:شکسته نستعلیق ، ذیحجهٔ **۱۲۷۳** برای‌ملکزاده نوشته

شده ، آغاز برابر نمونه ، ۷۶ گ ۱۵ س [رؤیت] .

39477 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا: شکسته نستعلیق ۲ ذیحجهٔ **۱۲۷۳**، سه‌مقاله درسر گذشت خودش است [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۹].

39478 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۳۵۷: نستعلیق زین‌العابدین کلاهدوز کرمانی ، در **۱۲۷۸** ، سه‌مقاله‌را دارد [رؤیت].

39479 ـ **مشهد**، رضوی ۹۸۸ ادبیات (۴۹۷۰) : نستعلیق محرم **۱۲۸۰**، آغاز بمانند نمونه، با سرلوح زیبا ، ۱۱۳ گ ۱۲ س [ف. رضوی ۷: ۸۳۷] .

39480 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۴۹/۲ ادبیات (۴۹۷۱) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۶۵ ـ ۱۰۳) آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۷۷۸].

39481 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۷۱۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** درفهرست بنام **سفرنامه** یاد شده است، آغاز برابر نمونه، ۹۸ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۱۵].

39482 ـ **تهران**، ملك ۵۲۱/۱ : نستعلیق ۸ شعبان **۱۳۲۱** ، آغاز برابر نمونه (ص ۴ ـ ۱۹۱) [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۵۶].

39483 ـ **تبریز**، ملی ۲۹۵۴ (۸۱۶ ف) : نستعلیق ، بی‌تاریخ، سه‌مقاله‌را دارو بنام **سه‌مقاله** یاد شده است آغاز برابر نمونه، ۱۰۶ گ ۱۱ س [ف. سیدیونسی ۲: ۸۳۵].

مقامات حمیدی

ازقاضی حمیدالدین ابوبکر عمر فرزند محمود محمودی حمیدی بلخی، در گذشتهٔ ۵۵۹. به پیروی از «مقامات» بدیع‌الزمان همدانی (م ۳۳۸) و «مقامات» حریری (م ۵۱۶). در بیست وچهار مقاله، درپایان ج ۲/ ۵۵۱ بدانجام رسانده است. در تهران ۱۲۶۰ ق وپس‌از آن در ایران و هندچاپ شده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی شرفنا بالعلم الراسخ وعرفنا بالدین الناسخ.. سپاس و ستایش حضرت خداوندی‌را که بیاراست ارواح ما را بوجود .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۲۶۷ (حمیدی) هدیة العارفین ۱: ۲۳۴ ـ ف. مشار: ۱۴۷۷ ـ سبك‌شناسی ۲: ۳۲۹.

39484 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۲۵ دیوان: نسخ محمد فرزند محمد ابن‌السمرقندی المعروف بالعیدری، چهارشنبه ۲۳ شعبان **۶۶۸** زرین ، ۱۱۴ گ [نسخه‌ها ۵: ۵۷۳].

39485 ـ **تهران** ، سنا ۲۷۰: نستعلیق خوش عبدالقادر فرزند شیخ سعدالله قنوجی ، دوشنبهٔ ۱۴ رمضان، **۱۰۴۰**. زرین [نسخه‌ها ۶: ۵۰۸] از کتابهای بیانی بوده.

39486 ـ **تهران**، مجلس ۳۷۷۸: نستعلیق **۱۰۴۵** ، ۱۵۴ گ ۱۳ س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۷۶۴] .

39487 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E. H ۱۴۶۵ : نوشتهٔ عثمان فرزند احمد ، **۱۰۹۶**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۹ گ [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۲۵] .

39488 ـ **تهران** ، مجلس ۵۱۹۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، **آغاز**: سپاس خداوندی (سپس بمانند نمونه)، ۵۳ گ ۱۴ س [رؤیت] .

39489 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۳۳ : نستعلیق زیبای محمدعلی حسینی ۱۲۸ (**۱۲۰۸**) آغاز برابر نمونه ، زرین، ۱۱۴ گ ۱۵ س [رؤیت] .

39490 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۰۰۴ Or : نستعلیق ، پیرامن **۱۸۵۰** م، ۷۹ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۱۰۰۳] .

39491 ـ **ساری**، طاهری شهاب: نستعلیق خوب با تاریخ ۱۸ صفر **۱۲۵۴** [نسخه‌ها ۶: ۶۳۴].

39492 ـ **تهران**، مجلس ۵۳۰۷/۱: نستعلیق و نسخ محمدعلی مازندرانی، چهارشنبه ۱۰ ذیحجهٔ **۱۲۶۲** (۱پ ـ ۱۰۳ر) [رؤیت].

39493 ـ **تهران**، حقوق ۱۴۵ ج: نستعلیق محمد مهدی خوانساری ج۱/**۱۲۶۴** و یادداشت مدایح نگار ۱۳۱۷. هدیه دکتر مصدق ۱۱۶ گ ۱۲ س [ف. حقوق: ۲۰۳].

39494 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۸۴ Or: نوشتهٔ **۱۲۶۷** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۲].

39495 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۱۰۳/۳: نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۷** در شمارهٔ پیشین بهمین گونه خامه (۸۴پ ـ ۱۱۸پ) انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۸۳].

39496 ـ **تهران**، الهیات ۱۱۲ ج: نستعلیق ۳ محرم **۱۲۶۷**، در تهران، آغاز سه برگ افتاده، با گزارش واژه‌ها در هامش، ۶۶ گ ۱۹ س [ف. الهیات ۱: ۴۰۸] منتقل شده به دانشگاه.

39497 ـ **تهران**، سپهسالار ۳۲۶۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، از آغاز تا یک صفحه از مقامهٔ ۱۹ را دارد، در **۱۲۷۰** به کتابخانهٔ اعتضاد ـ السلطنه داخل گردیده، ۷۹ گ ۱۶ س [ف. سپهسالار ۵: ۶۳۸].

39498 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۸۸: نستعلیق چهارشنبهٔ ۲۸ رمضان **۱۲۷۴** بخواهش سرکار نایب وزیر، زرین [رؤیت].

39499 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۴۹: نسخ تعلیق خوش، **۱۲۸۴**، آغاز برابر نمونه، ۲۶۵ ص ۱۴ س [ف. مجلس ۶: ۲۰۳].

39500 ـ **تهران**، ادبیات ۱۱۴ ج: نستعلیق چهارشنبه ۱۵ صفر **۱۲۸۹**، برای فرمانروای کردستان، باحاشیه‌هایی، ۱۱۱ گ ۱۶ س [ف. ادبیات ۱: ۴۳۷] منتقل شده به دانشگاه.

39501 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۴۲۹: نستعلیق سلیمان قاجار، ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۲۹۲** [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۳۷].

39502 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۲۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵: ۶۴۹].

39503 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۴۵ Or: سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۴: ۶۷۲].

39504 ـ **تهران**، الهیات ۴۳۰ د: نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴**، ۸۷ گ ۱۹ س [ف. الهیات: ۴۰۸۰۱] منتقل شده به دانشگاه.

39505 ـ **تهران**، آقای علی آبادی: نوشتهٔ حبیب‌الله علی آبادی مازندرانی، **۱۳۰۱**، آغاز برابر نمونه، کاغذ آبی [یادداشتهای آقای ثبوت].

39506 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۶۰/۲: محمدحسن فرزند ملا محمد گرگانی، ج۱/**۱۳۰۸** [نسخه‌ها ۵: ۶۴۶].

39507 ـ **تهران**، سپهسالار ۵۷۳ مشیر: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، وقف ۱۳۱۹، ۱۴۰ گ ۱۴ س [ف. سپهسالار ۵: ۶۳۸].

مقامات ریاض = مقامات حمیدهٔ عدیده

از ریاض همدانی، میرزا جعفر، (م ۱۲۶۸) که یاد او در «دیوان: ۲۳۳۸» گذشت. در بیست مقامه، بنظم و نثر، و در آن از مقامات حمیدی و بدیع الزمان پیروی کرده است. هدایت مینویسد اوچندرساله نگاشت از آن میان «مقامات حمیدهٔ عدیده» به روش «مقامات» بدیع الزمان وحمیدی

آغاز : الحمدلله مبدع الانسان و مودع اللسان انشاء الکلم وعلم العلم، مرصع البیان بجواهر البراعة .

39508ـ **تهران** ، مجلس ۴۸۹۰ : نستعلیق خوش جهانگیر مرندی الیکانلو، ۱۲ ج **۱۲۹۸/۲** ، ۹۵ گ ۱۲ س [رؤیت].

مقامات سدیدالدین اعور

سدیدالدین محمد از کردان کرماج، از سدهٔ ششم، که با اثیرالدین اخسیکتی مهاجات داشته است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۴۳۵ .

39509 ـ **تهران** ، محمد باقر ترقی : شش برگ از سدهٔ **۶ـ۷** در پایان یك مجموعه از همان روزگار، چندمقامه وسروده‌هاییست، این نسخه که گویا بخامهٔ خودسدیدالدین باشد بکوشش آقای ایرج افشار درمجلهٔ ادبیـات س ۱۶ ص ۶۷۳ـ۶۹۶ چاپ شده است .

مقامه

پس ازستایش ودرود بر پیامبر وخدا، ازشعر وشعرا ومیرزا طبیب طوفان‌ستایش شده است . ونیز نامه‌ای که میرزا مهدی‌خان‌منشی‌الممالك بوی نوشته و از اوستوده است‌را آورده است . **آغاز** : جواهر حمدی که صیرفیان بازار نقود معانی وناظمان سلسلهٔ عقود لالی برشتهٔ فکر و خیال گشته .

39510 ـ **مشهد** ، جامع گـوهر شاد ۵۰۵/۲ : شکسته نستعلیق خوش‌سدهٔ **۱۴**، ۶ گ ۱۵ س [ف. شهرستانها ۱: ۱۸۱].

مقامهٔ ابو سعید = مناظرهٔ گل‌و‌مل

از ابوسعید ترمذی .

مکاتیب عاشق به معشوق

مجموعه نامه‌های ادبی‌ست‌در بارهٔ عشق بازی و مغلق نام‌کتاب پس ازبسمله آمده است.

39511ـ **لنین گراد** ، اکادمی علـوم B ۵۸۲ (۴۲۱۵ ف) : نوشتهٔ **۱۲۵۳**، ۱۰۲ گ [آکیموشکین ۱: ۵۶۳] .

مکتوب آخوندزاده

میرزا فتحعلی (م ۱۲۹۵ ق)، که یاد اودر «اصلاح‌خط‌دراسلام: ۱۹۰۵» گذشت. نامه‌ای‌ست به روزنامهٔ ملت (که نخستین شمارهٔ آن مؤرخ ۱۴ع‌۱/۱۲۸۳ وتا ۲۰ ج ۱۲۸۷/۲ ق منتشر میشده‌است) مؤرخ ۱۷ رمضان ۱۲۸۳ ق در تفلیس نخست بریکی ازابیات سروش‌خورده گرفته ، سپس این‌خرده‌ها را به‌آن روزنامه گرفته‌است: ۱ـ چرا درآغازروز نامه عکس مسجد است و بهتر بود نقوشی‌ازتخت‌جمشیدیاتاج‌دوازده‌ترك صفویان نشان‌روزنامه میشد ۲ـ چرادرروزنامه سر گذشت‌سرایندگان‌رامیگذارید وچرامطالب آموزنده وعام‌المنفعه نمیگذارید ۳ ـ گفتگویی دربارهٔ نسب سروش‌شمس‌الشعرا ۴ـ خورده‌هایی به سروده‌های همان سروش ، که دارای حسن مضمون والفاظ نیست، وچرا او رالقب شمس‌ـ الشعرا داده‌اند ۶ـ روزنامه رابهتر است‌بجای چاپ سنگ باحروف‌سربی‌چاپ کنند. این‌نامه بکوشش آقای ایرج افشارچـاپ شده است . (بنگرید: قرتیکا : ۳۵۹۲). **آغاز:** قرینکا به منشی روزنامهٔ ملت‌سنیهٔ ایران، مکتوب است. برادر مکرم من ازتاریخ‌جمعه چهاردهم‌ربیع‌ـ الاول ۱۲۸۳ درشهر تفلیس‌روزنامهٔ ملت‌ایران واصل شد .

39512ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۷۷۶ : نستعلیق **۱۲۸۳**، در ۱۲۸۵ با نسخهٔ‌اصل مقابله شده ، ۲۵ گ ۱۸ـ۱۲ س [ف . سپهسالار ۵: ۶۴۸] .

مکتوب مرتضی قلیخان

مرتضی قلیخان‌فرزندمیرزا علیمحمد خان نظام‌الدوله، نوادهٔ محمدحسین‌خان صدر اعظم اصفهانی (م ۱۳۰۶) ، در رد «مکتوب آخوند زاده» .

39513 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۷۸۰ : نستعلیق **۱۲۸۵** که سال نگارش است. ۳۲۱ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۵ :۶۴۹] .

ملستان = گلستان

از میرزا ابراهیم مدایح نگارش تفریشی، مستوفی خاصهٔ همایونی (۱۲۸۰ ـ ۱۳۲۵ق) تقلیدی‌ست از«گلستان» سعدی، درپنج ساغر و یك‌جرعه ، وخود گویدآنراباسم‌سامی گلستان موسوم کردم: ساغر ۱ ـ درحسن‌سلوك‌وعادت‌ملوك ۲ ـ در اخلاق درویشان ۳ ـ تفویض به‌ذات‌باری ۴درحمق ونادانی ۵ ـ درحکم و آداب. جرعه‌در مختصری‌ازسر گذشت‌خود. درآن‌آمده: ابراهیم فرزند مهدی فرزند رضاقلی، زاده در۱۲۸۰ ، درنواحی تفرش درقهستان قم، چندین کتاب در سرگذشت سرایندگان‌بپایان‌رسانده‌ام، وکتابی چون «انجمن ناصری» درتاریخ‌قاجاریان نگاشتم. پس از آغازنسخهٔ رضوی دیباجهٔدیگری‌ست که درآن از امیرزاده امیرحسین‌خان نایب‌الدولهٔ مملکت خراسان وامیرتومان که برطبع و نشر این‌کتاب‌همت گماشته‌اندستایش‌شده‌است. سه کتاب در تراجم: تذکرهٔ انجمن ناصری، تذکرهٔقدسیه تذکرهٔ مجدیه‌ونیز «ملستان» در تقلید«گلستان» از اوچاپ شده است. **آغاز:** حمدخدایراعظمت قدرته، که قدرتش‌موجب حیرت است، وبه‌صنع اندرش مزید فکرت .

بنگرید : مؤلفین مشار ۱: ۴۳ ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۱: ۷۱ و ۳۲۸.

39514 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۳۱۴/۴ فهرست نشده: نستعلیق شکسته‌آمیز علی اکبر فرزند میرزااسماعیل سمنانی، متخلص به‌یاهو، **۱۳۳۰** ، (۲۰۱پ ـ ۲۴۴پ) [رؤیت] .

مناظرات خمس

از صاین‌الدین ترکه، که ده نسخهٔآن در ص۱۴۲۱یادشده است: ۱ـ مناظرهٔ‌اصحاب‌شیخ عقل با اعوان سلطان‌عشق ۲ـ مناظرهٔ وهم‌باعقل ۳ ـ مناظرهٔ وهم‌وخیال ۴ـ مناظرهٔ سمع‌وبصر ۵ ـ مناظره ومقابلهٔ عاشق ومعشوق. عرفانی.

39515 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۹۸۳/۴ Add: نسخ، با تاریخ **۸۵۸** ق(۱۴۵۴ م)در در دفتر ، (گ۵۳ ...)، همراه۴ گفتاردیگر ازهمو، آغاز برابرهمان نمونه ، هرپنج است [ریو ۱: ۴۲] .

39516 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۳۹/۲ Add : از سدهٔ **۱۷** م، (گ ۱۶ـ۳۱) هرپنج است ، همراه ۸ گفتار دیگرازهمو. آغاز برابر نمونه [ریو۲: ۸۳۳] .

39517 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۰۱: پیرامن سدهٔ**۱۱**، آغاز برابرهمان نمونه، در فهرست‌بنام «مناظرهٔ‌عقل وعشق» یاد شده است، ۷۲ گ۱۳ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۶] .

مناظرات منیر

از ابوالبرکات منیر لاهوری ، درگذشتهٔ ۱۰۵۴ (۱۶۴۴ م) .

گفتگوهاییست میان: مه وقمر، آب وآتش تیغ وقلم، وجزآنها، بامایهٔ‌توحیدوعرفان.

39518 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۷۲/۵۴۸: تاریخ‌یادنشده [ف.دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۲۵۸] .

مناظرهٔ رزم و بزم

از صاین‌الدین ترکه، که پنج نسخه‌ی آن درص ۱۴۲۲ یاد شده است. اینك نسخه‌ای‌دیگر:

39519 ـ **تهران**، ادبیات ۳۲۶/۹ جوادی: نستعلیق **۱۰۸۸**، همراه ۹ گفتاردیگر ازهمو [ف. ادبیات ۱۲:۳].

مناظرهٔ بغداد و اصفهان

از کمال اصفهانی، عبدالسلام بن الماجد [دانش پژوه]. به‌نثر و نظم. درذریعه‌وفرهنگ‌سخنوران واژهٔ کمال از او یاد نشده است.

39520 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۷۲۰: نستعلیق، سدهٔ **۱۱**، ۴۴ گ ۹ س [ریو ۲: ۶۰۰]. فیلم آن در دانشگاه ۷۱۶ هست [نسخه‌ها ۴: ۶۷۱ ـ فیلمها ۵: ۲۰۵].

مناظرهٔ تیغ وقلم = سبع‌المثانی

از خواجوی کرمانی، که‌یاد او در «کلیات: ۱۸۵۷» گذشت. درمناظرهٔ تیغ‌وقلم به‌نثر دشوار بنام امیرمبارزالدین محمد، بسال ۷۴۸ ساخته است. برای دستیابی به‌نسخه‌های این گفتار نسخه‌های «کلیات» او بررسی‌شود. **آغاز**: الحمدلله‌الذی رصع سیوف‌الالسنة بجواهرالتقدیس و التمجید وانطق‌السنة السیوف... چنین گوید..

بنگرید: پیشگفتار چاپ کلیات او، سهیلی: ۷۸.

39521 ـ **تهران**، ملك ۵۹۶۳/۶: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۹** (گ ۹)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

مناظرهٔ سیف و قلم

از جلال‌الدین شاه‌خوافی.

39522 ـ **تهران**، سنا ۲۱۸/۱۵: نستعلیق نیمهٔ یکم‌سدهٔ **۹**، در «منشآت» نصرالله منشی سمرقندی [نسخه‌ها ۶: ۴۸۰].

مناظرهٔ شطرنج و نرد

گفتگوی‌شطرنج و نرداست، بنام‌میر مبارك شاه فرمانروای شوشترخوزستان.

39523 ـ **چستربیتی** ۱۳۴/۴: نسخ شیخ محمود در **۸۶۴** درشیراز برای ابوالفتح پسر بوداق بهادرخان پسرجهانشاه پسر قره‌یوسف ترکمان قرقوینلو [چستربیتی ۲: ۶۴].

39524 ـ **تهران**، استادمینوی ۱۰۷/۴: رونویس ازهمان نسخهٔ چستربیتی [نسخه‌ها ۶: ۶۸۲].

مناظرهٔ شمس و سحاب

از خواجوی کرمانی، که یاداودر «کلیات: ۱۸۵۷» گذشت. که پس از «سبع‌المثانی» که‌در ۷۴۸ ساخته‌بود نگاشته‌است. **آغاز**: حمدموفور وشکر نامحصورمتخصص بدرگاه‌احدیت و بارگاه صمدیت.

پیشگفتار چاپ کلیات او، از احمدسهیلی: ۷۹.

39525 ـ **تهران**، سنا ۳۵۲/۳: تعلیق خوش اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند عبدالله، **۸۲۰**، زرین، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶: ۵۵۴].

39526 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۴** (بنگرید: دیوان او 23051) [ف. دکتر بیانی: ۲۱۰].

39527 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۷** [ف. دکتر بیانی: ۲۱۲].

39528 ـ **تهران**، ملك ۵۹۶۳/۶: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۹**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

مناظرهٔ شمشیر و قلم = قلمیه

ازوصاف، شرف‌الدین‌عبدالله، بنام ابوسعید فرزند الجایتو، به‌نثرونظم. (بنگرید: سیفیه:

۳۵۸۰) . **آغاز :** رب زدولاتنقص ، چون هلال ربیع الاول به مقام قشلاغ برروی سپهر میناگون سایهٔ ایزدی چهرهٔ زوال زر نمود.

بنگرید : ذریعه۱۷ : ۱۶۸ .

39529 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰/۱۸۸
ج : سدهٔ **۸-۹** (۱۱۲پ-۱۱۷پ) نام نگارنده بهمین گونه بخامهٔ نویسنده در آغاز نسخه است. همراه «قلمیه»ی کاشی [ف. ادبیات۱ : ۴۸۸].

مناظرهٔ شمع و پروانه

ازخواجوی کرمانی، (که‌یاد او در «کلیات ۱۸۷۵» گذشت).

39530 ـ **تهران** ، سنا ۳۵۲/۴ : در «کلیات»او نوشتهٔ **۸۲۰**، بنام«رسالهٔشمع‌وپروانه» (بنگرید: 17564) [نسخه‌ها ۶ : ۵۵۳ و۱: ۱۴] .

مناظرهٔ شمع وشمس

ازخواجوی کرمانی (که‌یاد اودر«کلیات ۱۸۷۵» گذشت) .

39531 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ ف): در«کلیات»او نوشتهٔ **۸۲۴**[ف.دکتر بیانی: ۲۱۰] .

39532 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ ف): در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۷** [ف . دکتربیانی:۲۱۲].

مناظرهٔ صوفی وفقیه

مناظرهٔصوفیان‌ومتفقهان‌درسال۱۰۸۳ است دربارهٔ حلقهٔذکر جلی وعزلت وخلوت وشال پوشی‌وروزه‌وجزآن. **آغاز :** حمدله. امابعد، باعث برتقریراین‌کلمات،ذکر مناظره‌ایست که واقع شدمیان بعضی ازمحبان اهل ذکر وطبقهٔ علیهٔ جلیلهٔ صوفیه.

39533 ـ **یزد** ، جامع کبیر، وزیری ۹۹۳ (۴۳۳۸): نسخ‌محمدتقی‌حسینی،غرهٔ ع **۱۰۸۹/۱**، ۱۹۳گ۱۵س[ف.شیروانی۸۱۱].

مناظرهٔ فار و سنبور = جواهر العقول

درس۱۷۲۶ یاد شده است .

مناظرهٔ گل ومل=مقامهٔ ابوسعید

از ابوسعید ترمذی، ازنویسندگان سدهٔ ششم. به‌پیروی از«مقامات‌حمدی» دریک‌مقدمه وچهارمناظره میان گل‌ومل: ۱ـمناظرهٔ آن‌دودر آیتها و اخبار وامثال۲ـ درطب ۳ـدرتعبیر۴ـ در تخلص، بسال ۵۸۵(ثقة) بنام‌برهان الدولة والدین صدر جهان قتلغ بلکا بیغو اسفهسالار ابوالمحامد محمدبن‌علی نگاشته است.درنسخهٔ کاشان‌نام‌نگارنده‌ابوسعدونام‌نوشته«مقامهٔابوسعید» آمده است وازروی همین نسخه‌که ناقص‌است‌در نبیذکهن درساغرسخن بسال۱۳۴۷خ‌چاپ‌شده است، وباردیگر در«فرهنگ ایران‌زمین»جلد ۱۶. **آغاز:** شکر وسپاس‌آفریدگاری‌راکه‌بر شاخ گل‌میگون‌تاج‌خروس‌ودواج طاوس‌ازاکرام شامل اوست .

بنگرید : ذریعه۱۸ : ۲۳۳ (گل ومل) ـ فیلمها : ۸۱۳ .

39534 ـ **کاشان**، حسن عاصفی: نوشتهٔ **۵۸۵** ، همراه «ورزنامهٔ»هشت‌بابی، جهان‌نامهٔ بطان، حکایتهای فکاهی. این‌نسخه بنام مقامهٔ ابوسعید است وازروی‌همین نسخه‌چاپ‌شده‌است [فیلمها: ۸۱۳].

39535 ـ **چستربیتی** ۱۳۴/۳ : نسخ شیخ محمود در**۸۶۴**، درشیراز برای ابوالفتح پسر بوداف بهادرخان‌پسرجهانشاه‌پسرقره‌یوسف ترکمان قرقوینلو [ف. ۲ : ۶۴] .

39536 ـ **تهران**، استادمینوی۳/۱۰۷ :

رونویس ازهمان نسخهٔ‌چستربیتی، تازه [نسخه‌ها ۶: ۶۸۲] .

39537 ـ **تهران**، سنا ۲/۲۹۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز افتاده. در فهرست آمده: **چهار مناظرهٔ گل و مل** [نسخه‌ها ۶: ۵۲۳].

مناظرهٔ گل و مل

بندی‌ست کوتاه در گفتگوی گل و مل وجز نگاشتهٔ ابوسعید ترمذی است.

39538 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۵۲/۱۲: نسخ سدهٔ **۷** ، فیلم آن در دانشگاه ش ۵۴۲ هست [فیلم: ۴۳۳ و ۸۱۳].

مناظرهٔ اللبد و البادیه = لبادیه

از خواجوی کرمانی (که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۵» گذشت). درمناظرهٔ نمد و بوریاست در سوانح سفر حجاز وداستان گذر وی به خانقاهی و دیدار پیری که خود را معروف کرخی مینامید به نثر دشوار، بسال ۷۴۸ ساخته است. **آغاز:** حمد و ثنا که سجه‌طراز ان حظایر جبروت زمزمهٔ آن درعالم جان.

بنگرید: پیشگفتار چاپ کلیات او ، احمد سهیلی خوانساری: ۷۸.

39539 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۴** [ف. دکتر بیانی: ۲۱۰] .

39540 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۶۳/۵ : نستعلیق، در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۹** (گ ۱۱)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

39541ـ **تهران**، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۷** نسخه بنام «الرسالة الثالثه» است [ف. دکتر بیانی: ۲۱۲].

مناظرهٔ مادی و الهی

گویا بنام رفیق وشفیق. **آغاز:** بنام آنکه هستی نام ازو یافت ـ فلك جنبش زمین آرام ازو یافت.. امابعد، درعنفوان جوانی روزی درحجرهٔ خلوت نشسته ... یکی ازدوستان.

39542 ـ **مشهد** ، جامع گـوهر شاد ۱۴۴۰: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴**، ۴۰۰ گ ۱۲ س [ف. شهرستانها ۱: ۱۸۴].

مناظرهٔ مهر و ماه = مرآت الجمال

بدلیسی، که درص ۳۶۲۴ گذشت.

مناظرهٔ نثر و نظم = جهل مرکب

درص ۳۵۵۲ گذشت .

منشآت

در این فهرست تا آنجا که توانسته‌ام منشآت ونامه‌ها را برحسب موضوع دسته‌بندی کرده‌ام، چنانکه نامه‌های فلسفی در بخش فلسفه (ص ۱۴۲۶) و نامه‌های عرفانی در بخش عرفان (ص ۱۴۲۶ و ۱۴۳۴) نشان داده شده است، ودرزیر چـند منشئه‌ای آورده میشود که بیشترمایهٔ ادبی دارد. نامه‌های دوستانه وفرمانها ومنشورها نیز در بخش جداگانه‌ای خواهد آمد.

منشآت

ازصادقی کتابدار افشار (که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت). در دو نسخهٔ زیر فارسی و ترکی

را درهم آمیخته ملمع نگاری کرده است.

39543ـ تهران، ملک۷/۶۳۲۵: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱**، ملمعات فارسی وترکی اوست ونسخهٔ کاملی مینماید [رؤیت].

39544ـ تهران، دانشگاه۱۰/۷۳۹۵: همراه «دیوان» اواز سدهٔ **۱۴**، گزیدهٔ منشآت ملمع فارسی‌وترکی اوست(۹۰ر-۹۷پ)[مجلهٔ هنر ومردم ۹۰ :۱۴].

منشآت

طغرای مشهدی (که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۹» گذشت). گفتارهای اوکه درفهرستانها بدانها نام ویژه‌ای داده‌نشده است درزیر آورده میشود.

39545ـ تهران، مجلس ۲۳۲۷: در جنگ نوشتهٔ**۱۰۷۲**، (ص ۵۷۹) گفتاری‌ست بعنوان «انشا» همراه‌چند گفتاردیگر از او[ف. مجلس ۸:۱۸].

39546ـ قاهره، دارالکتب۵۲۷۸س: شکستهٔ عباسقلی شاملو،**۱۱۲۶**، **آغاز:** ثنای بهارپیرای که‌انگشت‌سبزه‌را بدانها شبنم‌غلطان. زرین [ف.مخطوطات۲:۱۹۵].

39547ـ پیشاور، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۹۱۰:خوشخط،**۱۱۸۳**ق، درفهرست بنام: **انشاء** ملاطغرا یاد شده [لباب‌المعانی، عبدالرحیم مولوی:۳۶۴].

39548ـ تهران، ادبیات۵/۱۷۵حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باعنوان«منشآت»[ف.ادبیات ۲:۴۹].

منشآت

از ملافوق‌الدین فوقی‌یزدی(که یاداو در «کلیات، ۱۸۸۸» گذشت). منشآتی‌است باهمان شیوهٔ هزلی و انتقادی او.

39549 ـ تهران، دانشگاه۲/۲۶۱۹: نستعلیق **۱۱۴۰**، (۲۵۷پ-۲۹۸ر). با این عنوانها: ۱ـقصهٔشوزلیه۲ـمقدمهٔ‌عاشق‌شدن‌میرزا خان‌تبریزی‌با‌بچهٔ‌ریسمان‌باز۳ـ نامهٔ‌بچهٔ‌ریسمان باز بەمیرزاخان۴ـ‌ابیاتی‌که‌به‌آن‌بچه‌نوشته‌اند ۵ـ پاسخ‌آن‌بچه‌بمیرزا۶ـ شرح‌رقعهٔ‌مولامحمد حسین‌کاشی۷ـرقعه‌ای‌که دربندرسورت‌به‌میرزا خافی‌نوشته‌شده۸ـلغزعجیب ۹ـنصیحت‌به‌فرزند خود، سپس «اوطوزگنج». **آغاز:** فقراتی‌چند که دارالسلطنه لاهور انتظار یـافته که عـازم دارالخلافه‌شاهجهان آبادبود:شبی درعزلت‌گه تنهایی باشاهدخود سرگرم شراب صحبت‌بودم [ف. دانشگاه۹ : ۱۴۸۶].

39550ـ تهران، ملک۴/۵۱۰۴: شکسته نستعلیق صفر **۱۳۱۶**، (۱۱۰ پ - ۱۲۱ر)، **آغاز:** برعزیزانیکه‌علم نشاطدرمیدان انبساط افروخته‌اند، این نکتهٔ لـطیفه مستور نمانـد [رؤیت].

منشآت

مدهوش گلپایگانی (که یاد اودر«سرـ العزیز:۱۶۳۲» گذشت).

39551 ـ تبریز، ملی۲۵۴۶ (۶۰۷ ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ نگارنده، **۱۲۴۷**، [ف. سیدیونسی ۲:۶۵۸].

منشآت

گویا بخشی ازکتابی یارساله‌ای‌باشد، تا اندازه‌ای انتقادی‌با تضمین نام‌چیزهایی‌مانـند سنگ وفلاخن وشیشه‌وآتش‌ومومیائی‌واستخوان ولوزیان، وسبحهٔ خاک کربلا، وجانمازهای‌قالی کارکشمیر، وقالی بافان‌فرنگ‌وکرمان وجانماز

ساز قاین وکاشان ، ولنگ‌قطیفه، تامیرسد بنام معاویه وشمر. ودرهر نامه‌ای برخی ازاین‌نامها بتناسب بالوازم ومشابهات آنها بکنایه واستعاره آمده و بسیارشیرین وشیواست. در آن از نان و حلوای بهایی یاد شده، وباید ازمنشیان سدهٔ ۱۱-۱۲ هند باشد [دانش پژوه].

39552 ـ **تهران**، دانشگاه۴۷۹۳:سدهٔ **۱۱-۱۲** ، آغاز وانجام‌افتاده. **آغاز:** حریفان خوش خیال رسیده جفا، کهاگرسنگ‌این‌سخت جانی که پیوسته درفلاخن اطواراین‌طایفهٔ‌سست نهاد مهیاست ، ۱۰ گ [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۳۳] .

مهر و محبت

39553 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۱۱۴۹: در جنگی از سدهٔ **۱۳** [ف.شهرستانها ۱:۱۰۳] .

مینا بازار

منسوب به‌ظهوری ترشیزی(که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۰» گذشت)وگویاازارادت‌خان واضح درگذشتهٔ ۱۱۲۸ (۱۷۱۶ م) باشد. نثر مصنوع ومنشیانه است، دروصف میوه، پارچه ، شیرینی و دیگر خوردنیهای بازاری‌ست که نگارنده‌دیده و«مینابازار» خوانده میشده‌است. مینابازارهم‌اکنون نیزدرپاکستان برپا میشود.

چندین‌باردر هند وپاکستان چاپ شده است. **آغاز:** عصمتیان روپوش حیاپرور وخلوتیان عفت‌کوش پاك نظر را مژده باد .

بنگرید : ف . مشار: ۱۴۴۴ .

39554 ـ **پاکستان**، گنج‌بخش۱/۸۹۰ و ۱۶۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴ گ [ف. تسبیحی۱: ۵۷۷].

39555 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۳۴۷۴/۴۴۹: در«کلیات»ظهوری‌نوشتهٔ **۱۲۳۴** (۱۸۱۹م)[ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲ : ۳۳۳] .

39556 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۳۶۴۸/۶۲۷: سدهٔ**۱۳**[ف.دکترمحمد بشیرحسین ۲:۳۳۷].

39557 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۶۱۶/۱۵۶۶ : تاریخ‌یاد نشده ،در «کلیات» ظهوری [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۲:۳۳۲] .

میمیه = رسالهٔ ...

از فریدون فرزند عکاشه (که یاد او در «ربیعیه:۳۵۷۳» گذشت) .

39558ـ **تهران**،مجلس۲۲۶۳:همراه «ربیعیه»ی اونوشتهٔ **۷۸۶** وجز آن (ص ۱۱۰- ۱۱۶) [ف. مجلس ۶: ۲۱۸] .

ن

ناز و نیاز

ابن یمین. نامه‌هاییست‌میان‌عاشق‌ومعشوق به‌نثر وسروده هایی در میانه . **آغاز**، بلهوس درطمع فتادی که مگر خاموشی ازرضاست ... جواب نامهٔ معشوق : رسید قاصد درجی زمشك ناب آورد ـ چه‌جای‌درج در خوشاب آورد.

39559 ـ **تهران**، دانشگاه۱/۳۹۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** (ص۲-۳۰) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲:۲۹۰۹].

ناز و نیاز

از مجنون رفیقی (که یاداودر «آداب‌خط: ۱۹۰۲» گذشت). بنام ابوالمظفر حسین بهادرخان گورکان، دریك مقدمه وچند باب (نسخه‌ها گوناگون است)، به‌نثر رنگین در ناز و نیاز معشوق. **آغاز:** شکر و ستایش معشوقی راکه عاشق وارنامهٔ تحیت رادرصورت عشق بعاشقان خود فرستاد ... معروض‌میدارد منشی این‌نامه حقیقی مجنون‌رفیقی.

39560 ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۲۰/۵: نستعلیق **۱۰۰۵**، آغازافتاده، در۱۴ باب [نسخه‌ها ۵: ۶۳۸].

39561 ـ **تهران**، مجلس ۵۱۳۸/۱۳۳: درجنگ ابن‌خاتون، نوشتهٔ **۱۰۵۷-۲۴**، دریك مقدمه وشانزده باب، **آغاز:** ای عاشق ناز ارجمندان، (گ۵۱۵).

39562 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۳۶/۵۵: نستعلیق سدهٔ ۱۱، با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر، (ص۲۸۰ـ ۲۸۲)، درفهرست آمده درچهار باب، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۷].

39563 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۷۵/۶: شکسته نستعلیق محمد علی‌شیرازی، در **۱۲۷۳**، برای نجفقلی استرآبادی نصرت (ص۴۸ـ۵۸) دریك مقدمه و۱۶ باب بایدباشد که‌تاپایان ۱۳ را دارد، **آغاز:** ای عاشق‌رازدردمندان [ف. مجلس ۸: ۴۳۹].

39564 ـ **تهران**، سنا ۷۵۵۲/۵: نستعلیق **۱۲۷۶** [نسخه‌ها ۲: ۲۴۹].

39565 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۲۱۷/۱۱۶۴/۴: نوشتهٔ **۱۸۴۳** م **آغاز:** معروض میداردمنشی این‌نامهٔ حقیقی مجنون رفیقی، درفهرست نام نگارنده نادرست میرعلی کاتب یاد شده‌است، وشمارهٔ بابها سیزده یاد شده است.

39566 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۰۶/۴۸۲/۱: سدهٔ **۱۳**، انجام‌افتاده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۷۸].

ناسخ و منسوخ

ازعبیدزاکان، (که‌یاداودر «اخلاق‌الاشراف: ۱۵۲۷» گذشت) وشاید این نیزهمان «اخلاق الاشراف» او باشد.

39567 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۹۰: در جنگ نوشتهٔ **۸۳۶**، (۱۹۴هامش) [نسخه‌ها ۲: ۷۲].

ناموس اکبر = چهل ناموس

ضیاء نخشبی، درص ۳۵۵۴ گذشت.

نامهٔ نامی = هوس نامه

ازدانش‌شیرازی، صدرالافاضل لطفعلی، (که یاد اودر «آداب المحادثه: ۱۵۱۶» گذشت). برای‌میرزا ابوالقاسم جندقی متخلص به‌هوس، و میرزاابوالحسن‌جندقی، درسه‌بخش بروش «السامی فی‌الاسامی» به‌هزل وشوخی‌نگاشته است.

39568 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۳۴/۹: سدهٔ **۱۳-۱۴**، (۳۰۴-۳۳۶) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۸۹].

نتایج الکلیات

از شوریدهٔ شیرازی، عبدالوهاب (که یاداو در «گلستان: ۳۶۱۶» گذشت). گزیدهٔ کلیات سعدی‌ست، دریك مقدمه بادومقالت وسپس شش نتیجه ویك‌خاتمه: مقالت‌یکم‌درسرگذشت‌سعدی، دوم برخی از (مزخرفات این‌ذرهٔ بیمقدار). که تقلیدی ست از «گلستان» سعدی. سپس شش نتیجه: ۱ـ درنتایج فقرات گلستان ۲ـ نخبهٔ حکایات بوستان ۳ـ زبدهٔ قصاید فارسی ۴ـ لب غزلیات ۵ـ خلاصهٔ دیگر منظومه‌ها از ترجیع

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

وقطعه ورباعی وتك بیتها ۶ـپاره‌ای‌ازمطایبات. خاتمه دربرخی ازهزلیات .
آغاز: نتایج کلیات. حمدوسپاس نثار بارگاه خداوندی جل جلاله.

39569 ـ **مشهد،** رضوی۱۰۴۸ادبیات (۸۷۵۱) : نستعلیق آدینهٔ ۲۲ج ۱/**۱۲۷۴** با قلم‌خوردگی ازخودنگارنده، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی۷: ۸۸۱].

نخلیه = رسالهٔ ...

از فریدون فرزند عکاشه ،(که یاد او در «ربیعیه: ۳۵۷۳» گذشت) .

39570ـ **تهران ،** مجلس ۲۲۶۳ : همراه «ربیعیه» نوشتهٔ **۷۸۶** (ص۱۸۱ـ۱۸۵) [ف. مجلس ۶: ۲۱۸] .

نزهة الارواح

امیرحسینی‌هروی، که ۶۰نسخهٔ آن درص ۱۴۵۲ گذشت . اینك‌نسخه‌هایی دیگر :

39571 ـ **تهران ،** مجلس ۳۴۵۰ : نستعلیق شیخ احمد تبریزی ، در**۸۸۹** ، آغاز برابر نمونه، زرین ، ۱۷۶ ص ۱۴ س [ف . مجلس۱۰: ۱۳۰۷] .

39572 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۲۹ Or: نستعلیق،**۹۲۵**ق(۱۵۱۹م)، آغاز برابر نمونه،۸۴گ ۱۵س [ریو ۱: ۴۰] .

39573ـ **لنین‌گراد ،** اکادمی علوم C ۴۷۶ (۴۴۱۵ف): نوشتهٔ **۱۰۱۲**، (۴۸پ-۹۷ر) [آکیموشکین۱:۵۸۵] .

39574 ـ**تهران ،** سپهسالار ۲۸۲۳ : نستعلیق ایدمی‌محمد فرزندعثمان، پایان‌ذیقعدهٔ **۱۰۵۰**، شش‌صفحهٔ آغاز نونویس، ۶۶گ[ف. سپهسالار ۵: ۷۰۹].

39575 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی۱/۲۹۸/۳۳۰۳: رمضان ۱۹ پادشاهی والا . درشاهجهان‌آباد، گویا **۱۰۵۶** (۱۶۴۶ م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲:۲۶۱].

39576 ـ **لنین‌گراد ،** اکادمی علوم C ۱۱۲ (۴۴۱۴ف): باتاریخ**۱۰۶۰**دردفتر، (۱ پ ـ ۲۳۱پ) [آکیموشکین ۱:۵۸۵].

39577 ـ **تهران ،** سپهسالار ۷۰۳۸: نستعلیق رمضان فرزند حسین قنبر ، شوال **۱۰۶۴** ، ۹۳ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۵ : ۷۰۹] .

39578ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی۷۷۰/۳۸۰۳ : عطاءالله، ۱۱ ذیقعدهٔ **۱۰۹۸** (۱۶۸۷ م)[ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲: ۲۶۱] .

39579 ـ**تهران،** خانقاه نعمت اللهی ۲۶۱: نستعلیق محمد فرزندحسین قراچه‌داغی تبریزی، سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده،۱۹۲ص ۱۱س [ف. دیباجی ۲:۱۱] .

39580 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۸۰۴/۳۸۳۷:سدهٔ**۱۱**[ف.دکترمحمد بشیرحسین۲: ۲۶۰] .

39581 ـ**موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۲/۱ Add: ازسدهٔ**۱۷** م ، (گ۸۶ـ۹۴) [ریو۲: ۸۶۱] .

39582 ـ **تهران،** دانشگاه ۵۵۸۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، انجام افتاده، ۱۱۰ گ ۱۴ س[ف. دانشگاه۱۶: ۴۰] .

39583 ـ **لنین گراد ،** اکادمی علوم V۳۱۷ (۴۴۰۲ ف): نوشتهٔ**۱۱۱۹**،۱۲۰گ [آکیموشکین۱:۵۸۴] .

39584 ـ **داکا ،** دانشگاه ۶۳ DU (۲۸۴ف) : نستعلیق**۱۱۵۰**، آغازبرابر نمونه، ۷۸گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۲۸۲].

39585 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۲۱۴۱ (۴۴۱۱ف) : باتاریخ **۱۷۷۰**م (؟) دردفتر ، (۶۳پ ـ ۸۳ر) [آکیموشکین ۱ : ۵۸۵] .

39586 ـ **تهران**، دانشگاه ۲ ۵۶۰۲ : نستعلیق میرزا احمد، ۲۰ع ۲ /**۱۱۸۱**،زدین، بامهر مؤرخ ۱۱۹۲ و ۱۲۲۰ ، ۹۹گ۱۵ س [ف. دانشگاه۱۶: ۴۴] .

39587 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۱۷ Add: شکسته آمیز هند،سدهٔ **۱۸**م، ۱۰۳ گ ۱۵س[ریو۱: ۴۰] .

39588 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۱۰۷ (۴۴۰۹ف): نوشتهٔ **۱۲۰۳**،(۳پ ـ ۱۲۵ر) [آکیموشکین۱:۵۸۵] .

39589 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۱۹۳(۴۴۱۲ف): نوشتهٔ **۱۲۱۳**، ۹۵ گ [آکیموشکین ۱:۵۸۵].

39590 ـ **تهران**،سپهسالار ۵/ ۷۱۷۰: نسخ ۵شوال **۱۲۴۳** (۱۴۲پ ـ۲۰۵پ)[ف. سپهسالار ۵:۷۰۹] .

39591ـ**لنین گراد**،اکادمی علوم۹۷۱ A (۴۴۰۴ ف) : نوشتهٔ **۱۲۴۴**، ۱۱۱ گ.

39592 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۹۳۶ (۴۴۰۶ ف):نوشتهٔ **۱۲۴۴**، ۱۰۹گ [آکیموشکین ۱:۵۸۴] .

39593 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۵۰۹۶/۲۰۸۴: مظفر حسین ۱۹۱۱ بکرمی (**۱۸۵۴**م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲۶۱:۲] .

39594ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۲۲۸۸ (۴۴۱۳ ف): نوشتهٔ **۱۲۶۳**، ۱۵۱ گ [آکیموشکین ۱ :۵۸۵].

39595 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۱۹۵۰(۴۴۰۸ف): نوشتهٔ **۱۲۷۵**، [۳۳پ ـ ۱۳۸پ] [آکیموشکین ۱ :۵۸۴].

39596 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۱۲۵ (۴۴۱۰ ف): با تاریخ **۱۲۸۱** در دفتر، (۱ پ ـ ۱۳ پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۸۵] .

39597 ـ **تهران** ، خانقاه‌نعمت اللهی ۲۹۰ : نستعلیق زیبای‌غلامحسین فرزنداسماعیل کرانی، ع۲/**۱۲۹۸**، در روستای سعید آباد سیرجان، آغازبرابر نمونه، ۱۸۹**گ**۱۱س [ف. دیباجی۲ :۳۳] .

39598 ـ **داکا** ، دانشگاه ۲۳۶ DU (۲۸۵ ف) : نستعلیق، سدهٔ**۱۹**م، ۷۸ گ [ف. حبیب‌الله۱ : ۲۸۴] .

39599 ـ **تهران**،سپهسالار۲/ ۲۹۵۰: تاریخ یاد نشده(۲۶۹ر ـ۱۸۲پ)[ف.سپهسالار ۵ :۷۰۹] .

39600 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۸۵۵ (۴۴۰۳ ف) : بی‌تاریخ، ۱۰۶ گ.

39601 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۹۳۵ (۴۴۰۵ف) : بی‌تاریخ ، (۲۵ پ ـ ۴۹ پ) .

39602ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۰۹۵ (۴۴۰۷ ف) : بی‌تاریخ،۹۳گ.

39603 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۴۹۰ (۴۴۱۶ ف) : بی‌تاریخ،(۱۲۳پ ـ ۱۶۲پ) .

39604ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۸۱۹ (۴۴۱۷ف) : بی‌تاریخ، (۱۷۳پ ـ ۲۳۹ر) [آکیموشکین ۱:۵۸۴ـ۵۸۵].

39605 ـ **پیشاور**،دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه ۱۰۲۶ : خوش خط [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۱۸۹].

39606 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۰۸/۲/۱۷۸۸ : تاریخ یاد نشده.

39607 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۲۷/۷۹۴: آغاز وانجام افتاده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۲۶۱].

نزهة السرور

ازمعین‌الدین یـزدی. از سدهٔ هشتم، در گذشتهٔ ۷۸۹، نگارندهٔ «مواهب الهی» در تاریخ خاندان مظفر. گفتاری‌ست آراسته بـاصنایع بدیعی، مؤرخ ۷۵۷. **آغاز:** الحمدلله حق حمده والسلام علی خیرخلقه... دراین مدت که تعاطی کئوس نشاط چهرهٔ روزگار برافروخته وتناول اقداح کامرانی خرمن عموم سوخته.

بنگرید: تاریخ یزد: ۲۰۶ ـ پیشگفتار چاپ مواهب الهی. ازسعید نفیسی: ۱۲ ـ مؤلفین مشار ۶: ۲۶۳.

39608 ـ تهران، ادبیات ۱/۱۸۸ ج: نسخ سدهٔ **۸ ـ ۹**، در دفتر از شاه شجاع (۷۵۹ـ۷۸۶) یاد شده‌است، آغاز برابر نمونه، ۱۲۱ گ ۲۱ س [ف. ادبیات ۱: ۴۸۸].

39609 ـ تهران، حقوق ۱۵/۴۶ ج: سدهٔ **۱۱**، (۲۶۵پ ـ ۲۶۷ر)، آغاز برابر نمونه، [ف. حقوق: ۲۱۷]. بایدهر دو نسخه به‌دانشگاه منتقل شده باشد.

نسیم الربیع

ازناشناس. ترجمهٔ بخشی از «ربیع الابرار» ابوالقاسم محمود فرزند عمر زمخشری، در گذشتهٔ ۵۳۸ است. در ۸۲ باب، متن آن در ۹۲ باب است.

بنگرید: کشف الظنون ۱: ۸۳۲ (ربیع الابرار).

39610 ـ استانبول، اونیورسیته ۴۱۱ فارسی: نسخ نیکروز فرزند خضـر شاه، ۱۰ ذیقعدهٔ **۸۷۳**، ۱۹۳ گ ۱۹ س. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۳۷ هست [فیلمها: ۲۶۶].

نصف جهان = نقش جهان

نفایس العرایس

در بخش تواریخ پیامبران خواهد آمد.

نفایس الکلام و عرایس الاقلام

ازرضی احمد فرزند محمود فرزند احمد سمرقندی، در دو بخش: ۱ ـ امثله ۲ ـ مفاوضات. نگاشتهٔ ۶۴۳.

39611 ـ استانبول، ایاصوفیا ۴۳۳۶: نستعلیق ذیقعدهٔ **۸۷۱**، ۱۲۶ گ ۱۱ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۸ هست [فیلمها: ۲۶۷].

39612 ـ استانبول، اونیورسیته ۱۲۰۲ نسخ **۸۹۳**، ۱۴۲ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۵۲ هست [فیلمها: ۲۶۷].

39613 ـ تهران، ملك ۸۵۰: نسب و تاریخ نگارش ازاین نسخه بدست آمـده است [فیلمها: ۲: ۸۰].

نقش جهان درتعریف اصفهان

از رفیع‌الدین محمد، درتعریف اصفهان. گفتاری بنام «نصف جهان فی‌تعریف اصفهان» ازمحمد مهدی اصفهانی بکوشش دکترمنوچهر ستوده چاپ شده است.

بنگرید: مجلهٔ سخن ۱۲: ۱۲۷۰.

39614 ـ عبدالحسین بیات ۱ جنگ رفیع‌الدین رافع، باتاریخهای **۱۰۷۸ـ۱۰۸۴** (ص ۱ - ۱۲) [نسخه‌ها ۶: ۱۰۹].

نقل عرایض

چندربهان، دربخش منشآت خواهد آمد.

نکات

از بیدل دهلوی لاهوری (که یاداودر «دیوان: ۲۲۵۴» گذشت) . در کلیات او بسال ۱۲۸۷ق و پس از آن چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۵۲ ـ ف . مشار : ۷۲۰ .

39615 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۱۹/۳ Add : پیرامن **۱۱۵۲** (۱۷۳۹م) (گ۵۵-۷۳) [ریو ۲: ۸۲۶] .

39616 ـ **بنگال** ، ایشیاتـک E۲۱۴ (۹۵۱): شکستهٔ **۱۱۶۹** ق [ف. بنگال: ۶۲].

39617 ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم C۲۴۷۳ (۷۳ذیل): در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۲۱** [ف. آکیموشکین ۱: ۶۲۸].

39618 ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم C ۱۲۴۷ (۳۷۷۶ف) : در «مجموعه» نوشتهٔ **۱۲۲۶**، [آکیموشکین ۱: ۴۹۶].

39619 ـ **لنین گراد** ، اکادمـی علوم B ۴۴۶۵ (۴۵۰۰ ف) : نوشتـهٔ **۱۲۴۴** ، ۶۶ گ .

39620 ـ **لنین گراد**، اکادمی عـلوم B ۲۳۴ (۴۴۹۸ ف): نوشتهٔ **۱۲۶۹** ، (۴پ-۷۱پ) [آکیموشکین ۱: ۵۹۴] .

39621 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۸ E (۳۴۳۲ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۳۲۵-۱۳۰۱**، (۱۲۸پ ـ ۱۴۶ پ) [آکیموشکین ۱: ۴۴۲] .

39622 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۹۹۰ (۴۴۹۹ ف) : بی تاریخ، ۸۸ گ.

39623 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم C۱۴۳۰ (۴۵۰۱ف): بی تاریخ، (۱پ-۷۷پ) [آکیموشکین ۱: ۵۹۴] .

39624 ـ **بنگال** ، ایشیاتـک E۲۱۳ (۹۰۷): آغاز افتاده ، همراه بارقعات او [ف. بنگال: ۶۲] .

نکاح ملا دوپیازه

که یاداودر «تعریفات: ۳۵۴۷» گذشت. انتقادی، هزلی.

39625 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۵۱۵۷/۲۱۴۵: نوشته پیرامن **۱۱۳۳** (۱۷۲۱ م) ، همراه «منشآت» او [مخطوطات دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۱۶۳].

نکت العارفین

از صادق، امثال هندیست بفارسی.

39626 ـ 627 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۲۷۱۵ و ۲۷۱۶: تاریخ یاد نشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۵۴ و ۲۹۵۵ هست [فیلمها: ۲۶۸].

نگارستان

از مولانا معین الـدین اسفراینـی یزدی آوه‌ای جوینی عارف، بـدستور پدر خود، وبنام استاد خود ابوالفتح هبةالله فرزند سعدالدین یوسف حموی، وصدرالمسلمین غیاث الدین محمد فرزند رشیدالدین فضل الله بسال ۷۳۵، به پیروی «گلستان» سعدی به نثر و نظم آمیخته به عرفان، درهفت باب نگاشته پیشکش سلطان ابوسعید بهادر خـان گورکانی (۷۱۶-۷۳۶) کرده است: باب ۱ـ مکارم اخلاق ۲ـ صیانت و پرهیزکاری ۳ـ حسن معاشرت ۴ـ عشق ومحبت ۵ـ وعظ ونصیحت ۶ـ فضل ورحمت ۷ـ فوایدمتفرقه . بخشی از آن در هند چاپ شده است. **آغاز**: حمدوسپاس مر خدایی را که ازلیتش ازسمت بدایت منزه است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۷۹ (معین جوینی)

فرهنگ‌سخنوران: ۵۵۶ـ کشف‌الظنون۲: ۱۹۷۶ (نگارستان) ـ سبك‌شناسی۳: ۱۵۶.

39628 ـ **اصفهان**، عمومی ۳۲۶۰ : نسخ سدهٔ **۸**، **آغاز:** درباب یکم‌افتاده: رنج کش گرمراد میطلبی... حکایت‌سالی درنواحی‌مصر قحطی‌عظیم‌افتاد، ۳۲۲ص ۱۷س [ف. دکترمقصود ۱: ۱۶۷] .

39629 ـ **ساری**، طاهری‌شهاب: کهن ازسدهٔ **۸** ، آغاز وانجام افتاده، ۲۳۴ ص ۱۰ س [نسخه‌ها ۶: ۶۳۴] .

39630 ـ **مشهد**، رضوی۱۰۵۲ ادبیات (۸۴۱۴): نستعلیق ع۲/**۹۸۹** آغاز برابر نمونه ۳۴۸ گ ۱۵س [ف . رضوی ۷: ۸۸۴] .

39631 ـ **تهران**، مجلس۵۷۴۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۴۳۲ص ۱۶ س[ف. مجلس۱۷: ۱۸۷].

39632 ـ **لندن**، انجمن آسیائی‌پادشاهی ۳۵۲ a: نوشتهٔ **۱۰۳۷** [نسخه‌ها۵: ۶۸۰].

39633 ـ **قونیه** ۲۵۳۳ : نستعلیق چهارشنبهٔ **۱۰۵۵**، ۳۸۹گ ۱۷ س. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۳۱۹ هست[فیلمها ۱: ۲۶۸] .

39634 ـ **تهران** ، حقوق ۱۷۴ ج: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، آغازدردیباچه وپایان‌افتاده، ۱۳۴ گ ۱۷س[ف. حقوق: ۲۲۱].

39635 ـ **تهران**، دانشگاه۵۶/۳۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، تنها بندی از آنست (۱۷۳-۱۷۵).

39636 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۳۵۸ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، وتاریخ۹۶۷ را دارد، ۳۱۲ گ ۱۷س[ف. دانشگاه ۸: ۵۳] .

39637 ـ **تهران**، ادبیات۳۶ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده، ۲۵۶ گ۱۴س [ف. ادبیات۱: ۵۱۲].

نگارستان بی‌مانند

از ابن‌کمال پاشا، احمد فرزند سلیمان، که‌یاد اودر«وجود : ۸۵۹» گذشت. بسال۹۳۹ بنام‌صدراعظم‌پاشا وزیرسلطان‌سلیمان‌قانونی، به‌پیروی «گلستان» سعدی، درهشت‌باب، درپند و اندرز وداستانهای تاریخی‌نگاشته‌است. **آغاز:** منتهای بی‌انتها خدای‌بی‌همتای‌را عزوجل که درتشیید مبانی‌حکمش عجل‌است .

بنگرید: هدیة‌العارفین۱: ۱۴۱ـ کشف‌الظنون۲: ۱۹۷۶ـ مؤلفین‌مشار ۱: ۴۴۶.

39638 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۹۷۲ : نستعلیق، نیمهٔ دوم‌محرم **۹۷۳**، ۱۸۱ گ ۲۱س [ف. دانشگاه۱۲: ۲۹۶۸]. فیلم‌آن‌در همان کتابخانه‌ش ۲۰۸۳ هست[فیلمها: ۲۶۹].

39639 ـ **مدینه**، عارف‌حکمة ۲۸۷: نوشتهٔ**۹۷۳**، ۲۳۰ گ[نسخه‌ها۵: ۴۹۱].

39640 ـ **استانبول**، ایاصوفیا۴۳۳۸: نسخ‌عزیزالدین فرزند احمد عزالدین‌هنکوبی لاری، محرم **۹۸۳**درمکه، ۱۸۴ گ۲۱س. فیلم آن دردانشگاه ش۴۲۸هست[فیلمها : ۲۶۹].

39641 ـ **کپنهاك**، سلطنتی ، اهدائی دانشگاه: تعلیق ابوالعلا علی‌متخلص‌به‌فریدی، ذیقعدهٔ**۹۸۳** [نسخه‌ها۵: ۷۱۰] .

39642 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۱ تاریخ فارسی: بی‌تاریخ، ۲۳۵ گ ۱۷س.

39643 ـ **قاهره**، دارالکتب۳۹م‌تاریخ فارسی: نسخ، ۲۳۱ گ۱۳ س. زرین.

39644 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۳۵أدب فارسی طلعت: ۲۱۶ گ ۱۳س[ف. مخطوطات ۲: ۲۲۳] .

نمد و بوریا = مناظرة اللبد و... خواجوی کرمانی در۳۶۳۷ گذشت.

نمکدان

از جیحون یزدی، (که یاد اودر«دیوان : ۲۲۷۵» گذشت). به‌نثر و نظم‌دربرابر«گلستان» سعدی. **آغاز:** حمدمؤید محمودی‌راجلت‌قدرته که مناجاتی ویرا خواهدبود.

39645ـ **مشهد،** رضوی ۳۸۳ ادبیات (۴۶۲۳) : همراه «دیوان» اومـؤرخ **۱۳۰۸** آغازبرابر نمونه [ف. رضوی۷:۳۸۷].

39546ـ **تهران**، سنا۱۰۳ : شکسته نستعلیق همراه«دیوان» اومؤرخ**۱۳۱۶**(ص۱ـ ۲۹) [نسخه‌ها۶: ۴۴۰] .

نمونهٔ انشا

از طغرای‌مشهدی، (که یاد اودر«کلیات : ۱۸۷۹» گذشت). یکی‌ازمنشآت‌اوست‌در برخی ازصفات پادشاه: سخـاوت، عدل، شجـاعت ، کمانداری، علم‌ربانی ، خـوشنویسی، والایی، سرودشناسی. **آغاز:** طغرای‌فردا‌نتما چـون‌به تحریرصفت اعلی‌شتافته، این‌نوشته.

39647ـ **تهران،** مجلس۳۲۱۵/۱۹: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**، (ص۱۸۰ ـ ۱۸۵) [مجلس۱۰: ۷۹۵] .

39648 ـ**تهران،** دانشگاه۱۱۰/۲۵: در«کلیات»اوازسدهٔ**۱۲**، (۲۱۴ر)، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه۲ :۲۰۳].

39649ـ**تهران،** دانشگاه۵۰۴۰/۱۵: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** [ف.دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴] .

39650ـ**لاهور،** پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۸۷۴/۹طغر: در«کلیات»اونوشتهٔ**۱۲۴۵** [منظور احسن عباسی: ۵۶۴] .

نوادر الامثال

ازمیرك محمدتاشکندی‌نقشبندی، بغدادی، در مثلهای فارسی باگزارش ترکی‌آنها، بسال ۱۰۲۱، به‌ترتیب‌تهجی‌نگاشته‌است. [ن.طرازی]. وازهموست: «تتمهٔ نوادر الامثال : ۳۵۴۲» .
آغاز: دررحمد بیشمار برآن خالق لیل‌ونهار که ازعالم غیب.

بنگرید: هدیةالعارفین۲: ۲۶۹ـ ذیل‌کشف الظنون ۲: ۶۸۰ .

39651 ـ **قاهره،** دارالکتب۱مجامیع ترکی: تعلیق‌مصطفی فرزند عبدالـرحـمان ، **۱۰۶۸**(گ۵ـ۵۶) ۱۹س، آغازبـرابرنمونه.

39652 ـ **قاهره،** دارالکتب۴۶ ادب ترکی طلعت: تعلیق‌زیبای‌سید محمدهاشم‌فرزند داود عارف، **۱۲۷۸**، آغازبرابرنمونه، ۷۷گ ۱۳س [ف. مخطوطات۲: ۲۲۴].

نوادرالامثال

از نادرمیرزا قاجار (۱۲۴۲ ـ ۱۳۰۵) فرزند بدیع‌الزمان‌میرزاصاحب اختیارفـرزند محمدقلی‌میرزاملك‌آرافرزندفتحعلیشاه‌قاجار.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۴۸ـ مؤلفین‌مشار ۶: ۴۹۱ ـ دانشمندان‌آذربایجان: ۳۶۷.

39653 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۱۰/۱ فهرست نشده: همراه «خـوراکیهای ایرانی : 3902» ازهمو، ازسدهٔ **۱۴**، (ص ۱ ـ۱۱۱) [نسخه‌ها۵: ۱۷۳].

نوباوهٔ منیر

منیرلاهوری، دربخش‌منشآت خواهدآمد.

نورالانوار

ازشیخ ابوالعلاء محمدیوسف صبحی‌حیدر آبادی. گزیدهٔ «انوارسهیلی» کاشفی است.

39654 ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف۳۳: نوشتهٔ **۱۲۲۰**، ۲۱۲ص[ف.سرفراز علی : ۸۸] .

نورس خیال = دیباجهٔ...
ازظهوری ترشیزی، (که یاداو در «کلیات : ۱۸۸۰» گذشت). یکی از «سه نثر» اوست به نثر و نظم، درستایش ابراهیم عادلشاه (۹۸۸-۱۰۳۷) و در همان «سه نثر» چاپ شده است (بنگرید: سه نثر : ۳۵۸۰)، که برای مقابله با «نورس» ملك قمی و مقابله با «مخزن الاسرار» نظامی نگاشته است. بگفتهٔ «میخانه»: باطن حضرت شیخ نظامی نگذاشت که آن دو عزیز در تتبع آن کتاب کاری سازند. **آغاز:** سرود سرایان عشر تکه قال که به نورس سرا بستان حال کاروکام.

39655 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۰۰ : با تاریخ **۱۰۱۴** در دفتر، [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴] .

39656 ـ **موصل**، دکتر داود چلبی ۱/۶۰: نوشتهٔ **۱۰۳۲**، زدین سه نثر است [ف. موصل: ۲۷۸] .

39657 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۳۴ (۶۲۷ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۳۳**، سه نثر است. [ف. دکتر بیانی: ۴۰۱] .

39658 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۴۹: نستعلیق در «کشکول» محمدمعصوم فرزند عبدالعلی کرمانی و محمد زمان **۱۰۳۸ ـ ۱۰۸۰** (ص ۲۰۸-۲۱۶) [ف دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۳].

39659 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۵۶۳۴: درجنگ نوشتهٔ محمدرضا، ۱۷ محرم **۱۰۵۴**، هر سه دیباجه است [ف. دانشگاه ۱۶: ۵۱].

39660 ـ **تهران**، ملك ۸و۹و۱۰/۵۵۴: با تاریخ **۱۰۵۳-۱۰۷۹** در دفتر، سه نثر است (ص ۸۶-۱۳۶) [رؤیت] .

39661 ـ **تهران**، سلطنتی ۵۴۳ (۶۲۶ ف) : در «کلیات» ملك قمی نوشتهٔ **۱۰۶۷** ، سه نثر است [دکتر بیانی : ۳۹۹] .

39662 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۳۲ (۶۲۸ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۰**، سه نثر است، [ف. دکتر بیانی: ۴۰۲].

39663 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۴/۸: نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص ۵۴۱-۵۴۹) آغاز برابر نمونه، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲].

39664 ـ **تبریز**، ملی ۲و۳و۴/۳۰۴۶: درجنگ مؤرخ **۱۰۶۷** تا **۱۱۴۸** [ف. ملی ۱: ۳۷۴] .

39665 ـ **تهران**، ملك ۶۴۵۶/۸: در دفتر مؤرخ **۱۰۷۰** (۱۹۰ پ ـ ۱۹۳ پ) آغاز برابر نمونه . [رؤیت] .

39666 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۷ : محمدرضا **۱۰۷۲**، سه نثر است (۵۴۹ ـ ۵۶۰) [ف. مجلس ۸: ۱۷] .

39667 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۶۴۵/۴۴: در جنگی با تاریخ **۱۰۷۴-۱۰۸۳** [ف. دانشگاه ۱۶: ۵۵] .

39668 ـ **مشهد**، رضوی ۴۷۷ (۴۷۰۰): در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۷**، هر سه نثر است [ف. رضوی ۷: ۴۵۵] .

39669 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۲۷: نوشتهٔ **۱۰۷۸** (۲۲۴ ر ـ ۲۷۶ ر) [ف . دانشگاه ۸: ۱۰۰] .

39670 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۶۹۲ (۳۸۶۴ ف): باتاریخ **۱۰۸۴** دردفتر [کیموشکین ۱: ۵۱۱].

39671 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۳/۱۹۹۷: با تاریخ ۱۵ ج **۲/ ۱۰۸۳** دردفتر، بفرمودهٔ کلبعلی پروانهٔ کلانتر کهدم اصفهان، (۵۳ ر ـ ۵۸ پ) ۲۵ س، آغاز برابر نمونه. [ف. دانشگاه ۸: ۶۰۸] .

39672 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۰۹۸/۱: باتاریخ **۱۰۸۳-۱۰۸۶** در دفتر (ص۱) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۴۴].

39673 ـ **اسرائیل**، ملی ودانشگاهی اورشلیم ۱۵ - ۸ Ar: نوشتهٔ **۱۰۸۷** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۸].

39674 ـ **تهران**، ملك ۴۱۷۱/۱۸: باتاریخ **۱۰۹۲** بهمین‌خامه دردفتر، (۲۴پ - ۲۶پ)، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

39575 ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، هرسه است، (۱۸ر - ۲۹ر) [رؤیت].

39576 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۵/۲: نستعلیق شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۱**، (۷ر - ۱۲پ)، آغاز برابر نمونه، زرین [رؤیت].

39577 ـ **تهران**، ملك ۶۳۱۶/۱: نستعلیق شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۱**، (۱ر - ۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

39578 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۵/۶: نستعلیق محمدقاسم **۱۱۰۴** (ص۵۰ - ۶۰) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۱۵].

39579 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۷۳/۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، (ص ۱۰) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۱].

39680 ـ **تهران**، ملك ۵۸۴۱/۴: نستعلیق خوش‌سدهٔ **۱۱**، [رؤیت].

39681 ـ **تهران**، ملك ۴۶۷۱/۱۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، در «گنج معانی» (۱۶۸ر - ۱۷۱پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

39682 ـ **تهران**، سپهسالار ۳۸۲: شکسته نستعلیق روزگار او، سدهٔ **۱۱**، وگویا تصحیحها بخامهٔ اوست [ف. سپهسالار ۴: ۵۰۹].

39683 ـ **تهران**، رضوی ۴۷۷ ادبیات (۴۷۰۰): سدهٔ **۱۱**، [ف. رضوی ۷: ۴۵۵].

39684 ـ **مشهد**، رضوی ۹۶۲ (۴۹۵۱): نستعلیق خوش شکرالله‌ایموری، سدهٔ **۱۱**، هرسه نثر است، زرین [رؤیت].

39685 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۳۳ (۷۱۶ ف): نستعلیق‌زیباسدهٔ **۱۱**، زرین، هرسه است [ف. دکتر بیانی: ۵۳۲].

39686 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۳/۱۵: در جنگی از سدهٔ **۱۱** [ف. سپهسالار ۴: ۴۶۴].

39687 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۸۸: در جنگ از سدهٔ **۱۱ - ۱۲** [دانشگاه ۱۵: ۴۱۱۰].

39688 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۳/۷: با تاریخ **۱۱۰۰** دردفتر، (۱۸ر - ۲۱پ) چهارستونی، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

39689 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۵۷/۱۵۲: نورنگ‌خان فرزندغلام محمدخان سال ۱۲ (**۱۱۱۳**) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۳۳].

39690-91 ـ **تهران**، دانشگاه ۹و ۴۶۲۸/۱۰: با تاریخ **۱۲-۱۱۱۵** در دفتر، دو نسخه است (۳۰۵-۳۱۸) و(۳۱۹ - ۳۳۴) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۶۵].

39692 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۰ مج - ج ۸۲۱، ۸۷۳ گرشن، ولی (۲): باتاریخ **۱۱۱۶** دردفتر، ش۲ دفتر [منظور احسن عباسی ۱: ۵۲۶].

39693 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۰۰۳: نوشتهٔ ۱۳۹ شاید **۱۱۳۹**، زرین، هرسه است [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۳۲].

39694 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور

شیرانی ۴۹۸۷/۱۹۷۵: نوشتهٔ چنی لعل کاتهیه در رامپور (مصطفی آباد)، ۲۲ ذیقعدهٔ **۱۱۹۶** (۱۷۸۲ م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۳۳].

39694 ـ **تهران**، مجلس ۵۶۶۶/۱۹: سدهٔ **۱۲** (ص ۲۷۲–۲۷۶) [ف. مجلس ۱۷: ۱۱۸].

39695 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹، ۸۷۴ ظهو، سه: نستعلیق، ۱۳ جلوس ولا (شاه عالم)، میانهٔ سدهٔ **۱۲**، ش ۱ دفتر، ۳۹ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۶۹].

39696 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰/۳: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲–۱۳**، هرسه نثر است [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۵].

39697 ـ **تهران**، مجلس ۳۲۹۶/۱: شکسته نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲**، (ص ۱ – ۱۸) همراه آن دو نثر [ف. مجلس ۱۰: ۹۱۷].

39698 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۶۹ Add اوزلی ۱۲۴۱: با تاریخ **۱۲۰۰** در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها: ۵۸۴].

39699 ـ **پاکستان**، گنج بخش ۸۹۰/۱ و ۱۶۰: نستعلیق، سدهٔ **۱۳–۱۲**، هرسه نثر است، ۲۵ گ [ف. تسبیحی ۱: ۵۷۶].

39700 ـ **تهران**، ملک ۴۳۴۱/۱۹: با تاریخ **۱۲۱۹** در دفتر، هرسه نثر است (۱۴۱ پ – ۱۷۰ پ هامش) [رؤیت].

39701 ـ **داکا**، دانشگاه ۲۳۷ DU (۱۶۴ ف): نستعلیق، ۲۹ رجب **۱۲۳۱** (۱۸۳۱ م)، [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۵۱].

39702 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۷۴/۴۴۹: نوشتهٔ **۱۲۳۴** در «کلیات» او [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۳۳].

39703 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹، ۸۷۴ ظهو، سه – ۸۷۱،۵۳ نو، وا: نوشتهٔ **۱۲۵۴**، [ف. منظور احسن عباسی ۱: ۴۲۹].

39704 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۲۳: نستعلیق غلامحسین، ۸ شوال **۱۲۵۸**، هرسه است [رؤیت].

39705 ـ **تهران**، مجلس ۲۸۷: نستعلیق **۱۲۶۱**، هرسه نثر است [مجلس ۲: ۱۶۴].

39706 ـ **تهران**، مجلس ۳۵۳۷: با تاریخ **۱۲۶۵** در دفتر، هرسه نثر است (ص ۲–۹۵) [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۹۵].

39707 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۰۳۴/۸: نستعلیق **۱۲۷۶** (ص ۱۱۸– ۱۲۶) ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۷۵].

39708 ـ **اسرائیل**، ملی و دانشگاهی اورشلیم ۴–۴ Ar: نوشتهٔ **۱۲۹۳** [نسخه‌ها ۵: ۱۱۰].

39709 ـ **تهران**، ادبیات ۱۷۹/۱ جوادی: سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳: ۳۱].

39710 ـ **داکا**، دانشگاه ۷۲ – ۶۹ HR (۱۶۵ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۵۱].

39711 ـ **تهران**، مجلس ۴۲۳: در «کلیات» او، تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۲: ۲۴۵].

39712 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۱۰۰۵ (۲۲۶۹ ف): بی تاریخ، (۱ ر–۲۱ پ) [آکیموشکین ۱: ۳۱۶].

39713 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۵۰/۱۴۵/۴: نوشتهٔ محمد عظیم فرزند مخدوم عبدالکریم، تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۳۹].

39714 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۵۶۶/۴۶۱۶: تاریخ یادنشده، هرسه دیباجه است در «کلیات» او [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۲] .

39715 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ۲۱ ف: تاریخ یادنشده، هرسه نثر است. ۴۶ ص .

39716 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ۳۸ ف: نوشتهٔ ۲۲ جلوس پادشاه غازی، ۵۱ ص [ف. سرفراز علی: ۸۶].

39717 ـ **بنگال**، آسیایی ۴۷ O (۹۲۷) : تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۳۳] .

نهر الفصاحه

از میرزا محمدحسن قتیل دهلوی، که یاد او در «چهارشربت: ۲۱۵۸» گذشت.

39718 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۳۲: نوشتهٔ **۱۲۴۴**، ۸۲ ص [ف. سرفراز علی: ۸۸] .

39719 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۵۶: نوشتهٔ **۱۲۶۳**، ۸۶ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۵۸] .

نه سوراخیه

هزل وشوخی است با کلماتی رکیك، در نه سوراخ وهر سوراخی یك فتیله، که بنام ملکزاده سلیمان میرزا ساخته شده است. **آغاز:** حمد و ستایش منقبت ونیایش پاك یزدانی راسزاست، که بحکم الرجال قوامون علی النساء... ونسائکم حرث لکم ... تا زنان خویش از پس وپیش مطیع ومنقاددارند.

39720 ـ **تهران**، مجلس ۵۰۶۶/۵: نستعلیق، گویا مشتری طوسی، با تاریخ **۱۲۹۱** در دفتر، (۹۵پ-۱۰۱پ) [رؤیت].

وجدیه

از طغرا، در بخش موسیقی خواهد آمد.

وجیزهٔ گلستان

گزیده‌ایست از «گلستان» سعدی بنام ظل‌السلطان فرزند ناصرالدین‌شاه.

39721 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۳۰: نستعلیق خوب میرزا رضاقلی ادیب شیرازی، **۱۳۱۷**، زرین، ۳۰ ص ۵ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۶۸] .

وصف اصفهان

از ملاعطا اعجاز هراتی. ازسدهٔ یازدهم. شهر آشوبی‌ست به نثرشیوا، و در هر عنوان سروده‌یی‌ست از خود او، و از رهگذر شناخت شهر سپاهان ومردم‌شناسی تاریخی بسیارسودمند [گلچین معانی] . با عنوانهای : تمهید بساط عیش، تعریف بهارمشتمل بر اسامی مقامات ، دیباجه، اسامی‌حمامات، جوش وخروش مردم در دشت‌وجویباره، اظهارخامه، شعارعوام‌الناس، بزازان، خیاطان، صفت زرگر، کمانگر، شمشیر گر، ازدحام، اسامی قهوه‌خانه، اسامی‌خواتین که‌پتیاره آمده‌اند، اسامی‌محلات‌شهر صفاهان، تهیهٔ ساز وبرگ‌خاص‌وعام، فرش انبساط، کیفیت بزم، شعرای‌محفل، حکمای‌بزم، صحبت کتاب، علمای طریقت، اطعمه واشربه، فروغ کوکب آتشبازی‌هنگام رسن بازی، ماحصل کلام. **آغاز:** در دشت‌نامه بقطرات‌جویبارخامه‌تحریر گلکاری حمدبهار آفرین نمودن.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۱ - تذکرهٔ نصرآبادی ۴۰۸ - فرهنگ سخنوران: ۴۶.

39722 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۹۱/۲۶: در جنگ‌منشآت ازسدهٔ **۱۱**، (ص۷۶-۸۷)، در فهرست بنام «منشآت» یادشده‌است [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۹۷].

39723ـ تهران، دانشگاه۲/۲۰۳۴ : نستعلیق ۱۲۷۶ ، آغاز برابر نمونه (ص ۳۹ـ ۵۲) درفهرست بنام«تعریف اصفهان» یادشده[ف. دانشگاه۱۰ : ۱۹۷۳] .

وصف اصفهان

آغاز: زبدهٔ معاشران قدیم و مصاحبان ندیم یعنی منتخب مجموعهٔ اهلیت فلانی که در دیار عشرت اساس دارالسلطنه اصفهان.

39724ـ تهران، مجلس۱۱۳/۳۴۵۵ : نوشتهٔ احمدغلام در ۱۱۳۸ نقل ازمجمع حیدر بیگ ، درپایان آن احمدغلام مینویسد: هزار حیف از اصفهان چون دریای خشك وماهیان و جانوران همه مرده‌اند .... : بجهت آنکه صاحب نداشت ، در ۲۹ سال دشمن دین دست یافت . [ف. مجلس۱۰ : ۱۳۴۷] .

وصف اصفهان = دستور العمل سیر اصفهان

سمنانی، درص۳۵۶۲ گذشت.

وصف اصفهان = نقش جهان

رفیع‌الدین محمد، درص۳۶۴۳ گذشت.

وصف بهار

ازخواندمیر مؤرخ. گفتاریست به نثر و نظم.

آغاز: چون خروار رنگ مینا رنگ سپهر.

39725 ـ تهران، ملك ۷/۴۱۷۱ : نستعلیق باتاریخ ۱۰۹۲ (درش۲۹ بهمن خامه) دردفتر (۷پ ـ ۸ر) [رؤیت] .

وصف حال

از محمدعاقل فرزند میر محمدصالح حسینی شاه نعمت‌اللهی. درآغاز آن مینویسد: که صبحی دامن‌دامن فیض‌اظهرمن‌الشمس از گریبان خود میریخت، وخرمن خرمن نور ازمزرعهٔ فلك می بیخت ، خادم فقرا محمدعاقل بن ... از نــگاه چنین بیگاه نتوانست خود رانگاه‌داشت، حسب الحال خویش کلمهٔ چند نگاشت. **آغاز:** جمیع کاینات جامع‌اند درتوحید احدجل جلاله، و کل مخلوقات ناطق‌اند.

39726ـ تهران، مجلس ۲/۴۶۰۷ : نستعلیق، باتاریخ ۱۲۷۶ دردفتر، (۸پ ـ ۱۱ر) .

وصف شمشیر = سیفیه

کاشی، درص۳۵۸۰ گذشت.

وصف قلم = قلمیه

کاشی ، درص۳۵۹۳ گذشت.

وصف کشمیر

از ابوالفیض فرزند مبارك، فیضی، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۸۸» گذشت .

39727 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B۱۰۰۵ (۸۰۵ف): بی‌تاریخ، (۶۱ر ـ ۶۳ر) [آکیموشکین ۱ :۱۲۵] .

وصف کشمیر = فردوسیه و تجلیات

طغرا ، درص۳۵۹۰ گذشت.

وصف کشمیر

به‌نثر ونظم. **آغاز:** حمد بیحد وسپاس بیعد مرحضرت واجب‌الصور ونگارندهٔ پیکر بشر... امابعد، ازاین بهارستان معانی چشم بـه‌دور که گلستانی‌ست عنبرشمیم.

39728ـ تهران، ملـك ۵/۴۹۵۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۸۹ر ـ ۹۰ر) [رؤیت] .

ه

هادی السالکین

در ۵لایر، در ۲ رمضان ۱۲۵۹، در اخلاق با آوردن حکایتها نگاشته شده است. **آغاز:** حمد وسپاس مر خداوندی را سزاست که از یك حرف کن جمله موجودات را از پردهٔ کمون به عرصهٔ ظهور بر آورده .

39729 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۵۸۲: نستعلیق **۱۲۵۹**، آغاز برابر نمونه، ۷۴گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۶: ۳۹].

هزلیات

از میرزا نصرالله. باید در بیست وهفت دره باشد. درهٔ یکم در بیست وهفت کریوه و بیست و هفت شکاف و یك گذر. **آغاز:** یامن البسنا لباس الکفر والنفاق ... پس از ابراز شقا مبرز عهدرا .

39730 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۸۹۹: نسخ سدهٔ **۱۳**. تنها درهٔ یکم را دارد، ۲۳گ ۱۴س [ف. سپهسالار ۵: ۸۶۰].

هشت بهشت = قنبر نامه

= قنبرنامه

از ملا ادهم واعظ خلخالی، (که یاد او در «تفسیر سورهٔ فاتحه: ۲۸» گذشت). دیباجه ایست به نثر بر «هفت بند: ۳۳۱۷» حسن کاشی آملی (که یاد او در دیوان ۲۲۹۸ گذشت) و در آن از کاشی و سرودهٔ او (عرش دهلیز سرایت ای امیر المؤمنین) دفاع کرده است. **آغاز:** الحمدلله العلی الولی، الخفی الجلی ذاته لذاته بذاته.

39731 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۵۷ ادبیات (۵۰۲۳): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۷گ [ف رضوی ۷: ۸۸۹].

هفت آشوب = آشوب نامه

طغرا، در ص ۳۵۱۸ یادشده است .

همایون پرسرون = انشای ...

از نجفعلی فرزند محمد عظیم الدین، در گذشتهٔ آغاز سدهٔ چهاردهم. انشاییست بزبان پهلوی (؟). **آغاز:** ستایش یزدانی فرگاه باندازه همادی دریابش نخستین خرد که بفراهمی .

39732 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۱، ۸۷۶ نجف: نستعلیق ارشادعلی، ۲۵ ذیقعدهٔ **۱۲۹۹** در تونك، ۷۱گ ۱۵س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۷۵].

هوس نامه

از محمد فرزند محمد فرزند قطب الدین، مشهور به قطبی ازنیقی، بسال ۸۹۱ بروزگاری که در مدرسهٔ بایزیدخان (مدرسهٔ چلبی) درس می گفته، به پیروی «انیس العشاق: ۳۵۲۷» رامی، در یك مقدمه و ۲۶ باب، برای سلطان بایزید فرزند سلطان محمد فرزند محمد فرزند مراد عثمانی نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الانسان فی احسن التقویم، وجعل جوهر العشق... اما بعد، چون این فقیر حقیر در اوان جوان و زمان شادمانی .

39733 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۷: تعلیق ترکی موسی نامی، ذیحجهٔ **۹۰۶** آغاز برابر نمونه، ۸۸گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۵: ۷۶۶].

39734 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۳۹۶: نسخ شیوهٔ عثمانی سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۰گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۹: ۹۹۷].

ی

یخچالیه

از بهار اصفهانی مذهب، محمدعلی فرزند ابوطالب، که نخست بهار وسپس فرهنگ تخلص کرده است، نگارندهٔ «مدایح معتمدیه» در گذشتهٔ پیش از ۱۳۰۶. تذکره مانندی‌ست ولی به‌هزل، خو در دیباچه مینویسد که نام این سرایندگان خیالی‌ست، ولی چنین نیست ودر آن سرایندگانی راکه خواسته هجو وانتقاد کرده‌است. بروزگار محمدشاه (۱۲۵۰–۱۲۶۴) نگاشته وبکوشش محمدحسین فروغی بسال ۱۲۹۰ چاپ شده‌است. (بنگرید: بهجة‌الشعرا: تذکره) تربیت «یخچالیه» را به پدراو نسبت داده درست نیست. **آغاز**: برطرف جهان شوخی میگفت بدین منوال–دل گرم مکن دروی کاین جز سرد یخچال. فرخ‌افزا ستایشی که تذکره‌اش بذل سرایان انجمن قدس راالب بشکرخند.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۴۴ (بهار) – ف. مشار: ۱۶۷۹ (یخچالیه)–دانشمندان آذربایجان، تربیت: ۴۰.

39735 – **تهران**، مجلس ۱۲۰۳: شکسته نستعلیق **۱۲۸۴**، زرین، درپایان باچاپی جدایی دارد، ۸۰گ ۱۲س [ف. مجلس ۳: ۷۰۰].

39736 – **مشهد**، رضوی ۸۹۸۶: نستعلیق اصغر شیرازی، شعبان **۱۳۲۴**. ۶۷گ ۱۱س. اهدائی حکمت [نسخه‌ها ۵: ۷].

بخش بیست و نهم

افسانه ، حکایت ، نمایشنامه

الف

آواز خاموش

از صهبای قزوینی شهرستانی ، جمشید ، (که یاد او در«کلیات : ۱۸۷۸» گذشت) . داستانهایی‌ست به نثر ونظم.

39737 ـ **تهران،** ملك۲/۵۳۱۳ : در «کلیات: 17815»اواز سدۀ**۱۱**[رؤیت].

آیینۀ سکندری

ناشناخته . ازمیانۀسدۀ سیزدهم. **آغاز :** زهی نیرنگ سازی وطرفه‌طرازی که شاه‌جبین را بخاتون یغماکه پرده نشین‌خرگاه‌خلخ‌است ازدواج داده .

39738 ـ **لاهور ،** پنجاب پبلك لائبریری ۱،۴۶۳‌لا : نستعلیق از روزگار نگارنده،۴۸ گ [منظوراحسن‌عباسی۲ : ۶۰].

آیینۀ مشروطه

ازمحسن دستگردی متخلص به مهندس .

دارای مطالب گوناگون سیاسی اجتماعی با داستانها به‌نظم ونثر، در۱۲۹فقره، در۱۳۴۳ (که شدآیینۀمشروطه نامش) بانجام‌رسانده‌است.
آغاز: بنام‌خداوند گردون‌پیر.. خدمت‌خداوندان خرد و فرهنگ و طالبان استقلال مملکت کیومرث.

39739ـ **تبریز،** ملی۳۳۶۰ نخجوانی: نسخ ۱۰ رجب**۱۳۴۳** نوشتۀحاج‌ادیب‌الشریعه متخلص به سودایی، ۷۰گ ۱۹ س [ف . ملی سید یونسی۱ :۳] .

ابومسلم نامه

داستانی‌ست افسانه‌ای دربارۀ ابومسلم اصفهانی سردارخراسانی (شهید۱۳۷ق) . با چند تحریر . درنسخۀ۱۰۶۲ سلطنتی نام‌نگارنده ابوطاهر بن‌موسی طرطوسی وجای‌دیگر آن‌ابو-طاهر بن حسین‌بن علی بن‌موسی طرطوسی یاد شده،وبگفتۀعباس اقبال نگارش آن پیش‌از۷۲۴ است. درذریعه۴ : ۱۵۰ ازهفده کتاب که‌دربارۀ ابومسلم‌نوشته شده یاد شده است .

بنگرید: مجلۀ سخن‌س ۱۰ش۳ ص ۲۸۲ گفتار دکتر محجوب ـ تجارب‌السلف: ۸۴ ، ۸۶ .

39740ـ**مشهد،** جامع گوهرشاد ۱۰۰ : نستعلیق سدۀ**۱۱** ، بایادداشت**۱۰۶۱**،۵۰۹گ. فیلم آن دردانشگاه ش۲۱۵۲هست[فلمها: ۴] .

39741ـ **تهران**، سلطنتی ۱۰۶۲ فهرست نشده : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** بایك سرلوح و سیزده تصویر، ازاواخر دورهٔ صفویه، ۴۳۶ص ۳۴×۱۲، ۱۷س. در دوجلد است. **آغاز:** بسم‌الله الرحمان الرحیم، ای‌دل زبان بگشای که بسم‌الله الرحمان الرحیم است اول اسما (؟)... اما بعد، ازراویان اخبار وناقلان آثار از قصه وداستان صاحب الدعوة...

39742 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۹۱: نستعلیق، **۱۱۵۲**، داستانی‌ست دراز اززایش و سرگذشت او وجنگهایش مانند اسکندر نامه. **آغاز:** خروج سید امیراحمدبن محمدحنیفیه وبازخواست نمودن خون امیرابومسلم صاحب الدعوة ازکفار. بسمله. اما راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت کنند، که چون ابوجعفر لعین ابومسلم را به مهمانی طلبیده اوراشهید. درفهرست بنام **ابومسلم نامه** است [ف. شهرستانها ۱: ۶۱] .

39743 ـ **پاریس**، ملی S.P۸۴۳: نستعلیق نظام‌الدین فرزند سیدعبدالعزیز لاهوری، ۲۱ج۱/**۱۱۴۷**، درپایان آن آمده: باقی‌این در دفتر سیزدهم بیاض خواهد آمد، ۵۴۳گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۲۵ هست [فیلمها: ۴].

39744 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۱۲۸ (۳۲۱۸ ف): نوشتهٔ **۱۱۸۷**، درفهرست بنام **قصهٔ امیر ابومسلم** است، در ۱۱ دفتر، ۵۵۲گ [آکیموشکین ۱: ۴۱۶] .

39745ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۰۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، برگ نخستین نونویس. **آغاز:** حمدله. امابعد، چنین گوید خواجه نصیرطوسی علیه‌الرحمه، که در ولایت مروشاه جهان دو برادر بودند یکی را عمران ودیگر را سیداسد میگفتند. در فهرست بنام **ابومسلم نامه** است [ف. شهرستانها ۱: ۶۱]. بنگرید ش 39740

39746 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۷۵۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، **آغاز:** حمدله. اسد گفت دلی که در این شهر ببرد که ببینم که کار بکجا میرسد، انجام افتاده، ۴۰۲گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۸: ۲۸۰] .

39747 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۴۲: نستعلیق رحیم فرزند آقا حسین فرزند آقامحمد رحیم اصفهانی، پنجشنبه ۲۶ شعبان **۱۲۳۲** .

39748 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۱۴۳: همان نویسنده، ۲محرم **۱۲۳۷** .

39749ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۱۶۶: همان نویسنده ، ۱۸ع۲/**۱۲۳۷**. ازاین سه شماره یك کتاب بدست میآید و بنام **ابومسلم نامه** یادشده [نسخه‌ها ۲ : ۶۲] .

39750 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۱۲۹ (۳۲۱۹ ف): نوشتهٔ **۱۲۴۳**، ۶۷۶گ در فهرست بنام **قصهٔ امیر ابومسلم** است در ۸۴ داستان.

39751 ـ**لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۲۴۳۰ (۳۲۲۲ ف): نوشتهٔ **۱۲۷۵**، (۲۹۹ پ ـ ۴۳۹ر) درفهرست بنام **قصیهٔ امیر ابومسلم** است .

39752 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۲۴۴۵ (۳۲۲۳ ف): نوشتهٔ **۱۲۸۱** ، ۴۱۷ گ، در فهرست بنام **قصهٔ امیر ابومسلم** است.

39753 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۳۰۹ (۳۲۲۰ف) : بی‌تاریخ، ۱۶۷گ.

39754 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۴۶۶ (۳۲۲۱ف) : بی‌تاریخ، (۱۳۰ر ـ ۱۵۸پ) . [ف. آکیموشکین ۱: ۴۱۶].

39755 ـ **پاریس**، ملی S.P.۸۹۲: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، ۴۰۷گ. فیلم آن در

دانشگاه ش۰ ۱۵۸۰ هست [فیلمها: ۴].

احسن القصص

گرفته از « تاریخ الفی» در بخش تاریخ خواهد آمد.

احمد و مهستی = داستان...

ادهم درویش = داستان...

اسکندر نامه

افسانه‌ایست با تحریرها و روایتهای گوناگون، در سرگذشت اسکندر پسر داراب پسر اردشیر و برادر پوراندخت دختر دارا. نسخهٔ کهنی از آن از سده‌ی ۵ـ۶ دردست هست (نسخه‌ی نفیسی) که در آن از محمود دغنوی یادشده، تحریر دیگری از آن و نزدیک به آن از سدهٔ ۱۰ـ۱۱ که از ابوطاهر طرطوسی دانسته‌شده (نسخه‌ی ۲۹۴۷ دانشگاه)، و تحریر تازه‌تر آن (نسخه‌ی ۱۵ب الهیات) که در این یکی از طرطوسی نام برده نشده‌است. تحریری از آن در بمبئی در ۵۵۰ بچاپ سنگ رسیده است. و نسخه‌ی عربی آن بنام «سیرة اسکندر» در رضوی هست.

من همه‌ی نسخه‌ها را یک‌جا در زیر میاورم.

بنگرید: سبک‌شناسی ۱: ۱۳۰ـ۱۲۸ و ۳: ۲۶۱ـف. مشار: ۹۶ـفرهنگ ایران‌زمین ش۷ گفتار آقای دانش‌پژوه در بارهٔ تواریخ حکما- هزارهٔ فردوسی: ۲۰

00000ـ **مشهد**، رضوی ۵۴ تاریخ: نوشتهٔ **۹۹۳**. **آغاز:** حدیث الملك المنصور من الرب المشکور خلیفة الله فی ارضه. بعربی‌ست و بنام «سیرة اسکندر» در آن اسکندر نیمه پیامبر پنداشته شده است، ۱۱۰ گ [ف. رضوی ۳: ۹۰].

39756ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۴۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده، از **ابوطاهر طرطوسی** دانسته شده، و در آن اسکندر پادشاهی‌ست نه پیامبر، واز «خاوران نامه: ۲۷۷۷» سرودهٔ ۸۳۰ (۱۷ر) یادشده و باید ازسدهٔ ۱۰ـ۱۱ باشد. **آغاز:** ...وهرکجا میرسیدند منادی میکردند که هرکه ظلم میکرده باشد درزیر پای پیل اندازند (در تولد اسکندر از مادری ناهید نام و پدر داراب نام. و اینکه فیروز شاه میخواست اورا به آب اندازد)، ۲۹۴ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۳۰].

39757ـ **تهران**، مجلس ۳۰۲۵: نستعلیق **۱۱۰۶**، بخش دوم است با ۳۴ تصویر، در فهرست آمده: از نگارشهای روزگار صفویه است که **حکیم منوچهر** ناقل آنست. **آغاز:** بوجد آی ایدل بجوش این زمان که باز آمدیم برسر داستان، اما صاحب جلد دوم منوچهر حکیم ناقل است و میفرماید که چون سلطان صاحبقران حلقه‌فکن گوش گردن کشان نتیجهٔ دارا بن گزیدهٔ خلق، ۵۹۸ ص ۲۲ س [ف. مجلس ۱۰: ۴۷۲].

39758ـ **تهران**، الهیات ۱۵ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، با ۲۶ مجلس تصویر، انشای تازه‌ایست از آن داستان، ودر آن از طرطوسی نام برده نشده است. ۲۱۹ گ ۳۲ س [ف. الهیات ۱: ۹ـف: دانشگاه ۱۰: ۱۸۳۰].

39759ـ **تهران**، ملك ۳۰۵۰: شکسته نستعلیق رضا علی‌عباسی ۱۲ ع۲/**۱۲۰۸** برای کربلائی محمدشریف. **آغاز:** رفتن شاه هفت کشور ملك‌داد گر خسرو نامور سکندر ذوالقرنین به ترکستان، ۲۰۲ گ ۱۸ س [رؤیت].

39760 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۴۸ (۱۱۵ف): نوشتهٔ **۱۲۳۸**، (۲۶۷پ ـ ۲۷۸پ) [آکیموشکین ۱: ۴۶].

39761ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۱۲۷ C (۱۱۴ ف): نوشتهٔ **۱۲۵۶**، ۲۷۲ گ

[آکیموشکین ۱: ۴۶].

39762 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C۶۰۷ (۱۱۶ ف): با تاریخ **۱۲۵۶** دردفتر، (۱۱۳پ-۱۴۹پ) [آکیموشکین ۱:۴۶].

39763 ـ تهران، مجلس ۳۱۶۱: نستعلیق حاجی میرزا عبدالباقی فرزند محمد اسماعیل، وفرزند او احمد در **۱۲۶۴**، زرین، با ۱۰۲ تصویر، **آغاز**: مستوفی‌دفتر دانش و مسخر صفحهٔ آفرینش چنین... که اوراسکندر بن‌دارای اصغر گویند، و بلغت یونانی نام او اخشیده روس است یعنی فیلسوف، غالب خلق عالم‌بدین‌پرستی بود.. بایادداشت: این هفت‌جلد اسکندرنامه را مرحوم میرزا عبدالباقی نوشته ومن که کوچکترین‌اولادآن مرحوم‌هستم بر گهای افتاده را ازروی نسخهٔ دیگری‌نوشتم، ۸۷۰ص ۱۸ س[ف. مجلس ۱۰: ۷۴۵].

39764 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۹۷۸۰ (۲۳۶ ف): نستعلیق **۱۳۰۸**، **آغاز**: حمدله. صلاة. حمد بیحد وثنای بیعد پادشاهی را سزدکه، ۳۰۹گ ۲۴ س[ف. شیروانی ۱: ۲۳۷].

اسکندریه = رسالهٔ...

از محمد تقی فرزند محمدحسین‌کاشانی، دربارهٔ اسکندر ذوالقرنین ازروی اخبارشیعی و وتاریخ. (دربارهٔ‌افسانهٔ‌اسکندرمجله‌سخن گفتار دکترمحجوب دربارهٔ اسکندرنامه). **آغاز**: حمدله .. چنین گوید بندهٔ ... محمد تقی‌بن محمد حسین‌کاشانی.

39765 ـ تهران، دانشگاه ۳۹۱۱: نسخ گویا نگارنده شوال **۱۲۹۹**، ۱۵ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۰۰].

39766 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C۱۲۴۸ (۱۱۷ ف): بی‌تاریخ، ۱۶۴ گ [آکیموشکین ۱:۴۶].

39767 ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم۳ـ C۱۴۶۳ (۱۱۸ف): بی‌تاریخ، ۳ گ[آکیموشکین ۱: ۴۶].

تاریخ اسکندری

از طاهر فرزند حسن فرزند علی فرزند موسی‌طوسی، بروایت طرطوسی، درسر گذشت اسکندر **آغاز**: حمدله. عاقبة. صلاة. اما از راویان اخبار وناقلان‌آثار وخوانندگان قصص و تواریخ.

(بنگرید: اسکندرنامه: ۳۶۵۶).

39768 ـ آصفیه ۴۲۹ تاریخ: گویا سدهٔ **۱۲**، انجام افتاده، ۳۶۳گ ۲۴ س [ف. آصفیه ۱: ۱۶۲].

اسکندرنامه = فتوحات اسکندری

اصحاب اخدود

افسانه‌ایست‌ازداستانهای‌قرآن (سورهٔ بروج آیت ۴) وعرب. صاحب‌الاخدوذونواس‌ازروزگار یزدگرد بوده است (مجمل‌التواریخ‌ص۱۶۸). وازتواریخ‌پیامبران است. **آغاز**: بدانکه‌اصحاب اخدودمردمانی بودندا ندرنجران.

39769 ـ تهران، سپهسالار ۲۵۵۱/۳: نسخ حسنعلی‌فرزند استادعلی‌قلی شربتدار، سدهٔ ۱۲ با تاریخ **۱۱۰۹** دردفتر (ص۱۱۶-۱۲۲) [ف. سپهسالار ۳: ۱۴۰].

اعجاز موسوی = قصهٔ‌حضرت‌موسی

معین مسکین، دربخش‌تاریخ‌خواهدآمد.

افسانهٔ آفرینش

ازصادق هدایت (۱۲۸۱ خ- ۱۳۳۰ خ) فرزنداعتضادالملك هدایتقلی. نمایش‌یاخیمه‌شب بازیست در سه‌پرده، درآن ازدستگاه آفرینش

خرده گیری شده است درپاریس بسال ۱۹۴۶م و نیز باداستان «قضیه زیر بته» و «آب زندگانی». وبا دیباجه‌ای بکوشش بزرگ علوی به آلمانی ترجمه‌ودر برلین ۱۹۶۰م چاپ شده است.

بنگرید: راهنمای کتاب س۳ش۲ص۲۵۸ مؤلفین‌مشار ۳: ۵۱۰.

39770 ـ **تهران**، حقوق۳۵۴ج: شکسته نستعلیق آقای ایرج افشار، ۱۸ فروردین **۱۳۰۹** خ (۱۳۲۹) ۳۹ص ۱۳ س [ف. حقوق: ۱۷].

افسانهٔ دیوانه

از قطب‌الاقطاب محمدچشتی، که یاد اودر «مجالس حسنیه: ۱۳۶۰» گذشت. عرفانی.

39771 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۳/۳۱ bo (۱۱۰۹): تاریخ‌یاد نشده، همراه با ۴۰ گفتار دیگر ازهمو[ف. بنگال: ۱۷۰].

اقبال نامه

گویا ازشمس‌الدین شوشتری. گفتاریست دربارهٔ جزیرهٔ خضرا، وغایب‌شدن امام زمان، که بنام‌شاه‌تهماسب‌صفوی (۹۳۰-۹۸۴) نگاشته شده است.

داستان بحرابیض و جزیرهٔ خضرا ومدینهٔ الشیعه و شهری که در اقصای زمین مغرب است و امام وفرزندان‌اودر آن‌زندگی میکنند بچند روایت یادشده است: یکی بعنوان «ترجمهٔ جزیرهٔ صاحب‌الزمان» ومنسوب بهزین‌الدین کرکی‌ست، دوم «اقبال نامه» که گویاازشمس‌الدین‌شوشتری باشد. ودر آن‌ازغیبت‌پیامبران‌وامام‌زمان گفتگو میکند، ومینویسدمن‌دراین کتاب‌چیزهایی‌نوشتم که درجاهای‌دیگر نیست، وآنچه‌نوشتم‌یاازروی خردست یاسخنان‌پیشوایان، و سپس بـداستان جزیرهٔ خضراء میپردازد. واین‌روایت‌جزروایت نباطی‌است که ازسدهٔ ششم‌وتازه‌تر از آن است، وآورندهٔ آن مردی‌ترسا واین یکی ازسدهٔ هفتم وازعلی فرزندفاضل مازندرانی است.

این داستان مانند روایت بحار(ج۱۳ باب من رآه) میباشد.

ترجمه‌ای ازاین‌داستان‌درهندبچاپ‌رسیده که دردیباجه از شاه‌تهماسب(۹۳۰-۹۸۴) نام برده شده است. (بنگرید: جزیرهٔ خضرا، در همین‌بخش). **آغاز:** حمدوسپاس وستایش وثنای واجب الوجودیرا ... بعد ازادای‌مراسم‌حمدو صلاة چون دربعضی اوقات که‌مشرف‌بود بسعادت خدمت... السلطان شاه طهماسب‌بهادرخان... حکایت بحرابیض و جزیرهٔ ..

بنگرید: ذریعه۵: ۱۰۶ـ۱ ف. دانشگاه۵: ۱۰۹۸ تا ۱۱۰۴.

39772 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۶۷۷ نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰**، درفهرست بنام **جزیرهٔ خضرا** «داستان» یاد شده است وتوضیح‌دیگری ندارد. **آغاز:** فی‌ذکر المهدی و مایتعلق بذلك ...اول‌دلیل امامت او[ف. شهرستانها ۱: ۹۷].

39773 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۹: نستعلیق، باتاریخ **۱۰۶۳** دردفتردردیه خاتون آباد اصفهان، (گ۸۲-۹۳)، **آغاز:** شریف زاهد محمدبن‌علی‌العلوی‌الحسینی‌در کتاب‌خود روایت‌کرده باسناد مرفوع باحمدبن محمدبن یحیی‌الانباری که گفت درسنهٔ ۵۴۳ وزیرعالیشان عون‌الدین‌یحیی، ۱۲ گ[ف. دانشگاه۲: ۵۵۷-۵۶۳].

39774 ـ **تبریز**، ثقةالاسلام۴ مج: با تاریخ **۱۰۷۹** دردفتر[یادداشتهای‌سیدعبدالعزیز طباطبائی].

39775 ـ **تهران**، مسجدجامع، چهلستون ۱۸۴۵/۲: درمجموعه نوشتهٔ محمدعلی‌فرزند

شاهقلی الروملو کندی، باتاریخ محرم **۱۰۸۰**، است. **آغاز:** وصورت این حکایت بنوعی‌ست که منقول ازخط محمدبن‌محمدالمکی‌شهیدو (بنقل ازخط فضل بن یحیی‌علی‌طلبی (نه طیبی). **انجام** رسیدن من به آنجهت‌شریفه‌دررجب بودسنهٔ تسعین وستمایة (ص ۱۳۲ـ ۱۳۶) [یادداشتهای آقای ثبوت].

39776ـ **تهران**، سپهسالار ۲/۷۵۸: نسخ سدهٔ **۱۱**، (۳۵پ ـ ۷۶پ)، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳:۱۷۹].

39777ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲/۳۶۴: نستعلیق و نسخ‌علی فرزنداحمدرشتی‌دریزدبرای خودش و تملك از همو مؤرخ ذیقعدهٔ **۱۲۸۵**. [نسخه‌ها ۲:۱۷۷].

39778ـ **تهران**، دانشگاه ۶۵۶: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۴۳ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۵: ۱۰۹۸].

الف لیله و لیله

متن از افسانه‌های بنام‌عربی‌ست. ترجمه از میرزا عبداللطیف‌طسوجی، زنده‌در۱۲۹۴، که در ۱۲۵۹ به‌انجام‌رسیده وسروده‌های‌فارسی مندرج دراین ترجمه ازسروش اصفهانی‌ست. نخستین‌بار بسال ۱۲۶۱ درتهران چاپ شده است.

ترجمه‌ای ازآن به‌نظم از سیف الشعراء ابوالفتح دهقان سامانی (۱۲۴۰ق-۱۳۲۶ق) در تهران ۱۳۱۸ق وپس‌ازآن‌چندبارچاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۲: ۲۹۴.

39779ـ **مدینه**، عارف‌حکمة ۳۱۶: نوشتهٔ **۱۲۴۱** (؟) ۴۰۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۵].

39780ـ **تهران**، مجلس ۲۸۷ فیروز ۷۰۱۷: نستعلیق آغازسدهٔ **۱۳**، ۵۱۲ ص ۲۸س [ف. مجلس ۲۱: ۲۳].

الف لیله و لیله = هنریه

از محمد باقر

ترجمهٔ الف لیل

ناشناخته.

39781ـ **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی Arras: (۱۳۲۳) ۱۱۴۴: ترجمهٔ هفت‌شب اول آن است، ۳۲ گ [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۱۳۲].

امثال و حکایات

از الشیخ القاضی ابوعلی الشعرخی [ص ۲۴۱]. درترجمهٔ اخبارو امثال‌وشواهد تاریخی، در دوازده باب: ۱ ـ دربیان آثاروشرح اخباری که مشتمل برذکر جماعتی که محنت و بلا کشیده‌اند ۲ـ حکایت جماعتی که بفال نیك‌یا بدعای خوب یاسخن خوش شدت‌ایشان به فرج انجامیده ۲۶ حکایت، ۳ـ حال جماعتی که‌پادشاه برایشان غصب کرده باشدو بنصیحت ووعظ‌ازخود دفع کنند ۱۸ حکایت، ۴ـ درذکر جماعتی که‌به حبس وزندان گرفتار بودندو خداایشانرا نجات داد ۱۸ حکایت، ۵ ـ دراحوال جماعتی که‌بشدت و بلا مبتلا شدند وآنان را فرج‌ارزانی شد ۱۱ حکایت، ۶ ـ جماعتی که‌به واقعهٔ سهمناك گرفتار شدند، ۲۹ حکایت (بنگرید: جامع‌الحکایات، ترجمهٔ فرج بعدالشده).

39782ـ **اصفهان**، عمومی ۳۲۸۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز در پیش ازباب یکم وانجام درباب ششم افتاده، ۲۴۲ ص ۲۲ س [ف. دکترمقصود ۱: ۹].

امیر ارسلان

از داستانهای بنام که بارها چاپ شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۵۲ ـ ف .مشار : ۱۵۱ .

39783 ـ **مشهد**، رضوی ۳ تاریخ : نستعلیق یدالله فرزندعبدالعلی **۱۳۱۶** . **آغاز:** اما راویان اخبار و ناقلان آثار، ۱۰۰ گ ۲۹ س [ف. رضوی ۳:۷۳] .

امیر حمزه = حمزه نامه

ب

بانو گشسب

ناشناخته . افسانه‌ایست به نثر. (بنگرید به : بانو گشست نامه : ۲۶۵۵).

39784 ـ **بادلیان**، ۲/۲۸ اوزلی : با تاریخ **۱۲۴۰** در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳۵ هست [فیلمها : ۵۵۹] .

بختیار نامه

ازسید سلیمان بخاری قاری . در حکایات غریبه . آقای دکتر ذبیح‌الله صفادو تحریر از داستان بختیارنامه ، یکی بنام «راحة‌الارواح» و دومی بنام «بختیار نامه، عجایب‌البخت» بسال ۱۳۴۷خ چاپ کرده‌اند. باید دید این نسخه‌ها با آندوچه پیوندی دارد. چاپ ۱۳۴۷خ همراه با ترجمهٔ عربی آن است . و نیز بنگرید به ـ «بختیارنامهٔ منظوم: ۲۶۵۹» و «راحة‌الارواح» و «لمعة‌السراج» درهمین بخش .

39785 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۸۳۹ (۳۰۹ ف): نوشتهٔ **۱۰۸۸**، (۱ر ـ ۳۰ پ) [آکیموشکین ۱ :۷۱] .

39786 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۰۰ (۳۰۷ف) : نوشتهٔ **۱۱۹۵** ، (۱ر ـ ۱۱۰ر) [آکیموشکین ۱ :۷۱] .

39787 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۴ (۳۰۸ف) : بی‌تاریخ ، (۱۳۱ر ـ ۱۷۱پ) [آکیموشکین۱ :۷۱] .

39788 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف): درمجموعه حکایتها، بی‌تاریخ ، (۳۰۷ـ۳۰۹) [آکیموشکین ۱ : ۱۵۸] .

39789 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): در مجموعه حکایتها، (۵۷۱ پ) [ف. آکیموشکین۱ :۵۲۹].

39790ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۳۰ : ۵۰ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۴] .

بختیار نامه = لمعة السراج

در همین بخش خواهد آمد.

بختیار نامه = داستان ...

بدیع الجمال و سیف الملوك = سیف‌الملوك و..

بساتین الانس

از تاج عبدوسی، محمدصدرعلااحمدحسن دبیرعبدوسی، ملقب به‌تاج معروف به‌اختسان یا ملك اختسان هندی دهلوی [نسخهٔ‌مدینه ۵۴۲] بنام‌شمس‌الخلافه‌محمدشاه‌بن تغلق‌شاه‌فرمانروای دهلی (۷۲۰-۷۵۲)، دربیست وشش‌سالگی‌خود بسال ۷۲۶ نگاشته است. داستانی‌ست بمانند کلیله ودمنه ومرزبان‌نامه ومنظورش سیاست و کشورداری‌ست [نسختی ازآن درص ۳۵۳۲ یاد شده است] . **آغاز :** صد هزار جواهر حمد و سپاس و غرر درر ثنای بیقیاس .

39791 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۶ ۵۰: نستعلیق آدینه ۱۸ محرم **۸۷۴**، ۱۵۹ گ [نسخه‌ها ۵: ۵۶۰] .

39792 ـ **استانبول**، طـوپقپوسرای R. ۱۰۳۲ : پیرامن سدهٔ **۹**، آغاز برابر نمونه. ۱۴۲ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۵].

39793 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۵۴۲: نستعلیق خوش، زرین، ۲۰۵ [نسخه‌ها ۵ : ۵۶۰] .

بلوهر و بوذاسف

داستانی ست گرفته از تعالیم بودا در بد گویی از دنیا. درفهرست ابن ندیم (ص ۴۲۴) بنام «بوتاسف و بلوهر» آمده، وسروده‌ی عربی آن را از أبان بن عبدالحمید اللاحقی و بنام «بلوهر و بردانیه» یاد کرده است (ص ۱۷۲) و ترجمه‌ی یونانی آن بنام «برلام و بوذاسف» است. مجلسی درپایان جلد هفدهم «بحار الانوار» عربی آن را آورده، سپس همان تحریر را خود به فارسی در آورده و در «عین الحیات» خود گنجانده است این ترجمه ضمیمهٔ «حیات ابرار» سیدقریش در ۱۲۸۰ ق نیز چاپ شده.

پدرم «تهذیب قصة بلوهر» را از سید محسن نگارندهٔ «اعیان الشیعه» و ترجمه‌ی گجراتی آن را از غلامعلی بهاونگری یاد کرده اند. و از ترجمه‌های تازهٔ آن به فارسی سره بنام «بلوهر» از سیدعلیرضا ریحان الله یزدی در ۱۳۲۰ خ در ۹۶ ص چاپ شده است.

بنگرید: فهرست ابن ندیم: ۴۲۴ و ۱۷۲ ـ ذریعه ۳: ۱۴۹ (بلوهر) و ۴: ۳۱ (بوذاسف) و ۴: ۵۱۵ (تهذیب قصة) و ۷: ۲۵ (حکایة بلوهر) ف. مشار ۲۳۱ (بلوهر) و ۲۳۴ (بوذاسف و بلوهر) و ۵۸۸ (حیات الابرار).

39794 ـ **تهران**، ملک ۴۱۸۷: نسخ محمد فرزند محمد فرزند ابوطالب معروف به همام طبیب، نیمهٔ ذیقعدهٔ **۸۱۰**، ۱۲۳ گ ۱۹ س [ف. ملك: ۵۹] .

39795 ـ **تهران**، مجلس ۴۱۰۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** آغاز و انجام افتاده، با ۶ مجلس رنگی، ۱۵۰ گ ۱۵ س [رؤیت].

39796 ـ **تهران**، ادبیات ۱۴۳ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بروایت ابن بابویه ودرپایان آن هشت تمثیل هست، ۶۱ گ ۱۷ س [ف. ادبیات ۱: ۲۳۱] منتقل شده بدانشگاه .

39797 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۰۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، شیوهٔ آن کمی کهن تر ازچاپی است، سروده‌هایی از صائب نیز در آن هست. **آغاز** : بعد از انشای محمدت و ثنای نامتناهی ، ۱۲۶ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۷۴] .

39798 ـ **تهران**، مجلس ۳۰۲۱/۹ : نستعلیق محمد صادق تفرشی ، در **۱۲۶۱** (ص ۸۲ـ۱۱۸) ، نسخه همان تحریری است که در «عین الحیات» آمده. **آغاز**: تمثیلی چند که پیشوایان دین در مذمت دنیا برای تنبیه غفلت زدگان... در بیان آنکه هرچند آدمی بدنیا مشغول میگردد خلاص از آن دشوار است [ف. مجلس ۱۰: ۷۸۲] .

39799 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۳۱۸: نستعلیق رحیم حسینی، **۱۲۶۹** [ف. شهرستانها ۱: ۷۳].

بهار دانش

در ص ۳۵۳۳ گذشت.

بهجت افزا

از محمد مهدی جربادقانی. داستان عاشقی بدیع الزمان نیشابوری وپری‌زاد دختر پادشاه چین است، ودیگر داستانهای کوتاه وشیرینی که در

آن میان پیش آمده است. **آغاز :** طلوع صبح عبارات حکایات بهجةافزای نشاط .

39800_ تهران، ملك۳ ۲۹۰ :شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، انجام‌افتاده، ۶۵گ ۱۹ س [ف. ملك:۶۲] .

بهرام و بهروز = داستان...

ازحسن‌قاری. داستان دو برادر بهرام کهتر پرهیزکار و بهروز مهتر تبهکار است . **آغاز :** من تألیفات‌مولاناحسن‌قاری‌سلمه‌الله. مخفی نیست که مشرب مسرت دنیا از شوائب مضرت صافی نیست .

39801 _ تهران، دانشگاه ۳۰۳۴/۶: نستعلیق **۱۲۷۶** بروزگار نگارنده (ص ۸۹_ ۹۸) ۱۶ س[ف. دانشگاه ۱۰:۱۹۷۵].

بهگت ساگر

درص ۱۰۶۶ گذشت .

بهگوت پوران

BHAGVAT PURAN

ترجمه از افسانه‌های عرفانی‌هندی.

(بنگرید: مها بهارات ، درهمین‌بخش)

39802 _ داکا، دانشگاه DU۳۱۷ (۲۷۸ ف): سدهٔ **۱۸** م، آغاز افتاده، ۱۶۹گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۲۷۵] .

بهگوت گیتا = مها بهارات

پ

پاردایانها = هانری‌سیم

ترجمه از افسانه‌های فرانسوی.

39803_ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۴۳ لا: شکستهٔ سیدمحسن حشمت دفترفرزند میرزا علی‌رضاتی معزدفتر مستوفی دارالخلافه تهران، ۶ شوال **۱۳۴۱**، ۲۰ ۵ص۱۳س[منظور احسن‌عباسی۱ :۳۵۳].

پنج بیك

ازعنایت الله آل‌صالح کنبوری، داستان برهمن ساده لوح ومکرزن اوست ، گرفته از «بهار دانش:۳۵۳۳» .

39804 _ مشهد، رضوی۲۲۳ ادبیات: درجنگ مؤرخ**۱۸۹۳- ۱۲۱۱** (ص ۶۲۸ - ۶۵۳) [ف. رضوی ۷: ۲۷۱] .

پیروجوان

ازناصرالدین‌شاه‌قاجار(۱۲۴۶_۱۳۱۳)

داستانیست بشیوهٔ رومانهای فرنگی، درستایش بهار وتوصیف چهارفصل وحکایتی‌ازپیروجوان، شیوهٔ این داستان اثر رومانهای فرنگی را در نگارنده نشان میدهد. **آغاز:** هوالله‌تـعالی ، تفصیلی دردرك بهارنوشته‌میشود، بااینکه‌طبایع ناس مختلف است وهریك بوضع وطور و قسمی درك بهار میکنند.

39805_ تهران، ملی۲ ۴۹۲ف: نستعلیق خوش عبدالکریم منشی‌طهرانی ۴ ع۲ **۱۲۸۹/** زرین، باعکس‌رنگی‌ناصرالدین‌شاه‌وآرایشهایی زرین ورنگارنگ دیگر، ۳۵گ ۹س [ف.ملی ۱:۴۷۲] .

ت

تآتر کریم شیره‌ای

نمایشنامه‌ای انتقادی از روزگار ناصر الدین شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳). **آغاز**: شرحی از بدبختی اهالی ایران و مجمعی از سختی و زبونی این ممالك ویران بجهت عبرت و اطلاع مطالعه کنندگان در لباس قصه و طرز طیاطر فرنگیان در چند مجلس قلمی گردید. اسامی اجزای مجلس شاه، وزیر مخصوص، امین الدوله..

39806 ــ **تبریز**، ملی ۳۰۱۹: نستعلیق ج ۱/**۱۳۱۰**، ۱۳+۴۱ گ ۱۰ س [ف. ملی تبریز ۱: ۳۱۱].

تاج القصص

در بخش تواریخ پیامبران خواهد آمد.

تاریخ شاهزاده خانم بابلی

افسانه‌ایست تاریخی از فرمز دختر پادشاه بابل بنام بلوس و ازدواج آن دختر با آمازان. با عنوان فصل. **آغاز**: تاریخ شاهزاده خانم بابلی. فصل اول. یکی از سلاطین قدیم بابل که او را بلوس می‌نامیدند.

39807 ــ **تهران**، ملی ۶۳۳/۳: نستعلیق محمد ابراهیم فرزند محمد شریف قزوینی، در **۱۳۱۳**، ۱۲۲ گ ۱۱ س [ف. ملی ۱۴۳:۲].

تحفهٔ هر عزیز با تمیز در قصهٔ غلام و کنیز

39808 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۱۶۴۲ (۱۹ ذیل): بی‌تاریخ، ۱۲ گ، [آکیموشکین ۱: ۶۱۹].

ترجمهٔ الف لیل و لیله = هنریه

ترجمهٔ الف لیل و لیله = الف...

ترجمهٔ الدر النثیر

از تقی ساوجبلاغی، که یاد او در «ترجمهٔ اتابکیه: ۳۴۴۴» گذشت.

39809 ــ **تهران**، ملك ۶۳۷: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زدین، ۴۹ گ ۱۲ س [رؤیت].

ترجمهٔ فرج بعد الشدة = جامع الحکایات

ترجمهٔ لابل کابریل (جبرئیل زیبا)

ترجمه از عبدالحسین، بدستور میرزا علی اصغر صدراعظم، درج ۱/۱۳۱۶ بانجام رسانده است. **آغاز**: شاهت دست میمالد وخدایت شفا میدهد، پادشاه جدید فرانسه یعنی لامرامه، اردوی خودرا درنزدیکی شهر رنس دریکی از کهنه عمارات ییلاقی.

39810 ــ **مشهد**، رضوی ۱۰۳۷۶ فهرست نشده: نستعلیق عبدالحسین، ج ۱/**۱۳۱۶**، (گویا تاریخ نگارش و نوشتن هردو باشد) ۴۴۱ گ ۱۲ س [رؤیت].

تکملة اللطایف ونزهة الظرایف

در بخش تواریخ پیامبران خواهد آمد.

تلماك

از فنلون **Fenelon**، ترجمه از میرزا علیخان ناظم العلوم، متن برای تربیت (دوك بورگونی) در هیجده فصل نگاشته شده است. ترجمه در تهران ۱۳۰۴ ق و ۱۳۱۹ ق چاپ شده است. **آغاز**: آخرین سلاطین شهر تروا که پریام نام داشت، خواهری داشت هیزیون نام که هرکول

رب النوع شجاعت اورا فریفته .
بنگرید: ف.مشار: ۴۴۵ .

39811 ــ **تهران** ، ملی ۱۱۰۴ ف : نستعلیق محمد صادق فرزند محمدعلی منشی علی آبادی مازندرانی، دوشنبه ۱۲ شوال **۱۳۱۵** ، زدین، ۶۲ گ ۱۳ س [ف. ملی۳: ۱۲۶] .

تلماك

از فرانسوا دی سالیناك دی‌لاموت، ترجمه ازمحمد فرزندکاظم (همین) بنام ناصرالدین‌شاه قاجار (۱۲۶۴-۱۳۱۳) . **آغاز** : جهان بینا چشم نهان‌بین بازکن .

39812 ــ **قاهره**، دارالکتب ۶۴ ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، زدین، ۷۸ گ ۱۵ س [مخطوطات ۱: ۱۰۳] .

تمثیل عروس وداماد = مضمون بهار

ترجمه از میرزا جعفر قراچه داغی ، در ذیحجهٔ ۱۳۰۸ ، از فرانسوی، نمایشنامه‌ایست از اصل یونانی، واز اولین ترجمه‌هایی در این باره . **آغاز**، دیباچه. سبب ترجمه. دراین سنوات ترقی آیات که برای تعلیم و تعلم وهر گرنه فنون وهنر .

39813 ــ **تهران**، ملی ۵۹۶ ف: نستعلیق درشت وریز **۱۳۰۹**، برای ناصرالدین‌شاه، ۹۷ گ ۱۱ س [ف.ملی۲: ۱۰۴] .فیلم آن‌دردانشگاه ش ۱۱۶۸ هست [فیلمها: ۸۲] .

تمیم انصاری = قصهٔ...

ج

جامع الحکایات = ترجمهٔ الفرج بعدالشدة

در بارهٔ نگارندهٔ متن و ترجمه گفتگوست بایستی متن از ابوالحسن علی فرزند محمد مداینی، درگذشتهٔ ۲۳۵ باشد [ذریعه ۱۶ : ۱۵۵]، که‌قاضی ابوعلی‌محسن‌فرزندابوالقاسم علی تنوخی (۳۲۷-۳۸۴) [ذریعه ۹: ۱۷۸] آنرا افزوده درچهارده باب ساخته است[ذریعه ۱۶ : ۱۵۵] . ودرنسخه‌ی‌چاپی متن از همین تنوخی دانسته شده است. ترجمه ازحسین‌فرزند اسعد (سعد) فرزند حسین دهستانی (دهبانی) است که برای وجیه‌الدین طاهرزنگی‌فریومدی نماینده‌ی حکومت ارغون‌خان‌مغول‌درخراسان و مازندران میان سالهای ۶۵۱-۶۶۳ درسیزده باب با افزودن حکایتهایی برمتن وبسیار روان ساخته است. داستانهایی‌ست درفرج بعدازشدت: کسانیکه دارایی آنها به‌دزدی رفته و بر گشته است، کسانیکه‌دچار ترس بوده و به‌أمن‌رسیده‌اند، کسانیکه دچار عشق شده و به‌مراد خویش رسیده‌اند... بابهای آغاز در آیتهاو بابهای انجام در سروده‌هایی است‌در این‌باره . سروده‌هایی‌از مترجم نیزدارد. این‌ترجمه دربمبئی ۱۲۷۶ ق و۱۳۲۹ ق و تهران ۱۳۷۴ ق چاپ شده‌است. نسخه‌ی ملك ۴۱۷۱ دیباچه‌ای ازمحمد مؤمن شرفیه دارد. **آغاز۱**: حمد وثنا قیومی راکه عجز عقول ذریات آدم‌ازادراك کنه ذات‌بیچون اوچون‌آیات‌صنعش **آغاز۲**: سزاوارترین حمدی که زبان‌گوینده بدان مشعوف‌باشد. **آغاز۳**: حمدله . صلاة اما بعد ...

بنگرید : ذریعه ۵: ۵۰ (جامع‌الحکایات) ۹: ۱۷۸ (تنوخی) و۱۶: ۱۵۵ (دوکتاب‌بنام

فرج بعدالشدة) ـ ف. مشار: ۴۰۸ (ترجمه‌ی فرج بعدالشدة).

39814 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۴۵۸: جلال‌الدین حسین فرزند اسعد فرزندحسین مؤیدی، **۷۰۶**، ۲۳۹گ ۲۵، آغاز برابر نمونهٔ **۱**. [ف.فهمی‌ادهم۱: ۳۰۵].

39815ـ **تهران**، سنا۲/۲۳۶: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰**، بگواهی مجتبی مینوی، باعنوان **اختیارات جامع الحکایات** در آغاز و انجام آن [نسخه‌ها ۶: ۴۹۵].

39816ـ **تبریز**، سیدمحمدعلی طباطبایی قاضی: سدهٔ **۱۰**، [سید عبدالعزیزطباطبایی].

39817 ـ **یزد**، وزیری ۲ـ ۴۵۸۰: نستعلیق زیبای محمدحسن شیرازی، **۱۰۲۴**، زرین، **آغاز:** کتاب فرج بعدازشدت انشاءالله مبارك باشد فهرست‌الابواب... ۲۸۰گ ۱۵س [ف. آقای‌شیروانی۱: ۴].

39818ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۸۹: نوشتهٔ **۱۰۴۵**، زرین [نسخه‌ها ۵: ۳۴۴].

39819 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۲۵: نستعلیق سلام فرزند حبیب‌الله قوام کازرونی، **۱۰۵۹**، آغازبرابر نمونه‌ی **۲** [نسخه‌ها ۱: ۱۷۱].

39820 ـ **تهران**، ملی۶۷ف: نستعلیق ونسخ‌میر محمدهادی‌فرزند میرمهدی‌لنگرودی، چهارشنبهٔ ۲۰صفر**۱۰۸۹**، ۱۹۴گ ۲۱س[ف. ملی ۱: ۵۷] فیلم‌آن‌دردانشگاهش ۱۸۹۴هست [فیلمها: ۱۴۶].

39821ـ **تهران**، ملك ۴۱۷۱/۲۸: نستعلیق، با تاریخ **۱۰۹۲** بهمین خامه‌دردفتر، (۲۰۷ب ـ ۲۶۵ر) آغاز برابر نمونه‌ی **۳** با دیباجه‌ی محمد مؤمن شرفیه [رؤیت].

39822 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۵۲: نستعلیق محمد فرزند تاج‌الدین حسن‌غیاث آبادی، **۱۰۹۲** [نسخه‌ها ۵: ۴۵].

39823ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۴۳: نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، یك‌صفحه از انجام‌افتاده، رحلی[نسخه‌ها ۶: ۶۵۵].

39824 ـ **یزد**، وزیری۳۷(۹۷۸۵): نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۱**، آغازبرابر نمونهٔ **۱**، ۲۱۰گ ۲۶ س [ف. شیروانی۱: ۴۶].

39825ـ **تهران**، ادبیات۵۶د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، انجام افتاده، ۱۲۴گ ۱۷س [ف. ادبیات۱: ۳۶۵]

39826 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۹۳۰ Or: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۱].

39827 ـ **تهران**، سپهسالار: نستعلیق ۱ ج ۱/ **۱۱۰۶**، آغاز برابر نمونه، ۲۳۱گ ۱۳ س[ف. سپهسالار۵: ۳۶۰].

39828 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۱۱۷ (۳۰۳۱ ف): نوشتهٔ **۱۱۱۶**، ۱۷۲گ [آکیموشکین ۱: ۳۹۴].

39829ـ **تهران**، مجلس ۲/ ۵۹۲۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۶۲ـ۵۳۱) آغاز وانجام افتاده [یادداشتهای‌آقای عبدالحسین‌حایری].

39830ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۸ ابو، حسین: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده ودر فهرست ازنگارنده نام برده نشده، ۴۸۶گ ۱۷ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۴۶].

39831 ـ **تهران**، مجلس ۶۸۰: نسخ آمیخته به ثلث، تاریخ‌یاد نشده، آغاز برابر نمونه‌ی **۱**، ۲۶۸گ ۲۵س [ف. مجلس ۲: ۴۳۰].

39832 ـ **تهران**، خانقاه‌نعمت‌اللهی

۴۰۶ : نسخ، آغاز و انجام افتاده، ۴۹۴ ص ۲۱ س [ف . دیباجی ۲: ۱۱۶] .

جامع الحکایات

39833 ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ ف) : تاریخ‌یاد نشده. دارای ۱۸ داستان : ۱ ـ حکایت رئیس ولایت موصل و پسر او (۱پ) ،۲ ـ حکایت بنا وزن بنا با ـ وزیران پادشاه کرمان (۲۴ر) ، ۳ ـ حکایت (۶۷ر) ، ۴ ـ حکایت هارون‌الرشید و وزیر او فضل‌بن ربیع با ابوالقاسم بصری (۶۸ب)،۵ـ حکایت رضوان‌شاه (۹۸پ)۶ـحکایت‌فرخ‌شاه و فرخ‌روزوفرخ‌ناز(۱۳۱ر)،۷ـ حکایت وزیران پادشاه‌غزنین‌وپسرودخترملک‌دریابار(۱۶۵پ)، ۸ ـ حکایت نصرعیاروجوانمردی‌اووپسرپادشاه خراسان (۱۹۵ پ) ، ۹ ـ حکایـت پسران شاه خراسان وشاهزاده‌خدای‌داد و برادران... (۲۰۹پ) ، ۱۰ـ حکایت‌دخترپادشاه ویک‌مرد پیر و سه‌جوان (۲۲۷ر) ، ۱۱ـ حـکایت آن پادشاه‌که‌گفت مردبیغم دردنیاباشد؟ وزیر گفت نه ! (۲۴۸پ) ، ۱۲ـ حکایت ... (۲۶۰ر) ۱۳ ـ درودگر و جولا و دختر پادشاه عمان (۲۸۰ پ) ۱۴ـ حکایت‌مظهر بصری‌وبرادران (۳۰۲ر) ، ۱۵ ـ حکایت پادشاه ولایت کشمیر و دختراو بابازرگان‌خراسان‌وعجایبها(۳۳۰ر) ۱۶ ـ حکایت شاپور خشت‌زن (۳۵۶پ)،۱۷ـ حکایت (۳۶۹پ) ۱۸ ـ حکایت‌درقضیه سلیمان و سیمرغ وقضاوقدر(۳۸۶) رویهم۴۱۹گ[ف. آکیموشکین۱:۱۳۷] .

39834ـ **لنین گراد ،** اکادمی عـلوم C ۱۵۴۸ (۹۰۳ ف) : بی تاریخ،۱۸۶گ.

39835ـ **لنین گراد،** اکادمی‌علوم۳۲۷ D (۹۰۴ف) : بی‌تاریخ ، ۲۵۶گ ، این سه نسخه از یکدیگر جدایی دارند [آکیموشکین ۱: ۱۳۷ـ۱۳۹] .

39836ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۳ قف۱۱ : تاریخ‌یاد نشده، ۱۶۶ص[مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۵] .

جامع الحکایات = چهل و شش حکایت

چهل وشش داستان از افسانه‌های عامیانهٔ مشهور وغیر مشهوراست، بانثری روان که‌بعلت افتادگی در آغاز و انجام نسخهٔ ۱۹۱ رضوی شناخته‌نشده است. وبگفتهٔ گلچین معانی‌بایستی درآغازسدهٔ‌یازدهم‌و برای‌جلال‌الدین‌محمداکبر شاه(۹۶۳ـ۱۰۱۴)درهندوستان گردآمده‌باشد.

فهرست داستانها راهمو درفهرست رضوی آورده‌است .

39837ـ **مشهد،** رضوی ۱۹۱ تـاریخ (۴۲۶۷): نستعلیق سدهٔ**۱۲** ، آغـاز وانجـام افتاده، دارای ۴۶داستان بدینگونه:۱ـداستان شاهزاده ملک‌محمد(ص ۱ـ۱۴) ، ۲ـ داستان شهریار با دخترعم (ص۱۴ـ۲۸)، ۳ـ داستان عظیم بصری (ص۲۸ـ۴۶)، ۴ـ داستان فـرخ جواهری(ص۴۷ـ۵۴)،۵ـشاهزاده‌قاسم‌و گوهر بانو (ص۵۴ـ ۶۹) ، ۶ ـادهم‌درویش (ص۶۹ـ ۷۶)،۷ـ داستان شیخ محمود سمنانی(ص۷۶ـ ۹۱) ، ۸ خواجه‌مسعود پسر خواجه‌سعید (ص ۹۱ـ۹۷)،۹ ـجوان‌و کنیزک (ص۹۸ـ۱۰۰)، ۱۰ ـ شاهزاده هرمز(ص۱۰۱ـ۱۵۴) ، ۱۱ـ داستان شاهزاده بهرام ودخترفغفور(ص۱۵۴ـ ۱۸۳)،۱۲ـداستان‌ابوالعلاکرمانی(ص۱۸۳ـ ۱۹۴)، ۱۳ـ داستان‌شیرزادوشمسه‌بانو(۱۹۴ـ ۲۱۲)،۱۴ـداستان‌شاهزاده‌مهر(۲۱۲ـ۲۵۰)، ۱۵ـسلیم جوهری باحجاج(ص۱۵۱ـ۲۷۶)، ۱۶ ـ داستان حبیب‌عطار (ص۲۷۶ ـ۲۸۹) ،

۱۷ـ داستان پسر خواجه‌سعید (ص۲۸۹-۳۲۵) ۱۸ ـ داستان جهان افروز (ص۳۲۵-۳۶۳)، ۱۹ـ داستان عاشق شدن شاهزاده (ص۳۶۳- ۳۷۰)، ۲۰ـ پسر پادشاه کرمان وسفر بغداد و چاه (۳۷۰-۳۷۳)، ۲۱ـ داستان خورپیرو فرخ‌روز (ص ۳۷۳-۳۸۴)، ۲۲ـ داستان تمیم انصاری (ص۳۸۴-۴۲۰)، ۲۳ـ داستان شاهزاده نیاز (ص۴۲۱-۴۶۰)، ۲۴ـ داستان حامد جوهری (ص۴۶۰-۵۲۹)، ۲۵ـ داستان دزد و قاضی (ص۵۲۹ - ۵۴۰)، داستان مرد لشکری (ص ۵۴۰-۵۴۷)، داستان امیرزاده که قهر کرده بود (ص۵۴۷-۵۵۲)، ۲۸ـ داستان احمد و شاهزاده محمود جوانمرد (ص۵۵۲ -۵۶۷)، ۲۹ ـ داستان بختیار (ص۵۶۸-۶۰۶)، ۳۰ ـ داستان هزار گیسو و آزاد بخت (ص ۶۰۶ - ۶۴۳) ۳۱ ـ داستان مهر و وفا (ص ۶۴۳ - ۶۵۷)، ۳۲ ـ داستان ابوالفوارس ملاح (ص ۶۵۷-۶۶۷)، ۳۳ـ داستان سیمرغ و سلیمان (ص۶۶۷-۶۸۷)، ۳۴ـ داستان شاهزادهٔ ایران (ص۶۸۷-۷۱۶)، ۳۵ـ داستان خواجهٔ بازرگان و پسر وزیر (ص۷۱۶-۷۲۰)، ۳۶ـ داستان بازرگان احمق (ص۷۲۰-۷۲۶)، ۳۷ـ داستان خواجه فرعی (ص۷۲۶-۷۳۱)، ۳۸ـ داستان رای کامرود (ص ۷۳۱- ۷۳۹)، ۳۹ـ داستان شاهزاده و گریختن زن او (ص ۷۳۹-۷۴۵)، ۴۰ـ داستان زرگر و نجار (۷۴۵-۷۵۱)، ۴۱ ـ داستان ملکزادهٔ اسرائیلی (ص۷۵۱- ۷۵۳)، ۴۲ ـ موش و گربه (ص۷۵۳-۷۶۱)، ۴۳ـ داستان دلهٔ مختار (ص۷۶۱- ۸۰۰)، ۴۴ ـ داستان فیروزبخت (ص۸۰۰-۸۳۲)، ۴۵ـ داستان ملک نوبهار شاه (ص۸۳۲-۸۵۲)، ۴۶ـ داستان پسر پادشاه هند وسند باد (ص۸۵۲- ۹۱۶)، رویهم ۴۵۸ گ ۲۳ س [ف. رضوی ۷: ۶۸].

جزیرهٔ خضرا = اقبال نامه

از محمد هادی فرزند محمد صالح فراهانی، مؤرخ ۱۱۲۵، دربارهٔ همان داستان ساختگی «اقبال نامه: ۳۶۵۸». این یکی ترجمهٔ رسالهٔ شیخ محمد امین کاظمی است که در سپاهان بسال ۱۰۹۱ نسخه‌ای از آن بها بن‌خاتون داده بود [دیباچه] در دو بند است: یکی داستان فضل پسر یحیی پسر علی طیبی و دیگری روایت کمال‌الدین احمد فرزند محمد فرزند یحیی انباری در ۱۰ رمضان ۵۴۳. (بنگرید: اقبال نامه: ۳۶۵۸) **آغاز:** حمدله ... اقول، چنین گوید... محمد هادی بن محمد صالح فراهانی...

بنگرید: ذریعه ۴: ۹۳.

39837 ـ **تهران**، ملک ۴۷۷/۱: سدهٔ ۱۱، باتاریخ **۱۰۷۳** در دفتر، زرین [ف. ملک مجموعه‌ها: ۳۴].

39838ـ **تهران**، دانشگاه ۴۲۸۸/۲: نسخ و نستعلیق محمد اسماعیل فرزند محمد رضای حسینی منجم، ۱۱ ج ۱/**۱۲۱۶** در کرمانشاه (۴۲ پ ـ ۶۵ پ) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۵۷].

جمال و عشق

در داستان یوسف.

39839 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۸۶۳: همراه ظفرنامهٔ بوذرجمهر، که نوشتهٔ **۷۶۱** است [نسخه‌ها ۴: ۶۶۷، ۶۷۱].

جمشید جهانگیر = قصهٔ ...

جنگنامهٔ امیر حمزه = حمزه‌نامه

جنگنامه

سرگذشت افسانه‌ای سید جلال‌الدین اشرف است، به نثر، پنج نسخه از آن به گمانی که

نظم است در ص۲۷۴۷ یاد کرده‌ام که باید به اینجا آورده شود. و باید افزود: این جنگنامه از روی چهار نسخه بکوشش آقای محمد روشن با فهرستها چاپ شده است.

جنگنامهٔ امیرالمؤمنین = غزوة المجاهدین

از محمدقاسم [پایان کتاب]. افسانه‌ایست از روزگار صفویه در آن از هطام وجمیل بن کثیر و محاربهٔ جمیل و حلقمة بن الجحاف وعباد بن شر نام برده ودر آخر کتاب آمده: من بی‌سند این را ننوشته‌ام بلکه رساله‌عربی محمدصالح بحرانی را ترجمه کرده‌ام و اینجا نام خود را برده است.

39840 ـ **تهران،** دکتر مفتاح: نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز افتاده، دوصفحهٔ انجام نو نویس رمضان ۱۳ (= ۱۳۰۰) [رؤیت].

جنگ نامهٔ شاه مردان علی

حماسهٔ دینی‌ست باچند تحریر.

39841 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۴۸ C (۹۳۷ف): باتاریخ **۱۲۳۸** در دفتر، (۱۰۲ر-۱۵۲پ).

39842 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۵۸۷ C (۹۴۱ف): نوشتهٔ **۱۲۸۴**، (۱پ-۱۲۶پ).

39843 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۲۷۳ B (۹۳۴ ف): بی‌تاریخ، ۲۰۱ گ

39844 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۱۸۱ B (۹۳۵ ف): (۱پ-۱۸۰ر).

39845 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۱۶ C (۹۳۶ ف): نیز بی‌تاریخ ۱۷۳ گ.

39846 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۰۹۴ C (۹۳۸ ف): ۲۰۶ گ.

39847 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۳۱۰ C (۹۳۹ف): ۱۰۲ گ.

39848 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۳۷۸ C (۹۴۰ ف): (۳۴پ-۱۳۹پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۴۳].

39849 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۷۹۷ (۳۱۸۸ ف): (۱۰۲ر-۱۹۹ر) [آکیموشکین ۱: ۴۱۲].

39850 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۹۴۳ B (۳۲۱۴ ف): (۵۵پ-۶۶پ). [ف. آکیموشکین ۱: ۴۱۵].

جنگنامهٔ محمد حنفیه

از داستانهای حماسی دینی. باچند تحریر. چند نسخهٔ منظوم از آن در ص۲۸۰۶ یاد شده، و نیز منظومی از آن به ترکی در (مشهد، گوهرشاد ۵۵۵) هست. **آغاز:** حمدله ... بدانکه نقل نوعی حادثات واقعات شهادات امیرالمؤمنین امام حسن وحسین شهیدان دشت کربلا بن .... روایت میکند جعفر امام.

39851 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۲۵ C (۳۲۰۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۳۷**، ۱۹۸ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۴۱۴].

39852 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۷۹۷ A (۳۲۰۶ ف): بی‌تاریخ، (۱ر-۱۰۱پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۴۱۴].

39853 ـ **داکا**، دانشگاه ۴۰۱ KS (۶۵ف): نستعلیق شکسته‌آمیز، آغاز برابر نمونه ۱۰۶ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۵۴].

جوانامرگ = قصهٔ بدیع الجمال و شاهزادهٔ مصری = قصهٔ دختر فغفور چین

از مولانا عبدالغفور سقیم. (بنگرید:

داستان پادشاه‌زاده ملك‌حسین، درهمین بخش).

داستان دختر فغفورپادشاه چین‌است‌بنام‌بدیع‌الجمال ، وپرسشهایی که از خواستگاران خود میکرده و«صد هزار جوان درعشق اوضایع‌شده بودند» (بنگریدداستان شاهزاده ودخترفغفور، در همین بخش) با شاهزادهٔ مصری که ازاو نام برده نشده‌است، که‌پرسشهارا پاسخ‌داد وشیفتگی او به‌زناشویی می‌انجامد. **آغاز:** حمدله. عاقبة، بعده ، مصنف کتاب مولانا عبدالغفورسقیم، نقل میکند از راویان که فغفور نام پادشاه، دختری داشت بغایت حسن و جمال ، چنانچه عالمیان اکناف بدیع‌الجمال را .

39854 ـ **پاکستان**، گنج‌بخش۲۸۹/۸۹۰: نستعلیق، سدهٔ **۱۲**. آغاز وانجام‌افتاده‌درفهرست بنام **جوانامرگ** است، ۱۸گ ۹س [ف. تسبیحی ۱: ۱۴۳] .

39855 ـ **پاکستان** ، گنج بخش ۵۷/۸۹۰: نستعلیق‌وتحریر، غلام‌محمدحافظ، **۱۲۳۸** ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام **قصهٔ دختر فغفور چین** است، ۲۱گ ۱۰-۱۱ س[ف. تسبیحی ۱: ۳۵۵] .

39856 ـ **پاکستان** ، گنج بخش ۲۸۸/۸۹۰ : نستعلیق، **۱۲۶۱**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام **جوانا مرگ** است ۴۰گ [ف. تسبیحی ۱: ۱۴۱] .

جوامع الحکایات و لوامع الروایات

ازسدیدالدین‌محمدفرزندمحمدفرزندیحیی عوفی‌بخاری حنفی، سدهٔ ۶ـ۷. نگارندهٔ تذکرهٔ «لباب الالباب» که در ۶۱۸ ـ ۶۲۵ نگاشته است .

داستانهای‌تاریخی‌ست که‌به‌صورت‌حکایتها، درچهار بخش وهربخشی دربیست و پنج باب، بنام سلطان شمس‌الدین تتمش به‌انجام رسانیده است. پیش از این «جوامع» را بنام‌عین‌الملك فخرالدین حسن اشعری وزیرناصرالدین‌آغاز کرده بود . نسخه‌های‌آن گوناگون‌است، گویا عوفی‌نخست آنرا کوتاهترپرداخته و سپس در نسخه‌های دیگربرآن افزوده، ویااینکه‌دیگران برآن افزوده‌اند: قسمت‌یکم‌درتوحیدوپیامبری و یادی از اولیا وپادشاهان وتاریخ هریك. دوم در خویهای نیکو از شرم و فروتنی وکرم و دارندگان آن وداستانهایی از ایشان . سوم خویهای ناپسنداز کینه‌وآزوجزآن‌وداستانهایی ازهریك . چهارم شگفتیهای جهان و طبیعت و داستانهایی در آن باره .

باپیشگفتار انگلیسی ازدکتر محمدنظام‌الدین حیدرآبادی درلیدن ۱۹۲۹ م وگزیدهٔ آن بکوشش ملك‌الشعرا بهار درتهران۱۳۲۴ خ، سپس بخش یکم آن بکوشش دکتر محمد معین ۱۳۳۵ خچاپ شده است. برای‌شناسایی بیشتر پیشگفتارهای چاپ وفهرست دانشگاه ج ۲: ۲۱-۳۲ دیده شود . **آغاز** ج ۱ : حمد و ثنای مبدعی راکه ازبدایت‌صباح‌وجودتانهایت رواح‌عدم . **آغاز** ج ۲: شکر و سپاس و حمد بیقیاس‌پروردگاری‌راکه‌برید. **آغاز**۳: سردفتر مکارم اخلاق ومحاسن سیرخصیت‌حیات‌که اصل درخت ایمان ودرجهٔ اعصان .

بنگرید: ذریعه۵: ۵۰ و۲۴۹ـف.مشار: ۵۱۱ .

39857 ـ **پاریس**، ملی۷۵.A.F.P: نسخ فارسی ایران، گویاکهن‌ترین نسخه‌ها و پیرامن ۷۰سال پس‌ازنگارش است**۶۲۵ـ۶۳۰** زرین ، ۲۵۵ گ [پیشگفتارچاپ :۶۲].

39858 ـ **تهران** ، محمد رمضانی ،

خاور : بایادداشت : تم‌الکتاب علی‌یدی . . . . حسام‌الفقیر المولوی ، در **۷۱۵**، زرین، تنها ۱۵ باب رادارد، ۴۰۱ ص ۲۵ س [پیشگفتار چاپ : ۵۶] .

39859 ـ **پاریس**، ملی ۹۵ .S.P: نسخ ایرانی، پیرامن ۱۵ ج **۷۱۷/۲** ، زرین، ۲۷۹ گ ۳۳ س [پیشگفتارچاپ: ۶۵] .

39860 ـ **استانبول** ، فاتح ۴۳۰۹: نسخ خوب**۷۳۲**،[پیشگفتار چاپ:۶۸].

39861 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۸۵۵ . Or : سدهٔ هشتم [۶۷۱:۴] .

39862 ـ **پاریس** ، ملی ۹۰۶ . S.P : نسخ ، بگفتهٔ بلوشه ازسدهٔ**۱۴**م(**۸**ق)، عکس آن در تهران ملی‌هست، ۳۵۸ گ۳۴س [پیشگفتار چاپ:۶۷].

39863 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۶۷۶ Or: نوشته**۸۳۴** درفهرست نام‌نگارنده نیامده [نسخه‌ها ۶۷۲:۴] .

39864 ـ **تهران**، مجلس ۶۸۱: چند خامه، تاریخ نوشتن‌را سیاه‌کرده‌نوشته‌اند: عاشر رجب **۸۸۳** . آغاز برابر جلد یکم، ۲۴۲ گ ۲۹ س [ف. مجلس۲ :۴۳۱] .

39865 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H .۱۳۷۲: عبدالله الکاتب اصفهانی، **۸۸۴** ، ۳۵۴ گ ۲۵س. منتخب آنست. **آغاز**: الحمدلله الذی تفردبالعظمة والکبریاء و توحد بالقدم و البقاء [ف. فهمی ادهم۱ :۳۰۴] .

39866 ـ **تهران**، استادمینوی ۱۴۴: نسخ‌سدهٔ **۹ـ۱۰**، آغازدر دیباجه‌افتاده، رحلی، محشی [نسخه‌ها ۶۴۳:۶] .

39867 ـ **تهران** ، ملی۵موقت: نسخ، بدستور زینل‌خان‌والی‌هرات، در**۹۲۰**،زرین، هرچهار بخش‌است، آغاز برابر نمونه[پیشگفتار چاپ : ۵۲] .

39868 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۷۰ : نستعلیق‌چهارشنبهٔ ۲۷رجب **۹۲۳**. کاغذ هندی. دارای قسم ۲ و۳ و۴ . [نسخه‌ها ۲ :۷۲] .

39869 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R .۱۰۸۷: نوشتهٔ**۹۵۸**، آغازبرابر نمونهٔ۳. ۲۹۷ گ [ف. فهمی‌ادهم ۱ :۳۰۴] .

39870 ـ **تهران**، استادمینوی ۱۴۲ : نسخ سدهٔ **۱۰**، با یادداشت خرید ببهای هشت تومان در۱۰۳۵ ، قسم یکم، ۲۰۷ گ، رحلی [نسخه‌ها ۶۴۳:۶] .

39871 ـ **تهران**،اصغر مهدوی۱۰۸ : نسخ سدهٔ **۱۰** ، درهامش تاباب۲۴قسم۴ قصیدهٔ ستایش نظام‌الملك قوام‌الدین رادارد [نسخه‌ها ۲ :۹۵] .

39872 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۰۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، ازخلافت‌مهدی(باب ۵ بخش ۱) تانیمهٔ باب۲۵ بخش۴را دارد، آغاز نو نویس، ۴۲۰ گ۲۲ س[ف. سپهسالار ۴:۱۱۵] .

39873 ـ **تهران**، ادبیات ۲۷ب : نسخ و نستعلیق **۱۰۱۸** ، نسخه‌ی کامـل ، ۳۸۲ گ ۲۱ س.

39874 ـ **تهران**،ادبیات۹۳ب : نستعلیق **۱۰۲۵** ، تنها ج ۲، آغازبرابر نمونه، ۲۵۷ گ ۲۱ س[ف. ادبیات۱:۱۸۹].

39875 ـ **تهران**،محمدرمضانی،خاور: نسخ در دومجلد ، گویانوشتهٔ**۱۰۲۲ـ۱۰۲۳** برای کلبعلی‌بیك یساول صحبت شاملو ، زرین جلد یکم ۳۴۵گ و جلد دوم ۲۲۸گ ۲۳ س [پیشگفتارچاپ:۵۹] .

39876 ـ **مشهد**، رضوی ۱۸۴ تاریخ (۴۲۱۲) : نستعلیق ونسخ امین‌الدین محمدو وغیره ۱۵ ج **۱۰۲۹/۲**و بخشی‌ازآن نو نویس سدهٔ ۱۳، آغازآن‌برابر جلدیکم یاد شده [ف. رضوی ۶۳:۷] .

39877 ـ **مشهد**، رضوی ۸۱ (۴۰۹۷): نستعلیق **۱۰۳۱** در پایان ج ۲، زرین، آغاز برابر و انجام افتاده، [ف. رضوی ۳: ۹ ـ پیشگفتار چاپ: ۵۴] .

39878 ـ **تهران**، مجلس ۲۹۸۴: نستعلیق زیبای **۱۰۳۵**، زرین، ۱۵۸۲ ص ۲۱ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۶۱۷] .

39879 ـ **تهران**، حقوق ۷ب: نستعلیق ۲۲ رجب **۱۰۴۸**، هر چهار بخش را دارد، ۵۰۲ گ ۲۵ س [ف. حقوق: ۹۲] .

39880 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۲۹: نسخ و تعلیق مرتضی قلی فرزند الله وردی افشار، **۱۰۵۰ ـ ۱۰۵۱**، ج ۱، ۳۲ ص، پایان نو نویس ۱۲۲۴، ۸۰۳ ص ۲۷ س [ف. مجلس ۶: ۱۸۷] .

39881 ـ **تهران**، مؤید ثابتی: نسخ منصور خطیب ابرقوهی فرزند محمود، سلخ ج **۱۰۵۶/۲**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۷۳۵ ص [پیشگفتار چاپ: ۶۱] .

39882 ـ **تهران**، ملك ۴۱۵۸: نستعلیق محمدقاسم فرزند ملامحمد جمیل کابلی خالدی، در **۱۰۵۷**، کامل، زرین، آغاز برابر نمونه، ۴۷۸ گ ۲۷ س [رؤیت] .

39883 ـ **تهران**، سلطنتی ۸۸۸: نستعلیق خوش محمد سعید لاهیجانی، ۱۸ محرم **۱۰۷۵**، ج ۱ و ۲، آغاز برابر نمونه [پیشگفتار چاپ] .

39884 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۴۴ج: نستعلیق محمدعلی جزی سین رخواری (!) محرم **۱۰۸۷**، (۱۴۹پ ـ ۳۵۰ر)، نویسنده قسم یکم درمعرفت آفریدگار تا باب پانزده در عجایب جهان آنرا گزیده است [ف. ادبیات ۱: ۱۸۹] .

39885 ـ **تهران**، سلطنتی ۸۹۱ ـ ۱۰۴۲/۱۲۸۵: سه بخش آغاز بخامهٔ نورالدین محمد لاهیجانی، و بخش پایان نستعلیق محمد رضای تبریزی، **۱۰۸۹**، زرین [پیشگفتار چاپ: ۵۰] .

39886 ـ **تهران**، ملی ۱۴۱ف: نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز چند سطری افتاده. نسخه آشفته صحافی شده، ۵۸۷ گ ۲۵ س [ف. ملی ۱: ۱۳۶] .

39887 ـ **تهران**، ملك الشعراء بهار ۱۶۱ منتقل شده به مجلس: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۴۲۷۸ بیت، کامل ولی از آغاز دیباچه کمی افتاده، ۵۳۶ گ [نسخه‌ها ۵: ۶۶۰] .

39888 ـ **تهران**، ملك ۴۱۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، کامل، آغاز برابر نمونه، ۵۳۰ گ ۲۵ س [رؤیت] .

39889 ـ **تهران**، فرهاد معتمد ۱۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، متن وحاشیه، آغاز وانجام افتاده، جدولبندی بزر [نسخه‌ها ۳: ۱۷۰].

39890 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۳۷۳: پیرامن سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ ج ۱، ۲۴۶ گ ۲۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۳] .

39891 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۳۴۱: سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر ج ۱، ۲۵۵ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۴] .

39892 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۳عو: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، ۱۹۸ گ ۱۹ س [منظور احسن عباسی ۱: ۴۴۲].

39893 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۷۳۴ Or: پیرامن **۱۸۵۰**م بنام **جامع الحکایات** یاد شده، ۲۲۹ گ [ریو ۳: ۱۰۰۴].

39894 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۱۰۰ (۹۴۷ف): نوشتهٔ **۱۲۵۱**، ۳۷۰ گ

[آکیموشکین ۱:۱۴۴] .

39895 ـ **تبریز**، ملی۳۳۲۴: نسخ و نستعلیق گویا دو نویسنده، ۲۷صفر**۱۳۰۳**[ف. ملی تبریز ۱:۳۸۶] .

39896 ـ **مشهد**، فرخ ۷۳: تاریخ یاد نشده ، پایان نو نویس[نسخه‌ها ۵:۶۱۲]منتقل شده به‌دانشگاه مشهد .

39897 ـ **تبریز** ، ملی ۳۰۷۱/۲ : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۱۴۴ گ ۲۵ س[ف. ملی‌تبریز ۱:۳۸۵].

39898 ـ **تهران** ، سلطنتی ۸۸۹ ـ ۳۸۹/۱۰۴۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده،انجام افتاده [پیشگفتار چاپ :۵۰] .

39899ـ **مشهد**، رضوی ۲۵ تاریخ : نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونهٔ ج۱، پایان افتاده ، وقف ۱۱۶۶، ۴۵۸ گ ۲۹ س [ف . رضوی ۳:۸۱].

39900 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۷۱۰ (۹۴۳ ف) : بی تاریخ ، (۶ پ ـ ۴۸۰پ) .

39901 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۷۱۱ (۹۴۴ ف) : بی تاریخ ، (۱ ر ـ ۱۹۷پ) .

39902 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۰۰۶ (۹۴۵ ف): بی‌تاریخ ، (۴۹ پ ـ ۱۰۳ر) .

39903 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۴۳۸۵ (۹۴۶ ف) : بی‌تاریخ، ۶۰گ.

39904 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۱۹۶ (۹۴۷ ف) : بی‌تاریخ، ۱۶۹ گ [آکیموشکین ۱: ۱۴۴] .

39905 ـ **آصفیه**، ۲۲۳قصص: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳: ۵۲۲] .

جواهر العقول فی مناظرة الفار و السنور

ازمجلسی ویا دیگری، که هفت نسخه‌ی آن در ص ۱۷۲۶ یاد شده . اینك چند نسخهٔ دیگر :

39906 ـ **تهران**، ملك ۵۰۳۰ نستعلیق نادعلی فرزند میرزا محمدکاظم مشهور به‌میرزا آقاسی ، ۲۵ع‌۲/**۱۲۵۶**، ۱۶۹ گ ۱۲س[ف. ملك، فارسی: ۱۹۴] .

39907ـ **تهران**، مجلس۵۶۸۱: شعبان **۱۲۷۸**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۰ص۱۷س[ف. مجلس ۱۷ :۱۳۶] .

39908ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد۵۹۹: شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، درجنگی با۱۶مجلس رنگی ، آغاز افتاده [ف . شهرستانها ۱ : ۱۰۵] .

39909 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۱۸۵۰ (۹۵۶ف): بی‌تاریخ. درفهرست بنام **جواهر العقود** و موضوع‌دینی یاد شده است ولی گویا همین گفتاراست، ۸۱ گ[آکیموشکین ۱: ۱۴۵] .

چ

چهار درویش = داستان ..

محمد افضل .

بنگرید : ذریعه۹: ۸۶ (شاه محمد افضل هندی) فرهنگ سخنوران: ۵۰(همان‌شاه‌محمد افضل) وذریعه۹ : ۴۳۹ (سرخوش لاهوری).

39910 ـ **هاروارد،** هوتن PVF: نستعلیق میر معزالدین ، سدهٔ **۱۳** ، بدستور نجم‌الدین علی‌خان بهادر [نسخه‌ها ۴: ۵].

چهار درویش

امیر خسرو دهلوی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۶» گذشت .

39911 ـ **آصفیه،** ۲۳۷ قصص: نوشتهٔ **۱۱۶۳** ، مصور [ف. آصفیه۴: ۵۲۶] .

39912 ـ **آصفیه** ۱۹۲ قصص: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳: ۵۲۲] .

چهار درویش

میکراج منشی .

39913 ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۱۲ : تاریخ یاد نشده، ۳۳۴ ص [ف. سرفراز علی: ۸۵] .

چهار درویش

ناشناخته . افسانه‌ایست خیالی از جن و پری و دیو و آدمیزاد . **آغاز :** سپاس بیقیاس مالك‌الملکی را سزاست که جمیع موجودات‌را از شعشعهٔ آفتاب بمنزلهٔظهور.

39914 ـ **تبریز،** ملی۲۵۵۸: نستعلیق حاجی محمد تقی فرزند میرزا هادی‌همدانی، **۱۲۸۵**، آغاز برابر نمونه. [ف.ملی‌تبریز۱: ۳۹۵] .

چهار درویش

39915 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۳۶۴ (۳۲۳۷ ف) : نوشتهٔ **۱۲۳۶** ، (۱پ- ۷۷ر) .

39916 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۹ (۳۲۳۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۵۸**، (۱۴ر- ۵۵۵پ) [آکیموشکین۱:۴۱۸].

39917 ـ **اورشلیم،** ملی ودانشگاهی ۸-۳۷ .Ar: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۹].

39918 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۲۲۰ (۳۲۳۶ ف) : بی‌تاریخ، ۲۲۵ گ [آکیموشکین ۱: ۴۱۸] .

39919 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۱۲۴ Spi/VI ۴۳۵۰ : نستعلیق کشمیراز سدهٔ **۱۳**، ناقص ، منظوم، ۷۰ گ [ف.عبدالله۲: ۵۶۹] . از کتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۰۳] .

چشمهٔ نوش

ازصهبای قزوینی‌شهرستانی،(که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۸» گذشت). داستانهایی‌ست‌عرفانی به نثرونظم.

39920 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۱۳/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در«کلیات» او [رؤیت].

چهل طوطی

درپاریس۱۹۲۷م‌وتهران۱۲۹۹ق وپس‌از آن‌چندبارچاپ‌شده است .

بنگرید : ذریعه۵ : ۳۱۶ ـ ف. مشار : ۵۴۱ .

39921 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۶۵۴/۱: نستعلیق، تاریخ‌ونشانی‌بیشتریادنشده است [ف. شهرستانها۱ :۱۰۶] .

چهل قصه

چهل قصهٔ کلیله ودمنه که بزرگ امید به شیرین گفت، به‌نثر ونظم ، نظم آن از نظامی است .

39922 ـ **مشهد،** رضوی۲۳۳ادبیات: در جنگ مؤرخ **۱۱۹۳-۱۲۱۱** (ص ۴۶۰ - ۶۱۱) نسخه سی‌وچهارداستان‌رادارد[ف.رضوی ۷: ۲۷۱] .

چهل وشش حکایت = جامع الحکایات

ح

حاتم با حسن بانو = حکایت

39924 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ ف): بی تاریخ، درمجموعه ۱۵ داستان، (۱۰۲ پ)[ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۹].

حاتم نامه = قصهٔ حاتم

چند تحریر ناشناخته، به نثر. داستانی‌ست در رفتار و کردار وجوانمردی وسخاوتمندی و جنگها و آشتیهای حاتم طایی. تحریری ازاین داستان بنام «حاتم طایی» در بمبئی چاپ سنگ شده است.

چند داستان منظوم از آن نیز درص ۲۷۵۹–۲۷۶ گذشت.

39925 ـ لنین گراد، اکادمی علوم E۱۲ (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوری مهجور ۹۱–۱۱۹۹، با عنوان «نقل مقبرهٔ حاتم» [ف. آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

39926 ـ داکا، دانشگاه KS ۴۳۳ (۵۴ ف): شکستهٔ **۱۲۳۱**، **آغاز**: راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت میکنند که درملك یمن پادشاهی بود که بر کابش سوار وپیاده بیقیاس بود، نامش طی، ۱۰۴ گ. درفهرست بنام **قصهٔ حاتم طایی** یادشده است [ف. حبیب‌الله ۱: ۴۵].

39927 ـ تهران، سپهسالار ۱۶۳۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، **آغاز**: سپاس بیقیاس مرحضرت پروردگار را جل شأنه... بعد ازحمد وثنا، راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت میکنند... دربیان تولد حاتم، ۱۲۸ گ [ف. سپهسالار ۴: ۱۳۶].

39928 ـ پاکستان، گنج بخش ۸۹۰/۲۴۲: نستعلیق شکسته آمیز، سدهٔ **۱۳** (**۱۲۳۰**). **آغاز**: سپاس بیقیاس پروردکاریرا... (بسیار نزدیك به نسخهٔ سپهسالار) درپایان آمده: تمام شد نسخهٔ **حاتم نامه**. فارسی روان، ۱۰۳ گ ۱۵ س [ف. تسبیحی ۱: ۱۴۸].

39929 ـ اکسفورد، بادلیان ۱۹۴ اوزلی: نستعلیق عنایت‌الله، چهارشنبهٔ ۲۶ صفر جلوس شاهی (بروزگار محمد شاه غازی)، برای خان احمدخان درمرشد آبادهند، ۲۷۰ گ ۱۵ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۴۹ هست [فیلمها: ۸۱].

39930 ـ داکا، دانشگاه KS ۴۰۸ (۵۵ف): شکسته، سدهٔ **۱۹** م، ۱۵ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۴۶].

39931 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۳ وقا: نستعلیق ازمیانهٔ سدهٔ **۱۳**، آغاز افتاده، درفهرست بنام **وقایع مهمات حاتم طائی** یاد شده است، ۱۴۷ گ ۱۴ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۷۹۱].

39932 ـ مشهد، فرهنگ وهنر، ج ۱۲: نستعلیق تاریخ یاد نشده، در فهرست بعنوان **شرح احوال حاتم بن طی** یادشده، **آغاز**: سپاس بیقیاس خالق یکتایی راسزاست که ذات مقدسش ازعیب حدوث، ۳۲۳ ص [ف. کتب خطی: ۱۱۰].

34933 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۵: تاریخ ونشانی دیگریاد نشده، در فهرست بنام **حاتم طائی** یادشده است، ۲۳۲ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۵].

39934 ـ پیشاور، دارالعلوم اسلامیه،

مشرقیه ۱۵۳۲ ب: تاریخ و نشانی یادنشده جز اینکه: **قصهٔ حاتم طائی** ست [لباب المعانی، عبدالرحیم: ۲۸۹].

حاتم نامه = هفت سیر حاتم

حاتمیه

ازمعین الدین حسین فرزند علی کاشفی سبزواری (که یاد او در «آینهٔ اسکندری: ۲۰۴» گذشت) داستانهایی ست از حاتم طایی، بنام ابوالغازی سلطان حسین، بسال ۸۹۱ نگاشته است، و بکوشش شفر درمیان آثار منتخبهٔ ایرانی ۱۸۸۳م بچاپ رسیده است. **آغاز:** بنام خدایی که بخشنده اوست ــ برازندهٔ کارهر بنده اوست. اما بعد، ازمضمون کلام سعادت انجام ملك علام.

39935 ــ **تهران**، مجلس ۶۸۳: نستعلیق شاه محمود خوشنویس، **۸۹۱**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۵۲ گ [ف. مجلس ۲: ۴۳۵].

39936 ــ **تهران**، دانشگاه ۳۳۵۶: نستعلیق محمد کاتب زره‌ای، ج۲/**۹۶۹** در روستای برآباد، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۶۷ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۵۷].

39937 ــ **قاهره**، دارالکتب ۷ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، در فهرست به‌عنوان «رسالة فی ترجمة حاتم الطائی» آمده است (گ ۱۰۰-۱۰۸ مجموعه) [مخطوطات ۱: ۲۲۹].

حاجی بابا = حاجی بابای اصفهانی = حاجی بابا در لندن

متن از جیمز موریه فرانسوی، زاده در ازمیر تبعهٔ کشور انگلیس و منشی سفارت آن کشور در تهران سالهای ۲۳-۱۲۲۴ و ۲۵-۱۲۳۰. که چندی ازطرف عباس میرزا ولیعهد سرپرستی دانشجویان ایرانی اعزامی درلندن را داشته است. که گویا روی دشمنی با یکی ازدانشجویان این کتاب را (دربیان آداب و اخلاق ایرانیان!) نگاشته است.

این کتاب چندبار بفارسی درآمده است: یکی ازشیخ احمد روحی کرمانی شهید ۱۳۱۴، فرزند محمدجعفر امام جمعهٔ کرمان. دوم گویا از میرزا حیرت که درهند انجام گرفته. این کتاب یکبار بنام «حاجی بابای اصفهانی» در دوجلد در کلکته ۱۳۲۴ق ۱۹۰۵م با پیشگفتار انگلیسی ماژور بلوت چاپ شده است. چاپهای دیگر نیز دارد.

ترجمهٔ دیگر آن از اسدالله طاهری بنام «حاجی بابا درلندن» در بمبئی ۱۳۲۵ق و پس از آن با پیشگفتار استاد محیط طباطبایی در تهران ۱۳۲۱خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۶: ۵ ــ ف. مشار ۵۴۳ و ۵۴۵ ــ نثرفارسی معاصر، ایرج افشار: ۲۳ ــ نخستین کنگرهٔ نویسندگان، گفتار دکتر خانلری پانزده گفتار استاد مینوی، گفتار هشتم.

39938 ــ **تهران**، ملی ۳۹۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین شاه، **آغاز:** فصل در کیفیت تولد و تربیت حاجی بابا ولدکربلایی حسن. چنین گوید حاجی باباکه پدرمن کربلایی حسن یکی از دلاکهای مشهوراصفهان بود، ۷۶ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۳۸۰].

39939 ــ **تهران**، فرهاد معتمد ۱۷۲: شکسته نستعلیق محمد یزدی پسر حاجی محمد حسن تاجر محمدآبادی **۱۳۱۷**. [نسخه‌ها ۳: ۱۷۱].

39940 ــ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق میرزا محمد یزدی، در **۱۳۱۹** [رؤیت].

حسن و دل

از میرزا رضی بندهٔ تبریزی نگارندهٔ «ربیع المنجین: ۲۹۳». دو نسخهٔ آن درص ۱۲۸۳ یاد

شده ، اینك دو نسخهٔ دیگر :

39941 ـ **تهران**، ادبیات۲۳۹ جوادی: نستعلیق محمدمهدی عرب فرزند محمد اشرف متخلص به‌مشرب، ۳ شعبان **۱۲۰۸** برای میرزا جعفر نواب [ف. ادبیات۳:۱۵] .

39942 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۰۸۰ Or : نوشتهٔ **۱۲۶۴**، درفهرست از ابن‌محمد شفیع رازی (!) دانسته‌شده است [نسخه‌ها۴: ۶۷۲] .

حسن و دل

از سلمان تربتی است، که بشیوهٔ «حسن‌و دل» سیبك نگاشته است ودر دیباجه مینویسید: حسن ودل تفاحی نیشابوری رادیدم و اشعاری بمناسبت برآن‌افزودم . **آغاز:** ای‌حسن بتان ماه سیما ازتو- وی‌غمزهٔ مهوشان زیبا ازتو... بعد هذا درایام جوانی... فقیر بی‌سامان‌سلمان تربتی را بمطالعهٔ رسایل‌مایل گردانید.

39943 ـ **تهران**، سپهسالار۶۸۳۲/۲: نستعلیق **۱۱۰۴**. پایان‌افتاده . (۵۲ر-۶۲پ) [ف. سپهسالار ۴:۳۱۸].

حسن و دل = عقل و سلطنت = افسانهٔ عقل

از فتاحی نیشابوری، یحیی‌سیبك که یاداو در «شبستان نکات : ۱۶۳۷» گذشت. داستانی است به‌نثر دربارهٔ پادشاهی‌عقل نام‌وپسرش‌بنام دل ، باعنوانهای:القصه، راوی گوید . **آغاز:** حمدله . صلاة ... چنین گوید مخترع این حکایت‌ومبدع‌این‌روایت که‌درشهر یونان‌پادشاهی بود عقل نام ، تمام مغرب مسخر احکام او **آغاز ۲:** سپاس بیقیاس مرحضرت‌صمدیت... در ولایت شرق در شهر بدن پادشاهی بود عقل نام .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۶ ـ کشف‌الظنون ۱:۶۶۶ (حسن دل) .

39944 ـ **بادلیان**، ۹۱ اوزلی۱۳۴۳ اته : نستعلیق عبدالرحمان‌مذهب**۸۹۷**، ۳۹گ ۱۹ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۲۹ هست [فیلمها :۷۶] .

39945 ـ **پاریس**، ملی S.P: نستعلیق احمد منسوب به‌سلطان ایونی، **۸۹۸** باعنوان: نوباوهٔ بوستان‌بیان و تذکرهٔ دوستان‌زمان‌یاحسن ودل، ۲۹ گ‌۱۳س. **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۱۳۱۷ هست [فیلمها:۲۶۹] .

39946 ـ **تهران** ، ملك ۲۵۱۹/۳ : نستعلیق ترکی خضر فرزند محمد، **۱۰۳۶** ، (۱۰۵پ ـ ۱۳۷پ) آغازبرابر نمونه، در نسخه بخامهٔ تازه‌تر به **عقل وسلطنت** نامیده شده [رؤیت] .

39947 ـ **تهران**، دانشگاه۲۹۵۰/۱۱: باتاریخ **۱۰۴۹** دردفتر(ص۴۴ـ۵۱) آغاز بمانند نمونه : مخترع این‌حکایت . در فهرست بنام **افسانهٔ‌عقل** یادشده، واز نگارنده نامبرده نشده است[ف. دانشگاه ۱۰:۱۸۳۵] .

39948 ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۳۷: نستعلیق ۱۴ ج ۲/**۱۰۵۸** ، زرین (۳۰۰ر ـ ۳۰۶ر) درنسخه ازنگارنده‌نام‌برده‌نشده، آغاز برابر نمونهٔ۱[رؤیت].

39949 ـ **تهران**، ملك ۶۴۵۶/۷: با تاریخ **۱۰۷۰** دردفتر، (۱۷۷پ-۱۸۲پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

39950 ـ **تهران**، دانشگاه۲۵۹۱/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۴۲۰ـ۴۳۱ هامش)، در فهرست آمده : **حسن ودل** فتاحی نیشابوری که‌گویا جزیحیی سیبك باشد [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۱۸] .

39951ـ تهران،سپهسالار۳۸/۲۷۹۹: درجنگی ازسدهٔ**۱۲**(ص۳۶۷-۱۷۴) آغاز برابر نمونهٔ۱[ف. سپهسالار۴:۳۱۸].

39952 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۸۲ نوشتهٔ **۱۲۴۲** [نسخه‌ها۴: ۶۷۲] .

39953 ـ **تهران** ، سنا ۷۵۵۲/۳ : نستعلیق **۱۲۵۹**، [نسخه‌ها۲:۲۴۹].

39954ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۵، ۸۷۳ فتا: نستعلیق میانهٔسدهٔ**۱۳**،درفهرست آمده گویا ازفتاحی ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، ۱۴ گ ۱۱س[منظور احسن‌عباسی۱:۵۳۱] .

39955 ـ **برلین**، ۴۱۱پترمن: تاریخ یاد نشده . فیلم‌آن در دانشگاه‌ش۱۵۶۹ هست [فیلمها: ۷۶] .

39956 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۴۲۱/۳ : نستعلیق (گ۴۸-۷۲).فیلم آن‌در دانشگاه‌ش ۲۳۸ هست[فیلمها: ۴۴۱].

39957-58ـ**مدینه**،عارف‌حکمة۵۴۵ و۵۵۳ : دونسخه ۴۲ و۲۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۶] .

حسن و دل

لامعی‌چلبی. به‌نثرونظم. **آغاز**: شکروسپاس ومنت بیقیاس اول خالق‌الجن والناس . چلبی بدنبال‌حسن‌دل‌فتاحی‌ازآن‌یادکرده(۱:۶۶۶). بنگرید : مجله ادبیات س ۷ ش ۳ : ۷۷ .

39959 ـ **توبینگن** Oct ۱۰۲۳ . Or : نستعلیق **۹۵۶**. آغاز برابر نمونه. فیلم آن دانشگاه ش۱۵۷۱ (وعکس۶۱۶۶) هست [فیلمها : ۷۶] .

حسن و دل

ناشناخته .

39960ـ **تهران**،سلطنتی ۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**،درمجموعه‌نظم و نثر، زرین [ف . دکتر بیانی:۶۰۹].

39961 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو۳ ق ۲۷ : تاریخ یاد نشده ، ۲۶۱ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۸۵].

حسن و عشق = صحت و مرض

فضولی بغدادی.

حسن وعشق=تزویج العشق و الحسن

از نعمت‌خان، میرزا محمد شیرازی،(که یاد اودر«دیوان:۲۵۸۳» گذشت). به‌نثرونظم، در حدیث حسن‌وعشق،جسم وجان، باعنوانهای القصه و انشای صوفیانه. چلبی دوبار از«حسن وعشق» اونام برده و آنرا نادرست منظومه یاد کرده است. **آغاز:** حدیث عشق شدزیب‌بیانم- چوشمع افتاد آتش درزبانم... عرایس افکار معانی را با اختان الفاظ روشن‌بیانی‌بدینگونه عقد .

بنگرید : ذریعه۷:۱۷ـ کشف‌الظنون ۱ : ۴۰۶ .

39962 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۸ادب فارسی : میرزا حمزهٔ مازندرانی ، دوشنبه ع ۱۱۵۹/۲ (گ ۵ - ۶۲) آغاز برابر نمونه [مخطوطات۱ : ۳۰] .

39963 ـ **تهران**،سلطنتی۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته‌نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**،زرین،درمجموعه [ف. دکتربیانی: ۶۰۸] .

39964 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۹۴/۱ /۵۲۰۵:سدهٔ**۱۲** [ف.دکتر محمدبشیر حسین۲: ۲۱۳] .

39965 ـ**آصفیه**،۱۰۸ انشا: نستعلیق

هدایت‌الله منشی نظام‌شیرازی، گویاسدهٔ ۱۲، ۲۲ گ ۱۱ س [ف. آصفیه ۱:۷۱] .

39966 ـ **تهران** ، ملك؟ ۴۳۴۱/۱۱: نستعلیق میرعلی‌اکبر فرزند میر محمد محسن زکی‌حسینی، ۲۶ ج۱/**۱۲۱۹** (۹۸ر-۱۰۳ر متن و هامش) [رؤیت] .

39967 ـ **داکا** ، دانشگاه DU ۱۱۶ (۱۳۰ ف) : نستعلیق شکسته آمیز ، **۱۲۲۴** (۱۸۰۹ م) ، آغاز برابر نمونه، ۱۸ گ [ف . حبیب الله ۱:۱۱۵] .

39968 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۸۰۵/۱/۱۷۸۵: نوشتهٔ ۲۵ ذیحجهٔ **۱۲۵۴** (۱۸۳۸م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۲۱۲] .

39969 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴/۶۳۲۰ : نوشتهٔ منگولعل ، پیرامن **۱۲۶۴** (۱۸۴۸ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲:۲۱۳] .

39970 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۳۸۵/۳۸۱/۵ : نوشتهٔ رحمتعلی ، پیرامن ۱۸۷۸ م (**۱۲۹۵**) [ف .دکتر محمد بشیرحسین ۲ : ۲۱۲] .

39971 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳/۴۸۷/۳۵۱۱ : نوشتهٔ غلام رسول، سدهٔ **۱۳** [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲:۲۱۳] .

39972 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۴،۰۷ نعم: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳**، ش۱ دفتر، آغاز برابر نمونه، ۳۵ ص ۱۰ س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۶۱] .

39973 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۱۳۲ (۳۴۷۸ف): در «کلیات» او بی تاریخ (۳پ - ۱۰ر) [آکیموشکین ۱ : ۴۵۷] .

39974 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۳۴۸ (۱۰۴۵ف) : بی‌تاریخ ، (۱۳۳پ- ۱۴۲پ) [آکیموشکین ۱ :۱۵۴] .

39975 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۶: تاریخ یادنشده، ۲۶ص [مخطوطات سرفراز علی: ۸۵] .

حسین کرد = داستان ..

روایتی از آن بنام «حسین کرد شبستری» در بمبئی ۱۳۰۸ خ و تهران ۱۳۲۴ خ و پس از آن چاپ شده است .

بنگرید: ف . مشار: ۵۶۵.

39976 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۴۲۱ (۱۲۲۶ ف): نوشتهٔ **۱۲۵۵**، (۱پ- ۱۷۱ر) [آکیموشکین ۲:۱۸۱].

حکایت تولد محمد

39977 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۲۶ (۳۲۰۷ ف) : بی‌تاریخ ، (۱۱۹ ر) [آکیموشکین ۱ :۴۱۴] .

حکایت حسن و عشق

39978 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۷۳ (۱۰۸۱ ف): بی‌تاریخ، (۱۴۳ پ - ۱۵۰پ) [آکیموشکین ۱:۱۶۱].

حکایت قهقه

39979 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۹۰۵ A (۱۰۹۵ ف) : نوشتهٔ **۱۳۳۳** ، ۴۱ گ.

39980 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۸۹۶ A (۱۰۹۴ ف) : بی‌تاریخ، ۱۹ گ.

39981 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۱۰۱۴ A (۱۰۹۶ ف) : بی‌تاریخ، ۲۸ گ [آکیموشکین ۱ :۱۶۳] .

حکایت نکات بیدل

بیدل دهلوی، که یادآور «دیوان: ۲۲۵۴» گذشت .

39982 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۸ E (۳۴۳۲ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۳۲۵-۱۳۰۱** [آکیموشکین ۱: ۴۴۲].

حکایت وفات یافتن فرزند بابای پیر

39983 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۳۵۳ (۱۱۰۶ ف): بی‌تاریخ، (۵۴پ-۵۵پ) [آکیموشکین ۱: ۱۶۴].

حکایات

از صاحب علی‌آبادی، (که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۶» گذشت). حکایتهایی‌ست بشیوهٔ «گلستان» سعدی. **آغاز:** لالی ثنای مزید مخزن‌دار از مخزون دریا.

39984 ـ **مشهد**، رضوی ۴۶۳ ادبیات (۴۶۹۰): در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۷۱**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۴۴۴].

39985 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۵۹: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. سپهسالار ۲: ۶۲۴].

39986 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۵۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** (ص۱۷۷-۱۸۴) [ف. مجلس ۸: ۱۵۱].

39987 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۱۵ (۶۷۶ ف): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. دکتر بیانی: ۴۵۸].

39988 ـ **تهران**، مجلس ۱۰۰۸: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۳۰۲** [ف. مجلس ۳: ۳۲۸].

حکایات و لطیفه‌ها

از محمد فرزند سلطان سلیمان فرزند محمد بلغاری.

39989 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۳۲۷ Or: نوشتهٔ **۱۰۹۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۱].

حکایات مضحک

گردآورنده گویا از منشیان ظل السلطان پسر ناصرالدین‌شاه فرمانروای اصفهان بوده است. **آغاز:** پاکا ملکا ملک جهانها از آن توست و جمله دلها بفرمان تو، سر پادشاهان گردا نفراز.. در شیراز باغی است مشهور بباغ کلانتری، شبی درآنجا چند نفر از مردان بعیش و عشرت مشغول بودیم.

39990 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۶۵: شکسته نستعلیق زیبای گردآورنده. شوال سدهٔ **۱۳**، ۸۲ ص ۱۲ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۹۲].

حکایتها

گویا از محمدرضا منشی موسوی چند داستان کوتاه است و درمیان آنها نامه‌هایی از آن منشی. در پایان یکی از داستانها آمده: این حکایت در سیزده سال پیش تألیف شده، و در ۱۳۰۱ به تجدید تحریر آن در این کتابچه پرداختم.

39991 ـ **تهران**، ملک ۵۶۶۸: شکسته نستعلیق گویا از محمد رضا منشی موسوی، در **۱۳۰۱**. در هامش یکی از حکایتها یادداشت ضیاءالدین بن ندیم‌باشی است: افسوس اکنون این گل‌خار گشته و درزندان دارالسلطنهٔ قزوین زندانیست [رؤیت].

حکایتها

گویا از عبدالعلی ادیب‌الممالک فرزند حاجی علیخان حاجب‌الدوله مراغه‌ای، زاده در ۱۲۴۵. داستانهایی‌ست کوتاه عشقی و اخلاقی بیشتر برای سرگرمی، در حکایت یکم سروده‌ای‌ست درستایش ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) **آغاز:** حکایت. وقتی مرا با کثرت عیال وعسرت معاش

خیال عشرت و تجدید فراش در نظر آمد، و هوای بهجت و نشاط و مسرت و انبساط.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۳۵.

39992 ـ **تهران**، ملك ۶۳۲۷/۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۲۳۵ر - ۲۶۵پ)، سپس «روزنامهٔ سفر عتبات» از عبدالعلی ادیب الممالك است، نسخه را همو به‌فرزندی معصومه خانم در ۱۲۹۰ بخشیده است، با مهر: ادیب الممالك کنده ۱۲۷۳ [رؤیت].

حکایتها = داستانها = قصص

چند نسخه و مجموعه.

39993 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۱۹۳ Or: سدهٔ **۹**، حکایتهایی است کوتاه به‌نثر، در فهرست کتابخانه در بخش کتابهای یهودی یادشده است [نسخه‌ها۴: ۶۶۶].

39994 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۷۱: نوشتهٔ **۱۰۶۳** در بسطام، درفهرست بنام، قصه‌وافسانه‌یاد شده [نسخه‌ها۴: ۳۰۸].

39995 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۸۳۹ (۲۹ ذیل): باتاریخ **۱۰۸۸** دردفتر، حکایتهایی‌ست از آن میان بهرام و بهروز، ابراهیم قواس. [آکیموشکین ۱: ۶۲۱].

39996 ـ **تهران**، مجلس ۳۴۵۷/۲۵: درجنگی از سدهٔ **۱۱** (ص۵۹-۶۶) حکایتهاییست کوتاه: ازانوشیروان وشاپوروادشیر، حکایت شیخی، داستان ابوالعباس سفاح، داستان سؤالی که از عمر بن‌عبدالعزیز کرده‌اندوجز آنها [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۹۹].

39997 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۷۷۳ Or: سدهٔ **۱۱**، داستان یوسف است در فهرست کتابخانه در بخش کتابهای یهـودی یاد شده است [نسخه‌ها ۴: ۶۶۶].

39998 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۱۹۵ Or: سدهٔ **۱۱-۱۲** به‌نثر و نظم، داستان سلیمان و سیمرغ، درفهرست موزه در بخش کتابهای یهودی یاد شده است.

39999 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۷۷۴ Or: سدهٔ **۱۱-۱۲** حماسهٔ داوداست. درفهرست موزه‌در بخش کتابهای یهودی یادشده است [نسخه‌ها ۴: ۶۶۶].

40000 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۵۴۴ (۳۰ ذیل): باتاریخ **۱۱۹۳** دردفتر، (۶۲پ - ۱۱۹ پ)، دارای: حکایت ابراهیم قواس، حکایت صیادی‌که دام نهاده بود [ف. آکیموشکین ۱: ۶۲۱].

40001 ـ **تهران**، ملك ۴۷۰۹/۶: نستعلیق، سدهٔ **۱۲** (۱۵۰ر-۱۶۷پ) داستانهاییست آغاز وانجام افتاده، درآن ازشاهزادهٔ ایرانی که بخواستگاری دختر ستمگر فغفور رفته و پرسشهای آزمایشی دختر وسرگذشت پادشاهی که ازعزت به‌خواری افتـاده سخن رفته است [رؤیت].

40002 ـ **تهران**، ملك ۵۰۸۵: نستعلیق مهجور خویی گویا فرزند عبدالعظیم شوریده سدهٔ **۱۲-۱۳**، حکایتهاییست کوتاه باعنوان: روایت، حکایت. **آغـاز**: پاره‌ای حکایات و مزخرفات و روایات عجیبه و غریبه کـه بمرور دهور از کتب ملاحظه شدویاازمصاحبان استماع افتاد... بدانکه حکمای اسلام‌درزمان مأمون [رؤیت].

40003 ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۲۶۰ B (۱۰۶۶ ف): نوشتهٔ **۱۲۰۹**، ۳۳گ. دارای: ۱ ـ حکایت دزد وقاضی ۲ـ قصهٔ گرگ وروباه ۳ ـ تحفةالوزرا ۴ـ حکایت اندلس وطلسم آن ۵ ـ داستان دخمهٔ انوشیـروان ۶ ـ حکایت [آکیموشکین ۱: ۱۵۶].

40004 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۶۶ (۱۰۶۷ف): نوشتهٔ **۱۲۳۱**،(۱۶۲ر ـ ۲۳۹ر). دارای: ۱ـ داستان دخمه رفتن اسکندر ۲ـ حکایت شاه کیقباد و وزیر او ۳ـ حکایت سلطان حسین میرزا و دو کنیزک ۴ـ حکایت هارون الرشید (دزد و قاضی) [آکیموشکین ۱: ۱۵۷].

40005 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۴۲۱ D (۱۲۲۴ف): نوشتهٔ **۱۲۶۰** (۱۷۲پ ۱۹۱پ) [آکیموشکین ۱: ۱۸۱].

40006 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۸۰۹ C (۱۰۷۰ف): با تاریخ **۱۲۶۴** در دفتر، دارای چهارداستان: ۱ـ داستان شاهزاده مسلم و ملکهٔ هزار گیسو (۱پ) ۲ـ داستان هفت وزیر (۱۹ر) ۳ ـ داستان شاهزاده سلیمان با ملکه گلفام، (۵۵ پ)، ۴ـ داستان مظفرشاه با ملکه گنج مهر (۶۵پ)، [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۹].

40007 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۲۴۱۹ (۱۰۷۳ ف): نوشتهٔ **۱۲۹۵**. دارای ده داستان: ۱ ـ حکایت شیرزاد با گلشاد (۱پ)، ۲ ـ حکایت سیف الملوک (۶۷ر)، ۳ ـ حکایت رضوان شاه (۱۰۰پ)، ۴ـ حکایت عطهر بصری (۱۲۱پ) ۵ ـ حکایت عادلشاه (۱۳۹ر)، ۶ـ حکایت سه جوان (۱۶۲پ)، ۷ـ حکایت شکری (؟) (۱۷۳پ)، ۸ ـ حکایت شاهزاده قاسم و گهر بانو (۱۸۷ر)، ۹ـ حکایت (۲۰۲پ) ۱۰ـ حکایت موش و گربه (۲۱۸پ)، ۲۲۷گ [ف. آکیموشکین ۱: ۱۶۰].

40008 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۴۰۷۰ (۱۰۷۶ف): با تاریخ **۱۸۲۰**م در دفتر، (۳۷ر ـ ۴۵پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۶۱].

40009 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۵۸۷ (۱۰۷۱ف): با تاریخ **۱۲۷۶** در دفتر [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۹].

40010 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۶۳۹: نسخ سدهٔ **۱۳**، در ۷۴ باب. **آغاز**: حمدله. اما بعد، این کلمه‌ای‌ست در باب دنیا و آخرت تا همه به‌فکر آخرت بوده باشند ودو کلمه در این کتاب حدیث استفسار کرده‌ایم... فهرست الاول در ذکر الدنیا [ف. شهرستانها ۱: ۱۶۱].

40011 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۸۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، داستانهایی‌ست بفارسی و فرانسوی، در دوستون: کوچکتر آن نستعلیق و فارسی و بزرگتر فرانسوی و حروف ایتالیایی، با تملك علیقلی میرزا ۱۲۸۳. **آغاز**: ابتدا میکنم بنام خداوند رحمان و رحیم، ۶۰گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۴: ۳۲۶].

40012 ـ **تهران**، ملی ۱۸۸ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، چند داستان است در یك جنگ، از آن میان داستان کبوتر بازو سنگ پرانی او (ص ۴۵۴ـ ۴۵۶) و نیز داستانی دیگر (ص ۴۹۳) [ف. ملی ۱: ۱۸۹].

40013 ـ **پاکستان**، گنج بخش ۱۴۸/۲۹۰: نستعلیق شکسته آمیز، سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده، درفهرست آمده: داستانها و گفتارهای دینی و عرفانی و اخلاقی ارزنده است، شباهت به «تذکرة الاولیاء»ی عطار دارد، ما نام **حکایتهای دینی و عرفانی** برای آن برگزیدیم، سروده‌هایی گواه آورده، سئوال و جوابهای آن مانند قصص الانبیاء است، رویهم رفته نسخهٔ جالب وشیرین است [نقل باختصار]، ۱۲۰گ ۱۳ س [ف. تسبیحی ۱: ۶۵۴].

40014 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۶۳ B (۱۲۲۲ ف): نوشتهٔ **۱۳۰۷**، ۲۱۱ گ [آکیموشکین ۱: ۱۸۱].

40015 ـ **شیراز**، ملی فارس ۲۹۷/۱۲ بنت (۲۰۶ـ ۲۰۶ب): بی تاریخ، داستانهایی‌ست گزیده از انوار سهیلی، قابوسنامه، نصایح الملوك

و جابجا با کلمۀ «زبده‌داستانی» آغاز می‌شود، ۲۱ گ۲۳ س[ف. ملی شیراز ۱:۱۸۱].

40016 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۷۱۲ B (۱۰۷۴ ف) : تاریخ یادنشده.

40017 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۰۱ D(۱۰۷۵ف): تاریخ یادنشده[ف. آکیموشکین ۱: ۱۶۰].

40018 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۳۸۰ C (۱۰۷۷ ف) : (۱۶۵پ ـ ۱۶۶ر) حکایتی‌ست.

40019 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۴۰۴ C (۱۰۷۸ف):(۲۳۰ر ـ ۲۳۷ر)[ف. آکیموشکین ۱: ۱۶۱].

40020 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۶۳ A (۱۲۲۳ ف) : بی‌تاریخ، (۵۳ پ ـ ۶۲پ). [آکیموشکین ۱:۱۸۱].

40021 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۱۸۰(۱۰۶۸ف): بی‌تاریخ، دارای داستانهای ۱ ـ حکایت ادهم سقا ۲ـ حکایت موش و گربه ۳ ـ حکایت دله و مختار ۴ ـ حکایت خواجه عفان ۵ـ حکایت سلطان حسین و دو کنیزک ۷ـ میرزا همدم و جامی [آکیموشکین ۱: ۱۵۷].

40022 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۴۴۹۶ B (۱۰۶۹) : بی‌تاریخ، دارای ۱۸ داستان: ۱ـ داستان هزار گیسو (۱ر) ۲ـ هفت پسر وزیر (۲۱ر)، ۳ـ شاهزاده سلیمان و ملکه گلفام (۶۷پ)، ۴ـ شاه‌مظفر و ملکه گنج‌مهر (۸۱ر)، ۵ـ شاهزاده بهروز و ملکه‌مهرافروز (۹۵ر)، ۶ ـ خجسته و ماریه (۱۰۵پ)، ۷ـ داستان صالح خشت ریز (خشت مال) با دختر قاضی (۱۱۸ پ)، ۸ـ داستان خواجۀ ظالم با کنیزک خود (۱۲۴ر)، ۹ـ داستان شاه‌سلجوقی با شاهزاده داراب (۱۲۷ پ)، ۱۰ شاهزاده خورشید باهمراهی مادرخود (۱۳۶ر)، ۱۱ ـ داستان عالم‌آرای (۱۴۵پ)، ۱۲ـ داستان ملکۀ لال (لعل) بانو (۱۵۵پ) ۱۳ـ داستان خسرو شاه بادختر پادشاه کوفه (۱۶۴پ)، ۱۴ـ داستان عبدالملک شاه باغلام خودزیرک (۲۰۷پ)، ۱۵ـ داستان شاهزاده‌ساد(؟) باملکه‌شابور (۲۱۴ر)، ۱۶ـ داستان چهار برادر که آنها پسران پادشاه بودند (۲۲۰ر) ۱۷ـ داستان بختیارنامه باده وزیر (۲۲۵ر) ۱۸ـ داستان سیف الملوک با بدیع الجمال (۲۷۰ر)، رویهم ۳۲۳ گ [ف. آکیموشکین ۱:۱۵۸].

40023 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۶۴۰ C (۱۰۷۲ ف) : با ۱۵ داستان: ۱ ـ حکایت پادشاه‌چین و همایون‌فال (۱ر) ۲ـ حکایت حجاج با سلیمان جوهری؟ (۱۱پ) ۳ـ حکایت سیف‌الملوک با بدیع‌الجمال (۲۴پ) ۴ـ حکایت مهر و ماه (۵۰ر)، ۵ ـ حکایت حاتم باحسن بانو (۱۰۲پ)، ۶ـ حکایت سه‌جوانمرد (۱۸۸ر)، ۷ ـ حکایت عادل‌خان (۱۹۵ر)، ۸ـ حکایت خواب دیدن مردپیر (۲۰۶پ)، ۹ـ حکایت بهروز شاه پسر پادشاه‌چین (۲۱۳ر) ۱۰ـ حکایت فرانکیس بانو دختر وزیر سلطان محمود با بازرگان (۲۲۰پ)، ۱۱ ـ حکایت شاهزاده قاسم باگوهر بانو (۲۲۳پ)، ۱۲ ـ حکایت سلطان شاه‌بن‌داراب شاه (۲۳۴ر)، ۱۳ـ حکایت رضوان‌شاه (۲۴۴ر)، ۱۴ـ حکایت هفت‌وزیر با شاهزاده سنجر (۲۸۶ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۹].

50024 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۵۶ B (۳۹۲۱ف): نیز بی‌تاریخ، دارای ۵۶ داستان: ۱ـ حکایت شیخ صنعان (۱ر)، ۲ ـ حکایت شهر بی‌جانان (۲۶ر)، ۳ـ حکایت پری و شاهزاده (۳۴ر)، ۴ـ حکایت شاهزادۀ

جوان وجوانبخت و ...(۴۴ر) ، ۵- حکایت بهرام گور ودلارام(۶۷پ)،۶-حکایت‌شاهزاده مولاحسن ۷ - حکایت دختر پادشاه کشمیر و شاهزاده (۱۰۰ر)، ۸- حکایت رضوان شاه و پری و چشمه و آهو (۱۲۱ر) ، ۹ - حکایت هارون‌الرشید و اسحاق موصلی(۱۳۹ر) ،۱۰- حکایت شاهزاده که مادر وپدر رابفروخت؟و با دختر ملک‌چین مناظره کرد (۱۴۶پ)،۱۱ - حکایت پادشاه‌شمشیربند(۱۷۴ر)،۱۲-حکایت مرد وزن (۱۹۲ر) ۱۳- حکایت مردی که زن خواسته بود (۱۹۲پ) ۱۴-حکایت‌مردمطرب که زن صاحب جمال داشت (۱۹۲پ)، ۱۵ - حکایت ابوبکرربانی...(۱۹۳ر)۱۶-حکایت ارشد رشید با اشرف (۱۹۳ پ)۱۷- حکایت ترکمن ومدح صاحب بافراس‌وشتر گوروقاضی (۲۳۹ر) ۱۸ - حکایت پادشاه ووزیر وحرف قضا وقدر (۲۴۴ر) ، ۱۹- حکایت شاهزاده‌و وزیر و گفتن وزیر که‌آدم‌بیغم‌نباشد (۲۶۰ر)، ۲۰ - حکایت‌آن پادشاهزاده که درزمان حیات پدر اختیار سفرنمود (۲۷۲پ)، ۲۱-حکایت مردمنم ازشهر حلب(۲۸۶پ) ، ۲۲- حکایت گل وباغبان (۲۹۱ر) ، ۲۳- حکایت عزیزو زن (۳۲۱پ)، ۲۴ - حکایت اصحاب کهف (۳۲۹ر)،۲۵-حکایت مردی‌درعهدعضدالدوله درشهر بغداد (۳۶۹ر) ، ۲۶- حکایت ،۲۷- حکایت زاهدوزن خوش‌صورت(۳۷۶پ)،۲۸- حکایت جوان اصفهانی وزن‌صراف درشهریزد (۳۸۳ر)، ۲۹ - حکایت آن سه‌جوان‌ویک‌مرد پیر (۳۹۱ر) ، ۳۰- حکایت (۴۱۳پ)،۳۱- حکایت هفت قلندر (۴۱۴ر) ، ۳۲ - حکایت قاضی که از خرمن گل باسیر افتاد (؟) (۴۲۸ پ) ، ۳۳-حکایت جوان‌خشت‌زن وخلیفهٔ بغداد (۴۳۰ر)، ۳۴-مردمسلمان‌ازجهود سرباقرض گرفت (۴۳۷ر) ، ۳۵- ملك و گنج یافتن او (۴۴۲ر) ، ۳۶- دوبرادر و گنج یافتن‌درحمام (۴۴۵پ) ، ۳۷- بازرگانی که‌در کاروانسرای نیشابور فرودآمده‌بود(۴۵۱پ)،۳۸ -هارون‌الرشید وآن‌جوان که‌اوراسگ پرست‌می گفتند (۴۵۵پ) ، ۳۹ - پادشاهزاده که درخواب بر دختری عاشق‌شدکه سه‌خال برروی‌داشت(۴۷۴ پ)، ۴۰ - یوسف حجام و منصور (۵۱۹ر) ، ۴۱ - بختیارنامه (۵۷۱پ) ، ۴۲ - حکایت (۶۳۷پ) ، ۴۳- منصوردمشقی‌و گنج یافتن او (۶۴۴پ) ، ۴۴- دخترملك‌کشمیر و فرخشاه (۶۵۵پ)،۴۵-حکایت(۶۷۴پ)،۴۶-فضل‌الله پسررئیس نهروان(۶۷۶ر)،۴۷-هارون‌الرشید و ابوالقاسم بصری (۶۹۴ر) ، ۴۸-پریزادکه پادشاهی خواست باکنیزای؟ ومار سیاه وسفید (۷۱۱ر) ، ۴۹- حکایت سعد سعید و شمعون جهود و مرغ سعادت (۷۱۶ پ) ، ۵۰-پادشاه دریابار وصدپسر (۷۳۱ر)،۵۱-شاهزادهٔ‌حصیرباف (۷۴۴پ)، ۵۲ - پسر ماهیگیر وآواز.. (۷۴۸ر) ، ۵۳- گرگ وروباره (۷۵۷ر) ، ۵۴ - دزد وقاضی (۷۶۴پ) ، ۵۵-مردابطال درشهر کوفه(۷۷۰پ)،۵۶-دلال‌مختال(۷۸۰ر) [ف . آکیموشکین۱: ۵۲۹] .

40025 **- لنین گراد ، اکادمی علوم** ۱۹۳۴ B (۶۳ ذیل) : بی‌تاریخ، (۱ ر-۸۹ پ) در فهرست تنها بنام **قصص** یاد شده است [آکیموشکین۱: ۶۲۶] .

40026-31 **- آصفیه**۲۱۴و۲۱۵و۲۱۶ و۲۱۷و۲۱۸و۲۱۹قصص: شش جلد[ف. آصفیه ۳: ۵۲۲] .

40032 **- بنگال**، آسیایی CO ۱/۱ (۹۳): تاریخ‌یادنشده‌درفهرست‌تنها بنام«قصص» یاد شده‌است[ف. بنگال:۱۷۲].

40033 **- فرانسه**، عمومی Versailles

(۷۶) ۹۳۲ : تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام «مجموعه قصه» یاد شده است [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۲] .

40034 ـ **فرانسه**، عمومی (۷۱) ۹۲۷: تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام «قصه» یادشده، ناقص [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۲] .

حمزه نامه = اسمار حمزه = جنگنامهٔ امیرالمؤمنین حمزه.

منسوب به‌شاه ناصرالدین‌محمد. در بخشهایی و داستانهایی بنام اسمار . باتحریرهایی گوناگون : نسخه‌ای از آن بنام «قصهٔ‌حمزه» بکوشش آقای جعفر شعار ۱۳۴۷ خ چاپ شده است. درف. مشار از «شاهزاده حمزه» نام‌برده شده که سه بارچاپ‌شده‌است.

تحریری‌از آن درهمین بخش بنام‌رموز حمزه خواهد آمد .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۲۵۲ (رموزحمزه) و ۱۹ : ۱۶۱ (حمزه نامه) ـ سبك شناسی ۱ : ۲۸۴:۱ ـ مجلهٔ ادبیات‌س ۳ش ۷ : ۸۶ ـ ف. مشار : ۸۴۲ (رموزحمزه، پرویزمیرزا) و ۱۰۰۰ (شاهزاده‌حمزه) ـ مؤلفین‌مشار ۲ : ۱۵۳ (پرویز میرزا) .

40035 ـ **هند**، رضا رامپور ۳۰۴۶: نستعلیق غرهٔ رجب **۱۱۸۵**، **آغاز :** حمدله . این قصه‌ایست‌مشهور درعرب وعجم، داستان‌اول کشته شدن خواجه بخت از دست القش وزیر. آخرین داستان: داستان ۷۳ و آمدن پریان‌است، ۳۴۵ ص [هنر ومردم ۸۵ : ۳۴] .

40036 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۱۶: نستعلیق‌هندی‌سدهٔ **۱۲**، بهای آن‌در ۱۳۲۴ دوتومان ودر ۱۳۶۶ چهارتومان بوده، بایك‌مجلس‌تصویر، نسخه عنوان داستان ۱ تا ۶۳ را دارد. **آغاز:** داستان اول درکیفیت‌اقرش وزیر خواجه بخت جمال‌اوراقرش گشتن. چنین آورده‌اند که‌درزمان ماضی درایران‌زمین پادشاهی‌بود در مداین که اورا قباد شهریار گفتندی، شاه‌عادل وشهنشاه‌با دل ورعیت پرور و مخالف‌کش‌بود [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۵۶] .

40037 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۳۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده، ۱۴۸ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۶] .

40038 ـ **هند**، رضا رامپور ۳۰۴۶ : نوشتهٔ شیخ‌الاسلام فاروقی نهاوندی ، ۲ ذیحجهٔ **۱۲۱۷**. باعنوان «جنگ نامهٔ امیرحمزه » ، ۵۷۱ ص **آغاز :** قصه امیرالمؤمنین حمزه (رض) روایت میکنند . داستان اول : چنین روایت کرده که‌درقرون‌ایران‌زمین‌درشهرمدائن پادشاهی‌بود که اورا قباد. آخرین دستان: ۷۳ شهادت یافتن . [هنرومردم ۸۵ : ۳۴] .

40039 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۱۵/۲: شکسته نستعلیق منشی‌خلوت، رمضان **۱۳۳۲** ، تنها سروده‌های‌رموزحمزه است که بدستورظل‌السلطان بیرون نویس کرده‌است، ۱۹۰ص [ف. دکتر مقصود ۱ : ۳۶۵] .

40040 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۵۰: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۳] .

40041 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۶۲۵ (۳۲۲۴ ف): بی‌تاریخ ، (۱ پ ـ ۱۷۳ پ) .

40042 ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۳۹۷ D (۳۲۲۵ ف): بی‌تاریخ، ۳۹۸ گ [آکیموشکین ۱ : ۴۱۷] .

40043 ـ **توبینگن** ۴۱۸۱ : نسخ و مصور، تاریخ یادنشده، **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۹۸۳ هست [فیلمها : ۷۷] .

40044 ـ **هند**، خدابخش ۷۶۸: تاریخ

یاد نشده، ناقص، نسخه بنام «قصهٔ امیر حمزه» ثبت است. بیشتر داستان در این بخش از نسخه در بارهٔ ابومسلم، نصر سیار است: داستان رفتن نصر سیار بطرف خراسان: فریاد ز دست فلک بی بنیاد، هرگز گره بستهٔ کس را نگشاد، ۳۴۷ گ [هنر ومردم ۸۵: ۳۴] .

40045ـ اکسفورد ، بادلیان ۲۵۳۲ Ind ist pers :74 - 75 -76 : تاریخ یاد نشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۴۴ و ۲۹۵۳ هست [فیلمها: ۱۰۷] .

خ

خر دلال

40046 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوری مهجور ۹۱-۱۱۹۹ [آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

خورشید و روشن ضمیر = قصهٔ...

از راج کرن فرزند بهوانی داس، از منشیان آغاز سدهٔ دوازدهم، بروزگار عالمگیر. داستانی است به نثر. **آغاز**: فاتحهٔ نسخهٔ ایجاد وخاتمهٔ مکاتبهٔ کون و فساد .

40047ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۳ راج: شکستهٔ میانهٔ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۷۴گ ۱۳س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۳۹] .

د

داراب نامه

از بوطاهر محمد فرزند حسن فرزند علی طرطوسی، داستانی ست شیوا از سدهٔ ششم، در داستان داراب پادشاه ودختر او هما، ودر دنبال آن از اسکندر ودارای دارایان ودختر او روشنك وداستان او با پسر فیلفوس نیز سخن رفته است. در سه جلد، که دو جلد آن بکوشش دکتر ذبیح‌الله صفا ۴۵-۱۳۴۶ خ چاپ شده است.

بنگرید : راهنمای کتاب ۹: ۴۱۹.

40048ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۱۵۱۷ : نوشتهٔ ۷ ذیحجهٔ **۸۸۷** ، **آغاز** : حمدله . اما راویان اخبار و ناقلان اسرار ومؤرخان این تاریخ چنین روایت میکند. ۵۵۰ گ ۲۵س [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۶] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۶ هست [فیلمها: ۸۱] .

40049 ـ لندن ، دیوان هند ۴۴۴ : نستعلیق کیقباد فرزند مهیار پارسی، **۸۹۵**، بدستور نوشروان پسر بهمن شاه پارسی. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۵۰۴ هست [فیلمها: ۸۱] .

40050 ـ پاریس، ملی S.P ۸۳۷: نستعلیق محمد فرزند اسماعیل موسوی، ۶ع ۱/ **۹۹۳** در فتح پور اکره. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۳۴ هست [فیلمها : ۸۰] .

40051ـ تهران ، دانشگاه ۵۵۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، کامل شدهٔ سعید نفیسی ، در ۱۳۳۷ خ = ۱۹۵۸م در علی گره از روی نسخهٔ ۱۰/۴۱۴ علی گره، ۵۱۵گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۶: ۲۶] . فیلم آن نیز در همان دانشگاه ش ۲۶۴۹ هست [فیلمها: ۸۱] .

40052 ـ هند، علی گره ۱۰/۴۱۴ مجموعهٔ عبدالسلام: با تاریخ ۲۳ رجب **۱۲۹۷** [ف. دانشگاه ۱۶: ۲۶] .

40053ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۲۶۷

B (۱۲۲۰ف) : بی‌تاریخ، ۴۷۶ گ.

40054 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۹۳۱ (۱۲۲۱ ف) : بی‌تاریخ، (۱۵ر ـ ۴۱پ) [آکیموشکین ۱ : ۱۸۰] .

40055 ـ **پاریس**، ملی ۸۳۸ .S.P: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۸۴۲ گ ۲۵ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۳۵ هست [فیلمها : ۸۱].

داستان آدم بیغم

40056 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ ف) : درمجموعه‌حکایتها، بی‌تاریخ ، در حکایت آن پادشاه که گفت مرد بیغم نباشد؟ وزیر گفت نه ! (۲۴۸ پ) [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۳۷].

40057 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۲۵۶ B (۳۹۲۱ف) : درمجموعه‌حکایتها، بی تاریخ، در حکایت شاهزاده و وزیر و گفتن وزیر که آدم‌بیغم نباشد ، (۲۶۰ر) [ف. آکیموشکین ۱ : ۵۲۸] .

داستان آزاد بخت = داستان هزار گیسو

داستان آزاد بخت = داستان شاهزاده آزادبخت

داستان ابراهیم قواص (؟)

40058 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۵۴۴ D (۳۰ ذیل) : باتاریخ **۱۱۹۳** در دفتر [ف. آکیموشکین ۱ : ۶۲۱] .

داستان اردشیر بابکان

از افسانه‌های زردشتیان .

40059 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۴۱۳/۸ Add : همراه‌دیگر نگاشته‌های زردشتی نوشتهٔ **۱۱۷۹** یزد گردی (۱۸۰۹م) در بمبئی (گ ۸۵ ـ ۹۴) . **آغاز** : آغاز داستان اردشیر بابکان [ریو ۱ : ۵۱] .

داستان ابوشحمه

صوفیانه، درچند باب.

40060 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۴۴۹۳ (۱۹۴۳ ف) : بی تاریخ ، (۷۹پ ـ ۸۴پ) [آکیموشکین ۱ : ۴۱۶].

داستان ابوالعباس

داستان ابوالعباس مأمون خوارزمشاه و وزیر فاضل حکیم ابوالحسن احمد فرزند محمد سهلی و حکمای اقالیم .

40061 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۸۷ : با تاریخهایی از **۷۵۱** ـ **۷۵۵** در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها: ۴۲۷].

داستان ابوعلای کرمانی

و مختار پسر او، وسرگذشت ایشان.

40062 ـ **مشهد**، رضوی ۲۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» (ص ۱۸۳ـ۱۹۴) [ف. رضوی ۷ : ۷۱] .

داستان ابوالفوارس ملاح

و درچاه گذاشتن خواجهٔ بازرگان او را، و بیرون آمدن ابوالفوارس وانتقام گرفتن از خواجه.

40063 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲** ، در « جامع الحکایات » گردآمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص ۶۵۷ـ۶۶۷) [ف. رضوی ۷ : ۷۳] .

داستان احمد و شاهزاده محمود و جوانمرد

داستان احمد وشاهزاده محمود دو جوانمرد کاردان ورفتن ایشان به قسطنطنیه و دلباختگی شاهزاده به منیجه بانو دختر پادشاه آنجا و رسیدن شاهزاده به دلخواه خود.

40064ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۵۵۲ ـ ۵۶۷) [ف. رضوی ۷: ۷۲].

داستان احمد و مهستی

40065 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۷۵۵ Or: نوشته **۸۶۷** مصور [نسخه‌ها ۴: ۶۷۱].

داستان ادهم درویش

داستان ابراهیم ادهم است، با مشك افروز دختر پادشاه پارس. **آغاز**: قصهٔ ادهم درویش با وزیر ادهم پادشاه ودختر پادشاه، که اسم دختر مهر افروزاست. بسمله. حمدله. اما بعد، راویان اخبار وناقلان آثار آورده‌اند که در بلاد خراسان وزیری بود که او را ادهم وزیر میگفتند.

40066ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲**، در مجموعه ۴۶ حکایت (ص۵۴ـ۶۹) [ف. رضوی ۷: ۷۰].

40067ـ **تهران**، دانشگاه ۲۸۳۹/۸: نسخ محمدحسن فرزند محمد علی در خبوشان، ۱۶ محرم **۱۲۲۱** (گ۱۰۷پ ـ ۱۱۴ر) آغاز ازاین نسخه است [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۸۳].

داستان ادهم سقا

40068ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۱۸۰ (۱۰۶۸ ف): در مجموعه حکایتها بی‌تاریخ (۱۲۸ر . . .) [آکیموشکین ۱: ۱۵۷].

40069 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۹۳ (۱۰۷۹ ف): نوشتهٔ **۱۲۷۴**، (۱۲۴پ-۱۳۵ر) [آکیموشکین ۱: ۱۶۱].

داستان اسکنده بهگوت پورانه

(بنگرید به ص۳۶۶۲).

40070ـ **اکسفورد**، بادلیان ۳۸۸/۱ اوزلی: درجنگ مؤرخ **۱۰۳۶** و **۱۱۸۷**. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۲۲۹ هست. [فیلمها ۱: ۵۸۲].

داستان اشرف خان حاکم ولایت عربستان

از میرزا محمد فرزند دوستعلی خان معیر الممالك، برای عصمة الملوك ودر نوروزیك سالی پیشکش شده است. داستان اشرف خان حاکم و کریم آقا خواهرزادهٔ اشرف خان، قربان بیك ناظر، حسن بیگ فراش خلوت است، بروش تآتر در چهار مجلس.

40071 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۴۰۲: نوشتهٔ یکشنبهٔ ۱۰ رجب **۱۳۰۷** [رؤیت].

داستان اشرف خان عادل و میر درویش

آغاز: حمدله. اما بعد، برضمیر منیر سامعان آورده‌اند که درروزگار مقدم درشهر خراسان پادشاهی بود بسیار عادل.

40072 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۶۵۴/۲: نسخ، تاریخ یادنشده [ف. شهرستانها ۱: ۱۶۱].

داستان اشرف خان و سرگذشت سه درویش

40073 ـ **اکسفورد**، بادلیا ۴۷۵/۱۳ اولی ۳۸۹: نستعلیق. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۰۴ هست [فیلمها: ۵۴۰].

داستان اصحاب کهف

40074ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ف): درمجموعه۵۶داستان، بی‌تاریخ، (۳۲۹ر...) [ف. آکیموشکین۱: ۵۲۹].

داستان افسر زرین کسری

دربارهٔ افسرزرین کسری به وزن پنجاه‌من، که‌ده‌پهلو داشته‌و بر هر پهلوی آن پندی‌خسروانه نبشته بودند. وآن پندها.

(بنگرید: دخمهٔ انوشیروان: ۱۶۰۴).

آغاز: داور دادآفرین کسری را زرین‌افسری بود به‌سنگ پنجاه من گوهرآذین ده پهلوی

40075 ـ**تهران**، ملی ۶۷۶/۱ ف: گویا ولی فرزند فرزندعلیخان‌شیرازی، پس‌از برگشت از تبریز **۱۲۸۸**، (ص ۱-۱۴) [ف. ملی۲: ۱۷۶].

داستان امیرزاده که قهر کرده بود

داستان‌امیرزاده‌ای که‌از برادرخود که‌پادشاه شده‌بودقهر کرده‌بود، وخریدن‌فال نیکو، وپادشاه شدن او.

40076 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲**، در«جامع‌الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۵۴۷-۵۵۲) [ف. رضوی ۷: ۷۲].

داستان اندلس و طلسم آن

40077 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۶۰ (۱۰۶۶ف): باتاریخ **۱۲۰۹** درمجموعه داستانها [ف. آکیموشکین۱: ۱۵۶].

داستان انوشیروان عادل

(بنگرید: دخمهٔ انوشیروان: ۱۶۰۴ و در همین بخش).

40078ـ**لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۸۶۰ A (۳۲۲۶ ف): با تاریخ **۹۹۸** در دفتر، [آکیموشکین۱: ۴۱۷].

داستان ایوانهو

ترجمه از انگلیسی.

40079ـ **تهران**، دانشگاه۲/۴۳۳۷: با تاریخ **۱۲۸۹** درشمارهٔ‌پیش از آن (۳۱پ-۵۶پ) [ف.دانشگاه۱۳: ۳۲۹۶].

داستان بازرگان احمق

بازرگان احمق وزن‌مکارهٔ او که در شهر نیشابور بوده است.

40080ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲**، در «جامع‌الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۷۲۰-۷۲۶) [ف. رضوی ۷: ۷۳].

داستان بشرالعلم

به‌نظم.

40081 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۱۷۲ (۳۲۳۴ف): بی‌تاریخ، (۱۸پ-۳۱ر) [آکیموشکین ۱: ۴۱۸].

داستان بختیار

بختیار و ده وزیر وفرخ سوار و دشمنی کردن‌وزیران باشاهزاده، وبه‌دلخواه‌خودرسیدن آن عالیمقدار.

40082ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات»

دانشگاه تهران
کتابخانه دانشکده ادبیات
و علوم انسانی

گردآمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص ۵۶۷-۶۰۶) [ف. رضوی ۷۳:۷].

داستان بختیار = بختیار نامه

درص ۳۶۶۰ گذشت.

داستان بدیع الملک

40083- **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۱۷ C (۳۲۲۷ف): نوشتهٔ **۱۱۲۱**، (۲ر-۲۵۹ر) [آکیموشکین ۱: ۴۱۷].

داستان بلوهر و بوذاسف = بلوهر و ...

درص ۳۶۶۱ گذشت.

داستان بنا و زن بنا

با وزیر کرمان.

40084 - **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۰۳ A (۹۰۲ ف): در مجموعه ۱۸ داستان، بی‌تاریخ، (۲۴ر ...) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۳۷].

داستان بهدینان

از افسانه‌های زردشتی.

40085- **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۴۱۳/۱ Add: همراه نگاشته‌های دیگر زردشتی، **۱۱۷۹** یزدگردی (**۱۸۰۹** م) در بمبئی (گ ۱-۸) **آغاز:** داستان بهدینان فارس که از ولایت ایران به‌هند آمده‌اند [ریو ۱: ۵۰].

داستان بهرام گور و دلارام

40086 - **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۵۶ B (۳۹۲۱ ف): درمجموعه ۵۶ داستان، (۶۷ پ...) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۹].

داستان بهرام و گل اندام = قصهٔ ...

40087 - **لنین گراد**، اکادمی علوم ۳۶۴ D (۳۲۲۸ف): با تاریخ **۱۲۳۷** دردفتر، (۱۵۵پ - ۱۶۹پ) [آکیموشکین ۱: ۴۱۷].

بهروز شاه پسر پادشاه چین = حکایت ..

40088 - **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۶۴۰ C (۱۶۴۰ف): بی‌تاریخ، در مجموعه ۱۵ داستان، (۲۱۳ر...) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۹].

داستان بهروز و بهرام

(بنگرید: ص ۳۶۶۲).

40089- **لنین گراد**، اکادمی علوم ۴۷۶ C (۱۲۲۵ ف): نوشتهٔ **۱۰۱۲** (۲۴۹پ - ۲۶۲) [آکیموشکین ۱: ۱۸۱].

40090 - **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۸۳۹ C (۲۹ذیل): باعنوان حکایت نوشتهٔ **۱۰۸۸**، [آکیموشکین ۱: ۶۲۱].

داستان بهلول و ابوحنیفه

40091- **تهران**، دانشگاه ۳۳۴۹/۲۹: نستعلیق عجزی بهبهانی، سدهٔ **۱۱-۱۲** در جنگ زرین (ص ۲۶۰) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۴۹].

داستان پادشاه زاده ملک حسین

ازمولانا عبدالغفور (بنگرید: جوانامرگ ۳۶۶۸).

40092 - **اکسفورد**، بادلیان ۶۹/۱۵ Add: با تاریخ **۱۲۰۱** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه

ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها: ۵۸۳].

داستان پادشاه چین

داستان پادشاه‌چین ووزیر رعیت‌پروراو، و جهانگردی آندو و برخورد با دختر زیبای باغبانی .. **آغاز:** حضرت حکیم علی الاطلاق جلت کلمته ، که وظایف‌لطایف حمد وثنای او بحکم وان‌من‌شیئ‌الایسبح بحمده...جوهریان راسه‌بازار معانی وصرافان... که درشهر چین پادشاهی‌بود که‌صیت‌دولت‌وکامکاری اودراطراف و جوانب عالم .

40093 ـ **تهران** ملك ۴۰۷۶/۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۳۹پ ـ۴۲ر) زرین، انجام افتاده [رؤیت] .

داستان پادشاه دریا بار

داستان پادشاه‌غزنین و وزیران او وپسرو دختر ملك دریابار ، وحرف قضا و قدر.

40094 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ف) : بی تاریخ ، در «جامع الحکایات» (۱۶۵ر) [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۳۸] .

40095ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم۲۵۶ B (۳۹۲۱ف): بی‌تاریخ،در«مجموعه‌حکایات» (۲۴۴ر) با عنوان : حکایت پادشاه و وزیر و حرف قضا و قدر [ف . آکیموشکین ۱ : ۵۲۷] .

40096 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۲۵۶ B(۳۹۲۱ف):در مجموعه حکایتها، بی‌-تاریخ، (۷۳۱ر)، باعنوان: پادشاه دریابارو‌صد پسر [ف. آکیموشکین ۱ :۵۲۹].

داستان پادشاه شمشیر بند

40097 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۵۶ B (۳۹۲۱ف): درمجموعه ۵۶داستان، بی‌تاریخ ، (۱۷۴ ر) [ف . آکیموشکین ۱ : ۵۲۹] .

داستان پادشاه کشمیر و دختر او

و بازرگان خراسانی‌وعجایبها .

40098ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۱۰۳ A(۹۰۲ ف): درمجموعه ۱۸ داستان ، بی‌تاریخ، (۳۳۰ ر ...)[ف. آکیموشکین۱: ۱۳۷] .

داستان پریزاد

داستان پریزاد که‌پادشاهی‌خواست،و کنیز و مار سیاه وسفید .

40099 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۲۵۶ B (۳۹۲۱ ف):درمجموعه‌۵۶داستان ، بی‌تاریخ ، (۷۱۱ر...) [ف . آکیموشکین۱: ۵۲۹] .

داستان پری وشاهزاده

40100 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۵۶B (۳۹۲۱ ف): درمجموعه‌۵۶ داستان، (۳۴ر...) [ف. آکیموشکین۱: ۵۲۹].

داستان پسر پادشاه هند و سندباد

داستان‌پسر پادشاه‌هند کردیس‌شاه‌و‌تعلیم‌نمودن سندبادآن‌نیکو خصال را، ومصلحت‌درخاموشی اودیدن درنزد پدر، وتحریك‌کردن کنیرك در کشتن شاهزاده درخدمت پادشاه،وتمثیل‌آوردن هفت‌وزیرواوراازکشتن‌رهانیدن وسیاست‌کردن کنیزك. در۲۶ داستان (بنگرید : سندباد نامه درهمین بخش) .

40101 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ

۴۲۶۷: سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۸۵۲-۹۱۶) [ف .رضوی ۷: ۷۴] .

داستان پسر خواجه سعید

داستان پسر خواجه سعید ملك محمد نام و قحطی شدن در مصر وفروختن پدر او را به دختر شاه مصر.

40102 **ـ مشهد**، رضوی ۱۹۱ (۴۲۶۷): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۲۸۹-۳۲۵) [ف . رضوی ۷ : ۷۱] .

داستان پسران شاه خراسان

و شاهزاده خدایداد و برادران ...

40103 **ـ لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ ف): در مجموعه ۱۸ داستان، بی‌تاریخ ، (۲۰۹پ ...) [ف . آکیموشکین ۱: ۱۳۷] .

داستان پسر کنت دومنت کریسطو

متن از ژول لومینا، ترجمه از دکتر خلیل خان ثقفی اعلم الدوله ، بسال ۱۳۱۵-۱۳۱۹ق، بنام مظفر الدین شاه .

40104 **ـ تهران**، ملی ۱۰۰۶ف: شکسته نستعلیق دهٔ یکم ذیحجهٔ **۱۳۱۵**، جلد**۲**، **آغاز:** کتاب دویم از داستان... ترجمهٔ دکتر... فصل اول بیدادگری دشمن مست یا هشت نه سال بعد از وقایع مسطوره، یعنی در سالهای هزار و هشتصد وچهل وهفت وهشت میلادی، ۱۹۰گ ۲۱س[ف. ملی۳: ۸] .

40105 **ـ تهران** ، ملی ۱۰۴۲ ف : شکسته نستعلیق ۲۰ محرم **۱۳۲۱** ، جلد **۵** . **آغاز** : کتاب پنجم از داستان... ترجمهٔ ... شجاعان پرهمت راستی، فصل اول. یکهزار و هشتصد و بیست وچهار. وقایع ذیل در پاریس چند ماه از تفصیلاتی که در کتاب، ۱۱۱گ ۲۲ س [ف. ملی۳: ۴۹] .

40106 **ـ تهران**، ملی ۱۰۰۵ف: شکسته نستعلیق شعبان **۱۳۳۰** ق، جلد**۴**، **آغاز:** جلد چهارم از داستان پسر کنت... ترجمهٔ دکتر خلیل خان. سرگذشت فانفار جزءاول حکایت قابیل. فصل اول حملهٔ دزد برمسافر راه در اواسط ماه دسامبر، ۱۴۴گ ۲۰س[ف. ملی ۳: ۷].

داستان پسر ماهیگیر و آواز ...

40107 **ـ لنین گراد** ؛ اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف) : درمجموعه حکایتها، بی‌تاریخ (۷۴۸ر) [ف . آکیموشکین ۱ : ۵۲۹] .

داستان عشق بلبل

از ابراهیم صغیری، به نظم و نثر. نصر آبادی از ابراهیم صغیری سدهٔ یازدهم یاد کرده است.

آغاز: ای نام تو برتر از گمان همه کس-درقبضهٔ قدرت تو جان همه کس. سزاوار کلام ذوی الافهام ولایق بیان ارباب کلام.

بنگرید : ذریعه۹: ۶۰۸ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۵۲۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۳۶.

40108 **ـ تهران**، ملك ۴۵۹۴: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۲**، ۶۳گ ۱۲س [ف. ملك، فارسی: ۲۴۰] .

داستان تمیم انصاری

داستان زن وفرزندان تمیم انصاری‌ست و گفتگوی صحابهٔ پیامبر اسلام. شیرین وروان، چند تحریر ازاین داستان هست .

40109 **ـ پاکستان** ، گنج بخش ۲۹۰/۶۱ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** : **آغاز:** ... چنین آورده‌اند که درعهد خلافت

امیرالمؤمنین عمر خطاب (رض) که یاران در مسجد مدینه نشسته بودند که عورتی ازسر تاقدم پوشیده درجامه کرده آمد، و به‌فصیح‌زبان گفت: ای‌یاران میان شما عمرخطاب (رض) کیست؟، ۱۱ گ ۱۷ س[ف. تسبیحی۱: ۳۵۴] .

40110ــ **مشهد**، رضوی۱۹۱(۴۲۶۷): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «مجمع‌الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص ۳۸۴ ــ ۴۲۰) . داستان تمیم‌بن حبیب‌الداری انصاری‌ست وشگفتیها که برسر او گذشت [ف.رضوی۷: ۷۲] .

40111 ــ **اکسفورد**، بادلیان۲۲/۶۹ Add اوزلی۱۲۴۱ : باتاریخ **۱۲۰۱** دردفتر. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها :۵۸۳] .

40112ــ **لنین گراد**،اکادمی‌علوم۱۲۶ C (۳۲۳۱ ف): باتاریخ **۱۲۵۰** دردفتر، (۱۰۱ پ ــ۱۱۸ ر).

40113 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۰۱۸ (۳۲۳۰ ف) : بی‌تاریخ، (۶۸پ ــ ۱۱۶پ) .

40114 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۶۹۳ (۳۲۳۲ ف): بی‌تاریخ، (۱۰۱ پ ــ ۱۱۹ ر) [آکیموشکین ۱: ۴۱۸] .

40115 **داکا**، دانشگاه KS۴۰۲(۶۶ ف) : شکسته، بی‌تاریخ. **آغاز**: حضرت‌پیغمبر آن سرور فرمودند که بعدازوفات من‌عجایب‌ها بسیار روی خواهد نمود، ۱۲ گ [ف.حبیب‌الله ۱: ۵۴] .

داستان تیمور شاه و اردبیلی

داستان رفتن تیمورشاه فرزندجهانگیر به اردبیل، وپسرشیخ‌صدرالدین‌موسی‌فرزندصفی‌ــ الدین اسحاق فرزند جبرائیل اردبیلی‌است.

40116 ــ **یزد**،علوی۲/مج(۶۱): سدهٔ ۱۱، [نسخه‌ها ۴: ۴۴۶] .

داستان جلال عضد یزدی و مظفر شکی

کوتاه.دریک‌صفحه. **آغاز**: دوستی بدوستان موافق کن که دوستی بدوستان کاینه کیسه (که) یاری یاران پیاله ونواله را اعتبار نباشد.

40117ــ **تهران**،دانشگاه۳۵/۱۹۹۷: باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر (گ۳۵پ)[ف.دانشگاه ۸: ۶۱۵] .

داستان جمشید جهانگیر

40118ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۵۸۵ (۳۲۳۳ ف) : بی‌تاریخ ، ۱۴۸ گ [آکیموشکین ۱: ۴۱۸] .

داستان شاه جمشید با دیوان

40119 ــ **پاریس** ، ملی ۳/۱۰۲۲ S.P: نستعلیق، باعنوانی‌بخامهٔ‌پهلوی.فیلم‌آن در دانشگاه ش۹۱۴هست [فیلمها :۵۴۷].

داستان جناب شیخ و میرزا خلیل

به‌ساخت نمایشنامه ، انتقادی . **آغاز** : میرزا خلیل: مولاناعرضی‌است که‌بیان‌آن‌فرض است ... شیخ : شما درهرباب ومورد مأذون‌و مختارید ...

40120ــ **تهران**، دانشگاه۲/۲۹۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴** همراه«درکیهٔ»وکیل‌لشکر(ص ۷۱ر ــ۱۰۹پ) [ف. دانشگاه۱۰: ۱۸۹۷].

داستان جوان اصفهانی

وزن صراف درشهریزد .

40121ــ **لنین گراد**،اکادمی علوم۲۵۶ B(۳۹۲۱ ف) :درمجموعه۵۶داستان بی‌تاریخ،

کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران

(۳۸۳ ر...) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۹].

داستان جوان و کنیزک

داستان جوان طالب‌علم و کنیزکی که بروی عاشق بود و احوال ایشان.

40122ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» (ص ۹۸ـ۱۰۰) [ف. رضوی ۷: ۷۰].

داستان جهان افروز

دختر پادشاه چین و دلباختگی او به ملک حسین پسر خواجه منصور.

40123ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲**، در جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص ۳۲۵ـ۳۶۳) [ف. رضوی ۷: ۷۱].

داستان چهار برادر پسران شاه

40124ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ف): بی‌تاریخ، در مجموعه ۱۸ داستان، (۲۲۰ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۸].

داستان حاجی صالح کج اخلاق

40125ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۷۴ Or: سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۴: ۶۷۲].

داستان حامد جوهری

حامد پسر خالد جوهری که پس از مرگ پدر زیاده روی کرد و دارایی اورا تباه ساخت، ریاضت کشید و در پایان به دلخواه خود رسید.

40126ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص ۴۶۰ـ۵۲۹) [ف. رضوی ۷: ۷۲].

داستان حجاج ابن یوسف

به داستان «ابومسلم نامه: ۳۶۵۴» بی ارتباط نیست.

40127ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۲۲۱۶: نستعلیق ۱۳ع/**۱۰۹۰**. (۶۴پ ـ ۱۲۳). **آغاز:** ابوحفص کوفی روایت کند بنزد خلیفه... [ف. دانشگاه ۹: ۸۹۲].

داستان حبیب عطار

حبیب عطار ساحر و طلسمات او.

40128ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص ۲۷۶-۲۸۹) [ف. رضوی ۷: ۷۱].

داستان حسن بانو

آغاز: قصهٔ حسن بانو، روایت می‌کنند که در ایام گذشته پادشاهی بود فرخ‌شاه، مال و منال و حسن و جمال بسیار داشت.

40129ـ **داکا**، دانشگاه ۱۷ DU (۴۹ ف): شکسته، بی‌تاریخ، ۴۶ گ [ف. حبیب الله ۱: ۴۲].

داستان حضرت امیر

به نظم.

40130ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۶۳: نوشتهٔ خوش غلام جیلانی، بی‌تاریخ، جلد ضخیم [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۲۷۷].

داستان حیدر و دختر قاضی کشمیر

از ابن صفایی

40131ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم

A ۸۷۵ (۳۲۳۹ ف): نوشتهٔ **۱۲۵۷**، (۱پ- ۶۹ر) [آکیموشکین ۱: ۴۱۹] .

داستان خجسته و ماریه

40132 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ف): درمجموعه۱۸داستان، بی‌تاریخ (۱۰۵ پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۸] .

داستان خسرو شاه با دختر پادشاه کوفه

40133 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف): بی‌تاریخ، درمجموعه ۱۸ داستان، (۱۶۴ پ) [ف. آکیموشکین۱: ۱۵۸] .

داستان خشت مال‌زاده

چند گونه داستان است .

40134 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۱۵۸۲/۵: تاریخ یادنشده . باعنوان ، **قصه مسعود** پسری که پدر خشت مال خود را در کودکی ازدست داده ودرسیزده سالگی به‌بغداد رفته وقاضی او را برای تحلیل زن سه‌طلاقه‌ای خوانده که‌با آن زن مردی‌توانگر ازدواج کند. **آغاز:** روایت کرده‌اند که درمملکت‌فارس‌مردی بود خشت‌مال [ف. شهرستانها۱: ۱۶۱].

40135 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۴ (۳۲۲۹ ف): بی‌تاریخ، با عنوان: **قصهٔ پسرخشت مال**، (۱۱۳ر-۱۳۱ر)[ف. آکیموشکین ۱: ۴۱۷] .

40136ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۳۱ ف) : در مجموعه حکایتها بی‌تاریخ، (۴۳۰ر) باعنوان: **حکایت جوان خشت زن و خلیفهٔ بغداد**[ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۸] .

40137 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ف) : در «جامع الحکایات» بی‌تاریخ، (۳۵۶پ)، باعنوان: **حکایت‌شا پور خشت زن** کازرونی با خواجه مظفر [ف . آکیموشکین ۱: ۱۳۸] .

40138 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف) : درمجموعه‌حکایتها، بی‌تاریخ، باعنوان: داستان **صالح‌خشت‌ریز** با دختر قاضی ، (۱۱۸پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۸] .

داستان خواب‌دیدن مردپیر

40139 ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ ف): بی‌تاریخ، در مجموعه ۱۵ داستان ، (۲۰۶پ) [ف. آکیموشکین۱: ۱۵۹] .

داستان خواجهٔ بازرگان وپسر وزیر

داستان خواجهٔ بازرگان و پسر وزیر و برهمن وطوطی ونجار وسرگذشت‌ایشان.

40140 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲**، در «جامع‌الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۷۱۶ ـ ۷۲۰) [ف . رضوی ۷: ۷۳] .

داستان خواجهٔ جوهری وزنش

داستان خواجهٔ جوهری وزنش است ودر

آن از کیخسرو و کیقباد نیز سخن رفته‌است.

40141 ـ تهران ، دهخدا ۲۶۸/۲۱: نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** . آغاز و انجام افتاده ، و نسخه میرسد به (ذکر کشتن وزیر ناجوانمرد و تربیت کردن خواهرزاده‌اش) [نسخه‌ها ۳: ۴۰۵] منتقل شده به دانشگاه .

داستان خواجهٔ ظالم با کنیزک خود

40142 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ف): درمجموعه ۱۸ داستان بی تاریخ (۱۲۴ر) [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۵۸] .

داستان خواجه عثمان

40143 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۱۸۰ (۱۰۶۸ ف) : درمجموعه داستانها [ف . آکیموشکین ۱: ۱۵۷] .

داستان خواجه فرعی

داستان خواجه فرعی و پارسایی کردن زن خواجه مسعود .

40144 ـ مشهد ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱. (ص۷۲۶ ـ ۷۳۱) [ف . رضوی ۷ : ۷۴] .

داستان خواجهٔ مالدار

40145 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۳۵۳ (۱۰۸۲ف): بی‌تاریخ، (۱۲۹پ- ۱۳۱ر) [آکیموشکین ۱: ۱۶۲].

داستان خورپیروز و فرخ روز

پسران دهقان و دشمنی کردن گروهی با ایشان و کشتن خور پیروز یکی از ایشان را و رسیدن خورپیروز از راه دلیری به‌شاهی.

40146ـ مشهد ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۳۷۳-۳۸۴) [ف . رضوی ۷:۷۲] .

داستان داود طایی

داستان دیدار فضل‌عباس ازداود طایی در صومعهٔ اوست، وروی گرداندن‌طایی‌ازدیداراو، سپس راه‌یافتن به‌صومعه، **آغاز:** نقل‌چنین‌است که‌داود طایی(ره) ازمنصب‌داران مجالس‌قربت واز متورعان ورع وحدت‌بود، درترقی مدارج ومعارج مناجات اورا شأنی بود، و در سیاحی مباهج خلوات برهانی‌مینمود.

40147 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۰۴۱/۳ فهرست نشده: با تاریخ **۱۰۶۷** دردفتر، انجام افتاده، ۴/۵ ص [رؤیت] .

داستان دختر قیصر روم

داستان دختر قیصر روم وداستان هارون‌و برمکیان است .

40148 ـ تهران، سپهسالار ۷۵۵۲/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۶۲ر-۶۷پ) [ف سپهسالار ۴ : ۴۰۵] .

داستان دختر کی از کردستان

ترجمه اسماعیل محلاتی، بنام‌ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) . از نوشتهٔ انگلیسی. و سرگذشت دختری ازسرشناسان کرستان را دربردارد .

40149 ـ تهران، ملی ۶۱۰ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گویاازمترجم وبرای‌ناصرالدین‌شاه، جلددوم‌آنست، ۷۶گ۱۵س[ف.ملی۲: ۱۲۲].

داستان دختر ملک کشمیر و فرخ سیر

40150 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): درمجموعه ۵۶داستان، بی‌تاریخ، (۶۵۵پ...) [ف آکیموشکین۱: ۵۲۹] .

داستان دخمهٔ انوشیروان = دخمهٔ ...

داستان درویش ساحر و روباه و فاخته

آغاز: آورده‌اند که شخص‌درویشی‌درمدت عمر خود درعلم‌ساحری ریاضت میکشید.

40151 ــمشهد،رضوی۴/۹۵۵ادبیات (۸۱۴۰) : نستعلیق‌غلامحسین‌یزدی۲۵ شوال **۱۳۰۵** [ف.رضوی ۷ : ۷۸۶].

داستان درویش و سلطان‌مسعود

دربارهٔ درویشی که بیت‌زیررا بداهة‌سروده است : زپیش آیدخدنگش برقفا بندم سپر ــ تا نیاید نوك مژگانش ازآن سوه‌آه بدر. واینکه مسعود دهان درویش را پراز زر کرده است .

آغاز: درویش دهکی روزی به مجلس سلطان آمد .

40152 ــقاهره،دارالکتب۵۰مجامیع ترکی طلعت: تعلیق‌زیبای‌محمد نظیف،**۱۱۷۷** (گ ۱۳۴ر) [ف. مخطوطات ۲: ۴۴] .

داستان دزد و قاضی = دزد وقاضی

داستان درودگر و جولا

و دخترپادشاه عمان .

40153 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ف) : درمجموعه۱۸ داستان ، بی‌تاریخ، (۲۸۰پ...)[ف . آکیموشکین۱: ۱۳۷] .

داستان دلهٔ مختار

داستان دلهٔ مختار دختر خواجـه جعفر بغدادی ومکر کردن‌او بامردم بغداد، وعیاریها وطراریهای آن‌مکاره ، درچندین داستان .

40154 ــ مشهد ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۳** ، در«جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱،(ص۷۶۱ ــ ۸۰۰) [ف . رضوی۷ : ۷۴] .

40155ــ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ف) : در مجموعه داستانها ، (۷۸۰ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۹] .

40156 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۱۸۰ (۱۰۶۸ف) : در مجموعه داستانها (۱۵۳ر ــ ۱۷۱ر) [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۵۷] .

40157ــ اکسفورد، بادلیان۲/۴۷۵ اوزلی۳۸۹ : نستعلیق. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۸۰۴ هست [فیلمها : ۵۴۰] .

داستان دهقان‌زادهٔ نادان

ازمنشی بهوانیداس . بهگو تخلص. به‌نثر ونظم، وازهموست: بحر طویل: ۲۶۵۶ و دوـ پروانه : ۳۵۶۳.

40158ــ مشهد، رضوی۲۳۳ ادبیات: در جنگ مؤرخ **۱۸۹۳**م = **۱۳۱۱**(ص۶۱۲ـ ۶۲۱) [ف . رضوی۷: ۲۷۱] .

داستان رای کامرود و طوطی

داستان‌رای کامرود ومعالجت‌طوطی ومثل آوردن احوالات ایشان .

40159 ـ مشهد ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۷۳۱ ـ۷۳۹) [ف. رضوی ۷: ۷۴] .

داستان رئیس ولایت موصل و پسر او

40160 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۱۰۳(۹۰۲ ف) : درمجموعه‌حکایتها ، بی‌تاریخ ، (۱ب...) ، باعنوان : حکایت رئیس ولایت موصل و پسر او [آکیموشکین ۱ : ۱۳۷] .

40161 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف) : درمجموعه حکایتها، بی‌تاریخ ، (۶۷۶ر...) ، با عنوان : فضل‌الله پسر رئیس نهروان [ف . آکیموشکین ۱ : ۵۲۹] .

داستان رضوان شاه

40162 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۲۴۱۹(۱۰۷۳ ف) : در مجموعه حکایتها نوشتهٔ **۱۲۹۵** ، (۱۰۰ پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۶۰] .

40163 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف) : بی‌تاریخ، درمجموعه حکایات، (۱۲۱ر)، باعنوان: حکایت‌رضوان شاه باپری وچشمه وآهو ، [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۷] .

40164 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ف) : درمجموعه حکایتها، (۲۴۴ر...)[ف. آکیموشکین۱: ۱۵۹].

40165 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ف) : در « جامع الحکایات» ناشناخته ، (۸۹پ) باعنوان : حکایت‌رضوان شاه‌پسر ملک‌چین [آکیموشکین۱: ۱۳۷].

حکایت زال مخدوره فریب

آغاز: بعد از ادای سپاس ایزد متعال و ثنای بیقیاس ذوالجلال .

40166 ـ **داکا** ، دانشگاه DU۵۰(۴۲ف): نستعلیق ، **۱۰۹۴**، ۱۶۶گ[ف. حبیب‌الله ۱: ۳۶] .

داستان زاهد و زن خوش صورت

40167 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): درمجموعه۵۶ داستان بی‌تاریخ (۳۷۶ پ ...)[ف. آکیموشکین۱: ۵۲۹] .

داستان زرگر و نجار

و مصاحبت ایشان ، وآشنایی‌چند ساله را برطرف‌کردن زرگر، ومکر نمودن نجار .

40168 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آوردهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۷۴۵-۷۵۱) [ف. رضوی ۷: ۷۴] .

داستان سرمهٔ خفا

داستان شیادی‌سید هندی‌کیمیاگر،دارای سرمهٔ خفا .

40169 ـ **تهران**، دانشگاه۳/۳۶۶۹: نستعلیق شکسته سدهٔ **۱۴** (ص۶۷ ـ۷۷) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۶۷۷] .

داستان سعد وشمعون

داستان سعد سعید و شمعون جهود و مرغ سعادت است.

40170ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): درمجموعه۵۶داستان، بی‌تاریخ، (۷۱۶ر...) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۹].

داستان سعید بلخی

افسانهٔ سعید بلخی وپسر وزیر و علی جوانمرد.

40171 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵/۳۳۴۹: نستعلیق عجزی بهبهانی، سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** (ص ۲۳۸ ـ ۲۴۷) زرین [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۴۹].

حکایت سلطان جمجمه

ازعطار نیشابوری. به‌نظم.

40172 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۱۷۲ (۱۰۸۶ ف): بی‌تاریخ، (۱ر ـ ۵پ).

40173 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۷ (۱۰۸۷ ف): بی‌تاریخ، (۱۳۸پ ـ ۱۴۴پ) [آکیموشکین ۱: ۱۶۲].

داستان سلطان حسین و دو کنیزک

40174ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۶۶ (۱۰۶۷ف): درمجموعه‌حکایتها نوشتهٔ **۱۲۳۱**، [آکیموشکین ۱: ۱۵۷].

40175 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۵۹ (۱۰۸۸ ف): بی‌تاریخ، (۱۰۴پ ـ ۱۰۶پ).

40176 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۵۰۲ (۱۰۸۹ ف): بی‌تاریخ، (۱۵۰پ ـ ۱۵۲پ).

40177 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۱۸۰ (۱۰۶۸ ف): در مجموعه حکایتها (۲۱۷پ) [آکیموشکین ۱: ۱۵۷].

داستان سلطانشاه بن داراب شاه

40178ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ ف): بی‌تاریخ، درمجموعه ۱۵ داستان، (۲۳۴ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۹].

داستان سلیم جوهری با حجاج

داستان سلیم جوهری با حجاج بن‌یوسف ملعون وسر گذشت‌خودرا گفتن به‌حجاج. نسخهٔ عربی‌این‌داستان‌درمجموعهٔ ۴۲۷۳ مشهد رضوی هست.

40179 ـ **مشهد**، رضوی ۲۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۲۷۶ ـ ۲۸۹) [ف. رضوی ۷: ۷۱].

داستان سه جوان

باید دید میان نسخه‌ها چه‌پیوندی هست

40180 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۲۴۱۹ (۱۰۷۳ ف): در مجموعه حکایتها نوشتهٔ **۱۲۹۵** ، (۱۶۲پ) باعنوان: حکایت سه جوانمرد ، [ف. آکیموشکین ۱: ۱۶۰].

40181 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ف) باعنوان: حکایت آن‌سه‌جوان ویك مرد پیر [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۸].

40182 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ ف): بی‌تاریخ، درمجموعه ۱۵داستان ، (۱۸۸ر) با عنوان: حکایت سه‌ـ

جوانمرد ، [ف. آکیموشکین ۱:۱۵۹].

40183 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ ف): در «مجموعه حکایات» ، (۲۲۷ ر) باعنوان: حکایت دختر پادشاه ویك مردپیر وسه مرد جوان [ف. آکیموشکین ۱: ۱۳۸] .

داستان سید سالار مسعود غازی

از افسانه های هندی ، دربارهٔ سرکشی و شخصیت پهلوانی شاه ساهو فرزند عطاء الله پادشاه مداین و سلطان رجب پادشاه زنگبار ومحمد و علی درمکه، وسلطان محمود غزنوی. **آغاز** : حمدله... والذی کان کماهوالآن .

40184 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۷۴۷/۲ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق) (گ ۱۴۹-۱۶۸) [ریو ۳:۱۰۱۵].

داستان سیمرغ و سلیمان

داستان دختر پادشاه مغرب و پسر پادشاه مشرق است که به قضای الهی به یکدیگر میرسند: سلیمان بر تخت نشسته وازقضاوقدرسخن میگفت سیمرغ گفت قضاکار پروردگار نبوده وقضا برهمی گردد . سلیمان گفت این مگو. جبرائیل بیامد و گفت: دوش ملك مشرق را پسری وپادشاه مغرب را دختری آمده، تقدیراست ایندو به یکدیگر رسند . سیمرغ گفت من میان ایشان جدایی افکنم وقضا را برهم زنم، سلیمان گفت نتوانی، سیمرغ دختر را برداشته بردرختی کشن میگذارد، هر دو بزرگ میشوند، پسر بر کشتی نشسته... (گزیدهٔ چهل سطر آغازداستان) ودر پایان سیمرغ شرمنده به کوه قاف میگریزد. **آغاز:** در اخبار چنین یافتم که محمود ابوالفوارس گفت که از ابوشمایل شنیدم که حسن بصری (ره) گفت باسناد درست که روزی سلیمان بن داود . [نسخهٔ رضوی]

40185 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۰۴۱/۲ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۶۷** در دفتر، (۷ گ ۲۳ سطری) نشانیها از این نسخه است [رؤیت].

40186 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ ۴۲۶۷ : سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص ۶۶۷ ـ ۶۸۷) [ف. رضوی ۷:۷۳] .

40187 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۴۲۰ (۳۲۴۰ ف): نوشتهٔ **۱۲۴۹**، (۲۱۸ پ ـ ۲۳۰ ر)[ف. آکیموشکین ۱:۴۱۹].

40188 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۰۰/۳: با تاریخ **۱۲۳۴** ـ **۱۲۶۶** در دفتر ، انجام افتاده[رؤیت] .

40189ـ **تهران**، سپهسالار ۵۷۸۶/۲: تاریخ یاد نشده (۱۰۷ پ ـ ۱۲۷ ر) [ف. سپهسالار ۵: ۱۲۸] .

40190ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ ف) : درمجموعه حکایتها، (گ ۳۸۶...) ، باعنوان: حکایت در قضیهٔ سلیمان و سیمرغ وقضا وقدر [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۳۷] .

40191 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۲۱۵۹ (۳۲۴۱ ف): بی تاریخ، (۱ ر ـ ۱۳ ر) [آکیموشکین ۱ : ۴۱۹].

داستان سلیمان و بلقیس

از آخوند خواجه نصیرالدین. صوفیانه.

40192ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۵۱۶ (۲۲۶۵ ف): بی تاریخ ، (۳۲ پ ـ ۷۴ ر) [آکیموشکین ۱:۳۱۵] .

داستان شاپور منوچهر

40193 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۳۵۳ (۱۲۲۷ ف) : بی تاریخ، (۵۶ ر ـ ۶۶ پ) [آکیموشکین ۱:۱۸۲].

داستان شاه جمشید = داستان جمشید

داستان شاه خاور و سهیل و گلرخ

ازمرزبان‌راوری‌زردشتی‌داستانیست، آمیخته با اندرز وسخنان سودمند در ۱۶۷۰ بیت.

40194 ـ تهران، دانشگاه۳/۲۵۷۷: نستعلیق سدهٔ ۱۲(ص۳۰۳–۳۹۸) همراه«خرد نامه» ازهمان راوری وچند گفتاردیگر زردشتی [ف. دانشگاه۹: ۱۳۷۹].

داستان شاهزاده آزاد بخت

40195 ـ فرانسه، کتابخانهٔعمومی Versailles (۵۹) ۹۱۵: نبشتهٔ ۱۲۳۲ [نسخه‌ها ۴: ۱۳۱] .

داستان شاهزادهٔ ایران

که‌درخواب به‌دخترپادشاه‌روم‌دل می‌بازد، و بدنبال آن دخترشهر به‌شهرمیرودتا به‌دلخواه خود میرسد .

40196 ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ ۱۲ ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱ ، (ص۶۸۷– ۷۱۶) [ف. رضوی ۷: ۷۳] .

داستان شاهزاده بهرام و دختر فغفور

داستان شاهزاده بهرام پسر پادشاه روم و دلباخته شدن برصورت گلندام‌دختر فغفورچین و رفتن به‌چین وجنگیدن‌وبدست آوردن گلندام، درآن از«بهرامنامه»ی نظامی‌سروده‌هایی آورده شده است. گویا تحریری از«سماك عیار» باشد که یادآن درهمین بخش خواهد آمد.

40197 ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ ۱۲، در«جامع الحکایات»(ص ۱۵۴–۱۸۳) [ف. رضوی ۷: ۷۱] .

داستان شاهزاده بهروز

40198 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ ف): درمجموعه‌حکایتها، بی‌تاریخ، با عنوان : حکایت بهروز شاه پسر پادشاه چین ، (۲۱۳ر) .

40199ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۴۴۹۶ (۱۰۶۹ف) : بی‌تاریخ، درمجموعه حکایتها (۹۵ر) ، باعنوان: داستان شاهزاده بهروز و ملکه مهر افروز[ف. آکیموشکین۱: ۱۵۸] .

داستان‌شاهزاده پسر یزدگرد با عمر خطاب

40200ـ پاریس، ملی S.P.۱۰۲۲/۱: نستعلیق باعنوانی بخط پهلوی، فیلم آن‌دردانشگاه ش ۹۱۴ هست [فیلمها : ۵۴۷] .

داستان شاهزاده حصیر باف

و آهنگ‌سفر کردن ورخصت گرفتن ازپدر ورفتن به‌بغداد وبه‌چاه انداختن‌جهودطباخ‌اورا و حصیربافتن ملکزاده وبردن جهود به‌خدمت خلیفه و رسوا شدن جهود وبیرون‌آوردن‌خلیفه شاهزاده را.

40201ـ مشهد،رضوی۱۹۱(۴۲۶۷): نستعلیق سدهٔ ۱۲، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱ ، نشانیها از این نسخه است ، (ص ۳۷۰– ۳۷۳) [ف. رضوی۷: ۷۲].

40202ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم

۲۵۶ B (۳۹۲۱ ف) : در مجموعه‌حکایتها، (۷۴۴پ ...) درفهرست بنام داستان شاهزاده حصیرباف یادشده‌است و بایددیدمیان‌دو نسخه‌چه پیوندی‌هست [ف. آکیموشکین۱: ۵۲۹].

داستان شاهزاده خانم

از واثق.

40203 ـ **مشهد**، فرخ۱۰۸: خط‌خوش تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۳] .منتقل شده به‌دانشگاه مشهد

داستان شاهزاده خورشید و مادرش

40204 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم ۴۴۹۶ B (۱۰۶۹ف): درمجموعه۱۸داستان، بی‌تاریخ، (۱۳۶ ر) [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۵۸] .

داستان شاهزاده رامهر وخاور شاه

داستان است .

40205ـ **همدان**، آقای قاسم برنا : نستعلیق سدۀ **۱۳** ، ش ۱ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۹] .

داستان شاهزاده سلیمان وملکه گلنام

40206 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۴۴۹۶ B(۱۰۶۹ف): در مجموعه حکایتها بی‌تاریخ (۶۷ پ) [ف . آکیـموشکین ۱ : ۱۵۸] .

40207 ـ**لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۸۰۹ C (۱۰۷۰ ف) : باتاریخ **۱۲۶۴** در مجموعه حکایتها ، (۵۵پ) ، [ف آکیموشکین ۱ : ۱۵۹] .

داستان شاهزاده قاسم و گوهر بانو

داستان‌شاهزاده قاسم پسراقباس شاه‌پادشاه ختن ودلباخته شدن برصورت گوهربانودختر پادشاه یمن.

نسختی ازاین داستان به‌عربی درمجموعه ش ۴۲۷۱مشهد رضوی‌هست .

40208 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): نستعلیق در«جامع‌الحکایات»، سدۀ **۱۲**، (ص۵۴-۶۹) [ف. رضوی۷: ۷۰].

40209ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۲۴۱۹ C(۱۰۷۳ ف): درمجموعه۱۰ داستان نوشتۀ**۱۲۹۵** ، (۱۸۷ر)[ف. آکیموشکین۱: ۱۶۰] .

40210 ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم ۱۶۴۰ C(۱۰۷۲ ف): بی‌تاریخ، در مجموعه ۱۵ داستان، (۲۲۳پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۹] .

داستان شاهزاده که درخواب..

داستان پادشاهزاده که درخواب بردختری عاشق شدکه‌سه خال بر روداشت.

(بنگرید: داستان‌شاهزاده‌نیاز: ۲: ۳۷۰۲).

40211 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۲۵۶ B (۳۹۲۱ف): در مجموعه۵۶داستان، بی‌تاریخ ، (۴۷۴ پ...) [ف . آکیموشکین ۱ : ۵۲۹] .

داستان شاهزاده که در زمان حیات پدر اختیارسفرنمود

40212ـ لنین‌گراد، اکادمی علـوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): درمجموعه‌۵۶داستان، بی‌تاریخ، (۲۷۲پ...) [ف. آکیموشکین۱: ۵۲۹] .

داستان شاهزاده ملك محمد

پسرپادشاه‌چین ودلباخته‌شدنش بر گلعذار دخترشاه پریان .

40213 ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** در مجموعه«جامع الحکایات» گردآمدهٔسدهٔ ۱۱، (ص۱ـ۱۴)[ف. رضوی ۷: ۷۰].

داستان شاهزاده مهر

شاهزاده‌پسر پادشاه مشرق‌ودلباخته‌شدن بر ماه دخترهلال‌شاه مغربی .

40214 ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ**۱۲** ،در«جامع‌الحکایات» گرد آمدهٔ درسدهٔ ۱۱، (ص۲۱۲ـ۲۵۰)[ف. رضوی ۷: ۷۱] .

داستان شاهزاده نیاز

پسرشاه قباد ودلباختگی او بر صورت ناز دختر پادشاه فتنه .

40215 ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ**۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱ ، (ص۴۲۱ـ ۴۶۰) [ف. رضوی۷: ۷۲] .

داستان شاهزاده و دختر فغفور

گفتگوی شاهزاده‌ای‌ست بادخترفغفور که از خواستگاران خودچیزهایی میپرسید واگر پاسخ‌درست نمیدادند آنهارامیکشت، وسرانجام فغفور دستور میدهد دختر زن همین شاهزاده شود ... وآزین‌بستن‌شهر. (بنگرید : جوانا مرگ : ۳۶۶۸) .

40216ـ اکسفورد، بادلیان، اوزلی ۵۸: نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۱۱۳گ۱۴س. داستان شاهزادهٔ توران است ودخترفغفورچین فیلم آن در دانشگاه ش۱۰۱۳ هست [فیلمها: ۸۲] .

40217ـ تهران ، دانشگاه۱/۴۷۶۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، (ص ۱ ـ ۱۹) ، آغاز افتاده ، نشانیها ازاین‌نسخه است ۴۱ گ ۱۶ س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۱۴] .

داستان شاهزاده و شاه عبدالعلی

داستان‌شاهزادهٔ روم‌وشاه‌عبدالعلی‌دانشمند است .

40218ـ اکسفورد، بادلیان ۲۰/۶۹ Add اوزلی ۱۲۴۱: باتاریخ**۱۲۰۱**دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها: ۵۸۳] .

داستان شاهزاده و گریختن زن او

داستان پسرپادشاه وزن او و گریختن‌آن زن وپشیمان شدن و بر گشتن وخود را دیوانه وانمودن .

40219ـ مشهد ، رضوی ۱۹۱ تاریخ ۴۲۶۷ : سدهٔ**۱۲** ، در«جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ۱۱، (ص ۷۳۹ـ۷۴۵) [ف. رضوی ۷: ۷۴] .

داستان شاهزاده هرمز

پسر قیصر روم ودلباخته‌شدن برجمال گل دختر پادشاه خوزستان، وسرگذشت ایشان، از گفتهٔ شیخ عطار .

40220 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» (ص ۱۵۴–۱۸۳) [ف. رضوی ۷: ۷۱].

داستان شاه سلجوق با شاهزاده داراب

40221 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۴۴۹۶ (۱۰۶۹ف): درمجموعه ۱۸۸ داستان، بی‌تاریخ (۱۲۷ پ) [ف. آکیموشکین ۱ : ۱۵۸].

داستان شاه قباد و وزیر او

40222ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۶۶ (۱۰۶۷ ف) : با تاریخ **۱۲۳۱** در مجموعه داستانها [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۷].

داستان شاه و پسرش

40223ـ **اکسفورد**، بادلیان اوزلی ۷۲ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۴۸گ ۱۵س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۱۵ هست [فیلمها: ۸۲].

داستان شهریار

داستان شهریار با دختر عم و آنچه بر سر ایشان گذشت. نسختی از این داستان به عربی در مجموعه ش ۴۲۷۳ مشهد رضوی هست.

40224ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» (ص ۱۴–۲۸)، [ف. رضوی ۷: ۷۰].

داستان شیخ صنعان

بنگرید : بخش منظومه‌ها : ۲۹۷۷ – ۲۹۷۸ .

40225ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): درمجموعه ۵۶ داستان، (۱ر...) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۹] .

داستان شیخ علی دقاق

داستان شیخ است وضمیر گفتن او.

40226ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲/۱۹۹۷: نستعلیق . با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۸۸ر) . **آغاز:** روزی چند نفر بدیدن شیخ علی دقاق میرفتند ، بایکدیگر گفتند که اگر شیخ مردی حق است جهت ما انار ترش می‌آورد [ف . دانشگاه ۸: ۶۱۲] .

داستان شیخ محمود سمنانی

شیخ محمود پسر شیخ علاءالدولهٔ سمنانی وسرگذشت اوست.

40227 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» گردآمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص ۷۶–۹۱) [ف. رضوی ۷: ۷۰].

داستان شیرزاد و شمسه بانو

شیرزاد و شمسه بانو و کامل وزیر و شیرزرین قبا .

40228 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص ۱۹۴ – ۲۱۲) [ف. رضوی ۷: ۷۱] .

داستان شیرزاد و گلشاد

40229ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۲۴۱۹ (۱۰۷۳ف): درمجموعه ۱۰ داستان، نوشتهٔ **۱۲۹۵** ، (۱پ...) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۶۰] .

40230 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۴۹۶ (۱۲۲۹ف): نوشتهٔ **۱۳۰۵**، (۴۳ر ـ ۱۱۳پ) [آکیموشکین ۱: ۱۸۲].

40231 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۵۸۷ (۱۲۲۸ ف): بی‌تاریخ، (۵۶پ ـ ۱۳۰پ) [آکیموشکین ۱: ۱۸۲].

داستان شیطان لعین

40232 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۵۰۲ (۳۲۴۸ف): بی‌تاریخ، (۹۴ر ـ ۹۹پ) [آکیموشکین ۱: ۴۲۰].

داستان صیادی که دام نهاده بود

40233 ـ لنین گراد، اکادمی علوم D ۵۴۴ (۳۰ذیل): باتاریخ **۱۱۹۳** در دفتر [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۱].

داستان طاهر بصری

(بنگرید: داستان مطهر بصری، درهمین بخش).

40234 ـ لنین گراد، اکادمی علوم D ۳۵۲ (۳۲۴۹ ف): باتاریخ **۱۰۳۷** دردفتر، (۲۱پ ـ ۲۳پ) [آکیموشکین ۱: ۴۲۰].

داستان طرماخ

دربخش تاریخ اسلام خواهد آمد.

داستان طلحه

ناشناخته. ازخوابدیدن کرب پادشاه یمن و تعبیر آن به خرابی سد سبا آغاز میشود، و اینکه اوسه پسر داشت: ایوب، حامد، قامر. ایوب را بجای خود گمارد و کوچ کرد. در آن از: یاسر ازطایفهٔ حمیری، خارکن که پادشاه شد، طلحه که ستاره شناسی میدانست، رافع، عاصم سپهسالار، ومفلح بن‌عامرو... نام برده‌شده‌است.

آغاز: ملك کرب از اولادهود (ع) بود، و پادشاه یمن بود، پایتخت اودرشهر صبا بود، و اهل صبابه‌فسق وفجور بودند، کرب منع‌میکرد نپذیرفتند، شبی‌خواب دیدموشی بسیارسدصبارا.

40235 ـ مشهد، رضوی ۱۰۵۴۹ فهرست نشده: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ناتمام، ۱۰۶گ ۱۴ س [رؤیت].

داستان عادلخان

40236 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۲۴۱۹ (۱۰۷۳ف): درمجموعه ۱۰ داستان نوشتهٔ **۱۲۹۵**، (۱۲۱ پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۶۰].

40237 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ ف): بی‌تاریخ، در مجموعه ۱۵ داستان، (۱۹۵ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۹].

40238 ـ قاهره، دارالکتب ۲۲ مجامیع فارسی: بی‌تاریخ (گ۱۱ ـ ۳۰). **آغاز:** راویان اخبار و ناقلان آثار و محدثان داستان، ۱۳ س [مخطوطات ۱: ۳۸].

داستان عادلخان و سه درویش

40239 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۱۵۷ (۱۰۶۱ف): نوشتهٔ **۱۲۹۷**، (۱۹۷پ ـ ۲۳۶ر).

40240 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۴۹۶ (۱۰۹۳ ف) نوشتهٔ **۱۳۰۵**، (۱۷پ ـ ۴۲پ).

40241 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۴۵۵ (۱۰۹۲ف): بی‌تاریخ، (۱۶۳پ ـ

۱۷۹پ) . [آکیموشکین ۱:۱۶۳].

داستان عاشق شدن شاهزاده

داستان دلباختگی پادشاهزاده و باغبان بچه بر دختر زاهد.

40242ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۳۶۳ ـ ۳۷۰) [ف. رضوی ۷:۷۱] .

داستان عالم آرا

40243 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ف): درمجموعه حکایتها، بی تاریخ، (۱۴۶ پ) [ف. اکیموشکین۱: ۱۵۸] .

داستان عبدالملک شاه با غلام خورد زیرک

40244 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف): بی تاریخ، درمجموعه ۱۸ داستان، (۲۰۷پ) [ف. آکیموشکین۱: ۱۵۸] .

داستان عشق ا.م و ح.م با خانم کرمانی

40245 ـ **اصفهان**، عمومی ۳۲۵۵ : نستعلیق **۱۳۲۴**، ناتمام، ۱۸۷ص۱۶س [ف. دکتر مقصود ۱:۱۵۶] .

داستان عظیم بصری

داستان عظیم بصری با دختر داودیهودی، وبیان حالاتی چند که درمیان ایشان گذشت، در دارالخلافه بغداد.

40246ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» (ص۲۸ ـ ۴۶) [ف. رضوی۷:۷۰] .

داستان عنقا

40247 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۳۷۱ (۳۸۶۶ ف). دریک مجموعه، بدنبال «داستان قلعهٔ عراق» تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [آکیموشکین ۱ :۵۱۲].

داستان فراموشخانه = فراموش خانه

میرزا ملکم، درص ۱۶۵۲ گذشت.

داستان فرانگیس بانو دختر وزیر سلطان محمود با بازرگان

40248 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ ف): بی تاریخ، درمجموعه ۱۵داستان، (۲۲۰پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۹] .

داستان فرخ جواهری

بافرخنده بانو دختر پادشاه دیلمان.

40249ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ ۱۱، (ص۴۷ ـ ۵۴) [ف. رضوی ۷:۷۰].

داستان فرخشاه

40250ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۰۳ A (۹۰۲ف) : درمجموعه حکایتها، بی تاریخ، (۱۳۱ر) ، باعنوان : حکایت فرخشاه و فرخ روز وفرخ ناز[ف. آکیموشکین۱: ۱۳۷].

40151 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۲۵۶ B (۳۹۲۱ ف) : درمجموعه حکایتها (۶۵۵پ)، با عنوان : دختر ملك کشمیر وفرخ شاه [ف. آکیموشکین ۱:۵۲۹] .

داستان فیروز بخت

داستان فیروزبخت پسرملك نوادر پادشاه قسطنطنیه، و دلباخته شدن او برسمن ترك دختر پادشاه ختای.

40252 ـ مشهد ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ ۱۲ ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱ ، (ص ۸۰۰-۸۳۲) [ف. رضوی ۷ : ۷۴] .

داستان فیروز شاه

40253 ـ موزهٔ بریتانیا ۵۰۷۵ Or : سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۴ :۱۶۷۱].

40254 ـ دانشگاه او پسالا ۵۵۵ : تاریخ یاد نشده، داستان فیروز شاه پسر ملك داراب پسربهمن پسر اسفندیار (مجلد سوم). فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۱۱ هست [فیلمها : ۸۲] .

داستان قلعهٔ عراق

40255 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۳۷۱ (۳۸۶۶ ف): بی‌تاریخ، (۴۶پ - ۵۸پ) سپس «داستان عنقا» [آکیموشکین ۱: ۵۱۲] .

داستان قمریه

40256 ـ تهران، ملك ۲۰۰۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۹۴گ ۱۲س [ف. ملك. فارسی ۲۴۱] .

داستان کوه قاف

ازفخرالدین ترکستانی، نگارندهٔ «ترجمهٔ توحید مفضل : ۹۱۷» . ترجمهٔ حدیثی است دربارهٔ داستان رفتن حضرت‌علی با یارانش به کوه قاف وسد سکندر و شگفتیها که بدست او رخ‌داده ، بخواهش مرتضی قلیخان متـولـی خاکجای شیخ‌صفی، درسه‌شنبه ۷ ذیقعدهٔ ۱۰۶۸ ق به‌انجام رسانیده است .

40257 ـ نجف، سیدمحسن حکیم، محمد رشتی ۲/۲: نسخ و نستعلیق سلطان‌محمدساکن قم، ۱۰۶۸ ، (۳۰۰ر-۳۲۴پ)[ف. سیداحمد اشکوری ۱:۱۷].

داستان گاو قرض‌دار

در ۶۰ بیت .

40258 ـ تهران، دانشگاه ۲۵۷۷/۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ . (ص ۴۶۵-۴۶۹) ، همراه چند گفتار زردشتی از نگاشته‌های مـلا فیروز کاوس پارسی و«داستان‌شاه‌خاور وسهیل و گلرخ» از راوری[ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۷۹].

داستان گرك وروباه = گرك وروباه

داستان گنج یافتن = داستان ملك وگنج یافتن او

40259 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۲۵۶ B (۳۹۲۱ ف) : در مجموعه ۵۶ داستان ، بی‌تاریخ ، (۴۴۲ ر...) [آکیموشکین ۱ : ۵۲۹] .

داستان گنج یافتن درحمام

داستان دو برادر و گنج یافتن آندو در حمام است .

40260ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ف) درمجموعه ۵۶ داستان ، بی‌تاریخ، (۴۴۵پ ـ...) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۹] .

داستان گنج یافتن منصور دمشقی

40261ـ لنین گراد، اکادمی‌علوم۲۵۶ B (۳۹۲۱ ف): درمجموعه‌۵۶ داستان، بی ـ تاریخ، (۶۴۴پ...) [ف . آکیموشکین ۱ : ۵۲۹] .

داستان گواهی دو کبک

از میرزا احمد سند، که یاد در «چاه‌وصال: ۲۷۵۳» گذشت .

40262ـ تهران، دانشگاه۲۴۴۴/۳۱ : نوشتهٔ عبدالکریم نجارباشی درکابل ۱۰ شعبان **۱۱۸۹** (ص۲۸۸ ـ ۲۹۱) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۲۶] .

داستان کیسیاه بانوی زابلستان

بانام مستعار خواجه فتاح تاجر.

در این داستان از دو ساحر بنام سوسن جادو و مرجان جادو ، خطاییان ، فرامرز ، اسکندر ، محمد پیامبر ، حضرت صاحب ، و شهرهای، بغداد ، نجف، مشهد، حلب، خطانام برده شده است. **آغاز:** امارو ایت این‌غرا و کهن تاریخ این روایت دلگشا را چنین بسکه (استکه) رسانیده‌اند، که چون بانوی زابل از ارسطو و سالاران دعا گرفته متوجه بجانب‌غار شد ، چون بادهٔ مرگ را دردشت تاخته ناگاه شعلهٔ آتش در برابر نمایان شد .

40263 ـ **تهران** ، دهخدا ۲۳۴ : نستعلیق صفر **۱۲۷۷** ، ۳۰ گ درمتن وحاشیه چلیپا . [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۵] منتقل شده بـه دانشگاه .

داستان محمد حنفیه = جنگنامهٔ محمد حنفیه

درص ۳۶۶۸ گذشت.

داستان محمد حنفیه

منظوم، درص ۲۸۰۶ گذشت.

داستان محمود غزنوی

40264ـ پاریس، ملی۲ S.P.۱۰۲۲/۲: نستعلیق ، باعنوانی بخامهٔ پهلوی، فیلم آن‌در دانشگاه ش ۹۱۴ هست [فیلمها:۷: ۵۴۷] .

داستان مرد لشکری

داستان مرد لشکری وزن‌صالحهٔاو، ورفتن لشکری به‌خدمت‌پادشاهزاده وزن دستهٔ گل به‌او دادن ، و آزمودن پادشاهزاده آن زن‌را.

40265 ـ **مشهد،** رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲** ، در « جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ۱۱ ، (ص۵۴۰ـ۵۴۷) [ف . رضوی ۷ : ۷۲] .

داستان مردی در بغداد

داستان مردی درعهد عضدالدوله در شهر بغداد .

40266 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): در مجموعه‌۵۶ داستان بی‌تاریخ ، (۳۶۹ر ...)[ف. آکیموشکین۱: ۵۲۹] .

داستان مرغان

غزالی، درص ۱۱۴۳ گذشت .

داستان مرغوزن

40267 ـ موزهٔ بریتانیا Or ۲۴۴۱۳/۵: نوشتهٔ ۱۲ذیقعده ۱۳۲۵ = خرداد ماه ۱۱۷۹. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۹۱ (۱۲۹۰؟) هست [فیلمها : ۵۹۰].

داستان مسعود پسر خشت مال =

داستان خشت مال زاده
درص۳۶۹۴ گذشت .

داستان مسعود پسر خواجه سعید

داستان مسعودپسر خواجه سعید ورفتن او به شهر بنفش پوشان و داخل شدن به حمام و آنچه برسر او گذشت. نسخهٔ عربی این داستان در مجموعه شمارهٔ ۴۲۷۳ مشهد رضوی هست.

40268 ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، در « جامع ـ الحکایات» (ص۹۱ ـ ۹۷) [ف . رضوی ۷ : ۷۰] .

داستان مسعودشاه وعزیزشاه =

مسعود نامه

داستان مسیولمارکی

از محمدرضامنشی موسوی، (که یاد اودر «حکایتها: ۳۶۷۹» گذشت) .درپایان آن مینویسد در تبریز، رجب ۱۳۰۸ ، هنگامیکه نزد ملا محمد ندیم باشی حضرت ولیعهـد و در سلك شاگردان معظم له بودم، ازز بان پاریسی به پارسی درآوردم. **آغاز:** آسیابانی ازهمهٔ مال دنیابه جهت سه پسری که داشت ، آسیایی و خـری و گربه ای گذشت .

40269 ـ تهران ، ملك ۵۶۶۸/۶ : نستعلیق گویانگارنده، رجب ۱۳۰۸ درتبریز، ۶ ص، سپس بندی درسوانح خود، همراه «حکایتها» ازهمو [رؤیت] .

حکایت مطهر بصری و برادران

(بنگرید: داستان طاهر بصری: ۳۷۰۴).

40270 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۲۴۱۹ (۱۰۷۳ ف): درمجموعه ۱۰۰ داستان نوشتهٔ ۱۲۹۵ ، (۱۰۰ پ) [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۶۰] .

40271 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A۱۰۳ (۹۰۲ف): تاریخ یاد نشده، در «مجموعه حکایات» ، (۳۰۲ ر...) [ف. آکیموشکین ۱:۱۳۸] .

داستان مظفرشاه وملکه گنج مهر

40272 ـ لنین گراد، اکادمی علـوم C ۸۰۹ (۱۰۷۰ ف) : با تاریخ ۱۲۶۴ در مجموعه حکایتها، (۶۵پ) .

40273 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف): درمجموعه حکایتها ، بی تاریخ، (۸۱ر)[ف. آکیموشکین ۱:۱۵۸ـ ۱۵۹] .

داستان مقامرت هارون الرشید

در داستان قماربازی او بازبیده خاتون و باختن هارون است ، وناگزیر شدن او به آمیزش بافایزه کنیز حبشی، ونطفه گرفتن مأمون در رحم آن کنیز حبشی ، وجدال أمین ومأمون .

40274 تهران ، ملی ۶۵۵ف: نستعلیق خوش غلامحسین قاجار ملقب بصدر الشعراء ، شعبان ۱۲۹۱، ۵ گ ۷س[ف.ملی۲: ۱۵۹] .

داستان ملك دریا بار

داستان پادشاه غزنین و وزیر او و دختر ملك دریا بار.

گویا همان است که درص۰ ۳۶۹۰ گذشت.

40275 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۷۵۲/۱ Or: نستعلیق اکوست **۱۸۴۹**م، **آغاز**،راویان اخبار و ناقلان آثار چنین آورده‌اندکه در بلاد غزنین،(گ۲ــ ۱۱)[ریو۳:۱۰۱۸].

داستان ملك جمشید وشکستن طلسم حمام بلور

آغاز: داستان ملك جمشید و شکستن طلسم حمام بلور وطلسم آصف. بسمله. نستعین الله فی‌کل الامور ـ زادفی قلبی بـذکر الله سرور ... برشتهٔ عرض درمی‌آورم که راویان اخبار و ناقلان آثار . . . بدینگونه روایت کرده‌اند، که در ولایت... هندوستان‌پادشاهی بودکه نام اوملك همایون شاه می گفتند.

40276 ـ **تهران** ، مجلس ۴۰۲۶ : نستعلیق شکسته ۵ ع **۱۳۰۷/۱** در شیـراز ، نویسنده مینویسد: بحسب مقتضی اشعار مناسب بر آن افزودم، ۱۷۰ گ ۱۵س[رؤیت] .

داستان ملکزادهٔ اسرائیلی

و فرستادن پدر او را به تجارت .

40277 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲** ، در «جامع ـ الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص ۷۵۱ـ ۷۵۳) [ف. رضوی ۷:۷۴] .

داستان ملك سرفراز وعابد

در ص۱۶۰۵ گذشت.

حکایت ملك شمس الدین =

کلیات سعدی

داستان ملك نوبهار شاه

داستان ملك نوبهار شاه پسر ملك نوروز شاه هرات ، و پسر برزیگر .

40278ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ ۴۲۶۷ : سدهٔ**۱۲** ، در«جامع‌الحکایات» گرد آمده سدهٔ ۱۱، (ص۸۳۲ـ۸۵۲) [ف .رضوی ۷:۷۴] .

داستان ملك و گنج یافتن او= داستان‌گنج یافتن

داستان ملکهٔ شهروم وفقیه

با چند تحریر.

40279ـ **لنین‌گراد**، اکادمی عـلوم B ۴۰۸۳ (۱۰۹۹ ف) : نـوشتهٔ **۱۲۸۳**، ۲۶ گ

40280 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۲۴۳۸ (۱۰۹۷ ف) : بـی تاریخ، (۹رـ ۱۹ر) .

40281 ـ**لنین‌گراد**، اکـادمی علوم B ۹۳۴ (۱۰۹۸ ف) : بی‌تاریخ . (۱پ ـ ۲۶ر) .

40282ـ **لنین‌گراد**، اکـادمی علوم C ۱۴۰۱ (۱۱۰۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۷۲رـ ۷۶پ) .

40283 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۵۰۲ (۱۱۰۱ ف) : (۱ پ ـ۱۵ پ) [آکیموشکین ۱:۱۶۴] .

داستان ملکه لعل‌بانو

40284 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف): بی‌تاریخ، درمجموعه

۱۸ داستان، (۱۵۵ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۸].

داستان مورچه و مهتر سلیمان

ازافسانه‌های اسرائیلی.
آغاز: قصهٔ مورچه ومهتر سلیمان (ع). آورده‌اند که در حوالی مکهٔ معظمه وادی است که نام اونمل.

40285 **ـ قاهره**، دارالکتب ۴/۱۶ مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق‌ذات‌الله قادری، **۱۲۴۳** (گ۱۷۰-۱۷۶)[ف. مخطوطات ۲: ۴۴].

داستان موش و گربه = موش و گربه

داستان مولانا با کبوتر باز

40286 **ـ تهران**، سپهسالار ۵۷۷/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص۱۸۶-۱۹۲). **آغاز:** نقل است که در جوار طالب علمی کبوتربازی خانه داشت [ف. سپهسالار ۴: ۳۲۷].

داستان مهر ووفا

در دلباختگی مهر ووفا، وجدا شدن از یکدیگر و باز به‌یکدیگررسیدن.

40287 **ـ مشهد**، رضوی ۱۹۱(۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲**، دره‌جامع الحکایات، گردآمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص ۶۴۳ - ۶۵۷) [ف. رضوی ۷: ۷۳].

داستان مهر افسر وماه پیکر

داستان بافرخ‌شاه‌جم گوهرودانشمندوزیر، و اظهار دلتنگی شاه از نداشتن فرزند آغاز میگردد... **آغاز:** در ابتدای سخن و آغاز گفتار بنام خداوند پادشاهان و سلطنت بخش صاحب کلاهان.

40288 **ـ عبدالحسین بیات**، نستعلیق تحریری روشن سدهٔ **۱۴**، جای مجلسها سفید مانده، ۲۲گ ۲۱ س [نسخه‌ها ۶: ۹۹].

داستان مهر خاوری یا مشرقی = مهر و ماه

با این کسان وجایها: خاورشاه، پادشاه، وزیر، ایوب، عابد، روز افروزدخترشاه پریان، شاهزاده مهر، دخترماهان، دخترهامون، ماه مغربی، پادشاه یمن، پادشاه‌مداین، نیك‌اختر، نسیم‌عیار، ابرفرنگی، زهره‌دختر وزیر، مهر پادشاه، صحاب فرنگی، دختر بوقلمون، قلعهٔ جادویان، گنبد نرگس، سرچشمه، جزیرهٔ دیوساران، جزیرهٔ ددان، بیت‌المقدس، شهر مغرب، باغ غولان. [نسخهٔ ۴۰۰۴ دانشگاه]
آغاز: راویان اخبار و ناقلان آثار روایت کرده‌اند، که درشهر مشرق پادشاهی‌بودکه او راخاورشاه میگفتند [همان نسخه].

40289 **ـ تهران**، دانشگاه ۴۰۰۴: شکسته نستعلیق **۱۲۷۴**، در فهرست بنام **مهر خاوری یا مشرقی** نامیده شده، آغاز برابر نمونه، ۷۱گ ۱۵س[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۹۲].

40290 **ـ تهران**، دانشگاه ۴۱۱۶/۱: نستعلیق محمد اسماعیل فرزند کربلائی محمد حسن تاجر بروجردی وجدانی، شعبان **۱۲۹۹** (۱پ - ۱۲۰ر) دردیباچه **مهر وماه** نامیده شده. آغاز نزدیك به‌نمونه، نام کسان وجایها بسیار نزدیك به نسخهٔ ۴۰۰۴ دانشگاه [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۹۳].

40291 **ـ اکسفورد**، بادلیان ۶۹/۱ Add: باتاریخ **۱۲۰۱** در دفتر. فیلم آن در

دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست در فهرست فیلمها بنام : **مهر خاور شاه و ماه** است. [فیلمها :۵۸۲] .

داستان مهر و ماه

40292 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ف): درمجموعه ۱۵داستان (۵۰ر) [آکیموشکین ۱ :۱۵۹].

40293 ــ **پاکستان** ، گنج بخش ۸۹۰/۱۱۲ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۲** داستانی‌ست در فهرست بنام ناشناخته یادشده است، آغازو انجام افتاده ، نثرشیرین است‌آمیخته‌به نظم ، در داستان **مهر** و **ماه** که مشتری و عطارد و دیگران نیز درآن‌هستند، نسیم‌عیار نیز عیاری میکند نامه‌هایی میان مهر وماه درقالب مثنوی دارد ، **آغاز:** ... مرا فرمان توبرجان‌روان است ــ کجا پروای قتل دیگران است...چون **نسیم** جواب نامه بگرفت از قلعه بیرون آمد مانند بادروان شد به‌بارگاه مهر رسید، نامهٔماه به‌دستش داد ، مهرنامه را میخواند و همچون مروارید اشك میریخت، ۶۱گ ۱۳ س [ف . تسبیحی ۱ :۶۴۵].

داستان میرزا همدم و جامی

40294ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۲۰۳۸ (۱۱۰۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۴۳**، (۱پ-۱۴ر) .

40295 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۳۷۰۰ (۱۱۰۲ ف) : بی‌تاریخ ، (۳۱ر-۳۵پ) .

40296ــ**لنین گراد**،اکادمی‌علوم a‎۱۰ــ C ۱۲۰۲ (۱۱۰۳ ف) : بی‌تاریخ،۱۹گ.

40297 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۵۰۲ (۱۱۰۴ف) : بی‌تاریخ، (۱۲۷ر-۱۴۶پ) . [آکیموشکین۱ :۱۶۴] .

40298 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۱۸۰ (۱۰۶۸ ف): درمجموعه‌حکایتها، بی‌تاریخ ، (۳۱۹پ ــ...) [آکیموشکین ۱: ۱۵۸] .

داستان نصر عیار

داستان نصر عیار و جوانمردی او و پسر پادشاه خراسان .

40299 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ ف): درمجموعه ۱۸ داستان، بی‌تاریخ ، (۱۹۵پ ــ ...)[ف. آکیموشکین ۱ :۱۳۷] .

داستانهای شاهنامه= شاهنامهٔ منثور

داستان هارون‌الرشید

داستان هارون الرشید ووزیر او فضل بن ربیع باابوالقاسم بصری .

40300 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ ف) : بی‌تاریخ ، در «جامع الحکایات» (۶۸پ...) [ف. آکیموشکین۱: ۱۳۷] .

40301 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): بی‌تاریخ، در«مجموعه حکایتها» ، (۶۹۴ رــ...) [ف .آکیموشکین ۱ : ۵۲۹] .

داستان هزار گیسو

40302 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۸۰۹ (۱۰۷۰ ف) : با تاریخ **۱۲۶۴** در

دفتر، (۱پ)، باعنوان : داستان‌شاهزاده‌مسلم‌با ملکه‌هزار گیسوی[ف. آکیموشکین ۱ :۱۵۹] .

40303 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف): بی‌تاریخ، درمجموعه حکایتها ، (۱ر ــ ...) باعنوان‌قصهٔ‌هزار گیسوی [ف. آکیموشکین ۱ : ۱۵۸] .

داستان هزار گیسو و آزادبخت

داستان پادشاه مصر و آوازهٔ هزار گیسو شنیدن ، ورفتن وزیر و هزار گیسو راآوردن، ودلباخته شدن‌آزاد بخت به‌هزار گیسوو به‌اتفاق ازنزدپدر گریختن ایشان.

40304 ــ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۶۰۶ ــ ۶۴۳) [ف. رضوی۷: ۷۳] .

40305 ــ موزهٔ بریتانیا ۱۰۱۸/۳ Egerton: سدهٔ**۱۸**م. **آغاز**: راویان اخبار وناقلان آثارچنین‌روایت میکنند که درشهرمصر [ریو۲: ۷۶۴].

داستان‌هفت‌درویش = هفت‌درویش

داستان هفت وزیر = هفت وزیر

داستان حضرت یوسف

ازحسین‌کاشفی بیهقی، نگارندهٔ «جواهر التفسیر: ۴۲» و جز آن . وشاید گرفته از تفسیرهایش باشد .

40306 ــ آصفیه، ۲۹۴ سیر: نوشتهٔ **۱۲۱۳** [ف . آصفیه ۳: ۳۸۰] .

داستان یوسف حجام ومنصور

40307 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۵۶(۳۹۲۱ ف) : درمجموعه‌۵۶داستان، بی‌تاریخ، (۵۱۹ ر...) [ف. آکیموشکین ۱ : ۵۲۹] .

داستان یوسف

چند داستان ناشناخته .

40308ــ موزهٔ بریتانیا ۷۸۶۳/۲ شرقی : باتاریخ**۷۶۱** دردفتر(۳۹پ ــ ۵۰ر) . فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش۷۱۷هست [فیلمها: ۵۲۸].

40309ــ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹۹۲ ، ۲۹۷ یوسف: نسخ‌پایان‌سدهٔ**۱۲**، ۱۶۱ گ . آغاز افتاده : ... یوسف (ع) سر مبارك به‌پیش افکنده دل باندیشه در این شدکه اگر اظهار واقعه میکند مخالفت فرمان پدر است و اگر با [منظور احسن عباسی ۲: ۴۸] .

40310 ــ همدان، آقای قاسم برنا : شکسته نستعلیق**۱۲۵۲** به‌نظم ونثر . [نسخه‌ها ۵: ۳۷۵] .

40311 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۴۸۶ (۳۲۳۸ ف): نوشتهٔ **۱۲۵۹**، ۴۷۶ گ [آکیموشکین ۱: ۴۱۹] .

40312 ــ مشهد ، جامع گوهرشاد ۱۶۱۵ : نستعلیق ونسخ‌سدهٔ **۱۴** .داستان‌یوسف است وگریز به صحرای کربلا. **آغاز**: حکایت و قصهٔ حضرت یوسف‌وکیفیت‌آن‌بدین نهج‌است است که حضرت یعقوب دوازده پسر داشت و یوسف را ازهمه بیشتر دوست می‌داشت [ف . شهرستانها ۱ : ۱۸۲] .

40313 ــ کاشان ، مدرسهٔ سلطانی ۳/۳۴۳ : نستعلیق ، بی تاریخ [ف . مدرسهٔ سلطانی : ۲۱] .

داستان یوسف = احسن القصص

معین مسکین ، درص ۲ گذشت.

داستان یوسف = شمس المجالس

در همین بخش ص۳۷۲۷ خواهد آمد.

داستان یوسف =کشف الارواح

اردستانی. درص ۵۵ گذشت.

داستان یوسف = یوسفیه،

یوسف و زلیخا

درهمین بخش خواهد آمد.

داستان یوسف=یوسفید

نایینی، درص۶۷ گذشت .

دخمهٔ انوشیروان= داستان...

درص ۱۶۰۴ گذشت. و اینك چند نسخهٔ دیگر :

40314 ـ **تهران،** ملك ۸۶۸۵/۱۶ : نستعلیق ، باتاریخ **۹۹۷** دردفتر، (۲۳ر-۲۵ر) **آغاز :** خداوند اخبار چنین گویند که چون گرگین بدست بهمن کشته شد بهمن سر کوه لن رفت [رؤیت] .

40315 ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم B ۲۶۰ (۱۰۶۶ ف) : در مجموعه داستانها نوشتهٔ **۱۲۰۹** [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۶].

40316 ـ **داکا،** دانشگاه DU ۳۰۸ (۶۱ ف) : شکستهٔ ۲۸ ج ۱/ **۱۲۲۷** (۱۱- ۱۸۱۰ م) . **آغاز :** راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت می‌کنند که خلیفهٔ بغداد با جمعی از بزرگان ، ۹گ [ف. حبیب الله ۱: ۵۰].

40317 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۴۱۳/۵ Add : همراه نگاشته‌های دیگر زردشتی ، **۱۱۷۹** یزدگردی(**۱۸۰۹**م) در بمبئی، (گ ۶۱-۶۸) **آغاز:** حکایت هارون الرشید برای زیارت

دخمهٔ نوشیروان دادگر [ریو ۱: ۵۱] .

دخمه رفتن اسکندر = داستان ...

40318 ـ **لنین گراد ،** اکادمی علوم B ۱۶۶ (۱۰۶۷ ف) : با تاریخ **۱۲۳۱** در مجموعه داستانها [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۵۷] .

درمجالس

قصص واعظانه .

40319 ـ **پیشاور،** دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۰۱۷ : تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۱۸۷].

دزد و قاضی

داستانی‌ست از روزگار هارون الرشید در بغداد، باجدایی‌هایی درنسخه‌ها، روایتی ازداستانی بنام «دزد وقاضی» بسال ۱۲۹۶ق و۱۳۴۴ق و پس ازآن چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه۸ : ۱۴۸ ـ ف .مشار : ۶۷۳ .

40320 ـ **مشهد،** رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱ ، (ص۵۲۹-۵۴۰)مباحثه دزد وقاضی بغداد است [ف.رضوی ۷: ۷۲].

40321 ـ **اکسفورد،** بادلیان ۶۹/۱۶ Add اوزلی ۱۲۴۱ : نوشتهٔ ۲۹ع۱/**۱۲۰۰**، قصهٔ دزد وقاضی‌ست . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۳].

40322 ـ **لنین گراد ،** اکادمی علوم A ۹۲۴ (۳۷۴۷ ف) : در «مجموعه» نوشتهٔ **۱۱۹۹-۱۲۰۳** (۴ر- ۶پ)[آکیموشکین ۱: ۴۹۰] .

40323 ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو

۳ ق ف۱۷: نوشتهٔ ابراهیم خان، **۱۲۰۸**، ۲۱ ص [ف. سرفراز علی: ۸۵] .

40324 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۶۰ (۱۰۶۶ ف): باتاریخ **۱۲۰۹** دردفتر [آکیموشکین ۱: ۱۵۶] .

40325 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۶۶ (۱۰۶۷ ف) : با تاریخ **۱۲۳۱** در مجموعه داستانها ، داستان هارون‌الرشید است و دزد وقاضی [ف. آکیموشکین ۱ : ۱۵۷].

40326 ـ **تهران**، مجلس۴/۲۶۷۲ : نسخ **۱۲۳۹** ، (ص۳۴۳–۳۴۴)، آغاز برابر نسخهٔ (دانشگاه ۴۷۲۴/۱۴) [ف.مجلس ۸ : ۴۳۴] .

40327 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۴۲۰ (۱۰۸۵ ف) : نوشتهٔ **۱۲۴۰**، (۲۱۳ پ–۲۱۸ر) [آکیموشکین۱: ۱۶۲].

40328 ـ **داکا** ، دانشگاه KS ۴۲۳ (۶۳ ف) : نستعلیق **۱۲۴۵**. **آغاز:** قصهٔ قاضی ودزد. چنین آورده‌اند که (در) شهر بغداد در عهد هارون‌الرشید (ره) یك قاضی بوده بانواع علم وحلم آراسته، ۷گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۵۲].

40329 ـ **تهران**، دانشگاه۱۴/۴۷۲۴: نستعلیق **۱۲۵۱** ، (ص۸۲ – ۱۰۶) . **آغاز:** حکایت دزد وقاضی. راویان اخبار و ناقلان آثار و طوطیان شکرخوار چنین روایت کرده‌اند که قاضی بود درشهر بغداد ... نام او قاضی محمد [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۷۲].

40330 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۸۲: در جنگ نوشتهٔ **۱۲۱۵–۱۲۵۹** [نسخه‌ها ۲: ۷۱] .

40331 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۶۶۷ (۱۰۸۳ ف) : با تاریخ **۱۲۸۷** در دفتر، (۱۵۰پ–۱۶۰ر) [آکیموشکین ۱: ۱۶۲] .

40332 ـ **تهران**، دانشگاه ۹/۴۶۰۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بایادداشت۱۲۷۲ق، (۷۵ر–۷۸ر) [ف. دانشگاه۱۴: ۳۵۳۶] .

40333 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۶۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴** . نسخه دیباجه‌ای‌دارد به‌نثر ونظم و بنام‌شاه و قوام احمد نظام و منوچهر خان. **آغاز:** بعهد دولت خسرو بدور حشمت دارا ــ که خار گلبن سوری وخاك‌عنبر سارا .. هوالسلطان‌الاعظم، ۸گ ۲۰س [ف. دانشگاه۱۳: ۳۴۱۶] .

40334 ـ **تهران**، سپهسالار۲۹۱۳/۱۲: تاریخ یاد نشده (ص۲۶۶–۲۶۹). **آغاز:** در زمان هارون‌الرشید در بغداد قاضی بود [ف. سپهسالار۴ : ۴۲۶] .

40335 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۵۰۲ (۱۰۸۴ف): بی‌تاریخ ، (۱۵۳ر–۱۵۶پ) . [آکیموشکین۱: ۱۶۲] .

40336 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ف): بی‌تاریخ، ش۲۵ مجموعه حکایتها (گ۱۰۸۳–۱۰۸۵) [آکیموشکین۱: ۵۲۹] .

40337 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۰۳ فریزر : نستعلیق ، ۳۳ گ ۱۱س. داستان‌دزد و قاضی است. فیلم آن‌در دانشگاه‌ش۱۰۲۲ هست [فیلمها: ۸۲] .

دلیران ربانی

از عزیزالله شیرازی ، نمایشنامه‌ایست در پنج فصل ویك‌مقدمه ، ودرآن سرگذشت‌میرزا محمدعلی بـاب و(تـاریخ پیـدایش بهائیت و گفتگوهایی میان قرةالعین وچندتن‌دیگر آمده است . و درپایان فصلی‌ست باعنوان : وقایع تاریخی‌که اساس این مناظره است . **آغاز :** مقدمات بر دو قسم است: یکی برای خوانندهٔ

قلیل الصبر، ودیگری ازبرای محقق.. اشخاص داخل تیاترازقرارذیل است . اسماء، اوصاف، قرةالعین، زنی ربانی، که بعداً موسوم به طاهره شد ، زنی نجیب .

40338ـ **تهران** ، ملك ۵۲۳۵: نسخ ابوالحسن تبریزی. درج ۲/**۱۳۴۴**، ۶۰ گ ۱۵ س [رؤیت].

دوازده شبانه

ترجمه از عبدالرحیم طبیب فرزند احمد ادیب کاشانی، ازشاگردان دارالفنون قدیم، بدستور استادش مسیوپروسکی سرتیپ و صاحبمنصب و معلم زبان فرانسوی و جغرافیا، که در ذیحجۀ ۱۲۹۲ بانجام رسیده است. داستانهاییست سودمند همراه با اندرزهایی اخلاقی. **آغاز** : ستایش سزاوار خداوندیست که وجود انسانی را محل صفات ملکوتی وموضع ملکات لاهوتی قرار داد ، و انبیاء راشدین راجهت اصلاح اخلاق..

40339ـ **تهران**، ملی ۴۵۷ف: شکسته نستعلیق مترجم، شنبه ۲۰ ذیحجۀ **۱۲۹۲**، ۲۲۷ گ ۱۲ س [ف. ملی ۱: ۴۴۱] .

دوازده شهر = داستان ..

از درویش مظلوم علیشاه، باید در دوازده جزء باشد و نام شهرهای خطا و شیرده در آن آمده است .

40340 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۰۰: نستعلیق سدۀ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده، ۴۲۷ ص ۱۷ س[ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۱].

دون کیشوت = ترجمۀ...

Don Qichotte

متن ازمیگویل سروانتس ساودرا

Miguel de Cervants Seavedra

ترجمه ازمار دروس داود خانف

Martirosse Davida Khanoff

مترجم ومعلم فنی روسی دارالفنون قدیم، درچهارشنبه ۱۸ ذیحجۀ ۱۲۸۸، بدستور ناصر الدین شاه وبکوشش صنیع الدوله محمدحسنخان.

40341 ـ **تهران**، ملی ۱۴۱ف: نستعلیق چهارشنبه ۱۸ ذیحجۀ **۱۲۸۸** درتهران، زرین، جلد دوم آن است. **آغاز:** جلددوم از کتاب دون کیشوت لامانچی. باب اول در تفصیل گفتگوهای سانجو پانسا بادون کیشوت لامانچی و برادر ـ زاده اش ، ۱۶۵ گ ۱۵ س[ف. ملی ۱: ۳۰] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۱۹ هست [فیلمها : ۸۶] .

دیوان و برهمنان

گفتاریست درپیدایش دیوان و برهمنان، از افسانه‌های هندی. **آغاز:** بدانکه چون تقدیر خدای تعالی نوبت دیوان درعالم رسانید ودیوان را پدید آورد، اول دیوکه آفریده شدمارچ نام بود .

40342 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۹۷/۱: نستعلیق محمود فرزند خضر بخاری، نزدیك **۱۰۷۸** (ص۴ـ۲۰) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۴۴].

ر

راحة الارواح

از میرزا محمدصادق وقایع نگار، همای مروزی، (که یاد اودر «تحفۀ عباسی: ۱۵۶۱» گذشت). برای فتحعلیشاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰)

تا باخواندن آن عارضهٔ کمخوابی اورفع شود. درحکایتهای شگرف از دربار الغ بیگ پادشاه خاور وفیروز شاه پادشاه باختر، دریك افتتاح و بیست وهشت راحت ویك اختتام. **آغاز:** راحت ارواح وسرور قلوب در ترانه ایست که نی‌خامه را درآهنگ ثنایش ازدل برآید.

40343 ـ **مشهد**، رضوی ۲۰۵ تاریخ: نستعلیق سلخ صفر **۱۲۲۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۵ گ ۱۲ س [ف.رضوی ۷:۸۸].

40344 ـ **تهران**، مجلس ۶۸۲: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۱۵۰ گ ۱۲ س[ف. مجلس ۲:۴۳۴].

راحة الارواح فی سرور المفراح = بختیارنامه

از شمس الدین محمد دقایقی مروزی، تحریریست از «بختیارنامه» که در سمرقند برای محمود فرزند محمد فرزند عبدالکریم (این کس درست شناخته نیست)، درده فصل‌وده باب نگاشته‌شده‌است. بختیارنامه‌از داستانهایی است که ازروزگاران پیش از اسلام بازمانده، در روایتهای گوناگون، تحریری از آن که از مروزی‌ست بکوشش دکتر ذبیح‌الله صفا باپیشگفتار ایشان در ۱۳۴۵ خ چاپ شده است. در این پیشگفتاراز ترجمهٔ عربی آن‌وروایتهای گوناگون آن سخن رفته است، همان ترجمه‌ای که‌همراه «بختیار نامه: ۳۶۶۰» در۱۳۴۷خ چاپ شده است.

بنگرید: راهنمای کتاب، گفتار محمد روشن ۹: ۵۰۳، ۴۴۵ ـ پیشگفتار چاپ از دکتر صفا.

40345ـ **پاریس** ملی ۱۵۶۲ S.P: نوشتهٔ ۲۳ ذیحجهٔ **۶۶۳**، ۱۵۶ گ ۲۳س. فیلم آن دردانشگاه ش ۶۵۲هست[فیلمها: ۱۰۳] این نسخه پایهٔ چاپ استاد قرار گرفته است [پیشگفتار چاپ].

40346-48ـ ازسه نسخهٔ دیگر آن بدون نشانی کامل درگفتار آقای محمدروشن درراهنمای کتاب نام برده شده است:

۱ـ نوشتهٔ یوسف بن اسعدالکاتب اللاکی، جمعهٔ ۶ ذیقعدهٔ **۶۶۵**.

۲ـ نوشتهٔ **۶۹۵**.

۳ ـ سدهٔ **۱۰** ـ**۱۱**، که تئودور نلد خاورشناس در مجلهٔ شرقی ج ۴۵ شناسانده است [راهنمای کتاب س ۹:۵۰۳] این خاورشناس دربارهٔ محمود فرزند محمد فرزند عبدالکریم که داستان برای اوتحریرشده است، میگوید: متأسفانه بدین‌نام در جای‌دیگری برنخورده‌ام، زیرا محمود فرزند محمد که‌از ۵۲۴ تا۵۳۶ در سمرقند حکومت میکرده نیایش عبدالکریم نام نداشته بلکه‌سلیمان بن بغراخان‌داود بوده‌است، و یکی دیگر نیز ازفرمانروایان سمرقند که‌پس از گشودن خوارزمشاه (۶۰۴) بدین‌نام‌خوانده میشده‌است. و نیز روزگاری‌بازمی‌ماند که‌حکومت الطوایفی بوده وشاهزادگان برسمرقندفرمان‌روایی میکرده‌اند(سالهای ۶۰۴ـ۶۳۶)، شاید یکی از این‌شاهزادگان محمودنام‌داشته که‌این داستان برای او تحریر شده است [راهنمای کتاب س ۹:۵۰۳].

راماین

از دیبی داس کایته

Debídás یا Deví – Dása ، Käyath

آغاز: سجود ما بدرگاه سری رام‌جیو که از تهمت وجود مبرا.

40349 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۴۹

Or : نستعلیق، نوامبر **۱۸۰۴** م، ۲۶۷ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۵۶] .

رامایَن

از افسانه‌های کهن هندی وعرفانی، ترجمه از شیخ عبدالقادر بدیوانی حنفی فرزندمبارك شاه ، (پیرامن ۹۴۸ق-۱۰۰۴ ق)، ازنزدیکان اکبرپادشاه (۹۶۳ق-۱۰۱۴ق)، ازمترجمان روزگار خود، ونیز نگارندهٔ «منتخب التواریخ».
آغاز: برضمایر ارباب بصایر مخفی نماند که این کتابی‌ست درمیان اهل‌هند مشهور، که آنرا رامایِن خوانند .

بنگرید: هدیة‌العارفین ۱: ۵۹۹- ریو ۱: ۲۲۲- مؤلفین مشار ۳: ۹۰۶- تاریخ ادبیات برون ، یاسمی : ۱۶۱، ۱۳۳.

40350 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ج ۵۵، ۲۹۴ با-عبد: شکستهٔ **۱۱۱۲-۱۱۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، [منظور احسن عباسی: ۳۵].

40351 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۴۸ Or: ذیحجهٔ **۱۲۱۹** ق (۱۸۰۵ م)، آغاز برابر نمونه، ۳۱۴ گ ۱۵ س[ریو ۱: ۵۵].

رامایَن

از گوهر (گردهر) داس، به نظم، که نسختی از آن در ص ۲۸۲۴ یادشده است. **آغاز:** ثنا وشکر آن بخشندهٔ جانرا - پدید آورد گوهر دو - جهانرا .

40352 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۵۱ Or : نستعلیق **۱۸۰۴** م، آغاز برابر نمونه، نام سراینده در فهرست گرد هر داس Girdar - Das است ، ۲۴۲ گ ۱۲ س [ریو ۱: ۵۶].

رسالهٔ افغانیه

40353 ـ **بنگال** ، آسیایی ۵۳/۵ ao (۸۹۸) : نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف . بنگال : ۱۳۶] .

رستاخیز

کنت لئونیکی لاویچ تولستوی روسی (م ۱۸۷۵ م) ترجمه وتحریرعلی اصغر حکمت . در تهران ۱۳۳۹ خ در۵۴۷ + یه مصورچاپ شده است.

نیز ترجمهٔ دیگر آن از محمدعلی شیرازی در ۱۳۳۴ خ در ۲۱۲ ص و سپس ۱۳۴۱ خ چاپ شده است .

بنگرید: کتابشناسی ده ساله: ۴۳۸.

40354 ـ **مشهد**، رضوی ۸۹۴۴: نستعلیق شنبهٔ ۲۸ شوال **۱۳۳۲** ، ۲۲۷ گ ، اهدائی حکمت [نسخه‌ها ۵: ۴] .

رستم نامه

داستانی‌ست به نثر .

بنگرید : بلوشه ۳: ۲۲ ش ۱۲۰۰.

40355 ـ **تهران** ، مجلس ۴۰۳۶ : نستعلیق ریز محمد شریف نایکلی، ۲۴ رجب **۱۲۴۵** ، با ۳۴ تابلو نقاشی، **آغاز**، افتاده: چون چندروزی براین گذشت ضحاك منجمان را طلب کرد که در طالع او ، ۷۶ گ ۲۲ س [رؤیت] .

40356 ـ **پاکستان** ، گنج بخش ۱۰۰/۸۹۰: نستعلیق، سدهٔ **۱۳** ، آغاز وانجام افتاده ، داستانی‌ست برپایهٔ شاهنامه و بروش نقالی ، از : داستان فریدون و افراسیاب و کیکاوس وسیاوش ورستم وسهراب و منیژه ، و رستم واسفندیار ، ورستم ودیوسفید وهفت‌خوان، **آغاز:** . . . به‌جانب فریدون انداختند ، او از سنگ بیدار شد وهمان افسون خواند، سنگ

از غلطیدن بندشده ، ۶۳گ [ف. تسبیحی ۱: ۲۱۰].

40357 ـ **پاریس** ، ملی ۱۰۲۸ S.P: نستعلیق، تاریخ‌یادنشده ، ۱۹۷گ ۲۱س. فیلم آن در دانشگاه ش۷۳۰هست[فیلمها: ۱۰۶].

رستم و اسفندیار = داستان. . .

از محمدعلی حسینی تفرشی .

40358ـ **کاشان**، مدرسهٔ‌سلطانی ۳/۳۷۷: نستعلیق ، **۱۲۵۰** [ف . مدرسهٔ سلطانی : ۲۰].

رموز حمزة = حمزه نامه

از ملا علی‌شکرریز [عبدالله انوار]. نقیب الممالك داستانسرای دربار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) داستانی بدین‌نام گردآورده است[ذریعه۸: ۳۶]. و نیز داستانی بدین نام‌ازپرویز میرزا درتهران۱۲۷۶ ق وبمبئی وشیرازچاپ شده است [مشار: ۸۴۱] . و نیز کتاب داستان «امیر حمزه‌صاحبقران» با «تاریخ گیتی گشای» در شیراز ۱۳۶۶ ق چاپ شده است [مشار : ۱۵۲] همهٔ اینها مایه‌ای از داستان شورش و جنگهای حمزة بن عبدالله خارجی‌دارد، نام‌وی حمزة پسر آذرك شادی سیستانی‌ست . این کس برهارون‌الرشید (۱۷۰-۱۹۳) شورید و بر سیستان و بخشی از خراسان و هند دست یافت [ذریعه۸: ۳۶]. بنگریدبه«حمزه نامه: ۳۶۸۴».

در آغاز نسخهٔ۵۳ف‌ملی که‌جلد یکم آنست آمده : رموز حمزه هفت جلد کتابست و برای دخترپادشاه هند، که بیماری دق دچار شده‌بود نوشته شده است، تا او بخواند ، وچون‌پنج جلد ازآن را خواند دق‌بالمره از او برطرف شد ، هفت‌جلدرا که‌تمام‌کرد آثاری ازدق دراو نماند.

وفایدهٔ‌این هفت‌جلد بسیاراست، بویژه‌پادشاهان را درباب لشکرکشیدن وجنگ کردن ومدارا باایشان.

آغاز: جلد اول. باعث تصنیف هفت جلد رموزکه هفت‌نفر حکیم تألیف کردند ، باعث تصنیف‌این کتاب‌ومؤجب‌تألیف‌این‌خطاب آنستکه یکی ازپادشاهان‌هند را نازنین‌دختری‌بود. .

40359 ـ **تهران**، ملی ۵۳ف: نستعلیق میرزا الیاس بلباسی الاصل، در۸ج **۱۲۳۷/۲** (جلد ۱) ، ۱۹۹گ ۱۸س [ف.ملی۱: ۳۹].

رند و زاهد = بحث ...

از فضولی بغدادی، که یاداودر«توحیدیه: ۱۱۰۱» گذشت . داستانی‌ست به نثر و نظم با مطالبی اخلاقی و اجتماعی وادبی که میان رند و زاهد گفتگو میشود . درتهران ۱۲۷۰ بنام «بحث رند وزاهد» چاپ شده است. **آغاز:** ای برتوسجودزاهدان‌وقت‌نماز... الهی‌بحرمت زاهدان پاکیزه مذهب صومعه عبادات ... اما بعد ، زاهدصومعهٔ ریا و رند خمخانهٔ خطا ، فضولی بی‌نوا .

بنگرید : ذریعه ۱۱: ۲۵۴ ـ ف . مشار: ۲۰۴ .

40360ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۹۲۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۹۷** [آکیموشکین۱ : ۴۵۴] .

40361ـ **تهران** ، حقوق ۴۶/۴ ج : شکسته نستعلیق ج۲/**۱۰۶۳** در اشرف ، (۹۵پ-۱۰۰) [ف، حقوق : ۱۲۶] منتقل شده به دانشگاه .

40362ـ **تهران**، دانشگاه۴/۱۴۲۷: با تاریخ **۱۰۷۹** دردفتر، (۱۲۴ر-۱۳۹پ).

40363ـ **تهران**، دانشگاه۱/ ۳۲۲۰: نستعلیق سه‌شنبه۹ج۱/**۱۰۷۹** درمشهدخراسان،

(ص۱–۵۶) [ف. دانشگاه۱۱:۲۱۷۷].

40364 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۴۲۲/۴) Or ۳۶۴۲: با تاریخ **۱۰۷۳-۱۰۸۸** (۷۸–۱۶۶۲ م) (۸۴ پ – ۹۵ پ) [ذیل ریو: ۲۶۹].

40365 ـ **تهران**، ملك۴۱۷۱/۲۶: نستعلیق**۱۰۹۲**(درش۲۹ بهمن‌خامه) (۱۹۲ر–۲۰۱ر) آغاز نزدیك به‌نمونه [رؤیت].

40366ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲۸۴/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها۲: ۱۰۷].

40367 ـ **مشهد**، رضوی۶۲۳ ادبیات (۳۵۴۱): نسخ محمد امین‌لاهیجانی سدهٔ**۱۱**، آغاز برابرنمونه [ف.رضوی۷: ۵۶۵].

40368 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۴) Or۲۸۷۰: شکسته**۱۱۴۰**(۸–۱۷۲۷م)، آغاز برابر نمونه، ۳۶گ [ذیل ریو: ۱۹۴].

40369ـ **تهران**، مجلس۱۱۸۸: شکسته نستعلیق**۱۲۳۹**. پیوستهٔ «دیوان» دولت، [ف. مجلس ۳: ۶۷۳].

40370 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸/۲: نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، آغاز برابر نمونه[ف. مجلس۲: ۲۵۸].

روبنسون کروزئه

متن ازدانیل دیفو (دفو، دانیل)

ترجمه گویا از محسن منشی، که‌نویسندهٔ نسخه است، وبدستور شعاع‌السلطنه در سه‌شنبه ۲۲ع۱/۱۳۱۱ق‌آن را به‌انجام رسانده است. داستان مردی‌ست روبنسون نام که بدنبال طوفان‌زندگی درجزیره‌ای‌دور افتاده‌سرگردان شده است. نگارنده درآن‌زندگی‌فردی وتنها از زندگی گروهی را نشان داده است.

دو ترجمه از این داستان یکی از بهرام فرهوشی، بسال ۱۳۳۴ خ و یکی از اقبال یغمایی نیز همان سال وسالهای‌پس ازآن‌چاپ شده است.

آغاز: فصل اول در تولد روبنسون و ابتدای تحصیل او ومفارقت‌کردنش‌درانگلستان وگرفتاری اوبطوفان دریا ونوکری او.

بنگرید: کتابشناسی ده‌ساله: ۵۶۳.

40371 ـ **تهران**، ملی۶۹۴ف: شکسته نستعلیق خوش، محسن منشی که در فهرست کتابخانه باحتمال مترجم داستان یاد شده، و همان تاریخ ۲۲ع ۱/**۱۳۱۱**. [ف. ملی ۲: ۲۰۰].

روح وبدن = صحت ومرض

رودلف

داستانی‌ست تازه.

40372 ـ **مشهد**، رضوی ۳۶ تاریخ: نستعلیق سیدابوالقاسم کاشانی **۱۳۱۶** برای اشرف‌السلطنه، جلدیکم، وقف‌همان‌اشرف‌السلطنه ۱۳۳۴، ۳۱۵گ ۲۹ س [ف. رضوی ۳: ۸۵].

رومان بلوس

از ولتر (۱۶۹۴ – ۱۷۷۸ م) ترجمه از سدهٔ سیزدهم، بنام‌ناصرالدین‌شاه، در یازده‌فصل. داستان سرگذشت «بلوس» پادشاه‌بابل‌است، که با وجودی‌که خودرا برترین مردان جهان میشمارد، چگونه‌چاپلوسان‌ونابخردان‌رابدور خودگردآورد وسرانجام اوبه‌بدنامی کشید. در این‌داستان‌نام‌بسیاری ازاثاثیه ووسایل‌دربارنام برده شده‌است. **آغاز**: ترجمهٔرمان‌حکیم‌ولتر. یکی از سلاطین‌قدیم بابل‌زمین‌که او را بلوس مینامیدند، ازکثرت استقلال واستقرار خودرا اول سلطان عالم بلکه اولین شخص روی زمین میدانست.

40373 ـ **تهران**، ملی ۲۴۱ ف: نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، با یادداشت ناصرالدین‌شاه: تماماً در کلاردشت ملاحظه‌شد، ۸۶ گ ۱۴ س [ف. ملی۱: ۲۴۴].

رومان دارا

از میرزا احمددارا فرزند حاجی محمد حسین کازرونی. گفتگوییست میان یك تن فرانسوی ویك ایرانی، دربارهٔ وضع اجتماعی ایران و نکوهش از آن، در کراچی بسال ۱۹۱۳م. **آغاز:** بیاری خلاق حی مجیب ـ کنم مدح آل رسول ای نجیب ـ چومن مسلم وشیعهٔ مؤمنم ـ بقرآن وختم رسل مذعنم ـ که «رومان دارا» جز اندرز نیست ـ بجز خیرخواهی غرض گوکه چیست ـ برادرجان! امید که پیوسته کامیاب بوده باشید.

40374 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۸۶۳: نسخ محمدحسن قزوینی که در کربلا میزیسته، سدهٔ **۱۴**، ۶۶گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۴۰].

ریاض العاشقین

از حاجی آقا فرزند عبدالغفار، داستان یوسف است در دوازده قصص[۲] (مقصد).

40375 ـ **تهران**، ملك الشعراء ۲۶۶ (مجلس؟): نستعلیق محمدکاظم فرزند احمد، **۱۲۹۱**، ازمقصد دوم ازمقاصد دوازده‌گانه تا مقصد پنجم است سپس مقصد چهارم دردوازده ضیاء [نسخه‌ها ۵: ۶۶۱].

ریاض الملوك

تبریزی، درص ۳۵۷۷ گذشت.

ز ـ ژ

زمیجی نامه

40376 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۴۶۶ (۲۱۷۳ف): نوشتهٔ **۱۲۳۷**، (۱ر ـ ۱۲۸پ) [آکیموشکین ۱: ۳۰۴].

ژیل پلاس

متن ازلساژ فرانسوی، ترجمه از دکتر محمدخان کرمانشاهی، معروف به کفری (۱۲۲۵ق ـ ۱۳۲۶ق) بسال ۱۳۲۳ق در تهران در ۴۶۴ ص چاپ شده‌است، وجزاین داستان چهار گفتار پزشکی از اوچاپ شده است: امراض الاطفال، تشریح چشم (ضیاءالناظرین)، سرم قرابادینی و سایر مایعات حیوانیهٔ قابل تزریق، کوفت و بیماریهای آمیزشی[۱]. **آغاز:** ای‌عزیزلایق چنین دانستم که قبل از شروع درس گذشت خود برسبیل تمثیل به ایراد حکایت.

بنگرید: مؤلفین مشار ۵: ۶۹۵.

40377 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۴۷۵ فهرست نشده: شکسته نستعلیق بهاءالدین علی آبادی فرزند میرزا زین‌العابدین، آدینه ۹ شعبان **۱۳۱۱**، ۳۸۳گ ۹ س [رؤیت].

س

سانتیت گنت = ترجمهٔ...

ترجمه از ناشناس. دارای پنجاه داستان است.

آغاز: حکایت اول خدای حقیقی. جوان عیسوی در خانهٔ بت‌پرستی زندگی میکرد واغلب باو میگفت که نیست‌مگر یک‌خدا.

40378ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۴۵: نستعلیق‌خوب سدهٔ **۱۴**، ۸۵ص۹ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۶۵].

سراج الطریق

داستانی ست ازناساکیت Näskit فرزند او دالك Üdälik هندی.

40379ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۲۸/۴ Egerton: ازسدهٔ **۱۸** م (گ ۵۸ - ۸۶) **آغاز:** این‌داستان‌غرابت‌نشان رابعبارت [ریو ۲: ۷۹۶].

سرود خسروی

ازغلام حسین خان‌منشی، داستان خسرو وشیرین است به‌نثر، بدنبال سروده‌های «خسرو شیرین» نظامی گنجوی.

آغاز: حمدصانعی که چراغ‌عشق‌ومحبت در دلهای عاشقان بر افروخته.

40380ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۷۰ Add: نستعلیق **۱۸۱۵** م، ۱۵۸ گ [ریو ۲: ۵۷۵].

سفر در اطراف اطاق

متن ازگراف اگزاویه دمستر. ترجمه‌از از محمدرضا فرزند میرزااحمدغفاری‌کاشانی، از مترجمان دربار ناصرالدین‌شاه، و بدستور همو درج۲/۱۲۷۸. درپنج کتاب: ۱ـ سفر در اطاق در۴۲فصل ۲ـ سیرشبانه‌دراطاق در ۳۹ فصل ۳ـ مریض بیماری داءالفیل ۴ـ مجوسین غفغار! ۵ـ جوانهٔ سیبری. **آغاز:** ... بندهٔ درگاه اله وغلام خانه‌زادشاهنشاه جمجاه‌روحی وروح العالمین فداه محمدرضابن میرزااحمد غفاری‌کاشانی‌که از اوان جوانی تاکنون که سنین‌عمرش بچهل وشش میرسد نمك پروردهٔ خوان عنایت ومشمول عاطفت اعلیحضرت قدر قدر قدرت بوده.

40381 ـ **تهران**، ملی۱۵۲ف: نستعلیق ج۲/**۱۲۷۸**، عنوان‌سرخ، درصفحهٔیکم‌شیروـ خورشید زر وبنفش، آغاز برابر نمونه، ۱۴۵ گ [ف. ملی۱: ۱۵۸].

سلطان نامه

از مصطفی قلی‌فرزند محمدحسن موسوی سروی، داستان‌کنیزك و بازرگانی‌ست، که‌در ۱۲۶۱ بدان آغاز ودر۱۲۶۹ بنام‌ناصرالدین شاه بپایان رسانده است. در دیباجه میگوید: این داستان‌بروزگارانوشیروان ازز‌بان‌یونانی به‌عربی! درآمده وبروزگار محمود غزنوی از عربی به‌نظم فارسی دری درآمده است، واین نظم فارسی بوسیلهٔ دوستی به‌اورسیده است واو آنرا به‌نثر درآورده‌است. **آغاز:** بعد ازحمد خدا ونعمت پیغمبران‌راهنماودرودخاتم‌الانبیا.. مکشوف رأی مؤرخان اوضاع روزگارو محدثان

40382 ـ **تبریز**، ملی۳۲۷۳ (۸۱۳ ف): نستعلیق، گویا نگارنده، **۱۲۶۹**، آغاز برابرنمونه، ۱۲۵ گ ۲۰س [ف. سید یونسی۲: ۸۳۳].

40383ـ **فرهادمعتمد** ۸۵: نستعلیق ۲۷ رمضان **۱۲۷۰** کتاب در این نسخه بنام شاهزاده محمد میرزا آغازشده است [نسخه‌ها ۳: ۱۸۷].

سماک عیار = داستان مرزبان شاه

از فرامرزفرزندخدادادفرزندعبدالله‌کاتب ارجانی. در سه‌شنبه ۴ ج ۵۸۵ از صدقه‌بن ابی‌القاسم آغاز روایت کرده‌است. ازداستانهای

ایرانی‌ست ودرپیرامن‌سدهٔ‌ششم‌نگاشته‌شده‌است. جلد یکم‌آن بکوشش پرویز ناتل خانلری با پیشگفتارایشان در۱۳۳۸ خ‌در۱۴+۳۲۳ ص سپس جلد دوم از ایشان و جلد سوم بکوشش آقای رضا سیدحسینی‌چاپ‌شده‌است. داستان‌پسر شاه حلب است از دخترشاه عراق ودلباختگی او به‌دختر فغفورچین، سپس جنگ با پادشاه ماچین.

بنگرید: کتابشناسی ده‌ساله: ۲۴۹.

40384 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۹۸ Or: تاریخ یادنشده، ۲۶۸ گ ۲۳س. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۴۵۱ هست [فیلمها: ۱۲۳].

40385 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۳۸۱ Ouseley: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۱۰۳].

40386ـ **اکسفورد**، بادلیان۴۴۲اوزلی: ۳۷۹

40387 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۳۸۰: نیر تاریخ یادنشده. فیلم‌سه‌نسخهٔ‌بالادردانشگاه ش ۱۲۰۲ و ۱۲۰۳ و ۱۲۰۴هست [فیلمها: ۱۲۳].

سندباد نامه

ازظهیرالدین‌محمدفرزندعلی‌فرزند محمد ظهیری سمرقندی‌کاتب، کمی پس‌از۵۵۶، بنام سلطان قلج طغماج خاقان فرزند قلج قراخان برهان مسعود تحریر کرده است. وازهموست: اغراض السیاسة: ۱۵۴۱.

داستانی‌باریشهٔ‌پهلوی‌ست‌درآداب‌کشورداری و رفتار بادعیت، که پیش ازظهیری سمرقندی خواجه عمیدالفوارس قناورزی آنرا از پهلوی بدستور نوح بن منصور سامانی بسال ۳۸۹ به فارسی دری درآورده بود، سپس ظهیری‌آن را به‌فارسی روان تری درآورده است.

بکوشش احمد آتش دراستانبول۱۹۴۸م با ترجمهٔ عربی‌آن و پیشگفتار ترکی، وسپس در تهران باپیشگفتار علی‌قویم بسال۱۳۳۳ خ چاپ شده است.

چلبی از«سند بادنامه» شمس‌الدین محمد فرزند علی فرزند محمد کازهٔ دقایقی‌مروزودی یادکرده است، که آغازآن نزدیك به تحریر ظهیری است. **آغاز۱)**: حمد وثنای مکرمی راکه از حجلهٔ شب‌تار حجرهٔ عاشقان‌پرداخت [چلبی]. **آغاز۲)**: حمد وثنای کریمی‌راکه‌از حجلهٔ غیب خلوت عاشقان پرداخت و سپاس موحدی راکه [نسخهٔ دهخدا].

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۶۱ (ظهیرسمرقندی) و ۱۲: ۲۳۵ (سند باد) ـ ف. مشار: ۹۷۶ ـ مقالات فارسی: ۳۲۳ و ۵۰۲۶-پیشگفتارچاپ قویم.

40388ـ **ازمیر**، حصارسحلیپ‌چی۶۷۶: نسخ ابوالخیر فرزند ابوالعز فرزند محمد الجامع، دوشنبه ۷ شعبان **۶۰۴**، ۱۳۵ گ ۱۷ س. کسی‌در ۶۱۴ ودیگری‌در۶۱۵ ازروی آن برای‌خودنسخه برداشته. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۲۷۲هست [فیلمها: ۱۲۴].

40389ـ **سلیمانیه**، عاشرافندی۸۶۱: نسخ رمضان فرزندغریب عبدالرحمان‌بغدادی، ۵ ع۲/**۷۸۵**، ۱۳۴ گ ۱۷ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۲ هست [فیلمها: ۱۲۴].

40390 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۵ Or: نستعلیق **۱۰۳۱** (۱۶۲۲ م)، ۱۳۲ گ [ریو ۲: ۷۴۸].

40391ـ **تهران**، ادبیات۱۳۴ د: نستعلیق ۱۰ ج ۲/**۱۰۳۲**، زرین، ۱۲۸ گ ۱۵س[ف. ادبیات ۱: ۳۱۸].

40392ـ لنین گراد، اکادمی علوم D ۳۵۲ (۳۳۷۰ ف): نوشتهٔ **۱۰۳۷**، (۱پ‍ـ ۲۱) [آکیموشکین ۱ :۴۳۳].

40393 ـ **تهران**، دهخدا۲۶۸: نسخ، سدهٔ **۱۱-۱۲** ، گزیدهٔ جعفر فرزند محمد فرزند حسن حسینی است، باسر آغاز نمونهٔ ۲ از متن ظهیر سمرقندی [نسخه‌ها۳:۴۰۵] منتقل شده بدانشگاه تهران .

40394ـ **سامره**، میرزامحمد تهرانی: تاریخ یاد نشده [ذریعه۱۲: ۲۳۴]. منتقل‌شده به‌بغداد .

سنگهاسن بتیسی

Singhasan Battisi

ازبهاری‌مل Biharimal. داستانی‌هایی از دلیری راجه بکرماجیت است. **آغاز:** حمد وثنای بیشمار آن آفریدگار کبار که از عطایات وعبادات عبادان .

40395 ـ **داکا**، دانشگاه ۴۵ DU (۴۴ ف): نستعلیق، ۱۳ صفر **۱۱۸۵** در بنگال، ۱۲۳ گ [ف.حبیب‌الله۱: ۳۸] .

40396ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق‌ف ۲۰: نوشتهٔ **۱۲۴۳**، ۲۲۴ص[مخطوطات، سرفراز علی: ۸۶] .

40397 ـ **داکا**، دانشگاه۲۷۳ DU (۴۵ ف): شکسته، ۹ پادشاهی اکبرشاه‌دوم(**۱۲-۱۸۱۱**م) ۹۸ گ [ف. حبیب الله۱: ۳۹].

40398 ـ **داکا**، دانشگاه ۴۱۲ KS (۴۳ ف): شکسته، آغازبرابر نمونه، ۹۸ گ [ف.حبیب‌الله ۱: ۳۷] .

سنگهاسن بتیسی

ازچتربهوج Chaturbhuj فرزندمهر چندکایت ساکن‌درشهر سون‌پت . سی ودوداستان است گرفته‌ازافسانه‌های‌هندوان، بروزگاراکبر پادشاه(۹۶۳ق‌ـ۱۰۱۴ق) **آغاز:** حمدمرحضرت ملك‌متعال‌وثنای بارگاه ایزدلایزال .

40399 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۵۹۷ Add : نستعلیق‌ج۲/**۱۱۹۶**(۱۷۸۲ م)، ۷۸ گ [ریو۲: ۷۶۲].

40400ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۲۲ : نوشتهٔ **۱۲۲۶** ، ۲۴۰ ص [ف . سرفرازعلی: ۸۶] .

سنگهاسن بتیسی

ترجمهٔ بسنت رای‌بن هرگون کوام کایت Basant Ray ، در ده جزو ، بنام شاه جهان شهاب‌الدین احمد .

40401ـ **بادلیان**۲۶۹۵، ۸۸ Pers: نستعلیق **۱۲۳۱**، فیلم‌آن‌در دانشگاه ش۹۹۷ و و ۲۹۴۰ هست [فیلمها: ۱۲۶] .

سنگهاسن بتیسی = ترجمهٔ...

ترجمهٔ «سهناساداترن‌ستی» ازافسانه‌های هند از سنسکریت، ازناشناس.

40402ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك لائبریری ج۲۳ ، ۸۹۱ سنگه : نستعلیق شکستهٔ ۱۱ ع **۱۲۶۷/۱** ، ۱۰۰گ۱۴ـ۱۳س[منظوراحسن عباسی ۱ : ۶۴۰] .

40403 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۲۲ Or : نستعلیق **۱۸۴۵**م، ۷۰گ۱۵س . **آغاز:** عالم عالم سپاس وشکر مرقادری راکه انس وملك . [ریو۳: ۱۰۰۶] .

سیاحتنامهٔ ابراهیم بیك یا بلای تعصب او

از حاج‌زین‌العابدین‌مراغه‌ای، درگذشته درقاهره ۱۲۹۰ق. داستانی‌ست انتقادی، جلد

یکم ودوم وسوم آن درقاهره ولاهور وقسطنطنیه وکلکته و بمبئی ولیبزیك و تهران چاپ شده است. **آغاز:** عرض مخصوص بر دانشمندان روشن‌ضمیر که روی سخن به‌طرف ایشان‌است.

بنگرید : ذریعه ۱ :۶۵ (ابراهیم بیگ) و ۱۲ : ۲۶۸ (سیاحتنامه) ـ مؤلفین مشار ۳ : ۲۷۴ .

40404ـ **تبریز**، ملی۳۳۲۹ (۸۱۸ ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه ، ۱۷۸ گ ۱۵ ـ۱۳ س [ف. سید یونسی ۲ : ۸۳۷] .

سیت بسفت = قصهٔ ...

آغاز: دانایان اسمارو راویان اخبارچنین روایت .

40405 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۷/۱ Egerton: باتاریخ **۱۲۱۷**(۱۸۰۲م) دردفتر (گ۲ـ۶۲) [ریو۲: ۷۹۲] .

سیف الملوك و بدیع الجمال = قصهٔ . . .

داستان عاصم پسر صفوان از پادشاهان عرب است به‌نثر ودرچند تحریر، و سروده‌ای از آن درص: ۲۹۳۱ گذشت . **آغاز :** شکر وسپاس و ستایش بیقیاس مرصانعی را که قلم خود... اما بعد، راویان اخبار و ناقلان آثار وبزرگان روزگار چنین آورده‌اند ،که ... در وقت عهد سلیمان پیغمبر ع . درمصرپادشاهی بود عاصم بن صفوان از داد وعدل آوازهٔ اومشهور.

40406ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۰۲ Harl: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، **آغاز:** چنین آورده‌اند که درشهر مصرپادشاهی بودنام اوصفوان... ، بنام **قصهٔ سیف الملوك و بدیع الجمال** یاد شده است .

40407ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۱۸/۱ Egerton : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م . **آغاز :** راویان اخبار و ناقلان آثار چنین آورده‌اند که در ایام دولت سلطان غزنوی [ریو۲: ۷۶۴].

40408 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۷۵۸ Or : نوشتهٔ **۱۱۸۹** ، در فهرست بنام **قصهٔ سیف الملوك و بدیع الجمال** است[نسخه‌ها ۴: ۶۷۱] .

40409 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۳۶ Add : نستعلیق شعبان (**۱۱۵۴** = ۱۷۴۱م) **آغاز:** چنین حکایت آورده‌اند که ازبزرگان و حکیمان روزگار ، ۴۴ گ [ریو۲: ۷۶۵].

40410ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۶۷/۲ Add : باتاریخ ۲ محمدشاهی **۱۱۷۴** (۶۰-۱۷۵۹م). **آغاز:** چنین آورده‌اند که روزی از روزها سلطان محمود [ریو۲: ۷۶۵].

40411 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۹۱۸ Add : باتاریخ **۱۲۱۷** (۱۸۰۲ م) در دفتر (گ ۱۰۹-۲۲۰) [ریو۳ : ۷۶۹].

40412 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۶۹۵ (۳۲۴۷ف) : نوشتهٔ **۱۲۶۳** ، بنام **سیف الملوك و بدیع الجمال** است و به نظم؟ ۳۸ گ [آکیموشکین ۱ : ۴۲۰] .

40413 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۲۴۱۹ (۱۰۷۳ ف):در «مجموعه‌حکایتها» نوشتهٔ **۱۲۹۵**، ش ۲، (۶۷ر..)[آکیموشکین ۱: ۱۶۰] .

40414 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۵ (۳۲۴۴ف) : با تاریخ **۱۲۹۷** در دفتر، (۲ پ ـ ۴۰ پ) [آکیموشکین ۱ : ۴۱۹] .

40415 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۶۴ (۳۲۴۲ ف) : بی‌تاریخ، ۵۸ گ.

40416 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۶۵ (۳۲۴۳ ف) : بی‌تاریخ، ۵۰ گ.

40417 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۲۱۹ (۳۲۴۵ ف) : بی‌تاریخ ، (۶۸ پ ـ ۹۵پ) .

40418 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۴۶۹ (۳۲۴۶ ف): بی‌تاریخ، (۹۲ر-۹۴ پ) [آکیموشکین ۱: ۴۱۹].

40419 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف): در «مجموعه حکایتها» بی‌تاریخ، ش ۱۸ دفتر، (۲۷۰ر...) [آکیموشکین ۱: ۱۵۸] .

40420ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ف): در «مجموعه حکایتها»، ش۳، (۲۴پ...) [آکیموشکین ۱: ۱۵۹].

40421ـ قاهره، دارالکتب ۹ تاریخ فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، انجام افتاده (گ۱۷-۶۹ مجموعه) ۸س. در فهرست بنام : **حکایت بدیع الجمال و سیف الملوك** آمده است .
آغاز: چنین آورده‌اند راویان اخبار و مهندسان روزگار [مخطوطات ۱: ۱۲۵] .

40422 ـ **داکا** ، دانشگاه KS ۳۹۴ (۵۶ ف) : نستعلیق ۲ محرم ۸ پادشاهی نواب جعفرخان نصیر، آغاز برابر نمونه، ۷۱ گ. در فهرست بنام **قصهٔ سیف الملوك** و . . . است [ف. حبیب الله ۱: ۴۷] .

40423 ـ **داکا** ، دانشگاه KS ۴۰۳ (۵۷ ف) : شکسته بی‌تاریخ. درپایان آمده : افسانهٔ سیف الملوك بدیع الجمال تمام شد من تصنیف **منشی عمر درازخلف محمدچاند** (؟) . ۳۹ گ [ف. حبیب الله ۱: ۴۸].

40424ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، ۱۵۴۸ : خوشخط . در فهرست بنام **داستان سیف الملوك** یادشده [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۲۹۱] .

40425 ـ **اکسفورد** ، بادلیان ۹۴ اوزلی : نستعلیق، تاریخ یادنشده، در فهرست بنام: **داستان گلستان ارم و بدیع الجمال و سیف الملوك** آمده ، ۱۳۶ گ ۱۷ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۴۵ هست [فیلمها: ۱: ۸۲] .

40426 ـ **اکسفورد** ، بادلیان ۹۹ Add : تاریخ یاد نشده ، در فهرست بنام : **داستان بدیع الجمال و معراج شاه** آمده، ۱۸۸ گ ۱۶ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۴۷ هست [فیلمها: ۸۱] .

ش

شاه جمیله

40427ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۳۳۵ (۲۲۸۴ ف) : بی‌تاریخ، (۹۴پ-۱۲۸پ) [آکیموشکین ۱: ۳۱۹].

شاهنامهٔ بکرماجیه = سنگهاسن بتیسی

درص ۳۷۲۳ گذشت .

شاهنامهٔ منثور

ازابوطاهر (محمد) فرزند حسن طرطوسی که یاد او در «داراب نامه: ۳۶۸۵» گذشت داستانهای شاهنامه است. **آغاز:** حمد له. عاقبة. صلاة.

از راویان اخبار وناقلان آثار و خوانندگان قصص وتواریخ استاد فاضل کامل ابوطاهر... چنین روایت میکند که مرزال زر را سه پسر بود .

بنگرید : استوری۱ : ۱۱۸۸.

40428 ـ موزهٔ بریتانیا ۴۰۱۴ Or : تاریخ یاد نشده . آغاز برابر نمونه ، **فیلم** آن‌در دانشگاه‌ش ۲۵۷۳هست [فیلمها : ۱۵۵] و نسخهٔ عکسی آن در همان کتابخانه ش ۵۸۶۴هست .

40429 ـ موزهٔ بریتانیا ۴۶۱۵ Or : نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، ۱۲۹ گ،فیلم آن دردانشگاه ش۱۵۰۶ و۲۵۷۳ هست[فیلمها ۱ : ۸۳] .

شاهنامهٔ منثور

متن ازفردوسی طوسی، گزیدهٔ آن به‌نثر ازتوکل بیك‌فرزندتولك بیك واقعه‌نویس، وامین شهرغزنین، که‌گویا همان توکل بیك کولالی فرزند قوشچی اعتقادخان فرمانروای کشمیر باشد. در ۱۰۶۳ ،سال۲۶ پادشاهی‌شاهجهان‌شاه غازی، هنگامی که‌شهر کابل به‌شاهزاده‌محمددارا۔شکوه سپرده میشده است، وبنام شمشیر خان فرمانروای‌غزنین. **آغاز:** حمدبیغایت وثنای بی‌نهایت‌مرحضرت کبریای‌واجب‌الوجودی‌را.. اما بعد، این رسالهٔ‌مختصردرهنگام‌هزاروشصت وسه ... ترتیب یافت .

40430ـ تهران ، دانشگاه ۵۲۹۷ : نستعلیق‌هندی، نوشته از روی چاپ ۱۱ رجب **۱۲۴۵** ،یا گویا نسخه‌ای باشد که برای چاپ نوشته‌اند، آغازبرابرنمونه،۱۴۹گ۲۳س[ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۶] .

شاهنامهٔ منثور

از راجه‌رام خلف لچهمی نرائن، گزیدهٔ «شاهنامه» است‌به‌نثر، نگاشتهٔ ۱۱۴۰.

40431 ـ آصفیه ، ۱۶۵۳ تاریخ : نوشتهٔ پیرامن**۱۲۰۰** [ف .آصفیه۴: ۱۰۰] .

شاهنامهٔ منثور = درهٔ چهارپاره

از فریدون فرزند محمد قاسم حلال خور مازندرانی . داستان پیشدادیان است به‌نثر ، گرفته شده از«شاهنامهٔ» فردوسی. **آغاز:** چون درسنهٔ‌هزار ودویست شانزدهٔ هجری .

40432 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۶۶۴ Add : نستعلیق **۱۲۲۲** (۱۸۰۷ م) . آغاز برابر نمونه [ف. ریو۲: ۵۴۱] .

شاهنامهٔ‌منثور

40433 ـ موزهٔ بریتانیا BXIV ۱۶ Royal : نستعلیق ، شهریور **۱۰۴۰** یزدگردی (۱۶۷۱ م) ۱۱۸گ **آغاز:** سپاس بیقیاس‌مرایزد بیچون‌بی‌مثل بی‌نمون. [ف.ریو ۲: ۵۴۱] .

40434 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۹۳۸ Add : ۱۷۱گ[ف. ریو۲: ۵۴۱].

40435 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۱۴۶۳ (۲۳۰۲ ف) : بی‌تاریخ ، ۹۲ گ [آکیموشکین ۱: ۳۲۱] .

40436ـ کپنهاك ، سلطنتی کریستن سن: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۵: ۷۰۶].

شاهنامهٔ منثور = هفت لشکر

درهمین‌بخش‌خواهدآمد.

شاهنامه و سامنامه

آمیخته باهم، که هر دوچاپ‌شده است.

40437ـ تهران، استادمینوی ۱۱۵ :

نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده، خشتی [نسخه‌ها ۶: ۶۵۱].

شاهنامه و گرشاسب نامه

گزیده‌ای ست به زبان سخنوران نقال. **آغاز:** و به نستعین. اما پادشاه خرمن معنی، چهره‌گشای عروس معانی حکیم اسدی ره از تـاریخ ملوك عجم و از عدالت پادشاهان عادل و از شجاعت جوانان شیر دل چنین روایت میکرد، که مراد در شهر جوانی و سرو بالا بی‌مصاحب جانی بود، و آن جوان را نژاد به پادشاهان ملوك عجـم میرسید.

40438 ــ **تهران،** استاد مینوی ۱۳۵ نستعلیق ابوالقاسم فرزند بدرالدین محمد سیاه پوش، **۱۱۳۵** ، رحلی [نسخه‌ها ۶: ۶۵۲].

شرفنامه

از غلامحسین خان بهادر منشی دارالانشای کمپانی انگلیسی بهادر. «اسکندر نامه»ی بحری و بری نظامی گنجوی‌ست که در دو جلد به نثر درآورده است: جلد یکم بری و دوم بحری. و از دیباجهٔ جلد دوم برمی‌آید که دومین را یازده سال پس از جلد یکم ساخته‌است. **آغاز:** لالی آبدار شکر و سپاس نثار بارگاه پادشاهی باد که.

40439 ــ **آصفیه ،** ۱۳۱۴ تـاریخ: نوشتهٔ **۱۲۶۸** ، جلد دوم است، آغاز برابر نمونه ۲۹۲ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱ : ۲۱۶ و ۳: ۱۰۴].

شری بهاگوت وراماین

از منشی امانت‌رای، که در دهلی میزیسته است. ترجمه‌ای‌ست از افسانه‌های کهن هندی. (بنگرید: بهگت مالا: ۲۶۷۳).

40440 ــ **پاکستان ،** لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۸۴۴/۳۸۷۷ : نوشتهٔ سردهارام، ۳۱ جولای **۱۸۷۴** م [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۴۸].

شری گیتا = ترجمهٔ بهکوت گیتا

ترجمه از منشی دیارام خوشدل کشمیری. (بنگرید: بهکت ساگر: ۱۰۶۶) ترجمه‌ای است از داستانهای افسانه‌ای هنـدی. **آغاز:** ابتدای هر صفحه عنوان بنام نامی شری‌مهاراج صاحب که خالق کون و مکان است.

40441 ــ **لاهور،** پنجاب پبلك لائبریری ج۱۲ ، ۵۱۲ ۲۹۴ گیتا ــ دیا: نستعلیق، بی‌تاریخ ۶۱ گ [منظور احسن عباسی: ۲۵].

شعله و آه = داستان شهزاده ملك محمود

از منشی عبوری، بدستور شاه‌عالم، ترجمه‌ای است از هندی در داستان شهزاده ملك محمود با شمسه بانو.

40442 ــ **اکسفورد ،** بادلـیان ۴۸۲ اوزلی ۱۶۷ : نستعلیق محمدعظیم، ۳ج۲ /**۱۱۹۸** (۲۶ پادشاهی شاه عالم)، ۹۹ گ ۱۵ س. فیلم آن در دانشگاه ش۱۰۲۶ هست [فیلمها: ۱۳۴].

شمس المجالس

در داستان حضرت یوسف، در یك مقدمه و چهار فصل. **آغاز:** مستنیران اشعهٔ شموس مقتبسان شعلات نفوس پران مقدمهٔ توفیق که مقتدیان اصحاب.

40443 ــ **همدان ،** کتابخـانهٔ غرب ۴۶۸۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵: ۳۵۷].

ص

صالحه وفیروزبخت = حکایت...

به نظم و نثر. در پایان آن آمده: فتوحی را به آل مصطفی بخش - گناهش را بر روح مصطفی بخش. **آغاز:** بعد از حمد و ثنای کبیر، بر مصور بی‌مثل و نظیر.

40444 - **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹، ۸۷۳ فتو- ۹۷،۵۸ طا: نوشتهٔ غرهٔ ذیحجهٔ **۱۰۸۱**، ۸۱ ص، ش ۸ دفتر [منظور احسن عباسی: ۱۲۶].

صحت و مرض = حسن و عشق = روح و بدن

فضولی بغدادی، هفت نسخهٔ آن به نام «روح و بدن: ۷۹۵» و بیست و نه نسخهٔ آن به نام «صحت و مرض: ۱۲۶۶» گذشت. و اینک نسخه‌هایی دیگر:

40445 - **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۹۲۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۹۷** [آکیموشکین ۱: ۴۵۴].

40446 - **مشهد**، رضوی ۵۷۹۳/۷ فهرست نشده: با تاریخ **۱۰۵۸** تا **۱۰۶۳** در دفتر، آغاز برابر همان نمونه، (۹۱پ-۹۶پ) [رؤیت].

40447 - **موزهٔ بریتانیا** (۴۲۲/۲) Or ۳۶۴۲: با تاریخ **۱۰۷۳-۱۰۸۸** (۷۸-۱۶۶۲م) در دفتر (۶۴پ-۷۰پ) [ذیل ریو: ۲۶۹].

40448 - **مشهد**، رضوی ۱۰۵۵۶/۱ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر، (۱پ-۷ر)، آغاز برابر همان نمونه [رؤیت].

40449 - **مشهد**، رضوی ۶۱۲۳/۳ فهرست نشده: نوشتهٔ ع ۱۶/**۱۰۹۴**، آغاز برابر نمونه، (۲۰پ-۲۸ر) [رؤیت].

40450 - **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۳۹/۵ Add: از سدهٔ **۱۷** م، (گ۶۶-۶۹) [ریو ۲: ۸۳۳].

40451 - **خرم آباد**، مدرسهٔ علمیهٔ کمالیه ۱۴۱۹: نستعلیق ریز خوش همراه «شرح قصیدهٔ حمیری» نوشتهٔ **۱۲۷۱**، آغاز برابر همان نمونه [یادداشتهای آقای ثبوت].

40452 - **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۷۱۱ (۲۶۶۳ ف): نوشتهٔ **۱۲۸۲**، (۵پ-۲۹پ) [آکیموشکین ۱: ۳۵۶].

40453 - **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۹۳۷ (۲۶۶۵ف): نوشتهٔ **۱۲۸۳**، (۲۰۲پ- ۲۱۳ پ) [آکیموشکین ۱: ۳۵۶].

40454 - **مشهد**، رضوی ۱۰۲۸۸/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، (۱۳۷پ- ۱۴۸پ) [رؤیت].

40455 - **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۱۵۷۸ (۲۶۶۴ف): نوشتهٔ **۱۳۰۲**، (۱۱۳ر- ۱۲۵ر) [آکیموشکین ۱: ۳۵۶].

40456 - **تبریز**، ملی ۳۲۲۵/۱۲ (۷۳۴ ف): نستعلیق، آغاز برابر نمونه، ۸ گ ۲۰ س [ف. سید یونسی ۲: ۷۶۵].

40457 - **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۴۲۹۴ (۲۶۶۶ ف): بی‌تاریخ، ۱۰ گ [آکیموشکین ۱: ۳۵۶].

صدو پنجاه حکایت

از اعلم‌الدوله دکتر خلیل ثقفی (۱۲۷۶-۱۳۶۴ ق). و از همو «صد حکایت» بسال ۱۳۲۸ ق

و «هزارویك‌حکایت» که بسال ۱۳۰۸خ و ۱۳۱۸خ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه۱۵: ۲۷ـ مؤلفین مشار۳: ۲۴ـ ف. مشار: ۱۰۶۵ .

40458 ـ **تهران**، ادبیات ۱ ۶ حکمت: نستعلیق خوش ۲/**۱۳۳۰** از خودنگارنده [ف. ادبیات ۲: ۲۷] .

ط

طرائف الظرایف

از جهانگیر میرزا قاجار، فرزند عباس میرزا ولیعهد، (که یاد او در « عروض وقافیه : ۲۱۶۲» گذشت). داستانهایی‌ست آمیخته بهزل وپند واندرز، بروش «مجمع الامثال» میدانی و «کشکول» بهایی ونکته‌های تاریخی‌وجغرافیایی در آن گنجانده شده، ودر ۱۲۶۷ در تویسرکان بدان میپرداخته است . **آغاز:** حمد خدای‌را که آفریننده جهان است، و آموزندهٔ انسان ، علم الانسان مالم یعلم .

40459 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۹۹: نستعلیق حبیب‌الله میرزا، یکشنبه ۲۶ع ۱/**۱۲۸۸** آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۶۸].

40460 ـ **تهران**، ملی ۴۴۵ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، ۹۶گ [ف.ملی ۱: ۴۳۳] .

طوطی نامه

از ابوالفضل فرزند مبارك‌فیضی. گزیدهٔ همان «طوطی‌نامهٔ» نخشبی است. **آغاز :** بعد سپاس خداوند زمان وزمین‌وستایش‌دادار.

40461 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۵۸۹ Add : نستعلیق‌سدهٔ **۱۸**م ، ۱۴۹گ [ریو۲: ۷۵۴] .

طوطی نامه = چهل طوطی

ازضیاءالدین نخشبی، که یاد او در«لذت النسا: ۵۹۱» گذشت، در دیباچهٔ نسخهٔ ۲۶۳ رضوی آمده‌است: اصل‌داستانها به‌زبان‌سانسکریت و ۷۰ داستان بوده، دانشمندی ۵۹ داستان‌آنرا به فارسی درآورده ، چون مغلق بوده یکی از بزرگان از نخشبی خواسته که آنرا آرایش و پیرایش کند، اونیز درآن‌دست‌برده‌چیزی‌کاسته وچیزی‌افزوده‌و بدینگونه‌درآورده‌است. درنسخهٔ ۲۴۴۷ دانشگاه‌تاریخ‌نگارش چنین‌آمده‌است : زهجرت هفتصدوسی (۷۳۰) بوده آن شب ـ که این افسانه‌هاکردم مرتب ـ ازآن افسانه‌ها در خواب خوش خفت ـ ضیاء نخشبی افسانه‌ها گفت .

نسخهٔ ترکی‌آن درقاهره(دارالکتب۴ادب ترکی) هست. داراشکوه پسر شاهجهان نیز در این‌کتاب دست برده است . این‌اصلاح‌شده در لندن با ترجمهٔ انگلیسی‌آن بسال ۱۸۰۱م چاپ‌شده‌است. باردیگر«طوطی‌نامه»ازانگلیسی بکوشش جلال آل‌احمد و خانم ایشان دکتر سیمین دانشور به‌فارسی درآمده و بنام «طوطی نامهٔ‌اصل»درمجلهٔ‌یغماچاپ‌شده‌است. وتحریری ازآن ازان‌عبدالله فقیر است. **آغاز:** مناجات بحضرت رازق‌البغاث فی عشه که رازق وحوش و طیور . . . مثنوی : پیامی دارم پس خوش پیامی .

بنگرید : ذریعه۵ : ۳۱۶ (چهل‌طوطی) ف.مشار: ۱۰۹۵ـ سبك شناسی۳: ۲۶۰ـ گفتار

دکتر محجوب، مجلهٔ سخن ۱۱ ش ۷: ۷۵۶- مجلهٔ یغما ۱۸: ۲۰۱ - ۲۰۴.

40462- **حالت‌افندی** ۹۰: نسخ‌محمد خنجی، چاشت پنجشنبهٔ ۱۳محرم **۹۵۵**، ۲۶۰ گ ۱۴س. فیلم آن در دانشگاه ش ۵۵۶ هست [فیلمها: ۱۴۰].

40463 - **پاکستان**، گنج بخش ۸۹۰/۱۰۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، آغاز و انجام افتاده، درفهرست آمده: باوجود ناقصی کاملترین نسخه ها است، ۱۳۷ گ ۱۵-۱۶س س [ف. تسبیحی ۱: ۳۱۴].

40464 - **موزهٔ بریتانیا** BXII Royal ۱۶: نستعلیق**۱۰۳۹** (۱۶۷۰ م)، ۲۷۲ گ [ریو۲: ۷۵۳].

40465-**لاهور**، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۵، ۸۷۳ ضیا: نستعلیق۴صفر**۱۰۸۲**، ۱۸۴گ ۱۷ س[منظور احسن‌عباسی۱: ۵۲۹].

40466 - **داکا**، دانشگاه DU ۲۱۹ (۵۱ف): شکستهٔ عبدالباری، ۲۰صفر**۱۰۹۵**، آغاز برابر نمونه، ۲۹ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۴۳].

40467- **مشهد**، رضوی ۲۶۳ تاریخ (۴۲۲۴ عمومی): نستعلیق‌هندازسدهٔ**۱۱**، انجام افتاده، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۱۳۲].

40468 - **پاکستان**، گنج بخش ۸۹۰/۱۴۴: نستعلیق خوب‌سدهٔ**۱۱**، آغاز و انجام‌افتاده، غلط کم دارد، ۱۴۲ گ۱۷س[ف. تسبیحی ۱: ۳۱۶].

40469 - **تهران**، دانشگاه۱/۲۴۴۷: نستعلیق هارون، ۲۹شعبان **۱۱۳۰** در لکهنی پر کنه‌چتوی‌سر کار پهکر، (ص۱-۲۳۷)، آغاز پس نام‌کتاب ونگارنده برابر این نمونه [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۵۰].

40470- **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۹ (۲۸۸۴ف): باتاریخ**۱۱۵۸** دردفتر، (۱ر- ۱۴ر) [آکیموشکین ۱: ۳۷۷].

40471 - **پاکستان**، ملتان، کتابخانهٔ خصوصی سید عباس‌حسن شاه‌کردیزدی: نوشتهٔ **۱۰۶۶**ق [مجلهٔ وحید ۱۰۶: ۸۰۰].

40472 - **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۸ (۲۸۸۳ ف): نوشتهٔ **۱۱۸۶**، ۲۱۷ گ [آکیموشکین ۱: ۳۷۶].

40473 - **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۶۴ Add: نستعلیق رمضان **۱۱۹۴** (۱۷۸۰ م)، گزیده‌ایست. **آغاز:** حمد وسپاس قادربیچون را که طوطی خوش لهجه، ۳۸ گ [ریو ۲: ۷۵۴].

40474 - **مشهد**، رضوی ۲۶۴ تاریخ (۸۵۵۹): نستعلیق‌سدهٔ**۱۳** آغازافتاده.

40475 - **مشهد**، رضوی ۲۶۵ تاریخ (۸۷۷۴ عمومی): نستعلیق، آغاز و انجام افتاده، ۲۱۹ گ۱۵س [ف. رضوی۷: ۱۳۵]فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۰۲هست.

40476 - **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۸ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۴۶۹گ.

40477 - **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۲۷ Add: نستعلیق‌سدهٔ **۱۸** م، ۱۶۸ گ [ریو۲: ۷۵۳].

40478 - **همدان**، آرامگاه‌بوعلی: از سدهٔ **۱۳**، گزیدهٔ محمدخداوند قادری است، تا قصهٔ هشتم را دارد [نسخه‌ها ۵: ۳۳۱].

40479- **پاکستان**، گنج‌بخش۸۹۰/۱۴: نستعلیق تحریر آمیز، سدهٔ**۱۲-۱۳**، آغازبرابر نمونه. انجام افتاده، وپیرامن ۵۲ داستان را

دارد ، ۳۶گ ۱۹ س[ف. تسبیحی ۱:۳۱۲].

40480 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۹۵۹ (۲۸۸۷ ف): نوشتهٔ **۱۲۰۳**، ۱۶۱ گ [آکیموشکین ۱:۳۷۷] .

40481 ـ **تهران**، دانشگاه ۴/۴۹۹۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۱۸** درشمارهٔ یکم مجموعه (۱۲۴ر–۱۷۵پ) آغاز وانجام افتاده. درفهرست آمده: بایدچهل‌طوطی **عبدالله‌فقیر** باشدکه پیش از آن‌طوطی‌نامه داراشکوه وپیش از آن‌طوطی‌نامهٔ ضیاءالدین نخشبی‌ست[ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۱] .

40482 ـ **داکا** ، دانشگاه ۴۲۸ KS (۵۳ف): نستعلیق، **۱۲۳۴** (۱۸۲۶م)، ۵۶گ [ف. حبیب‌الله ۱:۴۵].

40483 ـ **اسرائیل** ، اورشلیم ، ملی دانشگاه ۷۵–۸. Ar : نوشتهٔ **۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۹] .

40484 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۲۰ (۲۸۹۰ف) : نوشتهٔ **۱۲۷۳** ، (۵ر–۲۵۴ر) [آکیموشکین ۱:۳۷۷].

40485 ـ **داکا** ، دانشگاه a ۴۲۰ DU (۵۲ف) : نستعلیق ، سدهٔ **۱۹** م. **آغاز:** بعد ازجنس جنس ثنا وصفت پیداکنندهٔ آسمان، ۸۸گ [ف. حبیب‌الله ۱ : ۴۴].

40486 ـ **هاروارد**، هوتن p ۲۴ : نستعلیق‌هندی سدهٔ **۱۳** ، با بسیاری از نقاشیها بسبك هندی [نسخه‌ها ۴ :۵] .

40487 ـ **کپنهاك**، سلطنتی ۶.S.P. C : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۴].

40488 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۳۴۵ (۲۸۸۵ ف) : بی‌تاریخ، ۲۲۸گ

40489 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۴۳۸ (۲۸۸۶ ف) : بی تاریخ ،(۲۴ر–۲۴۳پ) .

40490 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۱۸ (۲۸۸۸ف) : بی‌تاریخ، ۱۳۷گ.

40491 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۱۹ (۲۸۸۹ ف) : بی‌تاریخ ، (۷ پ – ۲۶۳پ) .

40492 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۲۱ (۲۸۹۱ ف) : بی‌تاریخ ، ۲۶۱ گ [آکیموشکین ۱:۳۷۷] .

40493 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۵۳۶ (۳۷۸۲ف): بی‌تاریخ،[آکیموشکین ۱ : ۴۹۷] .

40494 ـ **بادلیان** ۴۴۴ اوزلی ۵۰ : نستعلیق، تاریخ یادنشده ، ۳۲۳ گ ۱۵ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۱۴ هست [فیلمها : ۱۴۰] .

40495ـ **پاریس**، ملی P.۳۷۸ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۱۲۹گ ۲۹ س. فیلم آن در دانشگاه ش۱۳۳۱ هست[فیلمها: ۱۴۰].

40496 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ف ۲۱: نوشتهٔ احمدفرزند میان نبی بخش ۴۱۲ ص[مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۴].

40497ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۴ : تاریخ یادنشده، ۳۴۶ص.

40498 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۳ : نوشتهٔ محمد معصوم ، ۲۸۲ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۸۷].

طوطی نامه

ازمحمدقادری، گزیدهٔ همان «طوطی‌نامهٔ» نخشبی است. **آغاز:** بعد ازجنس جنس ثناوصفت پیداکنندهٔ آسمان .

40499 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱ ۱۲۴۰۱

Add : شکستهٔ هند، سدهٔ ۱۸ م، ۶۳ گ [ریو ۲ : ۷۵۴] .

40500 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۹۶۴ Add : ۱۸۰۶ م ، ۱۱۵ گ [ریو ۲: ۷۵۴] .

ع

العجایب و الغرایب

سرگرمی‌های گوناگون، بی‌دیباجه و نام نگارنده. **آغاز :** باب اول در ذکر مکرهای خداوندان عقل دردفع خصمان.

40501 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۵۸۴ Or : نستعلیق **۱۱۳۳** (۱۷۲۱ م)، ۳۴ گ گزیده‌ایست از آن: انجام: هذا عما انتخبه الفقیر الی الله الغنی علی بن محمد الشروانی فی بلدة قرص سنة ثلثه وثلاثین بعدالالف والمائة [ریو ۲ : ۷۵۱] .

عجیب القصص

از راجه دین‌دیال (ویال؟)، بسال ۱۱۷۹ نگاشته است .

40502 ـ **آصفیه** ۲۹۴ قصص: نوشتهٔ **۱۲۶۷** [ف. آصفیه ۴: ۵۲۸] .

عذرا و وامق

از ارادت .

داستان وامق وعذراست به‌نثر . در پایان آمده : **ارادت** بعد از این **خاموش** میباش- به بزم‌نکته سنجان گوش میباش .

40503 ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹ ، ۸۷۳ ارادت: نستعلیق ۱۹ بیسا که **۱۲۹۶** ب ، ۸۸ گ [منظور احسن عباسی ۱: ۱۴۴] .

عنکبوتان و سگسان

متن آلمانی ازویلهلم‌لیبکنیخت.

40504 ـ **تهران**، استادمینوی ۲/۳۵: نستعلیق واثق (مینوی) **۱۳۳۷** ق تا **۱۳۰۲** خ در دفتر [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۴] .

عیار دانش

ابوالفضل فرزند مبارك علامی ، (۹۵۸- ۱۰۱۱)، نگارندهٔ «مکاتبات علامی» وجز آن. داستانهاییست اخلاقی گرفته از انوار سهیلی و ترجمه‌شده‌ازسنسکریت. درنولکشورچاپ‌سنگ شده‌است . ونیز گزیدهٔ آن بنام «نگاردانش» از هیندوفورد صاحب بهادر در ۱۹۰۲ م چاپ‌شده است .

آغاز: سپاس ازل وابد خداوندی را که کران تاکران از آشکار و نهان پرتو آفتاب عالمتاب جمال اوست .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۶۳ ـ ف. مشار : ۱۱۳۸ و ۱۵۹۸ ـ مؤلفین‌مشار ۱ : ۲۰۸ .

40505 ـ **پیشاور**، دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه ۱۹۰۷ : خوشخط، بروزگارنگارنده، پیرامن **۱۰۶۵** [لباب المعانی ، عبدالرحیم مولوی : ۳۶۲] .

40506 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۰۱۶/۱ Or : باتاریخ **۱۱۳۶** (۱۷۲۴ م) دردفتر (گ ۳-۹۲) [ریو ۳: ۱۰۴۳] .

40507 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴۹۴۵ Add : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۱۸۳** (۱۷۷۰ م) ، آغاز برابر نمونه، ۲۱۷ گ ۱۰ س.

40508 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۳۲ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۴۳۲ گ ۱۵ .

40509 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۴۷۷:

نستعلیق رمضان **۱۲۱۷** (۱۸۰۳م)، ۳۳۴ گ ۹س [ریو۲: ۷۵۶-۷۵۷] .

40510ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹ ، ۸۷۳ بید، فضل : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲** آغاز برابر نمونه ، ۳۹۴ گ [منظور احسن عباسی۲: ۱۴۶] .

عین البصر و منیر الملوک

درهندوستان .

40511ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۰۴۱/۲ Add : از سدهٔ **۱۹** م (گ۹۷-۱۸۰)همراه چند داستان دیگر [ریو۲: ۸۵۴].

ف

فتوحات سکندری

گرفته‌از«اسکندرنامه»و«شرفنامهٔ»نظامی ونیز از «شاهنامهٔ» فردوسی . **آغاز** : شکر و سپاس متکاثر و حمد و ستایش متوافر سزاوار ذات فرمان روای اقلیم ملکوت .

40512ـ **آصفیه** ۴۰۶ تاریخ: نوشتهٔ بهاءالدین ، در **۱۲۲۶**، ۲۱۷ص ۱۵س [ف . آصفیه۱: ۲۲۴] .

فرج بعدازشدت = جامع الحکایات

ترجمهٔ فرج بعدالشدة

درص ۳۶۶۴ گذشت .

فرح بخش

ازلچهمی رام که در قصبهٔ ابراهیم آباد میزیسته است . داستان دلباختگی‌رأی رتن‌سن وپدماوت‌است،(بنگرید: پدماوت : ۱۶۷۷ از رزمی به‌نظم) . **آغاز** : شکر وفور بدرگاه رب‌الغفوروحمدنامحصور .

40513ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۹۱۸ Add: نستعلیق ع۱۶/**۱۲۱۷**(۱۸۰۲م)،۲۸۸ گ [ریو۲: ۷۶۸] .

قصص ابراهیم

قصص الاتقیا من قصص الانبیا

قصص الانبیا

قصص قرآن

هرچهاردربخش تاریخ پیامبران خواهدآمد.

قصهٔ اکر شاهزاده و گل پادشاه

آغاز: قصهٔ‌منصور شاه وعاقل وزیر وخوشحال وزیر وفاضل وزیر.

40514 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۳۸ Add : نستعلیق زیبای‌هند ، سدهٔ**۱۸**م، ۲۱۴ گ [ریو۲: ۷۷۲].

قصهٔ امیر حمزه = حمزه نامه

درص۳۶۶۷ گذشت .

قصهٔ امیرحمزه = رموز حمزه

درص۳۷۱۸ گذشت .

قصهٔ بشیر قاضی = دزد وقاضی

درص۳۷۱۳ گذشت.

قصهٔ بهروز بازرگان

داستان بهروز بازرگان خراسانی‌ودختر شاه‌کشمیر است .

بنگرید: ص ۳۶۸۹ .

40515 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۰۵۶/۴ Add: شکسته‌آمیز ۹ پادشاهی‌شاه احمد(۱۱۷۸-۱۷۶۴-۵ م) [ریو ۲: ۷۷۲] .

قصة الجواهر

داستان محمد مسعودشاه فرزند عزیز شاه پادشاه اصفهان با معشوق او نیك اقبال دختر وزیر فرخ فال و گیتی آراست .

40516 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۸۸) Or ۳۲۲۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، ۲۳۲ گ

در فهرست بنام **قصة الجواهر** است .

آغاز : حمدله . . . آثار و داستان طرازان روزگار چنین روایت میکنند که درشهر اصفهان پادشاهی بود عزیز که صیت جاه وحشمش چون باد صبا باطراف جهان رسانده [ذیل ریو: ۲۴۳].

40517 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۸۳۷ Add: نستعلیق هند، ذیقعدهٔ ۱۲۲۵ (۱۸۱۰ م) درفهرست بنام **قصهٔ عزیز شاه** است. **آغاز:** اما راویان اخبارات رنگین و ناقلان حکایات شیرین روایت کرده‌اند که درملك اصفهان پادشاهی بود [ریو ۲: ۷۷۳].

قصهٔ دختر پادشاه یمن

داستان دختر شاه یمن ودووزیر: آصف و کامکار .

40518 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۰۵۶/۳ Add: شکسته‌آمیز پادشاهی شاه‌احمد(۱۱۷۸-۱۷۶۴-۵م) [ریو ۲: ۷۷۲].

قصهٔ زبان مرغان

40519 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۲۱۵۹ (۶۵ ذیل): بی‌تاریخ، (۱۳ر-۱۵ پ) [آکیموشکین ۱: ۶۲۷].

قصهٔ زمستان = ترجمهٔ ...

از ویلیام شکسپیر .

40520 ـ مشهد، رضوی ۸۹۶۹: شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ۴۱ گ ، اهدائی علی‌اصغر حکمت [نسخه‌ها ۵: ۶].

قصهٔ زن گلفروش

از قطب الاقطاب محمدچشتی، که یاد او در «مجالس حسنیه: ۱۳۶۰» گذشت.

40521 ـ بنگال ، آسیایی ۱۳/۲۹ bo (۱۱۰۹) : تاریخ یادنشده، با ۴۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. بنگال : ۱۷۰].

قصهٔ سجان

از بهمن پسر کیقباد. ازداستانهای زردشتی ست.

آغاز: بنام ایزد دانای سیخان سبحان ـ بهردم می‌سرایم نکته از جان .

40522 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۸/۲ Add : همراه «زراتشت نامه» مؤرخ **۱۰۴۶** ق (۱۶۷۷ م) [ریو ۱: ۵۰] .

قصهٔ سلیمان

در بخش تاریخ پیامبران خواهد آمد.

قصهٔ شاه کشمر و وزیر او

که گفته بود که مرد بیغم نباشد (بنگرید: ۳۶۸۶)

40523 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۰۵۶/۶ Add: شکسته‌آمیز ۹ پادشاهی احمدشاه(۱۱۷۸-۱۷۶۴-۵ م) [ریو ۲ : ۷۷۲] .

قصهٔ شاه همایون فال و دلارام .

آغاز: راویان اخبار و ناقلان اسمار چنین روایت میکنند که درزمان پیشین.

40524ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۸۶۷/۳ Add : باتاریخ ۲محمدشاهی **۱۱۷۴** (۶۰-۱۷۵۹م) دردفتر [ریو۲: ۷۶۵].

قصهٔ شیر مردان علی مرتضی

داستان حنفیه دختر قیصر روم و علی و فرزند آنها محمداست (بنگرید: داستان‌محمد حنفیه: ۳۶۶۸و۲۸۰۶) **آغاز:** الحمدلله... امار اویان اخبارو ناقلان بلاغت آثار گزارندگان اسرار.

40525 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۸۳۵/۲ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، (۶۱ - ۱۴۹).

قصهٔ علمشاه

40526 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۶۸ (۳۲۵۰ ف) : بی‌تاریخ، ۱۵۵ گ [آکیموشکین ۱: ۴۲۰].

قصهٔ فرخ شاه

داستان فرخ شاه شاهزادهٔ ختن‌است.

40527ـ موزهٔ بریتانیا ۷۰۵۶/۵ Or دردفتری همراه «قصهٔ بازرگان ۳۷۳۳» وجز آن.

قصهٔ گل باصنوبر

40528 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۱۸/۲ Egerton : سدهٔ **۱۸** م. **آغاز:** حکایت گل باصنوبر چه کردوصنوبر با گل چه کرد [ریو ۲: ۷۶۴].

قصهٔ ملک علی ومهربانو

داستان ملک علی پسرشاه بخاراست و مهربانو ازخاورزمین.

40529 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۰۵۶/۱ Add : شکسته آمیز، ۹ پادشاهی شاه احمد (**۱۱۷۸**-۱۷۶۴ م). [ریو۲: ۷۷۲].

قصهٔ ممدوده وحضرت‌سلیمان

40530 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۱۹۲ (۳۲۵۳ ف): با تاریخ **۱۲۷۸** در دفتر، (۴۱پ-۴۸پ) [آکیموشکین۱: ۴۲۱].

قصهٔ موسویه = اعجازموسوی

از معین مسکین، در بخش تاریخ پیامبران خواهد آمد.

قصهٔ نوروز شاه

از اودتچند کایته Uditchand Kāyath متخلص به‌عزیز، به سال ۱۱۵۷ **آغاز:** تازه حکایتی غریب و نوآیین روایتی عجیب.

40531 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۵۸۴ Add : شکسته‌آمیزهند، سدهٔ **۱۸** م، ۱۶۸ گ [ریو۲: ۷۷۰].

قلیل البضاعت

از آخوند محمدصاحب فاروقی.

در روش داستان‌سرایی‌وحکایت گویی‌ونیز انشا نویسی. عنوانهای: رقعه، لطیفه، فالنامه دارد. **آغاز:** کتاب هذاقلیل البضاعت. الهی عاقبت بخیر باد، جهان جهان نیایش و عالم عالم ستایش سزاوارصانعی‌که پیکر انسانی از کتم‌عدم به‌بمنصبهٔ ظهورآورد.

40532ـ **پاکستان،** گنج‌بخش ۸۹۰/۷۱: نستعلیق حکومت رای فرزند منشی تیکچند، **۱۲۸۰**، که در فهرست باحتمال تاریخ نگارش نیزدانسته شده است، ۴۴ گ ۱۲-۱۳س [ف. تسبیحی۱: ۳۵۹].

قهوه‌خانهٔ شهرسورت = جنگ هفتاد ودوملت

درس ۱۷۴۷ گذشت.

ك

کارستان

ابوالبرکات منیر لاهوری فرزند ملا عبد المجید ملتانی، در گذشتهٔ ۱۰۵۴. داستان شاهزاده هرمز پادشاه افسانه‌ای مشرق زمین است. چلبی اورا بانگارندهٔ «شرفنامهٔ منیری: ۱۹۹۷» در آمیخته درست نیست. **آغاز:** ستایش گوناگون پادشاهی را سزاوار است. (نسختی از آن در ص ۳۵۹۳ گذشت).

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۱۵ (منیر) - فرهنگ سخنوران: ۵۷۱.

40533 - **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۳ منیر: نستعلیق گل محمد فرزند جان محمد، ۲ ج ۱/۹؛ ۷ جلوس فرخ سیر غازی، ۱۱۲ گ ۱۲ س [منظور احسن عباسی ۱: ۴۴۹].

40534 - **آصفیه** ۱۳۵۱ انشا: تاریخ و نشانیهای دیگر یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۵۸].

کارنامهٔ منشی

از ملك میکه راج، از ادیبان روزگار شاهجهان (۱۰۳۷ - ۱۰۶۷). داستان است. **آغاز:** کارنامهٔ کائنات که در ظاهر بینان جلوه گاه نور مقید است.

40535 - **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریر ۹، ۸۷۳ ملك: نستعلیق یکی از شاگردان نگارنده ۴ رجب ۱۳ احمدشاهی (= **۱۱۶۴**)، آغاز برابر نمونه، ۱۰۷ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۴۴۷].

کامروپ

Kämrup

از احمد فرزند اسلام عالمگیری، ترجمه‌ایست از سانسکریت.

40536 - **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی: Arras ۱۱۴۸ (۱۳۴۷): نبشتهٔ **۱۱۵۰** [نسخه‌ها ۴: ۱۳۶].

کامروپ و کاملتا = قصهٔ ...

Kämrup wa Kämlatä

چند تحریر است به نثر، از همان داستان که نظم آن در ص ۳۰۵۳ گذشت. **آغاز:** قصه پردازان غرایب آثار و داستان طرازان سوانح روزگار که نخل بندان گلشن دانش.

40537 - **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۶: نوشتهٔ **۱۱۳۶**، ۱۵۸ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۸۷].

40538 - **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۲۳ Add: نستعلیق **۱۱۸۸** (۱۷۷۴ م)، ۱۳۲ گ آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۷۶۳].

40539 - **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۲/۱ Add: باتاریخ **۱۱۹۲** (۱۷۷۸ م) در دفتر (۱-۶۸) [ریو ۲: ۸۰۳].

40540 - **داکا**، دانشگاه HR۶۵ (۶۴ ف): نوشتهٔ **۱۱۹۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۷ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۵۳].

40541 - **موزهٔ بریتانیا** ۶۹۶۵ Add: باتاریخ **۱۸۱۲** م، ۳۲۸ گ [ریو ۲: ۷۶۴].

کامروپ و کاملتا

محمد مراد، در ص ۳۰۵۳ گذشت.

کتاب اسماعیل

به نظم، در ص ۳۰۵۴ گذشت.

کتاب برهت

= خلاصهٔ باب اول کتاب برهت در ذکر احوال

عیوب کهند، منجمله ده باب که مشتمل بر حالات راجه برتهی راج Prïthïräj بزبان سنسکریت تصیف است » از داستانهای پدماواتی Papmävatï ست (بنگرید : پدماوت : ۲۶۷۷).

40542 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۸۳۷/۲ Or : نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰ م (۱۲۶۶ق) (گ۱۴–۱۸) [دیو۳: ۱۰۲۹].

کتاب سلیمان پیامبر

40543 ـ تهران، دانشگاه۱۴/۴۷۳۴ : سدهٔ ۱۳، (ص۴۰۹–۴۱۲) [ف.دانشگاه۱۴: ۳۶۸۹].

کشف الاسرار وخسف الاشرار

متن ازمسیو ژرژرنلدزانگلیسی، درداستان «بوسهٔ عذرا» که سیدرجبعلی‌شاه بهندی ترجمه کرده ، وسید حسین صدرالمعالی از مترجمان دارالترجمهٔ همایونی، آنرا ازهندی بفارسی درمی‌آورد، و بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳) میسازد. در دوجلد. جلدیکم پنجاه و سه فصل، دوم‌پنجاه وسه فصل.

40544 ـ تهران، ملی۱۰۶۱ف: نستعلیق ۱۳۱۴ ، زرین، جلد۲ ، آغاز: فصل اول در باب مهمانخانه، چون خسرو خاوریعنی آفتاب ضیاء گستر آهنگ باختر کرده، درتپه‌های مغربی ۲۶۲گ ۱۹ س[ف. ملی۳: ۸۰].

40545 ـ تهران، ملی۱۰۵۴ف: نستعلیق ۲۰ ج۱/۱۳۱۴، که فهرست نگار آنرا تاریخ نگارش نیزمیداند . جلد ۱ ، آغاز: داستان ما ازماه ژوئیه سال هزاروچهارصدو وسی‌وپنج میلادی‌مقارن اواسط تابستان‌شروع‌میشود، ۲۴۰ گ ۱۹س [ف.ملی ۳: ۷۲].

کلیله ودمنه

درص ۳۵۹۶ گذشت.

کشن پلاس

ازکشنداس باسدیو Kishndäs Bäsdev متوطن درصوبهٔ لاهور. همان‌داستان«سنگهاسن بتیسی: ۳۷۲۳»است، به‌نظم. آغاز: حمدخداوند سرایم‌نخست ـ تا شوداین‌نامه‌بنامش‌درست.

40546 ـ موزهٔ بریتانیا ۵۶۵۳ Add : ع/(۱۱۹۸=۱۷۸۴م) ، ۳۰ گ [دیو۲: ۷۶۳].

40547 ـ موزهٔ بریتانیا ۵۶۵۲ Add : نستعلیق‌سدهٔ۱۸ م، ۱۴۰ گ[دیو۲: ۷۶۳].

گ

گربه نامه= گربه و موش= موش و گربه

به‌نظم، درص۳۰۶۵ و ۳۲۴۷ گذشت.

گرگ و روباه

بنگرید: گرگ‌وروباه‌در بخش‌منظومه‌ها: ۳۰۶۶.

40548 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۶۰ (۱۰۶۶ ف) : در مجموعه حکایتها نوشتهٔ ۱۲۰۹ [ف . آکیموشکین ۱: ۱۵۶].

40549 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): در مجموعه حکایتها، (۷۵۷ر)، [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۹].

گل بکاولی

Gul-i-Bakawali

ازشیخ عزت‌الله بنگالی. پس‌از۱۱۳۴. **آغاز:** زینت دیباجهٔ سخن بنام سخن آفرین که قفل گنجینهٔ دلها بمفتاح.

40550 ـ داکا، دانشگاه HR ۶۶ (۴۶ف): نوشتهٔ شوال **۱۲۰۲**، آغاز برابر نمونه، ۸۸ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۴۰].

40551 ـ داکا، دانشگاه DU ۴۴ (۳۹ف): شکستهٔ سید احمد علی، **۱۲۴۹**، ۹۴گ [ف.حبیب‌الله ۱: ۴۱].

40552ـ داکا، دانشگاه DU ۱۱۲ (۴۷ف): شکسته، بی‌تاریخ، ۱۰۸ گ [ف. حبیب‌الله۱: ۴۱].

گلریز

از ضیاءالدین نخشبی. که‌یاد او در«طوطی نامه: ۳۷۲۹» گذشت.

40553 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۱۳۶ (۳۵۳۸ ف): نوشتهٔ **۱۰۰۴**، ۱۱۸ گ [آکیموشکین۱: ۴۶۴].

گلستان ارم

40554 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۶۵ (۳۲۴۳ف): بی‌تاریخ، [آکیموشکین ۱: ۴۱۹].

گشایش نامه

از خواجه راجکرن Räjkaran چند داستان‌است، نگاشتهٔ ۱۱۰۰ق. (بنگرید: خورشید و روشن ضمیر: ۳۶۸۵). **آغاز:** قربان آن‌قادری چون‌که فضای افلاک را با این همه نقوش متلون منقش نمود.

40555 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۸۳۹ Add: نستعلیق‌رمضان **۱۲۴۳** (۱۸۲۸م)، نسخه‌دیباجه‌ندارد، وشش‌داستان‌رادارد، ۱۰۰ گ [ریو۲: ۷۶۷].

40556 ـ داکا، دانشگاه DU ۲۲۷ (۶۰ ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه، نسخه هفت داستان دارد، ۴۴ گ [ف.حبیب‌الله ۱: ۴۹].

گلشن انبساط

ازمحزون‌اسدآبادی، میرزالطف‌الله‌فرزند حسین مستوفی فرزند حبیب‌الله، خواهر زادهٔ سید جمال‌الدین اسدآبادی (افغانی). بنام فتحعلی‌شاه(۱۲۱۲ـ۱۲۵۰). داستان نگارستان چین است وافسانهٔ شاهزاده فیروز پسر پادشاه خطا ومهرتاج دخترپادشاه چین، به‌نظم و نثر. **آغاز:** بدایع افکار سخن وصنایع‌ابکار ناطقهٔ شکر شکن افصح روایات ... اما بعد، رتبت چهرهٔ دیباجهٔ سخن اوصاف.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۷۵ و۱۸: ۲۲۴ـ فرهنگ سخنوران: ۵۱۷.

40557 ـ تهران، ملك ۵۴۲۲/۴: شکسته نستعلیق نگارنده، رجب **۱۲۲۷** (۱۰۵ر ـ۱۲۲ر) [رؤیت].

گلشن خیال = خواب وخیال

ازمیرزاطاهر نصرآبادی، نگارندهٔ «تذکرهٔ نصرآبادی»، زاده‌پیرامن۱۰۲۷. داستانیست عشقی ووصف یك‌رؤیا، به‌نثر ونظم. **آغاز:** بنام گلشن آرای‌خیالات ـ که ازنفیش‌بیرون میآید اثبات... بعد از حمد قادر مختار و نعت سید ابرار.

بنگرید : ذریعه۹: ۶۴۳ و ۱۸: ۲۲۶.

40558ـ **تهران**، ملك ۴۶۷۱/۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در «گنج معانی» (۱۵۹ر – ۱۶۱پ) بنام **گلشن خیال** است، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

40559ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۵/۱۲: نستعلیق نزدیك **۱۱۰۴** (ص۱۱۶–۱۲۵) درفهرست بنام **گلشن خیال** آمده است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۱۵].

40560ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۹۰: در جنگ مؤرخ **۱۱۱۳** (ص۶–۷) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۷].

40561ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۱۹/۶: نستعلیق نزدیك **۱۱۴۰** (ص ۴۶۲-۴۶۷) درفهرست بنام **گلشن خیالات** آمده ، آغاز برابر نمونه. [ف. دانشگاه۹: ۱۴۸۹].

40562ـ **تبریز**، ملی ۳۰۴۶/۸: در جنگ مؤرخ **۱۰۶۷** تا **۱۱۴۸** [ف . ملی ۱ : ۳۷۵].

40563ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۶/۲ : شکسته نستعلیق فضل‌الله **۱۱۷۱** (ص۸۳۹۸دفتر)، آغاز برابر نمونه(ص۱۰۴–۱۱۲) [ف.مجلس ۸: ۴۲۵].

40564 ـ **تهران**، ملك ۴۷۱۹/۹ : نزدیك **۱۱۹۴** ، (۲۰ر۲۱ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

40565ـ **داكا**، دانشگاه۱۶DU(۳۵۴ ف) : سدهٔ **۱۸**م، (۳۵ر–۳۸پ) ، بنام **خواب و خیال** یاد شده است، آغاز برابر نمونه[ف. حبیب‌الله ۱ :۳۸۷] .

40566 ـ **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق جلی متوسط ، محمود فرزند محمد کاظم اصفهانی، در **۱۲۴۷**، ضمن منشآت دیگر از محمد طاهر وحید قزوینی و بنام **خیال و خواب** آمده است[نسخه‌ها ۲: ۴۸] .

40567 ـ **مشهد**، رضوی ۲۴۴ ادبیات: نستعلیق ازسدهٔ **۱۳**، ناتمام . دریك جنگ [ف. رضوی ۷: ۲۸۱] .

40568ـ **تهران**، دانشگاه ۵۳۵۱/۶: نستعلیق حوش سدهٔ **۱۳** [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۳] .

ل

لطایف وظرایف

ازسیدحسین فرزند سید محسن فیروزکوهی، حکایتهاییست باعنوان: لطیفه، لطیفه که در تهران آدینهٔ ۲۱ ج ۲/ ۱۲۸۴ بانجام رسانده است. **آغاز:** ستایش مرخداوندی را سزاست کـه بنی نوع انسانرا از جمیع موجـودات لباس برتـری پوشانید .

بنگرید: ذریعه۱۸: ۳۲۴.

40569ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۵۶/۱: شکسته نستعلیق سیدحسین فرزند سید مـحسن خان فیروزکوهی، تهران۲۱ ج ۲/ **۱۲۸۵** (۲پ–۵۲ر و۹۱پ–۹۳ر) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۱۳] .

لطایف وظرایف

ناشناخته، درنه فصل: ۱ـ درادب ومروت پادشاهان وامیران نامدار ، و در یافتن دروغ گویان وپیدان کردن دزدان ۲ـ درحکایات فرج بعد ازشدت ۳ـ حکایتهای متفرقه۴ـ در ذکر

فراست قاضیان و احکام بر گزیدهٔ منجمان و بعضی‌ازلطایف۵- درحکایات‌عجیب‌ازعلوم‌غریبهٔ ترکان صحرانشین و احشامیان‌شانه‌بین‌اگرچه احکام ایشان درنزد اهل‌دانش دور ازکار است ۶- حکایات زنان عاقله۷- احوال‌درویشان و سخنان‌بارتبهٔ‌دیوانگان‌بافراست وطفلان‌دانشمند ۸- در سخنان ساده لوحان وکارهای دزدان۹- ذکرسخنان کران وکوران ولطایف آنها.

درنمای نسخهٔ۶۲۸۱ ملك که در دیباچه افتادگی دارد بخط تازه‌تری آمده که از ویس (اویس) بیك است.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۲۴.

40570 ـ تهران ، ملك ۶۲۸۱/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، (۴۳ر-۱۵۰ر) ، آغاز در دیباچه افتاده ، باتملك‌فریدون‌میرزا پسر بهمن میرزا پسر فتحعلی شاه در۱۲۷۱ [رؤیت] .

لطایف وظرایف

ناشناخته .

40571 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۴۵ Or : نوشتهٔ ۱۱۷۰ [نسخه‌ها۴: ۶۷۲] .

لطایف وظرایف

کاشفی، درص۳۶۱۹ گذشت.

لمعة السراج لحضرة التاج

ازنگارنده‌ای شیعی، که‌درده‌باب‌بنام‌کریم فرزند محمدفرزند عبدالکریم، شاهزاده‌ورارود خراسان ، در سمرقند نگاشته است . بختیار نامه است ودردنبال آن داستانهایی از یحیی- برمکی وسلیم‌جوهری‌وزین‌الاصنام‌وابوالفوارس ملاح و خواجهٔ بازرگان وخالد ومرد حجام.

بکوشش آقای محمد روشن با مقابله‌باسه نسخهٔ : لیدن ، بادلیان، اکسفورد وپیشگفتار وفهرست واژه‌هاوآیتهاوامثال‌وسروده‌ها بتازگی چاپ شده است .

40572 ـ اکسفورد، بادلیان۴۷۶اوزلی ۲۳۱: تاریخ یاد نشده ، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۵۱ هست [فیلمها: ۱۷۶] .

م

مجمع الحکایات

از اخی‌سهیم القانونی.

40573 ـ تهران، دانشگاه۲۲/۲۹۷۸ : درجنگ رفیع‌حسینی، سدهٔ ۱۱ ، (ص ۱۶۸- ۱۶۹) [ف. دانشگاه۱۰: ۱۸۸۶].

مجموعه حکایات

از محمدصالح فرزند جلال‌الدین‌محمد کاشانی، بسال۱۲۰۵ ساخته‌است.

40574 ـ آصفیه ۲۳۵ قصص : نوشتهٔ پیرامن۱۱۰۰[ف. آصفیه ۴: ۵۳۰] .

مجموعه حکایات

ازمحمد کاظم فرزند میرك حسین مظفری سجاوندی، متخلص به‌حبی. «حکایات عجیب و غریب» است. آغاز: بنام خالق دانای رزاق - معلق‌آفرین چرخ نطاق .

40575 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۳۷ ، Or: نستعلیق سدهٔ ۱۷ م، ۳۲۰ گ [ریو ۲ : ۷۵۹] .

مجموعه حکایات

داستانهاییست صوفیانه ۱ ـ اندر خوردن

حلال ونگاه داشتن قوت‌خویش ۲ـ درریاضت‌و نفس راقهرکردن ۳ـ اندررنج بـردن و جهد کردن برطاعت خدا ۴ـ اندر ترسیدن‌ازخدای ۵ ـ اندر نگاه داشتن زبان ۶ ـ اندر حکایات تایبان وسبب‌توبهٔ‌ایشان ۷ـ اندرکرامات‌اولیای خدای ۸ـ اندردعاکه‌کردند ودروقت مستجاب شد ۹ـ اندرصدق اولیا وخبردادن بریکدیگر ۱۰ ـ اندر توکل برخدای... ۱۱ـ سخا، ۱۲ـ ورع امرا ۱۳ ـ زهدنسا ۱۴ـ کرامات طیبان ۱۵ ـ کرامات اکابر ۱۶ـ کرامات‌فقرا ۱۷ ـ اعانت خدا متحیران‌را ۱۸ـ اوقات‌اولیا ۱۹ـ خوابها ۲۰ ـ پراکنده. **آغاز:** حمدله. عاقبة. و ستایش مرخدایرا که آفریدگار جهانست و آفریدگار همهٔ جانوران است .

40576 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۹۳) Or ۳۲۰۷: نسخ سدهٔ **۱۳**م، ۱۵۳ گ [ریو، ذیل: ۲۴۸] .

مجموعه حکایات

40577ـ **موزهٔ بریتانیا** Add۷۰۵۵: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، ۴۰ گ. مجموعه داستانی است‌برای سرگرمی. **آغاز:** پادشاهی ازشخصی پرسید که‌علم‌تیراندازی‌میدانی؟[ریو۲: ۷۷۲].

محرم راز

از بهرام فـرزند علیمردان بهادر طوغ ارسلان‌خان . مجموعه داستـان و سرگـرمی (شوخی)ست. **آغاز:** الهی آنچه میزان طبع سنجد همه‌اسم است.

40578ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۲۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۸۷ گ [ریو۲: ۷۶۷].

شمس وقهقهه = محبوب‌القلوب= محفل آرا

میرزا برخوردار، که درص ۱۳۶۵ یادشده است. حکایتهایی‌ست‌اخلاقی‌عرفانی، باتحریرهای گوناگون .

دوازده‌نسخهٔ‌آن درص ۱۳۶۵ـ۱۳۶۶ یاد شده است، اینک نسخه‌هایی‌دیگر:

40579 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۶۱۹ Add : نستعلیق ج ۱/**۱۲۱۵** (۱۸۰۰م) ، ۳۴۲ گ [ریو۲: ۷۶۷] .

40580 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۳۷۰ Or : شکسته آمیز میرزا محمدرحیم، ذیقعدهٔ **۱۲۲۰** (۱۸۰۶م) درفهرست بنام **محبوب القلوب** یادشده، ۴۵۰ گ [ریو ۲ :۷۶۸].

40581ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۶ ، ۸۷۳ برخو : نستعلیق شکستهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۴۹**، ۱۶۹ گ ۲۵س[منظور احسن‌عباسی ۱ :۵۳۳] .

40582 ـ **تهران** ، ملک‌الشعراء بهار ۲۱۱(مجلس؟) : نستعلیق منظر علـی اصغر مازندرانی، ۱ع۸/**۱۲۴۶**، دررشت‌برای حاجی عبدالوهاب. درفهرست‌بنام **محفل آرا** یاحکایت رعنا و زیبا یـاد شده است . [نسخـه‌ها ۵ : ۶۷۰]گویا به‌مجلس منتقل‌شده‌است .

40583 ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم C ۶۷۱: نوشتهٔ **۱۲۸۷** درفهرست‌بنام **محبوب القلوب** است، ۳۱۷ گ[آکیموشکین۱: ۵۳۲].

40584 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم B ۴۴۹۵ (۹۱ذیل) : نوشتهٔ **۱۲۹۷**، (۴۱پ ۱۵۱پ)[آکیموشکین ۱ :۶۳۱].

40585 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۴۴ فهرست نشده : نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز دردیباجه وانجام درپایان باب چهارم افتاده است .دریک‌مقدمه و چهارباب‌ویک‌خاتمه‌است. مقدمه درچهارمقالت: ۱ـ آداب کدخدایی که باعث آبادی خانه‌است ۲ـ آداب تربیت‌فرزند ۳ـ درفوایدضیافت ۴ـ

در شکر گزاری از نعمتها . باب یکم در آداب تواضع و شرم. دوم درحسن خلق و آزار نرساندن سوم در تحصل رفیق مناسب و دوری از سفله. چهارم درفوایدقناعت و نتایج همت و مذمت بخل و حسد . خاتمه را ندارد ، ۲۹۱ گ ۲۵ س [رؤیت] .

40586 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۵۹۴: تاریخ یادنشده درفهرست بنام **محفل آرا** یادشده است ، ۵۸ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۹].

محمد حنفیه = جنگنامه

درص ۳۶۶۸ گذشت .

محمود و ایاز = داستان ...

40587 ـ **پاریس**، ملی ۱۷۸۷ .P. S : نستعلیق رجب **۱۱۰۴**، ۳۲۸ گ ۱۴ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۸۷ هست [فیلمها : ۸۲] .

مختار نامه

در بخش تاریخ اسلام خواهد آمد.

مسعود نامه

داستان عزیز شاه و مسعودشاه است .

40588 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۴۸۴ (Add ۷۱): نستعلیق، پایان ع ۱/ **۱۲۰۶** : زهجرت ده ودوصد بودوشش ـ که تحریر گردید این قصهٔ خوش. فیلم آن دردانشگاه شمارهٔ ۱۲۴۳ هست [فیلمها: ۱۹۴] .

مسیب نامه

از ابوطاهر فرزند اسماعیل فرزند موسی طرطوسی (بنگرید: ۳۶۸۵). **آغاز**: الحمدلله.. اما بعد، ابوطاهر بن اسماعیل بن موسی طرطوسی

40589 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۱۱ peII ۱۳۳۴ (۴۴ ف) : شکسته آمیز عبدالوهاب ، ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۲۶۸**، ۱۲۹ گ ۱۹ س [ف عبدالله ۱: ۳۱] .

مسیب نامه

ازمحمد بقای وارس. همان حماسهٔ دینی ست به نثر .

40590 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۲۱۲ (۴۰۹۰ف): تاریخ یادنشده، ۲۱۲ گ [آکیموشکین ۱: ۵۴۸] .

مسیب نامه

40591 ـ **بادلیان** ۲۵۳۳: تاریخ یاد نشده ، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۴۵ هست [فیلمها: ۱۹۵] .

معراج نامه

داستان مذهبی.

40592 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۹۷۷ (۴۱۵۰ف) : بی‌تاریخ ، (۷۵پ-۸۴پ) .

40593 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۹۲۴ (۴۱۵۱ف) : بی‌تاریخ ، (۴۸ر-۵۷پ) .

40594 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۳۷۸ (۴۱۵۲ف): بی‌تاریخ، (۱پ-۲۳ر) [آکیموشکین ۱: ۵۵۵] .

مهر نامه = خورشید نامه =

بوستان خیال

از میرمحمد تقی جعفری حسینی احمدآبادی، متخلص به‌خیال، در گذشتهٔ ۱۱۷۳ق ، و شاگرد محمدافضل ثابت بدخشانی (که یاد او در «دیوان ثابت: ۲۲۶۱» گذشت). بوستان خیال او درچند جلد و چند بخش است، بخشها عنوان گلستان

گلزار و بهار را دارد. وخود گوید داستانی‌ست آمیخته با تاریخ وحقیقت بخش یکم بنام «معز نامه» است، درچند دفتر به نثر و آمیخته به نظم، برخی از سروده‌ها عنوان لمؤلفه دارد، داستان را بنام محمد پادشاه (۱۱۳۱ق ۱۱۶۱ق) و نواب محمد اسحاق بهادرساخته است، ودر داستان معز الدین و صاحبقران اکبر است، درپایان «معز نامه» وعده میدهد که «بوستان خیال» را باداستان «خورشید نامه» دنبال کند ودرپایان خورشید نامه [نسخهٔ دیوان هند] وعده میدهد که احوال صاحبقران اعظم وصاحبقران اصغر را در دفتر دیگر دنبال کند.

بنگرید، فرهنگ سخنوران: ۱۹۹ــ ریو ۲: ۷۷۰ (بوستان خیال).

40595ــ **تهران**، مجلس ۱۴۰۹۲ فهرست نشده: نستعلیق خوش، با تاریخ **۱۱۶۴** درپایان، زرین، دو بخش معز نامه است. اندازه رحلی بزرگ وقطور. **آغاز:** بخش یکم ــ حمدی که اگر تمام دریاهای روی زمین مرکب شود وجمیع شاخهای درختان ... اما راویان خرد پرور و ناقلان سخن گستر ... ، داستان در این بخش با عنوان زیر آغاز میشود: بیان روان شدن شاهزاده معز الدین فلك اقتدار جانب ملك ظهورستان وکتخدایی شاهزاده عالیشاه با ناطقه روشن بیان ومواصلت عاشقان با معشوقان. **انجام** این بخش: واین گلذار مشتمل است بر ذکر رفتن صاحبقران به جبل الصفا و خطاب صاحبقران اکبر به جانب جبل اعلی ... و چون به این مقام خواهد کشید، بهار اول از کتاب بوستان خیال با تمام خواهد رسید. **آغاز:** بخش دوم ــ بنام خدایی که ازمشتی خاك ــ پدید آورد گوهر تابناك ... بعد از حمد وسپاس حضرت ملك العلام ونعت ... پادشاه اسلام **محمد شاه** غازی ... ودعای ... نواب **محمد اسحاق بهادر** شروع دردفتر سیوم بهار دویم که **معز نامه** نام دارد نموده شد ... نخستین عنوان این بخش: ذکر فرستادن شاهزاده معز الدین ابو المکارم برسم ایلچی به جانب شهر فردوس جبل اعلی نزد ابوـ عامر وابو حاکم. **انجام** این بخش: واین گلستان مسمی به **معز نامه** گردید، امید که عزیز دلها گردد و گلستان دیگر چون به فرصت روزگار به اتمام رسد بنام **خورشید نامه** علم شهرت برـ افروزد. والله الموفق. آقای عبدالحسین حایری مرا به این نسخه راهنمایی کرده‌اند.

40596ــ **لندن**، دیوان هند ۸۳۷ (۱۷۷۲): نستعلیق، **۱۲۰۲** . گلزار یکم از بهار دوم از گلشن یکم بوستان خیال است. **آغاز:** حمدی که اگر تمام دریاهای روی زمین مرکب شود ... بمانند نسخهٔ تهران مجلس. شماره‌های ۱۷۷۱ و ۱۷۷۳ و ۱۷۷۴ دیوان هند از همین نویسنده است، ۱۴۸ گ [اته ۱: ۵۳۸] .

40597ــ **لندن**، دیوان هند ۸۳۶ (۱۷۷۱): نستعلیق، **۱۲۰۲** (۱۷۸۷ــ۱۷۸۸م)، گلستان یکم (دردو گلزار) از بهار دوم از گلشن یکم است **آغاز:** نخلبندان حدایق اخبار و گلشن آرایان شقایق آثار . درکلفون (پایان) آن آمده: گلشن اول یعنی دفتر اول از گلستان اول یعنی جلد اول (بهار دویم) از **بوستان خیال** است، ۳۱۹ گ [اته ۱: ۵۳۹] .

40598 ــ **لندن** ، دیوان هند ۸۳۸ (۱۹۳۰): نستعلیق **۱۲۰۲** ، با یادداشت: دفتر سیوم از بهار دویم از جلد سیوم **معز نامه** ، (گلزار دوم از گلشن سیوم از بهار دوم ــ گلشن یکم) **آغاز:** بنام خدایی که ازمشتی خاك پدید آورد گوهر تابناك ، ۳۳۷ گ [اته ۱ : ۵۳۹] .

40599 ــ **لندن** ، دیوان هند ۸۳۹

(۱۷۷۰) : نستعلیق ۷ محرم **۱۳۰۲**، دفتر یکم (جلد) از بهار سوم (یا گلستان دوم) از بوستان خیال است. **آغاز**: ادای حمد و سپاس رب‌العالمین حکیم علیم ونعت ودرود سید المرسلین رسول... آغاز گلستان دوم بهار سیوم از کتاب **بوستان** که موسوم است به **خورشید نامه**.
اما راویان اخبار و ناقلان آثار ومحدثان این حدیث شیرین بیان ومخبران این داستان رنگین. در خاتمه آمده: انشاالله تعالی بعد از این احوال صاحبقران اعظم وصاحبقران اصغر در دفتر دویم مذکور کرده خواهد شد، ۳۸۸ گ [اته ۱ : ۵۳۹].

40600 ـ **لندن**، دیوان هند ۸۴۲ (۱۷۶۹) : نستعلیق، **۱۳۰۲**، دفتر دوم، در کلفون (پایان) آن آمده، مسوداین اوراق رنگین سیاق مناسب چنان دانست، که سطر دوم از جلد دوم از بهار سیوم بوستان خیال که **خورشید نامه** نام دارد در این مقام باتمام رساند، وجلد سیوم...، ۳۳۰ گ ۱۹ س [ف. اته ۱: ۵۳۹].

40601 ـ **لندن**، دیوان هند ۸۴۳ (۱۹۲۹): نستعلیق، **۱۳۰۲** دفتر سوم (جلد) از بهار سوم بوستان خیال است، **آغاز**: اما راویان اخبار و ناقلان آثار روایت کرده‌اند که چون صاحبقران اکبر قصهٔ صاحبقران اعظم بدستان صحت رسانیده‌اند حسن عالی برخاست، ۲۰۵ گ ۱۶ س [اته ۱ : ۵۴۱].

40602 ـ **لندن**، دیوان هند ۸۴۴ (۱۷۷۵): نستعلیق، **۱۳۰۲**، دفتر چهارم (جلد) از بهار سوم آن است. **آغاز**: زبان انسان شمع انجمن وقتی تواند شد که بقدر مقدور حمد خداوند غفور... در کلفون (پایان) آن آمده: الحمدلله و المنه که جلد چهارم از بهار سیوم که فقط بر احوال صاحبقران اصغر شاهزاده بدرمنیر مشتمل بود به اتمام رسید، باقی احوال بهتر توفیق واحوالات دیگر در جلد دیگر...، ۳۸۶ گ ۱۹ س [اته ۱: ۵۴۲].

40603 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۱ Add: نستعلیق هند، از سدهٔ **۱۸** م، ۳۴۹ گ [ریو ۲: ۷۷۲].

40604 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴۹۳۹ Add: نستعلیق خوب، دوبخش آنست، ۴۱۵ [ریو ۲: ۷۷۱].

40605 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۹۳۵ Add: نستعلیق شوال (**۱۱۶۹** ـ ۱۷۵۶م)، ۴۵۲ گ. **آغاز**: دفتر دویم از کتاب شاهنامهٔ بزرگ که مشتمل است بر احوال ظفر مآل صاحبقران شاهزاده خورشید تاج بخش [ریو ۲: ۷۷۱].

40606 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۶۸۹ Add: نستعلیق خوب هند، سدهٔ **۱۸**م، ۲۵۳ گ **آغاز**: جلد چهارم از بهار دویم از کتاب **بوستان خیال** که آنرا **معز نامه** گویند [ریو ۲: ۷۷۰].

40607 ـ **لندن**، دیوان هند ۸۳۵ (۱۹۳۲): نستعلیق، بی‌تاریخ، نخست مقدمه، سپس بهار دوم (یا گلستان یکم) بوستان خیال که جلد سوم **بوستان خیال** است، ودر پایان مجلد آمده: تمام شد جلد ثالث **مهدی نامه**، در خاتمه آمده: مناسب چنان نمود که مقدمهٔ بهار دوم را که عبارت از دفتر قائم نامه (است) در این مقام باختتام رسانیده شروع در گلستان اول از بهار دویم از بوستان خیال نماید. **آغاز**: هر گونه ستایش که در دل هر ستایش کننده بگذرد و بر زبان او جاری گردد، ۱۵۲ گ [ف. اته ۱ : ۵۳۸].

40608 ـ **لندن**، دیوان هند ۸۴۰ (۱۹۳۳)

نستعلیق، بی‌تاریخ، دفتر (جلد) دوم از بهارسوم (یا گلستان دوم) است. **آغاز:** بعد از سپاس و ستایش خداوند غفور و صلاة تامیات بر سول واجب التعظیم. ... چنین گوید... که چون احوال صاحبقران اصغر در جلد اول از بهار سیوم بجای مذکور شد... شروع در تحریر جلد دویم بهار سیوم نمود. و ابتدای این جلد از احوال صاحبقران اکبر شاهزاده معز الدین، ۳۶۷ گ [اته ۱: ۵۳۸].

40609 ـ **لندن**، دیوان هند ۸۴۱ (۱۵۹): نستعلیق، بی‌تاریخ، سطر یکم از دفتر دوم است. **آغاز:** نیکوترین محامد و عالیترین اثنیه سزاوار جناب حضرت خالق البریه است که مخلوقات ارض و سما، ۳۳۸ گ ۱۶ س [اته ۱: ۵۳۹].

40610 ـ **لندن**، دیوان هند ۸۴۵ (۱۹۳۱): نستعلیق، دفتر پنجم (جلد ۵) از بهار سوم تا پایان جلد سیزدهم از بوستان خیال است، **آغاز:** بعد از حمد و ثنای حضرت کریم کارساز بنده‌نواز، خداوند جهان. در کلفون آمده: تمام شد جلد سیزدهم **بوستان خیال**، ۳۹۳ گ ۱۶ س [اته ۱: ۵۴۲].

مفتاح الاکبر

از افسانه‌های کهن هندی، ترجمه از سید مظفر فرزند هاشم حسینی، از منشیان روزگار اکبرشاه (۹۶۳–۱۰۱۴). **آغاز:** حمد بیقیاس پادشاهی که وجود اعیان را از مخزن غیب کنت کنزاً.

40611 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ج ۸۲۱ ، ۸۷۳ سنگه ـ ظ: نستعلیق **۱۱۱۰**، در لاهور، ۵۷ گ ۱۸ س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۱۹].

مفتاح الاسرار

جعفر فرزند حسن حسینی الکسبی، در سه فصل و هر فصل در حکایتهای کوتاه از فارسی و عربی گرفته و گرد آورده است، در اینکه پادشاه باید با امیران و وزیران مشورت کند.

40612 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۴۹۸ (۴۱۷۰ ف): نوشتهٔ **۱۲۰۵**، (۱۴۱ ر ـ ۱۶۴ پ) [آکیموشکین ۱: ۵۵۷].

مفرح القلوب

از تاج (تاج الدین فرزند) معین ملکی. ترجمه‌ای‌ست از هتوپدیس. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس مر حضرت شاهی را که ... ازجمله بندگان خویش.

40613 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۳۳ Add: نستعلیق، ج ۲/**۱۱۹۵** (۱۷۸۱م)، آغاز برابر نمونه، ۹۷ گ ۹ س [ریو ۲: ۷۵۷].

40614 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۳۰: نوشتهٔ میر ثابت علی، **۱۲۰۷**، ۱۴۳ ص [ف. سرفراز علی: ۸۸].

ملاجعفری خروس باز

از محمد حسن، سرگذشت و داستانهای منسوب به ملاجعفر جانماز دار مجلسی‌ست، که از خلال داستانها و شوخیهای زیادی که باو نسبت میدهند زیرکی ملا جعفری آشکار می‌گردد [عبدالله انوار].

آغاز، ملاجعفری خروس‌باز از مشاهیر اهل اصفهان و رنود آن سامان و از اصحاب اشهر العلماء والمحدثین ... آخوند ملامحمد باقر مجلسی.

40615 ـ **تهران**، ملی ۴۲۸ ف: شکسته نستعلیق خوش، ۲۶۷/**۱۳۰۵**، ۸ گ ۹ س [ف ملی ۱: ۴۰۸].

ملاحت مقال

ازدلپت رای مخاطب به راودلپت سنگه Dalpat Rai entitled Räo Dalpat ازسدهٔ دوازدهم هند، داستانهای تاریخی ولطایف است. آغاز، ملاحت مقال ازمدح ممدوحی ست که جلوه‌اش.

40616 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۲۸ Or : نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، ۱۷۵ گ ۱۰ س [ریو ۳:۵ ۱۰۰۰].

منتخب التماثیل

ازعلی اکبر فرزند عبدالعلی کرمانی، که ازمیهن‌خودبه شهر کرمانشاه افتاده، ودرهنگام بیکاری به گرد آوری و نگارش «منتخب نورالعیون» واین کتاب که ازپند وموعظه خالی نیست می‌پرداخته است [دیباجه]. در داستانها و افسانه های مذهبی و تاریخی، درکرمانشاه بسال ۱۲۶۹ ق ساخته است. (بنگرید منتخب نورالعیون: ۹۹۶). آغاز: سپاس بیحدوستایش بیعدد، بیمثلی را سزاست.

40617 ـ تهران، دانشگاه ۸۹۸ (یا۸۸۹): نوشتهٔ نگارنده، ۱۲۶۹، همراه «منتخب نورالعیون: 9156» او (گ ۱۱۴-۱۷۶) [ف. دانشگاه ۲: ۲۶۵].

منتخب الحکایات

گویاازمحمد حسین‌فرزندمیرزاعبدالصمد قاضی رضوی همدانی (که سفرنامهٔ او دربخش سفرنامه‌هاخواهدآمد) بیست‌وپنج داستان است.

40618 ـ همدان، آقای قاسم برنا: همراه «سفرنامهٔ» همان همدانی و نوشتهٔ همو ۱۳۰۷ [نسخه‌ها ۵: ۳۷۸].

موسی نامه

داستان حضرت موسی وکوه‌طوراست، دلچسب.

40619 ـ پیشاور، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۵۸: تاریخ ونشانی بیشتریادنشده [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۲۷۶]. وداستانهایی دربارهٔ حضرت موسی دربخش تاریخ‌پیامبران‌خواهدآمد.

موش و گربه

داستان موش و گربه و گرفتن گربه موش را ومکر کردن موش مرگربه را و خود را ازدست‌اورهانیدن. با چند تحریر. (بنگرید: جواهرالعقول: ۳۶۷۲).

40620 ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ ۱۲، در «جامع الحکایات» گردآمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص ۷۵۳-۷۶۱) [ف. رضوی ۷:۷۴].

40621 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۲۱۸۰ (۱۰۶۸ف): درمجموعه داستانها، (۱۹۰ پ) [ف. آکیموشکین ۱:۱۵۷].

40622 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C ۲۴۱۹ (۱۰۷۳ ف): در مجموعه ۱۰ داستان نوشتهٔ ۱۲۹۵، (۲۱۸پ) [ف. آکیموشکین ۱:۱۶۰].

موش و گربه‌ = گربه وموش

به نظم درص ۳۰۶۵ و ۳۲۴۷ گذشت.

مهابهارات = بهگوت‌گیتا = گیتا BHAGVADGeeTA

مهابهاراتا یکی از بزرگترین مجموعه داستانهای کهن هند وآرایی‌ست، وزمینهٔ‌اصلی آن جنگ جانشینی میان «کوراواس» و «پانداواس» دو عموزاده از دودمانهای شاهان هند وآرایی بنام دودمان «ماه» است.

بنگرید: هنرومردم ش۹۶و۹۷ گفتار آقای

مهدی غروی دربارهٔ افسانه های عشقی هند و اروپایی ص ۶۰.

ترجمه بدستور اکبر پادشاه (۹۶۳–۱۰۱۴) بکوشش گروهی، ازدانشمندان : ملا عبدالقادر بدیوانی ، نقیب خان ، ملاشیر ، محمدسلطان، که در ۹۹۰ (۱۵۸۲م) بدان آغاز و در ۹۹۵ (۱۵۸۷م) به انجام رسانده اند ، با دیباجهٔ ابوالفضل علامی فرزند مبارک (۹۵۷ – کشتهٔ ۱۰۱۱).ودربرخی ازنسخه‌ها ترجمه از همین ابوالفضل‌دانسته شده است.

40623 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۶۵۱ Add : نستعلیق ۲۵ پادشاهی محمد شاهی **۱۱۵۵** (۱۷۴۲م) در آن آمده : این نسخه **گیتا** که در انکشاف سرایر قدرت ذوالجلال ... باجازت سلطان عادل ... جلال الـدین محمد اکبر پادشاه ... شیخ **ابوالفضل** از زبان سهنسکرت ترجمه ... ایراجه دهراشت ازعنایت وبرکت سپاس برحقیقت این خواص و کنه‌این منافع مطلع گشتم بلکه بچشم نیزدیدم که پسران تیره رای، ۴۷ گ [ریو۱: ۵۹].

40624 **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۷۶ Add : شکسته ، ۱۸۲۲ ب (**۱۷۶۵م**) ، بنام گیتا . **آغاز** : کتاب بزبان فارسی تصنیف شیخ ابوالفضل علامی ازکتاب مهابهارته ازفن ششم که آنرا بهکهم پرب گویند ،سریکرشن جیووارجن سنباد . دهرت راشتر گفت که کورکهیت که مزرعهٔ نیکوکاری‌ست مردم من وجماعت پاندوان‌هنگامی که بقصدکارزاررو برو شدند بچه‌کار مشغول گشتند ، ۵۵ گ ۱۵ س [ریو۱: ۵۹] .

40625 ـ **بادلیان**، D ۷۴ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۳۱۵ گ ۱۵ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۱۵ هست.

40626 ـ **لندن** ، دیوان هند . چاپ جیپور در ۱۹۰۸م. فیلم‌آن دردانشگاه‌ش ۷۶۶ هست. درفهرست: ترجمهٔ ابوالفیض‌فرزند مبارک فیضی یاد شده است [فیلمها : ۲۴] .

مها بهارات

ازظاهرمحمد فرزند عماد الدین‌شیرازی، تحریری دیگر ازهمان افسانه است، بادوتاریخ ۱۰۱۵ ق و۱۰۱۱ ق .

آغاز : شکر وسپاس خداوندی را که بقدرت کامله .

40627 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۰۱۶/۲ Or : با تاریخ **۱۱۳۶** (۱۷۲۴م) در دفتر، (گ ۹۲–۱۲۳) [ریو۳ : ۱۰۴۳].

مها بهارات

تحریرهایی‌ست از همان افسانهٔ عرفانی هندی .

40628 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۶۴۲– Adb ۵۶۴۱ : ذیحجهٔ **۱۰۰۷** (۱۵۹۹م) ، ۳۸۰+۴۸۱ گ [ریو۱: ۵۸] .

40629 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۶۰۷ Add : نستعلیق رجب **۱۱۱۰** ق (۱۶۹۹م) ، **دسم اسکند از شری‌بهاکوت مهاپران** است، نوشتهٔ رام کرشن فرزند پرتاپ سنگه دهوسر، ۱۳۹ گ ۱۹ س [ریو۱: ۵۹] .

40630 ـ **داکا**، دانشگاه ۲۷۹ DU (۲۷۹ ف) : با تاریخ ۱۷ ذیحجهٔ **۱۱۲۷** (۱۷۱۵م) . **آغاز**: راویان اخبار هندوستان درکتب خود چنین نوشته‌اند ، ۱۱۹ گ .

40631 ـ **داکا** ، دانشگاه ۴۰۹ DU (۲۸۰ ف) : نستعلیق شکسته آمیز ، **۱۱۶۳** (۱۷۴۹م) ، ازپروا (بخش) چهارم است تا

یازدهم . **آغاز** : سر گیتانمه ، مهابهارته ، که آنرا بیراته پرب گویند . راویان اخبارچنین گویندکه پدرراجه جد هشتم بصورت جهچیه ظاهر گشت، ۲۸۷ گ[ف . حبیب الله ۱: ۲۷۸-۲۷۶] .

40632 **ـ موزهٔ بریتانیا** ، ۵۶۵۰ Add : شکسته‌آمیزهند ، سدهٔ **۱۸**م، **آغاز**: ادهیای اول کیفیت سری کرشن ورام هنگامی که راجه پریجهت نه دفتر از جمله دوازده جراید سری بهاکوت شنیده متعجب و مباهی گردید ازکوساییں سکدیو پرسید ، ۲۲۰ گ ۱۲ س [ریو۱: ۶۰].

40633 **ـ موزهٔ بریتانیا** ، ۱۱۲۲ Or : نستعیلق سدهٔ **۱۸** م ، **آغاز**: نام نهاده درکیرش ضیافت و جشن عالی داده از نطفه او باسم راجه سودیب از آن باسم راجه بیجی ، ۴۸ گ ۱۷س [ریو۱: ۶۰].

40634**ـ تهران**، مجلس۷۴۳۵فهرست نشده : نستعلیق نزدیك به نسخ سدهٔ **۱۳-۱۲**، آغاز وانجام افتاده ، ۶۹۶گ [رؤیت] عکس آن نزدآقای جلال نایینی‌ست‌برای چاپ آماده میکنند .

40635 **ـ موزهٔ بریتانیا** ، ۷۰۳۶ Add : نوشتهٔ **۱۷۹۸** م ، ۲۰۶ گ .

40636 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸۷۳ Add : نستعلیق ، سدهٔ **۱۸** م، ۸۰ گ ۱۲س، **آغاز** : جنمیجی گفت بزرگان من که ازترس جرجودهن .

40637 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸۷۰ Add : شکستهٔ هند ، ج **۱۲۱۸/۲** و صفر **۱۲۱۹** (۴ - ۱۸۰۳ م) ، ۲۸۳ گ ۲۹ س [ریو۱: ۵۸].

مهابهارات = بهگوت گیتا

با عنوانهای فن

آغاز : ای هژده هزار عالم از شوق تو مست ـ سردرده جستجوی و جان بر کف دست

40638 **ـ لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ج ۵۶ ، ۲۹۴ مها_ شمید : نستعلیق عنایت الله قریشی ، ۱۵ رجب **۱۰۶۶** ، فن چهاردهم ، ۲۴۳ گ .

40639 **ـ لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ج ۵۶ ، ۲۹۴ مها_شانت :شکسته، دوحصه : یکم ۹ رمضان ۵ جلوس محمد شاهی **۱۱۳۵** ، دوم ۲۵ ذیحجهٔ همانسال در لاهور ، ۲۰۴+۱۰۱ گ ،

40640 **ـ لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ج۵۶،۲۹۴ مها ـ انساسن: نستعلیق شکستهٔ مولراج فرزند بهگوان داس ، ۲۰ ج **۱۱۳۶/۲**، ۱۲۱ گ .

40641-42 **ـ موزهٔ بریتانیا** ، Add ۵۶۳۸ - ۵۶۴۰ : با تاریخهای : ع۱۶/**۱۱۷۵** وع۱۶/**۱۱۷۷**، ۴۱۳+۳۷۱+۴۰۰ گ [ریو۱: ۵۷] .

40643 **ـ لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۵۶ ، ۲۹۴مها (۲) : نوشتهٔپنجشنبه **۱۲۳۹**، ۲۶۲ گ .

40644-45 **ـ لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ج ۵۶ ، ۲۹۴ مها : نستعلیق،۲جلد، یکم ۳۱۰ گ ، دوم ۲۴۰ گ [منظور احسن عباسی : ۳۸-۴۴] .

مهابهارات

ازپریم(بنگرید : تاریخ‌مهابهارات) .

40646 **ـ پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۶۴ : تاریخ یاد نشده ، گزیدهٔ آنست ، ۱۷۶ ص .

40647**ـ پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو

۴ ق ف ۶۵ : تاریخ یاد نشده (ص۹۴–۲۵۰) [ف . سرفراز علی : ۱۰۳] .

مهابهارات = بهگوت گیتا

Mahäbhäräta

از دارا شکوه ، (که یاد او در «حسنات العارفین : ۱۱۲۵» گذشت) . ترجمه‌ای‌ست از سانسکریت . ترجمهٔ فارسی سنگ Sona یا گفتگوی کریشنا و آرجونا و داستان جنگ ارجن است باجرجودهن ، درهشت ادهیاء .

40648 ـ لندن ، دیوان هند ۱۳۵۸: شکسته نستعلیق محرم/۱۰۸۳ ، ۶۱۴ گ . فیلم آن در دانشگاه ش ۹۵۷ هست [فیلمها : ۲۶۱] .

40649 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۵۲۵: نستعلیق هندی ، سدهٔ ۱۲ ، آغاز و انجام افتاده ، نام نگارنده درفهرست نیامده است ، گویا همین نگاشته باشد [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۲] .

مهاپران

در ص ۱۴۳۱ گذشت .

مهذب الاخلاق

ازمحمد علی فرزند فتح‌الله فراش‌خلوت ، ترجمه‌ایست از «سانتی‌کنت» درصد حکایت که بکوشش لوئی فریدل آلمانی از آلمانی بفرانسه درآمده‌است وسپس از آن زبان بفارسی بر گردانده شده است .

آغاز : حمدوستایش حضرت معبودی را سزاست که بید قدرت ودست عنایت قلوب نیرهٔ ارباب هوش .

40650 ـ تهران ، ملی ۵۰۷ف: شکسته نستعلیق ع/۱۴/۱۳۰۱ ، شاید ازمترجم ، ۱۳۵ گ ۹ س [ملی ۲ : ۶] .

مهر ومشتری

داستانی‌ست به نثر ، از مهر ومشتری .

40651 ـ تهران ، مجلس ۵۹۳۰ : نستعلیق ۱۲۵۴ ، ۴۴ ص ۲۳ س [ف . مجلس ۱۷ : ۳۱۹] .

مهر ووفا = داستان...

در ص ۲۷۱۰ گذشت

مهر وماه = داستان...

در ص ۲۷۱۰ – ۲۷۱۱ گذشت

میکا ومنوهر

از مد هوداس Mädhodäs گجراتی داستان دلباختگی میکا (مینکا) وراجه منوهر است. آغاز : سخن است که آدمی زاد را از حضیض حیوانی به انسانی رساند .

40652 ـ لندن ، دیوان هند ۸۲۴ (۱۸۵۴) : شکسته ، ۵ پادشاهی عالمگیر ۱۱۱۸ ق (۱۷۰۶ م) ، ۱۷۸ گ ۱۵ س [اته ۱ : ۵۳۴] .

ن

نادرالحکایات

از کهیم چند فرزند مهر چند ، گویا از منشیان آغاز سدهٔ سیزدهم هند . آغاز : در این ایام که بحسب آبخورد در بلدهٔ سهرند (سرهند) اتفاق اقامت افتاد .

40653 ـ لاهور ، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۳ کهیم : شکسته تاریخ یاد نشده ، ۵۶ گ ۱۶ ، ۱۸ س [منظوراحسن عباسی ۱ : ۵۴۶] .

ناز ونیاز

از فیاض همدانی ، حاج آقا محمد ، از معاصرین (که یاد او در « دیوان : ۲۴۷۳ » گذشت) . افسانه‌ای‌ست عرفانی . **آغاز:** هستی که عبارت‌ازپیدایی‌صرف وباعتبار ماهیت . . .

40654 **ـ مشهد** ، رضوی ۹۳۹/۱ ادبیات (۸۲۳۴) : نستعلیق خود نگارنده ، همراه با «دیوان»غزلهای او(ص۱ــ۲۸) ناتمام [ف . رضوی ۷ : ۷۵۸].

نسخهٔ صنوبر و گل

از اندرجیت دهیر ، از نویسندگان آغاز سدهٔ دوازدهم هند. داستانیست به نثر گرفته از افسانه های هندی ، که در۱۱۲۹ بانجام‌رسانده است : ده فزودم برای **تاریخش** ــ خواندمش «نسخهٔ صنوبر و گل ». (بنگرید : قصهٔ گل و صنوبر:۳۷۳۵). **آغاز:** ... بهار گلشن الفاظ ومعنی حمد وسپاس بهارپیرای کاینات .

40655 **ـ لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۳،۹ ۱اند: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۹** م ، ۳۸ گ ۱۷ س [منظور احسن عباسی ۱ : ۵۳۵].

نسیم الربیع

منسوب به‌قوام‌الدین، ترجمهٔ گزیده‌ایست ازکتاب«ربیع‌الابرار»زمخشری. نسخهٔ زیر۸۲ باب را دارد، درصورتیکه متن‌در۹۸باب است. نسخه‌ای دیگر ازآن درص۳۶۴۳ یادشده است .

40656 **ـ لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۶۹ (۴۴۳۳ ف) : بی‌تاریخ ، (۳۷ پ ــ ۶۱ پ) [آکیموشکین ۱ :۵۸۷].

نشوة الوداد وهدیة المعاد

ازمحمد اسماعیل فرزند محمد باقر مجد الادبای خراسانی، حکایتهاییست و ازهموست: «ترجمهٔ ینابیع الموده : ۱۵۷۹» . **آغاز :** و به نستعلیق و علیه التوکل والیقین یارب هین لنامن امرنا رشداً . . . وبعد ، چنین‌مینگارد. . . محمد اسماعیل بن محمد باقر .

40657 **ـ یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۱۴۷۲۰/۹ (۱۱۰ف) : بـا تاریخ ۱۳۲۷ ــ ۱۳۳۱ در دفتر ، (گ۹۲ــ۹۵) . [ف.شیروانی ۱ : ۱۴۶].

نوادر الحکایات و غرایب الروایات = بحرالنوادر

از عبدالنبی فرزند خلف ، فخرالزمانی قزوینی ، که یاد اودر « ساقینامه : ۲۸۷۹ » گذشت ، (بنگرید:طراز الاخبار:۳۵۸۵) در داستانهای شگفت پیامبران وامامان وشاهان‌و فرمانروایان . در پنج صحیفه هریك دردوازده باب ، وهرباب دردوازده حکایت . در مجلس دوم‌ازباب یکم نسخهٔ موزهٔ بریتانیا Or۱۸۷۴ مینویسد :که من این‌کتاب را درسال ۱۰۴۱ مینویسیم وبنام خداوند میسازم . پس اوتا این تاریخ زنده بوده است . **آغاز:** ستایش‌خداوند بخشنده راکه‌بازآفرید ازعدم بنده راکه‌طریق معرفتش .

بنگرید : ذریعه ۷۱۵:۹ (عزتی) ــ تذکرهٔ میخانه چاپ گلچین معانی : ۶۵۸ ــ ۷۸۳ ــ استوری ۸۱۱:۱ .

40658 **ـ تهران** ، سپهسالار ۱۶۷۴ : نستعلیق ۲۰ ع ۱/ **۱۲۴۱** درمدت ۲۵ روز در دارالکتابه‌نوشته‌شده‌است، آغازبرابر نسخهٔ‌حقوق زرین ، ۵۰۷ گ ۳۱ س [سپهسالار۵ :۷۲۹].

40659 **ـ تهران** ،حقوق ۵۵ ب: نسخ پنجشنبه ۲۴ رجب **۱۲۸۷** ، صحیفهٔ یکم ازپنج صحیفهٔ آن است . **آغاز** : باب اول صحیفهٔ نخستین در بیان حکایات نادرهٔ حفظ وحمایت

آفریدگار مر بندگان خود را ، ۲۱۷ گ ۲۷ س [ف.حقوق : ۲۲۲].

40660 ـ **تهران** ، مجلس ۳۱۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه. چهارصحیفه را دارد ، انجام افتاده ، ۱۰۶۴ص ۲۰س [ف. مجلس ۱۰: ۷۵۴] .

40661 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۷۴ Or : نستعلیق ، صفر **۱۰۵۳** (۱۶۴۳ م) در احمدآباد. **آغاز**: بنام خداوند کریم کارگشای، نخستین صفحه ازپنج صفحه است، ۴۴۴گ ۲۲ س [ریو ۳: ۱۰۰۴].

40662 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۵۵/۱۱ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق)، بخشی ازآن است (گ ۵۱۸–۵۸۳) [ریو ۳ : ۱۰۲۰].

نوادر النقول فی مآثر العقول

ازابوالفتح بن مظفر. مجموعه داستانهایی‌ست کوتـاه Anecdotes بـرای سرگرمی ، بخواهش فرزندش محمد مظفرعلی نگاشته‌است، وخود در پایان تاریخ ۱۱۵۱ق را سال انجام یاد میکند . **آغاز** : لطایف تحمیدات بیشمار و وظایف تمجیدات .

40663 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۵۸۳۴ Add : نستعلیق شوال **۱۱۵۴** (۱۷۴۱ م) ، ۲۵۹گ [ریو ۲ : ۷۶۹] .

نوش آفرین

داستان نوش آفرین است ، بااین کسان : سروآزاد ،ماه زرافشان ، میمونه خاتون دختر شاه پریان ، شاهزاده الیاس ، ملك محمد ، افراسیاب ، جهانگیرشاه ، دانای وزیر ، عادلشاه پادشاه چین ، شاهزاده محمد ، حمید ملاح ، امیرسلیم ، ملك بهمن، عبدالرحمان، صنم ، دیلم ، علقمهٔ دیو، رقام و گلفام برادران پرورش جادوگر وجزآنها .

در ف . مشار: ۱۶۱۰ چاپ سنگی«نوش آفرین وگوهرتاج» درتهران ۱۳۰۲ ق نشان داده شده است .

40664 ـ **ساری** ، طاهری شهاب : نستعلیق ۱۶ع ۱/**۱۰۷۹**، ۱۴۳ص ۱۵س [نسخه‌ها ۶: ۶۳۵].

40665 ـ **تهران** ، مجلس ۳۵۹۵ : نستعلیق اسدالله فرزند عبدالرحیم شیروانی، ۱۱ ذیحجهٔ **۱۱۹۹** ، آغاز افتاده ، با ۹ تصویر ، ۲۱۸ ص ۱۷س [ف . مجلس ۱۰: ۱۵۶۳].

40666 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۳۶۴ (۱۲۳۵ف) : نوشتهٔ **۱۲۳۷**، (۷۷پ ۱۵۵ر) [آکیموشکین ۱: ۱۸۳].

40667 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۶۲ (۱۲۳۱ ف) : بی‌تاریخ ، ۱۵۶گ.

40668 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۱۸۷۱ (۱۲۳۲ ف) : بی‌تاریخ ، ۸۰ گ .

40669 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۱۰۴ (۱۲۳۳ ف) : بی‌تاریخ ، ۲۵۴گ.

40670 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۲۲۱ (۱۲۳۴ ف) : نیز بی‌تاریخ (۱ پ – ۱۲۱ پ) [آکیموشکین ۱: ۱۸۲] .

نه منظر

داستانی‌ست .

40671 ـ **اکسفورد** ، بادلیان ۴۷۹ M.caps . Or804 : نسخ ۱۵ ج **۸۸۹**/ ، ۸۵ گ ۱۵ س . فیلم آن دردانشگاه ش ۸۸۴ هست [فیلمها : ۲۷۰].

40672 ـ **پاریس** ، ملی ۳۶۸/۴ف: نوشتهٔ حسین شعرباف صوفی استرآبادی ،۵ ج

۸۸۹/۲. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۰۶ هست [فیلمها : ۵۹۲].

نیرنگ ظهور

از افسانه‌های اساطیری هندی است، از گروه Sects و Castes در هفت جلوه و عنوانهای فروغ . **آغاز** : بنام آنکه او مقصود هر نام .

40673 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۰۴۱/۱ Add : از سدهٔ **۱۹** م (گ ۱-۹۶) [ریو ۲ : ۸۵۴] .

و

وامق و عذرا

از ظهیر الانام میرزا ابراهیم کرمانی ، متخلص به ظهیر (که «مجمع البحرین : ۳۱۶۸» را بسال ۱۱۶۲ ق سروده است) . در دیباچه مینویسد : نخست در جوانی داستان وامق و عذرا را به نظم سروده ، پس از سالها در روزگار پیری در کرمان به خواهش دوستان آن داستان را به نثر در آوردم . اما در این نثر نیز سروده‌هایی بسیار در وزن خسرو وشیرین نظامی هست، که گویا از همان منظومهٔ یاد کردهٔ او باشد . از آن میان بیتی که تخلص او نیز در آن هست: **ظهیر** از این سخن کن دست کوتاه ـ تو نیز از این بدانی حاشی الله. و نیز در خاتمهٔ آن مناجاتی‌ست به نظم از خود ظهیرا در وزن وامق وعذرا و شاید خاتمهٔ همان مثنوی یاد کردهٔ او باشد . **آغاز**: حمد بیحد وثنای بیعد مخصوص صانعی ... اما بعد ، چنین گوید سخن سنج الفاظ ومعانی... ظهیر الانامی میرزا ابراهیم کرمانی .

این کسان وشهرها و جایها در عنوانهای آن دیده میشود : ثانی شکردخت دختر فغفور چین ، شاهزاده وامق وعذرای پری ، شاهزاده نعیم خان ، شهر دربند و چین ، گروه فرنگی، جزیرهٔ زیر باد چین ، جزیرهٔ سنگساران ، جزیرهٔ بوزینگان ، پیل گوشان ، نسناس ، شهر زنان ، سلیمان پیامبر، سعد بازرگان ، آصف ثانی ، مهین بانو، پریدخت ، حورای پری ، دیو خلخال ، جنیان ، شهر جنیان ، کوهسار چین و ماچین ، ملك الارواح ، ملك شهبال ، شهر جابلسا، باغ زرین ، طیفور ، نصرت، بهرام، بیجاده ، لیلی ومجنون .

40674 **ـ تهران** ، مجلس ۵۶۹۱ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، نگارنده در فهرست درست شناسانده شده است ۴۴۴ص ۱۴س [ف. مجلس ۱۷ : ۱۴۵].

40675 **ـ تهران** ، مجلس ۳۱۱۶ : نسخ شنبه ۳ ع۱ **۱۲۹۲**/، آغاز برابر نمونه ، پایان آن با نسخهٔ دانشگاه جدایی دارد ، ۷۰۲ ص ۱۴س [ف .مجلس ۱۰ : ۶۸۳].

40676 **ـ تهران** ، ادبیات ۶۵ب: نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، در فهرست نگارنده درست شناسانده نشده است ، و به احتمال از ظهیر الدین حسن کرمانی زنده در ۹۲۶ دانسته شده است، ۱۶۷ گ ۲۲س [ف. ادبیات ۱ : ۲۳۴] منتقل شده به دانشگاه .

40677 **ـ تهران** ، دانشگاه ۳۴۸۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز افتاده ، نخستین عنوان نسخه : در خواب دیدن ثانی شکردخت دختر فغفور چین را و عاشق شدن وسر در پی شاهزاده وامق نهادن ورفتن، و بازپسین آن: روانه شدن شاه وامق وعذرا وثانی وشکردخت بشهر شام و سبا بپای تخت خود و رفتن شاهزاده نعیم وحورا

بملك تاجکن و رسیدن نگارین و آصف پیر بدیدارفرزند خود وامق ثانی ، با پنج مجلس تصویر ، ۸۴ گ ۱۶ س [ف .دانشگاه ۱۱: ۲۴۸۷] .

ه

هربنس بوران

از افسانه‌های هندی.

40678 ـ **بنگال** ، آسیایی ۵۱/۵ ao (۱۹۹) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۳۵].

هزار گیسو = داستان ...

در ص ۳۷۱۲ گذشت .

هفتاد و دو دیو و دیوانگی

40679 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۳۹/۶ : نستعلیق آقا بابا پسرخلیفه دده خان مصرقانی، **۱۲۳۶** [نسخه ها ۳ : ۴۴] . منتقل شده به دانشگاه .

هفت درویش

ازافسانه های دینی و عیاران وشیرین‌وپر دروغ است ، پس ازیك باب بی‌عنوان باب ۱ـ درپیری ومریدی ۲ـ باب در ابجد ۳ـ در سر راشدان آدم صفی ۴ـ سرراشدان محمدمصطفی ۵ـ چگونگی‌اهل‌تراش ۶ـ اسباب چهارضرب ۷ـ گناهان کبیره ۸ ـ کار خبازان ۹ ـ کرباس بافتن وسنگ وترازو ۱۰ـ در اسباب فوطه و لنگ ۱۱ـ گلاب زدن وشیشه ۱۲ـ باب صفت علی۱۳ـ نامه وسنگ وتیغ. **آغاز**: وبه‌نستعین بدانکه‌چنین روایت کرده‌اند ازسرور روندگان و پرندگان عالم و سیاح اهل عرب و عجم ... شاه مردان وشیرحضرت یزدان‌ومعتمد **حمزهٔ** صاحب قرآن .

40680 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۳۲: نسخ، با تملك **۱۲۹۶** ، ۹۱ گ ۱۴ س [ف . سپهسالار ۵ : ۷۶۲] .

هفت سیر حاتم

ناشناخته . داستان حاتم طایی است ، شایداین‌دو نسخه‌یکی نباشد. **آغاز**: سپاس بیقیاس پرورد گاری راجل شأنه و هزاران نعت بر آن محمد مصطفی .

40681 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۳،۹ هفت : نستعلیق گنگارام ، سه‌شنبه ۸ ج ۲ **۱۲۲۷/۲**، **آغاز**: هر کس که نیست بعشقت هلاك به ، ۲۹۴ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱ : ۵۵۰].

40682 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری۸۷۳،۹(۲): شکستهٔ میانه سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه ، ۱۳۶ گ ۲۳ ـ ۲۵ س [منظور احسن عباسی ۱:۵۵۲].

هفت قلندر

40683 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف):در مجموعه حکایتها بی‌تاریخ،(۴۱۴ر) [ف. آکیموشکین۱:۵۲۸].

هفت لشکر

نثرشاهنامه‌است برای نقالان، گویاساختهٔ سدهٔ ۱۲ ،ازکیومرث‌است‌تا بهمن‌پسراسفندیار. آقای دکتر وحید نیا درکار چاپ آن هستند . **آغاز**: ... اما راویان اخبار و ناقلان آثار و طوطیان شکر شکن شیرین گفتار و محدثان

داستان کهن وخوشه چینان خرمن وادی ایمن بدین نقل چنین آورده .

40684 ـ **تهران** ، مجلس ۲۹۸۳ : نستعلیق تحریری۳ ذیحجهٔ **۱۲۹۳** ، بانزدیك به ۵۰ پیکرهٔ رنگی ، برگ پایان نونویس ، ۴۴۴ ص ۲۳ س [ف . مجلس ۱۰: ۱۶۱۷].

هفت لشکر

40685 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۳۶۱ Or : شمارهٔ ۱ دفتر، نوشتهٔ **۱۲۵۵** همراه فارسنامهٔ شاملو [نسخه ها ۴ : ۶۸۴] .

هفت وزیر

40686 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۸۰۹ (۱۰۷۰ف) : با تاریخ **۱۲۶۴** در مجموعه حکایتها (۱۹ر) [ف . آکیموشکین ۱: ۱۵۹].

40687 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ف) : بی‌تاریخ، درمجموعه حکایتها ، (۲۸۶ر) ، باعنوان : حکایت هفت وزیر بـا شاهزاده سنجر [ف . آکیموشکین ۱: ۱۶۰].

40688 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶(۱۰۶۹ف) : بی‌تاریخ ،درمجموعه حکایتها (۲۱ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۸].

هنریه = ترجمهٔ الف لیل ولیله

متن عربی ناشناخته (بنگرید :الف لیله: ۳۶۵۹) . ترجمه از محمد باقر خراسانی برنجردی (!)، هنگامی که درحیدر آباد دکن بوده ، بسال ۱۲۲۳ جلد یکم ودوم آن را، د ۲۷۶شب ، بنام هنری راسل انگلیسی ترجمه کرده است .

بنگرید : ذریعه ۲: ۲۹۴ ـ ف . مشار : ۱۴۲ـ مؤلفین مشار ۱: ۱۹۸و ۲: ۲۹۴ .

40689 ـ **آصفیه** ، ۲۳۴ قصص : پیرامن **۱۲۹۰** [ف. آصفیه ۴: ۵۲۶].

40690 ـ **هاروارد**، هوتن PIIF: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۳** ، جلد ۱و۲ آن است [نسخه‌ها ۴: ۳].

هنگامهٔ عشق

ازرای دایان ، آنندرام متخلص به‌مخلص هندی ، در گذشتهٔ ۱۱۶۴ ق . از افسانه های هندی ست ، در دو قسمت : نخست داستان دلباختگی وزناشویی رتن‌سین وپدماوتی ،سپس برخی ازرویدادهای تاریخی‌آمیخته باتخیل‌که به‌بخش یکم پیوستگی دارد .

نخستین بار این داستان را ملك محمد جائسی بسال ۹۴۷ق ۴۱ـ۱۵۴۰م به زبان هندی سروده بود ، سپس ملاعبدالشکور بزمی بدستور پدرش منورآن را درقالب مثنوی بـه فارسی درآورد و«رت‌پدم ـ رتن وپدم» نامید (که یادآن درص ۲۸۳۷ گذشت) ، سپس همین داستان را عاقلخان رازی بنام « شمع و پروانه» به فارسی‌سرود (که یادآن در۲۹۷۱ گذشت) ،آنگاه آنند رام آنرا به نثر فارسی درآورد «هنگامهٔ عشق» نامید وبسال ۱۱۵۵ق به انجام رساند . وازهموست: مرآت الصلاح: ۱۹۵۶ و رباعیات ۲۸۳۵ و چمنستان ۳۵۵۳

آغاز: مناجات بدرگاه مجیب‌الدعوات‌الهی.

40691 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ج ۸۲۱ ، ۸۷۳ جائس ـ مخل : نستعلیق شکسته شیوه، یال ۱۷ رجب **۱۲۵۱** ، ۱۲۶ ص ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۱۸].

هیرورانجهه = قصهٔ ...

ازمنسارام منشی Mansaram. داستان

دلباختگی هیر Hïr ورانجهه Ranjhah است.
آغاز : نخستین کلام را حمد و ثنای صانع بهترین.

40692 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۲۴۴ Or : نستعلیق هند ، سدهٔ **۱۸** م ، ۷۹ گ [ریو ۲: ۷۷۰].

ی

یک حکایت از رسول

مثنوی‌ست حماسی دینی که ۱۷ نسخهٔ آن درص ۳۳۳۰ یاد شده است . ونیز بنگرید به نسخهٔ 34093 در ص ۳۱۴۳ .

40693 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۱۲۸ (۱۰۸ ذیل) : با تاریخ **۱۹۰۴** م دردفتر، (۱پ ـ۸پ) [آکیموشکین ۱: ۶۳۳].

40694 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۱۹۹ (۱۰۹ ذیل) : بی‌تاریخ ، (۱پ ـ ۴پ) [آکیموشکین ۱: ۶۳۳].

یوسف وزلیخا

ازمحمد حسین فرزند احمدکاتب یزدی، دریك مقدمه ودوازده فصل ویك خاتمه به نثر (باگریزهایی مناسب احوال سیدالشهداء) نام نگارنده در دیباچه آمده است . فصل ۱ : اذن گرفتن‌اسباط ازپدرخود وبردن یوسف به‌صحرا ۲ـ برگشت اسباط نزد پدر۳ـ آمدن کاروان بر سرچاه ۴ـ گرفتار شدن زلیخا به عشق ۵ـ کیفیت زندان‌یوسف ۶ـ بیرون‌آمدن اززندان ۷ـ احوال زلیخا ۸ـ گرسنگی خاندان‌یعقوب ۹ـ آمدن اسباط وابن یامین به‌مصر ۱۰ـ نگاه داشتن ابن یامین را ۱۱ ـ شناساندن یوسف خود را ۱۲ ـ استقبال کردن یوسف . خاتمه درمرگ یعقوب ویوسف‌وزلیخا. [نسخهٔ ۲۱۷۹ دانشگاه] وگویا نسخهٔ مشهد ـ گوهر شاد ش ۱۶۱۵ 40312 یاد شده در ص ۳۷۱۲ همین داستان باشد . **آغاز** : بسمله . . حمدله . . . اجمعین ، وبعد حمدبی‌حد وثنای لاتعد خالقی را سزاست ورازقی راروا . . . اما بعد چنین گویدذرهٔ بیمقدار . . . محمدحسین‌بن احمد الکاتب الیزدی . . . دربیان قصهٔ یوسف. مشتمل بر گریزهایی‌مناسب احوال‌سیدالشهداء.

40695 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۱۷۹: نستعلیق علی‌اکبرفرزند محمد زاهد گرگانی پنجشنبه و شب آدینهٔ **۱۰۹۱** برای محمد علی تعزیه دارفرزند میرزا عبدالله، ۱۲۰ گ ۱۲ س [ف.دانشگاه ۹ : ۸۶۹].

40696 ـ **ری** ، عبدالعظیم ۲/ ۲۶۳: نستعلیق پنجشنبهٔ ۱۷ع‌۲/**۱۲۶۴**. آغازبمانند نمونه . [نسخه ها۳: ۴۴۶] .

یوسفیه

از سید علی فرزند زین العابدین حسینی علویچه‌ای اصفهانی ، رفیعی پورعلوی. داستان یوسف پیامبر است وازسر گذشت ابراهیم‌آغاز میگردد، وددر۱۷ذیحجهٔ ۱۳۸۰ بانجام‌رسیده‌است.

40697 ـ **ری** ، عبدالعظیم ۱۳۵ : نستعلیق‌ونسخ نگارنده ، در۱۷ذیحجهٔ **۱۳۸۰**. [نسخه ها ۳: ۴۵۴].

فهرست مؤلفان بخشهای ادبی

کلیات ادبی ، خط ، فرهنگنامه ، دستور زبان ، دستور نامه نگاری ، بلاغت ، عروض و قافیه ، معما ، دیوان ، منظومه ها ، شروح منظومه ها و متون ادبی ، نثرهای ادبی ، افسانه .

آبرو ، علی‌اصغر :
آتش پاره : ۲۱۲۴
جواهر آبرو : ۲۷۴۹
دیوان : ۲۲۰۶
آتشی ، عبدی ، سلیمی :
جنگنامه : ۲۷۴۷
دیوان : ۲۲۰۶
آتشی ، مهدی :
شرح قصیدهٔ لامیه : ۳۴۸۸
آتشی شیرازی ، سید طاهر :
دیوان : ۲۲۰۶
آخوند زاده ، فتحعلی تفلیسی :
اصلاح خط اسلام : ۱۹۰۵
قرتیکا : ۳۵۹۲
مکتوب : ۳۶۳۳
آخوند محمد صاحب فاروقی :
قلیل البضاعت : ۳۷۳۵
آخوند علی اکبر = علی اکبر بادکوبه‌ای
آدم ، اویس فرزند علاء :
کلید گنج، مفتاح گلستان: ۱۹۴۸، ۳۵۱۳
آرزو اکبرآبادی ، سراج الدین علیخان
انتخاب کلام شعرا : ۲۶۵۰
خیابان (شرح گلستان) : ۳۴۴۹
داد سخن : ۲۱۳۷
دیوان : ۲۲۰۷
سراج اللغة : ۱۹۲۹
ساقینامه : ۲۸۵۷
شرح اسکندر نامه : ۳۴۵۲
عطیهٔ کبری : ۲۱۴۲
موهبت عظمی : ۲۱۵۱
نوادر الالفاظ : ۲۰۴۵
آزاد (سدهٔ ۱۲) :
نیاز و ناز : ۳۲۸۹
آزاد (زنده در ۱۲۳۵) :
مشرب عشاق الهی : ۳۲۰۳
آذر بیگدلی ، لطفعلی بیگ :
دیوان : ۲۲۰۶
ساقینامه : ۲۸۵۷
مثنوی آذر : ۳۱۱۶ و ۳۱۱۷
مغنی نامه : ۳۲۲۵
آذری :
امامیه : ۲۶۴۹
کورش نامه : ۳۰۶۴
آذری اسفراینی ، حمزة فرزند علی :

بهمن نامه : ۲۶۷۳
دیباجهٔ جواهر الاسرار : ۳۵۶۶
دیوان : ۲۲۰۷
عجایب الغرایب ، غرایب الدنیا: ۳۰۰۱
عروجیه : ۳۰۰۲
مرآت : ۳۱۹۳
مفتاح الاسرار : ۳۶۳۰
آزاد :
دیوان : ۲۲۰۸
آزاد کشمیری ، میرزا ارجمند :
حملهٔ حیدری : ۲۷۷۴
دلگشانامه : ۲۸۱۳
آزاد بلگرامی ، غلامعلی :
دیوان : ۲۲۰۸
غزلان هند : ۲۱۴۳
مثنوی آزاد : ۳۱۱۷
آسودهٔ شیرازی ، محمد مهدی :
دیوان : ۲۲۰۸
آشفتهٔ شیرازی ، محمدکاظم :
دیوان : ۲۲۰۸
آشنای شاهجهان آبادی ، میرزا طاهر
ساقینامه : ۲۸۵۷
محمد آشوب نورانی :
صولت فاروقی : ۲۹۹۱
آصف :
دیوان : ۲۲۰۸
آصف = رستم الحکما .
آصفخان ، قوام الدین جعفر :
خسروو شیرین : ۲۷۸۵
آصف الدوله هندی ، محمد یحیی علی.
دیوان : ۲۲۰۸
آصفی :
دیوان : ۲۲۰۸
آصفی رامپوری ، عبدالجبار .
دیوان : ۲۲۰۹
آصفی قهستانی هروی :
دیوان : ۲۲۰۹
آفریدی :
شفاعت آفریدی : ۲۹۶۷
آفرین :
دیوان : ۲۲۱۰
آقا = حاجی‌آقا .
آقا بابا اصفهانی = گرامی .
آقا جانی = سایل شیرازی .
آقا حسین خوانساری :
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۴
دیباجهٔ رسالهٔ اسطرلاب : ۳۵۶۸
آقا حسینا (خوانساری ؟) :
بهاریه : ۳۵۳۸
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۴
دیباجهٔ مطلع الانوار : ۳۵۷۱
میرزا آقا خان = پرتولنجانی .
آقا خان کرمانی :
رضوان : ۳۵۷۵
ریحان بوستان افروز : ۳۵۷۸
آقا خان معتمد السلطان ، علی :
شرح الفیه : ۲۰۵۷
آقاسی بیگ = وفای قمی .
آگاه ، نظام الدین احمد :
ساقینامه : ۲۸۵۷
آگاه قاجار ، اردشیر میرزا :
دیوان : ۲۲۱۰
عروض وقافیه : ۲۱۶۰
آگاهی ، جان محمد :
ثواب انگیز ، تیر نامه : ۲۷۳۴
آگه ، عبدالصاحب :

دیوان : ۲۲۱۰
آل احمد فرزند محمد :
موجز الفقه : ۳۲۴۶
آنندرام = مخلص .
آهی :
دیوان : ۲۲۱۰
آیامل (ایارام) :
بهار نثر : ۳۵۳۸
آیینه‌کوب ، مصطفی :
الجامع الفارسی : ۱۹۷۸
ابجدی هندی ، محمد اسماعیل :
انور نامه : ۲۶۵۱
دیوان : ۲۲۱۱
راغب ومرغوب : ۲۸۲۳
زبدة الافکار : ۲۸۵۲
معظم نامه : ۳۲۲۳
مودت نامه : ۳۲۴۶
هفت جوهر : ۳۳۲۳
ابراهیم (چند تن) :
احسن الدرر : ۲۶۲۳
دستورمعما : ۷۱۲۳
ساقینامه : ۲۸۵۷
ابراهیم ارزرومی = حقی :
ابراهیم اسفراینی ، عربشاه :
استعاره ، حقیقت ومجاز : ۲۱۲۴
شرح قصیدهٔ برده : ۳۴۸۲
میزان الادب : ۲۰۷۹
ابراهیم‌اصفهانیفرزندشاه‌حسین:
فرهنگ‌فارسی،فرهنگ جهانگشا: ۱۹۲۷
ابراهیم اصفهانی = ساغر .
ابراهیم امینی ، صدر :
کتاب مناجات : ۳۵۰۶
نظم الجواهر : ۳۵۱۵
ابراهیم بردعی = گلشنی
ابراهیم بلخی فرزند ادهم :
مثنوی ابراهیم : ۳۱۱۷
ابراهیم بوزروفجه‌ای = خالص .
ابراهیم تتوی :
شرح مخزن الاسرار : ۱۲۵۶ و۳۴۹۸
ابراهیم ترشیزی = دیری .
ابراهیم تویسرکانی صفوی = ادهم.
ابراهیم خادم :
فرهنگ وفایی : ۱۹۳۸
ابراهیم دده = شاهدی .
ابراهیم دشتکی = صفا .
ابراهیم زنجانی :
اندیشهٔ درست : ۳۵۲۳
ابراهیم زنجانی :
ترجمهٔ التصریف : ۲۰۵۰
حاشیه برالتصریف : ۲۰۵۳
شرح التصریف : ۲۰۵۹
شرح شواهد شرح التصریف : ۲۰۶۱
ابراهیم شبستری = عیانی.
ابراهیم شربتدار اصفهانی :
بلاغت : ۲۱۲۹
حل معمیات : ۲۱۸۲
عروض (رسالهٔ شاهی) : ۲۱۵۹
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۴
مرآت الخیال : ۲۱۹۸
ابراهیم‌شیرازیفرزندعبدالکریم = ملتجی
ابراهیم صغیری :
داستان تعشق بلبل : ۳۶۹۱
ابراهیم قزوینی = سالك
میرزا ابراهیم کرمانی ، ظهیرالانام :
وامق وعذرا : ۳۷۵۲

محمد ابراهیم محلاتی = خلوتی .
ابراهیم نواب ، میرزا محمد ابراهیم
مثنوی ابراهیم نواب : ۳۱۱۷
ابراهیم و دید ترک = وديد
ابن البواب ، محمد :
تحفهٔ علایی : ۱۹۶۹
ابن حاجب ، عثمان :
ترجمهٔ فواید ضیائیه : ۲۰۵۱
شرح شافیه : ۲۰۶۰،۲۰۵۹
شرح کافیه : ۲۰۶۷،۲۰۶۶
ابن حسام (چند تن) :
خاوران نامه : ۲۷۷۷
دیوان : ۲۲۱۱
ریاض الفتیان : ۱۹۸۶
سرورالعین : ۲۹۰۸
عوامل منظوم : ۲۰۷۲
فرایض منظوم : ۳۰۱۸
نسب نامه ۳۲۷۱
ابن خاتون عاملی ، محمد :
دیوان : ۲۲۱۱
ابن سیرین :
خوابنامهٔ منظوم : ۲۸۰۱
ابن سیفی :
تجربه نامه : ۲۷۰۵
ابن صفایی :
داستان حیدر ودختر قاضی : ۳۷۹۳
ابن ظفر اندلسی :
ریاض الملوك : ۳۵۷۷
فریدة الاصقاع : ۳۵۹۱
ابن عاقل :
دیوان : ۲۲۱۱
ابن عباس :
شرح منظومهٔ ابن عباس : ۲۹۶۴
ابن عماد خراسانی :
تجوید منظوم : ۲۷۰۵،۷۹
ده نامه ، روضة المحبین: ۲۸۴۵
دیوان : ۲۲۱۱
ابن غیاث = کمال شیرازی
ابن فارض :
شرح قصیدهٔ ابن فارض : ۳۴۸۰،۳۴۷۹
لوامع انوارالکشف والشهود : ۳۵۰۹
ابن کمال پاشا، احمد :
دستور زبان فارسی : ۲۰۵۵
دقایق الحقایق : ۱۹۸۵
رسالهٔ یائیه : ۲۰۸۲
قواعد الفرس : ۲۰۷۵
نگارستان بی‌مانند : ۳۶۴۵
ابن مالك :
شرح الفیه : ۳۴۵۴،۲۰۵۶
ابن ناصر الحق محمد نوربخشی :
انشای عالم آرا : ۲۰۸۴
دستور الانشا : ۲۱۰۰
عمدة المنشآت : ۲۱۱۳
ابن نصوح :
محبت نامه ، ده نامه : ۳۱۷۳
ابن هشام :
حاشیه برمغنی اللبیب : ۲۰۵۴
شرح شواهد قطرالندا : ۳۴۷۵،۲۰۶۲
ابن همام‌شیرازی ،
اسرار دل : ۲۶۲۷
تحفة الملوك : ۲۷۲۰
چهل حدیث : ۲۷۵۷
شهادتنامه : ۲۹۷۲
کلیات ابن همام : **۱۸۴۵**
مصابیح الهدی : ۳۲۰۴

ابن یمین :

نازونیاز : ۳۶۳۹

ابن یمین فریومدی :

پند نامه : ۲۶۹۶

داستان دخمهٔ انوشیروان : ۲۸۰۵

دفتر جلال وجمال : ۲۸۱۳

دیوان : ۲۲۱۱

کارنامه: ۳۰۵۱

کلیات : **۱۸۴۵**

کنزالحکمه : ۳۰۶۰

ابن یمین شبرغانی :

مجلس افروز ، هفت مجلس : ۳۱۶۴

ابواسحاق اطعمه = بسحاق .

ابوالبرکات ملتانی = منیر .

ابوالبقاء = صدیقی‌سلطانپوری

ابوبکرشاشی ، زین الدین = شاشی

ابوبکر فرزند علی اسکندری :

تحفهٔ نصرتی ، تحفهٔ ناصری : ۲۰۸۹

ابوتراب ؟ :

دیوان : ۲۲۱۴

فیوض الصرف : ۲۰۷۴

ابوتراب جوشقانی = فرقتی‌کاشانی .

ابوتراب نطنزی = جوزا .

ابوتراب وقایع نویس اصفهانی

مختارنامه : ۳۱۸۱

ابوجعفر فرزند محمد باقر

شرح نصاب الصبیان : ۱۹۹۴

ابوجعفرك بیهقی = بیهقی .

ابوالحسن حکمت = پیرمحمد

ابوالحسن شکارپوری :

گنجینهٔ مصادر : ۱۹۴۹

مصدرنامه : ۲۰۲۹

ابوالحسن فراهانی = فراهانی

ابوالحسن قاضی جهاتی‌آذربایجانی :

لؤلؤ العبرات : ۳۰۹۹

ابوالحسن نهاوندی = امید .

ابوالحسن یزدی = شیدا .

ابوالخیر :

السلطنة الکبری : ۳۵۷۹

ابوالخیر انصاری ، فرزند سعد :

فتح الکتاب : ۲۰۰۱

ابوسعید ابوالخیر :

رباعیات ابوسعید : ۲۸۲۴

ابوسعید ترمذی :

مناظرهٔ گل ومل ، مقامه : ۳۶۳۶

ابوشجاع کزازی ، اسماعیل = فدایی .

ابوطالب :

دیوان : ۲۲۱۴

ابوطالب شیرازی انجو :

دیباجهٔ خرابات وخمخانه : ۳۵۶۷

ابوطالب فندرسکی اصفهانی :

بیان بدیع : ۲۱۳۰

حملهٔ‌حیدری : ۲۷۷۴

دیباجهٔ نگارخانهٔ چین : ۳۵۷۲

ساقینامه : ۲۸۵۸

نگارخانه چین (نه نگارنامه) : ۳۲۸۳

قصیدهٔ یایی : ۳۰۴۱

ابوطالب کاشانی = کلیم

ابوطاهرطرطوسی = طرطوسی.

ابوالعلاء :

عروض وقافیه : ۲۱۶۰

ابوالعلاءگنجه‌ای :

گفتگوی ابوالعلاء: ۳۵۹۸

ابوعلی سینا :

رباعیات ابوعلی : ۲۸۲۵

شرح قصیدهٔ عینیه : ۸۱۴ و۳۴۸۷

ابوعلی شرف قلندر چشتی :
خوابنامه : ۲۸۰۱
دیوان : ۲۳۷۸
مثنوی ابوعلی : ۳۱۲۵،۳۱۲۶
ابوعلی شعرخی، قاضی :
امثال و حکایات : ۳۶۵۹
ابوالفرج رونی :
دیوان : ۲۲۱۴
شرح دیوان ابوالفرج : ۲۴۵۹
ابوالفتح فرزند مظفر :
نوادر العقول : ۳۷۵۱
ابوالفتح تبریزی = جرعه .
ابوالفتح علاء نصیر :
لطایف قدرخانی : ۳۶۱۹
ابوالفتح منشی الممالک = قابل خان
ابوالفضایل ، ابراهیم = شمس المعالی.
ابوالفضل بیهقی = بیهقی
ابوالفضل خطیب کازرونی :
شرح ارشاد : ۲۰۵۶
ابوالفضل ساوجی = مجد .
ابوالفضل علامی = علامی
ابوالفضل قرشی ورارودی = قرشی
ابوالفیض دکنی = فیضی
ابوالفیض نجم الدین چریاکوتی = نجم
ابوالقاسم :
محمودیه : ۳۱۸۰
ابوالقاسم ذهبی = راز شیرازی
ابوالقاسم شیرازی = عارف .
ابوالقاسم شیرازی = قاسمی کازرونی .
ابوالقاسم فراهانی = فراهانی ،ثنایی .
ابوالقاسم قزوینی = عارف .
ابوالقاسم فندرسکی = میرفندرسکی.
ابوالمعالی :
دیوان : ۲۲۱۶
ابوالمعالی = نصرالله منشی .
ابوالمفاخر فاخری رازی .
حل مالاینحل : ۳۴۴۶
شرح قصیدهٔ فاخری : ۳۴۸۸
ابوالمکارم :
بوستان الخیال : ۲۶۶۸
ابوالمواهب = سعدالدین صوفی .
ابونصر انوی گرجستانی :
انیس القلوب ، انبیاء نامه : ۲۶۵۳
ابونصر فراهی = فراهی .
ابوالوفاخوارزمی = پیرفرشته.
ابوهاشم = هاشم شیرازی .
اتابکی ، میر احمد خان :
دیوان : ۲۲۱۶
اثر :
دیوان : ۲۲۱۶
اثر دهلوی ، میرمحمد :
دیوان : ۲۲۱۶
اثر لاری ، آخوند شفیعا :
دیوان : ۲۲۱۷
اثیرالدین اخسیکتی :
دیوان : ۲۲۱۷
اثیرالدین اومانی ، عبدالله :
دیوان : ۲۲۱۸
احرار = خواجه احرار .
احراری ، میرمحمد نورالله.
شرح گلستان : ۳۴۸۹
شرح مثنوی : ۳۴۹۶
احسن خان بنگالی ، عبدالعلی :
جذبهٔ حیدری : ۲۷۳۹

احسن الله خان کشمیری = راضی .
احمد (چند تن) :
ترسل : ۲۰۸۹
دیوان : ۲۲۱۹
مثنوی احمد : ۳۱۱۷
احمد فرزند اسحاق ، جمال الدین :
لسان التنزیل : ۲۰۱۹
احمد فرزند جمال الدین :
مشاعره : ۳۲۰۳
احمد فرزند عثمان = خاتم .
احمد فرزند علی :
مفراح درشرح مرواح : ۲۰۷۹
احمد فرزند فیض الله :
گلشن معانی : ۳۰۸۱
احمد فرزند محمد :
رافع النصاب : ۱۹۸۶
شرح صرف میر : ۲۰۶۳
احسان الله = ممتاز .
محمد احسن = ایجاد .
احسن مستحسن :
دیوان : ۲۲۱۹
احسن الله لاهوری :
مفتاح‌الافواه : ۳۲۲۶
احسن کشمیری ظفرخان :
دیوان : ۲۲۱۹
احسنی لاهیجی :
دیباجهٔ جنگ : ۳۵۶۶
احمد ابراهیمی قمی ، قاضی :
گلستان هنر : ۱۹۱۶
احمد اردبیلی ، فرزند غنی :
ترجمهٔ التصریف : ۲۰۵۰
احمد ادرنوی = نشاطی .
احمد اتابکی = اتابکی .
احمد انصاری ، شمس الدین :
شورش عشق ، عشق شور : ۲۹۷۱
احمد خان بخاری :
دیوان : ۲۲۲۰، ۲۳۸۸؟
احمد بیهقی = بیهقی.
احمد تطاول علی = محرمی .
احمد تبریزی ، فرزند محمد :
شهنشاه نامه : ۲۹۷۵
احمد جام = ژنده پیل.
احمد جغتایی = سهیلی .
احمد جلایر ، سلطان :
دیوان : ۲۲۱۹
احمد حسینی ، فرزند محمد :
اظهار المظاهر : ۲۶۴۴
میرزا احمدخراسانی فرزند رضا = خرد.
احمد خواجکی کاسانی = خواجکی .
احمد رسمی افندی :
ره آورد (فرهنگ) : ۱۹۲۸
احمد روحی = روحی .
احمد روحی = خواجه اسحاق .
احمد خان زابی = سردار احمد.
احمد زوالی دولت آبادی :
شرح ارشاد : ۲۰۵۶
احمد سند :
چاه وصال : ۲۷۵۳
داستان گواهی کبك : ۳۷۰۷
سمند وبیدل : ۲۹۲۲
لیلی ومجنون : ۳۱۰۳
نگارستان چین : ۳۲۸۳
احمد سودهری :
نظم فرایض دینی : ۳۲۸۰
احمد سیواسی = دمایینی .

احمد شهیدی = شهیدی .
احمد شیرازی = وقار .
احمد صاروخانی = لالی.
احمد صدیقی جیوی ، نظام الدین.
مجمع الصنایع : ۲۱۴۸
احمد طنطرانی = طنطرانی .
احمد طوسی = قانعی.
احمد عالمگیری فرزند اسلام.
کامروپ : ۳۷۳۶
احمد قیصری ، فرزند اسحاق :
تاج الرؤس وعزالنفوس : ۱۹۲۴
میرزا احمد کازرونی = دار .
احمد کاسانی = خواجکی.
احمد کاشانی = صبور.
احمد کرمانشاهی = الهامی.
احمد کرمیانی = داعی .
احمد کشمیری :
گلشن بیخار : ۳۰۷۱
احمد کمال پاشا = ابن‌کمال پاشا .
احمد کورحصاری، خیرالدین‌خواجه‌سی.
شرح لغز : ۲۱۹۵
صندوقة المعارف : ۲۱۹۶
احمد گجرانی = جلالی .
احمد گرجی = اختر.
احمد گروسی کبودوندی :
فوائد امینیه : ۲۰۷۳
احمد گنجوی = قوامی.
احمد لاریجانی = اخگر.
سید احمد لاهیجی = بدرلاهیجی.
احمد مولوی = صبوحی‌قسطنطنی.
احمد میدانی = میدانی.
ملا احمد نراقی = صفایی .
احمد هروی = حقیری.
احمد بخش پاکستانی = نشاط‌پسروی.
احمد علی سندیلوی :
انیس العاشقین : ۲۶۵۲
احمد علی عباسی چریاکوتی :
عجالة الصرف : ۲۰۷۲
احمد علی فرزند اکبر علیخان :
ترجمهٔ مطول : ۲۱۳۱
احمد یار (زنده ۱۱۰۴) :
دیوان : ۲۲۲۰
احمد یار : (م ۱۲۶۵) :
گلزار خیال : ۳۰۶۸
احمد یار لاهوری = یکتا.
احمدی :
چنگیزنامه ، شاهنامه: ۲۷۵۶
احمد کرمیانی :
بدایع السحر : ۲۱۲۷
دیوان ادب : ۲۸۲۰
مرقات الادب : **۲۰۲۵**
معیار الادب : ۲۰۷۸
میزان الادب : ۲۰۷۹
اختر :
قضا وقدر : ۳۰۴۲
اختر بنگالی ، محمد صادق :
صبح صادق : ۳۵۸۴
اختر گرجی ، فرزند فرامرز :
دیوان : ۲۲۲۰
ساقینامه : ۲۸۵۸
اختسا = تاج.
اختیار تربتی = قاضی اختیار.
اختیار خان گجرانی :

معمیات : ۲۱۹۹

اخگر ، احمد سرهنگ :

دیوان : ۲۲۲۰

اخی سهیم القانونی .

مجمع الحکایات : ۳۷۴۰

ادریس بدلیسی :

دیوان : ۲۴۸۰

دیوان نجم الدین مسعود : ۲۵۶۷

مرآت الجمال: ۳۶۲۴

ادهم نویسرکانی صفوی ، ابراهیم :

ازهار گلشن : ۲۶۲۶

دیوان : ۲۲۲۰

ساقینامه : ۲۸۵۸

ملا ادهم واعظ خلخالی ، عزلتی :

بهارستان : ۲۶۶۹

دیوان : ۲۴۴۲

هشت بهشت ، قنبر نامه : ۳۶۵۲

ادیب پیشاوری، احمد :

دیوان : ۲۲۲۱

قیصر نامه : ۳۰۵۰

ادیب زندی = المعی.

ادیب کاشانی ، عبدالمطلب :

فرهنگ فارسی : ۱۹۳۹

ادیب کاشانی، فرج الله :

دیوان : ۲۲۲۱

ادیب کرمانی ، میرزا قاسم :

خارستان : ۳۵۵۶

ساقینامه : ۲۸۵۸

نیستان (بوستان) : ۳۲۹۰

ادیب گرمرودی، محمد حسین :

دیوان : ۲۲۲۱

کلیات : ۱۸۴۵

ادیب نیشابوری ، عبدالجواد :

دیوان : ۲۲۲۱

ادیب هروی اسکندری نیشابوری.

گوهرنامه : ۲۱۷۲

ادیبی :

عجایب اللغه : ۱۹۳۰

ارادت خان = واضح ساوجی.

ارجاسب = شاپور تهرانی .

ارجاسب = امیدی تهرانی .

ارجمند کشمیری = آزاد.

اردشیر میرزا = آگاه قاجار .

ارسلان طوسی ، قاسم مشهدی .

دیوان : ۲۲۲۱

رباعیات : ۲۸۲۶

ارشد ، غلامعلی :

کلیات : ۱۸۴۶

ارشد ، محمد ارشد :

کلیات : ۱۸۴۶

ارشد اشرف = خیال .

ارشد هروی :

ابر گهربار : ۲۶۲۳

ارفع = دانش تبریزی .

ازرقی هروی :

دیوان : ۲۲۲۲ و ۲۳۸۲

اسامی ، علی اسامی ترک :

تحفة الاسامی: ۱۹۶۷

محمد اسحاق بخارایی = شوکت .

اسحاق خواجه سی = خواجه اسحاق .

اسحاق نیشابوری = مذاقی .

اسدالله بروجردی فرزند زین العابدین :

بهار وخزان : ۲۶۶۹

اسدالله تفرشی = طغرای .

اسدالله حسینی ، فرزند احمد :
قافیه : ۲۱۶۷
اسدالله عباسی دزفولی هاشمی :
من وسلوا : ۳۲۴۴
اسد بیگ قزوینی :
ساقینامه : ۲۸۵۸
اسد ساوی فرزند عمر :
عدة المتعلمین : ۲۰۷۲
عدة المتادبین : ۲۰۷۲
اسدی طوسی :
گرشاسبنامه : ۳۰۶۵
لغت الفرس : ۱۹۵۱
اسرار سبزواری ، ملا هادی :
اسرارنامه : ۲۶۳۲
دیوان : ۲۲۲۴
ساقینامه : ۲۸۵۹
اسراری ساوجی ، ابوخضر :
اسرار خاوری : ۲۶۲۷
اسعد ترك ، فرزند اسماعیل :
جامع اللغات : ۱۹۷۹
اسکندر آملی = نجم الدین اسکندر .
محمد اسلم :
تحفة الاخلاص : ۲۰۸۸
دیوان : ۲۳۴۴
اسلم علی مدرسی :
اوراق الصرف : ۲۰۴۸
اسماعیل ابجدی = ابجدی .
اسماعیل ابرقوهی ، بن نظام الملك :
تحفهٔ بهایی : ۲۰۸۸
اسماعیل اسفراینی = عارف .
اسماعیل اصفهانی = ایما .
اسماعیل باخرزی ، فرزند لطف‌الله :
خلاصة اللغات : ۱۹۸۲
اسماعیل بروجردی = سرباز = فارس
اسماعیل بنان السلطنه آشتیانی = ثاقب .
اسماعیل تفرشی ، فرزند معصوم :
لب قصص مثنوی : ۳۰۹۴
محمد اسماعیل تهرانی فرزند شمسا :
دیوان : ۲۵۴۶
میرزا اسماعیل تهرانی = مدهوش .
محمد اسماعیل خراسانی فرزند باقر :
نشوة الوداد : ۳۷۵۰
اسماعیل شیرازی = توحید .
شاه اسماعیل صفوی ، عادلی :
استخلاصیه : ۲۶۲۷
میر اسماعیل قاهانی قمی = طاهری .
محمد اسماعیل کزازی = فدایی .
اسماعیل کوفی کیمیاوی :
مخزن الحکمه : ۳۱۹۱
محمد اسماعیل محلاتی :
داستان دخترکی از کردستان : ۳۶۹۵
اسماعیل مناستری :
مبادی فارسی : ۲۰۷۶
اسماعیل منشی شیرازی :
انشای ناصری : ۲۰۸۶
اسماعیل یزدی لاهیجی = سید یزدی .
اسماعیل یزدی = ذبیحی .
اسیر اصفهانی ، جلال شهرستانی :
دیوان : ۲۲۲۵
اسیر ورامینی ، محمد قاسم :
دیوان : ۲۲۲۶
اسیری (سدهٔ ۱۰) :
غزونامه : ۳۰۰۹
مجمع البحرین : ۳۱۶۷
اسیری ، خوفی (سدهٔ ۱۱) :
کمالیه : ۳۰۵۸

اسیری اصفهانی نافنجی ، قاسم :
کلیات : ۱۸۴۶
لوامع الانظار : ۳۰۹۹
اسیری لاهیجی ، محمد نوربخشی :
اسرار الشهود : ۲۶۲۸
دیوان : ۲۲۲۶
شرح ابیاتی از مثنوی : ۱۲۱۵و۳۴۵۱
شرح بیتی ازدهلوی : ۱۲۱۹و۳۴۵۶
کلیات ۱۸۴۶
مفاتیح الاعجاز : ۱۴۰۱ و۳۵۱۲
اشتهاگرجی ، عبدالله ، سرگشته :
دیوان : ۲۲۲۷
اشراق اصفهانی ، میر داماد :
دیوان : ۲۲۲۷
کلیات : ۱۸۴۶
مشرق الانوار ، مخزن الاسرار: ۳۲۰۳
اشراق مراغه‌ای ، میرعبدالفتاح :
دیوان : ۲۲۲۷ ، ۲۴۳۱
ریاض الفتوح : ۲۸۴۷
ساقینامه : ۲۸۵۹
قیامت نامه : ۳۰۵۰
اشرف (چند تن):
بهرام شاه : ۲۶۷۱
پنج گنج، خمسهٔ اشرفیه : ۲۶۷۷
ساقینامه : ۲۸۵۹
مدخل منظوم : ۳۱۹۲
اشرف ، شاه محمد حسن :
نسخهٔ کیدانی: ۳۲۷۳
محمد اشرف انصاری :
شرح نیرنگ عشق: ۳۵۰۱
اشرف مازندرانی ، محمد سعید :
دیوان : ۲۲۲۷
ساقینامه : ۲۸۵۹
شهرآشوب : ۲۹۷۲
قضا وقدر : ۳۰۴۲
کلیات : ۱۸۷۰،۱۸۴۶
مثنوی اشرف : ۳۱۱۸
درویش اشرف مراغه‌ای خیابانی :
منهج الابرار : ۳۲۴۵
اشرف مشهدی ، فرزند محمد علی :
ثمرهٔ شجره : ۲۷۳۴
اشرفی ، رموزی :
شهرآشوب : ۳۵۸۳
اشعری ؟ :
دیوان : ۲۲۲۸
شاهنامه : ۲۹۳۴
شنگول ومنگول (گربه نامه) : ۲۹۲۱
اصغر نهاوندی ، علی اصغر :
دیوان : ۲۲۲۸
امیر اصلان :
اخلاق منظوم : ۲۶۲۵
اصیلی مشهدی ، محمد :
جامع الاوزان : ۲۱۵۵
اطهری ، اطهرخان :
دیوان : ۲۲۲۸
اظهری شیرازی ، بوداق اصفهانی :
دیوان : ۲۲۲۸
اعتضاد السلطنه ، وزیر علوم :
تنبیه الخواص : ۲۷۳۲
دیوان ، جواهر منظوم : ۲۴۶۰
نامه‌ها ، مکاتبات منظوم : ۳۲۶۸
اعجاز :
دیوان : ۲۲۲۸
اعجاز هراتی ، ملاعطا :
وصف اصفهان : ۳۶۵۰

اعجوبهٔ ذهبی = رایض الدین.

اعزخان بهادر = دیدهٔ ترکمان.

اعظم ؟ :

دلگشانامه : ۲۸۱۴

دیوان : ۲۲۲۹

معراج نامه : ۳۲۲۲

اعظم عباسی چریاکوتی :

باده افراه : ۲۶۵۳

بندهٔ دینار : ۲۶۶۲

داروی درد : ۲۸۲۱

غنچهٔ آرزو : ۳۰۱۰

لاله زار : ۳۰۹۳

مطرز : ۳۲۰۹

ناز دولت : ۳۲۵۷

نظام الصرف : ۲۰۸۱

نظام النحو : ۲۰۸۱

نغمهٔ بلبل : ۳۲۸۱

اعور، سدید الدین کرماجی :

مقامات سدید الدین : ۳۶۳۳

افتخار :

دیوان : ۲۲۲۹

افجنگی :

دیوان : ۲۲۲۹

افراسیاب بروجردی = دلبر علی.

افسر اصفهانی ، عبدالرحیم :

دیوان: ۲۲۲۹

افسر طیاری قزوینی (سدهٔ ۱۳) .

دیوان : ۲۲۲۹

افسر قزوینی (سدهٔ ۱۳):

انیس الشعرا : ۲۱۵۳

افسر قاجار ، محمد میرزا :

موش و گربه : ۳۲۴۷

افسر قاجار ، محمد رضا میرزا :

دیوان : ۲۲۲۹

افسر قاجار ، محمد هاشم میرزا :

پند نامه : ۲۶۹۶

دیوان : ۲۲۲۹

افسر کردستانی ، علی اکبر:

بدایع اللغه : ۱۹۶۳

دیوان : ۲۲۲۹

محمد افضل :

چهاردرویش : ۳۶۷۲

محمد افضل الله آبادی : (م۱۱۲۴).

حل مثنوی : ۳۴۴۷

دیوان : ۲۲۶۱

شرح دیوان حافظ : ۳۴۶۳

افضل الدین کرمانی :

دیوان : ۲۲۳۰

افلاطون شیروانی = عبداللطیف.

اقبال حیدرآبادی ، یاورخان:

دیوان : ۲۲۳۰

اقدسی :

نسب نامه : ۳۲۷۱

اقدسی مشهدی (م ۱۰۰۴) :

ساقینامه : ۲۸۶۰

محمد اکبر دولت آبادی :

اصفهانیه : ۲۶۴۳

اکبر عراقی اصفهانی :

دیوان : ۲۲۳۰

محمد اکبر منشی :

مقامات حسینی : ۳۲۲۹

محمد اکرم ملتانی = غنیمت.

اکسیر اصفهانی ، محمد عظیم :

دیوان : ۲۲۳۰

شاهد ومشهود : ۲۹۳۳

الفت کاشانی ، محمد قلی افشار:

دیوان : ۲۲۳۱

الفت مرشد آبادی ، محمد علی :
دیوان : ۲۲۳۰
الفتی ساوجی ، فتی :
ریاض الصنایع قطبشاهی : ۲۱۴۰
الماس ؟ :
شیرین وفرهاد : ۲۹۸۴
المعی ، غلامحسین شیرازی :
دیوان : ۲۲۳۱
الله داد دکنی = فیض .
الله قلی میرزا قاجار = کمال .
الله وبردی خان ، عالیجاه :
جعد مهج : ۲۷۴۰
داستان دختر برهمن : ۲۸۰۵
الله یارخان بلخی = نصیبی.
الهامی اصفهانی ، حسین :
دیوان : ۲۲۳۱
ساقینامه : ۲۸۶۰
الهامی کرمانشاهی ، احمد :
باغ فردوس : ۲۶۵۵
دیوان : ۲۲۳۱
فتحنامهٔ حسام السلطنه : ۳۰۱۴
قصایدالهامیه فی‌مدایح‌الحسامیه: ۳۰۳۸
الهی همدانی ، عماد الدین :
دیوان : ۲۲۳۱
امام الدین ، فاضل ...
چندرگرن : ۲۷۵۶
امام الدین بردسیری کرمانی = محمد.
امام الدین بیدلوی امامی نعمانی :
دوحة الصنایع : ۲۱۳۹
امامقلی خان :
محمود وایاز : ۳۱۷۵
امامقلی قاجار = مشعوف.
اماموبردی بیگ‌شاهجهان آبادی = واصلی.
امامی :
دیوان : ۲۲۳۱
امامی بلگرامی (زنده ۱۲۴۸):
مثنوی میر امامی : ۳۱۱۸
امامی هروی ، محمد :
دیوان : ۲۲۳۱
امانت رام لعل پوری :
بهکت مالا : ۲۶۷۳
شری بهاگوت وراماین : ۳۷۲۷
امان الله :
پند نامه : ۲۶۹۶
امانی مازندرانی ، محمد :
دستور شعرا : ۲۱۳۸
امانی هروی کابلی، میرامان الله :
دیوان : ۲۲۳۲
رباعیات : ۲۸۲۶
امانی هندی ، امان الله :
ساقینامه : ۲۸۶۰
امرءالقیس :
شرح معلقات امرء القیس : ۲۹۶۴
میرامری :
ساقینامه : ۲۸۶۰
قضا وقدر : ۳۰۴۲
امید :
دیوان : ۲۲۳۲
امید طوسی ، حسن :
دیوان : ۲۲۳۳
امید نهاوندی ، ابوالحسن :
دیوان : ۲۲۳۳
امید همدانی ، محمد رضا قزلباش :
دیوان : ۲۲۳۳

امیدی تهرانی، ارجاسب (مسعود) :
دیوان : ۲۲۳۳
ساقینامه : ۲۸۶۱
امیر اصلان = اصلان.
امیر بخاری :
شرح ابیاتی ازمثنوی : ۳۴۵۶
امیرالحاج ، عبدالصمد :
شرح نصاب الصبیان : ۱۹۹۳
امیرحسینی واسطی ، حیدر = واسطی.
امیرحسینی هروی = میر...
امیرشاهی = شاهی.
امیری :
دیوان : ۲۲۳۴
امین ، محمد امین (چند تن) :
باغ ارم، بهرام و گلندام: ۲۶۵۴ و ۳۰۸۹
قصیدهٔ عظمی : ۳۰۴۰
گلشن سعادت : ۲۱۱۵
مجمع الانشا : ۲۱۱۶
امین بخارایی :
دیوان : ۲۲۳۴
محمد امین ترمذی :
اسرار المعانی : ۲۶۲۸
امین دهلوی (سدهٔ ۱۳) :
دیوان : ۲۲۳۴
محمد امین ، روح الامین ، میر جمله :
آسمان هشتم ، بهرامنامه : ۲۶۱۸
پنج گنج : ۲۶۸۴
دیباجه شیرین وخسرو : ۳۵۶۹
دیوان : ۲۲۳۶
شیرین وخسرو : ۲۹۸۰
گلستان ناز : ۳۰۷۰
لیلی ومجنون : ۳۱۰۳
مطمح الانظار : ۳۲۱۳

محمد امین هروی :
ارجاح المتعلمین : ۲۰۴۸
محمد امین = وقاری طبسی.
امینی :
محمود وایاز : ۳۱۷۶
انجب :
فلك اعظم : ۳۰۳۱
انجدانی دکنی ، شاه طاهر:
دیوان : ۲۴۱۳
انجوی شیرازی ، حسین:
فرهنگ جهانگیری : ۱۹۳۳
اندرجیت :
سسی پنون : ۲۹۰۹
طراز الانشا : ۲۱۱۲
نسخهٔ صنوبر و گل : ۳۷۵۰
انسی شاملو ، علیقلی :
مثنوی : ۳۱۱۸
محمود وایاز : ۳۱۷۶
انصاف قاجار = ایرج میرزا.
انوری :
دیونامهٔ مرتضی علی : ۲۸۲۰
انوری ، اوحدالدین.
دیوان : ۲۲۳۵
ساقینامه : ۲۸۶۱
کلیات : ۱۸۴۷
فراقنامه : ۳۰۱۹
اوجی کشمیری ، فرزند نامی :
ساقینامه : ۲۸۶۱
اوجی نطنزی ،
دیوان : ۲۲۴۲
اودچند کایته:
قصهٔ نوروز شاه : ۳۷۳۵

اوحد الدین طبیب رازی :
ذیل سیر العباد : ۲۸۲۲
اوحدالدین کرمانی، حامد .
دیوان : ۲۲۹۲
اوحدی :
نهال باغ ارم : ۳۲۸۸
اوحدی بلیانی ، محمد :
ساقینامه ، نشاهٔ بیخمار : ۲۸۶۱
سرمهٔ سلیمانی : ۱۹۲۹
اوحدی مراغه‌ای اصفهانی :
جام جم : ۲۷۳۵
ده نامه ، منطق العشاق : ۲۸۱۸
دیوان : ۲۲۴۲
رباعیات اوحدی : ۲۸۲۶
شرح ترجیع بند : ۳۴۵۸
کلیات : **۱۸۴۷**
اوحدی عراقی ، موسی.
دیوان : ۲۲۴۲
کلیات : **۱۸۴۷**
قاضی اوس = قاضی .
اوشی فرغانی ، علی :
شرح قصیدهٔ بدء الامالی : ۳۴۸۱
اوکتایی قاجار :
دیوان : ۲۲۴۳
اویس فرزند علا = آدم (زنده ۹۰۰) :
محمد اویس (زنده ۱۱۸۴):
گل بهار : ۳۰۶۶
اویس بیگ :
لطایف وظرایف : ۳۷۳۹
اهل بیتی :
مثنوی اهل بیتی : ۳۱۱۸
اهلی ؟ :
فراید منظوم : ۳۰۱۸

مثنوی اهلی : ۳۱۱۹
اهلی ترشیزی :
دیوان : ۲۲۴۳
ساقینامه : ۲۸۶۱
اهلی شیرازی ، محمد:
دیوان : ۲۲۴۴
زبدة التصانیف : ۲۸۵۳
ساقینامه : ۲۸۶۲
سحر حلال : ۲۹۰۲
شمع وپروانه : ۲۹۷۰
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۴ و ۳۰۴۱
کلیات : **۱۸۴۷**
گنجفه : ۳۰۸۹
مثنوی اهلی : ۳۱۱۸
ایاز :
اعجاز عشق : ۲۶۴۴
ایامل ، ایارام :
بهار نثر : ۳۵۳۸
ایجاد ، محمد احسن :
شاهنامهٔ دکن : ۲۹۵۹
ایجاد همدانی برهانپوری ، علینقی :
دیوان : ۲۲۴۵
ایرانشاه فرزند ابوالخیر :
بهمن نامه : ۲۶۷۳
ایرج میرزا ، انصاف :
دیوان : ۲۲۳۵
عارفنامه : ۲۹۹۸
ایزد بخش ، رسا اکبرآبادی :
ریاض الوداد : ۲۱۰۸
ایکی ، سراج الدین حسن :
دیوان : ۲۸۷۸
ایما اصفهانی ، اسماعیل :
دیوان : ۲۲۴۵

ایمانی = طالع هروی .
ایندرمان :
شرح دیوان ناصر علی : ۳۴۷۲
ایوب لاهوری :
شرح مثنوی معنوی : ۳۴۹۵
ایوبی = مستاری.
بابا افضل کاشانی :
دیوان : ۲۲۴۵
رباعیات : ۲۸۲۶
رباعیات در حساب : ۲۸۳۲
بابا داود = خاکی .
بابا شاه = حالی اصفهانی.
بابا شهیدی = شهیدی قمی.
بابا طاهر عریان :
رباعیات : ۲۸۲۷
بابا علی = ملاخرمی.
بابا فغانی = فغانی.
بابا قاسم = خادم اصفهانی .
حاجی بابا قزوینی :
مشکول : ۳۶۲۹
باباکوهی شیرازی ، محمد:
دیوان : ۲۲۴۶
باذل مشهدی ، محمد رفیع :
حملهٔ حیدری : ۲۷۷۵
کلیات : ۱۸۴۸
باسطی دهلوی = علیخان :
دیوان : ۲۲۴۶
باغبان = ضمیری اصفهانی .
باغنوی = عماد.
محمد باقر استرآبادی = محوی .
محمد باقر اصفهانی = رشحه.
محمد باقر خاتون آبادی:
مشکول : ۳۶۲۹
محمد باقر خراسانی :
هشریه، الف لیل : ۳۷۵۴
باقر خلیفهٔ سلطان ، فرزند حسن :
مفتاح سلیمانی : ۳۲۲۷
محمد باقر داماد = اشراق .
محمد باقر چهار سوبی خوانساری:
قرة العین وسرور النشأتین : ۳۰۳۶
باقر خردهٔ کاشانی :
دیوان : ۲۲۴۶
ساقینامه : ۲۸۶۳
محمد باقر کاشانی = خلیل.
محمد باقر سلماسی = واصف .
باقر طباطبایی (زنده ۱۳۰۷):
دیوان : ۲۲۴۶
محمد باقر قاینی ، فرزند محمدکاظم :
درهٔ توحید : ۲۸۱۰
محمد باقر قزوینی = ناجی .
محمد باقرخان مدراسی = گوهر.
محمد باقر وفسی :
واقعهٔ وفس : ۳۲۹۱
محمد باقر یزدی = حکیم‌ریاضی هروی.
محمد باقر همدانی رضوی :
عشق ودل : ۳۰۰۵
محمد باقر یزدی بفروی :
شواهد ضیائیه : ۲۰۶۸
باقر علی ؟ :
رموز الطاهرین : ۲۸۴۰
گلشن اسرار : ۳۰۷۱
باقی :
سوز و گداز : ۲۹۲۳
قمری وعندلیب : ۳۰۴۹
باقی ، محمود (م ۱۰۰۸):
دیوان : ۲۲۴۷

محمود باقی سوینجی (زنده ۱۰۰۸):
شرح یوسف وزلیخا : ۳۵۰۲
بایسنقرمیرزا فرزند شاهرخ گورکانی:
دیوان : ۲۲۴۷
بایسنقر میرزا فرزند سلطان محمود
دیوان : ۲۴۲۵
بایندر بیکای دوزالی .
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۴
ببرعلی لکنهوی ، محمد :
زهد وتقوی : ۲۸۵۵
سیف الملوك وبدیع الجمال : ۲۹۳۱
بحری مبانجی :
دیوان : ۲۲۴۷
بخاری :
دیوان : ۲۲۴۷
بختیار :
مثنوی بختیار : ۳۱۱۹
بخش الله بنی اسرائیلی:
گل بوستان : ۳۰۶۶
بخشی :
دیوان : ۲۲۴۷
بدایع نگار تهرانی ، ابراهیم = نواب .
بدرالدین بدخشی رومی :
التوسل الی الترسل: ۲۰۸۹
بدرجاجرمی ، محمد :
مونس الاحرارفی دقایق الاشعار : ۳۲۴۹
بدرچاچی = چاچی.
بدر خبوشانی :
دیوان : ۲۲۴۸
بدر شیروانی (م ۸۵۴) :
دیوان : ۲۲۴۸
بدرلاهیجانی ، احمد :
دل افروز : ۲۸۱۳
دیوان : ۲۲۴۸
شهرآشوب: ۲۹۷۲
کلیات : ۱۸۴۹
مثنوی بدر لاهیجی : ۲۱۱۹
بدر محمد دهلوی ، دهاروال :
ادات الفضلا : ۱۹۱۹
دستور الاخوان : ۱۹۸۳
بدلی واعظ ملاطوی = صنیع الله.
بدیع تبریزی منوچهری :
مطلوب الاحباب : ۲۱۹۸.
بدیع الدین ترکوسیستانی :
دیوان : ۲۲۴۸
بدیع الزمان نصرآبادی (م۱۱۲۱) :
تاریخ چهل ستون : ۲۷۰۳
بدیع شیرازی ، فتح الله :
دیوان : ۲۲۴۹
کلیات : ۱۸۴۹
بدیعی :
مثلثات ، نصاب مثلث : ۲۰۲۱و۳۱۱۶
برج :
دیوان : ۲۲۴۹
میرزا برخوردار :
شمس وقهقهه ، محبوب القلوب :۱۳۶۵، ۳۷۴۱ .
بردعی = گلشنی.
برقی خویی ، عبدالله :
دیوان : ۲۲۴۹
برکت الله ، سید شاه (م ۱۱۶۶) :
مجمع البرکات : ۳۱۶۸
برکت الله دهلوی (ز۱۲۱۵) :
دیوان : ۲۲۴۹
برهان تبریزی ، محمد حسین :
برهان قاطع : ۱۹۲۲

دانشگاه تهران
کتابخانه دانشکده ادبیات
و علوم انسانی

نافع برهان : ۲۰۷۹
برهان الدین محمدکر :
شرح رسالهٔ معما : ۲۱۹۴
برهان الشریعه :
نظم مختصر الوقایه : ۳۲۸۰
برهان کاشانی ،میرغروی :
ساقینامه : ۲۸۶۳
برهمن اکبرآبادی ، چندر بهادر :
دیوان : ۲۲۴۹
بزرگ نوری = رضا قلی .
بزمی دهلوی ، عبدالشکور :
رتن و پدمات ، پدماوت : ۲۶۷۷و۲۸۳۷
بساطی :
دیوان : ۲۲۴۹
بساطی سمرقندی :
دیوان : ۲۲۴۹
بسحاق اطعمه :
خوابنامه : ۳۵۵۷ و ۲۸۰۱
دیوان : ۲۲۵۰
رسالهٔ بسحاق : ۳۵۷۴
کجری نامه : ۳۰۵۴
کلیات : ۱۸۴۹
کنزالاشتها : ۳۰۵۸
مزعفرنامه : ۳۱۹۹ و ۳۶۲۸
بسمل شیرازی ، علی اکبر :
تحفة السفر لنور البصر : ۲۱۳۰
دیوان : ۲۲۵۱
بسمل کرمانی :
دیوان : ۲۲۵۱
بسنت رای فرزند هرگون گوام :
سنگهاسن بتیسی : ۲۷۲۳
بشیرخان (ذ۹۵۵) :
زبدة الفواید : ۱۹۲۸
بشیرخان (سدهٔ ۱۱) :
فرهنگ بشیرخانی : ۱۹۳۱
بصیری بغداد :
مناظرة الجواهر لمسرة الخواطر : ۳۲۳۳
بقای اصفهانی ، محمد :
دیوان : ۲۲۵۱
بقایی :
ناز و نیاز : ۳۲۵۷
محمد بقا وارس :
مسیب نامه : ۳۷۴۲
بکتاش قلی ابدال رومی :
بوستان الخیال : ۲۶۶۸
دیوان : ۲۲۵۶
بلیغ .
دیوان : ۲۲۵۱
بمانعلی = راجی کرمانی .
بنایی هروی ، حالی :
بهرام و بهروز ، باغ ارم : ۲۶۷۱
بندهٔ تبریزی = میرزا رضی .
بنده علی عطارد قلم خان :
چمنستان : ۲۰۹۸
بنوالی دهلوی = ولی .
بوداق اصفهانی = اظهری .
بوصیری :
شرح قصیدهٔ برده : ۲۹۶۳ و ۳۴۸۲
بوعلی قلندر = ابوعلی شرف قلندر .
بها :
دیوان : ۲۲۵۲
بهای ساوجی ، مستوفی :
دیوان : ۲۲۵۲
بهاء الدین جامی شیرازی :
مثنوی بهاء الدین : ۳۱۱۹

بهار اصفهانی ، محمد علی :
یخچالیه : ۳۶۵۳
بهار خراسانی ، محمد تقی :
چهار خطابه : ۲۷۵۶
دیوان : ۲۲۵۲
بهار کرمانی قاجار ، شهرت :
دیوان : ۲۲۵۲
بهاریچ ، عبدالقادر :
فرحت الارواح : ۳۰۲۰
بهاری مل :
سنگهاسن بتیسی : ۲۷۲۳
بهایی ، محمد :
ترجمهٔ صمدیه : ۲۰۵۱
شرح نان وحلوا : ۳۵۰۰
شیر وشکر : ۲۹۷۸
طوطی نامه : ۲۹۹۶
فواید امینیه : ۲۰۷۳
قلندر نامه : ۳۰۴۸
مناجات منظوم : ۳۲۳۲
نان وپنیر : ۳۲۶۱
نان وحلوا : ۳۲۶۲
بهجت ، محمد تاج الدین :
تاج القواعد : ۲۰۴۹
بهجت بلگرامی ، مکهن لال کایته :
دیوان : ۲۲۵۲
بهجت قاجار ، غلامحسین :
دیوان : ۲۲۵۲
نصاب فرانسوی : ۲۰۴۲
بهرام فرزند علیمردان بهادر .
محرم راز : ۲۷۴۱
بهرام سقا = سقا.
بهرام شاه فرزند فرخ شاه :
دیوان : ۲۲۵۳
بهگو ، بهونیداس :
بحر طویل : ۲۶۵۶
دو پروانه ویك مکتوب : ۳۵۶۳
بهو نیداس = بهگو .
بهلول؟ :
دیوان : ۲۲۵۳
مثنوی بهلول : ۳۱۱۹
وصلت نامه : ۳۳۰۰
بهمن پسر کیقباد :
قصهٔ سجان : ۳۷۳۴
بهو پات رای = بیغم.
بهوانیداس منشی :
داستان دهقانزاده : ۳۶۹۶
بهوج داس = سنکهاس.
بهیکه ، خواجه محمد :
مفتاح لغات القرآن : ۲۰۳۰
بیانی کرمانی ، عبدالله مروارید :
دیوان : ۲۲۵۳
شرفنامه ، ترسل : ۲۱۱۰
مونس الاحباب ، رباعیات : ۳۲۴۹
بیانی هروی ، حالی :
دیوان : ۲۲۵۱
بی بی جان = حیاتی کرمانی .
بیخود :
دیوان : ۲۲۵۳
بیخود لاهوری ، جامی نامدارخانی .
ساقینامه : ۲۸۶۳
بیدل :
دیوان : ۲۲۵۳
بیدل بخاری :
دیوان : ۲۲۵۳
بیدل رودباری ، قربان قزوینی :
مثنوی بیدل : ۳۱۱۹

بیدل شیرازی، رحیم اصفهانی :
دیوان : ۲۲۵۳
بیدل لاهوری دهلوی، عبدالقادر :
جنون بهاریه : ۲۰۹۷
جواهر ریزه : ۲۰۹۷
چهار عنصر : ۳۵۵۳
دیوان : **۲۲۵۴**
رباعیات : ۲۸۲۸
ساقینامه، محیط اعظم : ۳۱۸۰
طور معرفت : ۲۹۹۶ و ۳۵۸۶
مثنوی بیدل : ۳۱۱۹
نکات : ۳۶۴۴، ۳۶۷۸
بیدل مازندرانی کرمانشاهی، محمد :
قوام عروض : ۲۱۷۲
بیرکلی، محمد :
صحاح العجم : ۱۹۹۸
بیرنگ :
دیوان : ۲۲۵۶
بیغم، بهوپات رای :
دستور شگرف : ۲۱۰۱
مثنوی بیغم : ۳۱۲۰
بیلی صاحب، جان :
تحفهٔ بیلوله : ۲۷۱۲
بینشان (بانو...) :
دیوان : ۲۲۵۶
بینش ذهبی، محمد علیخان :
دیوان : ۲۲۵۶
بینش کشمیری، محمد جعفر بیك :
رشتهٔ گوهر : **۲۸۳۸**
شور خیال : ۲۹۷۱
گلدسته : ۳۰۶۷
گنج روان : ۳۰۸۸
بینوا، مرتضی قلیخان :
تهنیة الملوك مظفری : ۲۷۳۳
دیوان : ۲۲۵۶
بیهقی، ابوجعفرك، احمد :
تاج المصادر : ۱۹۶۵
المحیط بلغات القرآن : ۲۰۲۴
بیهقی، ابوالفضل محمد :
فرهنگ بیهقی : ۲۰۰۲
پاکهرمل حافظ آبادی، تولی :
فرح افزا : ۳۵۸۹
پاندت دورکا پرشاد، عاشق :
دولت خان : ۲۸۱۵
پربوده چندر :
گلزار حال : ۳۶۰۲
پرتاب رای راجه :
جامع القوانین : ۲۰۹۵
پرتو لنجانی، علیرضا :
دیوان : ۲۲۵۶
پرتوی شیرازی لاهیجی :
ساقینامه : ۲۸۶۳
پروانه :
نان وخرما : ۳۲۶۸
پروانه، میرزا صادق تفرشی :
دیوان : ۲۲۵۷
نخبة المدایح : ۳۲۷۰
پرویزخان سلماسی ذهبی :
مختصر المراثی : ۳۱۸۳
پروین همدانی، ابوالقاسم :
آمال العارفین : ۲۶۱۹
پریشان :
دیوان : ۲۲۵۷
پریشان بختیاری :
دیوان : ۲۲۵۷
پریشان قراگزلو، مرتضی قلیخان :

دیوان : ۲۲۵۷

پناهی :

بختیار نامه : ۲۶۵۹

پور بهای جامی ، تاج الدین :

دیوان : ۲۲۵۷

پور یاولی قتال = پهلوان محمود .

پهلوان محمود پریار خوارزمی :

کنزالحقایق : ۳۰۵۹

پیام اکبرآبادی ، شرف الدین علی :

دیوان : ۲۲۵۷

عشق نامه : ۳۰۰۴

پیامی کرمانی ، عبدالسلام :

قصیدهٔ دایی : ۳۰۴۰

پیر پاشا ، سید محمد :

شرح تحفهٔ شاهدی : ۱۹۹۳

پیرجمال اردستانی ، جمالی محمد :

احکام المحبین : ۲۶۲۳

استقامت نامه : ۲۶۲۷

بدایة المحبه : ۲۶۵۹

بیان حقایق احوال المصطفی : **۲۶۷۴**

تنبیه العارفین : ۲۷۳۲

دیوان : ۲۲۵۸

روح القدس : ۲۸۴۱

شرح الکنوز : ۲۹۶۴

شرح الواصلین : ۲۹۶۵

فتح الابواب : ۳۰۱۲

فرصت نامه : ۳۰۲۱

کشف الارواح : ۳۰۵۵

کلیات : **۱۸۴۹**

کنزالدقایق : ۳۰۶۰

الکنوز وبحرالرموز : ۳۰۶۴

مصباح الارواح : ۳۲۰۴

مهر افروز : ۳۲۵۰

میزان الحقایق : ۳۲۵۶

ناظر ومنظور : ۳۲۵۹

نهایة الحکمه : ۳۲۸۸

هدایات المحبه ۳۳۰۷

هدایات المعرفه : ۳۳۰۷

یوسف وزلیخا : ۳۳۴۰

پیرعلی رسول پوری :

فواید مظفری : ۳۵۰۶

پیرفرشته ، ابوالوفا خوارزمی :

دیوان : ۲۲۱۶

پیرقزوینی ، میرم سیاه :

دیوان : ۲۲۵۸

پیرمحمد طبیب ، ابوالحسن :

هشت خلد ، مجموعهٔ آصفی : ۲۱۲۲

پیرمراد مشفق کرمانی :

شرح مشکلات دیوان حافظ : ۳۴۶۴

تأثیر تبریزی ، محسن :

ثمرة الحجاب : ۲۷۳۴

جهان نما : ۲۷۵۲

حسن اتفاق : ۲۷۷۰

دعوت العاشقین : ۲۸۱۲

دیوان : ۲۲۵۸

رموز العاشقین : ۲۸۴۱

کلیات : **۱۸۵۰**

گلزار سعادت : ۳۰۶۹

معمای جهان : ۳۲۲۴

منهاج المعراج : ۳۲۴۵

میمنت نامه: ۳۲۵۷

تاج ، محمد صدر علا احمد عبدوسی :

بساتین الانس : ۳۵۳۲ و ۳۶۶۰

تاج الدین جامی = پوربها .

تاج محمد :

مفرح القلوب : ۳۶۳۰

تاج معین ملکی ، تاج ابن معین :
مفرح القلوب : ۳۷۴۵
تاج الدین نسائی :
کارنامهٔ اوقاف : ۳۰۵۲
تاج ماه (بانو) :
دیوان : ۲۲۵۸
کلیات : ۱۸۵۱
تارك شیرازی :
دیوان : ۲۲۵۸
تاشکندی = یار محمد .
تجلی ، علیرضا شیرازی :
بهاریه : ۲۶۷۰
دیوان : ۲۲۵۹
مثنوی تجلی : ۳۱۲۰
معراج الخیال : ۳۲۱۹
وصف کشمیر : ۳۲۹۸
شاه تراب :
مثنوی : ۳۱۲۵
تراب رضوی ، فرزند رحیم :
مفتاح الکنوز: ۳۲۲۸
تراب (ز۱۱۲۶) :
دستور العفاف : ۲۸۱۱
تریاکی :
قضا وقدر : ۳۰۴۲
تسلی قاجار ، قضا :
دیوان : ۲۲۵۹
تسلیم شیرازی ، محمد هاشم :
دیوان : ۲۲۵۹
تسکین :
سروگل ، فلکناز نامه : ۲۹۰۸
تشنهٔ تهرانی ، محمد تقی :
دیوان : ۲۲۵۹
تفاحی = فتاحی ، سیبك .
تفتازانی :
ترجمهٔ ابیات تلخیص المفتاح : ۳۴۴۴.
تفتهٔ هندی ، هرگوپال :
دیوان : ۲۲۵۹
تقوی ، میرسید علی :
دیوان : ۲۲۶۰
محمد تقی :
منتخب اللغة ، مشهد اللغة : ۲۰۳۴
محمد تقی ، ابوالمکارم :
تصانیف میرزا تقی : ۲۷۲۸
تقی فرزند محمود :
شرح صرف میر : ۲۰۶۳
محمد تقی بروجردی :
شرح عوالم جامی : ۲۱۹۵
شاه محمد تقی برهانپوری = همدم.
محمد تقی تبریزی = نیر .
تقی تفرشی = دانش .
محمد تقی جعفری = خیال احمدآبادی.
تقی جهرمی = سرابی .
میرزا تقی حکیم :
تاریخ ایران : ۲۷۰۳
محمد تقی خراسانی = بهار .
تقی دارابی :
خوك نامه ، گهرنامه : ۲۸۰۳
محمد تقی دولت آبادی (سدهٔ ۱۱) :
دیباجهٔ کلیات حکیم شفایی : ۳۵۷۰
تقی ساوجبلاغی منشی.
ترجمهٔ اتابکیهٔ اقدسیه : ۳۴۴۴
شکر العباد : ۱۶۳۹
محمد تقی شیرازی = شوریده .

محمد تقی شیرازی = سها.
تقی علی آبادی = صاحب :
سید تقی قزوینی :
ترجمهٔ قصیدهٔ رضا: ۲۷۲۵
محمد تقی قشقایی = تشنهٔ تهرانی.
تقی الدین کاشانی :
دیوان : ۲۲۶۰
محمد تقی کاشانی فرزند محمد حسین :
اسکندر نامه : ۳۶۵۷
تقی کاشانی = سپهر.
محمد تقی کمال سنجر = سنجر...
تقی مازندرانی مشهدی :
ساقینامه : ۲۸۶۴
محمد تقی ملاشاه و یردی :
خلاصة الترجمه : ۳۴۴۹
تقی منشی = عنوان نگار.
محمد تقی نوری فرزند محمد = مجنون.
محمد تقی نیشابوری = ادیب هروی.
تقی ورامینی :
فتحنامهٔ انجمن جعفری ورامین : ۳۰۱۴
محمد تقی همدانی = حمید.
تمکین ؟ :
دیوان : ۲۲۶۰
هفت سیر حاتم : ۳۳۲۴
تمکین شیرازی :
نشاط القلوب ، مختار نامه : ۳۲۷۳
تمنا ، محمد حسین :
بدیع الصرف : ۲۰۴۹
تنها پنجابی ، عبداللطیف :
دیوان : ۲۲۶۰
توپچی :
دیوان : ۲۲۷۰
توحید شیرازی ، اسماعیل .
دیوان : ۲۲۶۱
توفیق کشمیری ، محمد.
بحرطویل : ۲۶۵۷
سراپا : ۲۹۰۵
توکل بیك تولك :
شاهنامهٔ منثور : ۳۷۲۶
تولی = پاکهرمل .
لاله تیك چند بهادر:
جواهر الحروف : ۱۹۲۷
تیمور فرزند صدرالشعرا :
دیوان : ۲۲۶۱
تیمورحسنی :
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۴
ثابت بدخشی ، میرمحمد افضل الله آبادی :
دیوان : ۲۲۶۱
ثابت تبریزی ، محمد علی صحاف :
دیوان : ۲۲۶۱
ثاقب :
افسون نگاه : ۲۶۴۴
دیوان : ۲۲۶۱
ساقینامه : ۲۸۶۴
عشق افروز : ۳۰۰۳
کلیات : **۱۸۵۱**
گلشن راز : ۳۰۷۳
ثاقب آشتیانی ، اسماعیل بنان السلطنه .
تاریخ ایران : ۲۷۰۳
دیوان : ۲۲۶۱
کلیات : **۱۸۵۱**
ثاقب افشار :
دیوان : ۲۲۶۲
ثریای تهرانی ، حیدرعلی :
دیوان : ۲۲۶۲

ثنایی :
خوابنامهٔ منظوم : ۲۸۰۱
ثنایی = فراهانی .
ثنایی مشهدی ، خواجه حسین :
اسکندر نامه : ۲۶۳۲
حدیقه ، منتخب ... ۲۷۶۱
دیوان : ۲۲۶۳
ساقینامه : ۲۸۶۴
کلیات : **۱۸۵۲**
ثنایی مغنیساوی ، محمد چلبی :
مناجات منظوم : ۳۲۳۲
جائیسی :
شرح اکهرتی (؟): ۳۴۵۴
ملاجامعی :
خاص الانشا : ۲۰۹۹
جامنی بهان رای :
مکتوبات شاهی : ۲۱۱۹
جامی ، احمد = ژنده پیل .
جامی ، ملاحسن :
دیوان : ۲۲۷۰
جامی ، عبدالرحمان :
اعتقاد نامه ، عقیده نامه : ۲۶۴۴
بهارستان : ۳۵۳۵
پنج گنج : ۲۶۷۸
پند نامه : ۲۶۹۷
تحفة الاحرار : ۲۷۰۶
جلاء الروح : ۲۷۴۰
چهل حدیث : ۲۷۵۷
حاشیه برفواید الضیائیه : ۲۰۵۴
حلیة الحلل : ۲۱۸۳
خرد نامهٔ اسکندری : ۲۷۸۰
دستور معما : ۲۱۸۴، ۲۱۸۵، ۳۲۲۴
دیوان : ۲۲۶۴
رباعیات : ۲۸۲۸
ساقینامه : ۲۸۶۵
سبحةالابرار : ۲۸۹۲
سلامان وابسال : ۲۹۱۲
سلسلة الذهب : ۲۹۱۴
شرح بیتی ازدهلوی : ۱۲۱۹ و۳۴۵۶
شرح حلیة الحلل: ۲۱۹۳
شرح دیباجهٔ مرقع نوایی : ۳۴۵۹
شرح دیوان خاقانی : ۳۴۶۴
شرح رباعیات : ۳۴۷۲
شرح سبحة الابرار : ۳۴۷۴
شرح فواید الضیائیه: ۲۰۶۵
شرح قصیدهٔ بال مرصع : ۳۴۸۲
شرح قصیدهٔ برده : ۳۴۸۱
شرح قصیدهٔ ابن فارض : ۱۲۴۳ و ۳۴۸۰
شرح یوسف وزلیخا : ۳۵۰۲
صرف منظوم : ۲۹۸۸
عروض وقافیه : ۲۱۶۱
عقاید نامه : ۳۰۰۶
قلندر نامه : ۳۰۴۸
کلیات : ۱۸۵۲
لجة الاسرار : ۳۰۹۶
لوامع انوار الکشف والشهود : ۳۵۰۹
لیلی ومجنون : ۳۱۰۰
مثنوی جامی : ۳۱۲۰
مختصر وافی درعلم قوافی : ۳۱۷۳
نی نامه : ۱۴۷۵ و۳۵۱۵
هفت اورنگ : ۳۳۱۲
یوسف وزلیخا : ۳۳۳۱
جامی ، عبدالرحیم :
سرخاب ورستم : ۲۹۰۷
جامی ، محمد قلی :

کوک شاستر : ۳۰۶۴

جامی قرنگنی فرزند کمال :

مظهر گل : ۳۲۱۸

جامی نامدار خانی = بیخود لاهوری .

میرزا جان :

شرح دیوان عرفی: ۳۴۶۷

جان بیلی صاحب = بیلی .

جانجانان دهلوی فرزند میرزا جان = مظهر .

جان شاه رضوی = میرصوفی .

جان محمد = آگاهی .

محمد جان مشهدی = قدسی.

جانی خراسانی ، فرزند ملکشاه.

نصاب ترکی : ۲۰۳۸

آقا جانی شیرازی = سایلی .

جبلی (ز ۱۱۴۱) :

اسکندرنامه : ۲۶۳۳

جرعهٔ تبریزی ، ابوالفتح :

دیوان : ۲۲۷۰

جرمی :

دیوان : ۲۲۷۱

جزوی :

دیوان : ۲۲۷۱

جعفر :

مثنوی جعفر : ۳۱۲۰

محمد جعفر فرزند محمد فاضل :

انشای عجیب : ۲۰۸۵

محمد جعفر اصفهانی :

شرح شواهد شرح قطر : ۳۴۷۵

محمد جعفر اصفهانی = غیرت .

محمد جعفر اصفهانی = طرب نایینی .

محمد جعفر خرموجی = حقایق نگار.

محمد جعفر میرزا افشار = سلطان .

جعفر زتلی = زتلی.

محمد جعفر بیگ زنوزی = محروم.

محمد جعفر قاینی :

تحفة اللالی، تحفة اللبیب ۲۰۴۹، ۳۴۴۳.

شرح شواهد شرح قطر : ۲۰۶۲

شرح نصاب الصبیان : ۱۹۹۴

میرزا جعفر قراچه‌داغی:

تمثیل عروس وداماد : ۳۶۶۴

میرزا جعفر قصر شیرینی = ساغر کنگاوری .

جعفر کسبی فرزند حسن :

مفتاح الامراء : ۳۷۴۵

محمد جعفر کشمیری = بینش.

محمد جعفر لنجانی مبارکه‌ای اصفهانی :

مفتاح اللغة : ۲۰۳۰

ملا جعفر همدانی = حیران .

محمد جعفر همدانی = ریاض .

جعفر علیخان :

فرهنگ جعفری : ۱۹۳۲

جعفری = محمد مقیم تویسرکانی.

جعفری = آصفخان قزوینی .

جعفری ، میرمحمد نصیر سندی :

دیوان : ۲۲۷۱

جلال ، طاهر :

دیوان : ۲۲۷۱

جلال احمد آبادی :

دیوان : ۲۲۷۲

جلال اردستانی :

دیوان : ۲۲۷۱

کلیات : ۱۸۵۵

جلال اصفهانی = اسیر شهرستانی.

جلال خوافی = شاه خوافی .
جلال الدین ذهبی، محمد = مجدالاشراف.
جلال الدین رئیس العلما :
الطیاریه : ۲۶۴۳
نوروزیه و بهروزیه : ۳۲۸۷
جلال الدین طباطبائی ، محمد :
تتبع سه نثر : ۳۵۴۲
جلال الدین محمود :
شرح بیت : ۳۴۵۶
جلال طبیب شیرازی شیروانی :
دیوان : ۲۲۷۱
گل و نوروز : ۳۰۸۵
جلال قاجار ، جلال الدین میرزا :
دیوان : ۲۲۷۱
جلال میرغینایی :
معمای منظوم : ۲۲۰۰
جلالی :
دیوان : ۲۲۷۲
جلالی ، احمد گجراتی :
دیوان : ۲۲۷۲
جلالی خوافی :
دیوان : ۲۲۷۲
جم :
دیوان : ۲۲۷۲
جمال الدین :
فرهنگ جمال الدین : ۲۰۰۴
جمال الدین اصفهانی ، محمد :
دیوان : ۲۲۷۲
جمالی :
دیوان : ۲۲۷۴
جمالی تبریزی ، محمد شیخ الاسلام :
دیوان : ۲۲۷۴
جمالی دهلوی ، جمال الدین :
مرآت المعالی (معانی) : ۳۱۹۵
جمالی شوشتری فرزند حسن :
فتوحات عجم : ۳۰۱۶
جمرهٔ کاشانی ، فرج الله :
دیوان ادیب: ۲۲۲۱
جیشید قزوینی شهرستانی = صهبا.
جمشید معمایی :
مخازن الجواهر : ۲۱۹۷
معمیات : ۲۱۹۹
محمد جمیل بدخشی :
رسالهٔ نظم : ۲۸۳۷
جنت حایری ، درویشعلی :
دیوان : ۲۲۷۴
جنگی = دولت رضا .
جنونی (چندتن) :
معما : ۲۱۹۹
بهارستان جنونی : ۳۵۳۸
لطیفهٔ شوق : ۳۰۹۹
جنونی اردبیلی :
دیوان : ۲۲۷۴
جنید شیرازی (بغدادی) فرزند بهرام :
ترجمهٔ قصیدهٔ برده : ۲۷۲۳
کلیات : ۱۸۵۵
جنید الله هروی = حاذق.
جنید هندی ، فرزند عبدالله:
شرح مشکلات گلستان : ۱۹۲۹
آقا جواد اصفهانی = حاجب .
محمد جواد پوده‌ای سمیرمی قمشهی :
قیمه پلو : ۳۰۵۰
جواد تهرانی :
بیان: ۲۱۳۰

محمد جواد نراقی = شفایی .
جواهر رقم :
آداب نگارش : ۱۹۰۵
جوت پرکاش = شوقی.
جوز انطنزی، ابوتراب :
دیوان : ۲۲۷۴
جوینی ، معین اسفراینی آوه‌ای :
نگارستان : ۳۶۴۴
جوهری :
بحرطویل : ۲۶۵۷
جوهری کرمانی :
معمیات منظوم : ۲۱۹۹
جویای تبریزی ، داراب :
دیوان : ۲۲۷۴
جهان خاتون دختر مسعود شاه :
دیوان : ۲۲۷۵
جهانشاه فرزند قرایوسف = حقیقی .
جهان قاجار ، زبیده دختر فتحعلی شاه :
دیوان : ۲۲۷۵
جهانگیر میرزا قاجار، پسرعباس میرزا:
طرایف الظرایف : ۲۷۲۹
عروض وقافیه : ۲۱۶۲
جیحون یزدی ، محمد :
دیوان : ۲۲۷۵
نمکدان : ۳۶۴۶
چاچی ، بدرالدین :
دیوان : ۲۲۴۷
چاچی ، درویشعلی فرزند عثمان :
مفتاح التوحید : ۳۲۲۶
چاچی = شاشی.
چتر بهوج :
سنگهاسن بتیسی: ۳۷۲۳
چرخی ، یعقوب :
شرح نصاب : ۱۹۹۶و۳۵۰۱
چنالی :
دیوان : ۲۲۷۶
چندر بهادر منشی = برهمن .
راجه چندلال = شادان .
حاتم کاشی :
حاتمیه : ۲۷۶۰
حاجب اصفهانی ، آقا جواد :
دیوان : ۲۲۷۶
حاجی آقا فرزند عبدالغفار :
ریاض العاشقین : ۳۷۲۰
حاجی تقی قزوینی :
دیوان : ۲۲۷۶
حاجی ابرقوهی :
دیوان : ۲۲۷۶
ناظر ومنظور : ۳۲۵۹
نسب نامه : ۳۲۷۲
حاجی بچه‌بستی ، شمس الدین :
دیوان : ۲۲۷۶
حاذق طبیب تبریزی :
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۵
حاذق الملك ، کاظم :
فرح نامهٔ فاطمی : ۳۰۲۰
حاذق هروی ، جنیدالله :
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۱
حافظ :
خلاصة الانشا : ۲۰۹۹
حافظ اوبهی = سلطانعلی هروی :
حافظ خویشکی = خویشکی .
حافظ سعد :
دیوان : ۲۲۹۱

دانشگاه تهران
دانشکده ادبیات
علوم انسانی

حافظ شرف :
شرح قصیدهٔ برده : ۲۷۲۳، ۲۹۶۳
حافظ شیرازی :
دیوان : ۲۲۷۶
ساقینامه : ۲۸۶۵
حافظ علاف = خراباتی .
حافظ محمد شجاع :
سیر منظوم : ۲۹۳۰
حالتی :
دیوان : ۲۲۹۲
حالی :
دیوان : ۲۲۹۲
حالی اردبیلی ، عماد الفقرا، محسن :
شمس القصاید : ۲۹۶۹
حالی اصفهانی ، بابا شاه :
آداب مشق : ۱۹۰۳
حالی اصفهانی ، عبدالله :
دیوان : ۲۲۹۲
حالی هروی = بنایی .
حامد بخاری جنفوری.
شرح اسکندر نامه : ۳۴۵۲
حامد کرمانی = اوحدالدین .
حامد الله هندی :
دیوان : ۲۲۹۲
حبله وردی ، محمد علی:
جامع التمثیل ، مجمع الامثال : ۳۵۴۹
حبی مظفری سجاوندی = کاظم.
حبیب الله ؟ :
رباعیات فی بیان خیر الدیانات : ۲۸۳۵
قابوس : ۲۰۱۲
حبیب الله سپاهانی :
ایرنامه : ۲۶۵۳
حبیب اللهی ، میرزا محمد :
دیوان : ۲۲۹۲
حبیب الله ساوجی = سالک کاشانی.
حبیب کرخی هروی :
دیوان : ۲۲۹۲
حبیب الله مشهدی ، مجتهد :
دیوان : ۲۲۹۳
حبیش تفلیسی :
ترجمان القوافی، لغات القوافی: ۱۹۷۵
جوامع البیان در ترجمان قرآن: ۱۹۷۹
قانون ادب : ۲۰۱۳
وجوه القرآن : ۲۰۴۵
حرم بختیاری ، عباس.
مجمع الاصناف : ۳۱۶۷
حروفی ؟ :
مثنوی : ۳۱۴۳
حزین :
هفت بند : ۳۳۱۷
حزین شیروانی ، عبدالرحیم :
دیوان : ۲۲۹۳
ذبیح نامه : ۲۸۲۱
حزین لاهیجی ، محمد علی :
تذکرة العاشقین : ۲۷۲۲
چمن و انجمن : ۲۷۵۵
حدیقهٔ ثانی : ۲۷۶۱
خرابات : ۲۷۷۹
دیوان : ۲۲۹۳
صفیر دل : ۲۹۹۰
فرهنگنامه : ۳۰۲۹
کلیات : ۱۸۵۵
مطمح الانظار : ۳۲۱۳
حسابی ، حسن قاری :
دیوان : ۲۲۹۴

حسام خویی ، حسن :
تحفهٔ حسام : ۱۹۶۷
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۵
قواعد الرمل : ۲۱۱۴
نزهة الکتاب : ۲۱۲۲
نصیب الفتیان : ۲۰۴۴و۳۲۷۶
حسام شاهدی :
فرهنگ فارسی به ترکی : ۲۰۰۹
محمد حسام کاشی :
ساقینامه : ۲۸۶۶
حسامی ، حسام الدین :
حسن وعشق : ۲۷۷۲
حسرت :
دیوان : ۲۲۹۴
حسرت ، احمد :
تسهیل اللغات : ۱۹۲۷
حسرت مشهدی ، محمد :
دیوان : ۲۲۹۵
سراپا : ۲۹۰۵
سفر به هند : ۲۹۱۱
حسرت همدانی :
دیوان : ۲۲۹۵
حسرتی ، عبدالعزیز :
فرهنگ واژه‌ها ... ۱۹۴۳
حسن ؟ :
تحفة الشعرا : ۲۱۵۴
دیوان : ۲۲۹۵
حسن ، شیخ لطف الدین :
مثنوی : ۳۱۳۲
حسن ، فرزند فتح الله :
خمسهٔ حسن : ۲۸۰۱
حسن آملی = حسن کاشی .
حسن اردبیلی ، شرف الدین :
دیباجهٔ مجموعه : ۳۵۷۰
حسن اشرفی :
دیوان : ۲۲۹۵
حسن اصفهانی = صفی علیشاه.
حسن اصفهانی :
فتحنامه : ۳۰۱۳
حسن افشار = مایل .
میرزا حسن انصاری جابری :
شرح قصیدهٔ ابن فارض : ۳۴۷۹
حسن ایکی = ایکی .
حسن بیگ بخشی = عتابی تکلو.
حسن تبریزی :
دیوان : ۲۲۹۵
حسن تبریزی = عشقی تفرشی .
محمدحسن تبریزی = گنجوی.
حسن تونی فرزند سلیمان = سلیمی.
حسن تونی ، فرزند شجاع :
شرح عقد الفرید : ۳۴۸۷
ملاحسن جامی = جامی.
محمد حسن جانمازدار:
ملاجعفری خروس باز : ۳۷۴۵
حسن جهان قاجار = والیه.
حسن چلبی :
درة التاج : ۲۸۰۷
حسن حلبی = شعوری.
حسن دهلوی ، فرزند علاء سنجری :
دیوان : ۲۲۹۵
حسن رومی = حسام خویی ،
میرزا حسن زنوزی = فانی.
حسن شاملو ، فرزند حسین :
دیوان : ۲۲۹۷
مثنوی : ۳۱۲۵

حسن شیرازی = مشرقی.
حسن صدری = صدری.
حسن طالقانی ، فرزند محمد تقی :
لسان العجم : ۲۰۷۶
حسن طبیب فرزند علی = خفایی.
حسن طوسی فرزند محمد = امید.
حسن علی آبادی :
دیوان : ۱۲۹۷
حسن غزنوی ، فرزند محمد :
دیوان : ۲۲۹۷
حسن قاری :
بهرام و بهروز : ۳۶۶۲
حسن قاری = حسابی.
حسن کاشی آملی :
دیوان : ۲۲۹۸
هفت بند : ۳۳۱۷
میرحسن کاشی فرزند حسین = عسکر.
حسن کشمیری (ز ۱۱۱۳):
دیوان : ۲۲۹۸
محمد حسن گنجوی = گنجوی.
حسن مترجم :
ترجمان المعارف ، لغات ثلاثه: ۱۹۷۶
حسن مستوفی = معین‌دفتر.
حسن نراقی :
دیوان : ۲۲۹۸
ملاحسن نهاوندی فرزند محمد :
دیوان : ۲۲۹۹
حسن نیشابوری ، سامانی :
بحرالصنایع : ۲۱۲۵
حسنعلی ، فرزند شیرعلی:
مثنوی : ۳۱۲۰
حسنعلی انجدانی فرزند یعقوب :
سرالبلا: ۲۹۰۷
حسنعلی میرزا قاجار = شکسته.
محمد حسین :
وقایع پنون : ۳۳۰۲
حسین فرزند احمد :
فرهنگ حسینی : ۱۹۳۵
محمد حسین فرزند محمد جعفر :
کنزالمعارف : ۳۰۶۳
حسین فرزند بدرالدین :
رسم الخط قرآن : ۱۹۱۲
حسین فرزند رستم = کفوی.
حسین فرزند سید محمد رضا :
غنچهٔ باز : ۳۰۱۰
محمد حسین آذربایجانی = ادیب.
امیرحسین ابیوردی = فیضی.
حسین اصفهانی = رفیق.
حسین اصفهانی، فرزند اکبر = الهام.
حسین اصفهانی = مجمر.
حسین میرزا بایقرا = سلطان...
ملا حسین بیهقی = کاشفی.
محمد حسین تبریزی، فرزند محمدحسن:
تحفة الکتاب : ۲۰۸۹
حسین تبریزی فرزند خلف = برهان.
محمد حسین حسینی فرزند رضا :
شرح امثله : ۲۰۵۸
حسین خوارزمی ، کمال الدین :
جواهر الاسرار وزواهر الانوار : ۳۴۴۵
دیوان : ۲۲۹۹
کنزالحقایق فی‌الرموز والدقایق : ۳۰۶۰
حسین خوانساری = آقا...
محمد حسین خویی = سالك.
حسین خویی حسینی :

آیة الملك، الفیه : ۲۶۱۹
حسین اسعد دهستانی :
جامع الحکایات : ۳۶۶۴
حسین ذهبی موسوی = میرعین الدین.
حسین زاهدی (ز۱۲۵۳):
صفات العشاق : ۳۵۸۵
حسین زوزنی = زوزنی.
میر محمد حسین ساوجی = شوقی.
ملاحسین سبزواری = رفیق اصفهانی.
حسین شاه حقیقت = شاه حقیقت.
سید حسین شاه :
صنم کدهٔ چین : ۳۵۸۵
محمد حسین شریف حسینی = شریف..
محمد حسین شیرازی = حسینی.
محمد حسین شیرازی = شعاع.
میرزا محمد حسین شیرازی :
مفتاح الفتوح : ۳۲۲۷
حسین شیروانی فرزند علی = ذوالفقار.
حسین صدر المعالی مترجم :
کشف الاسرار : ۳۷۳۷
محمد حسین طالقانی فرزند محمدرضا:
شرح نصاب الصبیان : ۱۹۹۴
حسین طبسی حسینی :
مطلع العاشقین : ۲۲۱۳
محمد حسین فراهانی = وفا.
حسین فیروزکوهی فرزند محسن :
لطایف وظرایف : ۳۷۳۹
حسین قره حصاری :
شامل اللغة : ۱۹۹۲
محمد حسین قاجار = شعاعی.
محمد حسین کاشانی فرزند علی = ملهم.
محمد حسین کاشانی فرزند آقاخان: مشرقی.

حسین کاشفی = کاشفی.
محمد حسین کرمانی = رونق علیشاه.
محمد حسین گرمرودی آذربایجانی :
دیوان : ۲۲۹۹
محمد حسین گیلانی فرزند احمد = فغفور
محمد حسین لواسانی :
دیباجهٔ مجموعه : ۳۵۷۱
خواجه حسین مشهدی = ثنایی.
محمد حسین ملك الشعرا :
کنارنگ نامه : ۳۰۵۸
محمد حسین ملیح آبادی :
فتوحات اسلام : ۳۰۱۵
حسین میبدی = میبدی.
محمد حسین میرزا = نادری.
محمد حسین نطنزی برزی :
فرهنگ عربی بفارسی : ۲۰۰۵
حسین نطنزی = نطنزی.
محمد حسین نوری منشی :
چهل کلمه : ۲۱۳۲
میر حسین نیشابوری معمایی :
دستور معما : ۲۱۸۶
شرح دستور معما : ۲۱۹۳
معما : ۲۱۹۹
معما نامه : ۳۲۲۴
حسین هروی :
جوامع الانشا : ۲۰۹۷
حسین هروی فرزند عالم = میرحسینی.
محمد حسین همدانی فرزند عبدالصمد:
منتخب الحکایات : ۳۷۴۶
محمد حسین یزدی فرزند احمد:
یوسف وزلیخا : ۳۷۵۵
میرزا حسین یزدی :

قصیده : ۲۲۹۹،۳۰۳۹
حسین یزدی فرزند محمد = شوکت .
حسین رضا پاشا :
عیون الاثار : ۳۰۰۸
مجموعهٔ دلپذیر : ۳۱۷۰
حسینعلی بیکدلی = شرر.
حسینقلی خان = سلطان بختیاری .
حسینقلی آذربایجانی :
دیوان : ۲۲۹۹
حسینقلی قاجار = مریخ .
حسینی ؟ :
دیوان : ۲۳۰۰
کفر وایمان : ۳۰۵۶
حسینی خوارزمی :
دیوان : ۲۳۰۰
حسینی ، حسین فرزند اسماعیل.
شرح دیوان علی : ۳۴۶۸
حسینی قزوینی شیرازی ، محمدحسین :
اشترنامه : ۲۶۴۱
الهی نامه : ۲۶۴۵
پنج گنج : ۲۶۷۸
قسم نامه : ۳۰۳۷
مهر وماه : ۳۲۵۱
وامق وعذرا : ۳۲۹۲
وصف الحال : ۳۲۹۷
میرحسینی هروی = میر...
حشم ، حسن :
دیوان : ۲۳۰۰
حشمت ، محمد شریف :
گلستان : ۳۶۱۶
حشمت قاجار ، همایون میرزا :
دیوان : ۲۳۰۰

کلیات : ۱۸۵۵
گلشن فردوس : ۳۰۸۱
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۱
حصاری ، محمد حلیمی قیصری :
الفواید الحصاریه : ۱۹۴۷
حضوری قمی ، عزیزالله :
دستورنامه نگاری : ۲۱۰۱
دیوان : ۲۳۰۰
حفظ الله رامپوری عباسی؟ :
انشای فیض رسان : ۲۰۸۵
کتاب الصبیان : ۲۱۱۴
حفظی ، قاسم فرزند احمد :
دیوان : ۲۳۰۰
معراج آسمان خیال : ۳۲۱۹
حقایق نگار خرموجی ، محمد جعفر :
تحفهٔ معتمدیه : ۳۵۴۴
حیظ الله:
شرح دیباجهٔ نورس : ۳۴۵۹
حقیر = اندرجیت منشی.
حقیری هروی ، احمد:
دستور معما (۳) : ۲۱۸۹،۲۱۸۸
شرح دستور معما : ۲۱۹۳
شرح مناجات : ۲۹۶۴
مخزن الجواهر ، کامرانیه : ۲۱۹۸
حقی ارزرومی ، ابراهیم :
المجموعة الانسانیه : ۳۱۶۹
حقیقت ، حسین شاه :
تحفة العجم: ۳۰۴۹
حقیقی ، جهانشاه پسرقرایوسف :
دیوان : ۲۳۰۱
حکمت :
شرح حال فاطمه : ۲۹۶۲
حکمت شیرازی ، علینقی :

دیوان : ۲۳۰۱

حکیم :

مسمط : ۳۲۰۲

حکیم ، درویش محمد حکیم :

مفتاح الحکمه : ۳۲۲۶

حکیم ،علیمحمد منشی :

شکرستان : ۳۵۸۲

حکیم احمد :

سلك الجواهر : ۲۱۰۹

حکیم خراسانی ، رضا :

فرهنگ واژه های عامیانه : ۱۹۴۵

حکیم خفایی = خفایی .

حکیم رکنا = مسیحای‌کاشانی ، صادق.

جبر واختیار : ۲۷۳۹

دستور معما : ۲۱۸۹

دیوان : ۲۵۲۷

ساقینامه: ۲۸۸۵

قضا وقدر : ۳۰۴۳

مثنوی : ۳۱۳۳

معما : ۲۲۰۰

حکیم ریاضی یزدی هروی ،محمدباقر:

ریاض الحکمه : ۲۸۴۷

حکیم شفایی اصفهانی ، حسن :

دریدهٔ بیداد : ۲۸۲۰

دیوان : ۲۳۸۱

ساقینامه : ۲۸۷۳

کلیات : **۱۸۷۵**

مثنوی : ۳۱۲۶

مهرومحبت ، محبت نامه : ۳۲۵۲

نمکدان حقیقت : ۳۲۸۶

حکیم شیرازی ، محمد صادق :

دیوان : ۲۳۰۱

حکیم شیرازی ، غلامعلی :

دیوان : ۲۳۰۱

ساقینامه : ۲۸۶۶

کلیات : **۱۸۵۶**

محبت نامه : ۳۱۷۴

حکیم قمی ، محمد سعید :

بتخانهٔ سومنات : ۲۶۵۵

خورشید ومه پاره ،گل رعنا : ۲۸۰۳

دیوان : ۲۳۵۴

حکیم نزاری = نزاری قهستانی .

حلال خور = فریدون مازندرانی.

حلوایی :

ولایت نامه : ۳۳۰۳

حلوایی شیرازی ، غیاثا :

دیوان : ۲۳۰۲

ساقینامه : ۲۸۶۶

حلیمی ، لطف الله :

بحر الغرایب : ۱۹۲۰

قائمه : ۲۰۱۲

مصرحة الاسماء : ۲۰۲۹

نثار الملوك : ۲۰۳۶

حلیمی = حصاری ، محمد ،

حمدالله مستوفی ، فرزند ابوبکر:

ظفرنامه : ۲۹۹۶

حمید ؟ :

دیوان : ۲۳۰۲

گلدستهٔ نیرنگ ، دلهٔ مختاله : ۳۰۶۷

حمید انگوری :

سلك الجواهر : ۱۹۹۱

حمید بلخی ، ابوبکرعمر :

مقامات حمیدی : ۳۶۳۱

ملاحمید کشمیری :

اکبرنامه : ۲۶۴۵

حمید موسوی ، فرزند عبدالله :
فرهنگ گلستان : ۳۵۰۴
حمید همدانی ، محمد تقی :
دیوان : ۲۳۰۲
حمید الله شاه‌آبادی :
بی‌بوج نامه : ۳۵۳۸
حمیری :
شرح قصیدهٔ حمیری : ۳۴۸۵
حیا :
دیوان : ۲۳۰۲
محمد حیات :
صرف ونحو : ۲۰۷۲
حیات علی دهلوی :
آمد نامه : ۲۰۴۷
منتخب قادری : ۳۵۱۴
حیاتی :
دیوان : ۲۳۰۲
حیاتی کرمانی ، بی‌بی جان :
دیوان : ۲۳۰۳
حیاتی گیلانی :
بلقیس وسلیمان : ۲۶۶۲
دیوان : ۲۳۰۳
ساقینامه : ۲۸۶۶
حیدر ؟ :
دیوان : ۲۳۰۳
رساله درشعر : ۲۱۵۹
حیدر بلگرامی = واسطی.
حیدر تربتی ، قطب الدین :
دیوان : ۲۳۰۳
حیدر خوانساری ، فرزند محمد:
انیس العشاق : ۳۵۳۰
حیدر شیرازی :
مونس‌الارواح : ۳۲۵۰
حیدر طبسی فرزند نعمت الله :
دستورنامه نگاری : ۲۱۰۲
حیدر علی = ثریا تهرانی.
حیدرعلی اصفهانی فرزند مهدی = کمالی.
حیدرعلی شیرازی فرزند مهدی = نوا.
میرحیدر کاشی :
معما : ۲۲۰۰
حیدر قلیمیرزا قاجار = خاور.
حیدر محمد بلخی = غریبی .
حیدر هروی ، کلیچه پز:
دیوان : ۲۳۰۳
ساقینامه : ۲۸۶۶
حیدری تبریزی :
جنگنامهٔ گجرات : ۲۷۴۸
دیوان : ۲۳۰۴
لسان الغیب : ۳۰۹۷
حیران :
دیوان : ۲۳۰۴
حیران دنبلی (بانو):
دیوان : ۲۳۰۴
حیران همدانی ، جعفر :
دیوان : ۲۳۰۴
حیران یزدی ، غلامرضا :
دیوان : ۲۳۰۴
حیران قزوینی :
دیوان : ۲۳۰۵
حیرت :
دیوان : ۲۳۰۵
حیرت رومی ، مصطفی سیواسی :
امثله : ۲۰۴۸
شرح مفاتیح الدرایه : ۲۰۶۸

مفاتیح الدرایه : ۲۰۷۸
حیرت هندی :
حاجی بابا : ۳۶۷۵
حیرتی هروی تونی ، تقی الدین‌محمد:
ساقینامه : ۲۸۶۶
کتیب معجزات: ۳۰۵۴
خانم ، احمد افندی :
دیوان : ۲۳۰۵
شرح تحفهٔ شاهدی : ۱۹۹۲
خانمی :
دیوان : ۲۳۰۵
خانمی ، عبدالرحمان :
مرج البحرین : ۳۵۱۰
خادم ، عبدالجواد :
سؤال وجواب : ۲۹۲۳
خادم ، نظام الدین :
انشای خادمی : ۲۰۸۴
خادم اصفهانی ، بابا محمد قاسم :
دیوان : ۲۳۰۵
ملك دینار : ۳۲۳۲
خازن :
دیوان : ۲۳۰۶
خاقان ، فتحعلی شاه :
دیوان : ۲۳۰۶
ساقینامه : ۲۸۶۶
خاقانی شیروانی :
تحفةالعراقین : ۲۷۱۴
ختم الغرایب : ۲۷۷۸
دیوان : ۲۳۰۸
شرح قصیدهٔ گبریه : ۳۴۸۸
کلیات : ۱۸۵۶
مفتاح الکنوز (شرح دیوان) : ۳۵۱۳
خاك ، محمد صدر الاسلام :

زور عشق : ۲۸۵۵
خاکسار ، شکرالله خوافی :
شرح مثنوی : ۳۳۹۶
خاکی :
دیوان : ۲۳۱۳
کلام‌خاکی: ۳۰۵۶
خاکی ، بابا داود :
ضروریه : ۲۹۹۲
خاکی بنگالی ، عبدالکریم کشمیری :
دیوان : ۲۳۱۳
ورد المریدین : ۳۲۹۴
خاکی خراسانی بروجردی ، لطفعلی :
لطف نامه : ۳۰۹۸
خالد :
دیوان : ۲۳۱۳
ملاخالد بابان :
دیوان : ۲۳۱۳
خالدبن صفوان القناص :
شرح قصیدهٔ العروس : ۳۴۸۷
خالدکرد ، ضیاء الدین :
دیوان : ۲۳۱۴
خالص :
دیوان : ۲۳۱۴
خالصا :
بحرطویل : ۲۶۵۷
خالص بوزروفجه‌وی، ابراهیم:
مجمع الامثال : ۲۶۲۱
خالص طالبانی :
دیوان : ۲۳۱۴
خاموش بنگالی :
دیوان : ۲۳۱۴
خاموش دهلوی ، رای صاحب رام :
دیوان : ۲۳۱۴

خاموش طالقانی ، درویش عبدالمجید .
دیوان : ۲۳۲۱و۲۵۱۳
خاموش یزدی ، میرزا علیخان :
حدیث کسای منظوم : ۲۷۶۱
حدیث منظوم : ۲۷۶۱
خلافت نامهٔ حیدری : ۲۷۹۹
دیوان : ۲۳۱۵
شهنشاه نامهٔ حسینی : ۲۹۷۷
قریب الفرج : ۳۰۳۷
مختار نامه : ۳۱۸۱
مخزن العرفان : ۳۱۹۱
خاور قاجار ، حیدرقلی :
دیوان : ۲۳۱۵
خاوری شیرازی ، فضل الله :
دیوان : ۲۳۱۵
یوسف وزلیخا ، احسن القصص : ۳۳۴۱
محمد خبیر حسین نسابه :
کشف دقایق التصریف : ۲۰۷۵
خبیصی ، محمد کرمانی :
شرح قصیدهٔ برده : ۳۴۸۴
فواید علائیه : ۳۵۰۵
ختمی ، عبدالرحمان .
شرح دیوان حافظ : ۳۴۶۳
خدری اصطهباناتی :
دیوان : ۲۳۱۶
خراباتی ، حافظ علاف :
ولی نامه : ۳۳۰۵
خرد شکارپوری ، منصور علی :
مجموعهٔ خرد : ۳۱۷۰
خرم :
دیوان : ۲۳۱۶
خرم ، عاشق الله :
آمد نامه : ۲۰۴۷
خرمی ، بابا علی:
نصاب قزلباش : ۲۰۴۳
خرمی تبریزی :
روضة العشاق : ۳۵۷۶
امیرخسرو دهلوی :
آیینهٔ اسکندری : ۲۶۱۹
بازنامه : ۲۶۵۴
بهرامنامه ، هشت بهشت : ۳۳۰۸
پنج گنج : ۲۶۷۹
تغلق نامه : ۲۷۲۸
ثمانیه : ۲۷۳۴
چهار درویش : ۳۶۷۳
حجة الاحرار : ۲۷۶۰
دریای ابرار ، بحرالابرار : ۲۸۱۰
دولرانی ، خضرنامه : ۲۸۱۵
دیباجهٔ دیوان : ۳۵۶۷
دیوان : ۲۳۱۶
رسایل اعجاز : ۲۱۰۶
ساقینامه : ۲۸۶۷
شرح قرآن سعدین : ۳۴۷۹
شیرین وخسرو : ۲۹۸۱
صفات العاشقین : ۲۹۸۹
عشقیه : ۳۰۰۵
فتحنامه : مفتاح الفتوح : ۳۰۱۳و۳۲۲۷
فرس الفروس : ۳۰۲۰
قرآن سعدین : ۳۰۳۴
کلیات : **۱۸۵۶**
مجنون ولیلی : ۳۱۷۰
مرآت الصفا : ۳۱۹۵
مطلع الانوار : ۳۲۰۹
نامهٔ منظوم : ۳۲۶۰
نصاب خالق باری : ۲۰۳۹

نصاب تجنیس الالفاظ : ۲۰۳۷و۳۲۷۴
نصاب بدیع : ۲۰۳۷
نورالعیون : ۳۵۱۵
نه سپهر : ۳۲۸۸
هشت بهشت ، بهرامنامه : ۳۳۰۸
خسرو زردشتی :
مثنوی : ۳۱۲۱
خسروخان والی :
دیوان : ۲۳۲۰
خطایی :
ساقینامه : ۲۸۶۷
خطایی قمی :
لب مثنوی : ۳۰۹۶
خطیب دمشق ، جلال الدین محمود :
شرح مختصر تلخیص : ۲۱۴۱
خطیب رستم مولوی = رستم .
خفایی ، حسن ، حکیم :
دیوان : ۲۳۰۱
خلج ، میرزا عبدالله :
دیوان : ۲۲۲۰
خلوتی = شریف خلوتی ، عبدالرحیم
خلوتی محلاتی ، محمد ابراهیم :
دیوان : ۲۳۲۰
خلیفهٔ شاه محمد = قنوجی.
خلیفهٔ مؤمن حسین = مؤمن .
خلیق لاهوری:
بدیع الجمال وسیف الملوك : ۲۶۶۰
جذب رسا : ۲۷۳۹
دیوان : ۲۳۲۰
خلیل الدین بیجاپوری :
عالم پناه : ۲۹۹۹
خلیل ثقفی، اعلم الدوله :
داستان پسر کنت دومنت : ۳۷۹۱
صدوپنجاه حکایت : ۳۷۲۸
خلیل زرگر :
مثنوی : ۳۱۲۱
خلیل شیرازی :
مثنوی : ۳۱۲۱
خلیل کاشانی ، باقر :
دیوان : ۲۳۲۰
ساقینامه : ۲۸۶۷
میرزا خلیل مازندرانی = عجیب .
ملا خلیل وقاری = وقاری.
خلیلی = درویش خلیلی.
خمسه ، محمد مقیم سلیمی شیرازی:
دیوان : ۲۳۲۱
خموش = خاموش .
خنجر بیگ :
دیوان : ۲۳۲۱
خواجگی بلخی = نامی.
خواجگی سمرقندی :
دیوان : ۲۳۲۱
خواجگی کاسانی ، احمد ، مخدوم اعظم.
بطیخیه : ۳۵۳۲
سمائیه : ۳۵۷۹
شرح ابیات خان : **۳۴۵۱**
شبیبه : ۳۵۸۴
علمیه : ۳۵۸۹
خواجوی کرمانی :
پنج گنج : ۲۶۸۳
تحفهٔ بهایی (گوهرنامه) : ۲۷۱۲
دیوان : ۲۳۲۱
رسایل خواجو : ۳۵۷۴
روضة الانوار : ۲۸۴۴
ساقینامه : ۲۸۶۷
سام نامه : ۲۸۹۱
گل ونوروز: ۳۰۸۶

فراقنامه : ۳۰۱۹
کلیات : **۱۸۵۷**
کمال نامه : ۳۰۵۷
گل ونوروز : ۳۰۸۶
گوهرنامهٔ بهایی: ۳۰۹۱،۲۷۱۲
مثنوی : ۳۱۲۱
مفاتیح القلوب ومصابیح الغیوب: ۳۲۲۵
مناظرهٔ تیغ وقلم : ۳۶۳۵،۳۲۳۴
مناظرهٔ شمس وسحاب : ۳۶۳۵،۳۲۳۴
مناظرهٔ شمع وپروانه : ۳۶۳۶
مناظرهٔ اللبدوالبادیه : ۳۶۳۷
مناظرهٔ شمع وشمس : ۳۶۳۶
هما وهمایون : ۳۳۲۵

خواجه احرار ، عبیدالله.
حورائیه : ۳۴۴۸،۱۱۳۳

خواجه اسحاق = احمدکوزلحصاری .

خواجه پادشا ،کلمة الله فرزند رحمت :
نصاب قطبیه : ۳۲۷۵

خواجه زاده ولی سرهندی :
بدیع اللغات ، تاریخ جهانگیری: ۱۹۳۱

خواجه شعیب جوشقانی = شعیب.

خواجه عبدالله = عبدالله انصاری.

خواجه قطبی = قطبی بلخی .

خواجه محمد = محمدکرمانی.

خواجه محمود جوان = گاوان .

خواجه نصیرالدین = نصیرالدین‌طوسی.

خواجه نجفعلی = نجفعلی.

خوافی = خاکسار.

خوافی = مجد خوافی.

خواند میر ، محمد :
نامهٔ نامی : ۲۱۲۱

خوب محمد چشتی .
امواج خوبی (شرح) : ۳۴۴۰

خورم ! :
دیوان : ۲۳۲۳

خوفی :
فرقت نامه : ۳۰۲۱
کمالیه ؟ : ۳۰۵۸

خوشدل کشمیری ، دیارام :
شری گیتا : ۳۷۲۷

خویشگی قصوری ، مرتضی:
دیوان : ۲۲۹۱

خیال ، اشرف ، ارشد :
شعرخیال ، شرح مینا بازار : ۳۵۰۳
فانوس خیال : ۲۱۴۳

خیال احمد آبادی محمد تقی :
بوستان خیال ، معزنامه : ۳۷۴۲

خیالی :
دیوان : ۲۳۲۳

خیالی بخاری :
دیوان : ۲۳۲۳

خیام نیشابوری :
رباعیات : ۲۸۲۹

خیرالله لاهوری = فدای .

خیرخواه هروی = غریب ، غریبی.

دارا :
دیوان : ۲۳۲۳

دارا فرزند درویش :
ترسل : ۲۰۹۰

دارا قاجار ، عبدالله میرزا .
دیوان : ۲۳۲۴
گلنامه : ۳۰۸۳

دارای کازرونی ، احمد :

دارا شکوه ، محمد :
دیوان : ۲۳۲۳
طوطی‌نامهٔ نخشبی: ۳۷۲۹

مهابهارات : ۳۷۴۹
داراب بیگ = جویای تبریزی .
دارابی ، محمد:
لطیفهٔ غیبی: ۳۵۰۸
داعی :
نظم المشکاة : ۳۲۸۰
داعی انجدانی تفرشی :
دیوان : ۲۳۲۴
شاه داعی شیرازی، نظام الدین محمود.
چشمهٔ زندگانی : ۲۷۵۴
چهار چمن : ۲۷۵۶
چهل صباح : ۲۷۵۸
راه روشن : ۳۵۷۳
دیوان : ۲۳۲۴
ساقینامه : ۲۸۶۷
سبعهٔ سیاره : ۲۹۰۰
ستهٔ داعی : ۲۹۰۱
شرح مثنوی معنوی : ۳۴۹۷
عشق نامه : ۳۰۰۴
کان ملاحت: ۳۰۵۳
کلمات باقیه . ۳۵۹۴
گنج‌روان : ۳۰۸۸
مشاهده : ۳۲۰۲
نسایم گلشن : ۳۵۱۵ و ۱۴۵۶
داعی کرمیانی ، احمد :
عقود الجواهر : ۲۰۰۰
دانا ؟ :
حاصل حیات : ۲۷۶۰
قضا وقدر: ۳۰۴۳
دانش :
دیوان : ۲۳۲۵
دانش تبریزی ، پرنس ارفع ، رضا :
رشدیه در اصلاح الفبا : ۱۹۱۳
دانش تفرشی ، ضیاء لشکر ، تقی :
نوشین روان : ۳۲۸۷
دانش شیرازی ، لطفعلی :
اخگر : ۳۵۱۹
رباعیات بدیهیه : ۲۸۲۸
شرح نامهٔ نامی : ۳۵۰۰
نامهٔ نامی ، هوس نامه : ۳۶۴۰
یادگار نامه : ۳۳۳۰
دانش قاجار :
کشف الحق : ۳۰۵۵
دانیال دولتخانی :
بحرطویل : ۲۶۵۷
ملا داود :
شیروشکر : ۲۹۸۰
محمد داود اصم ، فرزند مصطفی :
دستور العمل فی‌ضروب المثل : ۳۵۶۲
داود اصفهانی ، فرزند عبدالله :
دیوان : ۲۳۲۵
زبورالعاشقین : ۲۸۵۳
نمکدان دین : ۳۲۸۶
داود خانف = مارد روس .
داوری شیرازی ، محمد :
دیوان : ۲۳۲۵
داهیا :
مثنوی : ۳۱۲۲
دبیر :
دیوان : ۲۳۲۶
درد دهلوی ، فرزند محمد ناصر:
دیوان : ۲۳۲۶
درکی قمی :
دیوان : ۲۳۲۶
درویزه ننکرهاری ، عبدالکریم.

بحرالّلالی : ۸۹۷
شرح قصیدهٔ بدء الامالی : ۳۴۸۲
درویش اشرف = اشرف مراغی.
درویش خلیلی :
تحفة العشاق : ۲۷۱۹
درویش صابر :
دیوان : ۲۳۲۶
درویش عبدالحمید = خاموش.
درویش علی فرزند عثمان = چاچی.
درویش علی مقرب علیشاه = جنت.
درویش علیمحمد شیرازی :
سید الانشا : ۲۱۰۹
درویش محمد بخاری = محمد.
درویش محمد حکیم = حکیم.
درویش محیی :
شامل (عروض) : ۲۱۵۹
درویش مصطفی :
نحومنظوم : ۲۰۸۱
درویش مهدیقلی خان :
ساقینامه : ۲۸۶۸
درویش ناصر بخارایی :
دیوان : ۲۵۵۹
هدایت نامه : ۳۳۰۸
دری شوشتری (ز۱۲۴۴) :
چمن سرو : ۲۷۵۵
دست غیب، محمد صادق.
دیوان : ۲۳۲۷
دست غیب شیرازی، نظام :
دیوان : ۲۳۲۶
ساقینامه : ۲۸۶۸
دشت بیاضی، محمدکریم.
دیوان : ۲۶۰۴
شرح نصاب : ۱۹۹۴و۳۵۰۰
کلیات : ۱۸۹۹
دشتی :
مصباح الغرا فی‌رثاء الشهدا : ۳۲۰۶
دشتی، محمد خان :
خسرووشیرین : ۲۷۸۵
دیوان : ۲۳۲۷
دعبل خزاعی :
شرح قصیدهٔ تائیه : ۳۴۸۶
دعوی قمی، محمد :
دیوان : ۲۳۲۷
دلبرعلی بروجردی، افراسیاب :
دیوان : ۲۳۲۷
ساقینامه : ۲۸۶۸
دلاور علی هندی :
آب ونمك : ۲۶۱۷
دلپت رای سنگه، راودلپت :
ملاحت مقال : ۳۷۴۶
دلشاد پسروی :
دیوان : ۲۳۲۸
دلشاد، دل محمد :
ساغر بزم : ۲۸۵۷
دمایینی سیواسی، احمد :
مجمع الاقوال فی الامثال : ۳۶۲۳
دوانی، جلال‌الدین :
شرح رباعیات : ۸۱۰و۳۴۷۳
شرح بیتی ازحافظ : ۱۲۱۸و۳۴۵۶
شرح غزلی ازحافظ : ۱۲۴۰و۳۴۷۸
شرح بیتی از گلشن راز: ۱۲۲۲و۳۴۵۷
شرح‌گلشن راز : ۳۴۹۴
عرض سپاه : ۳۵۸۸
ملادو پیازه : **۳۵۴۷**

تعریفات : ۳۵۴۷
مرآت المضحکین: ۳۶۲۵
نکاح ملادوپیازه : ۳۶۴۴
هزلیات : ۳۳۰۸
دوره‌ای ذهبی :
واقعهٔ کربلا : ۳۲۹۱
دوزالی = بایندربیکا .
دوست محمد کاتب کوشانی هروی :
خط، حالات هنروران : ۱۹۰۸
دوستی سمرقندی :
ساقینامه : ۲۸۶۸
دولت جنگی ، رضا بیگ .
گل ونوروز : ۳۰۸۷
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۱
دولت قاجار ، محمد علی میرزا :
دیوان : ۲۳۲۸
گلچهر واورنگ : ۳۰۶۷
دهاروال = بدرمحمد دهلوی :
دهخدا :
دیوان : ۲۳۲۸
دهدار ، محمد :
عین وجود : ۳۰۰۸
نقطه : ۳۲۸۳
هفت دلبر: ۳۳۲۴
دهدار ، محمود ، عیانی :
سجنجل الاسما : ۲۹۰۲
دیارام :
دیوان : ۲۳۲۹
دیارام = خوشدل کشمیری.
دیانت رای فرزندکنش رای :
دانش بهار: ۲۱۰۰
دیبی داین کایته :
رامایِن : ۳۷۱۶
دیدهٔ ترکمان ، اعزخان بهادر :
دیوان : ۲۳۲۹
دیری ترشیزی ، ابراهیم :
ساقینامه : ۲۸۶۸
دیوانه ، صدر.
نودونه نام خدا : ۲۲۰۵
دیوانهٔ مشهدی ، محمد قاسم :
دیوان : ۲۳۲۹و۲۴۷۹
ذاتی :
دیوان : ۲۳۲۹
ذاتی نیشابوری ، محمود :
شکایت نامه : ۸۱-۳۵۸۲
ذبیح الله بهروز :
گندستان : ۳۶۱۸
گند نامه : ۳۶۱۸
مرآت‌السرائر: ۳۶۲۴
ذبیحی :
هبة الاحباب : ۳۳۰۶
ذبیحی یزدی ، اسماعیل :
نرگسدان : ۳۲۷۰
ذره :
دیوان : ۲۳۲۹
ذره ، محمد :
دیوان : ۲۳۲۹
ذکایی شعبانی .
دیوان : ۲۳۲۹
ذوالفقار شیروانی ، حسین :
دیوان : ۲۳۳۰
مفاتیح الکلام‌فی‌مدایح الکرام: ۳۲۲۶
ذوقی ، غلام محیی الدین :
دارالخلد : ۳۵۶۱
نجیب نامه : ۳۲۷۰
ذوقی بلگرامی :

دیوان ، شکرستان : ۲۳۳۰، ۲۹۶۸
ذوالنون حکیم :
دستورمعما : ۲۱۸۹
ذهنی کشمیری :
ساقینامه : ۲۸۶۸
رابط اصفهانی ، ملك محمد :
ساقینامه : ۲۸۶۹
راتیك چند بهار ، منشی .
بهاربوستان (شرح گلستان) : ۳۴۴۲
راجای قتال دهلوی ، یوسف .
دیوان : ۲۳۳۰
راج کرن فرزند بهوانی داس:
خورشید وروشن ضمیر : ۳۶۸۵
گشایش نامه : ۳۷۳۸
راجه :
دیوان : ۲۳۳۰
راجی :
دیوان : ۲۳۳۰
راجی کرمانی ، بمانعلی :
حملهٔ حیدری : ۲۷۷۶
راز :
مثنوی : ۳۱۲۲
راز شیرازی ، ابوالقاسم ذهبی :
اسرار الولایه : ۲۶۳۲
دیوان : ۲۳۳۱
کوثرنامه : ۳۰۵۵
مراتب العارفین : ۳۱۹۶
مناسك العاشقین : ۳۲۳۳
رازی ؟ :
عشاق نوا : ۳۰۰۳
مثنوی : ۳۱۲۲
راسخ لاهوری ، محمد زمان .

مثنوی : ۳۱۲۲
راضی کشمیری ، احسن الله :
دیوان : ۲۳۳۱
راغب :
فراقنامه : ۳۰۱۹
راغب اصفهانی :
فرحةالادیب ، ترجمهٔ محاضرات: ۳۵۸۹
راغب پاشا :
دیوان : ۲۳۳۱
رافع ، رفیع الدین :
دیوان : ۲۳۳۱
نفرین نامه : ۳۲۸۱
رافعی ، محیی :
دیوان : ۲۳۳۱
راقم :
دیوان : ۲۳۳۱
راقم ، عبدالحکیم :
تحفهٔ میرزا : ۲۷۲۰
راقم مشهدی ، محمد :
دیوان : ۲۳۳۱
رام سنکهه‌کایته :
گلشن عجایب : ۳۶۱۷
رام نراین ، راجه رام فرزند لچهمی‌نرائن.
منتخب رام ، شاهنامهٔ منثور : ۳۲۳۵ ، ۳۷۲۶.
رامی ، شرف الدین ، حسن :
انیس العشاق : ۳۵۲۷
بدایع الصنایع ، تحفة الفقیر : ۲۱۲۷
تحفة الفقیر : ۲۱۵۵
حدایق الحقایق ، حقایق : ۲۱۳۳
ده فصل : ۲۸۱۷
صنعت شعر وشعرا : ۲۱۴۲
مختصرصنایع شعری : ۲۱۴۹

رای صاحب = خاموش دهلوی.
رایج سیالکوتی، محمد علی :
دیوان : ۲۳۳۲
رایض الدین ذهبی : عبدالکریم :
دیوان : ۲۲۲۹
محمودیه (شرح گلشن راز) : ۳۵۰۹
رایض ساوجی :
دیوان : ۲۳۳۲
محبت نامه : ۳۱۷۴
ربیع گرگانی :
دیوان : ۲۳۳۲
مثنوی : ۲۱۲۲
رتن سنکه بهادر = زخمی .
رجاز فره‌ای، محمد علی :
دبستان شعرا : ۲۱۵۸
گلستان الادبا : ۳۶۱۶
ملا رجب، صادق اصفهانی :
دیوان : ۲۳۹۹
رجبعلی حکیم تبریزی = واحد .
رحمت الله :
عمدة المکاتیب : ۲۱۱۳
غواص البحر : ۲۱۱۳
رحمت الله حروفی :
دیوان : ۲۳۳۲
رحمت سفدرانی :
دیوان : ۲۳۳۲
رحمت شیرازی کازرونی :
دیوان : ۲۳۳۲
رحمت کوزه کنانی، محمد :
زینت الحکایات : ۲۸۵۶
مثنوی : ۳۱۲۲
رحمت یزدی، محمدکاظم:
سبع المثانی : ۲۹۰۱
محمد رحیما :
دیباجهٔ سفینه : ۳۵۶۹
رحیم کرمانی، فرزند کریم خان قاجار:
دیوان : ۲۳۳۲
رحیم میرزا قاجار = عشیقی .
رزمی، گورکین بیگ :
دیوان : ۲۳۳۳
معالی ومظاهر: ۳۲۱۹
رسا اکبر آبادی، ایزد بخش .
رستم الحکما، محمد هاشم اصفهانی :
دیوان : ۲۳۳۳
معمانامه : ۲۲۰۴
رستم طارمی بخاری :
عروض، مختصری در... : ۲۱۶۲
الوافیه فی‌علم القافیه : ۲۱۷۸
رستم مولوی، خطیب :
فرهنگ فارسی به ترکی : ۲۰۰۹
قواعد زبان فارسی : ۲۰۷۴
وسیلة المقاصد : ۲۰۴۶
رستم میرزا صفوی = فدایی‌قندهاری .
رستمعلی :
هیرورانجهن : ۳۳۲۸
رشحهٔ اصفهانی، محمد باقر :
نوروز وجمشید : ۳۲۸۷
رشدی :
ساقینامه : ۲۸۶۹
رشید الدین اسفراینی، محمد :
مصباح رشیدی : ۳۲۰۵
رشید الدین فضل الله همدانی :
لطایف الحقایق : ۳۶۱۹
رشیدای عباسی :
دیوان : ۲۳۳۳
حسن گلوسوز : ۲۷۷۱

سبعهٔ سیاره : ۲۹۰۰
قضا وقدر : ۳۰۴۲
کلیات : **۱۸۵۸**
مثنوی : ۳۱۲۳
نقش ارژنگ : ۳۲۸۲
رشید کبروی :
رونق المصابیح : ۲۸۴۶
محمد رضا فرزند محمد جعفر:
مضامین شعرا : ۳۲۰۹
رضا افشار بکشلو قزوینی :
بروز نگارش پارسی : ۲۰۸۷
محمد رضا امامی فرزند عبدالله = شکیبی.
محمد رضا تبریزی = مجذوب .
رضا تبریزی اصفهانی = نجیب الدین .
ملا رضا تبریزی قاضی عسکر = شفا .
محمد رضا چلبی = عنوان تبریزی .
محمد رضا حسینی فرزند قاسم :
فرهنگ رضوی : ۱۹۳۶
محمد رضا خبوشانی = نوعی.
رضا خراسانی = حکیم خراسانی.
رضا ریشارخان فرانسوی :
صرف زبان فرانسه : ۲۰۷۱
رضا سبزواری عریضی :
دیوان : ۲۳۳۳
رضا شاهی :
رباعیات : ۲۸۳۳
محمد رضا شیرازی موسوی :
بلاغت : ۲۱۳۰
محمد رضا طوسی = نصیری.
محمد رضا غفاری کاشانی:
سفر در اطراف اطاق : ۳۷۲۱
محمد رضا قدیری فرزند محمد اکرم .

شرح تحفة الاحرار: ۳۴۵۷
محمد رضا قزلباش = امید همدانی.
محمد رضا قمی فرزند محمد:
ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه : ۲۷۲۵
محمدرضا کشمیری، خوشنویس = مشتاق.
محمد رضا گیلانی = رضایی .
محمد رضا لاهوری :
مکاشفات رضوی : ۳۵۱۴،۱۴۱۵
محمد رضا ملتانی فرزند محمد اکرم.
شرح اسکندرنامه : ۳۴۵۲
محمد رضا منشی :
تأسیس القوافی : ۲۱۵۴
محمد رضا میرزا قاجار :
گلنامه : ۳۰۸۲
محمد رضا میرزا قاجار = افسر .
محمد رضا منشی موسوی :
حکایتها : ۳۶۷۹
داستان مسیو لمارکی : ۳۷۰۸
رضا خان نایینی :
مجموعة الادب: ۳۶۲۳
محمد رضا همدانی = کوثر.
محمد رضا همدانی = عشقی.
رضا علی قادری چشتی :
مفتاح الخطوط : ۱۹۱۷
رضا قلی خان = هدایت .
رضا قلی میرزا :
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۴
رضا قلی میرزا مراغه‌ای، مجنون‌علیشاه:
دیوان : ۲۵۱۳
نور الانوار : ۲۲۸۶
رضا قلی میرزا نوری ، بزرگ :
دیباج الشهود : ۲۸۲۰

رضایی :
انوشیروان نامه : ۲۶۵۱
رضایی تتوی :
زیبا نگار، گل باغ : ۲۸۵۵
رضایی شیرازی ، محمد :
معمیات : ۲۲۰۲
رضایی گیلانی ، محمد رضا :
قضا وقدر: ۳۰۴۳
رضوان :
دیوان : ۲۳۳۳
رضوان نایینی طباطبایی :
دیوان : ۲۳۳۴
رضوی تبریزی ، محمد رفیع :
دیوان : ۲۳۳۴
رضی :
دیوان : ۲۳۳۴
میر رضی ارتیمانی :
دیوان : ۲۳۳۴
ساقینامه : ۲۸۶۹
میرزا رضی تبریزی ، بنده :
حسن ودل : ۳۶۷۵
رضی احمد سمرقندی فرزند محمود :
نفایس الکلام : ۳۶۴۳
رضی قزوینی :
شیر وشکر : ۳۵۸۴
رضی نیشابوری خشاب :
دیوان : ۲۳۳۴
رفعت رامپوری ، محمد غلام :
در منظوم : ۲۸۰۹
رفعتعلی رسول پوری :
شرح دیوان ظهوری : ۳۴۶۷
رفیع الدین :
دیوان : ۲۳۳۵
محمد رفیع حسینی = رضوی تبریزی.
میرزا رفیع الدین تبریزی طباطبایی :
تحفة الامثال : ۳۵۴۳
میرزا رفیع دستور :
قافیه : ۲۱۶۸
محمد رفیع زبیبی قزوینی :
مفتح المفاتیح : ۲۰۳۰
رفیع شاهجهان آبادی = باذل مشهدی.
محمد رفیع شریف :
مجموعة الفوائد : ۳۵۰۹
محمد رفیع طبسی خراسانی:
حدیقة البدایع : ۲۱۳۶
محمد رفیع قزوینی :
جنگ شاه اسماعیل : ۲۷۴۶
خجسته بیاض ، سفینه: ۲۰۹۹
دستور نامه نگاری : ۲۱۰۲
دیباجهٔ ابواب الجنان : ۳۵۶۳
رفیع کاشانی :
قسمت نامهٔ میراث : ۳۰۳۷
رفیع کرمانی = رکن.
محمد رفیع گیلانی :
نان وپنیر : ۳۲۶۱
رفیع الدین لنبانی اصفهانی :
دیوان : ۲۳۳۵
رفیع الدین محمد :
نقش جهان درتعریف اصفهان : ۳۶۴۳
رفیع منوچهری = بدیع تبریزی.
رفیعی :
دیوان : ۲۳۳۵
رفیق :

دیوان : ۲۳۳۵
رفیق اصفهانی ، ملاحسین سبزواری :
دیوان : ۲۳۳۶
مثنوی : ۳۱۲۳
رکنا = عاشق.
رکن الدین :
طرفة الفقها : ۲۹۹۴
رکن الدین کرمانی ، رفیع :
دیوان : ۲۳۳۶
رمزی کاشانی ، هادی:
رمزالریاحین : ۲۸۳۸
رموزی = اشرفی.
رموزی کاشانی ، محمود :
گلشن رموزی : ۳۰۷۹
رنجهوداس فرزند رنجیت جونپوری:
دقایق الانشا : ۲۱۰۵
روح الامین بلگرامی :
دیوان : ۲۳۳۷
روح الامین شهرستانی = امین .
روح الله عطار شیرازی :
دیوان : ۲۳۳۷
روح الله منشی شیرازی = فتوحی.
روحی کرمانی ، شیخ احمد :
حاجی بابا : ۳۶۷۵
روحی همدانی :
دیوان : ۲۳۳۷
رودکی سمرقندی :
دیوان : ۲۳۳۷
روزبهان بقلی :
تحفة العرفان : ۲۷۱۹
روشن اصفهانی ، محمد صادق :
دیوان : ۲۳۳۸
روشن ضمیر :
تحفة البحرین: ۲۷۱۲
گدای باخرزی: ۳۰۶۵
مثنوی : ۳۱۲۳
روشن علی انصاری :
قواعد زبان فارسی : ۲۰۷۴
روشنی زادهٔ رومی = نعمت.
رونق :
مجمع العشاق : ۳۱۶۸
موعظه : ۳۲۴۸
رونق علیشاه کرمانی ، محمد حسین :
ترجمهٔ مناجات خمسة عشر : ۲۷۲۷
غرایب : ۳۰۰۹
کلیات : ۱۸۵۸
رهایی :
کلیات : ۱۸۵۸
رهی :
دیوان : ۲۳۳۸
مسمط درتاریخ: ۳۲۰۲
رهین :
دیوان : ۲۳۳۸
ریاض همدانی ، جعفر :
دیوان : ۲۳۳۸
گنج شایگان : ۳۶۱۷
مقامات ریاض : ۳۶۳۲
ریاضی ؟ :
حسن جهانگیر ، شاهنامه : ۲۷۷۰
دیوان : ۲۳۳۹
ریاضی سمرقندی :
دیوان : ۲۳۳۹
رئیس العلما = جلال الدین.
زاهد (سدهٔ ۱۱):

دیوان : ۲۳۴۰

زاهد ، محمد ابراهیم خلوت نشین :

دیوان : ۲۳۴۰

زاهد تبریزی ، میرزا قاسم :

دیوان : ۲۳۴۰

سفینة النجات : ۲۹۱۲

کلیات : **۱۸۵۹**

زبردست خان ، صدر الدین محمد :

بحرطویل : ۲۶۵۸

زبوری ، نقی :

شرح منظومهٔ ابن عباس : ۲۹۶۴

زتلی ، میرزا جعفر :

جعفر نامه : ۲۷۴۰

دیوان : ۲۳۴۰

کلیات : ۱۸۵۵

زخمی ، رتن سنکه بهادر:

دیوان : ۲۳۴۰

شرح گل گشتی : ۳۴۹۵

زرگر :

دیوان : ۲۳۴۰

زرگر اصفهانی :

دیوان : ۲۳۴۱

زکی همدانی :

دیوان : ۲۳۴۱

ساقینامه : ۲۸۷۰

زلالی :

زبیده خاتون : ۲۸۵۴

زلالی خوانساری ، محمد حسن :

آذر وسمندر : ۲۶۱۸

حسن گلوسوز : ۲۷۷۱

دیوان : ۲۳۴۱

ذره وخورشید : ۲۸۲۱

سبعهٔ سیاره : ۲۹۰۰

سلیمان نامه : ۲۹۲۱

شرح محمود وایاز : ۳۴۹۸

شعلهٔ دیدار : ۲۹۶۶

کلیات : **۱۸۵۹**

مثنوی : ۳۱۲۳

محمود وایاز : ۳۱۷۷

میخانه : ۳۲۵۵

محمد زمان خراسانی = ساقی .

محمد زمان قاجار فرزند فضلعلی = منصف.

میر محمد زمان لاهوری = راسخ .

زمخشری ، محمود فرزند عمرخوارزمی :

ترجمهٔ تعلیم المبتدی : ۲۰۵۰

ترجمهٔ ربیع الابرار : ۳۵۴۵

شرح شواهد مفصل : ۲۰۶۳

فرهنگ عربی بفارسی : ۲۰۰۵

مقدمة الادب : ۲۰۳۱

نسیم الربیع، ترجمهٔ ربیع الابرار: ۳۶۴۳، ۳۷۵۰.

زوالی = احمد زوالی دولت آبادی .

زوزنی ، حسین فرزند احمد :

ترجمان القرآن : ۱۹۷۲

مصادر : ۲۰۲۶

زهرا خانم :

کلمات عاشق غیبی : ۳۰۵۷

زیاد اوغلو = مصاحب گنجوی.

زیب النسا بیگم = مخفی.

زیرك دهلوی :

هنس جواهر : ۳۳۲۸

زین العابدین :

مؤید المجاهدین : ۳۲۵۰

زین العابدین ابراهیم آبادی :

طومار معانی : ۳۵۰۴

زین العابدین مراغه‌ای :
سیاحتنامهٔ ابراهیم بیگ : ۳۷۲۳
زین العابدین یزدی : عزلتی .
ژسوانت رای منشی :
ساقینامه : ۲۸۷۰
ژنده پیل ، احمد جام :
دیوان : ۲۲۶۳
مواهب نامه : ۳۲۴۶
ژوکال کیشور = سیراب.
ژولیده شیرازی ، عبدالله :
دیوان : ۲۳۴۱
سابق :
دیوان : ۲۳۴۲
سابق ترك ، فریدون :
دیوان : ۲۳۴۲
ساجد علی = فنایی.
ساجدی :
دیوان : ۲۳۴۲
ساره خاتون دختر سپهر کاشانی :
شرح عوامل المائة : ۲۰۶۳-۲۰۶۴
ساری شیرازی ، علی اکبر :
دیوان : ۲۳۴۲
حدیقة القلوب : ۲۷۶۹
عشق نامه : ۳۰۰۴
کلیات : **۱۸۵۹**
مثنوی (۲) : ۳۱۲۳
ساعی :
دیوان : ۲۳۴۲
ساعی ، محمد بیگ :
بحرطویل : ۲۶۵۷
ساعی شیرازی :
بحرطویل : ۲۶۵۷
ساغر اصفهانی ، محمد ابراهیم :
دیوان : ۲۳۴۲
مظفرنامه ، سبعة ابحر : ۳۲۱۵
ساغر شیرازی ، محمد خزاعی :
دیوان : ۲۳۴۳
ساغر گنگاوری ، جعفر :
دیوان : ۲۳۴۳
ساغر همدانی ، محمد مهدی قمی :
دیوان : ۲۳۴۳
ساقی :
بهاردل : ۲۶۶۹
ساقی خراسانی ، محمد زمان :
الهی نامه : ۲۶۴۶
دیوان : ۲۳۴۳
ساقینامه : ۲۸۷۰
سلسلهٔ مشایخ : ۲۹۲۰
کلیات : **۱۸۵۹**
ساکی = شایق .
سالك ؟ :
جهل مرکب : ۳۵۵۲
دیوان : ۲۳۴۳
سالك بختیاری :
مصباح الطریق : ۳۲۰۶
سالك تبریزی :
دیوان : ۲۳۴۴
سالك خویی ، محمد حسین :
دیوان : ۲۳۴۴
سالك قزوینی ، محمد ابراهیم :
دیوان : ۲۳۴۴
ساقینامه : ۲۸۷۰
کلیات : **۱۸۶۰**
محیط الکونین : ۳۱۸۱
سالك کاشانی ، میرزا حبیب الله :

دیوان : ۲۳۴۴

ساقینامه : ۲۸۷۰

کلیات : **۱۸۶۰**

گلزار اسرار : ۳۰۶۸

سالک یزدی ، ملا سالک :

خسرووشیرین : ۲۷۸۵

دیوان : ۲۳۴۴

ساقینامه : ۲۸۷۱

کلیات : **۱۸۶۰**

سالم :

خورشید وپروانه : ۲۸۰۲

سالم سبزواری :

مختارنامه : ۳۱۸۱

سالم کشمیری ، محمد اسلم .

دیوان : ۲۳۴۴

سامی منشی ، عبدالعظیم :

مرآت الخیال : ۳۱۹۵

سامی نیشابوری :

منشی‌گری وخطاطی : ۱۹۱۷

سایلی رومی :

دیوان : ۲۳۴۴

سایلی شیرازی ، محمد سعید آقاجانی :

دیوان : ۲۳۴۴

سپانلو زاده = فتحعلی قاجار.

سپهر کاشانی ، محمد تقی:

اوصاف ناصری : ۲۶۵۳

براهین العجم : ۲۱۵۴

دیوان : ۲۳۴۵

کلیات : **۱۸۶۰**

مثنوی : ۳۱۲۳

سپهر کاشانی ، عباسقلی :

تحفهٔ مظفری . ۲۷۲۰

ترجمهٔ فواید ضیائیه : ۲۰۵۱

سحاب اصفهانی ، محمد :

دیوان : ۲۳۴۵

سحابی استرآبادی :

دیوان : ۲۳۴۶

رباعیات : ۲۸۳۳

شرح رباعیات : ۳۴۷۴

کلیات : **۱۸۶۱**

مثنوی : ۳۱۲۴

سحبانی زنجانی ، ضیاء الدین :

دیوان : ۲۳۴۶

سخایی :

دیوان : ۲۳۴۷

سدید الدین = منزوی .

سدید الدین کرماجی = اعور.

سراجی جهرمی ، محمد تقی :

دیوان : ۲۳۴۷

سرابی خراسانی ، مصطفی :

دیوان : ۲۳۴۷

سراج الدین :

دیوان : ۲۳۴۸

سراج الدین اکبرآبادی ، علی = آرزو.

سراج آورنگ آبادی = حسین دکنی .

دیوان : ۲۳۴۷

سراج الدین سگزی :

دیوان : ۲۳۴۷

سراج الدین عروضی :

غرایب اللغه : ۱۹۳۱

سراج قمری قزوینی آملی:

دیوان : ۲۳۴۷

سرباز بروجردی ، اسماعیل خان :

دیوان : ۲۳۴۸و۲۴۵۷

سرخوش لاهوری ، محمد افضل :
کلیات : ۱۸۶۱
سرخوش مشهدی :
دیوان : ۲۳۴۸
سردار :
دیوان : ۲۳۴۸
سردار زایی ، احمد خان :
دیوان : ۲۳۴۸
سرشاری قفقازی ، نجفقلی :
دیوان : ۲۳۴۸
کلیات : **۱۸۶۱**
ندبة الاسرار : ۳۲۷۰
سرگشته‌گرجی = اشتها .
سرمه دهلوی ، مجذوب :
رباعیات : ۲۸۳۳
سروش اصفهانی ، محمد علی :
اردیبهشت : ۲۶۲۵
الف لیل ولیله : ۳۶۵۹
تحفة الوزراء : ۲۷۲۱
دیوان : ۲۳۴۸
روضة الاسرار : ۲۸۴۳
سروری :
دیوان : ۲۳۴۸
سروری ، حسنعلی :
اسکندرنامه : ۲۶۳۳
سروری ترک ، مصطفی :
شرح بوستان : ۳۴۵۴
شرح گلستان : ۳۴۹۰
شرح مثنوی : ۳۴۹۷
سروری کاشانی ، محمد قاسم :
ساقینامه : ۲۸۷۱
خلاصة المجمع : ۱۹۲۷
مجمع الفرس: ۱۹۵۳

سعادت ، میرسعد الله:
تاریخ کشمیر : ۲۷۰۴
سعد :
دیوان : ۲۳۴۹
سعد = حافظ سعد .
سعدالله :
غواص البحر : ۲۱۱۳
سعدالله = سعادت .
سعدالله اجمیری = عالی .
سعدالله پانی پتی = مسیح .
سعد بخاری ، سعد حافظ :
دیوان : ۲۳۴۹
سعدالدین صوفی ، ابوالمواهب :
السنة ثلاثة : ۱۹۶۲
محمد سعد عظیم آبادی :
شکرستان : ۳۵۰۳
سعدی ؟ :
طریق الحقیقه : ۳۵۸۶
سعدی شیرازی :
بوستان : ۳۳۴۷
تتبع در گلستان : ۳۵۴۲
دیوان : ۲۳۴۹
شرح بوستان : ۳۴۵۴
شرح گلستان : ۳۴۸۹ تا ۳۴۹۴
شکرستان (شرح گلستان) : ۳۵۰۳
فرهنگ گلستان : ۳۵۰۴
کلیات : **۱۸۶۱**
گلستان : ۳۶۰۲
مجالس : ۳۶۲۱
مفتاح گلستان : ۳۵۱۳
معین المبتدی (شرح کریما) : ۳۵۱۱
ناز ونعیم : ۳۲۵۷
نصیحت الملوک (کریما) : ۳۲۷۵

نورستان (شرح گلستان) : ۳۵۱۵

وجیزهٔ گلستان : ۳۶۵۰

محمد سعید (چندتن) :

باغستان (شرح بوستان) : ۳۴۴۱

تبصرة الشعرا : ۲۱۵۴

میزان الاشعار : ۲۱۷۶

سعید اردستانی = فدایی .

سعید اشرف ، محمد صالح :

کلیات : **۱۸۷۰**

سعید باخرزی خبوشانی :

رباعیات : ۲۸۳۴

میرزا محمد سعید حکیم :

مثنوی (۳) : ۳۱۲۴

سعید آقا جانی = سایلی شیرازی.

سعید سمرقندی ، فطرت زر دوز .

محمد سعید عصمتی :

البلبلة القریرة : ۱۹۶۴

سعید قرشی ملتانی :

کلیات : **۱۸۷۰**

سعید قمی = حکیم کوچك .

سعید کاشانی = قصاب .

سعید مازندرانی فرزند صالح = اشرف .

سعید نقشبندی :

دیوان : ۲۳۵۴

گنجنامه : ۳۰۹۰

سفره چی ، رضا بیگ :

قضا وقدر : ۳۰۴۳

سقا بخارایی ، بهرام :

دیوان : ۲۳۵۴

مغنی نامه : ۳۲۲۵

سقیم ، عبدالغفور :

جوانا مرگ : ۳۶۶۸

سلامت الله کاشفی :

شرح گل کشتی : ۳۴۹۴

سلطان ابراهیم امینی ، صدر = ابراهیم.

سلطان احمد جلایر:

دیوان : ۲۲۱۹

سلطان احمد مظفری :

دیوان : ۲۳۵۵

سلطان افشار ، محمد جعفر میرزا .

دیوان : ۲۳۵۵

سلطان اوبهی = سلطانعلی .

سلطان تیپو :

مأکول ومشروب : ۳۱۱۶

سلطان حسین میرزا بایقرا ، حسینی:

گل ومل : ۳۰۸۵

معما : ۲۲۰۰

سلطان سلیمان عثمانی :

فتوحات جمیله : ۳۰۱۵

سلطان سلیم عثمانی فرزند با یزید :

دیوان : ۲۳۶۱

سلطان سلیمان = محبی خواندکار .

سلطان سلیم خان عثمانی فرزند سلیمان :

شهنامهٔ سلیم خان : ۲۹۷۵

سلطانعلی شیرازی فرزند رضاعلی = مینا.

سلطانعلی مشهدی :

آداب خط : ۱۹۰۱

خط : ۱۹۰۸

صراط السطور : ۱۹۱۳

سلطانعلی هروی ، اوبهی :

تحفة الاحباب : ۱۹۲۵

سلطان قاجار ، محمد میرزا :

تحقیق القوانین : ۲۰۵۰

دیوان : ۲۳۵۵

سیف الرسایل : ۲۹۳۰

سلطان محمد کاشانی :
شرح الفیه : ۲۰۵۷
سلطان ولد ، بهاء الدین محمد :
دیوان : ۲۶۰۴
رباب نامه : ۲۸۲۴
کلیات : ۱۸۹۹
مثنوی : ۳۱۲۴
مثنوی ولدی : ۳۱۳۹
ولد نامه : ۳۳۰۴
سلطانی بختیاری ، حسینقلی خان :
تحفهٔ حسینیه : ۲۷۱۳
دیوان : ۲۳۵۶
سلمان تربتی :
حسن ودل : ۳۶۷۶
سلمان ساوجی :
جمشید وخورشید : ۲۷۴۲
دیوان : ۲۳۵۶
ساقینامه : ۲۸۷۱
فراقنامه : ۳۰۱۹
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۵و۳۰۴۱
کلیات : **۱۸۷۰**
سلمان گیلانی ، فرزند محمد :
شرح ابیاتی ازیوسف وزلیخا : ۳۴۵۲
سلیم ؟ :
دیوان : ۲۳۵۹
مثنوی : ۳۱۲۴
سلیم بیگ افغانی ، ذوالقدر :
دیوان : ۲۳۵۹
سلیم تهرانی ، محمد قلی طرشتی :
حاتم نامه ، حاتمیه : ۲۷۵۹
دیوان : **۲۳۶۰**
ساده دل ، حمار نامه : ۲۸۵۶
قضا وقدر : ۳۰۴۴
مثنوی : ۳۱۲۴
وصف بهار ، ۳۲۹۶
وصف قحط : ۳۲۹۸
وصف کشمیر : ۳۲۹۹
وصف لاهیجان : ۳۳۰۰
سلیم عطار یزدی :
قضا وقدر : ۳۰۴۶
سلیمان فرزند احمد رفیع = نشأت .
سلیمان فرزند عبدالرحمان = نحیفی .
سلیمان بیدگلی :
دوازده بند : ۲۸۱۴
سلیمان عثمانی = سلطان ...
سلیمان خان قاجار فرزند محمد = عزت.
سلیمان کاشانی = صباحی .
سلیمان کحالی ، شاه علی :
زبدهٔ منظوم ، متمم : ۲۸۵۳
طب منظوم ، نظم قانون : ۲۹۹۳
سلیمان لله برکشاطی:
خارستان سلیمانی : ۳۵۵۷
سلیمانی همدانی ، سلیمان :
دیوان : ۲۳۶۰
سلیمی = آتشی ، عبدی .
سلیمی :
شیرین وفرهاد : ۲۹۸۴
سلیمی تونی ، حسن :
حرزالنجاة ، مالابدمنه فی : ۲۷۶۹
شرح دعای صنمی: ۲۸۱۲
واجبات منظوم : ۳۲۹۰
سلیمی عثمانی = سلطان سلیم .
سلیمی نیشابوری :
جوهریه : ۲۰۹۷

سمرقندی :
ترجمهٔ قصیدهٔ برده : ۲۷۲۳
سنایی غزنوی :
الهی نامه : ۲۶۴۶، ۳۲۳۵
بهرام و بهروز : ۲۶۷۲
تحریمة القلم : ۲۷۰۶
حدیقه ، فخری نامه : ۲۷۶۱
خلاصی نامه : ۲۷۹۹
دیوان : ۲۳۶۱
رباعیات : ۲۸۳۳
زاد السالك ، طریق التحقیق : ۲۸۴۸
ساقینامه : ۲۸۷۱
سنایی‌آباد ، سلوت نامه ، تجربة القلم :
۲۹۲۲ .
سیرالعباد ، کنزالرموز : ۲۹۲۹
شهرآشوب ، کارنامهٔ بلخ : ۲۹۷۳
عقلنامه ، سنایی‌آباد : ۳۰۰۶، ۳۰۰۷
کارنامهٔ بلخ ، مطایبه نامه : ۳۰۵۲
کلیات : **۱۸۷۳**
کنوز اسرار ورموزاحرار : ۳۰۶۳
منتخب حدیقه، الهی نامه: ۳۲۳۵
سنبل زاده ، محمد وهبی :
تحفهٔ وهبی : ۱۹۷۰
نخبة اللغه : ۲۰۳۷
سنجر ایرانی ، محمد تقی .
کلام سنجر : ۳۰۵۶
سنجر کاشانی ، محمد هاشم :
خسروو‌شیرین ، فرهاد وشیرین :۲۷۸۵
دیوان : ۲۳۶۳
ساقینامه : ۲۸۷۲
کلیات : **۱۸۷۳**
سند = احمد سند :
سنگ چند :
ریاض الوفاق : ۲۱۰۸
سنگهاس = بهوج داس پیرخان .
شاهنامهٔ بکرماجیب : ۲۹۵۹
سوادی ، محمد :
شرح گلستان : ۳۴۹۱
سوختهٔ کبرمانی :
دیوان : ۲۳۶۳
سور بهاری ، عبدالرحیم :
کشف اللغات : ۱۹۴۷
سوزی سمرقندی :
دیوان : ۲۳۶۴
ملا سودی برسنوی :
شرح گلستان : ۳۴۹۱
سهای شیرازی ، محمد تقی :
ترجمهٔ عوامل : ۲۰۵۱، ۲۰۷۳
دیوان : ۲۳۶۵
عاشق ومعشوق : ۲۹۹۹
کلیات : **۱۸۷۳**
سهراب خان = بهار کرمانی قاجار .
میرزا سهراب دارا بجردی = عالمی.
سهیلی :
وامق وعذرا : ۳۲۹۲
سهیلی جغتایی ، احمد :
دیوان : ۲۳۶۵
سیبك = فتاحی ، تفاحی.
سیاف شیرازی = علی اصغر .
سید :
دیوان : ۲۳۶۶
مثنوی : ۳۱۲۵
سید ، خواجه :
دیوان : ۲۳۶۶
سید شاه عبدالرزاق = سید صاحب.
سید صاحب ، عبدالرزاق :

فرهنگ آداب : ۱۹۳۱
سید کابلی ، رضا فرزند حسین تهرانی .
دیوان : ۲۳۶۶
سید لاهیجی :
دیوان : ۲۳۶۶
سید مطهر :
دیوان : ۲۳۶۶
سید یزدی ، اسماعیل لاهیجی :
دیوان : ۲۳۶۶
سیدی ؟ :
دیوان : ۲۳۶۷
هیرورانجها : ۳۳۲۹
سیراب ، ژوکال کیشور :
دیوان : ۲۳۶۷
سیرتی قزوینی ، محمد حسین غفاری :
دیوان : ۲۳۶۷
سیف اسفرانك ، اعرج :
دیوان : ۲۳۶۷
شرح ابیات سیف اسفرانك : ۳۴۵۱
کلیات : **۱۸۷۳**
سیف الدوله قاجار = سلطان .
سیف الواعظین = جواد پوده‌ای .
سیفی :
دیوان : ۲۳۶۸
سیفی بخاری عروضی :
دستور معما : ۲۱۸۹ ، ۲۱۹۰
دیوان : ۲۳۶۹
صنایع البدایع : ۲۹۹۱
عروض سیفی ، میزان الاشعار : ۲۱۶۲
سیفی فراغانی :
دیوان : ۲۳۶۸
سیفی هندی ، میان سیف‌الله :
بهرام نامه : ۲۶۷۱

سینه چاك ، یوسف :
جزیرهٔ مثنوی : ۲۷۴۰
سیوطی :
حاشیه بر بهجة المرضیه : ۲۰۵۳
شرح شواهد بهجة المرضیه : ۲۰۶۱
شاپور تهرانی ، ارجاسب :
خسرو و شیرین : ۲۷۸۶
دیوان : ۲۳۶۹
کلیات : **۱۸۷۳**
مخزن الغرایب : ۳۱۹۱
شادان ، راجه چندلال :
کلیات : **۱۸۷۴**
دیوان : ۲۳۶۹
شاشی ، ابوبکر ، زین الدین :
جواهر مولوی ولالی مثنوی : ۲۷۴۹ و ۳۴۴۵ .
شاعر پنجابی شاهجهان‌آبادی = معنی‌یاب.
شاعر قراباغی :
دیوان : ۲۳۷۰
شافی ، عبدالله طبیب :
دیوان : ۲۳۷۰
شاکر :
علم غیب : ۳۰۰۷
شاکر تهرانی :
رباعیات : ۲۸۳۴
شاکر مصطفی بوزاقی ، عثمان :
مثلث نامه : ۲۰۲۳
المسالك الدریه : ۲۰۷۷
شاکر دزفولی ، نصرالله :
دیوان ، لمعات البیان : ۲۳۷۰
شانی :
دیوان : ۲۳۷۰
شانی تکلو :

دیوان : ۲۳۷۰
مثنوی : ۳۱۲۵
شاهجهانگیر = هاشمی کرمانی .
شاهد ؟ :
بحرطویل : ۲۶۵۷
دیوان : ۲۳۷۲
شاهد اصفهانی :
بحرطویل : ۲۶۵۷
شاهد نیشابوری :
بحرطویل : ۲۶۵۸
شاهدی دده ، ابراهیم :
تحفهٔ شاهدی : ۱۹۶۸ و ۲۷۱۳
گلشن توحید : ۳۰۷۱
شاه اسماعیل = اسماعیل صفوی .
شاه بدخشی ، محمد:
دیوان : ۲۳۷۱
رباعیات : ۲۸۳۴
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۳
شاه حقیقت ، حسین :
تحفة العجم : ۲۱۳۱
شاه خاتم :
دیوان : ۲۳۷۱
شاه خوافی ، جلال الدین :
مناظرهٔ سیف وقلم : ۳۶۳۵
شاه داعی شیرازی = داعی.
شاه سنجر :
دیوان : ۲۳۷۲
شاه شجاع پسر مبارز الدین :
دیوان : ۲۳۷۱
ساقینامه : ۲۸۷۲
شاه شجاع الملک افغان :
دیوان : ۲۳۷۲

شاه طاهر = انجدانی دکنی.
شاه طبیب خراسانی :
دیوان : ۲۳۷۲
شاه عبدالرحمان قادری :
گلزار خیال : ۳۰۶۹
شاه عبداللطیف :
دیوان : ۲۳۷۲
شاه علی = سلیمان کحال .
شاه محترم الله متوکل = محترم
شاه محترم الله = توکلی .
شاه محمد اودی = عطایی .
شاه محمد بدخشی = شاه بدخشی .
شاه محمد = قنوجی.
شاه محمد گهرتلی :
کارنامه : ۳۵۹۳
شاه محیی الدین :
مدایح المشایخ : ۳۱۹۲
شاهنامچی = فتح الله .
شاهی ؟ :
دیوان : ۲۳۷۲
گلشن وحدت : ۳۰۸۱
امیر شاهی سبزواری :
دیوان : ۲۳۷۲
شایق :
دیوان : ۲۳۷۶
شایق ، غلام قادر :
شایق نامه : ۲۹۶۱
شایق سپاهانی ، محسن :
گربه وموش : ۳۰۶۵
شایق لرستانی ، هادی بیگ :
دیوان : ۲۳۷۶
شباب :

دیوان : ۲۳۷۶
شبستری ، محمود :
سعادت نامه : ۲۹۰۹
گلشن راز : ۳۰۷۳
شجاع السلطنه = حسنعلی میرزا .
شحنهٔ خراسانی ، محمد مهدی :
دیوان : ۲۳۷۷
شربتدار = ابراهیم شربتدار.
شرر بیگدلی ، حسینعلی :
دیوان : ۲۳۷۷
شکایت نامه ، درددل عشاق : ۲۹۶۸
مجمره : ۳۶۲۱
شرف :
معما : ۲۱۹۰
شرف بخاری :
فقه منظوم ، نام خدا ، مقدمة الصلاة :
۳۲۳۱ و ۳۴۹۹.
شرح مقدمة الصلاة : ۳۴۹۹
شرف جهان ، قزوینی .
ساقینامه: ۲۸۷۲
دیوان: ۲۷۲۲،۲۳۷۸
کلیات : **۱۸۷۴**
شرف الدین حسینی ، حسین :
دیوان : ۲۳۹۰
شرف رامی = رامی.
شرف زرد تبریزی :
ساقینامه : ۲۸۷۲
شرف شفروه ، عبدالمؤمن :
ترجمهٔ اطباق الذهب : ۳۵۴۵
دیوان : ۲۳۷۷
شرف الدین معمایی یزدی ، علی :
حلل مطرز: ۲۱۸۱
دستورمعما : ۲۱۹۰
دستورنامه نگاری : ۲۱۰۲
دیوان : ۲۳۷۸
شرح قصیدهٔ برده : ۳۴۸۳
مختصرحلل مطرز : ۲۱۹۸
منتخب حلل مطرز : ۲۲۰۴
شرفعلی ، عبدالفتاح :
کلید دانش : ۳۰۵۶
شرف قلندر ، ابوعلی شرف .
شریف (چند تن) :
بیمار وطبیب : ۲۶۷۵
دیوان : ۲۳۷۹
منتخب شریف : ۲۲۰۴
شریف = عبدالقهار.
محمد شریف = حشمت .
شریف تبریزی :
دیوان : ۲۳۷۹
سهواللسان : ۲۹۲۸
شریف حسینی ، محمد حسین :
للؤة الفریدة فی‌شرح القصیده : ۳۵۰۹
شریف خلوتی ، عبدالرحیم :
دیوان : ۲۳۷۹
محمد شریف خان دهلوی :
تألیف شریف : ۴۸۶ و ۱۹۶۶
محمد شریف قمی ، فرزند محمد مقیم :
دررمنثورة : ۱۹۸۳
شریف کاشانی :
دیوان : ۲۳۷۹
محمد شریف صدر ، ضیاء :
تذکرة الخطاطین : ۱۹۰۷
میرسید شریف گرگانی:
امثله : ۲۰۴۸
ترجمان القرآن : ۱۹۷۲ و ۱۹۷۳
رسالهٔ میرسید شریف : ۲۱۳۹

سؤلات میر سیدشریف : ۲۹۲۲
شرح امثله : ۲۰۵۹
شرح صرف میر : ۲۰۶۳
شرح کافیه : ۲۰۶۶
صرف میر : ۲۰۷۱
محمد شریف لاری جویمی :
فرهنگ فارسی بفارسی : ۱۹۳۹
گنج معانی : ۳۰۸۸
شریف معمایی :
الفیهٔ شریف : ۲۱۷۹
شریفی :
ایهام الشریف : ۲۱۷۹
دیوان : ۲۳۸۰
الششوی الشیرازی ، عظیم الدین محمد:
مثنوی : ۳۱۳۰
مناجات منظوم : ۳۲۳۳
شعاع :
جنگنامهٔ خامس آل عبا : ۲۷۴۸
شعاع شیرازی ، محمد حسین :
اشعهٔ شعاعیه : ۲۶۴۲
دیوان : ۲۳۸۰
شعشعه : ۳۵۸۱
شعاعی قاجار ، محمد حسین :
دیوان : ۲۳۸۰
کلیات : **۱۸۷۴**
مختارنامه : ۳۱۸۱
وقعهٔ کربلا : ۳۳۰۳
شعبان زاده :
مظهر الاشکال : ۲۰۳۰
شعرخی = ابوعلی.
شعری اصفهانی ، میرزا طاهر :
بهجت نامه : ۲۶۷۰
شعلهٔ گلپایگانی :
چاه وصال : ۲۷۵۳
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۲
شعوری ، حسن حلبی :
نوال الفضلا : ۲۰۴۵
شعوری کاشانی :
دیوان : ۲۳۸۰
کلیات : **۱۸۷۴**
مونس الاخیار : ۳۲۵۰
مهر ووفا : ۳۲۵۵
خواجه شعیب جوشقانی :
دیوان : ۲۳۸۰
کلیات : **۱۸۷۴**
وامق وعذرا : ۳۲۹۲
شفای تبریزی، محمد رضا ، قاضی‌عسکر.
شاهنامهٔ جدید : ۲۹۵۹
شفایی :
دیوان : ۲۳۸۱
شفایی اصفهانی = حکیم ...
شفایی نراقی ، محمد جواد :
مثنوی : ۳۱۲۶
شفروه = شرف ...
محمد شفیع :
شهرآشوب : ۳۵۸۳
شفیعا :
دیوان : ۲۳۸۱
میش ورز : ۳۲۵۷
شفیعای لاری = اثر .
شفیعای یزدی :
دیباجهٔ شهنشاهنامه : ۳۵۵۹
شفیع خان تفرشی = مجرم .
محمد شفیع شاهجهان آبادی فرزند

شریف = وارد.

شقاقی تبریزی، مهدی بیك :

دیوان : ۲۳۸۱

شکرریز = علی.

شکرالله اصفهانی، قاضی :

زهرة الادب : ۱۹۸۸

شکرجیو = شوقی.

شکر الله خان خوافی = خاکسار.

شکسته، میرزا محمد حسین :

دیوان : ۲۳۸۱

شکستهٔ قاجار، حسنعلی میرزا :

دیوان : ۲۳۸۱

ملا محمد شکور = غریب.

شکوه فیروزآبادی، محمد علی :

دیوان : ۲۳۸۲

شکیبای کرمانی :

دیوان : ۲۳۸۲

شکیبی اصفهانی، محمد رضا امامی :

ساقینامه، عشرت آباد : ۲۸۷۳

شمس الدین :

شرح کافیه : ۲۰۶۷

شمس امام = خبیصی.

شمس الدین ازرقی :

دیوان : ۲۳۸۲

شمس تبریزی :

دیوان : ۲۳۸۲

شرح مرغوب القلوب : ۳۴۹۹

مرغوب القلوب : ۳۱۹۷

شمس الدین سیواسی، احمد :

فرهنگ فارسی به ترکی : ۲۰۰۹

شمس الدین شوشتری :

اقبال نامه : ۳۶۵۸

شمس الدین طبسی، محمد قاینی :

دیوان : ۲۳۸۳

شمس الدین علی :

نشرح : ۳۲۷۳

شمس قاری لاهوری، نورالدین :

فالنامهٔ منظوم : ۳۰۱۲

شمس الدین کاشانی :

شهنامهٔ چنگیزی : ۲۹۷۴

شمس الدین کشمیری :

فرهنگ شمسی : ۱۹۳۷

فرهنگ فارسی بفارسی : ۱۹۳۹

فرهنگ عربی بفارسی : ۲۰۰۵

شمس المعالی، ابراهیم :

دیوان : ۲۳۸۳

ساقینامه : ۲۸۷۳

شمس قیس رازی، محمد :

المعجم فی معاییر اشعار العجم : ۲۱۵۰

شمس منشی نخجوانی، محمد هندوشاه :

الارشاد فی الانشاء : ۲۰۸۳ – ۲۰۸۲

دستور الکاتب : ۲۱۰۱

صحاح الفرس : ۱۹۳۰

شمسی عراقی :

یوسف وزلیخا : ۳۳۴۲

شمعی قسطنطنی، مصطفی برزینی :

شرح بوستان : ۳۴۵۴

شرح بهارستا :ن ۳۴۵۵

شرح گلستان : ۳۴۹۲

شنبهو برهمن :

ظفرنامه : ۲۹۹۸

شوری بخشایشی، عبدالحسین :

دیوان : ۲۳۸۴

شوریدهٔ خویی، عبدالعظیم :

دیوان : ۲۳۸۴
شوریدهٔ شیرازی ، محمد :
دیوان : ۲۳۸۴
شوریدهٔ شیرازی ، عبدالوهاب :
گلستان : ۳۶۱۶
نتایج الکلیات : ۳۶۴۰
شوق حیدر آبادی ، علی احمد :
نامهٔ منظوم: ۳۲۶۰
شوقی ، محمد حسین :
نغمات شوقی : ۳۲۸۱
شوقی ادرنوی ، یوسف :
فرهنگ فارسی به ترکی : ۲۰۰۹
شوقی بغدادی :
ترجمهٔ دیوان علی : ۲۷۲۲
شوقی تبریزی ، عبدالحسین :
دیوان : ۲۳۸۴
عبرت العاشقین : ۳۵۸۷
کلیات : **۱۸۷۵**
شوقی ساوجی ، محمد حسین :
دیوان : ۲۳۸۴
شوقی هندی ، جوت پرکاش :
دیوان : ۲۳۸۴
مثنوی : ۲۱۲۶
شوقی هندی ، شکرجیو :
داستان صافی نیت پادشاهان : ۲۸۰۶
شوکت :
دیوان : ۲۳۸۵
شوکت بخاری ، محمد اسحاق :
دیوان : ۲۳۸۵
کلیات : **۱۸۷۵**
شوکت رومی، محمد :
سنبلستان رومی : ۳۵۸۰
شوکت شیرازی تهرانی :
صحت نامه : ۲۹۸۶
مثنوی : ۳۱۲۷
شوکت یزدی ، حسین :
دیوان : ۲۳۸۷
شوکتی :
ساقینامه : ۲۸۷۳
شهاب اصفهانی :
مدایح احتشامیه : ۳۱۹۲
شهاب اصفهانی ، نصرالله :
دیوان : ۲۳۸۷
شهاب ترشیزی ، عبدالله :
بهرام نامه : ۲۶۷۱
خسرو وشیرین : ۲۷۸۶
دیوان : ۲۳۸۷
قصهٔ حاجی رحیم : ۳۰۳۸
کلیات : **۱۸۷۵**
مثنوی : ۳۱۲۷
ملحد نامه : ۳۲۳۲
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۲
شهاب الدین سمرقندی ، احمد بخاری :
دیوان : ۲۳۸۸
شهابی :
عروة الوثقی : ۳۰۰۲
شهباز خان :
وقایع پنون : ۳۳۰۲
شهرت :
دیوان : ۲۳۸۸
شهرت شیرازی ، حسین :
دیوان : ۲۳۸۸
شهرت لکهنوی ، افتخار الدین علی :
مجلس ابجدی : ۲۱۷۳
شهرستانی :
ابیات فاخرة : ۱۴۹۲

شهرهٔ قاجار، علیرضا :
دیوان : ۲۳۸۸
شهیدا :
دیوان : ۲۳۸۹
شهیدی :
فرهنگ فارسی به ترکی : ۲۰۰۹
شهیدی، احمد :
دیباجهٔ ترجمهٔ کشکول : ۳۵۶۵
شهیدی قمی، بابا :
دیوان : ۲۳۸۹
شیبانی، ابونصرفتح الله :
بیانات شیبانی : ۳۵۳۸
دیوان : ۲۳۸۹
زبدة الآثار : ۳۵۷۸
فتح وظفر : ۳۰۱۵
کلیات : **۱۸۷۶**
مقالات شیبانی : ۳۶۳۰
میرشیخ = میر...
شیخ زادهٔ کوبنانی، ابواسحاق :
تألیفیه : ۲۱۸۰
شیخ میرك ابهری = نرکس.
شیدا (دوتن) :
دیوان : ۲۳۹۰، ۲۳۹۰
شیدای اصفهانی :
دیوان : ۲۳۹۰
شیدای اکبرآبادی، مهدی :
دیوان : ۲۳۹۰
شیدای هندی، نوازش علیخان :
جامع الفواید : ۲۰۵۱
شیدای یزدی، ابوالحسن :
نصاب شیدا : ۲۰۳۹
ملا شیر :
مهابهارات : ۳۷۴۷
شیرخان = مسعود دهلوی.
شیرعلی قصوری، شیرحمله :
انشای فیض بخش : ۲۰۸۵
شیرمحمد هزاری :
اختر هزاری : ۲۶۲۴
شیربن مغربی، مغربی، محمد :
دیوان : ۲۳۹۰ و ۲۵۳۹
صائب = صایب.
صائن = صاین.
صابر = درویش صابر.
صابر ترمذی، شهاب الدین :
دیوان : ۲۳۹۵
صابر شیرازی، محمد مهدی.
دیوان : ۲۳۹۸
فرهاد وشیرین : ۳۰۲۱
صاحب :
دیوان : ۲۳۹۸
صاحب الزمانی، حسن :
کلیات : ۱۸۷۶
صاحب علی آبادی، محمد تقی :
حکایات : ۳۶۷۹
دیوان : ۲۳۹۸
کلیات : **۱۸۷۶**
صاحب کاشانی، محمد مسیح :
دیوان : ۲۳۹۹
صاحب نراقی، ملامحمد :
دیوان : ۲۳۹۹
فرهنگ واژه های سیف الامه : ۲۰۰۴
مثنوی : ۳۱۳۴
صاحبی :
شرح حسن وعشق : ۳۴۵۸
صاحبی، سلیمان :

دیوان : ۲۳۹۹
صاحبی کیرانی نخجوانی = شمس منشی.
صادق (چند تن) :
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۴
دیباجهٔ جنگ : ۳۵۶۶
دیوان : ۲۳۹۹ و ۲۴۰۰
ساقینامه : ۲۸۸۷
نکت العارفین : ۳۶۴۴
صادق ابرکوهی = صادقی.
محمد صادق اردستانی = روشن .
میرزا صادق اردوبادی منشی :
ترسل : ۲۰۹۰
صادق اصفهانی = رجب .
محمد صادق اصفهانی = صامت .
محمد صادق بروجردی :
شرح الفیه : ۲۰۵۶
محمد صادق بنگالی = اختر.
محمد صادق تبریزی = ناظم . صادقا :
محمد صادق تفرشی ، پدر هجری :
دیوان : ۲۴۰۰ و ۲۶۰۸
سوزوگداز : ۲۹۲۳
شاهنامه : ۲۹۵۸
فخریه : ۳۰۱۸
کلیات : ۱۸۹۹
مثنوی : ۳۱۲۷
صادق تفرشی = پروانه .
محمد صادق جانداری منشی :
مثنوی دخمهٔ شاهان : ۳۱۲۲
محمد صادق حسینی = دست غیب.
صادق رکنا = حکیم رکنا .
صادق رکنا = عاشق .
محمد صادق سرکانی فرزند محمد علی:
ترجمهٔ التصریف : ۲۰۵۰
محمد صادق شیرازی = حکیم شیرازی.
محمد صادق شیرازی فرزند محمدحسین:
طومار مطوله : ۳۵۸۷
محمد صادق صوفی شیرازی :
دیوان : ۲۴۰۸
محمد صادق کوه کیلویی :
ریاض العشاق : ۲۸۴۷
صادق ملتانی :
شوق نامه : ۲۹۷۲
صادق نیشابوری = حکیم رکنا.
صادن هدایت :
افسانهٔ آفرینش : ۳۶۵۷
صادقی ابرکوهی :
دیوان : ۲۴۰۰
رموز العاشقین : ۲۸۴۰
صادقی کتابدار افشار :
خطیات : ۳۵۵۵
دیوان : ۲۴۰۰
ساقینامه : ۲۸۷۳
سهوالللسان : ۲۹۲۸
قانون الصور : ۱۹۱۴
مثنوی : ۳۱۲۷
منشآت : ۳۶۳۸
هجوثالث : ۳۳۰۶
صاعدای اصفهانی ، محمد هاشم :
لیلی ومجنون : ۳۱۰۳
صافی :
ساقینامه : ۲۸۷۳
صافی ، احمد :
جام مظفر : ۲۱۵۶
صافی ، امین الدین محمد :
دیوان : ۲۴۰۰

صافی اصفهانی ، میرزا جعفر :
دیوان : ۲۴۰۱
شهنشاه نامه : ۲۹۷۵
گلشن خیال : ۳۰۷۲
صافی (بابی) :
گلشن قدس : ۳۰۸۱
محمد صالح (چند تن) :
چهارچمن : ۳۵۵۳
دیوان : ۲۴۰۱
سوهنی مهینوال: ۲۹۲۷
شرح قصیدهٔ عینیه : ۳۴۸۷
محمد صالح ، ملاسعید اشرف :
کلیات : ۱۸۷۰
صالح فرزند حسن :
مثنوی : ۳۱۲۸
محمد صالح استرآبادی :
دیوان : ۲۴۰۱
محمد صالح اکبرآبادی کشفی :
رباعیات کشفی: ۲۸۳۵
محمد صالح بیگ منشی :
دیباجهٔ مثنوی معنوی : ۳۵۷۰
صالح تبریزی ،شیخ الاسلام :
دیوان : ۲۴۰۲
محمد صالح خلخالی :
شرح قصیدهٔ یائیه : ۱۲۴۵، ۳۴۸۹
محمد صالح رضوی نواب :
جواهر الخیال : ۲۷۴۹
لطایف الخیال : ۳۰۹۸
محمد صالح روغنی اصفهانی :
فرحة الادیب : ۳۵۸۹
محمد صالح کاشانی فرزند جلال محمد :
مجموعه حکایات : ۲۷۴۰
محمد صالح کنبوه لاهوری :
بهار سخن : ۲۰۸۷
گلشن سخن : ۲۱۱۵
محمد صالح مازندرانی :
صیغ مشکله : ۲۰۷۲
محمد صالح ملتانی مسافر :
زاد المسافرین : ۲۸۵۱
صالحی ، میرك بیگ :
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۵
صالحی حروفی :
اصحاب بدر : ۲۶۴۳
صامت اصفهانی ، محمد صادق .
دیوان : ۲۴۰۲
صامت بروجردی ، محمد باقر :
گلشن زهرا : ۳۰۷۹
صائب تبریزی اصفهانی ، محمد علی :
آرایش نگار : ۲۶۱۸
دیوان : ۲۳۹۱
قدغن شراب : ۳۵۹۱
قندهار نامه ، عباسنامه : ۳۰۴۹
کلیات : **۱۸۷۷**
مرآت الجمال : ۳۱۹۴
میخانه : ۳۲۵۶
واجب الحفظ : ۲۵۹۲و ۳۲۹۱
صاین الدین ترکه :
دیوان : ۲۴۰۲
مناظرات خمس : ۳۶۳۴
مناظرهٔ رزم وبزم : ۳۶۳۴
صاین سمنانی ، رکن الدین :
ده نامه ، تحفة العشاق : ۲۸۱۹
صاینی ، قوام الدین محمد :
کلیات : ۱۸۹۰
صبا (؟) :

دیوان : ۲۴۰۲
سوانح ایام فراق : ۲۹۲۳
صبای کاشانی ، فتحعلی خان :
پند نامه : ۲۷۰۰
تحفة العراقین : ۲۷۱۹
خداوند نامه : ۲۷۷۸
خلاصة الاحکام : ۲۷۹۶
دیوان : ۲۴۰۲
شکار نامه : ۲۹۶۷
عبرت نامه: ۳۰۰۰
کلیات : **۱۸۷۷**
گلشن صبا : ۳۰۸۰
معارضهٔ شعرا : ۳۲۱۸
مقالات شاهنشاهی : ۳۲۲۸
صباحی کاشانی ، سلیمان :
دیوان : ۲۴۰۴
صبغة الله خیالی سلیمانی = ملازاده .
صبوحی بیرجندی،علی اشرف :
فرهنگ بیرجندی : ۱۹۳۲
صبوحی قسطنطنی ، احمد مولوی :
اختیارات مثنوی (شروح) : ۳۴۴۱
صبور کاشانی ، احمد :
دیوان : ۲۴۰۴
صبوری (؟) :
تاریخ هند : ۲۷۰۵
دیوان : ۲۴۰۵
صبوری تبریزی :
دیوان : ۲۴۰۵
صبوری خراسانی ، محمدکاظم :
دیوان : ۲۴۰۵
کلیله ودمنهٔ منظوم : ۳۰۵۶
صحت لاری ، محمد باقر:
دیوان : ۲۴۰۵
صحیفی شیرازی :
ساقینامه : ۲۸۷۳
صداقی :
تحفة الفقیر : ۱۹۶۹
صدر :
دیوان : ۲۴۰۵
صدر الدین فرزند محمد رضی :
بهاریه : ۲۶۷۰
صدر الافاضل افشار ، نظام :
عصائب : ۳۲۰۴
صدر دیوانه = دیوانه .
صدر السلطنه :
تاریخ مشروطیت : ۲۷۰۴
صدرالشعرا = غلامحسین.
صدر الشعرای کاشانی ، محمود :
دیوان : ۲۴۰۶
صدرای شیرازی ، محمد :
خلاصی نامه : ۲۷۹۹
دیوان : ۲۴۰۶
صدرالدین قونوی ، محمد :
منظومهٔ عرفانی : ۳۲۴۴
صدر الممالك :
مشتاقنامه : ۳۲۰۳
صدرالدین هندی :
کلیات : ۱۸۷۸
صدر عکاسباشی :
نصیحت نامه : ۳۲۷۶
صدری ، حسن :
روایع الافکارفی بدایع الاشعار : ۲۸۴۱
میرصدری تهرانی :
دیوان : ۲۴۰۶
صدر یزدی ، سید علی :

دیوان : ۲۴۰۶
صدقی استرآبادی ، سلطانمحمد:
ساقینامه : ۱۸۷۴
صدیق ، ابومحمد منشی:
چهار گلشن : ۲۰۹۸
صدیقی سلطانپوری ، ابوالبقا :
تعلیم المبتدی : ۲۰۹۴
صرفی کشمیری ، یعقوب :
دیوان : ۲۴۰۶
مسلك الاخیار : ۳۲۰۰
مغازی النبی : ۳۲۲۵
صفای اصفهانی :
دیوان : ۲۴۰۶
صفای دشتکی شیرازی ، ابراهیم :
حسرت نامه : ۲۷۷۰
سوز و گداز : ۲۹۲۳
مثنوی : ۳۱۲۸،۳۱۲۸
صفای قاجار ، صفا علیشاه :
سبحهٔ صفا : ۲۸۹۹
صفائی :
دیوان : ۲۴۰۷
صفایی، درویش :
دیوان : ۲۴۰۷
صفایی جندقی سمنانی ، احمد :
دیوان : ۲۴۰۷
صفای حایری ، غلامعلی :
تلخیص العروض : ۲۱۵۵
صفایی نراقی ، احمد :
شك وسهو : ۲۹۶۸
طاقدیس ، لسان الغیب : ۲۹۹۳
صفدر علیشاه = منصف قادری .
محمد صفر نصیری عتیقی :
لطایف الخیال : ۳۰۹۸
صفی (چند تن) :
دیوان : ۲۴۰۷ ، ۲۴۰۷
صفت خواجگان نقشبند : ۲۹۹۰
محمود وایاز : ۳۱۸۰
صفی اصفهانی :
ساقینامه : ۲۸۷۴
صفی الدین بسطامی = علا...
صفی موقانی :
مجمع الرسایل : ۲۱۱۷
صفی علیشاه = میرزا حسن .
زبدة الاسرار : ۲۸۵۱
عقل وعشق : ۳۰۰۷
صفی قلی بیگ چرکس :
دیوان : ۲۴۰۸
صفی قلی خان شاملو :
فارسنامه : ۳۰۱۰
صلایی ، حسن بیگ :
دیوان : ۲۴۰۷
صنیع‌الله افندی ، بدلی ملاطوی :
فتح الفتاح : ۲۰۰۱
صوفی الله یار ، طهماسبك خان :
فرهنگ ترکی بفارسی : ۲۰۰۳
صوفی الله یار بخاری نقشبندی :
تحفة الطالبین (شرح مراد العارفین) : ۳۴۴۳ .
لغات مسلك المتقین : ۳۵۰۹
مراد العارفین : ۳۱۹۶
مسلك المتقین : ۳۲۰۰
صوفی مازندرانی ، محمد یوسف :
دیوان : ۲۴۰۸
ساقینامه : ۲۸۷۴

صهبا شهرستانی، قزوینی جمشید :
آوازخاموش : ۳۶۵۴
دیوان : ۲۴۰۸
کلیات : ۱۸۷۸
صهبای قمی، محمد تقی:
دیوان : ۲۴۰۹
صهبایی :
کلیات : **۱۸۷۸**
صهبای شهرستانی قزوینی :
چشمهٔ نوش : ۳۶۷۳
صیدی تهرانی، میرسید علی :
دیوان : ۲۴۰۹
وصف کشمیر : ۳۲۹۹
صیرفی :
گلزارصفا : ۱۹۱۵
صیرفی تبریزی :
اصول خطوط سته : ۱۹۰۶
ضروری :
داستان جولای ومار : ۲۸۰۵
ضمیری اصفهانی، باغبان، حسین :
ناز و نیاز : ۳۲۵۸
ضمیری بلگرامی، نظام الدین :
دیوان : ۲۴۱۰
ضیاء :
دیوان : ۲۴۱۰
ضیاء = محمد شریف صدر .
ضیاء الدین اردوبادی :
حل معما : ۲۱۸۲
ضیای اصفهانی، عبدالله :
قضا وقدر : ۳۰۴۶
ضیای اصفهانی رودشتی :
دیوان : ۲۴۱۰

ضیاء الدین پارسی :
دیوان : ۲۴۱۰
ضیای تفرشی، ضیاء لشکر = دانش .
ضیای نخشبی = نخشبی.
ضیاء السلطنه نایینی = مشتاق .
ضیایی :
طب منظوم : ۲۹۹۳
ضیایی جونپوری موشحی :
ساقینامه : ۲۸۷۴
ضیایی خبوشانی :
دیوان : ۲۴۱۰
ضیایی هروی :
قضا وقدر : ۳۰۴۶
طالب :
دیوان : ۲۴۱۱
طالب آملی :
جهانگیرنامه، ساقینامه : ۲۷۵۲
دیوان : ۲۴۱۱
سوز و گداز: ۲۹۲۴
قضا وقدر: ۳۰۴۶
کلیات : **۱۸۷۹**
طالب اصفهانی :
ساقینامه : ۲۸۷۵
طالبانی کرکوکی، عبدالرحمان قادری.
مثنوی : ۳۱۲۹
طالب رازی = مفتون.
طالب علی = عیشی لکهنوی .
طالع هروی، ایمانی :
بدایع اللغه : ۱۹۶۳
طالع = قوی.
طاهرا :
قضا وقدر : ۳۰۴۷

طاهر اردبیلی، محمد کاظم :
دیوان : ۲۴۱۳
میرزا طاهر اصفهانی = شعری.
محمد طاهر انصاری :
خط سریانی : ۱۹۱۰
شاه طاهر دکنی = انجدانی.
محمد طاهر سبزواری فرزند حسین :
زبدة اللغات : ۱۹۸۷
محمد طاهر شاهجهان آبادی = آشنا.
محمد طاهر شیرازی قمی :
منهج النجاة : ۳۵۱۴
سید طاهر شیرازی = آتشی.
طاهر محمد شیرازی فرزند عماد :
مهابهارات : ۳۷۴۷
طاهر طوسی فرزند حسن :
تاریخ اسکندری : ۳۶۵۷
محمد طاهر عراقی = فیاض.
محمد طاهر قزوینی = وحید.
طاهر کشمیری = غنی.
محمد طاهر نصرآبادی = نصرآبادی.
محمد طاهر علیخان :
عجایب اللطایف : ۳۵۸۸
طاهری :
دیوان : ۲۴۱۳
طاهری، اسدالله :
حاجی بابا : ۳۶۷۵
طاهری قاهانی قمی، اسماعیل:
دیوان : ۲۴۱۳
طایر شیرازی، میرزا حسن :
دیوان : ۲۴۱۳
طایف گلپایگانی، محمد علی :
دیوان : ۲۴۱۴
طبیب :
دیوان : ۲۴۱۴
طبیب اصفهانی، عبدالباقی :
دیوان : ۲۴۱۴
محمود و ایاز : ۳۱۸۰
طبیب مازندرانی = طوفان هزارجریبی.
طراز یزدی، عبدالوهاب :
دیوان : ۲۴۱۴
طرایفی، جمال الدین عبدالکریم :
دیوان : ۲۴۱۵
طرب نایینی، محمد جعفر اصفهانی :
قواعد زبان ترکی: ۲۰۷۴
طرزی :
دیوان : ۲۴۱۵
طرزی افشار :
دیوان : ۲۴۱۵
طرزی درانی :
دیوان : ۲۴۱۵
طرطوسی، (حسین، علی، محمد):
ابومسلم نامه : ۳۶۵۴
اسکندر نامه : ۳۶۵۶، ۳۶۵۷
جنگنامهٔ محمد حنفیه : ۲۷۴۸
داراب نامه : ۳۶۸۵
شاهنامهٔ منثور : ۳۷۲۵
مسیب نامه : ۳۷۴۲
طرفه، فرج الله :
دلیل العشاق : ۲۱۰۶
مدایح اعتمادیه : ۳۱۹۲
طرفی :
کلام طرفی : ۳۰۵۶
طریقتی کرمانی، مظفر علیشاه :
بحرالاسرار : ۵۵۶و۶

دیوان : ۲۴۱۵
سرالاسرار : ۲۹۰۷

طسوجی، عبدالحسین :
الف لیلة ولیلة : ۳۶۵۹

طسوجی، محمود :
دستورزبان فارسی: ۲۰۵۵

طغرای تفرشی، اسدالله :
دیوان : ۲۴۱۷

طغرالی مشهدی :
آشوب نامه = هفت آشوب : ۳۵۱۸
آهنگ بلبل : ۳۵۱۹
اشارتیه ، اشاریه : ۳۵۱۹
اعلامیه : ۳۵۲۰
التماس نامه : ۳۵۲۰
الهامیه : ۳۵۲۰
پریخانه : ۳۵۳۹
تاج المدایح : ۳۵۴۱
تجلیات : ۳۵۴۳
تحقیقات : ۳۵۴۴
تذکرة الاتقیا، تذکرةالاحباء : ۳۵۴۵
تعداد النوادر : ۳۵۴۶
ثمرهٔ طبی: ۳۵۴۸
جلوسیه : ۳۵۵۱
جوش بلبل: ۳۵۵۱
چشمهٔ فیض: ۳۵۵۲
حسن وعشق= قصهٔ : ۳۵۵۵
خمسهٔ ناقصه (ضروریه) : ۳۵۵۷
دیباجهٔ سبعهٔ سیاره = آشوب نامه .
دیباجهٔ معیار الادراك : ۳۵۷۱
شرح طغرا : ۳۴۷۵
ضیافت معنوی : ۳۵۸۵
عبرت نامه ، رقعات : ۳۵۸۷
عشق وحسن : ۳۵۷۹
فردوسیه : ۳۵۹۰
کاشف الغیوب : ۳۵۹۳
کلمة الحق : ۳۵۹۴
کلیات : ۱۸۷۹ و ۳۵۹۵
کنزالمعانی : ۳۵۹۷
گریهٔ قلم : ۳۵۹۸
مجمع البحرین : ۳۶۲۲
مجمع الغرایب : ۳۶۲۲
مرآت الفتوح : ۳۶۲۴
مرتفعات : ۳۶۲۵
مشابهات : ۳۶۲۸
معراج‌الفصاحة : ۳۶۲۹
منشآت : ۳۶۳۸
نمونهٔ انشا : ۳۶۴۶

طغرائی، مؤید الدین حسین :
شرح لامیة العجم : ۳۴۹۵

طغرل :
دیوان : ۲۴۱۷

طفیلی :
دیوان : ۳۴۱۷

طنطرانی، احمد فرزند عبدالرزاق :
شرح قصیدهٔ طنطرانیه : ۳۴۸۶

طوبا :
دیوان : ۲۴۱۸
قصیده : ۳۰۳۹

طوبای شهرستانی، محمد حسن :
دیوان : ۲۴۱۷

طوبای نایینی، محمد خان :
دیوان : ۲۴۱۷
کلیات : ۱۸۸۰

طوسی؟ :
دیوان : ۲۴۱۸، ۲۴۱۸

طوطی مازندرانی، عباس :

نظم الشهدا : ۳۲۷۹
طوفان ؟ :
جنگنامه : ۲۷۴۷
قاصد صبا : ۳۰۳۳
طوفان هزار جریبی ، میرزا طبیب :
دیوان : ۲۴۱۸
شاهنامه : ۲۹۴۴
مثنوی : ۳۱۲۹
قضا و قدر : ۳۰۴۷
طهماسب گرجی ، کنیاز :
فرهنگ انگلیسی ... ۲۰۰۲
طهماسبقلی بیگ تکلو = عرشی .
طیش ، میرزا خان :
شمس البیان : ۱۹۹۸
ظرافت ، محمد قاسم :
ثمرة الفؤاد : ۲۷۳۴
ظفر قره باغی :
دیوان : ۲۴۱۹
ظل :
دیوان : ۲۴۱۹
ظل الله دکنی ، محمد قلی :
دیوان : ۲۴۱۹
ظهوری :
سوگند نامه : ۲۹۲۷
ظهوری ترشیزی ، نورالدین محمد :
آیینهٔ راز : ۲۶۲۲
ابدالیه : ۲۶۲۳
بهاریه ، خزان و بهار: ۲۶۷۰
پنج رقعه : ۳۵۴۰
خوان خلیل : ۳۵۵۸
دیوان : ۲۴۱۹
ساقینامه : ۲۸۷۵
سه نثر : ۳۵۸۰
شرح لغات آثار ظهوری : ۳۴۹۵
قسم نامه : ۳۰۳۸
کلیات : **۱۸۸۰**
گلزار ابراهیم : ۳۰۶۸، ۳۵۹۹
مینا بازار : ۳۶۳۹
نورس خیال : ۳۶۴۷
نورس نامه : ۳۲۸۷
ظهیر ، ظهیرا ؟ :
تاریخ سیستان : ۲۷۰۳
دیباجهٔ چمن سخن : ۳۵۶۶
زلزلهٔ شیروان ۲۸۵۴
وامق وعذرا : ۳۲۹۳
ظهیر تفرشی :
باغ و بهار : ۲۶۵۵
شبنم شاداب . باغ وبهار : ۳۵۳۱
ظهیر فاریابی ، محمد :
دستور الانشا : ۲۱۰۰
دیوان : ۲۴۲۱
ظهیر کرمانی :
مجمع البحرین : ۳۱۶۸
ظهیری سمرقندی محمد فرزند علی:
سند بادنامه : ۳۷۲۲
محمد عابد (ز۱۱۰۰) :
مغنی (شرح مثنوی) : ۳۵۱۱
عابد (ز۱۰۶۴) :
اساس الاسلام : ۲۶۲۶
عابد اصفهانی :
چهل بند : ۲۷۵۷
عاجز ؟ :
دیوان : ۲۴۲۵
شورش نامه : ۲۹۷۲
عادل خراسانی :
ترجمان القرآن : ۱۹۷۲ و۱۹۷۳

صدکلمهٔ منظوم : ۲۹۸۷
نظم اللالی : ۱۷۱۰و۳۲۸۰
عادلی هروی = بایسنقر میرزا :
عارف (چندتن) :
دیوان : ۲۴۲۵
رباعیات : ۲۸۳۴
وقایع سلطان بایزید : ۳۳۰۲
عارف ، فتح الله :
شاهنامهٔ سلیمانی : ۲۹۳۵
وقایع سلطان با یزید : ۳۳۰۲
عارف ، حسن :
دیوان : ۲۴۲۶
عارف اردبیلی :
فرهاد نامه : ۳۰۲۱
عارف اسفراینی ، اسماعیل :
تحفهٔ حیدریه : ۲۷۱۳
دیوان : ۲۴۲۶
عارف ایکی ، سراج الدین علی = ایکی.
عارف شیرازی ، ابوالقاسم :
دیوان : ۲۴۲۶
عارف قزوینی ، ابوالقاسم :
دیوان : ۲۴۲۶
عارفی هروی ، محمود :
گوی وچوکان ، حال نامه : ۳۰۹۱
مثنوی : ۳۱۲۹
عاشق :
دیوان : ۲۴۲۷
قضا وقدر : ۳۰۴۷
عاشق ، رکنا ، صادق :
شرح دستور معما : ۲۱۹۳ و ۳۴۵۹
عاشق اصفهانی ، محمد خان :
ایوان نعمت : ۲۶۵۳
دیوان : ۲۴۲۷
عاشق لکهنوی = پاندیت دور .
عاشق الله هندی = خرم .
عاشقی ، علی :
دیوان : ۲۴۲۹
عاصی اصفهانی ، میرزا احمد نقاش :
دیوان : ۲۴۲۹
عاصی رشتی ، محمد محسن اصفهانی :
دیوان : ۲۴۲۹
معراج الشهاده : ۳۲۲۲
عاقلخان رازی ، میرعسکر :
ساقینامه : ۲۸۷۸
شمع وپروانه (پدمات) : ۲۹۷۱
مهر وماه ، نغمات العشاق : ۳۲۵۲
عاقل حسینی نعمت اللهی :
وصف حال : ۳۶۵۱
عالمی ، سهراب دار بجردی :
دیوان : ۲۴۲۹
عالی اجمیری ، سعدالله :
دیوان : ۲۴۲۹
گلشن محمود : ۳۰۸۱
عالی شیرازی ، نعمتخان ، میرزا محمد:
حسن وعشق : ۳۶۷۷
خوان نعمت : ۳۵۶۱
دیوان : ۲۵۸۳
سخن عالی ، من وسلوا : ۲۹۰۴
شرح حسن وعشق : ۳۴۵۸
کلیات : **۱۸۸۰**
مثنوی : ۳۱۳۸
عالی قسطنطنی ، مصطفی :
دیوان : ۲۴۳۰
ربیع المرسوم : ۲۸۳۶

عامل الدین :
مثنوی : ۳۱۲۹
عامل الدین ، محمد طاهر:
دیوان : ۲۴۳۰
عباداللّه طبیب :
عشق : ۳۵۸۸
عباس بختیاری = حرم.
عباس بسطامی = فروغی .
عباس عطارد = عطارد .
مفتی میرعباس لکهنوی شوشتری :
حدیث منظوم : ۲۷۶۱
خطاب فاضل : ۲۷۹۶
ملا عباس مازندرانی = طوطی.
عباس یزدی فرزند کاظم = فرات .
عباسقلی خویی فرزند زین العابدین = مظهر .
عباسقلی شاملو ، فرزند حسنخان :
مجمع الاسما : ۲۱۹۷
عباسقلی کاشانی = سپهر.
عباسقلی خان هرات :
دیباجهٔ قصهٔ حمزه : ۳۵۶۹
عبدالباقر اصفهانی موسوی :
حجلهٔ خیال : ۳۵۵۵
عبدالباقی اصفهانی = طبیب .
عبدالباقی تویسرکانی :
دیوان : ۲۴۳۰
عبدالجبار خجندی :
مدخل منظوم : ۳۱۹۲
عبدالجبار رامپوری = آصفی .
عبدالجلیل فرزند عبدالرحمان :
آداب المرسلین : ۲۰۸۳
میرعبدالجلیل بلگرامی = واسطی .
عبدالجمال هندی :
فواید العلما : ۱۹۴۷
عبدالجواد خادم = خادم .
عبدالجواد نیشابوری = ادیب .
عبدالحاکم :
نامهٔ منظوم : ۳۲۶۱
عبدالحسین (؟) :
ترجمهٔ لابل کابریل : ۳۶۶۳
نصاب فرانسوی : ۲۰۴۳
عبدالحسین تبریزی = شوقی .
عبدالحسین خان منشی = شوری بخشایشی.
عبدالحسین خراسانی شمس آبادی = نصرت
عبدالحسین زند ، مؤلف الدوله :
فرهنگ مظفری : ۲۰۱۱
عبدالحسین طالقانی :
ترجمهٔ صمدیه : ۲۰۵۱
عبدالحسین طسوجی = طسوجی .
عبدالحکیم = راقم .
عبدالحکیم = مکرمتخان .
عبدالحمید (؟) :
شرح مخزن الاسرار : ۳۴۹۸
کشف الاسرار (شرح مثنوی) : ۳۵۰۷
عبدالحی حسینی :
رسالهٔ فقهی : ۲۱۰۷
عبدالرحمان = ختمی .
عبدالرحمان بخاری = مشفقی .
عبدالرحمان برهانپوری :
فرهنگ واژه ها، مفتاح الاخلاق : ۱۹۴۲
عبدالرحمان ترک = قدوسی .
عبدالرحمان خاتمی = خاتمی.
عبدالرحمان خطلانی :
مجلس افروز ، نصیحتی : ۳۱۶۵

عبدالرحمان خوافی = گرامی .

عبدالرحمان دماوندی :

دیوان : ۲۴۳۰

عبدالرحمان قادری = شاه عبدالرحمان.

عبدالرحمان کرکوکی = طالبانی‌قادری.

عبدالرحیم ، ابونصر :

الشواهد والامثال : ۳۵۸۳

عبدالرحیم اصفهانی = افسر .

عبدالرحیم اصفهانی شیرازی :

سعد وهمایون : ۲۹۱۱

عبدالرحیم باباخانی = معدوم کرد

عبدالرحیم بلغاری فرزند عثمان :

تحفة‌الطالبین فی‌شرح‌المراد : ۳۴۴۳

عبدالرحیم جامی :

سرخاب رستم : ۲۹۰۷

عبدالرحیم خلخالی مستوفی = ندیم .

عبدالرحیم خلوتی = شریف .

عبدالرحیم سوربهاری = سور بهاری.

عبدالرحیم شیروانی = حزین.

عبدالرحیم طبیب کاشانی فرزند احمد،

دوازده شبانه روز : ۳۷۱۵

عبدالرحیم ، گراك هپوری :

کارنامۀ حیدری : ۳۰۵۳

عبدالرحیم یزدی = قضایی.

عبدالرزاق فرزند داود :

شرح عوامل‌المائة: ۳۴۷۵

عبدالرزاق دنبلی فرزند نجفقلی = مفتون.

عبدالرزاق سمرقندی :

دستور الانشا : ۲۱۰۰

عبدالرزاق سورتی :

شرح لغات آثار ظهوری : ۳۴۹۵

عبدالرزاق لاهیجانی = فیاض .

عبدالرسول خویی = فنای زنوزی :

عبدالرسول قرشی فرزند شهاب الدین :

شرح بوستان : ۳۴۵۵

شرح گلستان : ۳۴۹۲

عبدالرشید اسلام آبادی رامپوری :

گلشن قدس : ۳۰۸۱

گلشن کشمیر : ۳۰۸۱

عبدالرشید تتوی مدنی :

فرهنگ رشیدی : ۱۹۳۶

منتخب اللغات شاهجهانی : ۲۰۳۳

عبدالسلام :

شرح تحفة العراقین : ۳۴۵۷

عبدالسلام اصفهانی = کمال اصفهانی .

عبدالسلام کرمانی = پیامی .

عبدالشکور دهلوی = بزمی.

عبدالصاحب = آگه .

عبدالصمد = امیر الحاج .

عبدالصمد افضل علامی :

دیباجۀ منشآت علامی : ۳۵۷۲

عبدالعزیز :

دیوان : ۳۴۳۰

عبدالعزیز حسرتی = حسرتی .

عبدالعزیز کاشی فرزند ابوالغنایم :

سفینه : ۳۵۸۰

قلمیه : ۳۵۹۳

عبدالعزیز هروی = عزت.

عبدالعظیم ، محمود علیشاه ، عظیما

دیوان : ۲۴۴۷

عبدالعظیم خویی = شوریده .

عبدالعظیم منشی = سامی .

عبدالعلی فرزند عبدالرحیم :

معیار الاشعار : ۲۱۷۵

عبدالعلی بنگالی = احسن خان.

عبدالعلی خلخالی فرزند فضلعلی:
دستورزبان ترکی . ۲۰۵۵
عبدالعلی سمالوی :
شرح مثنوی : ۳۴۹۶
عبدالعلی شاه ، محمد حسن :
دیوان : ۲۴۳۱
عبدالعلی صاحب هندی :
فتوحات معنوی (شرح مثنوی) : ۳۵۰۴
عبدالعلی مراغه‌ای = ادیب الممالك .
حکایتها : ۳۶۷۹
عبدالعلی میرزا قاجار = عبدی.
عبدالعلی میرن = میرن .
عبدالغفار قریمی فرزند حسن :
معما: ۲۲۰۰
عبدالغفار همدانی :
ترسل : ۲۰۹۰
عبدالغفور :
داستان پادشاهزاده حسین : ۳۷۸۹
عبدالغنی فرزند داود :
شرح رسالهٔ معما : ۲۱۹۴
عبدالغنی هندی :
دیوان : ۲۴۳۱
عبدالفتاح ، شرفعلی .
عبدالفتاح حسینی عسکری :
درمکنون(شرح مثنوی) : ۳۴۴۹، ۱۱۴۳
عبدالفتاح حکیم حیدر آبادی :
دریا : ۲۸۱۰
عبدالفتاح گجراتی :
مفتاح المعانی : ۳۵۱۴
میرعبد الفتاح مراغه‌ای :
دیوان : ۲۴۳۱
میرعبد الفتاح مراغه‌ای = اشراق .

میرعبد القادر = بیدل .
عبدالقادر = مخزن :
عبدالقادر بدیوانی فرزند مبارك :
رامایِن : ۳۷۱۷
مهابهارات : ۳۷۴۷
عبدالقادر بسطامی سپاهانی = محزون .
عبدالقادر بهاریج = بهاریج .
عبدالقادر تونی اصفهانی :
شاهنامه ، فتحنامه : ۲۹۳۵
عبدالقادر گیلانی :
دیوان : ۲۵۱۹
شرح قصیدهٔ خمریه (۴) : ۳۴۸۵
شرح قصیدهٔ غوثیه : ۱۲۴۵ و ۳۴۸۷
عبدالقاهر کرگانی :
شرح عوامل المائه : ۲۰۶۴، ۲۰۶۵
شرح عوامل المائه : ۳۴۷۶
عبدالقدوس :
رشد نامه : ۳۵۷۵
عبدالقهار شریف :
میزان الاوزان : ۲۱۷۶
لسان القلم : ۲۱۴۸
عبدالکریم ایروانی فرزند ابوالقاسم :
ترجمهٔ لغت : ۲۰۵۵
مختصر العروض : ۲۱۷۳
عبدالکریم بنگالی = خاکی.
عبدالکریم چلبی ورداری :
معما : ۲۲۰۰
عبدالکریم ذهبی = رایض الدین .
عبدالکریم سلطان :
دیوان : ۲۴۳۱
شش اختر : ۲۹۶۶
عبدالکریم صدر = کیوان .
میرعبدالله :

فقه منظوم : ۳۰۳۱
عبدالله فرزند محمد :
شرح مفاتیح الدرایه : ۲۰۶۸
عبدالله فرزند محمد جمال :
ملکزاده وپری : ۳۲۳۲
عبدالله فرزند معروف :
عروض وقافیه : ۲۱۶۴
عبدالله ابی تمیم فرزند فضل الله :
بهارنامه : ۲۶۶۹
عبدالله اصفهانی = حالی .
خواجه عبدالله انصاری :
تجنیسات : ۲۷۰۵
عبدالله ترشیزی = شهاب .
عبدالله ترکستانی :
نصاب ترکی : ۲۰۳۸
عبدالله جامی فرزند شهاب الدین :
شرح کافیه : ۲۰۶۷
عبدالله خلج = خلج .
عبدالله خویی = برقی .
عبدالله خویشکی = معین الدین چشتی.
عبدالله سمرقندی بخاری :
کلیله ودمنه : ۳۵۹۷
عبدالله شاهجهان آبادی:
فرهنگ هوش : ۱۹۴۷
عبدالله شوشتری فرزند نورالدین :
ترجمهٔ التصریف : ۲۰۵۰
عبدالله شیرازی فرزند فضل الله منشی :
دیوان : ۲۵۴۵
مناظرهٔ شمشیر وقلم : ۳۶۳۵
خواجه عبدالله صیرفی تبریزی .
آداب مشق ، قلمیه : ۱۹۰۳
عبدالله طباخ جهرمی = کامل.
عبدالله طبری منشی :
کلمات اشارات : ۲۰۷۶
عبدالله طبیب = شافی.
عبدالله فنایی = فنایی.
عبدالله میرزا قاجار = دارا .
عبدالله کلیانی فرزند بایزید.
مرغوب انصاری : ۳۱۹۸
عبدالله گرجی = اشتها .
عبدالله مروارید کرمانی = بیانی.
عبدالله همدانی = اثیرالدین اومانی .
عبداللطیف = شاه ...
عبداللطیف بلخی :
مخزن حروف : ۳۱۹۱
عبداللطیف بیرجندی = لطیفی
عبداللطیف چشتی :
حقیقة الحق : ۲۷۷۳
عبداللطیف شیروانی :
حکایت آمدن سیل : ۲۷۷۳
حل مالاینحل (شرح قصیده) : ۳۴۴۶
عبداللطیف کبیر عباسی :
لطایف معنوی : ۳۵۰۸
مرآت الحقایق : ۳۵۱۰، ۱۳۷۱
عبدالمآلی = عبدی .
عبدالمجید طالقانی = خموش ، درویش
عبدالمطلب = ادیب کاشانی .
عبدالمؤمن = شرف شفروه .
عبدالنبی بخاری فرزند عبدالرسول :
حاشیه بردستور المبتدی : ۲۰۵۴
عبدالنبی حامی :
نجات المسلمین : ۳۲۶۹
عبدالنبی فخرالزمانی ، عزتی.
ساقینامه : ۲۸۷۹
طراز الاخبار: ۳۵۸۵

نوادر الحکایات : ۳۷۵۰

عبدالواحد (چند تن) :
روشن رای نامه : ۲۸۴۲
نبی‌نامه ، حملهٔ احمدی : ۳۲۶۹
ولایت نامه : ۳۳۰۳

عبدالواسع :
رسالهٔ عبدالواسع : ۲۱۳۹

عبدالواسع جبلی :
دیوان : ۲۴۳۱

عبدالواسع نظامی هروی :
توسل : ۲۰۹۰
منشاالانشاء : ۲۱۲۱

عبدالوسع هانسوی :
شرح بوستان : ۳۴۵۵
شرح یوسف وزلیخا : ۳۵۰۲
غرایب اللغات : ۱۹۳۱
قواعد زبان فارسی : ۲۰۷۴

حاج عبدالوهاب :
ساقینامه : ۲۸۷۸

عبدالوهاب اردکانی = گلشن .

عبدالوهاب شیرازی = شوریده .

عبدالوهاب جیلانی :
دیوان : ۲۴۳۳

عبدالوهاب دزفولی :
دیوان : ۲۴۳۳
شتر نامه : ۲۹۶۲

عبدالوهاب معموری = غنایی .

عبدالوهاب یزدی = طراز .

عبدالوهاب یزدی = محرم .

عبدالهادی :
شرح نورس نامه : ۳۵۰۱

عبدوسی = تاج ، اختسان.

عبدی :
دیوان : ۲۴۳۳

عبدی ، عبدالمآلی :
دیوان : ۲۴۳۳

عبدی علایی :
دیوان : ۲۴۳۳

عبدی قاجار ، عبدالعلی میرزا :
دیوان : ۲۴۳۳

عبرت :
عبرت نامه : ۲۹۹۹

عبرت نایینی ، محمد علی :
دیوان : ۲۴۳۴
سفرروح : ۲۹۱۱
عبرت نامه : ۳۰۰۱

عبوری منشی :
شعله وآه : ۳۷۲۷

عبهری شیرازی :
دیوان : ۲۴۳۴

عبید زاکان :
جلق نامه ۳۵۵۱
دلگشا نامه: ۳۵۶۲
دیوان : ۲۴۳۴
ریش نامه : ۳۵۷۸
عشاق نامه : ۳۰۰۲
فالنامهٔ بروج : ۳۰۱۱
فالنامهٔ طیور : ۳۰۱۱
فالنامهٔ گل : ۳۰۱۱
فالنامهٔ وحوش : ۳۰۱۲
لطایف : ۳۶۱۹
کلیات : **۱۸۸۱**
موش و گربه : ۳۲۴۷
ناسخ ومنسوخ : ۳۶۴۰

عبیدالله کرد فرزند حیدر :

شرح حلیة الحلل : ۲۱۹۳
عتابی تکلو ، حسن بیگ بخشی :
ساقینامه : ۲۸۷۸
عتیقی سمرقندی ، جلال الدین :
دیوان : ۲۴۳۴
عثمان بوزاوقی = شاکر .
عثمان سمنانی :
فتح المثانی : ۲۰۰۱
محمد عثمان قیس غلام شاه :
کنایات واستعارات : ۲۱۴۸
عجیب مازندرانی ، محمد خلیل :
دیوان : ۲۴۳۵
عذب ، جعفر :
مثنوی : ۲۱۲۹
عراقی ، فخرالدین ، ابراهیم :
دیوان : ۲۴۳۵
ساقینامه : ۲۸۷۸
عشقنامه ، ده فصل : ۳۰۰۳
عربشاه = ابراهیم اسفراینی .
عربشاه = عماد عربشاه یزدی.
عرشی :
دیوان : ۲۴۳۶
عرشی اکبرآبادی ، محمد مؤمن :
دیوان : ۲۴۳۶
شاهد عرشی : ۲۹۳۳
عرشی تبریزی ، طهماسبقلی بیك :
دیوان : ۲۴۳۴
عرشی کازرونی :
ساقینامه : ۲۸۷۸
عرفی شیرازی ، جمال الدین محمد :
خسروشیرین ، فرهاد وشیرین : ۲۷۸۷
دیوان : ۲۴۳۷
رباعیات : ۲۸۳۴
ساقینامه : ۲۸۷۹
قصیدهٔ ترجمة الشوق ، هراس و عماس :
۳۰۳۹ .
کلیات : **۱۸۸۱**
مثنوی : ۳۱۲۹
مجمع الابکار : ۳۱۶۵
مخزن الاسرار : ۳۱۸۴
معراج نامه : ۳۲۲۲
هجوشاعران گداچشم : ۳۳۰۷
عروج دکنی :
پیام الفت : ۲۰۸۸
عروضی = سراج الدین .
عروضی سمرقندی :
چهار مقاله : ۳۵۵۴
عزت :
دیوان : ۲۴۴۲
عزت الله بنگالی :
گل بکاولی : ۳۷۳۸
عزت ترك ، علی پاشا :
دیوان : ۲۴۴۲
عزت سبزواری تهرانی :
دیوان : ۲۴۴۲
عزت قاجار ، سلیمان خان :
دیوان : ۲۴۴۲
عزت هروی ، عبدالعزیز :
ساقینامه : ۲۸۷۹
عزتی قزوینی = عبدالنبی فخرالزمانی.
عزالدین تتوی شوشتری :
فتحنامه : ۳۰۱۳
عزلت :
دیوان : ۲۴۴۲
عزلت بهگری ، میرنجم الدین رضوی :

دیوان : ۲۴۴۲
عزلتی (؟) :
دیوان : ۲۴۴۲
شیروشکر : ۲۹۸۰
عزلتی خلخالی = ملا ادهم واعظ .
عزلتی یزدی ، زین العابدین :
دیوان : ۲۴۴۳
عزیزالله شیرازی :
دلیران ربانی : ۳۷۱۴
عزیزالله قمی = حضوری قمی :
عزیز کایته = اودچند .
عزیزی :
رمل منظوم: ۲۸۳۹
قافیه : ۲۱۶۸
عسجدی ، ابونصر :
دیوان : ۲۴۴۳
میرعسکر رازی = عاقلخان خوافی .
عسکر کاشانی ، میرحسن :
ساقینامه : ۲۸۸۰
عشرت سیالکوتی قرشی :
شهنامهٔ نادری : ۲۹۶۰
شهنامهٔ احمدی : ۲۹۷۴
عشق اصفهانی = داود .
عشقی :
دیوان : ۲۴۴۴
عشقی تفرشی تبریزی ، حسن :
سراج الکاتبین : ۱۹۱۳
عشقی تهرانی :
عشق نامه . ۳۰۰۵
عشقی عظیم آبادی ، محمد وجیه :
دیوان : ۲۴۴۳
عشقی همدانی ، محمد رضا :
دیوان : ۲۴۴۳
عشیقی ، محمد رحیم فرزند عباس‌میرزا :
ضیاء العین : ۲۹۹۲
عصار تبریزی ، محمد فرزند احمد :
مهرومشتری ، عشقنامه : ۳۲۵۳
الوافی فی‌تعداد القوافی : ۲۱۷۷
عصار لواسانی ، محمد :
دیوان : ۲۴۴۳
لسان الغیب : ۳۰۹۷
خواجه عصمت بخاری :
دیوان : ۲۴۴۴
رسالهٔ عاشقانه : ۳۵۷۴
سرور العین : ۲۹۰۸
عضدالدوله ، مهرداد :
دیوان : ۲۴۴۵
عضدالدین خوارزمی ، محمود :
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۶
عضد یزدی ، جلال الدین :
دیوان : ۲۴۴۵
ملا عطای هراتی = اعجاز.
عطاء الله شیرازی :
مفرح المجالس : ۳۶۳۰
عطاء الله نیشابوری = عطایی.
عطار تونی :
جوهر ذات : ۲۷۵۰
دیوان : ۲۴۴۵
سی‌فصل : ۲۹۳۰
مظهر الاسرار : ۳۲۱۶
مظهر العجایب : ۳۲۱۷
معراج نامه : ۳۲۲۳
هیلاج نامه ، منصورنامه : ۳۳۲۹
عطار نیشابوری :
ارشاد نامه : ۳۰۴۰

اسرارنامه ، کنزالحقایق : ۲۶۲۸ و ش 27303.
اشترنامه : ۲۶۴۱
الهی نامه : ۲۶۴۷
بحرالابرار = دریای ابرار.
بلبل نامه : ۲۶۶۱
بیسرنامه : ۲۶۷۵
پند نامه ، نصیحت نامه : ۲۶۹۷، ۳۲۷۷
حقایق الجواهر؟ : ۲۷۷۲
حکایت سلطان جمجمه : ۳۶۹۸
خیاط نامه : ۲۸۰۳
دریای ابرار، بحرالابرار : ۲۸۱۰
دیوان : ۲۴۴۶
سالك راه راست : ۲۸۹۱
ستهٔ عطار : ۲۹۰۲
شرح قصیدهٔ عطار: ۳۴۸۷
شیخ صنعان: ۲۹۷۷
کلیات : **۱۸۸۳**
کنزالاسرار : ۳۰۵۸
گل وخسرو : ۳۰۸۴
لسان الغیب : ۳۰۹۷
مختارنامه : ۳۱۸۲
مصیبت نامه : ۳۲۰۷
مفتاح الفتوح : ۳۲۲۷
منطق الطیر ، مقامات الطیور : ۳۲۳۶
نزهت الاحباب : ۳۲۷۱
وصلت نامه : ۳۳۰۰
ولد نامه : ۳۳۰۵
هفت وادی : ۳۳۲۵

عطایی :
برزونامه : ۲۶۶۰

عطارد ، عباس :
ترسل : ۲۰۹۰

حکیم عطایی اصفهانی :
ساقینامه : ۲۸۸۰

عطایی اودی ، شاه محمد :
دیوان : ۲۴۴۷
عطایی نامه : ۳۰۰۶

عطایی نیشابوری ، عطاء الله فرزندمحمود.
بدایع الصنایع : ۲۱۲۸
قافیه ، منتخب مقطع : ۲۱۶۸
مختصر بدایع الصنایع : ۲۱۴۹

محمد عظیم اصفهانی = اکسیر.

عظیم الدین تتوی :
فتحنامهٔ سند : ۳۰۱۴

عظیم الدین شیرازی = الششوی.

عظیمای نیشابوری :
دیوان : ۲۴۴۸
فوزعظیم : ۳۰۳۲

علاء بسطامی ، صفی‌الدین :
تحفة الشعرا : ۲۱۵۵

علاء الدوله سمنانی ، احمد :
دیوان : ۲۴۴۸

علاء نصر = ابوالفتح .

علال فرزند عادل حافظ :
ترجمهٔ قصیدهٔ برده : ۲۷۲۳

علامی ، ابوالفضل :
دیباجهٔ کشکول: ۳۵۶۹
دیباجهٔ مرقع : ۱۹۱۱
شرح منشآت ابوالفضل : ۳۴۹۹
عیاردانش : ۳۷۳۲

علمی قزوینی = ملکی .

علوی لاهیجی :
شرح دیوان خاقانی : ۳۴۶۵

علی :
تخمیس غزلهای حافظ : ۲۷۲۱

علی خان :
دیوان : ۲۴۴۸
محمد علی فرزند محمد رضا :
کنزاللغه : ۲۰۱۹
علی فرزند نصر :
ترجمان اللغه : ۱۹۷۳
علی آشتیانی منشی فرزند یوسف = میکده.
محمد علی آشتیانی = مایل .
محمد علی اصفهانی = بهار .
محمد علی اصفهانی = سروش .
علی اوشی فرزند عثمان = اوشی .
علی بخاری فرزند عمر:
شرح نصاب . ۱۹۹۴
علی بسطامی فرزند طیفور :
گنجنامه درحل لغات شاهنامه : ۱۹۴۹
فرهنگ فارسی به فارسی: ۱۹۳۹
علی بکتاشی گرجی = علی گرجی .
علی پاشا = عزت ترك .
میرعلی تبریزی = علی سلطانی .
محمد علی تفرشی حسینی :
رستم واسفندیار: ۳۷۱۸
محمد علی تویسرکانی فرزند بابا :
شرح الفیه : ۲۰۵۷
میرزا محمد علی تهرانی = فخرالادبا.
علی جزایری = نورالدین .
علی جوهر شناس = نظمی تبریزی .
درویش علی فرزند عثمان = چاچی.
محمد علی حبله وردی = حبله‌وردی .
علی حلاوی فرزند محمد تاج :
دقایق الشعر : ۲۱۳۸
علی احمد حیدرآبادی = شوق.
محمد علی خراسانی = فردوسی ثانی.
علی خوارزمی فرزند محمد :
منبع النهرین : ۲۱۲۱
میرزاعلی خویی = مهجور .
علی خان دهلوی = باسطی.
محمد علی خان ذهبی = بینش .
محمد علی رازی فرزند شاهقلی:
قسطاس مستقیم: ۲۰۱۴
علی ریاضی :
روضهٔ ریاضی: ۲۱۰۸
محمد علی زفره‌ای = رجا .
علی سرهندی = ناصرعلی.
میرعلی سلطانی علوی تبریزی = سلطانعلی.
محمد علی سیالکوتی = رایج .
ملا علی شغال :
معمیات : ۲۲۰۰
ملا علی شکرریز :
رموز حمزه : ۳۷۱۸
محمد علی صحاف = ثابت تبریزی .
علی طرطوسی = طرطوسی.
علی طوسی فرزند محمد تقی :
پاپریه : ۲۰۴۹
علی علویچه‌ای اصفهانی :
یوسفیه : ۳۷۵۵
محمد علی فراش خلوت فرزند فتح الله:
مهذب الاخلاق : ۳۷۴۹
ملا محمد علی فروشانی :
جام گیتی نما : ۲۷۳۷
علی فومنی گیلانی .
بلبل نامه : ۲۶۶۲
علی خان قاجار = صفا.

میرزا علی قاجار = گیتی .

میرعلی کازرونی = رحمت شیرازی.

علی کاشانی فرزند مراد :

مطلع مقاصد اللغة : ۲۰۲۹

علی کاشفی = کاشفی .

محمد علی کربلایی :

شرح شافیه : ۲۰۵۹

محمد علی واعظ کرمانی = قاصرقاینی.

میرزا علیخان ناظم العلوم :

تلماك : ۳۶۶۳

ملا علی گرجی بکتاشی :

شرح تحفهٔ شاهدی : ۱۹۹۲

علی گیلانی فرزند محمد علی .

حدایق الریاحین : ۲۷۶۰

محمد علی لاریجانی = مرکب

محمد علی لاهیجی = حزین.

محمد علی مرشدآبادی = الفت .

محمد علی خان مشهدی = مبتلا.

علی معتمد السلطان = آقا خان.

علی معمایی = شرف الدین .

علی مقرب علیشاه = جنت .

علی مؤذن = مؤذن.

علی مؤید الدوله فرزند احمد :

عتبة الکتبة : ۲۱۱۲

سید علی میبدی فرزند محمد علی :

نقل مجلس : ۳۲۸۳

محمد علی میرزا قاجار = دولت .

محمد علی نایب دوم :

وقایع ترکان اتابکی : ۳۳۰۲

محمد علی نایینی = عبرت .

محمد علی میرزا همدانی = مفلس

میرسید علی همدانی :

چهل اسرار : ۲۷۵۷

حورائیه : ۳۴۴۸

دیوان : ۲۴۴۹

میرزا علیخان یزدی = خاموش.

علی اسامی = اسامی .

علی اشرف بیرجندی = صبوحی.

علی اصغر = آبرو.

علی اصغر فرزند عبدالصمد :

ریاض المعارف : ۲۸۴۸

علی اصغر بروجردی = نیر .

علی اصغرحکمت :

رستاخیز . ۳۷۱۷

علی اصغرشیرازی ، سیاف :

جنات وصال ،کشف الاسرار : ۳۰۸۷

علی اصغر نهاوندی = اصغر.

علی اکبر بادکوبه‌ای :

تجرید اللغات : ۱۹۶۶

علی اکبر تبریزی فرزند فرج :

مطایبات : ۳۶۲۹

علی اکبر تفرشی :

معما : ۲۲۰۰

علی اکبر شیرازی :

آرایش دیده : ۲۶۱۸

الایاتیه : ۲۶۱۹

در الثمین، الهام ربانی : ۲۸۰۸

علی اکبر شیرازی = بسمل.

علی اکبر شیرازی = ساری .

علی اکبرطباطبایی ، فرزند عبدالحسین:

معمائیه : ۲۲۰۱

علی اکبر فراهانی فرزند ابوالقاسم :

بهارستان : ۳۵۳۷
جان جهان : ۳۵۵۰
خارستان : ۳۵۵۶
شکوائیه : ۲۹۶۸
علی اکبر کردستانی = افسر.
علی اکبر کرمانی فرزند عبدالعلی .
منتخب التماثیل : ۳۷۴۶
علی اکبر ورامینی یزدی :
مقاصد اللغات : ۲۰۳۱
علی اکبر یزدی ، فرزند عبدالکریم :
حاشیه بربهجة المرضیه : ۲۰۵۳
علی بخش = اظفری .
علی جان :
رباعیات : ۲۸۳۴
علی دوست :
راکب ومرکوب : ۲۸۲۳
علیرضا شیرازی = تجلی.
علیرضا قاجار = شهره .
علیرضا کرمانی = فایض .
علیرضا لنجانی اصفهانی = پرتو.
علی زاده ، یعقوب :
شرح گلستان : ۳۴۹۲
علیشیر نوایی :
دیوان : ۲۴۵۹
علیقلی = اعتضاد السلطنه .
علیقلی بیگ شاملو = انسی.
علیقلی مشهدی فرزند رضا قلی= مصور.
علیقلی داغستانی فرزند محمدعلی = واله.
علیمحمد جراح سانکرئی :
شرح علوی (شرح اسکندرنامه) : ۳۴۷۵
علیمحمد شیرازی = درویش .
علیمحمد منشی = حکیم .
علیمحمد هزارجریبی مازندرانی :
جامع الانظار : ۳۵۴۹
علینقی ترشیزی :
روایح الانشا : ۲۱۰۷
علینقی شیرازی = حکمت .
علینقی طارمی :
انیس العشاق : ۳۵۳۰
علینقی کمره‌ای = نقی .
علینقی همدانی فرزند نعیم .
عروض : ۲۱۶۴
علیم هندی :
دریای روح : ۲۸۱۰
عماد :
دیوان : ۲۴۵۰
عماد باغنوی :
شرح صنایع الاسحار : ۲۱۴۱
عماد شیرازی محمود عماد .
گنج البحر : ۳۰۸۸
عماد الدین عربشاه یزدی :
مونس العشاق : ۳۲۵۰
عماد الدین فضل الله :
اسامی سلسلهٔ کبرویه : ۲۶۲۷
عماد الدین غزنوی :
دیوان : ۲۴۵۱
عماد الفقرا، محسن اردبیلی =حالی.
عماد الدین فقیه کرمانی :
دیوان : ۲۴۵۰
صحبت نامه : ۲۹۸۵
صفا نامه ،مونس‌الابرار: ۲۹۹۰و۳۲۴۹
طریقت نامه : ۲۹۹۴
کلیات : **۱۸۸۶**
گلدسته : ۳۰۶۷
مثنوی عماد : ۳۱۳۰

محبت نامه : ۳۱۷۴

عمر فرزند شجاع الخضر :

میزان الاوزان : ۲۱۷۷

عمر فرزند محمود بلخی = حمید .

عمعق بخاری :

دیوان : ۲۴۵۱

عنایت :

دیوان : ۲۴۵۱

عنایت الله فرزند هدایت الله :

عشق وعقل : ۳۰۰۵

عنایت بلگرامی :

شرح رباعیات سحابی : ۳۴۷۴

عنایت لاهوری ، آل صالح کنبوه :

بهاردانش : ۳۵۳۳

پنج بید : ۳۶۶۲

گلشن عنایت : ۲۱۱۵

ملا عنایت الله مستوفی :

معما : ۲۲۰۱

عنایت هروی مشهدی = فکری .

عنبر شاه خان :

انشا : ۱۰۸۴

عنصری بلخی :

دیوان : ۲۴۵۱

عنصر المعالی کیکاوس :

قابوس نامه : ۱۶۵۵ و ۳۵۹۱

عنقای طالقانی :

اشارات حسینیه : ۲۶۴۰

دیوان : ۲۴۵۳

عنوان تبریزی ، محمد رضا چلبی :

دیوان : ۲۴۵۳

عنوان نگار ، تقی :

دیوان : ۲۲۶۰

شاهنشاه نامه : ۲۹۶۰

عوفی بخارایی ، محمد :

جوامع الحکایات : ۳۶۶۹

عیانی :

هفت خوان حیدری : ۳۳۲۳

عیانی رفیقی :

ساقینامه : ۲۸۸۰

عیانی شبستری ، ابراهیم :

انبیا نامه : ۲۶۵۰

میرزا عیسی افشار = فتحی .

عیشی رازی :

بهرام کور، پدمات : ۲۶۷۱

عیشی لکهنوی ، طالب علی :

کلیات : **۱۸۸۶**

عیشی هروی :

قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۶

ممتاز البدایع : ۲۱۵۱

میر عین‌الدین دزفولی، حسین :

صحیفة الاصفیا : ۲۹۸۶

غنچهٔ باز : ۳۰۰۹

نغمة الاولیا : ۳۲۸۱

میر عین‌علی جرفادقانی :

رباعیات : ۲۸۳۶

عین القضاة همدانی :

بحر الاسرار : ۲۶۵۶

عیوقی :

ورقه و گلشاه : ۳۲۹۴

غازی خان سندی :

شش گلشن : ۲۹۶۶

غافل :

دیوان : ۲۴۵۳

غالب :

عبدالله نامه : ۲۹۹۹

غالب دهلوی ، اسدالله :
پنج آهنگ : ۲۰۸۸
تضمین گلستان : ۳۵۴۶
دستنبو : ۳۵۶۲
دیوان : ۲۴۵۳
کلیات : **۱۸۸۷**
غباری :
اخلاق شاهی : ۱۵۳۱
غریب ، محمد شکور :
عشق نامه : ۳۰۰۵
غریب ، غریبی هروی ، محمد رضا :
دیوان : ۲۴۵۴
غریبی بلخی ، حیدر محمد :
مصیبت‌نامه : ۳۲۰۶
غزالی :
مناجات منظوم : ۳۲۳۳
غزالی مشهدی :
تحفة العشاق : ۲۷۲۰
دیوان : ۲۴۵۴
ساقینامه : ۲۸۸۰
قدرت آثار : ۳۰۳۴
مثنوی ؟ : ۳۱۳۰
نقش بدیع : ۳۲۸۲
غضنفر حسینی فرزند جعفر :
شرح قصیدهٔ برده : ۳۴۸۳
غفور مراغه‌ای :
دیوان : ۲۴۵۴
غلاما ، غلامعلی :
لمعات الطاهرین : ۳۰۹۹
محمد غلام شاهجهان آبادی = رفعت .
غلامحسین زندی شیرازی = المعی .
غلامحسین محمد پوری :
دستورنامه : ۲۱۰۱

غلامحسین خان منشی :
سرود خسروی : ۳۷۲۱
شرفنامه : ۳۷۲۷
غلامحسین میرزا صدرالشعرای قاجار:
دیوان : ۲۴۰۶
شکارنامه ، نسبنامه : ۲۹۶۷
غلامحسین میرزا قاجار = بهجت.
غلام حیدر = فیاضی .
غلام رسول :
سوهنی مهینوال : ۲۹۲۷
غلام رکن الدین = میان‌مرادشاه جیو.
غلامعلی ارجینی = ارشد .
غلامعلی بلگرامی = آزاد .
غلامعلی شیرازی = حکیم .
غلامعلی هروی حایری = صفا .
خواجه غلامعلی همدانی :
شرح شعرهای همدانی : ۳۴۷۴
غلام غوث خان هندی :
بهارستان اعظم : ۲۶۶۹
غلام قادر جلال پوری :
منظومه : ۳۲۴۳
غلام قاسم مهری :
منظومه : ۳۲۴۳
غلام محمد خان صاحب بهادر :
جنگنامهٔ نواب : ۲۷۴۸
غلام محیی قصوری :
تحفهٔ رسولیه : ۲۷۱۳
حلیهٔ محبوب‌خدا : ۲۷۷۴
مکاتیب طیبه : ۲۱۱۹
مکتوبات شریف : ۲۱۱۹
غلام محیی = ذوقی.
غلام محیی = نحیف.
غلام مصطفی فرزند محمد صالح :

نسخهٔ دلپذیر : ۳۲۷۲
غمام همدانی ، یوسف زاده :
دیوان : ۲۴۵۴
غنایی ، عبدالوهاب معموری.
شرح دیوان خاقانی : ۳۴۶۵
غنیمت پنجانی ، محمد اکرم :
دیوان : ۲۴۵۶
شرح اسکندر نامه : ۳۴۵۲
شرح نیرنگ عشق : ۳۵۰۱
مثنوی ؟ : ۳۱۳۰
نیرنگ عشق : ۳۲۸۹
غنی :
دیوان : ۲۴۵۴
غنی کشمیری ، محمد طاهر :
دیوان : ۲۴۵۴
کلیات : **۱۸۸۷**
محمد غوث قادری فرزند حسین :
شرح قصیدهٔ خمریه : ۳۴۸۵
غیبابی (عیانی؟) :
جفر منظوم : ۲۷۴۰
محمد غیاث الدین :
شرح گل کشتی : ۳۴۹۵
غیاث اصفهانی نقشبندی یزدی :
دیوان : ۲۴۵۶
غیاث بخاری :
دیوان : ۲۴۵۶
محمد غیاث رامپوری مصطفی‌آبادی :
بهاریاران (شرح گلستان) : ۳۴۴۲
غیاث اللغات : ۱۹۳۱
غیاث الدین محمد :
مخزن البحور : ۲۱۴۹
ملاغیاث مستوفی :
معما : ۲۲۰۱
غیاثی، غیاث‌الدین(؟) :
دیوان : ۲۴۵۶
مثنوی : ۳۱۳۰
غیرت (؟) :
آتش افروز : ۲۶۱۷
دیوان : ۲۴۵۷
غیرت اصفهانی ، محمد جعفر :
دیوان : ۲۴۵۷
مثنوی ؟ : ۳۱۳۰
فاتح ، فاتحی ، فاتحا :
دیوان : ۲۴۵۷
فاخر :
دیوان : ۲۴۵۷
فاخری ، ابوالمفاخر :
شرح قصیدهٔ فاخری : ۳۴۸۸
فارس :
دیوان : ۲۴۵۷
فارس بروجردی ، اسماعیل :
دیوان : ۲۴۵۷
فارغ :
دیوان : ۲۴۵۸
ولایت نامه : ۳۳۰۳
فارغ ، قطب الدین.
شرح دیوان عرفی : ۳۴۶۸
فارغ گیلانی :
دیوان : ۲۴۵۸
فارغ نامه : ۳۰۱۰
فارغی :
دیوان : ۲۴۵۸
فاروقی ، قوام ، ابراهیم :
شرفنامهٔ منیری : ۱۹۹۷
فالی ، میرزاده :
حقیقت نامه : ۲۷۷۳

فانی، لطفی، لطفلی :
دیوان : ۲۴۵۸
فانی زنوزی، میرزا حسن :
دیوان : ۲۴۵۸
فانی کشمیری، محمد محسن :
دیوان : ۲۴۵۸
راز و نیاز : ۲۸۲۲
مصدر الاثار : ۳۲۰۶
فانی هروی = میرعلیشیر.
فایز دهلوی، صدرالدین محمد :
دیوان : ۲۴۵۹
شهرآشوب : ۲۹۷۳
کلیات : **۱۸۸۷**
فایض :
مثنوی : ۳۱۳۰
فایض ابهری، محمد نصیر :
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۵
قضا وقدر : ۳۰۴۷
فایض اردبیلی :
نسخهٔ مهرو وفا : ۳۲۷۳
محمد فایق لکهنوی :
مخزن الفوابد : ۲۰۷۷
فایض کرمانی :
دیوان : ۲۴۵۹
ساقینامه : ۲۸۸۰
فایض نابینی، محمد :
طورسینا : ۲۹۹۵
فتی ساوجی = الفتی.
خواجه فتاح تاجر :
داستان کیسیاه : ۳۷۰۷
فتاح مراغه‌ای = اشراق :
میرفتاح خان گرمرودی :
شب نامه : ۳۵۸۱
فتح چند منشی :
ترسل : ۲۰۹۱
فتاحی نیشابوری، سیبك، یحیی :
البسه : ۲۶۴۹
حسن وعقل، عقل وسلطنت : ۳۶۷۶
دستور العشاق : ۲۸۱۱
دیوان : ۲۴۵۹
روضهٔ بستان : ۲۸۴۵
شبستان نکات : ۱۶۳۷، ۳۵۸۰
شرح شبستان نکات : ۳۴۷۴
عروض، تجنیسات : ۲۱۶۴
کلیات : **۱۸۸۷**
فتح الله، ابونصر = شیبانی.
فتح الله اصفهانی :
حسن اتفاق : ۲۷۷۰
فتح الله سبزواری :
اصول وقواعد سته : ۱۹۰۶
فتح الله شاهنامچی :
صنم وبرهمن : ۲۹۹۱
فتح‌الله شوشتری، فرزند حسن = وفایی.
فتح الله شیرازی = بدیع.
فتح الله عارف :
شاهنامهٔ سلیمانی : ۲۹۳۵
فتح الله ناصری چهل حصاری :
فواکه السحرفی بدایع الشعر : ۲۱۴۳
فتحی :
دیوان : ۲۴۶۰
فتحی افشار، میرزا عیسی :
دیوان : ۲۴۶۰
فتحعلی کاشانی = صبا.
فتحعلی تفلیسی = آخوند زاده.
فتحعلی قاجار قزوینی = سپانلو :
مقالید ترکیه : ۳۰۲۱

فتحعلی شاه = خاقان .
فتوح :
دیوان : ۲۴۶۰
فتوحای مراغه‌ای :
دیوان : ۲۴۶۰
فتوحی :
صالحه وفیروز بخت : ۳۷۲۸
فتوحی شیرازی ، روح الله :
شرفنامه : ۲۱۰۹
فتونی :
حاتم نامه : ۲۷۶۰
فخرالادبا تهرانی ، محمد علی :
دیوان : ۲۴۶۰
فخرالدین بایقرا هروی :
دیوان : ۲۴۶۱
فخرالدین ترکستانی :
داستان کوه قاف : ۳۷۰۶
فخر رازی :
حل مالاینحل (شرح قصیده) : ۳۴۴۶
شرح قصیدهٔ فاخری : ۳۴۸۸
فخرالزمانی = عبدالنبی قزوینی.
فخر القضاة رازی :
حل مالاینحل (شرح قصیده) : ۳۴۴۶
فخری :
مثنوی : ۳۱۳۱
فخری سپاهانی ، شمس الدین محمد :
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۷
معیارجمالی : ۱۹۵۶
ملخص معیار جمالی : ۲۱۷۶
فخری قاجار = اعتضاد السلطنه .
فخری گرگانی ، اسعد :
ویس ورامین : ۳۳۰۵
فخری هروی ، محمد :
تحفة الحبیب : ۲۷۱۲
معما : ۲۲۰۱
فدا :
دیوان : ۲۴۶۱
فدای اردستانی ، میرزا سعید :
دیوان : ۲۴۶۱
فدای لاهوری ، خیرالله :
میرزا وصاحبیه : ۳۲۵۶
فدایی ؟ :
ابتهال العاشقین : ۲۶۲۲
دیوان : ۲۴۶۱
مثنوی : ۳۱۳۱
فدایی قندهاری صفوی : رستم میرزا .
دیوان : ۲۴۶۱
فدایی کزازی ، اسماعیل :
دیوان : ۲۴۶۱
فدوی :
ساقینامه : ۲۸۸۱
فرات یزدی ، عباس :
دیوان : ۲۴۶۲
فراقی اصفهانی ، غیاثا محمد :
دستور نامه نگاری : ۲۱۰۲
فرامرز فرزند خداداد ارجانی:
سمك عیار : ۳۷۲۱
فراهانی ، میرزا ابوالقاسم ، قائم مقام.
جلایرنامه : ۲۷۴۱
دیباجهٔ جهادیه : ۳۵۶۶
دیوان : ۲۲۶۲
عروض : ۲۱۶۰
کلیات : **۱۸۸۹،۱۸۵۱**
فراهانی ، ابوالحسن :
دیباجهٔ شرح دیوان انوری : ۳۵۶۹
شرح دیوان انوری : ۳۴۵۹

فراهانی = وفا .
فراهی ، ابونصر :
ریاض الفتیان (شرح نصاب) : ۳۴۴۹
شرح نصاب : ۳۵۰۰ تا ۳۵۰۱
نصاب الصبیان : ۲۰۳۹ و۳۲۷۴
میرزا فرج الله = طرفه .
فرج الله کاشانی = جمره .
فرج الله کاشانی = ادیب .
فرحت :
دیوان : ۲۴۶۲
گلشن فرحت : ۳۰۸۱
فرخ :
جمشید وخورشید : ۲۷۴۳
فرخ ، سید فرزند علی :
حسن وعشق : ۲۷۷۲
فرخ حسین = ناظم هروی .
فرخی سیستانی :
دیوان : ۲۴۶۲
فردوسی طوسی :
شاهنامه : ۲۹۳۵
شکایت نامه : ۲۹۶۸
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۲
فردوسی ثانی ، محمد علی خراسانی :
شاهنامهٔ نادری : ۲۹۵۹
فردی :
دیوان : ۲۴۶۴
فرزدق :
شرح قصیدهٔ فرزدق : ۳۴۸۸
فرسی :
نسب نامه : ۳۲۷۲
فرشته ، محمد قاسم :
دیوان : ۲۴۶۴
فرصت شیرازی ، محمد نصیر :
دیوان : ۲۴۶۴
فرقتی کاشانی ، ابوتراب بیگ :
دیوان : ۲۴۶۴
ساقینامه : ۲۸۸۱
مثنوی : ۳۱۳۱
فرنگیس = محترم .
فروغ :
دیوان : ۲۴۶۵
فروغ ، سید رضا :
دیوان : ۲۴۶۵
ساقینامه : ۲۸۸۱
فضل : ۳۰۲۹
کلیات : **۱۸۸۷**
هفت بزم : ۳۳۱۶
فروغ اصفهانی ، مهدی :
دیوان : ۲۴۶۵
فروغ تبریزی ، عبدالله :
دیوان : ۲۴۶۵
فروغی :
دیوان : ۲۴۶۵
فروغی بسطامی ، عباس :
دیوان : ۲۴۶۵
فروغی عطار قزوینی همدانی:
دیوان : ۲۴۶۶
فرهاد میرزا معتمد الدوله :
فرهنگ جغرافیایی : ۱۹۳۲
فرهاد میرزا ولیعهد :
نصاب انگلیسی : ۲۰۳۷
فرهنگ شیرازی ، ابوالقاسم :
دیوان : ۲۴۶۶
سکنجبینیه : ۳۵۷۹

فرهنگ فرهنگ : ۲۰۱۱
فرید :
دیوان : ۲۵۲۴
فرید مفتی هرات :
شرح قصیدهٔ برده : ۳۴۸۴
فرید اصفهانی ، احول :
دیوان : ۲۴۶۶
فریدون = سابق ترك.
فریدون مازندرانی ، حلال خور :
شاهنامهٔ منثور : ۳۷۲۶
فریدون میرزا پسر فتحعلی شاه :
قسطاس الشعراء : ۲۱۷۱
فریدون عکاشه :
ربیعیه : ۳۵۷۳
رحیقیه : ۳۵۷۴
میمیه : ۳۶۲۹
تخلیه : ۳۶۴۱
فزونی استرآبادی ، هاشم :
ساقینامه : ۲۸۸۱
فصیح رونی خوافی :
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۷
فصیح هروی :
دیوان : ۲۴۶۷
فصیح هروی دشت بیاضی ، محمد :
بدایع الصنایع : ۲۱۲۸
فصیح هروی انصاری :
دیوان: ۲۴۶۷
ساقینامه : ۲۸۸۱
فصیحی هروی انصاری خراسانی .
دیوان : ۲۴۶۷
فضل الله (چندتن) :
فرهنگ ترکی بفارسی : ۲۰۰۳
قیافه شناسی منظوم : ۳۰۵۰
مناظرهٔ زلف وابرو : ۳۲۳۴
فضل الله اصفهانی فرزند روزبهان :
شرح قصیدهٔ برده ۳۴۸۲ و ۳۴۸۴
شرح قصیدهٔ خمریه : ۳۴۸۵
فضل الله بروجردی ، شمس العلماء :
قافیه : ۲۱۷۰
فضل الله حروفی :
اسکندر نامه : ۲۶۳۳
عرش نامه : ۳۰۰۲
فضل الله شریف :
تبصرة الصبیان : ۱۹۶۶
فضل الله حسینی شیرازی :
تذکرهٔ خاوری : ۳۱۵۵
فضل الله خاوری شیرازی ، ابوتراب :
مهرخاوری : ۳۲۵۱
فضل الله قزوینی ، شرف الدین :
نزهة الابصار : ۲۱۷۷
فضل کریم :
گلشن شهدا : ۳۰۸۰
فضل لوکری = لوکری .
فضل الله همدانی = رشید الدین.
فضلعلی نصرآبادی کاشانی :
مجلس افروز : ۳۱۶۵
فضلی :
دیوان : ۲۴۶۷
مجموعهٔ امیرفرغانه : ۳۱۷۰
فضولی بغدادی :
دیوان : ۲۴۶۷
رند وزاهد : ۳۷۱۸
صحت ومرض ، روح وبدن : ۳۷۲۸
کلیات : **۱۸۸۷**
هفت جام : ۳۳۲۲

فطرت، معزالدین محمد :
دیوان : ۲۴۶۸
فطرت زردوز، سعید سمرقندی :
مطلوب‌وطالب : ۳۲۱۴
فغانی شیرازی، بابافغانی :
دیوان : ۲۴۶۸
فغفور گیلانی، محمد حسین لاهیجی :
ساقینامه : ۲۸۸۲
فقیر :
مثنوی : ۳۱۳۱
فقیر شاهجهان آبادی دهلوی، شمس‌الدین:
حدایق بلاغت : ۲۱۳۲
درمکنون : ۲۸۰۹
دیوان : ۲۴۷۱
شمس الضحی : ۲۹۶۹
صنایع وبدایع : ۲۱۴۲
عروض وقافیه : ۲۱۶۴
گل فقیر : ۳۰۸۲
وافیه : ۲۱۷۸
واله وسلطان : ۳۲۹۲
فکرت لاریجانی، نعمت الله :
تحفة النبی : ۲۷۲۱
فکری اصفهانی، محمد رضا :
رباعیات : ۲۸۳۴
فکری مشهد، محمد :
رباعیات : ۲۸۳۴
فکری مشهدی هروی ، عنایت :
معمیات : ۲۲۰۱، ۲۲۰۲
فلکی شیروانی، محمد مؤمن :
تقسیم نامه : ۳۰۳۸
دیوان : ۲۴۷۱
فنایی :
جهان نامه : ۲۷۵۲
فنایی، ساجد علی :
انشا : ۲۰۸۴
فنایی، عبدالله مولوی :
دیوان : ۲۴۷۲
فنایی : عبدالمجید :
احسن التحف ، درة النجف : ۲۶۲۲
فنایی زنوزی، عبدالرسول :
دیوان : ۲۴۷۱
ساقینامه : ۲۸۸۲
میر **فندرسکی**، ابوالقاسم :
شرح قصیدهٔ یایی : ۳۴۸۹،۱۲۴۵
قصیدهٔ یایی : ۳۰۴۱
کشف اللغات : ۲۰۱۵
میر **فندرسکی** = ابوطالب.
فوجی نیشابوری، مقیما :
دیوان : ۲۴۷۲
ساقینامه : ۲۸۸۲
محمد **فوزی** = مستاری .
فوقی یزدی، احمد :
اطوز گنج : ۲۶۴۳، ۳۵۲۰
داش تموز : ۲۸۰۷
دزوقاضی : ۲۸۱۱
دیوان : ۲۴۷۲
ساقینامه : ۲۸۸۲
فرهاد وشیرین : ۳۰۲۲
کلیات : **۱۸۸۸**
منشآت : ۳۶۳۸
فهمی رازی، محمد :
قسمت نامهٔ میراث : ۳۰۳۷
فهیم ترك :
دیوان : ۲۴۷۳
فیاض :

دیوان : ۲۴۷۳
فیاض عراقی ، محمد طاهر :
فیض السعادة : ۳۰۳۳
فیاض لاهیجانی ، عبدالرزاق :
دیوان : ۲۴۳۰ و۲۴۷۳
ساقینامه : ۲۸۸۲
سأم وبهرام : ۲۸۹۲
فیاض همدانی ، محمد :
دیوان : ۲۴۷۳
ناز ونیاز : ۳۷۴۹
فیاضی ، غلام حیدر، میرتقی :
سلم النحو : ۲۰۵۶
فیروز کاوسی :
سه گوهر شریف : ۲۹۲۸
صددر : ۲۹۸۷
فیضان اندخودی = نجیب .
فیض الله ، فیض :
دیوان : ۲۴۷۳
فیض الله خان :
صنایع شعری : ۲۱۴۲
عروض وبدیع : ۲۱۴۲
مرآت الصنایع : ۲۱۹۸
معراج الفیض : ۲۰۷۸
فیض دکنی ، الله داد :
مدارالافاضل : ۲۰۲۴
فیض کاشانی ، محسن :
آب زلال : ۲۶۱۷
دیوان : ۲۴۷۳
شرح عوامل : ۲۰۶۰
ضروریات : ۲۹۹۲
فیضی ، علی اکبر :
دیوان : ۲۴۷۴
فیضی ابیوردی ، سید حسین :
انیس العاشقین : ۳۵۲۶
چارتخت : ۲۷۵۳
فیضی دکنی ، ابوالفیض فرزند مبارك :
پنج گنج : ۲۶۸۴
دیباجهٔ دیوان : ۳۵۶۷
دیوان : ۲۴۷۴
رتن وپدم : ۲۸۳۷
زلیخا : ۲۸۵۴
طوطی نامه : ۳۷۲۹
فتحنامهٔ گجرات : ۳۰۱۵
کلیات : **۱۸۸۸**
مبدء فیاض : ۳۱۱۶
مجمع الاشعار : ۳۱۶۷
مرکز ادوار : ۳۱۹۸
نل ودمن : ۳۲۸۴
وصف کشمیر : ۳۶۵۱
هفت کشور : ۳۲۲۴
فیضی شیروانی ، سید حسن (حسین) :
دیوان : ۲۴۷۶
قاآنی ، حبیب الله :
دیوان : ۲۴۷۶
پریشان : ۳۵۴۰
کلیات : **۱۸۸۸**
قائم مقام فراهانی = فراهانی.
قابل خان ، ابوالفتح منشی الممالك :
آداب عالمگیری : ۲۰۸۳
قابل شیرازی :
دیوان : ۲۴۷۷
قادری :
دیوان : ۲۴۷۷
میرقاری :
مطالب العشاق : ۳۲۰۹

قاسم (چند تن) :
دیوان : ۲۴۷۷
جنگنامهٔ امیرالمؤمنین : ۳۶۶۸
قاسم بیگ ، میرزا :
ظفرنامهٔ کابل : ۲۹۹۸
قاسم حفظی = حفظی :
محمد قاسم اردوبادی :
ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه : ۲۷۲۵
قاسم اصفهانی = اسیری .
قاسم اصفهانی = خادم .
قاسم اکبرآبادی = کاهی .
شاه قاسم انوار :
انیس العارفین : ۲۶۵۲
حورائیه : ۱۱۳۳، ۳۴۴۸
دیوان : ۲۴۷۷
کلیات : **۱۸۸۹**
مقامات العارفین ، صد مقام : ۳۲۲۹
منظومهٔ عرفانی : ۳۲۴۴
واقعهٔ امیر تیمور : ۳۲۹۱
ملا محمد قاسم باخرزی = قدسی.
قاسم خان بکلاری ، ارغنون ادراکی :
چنیسر نامه : ۲۷۵۵
قاسم تبریزی = زاهد .
میرزا قاسم تونی :
دیوان : ۲۴۷۹
محمد قاسم جناب فرزند احمد :
دبستان سخن : ۲۱۳۷
قاسم سامنی ملایری :
حاشیه بر بهجة المرضیه : ۲۰۵۳
حاشیه برفواید الضیائیه : ۲۰۵۴
حاشیه برمغنی : ۲۰۵۴
محمد قاسم قندهاری :
ترجمهٔ ابیات عربیهٔ حافظ : ۳۴۴۴
سرقت : ۲۱۴۰
مشکاة الطالبین : ۲۱۷۵
قاسم کاهی ، اکبرآبادی کابلی :
معما : ۲۲۰۲
قاسم مشهدی = ارسلان طوسی .
قاسم مشهدی = دیوانه .
محمد قاسم ورامینی = اسیری.
قاسمعلی (ز ۱۲۶۰) :
حالات شاه شجاع : ۲۷۶۰
داستان شاهی دارانیان : ۲۸۰۶
میان قاسمعلی قاضی طالع :
گل گلزار سخنوری : ۲۱۱۵
قاسمی :
دیوان : ۲۴۸۰
قاسمی کازرونی شیرازی ، ابوالقاسم :
دیوان : ۲۴۸۰
قاسمی کرمانی = ادیب .
قاسمی گنابادی :
خسروو شیرین : ۲۷۸۸
دیوان : ۲۴۸۰
زبدة الاشعار: ۲۸۵۲
ساقینامه : ۲۸۸۲
شاهرخ نامه : ۲۹۳۴
عاشق ومعشوق : ۲۹۹۹
عمدة الاشعار : ۳۰۰۸
کارنامه ، گوی و چوکان : ۳۰۵۱
کلیات : **۱۸۸۹**
لیلی ومجنون : ۳۱۰۴
قاصد کرمانی قاینی :
دیوان : ۲۴۸۰

صحیفهٔ قاصریه : ۲۹۸۷

قاضی اختیار تربتی :

دیوان : ۲۲۲۰

مختار الاختیار : ۲۱۱۷

قاضی اوس :

قرة العین : ۳۵۹۲

قاضی عیسی :

دیوان : ۲۴۸۰

قاضی کرد همدانی :

صدوده بند : ۲۹۸۸

قاضی کریم :

درج الجواهر : ۲۸۰۸

قاضی یحیی لاهیجانی :

دیوان : ۲۴۸۰

قانع :

خسرو وشیرین : ۲۷۸۹

محمد قانع گلپایگانی :

دیوان : ۲۴۸۱

قانعی طوسی ، احمد :

کلیله ودمنهٔ منظوم : ۳۰۵۷

قانعی قزوینی :

خارستان خیال : ۳۵۵۷

قایمی جاجرمی ، نصرالله .

دیوان : ۲۴۸۱

قبولی :

دیوان : ۲۴۸۱

قپلان بیگ بدخشانی :

دیوان : ۲۴۸۱

قتیل :

دیوان : ۲۴۸۱

قتیل لاهوری :

چهار شربت ، اشربهٔ محمدیه : ۲۱۵۸

دستور نوشت نثر : ۲۱۰۵

دیوان : ۲۴۸۱

شجرة الامانی : ۲۱۴۰

قتیلی :

وامق وعذرا : ۳۲۹۳

قدرت الله ابهری = نرگس .

قدرت اردبیلی ، محمد هادی ، علیشاه :

دیوان . ۲۴۸۲

قدسی :

دیوان : ۲۴۸۲

قدسی باخرزی ، محمد قاسم :

دیوان . ۲۴۸۲

قدسی کرمانی :

قضا وقدر : ۳۰۴۷

قدسی مشهدی ، محمد جان :

پادشاه نامه : ۲۶۷۶

دیوان : ۲۴۸۲

ساقینامه : ۲۸۸۳

ظفرنامه : ۲۹۹۷

مثنوی : ۳۱۳۱

وصف باغ اکبرآباد : ۳۲۹۶

وصف کشمیر : ۳۲۹۹

قدوسی ترك ، عبدالرحمان :

تحفة الملوك : ۱۹۷۰

قدوسی دیوانه ، سعدالدین احمد :

حقایق المعارف : ۲۷۷۳

قراباغی :

دیوان : ۲۴۸۴

قربان رودباری = بیدل .

قربانعلی فرزند علی :

خوابنامهٔ منظوم : ۲۸۰۲

قرة العین ، طاهره :

دانشگاه تهران
کتابخانه دانشکده ادبیات
و علوم انسانی

دیوان : ۲۴۸۳
قرنی همدانی ، لطف الله :
دیوان : ۲۴۸۴
قرشی ، ابوالفضل محمد وراروری :
عراضة العروضین : ۲۱۵۹
قره حصاری ، حسین :
شامل اللغة : ۱۹۹۲
قصاب کاشانی ، سعید :
دیوان : ۲۴۸۴
قصاب مازندرانی :
دیوان : ۲۴۸۴
قصه خوان ، قطب محمد :
خط وخطاطان ونقاشان : ۱۹۱۱
قضای قاجار = تسلی.
قضایی یزدی ، عبدالرحیم :
دیوان : ۲۴۸۴
قطب الدین :
می رنگ : ۳۲۵۶
قطب چشتی ، قطب الدین محمد :
افسانهٔ دیوانه : ۳۶۵۸
قطبشاه ، سلطان قلی :
دیوان : ۲۴۱۹، ۲۴۸۵
قطب شیرازی ، قطب الدین محمود :
دیباجهٔ درة التاج : ۳۵۶۷
قطب لاهیجی اشکوری، محمدفرزندعلی.
شرح ابیات : ۳۴۵۰
قطب نی ریزی ذهبی ، محمد :
انوار الولایه : ۲۶۵۰
ترجمهٔ غزل حافظ : ۳۴۴۴
شرح حدیث نورانیه : ۲۹۶۲
عشقیه : ۳۰۰۵
منهج التحریر : ۳۲۴۵
قطبی :
دیوان : ۲۴۸۵
قطبی از نیقی ، محمد :
هوسنامه : ۲۶۵۲
قطبی بلخی ، خواجه :
نشاط نامه : ۳۲۷۳
قطران تبریزی :
دیوان : ۲۴۸۵
فرهنگ فارسی بفارسی : ۱۹۴۰
قطرب بصری :
مثلثات : ۲۰۲۲
قفایی ، علی :
دیوان : ۲۴۸۷
قلندر شاه جیو ، میان قلندر :
بیان حق : ۲۶۷۴
حلیهٔ مبارک : ۲۷۷۳
معراج القبول : ۳۲۲۲
سلطان قلی قطبشاه = قطبشاه .
محمد قلی = جامی .
قلی افشار = الفت کاشانی.
محمد قلی طرشتی = سلیم تهرانی .
قمر اصفهانی ، نظام الدین محمود .
دیوان : ۲۴۸۷
قمر الدین سونی پتی ، فرزند سناء الله:
تهذیب وتأدیب کلام : ۲۱۳۱
قمر الدین میناب :
دیوان : ۲۴۸۷
قنوجی ، شاه محمد ، خلیفه :
جامع القوانین ، انشای خلیفه : ۲۰۹۶
قواس ، مبارکشاه غزنوی :
فرهنگ فارسی بفارسی : ۱۹۴۰
قوام الدین :

نسیم الربیع : ۳۶۴۳ ، ۳۷۵۰

قوام الدین سحابی :

شرح معما : ۲۱۹۵

قوام الدین شرف حسینی :

دیوان : ۲۴۸۷

قوام فاروقی = فاروقی .

قوام الدین محمد صاینی = صاینی .

قوام الدین یزدی ، محمد .

دیباجهٔ کلیات قوام : ۳۵۷۰

دیباجهٔ مرقع : ۳۵۷۱

دیباجهٔ جامع البدایع : ۳۵۶۶

دیباجهٔ ترجمهٔ شمسیه : ۳۵۶۵

دیوان : ۲۴۸۷

کلیات : **۱۸۹۰**

قوام الدین یزدی ، محمد فرزند حسن :

دیوان : ۲۴۸۷

کلیات : ۱۸۹۰

قوامی خبازرازی، بدرالدین :

دیوان : ۲۴۸۷

قوامی گنجوی ، قوام الدین احمد :

بدایع الاسحار فی صنایع الاشعار: ۲۱۲۶

دیوان : ۲۴۸۸

شرح صنایع الاسحار : ۲۱۴۱

قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۷

قوسی تبریزی :

دیوان : ۲۴۸۸

قوی طالع ، طالع :

دیوان : ۲۴۸۸

قیام الدین:

عروض : ۲۱۶۴

قیصری = احمد فرزند اسحاق .

کاتبی نیشابوری ترشیزی :

تجنیسات : ۲۷۰۵

دیوان : ۲۴۸۸

دلربا : ۲۸۱۳

ده باب ، ده نامه : ۲۸۱۷

سی نامه، دلگشا، محب و محبوب : ۲۹۳۲

قصیدهٔ شترحجره : ۳۰۴۰

کلیات : **۱۸۹۰**

گلشن ابرار : ۳۰۷۱

مجمع البحرین ، ناظرومنظور : ۳۲۵۹

هفت گنج : ۲۳۲۴

کاشف ، محمد فرزند سالك محمد .

ترجمهٔ دیوان حضرت علی : ۳۴۴۴

کاشف اصفهانی ، اسماعیل :

تحفة الاقالیم : ۲۷۱۲

دیوان : ۲۴۸۹

ساقینامه : ۲۸۸۳

کلیات : **۱۸۹۱**

کاشف دزفولی ، صدرالدین ،محمدباقر :

درمکنون : ۲۸۰۹

دیوان : ۲۴۸۹

ولایت نامه : ۳۳۰۳

کاشف شیرازی ، محمد شریف :

درمکنون : ۳۵۶۲

کاشف یزدی ،کاشف الدین محمد :

دیوان : ۲۴۹۰

کاشفی بیهقی ، حسین فرزند علی :

انوار سهیلی : ۳۵۲۳

بدایع الافکار فی صنایع الاشعار : ۲۱۲۶

حاتمیه : ۳۶۷۵

دیوان : ۲۴۹۰

صحیفهٔ شاهی : ۲۱۱۱

لب لباب معنوی : ۳۰۹۴

مخزن الانشا : ۲۱۱۷

کاشفی شیعی ، علی فرزند حسین :
لطایف وظرایف : ۳۶۱۹
کاشفی شیرازی :
فتحنامه : ۳۰۱۴
کاشفی کالپی ، احمد :
دیوان : ۲۴۹۰
محمد کاظم اردبیلی = طاهر .
محمد کاظم تبریزی = مسیح .
محمد کاظم شیرازی = آشفته .
کاظم کاشانی :
دیوان : ۲۴۹۰
محمد کاظم مظفری سجاوندی ، حبی .
مجموعه حکایات : ۲۷۴۰
میرزا کاظم یزدی = مهجور.
محمد کاظم نهاوندی فرزند محمد علی:
جوز وخرما : ۲۷۴۹
کافرا = یحیی .
کاکی فرزند محمود :
الصکوك والقبالات : ۲۱۱۲
کامل :
دیوان : ۲۴۹۰
کامل جهرمی ، عبدالله طباخ :
ساقینامه : ۲۸۸۳
کاهی اکبرآبادی ، ابوالقاسم کابلی :
دیوان : ۲۴۹۰
معما : ۲۲۰۲
کبود جامه ، شاه نصیرالدین :
دیوان : ۲۴۹۱
کپول رام = لاله ...
کتاب :
دیوان : ۲۴۹۱
کحلی :
دیوان : ۲۴۹۱
کربلایی محمد صادق = گلچین .
کربلایی علیخان = مصاحب گنجوی.
کرم :
فراغت نامه : ۳۵۸۹
کرم ، کریم :
حربهٔ حیدری : ۲۷۶۹
کرمیانی :
تحفة الحرمین : ۲۱۸۰
محمد کریم اصفهانی = مجنون .
محمد کریم تبریزی سرابی :
انیس العشاق : ۳۵۳۰
برهان جامع ، فرهنگ محمد شاهی : ۱۹۲۱ .
محمد کریم دشت بیاضی = دشت بیاضی.
محمد کریم خان قاجار :
مثنوی : ۳۱۳۱ و ۳۱۳۲
کریم قاری فرزند درویش محمد زمان :
ذخیرة الاخری : ۲۱۰۶
محمد کریم کرمانشاهی فرزند علی اکبر :
شرح شواهد فواید ضیائیه : ۲۰۶۳
شرح عوامل المائة : ۲۰۶۴،۲۰۶۴
کسکین ترك :
تحفهٔ کسکین : ۱۹۷۰
کشته نظری ، احمد :
دیوان : ۲۴۹۱
کشفی اکبرآبادی = محمد صالح .
کشفی دارابی ، سید جعفر :
دیوان : ۲۴۹۱
کشنداس باسدیو :
کشن بلاس : ۳۷۳۷

کشوری دیلمقانی :
دیوان : ۲۴۹۲
کشوری رودباری قزوینی :
دیوان : ۲۴۹۱
کعب بن زهیر :
شرح قصیدهٔ بانت سعاد : ۳۴۸۱
کفری کرمانشاهی ، محمد خان :
ژیل پلاس : ۳۷۲۰
کفوی ، حسین فرزند رستم :
شرح گلستان : ۳۴۹۲
کلمه الله فرزند رحمت = خواجه‌پادشا .
آقا کلبعلی :
قائد المحبین: ۲۱۱۴
کلیم کاشانی همدانی ، ابوطالب :
اقبال نامه : ۲۶۴۵
جنگ با فیل : ۲۷۴۶و۳۱۳۲و۳۲۹۷
دیوان : ۲۴۹۲
ساقینامه : ۲۸۸۳
شاهجهان نامه ، پادشاه نامه ، ظفر نامه: ۲۹۳۳ .
شکست دست : ۲۹۶۸
کلیات : **۱۸۹۱**
مثنوی : ۳۱۳۲
وصف جنگ با فیل = جنگ بافیل .
وصف عمارات اکبرآباد : ۳۲۹۷
وصف قحط : ۳۲۹۸
وصف کشمیر : ۳۲۹۹
کمال اصفهانی ، اسماعیل :
دیوان : ۲۴۹۴
کمال اصفهانی ، عبدالسلام :
مناظرهٔ بغداد واصفهان : ۳۶۳۵
کمال افندی :
منتخب شاهنامه : ۳۲۳۵
کمال بدخشی :
معما : ۲۲۰۲
کمال خجندی ، مسعود :
دیوان : ۲۴۹۸
کمال خوارزمی ، حسین :
دیوان : ۲۵۰۱
کمال شیرازی ، غیاث .
بحرالصنایع : ۲۵۵۶
پنج گنج : ۲۶۸۴
دیوان : ۲۵۰۱
کمال قاجار ، الله قلی میرزا ایلخانی .
دیوان : ۲۵۰۱
کمال کاشانی :
دیوان : ۲۵۰۲
کمال کربالی ، شجاع الدین :
حدیقةالمعارف(شرح گلشن‌راز) : ۱۱۲۳
کمال الدین هروی = بنایی .
دیوان : ۲۲۵۱
بهرام و بهروز: ۲۶۷۱
کمالی اصفهانی ، حیدرعلی :
دیوان : ۲۵۰۲
کنیش داس بهدارمنشی :
دستورنامه نگاری : ۲۱۰۲
کوثر :
ذوق وشوق : ۲۸۲۲
کوثر همدانی ، محمد رضا :
دیوان : ۲۵۰۲
نامهٔ دلنواز : ۳۲۶۰
کوثر همدانی ، میر عقیل :
ساقینامه : ۲۸۸۳
فرهاد وشیرین ، خسرووشیرین : ۳۰۲۲
کوشانی هروی = دوست محمد .

کوکبی :
دیوان : ۲۵۰۲
کوکبی بخارایی :
تعریف معما : ۲۲۰۴
کوکل چند = لاله ...
کهتر ، اسدالله :
دیوان : ۲۵۰۲
کهیم چند فرزند مهرچند :
نادر الحکایات : ۳۷۴۹
گاوان ، خواجهٔ جهان ، محمود :
مفتاح الانشا ، قواعد الانشا : ۲۱۱۸
مناظر الانشاء : ۲۱۱۹
گدا = یوسف ...
تحفة النصایح : ۲۷۲۱
گدایی :
ساقینامه : ۲۸۸۴
گراك هپوری = عبدالرحیم .
گرامی اصفهانی ، آقا بابا ، محمد قاسم:
دیوان : ۲۵۰۲
گرامی خوافی ، عبدالرحمان :
دیوان : ۲۵۰۲
گرجستانی انوی = ابونصر انوی .
گرجی = یوسف .
گروهرداس (کوهرداس) :
رامایین : ۳۷۱۷،۲۸۲۴
گل احمد فرزند محمد :
بیاض الله ویردی : ۲۶۷۴
گلچین ، کربلایی محمد صادق :
دیوان : ۲۵۰۳
گلشن :
دیوان : ۲۵۰۳
گلشن اردکانی ، عبدالله الوهاب ایرانپور:
دیوان : ۲۵۰۳
گلشن آرا : ۳۰۷۰
گلشن جونپوری ، علی فرزند عطاء الله :
دیوان : ۲۵۰۳
گلشن گلپایگانی ، میرزا محمد :
دیوان : ۲۵۰۴
گلشنی ادرنوی ، محیی الدین :
تخمیس نعت جامی : ۲۷۲۲
مصادر السنهٔ اربعه: ۲۰۲۸
گلشنی بردعی ، ابراهیم :
بحر الحقایق فی کشف الدقایق : ۲۵۵۶
دیوان : ۲۵۰۴
المعنویة الخفیه : ۳۲۲۴
گل محمد رامپوری = وفا .
گل محمد شاهجهانی پنجابی = معنی یاب.
گل محمد خان کرمانی = ناطق مکرانی.
گنجوی تبریزی ، محمد حسن :
اخوان صفا : ۳۵۱۹
دیوان : ۲۵۰۴
زیبانامه : ۲۸۵۵
کلیات : **۱۸۹۱**
گوهر مدراسی ، محمد باقر خان :
دیوان : ۲۵۰۴
گیتی :
دیوان : ۲۵۰۴
گیتی قاجار ، میرزا علی :
دیوان : ۲۵۰۴
گیسو دراز ، سید محمد :
دیوان : ۲۵۰۴
لآلی ، سید احمد صاروخانی :
مجمع القواعد : ۲۰۷۷
لال ، منشی :
قیصر نامه : ۳۰۵۰

لاله بهوپت رای :
دستور شکرف : ۲۱۰۱
لاله پران ناته :
سری بهاگوت : ۲۹۰۹
لاله جات پرکاش :
دستور عشق : ۲۸۱۱
لاله نیک چند بهادر :
جواهر الحروف : ۱۹۲۷
لاله عوض رای = مسرت .
لاله کپول رام :
طلسمات خیال : ۳۵۸۶
لاله کورکل چند :
زیب التواریخ : ۲۸۵۶
لامع همدانی ، میرزا نورا :
دیوان : ۲۵۰۵
لامعی برسوی ، محمود :
تحفهٔ لامعی : ۱۹۷۰
روضة الاخیار : ۲۸۴۳
لامعی چلبی :
حسن ودل : ۳۶۷۷
لامعی گرگانی ، ابوالحسن :
دیوان : ۲۵۰۵
لایق جونپوری ، محمد مراد :
شمع انجمن : ۲۹۶۹
لچهمی رام ، لاچکه رام :
بهکت مالا : ۲۶۷۳
فرح بخش : ۳۷۳۳
لچهمی نراین کهتری :
انشای لچهمی نراین : ۲۰۸۵
مفید الانشا: ۲۱۱۹
وجیز الانشا : ۲۱۲۲
لسانی :
دیوان : ۲۵۰۶
لسانی ، وجیه الدین :
ساقینامه : ۲۸۸۴
لسانی شیرازی ، عبدالعزیز :
دیوان : ۲۵۰۶
شهرآشوب : ۲۹۷۳
کلیات : **۱۸۹۱**
مجمع الاوصاف ، شهرآشوب : ۳۱۶۷
لطف :
کارنامه : ۳۰۵۳
شیخ لطف الله = حسن .
لطف الله استرآبادی = محزون
محمد لطف صبرانی :
فواید عزیزیه : ۲۰۷۳
لطف الله کاشانی بن عبدالکریم :
تحفة الدستور : ۲۱۸۰
لطفعلی بیگ = آذر بیگدلی.
لطفعلی خراسانی = خاکی بروجردی .
لطفعلی شیرازی = دانش .
لطفی :
دیوان : ۲۵۰۶
لطیف :
دیوان : ۲۵۰۶
لطیفی بیرجندی ، عبداللطیف :
انوار القلوب : ۲۶۵۰
لقمان حکیم :
صد پند منظوم : ۲۹۸۷
لوکری ، ابوالعباس فضل :
شرح قصیدهٔ اسرار الحکمه : ۳۴۸۱
مادح :
دیوان : ۲۵۰۷
ماردروس داود خانف :
دون کیشوت : ۳۷۱۵

مانی :
دیوان : ۲۵۰۷
مانی شیرازی :
دیوان : ۲۵۰۷
محمد ماه = وت .
ماهر :
شهرآرا : ۲۹۷۲
ماهرشیرازی :
دیوان : ۲۵۰۷
مایل آشتیانی ، محمد علی :
دیوان : ۲۵۰۷،۲۴۴۸
مایل اصفهانی ، رحیم :
دیوان : ۲۵۰۸
مایل افشار ، میرزا حسن :
امینیه : ۲۶۴۹
دیوان : ۲۵۰۸
شکرپلو : ۲۹۶۸
شیرین پلو : ۲۹۸۰
مایل دهلوی ، قطب الدین :
ساقینامه : ۲۸۸۴
مبارك اصفهانی = مدهوش.
مبارکشاه غوری ، فخرالدین :
رحیق التحقیق : ۲۸۳۷
مدخل منظوم : ۳۱۹۲
متقی :
دیوان : ۲۵۰۹
مثالی کاشانی :
آیینهٔ گیتی نما : ۲۶۲۲
لیلی ومجنون : ۳۱۰۴
مجد الاشراف ذهبی ، جلال‌الدین‌محمد:
دیوان : ۲۵۰۹
مجموعهٔ جلالیه : ۳۱۶۹
مجد خوافی :
روضهٔ خلد ، خارستان : ۳۵۷۶
مجد ساوجی ، ابوالفضل محمد :
دیوان : ۲۵۰۹
مجد همگر :
دیوان : ۲۵۰۹
رباعیات : ۲۸۳۵
مجدی :
وصف کالسکهٔ بخار : ۳۲۹۸
مجذوب :
دیوان : ۲۵۱۰
مجذوب تبریزی ، شرف الدین محمد :
تأییدات : ۲۷۰۵
خزاین الفواید : ۲۷۸۴
دیوان : ۲۵۱۰
ساقینامه : ۲۸۸۴
شاهراه نجات : ۲۹۳۴
کلیات : **۱۸۹۳**
مثنوی : ۳۱۳۳
مسلك النجات : ۳۲۰۲
منهاج الحقایق : ۳۲۴۴
مجذوب دهلوی = سرمد .
مجذوب همدانی ، محمد جعفر :
دیوان : ۲۵۱۰
مجرم تفرشی ، شفیع :
دیوان: ۲۵۱۱
مجرم شاملو ، مرتضی قلیخان :
دیوان : ۲۵۱۱
مجرم کشمیری ، میرزا محمد :
سراپا : ۲۹۰۵
مجرم مکری ، نعمت الله :
شاهنامهٔ حقیقت : ۲۹۵۹

مجلسی، محمد باقر :
بلوهر وبوذاسف : ۳۶۶۱
جواهر العقول : ۳۶۷۲و۱۷۲۷
شرح قصیدهٔ دعبل : ۳۴۸۶
مصیبت نامه : ۳۲۰۹
مجمر اصفهانی اردکانی ، حسین :
دیوان : ۲۵۱۱
کلیات : **۱۸۹۴**
مجنون اصفهانی، محمدکریم :
دیوان : ۲۵۱۲
مجنون تویسرکانی، محمد حسین :
عشق حقیقی : ۳۰۰۴
مجنون رفیقی مشهدی :
آداب خط ،قواعد خط : ۱۹۰۲
آداب مشق: ۱۹۰۴
خط وسواد : ۱۹۱۱
رسم الخط : ۲۸۳۸ و ۱۹۱۲
شطرنج منظوم : ۲۹۶۶
ناز ونیاز : ۳۹ـ۳۶۴۰
مجنون عامری :
ترجمهٔ دیوان مجنون : ۳۴۴۴
مجنون مراغه‌ای = رضا قلی ،علیشاه :
مجنون نوری، وحید، محمد تقی :
دیوان : ۲۵۱۳
مجید طالقانی = خموش .
مجیر بیلقانی، ابوالمعالی :
دیوان : ۲۵۱۳
مجبعلی خان :
صولت صفدری : ۲۹۹۱
فرح نامهٔ فاطمی : ۳۰۰۲
مجبعلی سندی فرزند حیدر علی :
ساقینامه : ۲۸۸۴

محبی :
مثنوی : ۳۱۳۳
محبی خواندکار، سلطان سلیمان :
دیوان : ۲۵۱۴
شاه **محترم الله** متوکل :
گلشن عشق : ۳۰۸۰
محترم، فرنگیس :
دیوان : ۲۵۱۴
محتشم قاینی، میرزا عقیم :
معمیات : ۲۲۰۲
محتشم کاشانی :
جلالیه : ۲۷۴۱
دوازده بند : ۲۸۱۴
دیوان : ۲۵۱۴
کلیات : **۱۸۹۴**
معادن الرضا : ۲۵۱۱
نقل عشاق : ۳۲۸۳
محرم :
دیوان : ۲۵۱۶
محرم، محرمی :
شاهنامه . شهنامه : ۲۹۷۴
محرم کشمیری، میرزا محمد :
سراپا : ۲۹۰۵
محرم یزدی، عبدالوهاب :
دیوان : ۲۵۱۶
فرهنگ خدا پرستی : ۳۰۲۸
محرمی، احمد فرزند علی :
مجمع اللطایف : ۳۶۲۳
محروم زنوزی، جعفر بیگ :
دیوان : ۲۵۱۶
محزون اسدآبادی، لطف الله .
گلشن انبساط : ۳۷۳۸

مجزونه :
دیوان : ۲۵۱۶
مجزون بسطامی سپاهانی ، عبدالقادر :
گلشن خیال : ۳۶۱۷
مجزون کازرونی ، محمد :
دیوان : ۲۵۱۶
محسن (چند تن) :
اعلام ماتم : ۲۶۴۴
دیوان : ۲۵۱۶،۲۵۱۶
محسن اردبیلی = حالی.
محسن اصفهانی فرزند حسین = شایق .
محمد محسن اصفهانی فرزند شفیع = عاصی
محسن تبریزی = تأثیر .
محمد محسن تته‌ای :
محك الكمال : ۳۱۷۵
محسن دستگردی = مهندس .
محمد محسن شریف قمی .
قصیده : ۳۰۳۹
ملا محسن قزوینی :
ترجمهٔ عوامل المائة : ۲۰۵۱
شرح شواهد فواید ضیائیه : ۲۰۶۳
شرح عوامل المائة : ۲۰۶۰
شرح عوامل المائة : ۲۰۶۴ و ۳۴۷۵
محسن منشی (سدهٔ ۱۴) :
روبنسون کروزئه : ۳۷۱۹
سید محمد (؟) :
فقه منظوم : ۳۰۳۱
گنج طالبین : ۳۰۸۸
محمد فرزند الیاس :
کتاب دانستن (امثله): ۳۵۹۴
محمد فرزند جمال :
شرح نصاب : ۱۹۹۴ و ۳۵۰۱
محمد فرزند حاجی (ز ۷۱۷) :
مفتاح الانشا : ۲۱۱۹
محمد فرزند حسام = بهیکه .
محمد فرزند خواجه شاه :
بازار عاشقان : ۳۵۳۱
محمد فرزند سعد :
دستور الفصحا (فرهنگ) : ۱۹۲۸
محمد فرزند عبدالله :
شرح الفیه : ۲۰۵۷
محمد فرزند عبدالخالق :
کنزاللغات: ۲۰۱۶
رئیس الشعراء : ۲۱۵۸
محمد فرزند غلام محمد :
شرح پند نامهٔ عطار : ۳۴۵۷
شرح سبحة الابرار : ۳۴۷۴
شرح یوسف وزلیخا : ۳۵۰۳
محمد فرزند کاظم :
تلماك : ۳۶۶۴
محمد فرزند یحیی :
ربیعیه : ۳۵۷۳
محمد اتابکی فرزند محمد :
حل ابیات شرح کافیه : ۲۰۵۴
محمد ادرنوی = گلشنی .
محمد اسفزاری زمجی = نامی .
محمد ازنیقی = قطبی .
محمد استرآبادی، سلطان محمد = صدقی.
محمد اسفراینی = رشید الدین .
محمد اصفهانی ، بهاء الدین :
شرح شافیه : ۲۰۶۰
محمد اصفهانی فرزند محسن ، معزالدین :
دیباجهٔ تقویم : ۳۵۶۶
محمد اصفهانی = بقا .
محمد اصفهانی = جمال الدین.
محمد بخاری ، درویش فرزند دوست محمد.

فواید الخطوط : ۱۹۱۳
محمد بخاری فرزند محمد :
المستخلص، جواهر القرآن: ۲۰۲۵
میرزا محمد بخش آشوب شاهجهانی
فتوحات شام : ۳۰۱۵
محمد بدخشی ، کمال الدین :
ضابطهٔ حل معما : ۲۱۹۶
محمد بردسیری فرزند ایل طغان :
مصباح الارواح : ۳۲۰۴
محمد بغدادی فرزند مؤید :
التوسل الی الترسل : ۲۰۹۴
محمد بلخی = مولوی.
محمد بلخی کرهای فرزند قوام رستم :
بحرالفضایل (فرهنگ) : ۱۹۲۱
شرح مخزن الاسرار: ۱۲۵۷و۳۴۹۸
محمد بلغاری فرزند سلطان سلیمان :
حکایات ولطیفه ها : ۳۶۷۹
محمد بنده نواز = گیسو دراز .
محمد بلیانی کازرونی = اوحدی .
محمد بید گلی کاشانی :
ترجمهٔ شواهد مطول : ۳۴۴۴
محمد بیرکلی = بیرکلی .
محمد بیهقی فرزند یوسف = وحیدی .
محمد بیهقی = بیهقی .
محمد پیر پادشاه = پیر پادشاه .
محمد تاج = بهجت .
محمد تاج = تاج .
محمد تبریزی = جمالی .
محمد تبریری = شفا.
محمد تبریزی = عصار.
میرزا محمد تنکابنی فرزند سلیمان :
حاشیه بر بهجة المرضیه : ۲۰۵۳

حل المشاکل : ۲۰۵۴
شرح عوامل المائة : ۲۰۶۵
شرح الفوائد الصمدیه : ۲۰۶۵
محمد تونی = حیرت هروی .
سید محمد جزایری فرزند نعمت الله :
ترجمهٔ زهر الربیع : ۳۵۴۶
محمد جوانرودی ، ابوالنجیب :
زواهر اللغه : ۱۹۲۸
محمد چشتی ، قطب الاقطاب :
قصهٔ زن گلفروش : ۳۷۳۴
محمد چلبی = ثنایی .
محمد حسینی = ذره .
دیوان : ۲۳۲۹
محمد خبیصی = خبیصی .
محمد خراسانی ، رضیالدین فرزند شفیع:
مطلع : ۲۱۴۹
محمد خراسانی فرزند حسن :
دبستان شعرا : ۲۱۳۸
محمد خراسانی = حسرت مشهدی.
محمد خراسانی =راقم مشهدی.
محمد خزاعی = ساغر شیرازی.
محمد خواجگی گیلانی استرآبادی.
ختم الغرایب (شرح قصیده) : ۳۴۴۸
محمد خوارزمی فرزند ابوالقاسم :
تراجم الاعاجم: ۱۹۷۱
محمد خوسفی قاینی = ابن حسام.
محمد خویی فرزند ابوالقاسم :
شرح قصیدهٔ العروس : ۳۴۸۷
محمد خویی فرزند عبدالصبور :
خلاصهٔ عباسی : ۱۹۸۲
محمد دارابی = دارابی.
محمد داراشکوه = دارا شکوه .

محمد دشیشی فرزند مصطفی :
التحفة السنیه : ۱۹۶۸
محمد دقایقی مروزی :
راحة الارواح ، بختیار نامه : ۳۷۱۶
محمد دماوندی فرزند صالح :
شرح لغات دیوان انوری : ۱۹۲۹
محمد دنبلی فرزند عبدالرزاق :
شرح دیوان انوری : ۳۴۶۳
محمد رازی فرزند قیس = شمس قیس.
محمد رومی = شوکت.
محمد زبیدی یمنی مصری :
الفرسیه : ۲۰۴۹
محمد زوزندی بخارایی :
رسم الخط قرآن : ۱۹۱۲
محمد ساروی فرزند تقی :
همایون نامه : ۳۳۲۷
محمد سدیدی فرزند عمر:
الصحیفه العذراء : ۲۰۰۰
محمد سلطان :
مهابهارات : ۳۷۴۷
محمد سمرقندی فرزند محمود :
شرح عقد الفرید : ۳۴۸۷
محمد سمرقندی فرزند علی = ظهیری .
محمد السنبلی الشاملو :
مرآت السرائر: ۳۶۲۴
محمد شادی آبادی فرزند داود :
شرح دیوان انوری : ۳۴۶۲
شرح دیوان خاقانی: ۳۴۶۵
محمد شاه ، مولوی :
شرح یوسف وزلیخا : ۳۵۰۲
محمد شیرازی فرزند پیر محمد :
شرح قصیدهٔ خمریه : ۳۴۸۵
محمد شیرازی = داوری .
محمد شیرازی = رضایی .
محمد شیرازی = عالی .
درویش محمد شیروانی سفرشه :
شرح گلستان : ۳۴۹۴
محمد شیروانی فرزند حسن :
ترجمهٔ اقیانوس (فرهنگ): ۱۹۷۷
محمد طرطوسی = طرطوسی .
محمد طوسی (ز ۸۳۰) :
مجمع التهانی: ۳۶۲۲
محمد عاملی = ابن خاتون :
محمد صاحب فاروقی = آخوند .
محمد قادری :
طوطی نامه : ۳۷۳۱
محمد قرشی فرزند عمر :
الصراح من الصحاح : ۱۹۹۹
محمد قمی = دعوی .
ملا محمد قندهاری :
معمیات : ۲۲۰۲
محمد قونوی = صدر الدین .
محمد قونوی ، فرزند یحیی :
شادیه : ۱۹۹۲
محمد قیصری = حصاری .
سلطان محمد کاشانی = سلطان .
خواجه محمد کرمانی :
دیوان : ۲۳۲۲
محمد کرمانشاهی فرزند علیمحمد = بیدل
محمد خان کرمانشاهی = کفری.
میرزا محمد کشمیری = مجرم .
محد کلکتهای = وحدت .
میرزا محمد گلپایگانی = گلشن .
محمد گیرتلی = شاه محمد .
محمد گیلانی فرزند سلیم :

شرح الفیه : ۲۰۵۷
محمد لاهیجی ، فرزند احمد :
شرح قصیدهٔ گبریه : ۳۴۸۸
محمد لکهنوی = بیرعلی.
محمد محمدی دهلوی = اثر .
محمد مشهدی = اصیلی .
محمد مشهدی = محمد خراسانی .
میرزامحمدمعیرالممالک فرزنددوستعلی:
داستان اشرف خان : ۳۶۸۷
شیخ محمد مهندس :
شرح اسکندر نامه : ۳۴۵۲
محمد میرانی فرزند هادی :
شرح شرح تصریف : ۲۰۶۰
محمد میرزا قاجار = افسر .
محمد مهینی فرزند عبدالخالق :
دستور دبیری : ۲۱۰۱
محمد ناموس‌خواری فرزند علی :
تحفهٔ جلالیه : ۲۰۸۹
جلالیه درعلم مکاتبه : ۲۰۹۷
حدایق الوثاق : ۲۰۹۸
محمد نخجوانی صاحبی = شمس منشی.
ملا محمد نراقی = صاحب .
سید محمد نوربخش :
دیوان : ۲۵۸۶
واردات منظوم : ۳۲۹۱
محمد نوربخشی = ابن ناصر الحق.
محمد نونداکی فرزند علی :
شرح دستور معما : ۲۱۹۳و۳۴۵۹
محمد نی ریزی = قطب نی ریزی .
محمد ورایینی فرزند غازی = وراوینی.
محمد هروی = امامی.
محمد هروی = فخری .

محمد هروی = فصیح .
محمد همدانی = غمام .
محمد یزدی = قوام .
محمود (چند تن) :
دیوان : ۲۵۱۷
رسالهٔ منظوم : ۲۸۳۷
معراج سالک : ۳۲۲۲
محمود فرزند ادهم :
گلشن انشا : ۲۱۱۵
محمود فرزند ضیاء محمد :
تحفة السعادة فرهنگ اسکندری: ۱۹۲۶
محمود فرزند محمد :
قواعد خطوط سته : ۱۹۱۴
محمود اشرفی :
دیوان : ۲۵۱۷
محمود برسوی = لامعی .
محمود پریار = پهلوان پوریاولی .
محمود ربنجی فرزند عمر :
مهذب الاسما : ۲۰۳۴
محمود شیرازی = عماد .
محمود شیرازی = داعی .
محمود شیرازی = قطب .
محمود طسوجی = طسوجی .
محمود قیمی :
منتخب مثنوی : ۳۲۳۶
محمودکاشانی = رموزی .
محمودگاوان ، خواجه جهان = گاوان .
محمود لاهیجی فرزند امین :
لب اللغه : ۱۹۴۹
محمود لاهوری (ز۱۰۰۸) :
حدیقة الفقرا : ۲۷۶۹
محمود ملك الشعرا ، عندلیب :
دیوان : ۲۵۱۸

دانشگاه تهران
کتابخانه دانشکده ادبیات

محمود میرزا قاجار :
بادهٔ بیخمار : ۳۵۳۱
بادهٔ وحدت : ۲۶۵۴
پروردهٔ خیال : ۳۵۳۹
دلق محمود : ۳۵۶۲
دیوان : ۲۵۱۷
سنبلستان : ۳۵۸۰
صاحب نامه : ۲۹۸۵
مجمع محمود : ۶۸۲
محمد محمود نیشابوری :
محمود نامه ، عشق نامه : ۲۵۱۷و۳۱۷۵
محمود نیشابوری = نجاتی.
محمود همدانی = الهی.
محنت کردستانی :
دیوان : ۲۵۱۸
محوی استرآبادی، باقر :
مثنوی : ۳۱۳۴
محوی همدانی ، مغیث الدین :
دیوان : ۲۵۱۸
رباعیات : ۲۸۳۵
محیط :
دیوان : ۲۵۱۹
محیی :
دیوان : ۲۵۱۸
محیی الدین فرزند نظام الدین :
فواید علیشیری : ۳۵۰۶
محیی الدین محمد :
ترجمهٔ قصیدهٔ برده : ۲۷۲۴
محیی رافعی ، محب الفقرا :
دیوان : ۲۵۱۹
محیی گیلانی = عبدالقادر.
محیی لاری :
فتوح الحرمین : ۳۰۱۶

مخبر السلطنه :
کتاب قرائت : ۳۵۹۴
گنجینه : ۳۶۱۸
مختار :
دیوان : ۲۵۱۹
مختار اصفهانی :
شرح درج مضامین : ۳۴۵۸
مختار غزنوی ، سراج الدین عثمان :
دیوان : ۲۵۱۹
شهریار نامه : ۲۹۷۴
هنرنامهٔ یمینی : ۳۳۲۷
مخدوم :
دیوان : ۲۵۲۱
محمد مخدوم :
صرف پارسی : ۲۰۷۰
مخزن قانون : ۲۰۷۷
مخدوم اعظم = احمد خواجکی .
مخدوم جهانیان :
حاشیهٔ مکاتبات علامی : ۳۴۴۵
مخزن ، عبدالقادر :
هنش جواهر : ۳۳۲۸
مخفی ، زیب النسا بیگم :
دیوان : ۲۵۲۱
مخلص :
کلیات : ۱۸۹۳
مخلص کاشانی نراقی ، محمد تقی:
دیوان : ۲۵۲۲
مخلص لاهوری ، آنندرام :
چمنستان : ۳۵۵۳
دیوان : ۲۵۲۲
رباعیات : ۲۸۳۵
هنگامهٔ عشق : ۳۷۵۴
مخمور ملایری :

دیوان: ۲۵۲۲
مدامی :
دیوان : ۲۵۲۲
مدایح نگار تفرشی ، ابراهیم :
ملستان : ۳۶۳۴
مدرس رضوی ، محمد تقی :
عروض : ۲۱۶۴
مدهوداس گجراتی :
میکاومنوهر : ۳۷۴۹
مدهوش اصفهانی ، مبارک خان :
دیوان : ۲۵۲۳
مدهوش تهرانی ، میرزا اسماعیل :
دیوان : ۲۵۲۳
مدهوش گلپایگانی :
دیباجهٔ دیوان : ۳۵۶۷
دیباجهٔ کتاب دعا : ۳۵۶۹
دیباجهٔ رسالهٔ نوحه جات : ۳۵۶۸
دیباجهٔ میزان الصنایع : ۳۵۷۲
دیوان : ۲۵۲۳
سرالعزیز : ۳۵۷۹ و ۱۶۳۲
سرعشق جنون : ۳۵۷۹
کلیات : **۱۸۹۳**
مثنوی : ۳۱۳۴
منشآت : ۳۶۳۸
مذاق نیشابوری ، اسحاق :
عقل وجنون : ۳۰۰۷
مذنب :
دیوان : ۲۵۲۳
محمد مراد = همت .
حافظ مراد ، محمد مراد :
قواعد زبان فارسی : ۲۰۷۵
محمد مراد جونپوری = لایق .
مراد شاه جیو ، غلام رکن الدین :
مراد العاشقین : ۳۱۹۶
سلطان مراد عثمانی :
شهنشامه : ۲۹۷۵
مرتضی قصوری = خویشکی .
مرتضی قلی = بینوا .
مرتضی‌قلی=پریشان‌قراگزلو.
مرتضی قلی خان شاملو :
دیوان : ۲۵۲۳
مرتضی قلی خان شاملو = مجرم .
مرتضی قلی متولی :
ترجمهٔ مناجات : ۲۷۲۶
مرتضی قلی نظام الدوله فرزند علیمحمد:
مکتوب مرتضی قلی خان : ۳۶۳۴
مرتضایی :
قصیدهٔ جامع التفریق : ۳۰۴۰
مرزبان راولی :
داستان شاه خاور : ۳۷۰۰
مرزبان پسر رستم :
مرزبان نامه : ۳۶۲۶
مرشد بروجردی :
دیوان : ۲۵۲۴
ساقینامه ، مقامات : ۲۸۸۴
مرشد شیفکی شیرازی فرزند علی :
شرح نصاب الصبیان : ۱۹۹۵
مرکب لاریجانی ، محمد علی :
مرکب ورنگ سازی : ۱۹۱۷
مروت ، محمد ماه :
مجمع الفتح : ۳۱۶۹
مروی ، خواجه حسین :
دیوان : ۲۵۲۴
مریخ ، حسینقلی قاجار :
دیوان : ۲۵۲۴

مسافر :
دیوان : ۲۵۲۴
فتحنامه : ۳۰۱۴
مستاری ، مصطفی ایوبی :
شرح تحفهٔ شاهدی : ۱۹۹۳
مستاری ، محمد فوزی :
بلبلستان : ۳۵۳۲
مستی :
دیوان : ۲۵۲۴
مسرت شاهجهان آبادی ، لاله عوض.
شرح دیوان عرفی : ۳۴۶۸
مسرور :
دیوان : ۲۵۲۵
مسعود (چند تن) :
دیوان : ۲۵۲۵ و ۲۵۶۷
مخزن معنی ، تیغ وقلم : ۳۱۹۱
مسعود بیگ چشتی ، نورالیقین :
دیوان : ۲۵۲۵
مسعود دهلوی ، مقبول الله :
دیوان : ۲۵۲۵
مسعود سعد :
دیوان : ۲۵۲۵
شهرآشوب : ۲۹۷۳
خواجه مسعود قمی :
دیوان : ۲۵۲۷
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۳
مسکین (؟) :
دیوان : ۲۵۲۷
مسکین ، عبدالله :
مثنوی : ۳۱۳۳
مسکین تتوی :
دیوان : ۲۵۲۷
محمد مسلم :
مختار نامه: ۳۱۸۳
محمد مسیح :
دیوان : ۲۵۲۷
محمد مسیح بغدادی :
دستورنامه نگاری : ۲۱۰۳
مسیح پانی پتی ، سعدالله :
راماین ، رام وسیتا : ۲۸۲۳
مسیح تبریزی ، محمدکاظم :
دیوان : ۲۵۲۷
مسیح کاشانی = حکیم رکنا .
مسیحی ؟
دیوان : ۲۵۲۸
ساقینامه : ۲۸۸۵
مشتاق :
دیوان : ۲۵۲۸
مشتاق :
قصهٔ عشق : ۳۰۳۸
قضا وقدر : ۳۰۴۷
مشتاق اصفهانی ، سید علی حسینی :
دیوان : ۲۵۲۸
مشتاق تربتی اصفهانی ، محمد، مشتاقعلی
دیوان : ۲۵۳۰
مشتاق کشمیری ، محمد رضا :
دیوان : ۲۵۳۰
مشتاق نایینی ، علیخان ، ضیاء السلطنه :
دیوان : ۲۵۳۰
کنزالمعجزات ناصری : ۳۰۶۳
مشتاقعلی شاه :
دیوان : ۲۵۳۰
میرزا مشتری :
خلد برین : ۲۷۹۹
مشتری خراسانی ، ابراهیم :

دیوان : ۲۵۳۰
قمار نامه : ۳۵۹۳
قواعد ترم تو ، نصاب ترم تو : ۳۰۴۹
کلیات : **۱۸۹۳**
مشرب کاشانی :
ساقینامه : ۲۸۸۵
مشرقی شیرازی ، حسن (زنده ۱۰۱۰) :
دیوان : ۲۵۳۱
ساقینامه : ۲۸۸۵
شبستان انس : ۲۹۶۲
شمس المشرقین : ۲۹۶۹
کلیات : **۱۸۹۳**
مغنی نامه : ۳۲۲۵
مشرقی طوسی ، ملك (زنده ۱۰۵۰) :
خسرووشیرین : ۲۷۸۹
دیوان : ۲۵۳۱
ساقینامه : ۲۸۸۶
کلیات : **۱۸۹۴**
مشرقی کاشانی ، محمد حسین :
دیوان : ۲۵۳۲
مشعوف قاجار ، امامقلی:
دیوان : ۲۵۳۲
مشفق همدانی = پیرمراد .
مشفقی :
دیوان : ۲۵۳۲
ملا مشفقی بخارایی ، عبدالرحمان :
دیوان : ۲۵۳۲
ساقینامه : ۲۸۸۶
مثنوی : ۳۱۳۴
ملا مشفقی فرماید : ۳۲۳۲
مشکی :
مثنوی : ۳۱۳۴
مشهور :
مثنوی: ۳۱۳۴
مصاحب :
دیوان : ۲۵۳۲
مصاحب گنجوی ، کربلایی علیخان :
دیوان : ۲۵۳۲
ساقینامه : ۲۸۸۶
مصحفی همدانی ، شیخ غلام :
دیوان : ۲۵۳۳
مصدق :
دیوان : ۲۵۳۳
مصطفی خان هندی :
آمد نامه : ۲۰۴۷
مصطفی فرزند محمد :
الجامع الفارسی : ۱۹۷۸
مصطفی ایوبی = مستاری .
مصطفی برزینی فرزند محمد = شمعی.
مصطفی ترك فرزند شعبان = سروری .
مصطفی خراسانی = سرابی .
مصطفی خویی ترك فرزند محمد :
شرح شواهد شرح کافیه : ۳۴۷۵
شرح قصیدهٔ فرزدق : ۳۴۸۸
مصطفی سیواسی فرزند ابوبکر = حیرت.
مصطفی قسطنطنی = عالی.
مصطفی یزدی فرزند محمد:
تحفة الشیعه ، کفایة الجنه : ۳۴۴۳
مصطفی قلی سروری فرزند محمد حسن:
سلطان نامه : ۳۷۲۱
مصور مشهدی ، علیقلی :
دیوان : ۲۵۳۳
مضطر :
دیوان : ۲۵۳۲
مطرزی = قوامی گنجوی.

مطلع :
دیوان : ۲۵۳۳
مطلع مازندرانی :
عین الغموم : ۳۰۰۸
مطهر ؟ :
دیوان : ۲۳۶۶
نصیب اخوان: ۲۰۴۴
مطهر کژه (کره‌ای) :
دیوان : ۲۵۳۳
مظفر ، سیف الدین :
آثار مظفر : ۲۶۱۸
سید مظفر فرزند هاشم هندی حسینی :
مفتاح الاکبر : ۳۷۴۵
مظفر حسین :
نوید هدایت ، ترجمهٔ زواهر : ۳۲۸۸
مظفر علیشاه کرمانی = طریقتی.
مظفری = حسام خویی.
مظلوم علیشاه :
دوازده شهر: ۳۷۱۵
مظهر ، سید :
دیوان : ۲۵۳۳
مظهر خویی ، عباسقلی :
دیوان : ۲۵۳۴
مظهر دهلوی ، جانجانان :
دیوان : ۲۵۳۴
مظهری :
دیوان : ۲۵۳۵
معجز :
دیوان : ۲۵۳۵
معدوم کرد ، عبدالرحیم تاوکوزی :
دیوان : ۲۵۳۵
معزی نیشابوری :
دیوان : ۲۵۳۵
معروف عبادی :
کنز اللالی : ۳۰۶۲
معصوم :
مثنوی : ۳۱۳۴
معصوم بروجردی فرزند حسین :
دیباجهٔ گلزار محمدی : ۳۵۷۰
معصوم خاوری کوزه کنانی تبریزی :
مهرخاوری : ۳۲۵۱
معصومعلی شاه دکنی:
مقطعات : ۳۲۳۱
میرمعصومعلی موسوی :
جنگ العرفا : ۲۷۴۶
معنی :
مور نامه : ۳۲۴۷
معنی یاب ، گل محمد پنجابی :
دیوان : ۲۵۳۹
معین :
دیوان : ۲۵۳۹
محمد معین :
زبدة الرمل : ۲۸۵۲
معین الدین اسفزاری = نامی.
معین الدین اسفراینی یزدی = جوینی.
معین الدین چشتی ، عبدالله خویشکی .
اسرار مثنوی وانوار معنوی: ۳۴۴۱
بحرالفراسه : ۱۰۶۱،۳۴۴۲
معین دفتر ، حسن :
فرهنگ مظفری : ۱۹۴۲
معین شهرستانی فرزند عباسه :
ترسل : ۱۰۹۱
عروض : ۲۱۶۴
قوانین وآداب ترسل : ۱۰۹۱
معین الدین کرمانی فرزند عبدالحمید :

گنج مراد : ۳۰۹۰
معین لذت استرآبادی :
لذات : ۳۶۱۸
معین الدین یزدی :
نزهة السرور : ۳۶۴۳
معینی :
دیونامه : ۲۸۲۰
مغربی = شیرین.
مفتون رازی ، ابوطالب ، طالب :
دیوان : ۲۵۴۲
مفتون دنبلی ، عبدالرزاق :
سلیم وسلمی : ۲۹۲۲
نازونیاز : ۳۲۵۸
مفتون ساروی ، محمد شفیع :
دیوان : ۲۵۴۳
میرمفتی محمد عباس = عباس‌لکهنوی
مفلس همدانی ، محمد علی :
دیوان : ۲۵۴۳
مفلق دنبلی ، محمد علی :
دیوان : ۲۵۴۳
ملا مفید بلخی :
دیوان : ۲۵۴۳
مفید شیرازی ، داور :
اصلاح الالفاظ : ۱۹۶۲
شرح معلقات امرء القیس: ۲۹۶۴
مقبل اصفهانی ، آقا محمد :
دیوان : ۲۵۴۳
مقبل صاحب کشمیری :
زبدة الاذکار : ۲۸۵۱
مقصود :
قضا وقدر : ۳۰۴۷
مقصود دانکی (انکوتی) :
تحفة الابواب : ۱۹۲۵
مقصود علی خلخالی :
گنجینهٔ جواهر : ۳۰۹۰
مقیم ، مقیما ، محمد مقیم ؟ :
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۵
زنبیل مقیم : ۲۸۵۵
مقیم اصفهانی = مقیم کتابدار.
محمد مقیم تویسرکانی ، جعفر :
فرهنگ جعفر : ۱۹۳۲
شرح نصاب الصبیان : ۱۹۹۵
محمد مقیم سلمی شیرازی = خمسه .
محمد مقیم قزوینی فرزند صفی .
شرح الفیه : ۲۰۵۷
مقیم کتابدار فرزند قوام اصفهانی :
مثنوی : ۳۱۳۵
مقیم نیشابوری = فوجی .
مکانی :
دیوان : ۲۵۴۳
مکتبی شیرازی :
دیوان : ۲۵۴۳
لیلی و مجنون : ۳۱۰۴
مکرمتخانی ، عبدالحکیم :
شهرآشوب جونپور : ۳۵۸۴
ملا مکرم حبیب‌آبادی :
یادگارمعدل الممالك : ۳۳۳۰
مکهن لال بلگرامی = بهجت .
مکین ، محمد فاخر :
دیوان : ۲۵۲۴
ملا ؟ :
پند نامه ؟ ۲۷۰۰
مثنوی : ۳۱۳۵
ملا باشی ایروانی = عبدالکریم .
ملا دو پیازه = دوپیازه .

ملازاده ، صبغة الله خیالی سلیمانی :
شرح دیوان بیدل : ۳۴۶۳
ملتجی :
دیوان : ۲۵۴۴
ملتجی شیرازی ، ابراهیم :
دیوان : ۲۵۴۴
ملکم خان :
خط آدمیت : ۱۹۱۰
ملك قمی :
دیوان : ۲۵۴۴
صنم و برهمن : ۲۹۹۱
کلیات : **۱۸۹۴**
گلزار ابراهیم : ۳۰۶۸
منبع الانهار : ۳۲۳۴
نورس نامه : ۳۲۸۷
ملك محمد اصفهانی = رابط .
ملکی قزوینی فرزند ابراهیم ، علمی:
ساقینامه : ۲۸۸۶
مل کنبوه :
مرآت الانشا : ۲۱۱۸
مل وارسته سیالکوتی لاهوری :
نامهٔ نگارین وصحیفهٔ رنگین : ۲۱۲۲
ملول شیرازی :
دیوان : ۲۵۴۵
ملولی :
دیوان : ۲۵۴۵
ملهم بخاری ، عبدالله :
لیلی ومجنون : ۳۱۰۴
ملهم کاشانی محمد حسین :
ساقینامه : ۲۸۸۷
ممتاز :
مثنوی : ۳۱۳۶
ممتاز ، احسان الله :
عقد ثریا : ۲۱۴۲
ممکن :
دیوان : ۲۵۴۵
منت دهلوی ، میرقمرالدین :
سراپا : ۲۹۰۵
شکرستان : ۳۵۸۲
نشئهٔ حکمت : ۳۲۷۳
منزوی ، سدید الدین :
پنج گنج : ۲۶۸۴
خزانة الاحکام : ۲۷۸۴
منسارام منشی :
هیرورانچهه : ۳۷۵۴
منشی :
دیوان : ۲۵۴۶
منشی خویی ، مهدی :
دیوان : ۲۵۴۵
منشی شیرازی ، وصاف الحضرة=عبدالله.
منصف :
دیوان : ۲۵۴۶
کلیات : **۱۸۹۴**
منصف تهرانی ، اسماعیل :
دیوان : ۲۵۴۶
منصف ، صفدر علیشاه قادری :
جرجیس رزم : ۲۷۳۹
جنگنامهٔ بهرت پور : ۲۷۴۸
منصف قاجار ، محمد زمان :
دیوان : ۲۵۴۶
منصف کوهپایه‌ای ، عبدالحق :
دیوان : ۲۵۴۶
منصور ؟ :
دیوان : ۲۵۴۶
نبی نامه : ۳۲۶۹
منصور تبریزی :

دیوان : ۲۵۴۷

منصور سمنانی ؟ :

دستور العمل سیر اصفهان : ۲۵۶۲

سبحهٔ هزار دانه : ۲۹۰۰

منصور شیرازی فرزند محمد :

ترسل : ۲۰۹۲

منصور علیشاه :

دیوان : ۲۵۴۶

محمد منصور علی شکار پوری = خرد .

منظر اصفهانی ، محمد :

دیوان : ۲۵۴۷

منظور خراسانی ، احمد :

بهار وخزان : ۲۶۷۰

منوچهری دامغانی :

دیوان : ۲۵۴۷

منور خانم :

مثنوی : ۳۱۳۶

منور کرمانی ، محمود :

دیوان : ۲۵۵۱

ملا منیر :

مثنوی : ۳۱۳۵

منیر لاهوری ، ابوالبرکات :

کارستان : ۳۵۹۳ ، **۳۷۳۶**

مظهر گل : ۳۲۱۸

مناظرات منیر : ۳۶۳۴

موجه ، سراج الدین علیخان :

کلیات : ۱۸۹۴

موجی بدخشانی قاسم :

لیلی ومجنون : ۳۱۰۴

مؤذن خراسانی ، محمد علی :

خلاصی نامه : ۲۷۹۹

دیوان : ۲۵۵۰

موزون ، قلیخان قایم جنگ :

دیوان : ۲۵۵۱

موسی وزیر لشکر = اوحدی عراقی .

موسوی :

کلام موسوی : ۳۰۵۶

موفق السلطان :

زرندیه : ۲۸۵۴

موفق مجدی فرزند محمد :

مصباح الرسایل : ۲۱۱۸

مولچند منشی :

نگارخانهٔ منشی : ۲۱۲۲

مؤلف الدوله = عبدالحسین زند .

مولوی بلخی ، جلال الدین محمد :

دیوان : ۲۵۵۱

رباعیات : ۲۸۳۶

شرح مثنوی : ۳۴۹۵ تا ۳۴۹۸

فتوحات معنوی : ۳۵۰۴

کشف الاسرار : ۳۵۰۷

لطایف معنوی : ۳۵۰۸

مثنوی معنوی : ۳۱۴۴

مخزن الاسرار : ۳۵۱۰

مغنی : ۳۵۱۱

منتخب قادری : ۳۵۱۴

نی‌نامه : ۱۴۷۵ و ۳۵۱۵

محمد مؤمن :

لعل قطبی : ۲۱۷۲

محمد مؤمن استر آبادی :

دیوان : ۲۵۵۵

مؤمن حسین ، خلیفه :

دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۵

ملا مؤمن حسین یزدی :

رباعیات مؤمن : ۲۸۳۶

محمد مؤمن حسینی :

عروض : ۲۱۶۵

مؤمن سندی :
دیوان : ۲۵۵۵
فرهاد وشیرین : ۳۰۲۳
محمد مؤمن شیرازی = فلکی .
محمد مؤمن فیروزآبادی :
جامع الاشعار : ۲۷۳۸
مؤمن کاشانی :
مثنوی : ۳۱۳۶
محمد مؤمن گنابادی حسینی :
خلاصة اللغات : ۱۹۲۷
مؤمنۀ نیشابوری :
ضیاء المؤمنین : ۲۹۹۲
مونس بارفروشی ، محمد رضا :
دیوان : ۲۵۵۵
مونس علیشاه ، عبدالحسین = وفا .
مؤید الشعرا :
دیوان : ۲۵۵۵
مؤید شیرازی :
دیوان : ۲۵۵۵
مؤید الدین طغرایی = طغرایی .
مهجور ؟ :
دیوان : ۲۵۵۵
هیرورانجها : ۳۳۲۹
مهجور ثقفی ، محسن :
دوازده بند : ۲۸۱۴
مهجور خویی ، میرزا علی :
فراقنامه : ۳۰۲۰
مهجور همدانی :
دیوان : ۲۵۵۶
مهجور یزدی ، کاظم ؟ :
گل و بلبل : ۳۰۸۳
مثنوی : ۳۱۳۶
مهدی (چند تن) :
انشای صبیان : ۲۰۸۴
سمنونامه : ۲۹۲۲
نخبة النصایح : ۳۲۷۰
میرزا مهدی استرآبادی :
دیباجۀ بیاض : ۳۵۶۵
دیوان : ۲۵۵۶
سنکلاخ : ۱۹۹۱
مبانی اللغه : ۲۰۷۶
مهدی استرآبادی معمایی :
دیوان : ۲۵۵۶
مهدی اشتهاردی :
صرف زبان عربی : ۲۰۶۸
مهدی اکبرآبادی = شیدا .
مهدی بیگ تبریزی = شقاقی .
مهدی تبریزی :
قواعد احمدی : ۲۰۱۵
مهدی جرفادقانی :
بهجت افزا: ۳۶۶۱
محمد مهدی حیدرآبادی = اقبال.
محمد مهدی خراسانی = شحنه.
مهدی خویی فرزند نصیر = منشی.
محمد مهدی رضوی فرزند محمد.
ترجمۀ ابیات تلخیص المفتاح : ۳۴۴۴
مهدی شیرای فرزند محمد = صابر .
مهدی شیرازی فرزند حیدرعلی = آسوده.
ملا مهدی نراقی :
نخبة البیان : ۲۱۵۱
مهدی نقیب :
دیوان : ۲۵۵۶
محمد مهدی همدانی رضوی = ساغر.
مهدیا :
ساقینامه : ۲۸۸۷
مهراج = شادان .

مهرداد = عضد .
مهرعلی تبریزی :
دیوان : ۲۵۵۶
مهرعلی چاکر :
دیوان : ۲۵۵۶
مهری :
دیوان : ۲۵۵۶
مهری عرب :
بحرطویل : ۲۶۵۸
دیوان : ۲۵۵۶
سراپا ، آیینهٔ بدن نما : ۲۹۰۶،۲۶۲۲
لیلی ومجنون : ۳۱۰۸
مجمع الشعراء : ۳۱۶۸
مهندس :
دیوان : ۲۵۵۷
مهندس ، محسن دستگردی :
آیینهٔ مشروطه : ۳۶۵۴
میانجی = بحری.
میبدی ، میرحسین :
شرح دیوان علی: ۳۴۶۸
فواتح : ۱۳۰۳و۳۵۰۵
مطلع الدقایق : ۲۱۹۸
میدانی ، سعید فرزند احمد :
الاسما فی‌الاسماء : ۱۹۶۲
میدانی ، احمد فرزند محمد :
السامی فی‌الاسامی: ۱۹۸۸
نبذة‌الادواة : ۲۰۸۰
الهادی الشادی فی الادوات : ۲۰۸۱
مید لال زار :
گنج طلسم : ۳۰۸۸
میرجان :
قلندر نامه : ۳۰۴۹
میرجمله ، روح الامین = امین .
میرحسینی هروی ، حسین :
پنج گنج : ۲۶۷۸
زادالمسافرین : ۲۸۴۹
ستهٔ میرحسینی : ۲۹۰۱
سی‌نامه ، عشق نامه : ۲۹۳۱
قلندرنامه : ۳۰۴۹
دیوان : ۲۲۳۴
کلیات : **۱۸۴۶**
کنزالرموز : ۳۰۶۰
نزهة الارواح : ۱۴۵۲و۳۶۴۱
میرحاج :
دیوان : ۲۵۵۷
میرداماد = اشراق .
میردهلوی ، تقی :
کلیات : ۱۸۹۵
میرزا :
دیوان : ۲۵۵۷
میرزاده = فالی.
میرشرف الدین علی‌اکبرآبادی = پیام .
میرشیخ پورانی فرزند نورالدین :
چهل کلمهٔ منظوم : ۲۷۵۹
میرصوفی ، سید جان شاه رضوی .
دیوان : ۲۵۵۷
ساقینامه : ۲۸۸۷
میرعلیشیر = علیشیر نوایی .
میرعماد حسینی قزوینی سیفی :
آداب مشق : ۱۹۰۴
میر غروی کاشانی = برهان .
میرغینابی = جلال .
میرقاری کوکی گیلانی :
انیس‌العاقلین: ۳۵۲۷،۱۵۴۷

دستور نامه نگاری : ۲۱۰۳
شرح نصاب : ۱۹۹۶
لوازم الانشا: ۲۱۱۶
مطالب العشاق : ۳۶۲۹
میر قوام دهلوی = منت .
میرك محمد تاشکندی بغدادی :
تتمۀ نوادر الامثال : ۳۵۴۲
نوادر الامثال : ۳۶۴۶
میر لطفی :
شعلۀ شوق : ۲۹۶۷
میرم سیاه = پیرقزوینی.
میر نجات قمی :
دیوان: **۲۵۶۷**
شرح گل کشتی : ۳۴۹۴و۳۴۹۵
گل کشتی : ۳۰۸۲
میکده آشتیانی ، علی فرزند یوسف :
چهار فصل : ۲۷۵۷
میکراج منشی :
چهار درویش : ۳۶۷۳
میگه راج ، ملك :
کارنامۀ منشی : ۳۷۳۶
میلی مشهدی هروی ، محمد قلی :
تذکرة العاشقین : ۲۷۲۲
دیوان : **۲۵۵۷**
قسمت نامۀ میراث : ۳۰۳۷
مینای اصفهانی :
دیوان : ۲۵۵۸
مینای تربتی :
دیوان : ۲۵۵۸
مینای شیرازی ، سلطانعلی :
سلطانیه : ۲۹۲۰
نائی :
ساقینامه : ۲۸۸۷
نابی :
تحفة الحرمین : ۲۷۱۳
نابی رهاوی ، یوسف :
دیوان : ۲۵۵۸
ناجی قزوینی ، باقر :
تزویج نامه : ۲۷۲۷
دیوان : **۲۵۵۸**
نادر :
نادرنامه : ۳۲۵۷
نادان :
پیروخرد (نه‌پیرخرد) : ۲۷۰۲
نادان قزوینی :
دیوان : ۲۵۵۸
نادر میرزا قاجار :
اللسان فی‌الاسماء : ۱۹۴۹
نوادر الامثال : ۳۶۴۶
نادری ، محمد تقی :
دیوان : ۲۵۵۸
نادری ، محمد حسین میرزا :
ظفرنامۀ نادری : ۲۹۹۸
نادری سمرقندی :
مثنوی : ۳۱۳۶
معما : ۲۲۰۲
نادم انصاری :
دیوان : ۲۵۵۹
نادم گیلانی ، شهسوار بیگ :
رباعیات : ۲۸۳۶
ناساکیت فرزند اودالك :
سراج الطریق : ۳۷۲۱
ناشی :
احوالات خاقان : ۲۶۲۴
ناصر :
دیوان : ۲۵۵۹

ناصرالدین بجه‌ای :
دیوان : ۲۵۶۲
ناصر بخارایی = درویش ناصر .
ناصرجنگ ، نواب :
دیوان : ۲۵۵۹
ناصرخسرو مروزی :
دیوان : ۲۵۵۹
روشنایی نامه : ۲۸۴۲
سعادتنامه : ۲۹۱۰
ناصر الدین شاه قاجار :
پیروجوان : ۳۶۶۲
دیوان : ۲۵۶۲
منتخب اللغة ناصری : ۲۰۳۴
ناصر علی سرهندی ، علی سرهندی :
دیوان : ۲۴۴۸ و ۲۵۶۳
ساقینامه : ۲۸۸۷
شرح‌دیوان ناصرعلی : ۳۴۷۲
مثنوی : ۳۱۳۶
نقاش صورت : ۳۲۸۱
شاه ناصرالدین محمد :
حمزه نامه ، جنگنامه : ۳۶۸۴
ناصری ، علیرضا :
دیوان : ۲۵۶۴
ناصری انصاری، مصطفی مؤتمن الدوله :
دیوان : ۲۵۶۴
ناصری کرمانی :
اسکندرنامه : ۲۶۳۳
غدیریه : ۳۰۰۹
ناطق (؟):
دیوان : ۲۵۶۴
سد سکندر : ۲۹۰۵
وصف کشمیر : ۳۲۹۹
ناطق اصفهانی :
بحر الالفاظ : ۲۱۷۹
دیوان : ۲۵۶۴
ناطق بروجردی :
دیوان : ۲۵۶۴
ناطق کوه پایه‌ای ، ملازمان :
دیوان : ۲۵۶۵
ناطق مکرانی ، کل محمدکرمانی :
دیوان : ۲۵۶۵
ناظر مازندرانی ، طاهر :
دیوان : ۲۵۶۵
ناظم :
دیوان : ۲۵۶۵
ناظم تبریزی ، صادقا :
فیروز وشهناز : ۳۰۳۳
ناظم هروی ، فرخ حسین :
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۵
دیوان : ۲۵۶۵
رباعیات : ۲۸۳۶
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۴
نافع درویش مولوی:
ساقینامه : ۲۸۸۸
نافعای قمی ، طباخ :
قضا وقدر : ۳۰۴۸
نامی اسفزاری ، محمد زمجی :
ترسل : ۲۰۹۱
نامی اصفهانی ، محمد صادق :
خسرووشیرین : ۲۷۸۹
درج گهر : ۲۸۰۸
دیوان : ۲۵۶۵
ساقینامه : ۲۸۸۸
گنج گهر : ۳۰۹۰
لیلی ومجنون : ۳۱۰۸
نامهٔ نامی : ۳۲۶۱

وامق وعذرا : ۳۲۹۳
ویس ورامین : ۳۳۰۶
نامی بلخی ، خواجگی :
شرح دستور معما : ۲۱۹۴
شرح معما : ۲۱۹۵
نامی سیستانی :
قضا وقدر : ۳۰۴۸
نامی کرمانشاهی ، محمد استرآبادی :
دیوان : ۲۵۶۶
نامی هندی ، عزیزالدین مستقیم :
بلقیس وسلیمان : ۲۶۶۲
نباتی تبریزی نقاش :
دیوان : ۲۵۶۶
نباتی قراچه داغی ، ابوالقاسم :
دیوان : ۲۵۶۶
نبی شاه ، نواب نصیرخان :
دیوان : ۲۵۶۶
مثنوی : ۳۱۳۷
نثار علی ، عبدالرحمان روشن :
چهار گلزار : ۱۰۵۲
نثار گرمرودی ، مهدی بیان الملك.
دیوان : ۲۵۶۶
نثاری تونی :
دیوان : ۲۵۶۷
میر نجات :
دیوان : ۲۵۶۷
میر نجات اصفهانی قمی = میر نجات:
نجاتی :
دیوان : ۲۵۶۷
نجاتی رومی ، عیسی بیگ :
دیوان : ۲۵۶۷
نجاتی نیشابوری ، محمود .
پیروزی ومقالهٔ نوروزی : ۳۴۴۲
شرح صنایع الاسحار : ۲۱۴۱
الکافیه فی العروض والصنفه : ۲۱۷۲
نجاشی ، عماد الدین :
دیوان : ۲۵۶۷
خواجه نجفعلی :
تورات منظوم : ۲۷۳۳
نجفعلی جهجهری:
نظم مناقب : ۳۲۸۰
نجفعلی فرزند عظیم الدین :
همایون برسرود : ۳۶۵۲
نجفعلی قفقازی = سرشار .
نجم الدین اسکندر آملی .
مرآت التقی : ۳۶۲۴
نجم چریاکوتی ، ابوالفیض عباسی :
دیوان : ۲۵۶۷
فیض الهی : ۳۰۳۳
نجم الدین کبری :
اسلامیه : ۲۶۴۰
نجم الدین مسعود :
دیوان : ۲۵۶۷
نجمی کرمانی فرزند علی :
نحو : ۲۰۸۰
نجیب ادیب :
نصاب مستطاب : ۲۰۴۴
نجیب اندخودی ، فیضان :
مرآت الحقایق : ۳۱۹۴
منتخب مثنوی : ۳۲۳۶
نجیب جرفادقانی :
دیوان : ۲۵۶۸
نجیب الدین رضا تبریزی ذهبی :
خلاصة الحقایق : ۲۷۹۷
دیوان : ۲۵۶۸

سبع المثانی : ۲۹۰۱
نحیف ، غلام محیی :
چارچمن : ۲۰۵۲
نحیفی ترك ، سلیمان :
تخمیس قصیدۀ برده : ۲۷۲۲
نخشبی ، ضیاء :
چهل ناموس ، جزئیات وکلیات: ۳۵۵۴
طوطی نامه : ۳۷۲۹
گلریز : ۳۷۳۸
ندایی کاشغری ، عبدالله .
دیوان : ۲۵۶۸
ندایی نیشابوری ، حسین :
سیف النبوة ، مشهدالشهداء : ۲۹۳۱
ندرعلی :
فرهنگ ترکی جغتایی : ۲۰۰۳
ندیم خلخالی ، عبدالرحیم :
دیوان : ۲۵۶۹
کلیات : **۱۸۹۵**
مرآت العرفا : ۳۱۹۵
ندیم مشهدی ، زکی :
تسبیح کربلا : ۲۷۲۷
در نجف : ۲۸۱۰
نراقی ، مجدالدین :
دیوان : ۲۵۶۹
نرگس ، شیخ میرك ابهری :
دیوان : ۲۵۶۹
نزاری قهستانی ، سعدالدین :
ادب نامه : ۲۶۲۵
ازهر ومزهر : ۲۶۲۶
دستورنامه : ۲۸۱۱
دیوان : ۲۵۶۹
روز وشب : ۲۸۴۲
سفرنامۀ منظوم : ۲۹۱۱
کلیات : **۱۸۹۵**
نسایی = تاج الدین .
نسبتی ، شاه محمد صالح :
دیوان : ۲۵۷۰
نسیمی شیرازی حروفی :
دیوان : ۲۵۷۰
نشأت ، سلیمان فرزند احمد رفیع :
طوفان معرفت : ۳۵۸۷
نشأت مازندرانی ، زین العابدین :
دیوان : ۲۵۷۱
نشأت مشهدی ، زین العابدین .
دیوان : ۲۵۷۱
نشاط :
دیوان : ۲۵۷۱
نشاط اصفهانی، عبدالوهاب .
دیوان : ۲۵۷۱
رشحات نشاط : ۳۵۷۵
کلیات : ۱۸۹۵
مثنوی : ۳۱۳۷
نشاط پسروی ، احمد بخش پاکستانی :
اعجازعشق : ۲۶۴۴
نشاط (نشات) **تبریزی** ، عبدالرزاق :
دیوان : ۲۵۷۳
نشاطی :
دیوان : ۲۵۷۳
نشاطی ادرنوی، احمد دده :
قواعد دریه : ۲۰۷۴
نشانی دهلوی ، علی احمد :
دیوان : ۲۵۷۳
کلیات : **۱۸۹۶**
نشیمی :
ساقینامه : ۲۸۸۸

نصرآبادی : محمد طاهر .
گل رعنا : ۳۵۹۹
گلشن آرا : ۳۶۱۷
گلشن خیال : ۳۷۳۸
مرآت الخیال : ۳۱۹۴
میرزا نصرالله :
هزلیات : ۳۶۵۲
میرزا نصرالله اصفهانی = شهاب .
نصرالله بناء نسفی فرزند علاء :
لطایف الانشاء : ۲۱۱۶
سید نصرالله تقوی :
هنجار گفتار : ۲۱۵۲
نصرالله جاجرودی = قایمی.
نصرالله شیرازی :
معما : ۲۲۰۲
نصرالله شیرازی ، محمد باقر :
فروق اللغات : ۲۰۰۲
نصرالله منشی ، ابوالمعالی :
شرح کلیله ودمنه : ۳۴۸۹
کلیله ودمنه : ۳۵۹۶
نصرت :
دیوان : ۲۵۷۴
نصرت ، ناصرعلیشاه :
دیوان : ۲۵۷۳
نصرت اردبیلی ، نصرت علیشاه، نصرالله:
دیوان : ۲۵۷۴
مثنوی (که نادرست از ناصرعلی دانسته شده) : ۳۱۳۶ .
نصرت اردبیلی ، قدرت علیشاه ، هادی:
دیوان : ۲۵۷۴
نصرت خراسانی، عبدالحسین منشی اصفهانی
دیوان : ۲۵۷۴
فروزنده : ۳۰۲۱
نصرت سیالکوتی، محمد نعیم دلاورخان:
دیوان : ۲۵۷۴
نصیبی :
دیوان : ۲۵۷۵
نصیبی بلخی ، الله یار خان :
دیوان : ۲۵۷۵
نصیبی کرمانشاهی ، محمد خان :
دیوان : ۲۵۷۵
نصیبی گیلانی حلوا فروش :
دیوان : ۲۵۷۵
نصیر ؟ :
ترجمهٔ قصیدهٔ برده : ۲۷۲۴
دیوان : ۲۵۷۵
خواجه نصیر آخوند :
داستان سلیمان وبلقیس : ۳۶۹۹
محمد نصیر ابهری = فایض .
محمد نصیر اصفهانی فرزند سلطانی :
شرح اسکندر نامه : ۳۴۵۲
نصیرای اصفهانی ، پزشک :
پیروجوان ، بهار وخزان : ۲۷۰۰
مثنوی : ۳۱۳۷
محمد نصیر امامی :
شجرهٔ مبارکه : ۲۱۹۲
نصیر جوشقانی :
مثنوی : ۳۱۳۷
نصیرخان سندی = جعفری .
محمد نصیر شیرازی = فرصت .
خواجه نصیرالدین طوسی :
اختیارات مسیر قمر : ۲۲۳و۲۶۲۵
رباعیات : ۲۸۲۸
شرح معیار الاشعار : ۲۱۴۱
مدخل منظوم : ۳۱۹۲

معیار الاشعار : ۲۱۷۵
منظومهٔ خواجه : ۳۲۴۴
وجودیهٔ منظوم : ۳۲۹۴
محمد نصیر قزوینی فرزند خلف :
شرح معمیات : ۲۱۹۵
مختصر حلل مطرز : ۲۱۹۸
شاه نصیر کبود جامه = کبود جامه:
نصیرای همدانی، محمد :
دیباجهٔ دیوان (۳) : ۳۵۶۸
دیباجهٔ عروض : ۳۵۶۹
دیباجهٔ مرقع : ۳۵۷۱
دیباجهٔ مکاتیب : ۳۵۷۲
دیوان : ۲۵۷۵
ساقینامه : ۲۸۸۸
شرح دیوان انوری : ۳۴۶۳
مثنوی : ۳۱۳۷
معما : ۲۲۰۲
محمد نصیر یزدی فرزند قاضی:
دیباجهٔ رسالهٔ ذهبیه : ۳۵۶۸
نصیری طوسی، محمد رضا :
رسالهٔ القاب : ۲۱۰۷
نطقی اردوبادی :
دیوان : ۲۵۷۶
کشف الحقایق : ۳۰۵۵
نطنزی، حسین فرزند ابراهیم :
دستور اللغه (الخلاص) : ۱۹۸۳
مرقات (صحائف) : ۲۰۲۴
نظام :
دیوان : ۲۵۷۶
نظام اردبیلی فرزند احمد :
شرح شواهد بهجة المرضیه ۲۰۶۱ و ۳۴۷۵
شرح شواهد شرح تصریف : ۲۰۶۱
نظام استرآبادی معمایی فرزند حسین :
دستور معما : ۲۱۹۱
دیوان : ۲۵۷۶
سعادتنامه : ۲۹۱۰
معراج الخیال، چرخیات: ۳۲۲۱ و ۲۷۵۴
منهاج المبدا : ۳۲۴۵
نظام افشار، حبیب الله ارومی، صدر :
دیوان : ۲۵۷۶
مصاب : ۳۲۰۴
نظام الدین اولیا :
شرح مثنوی : ۳۴۹۷
نظام تبریزی، محمد رفیع (سدهٔ ۱۳-۱۴).
دیوان : ۲۵۷۶
نظام تبریزی (سدهٔ ۸) :
ریاض الملوك : ۳۵۷۷
نظام الدین سیالکوتی = عشرت .
نظام الدین شامی :
رحیقیه وربیعیه : ۳۵۷۴
ظفرنامه، شرفنامه : ۲۹۹۷
نظام علیشاه :
دیوان : ۲۵۷۷
نظام قادری، محمود :
دیوان : ۲۵۷۷
نظام الملك شیرازی = دست غیب.
نظام هروی = ابن حسام .
نظام هروی، قاضی (م ۹۰۰) :
دیوان : ۲۵۷۷
نظام هروی فرزند کمال .
ریاض الفتیان (شرح نصاب) : ۳۴۴۹
نظامی (سدهٔ ۱۲) :
بوستان خیال : ۲۶۶۹
نظامی قونوی :
دیوان : ۲۵۷۷
نظامی گنجوی :

اسکندر نامه : ۲۶۳۳
پنج گنج : ۲۶۸۵
خسرووشیرین : ۲۷۹۰
خلاصة الخمسه : ۲۷۹۷
دیوان : ۲۵۷۷
ساقینامه : ۲۸۸۸
شرح علوی (شرح اسکندرنامه) : ۳۴۷۵
شرح مخزن الاسرار : ۳۴۹۸ تا۳۴۹۹
شیرین وفرهاد : ۲۹۸۵
فوایدعلیشیری (شرح اسکندر): ۳۵۰۶
فواید مظفری (شرح اسکندر) : ۳۵۰۶
کلیات : **۱۸۹۶**
لیلی ومجنون : ۳۱۰۸
مخزن الاسرار : ۳۱۸۴
مفتاح المخزن (شرح مخزن) : ۳۵۱۳
مقالات هفت حکیم : ۳۲۲۹
نصیحت نامه : ۳۲۷۸
هفت پیکر : ۳۳۱۷

نظر :
ساقینامه : ۲۸۸۸

نظرعلی زنجانی :
دررالللغات : ۱۹۸۳

نظمی بهبهانی :
دیوان : ۲۵۷۸

نظمی تبریزی ، علی جوهرشناس :
دیوان : ۲۵۷۸
ساقینامه : ۲۸۸۸

نظیری (؟) :
دیوان : ۲۵۷۸
مثنوی : ۳۱۳۸
معراج نامه : ۳۲۲۳

نظیری اصفهانی :
صرف زبان عربی : ۲۰۶۹

نظیری نیشابوری ، محمد حسین :
دیوان : ۲۵۷۸
کلیات : **۱۸۹۶**
مثنوی : ۳۱۳۷

نعمت الله روشنی زاده رومی :
جامع اللغه : ۱۹۲۷
لغت نعمت : ۲۰۲۰

شاه نعمت الله ولی :
آفاق وانفس : ۲۶۱۹
حورائیه : ۱۱۳۵، ۳۴۴۸
خوابنامهٔ منظوم : ۲۸۰۲
دیوان : ۲۵۸۱
نسب نامه : ۳۲۷۲

سید نعمت الله شوشتری جزایری :
ترجمهٔ زهرالربیع : ۳۵۴۶
فریدة الاصقاع(ترجمهٔ سلوانه) : ۳۵۹۱

نعمت الله طبیب :
معما : ۲۲۰۳

نعمت الله لاریجانی = فکرت .

نعمت‌خان شیرازی=عالی.

نعمت الله مکری = مجرم .

محمد نعیم :
شرح مثنوی : ۳۴۹۷

میرزا نعیم سدهی اصفهانی:
دیوان : ۲۵۸۳

نفعی ، عمر:
دیوان : ۲۵۸۴

نقش ، محمد ابراهیم :
دیوان : ۲۵۸۴

نقی زبوری = زبوری .

نقی کمره‌ای ، علینقی :
دیوان : ۲۵۸۴
معما : ۲۲۰۱

نقیب شیرازی ، احمد :
بادهٔ بیخمار : ۲۶۵۳
دیوان : ۲۵۸۵
نقیب خان هندی :
مهابهارات : ۳۷۴۷
نکهت :
هولی : ۳۳۲۸
نوای شیرازی ، حیدر علی :
دیوان : ۲۵۸۶
نوای کاشانی ، درویش حسین :
دیوان : ۲۵۸۶
نواب اشرف :
دیباجهٔ مثنوی معنوی : ۳۵۷۰
نواب تهرانی ، ابراهیم بدایع نگار :
دیوان : ۲۵۸۶
نوازش :
دیوان : ۲۵۸۶
نوازش علیخان = شیدا .
نورالله :
بهار سخن : ۲۰۸۷
میرمحمد **نورالله احراری** = احراری.
نورالله اصفهانی = ضیا .
نوربخش خراسانی = محمد نوربخش .
نورالحق‌شاه بخارایی ، محمد:
نورالعیون : ۳۵۱۵
نورالدین اثردری فرزند محمد :
غازان نامه : ۳۰۰۸
نورالدین جزایری شوشتری ، علی:
ترجمهٔ اضداد : ۱۹۷۷
فروق اللغات : ۲۰۰۲
نورالدین زیارتگاهی فرزند احمد :
قافیه : ۲۱۷۰
نورس ، عبدالرزاق :
دیوان : ۲۵۸۷
نورس دماوندی ، محمد حسین :
دیوان : ۲۵۸۷
نورعلیشاه طبسی‌تونی اصفهانی :
جامع الاسرار : ۳۵۴۸
جنات الوصال : ۲۷۴۳
دیوان : ۲۵۸۷
سرعلم حمد علی عظیم : ۲۹۰۸
کلیات : **۱۸۹۶**
مثنوی : ۳۱۳۸
نوری :
دیوان : ۲۵۸۹
نوری اصفهانی ، محمد ، چهار .
دیوان : ۲۵۸۹
نوعی :
دیوان : ۲۵۸۹
نوعی خبوشانی ، محمد رضا :
دیوان : ۲۵۸۹
ساقینامه : ۲۸۸۸
سوز و گداز : ۲۹۲۴
مثنوی : ۳۱۳۸
نول سنگه :
جکت روپ . ۲۷۴۰
نویدی اصفهانی :
دیوان . ۲۵۹۰
نویدی شیرازی ، عبدی بیگ :
آیینهٔ اسکندر : ۲۶۲۲
بحر مسجور : ۲۶۵۹
جام جمشید : ۲۷۳۷
جنت الاثمار : ۲۷۴۶
جوهر فرد : ۲۷۵۲
دوحة الازهار : ۲۸۱۴
دیوان : ۲۵۸۹

روضة الصفات : ۲۸۴۵
زینت الاوراق : ۲۸۵۶
صحیفهٔ اخلاص : ۲۹۸۶
صحیفهٔ لاریب : ۲۹۸۷
کلیات : **۱۸۹۷**
لوح مسطور : ۳۰۹۹
مجنون ولیلی ، لیلی ومجنون : ۳۱۷۳
مروج الاشواق : ۳۱۹۹
مظهر الاسرار : ۳۲۱۷
منشور شاهی : ۳۲۳۶
مهیج الاشواق : ۳۲۵۵
هفت اختر ، بهرامنامه : ۳۳۱۱
هفت خزانه ، خزاین ملکوت : ۳۳۲۳
نهجی :
دیوان : ۲۵۹۰
نیاز (نیازی) .
دیوان : ۲۵۹۰، ۲۵۹۱
نیاز جوشقانی ، حسن (حسین) اصفهانی:
دیوان : ۲۵۹۰
نیاز کشمیری ، خواجه شاه نیازتاشکندی :
دیوان : ۲۵۹۱
نیازی ، محمد سمیع ؟ :
دیوان : ۲۵۹۱
نیازی بخاری ، حسین فرزند علی :
جامع اللغات : ۱۹۷۹
جوهر فرد : ۲۱۸۰
شهابیه : ۲۱۹۶
کشف الرموز : ۳۵۰۷
نیازی شیرازی ، سید علی :
دیوان : ۲۵۹۰
ساقینامه : ۲۸۸۹
فیروز ونسرین : ۳۰۳۳
نیازی صفوی اصفهانی ، سید احمد :
دیوان : ۲۵۹۱
نیازی عشاقی مصری :
دیوان : ۲۵۹۲
نیر بروجردی ، علی اصغر :
در مکنون : ۲۸۰۸
ضیاء النور : ۲۹۹۲
نیر تبریزی ، محمد تقی حجة الاسلام :
الفیهٔ عینکی : ۲۶۴۹
درخوشاب : ۲۸۰۸
نیلی ، میرزاده :
دیوان : ۲۵۹۲
واثق :
داستان شاهزاده خانم : ۳۷۰۱
واثقی :
دیوان : ۲۵۹۲
واجد علیشاه :
عشق نامه : ۳۵۸۹
واحد تبریزی ، رجبعلی حکیم :
دیوان : ۲۵۹۲
واحد قمی ، محمد علی :
گلشن خیال : ۳۰۷۳
وارد شاهجهان آبادی ، محمد شفیع :
ساقینامه : ۲۸۸۹
واسطی بلگرامی ، عبدالجلیل :
طوبی : ۲۹۹۵
مثنوی : ۳۱۳۸
واسطی بلگرامی ، حیدر = امیرحسینی.
تحقیق الاصطلاحات : ۱۹۲۶
واصف :
دیوان : ۲۵۹۲
واصف سلماسی، باقر :
جواهر الولایه : ۲۷۴۹
واصل کوردی ، سالاری :

نورستان : ۳۵۱۵
واصلی :
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۷
مثنوی : ۳۱۳۸
واصلی شاهجهان‌آبادی ، امام ویردی‌بیگ.
دیوان : ۲۵۹۲
واضح ساوجی ، مبارك الله ، ارادتخان :
پنج رقعه : ۳۵۴۰
دیوان : ۲۵۹۲
ساقینامه : ۲۸۸۹
کلیات : **۱۸۹۷**
مینا بازار : ۳۶۳۹
واعظ قزوینی :
رسایل وخطب : ۳۵۷۵
واعظ قزوینی ، رفیع الدین محمد :
دیوان : ۲۵۹۳
کلیات : **۱۸۹۷**
وصف باغ قزوین : ۳۲۹۶
واقف ، واقفی ؟ :
جام گیتی نما : ۲۷۳۸
دیوان : ۲۵۹۳
واقف ، محمد باقر (سدهٔ ۱۳) :
لعل وگوهر : ۳۶۲۱
واقف لاهوری ، نورالعین :
دیوان : ۲۵۹۳
واقفی ، حسن :
روح وراحت : ۳۵۷۶
والا ؟ :
اساس الایمان : ۲۶۲۶
دیوان : ۲۵۹۴
والا بدخشی ، ضیاء الدین اسلام خان :
ساقینامه : ۲۸۸۹
والمیکی :
رامه اوتار : ۲۸۲۴
واله ؟ :
دیوان : ۲۵۹۴
واله ، امیر بیگ :
قضا وقدر : ۳۰۴۸
والهٔ اصفهانی ، محمدکاظم :
دیوان : ۲۵۹۴
والهٔ داغستانی ، علیقلی :
دیوان : ۲۵۹۵
والهٔ عجمی ، محمد موسوی :
دستور نظم : ۲۱۵۸
دیوان : **۲۵۹۴**
قانونچه : ۲۱۱۴
مرزا نامه : ۳۱۹۷
نجم الهدایه : ۳۲۶۹
والهی ، میروالهی :
دیوان : ۲۵۹۵
والهی قمی ، یوسف :
دیوان : ۲۵۹۵
ساقینامه : ۲۸۹۰
نسب نامه : ۳۲۷۲
والیه قاجار ، حسن جهان :
بساط نشاط : ۳۵۳۲
دیوان : ۲۵۹۶
ساقینامه : ۲۸۹۰
والی کردستانی ، خسرو خان :
دیوان : ۲۵۹۶
وامق یزدی ، محمد علی :
دیوان : ۲۵۹۶
واهب اصفهانی :
مثنوی : ۳۱۳۹
وثوق تهرانی ، حسن وثوق الدوله :

دیوان : ۲۵۹۶
وجدی همدانی :
فرهاد وشیرین : ۳۰۲۳
وحدت :
دیوان : ۲۵۹۶
وحدت سرهندی، عبدالاحد،عبدالواحد :
دیوان : ۲۵۹۷
وحدت کلکته‌ای ، محمد :
شیخ صنعان وترسا: ۲۹۷۸
وحدت کلهر ، طهماسبقلی :
انوار قدسیه ؟ : ۲۶۵۰
دیوان : ۲۵۹۷
وحشت :
دیوان : ۲۵۹۷
وحشت ، رفعت :
اورنگ نامه : ۲۶۵۳
وحشی ؟ :
حمار نامه : ۲۷۷۴
قسمت نامهٔ میراث: ۳۰۳۷
وحشی بافقی :
خلدبرین : ۲۸۰۰
دیوان : ۲۵۹۷
ساقینامه : ۲۸۹۰
فرهاد وشیرین : ۳۰۲۳
کلیات : **۱۸۹۸**
ناظر ومنظور : ۳۲۶۰
وحشی تبریزی :
دیوان : ۲۵۹۸
وحشی جوشقانی کاشانی :
دیوان : ۲۵۹۸
وحشی دولت آبادی :
دیوان : ۲۵۹۸
وحید :
دیوان : ۲۵۹۸
وحید تبریزی :
اعمال القوافی : ۲۱۵۳
بدایع الصنایع : ۲۱۲۹
جامع مختصر،مختصروحیدی : ۲۱۵۶
عروض وقافیه : ۲۱۶۵
مفتاح البدایع : ۲۱۷۶
مفتاح الصنایع : ۲۱۷۶
وحید قزوینی ، محمد طاهر :
امثال : ۳۵۲۱
خلوت راز : ۲۸۰۰
دیباجهٔ تاریخ صادرات : ۳۵۶۵
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۵
دیباجهٔ تعلیم جوارح : ۳۵۶۸
دیوان : ۲۵۹۸
راز ونیاز : ۲۸۲۲
ساقینامه : ۲۸۹۰
سه رنگ : ۲۹۲۸
شهرآشوب : ۲۹۷۳
عاشق ومعشوق ، جانبخش : ۲۹۹۹
فتحنامهٔ قندهار : ۳۰۱۴
کلیات : **۱۸۹۸**
گلزار عباسی : ۳۰۶۹
مهرعالم آرا : ۳۲۵۱
نازونیاز : ۳۲۵۸
وصف آلات جنگ : ۳۲۹۶
وصف طنبور : ۳۲۹۷
وصف عمارت شاهی : ۳۲۹۸
وصف نرد : ۳۳۰۰
وصف همایون تپه: ۳۳۰۰
وحیدی بیهقی ، محمد :
عروض : ۲۶۱۵
وحیدی قمی عراقی :

شهر انگیز : ۲۹۷۴

ودید ترك ، ابراهیم :

جواهرالالسنه : ۱۹۸۰

وراق هروی :

دیوان : ۲۵۹۹

وراوینی ، محمد :

مرزبان نامه : ۳۶۲۶

وصاف الحضره = عبدالله شیرازی .

وصال شیرازی ، محمد شفیع :

بزم وصال : ۲۶۶۰

دوازده بند : ۲۸۱۴

دیوان : ۲۵۹۹

صبح وصال: ۳۵۸۴

فرهاد وشیرین : ۳۰۲۷

وصالی ساروی ، محمد رضا طبری :

دیوان : ۲۶۰۰

وصالی شیرازی ، علاء الدین اودهی :

دیوان : ۲۶۰۰

وطواط ، رشید الدین محمد :

ابکار الافکار فی‌الرسائل‌و: ۳۵۱۹

بدایع السحر : ۲۱۲۷

حدایق السحر : ۲۱۳۴

حمد وثنا : ۱۹۸۰

دیوان : ۲۶۰۰

شرح حدایق السحر : ۲۱۴۱

شرح نسخهٔ منظوم : ۲۱۵۹و۳۵۰۰

عرایس الخواطر ونفایس... ۳۵۸۸

عروض منظوم : ۲۱۶۷

مطلوب کل طالب : ۳۲۱۴

نقود الجواهر : ۲۰۴۵

وفا (؟) :

دیوان : ۲۶۰۱

غمکده : ۳۰۰۹

لؤلؤ منظوم : ۳۱۰۰

وفای رامپوری ، گل محمد :

دیوان : ۲۶۰۱

وفای شیرازی :

دیوان : ۲۶۰۱

وفای فراهانی ، محمد حسین :

دیوان : ۲۶۰۲

فیروزوشوخ : ۳۰۳۳

وفای قمی ، آقاسی بیگ ، علیخان :

دیوان : ۲۶۰۱

وفایی :

دیوان : ۲۶۰۲

وفایی شوشتری ، فتح الله :

دیوان : ۲۶۰۳

کسائیه : ۳۰۵۵

وفایی شوشتری ، عبدالرسول مداح :

دیوان : ۲۶۰۲

وفایی هروی :

دیوان : ۲۶۰۳

وفا علیشاه ، عبدالحسین ، مونس علیشاه :

وفائیه : ۳۳۰۲

وقار شیرازی ، احمد :

انجمن دانش : ۳۵۲۲

بهرام وبهروز : ۲۶۷۲

دیوان : ۲۶۰۳

رموز الاماره ، ترجمهٔ عهد : ۲۸۴۰

شرح رباعیات محتشم : ۳۴۷۳

موسی وخضر : ۳۲۴۷

وقار لکهنوی ، جواله پرشاد :

دیوان : ۲۶۰۳

وقار الملك :

عروض سلطانی : ۲۱۶۵

وقار الملك ، امیرسلیمان قاجار :

مناقب الائمة : ۳۲۲۴
وقاری ، ملاخلیل :
دیباجۀ بیاض : ۳۵۶۴
وقاری یزدی ، طبسی ، محمد امین :
دیباجۀ مظهر الاسرار : ۳۵۷۱
دیوان : ۲۶۰۳
گلدستۀ اندیشه : ۲۱۱۴و۳۵۹۹
معما : ۲۲۰۳
وقایع نگار = همای مروزی .
وقایع نویس = ابوتراب اصفهانی .
وقوعی تبریزی ، محمد شریف :
دیوان : ۲۶۰۴
ولد = سلطان ولد .
ولی :
دیوان : ۲۶۰۴
ولی دشت بیاضی :
کلیات : ۱۸۹۹
مثنوی : ۳۱۳۹
ولی‌دهلوی ، بنوالی ، پورنام والی :
گلزار خیال ، ترجمۀ پربوده : ۳۰۶۹
ولی محمد حیدر آبادی :
تهنیت نامه : ۲۰۹۵
ولی محمد اکبرآبادی :
شرح گلستان : ۳۴۹۳
مخزن الاسرار : ۳۵۱۰
وکیل لشکر :
درکیه ، پشمیه : ۳۵۶۲
وهبی افندی ترک :
شرح دیوان عرفی : ۳۴۶۸
وهبی افندی ترک = سنبل زاده .
وهبی ، عرسها :
دیوان : ۲۶۰۵
وهمی ، حسن :
دیوان : ۲۶۰۵
ویسی هروی :
دیوان : ۲۶۰۵
هاتف اصفهانی ، سید احمد :
دیوان : ۲۶۰۶
هاتفی ؟ :
دیوان : ۲۶۰۷
قوافی : ۲۱۷۱
هاتفی جامی ، عبدالله :
پنج گنج : ۲۶۹۶
تمرنامه ، ظفرنامه : ۲۷۲۹
دیوان : ۲۶۰۷
ساقینامه : ۲۸۹۰
شاهنامه : ۲۹۵۸
شیرین وخسرو : ۲۹۸۳
لیلی و مجنون : ۳۱۱۴
مثنوی : ۳۱۳۹
هفت منظر : ۳۳۲۴
هادی (چند تن) :
دیوان : ۲۶۰۷
دستور معما : ۲۱۹۱
ساقینامه ، سوگند نامه : ۲۸۹۰
مثنوی : ۳۱۳۹
محمد هادی اردبیلی = قدرت .
محمد هادی ساروی فرزند صالح مترجم:
انوار البلاغه . ۲۱۲۵
شرح شافیه : ۲۰۶۰
نحو : ۲۰۸۰
ملا هادی سبزواری = اسرار .
هادی طبیب :
شرح نصاب : ۱۹۹۶
هادی فراهانی فرزند صالح :

جزیرهٔ خضرا : ۳۶۶۷
هادی کاشانی فرزند حبیب = رمزی .
هادی خان نواب :
داستان دختر وپسر برهمن : ۲۸۰۵
هادی نوری :
شرح عوامل المائه : ۲۰۶۵
هارون :
دیوان : ۲۶۰۸
هاشم ، محمد هاشم (؟) :
دیوان : ۲۶۰۸
شرح قصیدهٔ بدء الامالی : ۳۴۸۱
محمد هاشم اصفهانی = رستم الحکما .
هاشم بیگ استرآبادی = فزونی .
محمد هاشم شیخ‌الاسلام = افسرقاجار .
درویش محمد هاشم شیرازی ذهبی :
دیوان : ۲۶۰۸
کلیات : **۱۸۹۹**
کوثرنامه ، شرح حدیث بساط : ۳۰۶۴
ولایت نامه : ۳۳۰۴و۳۳۰۳
محمد هاشم شیرازی فرزند مفید :
دیوان : ۲۲۱۶و۲۶۰۸
ذخرالسفاهه علی طب البلاهه : ۳۵۷۲
الزخاریف : ۳۵۷۹
محمد هاشم شیرازی = تسلیم .
هاشم کاشانی = سنجر .
هاشم نقشبندی فرزند قاسم :
سبعهٔ سیاره : ۲۹۰۱
هاشمی (؟) :
گلستان جمال : ۳۰۷۰
گلشن انشا : ۲۱۱۵
هاشمی بخارایی ، شیخ الاسلام :
دیوان : ۲۶۰۸
میرهاشمی کرمانی ، شاهجهانگیر :

مظهر الآثار : ۳۲۱۵
هجری ؟ :
دیوان : ۲۶۰۸
صبا نامه : ۲۹۸۵
مثنوی : ۳۱۳۹و ۳۱۴۰
هجری تفرشی فرزند صادق :
مثنوی : ۳۱۳۹
هجری رازی :
دیوان : ۲۶۰۹
ساقینامه : ۲۸۹۱
هدایت = صادق هدایت .
هدایت طبرستانی ، رضا قلی :
انوار الولایه : ۲۶۵۱
انیس العاشقین : ۲۶۵۲
بحرالحقایق : ۲۶۵۶
خرد نامهٔ مظفری : ۲۷۸۳
خرم بهشت : ۲۷۸۳
دیوان : ۲۶۰۹
ریاض المحبین : ۳۵۷۷
ساقینامه : ۲۸۹۱
ستهٔ ضروریه : ۲۹۰۲
کلیات : **۱۸۹۹**
گلستان ارم ، بکتاشنامه : ۳۰۷۰
مفتاح الکنوز : ۳۵۱۳
منهج الهدایه : ۳۲۴۶
هدایت نامه : ۳۳۰۷
هدایت الله سپهر کاشانی :
تذکرهٔ خوشنویسان : ۱۹۰۸
هرکرن فرزند منیراداس :
فن انشا : ۲۱۱۳
هرگوپال = تفتهٔ هندی .
هلال کاشانی ، ابوطالب ، مفتون :
دیوان : ۲۶۰۹

هلالی :
دیوان : ۲۶۰۹
هلالی جغتایی :
دیوان : ۲۶۱۰
شاه ودرویش : ۲۹۶۰
صفات العاشقین : ۲۹۸۹
لیلی ومجنون : ۳۱۱۵
هما ، انورحسین :
دیوان : ۲۶۱۱
همای شیرازی ، رضا قلی (محمد علی) :
دیوان : ۲۶۱۲
همای مروزی ، محمد صادق :
دیوان : ۲۶۱۲
راحة الارواح : ۲۷۱۵
کلیات : ۱۸۹۹
همایون :
دیوان : ۲۶۱۲
همایون بروجردی،عباس :
دوازده آیین : ۲۱۰۶
دیوان : ۲۶۱۳
همت :
مثنوی : ۳۱۴۰
همت ، محمد مراد :
کامروپ ، دستور همت : ۳۰۵۳
همدم برهانپوری ، محمد تقی :
لمعة الشمس : ۳۰۹۹
هنرجندقی ، اسماعیل :
دیوان : ۲۶۱۳
هیدجی زنجانی ، محمد :
دیوان : ۲۶۱۴
هیراچند منشی .
زاد المعاش : ۲۱۰۸
یار احمد بروجردی رشیدی :
طربخانه : ۲۹۹۴
یار اورنگ آبادی ، منورالدوله احمد:
دیوان : ۲۶۱۴
یار علی تبریزی شیرازی :
ریاض الافکار : ۳۵۷۶
یار محمد تاشکندی فرزند پیرمحمد :
شرح دستور معمای جامی : ۳۴۵۸
یارمحمدقاسم بخاری.فرزندابوالقاسم
شرح الابیات : ۳۴۵۰
یاورخان = اقبال حیدرآبادی .
یتیم بروجردی ، محمود همدانی:
دیوان : ۲۶۱۴
یحیی :
دیوان : ۲۶۱۴
یحیی خلخالی :
تنباکو : ۳۵۴۸
محیی سیبک = فتاحی.
محمد یحیی علی = آصف الدوله .
ملا یحیی قزوینی فرزند محمد شفیع :
ترجمان اللغة : ۱۹۷۵
تهذیب المهذب : ۱۹۷۸
المجموع والمصادر : ۱۹۷۹
ملا یحیی کاشانی :
قضا وقدر : ۳۰۴۸
یحیی کافرا :
زهروتریاق : ۲۸۵۵
هادی المضلین : ۳۳۰۶
یعقوب چرخی = چرخی .
یعقوب شاه نور الله :
مخزن گوهر : ۳۱۹۱
یعقوب شیرازی فرزند حسن :
تحفة المحبین : ۱۹۰۷
یعقوب علی زاده = علی زاده .

یعقوب کردی نیشابوری :
البلغه المترجم : ۱۹۶۴
یعقوب کشمیری = صرفی .
یعقوب نیشابوری فرزند احمد :
عروض : ۲۱۶۶
یغما جندقی :
دیوان : ۲۶۱۴
سرداریه : ۲۹۰۷
کلیات : ۱۹۰۰
یقین :
دیوان : ۲۶۱۴
یکتای لاهوری ، احمد یار :
گلدستهٔ حسن : ۳۰۶۷
یکدل :
مهرانگیز : ۳۲۵۱
یگانه نیشابوری ، ابوالحسن :
دیوان : ۲۶۱۵
یمین فریومدی :
دیوان : ۲۶۱۵
یوحنا دارد :
دیوان : ۲۶۱۵
یوسف :
دیوان : ۲۶۱۵
یوسف ادرنوی = شوقی .
یوسف اهل ، محمد جامی :
حدایق الاسلام فی نعت النبی : ۳۴۴۶
محمد یوسف برهانپوری :
مختار نامه : ۲۱۸۳
محمد یوسف صبحی حیدرآبادی :
نورالانوار : ۳۶۴۶
محمد یوسف خواجم :
عقد گهر : ۳۰۰۶
یوسف دولت آبادی = راجای قتال .
یوسف عروضی نیشابوری :
القاب العروض : ۲۱۵۳
یوسف کلهر کرمانشاهی :
بهارستان : ۳۵۳۷
یوسف گدا = گدا .
یوسف گرجی :
دیوان : ۲۶۱۵
یوسف گیلانی لاهیجی :
دیوان ؟ : ۲۶۱۵
تذکرة الخطاطین : ۱۹۰۷
یوسف مازندرانی = صوفی.
یوسف هروی :
دستورنامه نگاری : ۲۱۰۳
یوسفعلی خان صاحب بهادر :
تاج فرخی : ۲۷۰۲
یوسفی هروی :
بدایع الانشا : ۲۰۸۶
حفظ الصحة : ۲۷۷۲
فواید الاخبار : ۳۰۳۲
مأکول ومشروب : ۳۱۱۶
نصیحت نامه : ۳۱۴۰
مناجات منظوم : ۳۲۳۳
نصاب شش زبان ؟ : ۲۰۳۹
محمد یونس ، احمد :
گلدستهٔ حالات : ۳۰۶۷

بخش سی ام

موسیقی

الف

آداب آوازها

درده باب : ۱ـ آداب مقامات و رنگ و گوشه وشعبه و آواز های مختلفه ، ۲ ـ آداب آوازی که در چه وقت باید خوانده شود ، ۳ـ آداب آوازهایی که پیغمبران میخواندند ، ۴ـ آداب علاج امراض ، ۵ ـ آداب وحش وطیر کهچهآواز میخوانند، ۶ـآداب مرثیهٔ**محتشم** که درمنبرها خوانند ، ۷ـآداب ذکرها کهدر پای منابرخوانند ، ۸ ـ آداب ذکرها کـهدر گلدسته خوانده میشود ، ۹ـ آداب ذکرهایی که درویشان وصوفیان خوانند ، ۱۰ ـ آداب تصنیفات که در مجلس اهلطرب خواندهمیشود

آغاز: پس ازفهرست یاد شده : و از جمله ده باب است . باب اول در مقامات و گوشه ها و شعبه ها و آوازهایی که هریك اسمی دارد . و این‌است : راست گویان‌حجازی‌به‌نوامیگویند ـ که چنین کشته شد ازبهرمخالف به عراق .

40698 ـ **تهران** ، ملك ۲ / ۲۸۳۰ :
شکسته نستعلیق علیرضا فرزند حسین فرزند اسماعیل قاینی بیرجندی ، بـا تاریخ **۱۲۷۵** بهمیق خامه دردفتر .

ازالة القناع عن وجوه السماع

= نغمة العشاق

از محمد نورالله فرزند محمد مقیم الدین غفوری نسباً اعظم پوری حنفی چشتی صابری، برای قطب ومرشد خود مولانا عبدالرحمان ، بسال ۱۲۴۴ ق، درحلیت واقسام وآداب غناو سماع .

دونسخهٔ آن درص ۱۰۲۵ یاد شده واینك نسخه‌ای دیگر :

40699 ـ **تهران** ، مجلس ۲ ۹۰۰ :
[یاد داشتهای آقای حایری].

اشجار واثمار

ازعلاء منجم ، زاده در۶۲۳ ق درگذشته پس از۶۷۰ق . ستاره شناس ، صوفی، سراینده وموسیقی دان بوده است . این‌کتاب اوکـه در پنج شجره است وهرشجره در چند شعبه و هر شعبه درچندثمره‌درستاره‌شناسی‌ست ونسخه‌هایی ازآن دربخش خود ص۲۳۶ یاد شده است ، و برای شناسایی‌بیشترکتاب ونگارنده بفهرست مجلس ۱۹: ۵۳۶ ـ ۵۴۸ مراجعه شود .

درنسخهٔ ۶۴۰۰ مجلس‌مؤرخ ۸۲۹-۸۳۷

که موردبررسی آقای عبدالحسین حایری قرار گرفته وبا چند نسخهٔ دیگرسنجیده شده است، درثمرهٔ ۶ شعبهٔ ۴ از شجرهٔ ۵ آن مطالبی در بارهٔ موسیقی آمده که درچاپی وبیشتر نسخه‌های خطی نیست ، وبرای پژوهش در تاریخ موسیقی وسماع واقسام آن در میان صوفیان و مسلمانان پرارزش است . ونیز درثمرهٔ ۳ شعبهٔ ۵ شجرهٔ ۵ ازدانش موسیقی ورابطهٔ آن با دیگر دانشها سخن آورده است وپاره‌ای ازاصطلاحات موسیقی رنیزچند تن ازاستادان این هنررا یاد می‌کند.

اصول غنا

از راچند احمد آبادی ، برای دال چند صاحب ، بسال ۱۱۷۸ ، درسه فصل نگاشته است. **آغاز :** بعد ازاقرار واعتراف به عجزازقصور از لیاقت و طاقت گزارش و ستایش و نیایش خداوندی .

40700 ـ **بهار هند** ۲۳۶/۱ : (ف ۱: ۱۸۷) . [مجلهٔ هنر ومردم ۹۸: ۴۲].

اصول النغمات الآصفی

ازغلامرضا فرزند محمد پناه ، درموسیقی هندی ، بدرخواست مستر ریچار جانسن M.richard Johnson وبنام آصف وزیر: به آصف لقب آن سلیمان سریر ــ به معنی‌ست شاه وبه صورت وزیر. درشش اصل : ۱ـ دربیان (سراد هیا) ، شش فصل ، ۲ـ در بیان (راگ ادهیا) ، ۳ـ دربیان (پرگیرن کادهیا ـ پرگیرنگ ادهیا) ، ۴ـ دربیان (تارادهیا) ، ۵ ـ در بیان (نادادهیا) ، ۶ـ...وهراصل درچندفصل نگاشته است، با فهرست آنها درآغاز. **آغاز :** نحمد ونصلی. وجدانگیز ترنمی که سوزان سینهٔ ریشان محبت به تملك خواباند .

40701 ـ **هند** ، بانکی پور ۴۰۷۵ (۳۹۲۸ ف خدابخش پتنه) : نوشتهٔ سهنی لعل **۱۲۳۶** فصلی ، ۸۰ گ ۱۲ س .

40702 ـ **هند** ، بانکی پور ۲۵۳۹ (۳۹۲۶ ف خدا بخش پتنه) : نوشتهٔ حسین بخش ، سدهٔ **۱۳**، برای آصف الدوله ، ۸۴ گ ۱۶ س .

40703 ـ **هند** ، بانکی پور ۳۹۷۱ (۳۹۲۷ ف خدا بخش پتنه) . سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده ، ۵۵ گ ۱۹ س [مـرآت العلوم ، سید اطهرشیر ۳: ۲۴۷].

40704 ـ **بهارهند**، ۲۳۵/۱ (فهرست ۱: ۱۸۶).

40705 ـ **بهارهند**، ۱۸۷/۳ (فهرست ۱: ۱۸۷). [دانش‌پژوه، هنرومردم ۹۶ و۹۷: ۷۱] .

40706 ـ **لندن** ، دیوان‌هند ۲۰۱۷ :

40707 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۳ (۲۰۸۳) : نستعلیق تنها فصل یکم آن‌را دارد. [ف.اته ۱: ۱۱۲۳] .

اطوزگنج = اتوزگنج

ازفوقی یزد ، درص ۳۵۲۰ گذشت .

اعلام الاحباء فی حرمة الغناء

ازمیرمحمد هادی فرزند میرلوحی موسوی حسینی سبزواری . در یك مقدمه وپنج فصل و یك خاتمه ، در حرمت غنا ، همانکه نسخه‌ای ازآن درص ۱۲۹۲ بنام «غنا» یاد شده است .

نگارنده پسر میر لوحی محمد سبزواری نگارندهٔ «کفایة المهتدی»ست، ونگارندهٔ «اصول العقاید» که دررمضان ۱۰۸۲ به انجام رسانده است [نسخهٔ گوهرشاد ۱۳۷۰]. **آغاز :** حمد بیحد عزیزی را سزاست، که گوشه گیران بینوا را در حصار عبادت با وجود طاعت از خطاب عدالت .

40708 ـ **تهران**، ملك ۲/ ۵۹۱ : شکسته نستعلیق میرزا بیك فرزند محمد تقی کرمانی، در رجب **۱۱۱۴** (ص۱۰۴-۱۶۳) [ف. ملك، مجموعه ها : ۹۱].

الهام الطرب

در موسیقی هندی. **آغاز**: بعد نوای (حمد) جزیل و پس از صدای قوال ثنای منعم جمیل که کبوترجان را.

40709 ـ **لندن**، دیوان هند۱/ ۲۰۳۳ (۱۲۴۵) : نستعلیق [ف. اته۱: ۱۱۲۶].

انیس الارواح

ازمیرزا ابراهیم فرزند کاشف الدین محمد یزدی، بنام شاه عباس صفوی، در موسیقی، دریك مطلع وسه مقصد ویك خاتمه، با آوردن اصطلاحات موسیقی دردیباجه بروش براعت استهلال.

بکوشش آقای گلچین معانی درمجلهٔ ادبیات مشهدس۴ ش۴ چاپ شده است. **آغاز**: بلبل از شاخ سرو بگل بانگ پهلوی ـ میگفت دوش درس مقامات معنوی ... آشفتگان قلندر نامهٔ ابدال وشوریدگان صوفیانه حال که مقام شناسان را

40710 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۷ : درجنگ مؤرخ **۱۰۷۲** (ص ۶۹۹) [ف.مجلس ۱۸:۸].

40711 ـ **تهران**، سپهسالار۱/ ۷۴۹۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، تنها دیباجه را دارد، آغاز برابرنمونه، (۱پ ـ ۳۶ پ) [ف. سپهسالار ۳: ۲۱۷].

ایقاع در موسیقی

از صفی الدین ابـوالمفاخر عبدالمؤمن فرزند یوسف فرزند فاخر ارموی آذربایجانی. از مردم بلخ که در تبریز و بغداد میزیسته، سراینده، خوشنویس، و در موسیقی سرآمد بوده است، نزدیك به ۶۱۳ زاده ودرصفر ۶۹۳ درتنگدستی درگذشته است.

شکرالله احمداوغلو آنرابه ترکی درآورده بخشی از کتاب بزرگ خود ساخته در مجلهٔ ترکی شهبال در استانبول چاپ شده است. و احمد فرزند عبدالرحمان موصلی آنرا بهعربی درآورده است [ف. دانشگاه ۳: ۱۰۶].

ب

بارجاتك = موسیقی

روشن ضمیر، درهمین بخش.

بحور الالحان

از میرزا آقـا محمد نصیر، فرصت الدوله حسینی شیرازی (۱۲۷۱ ـ ۱۳۳۹). در علم موسیقی ست ونسبت آن بهعروض. در بمبئی ۱۳۳۲ ق وتهران ۱۳۴۵ خ در ۳۴۳ + ۱۵ص چاپ شده است. ن.

بنگرید: ف. مشارج ۲ج۱: ۶۹۶.

بدایع الوقایع

زین الدین محمود واصفی هروی. سفرنامه است ودربخش سفرنامهها خواهدآمد.

درآن بسیاری ازمسایل اجتماعی روزگار خود راآورده است. مانند: روش جراحی، راه ورسم عیاری وکشتی گیری، مفردان قلندر، ونیز رسوم خوشگذرانی و عیاشی دربـاریان و دیوانیان آنروزه، هنرمندان نقاش، خوشنویسان ونام کارهایی ازایشان، ویادی ازخواجه کماندار تیرانداز که اززرخریدان مستعصم خلیفه بوده و نیز پهلوان حسن شاه تیرانداز، نکته هایی فراوان دربارهٔ موسیقی شناسان وخنیاگران و

تاریخ موسیقی آن روزگار در آن توان یافت .

بهجة الروح وقوت الارواح

ازعبدالمؤمن فرزند صفی الدین گرگانی، در دیباچه ها نام ساختگی عبدالمؤمن فرزند صفی الدین فرزند عزالدین فرزند محیی الدین فرزند نعمت فرزند قابوس فرزند و شمگیر گرگانی آمده که برای سلطان محمود غزنوی (م ۴۲۲ ق) نگاشته است.

دریك مقدمه سپس ده باب و یك خاتمه : ۱ - در بیان مبدء این علم ۲ - اقاویل بعضی ازحکما در این علم ، ۳- نسبت این علم به وجود انسان ، ۴ - نسبت آن به کواکب سبعه ، ۵- بحور اصل وحرکات هر یك ، ۶ - علم ادوارموسیقی به نظم ، فصل در بحوراصول به نظم ، ۷- ترکیب پرده به حسب سیرعطارد وقمروزهره ، ۸- درمجالس مناسب هر کسی چه نغمه باید ،۹-هرپرده وهر نغمه وهرمقامی چند بانگ بود ، ۱۰- سلوك صاحب این علم با خواص وعوام . خاتمه درآنکه هرمقامی ازچه استخراج کرده اند ودرنسبت پرده ها به کواکب وعناصر وفصول اربعه .

بکوشش ه . رابینو در بنیاد ایران زمین ۱۳۴۶ خ چاپ شده است . درپیشگفتار چاپ آن دکتر خانلری مینویسند: روزگار نگارش آن شناخته نیست ، شاید ازسدهٔ ۱۰ - ۱۱ ق باشد. نام نگارنده وممدوح آن هردوساختگی ست. و سپس به بررسی کتاب پرداخته پیوندی میان آن ورسالهٔموسیقی خواجه عبدالرحمان غزنوی ازسدهٔ دهم نشان داده اند . **آغاز**: حمدله .اما بعد ، فهذه رسالة الشریفة و الذخیرة الباهرة فی علوم الادوار ، من قول الحکماء الفلسفة.. یعنی این رساله ای ست بزرگ ، قلیل اللفظ کثیرالمعنی در علم موسیقی از کلام حکمای یونان .

بنگرید : پیشگفتار چاپ ، رابینو-ذریعه ۳:۱۶۲- راهنمای کتاب ۱۲: ۴۶۸ گفتار آقای سروش یار ازاصفهان .

40712 - **بادلیان** ، ۱۸۴۱ : نوشتهٔ قایم فرزند نظرعلی یزدی ، پایان ذیحجهٔ **۱۰۳۶** در کوی احمدآباد اصفهان .

40713 - **تهران** ، مجلس ۲/۴۸۵۴: نستعلیق عین علی، **۱۰۴۶**، (۶۰پ-۸۴پ) ، درپایان شش شکل ویك جدول از نتهای موسیقی وسروده ای ونام ۱۲ مقام هست[رؤیت].

40714 - **استکهلم** ، دانشگاه ۲مج: با تاریخ **۱۰۹۱** دردفتر[نسخه ها ۵: ۵۵].

40715- **تهران**،مجلس۲ /۳۴۵۵/۳۰۲: نوشتهٔ ریز ۱۶ج **۱۱۳۹/۱** (ص۴۱۹-۴۴۰)، آغاز برابر نمونه . و در دیباچه نگارنده عبدالمؤمن است که برای محمود غزنوی ساخته است [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۸۱].

40716 - **تهران** ، سنا ۲ /۲۲۴۲ : نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳** [نسخه ها ۲: ۲۳۶] .

40717- **تهران**، ملك۱۶۴۸: نستعلیق **۱۲۵۹**،۱۴گ ۲۰س[رؤیت].

40718 - **تهران** ، ملك ۸۳۳/۱ : نوشتهٔ **۱۲۷۹**.

40719 - **تهران** ، ملك ۶۱۹۳/۱۱: نستعلیق، باتاریخ **۱۲۷۹** دردفتر، (۱۸۸پ-۲۰۵) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

40720- **تهران**، سپهسالار۲۸۶۹/۵: با تاریخ **۱۲۷۹**دردفتر، (۱۵۸پ -۱۷۹پ) آغازبرابر نمونه [ف. سپهسالار۳: ۲۶۱] .

40721 - **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۸۴۴ (۳۸۶ ف) : با تاریخ **۱۲۸۰** در دفتر، (۱پ - ۲۳پ) [آکیموشکین ۱: ۷۹].

40722 ـ تهران ، دانشگاه ۳/۱۹۹: نستعلیق محمد علی ، با تاریخ ۱۲۸۷ دردفتر ، (۵۵ر-۷۲ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸۳۹:۴].

40723 ـ تهران ، سپهسالار ۱/۶۹۸: نستعلیق ۱۲۹۵ ، (۱۲۲ر...) [ف. سپهسالار ۲۶۱:۳].

40724 ـ تهران، ملك ۵/۴۹۴: نستعلیق، با تاریخ ۱۳۰۳ دردفتر (ص۲۳۹ - ۲۷۷) ، **آغاز:** وبعد چنین گویـد ...کـه چون طبع سلطان السلاطین سلطان محمود غزنوی راغب [رؤیت].

40725 ـ تهران، دانشگاه ۱/۵۸۶۹: تاریخ یاد شده .

40726 ـ کیمبریج (ف . نیکلسون: ۲۰۳) : [هنرومردم ۹۵:۵۵].

ت

تحفة الادوار

ازعنایت الله فرزند میرحاج هروی ، بنام اکبرشاه (۹۶۳-۱۰۱۴ق)، نیمی به نثر ونیم دیگر بـه نظم ، نگاشته‌است .

آغاز : حمد بیرون از دایرهٔ احصا و سپاس افزون از احاطه و استقصاء .

40727 ـ بادلیان، ۱۸۴۵ (۳۰اوزلی): نوشتهٔ محمد امین ، ۲۴محرم ۱۰۷۷ ، برای شاه قباد فرزند عبدالجلیل بدخشی دیانت‌خان، دراکبرآباد . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳۶ هست [فیلمها : ۵۶۰] .

تحفة الهند

ازمیرزا محمدخان فرزند فخرالدین محمد، به درخواست کوکلتاش خان ، وبرای آموختن محمد معزالدین جهاندارشاه پسراورنگ‌زیب، گویا بسال ۱۰۷۱ [ریو]یا ۱۰۷۶ ، درموسیقی هندی وهنرهای زیبای دیگروقیافه شناسی ،در یك مقدمه وهفت باب نگاشته است :

مقدمه درمصطلحات حروف تهجی هندی‌و علم خط واشکال حروف مذکوره ، از مفردات ومرکبات وبعضی قواعدکلی بهاکها Bhasa در چهار فصل . سپس باب ۱ ـ در علم پنگال Pingal یعنی علم عروض هند ، در سه فصل ۲ـ درعلم تك Tuk یعنی‌قافیه درهند، در دو فصل ۳ ـ در علم النکار Alankära یعنی‌علم بدیع و بیان اهل هند ، دو فصل ۴ ـ در علم سینکارس Sringärasa یعنی‌عاشقی‌ومعشوقی وبیان احوال عاشق ومعشوق ، دو فصل ۵ـ در علم‌سنگیت Sangita یعنی‌علم‌موسیقی‌اهل‌هند و غیره ، در ده فصل، ۶ ـ در علم کوك kok یعنی‌معرفت اقسام زن ومرد وصحبت ومباشرت کردن با زنان ، پنج فصل ۷ـ درعلم سامدریك Samudrika یعنی قیافه شناسی ، دوفصل. خاتمه درلغات ومصطلاحات وکنایات اهل‌هند، به ترتیب تهجی ، هرحرف دریك باب وحرف دوم فصل .

درکلکته ۱۹۳۵ م در ۹۱ ص چاپ شده است. **آغاز:** حمدله ... اما بعد ، چنین گوید مست بادهٔ هذیان بیحد میرزا محمد.

بنگرید : ف . مشار چ۲ ج ۱: ۱۲۲۱ ـ ریو۱ : ۲و۳۶۲ :۱۰۷۸.

40728 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۸۶۸ Add : نستعلیق‌سدهٔ ۱۸م ، آغازبرابر نمونه، ۲۴۶گ ۱۵س [ریو۱ :۶۲].

40729 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم

C ۶۸۹ (۶۶۵ف) : نوشتهٔ **۱۲۰۳**، ۱۵۲گ [آکیموشکین ۱:۱۰۷].

40730 ــ **لندن**، دیوان هند ۲۰۱۱ : نوشتهٔ **۱۱۹۴** [ف . اته ۱:۱۱۱۸].

40731 ــ **لندن**، دیوان هند ۲۰۱۲ (۱۸۶۱):

40732 ــ **لندن**، دیوان هند ۲۰۱۳ (۳۴۰۷):

40733 ــ **لندن**، دیوان هند ۲۰۱۴ (۱۹۰۷) : [ف . اته ۱:۱۱۱۹].

40734 ــ **اکسفورد**، بادلیان ۱۷۶۳ : [مجلهٔ هنرومردم۹۶و۹۷:۶۹] .

تذکرة النغم

از محمد مؤمن‌فرزند ابوالمحسن حسینی منشی‌گونابادی، که «خلاصة اللغات : ۱۹۲۷» خود را در۱۰۰۶ نگاشته است . دریك مقدمه وچهارفصل‌ویك خاتمه نگاشته است [دیباجه]. اگرچه درمتن شش فصل بشماره آمده است : فصل ۱ ــ دروجه تسمیهٔ موسیقی، ۲ــ دردانستن مقام ،۳ــ درشعبه ، ۴ــ در آوزه ۵ــ در بحر اصول ، ۶ ــ در تصنیفات موسیقی . بیانی در « خوشنویسان ۷:۸۴۱» ازمحمد مؤمن زندهٔ ۱۰۳۲ ومحمد مؤمن اکبرآبادی مشکین رقم درگذشتهٔ ۱۰۹۱ یادکرده‌است. گویانخستین‌آندو همین نگارنده باشد [دانش پژوه] **آغاز :...** حمدی‌که حافظان‌خوش‌الحان نواسازروح‌افزا عشاق وار به‌آهنگ دل فریب غم‌زداترغم‌آغازند خالقی را سزاست.

بنگرید : ذریعه ۹:۱۱۲۴ ــ مجلهٔ‌هنرو مردم۹۵:۵۵.

40735ــ **کاشان**، مصطفی‌فیضی: نستعلیق چهارشنبه ، ذیعقدهٔ ۱۴۷ (**۱۰۴۷**)، ۶گ ۱۱ س ۱۵س . سپس‌قصیدهٔ ای درموسیقی[صدوسی واند اثر درموسیقی ۹۵ :۵۵].

ترجمة الادوار

متن از صفی الدین عبدالمؤمن ارموی ، (که‌یاداودر «ایقاع درموسیقی:۳۸۸۷گذشت) در۱۵فصل پیش ازگشودن بغداد بدست هلاکو نگاشته است .

ترجمه ازقاضی عماد الدین یحیی فرزند احمدکاشانی ، بدستورابواسحاق اینجو(۷۴۳ـ ۷۵۸) ،که درچاشت ۲ محرم ۷۴۶آن را به انجام رسانده است . درپایان‌آن‌آمده : تحریر این رساله به فرمان‌آن شهی‌ـ کزدولتش امور جهان با نظام شد ــ روز دوم زماه محرم زمان چاشت ــ درسال هفتصد وچهل وشش تمام شد .

آغاز : حمد وسپاس ودرود بی‌پایان‌لایق حضرت مالك الملکی‌باشدکه اگردرآن‌به‌هزار دستان ... فصل‌اول درتعریف نغمه وبیان‌حدت وثقل... فصل پانزدهم درمباشرت عمل .

بنگرید : ف . دانشگاه ۳:۱۰۶.

40736 ــ **تهران** ، مجلس ۲۲۰۷ : تحریری خوش سدهٔ ۹ ، آغاز برابر نمونه ، ۶۷گ ۲۱ س [ف. مجلس۶:۱۶۸].

ترجمة الادوار

متن‌ازهمان صفی‌الدین ، ترجمه ازمیرزا محمد اسماعیل فرزند محمد جعفر اصفهانی ، برای میرزاآقاخان نوری ، بسال ۱۲۹۶ ،در پانزده فصل نگاشته است [دیباجه] . بکوشش آقای یحیی ذکاءازروی نسخهٔ سپهسالاردرمجلهٔ موسیقی‌ش ۴۶تا ۵۶ چاپ شده است . **آغاز:** سبحان من تفرد بتألیف ادوارالافلاك‌الدائرة. ...اما بعد، چون بعون عنایت احدیت بروفق ارادهٔ ازلیت ، اخترفلك اقبال ازافق‌کمال .

40737 ــ **تهران** ، سپهسالار ۵۶۴ :

نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۴۱ گ ۲۰ س [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۷].

40738 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۰۶: نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، چون صفحهٔ یکم افتاده مترجم درفهرست شناخته نشده است، وترجمه ازسدهٔ یازدهم دانسته شده است، ۸۰ س۲۱س [ف. مجلس ۶: ۱۶۸].

ترجمة الادوار

متن ازهمان ارموی، ترجمه از ناشناس که دیباجهٔ جدایی برای آن ننگاشته است. **آغاز:** بعد ازسپاس وستایش حق جل وعلا و درودپاك مقدس برروان‌پاکان وبرگزیدگان... فرمود کسی که اوامرش بر من واجب است وتیمن بسعی‌درمراد های‌خاطرش، تامختصری درشناخت نغمها.

40739 ـ **تهران**، ملك ۲/۸۳۱: نسخ، سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، بدنبال‌متن (الادوار) که نستعلیق حسن فرزند احمد فرزند علی نوشتهٔ شنبه ۲ ج ۹۸۴/۲است، واین‌ترجمه‌باید بخامهٔ دیگری باشد [هنر ومردم ۹۵: ۳۲].

ترجمهٔ پرجتکا

Parijataka

ازمیرزا روشن ضمیر، بروزگار اورنگ زیب عالمگیر (۱۰۶۹ق ۱۱۱۸ق)، که اصل آن بزبان‌سنسکریت‌دررقص‌وموسیقی‌هندی‌ست (ن)

بنگرید: صدوسی وانداثر در موسیقی، مجلهٔ هنر ومردم ۹۶و۹۷: ۷۱.

ترجمهٔ الشرفیه

متن از صفی الدین عبدالمؤمن ارموی، نگارندهٔ «ایقاع‌درموسیقی: ۳۸۸۷» بنام «الشرفیة فی‌النسب التألیفیة» که برای شرف‌الدین‌هارون پسر شمس الدین محمد جوینی صاحب دیوان در پنج مقاله نگاشته است (نسخهٔ دکتر وصال مؤرخ ۹۵۴). ترجمهٔ آن ازناشناس، که کارادوو خاورشناس فرانسوی گزیدهٔ این ترجمه را به فرانسوی درآورده ودرمجلهٔ آسیایی چاپ کرده است.

40740 ـ **تهران**، حاج‌محتشم‌السلطنه: همان نسخه‌ای که ترجمهٔ برگزیدهٔ آن به فرانسوی‌چاپ شده است. واکنون دانسته‌نیست درکجاست [ف. دانشگاه ۳: ۱۰۶ ـ نشریهٔ دانشگاه ۵: ۲۹۳].

تشریح موسیقی

از حکیم شاه محمد اکبر ارزانی (که یاد اودر «طب اکبری: ۵۵۸» گذشت).

40741 ـ **پیشاور**، دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه ۱۹۶۶: تاریخ ونشانی بیشتر یادنشده [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۳۷۸].

تعلیم النغمات وبیان الدرج والشعب والمقامات

درهفت فصل: ۱ـ دربیان سطور، ۲ـ در بیان پرده های مقامات، ۳ ـ در پرده های مقامات، ۳ـ درپرده های شعب، ۴ـ دربیان پرده های‌آوازها وتفسیرکردن‌آن، ۵ـ در ربط دادن، ۶ـ دربیان‌آوازهاکه هر یکی از میان دومقام چگونه نمایند، ۷ـ دربیان هفده بحر، اصول و تقطیع آن. **آغاز:** سپاس بیقیاس صانعی را.

40742 ـ **وین**، ۱۵۱۹: (فلوگل ۲: ۵۹۳) [مجله هنر ومردم ۹۹: ۴۳].

ج

جامع الالحان

از کمال‌الدین عبدالقادرفرزند غیبی‌حافظ مراغه‌ای ، خوشنویس وسراینده و موسیقیدان (۷۵۴ – ۸۳۷) ، بنام فرزند خود محمود (نگارندهٔ مقاصد الادوار) دریك‌مقدمه ودوازده باب ویك خاتمه ، مؤرخ محرم ۸۰۸و۱۱ صفر ۸۱۶. آغازآن مانند « زبدة الالحان » است . واز همین غیبی است: کنز الالحان،زبدةالادوار، مقاصد الالحان .

اینك فهرست آن : مقدمه در تعریف و کیفیت حدوث صناعت موسیقی و موضوع و مبادی وعلت غایی‌آن ، باب ۱– تعریف صوت ونغمه‌وسبب وصول آنها به سامعه واسباب‌حدوث ثقل ، ۲ – در تقسیم دساتین به طریق صاحب ادوار ۳– بیان ابعاد وذکر نسب‌آنها واضافات ابعاد بعضی به بعضی وفصل ابعاد بعضی ازبعضی وتقسیم هر بعد ، ۴– ذکر بعضی‌ازاصناف‌اجناس ونسب‌ابعاد واعدادآن‌وتألیف ملایم ازاقسام... ۵– درحکم وترین وثلاثة اوتار و اربعة اوتار که عود قدیم است ، وخمسة اوتارکه عودکامل است ... ۶– بیان ادوارمشهوروطبقات ادوار ، وتعیین‌آوازهای سته ... ۷– دراشتباه ابعادبیك دیگر واشتراك نغمات ادوار... وذکر نسب و اعدادآنها ۸– ادوار مشهور در جمع تمام ... و ذکر اسامی نغمات ملایمه به الفاظ عربیه و یونانیه، ۹ – ذکردساتین مستوی ومنعکس ... و طریق پیدا کردن ترجیعات ، ۱۰ – قاعدهٔ گرفتهای مشکل بردساتین عود ، ازمتشابهات ومخالفات ، وتعلیم خوانندگی به حلق ... و ذکر اسامی ومراتب الحان ۱۱– ادوار ایقاع بطریق قدما ، وچنانکه در این زمان مستعمل ومتداول است ، و اصول وفروع ادوار ایقاعی که مخترع این فقیر است ، ۱۲ – تأثیر نغم ادوار، واصابع سته ... وطریق ساختن‌تصانیف درعملیات این فن، خاتمه ، درآداب مباشران این فن ، واینکه درهرمجلس مناسب‌آن‌مجلس خوانند ،وطریقهٔ تلحین‌معمول واسامی کوکهای ایشان ، وذکراسامی مباشران این‌فن. **آغاز:** حمد بیغایت و شکر بینهایت (بمانند « زبدة الادوار» او).

بنگرید: صدوسی‌وانداثرفارسی‌درموسیقی، ازدانش پژوه ، هنر ومردم ش ۹۵: ۲۳ .

40743 – **بادلیان ، ۱۸۴۲** : نسخهٔ اصل نگارنده مؤرخ محرم **۸۰۸** ، برای‌پسرش نورالدین عبدالرحمان ، وتجدید شدهٔ **۸۱۶** .

40744 – **استانبول** ، نور عثمانی ۳۶۴۴: نسخهٔ اصل مؤرخ **۸۱۸**، بنام سلطان شاهرخ،۱۲۲گ ۲۷ س .فیلم آن در دانشگاه ش ۴۸۹ هست [فیلمها ۱: ۲۶۱].

40745 – **استانبول** ، نور عثمانی ۳۶۴۵: نستعلیق ، بنام همان شاهرخ (۸۰۷– ۸۵۰) . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۹۰ هست [فیلمها ۱: ۲۶۱].

40746 – **بادلیان** ، : گزیدهٔ آن است ازخود مراغی ، مؤرخ **۸۲۱** ، برای بایسنقر [هنر ومردم ۹۵: ۳۳].

جامع العلوم = حدائق الانوار
امام فخررازی .

جمع الاقوال فی‌قول القوال =
رساله درجمع مقالات فقها

ازمحمدفرزند جلال رضوی‌شاهی، نگاشتهٔ ۱۰۲۸ ق «درجمع مقالات فقها درباب شنیدن الحان و اختلاف مذاهب ایشان، ومقاله‌ای‌ست درتفصیل اقوال اولیا در سماع و تنوع مشارب ایشان» وخاتمه درآداب سماع. **آغاز:** نعت سپاس بیقیاس مخصوص خداوندبنده نوازی‌ست که.

40747 ـ موزهٔ بریتانیا، ۸۲۳ Or: مؤرخ **۱۰۲۸** که گویا تاریخ نگارش است. درفهرست با عنوان دوم است [ذیل ریو: ۱۱۵].

40748 ـ تهران، ملی ۱۲۸۴ ف: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام یکم است، ۳۵ گ ۱۳س [ف. ملی ۳: ۳۴۵].

جنگ ترانه ها

تصنیف های روزگار قاجار، مانند: شازده اعتضاد، امین شورا نمی‌خوام و وزیر وزرا نمی‌خوام، حیاط شاهی، محمد علی‌تبریزی، بناز جقهٔ اصلت بدم، گوشت بیار مژدهٔ وصلت بدم، وجز آنها. ترانه‌ها در آن با نام دستگاه آنها آمده است.

40749 ـ تهران، سنا ۱۰۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، از کتابهای بیانی بوده [نسخه ها ۶: ۴۴۰].

جواهر الموسیقات محمدی

ازشیخ‌عبدالکریم فرزندشیخ فریدانصاری قادری جاونپوری، دربارهٔ راگه‌ها از موسیقی هندی.

40750 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۲۸۵۷ Or: (ف. اونس: ۳۳) [هنرومردم ۹۹: ۴۴].

ح

حدائق الانوار = جامع العلوم

امام فخررازی (م۶۰۶ق) که درص ۶۵۶ یاد شده است. درشصت علم، که شمارهٔ ۴۷ آن موسیقی‌ست.

حرمت سرود

در ۹ فصل.

40751 ـ لنین گراد، اکادمی علوم A۲۳۳ (۱۷۹۴ت): بی‌تاریخ، (۱۳۲ پ ـ ۱۴۴پ) [آکیومشکین ۱: ۲۴۹].

حکم سرکاری وسپهسالاری

ازخان احمد خان، ازسدهٔ ۱۰ـ۱۱. دو حکم است از اوبه استاد زیتون خنیاگر: یکی حکم‌سرکاری وکلانتری‌سازنده‌ها ونوازنده ها، دیگری حکم سپهسالاری تولم برای وی. در خاتمهٔ«زبدةالالحان» مراغه‌ای (۷۵۴ـ۸۳۷) از زیتون نامی بمانند یکی از استادن فن یاد شده است.

40752 ـ تهران، دانشگاه ۷۹و۸۰/ ۳۳۰۱: درمجموعه‌منشآت‌نوشتهٔ ۲۱ع۲/**۱۱۸۲**، (ص ۶۹و۷۰) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۸۵].

حکم سرکاری

از همان خان احمد خان. حکم‌سرکاری سازنده هاست برای محمد مؤمن عودی.

40753 ـ تهران، دانشگاه۴۹/۳۳۰۱: درمجموعه منشآت نوشتهٔ**۱۱۸۲**، (ص۵۰) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۸۳].

خ

خلاصة الافكار فی معرفة الادوار

ازشهاب الدین عبدالله صیرفی ، خنیاگر وخوشنویس ، گزارشی‌ست از «الادوار» ارموی، بنام سلطان اویس (۷۵۷–۷۷۶). باید دیدآیا این صیرفی با نگارندهٔ «آداب مشق ۱۹۰۳:» درگذشتهٔ ۷۴۲ یکی هستند ؟ .

40754 ـ **تهران** ، آقای همایی : در تاریخ ادبیات خود ج ۱: ۲۱۴ و ج ۲: ۸۸ از آن یادکرده‌اند [ف. دانشگاه ۳: ۱۰۷–هنرو مردم ۹۵: ۳۱] .

خلاصة العیش عالم شاهی

ازمظهرمظفر، درموسیقی‌هندی ، بروزگار شاه عالم (۱۱۷۳ – ۱۲۰۲) ، بسال ۱۱۷۷ و بنام او، از روی نوشته های هندی کهن ، مانند سنگیت درپن Sangit Darpan جزآن، دردومطلب نگاشته است:

۱ـ مزاج واحوال عضوتناسل ، دربیست باب،

۲ـ دربارهٔ زنان ، بیست باب . در پایان آن قیافه وموسیقی بانت وتاریخ موسیقی دانان‌هند گذارده شده است ،که رویهم ۶۴ ذکر است.

آغاز : بعد حمدکبریا ونعت سیداصفیاع برضمیردانشوران دقیقه‌رس وکاملان‌صحیح‌نفس.

بنگرید: صدوسی‌واندائرموسیقی۹۸: ۴۱.

40755 ـ **لندن** ، دیوان هند۱۸۵۳ : نوشتهٔ ۱۶ع **۱۲۱۳/۱**.

40756 ـ **تهران** ، دانشگاه ۸۰۳۱ : تاریخ یاد نشده.

40757 ـ **بادلیان** ، ۱۶۲۸ : [مجلهٔ هنرومردم ۹۸: ۴۱].

خلاصة العیش

از میرهدایت الله.

40758 ـ **هند** ، بانکی پور ۲۵۵۱ (۳۹۲۹ ف. خدا بخش پتنه): نوشتهٔ لاله‌کشن سنگه **۱۲۲۶** ق، ۴۰گ ۱۵س [مرآت العلوم سید اطهرشیر۳: ۲۴۷].

د

دانشنامهٔ علایی

ابوعلی سینا، که درص۶۶۴ یاد شده‌است، بخشی در موسیقی ازتألیف وایقاع دارد.

دانستن مقامها درهروقت

در۱۲ بیت . پس ازعنوان یاد شده آمده است : منشی‌شهاب الدین منشی‌تحریراً ۹۶۲.

آغاز: علم موسیقی ارهمی دانی–صبح دم پردهٔ رهاوی ساز– باز برپردهٔ حسینی دا–کن بوقت طلوع صبح آغاز.

40759 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۷۶۰: درص۱ «همایون‌نامه»ی شهاب منشی محمد پسر جمال الاسلام ازسدهٔ **۱۰**، وشاید ۹۶۲ [هنر ومردم ۹۵: ۴۹].

درة التاج لغرة الدباج

قطب الدین محمود شیرازی (م۷۱۰) ، که‌درص۶۶۵یاد شده‌است. دائرةالمعارفی‌ست، فن چهارم ازجملهٔ چهارم‌آن در موسیقی‌ست . دریك مقدمه وپنج مقالت ، وهریك درچندفصل

ومبحث و یك خاتمه است . در آن از فارابی طرفداری کرده وسخنان صفی‌الدین عبدالمؤمن ارموی را در «الشرفیه فی النسب التألیفیه» در خرده‌گیری ازاو، ردکرده‌است .

دستور النغم

در بارهٔ طنبورزنی، درچهارباب : ۱ـ در ذکر سره Svara ومقام سره‌ها و جزآن ۲ـ درراگها وراگنیها و امثلهٔ آن، ۳ـ درصورت تهاتهٔراگهاوراگنیهادر طنبور ۴ـ در نواختن هر کدام ازراگها وراگنیها در طنبور. **آغاز:** به جمیع دستور واصطلاح طنبور برنگار ناما نیز بیاموزیم .

40760 ـ **برلین** ، ۳۴/۳ (فهـرست پرچ: ۸۴) [مجلهٔ هنر ومردم ۹۶ و۹۷: ۷۲] .

ر

راگمالا = رسالهٔ ...

Ragmälä

ازنهاکرداس .

در محرم ۱۱۸۸ ق .

آغاز : دربیان راگ وراگنی‌های نغمات ومقامات اهل هند .

40761 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۱۸ (۱۷۳۹) : شکسته ، نوشتهٔ ۲۵ ع ۲/**۱۱۹۳** ۱۴گ [ف.اته ۱: ۱۱۲۱] .

راگ درپن = آیینهٔ راگها = راك

وی بودهه پوتهی

Raga Drpan

در موسیقی هندی ، متن و اصل آن مانکتوهل‌است، که‌اگرنتهٔهندی بدستورمان‌سینگه راجهٔ‌گوالیار ساخته است ، ونایك بهنوونایك بخشوونایك پندوی ومحمود ولوهنگ باوکمك کرده وازکتابهای «بهرت سنگیت» و «سنگیت درپن» و«رتن‌آکر» درآن بهره برده‌اند .

ترجمه‌ازفقیرالله‌فقیرسیف خان گوالیاری. که‌بسال۱۰۷۳ آنرا بدست‌آورده‌ودر۱۰۷۶ق‌از هندی به فارسی‌بر گردانده است . درده باب: باب ۱ـ سبب‌تألیف ۲ـ درداستن‌راگها

۳ـ درتعیین هرموسم که درآن موسم کدام‌راگ وراگنی خوانند ، وحرفهایی‌که باید درآغاز تصنیف‌آید ۴ـ درداستن (سر) ها وتصنیفهایی کـه در نغمه می‌بندند ۵ ـ در دانستن سازها و نایك ونایکه وسکهی ۶ ـ در دانستن عیوب گوینده ۷ـ درشناخت‌آوازها وروریت‌حنجره‌ها ۸ـ درداستن استادکامل ۹ـ درداستن برنده وفایدهٔ برنده نمودن ۱۰ـ دربیان‌گوینده‌ها و سازنده‌هاکه‌درزمان ما بوده‌اند وهستند. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس‌آفریدگارراکه از حمد و سپاس بیرون است ونعت ومحمدت .

40762 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۱۷ (۱۹۳۷) : نوشتهٔ ج ۲/**۱۱۹۶** [ف . اته ۱۱۲۰:] .

40763 ـ **اکسفورد**، بادلیان۱۸۴۷: نوشتهٔ **۱۲۹۰** [ف.اته :۱۰۶۵] .

40764 ـ **آصفیه** ، ۵۷۵ فلسفه: نوشتهٔ **۱۲۱۹** درفهرست بنام **موسیقی‌مانکتوهل** است [ف. آصفیه ۴: ۴۹۴] .

40765 ـ **تهران** ، دانشگاه ۸۰۱۸ : سدهٔ **۱۳ـ۱۴** .

40766 ـ **بهارهند** ، ۲۳۵/۲ (ف۱: ۱۸۶) مجلهٔ [هنرومردم ۹۶و۹۷: ۷۰] .

راگها و راگنیها = رساله در...

به زبان ریخته وپنجابی وفارسی ، که بـا عنوان «درراگ بهیدون» آغاز میشود .

40767 ـ لندن ، دیوان هند ۲۰۱۹ (۱۹۰۶) : نستعلیق، ۳۱گ[ف.اته۱:۱۱۲۲].

راگها و راگنیهای هند = رساله‌در.

آغاز : بدانکه در ولایت ایران وغیره شش‌آوازعلم موسیقی را شش‌نام مقرر کرده‌اند.

40768 ـ بهارهند۲/۲۳۶ (فهرست ۱:۱۸۷) [مجلهٔ هنرومردم ۹۶و۹۷:۷۲] .

راگهای هندی

متن‌سنسکریت آن از نایك بخشاو Naik Bakhshawa کـوالیـاری از درباریان راجه مان سینکه، در گذشته‌نزدیك ۹۲۴ واززمین داران شهر کالینجار بهادر شاه گجرات (۹۳۲ق‌۹۴۳ق) پس ازآنکه سکندر لودی (۸۹۴ق‌۹۲۳ق) کوالیار را گرفته بوده است .

ترجمه از ناشناس‌که بدستور شاه جهان (۱۰۳۷ق‌۱۰۶۷ق) انجام گرفته است . آغاز: چون نفوس مقدسـهٔ بخرد نهاد را میل به لذات روحانی بیشتر وادراك سرور از اموری که ... ازآنجاکه دراین عشر نامه تصانیف نایك بخشوهزاردهرپدنگارش یافته به‌هندی.

40769 ـ لندن ، دیوان هند ۲۰۱۵ (۱۸۰۸) : نستعلیق رمضان ۱۰۶۶ ق[ف.اته ۱:۱۰۱۹].

40770 ـ لندن ،دیوان هند ۲۰۱۶ : نوشتهٔ رمضان ۱۰۶۶ق [ف.اته ۱:۱۰۱۹].

40771 ـ اکسفورد، بادلیان۱۸۴۶ : نوشتهٔ محمدامین اکبرآبادی ،۱۵صفر۱۰۷۸ ق در شاهجهان‌آباد [مجله هنر و مردم ۹۶ و ۶۹:۹۷] .

رساله در بیان تهاته

از عوض محمد کامل خانی (تهاته یعنی نواختن‌سازها وکوك کردن‌تاازپرده‌بدرنیفتد) . آغاز : درتهاته کردن راگ بهیرون و آن چنان است‌که تاری که برسیر است آنرا تار (سرج سر) نامند واین را .

40772 ـ بادلیان ، ۱۰۴۹ : درپایان نسخه جدول تقسیمات مخارج نغمات‌که بخامهٔ میرزاابوالخیرپسر کامل‌خان دیده‌شده‌بودمؤرخ ج۲/۱۰۷۸ ،ونیزجدولی‌ازقباد پسرعبدالجلیل حارثی، ونیز گفتارکوتاهی بنام «اسامی‌سر» با یك دیباجهٔکوتـاه وسه جدول مؤرخ ۲۲ صفر ۱۰۷۹هست [مجلهٔ هنرومردم۹۸:۴۲] .

رساله درعمل بین وتهاته ...

ازهمان عوض‌محمدکامل خانی،درعمل‌بین وتهاته راگهای هندی ، دریك مقدمه درحقیقت (راگ) ونود فصل، درموسیقی هندی . آغاز : اما بعد ، چنین گوید اقل العباد عوض محمد کامل‌خانی ، که‌دروقتی‌ازاوقات صحبت‌دوستان.

40773 ـ بادلیان ، ۱۸۴۸ : گویا از سال ۱۰۷۹ . [مجله هنرومردم ۹۸:۴۲].

رساله در ذکر مغنیان هندوستان

ازعنایت خان راسخ فرزند شمس الدوله لطف‌الله خان صادق بهادر تهورجنگ، نگارندهٔ « رقعات عنایت خانی»، از روزگار محمد شاه (۱۱۳۱ـ۱۱۶۱) . در « ذریعه» و « فرهنگ سخنوران»واژهٔراسخ‌ازاویادنشده‌است . آغاز: آینهٔ ضمیر منیر دانشوران صاحبنظر و مرآت باطن تجلی .

40774 ـ هند ، بـانکیپور ۱۷۳۴

(ف ۱۸: ۱۷۴) [مجلهٔ هنر و مردم ۹۸: ۴۱].

رفیق توفیق = آداب علیه

ازمحمد علی قزوینی، که درص ۱۶۱۵ یاد شده است.

پس ازدیباچه یك اتصال است در تهذیب اخلاق وتنزیهٔ اعمال، سپس دوحرف... حرف دوم دراوصاف مخدوم در۲۴ ادب، ادب بیست وچهارم آن درکسب‌مسرت وخوشحالی‌ست، در دو قسم: ۱- اسباب مسرات نفسانی: آداب علماء وفضلاء بااصطلاحات علمی، آداب شعرا وظرفا، به نثر و نظم، ۲- اسباب مسرات جسمانی: آداب ندیمان، آداب ارباب غنا با اصطلاحات موسیقی. درآن بروش تضمین‌و براعت استهلال از اصطلاحات: شکار، سیاق، موسیقی،ضرب موسیقی، نجوم، بزم و ندیمی، غنا، وجز آنها آمده‌است، واصطلاحات‌موسیقی آن بسیارسودمند است[صدوسی‌واندا ثردرموسیقی].

اینك نسخه هایی دیگر.

40775 ـ **تهران**، آقای احمدآرام: نستعلیق **۱۱۰۴**، نسخه بنام آداب علیه است [فیلمها: ۱: ۷۹۱].

40776 ـ **تهران**، ملك ۱۶۲: نوشتهٔ **۱۲۲۳** [هنر ومردم ۱۰۰: ۲۴].

ریاض الابرار

ازحسین عقیلی رستمداری، زنده‌در۹۷۹. دائرة المعارفی‌ست که‌آنرا درمجله وحیدمرداد ۱۳۵۰خ(ص۷۴۲-۷۵۲) و گسترده تردرنامهٔ آستان‌قدس‌مهرماه ۱۳۵۰خ(ص ۱۹۸-۲۱۵) شناسانده‌ام.

کتاب در یك فاتحه است و دوازده روضه ویك‌خاتمه.وهریك‌دارای بخشهای کوچکتراست دوحهٔ پنجم ازروضهٔ هشتم‌آن درموسیقی‌ست.در سه فصل: فصل یکم درمجملی از ادوار وایقاع، فصل‌دوم الحان ونغمات، فصل‌سوم بیان‌حدوث نغمات.

در آغاز بخش موسیقی مینویسد: وچون رساله‌ای در فن موسیقی علیحده تدوین کرده‌ام مناسب‌ندیده که ذکرقواعدآن رامفصلاً بنگارم.

40777 ـ **مشهد**، رضوی ۵۴ ادبیات: نسخ نزدیك به نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، (ص ۵۷۸-۵۸۱)، خودکتاب در دو جلد است یکم به‌شمارهٔ ۲۰۳۳ ودوم۵۴ادبیات [رؤیت].

ز

زبدة الادوار = شرح ادوار

از عبدالقادر غیبی مراغه‌ای، نگارندهٔ «جامع‌الالحان: ۳۸۹۲» وجز آن.دریك مقدمه باسه اصل، ویك مقاله با دوفصل، ویك خاتمه دارای «زوایدوفواید»درشرح«الادوار»ارموی. نگارنده بعداً رسالهٔ «زوایدالفواید»خویش‌راکه پس‌از«زبده» نگاشته بوده برآن افزوده است: مقدمه درسه اصل: ۱- درمعنی لفظ موسیقی، ۲ - بیان موضوع موسیقی، ۳ - بیان مبادی موسیقی. مقاله در دو فصل: ۱ - در شرح ادوار ونغمات، درچند فصل ۲- درشرح آواز ایقاعات، تا فصل۱۳. خاتمه مشتمل‌بر«زواید وفواید» درشش‌فصل، درخاتمه نخست ازتعریف لحن‌سخن‌داشته وازفارابی‌واز«الشرفیهٔ»ارموی و«لوازم الموسیقی» احمدبن‌جعفرمداینی‌حداد یاد میکند، و در پایان از شیخ عبدالرحمان مراغی وخواجه رضوان شاه تبریزی واز همان ارموی و شیخ شمس الدین سهروردی (جامع

خط وموسیقی) وعلی‌ستایی وحسن‌زاهروزیتون یادمیکند. **آغاز:** ...حمدبیغایت وشکر بینهایت قادری راکه انواع‌موجودات را به‌کمال‌قدرت وتمام حکمت ازعدم بوجودآورد .

بنگرید : گفتار دانش پژوه درهنر ومردم ۹۵:۳۲تا۳۴ .

40778 ـ **تهران** ،سپهسالار ۵۶۵/۱: نوشتهٔ‌فتح‌الله فرزندابویزیدشابرانی(شروانی)، یکشنبه ۲۶شوال**۸۴۵**، ازروی نوشتهٔ نگارنده اومترجم «الانوار لاعمال الابرار» اردبیلی‌ست به فارسی ونیزشارح «التذکرهٔ» طوسی پس از ۸۷۵ به‌عربی(ف.دانشگاه۴:۹۰۷و۵:۱۸۲۵) [ف . سپهسالار ۵:۱۴۱].

40779 ـ **استانبول** ، طرپقپو سرای A.۳۴۷۰ : پیرامن سدهٔ **۹**، آغازبرابرنمونه، در فهرست بنام **شرح کتاب الادوار** است ۴۲گ ۲۹ س [ف. فهمی ادهم ۱:۱۰۷].

40780 ـ **تهران** ، ملك ۱۴۷۶ : نوشتهٔ ۱۶ صفر**۱۲۸۳**، درتهران .

40781 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۹۵: نسخ آغاز سدهٔ **۱۴**، ازروی نوشتهٔ فتح الله شابرانی ۸۴۵ که از روی نوشتهٔ نگارنده بوده است ، آغازبرابر نمونه ، ۲۹۰ ص ۱۵س [رؤیت] .

40782 ـ **تهران** ، ملی.

فیلم آن دردانشگاه ش ۲۹۲۷ هست.

40783 ـ **استانبول** ، نورعثمانی : فیلم‌آن دردانشگاه ش ۴۹۱ هست .

زاوید الفواید

عبدالقادر غیبی مراغه‌ای ، این گفتار را به مانند شرح «الادوار» ارموی نگاشته است، سپس آنرا به مانند خاتمه‌ای در دنبال «زبدة الادوار:۳۸۹۷» خودآورده‌است.

س

سازالواح فولاد

با چند لوح.

آغاز : ساز الواح فولاد . این الواح را ازفولاد سازند ، وچون درازباشد و عریض ثقیل‌اعنی‌بم باشد ، واینها سبب نرمی‌آن‌باشد.

40784 ـ **تهران** ، ملك ۸۳۲/۳ : نوشتهٔ**۸۳۷**،(۸۹پ‌ـ۹۰ر)[مجله‌هنر۹۹:۴۲].

سازچینی

ازخواجه کمال الدین عبدالقادرمراغه‌ای (نگارندهٔ‌جامع‌الالحان :۳۸۹۲وجزآن) ، که به « مقاصد الادوار » فرزندش محمود افزوده شده است. [ن.طرازی].

40785 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲فنون جمیله : (بنگرید: مقاصد الادوار ، از فرزند نگارنده) [مخطوطات ۲:۱۳۶].

ساز غابی

با شکل این ساز.

آغاز : این سازغابی چنانست‌که آن را ازدوروضع‌کرده باشد ، چنانکه در زیر زمین ریسمان را کشیم اوتار آن در ادوار می‌آیند و نغمات جلیه ازآن مسموع گردد .

40786 ـ **تهران** ، ملك ۸۳۲/۴ : نوشتهٔ **۸۳۷**، (گ۹۰پ) .

سرسماع = رساله در ...

علاء الدوله.درص ۱۱۹۳ یادشده است .

سلطانیه = رساله در موسیقی

ازنجم‌الدین کوکبی، که «نادره: ۲۲۰۴»

را بنام عبید الله خان در ۹۱۵ نگاشته است . در«ذریعه ۹: ۹۲۶» از کوکبی بخاری ماهر در موسیقی زنده در ۹۲۸ یاد شده است . که باید همین کوکبی باشد . در دوازده مقام و یک خاتمه، بنام خسرو عبیدالله خان نگاشته است ، و در مقام پنجم آن از «شرفیهٔ» صفی الدین عبدالمؤمن و « نفایس الفنون »آملی یاد شده است : مقام ۱ ـ در شرف علم موسیقی ، ۲ ـ معنی موسیقی و نغمتین(موسیقی و تعیین موضوع آن)، ۳ ـ تعریف نغمه ، ۴ ـ تعریف بعد وجنس و جمع و ملایمت ومنافرت آن ، ۵ ـ پرده های اصل ، ۶ ـ سبب آوازها و شعبات ، ۷ ـ بیان مرکبات ، ۸ ـ تعریف نقر، ۹ ـ تعریف ایقاع، ۱۰ ـ در وارد. ن النغم بقدرت وی میسر است (ادوار الضروب)، ۱۱ ـ تقسیم تصنیف اضافی که بحسب اجزاء از هم ممتاز ند ، ۱۲ ـ دراقسامی که بحست اصول ازهم ممتاز ند. خاتمه در رعایت حالات و تعیین اوقات و تاثیر نغمات (بنگرید: بهجة الروح: ۳۸۸۸)

آغاز: حمد بیحد و ثنای بیعد حکیم کارسازی راکه سازگاری عشاق به نوای نای اوست .

40787 ـ **تهران**، سپهسالار ۴۲/ ۲۹۳۱: [ف. سپهسالار ۵: ۶۸۸].

40788 ـ **تهران** ، مجلس ۲/ ۲۷۳۹: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **رسالهٔ موسیقی** یاد شده است و از نگارنده نام برده نشده است . در هامش آن منظومه‌ای ست در ۱۷ بیت در موسیقی [ف. مجلس ۹: ۸۷].

40789 ـ **تاشکند** ، موزه ۴ ـ ۷۲۳: (ف ۱۰: ۳۱۷) [هنر و مردم ۹۵: ۴۸].

40790 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۲۵۷ (۳ ۲۰۰ ف): بی تاریخ ، (۲۶۱ پ ـ ۲۶۲ ر) نسخه بنام **مقامات علیه** است و در فهرست بنام **رساله در موسیقی** یاد شده و نام نگارنده در کلفون نسخه آمده است . [ف . آکیموشکین ۱: ۲۸۳] .

سماع = رساله در جواز ...

ازعبدالجلیل فرزند عبدالرحمان مسیحی، بنام نواب مسیح الزمان در گذشتهٔ ۱۰۶۱ ، در دو کتاب : یکم در ناروایی موسیقی ، در چهار فصل ، دوم در اصطلاحات صوفیان . (بنگرید ص ۱۲۰۱ ش 11266) .

40791 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۲۳ Or : همراه چهار گفتار دیگر فارسی در موسیقی وچند گفتار به عربی [ذیل ریو: ۱۱۵] .

سماع

دربخش عرفان ۱۲۰۱ گذشت .

سماع الوجدین

40792 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۲۸/۱ Or : سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** (۱۷ ـ ۱۸ م) گزیدهٔ آن است ، پس دو گفتار به فارسی در موسیقی هندی : راگ درپن ، انتخاب نائیکابهید (ف. اونس: ۳۲) [نسخه‌ها ۴: ۶۶۰].

ش

شرح الادوار

متن ازصفی الدین عبدالمؤمن ارموی (که یاد او در «ایقاع در موسیقی : ۳۸۸۷ گذشت)، که پیش از گشودن بغداد بدست هلاکو خان (نسخهٔ نور عثمانیه ش ۳۶۵۳ مورخ ۶۳۳ است) در

۱۵ فصل نگاشته است .
گزارش از لطف الله فرزند محمد فرزند محمود فرزند محمد فرزنـد اسعد سمرقندی ، بنام امیرزاده سیدی ، بسال ۷۹۸ نگاشته‌است.
بنگرید : ف. دانشگاه ۳:۱۰۶؛۱۰۷ — هنرومردم ،گفتاردانش پژوه ۳۲:۹۵.

40793 ـ **شیراز** ، دکتر وصال۲۹ : نوشتهٔ عبدالله فرزند شمس‌الدین ، رجب **۹۵۴**، بدینگونه: الشرفیه، الادوار ، رسالهٔ موسیقی ، (این گفتار)، موسیقی‌دیگر [نسخه‌ها۵:۲۹۳].

40794 ـ **تهران** ، ملك ۱۶۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز وانجام افتاده [مجلهٔ هنرومردم ، ۳۱:۹۵] .

شمس الاصوات

در موسیقی هندی ، بروزگـار عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸) ، بسال۱۱۰۹ (= جای نغمه)، درشش باب نگاشته شده است :
۱ـ کیفیت تفاضل (سُر) که هندیان(سرادهیای) گویند،در۱۴ فصل، ۲ـدرذکرراگها که‌هندیان آن را (راگدهیای) گویند، در۲ فصل، ۳ـدر شرح (الاپ) یعنی برداشتن و گردانیدن (سر) در(راگ) وارکان آن ،کـه (برکن ادهیای) گویند ، ۷ هفت فصل ، ۴ ـ در شرح تفصیل اقسام (گیت) که‌آنرا (پربندهیای) گویند ، ۹ فصل ، ۵ـ در شرح قوانین دستك زدن کـه آنرا (تارادهیای) گویند ، ۶ـ درکلیات سازو احوال آن که‌آنرا (نادادهیای) گویند. **آغاز:** قول‌اول‌که عبارت‌است ازحمد مخصوص‌حکیمی مطلق است که چون .

40795ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۲ : نوشتهٔ ۴ شعبان **۱۱۹۶**، [صدوسی وانداثر در موسیقی، مجلهٔ هنرومردم ۴۱:۹۸].

ع

عینیه

از اسماعیل حکیم تهرانـی ، بنام علینقی میرزاعین‌الملك فرمانروای‌سبزوار، درمرغزار رودخانهٔ ششتمد کوه میش شهر سبزوار ، پیش ازسال ۱۳۱۰ق ،درچهارمقدمه ویك مقاله در پنج‌فصل ویك خاتمه‌نگاشته است. **آغاز:** سپاس بیقیاس را سازنده‌ای بـرازنده و نـوازنده‌ای طرازنده است که از یك نغمه‌اش چندین صدا برخواست ،وازیك ترانه اش‌این‌همه‌نواست.

40796 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۱۳ : نوشتهٔ درویش‌مجید ملقب‌به‌نورعلیشاه، **۱۳۱۰**، آغاز برابر نمونه ، ۶۷گ ۷س [ف . مجلس ۱۷۲:۶].

غ

غنا = رساله ای در...

گویـا از سید کاظم رشتی ، فرزند محمد قاسم ، درگذشتهٔ۱۲۵۹. گفتاریست عرفانی که هنگام‌مسافرت و گذر ازاصفهان درپاسخ پرسش سلطان الذاکرین ، در بیان حکم غنا برپـایهٔ احادیث‌نگاشته. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌تقدس‌بقدس قیومیته عن نعت الجوهریات ومایشابهما (پنج صفحه بعد) وبعد ذکرمینماید عبدمفتقرالی‌الله. ... که درسبیل سفربسوی ملیك‌فضل‌وعدل. . . در

ارض اصفهان توقف نموده ، جناب مستطاب.. سلطان الذاکرین ...

40797 ـ **تهران** ، ملك ۴۰۳۸/۳ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۶۳پ ـ ۷۶ر) آغاز برابر نمونه، بدنبال سلوك ازسیدکاظم رشتی [رؤیت].

غنا = اعلام الاحبا

سبزواری، هادی، درص ۳۸۸۶

غنا = حرمت ...

در ص ۱۱۲۴ گذشت .

غنیه المنیه

ازناشناس ، درموسیقی هندی ، بروزگار ابوالمظفر فیروزشاه (فیروزالدین تغلق ۷۵۲-۷۹۰)، بسال ۷۷۶ بدرخواست امیرشمس‌الدوله والدین ابراهیم حسن ابوالرجا فرمانروای گجرات، از «سانگیت‌درپن» که بزبان سنسکریت بوده‌است. دردوقسمت، قسمت نخست در دوباب: ۱ـ درمعرفت سرود ، درچهارفصل، ۲ درمعرفت مزامیر ، دوفصل. قسمت دوم ، دردوباب : ۱ـ در بیان رقص ، ۲ـ در شرایط وآداب مجلس سرود واصحاب محاسن ومعایب بعضی‌ازاصحاب وجزآن ، هشت فصل .

40798 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۰۸ : مصور [هنرومردم ۳۱:۹۵].

ف

فائده‌ای در...

فائده‌ای در بارهٔ نامهای دوازده مقام و گزارشی ازآنها .

40799 ـ **تهران** ، سپهسالار ۵۶۵ : سدهٔ **۹** (گ ۱۱۹ـ۱۲۱) [هنر و مردم ۹۵ : ۴۵] .

فرید الزمان فی معرفة الالحان

ازنگارندهٔ «غنیة المنیة» وپیش ازآن ،در موسیقی ایرانی. بدرخواست امیر شمس‌الدوله والدین ابراهیم حسن ابورجا فرمانروای گجرات نگاشته شده است ، و گویا ترجمه‌ای از عربی باشد. (بنگرید: غنیة المنیة: همین‌صفحه).

بنگرید : مجلهٔ هنرومردم ، گفتار دانش پژوه ۳۱:۹۵.

40800 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۳۰۸: تاریخ ونشانی بیشتر یادنشده ۳۱۶ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۶۶] .

فوائد السماع

ازمحمد علی حزین لاهیجی ، که یاد او در «فرسنامه : ۴۴۱» گذشت .

40801 ـ **تهران**، ملك ۴۰۵۷/۲۱: [هنر ومردم ۹۴ :۲۷].

ق

قانون استیفا = موسیقی

از امیرخسرو دهلوی . بنگرید به واژهٔ موسیقی درهمین‌بخش.

قصیده در موسیقی

قصیده‌ای‌ست در ۴۵ بیت ، سرودهٔ ۷۸۵ .

آغاز : برداشت پرده از رخ گل بـاد بهار ـ

چون سرو گیر پای گل وطرف جویبار. انجام : تاریخ سال هفتصد و هشتاد وپنج بود ـ کامد به سلك نظم، این توفیق کردگار.

40802 ـ **کاشان** ، مصطفی فیضی : نستعلیق ، بدنبال «تذکرة النغم» نوشتهٔ ۱۴۷ (**۱۰۴۷**) [هنرومردم ۹۵ : ۵۶] .

قصیدهٔ لغنیه

ازعبدالغنی غنی‌تبریزی ، درستایش‌ائمه، در مقامات دوازده گانه . **آغاز :** ای برادر اگرت هست هوای عرفان ـ روتولا بکن‌ازجان به علی عمران . **انجام :** دارم امیدکه باشد به **غنی** فاتحه خوان .

40803 ـ **تهران** ، سنا ۲۲۴۲ : در هامش [هنر ومردم ۹۹ : ۴۱] .

قواعد اصول وفروع

آغاز : در اسامی دوازده مقام . اول راست ، دوم عـراق ، سیم اصفهان. **انجام :** پنجگاه رهاوی نهفت غـزال جمع بـاشند . تمام شد **قواعد اصول و فروع** و سیونر (سنور) دوازده‌مقام‌و ترکیبات‌جملگی. واللّٰه‌اعلم.

40804 ـ **تهران** ، سپهسالار ۵۶۵ : نوشتهٔ شابرانی ، سدهٔ **۹**، (۱۲۲ر ـ ۲۲۳) [هنر ومردم ۹۵ : ۴۵] .

ك

گرامیه = گرامیهٔ رامجرد

ازدوره سفرچی ، یا حافظ مقصود [نسخهٔ دانشگاه] شاگرد استاد سلطان محمد (و در برخی‌نسخه‌هامحمود)طنبوری ، ازموسیقیدانان ومطربان‌شاه تهماسب(۹۳۰ـ۹۸۴) وشاه‌عباس (۹۹۶ـ۱۰۳۸)، بنام سلطان تاج بخش شاه ـ نشان علیقلی‌خان ، در سه اصل : اصل اول در بیان دوازده مقام ، دوم دربیان شعبه و آواز ، سوم دربیان اصول‌و بعضی‌فوائد موسیقی (آوازه وپیدا شدن مقامات) . ودرآن از استادان هنر موسیقی نام برده است . **آغاز:** ای بلبل جان نغمه سرا ازغم تو ـ چون دایره دل بی‌سرو پا از غـم تـو . حمد و سپاس و ستایش بیقیاس پادشاهیرا... امابعد، چون‌سر گشتهٔ هروادی... دورهٔ سفرچی منظور نظر کیمیا اثرحضرت ... تاج بخش‌شاه‌نشان علیقلی‌خان گردد . بنابراین این رساله را موسوم به‌گرامیهٔ رامجردساخته، برسه اصل نهاد .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۹۰ .

40805 ـ **تهران** ، مجلس ۴۸۵۴/۲ : عین علی ، با تاریخ **۱۰۴۶** دردفتر، (۸۵پ ـ ۹۰ر) [رؤیت].

40806 ـ **تهران** ، ملك ۴۱۳۷/۲۵ : محمد شریف مروی پیرامن **۱۰۴۷** (۱۲۰پ ـ ۱۲۲ر)چلیپا، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

40807 ـ **تهران** ، حقوق ۴۶/۶ج : دوشنبه ۱۲ع۲/**۱۰۶۴**، بدستورخواجه‌رحیما، درقصبهٔ طیبهٔ اشرف (۱۰۹پ ـ ۱۱۰پ) ، آغاز وبخشها برابر نمونه ، در فهرست بنام **رسالهٔ موسیقی**یادشده وازنگارنده نیزنام‌برده‌نشده است [ف. حقوق: ۲۱۳] .

40808 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۹۱/۱ : سدهٔ **۱۱** ، (ص۴۰۲ـ۴۱۳)، آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام **رسالهٔ موسیقی** یاد شده واز نگارنده‌نام‌برده‌نشده[ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۱۸].

40809ـ تهران، مجلس۱ ۳۰۱/۳۴۵۵: در جنگ نوشتهٔ احمد غلام‌در۱۱۳۹(ص۴۴۰-۴۴۱)آغاز برابر نمونه ، سپس «بهجةالروح» است [ف. مجلس ۱۰:۱۳۸۱] .

40810 ـ تهران، دانشگاه۲/۵۵۹۴: سدهٔ ۱۲، نگارنده بنام حافظ مقصود است ونسخه درسه فصل ،(۱۶۳ر ـ ۱۴۱پ) [ف . دانشگاه ۱۶:۴۲].

40811 ـ تهران ، سنا ۲۲۴۲/۴ : نسخ سدهٔ ۱۲-۱۳ [نسخه‌ها ۲:۲۳۶] .

40812 ـ تهران ، ملك ۸۳۳/۲ : نوشتهٔ ۱۲۷۹ .

40813 ـ تهران ، ملك ۶۱۹۳/۱۲: با تاریخ ۱۲۷۹ در دفتر (۲۰۶ر ـ ۲۱۰ر) [رؤیت].

40814 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۱۸۴۴ (۱۹۶۵ ف) : نوشتهٔ ۱۲۸۰، (۲۵ پ ـ ۳۱ پ) [آکیموشکین ۱:۲۷۵] .

40815 ـ تهران ، دانشگاه ۱۹۹/۴: نستعلیق محمد علی ، ع۲/۱۲۸۷، (۷۲ پ ـ ۷۸ر) در فهرست بنام شاه نشان علی خان یاد شده‌است. [ف.دانشگاه ۴:۹۳۱].

40816 ـ تهران، دانشگاه۲/۵۸۶۹: نوشتهٔ ۱۳۱۴ [هنر ومردم ۹۵:۵۴] .

40817ـ تهران ، سپهسالار۶/۲۸۶۹: تاریخ‌یاد نشده،(۱۸۰پ-۱۸۶ر)[ف.سپهسالار

40818ـ تهران،سپهسالار۴۱/۲۹۳۱: درفهرست بنام موسیقی‌یادشده [ف. سپهسالار ۵:۶۸۷] .

40819 ـ تاشکند ، موزه ۴۶۸/۳: (ف ۱:۳۱۹ش۷۲۰) .

کشف الاوتار

از قاسم فرزند دوستعلی بخارایی ، بنام جلال الدین اکبر پادشاه (۹۶۳ ـ۱۰۱۴)،در بارهٔ شش مقام رسالهٔ دوازده مقام‌که حیدر تونیانی بنام همایون پادشاه (۹۳۷ ـ ۹۶۳) ساخته بود . آغاز : نغمات حمد کاملهٔ حکیم کارسازی را اعظم‌شأنه . امابعد ، عرضه‌میدارد فقیر حقیرشهیر به قاسم بن دوستعلی بخاری ، هداه الله سواء الطریق.

بنگرید: صدوسی‌اثر، هنرومردم۹۹:۴۴.

40820 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۸۲۳ Or : همراه چهارگفتار دیگر به فارسی در موسیقی‌وچند گفتار به عربی[ذیل ریو:۱۱۵].

کنز الالحان

از عبدالقادر غیبی حافظ مراغه‌ای ، نگارندهٔ«جامع‌الالحان :۳۸۹۲».دریك مقدمه ودوازده باب وهرباب درچند فصل ویك‌خاتمه. عنوان بابها بمانند همان «جامع الالحان» و آغازنسخه بمانند «زبدة الالحان» اوست ،ولی نام نگارنده وکتاب «کنزالالحان» در دیباجه آمده‌است .آغاز:حمد بیغایت وشکر بینهایت، قادری را که انواع موجودات را بکمال ... اما بعد ، چنین گوید محرر این کتاب ... عبدالقادربن عیسی (؟) الحافظ المراغی .

بنگرید : ذریعه ۱۸:۱۴۷ .

40821 ـ تهران ، ملك ۶۳۱۷/۲ : سدهٔ ۱۱ ، (۱۵پ-۱۶۲پ)،آغاز برابرنمونه، با یاد داشت مخبر الدوله در بارهٔ نام کتاب [رؤیت].

کنز التحف

ازناشناس، که دردیباجه ازسیدغیاث‌الدین حسینی ستایش کرده است ، دریك مقدمه و سه مقالت : مقدمه ، در بیان شرف این صناعت برسایر صناعات و سبب تألیف این رساله ، و داستان مرموزفکروخیال. مقالهٔ یکم: درعلمی

موسیقی، دردوقسم: ۱ـحدود وتعریفات‌موسیقی ۲ ـ علت اسباب حدت وثقل وعوارض . مقالهٔ دوم: درعملی موسیقی ، در دو قسم ۱ـ تعریف عود وتسویهٔ اوتارآن واستخراج ادوارو آوازها از آن ، ۲ ـ تشریح ایقاعات سبعهٔ مشهور و وانتقال سخن . مقالهٔ سوم : درتصنیع سازها و تعدیل‌آن. مقالهٔ چهارم : دروصیقی که طالبان این فن را بکارآید وبیان اشعاری کـه مناسب تألیفات باشد ، گویا در۲۲ج ۱/۷۵۶ بهانجام رسیده است :ــآن روزکه‌احداث جهان مهمل بود ـ در آخر این رساله ام مـدخل بود ـ اندرسنهٔ (لح ذ د و بو)ـ بیست و دوم جمادی اول بود .که سالهای ۷۴۱ و ۷۴۶ و ۷۴۹ و ۷۶۴ و۷۸۹ نیز گفته‌اند [دانش پژوه].

آغاز : شکر وسپاس بیحد وقیاس‌سزاوار حضرت آن پادشاهی‌که سراپردهٔ عظمتش .

40822 ـ **لندن** ، دیوان هند۲۷۶۳: نوشتهٔ ۱ ذیقعدهٔ **۷۸۴**

40823 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ، ۸۲۳ Or : ش ۵دفتر، همراه چهار گفتار دیگر در موسیقی به فارسی و چند گفتار دیگر بعربی [ذیل ریو: ۱۱۵].

کنز الموسیقی

در راگها وراگنیها ودهره‌ها بزبان‌هندی بادیباجهٔ نوباوهٔ گلشن جنان » و سروده های فارسی ، بنام معزخان . **آغاز :** آغاز صدای ستایش محمود بنام نغمه سرای‌کن .

40824 ـ**لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۱: [مجله هنرومردم۹۶و۹۷: ۷۲].

گلستان هنر

قاضی احمد ، درص ۱۹۱۶ گذشت .

م

مجمع الادوار

از مخبرالسلطنه هدایت طبرستانی ،حاج مهدیقلی فرزند علیقلی(۱۲۸۰ق ـ۱۳۳۴خ). که ازروی « الادوار» ارموی و«شرح الادوار» مراغه‌ای و« مقاصد الالحان» همان مراغه‌ای و «درة التاج» شیرازی ، موسیقی‌ایرانی‌رابروش نوین‌اروپایی‌درآورده است ، درتهران ۱۳۱۷ خ چاپ‌شده است . ونیزازهمو «دستورابجدی» در موسیقی چاپ شده است .

بنگرید : ف.مشار: ۱۳۸۰ـمؤلفین مشار ۴۵۸:۶ـهنرومردم ۹۹: ۴۱.

40825 ـ **تهران**، حقوق ۱۲۰/۱ج: نستعلیق خود نگارنده ، با یاد داشت ۱۹۱۸م درآغاز، ومـانند «نوبت اولی احوال النغم» چاپی‌ست ، ۱۴۷ گ ۱۸س .

40826 ـ **تهران** ، حقوق۱۲۰/۲ج: نستعلیق‌خود نگارنده ومانند « نوبت دوم‌تألیف النغم» چاپی‌ست ، ۱۴۸ گ ۱۶ س [ف.حقوق: ۱۸۳].

مجمل الحکمه

ترجمهٔ گزیدهٔ پنجاه ویك رسالهٔ « اخوان الصفا»ونگاشته‌پیش‌از۸۰۶ق‌است، که گفتاری‌در موسیقی دارد . (بنگریـد : مجمل الحکمه : ۶۸۳) .

مجموعه آوازها

بروش هندی .مجلد یکم دراصول خفیف: در اصول عمل، در اصول‌اواسط ،دراصول

ضرب ، دراصول چهارضرب ، دراصول ضرب الفتح ومحجل .

مجلد دوم دراصول رمل وغیره .

الموشح الکلی جامع لجمیع الالحان مرتب علی بیوت خمسه، ساخته خواجهٔ رومی. دراصول ثقیل.

40827 ــ اکسفورد، بادلیان ۱۸۵۱: گویا ازدویست یا سیصد سال پیش [مجله هنرو مردم ۹۶ و۹۷: ۷۲] .

المختصر المفید فی بیان الموسیقی واصول احکامه

در مقامات وپرده‌ها .

40828 ــ حمیدیه ، ۱۴۴۷/۵۷: در جنگ مؤرخ ۷۵۰ تا ۸۱۱. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها : ۴۲۶ ــ مجلهٔ هنرو مردم ۹۵ :۴۵].

مرآت آفتاب نما

ازعبدالرحمان شاهنوازخان (م ۱۲۲۲) تاریخ‌عمومی‌ست (ودربخش خودخواهدآمد)، تجلی نهم ازجلوهٔ یکم آن در (احوال واضعین علم موسیقی وحقیقت نایکان هند) است .

مرآت الخیال

ازمیرشیرعلیخان لودی ، نگاشتهٔ ۱۱۰۲ تذکرهٔ سرایندگان است (ودربخش تذکره ها خواهدآمد) . نگارنده در این تذکرهٔ خود گفتارهایی جدا ، در مایهٔ دیگری جز تذکره نویسی‌جای داده است . ازآن میان گفتاری در بیان موسیقی (ص ۱۵۱) .

مصباح السرور = مفتاح السرور

ازحسن فرزندخواجه طاهرفرزندخواجه محمد قاضی‌پرگنهٔ آنتور سرکاردولت آبادصوبهٔ شاه اورنگ آباد ، بروزگار اورنگ زیب (۱۰۶۹ق ۱۱۱۸ق) ، بسال ۱۰۷۴ ق ، در چهار باب نگاشته است :

باب ۱ ــ در بنیاد راگ Raga دانستن وآوازوسازوسرود ومورچهنا Murchana وسرت Sruti وگرام Grama وجزآنها.

۲ ــ دانستن راگ زنان و پسران و آب ــ راگ Upraga وصورت وپوشاك ووقت و جز آنها ۳ ــ دانستن سده سیکزن یاسنکیرن Saranga و سالنگ Saraga جز آنها

۴ ــ بنیاد پکهارج و دانستن ساز و وقت وترتیب‌رقص. وچنین‌است نام برخی‌ازبخشهای آن : سنگیت رتناکر، روپ رتناکر ، سنگیت بکرند، بهرت سنگیت . **آغاز** : سپاس بیحد وستایش‌بیعد مرخالقی را سزدکه نغمه‌پردازان قدرت .

40829 ــ بنگال ، ۱۶۲۹: [ایوانف ۱:۷۵۳].

40830 ــ برلین ، ۳۴/۲ : فهرست برچ ص ۸۴ [مجلهٔ هنر ومردم۹۶و۹۷: ۷۰].

مصطلحات موسیقی = رساله در..

ازحکیم میرزاابوطالب خان فرزندمحمد بیگ تبریزی اصفهانی (لکهنو ۱۱۶۵ــ کلکته ۱۲۲۱) نگارندهٔ «مسیرطالبی‌فی‌بلادالافرنجی» وجزآن.

40831 ــ تهران ، ملك ۴۳۰۳ : بدنبال «خلاصة‌الافکار»او نوشتهٔ ۱۲۴۰ وهمراه چندگفتار دیگر ازهمو . [تاریخ تذکره های فارسی ۱: ۵۹۶].

40832ــ هند، بانکیپور۷۱۲: بدنبال «خلاصة الافکار» او(۲۴۹پ‌ــ۲۵۷) [مجلهٔ‌هنر ومردم ۹۸: ۴۳] .

مصطلحات موسیقی = رساله در..

آغاز : حمدله . صلاة ... امـا بعد ، بدانکه موسیقی لفظ سریانی‌ست ،

40833 ـ **قاهره ۵ ، ۲۸** مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق‌حسین رضافرزند عصمت‌پاشای وزیر، **۱۳۱۸** [مخطوطات].

معرفة النغم

ازابوالحسن‌قیصر، سرایندهٔ زنده‌در۱۰۷۱ ق. که دیوانش در(دیوان‌هند:۹۳۵) هست، از روی کتابهای ایرانی وهندی ، دریك مقدمه‌در دوقسم ودومقالـه و یك خاتمه بسال ۱۰۸۷ ق نگاشته است . **آغاز :** الحمد لصانع‌العالم ومبدع الخلق من العدم ، والصلاة علی رسول المعظم محمد سید العرب والعجم . اما بعد ، چنین گوید بندهٔ احقر ابوالحسن المتخلص به قیصر ،

40834 ـ **بادلیان ۲/۱۸۵۰**: نوشتهٔ **۱۱۷۴** [مجلهٔ هنرومردم ۹۸:۳۷].

مغنیان هند= رساله درذکر ...

مفرح القلوب

ازحسنعلی‌دکنی‌عزت ، درموسیقی‌می‌سور Mysor، بدستورتیپوسلطان(۱۱۹۷-۱۲۱۳) بسالهای ۱۱۹۷- ۱۱۹۹ ، با سروده هایی به فارسی و ریخته . بدینگونـه : مقدمه در ذکر صدای مردنك و آواز گردش زنگوله و آواز زنگوله وصدای کرکر ، باب ۱ـ دربیان نغمهٔ ابیض و اصولها و ضربها و غناها و طرزهای ششگانه ، ۲ـ نغمهٔ اصفرووقت سرایبدن‌آن و اصولهای پنجگانهٔ‌آن . ۳ـنغمهٔ احمرواصولها وضربها، ۴ـ نغمهٔ زبرجد واصولها و ضربها ، ۵ـ نغمهٔ ورد و طرز های ششگانه ، ۶ ـ نغمهٔ عباسی واصولها . خاتمه دربیان دوغزل فارسی وچندین ریختهٔ هندی‌خارج‌از وزنهای‌ششگانه.

آغاز : حمد صانعی‌که چون‌آفتاب جهانتاب صبح صنعتش از افق مشرق .

40835 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۴ (۲۸۰۹): نستعلیق وشکسته ، بی‌تاریخ ،آغاز برابر نمونه .

40836 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۵ (۱۲۳۵) : نستعلیق ، بی‌تاریخ .

40837 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۶ (۲۱۸۹): شکسته ، بی‌تاریخ .

40838 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۷ (۲۲۷۳): نستعلیق، بی‌تاریخ[اته ۱۱۲۳:۱].

40839 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۸ (۲۲۷۸) : شکسته ، بی‌تاریخ .

40840 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۹ (۲۲۰۳): نستعلیق ، بی‌تاریخ .

40841 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۳۰ (۲۱۹۰): شکسته ، بی‌تاریخ .

40842 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۳۱ (۱۶۳۸): شکستهٔ علیرضا ، بی‌تاریخ.

40843 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۳۲ (۳۳۹۵): [اته ۱۱۲۴:۱] .

مقاصد الادوار

ازمحمودفرزندعبدالعزیزفرزندعبدالقادر مراغه‌ای ، درگذشتهٔ ۹۱۸ . بنام با یزید دوم دراصول وفروغ وقواعد علم موسیقی ، باالحاق موسیقی‌چینی بنام «سازچینی» نگارش پدرش ، این کتاب را ساخته است . و همین کتاب در «دانشمندان‌آذربایجان ص ۲۵۴» ازنورالدین عبدالرحمان‌پسر مراغه‌ای‌که پدرش « جامع الالحان» را در۸۱۶ بنامش ساخته است‌دانسته شده است . **آغاز :** الحمدلمن جعل الارواح مایلة بطیب الاصوات وزینها بحسن الالحان و النغمات .

بنگرید : صدوسی وانداثر ، مجلهٔ هنر و مردم ۴۷:۹۵ .

40844 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲ فنون جمیله : بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه ،درفهرست بنام**مختصر فی علم الموسیقی** یاد شده است وهمین جاآمده است : باالحاق موسیقی چینی (ساز چینی) از ساخته های پدرش خواجه کمال‌الدین‌عبدالقادر، ۳۰گ۱۷س[مخطوطات ۱۳۶:۲] .

40845 ـ **استانبول** ، نور عثمانی ۳۶۴۹:تاریخ یاد نشده [هنرومردم۴۷:۹۵].

40846 ـ **مدینه** ، عارف حکمت۲۲: تاریخ یاد نشده ، در فهرست بنام **رساله در موسیقی** در ۱۲ گ یاد شده است [نسخه ها ۴۹۴:۵].

مقاصد الالحان

از عبدالقادر غیبی مراغـه‌ای ، نگارنده «جامع الالحان:۳۸۹۲» وجزآن. بنام سلطان مراد خان عثمانی (۸۲۴ ـ ۸۵۵) ، و امیر بایسنقرپسر شاهرخ درگذشتهٔ ۸۳۷، درآدینه ۲۱ شوال ۸۲۱، دریك مقدمه ودوازده باب و یك خاتمه نگاشته است ، وبیشترازدرةالتاج» قطب‌شیرازی گرفته‌است.ودرآن‌ازموسیقیدانها: صفی‌الدین عبدالمؤمن ارموی وخواجه‌رضوان شاه وشمس‌الدین سهروردی وعلی‌ستایی وحسن زاهر و حسام الدین قتلغ بوغا یاد شده است [دانش‌پژوه] . **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌زین‌الاصوات بطیب‌الالحان‌والنغمات‌وصیرهادائرة‌بین‌الشعب. ...اما بعد ، فان الاذهان المستقیمه و الطباع السلیمه مایلة الی‌الموسیقی... بنابرین مقدمه بندهٔ ...عبدالقادربن‌غنی!... و آنرا مقاصد ـ الالحان نام نهادم ... مرتب کردم برمقدمه و دوازده باب وخاتمه .

بنگرید : مجلهٔ هنرومردم ۳۳:۹۵ .

40847 ـ**مشهد** ، رضوی ۵۳۹۰(۴۴۹ ف) : نستعلیق و خامهٔ نگارنده **۸۲۱** . نسخهٔ بسیار گرانبها .سروده‌هایی‌به‌فارسی وترکی از نگارنده موافق آهنگها در پایان هست ، وقف نادر شاه ۱۱۴۵ ، ۷۷گ ۱۶س [ف . رضوی ۳۵۰:۳ و۴۴۲:۸].

40848 ـ **بادلیان** ، ۱۸۴۳ : نوشتهٔ ۲۱ شوال **۸۲۱**، بانسخهٔ بادلیان ۱۸۴۴کمی جدایی دارد .

40849 ـ **تهران** ، ملك ۸۳۲/۱ : نوشتهٔ **۸۳۷**، [رؤیت].

40850 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای R ۱۷۲۶ (۲۷۹ ف) : نوشتهٔ محمد فرزند محمود فرزند الیاس **۸۳۸**، آغازبرابرنمونه ، ۲۱س ۷۹گ [ف. فهمی ادهم ۱۰۶:۱].

40851 ـ **تهران** ، ملك ۱۶۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۹**. [رؤیت].

40852 ـ **نور عثمانی** ، ۳۶۵۶ : نسخ ذیحجهٔ **۹۰۳**، ۱۰۵ گ ۱۸س.فیلم‌آن در دانشگاه ش۴۹۲ هست [فیلمها:۲۰۲].

40853 ـ **بادلیان** ، ۱۸۴۴ : نوشتهٔ سه شنبه ۳محرم **۱۰۷۷**، دراکبرآباد ،ازروی نسخه نوشتهٔ ۴رمضان ۸۴۲ برای شاه قبادپسر عبدالجلیل حارثی بدخشی،مقدمه‌ای‌داردکه‌در آن روایتهایی‌ازپیامبراست دروصف‌آوازخوش وخاتمه‌ای نزدیك به خاتمهٔ « جامع الالحان» اوودرآن‌آمده‌که بیشتراز «درة التاج »گرفته شده وناظر برآن است .

40854 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۲۰۳ : نستعلیق علی‌فرزند اسماعیل رشتی، **۱۲۹۱**، از روی نسخهٔ فخرالدین اسعد نوشتهٔ ۸۷۴، آغاز برابرنمونه، ۵۷گ ۲۸س[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۵۹] .

40855 ـ **مشهد**، رضوی ۶۴۵۴ (۴۵۰ ف) : نستعلیق تحریری ملك خانم او کتایی ، تیرماه **۱۳۲۰** خ ، از روی نسخهٔ نوشتهٔ ۸۲۱ همین کتابخانه ، ۷۲گ ۱۵ س [ف . رضوی ۸:۴۴۳].

40856 ـ **لیدن** ، ۳:۵ـ۳۰۲ .

مقامات

ازصافی کرمانی، محمد علی . در چهارده بیت مثنوی . شاید همان سراینده سدهٔ سیزدهم (فرهنگ سخنوران: ۳۲۶). درپایان آن آمده: فواساز سر بار**صافی**چه اوست ـ شودکار این نغمه ازچوب وپوست . **آغاز**: شنیدم‌شبی‌مطربی راست‌کیش ـ چنین گفت در پرده باتارخویش.

40857 ـ **تهران** ، سنا ۲۲۴۲ : در هامش نسخه [هنرومردم ۹۹: ۴۱].

مقامات

40858 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۲۴۰۸ (۱۹۹۷ ف): نوشتهٔ **۱۱۷۶**، ۲۲گ [آکیموشکین ۱: ۲۸۱].

مقامات السالکین

ازملاشاه‌محمدفرزندمحمد دارابی‌شیرازی متخلص به شاه (نگارندهٔ «شرح دیوان حافظ: ۱۲۳۵» وجزآن). دراصطلاحات موسیقی ، و گفتهٔ دانشمندان اسلامی در روایی و نارویی غناوموسیقی. بادیباجه‌ای شیواازمولاناخداداد.

40859 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، Or ۱۱۰۰۵: نوشتهٔ **۴ـ۱۱۰۵**، ۵۸گ[ف.اونس: ۳۳ نسخه‌ها ۴: ۶۶۰ـ هنرومردم ۹۵: ۲۷].

مقامات السالکین

درمقدمه ودوفصل وخاتمه ، درتجویزغنا، ازنگارنده‌ای شیعی اثنی عشری، که نام خودرا برمز: ف۲ف آورده‌وازمولانامحمدباقرخراسانی و «کفایهٔ» اووازفیض کاشانی‌وحس گیلانی قمی و ازرسالهٔ «وجدیهٔ» خود یاد میکند .

40860 ـ **تهران** ، سعیدنفیسی ۲۰۲ : نسخ سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، با حاشیه هایی [منه سلمه الله ، مدظله]. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۱۰ هست [فیلمها ۳: ۲۰۳].

مقامات عالیه = سلطانیه

کوکبی ، درص۳۸۹۸ گذشت.

منفعة الطالبین

درموسیقی‌هندی ،درچهارباب: ۱ـ درشش راگ وسی وشش راگنیها ۲ ـ در بیان راگ و راگنیهایی که مخصوص‌اند علی‌الترتیب . ۳ ـ در تفصیل راگ و راگنیها ۴ـ در بیان اختلاط راگ وراگنیها.

40861 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۳۳ (۱۲۴۵) : دردیهی نزدیك شاهجهان آباد ، همراه «الهام الطرب» [ف.اته ۱: ۱۱۲۶] .

موسیقی = رساله درعلم ...

ازحکیم نظام الدین احمدگیلانی،شاگرد میرداماد (که یاد اودر«شجرهٔ دانش : ۶۷۳» گذشت) . گفتاریست در علم موسیقی وکیفیت اصل وفرع آن .

40862 ـ **آصفیه** ، ۳۹ مجموعه ها : ضمن‌همان«شجرهٔ دانش» که‌برخی‌ازگفتارهای آن‌بخامهٔ نگارنده و مؤرخ **۱۰۴۵** است [ف . آصفیه ،میرعثمان علی ۲: ۴۷۸].

موسیقی = رساله در ...

ازامیرخان ، مطرب مخصوص شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ق ۱۱۳۵) ، بنام همان شاه . دردیباجه نام شاه ودرص ۹۲نام نگارنده ودرنمای نسخه (این یکی بخامهٔ نویسنده)سمت

نگارنده آمده است . دردیباجه مینویسد : این روزگار ۷۸سال اززندگی‌ام گذشته، درکودکی جز ترکی‌شکسته که بزبان گرجی‌پیوسته نشنیده بوده‌ام وتا ۲۵سالگی دراین دانش‌معلمی‌ندیده وشاعر بوده‌ام درآن ازعبدالقادر مراغه‌ای وآقا مؤمن یادکرده سروده هایی با تخلص کوکبی نیزدارد (بنگرید : سلطانیه:۳۸۹۸). **آغاز:** سرود درود نامعدود ، وسپاس فزون ....

مکرر: موسیقی:۳۹۱۳ است

40863 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۱۱ : نستعلیق میرزا عیسی خان فرزند میرزا مهدی خان تفرشی، شاید **۱۳۰۵** ، ۱۴۹ ص ۱۰ س

موسیقی

ازجامی عبدالرحمان (۸۱۷--۸۹۸). پس ازدیباجه ، تمهید است دربیان آواز، ویك فصل درتأثیر نغمات وایقاع آن درنفس ولذت این‌دو، سپس دوقسم : یکم درعلم تألیف دراحوال نغمات، درچند فصل. دوم درعلم ایقاع دراحوال ازمنه، درچند فصل. دریکم رجب ۸۹۰ بەانجام‌رسانده است. این گفتار همراه با ترجمهٔ روسی آن در تاشکند ۱۹۶۰م بکوشش بلیایوا Beliyaeva چاپ‌شده‌است. ونیز حسینعلی‌ملاح آنرا گزارش کرده درمجلهٔ موسیقی (ش ۱۰۱ تا ۱۰۷) چاپ کرده است. **آغاز:** ... بعد از ترنم به نغمات سپاس خداوندی که شعبه دانان مقامات بندگی راگوش امید. **انجام:** اینست آنچه از اصول و فروع این فن میسر شد . والله سبحانه ملهم الصواب ... وتیسرذلك فی‌غرة رجب المرجب سنة تسعین وثمانمایه.

بنگرید: صدوسی‌واند اثر درموسیقی، مجله هنرومردم ۹۵:۴۶ ـ ذریعه ۱۶۸:۸ (دستور موسیقی).

40864 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۶۷۲/۵ : در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷-۸۹۵** [ف.فهمی ادهم ۱:۲۳۵].

40865 ـ **تهران** ، ملك ۴۷۹۵/۲۲: نستعلیق غرهٔ رجب **۸۹۵** در«کلیات» او(۳۹۴پ-۴۰۲ر) آغاز وانجام برابر نمونه[رؤیت].

40866 ـ **پاریس** ، ملی S.P ۸۲۲ (۱۶۷۶ بلوشه): در«کلیات» او نوشتهٔ درویش محمد فرزند امیرسرخ فرزند میرشیخ محمد ، **۸۹۵-۶**[بلوشه۳:۲۷۳] فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۰۸۰ هست [فیلمها ۳:۱۶۳] .

40867 ـ **استانبول** ، نور عثمانی ۴۱۷۱/۳۵: در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۹۸** .

40868 ـ **اوزبکستان** ، اکادمی‌علوم ۱۳۳۱ : در«کلیات»اونوشتهٔ محمدکاتب‌هروی، **۹۰۸**[ف. تاشکند۲: ۴۱۰ هنرومردم۹۵:۴۶].

40869ـ **تهران**، دانشگاه ۸۲۵۳/۳: در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۰۹** .

40870 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۴۵۵/۲۷: در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۱۵**.

40871 ـ **بادلیان** ، ۸۹۴/۳۴ : در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۴۱**.

40872 ـ **بادلیان** ، ۸۹۵/۳۴ : در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۶۳**.

40873 ـ **هند** ، بانکیپور ۱۸۰ XIX : در«کلیات» او**۹۷۰-۱۰۱۷** (ف۲: ۵۰) .

40874 ـ **بادلیان** ، ۸۹۶/۲۱ : در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۷۹**.

40875 ـ **استانبول** ، نور عثمانی ۴۱۷۷/۱۳: در«کلیات» اونوشتهٔ**۹۷۹-۹۸۱**.

40876 ـ **استانبول** ، نور عثمانی ۳۷۷۷/۱۴: در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۸۰**.

40877ـ **وین**،NF۳۵(۲۰۱۰/۹):

نوشتهٔ ۲ع/**۹۸۳** (فلوکل ۳:۵۴۳).

40878 ـ **تهران**، ملك ۵۹۹۷/۱۰: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** [رؤیت].

40879 ـ **تهران**، سلطنتی (شماره یاد نشده): در«کلیات» او نوشته ازروی نسخهٔ اصل.

40880 ـ **استانبول**، ایاصوفیا۴۲۰۶: تاریخ یاد نشده.

40881 ـ **استانبول**، داماد ابراهیم ۷۵۳-۴: [مجلهٔ هنرومردم ۹۵: ۴۶-۴۷].

موسیقی = رساله در ...

از حاجی محمد حسن آقا فرزند علینقی گنجوی تبریزی مؤید التجار، باتخلص گنجو ازروزگارمظفرالدین شاه قاجار.

40882 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۲۰۴/۴: در«کلیات 1967» او مؤرخ **۱۳۲۳** (ص۱۶۴-۱۸۲) موسیقی ومرثیه است [ف.دانشگاه۱۱: ۲۱۶۰].

موسیقی = رساله در ...

ازامیرخسرودهلوی(۶۵۱-۷۲۵یا۷۲۸) که یاد اودر«کلیات: ۱۸۵۶» گذشت.

درصدوسی‌واند اثر در موسیقی دربارهٔ او آمده است: در نشرهنرموسیقی کمك کرده و قولان هند او را استاد خویش می‌دانسته‌اند... در استوری ۱: ۴۹۵ و دیباجهٔ سعید نفیسی بردیوان اووفهرست دانشگاه ۲: ۱۸۱ازاثراو درموسیقی بنام «قانون استیفا» یاد شده است، ولی درهیچك نسختی‌از آن نشان داده نشده است.

موسیقی = رساله در ...

ازدرویش علی‌چنگی الخاقانی (از سدهٔ ۱۱)درویش‌علی‌فرزند میرزاعلی‌فرزندعبدالعلی فرزند محمد مؤمن قانونی فرزند خواجه عبدالله فرزند خواجه محمد مروارید. در آن سرگذشت موسیقیدانان ایرانی مانند حسین کوکبی ودیگران آمده است.

در«ذریعه ۹: ۳۲۳» ازدرویش علی طبیب که پدر او شماع بوده از سدهٔ ۹ - ۱۰ ودر «خوشنویسان: ۴۵۵»از درویش علی‌خوشنویس زنده درمحرم ۸۶۹ یاد شده که نباید هیچیك ازایندو باشد.

40883 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D۴۰۳(۲۰۰۲ف): بی‌تاریخ،(۵پ-۱۴۶ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۲۸۳].

40884 ـ **تاشکند**، موزه ۴۴۹: تاریخ یاد نشده.

40885 ـ **تاشکند**، موزهٔ ۴۶۸/۱: [هنر ومردم ۹۵: ۵۵].

موسیقی = رساله در ...

ازروحانی. دربارهٔ ده مقام بـا دائره‌ای در آهنگها، با نام بردن استادان موسیقی و یادکردن اصول تصنیف آنان، مانند ثقیل استاد سیف الدین، وخفیف استاد علی، و چهارضرب ووسط استادتن پرور، وزرافشان استادروحی، ورمل حسن عودی، وضرب الفتح وشاهنامه و فاخته ضرب کمال الدین عبدالقادر. **آغاز**: در بیان سرود سرایان علم موسیقی‌ودانستن‌شعبات آن. بسمله. سرود سرایان عشر تگه قال که بنورس سرا بوستان کارکام و زبان ساخته‌اند، به‌شهد صانعی‌عذب‌البیانند... بدان ای‌عزیز.. که این رساله‌ای‌ست بحث در علم موسیقی‌کـه عبارت است ازنغمه‌ای چند مناسب وموزون.

بنگرید: صدوسی و انداثر، هنر ومردم ۹۵: ۵۳.

40886 ـ **تهران**، دانشگاه۲۵۹۱/۶: در مجموعه آقا محمد معینای اردوبادی مؤرخ

۱۱۰۴ (ص ۷۹۲ ـ ۷۹۷) [ف . دانشگاه ۱۴۲۰:۹].

موسیقی = رسالهٔ ... (بارجاتك)

ازروشن ضمیرخنیاگر بنده زادهٔ عالمگیر (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸) ، ترجمه ازکتابهای هندی پارجاتك **Parijatka** منسوب به اهوبل **Ahobal** نام متن به سه گونه در آن آمده است : بارجاتك ، تارجاتك ، مارچانك . با اصطلاحات سنسکریت و دهرهٔ هندی، در سه بخش: ۱ـ گیت کاند **Gitikanda** ۲ـ بادکاند **Vadkanda** ۳ـ نرت کاند **NritaKanda**

آغاز: سرود اثرآمودواثرسرود نمود ،زمزمهٔ حمدکارسازبنده نوازی‌ست که بهٔ آهنگ وجود صاحب مقام محمود ساز کالبد را نغمه پرداز آواز ساخته .

درتذکره‌ها ازروشن ضمیر ایرانی الاصل حاکم بندر سورت در گذشتهٔ ۱۰۷۷ یاد شده است ،که درموسیقی مهارت داشته ، ومقاماتی به عربی وفارسی وهندی ساخته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۹۱ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۶۰.

40887 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۹۳ **Egerton** : نستعلیق هندی شعبان **۱۱۹۴** (۱۷۸۰م)،آغازبرابر نمونه، ۲۱۱گ ۱۳س [دیو۲:۴۸۹] .

40888 ـ **لندن**، دیوان هند ۲۰۰۹: تاریخ یاد نشده .

40889 ـ **لندن** ، دیوان هند۲۰۱۰: [مجلهٔ هنرومردم ۹۸:۴۱] .

40890 ـ **آصفیه** ، ۴۱۸فلسفه :تاریخ یاد نشده ، در فهرست بنام بارجاتك یاد شده است [ف.آصفیه ، میرعثمان علی ۳:۴۹۲].

موسیقی = رسالهٔ ...

از غزنوی ، خواجه عبدالرحمان فرزند سیف‌الدین‌غزنوی،ازغزلسرایان وموسیقیدانان سدهٔ ۱۰ق، به نثر ونظم ،گرفته ازنگارشهای عبدالقادرمراغه‌ای وسروده هایی‌از«سلطانیه»ی کوکبی . نسختی از آن همراه دیوان سروش اصفهانی‌بنام «شمس‌المناقب»،درده صفحهٔ رحلی درتهران ۱۳۰۰ق چاپ شده است. **آغازچاپ سنگ** : چنین گوید خواجه عبدالرحمان بن سیف الـدین غزنوی ، کـه علم موسیقی علم شریفی ست ، دانستن آن برای اطبا و حکما فواید زیـاد بخشیده ،آنچه ازکتب این علـم مطالعه‌نموده‌ام مختصری‌بیان میشود : آورده‌اند که‌فیثاغورث. **آغاز** نسخهٔ‌دانشگاه: مختصری‌ست در بیان دوازده مقام موسیقی و بیست و چهار شعبه وشش‌آوازه‌که دانسته شود واضع هر مقام واسم اووتعلق بکدام برج از بروج ... برای چه مرض مفید است .

درپیشگفتارچاپ«بهجة الروح:۳۸۸۸»آقای دکترخانلری پیوندی میان آن و این رساله و «سلطانیه:۳۸۹۸» کوکبی‌نشان داده‌اند.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۸۹ (غزنوی) . راهنمای‌کتاب س۱۲ش ۷ و ۸: ۴۶۸ ـ مجلهٔ موسیقی ش ۱۲:۴۱.

40891 ـ **تهران**، دانشگاه‌۳۸۰۶/۴: نستعلیق نزدیك **۱۳۰۰** (ص۱۸۷ـ۱۹۶)[ف. دانشگاه ۲۷۸۸:۱۲].

40892 ـ **تهران**،مجلس‌۳۳۲۱/۳۷: سدهٔ **۱۱** درپایان آن‌آمده : این بخش مأخوذ است از تألیف عبدالقادر ، و در فهرست بنام **موسیقی** آمده ، ودر «صدو سی واند اثر در موسیقی»آمده است : گویا بندی‌ست از آن ؟!

[ف.مجلس ۱۰:۹۹۵ ـمجله هنر ومردم ۹۸: ۳۶] .

موسیقی = رسالهٔ ...

از محمد علی ، بدر خواست بزرگی بنام مهدی، درشش باب نگاشته است ، و در آن از رسالهٔ عبدالقادر بهره برده است: ۱ـ درآوازه ۲ـ درمقامات ، ۳ـ درشعبه ، ۴ـ در گوشه ، ۵ـ درترانه ، ۶ـ دراصول ضرب . نام نگارنده به نظم در (گ۳۶ر) آمده است. **آغاز:** حمد و سپاس وستایش مرخدای راست که لازم بر هر شیء.

40893 ـ **هند** ، بانکیپور ۲۲۴۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، (۳۵پ ـ ۳۹ر) [عبدالمقتدر ،ذیل ۲:۱۵۴] .

موسیقی = رساله در ...

درویش علی چنگی. درص ۳۹۱۰ گذشت.

موسیقی = رسالهٔ ...

گویا از میرزا آقا محمد علی گرگانی ، ازروزگار قاجار، سدهٔ سیزدهم .

40894 ـ **تهران** ، ملك ۸۰۵/۴ : درمجموعه نوشتهٔ میرزا آقا محمد علی گرگانی و گردآوری او، **۱۲۹۴ـ۱۲۹۰** [مجلهٔ هنر و مردم ۹۹:۴۱].

موسیقی = بندی در ...

از کاشانی ، بابا افضل محمدفرزند حسن (۵۸۲ یا ۵۹۲ ـ۷۰۷). که به شمارهٔ ۲۴ در «مصنفات بابا افضل ص: ۶۵۳ـ۶۵۴» چاپ شده است . **آغاز :** لحن، آوازهایی چند بود بهم آورده از نغمهای مختلف ،که نفس از شنیدن آن لذت یابد .

40895 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۲۸ : نستعلیق **۱۰۸۳**، (۴ر ـ ۵ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳:۳۲۸] .

40896 ـ **تهران** ، ملك ۴۱۹۱/۱۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه ، (۱۶۲پ ـ ۱۶۳ پ) [رؤیت].

40897ـ **تهران**،دانشگاه ۱۴۰۱/۱۹ : نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری ، سدهٔ **۱۱**، درطوس (۲۲۶ـ۲۲۷) [ف. دانشگاه ۹:۱۰۱۵] .

40898 ـ **تهران**، مجلس ۵۰۳۱/۱۹ : نسخ خوش محمد علی عبرت نایینی ،**۱۳۴۷**، (ص ۴۸ـ۵۰) ،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

موسیقی = رسالهٔ ...

ازخواجه کلان خراسانی ، گفتاری‌ست با دوتحریریکی ازآن دو: دریك مقدمه وسه باب ویك خاتمه بایك صفحه دائرهٔ موسیقی[دیباجه] ولی درنسخهٔ سپهسالار این عنوانهاهست: مقدمه‌در علم به ادوار موسیقی ووجه تسمیهٔ آن .فصل در بیان مقامات وشعبه . فصل درتعداد شعبه. فصل درتعداد آوازه . فصل درمقدمات نغمات .فصل در اصفهان . فصل در راست. فصل در حجاز . فصل در کوچك . فصل در نغمات و نقرات . فصل در اصول به حرف مرقعات و محسنات . باب درچند بیت : (مقام اندرعدد بیست‌آمد و چارـ دوشعبه هرمقامی راست ناچارـ حسینی کز مقامات است برترـ دوگاه آمد قرینش بامحیر) فصل دراوقات . **آغاز:** حمدله . وبعد،معروض ضمیراعزه میگرداند بندهٔ حقیرفقیر کسیر المشتهر به خواجه کلان خراسانی، که در اثنای تحصیل درحفظ کلام قیوم ، گاه گاه درترنم جهت تحقیق آهنگها و دائره های اصول و قواعد موسیقی اقدام میرفت تا قدری درضبط وربط آمد ... و این رساله مشتمل است برمقدمه وسه باب وخاتمه.

40899ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۹۱۳/۷ : (ص ۳۶۰ـ۳۶۲) [ف. سپهسالار ۵:۶۸۸] .

موسیقی = رسالهٔ ...

ازخواجه کلان خراسانی. تحریر دیگری ست ازهمان رساله ، به نظم ونثر، دریك مقدمه در ادوار موسیقی ، وسه باب : ۱ ـ بیان مقامات و تعریف آن . با عنوان فصل سوم در تعداد آوازه‌ها ، ۲ـ مقدمات هریك وكیفیت حصول شعب وآوازها ، بادوفصل در نغمه ها ، ۳ـ در نغمه ها ونقرات وبحور اصول ، در دو فصل . درآن از استادان فن یاد شده و آمده که هفت آهنگ تا روزگارشاه شیرویه بوده است ، و استاد سعدی درهرفنی ازموسیقی مهارت‌داشته، پس ازبرشمردن استادانی و ساخته های ایشان میرسد به نگارنده خواجه کلان که در اثنای تحصیل علوم و حفظ کلام قیوم گاهی در ترنم اقدام میرفت. **آغاز:** مقام اندرعدد هشت‌آمد وچار-دونغمه هرمقامی راست ناچار - بزرگ است ورهاوی اصل شهناز - شوم تاکردمش‌من بعد دم ساز. روایت است ازحضرت موسی ... با قوم خود به صحرایی رسیدند .

40900- تهران، دانشگاه۷۴۹۹/۴: (ص ۶۷-۷۹) [صدوسی واند اثردر موسیقی ، هنرومردم ۹۸:۳۵].

موسیقی = رسالهٔ ...

از امیرخان کوکبی گرجی ، مطرب شاه سلطان‌حسین(۱۱۰۵- ۱۱۳۵)، در۷۸سالگی، در۲۵ع۱۱۰۸/۲ در دوبخش نثر ونظم ، بنام همان شاه نگاشته است . [دیباجهٔ نسخهٔملك]: باب ۱ـ در اسامی دوازده مقام ، ۲ - بیست و چهارشعبه که یکی ازپستی و دیگری از بلندی هرمقام حاصل شود ، ۳ـدرشش‌آواز، ۴ـهفده بحر اصول ، ۵ - بحر اصول قدیم از قول حکیمان ، از جمله هفت اصولی که در میان نقارچیان مشهور است، ۶ـ در بحر اصولی که علای‌ساری نوشته،۷ـ در نسبت دوازده مقام به بروج دوازده گانه، ۸ـ دربیان آنکه هرمقام‌را ازکدام حیوان برداشته اند ، ۹ - هر اصولی چند ضرب است ، ۱۰ - نسبت مقامات به فصول چهارگانه ، ۱۱ـ هر اصولی راچگونه بنوازند، ۱۲ـ دربیان کلیات خواجه عبدالقادر ۱۳ـ دربیان شد ، ۱۴ـ در هر وقت روز وهر وقت شب چه مقام باید خواندکه خوش آیند باشد ، ۱۵ـآداب سازندهٔ دهل. نگارنده جز قباد بیگ کوکبی گرجی سراینده در گذشتهٔ ۱۰۳۳ است که «کلیات» او در دانشگاه هست در«صدوسی واند اثر» فهرست تصنیهایی که در این گفتار ازآنها یاد شده در ۱۳ بند، و نیز فهرست تصانیف‌ضرب یاد شده را با نام‌سازندگان آنها در ۱۵ بند،آورده شده است .

ابیاتی دررسالهٔموسیقی‌خواجه‌عبدالرحمان غزنوی (چاپ سنگ) دربیان گوشه‌ها وآوازها آمده که نگارنده آنها را از مولانا کوکبی دانسته است، همان ابیان درباب ششم «بهجة‌ـ الروح:۳۸۸۸»زیرعنوان (دربیان علم‌الادوار الموسیقی‌بالنظم) آمده است .

غزنوی در گفتارخودسه بارهنگام نقل‌سروده‌ها ازکوکبی نام می‌برد. ودریك جا نیز نام‌کتاب اورا چنین یاد میکند: دیگر استادان موسیقی همهٔ اینهاراشش‌آوازقرارداده‌اند مولاناکوکبی درسلطانیه آن شش‌آواز رااینطور به نظم‌درآورده است(وهمانْ بیت‌نیزدر«بهجت‌الروح»آمده‌است) وازاینهامیتوان‌نتیجه گرفت که‌در«بهجت‌الروح: ۳۸۸۸»و«رسالهٔ موسیقی‌غزنوی:۳۹۱۱»هردو ازاین گفتارکوکبی بهره برده‌شده است [دکتر خانلری] **آغاز:** سرود‌درود‌نامعدود‌وسپاس‌فزون ازدایرهٔقیاس‌سزاوار بزم‌بهشت‌آیین‌ومجمع‌رنگین پادشاهی ست .

40901 - تهران ، مجلس ۲۲۱۱ :

نوشتهٔ میرزا عیسی خان پسرمیرزا مهدی خان تفرشی، ۱۰ع۱/۱۳۰۵، آغاز برابر نمونه . انجام : مکرراهاهی اهاهی،هی‌جانم بل ، ماه من‌بل. هردو بخش‌رادارد [ف.مجلس۶: ۱۷۰].

40902 ـ تهران ، ملك ۲/۱۶۵۲ : نوشتهٔ محمد صادق فرزند محمد علی‌علی‌آبادی مازندرانی ، ۱۳۱۵ق برای احتشام الملك،هر دو بخش را دارد ، انجام افتاده [مجلهٔ هنر و مردم ۹۸: ۳۷].

وبنگریدنسخهٔ: 40916ص۳۹۱۷

موسیقی = رساله در...

ازکاشف الدین محمد یزدی، ابوالمحامد کاشف الدین محمد فرزند سالك الدین محمد (۸۴۷ـ۹۱۵)فرزندابوالمعارف‌مولی‌نجم‌الدین محمد یزدی (۸۱۸ـ ۸۸۵) . پدرش نگارندهٔ «حجلة العرایس» یاد شده در ص ۵۲۰ است .

و شاید این رساله از کاشف الدین محمد یزدی اردکانی باشد [دانش‌پژوه].

40903 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۶۹۲ (۳۸۶۴ ف): با تاریخ۱۰۸۴دردفتر، (۱ پ ـ ...) در فهرست نام نگارنده تنها کاشف الدین محمد یزدی یاد شده است . [ف. آکیموشکین ۱: ۵۱۱].

موسیقی = رساله در ...

ازمیرصدر الدین محمد ، بروزگارنواب سکندرجاه بهادر، بسال ۱۲۳۰ ق نگاشته است [میرعثمان علی].

قاضی احمد در فصل سوم «گلستان هنر» از میر صدر الدین محمد قزوینی سیفی فرزند میرزا شرف نگارندهٔ « تذکرة الشعرا» یی نام می‌برد که «درعلم موسیقی وادوار وقوف بسیار داشت وصوتها و نقشها بسته و دهسال هر ساله مبلغی کلی از ابوالمظفرشاه عباس بهادر خان» دریافت می‌کرده است . که اگر تاریخ نگارش در گفته میرعثمان علی درست نباشد احتمال می‌رود همین کس باشد .

بنگرید : تاریخ تذکره های فارسی ۱ : ۲۶۷ «تذکرة الشعرا»ی میر صدرالدین .

40904 ـ آصفیه ، ۳۹۳ فلسفه: نوشتهٔ ۱۲۴۲ [ف. آصفیه ، میرعثمان علی۳: ۴۹۲].

موسیقی = رساله درعلم ...

ازمیرصدرالدین محمد فرزند میرزاشرف جهان فرزند قاضی جهان سیفی قزوینی(که‌یاد اوپیش ازاین گذشت). خوشنویس ورنگ‌آمیز ووصال و موسیقی دان ونقاش بوده و نگارندهٔ «تذکرةالشعرا»یی‌ست که در«تاریخ‌تذکره های فارسی ۱: ۲۶۷» نشان داده شده است . او در ع۱۶/۱۰۰۷ ق نزدیك بسطام درگذشته است . وگویا اوست‌که نامه‌ای به یکی ازارباب نغمه نوشته وفرستاده است [دانش پژوه] .در آن از «جامع‌الالحان» و«مقاصدالحان» وازعبدالقادر مراغه‌ای وحافظ ادوار قـزوینی و رضوان شاه تبریزی وکسان دیگریاد شده است .

دریك مقدمه وپنج فصل و خاتمه : مقدمه در پیداکردن علم موسیقی وتعریف نغمه‌وایقاع وذکر اسامی جمعی‌که با این فن مشغول‌بوده. فصل ۱ـ درذکر بعضی حالات مقامها و اسامی آن ۲ـ دربیان آوازها وآن شش است ۳ـ در اسامی بیست و چهارشعبه ، و ذکر برخواستن هردویی ازآنها ازروی یك مقام ۴ـ درخواص هرکدام وزیادت آنکه بردیگری دارد ۵ـ در ذکر اصولها که در کتب موسیقی بنام ایقاع مذکورمیشود. آغاز۱:حمدله ...اما بعدحمد پروردگار ازل و ابد را ... کـه محیط فلك نیلگون شعبه‌ای حقیر ازدریای فیض‌بی‌منتهای اوست... این مختصر به مقدمه است وپنج فصل

آغاز۲: وبعد این مختصری‌ست درعلم موسیقی ومبنی‌است بریك مقدمه وپنج فصل‌ویك خاتمه.

40905 ـ **اکسفورد**، بادلیان۲/۲۸۲۷ وینفیلد ۸: نستعلیق ، درپایان آن آمده که از میرصدرالدین‌محمد است ومؤرخ۱۶ع‌۱۰۰۸/۱ وبنام سلطان حسین میرزا ، ودرفهرست بستون (۳:۸۲) گمان برده شده است که این گفتار صدرالدین‌محمد دشتکی‌ست که‌بنام سلطان‌حسین بایقرا (۹۴۳ ـ ۹۱۱) نگاشته است ، و نباید درست باشد [دانش‌پژوه درهنرومردم۹۶و۹۷: ۶۸] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها : ۵۷۰].

40906 ـ **تهران** ، سنا ۲۲۴۲/۳ : نسخ سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، آغازبرابر نمونهٔ **۱** ، در آغازآن (نه درديباجه) ازمیرصدرالدین‌محمد دانسته شده است [نسخه ها ۲:۲۳۶] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۷۸۰ هست [فیلمها :۶۲۸].

40907 ـ **تهران**، ملك ۴۹۴/۶ : در مجموعه نسخ ونستعلیق با تاریخهایی‌از۱۲۳۹ تـا ۱۳۰۴ و این گفتار نستعلیق ۲۷ ذیحجهٔ **۱۳۰۳**، آغازبرابرنمونهٔ**۲**، (ص ۲۷۸ـ۲۵۲) درآن ازنگارنده نام برده نشده است [رؤیت]. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۳۰۱۱ هست [فیلمها : ۷۸۱].

موسیقی = رساله در ...

از محمد فرزنـد محمود فرزنـد محمد نیشابوری ،درده فصل. از روی تنها نسخهٔ آن بکوشش آقای دانش پژوه در « هفتاد سالگی فرخ» ص ۹۹ـ۱۰۳ چاپ شده است .

40908 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۶۱۲ (۱۸۸۱ف): با تاریخ **۶۶۳** دردفتر، (۲۷پ‌ـ۲۸پ) [ف. آکیموشکین ۱ :۲۶۱] .

موسیقی = کتابی در ...

از مداح حسینی .

40909 ـ **بغداد** ، معهدالدراسات الاسلامیة العلیا ۳۸: تاریخ یاد نشده ، باشکل طنبور [نسخه‌ها ۵ :۴۰۶].

موسیقی = رساله در...

دریك مقدمه وهفده فصل ، و فصل هفدهم درهفت قسم .

40910 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۹۷۴ : نسخ **۱۲۷۳**. دریك مقدمه وهفده فصل .مقدمه در مبادی علـم مـوسیقی ، فصل ۱ـ در تقسیم دستانها و تعریف ابعاد ۲ـ دربیان پرده‌ها ۳ـ دربیان‌آوازه‌ها ۴ـ درآنکه ابریشم چندبانگ است ۵ـ نسبت پرده‌هارا بابروج بقول‌متقدمان ومتأخران ۶ـ درمنسوبات پرده ها باکواکب ۷ـ در معرفت استخراج پرده‌ها ۸ـ در ادوار ۹ـ درآنکه پیش هرشخص چه ضرب بایدزدن ۱۰ـ درآنکه هرپرده که زیادت‌کنی ونرم‌کنی چه شود ۱۱ ـ در آنکه مادر جملهٔ ساز ها چه بود (ام جملهٔ سازها عوداست)۱۲ـ معرفت نواختن پرده‌هاکه مناسب وقت باشد ۱۳ـ در بیان‌آنکه در نزد هرقومی کدام‌پرده‌مناسب‌است ۱۴ـ درشبانه روزازهفته‌کدام پرده مناسب‌است ۱۵ـ نسبت‌پرده‌ها بااقالیم سبعه ۱۶ـ درتأثیر نغمات در طبایع ۱۷ـ معرفت سماع و آنچه بدان‌منسوب باشد. وباب هفدهم (درسماع) در هفت‌قسم‌است‌درست‌برابر نسخهٔ‌سپهسالار. **آغاز:** حمدوثنا ودرود وسپاس مرخداوندی راکه‌خلق را ازعدم بـه وجودآورد ... بدانکه در بیان کتاب اعلام میرودکـه علم موسیقی علمی‌ست بینهایت ، و کیفیتی ست بـه طبع و روحانیت تعلق دارد... مشتمل‌است برهفده فصل‌ومقدمه،

۳۰گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۸:۵۸۵].

40911_ تهران، سپهسالار ۳۹۳۱/۱۰ : دریك مقدمه وهفده باب یا فصل : ۱_درمبادی این علم ۲_ در تقسیم دستانها و تعریف ابعاد ۳_ دربیان پرده‌ها ۴_ دربیان آوازهای‌شش‌گانه ۵_ نسبت پرده‌ها به روح ۶_ منسوبات‌پرده‌ها به‌کواکب ۷_ معرفت پرده‌ها ۸_ معرفت ایقاع اصول ۹_ باید دانست پیش هرکسی کدام پرده را باید به واجب ۱۰_ درآنکه هر پرده را زیادت تیز کنی و نرم سازی چه حاصل شود ۱۱_ درتعریف سازها ۱۲_ درمعرفت نواختن سازهاکه مناسب وقت باید ۱۳_ درمعرفت آنکه هرقومی راکدام پرده باید به واجب ۱۴_ در دانستن آنکه در شبانه روزی در هر وقت کدام پرده باید بـه واجب ۱۵_ نسبت پرده ها بـه اقالیم ۱۶_ درمعرفت‌تأثیر نغمات درطباع ۱۷_ درمعرفت سماع وآنچه بدومنسوب باشد[دیباجه نسخه درمتن‌در ترتیب‌فصلها کمی بادیباجه‌جدایی دارد . وباب هفدهم (درمعرفت سماع) در هفت قسم است : ۱_ در تعریف حـواس خمسه ۲_ تعریف سماع ۳_آداب سماع ۴_ احکام‌وحقیقت سماع ۵_ دروجد ومراتب آن ۶_ دررقص ۷_ در خرقه. **آغاز :** حمد و ثنا و درود و سپاس مرخداوندی راکه‌آدمی را از جملهٔ مخلوقات برگزید... اما بعد ، برضمیر انـوار ارباب دانش مخفی نماندکه علم موسیقی علمی‌ست به غایت‌شریف ودقیق‌وروحانی... مشتمل برمقدمه وهفده فصل‌وخاتمه [مجلهٔ هنرومردم ۹۶و۹۷: ۷۶] .

موسیقی = رساله در ...

در شانزده فصل : فصل ۱_ درتعریف علم موسیقی ۲ _ در قانون پرده ها ۳ _ در وضع شعبه‌هاواسامی آن ۴_درمناسبت بروج‌دوازده گانه ۵_ در نسبت‌کواکب و پرده ها ۶_ در مزاج پرده‌ها ۷_ در استخراج پرده‌ها ، در۱۴ باب، ۸_ درتعریف سازها ۹_ در اینکه سه پرده را چه وقت باید خواند ۱۰_ باید زننده وگوینده عطار صفت‌باشد ۱۱_ درشرایط زننده وگوینده ۱۲_ شمارهٔ‌آوازها ۱۳_ بدانکه جمله ابریشم که زنندگان می‌نوازند از یازده بانگ بیرون نیست ۱۴..... ۱۶_ درشش‌آواز. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس خدایرا عزوجل که بنی‌آدم را بقوت کیاست آن داد که استخراج پرده های مختلف ... اما بعد ، چون بعضی از عزیزان طالب علم موسیقی بودند ، ازاین ضعیف درهر وقت ودرهر ایام سؤال میفرمودند ... از این فقیرالتماس‌نمودندکه دراین باب رساله‌بنویس.

40912 _ تهران ، ملك ۳۳۲۶/۴ : نستعلیق بـدرضای حسینی **۱۲۳۸** (۱۱۳ر_ ۱۱۶ر) همراه با گفتاری دیگر در موسیقی [رؤیت] .

موسیقی = رساله در ...

درشانزده فصل، که فصل هفتم‌آن‌نیز در۱۴ باب است ونزدیك به نسخهٔ پیشین. **آغاز:** این مختصری ست در علم موسیقی از جهت ملتمس بعضی عزیزدرشانزده فصل ترکیب‌کرده شد تا مرطالبان این صنعت را حظی وافر باشد ... فصل اول درشرح موسیقی ... فصل دوم قانون پرده‌ها وشعبه‌ها... فصل‌سوم نوروزومبرقع... فصل پانزدهم پرده راست ... فصل شانزدهـم اوقات زنندگی وخوانندگی .

40913 _ تهران ، ملك ۸۹۳/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازبرابرنمونه [رؤیت].

موسیقی = رساله در ...

درپانزده فصل‌ویك خاتمه : ۱_ در تقسیم دستانها و تعریف ابعاد ۲_ در معرفت مبادی

علم موسیقی ۳ـ دربیان پرده ها ۴ـ درآوازها که آنرا شعبه خوانند ۵ـ در آنچه پرده‌ها را به بروج نسبت کرده‌اند ۶ـ درمنسوبات پرده‌ها باکواکب سبعه ۷ـ در استخراج پرده ها ۸ـ در معرفت ایقاع اصول ۹ـ در آنکه پیش هرشخصی چــه ضرب باید ۱۰ـ درآنکه پرده‌ها را زیاد کنی ونرم‌گیری چه سود ۱۱ـ درمعرفت سازها ۱۲ـ درنواختن پرده‌ها ۱۳ـ در آنکه نزد هر قوم کدام پرده مناسب باشد ۱۴ـ در نسبت پرده‌ها بافصول اربعه ۱۵ـ درنسبت پرده‌ها بااقالیم سبعه. خاتمه در تأثیر نغمات .

آغاز : سبب تألیف این کتاب آن بودکه جماعتی ازاصحاب، فقیررا التماس کردند تا در علم موسیقی رساله‌ای تألیف نموده شود، بنابر ملتمس ایشان . . . مبتنی است بر پانزده فصل وخاتمه.

40914ـ **تهران**، مجلس ۵۱۸۰/۵۰ : نستعلیق **۱۰۶۹**، (ص۴۹۹ـ۵۰۶)، باشکلهای موسیقی، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

40915ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۱۱/۲۸ : نوشتهٔ **۱۰۹۳**ق دراجمیر، (ص ۱۰۴ـ ۱۰۶) [ف. سپهسالار ۵:۱۸۷].

موسیقی = رساله در ...

گویا ازمیرخان کوکبی ص۳۹۱۳ است.

درپانزده باب ، کوتاه : ۱ـ...، ۲ـ در بیان دانستن بیست وچهار شعبه ۳ـ دربیان شش آواز ۴ ـ در بیان هفده بحر از قول خواجه عبدالقادر مراغه‌ای ۵ ـ در نسبت دوازده مقام ۶ـ هرمقام را از کدام حیوان برداشته‌اند . . . . ۱۵ـ درآداب سازنده واهل این فن وحسن سلوك

40916 ـ **تهران**، ملك ۴۷۱۹/۴۳ : شکسته نستعلیق نزدیك **۱۲۳۷**، آغاز درپیش از باب دوم افتاده . انجام : سم طوس ، کنگره ، ساز های ناقص اند . تمت . . .

موسیقی = رسالهٔ ...

درسه بند ، به نظم ، دردوازده باب ، بـا اسامی مقامات دوازده گانه ، ۲ـ دربیان آنکه بیست و چهار شعبه را چگونه پیدا کرده‌اند ، ۳ـ دربیان شش آواز، ۴ـ دربیان آنکه بیست وچهارشعبه ازدوازده مقام گرفته‌اند، ۵ ـ شش آوازراچگونه‌ازدوازده‌مقام گرفته‌اند ۶ـ اصول را چون پیدا کرده‌اند ، ۷ ـ اصول مختلف ، ۸ـ شش بحردیگررا چون زیاده کرده‌اند ۹ـ زیاده کردن پنج بحر گرد ، ۱۰ ـ اصولهای مختلف ، ۱۱ـ رنگهای مختلف ،۱۲ـ آهنگی که خوانند درکدام مقامها سیر کنند .

40917ـ **تهران**، آقای محیط طباطبایی: نوشتهٔ فتح الله خواری ، **۱۰۷۵** ، آغاز در باب یکم افتاده : (ودوازده بخش شد واز هر بخشی آوازی برآمد ... وترتیب دوازده‌مقام آنچنان است کـه گذشت ، اما بعضی گفته‌اند کـه عشاق مقدم است ، باین دلیل: عشاق‌مراقدحسینی‌ست چوراست). وازروی همین نسخه بکوشش استاد چاپ‌شده‌است .

موسیقی = رساله در بیان علم ... در دوازده باب .

40918 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۲۵۷ (۱۸۳۷ف) : بی‌تاریخ ، (۲۷۲ر ۲۷۷ پ) [آکیموشکین ۱:۲۵۴].

موسیقی = رساله در علم ... درهشت فصل .

40919 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۹۸۳ (۱۹۳۵ف) : نوشتهٔ **۱۲۰۷**، ۴ گ [آکیموشکین ۱:۲۷۰].

موسیقی = رسالهٔ ...

دارای این فصلها: ۱ـ شش‌آوازه به‌نثر،

۲- شش آوازه به نظم ، ۳- در بیان اصول این علم که مشتمل بر ۱۷ عدد آمده ، ۴- در بیان نظم اصول که بیست وسه قرارداده اند ، ۵- در بیان آنکه هریك از مقامات به کدام از بروج تعلق دارد. **آغاز:** بدانکه جمیع آشیاء به آهنگ و نغمه مشغولند که اگر یك آهنگ ایشان بی اصول بوده باشد . ملال در ذات بهم میرسد .

40920 **- تهران،** سپهسالار ۲۹۱۳/۱۸ : (ص ۳۶۳-۳۶۵) [ف. سپهسالار ۵:۶۸۷- هنر ومردم ۹۹: ۴۰].

موسیقی = رساله در ...

گویا از سدهٔ یازدهم . با این عنوانها : فصل (۱) دربیان دوازده مقام و بیست و چهار شعبه وچهار گوشه، فصل (۲) بدانکه هردومقام را یك اواز است . **آغاز:** رساله درعلم موسیقی پوشیده نماند که ازخواص علم موسیقی لهوولعب وساز ونواست و باقی محض حقیقت و شناخت ذات بیهمتاست ... باید دانست کـه مقامات و نغمات را مجموع ازوحوش وطیور برداشته .. راست ازفیل، عشاق ازخروس، حسینی ازاسب، عراق از گاو، بزرگ ازکبك .

40921 **- تهران،** اصغرمهدوی ۴۸۲ : نستعلیق ریز گویا **۱۲۵۹**، ۲ص درمتن وهامش [نسخه‌ها ۲: ۷۱].

موسیقی = رساله در ...

درمقامهاوشعبه‌ها. به نثرو نظم. باعنوانهای: دربیان ۱۲ مقام و۲۴ شعبه و۴ گوشه ، دربیان پست وبلندی هرمقام وشعبه ، فصل در کواکب متعلقه به دوازده مقام، دربیان پیدا شدن دوازده مقام. **آغاز :** بدان ای فرزند که هیچ علمی به علم موسیقی نرسد ... باید دانست که نغمات و مقامات ازوحوش وطیور برداشته‌اند... راست ازفیل، عشاق از خرگوش ، حسینی از خر ، عراق از گاو، بزرگ از گوسفند ...

40922 **- تهران ،** مجلس ۶۲۶/۵ : تاریخ ونشانی یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲: ۳۸۵].

موسیقی = رسالهٔ ...

یك فصل دارد . درآن ازشمس الدین محمد فرزند حسین وابواسحاق موصلی وابو نصر فارابی یاد شده است . ونیز آمده : این کمینه درمیان دایره شش آوازه ساخته وآواز ها هریك به دو مقام علم افراخت . **آغاز:** مخفی نماند که آنچه فقیر تتبع نموده است علم موسیقی از حضرت ادریس ع به ظهور آمده ، گویند درحالت عروج روحانی ازصدای دورفلك فرا گرفته .

40923 **- تهران،** سپهسالار ۲۹۱۳/۱۶ : (ص ۳۵۸- ۳۵۹) [ف. سپهسالار ۵:۶۸۷ - هنر ومردم ۹۹: ۴۰] .

موسیقی = رساله در ...

گزیده‌ای‌ست از «مصباح السرور: ۳۹۰۵» قاضی حسن، بسال ۱۰۸۴ ق، درموسیقی هندی . (فهرست پرچ: ۸۴) .

40924 **- لندن ،** دیوان هند ۷۱۴/۵ : سپس بندی در علم موسیقی بـا این سرآغاز : بدانکه موسیقی تألیف است ووضع حکماست و نهاد آن روح است [ف ۱: ۳۷۱].

موسیقی = رساله در علم ...

دردوازده مقام وبیست وچهارشعبه وچهل و هشت گوشه وشش آوازه وهفت بحر و اصول . **آغاز :** بدان ایدك الله کـه این رساله‌ای ست درعلم موسیقی مشتمل بردوازده مقام و بیست و چهارشعبه و چهل و هشت گوشه و شش آوازه و هفت بحر واصول.

40925 **- مشهد ،** عبدالحمید مولوی

۵۳۶: در جنگ، تاریخ یاد نشده [نسخه ها ۸۱:۵] منتقل‌شده به‌الهیات مشهد.

موسیقی = رساله در ...

با عنوان: فصل در بیان مقامات وغیره. ودر آن ازعبارات فارابی در تعریف نغمه آمده است. **آغاز:** علم موسیقی عبارت است از معرفت احوال.

40926 ـ **بادلیان**، ۲۰۱۸: تاریخ یاد نشده [هنر ومردم ۹۹:۴۲].

موسیقی = رسالهٔ ...

در بارهٔ شش دستگاه اصل و شش دستگاه فرع بادوایره ودربارهٔ مقامات به نظم به‌مثال. **آغاز**: قاعده درعلم موسیقار. موسیقار بروزن بوتیمارسازی‌ست ازنی های بزرگ وکوچك به اندام مثلث سازند.

40927 ـ **تهران**، آقای محمد مشیری یزدی: در مجموعه، ۸ص.

موسیقی = رساله در ...

آغاز: بدانکه علم موسیقی در دوازده پرده است، ودرهشت باب وزیاد.

40928 ـ **تهران**، سنا ۲۸۴/۵: با تاریخ **۱۲۶۵** دردفتر [نسخه‌ها ۶:۵۱۹].

موسیقی = رسالهٔ ...

آغاز: بدانکه بعضی از استادان موسیقی برآنند که حکیم افلاطون ازتمام دوازده بروج فلك بگوش جان دوازده مقام شنید و جمله را ضبط کرد، چنانکه مقام راست از برج حمل و مقام اصفهان ازبرج ثور.

40929 ـ **تهران**، سپهسالار ۲/۷۴۲۱: (۲۰۵ر ـ ...) [ف. سپهسالار ۵:۶۸۸].

موسیقی = رساله در علم ...

آغاز: رساله در علم موسیقی. بسمله. اما بعد، بباید دانست که مقام چندست و شعبه چند است و اصول چند است. بدانکه مقام دوازده است وهرمقامی را دوشعبه، ولازم است که بیست وچهار باشد.

40930 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۲۱۴ فیلم: درجنگی‌ازسدهٔ **۱۳**، (ص ۳۳۶ـ۳۳۸) [فیلمها: ۶۵۷ـ هنرومردم ۹۹:۴۱].

موسیقی = رساله در ...

نامبوب. گویاازروی «سلطانیه: ۳۸۹۸» کوکبی نگارش‌یافته‌است [دانش‌پژوه]. درانجام آن آمده: بگوش جان شنو از **کوکبی** که کرد آنرا ـ بچار بیت‌ده‌ودومقام‌شش‌آواز. **آغاز:** فصل دربیان دانستن علم موسیقی ومقامات و شعبه، بدانکه ارشدك‌الله تعالی که‌هیچ‌علمی به‌موسیقی نمی‌رسد، چنانکه حضرت امیرالمؤمنین ع فرموده‌اند: هرکه این علم را سیر کند، تمام علمها راآموخته باشد.

40931 ـ **تهران**، ملك ۳۳۲۶/۳: نوشتهٔ **۱۲۳۸**، (گ ۱۰۹ر ـ ۱۱۳ر).

موسیقی = رساله در ...

در آن آمده: چنانکه در کتاب **نسبت مؤلفه** یادکردیم. **آغاز**: بدانکه موسیقی تألیفی ست که حکمای ارواح حیوانی وضع کرده‌اند نه جسم را، که جسم را از آن نصیبی نیست، وموسیقی‌صناعتی‌ست مرکب از حیوانی وروحانی‌وتألیف غناء الحان ازوی‌ست.

بنگرید: مجله هنر ومردم ۹۵:۴۵.

40932 ـ **حمدیه**، ۱۴۴۷/۶۱: در جنگ مؤرخ **۷۵۰**تا **۸۱۱**. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها: ۴۲۶].

موسیقی = رساله در ...

بااین عنوانها: باب دربیان دوازده مقام. فصل‌دربیان اصول کبیر. فصل‌دربیان چهارشد. باب دوم در بیان شد سیوم. باب در بیان شد چهارم. فصل در بیان دوازده مقام. فصل از جهت هرطایفه چه مقام باید نواخت. **آغاز:** بدان ای فرزند ایدك الله تعالی کـه هیچ علمی به‌خورد! بینی به‌علم موسیقی نمیرسد، چنانکه حضرت امیر ع سیر هرعلمی‌کرد، چون بـه موسیقی‌رسیده‌فرموده که عجیب‌وغریب می‌ماند.

40933 ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۳۶: با تاریخ **۱۰۴۹ـ۱۰۵۸** در دفتر(۲۹۰ پ ـ ۲۹۲ پ) [رؤیت].

موسیقی = رساله در ...

باین عنوانها: دوازده‌مقام و بیست‌وچهار گوشه که نظماً گفته میشود، در بیان پستی و بلندی‌هرمقام، دربیان‌شد، فصل دربیان کواکب متعلقه‌به دوازده مقام، دربیان پیدا شدن‌دوازده مقام... **آغاز:** رساله درباب علم‌موسیقی. بسمله بدان ای فرزندکه هیچ علمی بـه علم موسیقی نمی‌رسد، چنانکه حضرت امیرع سیرهرعلمی کرد وچون به علم موسیقی رسید فرمود عجیب وغریب است.

40934 ـ **تهران**، مجلس ۶۲۶/۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، در مجموعه‌ای که درج ۲: ص۳۸۵ فهرست مجلس نشان داده شده است [رؤیت].

موسیقی = رساله در ...

دایره شش‌آوازه اصل. با شکل. **آغاز:** ... خالق بیچون که هیچ‌علم‌ازعلوم به‌خورد بینی به علم‌موسیقی نمیرسد، چونکه جناب‌علی‌بن ابیطالب سیرعلم‌کرد.

40935 ـ **تهران**، ملك ۳۵۳۶/۱۲: سدهٔ **۱۱**. [هنرومردم۹۹: ۴۳].

موسیقی = رساله در ...
و نیزچند گفتار ناشناخته.

40936 **شیراز**، دکتروصال ۳ مج: شمارهٔ ۳دفتری‌بدینگونه: ۱ـالشرفیه۲ـالادوار (هردو از ارموی) دومی نوشتهٔ ۲محرم**۹۵۲**، ۳ـاین گفتار، درچندفصل، ۴ـترجمهٔالادوار۵ـ رساله مانند دیگر در موسیقی. با سرودهٔ میرزا قاسم‌گونابادی درص ع [نسخه ها ۵: ۲۹۳].

40937 ـ **موزهٔبریتانیا**، Or ۶۲۷۰/۴: با تاریخ **۱۰۲۲ـ ۱۰۲۵** در دفتر(ف. اونس: ۹۱) [نسخه‌ها ۴: ۶۵۹].

40938 ـ **موزهٔبریتانیا**، ۸۱۱۶: سدهٔ **۱۲** ق ۱۸ م، مجموعه دارای یك رسالهٔ موسیقی وسپس راگ درموسیقی هندی بـه نظم (ف. اونس: ۳۲) [نسخه‌ها ۴: ۶۶۰].

40939 ـ **مشهد**، رضوی ۲۲۹ ادبیات (۴۴۸۵): سدهٔ **۱۲**، فصلی‌ست در مـوسیقی، (ص ۷۴۱ـ۷۴۵) [ف.رضوی ۷: ۲۶۵].

40940 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۷۶۲۸: سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳**، مجموعه ۳ رساله در موسیقی هندی [نسخه ها ۴: ۶۶۰].

40941 ـ **تهران**، دانشگاه ۸۳۴۸: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دائرهٔ مقامات که‌به‌جانوران نسبت داده شده است، دریك برگ [هنرو مردم ۹۹: ۴۳].

40942 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۲۲۵۷ (۱۸۹۶ف): بی‌تاریخ، باعنوانهای: باب، باب(۲۷۸رـ۲۸۴پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۲۶۳].

40943 ـ **تاشکند**، مـوزه ۷۲۸: (ف ۱: ۳۱۹) دربیان شعبهای هرمقام [هنر و مردم ۹۹: ۴۳].

40944 ـ پیشاور، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه۱۶/۱۹۴۵: تاریخ یادنشده ،درفهرست آمده: رساله بزبان فارسی درعلم موسیقی؛ سپس رسالۀمنظوم درفن خط[لباب المعانی. عبدالرحیم مولوی :۳۷۴].

40945 ـ بنگال ، آسیایی ۱۲/۴ bO (۹۵۰): تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف . بنگال :۱۶۳].

40946 ـ موزۀ بریتانیا ، ۸۲۳ Or: گزیده‌ای ست از موسیقی « دانش نامۀ » ابوعلی سینا [ذیل ریو:۱۱۵] .

موسیقی بروش هندی = رساله در علم ...

گویا ترجمۀ فارسی سنسکریت سنگیت دربن Sangit Darpan (نسخۀ بادلیان ۱۸۴۷) یا ترجمۀ « آیینه ملودی » است ، بی دیباجه . [دانش پژوه]. آغاز: بدانکه علم موسیقی علمی است درغایت لطافت ، هر طبعی آنرا محیط نتواند شد ، و هردلی آنرا مدرك نتواند گشت زیراکه کسب علم موسیقی ممکن نشود مگر به طبع سلیم .

40947 ـ بادلیان ، ۱۸۵۲: نستعلیق بی تاریخ [ف. اته ۱ :۱۰۶۹].

موسیقی چینی = سازقطعات چینی در پایان آن جدولی ست .

آغاز : بیان قطعات چینی بـه تـرتیب اصل وفرع مشتمل برمجموع نغمات مع الحواد؟ بدو مضراب باید قرع کردن آن مضراب از هر جسمی که ارادت ضارب که مباشر آن است .

40948 ـ تهران ، ملك ۸۳۲/۲ : نوشتۀ ۸۳۷ (۸۸پ-۸۹ر) [هنرومردم ۹۹ : ۴۲] .

موسیقی = ساله در . . .

نامبوب وازمتأخران وشایدازعبدالوهاب نام که نویسندۀ نسخۀ مجلس است . بدینگونه: سبب اختراع موسیقی ، تقسیم صوتها از جهت کمیت بهشت نوع ، واینکه غنا مرکب است از الحان، والحان ازنغمه‌ها ، ومقایسۀ موسیقی با شعرموزون، وشمارۀمقامهاوتعریف آنها. آغاز: بسمله. بدانکه موسیقی بزبان یونـانی (مو) بمعنی آوازاست ، و (سیقی) بمعنی گره،وچون موضوع این علم لحن است ، ولحن در حقیقت به آواز گره دادن است... موسیقی صناعتی است مرکب ازجسمانی وروحانی .

40949 ـ تهران ، مجلس۱۲۹۳/۹۷ طباطبایی: نسخ عبدالوهاب ، درجنگ اعتضاد- السلطنه . با تاریخ ۹۳ ـ ۱۲۹۶ در جنگ ، (ص ۸۰۰-۸۰۵) [رؤیت].

موسیقدانان دهلی

به واژۀدهلی دربخش جغرافیا مراجعه شود.

موسیقی منظوم

در بیان علم موسیقی و آداب و کیفیات و خواص آن. آغاز: مقام اندر عدد هشت آمد و چار ـ دوشعبه هر مقامی راست ناچار (که در پایان «نسیم طرب» نیز آمده است).

40950 ـ تهران ، ملك ۴۵۸۳/۲ : نستعلیق سده۱۳ همراه گفتاری به نثر. آغازاین یکی: بدانکه در پیدا شد علم موسیقی اختلاف است [رؤیت].

40951ـ بادلیان، Add۶۹ (۱۲۴۱ اوزلی): فیلم آن درداانشگاه ش۱۲۳۶و۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۲ـهنر ومردم ۹۹:۴۲].

موسیقی منظوم

دربارۀ دوازده مقام

آغاز: بعد حمد خدا و صلوات بر رسول و اصحاب او . بباید دانست کـه علم موسیقی علمی‌ست .

40952 ـ بادلیان ، ۱۸۵۰/۱ : نشانی دیگر یاد نشده [هنرومردم ۹۹: ۴۲] .

موسیقی منظوم

در بیان دوازده مقام و دوازده شعبه ، در دوازده بیت. آغاز: راست خوان وراست‌روای مرد راه ـ هم مرقع باشد وهم پنجگاه ـ روبه اصفهان که یابی‌ای‌پسر ـ توزنیر نیزونیشابورك خبر .

40953 ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۸۲ : درنزدیك به‌پایان جنگ نوشتۀ ۱۲۵۹ [نسخه‌ها ۲: ۷۱ ـ هنرومردم ۹۹: ۴۲] .

موسیقی منظوم

در پانزده بیت .

آغاز : در علم موسیقی . عشاق مراقد حسینی است چوراست ـ حضیض اوج، حضیض اوج ـ زابل عوج دوگاه محیر مرقع پنجگاه ـ درپرده بوسلی رهاوی ونواست ـ حضیض اوج ، حضیض اوج، حضیض اوج.

40954 ـ تهران، الهیات ۴/۱۲۴ ج: نوشتۀ ۱۲ رجب ۱۳۱۱ [ف. الهیات ۱: ۱۵۸] .

موسیقی منظوم

هفده بیت است درهامش «سلطانیه» کوکبی.

آغاز: ای برادریك دوگاهی‌سازکن ـ ازحسینی پستیی آغازکن .

40955 ـ تهران ، مجلس ۲/۲۷۳۹ : درهامش «سلطانیه :...» [هنرومردم ۹۵: ۴۸] .

موسیقی منظوم

دارای این عنوانها : ۱ـ درآنکه‌هرمقامی ازچند نغمه حاصل وبه‌کدام برج منسوب است ، ۲ـ هر مقامی به‌کدام وقتی از اوقات منسوب است ، ۳ـ درآنکه‌بیست وچهارشعبه وخواندن هریك درکدام‌ساعت مناسب‌است ، ۴ـ درحرفهای موسیقی ، ۵ـ درسازهای مختلفه . آغاز : هذا رساله دربیان‌علم‌موسیقی. بسمله. درشیوۀموسیقی سخن بسیار است ـ از جمله وجود هر سخن ادواراست ـ غافل منشین زنغمه‌ی داودی ـ کین قول یقین زسالك اطواراست. دربیان آنکه‌هر مقامی را دوشعبه است وهرشعبه‌ای نغمه‌ای‌چند است وهرشعبه‌ای کدام است.

40956 ـ تهران، سپهسالار ۱۴۲/۲ : نستعلیق سدۀ ۱۰ ، ۱۲۱ بیت، (گ ۸۸) رویهم ۱۳ ص [ف. سپهسالار ۴: ۴۸ ـ هنرومردم ۹۹: ۴۰] .

موسیقی منظوم

سروده یی‌ست کوتاه در موسیقی.

40957 ـ تهران، الهیات ۴/۱۲۴ ج: با تاریخ ۱۳۱۱ ق دردفتر ، (۲۲پ ـ ۲۳پ) .

آغاز: مراقد حسینی‌ست چوراست ـ در پرده بوسلك رهاوی نواست. انجام: نواکاندر جهان افتاد ازآن شور ـ بود نوروز خارافرع ماهور [ف. الهیات ۱: ۱۵۸] .

ن

نازراد

از میرصدرالدین ، گویا همان محمد سیفی قزوینی(که‌یاد او درهموسیقی: ۳۹۱۴»

گذشت) به‌یکی از ارباب نغمه .

40958-59 - تهران، سلطان القرائی: درپایان «همایون نامه»ی شهاب منشی، دو نامه است همراه دو نامه‌ی دیگر بی‌عنوان که اصطلاحات موسیقی دارند [هنر و مردم ۹۴: ۲۶] .

نامه = پاسخ ...

ازقولان رودسر، به‌خواجه کمال رودسری، ازسدهٔ **۱۰-۱۱** پاسخ نامه‌ای‌ست.

40960 - تهران، دانشگاه ۳۳۰۱/۵۳: درمجموعه منشآت نوشتهٔ **۱۱۸۲**، (ص۵۲) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۸۴] .

نامه

ازخان احمد خان، که یاد او در « حکم سرکاری: ۳۸۹۳» گذشت دردعوت از استاد زیتون خنیاگر به رشت.

40961 - تهران، دانشگاه ۵۶۴۵/۱۲: درمجموعه منشآت، (گ ۲۰ ر) [مجلهٔ هنر و مردم ۹۴: ۲۶] .

نسیم طرب = نسیمی

ازسراینده‌ای بنام طرب یا نسیمی وگویا بنام پادشاهی (مظفر محمود) ، از سدهٔ دهم، از روی «درة التاج» شیرازی و نگاشته های ارموی و «زوایدالفواید» مراغه‌ای که بدانها اشاره‌ای دارد [دانش پژوه]. باید درچهل فایده و بیست مطلب باشد : فایدهٔ ۱- دربیان الفاظ احادیث اربعه درتغنی. فایدهٔ ۲- درمعانی احادیث اربعه و آنچه متعلق است . فایدهٔ ۳- در وجه تسمیه این رساله به **نسیمی** . (نسیمی طرب ناك از هرمقام - وزید و بیاورد از آنجا پیام - که نام رساله زنامم بدان - **نسیم طرب** نام این شد روان)، فایده ۴- درمعرفت موسیقی و تقسیم آن بردوقسم (علم نغمه، علم نقره)، ۵- درمعرفت مراتب یعنی پستی و بلندی نغمه، ۷- دروجه مشابهت مقامات وشعب ، واینکه هر مقامی را دو شعبه باشد. ۸- دروجه مشابهت آوازها بهمان درخت خدنك . ۹- در آنکه کدام شعبه از کدام مقام حاصل میشود . ۱۰- دراینکه هر آوازه از دو مقام حاصل‌شود، ۱۱- دربیان آنکه دیگر اسامی مکرر درپرده چند دیگر باشد... ۱۲- اسامی پرده‌ای چندکه در غیر موضع خودش اطلاق میکنند. ۱۳- هرپرده مرکب ازچند نغمه‌باشد، درسه‌باب (کمیات‌نغمات، کمیت نغمات‌آوازها، کمیات نغمات شعب)، ۱۴- ظهورنغم هرپرده، یعنی پستی به بلندی یا بعکس، در سه قسم ، ۱۵- بیان‌تشبیه نسبتی‌که میان دوپرده و نسبتی که میان اعداد است ، ۱۶- در وجه مشابهت تسمیهٔ مقامات ، ۱۷- در احوال اهل سرود و آنکه هریك نام چه بود و از کدام بلدبوده ، ۱۸ - نسبت طباع مقامات به عناصر اربعه و کیفیت نواختن عود از جهت علاج مریض ، ۱۹- تشبیه‌پرده‌ها به سبعهٔ سیاره و بروج، ۲۰- معرفت نوع دوم از قسم موسیقی یعنی انغام و تشبیه‌آن به علم طب (۲۱)- کیفیت نبض‌وتشبیه آن به ادوار ۲۲- اسامی‌ادوار درکمیت‌نقرات، (۲۳)- اختلاف نقرات ادوار درکمیت وکیفیت ۲۴- کیفیت دور اساس ، ۲۵- کیفیت نقرات چهارضرب، ۲۶- کیفیت‌نقرات دورثقیل، ۲۷- کیفیت نقرات دورمخمس ، ۲۸- نقرات دور بشارت‌کبیر، یازده فصل ، ۲۹- نقرات دور جواجك یعنی‌دقایق، ۳۰- نقرات دوردرافشان، چهارفصل، ۳۱- کیفیت نقرات دور شاهنامه ، ۳۲- نقرات دورترکی ۳۳- نقرات دورهزج، سه فصل ، ۳۶- نقرات دورمجمل، نه فصل، ۳۷- نقرات دوراصول عمل، هفت فصل، ۳۸- نقرات دورضربی ، چهار فصل ، ۳۹- کیفیت

نقرات دورروان کبیر، چهار فصل وصغیر سه فصل ودورالفرج کبیر چهار فصل وصغیر چهار فصل، ۴۰- کیفیت نقرات دور خفیف صریح ضربی، شش فصل (نقل فهرست باختصار). **آغاز:** بنام خداوند هر انس وجان- به نطق آور هر زبان در دهان ... به تخصیص ظل اله **کریم** - که یعنی سر خاندان قدیم - جنابی که باشد **مظفر** یقین - برا بنای دولت برا بنای دین - صفاتش چو **محمود** باشد تمام - چگویم به وصفش نمایم کدام.

40962 - **تهران**، مجلس ۴۸ نجم (۳۹۵۳۷/۷۲۴۹): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۲۷ گ ۱۱ س. فهرست فایده ها و مطالب نسخه گسترده تر درمجلهٔ هنرومردم آمده است [مجلهٔ هنرومردم ۹۵: ۴۹تا۵۳].

نشان

نشان ازسلطان احمد پسر شیخ اویس ایلکانی (۷۸۴-۸۱۳)، به عبدالقادر حافظ نگارندهٔ «مقاصد الالحان»، مؤرخ میانه های صفر ۷۷۹.

40963 - **تهران**، ملك ۸۳۲/۷: همراه دو نشان دیگر بهاو نوشتهٔ **۸۳۷**، (گ ۹۳ر- ۹۳پ) [مجلهٔ هنرومردم ۹۴: ۲۵].

40964 - **تهران**، سپهسالار: شماره و نشانی بیشتر یاد نشده است [پیشگفتار چاپ مقاصد الالحان: ۲۳- هنرومردم ۹۴: ۲۵].

نشان

نشان سلطان شیخ اویس پسر حسن ایلکانی جلایری (۷۵۷ - ۷۷۷)، بههمان کمال الدین عبدالقادر نگارندهٔ «مقاصد الالحان».

40965 - **تهران**، ملك ۸۳۲/۶: همراه نشان امیر تیمور به او نوشتهٔ **۸۳۷** و بهمان خامه، (۹۲پ -۹۳ر) [هنرومردم ۹۴: ۲۵].

نشان

نشان امیر تیمور گورکان، درسفارش خواجه کمال الدین عبدالقادر نگارندهٔ «مقاصدالالحان» به مردم سمرقند، مؤرخ یکم رجب ۸۰۰.

40966 - **تهران**، ملك ۸۳۲/۵: نوشتهٔ **۸۳۷** (۹۱ر- ۹۲پ) [هنرومردم، دانش پژوه ۹۴: ۲۵].

نغمهٔ عندلیب = چهار باغ

ازمحمد رضا فرزند ابوالقاسم طباطبایی، متخلص بـه نجم. بسال ۱۲۶۱ق. تذکره ای بنام بالا، بنام واجد علیشاه پادشاه اوده نگاشته است. این تذکره دردوروضه است، روضهٔ دوم آن دردوحدیقه: ۱- دربارهٔ موسیقی یونـانی ۲- دربارهٔ موسیقی هندی. نسخه های آن در بخش تذکره‌ها خواهد آمد.

نفایس الفنون و عرایس العیون

آملی، نگاشتهٔ ۷۳۵-۷۴۲، که در ص ۶۹۱ یاد شده است. دائرة المعارفی ست، بخش موسیقی آن درپنج باب است. (فن ۴ ازمقالهٔ ۳ ازقسم ۲ کتاب) درآن ازسخنان صفی الدین ارموی در «الشرفیه فی النسب التألیفیه» خرده گیری شده است.

40967 - **مشهد**، رضوی ۶۳۴۷/۴ (۴۱۲ف): نوشتهٔ رجب **۱۲۹۳**، تنها فن چهارم از مقالـهٔ سوم از قسم دوم «نفایس» است در موسیقی. (ص ۴۹-۶۸ مجموعه) [ف. رضوی ۸: ۳۸۴].

نقاوة الادوار

ازعبدالعزیز فرزند کمال الدین عبدالقادر، بنام سلطان محمد ثانی فاتح پسر مراد خان عثمانی (۸۵۵- ۸۸۶)، در یك مقدمه و پانزده فصل نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل الارواح مایحسن الالحان و النغمات، و قلوب العشاق الحجازیة راغبین الالحان والمقامات.

40968 ـ استانبول ، طریقپو سرای A۳۴۶۲ (۲۷۸ف): سدهٔ ۹ ق ۱۵ م ، آغاز برابر نمونه ، ۷۵گ ۱۷س [ف . فهمی ادهم ۱۰۶:۱] .

40969 ـ استانبول ، نور عثمانی ۳۶۴۶: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [هنر و مردم ۴۵:۹۵] .

و

وجدیه

ازطغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات : ۱۸۷۹» گذشت. مثنوی‌ست در ۵۰۰ بیت، دربارهٔ هنرموزیك واختراع فیثاغورث آنرا ، و نظر صوفیان ، مانند نظام الدین اولیا وعطار وعراقی دربارهٔ آن، وجدایی میان سرود های ایرانی و هندی. سپس از زبـان ابزارهاکـه هریك در برتری‌خود سخن گفته‌اند: قانون،دوتار، تنبور، عود، جنگ، نی، چغانه، کمانچه ، موسیقار ، نی‌انبان، بلیان، رود، ارغنون ، خبتر ، دف ، خنجری، دایره، مندل، تال. **آغاز :** این‌نامه که‌آوازدرا نشادارد ـ صدشعبه‌معرفت‌دراملا دارد.

در « کلیات » او نسخهٔ مجلس گفتار بی نامی‌از اودر«موسیقی» یاد شده است، که در ۱۶۰ بیت‌است: که‌باید همین«وجدیه»ی‌او باشد.

40970 ـ تهران، مجلس‌۱۴/۳۲۱۵: در«کلیات» او از سدهٔ ۱۲، (ص ۱۲۹-۱۴۳) [ف. مجلس ۷۹۵:۱۰].

40971 ـ تهران، دانشگاه ۱۱۰/۲۲: در«کلیات» او ازسدهٔ ۱۲ ، (۱۹۱پ) ، آغاز برابر نمونه، ۵۰۰ بیت نوشته دارد[ف.دانشگاه ۲۰۲:۲] .

40972 ـ تهران، دانشگاه‌۵۰۴۰/۱۷: در«کلیات» او ازسدهٔ ۱۲-۱۳ [ف . دانشگاه ۴۰۹۴:۱۵] .

40973 ـ لاهـور ، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۴/۹ طغر: در«کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۴۵ [منظور احسن‌عباسی:۵۶۴].

40974 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی‌۳۲۹۹/۲۹۴ : در «کلیات » او نوشتهٔ ۱۲۴۸، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیرحسین ۳۵۹:۲].

هـ

هفت جام

از فضولی بغدادی ، مثنوی‌ست در مایهٔ ساقینامه که درص ۳۳۲۲ گذشت. در هفت جام (باب) است ودرهریك باب سراینده از یکی‌از ابزار های موسیقی گفتگومی کند ، و اطلاعات خود رادربارهٔ موسیقی‌ومیتولوژی‌نشان‌می‌دهد.

بنگریـد : مجلهٔ ادبیات تهران ، گفتار جاکا بچیر، ش۱۶ص۱۴۱ ، ۱۶۶.

فهرست مؤلفان و برخی از کسان بخش موسیقی

الف ـ ی

آقا خان نوری : ۳۸۹۰
آملی :
نفایس الفنون : ۳۹۲۴
ابراهیم کاشف یزدی :
انیس الارواح : ۳۸۸۷
ابواسحاق اینجو : ۳۸۹۰
ابواسحاق موصلی : ۳۹۱۸
ابوالحسن قیصر = قیصر.
ابوالرجا ، ابراهیم حسن : ۳۹۰۱ ، ۳۹۰۱
ابوطالب اصفهانی لندنی :
مصطلحات موسیقی : ۳۹۰۵
ابوعلی سینا :
دانشنامهٔ علایی : ۳۸۹۴
خان احمد خان :
حکم سرکاری وسپهسالاری : ۳۸۹۳
حکم سرکاری : ۳۸۹۳
نامه : ۳۹۲۳
احمد گیلانی = نظام الدین.
احمد اوغلو ترک :
ایقاع درموسیقی: ۳۸۸۷
احمد موصلی :
ایقاع درموسیقی: ۳۸۸۷
ارموی = عبدالمؤمن .
استاد تن پرور : ۳۹۱۰
استاد روحی : ۳۹۱۰
استاد سیف الدین : ۳۹۱۰
محمد اسماعیل اصفهانی :
ترجمهٔ الادوار : ۳۸۹۰
اکبر ارزانی = شاه محمداکبر.
اگونته :
داگ درپن : ۳۸۹۵
امیرزاده سیدی : ۳۹۰۰
انصاری جاونپوری = عبدالکریم.
اهوبل :
موسیقی : ۳۹۱۱
بابا افضل کاشانی :
موسیقی : ۳۹۱۲
بایزید دوم : ۳۹۰۶
بایسنقر میرزا : ۳۹۰۷
جامی، عبدالرحمان :
موسیقی : ۳۹۰۹
تن پرور = استاد ...
جاونپوری = عبدالکریم انصاری.
حداد مداینی، احمد : ۳۸۹۷
حزین لاهیجی = محمد علی .
حسام الدین قتلغ ۳۹۰۷
حسن پرگنهٔ آنتور :
مصباح السرور: ۳۹۰۵
حسن زاهر = زاهر .

حسین عقیلی = رستمداری.
حسن عودی : ۳۹۱۰
حسن گیلانی قمی : ۳۹۰۸
حسنعلی دکنی،عزت :
مفرح القلوب : ۳۹۰۶
حکیم تهرانی، اسماعیل:
عیفیه : ۳۹۰۰
امیرخسرو دهلوی :
قانون استیفا : ۳۹۰۱،۳۹۱۰
خواجه کلان خراسانی :
موسیقی (۲) : ۳۹۱۲
دارابی = شاه...
درویشعلی چنگی خاقانی :
موسیقی : ۳۹۱۰
دوره سفره چی :
کرامیه : ۳۹۰۲
راچند احمدآبادی :
اصول غنا : ۳۸۸۶
راسخ = عنایت خان.
رستمداری، حسین عقیلی :
ریاض الابرار : ۳۸۹۷
محمد رضا طباطبایی = نجم.
رضوان شاه تبریزی : ۳۹۰۷،۳۸۹۷
روحانی :
موسیقی : ۳۹۱۰
روشن ضمیر (سدهٔ ۱۱):
ترجمهٔ پرچتکا : ۳۸۹۱،۳۹۱۱
زاهد، حسن : ۳۹۰۷،۳۸۹۸
زیتون : ۳۸۹۸
حکم سرکاری : ۳۸۹۳
سنایی، علی: ۳۸۹۸،۳۹۰۷
سلطان احمد ایلکانی:
نشان : ۳۹۲۴

سلطان اویس : ۳۸۹۴
سلطان الذاکرین : ۳۹۰۰
سهروردی، شمس‌الدین : ۳۸۹۷،۳۹۰۷
سیفی قزوینی، صدرالدین محمد :
موسیقی : ۳۹۱۴
نامه : ۳۹۲۲
شاه دارابی، محمد :
مقامات السالکین : ۳۹۰۸
شاه محمد اکبر ارزانی :
تشریح موسیقی: ۳۸۹۱
شاهنوازخان، عبدالرحمان :
مرآت آفتاب نما: ۳۹۰۵
شاهی = محمد رضوی.
شمس الدین محمد : ۳۹۱۸
میر شیر علیخان لودی :
مرآت الخیال : ۳۹۰۵
صابری = نورالله.
صافی کرمانی، محمد علی:
مقامات : ۳۹۰۸
صدرالدین محمد قزوینی = سیفی.
موسیقی: ۳۹۱۴
صیرفی، عبدالله :
خلاصة الافکار فی معرفة الادوار: ۳۸۹۴
طرب :
نسیم طرب : ۳۹۲۳
طغرای مشهدی :
وجدیه : ۳۹۲۵
عبدالله صیرفی = صیرفی.
عبدالجلیل مسیحی :
سماع : ۳۸۹۹
عبدالرحمان مراغه‌ای ۳۸۹۷،۳۹۰۶
عبدالعزیز فرزند عبدالقادر:
نقاوة الادوار : ۳۹۲۴

عبدالغنی تبریزی = غنی .
عبدالقادر غیبی مراغه‌ای :
جامع الالحان : ۳۸۹۲
زبدة الادوار : ۳۸۹۷
سازچینی : ۳۸۹۸
کنزالالحان : ۳۹۰۳
مقاصد الالحان : ۳۹۰۷
نشان : ۳۹۲۴
عبدالکریم انصاری جاونپوری :
جواهر الموسیقات محمدی : ۳۸۹۳
عبدالمؤمن ارموی :
ایقاع درموسیقی : ۳۸۸۷
ترجمهٔ الادوار : ۳۸۹۰
ترجمهٔ الشرفیه : ۳۸۹۱
شرح الادوار : ۳۸۹۹
عبدالمؤمن گرگانی :
بهجة الروح : ۳۸۸۸
عبدالوهاب :
موسیقی: ۳۹۲۱
عزت دکنی = حسنعلی .
عقیلی = رستمداری .
علاء الدولهٔ سمنانی .
سر سماع : ۳۸۹۸
علاء منجم :
اشجار واثمار : ۱۸۸۵
محمد علی :
موسیقی : ۳۹۱۲
محمد علی حزین لاهیجی :
فوائد السماع : ۳۹۰۱
محمد علی قزوینی :
رفیق توفیق، آداب علیه : ۳۸۹۷
محمد علی گرگانی:
موسیقی : ۳۹۱۲
عمادالدین کاشانی، یحیی :
ترجمهٔ الادوار: ۳۸۹۰
عنایت الله هروی :
تحفة الادوار : ۳۸۸۹
عنایت خان راسخ :
رساله درذکر مغنیان : ۳۸۹۶
عودی = محمد مؤمن.
عوض محمد کامل خانی :
رساله دربیان تهاته : ۳۸۹۶
رساله درعمل بین وتهاته : ۳۸۹۶
عین الملك ، علینقی : ۳۹۰۰
غزنوی ، عبدالرحمان : ۳۹۱۳
موسیقی : ۳۹۱۱
غفوری چشتی = نورالله .
غلامرضا فرزند محمد پناه:
اصول النغمات الاصفی : ۳۸۸۶
غنی تبریزی ، عبدالغنی :
قصیدهٔ لغنیه: ۳۹۰۲
غیاث الدین حسینی: ۳۹۰۳
فخر رازی :
جامع العلوم : ۳۸۹۲
فرصت الدوله شیرازی = محمد نصیر .
فضولی بغدادی :
هفت جام : ۳۹۲۵
فقیرالله فقیر سیف خان کولیاری :
راگ درپن : ۳۸۹۵
فوقی یزدی :
اطوز گنج : ۳۸۸۶
فیض کاشانی : ۳۹۰۸
قاسم بخارایی :
کشف الاوتار : ۳۹۰۳
قاضی احمد ،
گلستان هنر : ۳۹۰۴
قطب شیرازی ، محمود :
درة التاج لغرة الدباج : ۳۸۹۴
قیصر ، ابوالحسن :
معرفة النغم : ۳۹۰۶

کاشانی = عماد الدین .
سید کاظم رشتی:
غنا : ۳۹۰۰
کامل خانی = عوض محمد .
کلان خراسانی = خواجه .
کوکبی، حسین: ۳۹۱۰
کوکبی گرجی : ۳۹۱۱،۳۹۱۹،۳۹۲۲
سلطانیه : ۳۸۹۸
موسیقی : ۳۹۰۸و۳۹۱۳و۳۹۱۷
کوکلتاش خان: ۳۸۸۹
گرجی = کوکبی .
گرگانی = عبدالمؤمن .
گونابادی = محمد مؤمن .
لطف الله سمرقندی :
شرح الادوار: ۳۸۹۹
لودی = شیرعلیخان .
لوهنگ :
راك درپن : ۳۸۹۵
محمد رضوی شاهی :
جمع الاقوال فی القول : ۳۸۹۲
محمد خان هندی فرزند محمد :
تحفة الهند : ۳۸۸۹
محمود مراغه‌ای ، فرزند عبدالعزیز :
جامع الالحان : ۳۸۹۲
سار چینی : ۳۸۹۸
مقاصد الادوار : ۳۹۰۶
محمد نیشابوری فرزند محمود .
موسیقی : ۳۹۱۵
محمود هروی = واصفی .
مداینی حداد، احمد : ۳۸۹۷
مراغه‌ای = عبدالقادر.
مراغه‌ای = محمود.
مسیحی = عبدالجلیل.
مظهر مظفر :
خلاصة العیش عالم شاهی : ۳۸۹۴
معزز خان : ۳۹۰۴
محمد مؤمن عودی :
حکم سرکاری : ۳۸۹۳
محمد مؤمن منشی گونابودی :
تذکرة النغم : ۳۸۹۰
موصلی = احمد وابواسحاق .
مهدیقلی طبرستانی = هدایت .
میرلوحی = هادی .
نایك بخشاو :
راگهای هندی : ۳۸۹۵ ، ۳۸۹۶
نایك پندوی :
راگ درپن : ۳۸۹۵
نجم ، محمد رضا طباطبایی :
نغمهٔ عندلیب ، چهارباغ : ۳۹۲۴
نسیمی :
نسیم طرب : ۳۹۲۳
محمد نصیر شیرازی ، فرصت الدوله :
بحر الالحان : ۳۸۸۷
نظام الدین احمد گیلانی :
موسیقی : ۳۹۰۸
محمد نورالله غفوری جشتی صابری :
ازالة القناع، نغمة العشاق : ۳۸۸۵
نهاکرداس :
راگمالا: ۳۸۹۵
واصفی هروی ، محمود :
بدایع الوقایع : ۳۸۸۷
محمد هادی میرلوحی سبزواری:
اعلام الاحباء فی حرمة الغناء : ۳۸۸۶
هارون جوینی : ۳۸۹۱
میرهدایت الله :
خلاصة العیش : ۳۸۹۴
هدایت طبرستانی، مهدیقلی :
مجمع الادوار : ۳۹۰۴
هروی = عنایت الله .
هروی = محمود .
یحیی کاشانی = عماد الدین .

10041500091705
کتابخانه دانشکده ادبیات

تالار قرائت
دانشگاه تهران
کتابخانه دانشکده ادبیات
و علوم انسانی

A CATALOGUE OF

PERSIAN MANUSCRIPTS

VOL. 5

10041500091705
کتابخانه دانشکده ادبیات

COMPILED BY

AHMAD MONZAVI

PUBLICATION No. 41

R. C. D.

REGIONAL CULTURAL INSTITUTE

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد ششم

نگارنده

احمد منزوی

نشریهٔ شماره ۵۴

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

فهرست نسخه‌های خطی فارسی

جلد ششم

شمارهٔ ثبت ۹۸۳۰۳
شمارهٔ برگه
کتابخانهٔ دانشکدهٔ ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران

نگارنده
احمد منزوی

نشریه شماره ۵۴

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

وابسته به‌سازمان همکاری عمران منطقه‌ئی (R. C. D.)
شماره ۵ – خیابان لوس آنجلس – شمال بولوار الیزابت
تهران

شماره ثبت در کتابخانه ملی ....

این کتاب در یکهزار نسخه به سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ای در چاپخانهٔ تهران مصور به چاپ رسید
بهاء ۴۰۰ ریال

پیشگفتار

جلد ششم فهرست نسخه‌های خطی فارسی که اینك در نتیجهٔ یکسال ونیم کوشش پیگیر مؤلف ارجمند آن آقای احمد منزوی دراختیار پژوهشگران وعلاقه‌مندان به آثارفرهنگ کهن فارسی قرارمیگیرد شامل هشت بخش مربوط به جغرافیا ، سفرنامه و بخش مهمی ازتاریخ میباشد . اگرچه انتظارمیرفت دراین مجلد همهٔ کتابهای مربوط به تاریخ سیرو تذکره‌ها نیزدرج شود اما بعلت اینکه حجم کتاب ازحد متعارف آن بیشتر نشود بخشهای مربوط به تاریخ افغانستان، ترکمنستان ، آذربایجان و ارمنستان ، اروپا ، آمریکا وهمچنین بخش سیر وتذکره‌ها به جلد دیگری موکول میشود .

درمجلدات ششگانهٔ فهرست نسخه‌های خطی فارسی رویهم ۴۹۰۲۲ نسخهٔ خطی فارسی معرفی شده است . منابع اصلی مؤلف این کتاب فهرستهای چاپی کتابخانه‌های مطبوعات

[illegible]

۵

ذکر نشده است بجای ذکر منبع به قید کلمهٔ «رؤیت» اکتفا شده است .

درآغاز هر مجلد از فهرست نسخه‌های خطی فارسی عنوان همهٔ بخشها از جلد اول تا آخرین جلدی که منتشر میشود برای سهولت مراجعه درج گردیده‌است. تعداد نسخه‌های خطی معرفی شده مربوط به هر بخش نیز دراین فهرست منعکس میباشد .

سلیم نیساری

شماره ثبت در کتابخانه ملی ....

این کتاب در یکهزار نسخه به سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ای در چاپخانهٔ تهران مصور به چاپ رسید

بهاء ۴۰۰ ریال

فهرست

صفحه	عنوان بخش	
		جلد یکم:
۱	تفسیر	بخش یکم
۶۹	قرائت	بخش دوم
۱۰۵	دربارهٔ قرآن	بخش سوم
۱۲۲	**فهرست مؤلفان علوم قرآنی**	
۱۳۲	ریاضی	بخش چهارم
۲۰۳	ستاره‌شناسی، اختربینی	بخش پنجم
۳۷۶	**فهرست مؤلفان علوم ریاضی وستاره‌شناسی**	
	طبیعیات	بخش ششم

جلد دوم (۲) :

بخش سیزدهم	منطق	۱۴۹۰
بخش چهاردهم	فلسفه عملی	۱۵۱۳
بخش پانزدهم	ملل و نحل	۱۷۲۰
بخش شانزدهم	بابی ، ازلی ، بهائی	۱۷۳۲
	فهرست مؤلفان جلد دوم	۱۷۶۳

* * *

جلد سوم :

بخش هفدهم	کلیات ادبی	۱۸۴۵
بخش هجدهم	خط	۱۹۰۱
بخش نوزدهم	فرهنگنامه	۱۹۱۹
بخش بیستم	دستور زبان	۲۰۴۷
بخش بیست‌ویکم	دستور نامه‌نگاری	۲۰۸۳
بخش بیست ودوم	بلاغت	۲۱۲۴
بخش بیست وسوم	عروض وقافیه	۲۱۵۳
بخش بیست وچهارم	معما	۲۱۷۹
بخش بیست‌وپنجم	دیوان	۲۲۰۶

* * *

جلد چهارم :

منظا

شماره ثبت در کتابخانه ملی ....

این کتاب در یکهزار نسخه به سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی در چاپخانهٔ تهران مصور به چاپ رسید

بهاء ۴۰۰ ریال

	فهرست مؤلفان بخشهای ادبی	۳۷۵۶
بخش سی‌ام	موسیقی	۳۸۸۵
	فهرست مؤلفان بخش موسیقی	۳۹۲۶

جلد ششم :

بخش سی و یکم	جغرافیا ـ سیاسی ، طبیعی ، انسانی ـ	۳۹۲۹
بخش سی و دوم	سفرنامه	۳۹۹۱
بخش سی و سوم	تاریخ (کلیات) ـ روزنامه‌های خبری	۴۰۵۹

فهرست مصنفات ، فهرست کتابخانه‌ها ، یادداشتها وجز آنها

بخش سی وچهارم	تاریخ عمومی	۴۰۸۹
بخش سی وپنجم	تاریخ ایران	۴۲۱۵
بخش سی وششم	ادیان ـ سرگذشت وسیرت پیامبران ، امامان امامزادگان ، مناقب وسوگواری آنان	۴۴۰۳
بخش سی وهفتم	نیم قاره هند	۴۵۶۹
	فهرست منابع جدید	۴۷۲۱

آمار نسخه‌های معرفی شده

جلد اول	علوم دینی، علوم ریاضی، علوم تجربی	۶۴۶۷	نسخه
جلددوم(۱)	فلسفه، کلام‌وعقاید، عرفان	۸۰۱۵	«
جلددوم(۲)	منطق ، فلسفه عملی ، ملل ونحل و ادیان	۲۹۵۶	«
جلد سوم	علوم ادبی ، زبان ، دیوانها	۹۷۱۶	«
جلدچهارم	منظومه‌ها	۱۰۰۰۴	«
جلد پنجم	شرح منظومه‌ها ومتون ادبی ، نثرهای ادبی ، افسانه‌ها ، موسیقی	۳۸۱۶	«
جلد ششم	جغرافیا، تاریخ‌عمومی، ایران، ادیان نیم‌قاره‌هند	۸۰۴۸	«
	جمع :	۴۹۰۲۲	نسخه

تاریخ انتشار:

جلد اول مهرماه ۱۳۴۸
جلد دوم(دردوقسمت) مهرماه ۱۳۴۹
جلد سوم مهرماه ۱۳۵۰
جلد چهارم شهریور ۱۳۵۱
جلد پنجم اسفند ۱۳۵۱
جلد ششم آبان‌ماه ۱۳۵۳

بخش سی و یکم

جغرافیا

سیاسی، طبیعی، انسانی

الف

آتشفشانی کوه وزوو

گویا ترجمه‌ای از نگاشته های اروپایی برای مدرسهٔ دارالفنون است. **آغاز:** فصل اول در آتشفشانی کوه وزوو، کوهی است درجنوب و مغرب ایطالیا ، نزدیکی ناپل، درشمال ایالت واقع است .

40975 ـ **تهران** ، حقوق ۱۶۳ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، در کناره‌ها نامهای جغرافیایی گزارش شده است، ۳۴ گ ۱۵ س [ف. حقوق: ۳].

آثار البلاد

ناشناخته، که برای غیاث الدین خواجه حبیب الله وزیر، بسال ۹۰۸ نگارش یافته است. (ونسخه‌ای بنام «جغرافیا» درهمین بخش یـاد خواهد شد که گویا همین کتاب است).

40976 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۸۸۱ Or : سدهٔ **۱۰ـ۱۱**. [نسخه‌ها ۴: ۶۷۳].

آثار جعفری

ازمیرزا محمد جعفر حقایق نگار خرموجی. که یاد او در «تحفهٔ معتمدیه : ۳۵۴» گذشت . جغرافیای ایران وجهان است ، وبه همین نام در تهران ۱۲۷۶ ق چاپ شده است ، و برخی آنرا به میرزا سید جعفر خان مشیر الدوله (م ۱۲۷۹ ق) نسبت داده‌اند .

بنگرید : ف. مشار : ۱۳ــ ذریعه ۱ : ۷.

40977 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح: نستعلیق محمد جعفر فرزند ابوالحسن حسینی، ۱۲ ذیحجهٔ **۱۲۸۲** ازخرموجی دانسته شده است [رؤیت].

40978 ـ **تهران**، مجلس ۳۸۵ طباطبائی: تاریخ یاد نشده ، فیلم آن دردانشگاه ش ۲۷۸۲ هست ، درفهرست ازخرموجی دانسته شده است [فیلمها: ۱].

40979 ـ **شیراز**، صدرالدین محلاتی: تاریخ یاد نشده، درفهرست ازخرموجی دانسته شده است [نسخه ها ۵ : ۲۷۱] .

آمار استر آباد

آمار نفوس و فـواصل و مشخصات دیگر استر آباد ، در اپیچ‌ئیل ۱۲۷۶ ، به روزگار فرمانروایی ملك آرا در آن سرزمین.

40980 ـ **شوروی** ، موزهٔ آسیائی

اکادمی علوم B ۲۴۶۴ : فیلم آن به‌ش ۱۶۴۴ در دانشگاه هست [فیلمها: ۳] .

آمار تهران

ازعبدالغفار منجم باشی اصفهانی ، که یاد اودر «آسمان: ۳: ۲۰۳» گذشت. بدستور اعتضاد ـ السلطنه‌و ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳). در آن آمده : من با هشت تن‌ازشاگردان‌دارالفنون در هشت ماه خانه بخانه تهران را آمارگیری کرده ، شمارهٔ جمعیت صدوچهل وهفت هزارو دویست پنجاه شش تن (۱۴۷۲۵۶) بود بجز سپاهیان، و نه‌هزار و پانصدوهشتاد خانه (۹۵۸۰)، و در هر خانه نزدیك به‌شانزده تن میزیستند، آن هشت تن آمارگر در چهار کوی تهران : عودلاجان ، چاله میدان ، سنگلج، بازار ارك گمارده شده بودند . **آغاز:** حمدله ... وبعد، چون برحسب امرقضا جریان دارای جهان.

40981 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۷۶۳: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳** ، ۴۶ گ ۱۲ س [ف . سپهسالار ۳: ۲۵].

آمار تهران = صورت املاك خالصه در تهران

مرز بخشها ، شمارقناتها، شمارخانوارها، پیشه‌وران، سکنه، باغها، وضع آبادی، فرآورده‌ها و دیگر مشخصات بخشهای زیر : سعد آباد ، عباس‌آباد، سرخ حصار ، کبود گنبد ، حصارك كلك، کتلان، صالح آباد ، سعدآباد قوشچی ، محمود آباد، فیلستان ، باغ خواص ، مینه ، خالد آباد ، شهرستان ، حصارك و آهنین ، موسی‌آباد، قوینك، ظهیر آباد ، داود آباد ، کهریزك، رستم‌آباد، پوئیك، خیرآباد، خاوه، شهرطغان، حسن‌آباد، رین باجك، عمرآباد، طالب‌آباد، گل‌عباس.

از رهگذرتاریخی بسیار ارزنده . **آغاز:** سعدآباد. این قریه ازجمله دهات معتبرخالصه است، اززراعت خیزی گذشته ازقرارتقریر.

40982 ـ **مشهد**، رضوی ۸۶۴۹ فهرست نشده : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳**، شماره‌ها بـه سیاق، ۴۳ گ [رؤیت]. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۰۶ هست [فیلمها: ۱۳۸] .

آمار تهران

با شمارش خانه‌ها در ۱۲۶۹ق.

40983 ـ **کیمبریج** ، ۹۱ (۹ K) برون: نستعلیق وسیاق، همان روزگار، ۱۹ گ ۲۵ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۸۴۴ هست [فیلمها: ۳] .

آمار تهران = راهنمای تهران

اخضرعلیشاه، درهمین بخش.

آمار طوایف گوکلان

آماری‌ست‌ازطوائف کوه‌نشین وصحرانشین گوکلان ، رعایای دولت علیه ، با ذکر تعداد خانوار، نام ایل ، صورت فرایـان کوکلان ، صورت‌سکنهٔ‌قدیم‌قاریقلعه، صورت اسامی‌یموت، صورت قبعات اخال .

40984 ـ **تهران** ، ملك ۴۳۲۶/۴۲: نستعلیق‌آغاز سدهٔ **۱۴** [رؤیت].

آمار مشهد

اززین العابدین فرزند حاجی محمدولی میرزا قـاجار فرمـانروای مشهد بـروزگار ناصر الدین شاه ، آمار جمعیت شهر مشهد از ایرانی وشیعه هایی ازملیتهای دیگر ونام‌سران شهر وحرفهٔ‌آنان ومناصبی‌که دارند ونیز وضع مالی‌آنان‌درجدولهایی. بادیباجه‌ای‌دردوصفحه.

40985 ـ **تهران**، مجلس ۲۱۲۲ فهرست

نشده: ازسدهٔ **۱۳-۱۴** [یاد داشتهای دکترجان لایونگود].

آمار نظامی

از صورت مخارج افواج، جمع و خرج توپخانه واسطبل، موجودی انبار ها، مخارج استمراری قشون ایران، نام معاریف صاحبمنصبان، مواجب وسورسات، کتابچهٔ ثبت اسلحه، روش سربازگیری، شرح لوازم جنگی، صورت توپهای موجود، صورت ثبت اسلحه.

دربخشهای: اسنادوسپاهیگری خواهد آمد.

آمار نهاوند

از سلسله خانها و واعظان و سرایندگان وطلاب علوم دینی ومستوفیان و بازرگانان و پیشه وران معتبرومعروف ومقابروامامزادگان ومسجدها وکوی ها وگرمابه ها و شاهزادگان وکاریزها وآبهای نهاوند.

40986 – **تهران**، دانشگاه ۳۳۲۰: نستعلیق سدهٔ**۱۴**، درپایان دیوان امیدنهاوندی [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۳۰۴].

آمار هند = وقایع هندوستان

از میرزا محمود کازرونی مترجم خاصهٔ همایونی، درج ۱۳۰۲/۲/۲ ق، از روزنامهٔ طیمز (تایمز). دردو بخش: ۱ـ فرمانروایان بومی ۲ـ فرمانروایان مسلمان. **آغاز:** اطلاعات علمی و تاریخی لشکری و کشوری حکام بومی و سرحدی ممالک (مابا) هندوستان همواره رابطهٔ زیادی باحکام داخلهٔ هندوستان و خارجهٔ آنجا که درحدود طبیعی خود ازممالک بیرما تا بلوجستان است دارد.

40987 – **تهران**، ملی ۶۵۲ ف: نستعلیق هدایت منشی، درع۲ **۱۳۰۲/۲**، برای ناصر الدین شاه، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **وقایع هندوستان** آمده است، ۱۵۳ گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۱۵۶].

40988 – **تهران**، سپهسالار ۷۷۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، زدین، آغاز برابر نمونه درفهرست بنام **آمار** آمده است، ۸۷ ص ۱۱ س [ف. سپهسالار ۳: ۲۵].

آیات البینات = غرایب زمین و آسمان

درص ۳۳۰ گذشت.

آیینهٔ جهان نما

ازقربانعلی فرزند سبحانعلی، بخواهش میرنوازخان (میرنواز الملك) فرزند کررار نوازخان. ترجمه وگزارشی ست ازکتابی به عربی درجغرافیا، در «اخبار جهان و عجایب آن». **آغاز:** شکر مرخدایی راکه بیچون لاجوردی چرخ گردان برسرما افراخت. (آغاز ترجمه): باید دانست که این نسخه به منزلهٔ شرح دایره است که.

40989 – **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Geo ۳ (۶۴۵ ف): نستعلیق احمد معظم خان، ۴ ذیعقدهٔ **۱۲۴۲** (۱۸۲۷م)، آغاز برابرنمونه، ۱۱۹ گ ۱۷ س [ف. محمداشرف ۲: ۲۷۸].

آیینهٔ مظفری

ازمیرزا محمدجعفرحقایق‌نگارخرموجی که یاد اودر «تحفهٔ معتمدیه: ۳۵۴۴» گذشت، در جغرافیای عمومی ربع مسکون، و نیز تاریخ پادشاهان پیش‌ازاسلام وخلفای عرب‌وپادشاهان پس از اسلام ایران. وشاید جلد دوم «نزهة ـ الاخبار، جغرافیا» او باشد. **آغاز:** جلد دوم مسمی به آیینهٔ مظفری... یونان و ایران از ده

درجهٔ شمالی خط استواء اول‌معموره داشته‌اند.

40990 ـ **تهران** ، مجلس۵۰۰۷/۲: نسخ بی‌تاریخ، سدهٔ **۱۴**، بدنبال «نزهت‌الاخبار» او، (۴۳۳پ‌ـ۵۸۲) [ف. مجلس۱۴:۳۰۵].

اتناگرافی = امتحان درست‌کردن نقشه های

احوال شهر اکبرآباد

از مانك چند Mänik Chand تاریخ وجغرافیای اکره است. **آغاز:** حمد خالقی که درکاشانه دماغ انسان.

40991 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۰۳۰ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، (گ ۱ـ ۳۰) [ریو ۹۵۸:۳].

احوال صوبه جات دکن

40992 ـ **آصفیه** ، ۱۳۶۷: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف. آصفیه ۹۲:۳].

احوال عمارات اکبرآباد = تاج محل

احوال بلوك مال امیر = جغرافیا

از محمد حسن فرزنـد علی معروف بـه صنیع الدوله، (بنگرید اوزان ومقادیر: ۱۴۰) بسال ۱۳۰۲ ، بنام ناصرالدین شاه . در آن سال درمال امیر از بخشهای بختیاری مجسمه‌ای ازخاك بیرون می‌آید وظل السلطان‌فرمانروای جنوب آنرا به‌تهران‌میفرستد، شاه به‌صنیع‌الدوله دستور میدهد تا مختصات جغرافیایی مال أمیر را برای او بنگارد، واو این گفتار‌را می‌نگارد. **آغاز :** بتاریخ شهرجمادی الاولی سنهٔ۱۳۰۲ دربلوك مال امیر ازلواحق رستاق بختیاری.

40993 ـ **تهران** ، ملی ۸۹۰ ف : شکسته نستعلیق ج **۱۳۰۲/۱** ، ۱۴گ ۱۰ س [ف. ملی۲:۴۲۴].

احوالات مکهٔ معظمه

ازخواجه محمد پارسا (۷۵۶ـ ۸۲۲) ، که یاد اودر «تفسیر:۱۹» گذشت.

40994 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۱۳۵۱ (۲۸ف): بی‌تاریخ، (۱۰پ‌ـ۱۳پ).

40995 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۲۲۱۰ (۲۹ف): بی‌تاریخ، (۱۰۶ـ ۱۰۸پ) [ف. آکیموشکین ۳۶:۱].

اخبار مدینه

دربخش تواریخ عربستان خواهدآمد.

اخبار وجغرافیای سودان

ترجمه ونگارش وتحقیق فروغی . **آغاز:** سودان . فتنهٔ محمد احمد کـه دعوی مهدویت نموده و او را بنام متمهدی یعنی مهدی دروغی یاد میکنند .

40996 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۹۸ : نستعلیق شکستهٔ **۱۳۰۱**ق، ۱۶ ص ۹ س [ف . مجلس ۱۶۱۰:۱۰].

اسماء البلدان

به ترتیب حروف تهجی.

40997 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹ ـ م مجامیع فارسی: بی‌تاریخ، آغازدردیباچه‌افتاده، حرف الف، اصفهان: [مخطوطات۱ : ۲۴۰].

اشکال عالم = ترجمهٔ ...

متن از ابوالقاسم فرزند احمد جیهانی ، ترجمه ازناشناس که‌بنام ابوالمفاخرعلی‌خواجه فرزند محمد ولی امیرالمؤمنین افتخار بخارا نگاشته است. **آغاز:** هزاران حمد وثناوشکر وسپاس خدایرا.

40998ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۵۴۲/۱ Or: نوشتهٔ ۱۴ رمضان ۱۲۵۱، برای بالیوز بیك مسیحی، باچند نقشه (گ۲ـ۷۷) [ریو ۱: ۴۱۵] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۶۵ هست [فیلمها ۱: ۶۰۵].

اسناد موقوفات

در بخش اسناد خواهد آمد.

اطلاعات فنیه راجع به بغداد

ترجمه از محمد عارف منشی دارالترجمهٔ همایونی، از ترکی، که بوسیلهٔ محمدحسن‌خان صنیع‌الدوله به ناصرالدین‌شاه (۱۳۱۳-۱۲۶۴) پیشکش کرده است، (احوال خصوصیه و طبیعیهٔ بغداد) است. **آغاز**: یکی از ولایات وسیعه و مهمهٔ آسیایی دولت علیهٔ عثمانی ولایت بغداد است.

40999ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۲۶/۱: نستعلیق محمد قلی نوری، ۱۸ محرم **۱۳۰۲** ۱۰۷ ص. سپس: ۲ـ جغرافیای خرطوم و سودان ۳ـ صاحب الغار فی المرو ۴ـ حکمرانان خراسان ۵ـ عمارت سلطنتی دولت روس ۶ـ وضع حالیهٔ حلب و بغداد و ایران و ترکستان ۷ ـ تاریخ قره چیان ۸ ـ سرگذشت مادام لاوالت ۹ ـ مخادعات سیاسیه یکزن ۱۰ ـ حسن و آنیت ۱۱ـ ترجمهٔ اخبار علمی ۱۲ـ تاریخ قائمهٔ بانك ۱۳ ـ تخم مرغ صنعتی ۱۴ ـ کیفیات فنیهٔ مشروبات الکلی، که بیشتر از هموست و شاید همه از هموباشد [ف. دکتر مقصود ۱: ۳۵۳ـ۳۶۰].

41000ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۲۵/۱: نسخ **۱۳۰۹**، از روی نسخهٔ ۱۱۴۲۶ نوشته‌شده است [ف. دکتر مقصود ۱: ۳۵۲].

اطلس آهی

از جهانگیر فرزند مجید آهی.

41001ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۵۰۷: نسخهٔ اصل **۱۳۵۴** [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

اطلس ربیعی

محمد جواد ربیعی نوری.

41002 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۵۷: نسخهٔ اصل [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

اعلام الناس فی احوال بندرعباس

از محمدعلی پور حاج احمد خان مدعو به سدید السلطنه. که سالها در کناره های جنوب میزیسته است، در جغرافیای سیاسی و طبیعی و اقتصادی بندرعباس و بلوچی و بیابان و جزیرهٔ قشم. باسر گذشت خود. **آغاز**: اعلام الناس فی... مساحت طول بندر عباس ابتدا میشود غرباً از بندر مهتابی که تعلق.

41003 ـ **تهران**، ملی ۱۰۸۲ ف: نستعلیق **۱۳۲۹** ق، گویا از خود نگارنده، ۲۱۹ گ ۱۱ س [ف. ملی ۳: ۱۰۰].

41004 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۱۰۰: نوشتهٔ دین یار فرزند کیخسرو، **۱۳۴۳** [نسخه ها ۵: ۳۴۱].

اقالیم = خاتمهٔ روضة الصفا

در بارهٔ آفرینش و ذکر بلاد و اقالیم و طوایف واماکن مشهوره، که برای میرعلیشیر (۸۴۴ـ۹۰۶) نگاشته شده است، با ذکر دانشمندان و بزرگان هر سرزمین. **آغاز**: بر رأی صوابنمای اصحاب خبرت و ارباب بصیرت پوشیده نماند که بعضی از علمای تاریخ چنان گفته‌اند (آورده‌اند) که باری سجانه و تعالی از برخی از اقسام نور محمدی (ع) جوهری بیافرید.

41005 ـ **تهران**، مجلس ۶۱۹: نستعلیق، با تاریخ **۹۳۰** در دفتر، آغاز برابر

نمونه، درفهرست بنام: **درذکر بلاد و اقالیم وطوائف و اماکن مشهوره** یاد شده است [ف. مجلس ۲:۳۷۲].

41006 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۹۶/۷ فهرست نشده: با تاریخ **۱۰۹۰** دردفتر، (ص ۱۱۹-۱۸۲)، آغاز برابر نمونه. از آفرینش جهان واینکه همهٔ جهان آب بوده وعرش بر آب جای داشته، آغاز میکند، وآفرینش درشش روز سپس بسط الارض، عجایب ربع مسکون، ذکر بحارو بحیرات وخلیجات: بحرالهند، بحرالشام. بحرفارس(در اینجا گویداین دریا رابحر بصره وبحر عمان وبحرهند نیز گویند) سپس نهرها یکایك، جزایر، جبال، براری، آنگاه به‌اقالیم سبعه می‌پردازد، در پایان این بخش آمده: ذکر بعضی از عجایب و غرایب که معروض رای مقرب حضرت سلطان صاحبقران کشورگشای میگردد، **انجام:** زبخشایش فرومگذار سرمویی [رؤیت].

41007 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۲۶: نستعلیق **۱۲۵۳**، ۵۴گ ۲۱س. درفهرست بنام **جغرافیا** یاد شده است، آغاز برابر نمونه [ف. ملی تبریز ۱:۳۳۰].

اقالیم = صورالاقالیم

اقالیم = مسالك وممالك

اقالیم اسلام ومعموره

ازمحمدفرزندعبدالسلام خواجکی درویش.

41008 ـ **آصفیه**، ۴۸۶ مواعظ: نوشتهٔ **۱۲۶۴** [ف. آصفیه ۴:۶۳۸].

اقالیم سبعه = لمعات = تقاسیم زمین

منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی (م۶۷۲) [دیباجه]. درشش لمعه: ۱ ـ تعیین حدود ووضع درجهٔ اقلیمها ۲ـ دریاها وخلیجها ۳ـ سیارات وهفت اقلیم منسوب به هفت سیاره ۴ـ عوارض کواکب، از آن میان خسوف ۵ـ بیان علل کسوف ۶ ـ حرکات افلاك. در آن معمورهٔ زمین را به پنج قسم تقسیم کرده است: ۱ـ تقسیم سه اقلیمی منقول از حضرت نوح ۲ـ تقسیم بگفتهٔ فریدون ۳ـ تقسیم هندیان ۴ـ تقسیم یونانیان ۵ـ تقسیم بروش پارسیان که زمین را بهفت اقلیم تقسیم کرده‌اند.

آغاز: ... اما بعد، این رساله‌ایست در اقالیم سبعه از تصانیف...طوسی. فی وجودالاقول فی تقاسیم الارض واقسامها. نوشته اندکه تمام ربع مسکون معمور.

بنگرید: احوال و آثار خواجه، مدرس رضوی: ۳۱۷.

41009 ـ **تهران**، مجلس ۲۳/۶۳۶۷: با تاریخ **۱۱۹۵** در دفتر (ص ۴۱۸ ـ ۴۳۳) [ف. مجلس ۱۹:۴۴۶].

اقالیم سبعه = رساله در ...

آغاز: الحمدلله الذی جعل الشمس ضیاء و القمر نورا ... بدانکه شکل زمین مانند کره است.

41010 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۴۸۵ س: بی‌تاریخ (۱ـ۲ مجموعه) ۱۹س [مخطوطات ۱:۲۲۵].

اقلیم نامه

در آن هفت اقلیم را با نقشه توضیح داده است. **آغاز:** حمدله ... و بعد، بدانکه شکل زمین مانند کره‌ییست، وبیشتررا آب فروگرفته است.

41011 ـ **تهران**، سپهسالار ۲/۷۴۳۷: همراه «آداب المتعلمین» نوشتهٔ **۱۱۸۹**، (۱۶

پ‐۲۱ر) [ف. سپهسالار ۳: ۱۸۰] .

امتحان درست کردن نقشه‌های اتناگرافی

از علی اکبر پسرحاجی حسین تبریزی، که در دوم شعبان ۱۲۹۲ در شهر پطروسکه از محال داغستان نگاشته است [دیباچه] در آغاز برخی ازواژه های دشوارفرانسه ویونانی بکار رفته در کتاب را ترجمه کرده است . کتاب ترجمهٔ جزوهٔ درسی آموزشگاه های مسکو در ۱۸۶۶م است که (دربارهٔ انتقال طوایف‌مختلفه از محلی به محل دیگر) گفتگومیکند. **آغاز:** چون ترجمهٔ بعضی الفاظ فرانسه و غیر هم از این کتابچه...

41012 ــ **تهران**، ملك ۶۳۹۱ : شکسته نستعلیق، جوهر آبی، از همان روزگار ترجمه ویا آغازسدهٔ **۱۴**، ۵۸ گ ۱۴س [رؤیت].

امین الاخبار

اشرف علی، در بخش تاریخ ایران خواهد آمد.

انکشاف سوئیس آمریکن

موسیوویت نی Whitney باسرپرستی دکتر هیدن Dr. Hayden بسال ۱۸۷۳م به کوه های بلند کلرادو که میروند و جای های تازه‌ای کشف می‌کنند . این کتاب حاصل کار آنهاست. **آغاز:**...فصل اول در بیان انکشاف ۱۸۷۳ باغ خدایان کانن دوبوادو کتنیه پارك جنوبی .

41013 ــ **تهران**، ملی ۶۰۴/۵ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص ۱۴۴‐۱۸۴)، [ف. ملی ۲: ۱۱۵].

انتخاب هفت اقلیم

متن از امین احمد رازی، که در بخش تذکره ها خواهدآمد . (بنگرید : تاریخ‌عالم، درهمین بخش: ۳۹۳۹).

41014 ــ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ GeO۲ (۶۲۲ ف): سدهٔ **۱۳**، **آغاز:** مخفی نماندکه حکمای دقیقه شناس‌خرداقتباس چنین اتفاق کرده‌اند، ۸۸ گ ۱۳س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۶۴].

اوصاف الامصار = مختصرمفید

در همین بخش .

اوضاع کرمان = کتابچهٔ ...

از ناشناسی که بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴‐۱۳۱۳) و به دستور صدراعظم دربارهٔ کرمان وحومهٔ آن‌پژوهش کرده اوضاع بلوکات آنجا را به ترتیب تهجی نام آنها آورده است . **آغاز:**... منت خدای را که جهان خراب را باز روی به آبادی.

41015 ــ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳‐۱۴** ، زرین ، شاهانه ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

اهرام مصر

ازمحمد میرزا مهندس، به نام ناصرالدین شاه(۱۲۶۴‐۱۳۱۳) درتاریخ‌ووضع جغرافیایی آن سرزمین .

41016 ــ **تهران**، ملك ۷۰۳ : نسخ با تصحیحات نگارنده، **۱۲۹۲**، درپایان‌منقولاتی ازنوشته های عربی دربارهٔ اهرام آورده است، ۴۴ گ ۱۹س [ف. ملك: ۴۶] .

ب

بحر البلدان

ترجمهٔ «آثار البلاد و اخبار العباد» زکریای قزوینی‌ست، مؤرخ دهاد ۱۰۰۱ق. بنگرید: کشف الظنون ۱: ۹.

41017 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۵۵/۵ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ ق)، بخشی از آن است، (گ ۱۶۶ـ۲۱۷) [ریو ۳: ۱۰۱۹].

41018 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۴۰/۲، Or: نستعلیق وشکسته آمیز، با تاریخ ۱۸۵۱م در دفتر بندی ست از آن [ریو ۳: ۱۰۳۶].

بدایع آثار

از ناشناس، بنام غیاث الدین منصور وزیر، دریك مقدمه ودو مقاله ویك خاتمه نگاشته شده است. این غیاث الدین شاید دشتکی (م ۹۴۸ ق) ویا غیاث الدین فرزند رشید الدین که حمدالله مستوفی در «تاریخ گزیده» نگاشتهٔ ۷۳۰ق از او یاد کرده است باشد. مقدمه در بیان اشیایی که مقاصد بر آن موقوف است. مقالت ۱ـ درمسافت سطح ارض و تعیین اقالیم و آنچه بدان متعلق است، ۲ـ در مساحت افلاك وکواکب و آنچه تعلق به او دارد. خاتمه در ملحقات. **آغاز:** الحمد لله الذی زین السماء بزینت الکواکب و نوروجه.

41019 ـ آصفیه، ۲۰۳ جغرافیا: نوشته نزدیك ۱۲۰۰ [ف. آصفیه ۴: ۲۲۸].

41020 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۱۳ GcO (۶۱۱ف): نستعلیق خوب، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۶۶+۳گ ۱۵س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۵۷].

برآورد مخارج راه سازی راه مازندران

شاه، گویا ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) به مهندسی دستور میدهد که هزینهٔ راه سازی میان تهران وبندر مشهدسر (بابلسر) را براورد کند، واوپس از بازدید هزینهٔ راه ارابه رو را گزارش میکند. **آغاز:** حسب الامر اعلیحضرت اقدس همایون شهریاری.

41021ـ تهران، ملی ۸۱۲ف: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، هزینه ها با عدد سیاقی نوشته شده، ۶گ ۱۴س [ف. ملی ۲: ۳۴۸].

بر ذیل از ممالك ینگی دنیا

ترجمه ایست از روزنامه تـوردمند، از میرزا علیخان مترجم الممالك، یکی از مترجمان وزارت انطباعات روزگار ناصر الدین شاه، و در پایان همین گفتار خود را مترجم فرانسه و انگلیسی یاد کرده است. سرگذشت نگارنده در ذیل «مآثر والآثار» آمده است.

41022 ـ مشهد، رضوی ۲۲ تاریخ: نستعلیق بی‌تاریخ، وقف اشرف السلطنه ۱۳۳۴ ۱۵گ ۱۰س [ف. رضوی ۳: ۸۰].

بهجة العالم

از حکیم مهارت خان اصفهانی (م ۱۱۲۴) در بارهٔ دهلی

41023 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۴۴ Or: نستعلیق ۱۲۶۸ (۱۸۵۱م)، (گ ۱ـ۲۸) [ریو ۳: ۹۹۲].

بیان ابنیه

فهرست ساختمانهایی ست کـه شاهزاده حسام السلطنه محمد تقی شاه قـاجار هشتمین

فرزند فتحعلی شاه و فرمانروای بروجرد، در آن شهرساخته است (ازاین رساله نیز برمی آید که اوسودای شاهی داشته است) بدینگونه: میدان، تالار، دیوانخانه، دفتر خانه، باغ جنت، برج اسد، تالار بهشت آیین، تالار خلدبرین، شمس العماره، قصورحور، عمارت دلگشا، عمارت فرح بخش، خلوت قدیم، زین خانهٔ خاصه، خلوت سمت شاه نشین، تالاردیوانخانه، عمارت خواجه سرایان، حمام قدیم وجدید، چارحوض، چاه منبع، انبار غله، حبه خانه، قور خانه، نجارخانه، باغ گلستان، یخچال، اصطبل قدیم وجدید، شترخانه، قاطرخانه، باغات وعمارات دارالسرور، قصر خاقان تپه، بیدستان غربی تپه، عمارت نشاط، قلعهٔ بحرین.

در آن از «لطایف المدایح» خود که رساله ایست بنام شاه ودروصف عمارتها وباغها نوشته شده یاد میکند. و بـاوقفنامهٔ همان حسام السلطنه آغاز میشود. **آغاز**: الحمدلله الذی وقف علی خلوص بعضی الضمایر... بسمله. شاهد کلامی که مشاطهٔ کلك فصاحتش درافادهٔ معانی بدیعه.

41024 ـ **تهران**، ادبیات ۱۵۳ ج: نستعلیق ع ۱۴/**۱۲۳۷**، ۴۴گ ۱۰ س [ف. ادبیات ۱: ۴۹].

پ

پروگرام مدرسهٔ مبارکهٔ صنایع

برنامهٔ مدرسهٔ صنایع است، بدینگونه: ۱ـ عمل صافی خانه ۲ـ عمل آهنگرخانه ۳ـ عمل ریختن خانه ۴ـ عمل صنایع خانهٔ خشبیه ۵ـ شعبهٔ خاتم سازی ۶ـ شعبهٔ خراطی ۷ـ شعبهٔ منبت کاری. **آغاز**: پروگرام مطالب وطبقات عملی مدرسهٔ مبارکـهٔ صنایع. پروگرام عملی صافی خانه.

41025 ـ **تهران**، ملی ۱۰۳۳ ف: شکسته نستعلیق **۱۲۹۹**خ، ۷گ ۱۴ س [ف. ملی ۳: ۴۰].

ت

تاج محل = (دربارهٔ ...) تاریخ عمارات آگره

دربارهٔ بانو بیگم تاج بی‌بی، ممتاز محل همسر شاهجهان (۱۰۳۷ق ۱۰۶۷ق)، وگزارش خاکجای اوبنام تاج محل ازرهگذر تاریخی و هنری.

نسخه ها یکی نیست.

41026 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۸۹۱۰ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، **آغاز**: احوال نواب مهد علیا ارجمند بانو بیگم مخاطب بـه ممتاز محل، ۶۲گ ۱۵س [ریو ۱: ۴۳۰].

41027 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Si ۱۴ (۶۳۷ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**. **آغاز**: حقیقت چهرهٔ عمارت روضهٔ مقدسهٔ مطهره، طول ازدیوار کنارهٔ دریا. درفهرست بنام احوال عمارات اکبرآباد یاد شده است، ۴۳گ ۱۶ س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۵].

41028 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۳۰/۲ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، در بارهٔ تاج محل و

دیگر ساختمانهای اکراه است (۳۲ ـ ۸۱) [دیو ۳:۹۵۸].

41029 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe11،73 ۸۴۶(۱۳۲ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، درسر گذشت بیگم است. **آغاز**: خلاصه احوال بانو بیگم مخاطب به ممتازمحل عرف‌تاج بی بی. ۷۹ گ [ف. عبدالله ۱:۸۹].

41030 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق ف۵۵: تاریخ یادنشده، گفتاری ست درکیفیت بنای تاج محل، ۷۴ص [ف. سرفراز علی:۲:۱۰۲].

41031ـ **هند**، بانکیپور۲۶۲(۶۴۵): نستعلیق، پیرامن‌سدهٔ ۱۹م، درفهرست بنام‌تاریخ آکره در ذکر کیفیت بنای تاج محل و دیگر عمارات آکره آمده است، ۹۵گ ۱۰س.

آغاز: آورده‌اند که شاهجهان‌پادشاه‌چهار پسر داشت‌یکی‌داراشکوه،دوم شاه شجاع، سیوم اورنگ زیب عالمگیر، چهارم مرا دبخش [عبدالمقتدر۷:۲۰۵].

41032ـ **هند**، بانکیپور۲۶۳(۶۴۶): با همان نشانیها نوشته‌و ۱۲۴۹، ۱۰۹ گ۷س.

تاریخ بنای تاج گنج (تاج محل)

گزارش ساختمان، ونوشته‌ها وهزینهٔ بکار رفته‌در گورهمان بانو بیگم مشهور به ممتازمحل‌و تاج بی بی‌همسرشاهجهان‌ودر گذشته در ۱۰۴۰.

41033 ـ **آصفیه**، ۶۵۶ تاریخ: نستعلیق بهار علی ساکن تاج گنج، ۱۴۸گ ۷س [ف. آصفیه ۱:۱۶۷].

تاریخ تاج محل

تاریخ‌وهزینهٔ‌ساختمان‌خاکجای‌تاج بی‌بی‌همسر شاهجهان، ونقشهٔ ساختمان، ونام خوشنویسان ومعماران وکسان بنامی که درآن ساختمان کار کرده‌اند. ونیز ازچند ساختمان بنام دیگر در آکره درآن گفتگوشده است. **آغاز**: خلاصه احوال بانو بیگم مخاطب به ممتاز محل عرف تاج بی بی اهلیه شاهجهان پادشاه غازی بنت.

41034 ـ **آصفیه**، ۴۱۹ تاریخ: نوشتهٔ میرزا مغل بیگ، ۷ دسمبر ۱۸۷۶ م، آغاز برابرنمونه، مصور، ۴۸ ص [ف. آصفیه ۱:۱۶۹].

41035 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta 8 (۶۳۸ ف): نستعلیق میرزا موعل (مغل) بیگ ۲۶ نوامبر ۱۸۷۶ م، ۹ ذیحجهٔ ۱۲۹۳، آغاز برابرنمونه، ۴۳گ ۷س [ف. محمد اشرف ۲:۲۷۶].

41036ـ **هند**، بانکیپور۲۶۴(۶۴۷): با همان نشانیها، آغازبرابرنمونه، ۳۰گ ۷س [ف. عبدالمقتدرو مرآت‌العلوم ۱:۴۹].

41037 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta ۱۰ (۶۳۹ ف): نستعلیق شیخ‌وزیر محمد، ۲۲ نوامبر ۱۹۰۶ (شوال ۱۳۲۴ ق) درآکره، ۸۱گ[ف. محمد اشرف ۲:۲۷۶].

41038ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ Ta ۷ (۶۴۰ ف): نستعلیق سدهٔ ۱۴، سپس یك مثنوی‌ست، ۴۲گ۷س.

41039 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta ۶ (۶۴۱ ف): نستعلیق سدهٔ ۱۴، ۳۷گ ۷س.

41040 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta ۹ (۶۴۲ ف): نستعلیق سدهٔ ۱۴، با هشت عکس آب ورنگ، ۸۱گ ۷س [ف. محمد اشرف ۲:۲۷۶].

تاریخ آستانهٔ عراق

ازمحمد حسن مترجم، گویااعتمادالسلطنه (که یاد اودر«اوزان ومقادیر: ۱۴۰» گذشت)،

بدستور ناصرالدین شاه ، دررجب ۱۳۰۵ ، در تاریخ و جغرافیای آستانه یکی از دهستانهای اراك. [عبدالله انوار] . **آغاز** : بسمه تعالی . چون او امر جهان مطاع همایون اعلیحضرت قویشوکت شاهنشاه... شرف صدوریافت.

41041 ـ **تهران**، ملی ۲۷۹ف: نستعلیق رجب **۱۳۰۵**، زرین، ۱۲ گ ۱۲س [ف .ملی ۱: ۲۷۲] .

تاریخ چین

از رواکسو ReV Exoo کـه در ۹۷۰ (۱۵۶۳ م) بـه چین سفر کرده بـود . ترجمهٔ فارسی آن از محمد زمان خان ، در ده فصل : ۱ ـ تحقیق در اسم چین ۲ ـ وسعت و وضع چین ۳ـ فرآورده های چین ۴ـ صنایع جزئیه اهل چین ۵ ـ صنایع کلیه و علوم ومراتب علمای ایشان ۶ـ عمل و تدبیر ومملکت داری اهل چین ۷ ـ رسوم و آداب اهل چین ۸ـ شکل وهیئت ولباس وبعضی ازضوابط مردم چین ۹ـ بعضی قواعد افسانه آمیزورسوم بیهودهٔ مردم چین ۱۰ ـ مذهب. **آغاز**: حمدله. والصلاة والسلام علی محمد وآله اجمعین .

41042 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ Geo۷۶(۶۱۳ف): نستعلیق، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۲ گ ۱۱س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۵۹] .

تاریخ راه آهن

از بارون نورمان مهندس مخصوص دولت ایران. ترجمه از میرزا هارتون مترجم . از کتاب Historigue Des Chemins de applica tion De Chemins De Fer .

41043 ـ **تهران** ، ادبیات ۴۱ پ : شکسته نستعلیق **۱۲۹۶** ، متن فرانسوی و ترجمهٔ فارسی هردوهست ، نقشه نیزدارد ، ۲۰ گ ۱۴س [ف. ادبیات ۱: ۶۶] .

تاریخ عالم = انتخاب هفت اقلیم

از فیض الله انصاری جونپوری ، بنام وجیه الدین علیخان بهادرنگاشته است. گزیده از «هفت اقلیم» امین احمد رازی که در بخش تذکره‌ها خواهدآمد. (بنگرید: انتخاب هفت اقلیم: ۳۹۳۵) .

41044 ـ **داکا** ، دانشگاه ۳۳۳ DU (۳۳۳ ف) : شکسته ، با تاریخ **۱۲۴۱**، آغاز افتاده، ۱۳۰ گ [ف. حبیب الله ۱: ۳۳۴] .

تاریخ مختصر قطبشاهی

وصف وشرح است ازساختمانها وجزآن، که بروزگار قطبشاه در گلکنده و نظام در حیدرآباد و بخشهای بیرون (حومه) شهر برپاشده است، ومیرسد به ۱۲۴۵ (۱۸۳۰م). **آغاز**: مخفی مباد که در سنهٔ هشتصد و نه هجری محمدقلی قطب الملك .

41045 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۱۸ Ta (۶۳۵ف): نستعلیق، **۱۲۵۲** (۱۸۳۶م)، آغاز برابر نمونه ، ۱۰ گ ۱۴ س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۴] .

تاریخ و جغرافیای پنجاب

نصر تعلی. در بخش تاریخ هند خواهد آمد .

تاریخ و جغرافیای سلماس =

قیراط الماس

تاریخ و جغرافیای کرمان

از افضل الدولة کرمانی ، بسال ۱۳۲۳ ساخته ودرآن از اوضاع آن روزگار کرمان : تأسیس کنسولگری های انگلیس ۱۳۱۲ وروس

۱۳۲۱ یادکرده ،وجز «سالاریه» احمدعلی‌خان کرمانی‌و«جغرافیای‌مملکت کرمان» که درچهار تنبیه است و بسال ۱۲۹۶ نگاشته شده است میباشد [دانش پژوه] . باید دید با نگاشتهٔ میجرسکس ترجمهٔ میرزا نصرالله‌چه‌جدایی‌دارد.
آغاز : (تاریخ وجغرافیای قدیم کرمان‌است) از تواریخ قدیم و آثار رمیم استنباط میشود که مملکت کرمان بزرگ وعظیم بوده .
41045 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۵۶: نستعلیق خوش آغاز سدهٔ **۱۴** ، ۱۱ گ ۱۸ س [ف . دانشگاه ۱۰:۱۶۹۸].

تاریخ و جغرافیای کرمان = سالاریه

از احمد علی خان فرزند علیمحمد خان وزیری، بسال ۱۲۹۱ بدان‌آغاز و در ۱۲۹۳ بدان می‌پرداخته است . نگارنده در۱۲۹۴ به تهران‌آمده ودر۱۲۹۵ در گذشته‌است.
در یك مقدمه وچهار تنبیه و یك خاتمه : مقدمه درتسمیه وطول وعرض کرمان. تنبیه۱ـ درتفصیل گواشیر وبلوکات شرقی‌آن۲ـ بلوکات شرقی جنوبی ۳ ـ صفحات غربی ۴ ـ ولایات شمالی. خاتمه درتاریخ آن محال. گویا نگارنده تا پیرامن رویداد های ۱۲۰۹ را نگاشته و درگذشته و ناتمام‌مانده‌است. آنگاپسرش آقاخان آنرا تا رویداد های ۱۳۱۹ میرساند و بنام سالارلشکرفرمانفرماعبدالحسین‌میرزا «سالاریه» می‌نامد. این دوکتاب بکوشش‌وپیشگفتار آقای باستانی پاریزی بسال ۱۳۴۰خ چاپ شده‌است.
آغاز : حمدله . صلاة . آنچه در تاریخ عرب ویهود و کلدانیان مسطور است: کرمان منسوب است به کرمابن هیتال‌بن عیلام ... و بعضی‌ازکتب‌تواریخ مثل معجم‌البلدان وقاموس وغیره بفتح‌کاف.

بنگرید : پیشگفتارچاپ، فرهنگ ایران زمین ۱ ـ ۴ سال ۴۵ ـ ۱۳۴۶ خ ـ ذریعه ۱۲ :۱۱۹ـ‌ف. مشار:۹۱۴.
41046 ـ **تهران** ، ملك ۴۲۵۹ : شکسته نستعلیق و نسخ سید علی فرزند محمد حسینی ، ۱۴ ج ۲/**۱۲۹۵** ، ۱۹۷ ص،همراه «تاریخ وزیری» در چاپ پایه‌کارآقای باستانی قرار گرفته است [رؤیت].
41047 ـ **تهران** ، حقوق ۱۵۶ ج : شکسته نستعلیق‌محمد محمدآبادی فرزندمحمد حسین‌یزدی، ع۱/**۱۳۱۴**، بدستوربهجت‌الملك امیر تومان، آغازبرابر نمونه ، با نسخه پیشین (ملك) جدایی دارد ، ۳۸۴ گ ۱۱ س [ف . حقوق: ۱۳۳ـ پیشگفتارچاپ: ۱۶].
41048ـ **تهران** ، ملك۳۸۲۷ :شکسته نستعلیق حسن ترپچی بمی، ج۱/**۱۳۱۶** در بمم، تنها بخشی ازآغازآنست، ۳۱ گ ۱۴ س [ف.ملك:۸۹].
41049ـ**اصفهان** ،عمومی۱/۱۱۳۵۷: نستعلیق، شکستهٔ محمد یزدی،۱۸ ج۱/**۱۳۱۸** تاریخ‌وسپس«جغرافیای مملکت‌کرمان» که گویا ازهموست، آغازبرابر نمونه، ۱۸۹ص۱۹س[ف. دکتر مقصود ۱:۳۴۶] .
41050 ـ **تهران** ، آقای روحی : نوشتهٔ **۱۳۲۴** [پیشگفتار چاپ:۱۶] .
41051 ـ **شوروی** ،فرهنگستان‌علوم (یا موزهٔ‌آسیایی) D ۱۳۰/۲۷۵۶ : نوشتهٔ ۴ صفر **۱۳۲۵** ، عکس‌آن‌نزآقای‌باستانی پاریزی هست ودرچاپ ازآن بهره برده‌اند [پیشگفتار چاپ:۱۶] .
41052ـ **تهران**، مرحوم‌پاشاوزیری: نوشتهٔ هوشنگ وزیری فرزند میرزا پاشاخان، گویاازروی نسخهٔ‌روحی[پیشگفتارچاپ:۱۶].
41053 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم

B۱۹۷۲ (۳۳۶۸ف): بی‌تاریخ، (۱پ-۱۶پ)، در فهرست بنام **سالاریه** از احمد علیخان آمده است. [آکیموشکین ۱: ۴۳۳].

تاریخ و جغرافیای کرمان = ترجمهٔ ...

متن ازمیجرسکس (سایکس) اعجی انگلیسی نخستین قونسول انگلستان در کرمان و بلوچستان بسال ۱۳۱۲ق ۱۸۹۵م نگاشته است، ترجمه از میرزا نصرالله خان نواب شیرازی، مترجم قونسلگری بسال ۱۳۲۲ از انگلیسی بفارسی درآورده و بتصحیح افضل الملک کرمانی رسانیده است. **آغاز:** ستایش خدایی راکه کتاب آفرینش را تاریخ بینش ارباب دانش قرار داد.

بنگرید: ف. مشار: ۳۳۳.

41054 ــ **تهران**، ملك ۳۹۵۸: نسخ شعبان **۱۳۲۲**، ۴۰گ ۱۵س [ف. ملك: ۸۹].

41055 ــ **مشهد**، رضوی ۱۷۱ تاریخ: نسخ محمد حسینی محرر، غرهٔ رجب **۱۳۲۳**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۵۶].

41056 ــ **تهران**، ملك ۳۷۹۰: نسخ سدهٔ **۱۴**، ۳۸گ ۱۵س [ف. ملك: ۸۹].

4057 ــ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۵۴: نسخ زیبای آغاز سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۷۳ص ۱۵س [ف. دکترمقصود ۱: ۳۹].

41058 ــ **مشهد**، فرخ ۲۵۲: تاریخ یاد نشده [نسخه ها ۳: ۸۷].

تاریخ کرید = جزیرهٔ کرت

متن ازخانیوی (خانیه وی) حسین کامی به ترکی. ترجمه ازمحمد جعفر قراچه داغی، در ۱۹ج ۱۲۹۴/۱. منیف افندی وزیرمختار عثمانی کتاب‌را برای اعتضادالسلطنه وزیر علوم می‌فرستد، و بدستور او به فارسی بر گردانده میشود. متن دراسلامبول ۱۲۸۸ چاپ شده. جلد یکم آن جغرافیای طبیعی و اقتصادی و سیاسی جزیرهٔ کرت ونیزاطلاعات مردم شناسی‌وتاریخ آن جزیره را دارد. **آغاز:** هوالله تعالی .. در اوایل شهر محرم الحرام که بدایت السنهٔ ۱۲۹۴هجری ونهایت سال خیرت مآل‌سیچقان ئیل ترکی .. الحمدلله الذی هدانالالایمان ... اما بعد چنین گوید گوشه نشین با دیهٔ گمنامی خانیوی حسین‌کامی: که جزیرهٔ ...

41059 ــ **تهران**، سپهسالار ۱۵۳۰: نسخ سدهٔ **۱۳**، در ۱۲۹۴ ازان اعتضاد السلطنه بوده، آغاز برابر نمونه، ۱۱۵گ ۱۸س [ف. سپهسالار ۳: ۳۰۲].

41060 ــ **تهران**، ملی ۲۸۳ف: نسخ خوش ۱۳ع۱/**۱۲۹۵**، آغاز برابر نمونه، تنها جلد یکم آن است، ۱۱۸گ ۱۷س [ف. ملی ۱: ۲۷۶].

تاریخ کعبه

از زین العابدین فرزند نورالدین فرزند مراد حسینی کاشانی‌مکی‌جعفری، درروزیکشنبه ۲شوال ۱۰۴۰، درسه فصل وخاتمه ساخته‌است: فصل۱ــ درسبب افتادن خانهٔ‌کعبه وساختن‌آن. ۲ــ درسبب ساختن‌آن. ۳ــ در مسجد حرام و ودرها وستونها وقبه‌های‌آن، خاتمه درمکانهای شریف مکه. ودرخاتمه ازخود وتاریخ‌نگارش یادکرده است. **آغاز:** وبه انطق و استعین .. بعد حمد خدا ودرود برنبی وآل او...

41061 ــ **تهران**، ادبیات۳/۸۶ب: نستعلیق لطف‌الله‌محمدکریم، **۱۰۴۰**، (۸۲پ-۸۸پ) ۲۱س [ف. ادبیات ۱: ۷۶].

تاریخ وجغرافیای لار

از محمد حسن اعتماد السلطنه، که یاداو

در«اوزان ومقادیر: ۱۴۰» گذشت. او در تابستان ۱۲۹۸ همراه ناصر الدین شاه، به درهٔ لار در شمال لواسان از توابع تهران رفته است، واین اطلاعات را آنجا گردآوری کرده است. **آغاز:** هوالله ... سرچشمهٔ رودخانهٔ لار در دامنهٔ جنوبی کوه موسوم بقراسنگ واقع است.

41062 ـ **تهران**، ملی ۶۳۹ف: نسخ خوش **۱۲۹۸**، با نقشه‌ای از درهٔ لار، ۳۴گ ۱۲س [ف. ملی ۲: ۱۴۷].

تحفة العالم

تاریخ وجغرافیای کوتاه اروپاست. (بنگرید: تحفة العالم، جزایری، در بخش سفرنامه‌ها). **آغاز:** سرگذشت عهد گل را از نظیری بشنوید.

41063 ـ **تهران**، مجلس ۶۸۵: نسخ، بی تاریخ، ۶۶گ ۱۵س [ف. مجلس ۲: ۴۳۶].

تحفة الهند

از بهلاناث Bholä Näth مـولتانی فرزند منشی دین دیوال. از سدهٔ ۱۹ م هند. در نـه باب: ۱ ـ در احوال آبادی و تختگاه فرمانروایان قدیم دهلی از ابتدای راجه بکرماجیت تاکنون ۲ ـ طول وعرض حدود کشور هندو تعداد کل جمع دامی ازمال وسایر محاصیل ۳ ـ کیفیت مشروطهٔ صوبه‌داری وفوجداری وغیره هندوستان ۴ ـ منازل وفراسخ هریك صوبه با دیگر صوبجات ۵ ـ دربیان حاصلات ایران دیار، بطرز اختصار ۶ ـ عجایب وغرایب عمارات مرتفع که به فلك سرکشیده ۷ ـ اقالیم سبعه ونام امصار وبلاد قدیم آنجا ۸ ـ احوال جزایری که درربع مسکون آمده ۹ ـ کوههای مشهور. واین جز «تحفة الهند» لال رام است. **آغاز:** ستایش بیحد و نیایش لاتعد حضرت مالك الملکی را.

41064 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳ APg ۱۲۱ (۹۲ف): شکسته آمیز، ۱۸ع **۱۲۶۶/۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۶۲گ ۱۴س [ف. عبدالله ۱: ۶۱].

تحقیقات سرحدیه

ازمیرزا جعفرخان مشیرالدولهٔ تبریزی، که یاد اودر «حساب: ۱۷۱» گذشت. گزارش مأموریت اوست از ۱۲۶۵ تا شعبان ۱۲۷۱ در کمیسیون بررسی مرز ایران وعثمانی، دردفاع ازخواستهای مرزی ایران. درویش پاشا نماینده دولت عثمانی در آن کمیسون نیز کتابی برله خواستهای ترکان بنام «خاطرات درویش پاشا» نگاشته ودر ۱۲۹۶ چاپ کرده، کـه محمد علی تربیت آنرا به فارسی درآورده است. «تحقیقات سرحدیه» بکوشش وپیشگفتار آقای محمد مشیری چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله الذی اسری بعبده لیلاً ... اما بعد این مختصر رساله ایست در تحقیقات سرحدیه که بندهٔ درگاه جهان پناه جعفرحسینی ملقب بمشیرالدوله، در ایامی که باتفاق مأموران دول ثلاثهٔ عثمانیه وانگلیس و روس بحدود دولتین علیتین ایـران و عثمانی مأمور بود ...

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۷۳ (لوایح سرحدیه) مجلهٔ وزارت امورخارجه ج ۱ ش ۳ ص ۳۳.

41065 ـ **تهران**، ادبیات ۱۶۵ ج: شکسته نستعلیق رجب **۱۲۷۳**، ۹۳گ ۱۲س [ف. ادبیات ۱: ۹۱].

41066 ـ **تهران**، ملك ۴۳۲۶/۱۷: نستعلیق با تاریخ **۱۳۰۵** دردفتر، (۱۸پ ـ ۵۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

41067 ـ **تهران**، مجلس ۲۷۷۵/۱: شکستهٔ هادی فرزند نصرالله خان غلام پیشخدمت نوری منشی وزارت خارجه، ادینهٔ غرهٔ ع ۲/-

۱۳۰۸ بدستور قوام الدوله وزیر امورخارجه (ص۱– ۲۱۵) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲۱۶:۹].

41068 ـ تهران، وزارت امورخارجه ۹۷۴/۲: نسخ ۲٤۳/۱۳۲۱. شمارهٔ ۱«طرز حکومت ایران» است، برابر نمونه ،[رؤیت].

ترجمهٔ آثار البلدان = بحر البلدان

ترجمهٔ آثار العباد

متن از ابوعبدالله زکریا فرزند محمود قزوینی،(م۶۸۲) (بنگرید: عجایب المخلوقات درهمین بخش) بسال ۶۷۴دریك مقدمه وهفت اقلیم نگاشته و در ۱۸۴۸ م چاپ شده است . ترجمه بـا افزودگیها از جهانگیر میرزا پسر عباس میرزا،که یاد اودر «عروض : ۲۱۶۲ » گذشت . بنام پادشاه روزگار، در۱۲۶۸ بدان می‌پرداخته است. درآن ازذیقعدهٔ ۱۲۶۷ کـه درتویسرکان بوده وازکتاب دیگرخود«تاریخ نو» یادکرده است . آغاز: الاقلیم الاول . جنوب آن اقلیم ببلاد زنج وحبشه وولایت نوبه اتصال دارد .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۷(آثار البلاد)– کشف الظنون۱:۹.

41069 ـ تهران ، دانشگاه ۲۴۳۹: نستعلیق حاجی یحیی میرزا بگواهی برادر او ابراهیم فرزند سلطان سلیم میرزا در۱ ذیحجهٔ ۱۳۲۲، ۲۸۰گ۱۶س[ف.دانشگاه۹:۱۱۱۳]

ترجمهٔ اقوام المسالك فی معرفة احوال الممالك

متن ازخیرالدین پاشای تونسی ،که بسال ۱۲۸۴ بعربی دربارهٔ کشورهای اروپا وعادات ورسوم کهن واوضاع سیاسی اروپائیان نگاشته‌و در ۱۲۸۵ چاپ شده است . ترجمه از میرزا حیدر علی اصفهانی ملقب بـه فخرالادباء بنام مسعود میرزا ظل السلطان فرزند ناصر الدین شاه‌فرمانروای اصفهان،دریك مقدمه ودو کتاب وهرکتاب درچندباب نگاشته‌است.

41070 ـ تهران ، مجلس ۶۸۶ : نستعلیق ۱۳۱۳ ، بـا جدولهایی در سنجیدن سالهای میلادی وهجری وجدول احصائیه هایی آغاز: بزرگست خدایی که‌قرار داده است از نتایج عدل معموریت را، ۲۷۹گ ۱۴س [ف . مجلس ۲:۴۳۷].

41071 ـ اصفهان ، عمومی۶ ۱۱۴۳ : نسخ آغاز سدهٔ ۱۴، آغاز: اقل بندگان میرزا حیدر علی اصفهـانی کـه از خانزادان . . . ظل السلطان...است. خدایی که قرارداده‌است ازنتایج عدل‌معموریت راومزیت داده است نوع انسان ، ۷۸۶ ص ۱۴ س [ف . دکتر مقصود ۱:۵۵].

ترجمهٔ تقویم البلدان

متن ازعماد الدین اسماعیل فرزند افضل علی ایوبی (م ۷۳۲ق) بروش جدولبندی بسال ۷۲۱ق نگاشته است وچند بارچاپ شده‌است . ترجمه های فرانسوی ، ترکی ولا تینی دارد. ترجمهٔ فارسی آن از خلیفهٔ سلطان درگذشتهٔ ۱۰۶۴، حسین‌فرزند رفیع‌الدین‌محمدوزیرشاه عباس یکم، بنام شاه صفی (۱۰۳۸–۱۰۵۲).

بنگرید : ذریعه ۴: ۹۰ (ترجمهٔ تقویم البلدان) کشف‌الظنون۱:۱۴۶۸(تقویم‌البلدان).

41072 ـ تهران ، ملك ۱۰۲۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، باتملك فرهاد میرزا در۱۲۸۰، ۲۱۲گ ۲۳س [ف. ملك:۱۲۹].

ترجمهٔ تقویم البلدان

متن ازهمان عماد الدین ایوبی ، ترجمه

ازملا عبدالعلی بیرجندی (م۹۳۴)، که یاد او در «بیست باب درتقویم: ۲۴۷» گذشت. با افزودگیهایی درحساب مساحت اقلیمها، در محرم ۹۲۷ به انجام رسانده است. (بنگرید: عجایب البلدان، در همین بخش) ترجمهٔ بیرجندی نسخهٔ رضوی دریك مقدمه ودو مقاله است: **مقدمه** دربیان طریق مساحت زمین. **مقالهٔ یکم** درمعرفت اقالیم و مواضع مشهوره درنه فصل: فصل ۱ـ درمعرفت آنچه میان خط استوا و اقلیم اول است، ۲ـ در معرفت اقلیم اول ومواضع مشهورهٔ آن. فصل ۳ تا ۸ اقلیمهای دوم تا هفتم، فصل ۹ـ در معرفت آنچه داخل اقالیم نیست از جانب شمال. **مقالهٔ دوم** در حدود ولایات وبحار وبحیرات وآنهار وجبال مشهور، پنج فصل: فصل ۱ـ در تحدید ولایات ۲ـ بحارعظیمه ۳ـ بحیرات مشهوره ۴ـ انهار ۵ـ جبال. **آغاز:** اما بعد، این مختریست در معرفت مساحت ارض وتقسیم آن بااقالیم ومعرفت امکنهٔ مشهوره درهراقلیمی، ومعرفت بحار.

بنگرید: استوری ۲:۱۲۸.

41073 ـ **نجف**، سیدابوالقاسم ریاضی: نوشتهٔ نگارنده، با تملك ملا محمد تقی فرزند محمد رضا رازی ۱۳۰۹ [ذریعه ۴: ۹۰].

41074 ـ **مشهد**، رضوی ۵۵۳۲ (۴۷۰ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰** حافظ حسین کربلایی تبریزی متخلص بـه خادم نگارندهٔ روضات الجنان وجنات الجنان در گذشتهٔ ۹۹۷ ازروی نسخهٔ اصل که بخامهٔ نگارنده بوده، آغازبرابرنمونه، ۸۵ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۸:۴۶۵].

41075 ـ **پاریس**، ملی ۶۶۹: نوشتهٔ گنجعلی فراهانی **۱۰۴۷** برای شمس الدین عبدالمتعال. در فهرست ترجمهٔ همین **گنجعلی** دانسته شده است [ف. بلوشه ۱:۳۸۸].

41076 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۷۶۲: نستعلیق یوسیفای لیلانی، سدهٔ **۱۲**، ویاد داشت خرید ۱۰ع ۲/۱۱۱۲، ۱۰۹ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۸: ۲۹۰]آغاز برابر نمونه، مترجم **گنجعلی فراهانی** دانستهشده است، درپایان آن آمده: ترجمهٔ گزیدهٔ آن است و مساحت اقالیم درآن دوباره حساب شده واگرغلطی در آن باشد ازنادرستی نسخهٔ عربی آن است که دردست مترجم و گزینند بوده است.

ترجمهٔ تقویم البلدان

متن همان نگاشتهٔ عمادالدین دمشقی ایوبی نسخه ای از ترجمهٔ بیرجندی در پاریس هست که بخامهٔ گنجعلی فراهانی ست که بدستور حاجی شمس الدین عبدالمتعال در ۱۰۴۷ ق به انجام رسانده است. این نسخه درفهرست بلوشه ترجمهٔ گنجعلی فراهانی پنداشته شده است، و نسخهٔ دانشگاه تهران نیز که مترجم آن شناخته نبود ازهمان گنجعلی یاد شده است. [گلچین معانی].

ترجمهٔ جغرافیای تاریخی

متن ازآبه گلتیه، ترجمه ازعلی مترجم، ازمترجمان روزگار ناصرالدین شاه(۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳). جغرافیای کشورهای پنج قارهٔ جهان است بگونهٔ مرزهای نیمهٔ سدهٔ سیزدهم. وشاید یکی ازنخستین کارها درزمینهٔ جغرافیای تاریخی جهان برپایه دانش نوین به فارسی باشد[عبدالله انوار]. **آغاز:** ترجمهٔ جغرافیای تاریخی آبه گلیته. ملاحظات کلیه درباب اروپا ومحصول ساکنین وطوایف والسنه ومذاهب ودول آن.

41077 ـ **تهران**، ملی ۴۶۲ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین شاه، زرین ۲۷۴ گ ۱۲ س [ف. ملی ۱: ۴۴۷].

ترجمهٔ جغرافیای زمین

از اسماعیل.

41078 اصفهان ، عمومی ۳۲۵۶ : نستعلیق خود مترجم، ۱۳۱۹، ترجمهٔ گزیدهٔ جغرافیای زمین است، ۳۷ص ۱۸س [ف.دکتر مقصود ۱ : ۷۰].

ترجمهٔ راپورتی در باب تصرفات در رود نیل

متن از ون سان هوف، چاپ‌شده در روزنامهٔ سنت پطرز بورغ، در ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ سپتامبر ۱۸۸۵م. دربارهٔ رودنیل و بستر آن و چگونگی بهره برداری از آن، و محاسبهٔ آب آن در بخشهای گوناگون این رودخانه .

ترجمه از منوچهر. **آغاز:** تواریخ قدیم و جدید مملکت مصر اختلاف واضح دارند، وقتیکه ملاحظه کنیم .

41079 ـ تهران ، ملی ۹۳۲ ف : نستعلیق اواخر سدهٔ ۱۳، ۱۸ گ ۱۹س [ف . ملی ۲ : ۴۷۱] .

ترجمهٔ لایحه های ترکی سرحدی

دو لایحه است : یکی در تشخیص مرز دو کشور ایران و عثمانی بر پایهٔ پیمان نامهٔ ارزـ روم مؤرخ ۱۲۶۳ ، ترجمه از محبعلی یکانلو ناظم الملك. لایحهٔ دوم: صورت مجلس قومیسیون روس و انگلیس و ایران و عثمانی ، در بارهٔ مرز باغسائی وصیفی وملخطاوی است ، کـه جناب ناظم الملك در ۱۳۰۲ در دار الخلافه تهران قلمی و به عرض دولت رسانیده است. **آغاز:** لایحهٔ ۱ : . . ترجمهٔ لایحهٔ ترکی اقل بندگان محبعلی. در تشخیص خط حدود دولتین علیتین ایران و عثمانی بروفق معاهدهٔ ... و بعضی دلایل راجعهٔ به آن در مأموریت قمیسیون مختلط به اسلامبول

آغاز : لایحهٔ ۲ : چون سالها مباحثهٔ حدود فیمابین دولتین ایران و عثمانی امتداد یافته است، ظهور اختلافات و اشکالات زیادشده بود.

41080 ـ تهران ، حقوق ۱۸۳ ج : نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۴ ، ۴۵ + ۵۰ ص ۱۶ س [ف. حقوق : ۵۶].

ترجمهٔ مسالك و ممالك = مسالك و ...

ترجمهٔ نقشهٔ بزرگ

از علی بخش قاجار، که نسختی از آن در ص ۲۶۲ یاد شده. ترجمه از فرانسوی، هفت نقشه از زمین، ستارگان با شرح و بیان اوضاع و حوادث فلکی و جوی و تأثیرات و روابط ستارگان در زمین و آب و هوا و فصلها و دریاها. **آغاز:** الحمدلله الذی جعلنی من امة خیر النبیین... این ذرهٔ بیمقدار... مقصود از ترسیم این (بمانند همان نمونه) .

41081 ـ تهران ، مجلس ۶۳۱۴/۱: نسخ علی اکبر، ۱۲۹۸ (ص۲ـ۹۲)، آغاز پس از خطبه بمانند همان نمونه [ف. مجلس ۱۹ : ۲۹۹].

تعریف مدینه = تعریف بلاد عرب

از حاج محمد میرزا مهندس ، در تعیین منازل و مساحت میان ینبع بندر دریای سرخ و مدینه، و از هموست : جغرافیای آذربایجان ، جغرافیای درهٔ رودبار. که در دومی گزارش کارهای پژوهشی خود را نیز نوشته است .

41082 ـ تهران ، ملك ۷۰۶ :شکسته نستعلیق نگارنده ، ۵۵ گ ۱۲س [ف. ملك : ۱۵۵] .

41083 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی: نوشتهٔ روزگار نگارنده، در ۱۲۹۴ ، ۳۷ گ [نسخه‌ها ۵ : ۱۷] باید به دانشکدهٔ الهیات رفته باشد .

تفریح العمارات

از لاله سیلچند Sil Ghand تاریخ ساختمانهای اکبرآباد (آکره) است بویژه آنهایی که بروزگار اکبرپادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) وشاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷) برپاشده است، ازتاریخ شهر و تاریخ مسجدها وساختمانهای: مسجد جامع، عمارت چهل ستون، خانهٔ نصرت جنگ، خاکجای سید جلال بخارایی، خانهٔ راجه مان سنگه، مبارک منزل، ودهاجای دیگر، **آغاز**: سبحان الله ذرهٔ بیتاب را بحضور خورشید دستگاه عجزطرازی ست وخورشیدجهانتاب را.

41084 ـ **هند**، بانگیپور ۶۴۸: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، در پایان آمده. تمام شد نسخهٔ تفریح العمارات من تصنیف لاله سیلچند طالب علم مدرسهٔ سرکار دولتمدار، ۲۲۴ گ ۱۳س [عبدالمقتدر ۷: ۲۰۸].

41085 ـ **لندن**، دیوان هند ۷۳۱: بنام احوال عمارات مستقر الخلافة.

41086 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۴۵ Or: بنام حالات اکبرآباد، (گ۲۱ ـ ۵۸) [ریو۳: ۱۰۳۱].

ث

ثمریه

ابوطاهر فرزند قاضی ابوسعید سمرقندی.

41087 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۳۰۷ (۸۸۷ ف): نوشتهٔ **۱۲۹۲**، (۵۸ پ ـ ۹۶پ) [آکیموشکین ۱: ۱۳۵].

41088 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۶۷۸ (۸۸۶ ف): نوشتهٔ **۱۳۱۲**، ۳۵ گ.

41089 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۴۱۸ (۸۸۸ف): نوشتهٔ **۱۳۱۳**، ۷۹گ [آکیموشکین ۱: ۱۳۵].

ج

جام جهان نما

از مظفرحسین، مخاطب به مهارتخان فرزند محمد هروی. یادداشتهای گوناگون در تاریخ وجغرافیا وبیوگرافی ست.

نگارنده در ۱۱۱۸ق در اورنگ آباد بوده است. **آغاز**: افتتاح سخن سخن سنجان بحمد صانع شایان.

41090 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/۱۷۵۵ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق)، آغاز برابر نمونه، گزیدهٔ آن است (گ۲ ـ ۲۳) [ریو۳: ۱۰۱۹].

41091 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۶۲/۳۳ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق)، (گ۴۷۷ ـ ۵۰۲) [ریو۳: ۱۰۲۶].

جذب القلوب الی دیار المحبوب

ازشیخ عبدالحق محدث دهلوی، (که یاداو در «تکمیل الایمان: ۹۲۵» گذشت). تاریخ و جغرافیای شهرمدینه است وذکرمقامات متبرکه درهفده باب که در ۹۹۸ (۱۵۹۰ م) در مدینه بدان آغاز ودردهلی ۱۰۰۱ (۱۵۹۲م) بانجام رسانده است. ترجمه وگرفته شده از «خلاصة الوفا» شیخ نورالدین علی سهوانی است.

بااین عنوانها: درعدد اسمای این بلدهٔ عظیم الشأن، درفضایل ومحامد آن، در اخبار

سکان این بقعه درقدیم الزمان، درانبعاث باعثهٔ قدوم پیامبر بدین بلد، درهجرت نمودن بدین بلد، در کیفیت عمارت مسجد نبوی و سایر مقامات شریف، مجملی ازتغییرات وزیادتها که درمسجد نبوی بعد ازآن حضرت راه یافته، بعضی از فضایل مسجد شریف و روضهٔ منیف آنحضرت، درعمارت مسجد قبا وسایر مساجد نبوی، بعضی ازآبارمتبرکه، در بعضی اماکن شریفه درمیان مکه ومدینه، درفضل‌مقبرهٔ‌شریفهٔ بقیع ومقابرآن، درفضایل جبل احد و شهدای آن، درفضایل زیارت سیدالانام، حکم زیارت قبرشریف ازوجوب و استحباب و ....، آداب زیارت واقامت درآن مقام، فضایل وآداب‌صلاة برسیدکاینات.

در نولکشورلکهنو۱۲۸۶ق ۱۸۶۹م و۱۹۱۴م و۱۹۱۶م چاپ شده است. **آغاز:** صد شکر که ازتشنگی‌غم رستم... الحمدلله وسلام علی‌عباده.. حمدی که سزاوار جناب الهی‌آید.

بنگرید: استوری۱: ۴۲۷، ۱۳۰۷- ف. مشار: ۴۸۱. کشف‌الظنون۱: ۵۸۱ (جذاب...)

41092 ــ **هند**، بانکیپور ۲۶۶ (۶۴۳): نستعلیق عبدالستار **۱۰۳۸**، ۲۲۴ گ ۱۷س [مرآت العلوم، عبدالمقتدر۱: ۵۰].

41093 ــ **تهران**، سلطنتی ۲۸۷۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱ــ۱۲**، تاریخ نگارش ندارد [نسخه‌ها ۱: ۱۷۲].

41094 ــ **هند**، بانکیپور۶۴۴: نسخ، ملاگل محمد سیالکوتی، **۱۱۰۲**، ۱۸۱گ ۱۹ س [عبدالمقتدر ۷: ۲۰۵].

41095 ــ **تهران**، دانشگاه ۵۳۳۱: نستعلیق هندی محمد نجیب **۱۱۰۹** سال ۴۱ پادشاهی عالمگیر در لاهور، ۱۶۷گ ۱۴ س [ف. دانشگاه۱۵: ۴۲۰۶].

41096 ــ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب Pe1117B ۲۴۷۵ (۱۵۱ف): نستعلیق ۷ ذیحجهٔ **۱۱۴۹**ق، آغاز برابر نمونه، ۱۵۹ گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱: ۱۰۱].

41097 ــ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۴ Si (۶۱۴ ف): نوشتهٔ نصرالله، ۲۷ ع ۲/ **۱۱۷۰** (۱۷۴۷م)، آغاز برابر نمونه، ۲۲۵ گ ۱۷س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۶۰].

41098 ــ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۴۳۵/۲۴۱۶: محمد حافظ و محمد حسین قادری، ۲ رجب **۱۱۹۰** (۱۷۷۶ م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۵].

41099 ــ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۵ Si (۶۱۵ ف): نستعلیق، ۲۰ ج **۱۲۷۹/۲**، ۲۵۲ گ ۲۱س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۶۱].

41100 ــ **تهران**، دانشگاه ۱۹۵۲: نسخ‌محمد صالح‌فرزند محمد درویش‌سمرقندی، ۲۳ع **۱۳۰۳/۲**، ازروی نسخهٔ‌نوشته‌ج۱۱۰۴/۲، ۱۷۲ گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۸: ۵۶۷].

41101 ــ **لندن**، دیوان هند ۷۸۵ اته ۷۲۰: تاریخ‌یاد نشده، فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۸۷۷ هست [فیلمها: ۶۶].

41102 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe1117A ۱۰۵۷ (۱۵۲ ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، (گ۱ــ۱۷۸) [ف. عبدالله ۱: ۱۰۱].

41103ــ **پیشاور**، دارالعلوم‌الاسلامیه، مشرقیه۱۴۳۷: تاریخ یادنشده [لباب‌المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۲۷۳].

41104 ــ **پیشاور**، دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه ۱۴۶۲/۳: همراه چهار گفتار دیگر از همو [همان فهرست: ۲۷۷].

جغرافیا

حافظ ابرو، شهاب الدین عبدالله فرزند لطف الله هروی، زاده گویا بسال ۷۶۳ و در گذشتهٔ ۸۳۴. دردوقسمت: بخشی درجغرافیای عمومی ودیگری دربارهٔ خراسان، که این یکی جغرافیای تاریخی خراسان بزرگ است، ازآغاز اسلام تا روزگار نگارنده.

بدستور شاهرخ پس از اینکه در ۸۱۷ ق جغرافیایی به عربی برای او نگاشته بود، در ۸۱۷ ق بدان آغاز وتا ۸۲۳ ق بدان می‌پرداخته است. دردومجلد: جلد یکم پس ازدیباجه: در صورت الارض، صورت تألیف، هیأت زمین، قسمت اقالیم، بیاض خط استوا، ذکرالبحار، ذکرخلیج حق، بحرالاخضر، بحرالفارس، ذکرقلزوم، بحربربر، بحراقیانوس... ومیرسد به: ذکر بلادکرمان، ذکر حکام کرمان، ذکر بلوکات.

جلددوم: خراسان بزرگ، حکام خراسان، چیرگی مسلمانان، روزگار خاندان اموی، حکام خراسان بروزگارعباسی، ذکرصفاریان، ذکرغزنویان... ومیرسدبه حکومت صاحبقران امیرتیمور بسال ۸۲۳ ق وپایان می‌یابد.

بخش خراسان آن از بخش دوم بکوشش آقای مایل هروی افغانی بتازگی درتهران چاپ شده است.

آغاز۱: سپاس بیقیاس مالك الملکی را که بیافرید آسمانها.

آغاز۲: سپاس بیقیاس قادری را که بساط افلاك را بحرکات شیوایی پیرامن مرکز خاك درگردش.

بنگرید: استوری ۱: ۸۶، ۸۷ و ۲: ۱۳۲.

41105 ـ **بادلیان** ۳۵۷، الیوت ۳۳
اته: نستعلیق **۱۰۴۴**، ۲۷۷ گ ۲۰ س. جلدیکم مجموعه‌ایست جغرافیایی با تاریخ فارس وکرمان وخراسان. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۷ هست [فیلمها: ۶۶].

41106 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۷۷ Or: نستعلیق شوال **۱۰۵۶** (۱۶۴۶ م)، جغرافیای: فارس، کرمان، خراسان است، و نام نگارنده دردیباجه نیست، **آغاز:** سپاس بیقیاس مالك الملکی را. سپس خاتمهٔ «حبیب السیر» است [ریو ۱: ۴۲۱] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۷۱ هست [فیلمها: ۶۰۶].

41107 ـ **تهران**، سلطنتی: تاریخ یاد نشده، درآغاز شش صفحه جغرافیاست ساخته ۸۱۷. **آغاز:** سپاس بیقیاس قادریرا. سپس جلد یکم تاریخ حافظ ابرو. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیحد قادریرا سزد. پس از آن باز جغرافیاست. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۸۶۹ هست [فیلمها: ۶۶].

41108 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۸۷/۱۰ Or: نستعلیق، پیرامن **۱۸۵۰** م، (گ ۲ـ۱۴۹) گزیده‌ای‌ست ازجغرافیای حافظ ابرو، **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیعدقادری راسزد که مشرب احدیتش [ریو ۲: ۹۹۱].

41109 ـ **تهران**، ملك ۴۱۴۳: نستعلیق محمد فرزند محمد حسن بروجنی، ۵ ج ۱/**۱۲۷۲**، آغاز برابر نسخهٔ پیشین، ۳۴۷ گ ۲۶ س [رؤیت].

41110 ـ **تهران**، آقای مؤید ثابتی: نسخ **۱۲۹۶**، برای فریدون میرزا قاجار، ۳۸۱ گ [پیشگفتار چاپ ذیل جامع التواریخ: ۵۸].

جغرافیا

غیاث الدین حبیب الله دریك مقدمه و دو مقاله و یك خاتمه (گویا همان آثار البلاد : ۳۹۲۹ باشد) .

41111 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۲۸۲/۳۰ : نسخ محمد طاهر فرزندولی محمد طبیب مشهدی، در۱۳۰۹، (ص۲۳۷ـ۲۶۷). [نسخه ها ۲:۱۰۷].

جغرافیا

متن ازمسیو بروسکی ازمعلمان دارالفنون ترجمه از شاگردش عبدالرحیم الطبیب فرزند احمد الادیب کاشانی.جغرافیای جهان است در شصت وهشت فصل. **آغاز:** جهانرا بلندی وپستی تویی... ستایش کرد گاریست عظمت شأنه ؟

41112 ـ تهران ، ملی ۹۱۲ ف : نستعلیق گویا نگارنده ، سدهٔ۱۳، ۵۰ گ ۱۶س [ف. ملی ۲:۴۴۷] .

جغرافیا = جهان آراء

از فلوغن. درس ۳۹۶۱

جغرافیا

ازمیرزا مهدی خان. **آغاز :** جغرافیای میرزا مهدی خان. بسمله. حمدله. وبعد چون بعضی ازدوستان خواهش نمودند که مباحثه از علم جغرافیا به جهت ایشان قراد دهیم .

41113 ـ مشهد ، جامع گوهر شاد ۱۵۹۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ۱۴[ف.شهرستانها ۱:۹۸].

جغرافیا

بنام عباس میرزا نایب السلطنه. باعنوانهای نمایش . در نمای نسخه آمده : تالیف میرزا آقاسی است. **آغاز:** سپاس یزدان را که ماه و هور آفرید.

41114ـ تهران ، ملك۷۱۲ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ۳۲ گ ۱۳ س [ف . ملك ، فارسی:۱۸۰] .

جغرافیا

ترجمه ازفرانسوی، درهفتادفصل. **آغاز:** حمدله . اما بعد ، این مختصری ست در علم جغرافیا که اززبان فرانسه به فارسی ترجمه شده، مشتمل برهفتاد فصل.

41115 ـ مشهد ،آقای کاظم شانه چی: شکسته نستعلیق خوش محمود فرزند میرزا بابا مستوفی گرگانی، ۱۲۹۴[نسخه ها ۵:۵۸۴].

جغرافیا

بروش پرسش وپاسخ، و تازه .

آغاز: دربیان مختصری از علم جغرافیا بـه طریق سؤال و جواب . اما بعد ، سؤال کدامند .

41116 ـ تهران ، الهیات ۲/۴۶۹ د: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، (۴۲پ ـ۵۶ب) [ف. الهیات ۱:۳۰۶].

جغرافیا

ازناشناس، در دیباجهٔ آن آمده : که از او خواسته بودند مباحثه ای ازعلم جغرافیا بجهت ایشان قرار دهد، ونگارنده خواسته بود یکی ازکتب معتبرفرانسوی را درجغرافیای طبیعی وتاریخی و جنگی که در مدرسهٔ مخصوص پاریس تدریس مینمایند ترجمه کند، ولی بهتردانسته که کتابی در دوجزء بنگارد. یکم در اصول علم هیئت نوین، دوم درجغرافیای طبیعی و تاریخی وجنگی. **آغاز:** حمدله . والصلاة والسلام علی خیرخلقه محمد وآله اجمعین.

(بنگرید: جغرافیا، میرزامهدی: ...).

41117 ـ مشهد، رضوی۵۴۸۲(۴۷۲ ف): نستعلیق عطاء الله متطبب، ۱۹ع۱/۱۲۹۹،

۷۷گ ۲۰س [ف. رضوی ۸: ۴۶۸].

جغرافیا

شهرها را نام میبرد وشرح میدهد، بترتیب اقالیم ، وازبلاد زنج آغازمیکند. **آغاز:** حمد. اما بعد برضمیر منیر اربـاب فطنت و خاطر مستنیراصحاب خبرت واضح و لایح است کـه معرفت هیئت اجسام سفلی واوضاع .

41118 ـ **تبریز**، ثقة الاسلام: نستعلیق **۹۹۲**،شمارهٔ ۱دفتر[سیدعبدالعزیزطباطبایی].

جغرافیا

چند گفتار ناشناخته.

41119 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۲۲ (۹۱۷ ف): نوشتهٔ **۱۲۷۱**، (۱۷۷پ ۱۸۱پ) [آکیموشکین ۱: ۱۴۰].

41120 ـ **تهران** ، ملی۸/۱۲۲۷ف: با تاریخ **۱۳۰۰**ق دردفتر (ص ۷۶۸-۶۷۱). در بارهٔ اصطلاحات تازهٔ جغرافیاست و خواص وتقسیمات زمین ، سپس گفتگو ازسرزمینهای معروف وپاره ای ازشهرهای بزرگ. **آغاز :** دربیان بعضی اصطلاحات وتعبیرات [ف . ملی ۳: ۳۷۶] .

41121 ـ **تهران** ، مجلس ۶۰۴/۴ : شکسته، بی‌تاریخ، در فهرست‌آمده : رساله در جغرافیا برسبیل ایجاز و اختصار[ف . مجلس ۲: ۳۶۱].

41122 ـ **پاکستان** ، انجمن تـرقی اردوق ۲ ف ۳۰: تاریخ ونشانی‌دیگر یادنشده (ص۱ـ) [مخطوطات سرفرازعلی: ۹۶] .

جغرافیای آذربایجان

ازمحمد میرزا مهندس (بنگرید : تعریف مدینه : ۳۹۴۵) . **آغاز :** نخستین حمدبیحد مالکی‌رازیبد.

41123 ـ **تهران** ، ملك ۱۳۷۹ : شکسته نستعلیق نگارنـد **۱۳۰۱** ، بـا خط خورد گیهای‌او، انجام افتاده، ۲۷گ ۱۱س[ف. ملك، فارسی: ۱۸۱].

جغرافیای اروپا

نسخه‌ها یکی‌نیستند.

41124 ـ **تهران** ، ملك ۳۷۰۹ : شکسته نستعلیق‌ذیحجهٔ **۱۳۱۹**، گویاازفرانسوی ترجمه شده . **آغاز:** درشرح مملکت فرانسه و کیفیت‌آن، لفظ فرانسه مشتق است ازفرانك ، ۸۹گ ۱۶س [ف.ملك، فارسی: ۱۸۱] .

41125 ـ **تهران** ، الهیات ۴۶۹/۱ د: نستعلیق، گفتاری ست بروش پرسش وپاسخ ونگاشتهٔ تازه . **آغاز:** سؤال ، کداممند حدود اروپا . جواب ، اروپاکـه قسمت‌کوچکتر از سه قاره است، (۲پ ـ ۴۱ پ) [ف . الهیات ۱: ۳۰۶] .

41126 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۷۴۴ Or: بی‌تاریخ ، گرفته‌شده ازحدیقة الاقالیم الله یارخان بلگرامی. [نسخه‌ها ۴: ۶۷۳].

جغرافیای استرآباد و یموت وگوکلان = نخبهٔ سیفیه

جغرافیای اصفهان

ازحسین‌فرزند محمد ابراهیم تحویلدار. این گفتاربکوشش دکترمنوچهرستوده‌درتهران چاپ شده است.

41127 ـ **تهران** ، ملك ۳۷۷۶ : نستعلیق صفر **۱۳۰۸**، ۱۰۰گ ۱۵س [ف . ملك ، فارسی : ۱۸۲].

جغرافیای ایران

41128 ـ **اصفهان** ، عمومی ۳۳۲۳ :

شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، **آغاز**: دیرزمانی است که دانشمندان هرقرن وعلمای هرعصر دراصول ملل ونژاد های آنها ابحاث مطوله گشوده اند و آراء مختلفه، واقدم واعم اقوال و آرا در این مسئلهٔ عویصه، ۱۰۱ ص ۱۲س [ف. دکتر مقصود ۱: ۸۰].

جغرافیای ایران و توران

از ناصرالدین فرزند امیرمعصوم، بخواهش محمد افندی عرفی ترجمان سرکار سلطان محمود خان عبدالمجید خان، بسال ۱۲۴۳ نگاشته است.

41129 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۷۱۱ Or: نستعلیق **۱۲۴۳**، ۲۴گ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۳] فیلم آن دردانشگاه ش ۸۶۰ هست [فیلمها ۱: ۶۷].

جغرافیای بحرین

41130 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۴۶/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، سپس: گفتاری در راهای خراسان، راه های سیستان و کرمان [نسخه‌ها ۲: ۹۶].

جغرافیای بریتانیا

گویا از علی محمد اصفهانی متخلص بـه طغرل، در «ذریعه» و «فرهنگ سخنوران» واژهٔ طغرل از او یاد نشده ولی این علیمحمد بـاید نگارندهٔ «مشکاة السنیه» باشد که درهمین بخش خواهد آمد.

41131 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۷۶/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، همراه «تاریخ هند» ازطغرل که بهمین قرینه این یکی نیز ازاو دانسته شده است (ص ۲۷۰ ـ ۳۰۹) [ف. دکتر مقصود ۱: ۳۵۱].

جغرافیای بریتانیا

41132 ـ **تهران**، ملی ۵۲۷ ف: نستعلیق سـدهٔ **۱۳**، جغرافیای انگلستان و کشور هـای وابستهٔ آن در سدهٔ ۱۹م است و کوششهای انگلیس بـرای نگاهداری آنها، **آغاز**: تفصیل مملکتی که درتصرف اعلیحضرت پادشاه انگلیس است. ازیورب ده مملکت، ۵۲گ ۱۱س [ف. ملی ۲: ۲۲].

جغرافیای بنادر جنوب

41133 ـ **تهران**، ملك ۶۸۱: شکسته نستعلیق عباسقلی تفرشی بـازرجانی، ذیعقدهٔ **۱۳۱۵**، ۶۴گ ۱۶س [ف. ملك، فارسی ۱: ۱۸۲].

جغرافیای تاریخی آیه‌گلتیه

ترجمه ازعلی مترجم انگلیسی وفرانسوی، بسال ۱۳۰۷. **آغاز**: اروپا کوچکترین پنج قسمت دنیاست تخمینا بقدر یك عشر از قسمت اقیانوس کبیر. (بنگرید جغرافیا: کلیته: ۳۹۵۶)

41134 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۲۷۹ص ۱۳س.

41135 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۵۳: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴**، ۲۷۹ص ۱۳ س [ف. دکترمقصود ۱: ۷۷ـ۷۸].

جغرافیای جهان

ازمحمد علی فرزند محمد ملك الواعظین طبری تهرانی. **آغاز**: اصول علم جغرافیا. بسمله. تعریف، جغرافیا علمی است که ازکلیهٔ اوضاع یکی ازکواکب کدرهٔ سماوی یعنی سیاره‌ای که مرکز زندگانی نوع بشراست بحث میکند.

41136 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۴۳۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با یاد داشت ملك الواعظین دربارهٔ فهرست رساله های مجموعه مؤرخ ۱۳۲۹ (۳پ ـ ۱۴پ) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۴۷].

جغرافیای خراسان

41137 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۴۶/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، بدنبال «جغرافیای بحرین» [نسخه‌ها ۲: ۹۶].

جغرافیای دنیا

ازماطاوس ملکیانس، برای مظفر الدین شاه، در۱۲۲۱ نگاشته است. جغرافیای طبیعی و سیاسی کشور های جهان است، از آن میان ایران، که در این بخش گذشته از جغرافیای طبیعی و سیاسی نام بسیاری از زمامداران آن روزگار انیز آورده است.

وازاوست: تقویم بطرزجدید۲۶۸. **آغاز:** دراواینکه مملکت ایران ازپرتو الطاف شاهنشاه عادل باذل، اسلامیان پناه.

41138 ـ **تهران**، ملی ۴۸۱ ف: نستعلیق زیبای **۱۳۲۱**، برای مظفرالدین‌شاه، زرین با تقویم سالهای ۲۱ـ۱۳۲۲، و نقشهٔ ایران، ۸۷ گ ۱۲ س [ف. ملی۱: ۴۶۳].

جغرافیای رود بارقصران

از حاجی محمد میرزای مهندس، که یاد اودر«تعریف‌مدینه: ۳۹۴۵» گذشت. در آن آمده: سالها در مرز های ایران بـه نقشه بـرداری می‌پرداخته، وازسوی کشورهای عثمانی و روس درخاك روسیه و عثمانی ومصر ومکه و مدینه و حجاز بدین‌کارمی‌پرداخته است، درآذربایجان وعراقین عرب وعجم به جانثاری ونقشه‌کشی و قلعه سازی وحرکات عسکریه می‌پرداخته‌است. دوسال پیش به دربار خواسته شده، در لار و دماوندکه ییلاق وشکارگاه شاه است همراه شاه بوده است، وبی‌آنکه مأموریتی داشته بـاشد صفحات لار ورودبار وتا: لواسان و دماوند را نقشه برداری کرده است.

واین گفتاردربارهٔهمان درهٔ رودبارقصران است. **آغاز:** سپاس بیقیاس صانعی را سزدکـه از امتزاج جواهر ارضی وسماوی بـه ترکیب آدمی پرداخت.

41139 ـ **تهران**، ملك ۷۰۲: نستعلیق نگارنـده، رجب **۱۲۹۰**، ۳۰ گ ۱۱ س [رؤیت].

41140 ـ **تهران**، ملی ۸۰۸ ف: نستعلیق محمد علی تفرشی، در**۱۲۹۳**، که در فهرست تاریخ نگارش نیز پنداشته شده است، آغاز برابر نمونه، ۴۱ گ۹س[ف. ملی۲: ۳۴۴].

جغرافیای سودان

از احمد مدحت افندی رئیس دارالطبعهٔ دولتی اسلامبول، ترجمه ازمحمد عارف‌منشی، ازمترجمان روزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳). **آغاز**، مسئلهٔ مصریه که در این ایام تمامـی اروپ را مشغول میسازد، عبارت از طغیان اهالی سودان است.

41141 ـ **تهران**، مجلس ۲۷۰۰: نستعلیق محمد قزوینی عاشوری، ج ۱/**۱۳۰۱** ۳۴ص۳۳س [ف. مجلس ۱۰: ۱۶۱۱].

41142ـ **اصفهان**، عمومی۲/۱۱۴۲۶: همراه با «اطلاعات فنیه راجع به بغداد» از همو نوشتهٔ **۱۳۰۲**، ۲۳ص [ف. دکتر مقصود ۱: ۳۵۴].

41143ـ**اصفهان**، عمومی۲/۱۱۴۲۵: نسخ **۱۳۰۹**، ازروی نسخهٔ ۱۱۴۲۶ نوشته‌شده است [ف. دکترمقصود ۱: ۳۵۲].

جغرافیای سودان

از فروغی. **آغاز:** سودان. فتنهٔ محمد احمدکه دعوی‌مهدویت‌نموده واورابنام‌متمهدی یعنی مهدی دروغی یاد میکنند، دربلاد حوالی رود نیل.

41144 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۹۸:

نستعلیق شکستهٔ **۱۳۰۱** ، اخبار و جغرافیای سودان است ترجمه شده از روزنامه‌های فرانسوی وعربی، ۱۶ص ۱۰س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۱۰].

جغرافیای سیستان و کرمان

41145 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳/۱۴۶: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، در بارهٔ راه های سیستان است، همراه «جغرافیای بحرین» [نسخه ۹۶:۲].

جغرافیای سیلان = جغرافیا و تاریخ سیلان

جغرافیای صورتی ینگی دنیا

متن ازویلسن. ترجمه از اسماعیل فرزند صحافباشی، شاگرد دارالفنون. سپس ملقب به لسان الملك، که یاد اودر« چاپ‌کاری: ۴۱۴ » گذشت. ترجمه از انگلیسی، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) ، در ذیعقدهٔ ۱۲۹۸ . جغرافیای اقتصادی و سیاسی اتازونی ست با عکسهایی. **آغاز:** جغرافیای صورتی ینگی دنیا، ناصرالدین شاه . در زمان دولت جاوید بنیان سلطان اعظم و خاقان اعدل اکرم، ملك ملوك العالم، غوث الدنیا والدین غیاث الاسلام...

41146 ـ **تهران** ، ملی ۲۶۰ ف : شکسته نستعلیق خوش عبدالغفار، **۱۲۹۸**، زرین با ۸۱ عکس فتوگراف ، ۹۹گ ۱۸ س [ف . ملی ۱ :۲۵۷].

جغرافیای عالم

ترجمه ازادوارد برجیس انگلیسی . بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴- ۱۳۱۳) ، در صفر ۱۲۶۷ . جغرافیای سیاسی وطبیعی واجتماعی ست. و به ترتیب تهجی نام شهرها از الف تا یا . گذشته ازجغرافیا رویداد هایی را نیز گزارش کرده است. **آغاز :** ثنا وستایش وسپاس ونیایش سزاوارخداوندی ست یگانه جل وشأنه .

41147 ـ **تهران** ، ملی ۵۴۰ ف : نستعلیق خوش عبدالله ترجمه نویس صفر **۱۲۶۷** ۵۴۳گ ۱۱س [ف. ملی ۲:۳۳].

جغرافیای عالم = کلیاتی در...

از امان الله خان و میرزا ابوالقاسم و حسینعلی خان و مهدیقلی خان و حیدر میرزا ومیرزاعزیزالله ومیرزاشیخ محمد واسدالله خان و میرزا مصطفی خان و میرزا احمد خان ، مترجمان دارالترجمهٔ روزگار ناصری. که هر بخشی‌را یکی ازآنان ترجمه و نگاشته است : ۱ـ آفریقا ۲ـ امریکای جنوبی (این دو بخش از امان الله خان است) ۳ ـ اروپا و آسیا و اقیانوسیه (ازمیرزا ابوالقاسم خان) ۴ـ اروپا وافریقا (ازحسینعلی خان) ۵ـ آفریقا وآمریکای شمالی وجنوبی واقیانوسیه (از مهدیقلی خان) ۶ـ آفریقا وامریکای جنوبی (از اسدالله خان ۷ـ طوایف سیبری (حیدرمیرزا) ۸ـ اروپا و امریکای جنوبی (شیخ‌محمد) ۹ـ اروپاوامریکای شمالی (میرزا مصطفی خان) ۱۰ـ آسیاوآفریقا (ازمیرزا احمد خان).

41148 ـ **تهران** ، ملی ۶۶۴ ف : نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین‌شاه، ۸۵گ ۱۳س [ف. ملی ۲:۱۶۵] .

جغرافیای عالم

از روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) جغرافیایی ست کوتاه از پنج قاره ، و بیشتر از جغرافیای سیاسی کشور ها در اواخر سدهٔ نوزدهم گفتگو میکند : امریکای شمالی و جنوبی، اروپا ، افریقا، آسیا ، استرالیا و در خاتمه از آرژانتین و برخی از کشورهای اروپایی.

آغاز: اخبار مختلفهٔ ینکی دنیای شمالی. اقتدار اهالی کانادا پس از ترقی آنها وزن حمل و نقل بار در دریای آنها چند سالست تفاوت نکرده.

41149 ـ **تهران**، ملی ۳۴۲ ف: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، شاید نگارنده و برای ناصرالدین شاه، ۵۶گ ۱۳س [ف. ملی ۱: ۳۳۴].

جغرافیای عالم اسلام

از محمد عارف مترجم، بنام ناصر الدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) بسال ۱۳۰۹ نگاشته است. درجغرافیای سیاسی و طبیعی کشور های اسلامی، ونیزعقاید وسنتهای مردم سرزمینهای اسلام است. محمدعارف باید نگارندهٔ «انقلاب فی‌الاسلام» باشدکه در بخش تاریخ ایران یاد خواهدشد. **آغاز:** عالم‌اسلام. فصل اول. دربیان احوال جغرافیائیهٔ عالم اسلامی‌ست.

41150 ـ **تهران**، ملی۵۰۱: نستعلیق پنجشنبهٔ ۶ صفر **۱۳۰۹**، گویابخامهٔ نگارنده، با یك نقشه، ۷۴گ ۱۱س [ف. ملی ۲: ۱].

جغرافیای عراق عجم وعرب

ازحاجی محمد میرزا مهندس، کـه یاد او در «جغرافیای رودبار: ۳۹۵۲» گذشت.

41151 ـ **تهران**، ملك ۷۰۵: شکسته نستعلیق نگارنده، در **۱۳۰۲** هنگامیکه بـه مسافرت عتبات رفته بود، ۲۰۴گ ۱۰س [ف. ملك، فارسی: ۱۸۳].

جغرافیای عمومی عالم

از میرزا هاشم خان، کفیل ادارهٔ دروس وزارت خارجه و معلم مدرسهٔ سیاسی تهران، برای تدریس در سه کلاس نخستین این مدرسه اززبان فرانسوی‌وجز آن گرفته‌شده‌است.

41152 ـ **تهران**، دهخدا ۱۰۴: نستعلیق علی فرزند حسین‌آذربایجانی شاگرد مدرسهٔ سیاسی تهران، در ۴ شوال **۱۳۳۳**. [نسخه‌ها ۳: ۹]. منتقل‌شده‌بدانشگاه

41153 ـ **اصفهان**، عمومی۱۱۴۴۰: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳**. دارای ۱ ـ جزایـر بریتانیا ومتصرفات دولت انگلیس ۲ ـ ممالك بلژيك و هلند ۳ ـ پرتوغال (پرتقال) ۴ـ هندوستین (هندوچین) ۵ـ اقلیم‌افریقا. **آغاز:** در باب جزایـر بریتانیا سطح آن ۳۱۴۹۰۰ کیلومترمربع است، ۷۷ص ۱۰س [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۴۸].

جغرافیای فرانسه = مختصردر ..

ازداود فرزند ضارود. با عنوان: (مختصر درباب چگونگی دولت فرانسه وملت وپایتخت ایشان که شهرفاریز است).

41154 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۸۰۴ (۳۹۷۱ف): نوشتهٔ **۱۸۲۶**م، ۳۳گ [آکیموشکین ۱: ۵۳۶].

جغرافیای فرانسه

ترجمه ازفرانسوی، در دوبخش. نخست هیئت نوین، دوم جغرافیای طبیعی وسیاسی کرهٔ زمین بویژه جغرافیای کشورفرانسه ازطبیعی و تاریخی‌وجنگی. گرفته‌ازکتابهایی که درمدرسهٔ جنگ پاریس تدریس می‌شده است. **آغاز:** حمدله. وبعد، چون بعضی از حقیر خواهش نمودندکه مباحثه ازعلم جغرافیا به‌جهت‌ایشان قرار دهم.

41155 ـ **تهران**، حقوق ۱۹ ج: نستعلیق دوشنبه ۲۳ صفر **۱۲۹۸** برای حاجی حسینعلی خان نوری، ۱۰۵گ ۱۱س [ف. حقوق: ۷۰].

جغرافیای قدیم و جدید طالقان

ازصنیع الدوله محمد حسنخان ، کـه یاد اودر «اوزان ومقادیر : ۱۴۰» گذشت . نخست ازکتابهای پیشینیان که درآنها از طالقان نـام برده شده است یاد میکند ، سپس به جغرافیای طالقان (نزدیك تهران) می‌پردازد، نام‌دیه ها را می‌آورد، و نیز مردان بنامی که ازآن بخش برخاسته‌اند. **آغاز:** این رساله‌که مشتمل است برجغرافیای قدیم وجدید طالقان و تاریخ آن با شرح حال‌معاریف رجال‌متقدمین ومتأخرین آنسامان .

41156 ـ **تهران** ، ملی ۶۰ف : نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، زرین، ۵۴ گ ۱۰س [ف.ملی ۵۱:۱].

جغرافیای قفقازیه

ترجمه ازروسی، ازماردیروس‌داود خانف معلم زبان روسی دردارالفنون سابق، بـدستور ناصرالدین‌شاه، درج۱/۱۲۷۸. جغرافیای‌قفقاز، گرجستان‌وشهر تفلیس‌وتاریخ کوتاه وشرحی‌از بهداشت‌آن بخشهاست. ترجمه‌ای از«المانالک» دربارهٔ قفقاز است، وازهموست: اخبار روسیه، تاریخ الکساندر اول ، تاریخ جدید (اروپا) . **آغاز:** درخصوص اسباب واوضاعی کـه مورث مرض نوبه میشودوجهات دافعهٔ‌آن‌درشهر تفلیس که توروپف حکیم تحقیق کرده .

بنگرید: پیام نوین‌س۲ش۲:۱۶ـ استوری ۱۵۱:۲.

41157 ـ **تهران** ، ملی ۲ف: نستعلیق خوش‌روزگارنگارنده، زرین، با جدول‌حرکت کشتیها، ۲۹۲گ۱۴س [ف . ملی۱:۱] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۷۹۱ هست [فیلمها:۶۷].

جغرافیای کاشان

ازعبدالحسین‌لسان‌السلطنه ملك‌المؤرخین، که یـاد او در« آثار البدیعه ۶۴۶ » گذشت . بروزگار وزارت وثوق‌الدوله ووزیرمعارف‌آن روزه نصیرالدوله، به‌هنگامیکه‌نگارنده دراوقاف کاشان‌کار میکرده‌است، دربارهٔ‌حدودجغرافیایی کاشان وساختمانها و آثار باستانی آن شهر و دیه‌های‌آن نگاشته است. ودرآن ازدانشمندان آن سرزمین ازگذشته و آن روزه نیزیادکرده است. **آغاز:** جغرافیای کاشان . چون امروزه معارف ایران بواسطهٔ اقدامات حضرت اشرف وثوق الدوله رئیس الوزرا .

41158 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۴۴ ف : شکسته نستعلیق، **۱۳۳۸**ق، ۲۶گ ۱۳س[ف. ملی۳:۵۱] .

جغرافیای کرمان

جغرافیای‌کرمان وبخشهای‌نزدیك‌به‌آنرا بطور دقیق گزارش کرده است، و راه‌کرمان را در۲۱منزل‌تقسیم کرده دیه‌های سرراه راگزاش کرده‌است. **آغاز** : منزل اول ماهان، راه‌این منزل درشکه روویك دارکه اگر باد حرکت کند ریك بسیار می‌آید .

41159 ـ **تهران**، ملك۵۷۸۷:شکسته نستعلیق پایان سدهٔ**۱۳**، ۵۱گ۱۵س[ف.ملك، فارسی: ۱۸۳].

جغرافیای کرمان

با دیباچه‌ای‌که درآن از ناصرالدین شاه وصدراعظم‌ستایش شده ، ودر آن‌آمده ، که‌به او دستورداده است، که‌اوضاع کشوربویژه کرمانرا بنویسد نخست شهر کرمان و سپس بلوکها و روستاهای‌آنرا گزارش کرده‌است . ودر یکجا از سال ۱۲۶۵ یاد کرده است . و این جز جغرافیای وزیری است‌که دریك مقدمه وچهار

تنبیه ودر ۱۲۹۶ نگاشته شده، وجز جغرافیای افضل الدولهٔ کرمانی کشته ۱۳۳۰ (ش ۲۵۸۶ دانشگاه) است. (بنگرید: تاریخ و جغرافیای کرمان: ۳۹۳۹ تا ۳۹۴۱). **آغاز**: منت خدای را که جهان خراب را روی بآبادیست.

41160 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، درص ع بنام کتابچهٔ دهات کرمان یاد شده است [نسخه‌ها ۲: ۹۰].

جغرافیا کرمان = جغرافیای مملکت کرمان

جغرافیای کشمیر

از ناشناس در آن از راپورت تجارتی ۱۸۶۲ م نام برده شده است. **آغاز**: باید دانست که متقدمین واهل سیروجه تسمیهٔ کشمیر را بدین نوع بیان کرده‌اند. **انجام**: تقریباً اندرون یك کرور تومان

41161 ـ **تهران**، ملك ۶۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۹۶ گ ۱۱ س [ف. ملك، فارسی: ۱۸۳].

جغرافیای گلطیه (گلتیه):

ترجمه از محمود کاشانی، مأمور حفظ الصحهٔ اصفهان، بسال ۱۳۶(؟) بدستور ظل السلطان پسر ناصرالدین شاه، **آغاز**: سپاس بیرون از قیاس خداوندی را سزاست که بقدرت کاملهٔ الهیه کرهٔ زمین ... جغرافیا علمی‌ست که در آن گفتگو میشود از احوال واوضاع بسیط کرهٔ زمین و آن بر دو قسم است. (بنگرید: جغرافیای تاریخی: ۳۹۵۰)

41162 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۵۷: نسخ سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۴ ص ۱۱ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۸۰].

جغرافیای گیلان و مازندران و استرآباد

متن از مسیو بهلر (که یاد او در «اسباب مهندسی: ۱۳۳» گذشت) او بدستور ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) مأمور راه سازی گیلان و مازندران میگردد و سفری به رشت و انزلی و مازندران و گرگان و آق قلعه وخواجه نفس و گمش تپه میکند وگزارش سفرخود را بصورت یك کتاب جغرافیایی سودمند از سرزمینهای یاد شده می‌نگارد. **آغاز**: این مختصریست از تفصیل حصول و نتایج تفتیشات نظامی و غیره.

41163 ـ **تهران**، ملی ۸۸۶ ف: شکسته نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳**، ۳۷ گ ۱۱ س [ف. ملی ۲: ۴۲۰].

جغرافیای لرستان

نگارنده بروزگار ناصرالدین شاه قاجار مأموریت می‌یابد که از لرستان دیدن کند و از نقاط مهم آن از: شهرها و رودخانه ها و کوه‌ها ومرز آن با عربستان اطلاعاتی گردآورد. این کتاب گذشته ازجغرافیای طبیعی این بخش از کشور، اطلاعاتی از ایلهایی که دراین سرزمین میزیند نیز در بردارد. **آغاز**: جغرافیای لرستان. چون برقاطبهٔ چاکران وجانثاران آستان سپهر نشان همایون.

41164 ـ **تهران**، ملی ۴۸۴ ف: نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، ۴۴ گ ۱۴ س [ف. ملی ۱: ۴۶۵].

جغرافیای لهستان

ترجمه از علی مترجم از مترجمان دارالترجمهٔ ناصرالدین‌شاه، وبنام همان‌شاه، در ع ۲/ ۱۳۰۳. جغرافیای طبیعی وسیاسی و اقتصادی آن کشور است، وازاقوامی که در آنجا زیسته ورویدادهایی که در نیمهٔ یکم سدهٔ نوزدهم بر آن سامان گذشته

نیز گفتگو کرده است. **آغاز :** مقدمه. از لفظ لهستان بزرگترین دولت شمالی ومرکزی‌اروپا بخاطرهاخطورمیکند، وشنیع‌ترین کبایرپلتیك جدید درمدنظرمیآید.

41165**ـ تهران،** ملی۳۹۵ف: نستعلیق خوش دارالترجمه ، ع ۲/**۱۳۰۳** ، بـرای ناصرالدین شاه، زرین، ۲۹۴گ ۱۱س [ف . ملی ۱:۳۷۹] .

جغرافیای مازندران و گیلان و دامغان وسمنان

ازمیرزا ابراهیم. ودر آن بلوکهای این سامان را از راه تهران ـ سمنان ـ دامغان ـ شاهرود ـ استر آباد ـ تـرکمن سرای ـ مازندران ـ گیلان ـ آستارا برشمرده وسفرنامه مانندسفری‌ست که از۲۵ رمضان ۱۲۷۶ آغاز شده است .

41166 **ـ لنین گراد ،** اکادمی علوم شوروی C ۱۸۸۵ (۳۳۵۱ف): نوشتۀ ذیقعدۀ **۱۲۷۷**، برای جنرال برنهارد داران،۱۰۲گ [ف۰ آکیموشکین ۱ : ۴۳۰] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۶۴۱ هست [فیلمها :۶۸].

جغرافیای مازندران = جغرافیای گیلان ومازندران

جغرافیای محال جرمی

از ابوالحسن‌فرزند علیقلی (علینقی)خان افشارکه‌خودرامهماندارسفارت‌میخواند. سفرنامه ماننديست‌ازمحال‌جرمی،مؤرخ غرۀ ج۱۳۵/۲ با چهارده تابلو نقاشی آب رنگ‌که در صفحۀ برابرهریك وضع‌جغرافیایی‌آن‌بخش‌راگزارش کرده است. بدینگونه:۱ـ قریه‌کلهرعظیم‌بیك ۲ـ قریه طولی محال دشت خالصه ۳ـ گردنه و قراولخانۀ سلانك میان جرمی و طولی ۴ ـ جرمی رود وقلعۀ بارۀ ستارمحکم خان ۵ـقبله جرمی وقلعۀ مخصوص درراه سرحدات روم۶ـ کوه شهیدان وخرابه های‌بدکارمحال۷ـ بدکار وکلیسای ترکوردشت ۸ ـ کوه شمشیر پتی از محال‌ترکوردشت۹ـ قلاع پیررشت میان‌جرمی وبدکار ۱۰ ـکوه خلیل میربهاء ۱۱ ـ محال ترکور ۱۲ـ قلعۀ هالاکوخان‌ومحال‌انزل قره ۱۳ـ ایضا انزل قره ۱۴ـ قریۀکوکرچین .

41167 **ـ تهران ،** مجلس ۴۰۷۴ : نستعلیق‌روزگارنگارنده، ج ۱۳۵/۲ (**۱۳۰۵**) زیر تابلوها امضای ابوالحسن بن علینقی (یا علیقلی) هست ، هرتابلو بریك مقوا چسبانیده شده است، ۱۴گ [رؤیت] .

جغرافیای محال مازندران

از علیقلی میرزا اعتضاد السلطنه ،که یاد اودر«رصد خانۀ مراغه:۲۹۳» گذشت. بدستور ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)، هنگام‌سفر اوباشاه به کلاردشت مازندران بسال ۱۲۸۵ (۱۸۶۸م).دربارۀ چالوس، قومش از«معجم ـ البلدان» و«مراصد الاطلاع » تـرجمه‌کرده و چیزهایی برآنها افزوده است. **آغاز:** والصلاة والسلام علی‌خیرخلقه وآله. وبعد.چون در ماه ربیع الثانی‌موافق‌اوماه فرانسه، درسال۱۲۸۵ مطابق۱۸۶۸عیسوی، درهنگامیکه این چاکر علیقلی قاجاردرركاب ...

41168 **ـ تهران ،** سپهسالار۲۷۶۴: نستعلیق میرزا مسیح کمره‌یی، ج **۱۲۸۵/۱** ، زرین. آغازپس ازحمد بمانند نمونه ، ۱۲گ ۹س [ف. سپهسالار۵:۲۶۸] .

41169 **ـ تهران ،** ملك۶۱۵۱/۱۵: نسخ عبدالکریم ، ۱۴ رمضان **۱۲۹۲** ، (ص

۴۷۰ ـ ...) جنگ اعتضاد السلطنه ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

جغرافیای مملکت کرمان

گویا از احمد علیخان کرمانی ، نگارنده «تاریخ و جغرافیای کرمان: ۳۹۴۰» **آغاز**: ابتدای خاك بلوچستان کرمان از کوچ گردون تا بمپور پنج فرسخ، از آنجا تا فهره شش فرسخ.

41170 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۵۷/۲ : شکسته نستعلیق محمد یزدی، ۱۸ ج ۱/**۱۳۱۸**، بدنبال «تاریخ کرمان» احمد علیخان کرمانی که گویا این یکی نیز از هموست، ۹۸ ص ۱۹ س [ف. دکتر مقصود ۱ :۳۴۷].

جغرافیای مملکت کرمان

41171 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۱۳۰ (۹۱۸ف) : نوشتهٔ **۱۳۲۵** ، ۴۰ گ [آکیموشکین ۱ :۱۴۱].

جغرافیا و تاریخ سیلان و حالت حالیهٔ آن

با عنوانهای : در اصول زراعت چای آن جزیره ، درخصوص محصول قهوهٔ سراندیب ، درخصوص جواهرات سراندیب، درباب عمارات و ابنیهٔ قدیمهٔ سراندیب، درخصوص درخت نارگیل سیلان، محصول دارچین، درخت سنکونا ، صنایع جزیرهٔ سیلان، مختصری از جغرافیای کرهٔ ارض (در آن از سالهای ۱۸۷۷ تا ۱۸۸۴ م یاد شده است) سپس هندوستان و کشمیر. **آغاز**: جزیرهٔ سیلان اگرچه درعالم جغرافیایی یك قسمتی از شبه ـ جزیرهٔ هندوستان میباشد.

41172 ـ **خرم آباد** ، مدرسهٔ علمیهٔ کمالیه ۱۲۸۰ : نستعلیق خوش، اهدایی اعتضاد رازانی، ۲۰۰ ص، انجام افتاده [یاد داشتهای آقای علی اکبر ثبوت] .

جغرافیا و تاریخ سیلان

ترجمهٔ سید حسین شیرازی، یکی از مترجمان روزگار ناصرالدین شاه ، بنام همان شاه ، در ۲۳ ج ۱۳۰۲/۱ بانجام رسانده است. تاریخ و جغرافیای سیلان در اواخر سدهٔ سیزدهم است ، و دربارهٔ بخشهایی از هندوستان و شیوهٔ سازمان آنجا، حکومتهای مستقل و شمارهٔ سپاهیان آنها، و رابطهٔ آنها با انگلستان و جنگهایی که با این دولت کرده اند بتفصیل سخن میگوید. **آغاز**: جغرافیا و تاریخ سیلان و حالت حالیهٔ آن . بسمله . این کتابچه عبارتست از جغرافیای جزیرهٔ سیلان و حالت حالیه سایر اقطاع هندوستان **پایان**: چندی نمیگذرد که محصولات و آبادی آنجا باعلادرجهٔ ترقی خواهد کرد . ترجمه چاکر دعاگو... سید حسین شیرازی، مترجم روزنامجات هندوستان.

41173 ـ **تهران** ، ملی ۳۸۷ ف: نستعلیق خوش محمد صادق تویسرکانی، در ۲۳ ج **۱۳۰۲/۱** برای ناصرالدین شاه، زرین، ۱۰ س [ف. ملی ۱ :۳۷۴].

جغرافیا و نام منازل افغانستان

از سید حسین شیرازی ، مترجم کتابها و روزنامه های هندی در دارالترجمهٔ ناصرالدین شاه است، ترجمه و اقتباس است ، در گزارش منازل میان شهرهای بزرگ افغانستان و شهرهای هندوستان باختری (پاکستان و بخشی از هندوستان کنونی) و گزارشی از طوائفی که در دو قرن اخیر در افغانستان میزیسته اند. **آغاز**: ذکر مجملی از جغرافیا و اسامی منازل حال افغانستان و شرح دوابه های پنجاب و غیره ...

41174 ـ **تهران** ، ملی ۶۲/۲ ف : نستعلیق خوش محمد صادق تویسرکانی، در **۱۳۰۳**. ۲۱ گ ۱۵ س. شمارهٔ ۱ دفتر «احمدشاه درانی» از هموست [ف. ملی ۱ :۵۳].

جغرافیا ونام منازل از تهران به شیراز

ازمحمد حسن میرزا و علیخان مهندسان بدستور ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) ،در این گفتارشصت وچهارمنزل‌میان راه‌را گزارش کرده ودر۱۳۰۷ بانجام رسانده‌اند، نام‌آن دو مهندس درپایان‌آمده است. **آغاز:** حسب الامر شرح تفصیل جغرافی منازل عرض راه از دارالخلافه در امتداد خط شوسهٔ جدیدالی‌قم و محلات و گلپایگان وکمره وخوانسار وفریدن وکروند ونجف‌آباد... واز خط ییلاقی بپائین وشهرشیرازوکوار... ومراجعت ازشهر شیراز الی شهر قم رو بدارالخلافه.

41175 **ـ تهران** ، مجلس ۳۰۴۶ : نسخ سدهٔ **۱۴**، ۱۵۱ گ ۱۵ س [ف . مجلس ۴۹۰:۱۰]

جغرافیا ونام منازل از مشهد به سرخس

از عبدالله خان مهندس ، بنام ناصرالدین شاه، بسال ۱۲۹۶ ، نگارنده سرهنگ فوج سرخس‌بوده واطلاعات ارزنده‌ای ازوضع نظامی و اقتصادی این سرزمین داشته است [عبدالله انوار]. **آغاز:** تبیین وضع قلعهٔ مبارکهٔ‌ناصریهٔ سرخس وشرح حالات نواحی و صحاری وبیان احوال سکنه وسایر.

41176 **ـ تهران** ، ملی ۸۳۱ ف : نستعلیق**۱۲۹۶**، گویانگارنده برای‌ناصرالدین شاه نوشته، ۳۱ گ ۹س [ف.ملی۲:۳۶۵] .

جغرافیای هندوستان

از سید حسین حسینی فرزند سید رضای شیرازی، مترجم نوشته های‌هندی دارالترجمهٔ همایونی، بدستور محمد حسنخان صنیع‌الدوله، ازکتابها وروزنامه های هندی، بسال ۱۳۰۱ق نگاشته است. **آغاز:** (دیباجه) ای‌آنکه‌بحکمت بالغه محوطـهٔ هستی را وسعت دادی و بقدرت کامله... **آغاز:** (متن): برارباب دانش‌مخفی ومستور نماناد که جغرافیا آن علمی راگویند که از اوشناخته شود شکل کرهٔ ارض و وضع آبادیهای‌آن .

41177 **ـ اصفهان** ، عمومی۱۱۳۶۴ : نستعلیق ، که درج **۱۳۰۱/۱** از دید نگارنده گذشته، بافهرست مطالب ونام‌شهرها ودیه‌های هندوستان، آغاز برابرنمونه، ۱۹۳ ص ۱۴ س [ف. دکتر مقصود ۱:۸۱] .

41178 **ـ مشهد** ، رضوی ۵۴۸۱ (۴۷۳ ف) : نسخ محمد صادق تویسرکانی ، شوال **۱۳۰۲**ق، که در فهرست تاریخ نگارش نیزدانسته شده است، آغازبرابردیباجه، ۹۸گ ۱۴س [ف.رضوی ۸:۴۶۹].

41179**ـاصفهان**،عمومی۱۱۳۷۶/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۷۶-۲۳۱)، آغاز برابر نمونه [ف. دکترمقصود ۱:۳۵۰] .

41180 **ـ تهران** ، مجلس ۶۸۷ : نستعلیق درشت، دیباجه را ندارد ، سپس آغاز بمانند نمونه ، ۹۴ گ ۱۴ س [ف . مجلس ۴۳۷:۲] درفهرست نام مترجم نیامده باید از همین شیرازی باشد .

جمع کامل ایران وهند

آماری‌ست ازایران وهند . **آغاز :** جمع ممالك ایران.

41181 **ـ حیدر آباد** ، موزهٔ سالار

جنگ Geo۱۰ تاریخ (۳۵۱ ف) : شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲** ، ۱۸گ [ف . محمد اشرف : ۳۸۸].

جمع کامل صوبه جات دکن

آغاز: گوشوارهٔ صوبجات دکن.

41182 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ N.۳۴۷ (۴۲۱ف): شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲** ، ۴۹ گ [ف. محمد اشرف: ۴۹۰].

جمع کامل صوبه‌جات دکن

گزارشی درآمد شش صوبهٔ دکن وتاریخ کوتاهی. **آغاز:** جمع کامل صوبهٔ خجسته بنیاد اورنگ‌آباد .

41183 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۸۴ تاریخ (۴۲۰ ف) : نوشتهٔ سید ـ بقاء الدین ۱۰ صفر **۱۲۳۱** (۱۸۱۶م)، ۱۰۰ گ ۱۳س [ف. محمد اشرف: ۴۸۹].

جمع کامل صوبهٔ خاندیس

ازبخشهای دکن. **آغاز:** فهرست پرگنات صوبهٔ خاندیس .

41184 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۸۶ تاریخ (۴۲۶ ف): شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲** ، ۱۶۲گ [ف. محمد اشرف: ۴۹۴].

جمع کامل صوبهٔ بیجاپور

آغاز: صوبهٔ دارالظفر بیجاپور .

41185 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۲۲۷ تاریخ (۴۲۵ ف) : سدهٔ **۱۳** ، ۳۷۱ گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۴۹۳].

جمع کامل صوبهٔ محمدآباد بیدر

آغاز: صوبهٔ محمدآباد عرف ظفرآباد، ازروی دفترقانکوی صوبه تحقیق نموده نوشته شد .

41186 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۸۷ تاریخ (۴۲۴ ف): شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲**، ۱۰۷ گ ۱۲س [ف . محمد اشرف ۴۹۲].

جمع کامل صوبهٔ خجسته بنیاد اورنگ آباد

آغاز : صوبهٔ خجسته بنیاد.

41187 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۳۴۵/۱ تاریخ (۴۲۳ ف) : شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲** ، ۱۷۹ گ.

41188 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۸۵ تاریخ (۴۲۲ ف): شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲**، ۲۰۰ گ ۱۲س [ف. محمد اشرف: ۴۹۱].

جنات ثمانیه

ازسید محمد باقرفخرالواعظین خلخالی، کـه در مشهد میزیسته ، در هشت بخش خاک جایهای امامان وبقاع متبرکه را گزارش کرده است: ۱ـ مکه ۲ـ مدینه ۳ـ قدس ۴ ـ نجف ۵ـ کربلا ۶ـ کاظمین ۷ـ سامراء ۸ ـ مشهد خراسان، وخاتمه دربارهٔ شهرقم، بسال۱۳۲۷ بدان‌آغازودر ۱۳۳۱ بانجام رسانیده است .

بنگرید : ذریعه ۵: ۱۵۰.

41189 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۸ تاریخ : نستعلیق **۱۳۳۱** وقف نگارنـده در همانسال ، ۴۰۳ گ، سطرها گوناگون[ف.رضوی۳: ۸۲].

جهان نامه

از محمد فرزند نجیب بکران . **آغاز :** حمد وثنامبدع بی‌آلت‌ومخترع بیعرض‌وعلت‌را.

بنگرید : ریو۱: ۴۲۳.

41190 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم

C۶۱۲/۱ (۲۶۹۶ف): نوشتهٔ ۲۸ رمضان **۶۶۳**، (۱پ-۲۷ر) [آکیوشکین ۱۴۶:۱]. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۶۴۹ هست [فیلمها ۶۲۵:۱].

41191 - **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۱۶۴۵: نوشتهٔ **۸۹۷**، ۱۲۱گ ۱۱س [ف. فهمی ادهم ۷۷:۱].

جهان نما = جغرافیا = جهان آراء

ازفلوغون رفائیل انگلیسی، که پس از آموزش مقدماتی به‌آموختن زبان فارسی روی آورده، سپس به ایران‌آمده، درتبریز فارسی خوانی خود را دنبال کرده ومیخواسته‌فرهنگ فارسی بنگارد، ولی از آن روی‌گردان شده، بسال ۱۲۶۶، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳)، دریك مقدمه وپنج مطلب ویك‌خاتمه بروش نوین جغرافیای جهان را نگاشته‌است. در نسخهٔ دانشگاه بنام **جهان آرا** است‌ولی کتابی بنام **جغرافیای جهان نما** ازهمین نگارنده بسال ۱۳۱۷ق در تبریز چاپ شده است. **آغاز:** ستایش بی‌آلایش‌نثار بارگاه شاهنشاهی است که درکشورهستی ودایرهٔ وجودسلطانی‌ست‌مستقل.

بنگرید: ف. مشار: ۴۹۰.

41192 - **تهران**، ملی ۳۳۶ ف: نستعلیق **۱۲۶۶**، آغازبرابر نمونه، درفهرست بنام **کتابی‌درجغرافیا**است، ۱۴۶گ ۱۲س [ف. ملی ۳۲۹:۱].

41193 - **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۶۲: نستعلیق آخوندملاصالح تبریزی، ۲ع ۲/**۱۲۸۱**، درفهرست آغاز آن یاد نشده و بنام جغرافیای **جهانما**ست، و می‌افزاید: در ف مشار ص ۴۹۰ این کتاب از فلوغن‌وترجمه‌از کس‌دیگری دانسته شده است ولی‌ازاین نسخه بدست‌می‌آید که فلوغن کتابرا به فارسی نگاشته است، ۲۲۵ ص ۱۳س [ف. دکترمقصود ۷۸:۱].

41194 - **تهران** - ملك ۶۷۴: شکسته نستعلیق عبدالحمیدمعلم‌دبستان، درج ۲/**۱۲۹۷**، ۹۹گ ۱۵ نسخه برای چاپ سنگی نویسانده

41195 - **تهران**، دانشگاه ۳۴۷۳: نستعلیق محمد ابراهیم منشی سبزواری، رجب **۱۳۱۵** برای‌آقا میرزا ابراهیم، آغاز برابر نمونه، درچند جانسخه بنام **جهان آرا** نامیده شده است، ۱۷۹گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۷۹].

جهان نما

ازموسی‌ژان‌داودخان‌مترجم، که‌ازفرانسوی به ترکی درآورده‌و میرزا محمد حسین فرزند حبیب الله فراهانی، دبیرالملك. ترجمه را از ترکی به فارسی درآورده است. بنام حاج میرزا آقاسی و بدستور میرزا محمد تقی خان وزیر عساکر نظام و سفیر روم (امیرکبیر) بسال ۱۲۶۱ درپنج مقصد ترجمه شده است: مقصد ۱- در بیان ممالك اروپا ۲- ممالك آسیا ۳- آفریقا ۴- امریکا ۵- آسئانی (اوقیانوسیه). ازنخستین کتابهای‌جغرافیایی نوین‌است‌که بدستورامیرکبیرترجمه و تصحیح شده است. **آغاز ۱:** لك الحمدیاذاالجودوالمجد والعلی‌تبارکت تعطی‌من تشاء وتمنع. **آغاز ۲:** الحمدلله الذی وضع الارض‌مهاداً وجعل‌الجبال اوتاداً. مبدء هرکلام بنام ناطقی سزدکه بانی نزهت سرای جهانست.

بنگرید: ذریعه ۹۵:۴.

41196 - **تهران**، اصغرمهدوی ۵۳۶: نستعلیق دههٔ سوم شوال **۱۲۶۱**. نسخهٔ اصل [نسخه‌ها ۷۲:۲].

41197 - **تبریز**، حاج آقا حسین نخجوانی ۲۳۳۲: نوشتهٔ ۸ محرم **۱۲۶۸**

[نسخه ها۴: ۳۳۹].

41198 ـ **تهران** ؛ ملی ۵۵ ف : نستعلیق خوش و نسخ رضا قلی تاریخ نویس ، **۱۲۷۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۲۶گ ۱۷ س [ف. ملی ۱: ۴۱].

41199 ـ **مشهد**، رضوی ۲/۲۲ ریاضی: نستعلیق رضا قلی خان هدایت، **۱۲۷۴** ، ۲۸۱ گ ۱۹س [ف. رضوی ۳: ۳۰۵].

41200 ـ **مشهد** ، رضوی ۵۲۴۹ (۴۷۴ ف) : نستعلیق، ۲ رمضان **۱۲۷۴**ق، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۸۱ گ ۱۹س [ف. رضوی ۸: ۴۷۰].

41201 ـ **تهران** ، مجلس ۲۱۸۷ فهرست نشده : نستعلیق رضا قلیخان فرزند مهدیقلی سرابی، **۱۲۷۷**، برای کتابخانهٔ میرزا سعید خان صدراعظم، درپایان آن آمده: پیش از این سه نسخه برای ناصرالدین شاه نوشته‌ام ، ۴۹۶ ص ۱۹س [یاد داشتهای آقای حایری].

41202 ـ **تهران** ، ملی ۲۳۷ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۸۷ گ ۱۷ س [ف. ملی ۱: ۲۴۱] .

جهان نمای ناصری

از نصرالله .

41203 ـ **تهران** ، ملك ۶۸۳: شکسته نستعلیق **۱۳۰۱**، زرین، ۷۵ گ ۹س [ف. ملك، فارسی: ۲۰۰] .

چ

چهارمحال = وضع ...

نامه ایست از ناشناس بـه ظل السلطان ، دربارهٔ چهار محال اصفهان (کراج ، براان ، روددشت) و نیز گزستان و کویر کاوخانی ، و نیز (جهت خرابی املاك خالصه و اربـابی محال مابین وملاحظاتی دربارهٔ آبادی پایین شهر).

41204 ـ **اصفهان**، عمومی ۲/۱۱۴۶۱ شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۱۲ـ۲۲) [ف . دکترمقصود ۱: ۳۶۲].

ح

حدود العالم من المشرق الی المغرب

از ناشناس ، بسال ۳۷۲ . از کهن‌ترین متون جغرافیای اسلامی، چندبار چاپ شده است. نخستین بار بکوشش و پیشگفتار بار تولد در لنین گراد بسال ۱۳۴۸ (۱۹۱۳ م) بصورت عکسی، و نیز ترجمهٔ انگلیسی آن، و نیز چاپ از سید جـلال الـدیـن تـهرانـی در تهران ۱۳۵۲ق، و نیز بکوشش دکتر منوچهر ستوده درتهران ۱۳۴۰خ.

بنگرید : راهنمای کتاب ۵: ۴۵۷ـ ف . مشار: ۵۵۴ .

41205 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۶۱۲ (۱۰۳۵ف): نسخ ریز عبدالقیوم فرزند علی الفارسی، **۶۵۶**، (۲۶ب ـ ۷۶ ب) [ف . آکیموشکین ۱: ۱۵۳] همین نسخه بسال ۱۳۴۸ق بصورت عکسی با دیباجهٔ بارتولد خاور شناس روس چاپ شده است.

حدیقة الاقالیم

از مرتضی‌حسین اللهیارعثمانی بلگرامی (۱۱۳۲-۱۲۰۸). فرزنداللهیار، تاریخ جهان وجغرافیای هفت‌اقلیم است که بسالهای ۱۱۹۲-۱۱۹۶ (یا ۱۲۰۲ق ۱۷۸۷ م) از روی کتاب «هفت‌اقلیم» اسکات نگاشته‌است. درحیدرآباددکن ۱۳۰۹ق در۶۱۶س ولکهنو ۱۸۷۹م در۶۹۷ ص‌چاپ شده است. (بنگرید کتاب اسکات، در همین بخش). **آغاز:** حمد بیحد مرخدای‌عزوجل راکه لسان عالمیان.

بنگرید: ذریعه ۶: ۳۸۰ (حدیقة‌الاقالیم) و۶: ۳۸۸ (حدیقة العالم)- استوری ۱: ۱۴۲- ف. مشار: ۵۵۶- مؤلفین مشار۶: ۱۵۸.

41206 ـ **هند**، بانکیپور۲۵۳(۶۳۸): نستعلیق محمد امین بیگ، **۱۲۱۸**ق، ۴۷۱گ ۲۲س.

41207 ـ **هند**، بانکیپور۲۵۴(۶۳۹): نستعلیق همان محمدامین، **۱۲۱۸**ق، اقلیم یکم ودوم، ۱۱۲گ ۲۳س.

41208 ـ **هند**، بانکیپور ۲۵۵ (۶۴۰): تعلیق، **۱۲۱۸**. اقلیم سوم، ۲۱۸گ ۲۳س.

41209 ـ **هند**، بانکیپور۲۵۶(۶۴۱): همان تعلیق **۱۲۱۸** ق. اقلیم چهارم و پنجم، ۱۵۲گ ۲۳س [عبدالمقتدر ۷: ۲۰۰- مرآت العلوم ۱: ۴۸].

41210 ـ **تهران**، فرهاد معتمد ۸۴: نستعلیق امین بیگ ع۲۶/**۱۲۱۹**، زرین، در ۱۲۷۲ درتبریزحسام السلطنه آنرا به بهمن- میرزا قاجاربخشیده است، [نسخه‌ها۳: ۱۷۶].

41211 ـ **برلین**، ۴۲۲: نستعلیق و شکسته‌آمیز، ۲۹ع۱/**۱۲۲۴** (۱۸۰۹م)، ۵۲۲گ [ف. پرچ: ۴۱۷].

41212 ـ **هند**، بانکیپور ۶۳۷: تعلیق **۱۲۵۳** فصلی [آغاز برابر نمونه، ۶۳۹ گ ۱۷س [عبدالمقتدر۷: ۱۹۸].

41213 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۱۹، Or: نستعلیق ج۲/**۱۲۵۴** (۱۸۳۸م)، آغاز برابر نمونه، ۵۱۵گ ۲۵س [ریو۳: ۹۹۲].

41214 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۵۷۴۴/۱: تاریخ یاد نشده، جغرافیای اروپاست گرفته شده ازآن [نسخه‌ها۴: ۶۷۳].

41215 ـ **بادلیان**، ۵ الیوت: تاریخ یاد نشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۶ هست [فیلمها: ۷۵].

41216 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۵۶۷۶/۲۳۵۷: تاریخ یاد نشده، انجام افتاده، تنها خاتمهٔ آن درتاریخ انگلستان است [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۶۲].

41217 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۳/۳۰۵۸: تاریخ یاد نشده، اقلیم چهارم [ف. دکترمحمدبشیرحسین۱: ۱۲].

41218 ـ **برلین**، ۴۲۱: آغاز: فهرست اقلیم اول ملوک یمن، حمد بیحد مرخدای عزوجل راکه [ف. پرچ: ۴۱۷].

حوض سلطان = مقاله دربارهٔ...

از ناصرالدین‌شاه‌قاجار(۱۲۶۴-۱۳۱۳).

41219 ـ **ساری**، طاهری شهاب: نوشتهٔ **۱۳۳۲**. همراه درکن الاسفار، ۸۶ص [نسخه‌ها ۶: ۶۲۳].

خ

خاتمه

درص ۲۹۰ گذشت.

خاتمهٔ حبیب السیر

خواندمیر. جلد چهارم و دنبالهٔ «حبیب السیر» اوست. پس از خطبه عنوانهای اقلیم اول، اقلیم ثانی... دارد، و بدنبال هر عنوان نام شهرها و کشورها آورده شده است و حکایتهایی نیز دارد. چاپ شده است، **آغاز**: اختتام در ذکر بدایع وغرایب ربع مسکون وعجایب وقایع جهان بوقلمون. بعد از حمد وثنای صانع جهان غرابت آیین وپس ازدرود.

نسخه‌های آن در بخش تاریخ عمومی همراه متن خواهد آمد.

خاتمهٔ روضة الصفا

متن از میرخواند (که در بخش تاریخ عمومی خواهد آمد). خاتمه از نوهٔ دختری او یا خواهر زاده‌اش خواند میر نگارندهٔ «حبیب السیر». در آن آمده اکنون که سنهٔ تسعمایهٔ هجری ست یك محله از محلات خوارزم باقی ست [نسخهٔ ۲۸۸۴ دانشگاه] و نیز در دنبالهٔ این خاتمه تاریخ مفصل هرات را آورده و اینجا از میرعلیشیر (۸۴۴–۹۰۶) ستایش کرده است.

دردو بخش است: یکم بدایع صنایع وعجایب عالم، که از آفرینش نورمحمدی و بیت المعمور وسدرة المنتهی و لوح و قلم و عرش و کرسی و نمیط الارض وما خلق بها آغاز میشود سپس چند گفتار: گفتار ۱ـ عجایب وغرایب ربع مسکون از انسان و حیوان ۲ـ دریاها وشگفتیهای آن ۳ـ رودها ۴ـ چشمه ها و چاهها ۵ـ جزایر ۶ـ کوهها ۸ـ بیابانها. بخش دوم جغرافیای اقالیم سبعه است، با مسایل هندسی و هیوی در بارهٔ زمین آغاز میشود ومقدمه‌ای در کلیات جغرافیایی سپس اقلیمهای هفتگانه: اقلیم اول، اقلیم دوم. وپس از اقلیم هفتم ذکر بعضی از مواضع که خارج از اقلیم است. وتاریخ هرات [نسخهٔ مجلس ۶۳۶۳].

درص ۳۹۳۳ سه نسخه بنام «جغرافیا» یاد شده است که باید همین خاتمه باشد. ودر بخش تاریخ عمومی به هنگام نشان دادن نسخه های «روضة الصفا» نسخه هایی که بدنبال دیگر مجلدات آن است یاد خواهد شد، و در اینجا تنها نسخه هایی یاد می‌شود که جدا از دیگر مجلدات باشند. **آغاز۱**: خاتمه در بدایع صنایع وآنچه نگاشتهٔ سلك قدرت. **آغاز۲**: بر رای ارباب خبرت واصحاب بصیرت پوشیده نماند که بعضی از علمای تاریخ چنان گفته اند که باریتعالی.

در برخی از نسخه ها عبارات آغاز نمونهٔ ۱ را ندارد وبا سر آغاز دوم شروع میشود.

41220 موزهٔ بریتانیا، ۲۶۳۰۵ Add: نستعلیق ع۱/۹۸۱ (۱۵۷۳م)، ۱۴۸گ ۱۵س [ریو ۱: ۹۳].

41221 ـ مشهد، رضوی ۱۰۳۶۷ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۰، خاتمهٔ روضه است، آغاز پس از عبارتهایی بمانند نمونه، ۷۰گ ۱۴س [رؤیت].

41222 ـ تهران، دانشگاه ۲۸۸۴: نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱، آغاز برابر نمونهٔ ۱، در آن آمده: اکنون که سنهٔ تسعمایهٔ هجری ست، ۱۵۲گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۲۹].

41223 ـ اصفهان، دانشکدهٔ ادبیات: نستعلیق ذیحجهٔ ۱۰۰۱، زرین [نسخه‌ها ۴: ۴۷۶].

41224 ـ تهران، مجلس ۲۳۰۱:

تحریری ، ج ۲/۱۰۰۴ ، ۱۳۶ص ۲۰س [ف. مجلس ۶ : ۲۶۰].

41225 ـ **تهران**، ملی ۱۱۶۰ : نستعلیق **۱۰۲۰** ، بدنبال جلد۶ روضة الصفا، آغاز برابر نمونۀ [رؤیت] .

41226 ـ **تهران** ، مجلس ۱۴۴۱۴؟ : نستعلیق ج ۱/**۱۰۴۴** ، **آغاز :** برأی ارباب خبرت واصحاب [رؤیت] .

41227 ـ **حیدر آباد** ، موزۀ سالار جنگ H۲۸۷ (۳۱ف) : نسخ خوب سیدمیران غیاث الدین فرزند شاه میرزا ن ، ۲۸ شوال **۱۰۵۵** (۱۶۴۵م)، آغاز برابرنمونۀ۲، خاتمه سپس اقلیم ششم از یک کتاب جغرافیایی ست، [ف. محمد اشرف: ۲۸].

41228 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۶۴: نستعلیق **۱۰۶۴** ، بدنبال جلد ۶ روضة الصفا زرین [ف. سپهسالار۵ : ۷۰] .

41229 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱/۱۶۶۵ : نستعلیق محمد شفیع فرزند محمد مؤمن ملقب به عاشق، ۶ رمضان **۱۰۶۵** ، (۱ر ـ ۵۰ پ) [ف. سپهسالار۵ : ۷۰].

41230 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۲۶۱۸۵ Add : نسخ محمدقلی، شوال **۱۰۷۰** (۱۶۶۰م)، جلد ۷، (۱ـ۱۵۰) [ریو۱ :۹۵] .

41231 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۲۵۷۹۶ Add : نستعلیق سدۀ **۱۷** م ، ۱۳۰گ ۱۴ س [ریو۱ :۹۳] .

41232 ـ **هند**، بانکیپور ۴۶۱ : نوشتۀ **۱۲۲۶** درهند ، بدنبال جلد ۷ ، آغاز برابر نمونۀ ۲، [عبدالمقتدر ۴ :۲۲].

41233 ـ **موزۀ بریتانیا** ، ۲۳۵۰۷، Add : نستعلیق علی فرزند محمد ، ع ۱/**۱۲۴۲** (۱۸۲۶م)، آغاز برابر نمونۀ۱ ، ۸۰گ ۱۹س [ریو۱ :۹۳] .

41234 ـ **تهران** ، مجلس ۳/۶۳۶۳ : با تاریخ **۱۲۵۱** دردفتر، فهرست مطالب ازاین نسخه است (ص ۱۱۰ـ۱۵۵) [ف. مجلس ۱۹ : ۴۱۹].

41235 ـ **برلین** ، ۳۹۳ : نستعلیق ج ۱/**۱۲۵۹** (۱۸۴۳م) [پرچ : ۳۹۵].

خانوار وانفاس مملکت استرآباد با جمیع متعلقات

بنگرید: آمار استرآباد ۳۹۲۹

41236 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۴۹۴ (۱۱۳۹ ف) : نوشتۀ **۱۲۷۶**، ۲۰گ [آکیموشکین ۱ :۱۶۹].

خلاصة البلدان

41237 ـ **موزۀ بریتانیا** ، ۸۳۷۵ Or : سدۀ **۷**، (بااطلاعات تاریخی) [نسخه ها ۴ :۶۷۳].

خورشید لامع = منظر العالم

از محمد رضا متخلص بـه نجم فرزنـد ابوالقاسم طباطبایی، (که «اخبارات هند» را بسال ۱۲۶۴ ق نگاشته است). درجغرافیا ، و بدونام بالاآنرا خوانده است.

41238 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۲/۱۷۴۳ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق) ، همراه گزیدۀ همان «اخبارات هند» ونگاشته هایی دیگر ازهمو (گ ۵۴) [ریو۳ :۱۰۱۴] .

د

دخل و خرج

در بخش اسناد خواهد آمد.

دزدان لامافیا = جغرافیای ینگی دنیا

ترجمه از ناشناس، گویا برای ظل السلطان پسر ناصرالدین شاه. **آغاز:** شهر نول ارلان، یکی ازشهر های معروف ینگی دنیای شمالی است، این شهرحاکم نشین بلکه پایتخت‌ولایت لوئیزان است، شهرمذکور.

41239 – **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۵۸: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۴۱۹ ص ۱۴ س.

41240 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۲۹: نستعلیق، ناتمام، ۴۴۸ص ۱۲س [ف. دکتر مقصود ۱:۹۴].

دوازده آیین

ازحکیم خاقانی شیروانی.

دربارهٔ نام وحدود پارس و زبان پارسی. **آغاز:** مقدمه مشتمل بردوازده آیین. آیین اول دربیان اطلاق اسم پارس برملك ایران.

41341 ـ **شیراز**، ملی فارس ۲/۶۷۷-۶۶ ت (۸۹۱/۵۱ خا): نوشتهٔ میرزا احمد، ۱۵ ع ۱/**۱۲۹۰**، بدنبال «تحفة العراقین» خاقانی. ۴۲ گ ۱۴س [ف. ملی فارس۲: ۲۶۵].

دهلی = گفتاری در بارهٔ ...

از ناشناس که نام خود را یاد نکرده‌است، دربارهٔ مذهب وجایهای تاریخی، آیین ومراسم دسته جمعی، سرایندگان، موسیقیدانان، هنرمندان،... دهلی. **آغاز:** آتش مفارقت منزل لاله‌پیته را فی‌الجمله‌ازسبزه آب.

41242 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ SN۲ (۶۲۵ ف): نوشتهٔ ۲۰ شعبان **۱۱۸۵** (۱۷۷۱م)، ۸۸ گ ۱۱س.

41243 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ AN ۳۶ (۶۲۶ ف): شکستهٔ خوب، ۲۶ شوال **۱۲۳۱** (۱۸۱۶م)، ۶۱ + ۳ گ ۱۲ س [ف. محمداشرف۲: ۲۶۹].

دهلی = گفتاری دربارهٔ ...

ازناشناس، دربارهٔ جمعیت و ساختمانهای مهم وتاریخی آن‌شهر. **آغاز:** کیفیت آبادی‌شهر دهلی درخلاصة التواریخ مینویسد که: درزمان سلف تختگاه فرمانروایان هندوستان شهر هستناپوربر کنار دریای گنگ بود.

41244 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta ۳۴۸ (۶۳۶ف): شکستهٔ سدهٔ **۱۲**، ۲۴ گ ۱۱س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۵].

ر

راپورت گردش در کوهستانها

ازسلیمان مهندس، که بسال ۱۲۹۸ گزارش داده است. وازهوست: سفرنامهٔ آذربایجان. **آغاز:** راپورت گردش درکوهستانات ما بین قزوین و گیلان، حسب الامرخانه زاد سلیمان مهندس مأموربوده بجهت انتخاب راه شوسه. معروض میدارد بتاریخ (۲۵ ج ۲/۱۲۹۸). تفصیل راهها وامتدادات مختلفه درکوهستانها ما بین قزوین و گیلان ... راه‌خرزان که اول عبورشد راهی است کوهستانی.

41245 ـ **تهران**، حقوق ۳۳۵ ج: نستعلیق همان روزگاران، ۱۰ گ ۱۳ س [ف. حقوق: ۱۱۷].

راپورت میانکاله

ازحاج میرزا مهندس تهرانی (بنگرید : تعریف مدینه :۳۹۴۵)، که در ۱۲۹۹ به این شبه جزیره رفته واوضاع جغرافیایی وتاریخی آنرا نگاشته است .

(میانکاله شبه جزیره ای ست در دوازده فرسنگ دردریای خزر، که ازروستای زاغمرز آغازمیشود ودرنزدیکی بندرگز پایان می‌یابد، به پهنای سه تاشش کیلومتر) .

41246 ـ **ساری** ، طاهری شهاب : با تاریخ **۱۲۹۹**، ۱۲ ص ۱۷س [نسخه‌ها ۶ : ۶۲۲].

راههای کرمان وسیستان تا هرات وقندهار

که بروزگار وزارت میرزا آقا خان و بدستورناصر الدین شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳) نگاشته شده است . ودرآن۲۱ منزل‌راه‌کرمان وقصبات سرراه بامشخصات‌کامل‌ونیز آب‌وهوای آنهاگزارش‌شده‌است. **آغاز:** منزل‌اول ماهان راه این منزل هموار ودرشکه رووریك دارد ، که اگرباد حرکت‌کند ریك بسیار میاورد ... **پایان :** که الحمدلله ازتوجهات چنین‌ولینعمتی بسلامتی همهٔ اردوبا نهایت خوشحالی‌مراجعت کردند ... جبرئیل امین‌گفت .

41247 ـ **تهران** ، ملك ۵۷۸۷ : از اواخرسدهٔ **۱۳**، ۵۱گ ۱۵س [رؤیت] .

41248 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۴۷۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در ۱۲۹۶ از آن اعتضاد السلطنه بوده است، ۲۴گ ۱۱س [ف. سپهسالار ۱:۵] .

راهنمای تهران = آمار تهران

از اخضر علیشاه ، بروزگار میرزا علی اصغرخان، بدستورمختارالسلطنه، بسال۱۳۲۰ق در آن آمده : دارالخلافهٔ مظفری نزدیك بـه سی وشش کروروذرع مربع ومحیط آن ۱۸۴۸۰ ذرع، دارای پنج‌کوی :دولت،سنگلج، بازار ، چاله میدان، عودلاجان، وهرکوی چند پاتوق دارد ویك‌کدخدا، وهرپاتوقی را یك نایب‌است با چند پلیس. **آغاز :** الحمدلله الواحد الاحد الذی لم یلد ولم یولد ... وبعد، این‌خاکپای گدایان بی‌سروپا ... اخضرعلیشاه ... اظهار میدارد پس از استرشاد حضرت استاد ... سنهٔ ۱۳۱۷ فقیررا پیش‌آمد.

41249 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۰ ب : نسخ سدهٔ **۱۴** ، ۱۸۳گ ۱۲ س [ف . ادبیات ۱:۲۸۲]. منتقل شده بدانشگاه .

رسالهٔ جغرافیایی

ازمحمدفرزنداحمد حسینی‌منشی‌بغدادی.

41250 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۸۸ (۱۷۴۶ف): نوشتهٔ **۱۲۳۷** ، ۴۰گ [آکیموشکین ۱:۲۳۹] .

رسالهٔ عجایب وغرایب

گفتاری‌ست‌کوتاه دربارهٔ برخی‌ازشگفتیها وآغازمیشود باوصف ایلوره **Ellora** وغارهای آن، و نیز راهرو های دور بار **Durbar** و جایهایی ازشیراز. **آغاز:** ذکرعجایب‌وغرایب عمارت ایلوره دولت‌آبادکه هرچند راؤ پادشاه هند ساخته .

41251 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ Geo ۹ (۶۴۳ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۸گ ۱۴س [ف. محمد اشرف۲:۲۷۷].

الرسالة المبارکة = الرسالة المبارکة تبیین احوال المکه المعظمة والمدینة المنورة والمسجد

الاقصی.

ازحاجی عبدالرحمان سمرقندی.

41252 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۰۱۰ (۱۹۷۲ ف): بی‌تاریخ، (۳۳پ ـ ۵۴ پ) [آکیموشکین ۱: ۲۷۷].

روزنامهٔ عابرین سرحدات

فهرست نام کسانی که بشهرهای تفلیس و ایروان وشیروان و گنجه وجز آنها میرفته‌اند، ویا ازقفقاز به تبریزمیآمده‌اند، ساختهٔ روزگار وزارت خارجهٔ میرزا سعید خان در۱۲۸۳.

ازاینگونه «روزنامه»ها بسیاری درکتابخانهٔ وزارت امور خارجه هست و این نـاچیز در «فهرست نسخه‌هاواسناد» آن وزارتخانـه نشان داده‌ام (فهرستی که درکنارهمان اسناد محفوظ مانـده و متاسفانـه نتوانستم نسخه‌ای از آنها بـرای خود بردارم . بیاد دارم در آن اسناد فهرست وار نام مسافران ، مرد وزن وکودك ، با تاریخ رفت (ودرستون‌دیگر برگشت) ازتاریخ روزوماه وسال، وسیلهٔ مسافرت ، مقصد،هدف، (زیارت ،حج، بازرگانی، دیدارفامیل،درمان) واینکه‌مسافران تبعهٔ‌چه کشوری‌هستند، وازکدام مرز(مرز هابه‌تفکیك وجدا ، شمال، باختر ، جنوب) یادشده بود. وازرهگذربررسی‌تاریخی بسیارسودمند . افسوس‌ازچهارده ماه رنجی‌که درتهیهٔ‌آن فهرست‌کشیدم وغیر قابل استفاده در کنارآن اسناد «محفوظ» ماند .

41253 ـ **تهران**، ملی۱۷۸۱/۱۳۳۸ و۱۱۹۹ : نوشتهٔ شوال **۱۳۰۴** . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۰۷ هست [فیلمها: ۹: ۱۰۹] .

ریاض السیاحه

شیروانی، دربخش‌سفر نامه‌هاخواهدآمد .

س

سنذر نامه

سندرنامه واژهٔ ترکی ـ فارسی‌ست :مرز، حدود،ثغر. نسخه سرحدنامه‌ای ست از زبـان شاه سلیمان صفوی ، پس از مصالحه با سلطان مراد خواند‌گاردوم. خطاب به امیران وحکام تا ازمرز های تعیین شده تجاوزنکنند، بتاریخ ۴ محـرم ۱۰۴۹ . **آغاز** : ستایش و نیایش بی‌آلایش سزای عتبه کبریایی .

41254 ـ **تهران**، مجلس۳۴۵۵/۲۳۷ : درجنگ مؤرخ **۱۰۶۳ ـ ۱۱۴۱** (ص ۳۴۱) [ف . مجلس. ۱: ۱۳۶۴] .

سنور نامهٔ بغداد

41255 ـ **اراك** ، عبدالحسین بیات ۴۲ جنگ رفیع الدین رافع ، با تاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص ۱۰۸) همراه «سنورنامهٔ» ترکی [نسخه ها ۶: ۱۱۱] .

سیر البلاد

ازمحمد مرادفرزند عبدالرحمان، ترجمهٔ «آثار البلاد واخبارالعباد» ابوعبدالله زکریای قزوینی در گذشتهٔ ۶۸۲ است ، کـه بخش دوم آنـرا میان سالهای ۱۰۳۷ ـ ۱۰۵۴ نگاشته است.

آغاز : حمد عالی اساس و سپاس بیرون از حد قیاس .

بنگرید : ذریعه۱۲: ۷ .

41256 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۸۷/۲ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م ، آغاز برابر نمونه، (گ ۱۵۰ـ۲۳۰) گزیده‌ای ست از آن [ریو۳: ۹۹۱] .

41257 ـ بادلیان ، ۴۰۰ ، 45 . Add: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ۱۶۵گ ۱۴س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۱۷ هست [فیلمها: ۱۲۵] .

سیر المنازل

ازسنگین بیگ فرزند علی بیگ. گزارش عمده ساختمانهای شاهجهادآباد و گذشتهٔ دهلی وکتیبه‌های آنهاست. **آغاز**: معماری که به‌معماری کن وجود کاینات .

41258 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۷۶۲/۲، Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ ق) ، (گ ۴۴ـ۱۱۸) [ریو۳: ۱۰۲۴] .

41259 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۴۰۵۳، Add: نستعلیق سدهٔ ۱۹م ، آغاز برابر نمونه ۹۲گ ۱۰ـ۱۳ س .

41260 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۴۳۰، Add: نستعلیق سدهٔ ۱۹م ، ۷۱گ ۱۱س [ریو ۱: ۴۳۱ـ۴۳۲] .

ش

شجاع حیدری = عجایب البلدان

از محمد حیدر، که بدستور سلطان محمد شاه شجاع ، در نیمهٔ یکم سدهٔ یازدهم نگاشته است . **آغاز** : سپاس بیقیاس مرخالقی را که طبقات آسمان .

41261 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۰۸ Or: نستعلیق ج۲/۱۲۳۸ (۱۸۲۳م)، ۹۰گ ۱۷س [ریو ۳: ۹۹۲] .

41262 ـ هند ، بانکیپور ۶۴۲ : نستعلیق پیرامن سدهٔ ۱۹ م ، درکلفون بنام **عجایب البلدان** یادشده‌است، ۱۴۰گ ۱۴س [مرآت العلوم ۱: ۴۸ـ عبدالمقتدر۷: ۲۰۱] .

41263 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۰۶ Or: نستعلیق سدهٔ۱۹م، ۱۴۵گ ۱۳س [ریو ۱: ۴۲۷] .

41264 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۱۵ Ta (۶۲۳ ف) : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۱گ ۱۲ س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۶۴] .

41265 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۲۱۶ Ta (۶۲۴ ف) : نوشته‌درلاهور، ۱۹۰۱ (ج ۱۳۱۹/۲ ق) ، ۱۰۱ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۶۵] .

شرح آسیای مرکزی

متن ازکستنکوکاپی‌تن اتاماثر ، ترجمه ازماردروس‌داودخانف(که یاد اودر «جغرافیای قفقاز: ۳۹۵۵» گذشت). که‌پس‌ازچیرگی‌روسان بر‌آن سرزمین نگاشته است ، در نه باب : ۱ـ جغرافیای‌آسیای مرکزی ۲ـ طوایف آن ۳ـ اسباب وجهاتی که روسها را بر‌آن داشته‌که حرکتی بسوی‌آسیای میانه‌کنند ۴ـ فرآورده‌های کشاورزی‌آن سرزمین ۵ـ کانهای آن ۶ـ پیشه ها و هنر های دستی ۷ ـ بازرگانی ۸ ـ راهها ۹ـ امید و خیالات و تخمینهای تزارها برای آسیای میانه . **آغاز** : دیباجهٔ مصنف ، مسئلهٔ آسیای مرکزی در ایـن جزء زمان از مسایل مهمهٔ عالـم و علاوه براینکه داخل در مطالب مفید معدود میشود .

41266 ـ تهران ، ملی ۱۱۳۹ ف : شکسته نستعلیق گویا میرزا محمد حسین‌فروغی ذکاء الملك ، ۱۲۹۵ ، بـا فهرست مطالب در آغاز، ۲۱۵ گ ۱۳س [ف. ملی۳:۱۶۱].

شرح اقالیم سبعه = صور الاقالیم

در دوباب : ۲و۷ فصل .

شرح بلدان چین

ترجمه ازمتن فرانسوی، ازمحمد حسین فرزند رضاقلی قاجار، بنام محمدشاه(۱۲۵۰-۱۲۶۴)، درنه فصل. وازهموست: تاریخ شهر قسطنطنیه، که‌دربخش‌تاریخ خواهدآمد. آغاز: حمد و ستایش صانعی را سزاست کـه صنوف مصنوعات سماء وارضا.

41267 ـ تهران ، ملی۱۸۶۱ف: نسخ سدهٔ ۱۳ ، گویا بخامهٔ نگارنده ،زرین،۵۵ گ ۱۰س [ف. ملی ۲:۳۹۵] .

شرح ده صفحه نقشهٔ فرنگی

درص ۳۱۷ بخش ستاره شناسی گذشت.

شکارگاههای اردبیل و مشگین وسبلان

ازناشناس، که ازخود به چاکریادمیکند، وبدستور ناصرالدین شاه بـه اردبیل ومشگین وسبلان میرود، وبه بررسی زندگی‌مردم‌ووضع جغرافیایی آن بخشها می‌پردازد ، و کتاب را بدینگونه مینگارد: گرفته شدن کسرفوج (ص ۱-۸)، دربارهٔ اردبیل (ص۸-۱۷) ، در بارهٔ مشگین(ص۱۷-۲۵)، دربارهٔ کوه سبلان (۲۵-۳۷)، معدن میان چشمهٔ آبگرم (۳۷-۴۰) ، دربارهٔ تشریف آوردن موکب همایون (۴۰ - ۵۰)، دربارهٔ نظم صفحات (۵۰-۵۶).ودرآن آمده: در۱۲۷۱ که ازخدمت شهریای مرخص شدم تاکنون دوازده سال می‌گذرد . پس باید نگارش پیرامن ۱۲۸۳ باشد . آغاز : عرض نمیکند این‌کتابچه فقراتی راکه در او خلافی بوده باشد واستحضارمیدهدحضورانوراعلیضرت

41268 ـ تهران ، ملی ۷۶۴ ف : نستعلیق‌گویا ۱۲۸۳ ، وگویا بخامهٔ نگارنده ، ۳۰ گ ۱۱س [ف. ملی ۲: ۲۹۲] .

شهر وینه

ازمسیو نیولینسکی و مسیوویکتردوروی . ترجمه ایست ازروزنامهٔتوردومند Tour du monde در آغـاز دیدنیهای شهر در سال ۱۸۸۱م بنقل‌ازمسیونیولینسکی بیان میشود ، آنگاه مشاهدات مسیوویکتردوروی را بتفصیل میآورد . آغاز : ترجمهٔ روزنامه توردومند . بموجب روایت مسیونیولینسکی درسنهٔ۱۸۸۱م وینه پایتخت اطریش بیست سال قبل ازاین‌قلعهٔ کوچکی بود .

41269 ـ تهران ، ملی ۲۹ ف : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، شاید ازمترجم، همراه چند عکس ازشهروینه ، ۷۷ گ ۱۱ س [ف . ملی ۱:۲۱].

ص

صور الاقالیم = مسالك وممالك

ازمحمد فرزند یحیی .

41270 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۵۷۷ Or: با تاریخ ۱۰۵۶دردفتر ، (۶ب - ۹ ر) [ریو ۱:۴۲۳].

صور الاقالیم = عجایب‌البلدان-

هفت‌اقلیم = هفت‌کشور

از ناشناس، که از همراهان امیر مبارزالدین محمد مظفر بنیادگزار دودمان مظفر در گذشتهٔ ۷۶۵ ق در کرمان بوده، و بنام او، در دو باب و هریك چند فصل نگاشته است: باب یکم دو فصل، ۱ــ کرهٔ زمین ومساحت آن وطول وعرض بلدان ۲ــ آفاق جنوبی وخط استوا. باب دوم، هفت فصل: ۱ــ درذکر اقلیم اول وماینسب الیه، ۲ تا ۶ــ اقلیم ثانی تا اقلیم سادس ۷ــ اقلیم سابع و نهایت عمارت ربع مسکون ازاطراف شمالی و موضعی چندکه آنجا اختلاف روز وشب بسیار است. آمیخته با افسانه واساطیر.

در آغاز آن آمده که افلاطون بدستور اسکندر که طرح ربع مسکون واشکال صوراقالیم وبلاد را خواسته بود آنرا کشیده، و ارسطورا نزد اسکندرفرستاده واووزیرش شد. **آغاز:** حمدله. عاقبة. امابعد، درتواریخ مذکور است که‌چون اسکندر رومی فیلقوس بـه سن شانزده سالگی رسید بـه فرمان خدایتعالی داعیهٔ جهانگیری درخاطرش سرایت کرد.

بنگرید: ذریعه-۱۵:۹۷-استوری۲:۱۳۱ ریو ۱:۴۲۰.

41271 ــ **تهران**، مجلس ۴۶۲۰: نسخ، **۹۶۷**، آغازبرابرنمونه، زدین، بافهرست مطالب درآغاز، ۱۱۶ گ ۱۴س [رؤیت].

41272 ــ **تهران**، مجلس۱/۶۰۹۷: نستعلیق **۹۸۳** (ص۲ــ۹۶) آغازبرابر نمونه، و بنام **صور الاقالیم** یـاد شده است، سپس بخشی ازعجایب المخلوقات (ص۹۸ــ۱۲۴). [ف. مجلس ۱۹:۷۸].

41273 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۴۵، Add: نسخ ۱۵۹ (گویا **۱۰۵۹**ق۱۶۴۹)، در پـایـان آمده: **صور الاقالیم**، ۹۴ گ [ریو ۱:۴۲۱].

41274 ــ **تبریز**، ملی۳۲۹۶: گویا نوشتهٔ **۱۰۶۰**، همراه تاریخ‌حکماگویاازتتوی درفهرست بنام **صورالاقالیم‌یاهفت‌کشور** یاد شده است [نسخه‌ها ۴:۳۰۶].

41275ــ **تهران**، دانشگاه۳۴/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳**، آغاز برابرنمونـه، درفهرست بنام **صور الاقالیم** یاد شده (س ۱۰۴۵ــ ۱۱۲۳) جدول زر [ف. دانشگاه ۹:۱۲۰۶].

41276 ــ **مشهد**، رضوی ۵۴۸۳ (۴۷۱ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، آغازبرابرنمونه، در فهرست بنام **جغرافیا**ست، ۶۹گ ۱۷ س [ف. رضوی ۸:۴۶۷].

41277 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۷۰۴ Add. نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابرنمونه، ۸۷ گ ۱۵س [ریو۱:۴۲۰].

41278 ــ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۴۳/۱: نستعلیق محمد حسن فرزند محمد جعفرطبیب، در۱ج۲/**۱۲۳۴**. درفهرست بنام **شرح اقالیم سبعه**است [نسخه ها۲:۱۲۲].

41279 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۸۶ Or: نستعلیق، ج۱/**۱۲۵۶**(۱۸۴۰م)، ۷۰ گ ۱۵س [ریو ۱:۴۲۱].

41280ــ **تهران**، ملی۲۶۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درفهرست‌آمده: **جغرافیای قدیم** شاید **هفت‌کشور**، [ف. ملی۲:۱۳۴].

صور الاقالیم

گزیدهٔ روزگارشاه‌عباس (۹۹۶-۱۰۳۸).

آغاز، حمد بیحد و ستایش بیعد مرخالقی را که ازکتم عدم.

41281 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۷۲۰/۴، Add: ازسدهٔ **۱۷** م، (گ ۱۰۷ــ ۱۲۳)،

[دیو۲:۸۱۳] .

صور الاقالیم = اقالیم السبعه

دو گفتار ناشناخته .

41282 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۲۵۳ (۲۸۱۷ف): نوشتهٔ **۱۰۴۶**، (۱پ ـ ۸۶ر) بنام **صور الاقالیم السبعه** یاد شده است [آکیموشکین ۱:۳۶۷] .

41283 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۵۸۵/۲: نستعلیق، با تاریخ **۱۲۵۱** در دفتر ، گفتاری ست در **نجوم و جغرافیای شهرها و اقلیمها** [نسخه‌ها ۲:۱۲۳].

صور الاقالیم = اقالیم

درص ۳۹۲۳ گذشت.

صور الاقالیم = مسالك وممالك

درهمین بخش خواهدآمد .

صور البلدان = ترجمهٔ ...

صورت املاك خالصه در تهران = آمار تهران

درص ۳۹۳۰ گذشت.

صورت دفع و پخش محصول شتوی

41284ـ **تهران** ، مجلس ۳۴۵۵/۲۴: صورت حساب دفع و بخش محصول شتوی قوی ئیل **۱۱۹۱** به سیاق (ص ۳۱) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۳۸] .

صورت رؤسا و شاگردان دارالفنون

گزارشی‌ست از نام روسا و شاگردان مدرسهٔ دارالفنون بی‌تاریخ و شاید از نیمهٔ یکم پادشاهی ناصرالدین شاه ، و در آن کارهاییکه بهفارغ التحصیلان این آموزشگاه محول شده است نیز یاد شده است. **آغاز:** صورت اسامی رؤسا وشاگردان مدرسهٔ مبارکهٔ دارالفنون از داخل وخارج، رؤساء و شاگردان مدرسه که خارج ومأمورخدمت شده‌اند .

41285 ـ **تهران** ، ملی ۴۳۸ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، برای ناصر الدین شاه ، ۷ گ ۱۲س [ف.ملی۱:۴۲۸] .

صورت طلاآلات و ...

41286ـ **تهران**، مجلس ۳۴۵۵/۱۵۰: درجنگ مؤرخ **۱۰۶۳ ـ ۱۱۴۱** (ص ۱۲۹) صورت طلاآلات و اقمشه‌ای‌که شاه صفوی به معتمد الخاقان آقا قنبر علی‌صاحبجمع خزانه تحویل داده با تعیین بهای هریك. واحد پول در این صورت طاق است [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۴۹] .

ط

طرسوس = رسالهٔ ...

گفتاری ست در بارهٔ شهرطرسوس واقع درآسیای صغیر. **آغاز** : طرسوس بالفتح و فتح الراء شهری ست درزمین مغرب .

41287 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ Ta۶۳/۲ (۶۴۹ف): با تاریخ **۱۲۱۹** (۱۸۰۵م)دردفتر، (گ۱ـ۳) [ف.محمداشرف

۲:۲۸۱].

طول وعرض بلاد اسلام

41288 ـ مشهد، جامع گوهر شاد ۹۷۰/۵: نسخ سدهٔ ۱۱. طول وعرض شهرهای اسلامی را به درجه ودقیقه با حروف ابجد نشان داده است [ف. شهرستانها ۱:۱۵۱].

ع

عجایب البلدان

از نظام الدین عبدالعلی فرزند محمد بیرجندی.

شاید همان «ترجمهٔ تقویم البلدان: ۳۹۴۳» او و یا گرفته از آن باشد.

41289 ـ لنین گراد، اکادمی علوم A۲۵۴ (۲۹۱۸ف): بی‌تاریخ، (۱پ-۶۳پ) [آکیموشکین ۱:۳۷۹].

عجایب البلدان

چند گفتار ناشناخته.

41290 ـ بغداد، جامعة الحکمة ۳۱۷/۱ سرکیس: از سدهٔ ۱۲، درفهرست آمده: نزدیک است به «خریدة العجایب و فریدة الغرایب» ابن وردی (چلبی ۱: ۷۰۱) [ف. یعقوب سرکیس، کورکیس عواد: ۱۸۲].

41291 ـ نجف، سید محسن حکیم ۱۴۹۰/۶: نوشتهٔ عبدالرحیم فرزند محمدعلی شوشتری، ۱۳۷۱، گزیده ایست در ۱۱گ [یاد داشتهای سید احمد اشکوری].

41292 ـ لنین گراد، اکادمی علوم A۲۵۳ (۲۹۱۹ ف): بی‌تاریخ، (۸۷ ر-۲۲۸ پ) [آکیموشکین ۱:۳۸۰].

عجایب البلدان = صور الاقالیم

از ناشناس، که نام خود و تاریخ کار خود را یاد نکرده است، و نام بالا در بیرون از متن است، و تاریخ ضمن کتاب ۹۶۸ ق است. گفتاری‌ست در یک مقدمه و سه مقاله و یک خاتمه: مقدمه درهندسه. مقالهٔ یکم در مبداء سالها و تواریخ. دوم در هیئت افلاک و کواکب بطریق اجمال. سوم درمعرفت زمین واقسام او باقالیم خاتمه درتعداد بلاد وولایات وجبال و بحار و انهار که درربع مسکون است. آغاز: شکر و سپاس وحمد بیقیاس مرصانعی‌راکه نقاش‌قدرت اوبه پرکار تصویر و بقلم تقدیر صفحات افلاک را بدررسیمین ثواقب وثوابت بیاراست.

41293 ـ هند، بانکیپور ۶۳۵: نسخ سدهٔ ۱۷م، آغاز برابر نمونه، ۳۱گ ۲۷ س [ف. عبدالمقتدر ۷:۱۶۵].

عجایب البلدان = صور الاقالیم

عجایب الطبقات

ازمحمد طاهر فرزند ابوالقاسم (بلخی). در وصف شهرها و سرگذشت شاهان هند، در هفت طبقه. آغاز: غایت سعادت ابدی ونهایت کرامت سرمدی حمد کریمی‌ست که منظر هفت آشام اجرام را به کمال صمدیت مطلق برافراشت.

41294 ـ تهران، دانشگاه ۲۰۱۸/۳: نستعلیق سدهٔ ۱۲، درفهرست آمده: نسخهٔ اصل است، (۴۴-۱۴۹۷ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸:۶۳۶].

41295 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۵۹۸ (۲۹۲۳ ف): نوشتهٔ ۱۲۷۴، (۱پ-۲۴۶ پ) [آکیموشکین ۱:۳۸۰].

41296 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۷۸۶ (۲۹۲۰ف) : بی‌تاریخ ، ۵ + ۱۸۱ گ.

41297 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۷۹۶ (۲۹۲۱ ف) : بی تاریخ ، ۱۷۷ گ.

41298 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۴۵۳ (۲۹۲۲ ف) : بی‌تاریخ ،(۴۵ پ ـ ۲۱۰ پ) [آکیموشکین ۱ : ۳۸۰].

عجایب المخلوقات وغرایب الموجودات

متن از ابوعبدالله زکریـای قـزوینی ، محمدفرزند محمودکمونی(م ۶۸۶ یا ۶۸۲ق). دردو مقاله و هر یك در چند فصل بسال ۶۷۴ نگاشته است .

بگفتهٔ استوری این کتاب پنج بار به‌فارسی ترجمه شده ، یکی ازترجمه ها از ناشناسی که کتاب‌رابنام شاهپور فرزند عثمان ساخته‌است. نسخهٔ ۶۳۴/۱ بانکیپور ازناشناس و بنام همان شاهپور است و تاریخ ترجمه در کلفون ۸۹۰ ق یاد شده است .

نسخهٔ ۳۵۴ آصفیه و۶۳۴/۲ بانکیپور در دیباجه مترجـم عبدالرشیدمعروف بـه بایزید البستکی‌ست، که‌بنام‌همان‌شاهپورساخته‌شده‌اند.

نسخه هایی نیزهست که نه نام‌مترجم‌دارد ونه نام‌کسی که بنام‌اوترجمه شده است .

نسخه‌هایی‌ازترجمهٔ این کتاب درص ۴۳۴ ـ ۴۳۶ یاد شده ونیزدرزیر یادمی‌شودنسخه‌ها از مترجمان مختلف وتحریر های گوناگون است وتفکیك آنها نیاز به بررسی ومطابقهٔ نسخه ها ازنزدیك دارد .

بنگرید : استوری ۱ : ۱۲۴ ریو۲: ۴۶۲.

41299 ـ **هند** ، بانکیپور۶۳۴/۱ : نوشتهٔ حاجی علی‌جبلی، ۱۵ ع ۲/ **۸۴۰** ،نام مترجم‌را ندارد ولی‌تـرجمه بنام مظفر منصور شاهپورفرزند عثمان ساخته شده، تنها جلدیکم است و در پایان آن (کلفون) تاریخ ترجمه ۸۹۰ق یاد شده است . **آغاز** : العظمة لك و الکبریاء لجلالك ، اللهم‌یاقایم الذات ومفیض الخیرات (۱پ ـ ۱۵۷پ) [عبدالمقتدر ۷ : ۱۹۳ ـ مرآت العلوم ۱ : ۴۹] .

41300 ـ **هند** ، بانکیپور۶۳۴/۲ : بدنبال نسخه پیشین ، نـام مترجـم در دیباجه **عبدالرشید** المدعو بایزید البستکی‌ست ، تاریخ ترجمه ندارد، **آغاز**: سپاس بیقیاس کـه مقاطع‌اوهام‌افهام ازادراك مطالع آن عاجزاند، (۱۵۷پ ـ ۴۵۸) [عبدالمقتدر ۷ : ۱۹۴ ـ مرآت العلوم ۱ : ۴۹] .

41301 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۷۳۹ Add: نستعلیق **۹۶۵** (۱۵۵۸م) ، در نسخه ازمترجم نام برده نشده ولی بنام همان‌شاهپور ساخته شده است ، آغـاز آن نیز برابر متن (العظمة لك) است، ۳۱۶گ [ریو۲: ۴۶۲].

41302 ـ **آصفیه**، ۳۵۴فلسفه: نستعلیق **۱۰۰۶** ، با پیکره های دستی ، **آغاز** برابر متن: العظمة والکبریاء لجلالك ، تـرجمه از **ملا عبدالرشید**معروف به‌بایزیداست که بنام همان عزالدین شاپورساخته است، تاریخ‌ترجمه ندارد ، در یك مقدمه ودو مقاله است : مقدمه درچهار فایده. مقالهٔ ۱ ـ علویات ، در سیزده نظر۲ ـ سفلیات ، درشش‌نظر‌خاتمه‌درحیوانات عجیبه ، ۳۶۳گ ۲۰ س [ف . میرعثمان علی ۲ : ۲۸۱].

41303 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۷۰۶ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، ترجمه ای ست لفضی ومغلق‌با خاتمه‌ای ساختگی‌مؤرخ۱۰۵۱، **آغاز** : حمد متواتر و شکر متکاثـر سزاوار

لمن یلیق به الحمد ، ۲۸۶ گ ۲۱ س [ریو ۴۶۳:۲].

41304 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۳۷۱ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۶م، با تصاویری متعدد به سبک‌هندی، ۴۰۵ گ ۱۵ س [ریو۲:۴۶۳].

41305 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۵۶۰۳ Add: نستعلیق ۱۰۹۷ (۱۶۸۵م)، ۳۸۰ گ

41306 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۷۳۸ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۷م ، ۲۴۸ گ ، مصور [ریو ۲:۴۶۳].

41307 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۷۴۰ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م ،مصور ، ۴۰۴ گ [ریو ۲:۴۶۴].

عجایب المخلوقات و غرایب الموجودات = ترجمهٔ...

متن از همان زکریای قزوینی ، ترجمه ازناشناس، که درشعبان ۹۵۴(۱۵۴۷م) ، بنام ابوالمظفر ابراهیم عادلشاه (۹۴۱ ـ ۹۶۵) ساخته، وازخود نام نبرده است. آغاز:العظمة لك والکبریاء لجلالك، اللهم یاقائم الذات .. اما بعد ، درعهد خلافت وایام سلطنت .

41308 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ GeO۶ (۶۰۲ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، آغاز برابرنمونه، ۳۹۱ گ ۱۹س.

41309 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۵ GeO (۶۰۳ ف): نستعلیق‌سدهٔ۱۲، آغاز افتاد: صنع باری تعالی دراین‌آیه تفکر کردی، ۲۶۱گ ۱۴س.

41310 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ۷ GeO (۶۰۴ ف): نستعلیق‌سدهٔ ۱۲، آغاز برابرنمونه ، با ۲۱۸ تصویرشیوهٔ دکن، ۳۳۷ گ ۱۵س.[ف. محمد اشرف ۲:۲۵۳].

41311 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۳۷۳ Or: نستعلیق ۱۲۵، (۱۲۰۵ ـ ۱۷۹۰ م) ، آغاز: اما بعد ، در عهد خلافت وایام سلطنت پادشاه عالیجاه، ۵۸۱ گ [ریو۲:۴۶۴] .

41312 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۲۱ Or : نستعلیق سدهٔ ۱۹ م ، ۴۶۴ گ ۱۹ س [ریو۳:۹۹۵] .

41313 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۸ GeO (۶۰۵ف): نستعلیق سدهٔ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۲۶۹ گ ۲۱س [ف.محمد اشرف ۲:۲۵۴].

عجایب المخلوقات وغرایب الموجودات

متن‌ازهمان زکریای قزوینی. ترجمه‌هایی ناشناخته‌که تفکیك‌آنها نیازبه بررسی‌ومطابقهٔ نسخه ها دارد .

41314 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۱۶۶ : نوشتهٔ ۸۲۴، آغاز : العظمة لك والکبریا لجلالك ، اللهم یـا قائم الذات و مفیض الخیرات، ۲۸۷ گ۱۷ س [ف . فهمی ادهم ۱:۷۴].

41315 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۵۶۴ Add: نسخ ۸۴۵(۱۴۴۱م) آغاز یك برگ افتاده‌است. ۳۴۲ گ [ریو۲:۴۶۴] .

41316 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۴۱۰: نوشتهٔ ۸۸۴ ، آغاز : العظمة لك والکبریاء لجلالك،۴۲۹ گ ۱۵س [ف.فهمی ادهم ۱:۷۴].

41317 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۱۶۵۹ : نوشتهٔ ۹۰۰، آغاز: العظمة لك والکبریاء، ۲۲۸ گ۱۹ س [ف . فهمی ادهم ۱:۷۴].

41318 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای H.۴۰۳: علاءالدین فرزند هدایت الله الشریف، **۹۷۶**، ۴۲۱ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۷۵:۱].

41319 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای H.۴۰۷: محمد القیوام شیرازی، **۹۷۶**، **آغاز:** العظمه لك والكبرياء، ۴۷۸ گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۷۵:۱].

41320 ـ **تهران**، مجلس ۶۰۹۷/۲: نستعلیق **۹۸۳** (ص ۹۸-۱۲۴). گزیده ایست از «تحفة الغرایب». **آغاز:** پوشیده نماند که حکیم دانا محمد زکریا در «تحفة الغرایب» حکایات عجایب آورده است، بعضی از آن در باب اقلیم اول، دراین نسخه مرقوم میگردد [ف. مجلس ۷۹:۱۹] و[نسخه ها ۵: ۱۸۹] در ذریعه ۲۱۹:۱۵ از «عجایب المخلوقات = تحفة الغرایب ملا محمد حسین فرزند محمد زمان استرآبادی یاد شده است.

41321 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای H.۴۰۲: نوشتهٔ **۹۸۵**، ۲۸۷ گ ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۷۵:۱].

41322 ـ **تهران**، مجلس ۳۵۲۱: نستعلیق تحریری پیرامن سدهٔ **۱۰**، نسخه چنین است: دردومقاله، مقالهٔ یکم درعلویات وعجایب فلکی در سیزده نظر و هر نظر درچند فصل، مقالهٔ دوم درسفلیات درسیزده نظر وفصلها وپیش ازهرمقاله چهار مقدمه یادکرده است. **آغاز:** یا واهب العقول وذوالمن والنعم فاطر السماوات... اما بعد، چنین گوید احقر عباد زکریا بن محمد بن محمود الکمونی ... چون بحکم الهی مفارقت اهل وطن اتفاق افتاد، ۳۶۰ ص ۲۱س [ف. مجلس ۱۴۷۸:۱۰].

41323 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای H.۴۱۱: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۲۸۲ گ ۱۷س. **آغاز:** العظمة لك والكبرياء لجلالك.

41324 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای H.۴۰۶: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۳۰۰ گ ۱۷س. آغاز برابر شمارهٔ پیشین.

41325 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای H.۴۰۴: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۳۱۱ گ ۱۷س. آغاز برابر شمارهٔ پیشین.

41326 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای H.۴۰۱: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۲۷۳ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۷۷-۷۶].

41327 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای R.۱۶۶۱: پیرامن سدهٔ **۱۱**، ۳۲۰ گ ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۷۵:۱].

41328 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ GeO ۴ (۶۰۶ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، اقتباسی ست از آن. **آغاز:** حمدله ... بدان ایدك الله تعالی فی الدارین، چون حضرت جل وعلا خواست که، **انجام:** در این مقاله هرچه نقل آنرا ازکتب معتبر پسندیده نوشته شد تمامیت از نقل عجایب المخلوقات و جامع الحکایات است، ۸۴ گ ۲۱س [ف. محمداشرف ۲۵۴:۲].

41329 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۰۰۸ (۲۹۲۵ ف): بی‌تاریخ، (۱ پ - ۱۰۱پ)، با ۸۲ مینیاتور.

41330 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۵۹۶ (۲۹۲۵ف): بی تاریخ، ۱۳۹ گ.

41331 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۵۹۷ (۲۹۲۶ ف): بی‌تاریخ، ۳۲۵ گ، با ۱۰۱ صورت [آکیموشکین ۱: ۳۸۰].

عجایب المخلوقات وغرایب

المرجودات

از نجیب همدانی .

41332 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۴۵۳ (۲۹۲۷ ف): بی‌تاریخ، ۳۵۳ گ.

41333 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم D ۱۲۹ (۲۹۲۸ ف) : بی‌تاریخ ، ۲۳۲ گ [آکیموشکین ۱:۳۸۱].

عمارات سلطنتی دولت روس

گویا ازمحمد عارف منشی، که یاد او در «اطلاعات فنیه راجع به بغداد» گذشت. **آغاز :** ممالك وسیعهٔ اروپایی. دولت روس که در قدیم الایام یکی ازشعب بحر محیط شمالی‌وازممالك حاره بوده آن ازاستخوانهای‌مکنوزهٔ‌حیوانات بحریه وبریه مفهوم میشود .

41334 ـ**اصفهان**،عمومی۱۱۴۲۶/۵: همراه « اطلاعات فنیه» از محمد عارف منشی نوشتهٔ **۱۳۰۲**، ۶۳ ص [ف. دکتر مقصود ۱ : ۳۵۵].

41335 ـ**اصفهان** ،عمومی۱۱۴۲۵/۵: نسخ **۱۳۰۹**، ازروی نسخهٔ ۱۱۴۲۶ نوشته‌شده است [ف. دکترمقصود ۱ :۳۵۲].

غ ـ ف

غرایب الاسرار

از خواند میربلخی ، غیاث الدین محمد نگارندهٔ «حبیب السیر» واین را هنگامیکه از هرات بـه قندهار رفته بود بنام معین السلطنه ابـونصرسلطان بدیع الزمان میرزا ساخته و (غرایب بلاد وبحار وانهار وجزایر و جبال و عیون وآبار وعجایب اشکال واطوار از آدمیان وجنیان ووحوش‌وطیور جهان)رادرآن آورده ، واین نام را دردیباچه بدان داده است. و این جـز « خاتمهٔ حبیب السیر » اوست. **آغاز :** غرایب اسرار عالم‌آمال وامانی . . شمه‌ای از آثارقدرت‌آفرید گاریست .

بنگرید : ذریعه ۱۶ :۳۰.

41336ـ **تهران**،دانشگاه ۳۰۳۴/۱۰: نستعلیق **۱۲۷۶** (ص ۱۲۷ـ۱۳۵) ناتمام[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۷۵].

غرایب ربع مسکون

خواند میر، خاتمه‌ی«حبیب السیر»است، درص۳۹۶۴ گذشت

غرایب زمین و آسمان

قزوینی ـ فروغی ، درص ۳۳۰ گذشت .

فارسنامهٔ ناصری

دربخش تاریخ ایران خواهد آمد .

فتوح الحرمین

لاری، درص ۳۰۱۶ گذشت .

فرهنگ جغرافیایی

فرهاد میرزا، درص ۱۹۳۲ گذشت.

فضایل مکه

دربخش تاریخ عربستان خواهدآمد .

فوایدالناظرین

دربارهٔ طایف و مکه .**آغاز :** بعد حمد خداوند حقیقی که انوارقدرتش .

41337 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۱۹ Or: نستعلیق با تاریخ **۱۲۵۴** (۱۸۳۸م) در دفتر(گ ۲، ـ ۱۲) [ریو ۳: ۹۹۳].

ق

قلاع صوبهٔ خجسته بنیاد

گزارش دژهای نظامی اورنگ‌آباد است، وبیوگرافی کوتاهی ازقلعه داران آنجا. **آغاز:** قلاع صوبهٔ خجسته بنیاد. قلاع یکصد ودوقلعه.

41338 ــ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۸۱ تاریخ (۴۲۷ ف): شکستهٔ خوب سد **۱۲**، ۸۸گ ۱۲ س [ف. محمد اشرف: ۴۹۵].

41339 ــ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ N.۳۴۵ (۴۲۸ف): شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲**، ۸۸گ۱۲س [ف. محمد اشرف:۴۹۶].

قیراط الماس وترجمهٔ سلماس

دربخش تاریخ ایران خواهدآمد.

ك

کتاب اسکات = خاتمهٔ حدیقة الاقالیم

متن ازکاپیتان جوناتان‌اسکات- C.jonathanScott انگلیسی، ترجمه از شیخ اللهیار بلگرامی. دربارهٔ اقالیم و شهرها و جزایرو‌ینگی دنیا. (بنگرید: حدیقة الاقالیم، اللهیار درس ۳۹۶۳) وازاین کاپیتان «جهان آرا» در تاریخ (یوروپ و انگلند) بکوشش ملك‌الکتاب‌شیرازی‌در بمبئی ۱۳۰۶ چاپ‌شده‌است **آغاز:** کاپیتان‌جوناتان‌اسکات میگوید که بقول بطلمیوس حکیم‌بیان‌میکنم احوال این دنیا را که عبارت ازهفت اقلیم کهنه است، چه حکیم موصوف این دنیا را هفت بخش کرده.

بنگرید: ف. مشار: ۵۱۹.

41340 ــ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ GeO.۱ (۶۲۹ ف): نستعلیق ۱۷ ج **۱۲۱۷/۲** (۱۸۹۲م)، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام **خاتمهٔ حدیقة الاقالیم** یاد شده، ۳۳گ۱۷س[ف. محمد اشرف۲: ۲۷۰].

41341 ــ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta ۶۳/۱ (۶۳۱ف): نستعلیق، **۱۲۱۹** (۱۸۰۴م)، آغاز برابر نمونه، بنام **خاتمهٔ حدیقه الاقالیم** یاد شده. ۷۱گ ۱۱س [ف محمد اشرف ۲: ۲۷۱].

41342 ــ **تهران**، مجلس ۲۹۳۹/۹: تاریخ یاد نشده، با تاریخهایی از **۱۲۰۶** تا **۱۲۴۵** دردفتر(ص ۹ـ۱۷۷) آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام **جغرافیا و هیئت** یاد شده [ف. مجلس ۱۰: ۳۶۹].

41343 ــ **تهران**، الهیات ۳۶۲ د: نستعلیق رجب **۱۲۷۲**، درفهرست بنام **احوال امریقیه‌وجزائرات**است، آغازبرابرنمونه، ۶۹گ [ف. الهیات ۱: ۵].

41344 ــ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Ted ۱۶۴/۱ (۶۳۰ ف): نستعلیق محمد قاسم علی، ۸ج **۱۲۹۱/۱** (۱۸۷۳ م) بنام **خاتمهٔ حدیقة الاقالیم** یاد شده، ۶۳ گ ۲۱س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۱].

41345 ــ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ GeO۱۱ (۶۳۲ ف): شفیعای خوب، سدهٔ **۱۳**، همان **خاتمهٔ حدیقة الاقالیم**

است با افزودگی چندی در آغاز. **آغاز**: اما بعد، پوشیده نماند که چون خاطر دریا مناظر. کپتان جوناتهان اسکات، ۵۰ گ ۱۴س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۱].

کتابچهٔ اوضاع کرمان =

اوضاع کرمان

در ص ۳۹۳۵ گذشت.

کتابچهٔ ثبت املاک...

در بخش اسناد و منشآت خواهد آمد.

کتابچهٔ جمع و خرج...

در بخش منشآت و اسناد خواهد آمد.

کشف الغرایب

ترجمه و نگارش از عباسقلی قدسی بادکوبی فرزند میرزا محمد خان ثانی، زاده در ۱۲۰۸ که بفارسی و ترکی و عربی شعر میسرود، همراه میرزا محرم قراباغی متخلص به مریض. در تاریخ کشف امریکا در ۱۲۴۶ نگاشته‌اند. **آغاز**: الحمد لله سابغ النعم... اما بعد بر رأی ارباب فطانت پوشیده نیست فرقهٔ بنی‌آدم را در بسیط عالم اسباب معاش بتدریج فراهم آمده.

41346 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۸۰۳ (۳۴۱۰ ف): نوشتهٔ **۱۲۴۶**، ۵۱ گ [آکیموشکین ۱: ۴۳۹].

41347 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۹: نستعلیق **۱۲۹۸**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۸۹ گ ۹س [ف. مجلس ۲: ۱۵۱].

کلمات مخزونه

ازمحمد کاظم فرزند رضا طبری، زنده در ۱۲۶۷. گرفته‌شده از نگاشتهٔ کاپیتان جوناتان اسکات انگلیسی با افزوده هایی ازخود او، در جغرافیای جهان. وازهموست «خلاصة التواریخ» (بنگرید: کتاب اسکات: ۳۹۷۸ وحدیقة الاقالیم: ۳۹۶۳) **آغاز**: حمدله... اما بعد، پس میگوید محمد بن رضا الکاظم الطبری، که این چند کلمه‌ای ست که آنرا نقل کردیم از کتاب **حدیقه الاقالیم** از گفته و تألیف کاپیتان... وچند کلمه هم ملحق به آن نمودیم.

41348 ـ **تهران**، حقوق ۵۲ د: نستعلیق میانهٔ رجب **۱۲۶۷**، ۲۴ گ ۱۴ س [ف. حقوق: ۱۷۵].

کنگرهٔ بین المللی علوم جغرافیایی

گزارش کار های کنگرهٔ جهانی جغرافیا دانهای دنیاست در پاریس به سال ۱۸۸۹م، و تصمیمهای گرفته شده در آن کنگره، از آن‌میان تصمیم بر تدوین جغرافیای آفریقا و آسیا و آمریکاست، که شرکت‌کنندگان اطلاعات خود را دربارهٔ این سه قاره به کنگره میدهند، و حاصل مطالعات آنان در هفده فصل تدوین میگردد واین کتاب ترجمهٔ آن فصلهاست. **آغاز**: از پنجم الی یازدهم ماه سنهٔ هزاروهشتصد و هشتاد و نه درپاریس کنگرهٔ بین المللی راجع بعلوم.

41349 ـ **تهران**، ملی ۸۸۷ ف: نستعلیق چهارشنبهٔ ۲۸ ج۲ /**۱۳۰۷**، ۳۵ گ ۱۰س [ف. ملی ۲: ۴۲۱].

کیفیت تاج محل = تاریخ

تاج محل

در ص ۳۹۳۷ و ۳۹۳۸ گذشت.

ل

لب السیر و جهان نما

از ابوطالب تبریزی اصفهانی معروف به لندنی (که یاد او در سفرنامهٔ «مسیر طالبی» خواهد آمد). تاریخ و جغرافیای عمومی ست، در چهار باب و فصلها، بنام آصف‌الدوله، در ۱۲۰۸ق به انجام رسانده است. باب سوم آن در سرگذشت دانشمندان و سرایندگان است. **آغاز:** حمدله... اما بعد، ابجدخوان دبستان نادانی.

بنگرید: استوری ۱: ۱۴۵ – تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۷۳۳.

41350 – **آصفیه**، ۱۳۱۲ تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۲۰** [ف. آصفیه ۳: ۹۸].

41351 – **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۷۱ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق)، آغاز برابر نمونه، ۳۵ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۸۹۵].

41352 – **تهران، ملک** ۴۳۰۳: نستعلیق خوش نادعلی **۱۲۴۰**، همراه تذکرهٔ خلاصة الافکار او و چهار گفتار دیگر از همو: گفتاری در اخلاق، مصطلحات موسیقی، عروض و قافیه، مختصری در فنون خمسهٔ طب، و این گفتار [تاریخ تذکره های فارسی ۱: ۵۶۶].

م

مجمع الغرایب

از سلطان محمد (نه محمود) فرزند درویش محمد بلخی، تاریخ و جغرافیای افسانه آمیز است، در ۱۸ باب، باب یکم در عجایب و غرایب که درافلاك واقع است.. فهرست دیگر بابها و نیز سه نسخه از آن درص ۶۸۵ گذشت. **آغاز:** سبحانك لاعلم لنا الا ما علمتنا انك انت العليم الحكيم.

41353 – **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۲۴۱ Add: نستعلیق، ع۲/۲۴ پادشاهی اکبر شاه (**۱۱۱۰**ق ۱۶۹۸م). **آغاز:** سبحانك لاعلم لنا الا ما علمتنا، ۱۳۵ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۴۲۶].

41354 – **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۲۲۵ (۳۸۳۱ف): با تاریخ **۱۲۲۲** در دفتر (۱۵۶ر–۱۷۹ر، ۱۸۶پ–۲۲۸پ).

41355 – **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۹۱۸a (۳۸۴۰ف): با تاریخ **۱۲۳۳** در دفتر، (۴پ–۱۳۱ر).

41356 – **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۴۱۹ (۳۸۳۲ف): نوشتهٔ **۱۲۴۴**، ۲۲۰ گ.

41357 – **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۰۷ (۳۸۳۴ف): نوشتهٔ **۱۲۵۶**، (۴پ–۱۱۰) [ف. آکیموشکین ۱: ۳۰۵].

41358 – **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۵۷۷ (۳۸۳۸ف): نوشتهٔ **۱۲۶۴**، ۷۲ گ.

41359 – **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۹۵ Or: نستعلیق **۱۲۶۲** (۱۸۴۶م)، ۱۶۸ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۹۲].

41360 – **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ GeO۱۲ (۶۱۲ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۳ گ ۱۲ س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۵۸].

41361 – **لنین گراد**، اکادمی علوم C۲۳۴۰ (۳۸۴۱ ف): نوشتهٔ **۱۲۷۳**، (۱۱۲

ب- ۲۰۸ر).

41362 - لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۴۱۵ (۳۸۳۷ ف) : نوشتهٔ **۱۳۰۵** ، (۱۲۹ر- ۲۳۸ پ).

41363 - لنین گراد، اکادمی علوم B۷۸۵ (۳۸۲۷ف): تاریخ یاد نشده ،(۳پ- ۱۲۵ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۰۴].

41364 - لنین گراد، اکادمی علوم B۴۲۹ (۳۸۲۸ف): تاریخ یاد نشده، بخشی از آن است (۱۵۵ر-۱۵۶ر).

41365 - لنین گراد، اکادمی علوم B۷۹۵ (۲۸۲۹ ف) : بی‌تاریخ، ۱۰۳ گ.

41366 - لنین گراد، اکادمی علوم B۱۰۰۷ (۳۸۳۰ف) : (۷پ - ۹۶پ ۱۲۶ ۱۳۹پ).

41367 - لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۳۱ (۳۸۳۳ف): (۷۹پ - ۸۱ر،۱۲۸ر ۱۳۵پ).

41368 - لنین گراد، اکادمی علوم C ۶۰۸ (۳۸۳۵ف) : ۱۲۶ گ.

41369 - لنین گراد، اکادمی علوم C ۶۰۹ (۳۸۳۷ ف): ۱۱۹ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۴۸ هست [فیلمها: ۱۸۴].

41370 - لنین گراد، اکادمی علوم C۱۸۵۸ (۳۸۳۹ ف): (۱ ۲۰پ-۳۳۹پ). [ف. آکیموشکین ۱: ۵۰۴ تا ۵۰۶].

مجموعه

از حسن فرزند کرمعلی اصفهانی، بسال ۱۲۲۴ دربارهٔ افلاک واقالیم سبعه، پادشاهان، فرزانگان، کانها، جانوران، گیاهان وجز آنها گردآورده‌است. **آغاز:** سپاس وستایش و درود ومحمدت بیقیاس سزاوار یگانه‌وجودی‌تواند بود.

41371 - **تهران**، مجلس ۶۲۸: نسخ وشکسته نستعلیق، بی‌تاریخ، ۲۴۷ گ [ف. مجلس ۲: ۳۸۷].

مجموعهٔ دروس

ازدکترمحمودافشار فرزند محمد صادق، زاده دریزد ۱۳۱۳ق. مدیرمجلهٔ آینده. تقریر درسهای اودر مدرسهٔ علوم سیاسی تهران است، که در ۱۳۳۱ ق گرد آورده است. دارای: جغرافیای آسیا دوجزوه، علم صرف، تاریخ عرب، تاریخ یونان، جغرافیای عمومی جهان، جغرافیای ایران، معانی، جغرافیای آسیا.

بنگرید: مؤلفین مشار ۶: ۸.

41372 - **تهران**، حقوق ۹۲ ج: شکسته نستعلیق نگارنده، ۴ شوال ۱۳۳۱ق، اهدایی فرزندش آقای ایرج افشار، ۴۴۴ گ ۲۸س [ف. حقوق: ۱۸۳].

مجموعهٔ ربع مسکون افلاطون

41373 - **آصفیه**، ۱۴۲ جغرافیا: تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۲۴۲].

محفل فردوس

شوشتری. مقدمهٔ آن درجغرافیای تاریخی شوشتر است. دربخش سیر خواهد آمد.

مختصر مفید = اوصاف الامصار

از محمد مفید فرزند محمود یزدی، که در ۱۰۸۷ دردکن بدان آغاز ودر ۹ع۱/ ۱۰۹۱ بنام سلیمان صفوی (۱۰۷۷- ۱۱۰۵) به‌انجام رسانده است. (بنگرید: جامع مفیدی). دارای مقدمه، سپس: عراقات، عراق عرب، عراق عجم، آذربایجان، اران، ارمنستان، کرمان وقهستان، خراسان، خوزستان، دیاربکر، سیستان، ...

زابلستان و نیمروز، شیروان، طبرستان، گرگان، دماوند، خاور، رستمدار، مازندران، طالش، فارس، کرمان، گیلان، کردستان، گرجستان، کاچ و مکران، داغستان ... **آغاز:** خردهر کجا گنجی آرد پدید ـ بنام خدا ساز آنرا کلید.

41374 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰۵۸۳، Add: نستعلیق پیرامن **۱۰۹۱** (۱۶۸۰م)، آغاز برابر نمونه، نسخه بنام **مختصر مفید** یاد شده است، ۲۷۵گ ۱۷س [ریو ۱: ۴۲۷].

41375 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق محمد کاظم کروی. ۲۷ع ۱/ **۱۲۵۳** برای آخوند ملا رجبعلی، آغاز برابر نمونه، نسخه بنام **اوصاف الامصار** یاد شده‌است. [رؤیت].

مرآت آفتاب نما

شهنوازخان، در بخش تاریخ عمومی خواهد

مرآت گیتی نما

از عبدالکریم متخلص به مشتاق، که در چهچر میز بسته است. **آغاز:** مراتب حمد و سپاس تسلیم بارگاه.

41376 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۳۸، Or: نستعلیق شوال **۱۲۶۳**ق، ۱۳۲گ ۱۶س [ریو ۳: ۹۹۴].

41377 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۹۱، Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (**۱۲۶۶** ق)، آغاز برابر نمونه، ۱۱۴گ ۱۵س [ریو ۳: ۹۹۴].

مرز ایران و روس

در این رساله (تفصیل خط حدود ایران و روس از سمت آذربایجان بعلامتهای حدودی که نصب شده و معاهدهٔ ترکمن چای) آمده و از نوشته های زمان قاجاراست. **آغاز:** نظر بفصل چهارم عهد نامهٔ ترکمن چای...

41378 ـ **تهران**، ادبیات ۲۸ د: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۹۱گ ۹س [ف. ادبیات ۱: ۴۲۰].

مساحت البلاد

از آقا محمد علی مشهور به بهبهانی. درهشت نمایش. نسختی از آن درص ۱۹۵ یاد شده‌است. واینك نسخه‌ای دیگر:

41379 ـ **مشهد**، رضوی ۸۳۲۲ (۴۸۱ف): نستعلیق حاج میرزا علی اکبرخان عبیدی دبیر دیوان، سه شنبه ۲ شعبان **۱۳۰۴**، آغاز برابر همان نمونه، ۲۶گ ۱۶س [ف. رضوی ۸: ۴۷۷].

مساحت کعبه

دو رساله است هر دو در مساحت و طول و عرض و ارتفاع خانهٔ کعبه» و مقامات مسجد الحرام و رکن، گویا از دوتن.

41380 ـ **آصفیه**، ۸۳ جغرافیه: بخامهٔ نگارنده در **۱۲۵۴**، **آغاز:** الحمد لله وسلام علی عباده الذین. اما بعد، این مختصری‌ست در بیان عرض و طول بیت‌الله، ۲۰ص ۱۷س.

41381 ـ **آصفیه**، ۸۲ جغرافیه: بی‌تاریخ، **آغاز:** بدان ایدك الله تعالی بنیل هذه السعادات والکرامات، ۴۱ص ۱۲س [ف. آصفیه ۱: ۴۱۴].

مسالك و ممالك

ابوالحسن صاعد بن علی جرجانی، در گذشتهٔ ۸۸۱. پس از مرگ شاهرخ بهادر (۸۰۷ـ۸۵۰) نگاشته است. درنوزده فصل. و ناظر بر «جهان نامهٔ» محمد فرزند نجیب بکران بوده است. (بنگرید: جهان نامه: ۳۹۶۰)

آغاز: سپاس و ستایش خدایرا عزوجل که ما را بخرد مخصوص گردانید ...

اما بعد، همیگوید مصنف این کتاب ابوالحسن صاعد بن علی الجرجانی .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۶۶۴ — هدیة العارفین ۱ :۴۲۱ — ذریعه ۵ : ۳۰۰ — استوری ۲:۱۳۳ .

41382 — **تهران**، ادبیات ۴۱ د : نسخ سدهٔ **۹ــ۱۰** ، یك صفحهٔ پایان نونویس و باز هم کامل نیست، آغاز برابر نمونه ، ۱۰۴ گ ۱۴س [ف. ادبیات ۱ :۴۲۴] منتقل شده به دانشگاه .

41383 — **لنین گراد**، اکادمی علوم A۶۷۲ : نوشتهٔ **۱۰۱۰**، ۱۲۲ گ [آکیموشکین ۱ :۵۴۵]. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۶۵۰ هست [فیلمها:۱۹۴].

41384 — **موزهٔ بریتانیا**، ۷۷۰۵ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، آغاز برابر نمونه ، ۹۶ گ ۱۵س [ریو ۱ :۴۲۴] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۶۵۰ هست [فیلمها:۴۲۴] .

41385 — **تهران**، استاد مینوی ۱۹: نستعلیق خودمینوی وکس دیگر ازروی نسخهٔ سدهٔ ۹ کتابخانهٔ فروغی [نسخهها ۶:۶۸۵].

41386 — **پاریس**، S.P.۱۵۲۷: نستعلیق. تاریخ یاد نشده، ۲۷۵ گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۷۷۶ هست [فیلمها:۱۹۴] .

المسالك والممالك = ترجمهٔ ..

متن از اصطخری ، ابواسحاق ابراهیم فرزندمحمدمعروف به کرخی، درگذشتهٔ ۳۴۶ق. [چلبی] ترجمه از ابوالمحاسن محمد فرزند سعید (سعد) فرزند محمد نخجوانی ، معروف به ابن الساوجی ، زنده در ۷۳۲ . [اسماعیل پاشا] . پیش از اصطخری ابوزید بلخی احمد فرزند سهل در گذشتهٔ ۳۲۲ق «صور الاقالیم» را در ۳۰۸-۳۰۹ ق نگاشته بود ، و اصطخری نزدیکیهای ۳۴۰ق «المسالك والممالك» خود را ازروی آن نگاشته است.

ترجمه های فارسی آن یکسان نیست ، بیشتر بی نام است، برخی منسوب بهابوالمحاسن بن الساوجی ودر تحریری دیگر از خواجه نصیر (بنگرید:اقالیم:۳۹۳۴) ونسخهای ازمحمدبن اسعدبن عبدالله [نسخهٔ بادلیان] . پایان نسخهٔ ملك تاریخ ۸۹۸ رادارد. وتحریری از آن از سدهٔ ۵— ۶ بکوشش ایرج افشار. ۱۳۴۰ خ در ۲۲۴ ص چاپ شده است . **آغاز :** الحمد لله مبتدی النعم و ولی الحمد وصلی الله علی سید — المرسلین محمد.. امابعد، چنین گوید خداوند سخن که مرادما از تصنیف این کتاب آن است کی اقلیمهای روی زمین یاد کنیم ، آنچه دائرهٔ اسلام بدان محیط است.

بنگرید: ذریعه ۱۵ :۹۶— استوری ۲ :۱۱۸ — پیشگفتار چاپ مسالك وممالك ازایرج افشار— ایضاح المکنون ۲ : ۴۷۳ — هدیة العارفین ۲ :۱۴۸ (ابن ساوجی) و ۱ :۶ (اصطخری) — احوال وآثار خواجه، مدرس رضوی:۳۱۷ .

41387 — **مشهد**، رضوی ۵۴۰۵ (۴۸۳ ف): نسخ ونستعلیق کاتب طیب ، پایان سدهٔ **۷**، آغازوانجام افتاده، مترجم ناشناخته ، وهمان است که بکوشش آقای افشار ۱۳۴۰ خ چاپ شده باکمی جدایی، با هفت نقشه، ۱۶۱ گ [ف. رضوی ۸ :۴۷۷].

41388 — **تهران**، موزه ۳۵۱۵ : نسخ ابن الساوجی ابوالمحاسن محمد بن سعد بن محمد نخجوانی ، آدینهٔ ۴ محرم **۷۲۶** درشهرسپاهان، باده سرلوح زرین ، و بیست نقشهٔ رنگین، ازکتابهای آستانهٔ شیخ صفی بوده است، ۱۳۷ گ [نسخه ها ۲ :۲۱۷] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۷۳۷ هست[فیلمها:۱۹۴].

41389 ـ تهران، دانشگاه ۱۳۳۱ : نسخ کهن سدهٔ **۷ـ۸**، آغاز برابر نمونه، ۵۸ گ ۲۱س. درفهرست آمده: ترجمه گونه‌ای‌ست از نگاشتهٔ اصطخری که‌از روی «صورالاقالیم» بلخی ساخته بود [ف. دانشگاه ۸: ۱۱] . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۱۰هست [فیلمها: ۱۹۴].

41390 ـ **بادلیان**، ۳۷۳ اوزلی : نسخ ذیعقدهٔ **۸۹۷**، ۱۶۸ گ ۱۷س. فیلم آن‌در دانشگاه ش ۸۰۳هست. درفهرست آمده : متن ازاصطخری ترجمه ازمحمد فرزنداسعد فرزند عبدالله ، بنام مجاهدالدین قزان‌بن‌توکلتیمور [فیلمها: ۵۰].

41391 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای B ۳۳۴ (۱۹۱ف): سدهٔ **۹**، ۱۵۴ گ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۷۳].

41392ـ **مشهد**، رضوی۵۶۲۳ (۴۸۳ ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، ازمترجم نام برده‌نشده، آغازآن برابرصفحهٔ ۱۸۵ سطر۵ چاپی‌ست ، ۸۰گ ۱۹س [ف. رضوی ۸: ۴۷۸].

41393 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R۱۶۴۶ (۱۹۰ ف) : نوشتهٔ علی الحافظ ، **۱۰۷۵** (۶۵ـ۱۶۶۴م) ، آغاز برابر نمونه ۱۲۳گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم۱: ۷۳].

41394 ـ **تهران**، ملك ۶۷۸/۲ : نسخ**۱۲۹۵**، (ص۴۰ـ۳۲۱). درفهرست آمده: گویا ترجمه از«مسالك وممالك» اصطخری‌ست **آغاز** :... اسلام ملك چین است و آنچه بدو پیوندد... ذکردریا بزرگترین دریاها دریای فارس. انجام : اما قزوین شهربزرگ است ، باروحصاردارد، اما دراین روزگار کهمادیدیم درتاریخ هشتصد ونود هشت (۸۹۸) از هجرت نه بارومانده ونه‌حصار..وکوه سبلان‌ازدماوند.

41395 ـ **مشهد**، رضوی۱۷۸ ریاضی: نسخ کهن، بی‌تاریخ، آغاز وانجام افتاده، ۱۶۱ گ۱۳ـ۱۶س. درفهرست آمده: بیشتر گمان میرود ترجمهٔ اصطخری باشد [ف. رضوی ۳: ۳۵۷]. فیلم آن دردانشگاه ش ۹هست[فیلمها: ۱۹۴].

41396 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۱۰ : تاریخ یـاد نشده ، ۱۱۴ گ . در فهرست دربارهٔاین نسخه وپسین آن‌آمده است: متن ازاصطخری ترجمه ازابن الساوجی .

41397 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۷۹۷ (۴۰۴۰ف): تاریخ‌یادنشده، ۱۵۲گ [آکیموشکین۱: ۵۴۵].

مسالك وممالك

41386 انجام‌آن‌نزدیك به‌نسخهٔ ۱۳۳۱ دانشگاه‌است. **آغاز**: حمدبی‌حدو ثنای‌بیعدصانعی را سزاست . عقول انبیاء واولیاء از چگونگی ذات وصفات اوعاجزند ، وبادیه پیمایان قلم و ایجاد، ودریا نوردان محیط ابداع ...اما بعد ذکربلادمغرب. برقه شهریست بزرگ وخوش آب وهوا ، وولایتی عظیم است ..

پایان :وسلاب، وسبیلکند این‌دوجایگاه قصبه ندارد، وبسبب این یاد نکردیم، کـه این هر یکی ثغری است در پیش کافران این است حدود مسالك واقـالیم درممالك اسلام کـه یاد کردیم. تمام شد .

41398 ـ **تهران**، ملك ۵۹۹۰ : نستعلیق سدهٔ**۱۰**، زرین، با۱۸ نقشهٔ‌جغرافیایی رنگارنگ ۸۸، گ ۱۵ س [رؤیت] .

مسالك وممالك = اقالیم .

درص ۳۹۳۳ گذشت .

مسالك وممالك = صورالاقالیم .

درص ۳۹۷۰ گذشت.

مسجد جامع گلپایگان

از فضل‌الله فرزند آخوند ملازین العابدین بروجردی، معروف به‌شمس‌العلماء، (که یاد او در «قافیه: ۲۱۷۰» گذشت).

نگارند به مسجد جامع گلپایگان که از ساختمانهای باستانی‌ست رفته، و به همراهی و راهنمایی میرزا یحیی‌خان نبشته هایی که بخط کوفی‌درپیرامن آنجا بوده خوانده وترجمه کرده است. تاریخ نگارش این کتابچه ۱۳۰۲ قاست. **آغاز:** چون حقیر راقم حروف فضل‌الله المعروف به شمس العلماء البروجردی ابن... ملازین العابدین مدتها بود در گلپایگان خدمت... مقرب الخاقان معتمد السلطان حکمران ملك گلپایگان، آقای میرزا یحیی خان...

41399 ـ **تهران**، ملك ۶۱۹۶/۱۲: شکسته نستعلیق خودنگارند در **۱۳۰۲**. همراه «قافیه» ازهمو. (۲۹ر ـ ۳۰ر) [رؤیت].

مشکاة السنیه

ترجمه ازعلی‌محمدطبیب اصفهانی کرونی بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)، بسال ۱۳۰۸ نگاشته است. دریك مقدمه وشش‌قسمت ویك خاتمه، در جغرافیای عمومی و شهرهای بزرگ پنج‌قاره. خاتمه‌در نژادوزبانهای مردمان زمین (بنگرید: جغرافیای بریتانیا: ۳۹۵۱). **آغاز:** تحمیدو تمجید توانا خالقی‌راسزد که این بیضی تودهٔ خاك درخم چوکان.

41400 ـ **تهران**، ملی ۶۴۵ ف: نستعلیق میرعماد الدین فرزند میرابوالقاسم خان‌فرزند امیرحسین‌خان‌فرزند میرزاغلامرضا مشهور به میرزا غلام شاه فندرسکی موسوی، ۴ شوال **۱۳۰۸**، با فهرست، ۲۸۵ گ ۱۰س [ف. ملی ۲: ۱۵۱].

معلومات الآفاق

ازامین الدین خان سید ابوالمکارم امیر خان حسینی هروی. **آغاز:** هوالکریم، یعنی کریم کرم بخش رحمت‌گستر.

41401 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴۱/۶ Or: نستعلیق‌پیرامن **۱۸۵۰** م، (۱۲۶۶ق) (گ ۷۱ـ۸۸) [ریو ۳: ۱۰۱۴].

مفاتیح الادب فی تواریخ العرب

در بخش تاریخ عربستان خواهد آمد.

منظر العالم = خورشید لامع

نجم، درص ۳۹۶۵ گذشت.

ن

نخبهٔ سیفیه

از محمد علی قورخانچی صولت نظام. بروزگار مظفرالدین‌شاه درجغرافیای استرآباد ویموت و کوکلان، بدستور شاهزاده سیف‌الدوله فرمانروای استرآباد وبنام او، درج ۲/۱۳۲۱ نگاشته است (بنگرید: نخبهٔ کامرانیه، درهمین بخش). **آغاز:** بسم‌الله الذی خلقنا عجولا وعجیباً وغریباً، حمد ساحت اقدس امنعی را سزاست که قطرهٔ آبی را دریای معرفت نمود.

41402 ـ **تهران**، مجلس ۶۹۰: نستعلیق بی‌تاریخ، هامش شش صفحهٔ آغاز زرین، آغاز برای نمونه، ۱۳۸ گ ۹س [ف. مجلس ۲: ۴۳۹] فیلم آن دردانشگاه ش، ۲۲۳۴ هست [فیلمها: ۲۶۴].

نخبهٔ کامرانیه = جغرافیای استرآباد.

ازمحمد علی صولت نظام کـه در ۱۳۲۱ مستخدم کل قشون ومأمور استرآباد بوده، بنام محمد علی شاه قاجار و نایب السلطنه . تحریر دیگری ازاین کتاب درمجلس هست کـه سیفیه یا سیفی خوانده شده است، هردو بکوشش مسیح ذبیحی چاپ‌شده‌است. (بنگرید: نخبهٔ سیفیه، در همین بخش). آغاز: ستایش بی آلایش نثار بارگاه شاهنشاهی .

41403 ـ تهران ، ملك ۳۹۵۹ : نستعلیق محرم ۱۳۲۷، ۶۱ گ ۱۰س[ف. ملك. فارسی: ۱۸۱].

نزهت الاخبار

ازمحمد جعفرخرموجی (که یاد او در : آثارجعفری: ۳۹۳۰ وآیینهٔ مظفری: ۳۹۳۱ گذشت) جغرافیای فارس وتاریخ قاجاریان و سر گذشت چندتن ازسران وسرایندگان روزگار خوداوست، دردیباجه ازخودونام چندنگارش دیگر خودیادکرده است. آغاز: حمدله ... بعدعرض مینمایـد اقل سادات ... محمد جعفر الملقب بحقایق نگار، کـه مسقط الرأس اجدادی این بندهٔ ضعیف قریه المدعو به خورموج.

41404 ـ تهران ، مجلس ۵۰۰۷ : نسخ سدهٔ ۱۴، زدین، آغاز برابر نمونه (۳پ ـ ۴۳۳پ) [رؤیت].

نزهت القلوب

ازحمد الله مستوفی، که یادآن درص ۶۸۹ گذشت .

اینك چند نسخهٔ دیگر:

41405 ـ حیدر آباد ، مـوزهٔ سالار جنگ ۱۴ GeO (۶۰۷ف) : نستعلیق خوب سدهٔ ۹، آغاز برابر همان نمونه، ۳۷۳ گ ۱۹س [ف. محمد اشرف ۲:۲۵۵] .

41406 ـ مشهد ، رضوی ۵۶۴۰ (۴۸۹ف): نستعلیق محمود فرزند عبدالحسین سبزواری، ذیعقدهٔ ۹۵۱ که دست برده شده بـه ۷۵۱ درآمده است، ۳۳۵ گ ۱۷س [رؤیت].

41407 ـ اصفهان ، عمومی ۱۱۳۸۹: نستعلیق محمود فرزند عبدالحسین سبزواری، چهارشنبهٔ ۱۲ع ۹۵۹/۱، ۲۰۴ص ۲۳س[ف. دکترمقصود ۱:۱۶۶].

41408 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۷۹۳ (۴۴۱۹ف): نوشتهٔ ۹۶۳ ، ۱۸۴ گ [آکیموشکین ۱:۵۸۵].

41409 ـ شیراز، صدرالدین محلاتی: نوشتهٔ رمضان ۹۷۱ [نسخه‌ها ۵:۲۷۴].

41410 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۷۷۰۸ Add : نستعلیق ذیحجهٔ ۹۸۴ (۱۵۷۷م) ، ۲۵۳ گ ۲۰س [ریو ۱:۴۱۹].

41411 ـ حیدرآباد ، مـوزهٔ سالار جنگ ۱۵ GeO (۶۰۸ف): نستعلیق علیخان فرزند شمس الدین حاجی ، ۲۱ محرم ۹۹۸ (۱۵۸۹م)، با مهرسلطانمحمد قطبشاه ، ۲۰۹ گ ۲۱س [ف. محمد اشرف ۲:۲۵۵] .

41412 ـ تهران ، سپهسالار ۲۷۸۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، برگ پایان نونویس شوال ۱۰۶۶، ۲۴۶ گ ۱۸س[ف سپهسالار ۵:۷۱۰].

41413 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۷۳۶ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۶م، آغاز برابر نمونه، ۲۴۱ گ ۲۵س[ریو ۱:۴۱۸] .

41414 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۵۴۳ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۶ م ، ۲۶۸ گ ۱۹س [ریو ۱:۴۱۹] .

41415 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۱۶ GeO (۶۰۹ف) : نستعلیق خوب

مرتضی فرزند عبدالغنی، ۱۰۰۰(۱۵۹۲م)، آغازافتاده، ۲۱س[ف. محمد اشرف ۲:۲۵۶].

41416 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۳۷ Add: نسخ **۱۰۲۲** (۱۶۱۳ م)، ۲۵۷گ ۲۱س، با نقشه ها، [ریو۱:۴۲۰].

41417 - **تهران**، مجلس ۵۷۴۲: نستعلیق**۱۰۲۴**، زرین، آغاز برابرهمان نمونه، ۵۱۶ ص ۲۳س [ف. مجلس ۱۷:۱۸۳].

41418 -**موزهٔ بریتانیا**، ۷۷۰۷/۱ Add: نستعلیق، با تاریخی گویا **۱۰۲۷** (۱۶۱۸م) (گ ۱-۲۳۹) [ریو ۲:۸۱۱].

41419 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۳۵ Add: نستعلیق حیدر آباد، شوال **۱۰۲۹** (۱۶۲۰م)، ۳۷۸گ ۲۱س [ریو۱:۱۲۰].

41420 - **تهران**، سپهسالار ۱۵۲۱: نستعلیق محمد تقی‌کاتب خاتون‌آبادی، دوشنبه ۵ ذیعقدهٔ **۱۰۳۱**، زرین [ف. سپهسالار ۵: ۷۱۰].

41421 - **تهران**، ملی ۱۴۶۹ ف: نستعلیق مقیم فرزنـد محمد شریف سرهندی، **۱۰۳۳**ق، آغاز برابر نمونـه، ۲۳۹ گ ۲۵س [ف. ملی ۳:۵۰۰].

41422 - **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۶۰۲ (۴۴۲۳ف): نوشتهٔ **۱۰۳۴**، ۱۹۶گ [آکیموشکین ۱:۵۸۶].

41423 - **تهران**، سپهسالار۲۷۸۶: نستعلیق تاج الدین، یکشنبهٔ ۲۶ع‌۲/**۱۰۵۱**، نسخهٔ‌کامل، ۲۵۴گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۵:۷۱۰].

41424 - **تهران**، مجلس ۳۳۲۱/۷: سدهٔ ۱۱ با تاریخ **۱۰۶۱** (ص۲۰۷ - ۲۵۵) [نسخه‌ها ۵:۱۶۳-ف. مجلس۱۰:۹۸۱].

41425 - **لنین‌گراد**، اکادمـی علوم C۶۰۱ (۴۴۲۲ف): نوشتهٔ **۱۰۷۰**، ۳۱۴گ [آکیموشکین ۱:۵۸۶].

41426 - **رشت**، آقای شاد قزوینی: نستعلیق ۲۳ع‌۲/**۱۰۷۶**، در۱۰۸۲ ازان‌محمد رفیع الدین فرزنـد میرزا محمد ظهیر اهری بوده است [نسخه‌ها ۵:۳۹۶].

41427 - **مشهد**، رضوی۳۵۷۹(۴۹۱ ف): نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۳**، گزیدهٔ‌آن است وبا صفت انسان‌آغازمیشود، ۱۱گ [ف.رضوی ۸:۴۸۲].

41428 - **تهران**، مجلس ۳۱۷۸: نسخ‌سدهٔ **۱۱**، ونونویس‌آن‌مؤرخ۱۲۲۴، باصور فلکی، آغازبرابرهمان نمونه [ف. مجلس۱۰: ۷۶۲].

41429 -**موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۴۴ Add: نستعلیق‌سدهٔ **۱۷**م، ۲۴۶گ ۱۹س.

41430 - **موزهٔ بریتانیا**، ۷۷۱۰ Add: نستعلیق‌سدهٔ **۱۷**م، با نقشه‌ها، ۷۶۷گ ۱۲س.

41431 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۵۶، Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۳۴۷ گ ۲۲ س [ریو۱:۴۲۰].

43432 -**مشهد**، رضوی ۵۶۳۹(۴۸۸ ف): نستعلیق لطف الله طغایی ۷ ج ۲/**۱۱۰۰** آغاز برابر همان نمونه، ۲۹۰ گ ۲۱ س [رؤیت].

41433 - **موزهٔ بریتانیا**، ۷۷۰۹ Add: نستعلیق، ج ۲/**۱۱۱۲** (۱۷۰۰ م)، ۲۵۷گ ۲۲س [ریو۱:۱۲۰].

43434 - **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۶۰۰ (۴۴۲۱ف): نوشتهٔ **۱۲۴۳**، ۱۷۹گ [ف. آکیموشکین۱:۵۸۵].

41435 -**مشهد**، رضوی ۹۸۰۰(۴۹۰

ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۷۲ گ [ف. رضوی ۴۸۲:۸].

41436 ـ **هند**، بانکیپور ۲۶۰۰ (۶۳۳): غلامحسن جواهررقم **۱۳۱۴**، ۲۶۴ گ ۱۹ـ۲۳س [مرآت العلوم، عبدالمقتدر ۱:۴۹].

41437 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۷۹۴ (۴۴۲۰ف): بی‌تاریخ، ۱۷۹ گ.

41438 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۰۳ (۴۴۲۴ ف): بی‌تاریخ، ۳۱۸ گ.

41439 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۰۴ (۴۴۲۵ف): بی‌تاریخ، ۲۳۰ گ.

41440 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۷۸۴(۴۴۲۶ف): بی‌تاریخ، (۱پ‌ـ۲۷۲پ) [آکیموشکین ۱:۵۸۶].

41441 ـ **موصل**، مدرسهٔ احمدیه ۸۷: تاریخ‌یاد نشده [ف. مخطوطات موصل ۲۸].

نقشهٔ ایران

41442 ـ **اصفهان**، کلیسای ارمنیان: چاپ سدهٔ **۱۷**م [نسخه ها ۵:۳۲۴].

41443 ـ **شیراز**، سید امین الله کوثری: ترسیم میرزا سلیمان خان معلم دارالفنون **۱۳۱۰** [نسخه ها ۵:۲۸۰].

نقشهٔ تهران

بدستور ناصرالدین شاه و اعتضاد السلطنه وزیر علوم ورئیس دارالفنون، وبا سرپرستی امیر تومان جعفر قلیخان رئیس مدرسه وعبدالغفار نجم الملك معلم ریاضی، وبدستیاری محمدحسین خان سرتیپ اول ناظم مدرسه و بهمراهی بیست تن ازشاگردان مهندسی مانند محمدحسن میرزا سرتیپ و آقاعلیخان سرتیپ وذلفقارخان سرتیپ وسلیمان خان سرتیپ مسیحی وعباسقلی خان سرتیپ، درمدت یکسال، بسال ۱۲۸۵ بانجام رسانده شده است.

41444 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۷۸۵ فیلم: همان سال **۱۲۸۵**، ۴۸ گ [فیلمها: ۲۶۸].

نقشهٔ جغرافیایی

ازحاج میرزا حسن طبیب فسایی (۱۲۳۷ ق‌ـ۱۳۱۷ق) (نگارندهٔ فارسنامهٔ ناصری، که یادآن دربخش تاریخ ایران خواهد آمد).

41445 ـ **مشهد**، رضوی ۸۹۸۲: در زمینهٔ مشمعی، اهدایی علی اصغر حکمت [نسخه ها ۵:۷].

نقشهٔ دریای خزر

41446 ـ **اصفهان**، کلیسای ارمنیان: ترسیم جان استروئی بکمك ملوانان ارمنی، چاپ **۱۶۶۸**م [نسخه‌ها ۵:۳۲۴].

و

وصف صوبه های هند

شیخ ابوالفضل.

4147 ـ **بادلیان**، Add ۰۶۹/۳۰: نوشتهٔ ۱۳ع ۱/**۱۲۰۰**. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها: ۵۸۴].

هـ

هفت اقلیم

امین احمد رازی، دربخش تذکره ها خواهد آمد.

هفت اقلیم

از محب الله مبارز الله آبادی .

41448 ـ **بادلیان** ، ۲۶۹۲/۹: فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۳۳ هست [فیلمها : ۷۴۳].

هفت اقلیم

41449 ـ **لاهـور** ، پنجاب پبلک لائبریری ۵۵۱،۴/۴لا: شکستهٔ اوایل سدهٔ **۱۳** با یادداشت ۱۸۹۳م، بدون دیباجه. **آغاز:** اقلیم اول بزحل منسوب است وعامه این اقلیم اسود اللون باشند ، ۱۴ گ ۲۳ س [منظور احسن عباسی ۲۹۷:۱].

هندوستان = رساله درباب ...

از سید علی نامی که ده سالی در هندوستان بوده، واطلاعات خود را برحسب ولایتها نگاشته است .

41450 ـ **تهران** ، استاد مینوی ۱۴۶: نستعلیق برای دار الترجمهٔ همایونی در ۷۸ رحلی [نسخه ها ۶: ۶۴۷].

هیئت افلاک و زمین

درس ۳۶۸ و ۴۵۹ گذشت.

هیئت و جغرافیا و ارباب انواع

از ناشناس، که گویا پنجمین گفتاری باشد که برای فریدون میرزا قاجار نگاشته است . نخست دربارهٔ هیئت برابر دانش نوین ، سپس ازجغرافیا، آنگاه ارباب انواع برپایهٔ اندیشهٔ پارسیان وهندیان گفتگو میکند . **آغاز:** سپاس یزدان را که ماه وهور آفرید وظلمت ونور هویدا کرد، آسمان وزمین وتصریف شهور .

41451 ـ **تهران** ، ملی ۳۵۶ ف : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، ۲۵ گ ۱۵ س [ف . ملی ۱: ۳۳۸] .

ی

یادداشت جغرافیایی = کشفیات جغرافیایی

متن از مسیو مونوار ومسیو دوویریه، بسال ۱۸۸۶م، ترجمه از علی مترجم، بنام ناصر الدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)، بسال ۱۳۰۴، در بیست فصل: فصل یکم، در آن کشفیات ششماههٔ آخر سال ۱۸۸۶ را گزارش کرده است ۲ ـ اکتشاف دو نفر فرانسوی بنامهای کاپوس وبنوال ۳ـ کشفیات دیالافوا وزنش در ایران ۴ـ مختصات جغرافیایی پامیر ۵ـ زمین شناسی سرزمینهای لینا وآمور ۶ـ بخش جنوبی چین ۷ ـ مرکز استرالیا ۸ـ صحرای استرالیا ۹ـ زلند نو ۱۰ـ گینهٔ نو ۱۱ـ قطب شمال ۱۲ـ قطب حنوب ۱۳و۱۴ـ آفریقا ۱۵ـ کنگو ۱۶ ـ سرچشمهٔ رود کنگو ۱۷ـ آلاسکا ۱۸ـ کنارهای جنوبی آلاسکا ۱۹ـ ینگی دنیا ۲۰ـ بولیوی. **آغاز:** فصل اول در این شش ماه آخر سال ۱۸۸۶م.

41452 ـ **تهران** ، ملی ۶۲۲ ف : نستعلیق ۳ج۱۳۰۴/۲، شاید از مترجم برای ناصر الدین شاه ، ۳۰ گ ۱۱ س [ف . ملی ۱۳۰:۲].

بخش سی‌ودوم

سفرنامه

الف

احوال چین = سفر نامهٔ چین

متن‌ازمستر الیس، ترجمه ازادوارد برجیس همراه با میرزا صادق راقم. رویدادهای‌چین‌از ۱۸۲۳م ببعد، وزندگانی مردم چین وآداب و آیین ایشان ، ووضع جغرافیایی‌آن سرزمین. بـروزگار محمد شاه (۱۲۵۰ – ۱۲۶۴) د بدستوربهمن میرزا صاحب ممالك آذربایجان، درچهارشنبه ۲۳شعبان ۱۲۶۱ به انجام رسیده است. **آغاز :** الحمدلله الذی خلق المداین و البلاد وجعلها مقراً ومقاماً.

41453 ـ **تهران**، ملك ۳۸۱۴: نستعلیق میرزا صادق، ۶شعبان **۱۲۶۳**، ۱۷۰ گ۱۲س [رؤیت].

41454 ـ **تهران**، ملی ۱/۸۹۵ ف : نستعلیق‌ج۱/**۱۲۶۳**، آغازافتاده (ص۱–۱۶۷) [ف. ملی ۲ : ۴۳۱] .

41455 ـ **تهران** ، ملی ۵۱۴ ف : شکسته نستعلیق‌خوش چهارشنبهٔ ۸صفر **۱۲۶۶**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۴۶ گ ۱۵س [ف . ملی ۲ : ۱۱] .

41456 ـ **تهران** ، مجلس۵/۴۰۳۲: نستعلیق ۲ع۱/**۱۲۹۷**، (گ ۱۲۵– ۱۷۱) ، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

41457 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۳۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام سفرنامه یاد شده ، ۸۰ گ ۱۱ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۱۰۹۳] .

41458 ـ **تهران** ، حقوق ۱۵۹ ج : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳**، ۷۹گ ۱۱س [ف . حقوق: ۱۴۱] . منتقل شده به‌داشگاه

امین الاخبار

ازسید حکیـم اشرف علی رضوی مهندس عکاس ، ملقب به راحت الدوله (رافت الدوله) به روزگار ناصر الدین شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳) دروصف قراء وقصبات فارس ، هنگام سفری که از بمبئی به‌آنجاکرده بود، **آغاز:** تفصیل‌حال بی‌مآل مؤلف‌ازسنهٔ ۱۲۷۴ الی‌سنه ۱۳۱۳ ... سید حکیـم اشرف علی رضوی عینی ملقب بـه راحت الدوله ... که متوقف بندرمعمورهٔ بمبئی بود .

41459 ـ **تهران** ، ملك ۲۹۵۷ : شکسته نستعلیق نگارنده ، ع۱/**۱۳۱۳**، آغاز برابرنمونه، ۳۹گ۱۲س [رؤیت].

41460 ـ **تهران** ، سپهسالار۷۲۲۸: گویا بخامهٔ نگارنده‌ود رشیراز **۱۳۱۴** ق، در فهرست ازنگارنده نام برده نشده است، بامهر شرف علی رضوی ۱۲۹۱ . **آغاز :** جلد دوم امین الاخبار دربیان سلاطین واکابرفارس ،معه بعضی ازذکرخیرات ومبرات ایشان. بسمله . بدانکه فارس‌نام پسرپهلوبن سام بن نوح‌بوده ،

۴۸ گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۳: ۱۹۶].

انیس الحجاج

از صفی فرزند ولی، که در قزوین می‌زیسته است. سفرنامهٔ اوست به مکه و مدینه. با یك مقدمه، سفر دریایی از سورت به جده در ۱۰۸۷ ق، سپس طریق ۱، ۲، ۳، ۴. **آغاز:** الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی.

41461 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸۶ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، ۱۳۱ گ ۹س [ریو ۳: ۹۸۰].

ایران و ایرانیان

متن از مستر بنی‌جامین، سفیر دولت اتازونی در ایران، که پس از بر گشت به امریکا در هفده فصل، در شهر بستن بچاپ رسانده است.

41462 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۵۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، تنها ترجمهٔ فصل ۷ و ۸ و ۹ و ۱۱ و ۱۷ آنست، **آغاز:** دربیان وضع وحال نو کرداری در ایران. یکی از اصول مقرره که شایان اعتنا در ایران. ۲۰۰ص ۲۰س [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۳].

ایران و قضیهٔ ایران

متن از ژرژ. ن. کرزن CarZon عضو مجلس مبعوثان ومعاون وزارت امور خارجهٔ انگلیس، که از ۱۸۸۹ م با عنوان خبرنگار روزنامهٔ تایمز به ایران آمده، به افغانستان و خاور نیز سفر کرده است. ترجمه از میرزا محمد شاگرد توپخانهٔ دارالفنون، بدستور امیر نظام السلطنه حسینقلی خان مافی والی فارس، بسال ۱۳۱۱ ق.

دارای اطلاعات جغرافیایی و تاریخی و بمانند یك فرهنگ جغرافیایی‌ست، ووضع دربار ودیوانخانهٔ شاهزادگان و حکام و صحبت آنها مخصوصاً باسفرا، ودیوانخانهٔ عدلیه و وضع حکومت، علما، مساجد، معابد، ساختمانها، قلعه بندی شهرها، بنادر، آثارقدیمه، مدارس، بحرپیمایی، مخازن، قورخانه، وضع قشون.

بتازگی ترجمهٔ دیگری از آن از آقای غ. وحید مازندرانی چاپ شده است.

41463 ـ **تهران**، مجلس ۲۱۹: شکسته سدهٔ **۱۳**، ۷۰۱ گ ۱۴س. [ف. مجلس ۲: ۱۲۳].

ایران و مسئله ایران

متن از همان مستر لرد کرزن، ترجمه از میرزا محمود خان افشار گنکاوری، مترجم و مدیر روزنامهٔ فرهنگ، که یاد او در «مفتاح الفنون: ۱۵۰۸» گذشت.

41464 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۰۲: شکسته گویا خود نگارنده، رمضان **۱۳۱۰**، بخشهایی از آنست: ۱ ـ فصل سیزدهم از جلد یکم در احوال شاه ایران وخانواده و وزیران او، ۲ ـ دولت قاجاریه وپادشاهی ناصرالدین‌شاه ۳ ـ فصل هفدهم ازجلد یکم ۴ ـ فصل نوزدهم ازجلد دوم ۵ ـ فصل بیست وهشتم ازجلد دوم، ۴۲۷ص ۱۶س [ف. دکترمقصود ۱: ۱۴].

ب

بدایع السمر وقایع السفر

از شیخ الرئیس. سفرنامه یك مأموریت سیاسی از مشهد بقوچان است که از چهارشنبهٔ ۲۹ صفر ۱۲۹۲ بهمراهی آقا میرزا احمد مجتهد آغاز گشته است، ومنظور استمالت از ابوالحسنخان ورفع وحشت از مردم قوچان بوده است. نگارنده

منشی زبردست ودانشمندی بوده است. **آغاز:** من که ازدروازه بیرونم نمی‌بردند، خلق بحکم الزام و اقتضای ابرام از طرف علمای ملت و وکلای دولت برای استمالت ابوالحسن خان و رفع وحشت مردم قوچان... درصحبت جناب. آقا میرزا احمد مجتهد سلمه الله ظهر روز چهارشنبه بیست و نهم صفر ۱۲۹۲ از مشهد بر آمدیم. بکوشش دکتر وحیدنیا در مجلهٔ خاطرت در۱-۱۳۵۲خ چاپ‌شده‌است

41465 ــ **مشهد**، رضوی ۱۱۵ تاریخ (۷۲۳۱): شکسته‌نستعلیق گویا به‌خامهٔ نگارنده نسخه ناتمام است از۲۹صفر تا ۱۲ع۱/**۱۲۹۲** را دارد [ف. رضوی ۷: ۲۰].

بدایع الوقایع

از زین الدین‌محمود فرزند عبدالجلیل واصفی هروی، سراینده وموسیقیدان، که چون شاه اسماعیل (۹۰۵-۹۳۰) به خراسان‌رسید، در۹۱۸ گریخته به عبیدالله‌خان اوزبك(۹۱۸-۹۴۶) وکوچکونچی خان (۹۱۶-۹۳۷) پناه برده است. سفرنامه مانند اوست. وآنچه درخراسان تاوراروددرهرات وبخاراوسمرقند وتاشکندیده‌است تابسال ۹۴۰ق، ازرویدادهای روزگارشیبان‌خان ودیگر فرزندان ابوالخیر خان اوزبك، جنگهای شاه اسماعیل و ازبکان، خونریزیهای مذهبی، مناظره‌های علمی وادبی آنروزگار دروراروردوترکستان، و سرانجام فرزندان‌سلطان‌حسین‌میرزا، ومجالس‌میرعلیشیر، وسرگذشت‌فضلای آنروزه که بیشتر آنان‌ورویدادها را خود دیده است. وسروده هایی از خود او نیزدرآن هست.

بکوشش آ.ن. بلدرف خاورشناس روس‌در دوجلد درمسکو ۱۹۶۱م چاپ شده است. در پیشگفتارروسی آن‌از۳۱ نسخهٔ‌آن که درشهرهای لنین‌گراد وتاشکند وتاجیکستان هست یادشده ترجمهٔ‌ترکی‌آن مؤرخ ۹۳۹ق نیزچاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۴۹ (واصفی) ــ فرهنگ سخنوران: ۶۳۹ ــ تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۴۶۷.

41466 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۰۱ (۳۱۸ف): نوشتهٔ **۱۰۴۳**، (۱پ-۳۲۳پ).

41467 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۶۴۹ (۳۱۵ف): با تاریخ **۱۲۰۲** در دفتر، (۱پ-۲۱۶ر).

41468 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۶۵۳ (۳۱۷ف): باتاریخ **۱۲۸۱** دردفتر، ۴۴۳گ.

41469 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۶۵۲ (۳۱۶ف): تاریخ یاد نشده، ۳۳۵گ [ف. آکیموشکین ۱: ۷۲-۷۳].

41470 ــ **مدینه**، عارف حکمت ۵۰۱: تاریخ یادنشده، ۲۵۰گ [نسخه ها ۵: ۴۷۴].

بدایع وقایع نخستین سفر مظفرالدین شاه

ازرضا قلی‌فرزند جعفرقلی‌خان نیرالملك، ترجمه ایست‌ازنوشتهٔ‌کوریلن‌خبرنگارفرنگی، از(بدایع وقایع نخستین سفرمظفرالدین شاه به‌اروپا) که در روزنامهٔ اندیاردر اروپا چاپ شده بود. نگاشتهٔ ۱۹۰۰م. سفریکم اودر ۱۲ ذیحجهٔ ۱۳۱۷ق آغازشده است. بکوشش آقای دکتر سیف الله وحیدنیا درمجلهٔ وحیدازش۷۸ (خرداد۱۳۵۰خ) تا...چاپ‌شده است. **آغاز:** مقدمه از قول‌نگارنده: ازآنجاکه سیاحت‌اروپ گشت و گذارممالك فرنگ همواره منظور.

41471 ـ تهران، ملی ۵۴۱ف: نستعلیق بسیار خوب، آدینهٔ محرم ۱۳۱۱ (گویا)، زرین، ۹۱گ ۱۴س [ف. ملی ۲: ۳۵].

بستان السیاحه

ازمیرزا زین العابدین شیروانی (در ۱۳۳۹ خ چاپ شده) پنج نسخه آن در ص ۶۴۹ گذشت. اینك نسخه‌یی دیگر:

41472 ـ مشهد، فرهنگ و هنر، ه ۳: نسخ خوب احمد فرزند محمدعلی شیرازی، ۱۲۴۹، آغاز برابر همان نمونه، ۷۷۶ص ۲۳س [ف. کتب خطی ۱۰۴].

ت

تبصرة المسافرین = سوانح عمری

از محمد حسن طباطبایی تبریزی فرزند میرزا باقر (پیشخدمت عباس میرزا قاجار) جهانشاهی الاصل، زاده در ۱۲۴۹؛ ، بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳). سفر نامهٔ تبریز ـ تهران اوست بسال ۱۲۷۰ ونیزدیگر سفرهای او به عثمانی ومشهد، و گزارش تاریخ هریك ازشهرها ونقل نبشته‌ها واسناد وفرمانها تاسال ۱۳۰۸ وصورت هزینهٔ مسافرتهای او. ازرهگذر تاریخ اجتماعی ومدنی و جغرافیایی و تاریخی بسیارسودمنداست. **آغاز:** برهرفردی ازافراد لازم است که سرگذشت خود راسفراً و حضراً.

41473 ـ تهران، خاندان علی‌آبادی: شکسته نستعلیق نگارنده، ازهمان روزگاران، آغاز برابر نمونه ۱۷س [یادداشتهای آقای ثبوت]

41474 ـ تهران، ملك ۴۳۲۰: شکسته نستعلیق ۱۳۰۸، درتبریز، آغاز برابر نمونه، [رؤیت].

41475 ـ تهران، ادبیات ۱۴ ب: نستعلیق علی‌اصغر فرزند محمد تفرشی، ۱۳۱۴ ق، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام سفر نامه است، ۲۴۵گ ۱۹س [ف. ادبیات ۱: ۳۱۵].

تحفة الخاقانیه

ازناشناس.

دریك مقدمه و چند مرحله ویك خاتمه، بنام فتحعلی شاه قاجار، بسال ۱۲۳۱ پس از برگشت ازسفرهند نگاشته ودرآن گزارش سفر خود وشگفتیها که در هندوستان دیده را آورده است. **آغاز:** لآلی معانی آبدارزلالی که از موج خیز بهرطبع صافی ضمیران سخن سنجان دبستان روشن خیالی آغاز تراوش نمود **انجام:** وصورت این دایره این‌است.

41476 ـ تهران، ۱۲۴۴: نستعلیق جواد فرزند زین العابدین الحسینی، ۱۲۳۱، ۱۶۱گ ۱۵س زرین [رؤیت].

تحفة العالم

ازسید عبداللطیف فرزند ابوطالب فرزند سیدنعمت‌الله جزایری شوشتری، زاده درشوشتر ۱۲۷۲ق درتاریخ شوشتر و خوزستان وهند و دانشمندانی که‌دیده است. وسفر نامه مانندماست ازسفر عتبات وهند. درآن ازبرتری انگلیسها ونکوهش فرانسویان سخن رفته ودر ۱۲۱۶ق درحیدرآباد به انجام‌رسیده‌است. سپس دنباله‌های آن را در ۱۲۱۶ق وباردیگر ۱۲۱۹ق به‌انجام رسانده‌است، همه‌یکجا در ۱۲۹۴ق درحیدرآباد چاپ شده است.

احمد کسروی در «چهل مقاله» در بارهٔ او

واین کتابش زیر عنوان(هم دزدوهم دروغ باف) سخنی دارد. ومینویسد: این کتاب ازجهت مطالب درچهار بخش است: ۱ـ افسانه هایی که شوشتریان دربارهٔ شهرخود داشته‌اند ۲ـ چگونگی شهر وکویها و مسجدها ودیگرساختمانهای بزرگ ۳ـ رویداد های شوشتر وخوزستان از ۹۳۲ تا ۱۱۶۷، ۴ـ پاره‌ای ازسروده های نگارنده و دیگران..، اوبیشتر مطالب خود را از «تحفة العالم = تذکرهٔ شوشتر» عموی خود دزدیده است، آنگاه دروغهای نگارنده را برمی‌شمرد.
آغاز: دلکش صفیری که عندلیب دستانسرای خامهٔ نغمه پردازی.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۵۱ ـ ف. مشار: ۳۶۸ ـ چهل مقالهٔ کسروی: ۲۲۳ (چاپ ۱۳۳۵خ)ـ استوری ۱: ۱۱۲۴ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۵۶۵.

41477 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta۱۳۷ (۶۳۳ ف): نستعلیق گویـا نگارنده، ج ۱/ **۱۲۲۰** (۱۸۰۶م)، آغاز برابر نمونه، ۲۶۶گ ۱۶س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۲].

41478 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۱۵۰: نستعلیق غلامرضا **۱۲۲۴** برای آقا بابا، نسخه گویا درهند بوده‌است، ۲۲۹گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۹: ۸۴۷].

41479 ـ **تهران**، حقوق ۳۵ب: نسخ محمد جعفر فرزند محمد حسین موسوی، ۱۴ رجب **۱۲۴۰**، ۲۳۱گ ۲۳س [ف. حقوق: ۴۲].

41480 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۱۱ (۶۴۲ف): نوشتهٔ **۱۲۵۴**، ۲۷۲گ [آکیموشکین ۱: ۱۰۴]. فیلم آن دردانشگاه ۱۶۴۰ هست [فیلمها ۳: ۴۳].

41481 ـ **تهران**، ملک ۴۳۳۹: نسخ فخرالدین فرزنـد معصوم، ذیعقدهٔ **۱۲۶۰**، ۱۶۶گ ۲۰س [رؤیت].

41482 ـ **مشهد**، رضوی ۱۵۹ تاریخ (۶۳۱۱): نستعلیق هند **۱۲۶۰**، بخش میانهٔ کتابست ونسخه بنام **فرنگ نامه** آمده [ف. رضوی ۷: ۵۰].

41483 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۷۸: سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۲: ۶۶].

41484 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۳۳۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۱۳گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۸].

41485 ـ **تهران**، حقوق ۲۳د: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بخشی از آن است، برابر (ص ۱۶۹ـ ۲۷۲ چاپی) ۱۰۴گ ۱۵س [ف. حقوق: ۴۲].

41486 ـ **یزد**، وزیری ۱۴۳۰ (۱۰۱۹ ف): نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز در دیباجه افتاده: مخاطب به میرعالم بهادر ادام الله ظله بطریق تحفه ارمغان گذرانم، ۳۰۴گ ۱۷ س [ف. شیروانی ۳: ۱۲۳].

41487 ـ **مشهد**، رضوی ۱۵۸ تاریخ (۴۱۹۹): نستعلیق هند، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، خودکتاب است و تنها ۶/۵ص ازذیل را دارد، ۱۴۴گ ۱۹س [ف. رضوی ۷: ۴۹].

41488 ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۶۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه ها ۵: ۶۲۰].

41489 ـ **تهران**، ملی ۸۹۳ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازوانجام افتاده، ۷۱گ ۱۵س [ف. ملی ۲: ۴۲۹].

41490 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۲۴: نسخ سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۲۴۲گ ۱۸ س [ف. سپهسالار ۳: ۳۶۹].

41491 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۳۳ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۲۲۲گ ۲۱س [ریو ۱: ۳۸۳].

41492 ـ **تهران**، مجلس ۱/۲۷۸۶: نستعلیق تحریری و نسخ سدهٔ **۱۴**، بخشی از آنست(ص۱ـ۱۳۰)زدین[ف.مجلس۱۰:۳۶].

تحفة العراقین

ازخاقانی، سفرنامه عرفانی‌اوست‌ازسفری که بسال ۵۵۱ ازشیروان به مکه کرده است. که۱۱۴ نسخهٔ آن درص۲۷۱۴–۲۷۱۸ گذشت.

اینك چند نسخهٔ دیگر:

41493 ـ**مشهد**،رضوی۱/۱۰۵۲۵فهرست نشده:در«کلیات»او نوشتهٔ ۱۴ع۱/**۱۰۱۸**(۱پـ۴۹پ) [رؤیت].

41494 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/۷۶۶۷ Add: با تاریخ **۱۰۲۲** (۱۶۱۳ م) در دفتر (گ ۱ـ۷۸) [ریو۲:۸۰۹].

41495 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۳: در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۲۹** (۱ پ ـ ۸۲پ) [آکیموشکین ۱:۴۴۵].

41496 ـ **مشهد**، رضوی ۲/۷۸۸۱: اوایل ذیقعدهٔ**۱۰۳۳**، (۱۹پـ۷۵ر)، بادیباجهٔ نثر: خیرما اعتصم المرء [رؤیت].

41497 ـ **تهران**، ملی ۱۳۱۴ ف: نستعلیق‌علی‌عراقی، **۱۰۴۰**، آغاز برابر نمونهٔ، ۸۸گ۱۹س [ف. ملی۳:۳۷۸].

41498 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A۲۶ (۶۴۴ ف): نوشتهٔ **۱۰۵۴**، ۱۰۸گ [آکیموشکین ۱:۱۰۵].

41499 ـ **پـاکستان**، گنج بخش ۸۹۰/۵۴: نستعلیق محمدقلی، دوشنبه ۱۴ ج ۲/**۱۰۶۹**، یکمین سال پادشاهی اورنگ‌زیب، نیمی ازدیباجهٔ عربی‌آن تباه شده، ۹۸گ ۱۶ س [ف. تسبیحی ۱:۱۰۵].

41500 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۷۲۸ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۶** م، درفهرست بنام کلیات یاد شده.

41501 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۰۱۸ Add: در«کلیات» اواز سدهٔ **۱۶**م [ریو ۲: ۵۶۰].

41502 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A۲۵ (۶۳۴ ف): نوشتهٔ **۱۲۲۲**، ۱۴۶گ [آکیموشکین ۱:۱۰۵].

41503 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۴۹۴ فهرست نشده: شکسته نستعلیق دوشنبه ۱۷ ج ۲/**۱۲۴۵**، (۱پـ۱۲۸ر)، آغاز برابر[رؤیت].

41504ـ **موزهٔ بریتانیا**، (۱/۲۲۱) Or۳۴۰۱: نستعلیق‌شکسته‌آمیز زین‌العابدین، **۱۲۵۹**(۱۸۴۳م) (۳ـ۱۰۵) [ریو، ذیل: ۱۵۱].

41505 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۷۲۳ (۶۷۴ف): نوشتهٔ**۱۲۸۹**، ۱۰۹گ [آکیموشکین ۱:۱۰۵].

41506 ـ **شیراز**، ملی‌فارس۱/۶۷۷ـ۶۶ت (۸۹۱/۵۱خا): نوشتهٔ ع ۱/**۱۲۹۲**، آغازبرابر نمونه، ۱۲۰گ۱۴س[ف. ملی‌فارس ۲:۲۶۴].

41507 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۲۲۵: نستعلیق، **۱۹۵۹**(درفهرست کتابخانه‌چنین است) [ف. شهرستانها ۱:۸۱].

41508 ـ **تهران**، ملی ۱۲۰۵ ف: تاریخ یاد نشده، آغازبرابرنمونه [ف. ملی ۳:۲۴۰].

41509 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۱۳۹ (۶۴۵ف): بی‌تاریخ، ۱۱۲گ.

41510 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۳۹۷۴ (۶۴۶ ف): بی‌تاریخ، ۱۰۹گ.

41511 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۶۲ (۱۸۱b): تاریخ یاد نشده، در«کلیات»

او(۱پ- ۸۴پ) [آکیموشکین ۱: ۴۴۴].

41512 - **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۷۹۸: [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۳۳۷].

41513 - **هند**، بمبئی، انیورسیته V۰۱۰۸ (۱۷۱ف): نوشتهٔ ح س ن **۱۲۱۰**. آغاز برابر نمونه [ف. عبدالقادر سرفراز: ۲۵۰].

تحفة الغرايب

41514 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰۹۹۹ Or: سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۴: ۶۷۳].

تحفة الفقراء

از میرزا علیخان صفاء السلطنه مشتاقی نایینی (که یاد او در «دیوان مشتاقی: ۲۵۳۰» گذشت). سفرنامهٔ اوست از مشهد تا تهران از راه رباطات بنایین و از آنجا به تهران، از یکشنبه ۵ ج۲- ۱۳۰۰ تا بامداد دوشنبه ۲ ذیقعدهٔ همین سال. **آغاز**: بسمله. یکشنبه پنجم جمادی الثانیه ۱۳۰۰ بعد از تلثیم عتبهٔ علیه ...

41515 - **تهران**، اصغر مهدوی ۱۴۹: نستعلیق، گویا نسخهٔ اصل [نسخه ها ۲: ۶۶].

41516 - **تهران**، حقوق ۱۹۶ج: نستعلیق بقایی صفایی نایینی، ۱۵ محرم **۱۳۴۵**، آغاز برابر نمونه، ۴۳ گ ۲۰س [ف. حقوق: ۴۵].

تذکرة الاحوال

حزین، در بخش سیر و سوانح خواهد آمد.

تذکرة السفر و تحفة الظفر

از نک رای NekRai زاده در ۱۲۷۶ق **آغاز**: اگر نه مد بسم‌الله بودی تاج عنوانها. ... بالف ابجد قسم که بای بسمله.

41517 - **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲/AN۱۴۸/۲ (۶۴۸ف): شکسته نستعلیق رام سنکه، ذیقعدهٔ **۱۱۶۴** (۱۷۳۴م)، ۴۹گ ۱۵س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۸۰].

ترجمة الرحله = ترجمهٔ تحفة النظار فی غرایب الامصار و عجایب الاسفار

متن از ابن بطوطه، ابوعبدالله محمد فرزند عبدالله طنجی مغربی (۷۰۳ - ۷۷۹ ق). در پاریس ۷۴-۱۷۷۹م و پس از آن چند بار چاپ شده است.

ترجمه از شیخ ابراهیم زنجانی، از روی نسخهٔ مؤرخ صفر ۷۵۷ق.

بنگرید: هدیة العارفین ۲: ۱۶۹- ایضاح المکنون ۱: ۲۱۲.

41518 - **تهران**، ادبیات ۱۲۷ حکمت: نستعلیق با جوهر، گویا از خود مؤلف باشد. ۲۵۲ص. بخش دوم کتاب است. اندازه جیبی [ف. ادبیات ۲: ۸].

تشخیص منازل = سفرنامهٔ عباسقلی

تیر اجل در صدمات راه جبل

در بارهٔ سفر مکه و عتبات و آسیبهای راه است.

41519 - **تهران**، اصغر مهدوی ۱۳۹: نستعلیق بی تاریخ، از سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۲: ۶۹].

ج

جنگ در ترکستان

متن سفرنامهٔ ژنرال اسکوبلف، فرمانده سپاه روس در جنگهای ترکستان ۱۸۸۰-۱۸۸۱م است، ترجمه از روسی از امان‌الله میرزا فرزند شکرالله

میرزا (و بگفتهٔ دکتر مقصود همان سپهبد جهانبانی بعدی)، در آن گذشته از رویدادهای تاریخی و جنگی جغرافیای این سرزمین نیز آورده شده است، در چند جلد، یکم در پنج باب: باب ۱ـ شرح مختصری از مملکت ماوراءالنهر ۲ـ تدابیر روسها برای گرفتن آن تا آغاز ۱۸۷۹ م ۳ـ طـرحهای ریخته شده برای تسخیر آوازیس ـ آخال ... ۴ـ تدارک سفر جنگی در پطرزبورغ ... ۵ـ ورود جنرال اسکوبلف به تفلیس. **آغاز ۱ :** جنگ در ترکستان. سفر اسکوبلف ۱۸۸۰ الی سنهٔ ۱۸۸۱ م. باب اول شرح مختصری از مملکت ماوراء الخزر و دریاچهٔ آرال معروف است بـه مملکت ماوراء الخزر . **آغاز ۲ :** جنگ در ترکستان، سفر جنگی اسکوبلف از سنهٔ ۱۸۸۰ الی سنهٔ ۱۸۸۱ م. باب ششم ذکر آنکه در هنگام آمدن ژنرال اسکوبلف به ساحل شرقی بحر خزر وضع اعمال و تنظیمات دولت روس در آنجا بچه حالت بوده است.

41520 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باعکس قاب شده در جلد ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت] .

41521 ـ **تهران** ، ملی ۱۳۳ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، از باب ششم آغاز میشود ، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، با دو نقشه، ۲۶۵ گ ۱۱ س [ف. ملی ۱ : ۱۳۱] .

41522 ـ **تهران** ، حقوق ۱۷۲ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، تملك صنیع الدوله ۱۲۹۸، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۲۲۶ گ ۱۰ س [ف. حقوق : ۹۱] .

41523 ـ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۳۷۱ : نستعلیق عبدالغفار اصفهانی، ۱۵ محرم **۱۳۰۱**. از فصل نهم آغاز میشود. **آغاز :** فهرست، جنگ آسیا. حرکت چهار ستون سپاه روس ، جنگ جلو باطوم حمله و تسخیر ازدهان.. مطلب اول، اگر نقشهٔ معرکه قتال آسیا را بدقت رسم کنند ووضع و حالت نقشه را که ما در یکی از فصول سابقه ذکر کردیم ملتفت باشد، ۵۰۹ ص ۱۵ س.

41524 ـ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۳۷۲ : نستعلیق ج ۱/ **۱۳۰۰**، ۵۳۴ ص ۱۵ س. نسخه بمانند شمارهٔ پیش است، و نام مترجم در فهرست امان الله میرزا یاد شده است [ف دکتر مقصود ۱ : ۸۷] .

41525 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۷۵ : شکسته نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** ، نسخه برای ظل السلطان ساخته شده وعکس اورا دارد، جلد یکم آنست، زرین، آغاز برابر نمونهٔ ۱، نام مترجم در فهرست آمده . ۵۶۴ ص ۱۱ س

41526 ـ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۳۸۵ : شکسته نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴**، گویا جلد یکم ، ۳۶۳ ص ۱۸ س [ف. دکتر مقصود ۱ : ۸۶] .

41527 ـ **تهران** ، مجلس ۶۹۲ : نستعلیق **۱۳۰۳** ، جلد یکم است و مترجـم امان الله میرزا دانسته شده است، بایك نقشه از ورارود و چند عکس چاپی ، ۱۵۷ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۲ : ۴۴۱] .

41528 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۷۴۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، زرین ، جلد یکـم است ، نگارش کرودکف ، و از مترجم نام برده نشده آغاز برابر نمونهٔ **۱**، [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۱۵] .

چهار تربت

ابیوردی، درص ۲۷۵۳ گذشت.

چهار فصل = سفرنامهٔ

میر فتاح .

ح

حالات الحرمین = مسیر الحرمین

ازرفیع الدین فرزند فرید الدین خان مرادآبادی ، درگذشتهٔ ۱۵ ذیحجهٔ ۱۲۱۸ ق سفرنامهٔ اوست ازاکبرآباد به مدینه و مکه و احوال آن دوشهر راگزارش کرده است ، نام کتاب در نسخه نیامده است. **آغاز:** حمدوسپاس خدای را عزوجل که واجب گردانید بر بندگان خود حج خانهٔ خود را .

41529_**هند** ، بانکیپور ۲۷۰ (۶۲۶): تعلیق، سدهٔ **۱۹**م ، ۱۰۰ گ ۱۷ س [مرآت العلوم، عبدالمقتدر ۱: ۵۰ وف ۷: ۱۷۷].

41530 _ **آصفیه** ، ۱۲۶ سفرنامه : نوشتهٔ **۱۲۰۲** درفهرست بنام **مسیر الحرمین** است . [ف. آصفیه ۴: ۳۵۴]

حجازیه

از ابوالاشرف محمد فرزند حسین فرزند علی‌حسینی‌یزدی، همان کسیکه «نهایة المسؤل» را بدستورش ساخته‌اند. گزارش سفرحجازاوست که بسال ۷۵۷ باآغازپادشاهی شیخ اویس آل جلایر انجام گرفته است . (بنگرید : نهایة المسؤل ، دربخش تواریخ اسلامی) . **آغاز :** حمد بی‌منتهی وثناء لایحصی مرموحدی‌راکه .

41531_ **مشهد** ،رضوی ۲/۳۱۳ تاریخ (۴۲۸۹) : نسخ محمد سجتانی **۷۶۵** در پنج صفحه ۲۵ س ، انجام افتاده ، بدنبال همان «نهایة المسئول» [ف . رضوی ۷: ۱۷۹].

حدایق السیاحه = حدیقة السیاحه

ازمیرزازین‌العابدین شیروانی، (م ۱۲۵۳)، گزیده‌ای‌ست از «بستان السیاحهٔ: ۶۴۹» او، و درشیرازبسال ۱۲۴۲ نگاشته است . **آغاز :** حدایق حمد وثنا وریاض سپاس بی‌منتهامختص ذات واجب الوجودی‌ست.

بنگرید : ذریعه ۶: ۳۸۵ (حدیقة السیاحه) استوری ۲: ۱۱۵۱ _ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۶۴۷ .

41532_ **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۵۵ : شکسته نستعلیق یکشنبه ۲۳ شوال **۱۳۱۴**، در در اصفهان، ۴۷۱ ص ۳۲ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۸۹].

41533 _ **تهران** ، دانشگاه ۳۷۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغازبرابرنمونه، انجام افتاده ۱۲۳ گ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۶۹] .

حکایات نادرهٔ سفرآگره

ازعبدالله خان فرزند نواب وزیر الدوله امیر الملك محمد وزیرخان بهادر نصرت جنگ بسال ۱۲۷۹ (۱۸۶۳م) = سروش گفت : شد آباد هند غریب، نگاشته است . واز هموست : تاریخ انگلستان .

41534 _ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۸۶۲/۸۲۹: تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۳۷].

حیرت نامه

ازابوالحسن فرزندمیرزامحمدعلی‌شیرازی، روزنامهٔ‌سفرمأموریتی‌اوست‌به انگلستان‌سالهای ۱۲۲۴_۱۲۲۵ ق و رویداد های آن روزگار (بنگرید: سفرنامهٔ روسیه ، در همین بخش) . **آغاز :** بـرسیاحان روزگار و جهاندیدگان تجربه‌کار.

41535_**هند**، بانکیپور ۲۷۱ (۶۳۰): نستعلیق **۱۲۲۸**ق ، ۱۴۵ گ ۲۲ س [مرآت

العلوم، عبدالمقتدر۱: ۵۰] آغاز برابر نمونه [ف.عبدالمقتدر۷: ۱۸۶].

41536 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۵۴۶ Add: نستعلیق وشکسته آمیز سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۱۵۲۷س گ۱ [ریو۱: ۳۸۶].

خ

خطای نامه

سفر نامهٔ چین است، که برای سلطان سلیم خان فرزند بایزید عثمانی نوشته شده است.
آغاز: جمله اشیاء ازذرات زمین و آسمان مسبح حق اند. (بنگرید: سفر نامهٔ خطا، درهمین بخش)

41537 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق زیبای **۱۲۷۳** (گ۶۷ـ۱۲۸ مجموعه) [مخطوطات۱: ۱۳۰].

خلاصهٔ وقایع و شرح احوال

ژنرال اجوادان حسنعلیخان وزیر مختار ایران در دربارهای فرانسه و انگلیس

41538 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۰۹: نوشتهٔ محمد تقی میرزا بزرگ محرر **۱۲۷۸**. [نسخه‌ها ۴: ۲۹۴].

د

دافع الغرور

از عبدالعلی ادیب الملك فرزند حاجی علیخان حاجب الدوله مراغه‌ای، (برادراعتمادـ السلطنه). روزنامهٔ سفراوست بسال ۱۲۷۵ برای سرکشی به آذربایجان با مأموریتی دولتی، همراه فرج الله طرفه خازن الاشعار، و خود آنرا بدان نام خوانده است. بکوشش آقای ایرج افشاردر ۱۳۵۰ خ چاپ شده است.

41539 ـ **تهران**، سعید نفیسی: نستعلیق نسبتاً خوش، عکس آن نزد آقای افشار بوده که ازروی آن چاپ کرده اند، و گویا اصل نسخه به دانشگاه تهران منتقل شده باشد.

دلیل الانام فی سبیل زیارت بیت الله الحرام

سفر نامهٔ سلطان مراد میرزا حسام السلطنه است به مکه بسال ۱۲۹۷، که در آن دیدنیها ورویداد های راه راروزانه یاد داشت کرده است.
آغاز: ازآنجاکه سفرحج درمسلمانی رکنی ست از ارکان.

41540 ـ **تهران**، ملك ۱۳۷۶: نستعلیق عبدالرحیم در**۱۲۹۹**، ۱۴۹ گ۲۱س [ف. ملك، فارسی: ۲۵۱].

41541 ـ **تهران**، مجلس ۴۴۱: نستعلیق علی علی آبادی مازندرانی در **۱۳۲۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۳۸ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۲: ۴۴۱].

ذیل تحفة العالم

ازسیدعبداللطیف جزایری شوشتری (بنگرید: تحفة العالم: ۳۹۹۴). بخواهش آقا احمد فرزند محمدعلی بهبهانی (بنگرید: مرآت الاحوال درهمین بخش)، دربارهٔ دیدار وسفر او ازحیدرآباد

به بمبئی‌ست که در ۱۲۱۹ قانجام گرفته‌است. **آغاز:** سبحان الله شکر حضرت آفریدگاری که ازبدایع قدرت اوایجادکون ومکان .

41542 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۳۸ Ta (۶۳۴ف): نسخ خوب احمد علی، ۱۶۲/۱۲۲۵ (۱۸۰۱ م)، آغاز برابر نمونه، ۲۱۱ گ ۱۸ س [ف. محمد اشرف ۲۷۴:۲].

ر

راپورت کلات نادری

سفرنامهٔ کسی‌ست از مشهد به‌کلات نادری. این‌سفرشانزده روزه بوده‌واز۱۹شوال ۱۳۰۹ آغازشده است. **آغاز:** روزدوشنبه نوزدهم‌شوال المکرم ۱۳۰۹ سه ساعت به غروب مانده از صحن مقدس سوار شده .

41543 ـ **تهران**،وزارت امورخارجه ۶۲۸۶: شکسته نستعلیق، بایك تصویرازکبود کنبد مشهوربه بقعهٔ نادری‌عمل‌محمد علی‌فرزند لطفعلی خان شیرازی، ۲۴ص [نسخه ها ۲ : ۲۶۰].

رکن الاسفار

از غلامحسین خان افضل الملك مستوفی دیوان اعلا، ادیب شیرازی زندی ، در گذشتهٔ ۱۳۴۸ ، فرزند مهدیخان فرزند علیخان، از نوادگان کریم خان زند . نگارندهٔ « افضل التفاسیر:۳» وافضل التواریخ وترجمهٔ اعلام الناس وجزآنها. اوضاع جغرافیایی و تاریخی مازندران دراواخر روزگار قاجاریان را دربر دارد .

41544 ـ **ساری**، طاهری شهاب : نوشتهٔ **۱۳۳۲**،درپایان گفتاری‌ست‌از ناصرالدین شاه‌دربارهٔ «حوض‌سلطان» [نسخه ها۶: ۶۲۳].

رموز السیاحه

از نجفقلی ولی میرزا پسرحسینقلی‌میرزا فرمانفرما پسرفتحعلی‌شاه‌قاجار، دردههٔ‌نخستین ج ۱۲۵۶/۱ به انجام رسانده است . سفرنامهٔ رضا قلی‌میرزانایب الایاله ونواب حسام‌الدوله تیمورمیرزاست، که پس ازمرگ فتحعلی شاه، بسال ۱۲۵۱-۱۲۵۲ از عراق‌باکاروان دمشق وشام‌وحاجیان‌همراه شده به‌اروپا سفرکرده‌اند و نگارنده همراه ایشان بوده است . در آن سرگذشت شاهزادگان قاجار و تحدید بلاد ایران وعراق عرب وسوریه ومصر و برخی از کشورهای اروپا ودیدنیهاآورده شده است . (بنگرید وقایع وفات فتحشاه ، درهمین‌بخش) **آغاز :** رموزالسیاحه دربیان ممالك ایران و شام وفرنگستان وپاره‌ای از وقایع سلاطین و شاهزادگان . رموز سیاحت وکنوز صناعت از فیض عنایت حضرت مبدع پاك و خالق افلاك

بنگرید: استوری ۳۳۸:۱، ۱۱۵۳.

41545 ـ **تهران**، ملی۹۶ف: نستعلیق عبدالسمیع فرزند محمد علی یزدی، آدینه ۱۴ ذیعندهٔ **۱۲۵۶** درکاظمین، آغاز افتاده ، ۱۷۴ گ ۲۲س [ف. ملی ۸۱:۱]فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۱۹۳۷هست [فیلمها: ۱۰۷] .

41546 ـ **تهران**، الهیات ۱۰۰ب : نستعلیق‌محمدزمان افشار، پایان‌رمضان**۱۲۷۷**، برای‌کیوان میرزا درکربلا، ۲۰۶ گ ۲۱ س [ف. الهیات ۶۸:۱].

41547 ـ **تهران**، مجلس ۷۸۷ : شکستهٔ نستعلیق محمود فرزند علینقی‌شیرازی، **۱۳۳۰** ، درفهرست بنام «وقایع وفات فتحعلی شاه وسفر نامهٔ رضا قلی میرزا» یاد شده است ، ۲۱۱ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲ :۴۹۳].

41548 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۲۰۸۳ Or: تاریخ یاد نشده، فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۵۶۴هست [فیلمها: ۱۰۷].

روزنامه

ازمیرزا محمد علی منشی باشی‌همدانی ، ملقب بـه فرید الملك ، سفر نامهٔ خوزستان و هندوستان واروپای اوست ، ازسه‌شنبهٔ۱۸محرم ۱۳۱۵ تا۷ج/۱ ۱۳۱۶ ق. از یاد داشتهای او برمی‌آیدکه اوسه سفر به‌اروپا کرده،ودرذیحجهٔ ۱۳۱۵که در انگلستان بوده‌لقب فرید الملکی از سوی نظام السلطنه وزیرعدلیه بامهر میرزا علی اصغرخان امین‌الدوله‌صدراعظم آن‌روزگار بدورسیده‌است ، وازهمین یادداشتهابرمی‌آید که «روزنامهٔ» اوچندین دفتربوده ولی اکنون دودفترآن درکتابخانهٔ رضوی هست [گلچین معانی]. **آغاز ج۱:** هوالمعین.مختصرروزنامهٔ سفرعربستان‌است که دررکاب‌حضرت اجل‌اکرم سردار اکرم مدظله والی عربستان و بختیاری **آغاز ج۲ :** سه‌شنبه۱۷ذیحجة الحرام۱۳۱۲ قوی‌ئیل درقرخلو بودم . محمد صادق بیگ . **آغاز۳:** شب دوشنبه دهم شوال المکرم‌هجری سال قوئیل ۱۳۱۲ مطابق.

41549 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۲۷ تاریخ (۷۳۰۵) : نستعلیق تحریری خود نگارنده ، سفرنامهٔ اوست از۱۸محرم **۱۳۱۵** تا**۱۳۱۶** در خوزستان وهندوستان واروپا ، برگها جابجا شده، جلد۱، ۸۰ گ.

41550 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۲۸ تاریخ (۷۳۰۶): همان نستعلیق نگارنده ، گزارش روزانهٔ هموست از سه‌شنبه ۱۷ذیحجهٔ **۱۳۱۲** تا ۲۲ذیقعدهٔ **۱۳۱۸** که از یك طرف دفتر نوشته است، و گزارش ۱۰شوال **۱۳۱۲** تا ۲ رمضان **۱۳۱۸** که ازطرف دیگردفترنوشته است ، ۵۶ گ [ف. رضوی ۷: ۱۰۳ـ۱۰۵] .

روزنامه

از یکی از کارکنان ادارهٔ پست همدان ، یاداشتهای شخصی ست از یکم ذیقعدهٔ ۱۳۳۷ تا ۲۷ ع ۱۳۴۱/۲ و پاره‌ای از رویداد های سیاسی ایران و جهان به نقل از روزنامه ها را دارد، وبخشی‌ازآن‌گزارش‌سفرعتبات‌اوست. وازاین‌یادداشتهابرمی‌آیدکه نگارنده‌همشهری وخویش‌فریدالملك‌است که‌روزنامهٔ‌اوپیش ازاین گذشت [گلچین معانی] . **آغاز:** سه‌شنبه‌غرهٔ ذیقعدهٔ ۶برج اسد ۲۹ ژوئیه۱۹۱۹.

41551 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۲۶ تاریخ (۷۳۰۸): نستعلیق‌تحریری‌ازخودنگارنده، با چندنقشه‌وتصویرازجاهاوکسان، ۱۰۳ گ [ف. رضوی۷: ۱۰۲].

روزنامهٔ ایام مسافرت کلات

نگارنده درپانزدهم‌ذیعقدهٔ۱۲۹۸ ازمشهد آغاز به مسافرت‌کرده وگزارش سفر خود را روز بروزنگاشته وازکلات بـه تفصیل گفتگو کرده است.درص‌ع‌بخامهٔ‌ای‌گویا ازناصرالدین شاه‌آمده: سیاحت سپهسالار میرزا حسین خان مرحوم درکلات درایام حکومتش. **آغاز :** روزدوشنبه پانزدهم ذیقعدهٔ ۱۲۹۸ ازشهرمشهد مقدس به‌کنار رودخانهٔ‌کشف رود.

41552 ـ **تهران** ،وزارت‌امورخارجه ۶۲۸۸: شکستهٔ خوش، ۲۳گ [نسخه ها ۲ : ۲۶۱].

روزنامهٔ تشریف فرمایی

از ناشناس.

آغاز: روزنامهٔ تشریف فرمایی امپراطور بقفقازیه وورود سفارت کبرای دولت علیه. ماه رجب در سال قوی ئیل ۱۲۸۸ هـ = سپطابر (سپتامبر) ۱۸۷۱ م. بعد ازآنکه دولت روس ازمأموریت نواب شاهزاده ... حشمت الدوله امیرجنگ دامت شوکته العالیه استحضارحاصل نمود.

41553 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۳۲ (۷۵۴ ف): نستعلیق **۱۲۸۸**، ۱۸ گ ۱۳س. انجام: شهر مادام توقف امپراتور درتفلیس چراغانی بود [ف. سید تونسی ۲: ۷۷۹].

روزنامهٔ توقف تبریز

41554 ـ **تهران**، آقای صفی: روزنامهٔ توقف درتبریز از ۱۷ رجب **۱۳۰۶** است تا ۲۸ رجب **۱۳۰۷**. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۶۲۹ هست [فیلمها: ۱۰۸].

روزنامچهٔ سفر فارس

ازفرهاد میرزا معتمد الدوله فرزندعباس میرزا که یاداودر «کنزالحساب: ۱۸۹» گذشت. یاد داشتهای سفراوست که ازیکشنبهٔ ۱۸ ذیقعدهٔ ۱۲۵۷ آغاز گشته، ودرنسخهٔ اصل بـه خامـهٔ نگارندتا پنجشنبهٔ ۹ ج ۱/ ۱۲۵۸ را دربردارد. ودرآن نکات جغرافیایی وتاریخی وباستانشناسی دربارهٔ مسجدها ومجسمهٔ شاهپورو جزآن یادداشت شده است.

نگارنده سفرنـامهٔ سفر مکهٔ خود را بنام «هدایة السبیل» نگاشته کـه بسال ۱۲۹۴ در تهران بچاپ سنگ رسیده است.

41555 ـ **تهران**، فرهاد معتمد ۱۳۹: نستعلیق خودنگارنده، ۱۱۶ص. سپس برگهایی سفید [نسخه ها ۳: ۱۸۵].

روزنامچهٔ مأموریت روسیه

ازذوالفقار، روزنامچهٔ مأموریت و توقف داراددوی دولت روسیه است که حسب الامراعلا انجام گرفته، گزارش مسافرت از ۲۶ شوال؟ از تهران ازراه شاهرودو بجنورد تاعشق آباداست.

آغاز: خانه‌زاد دولت ابد مدت که‌ازخاکپای مبارك مأموریت.

41556 ـ **تهران**، وزارت امورخارجه ۶۲۸۴: شکستهٔ خوش، تاریخ یادنشده، ۲۷ص [نسخه‌ها ۲: ۲۶۱].

روزنامچهٔ مملکت خراسان =

سفرنامهٔ خراسان

گزارش مأموریت کسی ست که بروزگار فرمانروایی حسام السلطنه در خراسان بـدان سرزمین رفته است. وبکوشش کریم اصفهانیان درفرهنگ ایران زمین ج ۱۵ چاپ شده است.

آغاز: عرض‌میشود که میرزا عبدالوهاب‌رشدی که باتفاق میرزا احمد خان بهرات‌رفته بود.

41557 ـ **تهران**، ملی ۵۲۰ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۴ گ ۱۵س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۸۳ هست، واز روی همین فیلم چاپ شده است [فرهنگ ایران زمین ۱۵: ۳۲۷ ـ ف. ملی ۲: ۱۶].

روزنامهٔ حکیم الممالک

حکیم الممالک. علینقی خان پیشخدمت، پزشك ناصرالدین شاه، فرزند حاج اسماعیل خان جدیدالاسلام. سفرنامهٔ سفریکم ناصرالدین شاه به خراسان است، که از یکشنبه ۱۵ ذیحجه ۱۲۸۳ ازیوشان تپهٔ تهران آغاز شده و در ۲۲ ج ۱/ ۱۲۸۴ به سلطنت آباد برگشته و دراین منزل بعلت شیوع بیماری وبا تا ۱۰ ج

۱۲۸۴/۲ میمانند، ودراین‌روز که خطر بیماری بکلی ازمیان رفته بودبه‌تهران وارد شده‌اند . در این « سفر نامه » روز بروز حالات شاه و دیدنیها ووضع جغرافیایی‌آن ناحیه راگزارش میکند ، ودر۱۲۸۶ق‌درتهران‌در۴۸۵ ص‌چاپ شده است. **آغاز:** این مختصریست از روزنامهٔ علینقی‌بن‌اسماعیل‌ملقب بخطاب حکیم‌الممالك.

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۲۶۹ و۱۲: ۱۸۵ . ف. مشار: ۸۵۲، ۹۶۴ .

41558 **- تهران** ، دانشگاه ۴۱۷۸ : نستعلیق، پایان ع ۱/**۱۲۸۹**، ۷۶ گ ۱۶ س آغاز برابر نمونه، [ف دانشگاه ۱۳ : ۳۱۴۴].

41559 **- مشهد** ، فرخ ۲۵۷: بخامهٔ طغرانویس تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۹۳] .

روزنامهٔ سفر

ازمیرزارضا سربازمهندس، سفرنامهٔ اوست ازتهران به کرمان. این‌سفررا اوبسال ۱۳۲۲ بدستور دولت انجام داده : «به چاپاری برای معیت وامنیت میسون تجاری هندوستان که در خطوط مختلفهٔ ایران برای تحقیق تجارت و رواج مال التجارهٔ هندوستان‌به‌ایران می‌آمدند حرکت نموده» است ، و در آن پس از تعیین اعضای میسون به جغرافیای طبیعی و انسانی و اقتصادی‌شهرها ودیه‌های‌درمیان راه‌میپردازد. **آغاز:** بسمله. بتاریخ ۲۱رجب ۱۳۲۲ حسب اظهارمشیرالدوله وزیر امورخارجه‌وبه‌انتخاب مرحوم امیر خان سردار سپه‌سالار و دستور العمل عین الدولـه صدر اعظم ، این کمترین بنده رضا سرباز مهندس ...

41560 **- تهران** ، ملك ۶۲۸۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۱۸ گ ۱۶س [رؤیت] .

روزنامهٔ سفارت ایشیك آقاسی

سفارت میرمعصوم خـان ایشیك آقـاسی خراسان، ازخراسان به‌کابل بسال ۱۳۰۱ ، از سوی رکن الدوله فرمانروای‌خراسان. **آغاز:** ازآنجاکه مرحوم پدرخانه زاد واین خانه‌زاد مکرر به‌صفحات ممالك‌افغانستان.

41561 **- تهران** ، وزارت‌امورخارجه ۶۲۹۴ : شکسته ، از همان تـاریخ نگارش ، عنوان بخامهٔ ناصرالدین شاه ، [نسخه‌ها ۲ : ۲۶۲].

روزنامهٔ سفر استرآباد

گزارش‌مسافرت شاهزادهٔاعظم‌به‌استرآباد (که نام او نیامده) برای نظم طوایف یموت و کوکلان، ودارای‌اطلاعات گرانبهای‌جغرافیایی وسنن ایلات استرآباد است [عبدالله انوار] . **آغاز** : روزنامه شهر ذیحجة الحرام مطابق ۱۲۶۳ دارالمؤمنین‌استرآباد ازقراررویداد.

41562 **- تهران** ، ملی ۷۴۹ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۶ گ ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۲۷۱]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۹۹ هست [فیلمها: ۱۰۸].

روزنامهٔ سفر اسکندرکول

ازمیرزا عبدالرحمان فرزند محمد لطیف مستجرسمرقندی .

41563 **- لنین گراد** ، اکادمی علوم D۱۳۳ (۲۰۴۹ ف): نوشتهٔ **۱۸۷۰**م ۳۹۸ گ

41564 **- لنین گراد** ، اکادمی علوم D۱۳۴ (۲۰۵۰ف): نوشتهٔ **۱۸۷۰** م، ۳۲۲ گ [آکیموشکین ۱ : ۲۹۰] .

روزنامهٔ سفر بروجرد =

سفرنامهٔ بروجرد

ازجعفرقلی‌خان‌به بروجرد، بنام‌ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) ، گزارش سفر اوست

بدستور شاه برای رساندن خلعتی به ظل السلطان فرمانروای عراق و فارس و لرستان که از چهارشنبه ۲۴ ذیقعده آغاز میشود و دیدنیهای جغرافیایی و اوضاع اجتماعی میان راه را آورده است. **آغاز:** برحسب امر اعلیحضرت قدر قدرت شاهنشاهی. ... برای رسانیدن یك قبضه شمشیر مرصع مرحمتی.

41565 ـ **تهران**، ملی ۶۲۴ف: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، برای ناصر الدین شاه، ۱۱ گ ۱۶س [ف. ملی ۲:۱۳۲]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۸۱ هست [فیلمها: ۱۰۸].

روزنامهٔ سفر بلوچستان

از شاهزاده نصرت الدولـه فیروز میرزا فرمانروای کرمان و جنوب خاوری [عبدالله انوار]. که برای دوماه از کرمان برای سرکشی بخش مأموریت خود بـه بلوچستان وخاش در محرم ۱۲۹۷ سفر میکند، وپس ازبازدیـد این گزارش را از دیدنیهای خود برای ناصرالدین شاه مینویسد. واطلاعات جغرافیایی زیادی از شهرهای آن سامان ومنازل میان راه و اوضاع اقتصادی وزندگی مردم آن روزگار را در بردارد. وپیشنهادهایی برای آبادانی آن بخش از کشور کرده است.

در بارهٔ نگارنده باید گفت: نصرت الله فیروز میرزا پسر فرمانفرما عبدالحسین میرزا پسر عباس میرزا، در ۱۲۹۷ فرمانروای کرمان نبوده، شاید سفرنامهٔ پدرش و یا کسی دیگری باشد. **آغاز:** بسمه ... روزنامـهٔ سفر بلوچستان. در تاریخ نوزدهم محرم الحرام حرکت ازشهر کرمان لغایت شهر ربیع الثانی هذه السنه لوی ئیل ۱۲۹۷.

بنگرید: مؤلفین مشار ۳: ۸۷۷.

41566 ـ **تهران**، ملی ۴۳۰ ف: شکسته نستعلیق، ع ۱۶/**۱۲۹۷**، با نقشه هایی از کوهها و بخشهای آباد وجز آن، ۷۸ گ ۱۲ س [ف. ملی ۱: ۴۰۹]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۰۳ هست [فیلمها: ۱۰۸].

روزنامهٔ سفر خراسان

ازسید بورانی ملقب به جلال، که بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)، از راه دماوند ودره پلور به مازندران واز آنجا با کشتی وراه آهن عشق آباد به کلات نادری واز آنجا به مشهد میرود، وازراه سبزوار وسرخه ولاسگرد ودماوند ولاریجان بازمیگردد. گزارش رویدادها ودیدنیهای سفر اوست. **آغاز:** ازدارالخلافه طهران بیرون آمده دورأس قاطر کرایه ویك رأس اسب

41567 ـ **تهران**، ملی ۸۱۱ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۶گ ۱۱س [ف. ملی ۲: ۳۴۷].

روزنامهٔ سفر خوارزم

روزنامهٔ سفر فرستاده ایست که برای آزادی اسیران ایرانی، همراه طامسن صاحب منصب انگلیسی فرستادهٔ دولت انگلستان، و بیکه وردی فرستادهٔ خان خیوق، و یك تن غلام چاپـار فرستادهٔ وزیر مختار دولت روسیه، حسب الحکم شاه ایران، در ۲۷ ذیحجهٔ (؟) از تهران بسوی خوارزم می روند. ورویـداد های میان راه را برای گزارش به دولت می نگارد. **آغاز:** بتاریخ ۲۷ ذیحجة الحرام ازدارالخلافهٔ طهران باتفاق طامسن.

41568 ـ **تهران**، وزارت امور خارجه ۶۱۸۹: شکسته، ۲۰ گ [نسخه‌ها ۲: ۲۶۲].

روزنامهٔ سفر عتبات

ازعبدالعلی ملقب به ادیب الملك فرزنـد حاجی علیخان حاجب الدوله. سفرنامـهٔ سفر ناصرالدین شاه است که ازمحرم **۱۲۷۳** آغاز

گشته‌است. ودرآن گزارش رؤیدادهای روزانه آمده ودیدنیها ومنازل میان راه وکسانیکه در این سفر بدیدن شاه‌آمده‌اند گزارش شده است. **آغاز:** واجب الوجودی را سجودست که عالم امکان ازپرتو وجودش موجود است،وجهانیان را درود حضرت معبودیرا .

41569 ـ **تهران** ، ملك۱/۶۳۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، شاید نگارنده ، (۱ پ ـ ۲۳۴پ) نسخه در حرکت ازپل دلاك بطرف تهران افتاده : و برحسب حکم حاجب الدوله حیدرقلی بیك سواردا پس‌فرستادیم. بایادداشت بخشش نسخه به فرزندی معصومه خانم بتاریخ ۱۲۹۰ ومهر: ادیب الممالك ۱۲۷۳[رؤیت] .

41570 ـ **تهران** ، دکترمحمد مقدم: نسخهٔ اصل، که به‌آقای‌افشاربرای چاپ‌داده‌اند [پیشگفتارچاپ دافع الغرور،ازآقای افشار].

روزنامهٔ سفرفرنگستان —

سفرنامهٔ ناصرالدین شاه

سفرناصرالدین‌شاه بفرنگستان، این‌سفر ازدوشنبه ۲۲صفر۱۲۹۰ آغازوروزبروزنگاشته میشده‌است، بدینگونه سفرادامه مییابد: ایران، روس ،آلمان، بلجیك (بلژیك) ، انگلیس ، فرانسه، سویس، ایتالیا ، اطریش ، عثمانی ، قفقازیه و صبح چهاردهم رجب ۱۲۹۱ در راه انزلی‌پایان‌مییابد. **آغاز:** بسمله. روزنامهٔ‌سفر فرنگستان است‌که به میمنت ومبارکی بخواست خداوند تعالی... از طهران تاانزلی را سابقاً درسیاحت گیلان بتفصیل نوشته بودیم، دراینجا بشرح وتفصیل حاجت نیست، مگر... وقایعی که تا انزلی روی میدهد...

بنگرید: ذریعه۱۲ :۱۸۸ـف.فارسی‌مشار: ۹۶۴ و۸۵۲۹.

41571 ـ **تهران** ، مجلس ، فهرست نشده: نستعلیق‌زیبای محمودخان فراش‌خلوت، ذیقعدهٔ **۱۲۹۱**. نسخهٔ سلطنتی با یك سرلوح‌و دوصفحه تشعیر ممتاز درآغاز (درمجمع‌الصنایع مبارکهٔ دولت علیه، خانه زاد ... احمد) ترنجها و تذهیب در تمام صفحه‌ها هست . باعکس ناصر الدین شاه در میان سرلوح ۱۶۳گ ۱۹س [رؤیت].

روزنامهٔ سفر میرزا ابوالحسن

میرزا ابوالحسن ایلچی‌وزیرامورخارجه.

41572 ـ **تهران**،ملی ۲۰۹۳: نوشتهٔ **۱۲۸۸**، فیلم آن دو دانشگاه ش ۱۶۹۰ هست [فیلمها: ۱۰۸] .

روزنامهٔ سفر هرات

یکی از درباریان قاجار ، که بروزگار فرمانروایی‌حسام‌السلطنه برخراسان‌وظهیرالدوله برهرات، برسالت ناصر الدین شاه از تهران به هرات میرود ، و دراین سفرنامه گزارش سفرخود را ازروز حرکت از تهران تا برگشت یادداشت میکند . دراین‌سفرنامه، گذشته بردستورهای‌ناصرالدین‌شاه‌بفرمانروای آن روزگار، اطلاعات سودمند جغرافیایی از شهرهای میان راه در پایان سدهٔ سیزدهم را می‌یابیم **آغاز:** بسمله . دریوم شنبه ۱۵شهر رجب ازدارالخلافه روانهٔ هرات شدیم، ازشهر نقل‌مکان نمودیم، درباغ مرحوم میرزا فتح‌الله.

41573 ـ **تهران** ،ملی۳۷۳ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، شاید از نگارنده برای ناصرالدین شاه، ۲۶گ ۲۱س [ف . ملی ۱ : ۳۶۲] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۹۷ هست [فیلمها: ۱۰۸] .

روزنامهٔ سیاحت

ازمیرزا علی‌سررشته دار، منشی‌وروزنامه نویس سرحدات آذربایجان. گزارش سفر اوست ازتبریز به تهران، در۱۲۷۸ق. دیدنیهای‌خود را درمیانهٔ راه ونیز بزرگانی که دیده است را گزارش کرده‌است. **آغاز:** روزنامهٔ‌سیاحت کمترین خانه زاد دولت جاوید مدت قاهره میرزا علی سررشته دار .

41574 ـ **تهران** ، ملی ۱۳۶۰ ف : شکسته نستعلیق نگارنده سدهٔ **۱۳**، ۱۹گ۱۳س [ف. ملی۳:۴۲۱].

روزنامهٔ شکارکن و سولقان

ازملك قاسم قاجار، که‌گویاازمسخره‌های دربار ناصرالدین شاه بوده ، در سال ۱۲۶۶ همراه شاه‌به‌شکارکن وسولقان میرود، ودر این گفتارآن شکارراگزارش کرده وبیشتر بمزاح و مسخرگی پرداخته است. **آغاز:** حسب الحکم اعلیحضرت شهریـاری روحی وروح العالمین فداه روزنامهٔ شکارکن و سولقان را این بندهٔ آستان بنویسد.

41575 ـ **تهران** ، ملی ۳۵۴ ف : نستعلیق **۱۲۶۶** برای ناصرالدین شاه، ۱۴گ ۱۳س[ف. ملی۱:۳۴۴] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۹۶هست [فیلمها:۹:۱۰۹].

روزنامهٔ مسافرت نیشابور

ازمشهدی محمدآقا معاون الفقرا.

41576 ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه : نوشتهٔ محسن‌عماد الفقرا حالی**۱۳۴۳**[نسخه‌ها ۲۱۸:۵] .

روزنامهٔ وقایع سفر کربلا =

سفرنامهٔ کربلا

یکی ازدرباریان روزگار ناصرالدین شاه قاجار ازراه قزوین و همدان به‌کربلا و نجف میرودوازراه‌قصرشیرین وکرمانشاه‌وقم‌به‌تهران برمیگردد. ودراین «سفرنامه» دیدنیهای خود وسرگذشت چندتن ازعلمای شیعه وازآن میان شیخ مرتضی انصاری را نیزکه دیده مینوسد . **آغاز :** روزنامهٔ وقایع سفرکربلای معلی علی ساکنهاالاف التحف والثناء .

41577 ـ **تهران** ، ملی ۴۰۰ ف : نستعلیق نسبتاً خوش سدهٔ **۱۳**، ۳۲گ ۱۷ س [ف. ملی ۱:۳۸۶].

روزنامهٔ وقایع سفر مغان =

سفرنامهٔ ...

گزارش سفرمغان است، ازتبریزبدنجا و برگشت، آغازسفر۱۷محرم (؟) تاج ۱/ ؟ از زبان وقلم خود مظفرالدین شاه قاجار. **آغاز:** امروزکه روزپنجشنبه هفدهم شهرمحرم‌الحرام است بسلامتی واقبال نقل مکان بباغ‌شمال‌نمود.

41578 ـ **تهران** ،وزارت‌امورخارجه ۶۲۹۲: شکستهٔ خوش، با عکسهایی از منازل و آثار باستانی . با یادداشتی در برگ یکم : سفرنامهٔ مغان‌که نویسانده وعکسهای‌آنراهم‌از عکاسباشی گرفته‌ام، ۸۰گ [نسخه‌ها۲:۲۶۲].

روزنامهٔ ویستفکه مسکاب

از میرزا عبدالرحمان سمرقندی (؟) کـه یاد اودر«روزنامهٔ سفر اسکندر» گذشت .

41579 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۸۰۶ (۲۰۵۱ف) : نوشتهٔ **۱۸۷۲** م (؟) ۷۴گ [آکیموشکین ۱:۲۹۱].

ریاض السیاحه

ازمیرزازین العابدین‌شیروانی(م۱۲۵۳) که یاد اودر«بستان السیاحه : ۶۴۹»گذشت . سفرنامهٔ اوست باگزارش‌جغرافیایی‌ازشهرهای

جهان بویژه ایران و(فصلی از مذهب ومشرب فرق و زمره اولیا وعلما و حکما و خواقین و خوانین ووزیران و سرایندگان هردیار) که دیده است. دریك خلد وچهارروضه ویك بهار، وهرروضه‌دریك سفره وچند حدیقه، وهرحدیقه درچند گلزار یاگلستان یا چمن یاگلشن در قمشه در۱۵ شوال ۱۲۳۷ بهانجام رسانده، و بنام‌شاهزاده ابوالفتح محمد رضا فرزندفتحعلی شاه قاجار متخلص به افسر- که درآن‌روزگار والی گیلان بوده است ساخته است .

بکوشش سعید طباطبایی نایینی دراصفهان ۱۳۳۹ق در۳۴۷ص چاپ شده است. **آغاز۱:** ریاض حمد وثناوحدایق سپاس بی‌منتها مختص واجب الوجودی‌ست جل شأنه ... اما بعد ، محرراین دفتر ومسودۀاین گلستان صدق اثر. **آغاز۲:** درختان سبزدرنظرهوشیار- هرورقی دفتر معرفت کردگار... اطفال چمن ممکنات همگی درتسبیح وتحمید.

بنگرید: ذریعه ۹:۱۷۶و۱۱:۲۲۷-ف. مشار : ۸۶۷- استوری ۲ : ۱۱۵۰ - تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۶۴۴ .

41580 - **تهران** ، دکتر مفتاح : نستعلیق سدۀ **۱۳**، ازآغاز تا خاتمۀ روضۀ یکم را دارد، رحلی [رؤیت].

41581 - **تهران** ، مجلس ۵۰۲۴ : نستعلیق ونسخ سدۀ **۱۳** ، بدستور سید نصرالله تقوی‌افتاده گیهای آنرا عبرت نایینی‌در۱۳۵۲ نو نویس کرده. آغاز برابر نمونۀ۱، ۳۴۶گ۲۳س [رؤیت].

41582 - **موزۀ بریتانیا** ، ۸۳۷۸ Or: سدۀ **۱۳**، جلدیکم [نسخه‌ها ۴: ۶۷۳].

41583 - **اصفهان** ، عمومی۱۱۳۵۶: شکسته نستعلیق، ۲ع۲/**۱۳۱۶** درتهران، ۵۱۲ص۲۵س [ف. دکترمقصود ۱: ۱۰۸].

41584 - **تهران** ، دانشگاه۲۶۵۶ : نستعلیق ذیحجه **۱۳۱۵** [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۵۵] درفهرست آمده : بنام شاهزاده محمد رضا پسر فتحعلی شاه فرمانروای گیلان بسال ۱۲۱۷-۱۲۴۲دردوجلد نگاشته است ؟ .

41585 - **مشهد**، رضوی۱۰۳۰۷فهرست نشده : نستعلیق محمد علی اصفهانی، ۸ صفر **۱۳۳۴**، آغاز برابر نمونه، درچهارخلدو بخشهای کوچکتر، ۲۶۹گ ۲۵س [رؤیت].

41586 - **قم** ، فیضیه ۲۱۴۷(۱۳۵): نستعلیق‌شکسته‌آمیز، آغاز برابر نمونۀ**۲**، انجام: قد فرغ من تألیف هذاالکتاب فی‌قصبة القمشه فی‌یوم الخمیس خمس وعشرین شهرشوال، سبع وثلاثین ومأتین بعد الالف (**۱۲۳۷**)، ۲۶۰ص ۲۱س [ف. فیضیه ۲: ۲۲۸] .

41587 - **قاهره** ، دارالکتب ۱۱- م تصوف فارسی: بی‌تاریخ، بخشی ازآنست (گ ۱۰۸-۱۱۷ مجموعه) [مخطوطات ۱: ۲۸۴].

41588 - **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۱۳۲ (۲۱۲۳ف): بی‌تاریخ، ۱۳۱گ.

41589 - **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۱۳۱ (۲۱۲۲ف): ۲۱۶گ [آکیموشکین ۲۹۷۰۱].

ز

زبدة الاخبار فی سوانح الاسفار

ازعلی‌میرزا فرزند میرزا ابوطالب‌دهلوی متوطن درعظیم آباد. گزارش‌سفراوست به(عرب وعجم)، باعنوانهای: نهر. نهردردومجلد. جلد یکم دریازده نهر، که نهر یکم آن در بارۀ سفر

اواز عظیم آباد بسال ۱۲۴۱ است .جلد دوم‌در هفت نهر ، نهرهفتم آن دربارهٔ سفراوازتهران به‌مشهدخراسان‌ازراه‌سمنان، دامغان، نیشابور، مشهد است، باگزارشی ازهریك ازاین‌منازل. نهرهای دیگری نیزدربارهٔ ایران دارد. در آن از ناأمنی راهها ووضع ترکمانـان سخن رفته است ودر۹ج۲/۱۲۴۹ به انجام رسیده است . **آغاز:** سبحان الذی‌اسری بعده لیلامن‌المسجد الحرام...اما بعد. برخاطردریا مقاطرسیاحان

41590ـ **هند**، بانکیپور۲۷۲(۶۳۱): نستعلیق امیر علی‌برادرنگارنده و بـدستور او **۱۲۴۶** ق ، جلد یکم، ۱۲۴گ ۱۴س [ف . عبدالمقتدر۷:۱۸۸تا ۱۹۱].

41591ـ **هند**، بانکیپور۲۷۳(۶۳۲): نوشتهٔ نگارنده، **۱۲۴۹** ق، جلددوم، ۱۷۸گ ۱۴س [مرآت العلوم، عبدالمقتدر۱:۵۱] .

س

سحرسامری وسفرنامهٔ ناصری

ازغلامحسین افضل الملك زندی شیرازی نگارندهٔ «رکن الاسفار : ۴۰۰۱» و جزآن . یاد داشتهای روزانهٔ اوست از سفرکلاردشت و طالقان ازع۱۸/۱/۱۳۰۱وبرگشت ازسفرعتبات به‌تهران تـاشنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ ۱۳۰۱ ، همراه نامه هایی ازخودش به دیگران [نسخهٔ‌ملك].

41592ـ **تهران** ، ملك ۶۲۲/۱ : شکسته نستعلیق نگارنده در**۱۳۰۲** . در پایان آمده : از تسوید سفر نامهٔ ثانیهٔ خود فراغت حاصل شد [ف. ملك، مجموعه‌ها:۱۱۴] .

سرگذشت وسفرنامه

از حبیب الله خان پژمان عالـم اسرار . یادداشتهایی‌ست‌تاتاریخ ۱۳۵۰ برای خودش، وسروده هایی بخامـهٔ دیگران برای یادگاری نیزدارد. **آغاز:** بنام خداوند بخشندهٔ مهربان یکتاکریم ورحیمی‌که ازپرتو ذاتش مابندگان مدت عمررا آسایش نموده .

41593ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۵۳۳ : نستعلیق نگارنده، ۳۱۶گ۲۳س [ف.دانشگاه ۱۳:۳۴۸۳].

سرگذشت یا سفرنامه

ازابوتراب فضل‌الله خاوری حسینی‌شریفی شیرازی، که یاد اودر«دیوان:۲۳۱۵» گذشت. که درشصت سالگی در شیراز بسال ۱۲۵۷ در دوباب وچند فصل نگاشته است.

41594ـ **شیراز** ، دکتر خاوری : بخامهٔ نگارنده‌رجب**۱۲۶۲**[نسخه‌ها۵:۲۶۷].

سفارت نامهٔ خوارزم

ازرضا قلیخان هدایت، که‌یاد اودر«اصول الفصول:۱۰۴۳» گذشت. بسال۱۲۶۷ق‌هنگامی که محمد امین خان خوارزمشاه هدایایی بـه تهران فرستاده بود، میرزا تقی‌خان امیرکبیر سفارت خوارزم و خیوه را به هدایت داد ، و اوبه همراهی سفیرخوارزم درسه شنبه ۵ ج۲/ همان سال‌به خوارزم رفته وسال دیگر برگشته است. واین‌گزارش دیدنیهای این سفراوست . بسال ۱۸۵۵ م بکوشش شفر Scheffer با ترجمهٔ فرانسوی‌آن دربولاق چاپ شده است. ونیز درجلد دوم «مرآت البلدان » چاپ شده است. **آغاز:** سرآغاز هرنامه یابدنگارـ بنام جهان داورکردگار .

بنگرید: ذریعه۱۲: ۱۸۶ـف.مشار: ۹۶۰.

41595 ـ **تهران**، سلطنتی: تاریخ و شماره یاد نشده [نسخه‌ها ۱: ۱۷۹].

سفر انکشاف رودخانه های امازون و مدرا

از فرانز کلر لزنژه FranzKeller Lozinger، ترجمه از عبدالحسین خان منشی، گزارش دیدار نگارنده است از برزیل بسال ۱۸۶۷م که پیرامن یکسال میانجامد. **آغاز:** سفر انکشاف ووضع رودخانه های امازون و مدرا بواسطهٔ سیاحت موسیو.

41596 ـ **تهران**، ملی ۳/۶۰۴ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص ۷۵ ـ ۱۰۲) همراه سفرنامهٔ ادواردشاطن [ملی ۲: ۱۱۳].

سفر به هند

از حسرت، در ص ۲۹۱۱ گذشت.

سفرنامه = جنگ در ترکستان

اسکوبلوف، در ص ۳۹۹۷ گذشت.

سفرنامه

اعتماد نظام.

41597 ـ **مشهد**، فرخ ۲۳۲: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۹۳].

سفرنامه

از امین لشکر. بسال ۱۳۰۰ق، به خراسان با دستخط هایی از ناصرالدین شاه قاجار.

41598 ـ **مشهد**، فرخ ۲۵۷: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۹۳].

سفرنامه = سفرنامهٔ مخدوم جهانیان

از جهانیان جهانگشت، جلال‌الدین محمد فرزند احمد عارف ملتانی هندی (۷۰۷-۷۸۵)، (که یاد او در «نامه های جهانیان جهانگیر» ۱۴۳۸ گذشت). سرگذشت اوست و دیدنیهای او که در گردش در ایران و کشورهایی همراه با شگفتیها یادکرده است. **آغاز:** حمدله. و العاقبة للمتقین والصلاة والسلام ... اما بعد، این رساله‌ای‌ست متبرك ازآن قطب الاقطاب.

41599 ـ **آصفیه**، ۱۶ سفر نامه: شکستهٔ شیخ غلامعلی فرزند عبدالقادر فرزند شیخ احمد... درشهر ترچناپلی، در **۱۱۸۸**، ۳۸ص ۱۵س [ف. آصفیه ۲: ۱].

41600 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳/۲۷ Maj (۶۵۲ ف): نوشتهٔ میرغلامحسین، درحیدرآباد، میانهٔ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۰۵ گ ۸س [ف. محمداشرف ۲: ۲۸۶].

سفرنامه

ازحمزه میرزا قاجار، گزارش سفر او به مشهد در ۱۲۷۷ق است.

41601 ـ **تهران**، ادبیات ۱۹ د: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده. ۱۲س ۴۹گ [ف. ادبیات ۱: ۳۱۷].

سفرنامه

ازعبدالله فرزند مصطفی قلیخان قراکزلو اعتماد السلطنه، که با مأموریت دولتی دو سال ۱۲۹۴-۱۲۹۶ در مرزسرخس میزیسته است. ودرآن اطلاعات بسیاری ازترکمانان آن مرز و بوم بویژه دوایل تکه و سالور و نیز وضع جغرافیایی آن سرزمین را دارد، وازهموست: کتابچهٔ مسافرت عربستان ولرستان. **آغاز:** چون درعهد فرخنده عصر پاینده سرکاربندگان اعلیحضرت اقدس همایونی شاهنشاه.

41602 ـ **تهران**، ملی ۵۴۷ف: نستعلیق خوش **۱۲۹۶**، برای ناصرالدین‌شاه، ۲۷۰ گ

۱۱س [ف. ملی ۲: ۳۹] فیلم‌آن دردانشگاه‌ش ۱۶۸۰ هست [فیلمها: ۱۲۰].

سفر نامه

از آقای محمود فرخ سفر ایشان است به لندن.

41603 ـ مشهد، فرخ ۱۰۹: نوشتهٔ آقای جواهری سدهٔ ۱۴ [نسخه ها ۳: ۹۳].

سفر نامه

سفر نامه و تاریخ لئون هم (ـ Leon homme) است وروید‌هایی از مشروطیت در آن‌یادشده‌است. آغاز: بدانکه در زمان شاه طهماسب اول‌صفوی.

41604 ـ تهران، ادبیات ۸۵ ج: نستعلیق سدهٔ ۱۴، ۲۸۴گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱: ۳۱۴].

سفر نامه

ازشیخ‌محمدفرزندزین‌العابدین مازندرانی بارفروشی، معروف‌به‌ابن الشیخ حایری (کربلا ۱۲۸۲ ـ قم‌۱۳۵۰) یکی‌ازروحانیان روشنفکر مشروطه خواه. این نامه گزارش روزانهٔ‌اوست ازروزحرکت‌از نجف برای بازگشت به‌ایران پس‌گریختن محمدعلی‌شاه تارسیدنش به‌تهران ودارای‌مطالب تاریخی سودمنداست. روزغدیر ۱۳۲۷ درکاظمین مانده وروزبعدآهنگ ایران میکند. و در همه جا باگروهای گوناگون روبرو میشود، دردولت‌آباد با عضد السلطان برادرشاه فراری روبرو میشود واواز برادرش بیزاری میجوید. آغاز: روزچهارشنبهٔ سیم‌شهر ذیقعدة الحرام سنه (۱۳۲۷ = ۵عقرب) تقریباً چهارساعت بغروب مانده‌ازخوانه (چنین است) بیرون‌آمدم. ساعت نه وده‌دقیقه ...

41605 ـ تهران، دانشگاه ۸۸۰: نستعلیق اصل و به‌خامهٔ‌نگارنده، روز بروز از ۱۳۲۷ تا ۱۳۲۸، دو برگ درمیان افتادگی دارد. ۱۰۸گ ۱۴س [ف. دانشگاه۲: ۵۹۱].

سفر نامه

ازمیرزامحمودخان‌فسایی، نعمت (۱۲۷۱ ـ ۱۳۴۵) فرزندزین العابدین‌حسینی. (بنگرید: سفر نامهٔ هندوستان: ۴۰۳۶).

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۵۴و۱۲۱۵ (نعمت).

41606 ـ مشهد، رضوی ۸۹۴۸: نستعلیق‌خود نگارنده، ذیحجهٔ ۱۳۱۷، ۴۰گ [نسخه‌ها ۵: ۴].

41607 ـ تهران، دکتروصالی: نشانی بیشتریاد نشده [ذریعه ۹: ۱۲۱۵].

سفر نامهٔ آزاد

مولانا عبدالرسول آزاد کشمیری. سدهٔ دوازدهم.

41608 ـ آصفیه، ۱۴۷ سفر نامه: نوشتهٔ ۱۲۰۰ [ف. آصفیه ۴: ۳۵۲].

سفر نامهٔ آذربایجان

از سلیمان خان مهندس معلم ریاضیات دارالفنون قدیم. گزارش سفر اوست به تبریز برای تأسیس مدرسه‌ای درتبریز، که بهمراهی گروهی‌ازمعلمان، بدستور اعتضاد السلطنه. که از۶ ذیقعدهٔ ۱۲۹۳ تا ۵رمضان ۱۲۹۴ انجام گرفته است. درسه فصل. درآن دیدنیهای خود وکارشکنیها راآشکارا نوشته است، ونیز نام همراهان‌خودرا. وازهموست: راپورت‌گردش در کوهستانها: ۳۹۶۶ آغاز: حسب‌الامراعلیحض. ت

41609 ـ تهران، مجلس ۲۳۱۱: نسخ تعلیق روشن ومتوسط، ازروز گارنگارش، با اصلاحاتی، جای برخی ازنامهای اروپایی سفید مانده، ۱۰۰ص ۱۴س [ف. مجلس ۶:

۲۷۰].

سفرنامهٔ آسیای مرکزی =

سیاحت یك درویش دروغین

متن از آرمینیوس وامبری Arminus Vamdery مجارستانی، ترجمه از اوانس Awanus فرزند استاد ابراهیم زرگرباشی از مترجمان روزگار ناصرالدین‌شاه که در ۱۳۰۹ – ۱۳۱۲ به کارهای سیاسی نیز می‌پرداخته است، برای میرزاعلی اصغر خان امین السلطان وزیرمالیه، بسال ۱۳۰۲ ق به انجام رسانده است. گزارش سفر اوست از راه تهران به خیوه و بخارا و سمرقند و صحرای ترکمنستان که در ۱۸۶۳ م آغاز شده است، در چندین باب، دردو بخش: ۱– گزارش دیدنیهای خود ۲ – وضع جغرافیایی و اجتماعی مردم آسیای میانه. گویا «سفرنامهٔ ایران و آسیای میانه» نسخهٔ فیضیه نیز همین کتاب باشد. **آغاز**: فصل اول. اگر شخصی در وسط ماه ژوئیه یعنی در اواسط تابستان در ایران سفر کرده باشد میداند که وقتی که

بنگرید: استوری ۱: ۱۱۶۱ مؤلفین مشار ۱: ۲۰.

41610 – **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۷۴: نستعلیق محمد فرزند حاجی محمد قلی قزوینی معروف به عاشوری، دوشنبهٔ محرم **۱۳۰۳**، آغاز برابر نمونه، پانزده فصل را دارد، برابر ص ۱– ۳۸۰ چاپ بنگاه ترجمه و نشر، در دیباچهٔ آن آمده: این دعاگو سید حسین (شیرازی) باکمال مشقت این نسخه را تحصیل کرده محض تقدیم خاکپای ... ظل السلطان ... استنساخ نمود، ۴۴۰ ص ۱۴ س [ف. دکتر مقصود ۱ : ۱۱۹].

41611 – **تهران**، ادبیات ۵۷ حکمت: شکسته نستعلیق محمد علی تفرشی، ۵ ذیحجهٔ **۱۳۳۰** ق، ۵۲۵ ص [ف. ادبیات ۲ : ۲۳].

41612 – **تهران**، مجلس ۶۹۸: نستعلیق، بی‌تاریخ، نسخه در ۱۵ فصل است، ۱۵۰ گ [ف. مجلس ۲ : ۴۴۳].

سفرنامهٔ آلمان

جنگ مانندیست از بخشهای زیر: ۱– ترجمهٔ روزنامهٔ پست مؤرخ ۱۲ – ۱۴ شوال ۱۳۰۶ آلمان، دربارهٔ سفر ناصرالدین شاه به آن کشور، از **یحیی** نامی، بدستور اعتمادالحرم ۲– گزارش نشانهایی که امپراتور آلمان به ولیعهد ایران وامین السلطان و دیگر وزیران داده، و نشانهایی که ناصرالدین شاه بدیگران داده ۳– تلگرافهایی که شاه درمیان راه به تهران کرده ۴– قصیده‌ای بروش (یاد جوی مولیان) ازملاباشی ثریا ۵– نامهٔ شاه به اعتماد الحرم ۶– ترجمهٔ سخنان ناپلئون دربارهٔ ایران.

41613 – **تهران**، دانشگاه ۲۲۲۵: نستعلیق یکشنبه ۲۲ ذیقعدهٔ **۱۳۰۶** تا **۱۳۰۷**، ۲۶ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۹ : ۸۹۶].

سفرنامهٔ آلیس = احوال چین

درص ۳۹۹۱ گذشت.

سفرنامهٔ ادوارد شاطن

ادواردشاطن، ترجمه ازعبدالحسین فرزند محمد تقی‌خان، بسال ۱۲۹۲. گزارش دیدار ادوارد شاطن است از شهرستان شیاکجیا Chioggia در نزدیکی وینز، از وضع جغرافیایی و آثارتاریخی آنجا. **آغاز**: ترجمه وتحریرخانه زاددولت جاوید مدت عبدالحسین پیشخدمت شاگرد اطاق موسیو بروسکی معلم، درشرح سیاحت.

41614 ـ تهران، ملی ۱/۶۰۴ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، شاید ازمترجم برای ناصرالدین شاه، (ص ۱ ـ ۴۰) ۱۷ س [ف. ملی ۲:۱۱۲].

سفرنامهٔ اروپا

مظفرالدین‌شاه به اروپا، که ازروزدوشنبهٔ ۲۷ذیحجهٔسال(۱۳۱۷) برابرهفدهم‌عیدوحمل آغازشده است.

41615 ـ **تهران**، وزارت امورخارجه ۶۱۸۵: نستعلیق خوش، **آغاز**: بنام خداوند. روزپنجشنبه دوازدهم (!) شهرذیحجهٔ ۱۳۱۷. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۶۳۲ هست [فیلمها: ۱۲۱].

41616 ـ **تهران**، وزارت امورخارجه ۶۲۹۰: شکسته، **آغاز**: امروزکه روز دوشنبه ۲۷(!) ذیحجهٔ سال بوده وهفدهم عید[نسخه‌ها ۲:۲۶۳-۲۶۴].

سفرنامهٔ اصفهان

از عبدالحسین ملك المؤرخین کاشانی، گزارش سفراوست ازتهران تاسپاهان، همراه باصمصام السلطنه بختیاری فرمانروای‌سپاهان، ازآدینهٔ ۱۷ ع ۱-۱۳۳۲ تا پنجشنبهٔ۱۶ ذیحجهٔ ۱۳۳۲. که بنام احمدشاه و رئیس الوزرای او میرزاحسن‌مستوفی‌الممالك نگاشته‌است. **آغاز**: جلد اول تاریخ اصفهان. بسمله. الحمدلله الذی صیرالتواریخ الماضیة تبصرة للمستقبلین ... و بعد چنین‌مینگارد.. .عبدالحسین‌ملك‌المؤرخین کاشانی، سال گذشته مطابق سنهٔ هزارو سیصد و سی ودوم هجری ازطهران جامهٔ سفر...

41617 ـ **تهران**، حقوق ۳۶۱ ج: نستعلیق خود نگارنده، ۱۶۴ گ ۱۴س [ف. حقوق: ۱۳۹] فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۲۱۰ هست [فیلمها: ۱۱۹].

سفرنامهٔ اصفهان = روزنامهٔ مسافرت

گزارش سفرظل السلطان است به‌اصفهان. **آغاز**: روزنامهٔ مسافرت موکب حضرت ... ظل السلطان ... بصفحات ایالت‌حکمرانی.

41618 ـ **تهران**، سپهسالار۲/۶۹۳۹: سدهٔ **۱۳** (۹ پ ـ ۱۶) [ف. سپهسالار۵:۱۰۷].

سفرنامهٔ اصفهان

از ناشناس، ازخانهٔ‌منتصر السلطنه‌درزرگندهٔ تهران به اصفهان تا بازگشت به تهران. این سفردر۷ صفر۱۳۴۳ آغاز شده است. **آغاز**: حمدله ... اما بعد چون یکی از شرایط مهمهٔ تکمیل شدن انسانی... مسافرت نمودن است.

41619 ـ **تهران**، دانشگاه۱/۲۲۰۵: نستعلیق ۲۵ و ۱۱ ج ۱/**۱۳۴۳** در دفتر، (۱پ ـ ۲۳ر) [ف. دانشگاه۹:۸۸۵].

سفرنامهٔ اصفهان وفارس

از ناشناس، که بدستور ناصر الدین شاه خلعتی برای ظل السلطان فرمانروای اصفهان می‌برد، وازآنجابه شیرازمیرود. واین گزارش و یادداشتهای روزانهٔ اوست ازآن‌سفر، ازتهران تا برگشت. این‌سفرازسه شنبه ۱۰ شوال۱۳۰۳ آغازشده‌است. **آغاز**: بسمله. حرکت‌ازطهران یوم سه‌شنبه دهم شهرشوال ۲۲ سرطان‌یکساعت بغروب مانده سوارشده بـا میرزا یوسف خان وایلچی بیك و سلطانعلی بیك از دروازهٔ کمرك بیرون‌آمد(بنگرید: سفرنامهٔبروجرد: ۴۰۰۴).

41620 ـ **تهران**، ملی۴۲۴ف: شکسته نستعلیق **۱۳۰۳** برای ناصرالدین شاه، ۲۲ گ ۱۱س [ف. ملی ۱:۴۰۵].

سفرنامهٔ افریقا

متن‌ازاستانلی، که بدنبال دکتر لیوینکستون به سرزمینهای ناشناختهٔ افریقا می‌رود و پس از جستجوی زیاد دکتر را می‌یابد، ولی خود از مکتشفان قارهٔ سیاه می‌گردد و به گردش و پژوهش می‌پردازد. ترجمه ازعلی مترجم از مترجمان دارالترجمهٔ ناصری، گویا تاریخ نسخه تاریخ ترجمه نیز باشد. **آغاز ج ۱:** الحمد لله الذی جعلنا من امة محمد خیرالمرسلین و شیعة علی. **آغاز ج ۲:** اسم جزیرهٔ مزبور را آلیس گذاشتیم وبا اهالی آنجا بزودی.

41621- **تهران**، ملی ۹۲۰ف: نستعلیق محمود منشی، در ۲۶ ذیحجهٔ **۱۳۰۸**، جلد یکم، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۱۲ گ ۱۲س [ف. ملی ۴۵۴:۲].

41622- **تهران**، ملی ۶۲۹ ف: شکسته نستعلیق محمود منشی، در ۱۵ شعبان **۱۳۱۰**، برای مظفرالدین شاه (روزگار ولیعهدی)، جلد دوم است آغاز برابر نمونهٔ ۲، ودرفهرست بنام مکاشفات آفریقای مرکزی نامیده‌شده‌است. ۲۶۲ گ ۱۲س [ف. ملی ۱۳۷:۲].

سفرنامهٔ افریقا

متن ازاستانلی، که برای رهایی امین‌پاشا، بسال ۱۸۸۶م میرود. ترجمه از فرانسوی از اوانس خان که یاد او در «سفر نامهٔ آسیای مرکزی: ۴۰۱۲» گذشت. بسال ۱۸۹۰م.

41623 - **تهران**، مجلس ۶۹۹: نستعلیق **۱۳۰۸**، ۱۹۸ گ ۱۰س [ف. مجلس ۴۴۴:۲].

سفرنامهٔ افریقا = سیاحت استانلی

متن از استانلی ست که بدنبال دکتر لیوینگستون به‌سرزمینهای نایافتهٔ آفریقا رفته‌و پس از بر گشت دیدنیهای خودرا نگاشته‌است. ترجمه از یوسف فرزند محمد علی قراچه داغی، بسال ۱۳۱۲. این‌سه ترجمه: (اوانس، علی‌مترجم، یوسف قراچه داغی) باید با یکدیگر سنجیده شود تا دانسته شود چه جدایی هایی دارند. **آغاز:** ترجمهٔ کتاب سیاحت استانلی به‌ممالك غیرمکشوفهٔ آفریقا ومکاشفات آنجا ها بواسطهٔ استانلی.

41624- **تهران**، ملی ۸۲۴ ف: شکسته نستعلیق گویا مترجم، در ۲۵ ج **۱۳۱۲/۲**، ۲۵۶ گ ۱۵س [ف. ملی ۲: ۳۶۰].

سفرنامهٔ افریقا

متن‌از ماژور سرپانیطو، ترجمه‌از ناشناس، ترجمهٔ سفر نامهٔ اوست درافریقا ودور آتلانتیك وگزارش‌وضع جغرافیایی‌وسیاسی کشورهای‌افریقای میانه ومستعمرات پرتقال، ونیز سرزمین های محیط آتلانتیك وهندوستان را در بر دارد. واز سال ۱۸۷۷م آغاز میگردد.

41625 - **تهران**، ملی ۵ف: نستعلیق خوش‌آغاز سدهٔ **۱۴**، ۲۲۵ گ ۱۱س. درفهرست بعنوان: ترجمهٔ روزنامه آمده است. **آغاز:** ترجمهٔ روزنامه توردومند وتتمهٔ سیاحت ماژور سرپانیطو از میان افریقا و محیط آتلانتیك و محیط هندوستان ازسنهٔ ۱۸۷۷ الی‌سنه ۱۸۷۸ مسیحی [ف. ملی ۱: ۳].

سفرنامهٔ اوانس

از اوانس‌خان ارمنی، که یاد او در «سفر نامهٔ آسیای‌مرکزی: ۴۰۱۲» گذشت. گزارش‌سفر اوست ازمرز ایران ودریای سیاه، برلین، لندن، توکیو خاربین، منچوری که دراینجا درگذشته‌وجنازهٔ اورا به تهران آورده‌اند.

41626 - **تهران**، ادبیات ۸۲ د: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**. گذشته ازسفر نامه تاریخ

خاندان قاجار و ترجمهٔ کتاب وزیر مختار آمریکا در ایران در نزدیکیهای ۱۸۸۲–۱۸۸۳م نیز هست، ۲۴۹گ ۱۱س [ف. ادبیات ۱: ۳۱۶].

سفرنامهٔ ایران

گویا ترجمه از محمد عارف منشی دار الترجمهٔ همایونی باشد. ترجمهٔ مطالبی‌ست زیر عنوان: «وضع حالیه ولایات حلب و بغداد و ایران و ترکستان» نسخه تنها آنچه دربارهٔ ایران است را دارد. **آغاز:** ایران ـ آنگاه که به ایران عبور کردم این قطعه را از حیث شدت تعصب و تمدن به آنطوریکه حکایت میکنند ندیدم.

41627 ـ **اصفهان**، عمومی ۶/۱۱۴۲۶: همراه «اطلاعات فنیه راجع به بغداد» و جز آن نوشتهٔ **۱۳۰۲**، ۱۹ص [ف. دکتر مقصود ۱: ۲۵۶].

41628 ـ **اصفهان**، عمومی ۶/۱۱۴۲۵: نسخ **۱۳۰۹**، از روی نسخهٔ ۱۱۴۲۶ نوشته شده است [ف. دکتر مقصود ۱: ۳۵۲].

سفرنامهٔ ایران

متن «سفرنامهٔ دکتر اوئیلز به ممالک ایران» است که در ۱۳۰۵ق بزبان انگلیسی نگاشته شده، و مسیو کرستوف سوف روسی به روسی درآورده، و میرزا سید عبدالله مترجم زبان روسی دربار ظل السلطان پسر ناصرالدین شاه، در ۲۲ رجب ۱۳۰۷ بدستور همان ظل السلطان آنرا بفارسی درآورده است. (بنگرید: سیاحتنامه یك جهانگرد روسی، از همین مترجم درهمین بخش) **آغاز:** ماهمواره محض تفرج واطلاع مقصود خودرا مصروف بانکشاف اماکن جدیدهٔ خارجه مینماییم.

41629 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۵۱: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴**، زرین، ۲۲۴ص ۱۳ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۱۱].

سفرنامهٔ ایران = سیاحتنامه ...

مادام ژان دی‌لافو، درهمین بخش

سفرنامهٔ ایران

از یك فرنگی و یا یك ایرانی آشنا به اوضاع فرنگ از روزگار ناصرالدین‌شاه، وگویا از درباریان ظل السلطان، با عنوان: فصل ۶ـ امم وطوایف ایران ۷ـ شرایط خدمت در ایران ۸ـ ناصرالدین شاه و خانوادهٔ سلطنتی ۹ـ بعضی از امتیازات دولت ایران ۱۰ـ تفرج در کوهها ۱۱ـ صنایع ایران ۱۲ـ فرقه های مذهبی و حکمتی در ایران ۱۳ـ شیعه‌ها و تعزیه ها ۱۴ـ محصولات و تجارت ایران ۱۵ـ شرع وعرف و قوانین ۱۶ ـ بعضی امکنهٔ بعیدهٔ ایران ۱۷ ـ وضع پلتیکی ایران.

41630 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۸۴: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴**، آغاز وانجام نانویس‌مانده [نسخه ها ۵: ۶۳۱].

سفرنامهٔ ایران و آسیای میانه

از ناشناس که از خود چنین یاد کرده است: درسال هزار و هشتصد و شصت و سه (۱۸۶۳م) از ارمنی یونس! درولایت هونگری متولد شده‌ام ودرپایان از خود به درویش یاد میکند. در بیست وچهار باب ودردو بخش گزارش سفر خود را به تهران ودیگر شهرستانهای ایران و بخش بزرگی از آسیا وشگفتیهایی که دیده است‌داده، ونیز در بارهٔ وضع جغرافیایی جایها و پولتیك وسیاست کشورها که دیده‌است. (بنگرید: سفرنامهٔ آسیای‌مرکزی، آرمینوس: ۴۰۱۲). **آغاز:** ازدارالخلافه تهران، دورصحرای ترکمانها، خیوه بخارا وسمرقند نموده.

41631 ـ **قم**، فیضیه ۲۱۷۴(۱۶۲):

نستعلیق شکستهٔ بی‌تاریخ، ۱۸۲ص ۱۷س[ف . فیضیه ۲:۲۳۴] .

سفرنامهٔ بحری

ترجمه ازسیدعلی فرزند میرزا سید رضی حکیم باشی نظام، بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) . گزارش سفر دریـایی از پارانای parana بوئنزآیر به‌آسامپسیون Assamption و دیدنیهای جغرافیایی ومردم شناسی او. **آغاز:** مسافرت بحری از پارانـای بوئنز آیرزبسمت آسامپسیون می‌باید کـه زمستان در بوئنزآیر برز مکث ودرنگ کرد .

41632 ـ **تهران** ، ملی ۴/۶۰۴ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص ۱۰۳ ـ ۱۴۳) [ف. ملی ۲:۱۱۴] .

سفرنامهٔ بخارا

ازسیدعزیز بدستور ولیم‌مورکرافت‌صاحب بهادر. نگارنده ازاتك تاکشمیر، تبت، یارکند، کاشغر، فوقان فرغانه، سمرقند، بخارا، بلخ و خلم، کابل وبراه بت بامیان ، پیشاور بـه اتك برگشته است. از۲۷(بست هفتم) رجب۱۲۲۷ (۱۵ اگشت ۱۸۱۲م) تا ذیحجهٔ ۱۲۲۸ (= ۶ دسمبر۱۸۱۳ م) . ویکبار میگوید در۷ ع ۱۲۲۷/۲ ازشاهجهان‌آبادروانه شده وهرآنچه خود دیده یـا شنیده وآنچه فاضلخان دریافته نوشته است .

41633 **تهران** ، دکترمفتاح : نستعلیق میرزا عباسعلی،۲۷شوال**۱۲۳۵** =۲۱ اپریل ۱۸۳۰م [رؤیت].

سفرنامهٔ بخارا

ازناشناس ،که‌گویا ایلچی دربار فتحعلی شاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰) بوده و بهمراه خواجه خلیل‌فرستادهٔ امیر بخارا ازتهران‌رهسپار بخارا گردیده است و گزارش منزل بـه منزل راه خود را دراین دفتر گردآورده است. درآن‌از سیف‌الله‌میرزا(گویاپسرفتحعلی‌شاه)وآصف‌الدوله حاکم‌خراسان ومحمد زمان‌خان‌قاجار وحاجی سیداسماعیل‌مجتهدسبزواروممحمدتقی‌خان‌قاجار یادکرده است. [عبدالحسین‌حایری] **آغاز :** الحمدلله‌علی‌جزیل‌آلائه‌وجمیل‌نعمائه‌والصلاة... وبعد، چون‌آفتاب سلطنت و خلافت این دولت بیزوال ازمکمن‌غیب طالع‌وآیات رفاه‌وآسایش ساطع گشت تدبیرات ملکی...

(بنگرید: سفارب‌نامهٔ خوارزم ۴۰۰۹)

41634 ـ **تهران** ، مجلس ۲۸۶۰ : شکسته نستعلیق، ناتمام، ۹۸ص ۱۲ س [ف . مجلس ۱۰:۲۰۲] .

سفرنامهٔ بروجرد =روزنامهٔ سفر جعفرقلی، درص۴۰۰۴ گذشت

سفرنامهٔ بلوچستان

گویا ازوابستگان دربارظل السلطان‌پسر ناصرالدین شاه . **آغاز:** منزل اول ماهان.از شهرتـا ماهان هفت فرسنگ است بفرسنگهای اهالی کرمان‌که درحقیقت سه ربع فرسخ‌است. درعرض راه‌آبادی نیست .

41635 ـ **اصفهان** ،عمومی ۱۱۴۶۳: شکسته نستعلیق آغازسدهٔ**۱۴**، ۱۲۰ص۱۰س[ف. دکترمقصود ۱:۱۱۳ ونسخه ها ۳۱۷:۵].

سفرنامهٔ بلوچستان = روزنامهٔ سفر بلوچستان

نصرت الدوله، درص۴۰۰۵ گذشت.

سفرنامهٔ بلوچستان = سفر نامهٔ کرمان و...

سفرنامهٔ بنانیه

ازبنان دفتر متخلص بـه رضایی ، علیرضا فرزند داودوقایع نگار فرزنـد محمد جعفر ، زنده در ۱۳۲۴ق. رویدادهای سفر یکصد وپنج روزهٔ اوست. **آغاز:** اول دفتر بنام ایزددانا... روز پنجشنبه یـازدهم شهر محرم الحرام سنهٔ یکهزاروسیصد وسیزده هجری مطابق قوی ئیل ترکی .

41636 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۳۰(۸۰۴ ف) : نستعلیق زیبای علی اصغر فرزند داود ، **۱۳۱۳**، ۲۸+۷۳گ [ف . سید یونسی ۲ : ۸۲۶].

سفرنامهٔ تبریز

ازارکلی فرزندسهراب مشهور به والیخان، که ازسوی ناصرالدین شاه قاجاردر ۱۲۶۶ به تبریزمیرودوبه تهران برمیگردد . ورویدادهای ایـن سفرخود را بـا شیوهٔ ادیبانه ای در این «سفر نامه» گرد میآورد ، و پس ازبازگشت در نیاوران بعرض شاه میرساند . **آغاز :** سپاس بی‌قیاس مرپادشاهی را سزاست وستایش بی آلایش حکیم علی‌الاطلاقی راسزاست که گنبد نه‌درون خضرا دهلیز بقعه الوهیت اوست .

41637 ـ **تهران**، ملی ۴۰۹ ف : نستعلیق خوش ،**۱۲۶۶**، برای ناصرالدین‌شاه، زدرین، ۳۵گ ۱۱س [ف. ملی ۱:۳۹۳] .

سفرنامهٔ ترکستان = مسافرت نامه

هانری لانسدل، درهمین بخش

سفرنامهٔ ترکستان = جنگ در ترکستان

در بخش‌تاریخ ترکستان خواهدآمد .

سفرنامهٔ تفلیس ـ تهران

ازمحمد حسنخان اعتماد السلطنه ،که یاد اودر «اوزان ومقادیر : ۱۴۰»گذشت . در آن آمده : یکشنبه ۶ رجب ۱۲۹۰ (۱۸۷۳ م) ناصرالدین شاه ازتفلیس ازراه بادکوبه بسوی ایران برمیگردد، وویرا مأمورمیکندکه‌برای حمل بارهای دولتی وبنه و ... چند روزی در تفلیس بماند . سرانجام‌آهنگ تهران کرده و دریکم شعبان ۱۲۹۰ به تهران میرسد . واین سفرنامهٔ همین بخش‌ازمسافرت اوست . **آغاز:** ظهر یکشنبه ششم شهر رجب سنهٔ ۱۲۹۰ کـه موکب همایون.

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۸۹.

41638 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۱۲ : نسخ تعلیق‌خوب علی‌منشی نایینی، ج۱/**۱۲۹۱**، ۱۰۵ص ۱۰س [ف. مجلس ۶:۲۷۰] .

41636 ـ **مشهد** ، رضوی ۵۲ تاریخ : نستعلیق میرزا علیخان مترجم الممالك ،آغاز برابرنمونه، ۱۹۹گ ۱۵س [ف. رضوی ۳ : ۸۹] .

سفرنامهٔ الجزایر = سفرنامهٔ صحرا..

لارژو، درص ۴۰۲۳

سفرنامهٔ جنگی اسکوبلوف =

سفرنامه...

سفرنامهٔ جنوب ایران

متن سفرنامهٔ مسیو بابن وهوسهٔ فرانسوی است به‌جنوب‌ایران ، تـرجمه از محمد حسن مترجم حضور ملقب به اعتماد السلطنه **آغاز :** (دیباجه): بعد ازحمد کردگارومدح‌اعلیحضرت اقدس‌شهریارروحی... محمد حسن... **آغاز:** (متن): هشت روز بود که دیولافوا و زوجه‌اش منتظرورود مکاری بودند تا اشیایی‌راکه‌درتمام زمستان گذشته در حفریات خرابـهٔ شهر سوز

انکشاف .

41640 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۴۲ : نستعلیق آغازسدهٔ **۱۴** ، ۱۷۵ ص ۱۳ س [ف . دکترمقصود ۱ : ۱۱۱] .

سفرنامهٔ جنوب ایران

تاریخچهٔ قشونکشی ناصرالدین شاه است به خوزستان ، برای سرکوبی برخی ازشیوخ عرب وگرفتن مالیات چند ساله ، نوشتهٔ یکی ازصاحب منصبان همراه سردارسپاه تهران .

41641 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۸۷۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، آغاز وانجام افتاده ، ۲۴۹ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۵۸] .

سفرنامهٔ جنوب ایران

نویسنده یکی ازدرباریان محمدشاه‌قاجار است که در۲۷ ج۱/۱۲۵۶ ، بدستور همان شاه ازاصفهان حرکت میکند وبه شیراز ، بوشهر ، کنارهٔ کناوه عسلویه ، بخشهای دشتی ودشتستان میرود، وروزانه دیدنیها ورویدادها رایادداشت میکند. کارنگارنده این بوده که بهر کجامیرفته وضع جغرافیایـی آن را نشان دهد و چون از هنر نقشه کشی بهره مندبوده، ازشهرهای بزرگ درمیان راه نقشه هایی برمیدارد . این‌سفرنامه ازرهگذر جغرافیایی بسیارسودمنداست. **آغاز:** حمدله. والصلاةوالسلام‌علی‌خیر خلقه‌محمدوآله الطیبین الطاهرین وعلی‌ابن‌عمه وخلیفة بلافصله علی ابن ابی‌طالب امیرالمؤمنین.

41642 ـ **تهران**، ملی ۴۳۴ف: شکسته نستعلیق**۱۲۵۶**، برای محمد شاه، ۸۹گ۱۱س [ف. ملی۱ : ۴۲۵] .

سفرنامهٔ جنوب = سیاحتنامه ...

سفرنامهٔ چمن سلطانیه

از سام میرزا فرزند محمد قلی میرزا ، ملك‌آرا متخلص به رضوان (زنده در ۱۳۰۶) گزارش سفر ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) است به چمن سلطانیه که از ۲۵ شعبان (۱۰ نوروز) ۱۲۷۵ است تا۲۲ ع ۱۲۷۶/۱ق، و اوضاع جغرافیایی طبیعی و اجتماعی مردم آن سامان را دربردارد . در مقدمه نـام همراهان شاه‌آمده است، ومینویسد۱۷سال است دردربار به شاعری میگذرانم ، وبدستور همان شاه این «سفرنامه» را می‌نگارم. **آغاز:** سپاس وستایش افزون ازحد و قیاس خاصه ذات خداونـدیست عظم سلطانه و بهر برهانه .

بنگریـد : ذریعه ۹ : ۳۷۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۳۳ .

41643 ـ **تهران** ، ملی ۵۰۲ ف : نستعلیق خوش **۱۲۷۵** ، زرین ، گویـا بـرای ناصرالدین شاه نوشته شده ، ۱۵۹ گ ۱۴ س [ف. ملی ۲ : ۲] .

سفرنامهٔ چین

از میرزا فروغی، ترجمه از فرانسوی . جغرافیای سیاسی چین است.

41644ـ **تهران** ، استاد مینوی ۱۰۰ : نستعلیق محب الله منشی گروسی، صفر**۱۳۰۱** ، نسخهٔ اصل‌دارالترجمه‌است باامضای ناصرالدین شاه [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۰] .

سفرنامهٔ چین = احوال چین

سفرنامهٔ چین = خطای نامه

سفرنامهٔ چین وژاپن

ازیوسف والقن، اودرسال ۱۸۹۹ازچین به ژاپن وکره میرود وگزارش سفرخود رادر این سفرنامه درشانزده فصل ویك خاتمه‌همراه یك نقشه از چین مینگارد ، این کتاب دارای

اطلاعات مفصل جغرافیایی دربارهٔ چین وژاپن وکره میباشد. آغاز: بعد البسملة. هوالله‌تعالی. شرح مسافرت یوسف والتن ازچین به ژاپن و کره درسال ۱۸۹۹ مسیحی، این «سفرنامه» مشتمل است برشانزده فصل ویك خاتمه، ویك ورقـه نقشهٔ چین. فصل اول. مسافـرت بـه نیوشوانك بنابروضع وطبیعت چین کـه بـرای سیاح تازگی دارد، درماه اکسست ۱۸۹۹ ...

41645 ـ تهران، ملی ۲۵۲ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳، انجام افتاده، ۸ گ ۱۲ س [ف. ملی ۱: ۲۴۴].

سفرنامهٔ حاجی پیرزاده

ازحاج محمد علی پیرزاده، عارف نایینی فرزند محمد اسماعیل، درگذشتهٔ ۱۳۲۱ ق. سفرنامهٔ سفراوست که بسال ۱۳۰۳ ق به‌پاریس و مصرواسلامبول کرده است. قصیده‌ای در شرح حال پاریس ازودرتهران ۱۳۱۶ ق چاپ شده است. جلدیکم‌سفرنامه (تهران تالندن) بکوشش حافظ فرمافرمائیان وپیشگفتار ایرج افشار در ۱۳۴۲ خ در ۳۲۱+۵۱ص چاپ شده است.

بنگرید: مؤلفین‌مشار ۴: ۱۴۹ـ راهنمای کتاب ۱۱: ۳۱۶.

41646 ـ تهران، مجلس ۶۹۵: نسخ ۱۳۲۱، ۲۸۸ گ ۲۳ س [ف. مجلس ۲: ۴۴۲] فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۷۲۸. هست [فیلمها: ۱۱۹].

سفرنامهٔ حبشه

41647 ـ تهران، ملی ۴۸۸۳ ـ ۴۷۵،۷۲۴: تاریخ‌یادنشده، فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۶۷۹ هست [فیلمها: ۱۱۹].

سفرنامهٔ خراسان

از محمد علی منشی، یاد داشتهای سفر رکن الدوله فرمانروای‌خراسان وسیستان‌است در ۱۲۹۹ بەسرخس. ودرآغازآن نام‌کارگزاران خراسان راآورده است.

41648 ـ تهران، مجلس ۵۹۳۴: شکسته نستعلیق نگارنده، ۱۲۹۹، ۶۲ گ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۱۷: ۳۲۱].

سفرنامهٔ خراسان

ازناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳).

41649 ـ رشت، آقای شاد قزوینی: نستعلیق حسن فرزند حسین قرشی، ۱۱ ذیقعدهٔ ۱۳۲۲ [نسخه ها ۵: ۳۹۴].

سفرنامهٔ خراسان

یکی از وزیران صفوی.

41650 ـ تهران، دانشگاه ۵۶۴۵/۹۹: در جنگی با تاریخ ۱۰۷۴ـ۱۰۸۳ (۹۸ پ ـ ۱۰۰ ر) [ف. دانشگاه ۱۶: ۵۶].

سفرنامهٔ خراسان = وقایع عرض راه.

سفرنامهٔ خراسان = عبرت المناظرین

سفرنامهٔ خراسان وسیستان

ازابراهیم خدا بنده، گزارش سفر او بـه خراسان تا سیستان وبازگشت او از آنجا بـه خراسان است، که از بامداد دوشنبهٔ ۸ محرم آغازشده است.

41651 ـ تهران، آقای ثقفی اعزاز: تاریخ یاد نشده. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۰۹۲ هست [فیلمها: ۱۲۱].

سفرنامهٔ خراسان وکرمان

افضل‌الملك (گویا نگارندهٔ رکن‌الاسفار: ۴۰۰۱)

41652 ـ **مشهد**، فرخ ۱۱۴: بخامهٔ خود افضل الملك [نسخه‌ها ۳: ۹۳] منتقل شده به دانشگاه مشهد.

سفرنامهٔ خطا

گزارش سفر ایلچیان میرزا شاهرخ است بسال ۸۳۲ به دیار خطا، با ریاست شادی‌خواجه و بای سنقر. کاترمر این سفرنامه راکه در «مطلع السعدین» گنجانده شده گرفته و با ترجمهٔ فرانسوی آن در پاریس بسال ۱۸۴۳ م در ۵۱۴ ص بچاپ رسانده است [دانش پژوه]. **آغاز**: در کتب تاریخ مسطور است که پادشاه مغفور معین‌السلطنه دارالخلافه میرزا شاهرخ.

41653 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۱۳/۲۵: تاریخ یاد نشده [ف. سپهسالار ۵: ۱۰۷].

سفرنامهٔ خوارزم

41654 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۶۹/۱ (۹۹): سدهٔ ۱۳ (ص ۱ ـ ۱۶) سپس «سفرنامهٔ قفقاز» غفور [نسخه‌ها ۵: ۱۸۶].

سفرنامهٔ خوارزم = روزنامهٔ سفر

درص ۴۰۰۵ گذشت.

سفرنامهٔ خوارزم = سفارت نامهٔ. هدایت، درص ۴۰۰۹ گذشت.

سفرنامهٔ خوی

ازمظفرالدین‌شاه، که بروز گاروليعهدی، بنام سرکشی بـه حوزهٔ حکومت خوی، روز سه‌شنبه ۲ ع ۱۳۰۷/۲ از تبریز بسوی خوی راه می‌افتد، ورویداد های سفرخود راکـه بیشتر سرگرمی شکار است مینگارد. **آغاز**: روز سه‌شنبه دوم ربیع الثانـی بعزم شکار بکانـات حرکت کرده شب چهارشنبه را خانـهٔ کلانتر بودم.

41655 ـ **تهران**، ملی ۶۴۲ ف: شکسته نستعلیق **۱۳۰۷** در تبریز، ۷ گ ۱۸ س [ف. ملی ۲: ۱۴۹]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۰۰ هست [فیلمها: ۱۱۹].

سفرنامهٔ خیوق (خیوه)

متن از مستر ماگاهان امریکایـی، در لشکرکشی روسها به خیوه در ۱۸۷۳ م بزبان انگلیسی، که احمد افندی در ۱۲۹۲ ق آنـرا بـترکـی درآورده، سپس دردارالترجمـهٔ ناصرالدین شاه زیـر نظر اعتماد السلطنه، بوسیلهٔ حسن فرزند علی بـه فـارسی درآمده است. دریك مقدمه وسه قسمت: مقدمه تعریف تاریخ وتقاسیم آن، قسمت ۱ ـ دراتصال مشارالیه به معسکر روسیه ۲ ـ درتفصیل سوق عسکر روس برخطهٔ خوارزم ۳ ـ پولتيك دودولت انگليس و روس درآسیای میانه. ودرپایان دنباله‌ای « در جوامع اخبارتاریخیهٔ خوارزم» ازاعتمادالسلطنه. **آغاز**: درلندن بودم کـه ازقشون کشی روسها بطرف خیوق خبردارشدم. **آغاز**: (ذیل): عبدالله بن عامر که درسال ۲۸ هـ حضرت فخر الانام... والی بصره معین ومنصوب گردید، بعد ازدوسال.

41656 ـ **تهران**، مجلس ۶۹۶: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، «درفهرست بنام سفرنامهٔ خیوه است، ۲۴۹ گ ۱۶ س [ف. مجلس ۲: ۴۴۲] فیلم آن دردانشگاه ش ۲۲۲۸ هست [فیلمها: ۱۱۹].

41657 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۰۹: نستعلیق ۲۵ ج ۱۳۰۴/۱، ترجمه ۶۲۲ ص، ذیل ۹۶ ص، آغاز برابر نمونه، زرین، درفهرست آمده: دردارالترجمهٔ ظل السلطان ترجمه‌شده است

سفرنامهٔ دوراند (دی یورند)

ترجمه‌ازعلیمحمد ساکی‌دربارهٔ سفرهیأت سرنی موردوراند وزیر مختار انگلیس در ایران، نگاشتهٔ همسر او ا.ر. دوراند . بسال (۱۸۹۴–۱۹۰۰م) که همراه شوهر خود از ایران وشهرهای قم،کاشان ، منطقهٔ بختیاری ، اهواز ، شوشتر،دزفول ، میانکوه لرستان ، خرم‌آباد، بروجرد، اراك ودوباره قم وتهران دیدن کرده است، ودیدنیهای خود را نگاشته است. ترجمه بسال ۱۳۴۶ خ در ۲۱۰ص چاپ شده است .

نسخهٔ‌خطی‌آن درفهرستها یاد نشده‌است‌جز نسخه‌ای که بنام فریدون میرزا نوهٔ ناصرالدین است‌وپس‌ازاین‌یاد خواهد شد.

بنگرید: راهنمای کتاب س۱۱: ۳۱۳ .

سفرنامهٔ دور دنیا

ترجمه ازعلی پسرمحمد اسماعیل‌مترجم، از معلمان مدرسهٔ نظامیه در تبریز ، از متن فرانسوی، بدستور ناصر الدین شاه. دردیباچه از توجه او بترقیات یاد کرده مینویسد سال پیش جلد دوم این سفرنامه را ترجمه کرده بوده‌ام. گویااین‌کتاب‌ترجمهٔ جلدسوم‌سفرنامهٔ دوردنیا بریاست‌دولون دورویل‌نایب امیرالبحر فرانسوی باشدکه درپاریس در دو مجلد بسال ۱۸۵۲م‌چاپ شده‌است. بنابراین‌بایستی‌ترجمه پس‌از۱۲۶۸ق‌انجام‌گرفته باشد[سعیدنفیسی]. **آغاز:** الحمدلله الذی لایبلغ مدحته القائلون ولایحصی نعمائه العادون ...

41658 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۱۳ : نستعلیق‌آغازسدهٔ **۱۴** ، با نقاشیهایی که گویا تقلیدی ازنسخهٔ چاپی متن باشد، آغاز برابر نمونه، ۶۷۰ ص ۱۵س [ف. مجلس۶: ۲۷۱].

سفرنامهٔ دی یورند (دوراند)

ترجمه از فریدون فرزند مسعود میرزا ظل السلطان فرزند ناصرالدین شاه قاجار، که که همراه دی یورند همسروزیرمختار انگلیس به باختر ایران سفر کرده ، وگزارشهای آن سفررا اززبان اودرشعبان ۱۳۲۰، بفارسی در هیجده فصل نگاشته است . واز همین نگارنده است : تاریخ مغولها . **آغاز :** شرح مسافرت دی یورند... بطرف غرب ایران... این‌کتاب مشتمل است برپاره‌ای تصاویرکه شرح‌هرکدام درکتاب داده شده.

41659 ـ **اصفهان**، عمومی۱۱۴۵۶: نستعلیق‌آغازسدهٔ**۱۴**، ۲۶۶ص۱۱س [ف.دکتر مقصود ۱: ۱۱۵].

سفرنامهٔ روسیه

از میرزا ابوالحسن خان شیرازی ، یادداشتهای سفر اوست به روسیه در ۱۲۲۹ق. (بنگرید:حیرت‌نامه: ۳۹۹۹). **آغاز:** آغازکاری که بفرخی پذیرای انجام است ، ستایش پروردگاری‌ست .

41660 ـ **تهران** ، وزارت خارجه ۶۸۶۸ : شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، ۲۸۷ ص ۱۶ س [رؤیت].

سفرنامهٔ روسیه

ازمصطفی‌خان فرزند نصرالله افشار،منشی میرزا مسعود مستوفی در پترزبورك . میرزا مسعود همراه باگروهی درشعبان۱۲۴۴ازسوی عباس میرزا ولیعهد مأمورپترزبورك (لنین‌گراد امروزپایتخت روسیهٔ‌آنروزی)می‌شود.وبه‌منشی خوددستورمی‌دهدکه‌دیدنیهاورویدادهای‌این‌سفر راگردآوری‌کند. وبگفته نگارنده آنچه خود دیده و یا از میرزا مسعود شنیده است در شش فصل می‌نگارد: ۱ـ سفر از دارالسلطنهٔ تبریز

به پطرزبورغ ۲ــ توقف درپترزبورك ۳ــ تعداد ولایات وعدد اهالی روسیه وچگونگی هرولایت واصناف نوکرورعیت ۴ــ کیفیت ولایت روسیه و عادات واخلاق ایشان ۵ــ درامورددولیه ۶ــ در اطوارمراجعت. **آغاز:** حمدله . صلاة وبعد . چنین می‌نگارد اقل خلق الله مصطفی افشاربن نصرالله.

41661 ــ **تهران** ، ملی ۱۲۳۵ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** وشاید نگارنده ، ازکتابهای دکتروصال بوده ، ۱۸۲ گ ۱۸س. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۶۹۱هست [ف. ملی۳: ۲۸۷ ــ فیلمها:۱: ۱۲۱].

سفرنامهٔ روسیه

ازمصطفی‌قلیخان‌میرپنجه، که بسال ۱۳۰۰ ۱۸۸۳م به سرپرستی گروهی به سفر۵۲ روزه به روسیه میرود ، وازتهران بــه رشت، حاجی طرخان، ساراتف، مسکو، پطرزبورغ رفته‌در آیین تــاجگذاری امپراتــور شرکت جسته و برمیگردد، وررویدادهای این مسافرت خودرا در این دفتر برای ناصر الدین شاه مینگارد . **آغاز:** روزسه‌شنبه غرهٔ رجب المرجب هزارو سیصد هجری ۲۶ آوریل (۱۸۸۳م) .

41662 ــ **تهران** ، ملی ۶۴۶ ف : شکسته نستعلیق ، آدینهٔ ۱۱ ذیقعدهٔ **۱۳۰۰** ، برای ناصرالدین‌شاه، ۳۰گ۱۵س[ف. ملی۲: ۱۵۲] .

41663 ــ **تهران** ، ملی ۸۶۴ ف : شکسته نستعلیق گویانگارنده، ۱۱ ذیقعدهٔ **۱۳۰۰** ۲۸ گ ۱۴س [ف. ملی ۲: ۳۹۸] ،

سفرنامهٔ روسیه

در آن آمــده : پس از آنــکــه روسها ، بــردژ گوک تپه چیره شدنــد و ترکمانان راشکست دادند،ازسوی رکن‌الدوله والی خراسان مأمور شدم‌که به عشق‌آباد بروم وتهنیت پیروزی‌رابه روسها بگویم.وازخراسان به عشق‌آباد رفتم ومورد پذیرایی‌قرار گرفتم . در این سفرنــامه گزارش رویدادهــا و وضع جغرافیایی‌سرزمینهایی‌ست که‌ازآنها گذر کرده، ونیزنظم وترتیب سپاهیان روس را نگاشته‌است **آغاز:** هو. بعد ازفتح قلعهٔ گوک تپه و قلع و قمع ترکمانان که وقایع‌آن داستانی‌ست که در سرهربازاری ست .

41664 ــ **تهران** ، ملی ۷۳۳ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۱ گ ۱۲س [ف . ملی ۲: ۲۵۶] .

سفرنامهٔ روسیه = روزنامچهٔ مأموریت

درص ۴۰۰۳ گذشت .

سفرنامهٔ سن پطرزبورغ

ازحبیب الله خان افشارقزوینی‌سیف‌الملك عباسقلی خان میرپنجه ، بسال ۱۲۷۱ بــرای اظهارهمدردی درمرگ نیکلای امپراتور تزار به سن پطرزبورغ میرود، وبدستور اونگارنده گزارش رویداد های راه را گرد می‌آورد . و درآن وضع جغرافیایی سرزمینهای میان راه و منازل و چاپارخانه‌های میان پل خدا آفرین تا پطرزبورغ ، با نشان دادن فاصله هارا بــه فرسخ نشان داده است. وپیش‌ازآغاز سفرنامــه پیمان نامهٔ صلح پاریس‌مؤرخ ۱۸ مارس‌راآورده است.ودرپایان «گفتگوی‌ایلچی‌جانشین‌قفقاز» آمده‌است. **آغاز:** مأموریت جناب‌جلالت مآب کفایت‌وکفالت انتساب‌امارت و ایالت اکتساب عظمت وحشمت .

41665 ــ **تهران** ، ملی ۲۸۸ ف :

شکسته نستعلیق شاید نگارنده ، **۱۲۷۳**، برای عباسقلیخان سیف الملك ، با مهر ناصرالدین شاه، ۱۲۸ گ ۱۴ س [ف . ملی ۱: ۲۷۹] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۶۸۷ هست [فیلمها: ۵۳].

سفرنامهٔ سیاه کوه

از اعتماد السلطنه ، صنیع الدوله (که یاد اوره اوزان ومقادیر: ۱۴۰» گذشت).

41666 ـ **تهران** ، مجلس ۱۵۱۶ ؟: در «کراسهٔ المعی» بخامه های گوناگون ازسدهٔ **۱۳**، [یادداشتهای دکترجان لایونگود].

سفرنامهٔ شاهرود وطوس

ازناشناس، که برای کشیدن خط تلگرافی مشهد ـ شاهرود، یك سفردویست روزه ازتیران به مشهد کرده است. این سفر ازنهم صفرتادوم رمضان ۱۲۹۳ طول کشیده است ، و با پیمودن نزدیك به ۵۵۰ فرسنگ اطلاعات جغرافیایی ومنازل میان تهران ـ شاهرود ـ طوس را و نیز مالیات و کانهای هر بخش و دهی را دراین سفرنامه گردآورده است. **آغاز:** حسب الفرمایش سرکار جناب مخبرالدوله ، نهم شهر صفرالمظفر از دارالخلافهٔ مبارکه به سمت ارض اقدس حرکت نموده، تفصیل یازده منزل از دارالخلافه الی شاهرود ازاین قراراست: منزل اول ازدروازهٔ مشهد الی خاتون آباد هیجده میل ونیم انگلیسی مسافت دارد .

41667 ـ **تهران** ، حقوق ۱۷۰ ج : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳** ، ۳۸ گ ۱۹ س [ف . حقوق: ۱۴۰]. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۱۱ هست [فیلمها: ۱۱۸].

سفرنامهٔ صحرای الجزایر

متن ازمسیو لارژ وفرانسوی ، گزارش سفریست که از ۱۸۷۴ تا ۱۸۷۸ م به بیابانهای الجزایر کرده است، وهرچه سرراه خود دیده یادداشت کرده. حرکت اوازکشور «بیگرا» که درقلب صحرا است آغاز میگردد، سپس ازملکهٔ زبیان و «جبل حقاری» دیدن میکند و از راه «نیژر» به «سنگال» میرود. **آغاز :** ترجمه توردمند، روزنامه جدیدیست که در آن وقایع احوال مسافرتهایی که در دنیا میشود مندرج است ، وقایع احوال مسافرتی است که مسیو لارژ وفرانسوی ازسنهٔ ۱۸۷۴ الی ۱۸۸۷...

41668 ـ **تهران** ، ملی ۲۸ ف : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳**، با عکسهای زیادی ازدیدنیهای الجزایر، صحرا ومردم آن سرزمین، با چند نقشهٔ جغرافیایی، ۲۱۲ گ ۱۱ س [ف . ملی ۱: ۲۰] .

سفرنامهٔ ظفری = تحفة السالکین

ازسردارمؤید ظفرعلیشاه . در سرگذشت ودیدنیهای خود، درقالب مثنوی. درآن آمده: بعد چندی درمراغه آمدم ـ که بدانجا زادبوم و مولدم. درپیرامن ۳۹۵ بیت ، بسال ۱۳۲۴ سروده است . **آغاز :** بشنو از من قصه ، دیده بازکن ـ تا بکی محنت ، طرب آغازکن ـ ماه ذیقعده هزارو بیست وچهار ـ سیصد افزون بد ، زمستان بی بهار.

41669 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۲۸۳ فهرست نشده : نستعلیق شکسته آمیز، سید محمدمشهور به آقا بزرگ فرزند محمد شفیع حسینی قرشی، ۱۴ شوال **۱۳۲۵** بدستور سراینده ، در پایان آمده: این اشعار آبدار ... سردارمؤیدالملقب به ظفرعلیشاه روحی فداه، درعرض راه خراسان به کنار آمده ، برحسب امر مبارك ضبط شد . ۲۹ گ ۱۵ س [رؤیت].

سفرنامهٔ عتبات

از جامی ، میرزا حسین خان مهاجرانی [به آنچنانکه در نمای نسخه آمده است]. گزارش سفر اوست ازهمدان به کربلاو نجف و بر گشت، که ازسه‌شنبه ۴ رمضان ۱۳۲۱ق آغاز ودر ۲۴ صفر۱۳۲۲ به انجام میرسد . **آغاز:** حمدله. که خداوند عمر وتوفیق کرامت فرمود و چند سفر بزیارت عتبات عالیات مشرف شدم... واز اول تـا بحال عمرشصت و یکسال شده چندین مرتبه شرفیاب زیارت شدم ... وامروز که‌روز سه شنبهٔ شهررمضان المبارك سنهٔ ۱۳۲۱است .

41670 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۷۹۱ : شکسته نستعلیق خود نگارنده ، ۱۵۴گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۳۱].

سفرنامهٔ عتبات

سفرنامهٔ میرزا محمد حسین رئیس‌الکتاب است که درسفر عتبات ناصرالدین شاه در۱۲۸۷ همراه او بـوده ، وگزارش منازل میان راه را باجمال گزارش کرده است .

41671ـ **تهران**، سرتیپ‌علی‌طباطبائی: نسخهٔ اصل [راهنمای کتاب ۱۲: ۱۸۱] .

سفرنامهٔ عتبات

ازمیرزامحمد عظیم‌خان منشی‌دربارهرات فرزند محمد اسماعیل خان منشی ، قندهـاری الاصل . سفرنامهٔ اوست ازهرات بـه عتبات و برگشت درآغازسدهٔ چهاردهم . **آغاز :** تفصیل سفرهای حقیرفقیر... که درسن بیست سالگی.

41672 ـ **تهران** ، مجلس ۲۷۳۵/۳: نستعلیق خود محمد عظیم، **۱۳۱۵** (ص۴۳۹ـ۳۰۳) [ف. مجلس ۹: ۷۴] .

سفرنامهٔ عتبات

ازمحمدولی میرزا (که یاد او در «رموز السیاحه: ۴۰۰۱» گذشت) . در آن از مرگ سیدکاظم رشتی وادعا های میرزا علیمحمدباب یاد شده است. پس باید پس ۱۲۵۹ ـ ۱۲۶۰ این سفرروی داده باشد .

41673 ـ **تهران** ، مجلس ۳۹۹۲ ؟: در جنگی بخامهٔ نگارنده ، سدهٔ **۱۳** ، [دکتر جان لایونگود] .

سفرنامهٔ عتبات = روزنامهٔ سفر...

درص ۴۰۰۵ گذشت .

سفرنامهٔ فارس

سفرنامهٔ تهران به فارس است (از صبح پنجشنبه ۱۲ شوال ایت ئیل ۴حوت از نظامیه بعزیمت ایـالت و فرمانفرمایی فـارس مصمم حرکت) شده‌است.

41674 ـ **تهران** ، آقای ثقفی‌اعزاز: تاریخ یاد نشده، ۱۳۹ ص. فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۰۹۰ هست [فیلمها: ۱۱۸].

سفرنامهٔ فرنگ

ازامین الملك .

41675 ـ **تبریز** ، ملی۳۳۲۷: نوشتهٔ **۱۲۷۲** در۲۵۰ص [نسخه ها ۴: ۳۰۴].

سفرنامهٔ فرنگ = سفرنامهٔ حاج سیاح

از حاج سیاح محلاتی، درگذشتهٔ ۱۳۴۴. گزارش سفر اوست به فرنگ .

41676 ـ **مشهد** ، فرخ ۲۷: باتصحیح نگارنده که گویا نسخه را بـرای میرزا حبیب مجتهد خراسانی نوشته بوده [نسخه ها ۵ : ۶۱۲].

سفرنامهٔ فرنگ

از مسعود میرزا ظل السلطان فرزنـد

ناصرالدین شاه ، گزارش سفر اوست به فرنگ که در «تاریخ سرگذشت مسعودی» ص ۳۷۱ ببعد چاپ شده است .

41677 ـ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۴۶۴ : شکسته نستعلیق خود ظل السلطان ، ذیحجهٔ **۱۳۲۳** ، ۴۱۲ ص ۱۱ س [ف. دکتر مقصود ۱ : ۱۱۶] .

سفر نامهٔ قطب شمال

ازژون روس ، فرانکلن ، ادوارپاری . ترجمه از محمد اسماعیل معلم مدرسهٔ دولتی تبریز ، بدستور مظفر الدین میرزا (ولیعهد)، ازفرانسوی ، گزارش سفر آن سه تن است و دیدنیهای ایشان. **آغاز:** الحمدلله الذی جعلنا امة محمد خیر المرسلین وشیعة علی.

41678 ـ **تهران** ، ملی ۶۰۷ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** در تبریز برای ولیعهد، ۹۷ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲: ۱۱۷] .

سفر نامهٔ قطب شمال

از کاپیتن اطراس انگلیسی، ترجمهٔ محمد حسین (حسن) . سفرنامهٔ قطب شمال اوست در ۱۸۶۰ م. **آغاز:** تفصیل مسافرت کاپیتن اطراس بسمت قطب شمال در ۱۸۶۰ م ترجمهٔ این بنده محمد حسن . شاندون نامی از اهالی لیورپول انگلیس ، که از عنفوان جوانی تا پایان زندگانی عمر خود را صرف اندوختن علوم بحری ...

41679 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۵۷ : شکسته نستعلیق فتح الله فرزند کاظم شیرازی در شنبه ۱۲ رجب **۱۳۱۹** ، ۱۱۱ ص ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۹] .

سفر نامهٔ قفقاز

ازمحمد علی خان غفور .

41680 ـ **تهران** ، مجلس ۲/۲۴۶۹ فهرست نشده : ازسدهٔ **۱۳** (ص ۱۷ ـ ۳۹۰) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۶] .

سفر نامهٔ قم

از افضل الملک میرزا غلامحسین خان مستوفی دیوان، که هنگام پیشکاری حکومت قم بسال ۱۳۲۳ ، برای شاهزاده محمدتقی میرزای رکن الدوله نگاشته است. اطلاعات تاریخی و جغرافیایی دارد . (بنگرید: رکن الاسفار : ۴۰۰۱ وسحر سامری: ۴۰۰۹). **آغاز:** افتتاح سخن سرائی بنام فرمانفرمایی سزاست که بدون مشیر کارها را بنظام آرد .

41681 ـ **تهران** ، مجلس ۶۹۷ : شکسته نستعلیق، **۱۳۲۴** ق، آغاز برابر نمونه، درفهرست نام نگارنده **غلامحسین** یاد شده است، ۲۳۴ گ ۱۶ س [ف. مجلس ۲: ۴۴۳] .

41682 ـ **رشت** ، کتابخانهٔ عمومی : ۴۴۵ : نوشتهٔ رجب **۱۳۲۶** ، برای نصرة الدوله درفهرست نام نگارنده **غلامعلی** یاد شده است فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۲۱ هست [فیلمها : ۱۲۰] .

سفر نامهٔ قم

ازحسین پیاده نظام، معلم فوج مخصوص، که بزبان فرانسه آشنایی داشته . داستانیست خیالی ازسفری که حاجی محمد فاضل تاجر حریرفروش به قم کرده ومقصود نگارنده شرح منازل میان راه است . این کتاب در ۱۳۱۵ ق یا پس از آن نگاشته شده و نسخهٔ ۲۳۱۶ مجلس دارای ۹ مجلس نقاشی ازمناظر این سفر است. **آغاز:** حاجی محمد فاضل تاجر حریرفروش.

41683 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۱۶ : تحریری خوب، گویا نسخهٔ اصل ، با ۹ مجلس

آب ورنگ، ۱۸س ۱۷ـ ۱۹س [ف ۰ مجلس ۲۷۵:۶].

سفرنامهٔ قم = علی آباد نامه

سفرنامهٔ کجلر

گویا از یکی از همراهان عباس میرزا نایب السلطنه (م ۱۲۴۹) که همراه او برای شکار وسرکشی از تبریز بـه کجلر رفته است . گزارش بسیار خواندنی است [عبدالله انوار] . **آغاز:** روزدوشنبه دوساعت ازروزگذشته بعزم سفر کجلر ازخانه بیرون آمده .

41684 ـ **تهران** ، ملی ۶۴۷ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، درتبریز برای عباس میرزا، ۲۵گ ۱۲س [ف. ملی۲:۱۵۳] .

سفرنامهٔ کردستان

از سلطان سرتیپ محمد حسین فرزنـد محمود مهاجرقراباغی، مؤرخ۱۷صفر۱۳۲۹.

41685 ـ **تهران**، دانشگاه۲/۲۲۴۳: نستعلیق ،گویا همان ۱۷صفر**۱۳۲۹** (۱۵۹ــ ۱۷۳) بافهرست درپایان[ف. دانشگاه۹: ۹۰۴].

سفرنامهٔ کرزن

گزارش سفرلردکرزن Lord Corzon است از تهران تاسپاهان و از آنجا بشیراز . ترجمه ایست از کتاب او از محمد فرزنـد ابراهیم شاگرد دارالفنون، بدستور نظام السلطنه مافی. دیباجه‌ای ازمترجم دارد ،که در نسخهٔ ادبیات درمیانه وپیش ازفصل بیستم جای‌گرفته است . **آغاز دیباجه :** بسمله. حمدوستایش مختص پروردگارست. **آغاز:** فصل نوزدهم از طهران الی اصفهان. راه جنوبی پس از توقف چندهفته درتهران وهمانداری سفارت انگلیس دوباره مصمم شدم که قدری بـا چارپایان سرو

کله زده .

41686 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۴ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین ، ۱۱۷ گ ۱۴ س [ف. ادبیات ۱:۳۱۷].

سفرنامهٔ کرمان وبلوچستان

ازناشناس، کەسفراوبامأموریت دولتی، در سه‌شنبه ۴ رجب۱۲۸۸ از تهران آغاز شده ودر ذیقعدهٔ همان‌سال به‌تهران برگشته‌است. **آغاز:** در شهررجب المرجب ۱۲۸۸ مطابق با سال قوی ئیل حسب الامر الاقـدس الاعلی بجهت بردن نقشهٔ بلوچستان و دستور العمل سرحدی برای جناب وکیل‌الملک‌حکمران کرمان وبلوچستان ازوزارت جلیلهٔ خارجه ووزارت سرحدیه این بنده را بچاپاری مأمورکرمان‌فرمودند ...

41687 ـ **تهران** ، ادبیات ۷۷ د : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در۱۳۰۸/۲/۱۳ خ نسخه به چهار قران خریداری شده ، ۴۹ گ ۱۳س [ف. ادبیات ۱: ۳۱۶].

سفرنامهٔ کرمان

سفرنامهٔ تبریز ـ کرمان است به همراهی فرمانفرما شاهزاده محمد طاهر میرزا ، بـه وسیلهٔ درشکه، در۱۳۰۹. **آغاز:** سفرنامهٔ‌سفر کرمان در رکاب حضرت اشرف والافرمانفرما روحی فداه درسن شصت و هفت سالگی بتاریخ شهرشوال ... ۱۳۰۹. روزیکشنبه چهارم‌شهر شوال ازتبریز حرکت شد ، با نواب مستطاب والاشاهزاده محمد طاهـر میرزا ... در یـک درشکه نشسته به منزل با سمنج راندیم.

41688 ـ **تبریز**، ملی ۲۹۷۶(۸۰۵ ف): نستعلیق **۱۳۰۹**، ۲۹گ ۱۷ـ۱۶س[ف. سید یونسی ۲:۸۲۷] .

سفرنامهٔ کرمان وبلوچستان

= سفرنامهٔ خراسان
افضل‌الملك در ص ۴۰۱۹ گذشت.

سفرنامهٔ کرمان = روزنامهٔ سفر میرزا رضا
در ص ۴۰۰۴ گذشت.

سفرنامهٔ کشمیر
از کنیشی لعل Ganeshi lal. گزارش سفراو به کشمیر است در ۱۸۴۶م.

41689 – موزهٔ بریتانیا، ۱۷۸۵ Or: شکسته‌آمیز پیرامن **۱۸۴۶** م، ۷۰ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۸۳].

سفرنامهٔ کلات = راپورت کلات
در ص ۴۰۰۱ گذشت.

سفرنامهٔ کلات = روزنامهٔ ایام مسافرت. در ص ۴۰۰۲.

سفرنامهٔ گرجستان = سفرنامهٔ تفلیس. در ص ۴۰۱۷ گذشت

سفرنامهٔ گرگان
ناشناخته در «کراسهٔ المعی» که در بخش «کلیات» از تاریخ خواهد آمد جای دارد.

41690 – تهران، مجلس ۱۵۱۶؟: در «کراسهٔ المعی» که بخامه های گوناگون است [دکتر جان لایونگود].

سفرنامهٔ گیلان و مازندران و استرآباد = جغرافیای ...
بهلر. در بخش جغرافیا ص ۳۹۵۶ گذشت.

سفرنامهٔ لرستان و عربستان
از حسنعلی‌خان افشار، بنام ناصرالدین شاه قاجار، در ۱۲۶۶ نگاشته است. او در این سال مأمور رساندن خلعت برای حاکم لرستان و خوزستان میشود، و در این «سفرنامه» دیدنیها و رویدادهای روزانهٔ خودرا برای شاه مینویسد، و دارای نامها و اطلاعات جغرافیایی سودمندیست.
آغاز: حسب الحکم سرکار اعلیحضرت قدر قدرت قضا شوکت شاهنشاه جمجاه دین پناه روحی و روح العالمین فداه روزنامچهٔ سفر لرستان و عربستان خانزاد قدیمی ... بسمله. بتاریخ یوم دوشنبه دوازدهم شهر ذیحجةالحرام ازخاکپای مبارك...

41691 – تهران، ملی ۴۷۵ ف: نستعلیق **۱۲۶۶** شاید از نگارنده و برای ناصرالدین شاه، ۵۰ گ ۱۵ س. [ف. ملی ۱: ۴۵۹] فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۶۷۹ هست، [فیلمها: ۱۱۹].

سفرنامهٔ لرستان = جغرافیای..
در بخش جغرافیا ص ۳۹۵۶ گذشت.

سفرنامهٔ لرستان و عربستان = کتابچهٔ مسافرت
از قراگزلو، در همین بخش

سفرنامهٔ لندن
متن از گوستاودره، و بلانشارژرلد. ترجمه از علی‌پسر رضا نامه‌نگار از مترجمان دارالترجمهٔ ناصری. نسخه‌ای از سفرنامهٔ آن دوتن را ملکه ویکتوریا به ناصرالدین‌شاه پیشکش می‌کند، و بدستور شاه بفارسی برگردانده می‌شود. سفرنامهٔ آن دوتن است از لندن و دیدنیهای آن، و از رهگذر تاریخی وجغرافیای سودمند. **آغاز:** السلطان ناصرالدین شاه خسرو صاحبقران.

کتابی است کـه کوستاودره و بلانشار ژرلد از مسافرت خود درلندن نوشته ...،

41692 ـ **تهران**، ملی ۲۷۱ ف: نستعلیق خوش علیمحمدفرزندطباطبایی اردستانی، ۲۹ صفر **۱۲۹۴**، زرین، ۱۴۲ گ ۱۱ س [ف. ملی ۱:۲۶۷].

سفرنامهٔ لوات = ترجمهٔ مسافرت نامهٔ لوات

از لیوتنان کلنل برسفر دلوات، قونسول دولت انگلیس در استرآباد، سفرنامهٔ اوست از تهران به استرآباد وتعیین وضع جغرافیایی عرض راه تهران به استرآباد ازراه عراق، میان سالهای ۱۸۸۱–۱۸۸۲م، برابر ۱۲۹۸–۱۲۹۹ ق. ترجمه از غلام خانـه زاد رحیم از مترجمان دارالترجمهٔ ناصری، در ذیقعدهٔ ۱۳۰۰. واز این مترجم است «مسافرت نامه» وترجمه‌هایی دیگر.

41693 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۹۱۰: نستعلیق میرزا رحیم فرزانه، یکشنبهٔ ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۳۰۰**، ۳۶ص ۲۰ س. بخشیدهٔ ایرج افشار به دانشگاه [دانشگاه ۱۴:۱۱:۴۰].

41794 ـ **تهران**، وزارت امورخارجه ۶۲۹۳: نسخ خوش، تاریخ یاد نشده، ۴۸ گ، [نسخه‌ها ۲:۲۶۰].

سفرنامهٔ مادام ژان دی لافوا

ترجمه ازمحمدحسن خان صنیع الدوله، که یاد اودره اوزان ومقادیر: «۱۴۰» گذشت. موسیو لافوا مهندس پل وراه شوسه درسالهای ۱۸۸۱–۱۸۸۲م برای بازدیدآثار باستانی با همسرش مادام ژان دی لافوا به ایران می‌آید وبه شوش میرود وکندکاویهایی میکند وآثاری بـه موزهٔ لوورپاریس می‌فرستد. همسراو که زنی دانشمند بوده دیدنیهای خود را ازایـن سفر از هنگام بیرون آمدن ازپاریس تا برگشت، دراین کتاب گرد می‌آورد، ودر روزنامهٔ «توردومند» چاپ میشود. این سفرنامه باردیگر بکوشش علیمحمد فرهوشی ترجمه و د ۱۳۳۲خ چاپ شده [مشار: ۹۶۳]. **آغاز:** هو. ترجمهٔ روزنامهٔ توردومند، بموجب روایات مادام ژان دی لافوا، در باب سیاحت در ممالك ایران وکلده و سوریان در سالهای ۱۸۸۱–۱۸۸۲م...

41695 ـ **تهران**، ملی ۷۳ف: نستعلیق شکستهٔ خوش پایان سدهٔ **۱۳**، باعکس ناصرالدین شاه، و۵۴ عکس چسبانیده شده، ۱۲۰ گ ۱۱ س [ف. ملی ۱:۶۳]. گویا فیلم همین نسخه باشد کـه دردانشگاه ش ۱۸۵۲ هست و در فهرست مترجم فتح الدوله و شمارهٔ نسخه دگرگونـه آمده است [فیلمها: ۱۲۴].

سفرنامهٔ مارکوپولو

متن ازمارکوپولو، ترجمه ازسلطان ابراهیم خان، بدستور علیقلیخان سرداراسعد بختیاری.

41696 ـ **تهران**، ادبیات ۵۴ حکمت: شکسته نستعلیق ج ۱۳۳۳/۲ نسخه باید ترجمهٔ سفرنامهٔ مارکوپولو بـاشد از فصل هشتم جلد دوم تا فصل سی‌وچهارم، درتاریخ قوبلای قآن با دنبالهٔ جلد دوم درسفر بمغرب و قسمت سوم کتاب دوم در مسافرت بسمت جنوب از فصل ۶۰ تا ۷۷. [ف. ادبیات ۲:۲۴].

سفرنامهٔ مارکوپولو

سفرنامه مارکوپولو، ترجمه از روماسیا (راماسیا). بادیباجه‌ای دربارهٔ کتاب ونگارنده آن.

41697 ـ **تهران**، ادبیات ۶۰ حکمت: شکسته نستعلیق سدهٔ چهاردهم. در ۲۳۱ ص

اندازه‌خشتی. سفر دو برادر در ۱۸ فصل و کتاب اول در ۶۱ فصل وجلد دوم تاریخ قوبلاقآن از فصل ۱ تا ۷ را دارد [ف. ادبیات ۲: ۲۴].

سفرنامهٔ مازندران

متن به‌روسی ازملگونوف که به دعوت دفتر خانهٔ جغرافیایی اکادمی براندر بسال ۱۸۶۰م به تفلیس رفته و از آنجا به گیلان و مازندران آمده است. ترجمه ازپطرس روسی از مترجمان دارالترجمهٔ ناصری، بنام ناصرالدین شاه، مطالب ارزنده‌ای از اوضاع جغرافیایی دهات به ویژه مازندران دارد، وازمنابع ایرانی «تاریخ طبرستان» نیز بهره برده است. **آغاز:** درعهد دولت ابد مدت جاوید عدت شهریار عادل سلطان دریا دل .

41698 ــ **تهران** ملی ۵۷۹ف: شکسته نستعلیق، اواخرسدهٔ **۱۳**، ۱۰۹ گ ۱۰ س [ف. ملی ۲: ۷۶] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۸۸ هست [فیلمها: ۱۲۰].

سفرنامهٔ مازندران

ازموسیو برونیارسرهنگ صاحب منصبان فرانسوی مستخدمان دولت ایران، و در آن ازراه سازی دربخش مازندران گفتگو می کند **آغاز :** تفصیل سفر مازندران موسیو برونیار سرهنگ صاحب منصبان فرانسوی...اگر چه برای اینجانب درسفر مازندران مجالی نشد، دراین که محال گیلان را ببینم .

41669 ــ **تهران**، سپهسالار ۲/۲۸۱۶: نسخ سدهٔ **۱۳** (۲۱پ ـ ۳۳ر) [ف . سپهسالار ۵: ۱۰۷].

سفرنامهٔ مازندران و گیلان و

دامغان و سمنان = جغرافیای ...

میرزا ابراهیم، دربخش جغرافیا ۳۹۵۷ گذشت.

سفرنامهٔ شهر تن

ازمسیو ادولف ژان، ترجمه ازعباس نوادهٔ حاجی محمد ولی‌میرزا، بنام ناصر الدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)، گزارش دیدار ادولف است ازشهرمان تن درمرز ایتالیا و فرانسه برکنار دریای مدیترانه، واوضاع جغرافیایی وتاریخی آنجارا دارد. **آغاز:** ترجمه وتحریر خانه‌زاد دولت جاوید مدت عباس نوادهٔ .

41700 ــ **تهران**، ملی ۲/۶۰۴ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص ۴۴ـ۷۴) [ف. ملی ۲: ۱۱۲].

سفرنامهٔ مجدالدین بغدادی

41701 ــ **شیراز**، دکترخاوری ۵/.. شماره وتاریخ ونشانی بیشتر یادنشد [نسخه‌ها: ۵: ۲۶۸].

سفرنامهٔ محمد رضا بیگ

سفرنامهٔ محمد رضا بیگ و سرگذشت او درسفر ازایران تا پاریس درروزگارسلطان‌حسین صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) . ترجمه‌ازمحمدعلی تفرشی، بدستور علیقلیخان اسعد بختیاری .

این سردار مشوق سلطان ابراهیم خان‌در ترجمهٔ «سفرنامهٔ مارکوپولو» نیز بوده است ، و نسخه‌ای از «سفرنامهٔ شاردن» نیز بدستور او رونویس شده است .

41702 ــ **تهران**، ادبیات ۵۵حکمت: شکسته نستعلیق ۹ ع ۲/**۱۳۳۳** نوشتهٔ خود مترجم ، ۲۲۶ص.

41703 ــ **تهران**، ادبیات ۵۶حکمت: شکسته نستعلیق همان مترجم، ۴۴۴ص [ف . ادبیات ۲: ۲۴] .

سفرنامهٔ مختار الملک

مختار الملک شجاع الدوله میر تراب علی‌خان سالارجنگ . گزارش سفر اوست ازحیدرآباد به بمبئی. **آغاز:** بتاریخ هفتم ماه رمضان المبارك سنـهٔ ۱۲۸۲ ﻫ روز شنبه صبح بوقت پنج ساعت .

41704 ــ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ S. N ۳ (۶۴۶ ف) : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳** ، ۲۴گ ۱۱ س [ف . محمد اشرف ۲:۲۷۹].

سفرنامهٔ مراغه

ازمظفرالدین شاه ، بروزگار ولیعهدی ، بسال ۱۳۰۵ق.

41705 ــ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۱۸۵: نستعلیق محمد رضامنشی، **۱۳۰۵**. با۲۴عکس از دیدنیهای طبیعی وتاریخی ، ۳۱گ ۱۶ س [نسخه‌ها ۱:۱۸۰] .

سفرنامهٔ مرو

ازسیدمحمدلشکرنویس، که‌همراه‌شاهزاده حشمت‌الدوله‌وقوام‌الدوله به‌سرکوبی‌ترکمانان کولکلان ویموت وسالور بسوی‌مرورفته بود ، سپاه دولت مرکزی شکست می‌خورد ، تزارها مداخله می کنند. گزارش این سفرازدیدنیها و آداب ورسوم مردم‌آن سرزمین دراین سفرنامه آورده شده است. **آغاز:** تاریخ سفرمروطابق سال پیچی ئیل ۱۲۷۷. بسمله. مقدمه که قبل ازشروع .

41706 ــ **تهران** ، ملی ۱۳۶۵ : نوشته **۱۲۷۷**، زرین، ۴۶گ ۱۲س. فیلم آن دردانشگاه ش۱۶۹۳هست [فیلمها: ۱:۱۲۱ ــ ف. ملی۳:۴۲۵].

سفرنامهٔ مکه

ازمحمدحسین‌فراهانی، که‌درشوال۱۳۰۲ ق ازتهران به قزوین‌ـ رشت‌ـ قفقازـ اسلامبول جده‌ـ مکه میرود، سپس ازراه شمال: بادکوبه ارس‌ـ لاهیجان‌ـ قزوین به تهران بازمیگردد. ودر این سفرنامه سرگذشت خود ورویدادها و دیدنیها واوضاع جغرافیایی شهرهای میان راه را مینگارد. **آغاز:** بسمله. وصلی الله علی سید نامحمد النبی وآله الطاهرین . وبعد .

41707 ــ **تهران**، ملی۵۷۳ ف : نسخ **۱۳۰۳**،زرین، همراه با نقشهٔ جغرافیایی‌مکه، ۲۸۷گ ۱۵س [ف. ملی ۲:۶۹] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۰۶هست [فیلمها: ۱:۱۲۱].

سفرنامهٔ مکه

از محمد حسین فرزنـد حاجی میـرزا عبدالصمد قاضی رضوی همدانی. سفرنامهٔ حج اوست، با برادرش آقا محمد که از۲۷رمضان ۱۳۰۷ آغازشده است .

41708 ــ **همدان** ، آقای قاسم برنا: نوشتهٔ رمضان **۱۳۰۷** سپس «منتخب الحکایات» گویا ازهمو. [نسخه‌ها ۵:۳۷۸] .

سفرنامهٔ مکه

ازداود فرزندعلینقی‌حسینی، مدعوبه‌وزیر وظایف، ازنیمهٔ‌یکم سدهٔ چهاردهم، گزارش‌سفر اوست سپس مناسك حج. **آغاز:** ولله علی‌الناس حج البیت، چند سال متوالی بود که همه سال خیال تشرف به مکه معظمه داشتم.

41709 ــ **مشهد** ، رضوی ۲۴۹ تاریخ (۶۵۶۲) : نستعلیق تحریری نگارنده ۱۵ شوال **۱۳۲۴** با فهرست مندرجات [ف. رضوی ۷:۱۲۳].

سفرنامهٔ مکه

ازسیف الدوله سلطان‌محمد فرزندفتحعلی شاه(که یاد او در «دیوان: ۲۳۵۵» گذشت) . یادداشتهای سفرمکهٔ اوست ازراه رشت، دریای خزر، تفلیس، استانبول ، مکه، عراق، جنوب ایران تا تهران که در ۱۲۷۹ بدان‌آغازکرده واوضاع جغرافیایی وانسانی و سیاسی کشورها را دربردارد. **آغاز**: حمدله . صلاة . چنین گوید سیف الدولة سلطان محمدبن‌فتحعلی‌شاه.

41710 ـ **تهران**، ملی ۷۶۱ ف : شکسته نستعلیق گویا **۱۲۸۰** وگویا بخامهٔ نگارنده، ۲۷۲ گ ۱۱س [ف. ملی۲: ۲۸۲].

سفرنامهٔ مکه

ازضیاءالدین آل کیوان قاری که‌در۱۱۲۹ به سفرحج رفته است . گزارش کارهای خود اوست .

41711 ـ **تهران**، مجلس۲۴۲/۲۴۵۵: نوشتهٔ احمد غلام عملهٔ خزانه. درجنگ مؤرخ **۱۱۴۳** (ص۳۴۷) بهمان خامه [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۶۵] .

سفرنامهٔ مکه

از حاج میرزا علی‌خان اعتماد السلطنه ، درگذشتهٔ ۱۲۸۵ پدر اعتماد السلطنهٔ بنام . یادداشتهای مسافرت اوست که بسال ۱۲۶۳ انجام گرفته، که در«ذریعه» بعنوان «سفرنامه بیت‌الله» یاد شده است. **آغاز**: ربنالاتزغ قلوبنا بعد اذهدیتنا .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۸۶.

41712 ـ **مشهد**، رضوی ۵۳ تاریخ: نستعلیق **۱۳۰۶**، بدستور پسر اعتمادالسلطنهٔ دوم، ۱۰۹ گ ۱۲س [ف. رضوی ۳: ۹۰].

سفرنامهٔ مکه

ازمیرزا محمد علی فراهانی حسینی ، که درنیمهٔ دوم سدهٔ سیزدهم‌درتبریز میزیسته‌است. سفرنامهٔ سفرمکهٔ اوست که از شب سه‌شنبه ۱۸ شعبان ۱۲۶۳ از بغدادآهنگ مکه‌کرده و در ۲۶ ج ۱/۱۲۶۴ به تبریز برگشته است. اواز راه: دلی عباس ، قره تپه، توارق ، کرکوک ، آلتون‌کوپری ، اربیل، کلک، موصل، دلیب ، مراحف، جزیرةالعمر، دیرتپه، مسین، ماردین، شیخان، خانی، دیاربکر، سیورك، خارپوت ، اورفه، رأس‌العین، بیره جك، حلب، خان‌تومان، سلمی، معرةالنعمان، خان شیخان، حما، حمص ایکی‌قبولی، چشمهٔ امام زین العابدین، قطیفه، شام، مزیرب، تبوك، عین زرق، معان، مداین صالح، حدیبیه، حشمتی ، مدینة به‌مکه رفته و ازراه شام دومه، بنك، حما، حلب، اخضرین، سزار، بیره جك، آسمان، قره‌چوان، سیورك، قراباغچه، دیاربکر، قرطی، اویس قرن، خان، بدلیس، دلیکلی طاش، میدان، ناتوان، دریاچه وان، اخلاط، ارین ، عادل جواز ، ارجیش ، بیگری، محمودی، قشلان مقوری ، برخملو ، شروك، خوی، الماسرای، دیزج خلیل به‌تبریز برگشته است.

41713 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۱۰ : شکستهٔ خوش سدهٔ**۱۳**، زرین ، ۱۱۰ ص ۹ س [ف. مجلس ۶: ۲۶۸] .

سفرنامهٔ مکه

ازحاج لطفعلی خان اعلایی. گزارش‌سفر اوست، با فاتحه وخاتمه‌ای. **آغاز**: بنام‌خداوند مهرمنیرـخداوندروزی ده دستگیر .

41714 ـ **مشهد**، رضوی ۲۵۰ تاریخ (۴۲۴۳): نستعلیق‌محمدتقی نبیی‌متخلص‌بهاحقر.

۲۰ ذیحجه ۱۳۴۸، ۸۰ گ [ف. رضوی ۷: ۱۲۴].

سفرنامهٔ مکه

ازمحمد ولی میرزا قاجار، گزارش سفر ۱۲۰۶ اوست. **آغاز:** الحمدلله الـذی شرفنی بزیارة بیته... چنین گوید محمد ولی چون در سنهٔ ۱۲۰۶ که توفیق رفیق... گردید، و بعداز حصول استیذان ازپادشاه.

41715 ـ **تهران،** سپهسالار ۲/۲۸۰۷: سدهٔ **۱۳**، با حاشیهٔ (منه) (۱۶ پ ـ ۵۰ پ) [ف. سپهسالار ۵: ۱۰۷].

سفرنامهٔ مکه

ازناشناس، که از نزدیکان دربار ناصرالدین شاه بوده، در ۷ ذیقعدهٔ ۱۲۸۸ ق از راه نجف و صحرا به مکه میرود ودوباره به نجف برمیگردد و دیدنیهای خود را در این سفر بـا اطلاعات جغرافیایی ومردم شناسی شهرهای میان راه را مینگارد، وازدید شاه میگذراند. **آغاز:** حمد بیحد خداوندی را سزاست که لم یلدولم یولد.

41716 ـ **تهران،** ملی ۷۷۶ ف: شکسته نستعلیق **۱۲۸۸**، گویا نگارنده که برای ناصرالدین شاه نوشته است، زرین ۷۱ گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۳۰۱] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۶۸۹ هست [فیلمها: ۱۲۱].

سفرنامهٔ مکه

ازناشناس، که از نزدیکان دربار ناصرالدین شاه بوده، در ۲ شعبان ۹۶ (۱۲۹۶) ازراه تهران خانقین ـ عتبات ـ بغداد ـ بصره ـ قشم ـ هرمز ـ جده به مکه میرود. سپس ازمکه بـه مدینه ـ جبل عامل ـ نجف برمیگردد. ودرج ۲/۱۲۹۷ به تهران بازمیگردد. ودراین سفرنامه شهرهای میان راه را یکی بیکی گزارش میدهد. **آغاز:** مختصری ست در شرح سفر بیت الله الحرام، خانزاد بعد ازاستیذان.

41717 ـ **تهران،** ملی ۸۶۵ ف: نستعلیق خوش گویا نگارنده، در **۱۲۹۷**، زرین ۲۱ گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۳۹۹].

سفرنامهٔ مکه

ازناشناس، که خود (خط و ربطی نداشته وعرض میکرده وسرکار نواب عالی آقا، ولی خان) مینوشته است. این سفر به مکه ومدینه و کربلا، از ۲۵ شعبان ۱۳۰۹ تا ۹ صفر (گویا سال بعد) انجام گرفته است.

41718 ـ **تهران،** ادبیات ۲۹۳ جوادی: شکسته نستعلیق، نسخهٔ اصل [ف. ادبیات ۳: ۲۰].

سفرنامهٔ ملکهٔ انگلیس

ترجمه از محمد اسماعیل (گویـا فرزند صحافباشی) بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳). سفرنامهٔ ویکتوریا ملکهٔ بنام انگلیس است به اسکاتلند که در دوشنبه ۲۹ اگست ۱۸۴۲ م از لندن بیرون رفته ودر ۱۷ دسامبر همانسال بشهر برگشته است. درآن گزارش سفر به «بلر اتل» و نواحی باختری اسکاتلند، همچنین تعدادی ازسفرهای این ملکه باطراف انگلیس وآخرین سفر او که به هلند انجام گرفته نیز گزارش شده است. **آغاز:** ملاقات اول اسکاتلند دوشنبه ۲۹ اگست سنهٔ ۱۸۴۲ عیسوی.

41719 ـ **تهران،** ملی ۴۴۴ ف: نستعلیق ج ۱/**۱۲۹۲**، برای ناصرالدین شاه، زرین، ۱۵۳ گ ۱۱ س [ف. ملی ۱: ۴۳۲].

سفرنامهٔ ملکهٔ انگلیس

ترجمه از موسیوریشار خان فرانسوی، ملقب به رضا، از مترجمان ناصرالدین شاه، و بـدستور او در ۱۲۸۵ بـانجام رسیده است.

سفرنامهٔ ویکتوریاست از سفرهای ۱۲۶۴ تا ۱۲۷۸ (۱۸۴۸ – ۱۸۶۱ م) در اسکاتلند و کوهستانهای آن بخش، وضمناً گزارشی از ملتزمین رکاب و برخی از گزارشهای پیش از سفر خود، وهمچنین از سرگرمیهای خود در آن یاد داشتهایی آورده است. **آغاز:** سیاحت نخستین در خاك اسکتلند روزدوشنبه ۲۹ ماه اوگست سنهٔ ۱۸۴۲ م مطابق سنهٔ ۱۲۵۸ هجری در کشتی رایلجارج نوشته است پنج ساعت از نصف شب گذشته...

41720 **ـ تهران** ، ملی ۳۱۲ ف : نستعلیق **۱۲۸۵** (سال ترجمه) برای ناصرالدین شاه، با سه تصویر چاپی، ۲۰۵ گ ۱۴ س [ف. ملی ۱: ۳۰۳] .

سفرنامهٔ منظوم (کرمان)

از ثاقب آشتیانی ، که یاد اودر «کلیات : ۱۸۵۱» گذشت. سفرنامهٔ کرمان اوست .

41721 **ـ تهران** دانشگاه، ۲۴۳۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۶۶ – ۹۷) . در «کلیات 17498» او [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۰۹] .

سفرنامهٔ منظوم (مکه)

ازمیرزا جلایر، سفرنامهٔ مکه تا دیدار کاظمین اوست، بنام محمد شاه قاجار (۱۲۵۰- ۱۲۶۴). درپایان مطالبی دربارهٔ ایل خزاعی به نثردارد. **آغاز:** محمد شهنشاه جوانبخت ـ که برخوردار باد از تاج وازتخت.

41722 **ـ تهران** ، ملی ۸۳۷ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** شاید بخامهٔ میرزا جلایر، ودر پایان در بارهٔ ایل خزاعی به نثر مطالبی دارد ۱۷ گ ۱۹ س [ف. ملی ۲: ۳۷۴] .

سفرنامهٔ منظوم (سوانح)

از حاتم فرزند حسن فرزند محمد خان خویی، با یك دیباچه بنثر. در آن آمده: اکنون که سال ۱۳۱۱ ق است، وازعمر این خانه زاد چهل واندی گذشته است، سرگذشت ورویدادهای روزگارخود را دراین مختصر بعرض خردمندان میرساند . **آغاز :** ستایش و سپاس مرحضرت معبودی را سزاست کـه ازقدرت ... نخستین چو هنگام دفترکنم ـ بنام خداخامه راسرکنم ـ بنان خامه گیرد، بنامش درست ـ که ازنام او نامه گردد درست .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۰۷ .

41723 **ـ تهران** ، ملك ۵۴۱۴ : نستعلیق سراینده ، **۱۳۱۱** ، ۴۱ گ ۱۴ س [رؤیت] .

سفرنامهٔ منظوم

گویا حسرت ، درص ۲۹۱۱ گذشت.

سفرنامهٔ منظوم = چارتخت

ابیوردی ، در ص ۲۷۵۳ گذشت .

سفرنامهٔ منظوم (مشهد)

از محمد داود اصفهانی متخلص بـه عشق (م ۱۱۳۳)، که یاد او در « دیوان : ۲۳۲۵ » گذشت . گزارش مسافرت خود بـه خراسان برای تصدی تولیت استان قدس است ودر آن نام یك بیك منازل میان راه اصفهان تا مشهد را و بسیاری از اماثال را نیز آورده است.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۰۷ .

41724 **ـ تهران** ، سپهسالار ۲۵۶ : در «دیوان: 23092» او که پاکنویس اصل است [ف. سپهسالار ۲: ۵۹۵ – ۵۹۸] .

سفرنامهٔ منظوم (مکه)

از زوجهٔ میرزا خلیل رقم نویس روزگار صفویان. سفرنامهٔ اصفهان ـ مکه ـ شام اوست درقالب مثنوی. درآن مسافتها و آب و هوای منزلها و دیـدنیها را در پیرامن ۱۳۰۰ بیت

گزارش کرده است . **آغاز :** مرا چون کرد چرخ حیله پرداز ـ جگر خون ازفراق یاردمساز ـ حرامم شد به بستر خواب راحت ـ ندیدم چاره‌ای غیر از سیاحت

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۰۷.

41725 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۷۵ / ۲۵۹۱ : درمجموعۀ آقا محمد معینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص۷۶۴ــ۷۷۹) [ف. دانشگاه ۱۴۱۹:۹].

سفرنامۀ منظوم (اروپا)

از عیوق ، گزارش سفر ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ــ۱۳۱۳) است به اروپا ، که از ۲۱ صفر ۱۲۹۰ آغاز میگردد، ازیکی ازهمراهانش با تخلص عیوق. **آغاز:** نخستین برزبانم گشت جاری ـ سپاس ذات پاک کردگاری.

41726 ـ **تهران** ، ملی ۵۰۴ ف : نستعلیق خوش سدۀ **۱۴** ، برای ناصرالدین شاه، ۴۶گ ۱۲س [ف. ملی ۲:۳].

سفرنامۀ منظوم (مشهد)

ازمجرم تفرشی، میـرزا سید شفیع خان که یاد اودر «دیوان:۱۱: ۲۵۱۱» گذشت . سفرنامۀ تهران ــ مشهد اوست که به همراه عین الدوله صدراعظم انجام گرفته است ، درقالب مثنوی ، مانند «جلایرنامۀ» قائم مقام و «عارفنامۀ» ایرج میرزا، ونکات تاریخی وجغرافیایی واجتماعی نیز دارد .

41727 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۱۱۴: شکسته نستعلیق محمد صادق ، محرم **۱۳۳۴** ، دردیوان او(ص۱ــ۲۳) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۶۸] .

سفرنامۀ منظوم (عتبات)

ازمشتری خراسانی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۹۳» گذشت . قطعاتی است سروده در سفر عتبات درتوصیف ونکوهش شهرها ومنازل میان راه: وصف نجف، مذمت خان شور ، وداع از کربلا، منزل قزل رباط، خانقین ، قرنطینه ، پل ذهاب ...

41728 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۶۳ : در «دیوان» او مؤرخ **۱۲۹۱** [ف . دانشگاه ۴۱۸۶:۱۵] .

41729 ـ **تهران** ، مجلس ۶۴۵۱ فهرست نشده: نوشتۀ ۲۱ محرم **۱۲۹۱** در یك جنگ [رؤیت].

41730 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۹۰ : شکسته نستعلیق خودسراینده در «کلیات» اومؤرخ **۱۲۹۳** [ف. مجلس ۸: ۱۸۵] .

سفرنامۀ منظوم (مکه)

ازهمان مشتری خراسانی ، که یاد اوپیش ازاین گذشت. این مثنوی همراه «شمس المناقب» سروش اصفهانـی بکوشش سراینده در تهران ۱۳۰۰ق چاپ شده است. **آغاز ۱ :** مختصری ازسفرنامه درتحمید پروردگار... ای نـام تو با هزاراعزاز ـ برنامۀ کاینات ازآغاز. **آغاز۲:** نیمۀ شعبان مه ، ازتوفیق بی‌پایان رب ــ سوی مکه باربستم ، بی‌غم و رنج و تعب .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۸۹ ــ ف. مشار: ۹۶۳.

41731 ـ **مشهد** ، رضوی ۵۵۲ (۴۷۵۷) در «کلیات» او ازروز گار خودسراینده آغاز برابر نمونۀ **۲**، [ف. رضوی ۷: ۵۱۱].

41732 ـ **تهران**، دانشگاه ۵/۳۸۰۶ : نستعلیق میرزا ابـراهیم اشتری شاعر، رمضان **۱۳۰۰** (ص ۱۹۶ــ۱۹۹) آغاز برابر نمونۀ **۱** [ف .دانشگاه ۱۲: ۲۷۸۸] .

41733 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۶۷ : در «کلیات»، اوازسدۀ **۱۳** [ف. مجلس ۳: ۴۱۵].

سفرنامهٔ منظوم = مظهر گل

منیر لاهوری، درص ۳۲۱۸ گذشت .

سفرنامهٔ منظوم

از نزاری ، درص ۲۹۱۱ گذشت .

سفرنامهٔ منظوم (هندوستان)

ازمیرسید علی نیاز ، سفرنامهٔ هندوستان است در قالب مثنوی . (بنگرید : دیوان نیاز شیرازی: ۲۵۹۰).

41734 ـ مشهد ، رضوی ۸۹۷۵ : شکسته نستعلیق خود سراینده، ۲۴گ۱۱س . اهدایی علی اصغرحکمت [نسخه‌ها۵:۶].

سفرنامهٔ منظوم (مازندران)

از ناشناس . سفرنامـهٔ نـاصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) است ، دربحر تقارب . از رهگذرنام منازل ونام برخی از همراهان شاه سودمند است. **آغاز:** به یومی کـه اردوی شاه جهان ـ زتهران برون شد به مازندران.

41735 ـ تهران، ملی۳۲۲ف: نستعلیق چلیپای سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین شاه، ۹گ ۱۱ بیت [ف. ملی ۱:۳۱۷].

سفرنامهٔ میرزا صالح

از میرزا صالح شیرازی فـرزنـد حاجی باقرخان کازرونـی، کـه در. ۱۲۳ق بـا گروه دانشجویـان ازسوی میرزا بزرگ قائـم مقام یکم و عباس میرزا ولیعهد، ازتبریز بـه لندن رفته‌است. درآن تاریخ ووضع کشورهای اروپایی وعثمانی آمده است. بکوشش محمدشهرستانی و پیشگفتار اسماعیل رایین در تهران ۱۳۴۷ خ ۴۵۶ + ۳ص چاپ شده است .

بنگرید: مجلهٔ وزارت امورخارجه ج۱ش ۳:۳۰.

41736 ـ موزهٔ بریتانیا ، Add ۲۴۰۳۴ :شکسته‌آمیز پیرامن **۱۸۲۰** م ، گزارش سفراواز ۱۲۳۰تا ۱۲۳۵ است، درچهار فصل **آغاز :** بعد از وظایف حمد حضرت وهـاب علی الاطلاق، ۲۰۵ گ ۱۶س [ریو۱:۳۸۷].

41737 ـ تهران ، ادبیات ۲۲ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گویا ازروی نسخهٔ اصل ، از فصل دوم خروج ازتبریزوسفربه پترزبورغ در ۱۰ ج ۱۲۳۰/۲ برابر ۱۹ آوریل ۱۸۱۵ م آغازمیشود ومیرسد به‌آخرین روزسفرپنجشنبه ۱۹ع۱/۶ جنوری. **آغاز:** بندگان نواب والا دکتر شارپ شرحی بـه میجر دارسی نوشت ، ۳۹۳ گ ۱۸س [ف. ادبیات ۱:۳۱۴].

41738 ـ تهران ، ملك الشعرا بهار ۱۳۶۱ (مجلس؟) : نستعلیق رحلی [نسخه ها ۵:۶۶۱].

سفرنامهٔ میرفتاح =شب نامه = چهار فصل

از میرفتاح (عبدالفتاح) گرمرودی ، گزارش دیدنیهای‌اوست که در۱۲۵۴-۱۲۵۵ق همراه گروه سفارت ، بـه روزگار محمد شاه قاجار(۱۲۵۰-۱۲۶۴) به نیابت (ریاست) حسین خان آجودان باشی، به نمسا وفرانسه‌و انگلستان رفته است ، در دیباجه مینویسد از اطلاعات اقبال الدولهٔ نیشابوری هندی‌که از امیران هندوستان بـوده و در لندن میزیسته بهره‌مند شده است. دریك مقدمه وچهارفصل و یك خاتمه: مقدمه دربیان اوضاع راه از تبریز تا مرزروم. فصل ۱ـ اوضاع ووقایع عثمانی ، درسه باب ۲ـ در اوضاع آق نیکزودولت روم ایلی ودولت روما و جزایرواقعه درمیان‌دریای مزبور ونمسا، درپنج باب ۳ ـ اوضاع فرانسه

۴ ـ اوضاع ولایت انگریز . خاتمه در اوضاع ربع مسکون و کل عالم . همراه «شب نامه» در ۱۲۱۲ص چاپ شده است. **آغاز ۱:** خداوندی را بنده‌ایم و کردگاری را پرستنده که دارندهٔ جهانست و دانندهٔ نهان. **آغاز ۲ :** بندهٔ درگاه عبدالفتاح که در تاریخ ۱۲۵۵ .

بنگرید : نشریهٔ وزارت امورخارجه ج ۱ ش ۳:۳۲.

41739 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۰ تاریخ (۴۲۴۴): نستعلیق گویا نگارنده ،در فهرست بنام **چهارفصل** یاد شده است ، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۹۸ گ [ف. رضوی ۷:۶۷].

41740 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۱۴ : نسخ خوش **۱۲۵۸**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، درفهرست بنام سفر نامهٔ **روسیه == شب نامه** یاد شده است، ۱۵۴ص [ف. مجلس ۶:۲۷۵].

41741 ـ **عبدالحسین بیات :** نسخ احمد فرزند محمد هاشم، در **۱۲۵۹** درفهرست بنام **چهار فصل** یاد شده است [نسخه ها ۶:۸۰] .

41742 ـ **تهران** ، ملك ۱۱۳۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۹۷ گ ۱۹س [رؤیت].

41743ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۵۸/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، (۱ر ـ ۲۵پ) آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف . سپهسالار ۵:۱۲۲] .

41744ـ **تهران**، سنا ۷۵۶۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴** ، در فهرست بنام **سفر نامهٔ نظام الدوله** میرزا حسین خان آجودان باشی یاد شده است [نسخه ها ۲:۲۳۱] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۷۹ هست [فیلمها:۱۲۲].

سفر نامهٔ ناصرخسرو = سیاحتنامه علوی قبادی مروزی ، که یاد اودر «جامع الحکمتین:۷۶۶» گذشت . بدنبال خوابی که می بیند بسال ۴۳۷ق از خراسان آهنگ دیدار خلفای اسماعیلی را میکند، ازخراسان بهمکه و مصر می رود و در این سفر نامه دیدارها و رویدادهای سفر هفت سالهٔ خود را در ایران و سوریه و مصر و حجاز و شهر احساء گزارش کرده است . در ۱۳۱۲ق و پس ازآن چند بارچاپ شده است. به عربی درمصر ۱۳۶۴ ق و به فرانسوی همراه با متن در پاریس ۱۸۸۱ م چاپ شده است . ترجمه های دیگر نیزدارد. **آغاز :** ... چنین گوید ابومعین الدین ناصرخسرو القبادیانی المروزی تاب الله عنه .

بنگرید: ذریعه ۱۲:۱۹۰ـ ف . مشار : ۹۶۵.

41745 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۹۱ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق) ، بخشی ازآن‌است [ریو۳: ۹۷۹] .

41746ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۶۲/۶ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م ، بخشی ازآن است (گ ۱۶۷ـ۱۷۴) [ریو۳:۱۰۲۴].

41747 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۹۰۷ (۲۲۴۹ف): با تاریخ **۱۲۸۴** دردفتر ، ۳۳ گ [آکیموشکین ۱:۳۱۳].

41748 ـ **تهران** ، علی ۱۱۸۳ ف : شکسته نستعلیق فرج‌الله فرزند نصرالله تفرشی، **۱۲۹۸**، آغاز برابر نمونه ، ۱۰۹ ص ۱۵ س [رؤیت] .

41749 ـ **تهران**، ادبیات۲/۱۲۱ج: نستعلیق احمد فرزند محمد حسین مستوفی آستانهٔ قم، ۱۰شعبان **۱۳۰۳**، (۳۳پـ۸۵ر) [ف. ادبیات ۱:۳۱۴] .

41750 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۸۷ : نستعلیق ابراهیم فرزند میرزا علی اکبر خان آجودان باشی توپخانه ، سه شنبه ۱۸ محرم

۱۳۱۴، با سرگذشت او در دیباچهٔ نسخه (ص ۱ـ ۵۷)، ۱۰۰ گ [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۳۲] .

سفرنامهٔ ناصرالدین شاه =

سفرنامهٔ منظوم

سفرنامهٔ ناصرالدین شاه

در ص ۴۰۰۶ و ۴۰۳۴ گذشت

سفرنامهٔ ولایت توسکانی

از هانری بل قونسول فرانسه درفلورانس ترجمه ازروزنامهٔ توردومند، درسدهٔ سیزدهم. سفر اوست به بخشهای توسکانی درمرکز ایتالیا و از صنایع آنجا گفتگو میکند، و مطالب جغرافیایی وتاریخی فراوان دربارهٔ این بخش از خاك اروپا را در بردارد. **آغاز:** ترجمهٔ روزنامه توردومند، جلد سی و هشتم، کتاب نهصد وهفتادونه درباب شهرهای کوچك وصنعت معتبرولایت توسکانی واقع در مرکز ایطالیا، بتوسطمسیوهانری بلقنسولفرانسه درفلورانس روایت شده است. فصل اول شهرهای کوچك بمردمان کوچك اروپا وجود دارد.

41751 ـ **تهران**، ملی ۲۴۸ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بـرای ناصرالدین شاه، ۸۰ گ ۱۱ س [ف. ملی ۱: ۱۴۹].

سفرنامه و یادداشتهای حکومت همدان

از ظهیر الدوله، علیخان ملقب بـه صفا علیشاه (۱۲۷۹ق ـ ۱۳۴۲ق)، کـه یاد او در «سبحهٔ صفا: ۲۸۹۹» گذشت. یادداشتهای سفر اوست ازتهران به قم ـ همدان، که از ۱۶ ع ۲/۱۳۲۴ق آغازمیشود تا ۲۴ ذیقعدهٔ همان‌سال یادداشتهای سفر وروز گارفرمانروایی‌اوست‌در همدان. بکوشش‌وپیشگفتار آقای‌ایرج‌افشارهمراه با«واقعهٔ‌قتل ناصرالدین‌شاه»ازهموو تلگرافهای، همدان ـ تهران بسال ۱۳۵۱خ چاپ‌شده‌است.

بنگرید: مؤلفین مشار ۴: ۲۹۶.

41752 ـ **تهران**، انجمن اخوت: بخامهٔ نگارنده، همان نسخه که بکوشش آقای افشار چاپ شده است.

سفرنامهٔ هندوستان = تحفة الخاقانیه

ازسلطان‌الواعظین ابوالفتح حسنی‌حسینی، شاگرد ملاعلی نوری (م ۱۲۴۶)، سفرنامهٔ هندوستان‌اوست که‌در آغاز سال ۱۲۲۱ ازاصفهان آغازشده است، بدستورفتحعلی‌شاه دریك مقدمه ودومرحله ویك خاتمه در ۱۲۳۱ نگاشته است: مرحلهٔ ۱ دربارهٔ هند ومردم آنجا وفرنگیانی که درآنجا بوده‌اند، دریك مقدمه و چند مقصد. مرحلهٔ ۲ دربارهٔ دریاها دریك مقدمه ودومقصد. خاتمه درپند بـه شاه وفرمانروایـان از روی سرالاسرار ارسطو. ودر آن از خطبه‌ایکه در مسجد جمعهٔ کلکته خوانده ودرآن فتحعلی‌شاه را ستوده، ریاضتهـای هندوان و شگفتیهـا و جشنهای آنان، وبرخی ازآداب ورسوم آنان، نام چند تن‌ازسران هندی وراجه‌هاودانشمندان وسرایندگانی که با آنها برخورد کرده است آورده است. از کشت وبزر و بهره برداری کشاورزی هندوستان یـاد کرده. رویهـم از رهگذر تاریخی واجتماعی وجغرافیایـی بسیار سودمندست. **آغاز:** لالی معانی آبدارحمدزلالی که ازموج خیزطبع صافی‌ضمیران سخن‌سنجان دبستان روشن خیالی آغاز.

نسختی از آن درص ۳۹۹۴ گذشت.

41753 ـ **تهران**، ملی ۱۹۴۴ فهرست نشده: نستعلق میانهٔ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ۱۰۷ گ ۱۷ س.

41754 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۱۴۴: نستعلیق ۲۹ محرم **۱۲۶۵**، ۱۳۶گ ۱۵ س [ف دانشگاه ۱۱: ۲۰۹۹].

سفرنامهٔ هندوستان

از محمود حسینی شیرازی، گزارش سفر اوست ازشیراز به بمبئی و برگشت. (بنگرید: سفرنامه: ۱۱/ ۴۰۱). **آغاز:** صبح روزسه‌شنبه‌چهارم شهرجمادی الثانیه ۱۳۰۹ بعزم بمبئی‌ازشیراز حرکت شد، به‌کاروانسرای (چناررداهوار) که رسیدم دیدم پرازسرباز است.

41755 ـ **تهران**، مجلس ۵۸۸۹: شکستهٔ تحریری زیبای نگارنده، آغازسدهٔ **۱۴**، زرین، ۸۰ص ۹س [ف. مجلس۱۷: ۲۸۴].

سفرنامهٔ هنری صاحب

41756 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۲۲۶۸/۵۲۷۸: ازروی چاپ ۱۸۶۲م گزیدهٔ آنست [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۶۱].

سفرنامهٔ یزد

از ناشناس، کـه بروزگار فرمانروایی ظل السلطان دراصفهان، ازتهران‌آغازکرده‌به یزد رفته وپس ازیازده ماه، از راه‌کهریزك و کاشان و قم بـه تهران برگشته است. در آن دیدنیها ورویدادها ومنازل وفواصل میان آنها را، ونام شهرها و دهها و وضع اجتماعی آنها را روز بروزیادداشت کرده است. **آغاز:** برحسب امرقدرقدرت‌اعلیحضرت‌همایون.. روزشانزدهم ثانویه ازدارالخلافه طهران بیرون‌آمده، هوا بشدت سرد ونهرهای‌دورشهر تماماً یخ بسته‌بود راه طهران الی قم وکاشان لازم بشرح وتفصیل نیست.

41757 ـ **تهران**، ملك ۶۲۸۷: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳** [رؤیت].

سفرنامهٔ ینگی دنیای جنوبی

سفرنـامهٔ دکتر کرو است در امـریکای جنوبی که بنا بمأموریت وزارت بحریهٔ فرانسه برای تحقیقات علمی از دسامبر ۱۸۷۶ م آغاز شده است ودر ۱۳۰۰ ق در پاریس چاپ شده است.

ترجمه ازمیرزاکاظم معلم شیمی، بدستور ناصرالدین شاه بسال ۱۳۰۳ انجام‌گرفته‌است. **آغاز:** شرح سفرهای دکتر کرودرممالك‌ینگی دنیای جنوبی که درسنهٔ هزاروسیصد هجری در پاریس بطبع رسیده، ودرهزاروسیصدوسه بامر اعلیحضرت شهید سعید ناصرالدین شاه... آقا میرزاکاظم معلم شیمی ترجمه نموده، و حقیر دراین تاریخ که هزاروسیصد و پانزده است از باب رفع بیکاری ومشغلهٔ حال تحریرمینماید. **آغاز (کتاب):** چون از جانب وزارت بحریه مأمورشدم که در اندرون مملکت گویان فرانسه سفرعلمی وتفحصات تحقیقی پیش‌بگیرم روزهفتم دسامبر ۱۸۷۶ از ثار بیرون آمده بکشتی... سوارشده...

41758 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۶۲: نستعلیق خوش چهارشنبه ۱۴ع۲/**۱۳۱۵**، ۴۲گ [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۵۲].

سفر وکیل قوخان

حالات سفرو کیل‌قوخان‌که بروم‌رفته‌بود.

41759 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۲۶۸/۲/۴۵۶۳: تاریخ یـاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۶۱].

سفینهٔ سلیمانی

ازمحمد ربیع فرزند محمد ابراهیم، عضو سفارت محمد حسین بگ در دربـار سیام، در

۱۰۹۶-۱۰۹۸.

41760 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۹۴۲ Or: نوشتهٔ **۱۷۰۰**م [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۳].

سیاحتنامه

متن ازیك جهانگرد روسی‌ست کـه بسال ۱۸۸۷م دربندر **اوزان اده‌ی** کنارخزر پیاده شده وبه تهران می‌آید و نزد ناصرالدین شاه بارمی‌یابد وپس ازچندی ازراه قزوین به کنارهٔ خزر بازمی‌گردد، ودیدنیهای خود راگزارش کرده‌است. ترجمه ازسید عبدالله مترجم روسی، بسال ۱۳۰۶، برای ناصرالدین شاه. مترجم درمیان پرانتز برخی ازگفته های نگارنده را روشن کرده‌است. (بنگرید: سفرنامهٔ ایران، دکتر اوئیلز: ۴۰۱۵). **آغاز:** سیاحت یکنفر روسی‌ست درایران که این خانه زاد دولت علیه سیدعبدالله مترجم روسی بفارسی ترجمه نمود. بسمله. درسنهٔ .

41761 ـ **تهران** ، ملی ۸۸۸ ف : نستعلیق شوال **۱۳۰۶** ، ۵۱گ ۱۲ س [ف. ملی ۲ : ۴۲۲].

سیاحتنامهٔ آلپ

متن از سیرمارتن کنوای ، کـه سرتاسر کوههای آلپ را گشته واین گزارش را بهانجمن جغرافیایی انگلیس داده است. سپس این سفرنامه بکوشش شارل بوآنزا به زبان فرانسوی درآمده است، آنگاه بکوشش زین العابدین مترجم الملك، وبدستور مظفرالدین شاه ومیرزا محمود خان علاء الملك وزیر فرهنگ آنروزه، ازفرانسوی بـه فارسی برگردانده شده است . و از همین مترجم است: سیاحتنامهٔ هانری فوشر . **آغاز :** برحسب امر قدر قدرت اعلیحضرت قوی شوکت ظل الله اسلام پناه .

41762 ـ **تهران** ، ملی ۹۲۲ ف : نستعلیق **۱۳۲۳** گویا بخامهٔ مترجم ، ۱۷۳گ ۱۰س [ف. ملی ۲ : ۴۵۶].

سیاحتنامهٔ تبت

متن از سویج هنری لاندوریه انگلیسی ، ترجمهٔ بخش نخستین آن درپنجاه فصل، ازیکی ازمترجمان روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳). سفرنامهٔ پطرزبورغ ، هند ، چین تا تبت است . **آغاز :** چون در این عهد همایون روزگارمیمون، که انواع و اقسام کمالات ... فصل اول ترجمه. وقتی که مصمم شدم به‌سیاحت تبت .

41763 ـ **تهران** ، مجلس ۳۰۱۹ : نستعلیق عزیزالله ، ۱۶ ذیعقدهٔ **۱۳۲۲** ، جلد یکم است، ۱۹۰گ ۱۵س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۶۶ و نسخه‌ها ۵ : ۶۵۹].

سیاحتنامهٔ ترکستان

متن ازپاشینو معاون سابق سفارت روسیه درتهران، که درپیرامن ۱۲۸۰ق به ترکستان وامیرنشینان آن سامان ونیز بخشهایی کـه زیر حکومت روسها درآمده بوده سفرکرده، ودراین سفرنامه که بزبان روسی‌ست اوضاع جغرافیایی وسیاسی واجتماعی را گزارش کرده است، آنگاه چاپ شدهٔ آنرا برای ناصرالدین شاه میفرستد، و این یکی به داود خانف (بنگرید جهان نما : ۳۹۶۱) دستور میدهد که آنرا به فارسی درآورد **آغاز:** قبل از اینکه این حقیر شروع بتألیف این کتاب نمایـد لازم شمرد کـه حق مردمان با هنررا ضایع ننماید .

41764 ـ **تهران** ، ملی ۱۷۶۱ ف : نستعلیق، ۹ج ۲/**۱۲۸۶**ق، با مقدمه‌ای دریك صفحه ازمترجم ونقشه ای از ترکستان که باید

از نسخهٔ اصلی گرفته شده باشد، ۱۵۵ گ ۱۵س [یاد داشتهای دکتر جان لایو نگود].

سیاحتنامهٔ ترکستان

متن ازمسیوموزر سویسی، که از مسکو به ترکستان مسافرت کرده است، و جلددوم آن گزارش جغـرافیا و مردم شناسی مردم خیوه (خیوق) وچهار جوی است، ترجمه از میرزا علیخان مترجم فرانسوی وانگلیسی دارالترجمه، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳). **آغاز** ج ۲: به ولایتی رسیدم که قشلاقهای آنجاوضعاً با قشلاقهای حول وحوش بخارا مختلف است.

41765 — **تهران**، ملی ۱۷۹۸ ف: نستعلیق شکسته، همان روزگاران، ۹۱ گ ۱۸۱ص ۱۳س [یادداشتهای دکتر جان لایو نگود].

سیاحتنامهٔ جنوب

بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳) گروهی برای سیمکشی و بنیاد تلگرافخانه از تهران به اصفهان ــ یزد ــ کرمان ــ کنارههای خلیج فارس رفتهاند، وبرحسب معمول آنروزه رویدادها ودیدنیهای خود رادراین «سفرنامه» گردآوردهاند. اعضای این گروه وتاریخ سفر شناخته نیست. برای تاریخ تلگراف درایران نیزسودمند است. (درفرهنگ ایران زمین جلد ۱۹ چاپ میشود)

41766 — **تهران**، مجلس ۷۰۰: تحریری ریز، بی تاریخ، ۴۰ گ ۱۵س [ف. مجلس ۲: ۴۴۴] فیلم آن درداننشگاه ش ۲۲۳۷ هست [فیلمها: ۱۲۰].

سیاحتنامهٔ جنوب

ازناشناس، که بدستور محمد شاه (۱۲۵۰–۱۲۶۴)، از ۲۷ ج ۱/ ۱۲۵۶، بگردشی در بخشهای جنوبی پرداخته و دیدنیهای خود را در این «سفرنامه» گرد آورده است. این «سفرنامه» ازاصفهان آغازودر کناره های جنوبی پایان مییابد. **آغاز**: پس ازادای مراسم حمد وثناکه وظیفهٔ مرضیهٔ ...

41767 — **تهران**، مجلس ۷۰۱: نسخ، سدهٔ **۱۳**، ۶۳ گ ۱۶س [ف. مجلس ۲: ۴۴۵] فیلم آن دردانشگاه ش ۲۲۳۶ هست [فیلمها: ۱۱۸].

سیاحتنامهٔ شاردن = سفرنامهٔ شاردن

متن ازشوالیه شاردن. از این سفرنـامه چند ترجمه نسبتاً کهن دردست هست که هریك بخشی ازمتن رادارد، بدانگونه که در نسخههای آن یاد میشود: (سید محمد، سیدمیرعلیخان ناظم).

تـرجمهٔ بخش دیداراواز اصفهان ترجمهٔ ابوالقاسم فرزند علی اصغر عریضی متخلص به نژند در ۱۳۳۰خ ۱۷۶ص با نام دوم [مشار: ۹۶۲] وهمهٔ آن در ده جلد ترجمهٔ محمدلوی عباسی درتهران ۱۳۳۵ـ ۱۳۴۵ خ بانام یکم چاپ شده است. [مشار: ۹۸۶]

41768 — **تهران**، ادبیات ۴۸ حکمت: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ترجمهٔ **میرسید علیخان ناظم**، در بـارهٔ سفر دوم اوست از سپاهان به بندرعباس وبازگشت بـه اصفهان، ۱۸۱ص.

41769 — **تهران**، ادبیات ۴۹ حکمت: سدهٔ **۱۴**، گویا از همان ناظم، سفر اوست از پاریس به ایران، ۱۴۰ص.

41770 — **تهران**، ادبیات ۵۰ حکمت: شکسته نستعلیق ۲۲ شوال **۱۳۳۱**، نوشتهٔ محمد علی قائم مقامی فراهانی، بدستورسردار اسعد بختیاری، گویا ترجمهٔ همان ناظم باشد، سفر

اوست از پاریس به اصفهان [ف. ادبیات ۲: ۲۴] .

41771 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۵۳۵ : نستعلیق گویا ازخود مترجم. درص ع مترجم آن **سید محمد** یادشده است نسخه **جلد نهم** است(اول مسافرت مؤلف ازاصفهان به بندرعباس و برگشت باصفهان) ۷۵ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۸۴] .

سیاحتنامهٔ فرنگ

ازحاج محمد علی سیاح ، از تهران بـه قفقاز وروم وفرنگ ، بسال ۱۲۷۶ ق آغاز و چند سال در آن کشورها میگردد . نزدیك بـه همهٔ کشورهای اروپا حتی ایرلندرا دیده و گزارش کرده است ، بویژه ایتالیا وفرانسه . **آغاز :** آغازمهاجرت ازایران وسبب سیاحت فقیر حقیر محمد علی سیاح .

41772 ـ **تهران**، ملی ۱۶۸۷ ف : شکسته نستعلیق عباسقلی فرزند حسین تفرشی، یکم اصغر **۱۳۱۵** ق ، ۲۲۵ گ [یاد داشتهای دکترجان لایونگود] .

سیاحتنامهٔ هانری فوشر

از هنری فوشر ، تـرجمهٔ زین العابدین مترجم الملك ، سفرنامهٔ اوست ازهندوستان و افغانستان درآغازسدهٔ بیستم، ودارای اطلاعات جغرافیایی و تاریخ آندو کشور ،کـه بروزگار مظفرالدین شاه از زبان فرانسوی بفارسی روان درآمده است . **آغاز:** برحسب امرقدر قدرت اعلیحضرت قوی شوکت ظل الله اسلام پناه خسرو عادل باذل شهریارفرخنده آثار . . .

41773 ـ **تهران**، ملی ۴۷۲ ف : نستعلیق خوش رمضان **۱۳۲۳** ق، ۳۲۶ گ ۹ س [ف. ملی ۱: ۴۵۷] .

سیاحتنامهٔ هندوستان

متن ازمسیولوئی روسله، سفیر دولت فرانسه در هندوستان ، سالهای ۱۸۶۶ ـ ۱۸۶۸ م . ترجمه از رضا غفاری مترجم مخصوص دربـار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، واز این مترجم است: تاریخ ناپلئون، ترجمهٔ روزنامه‌های فرنگ. **آغاز:** تفصیل سیاحت مسیولوئی روسله در بلاد هندوستان .

41774 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۳۵ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۴** ، آغاز برابر نمونه، ۷۶ ص ۱۱ س [ف. مجلس ۱۷: ۱۷۸] .

سیاحتنامهٔ هندوستان = سفرنامهٔ

متن ازمسیودوسله، گزارش سفراوست بـه هندوستان در ۱۸۶۸ م، که برای ناصرالدین‌شاه به‌فارسی برگردانیده شده است . و شاید جلد دوم ترجمهٔ همان غفاری باشد . **آغاز:** (ج ۲) تفصیل سیاحت و سیراست که مسیو دوسله در هندوستان مرکزی ودرایالت بنگال کرده‌است، ابتدای سیاحت نـامهٔ ذیل در جزوه های پیش درج شده است . نگارنده گوید در ماه محرم به شهر بوپال ورود کردیم.

41775 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۷۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، عکسهای چاپی به برگهای نسخه چسبانیده شده است، ۱۲۳ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۶] .

سیاحتنامهٔ هندوستان

ازمیرزاافضل الله فرزند عضد الملك حسینی درگذشتهٔ ۱۲۹۹ . به هنگامی که کارگزارایران در بمبئی بوده، از ۲۵ ع ۱/ ۱۲۹۰ تا ۱۴ رجب ۱۲۹۴ ، برای سرکشی به ایرانیان پراکنده در هندوستان بـه گردش درهند می‌پردازد ، و دیدنیهای خودرا دراین سفر نامه گرد می‌آورد وپیشکش ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)

می‌کند. درآن وضع سیاسی و جغرافیایی هند وآیین ورسوم هندیان وشیوهٔ کشت قهوه و چای و نیل وفلفل آمده‌است. نگارنده کتاب «کیدبوک» که تاریخ طبیعی وجغرافیایی هند است ترجمه کرده و در این سفرنامه جای داده است. و نیز از مسافرت خود به برمه و رساندن نامهٔ شاه به فرمانروای آن سرزمین مطالبی دارد.
آغاز: الحمدلله ناصرالملة والدین بافضاله.. وبعد، چون منظورمراحم گستر... ناصرالدین شاه.

41776 ـ **تهران**، حقوق ۳۶۷ ج: شکسته نستعلیق نگارنده، آغاز برابر نمونه، ۵۰۹ ص ۱۲ س [ف. حقوق: ۱۳۷] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۱۲ هست [فیلمها: ۱۲۰].

41777 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۵۵۹ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، شماره ها به سیاق، اکلیلی، همراه ۴۷ عکس ازکارگزاران وراجه‌ها و ساختمانهای باستانی وتازه ساز و پوشاك مردم وپرستشگاه هاوتندیسها، درپایان یاد داشت از لطفعلی دانش تبریزی در بارهٔ نگارنده نوشتهٔ ۱۲۹۹، آغاز برابر نمونه، ۱۵۲ گ ۱۳ س [رؤیت].

41778 ـ **تهران**، ملی ۱۱۵ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۳۳۵ گ ۱۹ س [ف. ملی ۱: ۱۱۰].

41779-80 ـ **تهران**، مجلس ۱/۳۳۰۰: شکسته نستعلیق عباسقلی سپهر کاشانی، سدهٔ **۱۴** (ص ۱–۲۷) با دیباجه‌ای ازهمان سپهر در بارهٔ نگارنده وسفرنامه‌اش. گزیدهٔ آن است، همراه با نسخه‌ای دیگرازهمین سفرنامه که پاکنویس نسخهٔ سپهر است (ص ۳۸ – ۸۲) [ف. مجلس ۱۰: ۹۴۹].

سیاحت نامهٔ هندوستان

ترجمه‌ازمنوچهرفرزندحشمت‌السلطنه‌عمادالدله‌بنام‌ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳)، که‌در شعبان ۱۳۱۲ به‌فارسی‌درآورده‌است. نگارندهٔ‌متن ازجهانگردان اروپایی‌ست که از بمبئی آهنگ گردش درهند راکرده و پس‌ازشش‌ماه‌گردش‌به بمبئی بر گشته‌وگزارش گردش‌خودرانگاشته‌است واز مترجم است: سرگذشت ماری‌انتوانت.
آغاز: سیاحت نامهٔ هندوستان، هنگامی که در بمبئی توقف داشتیم بتماشای مهمانخانهٔ‌تاج کلوپ رفتیم.

41781 ـ **تهران**، ملی ۶۱۹ ف: نستعلیق‌محمد صادق تویسرکانی، شعبان **۱۳۱۲** در دارالخلافهٔ تهران، زرین، ۳۶ گ ۱۰ س [ف. ملی ۲: ۱۲۸]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۰۱ هست [فیلمها: ۱۲۴].

سیاحتنامهٔ هندوستان = تحفهٔ خاقانیه

در ص ۳۹۹۴ و ۴۰۳۷ گذشت.

سیر محمد یاه

ازمحمد احمد سیاح، زاده در ۱۲۳۱ ق، گزارش سفر اوست درهند وخاورمیانه، همراه چهره هایی ازصوفیان، بسال ۱۲۹۶ ق. **آغاز:** سبحان الذی اسری بعبده ... درتوصیف خود فرموده است.

41782 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ S.N ۴ (۶۴۷ ف): نوشتهٔ ۲۴ محرم **۱۲۹۶** (۱۸۷۹ م)، آغازبرابرنمونه، ۲ + ۳۷۶ گ ۱۱ س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۸۰].

ش

شرح احوال قوچان

از ابن المرحوم المیرزا محمد ابراهیم مجتهدی عسکری ، بسال ۱۳۱۱ بنام معتضد ـ السلطنه. نگارنده که از خویشان شجاع الدوله بوده، بدعوت او، و برای سرسلامتی گفتن باواز مرگ ابوالحسین خان ازمشهد به قوچان میرود ودر این سفرنامه دیدنیهای خود را مینگارد . واطلاعات جغرافیایی زیادی از قوچان دارد . **آغاز :** اگرچه مجملی ازمفصل شرح مهاجرت و مسافرت خودم را از مشهد بقوچان شفاهـا بعرض ... رسانده .

41783 ـ **تهران** ، ملی ۶۷۱ ف : نسخ خوش گویا **۱۳۱۱** وشاید بخامهٔ نگارنده درمشهد ، ۴۷ گ ۹س [ف. ملی۲:۱۷۲].

شرح سیاحت چیریکف

از مسیوچیریکف سرهنگ روسی ، کـه بهایران آمده وتابوشهررفته است. ترجمهٔ آبکار مترجم «تاریخ روسیه» وجز آن، ازمتن روسی بسال ۱۳۰۵ ، ودرآن ازسال ۱۸۷۱ م یادشده است . **آغاز :** این کتاب شرح سیاحت مسیو ... در ممالك محروسهٔ ایران که بزبان روسی تألیف کرده .

41784 ـ **تهران** ، وزارت امورخارجه ۶۲۹۱: نستعلیق، ۲۰۳ص . فیلم آن دردانشگاه ش ۱۶۳۳ هست [فیلمها: ۱۲۱ـ نسخه ها ۲: ۱۶۳].

شرح کیفیت منازل سفر بیکانیر

ازسید التفات حسین خان میرمنشی ، بسال ۱۸۲۹ م ، گزارش سفر رسانیدن خلعت بـه مهارجه رتن سنکه بیکانیر است کـه کورنر جنرال فرستاده بود .

41785 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۱۳۱۸/۴۳۷۰ : تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۴۴].

شرح مسافرت حاج سید مرتضی

از اسماعیل.

41786 ـ **تبریز** ، ملی۳۳۳۱(۹۱۳ ف) : نوشتهٔ نگارنده **۱۳۰۰**، آغاز افتاده .در پایان آمده : هرچه دراین دفتر نوشته شده همانا اول رقمی است که بدون مسوده وتبدیل یك کلمه مرقوم شد، محض امتثال فرمایش آقا زاده ... آقا میرزا احمدآقا زید شرفه، ۴۲ گ ۲۱ س [نسخه ها ۴:۳۰۴ـ ف. سید یونسی۲:۹۱۳].

شگرف نامهٔ ولایت

از میرزا اعتصام الدین سیاح فرزند شیخ تاج الدین. سفرنامهٔ انگلستان اوست که بسال ۱۱۹۹ ق نگاشته است. **آغاز :** ستایش ونیایش مالك الملکی را سزد .

41787 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or،۱۷۷۴: شکسته آمیز ۱۸۶۷س (**۱۸۱۰** م) ، ۱۱۹ گ ۱۳س [ریو۳:۹۸۱].

41788 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۰۰ Or : نستعلیق محرم ۶ پادشاهی اکبر پادشاه دوم (= **۱۲۲۷** ق ۱۸۱۲ م) ، آغاز برابر نمونه، ۳۸۲ گ ۱۵س [ریو۱:۳۸۳].

41789 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ Ta ۳۱۷ (۶۲۸ ف) : نستعلیق ،۶ ع **۱۲۲۸/۱** ق ۱۸۱۳ م، آغاز برابر نمونه ،۱۳۳ گ ۱۵س [ف. محمد اشرف ۲ :۲۷۰].

41790 ـ **آصفیه** ۹۴ سفرنامه: نوشتهٔ **۱۲۳۰** [ف. آصفیه ۳: ۳۵۰] .

41791 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۵۸۴۸ Or: نوشتهٔ ۱۸۳۳م [نسخه‌ها ۴: ۶۷۳].

41792 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۷۴۸/۸ Or: پیرامن ۱۸۵۰ م(۱۲۶۶م)، بخشی از آن است(گ ۱۰۷-۱۲۱) [ریو۳: ۱۰۱۶].

41793 ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو۴ ق ف ۷۶ : تاریخ یاد نشده ، ۱۶۷ ص [ف. سرفرازعلی : ۹۷].

ظ

ظفرنامهٔ عضدی

ازغلامحسین افضل الملك المعی، نگارندهٔ «افضل التفاسیر:۳ و رکن الاسفار: ۴۰۰۱» و جز آن. گزارش سفر خراسان اوست با عضدالدوله، زپایان ذیحجهٔ ۱۳۰۱ تا ۲۰ ج ۲/۱۳۰۲ با اطلاعات سودمند از آستانهٔ قدس وموقوفات آن وفرمانهایی واطلاعاتی در بارهٔ کتابخانهٔ آنجا .

41794 ـ تهران ، ملك ۶۲۲/۲ : شکسته نستعلیق نگارنده در ۱۳۰۲ ، همراه «سحرسامری» ازهمو [ف. ملك، مجموعه ها : ۱۱۴].

ع

عبرت الناظرین = سفر نامهٔ خراسان

گزارش سفر یکی از مستوفیان دربار و از نوکران امیرتومان کشیکچی باشی است ، دررکاب همایونی، ازتهران به‌مشهد خراسان، بسال ۱۲۸۴ وبازگشت ازآنجا به تهران .در آن از میرزا عباس حکیم سمنان پسر دایی نگارنده ، وازآقامیرزا محمد حسن‌حکیم‌باشی سمنان برادر او(ص۱۶۱-۱۶۲) یاد شده‌است وازخود اونیزشعری هست . وضع آنروزدربارو بزرگان ولشکریان از آن بدست می‌آید . در فصلهایی : ۱ ـ قرض نمودن برای تدارك سفر ۲ـ شرح حالات در گرفتن نوکر۳ـ وقایعات عرض راه و تفصیل حالات سرکار امیر تومان ۴ـ ورود به‌مشهد ووقایعات آنجا از رسومات امیر تومان وجز آن، وبرگشت بـه تهران . خاتمـه شکر نعمت جناب آقـا محمد مهدی کشیکچی باشی. **آغاز**: مکن اندیشهٔ من گوش کن که این نامه غم حیف باشد که برآن خاطر محترم گذرد .

41795 ـ تهران ، دانشگاه ۴۳۰۳: نستعلیق خود نگارنده ۱۲۸۴، نـام‌کتاب در نمای نسخه‌آمده است ، ۱۹۴گ ۱۱ س[ف . دانشگاه ۱۳: ۳۲۷۰] .

عبرت نامه = بصیرت نامه

نصرت نامه

متن از کشیش لهستانی بنام کروسنیسکی Judas Thaddaeus krusiki است کـه بیست و شش سال در سپاهان زیسته ، و گزارش یورش و چیرگی افغانها و انجام کار سلطان‌حسین(۱۱۰۵-۱۱۳۵) رابه‌لاتینی‌نگاشته است سپس ابراهیم نامی ازدرباریان عثمانی به ترکی‌درآورده وبنام «تاریخ سیاح‌در بیان‌ظهور اغوانیان‌وسبب‌انهدام صفویان» چاپ شده‌است. ترجمه ازعبدالرزاق مفتون دنبلی، که یاد

اودر «حدایق الادباء : ۶۵۹» گذشت. بدستور عباس میرزا نایب السلطنه. سپس بسال ۱۲۷۴ دیگری دست درآن برده ومطالبی برآن افزوده است. بخشی ازاین ترجمه در «منتظم ناصری» گنجانیده‌شده است. **آغاز ۱** : حمد و سپاس بیرون از ادراك وهم وقیاس سزای ذات‌مقدس. **آغاز۲** : درزمان سلطان حسین صفوی شخص سیاحی ازملت مسیحیه درعالم سیاحت‌بهاصفهان آمده.

بنگرید: استوری ۱ : ۳۲۱ و ۳۳۵ (بصیرت نامه) ـ ف. مشار : ۱۱۰۴ (عبرت نامه). ذریعه۱۵ : ۲۱۳

41796 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۰۹ : تحریری زیبا، پنجشنبه ۱۵ ج **۱۲۷۷/۱**، نسخه بنام **بصیرت نامه** و آغاز آن برابر نمونهٔ **۲**، ۱۳۷ص۱۲س [ف. مجلس۶: ۲۶۵].

41797 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ذیل ۶۳): نوشتهٔ **۱۲۷۸** ق.

41798 ـ **تهـران**، ملك ۳۷۴۹ : نستعلیق، **۱۲۸۱**ق. [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

41799 ـ **تهران**، ملك ۳۸۰۷ : نستعلیق خوش عادلشاه میرزا فرزنـد جهانشاه قاجار، ۲۶ج **۱۲۷۹/۲**، برای محمد حسین میرزا فرزند حاجی همایون میرزا، ۱۳۰ گ ۸س [رؤیت].

41800 ـ **اراك**، عبدالحسین بیات : نستعلیق **۱۲۸۱**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۶۰گ ۱۴س [نسخه ها ۶: ۹۰].

41801 ـ **تهران**، ملی ۷۳۱ ف : نستعلیق خـوش سیامك میرزا فرزنـد حاجی همایون میرزا قاجار، رجب **۱۲۸۹**، زرین، ۱۵۲گ ۹ س. آغاز برابر نمونهٔ **۲**، نسخه بنام **بصیرت نامه** است [ف. ملی ۲: ۲۵۴].

41802 ـ **قم**، سید شهاب الدین ۴۸: نستعلیق غلامحسین، ۲۳ شعبان **۱۲۹۴**، آغاز برابر نمونهٔ۲، درفهرست بنام بصیرت نامه‌است. ۹۵گ۱۲ س [سید احمد اشکوری ۱ : ۶۰].

41803 ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۷ ج : نستعلیق نقی فرزند حسین حسینی تفرشی نعمت اللهی ملقب بـه محبعلی شاه، ۵ محرم **۱۳۲۰**، نسخه‌بنام **نصرت نامه**‌است، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، در۱۲۷۴ در ترجمه دستبرده شده و مطالبی برآن افزوده شده است، ۲۰۵ص۱۳س [ف. ادبیات ۱: ۱۲۴].

41804 ـ **تهران**، سپهسالار۱۵۱۶: نسخ‌سدهٔ**۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، وقف۱۲۸۳ ۴۵ گ.

41805 ـ **تهران**، ملی ۳۵۵ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونهٔ **۲**، بنام **عبرت نامه** یاد شده است، ۲۸ گ۱۸س [ف. ملی ۱: ۳۴۵].

41806 ـ **تهران**، ملی ۳۶۲/۲ف : شکسته نستعلیق، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونـهٔ **۲**، وبنام**عبرت نامه**‌است، (ص۱۸۵-۲۲۳)، با نسخهٔ پیشین‌جدایی‌دارد [ف. ملی۱: ۳۵۱].

41807 **تهران**، دانشگاه ۲۷۵۱ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۴**، درفهرست‌بنام **عبرت نامه** آمده‌است[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۱۶].

علی آباد نامه = سفرنامهٔ قم

از ناشناس، کـه در۱۳۰۴ ق همراه بـا امین السلطان به قم رفته است. **آغاز**: بتاریخ شب شنبه.

41808 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۱۵ : شکسته، گویا نسخهٔ اصل، ۸۸ص ۲۱س [ف. مجلس ۶: ۲۷۵].

ف

فتوح الحرمین

از ملا محیی لاری، که در ص ۳۰۱۶ یاد شده است.

و اینك سه نسخهٔ دیگر:

41809 ـ **تهران**، ملی ۱۲۹۶ ف: نستعلیق **۹۴۹**، آغاز برابر همان نمونه، در فهرست بنام **اسرار حج** خوانده شده است، زرین، ۶۷ گ ۱۷ س [ف. ملی ۳: ۳۶۰].

41810 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۱۵۳۲/۳: نستعلیق مصطفی فرزند اسحاق، **۱۲۰۰**، آغاز برابر همان نمونه [ف. شهرستانها ۱: ۱۵۵].

41811 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۸۸۳ (۳۰۱۱ ف): بی تاریخ، (۱۶۸ ر ـ ۲۰۵ پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۳۹۱].

ك

کتابچهٔ مسافرت عربستان

از حاج میرزا عبدالغفار نجم الملك که بخواهش احتشام السلطنه فرمانروای خوزستان وبدستور ناصرالدین شاه برای بازدید از سد اهواز و دیگر کارهای مهندسی آن سامان در ۱۲۹۸ و ۱۲۹۹ رفته بود: از چهارشنبه ۲۲ ذیحجهٔ ۱۲۹۸ تا بامداد یکشنبه ۱۴ رمضان ۱۲۹۹ در هشت ماه و بیست روز. **آغاز ۱**: حمدله. و بعد اگر چه اصل منظور از این مأموریت بر آورد ساختن سد اهواز است. **آغاز ۲**: سواد کتابچهٔ دستورالعمل چاکر خانزاد عبدالغفار، برای مسافرت عربستان و تحقیق احوال سد اهواز وجواب فقرات بعنوان اصل وشرح.

41812 ـ **تهران**، وزارت امور خارجه ۶۲۴۹: نستعلیق خوش، آغاز برابر نمونهٔ **۲** ۱۱۸ ص [نسخه ها ۲: ۲۶۴].

41813 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۶۲۶: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۳۱۵**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۱۱۲ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۴۹].

کتابچهٔ مسافرت عربستان و لرستان

از عبدالله فرزند مصطفی قلیخان اعتمادالسلطنه قراگزلو، که پس از دو سال و نیم توقف در خوزستان ولرستان، در ع ۱۳۰۸/۱ بعرض رسیده است واز هموست: سفرنامه: ۴۰۱۰. **آغاز**: در عهد این سلطنت عظمی هر یك از خانزادان که بصفحات لرستان.

41814 ـ **تهران**، وزارت امور خارجه ۶۲۸۵: نستعلیق خوش، ۱۷۷ ص [نسخه‌ها ۲: ۲۶۵].

کتابچهٔ مسافرت فارس

از محمد حسن مهندس قاجار، راپورت منازل خط: سروستان ـ فسا ـ داراب ـ جهرم ـ خفر ـ کرار تا شیراز است، که در شوال ۱۳۰۸ بروزگار فرمانروایی معتمدالدوله، وبدستور امین السلطان بدان پرداخته است، و گزارش ۲۲ منزل راه را هر یك جداگانه

نگاشته است . **آغاز:** منزل اول کنارپل فسا . فاصلهٔ مابین شهرشیراز وپل فسا .

41815 ـ **تهران**، وزارت امورخارجه ۶۲۸۷ : شکستهٔ خوش ، ۲۲گ [نسخه ها۲: ۲۶۵].

کتاب سید عزت

از سید عزت الله .

سفرنامهٔ اوست در آسیای مرکزی ، که‌در ع۲/۲۲۷/۱۲۲۷ ازدهلی آغازشده است. **آغاز:** احوال‌سفر بخارا و تفصیل منازل‌ازاتك‌تاكشمیر .

41816 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۰۰۹ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م ، آغازبرابر نمونه ، ۱۳۰گ ۱۱س [ریو ۹۸۲:۳].

گی

گرامی نامه

در گزارش دیدار گورنر بارنجیت سنگه درویش است .

41817 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۵۶۶/۱۵۱۶/۱ : نسخه از همان روزگار است [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱ : ۴۷].

گزارش افغانستان

ازحاج‌سیدابوالحسن قند هاری که‌ازسوی دولت ایران مأمور رسالت تهنیت استقلال‌امیر شیرعلیخان والی افغانستان شده ، وقایع و اوضاع اداری ونظامی وکشوری آن سامان را گزارش‌کرده است .

41818 ـ **تهران** ، الهیات ۲۶۱ د : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۲۴گ ۱۱س [ف. الهیات ۱۱۵:۱].

گزارش میرزا ملکم

گزارش میرزا ملکم خان، سفیر ایران ، به‌وزارت‌امور خارجهٔ‌ایران‌است .

41819 ـ **تهران**، آقای دکترمعینیان: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۸۳۴ هست [فیلمها : ۱۷۱] .

گنج شایگان (عربستان)

ازمیرزا تقی‌حکیم باشی. **آغاز:** عربستان گنجی است مملو ازسیم وزر و خزانه ایست از هرطرف بسته، دارای دومفتاح : مفتاح‌خارجی ومفتاح داخلی ، مفتاح خارجی محمره و رود کارونست ... ومفتاح داخلی راههای کوهسار فیمابین عربستان وخرم آباد لرستان.

41820 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۴۵: نستعلیق ج **۱۲۹۹/۱** . با یاد داشت‌ناصرالدین شاه : ظل السلطان ! میرزا تقی حکیم باشی این‌کتاب را در سیاحت و اطلاعات خودش در صفحات عربستان بسیار بسیار خوب و درست نوشته است تماماً ملاحظه شد شما هم ملاحظه بکنید ... باید الی‌سه سال دیگر مجری‌شود، بایمعنی‌که‌آنچه حاکم عربستان یعنی خودشما باید بکنید و قلب ماهیت عربستان را بکنید دست بکارزده شروع نمایید ، وآنچه دولت‌باید بکندآنرا هم‌بیرون نویس کرده بعرض‌برسانید که ازامسال ... باتمام برسد ، لوی ئیل۹۹، ۱۲۵ص ۱۱س [ف. دکترمقصود ۱۴۲:۱].

م

مأموریت دکتر ولف به بخارا

ترجمه از تیمور یا محمود نامی، بدستور ظل السلطان در ۱۳۲۳، در دوجلد، **آغاز:** دیباجه: کلمات مختصری کفایت میکند مرا در خصوص بیان کردن حکایت ساده ... در سال ۱۸۴۳م من بعهده گرفتم خواهش انجمن را که برپا شده بود ازجهت پیدا کردن ستودارت وکونولی دو نفر از صاحبمنصبان انگلیسی که بعزم سیاحت به بخارا رفته بودند.

41821 ــ اصفهان، عمومی ۱۱۴۲۷: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، جلد۱، ۴۳۲ص ۱۴س.

41822 ــ اصفهان، عمومی ۱۱۴۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، جلد۲، ازفصل دوازدهم آغاز میشود، ۲۳۴ص ۱۱س [ف. دکترمقصود ۱: ۱۴۶].

مأموریت جنرال گاردان

ازمیرزا علی‌خان‌مترجم، ترجمهٔ کتابیست در بارهٔ مأموریت گاردن بـه کشور ایران در روزگار ناپلئون یکم، که بچاپ رسیده است، اسنادتاریخی که دراین کتاب‌دیده میشود بوسیلهٔ پسر اوآلفرد دوگاردان بچاپ رسیده است.

در برگ پایان نسخهٔوزارت امورخارجه بـه خامه‌ی محمد حسن اعتماد السلطنه آمده است: حسب الامر همایونـی در دارالترجمه بوسیله میرزا علی خان مترجم ترجمه ودر۱۵ رمضان ۱۲۹۸ در شهر ستانك به‌نظر همایـون رسانید.

ترجمه‌ای از ایـن کتاب از عباس اقبال آشتیانی درتهران ۱۳۱۰خ در۱۹۳ ص چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۷ ــ ف. مشار: ۱۳۵۳.

41823 ــ تهران، وزارت امورخارجه ۶۲۰۳/۸۴: با یك سرلوح، وياد داشت خط اعتماد السلطنه دربارهٔ نگارنده وتاریخ ترجمه، ۲۹۴گ ۱۱س [رؤیت].

مخزن الوقایع

سفرنامهٔ امین الملك به فرنگ.

از حسین فرزند میرزا عبدالله سرابی ملقب به گرانمایه، کـه منشی فرخ خان امین الملك بوده و سفرنـامهٔ سفارت او را به فرنگ، در سالهای ۷۲ ــ ۱۲۷۴ در دو جلد، بـا یك مقدمه وچهار فصل و یك خاتمه نگاشته است: مقدمه دررویداد ها از دارالخلافه تا اسلامبول وچهار فصل دراوضاع‌دولتهای عثمانی، انگلیس، فرانسه ومجملی‌ازدول یورپ. خاتمه دراوضاع دولت پروس. بسال ۱۳۴۴خ در تهران چاپ شده است. وازهموست: شرح احوال پروس.

آغاز۱): الحمدلله الاول قبل‌الاشیاء... سرپادشاهان گردن فراز ... صانع قدیمی کـه امین راز وسفیر خبیر حضرت بی‌نیاز. **آغاز۲):** در ایـن عهد فیـروزی مهـد شاهنشاه جمجاه ناصرالدین شاه ... بتاریخ روز دوشنبه یازدهم شهر ذیقعدهٔ ۱۲۷۲ جناب امین الملك فرخ‌خان هنگام عصر از نیاوران.

بنگرید: ذریعه ۲۰: ۲۳۰.

41824 ــ تهران، ملك ۴۳۷۱: نوشتهٔ خود نگارنده. [رؤیت].

41825 ــ تهران، دانشگاه ۳۰۷۸: نستعلیق اصلاح شده گویـا از خود نگارنده،

آغاز اندکی افتاده ، ۱۲۴ گ ۱۹ س. همراه عکس در باریان قاجار [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۲۴].

41826 - **تهران** ، ملی ۱۶۴۷ ف : نستعلیق، **۱۲۷۳**ق، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۰ گ ۱۶ س [یادداشتهای دکتر جان لایو نگود] .

41827 - **تهران** ، ادبیات ۲۱۳ ج : نستعلیق چهارشنبه ۱ ج ۲/**۱۲۸۱**، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۲۶۲ گ ۱۳ س [ف . ادبیات ۱ : ۴۱۹].

41828 - **تهران** ، حقوق ۱۰۵ ب : نستعلیق عبدالغفار همدانی ، ج ۱/**۱۲۹۰** ، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۲۱ گ [ف.حقوق:].

41829 - **تهران** ، عمومی ۱۱۳۸۶ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه ، ۴۰۲ ص ۱۴س [ف. دکتر مقصود ۱:۱۴۹] .

41830 - **تهران** ، سلطنتی ۱۱۳۵ : نستعلیق ، بی تاریخ ، ۲۷۶ گ ۱۵س .

41831 - **تبریز**، ملی ۳۳۲۷ (۸۰۶ ف) : نستعلیق زیبا، آغاز پیرامن ۵ برگ و انجام برابر ۱۱ صفحه از چاپی کم دارد، ۱۲۸ گ ۱۹-۱۸س [ف . سید یونسی ۲:۸۲۸].

41832 - **مشهد** ، رضوی ۸۰ تاریخ : وقف ۱۳۳۴، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۲۱۷ گ ۱۹س [ف . رضوی ۳:۱۰۰].

مرآت الاحوال = جهان نما

از آقا احمد فرزند محمدعلی فرزند محمد باقر بهبهانی کرمانشاهی (۱۱۹۱ - ۱۲۳۵) . سفرنامه‌ی اوست از عراق به هند در ۳۲ سالگی در ۱۲۲۳ ، جلد یکم آن (که دوم آن دیده نشده است) در عظیم آباد هند، بسال ۱۲۲۵ق ، بنام شاهزاده بهاء الدوله ، در پنج مطلب و خاتمه ای نگاشته است : مطلب **یکم** در ذکر احوال و اعداد و اولاد محمد تقی مجلسی ، پنج فصل، **دوم** در ذکر احوال و اولاد ملامحمد باقر مجلسی، چهار فصل. **سوم** احوال مولانا محمد صالح مازندرانی و اولا او، هشت فصل . **چهارم** احوال آقا محمد باقر اصفهانی مشهور به بهبهانی، چهارده فصل . **پنجم** در احوال نگارنده و اهالی و ممالک هندوستان و شرح احوال فرنگ، در سه مقصد : **۱** - احوال نگارنده از بدو ولادت تا ورود به جزیرهٔ فمپل از جزایر هندوستان ، نوزده فصل، **۲**- ذکر احوال از بدو ورود به جزیرهٔ بمبئی تا تاریخ نگارش از عادات و رسوم کشور هند ...، بیست و شش فصل ، **۳**- در احوال ممالک انگریز و عادات و صناعات آن قوم، در مقدمه و سه مقام (تاریخ اروپاست) و خاتمه، و هر مقام در چند فصل. **خاتمه** در نصایح، در دو فصل ، در کشور داری . **آغاز:** الحمدلله الذی جعل العلماء ورثة الانبیاء .

بنگرید : مصفی المقال : ۵۵ - ذریعه ۲۰:۲۶۱- استوری ۱:۱۱۳۰.

41833 - **تهران** ، ملی ۱۴۶۶ ف : نسخ صفدرعلی موسوی ، **۱۲۲۵**، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۶ گ ۲۰س [ف. ملی ۳:۴۹۸].

41834 - **هند**، بانکیپور ۲۷۶ (۶۲۹): تعلیق، **۱۲۲۵**ق ، ۲۷۶ گ ۱۷ س [مرآت العلوم، عبدالمقتدر ۱:۵۱] .

41835 - **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۴۰۵۲ Add: نستعلیق ع۱۶/**۱۲۲۵** (۱۸۱۰ م) در عظیم آباد، آغاز برابر نمونه ، ۳۴۸ گ ۱۵ س [ریو ۱:۳۸۵] .

41836 - **تهران** ، مجلس ۵۵۵۱ : نستعلیق فیس علی اثنی عشری ، **۱۲۲۶** در عظیم آباد بهار هند، ۶۶ص ۵س، فهرست کتاب در فهرست کتابخانه بتفصیل آمده است و در چند جای

نسخه آمده است که این مجلد یکم است . [ف. مجلس ۱۷ :۶].

41837 ـ **تهران** ، سعید نفیسی ۲۱۶ : نوشتهٔ آقابابا فرزند ملا محمد مهدی شاه میرزایی، شنبهٔ شعبان **۱۲۷۴** . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۷۴ هست [فیلمها: ۱۹۰].

41838 ـ **هند**، بانکیپور ۲۷۵ (۶۲۸): تعلیق ، پیرامن سدهٔ **۱۹**م ، ۳۸۶ گ ۱۶ س [مرآت العلوم، وف. عبدالمقتدر ۷ :۱۸۰].

41839 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۱۳/۱ : سید محمد مهدی فرزند سید جعفر فرزند حسین فرزند عبدالله فرزند جعفر مولوی کاشانی ، سه شنبه صفر **۱۳۰۸** در کربلا ، (ص ۲ـ۷۴)، آغاز برابر نمونه [ف . دیباجی ۲ : ۱۱۹].

41840 ـ **نجف** ، محمد رضا آل کاشف الغطاء: جلد یکم در پنج مطلب بهمانگونه که یاد شد [ذریعه ۲۰ :۲۶۱] .

41841 ـ **آقای هادی ارفع**: نسخ، تاریخ یاد نشده ، ۴۵۳ گ . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۸۶ هست [فیلمها: ۱۹۰]

مرآت الارض = روزنامه = سیاحتنامه

از حاج میرزا محمد خان فرزند فتحعلی بیگ لواسانی، که بسال ۱۲۶۴ با سفارت شاه به روسیه رفته است ، در یك مقدمه ودو حرف ویك خاتمه ، بشیوهٔ روزنامه نویسی، دیدنیهای خود را از شهر های میانهٔ راه و از آن میان حاجی ترخان را آورده است . جغرافیای پنج قاره را نیز دارد . درآن ازمحمد شاه غازی و ناصرالدین شاه یاد شده است . **آغاز:** هوالذی ارسل رسوله بالهدی ودین الحق ... روزنامهٔ ایجاد را خامهٔ ابداع او بد و حرف کاف و نون ایجاد کرد .

41842 ـ **تهران** ، مجلس ۷۰۲ : نستعلیق وشکسته ، ازهمان روزگار ، ۱۱۵ گ ۱۵ س. [ف. مجلس ۲ :۴۴۵] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۲۷ هست [فیلمها: ۱۹۱] .

مسافرت به حبشه

ترجمهٔ Letour du monde نگارش دکتر بلانك . جغرافیا و تاریخ شاهان وتوصیف ساختمانها، وگزارش سفر در کولومبی انگلیس درجزیرهٔ آلاسکا وو انکوه ، سیاحت در اسپانیا ودیداری ازمادرید. سفرنامهٔ «مسیو در شیر» و«مسیو ماژقول» از سال ۱۲۶۸ ق تا ۱۲۶۹ ق، گزارش سفر در روم ، مسافرت در جنوب هند است. **آغاز:** ... اسرای تهودورو بر حسب روایت وتقریر مسیو دکتر بلانك ازسنهٔ ۱۸۶۶م تا ۱۸۶۶ (؟!) اول چاپ وترجمه ونقاشی آن که قبل از این شیوع نیافته وچاپ نشده .

41843 ـ **تهران** ، ملی ۱ ف : نسخ خوش اوایل سدهٔ **۱۴**، باچندعکس چاپی، ۲۴۵ گ ۱۵ س . [ف. ملی ۱ :۱].

مسافرت به طور سینا

ترجمه ازمحمد حسن مترجم (که یاد او در «سفرنامهٔ جنوب :۴۰۱۷» گذشت)، ازروزنامهٔ توردمند، بنام ناصرالدین شاه قاجار، دررمضان ۱۳۰۹ . سفرنامهٔ یك جهان نگرد فرانسوی است که ازراه سوئز بکوه طور میرود ودراین کتابچه رویدادهای سفر ودیدنیهای خود درا درراه مینگارد و ازنقاط جغرافیایی نام میبرد و وجه تسمیه آنها را مینویسد .

41844 ـ **تهران** ، ملی ۴۱۴ ف : نستعلیق رمضان **۱۳۰۹** برای ناصرالدین شاه ،

زرین، آغاز: ترجمهٔ روزنامهٔ توردمند، ۴۲ گ ۱۱ س [ف. ملی ۱: ۳۹۸].

مسافرت نامه = تاریخ تبت

متن ازسویج لندر، جهانگرد اروپایی که به تبت رفته ودیدنیها ورویداد های سفرخودرا گردآورده است. ترجمه از اسماعیل فرزنـد صحافباشی، ازمترجمان روزگار نـاصرالدین شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳)، ملقب به لسان‌السلطان، دررجب ۱۳۲۲ ق بدستورمظفرالدین‌شاه‌قاجار. درجلد یکم بیشتر ازدشواریهای راه ووضع تبت وآداب ورسوم آن سرزمین گفتگو شده است در آغاز و در پایان «مسافرت نامه» خوانده شده است، ولی گویا میخواسته تاریخ تبت‌را بنگارد.

وازمترجم‌است: چای‌کاری که درص ۴۱۴ گذشت، ونیز: تاریخ انگلستان، تاریخ هند، ترجمهٔ روزنامه‌های‌انگلیسی، جغرافیای‌صورتی ینگی‌دنیا، جنگ‌چین وقشون‌متحدین، مقابرهند ۴۰۵۲ وجز آنها. **آغاز ج ۱):** بسمه‌تعالی، برحسب امر اعلیحضرت قدر قدرت ... مظفرالدین‌شاه قاجار، خلد الله ملکه ودولته و حشمته وجلاله وقدرته، بسیاحت نامه...

41845 – تهران، ملی ۲۷۶ ف: شکسته نستعلیق رجب **۱۳۲۲** ق، زرین، جلد ۱، درفهرست بنام تاریخ تبت است، ۱۲۵ گ ۱۴ س [ف. ملی ۱: ۲۷۰].

مسافرت نامه = سفرنامه

ازابراهیم(؟) صحافباشی، که در ۱۰ ذیحجهٔ ۱۳۱۴ ازکنارهٔ انزلی‌آهنگ سفر به‌دورجهان میکند، ودراین سفرنامه دیدنیهای خود رااز روسیه، آلمان، فرانسه، لندن، امریکای شمالی ژاپون، کشور های خاوری و در پایان بمبئی می‌نگـارد. **آغاز:** مسافرت نـامهٔ ابراهیم صحافباشی‌طهران. ازتاریخ دهم ذیحجهٔ ۱۳۱۴ حرکت از انـزلی از دریای کاسپیان بطرف بطروفسکی.

41846 – تهران، ملی ۳۵۰ ف: شکسته نستعلیق ابوالقاسم آشتیانی، پنجشنبه ۴ رمضان **۱۳۱۵**، برای مظفرالدین شاه، ۷۵ گ ۹ س [ف. ملی ۱: ۳۴۲] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۸۲ هست [فیلمها: ۱۱۸].

مسافرت نامه

از دکترهانری لانسدل کشیش انگلیسی، ترجمهٔ ازرحیم مترجم، ازمترجمان دارالترجمهٔ ناصری، بنام همان نـاصرالدین شاه، بسال ۱۳۰۲. گزارش‌سفر آن کشیش است به‌ترکستان وخیوه وبخارا در ۱۸۸۲ م ۱۲۹۹ ق، وپیمودن چهار هزار فرسخ، درچهار فصل، در روزنامهٔ گرافیك چاپ شده وازآن بـه فارسی درآمده است: فصل ۱ – مسافرت‌درترکستان‌روس ۲ – مسافرت‌درممالك خارجه ۳ – مسافرت‌درممالك بخارا ۴ – در وضع مملکت‌خیوق. **آغاز:** ترجمهٔ مسافرت نـامهٔ دکتر هانـری لانسدل کشیش انگلیسی به ممالك تـرکستان روس در آسیای وسطی وممالك خارجه وخیوق و بخارا درسنهٔ (۱۸۸۲ م = ۱۲۹۹ ق).

(بنگرید: سیاحتنامهٔ ترکستان: ۴۰۳۹).

41847 – تهران، ملی ۱۴۰ ف: نسخ ج ۲/ **۱۳۰۲** ق، درتهران، زرین، آغاز برابر نمونه، با یادداشتی بخامهٔ ناصرالدین‌شاه: تماماً ملاحظه شد، ۲۰ تصویر فتوگرافی، ۸۴ گ ۱۲ س [ف. ملی ۱: ۱۳۵].

41848 – اصفهان، عمومی ۱۱۳۹۸: نسخ آغازسدهٔ **۱۴**، ۱۲۹ ص ۱۲ س، زرین، آغاز برابر نمونه، [ف. دکترمقصود ۱: ۱۱۷].

سیر الحرمین = حالات الحرمین

مرادآبادی ، درص ۳۹۹۹ گذشت .

سیر طالبی فی بلاد الافرنجی

ازمیرزاابوطالب خان تبریزی اصفهانی، فرزند حاجی‌محمد بیگ ، معروف به‌ابوطالب لندنی. سفرنامهٔ اوست به‌کشورهای :انگلستان، فرانسه، عثمانی، وجزآن درسالهای ۱۲۱۳ – ۱۲۱۸ که بسال ۱۲۱۹ق نگاشته و به‌زبانهای انگلیسی ، هلندی،فرانسوی ترجمه وچاپ‌شده است. خودکتاب چند بار از۱۲۲۹ق۱۸۱۲م وپس ازآن، وگزیدهٔ آن بعنوان «منتخب مسیر طالبی» ازداود مکفا فرزند صاحب در۱۸۳۶م درکلکته بچاپ‌رسیده‌است. وازهموست: خلاصة الافکار(تذکره)، لب‌السیر(تذکره) ،مصطلحات درموسیقی. **آغاز :** بعد حمد خداوند عالم،که بخشندهٔ فهم‌به‌نوع آدم ومتمم عزائم آن .

بنگرید : ف. مشار ۱۴۴۰، ۱۵۱۰.

41849-51 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۸۱۴۵-۴۷ Add : سه نسخه است، نستعلیق : یکی نوشتهٔ در اللهٔ‌آباد صفر **۱۲۲۱** ودیگری ج ۲/ **۱۲۲۱** وسومین‌رجب **۱۲۲۱** (۱۸۰۶م)[ریو۱ :۳۸۴].

41852 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۱/ ۵۲۶/ ۳۵۵۰: نوشتهٔ‌پیرامن **۱۲۳۸** (۱۸۲۲م) [دکتر محمد بشیرحسین ۱:۴۸].

41853 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۵ S.N (۶۴۴ ف) : نستعلیق بوعلی کاتب، ۱۵ج ۱/ **۱۲۳۸** (۱۸۲۳ م) ،آغاز : بعضی از اوضاع لندن وشهرهای انگلند،۱۲۵ گ ۱۱س [ف. محمد اشرف ۲ :۲۷۸] .

41854 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۲ ، ۹۱۴ ابو : نستعلیق و شکستهٔ پایان سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه ، ۳۴۱ گ ۱۵س [ف.منظوراحسن‌عباسی ۱:۶۵۴] .

41855 ـ **هند**، بانکیپور ۲۷۷ (۶۲۷): تعلیق سدهٔ **۱۹**م ، ۳۱۹گ ۱۵ س [مرآت العلوم، عبدالمقتدر ۱ :۵۲]. آغاز برابرنمونه [ف.عبدالمقتدر ۷ :۱۷۸].

41856 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۰۳۰ Egerton : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م ، ۱۰۷ گ ۱۸–۲۰ س [ریو۱ :۳۸۴] .

41857 ـ **لندن** ، دیوان هند ۶۹۶:

مشکاة المسافرین

ازمشکاة السلطان متخلص‌به هما،علی‌اکبر فرزند داود ، سفرنامهٔ اوبه عتبات است،مؤرخ ۱۳۱۷، وازرهگذر جغرافیایی وکارهایی که پادشاهان ایران در کربلا و نجف و کاظمین کرده‌اند سودمند است ، نام کتاب در دیباجه آمده است. **آغاز :** بنام‌خداوندجان و خرد– که بی نام اوخامه برنگذرد . چنین گوید این ذرهٔ خاکسارعلی‌اکبرمشکاة‌السلطان ولدمرحوم آقا میرزا داود وقایع نگار ...

بنگرید : ذریعه ۲۱ :۶۱.

41858 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۰۷۳ : نستعلیق علی‌اصغرشریف بنان دفترفرزندداود، یکشنبهٔ ۱۱رجب **۱۳۱۸**، ۸۶گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۱۱ :۲۰۱۷].

مظهر گل

لاهوری، درص ۳۲۱۸ گذشت .

مقابر هند

از اسماعیل فرزند صحافباشی (که یاد او در «مسافرت نامه :۴۰۵۱» گذشت).

در این گفتار دیدنیهای خودرا ازساختمان مزارات هند مفصل یـاد میکند ، و در ضمن عکسهایی نیزدر نسخهٔ ۲۵۱ ملی همراه است **آغاز**: بسمله. تبارك وتعالی، سلاطین قـدیـم هندوستان را عادت براین بود که مقابر خودرا درزمان حیات بنا میکردند وچون درمعماری ابنیه مذکوره کمال استادی وهنر بکار رفته ...

بنگرید : ذریعه ۲۱:۳۷۵.

41859 ــ **تهران** ، ملی ۲۵۱ ف : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، بنام ناصرالدین شاه، با ۱۷ عکس فتوگراف کـه برمقوا چسبانیده شده ، ۲۱گ [ف. ملی ۱:۲۵۱].

مقالات شیبانی

فتح الله، درص ۳۶۳۰ گذشت.

مقصود جهان

از محمود میرزا قاجار (که یاد او در «دیوان:۲۵۱۷» گذشت). سفرنـامهٔ اوست از خرم‌آباد بسوی گرمسیر آنجا ، بنام جهانشاه میرزا و پـدرش فتحعلی شاه بسال ۱۲۴۲ ق نگاشته است. ودرآن (احوالات خلق ، خلق اهل لرستان ، وبدایع وآثار)آنجاآورده شده است. **آغاز**: هذاکتاب مقصود جهان . بسمله، وبالله ... چنین گوید بندهٔ شرمنده ... محمود قاجارکه دریوم شنبه بیست ودوم جمادی الاولی بطالع حوت .

41860 ــ**مجارستان**، اکادمی بودابست: درمجمع محموده او، نوشتهٔ **۱۲۴۱ــ۱۲۴۴**. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۸۶۳ هست [فیلمها : ۷۹۸].

41861 ــ **تهران** ، مجلس ۴۰۱۹ : نسخ و نستعلیق ، بـا مهر اعتماد الملك کندهٔ ۱۳۰۳ق، همراه پراکنده هایی‌دیگر[رؤیت].

منازل الحج

ازبند (ه) علی فرزند میرزا خیرات‌علی. سفرنامهٔ حج اوست از بغداد به نجف ، حله ، مدینه‌ومکه، پیرامن۱۲۱۴ق. **آغاز**: الحمدلله الذی جعل منازل الحج وسیلة للشهود .

41862 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، Add ۱۶۷۴۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۵۹گ ۷س [ریو ۱:۴۲۹].

منازل میان تهران ومشهد

متن ازجهانگردی انگلیسی ، کـه بسال ۱۲۷۳ق ازتهران آهنگ‌هرات‌میکند، نخست به مشهد سپس به افغانستان میرود ،او دراین راه پیمایـی همهٔ منازل میان راه را گزارش میکند. سپس آنتوان مسیحی آنرا به فارسی‌بنام ناصرالدین شاه ترجمه میکند. **آغاز** : چنین گوید بندهٔ شرمنده آنتوان مسیحی مترجـم و آجودان حضور ساطع النور .

41863 ــ **تهران** ، ملی ۷۷۱ ف : نستعلیق خوش **۱۲۸۴** گویا مترجم ، ۱۹گ ۱۰س [ف. ملی ۲:۲۹۷] .

منتخب مسیر طالبی

متن از میرزا ابـوطالب خان تبریزی اصفهانی، کەدرص۴۰۵۲ یادشده است. گزیننده ناشناس شاید رجبعلی قزوینی، گزیده‌ای‌ازاین سفرنامه از داود مکفا فرزند صاحب در کلکته ۱۸۳۶م چاپ‌شده است. **آغاز**: بعد حمد‌متکاثر حکیمی که وجود جن‌وانس‌شمه‌ای‌ست‌ازصفحات کمالات او، وثنای متوافرقادری راکه .

بنگرید : ف. مشار: ۱۵۱۰.

41864 ــ **مشهد** ، رضوی ۳۰۵تاریخ: نستعلیق رجبعلی فرزند عباسعلی قزوینی ، ۱۴ رمضان **۱۲۶۸** بدستور شاهزاده سیف الملوك

میرزا. گلچین‌معانی مینویسد : معلوم نیست که خلاصه کنند «مسیرطالبی» رجبعلی است یا تنها استنساخ را بدستور آن شاهزاده کرده‌است [ف. رضوی ۷:۱۷۴].

میزان الاخلاق

ازسید محمد علی‌فرزند سید جعفر یزدی. سوانح سفر اوست در هند ، بنام سرجان ملکم Sir John Malcolm ، بسال ۱۲۴۴ق **آغاز :** حمد وستایشی که انواراخلاصش آفاق وانفس .

41865 ـ **موزهٔ بریتانیا ، ۱۴۰۵۰** Add: نستعلیق ، ج ۱/**۱۲۴۴** (۱۸۲۷م) ، آغاز برابر نمونه ، ۱۸۷ گ ۱۶س [ریو ۱ : ۳۸۸].

ن

نورالمشرقین

از بهشتی هروی ، عبدالله ثانی ، شاگرد فصیحی هروی ، در پاسخ « تحفة العراقین : ۲۷۱۴» خاقانی،سفرنامه‌ای‌ست‌عرفانی‌درقالب مثنوی درپیرامن ۱۸۰۰ بیت [نسخهٔ ۵۱۵۳ ملك]، پس ازنعت وستایش شاه عباس (۹۹۶ق ۱۰۳۸ق) مینویسد چون « تحفه » را خواندم آنرا نادرست دیدم ، و من اکنون وصف هفت اقلیم راکنم . آنگاه میپردازد به صفت کعبه . مدینه، گورستان‌بقیع، مناقب‌ومعجزات‌امامان، صفت هرات ، صفت مشهد مقدس ، صفت قصبهٔ نیشابور، صفت سبزوار ، صفت سمنان ، صفت طهران، بلدهٔ قم، صفت صفاهان،صفت‌دولتخانهٔ پادشاهی،صفت قیصریه، صفت قهوه خانه،صفت حمام ، تعریف بازار اصفهان ، چهار بـاغ . زنده‌رود،صفت همدان، سبب‌عزیمت به‌هندوستان صفت قصبهٔ سبزوار ، ولایت فـراه ، صفت قلعهٔ بست، صفت قندهار وسوانحی که روی داد،صفت بلاد هندوستان . خاتمه دروصف کشمیر. **آغاز:** مائیم‌یگانه گوهر پاك ـ شاداب زفیض‌جوهر خاك هرچند صدف گهر طرازد ـ چون جوهر مـا چگونه‌سازد. دربارهٔسراینده در«ذریعه۹: ۱۴۸» همین اندازه گفته شده است: نام او عبدالله واز سدهٔ‌یازدهم‌وشاگردفصیحی‌هروی‌ست.این‌فصیحی نگارندهٔ «مجمل فصیحی» (سدهٔ ۸ـ۹) و فصیح هروی که گویاپدرنگارندهٔ«شرح‌نصاب‌الصبیان: ۱۹۹۴» است ودر «مجالس النفایس : ۱۰۶ و ۲۸۱» ازاویاد شده‌است(آغازسدهٔ ۱۰) نخواهد بود. وشاید شاگرد فصیحی هروی انصاری‌باشد که «دیوان» اودرص ۲۴۶۷ گذشت .

41866 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۵۳ : نستعلیق خوش اواخر ذیعقدهٔ **۱۰۶۷**، دربلدهٔ احمدآباد، جدول بزر ورنگها. مهر : بـدیع الزمان .آغاز برابر نمونه ، ۷۹ گ ۱۲ س [رؤیت].

و

واقعات سفرحجاز

ازشیخ عبدوس، مرید محمد معصوم‌ساکن پارگانا پنج نور، دربارهٔ سفرخود اوست بایك کرجی به مکه برای زیارت و برگشت او بـه چیتاگنگ. وآغاز میشوداز: کیفیت‌شهرجده ، طول وعرض‌آن شهر ، اوضاع و لباس مردم و

ساختمانها وجز آنها .

41867 ـ داکا ، دانشگاه ۴۱ ـ ۲۹ HR (۳۴۱ ف) : نوشتهٔ سبحان صدیقی ، با تاریخ **۱۲۲۹** دردفتر (۱۵۲ر ـ ۱۶۳ر) ، آغاز افتاده [ف. حبیب الله ۱:۲۶۱] .

وقایع البدایع سوانح دهلی = رسالهٔ سالارجنگ = سفرنامهٔ دهلی

ازدرگاه قلی خان بهادر سالار جنگ ، مؤتمن الملك (درگذشتهٔ ۱۱۸۰)، که همراه نواب نظام الملك آصفجاه بجهان آباد (دهلی) بروزگار نادرشاه رفته بود . در این سفرنامه گزارش ساختمانها ودانشمندان ومشایخ ودیگر صاحبان هنرراکه دیده ونیزرویدادهاکه رخ داده گزارش کرده است، این سفرنامه باترجمهٔ اردوی آن بسال ۱۲۵۲ ق چاپ شده است (بنگرید: تاریخ خصوصیات جهان آباد ، از همو دربخش هند) . **آغاز:** وقتی نواب خان دوران مرحوم یعنی درگاه قلی خان بهادر سالار جنگ مؤتمن الدوله مؤتمن الملك بـه رفاقت نواب نظام الملك آصفجاه بشاهجهان‌آباد رفته بودند خصوصیات آنجاآنچه به نظر درآمده بود بقید قلم‌درآوردند مسطورمی گردد.

41868 ـ موزهٔ بریتانیا ، Add ۲۶۲۳۷/۲: با تاریخ **۱۱۹۲ـ۱۲۰۰** (۱۷۷۸ ـ ۱۷۸۶م) دردفتر (گ ۷۸ـ۱۲۸)، آغاز برابر نمونه ، درفهرست بنام **رسالهٔ سالار جنگ** یاد شده است [ریو ۲:۸۵۸]

41869 ـ آصفیه ، ۲۸۲ تاریخ: نوشتهٔ میرحیدر حسین ۲۱ محرم **۱۲۹۸** ، مقابلهٔ عبدالرحمان ۲ صفرهمان‌سال، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **وقایع البدایع سوانح دهلی** یاد شده است، ۴۶ گ ۱۵ س [ف . آصفیه ۱ : ۲۴۴] .

وقایع سفر کوهستان وسفر لاهور

ازقاسم‌علی طالع هند .

41870 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۷۹۴/۲ : بی‌تاریخ [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۵۱] .

وقایع سواری = سفرنامه

ازسام‌میرزامتخلص به‌رضوان (که یادآوردر سفرنامهٔ‌چمن‌سلطانیه: ۴۰۱۸ ، گذشت). ناصرالدین شاه بسال ۱۲۷۵ از تهران به سلطانیهٔ زنجان و آذربایجان میرود ، رضوان همراه اوست و رویداد های این سفر رامینگارد . وازآن‌میان «وقایع سواری» است که‌از ۲۸ ع ۲/۱۲۷۶ تا ۲۸ ع ۱۲۷۷/۲ را دربردارد . **آغاز:** نخست مرخدای را سپاسی بیکران سزد بعد درود نامحدود برمحمد.

41871 ـ **تهران** ، ملی ۶۶۳ ف : شکسته نستعلیق **۱۲۷۷**، برای ناصرالدین‌شاه، ۱۰۵ گ ۱۰ س [ف. ملی ۲:۱۶۴].

وقایع عرض راه طهران به خراسان

ازبرادر سام میرزا (که نام این یکی در «سفرنامهٔ چمن‌سلطانیه: ۴۰۸۱» گذشت). بنام ناصرالدین شاه(۱۲۶۴ـ۱۳۱۳). این‌شاهزاده ازتهران به خراسان رفته حسام السلطنه مراد میرزا را دیدارکرده برمی گردد، و رویدادها ودیدنیهای خود را دراین «سفرنامه»می نگارد. واز رهگذر شناسایی منازل میان راه ، و نام بسیاری‌ازسران قاجارکه‌درآن ازآنان‌یادکرده است سودمند است . **آغاز:** وقایع عرض راه‌از دارالخلافه طهران الی خراسان ، بتاریخ‌صبح

چهارشنبه ربیع الثانی حرکت از شهر طهران بمشهد ...

41872 ـ **تهران** ، ملی ۴۸۶ ف : شکسته نستعلیق ، شاید نگارنده ، سدهٔ **۱۴** ، برای شاه ، ۲۲گ ۱۵ س [ف. ملی۱: ۴۶۷].

وقایع و سرگذشت

حسینعلی‌خان گروسی

حسینعلی خان‌گروسی وزیر مختار ایران درفرانسه وانگلستان، نگاشتهٔ میرزا بزرگ ، محمد تقی خان زنده در ۱۲۷۸ . گزارش مأموریتهای گروسی‌است . **آغاز:** حسینعلی‌خان کبود وند گروسی ژنرال آجودان وایلچی مخصوص اعلیحضرت .

41873 ـ **تبریز** ، ملی ۳۲۰۹ : نستعلیق میرزا بزرگ، محمد تقی، **۱۲۷۸** ، آغاز برابرنمونه ، چاپ ژلاتینی‌ست ، ۱۲گ ۱۱س [ف. سیدیه نسی ۱: ۴۶۸].

وقایع وفات فتحعلی شاه =

رموز السیاحه

نجفقلی میرزا، که درص ۴۰۰۱ گذشت . درمقدمهٔ بلندآن که در ۵۲ صفحه است رویداد مرگ فتحعلی شاه ودو دستگی وآشوب پس از آن راکه به این مسافرت وسرگردانی گروهی ازشاهزادگان‌قاجارمی‌انجامدگزارش‌شده‌است، ازاین روی این سفرنامه دربرخی ازمنابع‌بنام «وقایع وفات فتحعلی شاه» یاد شده است .

هـ

هدایت السبیل

از میرزا محمدعلی‌منشی (شایدباسفرنامهٔ زیر یکی‌باشد).

41874ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۰۶ : نستعلیق‌زیبای‌نگارنده ، برای خزانهٔ شاهزاده رکن الدوله فرمانروای شیراز، زرین ، ۴۴گ [یاد داشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

هدایت السبیل و کفایت الدلیل

ازفرهاد میرزا معتمدالدوله فرزند عباس میرزا، درگذشتهٔ ۱۳۰۵. سفرنامهٔمکهٔاوست، درسالهای ۳ـ۱۲۷۲ . دوباردر شیراز وتهران بچاپ رسیده است .

بنگرید : ف. فارسی مشار: ۱۶۴۴.

41875 ـ **تهران**، فرهاد معتمد۱۴۸ : شکسته نستعلیق‌به‌خامهٔ‌نگارنده، باحاشیه‌هایی، ۱۰۵گ ۲۶س . [نسخه ها ۳: ۲۵۲].

الهدایة الصدریة فی الهدایة البشریة

گویا سفرنامهٔ هندوستان باشد، کـه بنام میرزا علی اصغـرخان فرزنـد ابـراهیم خان امین السلطان صدر اعظم نـاصرالدیـن شاه ، نوشته شده باشد . **آغاز:** جلایل نعوت مختص بارگاه واجب الوجودی‌ست که ازشر .

41876ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۵۳۰ : نسخ ، مصطفی‌تفرشی، **۱۳۱۷** ، ۱۰۲ ص ۱۳س [ف. دیباجی ۲: ۱۸۸] .

ی

یاداشتها

ازعبدالحسین، ازمستوفیان آذربایجان، یاداشتهای سیاسی روزانهٔ اوست در هنگام سفر ازدوشنبهٔ ۲رمضان۱۲۹۷تا ۲۹ ذیحجهٔ۱۲۹۷

41877 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۰۲۵: شکسته نستعلیق نگارنده، ازهمان تاریخها، و گویا نگارنده در ۱۲۶۵ نزدیك به پانزده‌سال داشته ونزد میرزا ابوالحسن یغما که نزد پدرش میزیسته درس فارسی میخوانده است (ص ۳۴۲)، ۲۳۶گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۳۰۱۶:۱۳].

یاد داشتهای روزانه

ازمیرزا اصغرخان تلگرافچی خرم‌آباد، تاریخچهٔ مأموریت اوست در ۱۳۱۱ن.

41878 ـ **تهران**، سنا ۱۵۹: نستعلیق خود اودر **۱۳۱۱** [نسخه ها ۶:۴۶۱].

یادگار سیاسی

هوریس رمبلد انگلیسی، ترجمه ازاردشیر بدستور ظل السلطان فرزند ناصرالدین شاه، وازهمین مترجم است: اخبار راجپوت، در تاریخ هندوستان.

41879 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۳۳: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، جلد دوم از آغاز فصل چهاردهم تا پایان فصل بیست وچهارم است. **آغاز:** سفارنامهٔ چین درسنهٔ ۱۸۵۹م در ماه مارچ وقت خودرا معین کرده که بطرف مشرق، ۵۱۸ ص ۱۳س [ف. دکترمقصود۱: ۱۷۲].

بخش سی‌وسوم

تاریخ (کلیات)

روزنامه‌های خبری، فهرست مصنفات، فهرست کتابخانه‌ها یادداشتها وجز آنها

الف

ایرادات میرزا فتحعلی به رضا قلی خان

ازمیرزا فتحعلی آخوند زاده (۱۲۲۷ – ۱۲۷۹) فرزند میرزا محمد تقی، که یاد اودر «صد خطابه: ۱۷۴۴» گذشت. در تابستان ۱۲۷۹ سه ماه تعطیلی خود را در ییلاق‌قوجور تفلیس به‌مطالعهٔ‌روضة‌الصفای‌ناصری‌میگذراند و انتقاد های خود را به آن در این گفتار برای نگارندهٔ آن‌رضاقلیخان‌هدایت‌مینویسد. وازاو میخواهدآن را در روزنامه چاپ کند. و این جز نامهٔ‌اوست‌در بارهٔ«روز نامهٔ‌ملت»که برای‌همین هدایت نوشته است. که درص ۳۵۹۲ و ۳۶۳۳ گذشت. **آغاز:** ایراد اتیست‌که میرزا فتحعلی‌بتاریخ رضاقلی‌خان‌گرفته. هوالله‌تعالی، درسنهٔ هزارودویست‌وهفتاد ونه‌هجری، تابستان سه ماه در ییلاق.

41880 ـ **تهران**، ملی ۱۴۹ ف: نستعلیق شکستهٔ خوش ابوتراب طباطبایی پیشخدمت اعتضاد السلطنه در تبریز، در ۲۸ محرم **۱۳۰۱** شمارهٔ **۹** دفتری بنام «مجموعهٔ میرزا محمد علی‌نایب اول (ص ۲۴۳ – ۲۵۲) ۱۶س. [ف. ملی ۱: ۱۵۰].

ت

تاریخ جواهرات در ایران

ازعباس اقبال آشتیانی.

41881 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۳۲/۱۰: ماشین شده. تاریخ جواهردر ایران است (ص ۱۶۹ – ۲۱۲) دردفتری بخامهٔ نگارنده [ف. دانشگاه ۱۶: ۷].

41882 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۳۳: نستعلیق خود نگارنده، سدهٔ **۱۴**، تاریخ جواهرات‌است باسیاههٔ‌جواهرات‌آستان‌رضوی ۱۷۱ گ [ف. دانشگاه ۱۶: ۸].

تحفهٔ مظفریه = شرف ایران و افتخار ایرانیان

ازهاشم‌فرزند حسن. بنام مظفرالدین شاه قاجار، در توصیف ایران از دیدگاه احادیث

دینی، بسال ۱۳۱۵ ق نگاشته و در ۱۳۲۱ بنام دوم در تهران چاپ‌شده است [ابراهیم‌دیباجی]. **آغاز:** وصلی الله علی محمد ...اکمل ارباب الشرایع والمرسلین ... به اینکه محمد وآل محمد وعموم طبقات .

41883 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۵۲۶: نسخ، سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۳۲ص ۱۷ س [ف. دیباجی ۲: ۱۸۶] .

تذکرهٔ مصنفین = فهرست مصنفات

از ناشناس. فهرست نگارشهای شاه‌عبدالحق دهلوی (۹۵۸-۱۰۵۲/۲۴۲-۲۲ع) است .

41884 ـ آصفیه، ۱۰۶ اسامی‌کتب: تاریخ ونشانی های دیگر یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۳۴] .

ترجمهٔ خطوط بیستون

ازراولینسن که دردربار محمد شاه قاجار کارمیکرده، هنگام گذراز کوه بیستون‌رونویسی از نبشته ها باخود بهانگلستان میبرد، پس از خواندن آن ترجمهٔ فارسی آنـرا برای شاه میفرستد، لسان‌الملك بدستورحاج میرزا آقاسی دیباچه‌ای براین ترجمه مینگارد. این نبشته‌ها درپنج خانه نوشته شده است: خانهٔ ۱ـ نوزده فقره ۲ـ شانزده فقره ۳ ـ چهارده فقره ۴ ـ نوزده فقره ۵ـ هنوز خوانده نشده بوده است [نسخهٔ‌ملی]. **آغاز:** ترجمهٔ خطوط کوه بیستون، درعهددولت شهریارشیرشکارزبدهٔدودمان‌قاجار، وارث ملك جم ملك العجم، که مطایای فلك با حمل عطایـای اوهارب است ... فقرهٔ اول . بسمله . من داریوش‌هستم. [نسخه ۲۹۱ ملی].

41885 ـ **تهران**، حقوق ۲۰۰ ج: نسخ **۱۲۸۳**، برای محمد میرزا، **آغاز:** ترجمهٔ خطوط قدیمه که در بیستون نقش کرده‌اند، و رانس صاحب خوانده وبزبان انگلیسی ترجمه کرده، آنها مشتمل‌است برنوزده فقره، مجموع نودوشش سطر، حسب الفرمایش ... فقره‌اول بسمله. من داریوش هستم، ۱۸گ ۱۳س [ف. حقوق: ۵۱].

41886 ـ **تهران**، ملی ۲۹۱ ف: نستعلیق‌خوش‌سدهٔ **۱۳**، برای محمد شاه قاجار، آغاز برابرنمونه، ۱۹گ ۱۲ س [ف. ملی ۱: ۲۸۷].

ترجمهٔ روزنامه های اروپایی

ازرضا غفاری، که یاد اودر«تاریخ ناپلئون» دربخش‌تاریخ‌اروپا خواهدآمد .

41887 ـ **تهران**، ملی ۸۵۱/۲ ف: نستعلیق گویاسدهٔ **۱۳**، (ص۶۶-۱۱۳). **آغاز:** ترجمهٔ‌روزنامجات **وبا** که ازروزنامجات‌فرانسه می‌باشد، روزشنبه دوم مه سنهٔ ۱۸۷۴ پاریس. ...تا روزپنجم همان ماه را دارد [ف.ملی ۲: ۳۸۷] .

41888 ـ **تهران**، ملی ۸۴۰ ف: نستعلیق **۱۸۷۴**م، **آغاز:** روزنامجات **لوان هرالد** طبع یافته دراسلامبول، ترجمهٔ بندهٔ درگاه، ۵۶گ ۱۱ف [ف. ملی ۲: ۳۷۶].

ترجمهٔ روزنامه‌های اروپایی

ازمیرزا علیخان مترجم .

41889 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۶۳: نستعلیق **۱۳۰۱**، ترجمهٔ‌نوشته هایی ازروزنامهٔ سنت پطرزبورغ گرفته ازاندیانس بلژ، ۴۶ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۹۳].

41890 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۹۵: نستعلیق محمد قزوینی عـاشوری، ۲۸ شوال **۱۳۰۱**. ترجمه ای‌ست‌ازروزنامه های‌گوناگون آغاز: تونیس. بتاریخ اول ماه ژویلیه بروزنامهٔ

سنت پطرزبورغ خبرداده‌اند که حکومت تونس در ۲۴ ساعت بمعیت رجال نظامی یك مریضخانه در گولت قرار داده‌اند ، ۳۰ص ۱۰ س [ف . مجلس ۱۰:۱۶۰۹] .

ترجمهٔ روزنامه های اروپایی

ازمیرزا عیسی‌خان مترجم، که در ۱۳۰۱ ازمترجمین ویژهٔ وزارت انطباعات ایران بوده است. **آغاز:** یونان‌مجمع‌ارشئولژیك‌شهر آتن‌در صدد انکشاف قعردریا ...

41891 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۰ تاریخ: شکسته‌نستعلیق‌خودمترجم ، در **۱۳۰۱** ، ۱۰ گ ۱۰س [ف . رضوی ۳:۷۹] .

ترجمهٔ روزنامه های اروپایی

ترجمه ازفروغی .

41892 ـ **تهران** ، استاد مینوی ۱۰۱ : نستعلیق **۱۳۰۱** ، ۳۰ ص [نسخه‌ها ۶:۶۴۱]

ترجمهٔ روزنامه های اروپایی

ترجمه ازیوسفعلی، مارد روس داودخانف روسی، میرزا علیقلی کاشانی ، رضا مترجم ، علی‌فرزندرضانامه نگار، مترجمان‌دارالترجمهٔ ناصرالدین شاه قاجار ، برای همان شاه ، ترجمهٔ رویداد های جهان در سال ۱۸۷۱ م و بیشتررویداد های جنگ آلمان ـ فرانسه‌است از چندین روزنامه از آن میان ژورنال و سن پطرزبورك.

41893 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۱ ف : نستعلیق شکسته‌آمیز خوش، سدهٔ **۱۳**، ۳۳۱ گ ۱۷س [ف. ملی ۱:۱۱۳] .

ترجمهٔ روزنامهٔ استاندارد

ازمیرزا محمود مترجم (کازرونی).

41894 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۹۳ : نستعلیق محمد قزوینی عاشوری ، ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۳۰۱** ، **آغاز:** ... اخبار مختلفه از روزنامهٔ استاندارد انگلیسی : در تمامی ممالك فرانسه عددکالسکه های‌بخارعبارت ازششهزاروهشتصدو نود و سه اراده میباشد ، ۳۲ص ۱۰ س [ف . مجلس ۱۰:۱۶۰۸].

ترجمهٔ روزنامهٔ اندپاندانس بلژ

ترجمه از میرزا باقر فرزند میرزا رضا معین السلطنه .

41895 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۸۰ : نستعلیق خود مترجم ، **۱۳۰۱** ، **آغاز :** ترجمهٔ روزنامهٔ اندپاندانس بلژمؤرخهٔ ۲۰ نوامبر ۱۸۸۳م . اطریش ومجارستان، این اواخر در قشون‌اطرایش ترقی‌عمده‌حاصل‌شده استطوری قرارداده‌اندکه میتوان پرکردن‌توپهای برنجی فولادی، ۲۹ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰: ۱۶۰۱].

ترجمهٔ روزنامهٔ اند پاندانس بلژ

ترجمه ازمحمد علی فرزند فتح الله فراش خلوت، اززبان فرانسوی .

41896 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۸۵ : نستعلیق خود مترجم، ۱رجب **۱۳۰۱** ، **آغاز:** ترجمهٔ روزنامهٔ اندپاندانس لژ ، از فرانسه بفارسی، سنهٔ ۱۳۰۱ . انگلیس. ازلندن بتاریخ سلخ ماه مارس تلگراف کرده‌اندکه روزنامهٔ... ۳۲ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۰۴].

ترجمهٔ روزنامه های انگلیسی

از اسماعیل‌فرزند صحافباشی، که یادآور «مسافرت نامه: ۴۰۵۱» گذشت .

41897 ـ **تهران** ، ملی ۴۵۵ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، گزارش ۷۲ تصویر است ازروزنامه های انگلیسی که خودتصویرها درنسخه نیست، از ۲۰ تا ۲۷ دسامبر ۱۸۷۹م

آغاز : یـکشنبه ۲۰ دسـامبر ۱۸۷۹ م تصویر اول سرکار اعلیحضرت ملکهٔ انگلـستان به صاحب منصبانی که درجنگهای افغانستان و زلوخدمت کرده‌اندنشان افتخارمرحمت‌میکنند، ۲۷گ ۹س [ف. ملی ۱:۴۴۰۰] .

ترجمهٔ روزنامه های انگلیسی

ترجمه ازمیرزا محمودکازرونی، کـه یاد اودر«آمار هند: ۳۹۳۱» گذشت .

41898 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۶۱ : نستعلیق، **۱۳۰۱، آغاز:** روزنامجات‌انگلیسی. روس وانگلیس. درروزجمعه جنرال سرها ملی در مجلس اظهار اتحاد خدمت صاحبمنصبان بزرگ بدولت یك نطق مفصلی درخصوص، ۳۶ ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۲] .

41899 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۷۵ : نستعلیق، **۱۳۰۱، آغاز :** ترجمه از روزنامهٔ استاندارد انگلیسی، مؤرخهٔ ژون . بصیرت در عمل زندگانی عمده مقاصد انسانی‌دردنیاآمال واعمالی‌است‌که بردلهای عموم اهل‌دنیا، ۳۶ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۹].

41900 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۶۴ : نستعلیق، **۱۳۰۱، آغاز:** انتخبات اخباری‌که ازروزنامجات انگلیسی‌ترجمه شده :افغانستان ۳ دسامبر . قوت لشکری کـه از جانب امیر افغانستان بجهت مقاومت طایفهٔ مغول فرستاده شده بـود در وادی مـوسوم بقراقروم بسختی شکست فاحشی خورده اند، ۴۸ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۳].

41901 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۸۲ : نستعلیق **۵ج۱۳۰۱/۲، آغاز:** ترجمهٔ‌انتخاب اخبار روز نامجات انگلیسی از مؤرخهٔ مـاه ژانویه . پطرزبورغ تا ۱۰ ژانویه . پنج نفر قاتلان کلنل سواد کین پس از تحقیق بچنگك حکومت گرفتار شدند ، ۴۸ ص ۱۳س [ف . مجلس ۱۰:۱۶۰۲].

41902 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۸۶ : نستعلیق، **۱۳۰۱، آغاز:** ترجمهٔ اخبار مفیدهٔ روزنامجات انگلیسی از وینه در زمان روانه شدن پرنس ردولف ولیعهد دولت اطریش بـه اسلامبول، ۴۸ص ۱۳س.

41903 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۸۷ : نستعلیق‌محمد قزوینی‌عاشوری ، شوال**۱۳۰۱، آغاز :** ترجمهٔ روزنامهٔ دالی بریس انگلیسی منطبعهٔ هـانك‌كانك . این مداخله دیپلو ماسی دول‌اروپ، ۴۰ص [ف . مجلس ۱۰:۱۶۰۵].

41904 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۸۸ : نستعلیق خود مترجم، **۱۳۰۱ ، آغاز :** زبدهٔ اخباری ست‌که ازروزنامجات انگلیسی ترجمه شده ازتاریخ ۱۶دسامبر الی بعد . خارطوم . سه نـفر قـاصدی کـه از جـانب خـاردوان بـا نوشته جات بجانب اردو گاه فرستاده شده بودند ، ۴۸ص۱۳س [ف.مجلس ۱۰:۱۶۰۵].

41905 ـ **تهران** ، مجلس ۳۷۰۵ : شکسته نستعلیق‌خود مترجم ، **۲۹ج ۱۳۰۱/۲ آغاز :** ترجمه منتخبات اخبار روزنـامجات انگلیسی ماه فوریه ومارس. پاریس ۱۱ فوریه خط تلگرافی فیمابین پلیهانگ وسایگان‌کشیده شده، لهذابجهت‌مخابره‌ازاردوی‌فرانسه، ۴۸ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۱۴].

ترجمهٔ روزنامه های انگلیسی

ترجمه از دکتر لوکز و میرزا محمود کازرونـی از مترجمان انگلیسی دارالترجمهٔ همایونی (ناصری).

41906 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۹۱ : نستعلیق، صفر**۱۳۰۱، آغاز:** ترجمهٔ روزنامهٔ

منطبهٔ لندن. یوم چهارشنبه ۲۴ اکتبر ۱۸۸۳. نامه نگاری مینویسد که درممالك مکزیکو به مسافت چهار فرسخ تاشهر، ۴۸ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۰۷].

ترجمهٔ روزنامه های انگلیسی

از مرتضی خان پیشخدمت همایونی.

41907 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۶۵: نستعلیق، **۱۳۰۱**، **آغاز**: انگلیس مؤرخهٔ ۱۹ دسامبر روزنامهٔ پارمال کازت مینویسد: که ادارهٔ پلیس لندن مطلع شده است که چند نفر از شورشیان، ۲۰ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۴].

ترجمهٔ روزنامهٔ ایطالیایی

ترجمه از: اندرنی خان سرتیپ، ودر آن از نیروی دریایی برخی ازکشور های اروپایی و امریکا گفتگو میشود، ونام برخی از کشتیهای جنگی وزورمندی آنها یاد میگردد. **آغاز**: روز هشتم سپتامبر ۱۸۹۲ در چهارمین نامهٔ انکشاف امریکا پنجاه فروند کشتی جنگی مجتمع در بند رژن ازممالك ایالات متحده ...

41908 ـ **تهران**، ملی ۲۶۱ ف: نستعلیق خوش گویا برای ناصرالدین شاه، ۲۲۰گ ۱۰س [ف. ملی ۱:۲۵۸].

ترجمهٔ روزنامهٔ ایلوستراسیون و ول تان

ترجمهٔ روزنامهٔ ایلوستراسیون (پاریس) که ازتاریخ ۱۶ ژوئیه ۱۸۸۱م آغاز میگردد، وبرخی از مطالب مهم آن عبارتند از: در بارهٔ ذوذوابهٔ سال ۱۲۹۸، زندانهای پاریس، سلسله های مختلف اسلامی در الجزایر اخبار پراکنده، محاکمهٔ قاتلان سلطان عبدالعزیز عثمانی، شرح تصاویر، ترجمهٔ هفت نمره از روزنامهٔ ول تان پاریسی از ۲۵ ژوئیه ۱۸۸۱م تا ۲ اوت همان سال. **آغاز**: ترجمهٔ روزنامهٔ ایلوستراسن، مؤرخهٔ شانزدهم ماه ژوئیه سنهٔ ۱۸۸۱ م که در پاریس بطبع میرسد.

41909 ـ **تهران**، ملی ۳۴ف: نستعلیق خوش، پیرامن **۱۲۹۸**، ۱۵۴گ ۱۱س [ف. ملی ۱:۲۵].

ترجمهٔ روزنامهٔ تان (لوتان)

ازناشناس، در بارهٔ رویداد های جهان به ویژه مصر. ازتان فرانسوی

41910 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۴۶: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴**، **آغاز**: روزنامهٔ تان، جمعهٔ ۲ ژون **۱۸۸۲**م. دیروز در آخرین ساعت اطلاع دادیم که وزیر امور خارجهٔ ما پس از اختتام مجلس شورا بدولت انگلیس پیغام فرستاد، ۶۲۱ص ۱۵س [ف. دکترمقصود ۱:۵۹].

ترجمهٔ روزنامهٔ تایمس

ازناشناس.

41911 ـ **تهران**، ملی ۱۳۹۶ ف: نسخ سدهٔ **۱۳**، ترجمهٔ اخبار داخله و خارجهٔ روزنامهٔ تایمس است، مؤرخ ۱۸۸۵م، ازاخبار پارلمان انگلیس ودربارهٔ مرزهای افغانستان و اختلافات انگلیس وروس، ۸گ ۱۲س [ف. ملی ۳:۴۵۶].

41912 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۶۷: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ترجمهٔ گفتاریست ازروزنامهٔ تایمس مؤرخ ۱ سپتامبر ۱۹۰۵ = ۲۸ رجب ۱۳۲۳، در بارهٔ رویداد های جنگ در خاور نزدیك، ۲۹ص ۱۶س [ف. دکترمقصود ۱:۶۰].

ترجمهٔ روزنامهٔ تایمس و گرافیك واستندارد

پاره‌ای ازگفتار های آن روزنامه هـا از سالهای ۱۳۰۰و ۱۳۰۱. **آغاز:** ترجمهٔ اخبار روزنامهٔ انگلیسی موسوم به تایمس ،هفدهم ماه اوت سنهٔ ۱۸۸۳م (= ۱۳شوال ۱۳۰۰) .

41913 ـ **تهران** ، حقوق ۲۵۳ ج : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** ، ۴۰گ ۲۰ س [ف . حقوق: ۵۰] .

ترجمهٔ روزنامه های ترکی

ترجمه از برجیس انگلیسی .

41914 ـ **تهران**، ملی ۳۳۰ف: نستعلیق عبدالله ترجمه نویس، ۲ج **۱۲۶۵/۲** ، بـرای ناصرالدین شاه ، ترجمهٔ گزیده رویداد ها از روزنامهٔ اسلامبول رمضان ۱۲۶۵ (ص ۷۶ ـ ۸۳) و ع ۲ر۲ ۱۲۶۳ (ص ۱۲۵ ـ ۱۳۶) ، رویدهاازهمهٔ جهان‌وبیشتر کشورعثمانی‌ست [ف. ملی ۱:۳۲۴].

ترجمهٔ روزنامه های ترکی

ازمحمد عارف خان .

41915 ـ **تهران** ، مجلس ۳۷۰۴ : نستعلیق **۱۳۰۱** . **آغاز:** حوادث متعلقه بـه اعلیحضرت سلطان. صاحبمنصبان نظامی‌راکـه چندی قبل بجهت تکمیـل عملیات و حسیات فنون عسکریه به برلین فرستاد ، ۴۸ص۱۳س

41916 ـ **تهران** ، مجلس ۳۷۰۱ : نستعلیق ،**۱۳۰۱**، **آغاز:** بقیهٔ زندگانی‌عمومی درانگلستان. محاکم وپولیس. پولیس که‌بتعاقب نمودن مجرمین‌ومقصرین مأمورند درهرمملکت از بومی‌آن محل انتخاب و تعیین شده است ، ۳۴ص ۱۳س .

41917 ـ **تهران** ، مجلس ۳۷۰۲ : نستعلیق، **۱۳۰۱**، **آغاز:** سفرنامهٔ پرنس‌رودلف ولیعهد دولت اطریش و مجارستان که بـازوجهٔ خود پرنس استفانی به اسلامبول تشریف برده وازآنجا به روسیه رفته، ۱۸ص ۱۰ س [ف . مجلس ۱۰:۱۳ـ۱۶۱۲] .

ترجمهٔ روزنامه های ترکی

از میرزا عبدالـرسول منشی و مترجـم روزنامه های تـرکی عثمانی، همانکه در ذیل «مآثر والآثار» ازاونامبرده شده است .ترجمهٔ رویداد های جهان به ویژه عثمانی‌ست .

41918 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۱ تاریخ: نستعلیق بی‌تاریخ، وقف اشرف السلطنه ۱۳۳۴ ، ۱۶گ، ۱۰س [ف. رضوی ۳:۷۹] .

ترجمهٔ روزنامهٔ توردمند

ازعیسی‌مترجم مخصوص (گویا گروسی) .

41919 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۹۶ : نستعلیق، شعبان **۱۳۰۱**، **آغاز:** ترجمهٔ مطالب مفیده کـه درجلد های توردمند مندرج است ، کلؤنیکی دنیای جنوبی، قوم آنتیوکنوس که‌در بلندیها وفراز جبال کردیلرنشو و نماکرده . ۲۶ص ۱۰س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۰۹] .

41920 ـ **تهران** ، ملی ۹۳۰ ف : نستعلیق ۱۴ فـروردین **۱۳۰۳** ق ، بـرای ناصرالدین شاه ، دربارهٔ اوضاع چین و هند و اسپانیا وآفریقا و روس و انگلیس و امریکای جنوبی واقیانوسیه و فرانسه و آسیای مرکزی مطالبی‌دارد، ۳۳گ ۱۰س[ف. ملی۱:۴۶۹] .

ترجمهٔ روزنامه های خارجی

ازبرجیس انگلیسی . (بنگرید: ترجمهٔ روزنامه‌های ترکی) .

41921 ـ **تهران** ، ملی ۳۳۰ ف : نستعلیق خوش عبدالله ترجمه نـویس ، ۲ ج **۱۲۶۵/۲** ، برای ناصرالدین‌شاه. ترجمهٔ گزیدهٔ رویدادها ازروزنامه های پاریس ولندن دربارهٔ هندوستان وفرانسه و مجارستان و عثمانی ، از

رویداد های سال ۱۲۶۵، ۶۸گ ۱۱س [ف . ملی ۱:۳۲۴] .

ترجمهٔ روزنامه های خارجی

ازسپهر کاشانی، عباسقلی، که یاد او در «اثبات خلافت: ۸۷۱» گذشت.

41922 ـ **تهران**، مجلس ۳۱۳۶ : شکسته نستعلیق عباسقلی فرزند لسان الملك، سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۱۰: ۷۰۷].

ترجمهٔ روزنامه های روسی

از امان الله میرزا. (جهانبانی) ترجمه ازروسی

41923 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۹۲ : نستعلیق، **۱۳۰۱**، **آغاز** : اخبارات تلگرافی ازلندن، ازقراریکه ازاخبارات روزنامهٔقاهره معلوم میشود، ۳۶ص ۱۰س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۶۰۷] .

41924 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۹۷ : نستعلیق شکسته **۱۳۰۱**، **آغاز** : مجملی از تاریخ اسکندر: مقدونیه درست بشمال مملکت یونان قطعه ملك کوهستانی واقع که معروف است به ماکیان و اهل این مملکت مردمانی هستند بسیارسخت طبیعت، ۳۶ص ۱۰ س [ف . مجلس ۱۰: ۱۶۱۰].

ترجمهٔ روزنامه های روسی

ازمسیو اوانس مسیحی.

41925 ـ **تهران**، مجلس ۳۷۰۳ : نستعلیق محمد قزوینی، رمضان **۱۳۰۱**، **آغاز**: صورت شرطنامهٔ ما بین فرانسه و چین . از آنجاییکه دولت جمهوری فرانسه واعلیحضرت امپراطورچین اراده دارندکه بواسطهٔ قرارداد مقدماتی، ۳۶ ص ۳۳ س [ف . مجلس ۱۰ : ۱۶۱۳].

ترجمهٔ روزنامه های روسی

ازمیرزا زین العابدین .

41926 ـ **تهران**، ملی ۸۶۹ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین شاه، در **۱۲۸۴** ترجمه شده است . بخشهایی از آن ترجمه ازفرانسوی وکار علیقلی و بخشهایی از روزنامه های روسی کارمیرزازین العابدین است، ۱۱۷گ ۱۱س [ف. ملی۲: ۴۰۳].

ترجمهٔ روزنامه های روسیه

ازمیرزا علیخان مترجم.

41927 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۶۳ : شکسته نستعلیق محب الله منشی گروسی، **۱۳۰۱** **آغاز** : ترجمهٔ روزنامهٔ **سنت پطرزبورغ** ازفرانسه. درروزنامهٔ **اندیانس بلژ** مؤرخهٔ ۲۲ مارس تفصیل ذیل در باب مصر و سودان منظوراست، تقریری ازوضع احوال...، ۴۶ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۹۳].

ترجمهٔ روزنامه های روسیه

از میرمحمد علی فرزند فتح الله فراش خلوت همایونی .

41928 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۷۷ : نستعلیق، **۱۳۰۱**، **آغاز** : ترجمهٔ روزنامهٔ **سنت پطرزبورغ** از فرانسه بفارسی، سنهٔ ۱۳۰۱. اخبار مختلفهٔ خبری، ۲۶ص ۱۳ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۶۰۰].

41929 ـ **تیران**، مجلس ۳۶۶۹ : نستعلیق **۱۳۰۱**، با اخبار مصرشروع میشود، **آغاز**: ترجمهٔ روزنامهٔ **سنت پطرز بورغ** ازفرانسه بفارسی سنه ۱۳۰۱، اخبارتلگرافی ازپاریس، ۳۸ص ۱۳ س [ف . مجلس ۱۰ : ۱۵۹۶] .

ترجمهٔ روزنامه های روسیه

ازماردروس داود خانف روسی‌وعلی‌فرزند رضا نامه نگار ، علیقلی کاشانی ، رضا مترجم برادرحاج محسن‌خان، مترجمان دارالترجمهٔ ناصرالدین شاه قاجار، دراواخرسدهٔ سیزدهم.

41930 ـ تهران ، ملی ۷۵: نستعلیق سدهٔ۱۳، تاریخ‌ترجمه‌ج۲ **۱۲۸۸/**.رویدادهای ۲۶ آوریل ۱۸۷۰ تـا ۱۳ ژوئیهٔ همان سال ، **آغاز**: ترجمهٔ روزنامجات سن پطرز بورغ ۴۶ سال نمرهٔ ۹۱ شنبه ۲۶ آوریل ، ۵۰۴گ ۱۶س [ف. ملی ۱:۶۵].

41931 ـ تهران ، ملـی ۸۴ ف : نستعلیق خوش، سدهٔ **۱۳**، رویداد های۱۸۷۲م را دارد، **آغاز**: ترجمه اخبارمختلفه ازروزنامهٔ **لاتیورکی** وژورنال **دوسن پطرزبورغ**. دولت روسیه واتازونی. گفتگو وسئوال وجواب اتازونی بادولت بهیهٔ انگلیس درفقرهٔ مشهوربه الاباما، ۴۰۷گ ۱۳س [ف. ملی۱:۷۲].

41932 ـ قم ، آستانه ۲:۹ـ۶۴۳۳: نسخ سدهٔ **۱۳ـ۱۴** . ترجمهٔ ژورنال **دوسن پطرزبورغ**،**لاتیورکی**،دربارهٔرویدادهای گوناگون، عنوان: ترجمهٔ‌اخبارروسیه‌رادارد، ۵۴گ ۱۳س [ف. آستانه:۷۶].

ترجمهٔ روزنامه های روسیه

ترجمه ازناشناس.

41933 ـ تهران، دانشگاه ۳۷۹۶ : شکسته نستعلیق ۱۴ ج ۱/ **۱۲۸۶** ، **آغاز :** ترجمهٔ روزنامهٔ **پطرزبورغ** مؤرخ۲۷ آوریل ۱۸۶۹م اخبارخارجه پولتیکه، ۱۲۵گ۱۸س [ف . دانشگاه ۱۲:۲۷۸۱] .

41934 ـ تهران ، ملی ۸۵۶ ف : شکسته نستعلیق**۱۲۹۱**، برای ناصرالدین‌شاه، **آغاز**: ترجمهٔ روزنامجات **سن پطرزبورك** سنهٔ۱۲۹۱،روز۱۹مارس...،۴۹۰گ۱۵س[ف. ملی ۱:۳۹۱].

41935 ـ تهران ، مجلس ۲۶۸۳ : نستعلیق **۱۳۰۱** ، **آغاز :** ترجمهٔ روزنامجات فرانسه درروزنامهٔ سنت پطرزبورغ مؤرخ پنجم ماه اکتبرسنهٔ ۱۸۸۳نوشته است، ۲۸س۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۰۳].

41936 ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ترجمهٔ روزنامهٔ ژورنال **دوسن ـ پطرزبورك** ش ۲۵۸ مـؤرخ آخر سپتامبر ۱۸۷۹م تاش ۲۶۸، نسخهٔ اصل [رؤیت] .

ترجمهٔ روزنامه های عربی

ازمیرزا علیخان .

41937 ـ تهران ، مجلس ۳۶۹۴ : نستعلیق محمد قزوینی عـاشوری ، ۲۰ محرم **۱۳۰۱**، **آغاز** : موافق روزنامهٔ دیلی نیوز از عدن بتاریخ (۲۵ ژوئن) نـوشته‌اند ، موافق اخبار یکه باینجا رسیده است یکنفر متمهدی در لوکابـان درولایت یمن پیدا شده ، ۱۴ ص ۱۴س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۰۸].

ترجمهٔ روزنامه های عربی

ازفروغی، محمد حسین .

41938 ـ تهران ، مجلس ۳۶۵۸ : نستعلیق‌عباس **۱۳۰۱**، **آغاز**:روزنامهٔ**اعتدال** منطبعهٔ اسلامبول شرحی ازپلتیك دولت‌انگلیس نگاشته و بوضع سطور در ذیل بدانشرح ابتدا نموده، ۳۴ص۲۳س [ف. مجلس۱۰:۱۵۹۰].

41939 ـ تهران ، مجلس ۳۶۷۰ : نستعلیق، **۱۳۰۱**، ترجمه از عربی ، **آغاز :** روس وبلغارستان. تلگرام واصل از وینه‌گوید بنابراخبارصحیح‌که به وینه رسیده وجه‌غرامت

عسکریه که باید بلغارستان هر سال ، ۲۴ ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۶].

41940 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۷۱ : نستعلیق شکستهٔ میرزا علیخان ترکه، **۱۳۰۱** ازروزنامه های فرانسوی **والجوائب** عربی ، ۲۰ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۷].

41941 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۹۰ : نستعلیق شکستهٔ میرزا عباس منشی دارالترجمه **۱۳۰۱، آغاز:** روزنامهٔ **الجوائب** مؤرخ ۱۲ محرم گوید: اخبار تلگرافی که این دفعه در باب ممالك بالخان (بالکان) رسیده ، ۲۰ ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۰۶].

41942 ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۷۴ : نستعلیق عباس، ترجمهٔ روزنامهٔ **عروة الوثقی**، پاریس ۴ رجب **۱۳۰۱**، ۲۲ص ، رحلی [رؤیت]

ترجمهٔ روزنامه های فرانسوی

از آوانس زرگرباشی ارمنی، مترجم زبان فرانسوی ، ترجمهٔ روزنامهٔ کنتس دوپاری .

41943 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۲۹ تاریخ (۴۲۳۷): نستعلیق **۱۳۰۶**ق، جلد پنجم آنست، سرلوح وجدول زر، ۱۴۸ گ ۱۴س . **آغاز** : دوست من شما از من خواهش میکنید که در باب زندگانی خودم..

41944 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۳۰ تاریخ (۴۲۳۸): همان نستعلیق ، باهمان آرایشها ، جلد ششم آنست، ۱۵۷ گ ۱۵س **آغاز**: ممکن بود که عروس دفعهٔ سیم دوك دوریشلیو و عروس خواهرزاده... [ف. رضوی ۷:۱۰۵-۱۰۶].

ترجمهٔ روزنامه های فرانسوی

ازمحمد علی فرزند فتح الله فراش خلوت.

(که یادآور «ترجمهٔ روزنامهٔ اندپاندانس: ۴۰۶۱» گذشت)،

41945 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۸۱ : نستعلیق، **۱۳۰۱، آغاز** : ازلندن بروزنامهٔ سنت پطرزبورغ بتاریخ ۲۳ آوریل تلگراف شده که ازقاهره بروزنامهٔ دیلی‌نیوزخبر رسیده، ۱۶ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۰۲] .

ترجمهٔ روزنامه‌های فرانسوی

ازمیرزاعلیخان مترجم، اززبان‌فرانسوی.

41946 ـ **تهران** ، مجلس ۴۶۶۸ : نستعلیق‌محمد قزوینی‌عاشوری، رمضان **۱۳۰۱**، **آغاز** : ترجمهٔ روزنامه‌جات فرانسه ، مؤرخ مه ۱۸۸۴. روزنامه‌جات سنت پطرزبورغ مؤرخ ۶ مه نوشته است‌که روزنامهٔ تان مینویسد : از وقتیکه، ۴۸ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۵]

41947 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۷۴ : نستعلیق‌شکستهٔ محب الله منشی، **۱۳۰۱، آغاز:** منعکس دنیا درروزنامهٔ سنت پطرزبورك‌مورخهٔ ۱۸ سپتامبر ۱۸۸۳، ۴۸ص ۱۳س [ف مجلس ۱۰:۱۵۹۸] .

ترجمهٔ روزنامه های فرانسوی

ازمیرزا علیقلی خان مترجم .

41948 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۷۳ : شکسته نستعلیق علیخان ترك ، **۱۳۰۱، آغاز:** گران دوك ولادیمیر در زمان توقف پاریس یکروز بمجلس‌ماز برای تماشا رفته بود، ۳۲ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۸].

ترجمهٔ روزنامه های فرانسوی

ازمیرزا علیقلی‌خان ومیرزازین‌العابدین.

41949 ـ **تهران** ، ملی ۸۶۹ ف : شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین‌شاه، ۱۱۷ گ ۱۱س. سال‌ترجمه **۱۲۸۴** ، ازروزنامه‌های گوناگون، [ف. ملی ۲:۴۰۳] .

ترجمهٔ روزنامه های فرانسوی

ازمیرزا عیسی‌خان مترجم مخصوص .

41950 ـ **تهران** ، ملی ۵۴۴ ف : شکسته نستعلیق خوش ۱۷محرم **۱۳۰۱**، برای ناصرالدین شاه که در توقف‌دوشان تپه‌درذیحجهٔ ۱۳۰۰ دستور داده بود برای او به فارسی درآورده شود، ازروزنامه های: سای کنه، تان، ارنتال، مرنینگ پست . با یاد داشت : تماماً ملاحظه شد، ۳۲گ ۱۰س [ف. ملی۲:۳۶] .

41951 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۶۷ : نستعلیق میرزا علیخان ترك منشی دیوانی ، **۱۳۰۱**، **آغاز:** ترجمهٔ روزنامه های مختلفه‌از ازفرانسه بفارسی‌سنهٔ ۱۳۰۱ آلمان. عددتحصیل طلاب علوم سه ماههٔ تابستان ۱۸۸۳ م، ۳۲ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۵] .

41952 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۷۹ : نستعلیق همان علیخان، **۱۳۰۱**، **آغاز:** ترجمهٔ اخبارمختلفهٔ روزنامه های فرنگستان. انگلیس بعد از افتتاح مجلس پارلمنت در باب جنگ فرانسه وچین گفتگو ومشاجرهٔ طولانی، ۳۲ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۰۱] .

ترجمهٔ روزنامه های فرانسوی

ازفروغی، محمد حسین.

41953 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۵۸ : نستعلیق عباس، **۱۳۰۱**، ۲۴ص ۲۳س، ترجمه از روزنامه های عربی و فرانسوی ست [ف . مجلس ۱۰:۱۵۹۰] .

41954 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۷۱ : شکسته نستعلیق‌میرزا علیخان **۱۳۰۱**، ترجمه ازروزنامه های فرانسوی و عربی‌ست ، ۲۰ ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۷] .

ترجمهٔ روزنامه های فرانسوی

ازمرتضی خان پیشخدمت همایونی .

41955 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۷۸ : نستعلیق ۱۴۳/**۱۳۰۱**، **آغاز:** پاریس. پولیس خانهٔ خیابان دولت امروز صبح بیگ وضع غریب‌آتش گرفته‌است، ۴۰ص۱۳س [ف.مجلس ۱۰:۱۶۰۰] .

ترجمهٔ روزنامهٔ گرافیك

ازعلی فرزند رضا نامه نگار ، ترجمه از متن انگلیسی ، رویداد های سیاسی و اوضاع اجتماعی جهان درسال ۱۸۷۷ م، گویا ترجمه نیز از همان سال باشد .

41956 ـ **تهران** ، ملی ۶۱ ر ف : نستعلیق خوش‌سدهٔ **۱۳** ، سدهٔ درتهران، با۷۲ عکس (فتوگرافی) ۵۳گ۱۴س. **آغاز:** دولت انگلیس‌لرد کران ویل در روزسه شنبه نطقی ادا نمود، اگرچه نطق اودرباب پلطیك داخلهٔ انگلیس... [ف ملی ۱:۵۲] .

ترجمهٔ روزنامهٔ لوتان

ازعلی مترجم، ترجمهٔ روزنامهٔ لوتان از شمارهٔ ۷ اکتبر ۱۸۸۲ تا ۳۱ همان ماه ، در بارهٔ رویداد های جهان بویژه کشورمصر .

41957 ـ **تهران** ، ملی ۴ف: نستعلیق خوش‌روزگارترجمه، جدولبندی‌شده ، ۱۴۰گ ۱۱س. **آغاز:** ترجمهٔ روزنامه لتان مورخهٔ هفتم ماه اکتبرسنهٔ ۱۸۸۲. ازقاهره نوشته‌اند که روزششم ماه اکتبرتشریفات سالیانه بجهت عزیمت حجاج بطرف مکه [ف. ملی۱:۲] .

ترجمهٔ روزنامه های هندی

ازمیرسید حسین‌خان صدرالمعالی‌شیرازی از مترجمان دارالترجمهٔ ناصرالدین شاه و پسراوظل السلطان ، درگذشته‌پیرامن ۱۳۳۲ . ترجمه ازربان هندی.

41958 - **تهران**، استاد مینوی ۱۰۲ :
نستعلیق محمد عاشوری قزوینی منشی دارالترجمه، ۷ شعبان **۱۳۰۱**، ۴۶ص [نسخه ها ۶:۶۴۱].

41959 - **تهران**، استاد مینوی ۱۴۸ :
نستعلیق محمد قزوینی عاشوری، ۳ شعبان **۱۳۰۱**، ۴۶ص .

41960 - **تهران** . استاد مینوی ۱۴۵ :
نستعلیق میرزا محمد قزوینی عاشوری منشی دارالترجمه، ۲ ج ۱/**۱۳۰۱**، ۴۶ص، با یادداشت ناصرالدین شاه . در بارهٔ هندوستان است . [نسخه ها ۶:۶۴۱].

41961 - **تهران** ، مجلس ۳۶۸۴ :
نستعلیق محمد قزوینی عاشوری، ۲۸ ع ۱/**۱۳۰۱**، **آغاز:** کتابچهٔ اول از روزنامجات شهر صفر . افغانستان. نامه نگار **کوه نور** مینویسد ، که چون مطالعه کنندگان این اخبار، ۴۸ص ۱۳س [مجلس ۱۰:۱۶۰۳] .

41962 - **تهران** ، مجلس ۳۶۸۹ :
نستعلیق همان عاشوری، ۲۹ صفر **۱۳۰۱**، **آغاز:** انتخاب ازروزنامجات هندوستان، از ۱۴ محرم تا لغایت ۲۱ ماه مذکور سنهٔ ۱۳۰۱ ه. کشف ـ الاخبار نامه نگار صورت محبوسین شاهزادگان ورؤسای هندوستان، ۴۸ص ۱۳س [ف . مجلس ۱۰:۱۶۰۶] .

41963 - **تهران** ، مجلس ۳۶۶۲ :
نستعلیق همان عاشوری، ۱۰ ع ۲/**۱۳۰۱**، **آغاز:** کتابچهٔ سیم ازروزنامجات شهر صفر ۱۳۰۱ . سرگذشت جارج ستیفنش (ژرژاستیون) مخترع راه آهن . این شخص جلیل القدر... ، ۴۶ ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۲].

41964 - **تهران** ، مجلس ۳۶۵۹ :
نستعلیق همان عاشوری ، ۲۳ ج ۱/**۱۳۰۱** ، **آغاز:** کتابچهٔ اول ترجمهٔ روزنامجات هندوستان شهر ربیع الثانی ۱۳۰۱. واقعات تبت و نپال . نگارندهٔ روزنامهٔ **کوه نور** مـؤرخهٔ ۱۲ ع ۲/ ۱۳۰۱ مطابق دهم فوریهٔ ۱۸۸۴، ۴۸ص ۱۳س

41965 - **تهران** ، مجلس ۳۶۶۰ :
همان عاشوری، ۱۰ رجب **۱۳۰۱**، دنبالهٔ کتابچهٔ یکم است . **آغاز :** کتابچهٔ اول ترجمه از روزنامجات هندوستان . مصر و احوال حالیهٔ آنجا. نگارندهٔ **کوه نور** منطبعهٔ لاهور مینویسد چندی قبل یك ارتیکلی درخصوص، ۴۸ص ۱۳س [مجلس ۱۰:۹۱-۱۵۹۰].

41966 - **تهران** ، مجلس ۳۶۶۶ :
همان عاشوری ج ۱/**۱۳۰۱** ، آغاز : کتابچهٔ سیم ترجمهٔ روزنامجات هندوستان شهر ربیع الاول. احوال سودان و خیالاتی که بعضی ازاهالی امکنه درباب آن خطه کرده‌اند، ۴۶ ص ۱۳س [مجلس ۱۰ : ۱۵۹۶] .

41967 - **تهران**، مجلس ۳۶۷۲ :
نستعلیق ۱۷ شوال **۱۳۰۱**، **آغاز:** ترجمه از از روزنامجات هندوستان احوال زبیرپاشا و برده فروشی و معاملات ستوران. نگارندهٔ **کوه نور** شهر لاهور منطبعه ۷ ژوئن مینویسد... ۳۲ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۷].

41968 - **تهران**، مجلس ۳۶۷۶ :
نستعلیق ۸ ج ۲/**۱۳۰۱** ، **آغاز :** کتابچهٔ سیم ترجمه از روزنامجات هندوستان ، شهر ج ۱/۱۳۰۱ . کیفیت سلطنت اسلافیه مملکت دکن، صاحب روزنامهٔ **کوه نور** منطبعهٔ شهر لاهور مینویسد، ۴۰ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۹].

41969 - **اصفهان** ، عمومی ۱۱۴۷۸ :
نستعلیق خوش پیرامن **۱۳۰۱**، گزارشهای مصر است، با یادداشتی در بارهٔ اینکه این کتاب تماماً بوسیلهٔ میرزا فتح الله در ۱۳۰۲ برظل السلطان خوانده شده است، **آغاز :** نگارندهٔ **کوه نور**

منطبعهٔ لاهور می‌نویسد: چندی قبل یک ارتیکلی درخصوص واقعات و آفات حالیهٔ مصر درج ، ۱۳۹ص [ف. دکترمقصود ۱:۶۴].

41970 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۷۱ : نستعلیق ۱۶ع۱/**۱۳۰۲**، دربارهٔ قیامت‌صغری وظهورمهدی بروش شیعی، ۱۶۴ص ۱۱س[ف. دکترمقصود ۱:۶۱].

41971 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۴۳ : نستعلیق‌میرزا محمد قزوینی، ۱۵صفر**۱۳۰۲**، گفتاریست در اخلاق و عادات مردم ایران و پادشاهی نادرشاه، **آغاز:** مملکت ایران اینوقت بیش ازآنچه ممالك عثمانی حالت تمدن‌حاصل نموده ازمدنیت بهره‌مند شده وترقی‌کرده بود . بایادداشتی که: نسخه‌درصفر۱۳۰۲ بوسیلهٔ‌میرزا فتح‌الله برای ظل‌السلطان خوانده شده است ، ۱۹۰ ص۱۱س [ف . دکتر مقصود ۱:۱۶۱] .

41972 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۷۵ : نستعلیق **۱۳۰۲**. گفتارهاییست دربارهٔ ایران‌و روس وانگلیس همراه دونامه که گویا ازمترجم است بـه ظل السلطان ، واخباری ازروزنامـهٔ ملتری‌گازت انکلیسی. **انجام :** احتمال کلی میدهدکه ظل‌السلطان را ولیعهد خودقراربدهد چنانکه خیلی از اهالی ایران هم طالب همین مطلب میباشند، ۱۴۳ص ۱۰س.

41973ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۷۷ : شکسته نستعلیق‌محمدقزوینی، ۱۵رجب **۱۳۰۲**، اخبارروس وانگلستان است، ۱۵۷ ص ۱۰ س [ف. دکترمقصود ۱:۶۴].

41974 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۷۶ : شکسته نستعلیق خوب پیرامن **۱۳۰۲**. دربارهٔ روس‌وانگلیس. **آغاز:** روزنامهٔ **کوه‌نور** مؤرخ ۲۱ آوریل مطابق شش‌رجب مینگارد، ۱۴۸ص ۱۱س [ف. دکترمقصود ۱:۶۳] .

41975 ـ **تهران** ، آقـای ثقفی اعزاز ۱/۹: با تاریخ **۱۳۱۵-۱۳۱۶** دردفتر وسپس اخبارترجمه ازروزنامه های دیگرجهان، ودر پایان‌ه بدایع نظمیه‌ه‌هست. فیلم آندوردانشگاه‌ش ۲۰۸۹هست [فیلمها :۶۴۴] .

41976 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۷۳ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۴** ، وصیت نامهٔ پطرکبیر ازروزنامهٔ **کوه‌نور** مؤرخ۶ژانویه ۱۸۸۵ م ، بایادداشت‌ظل‌السلطان: خوانده رشده، ۱۶۴ص

41977 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۷۲ : نستعلیق‌شکسته سدهٔ **۱۴**، نامه های دیپلوماسی است دربارهٔ آسیا (ج۱ کتاب آبی) . بایادداشت ظل السلطان که: درسه شنبهٔ ۱۵ رجب درمنزل علی‌آباد بالمره ملاحظه شد، ۱۹۳ ص ۱۲س.

41978 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۷۴ : نستعلیق خـوش سدهٔ**۱۴**، اخباریست در بـارهٔ روس ومرو، که در صفر۱۳۰۲ برظل السلطان خوانده‌شده‌است، ۱۲۳ص۱۱س. [دکترمقصود:۶۲]

41979 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۳ تاریخ : نستعلیق بی‌تاریخ، وقف اشرف السلطنه۱۳۳۴، ۱۱گ ۱۰س [ف. رضوی ۳:۸۰].

ترجمهٔ عهدنامهٔ علی

هشام بـن‌عتبه این عهد نـامه را بدستور حضرت علی در دیرحزقیل ذی الکفل در صفر ۴۰ق بخط کوفی نوشته. پیمانی‌است که‌حضرت‌علی باگروهی ازدانشمندان ارمنی وذمی‌بسته است

41980 ـ **تهران** ، الهیات ۶۴۳ د : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ۶گ ۹ س [ف . الهیات ۱:۲۹].

تظلم از روس = رساله در ...

آغاز: بسم‌الله والحمدلله القاهر فوق‌عباده والصلاة علی... وبعد، برضمیرمنیرارباب‌همت

وتابعان دین ودولت مکشوف ومشهود .
(جهادیه‌ها در بخش فقه خواهد آمد)

41981 - تبریز ، ملی ۳۴۲۰ (۶۹۴ ف): نستعلیق، بی تاریخ، ودرپایان قصیده‌ای ست عربی حماسی پندآمیز ، ۲۶ گ ۱۴س [ف . سید یونسی ۳: ۷۳۵].

تقسیم و ترتیب ادارات و تکالیف وزارت خارجه

دردوفصل.

41982 - تهران، دکترمفتاح: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** [رؤیت].

توبه نامه

دربخش اسناد خواهد آمد .

توقیعات کسری انوشیروان

ازجلال الدین محمد طباطبایی زواره‌ای درگذشتهٔ ۹۹۵، فرزند عمدة القضاة غیاث الدین علی ، برای شاهزاده مراد بخش از عربی به فارسی درآورده است. توقیعات ودستورهایی ست منسوب به انوشیروان که درآن به مؤبدان و دستوران وبزرگان دربارهٔ کارهای کشوری و سپاهی وآداب و رسوم مردم دستور میدهد . عنوانهای: توقیع کسروی، مرفوع وزیران دارد. این کتاب نخست به زبان پهلوی بوده واز آن به عربی درآمده است ــ درکلکته ۱۲۴۰ وپس ازآن بارها درهندچاپ شده است ویکبار همراه ترجمهٔ انگلیسی آن درلندن ۱۳۱۰ (۱۸۹۲م)، ونیز بکوشش احمد کسروی، ونیز بکوشش حسین نخجوانی وپیشگفتار استاد مینوی این یکی در تبریز ۱۳۳۴خ چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۴: ۵۰۱ــف . مشارج ۲ ج ۱: ۱۴۵۴ .

41983 - پاکستان ، گنج بخش ۲۳۸/ ۹۵۰ و ۸۹۰ : نستعلیق خوش ، ۱۹۱۶ ب (**۱۲۹۷**ق ۱۹۱۶م)، آغاز افتاده، ۴۸گ ۱۱س [ف. تسبیجی ۱: ۱۳۴].

تیول نامچه

دربخش اسناد خواهد آمد.

ح

حدایق السلاطین فی کلام الخواقین

ازعلی فرزند طیفور بسطامی (بنگرید : انوارالتحقیق: ۱۵۴۴) بسال ۱۰۹۲ (۱۶۸۱م)، دریك دیباجهٔ بلند سپس یك باب وسه حدیقه ویك فصل نگاشته است: باب دربیان احتیاج بوجود سلاطین نامدارخواقین کامکار ، حدیقهٔ اول در نفحه‌ای ازگفتارموعظت آثار برخی ازسلاطین و خواقین وشمه‌ای ازاحوال ایشان ازآغازتاسال ۱۰۳۰ق، درچهارطبقه : طبقهٔ یکم پیشدادیان، طبقهٔ دوم کیانیان... ومیرسد به پادشاهان پس ازاسلام وسال ۱۰۳۰. فصل پایان کتاب دربیان احتیاج سلاطین بوجودوزاری صاحب تدبیراست.

دردیباجه آورده است که از این کتابها بهره‌مندشده‌است: حبیب السیر، المعجم فی تاریخ ملوك العجم، عالم آرای عباسی، تاریخ بهمنیه، تاریخ قطبشاهیه، لب التواریخ، دستورالوزرا، تحفهٔ سامی، تذکرهٔ هفت اقلیم رازی ، تذکرهٔ دولتشاه. **آغاز:** ای نام توعنوان سخن رازیور ــوی وصف تودیوان بیان را افسر.

41984 - **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta۲۱۳ (۵۳۷ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۲۰۹گ ۱۴س [ف . محمد اشرف ۲: ۱۰۴-۱۱۳].

خ

خطبهٔ افتتاحیهٔ مدرسهٔ لقمانیه

خطبهٔ افتتاح مدرسهٔ لقمانیهٔ تبریز است و درآن ازچگونگی گشایش مدرسه و بنیاد گزار آن‌لقمان الملك، بروزگار ولیعهدی مظفرالدین میرزا درتبریز، ووزارت نظام السلطنه مافی سخن رفته است. **آغاز**: الحمدلله الذی خلق الانسان وعلمه البیان.

41985 - **تهران**، ملی ۱۳۹۳ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۵گ ۱۶س [ف. ملی ۳: ۴۵۴].

خطبهٔ جلوس

دربخش اسناد ومنشآت خواهدآمد.

د

دستور الملوك = تذکرة الملوك

ازمحمد رفیع انصاری مستوفی الممالك، که درص ۱۶۰۶یاد شده است.

واینك نسخه‌ای دیگر؛ این نسخه درپانزده باب‌ویك خاتمه است: **باب یکم** درشغل‌ملاباشی ومتولیان‌وعلما واهالی‌شرع دارالسلطنه‌اصفهان درده فصل. **باب دوم** دربیان منصب هریك از امراء، دریك مقدمه و پانزده فصل: فصل ۱- وزیردیوان اعلی ۲- قورچی باشی۳-سپهسالار ۴ - قوللر اقاشی ۵ - ایشك اقاشی باشی ۶- تفنگچی اقاشی۷-ناظر بیوتات۸- دیوان بیگی ۹- امیرشکار ۱۰- توپچی۱۱- میراخورباشی ۱۲- مجلس نویس ۱۳- مستوفی‌الممالك۱۴- حکیم باشی ۱۵- میرآخورباشی. **باب سوم** دربیان شغل‌هریك ازمقربان‌بساط، درسه‌مقاله: مقالهٔ یکم‌درخواجه سرایان سیاه وسفید درپنج فصل: فصل ۱ - ریش سفید حرم ۲ - مهتر رکابخانه ۳- جبادار باشی ۴ - صاحب جمع خزانهٔ عامره ۵ - لله غلامان خاصه و غلامان انباری. مقالهٔ دوم، خواجه سرایـان سفید و سیاه، دردوفصل: فصل ۱- یوزبـاشی غلامان سفید ۲- یوزباشی خواجه سرایان سیاه. مقالهٔ سوم، دریازده فصل: فصل ۱- خلیفة الخلفا۲- ایشك آقاسی۳- منجم باشی ۴ - مهردار مهر همایونی۵- مهردارمهرشرف نفاذ ۶- مستوفی سرکار۷- معیرالممالك ۸- منشی الممالك ۹- مستوفی‌خلاصه ۱۰- قورچی‌رکاب ۱۱-توشمال باشی. **باب چهارم**، مقرب الخاقان و مقرب الحضره، شانزده فصل: فصل ۱- وزیر اجتماع ۲- وزیرسرکارفیض آثارموقوفات۳-وزیرحلال ۴- وزیرسرکارقورچی ۵- وزیرسرکارغلام۶- وزیرتفنگچی ووزیرتوپچی۷-مستوفی‌موقوفات ممالك ۸- محتسب الممالك ۹ - لشکر نویس ۱۰-کلانتر اصفهان۱۱- مستوفی قورچی۱۲- مستوفی سرکارغلام۱۳- مستوفی‌سرکارتوپخانه ۱۴ - دوشلك وکیل ! ۱۵ - مستوفی اصفهان ۱۶- ملك الشعرا. **باب پنجم** در بیان شغل وخدمت‌مقربان، درشش‌مقاله: مقالهٔ‌یکم‌دردوفصل:

۱ـ ناظر دفترخانۀ همایونی ۲ـ داروغۀ دفتر خانه. مقالۀ دوم درسه فصل: فصل۱ـ سفره‌چی باشی ۲ـ جلودار باشی ۳ـ مهماندار باشی . مقالۀ سوم درنه فصل: فصل ۱ـ داروغۀ اصفهان ۲ـ داروغۀ فراشخانه۳ـ دوات دارمهر بزرگ ۴ـ دوات دارمهر انگشتر ۵ـ بین باشی ۶ ـ بین‌باشی‌تفنگچی۷ـ بین باشی تفنگچی‌اصفهان ۸ـ میراب دارالسلطنه اصفهان ۹ـ ناظردواب مقالۀ چهارم دردو مقصد . مقاله پنجم ، در : فراشباشی ، شیره‌چی باشی ، رکابدار باشی، کتابدارباشی ، قبچاچی باشی ، خیاط خانه ، آبدارباشی، قهوه‌چی باشی، چینی‌کش باشی، زین‌دارباشی، شربتدارباشی، مشعلدار باشی ، بیلدارباشی ، حویجدار باشی ، نقاش باشی ، شترخان، انباردارباشی ـ مقالۀ ششم ، در دو مقصد: مقصد یکم مقرب الحضرة، درسه فصل : فصل ۱ ـ یساولان صحبت ۲ ـ ایشك اقاشیان دیوان ۳ـ قاپوچی بـاشی دیوان . مقصد دوم مقرب الحضره، دردوفصل: فصل۱ـ یساولباش ۲ـ ایشك‌اقاشیان. **باب ششم**،درشغل اصحاب دفترخانۀ همایون اعلی و ارباب قلم و وزرا و غیرهم ، درچهار مقاله: مقالۀ یکم درده فصل: فصل ۱ـ صاحب توجیه ۲ـ ضابطه نویس ۳ ـ سرخط نویس۴ـ ادارچه نویس ۵ـ رقم‌نویس دیوان اعلی۶ـ کشیك نویسان۷ـ پیشکش‌نویس ۸ـ منشی دیوان ۹ـ نامه نویس ۱۰ـ منشیان دارالانشا. مقالۀ دوم ، درسه فصل : فصل ۱ ـ وزیران کارها (وزیرقراالوس ، وزیر دیوان اعلی، وزیرسرحد ، وزیر محال ارامنه) ۲ـ مستوفیان (مستوفی ارباب تحاویل ، مستوفی ارباب‌تحاصیل، مستوفی‌سرکارفیض آثار، مستوفی محال انتقالی، مستوفی‌سرحد و محال ارامنه) ۳ـ سایرجماعت (نقیب الاشراف، خاصه‌تراش، پروانچی، متصدی‌باغات، عسس، محصص‌مملکت، ریاع ، مساح، خطیب ، معرف) مقالۀ سوم در صاحب‌جمع، درسه فصل، فصل۱ـ صاحب‌جمعان (ضراب باشی ، زرگر باشی ، مسکر باشی ، عطار باشی، ادونچی باشی ، یمیش باشی ، طاوقچی‌باشی، سلاخ‌باشی، صاحبجمع اصطبل، تحویلدارغزتان، ایاغچی‌باشی)۲ـ قطاع‌باشی، چاپچی‌باشی، معمارباشی، صراف باشی،جراح باشی،حلاج باشی۳ـ ریش‌سفیدان۴ـ کلانتران ارامنۀ جلفای قدیم وجدید. **باب هفتم** ، در شش فصل : فصل۱ـ محرران سرکارات جمع ۲ـ محرران سرکـارات خرج ۳ ـ محرران سرکار توجیه ۴ـ محرران سرکارنظارت ۵ـ دفتردار۶ـ غرب باشی. **باب هشتم** در ذکر شغل‌مشرفان بیوتات وعمارات وغیره. **باب نهم** درذکر پیشکش مقرری هرسالۀ مقربان درگاه معلی‌وغیره. **باب دهم** درذکرمداخل ومخارج ممالك ایران. **باب یازدهم** درتفصیل‌مداخل ولایاتی‌که درتصرف اولیاء دولت قاهره است . **باب‌دوازدهم**درذکرنفری ملازمان ومداخل هریك از بیکلربیکان وحکام وسلاطین ولایات. **باب سیزدهم** درتفصیل نفری قورچیان...و مقربان‌ایام‌شاه‌سلطان‌حسین وغیره. **باب‌چهاردهم** درذکر تفصیل یسامکشان محال مذکورۀ عراق وغیره. **باب پانزدهم** درتفصیل نیروجات و ایلات‌وچریکی‌وغیره. **خاتمه** درذکراحشامات واعراب‌سوای‌آنچه درتحت‌ولایات‌ابواب‌الجمع بوده وغیره.

41986 ـ **حیدر آباد** ، موزۀ سالار جنگ ۲۴۰ تاریخ (۲۰۲ف) : نستعلیق خوب سدۀ**۱۲**، آغازبرابر همان نسخۀ چاپی ولی از آن کاملترو باآن جدایی‌دارد، ۱۱۰گ ۲۱س

[ف. محمد اشرف :۲۲۱تا۲۳۹].

روزنامه = دفتر ...

ناشناخته. دودفتراست.

41987 ـ **تهران**، آقای حسین ثقفی اعزاز: یادداشتها سیاسی واجتماعی شش‌سال‌از پنجشنبه ۲۲ ج ۱/**۱۳۰۱** تـا دوشنبه ۲۹ ج **۱۳۰۶/۲** است. فیلم‌آن دردانشگاهش ۲۰۹۱ هست [فیلمها:۱۰۷].

41988 ـ **تهران**، سپهسالار۷۵۰۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دفتر کار های کسی‌است‌کـه سرگذشت و سوانح‌زندگی خویش را تـا سال **۱۳۱۱** درآن‌گردآورده، ازحسناتی‌کـه انجام داده وکتابهایی که به عاریت داده و یاگرفته است، ۱۰۰گ۱۱س [ف. سپهسالار۴:۴۵۲].

روزنامه های اروپا= ترجمهٔ...

روزنامهٔ دخول وخروج افراد به‌باغ شاهی

ازمحمدحسین‌فراهانی، مدعو به‌قوام‌السادات نگاشتهٔ ذیقعدهٔ ۱۳۱۲. بدستور شاه و حاجب الدوله. ناصرالدین شاه در۱۳۱۱ به‌باغ شاهی میرود وازحاجب الدوله میخواهدکه‌آمد و شد اشخاص‌را بدرون باغ درمدت اقامت اودرآنجا صورت برداری‌کند، حاجب الدوله این‌کاررا به قوام السادات وامیگذارد، این‌کارسال بعد ۱۳۱۲ نیزبعهدهٔ همان قوام السادات واگذارده میشود. واودر این گزارش ساعت و حتی دقیقهٔ ورود وخروج مردم را یاد داشت‌کرده است.
آغاز: چون درسنهٔ ماضیه یـونت ئیل‌خیریت دلیل‌که موکب فیروزی‌کوکب‌اعلیحضرت‌اقدس همایونی ...

41989 ـ **تهران**، ملی ۳۳۷ ف: شکسته نستعلیق خوش، ۱۸ذیقعدهٔ**۱۳۱۲**، برای ناصرالدین شاه، زرین، ۱۷گ [ف. ملی ۱: ۳۳۰].

سفارشنامه = وصیت نامه

دربخش اسناد خواهدآمد.

سکه های طبرستان

41990 ـ **تهران**، مجموعهٔ‌آقای‌دکتر شمس الدین جزایری: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده است. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۸۹۶ هست [فیلمها:۱۲۲].

سکه های هند

ازعبدالباری، بدستور نواب وزیرالملك محمد علی‌صولت‌جنگ والی‌محمدآباد (توتك) در بارهٔ سکه های پادشاهان هند.

41991 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانـی ۶۳۱۳: نـوشتهٔ ۱۹ ع **۱۳۰۸/۲** (۱۸۹۰م)[ف. دکترمحمد بشیرحسین۱: ۴۰].

ص

صورت استنطاق میرزا رضاکرمانی

صورت پرسشهایی ست که ازمیرزا رضای کرمانی، شهید ۱۳۱۴، وپرسشهایی‌که از زن وفرزندان و دیگر آشنایان او در بارهٔ کشتن ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) شده است، و گواهی چند ناظر بر کشتن‌آن شاه. **آغاز:** صورت استنطاق میرزا رضای‌کرمانی پسرشیخ اقدایی.

41992 ـ **تهران**، ملی ۲/۱۰۲۸ف۱ با تاریخ **۱۲۲۴** دردفتر (ص ۶۱ـ۱۰۱)، سپس دو نـامه یکی از بصره ودیگری از متحصنین سفارت دربارهٔ مشروطیت [ف. ملی۳:۳۴].

ع

عرض سپاه

دوانی، درص ۳۵۸۸ گذشت.

عریضه وشرح حال

دربخش نامه هاواسناد خواهدآمد.

علم تاریخ

از ناشناس، گرفته شده از نـوشته های عثمانیان وازپژوهشهای نوین فرنگی. درمقدمه ازفوایدتاریخ واینکه چگونه مردمان راسودمند می‌افتد، گفتگومی کند، سپس ازانواع حکومتها سخن می گوید. **آغاز:** درتاریخ احمد جودت افندی ردی برفضیلت علم وفواید تاریخ.

41993 ـ **تهران**، ملی۱۲۲۷/۴ ف: باتاریخ **۱۳۰۰**ق دردفتر، (ص۵۶۷ ـ ۵۷۶) [ف. ملی۳:۲۷۴].

ف

فتحنامه

دربخش منشآت، اسناد خواهدآمد.

فرمان

دربخش منشآت، اسناد خواهدآمد.

فضائل السادات

دربخش تاریخ اسلام خواهدآمد.

فهرست اسامی فرماندهان کرمان

دربخش تاریخ ایران خواهدآمد.

فهرست اسامی کتب مبارکه

41994 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۲۹۵ (۳۱۶۹ ف): بی‌تاریخ، ۳۲ گ [آکیموشکین ۱:۴۱۰].

فهرست تصانیف = فهرست مصنفات

فهرست تواریخ

41995 ـ **بادلیان**، ۳۸۸/۴ اوزلی: درجنگ مؤرخ **۱۰۴۶ـ۱۱۸۷**. بسیارسودمند فیلم آن دردانشگاه ش ۱۲۲۹ هست [فیلمها: ۵۸۲].

فهرست صبح صادق

ازناشناس. بادیباجه‌ای بعربی درعظیم آباد (پتنه) بسال ۱۳۰۳ق ساخته شده است. (متن آن تاریخ عمومی ست که دربخش ویژهٔ خودخواهد آمد).

41996 ـ **هند**، بـانکیپور ۴۷۵: نستعلیق خوب ۷شوال **۱۳۰۳** در عظیم آباد. **انجام:** تمام شد فهرست مطولـهٔ هر دو مجلد نسخهٔ صبح درعظیم آباد بتاریخ... ۷۹ گ ۱۵س [ف. عبدالمقتدر ۴:۵۰].

فهرست کتابخانهٔ آستان قدس

بدستور ذوالریاستین آقای مؤتمن الملک متولی باشی، درج ۲/۱۲۹۷، قرآنهاو کتابها عرض دیده شده و این فهرست سیاهـه برداری

شده است. قرآنها و سپس کتابها وبه ترتیب موضوعی‌ست. (بنگرید: فهرست کتابخانۀ رضوی، درهمین صفحه)

41997 ـ مشهد، جامع گوهر شاد ۵۴۵: شکسته نستعلیق حاج محمد علی پسر محمد حسن، رمضان ۱۳۰۵ [ف. شهرستانها ۱:۱۵۸].

فهرست کتابخانۀ توفیق یحیی

کتابهای عربی، فارسی و ترکی آن کتابخانه.

41998 ـ قاهره، دارالکتب ۳۷ مکتبات: تاریخ یادنشده، ۳۸ص [ف. مخطوطات ۲: ۳۳].

فهرست کتابخانۀ حکیم اوغلی علی پاشا

کتابهای عربی، فارسی، و ترکی آن کتابخانه.

41999 ـ قاهره، دارالکتب ۲۲ مکتبات: تاریخ یادنشده، ۱۳۱ص [ف. مخطوطات ۲: ۳۴].

فهرست کتابخانۀ خسرو پاشا

کتابهای عربی، فارسی و ترکی آن کتابخانه.

42000 ـ قاهره، دارالکتب ۳۳ مکتبات: تاریخ یاد نشده، ۵۶ص [ف. مخطوطات ۲: ۳۳].

فهرست کتابخانۀ دکتر اصغر مهدوی تهران

درچهاردفتر. ازخود او.

42001 ـ تهران، دانشگاه ۱۵۷۴ فیلم: ازروی نسخۀ اصل که بخامۀ نگارنده‌است [فیلمها: ۱۵۱].

فهرست کتابخانۀ رضوی مشهد

42002 ـ تهران، حقوق ۳۱۶ ج: شکسته نستعلیق نزدیک ۱۳۰۰، بروش سیاقی، که برای عرض و بازدید کتابها و اسناد وقف نوشته‌اند، و پیش از چاپ فهرستهای کنونی نوشته شده است. کتابها درآن برحسب علوم تقسیم شده، واندکی ازنشانه های نسخه نیزدر آن یادشده است. **آغاز:** صورت عرض وبازدید کلام الله و کتب موقوفه سرکار فیض آثار حسب الاطلاع‌جناب مستطاب شریعتمدارحاجی شیخ رئیس زید فضله العالی که در شهر ذیقعدة الحرام قوی‌ئیل‌مطابق‌سنۀ ۱۳۰۰ نوشته‌میشود. کلام الله بخط أئمه ع وغیرهم، ۷۲گ ۲۸ س [ف. حقوق: ۱۶۷].

42003 ـ تهران، دانشگاه ۲۷۳۳: شکسته نستعلیق سدۀ ۱۴، سیاهۀ کتابهاست به ترتیب موضوعی، ازتفسیرتا مرقعها، با دادن شماره ونام واندازه وخط، واین جز نسخۀ ۳۱۶ ج حقوق است. **آغاز:** صورت کتب کتابخانه... بقرارتفصیل ذیل است: تفاسیر خاصه، جوامع الجمع. انجام: مرقع رقعی‌عبدالخالق خان... رتصاویرچینی است [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۲۸].

فهرست کتابخانۀ سپهسالار تهران

42004 ـ تهران، سپهسالار ۴۶۳: نسخۀ اصل‌ودرهفت جلد جدا جدا صحافی‌شده، شش جلدآن کتابهاییست که درروزگارسپهسالار خریداری شده وتاریخ ۱۲۹۷ دارد، وجلدهفتم پس ازمرگ اونوشته شده است.

42005 ـ تهران، سپهسالار ۴۶۴: مکرر نسخۀ ۴۶۳ ونسخۀ دوم آنست‌هرهفت‌جلد در یك مجلد، بی‌تاریخ، وگویا ۱۲۹۹ـ۱۳۰۰. **آغاز:** صورت‌کتب مرحوم‌سیدحسن ولدمرحوم حاج سید نصرالله استرآبادی وغیره که ازبرای مدرسۀ جناب... ابتیاع‌شدفی‌شهرجمادی‌الاولی ۱۲۹۷. با مهراعتضاد السلطنه، ۴۸گ [ف.

سپهسالار ۵: ۳۸۸-۳۹۰].

فهرست کتابخانهٔ سرکار دولت مدار و چند کتابخانهٔ دیگر

فهرست کوتاه نام پیرامن دو هزار کتاب عربی وفارسی‌ست در کتابخانهٔ سلطنتی؟ (مطبع محال)

42006- موزهٔ بریتانیا، ۲/۲۰۶۶ Or: درمجموعه (گ ۵۵ - ۱۰۰) سپس چند کتابخانهٔ دیگر [ریو ۳: ۱۰۶۰].

فهرست کتابخانهٔ سلطان بایزید خان

کتابهای عربی، فارسی، و ترکی آن کتابخانه است.

42007 - قاهره، دارالکتب ۱۷ مکتبات: تاریخ یاد نشده، ۲۱۷ ص [ف. مخطوطات ۲: ۳۴].

فهرست کتابخانهٔ سلطان محمد و قاضی زاده محمد

کتابهای عربی، فارسی، و ترکی آن کتابخانه. است

42008 - قاهره، دارالکتب ۳۰ مکتبات: تاریخ یاد نشده، ۴۰ص [ف. مخطوطات ۲: ۳۴].

فهرست کتابخانهٔ سلیمانیه

کتابهای عربی وفارسی و ترکی آن کتابخانه.

42009 - قاهره، دارالکتب ۳۸ مکتبات: تاریخ یاد نشده، ۱۰۹ص [ف. مخطوطات ۲: ۳۴].

فهرست کتابخانهٔ عاشر افندی

(شیخ الاسلام)

کتابهای عربی، فارسی، و ترکی آن کتابخانه است.

42010 - قاهره، دارالکتب ۲۵ مکتبات: تاریخ یاد نشده، ۱۴۴ ص [ف. مخطوطات ۲: ۳۴].

فهرست کتابخانهٔ فاتح

(سلطان محمد)

کتابهای عربی، فارسی، و ترکی آن کتابخانه.

42011 - قاهره، دارالکتب ۱۵ مکتبات: تاریخ یاد نشده، ۳۳۳ ص [ف. مخطوطات ۲: ۳۴].

فهرست کتابخانهٔ قزوینی

نگاشتهٔ خود او: میرزا محمد خان، در دیباجهٔ «یاد داشتهای قزوینی ۸» وصف آنها بخامهٔ خود قزوینی آمده است.

42012-15 - تهران، دانشگاه ۵۴۷۲ تا ۵۴۷۵: نسخ خود او، درچهارجلد از ۱ تا ۴۲۰۰۴ و ۴۷۳ و ۴۹۸ و ۳۹۲ گ [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۷].

فهرست کتابخانهٔ کالج فورت ویلیام

فهرست کتابهای شرقی در کتابخانهٔ کالج Fort William است، ومحدود به نام کتابها وبیشتر بدون نام نگارنده.

42016 - موزهٔ بریتانیا، ۲۴۰۴۲ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، ۱۱۰ گ [ریو ۲: ۷۷۷].

فهرست کتابخانهٔ مدرسهٔ شعاعیه

بخشی از کتابهای اهدایی شیخ یحیی امام جمعه است به حاج مخبرالسلطنه مهدیقلی خان

هدایت، که او نیز به آن مدرسه در شیراز، در ۱۳۳۳ق واگذار کرده است. در آن ۳۷۹ جلد کتاب خطی و چاپی بـه ترتیب موضوع نشان داده شده است. در پایان نوشته است : باید سه نسخه از این فهرست نوشته شود. یکی در کتابخانه بماند و یکی به وزارت علوم و یکی بـه بلدیهٔ شیراز فرستاده شود. **آغاز:** بسمله. کتب مفصلهٔ ذیل را کـه ... شیخ یحیی امام جمعه ... در اوقات حکومت ... حاج مخبر السلطنـه ... برسم هدایا از جهت حضرت معظم له میفرستادند معدودی از آن را بعنوان کتابخانهٔ ملی در مدرسهٔ شعاعیة باداره معارف توقیف فرمودند ، و صیغهٔ وقف جاری شد، و تحویل ادارهٔ معارف کردند.... چنین مقرر فرمودند که استفاده از کتب مزبور، فقط در همان ادارهٔ معارف یا مدرسهٔ مذکوره باید باشد... فی شهر ذیقعدهٔ ۱۳۳۲ . (در فهرست چنین است)

42017 ـ **تهران** ، حقوق ۱۲۱ ج : نستعلیق **۱۳۳۳**ق، در ۵۵ ص و مهر امین خاقان مدیر مدرسهٔ شعاعیهٔ دولتی، ۳۲گ ۱۴س [ف. حقوق ۱:۱۶۷] منتقل شده به دانشگاه .

فهرست کتابخانهٔ مشکاة

از علینقی منزوی (برادر بزرگم) بسال ۱۳۶۳ق . فهرست کتابخانهٔ شخصی آقای سید محمد مشکاة است پیش از واگذاری کتابها بـه کتابخانهٔ مرکزی تهران. در این فهرست نام برخی از کتابها آمده که متأسفانه به کتابخانهٔ دانشگاه منتقل نشده است . پس از انتقال کتابخانـه بـه دانشگاه فهرست دیگری از کتابهای انتقالی در شش جلد چاپ شده است . جلد یکم و دوم از همان برادرم و دیگر مجلدات از آقـای محمد تقی دانش پژوه است .

بنگرید : ذریعه ۶:۴۰۴ .

42018 ـ **نجف** ، کتابخانهٔ حاج آقـا بزرگ تهرانی : نوشتهٔ برادرم ، در دفترهایی [رؤیت].

فهرست کتابخانهٔ ملک تهران

در دو دفتر، کتابهای خطی و چاپی ، که در ۱۳۱۶/۸/۶خ وقف آستان رضوی شده است.

42019 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۹۲۳ فیلم: از روی نسخهٔ اصل که در کتابخانهٔ ملک است . جلد یکم خطیهاست و دارای ۶۴۶۵ مجلد است [فیلمها: ۱۵۱].

فهرست کتابخانهٔ منشی رام دایال

از رام پـرتاب Ràm Partàb سهای الله آبادی. فهرست کتابهای خطی فارسی و عربی و هندی آن کتابخانه است، مؤرخ ۱۸۷۴ و ۱۸۷۷ سماوات (۱۸۱۷ و ۱۸۲۰م). **آغاز:** هر آنکسی که بتعداد کتب الهی و شیرازه بندی نعت .

42020 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۵۸۶۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۳۷گ [ریو ۲ : ۷۷۷].

فهرست کتابخانهٔ موزهٔ همایونی

ازعیسی، شاید میرزا عیسی خان گروسی، مترجم و ملتزم رکاب ناصرالدین شاه ، نگاشته در ۱۳۰۱. در این فهرست کتابهای موجود در چهارده قفسه و دو بخاری بالاو پائین از کتابهای فارسی و فرانسه، نشان داده شده است . **آغاز:** هوالحفیظ. فهرست انواع کتب فرنگی کـه در کتابخانهٔ موزهٔ همایونی ضبط است .

42021 ـ **تهران** ، ملی ۱۹۰ ف : نستعلیق ولاتین **۱۳۰۱**، در یك صفحه نـامهای فارسی کتابها و در صفحهٔ دیگر نامهای فرانسهٔ آن کتابها یاد شده است ، ۱۵گ [ف . ملی ۱ : ۱۹۰] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۴۷ هست [فیلمها: ۱۵۲] .

فهرست کتابخانهٔ والدهٔ سلطان

(یکی جامع)

کتابهای عربی، فارسی و ترکی آن کتابخانه

42022 ـ قاهره، دارالکتب ۳۱ مکتبات: تاریخ یاد نشده، ۹۹ص [ف. مخطوطات ۳۴:۲].

فهرست کتب سید کاظم رشتی و شیخ احمد احسایی و کریمخان

ازحاج زین العابدین خان فرزنـد حاج محمدکریم خان کرمانی قاجار. (۱۲۷۶ ـ ۱۳۶۰ق). گویا بسال ۱۳۲۱ق.

واین جزء «فهرست کتب شیخ احمد احسایی وسایر مشایخ» نگاشتهٔ ابوالقاسم فرزند ایشان است که دردو بخش در کرمان چاپ شده است: ۱ـ سرگذشتها (سرگذشت نگارنده، زین العابدین پدر ایشان، حاج کریم خان، سید کاظم رشتی، شیخ احمد احسایی) ۲ ـ فهرست نگارشهای مشایخ (۱ـ شیخ احمد احسایی ۲ ـ سید کاظم رشتی ۳ ـ محمدکریم خان کرمانی ۴ـ محمد خان کرمانی ۵ـ حاج زین العابدین کرمانی).

42023 ـ یزد، وزیـری ۱۲۶۱: نستعلیق شکستهٔ ۱۳۲۴ق. شمارهٔ نگارشها در کنارهٔ نسخه آمده است. در ص ۱۹۰ صورت رساله‌های شیخ احمد تا ۴۷ ورساله‌های سیدکاظم رشتی تا ۲۵۲ شماره یاد شده است. در برگ ۱۷۴ یاد داشتی ست که: از تاریخ ۲۱ تا ۱۳۲۴ق رسائلی که نگاشته‌انـد در این فهرست نیامده است، ۱۶۹گ ۱۷س [ف. شیروانی ۳: ۹۰۹].

فهرست کتابهای تاریخ =

مآثر نامه

کتابها ورساله هـای عمدهٔ شرقی بـویژه هندی. درمتن نامی به‌آن داده نشده است ولی درعنوان آن «مآثر نامه درحقیقت کتب تواریخ» آمده است. ودر پایان آن آمده است: راقمه ابـوالحسن ولدمنشی غـلامحسن متوطن بندر هوگلی. **آغاز**: الحمدلله علی افضاله والصلاة والسلام علی حبیبه.

42024 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۷۲۰ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۲۰گ ۹س [ریو ۷۷۶:۲].

فهرست کتابهای تاریخ

فهرست مؤلفان تاریخ و نام‌کتابها، بـه اختصار، ازنخستین کسیکه پس از اسلام تاریخ نگاشته است تاروزگار نگارنده. نامبوب. **آغاز:** اول کسیکه درملت محمدی ص... غزوات نبی را تصنیف نمود، وبه علم تاریخ پرداخت، محمدبن اسحاق بن یسار است.

42025 ـ تهران، مجلس ۵۱۳۸/۱۱۵: نستعلیق، درجنگ ابن خاتون نوشتهٔ **۲۴ـ۱۰۵۷** دریك برگ [رؤیت].

فهرست کتابهای تاریخ

گفتاریست کوتاه که در آن نـام و نشانی نگارندهٔ سی کتاب آورده شده است. **آغاز:** اسامی تاریخ که ارباب کمال را ضرورت است. اول تاریخ طبری تألیف محمدبن جریر.

42026 ـ تهران، ملك ۴۷۱۹/۴۱: نوشتهٔ **۱۲۳۴**، (۱۶۰ر) [رؤیت].

فهرست کتابهای ملکی لسان الاطبا

حسن فرزند میرزا علی طبیب، متخلص به خفایی و حکیم، لسان الاطبا. گرد آوردهٔ خود او.

42027_ **تهران**، دانشگاه۴/ ۴۰۸۵: درجنگ گرد آوردهٔ خود او نوشتهٔ **۱۲۹۷ - ۱۳۱۱**، (ص ۲۹- ۳۰) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۶۳].

فهرست کتابهای میرزا محسن

کتابهای میرزا محسن سررشته دار توپخانه پسر میرزا هادی طبیب آشتیانی، مؤرخ ۱۳۱۲ درجنگ خود او.

42028 _ **تهران** ، دانشگاه ۱۱/ ۴۳۴۳: شکسته نستعلیق ، رجب **۱۳۱۲** (ص ۲۸۳-۲۸۴) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۲۹۹].

فهرست کتابهای وقفی خاندان حکمت

نگاشته آقای مهدی مولایی، فهرست کتابهای اهدایی علی اصغر حکمت است به کتابخانهٔ آستان قدس رضوی .

42029 _ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۷۳ فیلم : ازروی نوشتهٔ نگارنده مؤرخ **۱۳۸۲** ق [ف. فیلم:۱۵۲] .

فهرست مصنفات شیخ الرئیس

از حبیب یغمایی ، بخواهش آقای رعدی رئیس انطباعات وزارت فرهنگ، بسال ۱۳۱۴خ نگاشته است . بایك دیباچه و سه بخش : ۱ - کتابهای چاپ شده ۲- خطی موجود ۳- کتابهایی که تنها نامی ازآنها مانده است .

وازاینگونه است «فهرست نسخه‌های مصنفات ابن‌سینا» نگاشتهٔ یحیی مهدوی چاپ ۱۳۳۳خ در ۴۱۳ + 20 ص

42030 _ **همدان** ، آرامگاه بوعلی ۹۵۶: نستعلیق خود نگارنده، ۱۲/ ۸/ **۱۳۱۴**خ، ۲۴ گ ۱۴س [نسخه ها ۵: ۳۳۱] .

فهرست مصنفات فیض

از خود فیض کاشانی .

بنگرید : ذریعه ۱۶: ۳۷۹ .

42031_ **تهران** ،دانشگاه ۱/ ۲۰۹۹: نستعلیق ،**۱۱۰۱**، (۱۷۳پ - ۱۷۷ر) دومین فهرست اوست و تاریخ نگارش ۱۰۸۹ است نه ۱۰۹۰ [ف. دانشگاه ۸: ۷۲۶].

42032 _ **تهران** ، مجلس۲/ ۵۵۵۷: نستعلیق عبدالائمهٔ نجفی، با تاریخ **۱۱۸۸**ق‌در دفتر، (ص۸-۱۵) [ف. مجلس ۱۷: ۲۳].

42033 _ **تهران**، اصغرمهدوی۳۶۴: نسخ علی فرزنـد احمد رشتی دریـزد پیرامن **۱۲۷۰**. همان که در ۱۰۹۰ درهشتادوسه سالگی نگاشته وازصد کتاب خود یاده کرده . [نسخه‌ها ۲: ۱۷۷].

42034 _ **تهران**،دانشگاه۷/ ۳۵۹۵: نستعلیق، **۱۲۹۲**ق، (ص ۳۳۰-۳۴۴)،دومین فهرست اوست و در پایان تاریخ ۱۰۹۰ آمده است نه ۱۰۸۹[ف . دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۶].

42035 _ **تهران**، مجلس۲/ ۳۲۶۲: نسخ تحریری سدهٔ **۱۳**، (ص۲۹-۴۵).دراین نسخه بـدون بحساب آوردن یکایك نگارشهای خود منتخباتی از۸۸ کتاب خود راآورده‌است، نخستین آنها «الصافی» وآخرین آنها «فهرست مصنفات» خودکه‌گویا همین کتاب است . و در پایان شمارهٔ نگارشهای خود را ۱۰۰ یادکرده است و گوید : این مؤلفات بتدریج و برحسب تـرقی من در علوم از لحاظ استواری مطالب متفاوت‌است، ومطالب برخی‌ازکتابهارادربرخی دیگر اما بابیانی بهترتکرارکرده‌ام . **آغاز** : الحمد لله و سلام علی عباده ... اما بعد ، فهذا فهرست .

42036 _ **تهران**، مجلس۳/ ۳۲۶۲ :

بدنبال نسخهٔ پیشین. (ص ۴۶-۵۷) . در این نسخه‌فهرست نگارشهای خود راکاملتر وروشنتر آورده است، و آنها را بجز نامه هاکـه بحساب نیاورده به بیست دستهٔ پنج‌تایی‌تقسیم ودرهردسته ۵ رساله وکتاب‌را که در موضوع یاجهتی‌دیگر نزدیکی دارند یادکرده است،کتابهایی ست که از ۲۰ تا ۸۳ سالگی نگاشته ودر ۱۰۹۰ق بانجام رسانده است. ودرپایان گوید: نفیس ترین آثار من برای‌خواص‌سی رسالهٔ‌نخست‌است بعلاوه... **آغاز:** الحمدلله وسلام علی‌عباده الذین‌اصطفی. اما بعد فیقول الفقیر. [ف. مجلس ۱۰: ۸۶۷].

فهرست مصنفات محمد کریم خان

حاج محمدکریم خان قاجار، که یاد اودر «حلقهٔ‌کریمی: ۲۸۷» گذشت. نگاشتهٔ خود او . در این باره بنگرید به « فهرست‌کتب احسایی وسایرمشایخ ۲: ۱۶۸ تا ۳۰۵». **آغاز:** فهرست مصنفات الحقیرالفقیر الاثم کریم بن ابراهیم، که درحدود صد رساله می باشد .

42037 **ـ تهران** ، مجلس ۹/ ۲۷۵۱: نوشتهٔ محمد رضوی ، **۱۲۶۳** ، (ص ۳۷۲ - ۳۷۵) ، همراه با « فهرست رسایل حاج‌کریم خان» نگاشتهٔ عبدالرحیم‌خراسانی که بعربی‌ست (ص ۱-۹) [ف. مجلس ۹: ۱۳۱].

فهرست مصنفات مجلسی

ازمحمد حسین (م۱۱۵۱) فرزند محمد صالح (م۱۱۲۰)حسینی‌خواتون‌آبادی،فهرست نگاشته های نیای اومحمد باقر مجلسی‌ست ،در دوفصل ویك خاتمه : یکم درنگاشته های عربی او،ده‌شماره، دوم‌نگاشته‌های‌فارسی، پنجاه‌شماره. این‌فهرست‌در«روضات» نگاشتهٔ‌پدراومحمدصالح دانسته شده درست نیست[ذریعه]. **آغاز:** حمدلله وکفی... اما بعد در بیان اسماء تصانیف عربی وفارسی‌مولانا محمد باقر... وعدد ابیات‌آنها، واین مشتمل است بردوفصل: فصل اول در بیان تصانیف عربی وآنها ده عدد است... فصل دوم دربیان‌کتابهای فارسی وآن پنجاه عدد است..

بنگرید : ذریعه ۱۶: ۳۸۰ .

43038 **ـ تهران** ، مجلس۱/ ۵۵۵۷: نستعلیق عبدالائمة نجفی فرزند عبدالحسین ، **۱۱۸۸** (ص۲-۸) درنسخه ازنگارنده نام برده نشده است ولی‌گفته است «شرح صحیفه» رامن بپایان رسانیده‌ام. **آغاز:** باب دوم «!» دربیان اشعاروتصانیف وعدآنها، واین باب «!» مشتمل بردوفصل است، فصل‌اول دربیان تصانیف‌عربی، [ف. مجلس ۱۷: ۲۳].

42039 **ـ نجف** ، سید محسن حکیـم ۱۷۰۷/۲ : با تاریخ **۱۲۲۴** در دفتر ، ۳گ [یادداشتهای **سید** احمد اشکوری] .

42040 **ـ قم** ،آستانه ۲: ۳-۶۱۱۳ : با تاریخ **۱۲۳۶** دردفتر،ش ۲دفتر [ف. آستانه: ۱۸۸].

42041 **ـ مشهد**، رضوی ۸۴۶۵: نستعلیق **۱۲۶۹**، درنجف، [سیدعبدالعزیز طباطبایی].

42042 **ـ تهران** ، دانشگاه۴/ ۲۶۱۱: نستعلیق حسین فرزند ابوطالب حسنی‌حسینی، پنجشنبه ۲۱ ج ۲/ **۱۲۸۸**، (ص۱۰۴-۱۱۳)، آغاز برابر نمونه ، در آن آمده : ایـن فقیر میرمحمد حسین شروع از اتمام آن « الفوائد الطریفه فی‌شرح الصحیفه» نموده‌ام ، از اینجا دوچیز بدست می‌آیـد: ۱- نگارنده میر محمد حسین است ۲- نگارنده «شرح صحیفه » راکه بپایان نرسیده بوده بپایان رسانده است [ف . دانشگاه ۹: ۱۴۶۹].

42043 **ـ یزد** ، وزیری ۳/ ۱۳۸۴ : سدهٔ **۱۳** ، ۲گ [ف. شیروانی ۳: ۹۴۴].

فهرست مصنفات مجلسی

ازمحمد مدعو به علی حسینی ، در دیباچه مینویسد: چون میرمحمد حسین فرزندمیرمحمد صالح خاتون آبادی درفهرست خود بسبب (عدم اعتناحسب الواقع متوجه نشده بودند) آنرا استدراك نمودم. وآنگاه کتابها را در دو قسم : عربی و فارسی نشان داده است. **آغاز:** حمدله. وصلی الله علی محمد و آله الطاهرین . اما بعد ، چنین گوید محمد المدعو بعلی الحسینی... که چون جناب اعلم العلمه‌فی‌زمانه، میرمحمد حسین بن میرمحمد صالح الحسینی... الخاتون آبادی ، که والدایشان رئیس المجتهدین... بود.

42044 ـ **تهران** ، ملك ۳/ ۶۳۴۱ : نستعلیق بد محمدتقی‌فرزند حاجی محمدحسین نیشابوری ، ج ۱/ **۱۲۸۳**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

فهرست مصنفات مجلسی

ازمحمدنصیر برادر زادهٔ محمدباقرمجلسی دردونوع: عربی،فارسی. درآن آمده: این‌فقیر درسنهٔ یکهزارویکصدو چهل‌ونه‌هجری‌دراصفهان این مجلد را دیده وجای دیگر مینویسد : این مجلد بنظرحقیرنرسیده وجناب میرمحمدحسین هم ننوشته‌انـد. **آغاز:** بعدازحمد وسپاس‌الهی وصلوات‌برحضرت رسالت‌پناهی...این‌فهرستی است که جامع‌المعقول‌والمنقول وحاوی کمالات کثیرمولانا محمد نصیر المجلسی (ره)دراسامی تصانیف عربی وفارسی کتابهای عم بـزرگوار خود مولینا محمد باقر مجلسی...

42045 ـ **تهران**، ملك ۲/ ۶۳۴۱ : نستعلیق محمد تقی فرزند حاجی محمد حسین نیشابوری ،ج ۱/ **۱۲۸۳**، بدنبال‌آن «فهرست تصانیف‌مجلسی»ازمحمدمدعو بعلی‌هست[رؤیت].

فهرست مصنفات مجلسی

چند نسخهٔ ناشناخته .

42046ـ **تهران** ،سپهسالار۲/ ۸۱۶۹: با تاریخ **۱۱۳۵** دردفتر بهمین خامه (۱۱۴رـ ۱۱۹ر). **آغاز:** باب. در بیان اسماء تصانیف عربـی وفارسی‌کتابهای مرحوم مولانـا محمد باقربن محمد تقی‌وعددآنها وعدد ادبیات‌آنها، واین باب مشتمل بود بردوفصل اول درتصانیف عربی وآنها ده است [ف. سپهسالار۵: ۳۹۱].

42047 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۲/ ۴۶۰: نسخ ، ازسدهٔ **۱۳** [نسخه هـا ۵: ۶۵] . منتقل‌شده‌به‌الهیات‌مشهد

فهرست ناسخ التواریخ

از محمد تقی لسان الملك سپهر کاشانی ، نگارندهٔ متن. دردوقسمت : ۱ـ فهرست مطالب «ناسخ التواریخ» بـه ترتیب موضوعهای چاپ شده (ص ۱ ـ ۴۰۸) ۲ـفهرست‌نامهای‌پادشاهان ایران ودانشمندان و نامداران‌که در جلد های چاپی‌آمده است به ترتیب طبقهٔ آنان وهریك به ترتیب تهجی (ص ۴۰۸ـ ۶۹۴).

42048 ـ **تهران** ، مجلس : نستلیق و شکسته بخامهٔ نگارنده، ۶۹۴ص[یادداشتهای‌دکتر جان‌لایونگود].

ق

قبالجات املاك

قباله نامه = عقد نامه

در بخش اسناد ومنشآت خواهدآمد.

قسم نامه

قسمنامهٔ پنج تن از سران مشروطیت : آقایان ممتاز الدولة، محمدولی میرزا سپهسالار، نجفقلی بختیاری، علیقلی بختیاری، صمصام الدولة است ، بدینگونه : بسمله . وبه نستعین . به شهادت کلام‌الله مجید ما پنج نفر امضا ومهر کنندگان ذیل ، هم عهد و هم قسم شده ، در پیشرفت مصالح ملك وملت واساس اصول مشروطیت باکمال اتحاد ساعی، و بادوستان هم دوست و با دشمنان دشمن بوده وبیاری خداوند متعال اسباب استحکام استقلال مملکت ایران رافراهم بکنیم . فی‌غرهٔ ذی قعدة ۱۳۲۸ (مهر و امضاء پنج تن) .

42049 ـ **تهران** ، مجلس ۴۵۷۲ فهرست نشده : شکسته نستعلیق ،گویا خامهٔ اسماعیل ممتاز الدولة باشد . این قسمنامه در پشت یك جلد قرآن چاپی نوشته و امضاء شده است [رؤیت].

قسم نامه

دربخش اسناد خواهدآمد.

ك

کتابچهٔ نثری و اسامی معارف وصاحبمنصبان قشون ایران

دربخش سپاهیگری خواهد آمد.

گراسهٔ الهمی

از افضل الملك شیرازی ، (که یاد او در «افضل التفاسیر:۳» گذشت). مجموعه‌ای‌ست در چهارجلدازنگاشته‌های‌خود اوودیگران بادیباجه سپس فهرست مطالب ازقبیل : صدکلمه ، تاریخ ایران باستان بروش سیاقی ازهبوط تا ۱۰۸۴ سپس ادامهٔ آن تا ۱۲۹۸، و نیز تاریخ سلطان محمد فرزند مراد عثمانی وجانیشان او ، ونیز ماده تاریخهایی ازروزگارزند وافشار وقاجار، تاریخ‌افاغنه‌بروزگاراحمد شاه دورانی، نقشه‌ای از مجلس تشریفات‌سلام‌فتحعلی‌شاه که‌در آن‌جای نشیمن هر گروه نشان داده شده است ، و نیز یاد داشتهایی در بارهٔ شهر تهران بروزگار ناصرالدین‌شاه، سفرنامهٔ گرگان، سرگذشت‌شیخ شهاب الدین اهری استاد شاه صفی صفوی ، عرضحال‌مردم هرات به دولت فرانسه، گفتاری دربارهٔ اتحاداسلام وسیاست کشورهای باختری، فهرست نام فرزندان ناصرالدین شاه ، قانون تأسیس مجلس شورای دولتی مؤرخ ۱۳۰۳ ق، در بارهٔ تأسیس و ساختن مدرسهٔ سپهسالار ، یادداشتهایی دربارهٔ امتیاز تنباکومؤرخ۱۳۰۹ ق، سفرنامهٔ سیاه‌گوه از اعتماد السلطنه ، و جز اینها.

42050 ـ **تهران** ، مجلس ۱۵۱۶؟ : بخامه های‌گوناگون نستعلیق وشکسته از خود او ودیگران با دیباجه‌ایی از خود اووفهرست مطالب در۱۵صفحه، [دکترجان لایونگود].

کونین مصفا

ازفراسوگوتلپ قوم جادمن لهستانی ، که درخدمت زیب النسابیگم همسرشمر درهندبوده است. فهرست‌کتابهای فارسی از نظم ونثرراکه دیده به ترتیب تهجی گرد آورده است . و در سه‌شنبهٔ ۱۳ اگست ۱۸۳۹م ساون‌سدی چوت ۱۸۹۶ بانجام‌رسانده است. وبیشتر نگاشته‌های فارسی درهند را دارد. **آغاز:** ستایش صانعی که برناظران صحائف معارف ازگردش صفایح

لیل و نهار .

42021 ـ آصفیه ، ۱۰۵ اسامی کتب: نوشتهٔ ۱۸۳۹م، ۲۲۲گ ۹س [ف. آصفیه ۱: ۴۰] .

گواهینامهٔ فرماسونری

مؤرخ ۱۹۸۰م برای معاون الدوله‌غفاری.

42052 ـ تهران، معاون الدوله‌غفاری: ضمن مجموعهٔ مؤرخ ۱۲۴۹ـ۱۲۸۲، فیلم آن در دانشگاه ش ۳۹۱۷ هست [فیلمها: ۷۴۱] .

م

مآثرنامه

دربارهٔ کتابهای بنام در تاریخ خاور و بویژه تاریخ هند. نام آن در متن چنین آمده است : مآثرنامه در حقیقت کتب تواریخ. پیرامن ۱۱۶۲ق نگاشته شده است . و در پایان آن آمده : راقمه ابو الحسن ولد منشی غلامحسن متوطن بندر هوگلی. **آغاز :** الحمدلله علی افضاله والصلاة والسلام علی حبیبه.

42053 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۷۲۰ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۸م، ۲۰گ [ریو ۲: ۷۷۶] .

مجمع محمود

از محمود میرزا قاجار (که یاد او در «دیوان: ۲۵۱۷» گذشت). بسال ۱۲۳۵ ق چند نگاشتهٔ خود را در مجلدی گردآورده و دیباجه‌ای برای آن نوشته و بدین نام خوانده است، با ماده تاریخ: خواست محمود چـه از پیر خـرد تاریخش ـ گفت این مجمع محمود پریشان نشود . دارای ۱ـ سفینهٔ محمود (تذکره)، ۲ـ دیوان ، ۳ ـ منتخب المحمود (تاریخ) ، ۴ ـ گلشن محمود (تذکره) ۵ـ مخزن محمود (سیر) ۶ـ نقل مجلس (تذکره)، ۷ ـ سنبلستان (ادب) ۸ ـ پروردهٔ خیال (ادب) ۹ـ مقصود جهان (تاریخ)، ۱۰ـ محمودنامه (ادب) ۱۱ـ رؤیای صادقانه (تاریخ) ۱۲ـ بیان محمود (تذکره) [نسخهٔ مجارستان] نسخه های مجمع محمود از نظر شمارهٔ رساله ها یکسان نیستند و اینک چند نگاشتهٔ دیگر او: ۱ـ تذکرة السلاطین (تاریخ ایران تا قاجاریان) ۲ ـ در المحمود (دیوان در پیرامن ۱۵ هزار بیت) ۳ـ بادهٔ بیخمار (ادب) ۴ ـ منتخبات اشعار ۱۶۴ تن قدیم و جدید کـه در فهرست دانشگاه بنام «سنبلستان» یاده شده است ۵ـ نصیحت الملوك ۶ـ مرآت محمدی (تاریخ ایران) ۷ـ اخبار محمدی (عمومی) ۸ـ تاریخ روسیه ۹ـ تاریخ صاحبقران.

بنگرید: تاریخ تذکره های فـارسی ۱ : ۷۳۴ـ استوری ۱: ۸۸۷. **آغاز:** اول دفتر بنام ایزد دانا ـ صانع پروردگار حی و توانا.

42054 ـ تهران ، ملی ۲۳۴۹ ف : نستعلیق محمد قلی لاریجانی، سدهٔ ۱۳، دارای: ۱ـ منتخب المحمود (ص ۱۱ـ۴۹) در معجزات پیامبر ۲ـ گلشن محمود (ص ۵۱ ـ ۱۴۸) در سرگذشت فرزندان فتحعلی شاه ۳ـ مخزن المحمود (ص ۱۵۱ـ۲۱۲) درسرگذشت عارفان و کرامات ایشان ۴ـ محمود نامه (ص ۲۱۵ـ۲۷۲) در توقیعات و حکایات دلکش ۵ ـ رساله ای در خوابهای صادقهٔ فتحعلی شاه (ص ۲۷۵ـ۲۹۲) ۶ـ تذکرة السلاطین (ص ۲۹۵ ـ ۴۲۷) در تاریخ ایران، ۲۱۴ گ ۱۷ س [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود]

42055 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۲۲ : میانهٔ سدهٔ ۱۳ [ذیل ریو:] .

42056 ـ ترکیه، اسعد افندی ۳۸۷۴: تاریخ یاد نشده [تـاریخ تذکره های فـارسی

.[۷۳۴:۱
42057ـ **مجارستان**، اکادمی بودا بست: نوشتهٔ **۱۲۴۱ـ۱۲۴۴**. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۶۳ هست]فیلمها: ۷۹۶] .

ن

نامهٔ متمهدی = ترجمهٔ ...

متن از متمهدی بنام سودانی ست که بر انگلیسها شوریده و بعربی برای سران کشورهای اسلامی نوشته و آنان را به دشمنی با انگلیسها و همبستگی خوانده است .

ترجمه از عبدالمطلب ادیب کاشانی (بنگرید: فرهنگ فارسی بفارسی: ۱۹۳۹) ، برای ناصرالدین‌شاه. نامه را میرزا یوسف خان مستشار الدوله حاکم بوشهر برای شاه فرستاده بوده است. **آغاز:** حمد از برای خدایی حکمران کریم است و درود برای آقای ما محمد و آل او ست

42058 ـ **تهران** ، ملی ۱۳۹۵ ف : شکسته نستعلیق **۱۳۰۱**، در تهران، ۶گ ۱۴س [ف. ملی ۳:۴۵۶] .

نشان خاصهٔ شاهنشاهی

به شاهزاده شاه مراد.

42059ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵/ ۲۵۹۱ : در مجموعه معینای اردوبادی نوشتهٔ **۱۱۰۹** و دیگران تا **۱۲۶۳**، (ص ۵۷) [ف . دانشگاه ۹:۱۴۰۸].

نشانها

نشان تولیت، مناصب دیوانی ، منع ریش تراشی، بخشیدن مالیات، منع ارتکاب جرایم، دربارهٔ تملک مستغلات و . . . در بخش منشآت و فرمانها خواهد آمد .

نشانهای دولت ایران = قانون نشانها

ازحاج میرزا آقاسی (که یاد اودر « چهل فصل سلطانی: ۱۱۲۰ » گذشت) بروزگار محمد شاه قاجار (۱۲۵۰ـ۱۲۶۴) و بنام او. آیین نامهٔ نشانهای دولتی‌ست، که گویا در ۱۲۵۲ق نگاشته شده است. در پایان آن آمده : برحسب فرمان اعلیحضرت محمد شاه قاجار تحریر شد تا نسخ آن در کارخانهٔ مبارکه باسمه شده در اکناف ممالك محروسه انتشار یابد و قواعد مرقومهٔ نشان برتمامی اهل نظام وغیره هویدا گردد . **آغاز:** حکما و متکلمین علم حکمت را برحسب حصر عقلی بردو قسم منقسم داشته‌اند : علمی و عملی. و حکمت عملی نیز برسه قسم کرده‌اند: یکی از آنها سیاست مدن است.

در پایان نسخهٔ دوم این رساله « تجدید نظر » درقانون نشانهاست که بروزگار ناصرالدین‌شاه ساخته شده است .

42060 ـ **تهران**، وزارت امورخارجه: نستعلیق خوب ۲۰ محرم **۱۲۵۲**ق، آغاز برابر نمونه، قانون نشانها نامیده شده است ، ۲۸گ ۱۲س. عکس آن نزد آقای محمد مشیّری هست.

42061 ـ **تهران** ، اسماعیل رائین : عکس نسخه‌ای ست بخامهٔ نستعلیق خوب ولی ریزتر از نسخهٔ پیشین، نوشتهٔ **۱۲۵۲** که باید تاریخ نگارش باشد، آغاز برابر نمونه، نشانهای دولت ایران نامیده شده است ، ۱۳گ ، مصور در پایان آن تجدید نظر در « قانون نشانها » است، فتوی نسخه نزد آقایان محمد مشیری و محسن مخم هست.

نشانهای دولت ایران =

تجدید نظر درقانون نشانها

ازمیرزاآقا خان صدراعظم ، در آغاز آن آمده‌است: بنابدستورناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق) که به میرزاآقا خان صدر اعظم داده شده است، دگرگونیهایی در رسالۀ پیشین در پنج فقره داده شده است ، وباید بدون زیاده و کم با الحاقات مقررة الفعل شود. فقرۀ یکم‌در آن است که «نشان جواهر» موقوف گردد...
آغاز: حمدله. صلاة . درعهد فرخنده و زمان دولت‌پاینده‌اعلیحضرت قدرقدرت... ناصرالدین شاه غازی ابدالله عیشه وابد جیشه. ازنتایج‌رای اصابت .

42062- **تهران**، اسماعیل‌رائین: عکس از نسخۀ نستعلیق خوب، بی‌تاریخ، بدنبال« نشانهای دولت ایران» نگاشتۀ میرزاآقاسی، آغاز برابر نمونه، ودوعکس دیگران آن نزد آقایان محمد مشیری ومحسن مفخم هست، ۸گ ۱۲س .

نشانهای هنری

درص ۳۹۲۴ گذشت .

نشانهای دولت ایران و آلمان

گزارش نشانهایی‌ست که امپراتورآلمان‌به ولیعهد ایران وامین السلطان ودیگر و زیران ایران‌داده، ونیز نشانهایی که ناصرالدین شاه در سفرخود به فرنگ به دیگران داده‌است. (بنگرید: سفرنامۀ آلمان: ۴۰۱۲).

42063 - **تهران** ، دانشگاه ۲۲۲۵: نستعلیق **۱۳۰۶** تا **۱۳۰۷** ق [ف . دانشگاه ۸۹۶:۹].

نشانهای عالی دولت ایران

گرد آوری از ناشناس ، که بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) ، در بارۀ نشانهای‌دولت ایران ودولتهای خارجی‌روزگار نگارش. ساخته‌است **آغاز:** آنکه چون پیشنهاد خاطر خطیر همایون .

42064 - **تهران** ، ملی ۲۶۱۴ ف : نستعلیق، سدۀ **۱۳**، ۴۳گ ۱۰س [یادداشتهای دکترجان لایونکود].

و

وصیت نامه = سفارشنامه

دربخش اسناد ومنشآت خواهدآمد.

وقایع اتفاقیۀ یومیه

ازسرتیب علی‌نقی خان.

42065 - **تبریز**، ملی ۳۳۲۸: گویا نوشتۀ **۱۳۰۲** [نسخه‌ها ۴: ۳۱۵] .

ی

یادداشتها

ازافضل الملک‌شیرازی یکی ازاین‌دونسخه آغازنگارش‌تاریخ ۱۳۳۵ را دارد، ومینویسددر ۲۵ محرم این سال بـه پنجاه وشش سالگی رسیده است. (بنگرید: افضل‌التواریخ ازهمو، دربخش تاریخ ایران).

42066 - **تهران** ، ملك ۸۱۲: شکسته نستعلیق افضل الملك ، در **۱۳۰۶ - ۱۳۰۷** ،

بیشترسوادنامه‌هاواحکام‌است، ۱۲۷گ

42067ـ **تهران**، ملك ۴۱۳۸: گویا بخامهٔ نگارنده، تاریخ سال **۱۳۱۶** ق ایران است، درآن خود را: غلامحسین بن مهدی بن ابراهیم انواربن‌کریم خان زند یادکرده است [یاد داشتهای دکترجان‌لایونگود].

42068ـ **تهران**، ملك ۶۲۴: شکسته نستعلیق خود افضل الملك **۱۳۳۵** تا **۱۳۴۸**، نامه های اتـابك و دیگران نیز بدان چسبانده شده، آغازنگارش ۱۳۳۵ق است، ۲۴۲گ۱۶س

یادداشتها

از شیخ حسن جابری انصاری فرزند علی فرزند محمود، (۱۲۸۷ق ـ ۱۳۳۵ خ).

بنگرید: تاریخ جراید ومجلات: ۶۵ ـ مؤلفین مشار ۲: ۶۱۰ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقبا: ۴۱۵.

42069ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری: در اندازهٔ جیبی [نسخه‌ها ۶: ۵۹۷].

42070ـ **اصفهان**، شیخ حسن‌جابری انصاری: یادداشتهای‌تاریخ‌اصفهان‌ومتفرقه‌است، درسه پوشه [نسخه‌ها ۶: ۵۹۸].

یاد داشتها

ازمیرزا حسن خان منشی اسرارصدرات‌و وزارت جنگ ووزارت‌خارجه، که باید‌نگارندهٔ «تبصرة المسافرین: ۳۹۹۴» باشد. یادداشتهای گوناگون وبیشترتاریخی‌ست که درسفر واقامت درعثمانی واروپا شنیده ویا ازروزنامه‌هاخوانده بوده است، وفهرست نام شهرها و پایتختهاکـه دیده است. **آغاز**: بسمله. درسالنامهٔ دولت‌روس سنهٔ ۱۸۷۴م (۱۲۹۱ ق) راه‌آهنی‌کـه دولت روس بالفعل درداخلهٔ مملکت خودکشیده.

42071 ـ **تهران**، ملی ۲۲۶۴ ف: شکسته نستعلیق، **۱۲۷۳** تا **۱۲۹۱**، سپس «تبصرة المسافرین» محمد حسن طباطبایـی تبریزی، (ص۱ـ۲۲) [یادداشتهای دکترجان‌لایونگود].

یاد داشتها

از عباس اقبال آشتیانـی (م ۱۳۳۴ خ)

42072 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۳۵: نستعلیق‌محمد در **۱۲۹۷**، وخوداقبال ودیگران چندگفتار، فرمان، یادداشتهاست، ۴۴۱ گ

42073 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۳۷: نستعلیق‌اقبال‌وماشینی، فرمان‌ونامه‌ها، پراکنده‌هایی دربارهٔ امیرکبیر، دربارهٔ هرات، دیوان‌معزی، جغرافیا [ف. دانشگاه ۱۶: ۸].

42074ـ **تهران**، ادبیات ۷ب: نستعلیق ع/۱۶ **۱۳۳۷**ق، ۱۴۱گ ۳۱س [ف. ادبیات ۱: ۵۲۵]. منتقل شده به دانشگاه.

42075 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۰۹: بخامهٔ خود اقبال‌دردنبال «یادداشتهای»قزوینی دربارهٔ امکنه در سروده هـای عرب، وخاندان نوبخت، [ف. دانشگاه ۱۶: ۷ـ۳].

42076 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۳۲: نستعلیق خود او، یاد داشتهای ادبی وتاریخی، تاریخ‌پزشکی، ترجمهٔ بخش قرآن ازاستوری، سروده ها، نسخه شناسی چندکتاب، ۲۰۶گ

یاد داشتها

ازعلی‌اصغرحکمت فرزند حشمت الممالك احمد علی شیرازی، زاده در ۱۳۱۰ق.

42077ـ8 ـ **مشهد**، رضوی ۸۹۸۴ و ۸۹۸۵: اهدائی خود حکمت [نسخه‌ها ۵: ۷].

یاد داشتها

از فرهاد میرزا قاجار (کـه یـاد اودر «کنز الحساب: ۱۸۹» گذشت).

42079 ـ **تهران**، فرهاد معتمد ۱۴۹:

نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳: ۲۵۲] .

یادداشتها

ازمیرزا فضل الله نوری وزیرنظام . و از هموست: (تذکرهٔ تاریخی در تاریخ خاندان قاجار) .

42080 ـ **تهران** ، مجلس ۵۹۳۳ : نسخ سدهٔ **۱۳**، بخامهٔ نگانده، ودرپایان حسینقلی نوری برادر زادهٔ نگارنده ووزیر فوایـد عامهٔ روزگار قاجار یـادداشتی در یك صفحه دارد ، ۱۸۲ص ۱۴س [ف. مجلس ۱۷: ۳۲۱].

یادداشتها

ازقوام السلطنه، احمد(۱۲۴۹خ-۱۳۳۴خ) خطاب به دکترخلیل خان اعلم الدوله ودیگران، نخستین آنها تاریخ ۱۳۲۳را دارد.

42081 ـ **تهران** ، آقای حسین ثقفی اعزاز فرزند اعلم الدوله: ۷۰گ . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۲۷ هست [فیلمها: ۲۷۴].

یادداشتها

ازعلامه میرزا محمد خان قزوینی، درهفت جلد بکوشش آقای ایرج افشار سالهای ۱۳۳۲خ تا ۱۳۴۲خ چاپ شده است.

4202ـ6 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۰۳ تا ۵۴۰۷: بخامهٔ خود نگارنده، پنج جلد: ج۴ در ۱۹۶ص، وج۵ در۲۳۶ص، وج۶ در ۲۳۷ص، وج۷ در ۲۳۵ص، وج۹ در ۲۷۶ص [ف. دانشگاه ۱۶: ۳].

یاد داشتها

ازآقای محمود فرخ . فرزنـد سید احمد جواهری، زاده در ۱۳۱۴ق. وازکارهای ایشان است: چاپ وتحشیهٔ مجمل فصیحی، سفینهٔ محمود.

41087 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۱۰: بخامـهٔ خود ایشان [نسخه ها] .

یاد داشتها

از میرزا جان .

42088 ـ **تهران** ، سنا ۷۵۵۲/۶ : نستعلیق **۱۲۷۶** [نسخه‌ها ۲: ۲۴۹].

یاد داشتها درباره حملهٔ افغان

ازنویسنده ای ناشناس که در بخشهای مرزی ایران ـ افغانستان میزیسته، ویورشها و دستبردهای مرزی افغانیها را از دوشنبهٔ نهم شعبان ۱۱۳۴ تااواخرع ۱۱۳۸/۱ قدرا یاد داشت کرده است.

آغاز: هوالله تعالی. بتاریخ دوشنبهٔ نهم شعبان ۱۱۳۴ فوجی از افغان.

42089 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۱۹ تاریخ (۴۲۹۴): شکسته نستعلیق نگارنده، ۶گ، چلیپا

یادداشتهامربوط به تاریخ قاجار

ازناشناس، نام کتاب در پشت برگ نسخه بگونهٔ بالاست، ودردفتر ثبت کتابخانه بنام «رسالهٔ انتقادی از زمان قاجاریه» است . گفتاری‌ست انتقادی ازآن روزگار ودرآغاز سخن بسیاراز ترکمانان دارد. ونزدیك به نوشته‌های ملکم خان است.

42090 ـ **تهران** ، سنا ۱۷ الف/۷ موقت: نستعلیق شکسته وآیتها بـه نسخ ، سدهٔ ۱۳-۱۴ **آغاز :** افتاده: ... که اگر در رفع ظلم وبدعت جدید که حذرآن بـه ملت و دولت ایران... آنجام نیز افتاده. ازکتابهای دکترمفتاح بوده، ۱۲۴ص ۹س [یادداشتهای دکترجان لایو نگود]

یادداشتهای سیاسی وتاریخی واقتصادی

درتاریخ بیداری ایرانیان.

42091ـ **تهران**، دانشگاه ۵۵۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۱۹۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۶: ۲۸] .

یاد داشتها

ازصدر السلطنه حسین قلیخان نوری سفیر ایران در امریکا وعراق.

42092ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۹۶: [نسخه ها ۵: ۴۲۶].

بخش سی وچهارم

تاریخ عمومی

الف

آثار عبداللهی

از عبدالله قزوینی ، ازسدهٔ سیزدهم ،که می گوید دراین کتاب سه‌مطلب‌زیررا می‌نگارم: ۱ـ زندگی ناپلئون (ص ۳ ـ ۱۰) ۲ ـ جنگ انگلیسها با ایرانیان دربوشهر (ص ۱۱ـ۲۰) ۳ـ جنگ انگلیسها با افغانان (ص۲۱ـ۳۲). **آغاز** : الحمد لله الذی خلق اللوح والقلم و علم الانسان مالم یعلم.

42093 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۴۵ ف : شکسته نستعلیق **۱۲۸۴**، شاید نگارنده،۱۶گ ۱۵س [ف. ملی ۳:۲۹۸] .

آثار الملوك والانبیا

درسرگذشت پیامبران و پادشاهان ایران وهمایون پادشاه (۹۳۷ـ ۹۶۳) . جغرافیا را نیزدارد، از«حبیب السیر »گزیده شده و در دیباجهٔ (نسخهٔ سپهسالار) از شاه اسماعیل به تضمین یاد شده است .در همان‌نسخه نام‌کتاب برابرتاریخ نگارش (۹۳۱) نیزهست . ونیز : شد اختتام (خبر جهانیان) ۹۳۰ = ۱۵۲۴ م [نسخهٔ شیرانی]. **آغاز ۱)**، برضمیرانورفضلای سخنور وخاطر ازهربلغای هنرپرور ، درنقاب ارتیاب مستورنماند. **آغاز ۲)** : ای یافته از منزل مه‌تا ماهی... افتتاح اخبارآثارپادشاهی بحمد وثنای قدسی الهی است.

42094 ـ **تهران** ، مجلس ۶/ ۶۱۹: نستعلیق **۹۳۰**،آغازبرابرنمونهٔ **۱**، در فهرست آمده: شاید ازمیرخواند باشدکه برای میر علیشیر نگاشته است [ف. مجلس ۲:۳۷۳].

42095ـ **تهران**، سپهسالار۲/ ۱۶۶۵: نستعلیق دوشنبهٔ **۱۰۸۶**، (۱۵رـ۱۲۷پ)، در فهرست‌آمده : نام شاه اسماعیل به تضمین در دیباجه‌آمده‌ونام‌کتاب(= ۹۳۱) تاریخ‌نگارش است. آغازبرابرنمونهٔ **۲** [ف. سپهسالار۳:۸].

42096 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۴۹: تاریخ یاد نشده ،آغازافتاده، تاریخ نگارش «خبرجهانیان: ۹۳۰ » یاد شده است [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۱] .

آیینه = مرآت الارض

تاریخ‌و رجال مجدول‌است ، ساخته برای میرزا حسن منشی خاص صدارت عظمی.

42097 ـ **تبریز** ، ملی۳۵۸۳: نبشتهٔ **۱۲۹۰** [نسخه ها ۴:۲۸۵] .

آینهٔ جهان نما

ازسیف الدین علی فرزند ملامحمد جعفر شریعتمدار استرآبادی(که یاد اودر «بوستان : ۷۱» گذشت). در تاریخ وداستان آفرینش است وپادشاهان افسانه‌ای ایران‌وسرگذشت‌پیامبران اسرائیلی و تاریخ اسلام تا سال ۴۱ هجری. وتاریخ رویداد های پیش‌ازاسلام برمبنای‌هبوط آدم است.

بنگرید : ذریعه ۱:۵۱.

42098ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۳۸ : نستعلیق نگارنده، صفر**۱۳۰۴** = ۷۵۲۱ هبوط آدم (!) آغاز در دیباچه افتاده است ، ۲۵۷ گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۳:۳۰۲۷].

آینهٔ سکندری

کرمانی، دربخش‌تاریخ‌ایران‌خواهدآمد.

آینهٔ مظفری

خرموجی، درص ۳۹۳۱ گذشت.

احسن التواریخ

ازحسن بیگ روملو (۹۳۸-۹۸۵) نبیرهٔ امیرسلطان روملو، تاریخ عمومی ست دردوازده جلد، دوازدهمین‌آن‌که دردست هست تاریخ‌شاه اسماعیل وشاه تهماسب واسماعیل دوم ووزیران وفرمانروایان ودانشمندان‌آن روزگاراست، از سال ۹۰۰ تا ۹۸۵. این بخش بکوشش‌چارلز نارس سدون C.N.Seddon با ترجمهٔ انگلیسی‌آن‌دردوجلد، بسال۱۹۳۴م (۱۹۳۱م) چاپ شده است. وبخشی ازآن نیزکه دربارهٔ گرجستان بوده در۱۹۶۷م در اتحاد جماهیر شوروی چاپ شده است.

در (ذکرآل‌عثمان) ومدت پادشاهی‌ایشان میگوید: تا دراین سال‌که تاریخ هجری به نهصد وهشتادرسیده است، دویست ونودویکسال است. **آغازج۱۲)** : حمد وسپاس وشکر بیحد وقیاس سلطانی را سزاست‌که سرادقات.

بنگرید: ذریعه ۱:۲۸۷-ف. مشار:۴۹- استوری ۱:۳۰۷-۱۲۷۹.- تاریخ تذکره‌های فارسی ۲:۴۳۹.

42099 ـ **اسعد افندی** ، ۲۱۵۷ : نستعلیق سه شنبه صفر **۱۰۱۴** ،ج۱۲ در تاریخ پادشاهان صفوی‌تا سال ۹۸۵ است. فیلم‌آن در دانشگاه‌ش ۵۳۶ هست [فیلم:۴] .

42100 ـ **تهران** ، مجلس ۵۸۸۴ : نستعلیق یوسف، **۱۰۶۹** ، آغازبرابر نمونه، ۶۷۸ص ۱۶س [ف. مجلس ۱۷:۲۷۹].

42101 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۶۲۰: نسخ محمد علی فرزند نورالدین محمد خطیب واعظ، محرم**۱۰۸۷** ،ج۱۱و۱۲ آن است،۹۲گ [ف. دانشگاه ۱۶:۴۸].

42102 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۶۶ : تعلیق خوب محمد علی فرزند شیخ نورالدین محمد واعظ‌کاشانی مشهور به خطیب، **۱۰۸۷** ، جلد ۱۲ ، آغاز برابرنمونه، ۸۵گ ۳۲س[ف. مجلس ۶:۲۲۳].

42103 ـ **پاریس** ، ملی ۱۳۵۰ S.P : نستعلیق محیی الدین محمد فرزند علی افضل تویسرکانی، در ۲۴ ع ۲/ **۱۰۸۹** ، ۲۳۰ گ .فیلم‌آن در دانشگاه تی ۷۷۰ هست [فیلمها:۵] .

42104 ـ **تهران** ، ملی ۲۰۰۵ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ،آغازبرابر نمونه ، نخستین عنوان: گفتاردروقایع رفتن سلطان‌حسین میرزا به حصار شادمان، آخرین عنوان: گفتار در فتح قلوپلنگان ، در میانه آشفتگی دارد ، ۳۲۶گ ۱۵س [یاد داشتهای دکترجان لایونکود].

42105 ـ **تهران** ، ادبیات ۶۶ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین، انجام‌افتاده ،۱۷۳گ ۱۷س [ف. ادبیات ۱:۱۳].

42106 ـ **نور عثمانیه** ، ۳۳۱۷ : نستعلیق ۲۶ج / سدهٔ **۱۱**، فیلم آن ش ۱۷۶ در دانشگاه هست [فیلمها:۴].

42107 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۹۰ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲**، افتادگیهایش از روی نسخهٔ مورخ رمضان ۱۰۲۴ کامل شده است، جلد ۱۲ و تا سال ۹۸۵ را دارد ، ۳۶۷گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۹۴].

42108 ـ **تهران** ، ملی ۱/ ۱۰۷۶ف: نستعلیق، باتاریخ **۱۲۷۴** دردفتر، (ص ۱ ـ ۳۳۸) آغاز برابر نمونه، [ف. ملی ۳:۹۵].

42109 ـ **تهران** ، ملی ۴۵۱۵: نستعلیق خوب **۱۲۸۴**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۷گ ۲۳س [ف. معارف ۲:۱۸].

42110 ـ **تهران**، ملك ۶۲۳۳ : نستعلیق صفر **۱۳۴۰**، ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۰۶۹، آغاز برابر چاپی، ۹۰گ ۳۱س [رؤیت].

42111 ـ **مشهد** ، فرخ ۸۵ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳:۸۶] منتقل شده به دانشگاه مشهد .

احسن التواریخ =

منتخب التواریخ

از حسن فرزند محمد خاکی شیرازی ، **آغاز:** زبان قلم وقلم زبان را قدرت وقوت.

42112 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۲۹۷ حسن : شکستهٔ میانه سدهٔ **۱۲**. آغاز برابر نمونه، ۱۶۴گ ، بامهر مؤرخ ۱۱۰۴ ، درفهرست به‌هر دو نام است. [منظور احسن عباسی: ۲۱۰].

42113 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۴۹ Or : نستعلیق ۴۰ پادشاهی شاه عالم **۱۲۱۲** (۱۷۹۷ م) آغاز برابر نمونه ، بنام **احسن التواریخ** است، ۶۳۰گ [ریو ۳:۸۸۶] .

42114 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۱۷۴۷ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق) ، (گ ۲ـ۱۴۸) [ریو ۳:۱۰۱۵].

احسن التواریخ = تاریخ‌خیرات

محمد خراسانی.

احسن القصص و دافع الغصص

از احمد فرزند ابوالفتح شریف اصفهانی حایری، زنده در ۱۲۵۰، همان «احسن القصص» تتوی‌ست با دستبردگیهایی در آن ، که گویا میخواسته آنرا بگونه‌ای درآورد که اهل‌منبر را بکار آید. دیباجهٔ نسخه هاگوناگون است : در چند نسخه آنرا گرفته شده از« تحفة الابرار » آقامحمد جعفرفرزند محمد علی‌حایری‌بهبهانی ویك جاگرفته شده از«تاریخ الفی»گفته است. بهرحال دزدی‌ست از نگاشتهٔ تتوی در تاریخ پیامبران و پارسیان و دانشمندان و وزیران و فرنگستان وهندوستان است. **آغاز:** بیا وبنگر اگر چشم خورده بین داری .. . العبدالراجی احمدبن ابوالفتح ... معروض میدارد که ... به زیارت کتاب‌مستطاب «تحفة الابرار»...

42115 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۴(۴۱۶۸): نستعلیق **۱۲۵۶** ، در دیباجه از احمد شریف اصفهانی دانسته شده و اینکه از« تاریخ الفی » گزیده است، آغاز برابر نمونه، ۲۹۵گ ۱۹س [ف. رضوی ۷:۷].

42116 ـ **تهران** ، ملك ۳۹۴۱: شکسته نستعلیق ع ۱/ **۱۲۵۹**، برای سلطان مرادمیرزا قاجار، دردیباجه از احمد شریف دانسته شده‌است،

آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

42117 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۲۱۹: نسخ آقا بابا پسر محمدمهدی شهمیرزادی، رجب **۱۲۶۰**، در دیباجه از احمدشریف و گرفته شده از «تحفة الابرار» بهبهانی یاد شده است، آغاز برابر نمونه، در پایان گفتاری در بارهٔ «تاریخ الفی» دارد، ۲۷۱ گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۳: ۵۵] .

42118 ـ **مشهد** ، رضوی ۱ تاریخ : نستعلیق محمد کاظم فرزند محمد امین سرایی آذربایجانی، **۱۲۹۸** ، برای محمد حسنخان اعتماد السلطنه ۱۳۳۴، **آغاز:** بیا وبنگر اگر چشم، ۲۷۶ گ ۲۱ س [ف. رضوی ۳: ۷۳] .

42119 ـ **تهران** ، مجلس ۵۶۰۳ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، نسخه دگرگون شدهٔ نگاشتهٔ تتوی‌ست آغاز پس ازیك بیت یادشده : جلد سیم ازاحسن القصص شاهی که اقل... احمدالشریف ازتتبع تفاسیر وتواریخ درمقام جمع وتنقیح آن برآمده لحن هر سخنش لایق محفلی است ، ۱۷۸ گ ۱۶ س [ف. مجلس ۱۷: ۵۸].

42120 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، پایان درذکر رویدادافغانها در اصفهان افتاده، ۳۴۹ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۳: ۵۶].

42121 ـ **تهران،** ملی ۱۳۰ ف : نسخ سدهٔ **۱۲۴۹** در دیباجه آمده: به «تحفة الاسرار» بهبهانی دست یافتم، به ویژه جلد سوم که از کتب تاریخ ابوحنیفه دینوری و... من از این کتابها احوال پیامبراسلام وامامان وپادشاهان عجم ازکیومرث تا پیدایش اسلام بیرون کشیدم وازکتابهای دیگر احوال صوبجات هندوشهرهای فرنگ و غرایب عالم را گرفتم و برآن افزودم وتا رویدادهای روزگار قاجاریان فراهم ساختم **آغاز :** بیا وبنگر اگرچشم... نسخه تاریخ ایران تا ۹۹۴ق شاه تهماسب را دارد، ۳۰۰ گ

42122 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۵ تاریخ (۴۱۶۹): نسخ سدهٔ **۱۳** ، دردیباجه میگوید : آنرا از «تحفة الابرار» بهبهانی به ویژه جلد سوم آن گزیدم ، وبعضی از رویدادها را ازجلد دوم آن که مشتمل برنکات ودقایق قرآنی بود ، **آغاز:** بیا وبنگر اگر چشم...، ۳۲۸ گ ۲۴ س [ف. رضوی ۷: ۸].

42123 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۵۵۷ : نسخ سدهٔ **۱۳**، در آن آمده: آنرا از «تحفة الابرار» بهبهانی، برای میرزا فرج الله اردلان وزیر کردستان وصاحب اختیار الکای سنندج در ۱۲۵۰ واندی آنرا ساخته است، **آغاز:** بیا وبنگر اگر چشم، ۲۸۱ گ ۲۷ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۱۹].

42124 ـ **تبریز** ، ملی ۳۱۵۹: نسخ ونستعلیق چندنویسنده ، آغازنونویس، تاریخ یاد نشده، در دیباجه نگارندهٔ آن احمدشریف اصفهانی وگرفته شده از «تحفة الابرار» آقا محمد جعفر بهبهانی یاد شده است. بخشهای آن : مقدمه ، قصهٔ یوسف، قصهٔ ابراهیم، قصهٔ لوط، قصهٔ فرعون وموسی، قصهٔ بلقیس وسلیمان، قصهٔ ارمیا، بخت النصر، زکریا، یحیی، ذوالقرنین، لقمان حکیم، خضر والیاس، یسع، اصحاب الرقیم ، اصحاب کهف، عزیز پیامبر، دانیال، بنای بیت المقدس، بئر معطله، شهرسبا ، تبع بن مصدع ، قصهٔ رفع عیسی به آسمان. ذکر حکما و سلاطین عجم در دوازده عنوان، آغاز برابر نمونه، ۲۵ گ [ف . ملی ۱: ۲۰] .

42125 ـ **تهران** ، ملك ۴۰۷۴ : نسخ سدهٔ **۱۳**، ۴۰۷ گ ۱۹ س [ف. ملك: ۷].

42126 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۳۸۶ (۲۲ ف) : بی تاریخ ، ۲۹۳ گ

[آکیموشکین ۱:۳۵].

42127 ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۱۸۶۰: جلد ۳، ۱۶۰ گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری].

احسن القصص ودافع الغصص

ازاحمد فرزند نصرالله دیبلی تتوی‌سندی، معروف به قاضی زاده، کشته درلاهور(۹۹۶) تا ۱۰۰۲ یا ۱۰۱۰ (بگفتهٔ فیضی: بیست وپنج‌ماه صفر) یکی‌ازنگارندگان«تاریخ‌الفی»واین«احسن القصص»گزیده‌ای‌ست ازهمان«الفی : ۴۱۰۰» دردیباجهٔ‌آن‌آمده : چون ازنگارش «الفی» در صد وهشتاد هزاربیت بپرداختم ، این « احسن القصص» را ازآن‌گزیدم.

درسدهٔ‌سیزدهم احمد فرزندابوالفتح‌شریف حایری اصفهانـی در آن دستبرده و بنام خود ساخته است.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۲۸۸ ـ استوری ۱ : ۱۲۱ ـ ف. دانشگاه ۶:۲۴۴۳.

42128 ـ **نجف**، سید صادق کمونـه : نسخهٔ‌کهن، شاید ازروزگارنگارنده [ذریعه ۱: ۲۸۸].

احوال روس وافغانستان و هندوستان

سیدحسین، دربخش‌تاریخ‌روسیه‌خواهدآمد.

اخبار محمدی

ازمحمود میرزا قاجار(م۱۲۷۱) کـه یاد اودر«دیوان:۲۵۱۷»گذشت.دردیباجه‌مینویسد: پس ازپرداختن از « مرآت محمدی » خواستم تاریخ‌کوتاهی ازآغازآفرینش تاسال ۱۲۶۲را بنگارم، پس‌رویداد های بزرگ‌جهان‌رافهرست وارنگاشتم وپیشکش شاه (محمد شاه ۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) کردم، بخش پس ازنادرشاه و روزگار قاجارآن قابل ملاحظه است [عبدالله انوار] .

آغاز: اول مکنونات عقل و جان است واندر پی اونه فلك‌گردان است .

42129 ـ **تهران**، ملی۵۷۸ ف: نستعلیق ریز**۱۲۶۲**، برای محمد شاه قـاجار ، ۹۲گ ۱۸س [ف. ملی۲:۷۶].

اخوان المجالس

ازمیربرهان الدین خان لاغربدخشی ، که دردیه باغك تالقان افغانستان، بسال ۱۲۸۵ ق نگاشته است. تاریخ‌اسلام را تاچنگیز باختصار یادکرده،سپس‌به‌سرگذشت‌گروهی‌ازسرایندگان فارسی سرای معاصرپرداخته است .

42130 ـ **افغانستان**، میرزا بـرهان الدین بدخشی: نسخهٔ دستنویس نگارنده[تاریخ تذکره های فارسی ۱:۴۴۶].

اصح التواریخ = تاریخ خیرات

محمد خراسانی، درهمین بخش.

افصح الاخبار

از افصح تبریزی، محمد باقر (فرزنـد) عنایت الله (فرزند) صدرالدین محمد تبریزی، مشتهر به افصح. درهفت بخش (باب) وفصلها. باب۱ـ آفرینش ۲ـ پیامبر و خلفا و امامان ، خاندان اموی وعباسی ۳ـ چنگیزـ ابـوسعید بهادر خان ۴ـ تیمور وبابریان هند۵ـ صفویان تا ۱۰۲۶ق. ایران باستان رانیزدارد، **آغاز:** افتتاح‌کلام بنام مالك الملکی سزد که سلاطین عالیمقدار.

42131 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۳۸ **Or**: نستعلیق سدهٔ**۱۸**م، ناقص، ۵۰۱گ۲۵ س [ریو۱:۱۲۱] .

افضل التواریخ

ازمیرزا فضلی فرزند زین العابدین ،

42132 ـ **هند** ، راجه محمد مهدی فیض آبادی : تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ذریعه ۲ : ۲۵۹] .

انتخاب تواریخ

ازمولوی بهادر علی مشهور به حسن بخش حسینی واسطی، درگذشتهٔ ۱۲۴۸، بسال ۱۲۱۲ ساخته است.

42133 ـ **آصفیه** ، ۱۷۶۲ تاریخ : نوشتهٔ **۱۳۳۲** [ف. آصفیه ۴ : ۹۲] .

انتخاب تواریخ

ازریاضی (مخضر ریاض ریاضت ریاضی کم بضاعت ـ دیباجه) . تاریخی ست کوتاه از : ۱ـ انبیا واوصیا ازآدم تا ابراهیم، در دوطبقه ۲ـ انبیا و ملوك بنی اسرائیل ، سه طایفه ۳ـ ملوك عجم، چهارطبقه: پیشدادیان ،کیانیان ، اشکانیان، ساسانیان . ۵ ـ محمد مصطفی ۵ ـ خلفا۶ـ خاندان امیه ومروانیان۷ـ بنی عباس ۸ـ طوایف ملوك اسلام : صفاریان ، سامانیان ، غزنویان ، غوریان ، دیلمیان ، سلجوقیاق ، خوارزمشاهیان، اتابکان، اسماعیلیان، قراختائیان، چنگیزیان، تیموریان، برانیه، بایندریه. **آغاز:** انتخاب تواریخ. تاریخ مآثردولت ابدی وتاریخ دفاتر سعادت سرمدی ترتیب . . حمد و ثنای احدی . . . چون هوشمندان بختیار و بختیار هوشیار.

42134 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۰۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زدین، آغاز برابر نمونه، ۸۶ گ ۹س [ف. دانشگاه ۱۶ : ۲۴] .

انتخاب جامع التواریخ

مشجر.

42135 ـ **ترکیه** ، احمد ثالث ۲۹۳۷ A.B : تاریخ یاد شده، مشجراست (برسم خزانة الکتب قاسم سلطان بن سید احمدخان الغازی). فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۸۴ هست [فیلمها : ۱۶] .

انتخاب منتخب

ازعبدالشکورمنشی، فرزند عبدالواسع، از مردم تته، بنام اورنگ زیب عالمگیر (۱۰۶۹ـ ۱۱۱۸)، در ۱۰۸۴ ق (۱۶۷۳ م) کتابی بنام «منتخب التواریخ» راگزیده وبدین نام خوانده است. وازهموست: ذکرالحسین. **آغاز:** انتخاب منتخب کلام ابلغ النظام.

42136 ـ **تهران** ، مجلس ۲۱۸ : چند صفحهٔ آغازنسخ وبقیه نستعلیق ، بی تاریخ، آغاز برابرنمونه، ۲۸۹ گ ۱۴س [ف . مجلس ۲ : ۱۲۳] .

42137 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۶۳۸/۴۶۸۸ : تاریخ یادنشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱ : ۱۱] .

انفع الاخبار

از محمد امین فرزند دولت محمد حسینی البالحی ul-Balihi . تاریخ عمومی‌ست ، در احمد نگر(دکن)، بسال ۱۰۳۶ ق نگاشته شده است. **آغاز:** انفع و زبدهٔ کلمات راویان اخبار انبیاء.

42138ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۶۱/۵ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق) ، (گ ۲۱۰ـ ۲۴۱) [ریو ۳ : ۱۰۲۳] .

انوفیم اسکندر = لب التواریخ= طبقات طوائف الامم

ازمعین الدین نطنزی (که دربیشترفهرستها ازاونام برده نشده است) برای اسکندر میرزا فرزند عمرشیخ، نوهٔ تیمورگوکانی، بروزگاری

که درشیراز فـرمانروایی می‌کرد . تحریری دیگری از آن هست کـه بنام شاهرخ تیموری (۸۰۷-۸۵۰)ساخته‌شده‌و بنام«منتخب‌التواریخ معینی»ست، که درپاریس‌چاپ‌شده است .تحریر یکم‌آن بکوشش ژان ابان فرانسوی در ایران بسال ۱۹۵۶م چاپ شده است .

تاریخ عمومی‌ست ازآغازآفرینش‌تا۸۱۵-۸۱۶ق، دریك مقدمه درآفرینش وسپس‌سه‌قسم. نسخه ها دربخشها جدایی دارند .

بنگرید: ریو۳ : ۱۰۶۲ - استوری ۱ : ۱۲۳۴.

42139 - **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۵۶۶ Or: نستعلیق رمضان **۸۶۷**(۱۴۶۳م) ، نسخه دردوجا افتادگی داشته‌که‌کسی آنرا با مطالبی از«خلاصة الاخبار» تکمیل‌کرده است، ۳۲۰گ ۱۹س. دریك مقدمه است در آفرینش وسه قسم **قسم یکم :** در۱۵طبقه: ۱- پادشاهان ایران باستان‌ازکیومرث‌تازاب ۲-کیانیان۳-اسکندر وملوك الطوایف۴- سلوکیان ۵- بنی‌اسرائیل ۶- داود وفرزندان او۷- بروعام ۸- اشکانیان وسگاها ۹- ساسانیان۱۰- رومیان۱۱-قیاصرهٔ یونان ۱۲- پاپها ۱۳ و۱۴ عربها ۱۵-پیامبر اسلام. **قسم دوم** درتاریخ اسلام و ایران تـا ترکان درشش طبقه: سرگذشت پیامبر ، خلفای چهارگانه،امامان،جانشینان دیگرحضرت‌علی، یاران پیامبر ، خاندان امویـان ، عباسیان ، غزنویان، سلجوقیان ایران وکرمـان و روم ، پادشاهان طبرستان وگرگان، غوریان ، مصر، خوارزم، اتابکان سوریه ودیاربکر،سلغوریان، ملاحده، شبانکاره، پادشاهان هرمز، قراختایی کرمان، پادشاهان یزد بروزگارمغول، الوار، اتابکان لر، **قسم سوم** نسب ترکان ومغولان‌از جامع التواریخ ، مغولان ایـران ، انجوها ، مظفریان، امیران ماوراءالنهر ، تیموریان،این بخش مفصل‌تراز‌تاریخ‌گزیده است وارزشمند .

آغاز: مقدمه در آفرینش عالـم وکیفیت مبدء آن [ریو۳:۱۰۶۲].

42140 - **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۳۸۰ (۲۴۹ ف): نوشتهٔ **۹۷۷** ، ۱۶۵ گ

42141 - **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۳۸۱ (۲۴۸ف): نوشتهٔ **۹۰۲**، ۳۰۱گ.در فهـرست بنام **انونیم اسکندر** و نگارنـده **معین‌الدین نطنـزی** یـاد شده اسـت . [آکیموشکین ۱:۶۲].

42142 - **مشهد** ، رضوی ۲۸۵ تاریخ (۴۲۶۹) : نستعلیق عبدالهادی فـرزنـد ملا رشید داغستانی من اعمال‌دقورناره، **۱۰۷۶**ق، زرین، ۲۶۶گ۲۵س. تحریری‌ست‌بنام‌شاهرخ. درفهرست شناخته نشده واحتمال داده شده‌کـه نام‌کتاب **طبقات طوائف الامم** یـا طبقات الامم باشد ودرپایان‌بنام **لب التواریخ** است. بدینگونه است : **قسم اول** درذکرآدم و اولاد اوتانوح. ذکرشعب انساب طوائف امم وتفصیل قبایل بنی‌آدم .**قسم دوم** اخبارپادشاهان عجم وعالم وپیامبران وحکماکه‌معاصرایشان‌بوده‌اند تابعثت پیامبر، در پانزده طبقه : **۱** - در ذکر پیشدادیان، **۲**- ازنسل‌اول‌درذکرکیانیان ،**۳**- اسکندر واولاد ملوك الطوایف،**۴**، یونانیان‌بعد ازاسکندر رومی ، **۵**- اولاد اسحاق و اسباط و یعقوب و اجمال انبیاء و تفصیل سلاطین‌که تـا زمان بهمن دربنی‌اسرائیل بوده‌اند،**۶**- داود و فرزندان او، **۷**- بروعام،**۸**- اشکانیان وانبیاو حکماکه معاصربودند،**۹**-ساسانیان که‌سی‌وهشت تن بوده‌اند ۵۳۳ سال و۴ماه و۳ روز پادشاهی کرده‌اند،**۱۰**- قیاصرهٔ روم بعد ازمسیح، **۱۱**- قیاصرهٔ یونان، **۱۲**- پایان افـرنج و روم‌کـه

خلفای مسیح بودند، **۱۳**ـ ملوك عرب که معاصر ملوك عجم بوده‌اند **۱۴** ـ ملوك عرب و ایشان سه صنف اند: تباعیهٔ بزرگ، ملوك یمن، ملوك حبش **۱۵** ـ نسب پیامبر. **قسم دوم** ابتدای حضرت رسالت وولادت او تاپایان عباسیان، در شش طبقه: **۱**ـ محمداز زایش تاپیامبری او **۲**ـ امامان، **۳**ـسه پسر حضرت امیر از فاطمه، **۴**ـ برخی از اصحاب ومهاجران **۵**ـ امویان **۶**ـ عباسیان. **قسم سوم** درذکر امرای ممالك وسلاطین اقالیم عالم بروزگارعباسی، درچندین طبقه: (صفاریان سامانیان، آل بویه، غزنوی، سلجوقی، ملوك طبرستان وجرجان، غور، مصر، خوارزم، اتابکان اسماعیلیه، شبانکاره، هرمز، کرمان، یزد، شعایب لرستان، اتابکان لر بزرگ، لر کوچك). **قسم چهارم** اقوام ترك ومغول از آغاز تاروزگار امیرتیمور، درچندین طبقه. **آغاز**: بدانکه اغلب مـؤرخان صادق القول اتفاق آنست کـه حضرت عزت شأنه نخست جوهری سبز بیافرید [ف. رضوی ۷: ۱۴۹].

42143 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۵: نستعلیق تاریخ یادنشده، درفهرست بنام **تذکرة الملوك** واین که ازآفرینش تاشاهان مغول رادارد یادشده است. **آغاز**: برابر نسخهٔ رضوی‌ست [ف مجلس ۲: ۱۳۶].

ب

بحر التواریخ

تاریخ عمومی‌ست، ازیك تن‌هندی، ازسال ۱۰۹۹ق تا ۱۱۵۴ق.

42144ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲/ ۱۷۵۱ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق)، (گ ۲۴ـ۲۹) [ریو ۳: ۱۰۱۷].

بحر الفوائد وعقد الفراید

ازسیدمحمدشفیع حسینی اصفهانی (بنگرید: نسب نامه)، بنام شاه عباس (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷)، دائرة المعارفی‌ست در پنج جلد: ۱ ـ مبدء و معاد ودانستن حقایق اعیان عالم واوصاف مردم وطریق تعیش وزندگی طوایف ۲ـ درسرگذشت پیامبران به ویژه پیامبر اسلام ۳ ـ سرگذشت امامـان شیعه ۴ ـ سرگذشت اولیا و حکما و دانشمندان ۵ـ پادشاهان وامیران روی زمین.

جلدیکم آن دریك مقدمه ودومقاله ویك خاتمه است: مقدمه در تمهید قواعدسخن، مقاله ۱ـ دراوصاف حمیده وطریق تحصیل هریك ووصف ذمایم ومهلکات ۲ـ رسوم وعادات ارباب خیرو آداب سلوك ملوك وفرمانروایـان و وزیران. خاتمه دروصایای پیامبر به حضرت علی [نسخهٔ رضوی]. دربارهٔ بخشهای کتاب بنگرید به نسخهٔ سپهسالار. **آغاز ج ۱**: صد شکر که بنمود رخ آن غیرت حور... لله الحمد که شاهد یکتای وحدت سزای توحید ومحبوب بی‌همتای خلوت.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۴.

42145 ـ **یزد**، وزیری ۴۱۵: نستعلیق **۱۰۹۲**، ۲۲۵ گ، ج ۱ و ۲ است. فیلم آن در (دانشگاه ۲۴۹۹) هست [فیلمها: ۲۰].

42146 ـ **تهران**، ملك ۳۹۴۳: نسخ سدهٔ **۱۱**، ج ۱، آغاز برابر نمونه، ۱۲۳ گ ۲۲ س [رؤیت].

42147 ـ **مشهد**، رضوی ۱۱۳ تاریخ (۹۲۶۹): سدهٔ **۱۱**، ج ۱، فهرست مطالب در بالا از این نسخه یاد شد، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۱۷].

42148 ـ **تهران**، ادبیات ۶ب : نسخ سدهٔ **۱۱**، دوبیت آغاز برابر دیگر نسخه‌هاست ، ولی درفهرست بنام «تاریخ پیامبر» بدون نام نگارنده یاد شده است ، باید جلد دوم آن باشد. فهرست آن چنین است: درشش جهت: ۱ـ ظهور نور وجود پیامبر ۲ـ طلوع آفتاب سرور کاینات ۳ ـ معنی رسول ۴ـ بعثت پیامبر اسلام و سرگذشت او ۵ـ نامها ولقبهای او ۶ـ سرگذشت دیگر پیامبران، ۳۴۹گ [ادبیات ۱:۵۹].

42149 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۰۹ : نسخ سدهٔ **۱۱**، ج۱، آغاز برابر نمونه. درفهرست آمده: نام شاه ونگارنده وفهرست مطالب در دیباچه آمده است ، آنگاه فهرست هفت (!) جلد بدینگونه درفهرست کتابخانه آمده: ۱ ـ سیرت پیامبر ۲ـ امامان ۳ـ امام زادگان ۴ـ ملوك و سلاطین ۵ـ مناقب اجداد صفویه ۶ـ سرگذشت شاه عباس ۷ـ شهرهای ایران، ۷۱۴گ ۲۰س [ف. سپهسالار ۳:۲۴۲] .

42150 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۱۴ تاریخ (۴۱۷۴) : نسخ محمد فرزند حاجی سید علی ساوجی ۱۰ رمضان **۱۲۷۱**، جلد دوم است. آغاز آن با همان دوبیتی آغاز میشود [ف. رضوی ۷ : ۱۹].

42151 ـ **تهران** ، ملك ۴۳۷۳ : نسخ رجب **۱۲۷۶**، برای محمد ولی میرزا به دستیاری عباسقلی میرزا در اصفهان ، ۲۸۸ گ ۳۵ س

42152 ـ **تهران** ، ملك ۴۳۶۱ : نسخ سدهٔ **۱۳**، ۱۲۳گ، ۳۵س [رؤیت] .

42153 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۲۶۵ : نسخ سدهٔ **۱۳**، ج۱، آغاز برابر نمونه، ۳۰۰گ ۲۴س [ف. دانشگاه ۹:۹۱۶].

42154 ـ **تهران** ، الهیات ۲۵۳ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ج۱، ۲۷۰گ ۲۲س [ف . الهیات ۱:۱۵] .

بحرمواج

از محمد علی خان انصاری (م ۱۲۰۶ ق ۱۷۹۱م) فرزند عزت الدوله هدایت الله خان فاضل فرزند شمس الدوله لطف الله خان صادق متهورجنگ. تاریخ عمومی بویژه هند است در سه جلد، که در ۱۲۰۹ نگاشته شده است [دیباجه] ولی تا ۱۲۱۱ق میرسد، در سه جلد ، یکم آن دارای : مقدمه ، تاریخ غزنویان ، غوریان ، نادرشاه و جانشینان او تا محمد خان قاجار ، درانیان هرات از احمدشاه (۱۱۶۰-۱۱۸۷) تا زمان شاه. جلد دوم باعنوانهای موج، موج از آغاز ستجوك تا پایان سال ۱۲۱۱ق ۱۷۹۶م. موج یکم درمعتقدات اهل هند وراجکان ورایان ومقدمات ضروری وطلوع آفتاب محمدی. دوم در پادشاهان دهلی ازشهاب الدین غوری تا ابراهیم لودی، بیست وشش تن. موج سوم پادشاهان دکن . چهارم گجرات ، پانزده تن. پنجم حکام سند . ششم پادشاهان بنگال . هفتم پادشاهان مالوه . هشتم مرزبانان خاندیس که فاروقیه خوانند . نهم فرمانروایان جونپور ، شش تن . موج دهم پادشاهان کشمیر، شانزده تن. **آغاز ج۱**: ستایش گوناگون سزاوار درگاه شاهنشاهی ست .

بنگرید : استوری ۱:۱۴۴.

42155 ـ **برلین** ، ۴۲۷ : نستعلیق ، محمد علیخان، **۱۲۰۸** [ف. پرچ: ۴۱۹].

42156 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۲/۱۷۶۲ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق) جلد۱، آغاز برابر نمونه (گ۲۷۷-۳۵۵) [ریو ۳:۱۰۲۵].

42157 ـ **هند**، بانکیپور ۵۴۴: تعلیق هندی سدهٔ **۱۹** م ، جلد ۲ ، ۳۳۶گ ۱۵ س [عبدالمقتدر ۷: ۲۰] .

42158 ـ **برلین**، ۴۲۴: شکسته‌آمیز، جلد ۲، **آغاز:** جلد دوم اخبار السلاطین المسمی بتاریخ بحرالمواج، از ابتدای‌ست جوك تا اوایل کلجوك و تا آخر ۱۲۰۹ ه ۳۳۰ گ.

42159 ـ **برلین**، ۴۲۳: شکسته‌آمیز، جلد ۱، آغاز برابر نمونه، ۲۸۹ گ.

42160 ـ **برلین**، ۴۲۵: **آغاز:** موج دوازدهم در ذکر سلطنت ابونصر مجاهد الدین احمد شاه بن محمدشاه [پرچ: ۴۱۹].

42161 ـ **برلین**، ۴۲۶: نستعلیق. **آغاز:** سپاس بیقیاس شایان آفریدگار، ۲۳۶ گ [پرچ: ۴۱۹].

برهان الفتوح

ازمحمد علی فرزند محمد صادق حسینی نیشابوری نجفی. تاریخ عمومی‌ست از آغاز تا بسال ۱۱۴۸ ق، در یك مقدمه و هیجده باب و یك خاتمه باب ۱ ـ آفرینش و پیامبران و پادشاهان باستان ۲ ـ پیامبر اسلام و امامان ۳ ـ خلفای عرب، ۴ ـ سران اندلس پادشاهان ایران در نودسال از طاهریان تا شیروانشاهیان، ۵ ـ پادشاهان عرب ۶ ـ چنگیزخان ۷ ـ تیموریان ایران و توران ۹ ـ صفویان ۱۰ ـ عثمانیان ۱۱ ـ شیبك و ازبك ۱۲ ـ پادشاهان دهلی... **آغاز:** نیکوترین سخنی که قافله‌سالار کلمه و کلام.

42162 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۸۴ Or: شکسته‌آمیز ذیقعدهٔ **۱۱۴۸** (۱۷۳۶ م)، ۲۱۵ گ ۱۸ س [ریو ۳: ۸۹۳].

42163 ـ **برلین**، پادشاهی ۶۰۳ (۳): دارای فصل ۱۵ از باب ۱۳ دربارهٔ پادشاهان تیت صغیر، و باب ۱۴ درسرگذشت دانشمندان و باب ۱۵ درسرگذشت عارفان و بخشی از باب ۱۶ در سرایندگان است [استوری ۱: ۱۳۷].

بهاء التواریخ

ازمحمدولی میرزا فرزند فتحعلی‌شاه‌قاجار، بنام ناصرالدین شاه، بسال ۱۲۷۵، بر پایه‌ی کتابهای تفسیر و تاریخ.

آغاز ج ۱): ان خیر کلمة یبتدلی بها الکلام... اما بعد، براصحاب بینش و ارباب دانش پوشیده نیست. **آغاز ج ۲)**: در ذکر بعضی از معایب ومثالب معاویه. **آغاز ج ۳)**: السنة اولی این سال را سنة الهجریه گویند. **آغاز ج ۵)**: ای چهره‌آرای افکار ابکار.

42164 ـ **تهران**، ملك ۴۱۵۲: شکسته نستعلیق خود نگارنده، (درسنهٔ ناقصهٔ هجریه درضحوهٔ شهر ۵ تحریر بانجام رسید) جلد پنجم، آغاز برابر نمونه، ۲۱۲ گ ۲۰ س.

42165 ـ **تهران**، ملك ۴۱۵۱: نستعلیق عبدالله فراهانی، **۱۲۷۲**، جلد سوم، آغاز برابر نمونه، ۲۴۷ گ ۲۷ س.

42166 ـ **تهران**، ملك ۴۱۴۹: نسخ آقا بابا فرزند ملا مهدی شهمیرزادی، دوشنبهٔ ۸ محرم **۱۲۷۶** بدستور بهاء الدوله، جلد یکم، آغاز برابر نمونه، ۵۲۷ گ ۳۱ س.

42167 ـ **تهران**، ملك ۴۱۵۰: نسخ همان آقا بابا، ۲۱ ج ۱ / **۱۲۷۶** با یادداشت همان بهاءالدوله، جلد دوم، آغاز برابر نمونه، ۵۶۸ گ

42168 ـ **تهران**، ملك ۴۱۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، جلد دوم، ۳۸۰ گ ۲۹ س.

42169 ـ **تهران**، ملك ۴۱۷۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، از آغاز تا فصل هشتم در وصایای افلاطون را دارد، ۴۰۷ گ ۲۱ س [رؤیت].

بهجة التواریخ

ازشکرالله فرزند شهاب الدین احمد فرزند زین الدین زکی رومی، درگذشتهٔ ۸۹۴، بنام

سلطان محمد فرزند مراد خان عثمانی ، بسال ۸۵۲ یا ۸۴۱ (یا ۸۶۱ چلبی)، درسن‌هفتادسالگی نگاشته است. دائرة المعارف است : در سیزده باب: ۱ـ آفرینش جهان، دردو گفتار: یکم بگفتهٔ اهل تفسیروحـدیث، دوم از گفتار حکما ، در چهارده فصل ودوازده مقالت، در جهانشناسی و جغرافیا ومردم شناسی. باب ۲ـ تاریخ برخی ازپیامبران ۳ـ نسب پیامبراسلام ۴ـ زایش‌او، درهفت فصل ۵ـ ازدواج و فرزندان عموهـا و عمه های او ۶ـ درعشرهٔ مبشره وتاریخ آنها ۷ـ فضیلت صحابی غیرعشره وحفاظ وفقها ۸ـ مناقب وسرگذشت دوازده امام شیعیان، در چهار فصل ۹ـ مشاهیرطبقات مشایخ ۱۰ـ مشاهیرحکمای یونان و جز یونانی ۱۱ ـ پادشاهان و امیران کفار واسلام ۱۲ ـ تواریخ خلفا ۱۳ـ تواریخ پادشاهان‌عثمانی تا روزگارسلطان‌محمد. **آغاز:** ایـن‌کتاب را ازتفاسیر کلام رب العالمین جل جلاله وعم‌نواله وازکتب ستهٔ احادیث. **آغاز۲:** الحمدلله الذی براکل شیئ‌ءثم ادعاه .

بنگرید : استوری ۱:۹۱ـ کشف الظنون ۲۵۷:۱.

42170 ـ **بـادلیان** ، ۶۲۸ مـارش Marsh: نسخ‌گویا ازخود نگارنده، ۲۲۷ گ ۱۷ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۰۵ هست [فیلمها:۲۴].

42171 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای R.۱۵۳۸: پیرامن سدهٔ ۹، ۲۴۵ گ ۱۵ س ، آغازبرابرنمونهٔ ۱ [فهمی ادهم ۱:۳۸] .

42172 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۷۸۵ (۳۸۵ ف) : نـوشتهٔ فرهاد فرزنـد شیرمراد خواجه ۱۳ع۲/ ۹۳۸، ۹۳۸، ۲۱۸ گ[ف. آکیموشکین ۱: ۷۹]. فیلم‌آن در ملی هست .

42173 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای R.۱۵۳۹: یحیی‌فرزند ولی، ۹۳۹، ۳۱۷ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱:۳۹].

42174ـ **تهران**، ملی ۳۷۶ف: نستعلیق فضل الله بن سفرالبلغرادی ، در شوال ۹۶۴ . ۱۸۳ گ ۱۷ س [ف . ملی ۱:۳۶۵] .

42175 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۶۲: نسخ سدهٔ ۱۲، آغازبرابر نمونـه، ۳۷۰ گ ۱۵ س [رؤیت].

42176ـ **مدینه** ،عارف حکمت ۵۰۳: نسخ سدهٔ ۱۲، نسخهٔ پاکیزه وشاهانه ولی‌بـاب ۱۲و۱۳را ندارد، [نسخه‌ها ۵:۵۶۱] .

42177 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۲۷ Or: نستعلیق رمضان ۱۲۶۳ (۱۸۴۷م)، آغاز برابرنمونهٔ ۲، ۳۶۴ گ ۱۱ س [ریو ۱:۸۸۴] .

ت

تاج الاخبار وسراج الآثار

از محمد حسین فرزند علیرضا شیرازی ، بنام فتحعلی شاه قاجار، تاریخ عمومی ایران‌از پیامبران تا سال ۱۲۴۵ق است ، دریك فاتحه (دومقاله) وسی‌وسه فصل‌ویك خاتمه. (بنگرید: زبدة المعاصرین، دربخش تذکره‌ها) . **آغاز :** فهرست صحایف کتب واسفار و عنوان مکاتیب و اخبار حمد وثنای پروردگاری است..

42178 ـ **تهران** ، ملك ۴۰۸۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، انجام نانویس‌مانده، ۲۸۷ گ ۱۷ س[رؤیت] .

تاریخ ابراهیمی = تحفة التواریخ

ازابراهیم فرزند جریر. ص۴۱۲۲

تاریخ ابوالخیرخانی

از مسعود فرزند عثمان کوهستانی، بنام ابوالغازی عبداللطیف خان بهادر خان اوزبك (۹۴۷-۹۵۹) نگاشته است. ابوالخیر خان پسر دولت شیخ اوغلان فرزند ابراهیم سلطان ازنوادگان جوجی فرزند چنگیز مغول است. ازتاریخ پیامبران وآدام آغازمیشود، سپس پیامبر اسلام، آنگاه طبقهٔ یکم درچهار خلیفه و دوازده امام، طبقهٔ دوم خاندان امویان، سوم عباسیان. پادشاهان ایران باستان ازکیومرث تا یزدگرد، صفاریان، سامانیان، غزنویان، سلجوقیان، چنگیز... [نسخهٔ بانکیپور]. آغاز: جواهر حمد وسپاس بیقیاس که شهسوار عقل بسرحد.

بنگرید: استوری ۱:۱۱۰.

42179 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۴۷۸ (۴۸۵ ف): نوشتهٔ **۹۹۸**، ۲۴۸ گ [آکیموشکین ۱:۸۷].

42180 ـ هند، بانکیپور ۴۶۸: نستعلیق حافظ بخاری، دوشنبه ۲ رمضان **۹۹۹**، درقصبهٔ پیرمست، آغازبرابرنمونه، ۲۴۳ گ ۲۳س [ف. عبدالمقتدر ۴:۳۲].

42181 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۱۸۸ Add: نستعلیق هند محمد شریف از قوم اسرائیل، دردهلی، سدهٔ **۱۷**م، ۳۵۳ گ ۱۹س [ریو ۱:۱۰۲]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۹۹ هست [فیلمها:۲۸].

42182 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۴۷۹ (۴۸۶ ف): نوشتهٔ **۱۲۵۰**، ۳۵۳ گ.

42183 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۴۸۰ (۴۸۷ ف): نوشتهٔ **۱۳۱۸**، ۷۲ گ [آکیموشکین ۱:۸۷].

تاریخ الفی = الفی

تاریخ هزار سالهٔ پس ازپیامبر اسلام است، که بدستور محمد اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) در ۹۹۳=۱۵۸۵م بدان پرداخته‌اند:

نقیب خان میرغیاث الدین علی فرزند عبداللطیف قزوینی (م ۱۰۲۳) (که یاد او در «مهابهادات: ۳۷۴۶» گذشت) وقاضی احمد تتوی سندی (کشته درلاهور ۹۹۶)، ومیرشاه فتح الله شیرازی (م۹۹۷) تاریخ دوسالهٔ نخستین پس ازمرگ پیامبر را نوشته‌اند. حکیم همام فرزند عبدالرزاق گیلانی (م۱۰۰۴) وحکیم علی گیلانی (م۱۰۱۸) وحاجی ابراهیم سرهندی (م۹۹۴)، وخواجه میرزا نظام الدین احمد فرزند مقیم بخشی هروی (که یاد اودر «طبقات اکبرشاهی» خواهد آمد)، وعبدالقادر بدوائی (که یاد او در «رامایین: ۳۷۱۷» گذشت). وجز آنها تاریخ سالهای ۳ تا ۳۵ پس ازمرگ پیامبر را نگاشته‌اند.

قاضی‌زاده شیخ ابوالجواد احمد تتوی (که یاد اودر «خلاصة الحیاة» خواهد آمد) از سال ۳۶ تاغازان خان را در دوجلدو بتنهایی نگاشته ودر ۹۹۶ درگذشته است. وازغازان تا سال ۹۹۷ را آصف خان میرزا قوام الدین جعفر بیگ قزوینی (م۱۰۲۱) نگاشته است.

همان قاضی احمد تتوی این کتاب را گزیده «احسن القصص: ۴۰۹۳» را ساخته است.

بنگرید: ذریعه ۲:۲۹۴ـ استوری ۱:۱۱۸ و ۱۲۴۰ـ ف. دانشگاه ۶:۲۴۴۲.

42184 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ (۵۷ف): نسخ سدهٔ **۱۱**، **آغاز**: آغاز کتاب دربیان اموری که واقع شده بود در سال اول رحلت خاتم النبیین. سپس جلد دوم. **آغاز**: وازجمله وقایع این سال آنکه ابراهیم بن عبدالله المحض بامداد بعضی ازشیعه، ۱۲۲۹ گ ۲۹-

۳۰س [ف. محمد اشرف: ۶۵].

42185 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۸۱ Add: نسخ‌سدهٔ **۱۷**م. **آغاز** (برابر نسخهٔ پیشین) ۶۶۸گ ۳۰س [ریو۱: ۱۱۷] .

42186 ــ **تهران** ، دانشگاه ۴۷۰۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، رویداد های سالهای ۳۹ ــ ۱۳۵است، ۴۲۵گ۱۷س[ف. دانشگاه۱۴ :].

42187 ــ **تهران** ، الهیات۱/ ۵ ب: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ازمرگ پیامبر تا۵۵ه است، زرین، ۵۴۳گ ۳۰س .

42188 ــ **تهران** ، الهیات ۲/ ۵ب : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، سالهای ۵۵۲تا۸۴۴رادارد، ۵۲۷گ ۳۰س [ف. الهیات ۱: ۲۰] .

42189-90 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۶۵۵۱و Add۶۵۵۰: جلدیکم ، سدهٔ**۱۸**م، دوشماره: ۵۲۴+ ۵۴۳گ.

42191 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۴۲ Or: نستعلین سدهٔ**۱۸**م، ۲۵س[ریو۱: ۱۱۸].

42192 ــ **تهران** ، مجلس ۲۲۲: نسخ **۱۲۴۴**، جلد یکم، آغاز برابر نمونه، ۶۰۹گ ۳۴ س [ف. مجلس ۲: ۱۲۵] .

42193 ــ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۳۷۹: نسخ احمد فرزند ابوالفتح اصفهانی ، پیرامن **۱۲۴۶**: جلد یکم است ، ۱۲۵۲ ص ۲۸ س

42194 ــ **اصفهان** ، عمومی۱۱۳۸۰: نسخ احمد فرزند ابوالفتح اصفهانی ، ج ۲ / **۱۲۶۴** درکرمانشاه، جلددوم آن‌است، ۱۴۰۶ص، ۳۴س [ف. دکترمقصود۱: ۱۹ــ۱۸].

42195 ــ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۵۰ : نستعلیق **۱۲۶۶**، جلد یکم، ازمرگ پیامبر تا سرگذشت طغتکین ، ۵۱۱ گ ۳۰ س [ف . سپهسالار ۳: ۲۹۳].

42196 ــ **موزهٔ بریتانیا** ،۱/ ۱۶۹۷ Or: نستعلیق **۱۸۴۸**م، گزیدهٔ آن است ، (گ ۱ــ۳۳۰) [ریو۳: ۱۰۱۱] .

42197 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۶۹ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق) گرفته شده‌از تاریخ‌الفی‌ست باعنوان **مجموعة التواریخ** ۳۸گ.

42198 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۳۱ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، گرفته شده از تاریخ الفی‌ست ، ۱۲۴گ [ریو۳: ۸۸۵] .

42199 ــ **موزهٔ بریتانیا**،۲/ ۱۷۴۲ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، گرفته شده از آن است، (گ ۷ــ۱۱۲) [ریو۳: ۱۰۱۴] .

42200 ــ **تهران** ، ملك ۴۳۷۶: نسخ سدهٔ**۱۳**، جلد دوم از۱ ۵۰ تا پادشاهی‌اسماعیل صفوی است، ۷۰۱گ ۳۴ س [رؤیت] .

42201 ــ **تهران** ، ملك ۴۳۷۵: نسخ محمد باقرفرزند محمد حسین بروجنی، سدهٔ **۱۳**، برای سلطان حسین میرزا ، ازسال یکم‌تا ۵۰۰ است، ۳۳۴گ ۳۸س [رؤیت].

42202 ــ **تهران** ، دانشگاه ۲۲۱ : سدهٔ **۱۳** ، ازسال یکم تا ۳۹۹، دیباجه وپایان ندارد، تصحیح شده، ۴۱۳گ ۳۱ س [ف . دانشگاه ۲: ۵۲۰].

32203 ــ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ H۶۷ (۵۸ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، نگاشتهٔ آصف خان. **آغاز** :... ذکروقایع سال (۵۴۴)... ازجمله وقایع این سال آنکه ملك نورالدین‌محمودقلعهٔ‌حصررا ازدست‌شهاب‌الدین. ۵۳۰گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۶۹].

42204 ــ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ H ۶۸ (۵۹ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، جلد ۴، از۷۳۰ تا ۹۷۴مرگ پیامبر، ۵۰۳گ ۱۹س.

42205 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H۶۹ (۶۰ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، جلد ۱، از سال ۱ تا ۵۷ مرگ پیامبر است. **آغاز:**... وقایع سال اول از خلافت ابوبکر ذکر ارتداد قبیله کنده وحضرت موت ایمن، ۴۴۱ گ ۱۹ س

42206 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H۷۰ (۱۶ف): جلد ۱ و ۲ است، از سال ۱۴ تا ۴۷۲. **آغاز:** ذکر خلافت امیرالمؤمنین عثمان رضی الله عنه. درسال چهاردهم ازرحلت سیدالبشر، ۵۳۹ گ ۱۵ـ۲۷ س [ف. محمد اشرف: ۶۹ تا ۷۱].

42207 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲۳۳: نستعلیق میرزا حیدر علی فرزند زین العابدین علی آبادی، محرم **۱۳۱۴**، زرین، بادیباجه، سپس از رویدادهای ۶۹۴ آغازمیشود ودر ۷۸۴ بهانجام میرسد، ۲۷۰ گ ۱۵ س.

42208 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲۳۴: نستعلیق، عباس فرزند ابوالحسن منشی باشی علی آبادی، شعبان **۱۳۱۳**، زرین، و دنبالهٔ شمارهٔ پیشین، ۲۳۲ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۶: ۲۴۴۶].

42209 ـ **تهران**، مجلس ۳۵۸۹: نستعلیق خوب بهاء الدین علی آبادی، صفر **۱۳۳۱**، زرین، جلد دوم است، ۴۱۲ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۵۸].

42210 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲۲۹: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، از سال یکم آغاز میشود، ۳۷۰ گ ۱۱ س.

42211 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲۳۰: بهمان خامه ودنبالهٔ آن، ازسال ۲۶ تا میانهٔ ۴۱، ۳۴۴ گ ۱۱ س.

42212 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲۳۱: بهمان خامه ودنبالهٔ آن، درسرگذشت معاویه تا تا هارون الرشید عباسی، ۳۲۰ گ ۱۱ س.

42213 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲۳۲: بهمان خامه، ازمأمون وامین عباسی است تا غزنویان وسال ۳۴۰ مرگ پیامبر، ۳۶۴ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۶: ۲۴۴۵].

42214 ـ **تهران**، سلطنتی ۸۱۸: بی تاریخ.

42215 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۳: نستعلیق آغاز وانجام افتاده، جلد دوم، ۴۷۵ گ ۲۵ س.

42216 ـ **مشهد**، رضوی ۶ تاریخ: نسخ، جلدیکم، دیباجه ندارد، ۵۷۵ گ ۳۶ س.

42217 ـ **مشهد**، رضوی ۷ تاریخ: نسخ، جلد دوم، دیباجه ندارد، تا رویداد های ۹۹۴ را دارد، ۶۹۷ گ [ف. رضوی ۳: ۷۴].

42218 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۴۶۵ Or: ۶۶۳ گ [ریو ۱: ۱۱۹].

42219 ـ **هند**، بمبئی، انیورستیه ۹۳۷۵۱ف: نسخ زیبا [عبدالقادر سرفراز: ۱۷۲].

42220 ـ **برلین**، ۴۱۷: نستعلیق، ازسال یکم مرگ پیامبر آغازمیشود [پرچ: ۴۰۷].

تاریخ انبیاء و حکما و ملوک عجم

متن ازعلیشیر نوایی (۸۴۴ ق ۹۰۶ ق) ترجمه ازصالحی بسال ۱۰۵۰ ق.

42221 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۶۴۵ (۴۹۰ف): نوشتهٔ **۱۲۵۶**، ۱۱۶ گ [آکیموشکین ۱: ۸۸].

تاریخ ایران، عربستان، روم

تاریخ کوتاه ایران، عربستان، روم پیش ازاسلام است، ترجمه اززبانهای اروپایی. **آغاز:** بطوری که درتاریخ ایران دیده‌ام بعدازاسکندر ایران وشام و آسیای صغیر...

42222 ـ **تهران**، ملک ۶۴۰۸: شکسته

نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۵۷گ ۱۸س .

تاریخ ایلچی = خلاصة التواریخ = تاریخ قطبشاهیه

ازخور (خورشید)شاه فرزند قباد حسینی عراقی ، درگذشته درذیقعدهٔ ۹۷۲ درکلکنده . درسرگذشت خودگوید: برهان نظام شاه‌بهمنی فرمانروای احمد نگر (۹۱۴ – ۹۶۱) او را به سفارت نزد شاه تهماسب (۹۳۰ – ۹۸۴) فرستاد واودر ری (قزوین) در۹۵۲ به نزدشاه رسیده ، وتا۹۷۱ نزد اوبوده است .شاه‌حالات وسوانح‌خود را دردونسخه باوداده : یکی برای قطبشاه‌پادشاه حیدرآباد، ودیگری برای‌خودش ونگارنده‌درنگارش خود ازآن‌نسخه‌نیز بهره‌مند شده است .

بروزگار ابراهیم قطبشاه (م۹۸۸)،دریك مقدمه‌وهفت‌مقاله‌نگاشته: مقدمه درسبب‌آفرینش‌و مقصود از ظهور ابوالبشر و بعضی از واقعات اولاد اوتانوح وطوفان. **مقالهٔ یکم** درپادشاهان ایران وجزآنان وبرخی ازپیامبران بروزگار ایشان ومجملی ازاحوال حکما، درپنج گفتار : ۱– پیشدادیان و پیامبران روزگار ایشان ۲ – کیان وپیامبران روزگار ایشان ۳– اسکندر و اشکانیان و ملوك الطوایف و پیامبران روزگار ایشان۴– ساسانیان ۵– پادشاهان یمن‌وداستان اصحاب فیل وقیاصرهٔ روم. **مقالهٔ دوم** پیامبر اسلام وجنگهایش وخلفا وامامان دوازده‌گانه‌و خاندان امویان و عباسیان و جز آنها، درپنج گفتار: ۱– زایش‌وبعثت وجنگها وحالات‌پیامبر تا مرگ ۲– خلفای عرب ۳– حضرت علی از زایش و امامت دوازده تن ۴– خاندان امویان وافعال شنیعهٔ ایشان وظهورمختار ثقفی وهجوم شیعیان۵– خاندان عباسیان ، ابومسلم‌مروزی. **مقالهٔ سوم** درپادشاهان روزگارعباسیان . در سیزده گفتار : ۱ – طاهریان ۲ – آل لیث ۳– سامانیان ، قابوس‌وشمگیر۴– خاندان بویه۵– سبکتکین ۶– غوریان و غرجستان ۷– سادات اسماعیل ۸– سلجوقیان ۹– پادشاهان نیمروز ۱۰ – پادشاهان کرت ۱۱ – اتابکان ۱۲ – خوارز مشاهیان ۱۳ – قراختائیان . **مقالت چهارم** درپادشاهان ترکستان ویورش‌به‌ایران، در چهارگفتار : ۱ – نسب و شرح ترکان ۲ – چنگیز وفرزندان او۳– هلاکو ویورش او ۴– خاندان مظفر. **مقالت پنجم** امیر تیمور و فرزندانش، درسه‌گفتار: ۱– ظهورصاحبقران‌و استیلا براکثرمعمورهٔ جهان ۲– شاهرخ میرزا وفرزندان عظام او۳– دیگرفرزندان‌صاحبقران **مقالت ششم** درقراقوینلو وآق قوینلو وظهور جمجاه شاه اسماعیل وفرزندش تهماسب وبرخی ازپادشاهان‌شروان وگیلان وطبرستان بروزگار آندو،درپنج گفتار: ۱– قراقوینلو ۲–آق‌قوینلو ۳– شاه اسماعیل فرزندش تهماسب۴–پادشاهان طبرستان ۵ – پادشاهان روم . **مقالت هفتم** پادشاهان هند بروزگار اسلام درپنج گفتار: ۱– پادشاهان دهلی و توابع ۲ – افغانان در دهلی ۳– پادشاهان خلجی ۴– پادشاهان گجرات۵– بهمنیان دکن . **خاتمه** در ذکرسادات و نقبا و علما وحکما و سرایندگان و منشیان که بیشتر نگارنده به خدمت ایشان رسیده است ، در سه مجلس. **آغاز:** دیباجهٔ نسخهٔ آفرینش‌موجودات وخلقت نوع گرامی انسان وفهرست قصص‌انبیا.

42223 – **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ H۷۱ (۵۶ ف) : نستعلیق خوب نظام فرزند عبدالله شیرازی، **۱۰۳۸** (۱۶۲۹ م) ، آغاز برابر نمونه،در فهرست بنام **تاریخ قطبشاهیه**‌است، ۶۱۰گ ۲۷س [ف . محمد اشرف : ۵۳ تا ۶۵].

42224 ـ تهران، دانشگاه ۴۳۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** سرلوح و جدول بزر، تنها مقالهٔ ۶و۷ واز قراقوینلو دارد تا ۹۶۲. **آغاز**: مقالهٔ ششم درذکرسلاطین قراقوینلو و آق‌قوینلووظهورحضرت‌شاه‌جم جاه سکندرنشان شاه اسماعیل صفوی وسلطنت اولاد وامجاد او. وشمه‌ای از حالات سلاطین‌روم در چهار گفتار، گفتاریکم در ذکرسلاطین قره قوینلو و حالات ایشان، ۶۷گ ۳۱س. [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۸۴].

42225 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۵۳ Or: نستعلیق ذیقعدهٔ **۹۷۲**(۱۵۶۵م)، ۱۲۲گ ۲۳س [ریو ۱ : ۱۱۰].

42226 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۵۱۳ Add: نوشتهٔ جمیل‌فرزند محمد تقی‌رودباری، درذیحجهٔ **۱۰۹۵**، در فهرست بعنوان تاریخ ایلچی نظام شاه یاد شده [ریو۱ : ۱۰۷] ، فیلم آن دردانشگاه ش ۱۲۷۵ هست [فیلمها : ۳۰].

42227 ـ تهران، مجلس ۵۲۳۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه، نسخه در گفتارچهارم ازمقالهٔ چهارم ناتمام‌میماند، ۳۱۹گ ۲۶س [رؤیت].

42228 ـ آصفیه، ۱۳۳۰ تاریخ : نستعلیق، تاگفتارششم‌ازمقالهٔ سوم است، ۴۴۳گ ۲۵س [ف. آصفیه ۱ : ۱۶۴و۴ : ۲:...].

42229ـ تبریز، ملی ۳۳۰۶ : نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونهٔ ۲، انجام درگفتار ۱۳از مقالت ۶ افتاده، در فهرست بنام «تاریخ قطبشاهی» ست، و مقالت ششم آن برابر نسخهٔ دانشگاه است، ۳۹۵گ ۳۲س [ف. ملی تبریز ۱ : ۱۷۴ـ نسخه‌ها ۴ : ۲۹۵].

تاریخ بناکتی = روضهٔ اولی الالباب
در همین بخش خواهدآمد.

تاریخ جهان
میرزا احمد صادق منشی.

42230 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C ۴۵۸ (۴۹۲ ف) : نوشتهٔ **۱۲۷۴**، (۱۳۱پ ۱۵۲پ).

42231 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۱۸۷۶ (۴۹۳ ف) : بی‌تاریخ، (۸۹ پ ـ ۹۸ر) [آکیموشکین ۱ : ۸۸].

تاریخ پیامبران وپادشاهان
متن ترکی از یوسف فرزند عبداللطیف، برای سلطان سلیمان پسرسلطان سلیم عثمانی. ترجمه از صفی قلی حاکم ایروان و بنام شاه سلیمان‌صفوی(۱۰۷۷-۱۱۰۵). ونیزدردیباجه گوید : این کتاب بسال ۱۰۷۸ از روم به ایروان برده شده است.

نسخهٔ ۲۲۷۲ مجلس بروزگار فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰) فراهم شده است و پادشاهان ایران‌راکه پس‌ازشاه سلیمان‌بوده، وتانسب نامهٔ فرزندان فتحعلی شاه را برآن افزوده‌اند.

آغاز: تیمنا بذکرمن جری بامره‌القلم، وتبرکاباسم.

42232 ـ تهران، مجلس ۲۲۷۲ : آغازسدهٔ **۱۳**، ۵۱گ [ف. مجلس۶ : ۲۲۸].

تاریخ پیامبران وپادشاهان
ازآدم تا روزگار شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷)وسال۱۰۶۷. ودرپایان آن‌لاحقه‌ای‌دارد درجغرافیای ربع مسکون، درسه صفحه وبا یك صفحه نقشهٔ اقالیم سبعه.

در بخش تاریخ نخست نامها به شنگرف و در میان دایره ها نوشته شده و درکنار هر یك گزارش‌کوتاه بصورت چلیپا. تاریخ صفویان به ویژه عباس‌دوم را بیشتر نوشته است، **آغاز**:

حضرت ابوالبشر (ع) ابوالبشرلقب شریفش صفی الله است.

42233 ـ **مشهد**، رضوی ۱۲۳ تاریخ (۴۱۷۸): نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام‌افتاد [ف. رضوی ۷:۲۸].

تاریخ پیامبران و پادشاهان

42234 ـ **اصفهان**، شهرداری۱۸۸/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درحاشیه عنوان «جزء دوم» آمده‌است، «درذکرشمه‌ای‌از اخبارسیدالمرسلین» است و میرسد به تاریخ اهل بیت و امویـان و عباسیان، سپس‌پادشاهان که به روزگارعباسیان درکشورهای اسلامی‌پادشاهی‌میکرده‌اند. عنوان «ذکرشعب»دارد ومیرسد به‌عنوان «جلال‌الدین منکبرنی» و«حکومت‌آل صفویه درمیان‌اکراد» [نسخه‌ها ۵:۳۰۸].

تاریخ تقویمی = تاریخ سیاقی = تاریخ پادشاهان عجم = تاریخ سنواتی = ترجمهٔ تقویم التواریخ

نامهای دیگر دیده شود.

تاریخ جهان نمای

عوض محمد فرزنـد روزی محمد صوفـی عطار. (بنگرید: تحفةالتواریخ‌خانی: ۴۱۲۱)

42235 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۴۳۹ (۵۰۸ ف): نوشتهٔ **۱۲۸۴**، (۹ پ ـ ۸۳۵ر) [آکیموشکین ۱:۹۰]

تاریخچه

تاریخ پیامبران و بزرگان و پادشاهان، ازآغازآفرینش‌تاسدهٔ ۱۰می‌باشدو به‌هنگام‌نگاشتن آن‌که ۹۳۴ سال‌ازازایش پیامبرمیگذشته‌است. و فیات سـدهٔ ۹ ـ ۱۰ آن بسیار دقیـق است [عبدالحسین حایری]. **آغاز:** تواریخ انبیاءو اولیا، والملوك والسلاطین والحوادث الواقعة فی‌العالم. ابتداءآفرینش‌عالم‌چنانچه درتواریخ مشهور است وبزرگان اعتبارکنند.

42236 ـ **تهران**، مجلس۵/۲۷۸۵: ازسدهٔ **۱۰**، (ص ۴۹ـ۵۵). انجام: وکشته‌شدن امیر اعظم شیخ علی بیگ ولد یـار بیگ... فی‌یوم الاثنین ۱۹ ذیقعدهٔ ۹۸۸هـ. تمت [ف. مجلس ۱۰:۲۶].

تاریخ حیدری = مجمع‌التواریخ

میرحیدر، درهمین بخش‌می‌آید.

تاریخ خیرات = احسن التواریخ = اصح التواریخ

ازشمس الدین محمدفرزند امیرکبیرشهید امیرفضل الله موسوی خراسانی، برای شاهرخ (۸۰۷ـ۸۵۰)، بسال ۸۳۱ بدان آغاز(گشت تاریخ من هم‌ازرخ‌آل۸۳۱)کرده است. تاریخ ایران است ازآفرینش تا مرگ تیمور ۸۰۷ و رویداد ها را تا ۸۵۰ نیز برآن افزوده است، دریك مقاله وسه قسم وسپس یك مقاله: قسم‌یکم ازکیومرث تا یزدگرد، درچهارطبقه (باب). دوم ازشیث تاالمعتصم، هشت طبقه، سوم‌پادشاهان روزگار عباسیان، سیزده (دوازده) طبقه. ودر آن از ۴۹کتاب بهره بـرده، از آن میان از «تاریخ حافظ ابرو» و«تاریخ وصاف» نیز یـاد کرده است. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد حکیمی را... که‌گوهر وجود انسان را... به صحرای وجودآورد.

بنگرید: استوری ۱:۸۹، ۱۲۳۶.

42237 ـ **بادلیان**، ۲الیوت (اته۳۲): نستعلیق خوش نیمه های ذیحجهٔ**۸۴۳**، ۴۳۶گ ۳۵ س. فیلـم آن در دانشگاه ش ۸۷۲ هست

[فیلمها:۳۴].

42238 ـ **تهران** ، ادبیات ۶۱ ب : نستعلیق **۱۲۴۳**، آغاز برابر نمونـه ، ۱۷۴ گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱:۶۴].

42239 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۷۶ : نستعلیق علی اصغر رودباری، **۱۲۶۷**، ۱۵۶ گ ۲۶س [ف . دانشگاه ۱۶ : ۳۸] از کتابهای نفیسی بوده ، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۷۱ و ۲۷۹۶ هست [فیلمها: ۳۴] .

تاریخ راحت افزا

از محمد علی فرزند محمد صادق حسینی (نگارندهٔ «برهان الفتوح : ۴۰۹۸» وجز آن) بخواهش نواب میر نجف علیخان بهادر شمشیر جنگ، دردو باب نگاشته است : یکم، تیموریانی که در ایران و توران پادشاهی کرده‌اند . دوم تیموریانی که در هند پـادشاهی کرده‌اند ، تـا بروزگار شاهجهان (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۷) . در حیدرآباد دکن بی‌تاریخ در ۳۴۳ص چاپ شده است. **آغاز:** مبتدای هرشیء حمد وثنای واحد غالبیست بی‌انتها ومنتهای همهٔ اشیا سپاس وستایش حکیم قدیمی ست.

بنگرید : ف. مشار: ۳۱۴.

42240 ـ **آصفیه** ، ۱۳۱۳ تـاریخ : نستعلیق مظفر حسین حیدر آبـادی ، رمضان **۱۱۸۵**، بدستور نواب موسی رضا خان صفوی ۱۶۷ گ ۱۵س [ف. آصفیه ۱: ۱۷۲] .

42241 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۲۴۶ تاریخ (۳۴۰ف): شکسته نستعلیق حلیم الدین علی، ۷ محرم **۱۲۲۶** (۱۱۴۰؟)، آغاز برابر نمونه، ۲۳۲ گ ۱۳س .

42242 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ ۲۴۵ تاریخ (۳۳۹ف): نستعلیق ، ۱۹ رجب **۱۲۴۶** (۱۸۳۱م)، آغاز برابر نمونـه ، ۱۴۳ گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۸ـ۳۷۶] .

42243 ـ **آصفیه**، ۱۰۰۱ تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۹۸** [ف. آصفیه ۳: ۹۶].

تاریخ رحیم خانی = تحفهٔ خانی

تاریخ سلطانی

ازسید حسن فرزند مرتضی حسینی، برای شاه سلطان حسین صفوی ، بسال ۱۱۱۵ق ،در سه فصل نگاشته است: ۱ـ آفرینش و پیامبران وامامان وجز آنها ۲ـ پادشاهان پیش از اسلام وپس ازاسلام تا روزگار صفویـان ۳ـ تـاریخ صفویان تا ۱۰۵۱ق.

42244 ـ **لندن** ،کیمبریج ، بـروان H۱۶(۱۵):انجام افتاده [استوری ۱: ۱۳۴].

تاریخ سلطانی

درفهرست فیلمها از سپهر کاشانی، عباسقلی دانسته شده که نباید ازو بـاشد. در چند جلد . جلد یکم آن : (ص ۱ ـ ۱۱۸) در سرگذشت پیامبر وامامان، (ص ۱۱۸ـ۱۳۱) در انساب و قبایل سادات، (ص ۱۳۱ ـ ۱۶۹) پـادشاهان ایران از کیومرث تا یزدگرد، (ص ۱۷۰ـ۱۸۰) در سرگذشت حکما و سخنان پند آمیز ایشان (ازیونانیان) ، (ص ۱۸۰ ـ ۱۸۳) گاه شماری (ص ۱۸۴ـ۱۸۷) انساب گورکانیان تا اکبرشاه، (ص ۱۸۷ـ ۱۹۰) پادشاهان عثمانی تا سلطان محمد چهارم. **آغاز:**... بسمله. بروثیقه شناسان دفاتر معرفت کردگار وحق گزینان افراد.

42245ـ **تهران** ، ملی ۸۳ ف: نستعلیق صفر **۱۲۴۰**،در فهرست کتابخانهٔ ملی ازنگارنده نام برده نشده‌است،ولی درفهرست فیلمها این تاریخ که درمتن به حروف است (هزارودویست وچهل) به رقم ۱۳۴۰ برگردانده شده ودرهمین فهرست آمـده است : نگاشتهٔ عباسقلی خـان سپهر در

گذشتهٔ ۱۳۴۰، ۹۵گ۲۳س[ف. ملی۱:۷۱– فیلمها:۳۴] .

تاریخ سنواتی

ازسال یکم هجرت تا ۱۰۴۰ کەشاهجهان پادشاه غازی قصد دکن کرده است. در دیباچه آمده : وکتاب « صبح صادق » از مؤلفات این حقیر است، جویندهٔ آن علم را ازکثرت کتب مستغنی سازد .

شاید ازملا محمد صادق فرزندمحمد صالح سپاهانی زاده در ۱۰۱۸ باشدکه بهند رفته و «صبح‌صادق» و«شاهد صادق» رانیز نگاشته‌است.

آغاز: وله‌ایضا (بدنبال‌پراکند هایی از «شاهد صادق») درعلم‌اخبار‌وسیر‌وآن‌عبارتست ازمعرفت قصص‌انبیاواحوال‌ملوک‌وسلاطین واکابردوران.. اکنون تاریخ وفات برخی از اکابر و مشاهیر وشمه‌ای از معظمات وقایع که در هر سال واقع شده برسبیل‌ایجازواختصار بیان کنیم. سنةالاولی.

بنگرید : ذریعه ۱۵ :۱۳۹۶و۱۵ :۱۵.

42246 – **تهران**، ملك ۳۶۲۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بدنبال پاره‌ای از«شاهد صادق» (گ ۹۵پ – ۱۰۸ رمجموعه) [رؤیت].

تاریخ سنواتی = تاریخ تقویمی

تقویم مانند (بنگرید : تاریخ سیاقی ، در همین صفحه) رویداد های بزرگ را از فرود آمدن‌آدم‌تا پادشاهی‌اورنگ زیب وسال۱۰۹۲ دارد. بدینگونه: دیباجه، تاریخها، خاتمه .در دیباجه میگوید : در۱۰۷۵ به بغداد وارد شدم، این‌کتاب را به شکل تقویم که نگاشتهٔ یکی از ترکان استانبول بود یافتم ، نخست آنرا به عربی وسپس به فارسی درآوردم. **آغاز :** حمد وثنایی‌که غایتی مراورا نیست، پروردگاری‌که اورا بدایتی نیست ، خالقی‌که ایقال صنایع فلك دوار.

42247 – **تهران** ، ملی ۱/ ۶۸ ف : نسخ ونستعلیق گویانصیرفرزند محمد صادق ، ع ۱/**۱۲۱۴**، آغازبرابرنمونه، (ص ۱ – ۱۰۳) [ف . ملی ۱ :۵۸].

42248 – **تهران** ، مجلس ۴۷۷۲ : نستعلیق محمد سعید قاجار ، رجب **۱۲۳۹** در تهران، آغازبرابرنمونه ، ۱۰۴گ [رؤیت] .

تاریخ سیاقی = سیاق التواریخ = تاریخ مجدول = تاریخ سنواتی = خلاصة التواریخ = مجمل التاریخ = تاریخ تقویمی = تاریخ پادشاهان عجم = تقویم التواریخ

تاریخ‌کوتاه‌جهان‌وایران است ازپادشاهی کیومرث (وبرخی ازآدم) تا (معمولاً)روزگار محررین . تحریرها و مبدء و انجام نسخه‌ها گوناگون است. دربیشتر‌بجای رقمهای هندسی شماره ها به سیاق نوشته شده است (بنگرید : تقویم التواریخ درهمین بخش) در «ذریعه ۷ : ۲۱۶» کتابی‌ازاینگونه بنام «خلاصة التواریخ» یاد شده است . نسخه‌ای از آن بنام « تاریخ پادشاهان عجم» که ازکیومرث‌آغاز وتا پایان روزگارفتحعلی شاه (۱۲۱۲–۱۲۵۰) را دارد بسال ۱۲۶۲ در تهران در ۳۲۰ ص چاپ شده

به نسخه توجه شود :

بنگرید : ذریعه۷: یعه۲۱۶– استوری۱: ۱۲۷۱– ف. مشار:۳۰۵.

42249 – **تهران** ، سنا ۸۸/۲۸:سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر، نسخه از آغاز است تاشاه عباس و در فهرست بنام **تاریخ پادشاهان‌ایران** یاد شده[نسخه ها۶:۴۳۶].

42250 – **تهران** ، ملی ۱/ ۵۶ ف :

نستعلیق خوش **۱۰۹۱**، (ص۱–۱۳۷)، نسخه بنام **مجمل التاریخ** است. از روزگار کیومرث تا ۱۰۵۱ را دارد، و بسیار نزدیك به نسخه‌ای‌ست که جداگانه بنام «مجالس الملوك» خواهد آمد. **آغاز**: مجمل التاریخ پادشاهان عجم که درملك ایران سلطنت کرده‌اند، از ابتدای سلطنت کیومرث که بعضی اورا آدم ع. **انجام**: یونت ئیل ۱۰۵۱. نواب همایون به عزم یورش قندهار ازاصفهان بیرون آمده، در دارالمؤمنین کاشان مریض درشب چهارشنبه ۱۸ صفر به عالم جاودانی انتقال نمود. انالله وانا الیه لراجعون مدت سلطنت او سیزده عام وشش بود.. مجمل التاریخ که متضمن حصول علم برتعداد و افراد پادشاهان عجم است وسیاق و کیفیت آن موافق صیغ علم سیاق وضع و در مواردکلمهٔ لایقرء حسب‌الامرفرمودهٔ عالیحضرت میرزایی ازروی افراد مذکور نقل شده که بقرینهٔ فصول علم آن معلوم. و وصول به ادراك لذت اخبار ماضیه حاصل گردد، ۶۸گ۱۷س [ف. ملی۱:۴۲].

42251 — **تهران**، مجلس ۵۶۹۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، فهرست نگارگویا باستناد مهر: عبده محمد ابراهیم بن‌اسماعیل که درزیر همه‌صفحه‌ها‌خورده آن‌رانگاشتهٔ **محمدابراهیم** یاد شده میداند. ازکیومرث آغاز میشود تاشاه صفی (۱۰۳۸–۱۰۵۲)، ازعنوانهایی که‌بالای همهٔ صفحه های چپ نوشته چنین بدست‌می‌آید که‌کتاب درهفتاد مجمل وهفت حرف وچندد‌فعه است. **آغاز**: ازتاریخ پادشاهان عجم که در مملکت سلطنت کرده‌اند، از ابتدای سلطنت کیومرث... الی‌جلوس شاه عباس (گویادوم). درذیل رویداد های روزگار شاه اسماعیل یکم فهرست‌نام سادات ودانشمندان وسرایندگان‌آن روزگاررا آورده است، که در فهرست کتابخانه آورده شده است، ۱۴۴ص [ف. مجلس ۱۷: ۱۵۳].

42252 — **موزهٔ بریتانیا**، Add ۱۹۵۳۱: نستعلیق، برکاغذ مؤرخ **۱۸۰۹** م، **آغاز**: حمد بیحدوثنای بیعد مرواجب‌الوجودی را سزد، ۴۱گ [ریو۱:۱۳۸].

42253 — **تهران**، مسجد جامع، چهل ستون: بدنبال «کامل التعبیر» حبیش تفلیسی، **۱۱۴۰**. ساختهٔ **مرتضی مازندرانی** ست که ازکیومرث آغاز و میرسد به شاه عباس وروزگارعباسیان را نسبتاً مفصل دارد، نام‌این مازندرانی در دیباجه آمده است، ۳۹گ [یاد داشتهای‌آقای ثبوت].

42254 — **لندن**، دیوان هند (اته ۲۷۳۱): تاریخ زایش ومرگ پادشاهان و بزرگان فهرست وارورویداد های تاریخی از زایش تیمور۲۵شعبان ۷۳۶ق تاسال ۱۱۴۴را دارد، سیاقی مانند است [استوری ۱:۱۵۷].

42255 — **لندن**، دیوان هند(اته۱۸): تاریخ پادشاهان ایران و توران و هندوستان و جزآنها، تاریخ سنواتی دنیای اسلام است‌که بخش هندی‌آن باپادشاهی‌محمد شاه (۱۱۳۱–۱۱۶۱) پایان می‌یابد [استوری ۱:۱۵۷].

42256 — **تهران**، ملی ۲۰۷۲ ف: نستعلیق، سدهٔ **۱۲–۱۳**، از هبوط تا **۱۱۷۵** رادارد، وبنام **جدول تاریخ** است، وبخشی‌از آن درتاریخ عثمانی وبه ترکی، مجدول استو به سیاق. **آغاز**: افتاده:ظاهر میگردد از آن کیفیت تعلیم وامیدوار است ازکاملین مطلعین برآن فن، ۹۵گ ۱۴ س [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

42257 — **تهران**، مجلس۷/ ۶۳۶۳: با تاریخ **۱۲۵۱** دردفتر، (ص ۲۰۷–۲۲۴).

درفهرست بنام تـاریخ پـادشاهان = تقویـم تواریخ است ، مجدول، در آغاز تاریخ پیامبر وچهار خلیفهٔ عرب سپس تا حضرت حسین، سپس پیشدادیـان ،کیانیان ، اسکندر ، اشکانیان ، ساسانیان، سامانیان، آل بویـه سبکتکینیان ، سلجوقیان، خوارزمشاهیان، ملاحده، بنی‌امیه، بنی عباس [ف. مجلس ۱۹: ۴۲۲].

42258 ـ **تهران،** ملی ۱/ ۱۱۴۶ف: با تاریخ **۱۲۵۲** دردفتر، ازکیومرث است تـا ۱۰۵۱ق، و در پشت صفحهٔ یکم بنام **مختصر التواریخ** خوانـده شده است ، **آغاز:** اول أحوال پادشاهانی که قبل ازظهور اسلام سلطنت کرده مشتمل برچهارده ... (ص۱-۷۴) [ف. ملی ۳: ۱۶۹].

42259 ـ **تهران ،** دانشگاه ۲۸۰۸ : نستعلیق **۱۲۵۶** دریزد ، تاریخ ایران است به سیاق فهرست وارازپیشدادیان تا مظفرالدین‌شاه قاجار، درسر آغازآن آمده **خلاصة التواریخ** **آغاز :** خلاصة التواریخ پادشا هان ایران از این قرار تفصیل است . **انجام :** السلطان ... مظفرالدین شاه قاجارسنهٔ هزاروسیصد سیزده ه در تبریز برتخت سلطنت جلوس کردند، ۸۶گ [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۵۳].

42260 ـ **مشهد ،** رضوی ۲۵۴ تاریخ (۴۲۴۶): نستعلیق فرج الله لاریجانی، **۱۲۶۱**، درفهرست بنام **سیاق التواریخ** است، نسخهٔ کامل‌ومیرسدبه سرگذشت فتحعلی شاه‌وهمسران وفرزندان او، ۸۸گ [ف. رضوی۷: ۱۲۶] .

42261 ـ **تهران ،** سلطنتی ۱۰۱۶۸ : نستعلیق فضل‌الله حسینی‌شیرازی، ۲ع۲/ **۱۲۶۱**، در تهران ، در فهـرست بنام **تاریخ سیاقی** یاد شده، **آغاز:** تاریخ پادشاهان عجم وغیره که درملک‌ایران‌سلطنت کرده‌اند ... وتاسال ۱۲۵۰ را دارد ، همراه غزلهایی از فروغ اصفهانی ، رویهم ۱۰۷گ، ۲۷س [نسخه‌ها ۱: ۱۶۴].

42262 ـ **تهران ،** ادبیات ۲۵۸ ج : شکسته نستعلیق، **۱۲۶۲**، تاریخ‌پادشاهان‌ایران پیش ازاسلام است و میرسد به فتحعلی شاه ، و درفهرست بنام **سیاق‌التواریخ**،است، **آغاز:** خلاصهٔ تاریخ پادشاهان عجم و غیره که در ملك ایران سلطنت کرده‌اند [ف . ادبیات ۱: ۳۲۰]

42263 ـ **تهران ،** ملی ۱۴۷۴ ف : شکسته نستعلیق عباسقلی خان، **۱۲۶۴**ق ، بنام **خلاصة التواریخ** است وازکیومرث تـاشاه عباس‌سوم‌صفوی ۱۱۴۸ق رادارد، **آغاز:** تاریخ پادشاهان‌عجم که درملك‌ایران سلطنت کرده‌اند. درذکر پادشاهان‌که قبل ازظهور اسلام، ۴۷گ ۱۳س [یادداشتهای دکترجان لایونگود].

42264 ـ **موزهٔ بریتانیا،** ۱/ ۱۷۶۰ Or: نستعلیق **۱۸۴۹**م ، دیباجه وسپس‌جدولها وآنگاه خاتمه (گ ۲-۷۶) [ریو۳: ۸۹۰].

42265 **موزهٔ بریتانیا ،** ۲۳۸۸۶ Add: شکسته‌آمیزسدهٔ **۱۹** م ، بنام **تقویم التواریخ**است، ۷۷گ ۲۰س [ریو۱: ۱۳۷].

42266 ـ **تهران ،** ملی ۲۱۴۳ ف : شکسته نستعلیق **۱۲-۱۳**، ازآدم تا ۱۱۷۸ق، با خاتمه‌ای درجغرافیای سیاسی‌بویژه شهرهای ایـران، **آغاز :** زمان هبوط‌آدم الی هجرت پیغمبر (ص) کـه بحسب احادیث وکلام الهی ، ۱۷۸گ۲۸س[یادداشتهای‌دکترجان‌لایونگود].

42267 ـ **تهران ،** ملـی ۲۶۶ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**،زدین. ازکیومرث‌آغاز و تا رویداد های روزگار فتحعلی شاه (مسافرت او به خراسان ۱۲۱۳) را دارد . در فهرست بنام **خلاصةالتواریخ** است ، شماره‌ها سیاقی‌ست. **آغاز :** تاریخ درذکر پادشاهان عجم هاکه در

مملکت ایران سلطنت کرده اند. درذکر پادشاهانی که قبل ازظهور اسلام سلطنت کرده اند. کیومرث اول ملوك پیشدادیان است، وآیین پادشاهی در جهان او گذاشت، ۷۶گ ۲۲س [ف. ملی ۱ : ۲۶۲].

42268 ـ **تهران** ، ملی ۱۱۱۸ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، ازکیومرث تا رویدادهای روزگار فتحعلی شاه است، وتاریخ امویان و عباسیان را نیز دارد ، رقمها سیاقی ، و بنام **تاریخ سیاقی** یاد شده، آغازدرست برابر نسخهٔ پیشین ولی انجام آن جداست ، ۱۰۲گ ۲۴ س [ف. ملی ۳:۱۳۸].

42269 ـ **تهران** ، ملی ۱۳۶۹ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، درفهرست بنام **تاریخ سیاقی** ست . و تا محمد شاه قاجار را دارد . **آغاز:** تاریخ پادشاهان عجم که در ملك ایران سلطنت کرده اند، از ابتدای سلطنت ، ۹۶گ ۲۸س [ف. ملی ۳:۴۲۸] .

42270 ـ **تهران** ، مجلس ۴۶۸۰ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، از پادشاهی کیومرث آغاز وتا پایان فتحعلی شاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰) را دارد، هر یك سلسله در یك بخش ، **آغاز :** کیومرث اول ملوك پیشدادیان ونخستین سلاطین جهان است ، قبل ازوهیچیك ازفرزندان آدم ع برمسند سلطنت متمکن نشد، ۸۶گ [رؤیت] .

42271 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۷۳ : تحریری خوانای سدهٔ ۱۳، نسخه بنام **خلاصة التواریخ** است ولی با اندك جدایی همان است که بنام تاریخ پادشاهان عجم چاپ شده، **آغاز:** فهرست اسامی وعدد سنوات سلطنت وحکومت، ۱۶۸ص ۱۳س [ف. مجلس ۶:۲۲۹] .

42272 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۰ : شکسته وتحریری سدهٔ ۱۳ . از پیشدادیان تا روزگار فتحعلی شاه و جنگ ایران و تزارها ۱۲۱۸ ، در فهرست بنام **خلاصة تاریخ پادشاهان عجم** یاد شده ، رقمها به سیاق ، ۸۷گ ۲۰س [ف. مجلس ۲:۱۳۹].

42273 ـ **تهران** ، حقوق ۱۰۳ ب : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، درفهرست بنام **سیاق التواریخ** است ، از پیشدادیان آغاز شده و میرسد به فتحعلی شاه. **آغاز:** تاریخ پادشاهان عجم که درملك ایران سلطنت کرده اند ... در ذکر پادشاهانی که قبل ازاسلام سلطنت کرده اند، ۷۶گ [ف. حقوق: ۱۴۲].

42274 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۱۷ : نستعلیق شکسته آمیز، سدهٔ ۱۳، ازآغاز تاروزگار فتحعلی شاه (۱۲۲۰)را دارد دردو بخش (پیش ازاسلام وپس از اسلام) در فهرست بنام **تاریخ سیاقی** آمده ، **آغاز :** کیومرث اول ملوك پیشدادیان است، قبل ازاوهیچکس از فرزندان آدم... ازآغاز تانادرشاه درجدولهاودو ستونی بمانند دستکهای بازرگانی، وازاینجا تا پایان نسخه سطرها بلند ویك ستونی ست ، ۸۸ گ [ف . دانشگاه ۲:۵۲۳].

42275 ـ **اصفهان** عمومی ۱۱۴۵۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ازکیومرث است تا ۱۰۴۷، ودرفهرست بنام **مجمل التواریخ** پادشاهان عجم است، **آغاز:** پادشاهان عجم که درملك ایران سلطنت کرده اند، ازابتدای کیومرث... **انجام.** منوچهرخان حاکم مشهد مقدس شده به مدافعهٔ اردرفته ابوالغازی گرفتار شد ، و سیچقان ئیل و اودئیل ۱۰۴۶ اردوی ملی در اصفهان نزول اجلال داشته، وبارس ئیل سنهٔ ۱۰۴۷ علیمردان رنگ روگردان شد و قلعهٔ قندهار را به تصرف جغتای داده خود به هندوستان رفت ، ۱۷۲ص ۱۳س [ف. دکترمقصود : ۱۴۸].

42276 ـ **تهران**، ملك ۴۱۷۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ازآغاز است ومیرسد به سال ۱۲۱۲، ۹۶گ.

42277 ـ **تهران**، سنا ۸ / د ۲۶ : نستعلیق شکسته سدهٔ **۱۳**، بنام **رسالهٔ خلاصهٔ تاریخ** وسبك سیاق، ازپیشدادیان تافتحعلی‌شاه ۱۲۲۰ق رادارد وناتمام‌میماند، **آغاز**: حمدله. علی بندهٔ خاص جان‌آفرین ولی درصنعت‌جهان آفرین. امـا بعد، این رساله‌ایست بقاعده و قانـون اهـل سیاق مشتمل برخلاصـهٔ تـاریخ پادشاهان عجم، ۸۴گ [یـاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

42278 ـ **تهران**، ملك ۳۷۲۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، از آغـاز است تـا رویداد های ۱۲۱۵ در مسافرت مادر فتحعلی شاه به زیارت، ۹۸گ ۲۰س.

42279 ـ **تهران**، ملك ۳۹۱۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، و تـا رویداد های ۱۲۲۰رادارد، ۷۲گ. [رؤیت]

42280 ـ **تهران**، ملك۳۹۳۲:شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ازآغـاز است و میرسد بـه روزگار فتحعلی شاه وسال ۱۲۲۰، ۷۸گ.

42281 ـ **مشهد**، رضوی ۲۵۳ تاریخ (۴۲۴۵): نستعلیق‌آغازسدهٔ **۱۳**، درنمای‌نسخه بنام **تاریخ پادشاهان عجم** است، دیباجه ندارد واز پیشدادیان‌آغاز میشود و میرسد بـه سرگذشت مصطفی خان پسر جعفرخان زنـد و سپس افزوده ای ست در پـادشاهان قاجارکـه میرسد به نـاصرالدین شاه. **آغاز**: در ذکر پادشاهانی که قبل‌ازظهوراسلام سلطنت کرده‌اند ۶۲گ [ف. رضوی ۷:۱۲۶].

42282 ـ **تهران**، موزهٔ ایران۱۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درفهرست‌آمده: **تاریخ پادشاهان عجم** [نسخه ها ۳:۱۱۹].

42283 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۹۴۵ Or: سدهٔ **۱۳**، در فهرست آمده: **تـاریخ پادشاهان عجم** [نسخه ها ۴:۶۵۱].

42284 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۵۸ Or: نستعلیق سدهٔ**۱۹**م، درفهرست بنام **تقویم التواریخ** است، **آغاز**: حمد وثنایی که او را نهایتی نیست پروردگاری را، ۲۵۲گ ۹س [ریو ۳:۸۸۹].

42285ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد۵۹۱: نستعلیق **۱۳۳۱**، بفرمـودهٔ میرزا عبدالحسین آقا اصفهانی، با مجالس رنگی، در دو بخش: ۱ـ پیش ازاسلام، که ازکیومرث‌آغاز میشود، ۲ـ پس از اسلام، که میرسد به پادشاهی‌احمد شاه وسال۱۳۳۱ق، هردودمان با شعری عنوان شده است، چنانکه برای صفاریان‌آمده: برزم خوارج بصد زیب و زین ـ میان بست باردهـم ابن حسین ـ خوارج شکست و غنیمت نمود ـ خراج سجستان برایران فزود [ف. شهرستانها ۱:۷۶].

42286ـ **تهران**، دهخدا ۱۵۴: نستعلیق سدهٔ**۱۳ـ۱۴**، درفهرست‌بنام **سیاق‌التواریخ** است، ونسخه ازکیومرث‌آغاز میشودومیرسد به ناصرالدین‌شاه قاجار [نسخه ها ۳:۲۱].

42287 ـ **مشهد**، فـرخ ۲۹۲ : بـه خط خوش، تاریخ یاد نشده، در فهرست بنام **سیاق التواریخ** است [نسخه ها ۳:۹۳]. منتقل شده به دانشگاه مشهد.

42288 ـ **قم**، مدرسـهٔ فیضیه ۲۰۴۳ (۴۴): نستعلیق، بی‌تاریخ، ازکیومرث‌آغاز و به‌کشته شدن لطفعلی خان به دست محمد خان قاجار پایان می‌یابد. نخست نـام هرسلسله را (پیشدادیـان) نوشته سپس مدت پادشاهی آن

تیره را یادکرده آنگاه مدت زندگی و پادشاهی یکایک را نوشته است. **آغاز:** تاریخ پادشاهان عجم وغیره که در ملک ایران سلطنت کرده‌اند، ۱۲۴ گ ۳۱ س [ف. فیضیه ۲:۱۸۶].

42289 ـ **تبریز**، ملی ۲۲۶۹: نسخ تعلیق شکسته، تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام **تاریخ پادشاهان عجم** نامیده شده. از کیومرث آغاز می‌شود تا فتحعلیشاه و تاریخ کشته شدن محمد خان ۱۲۱۲ را دارد، ۱۰۱ گ [ف. تبریز ملی ۱:۱۶۰].

42290 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۹۷: نستعلیق شکسته تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام **تاریخ پادشاهان عجم** نامیده شده. از کیومرث آغاز تا مرگ شاه عباس ۱۰۳۷ را دارد. در فهرست آمده نسخهٔ ناقصی ازهمان شماره ۲۲۶۹ ملی تبریز است، ۵۵ گ [ف. ملی تبریز ۱: ۱۶۱].

42291 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۲۳: تاریخ یاد نشده، درفهرست آمده: **تاریخ مجدول** وساختهٔ ۱۰۷۵ [نسخه‌ها ۳:۲۹۰].

42292 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۷۱۵ (۴۹۴ ف): بی‌تاریخ، در فهرست بنام **تاریخ پادشاهان عجم** است وتا ۱۲۱۲ را دارد، [آکیموشکین ۱:۸۹].

تاریخ صدرجهان

از فیض الله فرزند زین العابدین فرزند حسام بنیانی، مخاطب به ملك القضاة صدرجهان بنام محمودشاه، بهادر گجرات (۸۶۳ـ۹۱۷ق) پسر محمدشاه پسر احمدشاه، بسال ۹۰۷ (۱۵۰۱م) تاریخ عمومی‌ست تا سدهٔ نهم، در چهار قسم و یك خاتمه. با عنوان مقالهٔ یکم دردوفرقه: ۱ـ پیامبران ازآدم تا پیامبر اسلام ۲ ـ پادشاهان پیش‌ازاسلام، این یکی درچهارطبقه: پیشدادیان کیانیان، اشکانیان، ساسانیان. سپس باب دوم (قسم دوم) درچهارخلیفهٔ پیشین اسلام، آنگاه: خاندان امویان، عباسیان، سپس قسم سوم در تاریخ پادشاهان پس ازاسلام، درنه طبقه: طبقهٔ ۱ـ صفاریان ۲ـ سامانیان ۳ ـ دیلمیان ۴ ـ خاندان سبکتکین ۵ـ سلجوقیان ۶ـ خوارزمشاهیان ۷ـ اتابکان فارس و عراق و آذربایجان ۸ـ مصر و سوریه ۹ ـ اسماعیلیان. (بنگرید: تاریخ محمود شاهی ازهمودرهمین بخش).

42293 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۲۹ Add: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۰۱۳** (۱۶۰۴م) در درجونپور، در فهرست بدان نامی داده نشده، ۴۸۲ گ ۱۱ س [ریو ۱:۸۶].

42294 ـ **هند**، بانکیپور ۴۶۲: نستعلیق ۸ ذیحجهٔ **۱۲۴۰**، در فهرست بنام **تاریخ صدر جهان** است، ۳۴۲ گ ۱۷ س [ف. عبدالمقتدر ۴:۲۳].

42295 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۸۵ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق). بخشی از آن است وتا مرگ حضرت حسن را دارد، ودرمتن فهرست نامی بدان داده نشده و ازنگارنده نام برده نشده است، ۱۶۴ گ ۱۷ س [ریو ۳:۸۸۵].

42296 ـ **لندن**، کیمبریج، بروان ۴۳ فهرست: نوشتهٔ **۱۲۳۰**ق.

42297 ـ **لندن**، کیمبریج، بروان G ۱۲ (۱۲): کمی ازپایان افتاده [استوری ۱:۱۰۹].

تاریخ طبری = ترجمهٔ تاریخ طبری

تاریخ عالم

ترجمه ونگارش ازمیرزا ابوالحسن خان

فروغی(۱۳۰۱ق ـ۱۳۳۸خ) فرزند ذکاءالملك محمد حسین اصفهانی . بـه هنگامی کـه معلم دارالفنون وعلوم سیاسی بوده، گزیدهٔ رویدادهای اروپا وخاوردوررا درسدهٔ ۱۹م، درپانزده فصل ویك خاتمه آورده است . خاتمه در رویدادهای جهان به روزگار نگارنده است . وگویا برای دانشجویان نگاشته باشد [عبدالحسین حایری]. درذریعه ۳:۲۶۳ درف مشار۳۲۵ ونیز مؤلفین مشار۱:۱۶۱ از این نگارش او یاد نشده است. **آغاز :** مقدمه ، مقدمات و علل انقلاب کبیر فرانسه شورشی است که واقع شده است در آن واحد برچند چیز ، یکی آثـاریکه از اوضاع شوالیه باقی بود.

بنگرید : ادبیات معاصر، یاسمی : ۷۹ .

42298 ـ **تهران** ، مجلس ۳۳۲۶ : شکستهٔ عبدالحسین هژیر، شوال **۱۳۳۷**، ۲۳۹ص ۲۰س [ف. مجلس ۱۰:۱۰۹۸].

تاریخ عالم

42299 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۷۵ (۷۹ف) : نستعلیق خوب محمد شریف سعید سمرقندی، صفر **۱۰۴۶**(۱۶۳۶م) تاریخ عالم است ازپیشدادیان تا چنگیز، **آغاز:** مذکوردرذکر پیشدادیان که اول ایشان کیومرث است وکیانیان، ۶۹۰گ ۱۹ س [ف . محمد اشرف: ۱۰۰] .

تاریخ عمومی

ازجعفر فرزند محمد حسینی، بنام شاهرخ، بسال ۸۲۰ق ، تـاریخ عمومی کوتاهی ست از آفرینش تا ۸۱۷ ق .

بنگرید : استوری ۱:۸۶.

42300 ـ **بنگال** ، انجمن آسیایی ۸ : نوشتهٔ **۹۸۸** ق [ایوانف ۸] .

تاریخ عمومی

ازغیاث الدین محمد جامی، که در دربار همایون پادشاه (۹۳۸ـ ۹۶۳ ق) کار می کرده است. تاریخ عمومی‌ست تا سال ۹۷۰ق.

42301 ـ **هند** ، مرشد آباد ، دیوان فضل ربیع: درفهرست نذیر احمد ش۵۵ نشان داده شده است [استوری ۱:۱۵۷].

تاریخ عمومی

نـاشناخته . در سه قسمت : ۱ ـ حالات پیامبر وصحابه واولیاء ۲ـ تـاریخ ایران ۳ـ تاریخ اکبرپادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) .

42302 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۳۸ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۳].

تاریخ وجغرافیای عمومی

ناشناخته درهشت باب: ۱ـاقسام هفت اقلیم وغیره ۲ـ پادشاهان وپیامبران ۳ـ اولیاء الله و زاهدان ۴ـ شعرای زمان ۵ـ سرگذشت حکما ۶ ـ پندهـا و داستانهای شگفت ۷ ـ واقعات عالمگیر همایون و محمد شاه غازی ۸ ـ اقالیم سبعه واحوال شهرها . **آغاز :** الحمدلله الذی زین قلوبنا بنور الایمان والاسلام .

42303 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pc11 ۱۰۵ ۲۲۵۸ (۵۵ف): همراه «تزوك تیموری» نوشتهٔ **۱۲۵۲**[ف. عبدالله ۱:۳۸].

تاریخ عمومی

ناشناخته .

42304 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۸۵ Or : نستعلیق پیـرامن **۱۸۵۰** م ، بخشی از کتابی‌ست درتاریخ عمومی نگاشتهٔ روزگار محمد شاه کجرات (۹۱۷ـ۸۶۳ق). فرقهٔ ۱ ازمقالت

یکم در پیامبران ، فرقهٔ ۲ ازمقالت یکم پیامبر سلام، باب۲ خلفای پیشین، سپس حضرت حسن، ۱۶۴گ ۱۷س [ریو ۱: ۸۸۵].

تاریخ قبچاق خانی

از خواجـم قلـی بیك قبچاق خان بلخی فرزنـد قبچاق خان اماقلی بیك قوش بیکی سبحانقلی‌خان فرمانروای توران، که در ۱۱۳۴ نگاشته ودر ۱ ع۱۶/۱۱۳۷ دوبـاره چیزهایی بر آن افزوده و در ۲۷ شوال ۱۱۳۸ بـانجام رسانده است . تاریخ عمومی‌ست دریك فاتحه و پنج باب ویك خاتمه.

بنگرید : استوری ۱ : ۱۳۶ ، ۱۱۸۸ ، ۱۲۴۳.

42305 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۴۳۳ (۵۶۴ ف) : بی‌تاریخ، ۵۰۹گ .

42306 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۸۶۴ (۵۶۵ ف): بی‌تاریخ ، (۳۶ پ ـ ۴۳ر) [آکیموشکین ۱: ۹۶].

42307 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۳۴۸): نوشتهٔ **۱۱۳۸** ق) .

42308 ـ **بـادلیان** ، ۱۱۷ : نوشتهٔ ۱۷۸۲م (**۱۱۹۷**ق، ۳۰۱گ ۱۵ س [استوری ۱: ۱۳۶] .

فیلم آنـدو در دانشگاه تهران ۱۲۳۹ و ۱۲۴۰هست [فیلمها : ۳۶].

تاریخ کبیر

ازجعفر فرزند محمد فرزند حسن‌حسینی یزدی، متخلص به جعفری . تاریخ عمومی ست ازآغازآفرینش تا روزگار امیر تیمور وکشور گشایی ها وفرزندان او تا بسال ۸۴۵ق .

اوسه نگارش دارد : تاریخ کبیر، تـاریخ واسط، تاریخ یزد. تاریخ یزد اوبکوشش آقای ایرج افشار بسال ۱۳۳۸خ چاپ شده است .

بخشی از« تاریخ کبیر » او در سرگذشت مشایخ وفقیهان و قاریان و مفسران وفرزانگان اسلام وسرایندگان فـارسی سرا در « فرهنگ ایران زمین» سال ۱۳۳۷خ چاپ شده است.

دربارهٔ نگارنده ونسخه های«تاریخ کبیر» و«تاریخ واسط» رجوع شود به فرهنگ ایران زمین دفتر ۲ و۳ جلد ۶ و مجله یغما شمارهٔ ۷ سال ۱۵ (آذرماه ۱۳۴۱خ) .

تاریخ گردیزی = زین الاخبار

عبدالحی گردیزی .

تاریخ کلام الملوك = کلام‌الملوك

یوسف لاهیجی، درهمین بخش .

تاریخ گزیده

از حمدالله مستوفی (۶۸۰ـ ۷۵۰)فرزند تاج الدین ابوبکر قزوینی ، بـرادر خواجه فخرالـدین احمد ازسرایندگان قزوین . بنام خواجه غیاث الدین محمد ، بسال ۷۳۰ ، در رویدادها ازآغازآفرینش تا روزگارخود، دریك فاتحه وشش باب و یك خاتمه : فاتحه در آغاز آفرینش . باب ۱ـ پیامبران‌و فرزانگان ، دو فصل ۲ ـ پادشاهان پیش از اسلام ۳ ـ پیامبر اسلام وخلفا، شش فصل ۴ ـ پادشاهان اسلام ، دوازده‌فصل۵ـ أئمهٔ‌سنت وحدیث وسرایندگان، شش فصل ۶ـ تاریخ باب الجنه قزوین ، هشت فصل. بخشهایی از آن به انگلیسی و فرانسوی ترجمه شده، وهمهٔ‌آن بکوشش ادواردبراون و نیزعبدالحسین نوایی چاپ شده است. وبگفتهٔ براون مستوفی‌از«جامع التواریخ» رشیدالدین فضل الله پیروی کرده است . و از هموست : تجارب الامم، ظفرنامهٔ منظوم ، نزهت القلوب

آغاز: سپاس و ستایش پادشاهی را کـه ملك

اوبی زوال است ومملکت اوبی انتقال .

بنگرید : ذریعه ۳: ۲۸۱ ـ ف . مشار : ۳۳۴ـ استوری ۱ :۸۲ .

42309 ـ قم ، آستانه ۳: ۹۶ـ۶۰۳۳: نسخ سدهٔ ۸ـ۹، آغاز در دیباجه انجام‌درعصیان پهلوان اسدبن‌طغانشاه درکرمان افتاده ، ۲۲۵ گ ۲۲س [ف. آستانه:۱۵۸] .

42310-11 ـ هندوستان، رامپور ، کتب خانهٔ رضا: دونسخه ، یکی از آنها نوشتهٔ **۸۲۳** [یادداشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷:۴۵، ۵۰] .

42312 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۵۰۳ (۵۶۹ ف): نوشتهٔ **۸۴۷** ، ۲۵۲ گ [آکیموشکین ۱ :۹۶].

42313 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۷۹۵ (۱۶ ذیل) : نوشتهٔ **۸۵۵** ، ۲۵۴گ [آکیموشکین ۱ :۶۱۹].

42314 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۲۶۹۳ Add : نستعلیق رجب **۸۹۰** (۱۴۸۵م)، آغاز برابرنمونه، ۲۴۹ گ ۲۱س [ریو ۱: ۸۰].

42315 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: ازآن صدرا بوده و پنداشته شده‌که پیشنویس اصلی‌ست، ۳۱۹ص [نسخه‌ها ۵ : ۱۳] منتقل شده به الهیات مشهد .

42316 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۱۳ : نسخ سدهٔ **۹**، هشت صفحهٔ پایان نونویس ۱۲۹۷، زرین، ۲۴۷ گ۲۱س [ف. سپهسالار ۳: ۳۰۳]

42317 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۳۱ Add : نسخ ، محرم **۹۲۴** (۱۵۱۸ م) ، ۲۵۲ گ ۲۵س [ریو ۱: ۸۲].

42318 ـ **تهران** ، ملی ۱۳۴۷ ف : نستعلیق عبدالرحمان فرزند محمود فرزند عبدالرحمان سعیدی ، **۹۶۰**، آغاز برابر نمونه ، ۲۷۵ گ ۲۵س [ف. ملی ۳: ۴۰۸].

42319 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵ APe ۴۷: نستعلیق احمد آباد ، **۹۹۵** ، آغاز برابر نمونه، ۲۷۶ گ ۱۹س [ف . عبدالله ۱: ۱۰].

42320 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۵۴: سدهٔ ۱۶م، ۲۱۵ گ ۲۵س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۱۳].

42321 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۶۳۰ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۶م ، ۳۰۱ گ ۲۱ س

42322 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۳۰ Add: نستعلیق هدایت قزوینی، ج ۱۲/ **۱۰۰۹** (۱۶۰۰م)، ۲۴۶ گ ۱۹س [ریو ۱: ۸۲].

42323 ـ **تهران** ، ملک ۵۶۸۵/۲۶ : نستعلیق ، با تاریخ **۹۹۷** تا **۱۰۱۰** در دفتر ، (۱۳۰ر ـ ۱۴۰ر)، گزیدهٔ آن است [رؤیت].

42324 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۰۲ : نسخ سدهٔ **۱۰**، برچاپ برون افزودگی دارد ازآن میان سرگذشت خود مستوفی ، ۲۸۶ گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۲۳].

42325 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۳۵ (۵۸۵۸): نستعلیق آغازسدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۷ گ ۱۹س [ف. رضوی ۷: ۳۷] .

42326 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۵۰۱ (۵۶۷ ف): نوشتهٔ **۱۰۲۴**، ۲۱۷ گ [آکیموشکین ۱: ۹۶].

42327 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۱۰: نسخ مصطفی فرزند گورشاه علی روملو ، سه‌شنبه ۲۶ رجب **۱۰۲۸** ، دردیه فرزاد شمیران [ف . دکتر مقصود ۱: ۴۰].

42328 ـ **تهران** ، مجلس ۳۰۱۸ : نستعلیق نوروزعلی فرزند دوستعلی شیخ‌حیواتی معلم، سه‌شنبه ۱۲ع۲/ **۱۰۵۳** ، آغازافتاده، ۵۸۵ص ۱۷س [ف. مجلس ۱۰: ۴۶۶].

42329 ـ **تهران** ، ادبیات ۴۵ ج : نستعلیق حسینقلی زنگنه، سدهٔ **۱۱** ، غلط گیری شده، آغازافتاده ، ۳۴۵ گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱:۷۸].

42330 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۲۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده، ۲۷۴ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۳:۳۰۳].

42331 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۵۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابر نمونه، ۲۷۸ گ ۱۹س[ف. عبدالمقتدر ۴:۱۱] .

42332 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۱۰۸ Or: سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه ها ۴:۶۵۰].

42333 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۱۵۳۴/۲ (۳۱۹ف): با « عالم آرای عباسی» نوشتهٔ محمد ابراهیم خزری ، ج **۱۱۰۸/۲** ، [ف. شیروانی ۱:۳۰۲] .

42334 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۸۳/۱ فهرست نشده: نوشته **۱۱۱۰** (ص ۱ ـ ۱۱۵) [نسخه‌ها ۵:۱۶۴].

42335 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۷۰۲ (۵۶۶ف): نوشتهٔ **۱۱۷۶**، ۱۸۷ گ]آکیموشکین ۱:۹۶].

42336 ـ **یزد** ، جامع کبیر: نسخ سدهٔ **۱۲** [نسخه ها ۴:۳۹۶].

42336ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۳۴۹۹ Add: نسخ ، سدهٔ **۱۸** م ، ۲۶۳ گ ۲۱ س

42337 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۹۰ Egerton: نستعلیق، ع۲/۲۶ **۱۲۱۶**(۱۸۰۳م)، ۱۹۸ گ ۲۱س [ریو ۱:۸۲].

42338 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۵۰۲ (۵۶۸ ف): نوشتهٔ **۱۲۴۴**، ۱۷۳ گ [آکیموشکین ۱:۹۶].

42340 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۱۱ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م(۱۲۶۶ق)، ۲۷۹ گ ۱۵س [ریو ۳:۸۸۴].

42341 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۴۰۷: نستعلیق زیبا، ج **۱۲۶۷/۱**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۷۹۸ص ۱۴ س [ف . دیباجی ۲:۱۱۶].

42342 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۱۴ : نسخ محمود طباطبایی اردستانی سپاهانی ، ج **۱۲۹۶/۲**، ۱۹۴ گ ۲۷س .

42343 ـ **تهران** ، مجلس ۵۱۵۳ : نستعلیق اسدالله محلاتی، ۲۰ صفر **۱۲۹۷** ، ۱۹۴ گ ۲۶س [رؤیت].

42344 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۸۵۱ فهرست نشده: نستعلیق، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۴ گ [رؤیت] .

42345 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۵۰۴ (۵۷۰ ف) : بی‌تاریخ ، ۲۲۸ گ [آکیموشکین ۱:۹۶].

42346 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۶۳ : آغاز برابر نمونه.

42347 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۳ : نستعلیق، زرین، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۵ گ [ف. مجلس ۲:۱۳۰].

42348 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۳ م تاریخ فارسی : تعلیق ، آغاز برابر نمونه ، ۴۳۶ گ.

42349 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۵ م تاریخ فارسی: تعلیق، زرین، آغاز برابر نمونه، ۳۵۲ گ [مخطوطات ۱:۵۲] .

42350 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PPei ۱۴ ۱۷۴۱: نستعلیق، ۱۴۴ گ ۲۱س [ف. عبدالله ۱:۱۱].

تاریخ گنجینه

بروزگارعبدالله‌قطبشاه(۱۰۲۵–۱۰۸۳ق) تاریخ عمومی‌ست، دریك دیباجه ودوازده‌خزانه وهرخزانه درچندگنجینه : خزانهٔ ۱ ـ کلیات ۲ـ پیامبران۳ـ پادشاهان ایران‌باستان وروم و تازی ۴ـ پیامبراسلام وامامان ۵ـ خلفای‌عرب ۶ـ فرمانروایان روزگارعباسی۷ـ چنگیزخان وجانشینان او ۸ـ فرمانروایان میانهٔ چنگیز و تیمور۹ـ تیموریان ۱۰ـ ترکان وازبکان ۱۱ـ صفویان تا شاه صفی ۱۲ـ فرمانروایان دکن: بهمن شاهیان ، نظام شاهیان تا سلطان محمد، قطبشاهیان‌تا عبدالله قطبشاه (۱۰۲۵–۱۰۸۳).

42351 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۴/ ۱۷۶۳ Or: نستعلیق‌پیرامن۱۸۵۰م (۱۲۶۶ق) (گ ۲۴۳–۳۷۶) [ریو ۳:۱۰۲۷].

تاریخ‌محمد شاهی = تاریخ نادر الزمانی

از خوشحال چند فرزند جیون دام‌فرزند آنند رام‌کایته، درگذشتهٔ ۱۱۶۴. تاریخ جهان وهند است. دردومقاله : یکم مجمع الاخبار در اخبار وقایع‌ازآدم تا محمد، پادشاهان ایران، توران ، روم ... دوم بنام زبدة الاخبار ، این یکی در دومطلب : ۱ـ تیموریان هند۲ـ محمد شاه هند،ودوکیفیت **آغاز** ج۱ : بهترین بیان و خوشترین ذکرانسان حمد حمیدیست . **آغاز** ج ۲ :درزمان‌سعادت‌آن پادشاه درپانوال‌بتاریخ۶.

42352 ـ موزهٔ بریتانیا ،۲۴۰۲۷ Add : نستعلیق هند ، سدهٔ **۱۸** م ، ۶۰۲گ ۱۵س [ریو۱:۱۲۸].

42353 ـ لاهور ، پنجاب پبلك لائبریری ۹۰۹خو: نستعلیق ازآغازسدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، ۴۸۵گ ۱۹ س [منظور احسن عباسی ۱:۷۹۴].

42354 ـ موزهٔ بریتانیا ،۲/ ۱۸۴۴ Or: بخشی از آن است (گ ۱۰۹ ـ ۲۰۰) [ریو۳:۱۰۳۱] .

42355 ـ برلین ، پادشاهی ۴۹۵ : دارای بخش‌آخرمطلع یکم از ۵ـرگ اورنگ زیب ومطلع دوم از محمد شاه تـا ۱۱۵۹ ق و سرگذشت۲۵۸تن‌ازسرایندگان [پرچ‌ـاستوری ۱:۱۳۷].

تاریخ محمدی

ازمحمد بهامد خانی، سدهٔ هشتم، تـاریخ عمومی‌ست تا ۸۴۲ق درچهارقسم: ۱ـ تـاریخ محمد ۲ـ خلفای راشدیـن ۳ ـ طاهریـان ، سامانیان، دیلمیان ، سبکتکینیان، سلجوقیان ، سنجر ، اتابکان، کردان‌سوریه، خوارزمشاهیان، غور، ترکستان وبامیان، غزنین، ....۴ـشاهان هند. ارزش‌آن بیشتر دربـارهٔ سلسلهٔ‌کالپی هند است از۷۵۵ ببعد. **آغاز :** حمد موفور و ثنای نامحصور برحضرت با عظمت الوهیت .

بنگرید : استوری ۱:۹۰.

42356 ـ موزهٔ بـریتانیا ، ۱۳۷ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م،آغاز برابر نمونـه ، ۴۸۲گ ۱۷س [ریو۱:۸۴].

تاریخ‌محمدی

ازمیرزامحمد فرزند معتمد خان (یادستم) فرزند دیانت خان (قباد) حارثی‌بدخشی، که‌در شهرجلال‌آباددرخراسان خاوری (افغانستان)، بسال ۱۰۹۸ ق زاده شده است ، و بـه دربار اورنگ‌زیب (۱۰۶۹–۱۱۱۸) راه‌یافت. تاریخ عمومی سنواتی ازهجرت تا ۱۱۹۰ است و بمانند دنبالهٔ «حبیب السیر» و«منتخب اللباب» دررفع نواقص‌آندودرتاریخ هندنگاشت، درسال ۱۱۲۴ بدان‌آغازودر۱۱۹۰ق بـه انجام رسانده

است واز هموست «عبرت نامه» بفارسی، وسه کتاب عربی: مفتاح النجاء فی مناقب اهل العباء، تراجم الحفاظ، تحفة المحبین بمناقب الخلفاء الراشدین. وشاید «جنات الفردوس» نیز ازهمو باشد. **آغاز:** عنوان کتب اخبار خلفای رفیع ـ القدر جلیل المرتبت.

42357 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۲۴ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ ق)، آغاز برابر نمونه، بخشهایی ازآن است، ۳۲۱گ [ریو ۳: ۸۹۵].

42358 ـ **لندن**، دیوان هند ۳۸۸۹: جلد یکم آن است.

42359 ـ **لندن**، دیوان هند ۳۸۹۰: جلد دوم آن.

42360 ـ **لندن**، دیوان هند ۳۹۸۰: [استوری ۱: ۱۴۱].

تاریخ محمود شاهی

ازفیض الله فرزند زین العابدین فرزند حسام بنیانی، ملقب به ملك القدس سردارجهان. درچند «مقصد». تاریخ هنداست، ازآفرینش آدم وپیامبران واولیا و دانشمندان وبزرگان، تاریخ پادشاهان مسلمان هنداز قطب الدین (۷۳۹-۸۳۹ه) را نیز دارد (بنگرید: تاریخ سدرجهان: ۴۱۱۲).

42361 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۷۴۵ Or: نوشتهٔ ۱۰۸۴. [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

42362 ـ **پاکستان**، موزهٔ ملی: شمارهٔ قفسه و تاریخ نوشتن یاد نشده [راهنمای کتاب ۱۰: ۲۷۹].

تاریخ مختصر جهان

از علی اصغر حکمت (زاده در ۱۳۱۰ق) فرزند حشمت الممالك احمد علی شیرازی.

42363 ـ **مشهد**، رضوی ۸۹۲۶: نستعلیق ج ۲/ ۱۳۳۱، ۲۴۹گ. اهدایی خود حکمت [نسخه‌ها ۵: ۲].

تاریخ مرآت عالم = مرآت عالم بختاورخان.

تاریخ مصور

از مه آبادیان است تا پادشاهی محمدعلی شاه درسه نامه. گویا کتاب درسی دبستانهاست. **آغاز:** تاریخ مصور. بنام ایزد بخشایندهٔ مهربان، ستایش شایان مریزدان پاك را.

42364 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۱۱۶: نستعلیق محمد فرزند احمد سبحانی درسه شنبهٔ ۱ع۲/ ۱۳۳۳، تصاویرشاهان مشکی، گویا برای چاپ سنگی برای دبستانها نوشته شده است، ۱۰۳ص ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۱۷].

تاریخ مفضلی

ازسید مفضل خان خانه زاد محمد شاه، ازنیمهٔ یکم سدهٔ دوازدهم هند، تاریخ عمومی است تا فرخ سیر (۱۱۲۴-۱۱۳۱ق) درهفت مقاله: ۱ـ آفرینش ۲ـ آدم وپیامبران ۳ـ پیامبر اسلام ۴ـ ایران باستان ۵ـ خلفای عرب ۶ـ سامانیان خاندان سبکتکین، سلجوقیان، سنجر، خوارزمشاهیان غوریان، پادشاهان هنداز تاج الدین ایلدز تا نصرالدین قباجه، پادشاهان لکهنو، شمس الدین ایلتمش وجانشینان او، پادشاهان دهلی، لودیها ۷ـ چنگیز وتیمور وجانشینان اوتا نصیرالدین محمد. وازهموست: تیمورنامهٔ مفضلی. **آغاز:** الحمدلله ... من بعد، احقرالعباد سید مفضل خان مختصری ازاحوال انبیاء مرسل وسلاطین اولوالعزم.

42365 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۳۶ Or: نستعلیق، پیرامن ۱۸۵۰م، آغاز برابر نمونه، بخشی ازآن است، در نسخه نام نگارنده

سید مفضل خان یاد شده است، ۱۲۸ گ ۱۵س [ریو ۳:۸۹۲].

42366ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۰۵۳/۳، Or: تاریخ یاد نشده، بخشهایـی از آن است (گ ۲۵-۵۲) [ریو۳:۱۰۴۹].

تاریخ نامه

میرسید شریف، در بخش تاریخ‌هندخواهدآمد.

تاریخ نامه = ترجمهٔ تاریخ طبری

درهمین بخش خواهدآمد.

تاریخ نگارستان = نگارستان

تاریخ نیك پی

ازنیکپی فرزند مسعود فرزند محمدفرزند مسعود، سدهٔ ۷-۸، تاریخ بزرگی ست، دنبالهٔ تاریخ جهانگشای جوینی‌ست،

درچهارقسمت: ۱و۲ـ در بارهٔ پـادشاهان ایران پیش ازاسلام، ۳ـ دربارهٔ عربستان پیش اسلام واسلام‌تاگشودن‌بغداد ۶۵۶ق، ۴ـ دربارهٔ دیگر پادشاهان اسلامی کـه بروزگار عباسیان بوده‌اند. بخشهایی ازآن به فرانسوی‌چاپ‌شده است.

بنگریـد : پیشگفتار قـزوینی بـرچاپ جهانگشا جلد سـوم : ص ك ـ یـاد داشتهای قزوینی ۲:۴ـ استوری ۱:۷۹و۱۲۳۲.

42367 ـ پاریس، ملی ۶۱: سدهٔ ۱۶م، ۶۴۱ گ(بلوشه۱:ش۲۵۳)فیلم آن‌دردانشگاه ش ۲۸۷۷ هست[فیلمها:۳۹].

تاریخ هرودوتس

متن ازمسیولارشه، ترجمه از علی مترجم السلطنه، معلم دارالفنون، بدستور علیقلی خان سردار اسعد بختیاری.

42368 ـ تهران، ادبیات ۵۱حکمت: شکسته نستعلیق ۲۴ع۲/۱۳۳۱، جلد یکم، با سرگذشت هردوت، ۳۴۰ص.

42369 ـ تهران، ادبیات۵۲حکمت: شکسته نستعلیق محمد علی تفریشی، نویسندهٔ شمارهٔ پیشین، جلد دوم وتا هشتمین جزو این تاریخ را دارد، (ص۳۴۱ـ ۶۸۳) [ف.ادبیات ۲:۶].

تاریخ همایونی = تحفةالتواریخ

ابراهیم درهمین بخش خواهد آمد.

تاریخ هنری

از سید محمد بـاقر علیخان فرزنـد شاه کلیم الله بخاری، معلم میرزا جهانگیرومیرزا بابرتیموری هند، سپس منصف شهر همیرپور، بسال۱۲۵۱ق، بنام‌هنری Henry Pidcock تاریخ‌عمومی گرفته شده از «مرآت آفتاب نما» است.

42370 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۰۵۸/۷، Or: (گ ۷۲-۱۳۱) [ریو۳:۱۰۵۲].

تجارب الامم فی اخبار ملوك العرب والعجم

ازحمدالله مستوفی، که یـاد اودر«تـاریخ گزیده:۴۱۱۴» گذشت. تاریخ‌پیامبران‌است‌از سام پسرنوح وتاریخ ایران تـا یورش تازیـان بروزگار یزدگرد، وتاریخ عربان پیش‌ازاسلام ترجمهٔ متنی ست عربی که بروزگار عبدالملك بن مروان بسال۷۵ق بکوشش امیربن‌شراحیل شعبی درگذشته پیش‌از۱۱۰ق وایوب بن قهرو سپس عبدالله پسر مقفع ساخته شده و نـام آن «نهایة الارب فی‌اخبار الفرس والعرب» است اتابك نصرة الدین احمد لر (۶۹۶ ـ ۷۳۳) فرمانروای لرستان به مستوفی دستور دادکـه

آنرا به فارسی درآورد [ص ع نسخه یادداشت مؤرخ ۸۱۱].

بنگرید : استوری ۱: ۲۴۴، ۱۲۷۰ .

42371 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۳۱۱۵: نستعلیق شوال **۷۸۹** در شهر ایذج ، ۱۷۴ گ ۲۱س. فیلم آن دردانشگاه‌ش ۱۹۰ هست [فیلمها ۴۱].

تجارب السلف

ازهندوشاه پسر سنجر پسر عبدالله صاحبی کیرانی نخجوانی، ترجمه‌ای‌ست از «الفخری» و«منیة الفضلاء» ابن طقطقی (م ۷۰۹ ق) با افزودگیهایی، بسال ۷۲۴ق، بنام نصرالدین احمد فرزند یوسف شاه (۶۹۵ـ۷۳۰) ساخته است. بکوشش اقبال آشتیانی در ۱۳۱۳خ و ۱۳۴۵خ در ۳۶۸ص چاپ شده است .

با سرگذشت پیامبر و زنان و جنگهای او آغازمیشود ، سپس دولتهای اسلامی را بـه دو گروه اصلی وفرعی بخش میکند: اصلی آن از سه دولت ۱ـ خلفای راشدین و حضرت علی و حسن ۲ـ امویان ۳ ـ عباسیان .فرعی آن: الف علویان مصر ب‌ـ بویهیان ج‌ـ سلجوقیان ، ودر هریك ازبخشها وزیران ورویدادها را برمیشمارد.

آغاز: ادامت تهلیل وتمجید و اقامت تسبیح و تحمید حضرت ذوالجلال را سزد که بـه‌حکمت بـالغه .

بنگرید : ذریعه ۳: ۳۴۸ ـ ف . مشار : ۳۵۷ ـ استوری ۱: ۸۱ و ۱۲۳۳ ـ پیشگفتار چاپ از اقبال .

42373 ـ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۴۰۳: نسخ ۱۵ ذیحجهٔ **۸۴۶** درهرات، ازبرگ ۱۵۵ افزوده هایی برچاپ دارد ، ۱۶۳ گ ۳۷ س [نسخه‌ها ۵: ۳۱۹ـ ف. دکتر مقصود ۱: ۴۶] .

42374ـ **اصفهان** ، فرهنگ ۱۱۴۰۴: نستعلیق ریز محمد باقر فرزند عبدالحسین خان فرزند محمد حسین خان صدر اصفهانی، شوال **۱۲۱۴** برای ظل السلطان، زرین [نسخه ها ۵: ۳۱۹].

42374 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۷۰۴ : نسخ سه‌شنبه ۱۹/ ۲/ **۱۲۲۳**ق، ۱۸۵ گ ۱۷ .

42375 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۵ب : نسخ سدهٔ **۱۳**، با تاریخ **۱۲۷۱**، و فهرست در پایان، ۱۷۵ گ ۱۹س [ف. ادبیات ۱: ۸۰] .

42376 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۲۴: نسخ آقا بابا فرزند ملا محمد شهمیرزادی، **۱۲۷۴** برای بهاء الدوله، ۲۱۹ گ ۲۱س [رؤیت].

42377 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۴۸: نسخ محمدکریم فرزنـد محمد خان بیکدلی ، ۸ذیقعدهٔ **۱۲۷۴**، ۲۱۶ گ [ف. سپهسالار ۳ : ۳۱۴].

42378 ـ **تهران** ، دانشسرایعالـی ، قـریب ۱۷۲ : نستعلیق سید حسن فـرزنـد عبدالمجید حسینی اصفهانی، پنجشنبهٔ ۲۸ج۲/ **۱۲۷۴**[نسخه‌ها ۵: ۶۲۰] .

42379 ـ **قم** ، فیضیه ۲۰۸۱ (۷۹) : نسخ میرزا محمد علی فـرزنـد میرزا احمد مشهور بعقدائی، چهارشنبهٔ ۱۰ج ۲/ **۱۲۷۶** ، ۴۷۸ص ۱۷س [ف . فیضیه ۲: ۲۰۱].

42380 ـ **تهران** ، مجلس ۵۰۳۶ : نستعلیق سید حسن ، چهارشنبه ۲ شعبان **۱۲۷۷** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۱۵ گ ۱۹س [رؤیت] .

42381 ـ **تهران** ، دانشسرایعالـی ، قریب ۵۰ : نستعلیق حسن فرزنـد عبدالمجید حسینی واعظ اصفهانی، **۱۲۷۷**، برای احتشام الدوله [نسخه ها ۵: ۶۲۰].

42382 ـ **تهران** ، مجلس ۵۲۳ : نسخ **۱۲۸۰**، جدولبندی شده ،آغاز برابر نمونه ،

۲۰۷گ ۲۱س [ف . مجلس ۲:۳۱۴].

42383 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۶۸ : شکسته نستعلیق، **۱۲۸۱** ، پایان درسرگذشت مستعصم نانویس مانده، ۲۲۹گ۱۵س[رؤیت].

42384 ـ **تبریز** ، ملی ۳۲۸۸ : نستعلیق شکستهٔ امین الله محرر ، **۱۲۸۵** ، ۲۲۹گ ۱۶س [ف. ملی تبریز ۱:۱۹۰] .

42385 ـ **اصفهان**، شیخ حسن‌جابری انصاری: نستعلیق‌میرزا عبدالوهاب‌خان‌مستشار دفتر، **۱۲۹۹** [نسخه‌ها ۶:۵۹۶].

42386 ـ **تهران** ، ملك ۴۰۷۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، پایان در سرگذشت مستعصم نانویس مانده، ۴۱۶گ ۱۲س [رؤیت] .

42387 ـ **مشهد**، رضوی ۱۴۷ تاریخ نسخ عبدالله فرزند محمد ۲۲ع۱/ **۱۳۰۳**آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۷:۴۴].

42388 ـ **مشهد** ، رضوی۱۴۸تاریخ: (۴۱۸۸) : نستعلیق محمد فرزند حسن ۲۰ محرم**۱۳۰۴**[ف. رضوی ۷:۴۴].

42389 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۰۴: نستعلیق ریز محمد باقرفرزند عبدالحسین‌خان اصفهانی، شوال **۱۳۱۴**، بدستورظل السلطان، افزوده هایی برچاپی دارد ولی از روی نسخهٔ مغلوط‌نوشته‌شده،زرین،۳۵۶ص۱۹س[نسخه ها ۵:۳۱۹ـ ف. دکتر مقصود ۱:۴۹].

42390 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۰۵: نستعلیق محمود فرزندشهاب الدین محمدعلوی فاطمی ، ۲۸شعبان **۱۳۲۰** برای آقا باشی ، ۵۶۲ص ۱۵س [ف. دکترمقصود۱:۴۹].

42391 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نسخ، تاریخ یاد نشده [نسخه ها ۵:۱۴] منتقل شده به الهیات مشهد.

تحفة الاخیار

ازمحمد صفی فرزند ولی قزوینی (که یاد اودر «انیس الحجاج ۳۹۹۲» گذشت) برای اصالت خان فوج داردر شهر مرادآباد ، بسال ۱۰۷۶ق، وازهموست : زیب التفاسیر . تاریخ عمومی‌ست‌وپیامبران‌ازآدم‌ـ‌وفرزانگان‌از لقمان‌تا بوذرجمهر، پیشدادیان،رومیان، ملوك‌الطوایف، اشکانیان، ساسانیان، عربان از محمد ، ابوبکر عمر، عثمان، دوازده امام ، امویان، عباسیان ، طاهریان،صفاریان، سامانیان،البتکین‌پادشاهان طبرستان، پادشاهان جبال،آل‌بویه،اسماعیلیان مغرب وایران، سلجوقیان ... اتابکان،ایوبیان خوارزمشاهیان ... ومیرسد به سال ۱۰۷۶ق.

42392 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۰۹ Or : نسخ سدهٔ **۱۷**م،۵۸۷گ ۱۷س [ریو ۱: ۱۲۵].

42393 ـ **بنگال** ، انجمن آسیایی ، کرزون۵: نوشتهٔ سدهٔ**۱۸**م، تنها جلدیکم‌است، انجام افتاده [استوری ۱:۱۳۰].

تحفة التواریخ = تاریخ ابراهیمی = تاریخ همایونی

از ابراهیم فرزند جریر، بروزگار وبنام همایون پادشاه (۹۳۷ـ ۹۶۳ق) ، بسال ۹۵۷ (این تاریخ درخاتمهٔ آن‌آمده) نگاشته است . تاریخ عمومی ست از آدم تا بسال ۹۵۶ ق . بدینگونه : تاریخ قوم بنی اسرائیل ازآدم تا مسیح ، فرزانگان از لقمان تا بوذرجمهر ، پادشاهان‌ایران‌باستان درچهارطبقه ازکیومرث تا یزدگرد سوم ، پیامبر و خاندان و خلفا و یاران او ، خاندان امویان ، عباسیان ، برخی ازمشایخ وسرایندگان، طاهریان وصفاریان ، سامانیان، غزنویان، خوارزمشاهیان ، اتابکان،

غوریان ، پادشاهان کرت ، برخی از مشایخ و دیگران، چنگیز ونیاکان وجانشینانش تا۹۵۶ق قره قویونلو ، آق قویونلو ، صفویان، تاریخ هند (دهلی) از قطب الدین ایبك آغـاز میشود ، پادشاهان گجرات مظفرشاه و دودمانهای کوچك دیگر ، تیموریان، برخی ازمشایخ وسرایندگان، بابر تیموری، همایون پادشاه اززایش او تا ۹۵۶ق. **آغاز:** بعدازحمدالهی ونعت حضرت رسالت پناهی، نموده میشود .

بنگرید : استوری ۱:۱۳، ۱۲۳۹ـ تاریخ تذکره های فارسی ۲:۴۹۴.

42394 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ Ta ۷۸ (۵۷۷ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، ۲۴۶گ ۱۷س [ف . محمد اشرف ۲:۲۲۹].

42395 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۶۴۶ (۴۸۳ ف): نوشتهٔ **۱۰۲۸**، ۲۷۸گ.

42396 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ Ta ۱۷۷ (۴۷۸ف): نستعلیق خوب ، ع۲/۲۶ **۱۰۴۵** (۱۶۳۵م) ، آغاز افتاده، ۳۹۰گ ۱۱س [ف. محمد اشرف ۲:۲۳۱].

42397 ـ **لندن** ، دیوان هند ۱۰۵ : نوشتهٔ **۱۰۶۹** .

42398 ـ **لندن** ، دیوان هند ۱۰۴ : نوشتهٔ ۴صفر **۱۰۹۶** (اته ۱۸۷۴). فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۷۳هست [فیلمها:۲:۴۲].

42399 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۳۸۲ (۴۸۴ ف): بیتاریخ ،(۱پ ـ ۲۸۶پ) [آکیموشکین ۱:۸۷].

42400ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۳/ ۲۰۴۹ Or: گزیده ایست از آن ، (گ ۵۳ـ ۶۹) ، آغاز برابر نمونه، [ریو ۳:۱۰۴۶] .

تحفة التواریخ خانی

ازعوض محمد فرزند ملادروزی محمدصوفی عطار (بنگرید : تاریخ جهان نمای:۵:۴۱۰۵) .

42401 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۴۰ (۶۱۷ ف) : بیتـاریخ ، ۳۶۰ گ [آکیموشکین ۱:۱۰۲] .

تحفهٔ سلیمانی = سبحة الاخبار (اخیار) = مختصر تواریخ سلیمانی

متن ازیوسف فرزند عبداللطیف ، که آنرا از مدارك فارسی بهترکی در۹۵۲ ساخته و بنام سلطان سلیمان فرزنـد سلیم قیصر کرده است . آنگاه این کتاب درشوال ۱۰۷۸ق بهشهر ایروان رسیده وشاه صفی قلی خان حاکم ایروان آن را دیده است وچون کتابـرا ازجهت لغات دشوار دیده بهترجمهٔ فارسی آن اقدام کرده است ، در این ترجمه دخل وتصرفی نشده است، وترجمه بنام شاه سلیمان (۱۰۷۷ـ۱۱۰۵) انجام گرفته است .

شجره تاریخ پیامبران عبرانـی و پیامبر اسلام ودوازده امام وخلفای عرب و پـادشاهان ایران (چهار طبقه پیش ازاسلام ویـازده طبقه پس از آن) است تا شاه عباس (۹۹۶ـ ۱۰۳۸) ازطبقهٔ صفویان، شجرهٔ خاندان مغول وعثمانی تا سلطان عثمان خان است. **آغاز :** حمدو ثنای بیعدد واجب الوجودیرا سزد که بمدلول خمرت طینت آدم... وبعد ازحمد واجب الوجود درود فرخنده ... اما بعد ، برضمایر خورشید نظایر ارباب دانش پوشیده نماند که این مجموعه ایست مختصر دربیان تاریخ وسیر انبیاء و اخبار ملوك

بنگرید : استوری ۱:۱۵۶، ۱۲۴۹ .

42402 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۶۴۸ : نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه، ۳۷گ ۲۵س [ف . دانشگاه ۱۲:۲۶۵۱] .

42403 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ۱ نسبنامه(۲۰۰ف): نسخ سدهٔ۱۱، آغاز: خواقین عالیمقدار شهسوار عرصهٔ میدان خاك فارس، ۳۶گ۲۷س[ف. محمد اشرف:۲۱۹].

42404ـ تهران، دانشگاه۲/ ۵۰۶۳: نستعلیق نزدیك۱۲۰۷ (۸۲پ ـ ۱۲۱ر)آغاز بمانند نمونه، درفهرست بنام «سبحة الاخیار یا اخبار یا مختصر تواریخ سلیمانی» یادشده است [ف. دانشگاه ۱۵:۱۰۱:۴].

42405 ـ موزهٔ بریتانیا ،۱۹۵۳۱ Add: نستعلیق پیرامن ۱۲۲۴ق ،آغاز برابر نمونه ،در ایـن‌نسخه‌دست برده تـا محمد خان قاجار رسانده شده‌است، ۴۱گ [ریو ۱:۱۳۸].

42406 ـ تهران ، ملك ۲/ ۴۸۰۹ : نسخ ونستعلیق با تاریخ۱۲۴۸ و۱۲۵۱دردفتر (۹ر- ۳۹پ) [رؤیت].

42407 ـ تهران ، مجلس ۲۷۱ : نستعلیق، مجدول مشتمل بردوایـر تقسیمات ، ۴۳گ ،با نام مختصر التواریخ سلیمانی [ف . مجلس ۲:۱۵۴] .

تحفة الشعرا

از سلطان محمد میرزا بهادرخان لکهنوی صفوی بویهی ، متخلص به طلوعی، پسر سلطان حسین‌دوم فرزند شاه تهماسب دوم صفوی ، در- گذشتهٔ ۱۲۳۲ درسالهای ۱۲۱۱تا ۱۲۱۶ در دو مقدمـه ویك خاتمه . مقدمهٔ یکم در احوال پادشاهان صفوی (از اسماعیل ۹۰۵ـ۹۳۰ تا تهماسب دوم که بدست علیمردان ازمیان رفت)، مقدمهٔ دوم درپادشاهانی که دربرابرصفویان قیام کرده‌اند ، درپنج مقاله :۱ـ افـاغنه غلزه ۲ـ افشاریه ۳ـ افاغنهٔ ابدالیه(دارانیها) ۴ـ زندیه ۵ـ قاجاریه تا فتحعلی شاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰) خاتمه دردذکر اختتام وشمه‌ای ازحالات‌مؤرخین [نسخهٔ ملك]. نسخهٔ موزهٔ بریتانیا دریك‌مقدمه وشش مقاله است .

بنگرید :فرهنگ سخنوران:۳۵۸ـ تاریخ تذکره های فارسی ۱: ۱۶۰ تا ۱۶۸ .

42408 ـ تهران ، ملك ۳۸۷۱ :

42409 ـ لندن ، دیوان هند۵۶۷ :

42410 ـموزهٔ بریتانیا ، ۱۶۶۹۸ (۱۳۱): [تاریخ تذکره ها ۱:۱۶۰] .

تحفة الکرام

ازمیرعلیشیر (غلامعلی) قانع تتوی ، زاده درتته ۱۱۴۰، نژادش بـه قاضی سید شکرالله شیرازی میرسدکـه بروزگارشاه بیگ ارغنون (۹۲۷ـ۹۲۹)ازشیرازبه سند رفته است. نخست مظهری وسپس قانع تخلص کرده است.درتاریخ سند وتذکرهٔ نام‌آوران و عارفان و سرایندگان آن سرزمین‌است‌درسه‌جلد: جلدیکم دریك‌مقدمه وسه دفتر نگاشته است : دفتر یکم، درسه‌طبقه. طبقهٔ ۱ـ پیامبران پیش ازمحمد ۲ـ پادشاهان ایران باستان ۳ـ فیلسوفان و سرایندگان پیش ازاسلام . دفتردوم در چهار مقاله . مقالـهٔ ۱ـ نسب پیامبر اسلام ۲ـ سرگذشت او و اززایش تا مرگ ۳ ـ سرگذشت دوازده امام شیعیان ۴ ـ اعقاب امامان. دفترسوم، درسه طبقه:۱ـدربارهٔ امویان ۲ـعباسیان۳ـ خاندان‌هایی که‌بروزگار عباسیان بوده‌اند تا روزگارصفویان، درنه‌طبقه.

جلد دوم دریك مقدمه و هفت مقالـه ویك خاتمه. درتاریخ هندوستان . جلد سوم‌درتاریخ سند وتذکرهٔ عارفان است،که در۱۱۸۱ ق بـه انجام رسیده ودربمبئی ۱۳۰۴ق چاپ شده‌است [مشارچ۲ج۱:۱۲۱۴] مجلداتی ازآن‌بکوشش سیدحسام الدین راشدی پاکستانی دردست‌چاپ است .

42411 ـ هند ، بـانکیپور ۴۷۹ :

نستعلیق محمد اسماعیل فرزند حاجی محمد باقر شیرازی، ۱۲۳۳، آغاز: بعدحمدخالقی که‌آثارات‌کون ومکان رشحه، ۴۹۴گ ۲۱س [ف. عبدالمقتدر۴: ۶۴].

42412 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱/ ۲۱۵۸۹ Add: با تاریخ رجب ۱۲۴۶ (۱۸۳۰ م) در دفتر، (گ ۱ـ۳۳۸) همراه «معیار سالکان طریقت» و «مقالات‌الشعرای» او، آغاز برابر نسخهٔ پیشین [ریو ۲: ۸۴۶].

42413 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۳۱ Or: نستعلیق ذیحجهٔ ۱۲۶۱ (۱۸۴۵م) جلد ۳، ۱۲۵گ ۲۵س [ریو۳: ۹۵۰].

42414 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۸۹ Or: نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۲۶۶(۱۸۵۰م)، جلد ۳، ۲۴۴گ ۱۴س [ریو۳: ۹۵۰].

42415 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۲۹ Or: نستعلیق ۱۸۵۱ م (۱۲۶۷ق)، جلد ۱، ۳۸۰گ۱۷س [ریو۳: ۹۵۰].

42416 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۳۰ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، جلد ۲، ۴۴۵گ ۱۷س [ریو۳: ۹۵۰].

تذکرة التواریخ

ازعبدالله حسینی، تاریخ کوتاهی ست از زندگی پیامبران، اولیاء الله، حکمرانان، مردان بنام، ادیبان وجز آنان، ازتاریخ زایش ومرگ ومدت فرمانروایی. تا روزگار نگارش ۹۹۰ (۱۵۸۱م). آغاز: حمد و سپاس بیحد و شکر وثنای بیعد واجب الوجودی راکه.

42417 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ Ta ۶ (۵۷۹ف): نستعلیق خوب سدهٔ ۱۰، آغازبرابر نمونه، ۷۴ + ۲گ۱۷س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۳۱].

تذکرة السلاطین

ازشیخ عبدالغفور فرزند آقا محمد فرزند حاج محمد طاهر یزدی اصفهانی، (م۱۳۱۶خ) تاریخ عمومی‌ست ازآغازآفرینش تا رویدادهای ۱۳۱۴ق. با مقدمه‌ای در جغرافیای جهان و خاتمه‌ای درسرگذشت پیامبر و امامان و ملل و نحل‌وتاریخ فلاسفهٔ یونان واسلام. بسال۱۳۱۳ بروزگار مظفرالدین شاه بدان‌آغازکرده‌است. ودردیباجه مینویسد: پس از انجام لؤلؤمنثور و تذکرة الواعظین و مصابیح الانوار بدین نگارش پرداختم. آغاز: جواهر زواهر حمد وسپاس فزون ازحیطهٔ وهم وقیاس.

بنگرید: ذریعه۴: ۳۴ (تذکرةالسلاطین) و۲۱: ۸۵ (مصابیح الانوار).

42418 ـ تهران، مجلس ۲۲۹۰: تحریری روشن نگارنده، وشهادتنامه‌ی‌سه‌تن از دانشمندان به‌نیایش محمد طاهر وتاریخ مرگ اودر۱۲۹۰، ۹۴۹ص [ف. مجلس ۶: ۲۴۳].

تذکرة الملوك

ازمحمد مظفرخان خوافی ازمردمان‌هند، در تاریخ پادشاهان فارس و عرب و هند از آفرینش تا روزگار نگارنده، درده‌فصل: ۱ـ پادشاهان عجم از آدم تامحمد ۲ ـ پادشاهان عراق و عجم از آغاز اسلام تا روزگار نگارنده ۳ـ پادشاهان روم‌ازآدم تا محمد ۴ـ پادشاهان ازروزگار محمدتا اینده۵ـ پادشاهان‌ترکستان پیش از اسلام ۶ـ پادشاهان ترکستان پس از اسلام تااینده۷ـ پادشاهان هند تاپیش‌ازاسلام، ۸ـ پادشاهان هند پس ازاسلام تا اینده، ۹ ـ پادشاهان حیدرآباد ۱۰ ـ پادشاهان بیجاپور (بنگرید: خلاصهٔ دستور الوزراء: ...). آغاز: حمدله. والصلاةوالسلام‌علی‌رسوله‌محمد

وآله اجمعین .

بنگرید : استوری ۱ :۲۴۲.

42419 ـ **آصفیه** ، ۱۰۱۱ تاریخ : نوشتهٔ **۱۲۴۷**، ۱۷۷گ ۱۳ س [ف . آصفیه ۱ :۱۹۱].

ترجمهٔ الآثار الباقیه

متن ازابوریحان بیرونی (م ۴۴۰) نگاشتهٔ ۳۹۰، ترجمه از علیقلی میرزا اعتضاد السلطنه (که یاد او در « رصد خانهٔ مراغه : ۲۹۳ » گذشت) با دیباجه‌ای ازاو ، ترجمه وگزارش است ودر۱۲۷۵ بدان میپرداخته است. **آغاز:** اما بعد ، در این ایام خجسته فرجام که دارالخلافه تهران ... مقر سلطنت کبری و دارالملك خلافت عظمی است ... من بنده اعتضاد السلطنه ...

بنگرید : ذریعه ۱ :۶(آثار الباقیه)و۱۳: ۵۳ (شرح آثار الباقیه ، همین کتاب) ـ ف . مشار:۳۹۲ (ترجمهٔ آثار الباقیه ، ازاکبر دانا سرشت) .

42420 ـ **تهران** ، ملك۱۴۷۱ :نسخ سدهٔ **۱۳**، با یاد داشت خود اعتضاد السلطنه در ۱۲۸۱، ۱۷۵گ ۲۳س.

ترجمهٔ اعلام الناس

متن « اعلام الناس بماجری للبرامکة مع بنی عباس» از محمد دیاب اتلیدی مصری، تاریخ عمومی اسلام است ، نگاشتهٔ ۱۱۰۰ ، که چند باردر مصرچاپ شده است . ترجمه از غلامحسین افضل الملك ادیب شیرازی ،که یاد اودر « افضل التفاسیر : ۳ »گذشت . هنگامی که افضل الملك به ترجمهٔ آن می‌پرداخت مظفرالدین شاه به پادشاهی میرسد ، مترجم تاریخ رویدادگشته شدن ناصرالدین شاه و تاجگذاری مظفرالدین میرزا را درصفحه ۳ تا ۶۹دیباجهٔ کتاب می گنجاند .

(بنگرید : افضل التواریخ ، دربخش تاریخ ایران) . **آغاز** ج ۱ : قل اللهم مالك الملك تؤتی الملك من تشا... تسبیح وتقدیس مالك ـ الملکی. **آغاز** ج ۲: ستایش درخور خداوندی که ما را هستی داد .

بنگرید: ایضاح المکنون ۱ :۱۰۴ (اعلام الناس).

42421 ـ **تهران** ، ملی ۱۸۷۱ ف : نستعلیق، ۲۲ ج ۲ /**۱۳۱۴** ق ، نوشتهٔ محمد فرزند حاجی محمد علی عاشوری قزوینی ، برای‌مظفرالدین‌شاه،آغاز برابر نمونهٔ ۱۹۷،۱ گ۱۴س[یادداشتهای دکترجان‌لایو نگود] .

42422 ـ **تهران** ، مجلس ۶۷۸ : نستعلیق **۱۳۱۴**، بدنبال «افضل التواریخ » از همو ، زرین، ج ۱، ۱۹۲گ ۱۴س .

42423ـ **تهران**، مجلس۶۷۹: نستعلیق خود مترجم، ج۲،۴۰۱گ ۱۴س [ف. مجلس ۲ :۴۲۹ـ۴۳۰].

ترجمهٔ تاریخ طبری = تاریخ نامه = تاریخ بلعمی

متن از ابوجعفر محمد فرزندجریرطبری (م۳۱۰ق۲۳ـ۹۲۲م)، ترجمه ازابوعلی‌محمد فرزند ابوالفضل محمد بلعمی ، وزیر سامانی ، درگذشته پیرامن ۳۸۶، بدستورمنصورپسر نوح سامانی (۳۵۰ـ۳۶۶)، درچندین جلد، تاریخ عمومی‌ست ازآغازتا روزگار نگارش، ویکی از کهنترین نثرهای فارسی‌ست‌که دردست مامانده است . بلعمی زنجیرهٔ اسناد را از اصل‌کتاب انداخته ومطالبی برآن افزوده است. دربرخی نسخه‌ها رویداد های پس از۳۵۵را نیزفهرست

وادبر آن افزوده می‌یابیم. خطبه ودیباجه‌ها نیز درنسخه‌ها گوناگون است ، برخی خطبهٔ عربی دارند . دربرخی‌ازنسخه‌ها «تاریخنامه»خوانده شده‌است. همراه تکملهٔ آن بکوشش ملك الشعرا وپروین گنابادی‌بسال ۱۳۴۱خ‌وپس‌ازآن‌چاپ‌شده است. **آغاز۱:** سپاس و آفرین مرخدای‌کامکار کامران... اما بعد ، بدانکـه این تاریخنامـهٔ بزرگ‌است، گردآوردهٔ ابوجعفرمحمد. **آغاز۲:** شکر وسپاس حضرت خالقی راکه انوار دقایق حکمت اوازهرذره ازذرات .

بنگرید : ذریعه ۳:۲۲۲ و۴:۸۶ ـ ف . مشار۳۲۳- پیشگفتارچاپ نسخهٔ عکسی‌ازاستاد مینوی-مؤلفین‌مشار۵ :۳۵۶-کتابشناسی‌دهساله: ۵۲۵ .

42424**ـمشهد،**رضوی۱۲۹ (۷۴۸۱): نسخ اسحاق فرزند عمرفرزند محمدالشروانی، نیمهٔ محرم **۵۸۶** در زنجان ، وبگفتهٔ پـروین گنابادی ص ۶۹ پیشگفتارخود :کهنترین‌نسخهٔ آن درجهان است، نسخه جزء دوم از جلد دوم است. **آغاز :** بقیه من‌فتح حاضریه وقرنسرین. گفتاو خالد سیف الله روی بقر نسرین نهاذبس مردمان قرنسرین بسیارکارزارکردند،۲۴۴گ ۲۱س.این نسخه چاپ عکسی شده است [ف . رضوی ۷:۳۲].

42425 **ـ تهران ،** ملك الشعراء بهار ۳۰۷ (مجلس؟): نسخ سدهٔ **۶-۷**، عنوان زرین، آغاز وانجام افتاده [نسخه ها ۵:۶۵۹].

42426 **ـ تهران ،** ملك الشعراء بهار ۱۸۶ (مجلس؟): نسخ درشت سدهٔ**۷**،ازسرگذشت محمد تا المهتدی ، رحلی بزرگ در۲ ع ۲/ ۹۵۶ درسبزوار بوده [نسخه ها ۵:۶۵۹].

42427 **ـ لندن ،** انجمن همایـونـی آسیائی RAS ۲۲ : نسخ محمد شاه فرزنـد علی فرزند محمود شادبخت حافظ اصفهانـی ، شنبه ۱۸ شوال **۷۰۱** ، ۳۷۳گ ۳۳س . فیلم آن‌دردانشگاه‌ش۸۶۸هست[فیلمها۳۷ و۵۴۴].

42428 **ـ فاتح ،** ۴۲۸۵: نوشتهٔاحمد فرزند نجم الخطاط الاخلاطی، ۱ شوال **۷۰۲**، در۳۶۸گ، درهفت مجلد . فیلم آن دردانشگاه ش ۱۵۳۵هست[فیلمها :۳۸].

42429**ـ استانبول،**ایاصوفیا ۳۰۵۰: نسخ عثمان فرزند احمد فرزند ابی‌بکرمعروف به خالویه، رجب **۷۱۳**، ۴۴۷گ . فیلم‌آن‌در دانشگاه ش۷۹هست [فیلمها:۳۷].

42430**ـاستانبول،** ایاصوفیا۳۰۵۱: نسخ محمود فرزند محمد فرند ابی‌بکرمعروف به خالویه، دراواخر ذیقعدهٔ **۷۱۸** ، ۳۳۰گ فیلم‌آن دردانشگاه ش ۸۰ هست [فیلمها۳۷] .

42431 **ـ تهران ،** مجلس ۵۵۷۵ : نستعلیق**۷۲۴**،زرین،آغازبرابرنمونه،۱۱۱۸ص ۲۴س [ف. مجلس ۱۷:۳۸] .

42432 **ـ فاتح ،** ۴۲۸۱: نسخ عبدالله فرزند سعدالله فرزند ابی غالب اصفهانی ،۲۱ع ۱/ **۷۲۵**فیلم‌آن دردانشگاه ش ۸۶۹هست .

42433 **ـ پاریس ،** ملی SP ۶۳ : نسخ ع۱/ **۷۲۷**، در۳۹۶گ ۳۱س . فیلم آن دردانشگاه ۸۴۶هست [فیلمها ۳۸-۳۷].

42434 **ـ موزهٔ بریتانیا ،** ۷۶۲۲ Add: نسخ، **۷۳۴**ق (۱۳۳۴م) ، ۴۹۰گ ۳۳س [ریو ۱:۶۸] .

42435 **ـ هند ،** بـانکیپـور ۴۵۰ : مؤرخ صفر**۷۴۰**، ج۲ ، از تاریخ پیامبر آغاز میشود، ۱۷۵گ .

42436 **ـ هند،** بانکیپور۴۴۹:نوشتهٔ گویا **۷۴۰** (۱۳۳۹م)،ج۱،آغازبرابرنمونهٔ**۱** ۲۵۴گ ۲۳[ف . عبدالمقتدر۴:۱].

42437 ـ **بادلیان**، ۳۷۶ الیوت Elliot: نسخ اسماعیل فرزند محمود فرزند محمد فرزند مسعود انسی جبریانی، چهارشنبهٔ ۱۵ صفر **۷۴۴**، ۳۸۸ گ ۲۷ س [فیلمها ۳۷].

42438 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۳۴۳ Or: سدهٔ **۸** [نسخه ها ۴: ۶۵۰].

42439 ـ **تهران**، سلطنتی ۸۷۳۰: نستعلیق محمود فرزند محمد، در **۸۴۱**، **آغاز:** شکر وسپاس بی‌حد وقیاس آفرینندهٔ زمین وآسمان ۲۵ س.

42440 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۳۰۴۹: نسخ یعقوب فرزند حسین مهاجری، دوشنبهٔ ۲۳ صفر **۸۴۶** درمسجدجامع اصفهان، ۴۸۶ گ، فیلم آن دردانشگاه ش ۷۸ هست [فیلمها ۳۷].

42441 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۲۳۴۹۶ Add: با تاریخ **۸۴۷** (۱۴۴۳م) دردفتر (گ ۲ـ۲۴۶) جزء یکم آن نست [ریو ۲: ۸۵۱].

42442 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۸۷۲: نسخ شهاب احمد فرزند محمد فرزند یعقوب الدهقلی، ۹ محرم **۸۵۲** (نیمهٔ یکم) و ۱۶ شعبان **۸۵۲** (نیمهٔ دوم)، زرین، ۴۱۴ گ ۲۹ س، عنوان تاریخنامه دارد [نسخه‌ها ۲: ۱۷۶] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۵۹۰ هست [فیلمها: ۳۸].

42442 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۱۸: نستعلیق ۵ محرم **۸۵۲**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۱۰ گ ۲۷ س [ف. ملی تبریز ۱: ۲۴۷].

42444 ـ **تهران**، خان‌ملک ساسانی: نستعلیق حاجی حسن فرزند مظفر فرزند حاجی حسن کاتب، ۱۵ ذیحجه **۸۸۱** در یزد، نسخهٔ خوب [نسخه‌ها ۵: ۱۱۴].

42445 ـ **تهران**، سلطنتی ۸۷۴: نسخ سعدالدین فرزند تاج الدین فرزند علی فرزند محمد فرزند نجیب کازرونی، غرهٔ رجب **۸۸۹**، آغاز افتاده.

42446 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۵۲: نسنعلیق سدهٔ **۹**، جلد ۱، سپس جلد ۲ نوشتهٔ ۱۲۸۶، ۶۳۵ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۳: ۴۰۲].

42447 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۳۴۴ Or: سدهٔ **۹** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۰].

42448 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۷۴ Add: نسخ، ج ۲/ **۹۰۶** ق (۱۵۰۰م)، ۳۳۳ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۷۱].

42449 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۴۹۷ Add: نسخ، **۹۱۱** ق (۱۵۰۵م)، ۴۰۴ گ ۲۱ س [ریو ۱: ۷۰].

42450 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H ۱۴۷ (۱ف): نسخ یعقوب خواجو دولت‌آبادی، صفر **۹۱۸** (۱۵۱۲م)، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، [ف. محمد اشرف ۱: ۱].

42451 ـ **تهران**، مجلس ۵۶۱۳: نستعلیق برهان فرزند وحیدالدین فرزند نورالدین هروی، **۹۳۳**، زرین، ۹۲۸ ص ۲۵ س [ف. مجلس ۱۷: ۶۷].

42452 ـ **تهران**، ملک ۳۹۰۶: نستعلیق احمد فرزند محمد فرزند احمد کاتب افزری جهرمی، ۲۹ صفر **۹۴۱**، ۵۰۶ گ ۲۳ س.

42453 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D۸۲ (۵۵۱ف): نوشتهٔ **۹۷۲**، (۲ر ـ ۴۷۲ر).

42454 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۳۲ (۵۵۰ف): نوشتهٔ **۹۷۳**، ۳۳۶ گ [آکیموشکین ۱: ۹۴].

42455 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D۱۸۲ (۵۵۳ ف): نوشتهٔ **۹۹۷**، ۵۰۲ گ [آکیموشکین ۱: ۹۴ـ۹۵].

42456 ـ **مشهد**، فرهنگ وهنرج ۱: نستعلیق میرزا علی فرزند مظفر فرزند محمود

خاتون‌آبادی، **۹۹۹**، ج۱، ۲۴، ۷۷ص [ف. کتب خطی: ۱۰۵] . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۱۶۲ هست [فیلمها :۳۸] .

42457 ـ **تهران** ، ملك ۴۱۵۴: نسخ اواخرسدهٔ **۱۰**،زدین، آغاز یك برگ افتاده ، ۵۰۳گ ۲۷س [رؤیت] .

42458 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگH۱۴۹(۳ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، **آغاز:** الحمدلله العلی الاعلی الولی الوفی ذی الاسماء الحسنی۶۰۳گ ۱۹س [ف. محمد اشرف:۴].

42459 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، هر دوجلد ، ۲۰ س [ف . سپهسالار ۳:۴۰۲] .

42460 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۶/ ۳۰۷۱: ازسدهٔ **۱۰**، انجام‌افتاده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۱].

42461 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۸۱۴ Add: نسخ سدهٔ **۱۶م**، **آغاز:** سپاس وآفرین مرخدای جهانیان، ۳۹۲گ ۲۷س [ریو ۱ : ۷۱] .

42462 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۷۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**؛ بنام تاریخنامه یاد شده است [نسخه ها ۳:۷].

42463 ـ **تهران** ، مجلس ۳۱۶۰ : نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱**،با یاد داشتهای ملك‌الشعرا بهار، **آغاز:** مکه دررودخانه‌ای افتاده است و آنجا زرع نمیباشد واو را بکـه نیزگویند ، و بارودارد، ۱۴۱ص۲۷س [ف. مجلس۱۰:۷۴۳].

42464 ـ **تهران** ، ملك ۳۹۳۶ : نستعلیق محمد شریف دراواخر ج۲/**۱۰۱۴** ، داستان تعبیه عرب تا المستظهر بالله ، ۴۳۲گ ۱۵س [رؤیت].

42465 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم D۲۲۳ (۵۵۴ ف): نوشتهٔ **۱۰۱۸**، ۴۰۹گ [آکیموشکین ۱:۹۵].

42466 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ H ۱۴۸ (۲ف) : نستعلیق ولـی محمد **۱۰۴۸** (۱۶۳۶م)آغازبرابرنمونهٔ**۱** ،۴۴۶گ ۲۷س [ف. محمد اشرف :۲].

42467 ـ **تهـران** ، ملك ۴۰۷۲ : نستعلیق نجفقلی فرزند میراشرف ، شنبهٔ ۱۱ج ۱/ **۱۰۴۹** ،گزیـده ایست ، ۲۶۵گ ۲۰ س [رؤیت] .

42468 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۳۰ تاریخ (۴۲۰۷) : نستعلیق محمدقـاسمین استادی ۱۵ شعبان **۱۰۵۴**. **آغاز :** بدانکه این تاریخنامـهٔ بزرگست ۴۱۴گ۲۵س[ف . رضوی۷:۳۳] .

42469 ـ **تبریز** ، حاج آقـا حسین نخجوانی: نوشتهٔ**۱۰۸۷**. [نسخه‌ها ۴:۳۳۸].

42470 ـ **تهران** ، ملی ۱۱۴۲ ف : نستعلیق ونسخ ، شنبه ۲۷ صفر **۱۰۹۳** ، آغاز برابرنمونهٔ ۱، زدین ، ۵۴۱گ ۲۵ س [ف . ملی ۳:۱۶۵] .

42471 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۹۱ : نسخ تعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، با مقدمه‌ای‌به‌عربی **آغاز :** الحمدلله العلی الاعلی الولی الاولی ، ۱۱۳۳ص ۲۵س [ف. مجلس ۶:۲۴۴] .

42472 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای E. H.۱۳۹۰ : پیرامن سدهٔ **۱۱**، ۶۱۹ گ ۲۱س.آغازبرابرنمونهٔ **۲**، [ف . فهمی ادهـم ۱:۳۷].

42473 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۱۵۰ (۴ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** : آغازبرابرنمونهٔ **۱**،۵۵۴گ ۲۱س [ف.محمد اشرف :۵].

42474 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۵۱:

نستعلیق سدهٔ **۱۲**، هر دوجلد ، ۲۰ س [ف . سپهسالار ۳:۴۰۲].

42475 ــ **لاهـور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۲۹۷ طبر: نستعلیق شکستهٔمیانهٔ سدهٔ**۱۲**،آغاز برابر نمونه،۶۳۷گ[مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی: ۲۱۴] .

42476 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۱۰۵ Or: نوشتهٔ **۱۲۲۸** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۰].

42477 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۸۵ (۵۴۸ف): نوشتهٔ **۱۲۶۹**،۷۲۴گ [آکیموشکین ۱:۹۴].

42478 ــ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگH۱۵۱(۵ ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، **آغاز:** الحمدلله الاول قبل کل الاول والاخر بعدکل ، ۱۵۶گ ۲۱ س [ف . محمد اشرف :۶].

42479 ــ **تهران** ، مجلس ۲۳۱ : نستعلیق ، بـا سرلوح ممتازکهن، وآرایشهای دیگرزرین‌کهن،کاغذ خانبالغ، **آغاز:** سپاس و آفرین مـرخدای جهانیان و آفرینندهٔ زمین و زمان وآنکش نه همتا ونه‌انباز و نه دستورو نه یارونه زن ونه فرزند ، ۱۹۳گ ۱۹س [ف . مجلس ۲:۱۲۹].

42480 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۳۱ (۵۴۹ ف): بی‌تاریخ ، ۱۹۹گ.

42481 ــ **لنین گراد** ، اکادمـی علوم D ۸۳ (۵۵۲ ف) : بی‌تاریخ ، ۳۳۷گ . [آکیموشکین ۱: ۹۴-۹۵] .

84 ــ 42482 ــ **هندوستان** ، رامپور ، کتب خانهٔرضا: سه نسخه ازآن دراین‌کتابخانه هست [یاد داشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷:۴۵،۴۸] .

42485ــ**آصفیه**، ۱۴۰۷تاریخ: تاریخ یادنشده[ف. آصفیه۳:۱۰۰]

42486 ــ **آصفیه** ، ۱۵۴۵ تـاریخ : یاد نشده [ف. آصفیه ۴:۹۶] .

42487 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PeIIA ۱۷۶۳: نستعلیق بی‌تاریخ، **آغاز :** الحمد لله العلی الاعلی الولی من الاولـی ... گفتار اندرخبرشستن ونمازکردن وبگورکردن پیغمبرص، ۳۹۷گ ۲۱س [ف. عبدالله ۱:۱].

ترجمهٔ تقویم التواریخ = تقویم التواریخ

چلبی. درص ۴۱۳۰.

ترجمهٔ مروج الذهب و معادن الجوهر

متن‌ازابوالحسن علی‌فرزندحسین‌مسعودی درگذشتهٔ ۳۴۶. در تاریخ و جغرافیا و ملل و نحل.چند بار چاپ شده است. ترجمه ازمیرزا حیدرعلی‌فخرالادبامتخلص به‌نوا، بسال۱۳۱۶ق به دستور مسعود میرزا ظل السلطان .دردیباجه کتاب در ۱۲۰ باب ولی‌نسخهٔ اصفهان۱۵۸ باب ویك خاتمه‌دارد.وازمترجم‌است: تاریخ‌اصفهان. **آغاز :** گفته است ابوالحسن علی‌بن ... بیان نمیکنم‌ازکتابهای تاریخ واخبار وسیر وروایات مگرآنچه مشهور است مصنف‌آن.

بنگرید: کشف الظنون ۲:۱۶۵۸ (مروج الذهب)ـ ف. عربی مشار:۸۳۲ .

42887 ــ **اصفهان** ،عمومی ۱۱۴۱۸: نسخ سلیمان نعمت اللهی، دیباجـه را تـرجمه نکرده است‌جلدیکم است‌ازباب ۱ تا۷۱. **آغاز:** گفته است ابـوالحسن علی... بیان نمیکنم از کتابهای تـاریخ واخبار وسیر وروایـات مگر آنچه راکـه مشهور است مصنف‌آن، ۷۴۵ ص ۱۷س [ف. دکترمقصود ۱:۶۶] .

42489 ـ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۴۱۹ : نسخ همان سلیمان پایان محرم **۱۳۱۶** درقریهٔ مبارکهٔ لنجان ، دنبال جلد یکم است (باب ۷۱) تا پایان کتاب ، ۷۵۵ص ۱۸س [ف.دکتر مقصود ۱:۶۸].

42490 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۶ : نسخ **۱۳۱۶** شامل یکصد وبیست باب آن ، ۳۹۴گ ۲۸ س [ف . مجلس ۲:۳۷].

ترجمهٔ مروج الذهب و معادن الجوهر

متن ازهمان مسعودی ، ترجمهٔ ناشناخته .

42491 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۶۱ ج : نسخ ۴ ذیقعدهٔ **۱۲۷۵** . ترجمه ایست لفظی و نسخه ازسخنان دانشمندان هفتگانه وآیین هند است تا سرگذشت مکتفی‌عباسی، ۲۰۶گ ۲۲س [ف. ادبیات ۱:۱۲۵].

تصاویر شاهان

تاریخی‌ست دردوایر واشکال، از آدم تا یزدگرد، سپس خاندان پیامبر اسلام ، آنگاه سامانیان، سلجوقیان وگروههای دیگرکه در ایران فرمانروایی کرده‌اند، ودرپایان عثمانیان تا عبدالمجید .

42492 ـ **تهران** ، ملی ۷/ ۱۲۲۴ف: با تاریخ **۱۲۷۹** در دفتر (ص ۴۱۶ ـ ۴۴۳) [ف. ملی ۳:۲۶۴] .

تفصیل و بیان دولت جماعت از زمان رحیم خان

ازمیرسلیمان خواجه سمرقندی .

42493 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۶۶۷ (۸۴۰ف): بی‌تاریخ، (۱۶۱ر ـ ۱۷۸پ) [آکیموشکین ۱:۱۲۸].

تقویم التواریخ = ترجمهٔ...

متن از مصطفی ایکنچی ، حاجی خلیفهٔ قسطنطنی، لشکرنویس‌عثمانی (۱۰۰۴ـ۱۰۶۷) نگارندهٔ «کشف الظنون» . خود میگوید : آن را دردوماه ۱۰۵۸ ، درمقدمه و خاتمه‌ای ومتن (دیباجه وعنوانها وخاتمه به ترکی ومتن‌را به فارسی) نگاشته است . سپس‌خود در آن دوبار دست برده وافزوده است، رویدادها را ازهبوط آدم تا بسال ۱۰۵۸ درجدولهایی آورده‌است . این کتاب را دردونسخه یکی درسه کراسه‌درهر صفحه‌ای پنجاه سال‌ودیگری درده کراسه در هر صفحه‌ای بیست سال راگزارش کرده است . این کتاب به فارسی و لاتینی و ایتالیایی و عربی ترجمه شده وبچاپ رسیده است.

(بنگرید: تاریخ سیاقی: ۴۱۰۷) **آغاز :** حمد وثنایی که‌غایتی‌مراورا نیست، بر پروردگاری که اورا بدایتی نیست .

بنگرید: کشف الظنون ۱:۴۶۹ـ استوری ۱:۱۲۸و۱۲۴۲.

42494 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۱۷۳: نستعلیق ترکی، ج۲/ **۱۰۶۳** تاسال ۱۰۷۷را نیزدارد ، ودرهامش به ۱۱۳۵ نیزرسیده، واز نسخه برمی‌آید نگارنده گویاتا۱۰۵۷ راآورده است، ۸۵گ ۱۳س [ف.دانشگاه ۱۱:۲۱۲۶].

42495 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۲۷ب : نستعلیق ترکی سید ابراهیم فرزند محمدوفایی حسینی، **۱۰۷۱**، با یادداشت قزوینی ، ۷۹گ [ف. ادبیات ۱:۱۳۴] .

42496 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۱۹۵۰ Or: نوشتهٔ **۱۱۴۲**، درفهرست بنام **لب التواریخ** یاد شده است [نسخه‌ها ۴: ۶۵۰] .

42497 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۰۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، [نسخه‌ها ۲:۶۹].

42498 ـ تهران ، دانشگاه ۱۹۳۶: نسخ ونستعلیق سدهٔ ۱۲، نسخه تـارویداد های ۱۲۰۰ را دارد و پیداست که دیگران بر آن افزوده اند صفحهٔ یکم نونویس، ۷۶ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۸: ۵۵۳].

42499 ـ تهران ، دانشگاه ۲۶۶۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۲، تا رویـداد های ۱۰۸۵ را دارد. [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۲].

42500 ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۹۸ : نستعلیق ترکی، سدهٔ ۱۲ـ ۱۳، بـا یاد داشت ۱۲۰۵ [نسخه‌ها ۲: ۶۹].

42501 ـ تهـران ، مجلس ۲۴۷ : نستعلیق شکسته‌آمیز ، بی‌تاریخ، از روی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۰۹۱، ۸۷گ ۱۹س [مجلس ۲: ۱۳۷].

42502 ـ کپنهاك ، سلطنتی : نسخ [نسخه‌ها ۵: ۶۹۵].

تقویم التواریخ = تاریخ سیاقی

درص ۴۱۰۷ گذشت .

تکملة الاخبار

ازنویدی‌شیرازی ، ملاعبدی بیك (م۹۸۸) که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۷» گذشت . بنام شاه‌تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۴) وپریخان خانم بسال ۹۶۷ دریك مقدمه وچهار باب ویك خاتمه ، از تاریخ ۹۸۵ تـا (۹۸۸) نگاشته است [دیباجه]: مقدمه درمعنی تاریخ وذکر وجود و آغاز آفرینش. باب۱: جهان ازهبوط تا طوفان نوح ۲ـ ازطوفان تا محمد ۳ـ روزگار پیامبر وسرگذشت او ۴ـ پس ازمرگ پیامبر تـا این دم، دردومقاله: ۱ـ ازمرگ او تاغیبت صغری ۲ـ غیبت کبری. خاتمه :درخصوصیات نواب‌شاهی. «دانشمندان» تاریخ نگارش را ۹۹۷ یاد کرده‌است. **آغاز:** الله الذی رفع السماوات... آغاز تکملهٔ بلاغت انجام بنام مکملی بی‌نیاز، که همچنانکه فاتحهٔ آفرینش را بنورمقدس‌محمدی‌مطرز نمود.

بنگرید: ذریعه ۴: ۴۱۰و۹: ۷۰۴ـ تاریخ خوزستان کسروی: ۳۳ـ عالم‌آرا: ۲۲۶ـ استوری ۱: ۱۲۳۹.

42503 ـ تهران، ملك ۳۸۹۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونه . درآغاز نسخه آمده که نگارنده **ملاعلی اعمای کرمانی خجندی یزدی** نگارندهٔ ریاض الزاهرین است. ۲۴۷ گ ۱۹س [رؤیت] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۸۱ هست [فیلمها: ۵۸].

تنقیح الاخبار

ازملامحمدماه، که نام او تنها در پشت داخلی کتاب آمده است ، بسال ۱۱۲۵ ق (۱۷۱۳م) بروزگارفرخ سیر (۱۱۲۴ـ۱۱۳۱) ، در یك مقدمه وهفت تحریر ویك خاتمه نگاشته است : مقدمه در آفرینش جهان و بشر ، تحریـر ۱ـ پیامبران وفرزانگان وپادشاهان ایران باستان تا پایان ساسانیان ، فرمانروایان یمن و عصر و ملوك الطوایف ۲ـ پیامبر اسلام و یاران وامامان وخلفای چهارگانه، ۳ـ خاندان اموی وعباسی وهمروزگاران‌شان تا چنگیز و خاندان مظفر و سربداران وخاندان کرت ۴ـ تیمور وجانشینان اووقرقویونلو، آققویونلووصفویان ۵ـ پادشاهان گجرات وسندومولتان وبنگال ومالـوه وخاندیس وکشمیر وجز آنها، وپادشاهان دهلی تا ابراهیم لودی ۶ـ بابر(۹۳۷ـ۹۴۲)، همایون، اکبر، جهانگیر، شاهجهان (۱۰۳۷ـ ۱۰۶۷) . ۷ـ دهسالهٔ یکم عالمگیر(۱۰۶۹ـ۱۱۱۸). **آغاز:** سبحان ربی الاعلی ، این چـه استحقاق سجدهٔ مطلق وعبادت علی‌الاطلاق است.

42504 ـ لندن ، دیوان هند ۱۲۷ : نوشتهٔ محمد افضل ازروی نوشتهٔ نگارنده ،۳ج

۱۱۲۸/۲،

42505 ـ **لندن**، دیوان هند ۱۲۸ : بی‌تاریخ [استوری ۱:۱۳۵ـ تاریخ تذکره های فارسی ۲:۵۸۳].

42506 ـ **آصفیه**، ۵۲۴: ناقص، در استوری ۱:۱۳۵ و بریکل ۱: ۴۴۵ از این نسخه بانشانی بالایادکرده‌اند که بایددرجلد۱ص ۲۳۴ فهرست آصفیه معرفی شده باشد، ولی من ندیدم.

تنقیح الاخبار فی آثار الادوار

ازناشناس. باید تاریخ عمومی باشد.

42507 ـ **کلکته**، بوهار۵۹: از سدهٔ ۱۳، تنهاجلد هفتم است درتاریخ اروپاو تاسدهٔ ۱۹م دادارد [استوری ۱:۱۵۷].

تواریخ عالم

ازاحمدفرزندمحمود فرزند محمدبخاری، سدهٔ هفتم. **آغاز:** حمد ومدح وآفرین حضرت جهان‌آفرین راکه.

42508 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای A.۲۹۳۵: پیرامن سدهٔ ۹، ۴۰۶گ ۳۱س، آغازبرابرنمونه [ف. فهمی ادهم ۱:۴۳].

ج

جام جهان نما

ازمحمد قدرت‌الله شوق موی بریلی‌صدیقی فرزند شیخ قبول محمد فرزند محمد عابد، بسالهای ۱۱۹۱ـ۱۱۹۹ق دریك مقدمه‌وسی‌ونه طبقه‌ویك طبقه ویك خاتمه، درتاریخ ایران و هند، وخاتمهٔ آن در سرگذشت فضلا و عرفا و سرایندگان‌است. وازهموست: تکملة‌الشعرای‌جام جمشید وطبقات الشعراء که دربخش تذکره‌ها یاد خواهند شد.

بنگرید: استوری ۱:۱۴۳.

42509 ـ **هند**، آستانهای متحده، رامپور: رمضان ۱۱۹۹ق دراوریئتل کالج‌میگزین ج۷ش ۱ نشان داده شده است [استور ۱:۱۴۳].

جامع التواریخ = مجمع التواریخ

حافظ ابرو.

جامع التواریخ

ازحسن فرزندشهاب یزدی‌منجم ملقب به‌ابن شهاب مشهور به تاج الدین، بسال ۸۵۷، بنام شاه مراد سلطان محمد فرزند بایسنقر فرزند شاهرخ فرزند تیمور. درآن‌آمده: که‌ازنزدیکان شمس‌الدین‌حاجی‌محمدفرزندامیرسعید عناشرین! بوده، پس‌ازاوبسیاررنجوردل‌میشود وباتنگدستی درکرمان می‌زیسته‌تاآن شاه تیموری به‌بردسیر کرمان می‌آید، وازاومیخواهد تا تاریخ او را بنگارد، ازاین‌رو به‌نگارش‌این کتاب‌می‌پردازد. وازآدم‌آغازکرده وشاهان پیش‌ازاسلام ایران و سپس‌اسلام‌وآنگاه به ایران پس‌ازاسلام‌پرداخته به تیمور و دودمانش می‌رسد. و از آن میان فرمانروایان کرمان بروزگار نگارنده [عبدالله انوار]. **آغاز:** شکروسپاس‌حضرت پروردگاری راکه علام غیوب است وستار عیوب است وغفار

بنگرید: پیشگفتار چاپ بدایع الازمان دکتربیانی ص۵ـ استوری ۱:۹۱ و۱۲۳۶.

42510 ـ **تهران**، ملی ۱۳۳۰ ف: نستعلیق عبدالله کاتب‌اصفهانی ۸۸۰، زرین، آغاز برابرنمونه، ۴۳۷گ ۲۵س [ف.ملی ۳:۳۹۱].

جامع التواریخ = جامع رشیدی = تاریخ غازانی

از خواجه ابوالطبیب رشیدالدین فضل‌الله محمد فرزند عماد الدوله ابوالخیر همدانی، پزشك اباقاخان ووزیرغازان خان مغول، کشته در ۷۱۷، ویاری چندتن ازدانشمندان، ازآن میان جمال الدین عبدالله کاشانی نگارندهٔ زبدة التواریخ.

تاریخ عمومی جهان به ویژه مغول از روی اسناددربارمغول وماخذ فارسی وعربی‌ست ومیبایست درسه بخش مینگاشت: ۱ـ ترکان و نیاکان چنگیز، چنگیزوجانشینان او ۲ـ تاریخ عمومی جهان، ازآغاز آفرینش تا سال ۷۰۰، ۳ـ صور الاقالیم ومسالك وممالك. در ۷۰۰ بدان آغازودر ۷۰۴ به پایان رسانده است. بخشهایی ازاین مجموعه دردست هست وچاپ شده است. از آن میان «تاریخ مبارك غازانی» و نیز (تاریخ زندگانی هلاکو) باترجمهٔ فرانسوی آن، ونیز (تاریخ اوکتای قاآن تاتیمورقاآن) ونیز (کتاب افرنج) درمعرفت افرنج وجزایرآن، و نیز (تاریخ فرقهٔ اسماعیلیان) و «فصلی» از آن بکوشش دبیرسیاقی ونیز (اسماعیلیان، فاطمیان، نزاریان، داعیان، ورفیقان) چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۳: ۲۶۹ (تاریخ غازانی) و ۵: ۴۶ (جامع التواریخ) ـ ف. مشار: ۴۶۷ـ استوری ۱: ۷۱، ۸۶ـ ف. ادبیات ۱: ۱۴۴ ـ ازسعدی تاجامی: ۴۹.

42511 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۸۸ Add: نوشتهٔ محمد فرزند حمزه معروف برشیدخوافی نیمهٔ آخر کتابست بروزگار نگارنده وپیش‌ازشوال **۷۱۶** نوشته شده است [ریو ۱: ۷۸ـ استوری: ۷۳].

42512 ـ **تهران**، اقبال آشتیانی: عبدالوهاب فرزند اخی محمد فرزند حسنان فرزند اخی محمد بیابانکی، ۲۵ ج ۱/**۷۱۷** در سلطانیه، بخش‌یکم آن است [مجلهٔ یادگار س ۲ ش ۳ ص ۴۰].

42513 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای R۱۵۱۸ (۱۳۹ف): نسخ شعبان **۷۱۷** (۱۳۱۷م) دربغداد [ف فهمی ادهم ۱: ۵۳] فیلم آن در دانشگاه هست.

42514 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۹۴: نسخ خوب آغازسدهٔ **۸**، ممتاز، زرین، جلدیکم است ازآغازتاسال ۶۱۵. **آغاز:** فهرست کتاب داستانها وفذلك حساب بیانها، ۹۸گ ۲۹ س [ف. ادبیات ۱: ۲۴۹].

42515 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۸۸ Add: نسخ سدهٔ **۱۴**م، ۲۹۳گ ۲۱س [ریو ۱: ۷۸].

42516 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای ۱۶۵۴. نوشتهٔ مسکانی حافظ **۷۱۴** و **۸۱۷**، ۳۵۰گ. عکس آن دردانشگاه شماره نشده هست. [فیلمها ۱: ۶۴].

42517 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۲۸ Add: نسخ، **۸۳۷** (۱۴۳۳م)، درکتابخانهٔ شاهرخ بهادربوده. **آغاز:** حمد وثنای فراوان وشکروسپاس بی‌پایان مرآفریدگار بیچون، ۷۲۸گ ۳۳س [ریو ۱: ۷۴].

42518 ـ **سلیمانیه**، داماد ابراهیم ۹۱۹: نستعلیق درویش محمد طاقانی، **۸۸۵**. عکس آن دردانشگاه ش ۲۹۷ و ۲۹۸ و ۲۹۹ و ۳۰۰ هست [فیلمها: ۶۳].

42519 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D۶۶ (۸۹۹ف): باتاریخ **۹۸۴** دردفتر (۱پ. ۴۲۴پ) [آکیموشکین ۱: ۱۳۷].

42520 ـ **تهران** ، سلطنتی : نسخ یعقوب فرزند شیخ‌میرعلم بابا حمزه، چهارشنبه ۶ شعبان**۱۰۷۴**. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۲۰۱ هست [فیلمها ۱: ۶۳].

42521 ـ **تهران** ، ادبیات ۷۶ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، نسخه‌ازسرگذشت‌پیامبر اسلام است تاتاریخ هند، آغاز وانجام افتاده، آغاز به ترتیب سال است سپس به ترتیب سلسله‌هامانند: غزنویان، خوارزمشاهیان، سلجوقیان، سلغریان، اسماعیلیان، ترکان، هندوان، ۲۰۴گ ۲۵ س

42522 ـ **تهـران** ، ادبیات ۳۵ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بخش : تـاریخ سامانیان ، بویان ، خاندان سبکتکین است که احمدآتش در ۱۹۵۷ م چاپ کرده است ، ۳۶گ ۱۹ س [ف. ادبیات۱: ۱۴۴].

42523 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ،۶۴۷۷ Or: سدهٔ **۱۱**، درفهرست بنام تـاریخ رشیدی یاد شده است [نسخه‌ها ۴: ۶۵۱].

42524 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۱۸۸۷۸ Add: نستعلیق‌هند، سپتامبر۱۸۲۸م(**۱۲۴۴**ق) ۱۶۴گ ۱۱س [ریو۱: ۷۹].

42525 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۵۸، Or: نستعلیق ، پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق) ، ۱۳۷گ [ریو۳: ۸۸۳].

42526 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۸۴ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، ۲۴۹گ .

42527 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۰۰۷ Or: نستعلیق ج۲/ **۱۲۶۷**ق(۱۸۵۱م) ،۱۲۲گ [ریو۳: ۸۸۲] .

42528 ـ **تهران** ، فرهاد معتمد ۳۰: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، بـاحواشی و تصحیح فرهاد میرزا . [نسخه‌ها ۳: ۱۶۹] .

42529 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۸۶ Or: نستعلیق، سدهٔ **۱۹**م، ۱۶۷گ [ریو ۳ : ۸۸۳].

42530 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۹ تاریخ : نسخ **۱۳۰۰** بدستورمحمدحسنخان اعتمادالسلطنه، زرین جلد دوم است. [ف. رضوی ۳: ۸۲].

42531 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۹ تاریخ: نسخ کهن، جلد ۱ ، زرین. [ف.رضوی۳: ۸۲].

42532 ـ **لنین گراد** ، اکادمـی‌علوم C ۳۷۶ (۶۰۰ ف): بی‌تاریخ ، ۱۸۰گ .

42533 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۳۷۴ (۹۰۱ ف) : بـی‌تـاریخ ، ۲۴۱گ [آکیموشکین ۱: ۱۳۷].

42534 ـ **پاریس**، ملی ۴۴۸ (۲۴۵ شفر): توزك غازانی (۶۹۴ ـ ۷۰۳) است در ۴۰ حکایت، وبخش‌سوم ازتاریخ غازان‌ازجامع التواریخ [بلوشه ۱: ۲۸۱].

42535 ـ 37 ـ **هندوستان** ، رامپور ، کتب‌خانهٔ‌رضا: سه‌نسخه‌ازآن‌دراین کتابخانه‌هست [یـادداشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷ : ۴۵، ۵۰].

42538 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۵Pe۲۰۳۵: نستعلیق بی‌تاریخ، **آغاز :** آغازکتاب داستان مجموع فذلك بیانها حمد و ثنا، جلد یکم است، بـا نه ذکر آغاز میشود : ذکر یکم ابتدای خلق وذکر نهم وفات آدم، سپس باب اول درپیغمبران که پیش ازطوفـان نـوح بوده، وابتدای ملوك عجم ، دردوفصل، فصل یکم درسه ذکر، فصل دوم درملوك عجم از کیومرث تا زوبن طهماسب، (که طبقهٔ یکم ملوك‌عجم‌اند) سپس باب دوم دردوجمله: ۱ـ پیامبران درهشت فصل ۲ـ در تاریخ طبقهٔ دوم از ملوك عجم کـه ایشان راکیانیان خوانند. باب سوم ازقسم اول درپنج فصل : ۱ـ اسکندر ... ۵ـ ملکان عرب

که درزمان ملوك‌طوایف بوده‌اند . باب‌چهارم ازقسم یکم درطبقهٔ آخرازملوك عجم که‌ساسانیان خوانند. سپس‌قسم دوم در تاریخ پیامبر اسلام و خاندان اموی وعباسی تا المعتصم بالله، درچهار طبقه: ۱ـ پیامبر...

سپس در برگ۴۱۷ رچنین‌آغازمیشود: این تاریخ‌مختصریست مشتمل‌برشرح احوال‌المقامات سلطان محمود... وبرخی‌ازاحوال سامانیان که خویش‌ایشان بودند ونبذی ازآل‌بویه وازاخبار وآثار ملوك طوایف ، ... سپس تـاریخ فرقـهٔ داعیان اسماعیلیه‌که بنای آن بـردوقسم است ، سپس: ابتدای تاریخ اتراك ومؤرخان اتراك و داویان اتراك.. . سپس تـاریخ افرنج و آنچه بدان تعلق دارد. قسم۱ـ ازآدم تـا میلاد مسیح درچهارباب ۲ـ ازمیلاد الی یومنا هذا . سپس کتاب تاریخ هند وسند وکشمیر دردو قسم: ۱ـ درحساب‌اعوام وقرون ومعرفت دیارهند وتاریخ پادشاهان دهلی وکشمیر۲ـ ولادت ساکمونی‌تا وفات ووضع دین، ۶۸۱گ۲۳س [ف.عبدالله۱: ۳ تا۱۰].

جامع التواریخ = مجموع التواریخ

سیف اخسیکندی .

جامع التواریخ

ازقاضی فقیرمحمد فرزند قاضی‌محمدرضا. پدر اووکیل درداد‌گاه صدردیوان‌کلکته بـوده است. وخوددرکلکته‌در ۱۲۶۰ق درگذشته است تاریخ عمومی‌ست‌که در۱۲۵۰ (بادقایم‌منتخب) درچهارده‌فصل نگاشته‌شده‌است: ۱ـ آفرینش ۲ـ پیامبران ۳ـ فرزانگان ۴ـ ایران باستان ۵ـ پیامبر اسلام ۶ـ خلفای عرب ۷ـ امامان شیعه ۸ـ خاندان اموی ۹ـ عباسیان ۱۰ـ معاصران عباسیان ۱۱ـ پادشاهان ترکستان ومغولها۱۲ـ تیموریان هند ۱۳ـ جغرافیا ۱۴ـ هندوستان. بارها چاپ شده است . **آغاز :** ستایش بیغایت سزاوار بارگاه صمدیست .

42539ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴۸/۲، Or: نستعلیق پیرامن**۱۸۵۰**م، (گ ۱۷ـ ۳۰) [ریو ۳: ۱۰۱۶].

42540 ـ **موزهٔ بـریتانیا** . ۱۹۷ Or: شکستهٔ‌سدهٔ**۱۹**م، آغازبرابرنمونه ،۹۳گ ۱۸س [ریو۳: ۸۹۹].

42541 ـ **لندن،** دیوان هند ۴۴۲۲: تاریخ یاد نشده [استوری ۱: ۱۴۹] .

جنات الفردوس

از میرزا محمد . سدهٔ دوازدهم ، تـاریخ فهرست وارسنواتی‌ست‌تا۱۱۲۶ق، گرفته ازچند کتاب‌که نام‌آنها را برده است . درشش باب : بـاب ۱ـ پیامبر ، چهارتن خلفا ، امویـان ، عباسیان۲ـ پادشاهان‌مغرب واندلس۳ـ پادشاهان عرب ۴ـ پادشاهان روم ۵ـ پادشاهان ایـران ۶ـ پادشاهان‌هند. استوری‌مینویسد‌بایدازنگارندهٔ «تاریخ محمدی۱۱۴۷» باشد . **آغاز:** امابعداز حمد وثنای‌الهی ودرودحضرت رسالت پناهی.. راجی بفضل احمد وشفاعت احمد، میرزا محمد بوضعی بدیع وطرزی عجیب‌آنرا دررشتهٔ تنظیم

42542 ـ**هند،** بانگیپور(ف۶: ۴۷۸): سدهٔ **۱۳** [استوری ۱: ۱۳۵] .

42543 ـ **موزه بـریتانیا** ، ۱۴۴ Or: نستعلیق هند، سدهٔ **۱۹**م، آغازبرابرنمونه، ۸۰گ ۲۰س [ریو ۱: ۱۳۸].

42544ـ**هند،** بانگیپور۴۷۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونـه، ۱۴۵گ ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر۴: ۶۲].

جواهر الاخبار

ازبوداق منشی قزوینی ، بنام شاه‌اسماعیل دوم (۹۸۴-۹۸۵)، دریك دیباجه ودومقدمه و یك خاتمه نگاشته است . تـاریخ عمومی‌ست و میرسد به سال ۹۸۴.

بنگرید : استوری ۱ :۱۱۸. ذریعه ۵ : ۲۵۸ .

42545 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم VIII × × × (درن۲۸۸) : بخامهٔ نگارنده، نزدیك به پایان ج ۱/ **۹۸۴**.عکس آن درملی ع۷- ۳۵۱۴هست [فیلمها: ۷۰- نسخه‌ها ۳ :۱۰۱].

جهان آرا (نسخ ...)

ازقاضی احمدفرزند محمدفرزندعبدالغفور غفاری (تهران ذیحجهٔ ۹۲۰ -۹۷۵) درنزد- یکیهای ۹۷۲، بـرای شاه تهماسب (۹۳۰ - ۹۸۴)، دردوحرف. (کمیت زمان ، تحقیق در معنی پیامبری)، وسه نسخه: یکم پیامبران ،در دوآیت: ۱- انبیا ۲- پیامبراسلام ، دردونص. نسخهٔ دوم پادشاهان جهان ازکیومرث تا آغاز صفویان، دردوصحیمه: ۱- پیش ازاسلام، دردو صفحه: ملوك عجم ، غیرعجم ۲- پادشاهان پس ازاسلام، در۲۳ صفحه وعنوانهای حرف‌وسطر. نسخهٔ سوم درپادشاهان صفویان [نسخهٔ ۲۴۹۷ با یزید] گزیده‌ی آن را اوزلی Ouseley بچاپ رسانده است،وپاره‌ای‌ازآن نیز باترجمهٔ روسی‌آن چاپ شده است. **آغاز** : شده نـامور زنامت **نسخ جهان آرا** ــ بجلال خویش‌یادب توجمال‌آن بیادا.

بنگرید: ذریعه۳: ۲۴۶-استوری: ۱۱۴۱، ۱۲۴۰-یاد داشتهای‌قزوینی۲ :۱۴ ، ۱۹۴ .

42546 ــ **بـا یزید ولـی الدین** ، ۲۳۹۷/ ۲۳۹۹ : نسخ نیمهٔ ع۱/ **۹۷۰**،۲۱۶ گ ۲۱ س. فیلم‌آن دردانشگاه ش۴۴۴هست[فیلمها ۲۶۶:].

42547 ــ **وین** ، پادشاهی (فلوگل ج ۲ :۸۳۷): نوشتهٔ **۹۹۰** ، تنها نسخهٔ دوم وسوم را دارد. [استوری] .

42548 ــ **تهـران** ، ملك ۳۸۸۹ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ، نسخه تـا۹۴۹ میرسد وناتمام می‌ماند: ۱۵۲گ ۱۹س [یادداشتهای‌دکترجان لایونگود].

42549 ــ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۸۷: نسخ ع۲/ **۱۰۰۷** ، زرین،۱۷۴گ ۲۳س[ف. دانشگاه ۱۵ :۴۱۹۳].

42550 ــ **تهران** ، ملی ۱۴۹۹ ف : نستعلیق ابوالحسن‌فرزند نور، **۱۰۹۹**، **آغاز:** حمدله. صلاة. درنسخه نگارنـده ملا ابـو بکر تهرانی یـاد شده وفهرست نگار در این بـاره گفتگویی‌کرده است ، ۳۳۵ گ ۱۷ س [ف . ملی۳ :۵۲۲].

42551 ــ **تهران** ، دانشگاه ۱۷۵۸ : نسخ‌سدهٔ **۱۱** ، آغازنونویس،انجام افتاده،فهرست کتاب ونسخهٔ یکم تـا سطر ۵بنی غسان را نیز ندارد، ۲۷۳ گ۱۴س [ف. دانشگاه۸ :۲۸۲].

42552 ــ **موزهٔ بـریتانیا** ، ۱۴۱ Or: نستعلیق‌سدهٔ**۱۷**م،آغازبرابرنمونه،۲۳۷ گ ۱۷س [ریو۱ :۱۱۱].

42553ــ **موزهٔ بریتانیا**،۱/ ۷۶۴۹ Add: باتاریخ **۱۱۱۳** (۱۷۰۱ م) در دفتر (گ۱-۹۶) [ریو۲ :۸۰۸].

42554 ــ **تهران** ، ادبیات ۲۴۸ ج : نستعلیق‌آقا میرعلی‌نقی‌کاشانی درلندن از روی نسخهٔ شOr1141 موزهٔ بریتانیا و با تصحیح

قزوینی. سه شماره است بترتیب زیر: ۱/ ۲۴۸ ج. ازص ۱تا۲۴۹و۲/ ۲۴۸ج از ۲۵۰تا۳۶۲و ۳/ ۲۴۸ازص۳۶۳تا۴۹۰، ۱۲س رویهم۲۴۵گ [ف. ادبیات ۱:۱۹۵].

42555 ـ **بادلیان** ، ۹۸: بی‌تاریخ .

42556 ـ **برسلاو** ۲۱: بی‌تاریخ.

42557 ـ **لندن** ، کیمریج ، براون G۱۰(۱۳): انجام افتاده، با رویدادهای۹۲۷ پایان می‌یابد [استوری ۱:۱۱۶].

ح

حبیب السیر فی اخبار افراد البشر

از خواند میر، غیاث الدین محمد فرزند همام الدین (حمید الدین) ، شیرازی الاصل و هروی المنشأ که در۹۳۲ ق به هند رفته و در ۹۴۱یا ۹۴۲ق درگذشته است. بدستور صدر نقیب غیاث الدین محمد حسینی ، و بنام استاد خود حبیب الله اردبیلی دراوایل ۹۲۷ ق بدان آغازکرده‌وبنام حبیب‌الله ساوجی‌وزیردور میشن فرمانروای‌هرات درع/۱ ۹۳۰درهرات به‌انجام رسانده است.

دریك مقدمه است بنام افتتاح و یك خاتمه وچهارمجلد، که‌هریك‌ازمجلدهادرچهارجزءاست. وبگفتهٔ خود اورویهم دردوازده عقد: افتتاح در ذکراول مخلوقات **جلدیکم** تاریخ پیش از اسلام تا پیدایش اسلام وخلفا، درچهارجز:۱ـ پیامبران وفرزانگان ۲ـ پادشاهان عرب وعجم ۳ـ پیامبراسلام ۴ـ خلفای چهارگانه. **آغاز:** لطایف اخبارلآلی نثار انبیای عالیمقدار. **جلد دوم** درچهارجزء: ۱ـ امامان دوازده‌گانه ۲ـ خاندان اموی ۳ـ عباسی۴ـ همروزگاران اموی وعباسی. **آغاز:** الحمدلله الذی‌جعل‌لسان صدق علیا ...وبعدنموده می‌شودکه این‌صفحات فواید اثرمجلد ثانی‌ست. **جلد سوم** نیزچهار جزء: ۱ـ مغولان ازچنگیز وجانشینان او۲ـ همروزگاران‌مغولان‌مانندآتابکان فارس‌ولرستان ۳ـ تیموروجانشینانش تا صفویان ۴ـصفویان تا بسال ۹۳۰ق. **آغاز:** یارب بثنای خودسخن سازم‌کن‌ـ درگلشن‌حمد نغمه پردازم‌کن. **خاتمه** درمسالك وممالك وعجایب وغرایب جهان‌که‌در حکم جغرافیاست. **آغاز:** اختتام درذکربدایع و غرایب ربع مسکون و عجایب وقایع جهان بوقلمون. بعد ازحمدوثنای صانع جهان(جلدها وجزءها خطبه های‌گوناگون دارد).

وازهموست : اخبارالاخیار، تاریخ‌الوزرا جواهر الاخبار ، خاتمهٔ روضة الصفا ، خلاصة الاخبار ، دستور الوزراء ، غرایب الاسرار ، مآثرالملوك، منتخب‌تاریخ‌وصاف، مکارم‌الاخلاق، قانون همایونی.

بنگرید: ذریعه۶:۲۴۴ـف. مشار:۵۵۱ـ پیشگفتارچاپ‌ازاستادهمایی (۱۳۳۳خ‌تهران).

42558 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نسخ‌گویا روزگار نگارنده ، زرین ج ۱ و ۲ [نسخه‌ها ۵:۲۴] منتقل‌شده به‌کتابخانه‌دانشگاه مشهد .

42559 ـ **همدان**، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۱۷۴: نوشتهٔ۲۱ذیقعدهٔ **۸۹۶**(!)، زرین ، ج۱ [نسخه‌ها ۵:۳۴۲].

42600 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۷۷I (۱۰۱۹ف) : نوشتهٔ **۹۳۰** ، ۵۶۴گ [آکیموشکین ۱: ۱۵۱] .

4260I ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷ ـ م

تاریخ فارسی: خامهٔ نگارنده پنجشنبهٔ ۲۵ ذیقعدهٔ **۹۳۱**، زرین، آغاز برابر جلد یکم، ۴۷۲گ ۱۹س [مخطوطات ۱:۱۲۱].

42602 ـ **مشهد**، رضوی ۹۴۶۸ فهرست نشده: نسخ رجب **۹۴۰** (پایان جزء ۳)، جلد یکم است درچهارجزء، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۵۶۳گ ۱۹س [رؤیت].

42603 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۴۳۰ (۱۰۱۷ف): نوشتهٔ **۹۵۶**، ۲۴۹ گ [آکیموشکین ۱:۱۵۱].

42604 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۱۴۳: نستعلیق رجب **۹۶۲**، جلد یکم، ۳۶۵گ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۳:۳۱۱۴].

42605 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۵۶۰ (۱۴۲۶۵): نستعلیق ذیحجهٔ **۹۶۶**، **آغاز**: خلافت حضرت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب رضی‌الله عنه، چون عثمان‌را بکشتند مردمان، ۲۴۰گ ۱۹س[ف.شیروانی:۴۷۸].

42606 ـ **تهران**، موزه ۳۵۹۴: نستعلیق۱۷ع۱/ **۹۷۴**.وقف شاه عباس برآستانهٔ شیخ صفی در۱۰۱۷، جزویکم در ذکرخانان ترکستان وبیان حکومت چنگیزاست [نسخه ها ۲:۲۰۳].

42607 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۱۴۲: نسخ ونستعلیق **۹۹۱**، جلد دوم، ۴۸۰گ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۳:۳۱۱۴].

42608ـ **تبریز**، ملی۳۳۱۶: نستعلیق سلطانعلی فرزند محمد ۷ج۱/ **۹۹۳**(جزء۱تا۴ جلد۱) و قاضی محمد وجیهه الدین قریشی **۹۹۳**(جز۱جلد۲)، ۲۴۹گ ۲۹س [ف. ملی تبریز ۱:۴۱۵].

42609ـ**موزهٔ بریتانیا**،۲/ ۱۸۸۷۳ Add: با تاریخ **۹۹۹** (۱۵۹۱ م) در دفتر (گ۸۹ـ۲۳۹) [ریو۲: ۸۴۳].

42610 ـ **تهران**، ادبیات ۳۴ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، ازآغازجلد ۳تا توجه‌میرزا الغ بیگ گورکان بجانب سغناق،۵۴۸گ۲۲س [ف. ادبیات ۱:۲۰۲].

42611 ـ **تهران**، مجلس ۳۱۵۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، جلد ۱و۲و۳و۴ است انجام افتاده، **آغاز**: یارب به ثنای خود سخن سازم کن، ۱۴۱۰ص ۲۳س [ف. مجلس۱۰: ۷۴۰].

42612 ـ **تهران**، موزه ۳۷۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، جلد ۲، ۸۳۱ص [نسخه ها ۲:۲۰۳].

42613 ـ **تهران**، مجلس ۵۶۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین،ج۴و۵. **آغاز**:مشاطه کنندهٔ رخسارابکارسخن، ۵۳۰ص [ف. مجلس ۱۷:۷۸].

42614 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H۱۹۵ (۴۲ف): نسخ خوب سدهٔ**۱۰**، جلد ۲، آغاز برابر نمونه، ۳۱۲گ ۲۹ س [ف. محمد اشرف :۳۸].

42615 ـ**نجف**، امیرالمؤمنین۱۲۵۷: سدهٔ **۱۰**، ۳۶۷گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

42616 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۵۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، ۲۹۰گ۲۵س.

42617 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۶۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۶** م، ۱۶۲گ ۲۵ س [ریو۱:۱۰۰].

42618 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۱۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، زرین، انجام در ذکر بدایع وغرایب‌ربع‌مسکون وعجایب وقایع‌جهان بوقلیمون افتاده، ۱۱۳گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۱۵].

42619 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۵۹۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ ۱۱**، جلد چهارم است با خاتمهٔ جغرافیایی، ۲۷۲گ ۱۵س[ف. دانشگاه

42620 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۹۷۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، تاریخ تیموریان است و صفویه سرگذشت شیخ صفی ست تا بخش جغرافیا، آغازوانجام افتاده، ۱۱۷گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۵:۴۰۷۴].

42621 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۵۸۵: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، با تملك ۱۰۲۳، [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

42622 ـ **تهران**، سنا ۷۵۸۷: نستعلیق ع۱/ **۱۰۰۰**، چهارجزو آخر است باجغرافیا. جزواموال مرتضی قلی وزیر فارس در ۱۰۹۰ بوده است. با یادداشت عرض.

42623 ـ **تهران**، ملك۴۱۴۲: نستعلیق روزعرفهٔ **۱۰۰۴**، جلد یکم، ۲۵۱گ ۲۵ س [رؤیت].

42624 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۱۷۵: نوشتهٔ محمد جان کرمانی، پایان شوال **۱۰۰۵**(ج۱) و صفر **۱۰۰۷** (ج ۲)، زرین [نسخه‌ها ۵:۳۴۲].

42625 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۳۷، Add : نستعلیق حسین فرزند مظفر فرزند محمودخاتون‌آبادی، رجب **۱۰۰۵** (۱۵۹۷م)، ۵۱۵گ ۱۹س [دیو ۱:۹۸].

42626 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H ۲۰۰ (۳۶ف) : نستعلیق خوب ۹ ج ۱/ **۱۰۰۶** (۱۵۹۷م) ج۱، آغازبرابر نمونه، ۴۵۴گ۱۹س [ف. محمداشرف:۳۳].

42627 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۵۰ : نستعلیق همان نویسندهٔ ۴۴۵۱ دانشگاه، **۱۰۰۸**، زرین، جز ۱ و ۲ است ازمجلدسوم، ۱۸۷گ ۲۹ س.

42628 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۵۱ : نستعلیق میرزا علی فرزند مظفر جعفری کاتب خواتون‌آبادی، ۲۵شعبان **۱۰۰۹**، زرین، جزء ۳ از مجلد سوم، ۳۳۰گ ۲۹ س [ف. ۱۳:۳۴۰۷].

42629 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H۳۸ (۵۳ ف) : شفیعای خوب ۲۲ ج ۲/ **۱۰۰۸** (۱۵۹۹م) جلد ۳، ۱۵۶+۲گ [ف. محمد اشرف:۴۸].

42630 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۸۶ Add: نستعلیق شوال **۱۰۰۹** (۱۶۰۰ م)، ۱۹۶گ ۱۷س [دیو ۱:۱۰۱].

42631 ـ **تهران**، ملك ۴۱۴۰ : نستعلیق عماد الدین کرمانی، ع ۱/ **۱۰۱۰**، ۴۱۶گ ۲۹س [رؤیت].

42632 ـ **تهران**، ملك ۴۱۲۸ : نستعلیق عمادفرزند عبدالملك کرمانی، در**۱۰۱۱** جلد ششم، ۱۲۶گ ۲۵س [رؤیت].

42633 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۰۹، Add: نستعلیق شعبان **۱۰۱۱** (۱۶۰۳م)، ۱۹۷گ ۲۵س [دیو ۱:۱۰۱].

42634 ـ **برلین**، ۴۱۰ : نستعلیق ۲۷ رجب **۱۰۱۲**، ۲۹۲گ [پرچ :۴۰۲].

42635 ـ **تهران**، مجلس ۳۱۵۹ : نستعلیق محمد شفیع فرزند محمد گنابادی، **۱۰۱۴ـ۱۰۱۵** دراصفهان، بخش۳و۴ازسومین جزء وخاتمهٔ آنست. **آغاز:** ای نام توزیب نامهٔ فتح وظفر، ۷۱۹ص ۲۵س [ف. مجلس ۱۰ : ۷۴۱].

42636 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H ۲۰۱ (۳۷ ف) : نستعلیق ۲۵ ج ۱/ **۱۰۱۴** (۱۶۰۵م). **آغاز:** بعد از تقدیم حمد وثنای پادشاهی که، ۴۶گ ۲۷ س [ف .

محمد اشرف: ۳۴].

42637 ـ **پاریس**، ملی P.۱۸۱۸: نسخ **۱۰۱۵**، ۱۶۷۰گ. فیلم‌آن درملی ع۹۴۶-۳۵۷۸ هست [فیلمها: ۷۳].

42638 ـ **تهران**، الهیات ۱/ ۲۲ج: نستعلیق ۲۱ ذیحجهٔ **۱۰۱۶**، از آغاز تـا پایان ذکر ازدواج علی، زرین، در۲ ۱۰۵ مقابله شده، ۵۲۳گ ۲۱س [ف. الهیات ۱: ۴۵].

42639 ـ **حیدر آباد**، مـوزهٔ سالار جنگ ۲۰۲H (۴۴ف): نسخ خوب ج۱/ **۱۰۱۶** (۱۶۰۷م)، جلد ۳، آغاز برابر نمونه، ۵۸۲گ ۲۹س [ف. محمد اشرف: ۴۰].

42640-42642 ـ **هندوستان**، رامپـور، کتب خانهٔ رضا: سه نسخه، یکی از آنها نوشتهٔ **۱۰۱۸** [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۵۰].

42643 ـ **تهـران**، ملك ۳۹۵۴: نستعلیق علی فرزند مظفر کاتب، در **۱۰۲۰**، زرین، دردیباچه‌افتادگی دارد، ۳۵۰گ ۲۹س [رؤیت].

42644 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۵۲: نستعلیق میرزاعلی فرزند مظفرجعفری‌مظفری، ۲۲ رمضان **۱۰۲۰** (دانشگاه: ۴۴۵۱)، زرین، جزءچهارم از مجلد سوم است، انجام انـدکی افتاده [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۰۷].

42645 ـ **شیراز**، ملی فارس ۶۷۰-۸۵ج (۹۰ع): نستعلق مصطفی فرزند شاه علی روملو، ذیحجهٔ **۱۰۲۱**، جلد ۳ (بخشی ازجزء دوم وهمهٔ سوم وچهارم را دارد)، آغاز افتاده، ۳۸۳گ ۲۱س [ف. ملی‌فارس ۲: ۲۵۵].

42646 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۹۲۵ Add: نستعلیق رمضان **۱۰۲۲** (۱۶۱۳م)، جلد۱ تا۴، ۵۸۵گ ۲۵-۲۹س [ریو ۱: ۹۹].

42647 ـ **لندن**، دیوان هند ۳۰۳۳ اته ۷۱۷: نـوشتهٔ ملك محمد فرزنـد حاجی عبدالمؤمن لاهیجی، سه‌شنبه آخر رجب **۱۰۲۴**، خاتمه است درعجایب الاقالیم، دریك مقدمـه و خاتمه بنام غیاث الدین حبیب الله بنام «عجایب الاقـالیم». فیلم‌آن در دانشگاه ش ... هست [فیلمها: ۷۳].

42648 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۴۱ Add: نستعلیق محمد صالح فرزند ابوالقاسم نیوانی، **۱۰۲۶** (۱۶۱۷م)، ۱۵۱گ ۲۳س [ریو ۱: ۱۰۱].

42649 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۰۸ Add: نستعلیق شکرالله فـرزنـد هدایت الله خطیب ادیب لباسانی، ع ۱/ **۱۰۲۵** - **۱۰۲۷** (۱۶۱۶-۱۶۱۸م) جلد۱و۲، آغاز برابر نمونه، ۳۱۵گ ۲۲س [ریو ۱: ۹۸].

42650 ـ **مشهد**، رضـوی ۱۰۵۴۴ فهرست نشده: نستعلیق میرزا علی فرزند مظفر علی کاتب خاتون‌آبادی، ع ۲/ **۱۰۲۸**، تتمهٔ جزء سوم ازمجلدسوم‌است، وخاتمه رادرمسالك وممالك ندارد، **آغاز**: تتمهٔ جزوسیم از مجلد سیم دربیان سلطنت شاهزادگان گورگانی‌وذکر معاصران ایشان راقم حروف، ۱۸۷گ ۲۵س [رؤیت].

42651 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D۸۱ (۱۰۲۱ف): نوشتهٔ **۱۰۳۰**، ۲۰۲گ [آکیموشکین ۱: ۱۵۱].

42652 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۳۹ Add: نستعلیق برجعلی چربادقانی درچربادقان، **۱۰۳۱-۱۰۳۲** (۲۳-۱۶۲۲م)، ۳۸۶گ ۲۳س [ریو ۱: ۱۰۲].

42653 ـ **تهران**، ملی: نستعلیق بابا فرزند فخرالدین علی جوینی، ۲۲ محرم **۱۰۳۳**

جلد۲ ، آغاز برابر نمونـه، ۷۱۳ ص ۲۰ س [نسخه‌ها ۶:۲۹۸].

42654 ـ **تهران** ، مجلس ۳۱۵۶ : نستعلیق **۱۰۳۷** گویـا محمد شفیع گنابـادی نویسندهٔ نسخه ۳۱۵۹ مجلس، بخش۱و۲است، **آغاز**: لطایف اخبارلآلی نثار، ۹۱۳گ ۲۹ س [ف. مجلس ۱۰ :۷۳۹].

42655 ـ **تهـران** ، اصغـر مهدوی : ۲۵۴: نستعلیق محمد علی فرزند ستاد الله (؟) لوکری سپاهانی، ۴شعبان **۱۰۳۸**، [نسخه ها ۲:۷۳].

42656 ـ **تهران** ، سلطنتی ۸۹۲ : نستعلیق محمد تقی فرزند حسین‌کاتب خاتـون آبادی اصفهانی، **۱۰۴۴**، جلد۱، آغاز بـرابر نمونه [نسخه‌ها] .

42657 ـ **حیدرآبـاد** ، موزهٔ سالار جنگ H۱۹۹ (۳۸ف): نستعلیق محمدحسین فرزند محمد تقی، ۴ذیقعدهٔ **۱۰۴۴** (۱۶۳۵م) جلد۱، ۱۶۷گ ۲۳س [ف. محمداشرف:۳۵].

42658 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۱۳۴۷۴ (۱۴۶ ف) : نستعلیق محمد فرزنـد قطب الدین محمد، **۱۰۴۶**، جلد۱درچهارجزء است، ۱۸۷گ ۳۰س [ف. شیروانی۱ :۱۸۱].

42659 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۱۷ : نستعلیق محمدامین فرزند ناصرالدین ابومحمد لباسانی، ج۱/ **۱۰۵۰**، جلد دوم ، درساری به پنجهزار دینار خریداری شده، ۳۳۲گ ۲۵س [سپهسالار۴ :۲۸۴].

42660 ـ **تهران** ، ملـك ۳۸۳۷ : نستعلیق شنبهٔ۱محرم **۱۰۵۱**، ازآغازشاه‌اسماعیل تا پایان را دارد، ۱۹۶گ ۲۱س [رؤیت] .

42661 ـ **موزه بریتانیا** ، ۲۳۵۱۰ Add : نستعلیق عبدالرشید فرزندجانی بیلندی ج۲/ **۱۰۵۱** (۱۶۴۱ م) ، ۳۲۸ گ ۲۵ س [ریو ۱:۱۰۱] .

42662 ـ **موزه بریتانیا** ، ۱۵۷۲ Or : نستعلیق رجب **۱۰۵۲** (۱۶۴۲م)، بخشی ازآن است، ۱۰۳گ ۲۷س [ریو۳:۱۰۶۵].

42663 ـ **تهـران** ، الهیات ۷ ب : نستعلیق دوست محمد جاولی، ۱۸ذیحجهٔ **۱۰۵۳** ازآغاز است تا پایان سرگذشت حضرت علی و جلد سوم در جغرافیا ، آغاز افتاده ، ۲۱۲گ ۱۶س [الهیات ۱:۴۵].

42664 ـ **تهران** ، مجلس ۳۱۵۸ : نستعلیق محمد حسین **۱۰۵۵** ، نخستین بخش آنست، **آغاز:** لطایف‌اخبارولالی نثار، ۶۱۱ص ۲۵س [ف. مجلس ۱۰:۷۴۱].

42665 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۷۷/۲ Or: نستعلیق باتاریخ شوال **۱۰۵۶** دردفتر تنها خاتمهٔ آن درجغرافیاست [ریو ۱ :۴۲۱] . فیلم آن دردانشگاهش ۱۴۷۱هست [فیلمها:۶۰۶].

42666 ـ **برلین** ، ۴۰۱: تعلیق‌مؤرخ ج۱/ **۱۰۵۹**، **آغاز:** لطایف اخبارعالـی نثار، ۲۴۳گ [پرچ:۴۰۰] .

42667 ـ **ساری** ، طاهـری شهاب : نستعلیق ۹شعبان **۱۰۶۱** درحیدرآباد، ج ۳و۴، ۷۶۷ص ۳۱س [نسخه‌ها ۶:۶۱۷].

42668 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۴۲۹ (۱۰۲۳ف): نوشتهٔ **۱۰۶۱**، ۱۶۴گ [آکیموشکین ۱: ۱۵۲].

42669 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۱۹۷(۳۹ف): نستعلیق نظام الدیـن احمد فرزند عبدالله شیرازی، ۲ ع ۲/ **۱۰۶۳** (۱۶۵۳م)، جلد۱، ۱۴۹گ ۳۲س [ف.محمد اشرف:۳۶].

42670 ـ **تهران**، ملی۹۸ف: نستعلیق

میرزا بیگ فرزند ملکی دماوندی ، یکشنبهٔ ۷ ذیقعدهٔ **۱۰۶۶**،جلدیکم ،آغازبـرابرنمونـه ، ۷۷۲ص۲۳س [ف. ملی۱:۸۳].

42671ـ **تبریز**، ملی۳۳۰۳: نستعلیق دوشنبه رجب **۱۰۶۶**،ج۲،۲۶۱گ ۲۵س[ف. ملی تبریز۱:۴۱۷].

42672 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۱۹۵ (۱۰۱۸ف): نوشتهٔ **۱۰۶۷**، ۲۸۱گ [آکیموشکین ۱:۱۵۱].

42673 ـ **تهـران** ، ملـك ۳۸۸۲ : نستعلیق محمـد حسین ، ۲۰ شعبان **۱۰۶۸** ، ازسرگذشت‌شاه اسماعیل‌وشاه تهماسب،۱۸۶گ ۱۴س [رؤیت] .

42674 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۱۶ : نستعلیق محمدامین فرزند ناصرالدین‌ابوالحمد یحیی‌لباسانی، شوال**۱۰۶۸**، بفرمودهٔ آقـامعینا فرزند هدایت اردستانی ، جلد یکم ، ۳۶۰گ ۲۱س [سپهسالار ۴:۲۸۲]

42675 ـ **تهران** ،گلستان ۹۰۰: نسخ ۱۴شوال **۱۰۶۹**، جلد سوم،آغازبرابرنمونه، [نسخه‌ها۱:۱۷۵] .

42676 ـ **هاروارد** ، هـوتن ۲۸۴ M۲۵: نستعلیق محمدطاهرفرزند درویش‌محمد حافظ،ع۲/**۱۰۶۹**، ازآغاز جزء سوم از جلد سوم است تـاپایان فصل هندوستان [نسخه هـا ۴:۳] .

42677 ـ **تهران** ، ملك ۳۹۵۵: نسخ جلال الدین حمزه فرزند ابـوطالب حسینی ، صفر**۱۰۷۱**، جلد یکم،۳۹۱گ۲۱س[رؤیت].

42678 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۱۳۳: نستعلیق خان محمد ناصرآبادی ، در **۱۰۷۲** . جزء دوم است تا پایان [نسخه‌ها ۲:۷۳] .

42679 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۲۵ : نستعلیق **۱۰۷۶**، آغازافتاده،ازسرگذشت تیمور آغازتاپایان‌کار فرزندان او ، ۲۶۶گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۵:۴۰۸۹] .

42680 ـ **تهران** ، ملك۶۷۰۰: نستعلیق محمد شفیع فرزند محمد قاسم شریف‌کارزاری، در۱ع‌ر**۱۰۸۰**، ۶۶گ ۱۷س [رؤیت].

42681ـ **تهران** ، ملی: نستعلیق‌محمد باقرفرزند ملامحسن رفسنجانی، سه شنبهٔ ۱۵ج ۲/**۱۰۸۳**،جلد ۱و۲،آغازبرابرنمونه، ۸۰۹ ص۲۵س [نسخه‌ها ۶:۲۹۶] .

42682 ـ **تهـران** ، ملك ۴۳۵۷ : نستعلیق برخوردارفرزند علی‌اکبر وانشالی؟در **۱۰۸۷**، جلد یکم، ۱۸۰گ ۲۵س [رؤیت] .

42683 ـ **تهران** ، ملی ۱۸۶ ف : نستعلیق محمد رضا فرزند محمد صادق ثـابت، **۱۰۸۷**، جلد یکم،آغازبرابرنمونه ، ۲۶۱گ ۱۵س [ف. ملی۱:۱۸۷].

42684 ـ **تهران**، ملی: نستعلیق‌خوش محمد رضا فرزند محمد صادق ثـابت ، ۴ صفر **۱۰۸۹**، جلد یکم‌آغازبرابرنمونهٔ۱، ۵۲۲ ص ۲۵س [نسخه‌ها ۶:۲۹۴].

42685 ـ **تهران** ، ملی۴۲ف: نستعلیق محمد قاسم یکشنبهٔ ۴محرم**۱۰۹۱**، جلد ۳و۴، ۵۷۸ص ۱۷س [نسخه‌ها ۶:۲۹۸ف. ملی۱:].

42686 ـ **فرانسه** ،کتابخانهٔ عمومی : Versailles : (۶۹) ۹۲۵: بنشتهٔ **۱۰۹۴** (بخش ازآنست)۱۲۴گ [نسخه ها ۴:۱۳۲].

42687 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۱۰۲ (۱۴۶۵۲) : نستعلیق خلیل الله فرزنـد محمدابراهیم نایینی،ج۲/**۱۰۹۸**،آغازافتاده، ۲۰۲گ ۲۴س [ف. شیروانی ۱:۱۲۸].

42688 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۱۹ : نسخ علینقی‌فرزند محمد رضاکربلایی، ۱رمضان

۱۰۹۸، ج۱، و خاتمهٔ نسخهٔ ۱۶۱۵ سپهسالار را ندارد، ۳۱۵گ ۲۷س [ف . سپهسالار ۴ : ۲۸۴] .

42689 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۳۷۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۱و۲، ۴۲۴گ

42690 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۸۳۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۱و۲ وناقص ، ۲۰۷گ [ف. دانشگاه.: ۳۸۵۷].

42691 ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازوانجام افتاده [رؤیت].

42692 ـ **تهران**، ادبیات ۲۹ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جز۱و۲، ۱۰۹گ ۲۵س .

42693 ـ **تهران**، ادبیات ۳۰ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جز۳ ازجلد یکم ، ۱۰۹گ ۲۵س [ف. ادبیات ۱: ۲۰۲].

42694 ـ **تهران**، ادبیات ۲۸۸ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بخش صفویان است با بخش جغرافیایی پایان، آغاز و انجام افتاده [ف . ادبیات ۲: ۱۴] .

42695 ـ **تهران**، ملی: نسخ سدهٔ **۱۱**، زرین، جلد۲، آغازبرابرنمونه، ۵۳۸ ص۲۹س [نسخه‌ها۶: ۲۹۷] .

42696 ـ **قم**، آستانه ۵:۱۵:۵-۸۳۵۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بایادداشت۱۱۸۳، آغازافتاده، جزوچهارم است ازمجلد دوم، ۱۶۴گ۲۴س.

42697 ـ **قم**، آستانه ۵۹۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ازآغازاست تاسرگذشت امیرالمؤمنین، ۲۵۳گ ۲۵س [ف. آستانه: ۱۱۰].

46298 ـ **هند**، بانگیپور ۴۶۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** جلد ۱، ۴۱۰گ۲۵س[ف. عبدالمقتدر ۴: ۳۰].

42699 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۰۸ (۵۲ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دومین بخش جلد ۳، **آغاز**: ای نام توزیب‌نامهٔ فتح و ظفر، ۴۰۷گ ۲۳س [ف. محمداشرف: ۴۷].

42700 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۰۳ (۴۹ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۱۲۳گ ۳۳س [ف. محمد اشرف: ۴۵].

42701 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H۱۹۶ (۴۸ف): نسخ خوب سدهٔ **۱۱**، ج۳، ۵۷۰گ۲۷س [ف. محمداشرف: ۴۴] .

42702 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۱۰ (۴۷ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با یادداشت ۱۰۲۸، جلد۳، ۷۰۷گ ۲۷س[ف . محمد اشرف: ۴۳].

42703 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۱۱ (۴۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۳، ۳۵۸گ۱۷س [ف. محمد اشرف: ۴۲].

47204 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H۱۹۸ (۴۰ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۱، ۳۹۴گ ۲۳س [ف. محمد اشرف: ۳۶].

42705 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H ۲۰۷ (۴۳ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغازبرابرنمونه، جلد ۲ ، ۲۰۷گ ۱۹ س [محمد اشرف: ۳۹] .

42706 ـ **آصفیه**، ۱۱۶۲ تاریخ: نوشتهٔ ۳۵ جلوس عالمگیر [ف. آصفیه ۳: ۱۰۰].

42707 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۲۶۹۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۳۶۱گ ۲۳س .

42708 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۹۲۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۳۹۷گ ۲۳ س [ریو ۱: ۱۰۰].

42709 ـ **موزه بریتانیا**، ۷۶۴۰ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۲۰۷گ ۳۱ س [ریو ۱: ۱۰۱].

42710 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۳۶۲ :

نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، زرین، جزء چهارم از جلد سوم تا پایان بخش جغرافیایی‌ست، ۱۵۷ گ.

42711 - **هند**، بانکیپور ۴۶۴: نسخ، سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۴۷۵ گ ۲۹ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۲۸].

42712 - **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۵۹۲۸ (۱۲۱ف): نستعلیق نورالدین محمد فرزند صدرالدین اصفهانی، **۱۱۰۰**، ج ۱ و ۲، ۳۵۱ گ ۲۹ س [ف. شیروانی ۱: ۱۵۷].

42713-14 - **موزه بریتانیا**، ۱۶۶۷۹، Add ۱۶۶۷۸: نستعلیق هند، **۱۱۰۴** (۱۶۹۲-۳م)، کامل ۴۹۶ + ۴۹۷ گ [ریو ۱: ۹۹].

42715 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H ۲۱۲ (۴۵ ف): نستعلیق **۱۱۱۵** (۱۷۳۸م). **آغاز**: بعد از حمد و ثنای صانع جهان غرایب آیین، جلد ۳، ۶۷ گ ۲۰ س [ف. محمد اشرف: ۴۱].

42716 - **هند**، بانکیپور ۴۶۶: نستعلیق، گویا **۱۱۴۱**، از جزء سوم جلد سوم آغاز میشود، ۳۷۸ گ ۲۵ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۳۰].

42717 - **برلین**، ۴۰۰: نستعلیق ۱۰ صفر **۱۱۵۰**، **آغاز**: لطایف اخبار لآلی نثار، ۲۸۸ گ [پرچ: ۳۹۹].

42718 - **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D ۷۷ II (۱۰۲۴ف): نوشتهٔ **۱۱۶۰**، ۴۰۹ گ [آکیموشکین ۱: ۱۵۲].

42719 - **موزهٔ بریتانیا**، Add ۶۵۶۰: نستعلیق رجب **۱۱۹۵** (۱۷۸۱ م)، جلد ۲، ۴۸۳ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۰۰].

42720 - **تهران**، ملی ۱/۱۱۳۳ ف: سدهٔ **۱۲**، جلد آخر، (ص ۱-۴۱۰) [ف. ملی ۳: ۱۵۲].

42721 - **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، از اجداد صفویه است و میرسد به جغرافیا آغاز و انجام افتاده [رؤیت].

42722 - **تهران**، الهیات ۹۸ د: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جزء چهارم از مجلد سوم، دو برگ آغاز و یک برگ انجام نو نویس، ۲۴۴ گ

42723 - **تهران**، الهیات ۲/۲۲ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، از اوایل جزء سوم مجلد سوم است، ۲۷۲ گ [ف. الهیات ۱:

42724 - **تهران**، سپهسالار ۱۶۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد یکم، خاتمه‌ای دارد که در آن میگوید: من حبیب السیر را درهند برای بارسوم تحریر کردم، ۵۲۳ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۴: ۲۸۳].

42725 - **قم**، آستانه ۲: ۸۷-۶۰۶۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، از آغاز است تا حالات خوارج، ۳۰۷ گ ۲۲ س [ف. آستانه: ۱۱۰].

42726 - **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۰۹ خواند: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، جلد ۳، ۵۵۲ گ ۲۴ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۴۹].

42727 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H ۱۹۴ (۴۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد ۱، ۳۶۶ گ ۲۳ س [ف. محمد اشرف: ۳۷].

42728 - **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۵۸: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده، ۲۸۶ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

42729 - **موزه بریتانیا**، Add ۶۵۶۱: نستعلیق محمد قایم ساکن دپو پارهٔ سدهٔ **۱۸**م، ۵۶۹ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۰۰].

42730 - **هند**، بانکیپور ۴۶۷: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، **آغاز**: جزو چهارم از مجلد سیم در ذکر طلوع آفتاب دولت واقبال، ۲۰۸ گ

۲۵س [ف. عبدالمقتدر۴: ۳۱].

42731 ـ آصفیه، ۱۶۵۶ تاریخ: نوشتهٔ پیرامن ۱۲۰۰، جلد ۱ .

42732 ـ آصفیه ، ۱۶۵۷ تاریخ : پیرامن ۱۲۰۰، جلد ۲ .

42733 ـ آصفیه ، ۱۶۵۸ تاریخ : پیرامن ۱۲۰۰، جلد۳ [ف. آصفیه ۴: ۹۸].

42734 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب PPel۱۲/۱۷۲۴ : نستعلیق ۲۵ع۲۶۲/۱۲۲۲ آغاز: جزو چهارم در ذکر حالات بعضی از طبقات سلاطین که معاصر عباسیان در اطراف جهان ۵۴۰گ ۲۴ـ۲۲س [ف. عبدالله ۱: ۱۱].

42735 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۴۸۹ فهرست نشده : نستعلیق ابوطالب فرزند محمد تقی گرگانی، ۱۲۲۳ ، جلد یکم است در چهار جزء : ۱ـ ذکر انبیاء وافتتاح مخلوقات ۲ـ ملوك عجم وعرب ۳ـ احوال پیامبر ۴ـ خلفای متقدمین، آغاز پس از عبارتهایی به مانند نمونهٔ ۱، ۳۲۷گ ۱۹س [رؤیت].

42736 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۵۱۱ Add : نستعلیق محمد حسین، ۱۲۲۷(۱۸۱۲م)، سه جزاز جلد۳، ۲۴۱گ۱۷س [ریو ۱: ۱۰۲].

42737 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی: شکسته نستعلیق محسن فرزند احمد، ۱۲۳۳ ، بخشی از آنست [نسخه‌ها ۵: ۲۴].

42738 ـ تهران ، ادبیات ۱۱۹ د : شکسته نستعلیق ۱۲۳۹ـ۱۲۴۰ در محمد آباد قلعهٔ نودرجز ، ازخاتمه آغاز میشود ودر پایان ۹ برگ تاریخ قاجاریان است، ۱۰۱گ۱۲س [ف. ادبیات ۱: ۲۰۲].

42739 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۵۴۳ فهرست نشده: نسخ، ۱۶ شوال ۱۲۴۵، از جزء یکم از مجلد دوم آغاز میشود تا پایان جزء دوم از مجلد سوم، آغاز برابر نمونهٔ ۲، [رؤیت].

42740 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۹۷۵ Add : نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م ، گزیدهٔ آن است، ۲۲گ ۱۵س [ریو۳: ۸۸۵].

42741 ـ تهران ، ملك ۳۹۵۶ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، ازشاه اسماعیل آغاز میشود، ۱۳۵گ ۱۸س [رؤیت] .

42742 ـ مشهد ، رضوی ۱۹۲ تاریخ: نستعلیق پایان سدهٔ ۱۳ نسخه ازجلد دوم است تا میانهٔ چهارم، آغاز افتاده [ف. رضوی ۷: ۷۵].

42743 ـ موزه بریتانیا ، ۶۹۳۵ Add : روی کاغذ مارك ۱۸۱۳ م نوشته شده است، ۱۷۳گ ۱۵ـ۱۳س.

42744 ـ موزه بریتانیا ، ۶۹۳۴ Add : بهمان خامه روی کاغذ مارك ۱۸۱۴م، ۳۷۶گ ۱۸ـ۲۰س [ریو ۱: ۱۰۲] .

42745 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم D۴۰۶ (۱۰۲۶ف): نوشتهٔ ۱۳۱۲ ، ۶۰۴گ [آکیموشکین ۱: ۱۵۲].

42746 ـ تهران ، مجلس۲/ ۲۷۳۵: نستعلیق محمد عظیم فرزند محمد اسماعیل خان قندهاری منشی در بادهرات ۱۳۱۵، آغاز برابر نمونه ، خاتمهٔ آنست (ص ۲۶۸ ـ ۵۹۰)[ف . مجلس ۹: ۷۳].

42747 ـ تبریز ، ملی۳۳۰۸ نستعلیق زیبا، ج۳، ۲۹۲گ ۲۰س [ف. ملی تبریز ۱ : ۴۱۷].

42748 ـ مشهد ، فرهنگ وهنر، ۵۵: نستعلیق ونسخ اسماعیل، تاریخ از میان رفته ، ۹۰۴ص ۲۵س [ف. کتب خطی: ۱۰۷].

42749 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ج۳[نسخه‌ها ۵: ۲۴].

42750 ـ مشهد ، رضوی ۳۰ تاریخ :

نستعلیق، بی‌تاریخ، جلد۱، آغاز برابر نمونه، زرین، ۶۱۵گ ۲۳س.

42751 ـ **مشهد**، رضوی ۳۱ تاریخ: نسخ، بی‌تاریخ، جلد۲، آغاز برابر جلد ۳(؟)، ۵۹۹گ ۲۷س [ف. رضوی ۳:۸۳].

42752 ـ **کاشان**، مدرسهٔ سلطانی ۳۹۱/۳: نستعلیق، بی‌تاریخ [ف. مدرسهٔ سلطانی:۱۸].

42753 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۸: نستعلیق، بی‌تاریخ، جلد سوم است درچهارجز ویك خاتمه با تاریخ نگارش ۹۳۰، ۶۱۲گ ۲۳س [ف. مجلس۲:۱۳۸].

42754 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۳۹۶۱ (۱۰۱۵ف): بی‌تاریخ، ۹۷گ.

42755 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۲۵ (۱۰۱۶ف): بی‌تاریخ، ۴۳۲گ.

42756 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۶۶۴ (۱۰۲۰ف): بی‌تاریخ، ۴۰۶گ.

42757 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۲۸ (۱۰۲۲ف): بی‌تاریخ، ۳۸۰گ.

42758 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۷۸ (۱۰۲۵ ف): بی‌تاریخ، ۸۶۷ گ [آکیموشکین ۱:۱۵۱-۱۵۲].

42759 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۲۳۳۵ (۲۷ ذیل): بی‌تاریخ، ۱۲۱گ [آکیموشکین ۱:۶۲۰].

42760 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۷ تاریخ فارسی: تعلیق، جلد ۱و۲، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱:۱۲۱].

42761 ـ **برلین**، ۴۰۲: شکسته، **آغاز:** لطایف اخبارلالی‌نثار، ۲۳۵گ.

42762 ـ **برلین**، ۴۰۳: نستعلیق.

42763 ـ **برلین**، ۴۰۴: نسخ، **آغاز:** الحمدلله الذی جعل للنبیین لسان صدق.

42764 ـ **برلین**، ۴۰۵: تعلیق، آغاز برابر شمارهٔ پیشین، ۳۵۳گ.

42765 ـ **برلین**، ۴۰۶: نستعلیق، خاتمهٔ آن است، **آغاز:** یارب به ثنای خودسخن سازم کن.

42766 ـ **برلین**، ۴۰۷: نستعلیق، خاتمه است وبا سرآغاز شمارهٔ پیشین

42767 ـ **برلین**، ۴۰۸: شکسته، ۳۰۸گ.

42768 ـ **برلین**، ۴۰۹: نستعلیق، ۳۰۳گ.

42769 ـ **برلین**، ۴۱۱: نستعلیق ۴۵۵گ [پرچ: ۴۰۰تا۴۰۲].

42770 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۵/۳۰۵۰: تاریخ یاد نشده، ج۱.

42771 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۹۶۵/۱۹۵۳: تاریخ یاد نشده، ناقص [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۲].

42272 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۰۹ (۵۰ ف): نخستین بخش جلد ۳، ۲۱۹گ ۲۵س [ف. محمد اشرف:۴۵].

حدایق السلاطین

بسطامی، دربخش کلیات ص۴۰۷۱ گذشت.

حدیقة الاقالیم

اللهیار، درص ۳۹۶۳ جغرافیا گذشت. و بخشهای تاریخی آن در بارهٔ تاریخ هند است

حدیقة الصفا

ازیوسف علی‌خان، فرزند غلامعلی خان که در۱۱۷۷ زنده بوده، واین کتاب رادرسه‌جلد در۱۱۸۴ نگاشته است. جلد یکم دریك مقدمه و سه‌روضه **روضه یکم** دردودوحه. دوحهٔ ۱- پیامبران پیش ازاسلام ۲- پادشاهان ایران پیش‌از اسلام

(پیشدادیان ، کیانیان ، اشکانیان ، ساسانیان) کلدانیان، بنی‌سلیمان، بطلمیوس ، پـادشاهان حبشه، بنی‌لخم **روضهٔ‌دوم** درپنج دوحه، دوحهٔ ۱ـ تاریخ پیامبر اسلام ۲ـ ابو بکر ۳ـ عمر ۴ـ عثمان ۵ـ حضرت علی . **روضهٔ سوم** در ده دوحه: دوحهٔ ۱ـ دوازده امام شیعیان ۲ـ یاران بنام پیامبر، به‌ترتیب تهجی ۳ـ در ذکر تابعین وتبع تابعین ۴ـ مجتهدان ۵ـ قاریان قرآن ۶ـ دانشمندان ۷ ـ بزرگان صوفیان ۸ ـ خاندان اموی ۹ـ دردوغصن ۱۰ـ عباسیان. **روضهٔ چهارم** دردودوحه [نسخهٔ بانگیپور].

42773 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۲/ ۱۶۵ Or: سدهٔ **۱۸** م، جلد سوم است وتا ۱۱۷۳ را دارد، (گ ۱۰ـ۷۷)، وازنگارنده در فهرست نام برده نشده است . **آغاز :** جلد سیم حدیقة الصفا مشتمل بریك مقدمه و چهارده روضه ... روضهٔ ۱ـ پادشاهان لاهور، ۲ـ پادشاهان دهلی ازمعزالدین سام تا اسکندرشاه ، ۳ـ پادشاهان دکن ، شش سلسله ۴ ـ ۸ ـ پادشاهان گجرات [ریو ۲: ۸۷۲] .

42774 ـ **برلین** ، پادشاهی ۶۶۱ : نوشتهٔ **۱۲۱۳** ق، تنها خاتمهٔ آن‌است، درسر گذشت سرایندگان [استوری ۱: ۱۴۰].

42775 ـ **بنگال**، آسیایی(ایوانف۴۵): ازسدهٔ **۱۲ـ۱۳** ،

42776 ـ **بنگال** ، آسیایی (ایـوانف ۴۶): ازآغازسدهٔ **۱۳** ، تنها جلد۲است[استوری ۱: ۱۴۰].

42777 ـ **بادلیان** ، ۱۵۵ الیوت ۱۱۸ اته: نستعلیق محمد قایم ج۱/ تاریخ یادنشده . فیلم آن دردانشگاه ت ۸۷۳ هست.

42778 ـ **بـادلیان** ، ۱۵۶ الیوت : نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۴۴۹ گ ۱۹ س. فیلم آن دردانشگاه ش ۸۷۵ هست [فیلمها: ۷۶] .

42779 ـ **هند** ، بـانگیپور ۴۸۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، جلد یکم است، در مقدمه و سه روضه بهمانگونه‌که دربالا یاد شد، ۲۵۲ گ ۳۱ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۶۸].

خ

خلاصة‌الاخبار فی احوال الاخیار

ازخواندمیر، نگارندهٔ «حبیب‌السیر ۴۱۳۷»

از آغاز آفرینش است تا روزگار امیر تیمور گورکان، گزیده‌ای ست از «روضة الصفا» بـا افزودگیهایی که درشش ماه بسال ۹۰۴، بدستور امیرعلیشیر(۸۴۴ـ۹۰۶) ، در یك مقدمه و ده مقاله ویك خاتمه‌نگاشته است: مقدمه‌درآفرینش جهان، مقالهٔ ۱ـ پیامبران ۲ ـ فرزانگان ۳ـ پادشاهان ایـران بـاستان ۴ ـ بعثت پیامبر و جنگهای او ۵ ـ امامان دوازده‌گانه ۶ـ خاندان اموی ۷ـ خاندان عباسی ۸ـ پادشاهان روزگار عباسی ۹ـ یافث‌تاچنگیز ۱۰ـ امیر تیمور گورکان تا سلطان حسین‌میرزا بایقرا (۸۴۲ـ۹۱۱ق) خاتمه درتاریخ هرات وساختمانها وباغهای آن ونیزسرگذشت ۹۸ تن از مشایخ و دانشمندان و فضلا و سرایندگان روزگار سلطانحسین میرزا بایقرا وخوشنویسانی که‌در کتابخانهٔ سلطانی کار کرده ونیز نقاشان ومهندسان واستادان موسیقی ونوازندگان روزگارآن‌پادشاه. **آغاز :** خلاصهٔ کلام‌راویان‌اخبارانبیای عالیمقدارونقاوهٔ‌منشآت واقفان‌آثار .

بنگرید: ذریعه۷: ۲۱۰ـ استوری ۱: ۱۰۲ـ

پیشگفتارچاپ حبیب السیر خیام پورازهمایی.

42780 ـ ایتالیا ، آکادمی لینچی ، مجموعه Caetani: بخامهٔ نگارنده، این نسخه زیرعنوان «دونسخه خط مؤلف» در مجلهٔ خاور شناسی دانشگاه رم نشان داده شده، و دو صفحهٔ ازآن بطورنمونه درراهنمای کتاب سال ۱۵ص ۸۶۲-۸۶۴ چاپ شده است.

42781 ـ استانبول، ایاصوفیا ۳۱۹۰: نستعلیق عبدالجمیل، ۵ذیقعدهٔ ۹۰۸ درهرات، ۴۸۷گ ۱۰س. فیلم آن در دانشگاه ش ۳۹۶ هست [فیلمها ۷۹] .

42782 ـ موزهٔ بریتانیا، Or : نسخ شمس الدین محمد کاتب، آغاز رمضان ۹۱۷، ۴۰۶گ ۲۱س [ریو ۱: ۹۶] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۶۹ هست [فیلمها ۱ :۷۹] .

42783 ـ تهران ، ملك ۳۸۵۷ : نستعلیق سه‌شنبهٔ ۱۰شوال ۹۶۵، آغازافتاده‌واز داستان‌سلطان‌غیاث الدین‌محمدراداردتاسرگذشت استاد شیخ نائی، ۳۶۷گ ۲۵س [رؤیت].

42784ـ هند، بانکیپور۴۶۳: نستعلیق: ۹۶۶، آغاز : برترین گوهری که تـاجداران کشورفصاحت‌وتخت‌نشینان‌خطبه‌بلاغت، ۳۲۰گ ۲۱س [ف. عبدالمقتدر۴:۲۵].

42785 ـ برلین ، ۳۹۷ : نسخ مؤرخ ۹۷۵(۱۵۶۸م)، آغاز برابر نمونه ، ۳۵۶گ [پرچ:۳۹۷] .

42786 ـ حیدرآباد، موزهٔ‌سالارجنگ H۲۳۰ (۳۵ف) : نستعلیق مـرتضی ، ۱۰ ع ۱/ ۹۷۹(۱۵۷۱م)، آغازبرابرنمونه، ۴۸۲گ ۲۵س [ف. محمد اشرف:۳۲].

42787 ـ موزهٔ‌بریتانیا ، ۱۱۹۶۳ Or: نوشتهٔ ۹۷۹. [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۰].

42788 ـ زاهدان ، امیـر تـوکل کامبوزیان۲۵ : نوشتهٔ ۹۸۵. [نسخه‌ها۵ : ۱۱۲] .

42789 ـ لنین‌گراد ، اکادمـی علوم D۷۶ (۱۱۶۱ف) : باتاریخ ۹۹۰ در دفتر ، ۲۳۳گ [آکیموشکین۱ :۱۷۲] .

42790 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۶۹۶۶ Or : سدهٔ ۱۰. [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۰].

42791ـ مشهد، رضوی ۹۷۴۴ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۰، جلددوم ودنبالهٔ شمارهٔ پسین‌است، ازسرگذشت‌طلحه‌فرمانروای‌خراسان آغازومیرسددرسرگذشت مولانانور... وافتاده، ۲۴۴گ۱۹س [رؤیت] .

42792 ـ مشهد، رضوی ۹۷۷۲ فهرست نشده: نستعلیق، سدهٔ ۱۰ ، جلد یکم، آغازچهار سطرپیش ازذکرشیث نبی‌افتاده، انجام پنج‌سطر پس از«گفتاردربیان سلطنت طاهریان درولایت خراسان» میماند و جلد دوم از همین جا آغاز میشود، ۲۳۰گ ۱۹س [رؤیت] .

42793 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۷۷۰ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۶م، ۳۳۳گ ۲۱س [ریو ۳ :۸۸۵].

42794 ـ حیدرآباد، موزهٔ‌سالارجنگ H۲۲۹ (۳۴ف): نستعلیق خوب هدایت کاتب شیرازی ، سدهٔ ۱۰، آغازبرابرنمونه ، ۲۹۳گ ۲۵س [ف. محمد اشرف: ۳۱].

42795 ـ لنین‌گراد ، اکادمـی علوم C۸۱۲ (۱۱۲۹ف): نوشتهٔ ۱۰۰۸، ۳۸۰گ [آکیموشکین ۱ :۱۷۱].

42796 ـ برلین ، ۳۹۸ :مؤرخ ۱۰۱۴ (۱۶۰۶م)، ۳۰۲گ [پرچ:۳۹۷] .

42797ـ برلین، ۳۹۹ :مؤرخ ۱۰۱۵ (۱۶۰۷م)، آغاز : مقالهٔ هفتم در ذکر خلفای بنی‌عباس. ذکرخلافت ابوالعباس‌سفاح، ۶۴۶گ [پرچ:۳۹۸] .

42798 ـ **حیدر آباد** موزهٔ سالار جنگ H ۲۲۸ (۳۳ ف) : نسخ ، ۲۱ رمضان **۱۰۳۴** (۱۶۲۴م)، آغاز برابر نمونه، ۴۳۲گ ۲۵س [ف. محمد اشرف:۲۹] .

42799 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۸۳ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱** ، انجام درس گذشت فصیح الدین صاحب در خاتمه افتاده است ، ۳۳۲گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۶ :۳۹].

42800 ـ **لندن** ، انجمن پادشاهی آسیایی۴۵a: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۵:۶۷۹] .

42801 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۶۲۶ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م ، ۳۹۰گ ۲۳ س

42802 ـ **موزه بریتانیا** ، ۲۵۷۸۰ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۲۰۰گ ۱۹ س [ریو ۱:۹۷] .

42803 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۲۶۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ازنیمهٔ نخستین درس گذشت یوسف پیامبردارد تاسرگذشت شیرعلی، ۳۸۳گ ۲۴س [ف. سپهسالار۴: ۳۷۸] .

42804 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۲۲ : نستعلیق، پایان سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۷۵۲ص ۲۷س [ف. مجلس ۱۷ :۱۶۹] .

42805 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۵۷۸۱ Add : سدهٔ **۱۸**م درهند، ۲۶۷گ ۲۰س [ریو ۱:۹۷].

42806 ـ **تهران** ، مجلس۲۴۹: نسخ، تاریخ یاد نشده ، ۴۸۷گ ۱۹س [مجلس ۲ : ۱۳۹].

42807 ـ **بادلیان**، ۴/ ۳۴۵ الیوت: نستعلیق . فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۵ هست [فیلمها: ۵۴۶] .

42808 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۴۱۳ (۱۱۵۷ف): بی تاریخ، ۳۲۹گ .

42809 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۱۴ (۱۱۵۸ ف) : بی تاریخ ، ۲۷۰گ [آکیموشکین ۱ :۱۷۱تا۱۷۲].

42810 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۹۱۹ (۱۱۶۰ ف) : بی تاریخ ، ۴۴۸

42811 ـ **پاکستان** ،لاهور، پرفسور شیرانی۱۶۰۷/ ۴۴۵۷: تاریخ یادنشده، نسخه تاسال ۸۷۵رادارد.[ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱ :۱۲].

خلاصة التواریخ

ابراهیمی. دربخش تاریخ ایران می‌آید.

خلاصة التواریخ = تاریخ ایلچی

خورشاه، درص ۴۱۰۳ گذشت .

خلاصة التواریخ

ازهادی فرزند محمدرضا فرزندمحمدهاشم یزدی، بروزگارفرمانروایی محمد خان ماکویی دریزد، که تاریخ مرگ او را در ۱۷ ذیحجهٔ ۱۲۷۱ نیزیاد کرده‌است. تاریخ عمومی وکوتاه است به‌سیاق ، ازآغازآفرینش تاروزگارنگارنده با خاتمه‌ای در عجایب وغرایب که‌از «عجایب المخلوقات» گرفته است. **آغاز** : غوالی لآلی حمد بیحد و منتهای که غواصان بهار دانش .

42812 ـ **تبریز**، ملی ۶۰/ ۳۲۱۰: نوشتهٔ خود او**۱۲۶۴**،درفهرست نگارنده‌محمد رضا فرزند محمد هاشم و کتاب بنام **خلاصهٔ خلاصة التواریخ** یاد شده است [نسخه‌ها۴: ۲۹۴]این نسخه درفهرست آقای سید یونسی۱: ۴۶۴بی‌نام نگارنده یاد شده است.

42813 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۹۶ : تحریری خوب محمد محمد آبادی ، رمضان **۱۳۱۶**، آغازبرابر نمونه، ۱۵۲ص ۲۶س [ف. مجلس ۶ :۲۵۴].

خلد برین

ازمحمد یوسف والهٔ اصفهانی فرزندمحمد حسین خان ، بـرادر میرزا محمد طاهر وحید قزوینی، بسال۱۰۷۸ق ، بروزگار شاه سلیمان (۱۰۷۷–۱۱۰۵)، درهشت روضه : روضهٔ یکم درپیامبران وپـادشاهان پیش از اسلام، دوم در پیامبراسلام وامامان ، سوم خانـدان امـوی و عباسی، چهارم خاندان روزگارعباسی، پنجم‌در چنگیز وجانشینان او، ششم تیموروجانشینان‌او هفتم سلسله های قراقوینلووآق قوینلو و پایان تیموریان، هشتم درصفویان تا۱۰۷۱ق وخاتمه درپادشاهی همان شاه سلیمان و روضهٔ هشتم‌که بیشتر کتاب‌رادارددرهفت‌حدیقه‌است .

حدیقهٔ۱ـ سرگذشت شاه اسماعیل(۹۰۵-۹۳۰) ۲ـ شاه تهمـاسب (۹۳۰–۹۸۴) ۳ـ شاهزاده مظفر واسماعیل و شاهزادگان دیگـر ۴ـ سلطان‌محمد۵ـ شاه عباس(۹۹۶ـ۱۰۳۸) ۶ـ شاه صفی (۱۰۳۸–۱۰۵۲) ۷ـ عباس دوم (۱۰۵۲–۱۰۷۷).

درحدیقهٔ دوم ازروضه هشتم [نسخهٔ ۲۵۲ مجلس] پس ازپایان‌کارشاه تهماسب نـه مجلس است بدینگونه: ۱ـ ذکرامرای عظام و خوانین ۲ـ سادات۳ـ مشایخ وعلما وسایراعیان‌آن‌عهد ۴ـ وزیران وارباب مناصب۵ـ حکیمان واطبا ۶ـخوشنویسان‌آن روزگار۷ـنقاشان ومذهبان ۸ـ سرایندگان (ازضمیری اصفهانی‌تـا صبری روزبهان رویهم ۲۰تن) ۹ـ بزم‌آرایان انجمن عشرت وطرب .

درذریعه ۳ :۲۵۱ این‌کتاب از بـرادرش محمد طاهروحید وزیر دانسته شده است.

بنگرید : ذریعه ۳: ۲۵۱و۷: ۳۳۹ و۹: ۱۲۵۵(واله)ـ استوری۱ : ۱۳۱ ، ۱۲۴۳ ـ ریو۱ :۱۳۴ـتاریخ‌تذکره‌های فارسی۲ :۶۱۶.

42814ـ تهران، ملك۴۱۳۴ : نستعلیق مرتضی‌قلی فرزند محمد یوسف افشار ، دوشنبهٔ ۸صفر**۱۰۹۶** ، روضهٔ دوم، ۵۰۹گ ۲۵س[ف. ملك، فارسی:۲۳۱].

42815 ـ تبریز ، ثقة الاسلام: نوشتهٔ **۱۱۰۲**/۵/۱۶، حدیقهٔ ششم است، درفهرست از**یوسف‌واله** دانسته شده[نسخه‌ها۴ :۳۲۵].

42816 ـ تهران ، سپهسالار ۱۵۲۲ : نستعلیق مرتضی‌قلی‌فرزند محمد یوسف افشار ، **۱۱۰۳**/۲ج۲۵ ،درفهرست‌از**وحیدقزوینی** دانسته شده، **آغاز** افتاده : پس از دو صفحه و فهرست: حدیقهٔ‌اول‌درطلیعهٔ طلوع مهردرخشان دولت ابدمدت.**انجام :** اتفق الفراغ من‌کتابة هذه الحدایـق الاربعة مـن الـروضة الثامنة من‌الریاض الثمانیه من هـذا الکتاب المسمی بخلدبرین... ۲۲۹گ ۲۹س [ف . سپهسالار ۴ :۲۹۳].

42817 ـ تهـران ، ملك ۴۱۳۳ : نستعلیق مرتضی‌قلی فرزند محمد یوسف افشار، چهارشنبهٔ **۱۱۰۴**/۶/۱۹ ، روضـهٔ چهارم ، ۳۹۵گ ۲۷س [ف. ملك، فارسی:۲۳۱].

42818 ـ تهران ، دانشگاه ۲۴۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین . سرگذشت شاه عباس را داردومیرسد به سرگذشت‌خلیل‌سلطان، آغاز برابرنسخهٔ ۲۵۳مجلس انجام افتاده، نگارنده **محمد یوسف واله** یاد شده است، ۷۸۲ ص ۲۹س [ف. دانشگاه ۹ :۱۰۳۷].

42819ـ تهران، مجلس۲۵۳ : نستعلیق **۱۲۰۲** ، حدیقهٔ پنجم ویژهٔ پادشاهی شاه عباس یکم،**آغاز:** خالق مهربان و جاعل‌کن فکان‌که فرازندهٔ سایبان اطلس نه‌رنگ... درفهرست‌از نگارنده نام برده نشده در حدیقهٔ دوم از روضهٔ هشتم‌مجالسی نظیرشمارهٔ۲۵۲مجلس‌دارد، ۴۴۳گ

۲۵س [ف.مجلس ۲: ۱۴۱].

42820 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۹۵: شکستهٔ علیقلی فرزند محمد مازندرانی، دههٔ سوم رجب **۱۲۳۳**، حدیقهٔ ۷و۸(؟) است. درفهرست ازمحمد یوسف واله یادشده [نسخه‌ها ۲: ۷۴].

42821 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ریو، ذیل ۳۴): نوشتهٔ **۱۲۴۷**، نسخه نسبتاً کامل و تنها حدیقهٔ ۶و۷ازروضهٔ هشتم را دارد.

42822ـ **تهران**، ملك ۴۱۳۲: نستعلیق میرزا محمد اسماعیل انصاری، ذیقعدهٔ **۱۲۴۹**، ومرتضی قلی‌فرزند محمد یوسف افشار **۱۱۰۸**، روضهٔ یکم، ۴۰۴گ ۲۷س [ف. ملك، فارسی: ۲۳۱].

42823 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۲: نسخ **۱۲۷۰**، تنها حدیقهٔ ۱و۲و۳و۴ از روضهٔ هشتم است. ازرویدادهای روزگار اسماعیل یکم و تهماسب واسماعیل دوم وسلطان محمد، یك برگ آغازافتاده. درفهرست‌ازنگارنده نام برده‌نشده، در حدیقهٔ دوم از روضهٔ هشتم نه مجلس است به‌آنچنانکه دربالا یاد شد، ۱۸۳گ ۲۸ س [مجلس ۲: ۱۴۰].

42824ـ **لندن**، کیمبریج، براون(۱۵) G۱۴: نوشتهٔ **۱۲۳۶ـ۱۲۷۱**، تنها خاتمه را ندارد.

42825 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ریو، ذیل ۳۵): نوشته **۱۲۷۸**، تنها دو حدیقهٔ ۶ و۷ ازروضهٔ هشتم را دارد.

42826 ـ **تهران**، ملك ۴۱۷۶: نسخ سدهٔ **۱۳**، روضه ۵و۶و۷، ۳۱۹گ ۲۹س [ف. ملك، فارسی: ۲۳۱].

خورشید جهان نما

ازسید الهی بخش فرزند علی‌بخش‌حسینی انگریزآبادی، بسال ۱۲۴۰ق درشهر انگلیش بازارزاده شده، معلم زبان فارسی درشهر خود بوده‌ودر۱۳۰۹ ق درگذشته‌است. وازهموست: کنزالمصادر، اقلیم بلاغت.

نام‌کتاب تاریخ نگارش‌است: ۱۲۷۰ که به‌آن آغازکرده ودر۱۲۸۰ق به انجام رسانده است. تاریخ‌وجغرافیای عمومی‌ست، در۱۲ برج: ۱ـ آفرینش ۲ـ جغرافیای‌آمریکا ۳ـ جغرافیای آفریقا ۴ـ جغرافیای اروپا ۵ ـ جغرافیای آسیا ۶ـ جغرافیای اقیانوسیه ۷ـ تاریخ‌پیامبران ۸ـ فرزانگان ۹ـ عارفان و سرایندگان و جز آنان ۱۰ ـ تاریخ طریقه های صوفیان ۱۱ـ ساختمانهای تاریخی ۱۲ ـ سرگذشت خود و خاندان خود.

42827 ـ **بنگال**، آسیایی (ایوانف ۲۰۹): نوشتهٔ **۱۳۰۷**ق. بخشهایی ازآن‌است.

42828 ـ **کلکته**، بوهار ۱۰۲: تاریخ یاد نشده [استوری ۱: ۱۵۲].

ر

رسالهٔ انتقادی

ازسیدحسنعلی. بدرخواست‌سرهنری‌الیوت گفتاری‌ست‌انتقادی‌دربارهٔ عقایدمتخالف‌مؤرخین ۱ـ آیا محمود بـه شهرد سیده است ۲ ـ علل برکناری وزیر حسن میمندی ۳ ـ پادشاهان غورچه روزگاری به اسلام‌گرویدند وآیا محمد سوری غزنین‌راتسخیرکرده‌است ۴ـ علل‌هجوم چنگیز ۵ـ لنگی تیمور ۶ ـ شکست شاه منصور ازتیمور ۷ـ گشودن تیمورفارس وکرمان را ۸ـ نکته‌های‌مشکوك‌دربارهٔ همایون‌واکبروجهان‌گیر

۹ــ سرکشی و گریختن محمد اکبر. سپس صورت منابع. **آغاز**: این نموذج را که مشتمل باختلاف روایات مؤرخین.

42829 ــ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۲۰۴۵: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق)، ۱۷گ [ریو۳: ۹۰۰].

روضة اولی الالباب فی معرفة التواریخ والانساب = روضة اولی الالباب فی تواریخ الاکابر والانساب

از فخرالدین ابوسلیمان داود فرزند تاج الدین ابوالفضل محمد فرزند داود بناکتی (بناکت شهری‌ست ازوراروود)، درگذشتهٔ ۷۳۰. بنام سلطان ابوسعید فرزند محمد اولجیاتو خان. تاریخ عمومی ست از آغاز آفرینش آدم سپس پیامبران وشاهان عبرانی وایرانی و روم وهند تا هنگام عزیمت همان سلطان به عراق و سلطانیه وآغاز پادشاهی او بسال ۷۱۷ق. گرفته از «جامع التواریخ» رشیدی. نام دوم کتاب گفتهٔ چلبی‌ست. **آغاز۱**: ... اما بعد چنین میگوید کمترین بندگان الله تعالی ... تا درهر علوم کتابی نوشتم خواستم تاریخی نویسم که مشتمل برذکر مشاهیر انبیاء عظام وسلاطین کرام وملوک ذوی‌الاحتشام خصوصاً انساب حضرت سیدالمرسلین. **آغاز۲**: الحمدلله حق حمده والصلاة علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین. امابعد، بدانکه.

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۲۹۰ـ کشف الظنون ۱: ۹۲۵ (روضه)ـ استوری ۱: ۷۹، ۱۲۳۲.

42830 ــ **تهران**، استاد مینوی ۷۸: نسخ سدهٔ **۹ــ۱۰**، وزیری [نسخه‌ها ۶: ۶۴۸].

42831 ــ **هاروارد**، هوتن MS.P۳: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، یک برگ از آغاز و انجام نونویس، ۲۱۷گ ۱۹س [نسخه‌ها ۴: ۴].

42832 ــ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ H۲۵۲ (۷ف): نستعلیق عبدالله، سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۳۱۵گ ۱۷س [محمداشرف: ۹].

42833 ــ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۷۶۲۶: نستعلیق، محرم **۱۰۰۴** (۱۵۹۵ م): آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۱۶۷گ ۲۱س [ریو۱: ۷۹].

42834 ــ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۷۶۲۷: نسخ، کیای حسینی لاهیجی، ذیقعدهٔ **۱۰۰۴** (۱۵۹۶م)، ۱۸۵گ ۲۱س [ریو۱: ۸۰].

42835 ــ **تهران**، مجلس ۳۴۵۵/۳۰۳: درجنگ مؤرخ **۱۰۶۳ ـ ۱۱۴۱** (ص ۴۴۳ ـ ۴۴۶) بخشی از آنست درذکر ولایات ختای و داستان دخمهٔ انوشیروان [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۸۲].

42836 ــ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ (۸ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۱۳۷گ ۲۱س [ف. محمد اشرف: ۱۱].

42837 ــ **هند**، بانکیپور ۴۵۲: نستعلیق **۱۲۳۳**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۲۹۵گ ۱۵س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۹].

42838 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۳۹۷ (۲۰۶۳ف): نوشته **۱۲۴۳**، (۴ پ ــ ۲۴۲پ) [آکیموشکین ۱: ۲۹۳].

42839 ــ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۱۷۱۳: نستعلیق، رجب **۱۲۶۲**، ۲۰۲گ [ریو ۲: ۸۸۳].

42840 ــ **تهران**، مجلس ۲۵۵: نستعلیق ریز **۱۲۷۰**، با یک سرلوح زرین، وفهرست درآغاز، ۱۴۹گ ۲۵ س [ف. مجلس ۲: ۱۴۲].

42841 ــ **تهران**، استاد مینوی ۱۶۰: نستعلیق ۱ محرم درقزوین... [نسخه‌ها ۶: ۶۴۸].

42842 ـ **تهران**، ملی ۲۲۷۲ ف: شکسته نستعلیق اسماعیل فرزند ملاحسین نظامی، یکشنبه ۵ ع ۲/ ۱۲۸۰، ۱۹۷ گ ۱۶ س [یادداشتهای دکتر جان لایو نگود].

42843 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۶۵۹: نستعلیق، چهارشنبه ۲۳ شوال ... آغاز افتاده (سطری پیش ازعنوان شیث بن آدم)، ۱۸۱ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۷۱: ۱].

42844 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۳۹۶ (۲۰۶۲ف): باتاریخ **۱۲۴۷** دردفتر، (۱پ- ۲۶۱پ) [آکیموشکین ۱: ۲۹۲].

42845 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۳۰۰۸: آغازسدهٔ **۱۳** [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۱].

42846 ـ **آصفیه**، ۴۹۴ تاریخ: تاریخ یاد نشده، ۳۷۹ص ۱۹س [ف. آصفیه ۱: ۲۰۶].

روضة الصفا فی سیرة الانبیاء والملوك والخلفاء

ازمیرخواند خوارزمشاهی، محمد خاوند شاه فرزند کمال الدین محمود، (بلخ ۸۳۷ ـ ۲ ذیقعدهٔ ۹۰۳)، بنام میرعلیشیر، در تاریخ از آغاز آفرینش تا روزگار خود، ومیخواسته در یك مقدمه وهفت جلد ویك خاتمه بسازد، جلد هفتم وخاتمهٔ آن را خواندمیر نوهٔ دختری او (بنگرید: خاتمة روضة الصفا: ۳۹۶۴ پس) ازمرگ او بپایان رسانده است. سپس هدایت «روضه الصفای ناصری» را از روی آن ونیز بمانند دنبالهٔ آن نگاشته است. بزبانهای دیگر از آن میان ترکی نیز ترجمه شده است.

جلد یکم. پیش ازاسلام ازآدم تا خاتم و فرزانگان وپادشاهان باستان. **آغاز**: زیب فهرست نسخهٔ مفاخرانبیای عالیمکان وزینت. جلد **دوم**: سیرت وسرگذشت پیامبر وحضرت علی. **آغاز**: عنوان صحیفهٔ مرادات وفهرست مجموعهٔ سعادات مبنی. جلد **سوم**، سرگذشت حضرت حسن تا پایان خاندان عباسی. **آغاز**: حمد و ثنایی که مسبحان ملاء اعلی ازاداء. **چهارم**، پادشاهان اسلامی ایران، روم، مصر تا یورش مغول، **آغاز**: فهرست نسخهٔ سعادات ابدی و دیباجهٔ مجموعه کرامات سرمدی. **پنجم**، مغولان **آغاز**: آرایش دیباجهٔ مناقب ومآثر سلاطین رفیع. **ششم**، تیموریان وجانشینان آنان، **آغاز**: جواهر حمد وسپاس ولآلی شکر بیقیاس، **هفتم**. سلطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲ ـ ۹۱۱) و فرزندان او (که پس مرگ اوخواندمیر آنرا به انجام رسانده است)، **آغاز**: مشاطهٔ ابکار سخن وپیمانه بند عذار. ودربرخی ازنسخه‌ها: حصول سعادت دارین حمد پروردگاری ست. **خاتمه** عجایب ربع مسکون و جغرافیای کوتاه جهان (که جز در روضة الصفا نیست وجداگانه درص ۳۹۶۴ یاد شده.) **آغاز۱**: برای ارباب خبرت واصحاب بصیرت پوشیده نماند که بعضی از علمای تاریخ چنین گفته‌اند. **آغاز۲**: خاتمه دربدایع وصنایع وآنچه نگاشتهٔ سلك قدرت است.

42847 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای R.۱۵۳۰: دوست محمد فرزند علی دوست، **۹۹۴**، بنام **سیر النبی**، ۲۷۹ گ ۲۳س [ف. فهمی ادهم ۱: ۶۵]

42848 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای R.۱۵۳۲: پیرامن سدهٔ **۹**، جلد دوم است آغاز برابر نمونه، وبنام **سیر النبی** عبدالله بن خداوند شاه، ۳۴ گ ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۱: ۶۵].

42849 ـ **تهران**، مجلس ۳۴۳۵: نسخ سدهٔ **۹ـ۱۰**، جلد ۵ آغاز، افتاده، ۳۷۰ص ۲۷س [ف. مجلس ۱۰: ۱۲۹۶].

42850 ـ تهران، موزه ۳۷۲۱: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، وقف شاه عباس بر آستانهٔ شیخ صفی ۱۰۱۷، جلد۲، زرین [نسخه‌ها ۲: ۲۰۷].

42851 ـ تهران ، سپهسالار ۱۶۶۲ : نستعلیق ۲شنبه رمضان ۹۰۵، زرین، جلد ۶ ، ۲۸۲گ ۲۱س [ف. سپهسالار۵: ۶۹].

42852 ـ تهران ، مجلس ۳۰۱۰ : نستعلیق مصطفی کاشانی فرزند رسول، ج۲/ ۹۲۹ نام کسی که برایش نوشته‌اند پاک شده، بخش چهارم از تشکیل طاهریان تا مصاهرت ملکزاده پیر محمد است، آغاز برابر نمونه، ۳۲۶ص ۲۵س [مجلس ۱۰: ۴۵۹].

42853 ـ تهران ، مجلس ۳۰۰۹ : نستعلیق ۹۳۱، بخش دوم آن از نسب پیامبر تا جنگ جمل وپیروزی علی، آغاز برابر نمونه، زرین، ۴۹۸ص ۲۸س [مجلس ۱۰: ۴۵۹].

42854 ـ تهران ، موزه ۴۳۳۵: نسخ ۳محرم ۹۶۵، جلد۱، وقف شاه عباس بر آستانهٔ شیخ صفی ۱۰۱۷، زرین [نسخه‌ها ۲: ۲۰۷].

42855 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A.۲۶۱۶ : محمود فرزند فقیه احمد افزاری، ۹۶۰. آغاز: زیب فهرست نسخهٔ مفاخر، ۱۰۲۵ گ ۳۴س [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۹].

42856-58 ـ هندوستان ، رامپور ، کتب خانهٔ رضا: سه نسخه، یکی از آنها نوشتهٔ ۹۶۰ [یاد داشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۵۰].

42859 ـ تهران ، سپهسالار ۱۶۵۵ : نسخ ، جلد پنجم محمد فرزند علی فرزند محمود مشهور بمطلق اصفهانی سه‌شنبهٔ نیمهٔ رجب ۹۶۸ وجلد چهارم از اسماعیل کاتب نیمهٔ صفر ۹۷۴، هریک با خاتمه‌ای که درچاپی نیست [ف. سپهسالار۵: ۶۷].

42860 ـ تهران ، موزه ۳۶۰۵ : نسخ محمد فرزند شیخ امین الدین جهرمی ، ۱۲ رمضان ۹۷۴، جلد۴و۵و۶، وقف شاه‌عباس بر آستانهٔ شیخ صفی ۱۰۱۷، زرین، ۱۱۶۰ص [نسخه‌ها ۲: ۲۰۷] .

42861 ـ قاهره ، دارالکتب ۳تاریخ فارسی قوله: نسخ محمد فرزند با یزید جهرمی ۹۷۴، آغاز افتاده، ۲۰۸گ [مخطوطات ۱: ۲۸۲]

42862 ـ تهران ، مجلس ۴۷۳۷ : نستعلیق پایان رجب ۹۷۵، زرین، جلد ۱و۲و۳ ۴۵۷گ ۳۱س [رؤیت].

42863 ـ یوگسلاوی ، بایگانی دولتی زاکروب ۲۸ : نوشتهٔ قاسم حسینی تبریزی، در۹۷۷ [نسخه‌ها ۲: ۲۷] .

42864 ـ تهران ، مجلس ۳۷۰۹ : نسخ ۸ صفر ۹۷۹ ، جلد ۳ ، وقف شاه عباس بر آستانهٔ شیخ صفی ۱۰۱۷، زرین [نسخه‌ها ۲: ۲۰۷].

42865 ـ تهران ، مجلس ۲۳۰۳ : تحریری، ۹۷۹، جلد ۳و۴، زرین ، ۳۹۱ ص ۲۵س [ف. مجلس ۶: ۲۶۱].

42866 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم D۷۳ (۲۰۸۶ ف) : نوشتهٔ ۹۸۵ ـ ۹۸۶ ، ۴۴۹گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۵].

42867 ـ همدان، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۵۵ : نستعلیق ۸ج۱/ ۹۸۷، زرین ، ج ۶ (؟) وازچنگیز آغاز میشود [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳] .

42868 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۷۶۴۲ Add : نسخ ع۱/ ۹۸۷ وذیقعدهٔ ۹۸۸(۱۵۸۱-۱۵۷۹م)، جلد ۱و۲، ۴۶۱گ ۲۹ س [ریو ۱: ۹۴].

42869 ـ تهران ، سپهسالار ۲۶۷۷: نستعلیق مسعود فرزند عماد الدین جهرمی، ۱۷

ذیحجهٔ **۹۸۹**. جلد ۳و۴ تا مرگ معزالدین حسین کرت ، را دارد زرین ، ۴۰۴ گ ۲۹ س [ف .سپهسالار ۵: ۷۱] .

42870 ـ **تهران** ، مجلس ۴۷۳۶ : نستعلیق ۲۳ رمضان **۹۹۲**، زرین ، جلد ۵ ، ۲۸۰ گ ۲۱س [رؤیت] .

42871 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۲۹خا: نستعلیق ۱۵شعبان **۹۹۲**، **آغاز**: زیب فهرست نسخهٔ مفاخر انبیاء، ۲۹۰گ [منظور احسن عباسی: ۲۱۲].

42872 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۶۰ : نستعلیق، جلد ۴ نوشتهٔ **۹۹۴** ، سپس جلد ۵ ، آغاز: ستایش و نیایش مر پادشاهی ۳۴۲ گ ۲۷س [ف عبدالمقتدر ۴: ۲۱].

42873ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق سلخ شعبان **۹۹۷**، جلد ۲ [رؤیت] .

42874 ـ **تهران** ، موزه ۳۷۱۰ : نستعلیق ع ۲/ **۹۹۸** ، جلد ۶ ، وقف شاه عباس بر آستانه شیخ صفی ۱۰۱۷ [نسخه ها ۲: ۲۰۷].

42875 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۲ تاریخ: نستعلیق **۹۹۸**، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، جلد ۱، آغاز برابر نمونه، ۴۴۴ گ ۲۹س [رضوی ۳ : ۸۳] .

42876 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۴۹: نسخ **۹۹۸**، از آغاز تا کشتن حضرت حسین، زرین، جلد یکم ودوم است، ۴۴۴ گ ۲۷س [ف. سپهسالار ۵: ۶۶].

42877ـ**موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۱۸۸۷۳ Add: با تاریخ **۹۹۹**(۱۵۹۱م) دردفتر (گ ۱- ۸۸) بخشی از آنست [ریو ۲: ۸۴۳] .

42879 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۰۸ نسخ سدهٔ **۱۰**، سه جزء درمتن ودرهامش «جامع الحکایات» عوفی ست.

42879 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۵۳ : نسخ سدهٔ **۱۰** ، جلد ۶ ، کاغذ هندی [نسخه ها ۲: ۸۳].

42880ـ **تهران**، وزارت امور خارجه ۹۷۰: سدهٔ **۱۰**، جلد ۵، آغاز برابر نمونه ، ۳۲س [رؤیت].

42881ـ **مشهد**، رضوی ۹۸۰۵ فهرست نشده: نستعلیق، سدهٔ **۱۰**، جلد ۲، آغاز برابر نمونه، آغاز نونویس، ۴۳۹ گ ۲۱س [رؤیت].

42882 ـ **تهران** ، مجلس ۵۵۴۳ : نسخ سدهٔ **۱۰**، زرین، جلد ۵ و ۶ ، ۸۱۴ ص ۳۰س [ف. مجلس ۲: ۱۷] .

42883 ـ **تهران** ، مجلس ۱۲۴ خویی: نسخ زیبای سدهٔ **۱۰**، جلد ۳، زرین ، ۲۹۰ ص ۳۰س [مجلس ۷: ۱۳۴].

42884 ـ **تهران** ، مجلس ۳۰۱۲ : نسخ سدهٔ **۱۰**، زرین، بخش پنجم است از یافث بن نوح تا خواجه علی، آغاز برابر نمونه، ۳۹۰ص

42885 ـ **تهران** ، مجلس ۳۰۱۱ : نسخ جلال الدین طاهر، سدهٔ **۱۰**، زرین، بخش چهارم است از طاهریان تا مصاهرت ملکزاده پیر محمد، آغاز برابر نمونه ، ۴۱۴ ص ۳۰ س [ف مجلس ۱۰: ۴۶۰].

42886 ـ **تهران** ، موزه ۹۲۲۴ : نسخ کمال الدین علاء الدین جهرمی خرقانی ، سدهٔ **۱۰**، زرین، جلد۱و۲و۳، ۱۲۰۰ص [نسخه ها ۲: ۲۰۸].

42887 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۶۴۷ : نسخ سدهٔ **۱۰** جلد۱ تا نیمهٔ سرگذشت شاهپور ، زرین ، ۴۲۶ گ

42888 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۵۱ : نسخ سدهٔ **۱۰**، جلد ۲ تا کشتن حضرت علی، زرین، ۲۱۹ گ ۲۸س .

42889 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۵۲ :

نستعلیق سدهٔ ۱۰، جلد۳، باخاتمه‌ای که‌درچاپی نیست [ف. سپهسالار۵: ۶۶-۶۷].

42890 ـ تهران، سپهسالار ۱۶۵۶: نسخ سدهٔ ۱۰، جلد۵، تاحکومت پهلوان حسن دامغانی‌است‌وچندصفحه کم‌دارد، زرین، ۲۹۳گ ۲۶س [ف. سپهسالار۵: ۶۸].

42891 ـ بغداد، جامعة الحکمة ۳۱۱ سرکیس: تعلیق سدهٔ ۱۰، ج ۵: آغاز برابر نمونه ۲۳۵گ ۲۲س [مخطوطات، یعقوب سرکیس، کورکیس عواد: ۱۸۰].

42892 ـ حیدرآباد، موزهٔ‌سالارجنگ H۲۸۱ (۹ف): پایان سدهٔ ۱۰، وتصحیح شدهٔ ۱۰۲۴ (۱۶۱۵م)، جلد۱و۲و۳، ۲۹۹گ ۵۱س [ف. محمد اشرف: ۱۲].

42893 ـ حیدرآباد، موزهٔ‌سالارجنگ H۲۸۶ (۱۸ف): نستعلیق خوب، سدهٔ ۱۰، ج ۲، آغاز برابر نمونه، ۲۵۵گ ۲۳س.

42894 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۶۶ (۱۹ف): نسخ، سدهٔ ۱۰، ج ۲، آغاز برابر نمونه، ۲۷۹گ ۳۱س [ف. محمد اشرف: ۱۹].

42895 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۸/۳۰۳۳: سدهٔ ۱۰، ج۱ [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۲].

42896 ـ استکهلم، دانشگاه ۱۷: سدهٔ ۱۰، جلد۵ [نسخه‌ها ۵: ۷۱۴].

42897 ـ موزهٔ بریتانیا، ۷۶۴۳ Add: نسخ، سدهٔ ۱۶م، جلد۳، آغاز برابر نمونه، ۲۰۴گ ۲۵س [ریو ۱: ۸۹].

42898 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۱۱۵ Or: نستعلیق‌سدهٔ ۱۶م، جلد ۵، ۱۹۱گ ۲۵س [ریو ۱: ۹۱].

42899 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۱۱۳ Or: نسخ سدهٔ ۱۶م، جلد۱و۲، ۵۱۷گ ۲۸س.

42900 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۶۷۴ Add: نستعلیق‌سدهٔ ۱۶م، جلد۳و۴، ۳۹۶گ ۲۴س [این دو، ریو ۱: ۹۴].

42901 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۵۶۷ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۶م، جلد۱، نسخهٔ خوب، ۲۷۲گ.

42902 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۵۷۱ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۶م، جلد۶، ۴۲۲گ ۲۳س [ریو۳: ۱۰۶۵].

42603 ـ هند، بانکیپور۴۵۷: سدهٔ ۱۶م، جلد ۱، ۳۴۷گ ۲۳س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۲۰].

42904 ـ مشهد، جامع گوهر شاد ۱۸۵۵: نسخ خوش سدهٔ ۱۰-۱۱، زرین، جلد ۱، انجام افتاده [ف. شهرستانها ۱: ۱۲۴].

42905 ـ تهران، الهیات ۱/۴۵ب: نسخ سدهٔ ۱۰-۱۱، جلد۱، ۳۶۸گ ۲۴س، ش۲«سیرت پیغمبر»درهامش است.

42906 ـ قم، آستانه ۱: ۳۶-۵۹۱۸: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱، ج ۵ درتاریخ ترکان‌تا خواجه علی‌مؤید، ۴۷۶گ ۲۵س [ف. آستانه: ۱۲۳].

42907 ـ تهران، ادبیات ۱۳۷ ب: نستعلیق ۱۰۰۱، زرین، با تملك ۱۰۲۷ [ف. ادبیات ۱: ۲۹۹].

42908 ـ استانبول، طوپقپو سرای R.۱۵۰۹: محمود فرزند حاجی جهرمی، ۱۰۰۵، آغاز: حمدو ثنایی که مسبحان‌ملاء اعلا از اداء شمهٔ‌آن عاجز، ۳۳۰گ ۲۰س [ف. فهمی ادهم ۱: ۴۰].

42909 ـ موزهٔ‌بریتانیا، ۷۶۴۴ Add: نستعلیق شاه محمد فرزند حاجی شاه

قاسم هروی، شعبان **۱۰۰۶**، جلد۴، آغاز برابر نمونه، ۲۰۸ گ ۲۵س [ریو ۱ : ۹۰] .

42910 **ـ تهران**، اصغرمهدوی۲۵۱: نستعلیق ۸ج۲/ **۱۰۰۷**، جلد۲ [نسخه۲: ۸۳].

42911 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۵۷۳۶: نوشتهٔ **۱۰۰۸**، جلد ۶ تااخبار ۸۷۳ق، مصور [نسخه‌ها۴: ۶۵۰] .

42912 **ـ تبریز**، ملی۳۳۱۲(۷۶۲ف): نستعلیق، **۱۰۰۹**، ج۱، آغاز برابر نمونه. ۲۸۲ گ ۲۷س [ف. سید یونسی۲: ۷۸۴].

42913 **ـ تهـران**، سلطنتی ۹۱۶: نستعلیق رجب **۱۰۰۹**، زدین، جلد ۵، آغاز برابر نمونه، [نسخه‌ها۱: ۱۷۷] .

42914 **ـ استانبول**، طوپقپو سرای R.۱۵۱۳: علی فرزنـد محمد فرزنـد حسن حرسکانجی، **۱۰۰۹**، **آغاز**: جزء سیم ازمجلد ثالث درذکرصادرات افعال و واردات احـوال صاحب قران امیر تیمور، ۳۵۹گ ۲۵س [ف. فهمی ادهم ۱: ۴۰].

42915 **ـ یـزد**، وزیـری ۱۴۹۲: نستعلیق پنجشنبه ۱۰ رمضان **۱۰۱۰** ق، آغاز برابرجلد۱، ۲۸۰گ ۲۴س [ف . شیروانـی ۳: ۹۷۴].

42919 **ـ تهران**، سپهسالار ۷۲۶۴: نسخ‌عبدالکریم فرزند عبدالملك، **۱۰۱۰**، برای خواجه حسنعلی، جلد۳، ۲۰۹گ ۲۵س [ف. سپهسالار۵: ۷۱] .

42917 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۹۳۲ Add: نستعلیق شاهقلی فـرزنـد محمد امین جنتایی، ع۱/ **۱۰۱۰**(۱۶۰۱م)، جلد۴، ۱۸۶گ ۳۰س [ریو۱: ۹۰] .

42918 **ـ اصفهان**، شهردادی۱۸۷/ ۱: نستعلیق آدینهٔ ۲۳شعبان **۱۰۱۳**، زدین، ج ۶ [نسخه‌ها د: ۳۰۹] .

42919 **ـ تهران**، ملی۱۹۶۱ف: نستعلیق ۲۵شوال **۱۰۱۳**، زدین، جلد۴، آغاز برابر نمونه، ۲۶۳گ ۲۵س [ف. ملی۲: ۴۹۸] .

42920 **ـ یزد**، وزیری ۱۴-۱۱۱۰۶: نستعلیق **۱۰۱۴**، ج۵، ۲۵۵گ ۲۰ س [ف . شیروانی ۱: ۱۷] .

42921 **ـ تهران**، ملی۲۵۷ف: نستعلیق نسخ رمضان **۱۰۱۵**، جلد ۳، آغاز برابر نمونه، ۲۰۹گ ۲۵س [ف. ملی۱: ۲۵۵].

42922 **ـ هند**، بانکیپور۴۵۶: نوشتهٔ **۱۰۱۵**، جلد۱ آغاززیب‌فهرست، ۳۸۷گ۳۲- ۳۵س[ف. عبدالمقتدر۴: ۱۸] .

42923 **ـ تهران**، دانشگاه ۱۳۸۰: نستعلیق۴شعبان۱۱۱۶(**۱۰۱۶**) یا **۱۱۰۶**، جلد ۲، با یادداشت۱۱۱۲ [ف. دانشگاه].

42924 **ـ لنین‌گراد**، اکادمـی علوم D۲۰۳ (۲۰۹۳ف): نوشتهٔ **۱۰۱۶**، ۲۳۳گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۵].

42925 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۰۴ Add: نسخ محمد حسین‌فرزند محمدشاه‌فرزند صدرالدین حسینی مـرعشی، محرم **۱۰۱۷** (۱۶۰۸م)، جلد۵، ۲۵۵گ ۲۳س [ریـو ۱: ۹۱] .

42629 **ـ موزه‌بریتانیا**، ۲۷۲۳۶ Add: نستعلیق‌حسین فرزند ابوالقاسم نایینی ازمحال اصفهانی، رجب **۱۰۱۷** (۱۶۰۸م)، جلد ۶، آغازبرابر نمونه، ۳۴۱گ ۲۳س[ریو ۱: ۹۲].

42927 **ـ مشهد**، جامـع گوهـر شاد ۱۳۲۳: نستعلیق سید ابوطالب فرزنـد محمد حسینی (درمهر) **۱۰۱۸**، ومقابله شدهٔ همان ۱۰۱۸، جلد ۳ [ف. شهرستانها ۱: ۱۲۴].

42928 **ـ لنین‌گراد**، اکادمـی علوم C۴۰۶I (۲۰۸۷ف): نوشتهٔ**۱۰۱۸**، ۲۱۶گ

[آکیموشکین ۱:۲۹۵] .

42929 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۴۰۶II (۲۱۰۳ف): نوشتهٔ **۱۰۱۸** ، ۲۹۶ گ [آکیموشکین ۱:۲۹۶].

42930 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۷۷ Add : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۱۸** (۱۶۱۰ م) ، جلد۱ تا۳، ۱۶۶ گ ۲۳س [ریو ۱:۹۶].

42931 ـ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۳۹۰: نسخ محمد فرزند علی اکبر، ۲۰...، **۱۰۱۹**، ج ۱، ۲۸۲ص ۲۰س [ف. دکتر مقصود ۱:۱۰۷].

42932ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق **۱۰۲۰**، زرین ، جلد ۱، باتملك و مهر مؤرخ ۱۰۸۳ [رؤیت].

42933 ـ **تهران**، ملی ۱۱۶۰ : نستعلیق **۱۰۲۰**، جلد ۶ و۷، آغاز هر دو جلد برابر نمونه، زرین، ۷۱۸ص ۲۴س [رؤیت].

42934 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۸۴۳۷ : نوشتهٔ **۱۰۲۰**، جلد۴ [نسخه‌ها ۴: ۶۵۰].

42935 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۱۹ (۷۶۴ ف): نسخ، **۱۰۲۲**، ج۲ ، آغاز برابر نمونه ، ۳۹۵ گ ۲۷س [ف. سید یونسی ۲:۷۸۵].

42936ـ **برلین** ، ۳۸۹ : نوشتهٔ ۲۰ رمضان **۱۰۲۳** ، برای سلطان محمد قطبشاه ، **آغاز:** فهرست نسخهٔ سعادات [پرچ: ۳۹۳] .

42937 ـ **هاروارد** ، هوتن: نستعلیق عنایت فرزند حاجی محمد حوما درسرا(!) از اعمال رشت ۱۵ رجب **۱۰۲۳** از آغاز کتاب تا آغاز اسلام است [نسخه‌ها ۴:۴] .

42938 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۱۸۰ Add : نسخ، امین الدین حسین فرزند مولانا احمد فرزند زین الدین علی طبیب کاشانی، صفر **۱۰۲۳**، جلد ۳، ۱۶۶ گ ۳۰س [ریو ۱:۹۰] .

42939 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۹۳۳، Add : نستعلیق حسن فرزند حسین حکیمی حسینی، ع ۱/ **۱۰۲۳** (۱۶۱۴ م) ، جلد ۵ ، آغاز برابر نمونه، ۳۳۸ گ ۱۷س [ریو ۱: ۹۱].

42940 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۹۲۹ Add : نسخ، ج ۱/ ۱۲۴ (**۱۰۲۴** ق ۱۶۱۵ م)، جلد ۱، ۳۴۸ گ ۲۹س [ریو ۱:۸۸] .

42941 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : نستعلیق حسام الدین لاهوری، ع ۲/ **۱۰۲۵** ، آغاز افتاده، جلد۱ [رؤیت].

42942 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۴۰۹ (۲۰۸۱ ف): نوشتهٔ **۱۰۲۵** ، ۴۸۰ + ۴ گ [آکیموشکین ۱:۲۹۴].

42943 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۲۶۲ : نستعلیق محمدمهدی یا خادم ملاشمسا، ج ۱/ **۱۰۲۷** آغاز افتاده، ۳۲۲ گ ۲۶ س [ف . سپهسالار ۵:۷۱].

42944 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای H.۱۵۶۱: نوشتهٔ **۱۰۲۷** ، ۲۳۸ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱:۴۲] .

42945 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۶۵۶ (۲۰۹۶ف): نوشتهٔ **۱۰۲۸** ، ۲۸۲ گ [آکیموشکین ۱:۲۹۵].

42946 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۶۶۳ (۲۱۰۵ف): نوشتهٔ **۱۰۲۸**، ۵۱۴ گ [آکیموشکین ۱:۲۹۶].

42947ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۷۵ Add : نستعلیق عبدالرحمان ، ع ۱/ **۱۰۲۸** (۱۶۱۹-۲۰م)، جلد ۴ و۵ ، ۳۳۹ گ ۲۹س [ریو ۱:۹۴].

42948 ـ **تهران** ، ملی : نستعلیق **۱۰۲۹** (۱۰۲۸) آغاز برابر نمونه، جلد ۱ ، ۴۶۵ص ۲۵س [نسخه‌ها ۶:۲۸۶].

42949ـ **تهران**، ملی ۲۶۴ف : نستعلیق

حاجی‌محمد حسن فرزندنورالدین محمدفرزند حاجی محمد... دشت بیاضی، ۲۹ع۱ / **۱۰۲۹** آغازبرابرجلد۵، ۲۲۱گ ۲۱س [ف. ملی۱: ۲۶۱].

42950 ـ **یوگسلاوی** ، بایگانی دولتی زاکروب۲۷ : نوشتهٔ **۱۰۲۹** [نسخه‌ها ۲:۲۷].

42951 ـ**موزهٔ بریتانیا** ، ۲۳۵۰۶ Add : نستعلیق شوال **۱۰۳۰** (۱۶۲۱ م) ، جلد۶، ۲۷۳گ ۲۷س [ریو۱: ۹۲].

42952 ـ **یزد** ، جامع کبیر، وزیری ۱۰۰۷۱ (۱۴۵ف): نسخ ۴ ذیحجهٔ **۱۰۳۰** ، زرین، آغاز:زیب فهرست نسخه، ۱۸۵گ۳۱س [ف. شیروانی۱: ۱۸۱].

42953 ـ **موزه‌بریتانیا** ، ۱۶۶۷۲ Add : نستعلیق رجب **۱۰۳۱** (۱۶۲۲ م) ، آغازبرابرنمونهٔ جلد۱، ۲۳۵گ ۲۵س [ریو ۱: ۸۷].

42954 ـ **موزه بریتانیا**، ۲۶۱۸۴ Add : نستعلیق رجب **۱۰۳۱** (۱۶۲۲ م) ، جلد۶، ۴۲۵گ۲۱س [ریو۱: ۹۲] .

42955 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۴۰۷ (۲۰۹۷ف): نوشتهٔ **۱۰۳۸**، ۲۴۰گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۵].

42956 ـ **برلین** ، ۳۸۷ : نسخ مؤرخ ۲۶رجب**۱۰۳۸**(۱۶۲۹م)، آغاز:عنوان‌صحیفهٔ مرادات، ۲۹۶گ [پرچ: ۳۹۲].

42957 ـ **یزد** ، جامع کبیر، وزیری ۵۸۹۶ (۱۲۲ف): نستعلیق **۱۰۴۰** ، زرین ، نسخهٔ‌کامل‌ازج ۱و۲و۳ است ، ۵۷۳گ ۲۸ س [ف. شیروانی ۱: ۱۵۷].

42958 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای R.۱۵۱۲ :ملك محمد فرزند عرب صوفیابادی **۱۰۴۰**، جلد ۵، آغاز برابرنمونه . ۲۹۲گ ۱۹س [ف. فهمی ادهم۱: ۴۱] .

42959ـ **یزد**، وزیری۱۵۰۳ : نستعلیق محمد شفیع، **۱۰۴۲**، جلد۳، آغازبرابرنمونه، ۱۵۷گ ۲۵س [ف. شیروانی ۳: ۹۷۶].

42960 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۹۹۹۵ Add : نستعلیق جمی علی جمشیدی ، ذیقعدهٔ **۱۰۴۴** (۱۶۳۴م)، جلد ۵ ، ۲۲۲گ ۲۱ س [ریو۱: ۹۱].

42961 ـ **برلین** ، ۳۹۱ : تعلیق ، **۱۰۴۳** (۱۶۳۴م)، ۳۱۰گ [پرچ: ۳۹۵].

42962 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ H ۲۸۵ (۲۸ف): نستعلیق میران سید غیاث‌الدین‌فرزندشاه‌میرزا**۱۰۴۶**(۱۶۳۶م)، جلد ۶، آغازبرابرنمونه، ۴۷۳گ ۲۳-۲۴س [ف. محمد اشرف: ۲۶].

42963 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۷۷ Add، نستعلیق ، ابوالحسن‌کمره‌ای فرزند قاسم، ۱۴۶ق**۱۰۴۶**(۱۶۳۶م)، جلد۱، ۲۹۸گ ۲۵س [ریو۱: ۸۸] .

42964 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۵۷۳ (۲۰۹۴ف): نوشتهٔ **۱۰۴۷**، ۲۷۱گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۵].

43965 ـ **تهران**، ملی: نوشتهٔ‌چهارشنبهٔ محرم **۱۰۴۹**، جلد۳، آغازبرابر نمونهٔ جلد ۳، ۲۴۴ص ۳۰س [نسخه‌ها ۶: ۲۸۸].

42966 ـ **تهران** ، دهخدا ۲۰۴ : نستعلیق، **۱۰۴۹**، ازانباشته شدن چاه زمزم‌است تا پایان جلد ۲ [نسخه‌ها ۳: ۳۹۶] .

42967 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۱۸۶۵ (۲۱۱۰ف): نوشتهٔ**۱۰۴۹**، ۱۳۲گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۶].

42968 ـ **اسرائیل** ، ملی‌ودانشگاهی

اورشلیم ۲۲ـAr۴: نوشتهٔ **۱۰۴۹**، ج ۳ و ۴ و است[نسخه‌ها ۵: ۱۱۰].

42969 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۷۰ Or: نستعلیق ج ۲/ **۱۰۵۰** (۱۶۴۰م)، جلد ۵ ۱۸۰ گ ۲۵س [ریو ۳: ۱۰۶۵].

42970 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای R.۱۵۰۸: نوشتهٔ **۱۰۵۰**، جلد ۶، آغاز برابر نمونه، ۵۶۵ گ ۲۱س [ف. فهمی ادهم ۱: ۴۰].

42971 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D۶۶۷ (۲۱۰۶ف): نوشتهٔ **۱۰۵۱**، ۳۹۱ گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۶].

42972 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۷۶۹ Add: نستعلیق عبدالله فرزند صالح محمد، **۱۰۵۱** (۱۶۴۱م)، جلد ۲، آغاز برابر نمونه، ۳۴۴ گ ۲۵س [ریو ۱: ۸۹].

42973 ـ **تهران**، دهخدا ۲۰۵: نستعلیق ابردهی، نیمهٔ رمضان **۱۰۵۲**، مانندش ۲۰۴ همین کتابخانه (گویا جلد ۲) [نسخه ها ۳: ۳۹۷].

42974 ـ **قم**، فیضیه ۲۱۴۴(۱۳۳): نستعلیق، ۸ع۱/ **۱۰۲۵**، جلد سوم، ۵۱۲ ص ۱۹س [ف. فیضیه ۲: ۲۲۶].

42975 ـ **هاروارد**، هوتن: نستعلیق حاجی‌محمد فرزند شاه محمود، ۱۷ع۱/ **۱۰۵۲** جلد ۴، زرین [نسخه‌ها ۴: ۴].

42976 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۴۰۴ (۲۰۷۶ف): نوشتهٔ **۱۰۵۳**، ۳۰۳ گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۴].

42977 ـ **هند**، بانکیپور ۴۵۹: نوشتهٔ محمد باقر فرزند قاضی عبدالمؤمن ع ۱۶/ **۱۰۵۴** جلد ۲، آغاز برابر نمونه، ۲۴۶ گ ۲۳س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۲۰].

42978 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۱۲۶۵: نستعلیق **۱۰۵۴**، جلد ۲ [ف. شهرستانها ۱: ۱۲۴].

42979 ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۹ تاریخ: نسخ مسعود فرزند محمد شبستری، ۱ج ۲/ **۱۰۵۵** جلد ۴ و ۵ و ۶ [رؤیت].

42980 ـ **تهران**، ملی: نسخ ۱۳ ج ۲/ **۱۰۵۵**، جلد ۱، آغاز برابر نمونه، ۵۶۶ ص ۲۵س [نسخه‌ها ۶: ۲۸۶].

42981 ـ **تهران**، مجلس ۴۸۹۶: نستعلیق محمود حاجی محمد لاری، ۸ع۲/ **۱۰۵۶** در دارالامان لار، زرین، جلد ۶، آغاز برابر نمونه ۳۱۲ گ ۲۵س [رؤیت].

42982 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D۳۶۱ (۲۱۰۰ف): نوشتهٔ **۱۰۵۶**، ۲۱۹ گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۵].

42983 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۱۲ Or: نستعلیق محرم **۱۰۵۶** (۱۶۴۶م)، جلد ۱ تا ۳، ۶۰۴ گ ۲۹س [ریو ۱: ۹۵].

42984 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۰۱ Add: نسخ، **۱۰۵۸** (۱۶۴۸م)، جلد ۲، ۵۴۱ گ ۲۱س [ریو ۱: ۸۹].

42985 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۱۲۶۸: نستعلیق باباجان فرزند حسین، **۱۰۵۹** جلد ۳ [ف. شهرستانها ۱: ۱۲۴].

42986 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق **۱۰۶۰**، زرین، جلد ۱ [رؤیت].

42987 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۸ تاریخ فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، رمضان **۱۰۶۲**، ج ۵، زرین [مخطوطات ۱: ۲۸۲].

42988 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۶۵۹: نستعلیق محمد فرزند یوسف فرزند حسن فوشقانی، **۱۰۶۴**، جلد ششم نسخهٔ اصل نه خلاصه هدایت. آغاز برابر نمونه، ۲۱۵ گ ۲۵ س

[ف . سپهسالار۵:۶۸] .

42989 ـ تهران ، سپهسالار۱۶۶۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، جلد ششم ، زرین ، سپس «خاتمهٔ روضة الصفا» مؤرخ ۱۰۶۴، زرین ، ۴۱۳گ ۲۲س [ف. سپهسالار۵:۷۰].

42990 ـ موزهٔ بریتانیا ،۲۶۱۷۵ Add : نستعلیق محمد زمان حسینی‌سبزواری، ذیحجه ۱۰۶۴ (۱۶۵۴م) ، ۳۵۷ گ ۲۳ س [ریو۱:۸۸] .

42991 ـ موزهٔ‌بریتانیا ، ۲۵۷۷۷ Add : نستعلیق شعبان ۱۰۶۵ (۱۶۵۵ م) ، جلد ۳، ۱۸۶گ ۲۱س [ریو۱ : ۹۰] .

42992 ـ تهران ، اصغرمهدوی۵۲۴: نستعلیق‌محمدفضایل فرزندمحمدصالح‌طباطبایی، ۲۰ع ۱/ ۶۷(۱۰۶۷)،ج۲ [نسخه‌ها۲:۸۳].

42993 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ H۲۷۸ (۲۶ف): نستعلیق‌ج۲/ ۱۰۶۷ (۱۶۵۷م) جلد ۵، آغازبرابر نمونه، ۴۱۷ گ ۱۷س [ف. محمد اشرف:۲۴] .

42994 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۵۶۸ Or: نستعلیق‌شوال۱۰۶۸(۱۶۵۸م)، جلد۳، ۱۷۳گ ۲۳س [ریو۳:۱۰۶۵].

42995 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۲۲۵۱ (۲۰۸۴ف): نوشتهٔ۱۰۶۹، ۳۶۴گ [آکیموشکین ۱:۲۹۴].

42996 ـ قاهره ، دارالکتب ۶ـم تاریخ فارسی: تعلیق زیبای علیقلی ، ۲۱شعبان ۱۰۶۹،ج۱ [مخطوطات ۱:۲۸۱].

42997 ـ تهران ، سپهسالار۱۶۶۰ : نستعلق محمد ربیع فرزند میرزاکامران‌خوش‌ـ نویس تبریزی، آغاز رجب ۱۰۷۰، جلد ششم، زدین، ۳۹۷گ ۲۰س [ف. سپهسالار۵:۶۸].

42998 ـ استکهلم ، دانشگاه ۱۴ : نوشتهٔ ۱۰۷۰، جلد ۲[نسخه ها ۵:۷۱۴] .

42999 ـ تهران ، مجلس ۳۰۰۸ : نستعلیق حسین‌فرزند میررستم دریاباری،شعبان ۱۰۷۱، بدستورآقا محمدی‌کمانگر، بخش‌دوم آن،آغازبرابرنمونه،۵۸۲ص۲۵س [ف.مجلس ۱۰:۴۵۸].

43000 ـ اصفهان ،شهرداری۱۳۸۳: نستعلیق‌حاجی علی‌اکبرتبریزی،۵ع۲/ ۱۰۷۱ ج۶ [نسخه ها ۵:۳۰۹].

43001 ـ قم ،آستانه ۲:۲۸ـ۵۸۸۴: نستعلیق‌محمدفرزندحیدر علی بلخی‌اسفرنجانی یکشنبه ۱۵صفر۱۰۷۲،ج ۲، ۳۳۳گ ۲۵ س [ف. آستانه:۱۲۳] .

43002 ـ یزد، وزیری۲۵(۴۲۲۹): نسخ عبدالخالق فرزند عبدالغنی،۱۰۷۲،آغاز افتاده وازذکرخلافت امیرالمؤمنین حسن آغاز میشود،۲۷۷گ۱۹س [ف. شیروانی ۱:۴۰].

43003 ـ حیدرآباد،موزهٔ‌سالارجنگ H۲۶۵ (۱۰ف): مظفرفرزند فتح الله قاضی دماوندی،صفر۱۰۷۳ (۱۶۵۹م)، جلد۱،آغاز برابرنمونه، ۳۲۰گ [ف. محمد اشرف:۱۳].

43004 ـ تهران ، ملی : نستعلیق چهارشنبهٔ رجب ۱۰۷۴، جلد ۴، آغاز برابر نمونه، ۶۰۷ص ۲۱س [نسخه‌ها ۶:۲۸۸].

43005 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۵۰۵ Add : نسخ،ع۱/ ۱۰۷۵ (۱۶۶۴م)،جلد۶، ۳۷۰گ ۲۳س [ریو۱:۹۲].

43006 ـ تهران ، الهیات ۴۶ ب : نستعلیق معصوم فرزند افضل حسینی شفتی ، سه‌شنبه۱۸شعبان۱۰۷۶، جلد۱،آغازنونویس، با یاد داشت طاعون در ایران ج ۱/ ۱۲۸۸ ، ۳۲۰گ ۲۳س [ف. الهیات ۱:۶۹] .

43007 ـ شیراز ، ملی فارس ۲۱۷

(۹۵۵خا): محمد فرزند حسین، رجب **۱۰۷۷** جلد۲، ۲۶۹گ ۲۷س [ف. ملی‌فارس۲: ۳۱۱].

43008 ـ **کاشان**، مدرسهٔ سلطانی ۳۹۰/ ۳: نستعلیق **۱۰۸۰**، ج۱ [ف. مدرسهٔ سلطانی: ۲۳].

43009 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۷۹ Add: نستعلیق مقصود علی شیرازی، صفر **۱۰۸۱** (۱۶۷۰م)، جلد ۲، ۴۴۶گ ۱۹ س [ریو ۱: ۸۹].

43010 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۰۲ Add: نستعلیق ابوتراب فرزند اسدالله حسینی ج۲/ **۱۰۸۱**، جلد ۳، ۲۷۱گ ۱۷س [ریو ۱: ۹۰].

43011 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق **۱۰۸۲**، رحلی، دفتر۳ [رؤیت].

43012 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۱۲۷۴: نستعلیق فضل، **۱۰۸۳**، جلد ۱ [ف. شهرستانها ۱: ۱۲۴].

43013 ـ **بنگال**، آسیایی ۲/ ۲۶ O (۱۰۰): با تاریخ **۱۰۸۴** دردفتر [ف. بنگال: ۱۲۷].

43014 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D ۳۵۹ (۲۰۸۰ف): نوشتهٔ **۱۰۸۶**، ۲۰۴گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۴].

43015 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم C۴۰۸ (۲۰۸۸ف): نوشتهٔ **۱۰۸۶**، ۱۹۰گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۵].

43016 ـ **تهران**، فرهاد معتمد ۲۰۲: نسخ ۱محرم **۱۰۸۸** ذرین [نسخه‌ها۳: ۱۸۶].

43017 ـ **تهران**، ملی ۱۳۲۹ ف: نستعلیق **۱۰۸۸**، آغاز برابر جلد۱، ۲۹۱گ ۲۵س [ف. ملی۳: ۳۹۰].

43018 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D۳۶۰ (۲۰۸۵ف): نوشتهٔ **۱۰۸۸**، ۲۳۰گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۴].

43019 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۹۳۰ Add: نستعلیق رمضان **۱۰۸۸** (۱۶۷۷م)، جلد ۲، ۴۷۷گ ۱۸س [ریو ۱: ۸۹].

43020 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۳۲۷: جلدآخر سپس «لطایف الاخبار» مؤرخ **۱۰۹۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۰].

43021 ـ **تهران**، سلطنتی ۹۲۲: نستعلیق عربشاه، **۱۰۹۳** در بخارا، جلد ۵ [نسخه‌ها۱: ۱۷۷].

43022 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۱۵۰۷: محمد امین فرزند سنجر ترکمان **۱۰۹۳**، ۳۰۱گ ۲۴س [ف. فهمی‌ادهم۱: ۴۰].

43023 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۶۹ Or: نستعلیق ج۲/ **۱۰۹۳** (۱۶۸۲م)، جلد۴، ۳۱۰گ ۱۹س [ریو۳: ۱۰۶۵].

43024 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۴۰۳ (۲۰۷۵ف): نوشتهٔ **۱۰۹۷**، ۳۳۰گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۴].

43025 ـ **مشهد**، رضوی ۱۲۹۸۱ فهرست نشده: نستعلیق، سدهٔ **۱۱**، آغاز دو برگ و انجام در پادشاهی خسرو پرویز افتاده، ۱۵۳گ [رؤیت].

43026 ـ **استکهلم**، دانشگاه ۱۵: نوشتهٔ احمد فرزند ملا محمد، **۱۰۹۸**، جلد ۳ [نسخه‌ها۵: ۷۱۴].

43027 ـ **تهران**، الهیات ۴۴ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، پایان نو نویس ۱۲۶۴، جلد ۱، ۲۶۲گ ۲۷س [ف. الهیات ۱: ۶۹].

43028 ـ **یزد**، وزیری ۶۹(۱۰۱۲۹): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، پایان افتاده، زرین، ۱۶۵گ ۲۷س [ف. شیروانی۱: ۹۱].

43029 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۰۵ : نسخ تعلیق خوب سدهٔ **۱۱** ، جلد ۶ ، ۶۲۸ ص ۲۷س [ف. مجلس ۶:۲۶۲].

43030 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۹۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۲، آغاز برابر نمونه، زرین ۳۷۱گ ۲۷س [رؤیت].

43031 ـ **تهران** ، مجلس ۴۹۶۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۱، آغاز برابر نمونه ، زرین، ۳۶۷گ ۲۰س [رؤیت].

43032 ـ **تهران** ،آقای ثامنی : سدهٔ **۱۱**، ج ۲و۳[نسخه‌ها ۵:۱۱۱].

43033 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۱۳۴: نسخ سدهٔ **۱۱**، جلد ۵،کاغذ هندی .

43034 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۵۲۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۱[نسخه ها ۲:۸۳].

43035 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۵۸۱ : نسخ سدهٔ **۱۱ـ۱۰**، جلد ۱، ۳۰۷گ ۳۶س .

43036 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۵۹۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**،کامل شدهٔ سدهٔ۱۳ـ۱۴، جلد ۶، ۲۸۱گ۲۷س.

43037 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۱۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**،آغازوانجام افتاده، جلد ۴ ، ۴۲۶گ ۱۹س.

43038 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۷۹۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۲،آغاز وانجام افتاده ، ۴۴۹گ ۱۹س [دانشگاه ۱۰:۱۶۴۴]

43039 ـ **اصفهان**، شهرداری۱۳۷۲: سدهٔ **۱۱**، ج۱تا پایان ساسانیان است [نسخه‌ها ۵:۳۰۹].

43040ـ**تهران**،ادبیات ۴۷۳جوادی. نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۷،انجام افتاده[ادبیات]

43041 ـ **یزد** ، جامع کبیر: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، جلد۱، وزیری [نسخه‌ها ۴:۳۸۴] .

43042 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد یکم ، باخاتمه‌ای در۲ص که درچاپ تهران نیست، آغاز نونویس، ۳۰۶گ

43043 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۴۸ : نسخ سدهٔ **۱۱**، جلدیکم، زرین، ۲۰۲گ ۳۰س.

43044 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۴۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد دوم است تـا نیمهٔ غزوهٔ احد،آغازوانجام افتاده، ۱۹۲گ ۲۷س [ف. سپهسالار۵:۶۶].

43045 ـ **تهـران** ، سلطنتی ۹۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۶،آغاز برابر نمونه، پایان نونویس [نسخه‌ها ۱:۱۷۷].

43046 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۳۹۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**،ج۴، زرین ، ۵۱۶ ص ۲۵س [ف. دکترمقصود ۱:۱۰۷].

43047 ـ **مشهد** ، جامـع گوهر شاد ۱/۱۸۵۹: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، جلد۱ ، آغازوانجام افتاده [ف. شهرستانها۱:۱۲۴] .

43048 ـ **تهران** ، ملی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۲، آغاز برابر نمونه، ۳۲۶ص ۳۰ س [نسخه‌ها۶:۲۸۷].

43049 ـ **تهران** ، ملی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، جلد۶،آغازپنج سطر افتاده، ۱۹۳ص۲۹س [نسخه‌ها ۶:۲۹۰].

43050 ـ **تهران** ، ملی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۸،آغاز برابر نمونه، ۳۵۷ ص ۲۱ س [نسخه‌ها ۶:۲۹۱].

43051 ـ**تهران**، ملی۱۰۶۸ف :نسخ گویا سدهٔ**۱۱**، زرین، جلد ۴ ، از پـادشاهان طاهریان تامغول است، صحافی آشفته، ۲۶۰گ ۳۳س [ف. ملی۳:۸۶].

43052 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای R.۱۵۱۱ : پیرامن سدهٔ **۱۱**، ۲۸۲گ۲۵س .

43053 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای R.۱۵۱۰: پیرامن سدهٔ **۱۱**، **آغاز**: فهرست نسخهٔ سعادت ابدی، ۳۶۴گ ۲۳س [ف. فهمی ادهم ۱:۴۱].

43054 ـ **استکهلم**، دانشگاه ۱۳: سدهٔ **۱۱**، جلد ۱و۲.

43055 ـ **استکهلم**، دانشگاه ۱۶: سدهٔ **۱۱**، جلد ۴ [نسخه‌ها ۴۱۸.۵].

43056 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۶۱۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۱، ۳۹۳گ ۱۹س.

43357 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۵۷۷۵: نسخ، سدهٔ **۱۷**م، جلد ۱، ۴۳۶گ ۲۱س.

43058 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۳۵۰۰: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۱، ۲۵۴گ ۲۵س [ریو ۱:۸۸].

43059 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۶۱۷۸: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۲، ۳۲۴گ ۲۵س.

43060 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۱۶۶۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۲، ۴۰۷گ

43061 ـ **موزه بریتانیا**، Add ۲۵۷۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۲، ۵۶۸گ ۱۹س. [ریو ۱:۸۹].

43062 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۶۱۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۳، ۳۳۶گ

43063 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۱۷۹۳۱: نسخ، سدهٔ **۱۷**م، جلد ۳، ۲۲۸گ ۲۲س [ریو ۱:۹۰].

43064 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۳۵۰۳: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۴، ۳۰۴گ

43065 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۱۱۱۴: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۴، ۳۰۱گ ۲۳س [ریو ۱:۹۱].

43066 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۶۱۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۵، ۲۹۹گ ۱۹س [ریو ۱:۹۲].

43067 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۱۶۶۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۷، **آغاز**: حصول سعادت دارین حمد پروردگاری‌ست، ۱۲۵گ ۲۱س [ریو ۱:۹۳].

43068 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۵۷۷۹: نسخ سدهٔ **۱۷**م، ۱۱۴گ ۱۹س

43069 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۷۶۴۵، نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۵-۷، ۵۰۸گ

43070-71 ـ **موزه بریتانیا**، Add ۵۵۴۷ - ۵۵۴۶: نستعلیق هند، سدهٔ **۱۷**م، جلد ۲ تا ۴، ۲۶۷+۳۶۵گ [ریو ۱:۹۵].

4372-76 ـ **موزه بریتانیا**، Add ۲۵۷۷۴-۲۵۷۷۰: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۳ تا ۷، ۱۱۳+۱۳۵+۱۳۳+۱۸۹+۶۸گ [ریو ۱:۹۵].

43077 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۷۴ (۱۵ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۱، ۲۶۶گ ۲۴س [ف. محمد اشرف: ۱۶].

43078 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۷۵ (۲۰ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۲، ۲۸۹گ ۲۵س [ف. محمداشرف: ۱۹].

43079 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۷۱ (۲۳ف): نسخ خوب سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر جلد ۴، ۴۶۸گ ۴۳س [ف. محمد اشرف: ۲۱].

43080 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۸۲ (۲۴ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۴ و ۵ و ۶ آغاز هرسه برابر نمونه‌ها، ۶۶۲گ ۲۵س [ف. محمد اشرف: ۲۲].

43081 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۷۷ (۲۵ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۴، آغاز برابر نمونه، ۲۳۲گ ۲۵س [ف. محمد اشرف:۲۴].

43082 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۸۳ (۲۷ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، جلد۵، آغاز برابر نمونه، ۳۵۳گ ۲۹س [ف. محمد اشرف:۲۵].

43083 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۷۹ (۳۰ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۷، **آغاز:** حصول سعادت دارین حمد پروردگاری‌ست، ۱۰۴گ ۲۵س [ف. محمد اشرف:۲۷].

43084 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۸۸ (۳۲ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۹۸گ۲۴س [ف. محمد اشرف:۲۸].

91ـ43085 ـ برلین، ۳۷۶تا۳۸۲: نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۱**، هرهفت جلداست [پرچ: ۳۹۰].

4309ج ـ همدان، آقای حاجی ایزدی: سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، از آغاز تاساسانیان است [نسخه‌ها ۵:۳۶۶].

43063 ـ تهران، حسن سادات ناصری: نستلیق سدهٔ **۱۱**، دوصفحهٔ پایان نونویس شنبه اواخر رجب **۱۱۸۶**، از آغاز تاسرگذشت یزدگرد را دارد [نسخه‌ها ۶:۶۹۷].

43094 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۶۷ (۱۱ف): نستعلیق ۲۶ج۲/ **۱۱۰۱** (۱۶۹۰م) جلد۱، ۳۴۴گ ۱۷س [ف. محمد اشرف :۱۴].

43095 ـ آصفیه، ۱۸۷۰ تاریخ: نوشتهٔ **۱۱۱۰**، خوش خط، کامل [ف. آصفیه۴ : ۱۰۰].

43096 ـ تهران، ادبیات: ۴۳۱ جوادی نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۰شعبان **۱۱۱۶** [ف. ادبیات]

43097 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۶۸ (۱۲ف): تعلیق ونستعلیق شیخ غلامحسین برای شیخ لعل‌محمد، ۱۱ج۱/ **۱۱۳۲** (۱۷۲۰م) جلد۱، ۳۳۰گ ۲۳س [ف. محمد اشرف:۱۴].

43098 ـ تهران، مجلس ۳۰۱۳ : نسخ جلال الدین فرزند طاهر دیلمی جهرمی، ع۱۶/ **۱۱۴۳**، زدین، بخش ششم است از نسب امیر تیمور تا واقعهٔ میرزا سلطان ابوسعید گورگان، ۵۸۴ ص۳۰س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۶۱].

43099 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۶۷ (۲۲ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲، با تاریخ **۱۱۶۵** (۱۷۵۱م) درکلفون، ج ۳، آغاز برابر نمونه، ۳۲۲گ ۲۹س [ف. محمد اشر:ف۲۱].

43100 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C۴۱۰ (۲۰۹۸ف): نوشتهٔ **۱۱۶۸**، ۲۰۱گ.

43101 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C۴۰۹ (۲۰۹۰ف): نوشتهٔ **۱۱۶۸**، ۲۰۸ گ [آکیموشکین ۱:۲۹۵].

43102 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۷۲ (۱۶ف): نستعلیق محمد رضا ۲۲ذیحجهٔ **۱۱۹۱** (۱۷۷۸م)، جلد ۲، آغاز برابر نمونه، ۳۸۱گ ۲۵س [ف. محمداشرف۱۷].

43103 ـ تهران، مجلس ۲۳۰۶ : تحریری، ج۱/ **۱۱۹۲**، جلد۱، ۷۵۰ص۲۳س [ف. مجلس ۶:۲۶۲].

43104 ـ تهران، دکتر مفتاح : نستعلیق عبدالمطلب آتشی، سدهٔ **۱۲**، زرین، جلد های ۳و۴و۵است [رؤیت].

43105 ـ تهران، مجلس ۵۷۱۱ :

نستعلیق کمال الدین حسین تبریزی، سدهٔ **۱۲**، آغازازج۱افتاده، ۴۵۴ص [ف . مجلس ۱۷ : ۱۶۶].

43106 ــ **تهران** ، ادبیات ۷۷ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، از ذکر مصاهرت ملکزاده پیر محمد در شهور ۷۷۸ تا ذکر خسرو ملك بن خسروست [ف. ادبیات ۱:].

43107 ــ **مشهد** ، رضوی ۲۴۰ تاریخ: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۲** ، جلد سوم است [ف. رضوی ۷:۱۱۵].

43108 ــ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۰۴: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، جلد۱.

43109 ــ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۲۳: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، جلد۲ [نسخه‌ها ۲:۸۳] .

43110 ــ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۶۳ : نسخ سدهٔ **۱۲**، جلد۶، زرین، ۴۲۶گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۵:۶۹].

43111 ــ **تهـران** ، ملی ۲۰۴ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۲**، جلد۴، بامهر ناصرالدین‌شاه، ۳۰۹گ ۲۰س [ف. ملی ۱:۲۰۲].

43112 ــ**تهران**، ملی۲۲۹ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد۷، آغاز: مشاطهٔ ابکار، با مهر ناصرالدین شاه، ۱۷۸گ ۲۱س [ف. ملی ۱: ۲۳۵].

43113 ــ **تهران** ، ملی: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه ، جلد۱ ، ۷۶۸ص ۲۱ ــ ۱۹س [نسخه‌ها ۶:۲۸۶].

43114 ــ **مشهد**، جامع گوهرشاد۲۴: نستعلیق فرخ فرزند عبدالله کرخی، سدهٔ **۱۲** ، زرین جلد۱.

43115 ــ**مشهد**، جامع گوهرشاد۱۲۰: نسخ سدهٔ **۱۲**، جلد۱ تا فرخ زاد پس از کشتن خسروست ، انجام افتاده .

43116 ــ **مشهد** ، جامع گـوهـر شاد ۱۲۱۳: نسخ سدهٔ **۱۲**، جلد ۶و۷.

43117 ــ **مشهد** ، جامع گـوهـر شاد ۱۲۳۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد۲ .

43118 ــ **مشهد** ، جامـع گـوهر شاد ۱۳۰۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۲**، جلد۲ [ف. شهرستانها ۱:۱۲۴].

43119 ــ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۶۶۶(۸۰۸۴): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر جلد۱، ۶۵۹گ ۱۹س [ف. شیروانی ۲:۵۷۱]

43120 ــ **هند** ، بـانکیپور ۴۵۸ : نستعلیق ۴۷(گویا پادشاهی‌شاه عالم (۱۱۷۳ ق ۱۲۲۱)، جلد۱، ۴۶۰گ ۱۸ــ ۲۲ س [ف . عبدالمقتدر ۴:۲۰].

43121 ــ **بغداد**، جامعة الحکمة ۳۱۲ سرکیس: نسخ سدهٔ **۱۲**، ج ۵ ، آغاز افتاده ، ۱۴۸گ ۲۹س [مخطوطات، یعقوب سرکیس، کورکیس عواد: ۱۸۰].

43122 ــ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۵۷۷۸: نستعلیق هند، سدهٔ**۱۸**م، ج۴، ۲۵۰گ ۲۳س [ریو ۱:۹۱] .

43123 ــ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۱۷۹۳۴: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، درهند، جلد ۶ ، ۱۷۲گ ۳۰س [ریو ۱:۹۲].

43124 ــ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۲۸۴ (۲۹ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، جلد۶ [ف. محمد اشرف:۲۶].

43125ــ27ــ **برلین** ، ۳۸۳تا۳۸۵، سدهٔ**۱۲** [پرچ:۳۹۱].

43128 ــ **تهران** ، مجلس ۳۴۳۶ : نسخ سدهٔ**۱۲ــ۱۳**، جلد۶، آغاز وانجام‌افتاده، ۷۴۷ص ۲۴س [ف. مجلس ۱۰:۱۲۹۷] .

43129 ــ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نستعلیق زین‌العابدین،**۱۲۰۲**، ج۲و۳ [نسخه‌ها

۳۲:۵]. منتقل شده به دانشکده الهیات‌مشهد.

43130 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۵۸ : نوشتۀ‌کطکرسهی، ۲۱ج‌۱/**۱۲۰۸** در بیدآباد اصفهان بخواهش میرزاعلی، جلد ۲، ۲۴۵گ ۳۱س [ف. سپهسالار۵:۶۸].

43131 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۵۴ : نستعلیق‌علی‌فرزند محمدحسینی‌قزوینی، **۱۲۲۱** جلد چهارم با خاتمه‌ای‌که در چاپی نیست، ۳۰۲گ ۲۰س [ف. سپهسالار۵:۶۷] .

43132 ـ **هند**، بانگیپور۴۶۱: نوشتۀ **۱۲۲۶** درهند، جلد۶، آغاز برابر نمونه ، سپس خاتمه ونیز آغاز برابر نمونه، ۴۰۹ گ ۲۱ س [ف. عبدالمقتدر۴:۲۲].

43133 ـ **تهران** مجلس۳۰۰۷: نستعلیق محمدابراهیم‌فرزند ابوالحسن‌زرکش‌اصفهانی، ع۱۶/**۱۲۲۸**، بخش یکم از آغاز تاپادشاهی‌یزدجرد پسرشهریار، زرین بایك تصویر، ۴۸۴ص ۲۷س [ف. مجلس ۱۰:۴۵۷].

43134 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۵۳ : نستعلیق ۹ع‌۱ ر**۱۲۲۹**، بفرمودۀ میرزا محمد باقر، جلد۳، ۲۱۱گ ۱۹ س [ف . سپهسالار]

43135 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۵۷ : نستعلیق **۱۲۲۹**، جلد ۵ ، با خاتمه‌ای‌که در چاپی نیست ، ۲۵۹گ ۲۰ س [ف . سپهسالار ۶۷:۵-۶۸].

43136 ـ **مشهد** ، جامع‌گوهرشاد ۱۲۵۱: نستعلیق حسن دامغانی،**۱۲۲۹**، جلد ۵ [ف. شهرستانها ۱:۱۲۴].

43137 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۶۱ : نستعلیق **۱۲۳۰** بفرمایش میرزا باقر باکمال دشواری، بروی‌کاغذچرب‌نوشته شده، جلد۶ ، ۲۸۰گ ۲۶س [ف. سپهسالار۵:۶۹].

43138 ـ **قم** ،آستانه ۱:۴۳-۵۹۱۹: نستعلیق اسدالله، چهارشنبه ۲۰شعبان **۱۲۳۱**، دفتر۱، ۲۹۸گ ۲۷س [ف. آستانه:۱۲۳].

43139 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۱۷۵: نسخ **۱۲۳۲**، آغاز برابر جلد ۱ [ف . شهرستانها ۱:۱۲۴].

43140 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۰۵۸ فهرست نشده : نستعلیق‌گویا سدۀ**۱۲**، با تاریخ **۱۲۳۳** دربرگ‌پایان، جلد۱، آغاز‌برابر نمونه، آغاز‌یك صفحه نونویس‌وانجام سه صفحه‌افتاده، ۳۱۹گ ۱۵س [رؤیت].

43141 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۶۴: نستعلیق محمد فرزند ابوتراب، سه‌شنبۀ**۱۲۳۳** جلد ۷، زرین، آقا دانش‌پژو، آنراباچاپی‌تطبیق داده ودیده‌که هدایت نیمی‌ازآنراانداخته‌است. ۱۶۷گ ۲۵س [ف. سپهسالار۵:۷۰].

43142 ـ **حیدر آباد** ، موزۀ سالار جنگ H۲۶۹(۱۳ف): نستعلیق میرغلام‌حیدر برای میرجمال الدین ، ۲۵ رمضان **۱۲۳۳** (۱۸۱۸م)درحیدرآباد، جلد۱، ۳۳۵گ۲۴س [ف. محمد اشرف:۱۵].

43143 ـ **مشهد** ، جامع‌گوهرشاد ۱۲۶۳: نسخ **۱۲۳۴**، جلد۳ .

43144 ـ **مشهد** ، جامع‌گوهر شاد ۱۲۲۳: نستعلیق باقر،**۱۲۳۵**[ف. شهرستانها ۱:۱۲۴].

43145 ـ **حیدر آباد** ، موزۀ سالار جنگ H۲۷۰ (۱۴ف): شکسته‌آمیز ۸ج‌۱/**۱۲۳۵** (۱۸۲۰م) ، جلد۱ ، ۳۱۹گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف:۱۶].

43146 ـ **حیدر آباد** ، موزۀ سالار جنگ H۲۸۰ (۲۱ف) : نستعلیق ۲۴ ذیحجۀ **۱۲۳۷**(۱۸۲۲م)، آغازبرابرنمونه ، ۲۱۲گ ۲۳س [ف. محمد اشرف:۲۰].

43147 ـ **حیدر آباد** ، موزۀ سالار

جنگ H۲۸۳ (۱۷ ف) : نستعلیق چند دست برای حافظ یارجنگ ، ۴ ذیقعدهٔ **۱۲۳۷** ، ج ۵۲۲:۲ ۵ گ ۱۷س [ف. محمداشرف:۱۸] .

43148 ـ **یزد** ، وزیری ۱۵–۱۴۲۳: شکسته نستعلیق صفر **۱۲۳۸**، ج ۱، ۳۶۸ گ ۱۸س [ف. شیروانی۱:۱۷].

43149 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۷۹۹ (۲۰۷۷ف): نوشتهٔ **۱۲۳۸**، ۴۰۹ گ [آکیموشکین ۱:۲۹۴].

43150 ـ **تهران** ، یحیی ذکاء ۱۴ : نستعلیق محمد جعفر، **۱۲۳۹** ، بدستور حاجی میرزا علی‌محمد تفرشی، آغاز برابر نمونهٔ جلد۴ [نسخه‌ها ۳:۱۳۸].

43151 ـ **تهـران** ، سلطنتی ۹۳۴ : نستعلیق خوش محمد اسماعیل شیرازی، ذیقعدهٔ **۱۲۴۰**، بنام شکرالله خان‌نوری، هرهفت‌جلد، زرین، [نسخه‌ها ۱:۱۷۷] .

43152 ـ **قم** ، آستانه۲:۱۴–۵۹۷۳ : نستعلیق **۱۲۴۰** ، ج ۱، ۱۹۹ گ ۲۵ س [ف . آستانه:۱۲۳] .

43153 ـ **شیرزا**، ملی فـارس ۹۵۵ خا (۹۴– ۵ر) : نستعلیق اسماعیل شیرازی ، دوشنبه سلخ ذیحجهٔ **۱۲۴۰**، برای میرزا محمد علی فرزند میرزا ابوالحسن شیرازی، جلد۲، آغاز برابر نمونه ، ۳۰۵ گ ۲۴س [ف . ملی فارس ۱:۸۲].

43154 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲۵۲: نسخ شیخ ابوالحسن فرزند آقاشیخ علی، **۱۲۴۳**، جلد۴. [نسخه‌ها۲:۸۳].

43155 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح: نسخ شیخ ابوالحسن، در**۱۲۴۶**، ازروی نسخهٔ ۲۶ ج ۱/ ۱۰۷۱، جلد۷، [رؤیت] .

43156 ـ **تهران**، رضا ستودهٔ نوری: نستعلیق نصرالله خان مشهور بکشیش، **۱۲۴۹**، آغاز برابر جلد دوم است ، ودر شهادت حضرت علی پایان می‌یابد. [یادداشتهای آقای ثبوت] .

43157 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۳۶۲ (۲۱۰۱ف): نوشتهٔ **۱۲۴۹**، ۲۷۲ گ [آکیموشکین ۱:۲۹۶].

43158 ـ **لاهـور** ، پنجاب پبلك لائبریری۹، ۲۹۷ خا(۳): نوشتهٔ ج۲/ **۱۲۵۰** ج۱، ناقص ، ۲۶۱ گ ۱۹ س [منظور احسن عباسی۱:۷۷۳].

43159 ـ **تهران** ، ملی : نستعلیق محمد حسین فرزند محمدعلی بیابانکی جندقی، ع۲۴/ **۱۲۵۳**، ازروی نسخهٔ ۹۹۲ ، جلد۱–۳، ۱۱۶۶ص ۲۷س [نسخه‌ها ۶:۲۹۳].

43160 ـ **تهران** ، سلطنتی ۹۳۵ : ستعلیق **۱۲۵۵**، هرهفت جلد، زرین [نسخه‌ها ۱:۱۷۸].

43161 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۵۴ : نسخ۲۳ ج۲/ **۱۲۵۶**، ج ۲ تامعتصم، ۲۰۴ گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۶:۱۲].

43162 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۸۵۰ (۲۱۰۹ف): نوشتهٔ**۱۲۵۶**، ۲۷۶ گ [آکیموشکین ۱:۲۹۶].

43163 ـ **اسرائیل** ، ملی‌ودانشگاهی اورشلیم Ar۴–۲۰ : نوشتهٔ**۱۲۵۶**، ج۱[نسخه‌ها ۵:۱۱۰].

43164 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۵۴۰ Add : نستعلیق **۱۲۵۶ – ۱۲۶۱** (۴۵ – ۱۸۴۱م)، جلد۱ تا۷ ، ۴۸۰ گ ۵۰ س [ریو ۱:۹۵].

43165 ـ **تهران** ، الهیات ۱۷ ب : نستعلیق **۲۲۶۱** ، جلد ۶ ، ۲۸۴ گ ۱۷ س [الهیات ۱:۶۹].

43166 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۰۰ : نسخ ممتاز محمد باقر فرزند محمد حسین یزد (ج ۱) و محمد تقی فرزند علیرضا (شش جلد دیگر) در **۱۲۶۱** ، زرین ، ۱۱۷۶ ص ۵۶ س [مجلس ۶:۲۵۷].

43167 ـ **اسرائیل** ، ملی و دانشگاهی اورشلیم ۲۱-۴ Ar : نوشتهٔ **۱۲۶۱**، ج ۲ [نسخه‌ها ۵:۱۱۰].

43168 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۹۳۵ Add: نستعلیق، **۱۲۶۳** (۱۸۴۷م) ، جلد ۷، ۷۸گ ۱۳س [ریو ۱:۹۴].

43169 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۵۰ ف : نستعلیق بسیار خوب محمود حکیم فرزند میرزا محمد شفیع وصال شیرازی، ۳ ذیقعدهٔ **۱۲۶۶**، جلد ۱ تا ۷ است، زرین، ۲۲۰ ص ۳۵ س [ف. ملی ۳:۶۶].

43170 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۶۰ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، جلد ۱ و ۲ ، ۱۲۹گ ۱۵س [ریو ۱:۸۸۵].

43171 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۰۴ : تحریری ممتاز آقا میرحسین شیرازی متخلص به وجدی، **۱۲۷۳**، زرین، جلد ۴ و ۵ و ۶ و ۷ ، ۷۷۶ ص ۳۵ س.

43172 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۰۲ : همان وجدی، **۱۲۷۴**، جلد ۱ و ۲ و ۳ ، زرین ، ۶۸۲ ص ۳۵ س [ف. مجلس ۶:۲۶۰].

43173 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۴۱ تاریخ: نستعلیق سید عبدالجواد رضوی ، ۲۴ شعبان **۱۲۷۸**، جلد ۳ [ف. رضوی ۷:۱۱۵].

43174 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۳۸ تاریخ نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** با سرلوح وجدول زر ، جلد ۱، [ف. رضوی ۷:۱۱۴] .

43175 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۴۳۲ فهرست نشده: نستعلیق شکسته‌آمیز ، سدهٔ **۱۳**، جلد ۳، آغاز برابر نمونه ، اکلیلی ، ۱۵۰گ ۲۱س [رؤیت].

43176 ـ **تهران** ، ملی ۵۴۳ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ج ۵، آغاز برابر نمونه، ۱۳۷گ ۱۸س [ف. ملی ۲:۳۶].

43177 ـ **تهران** ، ملی ۱۴۹۷ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر جلد ۱ ، ۳۸۴گ ۱۹س [ف. ملی ۳:۵۲۱].

43178 ـ **تهران** ، ملی: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، اکلیلی، جلد ۸(!) آغاز برابر نمونهٔ جلد ۷ ۳۰۹ص ۲۰س [نسخه‌ها ۶:۲۹۱] .

43179 ـ **یزد**، وزیری ۶۸ (۱۴۱۳): نسخ زیبای سدهٔ **۱۳**، ج ۱ و ۲ ناقص، ۸۹گ ۲۲س [ف. شیروانی ۱:۸۸].

43180 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۱۸۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، جلد ۴ ، ۲۰۹گ ۲۳س [ریو ۱:۹۱] .

43181-86 ـ **برلین**، ۳۷۰ تا ۳۷۵: شش جلد نیمهٔ سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونهٔ جلد یکم، زیب فهرست نسخه [پرچ:۳۸۸].

43187 ـ **قم** ، فیضیه ۲۱۴۲ (۱۳۱): نستعلیق، جلد ۱، آغاز برابر نمونه، ۵۰۰ص ۲۵س [ف. فیضیه ۲:۲۲۵].

43188 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۳ تاریخ: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز و انجام افتاده ، ۲۳۶گ ۲۵س.

43189 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۴ تاریخ : نسخ، جلد ۱ است تا رهایی قباد از زندان، ازمیان افتاده، ۱۹۸گ ۲۳س [رضوی ۳:۸۴].

43190 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ج ۱ [نسخه‌ها ۵:۳۲] منتقل شده به الهیات مشهد.

43191 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۱: نستعلیق خوش، زرین، از سرگذشت پیامبر تا پایان کار عباسیان است.

43192 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۱۲۸۲: نستعلیق، جلد۱ [ف. شهرستانها ۱ : ۱۲۴].

43193ـ **تبریز**، ملی ۳۲۸۰(۷۵۹ف): نستعلیق، ج۳ ، آغاز و انجام افتاده ، ۱۹۴گ ۲۵س.

43194 ـ **تبریز** ، ملی۳۳۰۹(۷۶۰ف): نستعلیق، ج۶، آغاز برابر نمونهٔ جلد ۱ ، ۲۹۰گ ۲۵س.

43195 ـ **تبریز** ، ملی۳۳۱۱(۷۶۱ف): نستعلیق، ج۱، آغاز برابر نمونهٔ جلد ۱ ، ۴۷۸گ ۲۳س [ف. سید یونسی۲:۷۸۲].

43196 ـ **مشهد** ، مدرسهٔ میرزا جعفر ۳۳ : نستعلیق خوش ، مختصر آن است [ف . شهرستانها ۱:۳۲].

43197 ـ **تبریز** ، ملی۳۳۱۳(۷۶۳ف): نستعلیق، ج۵، آغاز برابر نمونه، ۳۲۴گ

43198 ـ **تبریز** ، ملی ۳۳۲۲(۷۶۵ف) : نستعلیق محمد صالح جیلانی ، ج ۴، آغاز برابر نمونه ، ۳۸۱گ ۱۸س [ف . سید یونسی ۲:۷۸۶-۷۸۵] .

43199 ـ **شیراز** ، ملی فارس ۶۳۲-۴۴ر(۹۵۵خا) : جلد۴، آغاز برابر نمونه ، ۲۲۷گ ۲۴س.

43200 ـ **شیراز** ، ملی فارس ۶۳۳-۴۳ر(۹۵۵خا): جلد ۱، آغاز برابر نمونه ، ۲۲۹گ ۲۰س [ف. ملی فارس۲:۲۱۹-۲۲۰].

43201 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۲۴۱۶ (۲۰۷۴ف): بی‌تاریخ، ۳۵۴گ .

43202 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۱۸۳ (۲۰۷۸ف): بی‌تاریخ، ۱۹۹گ.

43203 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۳۵۸ (۲۰۷۹ف): بی‌تاریخ، ۲۸۷گ.

43204 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۰۵ (۲۰۸۲ف): بی‌تاریخ، ۴۴۶گ.

43205 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۳۸۱ (۲۰۸۳ف): بی‌تاریخ، ۲۲۹گ.

43206 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۶۵۵ (۲۰۸۹ف): بی‌تاریخ، ۲۵گ.

43207 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۷۹۸ (۲۰۹۱ف): بی‌تاریخ، ۲۵۹گ.

43208 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۷۵I (۲۰۹۲ف): بی‌تاریخ، ۲۴۷گ .

43206 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۶۵۴ (۲۰۹۵ف): بی‌تاریخ، ۳۶۹گ.

43210 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۷۵II (۲۰۹۹ف): بی‌تاریخ، ۲۱۱گ.

43211 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۷۴ (۲۱۰۲ف): بی‌تاریخ، ۳۰۳گ.

43212 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۴۱۱ (۲۱۰۴ف): بی‌تاریخ، ۴۲۰گ.

43213 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۲۲۰(۲۱۰۷ف): بی‌تاریخ، ۲۱۳گ .

43214 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۴۱۲ (۲۱۰۸ ف) : بی‌تاریخ ، ۵۰ گ [آکیموشکین ۱:۲۹۴-۲۹۶].

43215 ـ **برلین** ، ۳۸۶ : تعلیق ، ۳۰۶گ [پرچ:۳۹۲] .

43216 ـ **برلین** ، ۳۸۸ : نستعلیق ، ۱۵۵گ [پرچ:۳۹۲].

43217 ـ **برلین** ، ۳۹۰ : نستعلیق ، **آغاز:** آرایش دیباجهٔ مناقب، ۱۵۲گ [پرچ: ۲۹۴].

43218 ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۱۷۸۹: جلد۲، انجام افتاده، ۱۳۲۱گ.

43219ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك لائبریری ۲۹۷/۹خا: تاریخ یاد نشده، ج۱ و۲ ناقص، ۱۰۰گ ۳۳س [منظوراحسن عباسی: ۲۱۴].

43220 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۱۶۵۸/ ۴۷۰۹: نیز تاریخ‌یاد نشده، در سرگذشت حضرت پیامبر و صحابه [ف . دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۲] .

43221 ـ **استکهلم** ، دانشگاه ۱۲ : ج۵و۶[نسخه‌ها ۵: ۷۱۴].

روضة الصفای ناصری

ازرضاقلی‌خان هدایت (که یاد او در «اصول‌الفصول۲: ۱۰۴۳» گذشت). که‌در«روضة الصفای» میرخواند دست برده واز روی آن و بمانند دنبالۀآن تاریخ صفویان‌و افشاریان‌ونیز زندیان وقاجاریان را تا بروزگار خود نگاشته است و چاپ شده است . **آغاز** : آغاز کتاب داستانها، مجموع فلك بیانها،حمد وثنای .

43222 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۵۴۱/۱ فهرست نشده: نستعلیق شکسته‌آمیز، محمدکاظم سروری سبلانی فرزند محمد امین ، ۲ رمضان **۱۲۶۵**، (۱پ‌ـ۵۹ر)، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

43223 ـ **تهران** ، ملی ۱۵۹۷ ف : نستعلیق، سدۀ**۱۳**، تنها جلد تاریخ قاجاریان است تا روزگار نگارنده ، ۲۳۳گ ۲۶ س [یاد داشتهای دکترجان لایونکود].

روضة الطاهرین

از طاهر محمد فرزند عمادالدین حسن فرزند سلطانعلی فرزندمحمد حسین سبزواری، بنام اکبرشاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) بسال ۱۰۱۱ (۱۶۰۲م) درتاریخ پیامبران وفرزانگان و پادشاهان پیش ازاسلام تا پادشاهان صفوی .در دوجلد با عنوانهای : قسم، باب، طبقه.

43224 ـ **موزۀ بریتانیا** ، ۱۶۸ Or: نستعلیق محرم **۱۰۴۵** (ك ۵۸۳ر) و ع ۱/ **۱۰۴۶** (۶ـ۱۶۳۵م)(گ۱۴پ) ۷۰۰گ ۲۱س [ریو۱: ۱۱۹].

43225 ـ **حیدر آباد** ، موزۀ سالار جنگ H۲۹۱ (۶۲ف) : نستعلیق ۲۲ شعبان **۱۰۴۸**، جلد۲، **آغاز:** ذکرمجملی از احوال ترکان وخروج چنگیزخان وحضرت‌صاحبقران امیرتیمور. باقسم سوم‌آغازمیشود، این قسم در ۷باب، سپس قسم چهارم در۲باب، قسم‌پنجم ۴ باب، ۳۳۶گ ۲۵س [ف. محمداشرف: ۷۲].

43226 ـ **حیدرآباد** ، موزۀ سالار جنگ H۲۹۲ (۶۳ف): نستعلیق محمد فاضل فرزند میرمحمد نصیر رضوی حسینی مشهدی ، سدۀ**۱۱**، **آغاز:** بعد ازحمد خداوند لم یزل که کافۀ موجودات را ازتنگنایی عدم بیرون‌آورده ۲۴۸گ ۲۱س [ف. محمد اشرف: ۷۵].

43227 ـ **موزۀ بریتانیا** ، ۱۹۶۶ Add: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م ،(۱۲۶۶ق) گزیدۀ آن‌است با همان عنوان، ۶۷گ ۱۱س [ریو۳ : ۸۸۶].

43228ـ29 ـ**حیدرآباد**،موزۀسالار جنگ H۲۸۹و۲۹۰ (۶۴ و۶۵ف) : نوشتۀ ۴ ج۲/**۱۲۹۸** (۱۸۸۱ م) ، در دوجلد ، با عنوانهای: قسم، باب، فصل، طبقه**آغاز :** بعد ازحمد باری سبحانه وتعالی وصلوات نامحدود درود غیرمعدود بدان مظهر انوارجود صاحب مقام محمود، ۲۳۰ + ۲۷۷گ ۱۹ س [ف . محمد اشرف: ۷۶].

43230 ـ **تهران** ، مجلس۲۵۶: نسخ، بی‌تاریخ، نسخه ازقسمت چهارم ازباب یکم در

ذکر احوال فرمانروایان هند که پیش از اسلام بوده‌اند آغاز میشود، ۵۱۴ گ ۲۹ س [ف. مجلس ۱۴۲:۲].

43231 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۳۹۹ (۲۱۱۱ف): بی‌تاریخ، ۲۵۸ گ. در فهرست نام پدر نگارنده **حسن** است.

43232 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۰۰ (۲۱۱۲ف): بی‌تاریخ، ۴۸۵ گ.

43233 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۸۶۴ (۲۱۱۳ ف): بی‌تاریخ، (۴ پ ـ ۳۵ ر) [آکیموشکین ۲۹۶:۱].

ریاض الجنة

زنوزی، در س ۶۶۹ گذشت و در بخش سیر نیر خواهد آمد.

ریاض الخلود

از ابوبکر فرزند هدایت الله حسینی، در سرگذشت امیران و دانشمندان و داستانها و لطایف در ۹۸۹ بانجام رسانده است: در اندم کین معانی روی بنمود ـ زهجرت نهصد و هشتادونه بود ـ زمان پرفتن‌دور پرآشوب ـ نه دانش‌مطلب و نه علم مرغوب. **آغاز**: حمد و سپاس بی‌قیاس پادشاهی را که افتتاح.

بنگرید: ذریعه ۳۲۴:۱۱.

43234 ـ **تهران**، مجلس ۵۴۹: نستعلیق **۱۳۱۶**، آغاز برابر نمونه، ۱۶۸ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۳۲۳:۲].

ریاض الملوك

ازمحمد غوث فرزند محمد فایق از مردم پیشاور، از نزدیکان احمد شاه ابدالی و فرزند او تیمورشاه ابدالی (۱۱۸۷ق ۱۲۰۷ق). در یك مقدمه ودوروضــه و یك خاتمه: **مقدمه** دربیان بعضی نکات کــه موقوف علیه سلطنت و ریاست است. روضهٔ **یکم** درذکر بعضی ازسلاطین سلف، **دوم** درذکر بعضی ازامرای نامدار، **خاتمه** در وصایا. وهر روضه درچهار گلدسته: گلدستهٔ ۱ـ عدل ۲ـ مروت ۳ـ سخاوت ۴ـ غیرت وهمت. **آغاز**: غواصی خامهٔ سحرکار درقعر بحرفکرو بدست‌آوردن.

43235 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PeI ۴۳ ۷۰۹ (۹۳ ف): نستعلیق ۳ رجب **۱۲۴۹**، آغاز برابر نمونه، ۸۳ گ ۱۷ س [ف. عبدالله ۶۲:۱].

ز

زبدة التواریخ

از جمال الدین ابوالقاسم عبدالله فرزنــد علی فرزند محمدکاشانــی، نگارندهٔ «تــاریخ اولجایتو»، که در بخش تاریخ ایران خواهد آمد» که بار تو لدخاورشناس روس او را نگارندهٔ واقعی «جامع ـ التواریخ: ۴۱۳۳» رشیدی دانسته است، و آن «جامع» تحریر دومی ازاین «زبده» را ماند.

تاریخ عمومی‌ست از آدم تا گشودن بغداد بدست هلاکو در ۶۵۶ق، دریك مقدمه درتاریخ ایران دردوقسم: ۱ـ پادشاهان پیش از اسلام ۲ـ ازاسلام تا بیعد.

بنگرید: کشف الظنون ۵۳۶:۳ ـ استوری ۷۸:۱.

43236 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۲۱۰: نستعلیق فضل الله خان حقیق شاگرد دارالمعلمین عالی تهران، **۱۳۱۱** خ از روی نسخهٔ میرزا

اسماعیل خان افشار، با یادداشتی از قزوینی، نسخه بخش تاریخ اسماعیلیان فاطمی و نزاری است. اگرچه مغلوط است ولی نکات تاریخی دارد که در «جامع التواریخ» که مانند تحریر دومی از آنست نیست، ۱۱۶ گ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۴۱۵۳:۱۵].

43237 ـ **برلین**، ۳۶۸: تاریخ یاد نشده، نسخه تا ۶۳ ق را دارد.

زبدة التواریخ = لب التاریخ = مجمل التواریخ

از کمال فرزند جلال منجم، خادم و غلامزادهٔ شاه عباس صفوی (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷)، که چون در مجلس آن شاه بر مجملی از تواریخ احتیاج میشد این مختصر را گرد آورده. تاریخ کوتاه عمومی ست از آدم و تا رویدادهای ۲۰ ع ۱۰۶۳/۲ را دارد. دربارهٔ صفویان نسبتاً به تفصیل پرداخته است. در دیباجه نامی به کتاب نداده است، در فهرست دانشگاه به نام یکم و در نمای نسخهٔ رضوی بخامهٔ نویسندهٔ دیگر نام دوم آمده است و در نسخهٔ ملك بنام سوم. **آغاز:** بعد از حمد و ثنای پروردگار و درود بی پایان بر احمد مختار و آل اطهار... خادم پادشاه کامکار.

43238 ـ **تهران**، ملك ۳۹۲۰/۱: نستعلیق شکسته، ۳ ع ۱۰۸۸/۲ ق (۱۲ تیر ماه جلالی) برای شاه صفی ثانی صفوی در اصفهان، آغاز برابر نمونه (ص۱ـ ۶۰) با یادداشتی در بارهٔ نام کتاب که بنام مجمل التواریخ خوانده شده است. سپس خلاصهٔ دستورالوزراء.

43239 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۹۶/۱۴ فهرست نشده: با تاریخ ۱۰۹۰ـ۱۱۰۶ در دفتر، در پایان نسخه چند حکم مؤرخ ۱۱۰۶ هست که دیگری افزوده است، (ص۳۱۲ـ۳۷۴)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

43240 ـ **تهران**، حقوق ۵۴ ج: نسخ سدهٔ ۱۳، با تملك ۱۲۹۸، آغاز برابر نمونه، ۱۰۰ گ ۱۴ س [ف. حقوق: ۱۳۱].

43241 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۶۰/۴ Or: در مجموعه (گ ۹ـ۲۶)، آغاز برابر نمونه در فهرست بنام یکم یاد شده است [ریو ۳: ۱۰۵۵].

زبدة التواریخ

سعدالله فرزند عبدالله فرزند سراج الدین قاسم.

43242 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۵۰۵ (۲۱۵۹ ف): نوشتهٔ ۹۹۶، ۳۵۲ گ [آکیموشکین ۱: ۳۰۲].

زبدة التواریخ

از میرزا محمد محسن فرزند محمد کریم مستوفی، کارگزار نادرشاه در سپاهان، بدستور رضا قلی فرزند نادر در ۱۱۵۴ ساخته است. تاریخ عمومی ست به شیوهٔ سیاق، از آغاز آفرینش تا ملوك الطوائف پس از صفویه و سال ۱۱۴۸، و از پادشاهان فرنگ و روم هم در آن یاد شده است نام نگارنده و نادر و پسرش در دیباجه آمده است. و در پایان داستان بلوهر و بیوذاسف را بنقل از «عین الحیاة» مجلسی آورده است.

در پایان آن گزارش سودمندی از برافتادن صفویان و روی کار آمدن نادرشاه دارد. **آغاز:** زبدة التواریخ در کیفیت انساب و احوال انبیا و اوصیا و پادشاهان و سلاطین زمان از حضرت خیر البشر آدم الی یومناهذا، آنکه بعد از حمد و سپاس بیقیاس بیقیاس خداوندیکه ضابطهٔ قبض و بسط جزو کل دفترخانهٔ ایجاد عالم علوی وسفلی...

بنگرید: استوری ۱: ۶۳۹ـ یادداشتهای قزوینی ۳: برگل ۲: ۹۳۰

43243 ـ **تهران**، ادبیات ۱۵ ب: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونه،

۲۵۷گ ۲۳س [ف. ادبیات ۱:۳۰۵].

43244 ـ **تهران**، ملی ۱۲۶۶ ف : شکسته نستعلیق محمد صفی فرزند عبدالوهاب قزوینی، **۱۲۵۶**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۶گ ۲۳س [ف. ملی۳:۳۳۰].

43245 ـ **مشهد**، رضوی ۲۴۲ تاریخ (۴۲۴۰): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۶۸گ [ف. رضوی۷:۱۱۶].

زبدة التواریخ سنندجی

ازمحمدشریف فرزند ملامصطفی شیخ الاسلام قاضی اردلان، بنام خسروخان حاکم اردلان، تاریخ عمومی ست و بیشتر دربارهٔ ایران است، از فصل یکم تانهم دربارهٔ پیش ازصفویان کوتاه وکم ارزش است، ولی از فصل دهم دربارهٔ صفویان تا سال ۱۱۶۸ ق وفصل یازدهم دربارهٔ نژاد نامهٔ کردان و نژادنامهٔ فرمانروایان اردلان وفصل دوازدهم در بارهٔ قاجاریان سودمنداست. وخاتمه ای داردکه در آن مآخذ خود رایادکرده است. ودر ۱۲۱۵ ق به انجام رسیده است.

بنگرید: استوری، برگل۱:۴۶۵.

43246 ـ **انگلستان**، کمبریج (براون G ۱۸۰ (۹)): نوشتهٔ **۱۲۷۵** ق [استوری۱:۱۴۶].

زبدة الغرایب

ازسید محمد رضا فرزند سید ابوالقاسم طباطبائی، نجم الدوله متخلص بـه نجم، افتخار الملك حسام جنگ، نایب خانسامان و داروغهٔ خزانهٔ عامرهٔ اکبرشاه، بسال ۱۲۳۱ (۱۸۱۶م)، در تـاریـخ ایـران و اسلام و هـنـد، و سرگذشت پیامبر وخلفا وپادشاهان درپنج جلد، کـه جلد پنجم آن در سرگذشت فرزانگان و عارفان و سرایندگان است. از هموست : ۱ـ اخبارات هند (تاریخ عمومی هند) ۲ مفاتیح الریاسة (درسوانح صد سالهٔ هند از ۱۱۵۱ تا ۱۲۵۱) ۳ـ خورشید لامـع یـا منظر العالـم (جغرافیا) ۴ـ مجمع الملوك (تاریخ عمومی) ۵ـ زبدة الغرایب (همین کتاب) ورویهم اینها را «بحرالزخار» نامیده است. ونیزاز هموست تذکرهٔ «نغمهٔ عندلیب» که بنام واجد علیشاه بسال ۱۲۶۱ق نگاشته است.

بنگرید: استوری۱:۱۴۸، ۱۲۴۵ـتاریخ تذکره های فارسی۲:۳۶۰، ۶۵۱.

43247 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۳۰/ ۳۱۳۵ : نوشتهٔ خود نگارنده، جلد دوم ازدفتریکم است [ف. دکترمحمدبشیر حسین ۱:۱۲].

43248 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۲۹۵: نستعلیق ۵ج۲/ **۱۲۳۸**، نسخه جلد یکم است، کـه در ۱۲۳۱ ساخته شده است، ۲۰۵ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۹۵].

43249 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۰و۱۱/ Or ۱۷۶۲: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق)، بخشی ازآن است (گ ۲۲۴ـ۲۵۱) و (گ ۵۷۰ـ۶۰۱) [ریو۳:۱۰۲۴].

43250 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴۳ Or: پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶) همراه «مجمع الملوك» او، بخشی ازآن است [ریو۳:۱۰۱۴].

زهد الملوك

ازابوالفتح، بنام فخرالدوله، درسرنوشت و پایان کارپادشاهانی است که سرانجام به درویشی گراییده اند.

43251 ـ **بغداد**، المتحف العراقی ۱۰۱: نستعلیق شعبان **۱۲۸۵** [نسخه ها۵:۴۰۶].

زین الاخبار = تاریخ گردیزی

ابوسعید عبدالحی گردیزی، فرزندضحاك

فرزندمحمود(گردیزدیه ودژی‌ست به یک‌منزلی غزنین)، بروزگاری پادشاهی عبدالرشیدفرزند مسعود فرزند محمود سبکتکین(۴۴۱-۴۴۴)، پیرامن سال ۴۴۲- ۴۴۳ ، درنوزده باب در تاریخ وآثار وعادات ورسوم و انساب و معارف ملل گذشته، نزدیک به «آثار الباقیه»ی بیرونی نگاشته است . ترجمهٔ انگلیسی آن از سرگرد H.G. Raverty چاپ شده است .

دربرلین ۱۳۴۶ق بخشی از آن ، وسپس چند باردرتهران با پیشگفتارقزوینی و بتازگی بکوشش عبدالحی حبیبی افغانی چاپ‌شده است.

بدینگونه: باب۱- درپادشاهی تهمورث ، جمشید،ضحاك، افریدون،منوچهروپسرتهماسب ۲- پادشاهی کیانیان ۳- ملوك الطوایف۴و۵- ساسانیان ۶- جدول خلفا وپادشاهان اسلام۷- خلفا وپادشاهان اسلام ۸- استخراج تاریخها ازیکدیگر ۹- اندر اسباب عیدها ۱۰- عیدهای جهودان ۱۱- اندر اسباب عید های جهودان ۱۲-عیدهای ترسایان به جدول۱۳-اندرعیدها ورسمهای مغان‌به جدول۱۴- اندرشرح جشنهای مغان ۱۵- اندر عید های هندوان به جدول ۱۶- اندرشرح عیدهای هندوان ۱۷- اندر معارف وانساب ۱۸- اندرمعارف رومیان ۱۹- اندرمعارف هندوان.

بنگرید: بیست مقالهٔ قزوینی ۲: ۱۹۶ - ف. مشار:۱ ۹۰۱ - مؤلفین مشار ۳: ۷۸۴ - استوری۱:۶۵تا۶۷ .

43252 - **لندن** ، کمبریج ۲۱۳ : نوشتهٔ ۹۳ (**۹۰۳**یا **۹۳۰** یا **۱۰۹۳**) ۴۱۸ص ۱۹س، بادیباجهٔ قزوینی. فیلم‌آن دردانشگاه‌ش ۲۱۷۹و۲۱۸۰هست [فیلمها: ۱۱۶] و نیز در کتابخانهٔ ملی[معارف۲:۱۸۵].

43253 - **بادلیان** ، ۲۴۰ اوزلی : نستعلیق ۲۱ ذیحجهٔ **۱۱۹۶**، ۲۶۲گ ۱۵س. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۳۱ و ۱۲۱۰ هست [فیلمها:۱۱۶].

زینة‌التواریخ

ازمیرزامحمد رضی(رضا) مستوفی‌تبریزی متخلص به بنده، درگذشتهٔ ۱۲۲۲ (۱۲۲۳) فرزند محمد شفیع . همراه عبدالکریم فرزند علیرضا شریف شهاوری(اشتهاردی). درتاریخ ایران باستان و خلفای عرب وخاندان اموی و عباسی وشاهان ایران پس ازاسلام تا روزگار فتحعلی شاه (۱۲۱۲- ۱۲۵۰) بدستور همان شاه ، بسال ۱۲۱۸ - ۱۲۲۱ ق نگاشته است دریک‌آغازویک‌انجام ودوپیرایه: آغازدرآفرینش زمین‌وآسمان، انجام‌درسرگذشت ادبای‌روزگار قاجار. **پیرایهٔ یکم** دردووجه وهروجه دردو گونه. وجه یکم درپیامبران‌گذشته، و حکمای سایرامم. گونهٔ یکم‌آن درپیامبران پیشین، دوم درحکایات حکمای حق بین وعرفای حکمت آیین . وجه دوم درپیامبر اسلام وخاندان او وفرزانگان اسلام، دردوگونه: گونهٔ یکم‌آن در پیامبروخاندان او، دوم دراطوار علمای دین و اصحاب‌کشف ویقین . که تاریخ حکماست . **پیرایهٔ دوم** که نیزدردووجه است. وجه یکم آن درپادشاهان، بردوگونه. گونهٔ یکم‌آن در پادشاهان پیش ازاسلام ، دوم پادشاهان پس از اسلام. وجه دوم درپادشاهان قاجار بردوگونه: گونهٔ یکم درآغازکارآنان از فتحعلی خان تا فتحعلی شاه. گونهٔ دوم روزگار فتحعلی شاه .

آغاز۱: اول دفتربنام ایزد دانا ... بهار رخسارشاهدان نووکهن حکایت ستایش خداوند جان بخش. **آغاز۲:** پیرایهٔ دوم که داستان سلاطین معدلت‌آیین وشهریادان‌با عجزوتمکین درآن منطوی.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۴۲ (بنده) و۱۲: ۹۱ (زینة التواریخ)ـ مقدمهٔ مجمل التواریخ ـ تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۶۵۱.

43254 ـ **تهران**، مجلس ۴۰۳۴: نستعلیق زیبای علی اصغر فرزنـد حاجی میرزا محمد همدانی، سلخ رجب **۱۲۲۵**، جلد یکم، آغاز برابر نمونه، نـاتمام، ۲۳۶ گ ۲۵ س [رؤیت].

43255 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۳۸ Add: محرم **۱۲۲۵** (۱۸۱۰م) در اصفهان، جلد یکم آن، ۲۸۸ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۳۶].

43256-58 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۲۸، ۲۳۵۱۵ و۲۳۵۱۴ Add: پیرامن **۱۸۱۰**م، ۵۹۸+۷۹۹+۱۸۹ گ [ریو ۱: ۱۳۵].

43259 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۲۷ Add: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۲۷** (۱۸۱۲م)، جلد ۲، ۱۸۳ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۱۳۶].

43260 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸: نستعلیق شکسته آمیز، **۱۲۲۸**، زرین، جلد دوم، آغاز برابر نمونه، ۴۷۷ گ ۲۱ س

درمقدمه و۱۶ فصل. فصل ۱ـ تاریخ ایران باستان تاساسانیان ۲ـ ساسانیان ۳ـ اسلام تـا پایان خاندان اموی ۴ـ عباسیان ۵ـ دودمانهای ایرانی پس از اسلام تا غوریان ۶ـ اسماعیلیان مصروسوریه وخراسان ۷ـ سلجوقیان و اتابکان و سلغوریان ۸ـ خـوارزمشاهیان ۹ ـ مغول و ایلخانی ۱۰ـ تیموری ۱۱ـ قـراقوینلو ۱۲ـ آق قوینلو ۱۳ـ صفویان ۱۴ـ افشاریان ۱۵ـ زندیان ۱۶ـ قاجاریان وجنگهایشان با ازبکان [ف . مجلس ۲: ۱۴۵]

43261 ـ **تهران**، سلطان القرائی: نوشتهٔ **۱۲۳۷**، جلد یکم، آغاز و پیرایهٔ یکم است تاسرگذشت ملاحسن کاشی [ذریعه ۱۲: ۹۱].

43262 ـ **تهران**، دانشسرای عالـی، قریب ۱۱۴: نستعلیق ۱۰۶۰؟ (گویا **۱۲۶۰**)، رحلی کوچك [نسخه‌ها ۵: ۶۳۰].

43263 ـ **تهران**، مجلس ۴۷۳۸: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳**، زرین، جلدیکم، تـا سرگذشت همان کاشانی، آغاز برابر نمونه بایادداشت فرهاد میرزا دربارهٔ نگارنده: که میرزارضی به کمك اشتهاردی نگاشته است. [رؤیت]

43264 ـ **تهـران**، مجلس ۴۷۳۹: همان نستعلیق، سدهٔ **۱۳**، جلد دوم، آغاز برابر نمونه، زرین [رؤیت].

43265 ـ **تهـران**، مجلس ۳۱۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، از آغاز است تـا بخشی از سرگذشت سرایندگان عرب وعجم (پیرایهٔ یکم، سرگذشت ملاحسن کاشی)، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده، ۵۹۵ ص ۲۸ س [ف. مجلس ۱۰: ۷۴۷].

43266 ـ **اراك**، عبدالحسین بیات: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، جلد یکم آن است تـا پایان سرگذشت حسن کاشی، [نسخه‌ها ۶: ۷۹].

43267 ـ **تهران**، ملك ۴۳۴۴: تاریخ یاد نشده، جلد یکم.

43268 ـ **تهـران**، ملك ۴۱۷۳: جلد یکم.

43269 ـ **تهران**، ملك ۴۷۹۸: جلد دوم [تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۶۵۳].

زینة التواریخ

ازعزیزالله . تاریخ عمومی‌ست کم ارزش، نگاشتهٔ ۷ـ۱۰۸۶ق.

بنگرید: استوری ۱: ۱۳۴.

43270 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۳/ ۱۷۵۱ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق)، گزیده‌ای ازآن است (گ ۳۰ ـ ۳۳) و ذیلی

دارد که پس از ۱۰۸۷ ق را نیز دارد. [ریو ۳: ۱۰۱۷].

زینة المجالس

از مجدی، که ۲۰ نسخهٔ آن در ص ۶۷۰ یاد شده است.

اینك نسخه هایی دیگر:

43270 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای H.۱۳۶۷: ابن فاتح الدین محمد علی شوشتری **۱۰۶۱**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۱ گ ۲۹ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۲].

43271 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۹ Or: نستعلیق شعبان **۱۰۷۹** (۱۶۶۸ م)، آغاز برابر نمونه، ۴۲۸ گ [ریو ۲: ۷۵۸].

43272 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۶۴: نستعلیق **۱۰۹۰** [ف. شهرستانها ۱: ۱۲۹].

43273 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و میانه و انجام افتاده، از باب دوم اندر اظهار کرامات و خوارق عادات تا باب ۴۴. و میرسد تا وجه تسمیهٔ صفه و صوفی [رؤیت].

43274 ـ **قم**، آستانه ۲: ۹۰ـ۲۳۹۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، انجام در فصل ۲ از جزو ۹ نانویس مانده، ۳۰۰ گ ۲۲ س [ف. آستانه: ۱۲۷].

43275 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (۳۹۵) Or ۴۹۰۷: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۲۵۴ گ [ذیل، ریو: ۲۴۹].

43276 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۸ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۳۰۳ گ [ریو ۲: ۷۵۹].

43277 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۴۷: شکسته نستعلیق حاجی بابا فرزند جبعلی سمنانی، یکشنبه ۲۶ رجب **۱۲۲۳**، ۲۱۰ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۱].

43278 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۱۷ (۷۸۷ ف): نسخ محمد علی فرزند محمود جان بهبهانی، **۱۲۲۸**، آغاز برابر نمونه، ۴۳۱ گ ۲۱ س [ف. سید یونسی ۲: ۸۰۹].

43279 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۷۱۸ (۴۶ ذیل): نوشتهٔ **۱۸۴۰** م، ۲۹۵ گ [آکیموشکین ۱: ۶۲۳].

43280 ـ **تهران**، ملی ۱۳۲۸ ف: نستعلیق خوش فخر الدین، **۱۲۵۷**، آغاز برابر همان نمونه، زدین، ۲۹۵ گ ۲۳ س [ف. ملی ۳: ۳۹۰].

43281 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زدین، آغاز برابر همان نمونه، ۷۸۰ ص ۲۰ س [ف. مجلس ۱۷: ۱۸۱].

43282 ـ **تهران**، مجلس ۳۰۷۴: نستعلیق، با تملك سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۵۷۸ ص [ف. مجلس ۱۰: ۶۳۰].

43283 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۶۵ Or: نستعلیق، سدهٔ **۱۹** م، ۲۴۱ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۱۰۰۴].

43284 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۳۵۶: نستعلیق، آغاز و انجام افتاده، آشفتگی دارد، ۳۲۰ ص ۲۲ س [ف. دیباجی ۲: ۸۴].

43285 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۷۵ (۷۸۶ ف): نسخ، آغاز برابر نمونه، انجام پیرامن ۴۱ گ از نسخهٔ ۳۳۱۷ تبریز کم دارد، ۳۷۳ گ ۲۳ س [ف. سید یونسی ۲: ۸۰۸].

43286 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۱۱ (۲۱۸۱ ف): بی تاریخ، (۱پ ـ ۲۲۸پ) [آکیموشکین ۱: ۳۰۵].

43287 ـ **هند**، بانکیپور ۷۲۸: نستعلیق کمال الدین، **۱۱** (؟)، آغاز برابر نمونه، ۳۱۸ گ ۲۳ س [عبدالمقتدر ۸: ۱۷۹].

سبحة الاخبار = تحفهٔ سلیمانی

درص ۴۱۲۲ گذشت.

سلالة السیر

از ابوالقاسم فرزنـد محمد علی سمنانـی ساسانی، بسال ۱۲۲۲ (۱۸۰۷م)، در دومقالـه نگاشته است: **مقالهٔ یکم** دردوفصل، فصل یکم ایران باستان، درسه طبقه: پیشدادیان تاساسانیان فصل دوم پادشاهان پس ازاسلام، در ۱۵ طبقه، طبقهٔ ۱ـ خلفای راشدین، طبقهٔ ۲ـ امویان ۳ـ عباسیان ۴ـ اسماعیلیان ۵ ـ پادشاهان ایران بروزگار عباسی (طاهریان، صفاریان، سامانیان، غزنویان، غوریان، بویه ودیلمیان، سلجوقیان، خوارزمشاهیان اتابکان ، اسماعیلیان ۶ـ مغولان ۷ ـ درسه‌شعبه (چوپانیان، ایلخانیان، کرت) ۸ـ تیموریان ۹ـ ترکمنها در دو شعبه (قراقوینلو ، آق قوینلو) ۱۰ـ صفویان ۱۱ـ افغان ۱۲ـ افشاریان ۱۳ـ ابدالیان ۱۴ـ زندیان ۱۵ـ قاجاریان . **مقالهٔ دوم** پادشاهان مسلمان‌هند، دریك مقدمه وپنج بیان. بیان ۱ـ پادشاهان دهلی درشش‌طبقه، بیان ۲ـ بهمنیان دکن ۳ـ عادلشاهیان ۴ـ نظامشاهیان ۵ـ قطبشاهیان ۶ـ عمادشاهیان ۷ـ لریدشاهیان بیدر ۸ـ پادشاهان گجرات ۹ـ پادشاهان‌ملاوی وماند، دردوشعبه ۱۰ـ پادشاهان خاندها ۱۱ـ پادشاهان بنگال ۱۲ ـ شرقـی جونپور ۱۳ـ پادشاهان سند ۱۴ ـ ملتان ۱۵ـ کشمیر. سپس **خاتمه**. وازهموست: جام جهان نمای ساسانی

آغاز: ستایش عدیم الانحصار ونیایش‌مفقود ـ الاقطارسزاوارشهنشاه عظمت.

43288 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۳۰۱ (۷۸ف) : نـوشتهٔ ۳۰ ذیحجه **۱۲۲۳** (۱۸۰۸م)، آغاز برابر نمونه ، ۶۷گ ۱۹س [ف. محمد اشرف:۹۶].

سلطان التواریخ

ازمیر چند Chand فرزند چندر بهان (بنگرید: چهارچمن، دربخش تاریخ‌هند) تاریخ عمومی‌ست ازآغازتاروزگار نگارش ۱۱۳۵ق، بنام سید سلطانعلی خان از درباریان محمد شاه (۱۱۳۱ق‌۱۱۶۱ق). **آغاز:** جهان‌جهان‌ستایش وعالم عالم نیایش.

43289 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pe153 ۱۴۶۲: شکسته، بی‌تاریخ، آغازبرابر نمونه، ۲۶۴گ ۱۵س [ف. عبدالله:۱۴:۱].

ش

شامل التواریخ مظفری

ازعباسقلی‌خان سپهر کاشانی (که یاد اودر «اثبات‌خلافت: ۸۷۱» گذشت). تاریخ‌عمومی‌ست درچندین مجلد. (بنگرید: محمود التواریخ ، دربخش تاریخ ایران).

جلد دوم‌آن تاریخ جانشینان مغول است: اوکتای‌قاآن، جوجی‌خان، فرزندان‌جوخ‌چان، مونکاتیموربن طغوقاه، تودامنکو ، تـوقتای . بشیوهٔساده وبدون دیباجه[نسخهٔ‌مجلس۳۰۲۸].

آغاز ج۱: ستایش وسپاس خداوندیراسزاست که اخبارمردم درگذشتهٔروزگارداآیات. **آغاز** ج۴: باین پاره حکایات ومکالمات عبدالملك‌بن مروان . **آغاز** ج ۶ : ذکر ولیتعهد عمربـن عبدالعزیز بن مروان درسال نودونهم هجری.

43290 ـ **تهران** ، ملی ۱۶۲۰ ف : نستعلیق حاج محمد رضـا صفا، سلطان‌الکتاب

لشکرنویس محلاتی، آدینهٔ۷رجب۱۳۲۰ق ،در تهران ، آغاز برابر نمونه ، جلد ۱ ، تاریخ خاندان امویان است تابخاك سپردن معاویه‌پسر یزید، ورویداد کربلا را بتفصیل‌دارد، ۴۱۵ گ

43291 ـ **تهران** ، ملی ۱۶۱۹ ف : نستعلیق‌محمودنوری،۱۳۲۳ق‌برای‌مظفرالدین شاه، جلد۴، آغاز‌برابرنمونه، تاریخ عبدالملك اموی‌ست با سرگذشت فرزندان او ، ۲۴۳ گ ۱۷س.

43292 ـ **تهران** ، ملی ۱۶۵۵ ف : نستعلیق میرزا نعمت الله معین الکتاب بن فخر الاشراف، برای محمد علیشاه، ۱۱رجب۱۳۲۴ ق، جلد۶، آغاز برابرنمونه ، تـاریخ خاندان اموی‌ست‌ازسال۹۹ق‌ازروزگاردولایتعهدی‌عمربن عبدالعزیز بن مروان و پـادشاهی او وهشام‌بن عبدالملك بن مروان تا رویداد های ۱۰۵ ق ، ۲۴۶ گ۱۷س[یادداشتهای‌دکترجان لایونگود].

43293 ـ **تهران** ، مجلس ۳۰۲۸ : نستعلیق سدهٔ۱۴، بخش دوم است از سرگذشت فرزندان چنگیز آغازمیشود. با نامه‌ای الصاقی ازسپهر: که‌سیاه مشقی است. **آغاز:** بیان‌بدایت حال و آغاز داستان اوکتای قاآن‌بن چنگیز . انجام ناتمام. ،۲۰۹ص ۱۷س [ف.مجلس۱۰: ۴۷۵] .

شاهد صادق

ازمیرزا صادق صادقی (م۱۰۶۱ق)، که ۷ نسخهٔ‌آن درص ۶۷۳ یاد شده است .

باب پنجم‌آن درتاریخ وجغرافیاست.

43294 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ ۲/ ۲ سفرنامه (۱۹۴ف) : نوشتهٔ محمد صداقت علی فرزنـد اسماعیل،۷ رجب ۱۱۱۰ (۱۶۹۸م) ، بخشی‌ازآن است ، **آغاز :** فصل هفتادونهم در علـم اخبار وسیروآن عبادتست ،

۱۱۵ گ ۱۷س [ف. محمد اشرف:۲۱۳].

43295 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۲۶ Or : نستعلیق۱۲۳۹(۱۸۲۴م)درکشمیر، ۴۳۴ گ ۱۹س [ریو۳:۱۰۰۵] .

43296 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۲۹ Or : نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م ، (۱۲۶۶ ق) ۱۴۵گ۱۱س[ریو۳:۱۰۰۵] .

43297 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۳۰ Or : نستعلیق سـدهٔ۱۹ م ، ۱۴۲ گ ۱۱ س [ریو۳:۱۰۰۵] .

43298 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۳۸/ ۳۰۴۳: نوشتهٔ‌آغازسدهٔ ۱۳[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۲۳۰].

شمس التواریخ

ازعبدالوهاب قطرهٔ چهارمحالی‌اصفهانی؛ که بروزگار فتحعلی شاه میزیسته ، زنـده در ۱۲۸۴. در ۱۲۶۰ بنام‌محمدشاه قاجار، درتاریخ عمومی ایران تا خاندان‌قاجار، دریك‌مقدمه در پیامبر اسلام وجانشینان‌او، وچهل باب نگاشته وبدین نام خوانده است: مقدمه دردکرمشاهیر پیامبران و امامان . باب ۱ خاندان‌اموی۲ ـ پیشدادیان‌وکیانیان‌واشکانیان‌وساسانیان۳ـ تابعهٔ یمین و حکومت پادشاهان ایران در آنجا ۴ـ ملوك عرب و هجرت ایشان بعراق عرب ۵ ـ اسماعیلیهٔ مغرب و مصر و اسماعیلیه الموت و ایران ۶ـ طاهریان ۷ـ صفاریان۸ـ سامانیان ۹ـغزنویان ۱۰ـسلجوقیان۱۱ـخوارزمشاهیان ۱۲ـ قراختائیان ۱۳ ـ خاندان مظفر ۱۴ ـ انجوئیان فارس ۱۵ ـ خاندان بویـه ۱۶ ـ وشمگیروزیار۱۷ـ غورو‌بامیان ۱۸ ـ خلج در هندوستان ۱۹ ـ نیمروز ۲۰ ـکـرت ۲۱ ـ سربداران ۲۲ـ اتابکان...۳۷ـ صفویان۳۸ـ افغانها ۳۹ـ افشاریان ۴۰ـ زندیان.خاتمهٔ‌یکم

دربارهٔ قاجاریان، خاتمهٔ دوم درختا وافرنج و بطالسه وعثمانیان.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۸۶ ـ مجمع الفصحا ۲: ۴۲۲ ـ استوری ۱: ۱۵۰ ـ ادبیات براون: ۱۰۲.

43299 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۴۲۸ : نسخ گویا خود نگارنده، باجاهای سفیددرمیانه ۲۶۳ گ ۱۸س ، آغاز در خطبهٔ دیباچه افتاده وفهرست همه کتاب درفهرست کتابخانه بتفصیل آورده شده است. [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۳۳].

43300 ـ **کمبریج**، (براون (۹) ۱۷ G: تاریخ یاد نشده [استوری ۱: ۱۵۰].

ص

صبح صادق

ازمیرزا محمد صادق اصفهانی متخلص به صادقی (که یاداودر «شاهد صادق: ۶۷۳» گذشت). درتاریخ وجغرافیا وسیر، ازآغاز اسلام است تا بسال نگارش، سده به سده، بنام شاهزاده‌شجاع پسرشاهجهان پادشاه، در۱۰۴۱ق بدان‌آغاز و بسال ۱۰۴۸ ق ، در چهار جلد بـه انجام رسانده است. جلد سوم‌آن در سرگذشت مردان برجستهٔ سیاسی وعلمی وادبی‌ست تابسال نگارش. (بنگرید: فهرست‌صبح‌صادق: ۴۰۷۵).

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۶ـ استوری ۱: ۱۲۶ و۲: ۱۲۴۱ تاریخ تذکره های‌فارسی ۲: ۶۶۵.

43301ـ **بادلیان**، اوزلی ۳۴۲ (ج ۱): نستعلیق ۵ رجب ۱۱۹۳ درالله‌آباد هند، ۲۵۹ گ ۲۹ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۲۳ هست [فیلمها: ۱۳۶] .

43302 ـ **هند**، بانکیپور ۴۷۱: تاریخ یاد نشده، و آغاز میشود بادیباجه‌ای به‌عربی : الحمدلله خالق الارواح فـالق الاصباح مرسل الریاح فی‌الصباح... اول نامه نام پادشاهی را شایدکه پادشاهان را ازبندگیش شرف افزاید. وپایان می‌یابدبه مطلع سه‌ازجزء یکم، ۳۷۸ گ ۱۳س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۴۵].

43303 ـ **هند**، بانکیپور ۴۷۲: دنبالهٔ شمارهٔ پیشین است، وآغازمیشود ازمطلع‌چهارم جلد یکم: مطلع چهارم درذکراخبارسیدمختار خاتم النبیین وسید المرسلین و شفیع المذنبین احمدمجتبی (گ۳۷۹–۹۱۷) [ف. عبدالمقتدر]

43304 ـ **هند**، بانکیپور ۴۷۳ : جلد دوم است. وبدنبال نسخهٔ پیشین ، درشش مطلع در تاریخ سلسله هایی که در ایران پـادشاهی کرده‌اند، وازچنگیزخان‌آغازمیشود . **آغاز :** الحمدلله علی‌نواله والصلاة علی‌محمد... وبعد، فهذاالمجلد الثانی‌من الصبح الصادق (گ۹۱۸– ۱۴۶۱) [ف. عبدالمقتدر ۴: ۴۸].

43305 ـ **هند**، بانکیپور ۴۷۴ : نستعلیق ارشدکه نویسندهٔ هرچهارجلد است، بی‌تاریخ، سدهٔ **۱۷** م، دنبالهٔ شمارهٔ پیشین است و از شاه اسماعیل صفوی‌آغاز میشود ، ودرششمین مطلع ازجلددوم‌وتاریخ محمد شاه هندی‌پایان‌می‌یابد، (گ۱۴۶۲–۱۹۸۱) [ف. عبدالمقتدر ۴: ۴۹] .

43306 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۲۸ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م. **آغاز:** آغازمجلدسوم ازصبح صادق وآن مشتمل‌است. ۱۳۵ گ [ریو ۳: ۸۸۹].

صریحة الدلالات

ازآدم تا بسال ۱۰۸۴. گرفته شده ازمتن ترکی‌که تا سالهای ۱۰۵۷ـ ۱۰۶۰ را داشته

است. **آغاز:** حمد وثنایی که اورا نهایت نیست پروردگاری راکه اورا بدایت نیست،خالقی که.

43307 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۳۱۸ (۷۴ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغازبرابرنمونه، ۱۲۶گ ۱۴س [ف . محمد اشرف:۸۸].

صفوة الاخبار

ازمحمد فرزند حسین (فرزند) لطف الله، درچهاربخش ویك خاتمه، درتاریخ از آدم تـا مرگ‌محمد فرزند همایون شاه بهمنی‌در۸۸۷، بروزگارمحمود شاه بهمنی دوم (۸۸۷ـ۹۲۴) در۹۰۲ بدان آغازکرده و بنام آن شاه ساخته است. بیشتر ترجمه‌ای‌ست از«زبدة التواریخ» عربی .

بنگرید: استوری ۱:۱:۱۰۱.

43308 ـ **تبریز**، ملی۳۳۰۲:تاریخ ونشانی بیشتریاد نشده‌است.[نسخه‌ها۴:۶: ۳۰۶].

43309 ـ **بادلیان**، ۱/ ۱۱۴ فرازد: فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۰۲۳هست [فیلمها : ۵۵۵].

ط

طبقات پادشاهان وپیامبران = مشجرات

از ابومحمد الحسن ادری (آذری)، کـه باید ازسدهٔ پنجم‌باشد. نسبنامه است‌باتوضیحات وذکررویداد های عمده ، در جدولهایی: **یکم** جدول ومشجرها ازآدم تا پیامبر اسلام ، سپس فرزندان او، خلفای راشدین واموی وعباسی ، تاالقائم بامرالله (۴۲۲ـ ۴۶۷) ، کـه او را آخرین خلیفهٔ عباسی میداند ، واز همین گمان میرودکه نگارش ازروزگاراوباشد. **آغازاین** بخش: چون ایزد تبارك وتعالی میخواست که‌او را برزمین خلیفتی باشد. **دوم** جدولهادرطبقات پنجگانهٔ شاهان ایران. آغازاین‌بخش: الحمدلله علی نواله والصلاة علی رسوله وآله. این‌فصلی است انداخبار ملوك عجم ازکیومرث تایزدـ جرد شهریارکه‌آخر ایشان بوده است... چنین گویند خداوندان اخبار کـه ایزد تعالی اول چیزی که برزمین آفرید مردی بـود وگاوی نام‌مردکیومرث‌ونام‌گاوایوادا. **سوم** جدولهای تقویمی درطبقات پادشاهان ایران و جایگاه و مدت‌وپادشاهی‌وآثارهریك‌ووزیران‌وسپهسالاران آنان . بااین سرآغاز : این مختصری ست کـه **ابومحمد الحسن ادری** تـألیف‌کرد ، از طبقات ملوك برطریق ایجاز ، و برپنج طبقه . پادشاهان‌عجم را واسامی‌والقاب ایشان‌ووزیری وسپاهسالاری ایشان و جایگاه ها کـه‌کرده‌اند اندرروزگارخویش‌ومدت‌پادشاهی‌هریك. **چهارم** جدولهای تقویمی درخلفای راشدین و اموی و عباسی تا القائم عباسی. آغاز این بخش : این جدول دربیان خلفا وملوك واتصال نسب ایشان به رسول‌ص ونامهاوکنیتها والقاب ونعت ایشان و نامهای مادر ایشان ودرروزبیعت چند سالـه بودند ومدت ولایت ایشان... ونامهای دبیران ووزیران‌وحاجبان‌وقاضیان... **پنجم**مشجرهایی درنوادرمتفرقه:میوه هایی که‌هنگام هبوط بوده، نام پیامبران اولوالعزم، پیامبران سریـانی و عربی، بتهای‌عربان،اصحاب کهف،افعال‌محرمه درنزد یهود...

فخرمدبرکه یاداو در «طبقات پادشاهان» خواهدآمد.کتابی بنام «الانساب» ویا « شجرة الانساب مبارکشاهی» داردکه این یکی نخواهد

بود، چه فخر تا ۶۰۲ زنده بوده است [دانش پژوه، فیلمها: ۸۱۷].

43310 ـ **تهران**، سعید نفیسی ۲ مج (دانشگاه؟): نسخ سدهٔ ۹ـ۱۰، زرین، درفهرست آمده: مختصری در طبقات پادشاهان ایران از ساسانی و کیانی واشکانی تامیرسد به طبقهٔ ششم عباسی، ازابومحمد الحسن آذری (۱ر ـ ۸ ر) سپس انداخبار ملوك عجم ازکیومرث تایزدجرد شهریار، درچهارطبقه که گویا دنبالهٔ همین رساله است، درحواشی از «طبقات ناصری» گوزگانی (چاپ ۱۳۴۳ کابل ۲: ۲۷۵) واز «تاریخ مجدول» امیر امام عمادی شهریاری محمود یا محمد بن امام علی سنجری غزنوی زنده در ۵۲۰ و در گذشتهٔ گویا ۵۷۳ یاد شده‌است. نام نگارنده‌در نسخه ابومحمدالحسن آذری‌ست. نسخه باید به کتابخانهٔ دانشگاه منتقل شده باشد. فیلم نسخه‌در دانشگاه ش ۲۰۸۷ هست [فیلمها: ۶۴۳، ۸۱۷].

43311 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۴ رجال و نسب ۳۶۳۲: نسخ ۱۲۹۶ ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ۸۸۷، فهرست مطالب کتاب ازاین نسخه‌است، نام نگارنده دررشتهٔ سوم جدولها ابومحمدالحسن ادری آمده‌است، ۴۴ گ [ف. رضوی ۶: ۲۲۶].

طبقات محمود شاهیه

ازعبدالکریم فرزندمحمد نیمدهی (بنگرید: مآثرمحمود شاهی در بخش هند). از نزدیکان در بار تورانشاه پادشاه هرمز درگذشتهٔ ۸۷۵ ق، که بسال ۸۹۲ ق ازسوی این تورانشاه بسمت ایلچی به دربارپادشاه گجرات میرود، درهند می‌ماند، وروزگاری در دربارمحمود شاه بیگره (۸۶۳ ـ ۹۱۷ ق) بکارمی‌پردازد، واین کتاب را بنام او می‌نگارد. تاریخ عمومی‌ست تابسال ۹۰۵ ق، در يك فاتحه دربارهٔ ۱۳ سال آغازپیامبری محمد، و سپس نه طبقه هریك طبقه برای يك سده ازهجرت پیامبر، و خاتمه‌ای در رویداد هـای پنج سال آغازسدهٔ دهم. طبقهٔ نهم وخاتمهٔ آن ازنظر تاریخ هند وبویژه گجرات باارزش است.

43312 ـ **انگلستان**، اکسفورد، کالج ایتون ۱۶۰: نوشتهٔ سدهٔ ۱۷ م [استوری ۱: ۱۰۹].

طبقات ناصری

منهاج الدین ابوعمرعثمان فرزندسراج الدین محمد جوزجانی. معروف به سراج، زاده در ۵۸۹. پدرانش ازادیبان سیستان بوده از مغولان گریخته به هند رفته، نزد التتمش وسپس فرزندش ناصرالدین محمود (۶۴۴ـ۶۶۴) جای یافته و این کتاب را بنام او در سالهای ۶۵۷ ـ ۶۵۸ ساخته است. تاریخ عمومی‌ست ازآغاز تاروزگار نگارش در ۲۳ قسمت، در شوال ۶۵۸ به انجام رسیده است. بخشی ازآن درکلکته ۱۸۶۳ م در ۴۵۳ ص و ۲۱ طبقهٔ آن بکوشش عبدالحی افغانی ۱۹۴۹ م چاپ شده‌است. بخشی ازآن نیز بکوشش داورتی به انگلیسی ترجمه شده است ۱۸۸۱ م.

آغاز: الحمدلله الاول الذی لاابتداء لجوده، الاخر الذی لاانتهاء لجوده.

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۱۵۲ـ ف. مشار: ۱۰۸۸.

43313 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۸۹ Add: نسخ، سدهٔ ۱۴ م، ۲۶۶ گ ۲۱ س [ریو]

43314 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۷۸۵ Add: نسخ، سدهٔ ۱۶ م، ۳۱۷ گ ۱۹ س. [ریو ۱: ۷۲ـ۷۳].

43315 ـ **هند**، بانکیپور ۴۵۱: نسخ، بی‌تاریخ، سدهٔ ۱۶ م، آغازبرابرنمونه، ۳۵۲ گ ۱۷ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۵].

43316 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۸۸۶ Or: نستعلیق، پیرامن ۱۸۵۰ م (۱۲۶۶ ق)،

۲۹۷گ[ریو۳: ۸۸۱].

43317 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۴۲۶(۲۸۶۶ف): نوشتهٔ **۱۱۷۱**، ۲۵۳گ [آکیموشکین ۱:۳۷۴].

43318 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۸۷ Or: شکسته آمیز، شعبان **۱۲۶۵** [ریو ۳: ۸۸۱].

43319 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۴۱۸(۲۸۶۵ف): بی‌تاریخ، ۲۴۴گ.

43320 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۱۸۴۶ (۲۸۶۷ ف): بی تاریخ، ۴۳۳گ [آکیموشکین۱:۳۷۴].

43321 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe۱۴B ۲۳۵۷: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۴۴۸گ۱۷س [ف. عبدالله۱:۲].

طراز الاخبار

ازمولانا نجم الدین احمد فرزند فضل الله خوزانی مشهور به احمد بیگ اصفهانی، بسال ۱۰۵۲ نگاشته‌است. تاریخ‌عمومی وجغرافیاست ازآغاز تابسال‌یاد شده، دریك افتتاح ودوکتاب ویك اختتام. **آغاز:** طرازکارنامهٔ اخبار عوالم ابداع بنام اقدسی حی‌قدیمی رواست.

43322 ـ **آصفیه**، ۴۶۱ متفرقات: نوشتهٔ **۱۰۵۲**[ف. آصفیه ۴: ۶۶۸].

43323 ـ **استانبول**، کتابخانهٔ یحیی افندی ۲۷۴: تاریخ یاد نشده.

43324 ـ **لندن**، دیوان هند (اته ۱۲۲): تنهاکتاب‌یکم‌است. [استوری۱:۱۲۶].

43325 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe115 ۴۵۲: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، ۳۱۹گ۱۹س[ف. عبدالله۱:۱۲].

43326ـ **موزهٔ‌بریتانیا**، ۲۰۶۰/۹ Or: درمجموعه (گ ۳۶ـ۴۳)، آغاز برابر نمونه [ریو۳:۱۰۵۶].

ظ

ظفرنامه

ازحمدالله مستوفی، که نسختی از آن در ۲۹۹۶ یاد شده است.

43327 ـ **کمبریج**، براون ۱۹ G: نوشتهٔ **۱۹۱۷**م ازروی نسخهٔ موزهٔ بریتانیا، و کمترازهفت هزاربیت دارد [استوری۱:۸۲].

ع

عبرت‌الناظرین

ازمحمد فرزند محمود فخرالدین‌پوشنگی ملقب به مسیحی، تاریخ عمومی‌ست از ربع مسکون‌تابسال ۸۰۷ق.

43328 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۹۴۴ یا Or۲۹۴۴: نسخ سدهٔ۹، نزدیك به روزگار نگارنده، ۱۶۲گ ۱۹س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۸۶۱هست [راهنمای‌کتاب۵: ۸۶۵ـ نسخه‌ها ۴: ۶۵۰ـ فیلمها: ۱۴۱].

عقدالجواهرفی‌انساب‌الاکابر

از احمدفرزند ابوسعددواتی‌مشکانی. که‌در ۵۶۰ق‌درتاریخ‌پیامبر وخلفاو پادشاهان‌نگاشته‌است.

43329 ـ کوپرولو ، ۱۵۸۹/۴ : سدهٔ ۸ـ۹. (۱۰۱پ - ۱۰۳) نسخه‌تنها دیباچه است. فیلم آن‌در دانشگاه ش۴۶۲ (آ) ۴۶۳ (ب) هست [فیلمها: ۴۷۹].

ف

فرحة العالم

ازسید محمد ابو تراب فرزند احمدرضوی، بسال ۱۲۲۰ (۱۸۰۵م) . تاریخ عمومی‌ست تا روزگار نگارنده . در یك مقدمه وچهار باب و یك خاتمه. **آغاز:** نوازش وپرورش اوسبحانه است جل شأنه چه پرورش ایشانرا از لباس و

43330 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ H۳۳۹ (۷۷ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، ۳۹۲گ ۱۵س [ف . محمد اشرف: ۹۵].

فرحة الناظرین

ازمحمداسلم فرزندمحمد حفیظ الفرسروای (پرسروی) الانصاری القادری . بروزگارشاه عالم دوم (۱۱۷۳-۱۲۲۱) . دریك مقدمه وسه مقالت ویك خاتمه. مقالت ۱ـ حضرت محمد و خلفای عرب ودوازده امام ۲ـ راجه‌ها وپادشاهان هند ۳ـ تیموروفرزندان اودرایران وهندتابسال ۱۱۸۴ق، خاتمه درجغرافیای هند و سرگذشت بزرگان هند وخاندان شجاع الدوله اوده، که کتاب بنام‌اوساخته شده است. **آغاز:** لك الحمد یاذی الجود والمجد والعلی .

43331 ـ **منچستر** ، لیندسیانا ۸۰۹ (ف: ۱۹۱): نوشتهٔ **۱۱۹۷**ق . [استوری ۱ : ۱۴۱].

43332 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۹۴۳ Add : با تاریخ **۱۸۱۶**م، ۳۳۶گ ۳۵س .

43333 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴۰/۷ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م ، گزیده‌ای ست ازآن (گ ۱۴۱-۱۶۰) [ریو۳: ۱۰۱۳].

43334 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۵۵۰): سدهٔ **۱۳ـ۱۴** .

43335 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۹۴۲ Add: سدهٔ **۱۹**م، ۷۷۳گ ۲۰س [ریو۱: ۱۳۱].

43336 ـ **بادلیان** ، اکسفورد ۱۱۹: تاریخ یاد نشده.

43337 ـ **لندن** ، دیوان هند ۳۹۱۴ : تنها مقالهٔ ۳ است.

43338 ـ **کمبریج** ، براون (ف . براون ۶۱): تاریخ یاد نشده، انجام کمی افتاده [استوری ۱: ۱۴۱].

فردوس التواریخ

ازخسروفرزند عابد ابرقوهی معروف به ابن‌معین. بسال ۸۰۸ق، دردوبخش نگاشته‌است: ۱ـ ازآفرینش تااسلام دردوفصل، یکم درآفرینش وپیامبران ودوم‌آن درپادشاهان ایران پیش از اسلام. ۲ـ درچهارفصل، یکم درپیامبر اسلام و خلفا و رجال روزگار عباسی ، دوم پادشاهان اسلامی بروزگارعباسیان، سوم‌مغولان تاپادشاهی ابوسعید، چهارم‌سلسله‌ها گوناگون پس‌ازابوسعید. خاتمهٔ آن‌درسرگذشت‌سرایندگان‌عرب‌وفارسی‌زبان

43339 ـ **آلمان** DOru ۲۶۷ : گویا فصل چهارم وخاتمه افتاده است .

فهرس التواریخ

ازرضاقلی‌خان هدایت(که یاد اودرداصول

الفصول: ۱۰۴۳» گذشت). تاریخ عمومی‌ست از آدم تاهجرت، بسیار کوتاه، سپس از هجرت تا پیش ازقاجاریان نیز کوتـاه آمده است و تنها عنوانهاست وفهرست‌مانند تاریخ‌است، وازصفحهٔ ۷۱ که پادشاهی نادرشاه است و بـالاگرفتن‌کار قـاجاریان بـه تفصیل پرداخته است . تاریخ سنواتی ست ونخست بجای عنوان فصل تاریخی را یاد میکند ودرزیرآن رویداد های بزرگ‌را گزارش می‌کند . وتا روزگار ناصرالدین شاه ۱۲۶۷ق میرسد وبنام همان شاه می‌سازد .

ومی‌نویسد: بخاطرم‌آمدکه ازآغازهجرت سال بسال وقایع دین و دولت و ملك و ملت و اصناف ملوك ازعرب وعجم وترك وديلم وروم وهندی وديگران بقدرامكان درضمن سال‌بنويسم تا هركس‌پادشاهی‌كرده با معاصرينش‌ازاميران ودانشمندان‌وشعراشناخته‌گرددو بفهرس‌التواريخ موسوم داشت.

واین جزء «نژاد نامهٔ» اوست.

آغاز: در آغاز هر نامه‌ای ذات یکتای بیهمتایی را ستایش یابد... اما بعد، برارباب سیر واصحاب خبرپیداست‌که.

43340 ـ **تهران**، ملی ۱۵۸۸ ف : نستعلیق دستنویس نگارنده ، **۱۲۶۷** ق ، بـا دستبردگیهایی ازهمو ، تاریخ ازآدم تا هجرت را دریك‌صفحه‌آورده وآنگاه‌به هجرت‌پرداخته و به ۱۲۶۷ میرسد و گویا ناتمام مانده است . ۱۰۲ گ۲۴س [یادداشتهای‌دکترجان‌لایونگود] .

43341 ـ **پاریس**، ملی۲۰۵۵:مؤرخ **۱۲۹۴** [استوری ۱:۳۴۲ـ بركل۲:۹۷۵] .

کارنامهٔ ایزدی

ازشیخ ابوالفضل یافعی مؤرخ معروف [به آنچنانکه‌درفهرست‌جنگ‌ابن‌خاتون آمده‌است] . گفتاری‌ست‌کوتاه‌درتاریخ‌جهان، ازنوشته‌های‌هندی وگفته‌های‌برهمنان‌دراین‌باره. **آغاز**: نزدخردمندان‌که بادل‌صاف‌گزین‌وخاطردانش خداداد.

43342 ـ **تهران**، مجلس ۱۴۱/ ۵۱۳۸: نستعلیق، درجنگ‌ابن‌خاتون‌نوشتهٔ **۲۴ـ۱۰۵۷** ، (گ۵۷۶)، دریك صفحه [مجلس۱۵: ۲۰۲] .

کارنامهٔ جهان

از محمد رضا افشار بكشلـو قـزوینی ، ترجمه‌ای‌ست از«قطف الزهور‌فی‌تاریخ‌الدهور» یوحنا ابکاریوس فرزند یعقوب ارمنی لبنانی ، مترجم‌کونسولگری انگلیس دربیروت ،که در ۱۸۸۹م درگذشته است . تـاریخ و جغرافیای عمومی جهان است درپنج بخش، هریك دربارهٔ یکی ازپنج قارهٔ زمین،که در۲رجب ۱۳۰۷ ق به‌فارسی‌درآورده‌شده‌است. بادودیباجه، یکی از آندوبه فارسی سره وبتاریخ ۱ج۱/ ۱۳۰۳ق . نام‌کتاب‌دردیباجه‌آمده است،ومیگویدهیچگونه افزایش‌وکاهشی‌درآن نکرده است، جزدربخش ایران‌که‌چیزی‌برآن‌افزوده‌است. **آغاز**: دیباجهٔ ۱ : بنام‌کرون‌کربهدان ، سپس ستایش یزدان توانا ودرود پیغمبر... **آغاز** دیباجهٔ۲: سپاس وستایش مریکتاسپاس سزایی درخود وسزاست. **آغاز**ترجمه : در وصف تـاریخ و فایدهٔ آن و جغرافی. تاریخ‌لفظاکلمه‌ای‌ست‌معرب ازماه‌روز.

43343 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۱۹ : نسخ‌زیبای هدایت الله‌جودی فرزند عبدالله‌علوی همدانی، ج۱/ **۱۳۰۸**، ۷۱۷ص ۲۳س [ف . دانشگاه ۲: ۶۴۱] .

کلام الملوك = تاریخ ...

ازمیرزا محمد یوسف لاهیجی،ازدرباریان قاجار، زنده‌در۱۲۵۶ـ۱۲۶۰ که‌ازخودبه‌ضیاء الدین یوسف‌عزیزیادکرده‌است. دائرةالمعارف است ولی‌نسخهٔ ۳۶۶ ج حقوق ایـن مطلبها را دارد ۱ـ یاد داشتها وماده تاریخها ۲ ـ ایران

باستان‌وکیانیان۳ـساسانیان۴ـخاندان‌امیه۵ـ عباسیان۶ـ صفاریان ۷ـ سامانیان۸ـغزنویان ۹ـ غوریان ۱۰ـ دیلمیان ۱۱ـ سلجوقیان۱۲ـ اتابکان سلغری، شعبه ۱و۲، ۱۳ـ قراختائیان ۱۴ـاسماعیلیان مصر۱۵ـملحدان الموت۱۶ـ طاهریان ۱۷ـ شاهان نیمروز۱۸ـ قابوس پسر وشمگیر۱۹ـ اردشیر وآیین ایرانیان،زردشت ۲۰ـکرت و امیروجیه الدین سربدار ۲۱ـ زندیان ۲۲ـ سرگذشت شیخ خضرموصلی۲۳ـ چیره شدن مسلمانان برهند ۲۴ـ شاهان دهلی ۲۵ـ شاه عباس یکم ۲۶ ـ پادشاهان عثمانی ۲۶ـعماد شاهیان وبربدشاهیان۲۸ـسرگذشت ناپلئون ۲۹ـ اسکندروجنگ اوبا ایرانیان. و درپایان همین نسخه ازخدا توفیقی‌میخواهدکه کتاب را تمام‌کند. نسخه هایی که بنام «تذکرة الخطاطین:۱۹۰۷» گذشت بخشی‌ازهمین‌کتاب است ونگارنده این یکی بخش راز «گلستان هنر» قاضی احمدگرفته است.

بنگرید: استوری۱:۱۰۷۸ـ ذریعه ۱۸: ۱۱۱ـ تاریخ تذکره‌ها۲ : ۵۴۸ و ۷۱۷.

43344 ـ **تهران**، حقوق ۳۶۶ ج : شکسته نستعلیق خود نگارنده ، ۱۰ رمضان **۱۲۵۶** درتهران، **آغاز:** عباس میرزای‌معزول بود، این شعررا گفت: سکه صاحبقرانی برشما میمون نبود ـ باز آن بیهوده سلطان‌بن سلطان شما... بخش‌تذکرهٔ خطاطین‌راندارد، ۵۲۰ص ۲۰س [ف. حقوق:۲۹].

43345 ـ **تهران**، مجلس ۶۳۷: نسخ وشکسته‌ونستعلیق، ریزودرشت، شاید کهنترین نسخهٔ‌آن باشد، با تاریخهای**۱۲۶۵**تا **۱۲۶۷**. وبخشی بزرگ ازآن‌کتاب است، شامل‌رسالهٔ جداازخود میرزا محمد یوسف‌لاهیجی‌وتهماسب میرزا مؤیدالدوله، وازعزیزخان سردارمکری وازاحمد وقاروبرادرش‌داوری فرزندان وصال، ومیرزا علیمحمد صفا وجزآنان، در موضوعات مختلف ادبی، دینی، تاریخی. درفهرست‌مجلس ۲: ۴۰۲ـ۴۰۳ـ۴۰۴ بنام‌جنگ یادشده‌است، ۴۲۲گ [یادداشتهای‌دکترجان‌لایونگود].

لب التواریخ

از امیر یحیی فرزند عبداللطیف حسینی قزوینی، (۱۹ذیقعدهٔ ۸۸۵ـ ۹۶۲) ، سالهای ۹۴۴ـ۹۵۷ بدستور ابوالفتح بهرام میرزا فرزند شاه اسماعیل صفوی درچهار بخش(قسم) نگاشته است: ۱ـ سرگذشت پیامبر وامامان، دو فصل (۱ـ پیامبر۲ـ امامان)، ۲ـ پادشاهان پیش ازاسلام، چهارفصل (۱ـ پیشدادیان ۲ـ کیانیان ۳ـ ملوك الطوایف ۴ـ ساسانیان)۳ـ پادشاهان پس از اسلام ، درسه مقام (مقاله) و شش باب: مقاله‌یکم چهارخلیفهٔ‌اسلام۲ـخاندان امویان ۳ـ عباسیان. آنگاه شش باب: باب‌یکم پادشاهان‌ایران بروزگارعباسیان،دریازده‌فصل: (۱ـ طاهریان ۲ـ صفاریان ۳ـ سامانیان ۴ـ غزنویان ۵ ـ غوریان ۶ ـ خاندان بویه ۷ ـ سلجوقیان ۸ـ خوارزمشاهیان ۹ـ در سه شعبه ۱۰ ـ اسماعیلیان مغرب ۱۱ ـ قراختائیان کرمان) . مقالهٔ دوم ، در خاندان مظفری ... پادشاهان‌کرت... سربداران... شیبانیان . و در پایان قسم چهارم است در تاریخ صفویان بکوشش سید جلال تهرانی درتهران ۱۳۱۴خ در«گاهنامه» چاپ شده‌است. به‌لاتینی‌درپاریس ۱۶۹۰م ودرهال ۱۷۸۳م ، وگزیده‌ای از این ترجمه به فرانسوی درپاریس۱۶۹۶م چاپ‌شده است. (بنگرید: منتخب التواریخ مظفری‌صدیق الممالك، درهمین‌بخش). **آغاز:** حمد وسپاس مرخدای راکه سلاطین جهان برآستانهٔ‌عظمتش کمینه‌بندگانند ... وبعد این مختصری‌ست در بیان احوال حضرت مصطفی .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۳۱۰ و ۱۸: ۲۸۵ — ف. مشار : ۱۳۳۳ — ریو ۱: ۲۲۸ .

43346 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۳۴۸ : نستعلیق میرك فرزند حسین فرزند شمس‌الدین محمدصوفی، ۱۲ ذیقعدهٔ **۹۶۸**، ۱۰۶ گ ۲۲ س

43347 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۰۴ : نستعلیق رجب **۱۹۷۵**، ۸ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه]

43348 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم ۲۲۱ A (۵۷۲aa): نوشتهٔ **۹۹۸** ، ۱۹۴ گ [آکیموشکین ۱: ۴۷۵].

43349 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۵۰۱ فهرست نشده: نوشتهٔ رضای کاتب، **۱۰۰۶** [رؤیت].

43350 ـ **مدینه** ، عارف‌حکمة ۵۸۰: نوشتهٔ **۱۰۰۹**، ۵۱۵ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۹] .

43351 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۸۳ : نستعلیق خضرقلی امام وردی حکاك، شب آدینه ۴ شوال **۱۰۱۰**، آغاز افتاده ، ۷۰ گ ۲۱ س

43352 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۶۵۹ (۵۷۲aaI): نوشتهٔ **۱۰۱۴**، ۱۸۵ گ [آکیموشکین ۱: ۴۷۵].

43353 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۵۷ : نسخ ۲۲ شوال **۱۰۱۶**، در آن آمده : نگارنده در ۱۹ ذیقعه ۸۸۶ زاده شده و در ۹۵۷ نگاشته است ، آغاز افتاده : جهان مخزن اسرار الهی منبع فیض نامتناهی مهرسپهرشاهنشاهی ...شاه تهماسب بهادرخان، ۱۵۴ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه]

43354 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۶۶۰ (۵۷۲aas): نوشتهٔ **۱۰۳۸**، ۱۷۳ گ [آکیموشکین ۱: ۴۷۵].

43355 ـ **تهران** ، سنا ۷۵۰ (ثبت ۱۶۶۷۰): نسخ خوش ۲۵ محرم **۱۰۳۹**، آغاز برابر نمونه ، تا سال ۹۴۱ را دارد ، ۳۸۸ ص ۱۷ س. از کتابهای دکتر مفتاح بوده [رؤیت] .

43356 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۸۱: نستعلیق حسنعلی، در ۱ ج / **۱۰۷۸** [نسخه‌ها ۲: ۹۲].

43357 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین: نوشتهٔ مقصود فرزند ابراهیم سرودی ، محرم **۱۰۸۹**

43358 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بایادداشت: این را میریحیی شاهنشاه نامه نامیده و بنام شاه اسماعیل در ۹۴۴ ساخته و تاریخ زایش نگارنده ۱۹ ذیقعدهٔ ۸۸۵ است. آغاز ۱۰ برگ نونویس سدهٔ ۱۳، ۱۲۶ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۱].

43359 ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب ۳۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۶۳۵].

43360 ـ **تهران**، ادبیات ۴۵ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، ۲۲۵ گ ۱۲ س [ف ادبیات ۱: ۴۰۳]

43361 ـ **هند**، بانکیپور ۴۶۹: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابر نمونه، ۱۶۹ گ ۱۷ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۳۷].

43362 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add۱۶۷۰۷: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۱۵۹ گ ۲۱ س [ریو ۱: ۱۰۵].

43263 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۴۰ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابر نمونه ، ۷۷ گ ۲۷ س [ریو ۱: ۱۰۴] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۷۲ هست [فیلمها: ۱۷۳].

43364 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ H۳۵۰ (۵۵ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۴ گ ۱۵ س [ف. محمداشرف: ۵۳] .

43365 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۴۱ / ۱ Add: با تاریخ **۱۱۹۷** (۱۷۸۳م) (گ ۹ـ ۱۲۷) [ریو ۲: ۷۹۷].

43366 ـ **تهران**، ملی ۱۰۳۸ف: نستعلیق گویا از پایان سدهٔ **۱۲**، ۱۲۸ گ ۱۷ س [ف ملی ۳: ۴۶]

43367 ـ **تهران** ، ادبیات ۴ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده ، [ف . ادبیات ۲: ۹۲]. منتقل شده بدانشگاه.

43368 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۳۴۹H(۵۴ف): نسخ خوب سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۳گ ۲۲ـ ۲۳س [ف . محمد اشرف: ۴۹].

43369ـ **تهران**، ادبیات۱۲۳ب: نستعلیق میرعبدالباقی فرزندحاج سیدمحمدرضاحسینی، ۱ع۱/ **۱۲۴۲**، ۸۱گ۲۸س[ف. ادبیات۱: ۹۲].

42370 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۳۵۱۲، Add : نستعلیق سیدفضلعلی ساکن جهتیر ع۲/ **۱۲۴۲** (۱۸۲۶م)، ۱۸۷گ۱۷س[ریو ۱: ۱۰۵] .

43371 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۶۶۱ (۵۷۲aaE): نوشتهٔ**۱۲۴۰**، ۱۵۵گ [آکیموشکین ۱: ۴۷۵].

43372 ـ **ساری** ، طاهری شهاب : نستعلیق ابوتراب فرزند میرزاکبیر، ۲۶رجب **۱۲۶۶**، بدستور مرجع الانامی ملاناآخوندملا امینا، ۱۶۶ص ۱۹س [نسخه‌ها ۶: ۶۲۵].

43373 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلک لائبریری ۹۰۹یحیی . نستعلیق و شکسته آغاز سدهٔ **۱۳**، آغاز: این مختصرموسوم است به لب التواریخ مشتمل برچهار قسم، ۱۷۴گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۵۱].

43374 ـ **شیراز** ، ملی فارس ۴۹۱ ـ ۳ل (۹۵۵): نستعلیق ، بی‌تاریخ ،آغاز برابر نمونه، ناتمام، ۸۹گ۲۲س[ف. ملی‌فارس۲: ۸۸].

43375 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۸۶۶: تاریخ یاد نشده (۲ر ـ ۱۰۴پ) [آکیموشکین ۱: ۴۷۵].

43376 ـ **تهران** ، مجلس ۲۷۰ : نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز افتاده، باتاریخ نگارش ۹۴۸، مقدمهٔ‌قسم سوم‌را ندارد، ۱۳۶گ۱۷س [ف. مجلس ۲: ۱۵۲].

لب السیر و جهان نما

ازابوطالب تبریزی، که درص ۳۹۸۰ یاد شده است. درچهار باب: ۱ـ پیامبران و پیامبر اسلام ۲ـ خلفا ۳ـ فرزانگان و انساب پیامبر و دانشمندان و جز آنها۴ ـ تاریخ پادشاهان روزگارخلفا و پس‌ازآنان. بسال۱۲۰۸ق نگاشته واینك چند نسخهٔ دیگر :

43377 ـ **اکسفورد** ، بادلیان (اته و ساچاو۳۹۱): نوشتهٔ **۱۲۱۰**ق .

43378 ـ **لندن** ، دیوان هند (اته ۶۹۶) : نوشتهٔ جرج اسوینتون ، **۱۸۰۴** م (۱۲۱۹ق) (گ ۶۹۶ـ۴۷۳).

43379 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، (ریو، ذیل: ۱۱۶):میانهٔ سدهٔ**۱۳**ق[استوری۱: ۱۴۵].

لب لباب

گنجه‌ای. دربخش تاریخ ایران خواهد آمد.

لب لباب

ازحاج محمد قلیخان‌قاجار گنجه‌یی‌الاصل ومسکن، درتاریخ اسلام وایران ، در بیست‌وسه فصل، ازامامان وخلفای‌تازی وپادشاهان‌ایرانی صفاریان تا صفویان وسال ۱۰۳۷را دارد ، در ۱۰۹۷ساخته است .

فصل بیست و سوم کتاب در سه باب‌است، در سرگذشت سرایندگان از رودکی تا شاه اسماعیل‌صفوی ویمینی‌سمنانی، رویهم سرگذشت ۲۲۰تن ازسرایندگان را دارد . **آغاز :** بنام آنکه درتاریخ و تألیف کسی را نیست بروی‌حد وتوصیف... اما بعد معروض میدارد ... حاجی محمد قلی قاجار ...

بنگرید: ذریعه۱۸: ۲۸۹ـ استوری۱: ۱۳۴.

43380 ـ **تهران**، ادبیات۲۸۹حکمت: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ۱۲** ، با یاد داشت ۱۲۷۷ ، باب سوم که‌باید درتذکرهٔ سرایندگان

باشد و در آغاز نسخه آن را گفته ندارد [ف. ادبیات ۲۲:۲].

43381 ـ موزهٔ بریتانیا، (ریو، ذیل۳۸): از سدهٔ ۱۳ [استوری ۱: ۱۳۴].

م

مجامع الاخبار

ازسیدمحمدشریف وقوعی حسینی نیشابوری خوشنویس ومنشی ومؤرخ و معتقد بـه تناسخ و بدعتهای دیگر، که دردربار اکبر شاه هند(۹۶۳ـ ۱۰۱۴)، جای داشته ودرلاهور ۱۰۰۲ درگذشته است. تاریخ عمومی ست تـا ۱۰۰۰ ق، در دو مقاله: ۱ـ پیش ازاسلام ۲ـ پس از اسلام.

43382 ـ لندن، دیـوان هند (اتـه ۱۰۹): نـوشتهٔ ۱۰۲۷ یـا کمی پیش از آن [استوری ۱: ۱۲۲].

مجمع الاخبار

از هر سکه رای HarSuKh Rai فرزند جیون داس فرزند رای قوم کهتری. تاریخ عمومی ست ازآغازتا بسال ۱۲۲۰ق. در هشت کتاب: ۱ـ آداب و عقاید کهن هند ۲ ـ ایران باستان ۳ـ تاریخ اسلام ۴ـ پـادشاهان یمن و ایران وتوران ۶ـ فرمانروایان مسلمان هند از چنگیز تا شاه عالم (۱۲۲۰ق) ۷ـ سلسله های محلی هند ۸ـ گزارشی ازاروپا وامریکا. **آغاز:** ناصیه فرسای قلم ترزبان منشیان فصاحت بیان.

43383 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۲۴ Or: نستعلیق ج۱/ ۱۲۶۴ (۱۸۴۸ م)، آغاز برابر نمونه، ۷۴۵ گ ۱۵س [ریو ۳: ۸۹۶].

مجمع الانساب

ازمحمد فرزنـد علی حسینی شبانکاره‌یـی فرزند محمد فرزند حسن فرزند ابوبکر، که در چهل سالگی، بسالهای ۷۳۳ـ۷۳۸، بنام ابوسعید بهادرخان فرزند غیاث الدیـن الجایتو سلطان محمد فرزند ارغون خان، وامیر محمد فرزند رشید الحق والدین.

درس گذشت دانشمندان و پیامبران و پادشاهان و گزارش هفت اقلیم نگاشته است. و گویا پس ازمرگ سلطان آن را بنام دیگری ساخته است. بهرحال درمیان نسخه‌ها جدایی بسیار هست.

در دیباچهٔ نسخهٔ ۶۱۸۱ ملك آمده: از کودکی دل سوی حکما داشتم وبیشتر اوقـات بمجالست ایشان مصروف میداشتم، پس درشهور ۷۳۳ که سال شانزدهم پادشاه اسلام ابـوسعید بهادرخان بن غیاث الدین الجایتو سلطان محمد بن ارغون خان، کـه شمه‌ای ازاتفاقات خوب که درعهد اوواقع شده بطریق اجمال در موضع خود آورده میشود... کتاب ازآفرینش جهان و بیان عقول ونفوس واعراض و جواهر وافلاك و عناصر و معادن و نباتات و جانوران و ظهور و آفرینش آدم وعناصر متشکلهٔ او آغازمیشود تاذکر علما و پادشاهان واشارت بـه مقام و اماکن و بلاد، ازربع مسکون واقالیم سبعه. بخشی ازآن به پیامبران وبیشتر به پادشاهان اختصاص دارد. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل الحمد مفتاحـاً لکنزه وسیفاً للمزید من فضله.

بنگرید: ذریعه ۲۰: ۱۹ـ کشف الظنون ۲:

43384 ـ تهران، سلطان القرائی: نسخ سدهٔ ۸ـ۹، با یاد داشت: آغاز تـألیف در ۷۳۸ وانجام در ۷۸۳. آغازدردیباچه افتاده ودر آغازآن پس ازعبارتهایی آمده: تا این روز که

محرم سنهٔ ثلث وثلاثین وسبعمائة است. با نسخه دیگر این کتابخانه جدایی دارد، ونسخه تاذکر پادشاهی شاهزاده جهان حسین (پسر شیخ اویس ایلکانی) و ذکر اولاد پیر اویس امیرمحمود شاه اینجو وسالهای ۷۸۳ را دارد، ۲۴۷گ ۲۳س [رؤیت].

43385 ـ **تهران**، سلطان القرائی: نستعلیق سدهٔ **۹ ـ ۱۰**، آغاز در خطبه افتاده و فهرست مطالب در آغاز مانده، در پایان آمده، تمت... فی تاریخ ۷۵۰ باتمام رسید، **آغاز:** (پس از فهرست): بعد از ادای شکر حضرت آفریدگار... چنین گوید ضعیف محمد بن علی بن محمدبن حسن بن ابی بکر. انجام در ذکر ملوك لرستان افتاده [رؤیت].

43386 ـ **تهران**، ملك ۶۱۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز در خطبه افتاده است، ولی تاریخ نگارش ۷۳۳ ونام ابوسعید بهادر و نیز امیرمحمدبن الصاحب السعید الحمیدرشید الحق والدین را دارد. انجام در اتابکان لرستان افتاده است، ۱۳۱گ ۲۱س [رؤیت].

43387 ـ **تبریز**، حاج آقا حسین نخجوانی ۴۴: سدهٔ **۱۰** [نسخه ها ۴: ۳۴۰ ـ ذریعه ۲۰: ۱۹].

43388 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۱۶۶۹۶: نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، آغاز برابر نمونه، ۱۳۴گ ۱۹س [دیو ۱: ۸۳] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۶۸ هست [فیلمها: ۲۸۰].

43389 ـ **استانبول**، ینی جامع سلیمانیه ۹۰۹: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۳ هست. [فیلمها: ۱۸۰].

43390 ـ **پاریس**، S.P. ۱۲۷۸: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۳۱۵گ ۲۲س. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۵۱ هست.

43391 ـ **لندن**، دیوان هند ۲۳۸۵: تاریخ یاد نشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۷۸ و ۲۳۷۳ هست [فیلمها: ۱۸۰].

43392 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۳۷۲: تاریخ یاد نشده، ۲۴۹گ.

43393 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۰۹۶ (N۱۰): تاریخ یاد نشده، ۳۴۰گ [ف. آکیموشکین ۱: ۵۰۳].

مجمع التواریخ = ذیل جامع التواریخ رشیدی = زبدة التواریخ

از حافظ ابرو (که یاد او در «جغرافیا: ۳۹۴۸» گذشت). در هفت بخش از پادشاهی اولجایتو (۷۰۳ ـ ۷۸۱) تا شاهرخ میرزا ۸۱۹. بدستور شاهرخ در چهار جلد، جلد چهارم بنام «زبدة التواریخ بایسنقری» بدستور بایسنقر میرزا وبنام اوساخته است، ولی همهٔ چهار جلد را «مجمع التواریخ سلطانی» خوانده‌است. بکوشش دکتر خانبابا بیانی در تهران ۱۳۱۷خ در ۲۹۰ص چاپ شده است.

مجمع التواریخ در چهار ربع (جلد) است: ربع یکم بنام شاهرخ در دو قسمت. **قسمت یکم** از آدم تا پیامبر اسلام، در یك مقدمه وچهار باب. مقدمه در نه ذکر. باب **یکم** پیامبران و پادشاهان عجم پیش از طوفان نوح، در دو فصل: فصل ۱ ـ پیامبری شیث تا نوح، در سه ذکر ۲ ـ پادشاهان عجم از کیومرث تا زوبن تهماسب که پیشدادیان خوانند. باب **دوم** از قسم یکم در دو جمله: ۱ ـ پیامبران ۲ ـ پادشاهان عجم که طبقهٔ دوم و کیانیان خوانند. باب **سوم**، در پنج فصل: ۱ ـ اسکندر، پنج ذکر ۲ ـ پیامبران پس از اسکندر ده ذکر ۳ ـ پادشاهان عجم که طبقهٔ سوم وملوك الطوایف خوانند ۴ ـ رومیان پس از اسکندر ۵ ـ ملوك عرب از روزگار ملوك الطوایف. باب

چهارم ازقسم یکم درطبقهٔ رابع از ملوك عجم که ایشان را ساسانیان خوانند .

قسم‌دوم ازربع‌یکم‌درذکرپیامبرتاخلافت المعتصم بالله، تاریخ مختصر محمد سبکتکین ، تـاریخ سلجوقیان ، خـوارزمشاهیان ، فرقـهٔ اسماعیلیان، خلفای علویه، طاهریه ، مهدیـه، ابتدای تاریخ اتراك، پادشاهان ختن، تـاریخ افرنج، تاریخ هندوسند وکشمیر (قسم دوم‌ربع یکم درکمتر نسخه‌ها دیده میشود، واین فهرست آن ازنسخهٔ (مجلس ۴۶۵۴) است).

آغاز قسم یکم ازربع یکم: آغازکلام داستانها مجموع فذلك بیانها، حمد و ثنا وآفرین مالك الملکی‌تواندبود... **آغاز** قسم دوم ربع یکم: حمدوسپاس و شکر بیحد و قیاس سلطانی را سزاست کـه‌مرادفات‌عز و جلالش.

ربع (جلد) دوم: درتاریخ پیامبر اسلام و چهارخلیفه، خاندان اموی، عباسی ، در چهار باب: باب ۱ ـ پیامبر از زایش تـامرگ ۲ ـ خلفای چهارگانه وامامان ۳ـ خاندان امـوی ۴ـ خاندان عباسی. **آغاز** این جلد.حمدبیحد وآفرین فراوان نثاربارگاه حضرت پـادشاهی که سواد وبیاض لیل‌ونهاررا نسخه .

ربع (جلد) سوم: ازصفاریان‌آغاز میشود، سپس طایفهٔ سوم ازملوك اسلام سامانیان، طایفهٔ چهارم دیلمیان، قابـوس پسر وشمگیر ، طایفهٔ غزنویان، طایفهٔ‌آل سلجوق، اتـابکان ، طایفهٔ ششم غوریان، اسماعیلیان، علویه ومهدویهٔ‌مغرب ومصر، نزاریان وداعیان ایشان،داعیان‌قهستان، طبقهٔ‌یازدهم‌خوارزمشاهیان، قراختائیان کرمان، اصناف‌اتراك وانشعبات‌قبایل مغول. (نسخه‌های این بخش کم است).

ربع(جلد)چهارم:زبدة‌التواریخ‌بایسنقری، دربارهٔ تیموریان از رویداد های ۷۳۶ق، و از مرگ سلطان ابوسعید ۷۳۰ . و بگفتهٔ نگارنده «زبدة التواریخ» تنهابه ربع‌چهارم اطلاق‌میشود و تاریخ عمومی اوکـه در چهار ربع است بنام «مجمع التواریخ سلطانیه»است. **آغاز** این‌جلد: حمدله . حمدالشاکرین والصلات والسلام علی خیرخلقه محمد ... اما بعد ، این ربع رابـع است ازاربا‌ع‌کتابی‌که‌بفرمان... بایسنقر بهادر. واین ربع‌را زبدةالتواریخ بایسنقری‌نام‌نهاد...

بنگرید : ذریعه ۱۰:۴۹ (ذیل‌جامع...) و۲۳:۱۲ (زبدة...) ـاستوری ۱:۸۶،۲۷۹و ۱۲۳۵ ـ پیشگفتار خانبابابیانی برچاپ آن ـ یادداشتهای‌قزوینی۳: ۱۲۰ـف. مشار: ۱۳۸۱.

43394 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای H.۱۶۵۳ : نـوشتهٔ **۸۱۹** . باعنوان **زبدة التواریخ، آغاز:** آغازکتاب داستانهامجموع فذلك بیانها حمد وثنا وآفرین مالك،۴۳۵گ ۳۵س [ف. فهمی ادهم۱:۳۸] .

43395 ـ **تهران** ، مجلس ۳۰صندوق: نسخهٔ بسیارکهن.

43396 ـ **لندن** ، کمبریج G ۱۲ نیکلسون: آدینه۱۵ شعبان**۸۲۹**(همانسان‌نگارش) درهرات، ربع دوم است ازپیامبروخلفا تاپایان دورهٔ خلافت را دارد، ازکتابهای براون بوده، ۴۸۴گ ۲۹س [تاریخ ادبیات براون،حکمت: ۶۱۱ـ ف. نیکلسون:۹۲] .

43397 ـ **پاریس**، آسنال ۱۶۰ضمیمه: نستعلیق خوش، محرم**۸۲۹**(بروزگارنگارنده) زرین، ربع یکم‌است،۲۳۷گ [پیشگفتارچاپ ذیل جامع التواریخ رشیدی:۳۷] .

43398 ـ **لنین‌گراد** ، b۱۷۲ :ربع دوم‌آن است (ف. روزن:۵۲) [پیشگفتارچاپ: ۴۲].

43399 ـ **استانبول** ، بغداد کوشکو

۱۵۲۹: در مجلهٔ شرقی پراك بوسیلهٔ فلیکس توئرشناسانده شده، ربع دوم کتاب است .

43400_ **استانبول**، فاتح۲ / ۳۴۷۱ (یا۴۳۷۱): بگفتهٔ فلیکس توئرنسخهٔاصلی و به‌کتابخانهٔ، شاهرخ تعلق داشته است، سدهٔ **۹**، جلد ۳و۴ است عکس‌آن در دانشگاه ش ۲۹۶ هست [پیشگفتارچاپ: ۵۰ وفیلمها: ۱۸۳].

43401_ **استانبول**،ایاصوفیه۳۰۳۵: وقف سلطان غازی محمود خان، بخشی از ربع دوم است، آغاز برابر نمونه، ۷۹۲ گ، عکس آن دردانشگاه هست [پیشگفتارچاپ: ۴۳].

43402 _ **تهران** ، ملك ۴۱۶۶: نسخ نزدیك به نستعلیق سدهٔ **۹**، جلد۴ ،آغاز برابر نمونه، ۳۹۲ گ [رؤیت] ، فیلم‌آن در دانشگاه ش ۸۱۷هست.

43403_ **تهران**، موزه۳۷۲۳: نستعلیق سدهٔ**۹_۱۰** ، وقف شاه عباس بر آستانهٔشیخ صفی در۱۰۱۷، ربع نخستین است ومیرسدبه‌تاریخ هند وافتاده، سرگذشت فاطمیان و صاحبیان را نیز دارد ، و در ۸۲۸ به انجام رسیده است [دیباجه] .

43404 _ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۶۶ (۱۶۹۴ف) : نوشتهٔ **۹۸۴** ، (۴۲۵ر ۵۰۹پ)[آکیموشکین ۱: ۲۳۲].

43405 _ **تهران**،ملی۲۵۲۷(۱۹۲۵/ ۱۱۷۸): باتملك**۹۰۳**،ربع سوم است،۳۵۷ گ [پیشگفتار چاپ: ۴۶].

43406 _ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۷۷۴ Or: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۵** م ، ربع یکم آن است، ۳۶۹ گ ۲۰س [پیشگفتارچاپ: ۳۷].

43407_ **تهران**، ملی۱۶۸۵: نستعلیق وشکستهٔ خوش زین الدین فرزند ملاعلیقلی‌در_ روسی، ع۲ / **۱۲۳۲**، ازروی نسخهٔ‌آستانهٔ شیخ صفی نوشتهٔ۱۰۱۱، قسمت یکم ازربع یکم‌است، ۷۰۰ گ.

43408 _ **تهران** ، ملك (شماره یاد نسده): نستعلیق خوش ۷ج ۲/ **۱۲۷۲** برای عضدالدوله ، ازروی نسخهٔ‌آستانهٔ شیخ صفی ، جلد یکم قسمت یکم است. ۳۷۳ گ [پیشگفتار چاپ: ۳۶] .

43409 _ **تهران** ، ملك ۴۱۶۳ : نستعلیق‌خوش‌ملامحمدمهدی‌آقا باباشهمیرزادی، **۱۲۷۳**، برای بهاء الدوله بهمن میرزا قاجار، ربع سوم وچهارم است و با عنوان جلد سیم و چهارم حافظ ابرو ، مشتمل زبدة التواریخ بایسنقری، ۵۰۰ گ[پیشگفتارچاپ: ۴۷و۵۰].

43410 _ **تهران**، موزهٔ ایران باستان ۳۷۲۳: نستعلیق خوش‌رمضان**۱۰۱۱**، وقف‌شاه عباس برآستانهٔ شیخ صفی۱۰۱۷،قسمت یکم از ربع یکم است، ۳۳۱گ.

43411_ **تهران**،ملی۱۵۷۵: نستعلیق، ۱۵ج۱ / **۱۲۸۲**، ازروی نسخهٔ‌آستانهٔ شیخ‌صفی نوشتهٔ۱۰۱۱ ،قسم‌یکم‌ازربع‌یکم است، ۴۵۰ گ.

43412_ **تهران**،ملك ۴۱۶۶: نستعلیق، با تملك **۱۳۰۶**، ربع چهارم (زبدة التواریخ) است، ۳۹۵ گ ۲۹س [پیشگفتارچاپ: ۵۰].

43413 _ **تهران** ، مجلس ۳۲۷۹ : نستعلیق پیرامن سدهٔ**۱۰**، جلد یکم، آغازبرابر نمونهٔ جلد یکم قسمت یکم. تاریخ‌انجام نگارش درپایان ۸۲۸ یاد شده: تم المجلد الاول‌فی‌یوم الثلاثاء غرة ربیع الاول سنة ثمان و عشرین و وثمانمایة...، ۴۲۹ ص۲۹س [ف. مجلس ۱۰: ۸۸۶].

43414 ـ **تهران**، ملی ۲۹۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، باید هرچهارجلد باشد، آغاز برابر جلد یکم قسم یکم، ۶۱۴گ ۲۳س [ف. ملی ۱:۷۸].

43415 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای R.۱۵۲۹: نوشتهٔ **۱۰۴۳**، جلد**۲** است و بنام **سیرالنبی**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۲۷۰گ ۲۰س [ف. فهمی ادهم ۱:۶۴].

43416 ـ **تهران**، ادبیات ۱/۲ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۶۴ـ۲۰۰پ)، در فهرست بنام «مجمع التواریخ السلطانیه» است، و از داستان توجه چنگیز است بسوی سکتاش و آغاز بیماری او تا قسم سوم دراخلاق گزیدهٔ غازان در چهل داستان، (بخش دوم ربع ۳ مجمع التواریخ) و این کتاب جز «جامع التواریخ» اوست (منظور دونسخهٔ زیر است) [ف. ادبیات ۱:۴۱۴].

43417 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۲ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۲۰۱پ ـ ۲۷۸پ)، بخش ۷ ذیل جامع التواریخ است باعنوان: تاریخ حضرت سلطنت شعاری میرزا شاهرخ بن تیمور گورگانی بتصنیف حافظ ابرو و موسوم بلطف الله، ۲۱۵گ ۳۱ س.

43418 ـ **تهران**، ادبیات ۱ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بهمان خامه، هردوشماره جزویك دوره از آثار حافظ ابرو باید باشد، ازرویدادهای پس ازمرگ غازان است تا مرگ صاحبقران وشامل پنج بخش نخستین آن با ظفرنامهٔ شاهی و ذیل حافظ ابرو بر آن و بخش هفتم را ندارد. (۲۰۲پ ـ ۴۰۸ر) این دونسخه بنام «ذیل جامع التواریخ» درفهرست یادشده است [ف. ادبیات ۱:۲۷۹].

43419 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۸۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** درفهرست آمده: ذیل جامع ـ التواریخ حافظ ابرو جلد ششم همانکه «زبدة ـ التواریخ» هم نامیده شده است، آغاز افتاده، از: مآثر امیر قزغن ونیابت کار او آغاز میشود تا پایان جلد ششم، ۲۳۸گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۹:۱۲۵۶].

43420 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای H.۱۶۵۹: پیرامن سدهٔ **۱۱**، با عنوان **زبدة التواریخ**، ۶۵۵گ ۲۹س [ف. فهمی ادهم ۱:۳۸].

43421 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم شوروی E5 (b۵۶۶): نوشتهٔ **۱۲۶۷**، ۲۱۲گ [آکیموشکین ۱:۵۰۴].

43422 ـ **تهران**، ملك ۱/۴۱۶۴: نسخ سید محمد **۱۲۷۱**، (۱ـ۱۳۶) [یادداشتهای دکتر جان لایونکود].

43423 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷: نستعلیق **۱۲۹۷**، جلد دوم (ربع ثانی)، در سرگذشت پیامبر، چهار خلیفه، خاندان اموی، عباسیان. آغاز برابر نمونه (حمد بیحد وآفرین فراوان) ۵۶۰گ ۲۷س [ف. مجلس ۲:۱۴۴].

43424 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۶/۵۷۶۶: نسخ خوش، تاریخ یاد نشده، از کتابهای فرهاد میرزا بسال ۱۲۸۸ وسپس سعید نفیسی بوده، ربع یکم است، ۱۴۹گ ۲۹ س [پیشگفتار چاپ:۳۷].

43425 ـ **تهران**، مجلس ۴۶۵۴ فهرست نشده ۳۰۹۶۲ ثبت: نسخ خوش، ربع یکم قسم یکم وقسم دوم را دارد، فهرست قسم دوم وآغاز این قسمت برابر آنچه گفته شد [پیشگفتار چاپ:۳۸].

43426 ـ **تهران**، فرهاد معتمد ۶۵: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، با یاد داشت فرهاد میرزا در ۱۲۸۱، ربع سوم از چهار ربع کتاب است، وگزیده‌تر از آن است [نسخه‌ها ۳:۲۱۶].

43427 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C۸۰۲ (۳۸۲۱ ف): تاریخ یاد نشده [ف. آکیموشکین ۱: ۵۰۴].

43428 ـ لنین‌گراد، ۲۷۳۲۷۳؟: نستعلیق خوش، جلد۱و۲ است، ۲۸۹گ۱۲س [پیشگفتار چاپ، ذیل جامع التواریخ ۳۶].

43429 ـ استانبول، مرادملا ۱۴۴۱: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۳۷۷گ۲۹س، ج۴ آن است. فیلم آن در دانشگاه ش۱۷۲ هست.

43430 ـ استانبول، داماد ابراهیم ۹۱۹: تاریخ یاد نشده، ج۱ و۲و۳و۴«جامع التواریخ» در آن هست فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۷و۲۹۸و۲۹۹و۳۰۰ هست [فیلمها: ۱۸۳].

مجمع التواریخ = تاریخ حیدری = زبدة التواریخ

میرحیدر فرزند علی حسینی رازی، تاریخ عمومی‌ست از آغاز تا روزگار نگارش که در بیست و پنج سالگی در ۱۰۲۰ بدان آغاز و در ۱۰۲۸ بانجام رسانده است. جلد دوم آن در سرگذشت فرزانگان و سرایندگان است. تاریخ عمومی ست در پنج باب: ۱ـ عربها ۲ـ ایرانیان ۳ ـ آسیای مرکزی و خاوری ۴ـ غرب (اروپا) ۵ـ هند.

بنگرید: استوری ۱: ۱۲۴، ۱۲۴۱.

43431 ـ برلین، پادشاهی، ۴۱۸: نوشتهٔ **۱۰۸۹** ق یا کمی پیش از آن، انجام افتاده.

43432 ـ پاریس، ملی ۵۴۱-۵۴۲: نوشتهٔ **۱۲۷۹**، همهٔ باب یکم و آغاز باب دوم آن افتاده.

43433 ـ موزهٔ بریتانیا، (ذیل ریو): نوشتهٔ **۱۲۷۲**، بخشی از پایان باب یکم و همهٔ باب دوم را دارد.

43434 ـ برلین، پادشاهی ۴۱۹: تنها باب یکم را دارد [استوری ۱: ۱۲۴].

43435 ـ تهران، سعید نفیسی ۳۴۴: تاریخ یاد نشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۷۰ هست [فیلمها: ۳۳].

43436 ـ تهران، مجلس ۲۱۳۶(؟): تنها باب دوم در تاریخ پادشاهان ایران است، و از صفحهٔ ۴۰۰ آن برمی‌آید نگارنده در ۱۰۱۵ به سیستان نزد ملك محمود سیستانی رفته و سه سال در آنجا بوده است، و نیز از آن بدست‌می‌آید که بخشی از این کتاب را در هندوستان نگاشته است [تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۷۶۹].

مجموع التواریخ = جامع التواریخ

سیف الدین اخسیکندی فرزند داملا شاه عباس!

43437 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B۶۶۷: (۱ر- ۱۹۲ پ) [آکیموشکین ۱: ۵۰۷].

مجمع الملوك

از محمدرضا متخلص به نجم فرزند ابوالقاسم طباطبایی، نجم الدوله افتخار الملك حسام‌جنگ که «اخبارات هند» را بسال ۱۲۶۴ ق نگاشته است. و این تاریخ عمومی کوتاهی‌ست، که پیرامن ۱۲۶۰ ق بدان آغاز کرده است، و بمانند جلد سوم دایرة المعارف او بنام «بحر الزخار» است.

43438ـ موزهٔ بریتانیا، ۲، ۱۷۴۳ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق)، همراه گزیده هایی از نگاشته های او: ۱ ـ مظاهر الادیان ۲ـ خورشید لامع (منظر العالم) ۳ـ مجمع الملوك (گ۶۱) ۴ ـ مفاتیح الریاسة ۵ـ اخبارات هند ۶ـ نغمهٔ عندلیب، رویهم (گ۴۲-۱۹۸ مجموعه) [ریو ۳: ۱۰۱۴].

43439ـ حیدرآباد، محمدعلی حسین

(۷۰نذیر احمد) : تاریخ یاد نشده [استوری ۱۴۹:۱].

مجمل التواریخ والقصص

ازناشناس که نوهٔ کسی بنام مهلب بن محمد بن شادی بوده است ، بسال ۵۲۰ق اوتاریخ دیگری دربارهٔ برمکیان نگاشته بوده است . و «مجمل‌التواریخ» را بروزگار بهرامشاه غزنوی ، از آفرینش تا بسال نگارش به اختصارنگاشته ، و بخش ارزندهٔ آن دربارهٔ هند و ترکان روزگار خوداوست. بخشهایی ازآن با فرانسوی‌شدهٔ آن چاپ شده است.

بنگرید: استوری ۱:۶۷، ۱۲۲۹ـ ذریعه ۵۰:۲۰.

43440 ـ **ترکیه**، محمدفؤادکوپرلو: نستعلیق محمد فرزند طایکوی فرزنـد تموجن یحیی شاد قدخویی ، یکشنبهٔ ۴ شوال **۷۵۱** ، ۱۸۹ گ ۲۱س . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۹۵۱ هست [فیلمها:۱۸۵].

43441 ـ **پاریس** ، ملی۶۲ف : نسخ نزدیك به ثلث علی فرزند محمود فرزنـد علی نجیب رود باری، در۲۸ج ۱/ **۸۱۳**، ۱۷۴ ص]بلوشه ۱:۲۴۵] تنها ۲۵ فصل آغاز را درداد. عکس‌آن با ۳۲ص دیباچه از آقای قزوینی در ملی ش ۳۸۵۳و۳۸۵۴هست [ف. معارف ۲ : ۱۹۱].

مجمل فصیحی

ازفصیح‌خوافی، احمد فرزند جلال الدین محمد فرزنـد یحیی ، زاده در هرات ۷۷۷ ق (۶ـ۱۲۷۵م)، پس‌ازکناره گیری‌ازدستگاه‌شاهرخ (۸۰۷ـ۸۵۰) وبایسنقر میرزا در ۸۳۶(۳ـ۱۳۳۲م) به نگارش این‌کتاب پرداخت ، ودر یك مقدمه ودومقالت ویك خاتمه نگاشته است : مقدمه ازفرودآدم تا زایش پیامبر اسلام. مقالهٔ ۱ـ اززایش پیامبر تا هجرت (۵۳ سال)، ۲ـ ازهجرت تا روزگار نگارنده. خاتمه در بعضی از احوال هرات کـه زادگاه اوست از پیش از هجرت پیامبر. بکوشش آقای محمود فرخ در مشهد درسه جلد سالهای ۳۹ـ۴۰ـ ۱۳۴۱ خ چاپ شده است. درپیشگفتار این چاپ ازهشت نسخهٔ کتاب سخن رفته‌که شش نسخهٔ آن خاتمه را نداردو به احتمال آقای فرخ آن دونسخهٔ دیگر نیز خاتمه را ندارد . و شاید پیش از بـپایان رسانده‌نگارش کشته شده باشد [محمودفرخ] .

(بنگرید: نسخهٔ 43444)

آغاز ج ۱ : فصیح ترین عبارتی کـه در گردن جان تعویذ و شاه اقبال توانـد بود ، و ملیح‌تر روایتی که خواطر.

بنگرید: ذریعه ۲۰ :۵۱ـ پیشگفتار چاپ ازآقای فرخ‌ـ تاریخ‌تذکره‌های‌فارسی۲ : ۷۷۳ .

43442 ـ **لندن** ، دانشگاه : نسخ ، بی‌تاریخ‌گویا بهترین نسخه هاست وبـروزگار نگارنده نوشته شده است . عکس آن نزد آقای محمود فـرخ است [راهنمای‌کتاب ۵ : ۵۲۴ پیشگفتار چاپ:شش].

43443 ـ **سوفیا**، Or۱۷۱۰: نستعلیق بابا بنی‌آدم، ۲۶صفر**۸۵۷**، مانند چاپی‌میرسد به سال ۸۴۵. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۶۵ هست [فیلمها:۱۸۵].

43444 ـ **هند** ، بـانکیپور ۴۵۵ : نوشتهٔ **۹۹۳**،آغاز برابر نمونه، ۲۸۴گ ۲۳ س.و پایان می‌یابدبه خاتمه‌ای «دردذکر بعضی‌از احوال شهرهرات‌که مولد ومسکن‌کتاب‌المعبد احمد بن محمد بـن یحیی» [ف . عبدالمقتدر ۱۴:۴].

43445 ـ **تبریز** ، حاج محمد آقـا

نخجوانی: نستعلیق سدهٔ ۱۰، این نسخه نیز در چاپ آقای فرخ مورد استفاده قرار گرفته است، ۱۲۷۸ گ [راهنمای کتاب ۵: ۵۲۴-پیشگفتار چاپ].

43446 ـ **مشهد**، آقای فرخ: نسخ تازهٔ آقا بابا شاه میرزایی ۱۲ محرم **۱۲۷۳** (۶ ـ ۱۸۵۷م)، برای شاهزادهٔ کامکار بهاء الدوله (حاج ساسان میرزا پسر فتحعلی‌شاه) [پیشگفتار چاپ: یازده].

43447 ـ **انگلستان**، کمبریج، براون Or.M.۱۹۸: نسخ کاتب سرکار والا آقا بابا فرزند ملامحمد مهدی شاهمیرانـی، شنبه ۱۲ محرم **۱۲۷۳** باید از روی نسخهٔ تبریز نخجوانی نوشته شده باشد [پیشگفتار چاپ فرخ: یازده] فیلم آن در دانشگاه‌ش ۲۶۶۰ هست [فیلمها: ۱۸۵].

43448 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۷۰۹ (۳۸۴۹ف): تاریخ یاد نشده، ۴۳۳ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۵۰۷] فیلم آن در دانشگاه ش ۸-۱۷۵۵ هست.

43449 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم C۸۰۰ (۳۸۵۰ف): بی‌تاریخ، ۳۷۹ گ. همان نسخه که پیش از این شمارهٔ ۲۷۱ داشته‌را است.

محاك السلوك ومصقلة النفوس

از ناشناس، یکی از امالی شاهزاده محمد معظم که بعداً بهادرشاه عالم یکم هندشد (۱۱۱۹-۱۱۲۴)، تاریخ عمومی‌ست آمیخته بـا مباحث کلامی وصوفیانه، در ۱۵ مقالـه ویك خاتمه، بسال ۱۱۳۳ق نگاشته است.

43450 ـ **لندن**، دیوان هند (اته ۱۲۹): دو برگ از پایان افتاده [استوری ۱: ۱۳۵].

مختصر

ازمحمد حسین فرزند کرمعلی اصفهانی، در مشهد، بسال ۱۲۲۲ق، از «جهان آرا»ی غفاری (بنگرید: ۴۱۳۶) گرفته‌است.

43451 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۶۳ Add: شکسته پیرامن **۱۲۲۳** (۱۸۰۸م)، ۲۲۰ گ ۱۱س [ریو ۱: ۱۳۶].

مختصر التواریخ

از عبدالسلام، تـاریخ عمومی‌ست، بسال ۱۱۶۱ق نگاشته شده است.

43452 ـ **اکسفورد**، ایتون کالـج ۱۶۹: نوشتهٔ **۱۱۷۴** [استوری ۱: ۱۵۶].

مختصر التواریخ سلیمانی =

سبحة الاخیار (اخبار) = تحفهٔ سلیمانی در ص ۴۱۲۲ گذشت.

مخزن الجواهر

ازمحمد صادق متخلص به اختر (که یاد او در «صبح صادق: ۳۵۸۴» گذشت). تاریخ عمومی کوتاهی‌ست، که در ۱۲۶۳ق برای سر هنری الیوت در علیگر، به انجام رسیده‌است. **آغاز**: جواهر زواهر حمد وسپاس افزون تر ازمقدار.

43453 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۸۴ Or: نستعلیق گویا **۱۲۶۳** (۱۸۴۷م)، آغاز برابر نمونه، ۹۶ گ ۱۳س [ریو ۳: ۹۰۰].

مرآت آفتاب نما

ازعبدالرحمان شاهنواز خان هاشمی دهلوی بنبانی (نبنانی)، درگذشتهٔ ۱۲۲۲ (۱۸۰۷م). تاریخ عمومی‌ست ازآفرینش جهان تـاروزگار نگارنده، ازپیامبران وپادشاهان تازی وایران وگورکانیان، کـه در ۴۵ پـادشاهی شاه عالـم (۱۱۷۳-۱۲۲۱) بسال ۱۲۱۸ (۱۸۰۳م) نگاشته است. دریك مقدمه ودوجلوه ویك خاتمه: مقدمه‌در فضیلت وحاجت به‌علم تاریخ. **جلوهٔ**

یکم درنه تجلی: تجلی ۱ـ آفرینش ۲ـ پیامبران ۳ـ پیامبر اسلام وفرزندان وهمسران وخلفا و یاران او ۴ـ دراحوال صوفیان و دانشمندان و خطاطان وصاحبان مذاهب باطله ماننددماریان وجلالیان وجز آنان ۵ـ پادشاهان تازی وایرانی و هندی ۶ـ گورکانیان و وزیران ایشان و نغمه پردازان ۷ـ ارکان دولت و امیران گورکانیان تیموری به ترتیب تهجی ۸ـ دربیان مخترعات حکما و سلاطین و امیران ۹ـ در واضعین علم موسیقی. **جلوۀ دوم** دراقالیم سبعه، درهشت تجلی: تجلی ۱ـ اقلیم یکم، ۲ تا ۷ـ اقلیم دوم تا هفتم ۸ـ بحارسبعه درربع مسکون. **خاتمه** در عجایب و غرایب و فواید. **آغاز**: مقالی که خوشابی لآلـی متلالی الفاظ آبدارش آرایش افسرسلطان سخن.

43454 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۹۶ : نستعلیق هندی سدۀ **۱۲**، آغاز برابرنمونه ، در فهرست بنام **مرآت جهان‌نماست**، ۳۸۳ گ ۲۷ س [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۹۶] .

43455 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pe ۲۴ ۴۵۴: نستعلیق ۶ محرم **۱۲۲۴**، برای میرحیدرعلی‌خان، آغازبرابر نمونه ، ۳۶۱ گ ۱۷ س [ف. عبدالله ۱:۱۵] .

43456 ـ **حیدر آباد** ، موزۀ سالار جنگ H۴۰۵ (۷۵ف) : نستعلیق ۱۷ رمضان **۱۲۲۵** (۱۸۱۰م)، آغازبرابرنمونه، ۶۷۴ گ ۱۱ س [ف. محمد اشرف:۹۰].

43457 ـ **موزۀ بریتانیا** ، ۱۶۶۴ Or: نستعلیق شوال، **۱۲۲۶**(۱۸۱۱م)، ۳۳۹ گ ۲۰ س [ریو ۳:۸۹۶].

43458 ـ **موزۀ بریتانیا** ، ۱۴۳ Or: نستعلیق، سپتامبر ۱۸۳۲م (ع ۲/ **۱۲۴۸**)، ۴۳۹ گ ۱۵ س [ریو ۱:۱۳۲].

43459 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۰۶۰/۵۵ : سیدوزیرعلی که دراجمیر میزیسته، ۱۷ ع ۲/ **۱۲۶۱** [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۳].

43460 ـ **هند** ، بانگیپور ۴۸۱ : نستعلیق ، ۲۲ رجب ۱۳ پادشاهی اکبر پادشاه دوم، آغاز برابرنمونه، ۲۲۰ گ ۱۵ س [ف . عبدالمقتدر ۴:۷۱].

43461 ـ **موزۀ بریتانیا** ، ۱۶۶۹۷ Add: نستعلیق، سدۀ **۱۹**م، آغازبرابرنمونه ، ۳۵۰ گ ۱۷ س [ریو ۱:۱۳۱] .

43462 ـ **موزۀ بریتانیا** ، ۲۶۲۴۹ Add: نستعلیق، سدۀ **۱۹**م ، ۲۴۳ گ ۱۳ س [ریو ۱:۱۳۳] .

43463 ـ **موزۀ بریتانیا** ، ۲۰۴۲ Or: نستعلیق سدۀ **۱۹**م، بخشی از آن است ، ۶۴ گ ۱۷ س [ریو ۳:۸۹۶].

43464 ـ **حیدر آباد** ، موزۀ سالار جنگ H ۴۰۴ (۷۶ ف) : نوشتۀ ۲۳ محرم **۱۳۰۰** (۱۸۸۲م) آغاز برابرنمونه ، ۶۱۹ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف:۹۴].

43465 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۶/ ۲۰۵۷ Or: گزیده‌ای از آن است (گ ۳۲ ـ ۱۰۵) [ریو ۳:۱۰۵۲].

43466 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۳۱۸/ ۵۶۴۱ : نوشتۀ گوهر سنگه بروزگارشاه عالم دوم، سدۀ **۱۲** [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۳] .

مرآت الادوار و مرقات الاخبار

ازمصلح الدین محمد فرزند صلاح الدین عبادی لاری انصاری سعدی شافعی درگذشتۀ ۹۷۷ (نگارندۀ: شرح هیئت قوشچی:۳۲۲). تاریخ جهان است ازآفرینش تا ۹۷۴ق، دریک مقدمه و

ده باب، بنام محمد پاشاوزیر روم. چلبی مینویسد همان وزیر بـه سعدالدین فرزنـد حسن مفتی معروف به خواجه افندی دستور میدهد که آنرا ترجمه کند و او نه باب آنرا بـا افزودگیهایی ترجمه میکند.

باب ۱ـ پیامبران، ۲ـ پادشاهان فرس، ۳ـ کیانیان، ۴ـ ساسانیان و عربان، ۵ ـ پیامبر اسلام و خلفای عرب، ۶ ـ پادشاهان روزگار عباسیان، ۷ـ چنگیزیان، ۸ ـ تیموریان، ۹ ـ حسن طویل، ۱۰ـ خاندان عثمانیان تا سلطان سلیمان در ۹۵۵. [چلبی]. **آغاز:** سپاس نامحدود وستایش نامعدود قادریرا سزاست.

بنگرید: کشف الظنون ۲: ۱۶۴۶ـ تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۷۷۷ ـ هدیة العارفین ۲: ۲۵۱ـ استوری ۱: ۱۱۶ ـ ذریعه ۲: ۲۶۲

43467 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۵۰ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابر نمونه، ۲۴۷ گ ۲۷ س [ریو ۱: ۱۱۵].

43468 ـ **مشهد**، رضوی ۸۳ تاریخ: نسخ **۱۲۵۵**، سپس چند قصیده و «سفارشنامه»ی خواجه رشیدالدین، آنگاه «احوالات سلاطین روم»... همه ۵۰۴ گ ۲۳ س [ف. رضوی ۳: ۱۰۱] فیلم آن در دانشگاه ش ۸۲۷ هست [فیلمها: ۱۹۰].

43469 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۶۶۲ (۳۹۹۶ف): تاریخ یادنشده، ۲۳۰ گ.

43470 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۴۲۷ (۳۹۹۷ف): نیز تاریخ یـاد نشده ۲۵۵ گ [آکیموشکین ۱: ۵۳۹].

مرآت جهان نما

ازمحمد سهارنپوری متخلص به بقا، زاده در ۱۰۳۷ ق. کـه در ۲۶ پادشاهی اورنگ زیب (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸ق)، پیرامن ۱۰۹۵ ق درگذشته است، تاریخ عمومی‌ست و دنبالـه مانندی از «مرآت عالم نما»ی او، با تقسیمات آرایش، نمایش. پس از مرگ او دو تن این کتاب را به انجام رسانیده‌اند: یکم پسرخواهر او بنام محمد شفیع فرزند محمد شریف که آنرا در ۱۰۹۵ ق به انجام رسانده است. این فرم از کتاب در یك مقدمه و هفت آرایش یا پیرایش و یك خاتمه است. دومین آنها کار برادرش بنام محمد رضاست. که در صفر ۱۱۱۱ ق آنرا به انجام رسانده و این یکی در یك مقدمه و یازده آرایش است و یك خاتمه. **آغاز:** دلگشا نغمه که بلبل دستان زن بستان سرای.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۳۹ (بقا) و ۲۰: ۲۶۸ (مرآت جهان نما) ـ فرهنگ سخنوران ۸۷ـ تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۷۷۷.

43471 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۷۷۷ Or: نوشتهٔ **۱۱۴۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۰].

43472 ـ **لندن**، دیـوان هند (اتـه ۱۲۶): نوشتهٔ **۱۱۴۸** ق، دو برگ آغاز افتاده.

43473 ـ **برلین**، پـادشاهی ۴۲۰: نوشتهٔ **۱۱۴۹** ق.

43474 ـ **کلکته**، بوهار ۱۳: از سدهٔ **۱۲** ق، [استوری ۱: ۱۳۳].

43475 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۹۸ Or: نستعلیق رجب **۱۲۳۹** (۱۸۲۴م) عنوانهای آن آرایش است و تنها نیمهٔ دوم کتاب است، ۴۱۳ گ ۱۹ س [ریو ۳: ۸۹۰].

43476 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰/۱۷۵۵ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، (۱۲۶۶ق)، بخشی از آن است، (گ ۳۳۱ـ۵۱۷) [ریو ۳: ۱۰۲۰].

43477 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۱/۱۷۵۷ Or: پیـرامن **۱۸۵۰** م بخشی از آن است (گ ۲۹۱ـ۲۹۵) [ریو ۳: ۱۰۲۱].

43478 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۴/۱۷۵۹

Or: پیرامن ۱۸۵۰م، بخشی از آن است (گ ۲۱۴-۲۴۲) [ریو۳: ۱۰۲۲].

43479 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۵۳/۴: بخشی از آن است (گ۵۳-۸۹) [ریو۳: ۱۰۴۹].

43480 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۸۳ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، بخشی از آن است، واز پیرایش یکم از آرایش هشتم آغاز میشود و چهارده نمایش درسرگذشت وزیران بنام روزگار اموی وعباسی تا اورنگ‌زیب را دارد، ۲۴گ [ریو۳: ۸۹۲].

43481 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۵۲/۴ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ ق)، گزیدهٔ آن است (گ۲۹-۶۴)، آغاز برابر نمونه [ریو۳: ۱۰۱۸].

43482 - **لندن**، کمریج (براون، ذیل ۱۱۸۰) یا دانشگاه پادشاهی شمارهٔ خطی ۱۰۹: تاریخ یاد نشده [استوری۱: ۱۳۳]

43483 - **لندن**، اکسفورد، اتون ۱۶۴: تنها جلد یکم است.

43484 - **لندن**، اکسفورد، اتون ۱۶۵: جلد دوم است، وتا سال ششم پادشاهی محمد شاه ۱۱۳۷ را دارد [استوری ۱: ۱۳۳].

مرآت الصفا

ازمحمد علی فرزند محمد صادق آل کمون حسینی نیشابوری نجفی برهانپوری، بنام صمصام‌الدوله شاهنواز خان نگارندهٔ «مآثر الامرا» دردوجلد: یکم دریک مقدمه وهفده باب وهر باب درچند فصل درتاریخ پادشاهان ایران وهند از آغاز اسلام تا اکبر پادشاه، در ۱ رجب ۱۱۷۶ نگاشته است تکملهٔ «برهان الفتوح: ۴۰۹۸» است بویژه تاریخ پادشاهی محمد شاه است تا رویدهای ۱۱۶۹ ق.

آغاز: نیکوترین سخنی که قافله‌سالار کلمه و کلام.

43485 - **لندن**، دیوان‌هند (اته ۱۳۰): نوشتهٔ **۱۱۶۹** ق، تنها دفتر دوم آن است از تیمور تا ۱۱۶۹ق [استوری۱: ۱۳۸].

43486 - **تهران**، مجلس ۱۶۵۳۹؟: نوشتهٔ **۱۱۹۶**، جلد یکم دریک مقدمه و ۱۷ باب، است، و باب ۱۲ آن در سرگذشت دانشمندان تا روزگار نگارش و باب ۱۳ درسرگذشت صوفیان به ترتیب زادگاه آنان، باب ۱۴ سرایندگان عرب وفارس است و بهمان ترتیب.

43487 - **تهران**، مجلس ۶۵۴۰؟: نوشتهٔ **۱۱۹۶**، جلد ۲ است در دو باب: ۱- تیموریان ایران و توران ۲- تیموریان هند، در آغاز دو نسخهٔ مجلس یادداشتی ست که: ازروی نسخهٔ اصل که در کتابخانهٔ نواب صمصام الملك شاهنواز خان در حیدرآباد بوده نوشته شده است [تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۷۷۹].

43488-89 - **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۴۰ و Add ۶۵۳۹: نستعلیق سید عبدالنبی حسینی فرزند میرمحمد رضا صفوی، محرم **۱۱۹۷** (۱۷۸۳م) درحیدرآباد، ۲۴۴ + ۱۲۱گ، آغاز برابر نمونه [ریو۱: ۱۲۹].

43490 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۱۰ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، گزیده‌ای از آن است، ۱۵۶گ ۱۵س [ریو۳: ۸۹۴].

43491 - **تهران**، حسن‌سادات ناصری: نستعلیق خود نگارنده، با وصف نسخه‌ها انگلیسی گویا ازآربری، ازنسخه های الیس به‌ش ۲۵۸ E بوده، ۳۲۸گ ۱۶س [نسخه‌ها ۶: ۶۹۸].

43492 - **آصفیه**. ۱۳۰ تاریخ: آغاز وانجام افتاده.

43493 - **آصفیه**، ۱۰۴۰ تاریخ: نسخهٔ کامل [ف. آصفیه ۳: ۱۱۰].

43494 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۵۵/۸

Or: بخشهایی ازآن است ونیز بخشهایی از «برهان الفتوح» او(گ ۱۹۰–۲۱۷)[دیو۳: ۱۰۵۰].

مرآت عالم

از محمد بقا (که یاد او در «مرآت جهان نما ۴۱۹۸» گذشت) و منسوب به بختاورخان در گذشتهٔ ۱۰۹۵ (۱۶۸۴م) از امیران عالمگیر (۱۰۶۹–۱۱۱۸) که در بختاورپور بـه خاك سپرده شده است. تاریخ جهان است تا ۱۰۷۸، در هفت آرایش و در هر آرایش چند نمایش: آرایش ۱- در ذکر برخی از احوال، ۲- در حالات و غزوات پیامبر وشمه‌ای از فرزندان و همسران او، ۳- خاندان اموی و عباسی و همروزگاران عباسی، و قیاصرهٔ روم و شرفای مکه و مدینه و خانان ترك، ۴- در ذکر خاقان، ۵- پادشاهان دهلی و دیگر ممالك در این عهد همایون، ۶- پادشاهان گورکانیان، ۷- اورنگ زیب (۱۰۶۹–۱۱۱۸).

اته می‌نویسد نگارنده محمد بقاست و نادرست از بختاورخان دانسته شده است، و دنباله‌ای در سرگذشت سرایندگان دارد.

یا در یك مقدمه و چهار آرایش، و سه پیرایش و چهار نمایش و یك افزایش و پنج نمود. نمودها بدینگونـه است: نمود یکم از پیرایش سوم در مشایخ ایـن عهد، نمود دوم از پیرایش سوم در سرگذشت فضلا و دانشمندان از روزگار اکبر پادشاه تا اورنگ‌زیب. در اینجا آورده که محمد بقا اکثر با مؤلف می‌بوده است. افزایش آن در سه نمود. یکم در خوشنویسان، دوم بعضی از عجایب و غرایب، سوم در ذکر نبذی از آثار این ذرهٔ بیمقدار [تاریخ تذکره های فـارسی ۲: ۷۸۰ تا ۷۸۶]. **آغاز**: برترین گوهری کـه تاجداران کشور فصاحت و تخت نشینان.

43495 ـ **آصفیه**، ۵۱۳ تـاریخ: نستعلیق عبدالمجید فرزند عبداللطیف غوری، ۵ رمضان **۱۰۱۲**(؟)، ۴۲۳گ ۱۹ س [ف. آصفیه ۱: ۲۳۵].

43496ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۵۷ Add: نستعلیق شکسته‌آمیز، سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه، ۴۹۷گ ۲۱س [دیو ۱: ۱۲۵].

43497 ـ **هند**، بـانکیپور ۴۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۴۶۷گ ۲۰س [ف. عبدالمقدر ۴: ۵۵].

43498 ـ **حیدرآباد**، مـوزهٔ سالار جنگ H۴۱۱ (۷۰ف): نستعلیق جعفر، ۲۵ شعبان **۱۱۴۰** (۱۷۲۸م) در سیکاکل، ۳۲۹گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۸۶].

43499 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۳۰ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۶۲۶گ ۲۰س.

43500 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۷۸۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۳۹۰گ ۲۵ س [دیو ۱: ۱۲۷].

43501 ـ **حیدرآباد**، مـوزهٔ سالار جنگ H۴۰۶ (۶۶ف): شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۵۳۲گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۸۰].

43502 ـ **حیدر آباد**، مـوزهٔ سالار جنگ H۴۰۹ (۶۷ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، با عنوان «مسودهٔ مرآت العالم». **آغاز**: سپاس قدس اساس وثنای قدسی لباس که مقیمان عالـم بالا، ۱۹۵گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۸۴].

43503 ـ **حیدر آباد**، مـوزهٔ سالار جنگ H۴۱۲ (۶۹ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۵۸۳گ ۲۳س [ف. محمد اشرف: ۸۵].

43504 ـ **حیدر آباد**، مـوزهٔ سالار جنگ H۳۰۰ (۷۳ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده: زبیر و عبدالله عمر و عبدالرحمان

ابی‌بکر رضی‌الله عنهم. ۲۶۶گ ۱۳ س [ف. محمد اشرف:۸۷].

43505 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ H۴۰۸ (۶۸ف) : نستعلیق ۲۴ ج ۱/ ۱۲۱۷ (۱۸۰۲م)، ۳۲۴گ ۳۱-۳۲س [ف. محمد اشرف:۸۵].

43506 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Pe156 ۲۳۷۴ : نستعلیق ۱۲۵۶ ، بـرای نواب حسام الدوله، آغازبرابرنمونه، ۵۴۳گ ۱۹س [ف. عبدالله ۱:۱۳] .

43507 ـ موزهٔ بریتانیا، ۳/ ۱۷۴۸ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، گزیده‌ای‌ست (گ ۳۱– ۴۳) [ریو۳:۱۰۱۶].

43508 ـ حیدر آباد ، مـوزهٔ سالار جنگ H۴۰۷ (۷۱ف):سدهٔ ۱۳، ۳۵۹گ۱۹س.

43509 ـ حیدر آباد ، مـوزهٔ سالار جنگ H ۴۱۰ (۷۲ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، ازآرایش ۶ نمایش ۱ آغاز میشود تـا نمایش ۴ ردیف‌ن، ۳۱۲گ۲۱س[ف. محمداشرف:۸۷].

43510 ـ آصفیه ، ۱۲۶ تاریخ: آغاز و انجام دو برگ ویك برگ افتاده ، ۴۴۹گ ۲۱س [ف. آصفیه ۱:۲۳۵] .

43511 ـ پاکستان ، انجمن تـرقی اودو۴ ق ف۶۱: نوشتهٔ احمد معروف بخشومیان در۱۲۵۹، ۶۸۴ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۱۰۳].

مرآت عالم

43512 ـ اسرائیل ، ملی ودانشگاهی اورشلیم ۲۴-Ar.۸: سدهٔ ۱۱، [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۹].

مشاهیر اسلام

وهبی افندی. دربخش سیرخواهدآمد .

مشجرالانساب = طبقات‌پیامبران وپادشاهان ص ۴۱۸۱

مطلع الانوار

از محمد شفیع خان وزیر پسرعبدالباقی شریف بغدادی. درچهار بخش.

بنگرید: استوری ۱:۱۱۸۲.

43513 ـ قم ، آستانه ۲:۷۱-۶۱۲۳: نستعلیق سدهٔ ۱۳، درفهرست‌آمده: مطلع‌الانوار گویا همانکه از محمد شفیع ... دانسته شده ، نسخه تاریخ سلاطین ایران و خلفا و پادشاهان پس ازآنهاست وقسم دوم از اقسام اربعهٔ آن از ۱۲۳۷ یادشده‌است، ۳۴۴گ۲۶س[آستانه:۱۶۸].

مطلع الانوار

ازملامحمد علی فرزند محمد حسن‌مشهور به علی‌ارانی(نهاردکانی)کاشانی، که‌در۱۲۱۷ق ازملااحمدنراقی‌اجازه گرفته‌است. درسه‌مجلد: یکم آن‌دیده نشده‌دوم آن‌درپادشاهان‌ایران‌ازکیومرث تاهلاکووازآنجاتاروزگارنگارنده در۱۲۳۹ق ودر پایان تاریخ جنگهای ایران و تزار روسیه است ومیرسد به ۴۱-۱۲۴۲ که او در این‌سال از گلپایگان به تهران آمده وسپس به قم رفته است. جلـد سوم در سرگـذشت دانشمندان وسرایندگان معاصر نگارنده تاسال ۱۲۲۶ق.

آغاز: حمدله . و بعد ، چنین گوید مرتصد فیوضات ربانی محمدعلی‌بن‌محمدحسن‌الشهیر بالارانی الکاشانی .

بنگرید: ذریعه ۲۱:۱۵۱(مطلع الانوار) و۲۱:۳۸۵ (المقاصد المهمة).

43514 ـ تهران ، ملی ۲۲۳۵ ف : نستعلیق، ۱۲۳۷ وبا افزودگیهایی که میرسد به ۱۲۴۲ق، ۵۹۲ ص ۲۱ ـ ۲۳س [یادداشتهای دکترجان لایونکود].

43515 ـ **کربلا**، شیخ عبدالحسین طهرانی: جلد دوم آن است.

43516 ـ **کربلا**، شیخ مهدی رئیس: جلد دوم آن است [ذریعه ۲۱: ۱۵۱].

المعارف = ترجمهٔ تاریخ ابن قتیبه

ترجمه از ناشناس.

43517 ـ **مانچستر**، لیندسیانا ۴۱۸ (ف ۱۷۵): پیرامن **۱۱۶۵** ق [استوری ۱: ۱۵۵].

معارف شتی

از مولوی سید محمدمنصورعلی نقوی شکارپوری بخاری، متخلص به خرد. نگارندهٔ «نظام الانساب».

43518 ـ **آصفیه**، ۱۴۹۱ تاریخ: نوشتهٔ **۱۳۰۶** [ف. آصفیه ۳: ۱۱۰].

معدن اخبار احمدی

از احمد فرزند بهبل فرزند جمال کم گو مشهور به کنبو. بروزگار جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷ق). دارای: پادشاهان ایران باستان، خاندان اموی، عباسی، سلسله های روزگار عباسی، صفاری، طاهری، سامانی، غزنوی، دیلمی، سلجوقی، خوارزمشاهی، سنقری، اتابکان پارس، اتابکان شام وعراق، اسماعیلیان مغرب وقهستان. پادشاهان ختاو اروپ، مغول، چنگیز، تیمور، سلاطین روم، صفویان، ازبکان، غزنویان هند، راجکان هند وپادشاهان دهلی ولکهنو تا عوض خلجی در لکهنو.

43519 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۷۶۶ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۱۷۸گ ۱۹س [ریو ۳: ۸۸۸].

43520 ـ **لندن**، دیوان هند (اته ۱۲۱): بخشی از جلد دوم از پادشاهی تیمور تا ۹۹۹ق را دارد [استوری ۱: ۱۲۴].

مفتاح التواریخ = کلید تواریخ

از توماس ویلیام بیل مستوفی مالیاتی در آستانهای شمال باختری هند، که درشهر آکره بسال ۱۲۹۲ق درگذشته است. نگارندهٔ «فرهنگ بیوگرافی شرقی» چاپ کلکته ۱۲۹۸ق. فهرست ماده تاریخهاست بویژه زاد ومرگ پادشاهان اسلامی وفرزانگان وبزرگان، همراه با یادداشتهای تاریخی خود او، ونبشته های تاریخی درساختمانها وگزارش آن ساختمانها، ورویدادها را تا ۱۲۶۵ق میرساند. چاپ شده است (ن).

مفتاح القلوب

از شمس الدین اصیل است: تنها جلد دوم و سوم آن دردست هست. ولی باید درسه جلد باشد. جلد دوم آن با سخنان حضرت علی آغاز میشود، سپس خلافت حضرت حسن و سرگذشت یکایک امامان شیعه، آنگاه امویان و عباسیان، خلفای اندلس، طاهریان ودیگر سلسله هایی که برایران پس از ایشان فرمانروایی کرده‌اند، ولی ازمغولان سخن نرفته وبجای ایشان از غوریان وسربداران وآل کرت سخن گفته است.

43521 ـ **تهران**، ملی ۱۱۲۵ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، بافهرست مطالب که آغاز آن افتاده، ۴۱۳گ ۱۶س [ف. ملی ۳: ۱۴۴].

43522 ـ **کمبریج**، براون (۱۱) ۲ H: جلد **دوم** است، دربارهٔ امویان وعباسیان وخاندانهای روزگار عباسیان تا یورش مغول.

43523 ـ **کمبریج**، براون (ذیل ۱۲۲۷): جلد **سوم** است در بارهٔ تیمور وجانشینان او وقراقوینلو وآق قوینلو وازبکان و

جزآنها [استوری ۱:۱۵۵].

مقاصد الاولیاء فی محاسن الانبیاء

از عمادالدین ابوالقاسم محمود فرزند احمد فرزند حسن فاریابی، زنده در ۵۹۷، بنام الب ـ اقتلغ تنکان ملك ارسلان خاقان ابـو المظفر ابراهیم فرزند جلال الدین سلجوقی [دیباجه]. درسر گذشت آدم تا خاتم و خلافت علی را هم دارد، با خاتمه‌ای در نام خلفای عباسی. **آغاز:** سپاس و ستایش مرخداوندی را که یاقوت قوۀ ناطقه را دراطراف لسان انسان ودیعت نهاد **انجام.** مقبول جهان رغایب گردد وازقدح وطعنه مصون ومحروس مانده‌ش.

بنگرید: استوری ۱:۱۶۱، ۱۲۵۰.

43524 ــ **قاهره**، دارالکتب ۴ تاریخ فارسی طلعت: نستعلیق زیبای عبدالرحمان فرزند عبدالله فرزند خواجه نوشیروان ختلانی ، ۲۸ شعبان **۱۰۰۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۲۵ گ ۱۴ س [ف. مخطوطات ۲:۱۷۲].

43525 ــ **تهران**، سپهسالار ۱۵۵۷: نستعلیق ۲۸ رجب **۱۰۰۹**، آغاز برابر نمونه ۲۱۰ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۵:۶۳۱].

مناهج الطالبین فی معارف الصادقین

ازعلی فرزند حسین فرزند علی مشهور به علا قزوینی هلالی، درذیحجۀ ۷۷۸ق بدان آغاز ودرشعبان ۷۷۹ق به انجام رسانده است. تاریخ عمومی ست درسه قسمت: ۱ــ در آفرینش ۲ــ پیامبران وخلفا که بیشتر کتاب است ۳ــ پادشاهان اسلامی بروزگار عباسیان وپس از آنها تا ۷۷۷ق بروزگار ابوالفوارس شاه شجاع مظفری وبنام او، نگاشته است.

43526 ــ **استانبـول**، ایـاصوفیه ۳۴۶۷ (۳۱ تاور): نوشتۀ برادر زادۀ نگارنده **۷۸۱**ق.

43527 ــ **لندن**، دیوان هند: نـوشتۀ **۱۰۲۵**ق [اته: ۲۳].

43528 ــ **آلمان**، Dlesden ۳۸۳: نوشتۀ **۱۰۱۳**ق [استوری ۱:۸۵۴].

منتخب البدایع

ازمحمد علیم فرزند حافظ جان محمد، امام وخطیب یکی ازمساجد دهلی، بسال ۱۱۱۵ق، تاریخ کوتاه عمومی‌ست.

43529 ــ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۳۵۲): نوشتۀ **۱۱۱۵**ق [استوری ۱:۱۳۴].

منتخب التواریخ = احسن التواریخ

حسن خاکی شیرازی ص ۴۰۹۱ گذشت.

منتخب التواریخ

ازشنیدلر، سرتیپ مهندس، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ــ۱۳۱۳). تاریخ وکمی جغرافیای کشورهای آسیایی ست، از ایران آغاز و به متصرفات هولانـد پایان یافته است. و آن را پس از «تاریخ اروپ» کـه گویا همان «منتخب التواریخ» اروپایی اوست، بسال ۱۳۱۳ق بـه ترتیب تهجی نامها نگاشته است. بدینگونه: ۱ــ ایران ازآغاز تا ۱۳۱۳ق ۲ــ افغانستان ازبدو تشکیل تـا امارت امیر عبدالرحمان خان ۳ــ بحرین ۴ ــ بخارا ۵ بلوچستان ۶ ــ چین ۷ــ خیوه ۸ــ ژاپن ۹ــ سراواك ۱۰ ــ سیام ۱۱ــ عمان ۱۲ــ زنگبار ۱۳ــ کوریا ۱۴ــ متصرفات اسپانیولی ۱۵ــ متصرفات انگلیس ۱۶ــ متصرفات پرتقال ۱۷ ــ متصرفات روس ۱۸ ــ متصرفات عثمانی ۱۹ــ متصرفات فرانسه ۲۰ــ متصرفات هلند. **آغاز:** منتخب التواریخ ممالك وسلاطین آسیا. تألیف کمترین چاکر شنیدلر. چون چند

سال قبل تـاریخی ازدول اروپ بنحو اختصار مسطور نموده، نیزلازم دیدکه تفصیلی ازتواریخ کل آسیا مختصراً مـرقوم نماید ، لهذا در سنهٔ ۱۳۱۳ تمام وقایع .

43530 ـ **تهران**، ملك ۶۳۱۲ : نستعلیق محمد حسن فرزند جعفر خان قـاجار ، آدینهٔ **۱۳۱۳**ق، با تاریخ نگارش ۱۳۱۳ دردیباچه، آغازبرابرنمونه، ۲۷۴ص ۱۲س [رؤیت].

43531 ـ **تهران** ، ملـی ۵۸۱ ف : شکسته نستعلیق، شعبان **۱۳۱۴**ق، آغاز برابر نمونه، ۱۰۵ گ ۱۱س [ف. ملی۲ : ۷۸] .

منتخب التواریخ

شنیدلر. دربخش تاریخ اروپا خواهدآمد.

منتخب التواریخ

ازمحمد یوسف فرزنـد رحمت الله الاتکی اصلاً ووطناً والکنعانی مولداً . ازسدهٔ یازدهم تاریخ عمومی ست ازآغازتا شاهجهان (۱۰۳۷ق ۱۰۶۷ق) نگاشتهٔ ۱۰۵۶ق پس ازیك مقدمـه. قسمت ۱ ـ پیامبران ، حواریان ، ۲ ـ شاهان ایران، عرب، کلدانیان، ماوراالنهر، اسرائیل، فرنگ، هند، ختای(چین)، مغولان، ۳ـ حضرت محمد وخلفای عرب، ۴ـ اعقاب محمد در ۲۵ طبقه ۵ـ امامان وشیوخ وعلما و سرایندگان . خاتمه درسه باب. **آغاز۱**: جمیع محامدوستایش که ازمبدء فیاض من الازل. **آغاز۲**: بعدازحمد وسپاس حضرت باری سبحانه وتعالی ودرودحضرت رسالت پناه .

43532 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۵۷۸۶ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، ۵۹۷ گ ۲۵ س [ریو۱ : ۱۲۴] .

43533 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۷۳ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، بـا عنوان : **انتخاب منتخب التواریخ** بی بدل محمد یوسف هروی، ۳۸۶ گ ۱۵س [ریو۱ : ۸۸۹].

43534 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲/ ۱۷۹۶۷ Add: ازسدهٔ **۱۹**م، بخشهای ۱ تا۳ است تنظیم غلام محمد در ۱۲۲۲ق (گ ۱۱ـ ۲۱) [ریو۲ : ۸۴۱].

43535 ـ **هند**، بانکیپور ۴۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۵۲۹ گ ۲۵س [ف. عبدالمقتدر۴ : ۵۰].

43536 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pe139 ۷۶۸: نستعلیق، بی تاریخ، دومین باب از قسم پنجم را دارد . آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، ۲۴۳ گ ۲۲س [ف. عبدالله۱ : ۱۲] .

43537 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۹۵ Add: نستعلیق، ج ۱/ **۱۱۳۹** (۱۷۲۶م) در شاهجهان آباد (۹ پادشاهی محمدشاه) آغازبرابر نمونهٔ **۱**، ۲۶۹ گ ۲۵س [ریو۱ : ۱۲۲].

منتخب الثلاث

ازسید عباس فرزند جبرائیل فرزندمحمد فرزند محمد خان حسینی برغانی. اوپیش ازاین سه کتاب در تـاریخ بنامهای : دفاترالهموم ، دفاتر الغموم ، دفاتر العموم در مدت پنج سال نگاشته بوده است، سپس ازآنها این کتاب را گزیده وبدین نام خوانده است. دارای مقدمه و ۱۲۰ دفترو۱۴ فصل بشمارهٔ خلفای اموی و ۳۸ باب بشمارهٔ خلفای عباسی ویك بیان درسلاطین چنگیز وتاتار وتیمور و ۳۷ باب و ۱۱ مجلس بشمارهٔ پادشاهان صفویان ، و ملحقات چهارگانه و سه خاتمه. درمدت ده ماه، و در۲۴ ذیحجهٔ ۱۳۱۳ بانجام رسانده است . **آغاز** : الحمدلله الذی خلق الاشیاء من العدم...

43538 ـ **مشهد** ، رضوی ۱/ ۹۴۷۷: نسخهٔ اصل وبخامهٔ نگارنده (۱ پ ـ ۳۳۵ر) همراه « مختاریه = مزیل الهموم» ازهمو[یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

منتخب حبیب السیر

نصیری، در بخش سیر خواهد آمد.

ن

ناسخ التواریخ

ازمحمدتقی خان لسان الملک سپهر کاشانی، (۱۲۱۶-۱۲۹۷)، تاریخ عام است از آغاز آفرینش تا۱۲۶۷ ودنبالۀ آن دررویدادها تا۱۲۷۳ است، درچهارده جلد، وبجز جلد قاجاریه بقیه ارزش تاریخی ندارد(بنگرید: فهرست ناسخ۴۰۸۲) این کتاب درتهران وبمبئی بچاپ رسیده است. ۱- جلد یکم ازکتاب اول، درآفرینش و فرود آمدن آدم ۲- جلد دوم ازکتاب اول، میرسدبه مسیح ۳- جلد یکم ازکتاب دوم، پیامبر اسلام ۴- جلد دوم ازکتاب دوم، خلفای عرب ۵- جلد سوم ازکتاب دوم، حضرت علی ۶- جلد چهارم از کتاب دوم، حضرت فاطمه ۷- جلد پنجم ازکتاب دوم، امام حسن ۸- جلد ششم از کتاب دوم، حضرت حسین ۹- جلدسیزدهم، قاجاریان این جلد بایستی در سه مجلد نگاشته می‌شد: یکم از آغاز قاجاریان، تا پایان روزگار فتحعلی شاه (۱۲۱۲ق ۱۲۵۰ق)، دوم محمد شاه (۱۲۵۰ق ۱۲۶۴ق) سوم ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ق ۱۳۱۳ق). از این جلد تنها مجلد یکم آن نگاشته ودر۲۸۱ص چاپ شده است. بقیۀ روزگار ناصری ومظفری را میبایست فرزند اوعباسقلی سپهر بپایان رساننده باشد. بنگرید: ف. مشار: ۱۵۴۷.

43539- تهران، ملی ۱۵۵۱ف: تاریخ یاد نشده، جلد یکم است تا مرگ فتحعلی شاه است [دفتر کتابخانه].

43540- تهران، سلطنتی ۱۰۱۶: در فهرست نشانیهایی ازاین نسخه داده نشده است [نسخه‌ها ۱:۱۰۲].

نجم التواریخ

ازناشناس. تاریخ عمومی‌ست که در۱۰۹۹ق نگاشته شده است.

بنگرید: استوری ۱:۱۳۴.

43541- موزۀ بریتانیا، ۱۹۳۷/۱۶/Or: نستعلیق، پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق) (ص۸۸۶-...) [ریو۳: ۱۰۳۵].

نخبة الاخبار

از عبدالوهاب فرزند علی اشرف فرزند علی فرزند اسماعیل شیرازی (که یاد او در «گلستان: ۳۶۱۶» گذشت)، دریک مقدمه ودوازده عنوان وخاتمه‌ای: مقدمه درکیفیت خلقت حضرت آدم. عنوان ۱- ذکرحالات برخی ازپیامبران و... ۲- ذکر سلاطین عجم پیش از اسلام ۳- حالات حضرت رسالت ۴- پادشاهانی بروزگار پیامبر ۵- خلفای سه گانه ۶- حالات امامان ۷- خلفای بنی‌امیه ۸- بنی عباس ۹- معاصران بنی‌عباس ۱۰- سلاطینی که پس از بنی‌عباس سلطنت کرده‌اند ۱۱- پادشاهان پس ازمغول ۱۲- صفویان وپادشاهان پس ازایشان تا محمد شاه قاجار. خاتمه درپادشاهی محمدشاه (۱۲۵۰-۱۲۶۴) بسالهای ۱۲۵۷-۱۲۶۵ق نگاشته است.

آغاز: الحمدلله الخالق الوهاب الذی بعباده غفار... بعد، چنین گوید بندۀ ذلیل ابن‌علی اشرف... تاکنون که سال یکهزارو دویست و پنجاه وهفت.

بنگرید: استوری ۱:۱۵۱- برگل ۱:۹۵۹.

43542 ـ **اصفهان** ، عمومی ۳۱۰۶ : نستعلیق آدینهٔ ۱۰ ع ۲/ **۱۲۶۹** ، آغاز برابر نمونه، ۲۶۰ص ۲۷س [ف . دکتر مقصود ۱ : ۱۶۵].

43543 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۷۰: نستعلیق ۲۲ع۲/ **۱۲۷۱**، ۱۵۹ گ ۲۲س[ف. دانشگاه ۱۶:۳۷].

43544 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، (ریو ، ذیل۴۱): نوشتهٔ **۱۲۶۰**ق[استوری ۱:۱۵۱].

نسب نامهٔ ملوك

دربخش سیر خواهد آمد .

نسخ جهان آرا = جهان آرا

قاضی احمد، درص ۴۱۳۶ گذشت.

نظام التواریخ

ازقاضی القضاة ناصرالدین ابوسعیدعبدالله فرزند قاضی القضاة امام الدین ابوالقاسم عمر فرزند فخرالدین ابوالحسن علی بیضاوی، برای شمس الدین محمد جوینی، در ۲۱ محرم ۶۷۴ق به انجام رسانده است. تاریخ عمومی و کوتاهی ست ازآفرینش تاروزگار خویش ، درچهارقسم: ۱ ـ دربیان حال پیامبران ۲ـ اندر ملوك ایران ۳ـ اندر تعداد أئمه ۴ ـ اندر ملوك ایران درایام عباسیان الی یومنا هذا . این کتاب در نسخهٔ دانشگاه ۲۱۴۴ ذیلی داردومیرسد به شاه تهماسب وسال ۹۴۰ ق . متن آن بکوشش بهمن میرزا کریمی ۱۳۱۳خ ونیز درحیدرآباد دکن چاپ شده است. **آغاز:** حمد بی نهایت وشکر بی غایت مبدعی راکه بیك امر کن عالم ارواح واشباح را ...اما بعد چنین گویدمؤلف این کتاب ابوسعید عبدالله بن ابوالقاسم بن فخرالدین ابی عبدالله بیضاوی ...

بنگرید : استوری ۱:۷۰ ـ ف . مشار : ۱۵۸۵ـ ریو ۲:۳۸۲.

43545 ـ **بادلیان** ، ۱/۱۱۵ Add.: با تاریخ **۶۷۴** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۴۶ هست [فیلمها :۵۸۸].

43546 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ H۴۴۲ (۶ف): نسخ پیرامن سدهٔ **۷** ، آغاز برابر نمونه، ۵۳ گ ۱۹س[ف. محمداشرف ۶:].

43547 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۹۴ مجامیع طلعت: نوشتهٔ عبدالرحیم فرزند مسعود فرزند غالب، **۷۱۲**(گ۱ـ۲۵)، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲:۲۱۷].

43548 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۱۱۱: نسخ قتلغشاه فرزند عمرشاه ، در سپاهان ، ج ۱/ **۷۳۷**ق، آغاز افتاده، ۹۴ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۸:۷۴۷].

43549 ـ **استانبول** ، ایاصوفیا ۲/۳۶۰۵: نسخ محمد فرزند حسین کازرونی نزدیك بپایان رجب **۷۴۸**ق (گ۱۰۳ـ۱۷۴). فیلم آن در دانشگاه ش ۴۰۴ هست [فیلمها : ۴۶۵].

43550 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۶۳ : نسخ سدهٔ **۸**، انجام افتاده، ۴۰ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۶:۱۶].

43451ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴/ ۲۷۲۶۱ Add : درمجموعهٔ مؤرخ **۸۱۳ـ۸۱۴**(۱۴۱۱ـ۱۴۱۰م) بخشی ازآن است (گ۲۹۴ـ۳۰۲) [ریو ۲:۸۷۱] فیلم آن دردانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها:۴۰۲].

43552ـ **تهران**، دانشگاه ۹/ ۲۱۶۰: نستعلیق سدهٔ **۹**، (۷۵رـ۷۷پ هامش) ناقص [ف. دانشگاه ۹:۸۵۴].

43553ـ **تهران**، دانشگاه ۱۵/ ۲۱۴۴:

در «مشیخه = گنجینهٔ گرانمایه» با تاریخهایی از **۹۰۸-۹۹۶**، (ص ۱۹۵-۲۶۰). نسخه ذیلی دارد و با چهار بخش متن میشود پنج قسم. ذیل آن از چنگیز ۶۰۰ق است تا شاه تهماسب و سال ۹۴۰ق، سپس افزوده هایی‌ست تا سال ۹۹۸ق. **آغاز**: حمدله. اما بعد، چون مؤلف کتاب نظام التواریخ [ف. دانشگاه ۹: ۸۲۳].

43554 ــ **استانبول**، طوپقپو سرای R. ۱۵۲۳: علی فرزند تقی الدین حسینی، **۹۶۳**، آغاز برابر نمونه، ۷۳گ ۱۳س [ف. فهمی ادهم ۱: ۴۸].

43555 ــ **تهران**، ملك ۲۰/ ۵۶۸۵: نستعلیق سوزی فرزند علی ساوجی، ۲ رجب **۹۹۷**، در اصفهان، (۴۱ر - ۱۶۱ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

43556 ــ **تهران**، دانشگاه ۲۷۴۸: نستعلیق عبدالحی قرشی، ۱۵ محرم **۱۰۰۶** در سورت، تا (طایفهٔ خوارزمشاهیان را دارد و میرسد به سلغریان؟) ۲۷گ [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۱۴].

43557 ــ **تهران**، الهیات ۱/ ۳۰۳د: نستعلیق ۱۱ شوال **۱۰۰۶**ق، (۳پ - ۳۶پ) [ف. الهیات ۱: ۲۷۸].

43558 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۴۲۸ (۴۴۶۰ف): نوشتهٔ **۱۰۰۹**، ۶۵گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۰].

43559 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۱۶۷۰۳ Add: با تاریخ **۱۰۷۲**ق (۱۶۶۲م) در دفتر (گ۱-۷۱)، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ریو ۲: ۸۲۳].

43560 ــ **تهران**، دانشگاه ۱/ ۴۳۵۲: نستعلیق عبدالقادر فرزند ملا یحیی ۱۶ع۱/ **۱۱۰۱** (۱پ - ۵۵ر) درچهار بخش و تا سال ۶۹۴ را دارد [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۱۳].

43561 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۸۳ Or: نستعلیق **۱۸۳۹**م، ۳۵گ ۱۸س [ریو ۳: ۱۰۶۶].

43562 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۵۹ Or: نستعلیق، ذیقعدهٔ **۱۲۶۴** (۱۸۴۸م)، ۱۰۲گ ۱۱س [ریو ۲: ۸۸۲].

43563 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۳۴ (۵۴۵۸): نوشتهٔ **۱۲۶۹**، (۷۴پ - ۱۵۴پ) [آکیموشکین ۱: ۵۹۰].

43564 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۳۴۶ (۴۴۵۹ف): نوشتهٔ **۱۲۸۶**، ۱۰۳گ

43565 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم D۸۷ (۴۴۶۱ف): نوشتهٔ **۱۲۹۶**، (۱پ - ۸۰ر) [آکیموشکین ۱: ۵۹۰].

43566 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۵APe۱۲: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۸۴گ ۱۸-۱۱س [ف. عبدالله ۱: ۲].

43567 ــ **آصفیه**، ۱۳۹۹ تاریخ: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۱۱۰].

43568 ــ **پاریس**، ملی ۱۱۷ P.: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۵۹گ ۱۷س. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۶۱ هست [فیلمها: ۲۶۷].

43569 ــ **آصفیه**، ۱۳۹۹ تاریخ: نسخ بی‌تاریخ گویا سدهٔ **۱۲**، با تملك ۱۲۵۷، ۱۳۹ص ۱۵س [ف. آصفیه ۱: ۲۴۰].

43570 ــ **تهران**، سپهسالار ۵۳/ ۲۷۹۹: تاریخ یاد نشده، (ص ۶۴۸-۶۶۴) تا نیمهٔ داستان غزنویان است [ف. سپهسالار ۵: ۷۱۸].

43571 ــ **بادلیان**، ۶/ ۳۴۵ الیوت: نستعلیق. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۵ هست [فیلمها: ۵۴۶].

نگارستان = تاریخ نگارستان

ازقاضی احمد غفاری فناری قزوینی، فرزند

محمد فرزند نجم الدین عبدالغفار ، درگذشتهٔ ۹۷۵ق. بسال ۹۵۹ : از آن آمد (نگارستان واقع)، دردیبول هند بهنگام برگشت از حج ، بنام شاه تهماسب (۹۳۰- ۹۸۴) بانجام‌رسانده است. تاریخ کوتاهی‌ست از رویدادها از زایش پیامبر تـا پادشاهی آق قوینلو همراه‌حکایتها و تمثیل. پاره‌ای ازآن دربمبئی ۱۲۷۵ ق وبـار دیگر با افزوده هایی درتهران بکوشش‌مرتضی مدرس گیلانی در ۱۳۴۱ خ چاپ‌شده‌است. **آغاز ۱:** ای طرازندهٔ بهارستان ـوی‌نگارندهٔ نگارستان.. نصرت سلطان خبیروممالك رقاب ممالك تقدیر. **آغاز ۲:** حمد بیحد وثنای بی‌مروعد قادری را که به محض‌امر کن صحیفهٔ صحرا رانگارستان می‌سازد.

بنگرید : ف. مشارچ ۲ج ۱ : ۱۱۵۱ – ذریعه ۳: ۲۹۱ ـ استوری ۱: ۱۱۴و۱۲۴۰.

43572 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۲۶۲۸۶ Add: نستعلیق شعبان **۹۷۰**(۱۵۶۳م) ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۲۴۸گ ۱۹س [ریو ۱: ۱۰۶] فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۴۷۶ هست [فیلمها : ۲۶۸].

43573-75 ـ**هندوستان**،رامپور ، کتب خانهٔ رضا: سه‌نسخه‌است، نوشته‌به‌ترتیب : **۹۷۱، ۱۰۰۲ ، ۱۲۴۶** [یـاد داشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۵۰].

43576 ـ**مشهد**، جامع گوهرشاد۱۴۲ : نستعلیق علی‌حاجی عبدل‌شوشتری **۹۹۶**، برای حسینقلی‌بیگ افشار[ف. شهرستانها۱: ۱۹۴].

43577 ـ **تهران**، استاد مینوی۱۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۶: ۶۸۹].

43578 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۸۳ ف : نستعلیق، لاهیجی، سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، زرین، ۲۶۷گ ۱۹س [ملی۳: ۲۴۴].

43579 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۵۲۷ (۱۲۹۳۵): نستعلیق پـایان سدهٔ **۱۰** ، آغازبرابر نمونهٔ **۱**، انجام‌افتاده، ۲۶۸گ۱۹س [ف. شیروانی ۲: ۲۵۷].

43580 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ، ۲۴۰ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، ۲۷۸ گ ۱۷س[ریو ۱: ۱۰۶].

43581 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۷۰ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰-۱۱**، انجام افتاده، بایاداشتهای ۱۰۸۳ و۹۸۱-۱۰۹۹و۱۰۹۹ درهند ، ۱۹۹گ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۱۹].

43582 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۴۹۵ (۴۵۰۹ف): نوشتهٔ **۱۰۰۷**، ۱۸۶گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۵].

43583 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۲۳۷۶۷ Add: نستعلیق شعبان **۱۰۱۴** (۱۶۰۵ م) ، ۲۱۵گ ۱۷س [ریو۱: ۱۰۷].

43584 ـ **هند** ، بـانکیپور ۴۷۰ : نستعلیق محمد رضاکولوی، ۵ رجب **۱۰۱۸** ، ۳۶۵گ ۱۵س [ف. عبدالمقتدر۴: ۴۴].

43585 ـ **تهران** ، سلطنتی ۸۶۲ : نستعلیق شهاب الدین علی، مقابله شدهٔ **۱۰۲۱** درقمصر کاشان، آغاز برابر نمونه [نسخه ها ۱ : ۱۶۶].

43586 ـ **تهران** ، سنا ۴۰۳۷ ف : نستعلیق، دوشنبه ۸ع ۲/ **۱۰۲۵**ق، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۴۱۵ص ۱۹ س [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

43587 ـ **تهران** ، ادبیات ۹۶ ب : نستعلیق شرف الدین علی فرزنـد بهاء الدین محمد لاری، ۱۵محرم**۱۰۲۹**، آغازبرابر نمونهٔ ۱، زرین، ۲۳۷گ ۲۱ س [ف . ادبیات ۱ : ۵۱۳].

43588 ـ **تهران** ، ملی ۱۷۴ ف : نستعلیق رمضان **۱۰۳۱**، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۲۰۸ گ ۲۱س [ف. ملی ۱:۱۷۸] .

43589 ـ **تهران** ، حقوق ۴۷ ج : نستعلیق ۷صفر **۱۰۴۳**، ازدیباجه اندکی‌افتاده، ۲۲۵ گ ۱۷س [ف. حقوق : ۲۲۱].

43590 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۲۶۹۴ Add: نستعلیق میرمهدی فرزند محمد کیانی لنگرودی، ع ۱/ **۱۰۴۴** (۱۶۳۴م)، ۲۵۴ گ ۱۸س [ریو۱:۱۰۷].

43591 ـ **تهران**، دانشگاه۲/ ۵۲۵۸: نوشتهٔ ۱۸ رجب **۱۰۴۶**، آغاز افتاده (۴۹ر ـ ۲۳۸پ)[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۵].

43592 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۴۱ تاریخ (۴۲۸۴) : نستعلیق‌محمدصالح طباطبائی ج۲ **۱۰۵۱** آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، [ف . رضوی ۷: ۴۱] .

43593 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۷۰۱ (۴۵۰۷ف): نوشتهٔ **۱۰۵۸**، ۲۶۳ گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۵].

43594 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۴۲ تاریخ (۸۰۵۲): نستعلیق هند محمد رشید جونپوری سلخ ع۱/ **۱۰۶۷** [ف. رضوی ۷: ۴۲] .

43595 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۱۶۶۶ (۴۵۱۶ف): نوشتهٔ **۱۰۷۶**، ۱۶۴ گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۶].

43596 ـ **آصفیه**، ۲۶۰ تاریخ : خوش خط **۱۰۷۶**، آغازنزدیك به‌نمونهٔ **۱** ، ۳۷۷ گ ۱۹س [ف. آصفیه ۱: ۲۴۲].

43597 ـ **تهران** ، مجلس ۴۶۳۱ : نستعلیق خوش عبدالله، غرهٔ رجب **۱۰۷۹**، زرین آغاز برابرنمونهٔ ۱ ، ۲۵۲ گ ۱۷س [رؤیت].

43598 ـ **تهران**، ملی۱۷۲ف: نستعلیق چهارشنبه ۲۹شعبان **۱۰۸۰** ، زرین، آغازبرابر نمونهٔ ۲، ۲۶۷ گ ۱۸س [ف. ملی ۱: ۱۷۶].

43599 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۴۸ Add: نستعلیق هند، **۱۰۸۰** (۱۶۶۹ م) ، ۲۶۱ گ ۱۷س [ریو۱: ۱۰۷].

43600 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۵۷۵ Or: نستعلیق‌ج۱/ **۱۰۸۵**(۱۶۷۴م)، ۱۴۶ گ ۲۳س [ریو۳: ۱۰۶۵].

43601 ـ **تهران** ، سپهسالار ۸۲۴۸: نستعلیق عنایت الله، ع۱/ **۱۰۸۷**، ۲۲۳ گ ۱۸س [ف. سپهسالار۵: ۷۲۸] .

43602 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم A۲۲۸ (۴۵۰۴ف): نوشتهٔ **۱۰۸۸**، ۴۲۱ گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۵].

43603 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۴۷ : نسخ حسن فرزند علی اصفهانی ، **۱۰۹۴** در گلشن‌آباد هند، ۷۱۷ ص ۱۵س [ف . مجلس ۱۷: ۱۸۸].

43604 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۴۳ تاریخ (۴۲۸۳ ف) : شکسته‌نستعلیق هند، ۳ ذیعقدهٔ **۱۰۹۹**، زرین، [ف. رضوی ۷: ۴۲] .

43605 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۰۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، منتقل شده به دانشگاه .

43606 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۳: ۵۰] منتقل‌شده به دانشگاه .

43607 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونهٔ **۱**، وانجام افتاده [رؤیت].

43608 ـ **اراك** ، ابراهیم دهگان : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازوانجام‌افتاده [نسخه ها ۶: ۵۸۹].

43609 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۲۱ :

نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۴۳۶گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۵:۴۰۸۸].

45610 ـ **تهران** ، ملی ۵۷۶ ف : نستعلیق شاید سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده ، ۴۵۴گ ۱۷س [ف. ملی۲:۷۴].

43611ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۲۹۹: سدهٔ **۱۱** ، ۲۴۷گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

43612 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۴۹۶ (۴۵۱۱ف): نوشتهٔ **۱۱۰۷**، ۲۶۶گ [آکیموشکین ۱:۵۹۵].

43613 ـ **برلین** ، ۴۱۴: تعلیق‌محمد باقر فرزند محمد حسینی، ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۱۱۰**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، [پرچ :۴۰۴].

43614 ـ **بغداد**، جامعة الحکمة ۳۲۰ سرکیس: تعلیق ، **۱۱۱۳** ، ۲۹۲ گ۱۸س [مخطوطات، یعقوب سرکیس، کورکیس عواد: ۱۸۳].

43615 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۹۲ Or: شکسته‌آمیز ذیحجهٔ **۱۱۸۸** (۱۷۷۵م) ، ۱۰۷گ ۲۱س [ریو ۱:۸۸۵].

43616ـ **تهران**، دکترقاسمزاده(مجاهد) ۱۰: نستعلیق یکشنبهٔ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، انجام درتاریخ تحریر افتاده است، با نسخهٔ چاپی جدایی دارد [رؤیت].

43617 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۴۴ تاریخ (۴۲۸۶): نستعلیق هند ازسدهٔ **۱۲**، انجام‌افتاده ۲۷۶گ ۲۰س [ف. رضوی۷:۴۲] .

43618 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۰۴ : نستعلیق صفی، سدهٔ **۱۲**، ازروی نوشتهٔ قطب‌الدین حنفی هندی نهروانی مفتی مکه، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۶۴۲ص ۱۷س [ف. مجلس ۱۷:۱۵۸].

43619 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۵۰۰ (۴۵۱۵ف): نوشتهٔ **۱۲۱۷**، ۲۴۶گ [آکیموشکین ۱:۵۹۵].

43620 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۷۶۸ : نستعلیق عبدالکریم ساروی ، یکشنبهٔ ۸ شعبان **۱۲۲۲**، ۲۹۱گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۲۷].

43621 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۴۹۸ (۴۵۱۳ ف): نوشتهٔ **۱۲۳۳**، ۲۷۴گ [آکیموشکین ۱:۵۹۵].

43622 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pei۴۲ ۷۹۷ (۷۵ف): نستعلیق رجب **۱۲۳۹**، آغاز برابر نمونه ۸، ۲۰۸گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱:۵۱].

43623 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۴۵ تاریخ (۴۲۸۵): نستعلیق محمد صالح منشی، ۲۶ ذیقعدهٔ **۱۲۵۵** [ف. رضوی ۷:۴۳] .

43624 ـ **تهران** ، مجلس ۴۸۶۱ : نستعلیق سه‌شنبه ۱۳ رمضان **۱۲۵۸**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۱۱گ ۱۷س [رؤیت].

43625 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۴۹۳ (۴۵۰۸ف): نوشتهٔ **۱۲۵۹** (؟)، ۱۶۶گ.

43626 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۷۰۰ (۴۵۰۶ف): نوشتهٔ **۱۲۶۰**، (۱۰پ- ۳۹۲پ) [آکیموشکین ۱:۵۹۵] .

43627 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۴۹۷ (۴۵۱۲ف): نوشتهٔ **۱۲۷۵**، ۱۹۴گ [آکیموشکین ۱:۵۹۵].

43628 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۵۷۳ فهرست نشده: نستعلیق علیمحمد فرزند حاجی امامقلی قلمونی، ۲ شوال **۱۲۷۶**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۱۶۳گ [رؤیت].

43629 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۹۹ : نستعلیق عبدالله فراهانی، شعبان **۱۲۸۰**، برای

میرزا محمد صدیق الملك رئیس وزارت امور دول خارجه [رؤیت].

43630 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۹ ج : نستعلیق نقدعلی‌فرزندشاه محمد درمنی‌فراهانی، **۱۳۰۱**ق، ۲۱۱گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱: ۵۱۳] .

43631 ـ **مشهد**، رضوی ۹۴۳۷ فهرست نشده: نستعلیق ، سلخ ذیقعدهٔ **۱۳۱۴** ، آغاز برابر نمونه، ۱۱۲ گ [رؤیت].

43632 ـ **تهران**، سنا ۴۳۰ (۱۳۰۴۳): فهرست نشده [دکترجان‌لایونگود] .

43633 ـ **مشهد** ، رضوی ۸۸ تاریخ: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۱۹۲ گ ۱۷س [ف. رضوی ۳: ۱۰۳].

43634 ـ **تهران** ، مجلس ۳۵۹۱ : نستعلیق آغازوانجام افتاده، ۳۴۶ص ۱۸س [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۶۰].

43635 ـ **تهران** ، مجلس ۴۹۳۹ : نستعلیق، آغاز وانجام افتاده، ۱۵۷گ ۱۷ س [ف. مجلس ۱۴: ۱۶۹].

43636 ـ **تهران** ، دهخدا ۲۳۹ : نستعلیق ، آغاز و انجام افتاده [نسخه ها ۳ : ۴۱۶].

43637 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم A۲۲۷ (۴۵۰۳ف): بی‌تاریخ، ۲۹۷گ.

43638 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۴۹۴ (۴۵۰۹ف): بی‌تاریخ ، ۳۷۵گ .

43639 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۴۹۹ (۴۵۱۴ ف) : بی‌تاریخ ، ۴۰۰گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۵-۵۹۶].

43640 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۹۵۳/۹۰۱ : تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده.

43641 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۰۷/۱۰۲ : نیزتاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۳] .

43942 ـ **بادلیان** ، ۳۴۵/۳ الیوت: نستعلیق . فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۵ هست [فیلمها : ۵۴۶].

43643 ـ **آصفیه** ، ۲۵۸: نسخ، انجام افتاده، ۲۱۰گ ۲۰س [ف. آصفیه ۱: ۲۴۲].

و

وقایع السنین والاعوام

ازسید عبدالحسین حسینی خاتون‌آبادی (۱۰۳۹-۱۱۰۵) . تاریخ رویدادهاست به ترتیب سالها تا بسال ۱۰۹۹ق . درسه مقصد : مقصد یکم ازآغازآفرینش‌آدم تا زایش پیامبر، دردوباب: ۱ـ پیامبران ۲ـ پادشاهان ایران. مقصد دوم از زایش تاسال‌یازدهم‌هجرت ، درسه نوع: ۱ـ اززایش اوتا بعثت ۲ـ ازبعثت‌تاهجرت ۳ـ یکم هجرت تا اول محرم سال یازدهم . مقصد سوم از سال یازدهم‌هجرت تا ۱۰۹۹ق ، دریازده فصل، فصل‌یکم ازیکم محرم‌سال‌یازدهم تا پایان سال صدم ، سپس هر فصل برای یکصد سال ومیرسد به فصل یازدهم ازهزارتاعید فطر ۱۰۹۹ ق . [نسخهٔ قم] از روی نسخهٔ قم در چاپخانهٔ‌اسلامیهٔ‌تهران چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. عاقبة. وبعد، این مجموعه ایست مشتمل برتواریخ فوت وموت اعیان ومشاهیر ومعارف اهل روزگار ازابتدای خلقت حضرت‌آدم ع تا زمان یکهزارونودونه هجری که زمان تحریر این حروف است.

43644 ـ **تهران**، مجلس ۲۱۸۴: نسخهٔ اصل ومسوده ودرمیانه سفید، با یادداشت حاجی نوری درص ع در سرگذشت نگارنده، نسخه میرسد تا ۱۱۶۴، ۶۴۲ص. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۷۴ هست [فیلمها ۱:۲۷۱].

43645 ـ **قم**، سید شهاب الدین، آقا نجفی: نستعلیق، فهرست بخشها و سرآغاز از این نسخه است [رؤیت].

هـ

هفت کشور

ازفخری هروی (که یاد اودرتحفة الحبیب: ۲۷۱۲ «گذشت). در مدت سه سال بروزگار شاه اسماعیل (۹۰۵ـ۹۳۰ق). دائرة المعارف است ازمطالب تاریخی آمیخته با افسانه ومباحث اخلاقی بروش شیعی وعرفانی، دریك مقدمه در هفت منزل سپس هفت کشور. منزل ۱ـ درصفت منازل انسان کامل ۲ـ صفت ادب ومرتبه یافتن اهل طلب ۳ـ تواضع ۴ـ علم و نتیجهٔ آن ۵ـ صلاح وفواید آن ۶ ـ راستگویی ۷ ـ افعال حمیده. واینك هفت کشور آن: ۱ـ رعیت پروری، مسافت یکم آن درداستان یوست وفیروزوهرمز، ۲ـ پیدا شدن قضاوت و صفت علما، مسافت دوم درتاریخ اسماعیل سامانی، لیث صفار، ۳ـضبط وسیاست، مسافت سوم تاریخ افراسیاب ومنوچهر، پیدا شدن آسمان و زمین و بهشت ودوزخ و تاریخ هوشنگ ۴ ـ فراست زنان، داستان سلیمان وبلقیس وشاپور ونصیره، مسافت چهارم، داستان سنجر ۵ـ قضا و قدر، تاریخ ابراهیم ادهم، مسافت پنجم منشیان و مباشران وعمال کشور ۶ـ صفت وزرا و حکما و قلمزنان و نقاشان و تاریخ آصف بن برخیا، مسافت ششم داستان جبرائیل داود ۷ـ پادشاهی جمشید وداستان قباد وسیاوش وکیخسرو وحاتم طایی وپیدا شدن شراب. **آغاز:** حمد وسپاس و ستایش بیقیاس حکیم علیمی راکه درهرچه نظر می انداخت.

بنگرید: مجلهٔ ادبیات مشهد ۲۶:۴۵۸.

43646 ـ **تهران**، ادبیات ۳۳ ج: نستعلیق شیخ علی، سدهٔ ۱۱، که در ۱۰ع۲/۱۸۵ (**۱۰۸۵**) کامل شده است، آغاز برابر نمونه، ۱۷۷گ ۲۲س [ف. ادبیات ۱:۵۲۳].

43647 ـ **تهران**، سپهسالار ۵۸۰۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دیباجه را ندارد [ف. سپهسالار ۵:۷۶۳].

43648 ـ **تهران**، حقوق ۶۲ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دیباجهٔ آن است [ف. حقوق ۱:۸۵]،

43649 ـ **لندن**، دیوان هند ۲۲۱۵: نوشتهٔ ۲۰ شعبان **۱۱۴۱** [ف. اته].

43650 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/۱۹۶۳ Add: پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق) بخشی از آن است [ریو ۳:۱۰۳۹].

43651-52 ـ **تاشکند**، ۲۰۴۶ و ۲۰۴۷ و ۲۰۴۸: سه نسخه نشانی بیشتر یاد نشده [پیشگفتار چاپ].

43653 ـ **مدینه**، شیخ عارف حکمت ۶۰۱ تاریخ: شکسته نستعلیق چلیپا درنسخه نام نگارنده فخرالدین بن امیری هروی آمده است [پیشگفتار چاپ تذکره های او، مجلهٔ ادبیات مشهد ۲۶: ۴۶۰ـ نسخه‌ها ۵:۵۷۶].

ی

یادگار بهادری

از بهادر سنکه Bahadur singh فرزند هزاریمل فرزند لچهمی چند کاتبه شاهجهان آبادی، دائرة المعارف تاریخی ‌ست، از تاریخ و جغرافیا و بیوگرافی و علوم، که در ۱۲۳۲ بدان آغاز و در ۱۲۴۹ ق به انجام رسیده‌است، در چهار سانحه و چند فصل. **آغاز:** بعد از سپاس ایزدی که آفرینندهٔ عالم و عالمیان است.

43654 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۵۳ Add و Or۱۶۵۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۵۰۰+۵۴۸گ [ریو ۳: ۸۹۷].

بخش سی و پنجم

ایران

الف

● (محلی ، خراسان)

آشوب آخر الزمان (مشروطیت)

ازشیخ حسین اولیاء بافقی.

گزارشی‌ست دربارهٔ انقلاب خراسان در گیرودار استبداد صغیر و جنگ رشید السلطان وارشدالدوله در ۱۳۳۰، خطاب بیکی‌ازبزرگان نوشته است. (بنگرید: انقلاب طوس، درهمین بخش). **آغاز:** بسمله انشاء الله از برکت قطب دایرهٔ امکان حضرت قایم.

43655 ـ **مشهد،** رضوی ۱۰۰ تاریخ (۷۲۸۹): شکسته نستعلیق خودنگارنده، وقفی خوداو **۱۳۲۹**ش [ف. رضوی ۷: ۳] .

آیینهٔ جهان نما

استرآبادی، درعمومی‌ص ۴۰۹۰ گذشت .

● (ایران باستان)

آیینهٔ سکندری

ازمیرزاآقا خان کرمانی. عبدالحسین ، که یاد اودر «صدخطابه: ۱۷۴۴» گذشت. تاریخ عمومی ایران است از باستان تا روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۱۳۳)، درسه جلد بروش تاریخ نویسان نوین، (هرچند بخش تاریخ باستان‌آن معتبر نیست) در دوازده گفتار ویك خاتمه(درآداب و سنن ایرانیان وموجبات ویرانی ایران). جلد یکم آن درپنج گفتار در ۱۳۲۴ = ۱۹۰۶ م چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱: ۵۳ـ ف. مشار: ۷.

43656 ـ **تهران،** ملك ۳۷۲۳ : نسخ رمضان **۱۳۱۱**، ۱۳۲گ ۱۴س [رؤیت] .

43657 ـ **تهران ،** مجلس ۲۲۶۵ : نسخ غرهٔ رمضان **۱۳۱۳**، **آغاز :** فهرست‌طبقهٔ سلاطین سلسلهٔ آبادیان ، ۱۸۵گ۱۹ س [ف. مجلس۶: ۲۲۲] .

43658 ـ **نجف ،** امیرالمؤمنین۱۳۸: نوشتهٔ نگارنده، غرهٔ شوال **۱۳۱۲** ، ۱۲۰گ [یاد داشتهای‌سید عبدالعزیز طباطبایی].

43659 ـ **استانبـول ،** رضا پـاشا

دانشگاه ۲۳۸۷: نوشتهٔ **۱۳۱۳**ق [برگل ۲: ۷۲۴- استوری ۱: ۲۲۸].

43660 **ـ مشهد**، رضوی ۱۰۱ تاریخ: نستعلیق علی فرزند محمد خوشنویس رجب **۱۳۲۱** جلد یکم از سه جلد آن است، برابر چاپی در پنج گفتار، تا چیرگی تازیان را دارد، **آغاز:** فهرست طبقات سلاطین ایران تا استیلای عرب، موافق ضبط مؤرخان یونان یازده سلاله در ایران حکومت کرده‌اند، ۲۲۹ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۷: ۳].

43661 **ـ تهران**، حقوق ۳۳۳ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، برابر چاپی، ۱۲۹ گ [ف. حقوق: ۶].

43662 **ـ تهران**، مجلس ۲۱۵: نسخ ریز سدهٔ **۱۴**، **آغاز:** درسال هزارو سیصد وهفت هجری که حقیر کتابی در ادبیات پارسی موسوم به آیین سخنوری ساخته وپرداخته بودم، ۲۱۹ گ ۱۹ س [ف. مجلس ۲: ۱۲۱].

43663 **ـ تهران**، ملی ۲۳۹۳ ف: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۴**، آغاز فهرست طبقات سلاطین ایران سلالهٔ آبادیان از احوال ایشان چیزی معلوم نیست... نسخه از دیباجه وفایدهٔ علم تاریخ آغاز میشود وسپس ایران باستان ومیرسد به پایان ساسانیان، خاتمهٔ آن درسرگذشت پیامبر وپیدایش اسلام ویورش ایشان به ایران، ۲۱۱ گ ۱۷ س [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

● **(مشروطیت)**

آیینهٔ مشروطه

از میرزا محسن دستگردی مهندس.

43664 **ـ تبریز**، ملی ۳۳۶۹: نبشتهٔ **۱۳۴۳** [نسخه‌ها ۴: ۳۸۵].

ابداع

لسان السلطنه، در بخش تاریخ علوم وهنرها خواهد آمد.

احسن التواریخ

حسن بیگ، درعمومی ص ۴۰۹۰ گذشت.

احسن التواریخ = تاریخ محمدی ساروی، درهمین بخش خواهد آمد.

● **(صفویان، تیموری هند)**

احسن السیر

از میرزا برخوردار ترکمان (بنگرید: محبوب القلوب: ۱۳۶۵). شیعی مذهب، که در دربار بابر هندی وشاه اسماعیل (۹۰۵-۹۳۰) کارمی کرده، درتاریخ بابرشاه، بسال ۹۲۷ ق به انجام رسانده است. ودربارهٔ روابط بابروشاه اسماعیل بتفصیل پرداخته است.

43665 **ـ رامپور**، نواب عبدالسلام خان: به نقل از L.F.W. که نسخه را دیده و آنرا درمجلهٔ آسیایی بنگال سری تازه ج ۱۲: ۲۹۷ نشان داده است [برگل ۲: ۸۵۴].

● **(قاجاریان)**

احوالات خاقان

درص ۲۶۲۴ گذشت.

● **(تیموری ایران)**

احوال اولاد میرزا سلطان محمود

ناشناخته. تاریخ ایران بروزگار تیموری است. **آغاز:** ذکر شمه‌ای ازاحوال اولاد وامجاد میرزا سلطان محمود. بیان فتنه‌ای که سبب مخالفت امرای ترخانی روی نمود.

43666 **ـ لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۵۵،۰۷ لا: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳**، ۱۲۴ گ [ف. منظور احسن عباسی ۲: ۲۰۰].

● **(ترکمن)**

احوال تراکمه

بادن نرمان، در بخش تاریخ اقوام خواهد آمد

● (قاجاریان)

احوال خانلر میرزا

ازخود خانلر میرزا احتشام الدوله (نوهٔ عباس میرزا). سوانح اوست ورویداد های چهار سال آغاز پادشاهی ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳) بویژه بخشهای جنوبی و باختری ست و آغاز میشود به اینکه (دو ماه پیش از مرگ شاه مرا ازهمدان به تهران خواستند و سه روز بعد مأمور مازندران کردند، در مدت کمی اغتشاش فرونشست، به تهران آمدم، مأمور بروجرد شدم ...) سپس از کار های خود در بروجرد وبختیاری و شودشها سخن میگوید. در آن ازسهام الدوله بدگفته: (تاکاراوخراب شده وخدمات محوله به او بعهدهٔ این کمین مفوض آمد) و (فرمان همایون رسید که گلپایگان و خوانسار ضمیمهٔ حکومت بروجرد مرحمت کمترین شد) و (در ۱۷ ع ۱/ ۱۲۶۷ ایالت عربستان ولرستان ضمیمهٔ حکومت اودربروجرد میشود)، ازآمدن شاه با میرزا تقی خان (امیر کبیر) به بروجرد یادکرده ونیز گوید (دراین بین خبر آمد که میرزا تقی خان ازصدارت معزول است، الوارداتصورات دیگر شده مخالفت آشکار کردند) ونیز ازساختن سد ناصری و کیفیت پل شادروان دارد. **آغاز:** درسال بیچی ئیل دوماه قبل ازوقوع سانحهٔ کبری و واقعهٔ عظمی فوت پادشاه ... چاکر را ازهمدان خواستند.

43667 ــ **تهران**، مجلس ۷۵۲۳/۱ موقت: نستعلیق شکسته وسپس شکسته، سدهٔ **۱۳**، سپس «دربارهٔ پل شادروان شوشتر» در ۹صفحه، ۵۲ ص. عکس آن را نزد دکتر جان لایو نگود دیدم.

احوال سلطان محمود =

محمود التواریخ

سپهر، درهمین بخش آید.

● (محلی، فارس)

احوال فارس وفارسیان

ازفرهاد میرزا معتمد الدوله فرزند عباس میرزا (م۱۳۰۵)، که یاد اودر«کنز الحساب: ۱۸۹» گذشت.

43668 ــ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۱۰۱: نوشتهٔ علی رضای حسینی، **۱۲۹۴** [نسخه‌ها ۵: ۳۴۱].

● (محلی، سیستان)

احیاء الملوک

از شاه حسین فرزند ملك غیاث الدین محمد فرزند شاه محمود سیستانی، ازجانشینان صفاریان. تاریخ سیستان است ازروزگار باستان تا بسال ۱۰۲۸. نگارنده اهل سیروسیاحت است، سفری به حج کرده وازخوزستان نیز گذشته است، نکات جغرافیایی بسیاردارد. که بکوشش دکتر منوچهرستوده درتهران ۱۳۴۴خ ۴۸+۶۱۸ ص چاپ شده است. ازهموست: تذکرهٔ خیرالبیان. **آغاز:** گلگونه رخسارسبزوزیب عارض.

بنگرید: راهنمای کتاب س ۹: ۶۱۱ (گفتارباستانی پاریزی) – پیشگفتار چاپ از ستوده – تاریخ تذکره های فارسی ۱: ۶۰۵ (خیرالبیان).

43669 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۷۹ Or: گویا نوشتهٔ **۱۰۲۸**، فیلم آن درملی ش۵-۷ وددانشگاه ش ۲۵۷۵ هست [ذیل ریو: ۹۷].

اخبار برامکه

دربخش تاریخ اقوام خواهد آمد.

● (اساطیری)

اخبار الملوک مظفری

از محمد تقی کمال السلطنه، پیشخدمت حضور مظفرالدین‌شاه، بنام‌همان شاه، در ۱۳۲۰ نگاشته است. تاریخ ایران‌است بانثری روان ولی برپایهٔ افسانه های کهن از «شاهنامه» فردوسی وجز آن، از پادشاهی کیومرث تا پادشاهی زاب را درجلد یکم آورده است. **آغاز ج ۱):** الحمدلله الذی جعل اخبار الماضین عبرة للمستقبلین وصیر اسماء السلاطین تجربة للخواقین.

13670 ــ **تهران**، ملی ۴۸۲ف: نستعلیق خود نگارنده، شوال **۱۳۲۰**، بافهرستی درآغاز، ۱۰۴گ ۱۳س [ف. ملی ۱: ۴۶۴].

● **(افشاریان)**

اخبار نادرشاه افشار

از ناشناس.

13671 ــ **آصفیه**، ۳۴۰ (ف. آصفیه ج ۱: ص ۲۱۸) [استوری ۲: ۳۲۷ ــ برگل ۲: ۹۲۷].

● **(افشاریان)**

اخبار نادرشاه و فرخ سیر

ازناشناس. **آغاز:** اخباد وقایع نادرشاه. مرد سپاهی ازولایت ایران بود. (بنگرید: بیان کیفیت محاربه ص ۴۲۲۵).

13672 ــ **کمبریج**، دانشگاه (براون ۷۶): تاریخ یاد نشده

13673 ــ **لندن**، دیوان هند ۳۹۵۵: (گ ۱۱۹ــ۱۳۶) [استوری ۱: ۳۲۷ــ بریگل ۹۲۷:۲].

اختتام دولت زندیه = تاریخ زندیه

● (مشروطیت)

اختناق ایران

از مستر شوستر امریکایی، ترجمه از ابوالحسن موسوی شوشتری جزایری، دربمبئی ۱۳۳۰ و کلکته ۱۳۳۳ق چاپ شده‌است. **آغاز:** اگر بخواهیم شرح مفصل وقایع سیاسی جدید ایران را بنویسم، قبلا لازم است که.

بنگرید: ف. مشار: ۵۶.

43674 ــ **تهران**، حقوق ۱۳۲ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳ــ۱۴**، با چاپ بمبئی برابر نیست وضمایم آن را نیز ندارد، ۱۰۶گ ۱۹س [ف. حقوق: ۱۰].

ارشاد الوزراء

دربخش سیر خواهدآمد.

● **(عمومی، ایران)**

ازچنگیز تا نادر

ازسید احمد جواهری خراسانی متخلص به دانا، پدرآقای محمود فرخ.

43675 ــ **مشهد**، فرخ ۶۷: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۸۶].

● **(مغول)**

اسکندرنامه

ازکسی بنام امیرعبدالله، برای یکی از شاهزادگان اشترخانی بنام اسکندر سلطان که بروزگار امامقلی‌خان (۱۰۲۰ــ۱۰۵۱ق) بوده است. وبگفتهٔ نگارنده این کتاب ترجمهٔ فارسی‌ست از «تاریخ غازانی» که به زبان ترکی نوشته شده بود.

تاریخ چنگیزخان وجانشینان نزدیک اوست که اواخر آن میرسد به رویداد های روزگار شیبانیان مانند ابوالخیروجز او، تا رویدادهای سال ۹۱۸ــ۹۲۰ق یا ۹۲۷ق.

43676 ـ **ازبکستان**، تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان ۱۵۴: سدهٔ **۱۷ ـ ۱۸**م (ف. ج۱ص۶۸) [برگل۲ : ۷۸۰ ـ استوری ۱ : ۲۷۶].

● **(محلی، کردستان ، آذربایجان)**

اشارت المذاهب

رستم خان ، در بخش تاریخ اقوام وملل خواهد آمد.

● **(قاجاریان، خراسان)**

اشرف التواریخ

از محمد تقی نوری فرزند محمد مهدی ، میرزا بابا، معلم محمد ولی میرزا پسر فتحعلی شاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰)، درتاریخ خاندان قاجار تا روزگار فتحعلی‌شاه، ازرویدادها وسرگذشت شاهان و سران ، نیز سرگذشت دانشمندان و بزرگان ، بویژه رویداد های خراسان مقر حکمرانی محمد ولی‌میرزا ازسالهای ۱۲۲۰ تا ۱۲۳۱. **آغاز۱:** آرایش دیباجهٔ اشرف کتب، ونمایش سرلوح اعظم تـواریخ، بدایع حمد و ستایش مالك الملك. **آغاز۲:** تازه شد از مقدم اردیبهشت ـ خسرو گل گشت ورياحين سپاه.

43677 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۹۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۴۹۵گ ۱۷س [رؤیت].

43678 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۰۹ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، زرین، آغاز برابرنمونهٔ ۱ ، ناتمام،۸۴۶ص ۱۴س [ف.مجلس۱۷:۲۴۵].

43679 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، درفهرست آمده : اندکی از جلد یکم است وجلد دوم،آغازآن برابر نسخهٔ حقوق، ازرویداد های ۱۲۱۸ است تـاداستان (عزیمت شاهزاده حسنعلی میرزا بـاستمالت خوانین بجانب خبوشان) ۴۷گ ۱۴س [ف . ادبیات ۱:۲۹].

43680 ـ **تهران** ، حقوق ۳۵۸ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، جلد دوم آن است از تاریخ ۱۷ع ۱/ ۱۲۲۸ تاسرگذشت سید کوچك وتاریخ محرم۱۲۳۱. **آغاز:** تازه شدازمقدم اردیبهشت.. زد بصدآیین بچمن بارگاه، در۱۷ع۱/ ۱۲۲۸ که نوروز فیروزسلطانی وعیدسعید...، ۲۸۶گ ۱۴س [ف. حقوق:۱۳].

● **(محلی، کناره های جنوبی)**

اعلام الناس فی احوال بندرعباس

از محمد علی پورحاج احمدخان، که در ص ۳۹۳۳ یـاد شده است . در تهران ۱۳۴۲ خ بکوشش احمد اقتداری چاپ شده است.

اینك نسخه‌ای دیگر:

43681 ـ **تهران** کتابخانهٔ شخصی علی ستایش[پیشگفتارچاپ ص۵] .

● **(قاجاریان)**

اعمال جهانشاه خان امیر تومان و احتشام الدوله حکمران خمسه = کتاب ...

ازشیخ محمد رضا زنجانی معروف به‌ناظم الشریعه، درچگونگی حرکت آن‌دوتن به خمسه، ازطرف ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)، به نظم، در۱۳۰۹ساخته است. **آغاز:** شکروسپاس بیقیاس وحمد ودرود نـامعدود معبودی را سزا (پس ازچهار صفحه): سخن سنج ایـن داستان جدید ـ چو برداشت ازباب صحبت کلید.

43682 ـ **تهران** ، الهیات ۴۸۱ د : نستعلیق عنایت‌الله فرزند میرزاآقا فتونی‌الاصل زنجانی المسکن، ۱۷ ج ۱/ **۱۳۱۴**، ۱۶۲گ ۱۱س [ف. الهیات ۱:۱۳].

● (کردها)

افتتاح ناصری

دربخش تاریخ اقوام و ملل خواهدآمد.

● (قاجاریان)

افضل التواریخ

از میرزا غلامحسین، افضل الملك زندی شیرازی که یاد اودر« رکن الاسفار: ۱: ۴۰۰» گذشت.

بدستورهمیرزا علی‌اصغرخان امین‌السلطان (جلدسوم‌آن)، دررویداد های‌پنج سالۀپادشاهی مظفرالدین شاه (۱۳۱۳تا ۱۳۱۷) درسه جلد نگاشته است: جلدیکم «جلوس مظفری» ست و رویدادهای سال ۱۳۱۳. جلد دوم رویدادهای ۱۳۱۴، سوم رویداد های ۱۳۱۵–۱۳۱۷ را دارد. در پایان ایـن جلد خاتمه ای‌ست بنام «فهرست‌اقالیم‌سبعه» که‌نگاشتۀ یك‌آمریکایی‌ست، وترجمۀ آن از میرزا عبدالرزاق خان مهندس است، سپس «ترجمۀ اعلام الناس» است. در پیشگفتار۴۱۳۸ملی‌آمده:ربعی از«اعلام‌الناس» را ضمیمۀ افضل‌التواریخ ساخته. **آغاز:** قل‌اللهم مالك الملك تؤتی الملك من‌تشا ... تسبیح و تقدیس مالك الملکی را سزد.

43683 **ـ تهران،** مجلس۲۱۶(۸۱۸۰) فهرست نشده: خودنگارنده، باخط‌خوردگیها، آغازبرابر نمونه، تاریخ پادشاهی مظفرالدین شاه است وباکشته شدن ناصرالدین شاه۱۳۱۳ آغازمیشود، سپس نسبت مبارك، جلوس ممینت دردار السلطنه‌تبریز، تلگرامهای تبریك‌خارجی وداخلی... وعنوان جلددوم درمیانه‌ها۳۰۶گ [رؤیت].

43684 **ـ تهران،** ملك۴۳۶۹: نستعلیق ابراهیم رضوی، ذیقعدۀ **۱۳۱۷**، جلد دوم سال ۱۳۱۴است، ۱۹۶گ ۱۴س.

43685 **ـ تهران،** ملك ۴۱۳۸: نستعلیق‌خوب، آغازسدۀ**۱۴**، تاریخ‌سال۱۳۱۶ق است، **آغاز:** افضل‌مقام واکمل مرام ادای حمد حضرت ملك علام است کـه مشتی خاکیان ... اما بعد، چنین‌گوید غلامحسین بن... که درسنۀ گذشته‌که هزاروسیصد وهفده بود جلدسیم‌افضل التواریخ راکـه مشتمل بـر وقایع سلطنت سنۀ هزاروسیصدوپانزده دورۀ مظفریه‌است نگاشته و ربعی ازترجمۀ اعلام الناس را ضمیمۀآن ساخته تقدیم حضور مبارك‌شاهانه‌نمود... درچهار فصل (باب) که بیشترسرگذشت رجال روزگار است. ۱۳۹گ ۱۴س [رؤیت].

43686 **ـ تهران،** آقـا حسین ثقفی اعزاز: در۲۳۱ص. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۲۰۲۶ هست [فیلمها: ۱۵].

43687 **ـ تهران،** مجلس ۶۷۸: نستعلیق**۱۳۱۴**، آغازبرابر نمونه، «ترجمۀاعلام الناس» را نیز دارد، زرین، ۱۹۲گ ۱۴ س [ف. مجلس ۲: ۴۲۹].

● (صفویان)

افضل التواریخ

ازمیرزا فضلی فرزند زین العابدین‌فرزند روح الله حسینی اصفهانی، مؤرخ دربارشاه صفی از ترکمنهای‌گنجه و قراباغ، بنام پیکر خان حکمران‌گرجستان از۱۰۲۹تا۱۰۳۳وبه‌همان روزگاران، در تاریخ‌صفویان، درسه جلد: جلد یکم‌آن از روزگار صفی‌الدین پسر اسحاق تـا مـرگ شاه اسماعیل ۹۳۰. جلد دوم آن در پـادشاهی تهماسب یکم و اسماعیل دوم و محمد خدابنده‌تا ۹۹۵. جلدسوم درپادشاهی‌شاه‌عباس یکم (۹۹۶–۱۰۳۸).

43688 **ـ موزۀ بریتانیا،** (ریو،

ذیل ۵۶): نوشتهٔ ۱۰۴۹ق ، تنها پادشاهی شاه تهماسب یعنی دفتر یکم از جلد دوم را دارد .

43689 ـ انگلستان ، اکسفورد، ایتون کالج ۱۷۲(A) : [بر گل ۲ : ۸۷۰].

43690 ـ هند ، راجه محمد مهدی فیض آبادی : تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ذریعه ۲ : ۲۵۹].

اقدامات روسیه در آسیای مرکزی

دربخش ترکمنستان و آسیای میانه خواهد آمد.

● (قاجاریان ، بابیان)

اقلیم نور

از محمد علی ملك خسروی نوری ، تاریخ بابی ـ بهایی ست دربارهٔ سلسلهٔ نسب میرزا علیمحمد باب و بهاء الله و آغاز زندگانی و نهضت فکری آن دو. در تهران درچاپخانهٔ بهائیان در ۱۳۳۷خ در ۲۶۶ص چاپ شده است.

43691 ـ تهران ، دارالآثار محفل ملی بهائیان ایران : [یاد داشتهای دکتر جان لایونکود].

● (قاجاریان، عمومی)

اکسیر التواریخ

ازعلیقلی میرزا اعتضاد السلطنه ، فخری، پسرفتحعلی شاه ازمادری گرجی، (که یاد او دررصد خانهٔ مراغه: ۲۹۳ «گذشت). دردوجلد: نخستین از کیومرث تا پایان روزگار زندیان ، دوم در تاریخ خاندان قاجار، رویدادها تا ۱۲۵۸ و سرگذشت دانشمندان و نام نگاشته‌های آنان و سرایندگان روزگار و سروده‌های آنها را نیز دارد.
آغاز: افتتاح سخن به که کند اهل کمال ـ به ثنای ملك... بلی اکسیر اعظم کلام و کیمیای بزرگ سخنوران ایام ستایشی است.

43692 ـ تهران ، حقوق ۱۳۳ ب : نستعلیق نصرالله تفرشی ، پایان صفر ۱۲۵۹ ، زرین، آغاز برابر نمونه، ۳۲۶گ ۲۰س [ف . حقوق: ۱۹] .

43693 ـ مدینه ، عارف حکمة ۴۹۳ : ۴۵۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۷۳] .

● (مغول)

الوس اربعه = شجرة الاتراك

درهمین بخش بنام دوم خواهد آمد.

● (سفرنامه ، فارس)

امین الاخبار

اشرفعلی، دربخش سفرنامه ۳۹۹۱ گذشت.

● (غزنویان ، سامانیان)

امینی = ترجمهٔ تاریخ یمینی

متن از ابونصر عتبی. ترجمهٔ لفظ به لفظ از محمد کرامتعلی فرزند حیاتعلی دهلوی قاضی فوجداری عدالت حیدرآباد. بنام مهاراجه چندولال شادان (زاده ۱۷۶۶ مرده ۱۸۴۵م).
آغاز: پس ازطراوت چمنستان سخن طرازی .

43694 ـ برلین ، پادشاهی (ف. پرچ ۴۴۱): نوشتهٔ ۱۲۶۲ق.

43695 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۸۸ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ق)، آغاز برابر نمونه ، ۴۴۵گ ۱۵س [ریو ۳: ۹۰۰].

43696 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۴۲/۴، Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، گرفته شده از آن است، (گ ۱۲۲ـ۱۵۳) [ریو ۳: ۱۰۱۴].

انتخاب تاریخ شاه اسماعیل =

تاریخ شاه اسماعیل

انساب الاکراد

دربخش تاریخ اقوام وملل خواهد آمد.

● (محلی، خراسان)

انقلاب خراسان

بسال ۱۲۶۴ نگاشته شده، درآن از مرگ محمدشاه(م ۱۲۱۲)وفرمانروایی ناصرالدین‌شاه (م ۱۳۱۳)یاد شده‌است.واین‌جز «انقلاب‌طوس» حسن هیوی چاپ‌شدهٔ ۱۳۳۶ق است که‌دربارهٔ آمدن تزارها ورویداد ۱۳۳۰ق است. **آغاز:** قل اللهم مالك الملك، تؤتی‌الملك من‌تشاء... عزیزی‌که مؤید بتوفیقات حضرت داور است، وهرا درکنج وحدت یار ویاور، یکی از لیالی دیجور بربالین‌این مهجور نشسته بود...اکنون که سال هجرت بهزار و دویست وشصت وچهار رسیده است...

43697 ــ **تهران**، فرهاد معتمد۱۵۸: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳: ۱۴۹].

● (مشروطیت، خراسان)

انقلاب طوس = تاریخ پیدایش مشروطیت ایران

ازمحمد حسن‌ادیب هروی‌خراسانی‌فرزند محمد تقی، درتاریخ انقلاب طوس هنگام‌یورش تزارها بسال ۱۳۳۰ق وجنگ جهانی‌یکم درسه جلد، نگاشته ودر۱۳۳۶ ـ ۱۳۳۹ درخراسان چاپ سنگ کرده است. سپس آنراکامل‌کرده و بنام «تاریخ پیدایش مشروطیت ایران» بسال ۱۳۷۲ به چاپ رسانده است. **آغاز:** وتحسبونه هینا وهوعندالله عظیم. چنین‌گوید احقرجانی.

بنگرید: ذریعه ۲: ۴۰۲ ـ استوری ۱: ۱۲۹۷ ـ ف. مشار: ۱۶۶.

43698 ــ **مشهد**، رضوی ۱۱۲ الف: نسخ به‌خامهٔ نگارنده با۸۷قطعه عکس، جلدیکم است. **آغاز:** بسر نیامده‌عمرعزیز جهد کن.

43699 ــ **مشهد**، رضوی ۱۱۲ب: ونیز بخامهٔ نگارنده، جلد دوم است با۵۸ قطعه عکس.

13700 ــ **مشهد**، رضوی ۱۱۲ ج: خامهٔ نگارنده، جلدسوم [رضوی۷: ۱۶ـ۱۷]

43701 ــ **مشهد**، فرهنگ وهنر، الف ۵۵: نوشتهٔ **۱۳۳۹**، آغازبرابر نمونه، بامهر نگارنده (محمد حسن)، ۲۴۰ ص [ف. کتب خطی: ۱۰۴].

● (صفویان)

الانقلاب‌فی‌الاسلام‌بین‌الخواص والعوام

ازمحمد عارف فرزند حاج محمد شریف بیگ ارزنه رومی، معروف به اسپناقچی، در سرگذشت شاه اسماعیل صفوی (۹۰۵ـ۹۳۰)و جنگهای‌او باسلطان سلیم‌عثمانی، بنام‌ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳)، در۱۳۰۷ق‌نگاشته، و سپس همراه هفت جلد دیگر به‌کتابخانهٔ پسر اوظل السلطان پیشکش‌کرده است. دردیباجه‌از محمدحسن‌خان‌اعتمادالسلطنه رئیس‌دارالترجمه ووزیر انطباعات، که به او دستوراکمال نقصان آن‌را داده‌است نام‌برده‌است. واز هموست: تاریخ کاشغر. (بنگرید: جغرافیای‌عالم‌اسلام: ۳۹۵۴). **آغاز** (دیباجه). ستایش وثنا سزاوار درگاه الوهیت اکتنا حضرت قیوم. **آغاز:** (متن): شاه اسماعیل الصفوی الحسینی‌این شاه‌باشهامت که بزوربازوی بخدمت.

43702 ــ **تهران**، ملی ۱۶۳۴ ف: نستعلیق محمد فرزند حاج محمد قلی قزوینی، دوشنبه ۲۱ محرم **۱۳۰۸**ق، آغازبرابر نمونه، ۳۲۴ گ ۱۳س [یادداشتهای دکتر جان‌لایو نگود].

43703 ــ **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۴۷: نستعلیق ونسخ محمدفرزندحاج محمدقلی‌قزوینی

معروف به آشوری ، ۱۵ محرم **۱۳۰۹** ق در دزآشوب شمیران، آغاز برابر نمونه، ۶۳۱ ص ۱۳س [ف. دکترمقصود ۱:۱۱].

● (قاجاریان)

اولاد و احفاد فتحعلی شاه

43704 ـ **تهران** ، ملك ۳۷۳۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، **آغاز**: ذکر اولاد فتحعلی شاه قاجار واسامی آنان که درهنگام رحلتش زنده بودند. **انجام**، که ده هزار تن باشند، ۳۲ گ ۱۵س [ف. ملك: ۴۶].

ایران وقضیهٔ ایران

کرزن، دربخش سفرنامه ۳۹۹۲ گذشت.

ب

● (تیموریان)

بابرنامه

بابر، دربخش هند خواهدآمد.

● (ادیان)

باب و بها

دربخش تاریخ فلسفه وادیان خواهدآمد.

بازگشت ده هزارتن یونانی

گزنفونس، دربخش تاریخ اروپا خواهد.

● (ایران باستان)

بحر اللآلی

ازناشناس. تاریخ پادشاهان ایران باستان است، ازکیومرث تا یزدگرد سوم ، که بسال ۱۰۸۲ق نگاشته شده است.

43705 ـ **لندن** ، دیـوان هند (ف. راس وبراون۱۳۶): نوشتهٔ**۱۲۱۷** ق [استوری ۱:۲۴۶ـ برگل ۲:۷۲۰].

●(افغانها ، صفویان)

بدایع الاخبار

ازعبدالغنی بهبهانی دریورش افغانان به ایران [ایرج افشار].

43706 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۰۹۷۸، Or: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵:۶۵۱].

بدایع التاریخ

تاریخ وجغرافیا وبیوگرافی‌ست.

43707 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۳۰۴ (۳۱۳ ف) : بی‌تاریخ ، ۳۵۲ گ [آکیموشکین ۱:۷۲].

● (عمومی ، قاجاریان)

بدایع التواریخ

ازمیرزا محمود خان فسایی حسینی‌فرزند زین‌العابدین، زاده۱۲۷۱ ، متخلص بـه نعمت . ماده تاریخ هایی‌ست ازرویداد های تـاریخی و زایش دردوجزو دریك جلد ، به نثر و نظم ، و تاریخهایی از۱۲۸۹تا۱۳۴۳درآن دیده شد . **آغاز**: تاریخ قتل فردوس وساده نـاصرالدین شاه: ناصرالدین شاه‌کیخسرو خدم ـ آنکه بد کمتر غلامش کیقباد.

بنگرید : ذریعه ۳:۷۲ (بدیع التواریخ) و۹:۱۲۱۵(نعمت)ـ فرهنگ‌سخنوران:۶۱۲.

43708 ـ **مشهد**، رضوی۹۸۴۹فهرست نشده: نستعلیق شکسته آمیز سراینده، ماده تاریخهایی از **۱۳۲۱** تا**۱۳۳۲** در آن دیده شد، **آغاز**: تاریخ وفات... میرزا محمد علی روضه‌خوان متخلص به محتاج: به کردگار محمد علی بدی محتاج ـ که داده بود به ملك فصاحت اوراتاج، ۱۲، گ [رؤیت].

43709 ـ **مشهد**، رضوی ۸۹۲۴ : شکسته نستعلیق خود نگارنده ج ۱/**۱۳۳۵** تهران، گزیدهٔ آنست، ۲۸ گ [نسخه‌ها ۵:۲].

43710 ـ **مشهد**، رضوی ۹۶۶۳ فهرست نشده : نستعلیق شکسته آمیز سراینده ، محرم **۱۳۳۹**، ماده تاریخهایی از ۱۲۸۵ تا ۱۳۳۹ در آن دیده شد. **آغاز** : تاریخ قتل فردوس ... ناصرالدین‌شاه... ناصرالدین‌شاه کیخسرو خدم، ۱۰۹ گ [رؤیت].

43711 ـ **مشهد**، رضوی ۹۶۸۶ فهرست نشده: نستعلیق شکسته آمیز سراینده ، رمضان **۱۳۳۸**، ماده تاریخهایی بمانند ش ۹۶۶۳ دارد ولی برابر آن نیست، آغاز نیز برابر همان نسخه، ۹۶ گ [رؤیت].

42712 ـ **تهران**، مجلس ۴۶۷۶ : دستنویس نگارنده ، محرم **۱۳۳۹** ولی تاریخهایی از ۱۳۴۳ نیز دارد، همان نسخه که پدرم دیده و در «ذریعه» یادکرده است. **آغاز** : تاریخ قتل فردوس... ناصرالدین شاه کیسخرو خدم ـ آنکه بدکمتر غلامش کیقباد [رؤیت] .

بشارت الامة فی مو الید الائمة

کجوری ، درص ۸۹۸ گذشت.

● **(قاجاریان)**

بصیرت نامه = عبرت نامه

گروسنیسکی، دنبلی، درص ۴۰۴۴ گذشت.

اینك نسخه‌های دیگر :

43713 ـ **بغداد**، موزه ۴: نوشتهٔ **۱۲۹۸** ق.

43714 ـ **آلمان**، توبینگن (ف . هاینتس ۱۲۴): نوشتهٔ **۱۳۲۰** [استوری ۱ : ۳۳۵ ـ برگل ۲ :۹۴۶].

● (**محلی** ، **خوزستان**)

بضاعت مزجاة

از عبدالحسین فرزند عزیزالله موسوی ، بسال ۱۲۴۶ ، بنام محمدحسین میرزا حشمت الدوله حاکم دزفول ، تاریخ خوزستان است ، در یك مقدمه و سه فصل و یك خاتمه. مقدمه در ذکر خوزستان و بلاد آن. فصل ۱ـ بقاع شوشتر ۲ـ دزفول ۳ـ دربارهٔ بند خاقانی و شادروان . خاتمه دربارهٔ حکومت محمد حسین میرزا حشمت الدوله **آغاز**: الحمدلله الذی جعل الارض مسجدا لاولیائه.

43715 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۳۵ Add : نسخ، **۱۲۴۶** (۱۸۳۰م)، آغاز برابر نمونه، ۱۱۴ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۱۵].

43716 ـ **تهران** ، ملك ۳۷۵۱: نسخ سدهٔ **۱۳**. گویا نگارنده، آغاز برابر نمونه ، ۱۳۱ گ ۱۴ س. [رؤیت]

● (**صفویان** ، **افشاریان**)

بهارستان تهماسبی = تاریخ ...

از عبدالعلی وقایع نگار ، تاریخ ایران از ۱۱۲۶ و تاجگذاری سلطان حسین صفوی است و شوریدن محمود سیستانی و میرسد به سرگذشت فرزندان رضاقلی میرزا و ایلچی گری نگارنده در ۱۱۶۰ و خاتمهٔ کار خاقان و کشتن او و فرزندانش و نسخه افتاده است. [به آنچنانکه درفهرست کتابخانه آمده است] این کتاب بخشی از «جهانگشای نادری» ست که کسی با کمی دستبردگی برای آن دیباجه‌ای بنام خود ساخته است. **آغاز:** سپاس خداوندی را سزاست که پروردگار جهانست. ...وبعد، چنین گوید...عبدالعلی وقایع نگار، در سنه (۱۱۲۶)... شاه سلطان حسین بهادر ...

43717 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۷۷۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، آغاز برابر نمونه انجام افتاده ، ۱۲۷ گ ۲۰ س. نسخه بعنوان «تاریخ بهارستان...» است. [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۲۹].

● **(افشاریان)**

بیان کیفیت محاربه و مصالحهٔ محمد شاه با نادرشاه

ازناشناس .آغاز: پیش از ایـن جنگ برهان الملك.(بنگرید: اخبارنادر ص۴۲۱۸)

43718 ـ اسکاتلند، دانشگاه‌ادنبرك ۲۲۷: نشانی بیشتریادنشده

43719 ـ اکسفورد، بادلیان ۲۶۳: [استوری ۱: ۳۲۷ ـ برگل ۲: ۹۲۷].

● (افشاریان، سفرنامه، تیموری‌هند)

بیان واقع = تاریخ نادری =

نادر نامه

ازخواجه عبدالکریم مشهور به عبدالرحیم کشمیری فرزند عاقبت محمود فرزند خواجـه محمد فرزند خواجه بلخی فرزند خواجه‌محمد رضا، بولاقی‌کشمیری، تاریخ نادر شاه ومحمد شاه‌واحمدشاه‌از۱۱۳۵تا۱۱۹۹است،درپنج‌باب ویك خاتمه: ۱ـ عروج وخروج نادر (۱۱۴۸ـ ۱۱۶۰) ویورش به هند ۲ـ رفتن نادربه‌توران وخراسان و مازندران وورودبه‌قزوین ۳ـ بیان سوانح ورویدادهاکه نگارنده در سفردریا و در عراق عرب تا برگشت به هند دیده ۴ـ سوانح که ازآغاز ورودواوبه‌بندر بنگلی تا مرگ محمد پادشاه (۱۱۳۱ ـ ۱۱۶۱)است۵ـ رویداد های روزگار احمد شاه و جانشینانش تـا ۱۱۹۹. بکوشش کی.بی. نسیم وپیشگفتار آقای ایـرج افشاردر ۱۹۷۰ م در پنجاب چاپ شده است. **آغاز:** الهی محفل‌آراکن بذکرخود بیانم را تجلی شعله‌گردان درسخن شمع زبانم را.

بنگرید: برگل ۲: ۹۲۶.

43720 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۵۵ ۳۰/۵۰: نوشتهٔ ۱۲ تاجگذاری‌شاه عالم دوم، ۲۶رمضان **۱۱۸۵** (۱۷۷۲م) [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۵۶].

43721 ـ پاکستان، لاهور،دانشگاه پنجاب: نوشتهٔ **۱۱۸۵** (۱۷۷۲م) [برگل ۲: ۹۲۶].

43722 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب APIV6 ۱۱۸(۷۳ف): نستعلیق‌محمد حسین آزاد، ۲۲۷ج ۲/**۱۱۹۳**، ۹۴گ ۱۲س [ف . عبدالله ۱: ۴۹].

43723 ـ پاکستان، لاهور،شخصی: م شفیع: نوشتهٔ **۱۲۱۴**ق [برگل ۲: ۹۲۶].

43724 ـ لاهـور، پنجـاب پبلك لائبریری ۲۳۷ ۰، ۹۵۴کریم‌ـ ۲۳۷ ۰، ۹۵۴ قا،کر: نستعلیق ۲۱ صفر **۱۲۳۰**، ش ۲ دفتر آغازبرابرنمونه، ۸۴گ ۱۷س [منظور احسن عباسی۱: ۷۱۵].

43725 ـ موزهٔ بریتانیا، ۴/۱۶۵۶ Or: با تاریخ **۱۲۳۰** (۱۸۱۵ م) در دفتر، (گ۹۱ـ۱۶۵) [ریو۳: ۱۰۰۸].

43726 ـ مـوزهٔ بریتانیا، ۱۸۱ Or: نستعلیق صفر**۱۲۳۳** (۱۸۱۸ م)، آغاز افتاده، ۱۱۹گ ۱۷س [ریو۱: ۳۸۲].

43727 ـ موزهٔ بریتانیا، ۸۹۰۹ Add: نستعلیق‌سدهٔ **۱۸** م، آغازبرابرنمونه،در باب ۴ پایان می‌یابد، ۱۰۳گ ۱۵س [ریو۱: ۳۸۱].

43728 ـ موزهٔ بریتانیا، ۶/۱۷۶۳ Or: پیرامن **۱۸۵۰**م(۱۲۶۶ق) (گ ۹۳ ـ ۱۰۸)، بنام **نادرنامه** است [ریو۳: ۱۰۲۶].

43729 ـ کلکته، پادشاهی بوهار ۵۰: سدهٔ **۱۹** م، بـا رویداد های ۱۱۶۶ ق پایان می‌یابد [استوری ۱: ۳۲۶ـ برگل ۲: ۹۲۶].

43730 ـ داکا، دانشگاه DU ۳۳۴

(۳۳۵ف): شکسته، سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونه، انجام‌افتاده، ۶۹ گ [حبیب الله ۱:۳۳۵].

43731 ـ **لندن**، دیوان هند ۶۰۷ D.P: تاریخ یاد نشده، برگ یکم افتاده.

43732 ـ **لندن**، دیوان هند ۷۵۱ B: تاریخ یاد نشده، تنها ۴ باب را دارد.

43733 ـ **لندن**، دیوان هند ۷۶۹: تاریخ یاد نشده.

43734 ـ **لندن**، دیوان هند ۳۹۳۴: تاریخ یاد نشده.

43735 ـ **اکسفورد**، دیوان هند (اته ۵۶۶): تاریخ یاد نشده، وتا سال ۱۱۹۹ق را دارد.

43736 ـ **اکسفورد**، ایتون کالج (ف: ۱۹۶): تاریخ یاد نشده.

43737 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۳۸۲: تاریخ یاد نشده، با رویداد کشتن نواب جاوید خان پایان می‌یابد [برگل ۲: ۹۲۶].

43738 ـ **آصفیه**، ۱۳۱۷ تاریخ: ناقص، تا باب پنجم را دارد، آغاز برابر نمونه، ۷۵گ ۱۶–۱۷س [ف. آصفیه ۱: ۱۵۹].

43739 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PFiV30 ۱۷۳۴: نستعلیق سید هدایت الله، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۹۲گ ۱۲س [ف. عبدالله ۱: ۴۸].

43740 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۵۷ تاریخ (۲۰۲ف): در فهرست نام نگارنده چنین یاد شده: عبدالکریم فرزند خواجه عاقبت محمود فرزند خواجه بولاقی فرزند خواجه محمد رضا، و تاریخ نگارش ۱۱۶۲ (۱۷۴۹م) [ف. محمد اشرف: ۲۳۹].

پ

● **(قاجاریان)**

پاسخ فراهانی

میرزا ابوالقاسم، ثنایی (که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۱» گذشت). در پاسخ به فتحعلی شاه، بسال ۱۲۲۷، درچهارفصل. **آغاز:** حمدله. داعی بی ریب وریا وسعادت جوی نشأتین اولی وآخری.

43741 ـ **تهران**، ادبیات ۲/ ۱۱۰د: نسخ سدهٔ ۱۳، (۳۱پ ـ ۵۳پ) [ف. ادبیات ۱: ۵۱].

پروانچه

در بخش منشآت واسناد خواهد آمد.

● **(ایران باستان)**

پهلوی نامهٔ ناصری

ازمیرزا احمد وقار شیرازی (که یاد او در «محاسن السنه: ۶۸۶» گذشت). تاریخ ایران باستان است، ازپیشدادیان تاپایان کارساسانیان، بروش فارسی نسبتاً سره وروان. بنام ناصرالدین شاه، درشیراز نگاشته است. وآغاز آن درست برابراست با «تاریخ ایران: ۴۲۲۹» ازاوکه پس از این خواهد آمد. وشاید اینده یکی باشند.

43742 ـ **تهران**، ملی ۱۵۵۴ ف: نستعلیق خوب گویا نگارنده درشیراز، سدهٔ ۱۳، ۸۹ گ ۲۹س [یاد داشتهای دکتر جان لایو نکود].

پیمان نامه

در بخش منشآت واسناد خواهد آمد.

تاج المآثر

نیشابوری، در بخش تاریخ هند خواهد آمد.

تاریخ

چندگفتار ناشناخته.

43743ـ تهران، الهیات ۲/ ۲۷۰ د:
درمجموعه ای ازسدهٔ ۹ـ۱۰، تاریخی است از نویسنده ای شیعی سپس تاریخ دیگر (۹۹ ر – ۱۹۸ر) [ف. الهیات ۱: ۲۷۰].

43744 ـ بادلیان، ۴/۶۹.Add :
با تاریخ **۱۲۰۱** در دفتر تاریخی است از آدم تا ۹۵۸ بطور سالشماری. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و۱۳۳۸ هست. [فیلمها: ۵۸۲].

● **(محلی، اراک)**

تاریخ آستانهٔ عراق

در بخش جغرافیا ص ۳۹۳۸ گذشت.

تاریخ آل برمک

در بخش تاریخ اقوام وملل خواهد آمد.

● **(غزنویان)**

تاریخ آل سبکتکین = تاریخ بیهقی

ابوالفضل محمد بیهقی.

● **(سلجوقیان)**

تاریخ آل سلجوق

در بخش عثمانی خواهد آمد.

● **(مظفریان)**

تاریخ آل مظفر

ازعبدالله فرزند لطف الله حافظ ابرو (که یاد اودر «جغرافیا: ۳۹۴۸» گذشت). باید بخشی از «مجمع التواریخ: ۴۱۹۰» او باشد.

43745 ـ تهران، ملك ۳/ ۴۱۶۴ :
نسخ، **۱۲۷۱**. همراه چند کتاب دیگر ازهمان حافظ ابرو (گ ۱۶۸ – ۱۹۳) [یادداشتهای دکتر جان لایونگود].

● **(مظفریان)**

تاریخ آل مظفر

ازمحمود کتبی، گزیده ییست از «مواهب الهی» معین الدین یزدی، وکتبی آن را میان کتاب ۵۹۴ تاریخ گزیدهٔ مستوفی قزوینی گذارده ودر ۸۲۳ بانجام رسانده است. [دیباجه] این تاریخ درلندن ۱۹۱۰م ودرتهران ۱۳۳۵خ در ۱۲۶ص چاپ شده است. **آغاز:** وبه نستعین، درذکر پادشاهان آل مظفر، هفت تن بودند... مولانا افضل سعید مغفور مولانا معین الدین یزدی ... بعضی ازتاریخ ایشان تألیف فرمود. ... در تاریخ شهور ثلاث وعشرین وثمانمایة که بنده.. **محمود کتبی...**

بنگرید: استوری ۱: ۲۷۷ـ دیباچهٔ چاپ «مواهب الهی» ازنفیسی ۱۳۲۶خ.

43746 ـ تهران، حقوق ۱۳۵ ج:
نسخ، چهارشنبه ۱۲ صفر **۱۳۲۵**، ۸۴گ ۱۹س [ف. حقوق: ۲۴].

تاریخ آل مظفر = مواهب الهی

معین معلم یزدی، درهمین بخش.

● **(قاجاریان)**

تاریخ احوال ولیعهد نایب السلطنه

ازمیرزا مسعود وزیر دول خارجه [نمای نسخه]. درآن تاریخهایی از۱۲۴۳ تا ۱۲۶۵ دیده شد. استوری میگوید: شاید از کتابی بزرگتر در تاریخ قاجاریان گرفته شده باشد. **آغاز:** در ذکر خصومتیکه فیمابین دولت ابدـ مدت قاهر ودولت بهیهٔ روس اتفاق افتاد. یرملوف که ازجانب دولت روسیه بهحکومت گرجستان و سفارت دولت قاهرهٔ ایران.

43747 ـ **تهران** ، آقای عبدالمجید عبداللهی: نستعلیق که گویا بخامهٔ میرزا مسعود نگارندهٔ کتابست ، با یادداشتهایی از ۱۲۴۳ ۱۲۴۳ و۱۲۴۵ به‌خامهٔ فرهاد میرزا، که دریکی ازآنها کتاب را نوشتهٔ میرزا مسعود وزیر دول خارجه معرفی کرده است . آغاز برابر نمونه ، نسخه در روانه شدن نواب خسرو میرزا به بطرزبورغ در ۱۲۴۴ پایان مییابد ، ۱۱۲ ص [رؤیت].

43748 ـ **کمبریج** ، دانشگاه، براون H۲۲ (۹): تاریخ ونشانی دیگر یاد نشده‌بنام تاریخ ولیعهدی عباس میرزا است . [استوری ۱:۳۳۸ـ برگل ۲:۹۵۷].

● (محلی ، اصفهان)

تاریخ اصفهان = تاریخ مختصر اصفهان

ازحیدر علی فرزند محمد مهدی ،ملقب به ندیم و فخرالادباء، متخلص به نوا که یاد اودر «دیوان:۲۵۸۶» گذشت. پیشکش صارم الدوله پسر ظل السلطان، مشتمل براصول ومهمات تاریخی وگزارش ساختمانها به کوتاهی . در « فرهنگ ایران زمین ۱۲» ۱۳۴۳ خ چاپ شده است . **آغاز:** بعد الحمد والصلاة، در سال ۱۳۴۵ ه این بندهٔ بیمقدار حیدرعلی... رسالهٔ مختصری درتاریخ شهر اصفهان که ازبلاد معظم قدیمه...

43749 ـ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۴۶۵: نستعلیق خوش گویا نگارنده ، ج ۱/ **۱۳۴۵** ، ۶۶ص ۱۱س [ف. دکترمقصود ۱:۱۵] .

43750 ـ **تهران**، حسین ثقفی‌اعزاز: نوشتهٔ حسین مرندی‌در ۱۰ مهر **۱۳۱۴**خ بدستور صور اسرافیل فرمانروای اصفهان از روی‌نوشتهٔ نگارنده . فیلم آن دردانشگاه ش ۲۰۲۸ هست [فیلمها:۲۹].

43751 ـ **تهران** ، ملك ۳۷۱۳: گویا نوشتهٔ **۱۳۴۲**.

● (محلی ، اصفهان، سفرنامه)

تاریخ اصفهان

ازفرج الله منشی محلاتی شیرازی متخلص به طرفه، که بدربار ناصرالدین شاه راه یافته ودیوان اوراگرد آورده است . تاریخ رویداد شورش ۱۲۶۶ ق اصفهان است، که درهمان‌سال نگاشته است. درنمای نسخه بنام تاریخ وقایع دارالسلطنه‌اصفهان‌است. وخودسفرنامه‌مانندی‌ست که‌نگارنده‌ازسوی‌سرکارسپهدارازتهران به‌اصفهان می‌رود تا در بارهٔ شورش یاد شده بررسی کرده گزارش کند. واز۱۴رمضان ۱۲۶۶تا۱۸ محرم همان سال را دارد .

بنگرید : ذریعه۹: ۶۴۸ـ المآثروالآثار: ۲۰۵ـ مجمع الفصحا۲: ۳۳۸ـ فرهنگ‌سخنوران: ۳۵۷ . **آغاز :** پس از بدرود سرکار سپهدار کثیرالاقتدار ازدارالخلافهٔ‌طهران وورود به‌فین کاشان، اعیان دارالسلطنهٔ اصفهان‌کم و بیش.

43752 ـ **تهران** ، ملك ۳۷۲۶ : نستعلیق **۱۲۶۶**، ۴۶گ ۹س [رؤیت].

● (محلی ، اصفهان)

تاریخ اصفهان درحکومت معتمدالدوله

تاریخ‌اصفهان‌است‌درحکومت معتمدالدوله بروزگارحاج‌میرزا آقاسی .

43753 ـ **تهران**، دانشگاه۲/ ۵۴۳۵: دریاد داشتهای عباس اقبال‌آشتیانی، (ص ۲۲ـ ۳۵) [ف. دانشگاه ۱۶:۸].

تاریخ افضل = بدایع الازمان

تاریخ اکراد = تاریخ‌کرد

تاریخ اکراد = شرفنامه

● (تیموریان)

تاریخ امیر تیمور = تاریخ تیموری

ناشناخته. وجز «ظفرنامهٔ» شرف‌الدین علی است. **آغاز:** شاداب ترین گلی که درچمن فصاحت و بیان و خوشاب ترین لؤلوئی کـه در بحر بلاغت و بیان... اما بعد، بدان ایدك الله تعالی که درمیان بنی‌نوع انسان چنین‌داب شده است.

43754 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۶۴۲ (۱۵۱۰۷): نستعلیق دوشنبه، نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۲**، گویا بخامـهٔ پسر نگارنده، ۳۱۸ گ ۱۸س [ف. شیروانی ۲:۵۴۸].

تاریخ امیر تیمور (روزنامه‌غزوات هند)

دربخش تاریخ‌هند خواهد آمد.

● (مغول)

تاریخ اولجایتو = تاریخ پادشاه سعید غیاث الدین سلطان محمد خدا بنده

ازجمال الدین ابوالقاسم عبدالله فرزنـد علی فرزند محمدکاشانی، که‌در ۷۰۳ ـ ۷۱۶ق نگاشته است.

بنگرید: استوری ۱:۲۶۷، ۱۲۷۲.

43755 ـ **استانبـول**، ایاصوفیا ۳۰۱۹/۳: نوشتهٔ پایان ع ۲/ **۷۵۲**؛ فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۱۷هست [فیلمها: ۲۹].

43756 ـ **پـاریس**، ملی ۱۴۱۹: S.P: نستعلیق‌محمد یوسف فرزند حضرت قلی تبریزی، در ۱ج ۱سال یاد نشده (سدهٔ **۱۳** ق) ۱۶۲ گ ۱۷ س (بلوشه ۴۵۰) فیلم آن در دانشگاه ش ۷۶۳هست [فیلمها: ۲۹].

● (عمومی، ایران)

تاریخ ایران = تاریخ مختصر سلاطین ایران = خلاصة التواریخ

ازاحمد ادیب‌کاشانی، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)، تاریخ کوتاهی ست از پادشاهان ایران ازکیومرث تـا ۱۲۶۵، ودر دیباجه‌پادشاهان توران و عثمانی و هند ومدت فرمانروایی‌آنان‌را فشرده‌گزارش کرده‌است، در دیباجه ازمنابع خود یادکرده، ودر۱۲۶۵ بـه انجام‌رسانده‌است. درفهرستها به‌نامهای گوناگون یاد شده است. **آغاز:** احمدالله‌م مالك‌الملك... وبعد، چون‌علم تاریخ و اطلاع براحوال‌سلاطین سالفه و اوضاع ماضیه علمی ست شـریف... بخاطر این‌بنده... احمد الادیب الکاشانی‌رسید که خلاصه‌ای ازکتب تواریخ.

43757 ـ **تهران**، ملی ۷۴۰ف: نسخ **۱۲۶۵**، شاید از نگارنده، برای ناصرالدین شاه، زرین، درفهرست بنام **خلاصة التواریخ** است، آغاز برابر نمونه، ۳۴ گ ۱۴س [ف. ملی ۲:۲۶۱].

43758ـ **تهران،** دانشگاه ۱/ ۵۵۱۹: نسخ ابن ملامحمد مهدی‌آقا بابا شهمیرزادی، با تاریخ **۱۲۶۶** دردفتر (۱پ ـ ۱۸ر) درفهرست بنام **تاریخ مختصر**... است [ف. دانشگاه ۱۶:۲۷].

43759 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۱۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** با یادداشت ۱۳۰۴ و **۱۲۹۹** در پایان، رقمها سیاق، در فهرست بنام **تـاریخ ایران** است، ۴۷ گ ۱۲ف [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۷۰].

● (ایران باستان)

تاریخ ایران

ازمیرزا احمد وقارشیرازی(که یاد او در «محاسن السنة:۶۸۶» گذشت). جلدیکم آن در تاریخ پیشدادیان است و بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳). جلد دوم‌درکیانیان‌است و بدنبال‌آن در نسخهٔ ۶۳ پادشاهان اشکانی و ساسانی‌آمده، وبسال ۱۲۸۱ ق به انجام رسیده است(بنگرید: پهلوی نامهٔ ناصری:) ۴۲۲۶.
آغاز: سپاس بیکران وستایش بی‌پایان‌خداوندی را سزاست.

43760 ـ **تهران**، ادبیات۶۳حکمت: نستعلیق‌یوسف‌فسایی،ج۲/ **۱۳۲۷**، درپادشاهان اشکانی وساسانی. درفهرست‌آمده:گویا از وقار [ف. ادبیات ۲:۵].

43761 ـ **تهران**، ملی ۱۲۱۱ ف : نستعلیق محمد حسین، در شیراز **۱۳۳۱** .آغاز برابرنمونه، درفهرست‌آمده: در دیباچه‌عبارت **نامهٔ وقار** چنان‌آمده‌که‌گویا نام‌کتاب است . نسخه سرگذشت پادشاهان پیشدادی وکیان و ساسانی‌ست از روی تاریخ طبری و شاهنامهٔ فردوسی، و سخنان برگزیدهٔ بزرگان را نیز دارد، وتاریخ نگارش ۱۲۸۱ است ، ۳۰۵ گ ۱۵س [ف. ملی۳:۲۴۵].

43762 ـ **تهران**، ادبیات ۲۴حکمت: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، جلد ۱ ، تاریخ پیشدادیان است.

43763 ـ **تهران**، ادبیات۲۵حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، جلد ۲، درکیانیان است.

● **(ایران ، عمومی)**

تاریخ ایران (منظوم)

ازمیرزا تقی متخلص به حکیم، درتاریخ ایران است از آفرینش تاکشته شدن شاه الب ارسلان‌سلجوقی. درص۲۷۰۳ گذشت .

● **(ایران ، عمومی)**

تاریخ ایران

ازمیرزا جمال جوانشیر فرزندمحمدخان بیگ قره باغی، درشهر شوشه ۱۱۸۷ق زاده و در ۱۲۶۹ درگذشته است . نگارندهٔ «تاریخ قره باغ»که در۱۲۶۳ق نگاشته است.

تاریخ مختصر ایران است‌که در۱۲۳۱ ق بدستورژنرال A.P.ErmoLoV .حکمران گرجستان (از۱۸۱۷ تا ۱۸۲۷م) . از آغاز است تا روزگار صفویان.

43764ـ **باکو**، اکادمی‌علوم‌آذربایجان شوروی ۱۱۷: نوشتهٔ **۱۲۳۱**ق (ف. باکوج ۱ ص۵۲) ۷۳گ [برگل ۲:۷۰۴] .

● **(صفویان)**

تاریخ ایران

اززین العابدین شریف صفوی . در این رساله تاریخ و نسب صفویان آورده شده است (بنگرید: تحفة الالباء دربخش سیر). **آغاز:** مختصرتاریخی است‌که نگاشت آن را بنده ... زین العابدین الشریف الرضوی.

43765 ـ **تهران**، ادبیات ۲۰۷ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۲۸ گ ۱۴ س [ادبیات ۱:۵۷].

● **(ایران ،عمومی)**

تاریخ ایران وبیان احوال سلاطین آن

ازمیرزا محمد شریف صدرفرزند (داماد) عبدالشکور صدر، متخلص به ضیا، معروف به شریف جان مخدوم (۱۲۸۳۱ ق ـ ۱۳۱۱ یا ۱۳۱۲خ).

تاریخ مختصر ایران است ازآغازتا آغاز مشروطیت ۱۳۲۴ق ، درشانزده بخش ،گزیده

شده‌از«دورهٔ مختصر تاریخ ایران» محمدعلی‌خان ذکاءالملك فروغی‌ست. در ۱۳۴۴ق نگاشته‌است

43766 ـ تاشکند ، اکادمی علوم ازبکستان ۴۱۵۵: تاریخ یاد نشده (ف.ج۵ص ۴۲۳) [برگل۲:۷۰۹].

● (ایران ، عمومی)

تاریخ ایران

عباس‌اقبال‌آشتیانی(۱۳۱۴ق- ۱۳۳۴خ) فرزند محمد علی. دراین باره چندکتاب از او بچاپ رسیده است.

بنگرید : مؤلفین مشار۳: ۶۳۳تا ۶۴۰.

43767 ـ تهران ، دانشگاه ۵۴۳۴ : نستعلیق خود نگارنده، ۲۶۳گ [ف. دانشگاه ۸:۱۶].

● (ایران ، عمومی)

تاریخ ایران = ترجمهٔ تاریخ مملکتی ایران

ازمارکهام(مارخام) Ci·R.Morkham. sketCho FthehistrybobPersia تاریخ دولت شاهنشاهی ایران از پیشدادیان تا سال ۲۵ سلطنت‌شاهی که‌بدستورا و ترجمه‌شده‌است.

43768 ـ تهران ، ملی ۲۴۶: تاریخ یاد نشده، فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۶۹۵ هست. وش۱۷۱۸ نسخهٔ‌چاپ‌لندن‌در۱۸۷۴م[فیلم ۳۰].

تاریخ ایران

ازمحمود شیرازی نقاش فرزند آقا خان برکشاطی بهارلو (پدرش نوکر فرمانفرمای فارس بوده). تاریخ روزگار خود با تصویر از معاصران، تصویر خود نگارنده را نیز دارد . پاسخ‌شاه سلیم‌بشاه عباس‌دوم مؤرخ‌ع۱/ ۱۱۷۰ درآن دیده میشود. [دانش پژوه].

43769 ـ تهران ، دانشگاه ۲۵۱۷ : نستعلیق خود نگارنده ، تاریخ یاد نشده، با۴۹ تصویر، انجام‌افتاده. [ف.دانشگاه۹: ۱۳۰۹].

● (ایران ، عمومی)

تاریخ ایران

از محمد معین اردوبادی ، معینا . گرد آورندهٔ مجموعه. فهرست شاهان از آغاز اسلام است تا روزگار عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷)، که در۱۰۷۵ نگاشته است. سیاقی‌ست(بنگرید: تاریخ سیاقی ، در ۴۱۰۷). **آغاز :** احوال سلاطین‌زمان وخوانین‌دوران‌که اززمان‌هجرت پیغمبر که الحال یکهزاروهفتاد وپنج سال‌است. سلاطین هرکدام چند سال سلطنت کرده‌اند .

43770ـ تهران، دانشگاه۷/ ۲۵۹۱: درمجموعهٔ‌خود نگارنده که تاریخهایی‌تا**۱۱۰۹** دارد (ص ۸۰۰ ـ ۸۱۱) رقمها بسیاق [ف . دانشگاه ۹: ۱۴۲۰].

● (ایران باستان)

تاریخ ایران

ازملاباشی هروی ، عبدالرحیم ، نگارندهٔ «طرائف الحکمة۷۱۷» . جلد یکم در تاریخ ایران پیش از اسلام برحسب طبقات از آدم و تاریخ اسلام‌تا عروج پیامبراست، که در۱۲۸۳- ۱۲۸۴ساخته است ، و در پایان وعده داده‌که رویداد های پس‌ازهجرت را به‌کوتاهی درجلد دوم‌آورد. **آغاز ج ۱) :** ذکر عقیدهٔ متقدمین مؤرخین درامتداد زمان ومدارستارگان‌آسمان، مردم عجم‌که درمملکت ایران زمین ازاین‌پیش سکون داشته‌اند.

43771 ـ تهران ، دانشگاه ۲۷۲۹ : نستعلیق خود نگارنده، ۱۱ ع ۲/ **۱۲۸۴** ، با حاشیه هایی ازهمو، ۲۰۰گ۲۷س، بایادداشت

حسینقلی فرزند دیوان بیگی [ف . دانشگاه ۱۶۰۲:۱۰].

● (ایران ، عمومی)

تاریخ ایران = تاریخ سرجان ملکم

از سرجان ملکم سفیر فرمانروای انگلیس درهندنزد فتحعلی‌شاه، ازپیشدادیان تاقاجاریان.

ترجمهٔ فارسی آن ازمیرزا اسماعیل خان فرزند محمد علی حیرت در دو جلد در بمبئی ۱۲۸۹ (۱۸۷۲م) ودوبار دیگر نیز درهند چاپ شده است. شیخ محمد اصفهانی در این ترجمه دست برده وکارخودرا در بمبئی بسال ۱۳۲۳ چاپ کرده است.

بنگرید : ف. مشار: ۳۱۷.

43772 ـ **تهران** ، ملك ۴۸۱۴ : نستعلیق میرزا محمد علی شیرازی ، **۱۲۸۷** ، بدستور محمد نبی‌خان شیرازی ، جلد یکم ، ۱۹۷ گ ۱۹ س .

43773 ـ **تهران** ، ملك ۴۳۵۴ : نستعلیق **۱۲۸۷** . جلد دوم ، ۲۰۱ گ ۱۹ س [ف. ملك: ۷۵].

● (ایران ، عمومی)

تاریخ ایران

از سید مهدی معین زادهٔ اصفهانی. تاریخ ایران ازپیش ازاسلام است تا روزگار نگارنده (پایان قاجاریان) که در ۱۳۲۸ بانجام رسیده است. **آغاز:** سلطنت حقیقی ودولت واقعی خاص خداوند جل جلاله است.

43774 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴۷ تاریخ فارسی: بخامهٔ نگارنده، ۷ ذیحجهٔ **۱۳۲۸** بروزگار احمد شاه، ۲۲۲ص ۲۱س [مخطوطات ۱: ۵۱].

● (ایران ، عمومی)

تاریخ ایران = مجمل

درهفت‌فصل که بسال ۱۰۱۸ق نگاشته‌شده است : ۱ـ سرگذشت پیامبران ۲ ـ سرگذشت محمد و امامان ۳ ـ پادشاهان ایـران پیش از اسلام ۴ـ امویان ۵ـ عباسیان ۶ـ پـادشاهان معاصر عباسیان ۷ـ صفویان. نسخه آغاز وانجام افتاده، پس ازدیباچه ای درآفرینش و تاریخ و سالشماری، مینویسد: این بی‌مقدار در اول‌سال تألیف این مجمل اززیج الغ بیگـی برسم کتابخانهٔ... محمد قلی قطبشاه والی تلنگانـه درمکهٔ معظمه تقویم تامی بافق حیدرآباد گلکنده استخراج نمودکه نوروزسلطانی درشنبهٔ چهاردهم ذی الحجة الحرام سنهٔ ۱۰۱۷ اتفاق افتاده بود.

13775 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۳۵۲ : نسخ سدهٔ **۱۱** [نسخه ها ۲: ۶۵].

● (صفویان)

تاریخ ایران = شرح وقایع ایران

ازیکی ازوقایع نگاران روزگار شاه‌عباس گویا یکم، ازآغازسدهٔ یازدهم. تاریخ روزگار همان شاه است. **آغاز:** عنوان صحیفهٔ سلطنت و عالم آرای پادشاهان کامکارودیباجهٔ دیوان خلافت وکشورگشایی شهریارگردون اقتدار.

13776 ـ **لاهور** ، پنجـاب پبلك لائبریری ۹۵۵۰۰۸۱ وقا : شکسته تـاریخ یاد نشده ، فرسوده ، ۸۹ گ ۱۶ س [مخطوطات منظور احسن عباسی ۱: ۷۳۸].

درفهرست بنام «شرح وقایع ایران » عهد شاه عباس یاد شده است .

● (صفویان)

تاریخ ایران

بنام شاه سلطان حسین(۱۱۰۵-۱۱۳۵)، ووزیر آصف رأی ارسطو تدبیراو . منشآتی ست

به نظم و نثر باعنوانهای: تاریخ میرزا ابراهیم مجلس نویس. تاریخ میرزا وزیر، تاریخ میرزا ربیع، در تعریف مستوفی خاصه، تعریف عمارت محمدقلیخان تفنگچی، درخرابی سیلاب (نوشتهٔ ۱۱۱۰)، تاریخ درگذشت مجلسی دوم (۱۱۱۰).
آغاز: بچرخ تا اثر مهروماه بود ـ نگین سلیمان بدست شاه بود ... سجع نگین پـادشاه قلمرو بنیان نام خداوندی سزاست.

43777 ـ **تهران**، مجلس ۴۹۰۳: انجام افتاده و تاریخ **۱۱۱۱** و **۱۱۱۸** در دفتر، (۴۳ـ۶۰ر) [ف. مجلس ۱۴: ۱۱۷].

● **(ایران باستان)**

تاریخ ایران

ناشناخته. ازپیشدادیان تا انوشیروان است، بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) نگاشته شده است [دیباجه]. **آغاز:** پیرایهٔ رخسار نیکوعذار معانی و الفاظ دلفریب و حلیهٔ گرانبهای سراپای عروسان زیبا روی و حوراشأن مشکین

43778 ـ **اصفهان**، ادبیات: شکسته نستعلیق فضل الله فرزند عبدالله، رمضان **۱۲۷۶** جدولبندی شده و آرایشهای دیگر زرین. [نسخه‌ها ۴: ۴۷۵].

● **(مشروطیت، قاجاریان)**

تاریخ ایران

بدستور سردار اسعد، رویداد های سیاسی روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳) تا محمد علی میرزاست، و مقدمه مانندی ست برای تاریخ مشروطیت ایران. **آغاز:** اگر بخواهیم شرح مفصل وقایع سیاسی جدید ایران را بنویسم قبلا لازم استکه بملاحظهٔ اوضاع مخصوص آن... برای اینست که وقایع جدیده پلتیکی که دراین کتاب ذکر گردیده **و من در آنها دخالت** **داشته‌ام** بهتر فهمیده شود.

43779 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۰۳: نستعلیق زیبا، انجام: حسب الامر حضرت اشرف امجد حضرت سردار اسعد دامت شوکته، رمضان **۱۳۳۱**، ۲۴۰ گ.

43780 ـ **نجف**، أمیرالمؤمنین ۱۲۹۰: نستعلیق زیبا، بی‌تاریخ، ۱۸۱ گ [ف. خطی سید عبدالعزیز طباطبایی].

● **(ایران، عمومی)**

تاریخ ایران

چند نسخه ازکتابهایی ناشناخته.

43781 ـ **تهران**، ادبیات ۵۴ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بی‌دیباجه. ازیزدگرد آغاز میشود و میرسد به شاه صفی (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲)، وخاندانهای شاهان ایران را تا ۱۰۵۱ دارد.
آغاز: یزد جرد یعنی پسر وبعضی برادر بهرام گفته‌اند... ونسخه ازپایان کامل است: صبح روز دوشنبه ۱۲ شهر صفر در دارالمؤمنین مـذکور (مشهد) بجوار رحمت ایزد پیوست، نعش آن پادشاه... بدارالمؤمنین قـم برده و در جوار معصومه گذاشته وعمارت عالی ساختند، وموقوفات مقررشدند وهمه روزه آب وآش بمستحقین داده میشود امیدکه عمر بدولت این پادشاه عالم‌پناه درتزاید باد، ۳۹ گ [ادبیات ۱: ۵۷].

43782 ـ **تهران**، دهخدا ۳/ ۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، نگاشتهٔ روزگار صفویان، به‌نثر ونظم وتا اندازه‌ای شیوا [نسخه‌ها ۳: ۳۲] منتقل شده به دانشگاه.

43783 ـ **تهران**، ملی ۵/ ۱۱۷۱ ف: با تاریخ **۱۱۷۱** در دفتر، (ص ۲۲۹ ـ ۲۵۹). از کیومرث تا شیرویه است بر بنیاد داستانهای حماسی فردوسی و دیگران. **آغاز:** اول پادشاه که بهم رسید کیومرث برادرشیث بوده [ف. ملی ۳: ۲۰۳].

43784 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۷۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، سرگذشت پادشاهان ایران وپیامبر است، نسخه ازکیومرث است تاخالدبن سنان . ودرپایان از (امیر مؤید جوانبخت) و (مخدومی حقایق‌پناهی طیب الله صدرالعارفین) یاد شده است . **آغاز** : کیومرث لفظی است سریانی ومعنی وی گویا باشد، ۳۶۵ گ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۰۶].

43785 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۱۶۸ Or: نوشتهٔ **۱۲۲۶** ق، تاریخ عمومی ایـران است تـا رویدادهـای روزگارشاه صفی صفوی (۱۰۳۷-۱۰۵۲ق)، ۱۴۴گ (مردیت اونس: ۱۵)[نسخه‌ها۴:۶۵۱-برگل۲:۷۱۳] .

43786 ـ **لاهـور** ، پنجـاب پبلك لائبریری ۹۵۵،۰۸۱لا-۰۲۳۷، ۹۵۴ ظفر: سلخ محرم **۱۲۵۰**. تاریخ ایران‌است. **آغاز:** ایالت‌پناه‌شوکت‌دستگاه‌فرزند ارجمندمحمدخان حاکم هرات بعنایت شاهی والتفات و مراحـم شاهنشاهی،ش۲دفتر[منظوراحسن‌عباسی۱:۷۱۰]

43787ـ **تهران**، دانشگاه۳/۴۴۱۸: نستعلیق**۱۲۶۸**، تاریخ‌ایران است‌ازپیشدادیان تا روزگار نگارنده ۱۲۶۸،ونکات‌تاریخی‌عصر اودرآن هست (ص۸-۲۹ جنگ)[ف. دانشگاه ۱۳:۳۳۸۰].

43788 ـ **اصفهان** ، دانشکدهٔ‌ادبیات: نستعلیق فضل الله ، شنبهٔ ۱۵ رمضان **۱۲۷۶**. تاریخ ایران وازروی « تاریخ پادشاهان عجم » ازپیشدادیان‌تایزدگرد،ساختهٔ روزگارناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) است. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۲۵۴۳هست [فیلمها:۳۰].

43789 ـ **تهران** ، ادبیات ۶۹ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ،آغاز افتاده،۱۸۸گ، تاریخ ایران است‌که‌عنوان دوم‌نسخه‌تاریخ‌شاه عباس و وقایع سال ۹۹۷است‌سپس‌دربارهٔ (توجه موکب همایـون بصوب خراسان) و عنوان چهارم در (ذکرگرفتاری علی خان کرایلی) و (فتح قلعهٔ اولاد مازندران) سپس (سوانح ایـام ۱۰۰۷) و (قضایـای ماوراالنهر واحوال عبدالله خان و سـلاطیـن اوزبـك) . در نیـمـهٔ دوم نسخـه داستان‌نخستین‌گشودن‌قسطنطنیه‌است‌وررویدادهای تاریخی ازسال ۸۷۵آغاز میگردد . رویهم ۲۲ داستان دارد .

43790 ـ **تهـران** ، مجلس ۴۲۴۱ : نستعلیق‌گویا سدهٔ **۱۳** ، تاریخ عمومی ایـران است، انجام افتاده،وگویا نگاشتهٔ‌همین روزگار باشد. **آغاز:** باب اول دربیان حدودکوهستان وکمیر(کویر) وجنگل ورود خانههـا و هوای دولت علیهٔ ایران است، ۱۱۴گ ۱۴س [ف . مجلس ۱۱:۲۵۷] .

43791 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۳۹ : نستعلیق‌خوش.میانهٔ‌رساله‌ایست‌درتاریخ‌صفاریان وسامانیان وغزنویان وزندیان ، ۸۷گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۶:۹].

43792 ـ **مشهد** ، رضوی ۷۹تاریخ : شکسته نستعلیق، بی‌تاریخ، ناتمام. **آغاز:** ذکر مجملی ازوقایع پادشاهی دارب، ۴۸گ ۱۵س [ف. رضوی ۳:۹۹].

43793 ـ **ارمنستان** ، اچمیاد زیـن (خلیفه نشین ارمنیان) ۱۹۰ : تاریخ یاد نشده تاریخ‌مختصر ایران است از اسلام تـا روزگار قاجاریان، سدهٔ ۱۳ق [برگل ۲:۷۱۳].

تاریخ باب

دربخش تاریخ فلسفه وادیان خواهدآمد.

● (قاجاریان، بابیان، محلی)

تاریخ بابیان خراسان

ازحسن فؤادی ، تاریخ بابیان خراسان است بروزگار محمد شاه و ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق) وسرگذشت علی محمدباب وسران آن گروه. ازمتون اصلی تاریخ بابیان

43794 ـ **تهران** ، دارالآثار محفل ملی بهائیان ایران: نشانی بیشتریادنشده.

43795ـ **تهران**، دکترعلی‌اکبرفروتن استاددانشگاه: [یادداشتهای دکترجان لایونگود]

تاریخ بخارا، تاریخ بدخشان

هردو دربخش آسیای‌میانه‌خواهند آمد.

تاریخ برمکیان = تاریخ آل برمك

دربخش تاریخ اقوام وملل خواهدآمد.

● (محلی ، مازندران)

تاریخ بلدهٔ نور

ازمحمد حسن خان صنیع الدوله‌اعتماد ـ السلطنه، (که یاداودر «اوزان ومقادیر: ۱۴۰» گذشت). درسالهای ۱۳۰۳ تا ۱۳۰۴ نگاشته‌است. **آغاز**: بعد الحمدلله خالق الظلمات والنور و جاعل الظل والحرور.

43796 ـ **ساری** ، طاهری شهاب : تاریخ یاد نشده، ۲۲ص ۱۹س [نسخه ها ۶ : ۶۱۳].

تاریخ بلعمی = ترجمهٔ تاریخ طبری

درص ۴۱۲۵ گذشت.

تاریخ بلوچی

ازعبدالحمید خوجی (دربیان زوال حکومت مردم کلهوره که خود را بلقب عباسی نامند) نگاشتهٔ ۱۲۱۹.

43797 ـ **اسرائیل** ، ملی‌ودانشگاهی اورشلیم ۳۳-Ar.۸ : نوشتهٔ **۱۲۶۸** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۹].

● (محلی ، جنوب)

تاریخ بنادر خلیج فارس

ازمیرزا ابراهیم نادری.

43798 ـ **تهران**، مجلس ۵/ ۸۲۶؟: تاریخ یاد نشده، با مهر دبیرستان دارایی، جلد دوم است، فیلم‌آن دردانشگاه ش ع ۴۷۲۵ هست [فیلمها: ۳۱].

● (محلی ، فارس)

تاریخ بوشهر

از شیخ محمد حسین سعادت فرزند محمد علی کازرونی. درفهرست کتابخانه بنام تاریخ بوشهر وبندر های جنوبی‌ایران یاد شده است، که نزدیك بسال ۱۳۴۰ ق ساخته شده است . ولی بگفتهٔ دکترجان لایونگود جغرافیایی ست ازکناره های ایرانی خلیج فارس‌با یادی‌ازنکات تاریخی. **آغاز**: حمدله... برارباب بصیرت و دانش مستور وپوشیده نیست که امروزه شناختن علم تاریخ ودانستن فن جغرافی .

800-43799ـ **تهران**، ادبیات ۹۵ حکمت: نسخ سدهٔ **۱۴**، دستنویس نگارنده، ازاین‌کتاب دو نسخه دریك مجلدهست، ۷۵+۷۲ص [ف . ادبیات ۲: ۵].

● (محلی ، خراسان)

تاریخ بیهق

ظهیرالدین‌ابوالحسن‌علی فرزندابوالقاسم زید فرزند حسین بیهقی (۴۹۰ - ۵۴۸) . در میان سالهای ۵۶۱-۵۶۲. چندبارواز آن‌میان بکوشش احمد بهمنیار وپیشگفتار علامهٔ‌قزوینی درتهران ۱۳۱۷خ چاپ شده است.

بنگرید : بیست مقالهٔ قزوینی ۲: ۷۶-۸۶

پیشگفتار چاپ از بهمنیار تهران ۱۳۱۷خ-ف. مشار: ۳۰۴-۳-استوری ۱: ۳۵۴، ۱۲۹۵-سبک شناسی بهار ۲: ۳۶۵.

43801 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۳۵۸۷ Or: نوشتهٔ حاج کمال الدین **۸۳۵**، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده، ۱۲۴گ ۱۹س [ریو، ذیل: ۸۹].

43802 ـ **برلین**، پادشاهی ۵۳۵(۱): نوشتهٔ **۸۸۸**ق. آغاز نونویس ۱۲۶۵ ق و این آغاز برابر نسخه های دیگر نیست [برگل ۲: ۱۰۴۱].

43803 ـ **تاشکند**، اکادمی علوم ازبکستان ۲۶۰: نوشتهٔ **۱۰۵۷**، آغاز افتاده (ف. تاشکند ۱: ۱۰۵) [برگل ۲: ۱۰۴۱].

43804 ـ **برلین**، پترمن ۲-۷۳۷: نسخ **۱۲۶۵** در لکهنو، با دیباجه‌ای از آقای قزوینی، آغاز ۱۱ص افتاده، عکس آن در ملی ش ۳۸۸۵ هست [ف. معارف ۲: ۱۷۶].

43805 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۷۵۸: نوشتهٔ عبدالوهاب منزوی، ۲۷ صفر **۱۲۸۳** در تبریز، ۲۳۶گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

● **(غزنویان)**

تاریخ بیهقی = تاریخ ناصری = تاریخ آل سبکتکین = تاریخ مسعودی

از ابوالفضل محمد فرزند حسین بیهقی سبزواری، (۳۸۶-صفر ۴۷۰)، در رویداد های روزگار سلطان مسعود فرزند محمود سبکتکین غزنوی. میرخواند مینویسد: تاریخ مسعودی سی جلد بوده و بنامهای گوناگون خوانده میشود، و تاریخ بیهقی بخشی از آن است. بخش موجود سالهای ۴۲۱ تا ۴۳۲ را دارد، و چند بار چاپ شده است. از آن میان بکوشش مورلی انگلیسی ۱۸۶۱م.

این تاریخ را به مصلح الدین لاری نسبت داده‌اند، که میان سالهای ۴۵۰- ۴۵۱ نگاشته است. **آغاز:** حمدله. گویندهٔ این تاریخ ابوالفضل البیهقی گوید: که چون یمین الدوله سلطان محمود بن سبکتکین (ره) در غزنی گذشته شد، امیر مسعود در اصفهان بود.

بنگرید: استوری ۱: ۲۵۳، ۱۲۸۱-ف. مشار: ۳۰۴-۳- یاد داشتهای قزوینی ۲: ۱۸۹۶.

43806 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۱۹ تاریخ (۱۵۹ ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰**. **آغاز:** زندگانی خداوندعالم سلطان اعظم ولی النعم درازباد، ۳۱۸گ ۱۷س [ف. محمد اشرف: ۱۷۸].

43807 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or۱: نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، ۳۷۹گ ۱۹س [ریو ۱: ۱۵۸].

43808-9 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۴۵۶ و Add ۴۵۵: نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، ۲۱۶ + ۲۱۹گ [ریو ۱: ۱۶۰].

43810 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۴۳۶): نوشتهٔ **۱۰۱۹**ق.

43811 ـ **کلکته**، بوهار ۴۴: نوشتهٔ **۱۰۴۰**ق. [برگل ۲: ۷۳۸].

43812 ـ **مشهد**، مدرسهٔ نواب ۱ تاریخ: نستعلیق خوش سید محمد، سدهٔ **۱۱** وقف **۱۰۶۷** دکتر فیاض از روی این نسخه آنرا بچاپ رسانده است ۳۲۷گ ۲۳س [نسخه های شهرستانها ۲: ۵۴۶- ف. فاضلیه ۱: ۲۲۷]. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۸۷ هست [فیلمها: ۳۱].

43813 ـ **تهران**، دهخدا ۱۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۷: ۳] منتقل شده به دانشگاه.

43814 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۲۵ Or: شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۷**م، ۳۸۷گ ۱۷س .

43815 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۲۸ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۳۹۸گ ۱۹س .

43816 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۲۷ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۳۰۱گ ۲۷س[ریو ۳:۹۰۱–۹۰۲] فیلم این سه شماره در دانشگاه ش ۲۶۳۰ و ۲۶۱۹ و ۲۶۳۵ و ۲۶۳۲ هست [فیلمها: ۱:۳۱].

43817 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۸۷ : نوشتهٔ **۱۱۸۳**ق [برگل ۲:۷۳۸] .

43818 ـ **اکسفورد** ، بادلیان ۱۷۱: نوشتهٔ **۱۱۹۷**ق [برگل ۲:۷۳۸].

43819 ـ **کلکته** ، انجمن آسیایی بنگال، کرزن۱۶ : ازسدهٔ **۱۸**م. انجام‌افتاده.

43820 ـ **تهران** ، مجلس ۵۵۹۰ : نسخ زیبای عبدالوهاب **۱۳۰۹**، زدین ، آغاز نزدیک به نمونه، ۵۰۲ص ۲۱س [ف . مجلس ۱۷:۴۸].

43821 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۹ : شکسته‌نستعلیق **۱۲۶۵**، آغاز برابر نمونه ، شد، ۲۱۴گ ۲۱س [ف. مجلس ۲:۱۲۸].

43822 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۳۷): نوشتهٔ **۱۲۷۴**ق.

43823 ـ **مجموعهٔ الیس** ، M۲۱: نوشتهٔ **۱۲۸۱**ق [برگل ۲:۷۳۸] .

43824 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۵۰: نستعلیق فتحعلی شیرازی پسرخان‌جان، شوال **۱۲۸۴**، **آغاز** : زندگانی خداوند عالم درازباد، ۴۹۰ص۲۳س[ف. دیباجی۲:۸۱].

43825 ـ **اصفهان** ، شیخ‌حسن‌جابری انصاری: نستعلیق‌میرزا صادق خان‌مشاردیوان، **۱۲۸۶** [نسخه‌ها ۶:۵۹۷].

43826 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۶۵ : نستعلیق‌میرزاعلی‌فرزند محمدهادی‌استرآبادی، چهارشنبهٔ ۲۰ رجب **۱۲۹۱**، برای میرزامهدی خان اعتضاد الدوله، متن وهامش، ۳۶۹گ۹س [ف. ملك:۷۷] .

43827 ـ **تهران** ، ملی ۱۱۲۰: صادق فرزندکاظم شیرازی، **۱۲۹۱**، زدین . **آغاز** : چنین گفته‌گویندهٔ این‌داستان باستان ابوالفضل بیهقی دبیر ازدیـدار خویش کـه چون سلطان ماضی محمود غزنوی، ۳۶۶گ ۱۸س[رؤیت].

43828 ـ **تهران** ، مجلس ۳۱۳۹ : نستعلیق داود فرزند میرزا محمد تقی همدانی ج۲/ **۱۲۹۶** بدستورسید محمد لشکرنویس‌باشی خراسان، تصحیح ملك الشعراء بهار، ۶۳۰ص ۲۳س [ف. مجلس ۱۰:۷۰۹].

43829 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۹۸۳ : نستعلیق ۱۰ رجب **۱۲۹۹** ، زدین ، ۵۶۴ ص ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۰:۱۸۹۶].

43830 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۲۶ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۴۱۸گ ۱۶–۲۱س [ریو۳:۹۰۲] .

43831 ـ **لنین‌گراد**، کتابخانهٔ‌عمومی P.N.S ۱۲۶ : بی‌تاریخ[برگل۲:۷۳۸].

43832 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۳۹۸ : (۴۸۹ف): بی‌تاریخ در فهرست بنام **تـاریـخ آل سبکتکین** است ، ۳۷۴ گ [آکیموشکین ۱:۸۸].

43833 ـ **کلکته**، انجمن‌آسیایی‌بنگال (ف.ایوانف۷۱): بی‌تاریخ، نوشتهٔ‌مولی‌انگلیسی.

43834 ـ **لندن** ، دیوان هند ۳۷۳۶: تاریخ یاد نشده [برگل ۲:۷۳۸] .

● **(ایران باستان)**

تاریخ پادشاهان عجم

ازناشناس . تاریخ سلسله های پـادشاهان فارس درایران‌است، وبرای‌هرسلسله درجدولی نژادنامهٔ آنهاآورده‌شده‌است .

43835 ــ **موزهٔ بریتانیا، ۱۱۹۴۵** Or (۴) : ازسدهٔ **۱۹**م (ف. مردیت اونس : ۹۰) [برگل ۲ : ۷۳۰] .

تاریخ پادشاهان ایران = طبقات.

ابومحمدحسن آذری. درص ۴۱۸۱ گذشت.

تاریخ پادشاهان ایران = تاریخ ملوك عجم = تاریخ سیاقی

● **(تیموریان)**

تاریخ پسندیده

از روح الله منشی. گزیده ایست از تاریخ تیموری شرف الدین علی یزدی . (بنگریـد : ظفرنامه، درهمین بخش) . **آغاز:** بسمله .حمد وستایش بی‌آلایش برپادشاهی که پادشاهان‌جهان سربرخط بندگی وفرمان اودارند ...خاك راه بندگان عالم پناه روح‌الله‌منشی ازتاریخ‌تیموری تألیف... شرف الدین علی یزدی ... الفاظ و ابیات عربیه... بیرون‌کرده ... آنرا تـاریخ پسندیده نام نهاده ...

43836 ــ **تهـران ،** مجلس ۴۰۹۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ــ۱۲**، زرین، ۲۵۱ گ۱۹×۹س [رؤیت].

تاریخ پیامبران وپادشاهان

دربخش عمومی‌ص ۴۱۰۴ گذشت .

تاریخ تبریز = تاریخ وجغرافیای دارالسلطنه تبریز

نادر میرزا .

● **(قره قوینلو)**

تاریخ ترکمانیه

از محمود فرزند عبدالله نیشابوری ، بنام امیر قرامحمد تـرکمان. تـاریخ مغلق تقریباً بی‌تاریخ‌رویدادهاست،وگزارشی‌مفصل‌ازپادشاهی قرامحمد بنیان‌گذاردودمان قراقوینلودرگذشتهٔ ۷۹۲ق، ولی ازچندسال‌آخر پادشاهی‌اوچیزی ندارد، ونیزتاریخ پادشاهی پسراو قرایوسف‌در گذشتهٔ ۸۲۳است‌ولی‌گزارشی ازپادشاهی‌دیگر دودمان قراقوینلو مانند سکندر (م۸۴۱ ق) و جهانشاه (م۸۷۲ق) را نیاورده است.ودرپایان گزارشی از سلطانقلی قطب الملك بنیاد گذار دودمان‌قطبشاهی‌هند ونوهٔ قرایوسف‌را نیزدارد. بنگرید : استوری۱ : ۲۹۹ـ برگل ۲ : ۸۴۴.

43837 ــ **لندن ،** دیوان هند ۳۰۲۲ (اته۵۷۳): نوشتهٔ منشی میرزایی‌بیك درکلکته در۱۹ جنوری **۱۸۱۵**م‌بدستورکرنل‌مکانرصاحب بهادر، ۲۵۱ گ. فیلم‌آن دردانشگاهش ۱۸۸۶ هست [فیلمها:۳۲].

● **(مشروطیت ، قاجاریان)**

تاریخ تنباکو = تحریم تنباکو

محمد رضا زنجانی.

● **(مشروطیت، قاجاریان)**

تاریخ تنباکو = تاریخ الدخانیة

ازحاج‌علی(نیایم)فرزندملامحمدرضافرزند حاج محسن تهرانی، (۹ شوال ۱۲۵۰ ــ ۸ج ۱۳۲۴/۱) . در رویداد امتیاز انحصار تنباکو به انگلیسها (قرار داد رژی) و شورش مردم درشهرهابسال۱۳۰۹ ق.

43838 ــ **نجف ،**آقـا بزرگ تهرانی (پدرم): بخامهٔ نگارنده (نیایـم) [ذریعه ۳ : ۲۵۲].

● (مشروطیت، قاجاریان)

تاریخ تنباکو

ازناشناس. گفتاریست درهمان رویداد ودر این باره گفتاری بنام «تاریخ الدخانیة» ازشیخ حسن کربلایی درارك ۱۳۳۳خ در۱۲۶ص چاپ شده است (بنگرید : رسالهٔ دخانیه ، در همین بخش).

بنگرید : ف. مشار:۳۱۳.

43839ـ تهران، دانشگاه۵/ ۳۴۰۶: شکسته نستعلیق ضیاء الدین فرزند حاج آقاسی درجنگ مؤرخ ۱۳۰۹ خود او (ص ۱۶۰) [ف. دانشگاه ۱۱:۲۴۱۴].

● (تیموریان)

تاریخ تیمور =ذیل ظفرنامه

متن ازشرف الدین علی یزدی، دنبالهٔ آن ازخواجه تاج الدین سلمانی اصفهانی، که از روزگار تیمور تا شاهرخ (۸۰۷ ـ ۸۵۰) در خدمت دربارتیموری بوده است. بدستورشاهرخ بسال ۸۱۳ق به انجام رسانده است. به شیوهٔ تاریخ وصاف شیرازی مغلق ونیز چاپلوسانه. تاریخ آخرین سالهای پادشاهی تیمور و آغاز پادشاهی شاهرخ تا رویداد های ۸۱۱ق است . دربرخی ازنسخه ها تا ۸۱۳ق آورده شده است. **آغاز:** افضل حمد وسپاس واکمل شکر بیقیاس.

43840 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۵۹ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۵م، درمیانهٔ دیباجه افتادگی دارد، ۱۱۹گ [ریو۱:۱۸۱] .

43841 ـ استانبول ، لالا اسماعیل ۳۰۴: نوشتهٔ ۹۸۸ق. آغاز افتاده .

43342 ـ استانبول ، فاتح ۴۳۰۵ : ازسدهٔ ۱۲ق. دارای سه چهارم کتاب ، گویا از روی نسخهٔ لالا اسماعیل رونویس شده است.

● (تیموریان)

تاریخ تیمور

ازعباس اقبال آشتیانی .

43843 ـ تهران ، دانشگاه ۵۴۴۰ : نستعلیق خود نگارنده ، از پیدایش کار ایشان ۷۳۶ آغاز میشود، ۱۱۶گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۹:۱۶].

● (تیموریان)

تاریخ تیموری

ازناشناس ، برای مولانا برهان الدین خراسانی نگاشته شده ، ودر۸۷۹ ق به انجام رسیده است. **آغاز:** الحمدلله العلی الحمید .

43844 ـ اسکتلند ، دانشگاه نو ادینبورك ۴۰۸ : نوشتهٔ ۱۰۰۴ ق ؟ [استوری ۱:۲۸۷ـ برگل ۲:۸۰۶].

● (تیموریان)

تاریخ تیموری

از ناشناس . بگفتهٔ برگل گویا یکی از مجموعه داستانها دربارهٔ تیمور است . در ۴۷ بخش، که درآنها ۲۰۴عنوان داستان آمده‌است.

43845 ـ تاجیکستان ، دوشنبه ، اکادمی علوم ۵۵: نوشتهٔ ۱۳۲۴ق (ف. ج۱ص ۶۷) [برگل ۲:۸۱۵] .

● (تیموریان)

تاریخ تیموری = تیمورنامهٔ حضرت صاحبقران

ازناشناس. در۲۱۹ گفتار، وآغاز می‌شود با جنگ تیمور با امیرحسین.

43846 ـ تاجیکستان ، دوشنبه ، اکادمی علوم ۵۴: ازسدهٔ ۱۸م۱۲ق . از آغاز افتادگی دارد (ف. ج۱ ص ۶۶) [برگل ۲ : ۸۱۵].

● (تیموریان)

تاریخ تیموری

ناشناخته. چند کتاب جداست.

43847 ـ آلمان، توبینگن ۱۳۶ (ف. هانتس ۷۷): آغاز وانجام افتاده، ۲۷۱ گ. قطعهٔ ای از یك کتاب تاریخ تیموریان است تا روزگار ابوسعید (۸۵۵-۸۷۲ق) [بر گل ۲: ۸۴۳].

43848 ـ آصفیه، ۴۷۶: تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده (ف. ج ۱ ص ۲۲۴) [بر گل ۲: ۸۱۵- استوری ۱: ۲۹۰].

43849 ـ هند، بانکیپور (ف. ج ۷ ص ۵۵۱): تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده، با ۱۳۲ مینیاتور زیبا، تاریخ تیمور است وسلطان حسین میرزا وبابر وهمایون واکبر پادشاه تاسال ۲۲ پادشاهی او [بر گل ۲: ۸۴۱].

تاریخ تیموری = تاریخ امیر تیمور

درص ۴۲۲۹ گذشت ودر بخش هند خواهد آمد.

تاریخ تیمور

● (ادیان)

تاریخ جدید

میرزا حسین، در بخش تاریخ فلسفه وادیان خواهد آمد.

● (محلی، یزد)

تاریخ جدید یزد

از احمد فرزند حسین فرزند علی کاتب، بروزگار جهانشاه قره‌قوینلو (۸۳۹-۸۷۲) و فرمانروایی امیر نظام‌الدین حاجی قنبر جهانشاهی دریزد، دردوازده مقاله، بسال ۸۸۱ به انجام رسانده است: ۱ـ پادشاهی اسکندرفیلقوس ۲ـ پادشاهان ایرانی ازاردشیر بابکان تا یزدگرد ۳ـ عمارتهاکه در یزد شده، در اسلام ۴ـ آمدن جلال الدین‌شاه سلجوقی به‌سپاهان وعلاءالدوله به یزد ۵ـ اتابکان یزد ۶ـ خاندان مظفر ۷ـ عمارتهاکه‌دریزد شده‌ازروزگار تیمورتاروزگار نگارنده ۸ـ مساجدومدارس‌ومزارات‌وسرگذشت برخی ازمشایخ ۹ـ باغستانها وکویهاوآسیاهای اهرستان ۱۰ـ آبها وکاریزها و چاهها ۱۱ـ مرگ خاقان معینی شاهرخی وپادشاهی سلطان محمد ۱۲ـ پادشاهی جهانشاه تا بسال ۸۶۲ [نسخهٔ ادبیات]. نخستین بار دریزد بسال ۱۳۱۷خ در ۲۲۹ص ازروی نسخه‌ای‌که افتادگی داشته چاپ شده‌است. **آغاز:** حمد وثناوسپاس سزاوار پروردگاری‌ست که عالم وآدم راآفرید وآسمان وزمین... چنین گوید... احمدبن حسین بن علی الکاتب.

بنگرید: استوری ۱: ۱۲۹۳ـ ف.مشار: ۳۱۰ـ پیشگفتار چاپ دوم، ازایراج افشار ـ دیباجهٔ تاریخ‌یزد، آیتی‌چاپ ۱۳۱۷ (ص ۱۷)ـ پیشگفتار چاپ تاریخ یزد جعفری، ازایرج افشار ۱۳۳۸خ.

43850 ـ تهران، ملك ۳۸۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازدوبرگ ومیانه چند برگ‌نونویس است، ۱۴۰ گ ۱۸ س [رؤیت].

43851 ـ تهران، مجلس ۲۲۷۴: نسخ وتعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، **آغاز:** هست در چادسوی‌کون وفساد. انجام افتاده، آخرین رویدادکه‌آورده از ۸۶۱ است، ۳۲۷ص ۱۵س [ف. مجلس ۶: ۲۱۹].

43852 ـ تهران، ملك ۳۷۷۰: نسخ عبدالحی فرزند محمد، ۱۴ رجب **۱۱۷۹**، در دیباجه‌افتادگی‌داشته نونویس‌شده‌است، ۱۴۸ گ ۱۶س [رؤیت] فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۶۵۱ هست [فیلمها: ۳۹].

43853 ـ **تهران**، ملك ۳۷۵۷: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز دردیباچه افتاده، ۲۰۸گ ۱۳س [رؤیت].

43854 ـ **یزد**، جامع وزیری ۱۳۱۲: نسخ حسن حسینی، **۱۳۳۰**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۳گ ۱۷س [ف. شیروانی ۳:۹۲۵].

43855 ـ **تهران**، ادبیات ۲/ ۸۴ د: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، (۴۴ر ـ ۱۲۹ر)، فهرست مطالب ازاین نسخه برداشته شده، آغازدردیباچه افتاده [ف. ادبیات ۱:۶۳].

43856 ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۲ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ازروی نسخهٔ نوشته دریزد آدینهٔ ۳ رجب ۱۰۸۹ [نسخه‌ها ۴:۳۷۵] فیلم آن دردانشگاه ش ۲۵۹۵ هست [فیلمها: ۳۹].

● **(محلی، یزد)**

تاریخ یزد = تاریخ جعفری =

تاریخ واسطی

ازجعفری، جعفرفرزندمحمد فرزندحسن، تاریخ یزد است ازپیش ازاسلام وکسانیکه این شهررا ساخته‌اند وفرمانروایان این شهر پس ازاسلام تاآغاز روزگار تیموری وسال ۸۱۷ق، بنام شاهرخ (۸۰۷ـ۸۵۰)، بسال ۸۴۵ تا ۸۵۰ نگاشته است. بخش آغاز آن نامعتبرولی بخشهای پسین آن بسیارسودمند است ازآن میان که درآنها ازباغها وساختمانهای روزگارخود گفتگو می‌کند.

بکوشش و پیشگفتار ایرج افشار بسال ۱۳۳۸خ در ۱۳+۲۵۴ ص چاپ شده است.

آغاز: شکر وسپاس آفریدگاری راکه به فضل یزدانی زاویهٔ ملکوت را دارالعبادهٔ ملایك مقربین ساخت.

بنگرید: ذریعه ۳:۲۴۶ (تاریخ جعفری) و ۳:۲۹۳ (تاریخ واسط) ـ کشف الظنون ۱:۳۰۹ (تواریخ واسط) ـ پیشگفتار چاپ دوم تاریخ جدید یزد، ازایرج افشار ـ پیشگفتارچاپ همین کتاب از ایرج افشار.

43857 ـ **تهران**، ملی ۲۱۳۱ ف: نسخ، ازسدهٔ **۸ـ۹**، ۹۷گ ۱۴س [یادداشتهای دکتر جان لایونگود].

43858 ـ **کالج فورت ولیم**، ۱۸۰۹ش D.42: نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۹۸۸**. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۶۶۱ هست [فیلمها: ۳۲].

43859 ـ **یزد**، وزیری: نوشتهٔ **۱۳۴۸**ق [پیشگفتار چاپ افشارص ۱۲].

43860 ـ **تبریز**، حاج حسین آقا نخجوانی: تاریخ یاد نشده [نسخه ها ۴:۳۳۸].

43861 ـ **تهران**، سعید نفیسی (دانشگاه؟): ازروی نسخه‌ای نوشتهٔ ۱۳۱۵ق که ازروی نسخهٔ ۱۰۳۷ق نوشته شده بود [پیشگفتارچاپ ایرج افشار ص ۱۱].

تاریخ جلال الدین خوارزمشاه =

ترجمهٔ تاریخ ...

تاریخ جلال یزدی = روزنامه

تاریخ جهان آرا = جهان آرا

تاریخ جهانگشا = جهانگشای

● **(تیموریان)**

تاریخ جهانگیر

مقدمهٔ «ظفرنامه»ی شرف الدین علی ست که درآغازسدهٔ نهم برای شاهرخ (۸۰۷ـ۸۵۰) نگاشته شده است. درآن از مرگ تیمور ۸۰۷ یاد شده‌واینکه در ۸۲۲ دستورصادرشد که منشیان تاریخها راکه به ترکی نوشته بودند به فارسی درآورند ومن این کتاب را ساختم. (بنگرید «ظفرنامه»ی شرف الدین نسخهٔ مجلس ش ۲۶۰).

آغاز: افتتاح تاریخ جهانگیر وابتدای نامهٔ ظفر وبخت یاری حمد وسپاس حضرت پادشاهی تواند بود.

43862 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۰: همراه «ظفرنامه»ی معمایی نوشتهٔ **۱۰۱۶**، آغاز بسیار نزدیك به نمونه [ف. مجلس ۲: ۱۴۸].

43863 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۰۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، انجام افتاده، ۸۳ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۷].

● (ادیان، بابیان)

تاریخ حضرت صدر الصدور

دربخش تاریخ ادیان وفلسفه خواهد آمد.

● (محلی، گیلان)

تاریخ خانی

علی فرزند شمس الدین فرزند حاجی حسین لاهیجی، بنام احمد خان حسینی پادشاه گیلان، در تاریخ گیلان ودانشمندان آن سرزمین، بدستور همان سلطان احمد خان فرمانروای گیلان درمحرم ۹۲۱ ق بدان آغاز و در صفر ۹۲۲ بـه انجام رسیده، ودرپطرزبورغ بکوشش دن بسال ۱۲۷۴ ق چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۳: ۲۵۱ ـ استوری ۱: ۳۶۳ ـ ف. مشار: ۳۱۴.

43864 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۴۹۱ (۵۱۱ ف): نوشتهٔ **۹۲۳**. ۳۵۱ گ [آکیموشکین ۱: ۹۰].

43865 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۴۹۹): نوشتهٔ **۹۷۸** ق[بر گل ۲: ۱۰۷۶].

43866 ـ **قـم**، سید شهاب الـدیـن تبریزی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳: ۲۵۰].

43867 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۹۴ (۵۱۲ ف): بی تاریخ، ۲۰۱ گ

تاریخ خراسان = تاریخ علمای خراسان

عبدالرحمان مدرس.

● (ایران باستان)

تاریخ خسرو انوشیروان

ازناشناس. نام بالا درنسخه نیامده است.

43868 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۲۰۲»۱۱): ازسدهٔ **۱۶ـ۱۷**م [استوری ۲۴۹ـ برگل ۲: ۷۳۱].

تاریخ خلد برین = خلدبرین

تاریخ دلگشای شمشیرخانی

= تاریخ شمشیرخانی

درهمین بخش خواهد آمد.

تاریخ دنابله = تاریخ دودمان دنبلی = ریاض الجنه

دربخش تاریخ اقوام وملل خواهد آمد.

● (قاجاریان)

تاریخ ذوالقرنین

ازمیرزا فضل الله خاوری شیرازی (۱۱۹۰ـ ۱۲۶۷ ق) متولی باشی شاهرخ و سپس منشی فتحعلی شاه، فرزند عبدالنبی ونبیرهٔ آقـا محمد هاشم درویش ازگروه علیهٔ ذهبیه. تاریخ قاجاریان است بویژه فتحعلی شاه (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰). در «مجمع الفصحا ۲: ۱۲۶» ازآن یاد شده: تاریخی دردولت قاجاریان تا خاقان صاحبقران نگاشته و نام آن ذوالقرنین است. در «ذریعه ۱۰: ۴۴» نیز بنام «ذوالقرنین» یاد شده است.

در دوبخش (جلد)، بخش یکم بنام نـامهٔ خاقان خوانده وتاریخ دهٔ یکم است که در ۱۲۴۹ ق به انجام رسانـده است. بخش دوم بنام رسالـهٔ صاحبقرانی ست وتاریخ دههٔ دوم پادشاهی فتحعلی

شاه است که در۱۲۶۳ ق‌به انجام رسانده است. دردیباجه میگوید فتحعلی شاه از من خواست تاریخ پادشاهی اورا به زبان ساده بنگارم. و خاتمه‌ای‌دارد درسرگذشت فرزندان فتحعلی‌شاه ودرمآثراوولشکروخزاین‌زروگوهراووعمارات وابنیه‌ونام‌امیران ووزیران وعلما از معاصران. وازهموست:دیوان:۲۳۱۵سرگذشت‌یاسفرنامه: ۴۰۰۹، تذکرهٔ خاوری. **آغاز ج ۱)**: فتح الباب نامهٔ خاقانی، وفصل الخطاب رسالهٔ صاحبقرانی سپاس... اما بعد، چنین گوید بندهٔ مرحمت ستاروچاکرارادت دثار. **آغازج۲)**: عنوان رسالهٔ‌صاحبقرانی‌حمد خداوند ذوالجلال است جل شأنه که فرمان

این‌کتاب دنباله‌ای داردکه بنام «خاتمهٔ روزنامچهٔ همایون»خوانده شده‌است.

بنگرید: تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۵۷۰.

43869 ـ **کمبریج**، دانشگاه، براون H۲۱ (۱۱): نوشتهٔ **۱۲۵۷**ق. [استوری ۱: ۳۳۷- برگل ۲:۹۵۲].

43870 ـ **تهران**، ملك ۴۳۰۲: نستعلیق شکسته ع۱/ **۱۲۶۱** ق درشیراز، آغاز برابرنمونه، ۴۳۸گ ۲۳س [رؤیت].

43871 ـ **تهران**، ملی ۱۷۷۱ ف: نستعلیق، شنبه ۲۱ج ۲/ **۱۲۶۳**، آغاز برابر نمونه، هردوبخش را دارد، ۴۴۳گ ۲۳س.

43872 ـ **تهران**، ملی ۲۲۴۱ ف: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونهٔ **۱**، ۲۲۲گ۳۰س[یادداشتهای‌دکترجان‌لایونگود].

43873 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲۴۴: نستعلیق، سدهٔ**۱۳**، نسخهٔ اصل، ناتمام[نسخه‌ها ۲:۶۵].

43874 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ذیل ریو۷۱): ازنیمهٔ دوم سدهٔ **۱۹** م [استوری ۱: ۳۳۷].

43875 ـ **لنین‌گراد**، دانشگاه‌دولتی ۱۰۴ (ف. تادی جانف ج ۱ص۲۰۱):ازسدهٔ **۱۹**م،آغازوانجام افتاده [برگل ۲:۹۵۲].

43876 ـ **تهران**، مجلس ۳۲۰۷: نستعلیق ذیحجه **۱۳۲۵**، ج۱، از روی نوشتهٔ نگارنده،آغازبرابرنمونه، ۳۹۸ص۲۰س [ف. مجلس ۱۰:۷۸۸].

43877 ـ **تهران**، ملی ۲۲۴۱ ف. نستعلیق سدهٔ**۱۳**، نسخهٔ بسیار خوب، بافهرست مطالب، بامطالبی که‌درنسخهٔ‌مجلس‌نیست، ۴۲۶ص ۳۰س [یادداشتهای‌دکترجان لایونگود].

43878 ـ **تهران**، مجلس ۳۲۰۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳-۱۴**، ج‌دوم‌آنست، آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۰:۷۸۸].

تاریخ‌راقم

در بخش آسیای میانه‌خواهد آمد.

تاریخ رشیدی

محمدحیدر، دربخش‌آسیای‌میانه‌خواهدآمد.

● (محلی، طبرستان)

تاریخ‌رویان

از ملا اولیاء الله‌آملی، محمد فرزندحسن طبرستانی، بدستورشهریارابوالمعالی‌فخرالدوله شاه غازی پسرزیارپسرکیخسرواسپهبدطبرستان (۷۶۱ ـ ۷۸۰)، دریك مقدمه و ده باب، در سالهای ۷۶۳ـ ۷۶۴ نگاشته است. در تهران بکوشش عباس خلیلی ۱۳۱۳ خ و سپس بروش محققانه بکوشش دکتر منوچهر ستوده بتازگی چاپ‌شده است.

اینك‌فهرست: باب۱ـدرابتدای‌عمارت‌رویان ۲ـ ملوك استندار ۳ـ حکام بیگانه در رویان

۴- تصحیح نسب پادشاهان‌استندار ۵-پادشاهان گذشته، ۶- پادشاهانی کـه درصد سال نزدیك بروزگار نگارنده بـوده‌اند، ۷- درشرح حال باقی ملوك، ۸- درذکر واقعهٔ مازندران.

آغاز : محـامدی کـه محـدود اوهام بشر نگردد، و مدایحی که معدود افهام اربـاب فکرونظر نشود، حضرت‌واجب‌الوجودعلی‌الاطلاق.

بنگرید : ذریعه ۳:۲۵۴ و۲۸۵ ـ ف مشار:۳۱۶-استوری۱ :۳۶۱-برگل۲:۱۰۷۲

43879 ـ **تهران** ، مجلس ۴۰۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازبرابرنمونه، **۵۰**گ۲۵س [رؤیت].

43880 ـ **تهـران** ، ادبیات ۹۴ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ازکتابهای اقبال‌بوده، ۷۲گ ۱۷س [ف. ادبیات ۱:۶۷].

● (زندیان)

تاریخ زندیه = ذیل گیتی گشای

ازعبدالکریم فرزند علیرضا [بـآ نچنانکه در ذریعه آمـده ونفیسی درپیشگفتار چاپ دوم تأییدکرده]ویا علیرضافرزند عبدالکریم. تاریخ این خاندان است بدنبال«گیتی‌گشای»ازمرگ کریم خان وشاهی لطفعلی خان وبرافتادن آن دودمان، که بخواهش دوستان، بنام میرزامحمد حسین فراهانی صدر دولت زندیان نگاشته و تا سال۱۲۰۹ رادارد. بکوشش‌ارنست‌بیرآلمانی‌در لیدن۱۸۸۸م وسپس‌بکوشش‌سعید نفیسی بدنبال «گیتی‌گشای» چاپ شده است . (بنگریـد : زینة التواریخ، درهمین‌بخش). **آغاز۱:** بـرای مشکل‌گشای. **آغاز۲:** طوطی شیرین زبان قلم فصاحت وبلبل ملیح البیان خامهٔ بلاغت.

بنگرید : ذریعه۴:۵۳ (تذییل‌تاریخ گیتی گشای) ـ ف. مشار:۳۱۶.

43881 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۲۶۱۹۸، Add : نستعلیق رمضان **۱۲۱۷** (۱۸۰۲ م) ، ۱۰۳گ ۱۰س.

43882 ـ **لنین گراد** ، اکادمـی علوم B ۱۱۴۰ (۵۲۰ ف): نـوشتهٔ **۱۲۲۴**، نـام نگارنده درفهرست:علیرضایادشده‌است، ۹۲گ [آکیموشکین ۱:۹۲].

43883 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۱۹۷ Or: نستعلیق‌شیراز،ذیقعدهٔ **۱۲۲۵**(۱۸۱۰م)، نام نگارنده درفهرست علیرضا یادشده ، ۱۲۷ گ۱۱س [ریو۳:۱۰۷۲].

43884 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ ۴۵۵ تاریخ (۲۱۴ ف) : شفیعای خوب **۱۲۳۰**(۱۸۱۵م)،آغازبرابرنمونه ،درفهرست نام نگارنده علیرضا فرزند عبدالکریـم است ، ۶۶گ ۱۴س [ف. محمد اشرف: ۲۴۹] .

43885 ـ **تهـران** ، دانشگاه ۱۹۰ : نستعلیق پنجشنبهٔ ۵ شوال **۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**،درنسخهٔ نـام نگارنده‌علیرضا فرزنـد عبدالکریم یاد شده است، ۱۳۱گ ۱۱س[ف. دانشگاه ۲:۵۲۲].

43886 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۷۹ : نسخ تعلیق خوب **۱۲۳۸**، آغازبرابرنمونهٔ**۱**، شگفت اینکه نفیسی در فهرست خود نـام نگارنده‌را علیرضافرزند عبدالکریم یـادکرده است. ۵۸ص ۱۹س [ف. مجلس ۶:۲۳۳].

43887ـ **تهران** ، ملك۶۳۱۹:شکسته نستعلیق‌باقرفرزند محمدع۲/ **۱۲۶۷**، بافهرست نام شهرهاکه درکتاب یاد شده، در نمای نسخه بنام «اختتام‌دولت‌زندیه» من‌کلام میرزا علیرضا منشی‌یاد شده است،آغاز برابرنمونهٔ**۲** ، ۹۸ص ۱۶س [رؤیت].

43888 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۲۳۵۲۵، Add: نـستعلیق سـدهٔ **۱۹** م ، ۹۴گ ۱۱ س

[دیو ۱:۱۹۸] .

43889 ـ تهران ، خانقاه نعمت‌اللهی ۲ / ۴۸۳ : محمد حسن متخلص به دبیر فرزند ابوالحسن شیرازی، آدینه ۲۴ ج ۱/ ۱۳۲۸ ، (ص ۳۰۶–۴۰۷)، بدنبال «گیتی‌گشای» آغاز برابر نمونهٔ ۲، نگارنده درفهرست: عبدالکریم فرزند علیرضا یاد شده است. [ف. دیباجی ۲: ۱۶۱].

43890 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۶۹۴ (۵۱۹ ف) : بی‌تاریخ ، ۱۲۵گ.

43891 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B۱۸۵۳ (۵۲۱ ف) : بی‌تاریخ ، ۱۱گ [آکیموشکین ۱:۹۲].

● (زندیان)

تاریخ لطفعلی خان زند =

تاریخ زندیه

ازعلیرضافرزند عبدالکریم‌شیرازی، تاریخ زندیان‌از مرگ کریم خان زند در ۱۱۹۳ ق تا شکست لطفعلی خان زند در ۱۲۰۹ق است. در دیباچه میگوید با آنکه‌تاریخ نادرشاه را استرآبادی نگاشته بود وتاریخ کریم خان‌زند را میرزا صادق نامی نگاشته بود ، و بااینکه چندتن تاریخ قاجاریان را نگاشته بودند کسی تا به امروزکوشش نکرده تاریخ انحطاط و سقوط‌زندیان را بنگارد تا او بخواهش دوستی ناگزیر شد بدین کار دست زند . پس از دیباجه (گ۱–۵) با روزهای ماندهٔ کریم خان آغاز می‌شود (۵–۸)، سپس پادشاهی زکی‌خان زند، پادشاهی ابوالفتح خان زند ، پادشاهی صادق خان زند، پادشاهی علیمراد خان زند، جعفرخان زند، واز(گ ۶۶ تاپایان) دربارهٔ پادشاهی‌لطفعلی‌خان زند است. **آغاز:** برارباب خرد ودانش واصحاب ذکا وبینش.

43892 ـ موزهٔ بریتانیا ، Add ۲۴۹۰۳ : نستعلیق صفر ۱۲۱۸ (۱۸۰۳م) ، در فهرست نام نگارنده: ابن عبدالکریم علیرضا یاد شده، ۱۳۸گ ۹س [دیو ۱:۱۹۸] فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۴۹۹هست [فیلمها: ۳۴].

تاریخ زندیه = تاریخ گیتی‌گشای

تاریخ‌زندیه = حقیقت نامه

تاریخ زندیه = گلشن مراد

تاریخ سلاطین گُرت

ازعبدالله حافظابرو(که یاداوردر«جغرافیا: ۳۹۴۸» گذشت) .

43893 ـ تهران ، ملك ۴/ ۴۱۶۴ : نسخ، ۱۲۷۱ق، درمجموعه نگاشته های حافظ ابرو (گ ۱۹۴–۲۲۰) [یاد داشتهای دکتر جان لایو نکود].

● (صفویان)

تاریخ‌سلطانی

ازناشناس، بروزگارنادرشاه‌پس‌از ۱۱۵۰. درتاریخ دودمان صفویان ، از شاه اسماعیل (۹۰۵–۹۳۰) تاشاه‌عباس سوم (م ۱۱۴۸). در آن‌آمده است: درهزارویکصد وپنجاه در شهر صفر ـ دولت ازآن خاندان‌مکرمت‌کرد انتقال.
آغاز : سبحان الله ذی الملك والملكوت والكبرياءوالعظمت‌والجبروت... این تاریخی‌ست مختصرمشتمل برحالات و واقعات پادشاهان عظیم‌الشأن صفویه

بنگرید: استوری ۱: ۱۲۸۲.

43894 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۸۴/ ۲۷۹ : کلبعلی فرزند محمد شیرازی، ۱۲۲۷ (۱۸۱۲م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۵۷].

43895 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار

جنگ ۸۷ تاریخ (۱۲۰ف): سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۹ گ ۱۴ س [ف. محمداشرف: ۲۲۰].

تاریخ سلطانی = تاریخ قاجاریان

صاحب علی آبادی.

تاریخ سامانیان

43896 ـ **بنگال**، آسیایی ۷۳/۳۸ aO (۱۰): تاریخ یاد نشده، درفهرست آمده: تاریخ آل سامان لغایت حال [ف. بنگال: ۱۵۲].

تاریخ سلجوقیان روم و ایلخانیان ایران

ازمحمود فرزند محمد مشتهر به الکریم الاقسرایی. که در۷۲۳ ق نگاشته است. پس از مقدمهٔ کوتاهی درسر گذشت پیامبر وخلفابخشی درسلجوقیان روم وسپس ومفصل تر در بارهٔ ایلخانیان ایران از: اباقاخان، اولجایتو، ابوسعیددارد.

43897 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۳۱۴۳: نوشتهٔ **۷۳۴**ق.

43898 ـ **استانبول**، ینی جامع ۸۲۷: نوشتهٔ **۷۴۵**ق. [استوری ۱: ۲۶۷].

● (محلی، کرمان)

تاریخ سلجوقیان کرمان

ازمحمد فرزند ابراهیم. دربارهٔ سلجوقیان کرمان وکمی دربارهٔ سلجوقیان عراق، تاروی کارآمدن قره ختاییان در ۶۱۹ق. بکوشش خاور- شناس هلندی: هوتسما درلیدن بسال ۱۸۸۶ م چاپ شده است، ونیز درتهران بکوشش باستانی پاریزی در ۱۳۴۳خ چاپ شده است.

43899 ـ **برلین**، پادشاهی (۴۳۳ پرچ): ازسدهٔ **۱۷** م، آغاز آن در حواشی کمی افتاده و انجام چند برگی افتاده [برگل ۲: ۱۰۵۹].

● (قاجاریان)

تاریخ سلطنت مظفر الدین شاه

اززین العابدین علی فرزند حسین صفوی گنجوی، شیخ الاسلام قراچه داغ. که «تحفة الالباء» را در سیر در سالهای ۱۲۷۳ ـ ۱۲۸۰ بنام ناصر الدین شاه ساخته است. و این یکی را بنام مظفر الدین شاه ساخته ودر آن ستایشهایی بسیار ازشاه کرده است. (بنگرید: تاریخ ایران: ۴۳۰).

آغاز: دربیان ابتدای ظهور سلطنت در سلسلهٔ قاجار جلالت وجلادت شعار. اول سلطان مقتدر این طایفه آقا محمد خان است.

43900 ـ **تهران**، ملی ۴۳۶ ف: نسخ گویا نگارنده، سدهٔ **۱۳**، ۱۰ گ ۱۲ س [ف. ملی ۱: ۴۲۷].

تاریخ وجغرافیای سلماس = قیراط الماس

درص ۳۹۳۹ گذشت.

● (ایران، عمومی)

تاریخ سیاقی = تاریخ سنواتی = تاریخ پادشاهان عجم

باتحریرهای گوناگون، که ۴۴ نسخه ازآن درص ۴۱۰۷ تا ۴۱۱۲ یاد شده است.

اینک نسخه هایی دیگر:

43901 ـ **باکو**، اکادمی علوم آذربایجان شوروی ۹۶: نوشتهٔ **۱۲۴۷**ق، نسخه بنام **خلاصهٔ تاریخ پادشاهان عجم** است از عمر تا تهماسب (یکم؟). (ف. باکوج ۱ ص ۴۶).

43902 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ذیل ریو ۴۰): نوشتهٔ **۱۲۶۰**ق، بنام **خلاصهٔ تاریخ**

پادشاهان عجم است، ازآغازتا ۱۲۲۰ یا ۱۲۲۱ را دارد، [برگل ۲: ۷۰۲-۷۰۳].

43903 ـ لندن، انجمن آسیایی پادشاهی P ۱۳۷ : تاریخ یاد نشده ، بنام تاریخ پادشاهان عجم از کیومرث تا ۱۰۴۶ ق وشاید نسخه‌ای از «مجالس الملوك» محمد مفید نگارندهٔ «جامع مفیدی» باشد [برگل ۲: ۷۱۲ استوری ۱: ۲۴۲].

43904 ـ لنین گراد، عمومی P.N.S ۳۹۰: بنام تاریخ پادشاهان عجم است واز کیومرث تا فتحعلی شاه ، با ۳۸ مینیاتورشیوهٔ روزگار قاجار [برگل ۲: ۷۱۳].

● (محلی ، سیستان)

تاریخ سیستان

ازکسی بنام ظهیر. تاریخ سیستان است از باستان تا روزگار نگارش ، که بسال ۱۲۰۶ ق نگاشته شده‌است.

43905 ـ تهران ، مهدوی (ج ۱ ص ۶۵ ب (گویا): [برگل ۲: ۱۰۸۱] .

● (محلی ، سیستان)

تاریخ سیستان

ازناشناس . تاریخ سیستان است تا میانهٔ سدهٔ پنجم با توصیف جغرافیایی زمین و مردم آنجا، زیر عنوان «فضایل سیستان»، با دنباله‌ای فهرست وار از رویدادها تا بسال ۶۹۵ ق [استوری] یا ۷۲۵ ق [برگل]. آنجا که سال ۴۴۵ ق را گزارش می‌کند ازطغرل بیك سلجوقی به (ادام الله ملکه) یاد می‌کند.

یکبار بسال ۱۲۹۹ ق در پاورقی روزنامهٔ ایران ویکبار بکوشش ملك الشعراء بهار در تهران ۱۳۱۵ خ ونیز در ۱۳۳۹ خ چاپ شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۳: ۲۵۹ ـ ف . فارسی مشار: ۳۲۰ ـ استوری ۱: ۳۶۴ .ـ پیشگفتار چاپ ۱۳۱۵ خ ازبهار .

43906 ـ تهران ، ملك الشعرا بهار ۳۶۰: نسخ ایرانی تیموری، سدهٔ ۹، ۳۹۲ ص [نسخه ها ۵: ۶۵۹] اکنون بـه شمارهٔ ۶۹۱ (۱۶۶۱۲) است، با یاد داشت بهار در پایان که: باید این کتاب همان احیاء الملوك در تاریخ سیستان نگاشتهٔ شاه حسین فرزند ملك غیاث الدین محمد صفاری باشد. آغاز: الحمدلله رب العالمین وسبحان الذی احاط ... اخبار سیستان ازاول بنا کردند وتاریخ وانساب بزرگان وحدود شهر سجستان که ازکجا بود اندرابتدا . سپس درص ۴ حدیث کورنگ ودرص ۶ نسبت بختیار اسپهبد.

43907 ـ شوروی ، فرهنگستان علوم گرجستان ۱۶۰/ ۱۲۴ PK: نوشتهٔ محمد نامی، یکشنبه ۱۱ رجب ۱۲۷۸ درتهران [برگل ۲: ۱۰۷۹].

43908 ـ تهران ، ملك ۳۹۱۰ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، ۱۱۱ گ ۱۹ س + ۱۲ ص فهرست در آغاز کتاب ، در کتابخانهٔ صنیع الدوله بوده ۱۲۹۸، آغاز برابر نسخهٔ ملك الشعرا [رؤیت].

43909 ـ تهران ، ملی ۱۹۲۹ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، تاریخ سیستان ازبنای شهرسجستان وشامل روزگار دودمانهای ایرانی پس ازاسلام تا سلجوقیان است وبا جنگ شاه رکن الدین محمود ونصیر الدین درخرمص پایان میابد، ۹۶ گ ۱۷ س، آغاز برابر نسخهٔ ملك الشعراء بهار است [یاد داشتهای دکتر جان لایو نکود].

43910 ـ تهران، مجتبی مینوی ۶۲: نستعلیق آقای احمد مینوی برادر استاد مینوی، ۱۳۰۵ خ، ازروی روزنامهٔ ایران ، مقابله شده با نسخهٔ کهن ملك الشعراء، ۶۹۶ گ [نسخه‌ها

۶۴۰:۶].

43911 ـ تهران، دانشگاه ۵۴۳۶: نوشتهٔ ماشینی سدهٔ ۱۴، در آغاز و انجام آن یادداشتهای عباس اقبال آشتیانی، ۱۲۳گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۸].

43912 ـ تهران، ادبیات ۲۴۶ ج: نستعلیق سدهٔ ۱۴، ازروی پاورقی های روزنامهٔ ایران، برای قزوینی وبایاد داشتهای او [ف. ادبیات ۱: ۶۷].

43913 ـ پاریس، ملی (بلوشه ۴: ۲۲۸۱): نوشتهٔ ۱۲۸۹.

● (صفویان)

تاریخ شاه اسماعیل

ازامامقلی‌میرزا فرزند بدیع‌الزمان‌قاجار فرزند محمد قلی میرزا فرزند فتحعلی شاه، بنام ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴-۱۳۱۳) وبدستور برادرش‌نادرمیرزا، بمانند ذیلی برای«اسرار الوجود: ۲۹۶» همان‌که «ترجمه لیوردور: ۳۰۵»است، وچون Livredor سرگذشت چندتن ازپادشاهان را درپایان خود داشت‌نادر میرزا ازاومیخواهد چنین‌کاری را نیزاو انجام دهد، او در دیباجهٔ نسخهٔ مجلس مینویسدکه سرگذشت: امیرتیمور، شاه اسماعیل، نادرشاه را بمانند دنبالهٔ «اسرار الوجود» می‌نگارم‌ولی آن نسخه‌تنها سرگذشت شاه اسماعیل(۹۰۵ - ۹۳۰) را دارد.

آغاز: حمدله. وبعد چون نوبت دارایی ولایات محروسه.

بنگرید: مؤلفین مشار ۱: ۶۵۷ـ المآثر والاثار: ۱۸۷.

43914 ـ تهران، مجلس۳/ ۶۳۱۴: نسخ علی‌اکبر، ۱۲۹۸ (ص۶۲۱-۶۸۵) بدنبال «اسرار الوجود» [ف. مجلس ۱۹: ۳۰۲].

● (صفویان)

تاریخ شاه اسماعیل

ازناشناس. تاریخ‌رویدادهای‌روزگارشاه‌اسماعیل (۹۰۵-۹۳۰) است، کـه بروزگارشاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴) نگاشته شده است، ومیرسد بـه تاجگذاری تهماسب و روزگار آغاز کار او؛ و نزدیك است به «حبیب السیر». **آغاز**: جهان آرایی پادشاهان عالم مدار.

43915 ـ موزهٔ بریتانیا، (ذیـل، ریو۵۲): ازسدهٔ۱۶م، با ۲۱مینیاتور.

43916 ـ کمبریج، دانشگاه (ف. براون ۷۴): نوشتهٔ ۱۱۰۲ق. [استوری ۱: ۳۰۴- برگل ۲: ۸۵۳].

● (صفویان)

تاریخ شاه اسماعیل

ازناشناس که بایدبروزگارهمان‌شاه‌اسماعیل نگاشته شده باشد. دیباجهٔ‌آن در بارهٔ نیاکان اوست به‌نقل ازحبیب السیر، ومتن دربارهٔ شاه اسماعیل است و جنگهای او، و خاتمهٔ آن در سرگذشت فرزندان اووبرخی ازمردان بنام‌آن روزگار ازدانشمندان وسادات وسران‌که بعضی ازآنان باسلاطین بوده‌اند. **آغاز**: ذکر طلوع آفتاب دولت واقبال‌شاهی وبیان اختصاص‌یافتن آنحضرت به اصناف الطاف و عنایت الهی.

43917 ـ تهـران، ملی ۱۸۹۸ ف: نستعلیق‌گویا همان سدهٔ ۱۰، آغاز برابرنمونه، ۹۳ ص ۳۵ س [یـاد داشتهای دکتر جان لایونکود].

تاریخ شاه اسماعیل = تاریخ

صفویان= عالم‌آرای صفویان

بشیوهٔ‌نتالان. درهمین بخش آید

● (صفویان)

تاریخ شاه اسماعیل دوم

از ناشناس. تـاریخ شاه اسماعیل دوم از ۹۸۴تا ۹۸۵. ونزدیك است به «احسن التواریخ» حسن روملوست، **آغاز:** ستایش وسپاس سعادت اساس افزون ازحد وقیاس.

43918 ـ **استانبول**، عمومیه دفتری ۵۱۶۲: نوشتهٔ **۹۸۶**م (ف. تـاور: ۴۴۱) [استوری ۱:۳۰۸- بر گل ۲:۸۶۲].

● (صفویان)

تاریخ شاه اسماعیل و شاه تهماسب

از امیر محمود فرزند امیر خوانـد میر (نگارندهٔ حبیب السیر)، که در هرات می‌زیسته است، و میان سالهای ۹۵۳ ـ ۹۵۷ بـدستور رکن السلطنه محمد خان فرزنـد شرف الدین فرمانروای هرات نگاشته است. تاریخ شاه اسماعیل (۹۰۵-۹۳۰) و شاه تهـماسب تـا سال ۹۵۷ و بویژه رویدادهای خراسان و یورشهای ازبکان به خراسان را دارد. نخستین عنوان آن: ذکر بعضی از اوصاف پادشاه جمجاه ابو المظفر... اسماعیل.. بازپسین عنوان: تبیین کلام در رفتن شاه محمد سلطان بعزم تاخت و تاراج ولایات خراسان و بیان اختلال احوال سکنهٔ آن بلاد از اعمال طایفهٔ اوزبکیه و کشته شدن سلطان مذکور. **آغاز:** کتاب تاریخ شاه اسماعیل... زیور افسر اخبار پادشاهان عالم مدار، وحلیهٔ تاج مآثر خسروان گردون اقتدار، جواهر محامـد مالك الملكی است که سرافرازی سلاطین ذی شوکت ... از تشریف الباس و تأیید اجلاس اوست... **پایان:** بهروز گردد ومن الله العون والمدد. قدتم الکتاب هذا التاریـخ المبارك المیمون امیر محمود بن امیر خواند المؤرخ فی التاریخ یوم الاربعاء ۲ شهر جمیدی الآخر سنة ۹۰۰۵.(!)

43919 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ریـو، ذیل ۵۴): نوشتهٔ **۹۸۳**ق، آغاز افتاده.

43920 ـ **تبریز**، ملی ۲۵۸: سدهٔ **۱۰**، بعنوان ذیل حبیب السیر، انجام افتاده [استوری برگل ۲:۸۵۵].

43921 ـ **یزد**، جامع کبیر: نستعلیق ۲ج ۲/**۱۰۰۵**، درپایان نه صفحه فهرست وقایع مندرج درکتابست، ازارایش شاه اسماعیل ۸۹۲ تا توجه نواب اشرف ازسلطانیه به بغداد جهت دفع حافظ احمد پاشا ۲صفر **۱۰۳۵** [نسخه ها ۴:۳۷۵].

43922 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ریو، ذیل ۵۳): نوشتهٔ **۱۰۴۲**ق.

43923 ـ **کمبریج**، دانشگاه Fllis M ۲۳۲: نـوشتهٔ **۱۰۴۷** ق (ذیل، کمبریج ۴۳۹) (استوری، بریگل ۲:۸۵۵].

● (صفویان زندیان)

تاریخ شاه اسماعیل و شاه تهماسب

— انتخاب ...

ازناشناس.

تاریخ صفویان است ازشاه اسماعیل (۹۰۵ ۹۳۰) وشاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴)، ویـادی از(سلاطین رومیه) ازحسن بیگ روملو، و از تاریخ ۹۰۰ ق (۱۴۹۵م) آغاز میشود تابسال ۹۸۵ (۱۵۷۷م). **آغاز:** حمد وسپاس و شکر بیحد وقیاس سلطانی را سزاست که.

43924 ـ **حیدر آباد**، مـوزهٔ سالار جنگ ۵۳۱ تاریخ (۱۷۸ف): نستعلیق حسن قاجار، ۲۰ ج ۱/**۱۰۶۴** (۱۶۴۵م)، ۱۳۸گ ۲۲- ۲۷س [ف. محمد اشرف: ۱۹۸].

● (صفویان، زندیان)

تاریخ شاه سلطان حسین و

کریم خان زند

ازرضی الدین تفرشی .

از مرگ شاه سلطان حسین آغاز می‌شود تا مرگ کریمخان زند در ۱۱۹۳ق. **آغاز :** حمد وسپاس مالك الملکی را سزاست که تاج خلافت.

43925 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۱۶/ ۶۵۸۷ Add : با تاریخ **۱۱۹۷** (۱۷۸۳ م) در دفتر (گ ۱۸۵ـ ۲۱۶) [ریو ۲: ۷۹۸].

● **(صفویان)**

تاریخ شاه صفی

ازمیرمحمد حسین حسینی تفرشی ، که نویسندهٔ مجموعه نامه های دیوانی ست که در سال ۱۰۸۷ق گردآوری شده‌است، که نسخهٔ آن درفهرست فلوگل (وین) آمده است . تاریخ کوتاهی‌ست ازپادشاهی شاه صفی ازسال ۱۰۳۸ق تا ۱۰۴۱. **آغاز :** مبادی تاریخ زمان نواب رضوان مکان که مرحوم مغفورمیر محمد حسین الحسینی تفرشی به عنوان نمونه نوشته‌اند .

43926 **ـ افغانستان** ، محمد صالح : ازسدهٔ **۱۱** (مجلهٔ آریانا ج۱: ۱۲ص ۳۰).

43927 **ـ چستربیتی**، ۳۸۴: نوشتهٔ پیرامن **۱۷۲۰**م (۱۱۳۲ق) در(ف . فارسی چستربیتی ۳ : ۹۹) از ابوالمفاخر فرزند فضل الله حسینی تفرشی دانسته شده است که در ۱۰۷۸ق به انجام رسانده است [برگل ۲ : ۸۸۶].

43928 **ـ وین** ، پادشاهی (ملی)(ف. فلوگل ۱: ۲۸۱(۱)): تاریخ یادنشده[استوری ۱: ۳۱۳].

تاریخ شاه صفی = خلاصة السیر

محمدمعصوم ، درهمین بخش.

تاریخ شاه عباس = عباسنامه

وحید قزوینی درهمین بخش .

● **(صفویان)**

تاریخ شاه عباس یکم

همانکه درص ۲۷۰۴ نادرست بنام تاریخ شاه اسماعیل (فتوحات شاه ...) یاد شده است.

این منظومه بی‌نام است وتاریخ شاه عباس یکم (۹۹۶ ـ ۱۰۳۸) است ، و ازکودکی او که برابر روزگار شاه اسماعیل دوم (۹۸۴ ـ ۹۸۵) بوده است آغاز می‌شود. ونسخهٔ ۴۷۶۹ ملك مؤرخ ۱۱۳۲ است ولی افزوده هایی دارد ومیرسد به ۱۱۳۸.

● **(صفویان)**

تاریخ شاه عباس یکم وشاه صفی

ازناشناس. درتاریخ شاه عباس یکم(۹۹۶-۱۰۳۸) وشاه صفی(۱۰۳۸-۱۰۵۲)تاگشودن شهر ایروان گویا در ۱۰۴۵ق. **آغاز:** امابدان که شاه عباس پسرشاه خدابنده است .

43929 **ـ برلین** ، پادشاهی ۴۴۷ پرچ : نوشتهٔ پیش از **۱۶۷۲** م (۱۰۸۲ ق) [استوری ۱: ۳۱۳ـ برگل ۲: ۸۸۶] .

● **(تیموریان)**

تاریخ شاهرخ

ازحافظابرو(که یاداودر «جغرافیا» ۳۹۴۸ : گذشت) . تاریخ پادشاهی شاهرخ تیموری ست تا ۸۱۶ق. باید بخشی از «مجمع التواریخ : ۴۱۹۰» او باشد. **آغاز:** حمد وسپاس مبدعی را که بیك اشارت کن ابداع موجودات واختراع.

43930 **ـ تهران** ، ملك ۸/ ۴۱۶۴ : نسخ ملا محمد مهدی آقا بابا ، **۱۲۷۱** ق (گ ۲۷۲-۳۲۴)، هرصفحه ۴۳ س ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای دکترجان لایونگود].

43931 **ـ لندن** ، دیوان هند (اتـ

۱۷۱): [استوری ۱:۸۷].

تاریخ شمشیر خانی = منتخب شاهنامه = شاهنامهٔ شمشیرخانی

از میرزا توکل بیگ فرزند تولك بیگ حسینی، ازروزگارشاهجهان(۱۰۳۷-۱۰۶۷) وواقعهٔ نویس دربار داراشکوه (۱۰۲۴-۶۹ یا ۱۰۷۰). نثر «شاهنامه»ی فردوسی ست ، بنام شمشیر خان حاکم غزنین. سرآغاز نسخه ها گوناگون است. دردیباجهٔ(نسخهٔمجلس) آمده: که در۱۰۶۳ برابر۲۶ پادشاهیِ شاهجهان، هنگامی که شاهزاده داراشکوه واقعه نویسیِ غزنی را به من واگذارکرده بود بدین کار پرداختم. **آغاز ۱:** حمد بیغایت وثنای بینهایت مرحضرت کبریایی واجب الوجود. **آغاز۲:** گهرریزی برگ ابرنیسان خامه به آرایش ستایش شاهنشاهی.

بنگرید : استوری ۱:۱۰۰۸.

43932 ـ **داکا** ، دانشگاه H R ۶۸ (۲۱ف): نستعلیق توکل بیگ، ۲۶ پادشاهی شاهجهان، **۱۰۶۳**(۱۶۵۳م). آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۰۷ + ۳گ [ف. حبیب الله ۱:۱۸].

43933 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۰۳۱ **Or**: مؤرخ **۱۰۶۳**(؟)[نسخه‌ها ۴:۶۷۱].

43934 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۲۶۱/ ۵۱۷۲ : شیخ عطاء الله فرزند شیخ عبدالرؤف، که درجالندهرمیزیسته، ۱۱ج **۱۱۰۳/۱**(۱۶۹۲م)[ف.دکترمحمدبشیرحسین ۱:۵۳].

43935 ـ **آصفیه**، ۱۲۳۰۰(۱۲۲۰) تاریخ: نستعلیق محمدکاظم، در **۱۱۳۰** بدستور سید محمد تقی، مصور [ف . آصفیه۱: ۲۱۸ و ۳:۱۰۴].

43936 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۱۶ (۵۱۳ف): نوشتهٔ **۱۱۵۶** ، (۱پ ـ ۱۹۰ر) [آکیموشکین ۱:۹۱].

43937 ـ **قم** ،آستانه۳:۳۱-۵۹۴۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، مصور، آغاز افتاده، ۲۴۴گ ۱۵س [ف. آستانه:۱۷۶].

43938 ـ **کپنهاك** ، سلطنتی: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵:۶۹۵].

43939 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای Y.۹۷ : پیرامن سدهٔ **۱۲**. آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۳۸گ ۱۶س [ف. فهمی ادهم ۱:۴۹] .

43940 ـ **کپنهاك** ، پادشاهی۴۳(؟): نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵:۶۹۵].

43941 ـ **تهران** مجلس۵۶۷۶: نستعلیق **۱۲۱۳**، ۸۳۲ص ۱۳س، آغاز برابر نمونهٔ۲ ، با دیباجه [ف. مجلس ۱۷:۱۲۷] .

43942 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۳۲۴/ ۳۳۲۸: نوشتهٔ **۱۲۱۹**(۱۸۰۴م) (بااحوال انگلیسها)[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۵۳].

43943 ـ **هند** ، بمبئی ، اینورسیته V.IV (B.U.L) : شکستهٔ هند، ۲ذیقعدهٔ۴ پادشاهی اکبرپادشاه دوم، **۱۲۲۴** (۱۸۰۹م)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **منتخب شاهنامه** است[ف. عبدالقادرسرفراز:۲۶۷].

43944 ـ **لاهور**، پنجاب، پبلك لائبریری ۲۱۳ن، ۸۷۱شاه تو-۹،۸۷۶ قا : با تاریخ **۱۲۴۴** در دفتر، ش۲دفتر ، ۱۶۶گ [منظور احسن عباسی ۱:۶۲۳].

43945 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۹۷ : نستعلیق هند، ازروی چاپ ۱۱رجب **۱۲۴۵** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **منتخب شاهنامه** است ، ۱۴۹گ ۲۳ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۶] .

43946 ـ **داکا** ، دانشگاه DU ۱۳۷

(۲۴ف): نستعلیق ، باتاریخ ۱۱ رجب **۱۲۴۵** (۱۸۲۹م). **آغاز**: حمد بیغایت وثنای بینهایت مرحضرت کبریا، ۱۸۸گ[ف. حبیب‌الله ۱: ۲۰].

43947 ـ **آصفیه** ، ۳۸: نوشته‌ٔخوش، در **۱۲۵۹**، مصور، ۲۱۱ گ ۱۷س [ف. آصفیه ۱: ۲۱۸].

43948 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، Or ۷۵۳۹: ازسدهٔ **۱۳**، تحریری است ازآن[نسخه‌ها ۴: ۶۷۱].

43949 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۶۶۱ : تاریخ ونشانی‌دیگریاد نشده [ف. آستانه ۱۷۶].

43950 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبریری ۸۷۱،۲۱۳شا،تو : نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳** ، زرین، مصور.

43951 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۲۱۳ ، ۸۷۱شا،تو(۲): نستعلیق‌اوایل سدهٔ**۱۳**، ۲۵۵گ ۱۳س. [منظـور احسن عباسی ۱ : ۳۸۴].

43922 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبریری ۸۷۱،۲۱۳ شا_تو : نستعلیق قاضی شاه محمد فرزند قاضی مهتاب الدین، پنجشنبهٔ ۱۸ پهاگن **۱۹۱۷**م، ۲۱۸گ ۱۷س[منظوراحسن عباسی ۱: ۳۸۱].

43953 ـ **پاکستان** ، انجمن تـرقی اردو۴قف۱۸ : تاریخ یادنشده، مصور، ۴۶۳ص.

43954 ـ **پاکستان** ، انجمن تـرقی اردو۴ق ف ۵۱: تاریخ یاد نشده، ۴۹۲ص .

43955 ـ **پاکستان** ، انجمن تـرقی اردو ۴ق ف ۵۴: تاریخ یاد نشده، ۱۶۵ ص. [مخطوطات، سرفرازعلی: ۹۹].

43956 ـ **کپنهاك** ، پادشاهی۴۴(؟): در فهرست آمده « کیفیت سکندر ذوالقرنین » نگاشتهٔ ۱۰۶۳ برای شمشیرخان ازروی‌شاهنامه [نسخه‌ها ۵: ۱۹۵۵](باید بخشی ازهمین باشد).

43957 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۰۸/۱۰۳: تاریخ یاد نشده [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۵۳].

43958 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۲۷: تاریخ یاد نشده .

43959 ـ **پیشاور**، دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه ۱۴۲۸: شکسته، همراه «انوارسهیلی» [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۲۷۲] .

43960 ـ **داکـا** ، دانشگاه HR ۸ (۲۳ف): نستعلیق، ۱۸۸گ. [ف . حبیب الله ۱: ۲۰].

43961 ـ **داکـا** ، دانشگاه ۴۱۹ KS (۲۲ف): نستعلیق ، بی‌تاریخ ، ۲۱۶گ [ف. حبیب الله ۱: ۱۹].

43962 ـ **داکـا** ، دانشگاه DU ۶۷ (۲۵ف): نستعلیق، آغازبرابرنمونهٔ۱، ۳۲۶گ [ف. حبیب الله: ۲۰].

تاریخ شوشتر = تذکرهٔ شوشتر جزایری درهمین بخش.

● **(قاجاریان ، بهائیان)**

تاریخ شهدای یزد

از فخر الحاج خواجه محمد طاهـر مال میری‌بهایی، تاریخ‌رویدادکشتن گروهی بهائیان وبابیان‌نواحی‌یزددرسالهای۱۳۱۵ـ۱۳۱۶ق که نگارنده‌بخشی‌ازآنهارا به‌چشم‌دیده‌است. برای‌این رویدادرجوع‌شودبه «پنج‌سال‌دریك‌شهرایرانی» «Five yearsina Perslan Town» ازکشیش ملکم انگلیسی .

تاریخ شهدای یزد بار ها در تهران چاپ شده است .

بنگرید : ف. مشارچ۲ ج ۱: ۱۰۹۵ .

43963 ـ **تهران** ، دارالآثـار محفل

ملی بهائیان ایران : [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

● (قاجاریان)

تاریخ صاحبقرانی

ازمحمود میرزا قاجار (م۱۲۷۱)، که یاد اودر«دیوان:۲۵۱۷» گذشت . تاریخ خاندان قاجار است، که در۱۶/ع۱۲۴۸ بدان آغاز ودر ۱۲۴۹ بپایان رسانده است. دردیباجه‌میگوید: فتحعلی شاه تاریخ رویداد های سی وهشت سالهٔ پادشاهی خود را خواسته ، مترسلان درباری‌با الفاظ پیچیده به تاریخ نگاری پرداختند ، شاه ازمن خواست تا این‌کاررا به شیوهٔ درست‌انجام دهم. آنگاه ازتباراین دودمان‌آغاز میکندونام سران ایل قاجار را تا آغا محمد خان یاد میکند،سپس‌سرگذشت‌آقامحمد خان‌رامینگارد، آنگاه رویداد های ۱۱۹۰ تا ۱۲۴۹ را سال بسال یاد میکند [نسخهٔ ملی] . **آغاز** : حمد پروردگاری راکه بما بندگان قدرت حمدذات وقوت ادراک‌آثارصفات عطا فرموده .

43964 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، (ذیل‌ریو ۷۰): نوشتهٔ **۱۲۴۸**ق.

43965 ـ **تهران**، ملی‌۶۳رف: نستعلیق گویا نگارنده، سدهٔ **۱۳** ، ۱۶۲گ [ف . ملی ۵۴:۱] . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۸۹۲ هست [فیلمها:۳۴].

43966 ـ **تهران** ، ملی ۳۷۴۲ : نوشتهٔ **۱۲۶۰** ق، درفیش کتابخانه بنام تاریخ قاجاریه یاد شده است، گویا همین‌کتاب است. درسه بخش است: ۱ـ تاریخ ایل قاجارتامرگ کریم خان زند ۲ـ پادشاهی‌آقا محمد شاه۳ـ فتحعلی شاه تا۱۲۴۹ق[یاد داشتهای دکترجان لایونگود].

43967 ـ **لنین‌گراد**، دانشگاه دولتی (ف. تاری جانف ۱۰۳ـ ج ۱ص ۲۰۰) : در دومجلد ، مجلد یکم درتاریخ قاجار از فتحعلی خان قاجار تا پایان پادشاهی آقا محمد خان ۱۲۱۲ ق. مجلد دوم در پادشاهی فتحعلی شاه است، [استوری ۱:۳۳۶ـ برگل ۲:۹۵۰].

● (قاجاریان)

تاریخ صدور قاجاریه

از افضل الملك ، غلامحسین خان زندی شیرازی (که‌یاد اودر «افضل‌التواریخ:۴۲۲۰» گذشت). این‌کتاب‌از «قرن السعادهٔ » او بکلی جدا نیست.وبایداین دومایهٔ « صدر التواریخ » اوباشند که‌بنام محمد حسن اعتماد السلطنه‌چاپ شده است. (بنگرید : قرن السعادة ، در همین بخش).

43968 ـ **تهران** ، مجلس ۸۴۹۹/۲ فهرست نشده : باید مسودهٔ نگارنده باشد ، بدنبال همان «قرن السعاده». **آغاز** : بسمله . حاجی ابراهیم خان شیرازی ملقب به‌اعتماد ـ الدوله. اول صدراعظمی ست‌که در ظهور دولت قاجار، (ص ۱۸ـ...) [رؤیت].

تاریخ‌صفویان = تاریخ سلاطین عهد صفوی

از اسماعیل‌حسینی مرعشی‌تبریزی،مشهور به میر ملایم بیگ ، متخلص‌به میردعوی. تاریخ داستان مانند است و هر سخن خود را با : راویان‌اخبارآغازمیکند.ودرآغاز: روضةالصفاو عالم آرای عباسی و حبیب السیر و ظفر نامه و اکبرنامه و مطلع سعدین را بعنوان مآخذ خود یاد میکند.

43969 ـ **تهران** ، ملك ۴۰۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده **آغاز:** چون باره سواره تاخت رسید بپای درختی واز

بیم پیاده شده خود را ببالای درخت کشید، ۳۷۲ گ ۱۷س [رؤیت].

تاریخ صفویان = تاریخ عباسی

جلال محمد منجم یزدی. در ص ۴۲۵۷

تاریخ صفویان

از مرتضی قلی مرزبان اردبیل، بنام شاه صفوی شاه سلیمان دوم (۱۰۷۷ – ۱۱۰۵ ق)، بسال ۱۰۷۸ ق نگاشته است. و آغاز می شود با آغاز پادشاهی شاه عباس یکم (۹۹۶–۱۰۳۸) و می رسد به روزگار نگارش.

43970 – **چستربیتی**، ۲۷۹: سدهٔ **۱۷**م، زدین، با ۲۲ میناتور، (ف. فارسی چستربیتی ۳: ۵۱) [برگل ۲: ۸۹۵].

تاریخ صفویان

به روش نقالی، وجزعالم آرای صفوی ست. از نسب شاه اسماعیل صفوی وسرگذشت صفویان ازشیخ صفی الدین اردبیلی به بعد، و تاریخ پادشاهی شاه اسماعیل یکم و تهماسب یکم تا ۹۹۹ ق را دارد. **آغاز:** به نستعین. ای ملك هوالملك. آن ارباب یقین درملك وشاهان جهان خاك نشین (ناخوانا) خیزد زمی سلطنت روی زمین بهترین امری که.

43971 – **تهران**، ملی ۲۰۳۳ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۴۸ گ بزرگ ۱۸س، افتادگی دارد [یاد داشتهای دکترجان لایو نگود].

تاریخ به قدرت رسیدن صفویان

تاریخ مفصلی ست دربارهٔ به قدرت رسیدن دودمان صفوی واصل حکومت مذهبی آنان در اردبیل ونیاکان شاه اسماعیل، وتاریخ پادشاهی اواز ۹۰۹ تا ۹۳۰ق.

43972 – **لندن**، دیوان هند (اته ۵۳۶): آغازافتاده [استوری ۱: ۳۰۴ – برگل ۲: ۸۵۳].

تاریخ صفویان ومعاصران ایشان

ازنگارنده ای شیعی.

43973 – **تهران**، دانشگاه ۲۶۵۷ فیلم: نستعلیق، نسخه ازصحیفهٔ دوم آغازمیشود و وسپس صحیفهٔ ثالثه است دربارهٔ پادشاهان صفوی، وذیل آن درتاریخ پادشاهان معاصرصفویان است درروم ومصر وشام وحجاز وعراق ودیار بکر و موصل. ازآغازکار صفویانست تا سال نگارش ۹۷۸ق. سپس مقالهٔ دوم باب سوم حالات خواقین ترکستان [فیلم ۳۵].

● **(محلی)**

تاریخ طالقان = جغرافیای قدیم وجدید طالقان

دربخش جغرافیا ۳۹۵۵ گذشت.

● **(محلی، طبرستان)**

تاریخ طبرستان

از ملا شیخ علی گیلانی، برای خواجه محمد علی (یا خلف محمدعلی) اشرفی مازندرانی هنگامی که پنج شش سال ازهفتاد سالگی او گذشته بود، بسال ۱۰۴۶ نگاشته است. درتاریخ طبرستان ازآغازآفرینش تا روزگار نگارنده بویژه روزگار پادشاهان مرعشیه. **آغاز ۱:** دیباچه های کتب تواریخ وبنا، ومنشآت صحایف دعا وثنا، برای حصول رضای پروردگاری تواند بود. **آغاز۲:** الحمدلله مفیض الخیرعلی عباده [بروایت ذریعه].

بنگرید: ذریعه ۳: ۲۶۲.

43974 – **قم**، سید شهاب الدین

تبریزی: بخانهٔ نگارنده. آغاز برابر نمونهٔ **۲**، [ذریعه].

43975 — **تهران**، ملك ۱/ ۶۲۸۱: نستعلیق یکشنبهٔ ۱۲ ذیحجه **۱۱۱۴**، (۱پ — ۴۲پ) آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۱۹س [رؤیت].

● **(محلی، طبرستان)**

تاریخ طبرستان

از بهاءالدین محمد فرزند حسن فرزند اسفندیار کاتب آملی، بروزگار رستم فرزند اسفندیار، در ۶۰۲ تا ۶۱۳ بدان می‌پرداخته است. رویدادهای ۳۸ سالهٔ روزگار خود اوست سپس بخشهایی بر آن افزوده ورویدادها را تا بسال ۷۵۰ در آن آورده‌اند. این کتاب با افزوده های یاد شده دردوجلد بکوشش عباس اقبال بسال ۱۳۲۰ خ ۳۳۱+۱۷۵ص چاپ شده‌است. ترجمهٔ انگلیسی گزیدهٔ آن از براون درلیدن ولندن بسال ۱۹۰۵م چاپ شده‌است. **آغاز:** حمد وثنا ومدح بی‌منتها آفریدگاری را سزاست.

بنگرید: ذریعه ۳: ۲۶۲ـف. مشار: ۳۲۲ـ پیشگفتار چاپ اقبال ـ یادداشتهای همو ۲: ۱۸ـ استوری ۱: ۳۵۹ـف. ادبیات ۱: ۶۸ـ بر گل ۲: ۱۰۷۱.

43976 — **تهران**، محمدرضانی مدیر کتابخانهٔ خاور: نوشتهٔ صفر و ع ۳ ۱/ **۹۷۸**، که کاملترین نسخه‌ها بوده، که بدست اقبال واحمد کسروی نیز رسیده بوده، واکنون پیدا نیست کجاست [ف. ادبیات ۱: ۶۹].

43977 — **تهران**، ادبیات ۱/ ۲۴ب: نسخ عماد الدین محمود فرزند حافظ مسعود سمنانی، ۲ج۲/ **۱۰۰۳**، (۱۲۷ ب — ۲۸۲) افتادگی‌ها وافزودگیها دارد [ف. ادبیات ۱: ۶۸].

43978 — **تهران**، ملك ۴۰۷۱: نستعلیق همت مازندرانی، اواخر محرم **۱۰۲۸** درفرح آباد، با فهرست، ۲۵۸گ ۱۴س [رؤیت].

43979 — **لنین گراد**، اکادمی علوم B۶۹۷ (۵۴۷ ف): نوشتهٔ **۱۰۳۳**، ۲۰۲گ [آکیموشکین ۱: ۹۴].

43980 — **لندن**، دیوان هند ۵۶۸ اته: نوشتهٔ همت فرزند رستم تاق مازندرانی، **۱۰۳۳**، ۱۸۴گ [ف. ادبیات ۱: ۶۸].

43981 — **تهران**، مجلس ۴۶۱۰: نستعلیق ونسخ، همت فرزند رستم تاق مازندانی، **۱۰۳۴**، آغاز برابر نمونه، ۴۵۸گ [رؤیت].

43982 — **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۳۳ Add: نوشتهٔ **۱۰۶۷**، بخش سوم را ندارد، ۲۱۶گ ۱۸س [ریو ۱: ۲۰۲].

43983 — **بادلیان**، ۳۰۷ اته: نوشتهٔ **۱۰۶۸**، ۲۲۶گ.

43984 — **کمبریج**، دانشگاه، براون (۱۰) COIII۶: نوشتهٔ **۱۲۶۸**، که از آن هوتم شنیدلر بوده است (ف شنیدلر ش۳۱).ـ

43985 — **تهران**، سپهسالار ۱۴۶۸: نسخ آقا بابا پسر ملامهدی شهمیرزاده، ۲۳ ع ۲/ **۱۲۷۰**، افزودگیها را دارد، ۲۰۴گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۹].

43986 — **تهران**، مجلس ۲۲۸۶: نسخ تعلیق **۱۲۷۲**، افزودگیهای دنباله‌رادارد، آغاز برابر نمونه، ۴۴۱گ ۱۵س [ف. مجلس ۶: ۲۴۰].

43987 — **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۷۸ Or: نوشتهٔ **۱۲۷۳**، بخش سوم را ندارد [ریو ذیل: ۶۳].

43988 — **تهران**، ادبیات ۱ ج: نستعلیق ۱/ **۱۲۷۵**، ۱۲۷گ ۲۱س.

43809 — **تهران**، مجلس ۸۸۰ طباطبائی:

نوشتهٔ **۱۲۹۴**، نسخه تا سال ۷۵۰ را دارد. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۶۵ هست [فیلمها ۳۴].

43991 ـ **پاریس** ، ملی ۵۰۰ بلوشه : نوشتهٔ **۱۲۹۵** [برگل ۲ : ۱۰۷۱ ـ استوری ۱ : ۳۶۰].

43992 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۰۹ ف : نسخ عباس فرزند مرتضی همدانی، سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۶۵ گ ۱۹ س [ف . ملی ۴ : ۲۴۴].

43993 ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب ۱۵۳ : نستعلیق غلامرضا فرزند محمد گرگانی، ذیحجهٔ **۱۳۳۸**، نسخه میرسد به ملك فخرالدوله حسن درگذشتهٔ ۷۵۰ [نسخه ها ۵ : ۶۲۰].

43994 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۳ ب : نستعلیق سدهٔ سدهٔ **۱۴** و از روی نسخهٔ ۱۴۶۸ سپهسالار (نوشتهٔ ۱۲۷۰) و نسخهٔ ملی (؟) (نوشتهٔ ۱۰۲۸)، ۱۲۶ گ ۲۵ س [ف. ادبیات ۱ : ۶۸].

43995 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۰۹ فهرست نشده: نوشتهٔ عباس همدانی، که در دیباجهٔ چاپ اقبال نشان داده شده است، ۵۳۰ ص .

43996 ـ **تهران** ، اقبال آشتیانی : نوشته شده از روی نسخهٔ نوشتهٔ ۹۷۸ که به قزوینی فروخته شده.

43997 ـ **آلمان**، رزن، اکادمی پترزبورك ۱۴۵: [ف. ادبیات ۱ : ۶۸ ـ ۷۰].

● **(محلی ، طبرستان)**

تاریخ طبرستان و رویان و مازندران

از ظهیرالدین مرعشی (۸۱۵ ـ پس از ۸۹۳) فرزند نصیرالدین، نوادهٔ میرقوام الدین، از پادشاهان گیلان، از روی «تاریخ رویان» اولیاءالله آملی و «تاریخ» علی فرزند جمال الدین نجیبی رویانی، و «تاریخ طبرستان» پسر اسفندیار آملی ، در ۸۸۱ق به انجام رسانده است . در پترزبورك ۱۲۶۶ (۱۸۵۰ م) بکوشش برنهارد دارن، سپس در تهران با پیشگفتار جواد مشکور بکوشش عباس شایان ۱۳۳۳خ چاپ شده‌است. وازهموست «تاریخ گیلان ودیلمستان». **آغاز :** حمد بیحد وسپاس بیعد مالك الملکی راکه‌ذات پاکش بصفت دوام وقدم .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۲۶۱ و ۲۶۳ ـ استوری ۱ : ۳۶۱ ـ کشف الظنون : تاریخ طبرستان ـ ف. مشار: ۳۲۲ ـ برگل ۲ : ۱۰۷۳ ـ استوری ۱ : ۳۶۱ .

43998 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۷۱۲ (۵۴۴ف): نوشتهٔ **۹۷۶**، (۲پ ـ ۱۸۲ر) [آکیموشکین ۱ : ۹۴].

43999 ـ **تهران** ، ادبیات ۱/۲۴ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۰** که در سدهٔ ۱۳ کامل شده، ۲۸۴ گ ۱۹ س [ف. ادبیات ۱ : ۷۱].

44000 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، (۹۳ف) Or ۲۸۶۲: نوشتهٔ **۱۰۱۴**، [ذیل، ریو: ۶۳]

44001 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۸۰۱ (۵۴۶ف): نوشتهٔ **۱۰۳۴** : ۲۱۹ گ [آکیموشکین ۱ : ۹۴].

44002 ـ **وین** ، پادشاهی : نوشتهٔ **۱۰۳۸** (فلوگل ۲ : ۹۷۱) [برگل ۲ : ۱۰۷۱].

44003 ـ **تهران**، ملك ۳۹۵۱: نستعلیق ابراهیم فرزند اسماعیل بادفروش، چهارشنبهٔ ۸ محرم **۱۰۹۷**، هشت برگ آغاز نو نویس ، ۱۶۴ گ ۲۴ س [ف. ملك: ۸۵].

44004 ـ **کمبریج** ، دانشگاه (۱۲) C.1.7: نوشتهٔ **۱۲۷۱**.

44005 ـ پاریس ، ملی ۲۲۸۵ : نوشتهٔ **۱۲۷۳**، (بلوشه۴:۲۲۸۵) [ف.ادبیات ۷۲:۱].

44006 ـ تهران ، سپهسالار۱۴۹۳ : نستعلیق رضا قلی‌خان هدایت ، شعبان **۱۲۹۵**، با یاد داشت او در بارهٔ کتاب در پایان نسخه ۱۳۳ گ ۲۷س [ف. سپهسالار۳:۳۰۰].

44007 ـ مشهد ، رضوی ۱۲۸ تاریخ ۶۳۱۰: نستعلیق تحریری سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، انجام پنج صفحه ازچاپ تهران کم‌دارد [ف. رضوی ۷ : ۳۱] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۳۸هست [فیلمها۳۴].

44008 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۴۹۰ (۵۴۵ف): بی‌تاریخ ، ۸۳ گ [ف . آکیموشکین ۱:۹۴].

44009 ـ برلین ، پادشاهی (پرچ ۵۳۵ (۲)): گزیده‌ای‌ست [بر گل۲:۱۰۷۳].

تاریخ طبری = ترجمهٔ تاریخ طبری ـ بلعمی. درص ۴۱۲۵ گذشت.

تاریخ طغیان اکراد

دربخش تاریخ اقوام وملل خواهدآمد .

تاریخ عالم‌آرا = عالم‌آرا اسکندربیگ، درهمین‌بخش.

تاریخ عالم‌آرا = تاریخ صفویان نقالی، درص۴۲۵۴ گذشت.

● (صفویان)

تاریخ عباسی

ازجلال الدین‌محمد منجم یزدی‌پسر کمال پسر ملا جلال، ستاره‌شناس در بارشاه عباس (۱۰۵۲-۱۰۷۷) (بنگرید : تاریخ صفویان:) درتاریخ روزگار همان شاه ، درده فصل‌نگاشته است: فصل ۱ـ درکراماتی که بزبان الهام به‌بیان نواب گیتی‌ستان‌جاری گشته . ۲ـ کلمات مستحسنه که بلفظ درباریان تکلم فرموده ۳ـ رؤیای صادقهٔ‌آن حضرت ۴ـ درسؤال از مسایل شرعیه ۵ ـ تدبیر و فراست آن حضرت ۶ ـ کماندار‌یهای او ۷ـ لطایف وظرایف ۸ـ اشعار وتصانیف ترکی و فارسی او ۹ ـ استخاره هاکه فرمودند ، و آیتهای مناسب وارده ۱۰ـ نقل احکام ازعلم نجوم ورمل‌ملاجلال‌جدفقیرمعروض داشته‌ومطابق‌آمده. نگارنده‌در۱۰۲۷ ق‌هفت‌ساله بوده ، نسخه های این کتاب بایکدیگرجدائی دارند، نسخهٔدانشگاه ۴۲۰۴ در آن ازدرویش یوسف ملحد ونگاشته های بسیار اودر الحادکه در یکشنبهٔ ۱۰ذیقعدهٔ ۱۰۰۱کشته شده یادشده است . **آغاز** : الحمدلله الملك العلام القدوس السلام، خالق الارواح... اما بعد، همواره‌تا نسق سال وماه بجبنش مهر وگردش ماه منوط.

بنگرید : استوری۱:۳۰۸، ۱۲۸۰.

44010 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۷۲۴۱ Add: نستعلیق **۱۰۲۰** ق. تاریخ ایران است ازمرگ شاه تهماسب ۹۸۴ تا پایان ۲۵ سال پادشاهی عباس یکم ۱۰۲۰، وبا نسبنامهٔ عباس یکم‌آغاز میشود سپس زایش وکودکی و جوانی اوورویداد مرگ تهماسب و رویداد های پس از آن ومیرسد به رویداد های سال بسال پادشاهی عباس‌یکم تا ۱۰۲۰، آغازبرابرنمونه، ۳۵۹گ ۱۴س [ریو ۱:۱۸۴].

44011 ـ لندن ، بادلیان۲۸۸: نوشتهٔ **۱۰۵۳** [استوری ۱:۳۰۸] .

44012 ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ ۱۰۴ تاریخ (۱۹۰ف) : نستعلیق محمد جعفر، ۱۲ع ۲/ **۱۰۸۰** (۱۶۶۹م) درفهرست بنام **تاریخ عباسی** یاد شده، وازنگارنده نام

برده نشده، ومی‌نویسد : تاریخ شاه عباس و از زایش اودر۹۷۸ (۱۵۷۱م) آغاز وبسال ۱۰۳۰ (۱۶۲۱م) می‌انجامد، آغاز برابر نمونه، **انجام** روزپنجشنبه هفتم رجب المرجب سنهٔ هزاروسی ولی محمد خان را دستگیر کرده بقتل آوردند. اناالله واناالیه راجعون، ۱۶۹گ ۲۳ س [ف. محمد اشرف : ۲۰۹].

44013 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۴۱ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، در فهرست بدان نامی داده نشده ونگارنده جلال الدین محمد یزدی یاد شده. ومینویسد : **تاریخ ایران** است ازمرگ شاه تهماسب در۹۸۴ ق تاپایان ۲۵سال پادشاهی شاه عباس یکم ۱۰۲۰، آغاز برابرنمونه، انجام یاد نشده ، ۳۵۹گ ۱۴س [ریو ۱:۱۸۴].

44014 ـ **تهران**، ملك ۳۷۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازدرخطبه افتاده، ۲۵۲گ ۱۷س [رؤیت].

44015 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۲۰۴ : نسخ سدهٔ **۱۱**، نام کتاب وفهرست بابها از این نسخه است ودرفهرست آمده : جز نسخهٔ ریو و استوری‌ست، آغاز افتاده، انجام: قبل ازوقوع **جلال منجم** معروض داشته بودکه در ذوالحجة الحرام سنهٔ ۱۰۲۱ از راه روی دزد بخزانهٔ عامره دست یابد و دزد پیدا شود و ضرر نیابد و مال به خزانه عاید نگردد. تم بالخیر، ۵۲گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۸۰].

44016 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۲۶۳ Or: سدهٔ**۱۷**م (اونس:۱۵) [برگل ۲:۸۶۸].

44017 ـ **هند**، مدراس (ف. ج ۱ : ۲۹۵؟): بخشی‌ست در۸۶ص که درفهرست درست شناسانده نشده است. [برگل ۲: ۸۶۸].

● (صفویان)

تاریخ عباسی (تواریخ ...)

ازناشناس. ازتاجگذاری شاه عباس یکم (۹۹۶-۱۰۳۸) آغاز میشود تا چهارمین سال پادشاهی او . **آغاز** : سبحان الله ذی الملك والعظمة والکبریا والصلاة علی محمدو آله الاصفیا. ذکرسلطنت حضرت پادشاه هفت اقلیم.

44018 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۷۰ تاریخ (۱۹۱ف) : شکسته نستعلیق خوب درویشعلی، ۱۵ذیقعدهٔ **۱۱۸۵**(۱۷۷۲م) در فهرست بنام **تواریخ عباسی** ست، ۱۹۸ گ ۱۴س [ف. محمد اشرف: ۲۱۰].

● (محلی ، اراك)

تاریخ عراق

از حاج میرزا رضا وکیلی طباطبائی تبریزی، نمایندهٔ دورهٔ دوم آذربایجان درمجلس شورای ملی، که درسالهای جنگ جهانی یکم در اراك میبوده است، بسال ۱۳۳۴ق، باعنوان قسمت وباب وفصل نگاشته است: قسمت اول باب اول در اوصاف جغرافیای اراك وحدودآن . باب دوم جنس ونژاد مردم اراك. باب سوم تقسیمات طبیعی بلوکات اراك. **آغاز**: بعد ازحمد وصلاة. چون پیش از شروع بتاریخ هر ملکی وولایتی لازم است سطری درباب قسمت.

44019 ـ **تهران**، دکترمنوچهرستوده: این نسخه درفرهنگ ایران زمین س۱۴ ص ۳۶۲-۴۶۰ چاپ شده است.

● (قاجاریان)

تاریخ عضدی = خاقان نامه

ازشاهزاده سلطان احمدمیرزا عضدالدوله پسرفتحعلی شاه ، به هنگامی که فرمانروای همدان بوده، بدستور ناصرالدین شاه وابلاغ محمد حسنخان اعتماد السلطنه، درج۱/ ۱۳۰۴

درسر گذشت پدرش فتحعلی شاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰) وزنان وفرزندان او نگاشته است. در بمبئی بسال ۱۳۰۶ق در ۱۵۸ ص و تهران ۱۳۲۸ خ بکوشش کوهی کرمانی چاپ شده است. **آغاز:** زوجات خاقان خلدالله ملکه چند نمونه (نمره) بودند. اول ازخانوادهٔ سلطنت وسایر شعب قاجاریه.

بنگرید: ذریعه ۳:۲۶۵ - ف. فارسی مشار: ۳۲۶-۳-تاریخ تذکره های فارسی ۲:۵۴۵.

44020 - **تهران**، ملی ۶۶۴ف: نسخ خوش ابوطالب حسینی همدانی، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۰۷گ ۱۴ س [ف. ملی ۱:۴۵۱].

44021 - **موزهٔ بریتانیا**، (ذیل ریو ۷۲): نوشتهٔ **۱۳۰۴**ق [استوری ۱: ۳۳۹- برگل ۲:۹۵۸].

44022 - **تبریز**، ملی ۳۲۹۴: نستعلیق محمد رضا فرزند محمد علی خان گرجی، **۱۳۰۶**، آغاز برابر نمونه، درسر آغاز نسخه کتاب بنام **خاقان نامه** نامیده شده است، ۱۴۲گ [ف. ملی تبریز ۱:۱۷۰].

44023 - **تهران**، حقوق ۳۶ج: شکسته نستعلیق **۱۳۲۴**، ازروی نوشتهٔ نگارنده، آغاز پس ازدوسطر برابر نمونه، ۱۳۰گ ۱۱س [ف. حقوق: ۲۶].

44024 - **مشهد**، رضوی ۱۳۳ تاریخ: نسخ آغازسدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۱۶۳گ ۱۴س [ف. رضوی ۷:۳۵].

● **(غزنویان)**

تاریخ غزنویان

سید هاشم [دانش پژوه].

44025 - **کاشان**، آثارملی ۱۸۴ت: نسخ **۱۲۹۱** [نسخه‌ها ۴:۳۵۵].

● **(قاجاریان)**

تاریخ فتحعلی شاه قاجار = تاریخ قاجاریان

ازمحمد حسین بدایع نگار پسر ملک احمد پسر اورجانی، بدستور همان شاه در ۱۲۴۸ آغاز و درشعبان همان سال به انجام رسانده است. ودر آن از نسب آن دودمان آغاز و در رویداد های ۱۲۳۹ می‌انجامد. **آغاز:** اختر آفتاب سنای سپاس ومهرستارهٔ فروغ ستایش که منجوق انوار

44026 - **تبریز**، ملی ۳۵۹۹: گویا خود نگارنده، شعبان **۱۲۴۸**، ۳۳۳گ ۱۵س [ف. ملی تبریز ۱:۱۷۱].

● **(قاجاریان)**

تاریخ فتحعلی شاه قاجار

ازمحمد فرزند محمد تقی ساروی (نگارندهٔ «تاریخ محمدی»، که درهمین بخش یادشده است). درروید اد های روزگار اوست وبه انجام نرسیده است، وپایان می‌یابد با جشن زناشویی عباس میرزا نایب السلطنه در ۱۲۱۷ق. **آغاز:** جناب پادشاه بی‌نوم سنه عمت آلائه.

بنگرید: استوری ۱:۳۳۲- برگل ۲: ۹۴۱.

44027 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۲۳۵۲۶ Add: پیرامن **۱۸۱۲**م (۱۲۲۷ق)، بدنبال تاریخ محمدی اوست. (گ ۱۳۸-۱۸۳). دارای: اوایل زندگی او، تاجگذاری او، رویداد های ۱۲۱۲ق، سپس تاریخ سنواتی پادشاهی او بدون ترتیب وبا جشن زناشویی عباس میرزا وقبالهٔ نکاح اوپایان می‌یابد.

44028 - **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۶۵ Add: نستعلیق، ازآغاز سدهٔ **۱۹** م، ۷۱گ ۱۵س [ریو ۱:۲۰۰].

● **(قاجاریان)**

تاریخ فتحعلی شاه = مجملی از نوادر احوال فتحعلی شاه

از ناشناس.

44029 ـ **آلمان**، توبینگن ۴۱۰۰ (ف. نجم‌آبادی ۸۶): تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [برگل ۲:۹۵۲].

تاریخ فتحنامهٔ صاحبقرانی = فتحنامه ...

● **(قاجاریان، افغانستان)**

تاریخ فتح هرات

از عبدالله طبری منشی، زنده در ۱۲۸۰ ق. در آن از «تاریخ ایران» خود یاد میکند. تاریخچه‌ای‌ست. (بنگرید «ظفرنامه‌ی ناصری» درهمین بخش).

44030 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۲۱۴/۱۰: بخامهٔ خود طبری و تاریخ **۱۲۷۲ ـ ۱۲۸۰** در «منشآت» از همو در مجموعه (ص ۱۸۱ ـ ۱۸۳) [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۵۵].

تاریخ فرسیه

از عبدالله مستوفی هروی.

در نسخهٔ ۲۹۳ رضوی آمده: چون علم تواریخ که افضل علوم الحال والقال است، بنابراین کلمات چند از تواریخ اهل فرس جمع نموده شد و نام او «تاریخ فرسیه» مانده شد. **آغاز:** سپاس و ستایش مراحدی را سزد که عالم گوناگون با چندین شؤن.

44031 ـ **مشهد**، رضوی ۲۹۳/۱ تاریخ (۷۱۳۴): نسخ سدهٔ **۱۱**، ۳۰ گ [ف. رضوی ۷: ۱۶۳].

● **(قاجاریان)**

تاریخ قاجاریان

از احمد منشی رازی، نوهٔ بدایع نگار، بنام ناصرالدین شاه [دیباجه]. در تاریخ این دودمان، از آغاز تا ۱۲۷۱ و از ۱۲۷۳ و ۱۲۷۵ نیز در آن یاد شده است. در نسخهٔ حقوق که دستنویس خود اوست دگرگونیهایی داده و این دستبردگی او در ۱۳۰۴ ق برابر سال چهلم پادشاهی ناصرالدین شاه انجام گرفته است. و از دیباجهٔ آن برمی‌آید که میخواهد به کتاب نام **بدیع التواریخ** یا **تاریخ بدیع** بدهد. **آغاز:** نسخهٔ ۱۲۲/۱ ب: الحمدلله الواهب المنان فایض الجود، قدیم الاحسان ... فرخ نامه‌ای که کلک بدایع طراز عقول زیب دفتر اقبال و قبول سازد. **آغاز** نسخهٔ ۱۲۲/۲ ب: الحمدلولیه والصلاة علی نبیه محمد و آله. چون سال هجرت رسول ص بریکهزار و دویست و هفتاد و پنج رسید، و ده سال تمام از روزگار سلطنت پادشاه...

44032 ـ **تهران**، حقوق ۱۲۲/۱ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با مهر یا احمد ۱۳۰۷، ۶۴ گ ۱۸ س.

44033 ـ **تهران**، حقوق ۱۲۲/۲ ب: نستعلق سدهٔ **۱۳**، با همان مهر، **۵۵** گ **۲۱** س [ف. حقوق: ۲۸].

● **(قاجاریان)**

تاریخ قاجاریان

از احمد فرزند ابوالحسن شریفی وقایع نگار شیرازی، تاریخ دودمان قاجار است، از ۱۲۱۲ ق تا ۱۲۸۶ ق، بنام ناصرالدین شاه و میرزا تقی‌خان امیرکبیر (کشته ۱۲۶۹ ق).

44034 ـ **هند**، خان بهادر آقا میرزا محمد: تاریخ یاد نشده (امیرکبیر و ایران، آدمیت چاپ ۱۳۲۳ خ ص ۲ دیباجه [برگل ۲:۹۸۲].

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان

ازامامقلی میرزا فرزند بدیع الزمان، که یاد اودر «تاریخ شاه اسماعیل ۴۲۴۸: » گذشت از آغاز ایل قاجار به نقل از «مآثر عبدالرزاق (دنبلی)» تا روزگار محمدشاه (۱۲۵۰–۱۲۶۴) وکشتن میرزا آقاسی، و بیشتر دربارهٔ رویدادهای روزگار خود. **آغاز:** حمداً کثیراً مبارکا فیه، تؤتی الملك من تشاء وتنزع الملك ممن تشاء.

44035 ـ **تهران**، ملی ۹۱۴ف: شکسته نستعلیق مرتضی قاجار، یکشنبهٔ ۳ ج ۱/ **۱۲۹۸**، آغاز برابر نمونه، ۱۹۳ گ ۱۴ س [ف. ملی ۲: ۴۴۹].

تاریخ قاجاریان = اشرف التواریخ

محمد تقی نوری، در ص ۴۲۱۹ گذشت.

تاریخ قاجاریان = تاریخ محمدی

ساروی، همین بخش خواهد آمد.

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان

از رضا قلی میرزا نایب الایاله، فرزند حسینعلی میرزا فرمانفرمای فارس، فرزند فتحعلی شاه. تاریخ پس ازمرگ فتحعلی شاه و اوایل پادشاهی محمد شاه قاجار است تا سال ۱۲۵۳ق. **آغاز:** بسمله. بعد ازورود موکب خاقانی بدارالسلطنه اصفهان سرکار اقدس فرمانفرما را ازمملکت فارس احضار فرمودند.

43931 ـ **تهران**، ملك ۳۷۴۸: نسخ خوش، ۲۴ صفر **۱۳۲۲**ق. درپایان آن آمده: این نسخه از روی نسخه‌ای که بخط میرزا مصطفی حکیم الهی شیرازی بوده واوازروی نسخهٔ اصل بخامهٔ نایب الایاله نوشته شده است، ونسخهٔ منقول عنها بیش ازاین نداشته است، ۳۶۲ گ ۱۴ س [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان = تاریخ سلطانی

ازصاحب علی آبادی، میرزا تقی، (که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۶» گذشت). بنام فتحعلی شاه (۱۲۱۲–۱۲۵۰). تاریخ خاندان قاجاریان است. (بنگرید: کلام الملوك، درهمین بخش). **آغاز:** خاقان هوالبحرمن ای النواحی اتیته، فلجته المعروف والبرساحله.

43932 ـ **تهران**، ملی ۲۴۳ف: نستعلیق خوش نگارنده، **۱۲۳۴** درتهران، برای فتحعلی شاه، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «تاریخ سلطانی» است، ۲۵ گ ۱۴ س [ف. ملی ۱: ۲۴۵].

44038 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۵۹: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۳**، [ف. سپهسالار ۲: ۶۲۴].

44039 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۶۰: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۳**، [ف. سپهسالار ۴: ۵۰۶].

44040 ـ **تبریز**، ملی ۲۶۴۸ (۵۲۶ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گویا ازنگارنده، بدنبال دیوان او [ف. سید یونسی ۲: ۵۹۶].

43936 ـ **تهران**، مجلس ۱/ ۱۰۰۸: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۳۰۲**، بنام «تاریخ قاجاریان» است [ف. مجلس ۳: ۳۲۷].

تاریخ قاجاریان = تاریخ

ملك آراء

ازعلیقلی اقبال.

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان

ازفتحعلی شاه قاجار (۱۲۱۲ – ۱۲۵۰)،

درشصت وچهارسالگی‌وچهلمین! سال شاهی ، با انشای‌صاحب دیوان (بنگرید: تاریخ قاجاریان ازهمو ۴۲۶۱)، در ۱۲۵۰ق. سرگذشت پدران‌خود وفرمانروایی‌آنان را، خویشان وفرزندان خود (۲۵۰ پسر و ۱۳۰۰ نوه) وگوهر های دربـاری مانندد‌ریای نوروجز آن را درآن یادکرده‌است وسندخوبیست‌درزمینهٔ‌جواهرهای‌سلطنتی‌وهمچنین ازوضع قشون‌ولشکرآماده بخدمت درآن‌روزها [دانش پژوه]. **آغاز**: تاریخی است کـه خسرو صاحبقران و فرمانفرمای ممالك ایـران خود ساخته ، از چگونگی جد و آبای خود وازایل جلیل تا زمان خود، و چگونگی حالات و عدد اولاد . لك الحمد یاذی‌الجودوالمجد والعلی و تبارك وتعالی تعطی‌من‌تشاوتمنع. تحسین‌ودرود مرتحسین‌صدوروورودعرصهٔ‌شهود، احمدمحمود.

44042 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۲۷/۶ : نستعلیق **۱۲۵۰ ـ ۱۲۵۳** (ص ۹۴ ـ ۱۲۴) زرین [ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۴۳] .

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان

ازمحمود میرزا قاجار(۱۲۱۴ـ۱۲۷۱)، (که یاد اودر«دیوان ۲۵۱۷» گذشت) . پس‌از پرداختن‌از«تاریخ‌صاحبقرانی: ۴۲۵۳» که‌آن‌نیز در تاریخ این دودمان است ، در محرم ۱۲۵۶ بدین یکی پرداخته است . **آغاز** : محمودبن فتحعلی شاه قاجار ، در آغاز سال ۱۲۵۶ کـه نخست روزمحرم الحرام فی‌یـوم جمعه است ، چنان می‌نگارد.

44043 ـ **تهـران** ، ملك ۳۷۴۲ : شکسته نستعلیق ۱۶ ذیقعدهٔ **۱۲۶۰** بـدستور محمود میرزا درتبریز ، **انجام** : سال تـاریخ دگرشاهدحال۔بنده‌بابخت‌محمدمحمود، ۲۶۴گ ۱۴س [رؤیت].

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان = تاریخ آل قاجار

ازمصطفی قلی فرزند محمد حسن سراوی سبلانی موسوی. بسال ۱۲۶۹ق، برای‌قهرمان میرزا حکمران‌آذربایجان، درتاریخ خانـدان قاجارتابسال ۱۲۲۰ق نگاشته است.

44044 ـ **انگلستان**، کمبریج، دانشگاه، براون ۱۹H (۹): نوشتهٔ **۱۲۷۴**ق،[استوری ۱:۳۳۳ـ برگل ۲:۹۴۲].

● (قاجاریان)

تاریخ‌قاجاریان

درمقدمه وهشت فصل.

44045 ـ **تبریز** ، آقای نخجوانی : تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [نسخه هـا ۴ : ۳۳۸].

● (قاجاریان)

ازناشناس.

تاریخ قاجاریان

آغاز: بذکرنسب این‌طائفه قاجارعمویی ما وحسب ونسب‌جلیلهٔ جلادت شعار خدیوکامکار خصوصاً حکایت‌گذار ووقایع نگار است، آنچه ازتـتبع سیرواخبـار معلوم و مستفـاد است ، و دانشوران تـرکـمـانیه دشت قیچـاق را خلفا عن سلف درياد، این است کـه در نواحی ترکستان قصبه‌ای بـود مسمی بترکستان ایـن طایفهٔجلیله بااتباع‌خوددرآنجاسکنی‌داشتند... ما پنج برادری که ازیك پشتیم ـ درپنچهٔ‌روزگار پنج انگشتیم.

44046 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۰۱۸/۴ : نستعلیق سدهٔ سیزدهم. با تاریخ ۱۳ج۱/۱۲۸۲

در نسخه. (۴۹۸ر – ۵۲۵ر) [ف. دانشگاه۸: ۶۳۶].

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان

ازناشناس، از فرمانروایی علیقلی خان و ابـراهیم خان افشار است تـا فتحعلیشاه . و از آن بـرمیآید کـه نگارنـده در ۱۲۲۳ یازده سال داشته است، واسپهانی وشاگردملا محمد علی عقدایی وحکیم آخوند ملا اسماعیل سپهانی وآخوندملاولی‌الله هزارجریبی‌مازندرانی، وآقا محمدکاظم والـهٔ اصفهانی، وازپدر نوادهٔ مجلسی‌دوم، وازمادر ازسیدهای‌گلستانهٔ‌سپاهان، ومیرزا محمد بـاقر گلستانه نـاظرسر کار اقدس همایون عم مادر، ومیرزا محمد منشی دیوان‌عم خودش بوده‌اند، وپدراوازنائین است... وهنگام نگارش‌ازدرباریان‌محمدولی‌میرزا بوده‌است. کتابی بسبک‌بدیع‌وصاف‌نگاشته‌ودر۱۲۳۵ بعرض‌رسانده است. **آغاز:** ذکرسلطنت علیقلی‌خان وابراهیم خان افشار وانطفاء مصباح دولت هریك ... و نبذی ازاحوال شاهرخشاه بعد از اینکه چراغ سلطنت نادری درمحفل ایران بتند باد حوادث زمان خاموش میگردد.

44047 – **تهران**، ادبیات ۳۶ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، **انجام:** هرفخریـه ایست که ایشان راست بس، ۴۰گ۲۱س [ف. ادبیات ۱:۷۴].

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان

ازناشناس. جلدیکم آن در بـارهٔ محامد و مواقف مشهور فتحعلی خان و محمد حسن خان ومفاخر آقا محمد شاه وفتحعلی شاه، وجلد دوم دربـارهٔ روزگـار محمد شاه وناصرالدین‌شاه است. دردیباجه نام امین الدولـه آمده است. نگارنـده درجایـی مینویسد : وجد این بنده محمد ابراهیم‌نیز بدان روزگارازپی‌مهمی‌بیزد مقیم بود [فهرست حقوق] . **آغاز:** در مجلد اول ازاین‌کتاب جملتی‌ازمحامد مآثورومواقف مشهور امیرتـاج بخش فتحعلی‌خان و پـادشاه جهانگشا محمد حسنخان ... یاد رفت ... در این مجلد نبذی ازلباب‌حکایات ونقاوهٔ روایات عهد ماضی وروزگار سلطنت شهریارغازی محمد شاه ... برآیین ایهام وایجازبل ایماء واعجاز املاامیرودبراثر وقـایع روزگـار دولت ... (ناصرالدین قاجار) ... نگاشته می‌آید.

43943 – **تهران**، حقوق ۱۳۱ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۹گ ۱۵س [ف. حقوق: ۲۷].

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان

چند نسخهٔ ناشناخته .

44048 – **تهران**، دانشگاه ۳۷۶۱: نستعلیق ۴صفر **۱۲۳۷**، گویا نگارنده یکی از شاهزادگان قاجار(ص۱۴۶) وگویا بنام نصیر (ص۱۷) باشد، وشاید نام‌کتاب نیز **همایـون نامه** باشد (ص ۱۴۷). درنسخه رویـداد های روزگار محمد شاه ۱۲۰۶ است تا جلوس‌نواب همایون‌وشهادت‌آنحضرت وفرستادن نعش‌خاقان به‌نجف . درپایان قصیده ایست از فتحعلی خان صبای‌کاشانی دربارهٔ تاریخ نگارش این‌کتاب . آغاز افتاده. **انجام:** گرچه تاریخ است‌تاریخش ولی طبع‌ـگفت تاریخش بود این لوح محفوظ دوم [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۵۲] .

44049 – **تهران**، ملك ۳/ ۳۴۷۱: با تاریخ **۱۲۸۸**، نسبنامه و تاریخ‌کوتـاهیست (گ۲۶پ–۲۷پ). **آغاز:** دربیان اجمال‌نسب سلسلهٔ قاجاریه. چون ششصدوپنجاه و سـه سال

قمری از هجرت نبوی گذشت ، هلوکـوخان [رؤیت].

44050 ـ تهران ، ملك ۴۳۱۸/۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، با دیباجه‌ای‌درستایش فتحعلیشاه وخاندان قاجار، سپس پیمان‌نامه های میان ایران وروس وایران وعثمانی آورده شده است . آغاز : هوالسلطان الاعظم والخاقـان الاکرم الافخم ... نـاظران را بـرأی العین مشاهده و مستمعان راکمال قدرت پـروردگار شاهدست، که ازصباحی که هاتف مشیت کامل از ممکن حکمت ... [رؤیت]

44051 ـ تبریز، ملی ۳۲۷۳: نستعلیق تاریخ یاد نشده. تاریخ قاجاریان است از آغاز پادشاهی ایشان تاگشودن دژ شوش بـروزگار فتحعلی شاه . گویا تحریری دیگر از « مآثـر سلطانی» است،آغاز و انجام افتاده [ف . ملی تبریز ،سیدیونسی ۱۷۲:۱].

● (اقوام وملل،صفویان)

تاریخ قزلباشیان

دردوبخش: قسم یکم درذکر جماعتی که در دست راست می‌باشند، قوم شاملو و روملو وآقا جری و... قسم دوم درذکر اقوام آق قوینلواز قوم بهارلوو... نام‌کتاب ونگارنده دردیباچـهٔ نسخهٔ ۶۲۸۴ملك نیامده ودرهامش بخامهٔ‌دیگر تاریخ قزلباشیه عنوان شده است. آغاز: ستایش وسپاس بی‌اندازه وقیاس وحمد وثنای‌قوی‌اساس خداوندی را سزاست که جوهر جان پـاك ... اما بعد این‌کتابیست درذکرطوایف قزلباش که بتاج وعاج شاهی مفتخرومباهی‌اند وکمرخدمت خاندان عظیم الشأن صفوی برمیان بسته.

44052 ـ تهران، ملك۶۲۸۴: نستعلیق خوش، سدهٔ ۱۱، با تاریخ‌دستخوردهٔ ۱۰۱۳ ، پایان‌نیز دستخورده‌است، ۷۸ گ ۱۷س[رؤیت].

● (محلی ، قزوین)

تاریخ قزوین

گرفته شده از«تاریخ گزیده»ی مستوفی . (ص۷۷۳-۸۱۴چاپ ۱۳۳۹تهران).

44053 ـ تهران، دانشگاه۳۹۴۲/۲: شکسته نستعلیق ۱۲۶۸، (ص۱- ۲۸) [ف . دانشگاه ۲۹۳۲:۱۲].

● (محلی ، قم)

تاریخ قم

متن ازحسن فرزند محمد فرزنـد حسن شیبانی قمی، بسال ۳۷۸ق، بـرای صاحب بن عباد. ترجمه ازحسن‌فرزند علی‌فرزندعبدالملك قمی، برای خواجه فخرالدین ابراهیم فرزنـد خواجه عماد الدین محمود وزیر . سال ترجمه درنسخهٔ‌چاپی(خمس‌وست‌وثمانمانه۸۶۵(؟)است که‌آقای سید جلال‌همایی۸۰۵و۸۰۶ دانسته‌اند (به نسخه ها توجه شود) بهبانـی در حواشی «نقدالرجال» ازاصل‌عربی‌آن نقل‌کرده است . مجلسی‌در«بحار» ونوری در«مستدرك» بندهایی ازاصل عربی‌آن آورده‌اند ، ولی همان مجلسی میگوید نسخهٔ عربی آن بدستش نرسیده و تنها همین فارسی را دیده است .کتاب باید در ۲۰ باب و۵۰ فصل بـاشد . ولی اکنون بیش از۵ باب‌آن دردست نیست ولی‌نوری ازنسخهٔ ۸بابی آن‌یاد میکند. ونسخه‌ای هشت‌بابی‌ازآن درقـم هست ودرچاپ آقای مدرسی قمی مورد استفاده قرارخواهدگرفت. آغاز: الحمدلله جاعل‌العلما وبعد چنین‌گویـد مفسر این‌کتاب و معدل این خطاب.

بنگرید : ذریعه ۳: ۲۷۶ ـ ف . مشار : ۳۳۲- پیشگفتارچاپ ۱۳۱۳خ ازجلال‌الدین همایی تهرانی ـ ف. ادبیات ۷۵:۱- استوری

۱:۳۴۸و۱۲۹۱- یاداشتهای قزوینی۲:۱۹۰.

44054 ـ **تهران**، ملی ۱۴۷۲ ف: نستعلیق کهن نزدیك به نسخ بهاء الدین فرزند حسن‌فرزند بهاء الدین فرزند عبدالملك‌حافظ، دوشنبه ۱۷ذیحجهٔ**۸۳۷**ق، جلد۱، آغاز برابر نمونه، ۲۱۷ گ ۱۷س [یادداشتهای دکترجان لایونگود] . این نسخه را مدرسی قمی برای چاپ‌آماده میکند.

44055 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ذیل ریو۸۸): ازسدهٔ **۱۵**م(۹ق). تنها ۵باب‌نخست را دارد [استوری ۱:۳۴۸].

44056 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۸۷: نسخ دوشنبهٔ ۱۰/ ذیقعدهٔ**۱۲۲۹**. تاریخ نگارش درنسخه ۸۰۶است [نسخه ها ۲:۶۵].

4407ـ **تهران**، سنا ۷۳۴ (۶هـ/۵): نستعلیق علی‌حسینی، در **۱۲۵۳**، نسخه ازآغاز تا ذکر فتح ابوموسی اشعری را دارد، نسخه عنوان: تاریخ دراحوالات‌قم‌دارد، آغازبرابر نمونه،ازکتابهای‌دکترمفتاح بوده،۱۲۳ گ۱۷ س[دؤیت] .

44058 ـ **تهران**، مجلس ۵۶۵۱: نستعلیق ابوالقاسم‌گلپایگانی،**۱۲۷۵**، ۲۷۶ص ۲۰س [ف. مجلس۱۷:۱۰۶].

44059 ـ **کمبریج**، دانشگاه، براون I۴(۱۴): نوشتهٔ **۱۲۸۶**ق. تنها ۵باب نخست را دارد [برگل ۲:۱۰۰۸ ـ استوری ۱: ۳۴۹].

44060 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۶۷: نستعلیق شکستهٔ مهدی فرزند حسن‌قمی،۶شوال **۱۲۹۵**، برابر نسخهٔ چاپ همایی. تاریخ‌ترجمه درفهرست ۸۰۶ یاد شده، ۲۱۲ گ ۱۴س [ف. سپهسالار۳:۳۰۱] .

4406I ـ **تهران**، ملك ۳۹۱۳: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازبرابرنمونه، در یك دیباجه وپنج‌باب وهریك‌چند فصل، باچهار صفحه‌فهرست مطالب درآغاز ودوصفحه فهرست نشانها درانجام نسخه، ۱۳۹ گ ۱۹[رؤیت].

44062 ـ **قم**، آستانه ۴:۷۳ـ۶۰۱۰: شکسته نستعلیق ۱۰ شوال **۱۳۰۰**، بدستور سپهسالاراعتضاد الدوله (محمد مهدی‌خان‌حاکم قم) تاریخ ترجمه درفهرست ۸۶۵ یادشده است وتاباب پنجم را دارد [ف. آستانه: ۸۵] .

44063 ـ **تهران**، ادبیات ۱۲۲ ج: نستعلیق دوشنبهٔ۲۳شوال**۱۳۰۰**، بایادداشتهایی ازمیرزا حسین نوری، تاریخ ترجمه در نسخه **۸۶۵**است، ۱۰۳ گ ۱۸س.

44064 ـ **تهران**، ملی ۲۰۲۵ ف: نسخ، **۱۳۱۳**، برای محمد فرزند علی صفی، آغازبرابرنمونه،درنسخه‌نام مترجم‌حسن‌علی‌بن حسن یاد شده است، ودر ۲۰ باب است (!) . [یاد داشتهای دکترجان لایونگود].

44065 ـ **تهران**، ادبیات۱/۱۴۲ب: نستعلیق **۸ـ ۱۳۰۷** خ درلندن، نیمهٔ نخستین آن است، تاریخ ترجمه بمانند چاپی (خمس وست وثمانمایه!) است، ۳۹۲ص [ف. ادبیات ۱:۷۵].

44066 ـ **تهران**، ادبیات۲/۱۴۲ج: نیمهٔ دوم و بهمان خامه **۸ـ۱۳۰۷** درلندن، از روی نسخهٔ خلخالی نوشتهٔ بهاء الدین‌فرزند حسن فرزند بهاء الدین فرزند حسن فرزند عبدالملك حافظ ۲۷ذیحجهٔ ۸۳۷، بمانندچاپی است، پیشکش مینوی به قزوینی‌ست [ف. ادبیات ۱:۷۵].

44067 ـ **قم**، حسن توچی معروف به حسن ملاشجاع: نسخه هشت بابی‌ست.

● (مجلی، زندیان)

تاریخ قوامی

ازحاجی اسدالله خان درویش‌فرزندحاجی ابراهیم قوام‌کلانترشیرازی فرزند هاشم فرزند محمود... فرزندقوام الدین‌محمدممدوح حافظ شیرازی، که بدستورشاه‌در۱۲۱۵کورشده، ودر روزگارکوری درذیحجهٔ ۱۲۳۹ تا۱۲۶۳ بنام فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰)ساخته.سرگذشت خانوادهٔ قوام شیرازیست وپاداش رفتاری‌که او با لطفعلی خان زندکرده وازفتحعلی‌شاه گرفته. درآن از«بزم غریب»که سفرنـامهٔ مکهٔ اوست که‌در۱۲۲۱ نگاشته،وازاینکه‌شب‌باهله ۱۲۱۵ شاه اوراکورکرد وبدیگرخویشان او چه رسید یادکرده است. درچهار باب : ۱-کیفیت نسب ۲-ازولادت‌تا اوان مغضوب‌شدن ۳-درانحراف مزاج مبارك سلطانی ! ۴- تفصیل احوال بعد ازسیاست. یك دوره تاریخ ایران ازپیشدادیان تا یزدگرد پسرشهریار واپسین پادشاه ساسانی نیز است. **آغاز:** حمدله.. اما بعدچون‌چندی بود که‌بخاطرفاتر... این‌بنده... چنین می‌آمدکه مجملی از... کیفیت احوال خود... مرقوم قلم شکسته رقم... دارد.

44068 **ـ اصفهان،** عمومی۱/ ۱۱۴۳۹: شکسته نستعلیق خود نگارنده، **۱۲۸۶** (ص۱-۱۴۴)، آغازبرابرنمونه، در فهرست‌بنام **شرح حال حاج اسدالله** یاد شده است [ف. دکتر مقصود ۱: ۳۶۰].

44069 **ـ تهران،** عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق‌آغازسدهٔ **۱۴**، آغازدردیباچه افتاده‌است، اندازه جیبی [رؤیت] .

44070 **ـ تهران ،** دانشگاه ۳۰۱۳ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، زرین ،آغاز برابر نمونه ، ۷۸گ ۱۴س [دانشگاه ۱۰: ۱۹۵۲].

تاریخ کاشان = جغرافیای ...

دربخش جغرافیا ص۳۹۵۵ گذشت .

تاریخ کرد

دربخش تاریخ اقوام وملل خواهدآمد.

● (محلی ،کرمان)

تاریخ کرمان

ازمحمد حسین الشریف فرزند محمدعلی کرمانی، نگاشتهٔ ۱۲۳۱. وازهموست: «روضهٔ حسینیه» درسوگواری .

44071 **ـ شیراز ،** آقای منتظرصاحب کتابدارخانقاه: درفرهنگ ایران زمین ج ۱۲ دفتر۱-۴س ۱۳۴۲ ص ۳۰۲ این نسخه نشان داده شده است [نسخه ها ۵: ۲۹۵].

تاریخ کرمان = تاریخ سلجوقیان کرمان

درص۴۲۴۶ گذشت.

تاریخ کرمان = فهرست‌اسامی

یحیی. درهمین‌بخش‌خواهدآمد

تاریخ وجغرافیای کرمان

درص ۳۹۳۹و۳۹۵۵ گذشت.

تاریخ کشاف

دربخش تاریخ اقوام خواهدآمد .

● (صفویان)

تاریخ کشیك خان

ازنورالدین محمد نجیب‌کاشانی ، منشی و ملك‌الشعرای روزگارشاه‌سلطان حسین(۱۱۰۵-۱۱۳۵). تاریخ روزگارشاه یاد شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۷۸-فرهنگ‌سخنوران ۵۹۷.

44072 ـ **تهران** ، سلطنتی : (مجله یادگار ج ۴ش۷ص ۷۰) [برگل ۲:۸۹۸] .

تاریخ وجغرافیای لار

در بخش جغرافیا ص ۳۹۴۱ گذشت .

تاریخ کلام الملوك = کلام الملوك

علی آبادی ، درهمین بخش.

● **(زندیان)**

تاریخ گیتی گشای

ازمیرزامحمدصادق موسوی، نامی اصفهانی (م ۱۲۰۴)، سراینده «نامهٔ نامی» بنام ابوالمظفر محمد جعفرخان زند . تاریخ زندیان است به شیوهٔ مغلق میرزا مهدی استرآبادی و تا سال ۱۲۰۰ را دارد. سپس بدستور میرزا محمدحسین فراهانی میرزا علیرضا (عبدالکریم) شریف شیرازی ذیلی برای آن نگاشته است که در ص ۴۲۴۴ گذشت. وذیل دیگری نیز ازآقامیرزامحمد رضای شیرازی برآن داریم. این کتاب نخست در لندن بکوشش ارنست بیر سپس در تهران با ذیل آن بکوشش سعید نفیسی ۱۳۱۷ خ چاپ شده است . **آغاز :** طراز کلام مؤرخان سخن پروروزیب اقلام نگارندگان قصص وسیر .

بنگرید : ذریعه ۳: ۲۸۴ (تاریخ گیتی گشای) و۴: ۵۳ (تذیل گیتی) ـ ف . مشار : ۳۳۵ـ استوری ۱: ۳۳۱ و ۲۸۴ ـ پیشگفتار چاپ ازنفیسی.

44073 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۶۲ Add: شکسته آمیز ، سدهٔ **۱۸**م، ۱۵۳گ ۲۱س.

44074 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۳۵۲۴ Add: نستعلیق، سدهٔ **۱۸**م، آغازبرابر نمونه ، ۱۴۸گ ۲۰س.

44075 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۹۰۴ Add : سدهٔ **۱۸**م، ۱۴۵گ ۱۵ س [دیو ۱ : ۱۹۷-۱۹۶] .

44076 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۱۷ تاریخ (۲۱۳ف): نسخ ۱۴ رمضان **۱۲۳۱** (۱۸۱۶م). آغازبرابر نمونه ، ۲۰۴گ ۱۷س [ف. محمد اشرف: ۲۴۷] .

44077 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۵۷۹۴ Add: نستعلیق هند سید مددعلی، ج ۱/ **۱۲۳۵** (۱۸۲۰م)، ۱۶۲گ ۲۱س [دیو ۱: ۱۹۷].

44078 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۱۹۴۳ Or: نوشتهٔ **۱۲۳۶** در فهرست کتابخانه بنام «تاریخ زندیه» یادشده است. [نسخه‌ها ۴: ۶۵۱].

44079 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱: ۴۹۱): نوشتهٔ **۱۲۵۲**ق [برگل ۲: ۹۳۲] .

44080 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۰۳ : نستعلیق محمد حسن اصفهانی، **۱۲۴۳**، ۱۷۸گ ۱۸س [رؤیت] .

44081 ـ **تهران** ، ملك ۳۹۲۸ : نوشتهٔ **۱۲۵۶**ق [یاد داشتهای دکتر جان].

44082 ـ **لنین گراد** ، عمومی: نوشتهٔ **۱۲۵۶**ق [برگل ۲: ۹۳۵].

44083 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۶۲ ج : شکسته نستعلیق شوال **۱۲۵۷**، آغازبرابر نمونه، ۱۶۱گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱: ۷۹] .

44084 ـ **تهران** ، ملك ۴۱۷۴: نوشتهٔ **۱۲۵۷** [یادداشتهای دکتر جان لایو نگود].

44085 ـ **فرهاد معتمد** ، ۱۱۴ : نستعلیق **۱۲۶۱**. درمحرم ۱۲۶۲ از آن فرهاد میرزا بوده، آغاز بمانند نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۱۵۸].

44086 ـ **تهران** ، ملی ۱۷۳۰ ف : نستعلیق ، علیمحمد فرزند میرزا محمد ابراهیم، چهارشنبه ۲۰ج ۲/ **۱۲۷۲**، آغازبرابر نمونه، ۱۴۹گ ۱۶س.

44087 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۴ : نبشتهٔ **۱۲۸۴**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۵گ ۱۹س [ف. مجلس ۲ : ۱۳۱].

44088 ـ **تهران**، ملی ۱۲۱۹ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، **آغاز**: تاریخ خاقان معدلت بنیان محمد کریمخان زند، وتا: بیان توجه موکب آغا محمد خان بجانب عراق ومجادله با خسروخان واسماعیل‌را دارد، ۱۸۱گ ۱۶ س [ف. ملی ۳ : ۲۵۴].

44089 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۵۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۲۷گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۶ : ۳۵].

44090 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۹۹ Add : نستعلیق هند، سدهٔ **۱۹** م ، ۲۶۲ گ ۱۹س [ریو ۱ : ۱۹۷].

44091 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۸۳ / ۱: آدینه ۶ ج ۱ / **۱۳۲۹** ، (ص ۲ـ۳۰۵) سپس «ذیل گیتی گشای» میرزا عبدالکریم [ف. دیباجی ۲ : ۱۶۱].

44092 ـ **برلین**، پادشاهی ۴۳۹ : تاریخ یاد نشده [استوری ۱ : ۳۳۱ـ برگل ۲ : ۹۳۴].

44093 ـ **آلمان**، توبینگن (هاینتس ۱۱۹): [عمان برگل] .

● (محلی ، گیلان)

تاریخ گیلان

ازعبدالفتاح فومنی رشتی ، در دو فصل و چهارمقاله. رویدادهای ۹۲۳تا ۱۰۳۸را دارد. بکوشش برنهاردان درپطرزبورغ بسال ۱۲۷۴ وسپس دررشت ۱۳۱۴خ وبتازگی بکوشش دکتر منوچهرستوده چاپ شده است.

بنگرید : مشار: ۳۳۵ـ استوری ۱ : ۳۶۳، ۱۲۸۹ـ برگل ۲ : ۱۰۷۷

44094 ـ **تهران**، ملك ۳۷۷۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز دردیباچه کمی افتادگی دارد، ۱۲۹گ ۱۴س [رؤیت] .

44095 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۶۱ : نستعلیق میرزا رضی تفرشی گیلانی، آدینهٔ ۱۹ رمضان **۱۳۱۰**، ۸۲گ ۱۱ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۴۴].

44096 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۹۵ (۵۷۱ف) : بی تاریخ، ۱۱۲گ [آکیموشکین ۱ : ۹۶].

44097 ـ **لنین گراد** ، عمومی ۱۴۷: تاریخ یاد نشده [برگل ۲ : ۱۰۷۷].

● (محلی ، گیلان)

تاریخ گیلان ودیلمستان

ازظهیرالدین مرعشی، (که یاداودر «تاریخ طبرستان: ۴۲۵۶» گذشت). بنام کارکیاسلطان علی وپدرش سلطان محمد، درسالها ۸۸۰ـ۸۹۴ در هفت باب وهرباب در چند فصل نگاشته است ، آداب و رسوم آن سرزمین را نیز دارد ، و در رشت ۱۳۳۰ازروی نسخهٔ بادلیان همراه نامه‌های احمد خان گیلانی بکوشش ه. پل ، را بینو ، و بتازگی بکوشش دکترمنوچهرستوده چاپ شده است . **آغاز**، شکر وسپاس بیحد پادشاهی را

بنگرید : ذریعه ۳ : ۲۸۴ـ ف. مشار ۳۳۶.

44098 ـ **اکسفورد** ، بادلیان، ۳۰۹: نوشتهٔ ۱۴ / ۱ / **۹۹۳** [ف. ادبیات ۱ : ۷۱] یا نوشتهٔ **۹۳۰** بگفتهٔ برگل ۲ : ۱۰۷۶واستوری.

تاریخ لطفعلی خان

درص ۴۲۴۵ گذشت .

● (مغول)

تاریخ مبارک غازانی = کتاب سلطانی

از رشید الدین فضل الله فرزند عمادالدوله همدانی (که یاد او در «جامع التواریخ: ۴۱۳۳» گذشت). دارای دیباچه ومقدمه ومقاصد وخاتمه فهرست فواید فاتحهٔ کتاب سلطانیه و تقریظات دانشمندان برای خواجه رشید الدین و سپس خود کتاب، که تاریخ غازانخان و بخشی از همان «جامع التواریخ» اوست در لندن ۱۳۵۸ و (۱۹۴۰م) در ۳۸۷+۳۶ص چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۳۳۶ ـ ذریعه ۳: ۲۶۹ (تاریخ غازانی).

44099 ـ **نور عثمانیه**، ۳۴۱۵: نسخ عبدالعزیز فرزند محمد فرزند محمود کرمانی، شوال **۷۰۷** (ص۱۱۹)، ۴۵۸گ ۱۹س. فیلم آن در دانشگاه ش ۴۸۷ هست [فیلمها: ۶: ۱۵۶].

● (قاجاریان)

تاریخ محمد شاهی

از سپهر کاشانی (سپهر یکم)، محمد تقی (م۱۲۹۷)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۰» گذشت. او سه جلد از نه جلد «ناسخ التواریخ» را در تاریخ قاجاریان بنامهای زیر نگاشته است: ۱ـ تاریخ خاقان ۲ـ تاریخ محمد شاهی (این کتاب) ۳ـ تاریخ ناصری. و دیگر شش جلد نگاشتهٔ پسرش سپهر دوم (عباسقلی) است. در زندگانی محمد شاه (۱۲۵۰-۱۲۶۴) ورویدادها ۱۲۶۴ است.

آغاز: الحمدلله المهیمن المعبود والصلاة علی محمد المحمود وعلی وصیه وصهره.

44100 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۱۰: نسخ زیبا، **۱۲۷۲**، گویا نوشتهٔ نگارنده، آغاز برابر نمونه، ۱۵۶گ ۱۹س [ف. ملی تبریز ۱: ۱۷۹].

● (قاجاریان)

تاریخ محمدی = احسن التواریخ

از محمد فرزند محمد تقی ساروی، بدستور شاهزاده بابا خان (فتحعلی شاه)، (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰) بروزگار ولیعهدی او، بسال ۱۲۱۱ق در تاریخ خاندان قاجار و رویدادهای روزگار آغا محمد خان قاجار نگاشته است. **آغاز:** محمدت محمودی را روا وثنای معبودی را سزا وستایش بی آلایش.

بنگرید: استوری ۱: ۳۳۲ ـ ذریعه ۳: ۲۸۶ برگل ۲: ۹۴۰.

44101 ـ **آصفیه**، ۵۱۲ تاریخ: نستعلیق خوش، **۱۲۱۵**، ۲۶۶ص ۱۷س، در فهرست بنام **تاریخ محمد شاهی** و نگارنده محمد تقی ساروی ست [ف. آصفیه ۱: ۱۸۷].

44102 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ذیل ریو ۶۷): از سدهٔ **۱۸**م (؟).

44103 ـ **ساری**، طاهری شهاب: غرهٔ رمضان **۱۲۱۶**، ۲۴۳ص ۱۹س [نسخه‌ها ۶: ۶۱۴].

44104 ـ **تهران**، ملی ۲۰۷۱ ف: نستعلیق، یکم ذیحجهٔ **۱۲۱۶**، نام نگارنده محمد فتح فرزند محمد تقی ست، آغاز برابر نمونه، ۱۵۱گ ۱۸س [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

44105 ـ **انگلستان**، منچستر، لیندسیانا ۱۶۱: پیرامن **۱۸۰۰**م (ف.ص۱۹۷) [استوری ۱: ۳۳۲ـ برگل ۲: ۹۴۰].

44106 ـ **تهران**، ملك ۳۹۵۷: شکسته نستعلیق **۱۲۲۰**، آغاز نونویس وبرابر نمونه، ۱۸۳گ ۱۶س [رؤیت].

44107 ـ **هند**، بانگیپور ۵۲۶: نستعلیق امین پادسا، ۳ع ۱/ **۱۲۲۲**، آغاز برابر نمونه، نسخه بنام **تاریخ محمدی** ست. در آن آمده: وشاهزادهٔ گرامی این نامهٔ نامی را بدو نسبت

مسمی به تاریخ محمدی گردانید ، ۱۸۶ گ ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر ۶: ۱۸۸].

44108 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۴۳ Add: نستعلیق **۱۲۲۲** (۱۸۰۷م) درفهرست بنام **تاریخ محمدی**ست، ۲۴۹ گ ۱۴ س [ریو ۱: ۱۹۹] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۷۹ هست [فیلمها: ۳۶].

44109 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۲۶ Add: شکسته آمیز، پیرامن **۱۸۱۲**م، باعنوان **تاریخ محمدی** جلد یکم، **آغاز**: جناب پادشاه بی‌نوم وسنه عمت نواله، [ریو ۱: ۱۹۹].

44110 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۳ (۷۲۷۳): نستعلیق علی اصغر هزارجریبی، صفر **۱۲۲۷**، با ۹ مجلس تصویر، آغاز برابر نمونه، درفهرست نام نگارنده **محمد فتح الله** یاد شده، ۲۱۵ گ ۱۳ س [ف. رضوی ۷: ۵].

44111 ـ **لندن**، انجمن آسیایی پادشاهی (ف. مورلی ۱۴۹۲): نوشتهٔ **۱۲۳۵** ق [برگل ۲: ۹۴۰ـ استوری ۱: ۳۳۲].

44112 ـ **تهران**، ادبیات ۷۵ ب: نستعلیق شکسته، با تاریخ ۲۹ ج ۲/ **۱۲۶۱** و **۱۲۲۱** وج ۱/ **۱۲۵۹** دردفتر، نام نگارنده در فهرست **محمد** یاد شده، آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۱: ۱۴].

44113 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۶۵ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۷۱ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۰۰].

44114 ـ **پاریس**، ملی S.P۲۳۴: (بلوشه ج ۱: ۴۹۲) از آغاز سدهٔ **۱۹**م [استوری ۱: ۳۳۲ـ برگل ۲: ۹۴۰].

44115 ـ **تهران**، مجلس ۱۰۷۰۵ فهرست نشده: نسخهٔ بسیارخوب، نستعلیق، در صندوق کتابخانه است، زرین.

44116 ـ **تهران**، مجلس ۳۱۰۶ فهرست نشده: نستعلیق درشت بسیارخوب ، زرین، در صندوق ش ۴ ش ۲۵۴ کتابخانه است [یادداشتهای دکتر جان لایو نگود] .

44117 ـ **لندن** ، انجمن آسیایی (ف . مورلی P.۱۵۰) .

44118 ـ **آلمان** ، (ف. هاینتس ۹۵): انجام افتاده [استوری ۱: ۳۲۲ـ برگل ۲: ۹۴۱].

44119 ـ **تهران** ، ملك ۳۹۵۷ :

● **(افشاریان)**

تاریخ مختصر سلطنت محمد شاه

از ناشناس، رویداد های روزگار پادشاهی محمد شاه تیموری هند است تا بسال ۱۱۵۳ ق که سال نگارش آن نیز هست. ودر بارهٔ لشکر کشی نادر به هندوستان و کارهای نظام الملك آصفجاه به تفصیل گفتگو کرده است. **آغاز**: در بیان طلب نظام الملك ... چون درمهمات سلطنت.

44120 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۶۱۲): از نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۸**م ، [استوری ۱ : ۳۲۸ ـ برگل ۲: ۹۲۸] .

● **(محلی)**

تاریخچهٔ مدرسهٔ دار الفنون

از آقا خان مصفی محاسب الدوله (۱۲۷۴-۱۳۵۶)، که یاد اودر «اصول علم جبر ومقابله: ۱۳۴» گذشت، سرگذشت نگارنده رانیز دارد. **آغاز**: در موضوع مدرسهٔ دارالفنون ، اگر بخواهم شرحی بنویسم باید مقدمهٔ مختصری از حال مرحوم مغفوررضا قلیخان... هدایت ... شروع نمایم.

44121 ـ **اصفهان** ، عمومی ۳۸۷۳ : نستعلیق خود نگارنده ، ۱۵ ص ۱۳ س [ف . دکتر مقصود ۱ : ۴۶].

تاریخ مسعودی = تاریخ بیهقی

بیهقی، درص ۴۲۳۶ گذشت.

● (مشروطیت)

تاریخچهٔ مشروطیت

از ضیاء الدین تویسرکانی.

پراکنده هایی‌ست در یك جنگ: بلوای تهران در ۱۳۲۳ و تحصن در سفارت، مرگ مظفرالدین شاه، حوادث نهاوند و تویسرکان ۱۳۲۶، شیخ فضل‌الله نوری و ملامحمد آملی و دیگران در برابر مشروطیت، رویدادهای پس از رفتن محمد علی میرزا به فرنگ در ۱۳۲۹، شورش سالار الدوله و آشوب ولایات ثلاث، شورش دودمان سکوند در تویسرکان ۱۳۱۳، شورش رجبعلی سرابی در تویسرکان ۱۳۲۰.

44122 ـ **تهران**، دانشکاه ۱/ ۳۴۶۰: نستعلیق ضیاء الدین تویسرکانی در جنگ، **۱۳۲۳-۱۳۲۶** (ص۹۳-۱۹۶) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۶۹].

● (مشروطیت)

تاریخ مشروطیت

از محیط مافی مدیر روزنامه «وطن»

44123-28 ـ **تهران**، مجلس: نسخهٔ اصل، بخامهٔ نگارنده، درشش جلد، تاریخ است و نامه هایی دربارهٔ مشروطیت وسرگذشت بسیاری ازکسان مشروطیت، خریداری شده از دختر نگارنده که اظهار داشته است همراه این شش جلد چهارصد عکس بوده که دراداره روزنامهٔ اطلاعات گم شده است [دکترجان لایو نگود].

● (مشروطیت)

تاریخ مشروطیت

ازحاج شیخ محمد مهدی‌شریف‌کاشانی، در یك مقدمه وچهارتذکره هر تذکره‌در پنج‌فصل و در پایان یك خاتمه. مقدمه درسرگذشت خود و مجملی ازرویدادهای روزگار پادشاهی ناصرالدین شاه واوایل مظفرالدین شاه است. این نسخه‌از حیث دارا بودن تصاویرعلما ومردان مشروطیت آن روزگار بسیار ارزنده است. و در غرهٔ ع ۱/ ۱۳۳۳ بانجام‌رسیده‌است. دردیباجه‌میگوید: پس‌ازختم جلد اول کتاب تاریخ شریف که‌وقایع ناگوار یك محاکمهٔ تاریخی دنیا را دربرداشت وبملاحظاتی تعطیل شده است، در این ایام که وقایع ناگواری پیش‌آمده ومردم وعلما درمقام جلوگیری ازظلمها وتعدیات دولت برآمده، آنچه دیده بدون کم وبیش‌ثبت شد تا درروزگار باقی بماند ومردم عبرت‌گیرند. **آغاز:** حمد و سپاس مرذات پاك یزدانی را لایق وسزاست که پیکر انسانی را بحلیهٔ عقل ودانش‌بیاراست. و بعد چنین‌گوید...

44129 ـ **تهران**، ملك، ۶۰۶۸: نستعلیق نگارنده، ع ۱/ ۱۳۳۳. عکسها از غلامرضا خان‌عکاس‌باشی. مختلف‌السطور، عکس مؤلف درآغاز وانجام است. شمارهٔ عکسها ۶۱۸ عکس است، ۷۱۸ص [رؤیت].

● (مشروطیت)

تاریخ مشروطیت

از نصرالله خان مستوفی، که در سالهای ۱۳۲۳-۱۳۲۵ نگاشته است. **آغاز:** اما بعد المختصررساله در اوضاع داخلهٔ ایران و پیش‌آمد امورات و حرکات لمعات طهران و تولید کلمهٔ‌مشروطیت. **آغاز:** امابعد، این‌مختصر رساله دراوضاع داخلهٔ ایران وپیش‌آمدامورات وحرکات مردمان تهران وتولیدکلمهٔ‌مشروطیت وتغییروضع سلطنت استقلالی به‌مشروطه.

44130 ـ **تهران**، ملك ۳۸۱۹: شکسته نستعلیق ابن نصرالله مستوفی تفرشی، ۱۲ شعبان

۱۳۲۵، ۳۹۷گ ۱۹س [رؤیت].

● (مشروطیت)

تاریخ مشروطیت

چند گفتار ناشناخته جدا ازیکدیگر.

44131 ـ تهران ، ملك ۳۶۷۷ : شکسته نستعلیق ج۱/ **۱۳۲۸**ق ، با یادداشتی درنمای نسخه در آینکه: [چهارجلد] رساله درشرایط انسانیت ومراسم مدنیت وحفظ حقوق آدمیت متدرجاً درسنوات قبلی به مقتضای وقت تألیف شده، رسالهٔ اول درمدنیت وانسانیت نامهٔ موافق آیات قرآنی، دوم دراصل مدنیت ومنشاانسانیت واثبات نبوت خاصه هردودر يك جلد. سوم و چهارم دريك جلد است درمراسم وحفظ ناموس وحقوق مدنیت وتهذیب اخلاق. و این رساله جلد پنجم است که آثاروعلایم هردوفقره همهادی ورهنماست] **آغاز :** دروقایع مشروطه و تشکیل پارلمان ووضع قانـون اساسی ومجلس شورای ملی از۱۴ذیقعدهٔ ۱۳۲۴ لغایت رجب المرجب ۱۳۲۷ برسبیل اجمال در دارالخلافـهٔ تهران قلمی شده.

بسملـه ، زایچه طالع ایران چیست ؟ متقن تـریـن رسالـه که در ایـن مـوضوع نوشته شده آنست که پرنس‌ملکم خان وطن‌دوست گرامی چند سال قبل‌انشا نموده... ودراواخر کتاب‌متن‌قانون‌اساسی آورده‌شده. سپس‌خاتمه‌ای. سه برگ در میانـه افتاده ، ۱۳۷ گ ۱۱ س [رؤیت].

44132 ـ تهران، سنا۹۱۴(۱۶۹۶۳): آلبوم سی و نه تلگراف است بـه ستار خان در بارهٔ خلع ید محمدعلی‌شاه [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود] .

44133 ـ تهران، دانشگاه۳/ ۲۲۴۷: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، سرگذشت کسانی‌ست که برای مشروطیت کار کرده‌اند، سپس سرگذشت ناصرالملك [ف. دانشگاه ۹:۵۰۹].

تاریخ مشروطیت = انقلاب طوس هروی. درص۴۲۲۲ گذشت .

تاریخ مشروطیت = شرح وقایع اتفاقیه

● (خوزستان)

تاریخ مشعشعیان

ازسید نورالدین محمد فرزنـد نعمت‌الله جزایری‌شوستری؟؟

44134 ـ تهران ، دکترمفتاح ۲مج: نسخ یکشنبهٔ ۱۷ ج ۱/ **۱۲۴۹** [رؤیت].

● (محلی ، خوزستان)

تاریخ مشعشعیان

از سید علی فرزنـد عبدالله خان فرزنـد علیخان موسوی، درسرگذشت‌خود ونیاکان‌خود، وازسید محمد بن فلاح‌مشعشعی آغازکرده است. نگارنده درپایان روزگار صفویان میزیسته ، و برای‌تاریخ آن‌روزگار سودمنداست. عباراتهای عربی وفارسی ونامه های دولتی عربی وفارسی داردکه تـاریخ ۱۱۲۸ درآنها دیده شده است [علینقی منزوی]. **آغاز :** الحمدلله الذی جعل لکل شیيء‌سببا ومیزبین خلقه منزلة نسباً .

44135 ـ تهران ، سپهسالار۱۵۱۳ : گویا نسخهٔ اصل، سدهٔ **۱۲**، آغاز برابرنمونه ، ۲۲۶گ۲۴س [ف. سپهسالار۳: ۳۰۴].

44136 ـ زنجان ، شیخ ابـوعبدالله زنجانی: ترجمه وگزیده شدهٔ آن است، که‌احمد کسروی‌آنرادیده‌ودرص۶و۷ کتاب «مشعشعیان» ازآن یادکرده است [ف. سپهسالار۳: ۳۰۴] .

● (محلی ، خوزستان)

تاریخ مظهر الدوله

ازعبدالله فرزند محمدباقر موسوی دزفولی (۱۱۵۸-۱۲۵۶) که یادآور در «درمکنون: ۷۸۶» گذشت. درر رویداد های خوزستان واحوالاتی از آن سامان، در ۱۲۲۶ ساخته است. نام نگارنده و تاریخ نگارش در دیباجه آمده است. واز هموست. مجمع الابرار و تذکرة الاخیار.

44137 ـ **تهران**، ملك ۶۲۰۸/۳: نسخ ع ۲۲/**۱۳۰۶**، همراه دو گفتار دیگر یادشده ازهمو، (۵۸پ-۷۶ر) [رؤیت].

تاریخ معجم فی آثار ... =

المعجم فی آثار ملوك العجم

● **(مغول)**

تاریخ مغول

ازشمس الدین کاشانی، درگذشته بروزگار سلطان ابـوسعید (۷۱۶ ـ ۷۳۶ ق). تاریخ منظومی‌ست از مغولان کـه بدستور قازان خان (۶۹۴-۷۰۳ق) آغازشده وبـروزگار الجایتو (۷۰۳-۷۱۶ق) به انجام رسیده است. گویـا همان «تاریخ غازان خان» است که خواند میر ازآن نام برده است [استوری].

44138 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۳ : ۱۵۰۹): نوشتهٔ **۸۲۶**ق. بامینیاتور.

44139 ـ **استانبـول**، لالا اسماعیل ۳۵۴: تاریخ یاد نشده.

44140 ـ **استانبول**، موزهٔ اوقـاف ۱۹۵۳: تاریخ یـاد نشده [برگل ۲ : ۷۶۷- استوری ۱: ۲۶۶].

● **(مغول)**

تاریخ مغول

ازناشناس. تاریخ مفصل مغول است وآغاز می‌شود ازیافث بن نوح، وبخش بزرگی ازآن دربارهٔ چنگیزخان است وباگزارشی از مرگ اوکتای در ۶۳۷ق به انجام می‌رسد، ونسخه ناقص است. به شیوهٔ مغلق.

44141 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۴۴: نسخهٔ خوب، معرب، تاریخ یاد نشده، ناقص، ۲۳۵گ [استوری ۱: ۲۷۶- برگل ۲: ۷۸۰].

● **(مغول)**

تاریخ مغول

ازناشناس. رویدادها ازمرگ غازان خان ایلخانی در ۷۰۳ق تا ۷۶۷ق بروزگار پادشاهی خواجه علی مؤید رهبرسربداران را دارد.

44142 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۴۸: تاریخ یاد نشده (گ۵۶۸-۶۱۷) [استوری ۱: ۲۷۶- برگل ۲: ۷۸۰].

● **(مغول)**

تاریخ مغول

بگفتهٔ بارتولد ایرانشناس روس بخشی از جغرافیای حافظ ابروست. دارای تـاریخ مغول ازمرگ هلاکوخان در ۶۶۳ق تا شانزدهمین سال پادشاهی شاهرخ (۸۰۷-۸۵۰) در ۸۲۳ ق.

44143 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۴۹: تاریخ یاد نشده، ۱۷۳گ [برگل ۲: ۷۸۰- استوری ۱: ۲۷۶].

● **(قاجاریان، بابیان)**

تاریخ مفصل دین بابی-بهایی

در بخش تاریخ پیامبران وادیان خواهد آمد.

تاریخ ملا جلال یزدی = روزنامه

ازجلال یزدی.

● **(قاجاریان)**

تاریخ ملك آرا = تاریخ قاجاریان

از علیقلی فرزند محمد چلاوی (چلاو مازندران) مازندرانی، متخلص به اقبال، نخست منشی محمد قلی ملك آرا بوده، سپس منشی تهماسب میرزا شده است. در تاریخ خاندان قاجار ورویدادهای روزگار فتحعلیشاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰) دردوجلد ویك خاتمه بنام شاهزاده محمد قلی میرزا ملك آرا، دراصفهان نگاشته است.

جلد یکم درانساب اتراك وطایفهٔ قاجار و اسباب توطن ایشان درمبارك آباد از حومهٔ استرآباد، ورویدادهای روزگار آقامحمدشاه قاجار تا آغاز کار فتحعلی شاه. جلد دوم در پادشاهی فتحعلی شاه. خاتمه در سرگذشت شاهزادگان فتحعلی شاه. **آغاز**: الحمدلله خالق العباد و ساطح المهاد ... مبدعی که خامهٔ ابداعش صور آفرینش را جواهرمعقوله...

بنگرید: استوری، برگل ۱: ۹۴۱.

44144 ـ **تهران**، ملك ۴۱۶۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** دراصفهان، آغاز برابر نمونه، ۱۷۲ گ ۱۷ س [رؤیت].

44145 ـ **تهران**، ملی ۱۶۰۰ ف: نستعلیق ونسخ، **۱۲۴۵**ق. آغاز برابرنمونه، کامل دردوجلد، ۱۷۰ گ ۲۲ س [یادداشتهای دکترجان لایونگود].

44146 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۵: نستعلیق بی‌تاریخ، دررویدادهای ۱۲۰۹ ناتمام مانده و خاتمه‌راندارد، آغازبرابرنمونه، ۱۸۴ گ ۱۷ س [رؤیت].

● **(قاجاریان)**

تاریخ ملکزادگان تخمهٔ خاقان

= شجره نامهٔ قاجار

ازملك ایرج قاجار فرزند فتحعلیشاه، در ص ۵ کتاب بنام تاریخ ملکزادگان تخمهٔ خاقان مغفور اناث وذکور تابطن سوم وچهارم وپنجم آمده است. ودرص ۶ دیباچه آمده است که این کتاب در هفت ویا هشت فصل است که سه فصل آغازآن بنام نمره وچهاریا پنج فصل دیگر بنام طبقه خواهد بود. ولی کتاب تنها سه فصل اول را دارد. و شرح احوال شاهزادگان را درمتن تاریخهایی تا ۱۲۸۹ق دارد.

مطالب برابر آنچه دردیباچه آمده نیست. فهرست مطالب بآنچنانکه دردیباچه آمده است: نمرهٔ یکم ملکزادگانی که پیش ازپادشاهی زاده شده‌اند. نمرهٔ دوم سرگذشت شاهزادگانی که از آغاز پادشاهی ۱۲۱۲ تا ۱۲۲۳ زاده شده‌اند، نمرهٔ سوم درسرگذشت شاهزادگانی که از این تاریخ تا پایان زندگی شاه ۱۲۵۰ق زاده شده‌اند. طبقهٔ ۱ ـ فرزندان بلافصل خاقان ۲ ـ نوادگان خاقان ۳ ـ فرزندان نوادگان خاقان ۴ و ۵ ـ هرچه یافت شود اگرقابل اند بتفصیل والا ـ بطریق اجمال.

اما متن کتاب. درنمرهٔ یکم سرگذشت امام ویردی میرزا، حسینعلی میرزا فرمانفرما، حسنعلی میرزا شجاع السلطنه، نمرهٔ دوم: الله ویردی میرزا، احمدعلی میرزا، اسماعیل میرزا، بهرام میرزا، جهانگیر میرزا، در نمرهٔ سوم: امان الله میرزا، اورنگ زیب آمده است.

آغاز: حمدوستایشی که ازاظهارش گلهای معارف ازبوستان دل بصدآب ورنگ از خاك خیزد... اما بعد، چنین گوید فدوی آستان سلطان جهان ملك ایرج ابن خاقان خلدآشیان.

44147 ـ **تهران**، سنا ۵۹۴ (۱۴۹۸۴): نستعلیق، بی‌تاریخ، زرین، ناتمام، وتا نمرهٔ سوم را دارد، ۲۴ گ ۴۷ ص ۱۲ س [یادداشتهای دکترجان لایگود].

● **(ایران باستان)**

تاریخ ملوك عجم

ازمیر نظام الدین علیشیر نوایی (کـه یاد اودر«دیوان فانی: ۲۴۵۹» گذشت).

تاریخ پادشاهان ایران است، کـه پس از ۸۹۰ق، درچهارطبقه نگاشته است : طبقه ۱ـ پیشدادیان۲ـ کیانیان۳ـ اشکانیان ۴ـساسانیان نخست در خمسه به زبان ترکی جغتایی نگاشته سپس بـه فارسی در آمده است . در ۱۸۴۱ م (۱۲۵۷ ق) بکوشش کاترمر در پاریس و سپس تـاشکند بکوشش استاد خلیل‌اوف‌در۱۹۶۸ م چاپ شده است.

واین جزء«تاریخ انبیاء وحکماوملوك‌عجم» اوست‌که دربخش تاریخ فلسفه خواهدآمد.

بنگرید : برگل ۲ :۷۱۷.

44148ـ **لنین گراد،** عمومی، پادشاهی ۵۵۸ (۱۰): نوشتهٔ۱۰۰۴ق.

44149-52ـ **لنین گراد،** دانشگاه‌دولتی از۱۵۱تا ۱۵۵: تاریخ یاد نشده، چهارنسخه، جانف(ف. تاگیر۱ :۱۶۲).

44153 ـ **دوشنبه ،** اکادمـی علـوم تاجیکستان ۱۳۸: (ف. میرزایف۱: ۱۴۰).

44154ـ58 ـ **تاشکند** اکادمی علوم ازبکستان‌شوروی ۲۶۴تا۲۶۹: پنج نسخه است (ف.ج۱ص۱۰۶) .

44159 ـ **تـاشکند ،** اکادمـی علوم ازبکستان شوروی ۵۰۳۷ : (ف . ج ۷: ۴۸) [برگل ۲ :۸۱۷].

تاریخ ملوك عجم

بدون خطبه وخاتمه .

44160 ـ **مشهد ،** رضوی ۱۵ تاریخ : نسخ بی‌تاریخ، بی‌خطبه وبی‌دیباچه وبی‌خاتمه، ازکیومرث‌آغاز ودرانوشیروان پایان میابد ، ۱۵گ ۲۱س. **آغاز:** بعضی چنین‌گفته‌انـد که کیومرث... **پایان:** جهان رابا انصاف‌آبادکن [ف. رضوی۳ :۷۸] .

تاریخ ملوك عجم

گویاگزیده‌ایست از«حبیب السیر» ویـا بخشی از«هفت اقلیم» رازی است . و بروزگار شاه عباس (۹۹۶ ـ ۱۰۳۸) نگاشته شده است نسخهٔ رضوی‌از: باب‌دوم ذکرملوك عجم‌وسلطنت کیومرث، آغاز میگردد .

44161 ـ **مشهد ،** رضوی ۱۳ تاریخ: نستعلیق، بی‌تاریخ ، جدول زر ، وقف اشرف ۱۳۳۴، ۴۴۱گ ۳۱س [ف. رضوی۳ :۵].

● (ایران ، عمومی)

تاریخ مملکت ایران وسلسلهٔ جلیلهٔ قاجاریه = تاریخ معاصر ایران

متن ازمار خام نایب وزارت امور خارجهٔ انگلیس، بنام‌ناصرالدین شاه. ترجمهٔ لفظی از رحیم فرزند حکیم الممالك، که درآدینهٔ ۱۶ج ۱۳۰۱/۱ به انجام رسانده است . در دو فصل وسه مقالت : مقالت ۱ـ ازحکومت آقـامحمد خان (۱۱۶۳ـ۱۱۶۰) تا پایان فتحعلی شاه ، دراین بخش وضع جغرافیایی قفقاز وبرخی از شیخ نشین های خلیج فارس و رویداد های این روزگارهست۲ـ ازپادشاهی‌محمدشاه(۱۲۵۰ـ ۱۲۶۴) تـا بیست و پنجمین سال پـادشاهی ناصرالدین شاه (۱۲۹۰) ، در این بخش وضع جغرافیایی‌آسیای میانه ازمرووخیوه وهرات و ایلهایی که‌دراین‌بخشهامیزیسته‌اندوفرمانروایان افغانی راآورده است،ونیز کشته‌شدن‌امیر کبیر. ۳ـ گزیده‌ای ازپیمان نامه‌هاکه میان ایـرانو

انگلیس ونیز ایران وروس وایران فرانسه بسته شده است ازروزگار کهن تاکنون . و در پایان فهرست نام سفیران انگلیس وروس وفرانسه از ۶۸۹ق (۱۲۹۰م) تا ۱۲۹۰ (۱۸۷۳ م) در ایران. **آغاز:** تاریخ مملکت ایران ... شرح سلطنت آقا محمد شاه غازی . بسمله . حمدله . مصنف این مختصر تاریخ نارخام که از اهالی انگلستان ونایبان وزارت امورخارجه .

44162 ـ **تهران** ، حقوق ۳۲۷ ج : نستعلیق، نسخهٔ اصل، آغازبرابر نمونه، ۱۰۶ گ ۲۰ س، در فهرست بنام **تاریخ معاصر ایران** یاده شده است.[حقوق:۳۲]

44163 ـ **تهران** ، ملی ۲۰۲ف: نسخ خوش ج۱/ **۱۳۰۱** ، زرین، آغاز نزدیک به نمونه، درفهرست بنام **تاریخ مملکت ایران و...** یاد شده است، ۲۴۱ گ ۱۲س [ف. ملی۱ : ۲۰۰].

● **(افشاریان، هند)**

تاریخ نادرشاه

متن ازجمس فریزر James Fraeser زاده در ۱۷۱۳، که از ۱۷۳۰م تا ۱۷۴۰م به هند رفته ودربرگشت درانگلستان پیش از ۱۷۵۴ که درگذشته است این کتاب را نگاشته، و کتاب او درلندن ۱۷۴۲ م چاپ شده است (بنگرید : روزنامهٔ معاملات : درهمین بخش) . ترجمه از ابوالقاسم خان ناصرالملک مشیرهمایون قراگزلو، که در ۱۸۱۱ م بروزگار کودکی احمد شاه نایب السلطنهٔ ایران شده ودر ۱۹۲۷ م درتهران درگذشته است . تاریخ کوتاهی از پادشاهان گورکانی هند است تا یورش نادربه هند، تاریخ جنگهای نادربا محمد پادشاه گورکانی و بازگشت اوبایران تا پیش ازمرگ او.

این ترجمه بروزگار احمد شاه قاجار در ۱۳۲۷ درکرمانشاه وبار دوم در همان سال در تهران چاپ شده است. **آغاز:** ازآنجاکه این قبیل تصنیفات همیشه مطبوع عامه است، دراقدام به نوشتن این کتاب .

بنگرید : ف. مشار : ۳۴۴ ـ المآثر و الآثار: ۱۸۶ - مؤلفین مشار۱ : ۲۷۸ ـ نادرشاه، ازدکتررضا زاده شفق: ۱۸۸ .

44164 ـ **تهران** ، حقوق ۱۵۲ ج : نستعلیق رمضان **۱۳۰۵** ، ازمحل هدیهٔ آقای دکتر مصدق خریداری شده ، ۱۲۲ گ ۱۱ س [ف . حقوق: ۳۳] .

44165 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۶ : شکسته نستعلیق ریز **۱۳۰۸** . آغاز برای نمونه، ۱۱۲ گ ۱۱س [ف. مجلس ۲ : ۱۳۲].

44166 ـ **تهران** ، ملك ۳۷۱۹ : نستعلیق تقی قزوینی، **۱۳۱۱** ، آغاز برابر نمونه ۱۲۹ گ ۱۱س [رؤیت] .

44167 ـ **تهران**، ملی ۱۲۲۲ :شکسته نستعلیق خوش نصرالله منشی همدانی ، پنجشنبه ۲۵ صفر **۱۳۱۱**، برای میرزا احمد خان نصیر الدولة العلیه، ۲۰۵ص ۱۱س [رؤیت].

44168 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۳۹ تاریخ (۸۳۴۲): نستعلیق عبدالرحیم تفرشی، ذیحجه **۱۳۱۴** آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۷ : ۴۰].

44169 ـ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۴۵۲ : نستعلیق محمد رضا سلطان الکتاب ، شوال **۱۳۱۷** ، آغازبرابرآنچه در «نادرشاه : ۱۸۸» رضازاده شفق یاد شده است، ۱۰۳ص ۱۵س [ف. دکتر مقصود ۱ : ۴۲].

44170 ـ **مشهد**، رضوی ۱۴۰ (۶۷۷۵): نستعلیق حاجی محمد رضای سلطان الکتاب متخلص به صفا ، ذیقعدهٔ **۱۳۱۹** ، بیست برگ آغازراکه دربارهٔ تیمور ونوادگان اوست ندارد و ازسرگذشت نادرآغاز میشود : نادرشاه که در

اروپا معروف بـه قلیخان است، ۶۵گ ۱۲س [ف. رضوی ۷: ۴۰].

44171 ـ تهران ، مجلس ۲۲۸۸ : سدهٔ **۱۴**، **آغاز:** تاریخ نادرشاه که موسوم بـه تهماسبقلی‌خان بوده، ۲۳۵ص ۱۳س [مجلس ۶: ۲۴۱].

● (افشاریان)

تاریخ نادرشاه

ازصفا. (؟) درپایان آن آمده : صفانوشت به امرت بدیع ملك ملك ـ به یادگار برایت همین کتاب بدیع. **آغاز:** تاریخ نادرشاه. نادرشاه که دراروپا معروف به قلی‌خان است، درکلات واقعه در ایالت خراسان متولد شد . (بنگرید : تاریخ نادرشاه، جمس فرز(: ۴۲۷۶)

44172 ـ تهران ، دانشگاه ۵۵۳۳ : نستعلیق سلطان الکتاب محلاتی، شعبان **۱۳۱۹** ۵۴گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۶: ۳۰].

● (افشاریان)

تاریخ نادرشاه

گویا ازطاهر بیگ. رویداد های روزگار اوتا ۱۱۵۳ق را دارد. **آغاز:** خداوندی کـه این نادرفسانه .

44173 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۹۰): ازسدهٔ **۱۸**م، انجام افتاده ، [استوری ۱: ۳۲۸ -- بر گل ۲: ۹۲۷] .

● (افشاریان)

تاریخ نادرشاه = نادرشاه

ازسید محمد علی استاد دانشکدهٔ نظام در حیدرآباد. بسال ۱۳۳۲ق درهندچاپ‌شده‌است .

44174 ـ آصفیه ، (ج۳: ۱۱۰؟) :

[بریگل ۲: ۹۲۸].

تاریخ نادرشاه

گفتارکوتاهی‌ست دربارهٔ نادرشاه ورفت و برگشت اوبه هند، تا ۱۱۵۲ق.

44175 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲/ ۱۶۸۵۵ Add، ازسدهٔ **۱۸**م، (گ ۱۶-۲۲) . جنگ هندوستان اوست. **آغاز:** ذکراحوال نادرشاه. راوی این اخبارچنین نقل میکند[ریو ۲: ۸۳۷].

تاریخ نادر = جهانگشای نادری

میرزا مهدی استرآبادی.

تاریخ نادر = محاربات نادر

کشمکش اوف، مصطفی. درهمین بخش

تاریخ نادرشاه

به‌مانند «جهانگشای» استرآبادی‌ست ولی بزبان ساده که درآن ازنادر به نادر الهی یـاد میکند. وآغازمی‌شود از ۱۱۴۰ق.

44176 ـ تهران، سنا ۸۴۳ (۲۴ب/ ۷): نستعلیق سدهٔ **۱۳،۱۴**، آغازوانجام افتاده، ۸۰گ وزیری بزرگ ، ازکتابهای دکتر مفتاح بوده،

تاریخ نادر = جوهرصمصام

دربخش هند خواهدآمد.

● (افشاریان)

تاریخ نادرشاهی = نادرنامه

ازمحمدشفیع واردتهرانی‌شاهجهان‌آبادی، فرزند محمد شریف ازروزگار عالمگیر پادشاه دوم (۱۱۶۷-۱۱۷۳)، میان سالهای ۱۱۵۰-۱۱۵۲، درسرگذشت نادرشاه ازآغازجوانی‌تا درگیری‌اوبا پادشاهی‌تهماسب‌میرزا، جنگهایش با اشرف افغان، پادشاهیش، لشکرکشی وی به هند نگاشته است. این‌کتاب ازروی تنها نسخهٔ شناخته‌شدهٔ آن بکوشش آقای علی‌شعبانی بتازگی

در۴۰۴ص چاپ شده است. وازهموست: مرآت صادق، مرآت واردات، تاریخ جغتایی، تاریخ محمد شاه. ساقینامه (ص۲۸۸۹ ، که در آنجا روزگار نگارنده نادرست نشان داده شده است)

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۴۷ ـ پیشگفتار چاپ ازشعبانی.

44177 ـ پاریس؛ ملی: از روی این نسخه چاپ شده است.

● **(محلی ، هرات)**

تاریخ نامهٔ هرات = تاریخ سیفی

ازسیف فرزند محمد فرزند یعقوب هروی متخلص بهسیفی، زاده در هـرات ۶۸۱، بنام غیاث الدین کرت (۷۰۸ ـ ۷۲۹) در ۷۲۰ق نگاشته ودربمبئی ۱۳۶۲ ـ ۱۹۴۳ م بکوشش محمد زبیرصدیقی چاپ شده است.

تاریخ هرات است از۶۱۸ق تا ۷۲۱ ق ، وازدودفترآن تنها يك دفتر دردست هست که در ۱۳۸ بند بنام «ذکر» است.

وازهموست: مجموعهٔ غیاثی دراخلاق کـه نیز برای ملك غیاث الدین، ونیزمنظومهٔ حماسی در بارهٔ جمال الدین محمد سام قاتـل دانشمند بهادر۷۰۶ق بنام «سامنامه» در ۲۰هزار بیت. و نیزقصیده ها وقطعاتی درستایش فخرالدین کرد (۶۸۴ـ۷۰۷ق) دارد.

بنگرید : ذریعه ۹:۴۸۸ (سیفی) ـ ف . مشار: ۳۴۵(تاریخ نامهٔ هرات) .

44178 ـ **کلکته** ، بوهار۵۸: گویا از روزگار نگارنده سدهٔ **۸** [برگل ۲:۱۰۴۳] .

44179 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۸۳۴(۵۸۴ف): بی تاریخ، سدهٔ**۱۸**م، آغاز افتاده، ۳۳۶گ [آکیموشکین ۱:۹۸].

44180 ـ **کابل** ، ملی: تا رویدادهـای ۷۲۰ق را دارد [برگل ۲:۱۰۴۳] .

● **(قاجاریان)**

تاریخ نو

ازشاهزاده جهانگیرمیرزا پسرعباس میرزا (که یاد اودر«عروض:۲۱۶۲» گذشت). درتاریخ ده سال پایان پادشاهی فتحعلیشاه (م۱۲۵۰) و چهارده سال پادشاهی محمدشاه(۱۲۵۰ـ۱۲۶۴) وآغازروزگار ناصرالدین شاه قاجار ، از سال ۱۲۴۰ تا ۱۲۶۵ بسال ۱۲۶۷ در تویسرکان نگاشته است، ودر تهران بکوشش عباس اقبال آشتیانی، بسال۱۳۲۷خ در۳۴۷ص چاپ شده است.

(بنگرید : ترجمهٔ آثار البلاد:۳۹۴۳).

آغاز۱: حمدله، اما بعد، چون اثبات حوادث روزگاردردفاتر اخبار و آثار امریست مرغوب برای آنکه عبرتی ازگذشته در آینده حاصل آید، **آغاز ۲ :** ذکر حرکت پـادشاه مرحوم از مشهد مقدس ورسیدن بخدمت خاقان مغفور.

بنگرید: ف. فارسی مشار: ۳۴۷ـ پیشگفتار اقبال برچاپ ۱۳۲۷ـ مؤلفین مشار۲: ۴۴۴.

44181 ـ **تهران** ، ملك۳۷۴۱: شکسته نستعلیق آخوند ملامحمد وادریس میرزا ومیرزا علی اکبر، جلد یکم آن ۱۳محرم**۱۲۹۶** وجلد دوم آن ۲۸محرم همان سال، آغاز برابر نمونه، ۳۲۳گ ۱۲س [رؤیت] .

44182 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۹۷۰۵ Or : سدهٔ **۱۹** م (ف . مردیت اونس :۱۶) [برگل ۲:۹۶۱].

44183 ـ **تهـران** ، سنا ۶ الف / ۷ موقت : نستعلیق موسی علی آبادی ، ۲۱ شعبان **۱۳۰۵**ق، برای فـرهاد میرزا ، دو جلد ، از کتابهای دکترمفتاح بوده جای وتاریخ نگارش در تویسرکان۱۲۶۷ یادشده است، ۱۷۹گ ۱۹س، آغاز برابر نمونه. [دکترجان لایو نگود]

44184 ـ **تهران** ، استاد مینوی۸۸ :

شکسته نستعلیق حبیب الله فرزند علی‌اکبرخان افشارخرقانی، پنجشنبه ۱۴ع ۲/ **۱۳۰۸** برای غلامحسین خان صدیـق السلطنه ، ۳۳۲ ص [نسخه ها ۶: ۶۴۰].

44185 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۸ : نستعلیق شکسته‌آمیز، **۱۳۱۰**. آغاز برابر نمونه ۲۷۴گ ۱۲س [ف. مجلس ۲: ۲۳۳].

● **(مجلی ، نیشابور)**

تاریخ نیشابور = ترجمهٔ ...

متن ازابن البیع شیخ ابوعبدالله محمدبن عبدالله حاکم نیشابوری (م ۴۰۵) ، در دوازده جلد، بسال۳۸۸ نگاشته است. ترجمه‌ازناشناس. دراین ترجمه از ۸۰۸ و ۸۳۲ یـاد شده است . بخشی ازاین ترجمه در«فرهنگ ایران زمین» چاپ‌شده‌ونیز آقای بهمن کریمی آنراچاپ کرده

44186 ـ **حسن‌چلبی** ، ۱۸ : نسخ ، **۷۷۸**، در۷۴گ. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۴۵ هست [فیلمها۱: ۳۹].

تاریخ واسطی = تاریخ جعفری

درص۴۲۴۱ گذشت.

● **(مجلی، مغول)**

تاریخ واقعهٔ تبریز = رسالة

فی واقعة الکبری فی‌تبریز

ازناشناس ،که خود رویدادرا دیده و بنام امیرشجاع الدیـن بهادر نگاشته است . ایـن رویداد از اوایل ذیقعدهٔ سبع وثمانین وسبعمائه ۷۸۷ آغازتا۲۷ همین‌ماه‌ادامه‌داشته‌است: یکی‌از ترکان بنام‌سلطان تختمش بشهر تبریز آمده‌و بکشتار وچپاول پـرداخته و در مسجدآتش افروخته و مسلمانان ومردان بنامی‌راکشته وباآتش‌شکنجه داده‌اند،وعیگساری‌میکرده‌اند... بکوشش آقای سلطان القرایی ازروی همین دونسخه چاپ‌شده است. **آغاز :** الحمدلله العزیزالغفاروالصلاة علی رسوله ... اما بعد ، چـون واقعهٔ‌کبری و مصیبت عظمی قبة الاسلام تبریزواقع شد، واین قضیه پـرغصه درجهان شایع‌گشت... جمعی از دوستان... که حسن‌اعتقادمی‌نمودند واین‌حقیر فقیررا به‌تهمت صنعت‌انشامنسوب می‌گردانیدند التماس میکردندکه رساله‌ای مشتمل برتـاریخ این واقعه تألیف رود.

44187 ـ **مدینه**،عارف حکمت ۵۴۹: نستعلیق رجب**۸۷۹**، ۲۰گ ۱۳س.

44188 ـ**مدینه**، عارف حکمت۵۱۴: نسخ حاج یوسف درویش تبریزی، پایان شوال **۱۲۶۷**، زرین، ۱۲گ [نسخه‌ها ۵: ۵۶۳].

● **(مجلی ، تبریز)**

تاریخ وجغرافیای دارالسلطنه

تبریز

ازثریا قاجار ، نادر میرزا فرزند بدیـع الزمان ، زاده نزدیك ۱۲۴۴ .کـه در تبریز میزیسته. درتاریخ‌آن شهر ودانشمندان و وصف ساختمانها ومسجد های‌آنجا ، ودر پایان فصلی به ایل دنبلی و فصلی به شورش بابك دارد . در ۱۲۹۹ بدان‌آغازودر۱۳۰۲ ق‌بانجام‌رسانده‌است درذریعه‌آمده. در۱۳۰۳ بنام‌میرزاکاظم‌طباطبایی بدان‌آغازودر۲۲ محرم۱۳۱۴ به‌انجام‌رسانده‌است.

آغاز: بسی نامه خواندم بسی رنج‌بردم. زگفتارتازی و هـم پهلوانی ... ای دوست آن گاهم بنواختی وکارفرمودی‌کـه پیری دریافته

این‌کتاب با دنبالهٔ‌آن از میرزا هدایت‌الله لسان الملك سپهرکاشانی‌که بدستورمظفرالدین شاه‌آنرا تابسال ۱۳۲۲ق رسانده است ، بسال ۱۳۲۳ق درتهران در۳۹۷ص چاپ شده است. وازهموست: خوراکهای ایرانی: ۴۲۲ و

نوادر الامثال: ۳۶۴۶.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۲۴۵ و۵ : ۱۱۶- فرهنگ سخنوران : ۱۲۲- تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۵۵۷- ف. مشارچ ۲ج۱: ۱۱۵۴.

44189 **ـ تهران،** ملك ۳۷۲۰: شکسته نستعلیق ۲۲ محرم **۱۳۱۴**، در تبریز، آغاز برابر نمونه، ۱۰۷ گ ۱۶س [رؤیت].

44190 **ـ تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۶۱ : نسخ وشکسته نستعلیق، ۲۰ ذیقعدهٔ **۱۰۳۲** (در فهرست چنین است)، آغاز برابر نمونه، ۲۳۰ گ ۱۷س [نسخه‌ها ۱: ۱۶۳].

تاریخ وجغرافیای سلماس =

قیراط الماس

دربخش جغرافیا ص ۳۹۳۹ گذشت.

تاریخ وجغرافیای کرمان

دربخش جغرافیا ص ۳۹۳۹ گذشت.

تاریخ وجغرافیای لار

اعتماد السلطنه، درص ۳۹۴۱ گذشت .

(صفویان)

تاریخ وحید

دوران صفویه.

44191-94 **ـ هندوستان،** رامپور، کتب خانه‌رضا: چهار نسخه‌ازآن دراین کتابخانه هست [یاد داشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۵۱].

تاریخ الوزراء

ناشناخته. ذیلی‌است‌برای «نفثه المصدور» وزیرشرف الدین انوشیروان‌فرزند خالد، وزیر سلطان طغرل سلجوقی. آغازکتاب از آنجاست که‌آن‌بپایان رسانده‌است [ن. طرازی] ازاحوال قوام الدین ابوالقاسم دروزارت سنجرتاپیش‌از برافتادن‌سلجوقیان وروزگارطغرل وسنجر .

44195 **ـ قاهره** ، دارالکتب ۷ تاریخ طلعت: نسخ‌کهن پنجشنبهٔ ۷ شوال **۷۰۷**، ۲۳۶ گ ۱۶ س [مخطوطـات ۱: ۵۲] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۹۰ هست [فیلمها ۳۹].

تاریخ وصاف = تجزیة الامصار

وصاف الحضرة.

(مجلی ، بابیان)

تاریخ وقعهٔ زنجان

زنجانی، دربخش‌تاریخ‌مذاهب‌خواهدآمد .

تاریخ ولیعهدی عباس میرزا

ازمیرزا مسعود . درص... گذشت.

تاریخ نامهٔ هرات

سیفی، درص ۴۲۷۸ گذشت

تاریخ یزد = تاریخ جدید یزد

احمد فرزند حسین، درص ۴۲۴۰ گذشت.

تاریخ یمینی = ترجمهٔ ...

(زندیان ، دنبلیان)

تجربة الاحرار وتسلیة الابرار

ازمفتون دنبلی. دربخش سیرخواهدآمد. جنگ مانند است ، از سرگذشت نیاکان دنبلی وسرگذشت خود اووتاریخ رجال زندیان را نیزدارد.

(مغول)

تجزیة الامصار وتزجیة الاعصار

= تاریخ وصاف

ازوصاف الحضرة خواجـه شهاب الدیـن عبدالله‌شرف (شیراز ۶۶۳-۷۳۰) فرزندعزالدین فضل‌الله یزدی، درپنج‌جزء، دنبالهٔ «جهانگشای»

جوینی را گرفته، وتاریخ چنگیز وفرزندان او را، ورویداد های ۶۵۶-۷۲۸، ازگشون بغداد تاپسین پادشاه مغولی را گزارش داده است. در۳۴سالگی در ۶۹۹ به نگارش جلد یکم آن پرداخته و در ۷۱۲ جلد پنجم آن را بپایان رسانده، ودرسلطانیه بهاولیجایتوخدابنده پیشکش کرده است.

حسین فرزنـد حسین انصاری، بدستور مغیث الدین ابوالفتح میرزا ابـراهیم سلطان پسرشاهرخ فرمانروای‌شیراز، بسال۸۲۳ ق، سه‌بخش این کتاب‌را کوتاه وبه نثرساده درآورده است. **آغاز** بخش ۱: حمد و ستایش کـه انوار اخلاصش آفـاق و انفس، **آغاز** بخش ۲: فرخ ترین‌نوایی که‌نای مرغ زمزمه سرای‌زبان را. **آغاز** بخش۳: الحمدلله‌الذی خلق‌الانسان من حماء مسنون. **آغاز**۴: ابتسم الورد بنشر النسیم بشراً بین یدی رحمته. **آغاز** ۵: هر سپاسی کـه ساحت اوضاع و اضلاعش مصون از ساحت خیال. **آغاز** بخش‌کوتاه شدهٔ‌آن: حمدو ستایش مرخدایراکه انوار اخلاصش.

تحریر تازهٔ‌آن‌ازعبدالمحمدآیتی‌در۳۴۲ص بتازگی‌چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۵۸ ـ ف. مشار: ج۱چ۲:۱۱۵۸ـ استوری ۱: ۲۶۷و۱۲۷۲.

44196 ـ **استانبول**، نور عثمانیه ۳۲۰۷: تاریخ‌یادنشده، ودرپایان‌ترجمةالنصایح ازهمو مؤرخ شعبان **۷۱۱**. فیلم‌آن در دانشگاه است‌ش۲۸۱۹هست [فیلمها: ۴۱].

44197 ـ **تهران**، ادبیات ۱/ ۲۵ج: نسخ محمد فرزند احمد معروف به‌کاتب‌تستری. یکشنبه ۲ع۲/ **۷۵۰**، بـا فهرستی در۷گ در آغاز، (۲پ-۱۸۱پ)، جزو ۱و۲ است [ف. ادبیات ۱: ۸۱].

44198 ـ **استانبول**، نـورعثمانیه ۳۲۰۴: نوشتهٔ ابراهیم فرزند عبدالعزیزفرزند محمد قرشی، شنبه ۲۳صفر **۸۷۱**، ۴۸۴گ، از آغازکتاب‌تاپایان‌مجلد پنجم است. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۸۲۰ هست [فیلمها: ۴۱].

44199 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای A.۳۰۴۰: نوشتهٔ **۸۷۱** (۱۴۶۶م) ۴۰۴گ ۲۷س [ف. فهمی ادهم ۱: ۵۰].

44200 ـ **تهران**، ملك۴۰۹۳: نسخ‌معرب ۱۴محرم**۸۵۷** درپایان جلد سوم، زرین، آغاز افتاده. ۴۶۳گ ۱۸س.

44201 ـ **تهران**، ملك ۳۹۰۰: نسخ معرب، جلد یکم ۲۶ شعبان **۸۵۸**، جلد دوم ۲۲ شوال **۸۵۸**، ۳۹۸گ۲۳س، زرین، انجام افتاده [رؤیت].

44202 ـ **تهران**، مجلس ۲۹۳۳: نستعلیق احمد فرزند قطب‌الدین محمد جامی، در۵ع۱/ **۸۸۶** در اماسیه، آغاز برابر نمونه، هـرپنج بخش را دارد وبـا وجود آبخوردگی آسیب چندانی‌ندیده، ۷۶۷ص۲۵س، ازکتابهای ملك‌الشعرای بهاربوده [رؤیت].

44203 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۱۷ Add: نسخ، سدهٔ **۱۵**م، ۵۳۷گ ۲۱س[ریو ۱: ۱۶۱].

44204 ـ **رشت**، جمعیت نشرفرهنگ ۵۹۶ت: نستعلیق ریزخوش سدهٔ **۱۰ـ ۱۱** در متن و هامش از ص ۱۲۳ ببعد، آغاز آن مبصرات و مسموعات معلوم شامل علم (برابر ص ۶۰۰ جلد ۵ چاپ بمبئی) انجام افتاده، ۳۷۰ ص ۲۲ س [ف. محمد روشن: ۱۷].

44205 ـ **مدینه**، عارف حکمت۵۲۰: نوشتهٔ **۹۸۸**، ۳۲۹گ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۵].

44206 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۲۲ Add: نسخ، سدهٔ **۱۶**م، ۱۹۴گ ۱۵ س.

44207 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۲۳ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، ۱۵۱گ ۲۱ س [ریو ۱:۱۶۳].

44208 ـ **کاشان**، کتابخانهٔ سیدابوالرضا: نوشتهٔ ۲۰ شعبان **۱۰۱۰**، ج۳، [نسخه ها ۴: ۳۵۵].

44209 ـ **مشهد**، رضوی ۹۴۴۰ فهرست نشده: نسخ ابراهیم فرزنـد حاجی عبدالجلیل شیروانی، **۱۰۲۸**، آغازدردیباچهٔ جلد۴ افتاده، ۱۶۹گ [رؤیت].

44210 ـ **تهران**، مجلس ۵۲۶۷: نستعلیق **۱۰۳۴**، پنج جلد ۱ ـ ۵، ۴۵۶گ ۲۲س [رؤیت].

44211 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۹۲۲ (۵۹۱ ف): نوشتهٔ **۱۰۴۳**، ۱۳۸گ [آکیموشکین ۱:۹۹].

44212 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۲۰: نسخ ونستعلیق خلیفه فرزند یوسف نسفی، ۱۰ رمضان **۱۱۰۵** درج ۲، وسیف الدیـن محمود فرزند هدایة الله ۱۲ شعبان **۱۰۴۶** در پـایان نسخه [نسخه‌ها ۲:۶۶].

44213 ـ **تهران**، سپهسالار ۸۲۳۷: نسخ ابراهیم فرزند حاجی عبدالجلیل شیروانی، یکشنبه ع۱/**۱۰۵۴** دردشت، ج ۴ و ۵ است، ۱۶۵گ ۲۷س [ف. سپهسالار۳:۳۱۹].

44214 ـ **تهـران**، ملك ۴۱۲۳: نستعلیق محمد مقیم نصیری طوسی، ع۱/**۱۰۶۳**، جلد چهارم، ۱۷۱گ ۲۱س [رؤیت].

44215 ـ **تهران**، الهیات ۱/۶۲ب: نسخ ملامحمد فرزند محمدکاظم **۱۰۵۴** (۱۲۵۴) جزء ۱، ۱۲۲گ ۲۱س.

44216 ـ **تهران**، الهیات ۲/۶۳ب: بهمان نسخ، ۲۶/۱/**۱۰۶۵**، جز۴و۵، ۲۱۶گ ۱۷س [ف. الهیات ۱:۲۱].

44217 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۷۱۶: نستعلیق ابوالحسن فرزند عبدالله **۱۰۶۸**، زرین با فهرست، هرپنج جلد را دارد، ۲۹۰گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۰:۱۵۹۳].

44218 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۰۸: نستعلیق صفی قلی فرزند فرهاد غلام، ۱ رجب **۱۰۷۰**، ج ۱، [نسخه ها ۲:۶۶].

44219 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱۳: نستعلیق زیبای عین علی تبریزی، هرپنج بخش دریك جلداست، بخش یکم نوشتهٔ **۱۰۶۸** و پنجم **۱۰۷۰**، بدستورمحمد نصیرفرزند محمدحسینی ازروی نسخه‌ای که درهامش آن خط نگارنـده بوده، زرین، ۵۵۶گ [ف. دانشگاه۲:۵۲۵].

44220 ـ **مشهد**، رضوی ۱۵۵ تاریخ: نستعلیق محمدقاسم معلم مازندرانی ۱۳ع۱/**۱۰۹۰** هرچهارجلداست [ف. رضوی ۷:۴۸].

44221 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۲۵ Add: نسخ، ابن میرزاعلی امرالله همدانی، **۱۰۹۰** (۱۶۷۹م)، ۴۲۶گ ۲۵س [ریو ۱:۱۶۳].

44222 ـ **تهران**، ملی ۱۰۷۹ـ۱۰۴۱: نوشتهٔ میرزامحمدحسینی بروجردی، ع۱ **۱۰۹۱** فیلم آن دردانشگاه ش ۱۸۵۷ هست [فیلمها ۱:۶۲۹].

44223 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰ م تاریخ فارسی: تعلیق زیبای عبدالباقـی، غرهٔ رجب **۱۰۹۲** زرین [مخطوطات ۱:۵۴].

44224 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای H.۱۴۴۵: عبدالباقی، **۱۰۹۶**، ۲۴۵گ ۲۷س [ف. فهمی ادهم ۱:۵۰].

44225 ــ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۹۱ : نستعلیق محمد باقرحسینی **۱۰۹۹** تا ۲۱رجب **۱۱۰۰** هرپنج‌جلداست. [سپهسالار ۳:۳۱۶].

44226 ــ **تهران** ، ملی ۱۳۲۴ ف : سدهٔ **۱۱**، آغازبرابرجلد ۱ ، زرین ، ۴۷۰گ ۲۲س [ف. ملی ۳:۳۸۶].

44227 ــ **تهران** ، ملك ۳۹۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۶۱۷گ ۲۰س [رؤیت].

44228 ــ **تهران** ، ملی ۵/۵۶ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، ج۱، (ص۱۳۹ــ۱۶۵) [ف. ملی۱:۴۵].

44229 ــ **تهران** ، سپهسالار۱۶۹۰ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، زرین ، ج۴، ۲۱۵گ [ف . سپهسالار ۳:۳۱۸].

44230 ــ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۳۴ تاریخ (۱۶۰ف) : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، مجلد۱و۲و۳و۴است،۵۷۸گ۲۱س [ف. محمد اشرف:۱۷۹].

44231 ــ **تهران** ، ملك ۶۴۴۲: نسخ سدهٔ **۱۱ــ۱۲**، زرین، جلد های ۳،۲،۱ است [رؤیت].

44232 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۶۸ (۵۹۲ ف): نوشتهٔ **۱۱۰۱** ، ۴۹۳گ [آگیموشکین ۱:۹۹].

44233 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۱تاریخ طلعت فارسی : نستعلیق زیبا **۱۱۱۱** ، ج ۱ ، [مخطوطات ۱:۵۴].

44234 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۸۳۶ (۵۹۰ ف): نوشتهٔ **۱۱۱۵**، ۳۵۹گ [آکیموشکین ۱:۹۹].

44235 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۹۰۵ تاریخ تیمور : قاسمزاده عبدالحمید **۱۱۲۰** ، زرین [مخطوطات ۱:۵۵] .

44236 ــ **تهران** ، الهیات ۱۳۸ ب : نستعلیق و نسخ ابن مرحوم اصیل محمد قاسم اردوبادی، ج ۱/ **۱۱۳۲** درج ۴ ، ۲۱۰گ ۱۹س [ف. الهیات ۱:۲۱].

44237 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۱۴۴۴ : حاجی زاده محمد ، **۱۱۴۶** ، ۴۵۴گ ۲۷س [ف . فهمی ادهم ۱:۵۰] .

44238 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۱۴۴۶ : سید محمد حسینی ، **۱۱۵۴** ، ۴۷۷گ ۲۳س [ف. فهمی ادهم ۱:۵۰] .

44239ــ **قاهره**، دارالکتب ۳۲تاریخ فارسی طلعت : نسخ **۱۱۸۶**، زرین[مخطوطات ۱:۵۵].

44240 ــ **تهران** ، مجلس ۵۷۳۲ فهرست نشده: نسخ دوست محمدمذهب فرزند مولانا محمد یار۴ج ۱/ **۱۱۹۱**، ج۱و ۲ و ۳ است [رؤیت].

44241 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱ م تاریخ فارسی : نسخ زیبای عبدالرحیم **۱۱۹۳** [مخطوطات ۱:۵۴].

44242 ــ **تهران** ، سپهسالار۱۶۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، ج ۴ و ۵ است ، ۳۰۱ گ

44243 ــ **تهران** ، سپهسالار۱۶۹۲ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**، تنهاج۱است، ۹۹گ۲۲س[ف. سپهسالار۳:۳۱۷].

44244 ــ **تهران**، اصغرمهدوی۵۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲ــ۱۳**، ج۱، زرین [نسخه ها ۲:۶۶].

44245ــ **تهران**،ادبیات۲۲۳حکمت: نسخ سدهٔ **۱۲ــ۱۳** ، زرین ، هر ۵ بخش است [ف. ادبیات ۲:۶].

44246 ــ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۸۷: نسخ محمد تقی فرزند محمدکاظم همدانی ، هر

۵ جزء است، در**۱۲۰۵** مقابله شده، ۴۵۸گ ۲۲س [ف. سپهسالار ۳: ۳۱۷].

44247 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۳ تاریخ فارسی طلعت: نسخ ابن محمدعلی قراچه‌داغی، ۲رجب **۱۲۰۹**، ۹۸گ ۱۹س [مخطوطات ۱: ۵۴].

44248 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۱: نسخ **۱۲۲۲**، ازجلد ۳ آغاز میشود، ۲۶۸گ ۲۶س [ف. مجلس ۲: ۱۳۵].

44249 ـ **مشهد**، رضوی ۱۴۹ تاریخ (۴۱۹۲): نسخ و نستعلیق عبدالکریم ساروی **۱۲۲۴** جلد، یکم است.

44250 ـ **مشهد**، رضوی ۱۵۰ تاریخ: همان نویسنده **۱۲۲۴** جلد دوم وسوم است [ف. رضوی ۷: ۴۵].

44251 ـ **مشهد**، رضوی ۱۵۱ تاریخ. (۴۱۹۶): همان نویسنده **۱۲۲۵** جلد چهارم است [ف. رضوی ۷: ۴۶].

44252 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۱۲۷: نسخ رجب **۱۲۲۹** (ج ۱و۲) وشعبان همان‌سال (ج۳و۴و۵)، زرین [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۲۰].

44253 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۲۱: نستعلیق **۱۲۳۰**، ج ۵، آغاز برابر نمونه، ۴۳۱گ ۲۳س [ف. ملی تبریز ۱: ۱۸۴].

44254 ـ **تهران**، رضوی ۱۵۳ تاریخ: نسخ ونستعلیق **۱۲۳۱**، ج۴ است [ف. رضوی ۷: ۴۷].

44255 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۳: نستعلیق **۱۲۳۲**، جلد چهارم در آغاز نسخه است، ۲۱۸گ ۲۳س [ف. مجلس ۲: ۱۳۵].

44256 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۲۰: نسخ محمد جعفر فرزند زین‌العابدین، **۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونه، ج ۵، ۲۷۷گ ۳۱س [ف. ملی تبریز ۱: ۱۸۴].

44257 ـ **تهران**، ملک ۴۱۰۹: نسخ ونستعلیق ۱۷محرم **۱۲۳۴**، زرین، ۱۴۹گ ۱۵س [رؤیت].

44258 ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۰ ب: نسخ محمد شریف فرزند عبدالمطلب تبریزی، ج۲/ **۱۲۳۴**، ج ۱و۲و۳ است [ف. الهیات ۱: ۲۱].

44259 ـ **مشهد**، رضوی ۱۲ تاریخ: نسخ **۱۲۳۵**، هر۵ جلد است، زرین، ۴۰۸گ ۲۷س [ف. رضوی ۳: ۷۶].

44260 ـ **تهران**، سپهسالار ۷۳۲۹: نستعلیق محمد فرزند عبدالله آشتیانی قمی، **۱۲۳۶ـ۱۲۳۷** درآشتیان وشوشتر، هر۵جلد، ۳۸۷گ ۲۲س [ف. سپهسالار ۳: ۳۱۷].

44261 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۶۸۸: نسخ محمد رضی فرزند محمد رحیم آشتیانی قمی، **۱۲۳۹**، هر ۵ جلد، ۳۷۲گ ۲۲ س [ف. سپهسالار ۳: ۳۱۷].

44262 ـ **تهران**، ملک ۴۳۵۳: نسخ اسماعیل فرزند ابراهیم حسینی، ۶ع۱/ **۱۲۴۲**، ۲۷۹گ ۳۹س [رؤیت].

44263 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۲۱: نستعلیق **۱۲۴۲**. جلد ۳و۴و۵ است. [نسخه‌ها ۲: ۶۶].

44264 ـ **تهران**، ملک ۴۱۷۹: نستعلیق یحیی فرزند اسماعیل، **۱۲۴۳**، ۲۸۳گ ۲۷س [رؤیت].

44265 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۸۸: نستعلیق سه شنبه ۱۷ ع ۱/ **۱۲۴۲** هر پنج جلد کتاب است، ۲۴۵ گ [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۵۶].

44266 ـ **قم**، فیضیه ۲۰۷۲ (۷۲):

نستعلیق خوش علینقی رازی **۱۲۴۸**، درمشهد، ج ۱تا۷۴۷،۵ ص ۲۰س[ف. فیضیه۲ :۱۹۷].

44267 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۵۰ ف : نستعلیق زین العابدین فرزند علی همدانی، ۲۱ شوال**۱۲۵۰**، درکربلا، زرین، جلد۱تا ۵است ۴۵۶گ ۲۲س [ف. ملی۳:۶۸].

44268 ـ **تهران** ، الهیات ۲۰۱ ب: نسخ محمد فرزند حسین قمی، ۷ع۱/ **۱۲۵۳**، هر۵جلد، ۲۵۰گ۲۳س[ف.الهیات ۱:۲۱].

44269 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۲ : شکسته نستعلیق **۱۲۵۴**، ج ۱ ، ۷۳گ ۲۶ س [ف. مجلس ۲:۱۳۵].

44270 ـ **اصفهان**، شیخ حسن‌جابری انصاری: نستعلیق **۱۲۵۶**، ج۲، [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۴].

44271 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۱۵۴: نستعلیق خوش علیمحمد لواسانی ، چهارشنبه رجب **۱۲۵۷**، زرین، آغاز برابر بخش یکم

44272 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۹۳ : نستعلیق‌زین العابدین فرزند علی‌کاتب همدانی، **۱۲۶۰**، جلد۱ـ۵، ۲۱ ۹۹ص [ف. مجلس۱۷: ۲۲۵].

44273 ـ**نجف**، امیرالمؤمنین۱۲۶۶: میرزا بابا، ۲۸ذیحجهٔ **۱۲۶۱**، ج۱، ۱۲۹گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

44274 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۹ : نستعلیق **۱۲۶۲**، با دوسرلوح و جدول زرین، آغاز برابرجلد یکم است ، ۴۵۴ گ ، [ف . مجلس ۲:۱۳۴].

44275 ـ**نجف**، امیرالمؤمنین۱۲۶۵: نستعلیق زیبای سید عبدالکریم‌طباطبایی‌یزدی، یکشنبهٔ ۲۲محرم **۱۲۶۳** دریزد، ج ۵، [ف . خطی، سید عبدالعزیزطباطبایی] .

44276 ـ **موزهٔ‌بریتانیا**، ۳/ ۱۷۵۹ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق) بخشی ازآن است (گ ۹۰ـ۲۱۳) [ریو ۳ : ۱۰۲۲].

44277 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۷۸ Or: نستعلیق **۱۲۶۷** (۱۸۵۱ م) ، با فتح سومنات آغاز میشود، ۱۴۶گ ۱۷س [ریو ۳: ۹۰۲].

44278 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۵ تاریخ فارسی‌طلعت : نسخ حمزه فرزند استادباباخان، ۲۵ع۱/ **۱۲۶۸**، ج۱، ۱۲۹گ۱۹س[مخطوطات ۱:۵۴].

44279 ـ **رشت** ، جمعیت نشرفرهنگ ۶۰۵ت : نستعلیق ونسخ ۵ ذیحجهٔ **۱۲۷۷** ق، جلد ۳، با متنی‌ناشناخته (ص۱ـ۶۶)، ۴۳۶ص [ف. محمد روشن:۱۷].

44280 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۸۴ : نسخ‌آقا بابا پسر ملامحمد مهدی شاه میرزایی، درشنبهٔ رجب **۱۲۹۰**. با فرهنگ واژه های کمیاب . اندازه رحلی [نسخه ها ۳:۷].

44281 ـ **تهران** ، ملك ۳۹۵۰:نسخ رضا فرزند الله وردی، ۱۹شوال **۱۲۹۸**، ۱۰۹گ ۲۰س [رؤیت].

44282 ـ **تهران** ، ملك ۴۳۳۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۱۶گ [رؤیت].

44283 ـ **تهران**، ملك۴۳۵۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، ۴۵۶گ ۲۲س [رؤیت].

44284 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ج۱و۲ [نسخه‌ها ۲:۶۶].

44285 ـ**تهران**، سپهسالار۱/ ۱۶۷۶: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، هر۵جلد با فرهنگ واژه‌ها، با تملك ۱۲۹۲، (۱پ‌ـ۴۵۶ر) [ف.سپهسالار ۳:۳۱۶].

44286 ـ **مشهد**، رضوی ۱۵۲ تاریخ (۴۱۹۳): نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ج۱و۲ ، زدین . [ف . رضوی ۷: ۴۶] .

44287 ـ **تهران** ، ملی ۱/ ۱۳۰۹ ف: نسخ زیبای وصال شیرازی، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۱ (ص ۱–۲۵۱) [ف. ملی۳: ۳۷۲].

44288 ـ **تهران** ، ملی ۷۵۱ف : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، جلد آخر است از رویدادهای روزگار سلطان محمد الجایتو و اوائل سدهٔ ۸، ۱۰۷گ ۱۵س [ف. ملی ۲: ۲۷۲].

44289 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۵۴ تاریخ (۴۱۹۰): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، هر۵جلد، زدین [ف. رضوی ۷: ۴۷]

44290 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۳۹۰ فهرست نشده : نستعلیق، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، بخشی از آغاز آن است، ۵۴گ [رؤیت].

44291 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۵۶ تاریخ (۴۱۹۷): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ج۲[ف. رضوی ۷: ۴۸].

44292 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۰۵ : نسخ سدهٔ **۱۳**، ۷۸۸ص ۲۵س[ف. مجلس۱۷: ۱۵۹].

44293 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۵۰۰۵، ۹۵۵ وصاف : نستعلیق، از آغاز سدهٔ **۱۳**، ۵۱۶ص ۱۹س، زدین [منظور احسن عباسی ۱: ۷۲۹].

44294 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۳۳۷ تاریخ (۱۶۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۷۵گ ۱۳س [ف. محمد اشرف: ۱۸۲] .

44295 ـ **هند** ، بانکیپور ۵۱۰: سدهٔ **۱۳**، درهند ، ۵۱۰گ ۱۹س [ف. عبدالمقتدر ۶: ۱۶۰].

44296 ـ **قم** ، فیضیه ۲۰۷۳ (۷۳) : نستعلیق شکسته آمیز ، جلد۲، ۲۲۴ص ۱۴س [ف. فیضیه ۲: ۱۹۸].

44297 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۵۱۶: نستعلیق، بی تاریخ، از آغاز پادشاهی محمود تا پادشاهی ارغون خان را دارد، ۳۰۴ص ۱۶س [ف. دیباجی ۲: ۱۸۰].

44298 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۰ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ج۱ و۲ و بخشی از ج۳، ۱۵۷گ [ف. مجلس ۲: ۱۳۵].

44299 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ اعتماد الدوله ۵۶: [نسخه ها ۵: ۳۴۲].

44300 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۳۸۴ (۵۸۹ ف) : بی تاریخ ، ۲۲۸گ [آکیموشکین ۱: ۹۹].

44301 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۹ تاریخ فارسی طلعت: بی تاریخ، هر۵ جلد ، ۴۲۲گ

44302 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۰ تاریخ فارسی طلعت: بی تاریخ، زدین، ۳۸۷گ ۳۱س.

44303 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱ تاریخ فارسی قوله: تعلیق زیبا ، زدین، ۴۳۲گ ۲۷س [مخطوطات ۱: ۵۴–۵۵].

44304 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PPeII ۱۵ ۱۵۴۷ (۴۷ ف) : نستعلیق ، بی تاریخ ، چهار جلد آغاز است ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۴۴۰گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱: ۳۴].

44305 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۲۵/ ۳۴۳۰ : انجام افتاده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۵۴].

44306 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۲۵۴۱ : بی تاریخ [لباب المعانی ، عبدالرحیم مولوی : ۴۴۲] .

44307 ـ **موصل** ، مدرسهٔ یحیی پاشا د ۱۱۸: جلد چهارم [ف . موصل: ۲۳۳].

● (صفویان)

تجلیات عباسیه

ازمحمد امین یزدی . از تبلیغات روزگار شاه عباس (۹۹۶-۱۰۳۸) است . در دیباچه مینویسد : انوری دردرگاه سنجر ، نام سنجررا با(اولی الامر)،ولقب اورا با(منکم) موافق یافته، ولی کار اودرست نبوده ، ومن این آیه را با نام وزندگی شاه عباس برابر میسازم . نام کتاب و نگارنده دردیباچه آمده است . **آغاز :** غنچه سربمهرفیض ازچمن اسرارلاهوت بخون آغشته تواند چیدکه دردامن کوه طور ... وبعد چون بموجب ندای کبریای یاایها الذین آمنوا اطیعوا الله والرسول ...

44308 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۵۱ : نستعلیق میرعلی کوهساری ، **۱۰۴۸** ، زدین ، با مهرگرد : بندهٔ شاه ولایت عباس [رؤیت].

● (مشروطیت ، قاجاریان)

تحریم تنباکو

ازمحمد رضا زنجانی. درتهران ۱۳۳۴خ در۱۴۸ص چاپ شده است. (بنگرید : تاریخ تنباکو : ۴۲۳۸ - ۴۲۳۹) . **آغاز:** یامبتدا بالنعم قبل استحقاقها... وبعد. چنانچه برخواطر ارباب دانش پوشیده نیست .

بنگرید : ف. مشار : ۳۶۱.

44309 ـ **تهران** ، ملك ۱۶۰۱: نسخ محمد فرزند ملاقاسم علی، ۸ رمضان **۱۳۱۸** ، ۱۴۰ گ ۱۵س [ف. ملك: ۱۰۰] .

● (مغول)

تحفهٔ سامی

ازسیدمظفر کابلی، بنام اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴). تاریخ مغول است تا ۹۰۴ق ، دریك مقدمه درتاریخ پیامبران وخلفا و امامان و جز آنها، ودومقاله‌ودہ باب‌ویك خاتمه‌نگاشته‌است.

44310 ـ **اکسفورد**، دانشگاه، بادلیان ۱۶۵: تاریخ یاد نشده [استوری ۱ : ۲۷۶ - بر گل ۲ : ۷۸۰] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۱۴۳ هست [فیلمها: ۴۳].

● (صفویان ، قاجاریان)

تحفة الشعراء

سلطانمحمد صفوی که درس۴۱۲۳ گذشت. تاریخ عمومی خاور است به ویژه ایران تا پادشاهی فتحعلیشاه ۱۲۱۱ق .

● (صفویان)

تحفة العالم

از میرزا ابوطالب فرزند میرزا بیگ موسوی فندرسکی، نگارندهٔ «توضیح المطالب: ۱۵۵» وجزآن. درسرگذشت شاه سلطانحسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵)، بسال ۱۱۰۷ نگاشته است واز آن برمی‌آیدکه این کس نخست پادشاهی با خرد بوده ودستورهایی پسندیده داده است و گویا براثرنفوذ روحانیون کارش بدانجا کشیده است.

44311 ـ **تهران**، دانشگاه۱ / ۲۴۶۵: نستعلیق و نسخ محمدقاسم در**۱۱۰۴** نسخه زرافشان ولی آشفتگی دارد [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۱۳] .

● (محلی،شوشتر)

تحفة العالم

شوشتری، درص ۳۹۹۴ گذشت .

واینك نسخه‌ای دیگر :

44312 ـ **رشت** ، جمعیت نشرفرهنگ ۱۱۹ت: نستعلیق محمد ملازم ، سه‌شنبه ۸ ج ۱/ **۱۲۹۹** ق، از روی نسخهٔ اصل ، ۲۲۷ گ ۱۴س [ف. محمد روشن: ۱۸] .

تحفهٔ مظفریه = شرف ایران.

دربخش کلیات ص۴۰۵۹ گذشت .

تحفهٔ ناصری

سنندجی ، در بخش تاریخ اقوام و ملل خواهد آمد .

تحقیقات سرحدیه

مشیرالدوله تبریزی ، در ص۳۹۴۲ گذشت

● (قاجاریان)

تدابیر دیپلوماسی پنجاه ساله روس و انگلیس در ایران و افغانستان

ترجمه از انگلیسی .

44313 ـ **تهران**، مجلس ۷۶۲ : نستعلیق **۱۳۰۳**، ۵۲ گ ۱۰ س [ف. مجلس۲ : ۴۸۰] .

● (محلی)

التدوین فی ذکر اهل العلم بقزوین

از رافعی، ابوالقاسم عبدالکریم فرزند محمد فرزند عبدالکریم قزوینی .

بکوشش آقای محدث ارموی در ۱۳۳۴ خ چاپ شده است.

بنگرید : پیشگفتار چاپ (۱۳۳۴ خ) ـ یاد داشتهای قزوینی ۳ : ۹۵ .

44314 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۱/۴۶۸ Add :

تذکره

بسمل. دربخش سیر خواهد آمد .

تذکرهٔ آل داود = زبور آل داود

● (صفویان، افشاریان)

تذکرة الاحوال = تذکرة المعاصرین

حزین لاهیجی، دربخش تذکره ها خواهد آمد. درآن اطلاعات بسیاری از یورش افغانان به ایران ورویداد های روزگار نادرشاه ویورش او به هند آمده است .

● (قاجاریان)

تذکرهٔ تاریخی

ازمیرزا فضل‌الله وزیر نظام نوری (۱۲۱۳ ـ ۱۲۸۹). درتاریخ آغاز کار خاندان قاجار ، در ۱۲۸۰ ساخته است. (و ازهموست : یادداشتها : ۴۰۸۸) **آغاز:** الحمدلله المحمود المالك الودود ... فنقول ... خامهٔ وقایع نگار میخواهد که نامه نگار شود .

بنگرید : منتظم ناصری ۳ : ۳۲۴ .

44315 ـ **تهران** ، ادبیات ۸۹ ج : نستعلیق عبدالحسین ضیایی در ۱ خرداد **۱۳۲۲** خ ازروی نسخهٔ دکتر قاسم غنی مؤرخ ۱۳۱۱ ، ۱۷ س ۶۲ گ [ف. ادبیات ۱ : ۹۳] .

● (ایران ، عمومی)

تذکرة السلاطین

ازمحمود میرزا قاجار (که یاد اودره دیوان ۲۵۱۷ه گذشت) تاریخ ایران است درسه بخش نخست از پیشدادیان تا آغاز قاجاریان ، سپس فتحعلی شاه وسرگذشت شاهزادگان، سپس دو صنف است . یکم سران روزگار فتحعلی‌شاه در نه گروه که بیشتر برادران نگارنده‌اند : گروه ۱ ـ اقربا ومنشیان ۲ ـ امیران قاجار ۳ ـ وزیران ۴ ـ سران سپاه ۵ ـ علما و مجتهدان ۶ ـ حکمای الهی، ۷ ـ عرفا ۸ ـ سرایندگان ۹ ـ منجمان. صنف دوم سرگذشت خود نگارنده‌است. بخش سوم مطایبات دلنشین ونوادر تاریخی . **آغاز** : الله خیر الاسمااین نامه را تذکرة السلاطین آمد ـ وازنام سلاطین بصد آیین آمد.

اما بعد، بخاطر بندهٔ بی بضاعت محمود قاجار رسید که عبرت نامه موسوم به تذکرة السلاطین مشتمل برذکرهریك ازپادشاهان . **آغاز ۲ :** الحمدلله الملك القدوس، السلام المؤمن المهیمن العزیز... حمدبی احصا وحمد وثنای بی‌انتها مالك الملکی.

44316 ــ **تهران** ، ملی ۱۶۷۸ ف : نستعلیق، سدهٔ **۱۳**، برای فتحعلی شاه، کامل ، آغازبرابر نمونهٔ۱ ، ۵۶گ۱۷س.

44317 ــ **تهران** ، ملی۷/ ۲۳۴۹ف: نستعلیق شکسته‌آمیزسدهٔ **۱۳** ،در«مجمع محمود» (ص۲۹۵-۴۲۸)، آغازبرابر نمونهٔ۲ [یادداشتهای دکترجان لایو نگود].

44318 ــ **تهران** ، مجلس۴۰۱۹(؟): نشانی دیگریاد نشده [تاریخ تذکره های فارسی ۱:۷۳۲].

● **(صفویان)**

تذکرهٔ شاه تهماسب = روزنامهٔ شاه تهماسب = مقالات

ازشاه تهماسب یکم (۹۳۰-۹۸۴) فرزند شاه اسماعیل یکم (۹۰۵-۹۳۰).رویداد های بزرگ روزگار خود راازآغازپادشاهی(۹۳۰) درآن گردآورده است . درلیبسیك ۱۳۰۸ ق و برلین ۱۳۴۳ق وتهران وهند چاپ شده است. درپنج فصل: ۱- دربارهٔ یاغی شدن تکلو ۲- دربارهٔ قاضی خان۳-القاص‌میرزا وسرکشیهای او۴- روابط با اسکندرپاشا و رویدادهای‌میان عثمانی وایران ۵- داستان با یزید پسرسلطان سلیمان عثمانی و جنگ او با پدر خود و پناه بردن اوبه ایران . صنیع الدوله در جلد دوم «مطلع الشمش»ص۱۶۵-۲۱۳ آنرا بنام«روزنامهٔ شاه تهماسب» از روی نسخهٔ ناقص و منحرفی چاپ کرده است. **آغاز:** این پنج فصل حکایت‌و روایتی ست در باب مجاری حالات وپیش‌آمدن وقایع و سوانح مهمات . **آغاز** چاپی : سپاس بیقیاس حضرت پادشاهی را سزاست ... امـا بعد، بندهٔ ضعیف ... طهماسب‌بن اسماعیل.

بنگرید : ذریعه۴:۳۵و۱۱ ۱۱:۲۷۰-تاریخ ادبیات براون ۴:۶۷ - استوری ۱ : ۳۰۵ و ۱۲۷۹- برگل ۲:۸۵۷.

44319 ــ **تهران** ، ملك۶۷/ ۶۳۲۳: شکسته نستعلیق‌عبدالوهاب الکاتب‌ع۲/ **۱۰۱۰** (۸۴پ - ۹۴ پ) ضمن یك مجموعه نامه ها و فرمانها [رؤیت].

44320ــ **تهران**،مجلس۴۷۲/ ۳۴۵۵: نوشتهٔ احمدغلام عملهٔ خزانه **۱۱۳۸**،(ص۳۹۵ -۴۰۰) ازروی «مجمع حیدربیگ »که‌گویا جنگی‌ست ، ازنسخهٔ چاپ صنیع الدوله بهتر و کاملترست [ف. مجلس ۱۰:۱۳۷۳].

44321 ــ **بغداد**، جامعة الحکمة۳۰۹ سرکیس: تعلیق،**۱۲۸۹**، ۷۹گ۹س [مخطوطات یعقوب سرکیس، کورکیس عواد : ۱۷۹] .

44322 ــ **تهران**، اصغرمهدوی۲۰۹: نستعلیق آغاز محرم**۱۲۹۰**، ازروی نسخهٔ‌محمد حسین نورس دماوندی‌که درشعبان۱۰۹۰ برای نواب خان نوشته بود.[نسخه‌ها ۲:۶۷].

44323ــ **تهران**، ملك۳۷۲۷: نستعلیق **۱۲۹۷**، ۵۱گ ۱۴س [رؤیت].

● **(محلی ، خوزستان)**

تذکرهٔ شوشتر = تاریخ شوشتر

ازسید عبدالله جزایری شوشتری (۱۱۱۴ -۱۱۷۳)، که یاد اودر «طلسم سلطانی: ۳۲۸» گذشت. دریك مقدمه و چهل وچهار فصل . در تاریخ شهرودانشمندان وسادات بنام‌آنجا بسال ۱۱۶۴ بدان‌آغاز ودر۱۱۶۷ بـدان میپرداخته

است: مقدمه در بنای شهر شوشتر. فصل ۱ـ بنای رودخانهٔ شادروان ۲ـ وصف شادروان ۳ـ آب وهوای شوشتر ۴ـ مساجد و بقاع ۵ـ مزارات ۶ـ تابوت سربی ومزارات قدیمه ۷ ـ محلات وقلعهٔ شوشتر ۸ ـ بقاع الخیر صحرای شوشتر ۹ـ قصبهٔ عقیلی ۱۰ـ سادات مرعشیه... ۱۳ـ سلاطین وحکام شوشتر از ۹۳۲ تا ۱۰۴۲ق... ۱۹ـ... حکام شوشتر از ۱۱۰۶ تا ۱۱۲۹. ... ۲۳ـ... عزل شاه تهماسب وهرج ومرج سال ۱۱۴۴... فصل ۴۴ درحکایات عجیبهٔ درویش.

این کتاب باپیشگفتاری بزبان انگلیسی در کلکته ۱۳۴۳ در ۱۰۳ + ۱۱ص، و سپس در تهران با پیشگفتار آقای سید محمد جزایری چاپ افست شده است. **آغاز:** حمدله. صلاة. آورده‌اند که در قضیهٔ طوفان نوح که عالم غرق آب ومعمورهٔ زمین خراب.

44324 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۵۸: نستعلیق ۱۷ع ۱ و ۱۰ رمضان **۱۱۹۲**، ازروی خط نگارنده، دیباچه را ندارد [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۵۱].

44325 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۳۴ Add: نسخ سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، ۱۳۸گ ۱۴س [ریو ۱: ۲۱۴].

44326 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta۷۳ (۶۲۷ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۹۹گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۶۹].

44327 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۲۱۴ب): ازاواخر سدهٔ **۱۸**م (۱۳ق).

44328 ـ **تبریز**، ملی ۳۱۳۳: نسخ اسدالله فرزند طیب، پنجشنبه ۲۶ع۲ / **۱۲۲۵**، آغاز برابر نمونه، ۳۰۴گ ۱۵س [ف. ملی تبریز ۱: ۲۳۷].

44329 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/ ۲۵۵۳: نسخ ابوالحسن فرزند محمد حسن فرزند ابوالحسن موسوی آدینه ۳ رجب **۱۲۴۸** ازروی نسخهٔ اصل (ص۱ـ ۲۱۵) [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۴۶].

44330 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳ مج: نسخ با تاریخ **۱۲۶۹** بهمین خامه در دفتر، آغاز برابر نمونه، [رؤیت].

44331 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ذیل ریو ۹۸): نوشتهٔ **۱۲۵۵**ق.

44332 ـ **تهران**، دانشگاه ۲/ ۱۹۲۴: نسخ علی فرزند محمد فرزند نورالدین فرزند نعمت‌الله، سدهٔ **۱۳**، با یادداشت ۱۲۹۱، (۲پ ـ ۹۷ر) [ف. دانشگاه ۸: ۵۳۶].

44333 ـ **کمبریج**، براون (۹) I۸: نوشتهٔ **۱۳۱۳**ق.

44334 ـ **تهران**، مجلس ۵۶۳۵: نستعلیق اسدالله آصفی شوشتری، **۱۳۱۷**، دارای ۴۵ فصل، ۱۸۶ص ۱۹س [ف. مجلس ۱۷: ۹۳].

44335 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال: نوشتهٔ **۱۳۱۷**ق (ف. ایوانف ذیل یکم: ۷۵۸) بخشی ازکتاب است [برگل ۲: ۱۰۸۲].

44336 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۳۱۰: نستعلیق عبدالمجید اسدی کاظمی درلندن ع۲/ **۱۳۳۲** نویسانندهٔ عبدالحسین کاشانی برای مستر الیس، ازروی نسخهٔ مستر سالمن نوشتهٔ شوال ۱۳۱۳ ۱۲۴ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۰].

44337 ـ **تهران**، ملك ۳۷۵۲: نسخ علی اکبر فرزند عبدالوهاب فرزند احمد فرزند محمد فرزند طبیب موسوی ازنواده های شوشتری ۵ ذیحجهٔ **۱۳۴۳**، ۱۵۲گ ۱۶س [رؤیت].

44338 ـ **مشهد**، رضوی ۱/ ۸۴۷۹ فهرست نشده: نسخ سید محمدکاظم جزایری

نوادهٔ نگارنده، ۱۵رجب ۱۳۷۲، (ص ۱ – ۱۷۹) [رؤیت].

44339ـ مشهد، رضوی۹۷۶۲فهرست نشده: نسخ آغاز سدهٔ ۱۴، پیش از سرآغاز افزوده هایی است (ص۲–۱۴) با این‌سرآغاز: ملخصی ازاحوال شوشترومختصری ازچگونگی آن بلدهٔ خجسته منظر، که قاضی نورالله... در «مجالس المؤمنین»خود ذکرفرموده‌اند. بسمله شوشتر. صاحب «معجم البلدان» گوید... سپس سرآغازکتاب به مانند نمونه، ۱۳۴گ ۱۴س [رؤیت].

● **(قاجاریان، بابیان)**

تذکرة الوفافی ترجمة حیاة القدما الاحباء

● **(قاجاریان، بابیان)**

ترجمهٔ تاریخ بابیه

در بخش تاریخ ادیان و پیامبران خواهند آمد.

● **(خوارزمشاهیان، مغول)**

ترجمهٔ تاریخ جلال الدین خوارزمشاه

متن ازنامق پاشای ترک، درشانزده فصل، ترجمه‌ازناشناس. **آغاز:**... حمدله... بهتر آن است قبل‌ازشروع‌به تحریر کتاب اسامی‌سلاطین خوارزمی را بقادئین معرفی‌نموده.

44340 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۴۴: نستعلیق محمد حسین فرزند غلامعلی، ۱۷ ج ۱/ ۱۳۴۲دردشت، آغازبرابر نمونه، ۱۰۴گ ۲۹س [ف. دانشگاه ۱۰:۱۵۱۹].

ترجمهٔ تاریخ کرمان = تاریخ و جغرافیای کرمان

درص ۳۹۴۱ گذشت.

● **(غزنویان، سامانیان)**

ترجمهٔ تاریخ یمینی = تاریخ عتبی

متن از ابونصر محمد فرزند عبدالجبار عتبی رازی خراسانی (م۴۲۷یا۴۳۱). ترجمه ازابوالشرف ناصح فرزندظفرفرزند سعد منشی جرفادقانی (گلپایگانی)، بدستور ابوالقاسم علی‌فرزندحسین، بسال۶۰۳. متن درسرگذشت وستایش محمود سبکتکین (م۴۲۱) و سامانیان ورویداد های روزگار خاندان بویه وامیران آن روزگاران است، ومترجم خاتمه‌ای برآن افزوده ورویداد های ۵۸۲ تا ۶۰۳ را درآن آورده‌است. نسخه‌های‌چاپی‌ازنسخه‌های‌دستنویس کمتردارد بویژه این خاتمه که درچاپی نیامده است. **آغاز** ترجمه: سزاوارترین چیزی‌که زبان‌گوینده بدان مشعوف باشد. **آغاز** دنبالهٔ مترجم: چون این ترجمه به‌آخر رسید طرفی از احوال روزگار وانواع فتنه وتشویشی‌که در ایام فتوروعجایب اتفاقات. **آغاز۲:** حمدوسپاس وستایش بیقیاس مکنونی راکه بارادت بیچون باشارت‌کاف ونون ازمعدومی درمکنون سازد.

بنگرید: ذریعه۳:۳۵۶و۴:۸۷ـ استوری ۱:۲۵۱ بر گل۲:۷۳۲ـ مشار: ۳۹۶ـ سبک‌شناسی ۲:۳۸۶ـ پیشگفتارچاپ ۱۳۳۵خ ازعلی قدیم شهیدی.

44341 ـ **تهران**، ملك ۱۴۹۷: نسخ ۳محرم ۶۱۸، زرین، ۲۱۴گ۱۵س[رؤیت].

44342 ـ **استانبول**، اسعد افندی ۲۲۲۵: نسخ‌محمدفرزندمحمدفرزندعبدالرحمان رازی، چهارشنبه ۲۲ع ۲/ ۶۳۶، ۲۰۲گ فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۱۸۹هست [فیلمها ۴۰].

44343 ـ **استانبول** ، شهید علی پاشا ۱۸۵۴ : نوشتهٔ ۱۳ ذیقعدهٔ **۶۳۸** ، ۲۱۴ گ ، نام نگارنده درص عنوان: ابوالشرف ناصح منشی آمده . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۸ هست [فیلمها: ۴۰].

44344 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۴۹۵۰ Add ، نسخ سعید فرزند عثمان بخاری، سه‌شنبه ۵ رجب **۶۶۴**، آغاز برابر نمونه، ۲۷۶ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۱۵۷]. فیلم آن در ملی ع ۶ هست [فیلمها: ۳۹].

44345 ـ **وین** ، پادشاهی (ف. فلوگل ۲: ۹۵۰): نوشتهٔ **۶۹۱**ق [برگل ۲ : ۷۳۴]

44346 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۳۱۴۷: نسخ قتلوجه فرزند عبدالله کاتب، ۱۹ رمضان **۶۹۶**، ۲۸۴ گ، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳ هست [فیلمها: ۴۰].

44347 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۳۳): ازآغازسدهٔ **۱۴**م.

44348 ـ **وین** ، پادشاهی(ف. فلوگل ۲: ۹۴۹): نوشتهٔ **۷۱۶**ق [برگل ۲: ۷۳۴ ـ استوری ۱: ۲۵۱].

44349 ـ **استانبول** ، فاتح ۴۲۹۹: نوشتهٔ **۷۷۸**ق [برگل ۲: ۷۳۴].

44350 ـ **ایتالیا** ، تورینو، اکادمی علوم ۹۲ : نوشتهٔ **۷۸۹**ق [برگل ۲: ۷۴۳]

44351 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۳۱ : نسخ نزدیک به ثلث ابن القاضی، **۸۴۵**، تصحیح شده، تملك: عبدالعلاء الرفاعی... ع ۲/ ۸۴۶ و تملکهای دیگر، ۱۴۶ گ ۲۱ـ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۲: ۵۳۶].

44352 ـ **استانبول** ، نورعثمانیه ۳۰۸۹: ازسدهٔ **۱۰**ق [برگل ۲].

44353 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۵۱۶: مؤرخ **۱۰۱۹**، ۲۵۰ گ [نسخه ها ۵: ۴۷۵].

44354 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۳۴): ازسدهٔ **۱۷**م.

44355 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۱۴۱۴ : اسماعیل فرزند حاجی حسن ماطاراجی زاده ، **۱۱۲۰** ، آغاز برابر نمونهٔ ۲: ۱۱۰ گ ۲۹ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۵۵].

44356 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۴۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درپایان قصیده‌ای بعربی در ستایش سید الوزراء افزوده‌اند، ۱۶۷ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۳: ۴۰۲].

44357 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۷۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز از دیباجه و انجام در سرگذشت نصرسبکتکین افتاده، ۱۵۶ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۱۲].

44358 ـ **مشهد**، رضوی ۱۷۲ تاریخ: نستعلیق **۱۲۵۱**. آغاز برابرنمونه[ف . رضوی ۷: ۵۷].

44359 ـ **استانبول** ، اسعد افندی ۲۲۲۳: نوشتهٔ **۱۲۵۱**ق [برگل ۲.]

44360 ـ **تهران**، ملك ۴۰۸۱: نستعلیق ۷ شعبان **۱۲۶۱** در تهران ، ۱۹۰ گ ۱۴ س [رؤیت].

44361 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۷۶: نستعلیق امام ویردی بیگ، دوشنبهٔ ۲۴ ج ۲/ **۱۲۶۱** ، آغازبرابرنمونه ، ۱۱۹ گ ۲۰ س [ف . ملی تبریز ۱: ۲۴۸].

44362 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۵۲۱: نستعلیق ج ۱/ **۱۲۶۱**، آغازبرابرنمونه، ۳۴۰ ص ۱۵ س [ف. دیباجی ۲: ۱۸۴] .

44363 ـ **تهران**، ملی ۸۶ ف: نستعلیق خوش آدینهٔ ۲۳ ع ۲/ **۱۲۶۱** درتهران ، آغاز برابرنمونه، ۱۴۹ گ ۱۵ س[ف. ملی ۱: ۷۴].

44364 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۶۶۶ (۵۸۳ ف): نوشتهٔ **۱۲۶۱**، ۱۸۷ گ [آکیموشکین ۱: ۹۸].

44365 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۹۳ : نستعلیق ۲رجب **۱۲۶۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۲ص ۲۳س [ف. مجلس ۶: ۲۴۷].

44366 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۳۵): نوشتهٔ **۱۲۶۴** ق .

44367 ـ **تهران**، دهخدا ۱۵۹: نستعلیق میرعبدالمجید حسینی سپاهانی ، در دهٔ سوم رجب **۱۲۶۵**، جدول وترنج وسرترنج دارد ، اندازه وزیری [نسخه ها ۳: ۸].

44368 ـ **تهران**، ملك ۴۳۳۱: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۶۹**، ۱۷۸ گ ۱۷س [رؤیت].

44369 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۴۸۴: نستعلیق ۲۶ع۲/ **۱۲۶۹**، ۱۶۹گ۱۷س[ف. سپهسالار ۳: ۴۰۲].

44370 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۴ : ۲۳۰۹): نوشتهٔ **۱۲۶۹**ق .

44371 ـ **تهران**، سپهسالار۲/ ۱۴۸۶: نستعلیق محمد مهدی حسنی حسینی، **۱۲۷۱** ، برابرچاپ۱۲۷۲ تهران، (۸۷ پ ـ ۱۹۸ر) [ف. سپهسالار۳: ۴۰۲].

44372 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۱۴۹: نسخ خوش۶رجب**۱۲۷۲**، ۲۳۳گ[یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

44373 ـ **تهران**، ادبیات۲۵۷حکمت: نستعلیق محمد علی حسنی حسینی، ۱۴ ج ۲/ **۱۲۷۲**، زرین [ف. ادبیات ۲: ۸].

44374 ـ **تبریز** ، تربیت۱۸۲: بدیع فرزند مصطفی فرزندعبدالحمیدموسوی اصفهانی **۱۲۷۲**ق، درپایان مترجم رویدادهای روزگار خود رانیز بر آنافزوده‌است[ف. محمدنخجوانی: ۱۹۴].

44375 ـ **تهران** ، مجلس ۴۹۹۶ : نستعلیق میرعلی شیرازی، ج۱/ **۱۲۷۷**، زرین، ۱۸۳ گ ۱۴س [رؤیت].

44376 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۴۳۹ Or: نوشتهٔ**۱۲۷۸** [ف. مردیت‌اونس: ۵۰۰].

44377 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۹۲ : نسخ متوسط حسن فرزند عبدالمجید حسینی واعظ اصفهانی ، آدینه پایان رجب **۱۲۸۱** ، ۳۴۳ص ۱۹س [ف. مجلس ۶: ۲۴۶] .

44378 ـ **تهران** ، ملك ۳۹۳۷ : نستعلیق خوش علینقی فرزند یوسف استاد ـ المذهبین، ع۱/ **۱۲۹۸** برای فرهاد میرزا از روی نسخهٔ ۳ محرم ۶۱۸ (گویا همان نسخهٔ موجود) ۱۴۴گ ۱۷س [ف. ملك: ۹۶] .

44379 ـ **تهران** ، ملك ۴۱۰۴: نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، ۱۷۲ گ ۲۱س [رؤیت].

44380 ـ **تهران**، ادبیات۳۷۹جوادی: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۳**، [ف. ادبیات۳:].

44381 ـ **تهران** ، مجلس ۲۸۷۴ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، آغاز افتاده، ۳۰۴ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۱۰: ۲۳۰].

44382 ـ **تهران** ، آقای علی‌آبادی : نستعلیق خوش ، یك برگ آغاز افتاده : همی گوید بندهٔ مخلص دعاگوی قدیم ابوالشرف ناصح بن، ۲۱س [یاد داشتهای آقای ثبوت] .

44383 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۹۲: [نسخه‌ها ۵: ۳۴۲].

44384 ـ **تهران** ، سلطنتی ۹۷۵ : شکسته نستعلیق بی‌تاریخ، زرین، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده، [نسخه‌ها ۱: ۱۶۷] .

● **(غزنویان ، سامانیان)**

ترجمهٔ تاریخ یمینی

متن از ابونصر محمد عتبی رازی . ترجمه ازعبدالکریم اهری، بدستور بهرام میرزا فرزند عباس میرزا نایب السلطنه درآذربایجان، بسال ۱۲۶۲ بانجام رسیده است . دردیباجه نام کتاب ومترجم ومهداالیه وآغازکار ۱۲۶۱ یادشده‌است، ونیزمیگوید : پس ازآنکه از تبیین وتوضیح تاریخ بیهق پرداخته این ترجمه را آغازکرده است. **آغاز:** بسمله. الحمدلله علی آلائه والصلاة علی نبیه وآله، برآیینه ذهنهای صافی ومستقیم صورت این مدعا ظاهرومتجلی است. کهسلطنت ودین گوهران یك درجند...

44385 ـ **تهران** ، مجلس ۴۲۰۰ : نستعلیق ابراهیم اهری، **۱۲۶۲**، بدستور بهرام میرزا. **انجام:** بتاریخ ۱۲۶۲ که صفحهٔ ممالك آذربایجان به انوار... بهمن میرزا فرزند... آراسته بود... بندهٔ دعاگو عبدالکریم اهری را مأمورفرمودندکه تاریخ یمینی ترجمه نماید. که بعین عنایت ملحوظ شود [رؤیت].

● **(غزنویان ، سامانیان)**

ترجمهٔ تاریخ یمینی

متن ازهمان ابونصرعتبی. ترجمه ازمولوی محمد فضل امام خیرآبادی ، صدر الصدور ، نگارندهٔ «المرقات المیزانیه» درمنطق.

44386 ـ **آلمان** ، مونیخ، دولتی (ف. اومر ۲۴۱) : نسخهٔ ناقص [استوری ۱: ۲۵۲ـ برگل ۲: ۷۳۶].

ترجمهٔ تاریخ یمینی = امینی

کرامتعلی، درص ۴۲۲۱ گذشت.

ترجمة الجنان فی خصائص السلطان = مجمع المعاصرین

از میرزا محمد صادق خان وقایع نگار مروزی، که یاد اودر«تحفهٔ عباسی : ۱۵۶۱» گذشت . دررویداد های روزگار فتحعلی شاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰) وسرگذشت او . **آغاز:** ... پس ازستایش آفریدگار ونیایش رسول مختار.. محمد صادق مروزی .

44387 ـ **تهران** ، ملك ۱۵۱۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۸۹گ ۱۲س [ف.ملك: ۱۳۰].

44388 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، آغازبرابر نمونه، وبنام مجمع المعاصرین است. دروصف دیهم وکمر و تخت وسپر وشمشیر و اورنگ خاقان و اوصاف ذراری شاه، به نثرونظم [رؤیت] .

ترجمهٔ گزارش روزنامهٔ نیویورك تایمس

ترجمهٔ گزارش نمایندهٔ آن روزنامه است دربارهٔ وضع سیاسی ایران درروزگار ناصرالدین شاه وامیرکبیر، وبدگوئی اوازانگلیس وستایش اوازروس، همچنین وضع بد اجتماعی ایران و ستمگری درباریان بویژه ظل السلطان ، ودادن شمال خراسان وافغانستان بروس ونبودن قانون وآزادی ونظمی درکشور ، ازگفته‌ی خبرنگار «اوده‌اخبارلکهنو». تاریخ آن دهسال پس ازپیمان راه‌آهن بارون روتراست نزدیك ۱۳۱۰. **آغاز:** مخبراوده اخبارلکهنوء نقل از روزنامهٔ طیمس هندوستان نموده، ذکرمی نماید، که وقایع نگاری ازطهران بروزنامهٔ نیویورك طیمس نوشته است که مملکت ایران ازاین وضع وحالتی که فعلاً در اومشاهده میشود محال است که ترقی‌واقبال نصیب اوشود ...

44389 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۸۸۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، ۳۹ص ۱۰س [نسخه‌ها ۳: ۴۸۲].

ترجمهٔ محاربات نادر =

محاربات

در همین بخش خواهد آمد

● (محلی ، اصفهان)

ترجمهٔ محاسن اصفهان

متن ازمفضل فرزند سعد مافروخی، ترجمه ازحسین فرزند محمد فرزند ابی الرضای علوی آوی، که بنام وزیر غیاث الدین محمد فرزند رشید الدین فضل الله، درسال ۷۲۹ ساخته است. ودرتهران بسال ۱۳۲۸خ بکوشش اقبال آشتیانی بچاپ رسیده است .

بنگرید: ف . فارسی مشار: ۴۱۲ـ استوری ۱۲۹۲و۳۴۹:۱.

44390 ـ تهران ، دانشگاه ۱۷۴۹ : نسخ گویا روزگار مترجم، همین نسخه پایهٔ چاپ اقبال بوده است، آغاز یک صفحه نو نویس، ۱۷۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۲۷۲:۸].

44391 ـ لندن، انجمن آسیایی پادشاهی P۱۸۰ : نوشتهٔ ۸۸۴ق.

44392 ـ ایرلند، دوبلین، چستر بیتی ۳۱۲: ازسدهٔ ۱۴م، آغاز وانجام افتاده (ف . ج۳ص ۷۴).

44393 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۰۹۸۰ Or: ازسدهٔ ۱۹م [ف. مردیت اونس:۱۶] .

44394 ـ پاریس ، ملی(بلوشه ج۱: ۵۰۲): نوشتهٔ ۱۳۱۵ق.

44395 ـ آلمان ، توبینگن ۳۴۴۵ (هاینتس ۳۹۵): تاریخ یاد نشده .

44396 ـ کمبریج، دانشگاه ، براون I۲(۹): تاریخ یاد نشده. [استوری ۱: ۳۴۹ـ برگل ۲: ۱۰۱۱].

● (قاجاریان ، بابیان)

ترجمهٔ مفتاح باب الابواب

در بخش تاریخ پیامبران و ادیان خواهد آمد

الترسل الی التوسل

دربخش نامه‌ها واسناد خواهد آمد .

● (تیموریان)

تزوک تیموری = ملفوظات تیمور = واقعات تیموری

ابوطالب، که ۳۲ نسخهٔ آن درص ۸۰ـ۱۵۸۲ گذشت. اینک نسخه هایی دیگر.

44397 ـ هند ، بانکیپور ۵۱۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۶م، پیش از ۱۰۶۹، بنام ملفوظات تیموری‌ست . آغاز: حمد بلیغ سبحانی را که بمقتضای... فرزندان سعادت لیق وامرای دولت، ۱۹۰گ ۱۱س [ف. عبدالمقتدر۶: ۱۷۴] .

44398 ـ اکسفورد، دیوان هند(ف. اته ۱۹۷): نوشتهٔ ۱۰۷۷ق.

44399 ـ اکسفورد ، دیوان هند (اته ۱۹۸): نوشتهٔ ۱۰۹۴ق.

44400 ـ کلکته ، مدرسهٔ کلکته (۳) ۱۷۶: ازسدهٔ ۱۷م [برگل ۲: ۷۹۳].

44401 ـ اسکتلند، دانشگاه ادینبرگ ۱۹۶: نوشتهٔ ۱۱۱۸ق.

44402 ـ کمبریج ، کینزکالج (ف. براون، ذیل ۱۲۴۵): نوشتهٔ ۱۱۲۶ق.

44403 ـ منچستر ، لیندسیانا ۱۱۴ (ف. ۲۲۸): نوشتهٔ ۱۱۳۳ق.

44404 ـ موزهٔ بریتانیا، (ذیل ریو: ۵۱): نوشتهٔ ۱۱۶۱ق. انجام افتاده.

44405 ـ اکسفورد ، بادلیان ۱۵۰ : نوشتهٔ ۱۱۷۹ق. تا سال ۷۹۸ق را دارد .

44406 ـ اسکتلند، دانشگاه ادینبرگ

۱۹۷: با تاریخ مهر **۱۱۸۲** ق . [برگل ۲: ۷۹۳].

44407 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۶۱ تاریخ (۱۶۸ف): شکسته نستعلیق غلامعلی متخلص بـه تنها ، ۲۱ ع ۱/ **۱۱۸۳** (۱۷۶۹م)، سپس دفتردوم با این سرآغاز: دفتر دوم ازملفوظات صاحبقران . معلوم بادکه این مجلس تا مجلس وصیت وصایـای امیر بردست اندازی صحرای خطا تا یرلیغ ترک قریب بچهل هزارونودبیت دیگرخواهد بود، ۱۲۳گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۱۸۹] .

44408 **اسکتلند** ، دانشگاه ادینبرک ۷۵: نوشتهٔ **۱۱۹۱**ق.

44409 ـ **فنلاند** ، هلسنکی ، دانشگاه d۸۸: نوشتهٔ **۱۱۹۲**ق. (ف. آرو: ۵۸)[برگل ۷۹۳:۲] .

44410 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۹۴۱/ ۴۹۵۳ : عزت الله، ۲۴ رجب **۱۱۹۳**(۱۷۷۹م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۵۴:۱].

44411ـ **دانمارک**، کوپنهاک، پادشاهی: نوشتهٔ **۱۱۹۶** [برگل ۲].

44412 ـ **اکسفورد** ، دیـوان هند (اته ۱۹۶): نوشتهٔ **۱۱۹۶**ق. رویدادها تاسال ۷۸۳ق را دارد.

44413 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۶۵۸۷ Add: با تاریخ **۱۱۹۷** (۱۷۸۳م) (گ ۲ـ ۲۹) [ریو۲: ۷۹۸].

44414 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۸۶ Add : نستعلیق، سدهٔ **۱۸**م، تحریری ست از آن ازمحمد **افضل بخاری . آغاز** : حمد افزون ازشمار نثار بارگاه پادشاه علی الاطلاق سزد، ۵۲۸گ ۱۵س .

44415 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۸۷ Add: نستعلیق، سدهٔ **۱۸**م، ۱۹۱گ ۱۱ س با همان افزوده های محمد افضل بخاری .

44416 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۵۶۰ Add: سدهٔ **۱۸**م هند، ۱۳۱گ.

44417 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۰۰۵ EgertOn: سدهٔ **۱۸**م هند، ۱۹۲گ ۱۷س [ریو۱: ۱۷۷ـ۱۸۰] .

44418 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۶۰ تاریخ(۱۷۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۱۶۶گ ۱۵س [ف. محمد اشرف: ۱۹۱].

44419 ـ **کلکته**، بوهار۴۷: سدهٔ **۱۸**م رویداد ها را تا ۷۷۶ ق بدنبال دستور العمل تیمور گورکانی جای دارد. [برگل ۲: ۷۹۳].

44420 ـ**شوروی**، کازان دانشگاه F ۲۴۸: ازسدهٔ **۱۸**م . کمی انجام افتاده [برگل ۷۹۳:۲].

44421 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۶۵۹۰ Add: با تاریخ **۱۲۰۳**(۱۷۸۹م) (گ ۴ ـ ۱۰۱) [ریو۲: ۸۰۰].

44422 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۶۶۸ (۷۴۸ف): نوشتهٔ **۱۲۰۷** ، ۱۲۱گ [آکیموشکین ۱: ۱۱۶].

44423 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۶۵ تاریخ (۱۷۳ف): شکسته نستعلیق نانک چند قانونگوی پرگنهٔ مرادآباد، ۱۰ ج ۱/ **۱۲۱۹** (۱۸۰۴م). **آغاز**: حمد افزون از شمارنثار بارگاه علی الاطلاقی سزدکه، ۳۷۹گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۱۹۳] .

44424 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۶۶): نوشتهٔ **۱۲۲۰**ق. نسخهٔ کوچک آن است.

44425ـ **لندن**، انجمن آسیایی پادشاهی (ف. مورلی ۹۴): نوشتهٔ **۱۲۲۹**ق نسخهٔ کوچک

آن‌است [بر گل ۲ : ۷۹۳] .

44425 **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۱۹۱ Add : شعبان **۱۲۳۰** (۱۸۱۵ م) درهند ، ۳۴۷ گ ۱۴ س [دیو ۱ : ۱۷۹] .

44426 - **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۲۰۹ (۷۵۴ف): نوشتهٔ **۱۲۳۲**، (۱ پ - ۴۸ ر) [آکیموشکین ۱ : ۱۱۷] .

44427 - **پاریس** ، ملی (بلوشه ۴ : ۲۳۱۸): نوشتهٔ **۱۲۴۳** ق . گزیدهٔ ابوطالب حسینی‌ست که در ۱۰۶۴ انجام گرفته است .

44428 - **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ ۱۶۶ تاریخ (۱۶۹ف): نستعلیق ۲۵ ذیحجهٔ **۱۲۴۴** (۱۸۲۹م). **آغاز:** تزوك و کنكاش امور ملك‌گیری وجهانداری ولشکر کشی ودشمن را بدام آوردن ، ۶۰ گ ۱۷ س [محمد اشرف : ۱۹۰] .

44429 - **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۰۵ PeII ۲۲۵۸ (۵۵ف): نستعلیق ۱۰ ع ۲ / **۱۲۵۲**، ۷۶۰ گ ۱۵ س [ف . عبدالله ۱ : ۳۸] .

44430 - **هند** ، الیگر ۱۲ : نوشتهٔ **۱۲۵۲** ق (ف: ۶۰) [بر گل ۲ : ۷۹۳] .

44431 - **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱ PFIV ۴۸۱ (۵۲ف): ننیم‌شکستهٔ ۱۲ نوامبر **۱۸۳۶**م، ۱۹۱ گ ۱۵ س [ف. عبدالله ۱ : ۳۷] .

44432 - **ازبکستان** ، تاشکند، اکامی علوم ازبکستان ۵۶۲۸: نوشتهٔ **۱۲۵۸** ق(ف. ج ۸ ص ۳۲)، آغاز افتاده[بر گل] .

44433 - **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۶۵): نوشتهٔ **۱۲۵۹** ق،

44434 - **ازبکستان**، تاشکند، اکادمی علوم ۱۱۵: نوشتهٔ **۱۲۶۱** (ف : ج ۱ : ۵۵) نسخهٔ که چاك آن‌است [بر گل ۲ : ۷۹۴] .

44435 - **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب FIVI ۱۱۴ (۵۶ ف) : نستعلیق ۲۳ صفر **۱۲۶۱**. **آغاز:** الحمدلله ... اما بعد ، داستی راستی فرزندان، ۳۳۵ گ ۱۱ س [ف . عبدالله ۱ : ۴۰] .

44436 - **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۴۱ (۷۴۹ف): نوشتهٔ **۱۲۶۲** : ۱۴۸ گ [آکیموشکین ۱ : ۱۱۶] .

44437 - **ارمنستان** ، ایروان ، ماتنا داران ۵۷۹ : نوشتهٔ **۱۸۴۷**م [بر گل]

44438 - **لنین گراد**، پادشاهی پترزبورك چانیکف ۷۵: نوشتهٔ **۱۲۶۵** ق [بر گل]

44439 - **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۹۰ Or: نستعلیق شوال **۱۲۶۵** (۱۸۴۹م)، ۲۶۳ گ [دیو ۳ : ۹۰۳] .

44440 - **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۶۸۶ (۷۵۲ف) : نوشتهٔ **۱۲۶۶**، ۱۲۶ گ [آکیموشکین ۱ : ۱۱۶] .

44441 - **موزهٔ بریتانیا** ، Or۱۷۵۷/۶: پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق) بخشی ازآن است، (گ ۵۲-۵۶) [دیو ۳ : ۱۰۲۰] .

44442 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴۵/۲ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۱**م ، تجدید نظر شدهٔ آن از **محمد افضل بخاری** ست (گ ۱۸۳-۲۵۸) [دیو ۳ : ۹۷۵] .

44443 - **استانبول**، رضا پاشا ۲۲۳: نوشتهٔ **۱۲۷۲** ق [بر گل ۲ : ۷۹۴] .

44444 - **تهران** ، ملی ۱ / ۱۳۷۵ ف: با تاریخ **۱۲۸۰** دردفتر، (ص۱-۱۶۴). **آغاز:** مقالت اول فی تدبیرات وکنکاشها وکنکاش [ف. ملی ۳ : ۴۳۲] .

44445 - **تبریز** ، تربیت ۴۴: نوشتهٔ **۱۲۸۴** ق، همراه گفتاری در ۷ - ۸ برگ بنام

«صورت دستور العمل امیر تیمور» که دستور العملی ست به عمال خود در امن نگاهداشتن راههاوشهرهاوآسایش‌رعایا[ف. محمدنخجوانی: ۲۵۶].

44446 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۵۹ تاریخ (۱۷۰ف): نستعلیق عمادالله خان، ۷ج ۱/ **۱۲۹۸** (۱۸۸۱ م). **آغاز**: حمد بلیغ سبحانی راکه بمقتضای آیهٔ کریمه انا جعلنا فی الارض. بخش دوم با دگرگونی واین سر **آغاز**: فرزندان ملك گیر کامکار و تبارذوالقدر ملکدار معلوم باد چون ازدرگاه تنکری تعالی، ۱۵۸+۵۹۶گ ۱۵س [ف. محمد اشرف: ۱۹۰].

44447 ـ **هند**، بانکیپور ۵۱۵: سدهٔ **۱۳**، درفهرست بنام**ملفوضات**است، ۱۸۶گ ۱۵س [ف. عبدالمقتدر ۶: ۱۷۴].

44448 ـ **کمبریج**، براون (۳) R۱: ازسدهٔ **۱۹**م [برگل ۲: ۷۹۲].

44449 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۸۵): ازسدهٔ **۱۹**م، ناقص[برگل ۲: ۷۹۴].

44450 ـ **ازبکستان**، تاشکند، اکادمی علوم۱۱۳(ف.ج ۱: ۵۴): سدهٔ**۱۹**م[برگل].

44451 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱/ ۱۶۵ تاریخ (۱۷۲ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۴۱گ ۲۰س[ف. محمد اشرف: ۱۹۲].

44452 ـ **لنین گراد**، دانشگاه دولتی ۶۸ (ف. تاگیرجانف ۱: ۱۳۱): ازسدهٔ **۱۹**م [برگل].

44453 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۸ Or: نستعلیق سدهٔ**۱۹**م، آغازبرابرهمان نمونه، ۴۱۳گ ۱۷س [ریو۱: ۱۷۷].

44454 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۱۸ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۱۴۰گ ۲۱ س.

44455 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۳۷ Add: شکسته‌آمیز، سدهٔ **۱۹**م، ۹۸گ ۱۲س.

44456 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۶۵۷ (۷۵۱ف): نوشتهٔ **۱۳۰۳**، ۲۸۰گ [آکیموشکین ۱: ۱۱۶].

44457 ـ **ازبکستان**، تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان۱۱۴: نوشتهٔ**۱۳۰۳** ق[برگل].

44458 ـ **ازبکستان**، تاشکند، دانشگاه دولتی (ف ج۱: ۶۵): نوشتهٔ**۱۳۰۳**ق[برگل].

44459 ـ **ازبکستان**، تاشکند، ادکامی علوم ازبکستان ۵۶۲۷: نوشتهٔ**۱۳۱۷**ق (ف: ج ۸ص ۳۲) نسخهٔ کوچك آن است [برگل].

44460 ـ **شیراز**، ملی فارس۹۲امیر (۳۹۲-۳۸ت): نسخ. **آغاز**: فرزندان ملك گیرکامکار وتبارذوالقدر، ۷۸گ ۱۶ س [ف. ملی ۱: ۳۶۸].

44461 ـ **تاجکستان**، دوشنبه، اکادمی علوم تاجیکستان ۵۰: آغازسدهٔ **۱۴** ق (ف. دوشنبه ۱: ۶۲) [برگل].

44462 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۲۴۵۳(۷۵۰ف): بی‌تاریخ، ۲۶۹گ.

44463 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۰۹۷ (۷۵۳ف): بی‌تاریخ(۱پ-۱۳۳پ) [آکیموشکین ۱: ۱۱۶-۱۱۷].

44464 ـ **کمبریج**، کینزکالج (ذیل براون ۱۲۴۶): بی‌تاریخ.

44465 ـ **کمبریج**، دانشکدهٔ مسیح (ذیل براون ۳۰۸): بی‌تاریخ [برگل ۲: ـ استوری ۱: ۲۸۱].

44466-68 ـ **منچستر**، لیندسیانا۴۲۷، ۴۲۸، ۴۲۹ (ف: ۲۲۷): تاریخ یاد نشده، سه نسخه است.

44469 ـ اسکتلند، دانشگاه ادینبرك ۱۹۸: تاریخ یادنشده.

44470 ـ اسکتلند، دانشگاه ادینبرك ۱۹۹: تاریخ یاد نشده [بر کلی۲].

44471 ـ اکسفورد ، دیوان هند (اته۱۹۹): تاریخ یادنشده. نسخهٔ کوچکتر است.

44472 ـ اکسفورد ، دیوان هند (اته ۲۰۰): تاریخ یاد نشده. نسخهٔ کوچکتر.

44473 ـ اکسفورد ، دیوان هند(اته ۲۰۱): تاریخ یاد نشده. نسخهٔ کوچك است.

44474 ـ اکسفورد ، دیوان هند(اته ۲۰۲): تاریخ یاد نشده، نسخهٔ بزرگتر ولی ناقص است .

44475 ـ لندن ، دیوان هند ۳۸۷۶ تاریخ یاد نشده.

44476 ـ لندن ، انجمن آسیایی پادشاهی ۹۴ (ف.مورلی۹۷): تاریخ یادنشده.

44477 ـ لندن، انجمن آسیایی پادشاهی (ف. مورلی۹۸): تاریخ یاد نشده [بر گل].

44478 ـ برلین ، پادشاهی ۴۵۸ : نسبتاً کهن [بر گل].

44479 ـ هند، مدرس، دولتی شرقی: (ف: ج۱: ۳۸۰): تاریخ یادنشده[بر گل].

44480 ـ هند ، مدرس، دولتی شرقی (ف. اندکس مدرس: تاریخ یاد نشده [بر گل].

44481 ـ حیدرآباد ، آصفیه ۷۷۶: تاریخ یاد نشده [بر گل].

44482 ـ حیدرآباد ، آصفیه ۲۲۴: تاریخ یاد نشده (ف. ج۱ص ۲۳۴).

44483 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/ ۱۳۱۸/ ۴۳۷۰: تاریخ یاد نشده، با مهرمؤرخ۱۲۹۶[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۵۴].

44484 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب PPFIV۴ ۱۵۶۴(۵۳ف): نستعلیق، بی‌تاریخ ۱۹۲ گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱: ۳۸].

44485 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب IBPFIV ۱۱۰۳ (۵۴ ف) : نستعلیق ، بی‌تاریخ، ۲۰۰ گ ۱۵س[ف. عبدالله۱: ۳۸].

44486 ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو ۴قف۳۷: نوشتهٔ ابوطالب حسینی؟ تاریخ یاد نشده، ۲۳۸ص [ف. سرفراز علی: ۱۰۰].

● (مغول)

تسلیة الاخوان

ازعطا ملك جوینی که ۵ نسخه ازآن در ص ۱۵۸۲ یاد شده است. گزارشی‌ست از رنجها وآزارها که بهنگام دستگیرشدن وزندانی شدن اوبدستوراباقاخان مغول درسال ۶۸۰ ق دیده بوده است .

واینك نسخه هایی دیگر.

44487 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۴۲): نوشتهٔ **۸۴۱**ق. (گ ۲۲۰-۲۳۱).

44488 ـ هند ، آلیگر ، دانشگاه اسلامی (ف. ص۵۹): نوشتهٔ **۹۹۸**ق؟ [استوری ۱: ۲۶۴- بر گل ۲: ۷۶۵].

44489 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۴۴): تاریخ یادنشده(گ۱-۴۱). دنباله‌ای برای آن است که در۶۸۱ق نگاشته شده است و درآن رویدادها تا تاجگذاری تکودر واعدام مجد الملك آمده است . [بر گل ۲: ۷۶۵].

● (صفویان)

تصرف قلعهٔ نور = شرح ...

گزارش گشودن قلعهٔ نوردرولایت رستمدار است، بدست شاه عباس (۹۹۶-۱۰۳۸)، بسال ۱۰۰۶، درآن آمده : ازهجرت تاریخ چوغین

آمد وقاف ـ سرتاسرآفاق بگیرد عباس.

44490 ـ **تهران**، مجلس۱۵/ ۲۶۶۵: با تاریخ **۱۰۶۰** دردفتر (ص ۵۱۸ ـ ۵۲۰) [ف. مجلس ۸: ۴۲۴].

● **(تیموریان)**

تعریف سلطان حسین میرزا

آغاز: حضرت با نصرت پادشاه اسلام ظل الملك العلام ...

44491 ـ **تهران**، ملك۱۱/ ۴۱۳۷: باتاریخهایی از۱۰۴۱ تا۱۱۶۱ دردفتر، (۶۵ر).

● **(قاجاریان)**

تقویم ناسخ التقویم

ازحبیب الله خان نظام، ازلشکر نویسهای روزگار ناصری (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)، بـروش تقویم وذکر (اوضاع فلکی در این مـاه دلالت دارد) و(جدولهای سعد ونحس) اوضاع ایران آنروزرا با طنز برمی‌شمارد. **آغاز**: ازبزرگان دین ودولت که موفق برهدایت و پروردهٔ نعمت آن بزرگوارانم معذرت زبان درازی خواسته.

44492 ـ **تهـران**، ملی ۵۰۸ ف: شکسته نستعلیق خوش ونسخ اواخر سدهٔ **۱۳**، مجدول، ۱۳گ ۲۴س [ف. ملی۲: ۶].

● **(تیموریان)**

تمرنامه = تیمورنامه

ازهاتفی، درص۲۷۲۹ گذشت.

واینك نسخه هایی دیگر:

44493 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم B۱۴۳ (۸۷۸ف): نـوشتهٔ **۹۷۲**، ۱۴۴گ [آکیموشکین ۱: ۱۳۴].

44494 ـ **هند**، بمبئی، انیورسیتـه V۱۱۳ (۱۷۶ف): نستعلیق با تاریخ**۲۰۵۲**؟ دردفتر. **آغاز**: بنام‌خدا بی که‌فکر [ف. عبدالقادر سرفراز: ۲۵۶].

44495 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۱۴۵ (۸۸۰ف): نوشتهٔ **۹۷۶**، (۵پ ـ ۱۰۲پ) [آکیموشکین ۱: ۱۳۵].

44496 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم C ۱۶۸۷ (۸۸۳ف): نوشتهٔ **۹۹۱**، (۲پ ـ ۱۴۲ر) [آکیموشکین ۱: ۱۳۴].

44497 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۸۴۸ (۸۸۴ف): نوشتهٔ **۱۰۰۹**، (۱پ ـ ۱۳۳ر) [آکیموشکین ۱: ۱۳۴].

44498 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۱۴۱ (۸۸۲ف): نوشتهٔ **۱۰۴۳**، (۱ر ـ ۱۲۱ر) [آکیموشکین ۱: ۱۳۵].

44499 ـ **داکا**، دانشگاه DU۳۱۶ (۱۰۸ف): نستعلیق **۱۲۵۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۸گ [ف. حبیب الله ۱: ۹۱].

44500 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم A۲۷ (۸۷۷ف): بی‌تاریخ، ۱۲۷گ.

44501 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم B۱۴۴ (۸۷۹ف): بی‌تاریخ، ۱۰۹گ.

44502 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم C ۶۵ (۸۸۱ف): بی‌تاریخ، ۱۳۲گ.

44503 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۲۴۵۳ (۸۸۵ف): بی‌تاریخ، (۱۳۴پ ـ ۱۸۰پ) [آکیموشکین ۱: ۱۳۴ـ۱۳۳].

تیمورنامه = ظفرنامه

شرف یزدی درهمین بخش.

تیمورنامه = تزوك تیموری

ابوطالب، درص ۴۳۰۶ گذشت.

● **(صفویان)**

تواریخ اسماعیلیه

ازناشناس. (بنگرید: جهان آرا: ۴۳۰۶

در تاریخ دودمان صفویان از امام موسی کاظم تا شاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴). وازشاه محمد فیروزشاه آغاز میشود و گزارش مرگ او وسپس فرزندش سید عوض الخاص (که بجای پدربزرگوار نشست ومردم را به ارشاد راهنمایی مینمود). **آغاز:** آورده اند که چون امام مفترض الطاعه واجب العظمه امام موسی کاظم ع جدماجد سلطان محمد فیروزشاه بود.

44504 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۶۷ تاریخ (۱۷۷ ف) : شکستهٔ خوب ۲۵ج ۲/ **۱۱۰۴** (۱۶۹۳م)، ۲۸۳ + ۴گ ۱۵س [ف. محمد اشرف: ۱۹۶] .

● **(قاجاریان)**

تواریخ امورات اتفاقیه

تاریخهایی است از ۱۱۳۴ تا ۱۲۶۹ ، از آن میان: گرفتن خوانین ارومیه قلعهٔ حوار درا در ۲۴شعبان ۱۱۳۶ . شکست محمد حسن‌خان قاجار از آزادخان در ۱۱۶۹ ، مرگ شهبازخان، گرفتن عبدالله پاشا تبریز را در ۱۱۳۸ ، گرفتن کریمخان بصره را در ۱۱۹۵ وجز آن .

44505 ـ **تهران**، مجلس ۲/ ۵۱۸۰: سدهٔ **۱۲**، (ص ۲۳) [رؤیت].

تیمورنامه

در بخش تاریخ هند خواهد آمد .

ج

● **(طبرستان)**

جامع الانباء = جامع الامثال

محمد فرزند حاجی کامران استرآبادی . در سرگذشت دوازده امام وفرمانروایان رستمدار طبرستان

44506 ـ **تهران**، سعید نفیسی ۱/ ۲۳۹ (دانشگاه؟): سدهٔ **۱۲**، درفهرست بنام **جامع الامثال** است. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۱۷ هست [فیلمها: ۷۳۴] .

44507 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۷۱۲ (۸۹۶ ف) : بی‌تاریخ ، (۱۸۳ پ ـ ۱۶۷ ر) در فهرست بنام **جامع الانبیا** است [آکیموشکین ۱ :۱۳۶] .

جامع التواریخ = جامع رشیدی

در بخش عمومی ص ۴۱۳۳ گذشت .

● **(محلی، یزد)**

جامع جعفری

ازطرب نایینی اصفهانی، میرزا محمد جعفر فرزند میرزا محمد حسین. در تاریخ یزد وخانان آن سرزمین به ویژه فرزندان میرزا محمدتقی خان بافقی (۱۱۲۹-۱۲۱۳) واملاك وموقوفه های او، بسال ۱۲۵۵ ، بنام فتحعلیشاه وبدستور عبدالرضا خان امیرمؤید نگاشته است. ودنبالهٔ «جامع مفیدی» محمد مفید بافقی ست .

بنگرید : ذریعه ۵:۴۷ ـ پیشگفتار چاپ جامع مفیدی، افشارج ۱ـ فرهنگ سخنوران : ۳۵۶ .

44508 ـ **یزد** ، جامع کبیر ۱۶ ـ ۳۶۸ (۷۵۴۲) : نستعلیق محمد حسن شیرازی یزدی، ۲۸محرم **۱۲۸۰** ، با مقابله و فهرست ازحسین عرب کرمانی در ۵ ج ۱/ ۱۲۸۰ ، ۴۶۳گ [ف. شیروانی ۲ :]، فیلم آن در دانشگاه ش ۴۶۸۸ هست [فیلمها: ۶۴].

44509 ـ **تهران**، آقامحمدصادق رحیمی: نوشتهٔ **۱۳۲۳** ، ازپادشاهی علیقلی خان وابراهیم

خان افشاروسر گذشت کریم‌خان زند، ۲۹۰ گ. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۸۰۴ هست [فیلمها : ۶۴]. فهرست نام ۵۴ کتاب که نگاشتهٔ روزگار محمد ولی میرزا در یزد و بنام اوست بـه نقل ازاین نسخه در«نسخه ها۶: ۳۲۷-۳۳۳»چاپ شده است.

● (ایران ، عمومی)

جامع خاقانی

ازعبدالرزاق دنبلی(که یاد اودر «حدایق الادبا: ۶۵۹» گذشت). بـدستور فتحعلی شاه و بنام او، در تاریخ ایران باستان وپس ازاسلام، ودرمیانه سخنان بزرگان و مسایل اخلاقـی را آورده است. **آغاز:** سپاس وستایش آنـرا کـه بستودن سزاست وبربخشش وبخشودن توانا .

44510 - **تهران** ، ملی ۱۱۰۹ ف : نستعلیق خوش چهارشنبه ۱۱ صفر**۱۲۳۵** ق در تهران، زرین، بافهرست مطالب درآغاز، آغاز برابرنمونه، ۲۹۳ گ ۲۳س [ف. ملی۳ :۱۳۱]

● (محلی، یزد، سیر)

جامع مفیدی

ازمحمدمفیدی مستوفی یزدی بافقی، زنده در ۱۰۹۱ ،فرزندنجم‌الدین‌محمودفرزندحبیب‌الله درتاریخ یزد، درسه‌جلد، دربصره، بسال ۱۰۸۲ بدان‌آغاز ودر مولتان ۱۰۹۰ به انجام رسانده

جلد یکم تاریخ یزد ازروزگار اسکندر تا امیرتیمورگورکان، ودومین‌آن‌دردنبالهٔ‌آن‌است از صفویان تا روزگار شاه سلیمان (۱۰۷۷ - ۱۱۰۵)که روزگارنگارنده در ۱۰۸۸ است . جلد سوم درپنج مقاله ویك خاتمه ، در احوال دیوانیان ومستوفیان وکلانتران وسرایندگان‌و هنرمندان و قاضیان وفقیهان وجز آنهاست ، و وصف بخشهای یـزد را از لحاظ تـاریخی و جغرافیایی وساختمانها دارد .

جلد سوم‌آن بسال ۱۳۴۰خ ویکم آن در ۱۳۴۲خ بکوشش وپیشگفتارایرج افشار وجلد سوم‌آن بکوشش ژان اوبـن Janubin پیش ازآنـدوبسال ۱۳۳۵خ چاپ شده است . و از هموست: مختصرمفید: جغرافیا، مجالس‌الملوك

آغازج۲ : یارب زسخن قـدرمرا عالی ساز - ازغیرحدیث خود دلم خالی ساز.

آغاز بخش۳: یارب به ثنای خودسخن سازم‌کن ... برضمیر منور خـورشید اقتباس هوشمندان.

بنگرید: ذریعه ۵: ۷۲- استوری۱ :۳۵۲و۳۳۷ -پیشگفتارآقای‌افشاربرچاپ‌دوجلد ۳و ۱آن - راهنمای‌کتاب ۵: ۱۶۵.

44511-12 - **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۱۱ Addو Or۲۱۰ : نوشتهٔ**۱۰۸۹-۱۰۹۰** گویا بخامهٔ‌نگارنده، ۳۰۲ + ۳۷۶ گ[ریو۱ :۲۰۷] جلد سوم است، این نسخه درچاپ آقای افشار پایه‌کار ایشان بوده وبادیگرنسخه ها مقابله‌شده است [پیشگفتار چاپ].

44513 - **پاریس**، ملی۱۸۲۴(بلوشه ۴: ۲۲۹۴): نستعلیق، سه شنبه ۷ج۲/ **۱۰۹۰** به حضور نگارنده دریزد، ۳۲۰ گ ۲۳س.ج.۳. فیلم‌ان‌دردانشگاه‌ش۱۱۸۵هست[فیلمها: ۶۵].

44514 - **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ ۸۴تاریخ (۱۹۵ف): نستعلیق سدهٔ**۱۱**، جلد ۲آن است درتاریخ صفویان، دردیباجه به شاه سلیمان (۱۰۷۷-۱۱۰۵) پیشکش‌شده‌است واز(گ۵) چنین‌آغاز میشود : گفتاردربیان‌شمه از علونسب همایون پادشاه ربـع مسکون...در پایان ماده تاریخ نگارش هست (باد اگر فزون باشد جمع میشود تاریخ -جامع مفیدی شده از

لطیفه عالمگیر ۱۰۹۰). آغاز برابر نمونهٔ ج ۲: یارب زسخن، ۳۸۵ گ ۲۲ س [ف. محمداشرف: ۲۱۴].

44515 ــ پاریس ، ملی (: بلوشه ۱ ۳۵۱) : از سدهٔ ۱۸ م ، تنها جلد یکم است [برگل ۲: ۱۰۲۳].

44516 ــ یزد ، جامع کبیر، وزیری ۵۶۳ (۴۴۶۹): نستعلیق محمد صالح فرزند میرزا محمدحسین، ۱۲۲۴، جلد ۳، آغاز برابر نمونه، ۲۰۳ گ ۲۷ س [ف. شیروانی ۲: ۴۸۰] در چاپ آقای افشار از آن بهره برده شده است [راهنمای کتاب ۵: ۱۶۶].

44517 ــ یزد ، جامع کبیر ، وزیری ۵۶۴ (۱۵۱۴۱) : نستعلیق شکسته ، ۲۲ ج ۲ / ۱۲۴۹، با فهرست مفصل، ۳۸۱ گ ۱۹ س [ف. شیروانی ۲: ۴۸۰] .

44518 ــ موزهٔ بریتانیا ،۳/ ۱۹۶۳ Or: پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ق) (گ ۱۱۱ـ ۱۳۶) بخشی از جلد دوم آن است [ریـو ۳ : ۱۰۳۹]. همان نسخه درج ۱۱ فرهنگ ایران زمین چاپ شده است [فیلمها: ۶۵] .

44519 ــ تهران ، دانشگاه ۴۲۲۴ : شکسته نستعلیق عبدالحسین ماهانـی، ۱۲۶۸ بدستور حاج محمد صادق، جلد ۳ است: سرگذشت سادات ووزراء وسایرفرق برایا درپنج مقاله و یك خاتمه، ۹۰ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۸۵].

44520 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم A۹۴۹ (۹۱۰ ف): نـوشتهٔ ۱۲۶۸ ، (۱ر ــ ۷۱پ) [آکیموشکین ۱: ۱۳۹].

44521 ــ مشهد ، رضوی ۱۷۶ تاریخ: نستعلیق عبدالعلی نعمه اللهی کرمانی ، رمضان ۱۲۷۱ آغاز برابر نمونهٔ بخش سوم [ف. رضوی ۷: ۵۹] وفیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۱۵ هست [فیلمها: ۶۵].

44522 ــ تهران ، دانشگاه ۱۳۱۸ : نستعلیق درآستانهٔ فیض نشان، گویا در ۱۲۸۰، جلد ۳ است، برابرچاپ J. Aubin بـاسه صفحه افزودگی درآغازکه دیباجه مانند است و ۱۳ صفحه کمبود ازچاپی، آغاز بـرابر نمونـه ، ۱۱۳ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۷: ۲۶۵۹] .

44523 ــ تهران ، ملك ۴۳۴۲: نسخ محمد ابراهیم فرزنـد علی فرزنـد عبدالعظیم یزدی شریف، پنجشنبهٔ ۲۲ صفر ۱۲۹۴ ، برای محمد جعفرخان ، جلد سوم است کـه بکوشش ایرج افشارچاپ شده ، ۲۰۸ گ ۲۹ س [رؤیت] .

44524 ــ تهران، اصغرمهدوی ۲۴۳: نسخ ونستعلیق ج ۱/ ۱۲۹۵. جلد سوم سرگذشت شاه نعمت الله است ، بخواهش محمد رحیم بیك برای نزد «آقا» ازروی نسخهٔ کتابخانهٔ آستانهٔ «حضرت شاه». [نسخه ها ۲: ۹۷] .

44525 ــ مشهد، رضوی ۹۷۰۵ فهرست نشده: نستعلیق شکسته آمیز ، سدهٔ ۱۳، ج ۳ که در ۱۰۹۰ بها نجام رسیده است، آغاز برابر نمونه، ۷۲ گ ۱۲ س [رؤیت].

44526 ــ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/ ۴۴۸: نسخ ونستعلیق علی محمد فرزند ملاعبدالجواد خطیب وخادم رضوی ۱۳۰۷، ج ۳ [نسخه ها ۵: ۶۲].

44527 ــ حیدرآباد ، مـوزهٔ سالار جنگ: نوشتهٔ ۱۳۴۲ق، جلد ۲ ، (فـرهنگ ایران زمین ۱۱: ۱۹۳) [برگل ۲: ۱۲۳].

44528 ــ پاریس ، ملی S.P.۱۹۳: تاریخ یاد نشده. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۱۸۵ هست [فیلمها : ۶۵] .

44529 ــ اکسفورد ، بادلیان ۴۲۳ :

تنها مقالهٔ پنجم ازمجلدسوم دررجال یزد است.

● (محلی ، کرانه های جنوبی)

جرون نامه

از سراینده ای با تخلص قدری ، شاید مولانا تقی‌الدین‌محمدشیرازی‌متخلص به‌قدری. مثنوی ست درجنگهای شاه عباس با پرتغالیهادر جزیرهٔ وتنگهٔ هرمز بکمك کشتیهای انگلیسها، که در۱۰۳۲ق بدست ایرانیان‌گشوده شده‌است ودر آن امـام قلی خان فرزنـد الله ویردیخان بیگلر بیگی فارس فاتح هرمزدا ستوده است و کتاب را بنام اوساخته است.سپس ضمیمه‌ای‌دارد دربارهٔ‌کشتن همان فاتح و قتل عام خانـواده و فرزندانش بدستور شاه صفی در۱۰۴۳ق.

(جرون = گمرون = هرمز) .

آغاز : ازاول بنام‌بزرگ خدا- سردفتر نطق را برگشا.

44530 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۸۰۱ Add : نستعلیق **۱۱۰۹** ق، بـا ۱۰ مینیاتور، ۷۶گ ۱۷س [ریو۲:۶۸۱] .

جنة الاخبار

ازلنجانی درتاریخ ایران .

44531 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۷۷ : نسخ محمد حسن فرزنـد عبدالله‌کاتب ، شنبه ۳ ذیحجهٔ **۱۲۷۴** دراصفهان، برای بهمن میرزا ، جلد دوم، آغاز افتاده، ۲۰۸گ ۲۷س [ف . دانشگاه ۱۶:۳۹].

● (صفویان ، افغانها)

جنگ

احمد غلام، ازدرباریان شاه سلطان‌حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵).در این جنگ یاد داشتهای تاریخی ست ازروزگارخود و یورش افغانان به اصفهان، ومیگوید خواستم این رویداد هـا از یاد نرود.

44532 ـ **تهران** ، مجلس (شماره یاد نشده): ازهمان روزگاران [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

● (کناره های جنوبی)

جنگنامهٔ قشم

ازمولانا شیرازی متخلص به قدی(که یاد اودر «جرون‌نامه:همین‌صفحه» گذشت) دربارهٔ جنگهای شاه عباس در جزیرهٔ قشم با پرتغالیها است.درص ۲۷۴۸ یاد شده است .

● (تیموریان)

جواهر التواریخ

ازسلمان قزوینی ، بروزگار اورنگ زیب (۱۰۶۸-۱۱۱۸ق). تاریخ مغولان استازآدم تا روزگارجهانگیرپادشاه ۱۰۳۷ق. ولی‌بخش تیموریان آن تـا روزگارسلطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲- ۹۱۱ ق) بیش ازنیمی ازکتاب است.

بنگرید : استوری ۱:۲۹۸- برگل ۲ : ۸۴۰ .

44533 ـ **اکسفورد** ، بادلیان (اتـه ۱۶۸) ۱۸۷ اوزلی : نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده ۲۰۶گ ۱۳س . فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۲۴۲ هست [فیلمها:۷۰].

جوهر صمصام = تاریخ نادر

دربخش تاریخ‌هند خواهد آمد.

● (صفویان)

جهان آرا

ازملا ابوبکرتهرانی، ازسدهٔ دهم [عبدالله انوار]. درسرگذشت ونژاد شاه اسماعیل یکـم (۹۰۵-۹۳۰) وتاجگذاری‌وکشورگشاییهایش،

سپس کمی از روزگار شاه تهماسب (۹۳۰ - ۹۸۴) آنگاه با ستایش او کتاب را پایان میدهد .
آقای انوار می‌افزاید : این ابو بکر نباید نگارندهٔ «دیار بکریه» باشد (بنگرید : دیار بکریه، در بخش تاریخ عثمانیان) و بیشك کس دیگری ست، و نیز با گرمی بازار شیعه گری بدور است که ابو بکر نامی نگارندهٔ تاریخ شاه متعصب شیعی باشد، شاید نام نگارنده اشتباهی از نویسندهٔ نسخه و یا غلط عمدی باشد. و می‌افزاید شاید از قاضی احمد غفاری باشد (بنگرید: جهان آرا: ۴۱۳۶).
آغاز: الحمدلله رب العالمین والصلاة والسلام علی اشرف الانبیاء والمرسلین .

44534 ـ **تهران** ، ملی ۱۴۹۹ ف : نستعلیق ابو الحسن فرزند نور، **۱۰۹۹**ق، **انجام:** که ویرا هیچ امید عاقبت نیست... ظلم بر مظلوم، ۳۳۵ گ ۱۷ س [ف. ملی ۳ : ۵۲۲] .

جهان آرا

غفاری، در ص ۴۱۳۶ گذشت.

● (قاجاریان)

جهان آرا

از محمد صادق مروزی ، متخلص به هما ، (که یاد او در «تحفهٔ عباسی : ۱۵۶۱» گذشت) . بنام فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲ - ۱۲۵۰). تاریخ بیست سال نخست پادشاهی همان فتحعلی‌شاه است، از ۱۲۱۲ ق تا ۱۲۳۳ ق. در دو جلد. یکم در دهسالهٔ یکم.
آغاز: نحمدك اللهم یامن لك الامر ولك الملك. ... حمد خداوندی را رواست که خاك تیره را منت لاله و گل. **آغاز ج ۲:** جلد ثانی... حمدله. و سپاس وثنا وستایش مر خداوندیرا رواست که.
بنگرید : ذریعه ۳ : ۲۴۷ و ۵ : ۲۹۸.

44535 ـ **لندن**، انجمن آسیایی پادشاهی (مورلی ۱۵۴) : نوشتهٔ **۱۲۳۳ - ۱۲۳۴** ق [استوری ۱ : ۳۳۶ - بر گل ۲ : ۹۴۸] .

44536 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۲۶۹۷ Add : نسخ، ذیقعدهٔ **۱۲۳۶** (۱۸۲۱ م)، آغاز برابر نمونه، تنها جلد ۱ است، ۲۳۰ گ ۱۵ س [ریو ۱ : ۲۰۰] .

44537 ـ **باکو**، اکادمی علوم آذربایجان ۹۹ - ۱۰۰ (ف. باکو ج ۱ : ۴۷): نوشتهٔ **۱۲۴۴** ق

44538 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۹۴): نوشتهٔ **۱۲۶۹** ق. شاید تنها جلد یکم باشد [استوری ۱ : ۳۳۶ - بر گل ۲ : ۹۴۸].

44539 ـ **تهران** ، ملك ۳۹۰۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین، ۲۷۴ گ ۱۵ س [رؤیت].

44540 ـ **تهران**، ملك ۴۱۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین، ۳۶۹ گ ۱۵ س [رؤیت].

44541 ـ **تهران** ، ملك ۴۲۹۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۶۴ گ ۱۵ س [رؤیت].

44542 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۵۹۶ : سدهٔ **۱۳** [نسخه ها ۲ : ۷۲].

44543 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۲۴۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۴۴ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۴ : ۱۳۰] .

44544 ـ **تهران**، ملی ۱۵ ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، زرین، جلد ۲، رویداد های دهسالهٔ دوم پادشاهی فتحعلی شاه را دارد ، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۱۷۰ گ ۱۴ س [ف . ملی ۱ : ۱۰].

44545 ـ **تهران** ، ملی ۱۵۰۰ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، جلد ۲ است دربارهٔ دهسالهٔ دوم پادشاهی فتحعلی‌شاه و جنگهایش، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۱۶۶ گ ۱۵ س [ف. ملی ۳ : ۴۲۳].

44546 ـ **تهران**، ملی ۴۴ ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، رویدادهای دهسالهٔ یکم پادشاهی فتحعلی‌شاه را دارد، ودر پایان بدان نام **رطب**

اللسان داده است، وبه همین نام نیز درفهرست آمده، آغاز کمی افتاده: ودر «ذکر عمارت سپهر برین که درچمن سلطانیه به‌حکم سلطانی معمور آمده» به پایان‌میرسد، ۲۲۴گ ۱۶س [ف. ملی ۱:۳۲] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۱۶ هست [فیلمها:۳۲].

44547 ـ **هند**، بانکیپور ۵۲۷: تعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر جلد۱ تا ۱۲۱۷ق رادارد، ۱۱۶گ ۱۹س [ف. عبدالمقتدر۶: ۱۹۰].

44548 ـ **پاریس**، ملی(ف. بلوشه۱: ۴۹۳): آغازسدهٔ **۱۹**م، شاید تنها جلدیکم باشد که با رویداد محاصرهٔ ایروان پایان می‌یابد.

44549 ـ **کرمانشاهان**، محمد حسین جلیلی: نوشتهٔ **۱۳۲۷**، تنها جلد یکم آن است [مجلهٔ یادگار ج۷ش ۱و۲ص۱۱۵].

44550 ـ **آلمان**، توبینکن(ف. هاینتس ۳۲۹): تاریخ یاد نشده، هردوجلد است.

44551 ـ **لنین گراد**، عمومی (بارتولد ۴۵۶): تاریخ یادنشده [برگل۲: ۹۴۸].

44552 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۷ تاریخ طلعت: زرین، درفهرست نادرست شناسانده شده است ۱۷۴گ ۱۵س [مخطوطات ۱: ۵۱].

● **(صفویان)**

جهان آرا = تاریخ ...

ازناشناس. تاریخ کوتاهی ست از صفویان از بنیادگزاری این دودمان تا پادشاهی شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷). که بسال ۱۰۹۴ق به انجام رسیده است. **آغاز:** آورده‌اند که چون مفترض الطاعه واجب الاسمای امام موسی کاظم.
(بنگرید: تواریخ اسماعیلیه: ۴۳۰۰)

44553 ـ **چستربیتی**، ۲۷۸: نوشتهٔ **۱۰۹۴**ق، زرین با ۱۷ میناتور (ف. چستربیتی ۳: ۵۰) [برگل ۲: ۸۹۵].

● **(مغول)**

جهانگشای

از خواجه علاء الدین عطا ملک فرزند بهاء الدین محمد جوینی، (۶۲۳-۶۸۰)، تاریخ چنگیز و نیاکان وفرزندان اوست تاگشودن بغداد در ۶۵۶، درسه جلد، بسال ۶۵۸ نگاشته است، درلیدن درسالهای ۱۳۲۹ق (۱۹۱۱م) و۱۳۳۴ (۱۹۱۶م) و۱۳۵۵ (۱۹۳۷م) بکوشش ادوارد برون، وتهران سید جلال‌الدین در ۱۳۱۲ خ و دیگر بارها چاپ شده است. **آغاز:** سپاس وثنای معبودی راکه واجب الوجود است مسجودی که وجود او واهب انوار. **آغاز ۲:** سپاس و آفرین خدای راست که اختران رخشان پرتو روشنی.

بنگرید: ذریعه ۳: ۲۴۷ و۵: ۳۰۰ ـ ف. مشار: ۳۰۸ ـ پیشگفتار چاپ ازقزوینی ـ استوری ۱: ۲۶۱، ۱۲۷۲ برگل ۲: ۷۶۱.

44554 ـ **پاریس**، ملی S.p.۲۰۵: نوشتهٔ ۴ذیحجهٔ **۶۸۹** با دومینیاتور [بلوشه ۱: ۴۴۱].

44555 ـ **تهران**، استاد مینوی ۱/۷۷: در مجموعه‌ای به‌نسخ محمد شاه فرزند علی فرزند محمود فرزند شاد بخت معروف به شیخ حافظ اصفهانی وتاریخ **۶۹۸** درش ۳دفتر، هرسه دفتر است [نسخه ها ۶: ۶۷۹].

44556 ـ **استانبول**، عموجه حسین پاشا ۳۵۹: نوشتهٔ **۶۹۸**ق [برگل ۲: ۷۶۱].
فیلم آن دردانشگاه ش ۱۸۲ هست (فیلمها: ۳۳).

44557 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۴: ۲۳۱۲): نوشتهٔ **۷۰۰**ق.

44558 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۸۱ (۱۱۱۶۶): نسخ خوش سدهٔ **۸**

44559 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه: ۱

۴۴۲): ازسدهٔ ۱۳-۱۴م.

44560 - مدینه، عارف حکمت۵۲۳: نوشتهٔ نسخ ۱۹شوال۷۰۱ق ویاد داشت ذیقعدهٔ ۷۲۹ق [نسخه‌ها ۵:۵۶۳].

44561 - پاریس، ملی (بلوشه۱۸ : ۴۴۴): نوشتهٔ۸۴۱ق، دارای بخش‌آخرج۲ و ج۳ تا رویداد های ۶۸۱ق. باچند مینیاتور.

44562 - استانبول، فاتح ۴۳۱۶: نوشتهٔ ۷۴۳ق[بر گل]

44563 - وین، گوتا GOtha ۲۸: نوشتهٔ۷۹۹ق [بر گل ۲ :۷۶۱].

44564 - لنین‌گراد، عمومی P.N.S ۲۳۳: نوشتهٔ ۸۳۴ق [بر گل ۲ :۷۶۱].

44565 - تهران، اصغرمهدوی ۷۱: نستعلیق ۴۸ (۸)، هرسه‌جلد است، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۲ :۶۵].

44566 - تهران، اصغرمهدوی ۶۷: نسخ ۸۴۹، بایاد داشت عرض‌کتابـدارهـا در درشاهجهان درص ع، هرسه جلددرمتن‌و«مواهب الهی» یزدی‌درهامش [نسخه‌ها ۲ :۹۵].

44567 - پاریس، ملی (بلوشه ۱ : ۴۴۳): ازآغازسدهٔ ۱۵م.

44568 - پاریس، ملی (بلوشه ۱ : ۴۴۵): نوشتهٔ۹۳۸ق.

44569 - پاکستان، دانشگاه پنجاب PeII۲۸A ۴۶۸(۴۶ف): نستعلیق۲۲شعبان ۹۸۳، هردوجلداست، آغازبرابر نمونه، ۲۰۱گ ۱۶س [ف. عبدالله ۱ :۳۳].

44570 - هند، آلیگـر ۱/ ۹۵۸ : نوشتهٔ ۹۹۸ق (ف:۵۹) [بر گل ۲ :۷۶۱].

44571 - مجموعهٔ الیس، M۲۱۴: ازسدهٔ ۱۶م، دارای جلد ۱وبخشی از۲.

44572 - استانبـول، اسعد افندی ۲۱۰۶: ازسدهٔ ۱۰ق.

44573 - استانبول، نـور عثمانیه ۳۱۰۳: ازسدهٔ ۱۰ق، انجام افتاده [بر گل] .

44574 - تهـران، دهخدا ۱۰۸ : نستعلیق ۲ج۲/ ۱۰۰۱یا۱۰۱۱ (درپایان جلد ۲) [نسخه ها۳ :۷].

44575 - اکسفورد، دیـوان هند (اته ۱۷۰): نوشتهٔ ۱۰۷۶ق.

44576 - تهران، سپهسالار۲۳۱۱صدر: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، کمی ازدیباجه افتاده پس ازجلد یکم اندکی‌ازجلو سوم است، ۷۶گ ۲۳س [ف. سپهسالار۴: ۱۳۱] .

44577 - لندن، مجموعهٔ الیس۲۱۵ M: ازسدهٔ۱۸م، جلد۱وبخشی‌از۲[بر گل].

44578 - استانبـول، لالا اسماعیل ۳۳۶: نوشتهٔ ۱۱۰۹ق [بر گل ۲ :۷۶۲].

44579 - منچستر، لیندسیانا۸۱۴: پیرامن ۱۷۰۰م (ف: ص۱۶۸) [بـر گل]

44580 - تهـران، ملی ۵۳۳ ف : نستعلیق ۱۲۳۰، ج۱، ۲۲۹گ ۱۹ س [ف . ملی۲ :۲۷] .

44581 - لنین‌گراد، دانشگاه دولتی ۵۷: نوشتهٔ ۱۲۳۰؟(ف.تاگیرجانف۱ :۱۰۷).

44582 - پاریس، ملی (بلوشـه ۱: ۴۴۶): نوشتهٔ۱۲۳۳ق. دارای: ج۱و۲وآغاز ج ۳ . [بر گل]

44583 - تهران، دکترمفتاح:شکسته نستعلیق ۱۷رمضان ۱۲۳۷، جلد۱[رؤیت] .

44584 - تهران،ملك ۴۱۱۸:شکسته نستعلیق۲۱ع۲ر۱۲۳۹، زرین، ۱۹۸گ۱۹س [ف. ملك، فارسی:۱۹۹].

44585 - تهران، ملی۷ف: نسخ‌خوش محمد تقی‌فرزندمحمدکاظم‌همدانی‌ساده، ۱۲۴۵،

هرسه جلد، آغاز نزدیک به نمونه، ۱۹۹ گ ۲۲ س [ف. ملی ۱: ۴۰].

44586 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۴۱: نستعلیق ابوطالب ۲۱ ج ۱/ **۱۲۴۹** (پایان جلد ۱)، برای کتابخانهٔ شهریار، هرجزء در یک مجلد، زرین [ف. سپهسالار ۴: ۱۳۱].

44587 ـ **وین**، پادشاهی (ف. فلوگل ۲: ۹۵۶): نوشتهٔ **۱۲۴۹** ق. دارای ج ۱ و ۲، تا سال ۱۱ ۶ ق را دارد.

44588 ـ **تهران**، ملك ۴۰۸۲: شکسته نستعلیق ۲۴ شعبان **۱۲۵۲** برای عزالدوله حاکم همدان، ۲۷۹ گ ۲۰ س [ف. ملك ۱۹۹].

44589 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۱۶: نستعلیق خوش **۱۲۵۴** جلد یکم است ۷۷ گ ۲۴ س [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۷۶].

44590 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۶۵۶ (۴۹۶ ف): نوشتهٔ **۱۲۵۸**، ۲۶۴ گ [آکیموشکین ۱: ۸۹].

44591 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۰۱: نسخ **۱۲۷۵**، آغاز برابر نمونه. ۲۲۶ ص ۲۶ س [ف. مجلس ۱۷: ۱۵۷].

44592 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۵ Or: نستعلیق، دایه قادربخش ملتانی، **۱۲۷۷** (۱۸۶۰ م)، ۲۷۵ گ ۱۸ س [ریو ۱: ۱۶۰].

44593 ـ **تهران**، ملك ۳۹۴۸: نسخ شعبان **۱۲۸۰** بدستور نظام‌الملك نوری در اصفهان، ۱۷۱ گ ۲۱ س [رؤیت].

44594 ـ **تهران**، ملی ۱۰۵۸ ف: نستعلیق خوش میرعلی‌شیرازی، **۱۲۸۸**، زدین، جلد ۱ تا ۳ را دارد، آغاز برابر نمونه، ۳۹۱ گ ۱۴ س [ف. ملی ۲: ۷۶].

44595 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۸۱ نستعلیق محمود فرزند حاج محمد خویی، **۱۲۹۶**، برای مظفرالدین میرزا ولیعهد [نسخه‌ها].

44596 ـ **مشهد**، رضوی ۱۲۴ تاریخ (۴۲۲۲): نستعلیق سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونهٔ جلد دوم [ف. رضوی ۷: ۲۹].

44597 ـ **تاجیکستان**، دوشنبه، اکادمی علوم ۴۱: ازپایان سدهٔ **۱۹** م، دارای ج ۱، انجام افتاده (ف. میرزایف ۱: ۵۵) [برگل ۲: ۷۶۲].

44598 ـ **تهران**، ادبیات ۱/ ۱۴۸: اسدالله فرزند میرزا عیسی تفرشی، ۱۵ صفر **۱۳۰۳** ق، هرسه جلد، باگفتار خواجه در بارهٔ گشودن بغداد ازروی نسخهٔ نوشتهٔ حافظ محمد شاه فرزند علی فرزند محمود فرزند شاد بخت کرانی سپاهانی ۱۵ ذیقعدهٔ **۶۹۸** که او نیز از روی نسخهٔ صاحب دیوان نوشته بود، ۳۰۷ گ [ف. ادبیات ۱: ۶۱].

44599 ـ **تهران**، ادبیات ۱/ ۱۴۱ ب: نسخ محمد فرزند عبدالوهاب قزوینی، ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۳۲۴**، برای چاپ، جلد یکم.

44600 ـ **تهران**، ادبیات ۲/ ۱۴۱ ب: همان قزوینی، ۲۳ ج ۲/ **۱۳۲۵**، جلد دوم.

44601 ـ **تهران**، ادبیات ۳/ ۱۴۱ ب: همان قزوینی، ۵ ذیحجهٔ **۱۳۵۱**، جلد سوم.

44602 ـ **تهران**، ادبیات ۲۴۹ ج: نستعلیق محمد برکات بهوپالی هندی، **۱۹۰۲** م درلندن، از روی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۴/ ۶۵۸ لندن، ۳۷۴ گ.

44603 ـ **تهران**، ادبیات ۲۳۸ ج: نستعلیق مجتبی مینوی، فروردین **۱۳۰۴** خ، ازوی نسخهٔ نوشتهٔ تفرشی **۱۳۰۳** ق از روی نسخهٔ نوشته کرانی که در ۱۵ ذیقعدهٔ **۶۹۸** نوشته شده بود [ف. ادبیات ۱: ۶۰]،

44604 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی

۱ / ۵۲۰: اسماعیل فرزند میرزا احمدمستوفی تفرشی، ۲۲شوال **۱۳۰۵**، آغاز برابر نمونـه، (ص۲-۷۲۶) [ف. دیباجی۲:۱۸۲].

44605 ـ **لنین گـراد** ، پـادشاهی پترزبورك : چانیکف ۷۱ : تـاریخ یـاد نشده [برگل].

44606 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم، مجموعهٔ بلیامینف زینف۲:(ف:۸۶۲) [برگل].

44607 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۴۷): نسبتاً تازه. انجام افتاده.

44608 ـ **هلند**، لیدن، اکادمی لوکدنو باتاوای ۹۱۶ : تاریخ یاد نشده (ف: ۳ص۷).

44609 ـ **اکسفورد** ، بادلیان ۱۴۵: نسخهٔ خوبی‌ست. [برگل۲:۷۶۲].

44610 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۴۶: نسخهٔ کهن وخوبی‌ست [برگل ۲:۷۶۲].

جهانگشای نادری = تاریخ نادر

ازمیرزا محمدمهدی‌خان منشی استرآبادی نوری، متخلص به کوکب منشی نادرشاه(۱۱۴۸ـ ۱۱۶۰)فرزندمحمدنصیر. با مقدمه‌ای دراوضاع سیاسی ایران پیش ازنادروزادگاه نادر وورود وی به‌سیاست، سپس پادشاهی و جهانگشایی وی در خاوروباختر تاکشته شدن اودرقوچان، واوضاع ایران تایکسال پس ازاو. در۱۲۶۸وپس ازآن چند بارچاپ شده است. ویکبار بکوشش عبدالله انوار. **آغاز:** بردانایان رموز آگاهی ودقیقه شناسان حکمتهای الهی واضح است که در هرعهد واوان. (بنگرید: بهارستان طهماسبی:۴۲۲۴).

بنگرید : ذریعه ۳:۲۴۳ و۵ : ۳۰۰ و۹ : ۹۲۴ (کوکب استرآبادی)ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۲ـ مؤلفین مشار۶:۴۴۷ـ ف. مشار:۳۰۹ ـ پیشگفتار آقای انوار برچاپ تازه.

44611 ـ **لاهـور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۸۳ ۰،۹۵۵مهد: نستعلیق درگاه پرشاد ۱۱ع ۲/ **۱۱۳۷**، آغاز برابر نمونه ، ۲۴۶گ ۱۷س [منظوراحسن عباسی ۱:۷۳۹].

44612 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PeII71C ۲۲۱۰(۶۳ف): نستعلیق **۱۱۶۰** آغاز برابر نمونه، ۲۴۳گ ۱۹س [ف . عبدالله ۱:۴۵].

44613 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APeI1،16B ۶۷(۶۴ف) : نستعلیق ۲ ع ۲/ **۱۱۶۱**، آغاز افتاده: اقدس را با فوجی از قزلباشیه برسرقلعهٔ همایون مأموروملك محصور گشته، ۲۲۰گ ۱۷س [ف. عبدالله۱:۴۵] .

44614 ـ **تهران** ، الهیات ۱۶۳ د : نستعلیق **۱۱۶۳**، زرین، ۳۳۱گ ۱۴ س [ف . الهیات ۱:۲۰].

44615 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ، ۷۶۶۱ Add: نستعلیق ، ع ۱/ **۱۱۸۲** (۱۷۶۸م) ، آغاز برابر نمونه، ۲۶۷گ۱۵س[ریو ۱:۱۹۲].

44616 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۱۹۶ Add: شکسته آمیز ، **۱۱۸۴** (۱۷۷۰ م) ، ۱۵۴گ ۲۱س [ریو ۱:۱۹۳] .

44617 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۴۵ : نستعلیق محمد قـاسم میرزا محبعلی ساوه‌ای ، **۱۱۸۸**، برای میرزا عبدالوهاب‌ساوه‌ای یساول، ۱۹۴ص ۲۷س [ف. مجلس ۱۷:۱۸۶].

44618 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ ۱۲۷تاریخ (۲۰۴ف): شفیعای خوب۵ ج۱/ **۱۱۸۸**(۱۷۷۴م)، آغاز برابر نمونه، ۵+ ۳۴۰گ ۱۳س [ف. محمد اشرف:۲۴۱].

44619 ـ **تهران** ، مجلس ۲۹۵۲ : نستعلیق محمدکاظم خراسانی، دوشنبهٔ۱۷شعبان **۱۱۸۹** درشیراز، آغازبرابرنمونه، بانسخه بدلها ازملك الشعرا بهار، ۴۳۸گ ۱۵س [ف.مجلس

۳۸۴:۱۰].

44620 ـ **تهران**، سپهسالار ۸۲۲۹: شکسته نستعلیق محمد رفیع فرزند محمد بدیع انصاری، ۶صفر **۱۱۸۹**، زرین، ۲۲۰گ۱۵س [ف. سپهسالار۴: ۱۳۲].

44621 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۲۴تاریخ (۲۰۵ف): نستعلیق **۱۱۹۰** (۱۷۷۶م)، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده، ۱۸۲گ ۱۶س [ف. محمد اشرف: ۲۴۲].

44622 ـ **تهران**، ادبیات ۱۶ ج: نستعلیق ۲۸ ج ۲/**۱۱۹۳**، ۲۸۱ گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱: ۶۲].

44623 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۷۶ Add: نستعلیق، ذیقعدهٔ **۱۱۹۶** (۱۷۸۲ م)، ۲۳۷گ ۱۴س.

44624 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۱۵۴ Add: نستعلیق، شوال **۱۱۹۷** (۱۷۸۳ م)، ۲۹۳گ ۱۳س [ریو۱: ۱۹۳].

44625 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۲۴۷۰(۱۷ذیل): نوشتهٔ**۱۱۹۹**، (۱ر-۷۵ر) [آکیموشکین ۱: ۶۱۹].

44626 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۸۱۶۶ Or: نوشتهٔ **۱۲۰۰**، درفهرست بنام **تاریخ نادری** یاد شده [نسخه‌ها ۴: ۶۵۱].

44627 ـ **تهران**، ملک۴۱۷۷: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، ۸۰گ ۲۱س [رؤیت].

44628 ـ **تهران**، ملک ۳۷۷۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۱۹۶ گ ۱۷ س [رؤیت].

44629 ـ **تهران**، ادبیات۳۲ ب: شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۲**، ۱۳۷گ ۱۹س [ف. ادبیات ۱: ۶۲].

44630 ـ **پاریس**، ملی ۴۷۰۵ استراسبورك: سدهٔ**۱۲**، بنام **تاریخ نادری** یاد شده [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸].

44631 ـ **تهران**، ملی فهرست شده: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۴۵۶ص ۱۶س [نسخه ها ۶: ۳۱۹].

44632 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۷۴۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، با نسخهٔ ۱۷۴۴ دانشگاه اندکی جدایی دارد، ۱۲۸گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۸:].

44633 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۴۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، ۸۶گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۱].

44634 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۸۵۰۵ Or: سدهٔ**۱۲**، بنام **تاریخ نادری** یاد شده [نسخه‌ها ۴: ۶۵۱].

44635 ـ**مشهد**، رضوی۹۴۷۶فهرست نشده: نستعلیق، سدهٔ**۱۲-۱۳**، آغاز برابر نمونه، انجام درپادشاهی علیقلیخان و ابراهیم خان و پایان‌کارایشان افتاده است، ۱۶۶گ ۱۷ س [رؤیت].

44636 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۱۵۹۰ Add: نستعلیق، سدهٔ**۱۸**م، ۳۳۶گ ۱۵س.

44637 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۶۳۴ Add: شکسته‌آمیز، سدهٔ**۱۸**م، ۱۷۱گ۱۴س [ریو۱: ۱۹۴-۱۹۵].

44638 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۷۹ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، بنام تاریخ نادری یاد شده‌است، ۱۵۳گ۱۹س [ریو۳: ۱۰۶۶].

44639 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ۱۹۱(۲۰۷ف): نستعلیق خوب حسینعلی ۲۴ شوال **۱۲۰۳** (۱۷۸۹م). **آغاز:** قل‌اللهم مالك‌الملك‌تؤتی‌الملك‌من‌تشا... چون‌مدت‌دولت ملوك موسویهٔ‌صفویه سپری‌خواست شد، ۱۹۹ گ

۱۶س [ف. محمد اشرف:۲۴۳].

44640 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۹۷ Add : نستعلیق سید عبدالله فرزند سیدبکر ، ع ۱۶/**۱۲۰۴** (۱۷۸۹م)، ۲۰۳گ ۲۱س [ریو ۱:۱۹۳].

44641 ـ **تهران**، ملی ۱۱۰ف:شکسته نستعلیق پنجشنبه ۳ع۲/**۱۲۰۶**، آغـاز برابر نمونه، ۱۱۴گ ۲۳س [ف. ملی ۱:۱۰۶].

44642 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۲۷۲۴۲ Add: شکسته‌آمیز،شوال **۱۲۰۸** (۱۷۹۴م)، ۲۴۳گ ۱۵س [ریو ۱:۱۹۴].

44643 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ ۱۹۲ (۲۰۸ف): شکسته نستعلیق خوب، ۲۷شعبان**۱۲۰۸** (۱۷۹۴م) ، ۱۹۷گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف:۲۴۴].

44644 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۲۰۲ (۵۰۶ف): نوشتهٔ **۱۲۱۶**، (۱پ-۲۶۲ر) [آکیموشکین ۱:۹۰].

44645ـ **مشهد**، رضوی ۹۶۱۷فهرست نشده: نستعلیق شکسته‌آمیز ، محمد اسماعیل ، ۵ ذیحجهٔ**۱۲۱۸** درکرمانشاه، ج۱،آغاز افتاده ۲۰۰گ ۱۴س [رؤیت].

44646 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۲۵۷۹۰ Add: نستعلیق، ج ۱/ **۱۲۱۹** (۱۸۰۴م) در اصفهان، ۱۷۰گ ۲۰س [ریو ۱:۱۹۴].

44647 ـ **بغداد**، جامعة الحکمه ۳۰۶ سرکیس: تعلیق فتحعلی کربلایی، **۱۲۱۹**، آغاز برابرنمونـه ، ۲۴۰ص ۲۱ س [مخطوطات ، یعقوب سرکیس،کورکیس عواد:۱۷۷] .

44648 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۷۸ : محمد مهدی فرزند محمد حسن بـروجردی ، **۱۲۲۰**، **آغاز**: الخاقان الاعظم والقاآن الاکرم شاهنشاه، ۱۹۴ص [ف.مجلس۶:۲۳۲].

44649 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PeII،71B ۱۰۹۰ (۶۵ف) :شکسته آمیز ۷رمضان **۱۲۲۰**، ۱۴۲گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱:۴۶].

44650 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰۵۸۱ Add: نستعلیق،ع ۱/ **۱۲۲۰** (۱۸۰۵م) ، ۲۸۳گ ۱۵س [ریو ۱:۱۹۴] .

44651 ـ **تهران** ، ملك ۳۹۳۹ : شکسته نستعلیق صفر**۱۲۲۱** ، ۱۷۲گ ۱۹ س [رؤیت].

44652 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۶۹۲ (۴۹۷ف) : نـوشتهٔ **۱۲۲۱**، ۱۰۱گ [آکیموشکین ۱:۸۹].

44653 ـ **لنین گراد** ، اکادمـی‌علوم C۲۴۰۷ (۵۰۳ف): نوشتهٔ **۱۲۲۲**،۸۶گ.

44654 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ApeII،18 ۶۸ (۷۱ف) : شکسته آمیز ۲۷ شعبان **۱۲۲۲**، گزیدهٔ آن است، **آغاز**: اخبار نادرشاه که مردی سپاهی از ولایت ایران بود ، ۱۵گ ۱۳س[ف.عبدالله ۱:۴۸].

44655 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۸۳ (۵۰۰ ف): نوشتهٔ**۱۲۲۳**،۲۰۷گ. [آکیموشکین ۱:۸۹].

44656 ـ **تهران**، ملی ۵۷ف: نستعلیق محمدفرزند ملامحمد سلیم مازندرانی‌علی‌آبادی ملقب به نعلبند ، پنجشنبه ۲۶ ج ۲/ **۱۲۲۶** ، آغازبرابرنمونه، ۲۸۱ص ۱۷س [نسخه ها ۶: ۳۲۰ـ ف.ملی ۱:۴۹].

44657 ـ **داکا** ، دانشگاه DU۲۲۹ (۱۳ف): نستعلیق **۱۲۲۷**،آغازبرابرنمونـه ، ۲۵۸گ [ف. حبیب الله ۱:۱۲].

44658 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۷۷۲ : نستعلیق محمد باقررشیدای ثانی مازندرانی ع

۱۲۲۸/۲ برای شاهزاده‌ای، زرین، ۲۳۹ گ
[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۲۹].

44669 ـ **قم** ، فیضیه ۲۰۶۹ (۶۹) : نستعلیق محمد حسین‌فرزند محمد شفیع ۱۲۲۹ آغاز یك صفحه افتاده ، بنام **تاریخ نادری** یاد شده، ۵۳۸ص ۱۵س [ف.فیضیه ۲: ۱۹۵].

44660 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب peII،71 ۹۵۵ (۶۷ف): شکسته‌آمیز شاهجهان آباد، ۱۲۳۰، ۲۳۱ گ ۱۷س.

44661 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PPeII،6A ۱۷۳۳ (۶۶ف): نستعلیق ۲۱ شعبان ۱۲۳۰، ۲۱۶گ ۲۱س [عبدالله ۱: ۴۶] .

44662 ـ **هند**، بانکیپور ۵۲۴: شکسته حیاتعلی دهلوی ازشعبان ۱۲۳۰ (۱۸۱۴م) . درلکهنو تا ۱۲۳۱ (۱۸۱۵م) در شاهجهان ، آغازبرابرنمونه، ۲۲۰گ ۲۰- ۲۲س [ف . عبدالمقتدر ۶: ۱۸۳].

44663 ـ **شیراز** ، ملی فارس ۲ ۵۰- ۴۴ت (۹۲نا): نستعلیق، ۱۲۳۲، آغازبرابر نمونه، ۱۶۱گ ۱۸س [ف.ملی‌فارسی ۲: ۹۹].

44664 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی‌علوم B۶۹۳ (۴۹۸ ف): نوشتهٔ ۱۲۳۲ ، ۲۳۱ گ [آکیموشکین ۱: ۸۹].

44665 ـ **تهران** ، الهیات ۶۱ ب : نستعلیق ۱۶ج ۱۲۳۵/۲، ۱۴۱گ ۱۹س [ف. الهیات ۱: ۲۰].

44666 ـ **داکا** ، دانشگاه DU۲۳۰ (۱۴ف): نستعلیق ۱۷ج ۱۲۳۸/۱، آغازبرابر نمونه، ۲۵۱ گ [ف. حبیب الله ۱: ۱۲].

44667 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب APcII،16 ۶۵ (۶۸ ف): نستعلیق ۳ج ۲/ ۱۲۳۸، ۲۰۸گ ۱۷س [عبدالله ۱: ۴۷].

44668 ـ **ری**، عبدالعظیم ۱۷: نستعلیق ۱۲۳۵-۱۲۴۸ ، رحلی [نسخه ها ۳ : ۶۶].

44669 ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۱۶۳۰: نوشتهٔ ۱۲۳۸، آغاز افتاده ، ۱۹۲گ [یاد داشتهای سید احمد اشکوری].

44670 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۷ : نستعلیق ۱۲۳۹، آغازبرابرنمونه، بنام **تاریخ نادری** آمده، ۱۹۷ گ ۱۹س [ف.مجلس ۲: ۱۳۳].

44671 ـ **تهران** ، ملی : نستعلیق ۱۲۴۲، اکلیلی، آغازبرابرنمونه، ۴۱۶ ص ۱۷ س [نسخه‌ها ۶: ۳۲۱].

44672 ـ **نجف**، آقا بزرگ تهرانی (پدرم): شکسته نستعلیق خوب علی‌فرزندمحمد علی یزدی، ۱۲۴۳، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۸: ۳۰۰].

44673 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۸۷ تاریخ (...): نستعلیق حاجی‌محمد فرزند محمدفرزند مهدی چکینی سبزواری، ۳ذیقعدهٔ ۱۲۴۳ [ف. رضوی ۷: ۶۵].

44674 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۷۴۴ : نستعلیق ۲۷ع۱/ ۱۲۴۴ در طوس، ۱۲۲گ ۲۱ س [ف. دانشگاه].

44675 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۱مج: نستعلیق عوض علی فرزند ملا اسماعیل خلخالی برآغوشی ، درکسران طارم، سه‌شنبهٔ ۲۰ شعبان ۱۲۴۴، رحلی [رؤیت].

44676 ـ **تهران** ، ملی ۲/ ۱۴۸۳ف: با تاریخ ۱۲۴۵ دردفتر(ص ۱۹۶-۵۴۵)، آغاز برابرنمونه [ف. ملی ۳: ۵۱۱].

44677 ـ **شیراز** ، ملی‌فارس ۱/ ۷۷۹ (۶۱۰): نستعلیق، ۱۲ع۱/ ۱۲۴۷ (۱۸۳۱م)، ۱۳۶گ ۱۷س [ف. ملی‌فارس: ۳۵۸].

44678 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۷۸۹ Add : نوشتهٔ هند، ۱۲۴۷ (۱۸۳۱م).

۲۱۸گ ۲۰س [ریو ۱۹۴:۱].

44679 ـ **تهران**، مجلس ۲۹۵۶ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، برگ انجام نو نویس شعبان**۱۲۴۹**، آغاز برابر نمونه[ف. مجلس ۱۰: ۳۸۶].

44680 ـ **اصفهان**، عمومی ۳۲۳۰ : نستعلیق محمد محسن، چهارشنبه ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۵۳**، درفهرست آمده : جهانگشای نادری همانکه به **درهٔ نادری** معروفست ! ۵۳۸ص ۱۴س [ف. دکترمقصود ۲۵:۱].

44681 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۷۴ : نسخ سه‌شنبه۴ ذیحجهٔ**۱۲۵۴**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۸ گ ۲۳س [ف. ملی تبریز ۱۸۲:۱].

44682 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۱۷۲: نستعلیق **۱۲۵۵**، ۸۸گ ۳۰س [ف . دانشگاه ۸۶۷:۹].

44683 ـ **مشهد**، رضوی ۱۸۶ تاریخ (۴۲۲۰): نستعلیق۱۴صفر**۱۲۵۶** [ف.رضوی ۶۵:۷].

44684ـ **تهران**، ملی: شکسته‌نستعلیق م.ع درپنجشنبهٔ ۳ع ۲/**۱۲۵۶**، آغاز برابر نمونه، ۲۲۸ص ۲۳س [نسخه‌ها ۳۲۰:۶].

44685 ـ**تهران**، سنا ۷۵۸۵: نستعلیق دههٔ سوم شعبان **۱۲۵۷** . رحلی . [نسخه ها ۲۲:۲].

44686 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب PeII،71A ۶۳۰ (۷۰ف): نستعلیق، ۷ ج ۲/**۱۲۵۷**، ۱۶۹گ ۱۹ س [ف . عبدالله ۴۷:۱].

44687 ـ **تهران**، ملك ۴۱۵۶ : نستعلیق خوش علی اکبرفرزند محمد علی، ۵ع ۲/**۱۲۵۹**، زرین، ۱۴۳گ ۲۱س [رؤیت].

44688 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب APeII،I6A ۶۶(۶۹ف): نستعلیق، **۱۲۶۰** ۲۰۱گ ۱۱س. [ف. عبدالله ۴۷:۱].

44689 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۴۴: شکسته نستعلیق **۱۲۶۱**، برابرچاپ تبریز ۱۲۶۸، زرین [ف. سپهسالار۴:۱۳۲].

44690 ـ **تهران**، ملی ۵۷ فهرست نشده: محمد فرزند ملامحمد سلیم ، **۱۲۶۶** ، ۲۸۱ص .

44691 ـ **مشهد**، فرهنگ وهنر ، ب ۱: نستعلیق خوش**۱۲۶۷**، آغاز برابر نمونه، ۳۲۶ص ۱۴س [ف. کتب خطی:۱۰۶:۶].

44692ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱/۱۲۷: شکسته‌نستعلیق**۱۲۶۳ـ۱۲۶۸**، همراه «ابواب الجنان» قزوینی [نسخه‌ها ۹۵:۲].

44693 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۹۳۵/۳۹۸۷: نوشتهٔ**۱۲۶۹**(۱۸۵۲م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۵۷:۱].

44694 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۴۲: نستعلیق ج۲/ **۱۲۷۰**. تنها بخش یکم است . آغازوانجام‌مانندچاپی. عبارتها کمی‌دگرگونی دارد، [ف. سپهسالار۴:۱۳۲] .

44695 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D۹۲ (۵۰۵ف): نوشتهٔ**۱۲۷۰**، ۱۶۸گ .

44696 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۲۴۴۷ (۵۰۴ف): نوشتهٔ **۱۲۷۱**، (۶پ ـ ۳۰۸ر)[ف. آکیموشکین ۹۰:۱].

44697 ـ **مشهد**، رضوی۱۸۹ تاریخ: نستعلیق تحریری ۲۱ع ۲/**۱۲۷۲** آغاز افتاده [ف. رضوی ۶۶:۷].

44698ـ **تهران**، ملك۴۱۵۵: نستعلیق علی طباطبائی، ۱۷ ذیحجهٔ **۱۲۷۵** ، ۱۵۱گ ۱۶س [رؤیت].

44699ـ **تهران**، رضوی ۱۸۸ تاریخ

(۴۲۱۲): نستعلیق علیقلی فرزند وکیل آقای قلیچی ۲۷ رمضان **۱۲۷۵** [ف. رضوی ۷:۶۶].

44700 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۲۵ تاریخ (۲۱۰ف): نستعلیق، **۱۲۸۸** (۱۸۷۱م) ۵۱۲ ۲۵ گ ۱۳س [ف. محمد اشرف: ۲۴۵].

44701 ـ **تهران**، ملی ۱۲۷ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۵۷۵ص ۱۷س [نسخه‌ها ۶:۳۱۹ ـ ف. ملی ۱:۱۱۸].

44702 **تهران**، ملی ۱۱۳۱ف: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۲۲۸گ ۱۶س [ف. ملی ۳:۱۵۰].

44703 ـ **تهران**، مجلس ۳۵۴۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده، ۳۰۸ص ۳۱س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۱۰].

44704 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۲۶ تاریخ (۲۱۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۴۷گ ۱۴س.

44705 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۹۳ تاریخ (۲۱۲ف): شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ۸۴گ ۱۰ـ۱۳س، با مهر مؤرخ ۱۲۳۷ [ف. محمد اشرف: ۱۴۶].

44706 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۷۴ تاریخ (۲۰۹ف): نستعلیق میر بنده علی رضوی، ۲۹ ج ۲/ سدهٔ **۱۳**، ۳۱۴گ ۱۵س [ف. محمد اشرف: ۲۴۵].

44707 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۷۳ (۲۰۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه و انجام افتاده، ۲۲۷گ ۱۷س [ف. محمد اشرف: ۲۴۳].

44708 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۸۴: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳**، ۲۷۷گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

44709 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۹۴۷ Or: سدهٔ **۱۳**، درفهرست بنام تاریخ نادری ست [نسخه‌ها ۴:۶۵۱].

44710 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۳۰ Add: سدهٔ **۱۹**م، ۱۸۸گ ۱۵س.

44711 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۲۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۱۸۷گ ۱۷س.

44712 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۲۳ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۲۹۷گ ۱۵س، [این سه ریو ۱:۱۹۳].

44713 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: انجام افتاده [نسخه‌ها ۵:۲۱].

44714 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۹۸: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۱۰۵گ ۱۷س [ف. ملی تبریز ۱:۱۸۲].

44715 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۸۲ (۴۹۹ف): بی‌تاریخ، (۱پ‌ـ۲۶۹ر).

44716 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۸۷ (۵۰۱ف): بی‌تاریخ، ۱۵۳گ.

44717 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۷۹۶ (۵۰۲ف): بی‌تاریخ، ۲۲۵گ.

44718 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۳۹۸ (۵۰۷ف): بی‌تاریخ، ۲۱۱گ [آکیموشکین ۱:۸۹ـ۹۰].

44719 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴ تاریخ فارسی طلعت: بی‌تاریخ، درفهرست بنام **درهٔ نادری** ست، آغاز برابر نمونه، ۳۲۵گ ۱۵س [مخطوطات ۱:۱۳۹].

44720-25 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ رضا: شش نسخه از آن در این کتابخانه هست [یاد داشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷:۴۵:۵۱۰].

جهان نما

ازفرج الله تفرشی (بنگرید : جنگ روس وعثمانی، دربخش تاریخ روسیه). تاریخ کوتاهی ست وخوددرآغازآن آورده است که این کتاب فهرست مطالب جلد یکم ودوم «ناسخ التواریخ» است.

در آغاز آن عقاید هندوان وچینیان و تازیان وایرانیان راگزارش کرده است. **آغاز:** ازکتاب اول وکتاب ثانی ناسخ التواریخ خلاصه فهرستی تحریر میشود که.

44726 **ـ تهران** ، ملی ۲۲۴۹ ف : شکسته نستعلیق، **۱۲۸۷** ق، بخامهٔ نگارنده، ۳۴۷ گ ۳۰ س [یاد داشتهای دکتر جان‌لاینونگود].

● **(قاجاریان)**

جهان نمای خاقان محمد شاه قاجار

ازملا محمد.

44727 **ـ آلمان** ، توبینگن ۲۰۹۱ (ف. نجم‌آبادی ش۸۵): نشانی بیشتریاد نشده [برگل ۲: ۹۵۹].

● **(قاجاریان ، اقوام وملل)**

جهودکشان

رویداد های سیاسی روزگار محمد شاه (۱۲۵۰-۱۲۶۴) وستمگریهای دربارقاجار و دستگاه روحانیان را بساخت نمایشنامه وروهان نگاشته، درشانزده فصل: ۱ـ حرکت محمد شاه برای ییلاق ۲ـ حملهٔ مردم به محلهٔ یهودیان به تحریك امام جمعه ۳ـ پناهنده شدن منجم باشی به اصطبل وپیرمرد یهودی ودخترجوانش که سیدی اورا ربوده وبه خانهٔ خود سپرده ۴ـ نهارشاهانه ۵ـ مذاکرات بهمن میرزا با سفیر روس وهدایایی که به‌صدراعظم میرسد... تحریك وعاظ، کورکردن بهمن میرزا، مأموریت شاطر سلیم، ورود یهودیان به‌کنیسه‌ومذاکره باخاخام، قتل عام یهودیان، میل امام به تصرف زن سید، احتکارخواربار ، در تنور انداختن یکی از نانوایان، فتوای امام جمعه بربی حقی سید در ادعای زوجیت زنش، طمع‌امام به همسری‌دختر جهود، کشته شدن امام بدست سید ومتهم شدن یهودیان به قتل امام... **آغاز** : فصل اول ، شاهنشاه عالمیان پناه محمد شاه ... هر ساله علی الرسم اوایل تابستان عزیمت ییلاق دماوند فرموده که...

44728 **ـ تهران** ، دانشگاه ۲۸۷۸ : نستعلیق ج ۱/ **۱۳۲۵** ، ۸۴ گ ۲۳ س [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۷۲۳].

چهارچمن = شارستان

ح

● **(افشاریان)**

حادثهٔ نادرشاهی

ازناشناس.

44729 **ـ آصفیه**، ۷۷۷ (ج۱: ۲۳۶؟): نوشتهٔ **۱۲۶۰** ق [استوری۱: ۳۲۸ـ ۳۲۳ـ بریگل۲: ۹۲۹].

حالات سپهدار اعظم

آغاز: پس ورود سپهدارکثیرالاقتدار از دارالخلافهٔ تهران دریافتن‌کاشان.

44730 **ـ شیراز** ، ملی فارس ۷۳۱ (۹۲): نوشتهٔ ع۱۳۰۱/۱ **انجام** . تمام شد کتاب سرکار سپهدار. حرره میرزا حسین‌خان

غلام پیشخدمت، ۲۷ع۱/۱۳۰۱، ۲۷گ ۱۷۷س [ف. ملی فارس ۲: ۳۲۱].

حدیقة الشیعة

عبدالحی. در بخش سیر خواهد آمد.

● (محلی، کردستان)

حدیقهٔ ناصری

از میرزا علی اکبر وقـایع نگار، افسر کردستانی که (یاد اودر «بدایع اللغه: ۱۹۶۳» گذشت) بنام ناصرالدین‌شاه، در تاریخ وجغرافیای کردستان، وسرگذشت فرمانروایان آن‌سرزمین ورویداد های آن سامان، ازسال۵۶۴ تا ۱۳۰۹ [دیباجه]. «دیوان: ۲۲۲۹» نسخهٔ (تهران، ملی ۸۵۵ ف) باید ازهمین کردستانی باشد. **آغاز:** سپاس بیقیاس خداوندی را سزاست کـه بقدرت کامله هفت طبق خاك را ایجاد.

بنگرید: استوری ۱: ۱۳۰۰.

44731 ــ **تهـران**، ملك ۶۱۸۴: نستعلیق رجب **۱۳۰۹**، بـا فهرست مطالب در آغاز، آغاز برابر نمونه، ۱۵۰گ ۱۵س [رؤیت].

44732 ــ **تهـران**، ملی ۶۲۵ ف: نستعلیق **۱۳۰۹**، شاید نگارنده، برای ناصرالدین شاه، آغاز برابـرنمونـه، ۱۶۱گ ۱۵س [ف. ملی۲: ۱۳۳].

44733 ــ **تهران**، ادبیات ۱۷۴ ج: نستعلیق، میرزا صادق خان بلور، ج۱/**۱۳۱۱** (بـا نچنانکه دریاد داشت ابـوالحسن اردلان آمده)، آغاز برابر نمونه، ۱۵۵گ ۱۴س [ف. ادبیات ۱: ۲۰۷].

● (قاجاریان)

حقایق الاخبار ناصری

ازمحمد جعفر خرموجی، (کـه یاد او در «تحفهٔ معتمدیه: ۳۵۴۴» گذشت) رویداد های روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ــ ۱۳۱۳) را دارد. دردیباجهٔ آن آمده: ازشیراز بتهران آمدم وبا «آثار جعفری» (بنگرید ص ۳۹۲۹) بخدمت شاه رسیدم، اوبمن دستور داد تـا رویداد های روزگار اورا خالی از اغلاق بنگارم ومن بدین نگارش پرداختم.

44734 ــ **تهران**، ملی ۱/۶۳۳ ف: نستعلیق **۱۲۷۸**، (ص۱ــ۷۲)، ازآغاز پادشاهی ناصرالدین‌شاه ۱۲۶۴ تا ۱۲۷۸ رادارد. **آغاز:** هوالله الناصر. چنین گوید محرر این مقاله و مؤلف این رساله بندهٔ.

44735 ــ **تهران**، ملی ۲/۶۳۳ ف: نستعلیق همان **۱۲۷۸**، (ص۷۳ ــ ۸۲)، تنها رویداد های۱۲۷۸ را دارد، **آغاز:** سپاس و ستایش نامعدود شایسته وسزاوارمعبودی ست که ابناء این عهد حاضر [ف. ملی۲: ۴۱ــ۱۴۲].

● (قاجاریان)

حقیقة الاخبار فی احوال آل قاجار

ازناشناس، که در۲۸رجب ۱۳۰۹ پیشکش کتابخانـهٔ ظل السلطان پسر نـاصر الدین شاه ساخته، دردوفصل ویك خاتمه. فصل۱ــ درنسب ایل قاجار۲ــ تحقیق درزمـان مهاجرت ایـل قاجار به شامات. **آغاز:** نگارندهٔ این اثرمحقر بعرض مطالعه‌کنندگان ... میرساند... مناسب دید که‌عجالتاً بتحقیق انساب... دولت قاجاریه. ...اشتغال ورزد.

44736 ــ **اصفهان**، عمومی۱۱۴۳۲: نستعلیق آغازسدهٔ**۱۴**، ۱۲۵ص۱۱س [ف. دکتر مقصود ۱: ۹۱].

● (زندیان)

حقیقت نامه = تاریخ زندیه

تاریخ پیدایش تابرافتادن دودمان زندیان

است، که بروزگار آقا محمد خان قاجار بنیان گذار دودمان قاجار نگاشته شده است، نامبوب، با عنوانهای: داستان... ذکر... نخستین عنوان آن: داستان خروج نمودن ابراهیم شاه برادر کوچك علیشاه (گ ۴)، سپس حقیقت ظهور ابوالفتح خان بختیاری وعیاری علیمردان خان بختیاری (گ۵). ودوعنوان آخرین آن: ذکر ظهور وحکومت لطفعلی خان که چند روزی آفتاب دولتش غروب نمود، سپس ذکر خروج آقامحمد خان قاجار است (گ۸۷). ونسخه بدون خطبه است. **آغاز:** این کتاب حقیقت نامه‌ای‌ست که آنچه بعد ازشهنشاه دوران ویگانهٔ زمان نادرشاه صاحبقران روی داده، تا الحال که زمان آقا محمد خان قاجار است، احوال هریك ازسلاطین وخوانین ازایشان دراین تاریخ انشاء الله تعالی به تفصیل مذکورخواهد شد.

44737 ـ **هند**، بانکیپور ۵۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۹۰گ ۱۳س [ف. عبدالمقتدر ۶:۱۸۵].

● **(قاجاریان، زندیان)**

حکایت السلاطین

ازمحمد مهدی اصفهانی معروف به المحب، تاریخ زندیان وقاجاریان است تابسال ۱۲۱۳ق بروزگار فتحعلی شاه، و بیشتر ازمنابع بنام پیشین بهره برده است. برای رابرت بینینگ Rodert Binning که نگارندهٔ یك سفرنامهٔ انگلیسی بنام «سفرنامهٔ ایران و سیلان» بوده نگاشته است. درهفت حکایات.

44738 ـ **اسکتلند**، ادینبرك، دانشگاه نو (ف. سرجنت ص۶): تاریخ یادنشده [بریگل ۲:۹۵۱].

● **(محلی، خراسان)**

حکمرانان خراسان

= ذکراحوال ...

آغاز: معین‌الدین درروضهٔ هشتم‌ازکتاب عبدالرحمان جامی نقل قول کرده میگوید: درزمان قدیم حکمرانان خراسان درهرات نشسته به سایر (عبدالرحمان جامی تاریخ هرات دارد).

44739 ـ **اصفهان**، عمومی ۴/۱۱۴۲۶: نستعلیق ع ۱/**۱۳۰۲**، همراه «اطلاعات فنیه راجع ببغداد»، ۳۰س [ف. دکترمقصود ۱: ۳۵۵].

44740 ـ **اصفهان**، عمومی ۴/۱۱۴۲۵: نسخ **۱۳۰۹**، ازروی نسخهٔ ۱۱۴۲۶ نوشته شده است [ف. دکترمقصود ۱:۳۵۲].

خ

● **(قاجاریان)**

خاتمهٔ روزنامچهٔ همایون

ازفضل الله شیرازی خاوری، دنبالهٔ «تاریخ ذوالقرنین: ۴۲۴۲» اوست، که کمی پس از ۱۲۵۴ ق بدستور فتحعلی شاه نگاشته است و دارای سرگذشت فرزندان ونوادگان و دیگر خاندان همان شاه ونیز امیران ووزیران آن روزگاراست.

44741 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۲۶۱ Or: نستعلیق، **۱۸۵۵** م (۱۲۷۱ ق)، انجام افتاده، ۱۵۱گ ۱۳س [ریو ۱:۲۰۱].

44742 ـ **ایرلند**، دوبلین، چستربیتی ۳۹۲ (ف. ج ۳: ۱۰۱): پیرامن **۱۸۶۰** م (۱۲۷۶ق) [بریگل ۲:۹۵۲].

خاطرات ازقیام بابیان

زنجانی، دربخش تاریخ پیامبران وادیان

خاطرات = روزنامهٔ خاطرات

اعتماد السلطنه. درهمین بخش.

● **(مشروطیت)**

خاطرات

ازشرف‌الدوله میرزاابراهیم‌خان کلانتری فرزند حاجی کلانتر، نمایندهٔ دورهٔ یکم مجلس شورای ملی ازتبریز، درشرح حال وگزارش رویداد های‌روزانهٔ‌آغازمشروطیت ومجلس‌است، ومیان سالهای۱۳۲۴ ـ ۱۳۲۷ نگارش یافته‌است. رویدادهاگاهی روزانه و گاهی با فاصله های بیشترآمده است، کارها و نیات نمایندگان و وزیران مظفرالدین شاه و محمد علی شاه یاد شده، ودرپاره‌ای ازآنهاکه خودگواه بوده‌است داوری نموده است. **آغاز:** اهالی‌آذربایجان ما را بجهت وکالت ازجانب خودشان باکثریت آراء انتخاب نموده بمجلس شوراکه در تهران پایتخت مملکت منعقد شده فرستادند.

44743 ـ **تهران**، یحیی‌ذکاء۷: نستعلیق محمد حسین قاری، **۱۳۴۲** درتبریز، ۳۸۷ ص ۱۸س، با تملك مهندس هدایت پسرنگارنده [نسخه‌ها۳: ۱۳۷].

خاقان نامه = تاریخ عضدی

درص ۴۲۵۸ گذشت.

● **(قاجاریان، افغانستان)**

خصایل سردار

ازمیرزاابوطالب‌مستوفی‌فراهانی بروزگار محمد شاه قاجار(۱۲۵۰ـ۱۲۶۴)، تاریخ فتح هرات و غوریان و سرگذشت مأموریت محمد حسن خان (خان بابا خان سردار) ایروانی برای جنگ با ترکان استرآباد وگرکان است. نام‌کتاب‌ونگارنده وشاه ومیرزاآقاسی‌دردیباجه آمده است. **آغاز:** حمد شایسته و مخصوص بخشنده را شایسته ومخصوص.

44744 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۶۱: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**،وقف سپهسالار۱۲۹۷، ۱۰۷گ ۱۵س [ف. سپهسالار۴: ۳۷۰].

● **(افشاریان)**

خلاصهٔ بیان آمدن نادرشاه به شاهجهان آباد

ازناشناس.

44745 ـ **لندن**، انجمن‌آسیایی‌پادشاهی (ف. مورلی۱۴۸): [بریگل ۲: ۹۲۹].

● **(صفویان)**

خلاصة التواريخ

ازقاضی میراحمد ابراهیمی قمی وزیر خراسان ازپایان سدهٔ دهم وآغاز سدهٔ یازدهم، (که یاد اودر«گلستان هنر: ۱۹۱۶» گذشت). باید درپنج جلد باشد ولی اکنون تنهاجلدپنجم آن دردست است. واین یکی درتاریخ صفویان است، بدستورشاه اسماعیل (۹۸۴ـ۹۸۵)وبنام شاه عباس (۹۹۶ـ۱۰۳۸)، بسال۹۹۹ (سال ۲۳صفوی)، درتاریخ صفویان سال بسال، تاسال ۹۹۹نگاشته است. در «گلستان هنر» ونیز در «خلاصة التواريخ» خود از «مجمع الشعراء و مناقب الفضلاء یا مجمع‌شعرای عباسی» نگاشتهٔ دیگرخود یاد می‌کند.

جلدپنجم‌با جلددوازدهم«احسن‌التواریخ» حسن‌بیگ(ص۴۰۹۰) موضوعاً یکی‌ست‌ولی‌بادو برابرحجم وبهمین نسبت مطالب آن دقیق‌تر و کاملترو‌قاضی احمد مندرجات«احسن‌التواریخ» رابعین عبارت‌آورده وازخودبر آن افزوده است [گلچین معانی]. **آغاز** ج ۵: ای ملك تو‌ملك دل ارباب یقین ... بهترین امری

که معتکفان صوامع قدس دیباجهٔ کتاب مرقوم بشهده.

بنگرید: ذریعه۷: ۲۲۳ـ استوری۱: ۱۰۷۳ تاریخ تذکره های فارسی۲: ۶۰۶ .

44746 ـ تهران، موزه۳۷۲۶: نستعلیق، در۹۹۷ در کتابخانهٔ شاه عباس بوده ، وقف همو برای آستانهٔ شیخ صفی. جلد پنجم است در تاریخ صفویان از آغاز تا ۹۳ [نسخه‌ها ۲: ۲۰۴] . فیلم آن در دانشگاه ش۱۷۳۹ هست [فیلمها ۱: ۷۹]

44747 ـ تهران ، سنا۳۳۶: نستعلیق ابوعلی دامغانی، صفر۱۰۰۵، ۶۰۳گ ۱۹س. از کتابهای بیانی بوده [نسخه‌ها ۶: ۵۴۲].

44748 ـ آلمان ، هانس مولر: نوشتهٔ همان ابوعلی دامغانی، همان صفر۱۰۵۰، با نسخه پیشین این جدایی‌را دارد که پانزده مطلب بر آن اضافی دارد، یعنی رویداد های سال ۵ و آغاز۶ پادشاهی شاه عباس (از۲۵ج۲/۹۹۹ تا نوروز ۶ج ۲/۱۰۰۱) و ناتمام می‌ماند، بخشی از آن بکوشش هانس مولر بسال ۱۹۶۴ م در مانیس ویسبادن چاپ شده است [تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۶۰۸].

44749 ـ تهران ، سعید نفیسی : نوشتهٔ ۱۰۶۲ ، تا رویداد های ۹۹۸ را دارد [بریگل ۲: ۶۴-۸۶۳].

44750 ـ تهران ، ملك ۴۰۶۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، ۴۴۶گ ۱۹س، آغاز و انجام افتاده [رؤیت].

● (ایران ، عمومی)

خلاصة التواریخ

44751 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی۱۶۶۵/۲۷۱۷: سدهٔ ۱۰، تاریخ ایران از باستان تا سلطان بوسعید است، در فهرست بنام **خلاصة التواریخ** و نگاشتهٔ پیرامن ۹۵۰ یاد شده است [ف. دکتر محمد بشیرحسین۱: ۵۵].

44752 ـ تهران ، مجلس۲۵۱ : نسخ ، تاریخ پادشاهانی که در ایران پادشاهی کرده‌اند از کیومرث تا آقا محمد خان قاجار ، سپس «کلثوم ننه» ۶۸گ ۲۰س [ف. مجلس۲: ۱۴۰].

خلاصة التواریخ = تاریخ سیاقی

== تاریخ سنواتی

در ص۴۱۰۷ و ۴۲۴۶ گذشت.

خلاصة التواریخ = تاریخ ایران

ادیب کرمانی، در ص۴۲۲۹ گذشت.

● (ایران ، عمومی)

خلاصة التواریخ پادشاهان عجم

از یکی از نزدیکان شاه عباس دوم (۱۰۵۲ـ ۱۰۷۷). تاریخ عمومی ایران است از پیشدادیان تا صفویان و سال ۱۰۶۳ق در پادشاهی عباس دوم. و بیشتر در بارهٔ صفویان است.

44753 ـ اراك ، ابراهیم دهقان : [بریگل ۲: ۸۹۴].

خلاصهٔ جهانگشا

گویا از علاءالدین جوینی [ابراهیم دیباجی].

آغاز: وان یمسسك الله بضر... به حکم آنکه به هروقتی وزمانی.

44754 ـ تهران ، خانقاه نعمت اللهی ۵۲۰/۳ : نستعلیق ۲ ذیقعدهٔ ۱۳۰۵ ، همراه «جهانگشای» جوینی، (ص۷۳۲ـ ۷۶۴) [ف. دیباجی ۲: ۱۸۳].

خلاصهٔ دستور الوزراء

متن ازخواند میر، گزیده از محمد مظفر فرزند محمد حکیم یزدی (بنگرید : تذکرة الملوك: ۴۱۲۴)، که سرگذشت چند وزیر ایرانی را گزین کرده، وتا خواجه افضل الدین محمد

کرمانی را یادکرده است. آخرین تاریخی که در آن دیده شده ۹۰۱ ق است. این گزیده در سپاهان آدینهٔ ۲۰ ج ۱/۱۰۸۸ به انجام رسیده است.

آغاز: سپاس عبودیت اساس پادشاه پادشاهان را که بی‌نیازاز وزیر ومشیر... بخاطر فاطر رسید که خلاصه‌ای ازکتاب دستور.

44755 ـ **تهران**، حقوق ۱۹۶ ج: نستعلیق ع ۱/ **۱۳۰۱**، ۸۰ گ ۱۷ س [ف. حقوق: ۱۰۱].

● **(صفویان)**

خلاصة السیر

ازمحمد معصوم فرزند خواجکی اصفهانی، میراصطبل باشی، کـه بروزگار شاه عباس یکم (۹۹۶–۱۰۳۸) وشاه صفی (۱۰۳۸–۱۰۵۲) به مناصبی ودرپایان بوزارت‌قراباغ‌رسیده‌است. میخواسته تاریخ عامی‌ازآغاز آفرینش‌تاروزگار خود بنگارد، و تـا روزگار امیرتیمور گوگان نگاشته بودکه شاه صفی‌اورا بـازداشته و از او خواسته که‌به‌رویدادهای‌روزگارشاهی‌او بپردازد. نسخهٔ ۱۹۴رضوی مقصد سـوم از مطلب چهارم کتابست درتـاریخ روزگارشاه صفی (۱۰۳۸–۱۰۵۲) بترتیب سالها، وچون خود ملتزم‌رکاب بوده با ارزش است. گلچین معانی مینویسد: از نسخه‌برمی‌آیدکه مقصدیکم‌ودوم ازمطلب چهارم «خلاصة السیر» در تاریخ صفویـه از آغاز تـا درگذشت‌شاه عباس یکم‌بوده است. وآکیموشکین درفهرست خودکتاب را نگارش دوتن: اسکندر بیگ منشی ومحمد معصوم میداند. و بریگل‌در (۲: ۸۸۶) آورده‌است که کتاب بنام‌مرتضی‌قلیخان زیاد اوغلی فرمانروای قراباغ (گنجه) نگاشته شده‌است. **آغاز:** مقصدسیم‌ازمطلب‌چهارم درذکر مناقب‌پادشاه‌جم‌جاه‌فلك‌بارگاه شاه‌صفی‌الحسینی الموسوی الصفوی بهادر خان خلدالله ملکه. ستایش ونیایش رحیمی را سزاوارست که‌سروش عنایتش.

بنگرید: تذکرهٔ نصرآبادی: ۷۷ـ ذریعه ۹: ۱۰۷۰.ـ بریگل ۲: ۸۸۶.

44756 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۴ تاریخ: نستعلیق صالح خاتون‌آبـادی، رمضان **۱۰۷۰** مقصد سوم ازمطلب چهارم است، ۱۸۹ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۷: ۸۱].

44757 ـ **آلمان**، مونیخ (ف. آمرش ۲۳۱): نوشتهٔ **۱۰۷۴** ق **آغاز**: ستایش‌ونیایش رحیمی [ف. برگل ۲: ۸۸۶].

44758 ـ **تهـران**، ملك ۳۹۰۵: نستعلیق علیرضا، ۲۴ صفر **۱۰۹۴**، آغاز بـرابر نمونه، ۱۵۹ گ ۲۰ س [ف. ملك: ۲۲۹].

44759 ـ **هلند**، لایـدن، دانشگاه ۲۶۳۷: تا رویداد های ۱۰۴۴ را دارد (ف.ج ۵ ص ۲۳۰) [برگل ۲: ۸۸۶].

44760 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم C ۴۴۸ (۱۱۷۶ف): بی‌تـاریخ، (۳۹۰ر ـ ۴۳۹پ). درفهرست نگارنـده اسکندربیگ و محمد معصوم یاد شده است [آکیموشکین ۱: ۱۷۳ـ برگل ۲: ۸۸۶].

● **(صفویان)**

خلاصهٔ عباسی

ازمحمدفرزندعبدالله، که دردیباجه‌مینویسد سی سال در دربار محمد قلی قطبشاه (۹۸۹ ـ ۱۰۲۰) بوده‌است. درتاریخ‌شاه‌عباس‌یکم (۹۹۶- ۱۰۳۸) است واززایش‌اوآغازمیشود.

44761 ـ **حیدرآباد**، مـوزهٔ سالار جنگ ۲۳۷ تاریخ (۱۹۲ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازافتاده: ممالك بیکران‌عالم افلاك ومتوطن‌عرصات بی‌پایان‌مرکز خاك پادشاهی‌ست

۸۹گ ۱۰س [ف. محمداشرف: ۲۱۱].

● (صفویان)

خلاصة المقال

ازمحمد طاهر فرزندمحمد یوسف قزوینی، بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷). در دو باب: ۱ـ دربارهٔ پیامبر اسلام ودوازده امام، به اختصار ۲ـ درسرگذشت وتاریخ نیاکان عباس دوم ازصفی الدین اسحاق تاتاجگذاری عباس دوم.

آغاز: نیکوترین کلامی که نکته دانان معانی.

44762 ـ **بادلیان**، ۳۰۰: تاریخ یاد نشده، نسخه تا ۱۰۸۵ق را دارد (مرگ اسماعیل دوم) [بریگل ۲:۸۹۲ـ استوری ۱:۳۱۶].

د

● (مغول)

داستان سلطان ابو سعید بهادرخان

از ناشناس. تاریخ ابوسعید بهادر خان فرزند اولجایتو، از زایش او در ۷۰۴ ق سپس پادشاهی او به ترتیب سنواتی ست، تا رویدادهای رسیدن ارپاخان به پادشاهی در ۷۳۶ق، ورسیدن توغای تیموربه حکومت خراسان ۷۳۷ق.

44763 ـ **ازبکستان**، تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان ۲۶۳: (ف سمنوا. ج۱ص۱۰۶) [برگل ۲:۷۷۹].

در بارهٔ هرات

44764 ـ **تهران**، دانشگاه ۴/۵۴۳۷: دریاد داشتهای اقبال آشتیانی، دربارهٔ روابط ایران وروس وفرانسه وهرات است (ص ۶۳ – ۸۹) [ف. دانشگاه ۱۶:۸].

درهٔ نادری = درهٔ نادره

ازمیرزا مهدیخان منشی نوری استرآبادی که یاداوردر «جهانگشای نادری: ۴۳۰۹» گذشت. تاریخ خاندان افشاریان است تاکشته شدن نادرشاه (۱۱۴۸ـ۱۱۶۰) درفتح آباد قوچان وتایکسال پس ازمرگش ۱۱۶۲. با نثری دشوار بشیوهٔ وصاف. دریك مقدمه وچهل فقره و یك خاتمه، در ۱۲۷۱ق وپس ازآن چند بارچاپ شده است ازآن میان بکوشش دکتر جعفرشهیدی در ۱۳۴۱خ.

آغاز چاپی: دیباج دیباجهٔ کتاب کتاب فصاحت قرین، مخطط ومدیح ازمدایح و آفرین جهان آفرینی.

بنگرید: ذریعه۳:۲۴۸، ۸:۲۸۹ ۹ـ۱۱:۱۱۱ـ ف. مشار: ۶۶۴ـ استوری ۱:۳۲۴، ۱۲۸۳ – پیشگفتار چاپ ازدکتر جعفرشهیدی ـ استوری، بریگل ۲:۹۱۱.

44765 ـ **تهران**، ملك ۳۹۲۲: نسخ سدهٔ ۱۲ وتاریخ **۱۱۳۳**، زدین، ۱۶۴گ ۱۶س [رؤیت].

44766 ـ **مشهد**، فرهنگ وهنر، و۶: نسخ عبدالجبار نحوی ساکن تبریز، **۱۱۷۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۶۰ص ۱۷س [ف. کتب خطی: ۸۳].

44767 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۳۶۰ Or: نستعلیق **۱۱۸۲** (۱۷۶۸م)، ۲۶۸گ ۱۰س [ریو ۱:۱۹۵].

44768 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۰۱ (۲۴۰۴): نستعلیق محمد مهدی رضوی، **۱۱۹۰**، آغاز افتاده، ۱۱۲گ ۱۷س [ف. شیروانی ۱:۱۲۷].

44769 ـ **ساری**، طاهری شهاب: نستعلیق **۱۱۹۴**، ۳۸۱ص ۱۲س [نسخه ها ۶:

۶۱۸].

44770 ــ مشهد، جامع گوهر شاد ۱۲۴۷: نستعلیق، سدهٔ ۱۲ [ف. شهرستانها ۱: ۱۱۴].

44771 ــ تهران، مجلس ۲۵۴: شکسته ۱۲۰۲، ۱۲۱گ [مجلس ۲: ۱۴۱].

44772 ــ تهران، حافظ فرمانفرما: نوشتهٔ محمد مؤمن فرزند میرزا محمد شیخ اصفهانی بغدادی، ۲۴ شوال ۱۲۰۲. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۰۵ هست [فیلمها: ۸۴].

44773 ــ تهران، ملك ۱۳۸۴: نستعلیق محمد فرزند عبدالله فرزند عبدالفیاض آدینهٔ ۱۲ شعبان ۱۲۰۷، ۲۵۴گ ۱۰ س [رؤیت].

44774 ــ تهران، ملی ۲/۶۸ ف: نسخ و نستعلیق نصیر فرزند محمد صادق خوافی، ج ۱۲۰۹/۲، (ص۱۰۷ ــ ۳۱۰)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱: ۵۹]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۵۹ هست [فیلمها: ۸۲۹].

44775 ــ تبریز، ملی ۳۲۷۷ (۴۱۱ ف): نستعلیق ۱۲۱۰، آغاز برابر نمونه، ۱۳۵ گ ۱۵ س [ف. سیدیونسی ۲: ۴۸۴].

44776 ــ نجف، امیرالمؤمنین ۱۹۶۰: نستعلین خوب ذیقعدهٔ ۱۲۱۲، ۱۵۷گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

44777 ــ تهران، سپهسالار ۱۵۴۳: نستعلیق شاه کرم فرزند شریف الاشتی دراز کلایی بابل کناری، دوشنبه ۲ محرم ۱۲۱۶ [ف. سپهسالار ۴: ۲۲۴].

44778 ــ موزهٔ بریتانیا، ۷۶۵۹ Add: نستعلیق، ذیقعدهٔ ۱۲۱۶ (۱۸۰۲ م) در بغداد، ۲۲۱گ ۱۴س [ریو ۱: ۱۹۵].

44779 ــ تهران، ملك ۴۱۲۰: نستعلیق ۱۵ رمضان ۱۲۲۳، ۲۳۰گ ۱۱ س [رؤیت].

44780 ــ تهران، الهیات ۱۵۱ ب: نستعلق محمد زمان فرزند محمد رودیستی مازندرانی، در ۱۲ ذیقعدهٔ ۱۲۲۶. ۱۸۲گ ۱۳س [ف. الهیات ۱: ۵۳].

44781 ــ بغداد، جامعة الحکمه ۳۰۷ سرکیس: تعلیق حاج زین العابدین ایروانی، ۱۲۳۲، آغاز برابر نمونه، ۱۲۶ ص ۱۵ س [یعقوب سرکیس، گورکیس عواد: ۱۷۸].

44782 ــ موزهٔ بریتانیا، ۷۶۶۰ Add: نستعلیق ج ۲/۱۲۳۲ (۱۸۱۷ م) در بغداد، ۱۹۶گ ۱۵س [ریو ۱: ۱۹۵].

44783 ــ قم، فیضیه ۲۱۲۹ (۱۲۴): نستعلیق، ۱۲ ج ۲/۱۲۳۳، آغاز برابر نمونه، ۲۷۰ص ۱۷س [ف. فیضیه ۲: ۲۲۱].

44784 ــ تهران، الهیات ۷۴ ب: نستعلیق و نسخ عبدالعظیم فرزند محمدعلی آشتیانی قمی، ۸ ج ۱/۱۲۳۴، ۱۹۲گ ۱۷س [الهیات ۱: ۵۳].

44785 ــ تهران، ملی ۱۱۱۷ فهرست نشده: نوشتهٔ خوش قزوینی، ۱۲۴۰، ۴۹۲ ص آغاز برابر چاپی، ۴۹۲ص ۱۱س [رؤیت].

44786 ــ تهران، دانشگاه ۲۲۹۲: نستعلیق محمد علی فرزند محمدحسین آشتیانی ۲۵ رمضان ۱۲۴۱، درارومی، با گزارش واژه‌ها، ۱۹۱گ ۱۴س [دانشگاه ۹: ۹۲۹].

44787 ــ تهران، دانشگاه ۲۳۳۶: شکسته نستعلیق ۱۸ شوال ۱۲۴۱، باگزارش، ۱۴۴گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۹: ۹۵۵].

44788 ــ مدینه، عارف حکمة ۵۵۶: نوشتهٔ ۱۲۴۳ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۱].

44789 ــ قم، فیضیه ۲۱۲۸ (۱۲۳):

نستعلیق، ۱۱ ذیقعدهٔ **۱۲۵۳** ، ۲۹۵ ص ۱۷ س [ف. فیضیه ۲ : ۲۲۰].

44790 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۰۱ تاریخ: نسخ غلامرضا حیران یزدی ۱۵ شوال **۱۲۵۴** آغاز برابر چاپی [ف. رضوی ۷: ۸۶].

44791 ـ **تهران** ، حقوق ۱۱۷ ب : نستعلیق **۱۲۵۷** ، باگزارش برخی ازواژه‌ها ، ۱۴۹ گ ۱۵ س [ف. حقوق: ۱۰۵].

44792 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۰۲ تاریخ (۴۲۲۴): نسخ سید علی فرزند سید احمد ، **۱۲۵۸** ، [ف. رضوی ۷: ۸۶].

44793 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نستعلیق امیرجعفر فرزند حاج میرزا محمد فراهانی تبریزی، **۱۳۷۱** ، با هشت مجلس تصویر [نسخه‌ها ۵: ۲۷].

44794 ـ **تهران** ، ملی ۱۳۳۷ ف: نسخ و نستعلیق محمد علی فرزند محمد باقر تفرشی **۱۲۷۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۰ گ ۱۵ س [ف. ملی ۳: ۳۸۹].

44795 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۴۷ : نسخ و نستعلیق سید محمدکاظم حسنی لنکرانی فراهانی در آدینهٔ ۱۸ ذیعقدهٔ **۱۲۷۳** ، با هفت صفحه گزارش در پایان [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۶].

44796 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، رحلی [رؤیت] .

44797 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، گزارش واژه‌ها به شنگرف [رؤیت].

44798 ـ **تهران** ، ملک ۴۳۱۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر چاپ دکتر شهیدی، نسخه تا نزدیک ۲۰۰ ص چاپی را دارد [رؤیت].

44799 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۴۷۵/۱ فهرست نشده: شکسته، سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه. (۱پ ـ ۸۰پ) [رؤیت].

44800 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۰۳ تاریخ: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. رضوی ۷: ۸۷] .

44801 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۸۳، ۹۵۵ مهد، در: نستعلیق وشکسته ازآغاز سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۸ گ ۱۷ س [منظور احسن عباسی ۱: ۷۴۰] .

44802 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴** [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۱] .

44803 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۵۵۲ : نستعلیق فرج الله فرزند میرزا محمد صادق فرزند الله وردی، ۷ رمضان **۱۳۱۴** ، ۱۷۵ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه].

44804 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۹: شکسته نستعلیق خوش، انجام افتاده .

44805 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۱۲۵۲/۲: نستعلیق [ف. شهرستانها ۱: ۱۱۴].

44806 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۲۵۹: نستعلیق محمد صادق مازندرانی، برابر چاپی ، ۱۵۱ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۴: ۴۲۴] .

44807 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۲۳ : تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [نسخه ها ۱: ۱۷۶].

44808 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵ م تاریخ فارسی: بی تاریخ، زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۸۸ گ ۱۱ س [ف. مخطوطات ۱: ۱۳۹] .

44809 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۵۸۸: آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱: ۴۹].

44810 ـ **پیشاور** ، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۸۳۷ : خوشخط [لباب المعانی ،

عبدالرحیم مولوی: ۳۴۶].

● (قاجاریان)

دستور الاعقاب

در این گفتار سرگذشت برخی از سران روزگار قاجار آمده، ازمیرزا آقاسی (م ۱۲۶۵) ودربار قاجار نکوهش شده، وازآشوب لطفعلی خان یادکرده است. درپایان نسخهٔ حقوق آمده: تحریر این رساله در هزار و دویست وشصت که سال دهم ازپادشاهی محمد شاه است ومرا زندگی به پنجاه رسیده شد... یکی ازاخوان بفرموده که این کتاب را اسمی باید... بگفتا... دستور الاعقاب را لایق است. این نسخه ذیلی دارد. آغازآن: اکنونکه ازتسوید این کتاب ... سه سال گذشته حاصل مفاسد مخذول هادم الانجاب (که ازآن همان حاجی را میخواهد). در این دنباله نیز ازمیرزا آقاسی نکوهش کرده است.

در «ذریعه ۸: ۱۵۱» آمده: میرزاعلی اکبر قائم مقام فراهانی (۱۲۶۹-۱۳۲۹) در پایان «جان جهان: ۳۵۵۰» خوداز «دستورالاعقاب» خود یادکرده است. پس بایدگفت آن فراهانی نیزگفتاری بدین نام نگاشته است، ولی اینکه درفهرست دانشگاه این کتاب از همان فراهانی دانسته شده است درست نیست، چه این کتاب پنج سال پیش اززایش اونگاشته شده است.

آغاز: دستورالاعقاب، شرذمه‌ای ازحالات مرحوم حاجی میرزا آقاسی وبعضی از رجال دولت پادشاه خلد جایگاه محمد شاه وبرخی از وقایع متفرقه ومواعظ وافیه ونصایح شافیه در اخلاق. بسمله. پیران سخن بتجربه گویند گفتمت ... برسبیل تحقیق ازروی تجربت غایت

44811 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۲۶۱۲: نستعلیق صفر **۱۲۹۱** درتهران (ص. ۱ ـ ۲۰۸) آغاز برابرنمونه، در فهرست نگاشتهٔ علی اکبر قائم‌مقام فراهانی‌دانسته شده است [۹: ۱۴۷۲].

44812 ـ **تهران**، حقوق ۱۳۶ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، **آغاز:** پیران سخن بتجربه گویندگفتمت (وسپس برابر نسخهٔ دانشگاه)، درفهرست ازنگارنده نام برده‌نشده است [ف حقوق ۱۰۷].

● (صفویان)

دستور شهریاران

از محمد ابراهیم فرزند زین العابدین نصیری، مجلس نویس دربارشاه سلطان حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵). تاریخ پادشاهی اوست و یکی از مهمترین متون تاریخی دربارهٔ آن روزگارکه چاپ نشده است.

44813 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ریو، ذیل ۶۲): سدهٔ **۱۸**م، انجام دررویدادهای ۱۱۱۰ق افتاده است [برگل ۲: ۸۹۸-استوری ۱: ۳۱۹].

دستور العمل

دربخش اسناد وفرامین خواهدآمد.

دستور الوزارا

خوانده میر. دربخش سیرخواهدآمد.

● **(محلی، شبانکاره، فارس)**

دفتر دلگشا

ازکسی متخلص به صاحب، ملقب به صاحبدیوان، که در ۷۲۰ق خدمت حاکم شبانکاره نظام الدین حسن فرزندطیب شاه (۶۸۸-۷۱۳ یا ۷۲۵) بوده است. نگارنده منظومه‌ای در تقلید «شاهنامه»ی فردوسی دارد (نسخهٔ دوشنبه. تاجیکستان).

تاریخ حکمرانان شبانکاره است (شبانکاره ازدهستانهای برازجان بوشهراست). خاندانی

که از نیمهٔ سدهٔ پنجم تا نیمهٔ سدهٔ هشتم حکمرانی می‌کرده و به‌دست خاندان مظفر در ۷۵۶ ق برافتاده‌اند. از بنیاد آن سلسله به‌دست فضل فرزند علی در ۴۴۸ق تا ۶۵۳ق در پادشاهی ملک مظفر الدین محمد فرزند مبارز (۶۱۴-۶۵۸). شامل رویداد مظفر الدین با حاکم الموت که در این نسخه نام او علاء الدین کرد کوه پیشوای اسماعیلیان نزاری (۶۱۸ - ۶۵۳ق) آمده است، همانکس که با هلاکوخان جنگیده است.

با حواشی بکوشش هادی زاده در مسکو ۱۹۶۵م چاپ شده است.

44814 ـ **تاجیکستان**، دوشنبه، اکادمی علوم تاجیکستان ۱۳۶ (ف. میرزایف ۱۳۷:۱): نوشتهٔ **۱۹۲۰**م؟. آغاز وانجام افتاده [بریگل ۱۰۳۸:۲].

دفتر روزنامه = روزنامه

دلگشای شمشیرخانی = تاریخ

شمشیرخانی. در ص ۴۲۵۱

● **(آق قوینلو)**

دیار بکریه = کتاب.

از ابوبکر تهرانی سپاهانی، زنده در ۸۸۲ که گویا پیش از ۸۸۶ درگذشته است، بسال ۸۷۵ یا ۸۷۴، بنام ابوالنصر غیاث السلطنه نگاشته است. تاریخ دودمان آق‌قوینلوست که به‌دستور اوزون حسن بیگ در ۸۷۵ق بدان آغاز و پس از مرگ او در ۸۷۶ق به انجام رسیده است. در دوجلد در آنکارا بسال ۱۹۶۲م چاپ شده است. و گویا همان «تاریخ احوال سلاطین ترکمان» باشد که در «عالم‌آرای عباسی» (ص ۱۹ چاپ دوم) از آن یاد شده است [دانش‌پژوه] (بنگرید: جهان‌آرا: ۴۳۰۴).

بنگرید: بریگل ۸۴۷:۲.

44815 ـ **بصره**، محمد احمد خان بهادر المحامی: نسخهٔ اصل. [فیلمها ۸۷:] .

44816 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۵۹ فیلم: از روی نسخهٔ نوشتهٔ عدنان ارزی در **۱۹۴۴**، برای مکرمین خلیل اینانج استانبولی (ص ۱-۴۱۳). عکس آن در ادبیات ۲۴ حکمت هست [ف. ادبیات ۲:۱۶ـ فیلمها ۸۷:].

دیپلوماسی پنجاه سالهٔ روس و انگلیس = تدابیر...

در ص ۴۲۸۸ گذشت.

ذ

● **(افشاریان)**

ذکر احوال نادرشاه

ازناشناس. تاریخ کوتاهیست از سرگذشت نادر تا رویدادهای پس از برگشت او از هندوستان در ۱۱۵۲ق. **آغاز:** ذکر احوال نادرشاه. راوی این اخبار چنین نقل می‌کند.

44817 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸۵۵/۲، Add: از اواخر سدهٔ **۱۸**م، (گ ۱۶ - ۲۲) [ریو ۸۳۷:۲].

● **(ایران باستان)**

ذکر سلطنت اولاد انوشیروان

ازناشناس. تاریخ مختصر اواخر ساسانیان است از انوشیروان (م ۵۷۹م) تا پایان پادشاهی یزدگرد سوم (۶۳۲-۶۵۱م).

بنگرید: برگل ۲:۷۲۹.

44818 ـ لنین گراد، اکادمی علوم D۲۷۷ (۱۶۹۱ف): باتاریخ ۱۲۳۳ دردفتر (۲۱پ ـ ۲۲پ) [آکیموشکین ۱:۲۳۲].

ذیل جامع التواریخ = مجمع التواریخ

حافظ ابرو. درص ۴۱۹۰ گذشت.

● (مغول)

ذیل جهانگشا = تاریخ واقعهٔ بغداد

متن از عطاملك جوینی، درص ۴۳۰۶ یادشده. دنبالهٔ آن از خواجه نصیرالدین طوسی (که یاد او در «بیست باب: ۲۴۳» گذشت). گزارش چگونگی گشودن شهر بغداد درسال ۶۵۶ است، ودرپایان «جهانگشا»ی جوینی چاپ شده است. وبنام «فصل فی کیفیة فتح بغداد» به عربی درآمده ودر کتاب «مختصر الدول» ابن العبری گنجانده شده ونیز ترجمهٔ دیگر آن بـه عربی دربغداد «مجلهٔ مرشد» چاپ شده است [ذریعه].

بنگرید: ذریعه ۱۰: ۴۸ـ احـوال و آثارخواجه، مدرس رضوی: ۲۹۴.

44819 ـ تهران، استادمینوی ۲/۷۷: نسخ محمد شاه فرزند علی فرزند محمودفرزند شاد بخت معروف به شیخ‌حافظ اصفهانی باتاریخ ۶۹۸ درش۳دفتر، بنام **تاریخ واقعهٔ بغداد** است [نسخه‌ها ۶:۶۷۹].

44820 ـ تهران، دانشگاه ۲۴۴۹/۴: نسخ کهن سدهٔ ۷ـ۸ (ص ۵۱ـ۵۸) [ف. دانشگاه ۹:۱۱۷۱].

44821 ـ تهران، ادبیات ۱۴۸ ج: اسدالله فرزنـد میرزا عیسی تفرشی، ۸ محرم ۱۳۰۳. بدنبال سه جلد «جهانگشا». (۲۸۵پ ـ ۲۸۸ر).

44822 ـ تهران، ادبیات ۲۳۸ ج: استاد مجتبی مینوی، ۲۳ رمضان ۱۳۴۳، بدنبال «جهانگشا» (ص ۱۱۵ـ۱۲۰) [ف. ادبیات ۱: ۲۸۰].

● (صفویان)

ذیل حبیب السیر = تاریخ شاه تهماسب

ازمحمود فرزندخواند میر، (پسر نگارندهٔ متن). کتابی سودمند در تاریخ صفویان، اسماعیل (۹۰۵ـ۹۳۰) وبویژه شاه تهماسب یکم (۹۳۰ـ ۹۸۴) است، که بسال ۹۵۳ق (نه ۹۵۰) بدستور محمد خان شرف الدیـن اوغلی حاکـم هرات بدان آغاز ودر ۹۵۷ق به انجام رسانده است. وپیش ازآغاز به رویداد های روزگار شاه تهماسب مقدمه‌ای در احوال پـدران ونیاکان صفویـان دارد. برای شناسایی بیشتر «تاریخ تذکره هـا ۲: ۵۴۰ تا ۵۴۴» دیده‌شود. **آغاز**: زیورافسار اخبارشاهان عالم مداروحلیهٔ تاج.

44823 ـ تبریز، ملی ۳۶۱۴: سدهٔ ۱۰، زرین، انجام‌افتاده، نسخهٔ آشفته، دربرگ ۱۴ نگارنده ازخود وپدرش یاد میکند، ۳۵۹ص ۱۴س [نسخه‌ها ۴: ۳۰۰۰ف. میرسید یونسی ۲: ۷۰۴].

44824 ـ تهـران، ملك ۳۸۸۲: نستعلیق، عبدالاقل محمد ختام، شعبان ۱۰۴۸، نسخه بـا عنـوان «تاریـخ جـنگنامـهٔ شاه اسماعیل وشاه‌تهماسب» است. **آغاز**: درذکر طلوع آفتاب دولت واقبال شاهی وبیان اختصاص یافتن اصناف الطاف وعنایات الهی. ای یـافته از منزل مـه تا ماهی ـ ذرات جهان ازکرمت آگاهی. ۱۸۶گ ۱۴س [دکترجان لایونگود].

44825 ـ لندن، کمبریج ۷۴ (براون ۷۴).

44826 ـ موزهٔ بریتانیا، ۳۲۴۸ :Or

44827 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۳۰۲۹ Or: بخشی از آن است [تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۵۴۰تا۵۴۴].

● (افشاریان)

ذیل درهٔ نادری

از محمد مهدی متخلص بکوکب که چاکر حضور و مأمور ضبط وقایع است، واز نادرشاه در دیباچه به شهید یاد میکند. ولیکن تاریخ روزگار اوست.. در برخی از تذکره ها این محمد مهدی کوکب را با میرزا مهدیخان منشی در آمیخته وتخلص کوکب از مهدیخان پنداشته شده است. [ذریعه ۹: ۹۲۴].

44828 ـ **تهران**، سپهسالار ۷۲۵۸: نستعلیق ۱۵ج ۱/ **۱۲۴۸**، ۱۱۴گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۴: ۴۲۶].

ذیل گیتی گشای = تاریخ زندیه

در ص ۴۲۴۴ گذشت.

● (محلی، آذربایجان)

راجع به واقعهٔ تاریخ ماکو

از حسنقلی افتخاری بیات فرزند بابا بک ماکویی. جغرافیای شهر ماکو وحومهٔ آن و تاریخ ونژاد نامهٔ خانان ماکوست.

44829 ـ **باکو**، اکادمی علوم آذربایجان شوروی ۱۴۶: نوشتهٔ **۱۳۵۷** (همان) (ف. ج ۱ ص ۶۴) [برگل ۲: ۱۰۹۶].

● (سلجوقیان)

راحت الصدور و آیة السرور

= اعلام الملوك

از نجم الدین ابوبکر محمد فرزند علی فرزند سلیمان راوندی، (راوند نزدیك کاشان)، از خاندان دانشمند کاشان است که در خدمت طغرل سلجوقی (۵۷۱ـ۵۹۰ق) بوده است. در تاریخ سلجوقیان ایران و عراق، در ۵۹۹؟ بدان آغاز کرده ودر ۶۰۳ به انجام رسانده و بنام غیاث الدین کیخسرو سلجوقی روم که تازه آسیای صغیر را گشوده بود ساخته است.

واز هموست کتابی در رد رافضیان، ورساله‌ای در اصول خط. ودر «راحت الصدور» گفته می‌خواهم کتابی از آغاز کار آنان تا ۵۹۵ بسازم (بنگرید: سلجوقنامه). چندبار چاپ شده از آن میان بکوشش استاد مینوی در تهران ۱۳۳۳ خ.

بنگرید: ذریعه ۱۰: ۵۶ ـ ف. مشار: ۷۷۷ـ سبك شناسی ۲: ۴۰۵ـ۴۱۴.

44830 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۴۳۸): نوشتهٔ **۶۳۵**ق.

44831 ـ **تهران**، استاد مینوی ۴/۷۷: نسخ محمد شاه فرزند علی فرزند محمود فرزند شاد بخت معروف به شیخ حافظ اصفهانی، با تاریخ ذیقعدهٔ **۶۹۸** در ش ۳ دفتر، بنام **سلجوق نامه** است که از سطر ۲۰ به بعد با متن چاپی «راحة» از ص ۶۸ س ۱۵ یکی‌ست [نسخه ها ۶: ۶۷۹].

● (قاجاریان)

رسالهٔ تدابیر شاه و وزیر

از ناشناس. تاریخ پادشاهی آقا محمد خان قاجار (۱۱۶۳ ـ۱۲۱۲ق) وصدر اعظم او حاج ابراهیم خان شیرازی کلانتر است.

44832 ـ **لندن**، انجمن آسیایی ۱۵۵ P: (ف. مورلی: ۱۵۶) [استوری ۱: ۳۳۳ ـ برگل ۲: ۹۴۱].

● (قاجاریان)

الرسالة الخاقانیه = کلام الملوك ملوك الکلام

درهمین بخش، سرگذشت فتحعلی‌شاه .

● (قاجاریان)

رسالهٔ دخانیه واجازهٔ کمپانی و تلگراف درسال ۱۳۰۸

گزارش رویداد امتیاز تنباکو، وشورش مردم ومیرزا حسن‌شیرازی‌ست (بنگرید: تاریخ تنباکو: ۴۲۳۸). **آغاز**: یا مبتدا بالنعم قبل استحقاقها... مرا باین عجزوقصورهمان باید که پیوسته روی نیازمندی‌بدرگاه کرمت آدم...

44833 ــ **همدان**، کتابخانهٔ غرب ۴۵۹۹ : نسخ زیبای همان روزگاران [ف . دکترمقصود].

رسالهٔ صاحبقرانیه = تاریخ ذوالقرنین

خاوری، درص ۴۲۴۲ گذشت.

● (محلی، هرات)

رسالهٔ قوانین

از معین الدین محمد زمجی اسفزاری (نگارندهٔ «روضات الجنات : ۴۳۳۱) . نامه مانندی ست در ستایش سلطان حسین میرزا (۸۴۲ ــ ۹۱۱ ق) و ستایش از شهر هرات . (حبیب السیر۳: ۳۴۲ ــ ادبیات براون ۳).

44834 ــ **کلکته**، بانکیپور، شرقی (۳۴) (ج۱۱: ۱۰۹۸): تاریخ‌یاد نشده[برگل ۲: ۱۰۴۸ ــ استوری ۱: ۳۵۶].

● (قاجاریان)

رسالهٔ وقایع

ازعباسقلی‌منشی‌فرزند لسان الملک‌مستوفی سپهر(نگارندهٔ: ناسخ‌التواریخ)دربارهٔ‌رویدادهای سیاسی واجتماعی ایران وجنگ روس‌وعثمانی، مؤرخ ۱۳ذیحجهٔ ۱۲۹۴ ــ ۲۰ذیحجهٔ۱۲۹۵ق. **آغاز**: کهتر آفریدهٔ آفریدگار و کمتر بندهٔ‌دربار عدالت‌آثار ابن لسان الملک مستوفی‌اول‌دیوان همایون اعلی، عباسقلی منشی مخصوص‌وداروغهٔ وزارت‌جلیلهٔ خارجهٔ‌دولت‌ایران چنین‌مینگارد.

44835 ــ **تهران**، دانشگاه ۲۸۷۲ : شکسته نستعلیق نگارنده ۲۰ ذیحجهٔ **۱۲۹۵**، ۱۸ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۱۷].

● (زندیان)

رستم التواریخ

ازمحمد هاشم موسوی صفوی، متخلص به آصف، (که یاداودر«دیوان: ۲۳۳۳» گذشت). بسالهای ۱۱۹۳ تا ۱۱۹۹ نگاشته و در ۱۲۴۷ بروزگار فتحعلی شاه پاکنویس کرده است . و رویداد های‌روزگارشاه سلطان حسین(۱۱۰۵ــ ۱۱۳۵) ویورش افغانها وروزگارمحمد اشرف ونادرشاه وکریم خان زند و جنگهای فتحعلی خان ومحمد حسن خان قاجاروآقامحمد خان‌و فتحعلی‌شاه را دارد. به ویژه تباهی سازمانها و تبهکاری‌فرمانروایان‌را در بر دارد. که‌در۱۳۴۸خ بکوشش وپیشگفتار آقای محمد مشیری چاپ شده است . اینك چند عنوان ازآن : داستان جهانبانی شاه سلطان حسین، ذکرشمایل شاه، تفصیل باشیان، ذکراسامی پهلوانان، فساداطرافیان شاه سلطان حسین، خیانت امرا ، حسادت امرا دربارهٔ فتحعلی‌خان‌قاجار، نرخ اجناس، صورت مالیات دیوانی، داستان‌خراباتیان، نام‌والیان.. **آغاز**: بشارت برارباب اقبال باد... برارباب دانش و بینش معلوم و براولوالالباب پاکیزه آفرینش.

44836 ــ **برلین**، توبینکن ۸۲۰ Or: بخامهٔ نگارنده. عکس‌این نسخه‌پایهٔ‌چاپ آقای‌مشیری قرارگرفته است[پیشگفتارچاپ].

44837 ــ **تهران**، ملك ۳۸۰۸: نستعلیق

آغازسدهٔ ۱۴ ، آغازیك برگ افتاده ، ۲۴۳ گ [رؤیت].

رصدخانهٔ مراغه

اعتضاد السلطنه، درص ۲۹۳ گذشت.

رطب اللسان = جهان آرا

ص ۴۳۰۵ ش 44546 .

● (قاجاریان)

روزنامه

از بهمن‌میرزا پسر فتحعلیشاه قاجار، رویدادها وسرگذشت روزانهٔ خودرا، ازیکم‌شوال ۱۲۷۰ تا۲۳ج ۱۲۷۳/۲ درآن آورده است.

وما بهمن‌میرزا پسرعباس‌میرزا پسر فتحعلی شاه نگارندهٔ «تذکرهٔ محمد شاهی» رامیشناسیم، که‌دراواخر پادشاهی محمدشاه (۱۲۵۰-۱۲۶۴) به توطئه برضد شاه متهم شده به قفقاز گریخته ودر ۱۳۰۱ درشهرشیشهٔ قراباغ درگذشته است.

آغاز: روزاول ماه شوال ۱۲۷۰ است، امروز این کتابچه ازنو نوشته‌ام، امروزکه سه‌شنبهٔ اول ماه شوال عید رمضان است صبح را همراه کیومرث میرزا به کالسکه سوارشدم رفتم به نیاوران.

44838 ـ **تهران** ، مجلس ۷۶۷ :خود نگارنده، **۱۲۷۰-۱۲۷۳**، ۳۷ص ۲۸س [مجلس ۴۸۲:۲] فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۲۲۳ هست [فیلمها: ۱۰۹].

● (قاجاریان)

روزنامهٔ خاطرات = وقایع یومیه

ازمحمد حسنخان‌اعتمادالسلطنه، (که یاد اودر «اوزان‌ومقادیر: ۱۴۰» گذشت) یادداشتهای روزانهٔ پانزده سالهٔ اواخر زندگانی اوست ، از ۱۲۹۸ تا ۱۳۱۳ ، ازرویداد های روزگارخود و دربار به رویهٔ انتقادی. وبه نوشتهٔ سلطان احمد دولتشاهی درپشت نسخهٔ ۲۱۰ رضوی که: روزانه مسوده می‌کرده و شاهزاده عزت ملك خانم اشرف السلطنه دختر امامقلی میرزا همسر او پاکنویس‌می‌کرده‌است. وپس‌ازمرگ‌اعتمادالسلطنه ناصرالدین شاه‌آن‌کتابها را ضبط کرد ودر سال هفتم پادشاهی مظفرالدین شاه پس داده شده و سپس به‌کتابخانهٔ رضوی منتقل شده است.

به‌کوشش‌آقای ایرج‌افشارازروی‌نسخه‌های رضوی ورونویس محمود فرخ بسال ۱۳۴۵ خ در ۱۲۵۸ ص درتهران چاپ شده است.

بنگرید : پیشگفتار چاپ ایرج افشار .

44839 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۲ تاریخ: نستعلیق گویا **۱۳۰۰**، یادداشتهای ۱۲۹۸ - ۱۲۹۹، ۱۹۴گ.

44840 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۳ تاریخ : نستعلیق گویا **۱۳۰۱**، یادداشتهای ۱۳۰۰- ۱۳۰۱ ، واز ۱۱ ج ۱۳۰۰/۱ آغاز میشود ، ۱۷۳گ.

44841 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۴ تاریخ : نستعلیق گویا **۱۳۰۳**، روزنامهٔ ۱۳۰۲-۱۳۰۳، است، ۱۹۰گ.

44842 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۵ تاریخ: نستعلیق ، رجب **۱۳۰۶** . روزنامهٔ ۱۳۰۴- ۱۳۰۵، ۱۹۵گ.

44843 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۶ تاریخ: نستعلیق، گویا **۱۳۰۷**. روزنامه ۱۳۰۶-۱۳۰۷، است، ۱۳۷گ.

44844 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۷ تاریخ : نستعلیق **۱۳۱۰** ، روزنامهٔ سالهای ۱۳۰۸ - ۱۳۰۹، ۱۵۲گ.

44845 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۸ تاریخ : شکسته نستعلیق گویا **۱۳۱۱** روزنامهٔ ۱۳۱۰--

۱۳۱۱است، ۱۷۳گ .

44846 ـ مشهد ، رضوی ۴۹ تاریخ : شکسته نستعلیق گویا **۱۳۱۳** روزنامهٔ ۱۳۱۲ـ ۱۳۱۳، ۹۶گ ۱۴س. [ف. رضوی ۳ :۸۸].

44847 ـ مشهد، رضوی ۲۱۰ تاریخ: نستعلیق تحریری اشرف السلطنه، روزنامهٔسال **۱۲۹۲ـ۱۲۹۳** با سرگذشت نگارنده ازسلطان احمد دولتشاهی یمین الدوله که مینویسدروزنامهٔ اورا در۱۴جلد عزت ملك همسرش پـاكنويس میکرده است.

44848 ـ مشهد، رضوی ۲۱۱ تاریخ : نستعلیق تحریری ملك اوکتائی، جلد یکم (سال ۱۲۹۸) تیرماه ۱۳۱۹ خ، ۱۷۴گ۱۵س.

44849 ـ مشهد ، رضوی ۲۱۲ تاریخ: نستعلیق تحریری ملك اوکتائـی ، جلد دوم (سال ۱۲۹۹) ۱۳شهریور**۱۳۱۹**خ. ۱۱۲گ ۱۵س.

44850 ـ مشهد ، رضوی ۲۱۳ تاریخ: نستعلیق تحریـری ملك اوکتائـی ، جلد سوم (سال ۱۳۰۰) ۱۶مهر**۱۳۱۹**خ۱۱۶گ۱۵س.

44851 ـ مشهد ، رضوی ۲۱۴ تاریخ: نستعلیق تحریری ملك اوکتائـی، جلد چهارم (۱۳۰۱) ۲۸ آبان**۱۳۱۹** خ، ۱۰۷گ۱۵س.

44852 ـ مشهد ، رضوی۲۱۵ تاریخ: نستعلیق همان اوکتائـی جلد پنجم (۱۳۰۲) بدون تاریخ، ۹۷گ ۱۵س.

44853 ـ مشهد ، رضوی۲۱۶ تاریخ: همان اوکتائی، جلد ششم (۱۳۰۳) ۲۸ دیماه **۱۳۱۸**خ، ۹۱گ ۱۵س.

44854 ـ مشهد ، رضوی۲۱۷ تاریخ: همان اوکتائی، جلد هفتم، (۱۳۰۴) ۲۳ آذر **۱۳۱۹** خ، ۱۰۹گ ۱۵س.

44855 ـ مشهد، رضوی ۲۱۸ تاریخ: همان اوکتائی ، جلد هشتم (سال ۱۳۰۵) ۱۴ آبان **۱۳۲۰**خ، ۱۲۳گ ۱۵س.

44856 ـ مشهد، رضوی۲۱۹ تاریخ: همان اوکتائی ، جلد نهم (۱۳۰۶) ۲ بهمن **۱۳۱۹**خ، ۱۰۶گ۱۵س.

44857 ـ مشهد ، رضوی۲۲۰ تاریخ: همان اوکتائی،جلد دهم(سال۱۳۰۷) ۱۶بهمن **۱۳۱۹**خ، ۹۴گ ۱۵س .

44858 ـ مشهد، رضوی ۲۲۱ تاریخ: همان اوکتائی، جلد یازدهم، (۱۳۰۸)۵اسفند **۱۳۱۹**خ، ۱۰۳گ ۱۵س.

44859 ـ مشهد، رضوی۲۲۲ تاریخ: همان اوکتائی، جلد دوازدهم (۱۳۰۹) ۲۹ اسفند **۱۳۱۹**خ، ۱۴۶گ ۱۵س.

44860 ـ مشهد، رضوی ۱۲۳ تاریخ: همان اوکتائی ، جلد سیزدهم (۱۳۱۰) ۱۷ اردیبهشت**۱۳۲۰**خ،۹۴گ۱۵س.

44861 ـ مشهد، رضوی ۱۲۴ تاریخ: همان اوکتائی، جلدچهاردهم(سال۱۳۱۱) ۲۳ اردیبهشت **۱۳۲۰**خ، ۱۴۶گ ۱۵س.

44862 ـ مشهد، رضوی ۱۲۵ تاریخ: همان اوکتائی، جلد پانزدهم، (۱۳۱۲) ۱۹ خرداد **۱۳۲۰**، ۱۱۷گ ۱۵س [ف . رضوی ۷ :۹۶ـ۱۰۲] .

44863 ـ مشهد ، فرخ۷۷:جلد یکم.

44864 ـ مشهد ، فرخ ۷۸:جلددوم.

44865 ـ مشهد ، فرخ ۷۹:جلدسوم.

44866 ـمشهد ،فرخ۸۰:جلدچهارم.

44867 ـ مشهد ، فرخ ۸۱:جلدپنجم
ایـن پنج مجلد در فهرست بنام یـاد داشتهای اعتضاد السلطنهآمدهاست، وباید همینخاطرات باشد [نسخهها ۳ :۹۷] منتقل شده به دانشگاه مشهد.

روزنامهٔ شاه تهماسب = تذکرهٔ شاه تهماسب

درص ۴۲۸۹ گذشت .

● (آذربایجان، کردستان)

روزنامهٔ گزارش اتفاقیه

گزارش وقایع فوق العاده ایکه در آذربایجان رخ داده، دربارهٔ یاغی گری شیخ عبدالله تا سال ۱۲۹۸.

44868 ـ تهران، ملی ۱۴۹۲/۳۱۸: تاریخ یاد نشده، فیلم آن دردانشگاه ش ۱۶۸۶ هست [فیلمها: ۱:۱۰۹].

● (افشاریان)

روزنامهٔ معاملات نادر شاه در هندوستان

ازمیرزا زمان منشی سربلندخان Surbu lindkan آغاز: درروز ۱۲ ذیقعده اردوگاه سلطانی درچمن کارنال اطراق کردند.

این کتاب راجیمس فریزر به انگلیسی درآورده ودر «تاریخ نادرشاه: ۴۲۷۶» خودجای داده است.

بنگرید: استوری ۱: ۳۲۸ ـ بریگل ۲: ۹۲۸.

● (صفویان)

روزنامهٔ ملا جلال = تاریخ ملا جلال

ازملا جلال، ازسدهٔ یازدهم. درس گذشت شاه عباس یکم (۹۹۶ـ۱۰۳۸) و رویداد های روزگار اوتا سال ۱۰۲۰ که سال دستگیری ولی محمد وکشتن اوست. به نثرساده. آغاز: بسمله... معلوم باشدکه چون آفتاب وجود با وجود اوازمطلع ولادت فرخنده آثار طالع گشت، ماه غرهٔ عالم افروزش در شب غـرهٔ ماه نهم از سال، وغرهٔ هشتم ازماه دهم از برج حوت پایدار

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۱۶۹.

44869 ـ تهران، ملی ۳۱۰ ف: نسخ خوش ملامحمد مهدی آقا بابا شاهمیرزایی، ۱۲۷۳، درتهران، آغاز برابرنمونه، ۲۴۲ گ ۲۰ س [ف. ملی ۱: ۳۰۲].

● (کناره های جنوبی، قاجاریان)

روزنامهٔ وقایع عبدالنبی دلال کازرونی

روزنامهٔ وقایع واسناد متبادل میان کارگزار دولت انگلیس دربوشهر ودولت ایران دربارهٔ مطالباتی که گویا ازعبدالنبی دلال کازرونی داشته اند. این اسناد تاریخهایی از ۱۲۹۶ تا ۱۲۹۹ را دارد، مطالعه ایـن اسناد از رهگذر مطالعهٔ روابط میان دوکشور در پایان سدهٔ سیزدهم سودمند است. آغاز: خلاصه وقایـع عبدالنبی دلال کازرونی دربوشهر بطریق روزنامه موافق اسناد: بیست و چهارم شهر جمادی الاولی سنهٔ ۱۲۹۶ رقعه رسمی ازبالیوزدولت انگلیس بتوسط.

44870 ـ تهـران، ملك ۶۲۸۵: شکسته نستعلیق گویا ۱۲۹۹. صورت حسابها به سیاق، ۴۲ گ ۱۷ س [رؤیت].

روس و انگلیس = روابط...

دربخش تاریخ روسیه خواهد آمد.

● (محلی، هرات)

روضات الجنات فی اوصاف مدینة هرات

از معین الدین محمد زمجی اسفزاری، متخلص به نامی ومشهور به معین اسفراینی، از

منشیان دربار سلطان حسین‌میرزا بایقرا(۸۴۲–۹۰۶)، بنام قوام الدین خوافی‌وزیر نامداراو، در۸۹۷–۸۹۹، درتاریخ‌هرات، دربیست وشش روضه هریك در چند چمن نگاشته است . بسال ۱۳۴۹خ نسخهٔ نـاتمام آن در دوجلد بکوشش محمدکاظم امـام وپیشگفتار اوچاپ شده است.

آغاز: سپاس وستایش مالك الملکی داسزاست که شهربند بدن انسان را.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۷۶(معین‌اسفراینی) و۱۱۶۵ (نامی اسفزاری)ـ پیشگفتارچاپ‌امام ف. مشار: ۳۲۱۵ ـ استوری۱: ۲۵۵، ۱۲۹۶.

44871 ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰**، آغاز افتاده ولی نسخهٔ خـو بیست [رؤیت].

44872 ـ **کلکته**، انجمن‌آسیایی‌بنگال (ایوانف ۱۰۸): نوشتهٔ **۹۱۱**ق.

44873 ـ **اکسفورد**، دیـوان هند (اته ۵۷۰): نوشتهٔ **۹۲۰**ق.

44874 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ذیـل ریو۹۴): نوشتهٔ**۹۳۳**ق .

44875 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۵۳ : نستعلیق خواجه‌کلان ارزنه، میانه های ج ۲/ **۹۸۷**، آغاز افتاده : وکمال مکنت و استقلال ، هیچ دادخواه بردرگـاه مرحمت پناهش منت نواب وزحمت بـواب نکشد ، ۲۵۵گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۲].

44876 ـ **تهـران**، مجلس ۲۲۹۸ : نسخ خوش عبدالحی فرزند حبیب الله، ۹ذیحجهٔ **۹۹۹**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۷۶۴ص ۱۹س [ف. مجلس ۶: ۲۵۶].

44877 ـ **اراك**، ابـراهیم دهگان : نستعلیق خـوش سدهٔ **۱۰** ، انجام ۲ـ ۳ برگ افتاده [نسخه‌ها ۶: ۵۹۰].

44878 ـ **حیدرآباد**، مـوزهٔ سالار جنگ ۲۵۱ تاریخ (۲۲۴ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغازبرابر نمونـه، ۱۹۳گ ۱۹س [ف . محمد اشرف: ۲۵۸].

44879 ـ **مشهد**، رضوی۲۳۲تاریخ: نسخ نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۰**، از میانهٔ چمن سوم از روضهٔ یکم (ص۱۱۳چاپی) تاآغازروضهٔ‌بیست و سوم (ص ۳۲۰ چاپی) است [ف . رضوی ۷ : ۱۰۷].

44880 ـ **لنین‌گراد**، دانشگاه دولتی ۱۰۶ : ازسدهٔ **۱۰**،(ف. تاگیجانوف ۱: ۲۰۴) [برگل ۲: ۱۰۴۶].

44881 ـ **استانبول**، خالص افندی، دانشگاه استانبول ۷۴۷۲ : نـوشتهٔ سدهٔ **۱۰**، (ف. تاور: ۴۷۲)[برگل].

44882 ـ **تهران**، سپهسالار۱۴۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۰**، آغازدر دیباچه وانجام افتاده، ۲۱۵گ ۱۴س[ف. سپهسالار۵: ۶۰].

44883 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۲۳۸۰: نستعلیق شعبان **۱۰۰۲** (۱۵۹۴ م) ، ۲۷۳گ ۱۹س [ریو۱: ۲۰۶].

44884 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۱۶۷۰۴: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۰۰۲** (۱۵۹۴ م) ، ۳۴۹گ ۱۷س [ریو۱: ۲۰۷].

44885 ـ **پاریس**، ملی(بلوشه۵۰۷): نوشتهٔ **۱۰۴۴**ق.

44886 ـ **مـوزهٔ بریتانیا** ، آلیس M۲۸۸: نوشتهٔ**۱۰۷۳**ق [برگل۲: ۱۰۴۶].

44887 ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۳تاریخ: شکسته نستعلیق هند، ازاواخر سدهٔ **۱۱**، نسخهٔ کامل ،زرین،۲۶۴گ، آغازبرابر نمونـه [ف . رضوی ۷: ۱۰۸].

44888 ـ **حیدرآباد**، مـوزهٔ سالار

جنگ ۲۵۰ تاریخ (۲۲۵ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۰گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۲۵۹].

44889 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ایوانف ۱۰۹): سدهٔ **۱۷**م، کمی ناقص.

44890 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۵۰۶): ازسدهٔ **۱۱**ق، ناقص.

44891 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۵۰۸): ازپایان سدهٔ **۱۱**ق.

44892 ـ **لنین گراد**، اکامی علوم B۶۹۰ (۲۰۵۵ف): نوشتهٔ **۱۱۱۵**، ۲۵۱گ، [آکیموشکین ۱: ۲۹۱].

44893 ـ **هند**، بمبئی، ملافیروز۴۳: نوشتهٔ **۱۲۲۵**ق [ف. رهاتسك: ۹۴].

44894 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۵۰۹): نوشتهٔ **۱۲۹۵**ق.

44895 ـ **تهران**، ملك ۳۸۲۰: سدهٔ **۱۳**، [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

44896 ـ **هند**، الیکره، دانشگاه: تاریخ یادنشده، آغازوانجام ومیانه افتاده [برگل ۲: ۱۰۴۷].

44897 ـ **تاشکند**، خاور شناسی جمهوری ازبکستان ۷۸۸: تاریخ یاد نشده.

44898 ـ **مسکو**، و.ی.لنین F ۱۸۵ فارسی ۱۳: تاریخ یاد نشده.

44899 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۳۱۰: تاریخ یاد نشده، ناقص.

44900 ـ **بخارا**، کتابخانهٔ مرکزی (ف. سمینوف ۷۷): تاریخ یاد نشده [برگل]

44901 ـ **لنین گراد**، پادشاهی پترزبورك (ف. خانیکوف: ۹۵): آغاز و انجام افتاده [برگل ۲: ۱۰۴۶].

44902 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۷۴ (۲۰۵۶ ف): بی تاریخ، ۲۸۶گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۱].

44903 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPeII،13 ۱۵۴۴ (۱۵۴ ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، ۱۹۲گ ۱۹س.

44904 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Apcl1،12 ۷۸ (۱۵۵ف): نستعلیق معین اسفزاری بی‌تاریخ، آغاز پس ازعبارتی برابر نمونه، ۲۵۴گ ۱۹س [ف. عبدالله ۱: ۱۰۳].

● **(صفویان)**

روضة الصفویه

ازمیرزا بیگ فرزند حسن منشی جنابذی حسینی (حسین فرزند حسن)، بنام شاه عباس یکم (۹۹۶-۱۰۳۸)، درتاریخ صفویان ازآغاز تاپادشاهی شاه صفی (۱۰۳۸-۱۰۵۲)، بسال ۱۰۲۳ بدان آغازودرقاین بسال ۱۰۳۶ بهانجام رسانده است. **آغاز**: الحمدلله الحکیم العلیم القدیر الذی تفردبوجوب الوجود لذاته... فهرست دیباچهٔ آثارخواقین... راچه سزاوار و بایسته‌تر.

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۲۹۷ ـ استوری ۱: ۳۱۳.

44905 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ریو، ذیل ۵۸): نوشتهٔ **۱۰۵۲**ق، انجام افتاده.

44906 ـ **استانبول**، لالا اسماعیل ۳۴۶: نوشتهٔ **۱۰۸۲**ق، (ف. تاور ۴۴۹) آغاز افتاده [بریگل ۲: ۸۸۴].

44907 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۶۴۴: نستعلیق ابوطالب فرزند ضیاء الدین محمد، ۳ ذیقعدهٔ **۱۰۸۴**، ۳۲۹گ ۲۵س، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵: ۷۱].

44908 ـ **تاجیکستان**، دوشنبه ۱۴۰: نوشتهٔ **۱۱۰۵**ق، (ف. دوشنبه ۱: ۱۴۴) [بریگل

.[۸۸۴:۲

44909 ـ تهران ، دانشگاه ۲۴۱۳ : نستعلیق علی قلی فرزند احمد تبریزی، سدهٔ **۱۲**، زرین، با تملك ۱۲۱۱،۱۳۸۸گ ۲۲س، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹:۱۰۴۳].

44910 ـ **ازبکستان**، تاشکند ۲۷۴: نوشتهٔ **۱۲۲۷**ق (ف. تاشکند ۱:۱۰۸)[بریگل ۸۸۴:۲].

44911 ـ **تبریز** ، سلطان القرائی : تاریخ یاد نشده.

44912 ـ **مشهد** ، فرخ۸۲: منتقل‌شده به دانشگاه مشهد [نسخه‌ها۳:۹۳].

● **(افشاریان)**

روضهٔ قیومیه

ازمحمد احسان فرزند حسن احمد.

تذکرهٔ عارفان است و در بخش سیر خواهد آمدو گزارش مفصلی ازیورش نادرشاه به‌هندرادارد.

رؤیای صادقه

از محمود میرزا قاجار (کـه یـاد او در «دیـوان:۲۵۱۷» گذشت) . درخصوص رؤیـای صادقه‌ای که قبلهٔ عالم (فتحعلی شاه) دیده و بـا اندك زمانی اثر بخشیده وتفاؤلاتی که از دیوان لسان الغیب (حافظ) شده همه بـااثـر، هنگام تسخیر بغداد ورفتن فتحعلی شاه بـه‌آن سو، در ۱۲۳۸ نگاشته است. **آغاز:** سپاس برخداوندی می‌کنم که لطف خاصش عرض عام است.

44913 ـ **مجارستان** ، اکادمی علوم بودابست: در«مجمع محمود» نوشتهٔ **۴۱-۱۲۴۴**. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۶۳ هست [فیلمها : ۷۹۸].

44914 ـ **تهران** ، ملی۶/ ۲۳۴۹ف: نستعلیق شکسته آمیز سدهٔ **۱۳**، در«مجمع محمود» (ص ۲۷۵-۲۹۲) آغاز برابر نمونه.

ریاض التواریخ = ریاض الاخبار = تاریخ وحید

ازمحمد طاهروحید قزوینی (که یاد اودر «کلیات:۱۸۹۸» گذشت) . درتاریخ صفویـان است ازشاه اسماعیل یکم (۹۰۵ ـ ۹۳۰) تـا ۱۰۷۴ق درروزگارشاه عباس دوم، درسه باب. باب یکم درصفویان تا شاه اسماعیل یکم بـاب دوم درشش فصل : ۱ـ پـادشاهی اسماعیل یکم ۲ـ تهماسب یکم ۳ـ اسماعیل دوم ۴ ـ سلطان محمد خدا بنده ۵ـ شاه عباس یکم ۶ـشاه‌صفی یکم. باب سوم درپادشاهی عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) تا سال۱۰۷۴ق رادارد.

(بنگرید : تاریخ وحید : ۴۲۸۰)

44915 ـ **لنین گراد** ، اکادمـی علوم ۵۴۰ف: ازسدهٔ **۱۷-۱۸**م،درفهرست آکیموشکین بنام تاریخ شاه عباس یاد شده است. انجام افتاده.

44916 ـ **هند**، دانشگاه لکهنو۲۵۱: تاریخ یاد نشده (ف. دانشگاه لکهنو ۲۹) بنام «ریاض التاریخ» است [برگل ۲: ۸۸۹].

● **(محلی، کردستان، آذربایجان)**

ریاض الجنه

مفتون، دربخش تاریخ اقوام خواهدآمد.

● **(فارس، لرستان ، خوزستان)**

ریاض الفردوس

ازمحمد میرك فرزند مسعود حسینی، بسال ۱۰۸۲ق به انجام رسانده وبنام شمس الدولـه محمد زمان خان کـه در ۱۰۶۵ق بیگلر بیگ کوهکیلویه شده بود ساخته است. تاریخ‌عمومی ایران است به ویژه‌فارس وکوهکیلویه‌وخوزستان ازآغازتا روزگارپادشاهی شاه سلیمان (۱۰۷۷-

۱۱۰۵)، دریك مقدمه ودوازده کتاب ویك ذیل.
44917 ـ **لندن**، انجمن آسیایی پادشاهی P۱۳۸: نوشتهٔ **۱۲۴۳**ق . [برگل ۲: ۷۰۰ ـ استوری ۱: ۲۳۷].

ز

زبدة التواریخ = مجمع التواریخ حافظ ابرو.

● **(افشاریان ، صفویان)**

زبدة التواریخ

میرزا محمدمحسن منشی که در بخش تاریخ عمومی ص ۴۱۷۳ گذشت.

در پایان گزارش سودمند معاصری از برافتادن صفویان وروی کارآمدن نادر دارد.

● **(صفویان)**

زبور آل داود = تذکرهٔ آل داود

ازسید میرزا محمد هاشم فرزند سیدمحمد میرزای مرعشی ملقب به شاه سلیمان ثانی، در یك مقدمه ودوباب ویك خاتمه، بسال ۱۲۱۸، درانساب وسرگذشت نیاکان صفویان ووقفنامه‌ها ونوشته های املاك ومستغلات وقفی نگاشته‌است. درذریعه ۱۲: ۳۶ بنام زبور آل داود یادشده‌است.

آغاز: حمد وثنای بی‌منتهای مبدعی راسزاست

44918 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۴ Or: نستعلیق رمضان **۱۲۲۶** (۱۸۱۱ م) در لکهنو، آغاز برابر نمونه، ۱۳۱گ ۱۴س، در فهرست بنام **تذکرهٔ آل داود** است [ریو ۱: ۱۹۱].

44919 ـ **تهران**، ملك ۳۸۱۵: نوشتهٔ محمد معصوم فرزند رحمتعلی، ذیقعدهٔ **۱۲۹۶** درفهرست بنام **زبور آل داود** است فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۴۸ هست [فیلمها: ۱۱۵ و ۷۹۲ـ دیباجهٔ مجمل التواریخ، مدرس رضوی ۲۰، ۳۴].

● **(سیر، عمومی)**

زنانی که به پادشاهی رسیده‌اند

سرگذشت هیجده تن از زنانی است که در ایران به پادشاهی وفرمانروایی رسیده‌اند، در خاندان: دیلمیان، اتابکان سلغری، خلج، کیانیه، قراختائیان، ساسانیان، مغول، صفویان، قاجاریان، اتراك، عباسیان، سلجوقیان.

44920 ـ **تهران**، مجلس ۱۰/ ۲۶۷۵: شکسته نستعلیق، باتاریخ **۱۲۶۴ـ ۱۲۹۴** در دفتر (ص ۵۱۷ـ۵۱۹)، هیجده تن را نشان داده است [ف. مجلس ۸: ۴۳۹].

س

سالاریه = تاریخ وجغرافیای کرمان

وزیری، درص ۳۹۴۰ گذشت.

● **(محلی، خراسان)**

سان خدام آستان قدس

آمار خدام وکارکنان آستانهٔ قدس، آنهائیکه درسان شرکت کرده‌اند، با نام ونشان آنها در ۱۷ برگ. دراین سان لسان الملك سپهر مأمور بازدید و سان دیدن خادمان بوده است. ودر

نامهٔ خود به ناصرالدین شاه عنوان کارکنان را چنین آورده است:

عمال، ارباب منصب، خدام ضریح، مباشران کتابخانه وخزانه وتحویلخانه، اجزاء متفرقه، عملجات شماعخانه و چراغخانه، پیشخدمتان کشیك خانه، عملجات‌دفتر، آغایان حرم دفتر، کفشبانان‌صحن‌جدید، عملهٔ نقاره‌خانه، اجزاء و مباشرین‌دارالشفاء: بیمارداران، دربانان، مباشران کارخانجات، حافظ کلام ملك علام، حفاظ: حرم، دارالحفاظ، پس پشت مبارك، دارالسعادة دارالسیاده، اهالی کشیك، کشیك‌خاص‌مستمری بگیران بیکاره ازعلماء وصغار وایتام و خدام و مرتزقه. **آغاز:** سان‌عموم‌اهالی آستانهٔ مقدسه.. که‌بتاریخ‌شهرذیقعدهٔ...۱۲۹۷ حضرت‌اشرف... رکن الدولة... فرمانفرما والی‌مملکت‌خراسان وسیستان... درگنبدالله وردی خان سان‌دیده‌اند.

44921 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۹۲۱: نستعلیق وسیاق ۱۷ ذیقعدهٔ **۱۲۹۷**، ۱۷ص ۱۹س [ف. دانشگاه ۴۰۴۱:۱۴].

● **(قاجاریان)**

سرگذشت امیرکبیر

از عباس اقبال آشتیانی (که یاد او در «تاریخ‌ایران ۱ ۴۲۳» گذشت).

تاریخ امیرکبیر و روزگار اوست. بنام «میرزا تقی‌خان‌امیرکبیر» بکوشش‌ایرج‌افشار درتهران ۱۳۴۰ خ ۵۰+۴۳۳ ص چاپ شده

44922 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۲۷: شکسته‌نستعلیق‌خود نگارنده، سدهٔ **۱۴**، ۳، ۴۰گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۶:۱۶].

● **(قاجاریان)**

سرگذشت امیرکبیر

سه گفتارجداگانه است.

44923 ـ **تهران**، ادبیات ۱۵۴ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، سرگذشت اوست بدینگونه: ۱ـ مسودات نوادرالامیر ۲ـ ازخلسهٔ محمدحسنخان اعتماد السلطنه ۳ـ ازجلد ۲ ناسخ التواریخ در پادشاهی محمد شاه ۱۲۵۲، ۴ـ ازجلد۳ همان کتاب‌درپادشاهی‌ناصرالدین‌شاه ۱۲۶۴. **آغاز:** اول مطلبی که سبب تقرب وترقی‌امیرنظام شد، مرحوم سیدعبدالکریم خان طبیب ازوالدخود، ۹۴گ ۲۳س [ف. ادبیات ۳۱۲:۱].

44924 ـ **تهران**، ادبیات ۱۷ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، **آغاز:** مرحوم میرزاتقی‌خان امیرکبیرپسرکربلایی محمد قربان فراهانی، ۲۱گ ۲۶س [ف. ادبیات ۳۱۲:۱].

44925 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۱۲: نستعلیق باقرپدر، ازنسخه های عباس‌اقبال‌بوده است. گرفته از روزنامهٔ ادب خراسان و مجلهٔ ارمغان و از کتاب

Glimps of life a maerser in Persia' by Lady Sheil

۱۰۸ص[ف. دانشگاه ۴:۱۶].

● **(تیموریان)**

سرگذشت تیمور

(بنگرید: تزوك‌تیموری: ۴۲۹۵).

44926 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۸۸۲/۲ Add: با تاریخ **۱۰۸۱** (۱۶۷۱م) در دفتر (گ ۱۵ـ۸۵) [ریو ۸۴۳:۲].

سرگذشت فتحعلی شاه = تاریخ ذوالقرنین

خاوری، درص ۴۲۴۲ گذشت.

● **(قاجاریان)**

سرگذشت ناصرالدین شاه

ازلسان الملك، ملك المؤرخين. درآن آمده برحسب اشارهٔ مظفرالدین شاه سرگذشت ناصرالدین شاه واسامی فرزندان ذکور واناث اوتااین دم راکه سال ۱۳۱۶ میباشدگردآوردم. و بشمارهٔ زنان وفرزندان دختران ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه ومحمدعلی میرزا پایان می یابد.

44927 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۶۸۷: نستعلیق بی‌نام، [نسخه ها ۱ : ۱۸۰].

● (قاجاریان)

سرگذشت نامه

سرگذشت میرزا عیسی وزیر ، و میرزا یوسف صدر اعظم است، درچند فصل . تاریخ سیاسی روزگار قاجار وآشفتیگی های آن‌روزه ازآن روشن میگردد . آغاز : میرزا عیسی را برخود تقدیم ندهد و هم در وصف میرزا موسی تقصیر کرده.

44928 ـ تهران، دانشگاه۱/۳۲۳۶: شکسته نستعلیق محمد شفیع حسینی فراهانی ، شعبان ۱۳۱۱ (ص۱ـ۴۰)۱۳س [ف. دانشگاه ۲۱۹۲:۱۱].

سرگذشت نظام الملك

44929 ـ تهران، دانشگاه۶۲/۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱، (ص ۱۹۰ـ۲۰۳ جنگ)[ف. دانشگاه ۳۸۸۷:۱۴].

● (قاجاریان، سفرنامه، آسیای میانه)

سفارت نامهٔ خوارزم = (خیوه)

ازرضا قلی خان هدایت (که درص۴۰۰۹ یاده شده است).

اینك نسخه هایی دیگر:

44930 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱ : ۶۵۰): نوشتهٔ ۱۲۷۳ق [استوری ۱:۳۴۲] .

44931 ـ کمبریج ، دانشگاه (ذیل دوم:۱۱۶): بنام سیاحتنامهٔ خیوه، تاریخ یاد نشده [برگل ۲:۹۷۴].

● (ایران باستان)

سکه های طبرستان

دربخش کلیات ص۴۰۷۴ گذشت .

● (سلجوقیان)

سلجوقنامه = بزرگان سلجوق

ازخواجه امام ظهیرالدین نیشابوری، که بگفته راوندی(بنگرید: راحة‌الصدور: ۴۳۲۷) استاد پادشاهان سلجوق ارسلان (فرزند طغرل ۵۵۶ ـ۵۷۳) ومسعود فرزند محمد (۵۲۷؟ـ ۵۴۷) بوده است، ودرپیرامن ۵۸۲ درگذشته است. تاریخ سلجوقیان بزرگ وعراق تا رویدادهای ۵۷۳ ق است. درتهران بکوشش حمید الملك همراه با ذیل ابوحامد محمد فرزند ابراهیم در ۱۳۳۲خ چاپ شده است.

بنگرید : ف. مشار:۹۷۱.

44932 ـ پاریس، ملی (بلوشه:۲:۴۴۲): تاریخ یاد نشده.

44933 ـ هند ، آلیگره ، دانشگاه ۹۸۵/۱ (ف: ۵۹) : نیز تاریخ یاد نشده [برگل ۲:۷۴۳].

سلجوق نامه = راحة الصدور

نسخهٔ مینوی 44831.

● (صفویان)

سلسلهٔ صفویه = تعریف...

ازآقا حسین خوانساری.

44934 ـ تهران، دانشگاه ۴۷۲۲/۱۱: با تاریخ ۱۰۹۶ـ۱۰۵۹ در دفتر(ص ۲۶۰ ـ ۲۶۸) [ف. دانشگاه ۳۶۷۷:۱۴].

● (صفویان)

سلسلة النسب صفویه

ازشیخ حسین فرزند شیخ ابدال زاهدی، که بروزگار صفویان می‌زیسته، در «احوال حضرت قطب الاقطاب... شیخ صفی... واولاد کرام». ودرآن سرگذشت شیخ ورویداد های روزگارش ودیدارهایی که بـا صوفیان بزرگ کرده و نیز سلوك او آمده، وسپس به زندگی یکایك فرزندانش می‌پردازد. در برلین بکوشش بنیاد ایرانشهر ش ۶ در ۱۳۴۳ق چاپ شده است. **آغاز:**... کی درحرم قدس تواش راه بود.

44935 ـ **تهران**، ملی ۱۲۰۲/۲ ف: حاجتقلی حکاك فرزنـد استاد ملك دلاك مراغه‌ای، رجب ۱۰۹۹، (ص۳۸ـ۲۴۰)[ف. ملی ۳: ۲۲۴].

44936 ـ **لنین گـراد**، (فهـرست چانکوف ۲۹):

44937 ـ **کمبریج**، بـراون (۱۱) H۱۲: بی‌تاریخ، با ۵ مینیاتور [بـرگل ۲: ۸۹۶ـ استوری ۱: ۳۱۸].

● **(صفویان)**

سلطان الانساب

از میرزا داود اصفهانی متخلص بـه داور فرزند میرزا عبدالله متخلص به عشق (بنگرید: ذریعه ۹: ۷۲۲). سراینده ازنزدیکان شاه‌سلطان حسین (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) بوده، دردیباجه گوید: این پادشاه مرا برای مقام صدر الصدوری دعوت کرده نپذیرفتم، وچند سالی تولیت آستانهٔ مشهد را پذیرفتم و چندیـن سال در آنجا کار کردم. نژاد نامهٔ منظوم صفویان است تا پیامبر، ونیز سرگذشت نیاکان آن‌شاه و برخی از رویدادهای بزرگ روزگار آنان، درقالب مثنوی. **آغاز:** بنام آنکه آدم را نسب داد ـ به نطق ازکائنات او را حسب داد.

44938 ـ **تهران**، ملی ۲۳۵۴ ف: نستعلیق، سدهٔ ۱۲، ۱۳۶ گ ۱۵س[یادداشتهای دکترجان لایونگود].

سمریه

دربخش آسیای میانه خواهدآمد.

● **(محلی، کرمان)**

سمط العلی للحضرة العلیا

ازناصرالدین منشی کرمانی فرزند خواجه منتجب الدین عمدة الممالك (الملك؟) یزدی، از امیران قطب الدین محمد (۶۹۱ ـ ۶۹۴) پادشاه قراختایی کرمان، و سپس رئیس دیـوان رسایل. تـاریخ قراختائیان کرمان است، کـه پیش از «درة الاخبار» کـه ترجمهٔ «تتمهٔ صوان الحکمة» است بسال ۷۱۶ بدان آغاز کرده است. بکوشش میرزا محمدخان قزوینی درتهران ۱۳۲۸خ در ۱۵۰ص چاپ شده است. **آغاز:** حمد وسپاس وشکروستایش بیقیاس.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۲۳۰ و ۱۶: ۲۹۰ـ ف. مشار: ۹۷۵ـ پیشگفتار چاپ ازعباس اقبال ـ برگل ۲: ۱۰۵۸ـ استوری ۱: ۳۵۸.

44939 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۳۰۱۹ (۲): نستعلیق ع ۷۵۲/۱، آغاز برابر نمونه ۱۲۴گ ۱۵س. فیلم آن در دانشگاه ش۲۷ و ۱۱۷ هست [فیلمها: ۱۲۳ و ۴۱۱].

44940 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۲۶۹۵/۲: نستعلیق گویا سدهٔ ۱۰. با تاریخ ذیقعدهٔ ۱۱۹۴ درپایان که گویا تازه باشد، آغاز برابر نمونه (گ ۴۰ـ۱۵۹) [ریو ۲: ۸۴۹]. عکس آن در ملی ش ۴۳۸۰ هست [ف. معارف ۲: ۱۸۶].

44941 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۴: ۲۳۱۱(۲)): ازسدهٔ ۱۹م، گویا نوشته شده از روی نسخهٔ ایاصوفیا باشد.

سیاق التواریخ = تاریخ سیاقی
= تاریخ سنواتی
در ص ۴۱۰۷ و ۴۲۴۶ گذشت.

● (خوارزمشاهیان، هند)

سیرت جلال الدین
مینگبرنی

از شهاب الدین محمد فرزند احمد فرزند علی فرزند محمد منشی زیدری نسوی خرزندی (خورندز). در گذشتهٔ ۶۴۷ ق. تاریخ خوارزمشاه جلال الدین (۶۱۷-۱۵ شوال ۶۲۸ ق) فرزند محمد فرزند تکش فرزند ایل ارسلان، و نیز پسرش محمد خوارزمشاه و یورش چنگیز است. ترجمهٔ فارسی خودنگارنده است.

بکوشش استاد مینوی در ۱۳۴۴ خ چاپ شده است.

44945 ـ تهران، دانشگاه ۵۴۲۵: نستعلیق عباس اقبال آشتیانی، سدهٔ ۱۴، ۱۸۴ گ ۱۴-۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۶].

44946 ـ اسلامبول، آقای مکرمین خلیل ۲۹۳: تاریخ یاد نشده از پیش از ۷۰۰ ق. ۱۴۷ گ ۱۹ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۶ هست [فیلمها: ۱۲۵].

ش

● (ایران باستان)

شارستان = شارستان چهار چمن

از فرزانه بهرام فرزند فرهاد فرزند اسفندیار یزدانی اصفهانی. شاگرد آذرکیوان از پارسیان و از بزرگان گروه سپاسی یا آبادی هندوستان در گذشتهٔ ۱۰۲۷ ق.

بروزگار اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴ ق)، در تاریخ ایران باستان، در چهار چمن نگاشته است: چمن ۱ـ آفرینش و پیشدادیان ۲ـ کیانیان ۳ـ اشکانیان وساسانیان ۴ـ در آذریان از شاه ساسان یکم تا آذرکیوان. در ۱۲۲۳ یزدگردی ۱۲۷۰ ق. در بمبئی و نیز ۱۳۲۸ ق در همان شهر در ۴۰۲ ص چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۹۹۸.

44947 ـ بمبئی، ملافیروز ۵۷: نوشتهٔ ۱۲۲۴ ق (ف. رهاتسك: ۲۰۴).

44948 ـ بمبئی، ملافیروز ۵۶: تاریخ یاد نشده (ف. رهاتسك: ۲۰۴) [برگل ۲: ۷۱۹ استوری ۱: ۲۴۵].

● (مغول)

شامل التواریخ

از عباسقلی سپهر کاشانی، که در ص ۴۱۷۸ گذشت.

تاریخ مغولهاست در دو جلد، که در ۱۳۱۶ ق به انجام رسیده است.

44949 ـ تبریز، سلطان القرائی: تاریخ یاد نشده تاریخ [قاجاریان، جهانگیر قائم مقامی].

● (تیموریان)

شاهرخ نامه

از قاسمی گنابادی، کـه دو نسخهٔ آن در ص ۲۹۳۴ گذشت.

مثنوی ست در تاریخ شاهرخ (۸۰۷-۸۵۰ ق)

تیموری، که بنام شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ - ۹۸۴ق) بسال ۹۵۰ق سروده است.

44950 - **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال کرزون ۲۵۳ (۲): نوشتهٔ **۹۸۲** ق [بر گل].

44951 - **پاریس**، ملی (بلوشه ۳: ۱۸۲۸): نوشتهٔ **۹۹۲** تا **۹۹۳** ق [بر گل].

44952 - **پاریس**، ملی (بلوشه ۳: ۱۸۲۹): نوشتهٔ **۱۰۹۱** ق.

44953 - **اکسفورد**، دیوان هند (اته ۱۴۳۷) (۵): تاریخ یاد نشده [استوری ۱: ۲۹۲ - بر گل ۲: ۸۴۰].

شاهنامه

ازفردوسی طوسی، که درص ۲۹۳۵ گذشت. اینک نسخه هایی دیگر:

44954 - **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۶۵۴ (۲۲۹۴ف): نوشتهٔ **۸۴۹**، با ۲۹ مینیاتور، (۲ر - ۴۱۰پ) [آکیموشکین].

44955 - **لنین گراد**، اکادمی علوم D۱۸۴ (۲۲۹۹ف): نستعلیق محمد هروی، **۹۳۱**، با ۲۷ مینیاتور، ۵۹۲ گ [آکیموشکین].

44956 - **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۵۰ (۲۲۸۹ف): نوشتهٔ **۹۵۶**، با ۲۵ مینیاتور، ۵۶۷ گ [آکیموشکین ۱: ۳۲۰-۳۲۱]

44957 - **تهران**، امیراسدالله علم وزیر دربار: نوشتهٔ حاجی عزالدین فرزند ابراهیم استرآبادی، **۹۷۱** ق، مصور، ۳۲ پردهٔ آن با رنگ چاپ شده است [کارنامهٔ بنیاد: ۴۲].

44958 - **تبریز**، ملی ۳۶۰۴ (۸۳۱ف): نستعلیق مداری؟، **۱۰۱۸**، دفتر ۱ و ۲ است، ۱۲۵ + ۱۶۱ گ.

44959 - **تبریز**، ملی ۳۶۰۰ (۸۳۲ف): نستعلیق مداری، **۱۰۱۸**، دفتر ۳ و ۴ است، ۱۳۷ + ۱۳۳ گ ۴۰ - ۳۸س [ف. سیدیونسی ۲: ۸۴۸-۸۵۰].

44960 - **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۳۷۷ (۲۳۰۰ف): نوشتهٔ **۱۱۳۸**، ۵۲۶ گ، ۱۴۲ مینیاتور [آکیموشکین ۱: ۳۲۱].

44961 - **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۷۱ (۲۳۰۱ف): نوشتهٔ **۱۲۳۷**، (۱۷پ - ۱۴۹ر) [آکیموشکین ۱: ۳۲۱].

44962 - **تهران**، ملی ۱۰۶۰/۱ف: با تاریخ **۱۲۴۰-۳۹** دردفتر، (ص ۱-۲۳۰). [ف. ملی ۳: ۷۸].

44963 - **لنین گراد**، اکادمی علوم D۱۴ (۲۲۹۷ف): ۳۲۷ گ، ۴ مینیاتور.

44964 - **لنین گراد**، اکادمی علوم D۸۸ (۲۲۹۸ف): بی تاریخ، (۲ - ۵۱۶ر) [آکیموشکین ۱: ۳۲۰-۳۲۱].

44965 - **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۵۱ (۲۲۹۰ف): بی تاریخ، ۷۲۱ گ.

44966 - **لنین گراد**، اکادمی علوم C۵۲ (۲۲۹۱ف): بی تاریخ، ۲۳۲ گ.

44967 - **لنین گراد**، اکادمی علوم C۵۳ (۲۲۹۲ف): بی تاریخ، ۵۲۳ گ.

44968 - **لنین گراد**، اکادمی علوم C۸۲۲ (۲۲۹۳ف): بی تاریخ، ۵۲۵ گ، ۷۴ مینیاتور.

44969 - **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۶۷۰ (۲۲۹۵ف): ۲۵۸ گ، ۷ مینیاتور.

44970 - **لنین گراد**، اکادمی علوم D۱ (۲۲۹۶ف): ۲۷۲ گ، ۱۰ مینیاتور.

شاهنامه

ازقاسمی، که درص ۲۹۵۶ گذشت. واینک نسخه‌ای دیگر.

44971 - **تبریز**، ملی ۳۷۶۵/۱۶ (۸۳۰ف): نسخ سید داود فرزند سید حسن،

۹۸۰، آغاز برابر، ۶۹گ ۳۲-۳۱ س [ف . سید یونسی ۲ : ۸۴۸].

شاهنامه = اسماعیل نامه

از هاتفی، ملاعبدالله جامی (که یادآن‌درص ۲۹۵۸ گذشت).

اینك نسخه های دیگر آن:

44971 - **لنین‌گراد** ، عمومی (ف . دون۴۴۸): نوشتهٔ **۹۵۹**ق .

44972 - **لندن** ،آسیایی پادشاهی : (فص۳۷۵ درحواشی).

44973 - **رقیب پاشا** ،۱۰۹۵: تاریخ یاد نشده (فرهاد و شیرین دورا ایرانشناس چکسلواکی ص۱۸۱) [بریکل ۲ :۸۵۲] .

شاهنامهٔ بختاورخانی

ازبهادرعلی‌فرزندالله وردیخان‌عالمگیرشاه منثورشاهنامهٔفردوسی‌ست، درچهل‌وشش‌داستان، در۲۵ پادشاهی اورنگ زیب عالمگیر(۱۰۶۹- ۱۱۱۸) وبنام او ساخته شده است .

44974 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۴۷/۴ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق) (گ ۴۰...) [ریو۳ :۱۰۳۷] .

44975 - **هند**، بمبئی ، انیورسیته (B.U.L) ۷۳۸: نستعلیق، آغاز در دیباجه افتاده [ف. عبدالقادرسرفراز:۳۱۱].

شاهنامهٔ شمشیرخانی = تاریخ شمشیرخانی

درص۴۲۵۱ گذشت .

شاهنامهٔ نادری

درص۲۹۵۹ و ۲۹۶۰ گذشت .

● **(مغول ، منظوم)**

شهنشاه نامه

ازاحمد تبریزی، که درص۲۹۷۵ گذشت . درتاریخ ترکان مغول، بدستورسلطان ابوسعید ایلخان مغول (۷۱۶-۷۳۸ق)، هشت سال بدان پرداخته و در ۷۳۸ ق به انجام رسانده است .

تاریخ منظوم ترکان مغول است .ازیافث بن نوح وچنگیزخان وجانشینان اوتاسال نگارش ۷۳۸ق .

● **(قاجاریان)**

شاهنشاه نامه

صبا. درص ۲۹۷۵ گذشت .

واینك چند نسخهٔ دیگر :

44976 - **تهران** ، ملی ۱۱۱۱ ف : نستعلیق مهدی کاتب تهرانی، صفر**۱۲۳۲**، با دیباچهٔ نثری، آغاز: پس‌ازدیباجه برابر نمونه ، ۴۳۶گ ۲۰س [ف. ملی۳ :۱۳۴] .

44977 - **تبریز** ، ملی ۳۵۷۹ (۸۳۳ف): نستعلیق‌عبدالوهاب‌موسوی‌یاریاضی کتابدار، **۱۲۵۳**، آغازبرابرنمونه، ۴۳۶ + ۳گ ۴۰س [ف. سید یونسی۲ :۸۵۰] .

44978 - **تهران**،سنا۵۸۸ (۱۴۹۶۷): [یاد داشتهای دکترجان‌لایونگود] .

شاهنشاه نامه

ازسراینده‌ای ناشناس. درتاریخ صفویان است درقالب مثنوی ، که بروزگارشاه سلیمان (۱۰۷۷-۱۱۰۵) سروده شده است.

44980 - **دانمارك**، کوپنهاك، پادشاهی (مهرن۱۳۱): نوشتهٔ **۱۱۲۰**، تنها فصل دوم را درپادشاهی شاه صفی صفوی (۱۰۳۸-۱۰۵۲) را دارد [برکل ۲ :۸۹۸- استوری ۱ :۳۱۹].

● **(افشاریان)**

شاهنشاه‌نامهٔ حسینی

ازسرایندهای با تخلص حسینی ، در بارهٔ جنگهای نادرشاه است به نظم .

44981 ــ باکو ، اکادمی علوم آذربایجان شوروی ۹۵۶ : نوشتهٔ پیرامن **۱۲۴۲** (ف. ج۱ص۳۳۶).

44982 ــ باکو ، اکادمی علوم آذربایجان ۹۵۷: تاریخ یاد نشده ، آغاز و انجام افتاده [بریگل ۲ : ۹۳۰].

● (مغول)

شجرة الاتراك = الوس اربعه

ازناشناس. گزیدهای ست از کتابی که اکنون دردست نیست بنام « الوس اربعهٔ چنگیزی » نگاشتهٔ محمد طراغای معروف به الغ بیگ (۷۹۶-۸۵۳) فرزند شاهرخ، حکمران سمرقند وسپس امیرورارود .

یك سوم آغاز کتاب تاریخ و سرگذشت چنگیزخان است وسپس جانشینان چنگیز تاامیر تیمورگورگانی وتا سال ۸۳۱ ق ، ودر برخی نسخه‌ها ۸۵۱ ق را نیز گزارش کرده است.

44983 ــ آمریکا، هاروارد، دانشگاه: ازسدهٔ **۱۱-۱۲** ق.

44984 ــ هند ، بانکیپور (ف.ج ۶ : ۵۱۱) ازسدهٔ **۱۷** م (۱۱ ق) .

44985 ــ اکسفورد ، دیوان هند (ف. اته ۱۷۲): نوشتهٔ **۱۲۰۴** ق [استوری ۱ : ۲۷۲- بر گل ۲ : ۷۷۷].

44986 ــ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۱۹۰ Add : شکستهٔ هند، بر کاغذی بامارك **۱۸۰۶** م ۱۸۲ گ ۱۷ س . در فهرست بنام الوس اربعه است. **آغاز:** این نسخه الوس اربعهٔ چنگیزی ست وتعداد اسامی ملوك اولاد ترك خان بن یافث بن نوح ع. نامهای خواقین ترکستان زمین که در این رساله است منقول است ازمجموعه‌ای که سلطان سعید الغ بیگ میرزای شهید در ذکر خانان الوس اربعه تالیف نموده‌اند تحریر افتاد [ریو ۱ : ۱۶۴] .

● (قاجاریان)

شرح حال حاجی میرزا عبدالله

ازحاجی میرزاعبدالله کاشی یادرستر سلماسی پیشخدمت ناصرالدین شاه. دراین نامه بشرح حال خود وبدگویی ازدشمنان خود که موجب رانده شدن اوازدربار شده‌اند میپردازد، وازآن میان میتوان مطالبی دربارهٔ دربار واسرار پس پردهٔ آنها یافت. این نامه برای عبدالعلی خان نامی نوشته شده است، ودرآن صنایع ادبی را بکاربرده است. **آغاز:** ستایشی که رودسرشك از دیده‌ریزد، ونیایشی که دودرشك ازسینه‌انگیزد، هدیه به پیشگاه وفدیهٔ بارگاه...

44987 ــ تهران، ملی ۱۳۲۱ ف: نستعلیق خوش محمد مهدی فرزند عبدالله خان یوزباشی گرجی، چهارشنبه ۱۸ رجب **۱۲۶۹** ، ۶۷ گ ۱۴ س [ف. ملی ۱ : ۳۲۵] .

● (صفویان)

شرح حال رستم خان

ازبیجن (بیژن) ملقب به تاریخ صفوی خوان درسرگذشت رستم خان گرجی فرماندهٔ سپاه ایران درجنگهای ایران- عثمانی، اوسپس یساول صحبت شاه عباس یکم در ۱۰۱۲ ق و در ۱۰۳۳ سرداروديوان بيگی ودر ۱۰۴۲ سپهسالارودیوان بیگی آذربایجان وپس از آن خراسان شده‌است، ودرتاجگذاری شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) . بیگلربیگی خراسان راداشت و در همین‌سال بدستور شاه عباس دوم کشته شده است . کتاب بنام نوهٔ رستم‌خان است. **آغاز:** جواهر زواهر ستایش بیحد و دررلالی نیایش لایحصی ولایعد.

بنگرید: استوری ۱ : ۳۱۸- بر گل ۲ : ۸۹۶.

44988 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۵۵ Add : نستعلیق **۱۱۰۴** (۱۶۹۳م) ، ۸۹گ ۱۸س [ریو ۱:۱۸۸].

شرح حال فتحعلی شاه = تاریخ ذوالقرنین

خاوری، درص ۴۲۴۲ گذشت .

شرح درهٔ نادری

ازآقا محمد لکهنوی.

44989 ـ **هندوستان** ، رامپور ، کتب خانهٔ رضا: تاریخ یاد نشده [یاد داشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷:۴۵،۵۱].

شرح رباعیات محتشم

ازوقار، درص ۳۴۷۳ گذشت .

● **(قاجاریان ، بابیان)**

شرح شهادت ملاحسین بشرویه

دربخش تاریخ پیامبران وادیان خواهد آمد.

● **(مشروطیت)**

شرح وقایع اتفاقیه

وقایع سالهای اول مشروطیت، وجنبشهای انقلابی آنروزگار ، و خلاصه مذاکرات مجلس را دربردارد. **آغاز:** امـا بعد درجلد اول این کتاب شرح وبسط جشن ملی سال اول مشروطیت ایران بدون هیچگونه ترتیبی مذکور داشتیم . درشب ۱۵ـ۱۶ جشن ملی فراهم بود، یکی دو روز بعدازجشن مجلس مقدس دارالشورای کبرای ملی مفتوح و هیئت وکلای محترم تماماً حاضر

44990 ـ **تهران** ، وزارت امورخارجه ۱۳۰۸: شکستهٔ ریز، سدهٔ **۱۴**،۳۵۷ص ۱۹س [نسخه‌ها ۱:۴].

شرفنامه بدلیسی، دربخش تاریخ اقوام خواهدآمد.

شرفنامه = انساب الاکراد

دربخش سیروانساب خواهدآمد.

● **(قاجاریان)**

شمایل خاقان ومخایل سلطان

ازمیرزا ابوالقاسم قایم مقام فراهانی، (که یاد اودره‍ «کلیات ثنایی: ۱۸۵۱» گذشت) . در شناسایی صفات پسندیدهٔ محمدشاه است، وپراست از چاپلوسیهای اشراف منشانهٔ اوازدربار قاجار ، ومیخواست دریك دیباجه وسه در(باب): دریکم درسه جلوه، دردوم درچهار نمایش، درسوم درهفت نمایشگاه (نگارش) بنگارد، ولی پیش ازبپایان رسیدن کتاب، پس ازپایان جلوهٔ دوم ازدر یکم بدست همان صاحب شمایل کشته شده است، این بخش دربارهٔ نیاکان اوست ازآدم تا ترك بن یافث وازاوتا ارغون خان ترك. این گفتارضمن منشآت اوبا دیباجـهٔ میرزا محمود خان ملك الشعراء صبا چاپ شده است. **آغاز :** سبحانك لااحصی ثناء علیك، وکل ثناء یعود الیك... ذات واجب عین کمال است، ووصف امکان نقص.

بنگرید: ذریعه ۱۴:۲۱۹ـ ف . دانشگاه ۲:۱۵۳.

44991 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۹۹/۲: نستعلیق زیبای محمدعلی، ع ۲/ **۱۲۸۷** ، آغاز برابر نمونه(گ ۲۰:ـ۵۱). [ف.دانشگاه ۲:۱۵۳]

44992 ـ **تهران**، مجلس ۴۹۴۸/۱۶: شکسته نستعلیق **۱۲۹۶** (۱۳۹ پ ـ ۱۵۳ پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

44993 ـ **تهران** ، ملك ۴۳۱۰/۷ : نستعلیق شکسته محمود فرزند علی اکبر تفرشی از **۱۳۰۸** تا **۱۳۱۱** دردفتر(۱۲۱پ ـ ۱۶۶ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

44994 ـ تهران، ملك ۵۷۰۸/۱۷: شکسته نستعلیق، با تاریخ ۱۳۱۳ دردفتر، آغاز برابر نمونه (۸۰پ-۸۲پ) کامل نیست [رؤیت].

شمس التواریخ

چهارمحالی، دربخش عمومی ۴۱۷۹ گذشت.

شمشیرخانی = تاریخ شمشیر خانی در ص ۴۲۵۱ گذشت.

شیرازنامه

از ابو العباس احمد فرزند ابو الخیر زرکوب شیرازی قزوینی، درگذشتهٔ ۷۸۹ق. در تاریخ و جغرافیای شیراز و امیران و بزرگانی که بر آن شهر حکمرانده‌اند، و دربارهٔ صوفیان بزرگ آن شهر نیز مطالبی دارد. خود گوید: بسال ۷۴۴ق در بغداد سخنی از محاسن شیراز راندم واز بغداد سخنی نگفتم مرا بخنده گرفتند، و این شد که به نگارش این کتاب پرداختم. در یك مقدمه در جغرافیای فارس درسه فصل سپس دو اصل: ۱- در حکمرانان فارس از خاندان بویه، سلجوقیان، سلغوریان، مغولها، محمود شاه، مسعود شاه، ابو اسحاق ۲- سرگذشت شیوخ و امامان شیراز و یك خاتمه درسرگذشت سادات و پیران شیراز. در تهران ۱۳۱۰خ چاپ شده است. آغاز: اعداد محمدتی موفور و وفود آفرین نامحصور.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۰۱ - ف. فارسی مشار: ۱۰۵۰ - استوری ۱: ۳۵۱، ۱۲۹۴.

44995 ـ مشهد، رضوی ۸۹۵۸: نسخ ۲۲ رجب ۸۳۳، ۸۸ گ ۲۱س. اهدایی علی اصغر حکمت [نسخه‌ها ۵: ۵].

44996 ـ تهران، دکتر مفتاح: نستعلیق ۱ج ۱۰۵۷/۲ در لاهور، چند سطری از پایان افتاده [رؤیت].

44997 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۱۸۵ Add: نسخ، ذیحجهٔ ۱۰۶۸ (۱۶۵۸م)، ۱۸۳گ ۱۳س [ریو ۱: ۲۰۴].

44998 ـ لندن، دیوان هند ۴۶۱۵: نوشتهٔ ۱۰۷۵ق [بریگل ۲: ۱۰۲۹].

44999 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۷۴۴ SLoane: نستعلیق محمد هادی حافظاشتری، ۱۰۹۹ (۱۶۸۸م)، ۷۱گ ۱۵س [ریو ۱: ۲۰۵].

45000 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۶۹۵ (۲۶۶۱ ف): سدهٔ ۱۷ م، ۹۴گ [آکیموشکین ۱: ۳۵۶].

45001 ـ پاریس، ملی (بلوشه ۱: ۵۰۴): ازسدهٔ ۱۸م، ناقص [برگل ۲: ۱۰۲۹- استوری ۱: ۳۵۱].

45002 ـ برلین، پادشاهی (پرچ: ۶۳(۱)): نوشتهٔ ۱۲۰۸ق [برگل ۲: ۱۰۲۹]

45003 ـ تهران، ادبیات ۱۳۵ ج: نستعلیق عبدالله کوشکانی، ۱۲۰۹، باحواشی از اقبال ۸۶گ ۱۵س [ادبیات ۱: ۳۴۵].

45004 ـ فرانسه، کتابخانهٔ عمومی ۴۷۱۲ StrasbOurg: نبشتهٔ ۱۲۵۱ [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸].

45005 ـ آلمان، اشتراسبورك، دانشگاه (ف. لانداور ۲۴): نوشتهٔ ۱۲۵۱ ق. [بریگل ۲: ۱۰۲۹].

45006 ـ تهران، دانشگاه ۵۳۳۷: نستعلیق یکشنبه ۲۷ ذیحجهٔ ۱۲۸۷، ۹۳گ ۱۴-۱۵س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۸].

45007 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۰۹۸۱ Or: نوشتهٔ ۱۲۸۷. [ف. مردت اونس: ۱۶]

45008 ـ تهران، دانشگاه ۵۵۳۶: نستعلیق عبدالله محبوب پسر محمدجعفر نوبندگانی فسایی، پنجشنبه ۱۵ رجب ۱۲۸۹، درشیراز،

۱۱۴ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۶: ۳۱].

45009 ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه: سدهٔ **۱۳**، ازروی نسخهٔ مؤرخ ۳ و ۵ شعبان **۸۷۱** [نسخه ها ۵: ۲۱۴].

45010 ـ **تهران**، ملی ۱۲۲۵ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۴ گ ۱۲س [ف. ملی ۳: ۲۶۷].

45011 ـ **تهران**، مجلس ۸۹۹۷ فهرست نشده: تازه، گویا ازسدهٔ **۱۳** [دفتر کتابخانه]

45012 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۴۴ Add: نستعلیق محمد رضا ولد میرزا آقا میرمنشی سرکار انگریز بهادر، سدهٔ **۱۹** م، ۵۹ گ ۱۵س [ریو ۱: ۲۰۵].

45013 ـ **تهران**، مجلس ۳۷۹۱ (۳۲ تنکابنی): نستعلیق خوب علیرضا حسینی **۱۳۱۲**ق، زرین، ۲۶۲ص ۱۲ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۷۷۶].

45014 ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۰۱: نوشتهٔ تاج الشعراء حیدر علی شیرازی نوا، رمضان **۱۳۲۸** [نسخهها ۵: ۲۱۴].

45015 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۵۰۰: نستعلیق ابراهیم، **۱۳۸۰**، آغاز برابر نمونه، ۱۶۸ص ۱۲س [ف. دیباجی ۲: ۱۷۱].

45016 ـ **تهران**، مجلس ۸۹۹۷ فهرست نشده: اهدایی سلطان القرایی [رؤیت].

45017 ـ **تهران**، ملی ۱۲۲۵، فهرست نشده: بی‌تاریخ، در ۲۲۸ص.

45018 ـ **برلین**، پادشاهی (پرچ ۵۳۴(۱)): نسخهٔ تازه.

45019 ـ **لنین گراد**، پادشاهی پترزبورگ (ف. دون ۳۰۵): تا سال ۷۶۳ را دارد، [بریگل ۲: ۱۰۲۹].

شیراز نامه

دریك مقدمه با سه فصل: ۱ ـ موقعیت فارس وشرف وخصوصیات شیراز ۲ ـ فضیلت آب وهوای آن ۳ ـ بنا وبانی شیراز. سپس اصل ۱ ـ در ذکر حکام وسلاطین ازآغاز خاندان بویه و دیلمان تا فرزندان شیخ ابواسحاق، در شش طبقه ۲ ـ در مشایخ واعیان وفاضلان فارس، در هفت طبقه. درپایان تاریخ سه شنبه ۵ شعبان ۸۷۱ را دارد.

آغاز ۱: حمدله ... اما بعد، براهل کمال ودانش وبرضمایر .. این کار پوشیده ومحتجب نماند که این کتاب مخصوص درعلم تواریخ، **آغاز ۲:** برکند آثار دوستکامی جودش... تا بحدی فیض کف موسوی درآثار سخاوت وعطا بنمود که رسم مستحقان.

45020 ـ **تهران**، سنا ۷/ الف ۲۴: نستعلیق ۱ ج ۲/ ۱۵۷/ **(۱۰۵۷ق)**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، تاریخ نگارش ندارد ۶۶ گ ۱۵س [یادداشتهای دکتر جان لایونگود].

45021 ـ **مشهد**، رضوی ۱/ ۹۶۱۲ فهرست نشده: نسخ محمد باقر، سلخ رمضان **۱۲۳۳** در اردکان، (۱پ ـ ۸۲پ)، آغاز برابر نمونهٔ ۲، تاریخ نگارش درپایان آن آمده.

ص

● (قاجاریان)

صدر التواریخ = تاریخ صدور قاجار

ازمحمدحسنخان اعتمادالسلطنه (که یاد او در «اوزان ومقادیر: ۱۴۰» گذشت). که بنام میرزا علی اصغرخان امین السلطان، در رجب ۱۳۰۹

ساخته است . و یا نگاشتهٔ محمد حسین فروغی ذکاءالملك سپاهانی و میرزاغلامحسین ادیب کارمندان وزارت انطباعات که وزیر آن وزارتخانه آنرا بنام‌خود ساخته است. سرگذشت یازده‌تن از وزیران دودمان قاجار است ، که (اسناد آن اوراق متشتته و حکایاتی‌ست که از الواح خواطر معمرین نقل شده است) : ۱ـ حاجی‌میرزا ابراهیم‌خان اعتمادالدوله‌شیرازی ۲ـمیرزاشفیع‌صدراعظم‌مازندرانی ۳ـامین‌الدوله محمد حسین‌خان نظام‌الدوله اصفهانی ۴ ـ میرزاابوالقاسم قائم‌مقام ۵ـ میرزاآقاسی ۶ـ میرزاتقی‌خان امیرکبیر ۷ـ میرزا آقاخان صدراعظم‌نوری ۸ـ میرزا محمدخان سپهسالار ۹ ـ میرزاحسین‌خان سپهسالار، صدراعظم ۱۰ـ میرزایوسف‌مستوفی‌الممالك آشتیانی ۱۱ـ میرزا علی‌اصغراتابك امین‌السلطان (در ۱۳۵۱ خ چاپ شده‌است) **آغاز :** بعدالحمدوالصلاة به حضور کرامت ظهور مکرمت دستورعمیداکرم... این کتاب که صدرالتواریخ نامیدم ...

45022 ـ **تهران** ، مجلس ۸۴۳۰
فهرست نشده : نستعلق، سدهٔ **۱۳**، [یادداشتهای دکترجان‌لایونگود]

45023 ـ **تهران** ، حقوق ۶۰ ب :
نستعلیق **۱۳۰۹**، آغازبرابرنمونه،. ۱۷گ ۱۹ س [ف. حقوق : ۱۵۸].

45024 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۴۵ ج :
نسخ ماشینی‌ونستعلیق **۱۳۱۹** خ، ازروی‌مسودهٔ اصل«تاریخ‌صدورقاجار» که‌نسخهٔ آن‌درکتابخانهٔ میرزا محمدعلی‌خان فروغی بوده است. در هامش آن یاد داشتی ست از محمدعلی فروغی که از پدرش ذکاءالملك نقل می‌کندکه این کتاب رامن وافضل‌الملك نگاشته‌ایم ۱۵۱گ ۲۳ س [ف . ادبیات ۱ :۳۴۷].

صحیفهٔ اولیا

از میرسید محمدنوربخشی ، محمد فرزند محمد فرزند عبدالله (قائن ۷۹۵ - ۸۶۹)
تذکرهٔ عرفاء است به‌نظم، ومشایخ را از کشمیرتاروم باختصار یادکرده است : .
زکشمیر گیرم‌من‌ازابتدا ـ بروم‌ش‌رسانم‌شودمنتها

صریح‌الملك

دربخش اسناد ومنشآت خواهدآمد.

صکوك‌وسجلات‌تیموری

دربخش اسناد ومنشآت خواهدآمد.

ظ

● (تیموریان)

ظفرنامه

ازسلطان احمدفرزندخاوندشاه حسینی .
تاریخ تیمور است ، وبه‌نظرمی‌آید ساده شده از همان«ظفر نامهٔ» شرف‌الدین‌علی است . بدستور سلطان ابوالفتح بدیع‌الزمان بهادرخان فرزند سلطان حسین فرزند منصور فرزند بایقرا. که‌در ۹۱۲ق ازسپاه شیبانی ازبك شکست خورده است.

45025 ـ **استانبول** ، فاتح ۴۴۲۹ :
ازآغازسدهٔ **۱۰** ق [استوری ۱ :۲۸۸ ـ بریگل ۲ :۸۰۷] .

● (تیموریان)

ظفرنامه

از شرف‌الدین‌علی فرزند حاجی یزدی معمایی ، (که یاد اودر «انگشت شماری: ۱۳۷»

گذشت). بدستور سلطان ابراهیم فرزند شاهرخ بسال ۸۲۸ (= کلام‌صنف‌فی‌شیراز) نگاشته‌است در آن سرگذشت تیمور و سپاهیان خوانخوار او را با ستایشی فراوان آورده است ، و رویداد های ۷۳۳ تا نزدیك ۸۰۷ را دریك مقدمه و دو مقاله : یکم در کارهای امیر تیمور ، دوم در کارهای شاهرخ، آورده است. در کلکته ۱۳۰۶ ق در دو جلد چاپ شده است . بکوشش پتی‌-دلاکروا در ۱۷۲۲ م به فرانسوی و بکوشش مسیودار بی ازفرانسوی به انگلیسی در ۱۷۲۳ م ترجمه شده است . به ترکی نیز درآمده است.

نسخهٔ ۲۶۰ مجلس دارای یك مقدمه است. وبنام «تاریخ جهانگیر» و یك دیباجه وسپس خودکتاب و بدینگونه است :

(**۱- آغاز** مقدمه) افتتاح تاریخ جهانداری وابتدای نامهٔ ظفر و بختیاری حمدوسپاس حضرت (**۲ آغاز** دیباجه) حمدوسپاس بیقیاس که از فتحنامهٔ ادایش فتحنامه وان‌شیءالایسبح (**۳ آغاز** متن) - این سرآغاز در نسخهٔ چاپ کلکته نیز است: حمداً کثیراً مبارکا لمن یؤتی الملك من یشاء وینزع (**آغاز ۴**) (برخی نسخه‌ها مقدمه و دیباچه و خطبه یاد شده را ندارند و با این سرآغازند) : مقالت اول درذکر صادرات افعال و واردات احوال صاحبقران (**آغاز ۵** مقالت سوم) فنون ستایش وسپاس فزون ازاندازهٔ وهم وقیاس.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۵۵۱۷و۱۵: ۲۰۰-ف مشار : ۱۰۹۷ - استوری ۱: ۲۸۴و۱۲۷۴.

45026 **موزهٔ بریتانیا** Add ۵۶۲۸ : نستعلیق ع ۱۴/ **۸۵۱** (۱۴۴۷ م) ، ۱۷۵ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۱۷۷] .

45027 - **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۴۱۲ H : احمد فرزند محمود عزالدین الجینجی، **۸۵۷**، آغاز برابر نمونهٔ **۳**، ۳۹۴ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۵۴].

45028 - **تهران** ، مجلس ۴۹۹۰ : نستعلیق محمد فرزند حاجی‌حسن فرزند سلغر شاه، چهارشنبه ۲۶ شوال **۸۶۷**، زرین، آغاز... برابر نمونهٔ ۳ و سپس ۴ [رؤیت]

45029 - **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ف ۳۰۴ نستعلیق **۸۷۷**، برخی جاپهانونویس [نسخه‌ها ۵ : ۴۴] منتقل‌شده به دانشگاه مشهد.

45030 - **استانبول**، طوپقپو سرای R. ۱۵۲۲ : عمادالدین ، **۸۸۴** ، آغاز برابر نمونهٔ **۳**، ۴۰۴ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۵۳].

45031 - **تهران** ، سنا ۳۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۹** ، با تاریخ نگارش سه‌شنبه ۱۳ شعبان ۸۴۰ درابرقوه، [نسخه‌ها ۶: ۵۵۹].

45032- **تهران** ، فرهاد معتمد ۷۴: نسخ سدهٔ **۹-۱۰**، در ۱۲۹۲ ازآن فرهادمیرزا بوده است [نسخه‌ها ۳: ۱۹۴].

45033 - **تهران** ، دانشگاه ۲۷۷۴ : نسخ سدهٔ **۹-۱۰**، آغاز افتاده ، ۲۳۴ گ ۱۹ س [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۶۲۹].

45034 - **تبریز**، ملی ۳۶۳۲: سدهٔ **۹-۱۰** ، جلد یکم .

45035 - **تبریز**، ملی ۲۶۲۷ : سدهٔ **۹-۱۰** جلد دوم [نسخه‌ها ۴: ۳۰۷] .

45036- **موزهٔ بریتانیا** Add ۲۵۰۲۴: نستعلیق سدهٔ **۱۵** م ، آغاز برابر نمونهٔ **۳** ، ۷۵۸ گ ۱۵ س [ریو ۱ : ۱۷۳].

45037- **موزهٔ بریتانیا** Add ۶۵۳۸: نسخ، سدهٔ **۱۵** م، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۴۹۶ گ ۲۳ س [ریو ۱: ۱۷۴].

45038- **موزهٔ بریتانیا** Add ۲۶۱۹۲ : نستعلیق محمد فرزند علی سلطانی، سدهٔ **۱۵** م ،

۳۴۴گ۲۱س

45039- موزهٔ بریتانیا Add ۲۷۲۳۹: نستعلیق سدهٔ ۱۵م، ۴۶۲گ۱۹س

45040- موزهٔ بریتانیا Or۱۷۲۷: نسخ سدهٔ ۱۵م، ۳۲۹گ ۲۳س [ریو۳:۹۰۳].

45041- موزهٔ بریتانیا Or۱۶۱۱: نسخ سدهٔ ۱۵م، ۴۴۰گ۲۱س [ریو۳:۱۰۶۸].

45042 موزهٔ بریتانیا Add۷۶۳۶: نسخ شوال ۹۰۹(۱۵۰۴م)، ۲۷۴ گ ۲۳س [ریو ۱:۱۷۶].

45043 - مشهد، رضوی ۷۱ تاریخ: نستعلیق محمد، ۹۳۲، ازمقالهٔ سیم است تا روزگارسلطان روزگارش: سلطان محمد بهادر، آغاز برابر نمونهٔ ۵، ۲۰۱ گ ۱۵س [ف. رضوی ۳:۹۷].

45044- موزهٔ بریتانیا Add۷۶۳۵: نستعلیق مرشدالکاتب مشهور به عطار شیرازی ۹۲۹ (۱۵۲۳م) ۶۱۴ گ ۱۷س [ریو۱:۱۷۶].

45045 - تهران، سلطنتی ۱۲۲۸۶: سلطان محمد نور، ۹۳۵، تذهیب وتصویر از بهزاد، آغاز: این نامه که نام خود دراو مسطور است حمداً کثیراً لمن یؤتی الملك [نسخه‌ها].

45046 - مشهد، رضوی ۲۶۶ تاریخ (۴۲۵۴): نسخ ع‌۲۶۵/۹۳۶، زرین، در برهانپور با نسخهٔ نوشتهٔ نگارنده مقابله شده، ودر پایان دارد: منقولا من تحریر المصنف مولانا شرف‌الدین علی یزدی، آغاز برابر نمونهٔ ۳، ۳۶۷ گ۲۳س [ف. رضوی۷:۱۳۶].

45047- استانبول، طوپقپوسرای ۱۳۷۰ H: نوشتهٔ ۹۳۲، آغاز:... از برکت دانهٔ دوستی حضرت عزت که در کشت‌زار صدق نیت آن کامکار ستوده آثار، ۴۸۸گ۱۹س [ف. فهمی ادهم ۱:۵۴].

45048 - تهران، ملی ۱۳۴۲ ف: نستعلیق ۹۳۵، مقدمه است ومیرسد به: هنگام آن آمد که در اصل تاریخ حضرت صاحبقرانی شروع کرده شود وهذا آخر مقدمه، ۴۵ گ۲۱ س [ف. ملی۳:۴۰۵].

45049- موزهٔ بریتانیا Or۱۳۵۹: نستعلیق ع۱۶/۹۵۹ (۱۵۵۲م)، ۵۱۴گ۱۸ س [ریو ۱:۱۷۶].

45050 - تهران، مجلس ۳۵۹۸: نستعلیق حسین فرزند احمد حسینی، ۹۶۵ در ابرقوه، زرین، آغاز برابر نمونهٔ ۴، ۷۲۶ص ۱۹س [ف. مجلس ۱۰:۲۵۶۴]

45051 - نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۰۱: غلامحسین عودیانی، رمضان ۹۶۹، ۱۵۲گ [ف. سید عبدالعزیز طباطبائی]

45052 - تهران، حسنعلی غفاری معاون‌الدوله: نوشتهٔ ۹۷۱، زرین [نسخه‌ها ۵:۱۱۲]

45053 - تهران، ملك ۵۶۷۲: نستعلق سدهٔ ۱۰، زرین، بایك مجلس تصویر، آغاز: بنام خدایی که ازنام اوست ... در صفحهٔ آغاز بنام تاریخ جهانگشایی تیموری است [رؤیت]

45054 - مشهد، رضوی ۲۶۸ تاریخ (۴۲۵۶): نسخ سدهٔ ۱۰، زرین، ۳۰۳ گ

45055 - مشهد، رضوی ۲۶۷ تاریخ (۴۲۵۳): نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۰، سرلوح هراتی، انجام افتاده، ۲۳۰گ ۲۵ س [ف. رضوی۷:۱۳۸].

45056 - تهران، دانشگاه ۲۵۰۵: نسخ سدهٔ ۱۰، انجام افتاده، ۱۷۶گ [ف. دانشگاه ۹:۱۲۸۸]:

45057 - تهران، دانشگاه ۱۹۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰، جلد یکم، آغاز نسخه ۲۴

سطر از چاپ ۱۸۸۷م کم دارد ، ۳۶۳گ ۱۹
س[ف . دانشگاه ۲: ۶۱۶]

45058 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۹۸ :
همان نستعلیق سدهٔ **۱۰** جلد دوم ، برابر
ص ۷۷۶ جلد یکم چاپ کلکته تا پایان آن
چاپ، ۳۷۰گ۱۹س[ف دانشگاه ۲:۶۱۶].

45059 ـ **دانشگاه** ۵۲۹۴ : نستعلیق
سدهٔ **۱۰** ، زرین ، باتاریخ خریدمحرم ۱۰۴۷
۱۱۱گ۲۰س [ف: دانشگاه ۱۵:۴۱۹۵].

45060ـ **تهران،دانشگاه**۵۲۷۵: نسخ
سدهٔ**۱۰**،زرین،انجام افتاده،۵۴۶گ ۱۹س [ف
دانشگاه ۱۵:۴۱۹۰]

45061ـ **تهران**، سپهسالار۱۴۹۹: نسخ
سدهٔ**۱۰**، ۴۱۴گ۱۸س[ف.سپهسالار۵:۳۱۰].

45062 ـ **تهران** ، مجلس ۵۶۶۷ :
نسخ سدهٔ **۱۰** ، آغاز و انجام افتاده ، ۹۲ ص
۲۳س[ف.مجلس ۱۷:۱۲۰].

45063 ـ **تهران** ، مجلس ۳۵۲۴ :
نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، آغازدردیباجه وانجام افتاده
زرین، ۱۳۴ ص۲۹س[ف.مجلس۱۰:۱۴۸۱].

45064 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار
جنگ۳۲۲ تاریخ (۱۶۴ف) : نسخ خوب سدهٔ
۱۰، آغاز برابر چاپی،۴۱۵گ۱۷س[ف.محمد
اشرف :۱۸۵].

45065ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار
جنگ ۳۲۵ تاریخ (۱۶۶ف) : نستعلیق خوب
سدهٔ **۱۰** ،۵۰۸گ۱۹س [ف. محمداشرف:
۱۸۷].

45066 ـ **تبریز**، ملی۳۶۳۲: نستعلیق
تاریخ یادنشده ،آغاز برابر نمونهٔ**۳** ، با تملك
۱۰۰۳، ۴۰۴گ۱۵س[ف.ملی تبریز۱:۱۶۴]

45067 ـ **مدینه**، عارف حکمت۵۶۹:
مؤرخ **۱۰۰۸** ، ۳۰گ[نسخه‌ها۵:۴۷۸]

45068ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or۱۰۵۴:
نستعلیق، محرم **۱۰۰۹** (۱۶۰۰م)، ۳۳۳گ۲۱
س[ریو۱:۱۷۶].

45069ـ **تهران سپهسالار** ۱۵۰۰:
نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ اتمام **۱۰۰۹** در
پشت نسخه ، انجام چندبرگ افتاده، ۳۴۹گ
۲۴ س [ف . سپهسالار۵:۳۱۰].

45070 ـ **تهران**، مجلس.۲۶: نستعلیق
۱۰۱۶، زرین ، دارای : ۱ـ مقدمه بنام تاریخ
جهانگیر: و یك دیباجه سپس خود کتاب
وازاین جهت یکی ازنسخه‌های جامع این کتاب
است ،آغاز برای نمونه از این نسخه برداشته
شده، ۳۶۶گ ۲۰ـ۲۵س[رؤیت]

45071 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۴۹۷
نستعلیق، سه‌شنبه هشتمین ماه **۱۰۶۰**، زرین ،
۴۴۹گ ۱۹س[ف.سپهسالار ۵:۳۱۰]

45072 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم
C۳۹۳ (۲۹۰۴ف) : نوشتهٔ **۱۰۶۰**، ۵۳۴ گ
[آکیموشکین ۱:۳۷۸] .

45073ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۶۰۸
(۲۹۰۵ف): نوشتهٔ**۱۰۶۷**، ۹۹گ[آکیموشکین
۱:۳۷۸]

45074 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۹۹:
نستعلیق محمدصادق حافظ فرزند محمدزمان ،
شوال**۱۰۶۸** ، ۶۱۳ص۲۵س[ف .دکترمقصود
۱:۱۲۴].

45075ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add۱۸۴۰۶:
نسخ، رمضان **۱۰۷۷** (۱۶۶۷م)، ۵۴۰گ۲۵س
[ریو۱ : ۱۷۵].

45076 ـ **بنگال**، آسیایی ۱/ ۲۶ O
(۱۰۰): نوشتهٔ **۱۰۸۴** [ف. بنگال:۱۲۷].

45077 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب
Ape ۱۱۳ ۵۷ (۵۰ف): نستعلیق ۱۵ رمضان

۱۰۸۴، ۳۹۵گ ۱۹س [ف. عبدالله ۱: ۳۶].

45078 ـ **لندن** ، انجمن پـادشاهـی آسیائی ۹۴a: نوشتهٔ **۱۰۹۶** [نسخه‌ها ۵: ۶۷۹]

45079 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۶۹ تاریخ (۴۲۵۵): نسخ ونستعلیق چند نویسنده از سدهٔ **۱۱**، انجام نونویس

45080 ـ **مشهد** ، رضـوی ۲۷۰ (۸۳۹۲) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین [ف . رضوی ۷: ۱۳۸]

45081 ـ **تهـران** ، ادبیـات ۱۷ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، ۴۷۴گ ۲۰س

45082 ـ **تهران** ، ادبیـات ۶۲ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ازدیباجه اندکـی افتاده و انجام میرسد به رفتن امیرسر ندق به تاشکند، ۴۱۷گ ۲۲ س [ف . ادبیات ۱: ۵۴۳]

45083 ـ **تهران** ، مجـلس ۵۸۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ،۸۶۲ص ۱۹س [ف .مجلس ۱۷: ۲۵۲].

45084 ـ **تهران** ، ملـی ۱۱۵۵ف : نسخ زیبای سدهٔ **۱۱** ،آغازبرابر نمونـه، ۲۵۸گ ۲۴س [ف . ملی ۳: ۱۸۰] .

45085 ـ **حیدرآباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ ۳۲۳ تاریخ (۱۶۷ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، بادیباجه‌ای باعنوان «خـلاصة‌مقدمة الکتاب» ،۵۴۸گ ۲۱س [ف. محمـداشرف : ۱۸۷].

45086 ـ **کپنهاك** ، سلطنتی : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۶۹۵].

45087 ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۲۷۲۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۴۸۴گ ۱۷س.

45088 **موزهٔ بریتانیا** Add۱۸۸۰۶: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۵۱۸گ ۱۸س [ریو ۱: ۱۷۶–۱۷۷]

45089 **تهران**، مجلس ۵۵۴۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، ۶۴۶ص ۲۱س [ف. مجلس ۱۷: ۳] .

45090 **موزهٔ بریتانیا**، Add۶۵۳۷: نوشتهٔ سدهٔ **۱۷** م در هند ، ۴۴۲گ ۲۱س

45091 **موزهٔ بریتانیا** Add۲۳۵۱۹: نستعلیق سدهٔ **۱۸**، ۲۴۶گ ۲۵س [ریو ۱: ۱۷۷].

45092 ـ **تهـران** ، مجـلس ۲۳۰۸: نسخ خوانا ، ۲صفر **۱۲۱۹**، زرین ، دیباجـه را دارد با سرآغازآن برابر نمونهٔ **۳**، ۵۳۱ ص ۲۴ س [ف . مجلس ۶: ۲۶۵].

45093 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C۳۹۰ (۲۹۰۱ف): نـوشتهٔ **۱۲۴۱**، ۱۱۶گ [آکیموشکین ۱: ۳۷۸].

45094 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۹۳۲/۳ Add: باتاریخ **۱۸۱۴–۱۸۱۶**، دردفترم گزیدهٔ آنست (گ ۱۳۶–۱۵۱) [ریو ۲: ۸۰۴]

45095 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۳۲۴ تاریخ (۱۶۵ف) : نستعلیق ۱ع۲۴/ **۱۲۴۸** (۱۸۳۲م) ۳۱۹ گ ۱۹س [ف .محمداشرف: ۱۸۶]

45096 ـ **تهران** ،ملی ۱۸ف : نستعلیق ونسخ نسبتاً خوش رجب **۱۲۵۰**، آغـاز برابـر نمونهٔ ۳، ۲۸۰گ ۲۱س [ف .ملی ۱: ۱۲].

45097 ـ **پاکستان** ، لاهـور، پرفسور شیرانـی ۲۱۲۸/ ۵۱۴۰ : نـوشتهٔ ۷ رجب **۱۲۵۹** (۱۸۴۳م) درکابل [ف. دکترمحمدبشیر حسین ۱: ۵۴]

45098 ـ **موزهٔ بریتانیا** or۱۶۹۸/۲: نستعلیق **۱۸۴۹**م، (گ ۱۹۵–۸۷۸) [ریو ۳: ۹۱۴].

45099 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۵ ، ۰۷ شرف : نستعلیق منشی جمال‌الدین و ۱۰۰۰۰۰ ج ۲/ **۱۲۷۰** ،آغاز برابر نمونـهٔ **۳**، ۵۱۶ گـ ۱۷س [ف. منظور احسن عباسی ۱: ۷۳۳]

45100 ـ یزد، جامع کبیر شماره یاد نشده: نسخ محمود ۱۲۸۸ برای شجاع الدوله امیر حسینخان ایلخان خراسان [نسخه‌ها ۴: ۳۸۸]

45101 ـ تهران، مجلس، ۳۲۰۳: شکسته نستعلیق حسین فرزند مرادعلی الچالشتری، پنجشنبه ۷ رمضان ۱۳۰۱، زرین، آغاز پس از ابیاتی برابر نمونهٔ ۳، ۵۷۷ ص ۲۱ س [رؤیت]

45102 ـ تهران مجلس، ۵۵۶۷: نستعلیق تاریخ یاد نشده، زرین، آغاز: ای نام نوزیب نامهٔ فتح وظفر ـ وی ذکر تو عنوان سخن دازیور [مجلس ۱۷: ۳۱]

45103 ـ تهران، مجلس ۲۶۱: نسخ ریز، مقدمه دا که بنام «تاریخ جهانگیر» است ندارد، آغاز افتاده، ۲۶۸ گ ۲۵ س

45104 ـ تهران، مجلس ۲۶۲: نسخ، بی‌مقدمه، ناتمام، ۴۸۸ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۲: ۱۴۸].

45105 ـ تبریز، ملی ۳۶۲۷: نستعلیق آغاز نو نویس، ۳۷۲ گ ۱۵ س [ف. ملی تبریز: ۱۶۵].

45106 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۶۴۷ (۲۹۰۰ف): بی تاریخ، ۸۹ گ.

45107 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۳۹۱ (۲۹۰۲ف): بی تاریخ، ۵۳۸ گ.

45108 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۳۹۲ (۲۹۰۳ف): بی تاریخ، ۴۵۴ گ.

45109 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۱۸۷۲ (۲۹۰۶ف): بی تاریخ، ۳۰۴ گ

45110 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۱۹۲۶I-II (۲۹۰۶ف): بی تاریخ، ۱۵۲+۱۴۷ گ.

45111 ـ لنین گراد، اکادمی علوم D۳۱۴ (۲۹۰۸ف): بی تاریخ، ۲۷۱ گ.

45112 ـ لنین گراد، اکادمی علوم D۳۶۳ (۲۹۰۹ ف): بی تاریخ، ۴۲۴ گ [آکیموشکین ۱: ۳۷۸].

45113 ـ هند، بانگیپور ۲-۵۱۲: نستعلیق، آغاز برابر چاپی، ۵۴۹ گ ۲۱ س [ف. عبدالمقتدر ۶: ۱۶۷].

45114 ـ بادلیان، ۱/ ۳۴۵ الیوت: نستعلیق، فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۵ هست [فیلمها: ۵۴۶]

45115 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۶ ppelI ۱۵۴۹ (۵۱ف): نستعلیق، بی تاریخ، با دیباجه وسر آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۶۲۷ گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱: ۳۷].

45116 ـ استانبول، طوپقپوسرای H.۱۴۱۱: ۴۸۱ گ ۱۸ س [فهمی ادهم ۱: ۵۴]

45117 ـ سلیمانیه، اسعدافندی ۲۳۶۹: نستعلیق، ۵۳۱ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۰ هست [فیلمها: ۱۴۰].

ظفر نامه

ازعبدالله حافظ ابرو (که یاد او در «جغرافیا» گذشت) دنبالهٔ «ظفر نامهٔ» عبدالواسع شنب غازانی ست

45118 ـ تهران، ملك ۷/ ۴۱۶۴: نسخ، ۱۲۷۱، (گ ۲۶۹-۲۷۱) بدنبال «ظفر نامهٔ» شنب غازانی و چند نگاشتهٔ حافظ ابرو است [یادداشتهای دکتر جان لایو نگود].

● (تیموریان)

ظفر نامه

متن از شرف یزدی معمای، ساده‌شده از عبدالستار (فرزند) قاسم (لاهوی که «سمر الفلاسفه» در تاریخ فرزانگان را بسال ۱۰۱۲ نگاشته است). **آغاز:** حمد وستایش لایق بارگاه خداوند زمان و زمین.

بنگرید : ذریعه ۴: ۳۰ (تذکرة الحکما).

45119ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۶۸۵ Add : نستعلیق ، سدهٔ **۱۷**م، ۳۱۲ گ ۲۱س [ریو ۱: ۱۷۶ـ ۱۷۷]

45120 ـ **اکسفورد** بادلیان ۱۵۹: تاریخ یاد نشده ، تنها جلد یکم آن است تا رویدادهای ۸۰۳ق[استوری ۱: ۲۸۷ـ بریگل ۸۰۶:۲].

● (تیموریان)

ظفرنامه

از نظام الدین عبدالواسع شامی شنب غازانی بدستور امیر تیمور گورکان، بسال ۸۰۴ نگاشته است با عنوانهای: ذکر، ذکر. رویدادها از روی اسناد رسمی دیوان تیمور تا آخر ۸۰۶ نگاشته است . سپس حافظ ابرو نگارندهٔ « مجمل التواریخ» بدستور شاهرخ (۸۰۷ - ۸۵۰) دنبالهٔ آنرا تا مرگ تیمور در ۱۷ شعبان ۸۰۷ نگاشت جلد یکم آن شامل متن در بیروت و پراك بکوشش فلیکس تاور خاورشناس چك در ۱۹۳۷ م در ۲۹۵ ص چاپ شده است .

آغاز : وظایف شکر فراوان و شرایف حمد بی پایان سزاوار عالی حضرت ازلی ذاتیست ...حکایت، پادشاهی بزندقه مایل بود و از دریافت حقایق آفرینش غافل.

45121 ـ **استانبول** ، نور عثمانیه ۳۲۶۷: نوشتهٔ **۸۲۸**ق . و بدنبال آن ذیل آن از حافظ ابرو هست [برگل ۲ :۷۸۹ـ استوری ۲۷۹:۲].

45122 **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۹۸۰ Add: نستعلیق ع۲۶/ **۸۳۸** (۱۴۳۴م)، آغاز برابر نمونه ۲۱۵ گ ۱۹س [ریو ۱: ۱۷۰].

45123 ـ **استانبول** ، بغداد کشکی ۲۸۲: نوشتهٔ **۸۵۰**ق . بنام **مجموعهٔ حافظ ابروست** [برگل] .

45124 ـ **استانبول**، داماد ابراهیم ۹۱۹: نوشتهٔ **۸۸۵** ق. بنام **مجموعهٔ حافظ ابروست**

45125ـ **کمبریج**، براون H۷ (۱۲): از سدهٔ **۹**ق،

45126 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۴: ۲۲۸۴): نوشتهٔ پیرامن **۱۵۳۰**م، ناقص . پس از پنج بخش مجموعهٔ حافظ ابرو.

45127 ـ **ارمنستان** ،ایروان ،ماتناـ دران ۲۸۶: نوشتهٔ **۱۰۹۷**ق[بریگل ۲: ۷۹۰].

45128 ـ **تهران** ، ملك ۶/۴۱۶۴: نسخ ، **۱۲۷۲**، (گ ۲۲۴-۲۶۹) ،سپس ذیل آن از حافظ ابرو[یادداشتهای دکتر جان لایو نگود].

●●● ـ **همدان** ،کتابخانهٔ غرب ۱۴۸۱: نسخ زیبای احمد فرزند خطیب محیی الدین جهرمی، **۹۲۹**، آغاز نسخه برابر نمونهٔ **۳** ظفرنامهٔ یزدی‌ست ، و در پایان تتمه‌ای با این سرآغاز : حمدوسپاس بیقیاس که از فتح نامهٔ آدایش فتح نامهٔ و ان حسن سیی الایسبح [ف . دکتر مقصود] در بارهٔ این نسخه باید گفت : نخست اینکه نباید از شنب غازی باشد و باید از یزدی باشد .دوم اینکه من این نسخه‌را نادرست بشمارهٔ 32303 درص ۲۹۹۹ یاد کرده‌ام.

45129ـ **آصفیه** ۱۷۴۸ تاریخ: نوشته پیرامن **۱۲۰۰**، آغاز و انجام افتاده [ف. آصفیه ۴: ۱۰۲]

● (تیموریان)

ظفرنامه = منتخب ...

متن از همان شرف الدین. گزیده از ناشناس. و شاید از سدهٔ نهم یا دهم. از زایش تیمور آغاز و به مرگش پایان می‌یابد .

آغاز: ای نام توزیب نامهٔ فتح وظفر ـ وی ذکر تو عنوان سخن را زیور ـ هرگز نشود کسی

زافسر سرور_تادست عنایتت نیاید برسر .

45130_قم، سیدشهاب‌الدین، آقانجفی ۱۰۱/۹ : نستعلیق حیدر فرزند علی فرزند اسماعیل فرزند عبدالعالی کرکی، **۱۰۷۳** ق، (۱۲۶پ-۱۴۰ر)[ف. اشکوری۱:۱۲۲].

● (تیموریان)

ظفرنامه

متن از همان شرف‌الدین، ساده شده از ناشناس. **آغاز:** به‌موجب حکم جهان‌مطاع.

45131_ کلکته، انجمن آسیایی بنگال کرزون (ایوانف ۷۰۱): نسبتاً تازه و ناقص.
[برگل۲:۸۰۷-استوری۱:۲۸۷]

● (تیموریان)

ظفرنامه

متن ازهمان شرف‌الدین یزدی ، ساده‌شده ازناشناس ، برای شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷) بسال ۱۰۵۰ ق ساخته شده است.

45132 _پاریس ، ملی (بلوشه ۴:۲۳۱۷): ازپایان سدهٔ **۱۷**م، انجام افتاده.

● (تیموریان)

ظفرنامه

ازناشناس . گویا بروزگار شاهرخ (۸۰۷-۸۵۰ق) .

تاریخ گورکانیان است از مرگ ابوسعید ۷۳۶ ق تا مرگ تیمور ، در ۱۲۰ بخش، بنام ذکر یا گفتار. وبخشی دارددرسرگذشت ۳۶ تن از فرزندان تیمور و رویدادهای چهل سال آغاز پادشاهی همان شاهرخ .

45133 _**تاجکستان** ، دوشنبه، اکادمی علوم ۴۶ : ازسدهٔ **۱۹**م (ف. ج۱ص۵۹).
[بریگل ۲:۸۱۵].

ظفرنامه

دربخش منظومه‌هاص ۲۹۹۶ گذشت .

● **(قاجاریان، افغانستان)**

ظفرنامهٔ ناصری

ازناشناس . نگاشتهٔ ۱۲۷۵ق. تاریخ جنگ ایران وافغانستان درپیرامن هرات ۱۲۷۲ق و پیروزی ایرانیان دریورش به آن شهراست (بنگرید: تاریخ فتح هرات : ۴۲۶۰).

45134 _ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۹۸۲ or: سدهٔ **۱۹** م (ف. مردیت اونس:۶۷) [برگل۲:۹۷۹].

● (آق‌قویونلو)

عالم آرای امینی

از خواجه فضل‌الله امین فرزند روزبهان فرزندفضل‌الله خنجی اصفهانی ، ازاهل‌سنت، در تاریخ سلطان یعقوب آق‌قویونلو درگذشتهٔ ۸۹۶ق. به‌شیوهٔ مغلق، بروزگار بایسنقر(۸۹۶-۸۹۷ق) وازهموست : میهمان نامهٔ بخارا.

بنگرید: ذریعه۱۵:۲۰۵-۲-استوری۱:۳۰۱ و ۱۲۷۸ _پیشگفتار مهمان نامهٔ بخارا: ۳۰_فیلمها ۱۴۰_مخطوطات۲ ۱۶۰].

45135 _ **استانبول**، فاتح ۴۴۳۱ : نستعلیق یوسف هروی، **۹۳۷**، ۲۲۴گ ۱۵س. فیلم آن در دانشگاه ش۱۵۹ هست [فیلمها: ۱۴۰]

45136_ **پاریس** ، ملی (بلوشه۱ :۴۷۳ p ۱۰۱۱ : نستعلیق آدینهٔ ۲۱ محرم **۹۵۴** ، ۲۰۷گ ۲۰س . فیلم آن در دانشگاه ش ۷۷۱ هست [فیلمها:۳۵]

45137 _ **قاهره**، دارالکتب ۵م تاریخ فارسی : نستعلیق ۲۳ج۲/**۱۰۰۱**، **آغاز:** چون نشرمحامد کبریای الهی که بیرون ازدایرهٔ عقول وافهام است ، درفهرست آمده «عالم آرای صفوی» جلد۱ ، ۱۴۸گ ۲۹س [ف. مخطوطات۲ :۱۶]

45138 ـ مدینه، عارف حکمت ۵۱۲ و ۵۱۳: نوشتهٔ ۱۲۶۵، ۶۰۰گ. درفهرست بنام «عالم آرای فی احوال الدولة البایندریه» یاد شده است [نسخه‌ها ۵: ۵۷۰]

45139 ـ قاهره، دارالکتب ۴م تاریخ فارسی: نستعلیق زیبای بی تاریخ، زرین، درفهرست آمده «عالم آرای صفوی» جلد ۲، آغاز: عنوان صحیفهٔ سلطنت، ۳۲۴ گ ۲۵س [ف. مخطوطات ۲: ۱۶]

● (صفویان)

عالم آرای شاه اسمعیل = عالم آرای صفویان = تاریخ شاه اسماعیل

تاریخی‌ست بشیوهٔ نقالان روزگار صفویان وجز نگاشتهٔ میرعو دیست، دوجلد است: یکم در تاریخ شاه‌اسماعیل (۹۰۷-۹۳۰). دوم در داستانی ازشاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴) که از ۹۳۰ تا ۹۶۳ را دارد. نسخه‌ها جدایی دارند، نسخهٔ دکتر مصباح این‌عنوانها را دارد: بشنو از اخترخان، بشنوازمسیح دکمه‌بند، بشنواز سید بشنوازحسین بشنواز سید دراصفهان، بشنو از چاربادشاه، بشنو از باباکلیم، بشنو از درویش بشنوازدرویش حُسین، بشنوازاجاق‌زاده، بشنواز اردو، بشنواز هند، بشنواز زاغ پیاده، بشنواز لالا، بشنواز هوشیار، بشنوازخان، بشنواز نسیم بشنواز بنگاله، بشنوازغولان بهادرقلعه، بشنواز طوطولان بن پیران، بشنوازشاپور، بشنوازهیار، بشنوازکهزاد، بشنوازمشعل‌چی: بشنوازقمررخ بشنو... . تامیرسد به‌بشنو از غافلان، بشنو از ازنایب. بکوشش یدالله شکری چاپ‌شده‌است. و تحریری دیگر بکوشش منتظر صاحب در مجلهٔ یغما شناسانده‌شده است: ش۱۹۶: ۲۵۳، ش۲۰۱: ۳۴ ش۲۰۵: ۲۵۶.

45140 ـ تهران، سپهسالار ۱۵۱۴: نستعلیق ۱۲۹ (۱۰۲۹)، آغازافتاده: لاعلاج خود را بقافله رسانید تا بگویم که کی بخدمت آن‌شهریارخواهد رسید. انجام: شاه‌طهماسبی (کذا) را آوردند در دارالسلطنهٔ تبریز بر تخت نشاندند. والسلام علیکم ۱۲۹، ۲۴۱، ۲۲گ ۱۵س برابر نسخهٔ منتظر صاحب است [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۸].

45141 ـ همدان، قاسم برنا: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳، بدستورمرشد آداب طریقت درویش محمد حسین بحرآبادی، آغاز افتاده، ۲۲۱ گ ۱۷س [نسخه‌ها ۵: ۳۷۲-۳۷۴]

45142 ـ تهران، سنا ۷۶۰ (ثبت ۱۶۶۸۰): نستعلیق محمود ببهبهانی ۱۲۳۴ق، آغاز: امادراویان اخبـار و ناقلان آثار وطوطیان شکرشکن چنین آورده که‌درزمان امام فرض الطاعه وواجب العطیه حضرت امام موسی کاظم که جدماجد سلطان فیروز شاه در دارالارشاد اردبیل وطن داشتند، ۱۶۴گ ۲۱س. و عنوان: عالم آرای صفوی جلد اول شاه اسماعیل بخامهٔ نویسندهٔ اصل دارد. نزدیك به‌نسخهٔ منتظر صاحب.

45143 ـ تهران، خان‌ملك‌ساسانی: نستعلیق محمود خان فرزند محمدعلی بهبهانی، ۱۲۳۹ [نسخه‌ها ۵: ۱۱۴]

45144 ـ تهران، سنا ۷۶۰ (ثبت ۱۶۶۸۰): نستعلیق شاهپور گرجی، ۲ع ۱۲، ناخوانای سدهٔ ۱۳ ق. آغاز: آورده‌اند که چون مفترض الطاعة و واجب العظمه حضرت امام موسی کاظم ع که جد ماجد سلطان فیروزشاه ۲۰۲، ۰۰۰ گ ۱۹س: با نسخهٔ پیشین جدائیهایی درعنوانها هست از این رو در دفتر کتابخانه این یکی را جلددوم کتاب دانسته‌اند و با آندیگری یك شماره داده‌اند [یادداشتهای دکتر جان لایو نگود]

45145 ـ تهران، دکترحسین مفتاح: نستعلیق شاپور گرجی یکشنبهٔ ۱۲ع ۲/ سدهٔ ۱۳، باتملك آخوند ملامحمد تقی جزی اصفهانی رجب

۱۲۸۲. **آغاز**: جنت مکان فردوس آستان شاه عباس ماضی غازی اعلی حضرت شاه عباس بن شاه سلطان محمد... پشت در پشت که نوشته شد نسب نامهٔ اعلی حضرت...

45146 **تهران ؟** اصغر منتظر صاحب: همان نسخه‌ای که در مجلهٔ یغماش ۱۹۶ ص ۳۵۳ و ۲۰۱ ص ۳۴ وش ۲۰۵ ص ۲۵۶ نشان داده شده است و پایهٔ چاپ ایشان است [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۳]

45147 **تهران** مجلس: شمارهٔ قفسه و تاریخ نوشتن یاد نشده. تاریخ افسانه‌ای شاه تهماسب است و باید جلد دوم عالم آرای صفویه باشد. واز ۹۳۰ تا ۹۶۳ را دربردارد [نسخه‌ها ۵: ۳۷۳]

عالم آرای صفویان = تاریخ صفویان بشیوهٔ نقالان، در ص ۴۲۵۴ گذشت.

● **(صفویان)**

عالم آرای عباسی

از اسکندر بیك ترکمان (۹۶۸-۱۰۴۳). منشی شاه عباس یکم (۹۹۶-۱۰۳۸) وبنام او، بسال ۱۰۲۵ بدان آغاز کرده است، دریك مقدمه دربارهٔ زایش شاه عباس تا پادشاهی او و دوازده مقاله و یك خاتمه، دردو مجلد نگاشته است. جلد یکم در نیاکان صفویه تا سرگذشت تهماسب (۹۳۰ - ۹۸۴)، جلد دوم سرگذشت شاه عباس یکم تا قرن نخستین شاهی او. سپس جلد سوم را در دنبالهٔ آن از سال یکم قرن دوم پادشاهی او یعنی ۳۱ (= ۱۰۲۶) تا دوازده سال پس از آن (۱۰۳۸) که مرگ آن شاه است، آورده است. ودرمیانه سرگذشت سرایندگان و فضلا را آورده است. و در پایان کار شاه تهماسب (۹۳۰- ۹۸۴) به سرگذشت سران روزگار او از امیران و خوانین وسادات و دانشمندان و خوشنویسان و نقاشان و سرایندگان و جز آنها پرداخته است.

در تهران بکوشش آقای ایرج افشار در دو جلد ۱۳۳۸ و ۱۳۳۹ چاپ شده است. **آغاز** (جلد یکم): پرده‌گشای در امیدوبیم، چون نشر محامد کبریای الهی که بیرون از دایرهٔ عقول. **آغاز** (جلد دوم): عنوان صحیفهٔ سلطنت و عالم آرای پادشاهان کامکار. **آغاز** (جلد سوم): بعد از حمد وسپاس خالق آسمان و نیایش دادا وجهان آفرین که عالم ابداع.

بنگرید: ذریعه ۳: ۲۶۳ و ۱۱: ۱۸۶ - ف. مشار: ۳۲۵ - استوادی ۱: ۳۱۰، ۱۲۸۰ - پیشگفتار چاپ جلد ۲ از ایرج افشار.

45148 **تهران**، ملی: نستعلیق ذیعقدهٔ **۱۰۱۷** (۱) جلد ۲ و ۳ وذیل را دارد، ۷۳۶ ص ۲۳ س [نسخه‌ها ۶: ۳۰۲] تاریخ نوشتن در فهرست چنین است.

45149 **هند**، بانکیپور ۵۲۱: نوشتهٔ عین علی تبریزی، **۱۰۴۳**، جلد ۲، آغاز برابر نمونه، ۳۷۶ گ ۲۳ س [ف. عبدالمقتدر ۶ : ۱۸۰]

45150 **تهران**، مجلس ۵۲۷۱: نستعلیق یکشنبهٔ ۲۹ رجب **۱۰۴۵**، زرین، آغاز برابر جلد ۱، ۲۳۶ گ ۲۲ س [رؤیت]

45151 **تهران**، مجلس ۵۲۷۲: نستعلیق، آدینه ۱۱ صفر (تاریخ پاك شده)، به همان خامهٔ شمارهٔ پشین. آغاز برابر جلد سوم، ۱۰۲ گ، زرین [رؤیت]

45152- **تهران**، مجلس ۵۲۷۰: نستعلیق روزگار نگارنده، ۲۴ ع ۱/ **۱۰۴۹**، آغاز برابر جلد دوم، ۲۲۳ گ ۲۲ س [رؤیت]

45153- **تبریز**، ملی ۳۳۰۸: نستعلیق ۲۰ رجب **۱۰۵۴**، ج ۱ و ۲، آغاز آندو برابر نمونه، ۴۳۹ گ ۳۰ س [ف. ملی تبریز ۱ : ۱۶۹]

45154- **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ

۳۲۳ تاریخ (۱۷۹ ف) : نسخ خوب **۱۰۵۵** (۱۶۵۴م) ، آغاز برابر جلد۱، ۶۱۹+۲گ ۲۱ س [ف.محمداشرف: ۲۰۰].

45155 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۹۴ تاریخ (۱۸۰ف): نستعلیق خوب محمدرضا، **۱۰۶۰** (۱۶۵۰م) ، ۱۸۸گ ۲۱ س [ف . محمداشرف: ۲۰۲].

45156 - **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۴۴۴(۵۵۵ ف) : نوشتهٔ **۱۰۶۴** ، ۷۵۱گ [آکیموشکین ۱: ۹۵].

45157 - **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار **جنگ** ۹۳ تاریخ (۱۸۱ ف): نستعلیق **۱۰۶۸** (۱۶۵۸م) ، ۴۳۸گ ۲۱ س[ف.محمداشرف: ۲۰۳]

45158 - **بغداد**، جامعة الحکمة ۳۱. سرکیس : تعلیق ، رجب **۱۰۶۹**، ج ۲، زرین، ۲۲۶گ۲۱س [مخطوطات ، یعقوب‌سرکیس، کورکیس‌عواد: ۱۷۹]

45159 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۸۲ Add : نستعلیق رمضان **۱۰۷۰** (۱۶۶۰م) در اکرا، بخش یکم ، ۲۳۶ گ۱۹س[ریو۱: ۱۸۶].

45160 - **مشهد**، جامع گوهرشاد۸۹: نستعلیق **۱۰۷۱** ، زرین ، جلد۱ تا آغازخاتمه، [ف.شهرستانها ۱: ۱۵۱]

45161 - **تهران** ، سپهسالار ۱۶۷۳: نسخ محمدحسین ، رجب **۱۰۷۲** بدستور میرزا آقابیگ وزیر گیلان ، صحیفه‌دوم‌و سوم است ، ۴۰۲ گ ۲۳ ص [ف. سپهسالار ۵: ۳۱۲].

45162 - **تهران** ، سلطنتی ۹۷۰ : نستعلیق پنجشنبه ۲۶ ذیقعدهٔ **۱۰۷۲** ، جلدیکم است ، زرین، ۷۶۹گ ۲۹س.

45163 - **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۲۸ تاریخ (۱۸۲ف) : نستعلیق خوب عبدالله فرزند علی‌بیگ کلانی ، در دماوند ۱ صفر **۱۰۷۲** (۱۶۶۱م) ، صحیفهٔ ۲ مقصد ۱ ، ۳۰۱ گ ۲۵ س [ف .محمداشرف: ۲۰۳]

45164 - **حیدرآباد** ، موزهٔسالار جنگ ۹۰ تاریخ (۱۸۲ف) : نستعلیق‌دودست، **۱۰۷۲** (۱۶۶۲ م) ، ۱۷۷ گ ۲۱ - ۲۵س [ف . محمداشرف: ۲۰۴]

45165 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۹۵ Add : نستعلیق رمضان **۱۰۷۳** (۱۶۶۳ م)، صحیفهٔ ۲ ، ۲۵۱گ ۲۱ س [ریو۱: ۱۸۸].

45166 - **تهران** ، مجلس ۲۶۴: نستعلیق **۱۰۷۶** ، جلد دوم ، زرین ، ۲۷۶گ ۲۷ س [ف. مجلس ۲ : ۱۴۹].

45167 - **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۹۶ تاریخ (۱۸۴ف) : نستعلیق‌لطفعلی خان فرزند اسماعیل‌بیگ ، ۲۵ محرم **۱۰۷۷** (۱۶۶۶ م)، مقدمه‌و صحیفهٔ‌یکم‌است، ۱۱۰ گ ۲۷ س [ف.محمد اشرف: ۲۰۵]

45168 - **موزهٔ‌بریتانیا** ، ۲۲۶۹۶ Add : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۷۹** (۱۶۶۹م) ، ۲۷۱ گ ۲۱ س [ریو۱: ۱۸۷]

45169 - **تهران** ، ملی : نستعلیق امیرخان‌یوزباشی‌روملو ، ۱۷ ع۲/ **۱۰۸۴** در قندهار ، جلد۱، ۵۳۶ ص ۲۰س[نسخه‌ها ۶ : ۳۰۸].

45170 - **تهران** ، ملی: نستعلیق‌بهرام فرزند سهراب ، شنبهٔ محرم **۱۰۸۵**، ۶۲۱ص صحیفهٔ یکم و مقصد دوم از صحیفهٔ اول‌رادارد ۲۲ س [نسخه‌ها ۶ : ۲۹۹]

45171 - **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۹۷ تاریخ (۱۸۵ف) : نستعلیق **۱۰۸۶** (۱۶۷۵ م)، ۳۲۹گ۲۹س[ف .محمداشرف: ۲۰۵]

45172 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۹۸ تاریخ (۱۸۶ف) : مقدمه وصحیفهٔ ۱ از جلد ۱ را دارد، ۳۱۶گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف: ۲۰۶].

45173 ـ **تهران**، مجلس ۵۶۸۰ : نستعلیق محمدعلی فرزند محمد علی، **۱۰۸۷**، ج ۱، آغاز برابر نمونهٔ جلد، [ف. مجلس ۱۷: ۱۳۵].

45174 ـ **تهران**، ملی : نستعلیق علی اکبر؟ ج ۲ / **۱۰۸۸** صحیفهٔ اول و نیمهٔ دوم صحیفهٔ دوم و تمام سوم را دارد، ۵۹۸ ص ۲۵ ص [نسخه‌ها ۶: ۳۰۱].

45175 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۰۴: نستعلیق محمد قاسم فرزند محمد صادق نجفی، ج ۲ / **۱۰۹۰**، ج ۱ و ۲، آغاز هر دو برابر نمونه، ۳۶۸ گ ۲۹ س [ملی تبریز ۱: ۱۶۷]

45176 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۹۴ Add: نستعلیق رجب و شعبان **۱۰۹۱** (۱۶۸۰م)، ۲۱۷ گ ۲۹ س [ریو ۱ : ۱۸۷]

45177 ـ **موزهٔ بریتانیا**. ۲۳۵۲ Add: نستعلیق، ذیحجهٔ **۱۰۹۴** (۱۶۸۳م)، جلد ۲، ۴۲۵ گ ۲۵ س [ریو ۱ : ۱۸۸].

45178 ـ **تهران**، مجلس ۵۲۳۷ : نستعلیق ابوالحسن، ع ۱ / **۱۰۹۵**، آغاز برابر نمونه، جلد ۳، ۶۸گ ۲۴س [رؤیت]

45179 ـ **تهران**، ملی: نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد باقرالشریف، ج ۱ / **۱۱۰۰**، جلد ۲ و ۳ است ۶۳۴ ص ۲۹ س [نسخه‌ها ۶: ۳۰۵].

45180 ـ **تهران**، ادبیات ۴۳ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده [ف. ادبیات ۲: ۶].

45181 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۶۷۱: نسخ سدهٔ **۱۱** دو جلد صحیفهٔ دوم تا شاه صفی است، ۳۵۶ گ

45182 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۶۷۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد دوم و سوم است (صحیفهٔ یکم و نیمهٔ صحیفهٔ دوم) ۲۶۴ گ ۲۶ س [ف. سپهسالار ۵ : ۳۱۱]

45183 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۷۳: نستعلیق ۲۶ ع ۲ / **۱۰۹۹**، کامل [نسخه‌ها ۲ : ۸۸].

45184 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده، رحلی [رؤیت].

45185 ـ **مشهد**، رضوی ۲۷۱ تاریخ (۸۳۹۳) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ ۳، ولی در فهرست صحیفهٔ دوم خوانده شده است، ۹۹ گ [ف. رضوی ۷ : ۱۳۹]

45186 ـ **تهران**، ملی: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، جلد ۲ و ۳، ۷۷۴ ص ۲۲ س [نسخه‌ها ۶: ۳۰۴].

45187 ـ **تهران**، ملی: نسخ سدهٔ **۱۱**، جلد ۲، ۳۴۹ ص ۲۰ س [نسخه‌ها ۶ : ۳۰۶].

45188 ـ **تهران**، ملی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۲، ۷۴۶ ص ۲۱ س [نسخه‌ها ۶ : ۳۰۷].

45189 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۵۲۵ (۵۵۶) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ج ۱، آغاز برابر جلد یکم، ۱۸۴گ س [ف. شیروانی: ۱۸۴]

45190 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۶۶۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، صحیفهٔ نخستین است تا نیمهٔ مقالهٔ دوازدهمین، محاربات همایون، ۳۲۲ گ [ف. سپهسالار ۵: ۳۱۱]

45191 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم CCCIII : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۲۷۹ گ. عکس آن در ملی ع ۹۱-۳۷۸۹ هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۰ - فیلمها ۳۵] . این نسخه در

فهرست آکیموشکین نیامده‌شاید در کتابخانه‌ای دیگر باشد.

45192 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۶۵۴/۱ Add : ازسدهٔ ۱۷ ـ ۱۸م و (۱۹۶ ـ۳۱۸) (گ۳ـ ۹۲) [ریو۲ : ۸۰۸].

45193 ـموزهٔ بریتانیا، ۱۸۸۷۲ Add : نستعلیق سدهٔ۱۷ م ،جلد ۲ ،۴۹۴ گ

45194 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۰۶۹/۶۴:سدهٔ ۱۱[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۵۶].

45195ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۶۸۴ Add : نسخ ، سدهٔ ۱۷ م ، ۴۲۷ گ ۲۷ س

45196 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۵۲ Or : نستعلیق، سدهٔ ۱۷ م ، ۶۰۲ گ۲۵س

45197 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۷۹۲۷ Add : نستعلیق ، سدهٔ ۱۷ م ، ۴۷۶ گ۱۷ س [ریو ۱ : ۱۸۵ـ۱۸۷]

45198 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۵۷۶ Or : نستعلیق سدهٔ ۱۷ م ،جلد ۱ ،۲۴۴ گ ۲۴ س [ریو ۳ : ۱۰۶۶].

45199ـمشهد ، جامع گوهرشاد ۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ـ۱۲ ، جلد ۱ ، آغاز افتاده

45200 ـ یزد ، جامع کبیر، وزیری ۱۵۳۴/۱ (۳۱۹ف): همراه«تاریخ گزیده» نوشتهٔ محمد ابراهیم خزری، ج۱۱۰۸/۲، ج ۳ ، [ف.شیروانی۱: ۳۰۲].

45201ـ تهران ، سپهسالار ۱۶۶۹ : نستعلیق مظفر ، چهارشنبه ۱۸ج۲/۱۱۰۹در اصفهان ، صحیفهٔ نخستین کامل و از آغاز شاه اسماعیل جداکرده‌اند، ۴۰۸ گ ۱۵ س [ف . سپهسالار ۵ : ۳۱۱]

45202 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۳۵۲۱ Add : نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۱۰۹ (۱۶۹۸م) ، جلد ۲ ، ۳۳۷ گ ۲۶ س [ریو ۱ :۱۸۸].

45203 ـرشت ، جمعیت نشر فرهنگ ۹۹ ت : نستعلیق عبدالواحد فرزند مولاناعرب مرودشتی، دوشنبه۲۴ رجب ۱۱۱۴ ، ۶۸۲ص ۲۳ س [ف .محمد روشن: ۶۴]

45204ـ تهران، ادبیات ۹۰ ب:نسخ پایان صفر ۱۱۳۳، ۲۴۹ گ۲۰س[ف.ادبیات ۱ :۷۲]

45205ـلنین گراد،اکادمی‌علوم ۴۰۵ D (۵۶۳ ف): با تاریخ ۱۱۷۹ در دفتر ، ۲۹۱ گ

45206ـلنین گراد ، اکادمی علوم C ۴۴۵ (۵۵۶ ف) :نوشتهٔ۱۱۸۰، ۱۳۱۰ گ [آکیمو شکین۱ :۹۵]

45207 ـمشهد ، رضوی ۷۳ تاریخ : نسخ فیض خان ، ۱۱۸۱ ، آغاز برابر جلد یکم، ۳۸۵ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۳ : ۹۷]

45208 تهران، ملی ۱۲۷۵: نستعلیق خوش ۱۱۸۶ ق ، آغاز برابرجلد۲، ۴۱۰ گ ۲۰ س [ف.ملی۳ :۳۳۸].

45209 ـ مشهد ،رضوی ۱۰۰۳۹ فهرست نشده: نستعلیق‌سدهٔ۱۳ ،آغاز دردیباچه و انجام افتاده . ۲۹۲ گ ۲۱ س[رؤیت]

45210ـ مشهد ، جامع گوهر شاد ۲۹۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، جلد ۱ تا سال ۱۰۲۵ رادارد.

45211ـمشهد،جامع گوهرشاد۱۲۵۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، تا مقالهٔ دهم درشگفته‌طبعی و تعارف احوال عالم و طبقات اممرا دارد[ف. شهرستانها۱ :۱۵۲] .

45212 ـتهران ، ملی :نستعلیق سدهٔ ۱۳، جلد ۲ ، آغاز و انجام هر یك یك صفحه افتاده ،۶۹۴ ص ۱۷س[نسخه‌ها ۶ :۳۰۷].

45213 ـ تهـران ، سلطنتی ۹۵۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، زرین ،جلدیکم.

45214 ـ تـهران، دانشگاه ۲۷۴۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، آغازازدیباچه‌افتاده‌وتامقالهٔ‌دهم رادارد۲۶۸گ۲۳س[ف‌دانشگاه۱۰: ۱۶۱۱]

45215ـ ، ملی۹۸۰ف : نستعلیق گویا سدهٔ**۱۲**، آغازبرابرنمونه،جلدیکم‌انجام ناقص، ۴۰۸گ ۱۷س[ف. ملی۲ : ۵۳۷]

45216 ـ تهران ، سپهسالار ۱۶۷۰ : نسخ سدهٔ **۱۲** ، صحیفهٔ نخستین است،۳۳۴گ ۱۵س [ف . سپهسالار: ۵ ۳۱۱].

45217 ـ تهران ، دانشگاه ۵۶۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، جلد ۱ یاصحیفهٔ‌اول،۲۱۹ گ ۱۹ س[ف.دانشگاه ۱۶:۴۸]

45218 **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۵۳ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۳۶۶گ ۱۹ س [ریو ۱ : ۱۸۷].

45219ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ ۹۵ تاریخ(۱۸۸ف): نستعلیق‌وشکستهٔ‌سدهٔ **۱۲**، ۱۳۵ گ۳۱ س [ف.محمداشرف:۲۰۷]

45220 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۹۱ تاریخ(۱۸۹ف): نستعلیق سدهٔ**۱۲**، ۲۴۹ + ۱۰۰ گ ۲۰ س [ف.محمداشرف : ۲۰۸].

45221 ـ **هند**، بانکیپور ۵۲۲: سدهٔ **۱۸** م ، صحیفهٔ دوم است ، ۳۵۳ گ ۲۳ س [ف .عبدالمقتدر ۶ : ۱۸۱]

45222 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۱۶۶۸۳ Add : نستعلیق **۱۲۱۳** (۱۷۹۸م)،مقصد۲، ۱۴۰ گ ۲۱ س [ریو ۱ :۱۸۸]

45223 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۹۹ تاریخ (۱۸۷ف): نستعلیق۲۱محرم **۱۲۲۷** (۱۸۱۲م)، صحیفهٔ ۲ مقصد ۱ و ۲، ۳۱۶ گ ۲۱ س [ف . محمداشرف :۲۰۶] .

45224 ـ **یزد** ، جامع کبیر،وزیری ۵۶۲ (۱۴۳۷) : نستعلیق محمد علی فرزند غلامعلی ، آدینه ۶ ج ۱/ **۱۲۳۶** ،ج۲، ۵۳۹، گ ۲۱ س [ف.شیروانی۲:۴۷۹].

45225ـ **ری**،عبدالعظیم۱۳۷: نستعلیق محمد سلیم فرزند حاجی میرزا بابا اوشتینی ، چهارشنبه ۱۶ صفر **۱۲۶۰**، در آغاز نام‌ونسب ملوك لار و تاریخ‌پادشاهان گورکانی‌وصفویان‌و افغانستان‌و عثمانیان در جدول‌هست[نسخه‌ها۳: ۴۲۹]

45226 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۲۱ : نستعلیق دوشنبهٔ ۲۱ رمضان **۱۲۸۳** ، ۹۸۱ص ۲۰ س [ف.دانشگاه۱۶:۲۷].

45227ـ **تهران**،ادبیات۱۰۵ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، از سال یکم قرن دوم پادشاهی شاه عباس (۱۰۲۶) تا کشته شدن طالبخان وزیر است ، ۲۱۸گ[ف.ادبیات۱ :۷۲].

45228ـ **تهران** ،ملی ۱۹ف : نستعلیق شاید عبدالجواد مشهدی، سدهٔ **۱۳** ، جلددوم، ۲۷۳ گ ۲۱س[ف.ملی ۱ :۱۳] .

45229 **موزهٔ‌بریتانیا** Or۸۴۳۸ : از سدهٔ **۱۹** م[نسخه‌ها ۴ :۴۵۱].

45230 **هند**، بانکیپور ۵۱۹ : تعلیق هند، سدهٔ **۱۹** م ، **آغاز** : چون نشر محامد کبریایی،۳۴۹گ[ف. عبدالمقتدر۶ :۱۷۸].

45231 **هند** ، بانکیپور ۵۲۰ : تعلیق هند ، سدهٔ **۱۹**م ، صحیفهٔ یکم است ، ۲۶۶ گ ۲۳ س [ف . عبدالمقتدر۶: ۱۸۰]

45232 **مشهد**، جامع گوهرشاد۱۴۳: نستعلیق ، تا ذکر احوال سلسلهٔ علیهٔ‌زیاداوغلی واوصاف گنجه‌را دارد[ف.شهرستانها۱:۱۵۱].

45233ـ تهران ، سلطنتی ۹۶۸ : نستعلیق ، صحیفهٔ دوم ، زرین.

45234 ـ تهران ، ملی ۱۸۳ ف : نستعلیق ، صحیفهٔ دوم ، ۲۱۴ گ [ف ملی ۱: ۱۸۳]

45235ـ تهران ، مجلس ۲۶۳: نستعلیق صحیفهٔ دوم، انجام یك صفحه افتاده ، ۳۵۳ گ ۱۹ س [ف. مجلس۲ : ۱۴۸]

45236 ـ تهران ، مجلس ۲/ ۲۶۵ : نستعلیق ، صحیفهٔ دوم است [ف . مجلس ۲ : ۱۵۰]

45237 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۴۱ : نستعلیق تاریخ یاد نشده.

45238 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۴۱: نستعلیق، بخشی از آنست [نسخه‌ها ۵ : ۴۴]

45239ـ مشهد ، جامع گوهرشاد۲ : تاریخ یادنشده، آغاز و انجام افتاده، ج۲ ، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۴۳ هست [فیلمها: ۱۴۱]

45240 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۴۴۷ (۵۵۷ ف) : بی‌تاریخ، ۵۳۷ گ.

45241 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۴۴۸ (۵۵۸ ف) : بی تاریخ ، ۴۴۰ گ

45242 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۶۶۵ (۵۵۹ف): بی‌تاریخ، ۳۴۰ گ

45243ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۹۶۴ (۵۶۰ ف): بی‌تاریخ ، ۴۱۶ گ.

45244 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم D ۸۵ (۵۶۱ف.): بی تاریخ، ۲۷۹ گ

45245 ـ لنین گراد، اکادمی علوم D۸۶ (۵۶۲ف) : بی‌تاریخ، ۳۰۳ گ [آکیمو- شکین۱: ۹۵].

45246 ـ پاریس ، ملی ۱۳۴۸ S.P.: نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، ۲۹۳ گ ۲۵ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۷۸۲ هست [فیلمها: ۱۴۱].

47 ـ 45251 ـ هندوستان ، رامپور، کتب‌خانه رضا: پنج نسخه از آن در این کتابخانه هست [یادداشتهای مهدی غروی: مجلهٔ وحید۷: ۴۵، ۵۱] .

45252 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۸۳ : تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱ : ۵۶].

45253 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب VS-3 ۴۵۸ (۵۹ف) : نستعلیق ، بی‌تاریخ، بخش ۲ و ۳ است، آغاز هر دو برابر نمونه، ۴۸۸ گ ۲۳ س [ف. عبدالله ۱: ۴۲].

45254 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۵۲ : تاریخ یاد نشده ، ۱۴۴ ص [مخطوطات ، سرفراز علی: ۱۰۲] .

45255ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب۲ـ V ۱۵۴۸ (۶۰ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، صحیفهٔ ۲ آن است ، ۴۲۰ گ ۱۹ س.

45256 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب۲ـ PcVII13BV ۹۶۷ (۶۱ ف): نستعلیق ، بی‌تاریخ ، صحیفه ۳ ، آغاز برابر نمونهٔ ۳ ، ۳۷۸ گ ۲۰ س [ف. عبدالله۱ :۴۲]

● (افشاریان)

عالم آرای نادری

از میرزا محمد کاظم مروی، متخلص به آصف، که در شهر مرو ۱۱۳۳ زاده شده ، در آذربایجان به‌خدمت پسر نادرشاه بنام ابراهیم خان در آمد، و در ۱۱۵۱ بیگلر بیگی مرو داشت، و در ۱۱۵۳ همراه نادرشاه به آسیای مرکزی (بخارا ـ خیوه) رفت، و در ۱۱۵۴ لشکر نویس روزگار خود بود،

ودر ۱۱۵۷ به خدمت علیقلی خان‌درخوارزم درآمده است .

و این تاریخ را پیرامن ۱۱۶۳ به یاری بیگلر بیگی‌مرو ، در تـاریخ نادرشاه و بیشتر آن را در مرو نگاشته. و در خوارزم به انجام رسانده‌است.در سه جلد :یکم‌از زایش نادر تـا سال ۱۱۴۸ .دوم درباره‌رویدادهای ۱۱۴۸ تا ۱۱۵۶ ، و جلد سوم‌آن درباره‌سالهای ۱۱۵۶ تا ۱۱۶۰ .در این‌سال نگارنده‌درخدمت بهبود خان فرمانده‌ٔ توپخانهٔ مرو و ترکستان بوده است .

بکوشش‌میکلو خاماکلای در سه جلـد در موسکو۱۹۶۰م چاپ‌افست شده‌است.

بنگرید : استواری ، بریگل ۲:۹۱۴.

45256 ـ **لنین گراد**،اکادمی علومI‌ـ D۴۳۰ (۲۹۱۲ ف): نوشتهٔ **۱۱۶۶**،جلد۱ ، با ۴۵ مینیاتور ، ۳۳۷ گ [آکیموشکین ۱ : ۳۷۹].

45257 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۴۳۰‌ـII (۲۹۱۳ ف): بی‌تاریخ،۳۲۷گ، جلد ۲، با ۱۰مینیاتور .

45258ـ **لنین گراد** اکادمی‌علومIII‌ـ D۴۳۰ (۲۹۱۴ف) : بی‌تاریخ،جلد۳ ، انجام افتاده،با۳ مینیاتور[آکیموشکین۱ :۳۷۹]

● **(صفویان)**

عباسنامه = تاریخ شاه‌عباس

از وحیـد قزوینـی ، محمد طـاهـر وقایع‌نگار ،(که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۸» گذشت) ، بسال ۱۰۶۶ ، بنام شاه‌عبـاس دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷)ودرسرگذشت‌اونگاشته است، ودر پایان پادشاهان مغولی هندرا نیـز آورده است.

بکوشش ابراهیم دهگـان در اراك بسال ۱۳۲۹خ بنام عباسنامه چاپ شده است.

آغـاز : نیایش خالقی را سزاست که زبان محمدت‌سکال‌رااز کلمات‌رنگین کسوت طاوس‌دربر کرده.

بنگرید : ذریعه ۹ :۱۲۶۶ و۱۵ :۲۱۰‌ـ ف.مشار: ۱۱۰۳‌ـ استوری۱: ۳۱۵ ‌ـ۱۲۸۲‌ـ مؤلفین مشار۳: ۵۹۱.

45259 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۶۳۲ Add :نستعلیق سدهٔ**۱۷**م، آغاز برابرنمونه، ۱۵۶گ ۱۵س [ریو۱ :۱۸۹] .

45260 ـ **تهران** ، ملك ۳ /۳۹۲۰: نستعلیق**۱۰۸۸**(ص۱۴۰ـ۰۰) آغازبرابرنمونه

45261 ـ **موزهٔ بریتانیا**،۲ /۱۷۵۴ Or: نستعلیق ، با تاریخ ۲۴ پادشاهی‌محمدشاه (=**۱۱۵۵**ق:۱۷۴۲م) ، (گ ۴۷ ـ ۱۶۱) [ریو۳ :۱۰۱۹]

45262 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ۳۲۹تاریخ(۱۹۶ف): شکستهٔ‌خوب،۱۱ شوال **۱۱۸۴** (۱۷۷۱م) ، آغازبرابر نمونه، درفهرست‌بنام**تاریخ‌شاه‌عباس**است،۲ + ۹۶ گ ۱۷ س [ف . محمداشرف: ۲۱۶].

45263 ـ**تهران**، ادبیـات ۱.۹ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه، انجام‌و برخی از برگها نونویس، ۱۰۹ گ۱۷ س[ف. ادبیات۱: ۳۵۴]

45264 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۱۰۵۹۴ Add :نستعلیق ، سدهٔ **۱۸**م، ۱۴۱گ ۱۵س [ریو ۱ :۱۹۰]

45265 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۰۶ تاریخ (۱۹۸ف): شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه، ۲۰۳ گ ۱۴ـ ۱۵ س [ف.محمد اشرف :۲۱۷]

45266 ـ **هند** ، بانگیپور ۵۲۳:سدهٔ

۱۸ م ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام تاریخ طاهر وحید است ، ۱۲۷ گ ۱۲ س[ف .عبدالمقتدر۶ : ۱۸۱].

45267 ـ لاهور ، پنجاب پبلک لائبریری ۹۵۵۰۰۸۱طا: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، ۱۳۲ گ ۵۵ س. آغاز برابر نمونه، [منظوررحسن عباسی۶ ۷۳].

45268 ـ پاکستان ، لاهور، پسرفسور شیرانی ۵۸/۳۰۶۳ : نوشتهٔ عبدالله، ۱۷رجب ۱۲۱۹ (۱۸۰۴م) [ف.دکترمحمدبشیرحسین ۱ : ۵۷].

45269 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۵۷۸۸ Add : نستعلیق ، باتاریخ ۱۸۰۶ م‌در برگها، ۱۶۴ گ ۱۵ س [ریو ۱ : ۱۹۰].

45270 ـ داکاه ، دانشگاه ۶۰ـ۵۸ DU(۳۳۷ف): باتاریخ ۱۲۲۱ دردفتر، (۶۸ر- ۱۱۱ ب؟) سپس منشآت او [ف . حبیب‌الله ۱: ۳۴۶].

45271 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۱۰۵ تاریخ(۱۹۷ف): نستعلیق میراحمد حسام‌الدوله ، ۲۴ رمضان ۱۲۳۱ (۱۸۱۶م)، آغاز برابر نمونه، ۲۶۳ گ ۱۲ ـ۱۳س[ف. محمد اشرف :۲۱۷].

45272 ـ تهران ، دانشگاه ۵۳۱۴ : نستعلیق ابوالحسن علی‌آبادی مـازندرانی در رمضان۱۲۸۴ بدستور معتمدالدوله . ۳۱۵ گ ۱۷ س [ف.دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۱].

45273 ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ ۲۹۳ تاریخ (۱۹۹ ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز افتاده ،۱۶۳ گ ۱۵ س[ف. محمد اشرف: ۲۱۸].

45274 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۴۸۱(۵۴۰ف): بی‌تاریخ، ۲۲۰ گ [آکیموشکین ۱: ۹۳].

● (قاجاریان، فارس)

عبرة الناظرین

تاریخچهٔ رویداد ۱۲۸۸ق در فـارس است، در دیباچهٔ آن از همین سال واز حاج‌میرزا محمد کریم‌خان کرمانی (دام‌دولته) یادشده‌است.

45275 ـ شیراز ، شاهچراغ : تاریخ یادنشده[نسخه‌ها۵: ۲۴۰].

● (افشاریان ،زندیان)

عبرت نامه

ازمیرزامحمدکلانترفرزندمیرزاابوالقاسم از پایان سدهٔ دوازدهم، که روزگاری ازمردان بزرگ فارس بوده ودر پایان زندگی باپریشانی در تهران گذرانیده است .او برافتادن‌صفویان را دیده و این رویدادرا تا آغاز کار قاجاریان گزارش کرده است ، از محاصرهٔ شیراز به‌دست افغانان تا شکست آنان به دست نادر و ورود اوبه شیراز ، روزگارنادرتاروی‌کارآمدن قاجاریان ، به‌ویژه‌اوضاع‌فارس‌رادارد. بنگرید: عبرت‌نامه: سفرنامه:۴۰۴۴) . **آغاز**: امابعد، چون‌ازتقدیرات‌ربانی دراین‌وقت.

45276 ـ تـهـران ، ملی ۱۲۰۸ ف نستعلیق بسیار خوش علـیرضا حسینی ، ع۲/ ۱۲۹۹ برای میرزافتحعلی‌خان صاحبدیوان ، زرین، ۷۴ گ ۱۶ س [ف . ملی ۳: ۲۴۳].

45277 ـ تهرن ، مـلی ۱۳۸۶ ف : نستعلیق‌علیرضاحسینی‌شیرازی، ۱۲۹۷، **آغاز**: الصلوات والسلام علی سیدنا محمد وآلـه‌سیما امیرالمؤمنین‌علی‌ع... اما بعد ... در فهرست نگارنده ابوالقاسم واز سدهٔ ۱۳ یاد شده باید همین کتاب باشد ، ۱۲۷ گ ۱۲ س [ف.ملی ۳ : ۴۵۰]

● (قاجاریان)

بصیرت‌نامه = بصیرت‌نامه

در ص ۴۰۴۴ و ۴۲۲۴ گذشت.

● (سلجوقیان)

عتبة الکتبة

در بخش نامه‌ها خواهد آمد.

● (سلجوقیان)

عراضه فی الحکایة السلجوقیه

از محمد وزیر فرزند محمد فرزند محمد فرزند عبدالله فرزند نظام حسینی یزدی، تاریخ سلجوقیان است و گزیده‌ای از «راحة الصدور : ۴۳۲۷» که در ۷۱۱ ق با نثری مغلق بشیوهٔ وصاف شیرازی، نگاشته شده است . در لیدن ۱۹۰۹ م بکوشش سوسهایم با ترجمهٔ المانی آن وقاهره ۱۳۲۶ ق چاپ‌شده است . **آغاز :** حمد بیحد و شکر بیعد سپاس فراوان .

بنگرید: ف. مشار: ۱۱۰۸ .

45278 ـ **استانبول** ، ایاصوفیه (۱) ۳۰۱۹: نوشتهٔ **۷۵۲** ق.

45279 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۴: ۲۳۱۱ (۱)): از سدهٔ **۱۹** م ، گویا رونویس نسخهٔ ایاصوفیاست [استوری ۱: ۲۵۷ - بریگل ۲ : ۷۴۹] .

45280 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۲۲۶۹۵ Add : از سدهٔ **۱۵** م (گ ۲ - ۹) [ریو ۲ : ۸۴۸] .

● (آق‌قویونلو)

عرض سپاه = عرض لشکر

ازدوانی، که هشت نسخه از آن در ص ۳۵۸۸ یادشده است.

گزارشی‌ست ادبی تاریخی ازسان دادن سپاه اوزن‌حسن به‌هنگام‌جنگی که سلطان‌خلیل بسال ۸۸۱ ق در نزدیکی بند امیر در فارس کرده‌است. به‌روزگای که سلطان‌خلیل در آنجا از سوی پدرش اوزن حسن فرمانروایی داشته‌است .

45281 ـ **لندن**، دیوان هند DP۹۵۲ (d): نوشتهٔ ۹۰۰ ق].

45282 ـ **قم**، سیدشهاب‌الدین، آقانجفی ۱۰۱/۷ : نستعلیق حیدر فرزند علی فرزند اسماعیل فرزند عبدالعالی کرکی، **۱۰۷۲**، (۷۰ پ-۸۹ پ)، آغاز برابر همان نمونه [ف. اشکوری ۱: ۱۲۱] .

45283 ـ **هند**، بانکیپور ۱۰۷۷ : نوشتهٔ **۱۰۷۷** ق (ذیل‌دوم ۲۱۲۰) [برگل] .

45284 ـ **استانبول**، حمیدیه ۱۴۳۸ : تاریخ یادنشده ، در «کلیات» اوست.

● (محلی، کرمان)

عقدالعلی للموقف الاعلی

از افضل الدین عمید الملك احمد فرزند حامد کرمانی منشی بردسیری کوبنانی ، درگذشته پس از ۶۱۳ . تاریخ کرمان و برخی از پادشاهان آن، و سرگذشت سلطان ابوالمظفر عمادالدین ملك دینار، بنام همان ملك دینار پادشاه کرمان (م ۵۹۱) ، بسال ۵۸۴، در پنج قسم و هر یك در چند فصل نگاشته است:

۱ ـ ذکر اواخر دولت سلجوقی درکرمان
۲ ـ آمدن عمادالدین ملك دینار به کرمان ۳ ـ اوصاف پادشاهان و تاریخ کرمان ۴ـ سرگذشت وزیر صدرجهان مسعود. بسال ۱۲۹۳ ق و ۱۳۱۱ خ چاپ شده است. و نیز از همو تاریخ افضل بنام «بدایع الازمان فی وقایع کرمان» و نیز دنبالهٔ آن بنام «المضاف فی بدایع الازمان» چاپ شده است. شایان توجه است که در پایان بسیاری از نسخه ها تاریخ ع/ ۶۴۹ یاد شده است.

45285 ـ **آغاز** ۱: تعالی‌الله خالق کل شیء و جل‌الله رازق کل حی، قادرخدایی ولطیف

رهنمایی . **آغاز ۲** : عاقدلالی بیان در موقف عالی سلاطین جهان.

بنگرید: ذریعه۱۵: ۲۹۰ـ ف.مشار: ۱۲۴ پیشگفتار تاریخ کرمان (سالاریه) وزیری چاپ باستانی پاریزی: ۹۷ ـ مؤلفین مشار۱ : ۳۵۶.

45286 ـ **تهران** ، ملی ۷۸۰ ف: نسخ خوش **۱۲۶۸** ، با تاریخ ۶۴۹ در پایان که گویا تاریخ نسخه‌ای باشد که از آن گرفته شده [ف .ملی ۲: ۳۰۵].

45287 ـ **کمبریج** ، براون (۷) ۱۱ H : نوشتهٔ **۱۲۶۹** ق .

45288ـ **تهران**، دانشگاه ۵۱۰۶: نسخ **۱۲۷۱** ،ازروی نسخهٔ مؤرخ ع ۱/ ۶۴۹، باحاشیه هایی، ۹۲گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۵: ۵۱۱۴]

45289 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت اللهی ۵۶۵: محمد رحیم فرزند محمد باقر جراح شیرازی متخلص به اخگر، ۱رمضان **۱۲۷۴** ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۰۰ص ۱۲س [ف. دیباجی ۲: ۲۱۶].

45290 ـ **تهران** ، ملی ۱۱۹۸ف : نستعلیق محمد صادق شیرازی ،ذیحجهٔ **۱۲۷۴**، **آغاز:** قادر خدایی ولطیف رهنمایی، ۸۰گ ۱۲س [ف.ملی ۳ :۲۲۹].

45291 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۵۱: نسخ ۶ ع ۲/ **۱۲۷۶**، [نسخه‌ها ۲ :۸۸].

45292 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۸۸ : نسخ ج ۱/**۱۲۷۶** ، ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ۶۴۹، ۹۰ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۶ :۴۰].

45293 ـ **تهران** ،مجلس ۲۶۷ :نسخ **۱۲۷۷**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۱۰۷ گ ۱۲س [ف.مجلس ۲:۱۵۱].

45294ـ **موزهٔ بریتانیا**(ذیل ریو ۹۱): نوشتهٔ **۱۲۷۶**ق، ازروی نسخهٔ ۶۴۹ق .

45295 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۲۸۶ نستعلیق زین العابدین کلاهدوز، ع ۱/ **۱۲۷۷**، گویا ازروی نسخهٔ مؤرخ ع۱/ ۶۴۹ [ف.دانشگاه ۱۳ :۳۲۵۶].

45296 ـ**موزهٔ بریتانیا** ، ۱۰۹۷۹ Or:(ف . مردیت اونس) [نسخه‌ها ۴: ۶۵۱]

45297 ـ **تهران**، ملی ۹۲۶ ف : نستعلیق ج۲/ **۱۲۸۰** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، در فهرست تاریخ نگارش ۶۴۹ یادشده است . [ف :ملی ۲: ۴۵۹] .

45298 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۵۸/۲۹ ادبیات (۹۳۱۱):درمجموعهٔ میرزا محمدحسین منشی همدانی،دبیر **۱۲۸۰ـ۱۲۸۱**(ص۲۶۳-۲۷۱) [ف .رضوی ۷ :۷۹۲].

45299 ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ۱۶: نسخ **۱۲۸۴**، ربعی [نسخه‌ها ۵:۶۳۲].

45300 **اصفهان** ، شیخ حسن جابری انصاری: نستعلیق **۱۲۸۴**[نسخه‌ها ۶ : ۵۹۶]

45301ـ **موزهٔ بریتانیا**(ذیل ریو ۹۰): نوشتهٔ **۱۲۸۶** ق از روی نسخهٔ نوشتهٔ ۶۴۹ق.

45302 ـ **تهران**،دانشسرایعالی،قریب ۷۳ : نستعلیق محمدباقر اصفهانی، **۱۲۸۸**، اندازه بغلی[نسخه‌ها ۵ : ۶۳۲].

45303 ـ **مشهد**، رضوی ۲۷۴ تاریخ : نسخ علی‌اکبر ع۲/ **۱۲۹۰** از روی نسخه ع۱/ ۶۴۹ ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف رضوی ۷ : ۱۴۱].

45304 ـ **تهران** ، مجلس ۲/۲۶۶ : نستعلیق **۱۲۹۴**، زرین، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۷۲ گ ۱۶س [ف. مجلس ۲ : ۱۵۰] .

45305 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم A ۶۶۷ (۲۹۳۹ف) : نوشتهٔ **۱۲۹۵**، ۶۲گ [آکیموشکین ۱: ۳۸۲]

45306 ــ تهران، سپهسالار ۱۴۶۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ،۶۳گ ۱۸ س[ف. سپهسالار ۵ :۳۲۳].

45307 ــ تهران، ملی ۷۵۰ ف: نسخ خوش سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه،۶۷گ۱۷ س[ف.ملی ۲ :۲۷۱].

45308 ــ اصفهان، عمومی ۱۱۵۴۷ : نستعلیق حسن منشی،۱۲محرم۱۳۰۹، ۱۹۰ص ۱۱ س[ف.دکترمقصود۱ :۱۲۸] .

45309ــ پاریس، ملی(بلوشه۱ :۵۰۵): نوشتهٔ۱۳۱۳ق.

45310 ــ تهران ، مجلس ۳۲۹۷:نسخ زیبای ملاحسین معلم ماهانی، سدهٔ۱۳-۱۴، از روی نسخهٔ مؤرخ ع۱/ ۶۴۹، ۱۷۷ ص ۱۳س [ف .مجلس ۱۰: ۹۴۶] .

45311 ــ تهران ، دکتر مفتاح: نسخ دههٔ یکم ماه‌هفتم۱۳۴۲ ازروی‌نشخهٔع۱/ ۶۴۹ [رؤیت].

45312 تهران، دانشسرایعالی،قریب: نسخ سدهٔ ۱۴ ، از روی‌نسخهٔ‌مؤرخ ع۱/ ۶۴۹ گویا با واسطه ، ربعی[نسخه‌ها ۵ :۶۳۲]

45313 ــلنین گراد ،عمومیP.N.S ۳۳۷ : تاریخ یاد نشده [بریگل ۲ :۱۰۵۶]

● (قاجاریان)

عقدالالالی فی نقدالمعالی

از آقا محمدابراهیم‌فرزندآقامهدی‌رازی، بدایع نگار از منشیان‌دربار ناصرالدین‌شاه،در رویدادهای روزگار همان شاه است از روزگار ولیعهدیش‌تا ۱۲۷۵ ق .در آن از جنگ‌هرات بتفصیل سخن گفته است، و آغاز میشود با:ذکر نسب همایون، شرح‌وقایع اتفاقیه در وفات‌محمد شاه ، شرح فتنهٔ ممالك خراسان ، نهضت نواب حسام‌السلطنه، نواب‌حشمت‌الدوله ،فتنهٔ باب ،فتنهٔفارس،فتنهٔ کرمان، فتنهٔیزد،شورش سربازان میرزا تقی‌خان‌فراهانی‌تافتنهٔ‌صفاهان، امیرنظام میرزا تقی‌امیر کبیر و موجب عزل‌او وجز آنها...

آغاز: الحمدلله‌الواهب‌المنان‌فایض‌الجود قدیم الاحسان غافر را الذنوب.... وبعد،چون خدایتعالی ساحت ملك‌وجودو قسمت‌عالم‌شهود.

بنگرید: ذریعه ۹ :۱۲۷ و ۱۵ :۲۹۵.

45314 ــ تهران ، اصغرمهدوی۱۷۹: نستعلیق نگارنده ، بنام ناصرالدین شاه، ناتمام در فهرست بنام تاریخ ناصر الدین شاه است [نسخه‌ها۳ :۶۶]؟؟

45315ــتهران،ملی۲۰۷۹ ف: نستعلیق خوب ، ج ۱/ ۱۲۷۵ ق‌تصحیح‌شدهٔ ونگارنده، ۱۸۹ گ ۱۵ س [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

تارنخ عالم آرای شاه تهماسب

= تاریخ‌شاه اسماعیل در ص... گذشت.

بنگرید : استوری ۱ :۳۰۴.

45316 ــ کمبریج Add ۲۰۰ : نستعلیق محمد شفیع.۱۰ع۱/ ۱۱۰۲، ۱۸۶ گ ۲۲س ، فیلم آن در دانشگاه ش ۸۳۴ هست [فیلمها: ۱۴۱]

عمدةالتواریخ خاقانی

از میرربیع‌فرزندمیرنیازحسنی حسینی. در ۲۷رجب ۱۱۷۰ ؟ بهانجام‌رسیده‌است.

45317 لنین گراد،اکادمی‌علوم۱۸۷۶ B (۲۹۵۶ف) : نوشتهٔ۱۲۸۲،(۹ب-۸۷ ب) [آکیموشکین۱ :۳۸۴].

● (مغول، منظوم)

غازان نامه

از خواجه‌نورالدین اژدری ، کـه در ص ۳۰۰۸ گذشت. نگارنده از چهارده سالگی به پزشکی می‌پرداخت .

تاریخ منظـوم روزگار غازان خان مغول (۶۹۴- ۷۰۳ ق) است ، که در دوشنبهٔ محرم ۷۵۸ق‌بدان آغاز کرده و در۷۶۳ ق به انجام رسانده‌است.

ف

● مجلی،فارس)

فارسنامه

ازابن‌بلخی،میان سالهای۵۰۲ – ۵۱۰ ، برای غیاث‌الدین میرشجاع محمد پسر ملکشاه سلجوقی (۴۹۸- ۵۱۱) نگاشته است . تاریخ فارس است و گزارش دژهاوشهرهای بزرگ و خراج دیوانی از درآمدوهزینهٔاین‌سرزمین. به هزینهٔ اوقاف‌کمبریج در ۱۳۳۹ ق‌وسپس‌تهران بکوشش سید جلال‌الدین تهرانی در ۱۳۵۳ ق و پس ازآن درشیراز ۱۳۴۳ خ بکوشش‌علینقی بهروزی‌چاپ‌شده‌است. **آغاز:** سپاس و آفرین مرخدایرا که بدایع صنع او را غایت نیست،و هستی اورابدایت‌و نهایت‌نیست.

بنگرید:ذریعه۱۶:۹۳-ف.مشار:۱۱۵۰- پیشگفتار چاپ‌ازسید جلال‌الدین‌تهرانی.

45317 **- مـوزهٔ بـریتانیا** ۵۹۸۳ Or : سدهٔ **۸** (ف: مردیت‌اونس:۱۵)[نسخه‌ها ۴:۶۵۰].

45318 **- تهـران،** سپهسالار۱۵۰۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه و انجام افتاده، ۹۱گ ۱۵ س[ف . سپهسالار۵:۳۵۵]

45319**- پاریس** ، مـلی (بلوشه ۱ : ۵۰۳): نوشتهٔ**۱۲۷۳** ق[بر گل ۲ : ۱۰۲۷ – استواری۱: ۳۵۰]

45320 **- اصفهان،**عمومی۱۱۴۳۹/۲: شکسته نستعلیق رمضان **۱۲۸۶** ، با نسخهٔچاپی آقای سیدجلال‌الدین تهرانی درعبارات برخی جداییهادارد، **آغاز** :ذکرستایش سلطان‌المعظم غیاث‌الدنیاوالدین... ابوشجاع محمدبن ملك‌شاه... سبب تألیف این کتاب... (ص۱۴۵ – ۲۴۱)[ف. دکترمقصود۱:۳۶۱]

45321 **- تهران** ، ملی ۲۰۵ف :نسخ خوش‌سدهٔ **۱۳**.زرین،آغاز برابرنمونه، ۸۰ گ ۱۸ س [ف. ملی ۱: ۲۰۳] .

45322**- تهران،**مجلس ۶۲۹۸:نسخ ، بی‌تاریخ که در **۱۲۷۴** درکتابخانهٔبهمن‌میرزا قاجار بوده ، آغاز برابر نمونه، گویا ناتمام، ۸۲گ ۲۱س[ف.مجلس] .

●(مجلی،فارس)

فارسنامهٔ ناصری

از حاج میرزاحسن‌خان‌طبیب‌فرزندمیرزا حسن فسوی‌حسینی (۱۲۳۷ –۱۳۱۷)، نوادهٔ میرزامجدالدین محمدفرزند صدرالدین‌علیخان مدنی،درتاریخ‌فارس،دردوگفتار:یکم‌درسرگذشت امیران‌ووزیران‌وشاهان فارس از آغاز اسلام تا روزگارنگارش سال۱۳۱۱ق، دوم‌درخصوصیات شهر شیراز وبخشهای آن و نام دیه‌ها وایلات‌و کوهها وچشمه‌ها ورودخانه‌های فارس . درآن

سرگذشت دانشمندان و سرایندگان فارس نیز آورده شده است.

گفتار یکم آن در ۱۳۱۲ ق و دوم آن بسال ۱۳۱۳ ق چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۹۴ - ف. مشار: ۱۱۵۰ استوری ۲: ۱۶۶ - تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۶۸۴.

45323 - **مشهد** ، رضوی ۸۹۶۴: شکسته نستعلیق نگارنده ، شعبان **۱۳۰۴**، ۵۴۳ گ ، اهدایی علی‌اصغر حکمت.

45324 - **مشهد** ، رضوی ۸۹۶۵: شکسته نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، نیز اهدایی علی‌اصغر حکمت [نسخه‌ها ۵: ۵]

45325 - **تهران**، دهخدا ۱۹۵ : نسخ ابوالقاسم پنجشنبه رجب **۱۳۰۶** [نسخه‌ها ۳: ۲۳]

فتحنامه

در بخش منشآت و اسناد خواهد آمد.

● **(تیموریان)**

فتحنامهٔ صاحبقرانی = تاریخ ...

از مغیث الدین ابوالفتح ابراهیم سلطان حنفی . در رویدادهای روزگار تیمور گورکان، از آغاز تاریخ تا برسد به امیر طراغی و سپس شرح وقایع پادشاهی گورکانی، در شیراز ۸۲۰ ق، در یك مقدمه و ۳ مقاله نگاشته است. [دانش پژوه] .

45326 - **تهران**، دانشگاه ۲/۲۵۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۳۹۶-۴۱۰) همراه «تحفهٔ نصرتی» ابوبکر اسکندری [ف . دانشگاه ۹: ۱۳۷۷] .

45327 - **لندن** ، دیوان هند ۱۱۴۱ (اته ۱۹۰): تاریخ یادنشده، ۳۴۲ گ .فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۷۶ هست [فیلمها ۳۵] .

● **(صفویان)**

فتحنامهٔ عباس نامدار = شاهنامهٔ صادقی

از صادق بیگ صادقی افشار ، زاده در تبریز پیرامن ۹۴۰ ق ، درگذشتهٔ ۱۰۲۰ یا ۱۰۲۴ ق. مثنوی‌ست در ۲۵۰۰ بیت، در تاریخ صفویان از آغاز تا روزگار شاه اسماعیل دوم ۹۸۴ ق .و کمی در بارهٔ جنگهای شاه عباس یکم.

45328 - **تبریز** ، محمد نخجوانی : (مجلهٔ ادبیات تبریز ج ۳ ش ۸ ص ۳۷) [بریگل ۲ : ۸۶۷].

● **(افشاریان)**

فتحنامهٔ نادرشاه

از ناشناس.

45329 - **آصفیه** ۷۶۵ (ف .ج ۱ ص ۲۴۸): نوشتهٔ **۱۱۸۸** ق [استوری ۱ ۳۲۷ - بریگل ۲: ۹۲۹].

● **(عمومی، تیموریان)**

فتوحات شاهی

از صدرالدین سلطان ابراهیم امینی، که در خدمت سلطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲-۹۱۱) بوده ، و پس از پیوستن به شاه اسماعیل (۹۰۵-۹۳۰) ، در ۴۵ سالگی ، در هرات بسال ۹۲۷ و بنام همان شاه، در دو بخش نگاشته است: (گرفته از حبیب السیر) بخش یکم بمانند مقدمه‌ای در پنج فتح : ۱ - آفرینش آدم و نیاکان پیامبر ۲- میلاد پیامبر ۳ - سرگذشت امامان ۴ - انتقال نیاکان شاه ۵ - سرگذشت خسرو بادین و دادتا دوازه سالگی، سپس در رویدادها و فتوحات شاه در دوازده دفتر ، رویدادهای هر یك سال در یك دفتر. این کتاب در «استوری ۱: ۳۰۱» از بنایی هروی سرایندهٔ «بهرام و بهروز : ۱۲۷۱» دانسته شده است.

آغاز ۱ : فاتحه‌ارای صفحات فتوحات شاهی . **آغاز ۲** : ستایش بی‌مثل و انبازومر خدای بی نیازی‌راسزاست.

بنگرید : ذریعه۱۶ :۱۱۷ــمقالات‌فارسی ایرج افشار۱ : ۴۳۹ــ ف. دانشگاه۲:۶۳۶ــ استوری، بریگل ۲ : ۸۵۰ــ۸۵۱

45330 ــ **تهران** ، موزهٔ ۳۷۲۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین ، وقف شاه عباس برآستانهٔ شیخ صفی ۱۰۱۷ ، تنها بخش‌یکم (مقدمه) است در پنج فتح ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۳۷۲۲؟ ص[نسخه‌ها۲ : ۲۱۰]

45331 ــ**شوروی** ، دوشنبه ۱۳۹ : سدهٔ **۱۶** م ، آغازو انجام افتاده (ف، دوشنبه ۱ : ۱۴۱) [استوری‌بریگل ۲ : ۸۵۰].

45332 ــ **تهران** ، دانشگاه ۱۱۰۳ : نستعلیق زیبای، علیقلی فرزند احمد تبریزی ، آدینه رجب ۱۷۹ (**۱۰۷۹**) بدستور محمد یوسفا، زرین،در فهرست‌آمده : کسی‌درسدهٔ۱۱ بخشی ازجزء چهارم‌ازجلد سوم «حبیب‌السیر» راکه‌گزارش پادشاهی شاه اسماعیل صفوی‌بوده از آن‌جدا ساخته وبدین‌نام نامیده است، ۱۳۰ گ [ف.دانشگاه۲ : ۶۳۶].

45333ــ**تبریز** ،سلطان‌القرائی: نوشتهٔ **۱۱۰۸** ، آغازافتاده ،[ذریعه ۱۶ : ۱۱۷]

45334ــ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۵۷۷۴(۱۲۳ف). نسخ‌رجب،**۱۱۷۵**(درفهرست آمده : بروزگار نگارنده)، آغازبرابر نمونهٔ**۲**، ۱۶۷ گ ۱۹ س [ف.شیروانی ۱ : ۱۶۱].فیلم آن در دانشگاه ش۲۴۷۷هست[فیلمها: ۱۴۵].

45335 ــ **تهران** ، ادبیات ۱/ ۱۰۵ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، (۵ر ــ ۱۳۶پ) ،در فهرست آمده: درپنج‌فتح‌وشایدازابراهیم‌امینی، باشد آغاز افتاده ، ۱۸۳ گ ۲۰ س [ف . ادبیات ۱ : ۳۶۳].

45336ــ **لنین‌گراد** ، پادشاهی (ف . دون ۱ ۳۰۱) : انجام افتاده ، باچند مینیاتور همانکه بنام «شاهنشاه‌نامه» و ازبنایی‌دانسته‌شده است [استوری ۱ : ۳۰۱ــ بریگل۲ : ۸۵۱].

●(صفویان)

فتوحات فریدونیه

از محمدطاهر فرزندحسن خادم‌بسطامی، بنام‌فریدون‌خان‌فرمانروای استرآبادومازندران و بسطام‌و دامغان‌وکرایلی‌وکبودجامه‌وسرپرست اهل ترکمان.هنگام برگشت نگارنده از مشهد طوس درشوال ۱۰۲۲ در تاریخ‌جنگهای‌فریدون خان ساخته است :مقدمه در سرگذشت فریدون خان چرکس‌غلام خاصهٔ‌شاه‌عباس،فتح نخستین‌در رمضان ۱۰۱۵ ، فتح دوم درکوکلان‌با صدتن، فتح‌سیم درکمال دره،فتح چهارم باشاه‌نظربیگ در۱۰۱۹ ، پنجم‌باج‌وخراج گرفتن،ششم‌شکست دادن نظر شاه بیگ ، هفتم نامه نوشتن به ایل کوکلان وکشتن‌قراخان، هشتم تاخت برگروه داغلوبردن، نهم‌بدست‌آوردن اسماعیل‌بیگ‌برادر قراخان سلطان ، دهم ایلغار از راه دده‌گنبدی و گرفتن شاه نظربیگ ، یازدهم‌ایلغار کردن‌تا ابتدای ایلخان‌داغی ، دوازدهم آمدن‌قاریخان، سیزدهم رفتن‌خان تا پایان‌کوکلان‌وادب‌کردن دشمنان ، چهاردهم رفتن خان به قزلچه برسر توکل‌اون بیگی‌وکشتن همهٔ آن ایل!، پانزدهم ایل اوخلو قرامنکادا نابود ساختن ! شانزدهم کشتن همهٔ ایل سالوروودوجی ! هفدهم دفع ایل علیمنگی و ۳۵۰ سر بریدن ! هیجدهم‌ایلغار برقزلچه ، نوزدهم گردآوردن گروه پراکنده اوخلو وبکارواداشتن!،فتح‌بیستم‌ازدژمبارک آباد پانزده‌منزل‌رادرهفت‌شبانه روزایلغارکردن و بر سردژ مزیدیزید رفتن.خاتمه‌درشمه‌ای ازخوش

رفتاری‌خان.

45337ــ تهران ، دانشگاه ۳۳۱۳ : نستعلیق نگارنده ، از همان تاریخها ، نسخهٔ پاکیزه ، آغازدردیباچه وگویا یك صفحه‌افتاده، ۸۶ گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۹۷]

(صفویان)

فتوحات همایون

از سیاقی نظام ، بسال ۱۰۰۷ق بنام‌شاه عباس یکم (۹۹۶ ــ ۱۰۳۸ ق) ، تاریخ‌دوازده سال نخست پادشاهی اوست ، در یك مقدمه‌بنام کرامت ودوازده باب هریك‌بنام فتوح، که تنها فتوح‌دوازدهم آن‌در دست‌هست، که‌دربارهٔ‌تسخیر خراسان است در شعبان ۱۰۰۶ ق . در مجلهٔ «بررسیهای تاریخی ۱۳۵۲خ» بکوشش زریاب خویی چاپ‌عکسی شده‌است.

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۲۸۱.

45338ــ تهران،عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق گویا ازروزگارنگارنده و یا نزدیك‌به آن این نسخه‌بکوشش‌زریاب خویی‌چاپ عکسی شده است[رؤیت].

45339 ـ لندن ، دیوان هند (اته : ۵۳۷): نوشتهٔ۱۰۵۹ق.دارای‌مقدمه‌و فتح۱۲ .

45340 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۸۴): نوشتهٔ آغاز سدهٔ ۱۲ق ، دارای مقدمه و فتح ۱۲ و انجام آن افتاده ، با مینیاتورها [استوری۱: ۳۰۸-بریگل۲:۸۶۵].

●(عمومی ، ایران)

فرازستان

ازمیرزا اسماعیل‌خان‌تویسرکانی ،درگذشته پیرامون ۱۳۱۰، تاریخ پادشاهان است،ازدارا پورداراب ، بنام ناصر الدین شاه قاجار بسال ۱۳۰۵ نگاشته، ودرآن واژه‌های پارسی‌رابکار برده که‌برخی نیز واژه‌هایی ساختگی است ، و بسال ۱۳۱۱ ق ۱۸۹۴ م دربمبئی در ۴۱۴ص بچاپ‌رسیده‌است. آغاز: (متن) بایسته‌بودهمیشه‌یی تندیسه‌ودادار‌رادرآغاز هرکاریادکردن.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۵۱ ــ ف. مشار : ۳۳۰ــ مؤلفین‌مشار۱: ۵۸۲.

45341 ـ مشهد ، رضوی ۲۷۷ تاریخ (۴۲۶۳): نستعلیق ۱۳۰۵ بدون مقدمه‌ای که دیگری‌درگزارش‌واژه‌های‌آن‌نوشته ، ۳۰۱ گ ۱۲ س[ف. رضوی ۷ : ۱۴۲]

●(محلی،خراسان)

فردوس التواریخ

ازملا نوروزعلی فرزندمحمدباقر، معروف به‌فاضل‌بسطامی،درگذشته۱۳۰۹نگارندهٔ«سرور العارفین» درسرگذشت مختار.درتاریخ‌خراسان و امام رضاو دانشمندان و فقیهان‌مدفون‌درمشهد و فهرست موقوفات و کتابهای‌کتابخانهٔ‌رضوی. و این جز «تحفهٔ رضویهٔ» اوست [ذریعه]در یك مقدمه‌وچهارباب بسال ۱۳۱۵ق درتبریز بچاپ رسیده‌است. نسخه‌ای ازهمین‌کتاب‌در(دانشگاه: ۳۸۷۲) هست که‌حسن فرزند فخرالدین‌فرزند عنایة حسینی آن را ازخوددانسته است.

آغاز: الحمدلله‌الذی جعلنامن‌المجاورین للروضةالرضویه.

بنگرید : ذریعه۱۶ : ۱۶۵ــ ف . مشار: ۱۱۵۹.

45342 ـ تهران ، ملك ۶۱۶۵:نسخ حسن فرزند احمد حسینی ، سدهٔ۱۳ ، ۵۷ گ ازنوروزعلی‌ست.

45343 ـ تهران ، دانشگاه ۳۸۷۲ : نسخ سدهٔ ۱۳ ،دردیباجه نگارنده حسن فرزند فخرالدین حسینی‌یادشده‌است‌ودوصفحه‌ازپایان برابر چاپی‌را ندارد. آغاز : هذاکتاب‌فردوس

التواریخ ، الحمدالله الذی جعلنا من المجاورین للروضة الرضویه... چون این حقیر... حسن بن فخرالدین بن عنایة الحسینی، چون برنخورده‌ام باینکه مؤرخی یا عالمی... در خصوص بلدهٔ... رضوی... تألیف نموده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۵۷].

45344 ـ **مشهد**، رضوی ۲۷۸ تاریخ: نسخ سدهٔ **۱۴** [ف. رضوی ۷ : ۱۴۲]

45345 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۱۰۰۰ : نسخ سدهٔ **۱۴** نیز از نوروز علی‌ست [ف. شهرستانها ۱ : ۱۵۶].

فرمان = فرمانها

در بخش منشآت و اسنادخواهد آمد.

فریادنامهٔ ایران

در بخش اسناد خواهد آمد.

● **(عمومی ایران، ایران باستان)**

فصل در بیان پادشاهانی که در ولایت ایران پادشاهی کرده‌اند

از عالم خواجه فرزند میرزا سید خواجه مشرف بخاری ، که در خدمت آخرین امیران بخارا بنام عبدالاحد (۱۳۰۳ ـ ۱۳۲۸ ق) و سید عالم خان (۱۳۲۸ ق ۱۳۳۸ ق) بوده است.

تاریخ پادشاهان است درپیرامن بیست فصل ومیرسد به‌روزگار نگارش .

45346 ـ **تاجیکستان** ، دوشنبه اکادمی علوم ۱۴۷ : ازآغاز سدهٔ **۲۰** م (ف. میرزایف و فرزند ۱ : ۱۵۰) [برگل ۲ : ۷۲۹]

فضایل بلخی

ابوبکر بلخی. دربخش سیر خواهدآمد.

● **(عمومی ، ایران)**

فوایدصفویه

ازابوالحسن فرزند ابراهیم قزوینی، تاریخ کوتاهی ست از تاریخ ایران ازافغانان، افشار، ابدالیه، زند ،قاجار ، ادوارد براون از «فواید صفویه» نگاشتهٔ سیدصفوی بسال ۱۲۱۱ یادکرده است. **آغاز** : جهان پادشاهاخدایی‌تر است .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۳۴۵ ـ تاریخ ادبیات ایران: ۲۹۴ .

45347 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۹۸ Add : نستعلیق، سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، ۱۵۶ گ ۱۳ س.

45348 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۳۹ Or: نستعلیق ، سدهٔ **۱۹** م، تحریر تازه‌تری‌ست از آن ، ۶۵ گ ۲۱ س [ریو ۱ : ۱۳۳ ـ ۱۳۴].

45349 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۰۷۰ / ۶۵: ازروزگار نگارنده، چند سطر از پایان افتاده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ : ۵۷].

● **(محلی، کرمان، قاجار)**

فهرست اسامی فرماندهان کرمان

از شیخ یحیی فرزند احمداحمدی کرمانی، تاریخ فرماندهان روزگارقاجار است در کرمان، از مرتضی قلیخان ورویداد ۱۲۰۸ ق تاسال نگارش ۱۳۲۲ ق. بکوشش آقای باستانی پاریزی ۱۳۴۳ خ در «فرهنگ ایران زمین جلد ۱۲ ص ۱ ـ ۸۵ چاپ شده‌است.

بنگرید: پیشگفتار باستانی پاریزی درچاپ فرهنگ ایران زمین ج ۱۲ ـ بریگل ۲ : ۱۰۶۴ .

45349 ـ **تهران**، آقای تقی مشیری : نوشتهٔ ۳ محرم **۱۳۲۳** ، ۵۷ گ . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۲۷ هست [فیلمها : ۱۵۱]

● (قاجاریان)

قائم مقام فراهانی

45350 ـ تهران، دانشگاه ۹/ ۵۴۳۸: نوشتهٔ ع ۱۳۱۹/۱ ، گزارش محرمانهٔ میرزا محمدخان سرتیپ ناظم دفتر کارگزاری نوهٔ حاجی میرزا محمدوزیر پسر دایی قایم‌مقام است (ص ۱۳۲ ـ ۱۳۹) [ف. دانشگاه ۱۶: ۹]

● (قاجاریان)

قرن السعادة

از افضل الملك، غلامحسین‌خان زندی شیرازی (که یاد در «افضل التواریخ: ۴۲۲۰» گذشت). یادداشتهای گوناگون است (بنگرید: تاریخ‌صدور قاجاریه: ۴۲۵۳).

آغاز: حمد وافر و شکر متکاثر خداوند قادری را سزاست که درصورت‌مبانی.

45351 ـ تهران، مجلس ۱/ ۸۴۹۹: شکسته‌نستعلیق خودنگارنده، سدهٔ ۱۴ (ص ۱ ـ ۱۷) ، سپس «تاریخ‌صدور قاجاریه» ازهموست [رؤیت].

● (صفویان)

قصص خاقان

ازولی‌قلیخان‌فرزندداودقلی‌شاملوی‌هروی. زاده در هرات ۱۰۳۵ ، ودرسی وهشت سالگی در ۱۰۷۳ (= قصص‌خاقان) آغاز به‌نگارش آن کرده و تواریخی تا ۱۰۸۵ رادارد. دریك‌مقدمه و سه باب و یك خاتمه است: مقدمه‌درنسب شاه عباس دوم. باب‌یکم در نیاکان صفویه از فیروز شاه تا شاه‌اسماعیل‌یکم (۹۰۵ـ۹۳۰). باب‌دوم پادشاهان صفوی از شاه اسماعیل یکم (۹۰۵ ـ ۹۳۰) تاتاجگذاری شاه عباس دوم. باب سوم پادشاهی شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) خاتمه در دو تذکره: تذکرهٔ یکم دانشمندان و وادباو پزشکان‌و شیوخ روزگارشاه عباس دوم. تذکرهٔ دوم درسرگذشت شاعران همان‌روزگار.

آغاز: ربنا افتح بیننا وبین قومنا بالحق... بهترین کلامی که‌ذوالفقار زبان‌قلم‌وشمشیر نفس آتشین...

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱۰۶.

45352 ـ ساری، طاهری شهاب: نسخ خوب سدهٔ ۱۱، آغاز افتاده‌وانجام نیزیك برگ افتاده، ۴۷۶ ص ۲۱ س [نسخه‌ها ۶: ۶۲۴].

45353 ـ تهران، مجلس ۲۱۵۷؟: از روزگار نگارنده، آغاز و انجام‌افتاده، ۴۸۶ گ ۱۷س [تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۶۹۰].

45354 ـ موزهٔ بریتانیا، ۷۶۵۶ Add: نسخ، شعبان ۱۰۲۸ (گویا ۱۱۲۸ = ۱۷۱۶م) ، آغاز برابر نمونه، ۱۸۰ گ ۲۷ س [ریو ۱: ۱۹۰]

45355 ـ تهران، ملی ۱۱۴۰ ف: نستعلیق گویا سدهٔ ۱۱، **آغاز:** بهترین کسی (برابرنمونه)، آغاز نو نویس، ۳۶۹ گ ۲۱س [ف. ملی ۳ : ۱۶۳].

45356 ـ اصفهان، دانشکدهٔ ادبیات ۲۰۱۵: نسخ سدهٔ ۱۲ ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۳۰۰]

45357 ـ تهران، مجلس ۳۹۸۶: نسخ سدهٔ ۱۲ ، چند برگ آن نوشتهٔ سعید نفیسی، ۴۲۶ص ۲۵ س [ف. مجلس ۱۰: ۲۱۵۶].

45358 ـ تهران، مجلس ۲۱۵۵؟: نسخ ۱۲۴۴، ۷۳۳ص ۲۱ س [تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۶۸۸].

45359 ـ تهران، مجلس ۳۹۵۵: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، فهرست نام ۱۴۰ تن دانشمندانی که در خاتمهٔ نسخه گزارش شده‌اند درفهرست کتابخانه آورده‌شده

است ، ۸۷۲ ص ۱۷ س [ف.مجلس.۱: ۲۰۹۰ تا ۲۰۹۶].

45360 ـ **اصفهان**، صدرهاشمی: نسخ، بی‌تاریخ ، بایادداشت ۱۲۲۳ ،

45361 ـ **پاریس**، ملی ۲۲۷ (ج ۱ : ۴۸۵): نوشتهٔ **۱۱۲۴** [بریگل ۲ : ۸۹۴ ـ نسخه‌ها ۲ : ۱۸۵].

● (محلی)

قیراط الماس و ترجمهٔ سلماس

از محمد حسن مترجم، بنام ناصرالدین‌شاه قاجار، دررمضان ۱۳۰۴ نگاشته است. درتاریخ و جغرافیای سلماس ، ازآغازساختمان آن‌شهرو رویدادهایی که برآن گذشته تا رویداد یورش با سکویچ به آن ،ونیز مردان بنام سلماس . و اطلاعات خوبی ازروزگارصفویان‌تاناصرالدین رادربردارد.

آغاز: رسالهٔقیراط‌الماس‌وترجمهٔسلماس. از تاریخ و جغرافیا.سلماس ازبلادقدیمهٔ ایران و مضافات عتیقهٔ آذربایجان ودرطرف‌غربی‌شهر تبریزوشمال غربی‌دریاچهٔ ارومی واقع است.

45362 ـ **تهران**، ملی ۳۹۴ف: شکسته نستعلیق خوش رمضان **۱۳۰۴** ، برای ناصر الدین شاه ، ۲۰ گ ۱۱ س [ف . ملی ۱ : ۳۷۸].

ك

● (محلی،قم)

کتابچهٔ تفصیل حالات دارالایمان

قم = تاریخ قم

از میرزا غلامحسین‌ادیب همنشین ونـدیم علینقی میرزا فرمانروای قم وساوه‌وزرند، برای محمدحسن‌خان اعتمادالسلطنه،در ۱۳۰۴/۵ . (بنگرید:سفرنامهٔقم: ۴۰۲۵)نگاشته‌است.

45363 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۱۴ : شکسته نستعلیق **۱۳۰۴** ، ۳۲ گ ۲۰س [ف . دانشگاه ۱۶ : ۲۶].

● (محلی، کردستان)

کتابچهٔ وافی ورسالهٔ کافی

در نام عشایر و ایلات کـردستان ، بنام ناصرالدین شاه(۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)وصنیع‌الدوله وزیر انطباعات، در یك مقدمه درسه‌مقصدوچند مطلب ، به ترتیب تهجی . از کتابهاییست کـه بدستورصنیع‌الدوله نگاشته‌شده‌است.

آغاز: حمد بی‌منتها خالقی راسزاست.

45364 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۵۵۷ : نسخ سدهٔ **۱۴**، ۲۷ گ ۱۹س[ف.دانشگاه۱۶: ۳۵].

کتاب سلطانی = تاریخ‌مبارك‌غازانی

رشیدالدین‌فضل‌الله، ص: ۴۲۶۹

کشف‌الغطا در جواب شبهات ادوارد براون

دربخش‌پیامبران‌وتاریخ‌ادیان‌خواهدآمد.

● (قاجاریان)

کلام‌الملوك = ملوك‌الکلام = رسالهٔ خاقانیه

از صاحب‌علی‌آبادی ، میرزا تقی(که‌یاداو دره کلیات: ۱۸۷۶» گذشت). گویاتقریراتی‌ست از فتحعلی شاه (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰ق) ،درتاریخ ونسب خاندان قاجار، ازآغازکارآن ایل‌تاسال

چهلم پادشاهی همان شاه ، از تیره‌های این ایل، از کشته شدن فتحعلی خان ، اسارت محمدخان، ودر پایان برخی از نسخه‌ها دنباله‌ای‌ست دردو صفحه در تاریخ مرگ خاقان وخاکجای او وآغاز پادشاهی محمد شاه . طبعاً این بخش از خود علی آبادی‌ست. **آغاز** : ... الرسالة الخاقانیه، فی شکر الالاء الربانیة ... و والآثار الحلیه المسماة بملوك الکلام. **آغاز**: ۲: لك الحمدیاذی لجود و المجد والعلی ، تبارك تعطی من تشاء ... درود مرنخستین صدور، ودرود عرصهٔ شهود.

بنگرید: ذریعه ۳ :۱۸۹۲۸۸: ۱۱۱: ۱۱۱.

45365 ــ **تهران** ، خانقاه نعمت اللهی ۱ / ۳۱۷: سه‌شنبه ۴ج۲ / **۱۲۵۳**، (ص۲ــ۲۱)، آغاز برابر نمونهٔ **۲** . ودر فهرست بنام **کلام الملوك** است [ف. دیباجی۲ :۵۶].

45366ــ **تهران** ، ملی ۱ / ۱۳۴۹ف : نوشتهٔ صفی لواسانی، **۱۲۵۵**، درفهرست نگارنده فتحعلی شاه یاد شده است، (ص ۱ ــ۳۳)، آغاز برابر نمونهٔ۲ ، [ملی۳: ۴۱۱].

45367 ــ **تهران** ، مجلس ۵۵۴ : نستعلیق ، **۱۲۶۱** ، زرین، درفهرست بنام **کلام الملوك** است ، ۳۴ گ ۱۱ س[ف. مجلس۲: ۳۲۵].

45368 ــ **تهران**، مجلس ۳ / ۲۶۷۵ : شکسته نستعلیق ، درجنگ نجفقلی استرآبادی متخلص به نصرت، **۱۲۷۳**ق درشت، (ص۸-۲۱)، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، وبنام **کلام الملوك** است [ف . مجلس ۸: ۴۳۸]

45369 ــ **مشهد** ، رضوی ۳۰۴ تاریخ (۴۲۷۸): شکسته نستعلیق ، ۲۰شوال**۱۲۷۳**، آغاز افتاده ، در فهرست بنام **ملوك الکلام** است ، دنباله رادر مرگ فتحعلی شاه و آغاز پادشاهی محمدشاه را نیز دارد، ۱۱ گ ۱۵ س [ف .رضوی۷: ۱۷۲].

45370 ــ **تهران**، ملی ۴۳۱ ف: شکسته نستعلیق محمدطسوجی، باتاریخ **۱۲۸۲** دردفتر، (ص ۱۷۶ ــ ۲۰۴) ، بنام **کلام الملوك** است آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، [ف. ملی ۱ :۴۱۸]

45371 ــ **تهران** ، سپهسالار ۷۵۱۷ : نسخ زیبای دارالایمان قم **۱۲۹۰** ، ۳۵ص ، با نسخه‌های دیگر جدایی دارد [یادداشتهای دکترجان لایو نگود] .

45372 ــ **تهران** ، ملی ۲۴۴۷ ف: نسخ علی اکبر بـرای اعتضاد السلطنه ، ج ۱ / **۱۲۹۰** ق ، ۱۴ گ ۱۴ س ، در آن آمده : املای اصل آن از فتحعلی شاه ونگارش علی آبادی است . سپس فاضل خان گروسی نگاشتهٔ علی آبادی را گزیده کرد تا برسنگ خاکجای فتحعلی شاه در قم بکوشش میرزا محمد حسین خوشنویس تهرانی منقوش سازند، آنگاه اعتضادالسلطنه این نسخه رااز روی آن نبشتهٔ سنگی نویسانده است، [یادداشتهای دکترجان لایو نگود].

45373 ــ **تهران** ، سلطنتی ۲۱۵ (۶۷۶ ف): همراه «دیوان : 24137» و از سدهٔ **۱۳** بنام **کلام الملوك** یادشده است [ف. دکتر بیانی: ۴۵۸].

45374ــ **تهران**، ملی ۱۷۰ ف: نستعلیق و نسخ آغابیگم متخلص به‌خاتون دختر نگارنده، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ودرفهرست بنام **ملوك الکلام** است ، ۱۵ گ ۱۳ س[ف .ملی ۱: ۱۷۴].

45375 ــ **تهران**، مجلس ۵۵۵ : نستعلیق فضل‌الله معروف به میرزا باباخان، **۱۳۰۵** ، در فهرست بدو نام است ، ۵۰ گ ۸ س [ف . مجلس ۲ : ۳۲۶].

45376 ــ **مشهد** ، رضوی ۳۰۳ تاریخ

(۴۲۷۷): نستعلیق همان فضل الله ، غرهٔ ع ۱۶/ **۱۳۰۵** ، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، درفهرست بنام **ملوك الكلام** است، زرین، ۵۲ گ ۸ص[ف. رضوی ۷: ۱۷۲].

45377 ـ **شیراز،** صدرالدین محلاتی: نوشتهٔ شعاع الملك محمدحسین شیرازی، ۱۵ محرم **۱۳۵۱**. درفهرست بنام کلام الملوك است[نسخه‌ها ۵ : ۲۷۳]

45378 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۶۱۷ : نستعلیق ، مجدالدین محمد ابوالفضل فـرزند فضل‌الله ساوجی، برای برادرش ضیاءالدین محمد فرزنداحمدحکیم تنکابنی ،درفهرست ازنگارنده نام‌برده‌نشده ،وبهردونام‌است، آغاز برابرنمونهٔ ۲ ۱۸۰ گ ۱۰س[ف. دانشگاه۱۶: ۴۷].

45379 ـ **تهران،** مجلس ۶۱۴: شکسته نستعلیق ، بی‌تاریخ [ف. مجلس۲: ۳۶۷].

45380 ـ **تهران** ، ملی ۲۳۲۹ ف : نستعلیق خوب علی بابا فرزند میرزا محمد شیرازی **۱۲۵۸** ق، برای نصیر الملك، در کلیات او (ص۱- ۵۵) آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، بنام تاریخ ایل قاجار تـا اول پادشاهی فتحعلی شاه است [یادداشتهای دکتر جان لایو نگود].

● **(قاجاریان)**

کلام الملوك

از ناشناس . تاریخ مختصر قاجاریان است تا مرگ فتحعلی شاه در ۱۲۵۰ ق.

45281 ـ **کمبریج** ، دانشگاه، براون ۲۰ H (۹) : نوشتهٔ **۱۲۹۰** ق [استوری ۱ : ۳۳۷ـ برگل ۲: ۹۵۴].

● **(تیموریان)**

کنوز الاعظم = تیمور نامه = تاریخ صاحبقران امیر تیمور

از عبدالرحمان سیرت، تاریخ افسانه‌ای و ادبی تیمور است در ۱۰۲۴ ق بدان آغاز و در ۱۱۲۶ ق در بخارا ، بروزگار پادشاهی ابوالفیض خان اشترخانی به‌انجام رسانده است. در دیباچه گفته است این تاریخ تیمور است و میرسد به‌روزگار نگارش ،در دو جلد :یکم اززایش او تاروزگار عبدالله‌خان شیبانی ، دوم ازروزگار عبدالله‌خان تا روزگار نگارش، ولی جلد یکم تنها در بارهٔ تیمور است و گویا ناتمام مانده است .

در تاشکند در ۱۳۳۱ ق بکوشش عارف‌جان بانو چاپ سنگی شده‌است.

بنگرید: بریگل ۲: ۸۱۲.

45382 ـ **ازبکستان** ، تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان ۱۸۶ :ازآغاز سدهٔ **۱۸** م ، ۱۲ ق. انجام افتاده.

45383 ـ **ازبکستان**، تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان ۲۰ : از آغاز سدهٔ **۱۸** م (ف. ص۱۸)[بر گل]

45384 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۳۷۸ : نوشتهٔ **۱۲۳۵**، ۴۲۸ گ. [آکیموشکین]

45385 ـ **ازبکستان** ، تاشکند، اکادمی علوم ۱۹: نوشتهٔ **۱۲۷۰** ق . رونـویس شده از نسخهٔ ش ۲۰ تاشکند.

45389 ـ **ازبکستان**، تاشکند، اکادمی علوم ۱۸۸ : نوشتهٔ **۱۲۷۰** ق [برگل]

45387 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۳۷۹ C : نوشتهٔ **۱۲۷۳**، (۸پ-۱۸۱ر).

45388 ـ **تـاجیکستان** ، دوشنبـه ، اکادمی علوم ۵۱: از میانهٔ سدهٔ **۱۹** م . (ف. میرزایف ۱: ۶۴) .

45389 ـ **تاجیکستان**، دوشنبه، اکادمی علوم ۵۲ : از پایان سدهٔ **۱۹** م ، تارویدادهای روزگار امیرشاه مراد در ۱۲۰۷ رادارد.

45390ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۶۷ D: نوشتۀ ۱۳۰۳، ۴۷۶ گ.

45391ـ تاجیکستان، دوشنبه اکادمی علوم ۵۳: نوشتۀ ۱۳۲۳ ق، تارویدادهای ۱۲۰۷ قرادارد.

45392ـ ازبکستان، تاشکند، دانشگاه (ف.ج ۱ ص ۵۸): تاریخ یادنشده، انجام افتاده، تا رویدادهای جنگ تیمور و شاه شجاع پایان می یابد.

45393ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۱۶۳۶: بی تاریخ، (۹۸پ ۱۸۸پ)

45394ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۱۹۷۲: بی تاریخ، ۵۸۴ گ [آکیموشکین]

45395ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۲۳۳۶: بی تاریخ، ۲۷۹ گ [آکیمو شکین ۱: ۴۶۲-۴۶۱]

45396ـ آلمان (ف. هاینتس ۱۰۰: [بریگل].

● (قاجاریان، بابیان)

کواکب دریه...

در بخش پیامبران و ادیان خواهدآمد.

● (افشاریان)

کیفیت راهی شدن نادرشاه به هندوستان

از ناشناس. با عنوان کیفیت راهی شدن سلطنت پناه شاهنشاه نادر شاه به سمت هندوستان.

45397ـ پاریس، ملی (بلوشه ۱: ۶۱۴): نوشتۀ ۱۱۶۴ [استوری ۱: ۳۲۸ ـ بریگل ۲: ۹۲۸].

گ

گزارشی از قیام بابیان

در بخش تاریخ ادیان خواهدآمد.

●(زندیان)

گلشن مراد = تاریخ...

از میرزا ابوالحسن (حاکم کاشان بروزگار کریم خان زند) در گذشته ۱۲۱۰ فرزند معز الدین محمد مستوفی غفاری کاشانی. بدستور و به نام علیمراد خان زند (۱۱۹۶ـ۱۱۹۹) بسال ۱۱۹۸ بدان آغاز کرده در تاریخ پادشاهان زند است از سال ۱۱۶۸ تاروزگار نگارش ۱۲۰۳ ق را دارد. سپس در ۱۲۱۰ ق بکوشش محمد علیخان شیرازی به انجام رسیده است.

در یك مقدمه وسه مقالت: مقدمه در ذکر کسانیکه پس از کشتن نادر برخاسته اند. مقالت ۱ ـ در نسب کریم خان زند ۲ ـ پادشاهی ابوالفتح خان و زکی خان وجعفر خان تا ۱۲۰۳ ق ۳ ـ درذکر احوال فرمانفرمای عهدو مسنددارعصر علیمرادخان. آغاز: گلشن مراد سلاطین کامکار را خرمی و طراوت حصول به آبیاری ستایش مالك الملوك ذوالجلالی.

بنگرید: بریگل ۱: ۹۳۶ ـ استوری ۱: ۳۳۱.

45398ـ تهران، ملك ۴۳۳۳: نستعلیق شکسته آمیز ابوالقاسم فرزند عبدالله حسینی کاشانی، ذیحجۀ ۱۲۱۰، ۲۵۲ گ، کامل [یادداشتهای دکتر جان لایونگود]

45399ـ موزۀ بریتانیا، نوشتۀ ۱۸۸۷ م، ناقص [ذیل ریو: ۶۶]

گیتی گشای = تاریخ گیتی گشای

نامی، درص ۴۲۶۷ گذشت.

اب التواریخ

قزوینی. در بخش عمومی ۴۱۸۶ گذشت

● (افشاریان، عمومی)

لشکر کشی‌های ایران به هند

از محمد علی حزین (که یاد او در «فرسنامه: ۱۴۴۱ گذشت). یورشهایی را که ازمرز ایران به هند شده، به اختصار با عنوانهای: دفعهٔ اول، دفعهٔ دوم... تا دفعهٔ بیست و یکم به اختصار برشمارده است. درحسین آباد هند بسال ۱۱۸۰ ق به انجام رسانده است. و این جز (واقعات ایران و هند، درهمین بخش) اوست.

آغاز: موافق سیر معتبره دفعاتی که لشکر ایران به سند و هند درآمده در اینمقال به ایجاز و اختصار تمام...

45400 ــ **مشهد**، رضوی ۱/ ۹۷۲۴ فهرست نشده: شکستهٔ هند، سدهٔ **۱۲**، (۱ر-۸ر) سپس «خواص الحیوان» ازهمو [رؤیت].

45401 ــ **برلین**، پادشاهی ۱۱ (پرچ ص ۵۴): تاریخ یادنشده.

45402 ــ **کلکته**، آسیایی بنگال (۱۷۴۹ ایوانف): تاریخ یادنشده.

45403 ــ **هند**، بانگیپور (ذیل ۲ : ۲۲۴۰) : [استوری ۱ : ۳۲۶ ــ بریگل ۲ : ۹۲۵].

م

● (تیموریان)

مآثر الخواقین

از میرزادین محمد خراسانی برای وزیر الدوله محمد وزیرخان نواب دوم تونك (۱۸۳۴-۱۸۶۴م)، تاریخ مغولان و تیموریان و سلسله‌های روزگار آنان است، گویا برمایهٔ «شجرة الاتراك» و «روضة الصفا» نگاشته شده است.

آغاز: خداوندا جهان پرودهٔ تست.

45404 ــ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۵۶: نستعلیق هند، سدهٔ **۱۹**م، ۶۰۱ گ ۱۷س [ریو ۱۸۳:۱].

● (قاجاریان)

مآثر سلطانی

از ابراهیم فرزند عبدالجلیل تبریزی، در رویدادهای بزرگ سه سال آغاز پادشاهی محمد شاه قاجار (۱۲۵۰ ــ ۱۲۶۴)، از سال ۱۲۴۹ آغاز می کند: مقدمات تسخیر هرات، مرگ فتحعلی شاه، ورود محمد شاه به تهران، رفتن معتمدالدوله به شیراز، گرفتار شدن فرمانفرما شجاع السلطنه و جز آنها. **آغاز:** الحمدالله الذی خلق الاصباح من مشرق الازل وخلق الارواح من مشرع لم یزل، فطر الخلائق نشر الاثار قدرته...

45405 ــ **تهران**، فخرالدین نصیری: خامهٔ نگارنده، و همان سال نگارش **۱۲۵۱** (!) [یادداشتهای، آقای فخرالدین].

45406 ــ **تهران**، ملی ۶ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۷۸ گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۴] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۸۷ هست [فیلمها : ۱۷۸].

● (قاجاریان)

مآثر سلطانیه

از عبدالرزاق دنبلی، مفتون، (که یاد او در «حدایق الادباء: ۶۵۹» گذشت). تاریخ خاندان قاجار است بویژه فتحعلی شاه، و تا سال ۱۲۴۱

که سال چاپ آن در تبریز است را دارد. ترجمهٔ انگلیسی آن از روی نسخه‌ای خطی در لندن ۱۸۳۳م، از سرهارفورد، جونس بریج انگلیسی تا رویدادهای ۱۲۴۶ را دارد، و ما میدانیم مفتون در ۱۲۴۳ درگذشته است.

آغاز: سپاس وستایش فراوان ازخاکیان سزاوار بارگاه.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۵ ـ ف. مشار : ۱۳۵۱ ـ تاریخ ادبیات براون، یاسمی : ۱۱۸.

45407 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ذیل ریو ۶۸): نوشتهٔ **۱۲۳۶**ق.

45408 ـ **هند**، مدراس (ف. ج ۱ : ۳۱۶): نوشتهٔ **۱۲۴۵**ق.

45409 ـ **بغداد**، جامعة الحکمة ۳۱۶: تعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۸ گ ۱۶ س. نام پدر نگارنده درفهرست نجاتقلی یاد شده است [مخطوطات، یعقوب سرکیس، کورکیس: ۱۸۲].

45410 ـ **هند**، بانکیپور ۵۲۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۹**، آغاز برابر نمونه، ناقص، ۱۷۶ گ ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر ۶: ۱۹۱].

45411 ـ **تهران**، ملی(؟) (مجلهٔ یادگار ج ۴ ش ۸ ص ۳۴): تاریخ یادنشده.

45412 ـ **لندن**، انجمن آسیایی پادشاهی (ف. مورلی ص ۱۵۱ ـ ۱۵۳) [استوری ۱ : ۳۳۴ ـ بریگل ۲ :۹۴۴].

● **(قاجاریان)**

مآثر فتحعلی شاه

از محمدصادق همای مروزی، (که یاد اودر «تحفهٔ عباسی: ۱۵۶۱» گذشت).

آغاز: نحمدك اللهم یامن لك الامرولك الحمد ... حمدخداوندبراروا ست که خاك تیره را منبت لاله و گل گردانید.

45413 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۱ تاریخ فارسی طلعت: بی‌تاریخ، زرین، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «مآثر فتحعلی شاه» یادشده، ۲۴۰ گ [ف. مخطوطات ۲ : ۱۰۳].

● **(صفویان)**

مآثر قطبشاهی محمودی

از محمود فرزند عبدالله نیشابوری نگارندهٔ «تاریخ ترکمانیه»، که در دربار محمدقلی قطبشاه کلکنده کار می‌کرده است، سپس به حج رفته و به ایران برگشته، واین کتاب را در ۱۰۳۳ ـ ۱۰۳۸ بهنگامی که در ایران می‌زیسته نگاشته است. در سه جلد، و تنها بخش تاریخ صفویان آن در ۱۲ مقاله دردست هست.

45414 ـ **لندن**، دیوان هند (اته ۴۶۳): انجام افتاده، نسخه در تاریخ صفویان است در ۱۲ مقاله و بخشی در تاریخ محمدقطبشاه دارد [بریگل ۲ : ۸۸۳].

● **(عمومی)**

مآثر مهدیه

از ممتحن الدوله میرزا مهدیخان مهندس فرزند رضاقلی تبریزی سرابی نایب وزارت امور خارجه بروزگار ناصری، که پس از تحصیل در دارالفنون به فرانسه رفته و باز گشته و ۲۵ سال در وزارت امور خارجه کارکرده است. در این روزها بوده که خواسته است در بارهٔ دیپلوماسی و جغرافیای عمومی و ایران کتابی بنگارد، واین کتاب را در یك مقدمه و دوجزء، و هرجزء در چند باب، و یك خاتمه در جغرافیای عمومی وسیاسی، ا گویا بسال ۱۳۱۰ق می‌نگارد. **آغاز:** پس از حمد و ثنای اجابت کنندهٔ دعوات وعطا کنندهٔ مسؤولات عالم برخفیات... اما بعداین بندهٔ فانی مهدی مهندس و نایب وزارت خارجه ابن رضاقلی.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۷.

45415ـ **تهران**، مجلس ۷۸۰: نستعلیق **۱۳۱۰**، [ف. مجلس ۲: ۴۸۸].

45416ـ **تهران**، ملی ۹۶۹ ف: نستعلیق شعبان **۱۳۱۰**، در فهرست آمده گویا بخامهٔ نگارنده، زرین، آغاز برابر نمونه، ۳۱۴ گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۵۱۸].

45417ـ **تهران**، فخر الدین نصیری: نوشتهٔ **۱۳۱۲** باحواشی بخامهٔ نگارنده. [یادداشتهای فخر الدین نصیری].

45418ـ **تهران**، وزارت امور خارجه ۶۱۹۴/۷: آغاز سدهٔ **۱۴**، زرین، با ۸ گ فهرست، ۲۶۹+۸ گ [رؤیت].

● (قاجاریان)

المآثر و الآثار

ازمحمدحسنخان اعتمادالسلطنه، (که یاد او در «اوزان و مقادیر: ۱۴۰» گذشت). درسرگذشت ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) وستایش او، و نام فرزندان و همسران و امیران و فرمانروایان و جنگها و سفرها و رویدادهای بزرگ روزگار او، و سرگذشت دانشمندان روزگار او، در ۱۶ باب، رویدادها را از ۱۲۶۴ تا ۱۳۰۶ ق که سال نگارش است می‌آورد. و در ۱۳۰۷ ق چاپ‌شده

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۷- ف. مشار ۱۳۵۱- بریگل ۲: ۹۸۳.

45419ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم شوروی D۳۵۷: نوشتهٔ **۱۳۰۹** [ف. آکیموشکین ۱: ۴۸۱].

● (تیموریان)

ماده تاریخ

45420ـ **تاشکند**، اکادمی علوم ازبکستان ۴۱۸۶: ازسدهٔ **۱۹** م (ف. ج ۶ ص ۳۶). دفتر ماده تاریخهایی از مرگ تیمور والغ بیگ و میر علیشیر و جامی وجز آنان است [بریگل ۲: ۸۴۲].

مأموریت جنرال گاردن

دربخش سفرنامه ۴۰۴۸ گذشت.

المتنبین = مهدویت

دربخش تاریخ پیامبران و ادیان خواهد آمد.

● (ایران، عمومی)

مجالس الملوك

از محمد مفیدی یزدی (که یاد او در «جامع مفیدی: ۴۳۰۲» گذشت)، پس از همان «جامع» بروزگار شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) نگاشته است تاریخ کوتاه سالیانهٔ ایران است به‌شیوهٔ سیاق (بنگرید: تاریخ سیاقی: ۴۲۴۶)، ازپیشدادیان تا آغاز پادشاهی همان شاه عباس دوم ۱۰۴۹ ق؟، در نسخهٔ سالار جنگ تا شاه صفی (۱۰۳۸-۱۰۵۲) و در نسخهٔ رضوی تا پایان کار شاه‌عباس یکم (۹۹۶-۱۰۳۸) را دارد. ودر بیشتر فهرستها از نگارندهٔ آن نام برده نشده است.

آغاز: مجمل التاریخ پادشاهان عجم که در ملك ایران سلطنت کرده‌اند، بخاطر سرگردان وادی نامرادی رسید که احوال پادشاهانی که در مملکت ایران علم نصرت و کشورستانی... بطریق سیاق مسوداوراق نماید... موسوم به **مجالس الملوك** ... از ابتدای سلطنت کیومرث... الی یومنا هذا که ابتدای جلوس... **شاه‌عباس ثانی** بهادرخان.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۶۸ - استوری ۱: ۲۳۷- بریگل ۲: ۶۹۹.

45421ـ **تهران**، ملی ۵۶/۱ ف: نستعلیق خوش **۱۰۹۱**، بنام **مجمل التاریخ** است، و در این فهرست ص ۴۱۰۷ به شمارهٔ

42250 گذشت که بعداً شناخته شد.

45422 ـ **مشهد**، رضوی ۲۸۷ (۹۱۶۶): شکسته نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، و میرسد به پایان کار شاه عباس یکم، ۳۷ گ [ف. رضوی ۷: ۱۵۵].

45423 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۳۴۹): از آغاز سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه

45424 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۷۸ تاریخ (۱۹۳ ف): شکستهٔ خوب محمد حسین مشهدی، ۷ ج ۱ (۸ فرخ‌سیر) = **۱۱۳۱** (۱۷۱۹ م)، آغاز برابر نمونه، و میرسد به پادشاهی شاه صفی (گ ۱ – ۳۸) [ف. محمد اشرف: ۲۱۲].

(صفویان، افشاریان)

مجمع التواریخ

از محمد خلیل فرزند سلطان داود میرزا فرزند محمدشاه، نوادهٔ شاه‌سلیمان ثانی صفوی. به هند رفته و آنجا پیرامون ۱۲۲۰ درگذشته‌است. تاریخ پایان کار صفویان و تاریخ نادرشاه است و تارویدادهای ۱۲۰۷ قرادارد. بکوشش عباس اقبال آشتیانی در ۱۳۲۸ خ در ۱۶۶ ص چاپ شده‌است. **آغاز**: حمد وستایش، معبودی را.

بنگرید: ذریعه ۲۰: ۲۵ ـ مؤلفین مشار ۳: ۲۸ ـ پیشگفتار چاپ از اقبال.

45425 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۹۴: نستعلیق روزگار نگارنده، در ۲۶ ج ۱/ **۱۲۰۸** از آن نگارنده بوده است. تاریخ رویدادهای ۱۱۲۰ تا ۱۲۰۷ را در بر دارد. [نسخه ۲: ۹۴].

مجمع المعاصرین = ترجمة الجنان فی خصایص السلطان

مروزی، درص ۴۲۹۴ گذشت.

(ایران باستان)

مجمع الملوک فی ذکر سلاطین عجم

از میرزا حیدر وزیراف دربندی، که در ۱۸۴۱ م (۱۲۵۷ ق) نگاشته است.

45426 ـ **لنین گراد**، پادشاهی پترزبورگ (چانیکوف ۸۸): تاریخ یاد نشده، تنها بخش آغاز کتاب است تا اشکانیان [استوری ۱: ۲۴۹ ـ بریگل ۲: ۷۳۰].

مجمل التواریخ = تاریخ باقی

درص ۴۱۰۷ و ۴۲۴۶ گذشت.

(زندیان، سفرنامه)

مجمل (مجتمع) التواریخ بعد النادری

از میرزا ابوالحسن گلستانه، فرزند میر محمد امین فرزند میر کمال الدین محمد فرزند میر علاءالدین محمد گلستانه، درگذشته پیرامون ۱۲۱۰ ق، به‌خواهش برادرش سید محمدخان در هند، بسال ۱۱۹۵ ق نگاشته است، و در ۱۱۹۶ در آن دست برده‌است. بکوشش کارلمن آلمانی در لیدن ۱۸۹۱ م ۱۵۹ + ۴۷ ص و نیز تهران بکوشش استاد مدرس رضوی ۱۳۲۰ خ در ۴۱۳ ص اینبار همراه ذیل آن از زین العابدین کوهکمره‌ای متخلص به امیر چاپ شده است.

او برادرزادهٔ میرزا محمد تقی حکمران کرمانشاهان بروزگار نادر بوده است و نزد او می‌زیسته‌است و پس از رویکار آمدن زندیان در برابر آنها ایستادگی کرده‌اند و زیان دیده‌اند. و هردو دستگیر زندیان شده‌اند. پس از یکی از فرارهای خود از چنگ زندیان به بغداد و از آنجا به هند و بنگال رفته است. این جنگهای آنان میان ۱۱۶۴ ـ ق، روی داده است.

کمتر از نیمی از کتاب در تاریخ رویدادهای همان جنگهای میان زندیان و عموی نگارنده و افشاریان و بختیاریهاست، و بیشتر کتاب سفرنامه مانند است از سفر او به‌عتبات و از آنجا به‌هند. و در این سفرنامه از «سفرنامه»های دیگر ایرانیان نیز بهره برده است.

بنگرید: ذریعه ۲۰: ۴۹ ـ ف. مشار: ۱۳۸۴.

45427 ـ **تهران**، مؤید ثابتی: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۳** ق. همراه با دنبالهٔ آن از زین‌العابدین کوهمره‌ای متخلص به‌امیر.

45428 ـ **انگلستان**، کمبریج، دانشگاه (ذیل دوم ۱۹۵ = م ۲۲ مجموعهٔ الیس): نوشتهٔ **۱۲۴۷** ق [استوری]

45429 ـ **لندن**، دیوان هند (ف. راس-براون ۱۲): نوشتهٔ سدهٔ **۱۸** م.

45430 ـ **لندن**، دیوان هند ۳۷۳۹:

45431 ـ **برلین**، پادشاهی ۴۳۷: [استوری ۱: ۳۳۰ ـ بریگل ۲: ۹۳۲].

45432 ـ **آمریکا**، توبینکن ۲۱۳ Or: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۲۸۸ گ ۱۳ س. فیلم آن در دانشگاهش ۱۴۲۹ هست [فیلمها: ۱۸۵].

مجموع التواریخ ملوک فرس

از ابوشجاع فرزند ملکشاه.

45433 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۵۲۶ ف: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده‌است، ۹۸ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۹].

● **(محلی اصفهان)**

مجموعة الرسائل

از حسین فرزند محمد فرزند عبدالرضا حسینی، در تاریخ اصفهان.

(بنگرید: ترجمهٔ محاسن اصفهان ۴۲۹۵ از همو).

45434 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰۹۸۰ Or: نوشتهٔ **۱۲۷۶**، [نسخه‌ها ۴: ۶۵۱].

● **(افشاریان)**

محاربات نادر = ترجمهٔ...

متن از کشمیش اوف‌روس. «لشکر کشی نادرشاه به‌هرات و قندهار و هند و اغتشاش در ایران پس از مرگ او» ست که در تفلیس بروسی در ۱۸۸۹ م چاپ شده است. ترجمه از مصطفی فرزند میرسید محمد عون‌الملک مترجم زبان روسی در وزارت خارجه، تصحیح و تنقیح از حسین مستوفی. در آن برخی از جنگهای نادر مانند جنگ هرات و رفتن او به هند بتفصیل و دیگر رویدادهای روزگار او کوتاهتر گزارش شده است. در پایان مختصری از پیشروی سرسلسلهٔ قاجارها را به آن سوی رود ارس را نیز آورده است. **آغاز**: ... از آنگاه که تاج و تخت نیکبخت ایران بیمن جلوس میمنت مأنوس، و فرتارک شاهنشاه جوانبخت دل آگاه.

بنگرید: بریگل ۲: ۹۲۸.

45435 **تهران**، ملی ۱۶۲ ف: شکسته نستعلیق حسین مستوفی (محرر)، رمضان **۱۳۲۱**، زرین، ۲۶۴ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۱۶۸].

● **(افشاریان)**

محاربهٔ نادری = وقایع نادری

در جنگ نادرشاه افشار و محمدشاه مغولی از یورش تا بر گشت (رمضان ۱۱۵۱ ـ صفر ۱۱۵۲).

آغاز: کیفیت سلطنت ملك هندوستان جنت نشان و بیخبری حضرت خلیفة الرحمان و بیوفایی جمیع امرای عالیشأن.

40436 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ

۳۸۶ تاریخ (۳۳۴ف): نستعلیق خوب بر جناث، ۲۶ ذیحجهٔ **۱۲۳۷** (۱۸۲۲م) ، ۱۹گ۱۲س [ف. محمداشرف: ۳۷۲].

● **(ایران باستان، کرمان)**

محقق التاریخ

از اسکندر فرزند ملا گشتاسب منجم کرمانی. که در شهر کرمان می‌زیسته و میان ۱۲۶۹ ق و ۱۲۷۷ ق در گذشته است.

بسال ۱۲۶۹ ق به انجام رسیده است ، و بخش یکم آن تاریخ افسانه‌آمیز کرمان باستان است (گ۲-۱۳)، سپس تاریخ مختصر روزگار ساسانیان (گ۱۳-۵۴)، آنگاه جنگهای ایرانیان با تازیان در آغاز اسلام (گ۵۴-۷۴).

45437 **ـ لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۲۱۸ (۳۹۴۵ف): نوشتهٔ **۱۲۷۷**، ۷۶گ [آکیموشکین ۱: ۵۳۳].

● **(غزنویان)**

محمود التواریخ

از عباسقلی سپهر کاشانی (م ۱۳۴۰ ق) که یاد او در «اثبات خلافت : ۸۷۱» گذشت . در سر گذشت سلطان محمود غزنوی (م ۴۲۲ق)، در دیباچه می‌گوید: مظفر الدین شاه از من خواسته که در سر گذشت هریك از پادشاهان اسلام کتابی بنویسم ، و وی بنگارش این کتاب آغاز کرده است، و شاید این کتاب جزو سلسلهٔ کتاب بزرگتر او بنام «شامل التواریخ ۴۱۷۸ و ۴۳۳۹ :» باشد.

آغاز : الحمدلله المحمود بکل خصال ، والمعبود بکل غدو و آصال...

بنگرید: ذریعه ۲۰ : ۱۵۸.

45438 **ـ تهران** ، مجلس ۲۲۶۸: نسخ و تعلیق بسیار خوب محمد حسین شیرازی مستوفی دیوان اعلا، **۱۳۱۶**، زرین، گویا برای مظفر الدین شاه، ۱۶۵ص ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۲۲۴].

مختصر المظفری

سپهر ، در بخش تاریخ هند خواهد آمد.

● **(ایران عمومی ، جغرافیا)**

مختصر مفید

از محمد مفید ، در ص ۳۹۸۱ گذشت . جغرافیاست با یادداشتهای تاریخی بویژه در بارهٔ امامان و صفویان.

● **(قاجاریان ، سفرنامه)**

مخزن الوقایع = مخزن الاسفار

فرخ خان ، حسین سرابی . در ص ۴۰۴۸ گذشت.

اینك نسخه‌ای دیگر :

45439 **ـ کمبریج** ، دانشگاه، براون K۷ (۹): نوشتهٔ **۱۲۷۶**ق، بنام مخزن الاسفار یاد شده است [استوری ۱: ۳۴۳ ـ بریگل ۲: ۹۷۸].

مدح شاه عباس = رساله‌در...

ازمحمدفرزندمحمود مشهدی.

45440 **ـ مدینه** ، عارف حکمة ۸۰: ۲۲ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۹۴].

مرآت الظفر

وقایع نگار ، در بخش تاریخ اقوام و ملل خواهد آمد .

● **(محلی، کاشان)**

مرآت کاشان = مرآت القاسان

از میرزا عبدالرحیم ضرابی کاشانی متخلص به سهیل . در تاریخ وجغرافیای کاشان ، بدستور شاهزاده جلال الدین میرزا احتشام الملك حاکم کاشان، درشش فصل، تا بسال ۱۲۸۸ ؛ که به انجام

رسیده است. در تهران در «فرهنگ ایران‌زمین» در ۱۳۳۵ خ بکوشش ایرج افشار و بار دوم در ۱۳۴۱ خ هردو بنام «تاریخ کاشان» چاپ شده است. **آغاز:** برلوح ضمیر ارباب بینش و آیینهٔ صافی خاطر خداوندان دانش پوشیده و پنهان

45441 ـ تهران، مجلس ۲۷۲: نستعلیق و شکستهٔ **۱۲۹۴**، ۳۶۱ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۱۵۴:۲].

45442 ـ موزهٔ بریتانیا (ذیل ریو ۹۹): نوشتهٔ **۱۳۰۴**ق [استوری].

مرآت محمدی

ازمحمود میرزا قاجار (که یاد او در «دیوان: ۲۵۱۷» گذشت) . رویدادها را از سال ۱۲۴۳ بروزگار عباس‌میرزا آغاز کرده ، ودر ۱۲۵۶ بروزگار محمد شاه (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) پایان داده است، و بنام همان محمدشاه ساخته‌است . رویدها بیشتر در بارهٔ عباس میرزا و جنگهایش در آذربایجان و قائم‌مقام است.

آغاز: مرآت محمدی در عهد خجستهٔ شاهنشاه جهان و سلطان ملوك و ملوك‌السلطان بن‌السلطان... بعد بسمله. محمود کمترین بندهٔ

45443 ـ تهران، ملی ۵۸۴ف: نستعلیق ریز محمود میرزا **۱۲۵۶**، برای محمد شاه ، زرین ، ۱۶۱ گ ۲۲ س [ملی ۲: ۸۶].

● **(قاجاریان)**

مرآت‌الوقایع مظفری

از عبدالحسین لسان‌السلطنه فرزند لسان الملك (بنگرید: آثار البدیعه: ۶۴۶)، بسال ۱۳۲۴ق ، در تاریخ رویدادهای روزگار مظفر الدین شاه ، از زایش و ولیعهدی و به ویژه از تاجگذاری او ۱۳۱۳ ق تا ۱۳۱۶ بادیباجه‌ای در بارهٔ جوانی و ولایتعهدی مظفرالدین‌شاه، سپس رویدادها و فرمانها و نامه‌های دیوانی.

آغاز: الحمدلله الذی جعل وقایع الماضین تذکرة للمستقبلین... وبعد چنین می‌نگارد بندهٔ پرشنیده خاطر ... تاریخ وقایع و حوادث دهسالهٔ سلطنت اعلیحضرت مظفرالدین‌شاه قاجار خلدالله ملکه

45444 ـ تهران، ملی ۱۷۰۳ف: نستعلیق سید محمدعلی تفرشی نایب کالسکه خانهٔ مبارکه ۱۴۶/ **۱۳۲۴**ق ، ۳۲۰ ص + ۱۹ ص فهرست مطالب [یادداشتهای دکتر جان لایگود].

● **(زندیان)**

مرادنامه = تاریخ منظوم

از شهاب ترشیزی، میرزا عبدالله (که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۵» گذشت). در رویدادهای روزگار علیمردان‌خان زند (۱۱۹۳ ـ ۱۱۹۹) به‌نظم. وخود در فهرست نگاشته‌های خویش از منظومه‌ای به‌نام بالا یاد کرده است . (بنگرید : ملحدنامه: ۳۲۳۲).

45445 ـ موزهٔ بریتانیا ، (ذیل ریو ۳۵۲(۲)): نوشتهٔ **۱۱۹۴** [استوری ۱: ۳۲۹ـ بریگل ۲: ۹۳۱].

45446 ـ تهران ، کتابخانهٔ شخصی حمیدایزدپناه : تاریخ یاد نشده، درمعرفی نسخه آمده است: دیوان اوست که به‌نام علیمرادخان زند سروده و تاریخ زندیه نیز می‌تواند باشد [راهنمای کتاب ۱۱: ۶۶۱] .

● **(محلی ، هرات)**

مرصدالاقبال‌السلطانیه و مقصد الامال الخاقانیه = مقصدالاقبال السلطانیه‌و مرصد الامال الخاقانیه

از عبدالله فرزند عبدالرحمان حسینی اصیل واعظ ، درمزادات هرات، بنام ابوسعید گورکان

بسال ۸۶۰ واندی نگاشته، نگارنده باید اصیل الدین ابوالمفاخر عبدالله فرزند عبدالرحمان حسینی دشتکی شیرازی نگارندهٔ «درج الدرر فی احوال میلاد سیدالبشر» باشد.

درسه باب سرگذشت ۲۰۹ تن ازعارفان و مشایخ را آورده است بدینگونه: دیباچه در ثواب زیارت گورستان. ۱ ـ گورعارفان که پیش از تیمور لنگ میزیسته‌اند و در تاریخ هرات و طبقات خواجگان یادایشان آمده است ۲ ـ گور عارفان که پس ازاو میزیسته ودر کتابی ازآنها یاد نشده است ۳ ـ عارفانی که پس از تیمور میزیسته‌اند. نام کتاب و نگارنده و شاه در دیباچه آمده است. وگویا همین کتاب باشد که بنام «مزارات هرات» بسال ۱۳۱۰ بکوشش عبدالکریم احرار در هرات بچاپ سنگ رسیده است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل زیارة مراقد الاولیاء وسیلة . . . اما بعد فیقول الفقیر . . . عبدالله بن عبدالرحمان المشتهر باصیل واعظ . . .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۵۸ ـ استوری ۱ : ۱۸۴، ۱۲۹۶، ۳۵۶ ـ ف. مشار: ۱۴۳۳ ـ تاریخ ادوارد براونچ ۱۳۲۷ : ۴۷۲.

45447 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۸۳ : نستعلیق شکسته عبدالخالق زمین داوری الاصل هروی الوصل ، در ۲۲ ج ۲ / **۱۲۳۲**، عنوان شنگرف . باضمیمه‌ای در نژادنامهٔ نگارنده ازسید شهاب الدین (آقانجفی) تبریزی قمی، ۱۳۱ گ ۹ س. در دیباچه بنام **مقصدالاقبال السلطانیه و مرصدالامال الخاقانیه** آمده است [ف . دانشگاه ۲ : ۶۶۱].

45448 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۹۸ : نستعلیق ۲۲ ذیحجهٔ **۹۱۲** (؟) زرین، در فهرست بنام **مرصدالاقبال السلطانیه و مقصدالامال الخاقانیه** یادشده است ، ۱۰۸ گ ۱۰ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۶].

45449 ـ **تاجیکستان** ، دوشنبه ، اکادمی علوم ۱۹۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۰** ق (ف. میرزایف ۱ : ۲۰۵) [برگل ۲ : ۱۰۴۸].

45450 ـ **لنین گراد** ، اکامی علوم A ۲۲۶ (۴۲۰۲ ف) : بی تاریخ، (۱ پ ـ ۶۶ پ) در فهرست بنام **مقصد الاقبال ...** است [کیموشکیـن ۱ : ۵۶۱].

45451 ـ **استانبول** ، اسعد افنـدی ۲۴۲۸ : تاریخ یاد نشده [برگل ۲ : ۱۰۴۸]

45452 ـ **مـوزهٔ بریتانیا** ۴۶۳۴ Add : تاریخ یـاد نشده ، بـا تملـك ۱۰۵ (۱۰۰۵)، ۴۰۰ گ ۲۳ س. (فیلم آن دردانشگاه ش ۱۲۸۰ هست [فیلمها: ۲۰۳].

مرو و ترکستان

از میرزا ملکم‌خان ، که سه نسخهٔ آن در ص ۱۶۸۲ یادشده است. اینك نسخه‌ای دیگر :

45453 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰ ۴۳۶/۲ فهرست نشده : نستعلیق شکسته آمیز ، آغازسدهٔ **۱۴** ، (۴۹ پ ـ ۶۳ پ). آغاز برابر همان نمونه [رؤیت].

مزارات تبریز = روضات الجنان کربلایی . در بخش سیر خواهد آمد.

● (مشروطیت)

مشروطیت = دفاع از...

از شیخ محمد رضا دهخوارقانی ، نمایندهٔ آذربایجان در دورهٔ دوم مجلس شورای ملی. در اینکه مشروطیت منافی با تشیع نیست.

45454 ـ **تبریـز** ، تـربیت ۱۲۰ : نوشتهٔ نگارنده **۱۳۳۰** ق ، همراه «یادداشتهایی در بارهٔ مشروطیت» از همو ، همراه گفتاری کوچك چاپی در بدگویی از گروه اعتدالیون

چاپ ۱۳۲۸ ق در تهران از محمد امین‌رسول زاده مدیر روزنامهٔ ایران[ف. محمد نخجوانی: ۲۵۹].

● (قاجاریان، سیاسی)

مصاحبهٔ ایوانیه

از ناشناس. در بارهٔ پیمان نامهٔ ترکمن چای در ۱۲۴۳ ق و اوضاع سیاسی آن‌روزگار ونیزوضع اقتصادی ایران.

45455 - **باکو**، اکادمی‌علوم آذربایجان شوروی۱۰۳ (ف ۱ : ۴۸) : تاریخ یاد نشده [برگل ۲ : ۱۰۰۱]

● (سیر، بابی بهایی)

مصابیح هدایت

ازعزیزالله‌سلیمانی‌دربخش‌ادیان‌خواهدآمد.

●(محلی، کرمان)

المضاف الی بدایع الازمان فی‌وقایع کرمان

ازافضل کرمانی، ابوحامد حمید الدین احمد فرزند حامد کرمانی (که یاد او در «عقدالعلی:۴۳۶۳» گذشت). دنبالهٔ تاریخ‌افضل اوست که بنام «بدایع‌الازمان‌فی‌وقایع کرمان» بکوشش عباس اقبال آشتیانی‌همراه‌باهمین‌دنباله در۱۳۳۱ خ‌چاپ‌شده‌است.

بنگرید: ذریعه ۲۱ : ۱۳۳ - پیشگفتار تاریخ کرمان (سالاریه)ازباستانی پاریزی‌ف. مشار: ۱۴۴۸.

45456 - **واتیکان** ۵۲۳عربی: نستعلیق محمدفرزند کمال فرزند طبان، نیمه‌های‌شعبان **۷۶۳**، ۲۴گ۲۲س(ف. دلاوید ۱ : ۵۲۳) [برگل ۲: ۱۰۵۷] عکس آن‌در دانشگاه‌ش‌ع۷ هست [فیلمها: ۱۹۶].

● (تیموریان)

مطلع السعدین و مجمع البحرین

کمال الدین‌عبدالرزاق فرزندجلال‌الدین اسحاق سمرقندی (۸۱۶- هرات۸۸۷). در دو دفتر، بسال ۸۷۵، به‌انجام رسانده است: **۱**- از زایش‌سلطان‌ابوسعید ایلخانی(۷۱۶-۷۳۶) در ۷۰۴مع‌الاشتمال‌علی‌حوادث‌الربع‌المسکون تا امیر تیمور گورکان در ۸۰۸. **۲** - از فرمانروایی‌شاهرخ(۸۰۷-۸۵۰) تافرمانروایی ابوالغازی‌سلطان حسین و سال ۸۷۵. گزیدهٔ آنرا کاترمر فرانسوی در ۱۸۴۳م به‌فرانسوی درآورده وچاپ کرده است. و بکوشش محمد شفیع‌لاهوری‌درلاهور۱۳۶۵ق ۱۹۴۶ م درچند مجلددر ۱۵۵۴ ص چاپ‌شده‌است.

آغاز ج ۱ : لطایف اخبارلئالی نثار انبیای عالیمقداروشرایف آثارمعالی‌دثار. **آغاز** ج ۱ : حسن مطلع‌انوار در افتتاح مقال ولطف مظهر اخبار درایضاح‌مبدء. **آغازج۲** : فاتحهٔ کلام حمد و ثنای ملك علامی باید که‌ثنایی ستایش‌ازضمیر منیر. **آغاز** ج ۳: وقایع‌سنهٔ‌ست و اربعین ... در اوایل این سال‌موکب همایون

بنگرید: ذریعه ۲۱ : ۱۵۴ -ف. مشار : ۱۴۵۱- کشف‌الظنون ۲ : ۱۷۲۰-استوری۱: ۲۹۳،۱۲۷۶.

45457 - **کابل**، سلطنتی۵۳۳۷: نسخ زیبای کهن، **۸۷۱**، [راهنمای‌کتاب۵۲۵]

45458 - **تهران**، سلطنتی۱۰۷۱: نستعلیق خوش عبدالرزاق فرزند اسحاق، پنجشنبه ۲۷محرم (پاك شده)سدهٔ**۹**، گویا از روزگار نگارنده، زرین [نسخه‌ها ۱: ۱۹۹].

45459 - **موزهٔ بریتانیا** ۱۷۹۲۸ Add : نستعلیق سلطان محمد، ع۲/ **۹۰۰** (۱۴۹۵م)، آغازبرابر نمونهٔ ۱، ۳۷۹گ ۲۱

س [دیو ۱ :۱۸۱].

45460 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۴۴۳ (۴۱۱۸ف) : نوشتهٔ ۹۵۴ ، ۵۲۶گ [آکیموشکین ۱:۵۵۱] .

45461 ـ تهران،ملی۲۹۲ف: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، جلد۱ ،آغازبرابر نمونه،انجام‌افتاده ۲۸۹ گ ۲۱ س [ف. ملی۱:۲۸۸].

45462 ـ هند،بانکیپور۵۱۴: نستعلق سدهٔ ۱۰ ،جلد۲ ، آغاز برابرنمونهٔ۲. ۳۷۵گ ۲۳ س [ف.عبدالمقتدر ۶:۱۷۲].

45463 ـ تهران ، دانشگاه ۵۳۱۳ : نسخ‌سدهٔ ۱۰ـ۱۱، زریـن ، جلد ۲ ، ازتاریخ ۸۰۷ تا ۸۳۰را دارد،۲۳۶ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱].

45464ـ لنین گراد ، اکادمـی علوم C ۴۴۲ (۴۱۱۷ف): نوشتهٔ۱۰۰۹ ، ۳۸۰گ [آکیموشکین ۱: ۵۵۱].

45465 ـ تهـران ، مجلس ۲۷۳ : نستعلیق ۱۰۱۵ ، زرین، آغازبرابر جلدیکم، ۴۴۰ گ ۲۵ س [ف . مجلس ۲: ۱۵۴].

45466 ـ تهـران ، سلطنتی ۹۷۸ : نستعلیق محمد یوسف‌فرزند عبدالخالق‌حسینی، در ع ۲/۱۰۳۴ ، جلد۲، آغاز بمانند نمونه ، [نسخه‌ها ۱:۱۹۹]

45467ـ تهـران ، مجلس ۵۸۴۸ : نستعلیق خوش افضل، ۱۰۳۰، زرین ،جلد۱ ، آغازبرابر نمونهٔ۲، ۵۴۰ص ۲۲ س [ف. مجلس ۱۷:۲۵۶].

45468ـ مشهد،جامع گوهرشاد(شماره یاد نشده): نسخ‌امین‌الدین‌محمد کرمانی،رمضان ۱۰۳۳ [ف.شهرستانها۱:۱۷۶].

45469 ـ تبریز، ملی ۳۲۸۳: نوشتهٔ ۱۰۳۴[نسخه‌ها۴:۳۱۳].

45470 ـ تهران ، دانشگاه ۲۴۶۷: نسخ ۱۰۵۵ ،زرین،جلد ۲ ، ۳۰۴گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۹:۱۲۳۵].

45471 ـ مـوزهٔ‌بریتانیا ، ۱۲۹۱ Or : نسخ یعقوب بـن یوسف، رمضان۱۰۵۶ (۱۶۴۶م) در ماهان کرمان،آغاز برابرنمونهٔ ۲ ، ۴۰۳ گ۱۳س[دیو ۱ :۱۸۳].

45472 ـ همدان ، کتابخانـهٔ غرب ۱۹۶۶: نستعلیق پنجشنبه ۱۰ ذیحجهٔ ۱۰۵۹، [ف.دکترمقصود].

45473 ـهند، بانکیپور۵۱۳: نستعلیق محیی‌الدین فرزند علی افضل ،۱۸۷(۱۰۸۷) ۳۶۴ گ ۲۵ س [ف.عبدالمقتدر۶: ۱۶۹].

45474 ـ همدان ، آرامگاه بـوعلی ۱۷۷۲ : نستعلیق‌سدهٔ۱۲، باتاریخ‌خرید۱۱۸۴، جلد۲ ، آغازبرابر نمونـه ، ۲۱۸گ ۲۰ س [نسخه‌ها۵:۳۳۷].

45475ـ تهران،ادبیات۱۲۸ب: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، جلد ۲ ، آغاز وانجام‌یکی دوبرگ افتاده ، ۳۰۰ گ [ف ف. ادبیات۱: ۴۲۸].

45476 ـ تهـران ، ملی ۱۱۱۳ف : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، هردو جلد است ، **آغاز :** لطایف اخبار لئالی‌نثار،زرین ، ۳۶۵ گ ۳۱ [ف.ملی ۳: ۱۳۴].

45477ـ79 ـحیدرآباد،موزهٔ‌سالار جنگ ۴۱۷ ـ ۴۱۵تاریخ (۱۷۶ ـ۱۷۴ف): سه‌جلد آن است ، جلد۱ از سدهٔ ۱۲ و جلد ۲ و ۳ ازسدهٔ ۱۳ ، ۳۸۹ + ۱۴۱ +۸۶۴ گ [ف . محمد اشرف:۱۹۴].

45480 ـ موزهٔ‌بـریتانیا ، ۵۸۹۲ Or: نوشتهٔ ۱۸۱۰ م[نسخه‌ها ۴ : ۶۵۰].

45481ـآصفیه ۳۲۰تاریخ: نستعلیق، در ۱۲۹۹ ، در حیدر آباد دکـن ، ۷۷۱ ص

۱۵س[ف. آصفیه۱ : ۲۳۷].

45482ـ **تهران** ،ملی۱۱۱۳: تاریخ یاد نشده

45483ـ **تهران**،سلطنتی ۹۸۱: تاریخ یاد نشده ،جلد۱ [نسخه‌ها۱ :۱۹۸].

45484 ـ**مشهد** ، رضوی ۸۳ تاریخ : نستعلیق ،با نونویسهایی از سدهٔ ۱۳ ، ۴۶۲ گ ۳۱س [ف. رضوی ۳:۱۰۱].

45485 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۴۴۶ (۴۱۱۹ف): بی تاریخ ، ۴۱۴گ.

45486ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۴۹ (۴۱۲۰ف) : بی تاریخ ،۲۶۴گ.

45487 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۸۴۰(۴۱۲۱ف): بی‌تاریخ،۴۱۹گ.

45488 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۴۵۱ a (۴۱۲۲ف): بی‌تاریخ، ۳۶۹ گ [آکیموشکین۱:۵۵۲].

45489 ـ **قاهره**، دارالکتب۹ م تاریخ فارسی: تعلیق زیبا، بی‌تاریخ ، ۲۷۵ گ ۲۵ س ،آغاز برابر نمونهٔ ج ۱.

45490 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۶ م تاریخ فارسی : نسخ، بی‌تاریخ،۲۵۷ گ ۲۵ س ،آغاز برابر نمونهٔ ج **۲**[ف. مخطوطات۲: ۱۵۶].

45491 ،**موزهٔ بریتانیا** ۱/ ۲۰۴۹ Or: بخشی از آن است (گ ۱ ـ ۴۱ و۴۹ـ ۵۰) [ریو۳:۱۰۴۶].

● **(ایران باستان)**

المعجم فی تاریخ ملوك العجم =

المعجم فی آثار ملوك العجم

از شرف‌الدین فضل‌الله فرزند عبدالله حسینی قزوینی ، در گذشته پیرامن ۷۴۰ق ،گویا پدر و صاف‌الحضره نگارندهٔ «تجزیة‌الامصار»، برای اتابك نصرالدین احمد پسر یوسف شاه حاکم لرستان بزرگ (۶۹۵ـ ۷۳۳ ق)، بسال۶۸۴، در تاریخ ایران باستان‌ازپیشدادیان (کیومرث) تاپایان کار ساسانیان ، بانثری‌مغلق وصنایع لفظی.در تهران ۱۲۸۶ق‌وپس از آن‌بارهاچاپ شده‌است. **آغاز:** ان‌احق‌مایفتح به‌الکلام، وینجح به المرام...صانعی که به‌قلم‌قدرت بر لوح

بنگرید ذریعه ۳: ۲۸۷ـ سبك‌شناسی بهار ۳: ۱۰۵ ـ ف . مشار: ۱۴۵۶ ـاستوری۱ : ۲۴۳ ـ پیشگفتار چاپ المعجم‌فی‌معایر الشعار المعجم از مدرس رضوی :له ـ برگل۲: ۷۱۴

45492ـ **تبریز**، ملی ۳۳۰۱: نستعلیق گویا ۱۵ ج ۲/ **۸۷۸** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۰۴ گ ۱۵ س [ف. ملی تبریز۱:۱۸۱]

45493ـ **تهران**، مجلس۱۵۵: نستعلیق محمد قاسم فرزند محمدعلی چبکروی، در**۹۱۴**، آغاز برابر نمونه،۱۷۲گ ۲۰س[ف.مجلس۲: ۱۵۵].

45494 ـ **تهران**،اصغرمهدوی ۲۳۲: نستعلیق یکشنبه ۲۶ ج ۲/ **۹۷۸** [نسخه‌ها ۲: ۱۳۰].

45495 ـ**قاهره**، دارالکتب ۲م تاریخ فارسی : نوشتهٔ میانه‌های شعبان **۹۹۰**، زدین، آغاز برابر نمونه،۱۹۳ گ۱۹س[ف‌مخطوطات ۲ : ۱۶۰].

45496 ـ**تهران** ،خانقاه نعمت‌اللهی ۳۷۸: نستعلیق خوش **۱۰۱۱** ، آغاز برابر ، نمونه‌زدین،۴۷۲ص۱۱س[ف.دیباجی۲:۹۷].

45497 ـ **پاکستان** ، لاهور پرفسور شیرانی ۳۷۲/۳۳۷۶: نوشتهٔ۱۴ ج۲/ **۱۰۷۰** (۱۶۶۰م) در شهر تته [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱ :۵۳].

45498 ـ مشهد ، رضوی ۸۶ تاریخ: نسخ سلطانمحمد فرزند رفیع‌الدین اصفهانی ، **۱۰۸۵** ، آغاز برابر نمونه ،۱۳۶ گ ۱۸س [ف . رضوی ۳ :۱۰۳].

45499 ـ هند ، بانکیپور ۵۱۷: مؤرخ ۱۵ محرم **۱۰۸۵**،۱۲۹گ ۱۵-۱۹س [ف. عبدالمقتدر۶ : ۱۷۶].

45500 ـ موزهٔ بریتانیا، ۷۶۶۶ Add : ازسدهٔ **۱۶** م، برگزیدهٔ آن‌است(۳۱۸-۳۴۸)[ریو ۲: ۸۰۹].

45501ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۴۲۰ تاریخ (۱۵۷ف) : نسخ خوب سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۴۳گ ۲۰-۲۱ س [ف. محمداشرف: ۱۷۶].

45502ـ موزهٔ بریتانیا ،۲/ ۷۷۱۲ Add : با تاریخ **۱۱۱۳** (۱ - ۱۷۰۲ م) (گ۲۳۸- ۳۱۹)[ریو۲:۸۱۱].

45503ـ تهران ،خانقاه نعمت‌اللهی ۴۱۵ :شکسته نستعلیق **۱۱۹۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۸۴۰ص۱۶ س [ف.دیباجی۲: ۱۲۱].

45504 ـ مشهد، رضوی ۱۰۳۵۵ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، دو برگ انجام‌نونویس ۱۳۰۳ ،۲۰۸ گ۱۵ س [رؤیت].

45505ـ تهران، حقوق۷۱ب:سدهٔ**۱۲**، آشفته صحافی شده، ۱۶۱ گ [ف . حقوق : ۱۹۸].

45506ـ تهران ، دانشگاه ۵۱۱۵ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۲-۱۳**[ف .دانشگاه۱۵:۴۱۱۷]

45507ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۲۷۳ (۴۱۴۲ ف) : نوشتهٔ **۱۲۲۵** ، (۱ر -۱۷۰ر)[آکیموشکین۱: ۵۵۴].

45508 ـ تهران، ملی ۱/ ۱۱۳۷ف : نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۰** در دفتر ، (ص۱ - ۲۱۶)، آغاز برابر نمونه [ف.ملی ۳:۱۵۸].

45509 ـ تهران ، سپهسالار ۱۵۲۷: نستعلیق ع۲/ **۱۲۳۱**، نسخه‌در ساری‌مازندران در۱۲۳۳ به‌سه‌تومان خریده‌شده،۲۱۵گ۱۲س [ف .سپهسالار ۵: ۶۰۲].

45510 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم D۲۷۷ (۴۱۴۴ف) : نوشتهٔ**۱۲۳۳**،(۷۷ب-۱۷۰ ب)[آکیموشکین۱:۵۵۴].

45511 ـ مدینه ، عارف حکمة۵۸۲ ف: نوشتهٔ**۱۲۳۵**[نسخه‌ها۵: ۴۸۱].

45512 ـ تهران ،الهیات۱۶۰ب : نستعلیق **۱۲۳۸** ، دربرگ ۱۲۳-۱۵۷ شجره پیامبران و پادشاهان تا سلطان محمد غازی در دائره هاهست ، ۱۵۹ گ [ف . الهیات ۱ : ۴۰۳].

45513ـ تهران ، دانشگاه ۳۹۰۷ : شکسته‌نستعلیق گویااز پریشان قراگزلو،۱۶ع ۱/ **۱۲۴۳** (ص ۱۶-۱۰۵)[ف.دانشگاه ۱۲: ۲۸۹۵].

45514 ـ مشهد ، جامع گوهرشاد ۱۵۱۹ : نستعلیق **۱۲۴۴** [ف.شهرستانها ۱ : ۱۷۸].

45515 ـ قاهره،دارالکتب۴۶۶۶س: شکسته، **۱۲۴۴**، ۸۸ گ ۲۰س[ف.مخطوطات ۲: ۱۶۰].

45516 ـ اصفهان، شیخ‌حسن جابری انصاری: نستعلیق **۱۲۴۵** [نسخه‌ها ۶ :۵۹۴]

45517 ـ تهران، ملی۱/ ۱۴۸۳ ف: باتاریخ **۱۲۴۵**در دفتر ، (ص ۱ - ۱۹۵) ، آغازبرابرنمونه، [ف. ملی ۳: ۵۱۱].

45518 ـ مشهد ، جامع گوهرشاد ۴۷۹ :شکسته نستعلیق‌محمد رحیم فرزندمحمد

اسماعیل، شوال **۱۲۴۷** [ف . شهرستانها ۱ : ۱۷۷].

45419 **تهران** ، مجلس ۵۷۱۵: نستعلیق زیبای **۱۲۵۰** ، آغاز برابر نمونه، ۴۲۶ص ۱۰ س [ف. مجلس ۱۷/۱: ۱۶۷] .

45420 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱/ ۵۸۵ : نستعلیق ۱۹ شوال **۱۲۵۱** ، در کرمان [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۲].

45421 ـ **تهران** ، الهیات ۵۳ ب : نستعلیق میرزا رحیم پسر محمد رضا سلطان از نوادگان خواجه نصیر ، ۲۶ ذیحجهٔ **۱۲۵۶** ، ۹۲ گ [ف. الهیات ۱ : ۴۰۲].

45422 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۳۷۷ (۴۱۴۳ ف) : نوشتهٔ **۱۲۵۶** ، ۱۱۳ گ [آکیموشکین ۱ : ۵۵۴].

45423 ـ **تهران**، ملی ۱۰۸۵ ف: نستعلیق، صفر **۱۲۵۹**، آغاز برابر نمونه، ۱۹۳ گ ۱۵ س [ف. ملی ۳: ۱۰۶].

45424 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۴۳۱ : نستعلیق خوش عبدالله منشی طبری ، **۱۲۶۰** ، زرین.

45425 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۱۹۶۹ Or : نوشتهٔ **۱۲۶۲**، [نسخه ها ۴ : ۶۵۱].

45426 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۰۰ تاریخ ۵۸۵۹: نسخ و نستعلیق محمد علی فرزند رستمعلی ۲۵ ج ۱/ **۱۲۶۴**، آغاز برابر نمونه ، [ف . رضوی ۷: ۱۷۰] .

45427 ـ **تهران**، سنا ۵/د ـ ۷۱۸/۲۰: نستعلیق **۱۲۶۵**، آغاز برابر نمونه ، ۱۰۱ گ از کتابهای دکتر مفتاح بوده [رؤیت].

45428 ـ **تهران**، ادبیات، ۱۹۳ جوادی: نسخ و نستعلیق عبدالحسین فرزند محمد ، ۱۴ ذیعقدهٔ **۱۲۶۶** [ف. ادبیات ۳: ۶۲].

45429 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۵۸ : نستعلیق ابن عبدالله اصفهانی ، دههٔ دوم شوال **۱۲۶۷** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۰۰].

45430 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۸۲ : نستعلیق محمد حسن زنجانی ، در **۱۲۶۹** . [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۰].

45431 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۶ تاریخ فارسی: تعلیق میرزا عزیز، **۱۲۷۱**، برای محمدامین آغا فرزند عمر آغا، ۱۱۸ گ ۱۹ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۶۰].

45432 ـ **تهران** ، فرهاد معتمد ۲۰۵: نستعلیق محمد علی فرزند آقامیر حسین حسینی و جدی درج ۱/ **۱۲۷۵** ، با سر لوح و جدول زرین [نسخه‌ها ۳: ۲۴۴].

45433 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۵۵۸: شکسته نستعلیق حاج حسن گل گلاب، در ۱۹ محرم **۱۲۷۷** در تهران [نسخه‌ها ۲: ۱۳۰] .

45434 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۲۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین. [نسخه‌ها ۲: ۱۳۰]

45435 ـ **مشهد**، رضوی ۳۰۱ تاریخ (۴۲۷۵): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین.

45436 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۰۲ تاریخ (۴۲۷۶): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده [ف. رضوی ۷ : ۱۷۱].

45437 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۵۵۶ (۱۰۱۷۹): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۰۷ گ ۲۰ س [ف. شیروانی ۱: ۴۷۶].

45438 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۰۵ : نستعلیق خوب آقا فتحعلی شیرازی متخلص به حجاب درگذشتهٔ ۱۲۶۹ ، آغاز برابر نمونه،

45439 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۷۴ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۱۳۹ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۱۰۶۵] .

45440 ـ لنین گراد، اکادمی علوم D ۴۱۲ (۴۱۴۵ ف): بی تاریخ، ۱۴۰ گ [آکیموشکین ۱:۵۵۴].

45441 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب APcI3A ۴۶ (۴۵ف): نستعلیق، بی تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۱۸۴ گ ۱۵ س [ف. عبدالله ۱:۳۲].

45442 ـ برلین، ۴۲۸: نستعلیق و نسخ، آغاز برابر نمونه، ۱۸۸ گ.

45443 ـ برلین، ۴۲۹: نستعلیق ۲۲۱ گ.

45444 ـ برلین، ۴۳۰: شکسته، ۲۱۱ گ [ف. پرچ ۴۲۰].

45445 ـ ترکیه، محمد راشدافندی: نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۲۵۷ گ ۱۵ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۴ هست [فیلمها: ۱۹۸].

● (تیموریان)

معز الانساب فی شجرة الانساب

از ناشناس. در دیباچه آمده است، بدستور شاهرخ (۸۰۷–۸۵۰)، بسال ۸۳۰ ق این جدولها ساخته شده است. نسب نامهٔ مجدول خاندان چنگیز و تیمور است بر پایهٔ شعب پنجگانهٔ خواجه رشید الدین: تازیان، هندوان، چینیان، ایرانیان. در برابر نام کسان تاریخ زایش و مرگ و شمارهٔ سال حکومت آنان و نام همسران و وزیران و امیران آنان آورده شده است. و نیز پیکرهٔ آنان بشیوهٔ مینیاتور هندی. در اواخر آن از «روضة الصفا» نقل کرده است. [نسخهٔ موزهٔ بریتانیا].

آغاز: حمدله... اما بعد، بر اولو الالباب روشن و مبرهن است.

45446 ـ پاریس، ملی (بلوشه ۱: ۴۶۷): از سدهٔ ۱۶ م، با کمی افتادگی از حواشی.

45447 ـ موزهٔ بریتانیا، ۴۶۷ Or: شکستهٔ هندی، گویا سدهٔ ۱۸ م، آغاز برابر نمونه، از میانه افتادگی دارد، ۱۲۹ گ، [ریو ۱:۱۸۳].

45448 ـ استانبول، طوپقپوسرای ۲۱۵۲: تاریخ یادنشده، با ۲۴ صورت و مینیاتور از البومهای بایسنغر [بریگل ۲:۸۱۸].

● (ایران باستان)

مفاتیح العجم

از کسی بنام ابوالحسن طبری، که بدستور میرعلیشیر نوایی (۸۴۴–۹۰۶) نگاشته است. درچهار طبقه درپاشاهان ایران باستان.

45449 ـ کلکته، بوهار ۵۱: ازسدهٔ ۱۷ م، (۱۱ق)، ناقص [استوری ۱: ۲۴۵ – بر گل ۲: ۷۱۹].

● (محلی، هرمز)

المفاخر عتیه فی المآثر القطبیه

از ناشناس، در تاریخ فرمانروایان هرمز، در یک مقدمه در بادهٔ تهمتن فرزند گردانشاه و سه بخش برای قطب الدین تهمتن دوم (۷۱۹-۷۴۷ق) فرزند عزالدین گردانشاه نگاشته است.

45450 ـ باکو، اکادمی علوم آذربایجان شوروی ۸: نوشتهٔ ۱۸۹۲ م، (ف. ج ۱ ص ۱۶) [برگل ۲:۱۰۶۶].

مفتاح القلوب

در بخش تاریخ عمومی ۴۲۰۲ گذشت.

● (ایران باستان)

مفرح الاحباب

از شفیع علیخان فرزند خلیل الرحمان خان اثنی عشری لکهنوی، بنام محمد علی شاه پادشاه غازی، بسال ۱۲۵۵ ق، در تاریخ پادشاهان ایران، از کیومرث تا انوشیروان. **آغاز**: حمد و افرو

ثنای متکاثر آن خدایی راست که.

45451 ـ کاظمین، سید محمد علی سبزواری: نوشتهٔ ۱۲۵۶ [ذریعه ۲۱: ۳۶۰].

● (قاجاریان)

مفرح القلوب

از میرزا محمد ندیم کتابدار و کتابخوان و ندیم فتحعلی شاه، متخلص به ندیم فرزند محمد کاظم ایروانی بارفروشی، و خانسالار آقامحمد شاه (۱۱۶۳– ۱۲۱۲) درگذشتهٔ ۱۲۴۱ ق.

در پنج باب در خصوصیات اخلاقی همراه با حکایتهایی در آن باره، و یك خاتمه که بیشتر از نیمی از کتاب است، در تاریخ مفصل پادشاهی همان محمدشاه و فتحعلی شاه قاجار تا پیرامن سال ۱۲۲۰ ق.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۸۰.

45452ـ موزهٔ بریتانیا (ذیل ریو ۳۹۷): نوشتهٔ نیمهٔ یکم سدهٔ ۱۹ م [استوری ۱: ۳۳۳- بریگل ۲: ۹۴۲].

مقالات = تذکرهٔ شاه تهماسب

شاه تهماسب، در ص ۴۲۸۹ گذشت

● (قاجاریان، بابیان)

مقالهٔ شخصی سیاح

از میرزا عباس افندی فرزند میرزا حسینعلی بهاءالله (که یاد او در «اسرار الغیبه: ۱۷۳۳» گذشت). تاریخ نهضت گروه بابی و بهایی ست مختصر که در ۱۸۸۶ م (۱۳۰۳ ق) نگاشته است و در آن گفته است: باب شیرازی تنها یوحنای این عصر و بهاءالله مسیح این عصر است. بارها چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۱۴۷۶.

45453 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۱۱۴۷ (۴۱۸۶ف): از دههٔ پایان سدهٔ ۱۳ ق [ف. آکیموشکین ۱: ۵۶۰].

45454 ـ کمبریج، دانشگاه، براون F ۵۶: نوشتهٔ ۱۳۰۷ ق [استوری ۱: ۳۴۶ ـ بریگل ۲: ۹۸۹].

● (محلی، هرات)

مقصد الاقبال = مرصد الاقبال

اصیل واعظ، در ص ۴۳۸۲ گذشت.

ملفوظات امیر تیمور = تزوك تیموری

● (تیموریان)

ملفوظات صاحب قران = تزوك تیموری

همان «تزوك تیموری ۴۲۹۵» است که محمد افضل بخاری بخشهایی بر آن افزوده است، و رویدادها را تا مرگ تیمور در آن آورده است.

آغاز: حمد افزون از شمار نثار بارگاه پادشاه علی الاطلاقی شود.

بنگرید: استوری ۱ ۲۸۳ ـ بریگل ۲: ۷۹۶.

45455 ـ اکسفورد، بادلیان ۱۵۲: نوشتهٔ ۱۰۹۱؟ [بریگل ۲: ۷۹۶].

45456 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۸۶ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، آغاز برابر نمونه، ۵۲۸ گ ۱۵ س.

45457 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۶۸۷ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، بخشی از خاطرات تیمور است با دیباجهٔ ابوطالب و یکباره با رویدادهای ۷۶۸ ق پایان می‌یابد، با ۴ مینیاتور الحاقی ۱۱ گ ۱۷۹ س [ریو ۱: ۱۹۱].

45458 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲/ ۱۷۴۵ Or: نستعلیق ۱۸۵۱ م (۱۲۶۷ ق) در سملا (۱۸۳- ۲۵۸). بخش اول خاطرات تیمور است تا

رویدادهای بازگشت او از هند در شعبان ۸۰۱ق. با تغییرات افضل بخارایی [دیو ۳: ۹۷۵].

45459 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۴۶۴): از سدهٔ **۱۸** م. افتادگی دارد.

45460 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۸۶): از اواخر سدهٔ **۱۲** و آغاز **۱۳** ق.

45461 **اکسفورد**، بادلیان ۱۵۱: تاریخ یادنشده.

45462 ـ **کمبریج**، دانشگاه (ف. براون ۶۹): تاریخ یادنشده.

45463 ـ **اکسفورد**، دیوان هند (ف. اته ۲۰۳): بی‌تاریخ، [استوری ۱: ۲۸۳ ـ بریگل ۲: ۷۹۶].

ملوک الکلام = کلام الملوک

علی آبادی، در ص ۴۳۷۲ گذشت.

منتخب التواریخ مظفری (ناصری)

از صدیق الممالک کاشانی، میرزا ابراهیم فرزند اسدالله شیبانی (۱۲۵۷ق ـ ۱۳۲۷ق) پدر او از مالکان کاشان و خود کارهای دولتی داشته و پیرو نعمت اللهی، تاریخ ایران است و از آغاز تا پادشاهی شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) گرفته شده از «لب التواریخ: ۴۱۶۸، قزوینی، و تنها از پادشاهی شاه اسماعیل دوم (۹۸۴ـ۹۸۵) تا ۱۳۲۲ق که نزدیك به یك چهارم کتاب است از خود صدیق الممالك است. در تهران ۱۳۲۶ق در ۵۵۱ ص بنام «منتخب التواریخ مظفری» چاپ سنگ شده است. ولی در دیباجهٔ نسخهٔ اصفهان از ناصرالدین شاه ستایش شده و کتاب بنام «منتخب التواریخ ناصری» است. اینك فهرست و سرآغاز همین نسخه، که بر پنج قسم و هریك در چند فصل یا مقاله یا باب است: ۱ ـ در احوال حضرت پیامبر، دو فصل ۲ ـ پادشاهان پیش از اسلام، چهار فصل، ۳ ـ فرمانروایان پس از اسلام، سه مقاله و دو باب، ۴ ـ پادشاهان و طوایفی که پس از مغول در ایران فرمانروایی کرده‌اند، پنج فصل و سه باب ۵ ـ پادشاهان صفوی و غیره، چهار فصل.

آغاز: حمد و سپاس آن خدایی راسزاست که سلاطین جهان بر آستانهٔ عظمتش کمینه بندگانند ... اما بعد، چنین گوید بندهٔ بیمقدار الحاج میرزا ابراهیم.

بنگرید: ف. مشار: ۱۵۰۳ مؤلفین مشار ۱: ۶۸ ـ مجلهٔ یادگار س ۴ ش ۱ ص: ۱۹، ۳۱ ـ مجلهٔ یادگار: ۷۶، ۸۰.

45464 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۹۷: نسخ سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۶۱۲ گ ۱۷ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۶۲].

45465 ـ **کپنهاك**، سلطنتی ۲۰ کریستن سن: در فهرست آمده: **منتخب التواریخ مظفری**، نسخهٔ اصل [نسخه ها ۵: ۷۰۵].

منتخب الحدیقه

از علیمحمد لواسانی نظامی، متخلص به صفا، بدستور عزیزخان سردار کل و فرمانروای آذربایجان از روی «تاریخ گیتی گشا» نگارش میرزا محمد صادق سپاهانی شیرازی منشی کتاب را ساخته است و در دوشنبهٔ شوال ۱۲۸۷ در تهران بانجام رسانده است. نام نگارنده و کتاب در دیباجه هست، و تا رویدادهای ۱۲۰۹/۱۲۰۵ را دارد.

آغاز: ستایش بی‌آلایش کریمی راسزد که زند قدرتش از قلم صنع رقم هستی بر لوح امکان زد و از کتاب مرصع تکوین و وجود...

بنگرید: ذریعه ۳: ۲۸۴ و ۴: ۵۳ و ۱۰: ۴۸ ـ ف مشار: ۳۳۵.

45466 ـ **تهران**، حقوق ۳۵۷ج:

نستعلیق خود نگارنده، شوال **۱۲۸۷** ق در تهران ۹۹ گ ۱۵ س [ف. حقوق: ۲۰۵].

(قاجاریان)

منشآت

از قائم مقام فراهانی، در بخش منشآت و نامه‌ها خواهد آمد.

منشور مبارک = رسالهٔ انسابیه

نسبنامهٔ ساختگی و پراز افسانهٔ پادشاهان طبرستان است، و آنان را سیدمیسازد، و داستانهایی از پیوند معنوی و نسبی میان ایرانیان و خاندان حضرت علی یاد میکند: داستان فرستادن علی عمار یاسر را به نزد یزدجرد و اسلام آوردن او، زناشویی بی بی شهربانو با حسین، همکاری لشکر ایران با علی در صفین، کشته شدن حسین بدست مروانیان و برگشتن شهربانو به ری و پنهان شدن در کوه، شورشهایی که علیه خاندان اموی شده، جنبش ابومسلم مروزی با خورد که آهنگر و احمد زمجی.

در برگهای (۵۱-۵۷) منشوری آورده که در پایان آن نگارنده خود را امیر حسن بن منوچهر بن یحیی بن جمال الدین... بن امام محمد تقی خوانده است، و تاریخ آن ۶۷۷ ق است. او بدین کتاب نامی ننهاده ولی در دیباجه آنرا به لقب منشور مبارك و در پایان رسالهٔ انسابیه خوانده است. **آغاز**: شکر و سپاس مرخدایی را تمت آلائه وعمت نعمائه، که نعمت.

45467 - **تهران**، دانشگاه ۴/ ۸۷۷: نستعلیق محمدعلی پسر خواجه قاسمعلی مازندرانی، ۱۷۵ (**۱۰۷۵**) (گ ۳۷-۹۵)، همراه «مختصر» که نسبنامهٔ ساختگی دیگر است [ف. دانشگاه ۲: ۶۶۹].

(تیموریان)

منصورنامه

از ناشناس. تاریخ منظوم سطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲-۹۱۱ق) است.

45468 - **باکو**، اکادمی علوم آذربایجان ۶۶: نوشتهٔ **۱۰۳۰** ق (ف. ج ۱ ص ۳۶) [برگل ۲: ۸۴۲].

مواد التواریخ

از میرز اسماعیل خان دبیر فصیح.

45469 - **شیراز**، دانشکدهٔ ادبیات ۲۹۱۷: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۲۳۰].

(مظفریان)

مواهب الهی = تاریخ مظفری =

تاریخ معینی مظفری = تاریخ آل مظفر

از معین الدین معلم یزدی، علی فرزند جلال الدین محمد، نگارندهٔ «نزهة السرور: ۳۶۴۳»، درگذشتهٔ ۷۸۹ ق. تاریخ خاندان مظفر است از آغاز تا روزگار نگارش، که در پیرامن ۷۶۷ ق، با انشای مغلق، بنام شاه شجاع در شیراز، و بدستور عز الدین ابراهیم زرقانی ساخته و به این نام خوانده است.

محمود گیتی (کتبی) این کتاب را گزیده و رشتهٔ رویدادها را تا بسال ۷۹۵ ق کشانده است. نیمی از آن بکوشش سعید نفیسی در تهران ۱۳۲۶ خ چاپ شده است.

آغاز ۱: حمد و ثنایی که مسبحان درگاه جبروت وساکنان حظایر لاهوت از ادراك. **آغاز ۲**: حمد و ثنایی که اشعهٔ لمعا تش چون بارقهٔ نور از چهرهٔ حور تابان باشد.

بنگرید: ف. مشار ۱۵۲۸- بریگل ۲: ۷۸۴- استوری ۱: ۲۷۷، ۱۲۷۳ - پیشگفتار چاپ نفیسی - یادداشتهای قزوینی ۳: ۳۳۳.

45573 ـ **کمبریج**، موزهٔ فیتس‌ویلیام ۱۲۷۷ : نوشتهٔ **۷۷۸** ق [استوری ۱: ۲۷۷ – بریگل ۲: ۷۸۴].

45574 ـ **کمبریج**، براون ۳ H(۹): نوشتهٔ **۷۷۹** ق.

45575 ـ **تهران**، ادبیات ۲۴۲ ج: نسخ سدهٔ **۸**، در ص ع نام نگارنده وشاه‌شجاع بادعای (خلدالله تعالی ملکه وسلطانه) هست، ۲۲۸ گ ۲۱ س [ف. ادبیات ۱: ۳: ۵۰۳] فیلم آن دردانشگاهش ۱۶۰۱ هست [فیلمها: ۲۶۰].

45576 ـ **تهران**، ادبیات ۷ / ۱۸۸ ج: سدهٔ **۸ ـ ۹**، (۹۷ ر ـ ۱۰۴ ر)، تنها مقدمهٔ آن است، آغاز برابرنمونهٔ **۱**، [ف. ادبیات ۱: ۴۸۷].

45577 ـ **تبریز**، ملی ۳۵۹۵ : سدهٔ **۸ ـ ۹**، [نسخه‌ها ۴: ۳۱۴].

45578 ـ **استانبول**، فاتح ۴۲۲۷: نستعلیق، **۸۰۸**، فیلم آن دردانشگاهش ۱۵۷ هست [فیلمها: ۲۶۰].

45579 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲ / ۶۷: نسخ **۸۴۹**، درمتن وهامش [نسخه‌ها ۲: ۹۵].

45580 **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۴۵۳): نوشتهٔ **۸۸۸** ق.

45581 ـ **استانبول**، فاتح ۴۲۲۶ : نوشتهٔ **۸۹۳** ق.

45582 ـ **مجموعهٔ الیس** M۲۸۷: از سدهٔ **۱۴** م [بر گل ۲: ۷۸۴].

45583 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۳۰۸۸: نوشتهٔ **۹۱۳** ق [برگل ۲ : ۷۸۵].

45584 ـ **استانبول**، نور عثمانیه ۳۱۶۷: نوشتهٔ **۹۱۵** ق.

45585 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۷۶۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۵** م، ۲۲۰ گ ۲۱ س [ریو ۱: ۱۶۸].

45586 ـ **استانبول**، سلیم آغا ۷۷۱: ازسدهٔ **۱۰** ق.

45587 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۰۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز وانجام افتاده، درآن از «اساس السلطنه»ی خود (ص ۴) یادکرده است.

45588 ـ **مشهد**، رضوی ۳۰۷ تاریخ : نسخ عیسی فرزند احمد برمکی نیریزی، ۲۰ ذیحجهٔ **۹۰۰**، سرلوح و ترنج‌زر، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۲۳۷ گ ۱۹ س [ف. رضوی ۷ : ۱۷۵].

45589 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۳۰۸۷: نوشتهٔ **۹۰۰** ق.

45590 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۲۸۶ : نوشتهٔ **۹۰۰** ق.

45591 ـ **تهران**، دانشگاه ۱ / ۵۵۶۷: نستعلیق ۱۵ رمضان **۱۰۳۷**، (ص ۲ ـ ۲۹۰) آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۶ : ۳۶].

45592 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۱۹۸۰۷ : نستعلیق رمضان **۱۰۴۳** (۱۶۳۳ م)، ۶۶۸ گ ۱۵ س [ریو ۱ : ۱۶۹].

45593 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۷۰ تاریخ (۱۶۳ ف) : شکسته نستعلیق فاضل محمد ستار کامی، ۱۴ رجب **۱۰۷۶** (۱۶۶۶ م) ۲۲۹ گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف: ۱۸۴].

45594 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۸۳ تاریخ (۱۶۲ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، درفهرست بنام **مواهب الهیه** است ۱۷۸ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف: ۱۸۳]

45595 ـ **استانبول**، اسعد افندی ۲۰۸۲ : ازسدهٔ **۱۷** م. ناقص.

45596 ـ **تهران**، ملی ۱۳۸۲ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، آغاز برابر نمونهٔ **۲**،

۲۲۸ گ ۱۹س[ف.ملی۳:۴۳۸].

45597 **تهران**،ملی ۱۳۷۲/۲ف : با تاریخ **۱۲۳۰** دردفتر، (ص۲۲۲-۴۸۹)، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، درفهرست بنام تاریخ آل مظفر است و از نگارنده نام‌برده نشده، دردیباچهٔ آن تاریخ آغازنگارش ۷۵۷ است که‌سلطان محمد بن‌مظفر بن منصورآل مظفر به‌اصفهان آمده‌و بنام اوو بدستورا براهیم‌زرقانی نگاشته‌است، [ف.ملی ۳:۱۵۹].

45598 ــ **تهران**، مجلس ۱۲ ۵۶: نسخ سدهٔ **۱۳**، آغازافتاده: بدعوی بند کیش‌رطب‌اللسان است ۲۸۰ص۲۲س [ف.مجلس ۱۷ :۶۷].

45599 ــ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۵۴): از سدهٔ **۱۹**م [بر گل ۲: ۷۸۴].

45600 ــ **موزهٔ بریتانیا** (ذیل ر‌یو : ۵): ازسدهٔ **۱۹**م.

45601 ــ **آلمان** ، توبینکن ۲۸۵۲ : تاریخ یادنشده (ف.هانتس:۲۳۹) [بر گل ۲ : ۷۸۵].

ن

● **(افشاریان)**

نادرشاه

متن ازنریمان اوف، ترجمه از طالب‌زادهٔ تفلیسی.

45602 ــ **تبریز**، ملی ۲۷۷۴: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده[نسخه‌ها۴:۳۱۴] .

ناسخ‌التواریخ

ازمیرزا عباسقلی خان‌سپهر کاشانی، فرزند محمدتقی سپهر. جلدهایی ازآن‌چاپ‌شده‌است: ۱ـطراز المذهب ، در سر گذشت حضرت‌زینب ۲ ــ مشکات‌الادب ناصری ، درسر گذشت‌زین العابدین ۳ ــ زندگی‌حضرت‌امام‌جعفر ۴ـامام موسی‌کاظم(بنگرید : مشکاة الادب ناصری: در بخش تاریخ‌ادیان) :

جلدی از آن درتاریخ‌قاجاریان است ، و بمانند دنبالهٔ «ناسخ‌التواریخ» پدر اوست. و با شرح حال و حکومت‌محمدعلی شاه قاجارآغاز می‌شود. **آغاز**این مجلد: حمدله . مالك الملك والملکوت... چاکر شاهنشاه اسلام پناه‌وزیر ر تألیفات عباسقلی سپهر مستوفی اول‌دیوان‌اعلی بنگرید : ف .مشار : ۳۳۰.

45603 ــ **تهران** مجلس۲۳۴ خویی: شکسته نستعلیق مستوفی الممالك **۱۲۶۳** با حواشی ، بخش زندگانی حضرت عیسی، ۲۵۶ ص ۲۵س [ف.مجلس ۷: ۳۸۴] .

45604 ــ**مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۳: نستعلیق نگارنده ،**۱۳۰۲** ،باجازهٔ ملافیض‌الله دربندی به‌نگارنده ۱۳۰۳ ،وستایش‌اوودیگران ازکتاب بامهرهایی [ف. شهرستانها۱ :۱۸۹].

45605ــ **تهران**، مجلس۵۶۳: متمم‌جلد دوم است درسر گذشت حضرت باقر، گویابخامهٔ نگارنده، **۱۳۲۳** ه.ق . **آغاز:** بعد از سپاس یزدان پاك ودرود برخواجهٔ لولاك و کواکب، ۳۳۸ گ۲۵س[ف.مجلس۲ :۳۳].

45606ــ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۵: نستعلیق نگارنده ، آدینه **۱۳۴۰**ق ، جلد۳ ، درسر گذشت حضرت‌امام موسی [ف.شهرستانها ۱ : ۱۸۹].

45607ــ**تهران**،ملی۱۵۳۹ف: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، جلد پنجم آن است در تاریخ قاجار بایادداشت نویسنده : جلد پنجم تاریخ قاجاریه از مجلات ناسخ‌التواریخ ، شرح سلطنت‌پادشاه

اعظم محمدعلی‌شاه‌قاجار است ۱۰۰ گ ۱۷س [یادداشتهای دکتر جان لا یو نگوذ].

● (ایران باستان)

نامهٔ باستان

از آقاخان کرمانی (که یاداو در «آیینهٔ سکندری: ۴۲۱۵» گذشت). تاریخ منظوم یازده سلسلهٔ ایران باستان است بر پایهٔ گفته‌های اروپائیان، از آبادیان تا ساسانیان، در پایان از شکوه از دست رفتهٔ ایران باستان شکوه و هجو ناصرالدین شاه و درباریان را می‌کند. و نیز سرگذشت خود را می‌آورد.

این کتاب بنام «سالارنامه» (ف. مشار: ۹۱۴) بصورت سانسور شده در ۱۳۱۵ق چاپ سنگ‌شده‌است.

و در (ف. مشار ۱۵۵۷) از چاپ «نامهٔ باستان» در ۱۳۱۶ق یاد شده‌است، و نقل می‌کند که جهانگیرخان صوراسرافیل در تصحیح نسخهٔ آن خیلی رنج برده است.

45607 ـ کمبریج، براون ۶۰ V (۹): [استوری ۱ : ۲۴۸ ـ بریگل ۲ : ۷۲۵].

نامهٔ خاقان = تاریخ ذوالقرنین

خاوری، درص ۴۲۴۲ گذشت.

● (ایران، عمومی)

نامهٔ خسروان

از احتشام الملك جلال‌الدین فرزند فتحعلی شاه‌قاجار که از ۱۲۸۶ تا ۱۲۸۸ ق حاکم کاشان بوده سرایندگی نیز کرده است و برخی از غزلهای او بدنبال دیوان قاآنی در تهران ۱۳۰۲ ق چاپ شده است.

مجموعه داستانهایی‌ست در تاریخ ایران افسانه‌ای و تاریخی از پیشدادیان تا فتحعلی شاه قاجار در هند و ایران چند بار، و نیز در وین ولاهه چاپ‌شده است.

45608 ـ پیشاور، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۵۴۷: خوشخط، مصور، [لباب المعانی عبدالرحیم مولوی: ۲۹۱].

● (قاجاریان)

نخبت الاخبار

ازعبدالوهاب. در ص ۴۲۰۵ گذشت.

خاتمهٔ آن در تاریخ محمدشاه قاجار است، و از رهگذر تاریخ آن روزگار سودمند است.

نزهت الاخبار

خرموجی، در بخش جغرافیا ۳۹۸۶ گذشت.

(ایران، عمومی)

نژادنامه

از رضاقلیخان هدایت (که یاداو در «اصول الفصول: ۱۰۴۳» گذشت). در تاریخ پادشاهان وفرمانروایان ایران پس از اسلام است، در هیجده طبقه و یك مقدمه، که در مقدمه پادشاهان پیش از اسلام را در پنج طبقه یاد کرده است. در پایان آن (لختی از شمارهای سال تازی و کارهای سودمند یکهزار ودویست واند سال گذشته از سال یکم هجرت تا ۱۲۷۳ آنسان که بکار آید) نگاشته است. در پشت نسخهٔ حقوق تاریخ نگارش بخامهٔ نگارنده ۱۲۷۶ق یاد شده است. (بنگرید: فهرس التواریخ ۴۱۸۴). **آغاز**: نژادنامهٔ پادشاهان ایرانی نژاد بسمله. پاك شاهنشاهی راستایش که در کیهان کیانیش همتایی و انبازی‌نی. و راد خدای رانیاز... چنین گوید نگارندهٔ این نامه و گزارندهٔ این نامه که مرادوستی... بر آن داشت تا چیزی تازه بباید بنگارم که چون روزگار پادشاهان ایران سپری شد آیا از تخمه و نژاد آن گروه کسی بپادشاهی وافسرداری رسید ...

این نامه را «نژادنامه» نام نهادم. . .

45609 ـ **تهران** ، حقوق ۳۰۵ ج : نستعلیق نگارنده ، بایادداشت او که: کتاب را بخواهش دوستی دانا نگاشته‌ودیباجه را بپارسی سره نـوشته **۱۲۷۶** ق ، ۱۵۹ گ۱۴ س[ف . حقوق : ۲۱۷]منتقل‌شده به‌دانشگاه.

45610 ـ **هند**، بانکیپور ۵۱۸: نوشتهٔ ۲۴ صفر**۱۲۸۴** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست نام نگارنده نیامده‌است، ۱۱۶ گ ۱۵ س [ف . عبدالمقتدر ۶: ۱۷۷].

45611 ـ**موزهٔ بریتانیا** ، (ذیل ریو ۴۲): با رویدادهای ۱۲۰۳ق به‌انجام‌میرسد.

45612 ـ **بمبئی**، ملافیروز ۵: تاریخ یادنشده[بریگل ۲ :۴۰۷ـ استوری۱ :۲۳۹].

(قاجاریان)

نسب ایل جلیل قاجار = رساله‌در...

ازناشناس . درشش برگ.

45613 ـ **باکو**، اکادمی‌علوم آذربایجان شوروی ۹۷:(ف ۱ :۴۶)[بریگل ۲ :۱۰۰۲].

نسبنامهٔ اعلیحضرت شاهی

ازمحمدشفیع حسینی، (بنگرید: بحرالفواید ۴۰۹۶). تاریخ صفویان و نسب نامهٔ ساختگی ایشان(بنگرید: صفوة‌الصفا: ۱۲۷۱) است، که بروزگار شاه سلیمان (۱۰۷۷ـ۱۱۰۵ق) بسال ۱۰۹۰ ق نگاشته شده است . عمده محتویات آن : نسب نامهٔ صفویان از شاه سلیمان تا امام موسی‌کاظم، گزارشی از زندگی شاه اسماعیل (۹۰۵ـ ۹۳۰ق) ، گزارشی اززندگی شاه تهماسب(۹۳۰-۹۸۴ق)، گزارشی ازشاه‌اسماعیل ۲(۹۸۴ ـ۹۸۵ق)، گزارشی ازشاه‌سلطان‌محمد پسر شاه تهماسب، گزارشی ازشاه‌عباس(۹۹۶ق ۱۰۳۸ق) پسرهمان‌سلطان‌محمد. درآن‌ازنفحات الانس، صفوة‌الصفا، بحرالانساب، احسن‌التواریخ حسن‌بیگ، تاریخ جهان‌آرا، حبیب‌السیر ،عالم آرای‌عباسی‌نام برده‌شده‌است. در پایان‌آن آمده : بحمدالله‌وحسن‌توفیقه‌صحیفهٔ‌اول‌ازکتاب‌نسب‌نامهٔ اعلیحضرت شاهی‌ظل‌اللهی بعنایت‌الهی‌سمت‌اتمام یافت، وبتوفیق‌الله‌تعالی‌احوال‌فرخنده‌مآل نواب گیتی‌ستان‌علیین‌آشیان‌تازمان‌خجسته‌اوان‌شهنشاه دوران ... درصحیفهٔ‌دوم وسوم‌مرقوم‌خواهدشد.

45614 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب I ـ Kp ell2V ۲۱۸۴ (۶۲ف): نسخ ، بی‌تاریخ ، بایادداشتهایی از ۱۱۴۰و۱۱۹۸ق ، **آغاز** افتاده :السلطان المعظم والخاقان المکرم المؤید بتائیدات الملک المنان ابوالمظفر سلطان شاه سلیمان خلدالله‌ملکه: چرخ نامش‌چو برزبان راند ـعظم‌الله قدره، خواند. درپایان آن آمده : و قدوقع‌الفراغ من‌تسویده فی‌شهو رسنة‌تسعین والف... بیدالضعیف... محمدشفیع الحسینی‌عفی عنه...۱۲۷گ۲۲ س [ف. عبدالله۱ : ۴۴۳ تا ۴۴۶].

45615 ـ **تهران** ،سعید نفیسی :تاریخ یادنشده، غلام‌سرور این نسخه را یادکرده‌است [بریگل ۲: ۸۹۷].

45616ـ **تهران** ،ملک(شماره‌یادنشده): [بریگل ۲: ۸۹۷].

نسبنامهٔ صفویان = شمس‌الانساب

دربخش سیرخواهدآمد.

نسبنامهٔ مؤتمن‌الملک

گرمرودی ،دربخش‌سیرخواهدآمد.

نسب نواب اشرف

از محمد باقر فرزنـد اسماعیـل حسینی خاتون آبادی .(که آب نیسان :۲۰۲ و آثار علوی: ۳۹۲)را بنام‌شاه سلطان‌حسین(۱۱۰۵ق

۱۱۳۵) نگاشته‌است) (نسب‌شریف نواب‌اشرف اقدس‌اعلی‌تابحضرت آدم)است.

45617 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی عـلوم A۱۴۳ (۴۴۲۷ف): نوشتهٔ **۱۱۲۵**،(۷۹پ-۸۴ر)[ف.آکیموشکین ۱: ۵۸۶].

● **(محلی ، اصفهان)**

نصف جهان فی‌تعریف اصفهان

از محمد مهدی ارباب فـرزند محمدرضا اصفهانی، که‌روزگاری‌دربمبئی درکنارزردشتیان پارسی زیسته‌وسپس به‌ایران‌برگشته‌ودر۱۳۱۴ق درگذشته‌است.

تاریخ وجغرافیای طبیعی اصفهان است در یك مقدمه‌وشش فصل ، که بخشهای تاریخ‌محلی آن بیشتر در فصل چهارم آمده است . در سال ۱۳۰۰ ق‌به انجام‌رسانده و سپس‌در۱۳۰۳ق‌در آن‌دست برده است.وبـکوشش‌دکتـر منوچهر ستوده درتهران ۱۳۴۰خ چاپ‌شده است.

بنگرید : پیشگفتار چاپ ازآقای ستوده.

45618 ـ **کمبریج** ، دانشگاه، براون ۳ ۱ (۹): نوشتهٔ **۱۳۰۸**ق . که‌پایهٔ‌چاپ‌کتاب قرارگرفته‌است.

45619 ـ **لندن**،کتابخانهٔ مجلهٔ‌انجمن آسیایی و خاورشناسی S.O.A.S ۲۸: نوشتهٔ **۱۳۱۵** [استـوری ۱ : ۳۴۹ ـ بریـگل ۲ : ۱۰۱۲].

نفحات

از صفی‌الدین‌محمد ، درتعریف‌صفویه.

45620 ـ **تـهـران** ، دانشگاه ۱۰/ ۲۴۱۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** (ص۸۶)[ف.دانشگاه ۹: ۱۰۴۵].

نقاوة‌الاثاروتاریخ‌الاخیار

تاریخ صفویان است،از شیخ زاهد گیلانی استاد شیخ‌صفی آغازمیشود و بیشتر درپادشاهی اسماعیل (۹۰۷-۹۳۰) و مرگ‌اووتاجگذاری شاه تهماسب(۹۳۰-۹۸۴)است، به شیوه‌ای‌ست نزدیك با تاریخ عالم آرای صفوی که یدالله شکرایی چاپ‌کرده است ،ولی آن نیست. و با دیباجه‌ای ادبی‌آغازمی‌شود.

45621 ـ **تهران**، مجلس۹۰۰۰۳ ؟ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۲۷۳ص،انجام‌افتاده،[دکتر جان‌لایونگود].

نقاوة‌الاثارفی‌ذکرالاخیار

از محمودفرزندهدایت افرشته(افوشته‌ای) (افوشته دیهی‌ست در نطنزکاشان) نطنزی ، در تاریخ صفویان است،وازسال مرگ شاه‌تهماسب ۹۸۴ق‌آغازشده‌است‌وتاررویدادهای‌سال۱۰۰۷ق بروزگارشاه عباس(۹۹۶ق‌۱۰۳۸ق) را دارد. نگارنده به‌هنگام نگارش خود رانزدیك‌به ۶۰ ساله می‌خواند، پس زایش اونزدیکیهای۹۳۸ق خواهد بود. واز همین‌روزگاران‌است‌هدایت‌الله فرزند محمود نطنزی نگارندهٔ «گلستان‌ارم»در اخلاق از روزگار شاه عباس (نسخهٔ ملی تبریز ۳۶۴)و شاید این‌دوپدرو فرزند باشند [دانش پژوه].

آغاز: عندلیبان گلستان خلاصهٔ‌اخبار و هزاردستان‌بوستان نقاوهٔ‌آثار .

بنگرید : نسخه‌ها ۴ : ۳۰۹- فرهنگ جغرافیایی ایران ۳: ۸ -اسامی‌دهـات کشور: ۳۰۵- بریگل ۲: ۸۶۵.

45622ـ **تهران**،ادبیات۸۴ب: نستعلیق اصلان‌خان نقدی خان شاملو ، پنجشنبه۶ صفر **۱۰۷۰** ، آغاز برابرنمونه، ۱۶۸ گ ۲۵ س [ف. ادبیات۱: ۵۱۱]. فیلم آن‌دردانشگاه ش ۱۸۱۰هست [فیلمها: ۲۶۸].

45623ـ **تهران**،موزه۹۲۰۹: نستعلیق

خوش بدیع الکاتب پسر محمدکاظم خاتون آبادی سدهٔ ۱۱، آغاز اندکی افتاده، ۳۶۶ص [نسخه‌ها ۲: ۲۱۷]. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۴۰ هست [فیلمها: ۲۶۸].

●(قاجاریان، اقوام و ملل)

نقطة الکاف = تاریخ قدیم

حاج میرزا جان. در ص ۱۷۶۰ گذشت. تاریخ نهضت بابی‌ست و عقاید و محاورات بابیان. و بنگرید: تاریخ جدید: ۱۷۳۶.

نگارستان

غفاری، در بخش عمومی ص ۴۲۰۷ گذشت.

نگارستان

از محمدنبی فرزند محمدباقرخان، ترجمه ای‌ست از متن انگلیسی نگارش ف.ف آربثنات Arbuthnot که درلندن چاپ شده ومترجم پس از ۱۳۱۱ ق آنرا ترجمه کرده، ودرصدر نسخهٔ ۲۲۵۱ مجلس آمده: برسبیل یادگار بحضور نواب آقا محمد خان... ودرصفحهٔ یکم آمده: ترجمهٔ نگارستان ازانگلیسی بفارسی‌در تاریخ و معارف و پولتیك ایران من‌تألیفات... علی یدالعبدالمذنب محمدنبی بن محمدباقر خان بغدادهفتم ربیع الاول سنهٔ ۱۳۱۱ هجری.

45624 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۵۱: نسخ تعلیق متوسط گویا مترجم، ۷ ع ۱/ ۱۳۱۱، اسامی اروپایی بخط لاتین در متن، ۱۳۳ص ۱۴-۱۶ س [ف. مجلس ۶: ۲۰۴].

نوادر

از علی اکبر فرزند علی حسینی فراهانی قائم‌مقام، جنگ‌مانندیست بفارسی‌وعربی که در ۲۴ ع ۲/ ۱۳۰۶ بانجام رسیده، ونکات تاریخی دربارهٔ امامزاده‌های فراهان وکتیبه‌های صندوق های خاکجای آنان دارد، وازقالی ساروق نیز مطالبی

یادکرده است. (بنگرید: دستورالاعقاب، در همین بخش: ۴۳۲۴).

45625 **تهران**، دانشگاه ۴۵۰۹/۴: نستعلیق نگارنده، همراه: منظومه‌هایی بعربی از همو، للؤلؤ مکنون، لمع الانوار، الحکمة الجدیده (ص ۹۹ – ۱۰۷) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۶۰].

●(قاجاریان، بهاییان، شیخیه)

نوری نیرین

ازعبدالحمیداشراق خاوری، ازدانشمندان بهایی، نگارندهٔ فرهنگنامهٔ بابی بهایی بنام «اسرارالآثار» درپنج جلد و«قاموس ایقان بها» در چهارجلد. درگذشتهٔ ۱۳۵۱خ.

درسرگذشت‌شیخ‌احمداحسایی (م ۱۲۴۱ق) وسیدکاظم‌رشتی (م ۱۲۵۹ق) از دیدبهاییان و اینکه‌اینان‌ازپیشروان‌نهضت بابی بوده‌اند. چاپ شده است.

45626 ـ **تهران**، دارالآثار (آرشیو) محفل‌ملی بهاییان‌ایران: [یادداشتهای‌دکتر جان لابونگود].

●(افشاریان، هند).

واقعات ایران وهند

از محمد علی حزین لاهیجی (که‌یاد اودر «فرسنامه: ۴۴۱» گذشت). رویدادهای میان ایران‌وهند است از ۱۱۳۴ تا ۱۱۵۴. (بنگرید: لشکرکشیهای‌ایران بهند: ۴۳۷۶). **آغاز**: الحمدلولیه ونشکرعلی نعمائه

45627 ـ **اکسفورد**، دیوان‌هند (اته ۱۷۱۴): نوشتهٔ **۱۱۸۳** ق [استوری ۱: ۳۲۶ - بریگل ۲: ۹۲۴].

واقعات دهسالهٔ فتحعلی شاه

شاید همان «جهان‌آرا»ی‌مروزی باشد.

45628 ـ **شیراز**، موزهٔ معارف ۸۹۰:

تاریخ یادنشده، هدیهٔ علی‌اصغر حکمت [نسخه‌ها ۵: ۲۶۰].

● (افشاریان)

واقعهٔ خرابی دهلی به عهد محمد شاه از ورود نادرشاه

از ناشناس.

45629 آصفیه ۷۷۹ (فج ۱ص ۲۵۸): نوشتهٔ **۱۲۶۷** ق [استوری ۱: ۳۲۹ - بریگل ۲: ۹۲۷].

تاریخ بیدروغ = واقعهٔ قتل ناصر الدین شاه

ازظهیرالدوله، صفاعلیشاه (که یاد او در «سبحهٔ صفا: ۲۸۹۹» گذشت). در رویداد کشته شدن ناصرالدین شاه (۱۲۶۴- ۱۳۱۳) است بدست میرزارضا کرمانی، و ترتیب تاجگذاری مظفر-الدین‌شاه و ادارهٔ حکومت بوسیلهٔ میرزاعلی‌اصغر اتابك تا ورود مظفرالدین شاه به تهران. یکبار بسال ۱۳۳۷ خ و باردیگر بکوشش آقای ایرج افشار همراه با «سفرنامه و یادداشتهای حکومت همدان: ۴۰۳۷» و پیشگفتار ایشان بسال ۱۳۵۱ خ چاپ شده‌است.

درهفت فصل: ۱ - جشن قرن سال پنجاهم ۲ - معرفی میرزا رضای کرمانی ۳ - سؤ اتفاق ۴ - روزدویم (در اینجا آیین بخاك‌سپردن او را نوشته است) ۵ - ورود وجلوس مظفرالدین‌شاه ۶ - قصاص ۷ - تا چند توان وضع مکرر دیدن. عزلی نصبی قیامتی آشوبی. **آغاز**: فصل اول جشن قرن سال پنجاهم سلطنت ... دهم ذیقعدهٔ ۱۳۱۳ ه با جمعی از احباب ورفقا برسم همه ساله رفتیم به باغ قصر قجر که‌ازابنیهٔ فتحعلی‌شاه قاجار است، که‌دوسه‌شب بمانیم. [نسخهٔ رضوی]

45630 - **مشهد**، رضوی ۱۰۴۰۰ فهرست نشده: نستعلیق شکسته‌آمیز، سلخ ج۲/ **۱۳۱۴**، آغاز برابر نمونه، نام نگارنده در نسخه دیده نشد، ۵۹ص ۱۵س [رؤیت].

45631 - **تهران**، مجلس ۹/ ۲۳۸۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۲۵** (ص ۴۱۳-...) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۰۰].

45632 - **تهران**، عبدالله انتظام:

واقعهٔ کربلا

نگاشتهٔ روزگار قاجار، خواسته‌ در آن همهٔ رویدادهای جهان را در سال ۶۰ هـ قد را گرد بیاورد. و رویدادهایی از کشورهای آسیا و مرزهای اسلامی و اروپا و آفریقا را در آن سال که برابر رویدال کربلاست آورده‌است. **آغاز**: سبب تألیف کتاب: امیرعلی اشرف صدور یافته بود که حوادث مهمتر که‌در سال ... بنابراین واقعهٔ کربلا را مقدمه می‌نگاریم و بعد از آن حوادث مقارن را یکایك می‌شماریم...

45633 - **تهران**، الهیات ۱۸ب: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، از یادداشتهای کناربرگها برمی‌آید که نسخه برای چاپ آماده می‌شده‌است، ۷۶گ ۱۳س [ف. الهیات ۱: ۴۳۶].

وزارت در عهد سلاطین بزرگ سلجوقی

از اقبال آشتیانی، عباس (که یاد او در «تاریخ ایران: ۴۲۳۱» گذشت). دربارهٔ وزیران و اصحاب دیوان طغرل یکم، جعفر بیگ، الب ارسلان، ملکشاه و پسران او: کیارق، محمد، سنجر، بکوشش آقای محمدتقی دانش‌پژوه در تهران ۱۳۳۸ خ در ۳۶۲ص چاپ شده است.

45634 - **تهران**، دانشگاه ۵۲۱۱ نستعلیق نگارنده، سدهٔ **۱۴**، ۴۶۶ص ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۵۳].

وصیت نامهٔ تیموری

سفارش نامهٔ امیر تیمور گورکانی‌ست.
آغاز: فرزندان ملك‌گیر کامکارونبایـرذوی القدرملك‌دار.

45635 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PFIVIC ۲۰۴۱ (۵۷ف): نستعلیق محرم **۱۲۳۹**، آغاز برابر نمونه، ۴۱گ ۱۴س [ف. عبدالله ۱: ۴۰].

وصیت نامهٔ امیر تیمور گورکانی

(بنگرید: تزوك). **آغاز:** طالع امیر تیمور جدی میزان حمل نوزحل شمس مشتری. امیر تیمور می‌فرمایند که سنگری تعالی مرا به‌سبب دوازده چیز که شعارخودساختم بزرگی داد.

45636 - **لاهور**، پنجاب پبلك لابریری ۰۷، ۹۵۵ تیمور: نستعلیق ۳ ذیحجهٔ **۱۲۲۵**، آغاز برابرنمونه، ۳۰ ص ۱۱ س [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن‌عباسی ۱: ۷۳۱].

وقایع اتفاقیه حضرت عبدالعظیم

رویدادهای رخ داده در شهر ری از ۲۱ع ۱/ تا آدینهٔ ۶ع۲/ ۱۲۶ همان سال را یاد کـرده است.

در آن فهرست نام خاکجایها و مدارس و رفت‌وآمد امراء وبزرگان را به‌آن‌شهرو وضع طلاب‌را برای ناصر الدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) گزارش کرده است. **آغاز:** وقایع اتفاقیهٔ حضرت عبدالعظیم ع بتاریخ یوم شنبه بیست‌ویکم شهرربیع المولود... از سیاقی وجود مبارك اعلیحضرت اقدس ... عموم اهالی‌وکسبه دردعاگویی‌وجود مبارك مشغول هستند.

45637 - **تهران**، ملك ۵۶۶۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۱۲ گ ۹س [رؤیت].

وقایع غارت قصبهٔ اسکو

در بارهٔ رویداد قصبهٔ اسکو و اسیرساختن سکنهٔ آن روستاکه شاهزادهٔ حکمران آنجا بر اثرمفقودشدن کودك خودهمهٔ مردم‌آن روستا را کشته و گرفتار و دارایی آنان‌را چپاول کرده است.

45638 - **تهران**، دانشگـاه ۳۹۰۴: سدهٔ **۱۴**، در سه صفحه درپایان «تحفة الکتاب» [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۹۳].

● (قاجاریان، ادیان و اقوام)

وقایع میمیه = (میمیه: مازندران)

از سید محمد حسین فرزند محمد هـادی زواره‌ای متخلص به مهجور. تاریخ‌قیام‌بابیان‌در مازندران است گویا بسال ۱۲۶۵ق بـه‌انجام رسیده است. (بنگرید: شرح شهادت: دربخش تاریخ ادیان) سرآغاز و نسخه‌ای از آن در ص ۱۷۶۰ یاد شده است.

● (افشاریان)

وقایع نادری

از ناشناس.

45639 آصفیه ۷۷۰ (ج۱ ص ۲۶۰): [استوری ۱: ۳۲۹- بریگل ۲: ۹۲۷].

● (قاجاریان سفرنامه)

وقایع وفات فتحعلی شاه = رموز السیاحه

نجفقلی، رضاقلی. درص ۴۰۰۱ گذشت.

ه‍ـ ی

● (قاجاریان)

همایون نامه

گویا از یکی ازشاهزادگان قاجار باشدو نام او نصیر یا نصیرالدین و ازروزگار فتحعلی خان صبای کاشانی، زاده در ۱۲۳۸ ق باشد. تاریخ خاندان قاجار است و نام آن نیز گویا «همایون نامه» باشد (ص ۱۴۷). و رویدادها را تا سال ۱۲۰۶ دارد.

45640ـ تهران ، دانشگاه ۳۷۶۱ : نستعلیق ۴ صفر **۱۲۳۷** ق، آغازافتاده.... ذکر طغیان مازندران و محاربهٔ سلطانی بامقیم خان سارویی و انهزام و کشته شدن او، و در پایان قصیده‌ای از همان صبا در بارهٔ تاریخ نگارش کتاب که برای شاهزاده‌ای که گویا نگارنده است سروده است.

انجام: گرچه تاریخ است تاریخش ولی طبع صبا ـ گفت تاریخش بوداین لوح محفوظ دوم، ۷۵ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۵۲].

● (مشروطیت)

یادداشتها

از آقاشیخ رضا دهخوارقانی ، نماینده آذربایجان در دورهٔ دوم مجلس شورای ملی در بارهٔ «وقایع ومذاکراتی که بروزگار نیابت سلطنت آقای ناصرالملك میان نگارنده و او جریان یافته و بدگویی از کارهای ناصرالملك» . در ۱۳۳۰ ق نگاشته است.

45641 ـ تبریز ، تربیت ۱۲۰ : نوشتهٔ نگارنده **۱۳۳۰** ق، سپس «مشروطیت: ...» ازهمو [ف. محمد نخجوانی: ۲۵۹].

بخش سی و ششم
ادیان

سرگذشت و سیرت پیامبران، امامان، امامزادگان، مناقب و سوگواری آنان

الف

آثار احمدی

از احمد فرزند تاج الدین حسن فرزند سیف الدین استرآبادی، از سدهٔ دهم، در سرگذشت پیامبر و جنگهایش، خاتمه در سرگذشت امامان و چهار خلیفهٔ عرب، این خاتمه گرفته شده از «روضة الاحباب» دشتکی ست، میان سالهای ۹۰۰–۹۶۴ نگاشته است. همراه «تحفة المجالس» بسال ۱۲۷۴ در تبریز چاپ شده است. و از هموست: روضة النبی، که گویا تحریری دیگر از همین کتاب باشد. **آغاز ۱):** حمد بیحد و ثنای بیحد کریمی داسزد. **آغاز ۲):** خدایا زشکرت زبان کام یافت– زنام تو هر نامه‌ای نام یافت... صحیح ترین حکایتی که مؤرخان پاکیزه بیان نیکو ادا (با این یکی سرآغاز برخی از نسخه‌ها بنام روضة النبی خواهد آمد).

بنگرید: ذریعه ۱ : ۶–ف. مشار : ۱۲ – استواری ۱ : ۱۹۲–بریگل ۱ : ۵۷۴.

45642 – **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال، کرزن (ف. ایوانف ۳۵۱): نوشتهٔ **۹۶۴** (۶–۱۵۵۷م) [برگل].

45643 – **آصفیه** ۵۹ سیر : نستعلیق خوش سید محمد علی موسوی فرزند سید مهدی، ۹ رجب **۱۰۷۲**، برای رضاقلی میرزا، ۳۷۳ ص ۱۷ س [ف. آصفیه ۲ : ۲۵].

45644 – **یزد**، جامع کبیر ۴ – ۶۲ : نستعلیق اسدالله فرزند شاه محمد حسینی، محرم **۱۰۷۳**، [نسخه‌ها ۴ : ۳۷۴].

45645 – **آصفیه** ۵۹ : نوشتهٔ **۱۰۷۶**، (۱۶۶۵م) (ف. ج ۲ ص ۸۷۶) [برگل].

45646 – **تهران**، سلطنتی ۱۰۴۴ :

نستعلیق ، ۵ صفر **۱۰۷۷**، زرین [نسخه‌ها ۱ : ۱۵۵].

45647 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۸۴ : نستعلیق هند، شهرسوار فرزند مرادبیگ نوایی ، ۱۴ محرم **۱۰۷۷**، باتملك ملاصالح خبوشانی در لاهور ۱۱۶۸، ۲۸۹گ ۱۹س [ف.دانشگاه ۲: ۴۷۰].

45648 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۱ سیر (۱۲۶ف): نوشتهٔ محمد فرزند علی متخلص بـه حیدری، ۲۲ رجب **۱۰۸۴**، (۱۶۷۳ م) . آغاز برابر نمونهٔ **۲**،۲۵۲گ ۲۱س [ف.محمد اشرف :۱۴۲].

45649 ـ **کاشان**، کتابخانهٔ امیر کبیر: سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۴ :۳۵۴].

45650 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالارجنگ ۳ سیر (۱۲۹ف): نسخ سدهٔ **۱۱**، ۴۰۸گ ۱۵س [ف. محمد اشرف:۱۴۴].

45651 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۲ سیر (۱۲۷ ف) : نستعلیق ۳۰ ع۱/**۱۱۱۰** (۱۶۹۸م)، ۳۵۹گ ۱۵س [ف. محمداشرف: ۱۴۳].

45652 ـ **تهران**، ادبیات ۴۰جوادی : نسخ پنجشنبهٔ ۲۳ ذیحجهٔ **۱۱۱۵** [ف.ادبیات ۳: ۱۰].

45653 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴ سیر (۱۲۸ف) : شکسته نستعلیق محمد علی فرزندعقیدت محمود سهروردی ،۹ع۱/ **۱۱۵۰**، (۱۷۳۷م) ، ۱۷۱+ ۱گ ۲۱س[ف . محمد اشرف:۱۴۴] .

45654 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۱۲۰ : نسخ سدهٔ **۱۲** ، زریـن ، ۲۴۱گ ۲۱س [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۱۱۸].

45655 ـ **تهران**، ادبیات ۱۵۰حکمت: نسخ سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، ربعی [ف.ادبیات ۲ :۳].

45656 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف.ایوانف ۶۹):از سدهٔ **۱۸**م(۱۲)ق.

45657 ـ **باکو**، اکادمی علوم آذربایجان ۱۴۹ : نوشتهٔ **۱۲۰۵**، (۱۷۹۰م؟) (فج۱ص ۶۵).

45658 ـ **باکو**، اکادمی علوم آذربایجان ۱۵۰ : نوشتهٔ **۱۲۰۶** ، (۹۱ـ۱۷۹۲م) (ف. ج۱ص ۶۵)[برگل].

45659 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۶۷۷: نستعلیق ۳ ذیحجهٔ **۱۲۳۶** ، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۱۹۱گ ۱۵س [ف دانشگاه ۱۲: ۲۶۸۴].

45660 ـ **تهران** ، مجـلس ۲۲۶۴ : تحریری متوسط محمد علی فرزند میرزا علی اردکانی، **۱۲۴۵**، آغاز برابر نمونـهٔ ۲ ، در فهرست نام نگارنده نیامده است وشایدازدیگری باشد ، ۳۵۳ ص ۲۳ - ۲۴ س [ف.مجلس ۶ : ۲۲۲].

45661 ـ **باکو**، اکادمی علوم آذربایجان شوروی ۱۴۸: نوشتهٔ **۱۲۵۵**، (۳۹ـ۱۸۴۰م) (ف. باکو ۱ : ۶۵)[برگل].

45662 ـ **قم** ، سیدشهاب الدین ، آقا نجفی ۲۶۲: نسخ، عبدالصمد فرزند محمدمقیم حسینی ابرقوهی ، تاریخ یادنشده ،آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۱۷۵ گ ۲۴ س [ف.اشکوری ۱ : ۲۹۳].

45663 ـ **اسرائیل** ،ملی ودانشگاهی اورشلیم (بی‌نمره) Ar .۴ : مـؤرخ **۱۲۶۱** [نسخه‌ها۵ : ۱۱۰].

45664 ـ **برلین** ، پـادشاهی (پـرچ ۵۶۰): تاریخ یادنشده.

45665 ـ **برلین** ، پـادشاهی (پـرچ ۵۶۱): نیز تاریخ یاد نشده.

45666 ـ **کمبریج**، براون ۱۴/۱۱/۱۴ G : تاریخ یادنشده، ناقص [بریگل].

45667 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۶۱۳ (۱۴۱۹): نستعلیق اسدالله فرزندشاه محمد حسینی، محرم **۱۰۷۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۳۳۵ گ ۲۰ س [ف. شیروانی ۲: ۵۱۸].

آداب لباس سید البشر

ازشیخ عبدالحق محدث دهلوی، (که یاد اودر «تکمیل الایمان: ۹۲۵» گذشت).

(بنگرید: حلیهٔ حضرت ، درهمین بخش).

آغاز: بعد حمد و ستایش الهی و پس از نعت و تحیت حضرت رسالت پناهی.

45668 ـ **هند**، بانکیپور ۲۱۶۹ : در مجموعه نوشتهٔ **۱۲۶۸**، (۱۳۸پ- ۱۴۶ر) ، آغاز برابر نمونه [عبدالمقتدر ، ذیل ۲ : ۱۱۸].

45669 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/ ۳۸۶۷/۸۳۴ : نوشتهٔ محمد حسن علی هاتفی که درشاهجهان پورمیزیسته، یکم صفر **۱۲۷۳** (۱۸۵۶م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۲۰].

45670 ـ **آصفیه** ۳۸۹ سیر : نوشتهٔ پیرامن **۱۳۲۰**، همراه «تکمیل الایمان» او [ف. آصفیه ۴: ۳۸۲].

45671 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۹۲۷/ ۱/ ۴۹۳۹: نوشتهٔ میرزا محمد علی، ۱۷ رجب **۱۲۴۶**، (۱۸۳۱م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۲۰].

آفرینش نامهٔ پیغمبر

از ناشناس ، دربارهٔ خلقت پیامبر اسلام است ، نثری روان ، واینکه چهار فرشته بەدر خانهٔ آمنه آمده به‌اومشك‌فروختند، بوی خوش به آمنه رسید عبدالله عاشق اوشد ، جبرائیل میوهٔ درخت شجرةالنور را از بهشت برای آمنه آورد و پس از خوردن آن آمنه باردار گردید وپیامبرزاده شد . و گویا گزیده‌ای‌ست از «سلوك الاسرار» که نام آن در آغاز نسخه آمده است (بنگرید : زایش پیامبر ، درهمین بخش). **آغاز:** آفرینش نامهٔ پیغمبر(ص) درسلوك الاسرار آورده است که عبدالله وابوجهل پسران عبدالمطلب بودند، عبدالله صاحب جمال و نیك اعمال بود.

45672 ـ **پاکستان**، گنج بخش ۵/ ۲۹۰ : نستعلیق خوش علیم‌الله ، **۱۱۶۷**، ۷ گ [ف. تسبیحی ۱:۱].

ابتلاءالاولیا

از محمد صادق فرزند آقامحمدبراوکاهی (برادکاهی) لنکرانی قفقازی نمینی ، درگذشته ۱۲۸۵. در تاریخ اسلام و سرگذشت امامان از فرزندان و ازدواج و یاران و مرگ آنان ، در چند جلد . جلد دوم آن در ۲۷ ذیقعدهٔ ۱۲۸۵ به انجام رسیده و نگارنده وعده میدهد که درجلد سوم سرگذشت حسین را بیاورد.

آغاز (ج۲) : حمدله . اما بعدفهذاهوالجزء الثانی من کتاب الابتلاءفی بقیة ماجرعلی امیرالمؤمنین (ص) بدانکه چون محاربه وقتال درلیلةالهریره وروز آن اشتداد یافت و کشتار

بنگرید: ذریعه ۱: ۶۱ ـ طبقات اعلام الشیعه، کرام: ۶۴۵.

45673 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۲ تاریخ: نسخ خودنگارنده ، پنجشنبه ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۲۸۵**، جلد دوم است، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۵ گ [ف. رضوی ۷: ۴].

ابواب احوال صاحب الزمان

از محمد کاظم هزار جریبی ، نگارندهٔ «افلاکیه: ۲۳۹» و جز آن . جلد دوم آن در

سرگذشت امام غـایب است کـه در ۱۳ ج ۱/ ۱۲۲۳ به انجام رسانده است.

آغاز ج ۲) : حمدله صلاة .اما بعد ، چنین گوید محمد کاظم بن محمد شفیع هزار ــ جریبی‌عفی‌عنه که این جلد ثانی‌ابواب‌حضرت صاحب‌الزمان:..

45674 ـ **تهران** ، الهیات ۲۲۳ ج : نسخ عبدالرحیم ، تـاریخ یاد نشده ، جلد دوم است، آغازبرابرنمونه، ۲۷۲گ ۱۹ س [ف. الهیات۱:۲].

احزان الصدور

از صدرالدین محمد خان فرزند زبردست خان، در ده اندوه ، درسوگواری. (بنگرید : ارشادالوزراء : دربخش سیر) .

آغاز : الحمدلله العلی الولی الجمیل الحمید العظیم‌الجلیل‌الفعال .

45675 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PeII ۹۲ ۱۰۸۳ (۴۱ ف) : نستعـلـیق ، بی‌تاریخ، ۷۵گ۱۵ س[ف.حبیب‌الله۱: ۲۹].

احسن‌الانتخاب

از عباسعلی حسینی،درمعجزات‌وسوگواری امامان.

آغاز: حمدله. امابعد ، این‌کتابیست‌منتخب‌از کتاب احادیث‌و تواریخ معتبرهٔ علماء (ره) در بیان‌روضات ومصایب و معجزات .

45676 ـ **تهران**،الهیات۵۲د: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ،باتملك۱۲۹۱، ۲۶۶گ[الهیات۱: ۲۹۴:۱۴۶].

احسن‌السیر

از محمد کاظم فـرزند مجتهد حیدر علی شوشتری‌نجفی ، طبیب متخلص به‌حاذق،وملقت به حاذق الملك . به هنگامیکه بیش ازهفتادسال داشت ، و منظومه‌اش بنام «فرحنامهٔ فاطمی»را بعنوان خاتمهٔ سرگذشت حضرت فاطمه نگاشتهٔ محبعلی خان متخلص به حکمت ساخته بود.

سرگذشت پیامبران‌است‌بویژه پیامبراسلام و خلفای پیشین عرب وامامان، در۱۱۱۴ (۲- ۱۷۰۳م)ساخته‌است.

45677 ـ **کلکته** ، پادشاهی ، بوهار ۳۱: از سدهٔ **۱۸**م.

45678 ـ **کلکته** ، پادشاهی ، بوهار ۳۰ : از سدهٔ **۱۹**م [استوری ۱:۱۹۸ـ بریگل ۱ : ۵۸۸].

احسن القصص =قصص حضـرت یوسف

بریگل‌مینویسد: احسن‌القصص در آسیای میانه عنوان عامی‌ست‌ازداستانهایی که‌در دربارهٔ یوسف نوشته شده است.

بنگرید: قصص حضرت یوسف وقصهٔ‌یوسف در همین بخش.

احسن القصص

از عبدالعظیم حسینی اصفهانـی ، در شهر لکهنو ، در داستان حضرت‌یوسف نگاشته‌است.

45679 ـ **هند**، کلکته ،انجمن‌آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۹۳۸) : نـوشتهٔ **۱۲۳۹** ، (۱۸۲۴م).

45680 ـ **تاشکند** ، اکادمی عـلـوم ازبکستان ۲۸۳۸؟: تاریخ یادنشده(ف.ج۴ص ۲۹) [استوری۱ : ۱۶۸ـ بریگل۱: ۵۳۰] .

احسن‌القصص

از محمد فرزند محمود خاوند شاه ، کـه شاید همان معین‌الدین‌فرزندسراج‌الدین‌محمود خاوندشاه باشد، که‌بسال۱۰۷۳ق«گنج‌سعادت» یا «کنزالسعاده» را در عرفان بنام‌اورنگ‌زیب

(۱۰۶۹–۱۱۱۸) نگاشته است باشد .
سرگذشت پیامبر اسلام است.

45681 ـ کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ، ذیل دوم ۹۳۷) : از سدۀ ۱۸ـ ۱۹ م . بارویدادهای‌سال هفتم هجری پایان می‌یابد [استوری ۱ : ۱۹۵ـبرگل ۱ :۵۸۱].

احسن‌القصص

داستهانهای اعمال پیامبران است. درمتن این‌نام‌نیامده‌است، دریادداشت‌برگ ۱ آمده‌است

45682 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۱۲۴ (۲۱ف): بی‌تاریخ،۲۵۹گ [آکیمو- شکین۱:۳۵].

احسن القصص

معین‌مسکین ،در ص۲ گذشت.

احسن‌القصص = جامع‌الستین

طوسی، در ص۳۸ گذشت .

احوال ثامن‌الائمه = مختصری از حالات...

از عصارلواسانی، م۱۳۵۶، که یاد اودر «پرسش وپاسخ : ۹۰۵ » و «دیوان : ۲۴۴۳» گذشت . آغاز : الحمدلله المحتجب عن‌نواظر مخلوقاته، المتجلی‌الکاشف‌لوجه‌الکریم .

45683 ـ مشهد ـ رضوی ۲۹۷ تاریخ: نستعلیق خود نگارنده، سدۀ۱۴، ۱۲ گ [ف. رضوی۷:۱۶۹] .

احوال چهارده معصوم

آغاز :سپاس و ستایش سزاوار کریمی است که بکرم واسعه وقدرت کامله... و بعد ، زبدۀاحوال چهارده‌معصوم‌ص ازاسامی آبـاء و اسامی‌امهات‌وروزتولدو...

45684 ـ همدان ، کتابخانۀ غرب۲/ ۴۵۹۰ : با تاریخ ۱۱۲۲، دردفتر [ف.دکتر مقصود] .

احوال‌حضرت رسالت پناه و دوازده معصوم

در سرگذشت پیامبر و امامان شیعی ، در چهارده باب ، و هر یك درچند فصل : باب ۱ـ دراحوال پیامبر ۲ـ احوال فاطمه ۳ ـ امیر- المؤمنین۴ـ حضرت حسن...۱۴ـ احوال‌امام دوازدهم. آغاز: شکروسپاس‌وحمد بیقیاس‌مرآن خدایرا عزوجل که انبیاء را واسطه گردانید ... این رساله‌ای‌ست مشتمل براحوال حضرت رسالت‌پناه .

45685 ـ تهران ، ملك ۲/ ۶۰۷۷ : محمد اسماعیل فرزنـد محمد صادق اصفهانی، ۱۱ شوال ۱۲۳۱، (۴۵پ ـ۸۷ پ)[رؤیت]

احوالات‌حضرت‌رسول‌و تاریخ اسلام

از ناشناس. خاتمۀ آن‌درسرگذشت‌امامان است ، ودردومقصد: مقصد یکم دراثبات‌امامت ، مقصد دوم در دلایل نقلی از صحاح‌سته. در آن از«فرهنگ‌الملوك» و «شارستان» نگاشتۀ‌بهرام یادشده‌است.

45686 ـ زاهدان ، امیرتوکل‌کامپو- زیان کرد ۲۳: با تاریخ ۱۱۴۸،درمجموعه، آغاز افتاده[نسخه‌ها۵: ۱۱۲].

احوال‌خلفای‌چهارگانه

درسرگذشت چهارتن : ابوبکر، عمـر ، عثمان وحضرت علی. درپنج‌باب . بی‌دیباجه.

45687 ـ پاکستان ،گنج‌بخش۲۲۵/ ۲۹۰: سدۀ۱۰ـ ۱۱ ،(ص۴ـ۴۱)[ف.تسبیحی ۱ :۴۸۵] .

اخبار الانبیا

از ناشناس. **آغاز:** حمد بیحد و سپاس بیعدد مر خدایرا که خالق هر جهان.

45688 **ـ لندن،** دیوان هند (ف. راس، براون ش ۱۲۵): از سدهٔ **۱۸**م [استوری ۱ : ۱۶۸ - برگل ۱ : ۵۲۹].

اخبار عاید در غزوات مرتضویه

از محمد فصیح خاکسار، بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) و سیدوزیر اعتمادالدوله، بسال ۱۰۵۷، در یك مقدمه درزایش حضرت علی ودو فصل: ۱ ـ مجاهدات او در رکاب پیامبر ۲ ـ رویدادها پس از مرگ ایشان، خاتمه در انتقال از دارفانی بدار باقی. در آن آمده: که در این هنگام چهل ساله است و ۲۳ سال است که چاکر وبندهٔ (آستان ولایت نشان) میباشد. جنگهای حضرت علی را نیز دارد.

آغاز: ستایش بی‌منتهی ونیایش لایعد ولایحصی حکیمی را تعالت آلائه.

بنگرید: ذریعه ۱: ۳۱۱.

45689 **ـ تهران،** ملك ۳۹۴۶: نستعلیق محمد مقیم فرزند نور الدین محمد شیرازی، صفر **۱۰۶۰**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۳۱۴ گ ۱۷ س [رؤیت].

45690 **ـ تهران،** حقوق ۳۸ ج: نستعلیق غیاث الدین محمد داماد فرزند علیخان، شوال **۱۰۶۷**، با یادداشت خرید به بهای پنجهزار و پانصد دینار، ۲۵۴ گ [ف. حقوق: ۹].

45691 **ـ تبریز،** ملی ۳۰۷۱: نستعلیق سلخ رمضان **۱۰۸۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۲ گ ۲۶ س [ف ملی ۱: ۲۵].

45692 **ـ تهران،** مجلس ۳۱۴۰: نستعلیق محمد تقی فیروز آبادی شیرازی، ۲۰ ج ۲/ **۱۰۸۸**، آغاز افتاده، ۵۸۲ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۱۰: ۷۱۱].

45693 **ـ تهران،** ملك ۳۹۰۳: نسخ سدهٔ **۱۱**، زرین، ۲۵۳ گ ۲۱ س [رؤیت].

45694 **ـ تهران،** مجلس ۲۲۶۷: نسخ تعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۶۴۲ ص ۱۸ س [ف. مجلس ۶: ۲۲۴].

اخبار و احادیث

گویا گردآوری ملا نقی.

آغاز: بسمله. ذکر رحلت جناب رسول خداص من کلام ملانقی رحمه‌الله، رسولان دیار محنت و غم وپیمبر کشور مصیبت والم، عرش بران راه روان، و کرسی نشینان محفل ایمان، ومحدثان حدیث تعزیت داری وناقلان اخبار سوگواری.

45695 **ـ رشت،** جمعیت نشر فرهنگ ۷۱۶ الف: شکسته نستعلیق محمد علی فرزند محمد آهی مازندرانی، ۶ شعبان **۱۲۴۴**ق [ف. محمدروشن: ۵].

اخلاق النبی

از ناشناس. در اخلاق ورفتار پیامبر اسلام.

آغاز: حمدله... این رساله‌ایست در بیان شمه‌ای از اخلاق حضرت رسالت.

45696 **ـ موزهٔ بریتانیا،** ۲۶۲۹۶/۱ Add: از سدهٔ **۱۸**م (گ ۲-۱۷) [ریو ۲: ۸۶۳].

ارشاد الخلایق مظفری

از محمدتقی کمال‌السلطنه، (که یاد او در «اخبارالملوك: ۴۲۱۸» گذشت)، درسرگذشت پیامبر اسلام، بخواهش شمس‌الدین حکیم الهی، بسبك و شیوهٔ پیشینیان، درذیقعدهٔ ۱۳۱۸، بنام مظفرالدین شاه نگاشته است.

آغاز: حمدله. وصل‌الله علی نبینا و آله أئمة المعصومین.

45697 ـ **تهران** ، ملی ، ۴۵۴ف: نستعلیق خوش محمد تقی (نگارنده) درذیعقدهٔ **۱۳۱۸** ، ۱۲۷گ ۱۴ س[ف.ملی۱: ۴۳۹].

اسرار ابتلاء الاولیاء

از محمد شفیع فرزند محمد حسین کرهرودی عراقی، بنام محمدشاه‌قاجار(۱۱۶۳-۱۲۱۲) ، در چند مقدمه و چند روضه و چند بلیه و یك‌خاتمه، در اسرار شهادت .وآن‌را پس از «مجری‌البکاء» خودکه نیز درسوگواری‌ست نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق بحسب معرفته‌قصبةالیاقوت عن عالم‌اللاهوت .

بنگرید:ذریعه۲ :۳۹.

45698 ـ **تهران**، ملی ۷۹۳ف : نسخ نجفعلی انجدانی،در **۱۳۰۹**، آغازبرابرنمونه. [ف.ملی ۲: ۳۱۹].

45699 ـ **تهران** ، سپهسالار ۵۳۳۱: نسخ ، گویانگارنده، نام نگارنده‌را در دیباجه پاك کرده‌اند ودرفهرست شناخته نشده است، آغازبرابر نمونه، ۱۴۳گ‌۱۴س[ف.سپهسالار ۳: ۱۲۴].

اسرارالشهادة = حکمت شهادت

مجلسی . درهمین‌بخش خواهدآمد.

اسرارالشهادة

45700ـ **نجف**،امیرالمؤمنین۱۷۹۰: نسخ محرم **۱۳۰۱**. **آغاز:** الحمدالله الذی اجل رزیتناو اعظم مصیبتنا بمصیبة سبط‌الرسول، ۱۹۱گ [ف .خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

اسرارالمصایب

از میرزا محمدتنکابنی ، (که یاد اودر «کشکول محمدی : ۶۷۹» گذشت). درآن‌از : اصول اصلیةالاصول، درةالبهیة، لسان‌الصدق ، بدایع‌الاحکام درشرح شرایع الاسلام خودیاد میکند. دراسرار وحکم‌مصایب وارد برخاندان پیامبر ودفع‌مشکلات برخی‌ازاخباردرآن‌باره . **آغاز :** خوشترین ذکری ازاذکار... امابعد، چنین گوید.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۵۵(اسرارالمصائب) و ۱۸: ۳۱۷ (لسان‌الصدق)و۳ : ۶۰ (بدایع الاحکام) و۸: ۹۲(درةالبهیة).

45701ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۱مج: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳**، همراه موجزقرشی و مرآت المحققین‌شبستری، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

اسکندرنامه

دربخش داستانها ص۳۶۵۶ گذشت.
واینك چند نسخهٔ دیگر .

45702 - **تاشکند** ، دانشگاه دولتی آسیای‌میانه (ف.ج۲ : ۱۴) : نوشتهٔ**۱۲۴۴** ، (۱۸۲۸-۲۹م).

45703 ـ **تاشکند** ، دانشگاه آسیای میانه (ف . ج ۲ : ۱۵) : نوشتهٔ **۱۲۷۵** ، (۱۸۵۲م) [برگل۱ : ۵۳۰].

45704 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۲۴۸(۱۱۷ف): تاریخ یادنشده .

45705 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۳- C۱۴۶۳ (۱۱۸ف): نیز تاریخ یادنشده[ف . آکیموشکین۱: ۴۶] .

اسماءائمة = شرح...

45706 ـ **تهران**، ملك ۴۲/ ۴۲۷۵ : نستلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی **۱۰۸۱** ، آغاز: برای شناختن‌اسماءائمة (ع) بدانکه محمد مصطفی (ص) برای آن گفتندکه برگزیدهٔ‌حق بود[رؤیت].

اسناد حلیهٔ حضرت محمد رسول

از امیر سید علی فرزند شهاب الدین همدانی (که یاد او در «آداب وسیر: ۱۰۱۴» گذشت). گفتار کوتاهی ست در دو برگ، در سرگذشت پیامبر.

45706 ـ **تاشکند**، اکادمی علوم ازبکستان ۴۰۵۷ : نوشتهٔ **۱۲۴۵** (ف. سمینوا ۵ ص ۳۵۵) [برگل ۱: ۵۵۴].

اشرف الوسایل فی شرح الشمایل

از شیخ صفی الله فرزند هبة الله دهلوی، نگاشتهٔ ۱۰۹۱.

45707 ـ **آصفیه**، ۳۶۶ سیر: نوشتهٔ **۱۱۰۴**، [ف. آصفیه ۴: ۳۸۲].

اصحاب اخدود

در بخش ادبیات (افسانه) ص ۳۶۵۷ گذشت.

اعجاز مصطفوی

از میر محمد صالح فرزند میر عبدالله اکبرآبادی ترمذی، که در سروده‌های فارسی خود به کشفی و در هندی به سبحانی تخلص میکرده است، برادر میر محمد مؤمن متخلص به عرشی و پدرش متخلص به وصفی، هر سه تن سراینده و خوشنویس، و پدرش ملقب به مشکین رقم، و از نوادگان شاه نعمت الله ولی هستند که پدرانشان به هند رفته‌اند، تاریخ مرگ او گوناگون یادشده و از آن میان در شاهجهان آباد ۱۰۶۰ (= قطب هادی میر صالح متقی) ... **آغاز**: هر ثنا ثابت بود الله را ـ کرده پیدا او گدا وشاه را.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۱۱ (کشفی) ـ و ۹: ۱۲۶۹ (وصفی) ـ فرهنگ سخنوران: ۴۸۵ ـ ریحانة الادب ۳: ۳۶۷ و ۴: ۲۹۵ ـ مؤلفین مشار ۳: ۵۲۶ ـ تذکرهٔ خوشنویسان: ۱۰۱.

45708 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۰۸۸ Add : نستعلیق، سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه، ۴۲۳ گ ۱۷ س [یو ۱: ۱۵۴].

اعجاز موسوی = قصهٔ حضرت موسی = قصهٔ موسویه = تاریخ موسوی = موسی نامه

از معین مسکین فراهی (م ۹۰۷)، (که یاد او در «احسن القصص: ۲» گذشت). در حالات موسی پیامبر، بسال ۹۰۴ (۹۹-۱۴۹۸ م) بانجام رسانده است. داستان سرگذشت اوست از زایش و پیامبری و کردار و کارهای شگفت او، به نثری آمیخته به نظم. در نسخهٔ گنج بخش آمده: چهل سال تقریباً بامر خطیر تذکیر اقدام نموده، از قصهٔ حضرت موسی در کتابخانه مدت سی و پنج سال استنباط نموده، و باشارهٔ مخادیم آنرا نگاشتم

ترجمهٔ ترکی آن در تاشکند ۵۴۹۸ هست (ف. تاشکند ج ۷ ص ۳۴۱).

آغاز: ربنا آتنا من لدنك رحمة، وهب لنا من امرنا رشداً ... الحمدلله نحمده و نستعینه و نومن به و نتوکل علیه.

بنگرید: بریگل ۲: ۵۲۰.

45709 ـ **تاشکند**، اکادمی علوم ازبکستان ۲۸۰۵ : نوشتهٔ **۹۷۷** (۱۵۶۹ م) (ف. ج ۴ ص ۱۳).

45710 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۵۲۶ (۵۷۲ ف): نوشتهٔ **۹۹۰**، بنام **تاریخ موسوی** یاد شده‌است، ۱۴۷ گ [آکیموشکین ۱: ۹۷].

45711 ـ **منچستر**، لیندسیانا ۴۵۵ (ف. ص ۱۹۷): نوشتهٔ **۱۱۲۳**، (۱۱ - ۱۷۱۲ م) [بریگل].

45712 ـ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال ۳۲۳ : ازپایان سدهٔ **۱۲** ق. [بریگل]

45713 ـ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال ۳۲۴ : ازسدهٔ **۱۲** ق [بر گل]

45714 ـ **تاشکند**، اکادمی علوم ازبکستان ۲۸۰۶ : ازسدهٔ **۱۷-۱۸**م(۱۱-۱۲ ق)، انجام افتاده[بر گل].

45715 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب 879Pe1172 : نستعلیق ۷ رمضان **۱۲۴۳**، آغاز برابر نمونه، بنام**قصهٔ موسویه**یاد شده. ۲۰۹ گ ۱۹ س [ف .عبدالله۱:۱۶].

45716 ـ **لندن**، دیوان هند ۷۰۳ DP : نوشتهٔ **۱۲۶۸** ق(۱۸۵۲م).

45717 ـ **آصفیه**، ۳۰۹سیر : نوشتهٔ **۱۲۷۲**، بنام **اعجاز موسوی** یادشده است . [ف. آصفیه ۴:۳۸۲].

45718 ـ **آصفیه**، ۳۳۷ سیر : گویا همان**۱۲۷۲**است،[ف. آصفیه۴: ۳۸۲].

45719 ـ **هند**، کلکته، ملی، بوهار ۲۴ : از سدهٔ **۱۳** ق(۱۹م)[بر گل].

45720 ـ **پاکستان**، گنج بخش ۲۹۰/۲۷۲ : نستعلیق خوش ، فتح محمد ، **۱۳۱۲** ، (۱۸۹۵م)، در فهرست بنام**قصهٔ موسویه**است، آغاز برابر نمونه، ۱۱۲ گ ۲۶ س [ف . تسبیحی۱: ۳۵۷].

45721 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۲۱۶۷ (۵۷۵ ف) : بی‌تاریخ ، (۴ر-۵پ) [آکیموشکین ۱:۹۷].

45722 ـ **لنین گراد**،اکادمی‌علوم V-C۱۶۱۱(۳۸۶۸ف): بی‌تاریخ، [آکیموشکین ۱: ۵۱۳].

45723 ـ **کمبریج**، (فهرست براون ذیل ۲۵۰) ۷۹ دانشکدهٔ کینز: بی‌تاریخ.

45724 ـ **هند**، مدرس، دولتی‌شرقی (ج۱ش۲۹۹): تاریخ‌یادنشده.

45725 ـ **هند**، مدرس،دولتی شرقی (ج۱ش۳۰۰) : تاریخ یاد نشده

45726 ـ**هند**، مدرس، دولتی شرقی. (ج۱ش۵۳۱): تاریخ‌یاد نشده.

45727 ـ **لندن**، انجمن آسیایی پادشاهی ۱۷ P : نیز تاریخ یاد نشده [بر گل ۲ : ۵۲۰].

افصح الاقوال

از آتمان رام؟. در بارهٔ پیامبران پیش از اسلام.

45728 ـ **آلمان**، برلین ، پادشاهی (پرچ۵۳۹): تاریخ‌ونشانی بیشتریادنشده[استوری ۱: ۱۶۸- بر گل ۱ : ۵۲۹].

اقبال‌نامه

در بارهٔ جزیرهٔ خضراء ، در ص ۳۶۵۸ گذشت.

امامزادگان شهر ری

از سید محمدصادق حسینی طباطبایی. در دو مطلب‌ویك‌خاتمه.

45729 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۳۵ : نستعلیق حیدر علی‌ثریامحررشرعیات‌در۷رجب **۱۲۹۶**، برای مستوفی الممالك [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۱].

امواج‌البکاء

از نوروز علی بسطامی فرزند محمدباقر، درگذشتهٔ ۱۳۰۹. دررویداد کربلا، در یك طوفان و چهارموج، در۱۲۸۸چاپ‌سنگ شده است. و از هموست « صراط الجنه : ۱۶۴۴، وفردوس‌التواریخ.

آغاز : نحمدك‌اللهم یامن‌فتح‌باب... امابعد، چنین‌گوید مستغرق... بحرمعاصی ... نوروز علی‌بن.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۵۱ ـ ف. مشار : ۱۵۱ـ مؤلفین مشار۶: ۶۶۲.

45730 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۵۶۵: محمد باقر، بروزگار نگارنده، باتملك۱۲۶۷، ۱۰۴ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

45731 ـ **تهران**، مجلس ۳۳۳۶ : شکسته نستعلیق زین‌العابدین‌فرزند مشهدی‌آقا خویی، در**۱۲۸۵**، آغاز برابر نمونه. نسخه‌ذیلی دارد با این سر آغاز : چون بعد از اتمام این نسخه... مشغول به تألیف **سرورالمؤمنین** شدم در احوالات مختار ...در حین‌تألیف آن برخوردم به‌حکایت‌جانسوزی، ۱۱۲ص۱۹س[ف. ۱۰ : ۱۱۳۴].

انبیانامه

از ابواسحاق ابراهیم عیانی شبستری، که درص ۲۶۵۰ دو نسخه ازآن یادشده‌است.

در این باره استوری میگوید: ۱ ،تاریخ سرودن شناخته نیست و شاید بروزگار غازان خان (۶۹۴ـ۷۰۳ق)سروده شده‌باشد ۲ـتاریخ پیامبران پیش ازاسلام است‌وپیامبراسلام.

45732 ـ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف۱۷۵۴):ازآغاز سدهٔ**۱۶** م، آغاز کمی‌افتاده.

45733ـ **باکو**، اکادمی‌علوم‌آذربایجان ۹۷۱ : تاریخ‌یادنشده، جلد۱ آن است.

45734ـ **باکو**، اکادمی‌علوم‌آذربایجان ۹۷۲ : جلد ۲ آن‌است(ف. ج ۱. ص ۳۴۲) [استوری ۱ : ۱۶۸ـ بر گل۱: ۵۲۹].

انبیانامه = قصص‌الانبیا

از ناشناس. منظومه‌ای‌ست حماسی‌دینی، در سرگذشت پیامبران پیش از اسلام و پیامبر اسلام، ازسدهٔدهم. **آغاز:** الهی بدل‌کام ازخامه ده‌ـ نوای دل‌انبیا نامه‌ده.

بنگرید: بریگل۱ : ۵۳۱ ـ استوری۱: ۱۷۰.

45735 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۱۲۳۲ : پیرامن‌سدهٔ**۱۰**ق، آغازبرابر نمونه بنام **انبیانامه**است، ۲۵۳ گ۲۵س[ف. فهمی ادهم۱ : ۲۶۱].

45736 ـ **استانبول**، ایاصوفیا۳۳۵۵: از سدهٔ **۱۰**ق، انجام‌افتاده‌بنام**قصص‌الانبیاء** است، آغاز برابر نمونه.

انتقامیه

از طغان شاه فرزند نظام قمی شاهرودی، بنام ابوالغازی‌سلطان‌حسین‌میرزا بایقرا(۸۷۸ـ۹۱۲)، از حماسه‌های دینی‌ست، در داستان ضریر خزاعی و انتقام از ستمگران رویداد کربلا، در محرم ۸۸۴ سروده شده است :
زهشتصد چو بگذشت هشتاد و چهار ـ بنظم آمد این قصهٔ نامدار ـ شد این‌نظم‌ماه محرم تمام ـ نهادم‌ورا**انتقامیه** نام ....، مرا بیشتر خلق‌از خاص و عام ـ طغان شاه خوانند ابن نظام ـ مکانم قم‌وشاهرودوطن. **آغاز**: بنام‌خداوندفرد کریم ـ خدایی که بخشنده است‌ورحیم.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۲۱.

45737 ـ **تهران**، الهیات ۸۷ د : نستعلیق محمد صالح معلم طالقانی، ۲۰ محرم **۱۲۴۷**، (۲۸رـ ۱۲۹ر)، آغاز برابر نمونه [ف. الهیات۱: ۲۳۰].

45738 ـ **تهران**، ادبیات ۱۱۳ ج : نستعلیق نوراللّه فرزند حبیب‌اللّه صافی با پروند قزوین ۷ ذیقعدهٔ **۱۳۰۳**، گزیدهٔ‌آنست، آغاز نزدیك به‌نمونه، ۶۵ گ ۱۲ س [ف ادبیات۱: ۲۳۳].

انساب الائمة

از امان‌الله حجازی، گویا از سدهٔ سیزدهم.
در دوازده باب ، و هر باب در سرگذشت یکی از امامان و در بیست وچهار فصل: ۱- نام ۲- لقب ۳ - کنیت ۴ - نام پدر ۵ - نام مادر ۶- روز زایش ۷ - ماه زایش ۸ - سال آن ۹ - جای آن ۱۰ - نام والی ملك به هنگام زایش امام ۱۱ - فضل وکرامات ۱۲-فرزندان ۱۳- اعقاب ۱۴ - نقش نگین ۱۵ - نام نایب او ۱۶- مدت زندگی ۱۷ -سبب مرگ ۱۸-روز مرگ ۱۹ - ماه مرگ ۲۰ - سال مرگ ۲۱ - نام والی ملك به هنگام مرگ ۲۳ -خاکجای ۲۴- ثواب زیارت. **آغاز:** نیکوترین کلامی که نکته دانان معانی به قلم مشکین زبان.

45739 **- تهران**، ملی ۱۲۸۸/۱ ف : علی اکبر فرزند محمد هزار جریبی، با تاریخ **۱۲۴۵**، دردفتر (ص ۱-۴۷)، آغاز برابر نمونه همراه «معارف الحق» و «واقعهٔ کربلا» که گویا از همین نگارنده است [ف. ملی ۳: ۳۴۹].

انساب الاطهار

از شیخ محمد مشهدی فرزند درویشعلی.
آغاز: الحمدلله الذی خلق من الماء بشراً... اما بعد ، چنین گوید احقر بندگان.

45740 **- حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴/۱ مناقب (۱۵۶ف): نستعلیق **۱۲۳۷** ، (۱۸۲۲ م) (گ ۱ - ۶) [ف . محمد اشرف : ۱۷۴].

انساب النواصب

از علی فرزند داود خادم استرآبادی از روزگار شاه عباس دوم، در پنجاه ویك باب: ۱-ذکر سؤ نسب ابو بکر ۲ - در نسب بانی بدعت عمر بن الخطاب ۳ نسب عثمان بن عفان ۴- نسب معاویه... بسال ۱۰۷۶ بخواهش دوستان ، همراه بادشنام خلفای عرب. **آغاز:** شکر وسپاس بیحد وقیاس خالقی راست جل شأنه... اما بعد، العبد... علی بن داود الخادم الاستر آبادی .

بنگرید : ذریعه ۲ :۲۸۸.

45741 **- تهران** ، مجلس ۲۰۵۲ : تحریری متوسط ، **۱۰۷۶**، عنوانها سفید مانده، آغاز برابر نمونه ، ۲۸۶ ص ۲۱س [ف. مجلس ۶ :۵۰].

54742 **- نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۰۵: نوشتهٔ **۱۲۳۰**، از روی نوشتهٔ محمدعلی فرزند حسین خان رودباری ۱۷ ذیحجهٔ **۱۰۸۳**، ۲۵۴ گ [ف . خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

45743 **- نجف** ، نوشتهٔ محب علی ،در اصفهان ۲۳ ج **۱/۱۰۸۵**، [ذریعه ۲ :۲۸۸].

45744 **- قزوین**، خاندان، میرحسینای قزوینی: نسخ محمد باقر فرزند حاج محب، سه شنبهٔ ۱۷ ج **۱/۱۰۹۹** [نسخه‌ها ۶ :۳۳۷].

45745 **- تهران**، دانشگاه ۳۴۴۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، فهرست در پایان ، تا نیمهٔ باب ۴۷ را دارد، ۲۲۲ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۴۵۱].

45746 **- همدان**، مدرسهٔ غرب همدان ۱۱۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، [نسخه‌ها ۵ :۳۵۲].

45747 **- تهران** ملك، ۱۲۱۷: نستعلیق عبدالله فرزند محمد حسینی، ۲۷ ذیحجهٔ **۱۲۳۴**، ۲۴۵ گ ۲۵ س [رؤیت].

45748 **تهران** ، مجلس ۲۰۵۳ : نسخ رمضان **۱۲۴۰** ، ۲۸۶ ص ۲۱ س [ف . مجلس ۶ : ۵۱].

45749 **- مشهد** ، رضوی ۳۸۷ اخبار (۶۸۱۳): نستعلیق اسماعیل فرزند حاج عظیم، ۱۶ع/ **۱۲۴۱**، ۲۰۶ گ [ف. رضوی ۵ :۲۹]

45750 ـ **مشهد**، رضوی ۹۴۲۹ فهرست نشده: نسخ چهارشنبه، ۱۰ ج۱/**۱۲۴۵**، آغاز برابر نمونه، اکلیلی، ۱۸۷ گ [رؤیت].

54751 ـ **تهران**، مجلس ۴۳۰۹: نسخ علی‌محمد فرزند آقاعلی سیجانی، ۲۷ محرم **۱۲۴۵**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۱ گ ۱۹ س [رؤیت].

45752 ـ **مشهد**، رضوی ۸۱۸۹: نستعلیق محمد حسین قندهاری، ذیعقده **۱۲۵۵**، آغاز برابر نمونه، ۲۸۴ گ ۱۷ س [رؤیت].

45753 ـ **تهران**، دکتر قاسمزاده (مجاهد) ۱۵: شکسته نستعلیق شوال **۱۲۶۰**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

45754 ـ **مشهد**، رضوی ۳۸۸ اخبار (۱۹۲۰): نستعلیق ج۱/**۱۲۶۲**، خطبه‌نانویس است، ۲۵۲ گ [ف. رضوی ۵: ۲۹].

45755 ـ **مشهد**، رضوی ۳۸۹ (۱۹۱۹): نستعلیق عباس فرزند جبرئیل، رمضان **۱۲۶۵**، ۲۰۶ گ [ف. رضوی ۵: ۲۹].

45756 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۲۹۵ Or: نستعلیق، محمدعلی‌جواد شیرازی رمضان **۱۲۶۶** ق (۱۸۵۰ م)، آغاز برابر نمونه، ۲۰۶ گ ۱۸ س [ریو ۱: ۳۲].

45757 ـ **مشهد**، رضوی ۳۹۰ اخبار (۱۹۲۱): نسخ خوب محمد طاهر حسینی وزوائی قمی، آدینهٔ ۱۱ رمضان **۱۲۷۲**، زرین ۱۹۵ گ [ف. رضوی ۵: ۲۹].

45758 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۳۸۵: نسخ احمد ع۲/**۱۲۷۳**، آغاز برابر نمونه ۲۱۶ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۹: ۹۷۴].

45759 ـ **قم**، سید شهاب الدین، آقا نجفی ۱۷۲: نستعلیق موسی فرزند محمدمهدی موسوی حسینی فندرسکی استرآبادی، آدینه ۱۲ شوال **۱۲۷۳** ق، آغاز برابر نمونه، ۱۷۲ گ ۱۸ س [ف. اشکوری ۱: ۱۸۹].

45760 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۲۹: سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده. [نسخه‌ها ۲: ۶۳].

45761 ـ **تهران**، مجلس ۳۵۳۹: نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز در خطبه افتاده، ۷۸۲ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۹۷].

45762 ـ **تهران**، مجلس ۲۰۵۱: نسخ و تعلیق متوسط، بی‌تاریخ، زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۹۸ ص [ف. مجلس ۶: ۵۰].

انس الاسلام

در سرگذشت پیامبر و فرزندان و زنان و خلفا و خاندان وغزوات او، و جامه‌ها ودماع ایشان، در پنجاه و نه فصل در محرم ۵۱۲ نگاشته شده‌است.

45763 ـ **تهران**، آقای حسن نراقی: درهامش «قصص الانبیاء» که نوشتهٔ علی فرزند محمد قوسحی **۸۷۶** است. فیلم آن در دانشگاه ش ۷ هست [فیلمها ۱: ۴۰۱].

انوار حسینی

از ملامحمد حسین غلام، ترجمهٔ جلددهم «بحارالانوار» مجلسی‌ست، درسرگذشت حضرت فاطمه وحسن و حسین، بنام شاه سلطان حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵)، در شب عیدرمضان ۱۱۲۳ بدان آغاز و در ذیقعدهٔ ۱۱۲۳ و تا ۱۵ ع۱/ ۱۱۲۴ جلد یکم آن‌را بپایان‌رسانیده‌است. این جلد در ۵ باب تنهادر سرگذشت فاطمه است.

45764 ـ **یزد**، سریزدی ۱۳۸: نستعلیق ۱۷ ذیحجهٔ **۱۱۲۴**، باتصحیح‌ومقابلهٔ خود مترجم. با فهرست در آغاز، پنج‌باب را دارد، و آرایشهای زرین. [نسخه‌ها ۴: ۴۱۷]

انوار الشهاده

از حسن فرزند علی یزدی کتنوی واعظ، درگذشتهٔ ۱۲۹۷ . در رویداد کربلا. درهامش «نورالعین» در ۱۳۰۱ وهامش مراثی بیدل ووصال در ۱۳۰۳ چاپ شده است. واوجز همنام خود ملاحسن فرزند محمدعلی یزدی نگارندهٔ «مهیج الاحزان» است. **آغاز**: الحمدلله الذی جعل البلاء تحفةالانبیاء و هدیةالاوصیاالنجباء

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۳۰ ـ ف .مشار : ۱۷۱ــ طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۳۴۲ و ۳۴۶.

45765 ـ **یزد** ، وزیری ۱۴۳۰ : نسخ ملااحمد گردفرامرزی ، ۲۹ رجب **۱۲۷۲** ق ، ۱۸۰ گ ۱۶ س [ف. شیروانی ۳: ۹۵۷] .

45766 ـ**مشهد**، جامع گوهرشاد ۵۸۵: شکسته نستعلیق علی نقی جاجرمی ، ذیحجهٔ **۱۲۷۶** ، برای حاج ملاعلی روضه‌خوان [ف . شهرستانها: ۶۹] .

45767- **یزد**، وزیری ۵۵۹ (۱۰۶۳۴): نسخ ابوالقاسم فرزند زین‌العابدین ، ۲ ج ۱/ **۱۲۸۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۶۰ گ ۳۰ س [ف . شیروانی ۲: ۴۷۸] .

45768-**مشهد** ، جامع گوهرشاد ۴۰۵: نسخ ، تاریخ یادنشده، ۱۸۲ گ [ف. شهرستانها ۱ : ۶۹].

انوار محمدی

از سیدعبدالواحد فرزند نورمحمد حسینی، درسرگذشت پیامبر اسلام.

آغاز : حمدمر خدای را که گردانید نور نبی ما محمد را ص مظهر ذات وصفات .

45769 ـ**حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۷ سیر (۱۵۰ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۷ گ ۱۳ س [ف . محمد اشرف: ۱۶۷].

انوار المشرقین

از شیخ محمدمهدی واصف، زنده در ۱۲۷۴. در مناقب . (بنگرید: تذکرهٔ شاعران) .

45770 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۱ قف ۱۲۳ : نوشتهٔ خود نگارنده، **۱۲۷۴**، ۱۴۰ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۵۰] .

الانهار اللاهوتیه فی الحیاض الناسوتیه

از حاج احمد فرزند حسن یزدی واعظ ، (که یاد اودر «بحرالدموع : ۱۵۴۹» گذشت). در تاریخ پیامبران برپایهٔ روایتهای اسرائیلی- اسلامی، نسخهٔ مجلس داستانهای: آدام، ادریس، نوح، هود، صالح، ابراهیم، لوط، یوسف، ایوب، شعیب را دارد.

آغاز: الحمدلله الذی انزل کلاماً الهیاً.

بنگرید : بریگل ۱: ۵۲۸ .

45771 ـ**تهران**، مجلس ۲۲۶۹ : نسخ، سدهٔ **۱۳** ، گویا بخامهٔ نگارنده، ۴۱۵ ص ۲۸ س [ف. مجلس ۶: ۲۲۵].

انیس الزائرین

از محمد صالح فرزند محمد رضا حروی، در اخلاق دینی وسرگذشت پیامبر وحضرت علی و معجزات آنان، وسرگذشت سلمان فارسی و ابوذروحاتم طایی. **آغاز**: سپاس واجب الوجودی را سزاست... اما بعد ، چنین گوید ابن محمد رضا محمدصالح حروی .

45772 ـ **تهران**، مجلس ۵۱۵۹/۳: نستعلیق **۱۲۵۹** ، (۲۷پ-۹۲پ)[ف .مجلس ۱۵: ۲۴۱].

انیس العاشقین

از شیر محمد فرزند سیدشاه علی فرزند سید

حسین حسنی رضوی مشهدی، بسال، ۱۰۷۶، درسر گذشت ومرگ پیامبر.
آغاز: حمد بسیار وثنای بیشمار مرخالق لیل و نهارراکه... امابعد،میگوید... شیرمحمدبن.

45773 - **آصفیه**، ۱۷۲ سیر: بخامهٔ نگارنـده، در**۱۰۷۸**، ۲۰۷ گ ۱۱ س [ف. آصفیه۲: ۲۶].

انیس القلوب

از برهان‌الملة و الحق والدین،قاضی ابو نصرمسعود فرزندمظفرانوی،متخلص به برهان. زاده در۵۳۸ق (۴-۱۱۴۳م)درشهرآنی قفقاز، پدرش از ایل سلجوقی بوده که بروزگار الب ارسلان به آنی رفته است، و مادر اوکرد بوده است.

در ۵۶۲ق (۷- ۱۱۶۶م) در تبریز در۲۴ سالگی بدان آغازودر۶۰۸ ق (۱۲-۱۲۱۱م) بهانجام رسانده است. در هفت دفتر که یکمین آن دربارهٔ سلطان عزالدین کیکاوس سلجوقی (۶۰۷-۶۱۶ق)رومی‌ست که نگارنده چندسال درنزد او بوده‌است. ودیگر بخشها دربارهٔ پیامبر اسلام و خلفا تاالناصر لدین‌الله عباسی است. و خود گوید کتاب‌خود را برپایهٔ کتـاب‌کسایی نگاشته است.

بخشی از پایان آن در مجلهٔ بـررسیهای تاریخی اناتولیا بکوششم.ف. کپرولو بسال ۱۳۲۲ خ‌چاپ‌شده‌است.

بنگرید: مجلهٔ ادبیات تهـران ج۸ش ۳ گفتاراستاد مینوی در بارهٔ خزاین ترکیه.

45774 - **استانبول**،ایاصوفیا۲۹۸۴: تاریخ یادنشده [برگل۲: ۵۱۶].

انیس المؤمنین

از فاضل‌الدین محمدفرزند اسحاق فرزند محمدحموی، که نخست«منهج‌الفاضلین: ۹۹۸» را به تفصیل به فارسی‌نگاشته سپس این کتاب‌را از آن گزیده‌است.درسرگذشت‌امامان وبرتری ایشان، در۹۳۸ق به‌انجام رسانده است.

آغاز: حمد بیحدو ثنای بیعدوسپاس فراوان‌و ستایش بی‌پایان حضرت ...اما بعد، چون به به مقتضای نص‌الهی که: قل‌لاأسئلکم

45775 - **مشهد**، جـامع گـوهـرشاد ۱۳۲۷. نسخ سدهٔ **۱۱**،آغازبرابر نمونه،[ف. شهرستانها۲: ۷۰].

45776 - **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۲۹: نسخ‌خوب‌محمد فرزند محمدعلی،صفر**۱۱۱۸**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۵ گ [ف. خطی،سید عبدالعزیز طباطبائی]

اولاد و انساب رسول

آغاز: ذکراولادرسول (ع)همه‌ازخدیجه اند واو رادوپسر بودقاسم که‌بسبب‌اوکنیت‌رسول ابوالقاسم شد.

45777 - **استانبول**، طوپقپو سرای E.H. ۱۱۵۸: ۱۷۱ گ ۲۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۶۸].

ب

بحر الانساب

از سیدمحمدفرزندنصیرالدین‌جعفرحسینی مکی، که گویا شاگرد و خلیفهٔ پیرمرشدنصیر الدین محمود چراغ دهلوی درگذشتهٔ ۷۵۷ ق است. نگارنده گویا تا روزگار سلطان بهلول (۸۵۴ - ۸۹۴) زنده مانده است، یعنی بیش از

صد سال زیسته است. و ازهموست: بحر المعانی که نامه‌هایی‌ست عرفانی،ورساله‌دربیان‌روح، و پنج‌نکات و بگفتهٔ نگارندهٔ «خزینة‌الاصفیا» در ۸۹۱ق درگذشته و درسرهند به خاک‌سپرده‌شده

در بارهٔ پیامبر اسلام ونیاکان اوست ، و سرگذشت شش تن خلیفه و امامان . و بگفتهٔ فهرست نگار ادینبرك ترجمه‌ای‌ست‌ازمتن‌عربی که پدر مترجم نگاشته بوده‌است.

45778 **ـ اسکتلند**،ادینبرك، دانشگاه ۴۰۷: نوشتهٔ **۱۰۱۱**(۳-۲-۱۶۰۲م).

45779 **ـ کمبریج** ،(ف. براون،ذیل ۱۵۳): تاریخ یاد نشده [استوری۱ : ۱۸۳ ـ بریگل۱:۵۵۵].

بحر الانساب

از خواجه میرفرزندامیرعمادالدین‌محمد فرزند امیر سید علی‌حسینی مروی ،گرفته‌از متنی عربی در انساب‌طالبیان‌وهاشمیان، در سه باب: ۱ـ علی ۲ ـ جعفر ۳ـ عقیل

آغاز : ... برضمیرمنیرارباب خبرت‌ومحبان اهل بیت نبوت واضح ولایح باشد که‌ثبوت‌نسب به‌حضرت نبوی مثمرسعادت‌دنیوی واخروی‌ست و سبب حصول شرف صوری‌ومعنوی ، چنانچه

بنگرید: استوری ۱: ۲۲۸.

45780 **ـ رشت،** جمعیت نشر فرهنگ ۸۵ ب: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده[ف. محمد روشن: ۱۴].

بحر الانساب = بحر الانصاف

گفتاری‌ست ساختگی در نسب و سرگذشت سادات ، منسوب به ابومخنف لوط‌بن یحیی خزاعی که به‌سید مرتضی علی‌الهدی نیز نسبت داده شده است. این‌کتاب‌بنام« بحر الانساب»در ۱۲۸۰ چاپ سنگ شده است . در آن آمده :

بحرالانساب در شرح احوالات اولاد چهارده معصوم. این کتاب‌بقلم... امام جعفرصادق... نوشته شده و شرح آن در مقدمه‌نوشته‌اند ، که جناب‌سیدمرتضی(علم‌الهدی)... بفارسی‌ترجمه نموده‌اند. درپایان همان چاپی‌بنام « بهرنصاب» خوانده شده‌است . در ف .ریو آمده، که سید ابوطالب نامی در۶۵۳ «نسب‌نامه» ای به‌ایران آورده که پس از مرگش سیدمرتضی علم‌الهدی آنرا از عربی به فارسی برگردانده است.در نسخهٔ‌دانشگاه‌بجای‌ابوطالب‌ابوطاهرآمده‌است . این کتاب ساختگی‌یکباردیگر بروزگارآیت‌الله بروجردی درتهران چاپ‌شده‌که‌آن را«ممنوع البیع والشری» کرده‌اند.

آغاز : الحمدلله خالق‌البرایا والشکر لواهب العطایا ... نقل‌است‌ازابومخنف‌بن‌لوط‌بن‌یحیی

بنگرید : راهنمای کتاب ۱۱ : ۲۹۸ گفتار دکتر منوچهر ستوده ـ ذریعه ۳: ۳۰ ـ ف. مشار: ۲۰۵ ـ استوری ۱ :۲۲۹،۱۲۶۶.

45781 **ـ تهران** ، آقای دانش‌پژوه: نوشتهٔ **۱۰۶۵**، [رهنمای کتاب س ۱۱ ش ۶: ۲۹۹] .

45782 **ـ مشهد** ، رضوی ۴۲ رجال‌و انساب (۸۶۳۶): نسخ محمد علی فرزند حاج شاه علی اشتهاردی ، دوشنبهٔ غرهٔ‌ج‌۲/**۱۰۷۴**، دردیباچه همان گفتهٔ افسانه‌ای‌دادربارهٔ‌نگارنده دارد:ابومخنف خزاعی و ترجمه ازسید مرتضی علم‌الهدی ، آغاز نیز برابرنمونه، ۵۰گ۲۵- ۲۷ س [ف.رضوی ۶ : ۵۸۹].

45783 **ـ تهران**،ملك۳۵۱۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ،آغاز ۳ برگ‌نونویس ، انجام‌افتاده، ۱۰۱گ [رؤیت] .

45784**- تهران**،ادبیات۲۲۳ج: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده : ملکاپادشاهامارادراین

غارجایی‌ده (= برگ۶ر نسخهٔ حقون)، پایان نیز افتاده ، ۷۴ گ ۱۱س [ف ادبیات ۱ : ۴]

45785 ـ تهران، سعید نفیسی۲/۲۳۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۱۷ هست [فیلمها: ۷۳۴].

45786 ـ تهران، ملك ۸۱۸: شکسته نستعلیق عبدالاحد الموتی گازرخانی ، پنجشنبه **۱۲۵۵** ، ۶۲گ ۱۶ س [رؤیت] .

45787 ـ تهران ، الهیات ۱/۱۲۶د: نوشتهٔ ۲ رجب **۱۲۵۱**، آغاز برابر نمونه (۱ پ ـ ۲۹ر) [ف. الهیات ۱: ۲۴۲].

45788 ـ تهران ، حقوق ۲۷۴ج : نستعلیق محمد حسین فرزند میرزا عبدالله، ۱ج ۱/ **۱۲۸۳**، ۹۷گ ۱۴ س [ف .حقوق: ۲۱].

45789 ـ مشهد ، جامع گوهرشاد ۱۹۲۱ : نستعلیق شکسته ، ۱۴/ **۱۲۹۸** [ف . شهرستانها ۱ :۷۲] .

45790 ـ تهران ، دانشگاه ۳۰۶۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** با تاریخ تولد ۱۲۸۷ ، با دیباچه‌ای مفصل‌تر از آنچه بچاپ رسیده، ۱۲۹ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۲].

45791 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۷۰۷: ازسدهٔ **۱۳** [ف.خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

45792 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۲۲۵ (۲۹۳ف): بی‌تاریخ، ۹۷گ [آکیموشکین ۱: ۶۹].

بحر الدرر

از ناشناس . در احوال حضرت موسی.

45793 ـ هند ، بمبئی، ملافیروز ۲۲: تاریخ یاد نشده (ف. رهاتسك ص ۱۸۷) [برگل ۱: ۵۳۰ ـ استوری ۱: ۱۶۸] .

بحر الفواید و عقد الفراید

محمد شفیع ، در ص ۴۰۹۶ گذشت.

بحر اللآلی

ازعلی اکبر متخلص به بسمل، فرزند علی فرزند اسماعیل فرزند محمد مهدی مدرس خراسانی شیرازی (۱۱۸۷ـ۱۲۶۳). در پنج مجلد، در سرگذشت پنج تن آل کساء وازهموست: تذکرهٔ دلگشا درسرگذشت سرایندگان روزگار خود. (بنگرید : تحفةالسفر ۲۱۳۰ از همو) .

بسال ۱۲۵۶ بدان آغاز کرده است و میخواسته است در چهارده جلد هر یك را در سرگذشت یکی ازچهارده تن پاکان شیعیان بنگارد. بخشی از آن در شیرازدر سرگذشت حضرت صادق در ۱۳۱۷ خ و دیگری در سرگذشت حضرت موسی کاظم نیز در شیراز ۱۳۲۰خ چاپ شده‌است.

بنگرید: ذریعه۲: ۴۵(ابحر للالی)و۱۲: ۲۰۱ (سفینةالنجات).

ف . مشار : ۲۰۷ و چ ۲ج ۱: ۶۹۳ - مؤلفین مشار ۴: ۵۲۸ .

45794 ـ موزهٔ بریتانیا (ریو ذیل ۴۸) : نوشتهٔ **۱۲۵۸**، (یکسال پس ازنگارش) جلد یکم است در سرگذشت پیامبر اسلام بروش شیعی، تاریخ نگارش ۱۲۵۷ ق یاد شده‌است.

45795 ـ تهران ، سنا ۱۸۳: نستعلیق عبدالوهاب فرزند علی اشرف، **۱۲۶۰** ، جلد چهارم آنست در سرگذشت حضرت علی وحسن. که در ۱۲۵۹ بدان آغازو در ۱ ج ۲/ ۱۲۶۰ بانجام رسانده است [نسخه‌ها ۶: ۴۶۹] .

بدایع الانوار

از لاهوتی تفرشی ، سید میرزامهدی خان بدایع‌نگار متخلص به‌مخلص، زاده‌در ۱۲۷۹ ، فرزند مصطفی وکیل لشکر ، در سرگذشت امام

موسی کاظم ،در ۱۳۰۰ به انجام رسیده ودر ۱۳۰۶ در تهران چاپ سنگ شده‌است.
آغاز: احمدك اللهم یامن دل‌علی ذاته بذاته
بنگرید: ذریعه ۳ : ۶۳ (بدایع) و ۹ : ۹۴۰ (لاهوتی)و ۱۰۲۰ (مخلص)ـ ف .مشار ۲۱۰.

45796 ـ **تهران** ، ملی ۳۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ۱۸۲ گ۱۱س[ف.ملی ۱:۳۱۴].

بدء الآلهه فی کنز الحکمه

از ناشناس . در گـزارش آفـرینش و پیامبران پیش از اسلام ، در چندین فقـره بنام لطیفه . که با سرگـذشت حضرت یوسف پایان می‌یابد.

45797 ـ **آلمان** ، برلین ، پادشاهی (پرچ ۵۴۰،قدیم): تاریخ یادنشده [بریگل ۱: ۵۳۰ - استوری۱:۱۶۸].

بدر مشعشع

از حاجی میرزا حسین فرزند محمد تقی نوری طبرسی (۱۲۵۴- ۲۷ج۱۳۲۰/۲) . در سرگذشت ابوجعفرموسی مبرقع فرزند حضرت جواد، از هجرتش از کوفه به‌قم بسال ۲۵۶ و سرگذشت فرزندان او، درع۱د۱۳۰۸ بانجام رسیده وهمان‌سال۱۳۰۸ دربمبئی‌چاپ‌شده‌است.
بنگرید: ذریعه۳:۶۸ـف.مشار:۱۸۶۷- طبقات اعلام الشیعه، نقبا: ۵۴۳ تا ۵۵۵.

45798 - **سامره**، کتابخانهٔ‌میرزامحمد تهرانی :دستنویس خودنگارنده‌و هدیه‌شدهٔ‌او به همان تهرانی‌یادشده[ذریعه۳:۶۸]منتقل‌شده به بغداد.

45799 - **تهران** ، مجلس ۱۲۳۴/۵ : تاریخ یاد نشده .(ص ۵۴۹-۶۴۸)[ف.مجلس ۵: ۶۸].

بشارت الشیعه

از ابراهیم فرزند ابوطالب ،درمناقب.

45800 - **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نسخ ، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵:۱۳] منتقل شده‌به الهیات مشهد.

بلا و ابتلا

از ابوالحسن علی‌فرزندمیرزا محمدحسن فرزند عبدالرسول‌زنوزی، که یاد او در «تحفهٔ جهان: ۱۰» گذشت. در رویدادکربلا واسرار شهادت. **آغاز**: الحمدلله‌وسلام‌علی‌عباده... چنین گوید علی... الخویی ،مختصری‌ست درمعرفت بلا وشرح احوال زمین کربلاو اهل بلا.

45801 ـ **تهران**،دانشگاه۲۹۸۲/۸: نسخ نگارنده با تاریخ **۱۲۶۵** ، در مجموعـه رساله‌های او، (ص۱ـ۲۳۹هامش)[ف.دانشگاه ۱۰: ۱۸۹۶].

بهجة المباهج = کتاب‌معجزات

از محمد تقی‌الدین‌تونی‌متخلص به‌حیرتی هروی؛ ستایشگر روزگارتهماسب(۹۳۰-۹۸۴ ق) درگذشته درکاشان ۹۷۰. (حماسهٔ دینی‌ست به‌نظم)، گرفته شده‌از«بهجة‌المباهج»که پس‌این خواهدآمد، بدستورهمان‌شاه‌تهماسب. نام«کتاب معجزات»تاریخ سرودن‌آن‌است=۹۵۳ق
بنگرید : ذریعه۹ : ۲۶۶ - بـرگل ۱: ۵۵۴ - استوری۱: ۱۸۲.

45802 ـ **موزهٔ بریتانیا**،(ریـو ، ذیل ۳۰۳): نوشتهٔ **۹۶۵** ق (۱۵۵۸م) .کمی ناقص.

45803 ـ **هند** ، بانکیپور(ف.ج ۲ : ۲۳۵): نوشتهٔ **۱۰۵۵**،(۱۶۴۶م).

45804 - **هند** ، بانکمپور (ف.ج ۲ : ۲۳۶): نوشتهٔ**۱۰۷۵** (۱۶۶۵م).

45805 - **هند**، بمبئی، ملافیروز ۱۳؟ تاریخ‌یادنشده (ف. رهاتسیك‌ص ۱۲۹) [برگل].

45806 -**اسکتلند**، کلاسگو، دانشگاه، هانتریان: تاریخ یادنشده (مجلهٔ انجمن آسیایی پادشاهی ۱۹۰۶ ص ۶۰۱) [برگل].

بهجة المباهج فی تلخیص مباهج المهج

از ابوسعید (ابوعلی) حسن فرزند حسین شیعی سبزواری بیهقی. زنده در ۷۵۳ بنام خواجه نظام‌الدین یحیی فرزند حیدر کرابی (۷۵۹ - ۷۵۳) از شاهان سربدار. گزیده‌ای‌ست باافزودگیها از «مباهج المهج فی مناهج الحجج» قطب الدین ابوالحسن محمد فرزند حسین نیشابوری کیدری، سدهٔ ششم، درفضایل ومعجزات پیشوایان مذهبی، درچهل و چهارباب (فصل). در «کشف الحجب» از او به ابوالحسن فرزند حسین یاد شده‌است. واز هموست «راحة الارواح» در همین باره. استوری در بارهٔ تاریخ نگارش این کتاب دچار اشتباه است.

آغاز: حمد بیحد وثنای بیعد آن خدایی راکه ایوان معلق آسمان برافراشته ... مدتی بود که خاطر این ضعیف ابوسعید حسن بن.. (بنگرید: بهجة‌المباهج = کتاب معجزات: درهمین بخش)

بنگرید: ذریعه ۳: ۱۶۳ - کشف الحجب: ۸۹ - روضات‌الجنات: ۱۷۱ و ۲۰۴ - استوری ۱: ۱۸۲ - بریگل: ۵۵۳.

45807 - **تهران**، دانشگاه ۹۶۸: نسخ خوش امین فرزند حسن فرزندامین شعرانی در ۲۰ رمضان **۹۳۵**، برای حود [ف. دانشگاه ۵: ۱۱۹۲].

45808 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ S . ۸ (۱۱۸ف): محمدتقی مشهدی، ۵ محرم **۱۰۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۳۴۸گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۱۳۳].

45809 - **کلکته**، بوهار (کتابخانهٔ ملی هند) ۳۴: از سدهٔ **۱۶**م [بریگل].

45810 - **تهران**، ملك ۱۳۹۵، نستعلیق محمد مؤمن گنابادی **۱۰۲۸**، زرین، ۳۰۸گ ۲۰ س[رؤیت].

45811 - **تهران**، مجلس ۵۶۵۶: نستعلیق محمد، **۱۰۵۷**، آغاز برابر نمونه، ۸۶۰ ص ۱۶ س[ف. مجلس ۱۷: ۱۱۲].

45812 - **کمبریج**، (ف. براون، ذیل ۲۰۲): نوشتهٔ **۱۱۹۹**، (۱۷۸۵م) [برگل].

45813 - **تهران**، اصغر مهدوی ۱۷۰: نستعلیق کرچی، روحی کبیری، سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۲: ۶۴].

45814 - **مشهد**، جامع گوهرشاد ۳۹۴: نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۲**، ۵۵گ.

45815 - **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۴۶۱: نسخ **۱۲۳۷**.

45816 - **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۲۴۱: نستعلیق **۱۲۵۵**.

45817 - **مشهد**، جامع گوهرشاد ۲۰۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، [ف. شهرستانها ۱: ۷۴].

45818 - **مشهد**، رضوی ۴۰۸ اخبار (۱۹۳۴): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، ۲۷۴گ [ف. رضوی ۵: ۳۷].

45819 - **تهران**، دانشگاه ۶۰۳: نسخ درشت، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۴۱۳گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۵: ۱۱۹۱].

45820 - **تهران**، مجلس ۲۲۷۱: نسخ بسیار خوش، مقابله شده، آغاز برابر نمونه، زرین، ممتاز، ۵۸۸ ص ۲۳ س[ف. مجلس ۶: ۲۲۶].

45821 - **بادلیان**، ۲۱ وینفیلد: نستعلیق

تاریخ یاد نشده، فیلم آن در دانشگاه‌ش ۱۱۵۵ هست[فیلمها : ۲۴].

45822 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۲۷۸۲ : انجام افتاده[بریگل] .

45823 ـ **لندن**، دیوان هند a ۵۷۸ D.P :

45824 ـ **لندن**، دیوان هند B۵۷۸ D.P در فصل امام محمد باقر پایان می‌یابد [بریگل].

بیان حقایق احوال سید المرسلین (المصطفی)

از پیر جمال اردستانی (که یاد او در «کلیات ۱۸۴۹» گذشت).

مثنوی‌ست باندهایی به نثر که هر بخش آن بنام جداگانه‌ای‌ست. در سرگذشت پیامبر بروش عرفانی برای نمونه نشان دادن به عارفان، برخی از نسخه‌ها این بخشها را دارد : ۱ ـ مصباح الارواح سرودهٔ ۸۶۸، ۲ ـ احکام المحبین ۳ ـ نهایة الحکمة ۴ ـ بدایة المحبة ۵ ـ هدایة المعرفة ۶ ـ فتح الابواب ۷ ـ شرح الواصلین سرودهٔ ۸۷۶ق.

سه نسخهٔ آن درص ۲۶۷۴ یاد شده است . اینك نسخه‌هایی دیگر:

بنگرید : استوری ۱ : ۱۸۵ـ بریگل ۱: ۵۵۸.

45825 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۳ : ۱۷۶۱) : از نزدیکیهای **۱۴۸۰** م (۸۹۵ ق) تنها «فتح الابواب» را دارد.

45826 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۲۹۹۹ Or : از سدهٔ **۱۵** م (۹ق). تنها «شرح الواصلین» را دارد (ف. مردیت اونس: ۷۶).

45827 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف . ایوانف: ۶۴۸): از میانهٔ سدهٔ **۱۰** ق . تنها بخش یکم و هفتم را دارد.

45828 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۳۱۱ Or : از سدهٔ **۱۶** م (۱۰ ق). تنها «مصباح الارواح» را دارد [ف. مردیت اونس]

45829 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۳ : ۱۷۵۷) : از آغاز سدهٔ **۱۶** م (۱۰ ق) همه بخشها را باید داشته باشد .

45830-32ـ **پاریس**، ملی(بلوشه ۳: ۱۷۵۸و۱۷۵۹): دو جلد ، از میانهٔ سدهٔ **۱۶** م (۱۰ ق) همه را دارد بدون بخش هفتم .

45833 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۳ : ۱۷۶۰) : از آغاز سدهٔ **۱۶** م (۱۰ ق) تنها «مصباح الارواح» را دارد.

45834 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۹۴۶ Or : از سدهٔ **۱۸** م (۱۲ق) باید همه را داشته باشد (ف . مردیت اونس: ۷۴).

45835 ـ **کمبریج**، براون V۳۸ : نوشتهٔ **۱۲۳۵** ق (۱۸۱۹م) [بریگل].

45836 ـ **لنین گراد**، دانشگاه دولتی C ۱۱۷۵ : تاریخ یاد نشده. تنها «مصباح الارواح» را دارد (ف. روماسکویچ: ۱۴) [بریگل].

45837 ـ**لنین گراد**، دانشگاه دولتی ۱۱۹۸ : تنها «فتح الابواب» را دارد (ف روماسکویچ: ۱۱) [بریگل].

45838 ـ **لندن**، دیوان هند ۳۸۶۶ : تاریخ یاد نشده، باید همه را داشته باشد [بریگل]

پیغامبر نامه

از ملا سعدالله مسیحا پانی‌پتی ، (که یاد او در «رام و سیتا: ۲۸۲۳» گذشت). سرگذشت منظوم پیامبر اسلام است، در قالب مثنوی، در ۱۰۵۰ ق به انجام رسانده است. **آغاز** : به بسم‌الله آغاز هر

کارکن- سرانجام توحید دادارکن.
بنگرید: بریگل۱: ۵۸۱.
45839 - پاکستان، دانشگاه پنجاب PFII،16 ۸۸۸ (۲۳ف): نستعلیق ۳رمضان **۱۲۵۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۶۴ گ ۲۱ س [ف. عبدالله ۱: ۲۱].

ت

تاج‌القصص

از ابونصرعلی‌بلخی‌فرزند علی‌فرزندنصر، نخست «انیس‌المریدین‌و روضة المحبین» را در تفسیر و ترجمهٔ قرآن دربلخ بسال۴۷۵ق(۸۳-۱۰۸۲ م) نگاشت (همانکه نادرست درص۶یاد شده است). سپس بخشی ازاین کتاب‌رادر «تاج القصص» جای داده است.

کتاب بزرگی‌ست در سرگذشت پیامبران از آدم تا محمد. **آغاز**: الحمدلله‌الذی توحد بالملکوت و تعزز بالجبروت.

45840 - **هند**، بانگیپور(ج۶: ۴۸۲): نسخهٔ‌کهن. آغازبرابرنمونه. [بریگل].

45841 - **کابل**، (ف. Beaurecueil ۱۱۴ش ۱۵۳): نوشتهٔ **۸۹۳**ق (۱۴۸۸م). نسخه بنام**مجالس قصص انبیاء** است.

45842 - **اکسفورد**، دیوان‌هند (اته: ۵۹۱): نوشتهٔ **۱۱۰۴**ق(۱۶۹۳م)، آغازبرابر نمونه. [بریگل].

45843 - **اکسفورد**، دیوان‌هند(اته: ۵۹۲): بی‌تاریخ، انجام افتاده، درمیان‌مجلس ۱۲ درسرگذشت یوسف پایان‌می‌یابد.

45844 - **اکسفورد**، بادلیان۳۴۲ rO: تاریخ یادنشده، انجام افتاده، با جنگ حنین پایان می‌یابد. آغازبرابرنمونه. [بریگل].

45845 - **هند**، بانگیپور ۸۴۲: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه، ۴۰۵گ داستان پیامبران‌است‌ازآدم‌تاپیامبراسلام.

بادیباجه‌ای بعربی. نام نگارنده وتاریخ‌نگارش آن چنین یاد شده است: قال‌الشیخ‌الانام‌الزاهد ابوالقاسم محمود بن‌حسن الجیهانی‌رحمه‌الله: شاگردان از من درخواستند تا ایشان‌را درقصهٔ یوسف ع تصنیفی سازم - اجابت کرد، تاایشان را از تصنیفهای دیگر استغنا پدید آید... پس ایشانرا مجموعه ساختم فارسی... وسورهٔ‌یوسف را برچهل مجلس نهادم... و این‌تصنیف‌راانس المریدین‌وروضة المحبین نام‌کردم. و من که شاگردویم‌بکینت ابونصر وبنام‌احمدبن‌احمدبن نصرالبخاری‌این‌نسخه‌را به‌بلخ نوشتم‌به‌تاریخ‌سنهٔ خمس‌وسبعین‌واربعمایة... بدینگونه: آدم،ادریس، نوح،هود،صالح، شعیب، ابراهیم، اسماعیل، عیص و یعقوب، یوسف، موسی، ایوب، یونس، جالوت، داود، سلیمان، لقمان، اسکندر. **آغاز ۱**: الحمدلله الذی توحد بالملکوت و تعزز بالجبروت و هوالحی‌الذی
آغاز ۲: سپاس و ستایش برأمتی و آفرین به تمامی مرخداوندجهان‌آفرین.
۲۳ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۷۴].

تاج‌المناقب

از کمال الدین حسین فرزند عبدالحق، الهی اردبیلی، نگارنده «شرح گلشن راز: ۱۲۴۹» و جز آن. در سرگذشت و مناقب دوازده امام شیعیان، بنام‌شاه اسماعیل (۹۰۵-

۹۳۰)، دردوازده‌جوهر. **آغاز:** پاکا پروردگاری که نقاب رخسار کمال او نیست مگر کثرت نور... اما بعد، چنین گوید... حسین اردبیلی

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۲.

45846 - **تهران**، دانشگاه ۲۳۹۸: نسخ و نستعلیق احمد فرزند جمال الدین حافظ اصفهانی ۱ج۱/ **۹۱۰** (ش۴) (۱۱۳-۲۱۸) نسخه در کتابخانهٔ دربار صفوی بوده [ف دانشگاه ۹: ۱۰۰۰].

45847 - **تهران**، ملك ۴۳۷۹/۴۲: نستعلیق محمد تقی فرزند حسین خاتون آبادی اصفهانی **۱۰۵۶**، (۱۷۸ پ - ۲۶۰ درمتن وهامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

45848 - **تهران**، ملك ۴۲۷۵/۲۹: نستعلیق محمدسعید فرزند محمدتقی خاتون آبادی **۱۰۸۱**، (۱۰۶پ ۱۶۱پ درمتن وهامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

تاریخ ائمه

از سید محمد فرزند محمد باقر حسینی برزانی ماربینی اصفهانی. **آغاز:** حمدی که حامدان ملااعلی و ذاکران کرهٔ غبرا از اداء آن عاجز.

45849 - **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۱۹۲: نسخ خوب علینقی فرزند محمد کبیر رنانی، ۲۵ شعبان **۱۲۲۷**، آغاز برابر نمونه، زدین [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

تاریخ ائمه

از محمد فرزند تقی فرزند عضد علوی بنجری شیرازی. برای شاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴)، در سیزده باب. **آغاز:** الحمد لمن فضل بمحمد نبیه علی البشر. حمدی و شکری تا أبد.

45850 - **تهران**، سپهسالار ۷۵۳۱/۳: در جنگ گردآوری محمد علی کرمانشاهی، با تاریخ **۱۳۱۰**، از روی نسخهٔ نوشتهٔ ۹۹۸، (۳۴۵پ - ۴۲۰ پ) [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۲ و ۴: ۱۰۲].

تاریخ ائمه

منسوب به خواجه نصیر.

آغاز: تاریخ ولادت و وفات ائمه ... که از اسم علی و هریك از ائمه ظاهر شود. منسوب الی خواجه نصیر الدین (ره) از علی گردد جلی تاریخ جمله اولیا- هم ولادت هم زمان هم فوت ای فتا.

45851 - **تهران**، دانشگاه ۴۳۵۴/۹: با تاریخ **۱۲۰۰-۱۲۳۶**، درمجموعه (ص ۳۳۳-۳۳۴) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۱۰].

تاریخ ائمه

ناشناخته.

45852 - **کاشان**، مدرسهٔ سلطانی ۲/۱۸۳: نستعلیق، بی تاریخ، در فهرست آمده: تاریخ بعضی از ائمه [ف. مدرسهٔ سلطانی: ۱۲].

تاریخ اسکندر

از ناشناس. به نثر. (بنگرید: اسکندرنامه، در بخش داستانها ۵۶-۳۶۵۷).

45853 - **پاریس**، ملی (بلوشه ۴: ۲۳۷۴): نوشتهٔ **۱۱۱۵**، (۱۷۰۴م) [بریگل ۱: ۵۳۶].

تاریخ اسکندر ذوالقرنین

از ناشناس.

45854 - **لندن**، انجمن آسیایی پادشاهی P ۳۳۳: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [بریگل ۱: ۵۳۵]

تاریخ اسلام (منظوم)

در ص ۲۷۰۳ گذشت.

تاریخ اسلام

چند نسخهٔ ناشناخته.

45855 - **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۳۵۸: نستعلیق، آغاز و انجام افتاده، با عنوانهای: ذکر، ذکر، سرگذشت بزرگان اسلام را از زایش تا مرگ آورده است، پایان آن در سرگذشت حضرت علی افتاده، ۹۱۸ ص ۱۴س [ف. دیباجی ۲ : ۸۵].

45856 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۴۵۴/ ۵۷۷۳: تاریخ یاد نشده، آغاز و انجام افتاده.

45857 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۹۶۷/ ۴۹۷۹: نیز تاریخ یاد نشده. پس از یاد چهار خلیفه به دوازده امام و خاندان امیه و بنی‌عباس و شاخهٔ آنها می‌پردازد [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۴].

تاریخ امام زمان

از ملا احمد یزدی بیرجندی، زاده در ۱۲۷۸. در سرگذشت و معجزات او، و داستان کسانی که او را دیده‌اند، معجزات او را قرن به قرن میآورد، و در فصل ۱۸ که ویژهٔ سدهٔ سیزدهم است مینویسد که در سال ۷۸ زاده شده‌ام. (بنگرید: بحر الدموع: ۱۵۴۹).

45858 - **مشهد**، جامع گوهرشاد ۳۷۲: نستعلیق نگارنده. **آغاز**: فصل در امامت امام دوازدهم، آن بزرگوار [ف. شهرستانها ۱: ۷۶].

تاریخ انبیا = تاریخ پیامبران و پادشاهان

صفی‌قلی‌خان. ص ۴۱۰۴.

تاریخ انبیاء = قصص الانبیاء

تاریخ بنی امیه = تاریخ خلفای...

از عباسقلی خان سپهر فرزند میرزا محمد تقی کاشانی (که یاد او در «اثبات خلافت: ۸۷۱» گذشت). در دیباچه آمده: سه‌شنبهٔ ۲ ذیقعده ۱۳۱۹ که نزد مظفرالدین‌شاه رفتم دستور داد که تاریخ پادشاهان اسلامی را بنگارم. **آغاز**: سپاس خداوندی را که اخبار مردم و گذشتهٔ روزگاران را موجب بصیرت و عبرت دانشمندان.

45859 - **تهران**، مجلس ۳۱۰۹: نستعلیق محمد تقی خان کمال السلطنه، نزدیک **۱۳۲۱**، با یادداشت نگارنده بتاریخ ۱۳۲۱، نسخه از معاویه است تا یزید، ۷۲ ص ۱۲س [ف. مجلس ۱۰: ۶۶۸].

تاریخ پیامبران

از آخوند ملاعلی اکبر، معلم دختر محمد شاه (۱۲۵۰-۱۲۶۴).

45860 - **تهران**، دانشگاه ۴۴۱۸/۵: نستعلیق ۱۹ ع ۱/ **۱۲۶۷**، (ص ۳۸-۱۳۹)، بخشی از آن است، در فهرست آمده: تاریخ پیامبران عبری و اسلام از وی کتاب آخوند ملا علی اکبر [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۸۰].

تاریخ پیامبران = قصص الانبیاء

تاریخ پیامبر و امامان

در دو فصل: ۱ - در ذکر پیغمبر اسلام ۲ - در ذکر أئمه. **آغاز**: شکر و سپاس مر خدا را که سلاطین جهان بر آستانهٔ عظمتش

45861 - **مشهد**، رضوی ۳/ ۲۹۳ تاریخ: نسخ سدهٔ **۱۱**، انجام افتاده، ۱۳ گ [ف. رضوی ۷ : ۱۶۴].

تاریخ پیامبران و پادشاهان

دربخش عمومی ۴۱۰۵ گذشت.

تاریخ ثقیفه

از علی اصغر فرزند علی‌اکبر بروجردی. بروزگار محمد شاه قاجار بنام فریدون میرزا، دررویداد ثقیفه پس‌ازمرگ‌پیامبر، وجانب‌داری نگارنده از حضرت علی. **آغاز**: الحمدلله الذی دلناعلی‌المحجةالبیضا... اما بعد، خادم شرع‌انور.

45862- **تهران**، ملك ۴۰۷۹: نسخ پنجشنبه۱۵ذیحجهٔ ۵۶۸**۱۲۶۷** گ ۲۲س [ف. ملك:۷۸]

تاریخ حسینی

در تاریخ حضرت محمد، درچهارقسم‌ویك خاتمه، باید ترجمه‌ای از عربی، ازسعدالدین محمد فرزند مسعود کازرونی باشد.

45863-**موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۶۲/۳۴، Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق) (گ ۵۲۳- ۵۲۵)[ریو ۳:۱۰۲۶].

تاریخ خلفا

گویا از ابرقوهی، نگارندهٔ «ترجمهٔسیرة النبی»، در سرگذشت: ابوبکر تامحمدامین. از ابومسلم خراسانی نیزگزارشی‌دارد.

45864- **تهران**، گویا مجلس: همراه «ترجمهٔ سیرة النبی» ابرقوهی، نوشتهٔ **۸۵۲**، (۱۳۱ پ - ۱۹۲ پ متن وهامش) [راهنمای کتاب۱۲ :۲۲۵].

تاریخ رشید = تاریخ محمدی

تاریخ سلیمانی

از ناشناس. داستان‌سلیمان‌وبلقیس وداود است (بنگرید: قصهٔ سلیمان، در همین‌بخش)

45865 - **هند**، استانهای متحده، کتابخانهٔ دولتی رامپور(ف. نذیراحمدش۵۹): نوشتهٔ **۱۲۶۰**، (۱۸۴۴م) با۱۸مینیاتور[برگل ۱: ۵۳۵- استوری۱ :۱۷۲].

تاریخ شهدای اسلام = تذکرهٔ شهدا

دربخش سیر خواهدآمد.

تاریخ عترت

ازعبدالغفارصدیقی حسنی حسینی خراسانی، بروش عرفانی. و این‌جز«تاریخ عترت» نسخهٔ ۱۱۶۴ دانشگاه است.

آغاز: الحمدلله الذی انزل علی عبده‌الکتاب ولم‌یجعل ...اما بعداین چندکلمه‌ایست‌که... عبدالغفار صدیقی‌حسنی‌حسینی خراسانی ...از منازل مطالعه و استفهام... برچیده ...

45866 - **تهران**، سپهسالار۳/ ۲۸۴۴: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، (۱۵۲-۱۸۷)[ف .سپهسالار ۳ :۳۰۰].

تاریخ عترت

در سرگذشت پیامبر و دوازده پیشوای شیعیان است از [منقبت‌و کیفیت‌ووضع و مولدو مسکن و مسقط و مدفن و حسن سیرت‌هر یك] وددرجب ۸۰۳ بدرخواست دوستی درشهرحلب نگاشته شده است. تاریخ نگارش‌درددیباچهٔ‌نسخهٔ ۱۱۶۴دانشگاه‌آمده است. **آغاز**: صنوف حمد بیحد و فنون شکر بیعد، در نعمت حضرت معبودیست که بیرنگ هستی‌برلوح‌وجودکشیده بندتصویرویست ... و بعد سبب تحریر سطری چندکه مرقوم میگردد، و موجب تسطیرحرفی دوکه مزبورمیشود...

45867- **تهران**، مهدی‌بیانی: درجنگ نسخ برادر نگارنده، همام طبیب، آغاز سال

۸۱۲، (۱ر-۴۲ر)، بروزگار نگارنده نوشته‌شده [پیشگفتار چاپ، از آقای دانش‌پژوه].

45868 - **تهران**، دانشگاه ۲/۱۱۶۴: شکسته نستعلیق، بی‌تاریخ، (۳۸پ-۴۸پ متن وهامش) و (۴۰پ-۴۲ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۶: ۲۱۵۳].

تاریخ عمری = حصار الاسلام

تاریخ فتوحات = فتوحات

تاریخ گشته شدن عمر خطاب

از محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۰).

45869 - **تهران**، الهیات ۶/۷۸ آل آقا: نستعلیق **۱۱۲۴**، (۱۰۰پ - ۱۰۴ر) [ف. الهیات ۱: ۷۱۲].

تاریخ محمدی = تاریخ رشیدی

که در ص ۲۷۰۴ یادشده‌است. ومی افزاییم: در فهرست میرودودسید یونسی آمده است در: این منظومه به چهارنام اشاره شده است: یکی تاریخ محمدی: چون ساختی آنزمان تمامش - **تاریخ محمدی** بنامش. دوم، تاریخ دوازده امام: منقوش بدان صفت که نامش - خوانند **دوازده امامش**. سوم تاریخ رشیدی، خطاب به رشیدالدین سخنان سروده آنکه میگوید: **تاریخ رشیدی**ست نامش - از نام دوازده امامش. چهارم فهرست ائمه: **فهرست ائمه** نام این است - کز بعدسول مرسلین است - تاریخ محمدی بگویم - زان پس بسوی ائمه پویم. و نیز در همین فهرست آمده: گویاسراینده حسن کاشی شاعر شیعی زنده در ۷۰۸ است (بنگرید: دیوان حسن کاشی: ۲۲۹۸).

45870 - **تبریز**، ملی ۳۶۲۶: نستعلیق تورانشاه فرزند احمد فرزند تورانشاه، ۲۰ ذیقعدهٔ **۸۱۹** در هرات، آغاز افتاده، ۹۶ گ ۱۵ س [ف. ملی تبریز ۱: ۱۷۷].

تاریخ مقدس = ترجمهٔ تاریخ مقدس

تاریخ موسوی = اعجاز موسوی

مسکین فراهی، در ص ... گذشت.

تألیف محمدی

از محمد علی خان انصاری، نگارندهٔ «بحر المواج: ۴۰۹۷»، ونیز «تاریخ مظفری» در تاریخ تیموریان هند.

درسرگذشت پیامبران و پیامبر اسلام و چهار خلیفهٔ پیشین، و دوازده امام شیعه، وسرگذشت دانشمندان و پرهیزکاران تا روزگار نگارنده، در پنج باب بنام بحر، و هر یك درچندموج. در ۱۲۰۸ق (۹۳-۱۷۹۴م) نگاشته شده است.

45871 - **آلمان**، برلین، پادشاهی (پرچ ۴۲۶): تاریخ یاد نشده [استوری ۱: ۲۰۲ - بریگل ۱: ۵۹۳].

تبصرهٔ انوار و تذکرهٔ اسرار سیدالابرار

از قطب الدین فرزند سید شاه فرزند سید محمدالصادق قادری حسینی حنفی مدنی حموی اسلام آبادی (هند)، معروف به قطب الدین اسلام آبادی.

سرگذشت پیامبر اسلام است، درهفت‌مقاله و یك خاتمه.

45872 - **برلین**، پادشاهی (پرچ ۵۴۸): تاریخ یادنشده، کمی ازانجام افتاده [استوری ۱: ۲۰۱ - بریگل ۱: ۵۹۲].

تحفة الابرار

ازمیرزامحمدهادی لسان الذاکرین نایینی، فرزند ابوالحسن شریف، متخلص به هادی،

در گذشته پیش از ۱۲۶۵. در مناقب و سوگواری. و از هموست: سرور المؤمنین، لسان الذاکرین، یوسفیه.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۸۶ (هادی) - مؤلفین مشار ۶: ۷۰۷.

45873 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نسخ، تاریخ یادنشده، انجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۱۴].

تحفة الاحباء = فی مناقب آل العباء

از جمال الدین عطاءالله دشتکی (که یاداودر «روضة الاحباب»، در همین بخش خواهد آمد). در یك مقدمه و دو مطلب، در پرهیز کاریهای حضرت پیامبر و علی و فاطمه و جز آنها.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۰۹.

45875 ـ **اکسفورد**، دیوان هند (اته ۱۴۵): نوشتهٔ **۹۵۴** (۱۵۴۷ م ؟) دردفتری (۴۰۶ پ - ۴۴۱ پ)، تنها مقدمه و بخشی از مطلب یکم را دارد [بریگل ۱: ۵۷۳ - استوری ۱: ۱۹۱].

تحفهٔ اوظمیه

از قاضی بدرالدوله، بسال ۱۲۱۰ (۱۷۹۶ م) در پنج باب: ۱ - زندگی نامهٔ پیامبر ۲ - چهار خلیفه ۳ - فرزندان پیامبر ۴ - زنان پیامبر ۵ - یازده امام شیعه سپس سرگذشت چندتن: عبدالقادر بغدادی، شیخ صفی الدین، عبدالوهاب، شرف الدین ابومحمد، عیسی، شمس الدین ابومحمد، عبدالعزیز، جمال الدین عبدالرحمان، تاج الدین، ابواسحاق ... **آغاز**: الهی صدر نشینان مجالس فصاحت و شهسواران معرکهٔ بلاغت.

45876 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۹ SL (۵۱۰ ف): نوشتهٔ حسام الدین فرزند صداقت الله، ۱۱ ذیقعدهٔ **۱۲۵۹** (۱۸۴۴ م)، آغاز برابر نمونه، ۴۰ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف ۲: ۶۶].

تحفهٔ حسینیه = روضهٔ حسینیه احمداردکانی.

تحفهٔ حسینیه

از نجم الدین محمد حسن فرزند محمد حسین، نگارندهٔ «حدیقة الواعظین». جلد یکم آن در جنگهای حضرت علی و دوم آن در سرگذشت امامان از حسین تا امام عسکری ست و این یکی درچهار باب، که در دههٔ یکم صفر ۱۳۱۶ بانجام رسانده است. **آغاز**: الحمدلله الذی تو حدفی الالوهیة.

45877 ـ **خرم آباد**، مدرسهٔ علمیهٔ کمالیه ۱۴۰۰: نستعلیق شکسته آمیز بی تاریخ وشاید همان تاریخ نگارش، جلد دوم است [یادداشتهای آقای ثبوت].

تحفهٔ حسینیه

از میرزا محمد علی فرزند محمد نصیر، مدرس دشتی چهاردهی (رشت ۱۲۵۲-۱۳۳۴ نجف). در یك مقدمه و دوازده باب و یك خاتمه، درسرگذشت حضرت حسین از حرکت او از مدینه تا رویداد کربلا و بردن خاندان او به شام. خاتمه دراسرار شهادت حضرت و مسایل عقیدتی. **آغاز**: حمدلله. صلاة. امابعد، چنین عرض مینماید بندهٔ روسیاه مجرم... محمدعلی بن نصیر الجیلانی.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۲۸ - طبقات اعلام الشیعة، نقبا: ۱۵۴۸.

45878 ـ **مشهد**، رضوی ۲/۸۴۹۱ فهرست نشده: نسخ عبدالحمید مشهور به حاج فرزند کربلایی آقابزرگ جهرمی، **۱۲۱۲**، (ص ۷۳-۲۵۹) بدنبال «کتاب الامام الحسین» ازهمو بعربی [رؤیت].

تحفة الرضا

از ملا محمد حسین فرزند مرتضی قلی پیشنماز، ودر دیباجه میگوید: چون پیش از این کتابی مفصل بفارسی در مسائل حج و آداب زیارت بنام «هدایة الساکین» نگاشته و بنظر سلطان روزگار رسانده، مقتضی دیده که دیگر باره رساله‌ای کوتاه بنگارد، و این را در مشهد رضا در یك مقدمه و هشت باب و خاتمه در حسب و نسب و سرگذشت و مناقب امام رضا و آداب دعا نگاشته است. **آغاز**: حمد و ثنای از حد فزون و ستایش از عدد افزون.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۳۴.

45879 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۰۳: شکسته نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز برابر نمونه ۲۶۶ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۲].

45880 ـ **مشهد**، رضوی ۳۴ دعا: نسخ مرادعلی فرزند ملا حسنعلی، در **۱۲۰۳**، ۱۲۷ گ ۱۷ س.

45881 ـ **مشهد**، رضوی ۳۳ دعا: نسخ عبد الحسین فرزند علی اکبر، در **۱۲۶۲**، وقف اسحاق خان، ۱۱۹ گ ۱۷ س. [ف. رضوی ۲: ۲۴۸].

تحفهٔ رضویه

از ملا نوروزعلی بسطامی مشهدی، (م ۱۳۰۹)، که یاداوردر «امواج البکاء» گذشت. در معجزات و زیارت حضرت رضا و تاریخ خاکجای و رویدادهای مهم شهر مشهد. در ۱۲۸۸ و پس از آن چاپ شده است.

در چهار باب: ۱ ـ زایش و سبب آمدن آن حضرت به خراسان ۲ ـ فضایل او و زیارت خاکجای او ۳ ـ رویدادهایی که پس از مرگ از خاکجای او دیده شده ۴ ـ آداب و کیفیت زیارت او. **آغاز**: الحمدلله الذی جعلنا من المجاورین للروضة الرضویه... اما بعد، چونکه بعضی از شیعیان خلص اثنی عشری.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۳۶ ـ ف مشار: ۳۶۶.

45882 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۳۰۵: نسخ خوب پایان سدهٔ **۱۳**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۳۴۰ گ [رؤیت].

45883 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ Ad۳۱ (۶۵۱ ف): نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۶۸ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۸۶].

45884 ـ **شیراز**، ملی فارس ۹۲ بس (۳۱ـ۴ث): بی تاریخ، آغاز برابر نمونه، [ف. ملی فارس ۱: ۳۴].

التحفة السلامیه (اسلامیه) فی جواهر الاسلامیه

ازسلام‌الله فرزند علی بکری (کبیری) سدهٔ نهم. نگاشتهٔ ۸۶۳ در عراق. گرفته شده از «التعریف بمولد الشریف» نگاشتهٔ محمد فرزند محمد جزری، و چند نگاشتهٔ دیگر، در ۱۲ باب، **آغاز**: الحمدلله المتوحد بدوام العزة و الجلال بقوام القدرة و الکمال، المتفضل.

45885 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۱۵۲۶: نوشتهٔ **۸۹۴**، ۱۸۱ گ ۱۵ س بنام **تحفة السلامیه** یاد شده است [ف. فهمی ادهم ۱: ۶۴].

45886 ـ **آصفیه** ۱۸۴ سیر: نوشتهٔ **۱۲۵۳** بنام **تحفهٔ اسلامیه** یادشده است [ف. آصفیه ۳: ۳۸۰].

تحفة السلطان فی مناقب النعمان

از یوسف فرزند محمد فرزند شهاب، بروزگار شاهرخ میرزا، بسال ۸۳۹ (۱۴۳۶م) ساخته است. ترجمه و گزینی است از «المواهب» امام ابوالحسن فرزند امام المتقی نگاشتهٔ ۵۵۶ ق

(۱۱۶۱م).

بنگرید: کشف الظنون ۱ : ۳۶۷(تحفة السلطان).

45887ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۵۹ / ۱ / ۵۱۷۰ : نوشتهٔ شوال **۱۰۰۳** ق(۱۵۹۵م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۵] .

تحفة المجالس

از سلطان محمد فرزند تاج الدین حسن استر آبادی. درسرگذشت پیامبر و امامان در یك مقدمه و چهارده مقصد و یك خاتمه. مقدمه در بیان معنی معجزه و هر مقصد برای یکی از پیشوایان چهارده گانه، و خاتمه در علائم ظهور. که بارها بچاپ رسیده است. در نسخهٔ ۴۰۸۴ دانشگاه در یك مقدمه و دومقصد و یك خاتمه است و نگارنده بنام عبدالرحیم فرزند آقاحسین فرزند علی رضا خان فرزند میرزا شفیعا... درآمده است .

آغاز : نیکوترین ثنائیکه قدسیان ملاء اعلا و مقربان...

بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۶۵ ـ ف . مشار ۳۷۰۰ـ استوری ۱ : ۲۱۶ .

45888 ـ **قم**، آستانه ۳ : ۶ - ۱۰ - ۵۷۷۲ : نستعلیق صادق فرزند حسن، پنجشنبه ۱۰ ع ۱/ **۱۲۴۶** ، ۱۹۲ گ ۱۸ س [ف . آستانه : ۸۶].

45889 ـ **تهران**، الهیات ۱/ ۱۰۴ج: باتاریخ **۱۲۷۲** در دفتر ، بخشی از آن است، (۲پ-۴ر)[ف. الهیات ۱ : ۲۴].

45890 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، نسخه در یك مقدمه و دو مقصد و یك خاتمه است و بنام عبدالرحیم فرزند آقا حسین فرزند علیرضا، آغاز برابر نمونه، وانجام آن درسرگذشت امام رضا است، ۱۷۵ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۶۲].

تحفهٔ ملکی = ترجمهٔ عیون اخبار الرضا

از علی فرزند طیفور بسطامی ، که دو نسخهٔ آن در ص ۹۱۲ یاد شده است .

اینك نسخه‌هایی دیگر:

45891ـ **مشهد**، رضوی ۹۷۶۹ فهرست نشده: نستعلیق زیبای شیخ حسین فرزند فتح‌الله، ج۲/ **۱۰۶۲** ، در حیدر آباد هند، آغاز برابر نمونه ، نیمهٔ نخستین کتاب است تا باب ۲۹ از روی نسخهٔ اصل و بخامهٔ نگارنده، ۱۹۰ گ ۲۱ س [رؤیت] .

45892 ـ **هند** ، بانکیپور ۵۰۷ : نستعلیق محمد دانش ، ۱۴ج۲/**۱۱۱۰**، آغاز برابر همان نمونه، نیمهٔ نخستین کتاب است با باب مجلس امام رضا با مأمون دربارهٔ اینکه میان عزه و آمت چه جدایی ست، ۱۹۸ گ ۱۷ س [ف . عبدالمقتدر: ۱۵۰] .

تذکرة الائمة

از ملامحمد باقر فرزند محمدتقی لاهیجی صوفی ، شاگرد مجلسی .درسرگذشت چهارده معصوم شیعیان و ذکر معجزات آنان، درچهارده باب، در ۱۰۸۵ بانجام رسانده و در ۱۲۶۰ و ۱۲۸۵ وپس از آن چاپ شده است .و چون نگارنده همنام و همروزگار مجلسی بوده برخی کتاب را به مجلسی نسبت داده‌اند. داماد مجلسی نام آن را در فهرست نگارشهای مجلسی نیاورده و ولی بحرانی در «لؤلؤة البحرین» و نوادهٔ مجلسی میرزا حیدرعلی در اجازهٔ خود آنرا از مجلسی دانسته‌اند . **آغاز :** الحمدلله الذی جعل للنبیین لسان صدق الاخرین... اما بعد، چنین گوید محمد باقر بن.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۲۶ـ ف. مشار: ۳۷۷ ـ

مؤلفین مشار ۲:۲۲ ـروضات: ۱۲۰.

45893ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۳۶۱: نستعلیق نزدیك به‌پایان ذیحجهٔ **۱۰۸۵** درمشهد [ف. شهرستانها ۱: ۸۴].

45894ـ **اصفهان**، عمومی ۳۲۶۹: محمدنصیر فرزند محمداشرف تبریزی اصفهانی، ۱۲ ذیحجهٔ **۱۱۱۵**، آغازیك صفحه‌افتاده، در فهرست ازآن **مجلسی** دانسته‌شده، ۵۰۵ص ۱۵ س [ف. دکترمقصود ۱: ۵۲].

45895 ـ **تهران**، سپهسالار ۷۳۳۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ازآن **مجلسی** دانسته شده، ۱۶۸گ ۱۳ س [ف. سپهسالار ۳: ۳۸۵].

45896 ـ**شیراز**، ملی ۹۲مج (۲۷۸ ـ ۳۰ت): نستعلیق محمد فرزندمحمدکاظم تبریزی ع ۲/ **۱۲۰۷**، در شیراز، آغاز برابرنمونه، ازدر فهرست آن **مجلسی** دانسته‌شده، ۹۶گ ۲۲ س [ف. ملی ۱: ۲۵۹].

45897 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۳/ ۲۷۷: مصطفی فرزند محمد علی حسینی سپاهانی، در پیرامن **۱۲۰۸**، در فهرست از **مجلسی** داشته شده‌است. [نسخه‌های ۲: ۱۰۳].

45898 ـ**قم**، سیدشهاب‌الدین، آقانجفی ۱۳۶: نسخ، پنجشنبه ۷ رجب **۱۲۲۰**ق، آغاز برابر نمونه، ۲۱۳گ ۱۵س [ف. اشکوری ۱: ۱۵۵].

45899 ـ **تهران**، سپهسالار ۷۲۳۲: نسخ ۲۴ شعبان **۱۲۲۲**، درفهرست از **مجلسی** دانسته شده، ۱۷۸ گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۳: ۳۸۵].

45900 ـ**مشهد**، رضوی ۱۶۰ تاریخ: نسخ محمد ابراهیم ۷ رجب **۱۲۲۴**، آغازبرابر نمونه، درفهرست از آن **لاهیجی** دانسته‌شده [ف. رضوی ۷: ۵۰].

45901 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۷۷: نوشتهٔ علی اصغر فرزند حاج میرتقی الدین، **۱۲۲۵**، در فهرست از آن **لاهیجی** دانسته شده است ۲۱۲ص ۱۴س [ف. مجلس ۱۷: ۲۷۴].

45902 ـ **همدان**، کتابخانهٔ غرب ۱۷۷۴: نسخ محمد باقر فرزند عبدالوهاب الکثروینی، چهارشنبه ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۲۳۴**، به دستور عبدالوهاب بیگ. درفهرست از **لاهیجی** دانسته‌شده [ف. دکترمقصود].

45903 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APcII،13 ۶۱ (۳۹ف): نسخ، **۱۲۴۴**، ۱۱۱ گ [ف. عبدالله ۱: ۲۸].

45904 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۱۴۴۳: نسخ **۱۲۴۵**.

45905 ـ**مشهد**، جامع گوهرشاد ۶۳۱: شکسته نستعلیق میرعبدالحی مشهدی، **۱۲۴۸**، [ف. شهرستانها ۱: ۸۴].

45906 ـ **قم**، فیضیه ۲۰۸۵ (۸۳): نسخ و نستعلیق محمدحسین فرزند حاج آقابابا، صفر **۱۲۵۳**، درتهران، ازآن **لاهیجی** دانسته‌شده، ۴۰۸ص ۱۷ـ۲۲ س [ف. فیضیه ۲: ۲۰۳].

45907ـ **تهران**، دکترمفتاح: نوشتهٔ محمدباقر نظام، در دوشنبه ۱۷ ذیحجهٔ **۱۲۵۴**، بدستور خانبابا خان، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

45908ـ **تهران**، مجلس ۲۹۴۲: نسخ محمدمحسن خادم فرزند محمدعلی قاینی، **۱۲۵۴**، آغاز برابر نمونه، از **لاهیجی** دانسته‌شده، تاریخ انجام در نسخه ۱۰۷۵ یادشده‌است [ف. مجلس ۱۰: ۳۷۳].

45909 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۱۲: نستعلیق ع ۲ ۲۵ / **۱۲۵۴**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۶گ ۲۱س. درفهرست از **لاهیجی** دانسته شده.

45910 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۷۷: نستعلیق محمد رضا فرزند محمد یوسف، **۱۲۵۴**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۵گ ۱۹س [ف. ملی تبریز ۱: ۲۳۰].

45911 ـ **تهران**، الهیات ۲۹۲د: ذیحجهٔ **۱۲۵۷**، از آن **لاهیجی** دانسته‌شده، ۱۸۸گ ۱۷س [ف الهیات ۱: ۲۵].

45912 ـ **تهران**، دهخدا ۲۵۸: نستعلیق خدادادفرزندمحمدرفیع سرابی، ۱۴صفر **۱۲۵۹**، بخواهش آخوند ملاحسین فرزند علی‌یار بیگ دارابی [نسخه‌ها].

45913 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵ کلام فارسی طلعت: نستعلیق شکستهٔ زیبا، ج ۲/ **۱۲۶۰**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۷۳].

45914 ـ **قم**، فیضیه ۲۱ ۹ (۳۵۰ف): نسخ خوب ۳صفر **۱۲۶۳**، آغاز برابر نمونه، از آن **لاهیجی** دانسته شده، ۴۸۸ص ۱۷س [ف. فیضیه ۱: ۲۹۴].

45915 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۹۲۷/۴: نستعلیق **۱۲۶۴**، (۹۷پ-۱۷۵پ)، از **لاهیجی** دانسته‌شده [ف. دانشگاه ۸: ۴۵۱].

45916 ـ **رشت**، جمعیت نشر فرهنگ ۳۴ت: نستعلیق خوش **۱۲۷۳**، در آغاز به‌سرخی نوشته ازمجلسی‌ست، ۲۴۳گ ۱۷س [ف. محمد روشن: ۲۰].

45917 ـ **مشهد**، رضوی ۱۶۱ تاریخ: نسخ سدهٔ **۱۳** آغاز وانجام افتاده [ف. رضوی ۷: ۵۱].

45918 ـ **تهران**، مجلس ۵۵۶۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، آغاز برابر نمونه، پایان دراواخر باب ۱۴ افتاده، ۱۹۰ ص ۱۵س [ف. مجلس ۱۷: ۳۰].

45919 ـ **هند**، بانکیپور ۵۰۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۴ گ ۱۵س [ف. عبدالمقتدر ۶: ۱۳۷].

45920 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۴/ ۱۴۷۲۰ (۱۱۰ف): با تاریخ **۱۳۲۷** ـ **۱۳۳۱**، آغاز برابر نمونه، در فهرست از آن **مجلسی** دانسته شده است [ف. شیروانی ۱: ۱۴۷].

45921 ـ **مشهد**، رضوی ۱۶۲ تاریخ: آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۵۱].

45922 ـ **کاشان**، مدرسهٔ سلطانی ۲۶۸/۳: نستعلیق، بی‌تاریخ در فهرست از **مجلسی** دانسته شده [ف. مدرسهٔ سلطانی ۱۲].

45923 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نسخ، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۱۵].

تذکرة الانبیا

از کسی بنام غلام محمد.

45924 ـ **منچستر**، لیندسیانا ۳۲۹: نوشتهٔ **۱۲۲۹**، (۱۸۱۴م) (ف. ص ۱۴۵).

45925 ـ **هند**، بمبئی، ملافیروز (ف. رهاتسک ص ۱۹۰): تاریخ یادنشده [برگل ۱: ۵۳۵].

تذکرة شهدای اسلام = تاریخ شهدا

در بخش سیر خواهد آمد.

ترجمة الاسرار

از کمال‌الله فرزند محمد پیر صدیقی، بسال ۱۱۸۵ق (۷۱-۱۷۷۲م)، در سرگذشت پیامبر اسلام وخلفای پیشین، وماده تاریخهایی از امامان، و فصلهایی دروظایف مسلمانی وعلایم آخرالزمان وجز آنها نگاشته‌است.

45926 ـ **کلکته**، پادشاهی، بوهار (ف. عبدالمقتدر: ۳۲): نوشتهٔ سدهٔ **۱۹**م.

45927 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال

(ف. ایوانف، ذیل‌دوم۹۹۵): ازمیانهٔسدهٔ۱۹م. [استوری۱: ۲۰۱-۲. بریگل۱: ۵۹۲].

ترجمهٔ بحار الانوار

متن از مجلسی (م ۱۱۱۰). ترجمه از اسماعیل فرزند سیدمحمدتقی موسوی زنجانی، بدستور حاج‌میرزامحمودخان احتشام السلطنه علامیر. ترجمهٔ بخش‌سرگذشت‌حضرت‌رضااست، که در ۱۳۰۸ انجام‌گرفته است.

این زنجانی جلد یکم «بحار» را نیز به دستور همین احتشام‌السلطنه بفارسی برگردانده و«کشف‌الاسرار» نامیده است. **آغاز:** الحمدلله الذی‌هدانالهذاوماکنالنهتدی.

45928 ـ **تهران،** مجلس۵۳۷: نستعلیق شکسته آمیز، بی‌تاریخ، ۲۴۹ گ ۱۸ـ ۲۴ س [ف. مجلس۲: ۳۱۷].

ترجمهٔ بحار الانوار

متن‌از مجلسی، ترجمه‌از حسن‌فرزندمحمد ولی‌ارومیه‌ای، افشاربکشلو، ترجمهٔ‌جلدسیزدهم آن است، درسرگذشت امام دوازدهم‌شیعیان‌از زایش و دلایل امامت‌وغیبت او و داستان‌جزیرهٔ خضرا، که در ۱۰۷۸ بـه‌انجام رسیده است. ترجمه‌درپیرامن۱۲۶۰ بروزگارمحمدشاه‌قاجار (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) انجام گرفته و در تهران ۱۳۰۲ و ۱۳۲۹ق و پس از آن چـاپ شده

بنگرید: ذریعه ۳: ۲۱ (بحار) و ۴: ۹۲ (ترجمهٔ ثالث‌عشربحار) ـ ف. مشار: ۳۹۴ـ مؤلفین مشار ۲: ۶۶۴ ـ طبقات‌اعلام‌الشیعه، کرام: ۳۶۰.

45929 ـ **مشهد،** جامع گوهرشاد۱۸۱: نسخ، ابراهیم فرزندمحمد، درافهرست آمـده: ساختهٔ ۱۲۹۱! پس شاید این تـاریخ کتابت باشد[ف. شهرستانها ۱: ۸۶].

ترجمهٔ تاریخ فتوح ابن اعثم =

ترجمهٔ‌فتوح ابن‌اعثم. ص ۴۴۳۵

ترجمهٔ تاریخ مقدس = ترجمهٔ

احوال‌ختمی‌مرتبت

متن Llf of Mohamet ازواشنگتون ایـرونـیک Iruimg Washington آمریکایی (۱۷۸۳ـ۱۸۵۹م)، ترجمه ازمیرزا ابراهیم خان شیرازی، درشیر بسال ۱۲۷۵، بنام ناصرالدین شاه[دیباجه]. درتهران‌بکوشش نقیب‌زاده مشایخ طباطبایی در۳۲۵ص‌چاپ‌شده است. **آغاز:** شکر میکنم خدای‌قادریگانه‌راکه در عهد دولت ناصرالدین شاه.

بنگرید: ذریعه۴: ۸۷ـ ف. مشار: ۳۴۲ـ مؤلفین‌مشار۱: ۶۹.

45930 ـ **مشهد،** رضوی ۱۶۹ تاریخ: شکسته نستعلیق نگارنده۲۴ ع۲/ **۱۲۵۷**، آغاز برابرنمونه، درفهرست بنام دوم است، ۱۹۴ گ ۱۳ س [ف. رضوی ۷: ۵۴].

45931 ـ **تهران،** سپهسالار ۲۸۴۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در ۱۲۸۴ از آن اعـتضاد السلطنه بوده، ۱۷۲ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۳: ۳۰۵].

45932 ـ **تهران،** مجلس ۴۵۸۹: نسخ محمدعلی فرزند عبدالخالق عبرت‌نایینی، ۲۶ ذیحجهٔ **۱۳۳۸**، برای سیدنصرالله تقوی، آغاز برابرنمونه، ۱۵۰ گ ۱۹س[رؤیت]. این نسخه پایه‌چاپ‌قرار گرفته‌است.

ترجمهٔ حدیقة السعداء

متن از فضولی بغدادی، کـه یاد او در «توحیدیه: ۱۱۰۱» گذشت. ترجمه و گرفته شده از «روضة‌الشهداء» ی کاشفی‌ست، باافزودگیها

وبمانند کتاب جداگانه، درده باب. که در بولاق ۱۲۷۱ چاپ شده است. ترجمهٔ فارسی آن از ترکی از محمد مهدی فرزند حاج میرزا عبدالرحیم نایینی. **آغاز:** حمد بیحدو ثنای لایعد مر محبوب محمودی راست.

بنگرید: ذریعه ۶: ۳۸۴.

45933 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۵۷۸: نستعلیق نگارنده، شب پنجشنبه ۹ محرم **۱۲۹۴**، با نسب نامهٔ مترجم که نژادخود را به چنگیز میرساند، ۲۲۹ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۳۹].

ترجمهٔ الخرایج = کفایة المؤمنین

ترجمهٔ خصایص الحسینیه

متن از شیخ جعفر فرزند ملاحسین شوشتری درگذشتهٔ ۱۳۰۳. ترجمه از محمدحسین فرزند عبدالله خوانساری الاصل و بروجردی المسکن [دیباچه] ترجمهٔ دیگری از این «خصایص» بنام «وسائل المجتبین» هست که چندبار بچاپ رسیده است. **آغاز:** حمدوسپاس مرذات حضرت واجب الوجود، یکتامعبودی را سزد که ذات اقدسش ... وبعد، چون کتاب مستطاب...

بنگرید: ذریعه ۷: ۱۶۶ ـ ف. مشار: ۱۶۲۹ ـ طبقات اعلام الشیعه. نقباء: ۲۸۴.

45934 ـ **تهران**، مجلس ۵۲۰۸ نستعلیق بی نام از سدهٔ چهاردهم، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده، ۱۵۸ گ ۲۰ س، درص ع آمده: من تألیفات والدماجد متفرقه بود اوراق راجمع آوری نمودم وورق اول را نوشتم حرره محمدشریعتی [رؤیت].

ترجمهٔ ذروة العلیا فی سیرة المصطفی

ترجمه از بهاءالدین کازرونی [به آنچنانکه در نسخهٔ سپهسالار و ایاصوفیه آمده] یاظهیرالدین علی پسر محمدکازرونی درگذشتهٔ ۶۹۴ [ایضاح المکنون وفهرست لالااسماعیل]. استوری میگوید: نگارنده گمنام است واصل کتاب بدست نیست، و ترجمهٔ فارسی برای امیر کبیر ناصر جیوش المسلمین علاءالدوله پیرعلی نگاشته شده است. **آغاز:** حمدله خالق العالمین ور بهم ومليكهم ... اما بعد، بدانکه این بندهٔ کمینه گنهگار بهاء الدین کازرونی گوید: چون بمطالعهٔ کتاب ذروة العلیافی سیرة المصطفی ... موفق شدم، درخاطرم بازدیدشدکه از زبان تازی بزبان فارسی آورم.

بنگرید: استوری ۱۸۳ ـ ذیل کشف الظنون ۱: ۵۴۲ ـ برگل ۱: ۵۵۴.

45935 ـ **استانبول**، لالااسماعیل ۳۳۰: نوشتهٔ **۸۱۸** (۱۴۱۵م).

45936 ـ **ترکیه**، قونیه، موزه ۱۶: نوشتهٔ **۷۷۶** (۱۳۷۵م)، (ف. کتابهای قونیه ص ۲) [بریگل].

45937 ـ **آصفیه**، ۴۴: تاریخ یادنشده [ف. ج ۲ ص ۸۷۸].

45938 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۸۲: نستعلیق بهرام فرزند سهراب، باتملك ۱۰۶۵، در دیه آخاکه کتاب در آنجا تمام شده است، ۲۳۴ گ ۱۴ س [ف. سپهسالار ۳: ۴۱۲].

ترجمهٔ سیرهٔ عنتره

عنترة بن شداد عبسی، از سرایندگان پیش از اسلام عرب، دیوان منسوب به او در لیدن چاپ شده، ترجمه از غلامعلی رئیس یزدی فرزند آقا محمد حسن ثقفی، از سدهٔ چهاردهم. پدر آقای فرهمند یزدی. در پنج جلد.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۲۸۰ ـ هدیة العارفین ۱: ۸۰۴.

42-45939 ـ **یزد**، محمدعلی فرهمند: پنج جلد: یکم مؤرخ ۸ ذیحجه **۱۳۵۰**، دوم مؤرخ ذیحجهٔ **۱۳۵۱** ـ ۳ مؤرخ ۲۳ ذیقعدهٔ **۱۳۵۳**، ۴ ـ

مؤرخ ۳ ذیحجهٔ **۱۳۵۷** و ۵ -مؤرخ ۲۵ ذیقعدهٔ **۱۳۶۲** [نسخه‌ها ۴: ۴۶۳] .

ترجمهٔ سیرة النبی

گویا از رفیع الدین ابومحمد اسحاق فرزند محمد فرزند المؤید فرزند علی فرزند اسماعیل همدانی ابرقوهی، قاضی ابرقوه، درگذشتهٔ محرم ۷۷۶.

در اوایل سدهٔ دوم محمد فرزند اسحاق فرزند یسار مطلبی مدنی عراقی انباری شیعی قدری (نزدیك ۸ -۱۵۱) «سیرة النبی» ساخته است (ذریعهٔ ۱۲: ۲۸۱) ، سپس محمد عبدالملك فرزند هشام فرزند ایوب بصری مصری درگذشتهٔ ۲۱۸ آنرا گزین کرده است، که چهار بار در اروپا و مصر چاپ شده است.

این ترجمهٔ فارسی باید از متن گزیدهٔ ابن هشام باشد، که در ۶۱۲ (۱۲۱۵م) یا ۶۲۰ (۱۲۲۳م) بدرخواست اتابك سعد بن زنگی (۵۹۹-۶۲۸ق) در ابرقوه، درسی باب و برخی با بهادر چند فصل ساخته شده است، و گویا مترجم غیاث الملك اسماعیل فرزند نظام الملك ابرقوهی باشد که پس از سفر مصر و شام بدان پرداخته است. نسخه‌ها با یکدیگر جدایی دارد . **آغاز:** حمد و ستایش آفریدگاری را که کسوت وجود این عالم از آثار قدرت اوست... امابعد... غرض از این مقدمه آن است تا تو را معلوم شود که سیرت پیغمبر ما...

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۲۸۱- استوری ۱: ۱۷۲، ۱۲۵۱ - هدیة العارفین ۱: ۶۲۴.

45943 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۳۲۵۵: نوشتهٔ **۶۴۸** ق (۱۲۵۰م).

45944 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۴۷۵ شرقی: نبشتهٔ یکشنبه آغاز ع۱/ **۶۷۷** خامهٔ غریب ابن حلاج در شیراز، ۳۸۰ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۳۳ هست [فیلمها: ۱۲۵ - نسخه‌ها ۴: ۶۵۴].

45945 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۴۷۵ Or: نوشتهٔ **۶۷۷** ق (۱۲۷۸-۷۹ م) [مردیت اونس: ۱۹].

45946 ـ **ترکیه**، قونیه، یوسف آقا ۱۸۷: نوشتهٔ سدهٔ **۷** ق (۱۳م) [ف. قونیه: ۲۸].

45947 ـ **ترکیه**، روان کوشکو ۱۲۵۷ (۱۵۲۷): نسخ سدهٔ **۷**، تملیك ۶۹۳ و ۷۰۳ و ۷۹۱، ۳۴۵ گ ۲۱ س فیلم آن در دانشگاه ش ۶۷۸ هست [فیلمها: ۱۲۶].

45948 ـ **ترکیه**، روان کوشکو: ۱۵۲۸: نبشتهٔ **۷۱۳**.

45949 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۱۵۲۸: عثمان فرزند احمد فرزند ابوبکر، **۷۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۸۷ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۶۳].

45950 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۸۸۱: نستعلیق ۳ محرم **۷۷۶** ق، نوشتهٔ احمد فرزند علی فرزند سلیمان بلدی، برای خزانهٔ وزیر علاءالدین محمد، زرین میانهٔ دیباجه و فهرست افتاده [نسخه‌ها ۳: ۴۸۱].

45951 ـ **ترکیه**، برسا اورهان قاضی ۱۱۳۱: نوشتهٔ سدهٔ **۸-۹** ق [ف. برسا: ۷۷].

48952 ـ **تهران**، گویا مجلس: نستعلیق محمد کاتب سجستانی، ۳ ذیحجهٔ **۸۵۲** (۱پ-۳۱پ) درمتن و هامش، سپس: تاریخ خلفا گویا از همان ابرقوهی، نزهة الارواح امیرحسینی [راهنمای کتاب ۱۲: ۲۲۵] .

45953 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۳۲۵۷: نوشتهٔ **۸۶۴** ق (۱۴۶۰م).

45954 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۳۲۵۶: نوشتهٔ **۸۸۷** ق (۱۴۸۲م).

45955 استانبول، فاتح کتب‌خانه‌سی
۴۴۰۶ d: نوشتهٔ ۹ ق(۱۵م).

45956 ـ اکسفورد، بادلیان ۱۲۷:
نوشتهٔ **۹۳۶** (۱۵۲۹م). ناقص.

45957ـ هند، الیگره دانشگاه اسلامی،
سبحان‌الله ۳۵ یا ۳۳: نوشتهٔ **۹۸۵**(۷۷-۱۵۷۸م)
[ف. سید کامل حسین: ۶۱].

45958 ـ اکسفورد، دیوان هند
۱۲۰۹: نوشتهٔ ۲۲ ذیقعدهٔ **۱۰۳۰**، (۱۶۲۱م).
کمی افتادگی دارد. [اته ۱۳۵]. فیلم آن در
دانشگاه ش ۱۸۷۴ هست[فیلمها: ۱۲۵].

45959 ـ تهران، خان ملک ساسانی:
نستعلیق عزالدین، ع ۱۶/ **۱۰۴۲**، برای زینل بیك
عباسی، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳: ۴۸۱ و
۵: ۱۱۴].

45960ـ پاریس، ملی (بلوشه ۱:
۳۷۲): نوشتهٔ عبدالعلی کاتب تبریزی، یکشنبهٔ
۱ ج ۲/ **۱۰۷۳**، (۱۶۶۲م).

45961ـ لنین گراد، عمومی P.N.S
۱۰۰: نوشتهٔ **۱۰۷۷**، (۱۶۶۶م) [بریگل ۱:
۵۳۷].

45962 ـ استانبول، دانشگاه، خالص
افندی ۳۲۵۵: نوشتهٔ **۱۰۸۳**(۱۶۷۲م).

45963 ـ استانبول، طوپقپوسرای
R.۱۵۲۷: پیرامن سدهٔ **۱۳**، ۳۴۱ گ ۲۱ س
[ف. فهمی ادهم ۱: ۶۳].

45964 ـ یوگسلاوی، سرایو، مؤسسهٔ
خاوری ۱۷۰(۱۱۶۵): تاریخ یاد نشده.

ترجمهٔ عهدنامهٔ حضرت

در بخش کلیات ۴۰۷۰ گذشت.

ترجمهٔ عیون اخبار الرضا = تحفهٔ ملکی

بسطامی، در ۹۱۲ و ۴۴۲۹ گذشت.

ترجمهٔ فتوح ابن اعثم = ترجمهٔ تاریخ ابن اعثم = تاریخ احمد کوفی.

متن از ابومحمد احمد فرزند اعثم کوفی، درگذشتهٔ ۳۱۴ (یا محمد فرزند علی معروف به ابن اعثم) ترجمه از رضی کاتب، محمد فرزند احمد فرزند ابوبکر مستوفی هروی، که در خراسان برای وزیر مؤید الملك قوام الدوله و الدین افتخار اکابر خوارزم و خراسان، بسال ۵۹۶، در مدرسهٔ تایباد نزدیك پوشنگ بدان آغاز کرده است.
در بمبئی ۱۳۰۰ و ۱۳۰۵ ق چاپ شده است.
آغاز: الحمدلله الملك القدیم والمنان الکریم الرؤف... بعد هذا می گوید...

بنگرید: ذریعه ۳: ۲۲۸، ۲۳۴ - استوری ۱: ۲۰۷، ۱۲۶۰ - ف. مشار: ۴۰۹، ۲۰۰۹ - کشف الظنون ۲: ۱۲۳۹ (فتوح اعثم).

45965 ـ تبریز، ملی ۳۲۷۹: نستعلیق
لطف‌الله، **۹۸۱**، در شیراز، آغاز ۳۳۴ گ ۲۱
س [ف. ملی تبریز ۱: ۲۴۶].

49566 ـ لنین گراد، اکادمی علوم
C۳۸۸ (۳۰۱۰ف): نوشتهٔ **۹۹۹**، ۳۹۳ گ
[آکیموشکین ۱: ۳۹۱].

45967 ـ هند، بانکیپور ۴۹۳: سدهٔ
۱۶ م، آغاز برابر نمونه. نسخه این موضوعها را دارد: فتحهای روزگار ابوبکر، تسخیر ولایت شام وروم بهمان روزگار، خلافت عمر، جنبیدن لشکر فرس وعراق وفتح یافتن مسلمانان بر ایشان فتح حمص، باردیگر جمع گشتن لشکر روم، مرگ عبیده، تعیین عمر موسی اشعری را بر سر فتح پارس، جمع آمدن لشکر عجم بار دیگر، فتح ری، فتح فارس بدست اشعری، خلافت عثمان، ذکر حبشه وغارت آن، فتح جزیرهٔ قبرص بدست

معاویه، فتح زودوس بدست معاویه، جنگ قسطنطنین رومی با معاویه دردریا، انواع سخنها که در خلافت عثمان هر کسی درحق او گفتند، خلافت علی، جنگ جمل، جنگی که میان اوومعاویه برسر آب افتاد، سخنی چند درخلافت علی، رویداد کربلا، ۳۰۷ گ ۲۱ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۱۱۶].

45968 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۴۹۵ Add: نستعلیق، سدهٔ **۱۶** م، آغاز برابر نمونه، ۲۴۸ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۱۵۱] فیلم آن در دانشگاه ش ۶۸۹ هست [فیلمها: ۱۴۴].

45969 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or۱۴۸: نسخ، سدهٔ **۱۶** م، ۳۰۰ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۱۵۲].

45970 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۱۴۴ (۸۰ف): نسخ خوب سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، ۳۶۲ گ ۲۰ س [ف. محمد اشرف: ۱۰۱].

45971 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H۱۴۵ (۸۲ف): نستعلیق رجب **۱۰۷۰** (۱۶۵۹م)، **آغاز**: اعظم شأنه هوالاول والظاهر والباطن، ۴۵۲ گ ۲۱ س [ف. محمداشرف: ۱۰۳].

45972 ـ **تهران**، ملی ۹۵۵ ف: نستعلیق محمد زمان فرزند حاجی خانمیرزای مراغی، پنجشنبهٔ ۲۲ ع ۲/ **۱۰۷۲** جلد دوم است و از خلافت علی است تا رویداد کربلا و بازگشت خاندان حسین از شام به مدینه، زدین، ۳۱۱ گ ۱۹ س [ف. ملی ۲: ۴۹۳].

45973 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۴۵۴: نستعلیق، سدهٔ **۱۷** م، ۲۷۴ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۵۲].

45974 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۱۴۶ (۸۱ف): نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۶۸۶ گ ۲۱ س [ف محمد اشرف: ۱۰۳].

45975 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۴۱/۵ فهرست نشده: با تاریخ **۱۲۴۹ـ۱۲۶۵** دردفتر، (۱۴۱پ ۱۵۱پ)، آغاز برابر نمونه، نام مترجم در دیباچه آمده است [رؤیت].

45976 ـ **تهران**، مجلس ۵۴۸۶ فهرست نشده: نستعلیق محمدحسن فرزند ملا نجف قزوینی، ۱۲ رجب **۱۲۶۶**، زدین، ۲۸۸ گ ۱۹ س [رؤیت].

45977 ـ **تهران**، ملک ۴۲۹۸: نستعلیق محمدحسن فرزند ملانجف قزوینی، **۱۲۷۳**، بدستور حاجی مفید شیخ الاسلام، ۳۰۰ گ [رؤیت].

45978 ـ **تهران**، ملی ۱۱۷۵ ف: نسخ خوش **۱۲۷۸** ق، آغاز برابر نمونه، ۲۴۰ گ ۲۳ س [ف. ملی ۳: ۲۰۷].

45979 ـ **تهران**، ملک ۴۳۳۲: شکسته نستعلیق ۲ رمضان **۱۲۸۰**، بدستور حسین خان حاکم سمنان، ۲۷۰ گ ۲۰ س [رؤیت].

45980 ـ **مشهد**، رضوی ۱۱ تاریخ: نستعلیق **۱۲۹۶**، آغاز برابر نمونه، باچاپی کمی دگرگونی دارد، ۲۳۵ گ ۲۵ س [ف. رضوی ۳: ۷۶].

45981 ـ **اراك**، عبدالحسین بیات: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، زدین، آغاز برابر نمونه، ۲۰ س [نسخه‌ها ۶: ۸۸].

45982 ـ **تهران**، ادبیات ۲۷۵ حکمت: نستعلیق فتح‌الله شیرازی، **۱۳۲۱**، تا سرگذشت ابوبکررا دارد [ف. ادبیات ۲: ۷].

45983 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۱ ۷:

نستعلیق بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه، ۱۹س .

45984 ـ **شیراز** ، ملی فارس ۱۹۲ اعثم(۴۴-۸ت) : نستعلیق ،آغاز برابر نمونه، ۳۰۸گ۲۱ س[ف.ملی۱ :۴۳] .

45985 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ غرب ۲۱۷۵ : نستعلیق ، انجام افتاده [ف . دکتر مقصود].

45986 ـ**لنین گراد**، اکادمی علوم C ۳۸۵ (۳۰۰۹ ف) : بی‌تاریخ ، ۳۲۸ گ [آکیموشکین۱: ۳۹۱].

45987 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۷/۳۰۶۲ : تاریخ یاد نشده ، تا پیشامد کربلا رادارد [ف.دکترمحمدبشیرحسین ۱ :۱۴].

25988 ـ **بادلیان** ، ۵-۲۸۴ اوزلی: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ۴۸۴ گ ۲۴س . فیلیم آن دردانشگاه ش ۱۲۱۹هست [فیلمها : ۱۴۴].

ترجمهٔ فتوح ابن اعثم

45989-92ـ **هندوستان**،رامپور، کتب خانهٔ رضا: چهار نسخه از آن دراین کتابخانه هست [یادداشتهای مهدوی‌غروی، مجلهٔوحید۷: ۵۰،۴۵].

ترجمهٔ فرحة الغری بصرحة الغری

متن از سیدغیاث الدین عبدالکریم‌فرزند احمد فرزند طاوس حلی (۶۴۸ - ۶۹۲). در بارهٔ خاکجای حضرت علی در نجف بر پایهٔ حدیثها، در یك مقدمه و پانزده‌فصل.

ترجمه از محمد باقرمجلسی (م ۱۱۱۰). بخواهش دوستان .ترجمه‌ای‌ست‌لفظی. **آغاز :** الحمدلله منزل النجف فی‌الشرف‌اعلی‌الدرجات وجاعل‌مشرفه بعد رسوله‌المصطفی.

بنگرید : ذریعه ۱۶: ۱۵۹.

45993 ـ **قم**، سید شهاب الدین ، آقا نجفی ۱۸۷/۳۰ : با تاریخ **۱۱۲۵** در دفتر ، (۲۸۷ب ۳۳۲پ) [ف . اشکوری۱:۲۱۶].

ترجمهٔ کشف‌الغمه = ترجمهٔ المناقب

ترجمهٔ‌المستقصی‌فی‌شرح‌المجتلا = المقصدالاقصی

متن از ابوکرم عبدالسلام فرزند محمد فرزند ابوالحسن فردوسی اندر سفانی (اندرستانی) ، سرگذشت پیامبر اسلام‌و پنج خلیفهٔ سرآغاز کار عربهاست ، برپایهٔ‌حدیثها، گویادر نیمهٔ دوم سدهٔ ششم نگاشته و بنام سیدابوالقاسم محمود فرزند احمدساخته است.

این کتاب دو ترجمه دارد : یکی بنام «المقصد الاقصی» ازکمال‌الدین‌حسین‌خوارزمی دومین آن از ناشناسی‌ست که از خود مطالبی در مناقب امامان تا حضرت‌رضا بر آن افزوده است.

المقصدالاقصی‌فی‌ترجمة‌المستقصی

از کمال‌الدین حسین خوارزمی کبروی ، کشته‌۸۳۵یا۸۴۰(که‌یاداودره‌آداب‌المریدین: ۱۰۱۳ گذشت) یکی از دوترجمهٔ المستقصی است، **آغاز :** حمدی‌چون‌غرهٔ‌صبح ازل بشوارق انوار جمال حق .

و میان ۸۲۹ق و ۸۳۴ ق بانجام رسیده است در ۲۵ باب ، که ازباب یکم‌تا بیست‌ویکم درسرگذشت پیامبر است. باب بیست و دوم تا بیست وپنجم در سرگذشت خلفای بزرگ عرب و حضرت حسن است . و در پایان شش مقصد آورده‌شده‌است‌درسرگذشت حضرت‌حسین،وزین العابدین ،محمدباقر، جعفرصادق،موسی‌کاظم،

علی‌رضا.

45994 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۶۳۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ،آغاز برابر نمونه، ۳۹۳ گ ۲۳ س [ریو ۱ : ۱۴۴] .

45995 ـ **استانبول** ،سلیم‌آغا۸۴۹- ۸۵۰ : نوشتهٔ **۸۹۴** ق(۱۴۸۹م).

45996 ـ **آلمان**،دانشگاه هایدل برگ P ۴۳۴ : از سدهٔ **۱۶** م (۱۰ق).

45997 **آصفیه** ، ۶۰ : نوشتهٔ **۱۱۵۲** (۳۹- ۱۷۴۰م)(ف.ج ۱ ص۴۸۲.

45998 ـ **سوئد** ،دانشگاه‌اوبسلا، زتر ستین (ف. تونبرگ ۴۰۵) : تاریخ یـاد نشده [بریگل۱: ۵۴۶] .

ترجمهٔ مرآت الحرمین

از عبدالرسول.

46999 ـ **تهران**،ملک۴۳۵۵ : نستعلیق محمد فرزند محمد قلی‌قزوینی‌آشوری، رمضان **۱۳۰۸** ، زرین ، ۱۵۶ گ ۱۳ س[ف .ملک: ۱۴۱].

ترجمهٔ مفاخر السادات

از محمد جواد فرزند محمد جواد ، بسال ۱۳۲۲. **آغاز:** حمدله . اما بعد ، این‌ترجمهٔ اخبار کتابی است که ذره بیمقدار گمنام سابقاً درپانزده سال قبل آن را نام‌نهاده بودم بمفاخر السادات.

46000 ـ **یزد** ، جامع کبیر ،وزیری ۹۰۰(۵۲): نسخ‌نگارنده، **۱۳۲۲**، ۵۱گ۱۹س [ف. شیروانی۲: ۷۴۳] .

ترجمهٔ مفتاح باب الابواب

متن از میرزا مهدی خان زعیم الـدولهٔ تبریزی فرزند محمد تقی‌فرزندجعفر، نگارندهٔ فرهنگنامه فارسی- عربی‌درسه‌جلدبنام«فرهنگ مهدی»،و تاریخ عمومی بنام«جهان نمای‌مهدی» تاریخ پنجهزار ساله‌ومجلهٔ«حکمت» که‌درقاهره چاپ می‌شد . از پیشروان گروه با بیان دردههٔ پایان روزگار ناصرالدین شاه(۱۲۶۴- ۱۳۱۳ ق) در گذشته در ۱۳۳۳ ق . کتـاب نخست به‌ترکی آذری در تاریخ باب و بهاءالله وصبح ازل نگاشته‌شده‌وباتبعیدبهاءالله وصبح‌ازل پایان می‌یابد، وازمتون‌اصلی‌تاریخ‌بابیان‌است، ترجمهٔ عربی آن از همودر مصر ۱۳۲۱ ق در ۴۴۰ ص چاپ شده است.

ترجمهٔ فارسی آن از یکی از بهائیان بنام شیخ حسن‌فریدگلپایگانی‌ست.این‌ترجمه‌سه بار چاپ‌شده‌است‌وآخرین‌باردر۱۳۳۴خ‌در۳۱۹ص برای پخش‌عمومی .

بنگرید : مؤلفین مشار۶ : ۳۹۹.

46001 ـ **تهران**، دارالاثار (آرشیو) محفل ملی بهائیان ایران:

46002ـ**حیفا**، بیت‌العدل: [یادداشتهای دکتر جان لایونگود].

ترجمهٔ مکارم الاخلاق =

ترجمهٔ...

متن از رضی‌الدین ابونصر حسن فـرزند فضل (نگارندهٔ مجمع‌البیان درتفسیر) طبرسی، که در ص ۱۶۹۱ یاد شده است . در رفـتار و زندگی پیامبر و امامان است، و سه‌بار درمصر چاپ شده است.

بریگل‌ازاین‌کتاب هشت ترجمه‌یاد کرده **نخستین** آن بنام «مکارم‌الکرائم » است ازمـلاعلی زواره‌ای **دومین** آنها‌بنام«محاسن الآداب» است از نصیرالدین محمداسترآبادی **سومین** آنها بنام «ترجمهٔ مکارم الاخلاق » از ناشناس که در ۱۰۶۴ق بانجام رسیده است .

(بنگرید: ص ۱۵۷۶ - ۱۵۷۷). **چهارمین** آنها نیز بنام «ترجمهٔ مکارم الاخلاق» از علی فرزند طیفور بسطامی‌ست، که در ۱۰۶۵ ق به انجام رسیده است. **پنجمین** «ترجمه» از ناشناس. **ششمین** «ترجمه» از ناشناس (که نسخه‌هایی از آن در ص ۱۵۷۶ یاد شده است) **هفتمین** نسخهٔ ۵۳۶۰ دانشگاه **هشتمین** نسخهٔ موزهٔ بریتانیا (ف. مردیت اونس).

ترجمهٔ مکارم الاخلاق

متن از همان طبرسی، ترجمه از علی فرزند طیفور بسطامی (که یاد او در «تحفهٔ ملکی: ۹۱۲» گذشت). که در ۱۰۶۵ ق به انجام رسیده است.

46003 ــ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال، کرزن (ف. ایوانف ۷۵۱): نوشتهٔ **۱۰۷۶** ق (۱۶۶۵ م).

46004 ــ **هند**، بانگیپور ۱۲۲۰: از سدهٔ **۱۹** م [ف. ج ۱۴].

ترجمهٔ مکارم الاخلاق

متن از همان طبرسی، ترجمه از ناشناس.

46005 ــ **منچستر**، لیند سیانا ۶۸۰: نوشتهٔ **۱۱۸۰** ق (۶۶ ـ ۱۷۶۷ م) (ف. ص ۱۰۹) [بریگل ۱: ۵۴۴].

ترجمهٔ مکارم الاخلاق

از ناشناس.

46006 ــ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۳۷۷: از سدهٔ **۱۷** م [ف. مردیت اونس: ۲۰].

ترجمهٔ مکارم الاخلاق

متن از همان طبرسی، ترجمه از ناشناس که در ۱۰۶۴ ق به انجام رسیده است.

46007 ــ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف، ذیل دوم ۱۰۲۱): تاریخ یاد نشد.

46008 **هند**، کلکته، مدرسه ۱۱۲: تاریخ یاد نشده (ف. ص ۶۴).

46009 ــ **هند**، بانگیپور ۱۲۱۸: تاریخ یاد نشده.

46010 ــ **هند**، بانگیپور ۱۲۱۹: نیز تاریخ یاد نشده (ف. ج ۱۴) [بریگل ۱: ۵۴۱].

ترجمة المناقب = ترجمهٔ کشف الغمه

متن بنام «کشف الغمه» از بهاء الدین ابوالحسن علی فرزند فخر الدین عیسی فرزند ابوالفتح اربلی، درگذشتهٔ ۶۹۲. در پنج باب در سرگذشت و مناقب پیامبر و خاندانش از حضرت زهرا و دوازده امام، در ۶۸۲ بانجام رسانده و چند بار چاپ شده است. ترجمه بنام «ترجمة المناقب» از ابوالحسن علی فرزند حسن زواره‌ای شیعی سبزواری، برای امیر قوام الدین محمد، بسال ۹۳۸، (یا ۹۷۱) در پنج اصل نگاشته است. وازهموست: ترجمة الخواص: ۱۳. **آغاز ۱**: حمد بلاحد واحصاو سپاس بلاعدوانتها معبودی را رواست که، **آغاز ۲**: بگشای بثنای حق زبان را ــ شیرین کن از آن شکر دهان را.

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۳۰ (ترجمهٔ کشف الغمه) و ۴: ۱۳۹ (ترجمة المناقب) و ۱۸: ۴۷ (کشف الغمة) - استوری ۱: ۲۱۰ و ۱۲۶۰.

46011 ــ **تهران**، مجلس ۵۵۳: نستعلیق، **۹۴۵**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، زرین، ۱۷۹ گ ۲۵ س [ف. مجلس ۲: ۳۲۴].

46012 ــ **اصفهان**، کتابخانهٔ شهرداری (شماره یادنشده): نستعلیق فخر الدین عبدالحمید فرزند عبدالوهاب رستمداری، دوشنبه ۳ محرم **۹۷۹**. [نسخه‌ها ۴: ۴۷۰].

49013 ــ **مشهد**، رضوی ۶۴ اخبار: نوشتهٔ **۹۹۲**، وقف شاه‌عباس، آغاز برابر نمونهٔ

۱۰ [ف .رضوی ۱ :۶۴،اخبار].

46014 ـ **تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی۱۸۰۶ :سدهٔ **۱۰-۱۱**[نسخه‌ها۴: ۳۳۹].

46015ـ **تبریز**،ملی ۳۰۷۰: نستعلیق جلال‌الدین قلی فرزند میرزا قلی، سلخ ذیحجهٔ **۱۰۰۴** ، با تاریخ انجام ۱۶ صفر ۹۳۸ در پایان نسخه ، ۱۸۷ گ ۲۹ س[ف. ملی‌تبریز ۱ : ۲۵۶].

46016 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۵۱۶ : نستعلیق **۱۰۱۵** ، ۵۶۱ گ [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۰۹].

46017 ـ **تهران** ، مجلس ۴۶۶۴ : نستعلیق خوب احمد فرزندمحمد موسوی ، در **۱۰۶۰** ، برگ‌یکم نو نویس است ، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۲۲ س [رؤیت].

46018 ـ **تهران** ،عبدالعظم،ری۲۷۵: نستعلیق میرهادی فرزندمیرمهدی لنگرودی در۲ج **۱۰۷۴/۲**، برای میرزاخلیل.[نسخه‌ها۳: ۴۳۰].

46019ـ **تهران**، مجلس ۴۹۳۱: نستعلیق،رجب **۱۰۸۳**، آغاز برابر نمونهٔ۱ ، ۳۲۹ گ ۱۹س[رؤیت].

46020 ـ **یزد** ، جامع کبیر۲۹۶ : نسخ جمال الدین ملافرزندمحمدعلی کلمخودانی‌نی جی‌هی‌ا دوشنبه۱۵ رجب **۱۰۸۶**،جلدیکم است [نسخه‌ها۴: ۳۷۸].

46021 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۹۰۲ : نستعلیق گداعلی فرزندفرهاد سلمانی،سدهٔ **۱۱** ، ۳۰۶ گ۲۷س.[ف.سپهسالار۳: ۴۲۷و۱: ۲۳۸].

46022 ـ **مشهد**،رضوی۹۴۴۸فهرست نشده: نسخ کاظم فرزند ابوالوالی حسینی‌قمی، ۱۶ع **۱۱۲۱/۱** ، ۳۷۱ گ۲۳ س [رؤیت]

46023ـ **ری**،عبدالعظیم ۲۴۸ : نسخ **۱۱۰۴** ، آغازافتاده [نسخه‌ها۳: ۴۳۰].

46024 ـ **تهران** ،سپهسالار ۵۵۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**،جلدیکم‌وتامناقب‌علی‌را دارد، ۲۳۹ گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۲۷].

46025 ـ **آصفیه** ، ۱۲۰ مناقب: نوشتهٔ محمدحسینی‌جوینی ، ازاوایل سدهٔ **۱۲**، آغازبرابرنمونه،۲۵۲گ۲۵س [ف.عثمان‌علی ۲ :۵۰۸].

46026 ـ **هند** ،بانگیپور۵۰۹: تعلیق هندی ،سدهٔ**۱۷**م،۲۹۹گ۲۰س[ف‌عبدالمقتدر ۶: ۱۵۸].

46027ـ **تهران**،دانشگاه ۶۵۲ : نسخ خوش چهارشنبه ج۱/ **۱۲۶۹**، زرین،۴۹۱گ ۲۱ س[ف.دانشگاه۵ : ۱۲۱۸].

46028ـ **تهران**،الهیات۱۷۲ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ،آغازوانجام افتاده،۲۷۲گ ۲۱ س[ف .الهیات ۱ : ۳۰].

46029 ـ **موزهٔ بریتانیا**،۱۱۱۹۴۲ Or : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها۴: ۶۵۵].

46030 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۳۵۴: نستعلیق اسماعیل‌قاری فرزندمحمدمداح سمنانی ، در ۶ شعبان **۱۳۰۴**[ف.دانشگاه۱۵: ۴۲۱۵].

46031ـ **تهران**،مجلس ۴۰۲۰: نستعلیق ۱۰ رجب ؟... باتاریخ تولد۱۲۷۱،درفهرست نادرست بنام محراب‌القلوب وازعلی‌فرزندفیض اربلی دانسته شده‌است، آغازیك برگ افتاده ، ۲۶۹ گ۲۴س[ف.مجلس۱۱: ۲۶].

46032ـ **شیراز**،ملی‌فارس۱۲/ ۲۹۷ ابن (۱۱۶-۵ك): نستعلیق ونسخ ،آغازو انجام افتاده،ازاین‌رومترجم‌شناخته نشده،گویاازهمین زواره‌ای باشد،۳۰۱ گ۱۵س [ف.ملی۱: ۱۰۰].

46033 ـ **مشهد** عبدالحمید مولوی : نستعلیق ،تاریخ‌یادنشده۵۹۸گ۱۹س[نسخه‌ها ۵: ۱۶].

46034 ـ **نجف** ، سید محمد طباطبایی یزدی: آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ذریعه۴: ۱۳۹].

ترجمهٔ مولودالمصطفی = سیر عفیفی المنتقی فی سیرة المصطفی

از سعیدالدین محمد فرزند مسعود فرزند محمدکازرونی ،درگذشتهٔ ج۲/ ۷۵۸ق (۱۳۵۷م). این کتاب دو ترجمه دارد: یکی از پسرش عفیف کازرونی که در شیراز ۷۶۰ ق بانجام رسیده است ، ترجمهٔ دوم بنام « نهایة المسئول» ازابرقوهی ست که در جای خود یاد شده است.

چلبی پس از ذکر فهرست کتاب (برابر نسخهٔ آصفیه) سرآغاز آنراچنین یاد کرده است: الحمدلله الذی خلق نورمحمد علیه الصلاة والسلام قبل الاشیاء .ومی افزاید: پسر نگارنده عفیف الدین نگاشتهٔ پدر خود را بـه عربی در آورده است.وهمو در واژهٔ «سیر» مینویسد: شیخ ظهیر الدین علی فرزند محمد کازرونی درگذشتهٔ ۶۹۴ نیز کتابی در سیر دارد ، و همینجامی افزاید : اینان دو کس هستند.

اسماعیل پاشا از این ظهیر الدین علی فرزندمحمد فرزند محمود کازرونی (زاده ۶۱۱ق درگذشتهٔ ۶۹۹ق) و کتاب او بنام «الذروة العلیا فی سیرة المصطفی» یادمیکندوآنرا فارسی می خواند.

از تاریخهای درون متن بدست می آید میان ۷۳۲ ق ـ ۷۵۸ که تاریخ مرگ نگارنده است نگاشته شده است .

«المنتقی» درچهارقسم ویك خاتمه است: ۱ـ آفرینش نور او تازایش: هشت باب، ۲ـ ولادت تاپیامبری، نه باب، ۳ ـ ازپیامبری او تاهجرت، در نه باب ۴ ـ از یکم هجرت تا مرگ او یازده باب، خاتمه درصلوات وجز آن . **آغاز :** حمدوسپاس بیقیاس خدای راکه نورمحمدراپیش از همه چیز آفرید.

بنگرید : کشف الظنون۲: ۱۰۱۲ (سیرة) و ۱۸۵۱ (المنتقی)ـ استوری۱: ۱۷۹ـ۱۲۵۳ـ هدیة العارفین ۲: ۱۶۱ (کازرونی).و۱ : ۷۱۵ (کازرونی) ـ ایضاح المکنون ۱ : ۵۴۷ (ذروة).

46035 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۱۵۳۱ : نوشتهٔ **۷۶۰** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام **ترجمهٔ مولودالنبی** است ، ۳۳۸ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم۱ : ۶۳].

46036 ـ **آکسفورد**، بادلیان ۲۴۴۶ : نوشتهٔ **۷۶۶** ق(۱۳۶۵م).

46037 ـ **استانبول** ، بایزید ولی الدین ۸۸۳: نوشتهٔ**۷۹۳**ق (۱۳۹۱م).

46038 ـ **استانبول** ، نور عثمانیه ۳۳۴۲ : نوشتهٔ **۸۳۳** (۱۴۳۰م).

46039 ـ **هند** ، بانکیپور (ف.ج ۶ : ۴۸۴): نوشتهٔ **۸۴۱**ق(۱۴۳۷م) .

46040 ـ **هند**، بانکیپور ۴۸۴: نسخ، ۲۴ صفر **۸۴۱** ،آغاز برابر نمونه ،درفهرست بنام **ترجمهٔ مولودالنبی** ست. نسخه درچهار قسم است. **قسم یکم** در هشت باب سپس پنج فصل . باب ۱ ـ درکیفیت تابیدن نور حضرت رسول پیش ازوجودو خلق طینت او پیش ازخلق آدم ۲ ـ بشارت دیگران به بعثت او۳ ـ اخبار جنیان به بعثت او۴ ـ کیفیت منتقل شدن نور نبوت ازاصلاب به ارحام۵ ـ در غرایبی که در مدت حمل آن حضرت به ظهور آمد ۶ ـ زایش او ۷ ـ حوادثی که درشب زایش رویداده ۸ـ نسب از پدران و مادران او و مرگ عبدالله. فصل ۱ـ نسب او ۲ ـ پدران او ۳ ـ مادران او ۴ ـ مرگ عبدالله ۵ ـ نامهای پیامبر. **قسم دوم** در نه باب: باب ۱ ـ در بیان آنچه در سال زایش او رویداده ۲ ـ حدیث حلیمه وارضاع وکاهن وجز آن ۳ ـ

رویدادهای سال سوم زایش ۴ ـ سال چهار تا ششم، و برای هر سال فصلی ۵ـ سال هفتم و داستان سیف ذی‌یزن ۶ ـ سال هشتم تا یازدهم ۷ ـ در آنچه در سال دوازدهم تا پایان بیست و سوم زایش او رویداده ۸ ـ آنچه در بیست و پنجم رخ داده و قصهٔ راهب و زناشویی با خدیجه و ذکر فرزندان پیامبر ۹ ـ در آنچه در سال سی و پنجم تا پایان چهل سالگی رخ داده. **قسم سوم** در نه باب: باب ۱ ـ در امارات نبوت ۲ ـ آنچه در سال یکم نبوت بوده، وحی و نخستین مسلمان ۳ ـ آنچه در سال چهارم و پنجم پیامبری رویداده، هجرت به حبشه ۴ ـ آنچه در سال ششم و هفتم رخ داده، اسلام آوردن حمزه و عمر ۵ ـ سال هشتم پیامبری، پیمان بستن قریش بر دشمنی محمد ۶ ـ سال دهم پیامبری و مرگ خدیجه و ذکر ثقیف و جماعت جنیان و تزویج عایشه ۷ ـ سال یازدهم ۸ ـ سال دوازدهم، معراج، فرض شدن نماز در آن شب ۹ ـ سال سیزدهم. **قسم چهارم** در یازده باب. باب ۱ ـ در آنچه بسال یکم هجرت رخ داده ۲ ـ آنچه در سال دوم هجرت بوده، زناشویی علی با فاطمه، تحویل قبله، فریضهٔ رمضان، غزای بدر ۳ ـ سال سوم هجرت، غزای احد و ذکر حمزه، ۴ ـ سال چهارم و غزوات و زناشویی ام سلمه ۵ ـ سال پنجم، از غزوات و نزول تمیم و قصهٔ بهتانی که در حق عایشه گفته‌اند، قصهٔ خندق ۶ ـ سال ششم هجرت و بعث رسول به ملوك اطراف و غزای حدیبیه، اسلام ابی هریره ۷ ـ سال هفتم و غزای خیبر و زناشویی ام حبیبه ۸ ـ سال هشتم، غزای حنین و طائف و زایش ابراهیم ۹ ـ سال نهم، ذکر وفود، قصهٔ بتول، حدیث کعب و حج ابوبکر ۱۰ ـ سال دهم و ذکر وفود و قصهٔ حجة الوداع ۱۱ ـ سال یازدهم هجرت، ذکر مسیلمه و عنسی و بیماری پیامبر و مرگ او. **خاتمه** در هفت، فصل ۱ ـ ثنای خدای تعالی ۲ ـ معجزات پیامبر ۳ ـ در بیان رعایت حقوق پیامبر ۴ ـ لزوم محبت به او ۵ ـ صلوات بر او ۶ ـ در بیان آنچه در حق او سب و نقص بود ۷ ـ در ذکر عرس النبی فی الاولین والاخرین، در پایان آمده: تمام شد کتاب ترجمهٔ مولود مصطفی ... در بقعهٔ شیخ کبیر ابی محمد بن عبدالله الخفیف قدس سره بدست مترجم این کتاب کمترین بندگان خدای عفیف بن سعید بن مسعود بن محمد بن علی بن احمد بن عمر بن اسماعیل شیخ الشیوخ ابی علی دقاق ... در روز پنجشنبه عاشورا مبارك سنة ستین و سبعمائه در شیراز... ودر کلفون تاریخ تحریر ۸۴۱ یاد شده است. دالها در جای خود ذال نوشته شده، ۳۵۶ گ ۱۸ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۸۲ تا ۹۱]

46041 ـ **استانبول**، لالا اسماعیل ۳۲۸: نوشتهٔ **۸۷۶** ق (۱۴۷۲م).

46042 ـ **استانبول**، فاتح ۴۴۰۵ B: نوشتهٔ **۸۸۵** (۱۴۸۰م).

46043 ـ **کمبریج**، براون G ۱۰/۵: نوشتهٔ **۸۹۶** (۱۴۹۱م).

46044 ـ **تهران**، ملك ۳۸۲۶: نسخ دوشنبهٔ ۱۴ع۱/ **۸۹۹**، آغاز برابر نمونه، ۳۶ گ ۱۹ س [رؤیت].

46045 ـ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف: ۴۹): نوشتهٔ **۹۸۹** (۷۱-۱۵۸۲م].

46046 ـ **هند**، کلکته، بوهار ۱۷: نوشتهٔ **۱۱۷۳** (۱۷۶۰م). [بریگل].

46047 ـ **تبریز**، ملی ۲۹۴: تاریخ یاد نشده [ف. شهرستانها: ۳۰۴].

46048 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A۸۶۱ (۲۲۷۶ف): بی تاریخ، سر آغاز و شمارهٔ بخشها یاد نشده [ف. آکیموشکین ۱: ۳۱۸]

46049 ـ **لندن**، دیوان هند ۷۲۷ DP: نشانی دیگر یادنشده.

46050 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ریو ۳: ۱۰۲۶): تنها فهرست مطالب آن‌است.

46051 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۳۵۹: [ف ج۱: ۳۰۵].

46052 ـ **مکه**، ۱ سیرة [نسخه‌های خطی ۵: ۵۳۷] بنام «سیرة‌الرسول» از محمد بن‌مسعود کازرونی‌ست.

46053 ـ **آکسفورد**، دیوان‌هند(اته ۱۶۵): تاریخ یاد نشده.

46054 ـ **آلمان**، هامبورك، شهرداری (عمومی) ۲۲۰: نسخهٔ کهن.

46055 ـ **آلمان**، برلین، پادشاهی ۵۴۳: نسخهٔ کهن.

46056 ـ **آلمان**، برلین، پادشاهی ۵۴۴: تاریخ یادنشده.

46057 ـ **آصفیه** ۱۳۵ سیر: نسخ عبدالحی فرزند عبدالملك فرزند ابویزیدواعظ، **۸۶۸** (ده سال پس ازمرگ نگارنده) درفهرست بنام **المنتقی فی سیرة‌المصطفی** است وفهرست بخشها مانند نسخه بانکیپوراست، ۲۰۷ گ ۲۲ س [ف. آصفیه ۲: ۳۷].

46058 ـ **تبریز**، ملی ۳۱۹۲: درفهرست بنام **سیرة‌النبی** آمده‌است [نسخه‌ها ۴: ۳۰۴].

46059 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱ سیر فارسی طلعت: نسخ، بی‌تاریخ، زرین، بنام: **سیر کازرونی = المنتقی فی السیر** یادشده‌است، آغاز برابر نمونه، ۲۳۵ گ ۲۳ س [مخطوطات ۱: ۳۰۵].

ترجمهٔ مولود المصطفی = ترجمه ذروة‌العلیا. ص ۴۴۳۳

تعزیه

از میرزا محمد تقی وحیدی طبری نوری فرزند محمدتقی (۱۲۰۱-۱۲۶۲).

46060 ـ **تهران**، ملك ۴۷۹۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۴۳۸ گ، ۱۵ س [ف. ملك: ۱۵۶]

تعزیهٔ طفلان مسلم

از ملارجبعلی حسینی تهرانی

46061 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۰۲ A (۸۰۷ ف): بی‌تاریخ، ۲۴ گ [آکیموشکین ۱: ۱۲۵].

تفسیر تذکرة‌الانبیاء والامم

از ناشناس. که بنام خواجه حسن نگاشته شده‌است. سرگذشت پیامبران از آدم تا محمد است، در یك دیباجه و دومقصد و یك خاتمه.

آغاز: رب اشرح لی صدری.

46062 ـ **اکسفورد**، دیوان هند (اته ۵۹۹): نوشتهٔ **۱۰۱۳** (۱۶۰۵-۱۶۰۴م) [بریگل ۱: ۵۳۵ـ استوری ۱: ۱۷۱].

تقدیم القائم

46063 ـ **تهران**، ملك ۴۷۴۲: شکسته نستعلیق **۱۳۱۹**، ج۲، در سرگذشت حضرت حسین، ۳۴۲ گ ۲۱ س.

46064 ـ **تهران**، ملك ۵۰۵۴: شکسته نستعلیق ۱۵ ع ۲ / **۱۳۱۹**، **آغاز**: اگرچه این بندهٔ بزه‌کار وعبدآبق بیمقدار را معاعده برآن بود، ۲۷۲ گ ۱۷ س [ف. ملك. ۱۶۰].

تکملة‌اللطایف و نزهة‌الظرایف

= قصص الانبیا

احمد ارفنجی.

تلخیص المصائب

از شیخ علی فرزند محمد شریف اصفهانی لنجانی، گویا در ۱۲۲۴/۱۲۰۱.در ۱۲۴ مجلس در فضایل و سوگواری خاندان پیامبر، مجلس یکم دربارهٔ عالم‌ذرات و آخرین مجلس دربارهٔ مرگ حضرت‌زینب‌درشام‌است].

46065 ـ **مشهد**، رضوی ۷۰۷۸: نسخ **۱۳۲۱**، دیباجه را ندارد و با مجلس یکم آغاز می‌شود، ۲۷۵ گ ۱۵ س [رؤیت].

تواریخ امیرالمؤمنین حسن

نسبنامهٔ او و فرزندانش است.

آغاز: بدانکه امیرالمؤمنین حسن بن علی (ع) شانزده فرزند داشت، نه پسر و هفت دختر: حسن المثنی ...

46066 ـ **تهران**، ملك ۳۵۳۲/۵: نسخ **۱۰۰۹** همراه با چند رسالهٔ عربی در نسب (گ ۳۹پ ـ ۴۹پ) [رؤیت].

توضیح الدلائل علی ترجیح الفضائل

درص ۹۲۷ گذشت.

تولدنامه

از ناشناس (بنگرید: مولودنامه، درهمین بخش).

46067 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف، ذیل یکم ۸۳۷/۲): نوشتهٔ **۱۱۳۴** (۱۷۲۲م) [بریگل ۱: ۶۰۸].

ث

ثمرة الخلافة

دربارهٔ خلافت یزید.

46068 ـ **پیشاور**، دارالعلوم الاسلامیه، مشرقیه ۷۹۳/۱ الف: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [لباب المعانی، عبدالرحیم: ۱۴۵].

ج

جامع الانباء = جامع الامثال

استرآبادی، در ص ۴۳۰۱ گذشت.

جامع الستین = احسن القصص

طوسی، درص ۳۸ گذشت.

جامع المعجزات

محمد واعظ اصفهانی، که درص ۹۲۸ یاد شده است. واینك نسختی دیگر:

46069 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D۳۱۱ (۹۰۹ ف): نوشتهٔ **۱۲۶۰**، ۱۷۰ گ [آکیموشکین ۱: ۱۳۹].

جام گیتی نما

از واقفا، که نسخه‌ای از آن درص ۲۷۳۸ یادشده است.

اینك نسخه‌هایی دیگر:

46070 ـ **باکو**، اکادمی علوم آذربایجان شوروی ۱۰۳۱: نوشتهٔ **۱۲۲۸** (۱۸۱۳م) (ف. باکو ۱: ۳۶۴).

46071 ـ **باکو**، اکادمی علوم آذربایجان شوروی ۱۰۳۲: نوشتهٔ **۱۲۵۸** (۱۸۴۲م) (ف باکو ۱: ۳۶۴). [بریگل ۱: ۶۰۳].

جذب القلوب

دهلوی، در بخش جغرافیا ۳۹۴۶ گذشت.

جلاءالابصار

از گلشن علی انصاری، گزیده‌ایست از «جلاءالعیون» مجلسی، درچهارده باب و یک خاتمه و با بها درچندفصل.

آغاز: حمدله. خداوندی که جانبازان راه تسلیم ورضایش ابتلای بلیات دنیا وحوادث این دارفنا موجب مزید تقرب...

46072 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۱۱۸/۱۹: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص۱۶۷ـ۳۱۷ هامش) گزیده ایست از آن در چند باب، درمعجزات امامان [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۰۱].

46073 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۳۸۰: نستعلق سدۀ **۱۳**، ۱۸۸ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۷۷].

جلاءالعیون

از محمد باقر مجلسی، (که یاد او در «اختیارات: ۲۱۸» گذشت). درسرگذشت امامان و سوگواری، درچهارده باب. بارها چاپ‌شده است. و نیز ترجمۀ عربی واردوی آن نیز چاپ شده‌است. **آغـاز:** ستایش بی‌مثیل وا نباز سزاوار خداوند بینیازی‌ست که.

بنگرید: ذریعه ۵: ۱۲۴ و۱۲۵ ـ ف. مشار: ۴۹۶.

46074 ـ **یزد** جامع کبیر، وزیری ۹۰۵ (۱۵۵۶۶): نسخ عبدالرحیم فرزند ابوالحسن اصفهانی، گویا **۱۰۸۵**، از باب ۵ آغازمیشود، ۲۱۵ گ ۱۵ س [ف. شیروانی ۲: ۷۴۶].

46075 ـ **حیدرآباد**، موزۀ سالارجنگ ۲۱ سیر (۱۳۵ ف): نستعلیق، ۶ محـرم **۱۰۸۹** (۱۶۷۸م)، آغازبرابر نمونه، ۳۵۰ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف: ۱۵۱].

46076 ـ **رشت**، جمعیت نشرفرهنگ ۵۸ ج: نستعلیق محمد تقی معلم‌فیروزآبادی، ۴ صفر **۱۰۹۱**، بدستور میرزا محمدمسعود، ۶۴۸ ص ۱۷ س [ف. محمد روشن: ۲۷].

46077 ـ **تهران**، ملی ۱۴۷۱ ف: نسخ عبدالله فرزند محمدسعید، **۱۰۹۳**، آغازبرابر نمونه، ۴۳۳ گ ۲۲ س [ف. ملی ۳: ۵۰۲].

46078 ـ **حیدرآباد**، موزۀ سالار جنگ ۱۵ سیر (۱۴۰ ف): نستعلیق ۲ صفر **۱۰۹۴** (۱۶۸۳م) ۲۴۳ گ ۲۰ ـ ۲۶ س [ف. محمد اشرف: ۱۵۴].

46079 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق خوش عبدالصمدفرزند رفیع‌الدین محمدلاهیجانی، ۸ صفر **۱۰۹۵**، نسخۀ خوب [رؤیت].

46080 ـ **حیدرآباد**، موزۀ سالارجنگ ۱۷ سیر (۱۳۴ف): نستعلیق ۶ ذیحجۀ **۱۰۹۸**، (۱۶۸۷م)، آغازبرابر نمونه، ۳۲۶ گ ۲۳ س [ف. محمد اشرف: ۱۵۰].

46081 ـ **مشهد**، رضوی ۸۵۱۹: نسخ سید نصیر فرزند سید محمد حسینی، ۲۵ ج ۲/ **۱۰۹۹**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۹ گ ۲۱ س [رؤیت].

46082 ـ **تهـران**، حقـوق ۱۲ ج: نستعلیق محمد فرزند سلطان محمدحیدرتبریزی ۱۶ ع ۲/ **۱۰۹۹**، ۳۱۰ گ ۲۰ س [ف. حقوق: ۷۲].

46083 ـ **یزد**، جامع، وزیزی ۱۲۱۶۶ (۲۱۳ف): نستعلیق سدۀ **۱۱**، با مهر مـؤرخ ۱۱۷۷، ۳۸۵ گ ۲۲ س.

46084 ـ **یزد**، جامع وزیری ۱۱۵۲ (۲۱۵ ف): نستعلیق سدۀ **۱۱**، ۲۲۸ گ ۲۵ س [ف. شیروانی ۱: ۲۳۰].

46085 ـ **یزد**، جامع وزیری ۱۲۱۹:

نسخ سدهٔ **۱۱** ، ناقص ، ۲۰۳ گ ۲۰ س[ف. شیروانی ۳ : ۸۹۸].

46086 ـ **اصفهان** ،عمومی ۳۱۲۱ : نستعلیق‌شیخ ضیاءالدین ،۶ع۲/سدهٔ**۱۱**،۶۲۹ ص ۲۰ س [ف. دکترمقصود۱:۸۴].

46087 ـ **مشهد** ، رضـوی ۱۰۲۱۹ : نسخ خوش صفر **۱۱۰۴**، آغاز برابر نمونه ، ۲۴۱گ [ف .سید عبدالعزیزطباطبائی].

46088 ـ **تهران**، الهـیات ۵۸ ب : نستعلیق محمد مسلم فرزنـدصالح ، ۱۷ شوال **۱۱۲۲** ، [ف .الهیات۱ : ۴۱].

46089 ـ**حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ ۲۰ سیر(۱۳۶ف): نسخ‌حسن‌فرزندمحمدلاری، ۷ شعبـان **۱۱۲۳** (۱۷۱۱م) ۳۸۹ گ ۲۵س [ف.محمد اشرف: ۱۵۱].

46090 ـ **شیراز** ، ملی‌فارس ۵۲۰ ـ ۱۴ج (۱۲/۲۹۷مج) : نسخ‌گویا**۱۱۲۷**،آغاز برابر نمونه، ۴۳۴ گ ۲۱ س [ف.ملی فارس ۲:۱۱۳].

46091 ـ **تهران**، مجلس ۶۳ خویی: نستعلیق ملاسعید فرزند ملاحسینخان **۱۱۲۸** ، ۵۷۰ ص ۲۲س [ف. مجلس ۷:۶۱].

46092 ـ **تهران**، دانشگـاه ۲۳۵۴: نستعلیق آدینهٔ ۸ شعبان **۱۱۲۸**جدول‌زر،۲۹۷ گ ۲۳ س [ف.دانشگاه ۹: ۹۶۱] .

46093 ـ **لنین گراد** ، اکامی علـوم C ۱۱۱۴ (۹۱۹ف): نوشتهٔ**۱۱۳۲** ،۳۶۰گ [آکیموشکین ۱:۱۴۱].

46094 ـ **مشهد** ، جامـع گـوهر شاد ۱۲۴۵: نستعلیق **۱۱۳۵** ، [ف. شهرستانها۱: ۹۸].

46095 ـ **تهران**، سپهسالار ۷۲۴۲ : نسخ عباس فرزندالله ویردی طالقانـی، رمضان **۱۱۳۵**،۲۳۶گ۳۱س.[ف.سپهسالار ۴:۳۵].

46096ـ**حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ ۱۸ سیر (۱۳۸ف) : نستعلیق۲۷ذیحجهٔ**۱۱۸۴** (۱۷۷۱م)، ۲۳۱گ ۱۷ س [ف. محمداشرف ۱۵۲].

46097 ـ**تهران** ، مجلس۴۳۷۵:نسخ سدهٔ **۱۲**، ۳۹۵ گ ۲۳س [رؤیت] .

46098 ـ**قم** ، آستانه۴:۵۰ـ۵۷۸۱: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده ، ۳۳۹گ

46099 ـ **قم** ، آستانه ـ ۵۸۴۸: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام‌افتاده ، ۱۷۲ گ۱۸س [ف. آستانه:۱۰۱].

46100 ـ**ری**، عبدالعظیم ۲۳۷ : نسخ سدهٔ **۱۲**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ :۴۳۱].

46101 ـ **مشهد** ، مدرسهٔ میرزا جعفر ۶۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، انجام افـتاده [ف . شهرستانها۱:۲۷].

46102ـ**مشهد**،جامع گوهرشاد۱۳۵۳: نسخ‌سدهٔ **۱۲** ،در ۱۱۵۳ در اصفهان بوده.

46103 ـ **مشهـد** ، جامع گوهـرشاد ۱۴۶۳: نستعلیق امیرمحمدصالح پسر میـرزا عبدالباقی ، سدهٔ **۱۲**، پس ازمرگ نیای خود مجلسی‌ازروی‌نسخهٔاو[ف. شهرستانها ۱:۹۸].

46104 ـ **مشهد** ، رضـوی ۹۴۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**،آغازوانجام‌نونویس، باتاریخ ۱۱۲۳ در پایان که‌گویا نسخهٔ اصلی است که از روی آن نوشته شده‌است [رؤیت].

46105 ـ**مشهد**،رضوی۸۶۶۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز افتاده [رؤیت].

46106 ـ **تهران** ، دانشگـاه۴۹۴۷: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، انجام افتاده ، ۲۵۷ گ ۲۷ س [ف.دانشگاه ۱۵: ۴۰۶۵].

46107ـ**تهران**،سپهسالار۵۳۵۲: نسخ

سدهٔ **۱۲**، ۳۳۶گ۲۵س.

46107ـ **تهران**، سپهسالار ۸۱۴۸: نسخ‌سدهٔ **۱۲**، ۳۳۳گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۴:۳۵].

46108ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۵۱۵۵ (۲۲۵ف): نستعلق‌پایان‌سدهٔ**۱۲**، آغاز و انجام افتاده، ۲۰۶گ۲۵س.

46109ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۳۶۴۸ (۲۲۳ف): نستعلیق پایان‌سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده، ۲۷۶گ ۲۳س [ف. شیروانی ۱: ۲۳۳و۲۳۴].

46110ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۹۱۵(۸۷۳۰): نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، ۱۱۲گ ۱۹ س [ف.شیروانی۲:۷۵۴].

46111ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۹۰۵ (۱۵۵۶۶): نسخ عبدالرحیم فرزند ابوالحسن اصفهانی، سدهٔ**۱۲**، باتاریخ‌ساختگی **۱۰۲۴**، ۲۱۵گ[ف. شیروانی ۲: ۷۴۶].

46112ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۰ Or: نستعلیق، سدهٔ **۱۸**م، آغازبرابرنمونه، ۵۳۴گ ۱۹س[ریو۱:۱۵۴].

46113ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲۳ سیر (۱۳۹ف): نستعلیق سدهٔ**۱۲**، ۳۱۴ گ ۱۵ س[ف.محمداشرف: ۱۵۳].

46114ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۹ سیر (۱۴۱ ف): نستعلیق‌درویشعلی، سدهٔ**۱۲**، ۲۹۵ گ۱۴س[ف. محمداشرف: ۱۵۴].

46115ـ **تهران**، اصغر مهدوی۲۹۲: نستعلیق ۸ذیقعدهٔ**۱۲۰۵؟**.[نسخه‌های ۲: ۷۰].

46116ـ **تهران**، الهیات۵۹ب: نستعلیق ۱۷ ج۱/ **۱۲۰۵**، ۲۵۸گ ۱۹س [الهیات۱: ۴۱].

46117ـ **ری**، عبدالعظیم ۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، کامل نیست[نسخه‌ها ۳: ۶۷].

46118ـ **همدان**، کتابخانهٔ غرب ۴۵۱۵: نسخ‌نصرالله آقابلاغی، **۱۲۰۰**[ف. دکتر مقصود].

46119ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۵۱۰(۱۵۲۸۱): نستعلیق، ۱۷ذیحجهٔ**۱۲۱۱**، ۱۵۵گ ۱۸س[ف شیروانی ۲: ۴۴۶].

46120ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲۲سیر (۱۳۷ف): نستعلیق، ۴ محرم **۱۲۱۰** (۱۷۹۵م)، ۳۳۰گ۲۵س [ف.محمد اشرف: ۱۵۲].

46121ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۲۹۳۸ (۲۲۶ف): نسخ محمد فرزند میرزا علی، ۸ ذیقعدهٔ **۱۲۱۶** زرین، ۲۳۷گ۲۷ س [ف.شیروانی۱: ۲۳۴].

46122ـ**مشهد**، عبدالحمید مولوی: نستعلیق شکستهٔ **۱۲۱۸** [نسخه‌ها ۵: ۲۰].

46123ـ**تهران**، مجلس۲۹۵۵: نستعلیق ابوطالب فرزند محمدحسین قانعی شاهرودی، ۱۴ رمضان **۱۲۱۹**، بخواهش‌مولا عباس‌هزارـ جریبی[ف. مجلس۱۰: ۳۸۶].

46124ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۷۱۸۶(۲۱۸ف): نستعلیق‌محمدنبی‌فرزند علی‌ـ نقی شیرازی، **۱۲۲۱**، ۱۷۲ گ ۲۱س[ف. شیروانی۱: ۲۳۱].

46125ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۹۸۵(۲۱۹ف): نسخ‌یکشنبه‌۵ شعبان**۱۲۲۲**، ۳۷۷ گ ۲۰س[ف.شیروانی ۱: ۲۳۱].

46126ـ **آصفیه**۱۱۱۴حدیث: نوشتهٔ **۱۲۲۴**[ف. آصفیه۴: ۲۶۶].

46127ـ**یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۲۲۸۳(۲۲۲ف): نسخ زیبای احمد فرزند

ابوالحسن اردکانی، ۲۵ ع۱/ ۱۲۲۵، ۲۹۶ گ ۲۴س[ف.شیروانی۱:۲۳۳].

46128 ـ **مشهد**، رضوی۹۳اخبار: نسخ احمد فرزند حسن موسوی بغرونی، **۱۲۲۵** [ف. رضوی۱:۹۳اخبار].

46129 ـ **تهران**، مجلس۴۹۷۷: ثلث ابوالقاسم فرزند محمدحسینی اصفهانی، رجب **۱۲۲۶**، ۲۶۵گ ۲۵ س[رؤیت]

46130 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۴۰۱۴(۲۱۲ف): نسخ **۱۲۲۶**، ۲۸۴ گ۲۵ س [ف. شیروانی ۱:۲۲۹].

46131 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۴۸۴۶ (۲۲۷ف): نسخ حاج حسن‌علی‌محمد علی عزآبادی، ۶ رجب **۱۲۲۷**، ۴۶۷گ ۱۷ س [ف.شیروانی ۱: ۲۳۴].

46132 ـ **رشت**، جمعیت نشرفرهنگ ۳۶ ج: نسخ محمدعلی فرزند محمدباقرمحمدآبادی، **۱۲۲۷** در جرقویهٔ اصفهان، ۲۸۲ گ ۲۳ س [ف. محمدروشن: ۲۷].

46133 ـ **نجف**، سیدحکیم۱۵۴: نوشتهٔ اسماعیل فرزند محمدعلی سبحانی، **۱۲۲۷**، ۲۵۶ گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری].

46134 ـ **مشهد**، مدرسهٔ میرزا جعفر (شماره‌یادنشده): نسخ **۱۲۲۸**، آغازافتاده [ف. شهرستانها ۱: ۲۷].

46135 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۱۱۳ (۹۲۰ف): نوشتهٔ **۱۲۲۸**، ۲۰۲ گ [آکیموشکین۱:۱۴۱].

46136 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۶۹۵ (۹۲۱ف): نوشتهٔ **۱۲۲۹**، ۳۲۷ گ [آکیموشکین ۱:۱۴۱].

46137 ـ **تهران**، الهیات، ۲۲۹ ب: نستعلیق اسفندیارفرزندرضاقلی میرزابابای آهی، **۱۲۲۹**، ۲۵۸ گ ۲۲س[الهیات ۱: ۴۱].

47138 ـ **ری**، عبدالعظیم۱۱۸: نستعلیق محمدعلی فرزند محمدجعفر فرزند ابراهیم حسینی، پنجشنبهٔ ۴رمضان **۱۲۳۰**، آغازدردیباچه افتاده است، [نسخه‌ها ۳: ۴۳۱].

46139 ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۳۷۸۰ (۲۱۶ف): نستعلیق ج۲/ **۱۲۳۰**، ۲۷۹ گ ۲۴ س [ف.شیروانی۱: ۲۳۱].

46140 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۶۵: محمدعلی فرزند محمدحسین طالقانی، یکشنبهٔ ۲ع۲/ **۱۲۳۱**، ۳۶۱ ص ۲۰ س[ف. دیباجی ۲: ۸۹].

46141 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد۹۲: نسخ، محمدباقرفرزندگل‌محمدقزوینی اصفهانی، **۱۲۳۱** در زنجان، زرین [ف. شهرستانها ۱: ۹۸].

46142 ـ **نجف**، سیدمحسن‌حکیم۱۱۸۱: نوشتهٔ محمد اسماعیل، **۱۲۳۱**، ۳۵۹ گ [یادداشتهای سیداحمداشکوری].

46143 ـ **ری**، عبدالعظیم ۲۸: نسخ ۲۶ شعبان **۱۲۳۲** [نسخه‌ها ۳: ۶۷].

46144 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد۱۲۰۶: نسخ **۱۲۳۲** [ف.شهرستانها ۱: ۹۸].

46145 ـ **تهران**، سپهسالار ۵۳۵۱: نسخ ۱۸ج۱/ **۱۲۳۳**، ۳۵۹ گ ۲۱س [سپهسالار ۴: ۳۵].

46146 ـ **قم**، فیضیه ۲۱۰۵(۱۰۳): نستعلیق محمدصادق فرزندمحمدتقی کله یساری ساکن ملاطالب چاپلق، ج۲/ **۱۲۳۳**، ۵۲۶ص ۲۴ س [ف.فیضیه۲: ۲۱۲].

46147 ـ **تهران**، ملی ۹۹ف: نسخ ملا صفرعلی فرزند قربانعلی خیابانی، ۶ شعبان **۱۲۳۳**، ۲۳۹ گ[ف.ملی۱: ۸۴].

46148 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۱۹۴۴ Or : نوشتهٔ **۱۲۳۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۵].

46149 ـ **هاروارد**، هوتن: : نستعلیق سلطان‌محمد تبریزی ۱۰ رمضان **۱۲۳۳** [نسخه‌ها ۴: ۳].

46150 ـ **مشهد**، رضوی ۴۹۲ اخبار (۱۹۸۷): نستعلیق محمد علی فرزند عبدالکریم مروزی، چهارشنبهٔ ۹ محرم **۱۲۳۶**، ۳۶۶ گ ۲۵ س [ف. رضوی ۵: ۶۸].

46151 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۴۶۲۴ (۲۲۴ ف): نستعلیق علی فرزند قربانعلی افشار، **۱۲۳۵**، ۲۲۰ گ ۲۰ س.

46152 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۷۱۳۱ (۲۲۰ ف): نستعلیق **۱۲۳۶**، آغاز افتاده، ۳۵۲ گ ۲۰ س [ف. شیروانی ۱: ۲۲۲ و ۲۲۳].

46153 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۵۴۳۲ (۲۲۱ ف): نسخ ج ۱/ **۱۲۳۸**، آغاز افتاده، ۲۷۳ گ ۱۳ س [ف. شیروانی ۱: ۲۳۲].

46154 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نسخ صابر فرزند زین‌العابدین خوانساری، چهارشنبهٔ ۵ ج ۱/ **۱۲۳۹** [رؤیت].

46155 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۶۳: نستعلیق محمدرضا فرزند آقا اکبر ماسوله‌ای **۱۲۴۱**، زرین [ف. شهرستانها ۱: ۹۸].

46156 ـ **مشهد**، رضوی ۴۹۳ اخبار (۱۹۸۶): نستعلیق عبدالکریم فرزند محمد حسین آشتیانی قمی، چهارشنبهٔ ۷ صفر **۱۲۴۱**، ۲۸۳ گ ۲۳ س [ف. رضوی ۵: ۶۹].

46157 ـ **همدان**، آقای حاجی ایزدی: نستعلیق ۱ شوال **۱۲۴۵** [نسخه‌ها ۵: ۳۶۶].

46158 ـ **تهران**، سپهسالار ۷۲۴۱: نستعلیق **۱۲۴۵**، ۲۵۰ گ ۲۲ س.

46159 ـ **تهران**، سپهسالار ۴۵۲: نستعلیق حاج بخشعلی فرزند حسین کنجدجانی گلپایگانی، ۲۵ ج ۱/ **۱۲۴۶**، ۲۵۷ گ ۲۴ س [سپهسالار ۴: ۳۵].

46160 ـ **تهران**، ملی ۱۱۵۸ ف: نسخ غلامعلی فرزند رمضانعلی فرزند محمدتقی نوری، **۱۲۴۷**، ۳۴۲ گ ۲۴ س [ف. ملی ۳: ۱۸۲].

46161 ـ **تهران**، ملک ۲۲۰۵: نستعلیق عبدالرزاق فرزند محمدحسن، ج ۲/ **۱۲۶۲**، ۴۴۵ گ ۱۹ س [رؤیت].

46162 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۷۵: نسخ سید محمد حسینی **۱۲۶۳** [ف. شهرستانها ۱: ۹۸].

46163 ـ **ری**، عبدالعظیم ۹: نستعلیق حسن فرزند محمد مجید حسنی، ع ۲/ **۱۲۶۶** [نسخه‌ها ۳: ۶۷].

46164 ـ **تهران**، ملی ۱۱۴۴ ف: نسخ محمداسماعیل، ۱۲ صفر **۱۲۶۶**، آغاز برابر نمونه، ۳۵۶ گ ۲۰ س [رؤیت].

46165 ـ **قم**، فیضیه ۲۱۰۴ (۱۰۲): نسخ خوش چهارشنبهٔ ۲ صفر ۱۲۷ (= **۱۲۷۰**)، ۱۰۸۰ ص ۱۷ س [ف. فیضیه ۲: ۲۱۱].

46166 ـ **تهران**، آقای مسعود محتشمی: نستعلیق **۱۲۷۱** [نسخه‌ها ۵: ۶۷۲].

46167 ـ **قم**، فیضیه ۲۱۰۳ (۱۰۱): نستعلیق ابوعلی طباطبائی، **۱۲۹۹**، ۸۶۲ س [ف. فیضیه ۲: ۲۱۱].

46168 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۰۸۶۹ (۲۱۴ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۱۳ گ ۱۹ س [ف. شیروانی ۱: ۲۳۰].

46169 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۴۷۰۴ (۱۴۴ ف): نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده، ۱۷۸ گ ۲۳ س [ف. شیروانی ۱: ۱۸۰].

46170 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۴۹۶۵ (۲۱۷ف): نستعلیق تحریری آغاز سدهٔ **۱۳**، ۳۳۲گ ۱۹ س [ف. شیروانی ۱: ۱۳۱].

46171 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۲۲۲: نسخ سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده.

46172 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۸۵۸: شکسته نستعلیق، سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده [ف. شهرستانها ۱: ۹۸].

46173 ـ **هند**، بانکیپور ۵۰۰: نسخ سدهٔ **۱۳**، ۳۷۳گ ۲۵س [ف. عبدالمقتدر ۶: ۱۳۳].

46174 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نسخ، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۱۰۷].

46175 ـ **تهران**، مجلس ۶۲ خویی: نسخ میرمحمدحسین فرزند میرخان مرندی، ۷۳۷ص ۲۰ س [ف. مجلس ۷: ۶۱].

46176 ـ **همدان**، کتابخانهٔ غرب ۱۶۷۹: نستعلیق [ف. دکتر مقصود].

46177 ـ **قم**، فیضیه ۲۱۰۲ (۱۰۰): نسخ محمد کاظم موسوی، ۸۷۶ص ۲۳ س [ف. فیضیه ۲: ۲۱۰].

جنات الخلود

ازمحمدرضا فرزند محمد مؤمن امامی خاتون‌آبادی، بنام شاه‌سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵-۱۱۳۵)، درجدول‌هایی، شرح اسماء حسنی، شناسایی پیامبران و سرگذشت آنان، سرگذشت چهارده معصوم، روزهای فرخندهٔ مذهبی وجز آنها ازقبله‌شناسی، طول و عرض شهرها، وآداب مسافرت را گردآورده‌است، ودر ۱۱۲۷ (باغ‌عدن) بانجام رسانده‌است. وبارها چاپ شده است. **آغاز**: الحمدلله الحکیم المعبود، المتفرد بالازلیة واللابود... برلوایح ارواح زاکیه، وصفایح اذهان صافیه... کمینه...

بنگرید: ذریعه ۵: ۱۵۰ ـ ف. مشار: ۴۹۹.

46178 ـ **مشهد**، رضوی ۱۸۰ تاریخ: نسخ خوش محمد مقیم حافظ تبریزی ۱۱ رمضان **۱۱۲۷** [ف. رضوی ۷: ۶۱].

46179 ـ **تهران**، مجلس ۵۱۰۰': نسخ عبدالعلی فرزند محمد ایروانی، سدهٔ **۱۲**، نسخهٔ هنری، آغاز برابر نمونه ۳۵ گ [رؤیت].

46180 ـ **مشهد**، رضوی ۲۷ تاریخ: نستعلیق **۱۲۴۲**، ۳۵گ [ف. رضوی ۳: ۸۱].

46181 ـ **مشهد**، رضوی ۱۸۲ تاریخ: نسخ و نستعلیق **۱۲۵۳** [ف. رضوی ۷: ۶۲].

46182 ـ **مشهد**، رضوی ۱۸۱ تاریخ: نسخ خوش عبدالحسین فرزند ملا زین‌العابدین ۲۸ شعبان **۱۲۵۶**، زدین [ف. رضوی ۷: ۶۱].

46183 ـ **تهران**، ملی ۹۶۰ ف: عبدالحسین فرزند ملا زین‌العابدین یزدی، سه‌شنبهٔ ۱۴/۹/**۱۲۵۹**، ۳۴گ [ف. ملی ۲: ۴۹۷].

46184 ـ **تهران**، ملك ۱۴۷۵: نسخ عبدالحسین یزدی فرزند ملازین‌العابدین، ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۶۰**، ۳۵گ [رؤیت].

46185 ـ **تهران**، ملی ۱۳۰۸: نسخ اقل‌العابدین ... یزدی، در سه‌شنبهٔ ۲۴ شوال **۱۲۶۰**، زدین، ۳۰ گ ۲۷س [ف. معارف ۲: ۱۴۰].

46186 ـ **مشهد**، رضوی ۱۷۸ تاریخ: نستعلیق و نسخ هادی ورتوانی رودباری، صفر **۱۲۶۱** [ف. رضوی ۷: ۶۰].

46187 ـ **تهران**، اصغرمهدی ۱۰۰: نستعلیق محمدباقر فرزند میرزامحمدجعفر آشتیانی، در قزوین، دردوشنبهٔ ۲۶ رمضان

۱۲۶۱، [نسخه‌ها۲ : ۷۰].

46188ــ **تهران**،مجلس۵۳۹ : نسخ‌وثلث **۱۲۶۱**،زدین ، آغاز برابر نمونه ، ۳۵ گ [ف.مجلس۲ :۳۱۸].

46189ـ **تهران**،مجلس۵۶۱۸ : نستعلیق زیبای **۱۲۶۳** ،زدین (ص ۲ـ۳۰۲)[ف.مجلس ۱۷ : ۷۱].

46190ــ **یزد** ، سیدابوالفضل‌سعیدی، ریحان‌یزدی : نسخ محمدحسین ، آدینهٔ صفر **۱۲۶۴** بـرای صاحب اختیاری خالویی صدر العلماء ، نسخهٔزیبایی است.[نسخه‌ها۴ : ۴۶۰].

46191ــ **مشهد** ، رضوی ۱۷۷ تاریخ: نسخ و نستعلیق‌هند **۱۲۷۰**، زدین،[ف . رضوی ۷ : ۶۰].

46192ــ **تـهـران** ، ملك ۵۳۲۶ : نستعلیق خـوش‌سدهٔ **۱۳** ، اکلیلی ، ۳۳ گـك [رؤیت].

46193ــ **تهران**،مجلس ۲۷۳۵/۱ : نستعلیق محمدعظیم‌خان‌منشی دربادهرات‌فرزند محمد اسماعیل خان در **۱۳۱۵** (ص ۱ـ۲۶۷) [ف .مجلس ۹ :۷۳].

46194ــ **مشهد** ، رضوی ۲۶ تاریخ: تاریخ یادنشده ، زرین ، ۳۵ گ‌[ف.رضوی۷ : ۸۱].

46195ــ**مشهد**،رضوی۱۷۹تاریخ: نسخ ونستعلیق ،زدین [ف. رضوی ۷ : ۱۷۹].

46196 ــ **تبریز** ، ملی۳۰۹۱ : نستعلیق یکی از سادات حسینی در یزد، تاریخ یادنشده، [ف .ملی تبریز۱ :۳۳۸].

46197 ــ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم D۳۱۷ (۹۲۹ف): بی‌تاریخ، (۱پ.۲۴۷پ) [آکیموشکین۱ :۱۴۲].

جواهرالاخبار

کرمانی،دربخش‌تاریخ فلسفه‌خواهدآمد.

جواهرالمقاتل

از شیخ محمدعلی کـرمانشاهی اصفهانی تهرانی ، بعربی و فارسی ، درسوگواری ، در ۱۳ ج۱/ ۱۳۱۲، درمدرسهٔ سپهسالار بـانجام رسانده‌است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌جعل‌الشهداء من‌ادنی‌المراتب‌السفلیة‌الناسوتیة‌ترقیاً

46198 ــ **تهران** ، سپهسالار۵۳۶۷ : نسخ نگارنده ، **۱۳۱۲** ، ۷۶۹ گ ۱۳ س [ف. سپهسالار۴ :۱۲۲].

ح

حالات ثامن‌الائمة = احوال ثامن...

عصار،درص۴۴۰۷ گذشت.

حالات و کرامات چهارده معصوم

ازمحمدبیخبری....

46199 ــ **تهران**،ملك۳۷۳۱ : نستعلیق در **۱۱۲،۹۹۸**گ ۱۲ س [ف. ملك ،فارسی: ۲۰۵].

حجج‌الرضویه

از اسماعیل شریف فـرزنـد محمدمحسن شاهرودی که در تهـران میـزیسته است ، در سرگذشت و مناقب امام‌رضا ،دریك‌مقدمه‌وهشت باب ویك خاتمه، بنام مظفرالدین‌شاه(م۱۳۲۴) در ۱۳۱۴بانجام رسیده .مقدمه‌درامامت: باب

۱ ـ شمه‌ای از سرگذشت او ، پنج فصل ۲ ـ معجزات او ، دو فصل ۳ـ احضار و ولیعهدی او ، چهارفصل ۴ ـ مناظرات او با ارباب ادیان ۵ ـ دعاهای منسوب باو و مناقب ایشان ، چهارفصل ۶ ـ سبب اقدام بکشتن او ، سه فصل ۷ـ زیارت خاکجای او ، دو فصل ۸ ـ مسائل متفرقه: مذهب واقفیه ، حالات زید بر ادر ایشان ، خاکجای و ساختمان آن ، مشاهیر طوس. خاتمه در سرگذشت خواهر ایشان فاطمهٔ معصومه. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق انوارا ، و جعلهم بعرشه محدقین.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه، نقبا: ۱۴۸

46200 ـ **مشهد** ، رضوی ۵۰۶ اخبار (۲۰۰۱): نسخ یحیی فرزند محمد باقر تفریشی ، آغاز سدهٔ **۱۴** ، ۲۵۷ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۵: ۷۷].

46201 ـ **مشهد** ، فرخ ۲۷۲: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۸۸].

حجر اسماعیل

از محمد هاشم فرزند محمد مفید فرزند محمد نبی شیرازی ، مجموعه شعرهایی‌ست در ستایش و سوگواری خاندان پیامبر ، و دنباله‌ایست برای «کعبة الباکین» پدرش. که در ذیحجهٔ ۱۲۵۵ با نجام رسانده است.

بنگرید : ذریعه ۶: ۲۶۶و ۱۸: ۸۴.

46202 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲/۲۸۶۹ : نسخ سراینده **۱۲۵۵** (۲۳پ ـ ۶۳پ) بدنبال «کعبة الباکین» پدرش [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۱۵].

46203 ـ **نجف** ، سید هادی اشکوری : بخامهٔ سراینده ، همراه «کعبة الباکین» پدرش [ذریعه ۱۸ : ۸۵].

46204 ـ **شیراز** ، ملی فارس ۸۹۱/۵۱ دا (۲۱۵ـ۸ گ) : گویا بخامهٔ خود محمد هاشم ، ۲۰ شوال **۱۲۵۵** ، بدنبال «کعبة الباکین» پدرش ، [ف. ملی ۱ : ۱۸۹].

حدایق الجنان

از محمد حسن فرزند محمد ابراهیم ، که از منبریان بوده است . درسرگذشت امام جعفر صادق.

46205 ـ **تبریز** ، تربیت ۹۱ (۱۱۷ ف): تاریخ یادنشده ، در میان چند برگ سفید گذارده شده ، در پشت برگ آغاز نوشته شده: یکصد و دو ورق و چهار هزار بیت [ف . محمد نخجوانی: ۱۰۶].

حدایق المقربین

خاتون آبادی ، در ص ۹۳۳ گذشت.

حدیقة الاحزان

نام نگارنده در نسخهٔ مجلس ۲/۳۵۳۱ پاك شده است ، و گویا از محمد واعظ اصفهانی ، نگارندهٔ «جامع المعجزات: ۴۴۴۴» باشد بهر حال نگارنده از مردمان سدهٔ سیزدهم بوده است ، و در ۵۹ مجلس درفضایل و سوگواری خاندان پیامبر است. [عبدالحسین حایری]. **آغاز** : الحمدلله الذی جعلنا من المتمسکین بولایة... اما بعد ، بندهٔ عاصی خاطی تبه روزگار

46206 ـ **تهران** ، مجلس ۲/۳۵۳۱: با تاریخ **۱۲۶۴** در دفتر (ص ۱ ـ ۱۸۰) درهامش «جامع المعجزات» [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۸۷].

حدیقة البکاء

از ترکی شیرازی ، آقا محمد حسین آغولی ، از سدهٔ سیزدهم . دیوان سروده‌های او در دو جزء در یك مجلد در بمبئی بسال ۱۳۱۴ ق ۱۹۱ + ۱۳۸ ص چاپ شده است: جزء یکم بنام «حدیقة البکاء» در سوگواری ، دوم «لاله‌زار» در غزل. **آغاز** :

ثنا وستایش خاص حکیمی ست که.

بنگرید: ف. مشار: ۷۲۲ ـ ذریعه ۹: ۱۶۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۱۳.

45207 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۵۲۷۵ (۲۱۷ف): نسخ آغاز سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۷۸ گ ۲۵ط [ف. شیروانی ۱: ۳۰۱].

حزن العاشقین

از سیدعلی اصغر فرزند محمد فرزند اسماعیل موسوی سمنانی، در ۱۶۳ مجلس روضه خوانی.

آغاز: حمدله، بعداز حمد بر خدا و لعنت بر

45208 ـ **همدان**، کتابخانهٔ غرب ۷۸۸۶: شکسته نستعلیق بد نگارنده، ۲۵ رمضان **۱۳۰۴** [ف. دکتر مقصود].

حصار الاسلام = تاریخ عمری

از محمدحسین عمر محمد عبدالسلام هروی. در فتوحات خلیفهٔ دوم تازیان: عمر بن الخطاب.

45209 ـ **آصفیه** ۹۹۹ تاریخ: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۹۶].

حصص الاتقیا من قصص الانبیاء = ترجمهٔ کشف الغوامض فی احوال الانبیاء = عصمت الانبیاء

متن از ابوالحسن محمد فرزند یحیی البشاغری. نخست یك تن سمرقندی در اوایل سدهٔ چهارم کتابی بنام «معاصی الانبیاء» بعربی نگاشته است، که در آن سخنان بدعت آمیزی رفته بوده است. آنگاه دو تن به پاسخگوی آن پرداخته اند. یکی ابومنصور الماتوریدی متکلم درگذشتهٔ ۳۳۳ق که او را تکفیر کرده و حکم برسوزاندن آن داده است. دومین آنان نگارندهٔ این کتاب است که در رد «معاصی الانبیا» نگاشته است. و در سده‌های چهارم تاششم مورد توجه مردم آن روزگار بوده است ولی بعلت متن مغلق آن در سدهٔ ششم نورالدین احمد فرزند محمود فرزند ابوبکر صابونی بخارایی حنفی درگذشته ۵۸۰ق گزیده‌ای از آن در آورده است. این خلاصه نیز بعربی بوده است. ولی از آن نسخه‌ای در دست نیست. و آنچه در دست هست ترجمهٔ فارسی این خلاصه است: از ابوعبدالله مسعود فرزند علی فرزند عمر صراف، یکی از شاگردان همان صابونی ست، که در سال ۶۰۸ ق بانجام رسانده است، و این ترجمه بنام «حصص الاتقیاء من قصص الانبیاء» است. این نام نادرست در «کشف الظنون» بنام «حصن الاتقیا...» یاد شده است.

45210 ـ **پاریس**، ملی P۲۵: نستعلیق ۲۰ع۲/۹۹۴، (۱۵۸۶م) ۲۱۲ گ ۱۹ س، [بلوشه ۱: ۳۷۰] فیلم آن در دانشگاه ش ۷۸۳ هست [فیلمها: ۱۵۴].

45211 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۸۳۲ (۱۰۴۹ف): بی تاریخ، ۳۰۸ گ [آکیموشکین ۱: ۱۵۵].

حقایق = تاریخ محمدی

از کسی با تخلص راجی، بریگل می نویسد: که گویا همان بمانعلی راجی کرمانی (که یاد او در «حملهٔ حیدری: ۲۷۷۶» گذشت) باشد.

حماسهٔ دینی ست، درسرگذشت پیامبر به نام ناصرالدین شاه، بسال ۱۲۷۰ ق در دویست و نود و یك عنوان بانجام رسانده است.

درف. مشار: ۵۷۱ از دو منظومهٔ حماسی بنام «حقایق ناصری» و «حقایق النبویه والعلویه» از ابوالقاسم فرزند علی اکبر اصفهانی متخلص به راجی یاد شده است که هر دو از حماسه های دینی ست.

45212 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف، ذیل دوم ۹۸۷): نوشتهٔ **۱۲۷۲** (۱۸۵۶م) [بریگل ۱: ۵۹۷].

حق الیقین

از ناشناس. سرگذشت کوتاه پیامبر اسلام است، گزیده از چند کتاب از آن میان «گلشن راز» شبستری.

46213 ـ **آلمان**، توبینگن. دانشگاه ۱۵۴۱: تاریخ یاد نشده (ف. هاینتس ۱۲۲) [بریگل ۱: ۶۰۹].

حکمت شهادت = اسرار الشهادة

از محمد باقر مجلسی، (که یاد او در «اختیارات: ۲۱۸» گذشت) در بارهٔ فلسفهٔ رویداد کربلا و پاسخگوی به مخالفان بر پایهٔ حدیثها.

در ذریعه به هیچیك از دو نام بالا یاد نشده است. **آغاز:** الحمدلله الذی خص البلاء بالانبیاء ثم الاوصیاء ثم الامثل فالامثل من الاولیاء.

46214 ـ **قم**، سید شهاب الدین، آقا نجفی ۱۸۷/۲۷: با تاریخ **۱۱۲۵** در دفتر (۲۵۸ر ـ ۲۶۸پ) [ف. اشکوری ۱: ۲۱۵].

46215 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۴۲۷ (۱۸۵۳ف): نوشتهٔ **۱۲۷۳**، (۵۰۶ر ـ ۵۱۶پ) [ف آکیموشکین ۱: ۲۵۷].

حلیهٔ حضرت سید المرسلین = شمایل مبارك سید المرسلین

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی، (که یاد او در «تکمیل الایمان: ۹۲۵» گذشت). گرفته شده از «مدارج النبوه»ی خود او. این «مدارج» در دو جلد در هند ۱۹۱۳م چاپ شده است. (بنگرید: آداب لباس: ۴۴۰۵). **آغاز:** بسم الله والحمدلله علی وجوده ... اما بعد، این نسخه‌ای ست در بیان حلیهٔ جلیلهٔ حضرت سید المرسلین ص.

بنگرید: ف. مشار: ۱۴۱۵.

46216 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ S.۲۴ (۱۲۳ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام **حلیهٔ جلیهٔ حضرت سید المرسلین** است، ۲۸ گ ۱۵س [ف. محمد اشرف: ۱۳۸].

46217 ـ **آصفیه**، ۳۸۷ سیر: گویا نوشتهٔ **۱۳۲۰**، در فهرست بنام **شمایل مبارك** است [آصفیه ۴: ۳۸۳].

46218 ـ **بنگال**، آسیایی ۵/۱ CO (۱۰۷۳): تاریخ یاد نشده، در فهرست بنام **رساله شمایل** است [ف. بنگال: ۱۷۵].

46219 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۹۶/۳/۴۷۲: نوشتهٔ غلامحسین، تاریخ یاد نشده در فهرست بنام **حلیه مبارك** آمده است [. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۱].

حلیهٔ رسول = رسالهٔ...

از غلام محیی الدین قصوری، (بنگرید: حلیهٔ محبوب خدا: ۲۷۷۴).

46220 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۸۰/۱: نوشتهٔ رحمت الله، پیرامن **۱۲۷۶** (۱۸۵۹م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۱].

حلیهٔ رسول

از محمد هاشم همدانی. **آغاز:** اللهم صل علی محمد خیر العالمین خلقاً وخلقا وعلی آله و اصحابه.

46221 ـ **داکا**، دانشگاه ۲۴۲ DU (۲۸ف): نستعلیق، بی تاریخ، با مهر: میرزا امامقلی بیگ ۱۲۱۷، ۴ گ [ف. حبیب الله ۱: ۲۳].

حلیهٔ رسول = شمایل النبی = حلیهٔ حضرت سید المرسلین

عبدالحق دهلوی

حلیهٔ مبارك

شاه جیو، در ص ۲۷۷۳ ـ ۲۷۷۴ گذشت.

حلیهٔ مبارك

ازشرف به‌نظم. و آغاز می‌شود باقصیده‌ای در ستایش پیامبر ازعمادالملك غازی‌الدین خان فرزند غازی‌الدین خان فیروز جنگ آصفجاهی که در ۱۱۶۵ سروده‌است . **آغاز:** صفت رسول خدا.

46222 **هند** ، بانگیپور ۲۱۹۲ :در مجموعه نوشتهٔ **۱۲۵۳**، (۱۵۵ر-۱۵۷ر)[ف. عبدالمقتدر ، ذیل ۲ : ۱۳۰].

حلیة الموحدین

از ابوالحسن علی زواره‌ای اصفهانی ،(که یاد او در «ترجمة الخواص: ۱۳» گذشت). ترجمهٔ «روضة الواعظین» شیخ مفید (م ۴۱۳) است، در پندواندرز وعقاید وسرگذشت وسیرت چهارده تن، در یك مقدمه و پانزده باب : مقدمه در ماهیت عقول و مراتب علوم. باب ۱ ـ خداشناسی، هفت مجلس ۲ ـ پیامبری، دومجلس ۳ـ امامت و سیرت حضرت علی، پنج مجلس ۴ ـ سیرت و سرگذشت فاطمه، سه مجلس ۵ـ امامت وسرگذشت و سیرت حسن وحسین ۶ـ امامت وسرگذشت زین العابدین ۷ ـ امامت و سرگذشت محمد باقر ۸ تا ۱۴ هر باب ویژهٔ یك امام از اثبات امامت و تاریخ و سیرت او ۱۵ ـ در امور متفرقه در ۶۷ مجلس از مناقب خاندان پیامبر و یاران او وعادات و سیر و سلوك، مجلسهای پایان در بارهٔ بهشت و دوزخ است . **آغاز:** آغاز کلام بنام حضرت ملك العلامی که گلزار.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۸۴.

46223 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۹۵ : نسخ متوسط ۲۰ ع ۲ ۲/**۹۶۴** در روزگار مترجم ، عبارتهای عربی معرب، نسخهٔ ممتاز ، ۷۳۴ ص ۲۱ س [ف . مجلس ۶ : ۲۵۰] .

حملهٔ حیدری

از باذل مشهدی ، میرزا محمد رفیع ، که در ص ۲۷۷۵ یادشده‌است ،

اینك نسخه‌های دیگر :

46224 ـ **لنین گراد**، اکادمی E ۱۲ (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوری مهجور **۱۱۹۹-۹۱** [آکیموشکین ۱ :۴۶۸].

46225 ـ **کاشان** ، مدرسهٔ سلطانی ۳۸۸ر۳ : نستعلیق ، بی‌تاریخ [ف. سلطانی : ۱۷].

46226 ـ **داکا** ، دانشگاه ۲۱۰ DU (۱۳۱ف): نستعلیق ، آغا برابر نمونه ، ۳۰۵ گ [ف حبیب‌الله ۱ : ۱۱۶].

46227 ـ **پیشاور** ،دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۶۸ : جلد ضخیم، در فهرست آمده: مجهول الاسم، سیرت عهدرسالت و خلفای اربعه منظوم ، آغاز برابر نمونه. گویا همین کتاب باشد [لباب المعانی ، عبدالرحیم مولوی : ۲۷۸].

حملهٔ حیدری

راجی کرمانی که در ص ۲۷۷۶ یادشده‌است

اینك نسخه‌های دیگر :

46228 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ غرب ۴۵۳۰: نستعلیق محرم **۱۲۵۹** درهمدان [ف. دکترمقصود].

46229 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۴۰: نسخ محمدتقی فرزند محمدکاظم همدانی، ۱۳ ذیحجهٔ **۱۲۶۵** ، ازوی نسخهٔ اصل، آغاز برابر نمونه، ۶۴ ۵ص ۲۷س [ف.دیباجی ۲ : ۷۴]،

46230 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۵۷ : نسخ ، آغاز و انجام افتاده، ۴۲۲ص، ۲۴ س [ف . دیباجی ۲ : ۸۴].

حیات القلوب

از محمد باقر، مجلسی دوم، (که یاداودر «اختیادات : ۲۱۸» گذشت). درسرگذشت و سیرت پیامبران گذشته درسه‌مجلد: ۱-پیامبران ۲ - پیامبر اسلام ۳ - امامان و خلفا. و همان احادیث‌جلدهای ۵ و۶ و۷ «بحارالانوار» است که بفارسی درآورده‌است. و در ۱۰۸۷ بانجام رسانده‌است . بارهاچاپ‌شده‌است . **آغاز : ج ۱** : حیات قلوب زنده دلان وادی ضلالت و حرمان بحمد خداوندیست **آغاز : ج ۲** : حمدله.صلاة . این کتاب دویم ازکتاب حیاة القلوب از مؤلفات احقرعبادالله.

بنگرید: ذریعه۷: ۱۲۱-ف. مشار: ۵۸۹.

46231 - **تهران** ، مجلس ۴۴۲۴ : نسخ شوال **۱۰۸۵** ، ۲۷۵ گ ۲۱ س[رؤیت].

46232 - **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۹۹۱/ ۵۰۰۱ : بخامهٔ نگارنده (؟) اواخرج۲/ **۱۰۷۳** (۱۶۶۳م) [ف.دکترمحمد بشیرحسین۲: ۲۳۶] .

46233 - **هند** ، بانکیپور ۵۰۱:ابن محمدباقر جنابذی، ۱۶ شعبان **۱۰۹۰** ، آغاز برابر جلد ۱ ، ۲۹۵ گ۲۸ س[ف.عبدالمقتدر ۶: ۱۳۶].

46234 - **مشهد** ،رضوی ۱۰۴۰۸ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زرین ، آغاز برابر نمونهٔ۱، ۲۹۸ گ ۲۵س [رؤیت].

46235 - **تهران** ،الهیات۴۹ب: نسخ محمد نصیر فرزند محمد علی ایجی ابهری اصفهانی ، ۲۰ شوال **۱۱۰۸** (ج۲) بروزگار نگارنده ، ۴۸۷ گ ۲۵ س [الهیات ۱: ۵۰].

46236 - **تهران**، ادبیات ۷ جوادی: نستعلق محمد معین فرزند محمد فصیح ، در پایان‌رمضان**۱۱۱۷**، جلد۱[ف.ادبیات۳: ۱۶].

46237 - **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو۱ق ف ۴۳ : نوشتهٔ **۱۱۲۴** ، ۸۹۸ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی: ۲۳] .

46238 - **لنین‌گراد** ،اکادمی علوم D ۳۰۵ (۱۱۲۲): نوشتهٔ **۱۱۲۶**: ۴۷۱ گ [آکیموشکین ۱ : ۱۶۷].

46239 - **یزد**، جامع کبیر ، وزیری ۵۹۷۹ (۲۷۰ ف): نستعلیق آغازسدهٔ**۱۳**، ۲۶۰ گ ۲۲ س .

19240 - **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۷۷۱۲(۲۷۲ ف) : نسخ پایان سدهٔ**۱۳**، آغاز افتاده ، ۴۰۳ گ ۲۸ س [ف . شیروانی ۱ : ۲۸۱-۲۸۲].

46241- **تهران** ، ادبیات ۴۴جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف - ادبیات۳: ۱۶].

46242 - **تهران** ،،اصغر مهدوی ۲/ ۵۴۶ : نسخ سدهٔ **۱۲** ، گزیده‌ای‌ست ازآن‌در داستان فیل‌و معراج [نسخه‌ها۲ : ۱۲۲].

46243 - **تهران**، ملی۳۷ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، پایان افتاده ، ۴۲۲ گ ۱۸س [ف . ملی ۱ : ۲۷].

46244- **نجف** ،امیرالمؤمنین۱۹۸۶: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳** ، با تملک۱۱۲۶،ج۱ ۳۰۸ گ [ف.خطی،سیدعبدالعزیزطباطبایی].

46245 - **نجف** ، امیرالمؤمنین۷۸۴: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳** ، زرین، ۳۵۶ گ ،ج۱

46246- **تهران**، الهیات ۱۴۷: نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳** [ف. الهیات۱: ۳۰۷]

از باب. ۲تاپایان‌است [ف. الهیات ۱ : ۷۰۳].

46246 - **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۳۴۴۲.(۲۶۸ف) : نستعلیق شکسته، یکشنبه ۱۴ محرم **۱۲۰۹** ، بدستورحاج‌حسن شریعتی ج۱ آغاز ، ۳۴۷ گ ۲۱ س[ف. شیروانی ۱ : ۳۴۴۲].

46250 ـ تهران ، الهیات۹۳ آل آقا: نستعلیق عبدالله فرزند حاج محمد جعفر، آدینه ۱۷ ذیقعدهٔ **۱۲۱۷** [الهیات۱:۳:۷۰۳].

46251 ـ مشهد ، رضوی ۵۱۳ اخبار (۲۰۰۵): نستعلیق **۱۲۲۶**، جلدیکم، ۳۴۲ گ ۲۵ س [ف . رضوی ۵: ۷۹].

46252 ـ تهران ، مجلس ۵۴۲۰ : نسخ **۱۲۲۷** ، جلد سوم ، ۱۷۶ گ ۲۰ س [رؤیت].

46253 ـ قم ، آستانه ۲:۴۲-۵۹۷۵: نسخ خداداد فرزند محمدعلی دهنوی محمود آبادی برخواری، شعبان **۱۲۲۷**، ش ۱دفتر [ف. آستانه: ۱۹۱].

46254 ـ یزد ، جامع کبیر ، وزیری ۱۵۳۸۱ (۲۷۱ف): نستعلیق محمدربیع فرزند ابوالقاسم کجوری، **۱۲۳۰** ، ۳۷۴ گ ۱۸ س [ف .شیروانی۱:۲۸۱].

46255 ـ تهران ، مجلس ۴۴۸۵ : نسخ محمد فرزند ملاعبدالله خوانساری، ذیحجهٔ **۱۲۳۱**، ۳۰۹ گ ۳۲ س[رؤیت].

46256 ـ مشهد ، رضوی۱۰۵۳۶ فهرست نشده: نسخ ابن نظرعلی قدیم مشهور به جانی ، ۱۲ ذیحجهٔ **۱۲۳۶** ، جلددوم، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، اکلیلی، ۳۴۸ گ ۳۰ س [رؤیت].

46257 ـ قم ، آستانه۲: ۳-۶۱۱۳: باتاریخ**۱۲۳۶** دردفتر، ش ۱ دفتر [ف آستانه : ۱۸۸].

46258 ـ قم ، فیضیه۲۱۱۸ (۱۱۶): نستعلیق ملاعلی فرزند عباسعلی قزوینی، ۱۷ رمضان **۱۲۳۸**، ۷۵۰ص ۲۴ س[ف .فیضیه۲:۲۱۷].

46259 ـ تهران ، الهیات۴ب: نستعلیق ملاعلی فرزند شریف تبریزی، ۱۶ محرم **۱۲۳۸** جلد۱، ۲۴۹ گ ۲۷ س[الهیات۱:۵۰].

46260 ـ قم ، فیضیه ۲۱۱۹ (۱۱۷): نستعلیق محمد تقی فرزند میرزا احمد نخجوانی، محرم **۱۲۴۲** ، ۳۳۰ص ۲۱ س[ف.فیضیه ۲: ۲۱۸].

46261 ـ یزد ، جامع کبیر ، وزیری ۱۴۹۹۰(۲۷۳ف): نسخ سیدمهدی جندقی، ۸ رمضان **۱۲۴۴**، ۲۴۰ گ ۲۹ س.

46262 ـ یزد ، جامع کبیر ، وزیری ۹۴۶۹(۲۶۹ف): نسخ **۱۲۴۴**، ۲۵۸ گ ۱۳ س[ف.شیروانی۱: ۲۸۱و۲۸۲].

46263 ـ یزد ، جامع کبیر ، وزیری ۵۸۸(۱۵۰۰۳) : نسخ محمدعلی فرزند حاج میرزا حسین ایراند آبادی، **۱۲۴۵** ، آغاز افتاده، ۳۲۱ گ ۲۵ س [ف. شیروانی].

46264 ـ اصفهان ، عمومی ۳۱۰۷: نستعلیق اسماعیل فرزند حسین مبارکه ، ۲۶ محرم **۱۲۴۵** ، بخش دوم از جلد دوم ار باب ۳۱ تا ۶۵ است ، ۳۶۹ ص ۲۷ س[ف .دکتر مقصود ۱ : ۹۲].

46265 ـ یزد ، جامع کبیر ، وزیری ۵۶۹۱(۲۶۷ف): نسخ محمدعلی فرزند علینقی حسینی، ۲۷ع۱/**۱۲۵۲** ، ج ۲، ۳۳۷ گ ۲۵ س [ف.شیروانی۱ : ۲۸۰].

46266 ـ تهران، سپهسالار ۵۳۶۹: نستعلیق محمداسماعیل فرزند استادآقابابا بزاز تهرانی، ۲ع۱/**۱۲۶۰**، ۲۳۲ گ ۱۶ س [ف. سپهسالار۴:۳۵۱].

46267 ـ مشهد، مدرسهٔ سلیمان خان ۱۲۵ : شکسته نستعلیق، **۱۲۶۲** ، ج ۲ [ف . شهرستانها ۱ : ۴].

46268 ـ یزد، جامع کبیر ، وزیری ۴۶۸۳ (۲۷۴ف): نسخ محمد فرزند حاج رحیم،

۱۶شوال۱۲۶۵ ، آغاز افتاده، ۳۰۲گ ۳۰س [ف.شیروانی۱:۲۸۳].

46269 ـ اصفهان ، عمومی۳۳۵۳ : نستعلیق جواد فرزند محمد باقر فرزند سلطان محمد، ۷ ج ۱/ ۱۲۶۸، ج ۲، ۶۱۰ ص ۲۸ س [ف . دکترمقصود۱:۹۲].

46270 ـ مشهد ، مدرسهٔ سلیمان‌خان ۵۷ : نستعلیق خوش‌عبدالراجی، ۱۲۹۵، ج۲، از باب۲۵ تاپایان [ف.شهرستانها ۱:۴].

46271 ـ مشهد ، مدرسهٔ سلیمان خان ۸۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، گزیده‌ای‌ست، انجام افتاده[ف.شهرستانها ۱:۴].

46272 ـ تهران، ملی۱۷۶ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغازبرابر نمونهٔ۱ ، ۵۰۶گ ۲۱س [ف.ملی۱:۱۷۹].

46273 ـ یزد ، جامع کبیر، وزیری ۱۴۸۳۹(۳۰۹ف): نسخ آغاز سدهٔ ۱۳، آغازو انجام افتاده، ۳۳۰ گ ۲۹ س [ف. شیروانی ۱:۲۹۷].

46274 یزد ، جامع کبیر ، وزیری ۵۷۶ (۱۵۱۰۰): نسخ آغاز سدهٔ ۱۳ ، آغاز وانجام‌افتاده، ۳۱۳گ ۲۶ س[ف.شیروانی.]

46275 ـ نجف ، امیرالمؤمنین۲۰۲۵: سدهٔ ۱۳ ، ۴۶۱گ ، ج ۲ [ف .خطی ،سید عبدالعزیز طباطبایی] .

46276 ـ شیراز ، ملی فارس ۷۲۶ (۱۲/ ۲۹۷مج): نستعلیق، زرین، جلد ۲، آغاز: حمدله. صلاه، ۴۰۴گ ۲۳س[ف.ملی‌فارس۲ : ۳۱۸] .

46277 ـ رشت ، جمعیت نشرفرهنگ ۱۰۸ ح: نستعلیق خوش ،انجام افتاده، زرین، ۹۸۰ص [ف. محمدروشن: ۳۶].

46278 ـ مشهد ، میرزاجعفر ۲۰۰ : نسخ خوش ،جلد ۲[ف.شهرستانها۱:۲۸].

46279 ـ شیراز ، خانقاه احمدیه: درشش‌باب [نسخه‌ها۵: ۲۱۲].

46280 ـ مشهد ، رضوی۱۰۴ اخبار: شکسته نستعلیق، جلد۲، ۲۵۶گ ۲۱س.

46281 ـ مشهد ، فاضلیه ۲۳اخبار: نستعلیق، آغاز افتاده ، جلد۱، ۲۴۴گ ۲۳س

46282 ـ مشهد ، فاضلیه ۲۴ اخبار: نستعلیق، آغازو انجام افتاده ،جلد۲، ۲۱۳گ ۱۹س [ف. فاضلیه۱: ۶۳].

46283 ـ مشهد ، رضوی ۵۱۱ اخبار (۲۰۰۶): نستعلیق ،تاریخ‌یادنشده، زرین، جلد یکم، ۴۲۱ گ ۲۳ س [ف.رضوی۵: ۷۸].

46284 ـ مشهد، رضوی ۵۱۲ اخبار (۲۰۰۷): نستعلیق، زرین، جلد دوم، بمانندش پیش، ۳۰۱گ ۲۳ س [ف.رضوی ۵: ۷۹].

46285 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C۱۱۳۱ (۱۱۲۱ف) : بی‌تاریخ ، ۳۴۶گ [آکیموشکین۱:۱۶۷].

46286 ـ نجف ، سید محسن حکیم ۱۶۲۷: انجام افتاده ، ۲۲۶گ [یادداشتهای سیداحمداشکوری].

خ

خاتمهای چهارده‌معصوم = رساله در بیان نقش. .

از شیخ علی فرزند شیخ حسین کربلائی. در بیان نقش خاتمهای چهارده‌تن. **آغاز:** حمدله. والصلاة ... وبعدچنین گویداقل‌العبادعلماً و...

الشیخ علی بن الشیخ حسین الکربلائی، که این رساله‌ایست مختصر در بیان خاتمهای حضرات طاهرین چهارده معصوم...

46287 ـ تهران، الهیات ۳/۳۶۴د: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳، (۷۸پ-۱۰۹ر) [ف. الهیات ۱ :۲۸۷].

خاطرات از قیام بابیان در زنجان

از عبدالاحد زنجانی، از بابیان. دربارهٔ رویدادشورش ۱۲۶۶ق درزنجان. وازهمینگونه است: تاریخ «وقعهٔ زنجان». براون این «خاطرات» را به انگلیسی ترجمه کرده و در مجلهٔ «انجمن آسیایی پادشاهی» سال ۱۸۹۷م چاپ کرده است.

46288 ـ کمبریج، براون (شماره یاد نشده): [استوری ۱ : ۳۴۰ ـ بریگل ۲ :۹۶۶].

خداوند نامه

از فتحعلیخان صباکاشانی، که ۱۵ نسخه از آن درص ۷۸-۲۷۸۹ یادشده است.

اینك نسخه‌ای دیگر :

46289 ـ کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۸۸۸): نوشتهٔ ۱۲۶۳ (۴۶-۱۸۴۷م) [بریگل ۱ :۵۹۴].

خزاین نبوت

از عبدالاحد فرزند محمد سعید فرزند احمد سرهندی، در گذشتهٔ ۱۱۴۲ (۱۷۳۰م). نام کتاب تاریخ نگارش است (۱۱۲۶ق). وخود سرگذشت کوتاهی از پیامبر اسلام است.

46290 ـ لندن، دیوان هند ۶۳۶ DP : نوشتهٔ سدهٔ ۱۸ م [بریگل ۱ :۵۹۱].

خلاصة الاخبار

ازمحمدمهدی فرزند محمد جعفر موسوی تنکابنی. داستانهایی از پیامبران و عقاید و سرگذشت امام دوازدهم شیعه است، دریك مقدمه و هشتادوهشت باب ویك خاتمه، بسال ۱۲۵۰ ق به انجام رسیده و در ۱۲۷۵ق درتهران چاپ شده است. درف. مشار تاریخ چاپ ۱۲۸۵ یاد شده

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۱۰ - استوری ۱ : ۱۰۲، ۱۲۳۷ - ف. مشار : ۶۱۱.

46291 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۲۳۸۶ (۱۱۵۶ ف) : بی‌تاریخ، ۱۲۸ گ [آکیموشکین ۱ : ۱۷۱].

خلاصة التواریخ

از محمد کاظم فرزند رضا طبری، (که یاد اودر «کلمات مخزونه: ۲۹۷۹» گذشت). میبایست تاریخ عام باشد اززایش پیامبر تاتاریخ نگارش، جلد یکم درچند باب وهرباب در چندفصل است درسرگذشت پیامبر تاسال ۳۰ هجرت، که در ۱۲۶۷ بانجام رسیده است [نسخهٔ نفیسی]. **آغاز**: سپاس بیقیاس سزاوار صانعی است... که برافرازندهٔ جهان وافروزندهٔ... امابعد، نگارندهٔ این طالب بلغات دری محمد بن رضا الکاظم الطبری معروض...

بنگرید: ذریعه ۷ : ۲۲۳.

46292 ـ تهران، دانشگاه ۵۶۲۳: عبدالعلی فرزند میرزامحمدباقر تنکابنی تهرانی، یکشنبه ۱۱ محرم تا ۸ شعبان ۱۲۶۸، جلد یکم، ۲۸۵ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱۶ :۴۸]. همان نسخهٔ نفیسی است [ذریعه ۷ :۲۲۳].

46293 ـ تهران، دانشگاه ۴۲۹۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳، جلد یکم است، ۱۴۶ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۱۲۶۴].

خلاصة المصائب

از احمد فرزند ابی‌الحسن شیرازی، در یك مقدمه و پنج باب و یك خاتمه، و هر باب در چند فصل در سوگواری امامان. نام کتاب و نگارنده و فهرست مطالب در دیباچهٔ نسخهٔ ملك آمده.

آغاز: الحمدلله الذی جعل الـد نیا جنة لاعدائه و سجنا لاحبائه ... اما بعد فقیر ضعیف احمد بن ابی‌الحسن الشیرازی الشریف بعرض طالبان استماع مصائب...

46294 ـ **تهران**، ملك ۶۲۶۸: شکسته نستعلیق، گویا بخامهٔ نگارنده، در **۱۲۹۶**، مقابله شدهٔ میرزا عبدالباقی فرزند محمد باقر ملاباشی، ۳۷۳ گ ۱۴ س [رؤیت].

خلاصة المصائب

از ملا محمد حسن قزوینی، زاده نزدیك ۱۲۹۶ در سی و دو سالگی بسال ۱۳۲۸ در شصت مجلس در سوگواری نگاشته است. و او جز نگارندهٔ «ریاض الشهاده» میباشد.

آغاز: هودج آرایان منازل محنت و بلا و مرحله پیمایان مراحل مشقت و ابتلا...

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۳۳.

46295 ـ **نجف**، سیدهادی اشکوری، بخامهٔ نگارنده [ذریعه ۷: ۲۳۳].

46696 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۹۲: نسخ سدهٔ **۱۴**، ۸۵ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۸۰].

خلقت نور محمدی = رساله در ...

46297 ـ **آصفیه**، ۲۱۶ سیر: تاریخ و نشانیهای دیگر یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۳۸۰].

خیر الفضایل

از ابوالوفای مفتی.

گزارش «شمائل النبویة و الخصائل المصطفویه» ابوعیسی محمد ترمذی در گذشتهٔ ۲۷۹ است. چلبی از چند گزارش آن و از آن میان یکی بفارسی یاد کرده است، ولی از این نگاشته نام نبرده است.

بنگرید: کشف الظنون ۲: ۱۰۵۹ (الشمایل...).

49298 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۰۳۲/۴۰۸۴: نوشتهٔ محمد سلطان، **۱۱۵۹** (۱۷۴۶م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۱].

خیر القصص

در ص ۲۸۰۴ گذشت.

د

داستان احوال حواریان = وقایع حواریان دوازده گانه

از پادری ژیرونیمو شویر، (که یاد او در «مرآت القدس» درهمین بخش خواهد آمد).

بدستور اکبر پادشاه (۹۶۳ـ ۱۰۱۴) پس از همان «مرآت القدس» نگاشته است. و گویا نخست آنرا بزبان پرتغالی نگاشته و سپس با همکاری همان عبدالستار لاهوری به‌فارسی درآورده است، و گویا به تدریج ترجمه و پیشکش آن پادشاه می‌شده است، چه سرگذشت چهار تن از حواریان پیش از مرگ او بسال ۱۶۰۵م پیشکش شده است، و بخش دیگر آن در ۱۶۰۷ م بپایان رسیده و بنام جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ـ ۱۰۳۷) درآمده است.

بخش سرگذشت پطروس شامل متن فارسی بنام «داستان سن پدرو» با ترجمهٔ لاتین و حواشی بکوشش لودویکو دی دیو Ludorico de Dieu در لیدن هلند بسال ۱۶۳۹م و نیز ترجمهٔ اردوی آن درسر دهانه بسال ۱۸۹۴م چاپ شده است.

بنگرید : استوری ۱ : ۱۶۵ - بریگل ۲ : ۵۲۳.

46299 ـ **آکسفورد** ، بادلیان ۳۶۵ : نوشتهٔ **۱۶۳۸** م یا کمی پیش از آن.

46300 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۱۴) : از اوایل سدهٔ **۱۷**م.

46301 ـ **واتیکان**، فارسی ۸۱ : از سدهٔ **۱۷**م.

46302 ـ **آکسفورد** ، دیوان هند (اته ۶۲۰) : نوشتهٔ **۱۷۷۸**م، بنام طوائف پیتر عیسوی، و تنها سرگذشت پطروس را دارد و رونویس شده از نسخهٔ چاپی دیدیو است.

46303 ـ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۱۶۳۶) : نوشتهٔ **۱۸۷۱**م.

46304 ـ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (کرزون: ۶۶۶) : از آغاز سدهٔ **۲۰** م. ناقص [بریگل، استوری].

46305 ـ **بلژیك** ، لوون Louvain (شماره یاد نشده) ادارهٔ تبلیغات مسیحی: دارای سرگذشت اندرو، جیمز، پطروس، باولوس. گویا با مهر اکبر پادشاه.

46306 ـ **سرامپور**، دانشگاه: (مجلهٔ آسیایی بنگال، سری تازه ج ۱۰ ص ۶۵).

46307 ـ **آصفیه** ، ۵ (ف. ج ۲ ص ۱۵۴۰) : تاریخ یادنشده، گویا از کتابخانهٔ اکبر پادشاه آمده است. با عنوان : مجموعه رسایل حالات پطرس وغیره حواریان عیسی.

46308 ـ **هلند**، اکادمی لوگدونو باتاوای (Lugduno Batavae) ۲۳۹۶: تاریخ یادنشده. (ف. دگویا ۵ : ۹۱).

46309 ـ **لندن**، دانشگاه لندن، خاور شناسی : (مجلهٔ خاورشناسی ج ۳ ص ۱۳۸).

داستان طرماح

داستان سفارت طرماح بن عدی حاتم طائی از جانب امیرالمؤمنین نزد معاویه بن ابی سفیان که جمال‌المحمدای قاضی‌زادهٔ خوانساری از عربی به فارسی درآورده. **آغاز:** (دیباچه) غنچهٔ سر بستهٔ سخن که در گلشن دل لب تشنهٔ گفتن و درحدیقهٔ خاطر جگر سوخته خندیدنست...

46310 ـ **مشهد** ، رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳) : نزدیك **۱۰۵۵** در یك جنگ (ص ۷۵۷-۷۶۴) گویا تنها دیباچه است [ف. رضوی ۷: ۵۹۴].

46311 ـ **تهران** ، مسجدجامع، چهل ستون ۴/ ۱۸۴۵: درمجموعه نوشتهٔ محمدعلی فرزند شاهقلی، محرم **۱۰۸۰** ، (ص ۲۷۵ - ۲۷۹) ، **آغاز:** طرماح بن عدی درقسم مقبولان درکتاب ابن داود مذکور است [یادداشتهای آقای ثبوت].

داستانهایی دربارهٔ زندگی پیامبران و امامان

از حق‌ویردی، که میان سالهای ۱۶۳۳ - ۱۶۳۹م بهنگامی که ادام اولیاریوس Adam OLearius) منشی یکم سفیر آلمان در ایران می‌زیست ، از سوی او استخدام شده بهمراه او به آلمان بازگشت. حق‌ویردی تا پایان زندگی خود در اروپا زندگی کرده، ودر ۱۶۵۰م در هلستاین آلمان درگذشته است. در این مدت ادام را در چاپ نخستین ترجمهٔ «گلستان» سعدی به‌زبان

لاتین کمك کرده‌است .ومدتی کارشناس کتابهای خطی عبری وعربی در دانشگاه لیدن هلند بوده است. اوو فرزندش مسیحی شده‌اند .

کتاب بادیباجه‌ای آغاز می‌شود در آفرینش.

46312 ـ **دانمارك** ، کپنهاك ، پادشاهی عافنین ۴۲ (ف. مهرن. ص۱۷): تاریخ یادنشده، انجام افتاده [استوری۱ : ۱۶۶ - بـریگل ۱ : ۵۲۵].

در بحر المناقب

از درویش برهان ، علی فرزند ابراهیم، در مناقب وسیر حضرت علی، پس از ۹۱۱، از کتاب دیگر خود «بحر المناقب» که به‌عربی بوده، در یك مقدمه ودوازده باب گزین کرده است . بیشتر عنوانهای آن: ای‌ولی‌مؤمن است. در دیباجه نام کتابهایی که از آنها بهره‌برده نام بـرده‌است، آخرین آنها «نزل السائرین» محمود طالبی قرشی است که‌در ۹۱۱ درگذشته است . نسخـهٔ سامـره مؤرخ ۹۷۱ است . این کتاب بسال ۱۳۱۳ در تبریز چاپ‌شده‌است.

آغاز: سپاس بیقیاس و ثـنای بیمنتها حضرت مبدع حکیمی راجلت ارادته‌وقدرته.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۹ (بحر المنـاقب) و ۸ : ۶۲ (در بحر المناقب).

46313 ـ**سامره** ، میرزا محمد طهرانی: مقصود علی فرزند سلطان خلیل در **۹۷۱**، [ذریعه ۸ : ۶۲].

46314 ـ **تهران**، مجلس ۵۴۲: نستعلیق خوش **۹۸۴** ، گویا میرعماد ، زرین، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۵ گ ۱۲ س [مجلس ۲ : ۳۲۰] .

46315 ـ **تهران**، ملك الشعراء ۲۸۵ (مجلس؟): نسخ سدهٔ **۱۰**، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۶۶۱].

46316 ـ **تهران** مجلس ۸۳۱: نسخو نستعلیق حسین فرزند حاجی یعقوب کربلائی، در **۱۰۴۶** درمصطفی بکر هندوستان، آغاز برابر نمونه. ۱۱۶ گ ۱۹ س . [ف. مجلس ۳ : ۵۶].

46317 ـ **تهران** ، سپهسالار ۵۳۶۳: نستعلیق مراد علی فرزند فتاح همدانی ، شنبهٔ ۲۵ محـرم **۱۰۶۹** ، ۱۶۵ گ ۱۳ س [ف . سپهسالار ۴ : ۴۰۹].

46318 ـ **قم** ، سیدشهاب الدین ، آقـا نجفی ۱۰۳/۲ : نسخ علی فرزند ملاقادر ، پنجشنبه شوال **۱۰۵۷** ق ، آغاز برابر نمونـه (۸۲پ ـ ۱۸۴پ) [ف. اشکوری ۱ : ۱۲۴].

46319 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق نظام‌الدین محمد فرزند محمد زمان بروجردی، سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ خرید ۱۱۲۵ و ۱۱۵۳، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

46320 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۹۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۶۴].

46321 ـ **تهران** ، دانشگـاه ۴۲۳۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز در دیباچه‌وانجام افتاده، ۱۶۱ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۰۸].

46322 ـ **تـهران**، سپهسالار ۵۳۵۹: نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۱۱۵ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۴ : ۴۰۸].

46323 ـ **تهران** ، سپهسالار ۵۳۶۱ : نستعلیق ، **۱۱۴۰**، ۱۹۷ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۴ : ۴۰۸].

46324 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۱۹ : نستعلیق میرعلی خوشنویس با هفت‌مجلس، بـا تاریخ **۱۱۱۴** و **۱۱۴۶** ومـهر ۱۱۵۲، ۱۶۹ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۶۲].

46325 ـ**یزد** ، جامع کبیر ، وزیـری ۶۱۹ (۱۴۰۶): نستعلیق شکستهٔ محمد فرزند ملا محمدجواد، **۱۱۹۰** ، آغاز نزدیك به نمونه، ۱۴۲،

گ ۱۵ س [ف. شیروانی.]

46326 ـ تهران، مجلس ۳۵۱۶: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۶۴ گ ۲۰ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۷۰].

46327 ـ تهران، مجلس ۵۴۳: تاریخ یادنشده، زرین ۲۲۷ گ ۱۲ س.

46328 ـ تهران، مجلس ۵۴۴: نستعلیق، تاریخ یادنشده، زرین، ۱۵۷ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲: ۴۲۰-۴۲۱].

46329 ـ کاشان، مدرسهٔ سلطانی ۲/۱۰۳: نستعلیق، بی‌تاریخ، درفهرست بنام **بحر المناقب** یادشده [ف. مدرسهٔ سلطانی: ۱۰].

46330 ـ قم، سیدشهاب الدین، آقا نجفی ۲۲۴: نستعلیق زیبا، زرین، ۱۶۴ گ ۱۲ س [ف. اشکوری ۱: ۲۵۲].

دربی‌بها

از محمد واسع، بروزگار محمد اکبر شاه دوم (۱۲۲۱- ۱۲۵۳ ق) نگاشته است.

سرگذشت پیامبر اسلام ونخستین دو جانشین او، به‌شیوهٔ پرآب وتاب ادبی.

46331 ـ برلین پادشاهی (پرچ ۵۵۹): نوشتهٔ **۱۲۳۰** (۱۸۱۵م) [استوری ۱: ۲۰۲ - بریگل ۱: ۵۹۴].

درة المصائب

ازسیدمحمد مهدی فرزند مرتضی حسینی، بسال ۱۲۵۷ ق، در سرگذشت حضرت حسین و رویداد کربلا وپس از آن، در یك مقدمه وچهارده «دره» و یك خاتمه. در دیباجه خود را از نوادگان مجلسی یاد می کند. **آغاز**: الحمدلله الذی انزل اولیائه فی میادین الکروب والبلاء فی یوم الاربعین.

46332 ـ قم، سیدشهاب الدین، آقا نجفی ۱۹۴: نستعلیق گویا نگارنده، ۳۱۹ گ ۱۵ س [ف. اشکوری ۱: ۲۲۴].

در ثمین فی احوال سیدالمرسلین

از ابوالمفاخر عبدالله فرزند عبدالرحمان حسینی واعظی. گفتاری‌ست کوتاه درسرگذشت وکرامات پیامبر، برپایهٔ «کتاب المجتبی فی سیرة المصطفی» و «درج الدرر فی معرفة احوال سید البشر» و «ریاض العباد فی میلاد سید الامجاد» که در در ع ۸۴۶/۱ (۱۴۴۲م) نگاشته شده است. **آغاز**: الحمدلله الذی ارسل رسوله المصطفی و نبیه المجتبی محمداً ص للعالمین بشیراً ونذیرا.

بنگرید: کشف الظنون ۱: ۲۴۵ (درج الدرر).

46333 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۷۲/۲ سیر (۱۵۵ ف): باتاریخ **۱۱۲۱** (۱۷۰۹م) دردفتر [ف. محمداشرف: ۱۷۲].

درج الدرر فی احوال میلاد سید البشر = درج الدرر ودرج الغرر فی بیان میلاد سید البشر

از اصیل واعظ، سیدامیر اصیل الدین عبدالله فرزند عبدالرحمان حسینی دشتکی شیرازی درگذشتهٔ ۱۷ ع ۸۸۳/۱ [حبیب السیر] یا ۸۸۴ [چلبی]. گزیده‌ای‌ست از «المجتبی فی سیرة المصطفی»ی خوداو که درشیراز در ۲۸ مجلس نگاشته بود. (بنگرید: المجتبی، درهمین بخش) که پس ازرفتن به‌هرات، سال ۸۵۸ یاکمی پس ازآن برای شادملك بیگم دختر محمدسلطان فرزند جهانگیر فرزند امیرتیمور گورکان، در دوازده مجلس و هرمجلس باخطبه‌ای درسرگذشت پیامبر نگاشته‌است. کشف الظنون وذریعه وهدیة العارفین بنام بالا از آن یاد کرده‌اند ولی نسخهٔ رضوی

و مجلس بنام درج الدرر ودرج الغررفی...است. **آغاز :** اللهم صل علی شجرة اصلها اصیل وفرعها نبیل وغارسها جبرئیل.

بنگرید: ذریعه ۸: ۵۸ـ کشف الظنون ۱ـ ۷۴۵ـ هدیة العارفین ۱: ۴۶۹ ـ استوری ۱: ۱۸۴ـ بریگل ۱ : ۵۵۷.

46334 ـ **تهران**، مجلس ۴/۴۵۸۵ : نسخ با تاریخ **۸۳۸** در دفتر. آغاز: ودرسال سی و پنجم از ولادت آنحضرت قریش به بنای کعبه قیام نمودند... بخشی از آن است(۸۷پ-۸۸پ) [رؤیت].

46335 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۹ تاریخ (۴۲۳۰) : نستعلیق محمد محسنی **۹۸۰** در محروسهٔ مصر با دوازده سرلوح ، آغاز برابر نمونه، ۴۸۱ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۷: ۸۴].

46336ـ **استانبول**، ایاصوفیه ۳۱۹۵: نوشتهٔ **۸۸۶** (۱۴۸۱م).

46337 ـ **آلمان**، مونیخ. کتابخانهٔ دولتی(ف . آومر : ۲۷۰) : نوشتهٔ **۱۰۶۰** (۱۶۵۰ م) تنها از مجلس ۷ تا ۱۲ است [بریگل].

46338ـ **لنین گراد**، عمومی P.N.S ۱۵۲ : نوشتهٔ **۱۰۶۳** (۱۶۵۲م) [بریگل] .

46339 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۸۸۷ Or : سدهٔ **۱۱** ، (ف. مردیت ۱۹) [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۴].

46340ـ**استانبول**، ایاصوفیه ۳۱۹۶: از سدهٔ **۱۱** ق [بریگل].

46341 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۸۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، برای شاد ملك بیگم دختر جهانگیر پادشا ، آغاز برابر نمونه، ۲۷۳ گ ۲۳ س [ف. عبدالمقتدر ۴ : ۹۲].

46342 ـ **آصفیه** ، ۱۱۹ : تاریخ یاد نشده (ف.ج۲ص۸۷۶) [بریگل] .

درالدارین فی مناقب غوث الثقلین

ازعلی موسوی

46343 ـ **آصفیه** ۱۱۲ مناقب: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۶۶۲].

دستور الواعظین

در سوگواری . از متاخران . **آغاز :** مجلس اول . باید ذکر بشود و آنمطالب چندی اول صفات شخص موعظه کن.

46344 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۵۷۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** [ف.شهرستانها ۱: ۱۱۴].

دقایق الاخبار

ناشناخته. کمی درسرگذشت پیامبر سپس معاد ومحشر. **آغاز:** حمدله. بعداز حمدعزوجل و صلواة قدوهٔ انبیاوالمرسلین وآله اجمعین معلوم مسلمین باد.

46345 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۴۶،۲۹۷وقا ـ ۲۹۷،۹۹۲۸عقیق: نستعلیق احمد علی ۹ ذیحجهٔ ۴۸۱۲(**۱۲۴۸**) ۲۳ گ [منظور احسن عباسی: ۲۳۷].

دوازده امام

در بیان ائمهٔ هدی(ع). **آغاز:** امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب بن.

46346 ـ **داکا** ، دانشگاه ۷۵ HR (۳۱ف): نستعلیق ، بی تاریخ ، ۱۲ گ [ف حبیب‌الله ۱ : ۲۵].

ده مجلس

در سرگذشت پیشوایان اسلام وسوگواری، مجلس ۱ ـ پیامبر ۲ ـ دختراو ۳ ـ حضرت علی ۴ ـ حسن ۵ ـ مسلم بن عقیل ۶ ـ طفلان مسلم

۷ - حر ریاحی ۸ - حضرت قاسم ۹ - حضرت عباس ۱۰ - علی اکبر. (بنگرید ص ۲۸۱۸). گرفته‌شده از «روضةالشهدا»ی کاشفی. **آغاز ۱:** باز این چه شورش است که در خلق عالم است (ازدوازده‌بندمحتشم). **آغاز ۲:** راویان اخبار جگر سوز وناقلان آثار غم‌اندوه‌چنین آورده.

46347 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۸۵۳ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۵۴ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۱۵۵].

46348 - **هند**، بمبئی‌اینودسیته ۱۰۴ V (۱۶۷ ف) : بی‌تاریخ، نام کتاب در نسخه نیامده است، آغاز برابر نمونهٔ**۲**[ف. عبدالقادر سرفراز : ۲۴۵].

ده مجلس

در سوگواری، که روضه‌خوانی‌در همدان درمسجد میرزاتقی، درمحرم ۱۲۹۷ ق گفته و دیگری نوشته‌است. **آغاز :** حمدله . خداوند عالم در کتاب مستطاب خود می‌فرمایـد ان‌الله اشتری.

46349 - **رشت**، جمعیت نشرفرهنگ ۶۸۱ د : نستعلیق خوانای **۱۲۹۷**ق، ۴۲۰گ [ف. محمدروشن: ۴۴].

ده مجلس

دررویداد کربلا.

49350 - **هاروارد**، هوتن ۱۷ P - MS : نستعلیق سدهٔ **۱۲ - ۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۸].

ذ

ذریعةالمعاد

از محمد علی واعظ کرمانشاهی، در سوگواری‌ست .

46351 - **قم**، آستانه ۳: ۵۱-۵۹۹۹: نسخ نگارنده، یکشنبه ۲۷ رجب **۱۳۰۳**، ۵۶۲ گ ۲۰ س [ف. آستانه: ۱۲۰].

ذکرالحسین

ازعبدالشکورفرزند عبدالواسع (که‌یاد او در «انتخاب منتخب: ۴۰۹۴» گذشت). بسال ۱۰۷۹ (۱۶۶۸م). درسرگذشت‌حضرت‌حسین تا رویدادکربلاست.

46352-53 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرنی ۴۳۵۷/۱۳۰۵: تاریخ یادنشده، دو نسخه در یك جلد است[ف . دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۷].

ر

راحةالارواح ومونس‌الاشباح

از ابوسعید حسن شیعی‌سبزواری، نگارندهٔ «بهجةالمباهج: ۴۴۲۰». وجزآن درسرگذشت پیامبرودختراو و دوازده تن‌امامان، بنام همان سلطان نظام‌الدین یحیی کرابی که«بهجة» را بنام او ساخته بود، در پانزده باب وهرباب در چند فصل: باب ۱- زندگانی وسیرت پیامبر ۲- آنچه پس از مرگ او گذشت ۳- حضرت‌زهرا ۴ تا ۱۵ هرباب برای یکی ازامامان. **آغاز:** شکر وسپاس وحمد بیقیاس مالك الملکی راکه

عظمت وعلاوجلالت وکبریا
بنگرید: ذریعه ۱۰: ۵۵- بریگل ۱: ۵۵۳- استوری ۱: ۱۸۲.

46354 - **پاریس**، ملی (بلوشه ۴: ۲۲۹۶): نوشتهٔ **۹۳۰** (۲۳ - ۱۵۲۴ م) [بریگل].

46355 - **نجف**، امیرالمؤمنین: سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۵: ۴۱۲].

46356 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲۵ سیر (۱۳۱ف): نستعلیق، ۲۹ شوال **۱۰۹۴** (۱۲۸۳)، اغاز برابر نمونه، ۱۸۳ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف: ۱۴۸].

46357 - **تهران**، دانشگاه ۵۳۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، انجام افتاده، ۱۳۸ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۲۹].

46358 - **مشهد**، رضوی ۵۳۳ اخبار (۲۰۱۷): نسخ، ۲۹ ج۲/ **۱۱۰۵**، ۱۱۵ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۵: ۹۱].

46359 - **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف ایوانف، ذیل دوم: ۱۰۴۱ - ۲): نوشتهٔ **۱۱۲۵** (۱۷۱۳م) [بریگل].

46360 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲۶ سیر (۱۳۲ف): نستعلیق خوب محمد علی بیگ، برای نثار محمدخان بهادرشیرجنگ ۲۰ شعبان **۱۱۶۱** (۱۷۴۸ م)، آغاز برابر نمونه، ۱۷۵ گ ۱۲ س [ف. محمد اشرف: ۱۴۹].

46361 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۲۷ سیر (۱۳۳ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۹۵ گ ۱۷ س [ف. محمداشرف: ۱۴۹].

46362 - **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف: ۱۱۱۰): ازسدهٔ **۱۸**م، ناقص.

46363 - **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۳۱۱: نستعلیق **۱۳۴۰** [ف. شهرستانها ۱: ۱۲۱].

46364 - **تهران**، مجلس ۲/ ۲۹۳۰: باتاریخ **۱۲۶۳** دردفتر (ص ۲۹ - ۵۰) آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده: درسر گذشت پیامبر و دخترش [ف. مجلس ۱۰: ۳۳۶].

46365 - **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۶۸۷ (۱۶۹۵ ف): بی‌تاریخ، ۱۸۴ گ [آکیموشکین ۱: ۲۳۳].

رسالهٔ قائم آل محمد

از محمدعلی فرزند حاجی محمد مهدی کاشانی، در چند باب، در ۹ ج ۱۲۵۱/۱ نگاشته است.

46366 - **تهران**، اصغرمهدوی ۴۸۲: نستعلیق خود نگارنده درجنگ گرد آوردهٔ خود او، در ۹ ج ۱/**۱۲۵۱** و تاریخهایی پس ازآن درجنگ [نسخه‌ها ۲: ۷۱].

رشف المعین

از محمد اسماعیل فرزند محمدباقر مجد الادباء خراسانی، درفضایل حضرت امیر، ترجمه ایست از «کشف المعین» علامهٔ حلی [عبدالله انوار]. درذریعه از «کشف الیقین فی فضائل امیرالمؤمنین» حلی یادشده، و باید این ترجمه همان باشد، چه مترجم از نسخهٔ چاپی متن سخن گفته، و ما می‌دانیم که این «کشف الیقین» حلی ست که در ۱۲۹۸ چاپ شده است. **آغاز:** حمدوسپاس فزون از وهم وقیاس خداوند یگانه و پیوندبخش دلهای
بنگرید: ذریعه ۱۷: ۶۸ - ف. دانشگاه ۸: ۲۱۰ - ف. عربی مشار: ۷۴۳.

46367 - **تهران**، ملی ۹۷۱ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۵۸ گ ۱۷ س [ف. ملی ۲: ۵۲۰].

روضة الاحباب فی سیرة النبی و آلال والاصحاب

از جمال الدین عطاءالله فرزند فضل‌الله دشتکی حسینی شیرازی هراتی، ملقب به‌جمال الدین محدث شیرازی، واعظ هراتی، درگذشتهٔ ۹۳۹ یا ۹۲۶ ، به‌نام‌میرعلیشیر نوایی (۸۴۴-۹۰۶)، درسه مقصد نگاشته است. خود گوید درذیحجهٔ ۸۸۸ بانجام رسیده‌ودر ۹۰۳ به آن افزوده است . مقصد یکم : درسرگذشت پیامبر درسه‌باب : باب ۱ ـ درنسب پیامبر ۲ ـ زایش او و برخی از رویدادهای آن ۳ ـ متممات فن سیرت او، در هشت فصل : فصل ۱ ـ شمارزنان وسراری او ۲ ـ فرزندان‌او ۳ فضایل‌اوومعجزات ۴ ـ اوصاف وشمایل ۵ ـ عبادت او ۶ ـ لباس و خوراك و نوشیدنیها و سلوك او ۷ ـ مخصوصات به او ۸ ـ خدام‌وموالی‌وعمال وکتاب ورسولان ومؤذنان وسرایندگان ونگهبانان او . وبدینجا جلدیکم پایان می‌یابد .

مقصد دوم در سرگذشت اصحاب او در دو باب : باب ۱ ـ مردان ۲ ـ زنان . مقصدسوم درسرگذشت تابعین و تبع تابعین ، درسه باب باب ۱ـ تابعین ۲ ـ تبع تابعین ۳ ـ جماعتی که‌بعد ازتبع‌آمده‌اند (محدثان) .

درهلند، لاهه ۱۲۹۷ ق و ۱۳۰۸ ق چاپ شده‌است . **آغاز** ج ۱ : الحمدلله‌الذی من‌علی المؤمنین اذبعث فیهم رسولامنهم‌یتلوعلیهم آیاته **آغاز** ج ۲ : لك‌الحمدیامسبب الاسباب ولك الشکر یا مفتح الابواب ... بمیامن عواطف جناب... امیرعلیشر

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۲۸۵ ـ ف.دانشگاه ۲ : ۵۸۱ ـ ف. مشاد: ۲۳۱۵ ـ استوری ۱: ۱۸۹، ۱۲۵۴ ـ کشف‌الظنون ۱ : ۹۲۲ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۷۴.

46368 ـ **تهران** ، فرهاد معتمد ۸۰ : نسخ ، با یادداشتی که نسخه بخامهٔ نگارنده است ،و نسخه را نور جهان به هزار و پانصد روپیه خریده وبه‌برادر خود ظفرخان‌بخشیده ، [نسخه‌ها ۳ : ۱۸۵].

46369 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۷ تاریخ: نسخ گویا نسخهٔ اصل، باسرآغازی برابر جلد ۱ ، ۳۲۴ گ ۲۲ س [ف . رضوی ۳ : ۸۵] گلچین معانی‌در«ف.رضوی۷:۱۰۹» مینویسد: چون نمونهٔ دستنویس‌نگارنده‌در«تذکرةمقالات الشعراء : ۵۳۸» چاپ‌شده‌نبایداین‌نسخه‌بخامهٔ اوباشد .

46370 ـ **ایرلند**،دوبلن ، چستربیتی ۲۰۱ : نوشتهٔ **۸۸۸** (۱۴۸۴م)، تنها مقصدیکم است(ف .ج۲:۶۶) [بریگل].

46371ـ**ایاصوفیا** ، ۳۲۰۹ : نوشتهٔ **۸۹۲**ق (۱۴۸۷م) تنها مقصد یکم‌رادارد.

46372 ـ **استانبول** ، نور عثمانیه ۳۲۹۸ : نوشتهٔ **۹۰۳** (۱۴۹۸ م)، تنهامقصد یکم است.

46373 ـ **تاشکند** ، اکادمی علوم ازبکستان ۲۸۲۸ : نوشتهٔ**۹۰۷** (۱۵۰۱ م)(ف. تاشکند۴: ۲۵-۲۷)[بریگل] .

46374ـ**وین**، پادشاهی(فلوگل۲: ۱۲۰۲): نوشتهٔ **۹۱۰** (۱۵۰۴م) درمقصد یکم و **۹۷۳** (۱۵۶۵م)درمقصددوم.

46375 ـ **استانبول** ، سلیمانیه‌نافذ پاشا ۱۱۳۵: نوشتهٔ **۹۱۳** (۱۵۰۸م)تنهامقصد یکم است[بریگل].

46376 ـ **ایاصوفیا** ۳۲۰۸: نوشتهٔ **۹۲۷** ق (۱۵۲۱م)،تنها مقصد یکم است .

46377 ـ **ایاصوفیا**، ۳۲۵۳: نوشتهٔ

۹۳۵ (۲۸ – ۱۵۲۹م) تنها مقصد یکم است [بریگل۱ :۵۶۹– استوری۱: ۸۸۹].

46378 – **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۳۷/۱۰۸۷ : نوشتهٔ زمان‌علی، ۲۲ رمضان، **۹۳۵** (۱۵۲۹م) مقصد یکم [ف . دکتر محمد بشیر حسین۱: ۱۶].

46379 – **لنین گراد**، موزهٔ آسیایی اکادمی علوم سن‌پترزبورگ (ف .دون ۳۰۹) : نوشتهٔ **۹۳۷** (۱۵۳۰م)، تنها مقصد یکم است [استوری– بریگل].

46380 – **لنین گراد**، اکادمی علوم ۹۱ D (۲۰۶۰ف) : نوشتهٔ **۹۳۹**، ۳۵۴ گ [آکیموشکین۱ :۲۹۲].

46381 – **آصفیه**، ۱۵۵: نوشتهٔ **۹۳۹** (۳۳–۱۵۳۲م) (ف.ج۲ ص۸۷۸) [بریگل].

46382 – **اکسفورد**، بادلیان ۲۴۴۵ : نوشتهٔ **۹۵۳** (۱۵۴۶م)، تنها مقصد دوم است.

46383 – **استانبول**، طوپقپوسرای A.۳۰۶۲: علیم‌الدین فرزند شاه احمد اخسیکتی، **۹۵۴**، ۶۲۲ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۶۷].

46384 – **اکسفورد**، دیوان هند (اته ۱۴۵): نوشتهٔ **۹۵۴** (۱۵۴۷م)، تنها مقصد یکم و باب یکم از مقصد دوم و بخشی از مقصد سوم را داد، گویا بخامهٔ پسر نگارنده [بریگل].

46385 – **آلمان**، توبینگن ۲۹۵۱ : نوشتهٔ **۹۶۰** (۱۵۵۳م)، تنها مقصد دوم است [ف . هاینتس :۸۲].

46386 – **استانبول**، ملت کتبخانه، فیض‌الله افندی و شیخ مراد ۱۴۵۶: نوشتهٔ **۹۶۰** (۱۶۵۳م)، تنها مقصد یکم.

46387 – **استانبول**، ملت کتبخانه، حکیم اوغلی، علی پاشا ۷۵۱: نوشتهٔ **۹۶۲**= ۱۵۵۵م (مقصد یکم) و **۹۶۵** (۱۵۵۸م) مقصد دوم) [بریگل].

46388 – **استانبول**، دانشگاه، خالص افندی ۴۸۹۹: نوشتهٔ **۹۶۴** (۱۵۵۷م) تنها مقصد یکم.

46389 – **ایاصوفیه** ۳۲۱۱: نوشتهٔ **۹۶۴** (۵۶–۱۵۵۷م)، تنها مقصد دوم است [استوری– بریگل].

46390 – **موزهٔ بریتانیا**، ۱۴۶ Or : نستعلیق ذیقعدهٔ **۹۶۴** (۱۵۵۷م)، ۴۰۸ گ ۲۱ س [ریو۱ :۱۴۷].

46391 – **استانبول**، نور عثمانیه ۳۳۰۰: نوشتهٔ **۹۷۳** (۱۵۶۶م)، تنها مقصد یکم [بریگل].

46392 – **منچستر**، لیندیسیانا ۱۳۰ : نوشتهٔ **۹۷۳** (۵–۱۵۶۶م) [ف. ص۱۲۳].

46393 – **تهران**، ملی ۹۵۷ف: نستعلیق یکشنبهٔ ۱۲ شعبان **۹۷۷**، جلد ۱، اغاز برابر نمونه، ۳۳۳ گ ۲۷ س [ف. ملی۲ :۴۹۶].

46394 – **تاشکند**، اکادمی علوم ازبکستان ۲۸۲۹ : نوشتهٔ **۹۸۳** (۱۵۷۵م)، تنها مقصد دوم است، با مینیاتورها [بریگل].

46395 – **اکسفورد**، دیوان هند (اته ۱۴۷) : نوشتهٔ **۹۸۴** (۷۶ – ۱۵۷۷م) تنها مقصد یکم است [بریگل].

46396 – **استانبول**، سلیم آغا ۷۹۴: نوشتهٔ **۹۸۵** (۱۵۷۸م)، تنها مقصد یکم.

46397 – **ایتالیا**، تورینو، اکادمی علوم ۹۵ : نوشتهٔ **۹۸۶** (۱۵۷۸م).

46398 – **استانبول**، اسعد افندی ۲۱۱۳: نوشتهٔ **۹۸۹** (۱۵۸۷م)، تنها مقصد سوم است [بریگل].

46399 – **آصفیه**، ۵۶سیر: نوشتهٔ **۹۹۰**

آغاز برابر نمونه ۱، ۴۹۰گ ۲۱ س [ف. آصفیه ۲ : ۳۰].

46400 ـ قم، سیدشهاب الدین، آقا نجفی ۲۸۰ : نوشتهٔ حسین فرزند محمد انصاری هروی، اواخر رجب ۹۹۴، زرین، آغاز برابر نمونه ۱، ۳۸۷گ ۲۵س [ف. اشکوری ۱: ۳۰۷- نسخه‌ها ۶: ۳۷۲].

46401 ـ استانبول، لاله‌لی ۱۷۸۲ : نوشتهٔ ۹۹۵ (۱۵۸۷م)، تنها مقصد سوم [بریگل].

46402 ـ تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان ۲۸۳۰ : نوشتهٔ ۹۹۶ (۱۵۸۸م)، تنها مقدمه و مقصد یکم است [بریگل].

46403 ـ تهران، سلطنتی ۱۱۷۱ : نسخ سدهٔ ۱۰، آغاز برابر جلد ۱ [نسخه‌ها ۱ : ۱۷۶].

46404 ـ تهران، سپهسالار ۱۶۱۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، جلد ۲ و دنباله‌ش ۱۶۱۱ از بیعت با علی تا پاره‌ای از رویدادهای سی و پنج هجرت است، ناقص [ف. سپهسالار ۵: ۶۲].

46405 ـ استانبول، طوپقپوسرای A ۳۰۶۱ : پیرامن سدهٔ ۱۰، ۵۱۲گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۶۷].

46406 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۴۹۸ Add : نسخ سدهٔ ۱۶م، آغاز برابر ج ۱، ۴۱۲گ ۲۷ س [ریو ۱ : ۱۴۶].

46407 ـ موزهٔ بریتانیا، ۷۶۳۸ Add : نسخ سدهٔ ۱۶م، ۴۹۱گ ۲۵س.

46408 ـ موزهٔ بریتانیا، ۶۹۲ Egerton: نسخ سدهٔ ۱۶م، ۴۷۶ گ ۲۵س.

46409 ـ موزهٔ بریتانیا، ۶۶۰۴ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۶ م، ۴۸۲ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۴۸].

46410 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۹ S (۸۸ف): نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغاز برابر نمونه، ۴۳۸گ ۲۵ س [ف. محمداشرف: ۱۰۸].

46411 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ S۳۷ (۸۹ف): نستعلیق خوب سدهٔ ۱۰، ۴۱۸+ ۴ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف ۱۱۰].

46412 ـ هند، بانکیپور ۴۹۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۶، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۵۶۱گ ۲۲ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۱۲۳].

46413 ـ ایاصوفیه، ۳۲۰۷ : از سدهٔ ۱۰ق، تنها مقصد یکم است [استوری ـ بریگل].

46414 ـ ایاصوفیه، ۳۲۱۰ : ازسدهٔ ۱۰ق، تنها مقصد یکم است.

46415 ـ استانبول، نور عثمانیه ۳۲۹۹ : ازسدهٔ ۱۰ ق، تنها مقصد یکم.

46416 ـ تهران، سپهسالار ۱۶۱۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱، آغاز برابر جلد یکم، انجام افتاده، ۲۴۹ گ ۲۳ س [ف. سپهسالار ۵ : ۶۱].

46417 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۵۷۸۲ Add: نسخ ع ۱۶/ ۱۰۱۳ (۱۶۰۴م)، ۴۵۱گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۴۸].

46418 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۸۴۴ (۲۰۵۷ ف): نوشتهٔ ۱۰۱۵، ۲۳۳گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۱].

46419 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب PPeI4AV.I ۱۵۵۰ (۲۴ف) : نستعلیق ذیحجهٔ ۱۰۱۸، جلد ۱، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۱۹گ ۲۵ س [ف. عبدالله ۱: ۲۲].

46420 ـ حیدر آباد موزهٔ سالارجنگ S ۳۰ (۹۰ ف) : نوشتهٔ محمد علی ۱۷، ع ۲/ ۱۰۶۴، (۱۶۵۴ م) مقصد ۱، ۳۸۹ گ ۲۳ س [ف. محمد اشرف: ۱۱۱].

46421 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۰۱ : نستعلیق محمد کاظم خاتون آبادی، **۱۰۷۲**، ۴۹۵ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۲].

46422 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ S۳۱ (۹۱ف): نستعلیق محمدمعصوم فرزند حیدر قلی بیگ فرزند سلیمان خلیفه فرزند سهراب خلیفه ترکمن، ۲۷ رجب **۱۰۷۶**، (۱۶۶۶م)، مقصد۱، ۳۰۱ گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف: ۱۱۱].

46423 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۲۴۳۷ (۲۰۵۹ ف): نوشتهٔ **۱۰۸۹**، ۳۶۰ گ [آکیموشکین۱: ۲۹۲].

46424 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ S ۳۲ (۹۶ ف): نستعلیق غلام محمد، ۱۰ صفر **۱۰۹۲** (۱۶۸۱م)، از «کلام در بیعت فرقانام امیرالمؤمنین علی» را آغاز می‌شود، ۲۳۹ گ ۱۹ س [ف. محمداشرف: ۱۱۵].

46425 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ S ۳۳ (۹۲ ف): نستعلیق ۲۹ صفر **۱۰۹۵** (۱۶۸۴ م) در هوگلی بندر، مقصد ۱، آغاز برابر نمونه، ۵۰۳ گ ۱۷س [ف. محمداشرف: ۱۱۲].

46426 ـ **تهران**، مجلس ۴۷۵۲ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، آغاز در دیباجه و انجام در باب سوم از مقصد یکم افتاده، ۳۹۶ گ ۱۹س [رؤیت].

46427 ـ **تهران**، مجلس ۲۹۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۱، آغاز برابر نمونه، ۶۹۸ ص ۲۵ س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۰۹].

46428 ـ **تهران**، سنا ۳۲۵۶ : نسخ سدهٔ **۱۱**، اندازه وزیری [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۰].

46429 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ S ۳۸ (۹۳ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۴۵۲ گ ۲۳س [ف. محمداشرف: ۱۱۳].

46430 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ S.۳۵ (۹۴ف) : نسخ خوب سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه، ۵۵۱ گ ۱۹س [ف. محمد اشرف : ۱۱۴].

46431 ـ **تهران**، دانشگاه ۹۰۸ : نسخ سدهٔ **۱۱**، جلد ۲، آغاز برابر نمونه، درپایان برگ ۲۰۰ گوید: جلد سوم بپایان رسید، ۲۰۲ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۲ : ۵۸۱].

46432 ـ **تهران**، ادبیات ۲۳۰ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، زرین [ف. ادبیات ۲ : ۲۲].

46433 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۰۴/۹۵۲ : نوشتهٔ **۱۱۱۷** (۱۷۰۵م) جلد۲ [ف. دکتر محمد بشیرحسین۱ : ۱۶].

46434 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۸۳/۲۵ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** با تاریخ **۱۱۰۷-۱۱۱۹** در دفتر (ص ۳۶۳-۳۹۴) ناتمام [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۵].

46435 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۱۹۵ : محمد صالح فرزند عبدالنبی گجراتی، ۱۵ رجب **۱۱۲۰** (۱۷۰۸ م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۷].

46436 ـ **تهران**، مجلس ۵۴۶ : نستعلیق **۱۱۳۰**، آغاز برابرنمونهٔ جلد ۱، ۳۶۰ گ ۲۵ س [ف. مجلس ۲ : ۳۲۲].

46437 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶/۳۰۵۱ : نوشتهٔ ۹ ج ۱/**۱۱۳۶** (۱۷۲۴م) ۶ جلوس محمدشاه، ج۱، [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۷].

46438 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۲۹۷، ۹۹۲۸ عطا : نستعلیق ۲۴ رمضان سدهٔ

۹۱، با مهر مؤرخ ۱۱۴۰، ۶۷۱گ ۱۹ س ، آغاز برابر نمونه [منظور احسن عباسی : ۲۳۴].

46439 ـ تهران ، مجلس ۳۰۴۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، آغاز برابر نمونه وانجام افتاده ، ۴۶۳ص ۲۱ س [ف.مجلس ۱۰: ۳۹۲].

46440 ـ تهران ، ملی ۱۲۷۷ ف : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، ۶۰۵گ ۲۱ س[ف.ملی۳: ۳۳۹].

46441 ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ S.۳۶ (۹۵ف): نسخ سدهٔ ۱۲ ، آغاز برابر نمونه، ۴۱۰گ ۲۸س[ف.محمداشرف :۱۱۴].

46442 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۳۷۷ / ۴۴۲۸ : نوشتهٔ ۱۲۲۴ ، (۱۸۰۹م) سرگذشت پیامبر وصحابه‌دارد ف. دکتر محمدبشیرحسین۱ :۱۷].

46443 ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ S.۳۴ (۹۷ ف): نستعلیق خواجه‌عام، ۱۰ صفر ۱۲۴۳ (۱۸۲۷ م) از «کلام در بیعت امیرالمؤمنین علی» آغازمی‌شود. ۱۶۵ گ ۱۷ س[ف.محمد اشرف:۱۱۶].

46444 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۴۷ Or : نستعلیق ع ۱/ ۱۲۶۲ (۱۸۴۶م)، ۲۱۵ گ ۲۵ س [ریو۱ :۱۴۸].

46445 ـ مشهد، رضوی ۲۳۴ تاریخ: نستعلیق ۲۳ج ۱۲۷۵/۲ مقصد دوم، آغاز برابر نمونه ، [ف . رضوی ۷: ۱۰۸] .

46446 ـ تهران ، مجلس ۳۴۸۸ : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۳ ، زرین، آغازافتاده ، ۵۷۲ص ۲۷س [ف ،مجلس ۱۰ :۱۴۴۸] .

46447 ـ هند ، بانکیپور ۴۹۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۸ م ، جلد ۲، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۳۵۳گ ۲۰س[ف. عبدالمقتدر۴: ۱۲۱].

46448 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب V.3 ،PeI.38b ۷۲۸(۲۹ف) :شکسته‌آمیز، ۱۲ع۱/ ۱۳۲۱، ۳۱۸گ ۲۱ س [ف. عبدالله ۱ :۲۴].

46449 ـ همدان ، کتابخانهٔ غرب ۲۳۱۰: نسخ زیبای احمد ،زرین [ف . دکتر مقصود] .

46450ـ تهران، مجلس۵۴۷: نستعلیق، بی‌تاریخ، جلد۱ ، ۳۶۸گ ۲۴س .

46451ـ تهران، مجلس۵۴۸: نستعلیق، جلد ۲ ، آغاز برابر نمونه ، ۳۱۰ گ ۲۱ س [ف .مجلس۲: ۳۲۲].

46452 ـ تهران، مجلس ۴۲۲۳: نسخ بی‌تاریخ، زرین ، با تاریخ انجام نگارش ۸۸۸ درپایان، در ۱۲۸۷ ازآن فرهادمیرزا بوده ، آغازبرابر جلد ۱ ، ۳۶۶گ ۲۴س[ف.مجلس ۱۱: ۲۴۲].

46453 ـقم ، فیضیه ۲۱۴۱(۱۳۰) : نسخ خوش ،زرین ، جلد ۱، ۳۶۰ ص ۲۰ س [ف .فیضیه۲: ۲۲۳].

46454 ـ قم، فیضیه۲۱۴۲ (۱۳۱) : نستعلیق ، جلد۱، ۳۳۶ ص ۲۷س [ف. فیضیه ۲ : ۲۲۴].

46455ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم۴۷۷ C (۲۰۵۸ ف): بی‌تاریخ ، ۲۷۲ گ[آکیموشکین۱ : ۲۹۲].

46456ـ لنین‌گراد، اکادمی علومV-C۱۶۱۱ (۳۸۶۸ ف): بی‌تاریخ[آکیموشکین ۱ : ۵۱۳].

46457 ـقاهره،دارالکتب۱۶م تاریخ فارسی : آغاز برابر جلد ۱ ، ۱۳۰گ ۲۵س [مخطوطات۱ : ۲۸۰].

46458 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب

I. V 16PeI A ۴۸ (۲۵ف): نسخ، بی تاریخ، جلد ۱، ۴۱۰گ ۲۱س.

46459 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب I.V:PPeI4A ۱۵۵۱(۲۶ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، جلد۱، ۴۶۲گ ۲۳ س.

46460 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب V.2 : PeI38 ۹۳۱ (۲۷ف) : نستعلیق، بی تاریخ، جلد ۲، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۷۴ گ ۱۶س.

46491 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PeI.38A:V.5 ۷۲۷ (۲۸ف): نستعلیق، جلد۲، ۱۸۲ گ ۲۱ س [ف. عبدالله۱: ۲۳].

46462 ــ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۲۰: نیمهٔ یکم نسخ ودوم نستعلیق.

46463 ــ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۲۰: خوشخط [لباب المعانی، عبدالرحیم: ۲۶۹].

روضة الاحباب

جلد چهارم کتابی‌ست در سرگذشت پیامبر، در بیست مجلس، ومیرسد به سال یازدهم هجری، همراه با گزارشی از مرگ پیامبر.

46464 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۸۴۴ (۲۰۵۷ف) : نوشتهٔ **۱۰۱۵**، ۲۳۳ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۲۹۱].

روضة التواريخ

از ملامحمدشریف بخاری.

افسانه‌هایی‌ست از زندگانی پیامبر اسلام، در هشت روضة، که بسال ۱۲۷۰ (۵۳-۱۸۵۴م) بانجام رسانده است.

بنگرید: بریگل ۱: ۵۹۷.

46465 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۹۸ (۲۰۶۴ف) : نوشتهٔ **۱۲۸۰** (۱۹۱ب-۳۵۳پ) [آکیموشکین ۱: ۲۹۳].

روضهٔ حسینیه = تحفهٔ حسینیه

از احمد فرزند محمد حسینی اردکانی، (که یاد او در «مرآت الاکوان: ۶۸۶» گذشت).

درسرگذشت حضرت حسین، در هیجده باب، بنام میرزاخان مظفر. و بمانند دنباله‌ای‌ست برای «سرور المؤمنین فی مناقب امیر المؤمنین: ۹۵۶» او. در دیباجه می نویسد: درسرور المؤمنین وعده داده بودم که پس از انجام ده جلد آن، بنگارش کتابهای دیگری بپردازم، اکنون که پنج جلد آنرا نگاشته‌ام بدین کار پرداختم. **آغاز**: الحمدلله الذی نورقلوب اولیائه لواء الحسین... اما بعد، چنین گوید ... احمدبن محمدالحسینی.

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۱۷۶ (سرور المؤمنین).

46466 ــ **تهران**، دانشگاه ۱۹۵۰: شکسته نستعلیق محمد فرزند حاج عبدالرحیم وفایی، ۲۸ محرم **۱۲۴۸**، در دیباجه بنام **روضهٔ حسینیه** است ودر نمای نسخه **تحفهٔ حسینیه** است، ۲۳۹ گ ۹ س [ف. دانشگاه ۸: ۵۶۶].

روضهٔ حسینیه

از محمدحسین شریف فرزند محمدعلی کرمانی (که یاد او در «تاریخ کرمان: ۴۲۶۶» گذشت) در هفتاد و دو مجلس ویك خاتمه. در سوگواری، بنام فتحعلی شاه از (۱۲۱۲-۱۲۵۰) وابراهیم خان قاجار فرمانروای کرمان، در کرمان نگاشته است.

46467 ــ **آصفیه**، ۱۷۵۳ تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۲۱**، تاریخ نگارش در فهرست سال ۱۱۴۰ یادشده درست نیست [ف. اصفیه۴: ۱۰۰].

46468 ــ **تهران**، ادبیات ۴۲۰ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات۲: ۱۹].

روضة‌الخلفا

ازمخدوم‌حسین‌فرزندمخدوم‌اسماعیل، ازایل برهار، ازاهل‌سنت، بسال ۹۹۸، برای نصرالله شهیر بهمیان، درشش‌باب و یک‌خاتمه وهرباب درچندفصل نگاشته‌است: باب‌یکم‌درخلافت‌ابوبکر، دوفصل. دوم خلافت‌عمر، دوفصل: ۱ـ در بیان‌بیعت با او ۲ ـ کشتن او. سوم خلافت‌عثمان، دوفصل: ۱ ـ در بیعت بااو ۲ ـ کشتن او. چهـارم‌خلافت علی، پنج فصل. پنجم حضرت‌حسن، چهارفصل: ۱ ـ بیعت بااو ۲ ـ تسلیم خلافت ۳ ـ مرگ‌او ۴ ـ احوال‌معاویه. ششم پادشاهی‌یزیدوسوءرفتار او، چهار فصل: ۱ ـ بیعت ۲ ـ رویداد کربلا ۳ ـ کیفیت‌عصیان یزید ۴ ـ آشفتگی در دولت یزیدومرگ او. **آغاز:** سپاس بیغایت و ستایش بلا نهایت مرکریمی‌راکه‌عطایش‌بی‌وسیله.

46467 **آصفیه** ۳۷۲ : نوشتهٔ‌بهل‌خان فرزندشیرخان قوم افغان **۱۱۱۲**، ازآغاز هشت برگ‌افتاده، ۱۳۰ گ۱۲س[ف. آصفیه۱: ۲۰۸].

46468 ـ **تهران**، مجلس۱/ ۳۵۵۲ : نستعلیق نور محمد فرزند عبدالقادر، **۱۲۸۴**، با آرایشها (ص۲ـ۲۴۸) درفهرست‌از نگارنده نام برده نشده، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۱۲].

روضة‌الشهدا

ازملاحسین‌کاشفی‌سبزواری‌بیهقی، (که‌یاد اودر«جواهرالتفسیر: ۴۲» گذشت). دریک‌مقدمه و ده‌باب ویک‌خاتمه، درسرگذشت‌پیشوایان‌شیعی از حمزة‌بن‌عبدالمطلب تاحسین‌بن‌علی‌وخاتمه‌در ذکر فرزندان ونسب‌ایشان. یکی از کهنترین کتابهای سوگواری‌ست، که گویا واژهٔ «روضه خوانی» از نام این کتاب گرفته‌شده‌است. در هند وایران بارهاچاپ‌شده‌است. خاتمهٔ آن در ۱۷ برگ‌بنام«انساب‌سبطی‌الرسول»درنسخه‌های جداگانه‌هست. **آغاز :** ای‌شربت‌تودوای‌دل ما. آشوب‌بلای‌توعطای‌دل‌ما .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۸۰ (انساب سبطی الرسول) و۱۱: ۲۹۴ـف. مشار: ۸۵۸.

46469 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق‌سدهٔ **۹**، آغاز افتاده[نسخه‌ها ۵ :۳۲].

49470 ـ **قاهره** ، دارالکتب۱۹تاریخ فارسی طلعت : نوشتهٔ ابوالحسن افضل انصاری طوفی ، آدینهٔ ۲۲رمضان **۹۳۹**، **آغاز**: حمدله، ۲۶۵ گ ۱۷ س [مخطوطات۱: ۲۸۱] .

46471 ـ **تهران**، آقای حسنعلی‌غفاری (معاون‌الدوله): نوشتهٔ**۹۴۹**[نسخه‌ها۵: ۱۱۲]،

46472 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۳۰۶۰ : عزالدین محمدهروی ، **۹۵۴** ، آغاز برابر نمونه، ۳۶۸ گ ۱۵س[ف . فهمی ادهم ۱: ۶۷].

46473ـ**هند**، بانکیپور۳۹۸: نستعلیق **۹۷۶** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۷۳ گ ۱۶ س [ف .عبدالمقتدر ۴: ۱۲۹].

46474 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PeI31B ۲۰۳۹(۳۳ف): نستعلیق۱۶ذیحجهٔ **۹۹۸**، آغاز برابرنمونه، ۲۳۴ گ ۱۸ س[ف. عبدالله ۱: ۲۶].

46475 ـ **تهران** ، دکترمفتاح: ازسدهٔ **۱۰**، زرین ، آغازبرابر نمونه ، بـا یادداشت علینقی کوبنانی در۱۲۰۵ [رؤیت].

46479 ـ **حیدرآبـاد** ، موزهٔ سالار جنگ H۲۶۰ (۱۱۴ ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰** ، آغاز افتاده، ۲۵۹ گ ۱۵ س [ف.محمد اشرف: ۱۳۰].

46477 ـ**قم** ، آستانه ۱: ۹۸ـ۵۹۸۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، آغاز و انجام‌افتـاده،

۲۳۸ گ ۱۸ س [ف. آستانه: ۱۲۳] .

46478 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۸۳۰: نستعلیق ۱۰۱۰، آغاز نو نویس[ف. شهرستانها ۱ : ۱۲۳].

46479 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبر-یری ۹۹۲۸، ۲۹۷ حسین(۲): نستعلیق عطاءالله چهارشنبهٔ ۵ شعبان ۱۰۱۰ ، ۲۵۱ گ [منظور احسن عباسی: ۲۳۳].

46480 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PeII31D ۹۱۱ (۳۴ف): نسخ ۲۲ شعبان ۱۰۱۴ ، ۲۹۰ گ ۲۱ س [ف . عبدالله ۱ : ۲۶] .

46481 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ H ۲۵۴ (۱۰۷ف) : نستعلیق خوب ۱۰۲۶ (۱۶۱۷م)، آغاز برابر نمونه، ۴۶۳ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف : ۱۲۴].

46482 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ H ۲۶۳ (۱۱۵ف): نستعلیق خوب ۲ رجب ۱۰۷۵ (۱۶۶۴م)، بادگرگونی و باهمین سرآغاز، ۱۵۸ گ ۱۵ س [ف . محمد اشرف: ۱۳۱].

46483 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ H۲۵۵ (۱۰۸ف): نستعلیق ۱۰۸۵ (۱۶۷۵م)، آغاز برابر نمونه، سپس ذیلی در دومقصد در انساب امامان: **مقصد یکم** خاندان حسن در ۳ فصل: ۱ ـ زید بن حسن و خاندانش ۲ ـ حسن مجتبی و خاندانش ۳- عبدالله محض و خاندانش **مقصد دوم**، خاندان حضرت حسین، در نه فصل: ۱- زین‌العابدین و خاندانش ۲ ـ محمدباقر و خاندانش ۳ ـ جعفر صادق ۴ ـ موسی کاظم ۰۰۰ ۹ ـ حضرت مهدی، ۴۱۵ گ ۱۵ س [ف. محمداشرف: ۱۲۵].

46484 ـ **تبریز**، ملی ۲ ۳۱۰۲ (۷۵۸ ف) : نستعلیق ، گویا ۱۰۹۳ ، آغاز افتاده ، ۳۸۱ گ ۱۶ س [ف. سیدیونسی ۲: ۷۸۲].

46485 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۳۱۱: نسخ سدهٔ ۱۱، انجام افتاده [نسخه‌ها ۲: ۸۲] .

46486 ـ **تهران** ، الهیات ۱۰۷ ب : نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۲۲۸ گ ۱۹ س [الهیات ۱: ۶۹]

46487 ـ **تهران**، سپهسالار ۴۲۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز و انجام افتاده، ۳۷۳ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۵: ۶۵] .

46488 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۶۷۸۶ (۴۲۷): نسخ سدهٔ ۱۱، زرین، ۳۵۶ گ ۱۷ س [ف. شیروانی ۲: ۵۸۰].

46489 ـ **کربلا**، مدرسهٔ هندیها: نستعلیق سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۵: ۴۳۵].

46490 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۳۹۱ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، آغاز برابر نمونه، ۴۱۸ گ ۱۷ س [رؤیت].

46461 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ H ۲۶۴ (۱۱۷ف): نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۵ گ ۱۴ س [ف. محمداشرف: ۱۳۳].

46492 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ H۲۶۱ (۱۱۳ف): نسخ خوب سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه، ۳۰۰ گ ۲۰ س [ف. محمداشرف: ۱۲۹].

46493 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، Add ۲۳۳۰۸ : نسخ، سدهٔ ۱۷ م، (۲۵ر-۳۴پ) [ریو ۱: ۱۵۳].

46494 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ H۲۵۷ (۱۱۱ف): نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۳۵۵ گ ۱۷ س [ف. محمداشرف: ۱۲۹].

46495 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۵۱۹ (۲۰۷۲ ف) نوشتهٔ ۱۱۹۷، ۳۲۰ گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۵].

46496 ـ موزهٔ بریتانیا، ۶۸۹ Egerton : نستعلیق، سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، ۲۶۵ گ ۱۹ س.

46497 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۳۰ Add : نستعلیق هند، سدهٔ **۱۸** م، ۲۶۸ گ ۱۹س.

46498 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۸۷ Add : نستعلیق، سدهٔ **۱۸**م، ۲۵۱ گ ۱۹

46499 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۸۵۱ Add : نستعلیق، سدهٔ **۱۸** م، ۳۱۴ گ ۱۷ س [دیو ۱: ۱۵۲ ـ ۱۵۳].

46500 ـ **تهران**، الهیات ۱۱۲ ب : نسخ سدهٔ **۱۲**، میانه‌نونویس، ۳۶۲ گ ۱۴ س [ف. الهیات ۱: ۶۹].

46501 ـ **قم**، آستانه ۲: ۹۱ ـ ۱ ـ ۲۴۰۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام درخاتمه افتاده، ۱۷۶ گ ۲۲ س [ف. آستانه: ۱۲۳].

46502 ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۵ تاریخ: نستعلیق هند، سدهٔ **۱۳**، آغاز افتاده، ۳۰۳ گ ۱۷ س.

46503 ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۶ تاریخ: نستعلیق تحریری هند، سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده، ۵۶ گ.

46504 ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۷ تاریخ: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده، ۲۹۹ گ [ف. رضوی ۷: ۱۱۲ ـ ۱۱۳].

46505 ـ **شیراز**، آقای سید امین‌الله کوثر: نوشتهٔ ۱۸ع۲/ **۱۲۲۰** از روی نسخه مؤرخ ۱۵ ذیقعدهٔ ۹۸۰ که آن نیز از روی نسخهٔ مؤرخ ۹۴۱ نوشته شده بود، تنها خاتمه آن در «انساب سادات» است [نسخه‌ها ۵: ۲۷۸].

46506 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PeII31A ۴۶۹ (۳۶ف): نستعلیق ۲۶ ذیحجهٔ **۱۲۲۹**ق، ۲۵۵ گ ۲۰ س [ف. عبدالله ۱: ۲۷].

46507 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ H ۲۵۸ (۱۱۶ف): نستعلیق ۵ صفر **۱۲۲۹** (۱۸۱۴م) بادگرگونی، آغاز برابر نمونه، ۱۴۸ گ ۱۷ س [ف. محمداشرف: ۱۳۲].

46508 ـ **کربلا**، مدرسهٔ بادکوبه: نسخ و نستعلیق موفق فرزند عابدین، ۲۷ ذیحجهٔ **۱۲۶۳** [نسخه‌ها ۵: ۴۳۸].

46509 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۸۵۲ Add : نستعلیق ۱۲۱۰ فصلی (**۱۸۰۲** م)، ۴۰۵ گ ۱۴ س [دیو ۱: ۱۵۳].

46510 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ H ۲۵۶ (۱۱۲ف): نستعلیق خوب میرزا اسدالله شیرازی درراجپور، **۱۲۶۵** (۱۸۴۹م)، ۱۴۲ گ ۱۵ س [ف. محمداشرف: ۱۲۹].

46511 ـ **تهران**، سپهسالار ۵۳۹۶: نسخ حسینا، سه‌شنبهٔ رمضان **۱۲۹۴**، ۴۱۵ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۵: ۶۵].

46512 ـ **قم**، فیضیه ۱۶۱۱ (۲۰۳): نستعلیق، ۲۱۲ ص ۱۷ س.

46513 ـ **قم**، فیضیه ۱۶۱۰ (۲۰۲): نستعلیق، ۴۹۰ ص ۱۹ س [ف. فیضیه ۲: ۶۷].

46514 ـ **تبریز**، ملی ۳۱۰۱ (۷۵۷ ف): نسخ، آغاز برابر نمونه، ۲۳۲ گ ۲۳ س [ف. سیدیونسی ۲: ۷۸۱].

46515 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نسخ گویا روزگار نگارنده، [نسخه‌ها ۵: ۳۲].

46516 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۹۲۸، ۲۹۷ حسین: نستعلیق قاضی شاه محمد فرزند قاضی مهتاب، ۱۱ ج ۲ / پهاگن **۱۹۱۱**، ۳۸۶ گ [مخطوطات فارسیه، منظور

احسن‌عباسی : ۲۳۲].

46517 ـ **تهران**، مجلس۳۶/ ۲۳۸۳ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۱۱۹** (ص۶۰۱ ـ ۶۹۱) نسخه‌ها۵:۱۶۵].

46518 ـ **یزد**، جامع کبیر۳۰۶: نسخ سدهٔ **۱۲ـ۱۱** ،وزیری [نسخه‌ها۴: ۳۸۴].

46519ـ**لنین گراد**،اکادمی‌علوم ۲۱۱۵ B (۳۱۹۹ف): نوشتهٔ**۱۱۰۴**، (۱۱ر- ۲۹پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۴۱۳].

46520ـ**حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ ۲۶۲ H (۱۰۹ف) : شکسته آمیزمولانافخر-الدین‌محتسب‌ظفرنگر، ۹ج۱/ و۱ محرم **۱۱۳۰** (۱۷۱۸م)، ۳۶۵گ ۱۳س[ف. محمد اشرف:۱۲۷]

46521 ـ **تهران**، مـجلس ۲۲۹۹ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده ، ۵۳۱ص۱۷ س [ف. مجلس ۶:۲۵۷].

46522 ـ **آصفیه** ، ۱۱۶۱ تـاریخ : تاریخ‌یادنشده[ف . آصفیه ۳: ۱۱۶۱].

46523 ـ**آصفیه**، ۱۱۶۳ تاریخ: آغاز افتاده [ف . آصفیه ۳: ۴۰].

46524 ـ**آصفیه** ، ۱۵۱۶ تـاریخ : خوش‌خط[ف. آصفیه۳: ۱۰۴].

46525 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PeII31E ۱۲۱۳(۳۵ف). نستعلیق، بی‌تاریخ ۳۶۷گ۱۷س.

46526 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pcII31F ۲۱۳۰ (۳۷ف): نستعلیق ،بی تاریخ،

46527 ـ**پاکستان**، دانشگـاه پنجاب PeII31G ۱۲۰۰ (۳۸ف) : نستعلیق ، بی تاریخ ، در پنج باب ، باب اول‌در ابتلای‌جمعی از انبیاء ۱۲۲ گ ۲۳ س[ف عبدالله ۱ ۲۶ ـ ۲۷] ۱- رویدادهای کربلا ۲ـ در جفای‌قریش به پیامبر ۳ ـ وفات‌حضرت ۷ـ مناقب حضرت حسین.

46528 ـ**قاهره** ، دارالکتب ۷ تاریخ فارسی: بی‌تاریخ، آغازبرابر نمونه[مخطوطات ۱ :۲۸۱].

46529 ـ **پاکستان**،انجمن ترقی‌اردو ۴ قف.۸: تاریخ‌یادنشده، ۶۴۶ص[مخطوطات ، سرفرازعلی:۵۰].

46530 ـ **پیشاور** ،دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه ۱۴۶۹ :تاریخ‌یادنشده[لباب‌المعانی ، عبدالرحیم مولوی: ۴۷۸].

46531 ـ **لنین گراد** ،اکادمی علـوم C ۵۲۰ (۲۰۷۳ ف): بی‌تاریخ، ۳۵۰گ.

46532ـ**لنین گراد**، اکادمی‌علوم۵۱۸ C (۲۰۷۱ف): بی‌تاریخ ، ۲۳۱گ .

46533 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علـوم B ۶۵۰ (۲۰۶۷ ف): بی‌تاریخ، ۱۹۷گ.

46534 ـ **لنین گراد**، اکادمی عـلوم B۲۰۴۸ (**۲۰۶۸ف**): بی‌تاریخ، ۱۰۱گ.

46535 ـ **لنین گراد** ، اکادمی عـلوم B۲۲۰۳ (۲۰۶۹ف) : بی‌تاریخ ، (۸۴ پ- ۵۸)پ.

46536 ـ **لنین گراد** ، اکادمی عـلوم C۵۱۷ (۲۰۷۰ ف): ۱۸۰ گ [آکیموشکین ۱ :۹۳-۲۹۴].

46537 ـ**هند** بانکیپور ۴۹۹: نـوشتهٔ محمد صالح ، **۱۱۳۹** ،آغازبرابرنمونه، ۳۴۷ گ ۱۷ س [ف. عبدالمقتدر۴: ۱۳۲].

46538 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۶۰۵ Add : نستعلیق شعبان **۱۱۵۰** (۱۷۳۷م)در بنارس ،۵۱۵ گ۱۲ س [ریو۱: ۱۵۳].

روضة الشهداء

از ملا عبدالخالق فرزند عبدالرحیم یزدی. («گه یاد او در «مصائب المعصومین» خواهد آمد). مجالسی‌ست که برای روضه‌خوانی ساخته شده است، و شاید با همان «مصائب» یکی باشد.

46539 ـ **قم**، سیدشهاب‌الدین، آقا نجفی ۱۵۶ : انجام نونویس ۱۳۰۷ق، ۲۳۸گ ۲۱س [ف.اشکوری ۱ :۱۷۷].

روضة الشهداء

46540 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۵۵۴ (۶۶-۲۰۶ف): بی‌تاریخ .(۶ب-۲۴۶ ب)[آکیموشکین ۱ : ۲۹۳].

روضة المتقین

از کسی بنام باقر هندی ، متخلص به خادم که از هندوستان به ایران مهاجرت کرده و در ۱۱۴۹(۶-۱۷۳۷م) آن را در سرگذشت پیامبران از آدم تا محمد به نظم ساخته است.

بنگرید: استوری ۱ :۱۶۷-بریگل ۱ :۵۲۷.

46541 ـ **هند**، بانکیپور (ف .ج ۱ص ۳۹۲) : نوشتهٔ **۱۱۶۴** (۱۷۵۰م).

46542 ـ **هند**، لکنهو ، دانشگاه ۱۱۵ (ف . ص۲۱): تاریخ یاد نشده، بنام **تاریخ محمدی**‌ست.

روضة المؤمنین، چهارده گنج

از زین‌العابدین فرزند حاجی محمد جعفر اصفهانی ، متخلص به عابد. درگذشتهٔ ۱۲۲۹ق. در مناقب و سوگواری چهارده تن، در پیرامن سه‌هزار بیت مثنوی، بسال ۱۲۲۴ق(آمدت فتح باب **چارده گنج** ۱۲۲۴) به انجام رسانده است. **آغاز:** بنام خداوند جان و جهان ـ کز و رنگ هستی جهان دید و جان.

بنگرید : ذریعه ۹ :۱۶۶۲(عابد اصفهانی) و ۵ :۲۱۲ (چهارده گنج)ـ فرهنگ سخنوران: ۳۶۴.

46543 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۰۵(۷۶۷): نستعلیق ، گویا خود سراینده، **۱۲۲۶** ق، در مشهد، ۵۳۸گ ۵۷-۵۳ س[ف.سیدیونسی ۲ : ۷۸۷].

روضة النبی

از احمد فرزند تاج‌الدین حسن استرآبادی که یاد او در «آثار احمدی:۴۴۰۳» گذشت. که گویا هردو یکی و یا نزدیک بیکدیگر باشند، و گرفته‌شده از «روضة الاحباب: ۴۴۶۷» دشتکی، در سرگذشت پیامبر و خاندان او ، از رویدادهای روزگارهای نخستین اسلام. بخشی از آن به‌ترتیب سالهای هجری‌ست و خاتمهٔ آن که نزدیک به نیمی از کتاب است در بارهٔ حضرت علی و فرزندان اوست .

آغاز : خدایا ز شکرت زبان کام یافت ـ ز نام تو هر نامه‌ای نام یافت .... صحیح‌ترین حکایاتی که مؤرخان پاکیزه بیان نیکو ادا .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۰۴ .

46544 ـ **قم**، سیدشهاب‌الدین تبریزی: از سدهٔ **۱۰** با تاریخ **۱۰۱۴** که تصحیح شده‌است، آغاز برابر نمونه، ۳۰۰ ك [سید عبدالعزیز طباطبائی] .

46545 ـ **تهران** ، مجلس ۵۹۰۱ : نستعلیق زین العابدین ، **۱۲۳۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۶ ص ۲۸ س [ف . مجلس ۱۷ : ۲۹۲] .

46546 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۲۶۶ : **نستعلیق** حسنخان فرزند محمد قلی هزاره‌ای فراهانی در تبریز ۱۲ع۱/ **۱۲۳۲** ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵: ۷۴].

46547 ـ **تهران**، ملی۲۸۲ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۲۷ گ[ف. ملی ۱: ۲۷۵].

ریاض‌الاحزان = ابواب‌الاحزان

از ملامحمد علی فرزند محمد برغانی قزوینی، (که یاداو در«ریاض‌الکونین: ۹۵۱» گذشت). درچندین‌جلد که هریك به‌نامی است‌و ازآن میان: جنةالرضوان، جنةالنعیم. و این مجلد را(ابواب‌الاحزان) در پنجشنبهٔ ۲۰ ذیقعدهٔ ۱۲۱۴ دردومقدمه‌وهیجده‌مجلس‌ویك‌خاتمه‌بانجام رسانده‌است. **آغاز:** حمدبیقیاس‌وسپاس بی‌اندازه.

بنگرید: ذریعه۱۱: ۳۱۷.

46548 ـ **مشهد**، رضوی۹۶۰۱: نستعلیق نگارنده ۲۰ ذیقعدهٔ **۱۲۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۷گ ۱۹ س[ف. سیدعبدالعزیز].

46549 ـ **رشت**، جمعیت‌نشر فرهنگ ۴۷۲م: نستعلیق ۱ محرم۳۶ یا**۱۲۳۹**، درسه‌مقدمه و ۶ باب‌ویك‌خاتمه وبایدیکی‌ازمجلات‌آن‌کتاب باشد. **آغاز:** الحمدلله‌الواحد... بنهاده‌بردرتو سرافسرآفتاب۲۵۵ گ [ف. محمدروشن: ۴۹].

46550 ـ **کربلا**، محمدعلی‌همدانی سنقری: نوشتهٔ **۱۲۹۱**[ذریعه ۱۱: ۳۱۷].

ریاض‌الاحزان

ازملا محمد هاشم فرزند محمد حسین، در دوجلدیکم درسرگذشت حضرت حسین دوم در سرگذشت و سوگواری دیگرامامان است، که به دستور سیدمحمد باقر شفتی اصفهانی درنه مجلس، هر یك‌از امامان دریك‌مجلس وبادیباجه‌ای جداگانه.

بنگرید: ذریعه۱۱: ۳۱۷.

46551 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد۳۳: نسخ نگاشته‌است، **۱۲۰۵**، **آغاز:** شوارق‌بوارق‌ستایش‌و سپاس وجواهر زواهر[ف. شهرستانها۱: ۱۲۵].

ریاض‌الانس

ازناشناس. سرگذشت مفصل پیامبر اسلام است، در چندروضة.

46552 ـ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۷۰): از سدهٔ **۱۸ـ۱۹** م، تنها بخشهایی از آن‌است [بریگل ۱: ۶۰۷ ـ استوری۱: ۲۰۶].

ریاض‌الشهادة‌فی ذکر مصائب السادة

ازمحمدحسن‌فرزندحاج‌محمدمعصوم(کشته ۱۲۱۲) قزوینی شیرازی، درگذشتهٔ ۱۲۴۰. در مناقب و سوگواری امامان، بنام حسینعلی میرزا فرمانفرما پسر فتحعلیشاه، درسی مجلس و سه‌جلد: جلد یکم چهارمجلس در سرگذشت چهارتن‌یاران کسا. دوم‌هیجده‌مجلس‌درسرگذشت پنجمین آنان. سوم هشت مجلس در سرگذشت دیگر امامان، بنام بالابسال ۱۲۷۴ درتبریز چاپ‌شده است.

نگارنده‌همین کتاب‌خود را بنام«نورالعین» گزیده‌است. **آغاز:** حمدله... چنین‌گویدفقیر حقیر. **آغاز۲:** الحمدلله‌الذی‌جعل‌الدنیاجنةلاعدائه و سجناًلاحبائه ومحلاًلامتحانه.

بنگرید: ذریعه۱۱: ۳۲۸ ـ ف. مشار: ۸۶۷.

46553 ـ **هند**، بانکیپور۵۰۳: بی‌تاریخ، در فهرست آمده: گویا ازسدهٔ **۱۲**، از مجلس ۵ است‌تا ۲۲، ۳۰۶ گ ۲۲ س[ف. عبدالمقتدر۶: ۱۳۸].

46554 ـ **تهران**، دانشگاه۳۶۰۰: نستعلیق، دوشنبهٔ ۷ شعبان **۱۲۲۶**، جلد یکم، ۳۰۳گ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۹].

46555 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۲۹۶ تاریخ (۱۴۶ف) : نستعلیق خوب عباس کابلی، **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م) ، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، جلد۱ است با چهارمجلس ودوم ۱۸مجلس، ۴۷۵ گ۲۳س [ف.محمداشرف: ۱۵۹].

46556 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۲۹۷ تاریخ (۱۴۷ف): نسخ خوب حاجی اسماعیل شیرازی ، **۱۲۲۷**(۱۸۱۲م)، جلد۱، با ۴ مجلس ، آغاز برابر نمونه، ۲۳۱ گ۲۵ س [ف. محمداشرف : ۱۶۲].

46757 ـ تهران، سپهسالار ۸۱۵۴ : نسخ عبدالغفار فرزند محمد شیرازی ، چهار شنبهٔ ۱۰ ج۱/ **۱۲۲۸**، جلد سوم است که در ۱۲ شعبان ۱۲۲۷ بانجام رسیده ، زرین، ۲۵۴ گ ۲۵ س [ف.سپهسالار ۵: ۷۶].

46558 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۲۹۶ تاریخ(۱۴۸ف) : نسخ خوب حاجی اسماعیل شیرازی ، **۱۲۳۱** (۱۸۱۶م) ، جلد ۳ با ۸ مجلس است که از مجلس ۲۳ (امام زین العابدین) آغاز و به مجلس ۳۰ (مهدی) پایان می یابد، ۲۳۸ گ ۲۴س[ف.محمد اشرف :۱۶۳] .

46559 ـ تهران، مجلس ۲۹۱۰ : نسخ محمد مهدی همدانی فرزند حاجی علی اکبر ، در ۲۰ ذیقعدهٔ **۱۲۳۵** ، جلد۳ودارای۸مجلس است ودرفهرست بنام ریاض الشهاده و کنوز السعاده است [ف.مجلس۳: ۳۰۷].

46560 ـ شیراز ، ملی فارس۷۵۸ (۴/۲۹۷قز): نسخ ، شعبان **۱۲۳۷** ،جلد۲، در۲۶ مجلس ، از سرگذشت حضرت حسین تا امام دوازدهم شیعه است، ۲۳۷ گ۲۷س [ف. ملی فارس ۲: ۳۴۲].

46561 تهران ، اصغر مهدی ۱۳۲ : نستعلیق اسماعیل شیرازی ، در پنجشنبهٔ ج۱/ **۱۲۴۵** ، بخواهش میرزا سید محمد مذهب حسینی .جلد سوم است.

46562 ـ تهران، اصغرمهدوی۱۷۲: نستعلیق همان اسماعیل شیرازی، دردوشنبه ۲۷ ع۲/ **۱۲۴۵** ، بفرمودهٔ همان سیدمحمدمذهب. جلد یکم است.[نسخه‌ها۲: ۸۳].

46563 ـ تهران ،ملك ۵۳۳۷: نستعلیق محمد رفیع فرزندمحمدابراهیم شیرازی ۱۷ رمضان **۱۲۵۹** ، جلد سوم، ۲۴۴ گ ۲۰ س [رؤیت] .

46564 ـ تهران ، فرهاد معتمد۱۴۴: نسخ علی میرزا فرزندعلیخان فتح آبادی، **۱۲۶۰**، دوجلد است [نسخه‌ها۳: ۱۸۶].

46565 ـ شیراز ، ملی فارس ۷۵۷ (۴ر۲۹۷قز): احمدفرزندمحمدعلی شیرازی، ج۱/**۱۲۶۳** ، جلد ۱ ،در۴ مجلس ،آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۳۲۰ گ ۲۳ س[ف.ملی فارس ۲ : ۳۴۱].

46566 ـ یزد ، مدرسهٔ خان کبیر. : نستعلیق علی اصغر فرزند میرزا محمد شیرازی، رمضان**۱۳۲۷**، رحلی [نسخه‌ها ۴: ۴۳۳].

46567 ـ تهران ، سلطنتی ۲۸۴۷ : نسخ ،تاریخ یاد نشده ، جلددوم[نسخه‌ها].

46568 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۲۹۳ Or: نسخ ، سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه ، ۲۵۶ گ ۲۵ س[ریو۱: ۱۵۵].

46569 ـ همدان ، کتابخانهٔ غرب ۴۵۱۴: شکسته نستعلیق ، انجام افتاده،ج۲ ، رحلی [ف.دکترمقصود].

46570 ـ همدان ، کتابخانهٔ عمومی ۳۵۹: نسخ زیبای احمد ، پنجشنبهٔ ۲۰ج۱/ **۱۳۵۴** ، بدستور حاج میرزا حسن ، ج۱ ،

[ف. دکترمقصود].

ریاض الفضایل

ازمحمدحسین شریف کرمانی.

46571 ـ مشهد، رضوی ۸۶۳۳ : نسخ خوش، ج۳درسر گذشت حضرت حسین است. **آغاز:** آرایش دیباجهٔ بهار دانش، ۲۵۰ گ ۲۹ س [ف.سید عبدالعزیز].

ز

زادالآخره

از فتحی‌حسینی. تنها دفتر یکم آن دردست هست وآن درتاریخ پیامبران است تامرگ پیامبر اسلام، به‌سال۱۰۱۵ق (۷-۱۶۰۶م) به انجام رسیده است.

46572 ـ **آلمان‌خاوری**، لایپـزیك، دانشگاه (ف.فـولرز۹۷۶): نـوشتهٔ **۱۰۱۹**ق (۱۰-۱۶۱۱م)، تنها دفتر یکم آن‌است[بریکل ۲ : ۵۲۵- استوری۱: ۱۶۶].

زایش پیامبر

ناشناخته(بنگرید: آفرینش‌نامهٔ پیغمبر : ۴۴۰۵). **آغاز:**... درخبراست که‌چون‌حضرت حق‌سبحانه درخواست که حضرت محمدمصطفی (ص) حبیب خود و مطلوب ومقصودخود پیدا کند، دربهشت درختی‌است که‌آن راشجرةالنور گفتند ، مهترجبرائیل‌را فرمـان‌کرد کـه‌در بهشت‌برود .

46573 ـ **پاکستان**، گنج‌بخش۱۱۳/ ۲۹۰ : دوست محمد فرزند محمد مابیگ مغول برلاس قادری، **۱۱۳۵**، (ص۲-۱۷)[ف. تسبیحی ۱:۴۵۷].

زبدةالاخبار درفضائل و مناقب ائمةاطهار

از محمد قاسم فرزند محمد شریف .

46574 ـ **آصفیه**، ۱۱۱ مناقب: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۶۶۲] .

زراتشت نامه = زرتشت نامه

از کیکاوس‌پسر کیخسرو‌پسر دارای‌رازی.

مثنوی‌ست در ۱۵۷۰ بیت، درسرگـذشت افسانه‌آمیز زردشت، ازرویدادهای بیش‌اززایش او تا پایان‌زندگی او. هنگامیکه آهورمزداهمهٔ رویدادهای آینده‌را به‌اوخبرداد. اطلاعات سراینده ازیك‌منبع‌پهلوی درسر گذشت زردشت ترجمه و به‌نظم‌درآمده‌است. تاریخ‌ترجمه‌شناخته‌نیست‌ولی در ۶۴۷ یزگردی (۱۲۷۸ م) نویسندهٔ دیگر زردشتی بنام‌زردشت‌پسر بهرام‌پسر پژدو که‌کتاب «اردای‌اویراف» رابعداً ترجمه کرده‌است، برای این «زردشت‌نامه» دیباجه‌ای نگاشت وگویا در خودآن‌نیز دست‌برده‌است .

یکبار درلنین‌گراد همراه تـرجمهٔ روسی روسن‌برگ ۱۹۰۴م چاپ‌شده است . تـرجمهٔ انگلیسی آن‌ازایست ویك‌دربمبئی۱۸۴۳م‌چاپ شده‌است. **آغاز:** سخن رابنام خـدای جهان‌ـ بیاراید از آشکار ونهان .

بنگرید: استوری۱ :۱۶۲ - بریگل ۲ : ۵۱۸.

46575 ـ **انگلستان**، منچستر، لیندسیانا (ف-ص۲۳۵): نوشتهٔ **۱۶۳۶**م

46576 ـ **اسکتلند**، دانشگاه گلاسکو، هانتریان۳: نوشتهٔ**۱۰۴۶** یزدگردی(۱۶۷۷م).

46577 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Briii ۱۶

ROy: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م. آغاز برابر نمونه، نسخه تحریر زردشت پسر بهرام است، ودر برگ ۶۹ آن آمده است. من زردشت پسر بهرام این داستان از کتاب کیکاوس پسر کیخسرو نگاشتم ۷۱ گ [ریو ۱: ۴۶].

46578 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۶۸ Add: نستعلیق صورت هند، اردیبهشت **۱۰۴۶** یزدگردی (۱۶۷۷ م). باعنوان «کتاب مولود زردشت اسفنتمان و ستایش باری‌تعالی» (گ ۱ـ ۷۶) [ریو ۱: ۴۹].

46579 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱ ۱۹۸ـ۲): نوشتهٔ **۱۷۳۵** م.

46580 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۱۹۷: نوشتهٔ **۱۲۰۵** ق (۹۱ـ۱۷۹۰ م).

46581 ـ **هند**، بمبئی، دانشگاه (ف: ۳۳۱): نوشتهٔ **۱۱۶۴** یزدگردی (۴ـ۱۷۹۵ م).
آغاز: سخن را بنام خدای جهان. به آغاز در آشکار و نهان [ف. خان بهادر: ۳۳۱].

46582 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۱۹۹ (۱): از سدهٔ **۱۸** م.

46583 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۹۴۷: نوشته پیرامن **۱۸۱۱** م.

46584 ـ **هاروارد**، دانشگاه: نوشتهٔ **۱۸۴۷** م [نسخه‌هاص ۵].

46585 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۹۴۸: انجام افتاده.

46586 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۹۴۹: نسخهٔ نثری همان کتاب است.

46587 ـ **هند** بمبئی، ملافیروز (ف. ارواددابهار: ۱۰۷ و ۱۲۱ و ۱۲۴ و ۱۲۷): نشانی بیشتر یاد نشده.

46588 ـ **هند**، بمبئی، ملافیروز (ف. برلوی ودابهارش ۱۶ ص ۲۹): تاریخ یاد نشده.

46589 ـ **لندن**، دیوان هند (ف. راس و براون: ۲۱۳): تاریخ یاد نشده.

زلال الصافی احوال المصطفی

از ابوالفتح محمد فرزند احمد فرزند ابوبکر الکارتانی؟ چلبی اورا: (الکرمانی، الرازی) می‌خواند، که بنام ابوالنصر دیباج پسر فیلشاه صاحب گیلان نگاشته است.

بنگرید: استوری ۱: ۱۷۸ ـ کشف الظنون ۱: ۹۵۵.

46590 ـ **استانبول**، فاتح ۴۳۷۶: نوشتهٔ پیرامن **۷۰۰** ق (۱۳۰۰ م) [بریگل ۱ ۵۴۸].

46591 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۵۱۴ (۲۱۷۱ ف): بی‌تاریخ، ۱۰۰ گ [آکیوشکین ۱: ۳۰۳].

زهرد لائل الشرف

ازعبدالرحیم حسینی یزدی.

46592 ـ **کاشان**، مدرسهٔ سلطانی ۱/۱۰۸: نستعلیق **۱۲۸۶** [ف. مدرسهٔ سلطانی: ۲۳].

زینب کبری

از حاج زین‌العابدین فرزند محمد کریم خان قاجار کرمانی (که یاد اودر «فهرست کتب سیدکاظم: ۴۰۷۹» گذشت).

آغاز: حمد و ثنای بی‌انتها وعدد خدای بی‌چون را سزد که پرورندهٔ جهان نیان است.

46593 ـ **یزد**، وزیری ۱۴۶۱: نسخ نگارنده، ۲۷ ج ۱/ **۱۳۲۶** ق، ۶۴ گ ۱۴ س [ف. شیروانی ۳: ۹۶۵].

السبعين في فضايل امير المؤمنين

از میرسید علی همدانی ،

احادیثی‌ست درفضایل امیرالمؤمنین سپس ترجمهٔ آنها و آنگاه سخنان کوتاه حضرت علی. نخستین حدیث: عنوان صحیفة المؤمن حب علی... و آخرین حدیث: **لولاالریاض اقلام والبحر مداد... ما احصر فضائل علی است. آغاز:** الحمدلله الذی جعل میامن السیادة الی سماء... وسمیته کتاب السبعین فی فضایل... صاحب فردوس روایت میکند از انس.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۳۲.

46594 ـ **مشهد** ، رضوی ۲/ ۱۰۴۵۰

فهرست نشده: باتاریخ رجب **۹۹۹** به‌همین‌خامه در دفتر، (۲۲۶پ-۲۴۴پ) نام نگارنده ومترجم در نسخه دیده نشده سپس «چهل حدیث» درفضایل حضرعلی [رؤیت].

سبیل النجاة

از حبیب‌الله، بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳). دربارهٔ پنج معجزه و کرامت است، داستانهایی نیزهمراه آنهاست. **آغاز:** الحمدلله الذی له حقایق الازلیة

46595 ـ **تهران**، ادبیات ۱/ ۹۶ج: نسخ سدهٔ **۱۳** ، (۱پ-۹۴ر) [ف. ادبیات ۱: ۳۰۹].

سحاب البکا

از سحاب اصفهانی ، محمد(م۱۲۲۲)، (که یاد او در «دیوان: ۲۳۴۵» گذشت). در رویداد کربلا، به نظم و نثر. در برخی از تذکره‌ها کتابی بنام «روضة البکاء» ازاو یادشده است.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۴۹.

46596 ـ **اراك** ، عبدالحسین بیات : نوشتهٔ صفر **۱۲۶۷** [ف. رضوی ۷: ۴۲۲].

سراج الانوار ومضی الابرار فی معرفة الجبار والرسول المختار و الائمة الاطهار

از عبدالرزاق فرزند محمد باقر مشهدی.

[دیباچه]. کلامی، تاریخی. **آغاز:** الحمدلله علی الآلاء والشکر علی النعماء الذی هدایتنا... چنین گوید ذرهٔ بیمقدار و خادم طریقه

46597 ـ **اصفهان**، محمدحسن زفره‌ای: بی‌تاریخ ، نوشتهٔ غلامعلی فرزند حسین هروی [تذکرة الاطیاب در اسامی کتب تاریخ وانساب ۱: ۴].

سراج القلوب

از ابونصر قطان. در ذکر غرایب انبیای گذشته تاپیامبر اسلام، احتجاجات دینی واساطیر است. هفت نسخهٔ آن درص ۱۱۹۱ یادشده است، واینک چند نسخهٔ دیگر:

64598 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۲۳۱ Or : نستعلیق شوال **۹۲۵** ق (۱۵۱۹ م) ، **آغاز:** سپاس و ستایش مرخدای راجل جلاله که آثار قدرت او بر چهرهٔ روزروشن تابان است ، ۶۸ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۱۷].

46599 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۵۵۳: نستعلیق هند، سیدمحمدهاشم لاهوری، ۵ رجب **۱۰۱۰**، بروش پرسش و پاسخ در ۸۱ پرسش، از بهشت ودوزخ وآفرینش. **آغاز:** ... بدانکه این کتاب را بعضی احبار یهودونصارا از تورات وانجیل بیرون آورده‌اند، وزعم بعضی، ۱۳۸ص ۱۳س [ف. دیباجی ۲: ۱۹۹].

46600 ـ **هند** ، بانکیپور ۲۳۳۸: غیاث‌الدین فرزند خدابخش ، **۱۱۰۸**، (۱پ-۲۶پ) در نسخه نام نگارنده چنین آمده: سعیدبن

محمدالقطان غزنوی [عبدالمقتدر ، ذیل ۲ : ۲۲۴] .

46601 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B۴۴۰۱ (۴۸ذیل): نوشتهٔ ۱۱۵۱، (۶۸پ ـ ۹۴ر) نام نگارنده‌درفهرست ابونصرسعیدفرزند قاسم غزنوی‌ست [ف . آکیموشکین۱: ۶۲۳].

46602 ـ مشهد، جامع گوهرشاد۸۲۵ : نستعلیق خوش ع۱/۱۲۳۹ [ف. شهرستانها۱ : ۱۳۰].

46603 ـ مشهد ،رضوی۱/۸۳۸۴ : با تاریخ ۱۲۴۴ در دفتر(۲پ ـ۷۵ر) آغاز برابر نمونه.

46604 ـ داکـا ، دانشگاه ۳۹۵ KS (۲۶۲ف): سدهٔ ۱۹ م ، باتاریخ ۱۲۴۵ (۱۸۲۹م). آغاز: حمدله. صلاة. بعداز وفات پیغمبر(ص) یهودان توریت‌خوان‌چندمسئله‌نزد یاران رسول. ۷۰گ[ف. حبیب‌الله۱].

46605 ـ لاهور ، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۰۰، ۲۹۷ ابو: نوشتهٔ‌محمدهاشم، باتاریخ ۱۲۵۱ در دفتر، آغاز: الحمدلله‌العلی‌العظیم، ۹۳گ [منظور احسن عباسی: ۴۷].

46606 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۲۹۳۴ (۲۲۳۲ ف): نوشتهٔ ۱۷۶۹م، (۲۴پ ـ ۵۲پ).

46607 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۵۰۶ (۳۸۶۷ف): باتاریخ۱۲۹۷دردفتر، (۳۷ر ـ۶۴پ)[آکیموشکین ۱ : ۵۱۳].

46608 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۳۱ (۲۲۳۳ ف): بی‌تاریخ، (۸۱ر ـ ۱۲۷پ). نام‌نگارنده در فهرست ابونصرسعیدفرزند قاسم غزنوی‌ست.

46609 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۸۲۲ (۲۲۳۴ف): بی‌تاریخ ، (۱۰۴پ ـ ۱۱۳).

46610 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم D ۳۵۲ (۲۲۳۵ف): بی‌تاریخ، (۲۴پ ـ۵۳پ). [آکیموشکین۱: ۳۱۱].

46611 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۱۹۵/۱۹۰ : تاریخ یـاد نشده ، نام نگارنده در فهرست ابونصرفرزند سعد فـرزند محمدقطان است [ف. دکترمحمد بشیرحسین۲ : ۲۹۰].

46612 ـ موزهٔ بریتانیا ،۲۳۵۸۱ Add : نستعلیق، بی‌تاریخ ،۱۰۵ گ ۱۴ س [ریو۱ :۱۸].

46613 ـ آصفیه ، ۷۶۴ حـدیث : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۲۷۰].

سرقةالاسلام

ناشناخته

46614 ـ بنگال ،آسیایی bO۱۴/۵ (۲۰۲): تاریخ یادنشده[ف. بنگال : ۱۷۲].

سرگذشت امامان

از محمدقاسم‌قادری،عارف‌مشرب. سرگذشت امام‌حسن‌وامامان‌دیگر تادوازدهم‌است.

46615 ـ مشهد،جامع گوهرشاد۱۳۹۱ : درجنگ نوشتهٔ ۱۰۲۸ همـراه تـرجمهٔ او از سروده‌های‌منسوب به‌حضرت‌علی [ف. گوهرشاد ۱: ۱۰۰].

سرگذشت امامان

ناشناخته.

آغاز : سپاس بی‌اندازه آفریدگاری را که‌محمدرا،ص

46616 ـ حیدرآبـاد، مـوزهٔ‌سالار جنگ ۷۲/۳ سیر (۱۵۵ف): با تاریخ۱۱۲۱ (۱۷۰۹م) در دفتر ، (گ۵۲ ـ ۱۰۲) [ف .

محمد اشرف : ۱۷۳].

سرگذشت امامان و معصومان

= تاریخ امامان

چند گفتار ناشناخته.

46617 ــ مشهد، جامع گوشاد ۳/۲/ ۶۰۲:
نستعلیق سدهٔ **۱۲**، **آغاز**، افتاده : ثابت بنای گفت به‌حج رفته‌بودیم و جماعت عبادچون ایوب سجستانی وصالح مروی عتبه الغلام وحبیب فارسی و ملك دینارآمده بودند ، [ف. شهرستانها ۱: ۷۵].

46618 ــ **تهران**، مجلس ۱۱/ ۲۹۳۰:
سدهٔ ۱۳ باتاریخ **۱۲۶۲** در دفتر (ص ۴۶۰ ــ ۵۰۵) باب ۳ و۴ یك کتابست . بـاب‌چهارم در **سرگذشت فاطمه** است[ف. مجلس ۱۰: ۳۴۰].

46619 ــ **پاکستان** ، انجمن تـرقی اردو ۱ق ف ۱۲۴: تاریـخ ونشانـی یادنشده ، سرگذشت امام‌حسین است ۹۴ص، [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۵۰].

46620 ــ **مشهد** ، رضوی ۷۸ تاریخ:
آغاز وانجام افتاده، شاید بخشی ازتاریخ‌حافظ ابروباشد ، ۱۲۹ گ ۲۵س[ف. رضوی ۳: ۹۹].

سرگذشت امامزادگان =

سرگذشت پیامبر و امامان وامامزادـ
گان = شرح امامزادگان

سرگذشت امامزاده یحیی

به‌دستور علیقلی میرزااعتضادالسلطنه‌وزیر علوم تحریریافته‌است، درسرگذشت‌او وگزارش ساختمان خاکجای او. در آن‌از سفری کـه در ۶ شعبان ۱۲۷۹ دررکاب شاه به ورامین کـرده یادکرده‌است ،و دیدنیهای‌خودرا درمسجدرفیع البنای امامزاده و ازشبستان ومحراب ودرها و نبشته‌های ساختمان‌راگزارش‌می‌کنند.

46621 ــ **تهران** ، ملك ۹/ ۶۱۵۱ :
نسخ ، باتاریخ **۱۲۹۰**، (ص ۱۲۸ ــ ۱۳۱)، همراه «سرگذشت عبدالله‌ابیض» ازاعتضادالسلطنه [رؤیت].

سرگذشت پیامبر

از سرآینده‌ای با تخلص واعظ، که سرودهٔ او درآغاز مجلس هشتم و جاهای دیـگر کتاب با عنوان (لراقمه) وتخلص واعظ آمده‌است. در آن از «حیات‌القلوب» یادشده است. **آغاز :** وصل‌الله‌علی محمد وآله‌الطاهرین ، امابعد، این کتابی است دربیان‌حالات جناب‌ختم‌انبیا.

46622 ــ **تهران**، دانشگاه ۱/ ۳۳۸۸:
نستعلیـق سدهٔ **۱۳** (۲ب-۱۲۲ب) ۱۸س[ف . دانشگاه ۱۱: ۲۳۸۶]

سرگذشت پیامبر

از عبدالله.

درهشت‌روضه: روضهٔ ۱ ــ دربیان‌نوروحضرت وبدایت او ۲ ــ واقعات‌پس ازولادت تابعثت ۳ــ کیفیت‌وحی، واقعهٔ‌معراج ۴ــ هجرت‌وواقعات‌سنوات پس ازهجرت ۵ــ حجة‌الوداع ۶ــ درحلیه‌واخلاق ۷ــ بعضی‌ازمعجزه‌ها ۸ــ دراحوال‌مختلفه. **آغاز :** الحمدلله‌الذی جعل سراج الانوارمضیاً من نـور محمد، والشکرلله‌الذی اظهرالموجودات .

46623 ــ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ‌سالار جنگ ۱/۷۲سیر (۱۵۵ف): نستعلیق، باتاریخ **۱۱۲۱** (۱۷۰۹م) (گ ۱ ــ ۲۶) [ف . محمد اشرف : ۱۷۱].

سرگذشت پیامبر و امامان و امامزادگان

از محمدولی بیگ‌وردی‌ترکمان‌عراقی‌پسر

اسماعیل که در ۱۳۰۴ در گیلان می‌زیسته است.
جنگی‌ست و با سرگذشت پیامبر و امامان آغاز میشود،
این سرگذشتها را نیز دارد: عبدالعظیم ری،
امامزاده زید، امامزاده طاهر، زید بن علی،
عبدالله ابیض، حسن افطس، علی بن علی بن حسین
امامزاده قاضی صابرونکی.

46624 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۳۹:
نستعلیق نگارنده، در جنگ مؤرخ **۱۳۰۴**،
[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۹۷].

سرگذشت پیامبر و امامان =

شرح احوال چهارده معصوم
چند گفتار ناشناخته و جدا از یکدیگر.

46625 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۳۸ (؟):
نوشتهٔ **۱۰۴۰**، در دو بخش: ۱ ـ سرگذشت
پیامبر و امامان ۲ ـ نسب پیامبر و امامان
[گلچین معانی، نسخه‌ها ۵: ۱۹۳].

46626 ـ **تهران**، مجلس ۲/ ۴۳۵۷:
نستعلیق سدهٔ **۱۲**، **آغاز**: حمدله. صلاة. امابعد،
این مختصری‌ست در باب معرفت ۱۴ چیز از
احوال چهارده معصوم، (گ ۳۳ ـ ۴۱) [رؤیت].

46627 ـ **تهران**، مجلس ۵/ ۲۷۶۷:
نسخ **۱۲۳۷** (ص ۹۳ ـ ۹۵) **آغاز**: حمدله.
والصلاة والسلام علی خاتم المرسلین. امابعد از
حمد خدا و درود بر رسول، بدان که این رساله
ایست در احوال محمد و دوازده امام ... نسبش
[ف. مجلس ۹: ۱۷۹].

46628 ـ **مشهد**، رضوی ۲۹ رجال:
بی‌تاریخ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵. گفتاری‌ست در
نسب پیامبر و امامان و تاریخ زاد و مرگ و
خلافت و مهرایشان. **آغاز**: الحمد لولیه و
الصلاة علی نبیه محمد المصطفی، ۴۴ گ ۸ س [ف.
رضوی ۲: ۳۶۲].

سرگذشت پیامبر = احوال حضرت

در ص ۴۴۰۷ گذشت.

سرگذشت حضرت حسین

از ناشناس.

46629 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری
۸۲۳ (۲۲۱۸): نسخ، **آغاز**: بی‌مهر حسین
به‌مقصد نرسی ـ تا تخم نیفکنی بحاصل نرسی، ۲۱۳
گ ۱۲ س [ف. شیروانی ۲: ۶۹۸].

سرگذشت حضرت عیسی

گفتاری‌ست عرفانی در سرگذشت او.

46630 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۳/ ۱۲۷۰:
نوشتهٔ **۸۸۶** ق (۱۴۸۱ م) [استوری ۱: ۱۷۲ ـ
بریگل ۱: ۵۳۶].

سرگذشت عبدالله ابیض

از علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه وزیر علوم
(بنگرید: سرگذشت امامزادگان: ۴۴۸۴).
در سرگذشت عبدالله ابیض است که در شهر ری به
خاک سپرده شده است. **آغاز**: رساله‌ای در احوال
عبدالله ابیض از تألیفات نواب... اعتضادالسلطنه
علیقلی میرزا ... نزدیك بمزار کثیر الانوار
حضرت عبدالعظیم بن...

46631 ـ **تهران**، ملك ۳/ ۶۱۵۱:
نسخ، با تاریخ **۱۲۹۰** در دفتر (ص ۴۳ ـ ۴۷)،
همراه «سرگذشت امامزاده یحیی» و «رصدخانهٔ
مراغه» و جز آن [رؤیت].

سرگذشت و افکار پیامبر

از موسی منشی، بسال ۱۳۰۴. در آن آمده:
پس از کنجکاوی دریافتم رفتار و کردار پیامبر
اسلام بهترین سرمشق و دستوری در سیاست کشور
داری‌ست، از این روی این گفتار را در این باره نگاشتم
(بنگرید: زبدة الوقایع: بخش قفقاز). **آغاز**:

خدمت ارباب عقل و دانش که بمقتضای عقل‌در امور آفرینش تأمل و تفکرمی‌فرمایند.

46632ـ تهران، ملی۴۲۹ف : نستعلیق خوش شوال ۱۳۰۴ ، گویا از نگارنده، ۸۰ گ ۱۵س [ف.ملی ۱: ۴۰۹].

سرور العارفین

از نوروزعلی بسطامی، خادم آستانه، (که یاداودر«امواج‌البکاء : ۴۴۱۱» گذشت). پس از «تحفهٔ حسینیه»ی خود ، بسال ۱۲۶۵ درمشهد خراسان ، در یك مقدمه و چهارده باب ، در سر گذشت مختار ثقفی، نگاشته است، در آن از «سرورالمؤمنین» میرزاهادی‌نایینی بهره‌برده‌و نام‌برده است.

آغاز: نحمدك‌اللهم یامن‌جعل سرور العارفین فی‌لقاء عطیاته...اما بعد، چنین گوید.

بنگرید :ذریعه ۱۲: ۱۷۵.

46633 ـ مشهد، آقای فاضل فرزند نگارنده ، نسخه بخامهٔ نگارنده ، آغاز برابر نمونه[ذریعه۱۲: ۱۷۵] .

46634 ـ تهران ، دانشگاه ۲۶۳۱: نسخ سدهٔ ۱۲ ، آغاز برابر نمونه ، ۲۲۹ گ ۲۱ س[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۰۶].

سرور المحزون

از ولی‌الله فرزند عبدالرحمان دهلوی (م ۱۱۷۶ ق). ترجمهٔ «نورالعیون» ابوالفتح‌فتح الدین محمد فرزندمحمدالیعمری اندلسی‌شافعی معروف به‌ابن‌سیدالناس‌است. واین کتاب گزیدهٔ کتاب‌بزرگتراوست بنام «عیون‌الاثرفی فنون المغازی‌والشمائل‌والسیر». این اندلسی‌درقاهره ۶۶۱ ق یا ۶۷۱ ق زاده‌شده بود واستادحدیث در مدرسهٔظاهریه‌بوده‌است ودرهمانجادر۷۳۴ق درگذشته‌است.

چلبی از «انسان‌العیون فی‌سیرة‌المأمون» علی‌حلبی قاهره‌ای (۹۷۵ـ۱۰۴۴ق) یادمیکند که‌آن نیز گزیدهٔ«عیون‌الاثر» ابن‌سیدالناس و نیز «سیرة‌الشمس»شامی‌ست.

فارسی‌آن چهار بار در هندچاپ شده‌است.

آغاز: بعد سپاس‌خدای تبارك و تعالی گشایندهٔ درهای‌عطا.

بنگرید: هدیة‌العارفین۱: ۷۵۵ (حلبی)ـ کشف‌الظنون ۱: ۱۸۰ (انسان‌العیون). بریگل ۱: ۵۴۸.

46635 ـ آمریکا، دانشگاه‌پرینستون ۶۰: نوشتهٔ ۱۲۵۶ق (۱۸۴۰م).

46636 ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ ۳۹ سیر(۱۴۲ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه ، ۱۹ گ ۱۹ س[ف.محمد اشرف : ۱۵۵].

46637 ـ هند ، الیگره ، دانشگاه اسلامی ، کتابخانهٔ شرقی ۱۴: تاریخ یاد نشده (ف .سیدکامل حسین: ۶۰)[بریگل].

سرور المؤمنین فی مناقب امیر...

اردکانی ،درص ۹۵۶ گذشت.

46638 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۹۵۹ (۳۴۴۶) : نسخ ، ۳ شعبان ۱۲۵۰ ، ۱۹۴گ ۲۰ س [ف .شیروانی ۲: ۷۹۰].

46639 ـ یزد ، جامع کبیر، وزیری ۸۱۵ (۵۴): نسخ‌شیخ محمدباقفی ،۱۲۷۴ ، جلد ۴ ، ۱۵۴ گ۲۳س[ف.شیروانی].

سرور المؤمنین

از محمد هادی‌نایینی شریف، (که‌یاد اودر «تحفة‌الابرار: ۴۴۲۶» گذشت.

درسرگذشت‌مختار ثقفی‌ودیگرانتقام‌جویان، درج۱/۱۲۵۷ درقمصر کاشان ، دردوباب‌نگاشته

است : باب ۱ـ درسرگذشت عبدالله‌عفیف‌ازدی و دیگران ۲ ـ مختار پسر عبیدهٔ ثقفی. **آغاز:** ستایش مرخداوند مختاری‌داسزاست که‌شمشیر انتقامش از یك شراره خرمن حیات سیصد و هشتاد و سه‌هزار اموی.

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۷۷.

46143 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۲۶۷ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند عبدالله کربلائی ۲۳ع‌/**۱۲۵۶**،آغاز افتاده ، در فهرست‌آمده: از «طاهر فرزند محمدهادی» شاگرد حاج‌ملا محمد علاقبند روضه‌خوان که پیش‌از این «لسان الذاکرین» را نگاشته است ، و ما می‌دانیم «لسان‌الذاکرین» از میرزا محمد هادیست ، ۲۳۶ گ ۱۴ س [ف . سپهسالار۵: ۱۰۵].

46144 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۵۲۸ : نستعلیق خود نگارنده،ج۲/**۱۲۵۷** ،پیش از سرآغاز نسخه‌نام‌نگارنده‌آمده است،آغاز‌برابر نمونه ، ۲۷۷ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۲۷].

46145 ـ **تهران** ، مجلس ۵۸۹۹ : نستعلیق محمدتقی فرزندآقاصادق ، **۱۲۶۱** ، آغازبرابر نمونه، ۳۳۰ ص۱۹ س [ف.مجلس ۱۷ :۲۹۱].

46146 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۵۲۵: نسخ ،شعبان **۱۲۶۱** ،آغازبرابر نمونه [ف. شهرستانها۱ :۱۳۰].

سرور المؤمنین فی مناقب امیر المؤمنین

اردکانی ،درس ۹۴۰ گذشت.

سعادات ناصری

از ملا آقادربندی ، درگذشته در تهران ۱۲۸۶ فرزند عابد فرزند رمضان شیروانی . ترجمهٔ بخشی از«اکسیر العبادات» خوداوست با افزودگیهایی ، بدستور ناصر الدین‌شاه(۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳) ، درسیزده باب ،هرباب درچندمجلس در رویدادکربلاو بسیار گزافه‌گویی،در۱۲۸۷ وپس ازآن‌چند بارچاپ‌شده است.وجزء«جواهر الایقان» اوست. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌جعل‌معرفة اصحاب‌الکساءواهل‌بیتهم‌المصومین.

بنگرید: ذریعه ۵: ۲۶۴ (جواهر)و۱۲: ۱۸۱ (سعادات)ـ طبقات اعلام‌الشیعه ،کرام : ۱۵۲ (آقا)ـف. مشار:۱۵۹.

46147 ـ **تهران** ، مجلس ۵۱۵۲ : نستعلیق دوشنبه ۱۵ صفر**۱۲۸۲**،آغاز برابر نمونه، ۱۶۸گ ۱۷ س[رؤیت].

46148 ـ **قم** ، آستانه ۱ : ۴۹ ـ ۵۸۹۳: حاج‌محمدجعفرخویی،۷صفر**۱۳۹۱**، ش ۱ دفتر [ف . آستانه :۱۸۶].

46149 ـ **تهران** ، ملی ۴۶۹ف: نسخ سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، ۱۵۳ گ ۲۵ س [ف.ملی ۱ : ۴۵۴].

سفر السعاده = صراط المستقیم

متن فارسی از مجد الدین محمد فرزند یعقوب فیروزآبادی ، نگارندهٔ «القاموس» زاده در کازرون۷۲۹ ق درگذشتهٔ ۸۱۷ ق.مجموعه حدیثهایی‌ست دررفتارپیامبر بویژه‌اعمال مذهبی او،در یك‌دیباجه بنام فاتحه‌وپنج قسمت بدون شماره ۱ ـ دروضوونماز وروزه ۲ ـدربارهٔ آدینه ونماز آن۳ ـدربارهٔ حج ۴ ـدراذکار۵ـدرعموم احوال و معاش پیامبر.

این متن فارسی ۳ باردر سدهٔ سیزدهم در لاهور بنام «صراط‌مستقیم‌معروف به‌سفر السعاده» چاپ شده است.

این کتاب در ۸۰۴ق بوسیله ابوالجود محمد فرزندمحمودمخزومی حنفی‌مصری به‌تازی

ترجمه شده است ، و بنام «سفر السعاده» شناخته شده است و درقاهره چاپ شده است.

سپس در ۱۰۱۶ ق این ترجمهٔ عربی بنام «الطریق القویم فی شرح صراط المستقیم» بوسیلهٔ عبدالحق دهلوی بفادسی ترجمه و گزارش شده است.

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۹۹۱.

46300 ـ اتریش، وین، گتا ۳۳ : نوشتهٔ ۸۸۴ (۱۴۸۰م).

46128 ـ پاریس، ملی (بلوشه ۱ : ۸۹) : نوشتهٔ ۹۰۶ (۱۵۰۰م)، ناقص.

46152 ـ اتریش، وین، پادشاهی (ف. فلوگل ۳ : ۱/۱۹۶۳) : نوشتهٔ ۹۴۹ (۴۲ـ ۱۵۴۳م) ، تنها بخشی از آن است درحج و عمره.

46153 ـ آلمان، توبینکن ، دانشگاه ۲۵۳۳ : نوشتهٔ ۱۰۷۰ (۱۶۵۹م) (ف. هاینتس ۱۶۴ ص ۸۱) .

46154 ـ پیشاور، دارالعلوم اسلامی مشرقیه ۳۷۱ : نوشتهٔ ۱۰۹۸ (۸۶ـ۱۶۸۷ م) [لباب المعارف ۱ : ۶۸].

46155 ـ هند ، بانکیپور ۱۱۸۵ : نوشتهٔ ۱۱۰۳ (۹۲-۱۶۹۱م) [ف. ج ۱۴].

46156 ـ شوروی، کازان ، دانشگاه F ۱۲۱ : از سدهٔ ۱۸ م (۱۲ ق). آغاز افتاده [ف. بریگل ش ۶].

46157 ـ آمریکا، پرینستون، دانشگاه ۸۲ : ازسدهٔ ۱۸م (۱۲ق).

46158 ـ آمریکا، پرینستون، دانشگاه ۸۱ : نوشتهٔ ۱۲۶۱ق (۱۸۴۵م).

46156 ـ آلمان، توبینکن، دانشگاه (ف. هاینتس ۲۰۲) : تاریخ یاد نشده [بریگل ۱ : ۵۵۱].

سفینة اهل البیت

از ناشناس ، که از خود تنها به فقیر حقیر یاد کرده است. درسرگذشت پیامبر و امامان دوازده‌گانهٔ شیعه ، بنام سلطان عادلشاه بسال ۱۰۷۹ نگاشته است. ودر آن آمده: نام خجسته فرجامش سال تاریخ اتمام آن است، ونیز حال که هزار و هفتادونه سال از هجرت است.

آغاز: الحمدلله الذی احکم قواعد الاحکام بشرایع الاسلام.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۹۵ .

46160 ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ M ۳۳ مناقب (۱۲۴ ف) : نسخ خوب سدهٔ ۱۱ ، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۳ گ ۱۳ س [ف. محمد اشرف : ۱۳۹].

46161 ـ تهران، سپهسالار ۷۲۷۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۲] آغاز برابر نمونه وانجام افتاده، ۹۶ گ ۱۶ س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۰۹).

46172 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۱/۹۳ عقاید (۱۲۵ ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونه ، ۸۰ گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف : ۱۴۲].

46163 ـ آصفیه ۹۹۷ تاریخ : نوشتهٔ ۱۳۳۱ [ف . آصفیه ۳ : ۱۰۴].

سفینة النجات

از محمد باقر فرزند میرزا محمد ، خان دولو ، در مناقب و فضایل حضرت امیر ، دریك مقدمه و یك خاتمه! : مقدمه‌درزایش آن‌حضرت و خاتمه‌دربی وفایی دنیای دون وحدیثهایی در بدگویی از آن ، وپس از پرداختن از کتاب دربارهٔ «معجزات» نگاشته‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الانسان باحسن الاخلاق وجعل ارزاقهم بخیر الارزاق.

46661 ـ **تهران**، ملی ۱۳۸ ف: نستعلیق هادی اسدآبادی، **۱۱۲۱**، ۱۵۶ گ ۱۵ س. دروفهرست تاریخ نگارش از سدهٔ ۱۳ و تاریخ نوشتن ۱۱۲۱ (؟) یاد داده است [ملی ۱: ۱۳۵].

سفینة النجاة

از محمد خلیل فرزند حاجی محمد (۱۰۳۵ - ۲۷ شعبان ۱۰۹۳)، در دوازده باب در فضایل امامان شیعی، در پنجاه سالگی خود در شنبهٔ ۲۶ رجب ۱۰۸۸ نگاشته است [پایان نسخه] با عنوانهای مفتاح الابواب، صدف، بحر، فصل الخطاب، گوهر [دانش پژوه] **آغاز**: الحمدلله عدد ما خلق الله و الحمدلله مثل ما خلق الله ... بسمله وما قدروا الله حق قدره ... اما بعد، روایت کند شیخ بزرگوار راوی مناقب حیدر کرار...

46692 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۷۰: نسخ **۱۰۸۸**، گویا نسخهٔ اصل، ۳۹۷ گ ۲۵ س، [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۴].

سفینة النجاة

از آقا محمد علی کرمانشاهی (نگارندهٔ «مشکاة العارفین: ۹۸۸» وجز آن). در سرگذشت حضرت فاطمه دختر پیامبر، به نثر و نظم، در یک مقدمه و چهارده مصباح و یک خاتمه: مقدمه در ابتدای آفرینش نور فاطمه. مصباح ۱- در نزول نور فاطمه از عالم انوار ۲ در کون نهادن رحم مادرش خدیجه ۳- زایش او ۴- نامها و القاب او ۵- معانی نامها و القاب ۶- مکه و هجرت او ۷- جود و بخشش او ۸- معجزات او ۹- رنجهایی که تحمل کرده ۱۰- زناشویی او با حضرت علی ۱۱- آزاری که دیده ۱۲- بیماری و مرگ او ۱۳- شستشو و تکفین او ۱۴- خواب دیدن حضرت علی او را. خاتمه در سرگذشت نگارنده. بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) و مادر او مهد علیا نگاشته است.

آغاز: الحمدلله الذی هو مدبر الدهور (سه صفحه بعد) و بعد باعث بر تألیف این کتاب در عهد سلطان عادل و دارای.

46663 ـ **تهران**، مجلس ۴۸۳۷: نسخ خوب ۱۳۱ (**۱۳۱۰** یا **۱۳۰۱**)، آغاز برابر نمونه، ۸۰ گ ۱۴ س [رؤیت].

46664 ـ **تهران**، ملی ۴۸۰ف: نستعلق محمد صادق گلپایگانی، **۱۲۸۵**، آغاز برابر نمونه، ۹۱ گ ۱۱ س [ف. ملی ۳: ۵۰۸].

46665 ـ **تهران**، مجلس ۳۷۵۱: نوشتهٔ **۱۲۸۷**، به دستور مقرب الخاقان سید محمد لشکر نویس، آغاز برابر نمونه، ۱۳۶ ص ۱۳ ص ۱۳ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۷۳۵].

سقیفهٔ بنی ساعده

از فهیم السلطان قدس شریفی. در بارهٔ شورای پس از مرگ پیامبر برای برگزیدن جانشین پیامبر با این عنوانها: جغرفیای عربستان، مکه و مدینه، حجرالاسود، شناسایی ملت عرب، اعراب پیش از بعثت، جامعهٔ عرب تا پیش از بعثت، بت پرستی، زردشتی، یهودیت، نصرانیت، حنفیه، نظر اجمالی به روزگار پیامبر، برویم به اصل مطلب (ولی پیش از آنکه به مطلب بپردازد نسخه ناتمام می ماند). **آغاز**: جغرافیای عربستان. این کشور شبه جزیره خیلی بزرگی ست که یك .

46666 ـ **مشهد**، رضوی ۲۵۱ تاریخ: نستعلیق نگارنده، آغاز نزدیك به نمونه، ۸۷ گ ۲۰ س [ف. رضوی ۷: ۱۲۵].

46667 ـ **مشهد**، رضوی ۷۳۳۹ فهرست نشده: نستعلیق، آغاز سدهٔ **۱۴**، نسخه نام نگارنده را ندارد و از دفتر ثبت برداشته شد، آغاز برابر نمونه، ۲۴ گ ۱۶ س [رؤیت].

سلم الدرجات

ازمیرزا محمد رضا قمی، نگارندهٔ کنز الدقایق: «۵۶» وجز آن. در فضایل پیشوایان دین، بنام شاه سلطان حسین(۱۱۰۵-۱۱۳۵) دریك مقدمه وچهل حدیث. **آغاز:** حمدوسپاس کسی راسزاست که باستحقاق غیر اواحدی نیست محمود و شکر کسی را رواست کـه هیچ لغتی نیست ... و بعد چنین گویداقل عباداللہ میرزا محمدبن...

بنگرید: ذریعه۱۲ : ۲۲۰.

46668 **ـ تهـران،** ملك ۵۹۲۰: نسخ بسیار زیبای میرزا احمد نی‌ریزی، در **۱۰۵۵**، زرین ۸۶ گ ۱۴س. [رؤیت].

46669 **ـ نجف،** قاسم محیی‌الـدین : نوشتهٔ محمدباقر فرزندمحمد امـین، **۱۱۱۷**، آغاز برابر نمونه، [ذریعه۱۲: ۲۲۰].

سلوك گوهرا

از سید سلطان بخش، که‌در هند ازنوشته‌های‌عربی، در۵۴ باب نگاشته است. داستانهای افسانه‌ای‌ست دربارهٔ پیامبر اسلام.

46670 **ـ لنین گراد،** اکادمـی علـوم B ۱۸۰۶ (۲۲۶۲ف): نوشتهٔ **۱۱۳۹**، ۷۰ گ بخشهایی ازآن‌است. آغاز افتاده، [ف. آکیمو-شکین۱: ۳۱۵].

سلك السعادات فی حسن خاتمة السادات

از میرغلامعلی آزاد بلگرامی، (که‌یاداو در «غزلان‌الهند: ۲۱۴۳» گذشت) درمناقب‌است ودربمبئی چاپ سنگ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۲۳۵ـ ف. مشار : ۹۷۶.

46671 **ـ آصفیه،** ۱۰۱ مناقب: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۶۶۲].

سیاسة الحسینیه = رولیسیـون حسینی

متن‌از ماربین آلمانی وجوزف‌فرانسوی، در رویداد کربلا. ترجمه ازسید جلال الدیـن حسینی، سپس فضلعلی صفایی ایروانی تبریزی (۱۲۷۲-۱۳۳۹ق) فرزند ملاباشی‌عبدالکریم، آن‌را ازروی‌چاپ شده در روزنامهٔ حبل‌المتین گرفته‌گزارش کرده‌ودیباجه‌ای‌گذارده‌ودرتهران وتبریزچاپ کرده‌است.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۲۷۱ـ مشار: ۹۸۶و ۲۴۰۷ ـ مؤلفین مشار ۴: ۸۴۸.

46672 **ـ قم،** آستانه ۶۲۱۶ : نسخ نصراللہ فرزند ملامحمدعلی، آدینـه ۱۰ شوال **۱۳۲۸**، ۳۰ گ ۱۱ س [ف. آستانه :۱۲۸].

سید السادات

از مظهرالحق.

در بارهٔ‌امامان است.

آغاز: الحمدللہ‌العلی‌العظیم ... مناجات ای‌نام توراحت‌دل وجان‌ـ جمعیت‌خاطر پریشان.

46673 **ـ پاکستان،** دانشگاه پنجاب PeII ۱۰۷ (۴۰ف)۴۷۱: نستعلیق، ۳۰محرم **۱۲۳۰**، آغازبرابر نمونه، ۱۴ گ [ف. عبداللہ ۱ : ۲۹].

سیرت پیامبر و علی و...

از عبداللطیف، داستانها وحدیثهاوآداب دینی است کـه درضمن سیرت پـیامبر وعلی و داستان حمزه‌سیدالشهداء ودیگران‌است‌که‌گویا درمجامع‌عمومی وقهوه‌خانه‌ها گفته می‌شده، ودر آن ازمولانای‌رومی وبیضاوی یادشده‌است. پس

از ۴۲ برگ از نسخهٔ الهیات ازخود بنام عبداللطیف یاد می کند که ازجناب مخدومی مرحوم مولانا عبدالعلی چنین استماع دارد.

نگارنده عبداللطیف بیرجندی نگارندهٔ «قصص الانبیا: ۴۵۱۳» است. و باید دید این دو کتاب چه جدایی با یکدیگر دارند.

46674 ـ **تهران**، الهیات ۱۲۰ج: نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، آغاز و انجام افتاده، ۲۴۶ گ ۱۳ س [ف. الهیات ۱: ۷۸].

سیرت دوازده امام

آغاز: سپاس بی اندازه آفریدگاری را که محمد(ص) ... در بیان احوال وسیرت دوازده امام... منقول از کتاب... فصل الخطاب .

46675 ـ **تهران**، سپهسالار ۲/ ۷۲۱ : نستعلیق **۱۱۳۱** ، (۱۶۷پ ـ ۱۹۰پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۲۵].

سیرت رسول الله

ناشناخته . باید چند کتاب باشد.

46676 ـ **هند**، رامپور، عمومی صولت ۳۱: از آغاز سدهٔ **۱۳**ق **۱۹** م (ف. صولت ص ۱۲).

46677 ـ **هند**، رامپور، عمومی صولت ۳۰: ازپایان سدهٔ **۱۳**ق **۱۹** م (ف. صولت ص ۱۲) [بریگل ۱: ۶۰۸].

سیرت محمدی

ازمحمود فرزند مسعود فرزند احمد فرزند عمر فرزند برهان.

46678 ـ **استانبول**، یوسف آغا ۳/ ۳۹۷۳: نسخه اندکی پیش از باب دوم را دارد تا فصل پنجم ازباب سوم .فیلم آن در دانشگاه ش ۳۲۶ هست [فیلمها: ۴۵۴].

سیر المعصومین

آغاز: حمد وثنای بلاحد وانتها مر احدی را که زبان ما را به گفتن کلمهٔ لااله الاالله گویا گردانید.

46679 ـ **یزد**، جامع کبیر ۳۰۳: سدهٔ **۱۲ـ۱۳**ق، انجام افتاده [نسخه‌ها ۴: ۳۸۶].

سیر منظوم

در ص ۲۹۳۰ گذشت.

سیرت نبوی

ازعبدالواحد (بنگرید: عجایب القصص، در همین بخش).

46680 ـ **افغانستان**، کابل (ف. بورکی: ۱۰۰): بی تاریخ ،آغاز افتاده (ف . بورکی ص ۱۰۵) [بریگل ۱ : ۶۰۸].

سیرت النبی = ترجمهٔ...

ابو محمد اسحاق ابرقوهی ص ۴۴۳۴ .

سیرت النبی

از میرعبدالعاقل فرزند علی فرزند حسن حسینی، بسال ۷۴۱ (۱۳۴۰ م) به روزگاری که سپاهیان خراسان و دهلی متوجه گجرات شدند.

46681 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۶۴۶/ ۴۶۹۶: سدهٔ **۱۱** [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۲].

سیرة النبی

از قاضی فخرالدین محمد فرزند عبدالله فرزند عمر ، در هفت باب، گزیدهٔ فارسی «سیرة النبی» ابن هشام (م۲۱۸) است ، که گویا در ۶۹۴ ساخته شده باشد.

بنگرید : کشف الظنون ۲: ۱۰۱۲ (سیرة).

46682 ـ **استانبول**، سلیم آقا ۸۰۸:

نسخ، با تاریخ **۶۹۴** که گویا تاریخ نگارش باشد، ۱۱۸ گ ۹ ۱س [ف. تاور: ۱۷۲- بریگل ۱ :۵۴۶].

سیرة النبی منظوم

46683 **ـ پیشاور،** دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۴۶: بی تاریخ، جلد ضخیم [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۲۷۴].

سیر خواجه معین

از خواجه معین الدین فرزند خواجه خاوند محمود فرزند خواجه میر سید شریف فرزند خواجه ضیاء... نقشبندی. در چهارده اصل و یک خاتمه و هر اصل در چند مقصد. اصل ۱ ـ در آفرینش نور محمدی ۲ ـ زایش پیامبر ۳ ـ گفتهٔ پیامبران پیشین در بارهٔ پیامبر اسلام ۴ ـ شیرخوارگی او ۵ ـ شمایل او ۶ ـ رویدادها تا چهل سالگی ۷ ـ معراج ۸ ـ عجایب سدرة المنتهی ۹ ـ هجرت و غزوات و سریات ۱۰ ـ معجزات او ۱۱ ـ خصایص او ۱۲ ـ زندگانی او ۱۳ ـ شمار زنان او ۱۴ ـ اهل بیت و صحابه و خلفای او. خاتمه در ستایش پادشاه روزگار.

46684 **ـ آصفیه،** ۱۵۶ سیر: آغاز و انجام یك برگ افتاده، ۳۰۵ گ ۱۲ س [ف. آصفیه ۲: ۳۱].

سیر کازرونی = المنتقی فی ترجمة مولود النبی = سیرة المصطفی

سیر نبوی = منتخب کتاب سفر السعاده

از سید عبدالاول فرزند علی الدین فرزند حسن حسینی زیدپوری، در گذشتهٔ ۹۶۸، بسال ۹۴۱ هنگامی که لشکر خراسان متوجه گجرات شده بود، برای جلوگیری از طاعون آن روزگار؛ در ده باب نگاشته است:

۱ ـ احوال آن حضرت از پیش از زایش تا پیش از بعثت ۲ ـ در بیان بعثت ۳ ـ نماز گزاردن او ۴ ـ صدقات وزکاة ۵ ـ درروزه گیری او ۶ ـ حج گزاردن او ۷ ـ احوال و معاش او ۸ ـ در طب یعنی معالجهٔ او ۹ ـ ادعیه و اوراد ۱۰ ـ غزوات، همسران، فرزندان، اعمام، موالی و حواری و خدم و حارسان نگهبان او، فرستادگان و کاتبان او، دواب و سلاح و لباس و جز آنها. نگارنده در کتاب بدان نامی نداده است. **آغاز:** حدیثی صحیح که سلسلهٔ اسناد آن بعقل و نقل متصل گشته و مرفوع و عنعنه روایت آن مبرا از تهمت و ... حمد خداوندی‌ست که جواهر زواهر اخبار و آثار زیب و زینت.

46685 **ـ کلکته،** انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۹۹۶): نوشتهٔ **۱۰۸۴** (۷۳-۱۶۷۴ م) [بریگل ۱ : ۵۷۵ ـ استوری ۱ : ۱۹۲].

46686 **ـ آصفیه،** ۱۰۷ سیر: نستعلیق **۱۰۸۴**، نسخه بنام **السیر و السلوك** است، ۱۲۹ گ ۱۳ س. گویا با این نسخه با دو نسخهٔ دیگر جدایی‌هایی داشته باشد.

46687 **ـ آصفیه،** ۷۵ سیر: تاریخ یاد نشده، نسخه بنام **سیر نبوی** است، ۷۷ گ ۱۶ س [ف. آصفیه ۲ : ۳۴].

سیر النبی

از عبدالعزیز ملقب به یحیی حصاری، بسال ۸۲۱، در دوازده مجلس نگاشته است که مجلس آخر آن گزارشی‌ست از مرگ پیامبر و سرگذشت کوتاهی از چهار خلیفهٔ پیشین.

46688 **ـ استانبول،** نورعثمانیه ۳۳۴۶: نوشتهٔ **۸۴۴** (۱۴۴۱م) [استوری ۱: ۱۸۳ـ بریگل ۱ :۵۵۵].

سیر النبی

از ناشناسی که باید ازسدهٔ نهم باشد.
سرگذشت مفصل پیامبر است در ۴۵ فصل و یك خاتمه. ودر آن بسیاری از عبدالرحمان جامی (م۸۹۸ق) یادمی‌کند ونیز ازکسانی پیش از او.

بنگرید: استوری ۱: ۱۸۵- بریگل ۱: ۵۵۸.

46689 ـ **اکسفورد**، دیوان هند(اته ۱۳۷): نوشتهٔ **۸۷۱** (۶۶- ۱۴۶۷م) دارای فصلهای ۳۲ تا ۴۵ و خاتمه.

46690 ـ **هند**، بانکیپور ۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز افتاده و ازمیانهٔفصل پنجم‌آغاز می‌شود: فصل‌ششم درذکرحمل‌حبیب‌الله‌ووفات پدرش، در بیان کیفیت‌ولادت‌آن‌صاحب‌سعادت، حوادثی که در شب ولادت ظاهر شد، اوضاع‌و کیفیت احوال مرضعه، شق صدرشریف، وفات آمنه و کفالت عبدالمطلب، وفات‌عبدالمطلب و کفالف ابوطالب، تجارت‌آن حضرت، تعمیر کعبه، بعثت و بدایت وحی. اخبار احبار اهل کتاب، حوادث‌زمان‌بعثت، اجهاردعوت، هجرت عصابهٔ صحابه، محاورات قریش باآن حضرت، وقایع سال‌هفتم....، ۴۵۲ گ ۱۲ س.

46691 ـ **اکسفورد**، دیوان هند (اته ۱۳۶): تاریخ یادنشده. آغاز افتاده، دارای فصلها ۱ تا ۳۰.

سیر النبی

چند گفتار جداو ناشناخته.

46692 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۳۴۴: نوشتهٔ **۱۰۵۲** (۱۶۴۲م). حکایتها و افسانه‌ها دربارهٔ پیامبر و نزدیکان اوست. **آغاز:** راویان اخبارو خداوندان اسرار [بریگل ۱: ۶۰۸ - استوری ۱: ۲۰۶].

46693 ـ **تهران**، الهیات ۴۵ ب: نستعلیق، درهامش «روضةالصفا» ازسدهٔ **۱۰-۱۱** و ۲۱ مرگ آخر در متن [ف. الهیات ۱: ۱۲۵].

46694 ـ **تهران**، سپهسالار ۷۳۳۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، سرگذشت پیامبر است بروش عرفانی، بایستی در چندرکن باشد. نسخه‌تنها رکن یکم رادارد. **آغاز:** دربیان ایجاد نور محمدی از حین خلقت‌نور تا بوقت ولادت آن حضرت ودر این‌رکن هشت باب مرقوم... باب اول در ذکر نور با سرور حضرت، انجام: فصل در نسب آمنه...، ۱۵۹گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۵: ۱۲۵].

سیر و انساب پیامبر

چند گفتار ناشناخته.

46695 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۱۵/۱۰۶۳: تاریخ یادنشده، آغاز و انجام افتاده، بانام «اخلاق‌وسیرت‌نبی».

46696 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۳۸/۵۱۴: نوشتهٔ محمد بخش، تاریخ یاد نشده. با نام«سیرةالنبی»[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۲۳].

46697 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۹۱۶/۲: نوشتهٔ علی‌حسن، **۱۲۹۷** (۱۸۸۰م) با نام «در سیرت و انساب رسول» [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۲۲].

سیف الواعظین

از محمدحسن فرزند محمد ابراهیم‌فرزند محتشم اردکانی یزدی واعظ، در گذشتهٔ ۱۳۱۵، در جنگهای حضرت علی در شش باب و یك

خاتمه، و هرباب در چند مجلس نگاشته‌است، که بارها بچاپ رسیده است. **آغاز:** حمدله، چنین گوید عاصی محتاج .. محمد حسن بن محمدابراهیم الیزدی.

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۲۹۰ ـ ف. مشار: ۹۹۵.

46698 ـ **تهران،** سپهسالار ۷۲۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، پایان‌سفید گذارده‌شده‌است، ۱۵۷ گ ۱۸ س [ف . سپهسالار ۵: ۱۲۶].

46699 ـ **تهران،** مجلس ۲۳۴۴ : شکسته نستعلیق محمد فرزند ملاابوطالب روضه خوان تبریزی‌خیابانی، ۱۵ ج۱/ **۱۳۰۶**، [ف. مجلس ۱۰: ۱۱۴۳].

شجرة الاولیا

از سید احمد فرزندمحمدحسینی‌اردکانی. که یاد اودر «مرآةالاکوان: ۶۸۷» گذشت، در تاریخ ونژادپیامبرو امامان به شیوهٔ مشجر.
آغاز: الحمدلله الواحدالصمدالمنزه عن‌الاعل والولدالذی...

بنگرید: ذریعه ۲ : ۴۸۲ (انساب مشجر) و ۱۸: ۲۹ (شجرةالاولیا).

46700 ـ **یزد،** سعیدی ریحان: نستعلیق **۱۲۴۴**، در فهرست آمده: شجرهٔ نبویه‌یاشجرة الاولیااحمدبن... [نسخه‌ها ۴: ۴۶۰].

46701 ـ **مشهد**، کاظم مدیرشانه‌چی: نسخ حسین فرزندحسن‌اردبیلی، شعبان **۱۲۹۸**، مشجر [نسخه‌ها ۵: ۵۸۷].

46702 ـ **مشهد،** رضوی ۲۵۶ تاریخ (۸۱۹۳): نسخ سدهٔ **۱۳**، در فهرست آمده: گزیده‌ای‌ست از «شجرهٔ نبویه» باکسر واضافاتی بقلم احمدبن محمد حسینی که بدستور محمد زمان حاکم یزدبروزگارقاجار نوشته‌شده، ۸۲ گ [ف. رضوی ۷: ۱۲۸].

شرح امامزادگان شهرری

از علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه، (که‌یاد اودر «رصدخانهٔ مراغه: ۲۹۳» گذشت) بدستور ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) نگاشته‌است. نسخه‌ها با یکدیگر جدایی دارد.

46703 ـ **تهران،** ملك ۱۱/ ۶۱۵۱: نسخ، در جنگ اعتضاد السلطنه، با تاریخ **۱۲۸۹** درجنگ، (۳۰۹-۳۱۷). **سرگذشت عبدالعظیم** است و نویسنده‌می‌نویسد: چون نگارنده هنوز دیباجه‌ای برای‌این کتاب‌نساخته بود موقتاً در این جنگ‌آورده‌شدتا بعداً فراهم شود. [رؤیت].

46704 ـ **تهران،** ملی ۳۵۲ ف : نسخ خوش ذیحجهٔ **۱۲۹۵**، برای ناصرالدین شاه زرین. **شرح حال امامزاده عبدالله** است و چند امامزادهٔ دیگر همراه گزارش شیوهٔ معماری خاکجای امامزاده عبدالله. بدستور همان‌شاه نگاشته است. **آغاز :** حمدله. صلاة. فبعدحکم همایون و فرمان قدرنمون شهریار، ۱۳ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۳۴۳].

46705 ـ **تهران،** ملی ۴۷۹ف : نسخ خوش **۱۲۹۵**، برای ناصرالدین شاه، زرین. شرح‌حسب‌و نسب‌عبدالعظیم‌است ونیزگزارشی از شهر شهرری، بدستورهمان‌شاه. **آغاز:** الحمدلله الذی عجزت خواطرالامم‌عن‌البلوغ الی‌حقیقته (سپس بمانند نسخهٔ‌ادبیات)، ۲۰ گ ۱۵س [ف. ملی ۱: ۴۶۲].

46706 ـ **تهران،** سپهسالار ۱۸۵۳ : نسخ مسیح کمره‌ای، چهارشنبه ۲۱ محرم **۱۲۹۶**. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌عجزت... (بمانند نسخهٔ پیشین)، ۵۶ گ ۹ س [ف . سپهسالار ۵: ۱۰۳].

46707 ـ **تهران،** ملی ۶/ ۲۵۴۸ف:

نسخ خوب محمد صادق فرزند آقاحسن تهرانی **۱۳۱۱** ق، (ص۱۰۵-۱۱۴)، ۳۱س.

46708 ـ **تهران**، ملی ۱۰۱ج: نسخ علی‌اکبر قرنچاهی، آدینه پایان شوال **۱۳۱۲**، سرگذشت امامزاده‌های ری است: به‌دستور ناصر الدین شاه نگاشته است. **آغاز**: الحمدلله‌الذی عجزت خواطرالامم... اما بعد، فرمان مبارك شاهنشاه جهان پناه، ۱۲۱گ ۱۶س [ف. ملی ۱: ۳۱۱].

46709 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۸۵۴: نسخ سدهٔ **۱۳**، **آغاز**: الحمدلله المتعالی‌عن الاضداد ... اما بعد، چون‌در این‌اوان‌فیروزی نشان، که بخواهش نصیرالدوله پاکنویس کرده است، ۲۲ گ۱۵ س [ف. سپهسالار۵: ۱۰۴].

شرح حال فاطمه

حکمت، درس۲۹۶۲ گذشت.

شرح حال مبارك حضرت طاهره

(قرةالعین)

از فؤاد روحانی، بروزگاری‌که بهایی بوده است. مجموعه‌اطلاعاتی‌ست گرفته شده از منابع فارسی وخارجی. چاپ نشده است. و گفتار دیگری در بارهٔ قرةالعین بفارسی بنام «شرح حال جناب حضرت طاهره» و یکی نیز به انگلیسی از Martha Root آمریکایی چاپ شده است. و نیز از منابع پژوهش در بارهٔ او «نقطةالکاف» و «تاریخ جدید» است. خانم‌کیا همسر آقای جهابنکلو در بارهٔ قرةالعین کار می‌کنند.

46710 ـ **تهران**، دارالاثار (آرشیو) محفل‌ملی بهائیان: نستعلیق خود نگارنده، [یادداشتهای دکترجان‌لایو نگود].

شرح سفر السعادة = الطریق القویم

دهلوی، درهمین بخش۴۵۰۲ خواهدآمد.

شرح الشفا فی شرف المصطفی

متن از قاضی عیاض. گزارش از شهاب افندی [ف. میرعثمان‌علیخان]. متن‌بایدهٔ«الشفا فی‌تعریف حقوق المصطفی» قاضی ابوالفضل عیاض یحصبی درگذشتهٔ ۵۴۴ باشد، که‌درچهار قسم و هر قسم در چند باب و یا چند فصل، درفضایل و سیرت پیامبر نگاشته شده‌است چلبی به تفصیل ازآن وگزارشهایی که برآن نگاشته‌شده‌است‌یادکرده‌است. ازمیان‌شرحهانام «تعلیقهٔ»شهاب‌الدین احمدرملی شافعی‌درگذشتهٔ ۸۴۴ برآن، و نیز «تعلیقهٔ»همین‌شهاب‌الدین‌رملی بر «شرح» ابوعبدالله احمدتلمسانی‌مالکی درگذشتهٔ ۷۸۱ بر«الشفاء» بااین نسخه‌نزدیکی دارد.

بنگرید: کشف‌الظنون۲: ۱۰۵۲

46711 ـ **آصفیه** ۹۳۲ حدیث: تاریخ یادنشده، نیمهٔ‌یکم [ف. آصفیه۳: ۲۷۰].

شرح شمایل النبی

از عبدالرحیم صفی‌پوری.

46712 ـ **آصفیه**، ۱۰۹/۳ مجامیع: با تاریخ **۱۲۵۰** در دفتر [ف. آصفیه ۴: ۷۰۲].

شمایل النبی = ترجمهٔ...

متن از محمد فرزند عیسی ترمذی، در گذشتهٔ میان ۲۷۰ و۲۷۹ق درترمذ. مجموعه‌ای ست دربارهٔ سنتها وشخصیت پیامبر اسلام‌برپایهٔ حدیثها. از آن‌چندترجمه‌وگزیده‌دردست‌هست، بریگل میگوید نه‌ترجمه از آن در دست‌هست. نخست ترجمه و تلخیص مصلح الدین لاری (م

۹۷۹ ق) که‌درلاهور ۱۳۰۹ ق چاپ شده‌است. ترجمه‌های دیگر آن از علام نظام الدین، حاجی محمد کشمیری (م ۱۰۰۶ ق)، اکبر حافظ محمد فرزند باقر هروی، وشیخ شهاب الدین احمد عندی.
بنگرید: بریگل ۱: ۵۴۰.

شرح شمایل النبی

متن از همان ترمذی، ترجمه از اکبر حافظ محمد فرزند باقر هروی.

46713 ــ **آمریکا**، دانشگاه پرینستون، مجموعهٔ گرت ۵۸: از سدهٔ **۷** ق.

شرح شمایل النبی

متن از همان ابواسحاق ترمذی، گزارش ازسید بابا قادری حیدرآبادی بسال ۱۲۵۶.

46714 ــ **آصفیه**، ۲/ ۸۷ مجامیع: نوشتهٔ **۱۲۵۶** [ف. آصفیه ۳: ۶۹۴].

شرح شمایل النبی

متن از همان ترمذی، ترجمه از شیخ شهاب الدین احمد عندی.

46715 ــ **هند**، مدرس، شرقی دولتی (ف. ج ۴: ۸۴۷): نوشتهٔ **۹۸۸** ق (۱۵۸۰ م) [بریگل ۱: ۵۴۱].

شرح شمایل النبی = ترجمهٔ شمایل النبی

متن از همان ترمذی، ترجمه از حاجی محمد کشمیری، شاگرد ابن حجر در گذشتهٔ ۱۰۰۶ ق (۱۵۹۷ م)، که آنرا در خانقاه سید علی همدانی، به سال ۹۸۸ ق بانجام رسانده است،

46716 ــ **کلکته**، بوهار ۱۵۹: ازسدهٔ **۱۶** م، [بریگل ۱: ۵۴۰].

46717 ــ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۶۴: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۷۶].

46718 ــ **هند**، بانکیپور (ف. ج ۱۴: ۱۱۹۱): تاریخ یادنشده.

46719 ــ **منچستر**، جان رایلندس (John Rylands) ۱۳۳: تاریخ یادنشده.

شرح شمایل النبی

متن از ترمذی. نسخه بار وایت از ابن حجر آغاز می‌شود، و ازاو به شیخی و استادی یاد می‌کند. و این همان شهاب الدین احمد بن حجر مالکی هیثمی (م ۹۷۳ ق) است که گزارشی بر «شمائل النبی» ترمذی دارد، بنام «اشرف الوسایل» (مترجم). **آغاز**: مهمترین نوایی که بلبلان گلستان فصاحت وعندلیبان بوستان بلاغت بعد از حمدوثنای حضرت جل ذکره... امابعد، برضمایر ارباب افهام‌زاکیه‌واصحاب‌قلوب‌صافیه پوشیده نماند که... شیخی‌واستادی‌شهاب الدین احمد المشهور بالشیخ ابن حجر درشمایل النبی... نوشتند.

46720 ــ **تهران**، مجلس ۴۳۳۵/۵: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۲**، با تاریخ **۱۰۹۲** در دفتر (۶۹ پ-۷۱ پ) [رؤیت].

شرح شمایل النبی = ترجمهٔ شمایل النبی

متن از همان ترمذی، گزارش از علامه نظام الدین.

46721 ــ **آصفیه**، ۹۶۷ حدیث: تاریخ یادنشده، تاباب الکحل آن را دارد [ف. آصفیه ۳: ۲۷۰].

شمایل علویه وخصایل مرتضویه

از ملاباقر فرزنداسماعیل واعظ کجوری

تهرانی، درگذشته در مشهد ۱۳۱۳، دراخلاق وشمایل حضرت علی. **آغاز**: الحمدلله الذی خلق‌علیا و جعله ولیا فاحسن‌تقویمه.

بنگرید: ذریعه ۱۴: ۲۱۹.

46722 ـ **تهران**، مجلس ۴۶۱۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳ــ۱۴**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۰۸ گ ۱۲ س [رؤیت].

شرح شمایل‌النبی

متن از ترمذی، ابوعیسی‌محمد فرزند سوره ترمذی (م۲۷۹)، بنام «الشمایل النبویة والخصائل‌المصطفویة» چلبی از گزارشهایی که برآن نگاشته شده به تفصیل یادکرده است، از میان آنهاتنها یکی فارسی‌ست و آن از مصلح الدین محمدفرزند صلاح لاری (م۹۷۹)است.

بنگرید: کشف‌الظنون ۲: ۱۰۵۹.

46723 ـ **داکا**، دانشگاه ۴۰۵ DU (۴۰۵ف): نستعلیق، سدهٔ **۱۷**م، آغاز افتاده، ۵۳ گ [ف.حبیب‌الله ۱: ۲۴۰].

شرح شمایل‌النبی

از مبارك فرزندکبیر فرزند محمدانصاری ملتانی.

46724 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۵۸/۱: از پایان سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۲۳].

شمایل‌النبی و دوازده امام

از ناشناس، در آن از «عیون اخبار الرضا»ی صدوق نقل‌شده است.

شمایل پیامبر و فاطمه دختر او و دوازده امام شیعیان است‌بفارسی روان‌وساده. درآن‌از رنگ چهره‌وچشم و موی‌وپوشاك ودست وسر و پای آنان گفتگوشده است.

(بنگرید: حلیهٔ‌رسول: ۴۴۵۴).

آغاز: هذه‌شمایل‌النبی (ع) ودوازده‌امام به‌انجام شرح‌آن.

46725 ـ **پاکستان**، گنج بخش ۲۹۰/۵۳: ثلث خوش و تحریر و شکسته، سدهٔ **۱۱ــ۱۲**، انجام افتاده، ۲۳ گ ۱۲ س[ف. تسبیحی ۱: ۲۹۳].

شرح‌شمایل‌النبی = شمایل‌حضرت پیامبر

چندترجمه ناشناخته.

46726 ـ **بنگالدش**، داکا، دانشگاه ۲۵۴: از سدهٔ **۱۷** م یاکمی پیش‌از آن، آغاز و انجام افتاده [ف.حبیب‌الله ۱: ۲۴۰].

46727 ـ **هند**، بانکیپور (ج ۱۴: ۱۱۹۲): نوشتهٔ **۱۲۷۲** ق (۵۵-۱۸۵۶م).

46728 ـ **آصفیه**، ۱۹۱: نوشته **۱۲۷۷** (۱۸۶۰م)، بنام شمایل‌نامه یاد شده است(ف. ج ۳ ص ۳۸۰) [بریگل ۱: ۶۰۹].

46729 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۴: ۲۲۱۹): ازسدهٔ **۱۹** م. بنام **شمایل نامه** یاد شده است [بریگل ۱: ۶۰۹].

46730ـ **پیشاور**، دارالعلوم الاسلامیه، مشرقیه ۴۳۹ ج: خوشخط [لباب‌عبدالرحیم، مولوی: ۷۵].

46731 ـ **لندن**، دیوان هند ۶۰ DP: تاریخ یاد نشده[بریگل ۱: ۵۴۰].

4673ح ـ **لنین گراد**، اکادمی ۲۳۹۶ C (۱۶۹۲ف): بی‌تاریخ (۱۶۷-۱۶۹ پ) [آکیموشکین ۱: ۲۳۲].

شرح‌شهادت ملاحسین‌بشرویه

از سید محمد حسین فرزند محمد هادی زواره‌ای متخلص به‌مهجور. درسرگذشت‌بشرویه ای یکی از ۱۹ تن پیشروان گروه بابیان که‌در

همان شهر بشرویه کشته شده است، به‌نثر و نظم. و از همین نگارنده است: وقایع میمیه که‌در همین بخش خواهد آمد.

46733 ـ کمبریج ، براون ۲۸ F(۲): همراه «وقایع میمیه» از همو [استوری ۱: ۳۴۰-بریگل ۲: ۹۶۶].

شرف النبی = دلایل النبوة = شرف المصطفی

متن از ابوسعد یا سعید عبدالملك فرزند ابوعثمان محمد خرگوشی (خرگوش گویا یکی از خیابان‌های نیشابور بوده‌است). زاهد واعظ بنام که در نیشابور ۴۰۶ق یا ۴۰۷ ق در گذشته است. مجموعه‌طبقه‌بندی‌شدهٔ حدیثهایی‌ست در بارهٔ پیامبر اسلام.

ترجمه از محمود فرزند محمد فرزند علی راوندی.

46734 ـ استانبول، اسعدافندی ۲۲۲۲: نوشتهٔ ۵۹۹ (۲-۱۲۰۳م).

46735 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱ : ۳۷۱) : نوشتهٔ ۶۰۸ (۱۱-۱۲۱۲م).

46736 ـ استانبول، ولی‌الدین بایزید، جامع شریفی ۸۸۸: نوشتهٔ ۷۵۵ (۱۳۵۴م). [استوری ۱: ۱۷۵ - بریگل ۱: ۵۴۱].

شعشعهٔ ذوالفقار

از محمد شفیع فرزند بهاءالدین محمد حسینی ، شیخ‌الاسلام قزوین ، حماسهٔ‌دینی‌است به نثر آمیخته به‌نظم بنام کریم‌خان‌زند (۱۱۶۳ ـ ۱۱۹۳) در شوال ۱۱۸۴ ،در ده‌شعشعه در جنگهای حضرت علی : ۱ـ غزوهٔ بدر ۲ـ غزوهٔ احد ۳ ـ خندق ۴ ـ خیبر ۵ ـ فتح مکه ۶ـ حنین ۷ ـ ذات‌السلاسل ۸ ـ جمل ۹ ـ صفین ۱۰ ـ خوارج .و از همو‌ست : زلال‌العیون ، سرگذشت مولوی، محافل المؤمنین. **آغاز:** ... شعشعه افزای میدان پرجولان مقال و لامعه پیرای بیابان بی‌پایان اقوال پرتو.

بنگرید : ذریعه ۱۴: ۱۹۸ (شعشعة) و ۲۰: ۱۳۰ (محافل).

46737 ـ تهران، دانشگاه ۲/ ۲۹۹۰: نستعلیق علیرضای شریف موسوی خویی ، سدهٔ ۱۲-۱۳ (۶۳ر-۲۱۶پ) همراه «زلال‌العیون» از همو [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۱۶].

46738ـ تهران، سنا ۱۸۲: نستعلیق سده ۱۲- ۱۳ ، آغاز برابر نمونه، ۲۲۲ص ۲۰س [نسخه‌ها ۶ : ۴۶۷].

46739ـ تهران، مجلس، ۳۰۳۸: نستعلیق ۱۲۵۵، آغاز برابر نمونه ، ۳۴ص ۱۷س [ف . مجلس ۱۰: ۵۷۱].

46740 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۲۶۷: نستعلیق خوب نصرالله، سدهٔ ۱۳، ۱۴۰گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

شفاء الاسقام فی سیرة غوث الانام

از ابراهیم فرزند محمد فرزند ابراهیم کازرونی ، مشهور به حاجی حسام، بدرخواست یکی از بزرگان از سیرتی بعربی بپارسی در آورده است. و سرگذشت شیخ کازرونی محیی‌الدین ابوالعباس احمد فرزند ابوالحسن علی فرزند یحیی فرزند ثابت فرزند... موسی کاظم است.

46741 ـ استانبول، ایاصوفیا ۳۴۶۱: نسخ محمد فرزند یوسف فرزند محمد فرزند القاری العباسی ملقب بفخرالدین، ۲۲ج ۲/ ۸۲۹ ، برای کتابخانه سعدالدین ابوسعید در مشهد ، ۲۰۶ گ ۱۴ س .فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۱۴ هست [فیلمها : ۱۳۴].

الشفاء بتعریف حقوق المصطفی

متن از قاضی عیاض فرزندموسی یحصوبی سبتی مالکی مراکشی (زاده ۴۷۶ در گذشته ۵۴۴). از کتابهای بنام اوست درصفات پیامبر ووظایف مؤمنان نسبت به او. در قاهره ۱۲۷۶ ق چاپ شده است.

دو ترجمهٔ فارسی از آن در دست هست: یکی از ابوبکر فرزند محمد بهروچی، که «حصن الحصین» را بسال ۹۱۰ ق بنام محمود شاه گجراتی نگاشته است.

بنگرید: بریگل ۱: ۵۴۲ - استوری ۱: ۱۷۶.

46742 ـ آصفیه، ۴۸۷: تاریخ یاد نشده، نیم نخست کتاب است. [ف. آصفیه ۱: ۶۸۲].

الشفاء بتعریف حقوق المصطفی

متن از همان مراکشی، ترجمه از ناشناس.

46743 ـ لندن، دیوان هند ۴۲ DP ۴: نوشتهٔ **۱۱۵۸** ق (۱۷۴۵م) [استوری ۱: ۱۷۶ - بریگل ۱: ۵۴۲].

شمایل النبی = شرح شمایل ...

شمایل النبی = شرح شمایل = حلیهٔ رسول

شمس الحسینیه

از شمس الذاکرین، درچهل وچهار مجلس روضه‌خوانی بایك دیباجه. **آغاز:** دیباجهٔ حمدی که نفحات سعادتش ازنسمات اختصاص اوتارش چون فواتح ... الحمدلله الذی خلق الوجود من العدم.

46744 ـ تهران، دانشگاه ۵۵۹۳: نستعلیق نگارنده، تاریخ یاد نشده، ۱۴۴ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۴۲].

الشموس المضیئة

ازاحمد فرزند حسن بیرجندی یزدی، در گذشته پیرامن ۱۳۱۰ ق. که پس از نگارش «باقیات الصالحات» و «بحر الدموع» و «سماء الغزوات» و «خزائن الانوار» و «ینابیع الموعظه» بدرخواست دوستان، در سرگذشت پیامبران از روی قرآن وحدیثها، در دوشنبه صفر ۱۲۹۱ (۱۸۷۴م) بانجام رسانده است. **آغاز:** الحمدلله الذی توحد بالقدم والبقاء وتعزز بالعظمة... اما بعد، چنین گوید... احمد بن حسن البیرجندی الیزدی.

46745 ـ تهران، دانشگاه ۱۱۹۷ (۲۰۶۸ف): نسخ سیدمحمد فرزند حیدر حسینی یزدی حمصی، ۲۶ صفر **۱۲۹۱** ق، ۲۷۲ گ [ف. دانشگاه ۶: ۲۳۰۸].

شواهد النبوة لتقویة اهل الفتوة

جامی، که ۱۸ نسخهٔ آن در ص ۱۲۶۴ یاد شده است.

و اینك نسخه‌هایی دیگر:

46746 ـ تهران، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸-۹۰۲**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۷۹].

46747 ـ تهران، ملی ۱۳۳۵/۱ف: نسخ سدهٔ ۹، در «کلیات» او که گفته‌شده بخامهٔ اوست (ص ۱-۱۴) [ف. ملی ۲: ۳۹۵].

46748 ـ تهران، ملی ۱۳۳۶/۲ ف: نسخ سدهٔ ۹، در «کلیات» او (ص ۱ - ۱۹۵) گویا بقیهٔ نسخهٔ پیشین است که در مجلد دوم «کلیات» جای‌داده شده است [ف. ملی ۳: ۳۹۸].

46749 ـ استانبول، طوپقپوسرای R.۱۵۳۲: پیرامن سدهٔ ۹، آغاز برابر نمونه،

۳۴۰ گ ۱۷س[ف. فهمی ادهم۱:۶۵]،

46750 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ S ۴۰ (۸۴ف): نسخ خوب درویش محمدفرزند محمد جامی، ج ۹۱۷/۱ (۱۵۱۱م) آغاز برابر نمونه، ۳۵۸گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف: ۱۰۵].

46751 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ S۴۱ (۸۵ف): نستعلیق خوب **۹۵۶** (۱۵۴۹م)، آغاز برابر نمونه، ۲۸۵گ ۱۵س[ف. محمد اشرف: ۱۰۶].

46752 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۰۷ (۹۳۲ف): نسخ **۹۶۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۹۳ گ ۱۷ س [ف. سیدیونسی ۲: ۹۲۸].

49753 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۹۴ (۵۲۱ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۲**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۶].

46754 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPe1113 ۱۵۴۰ (۱۴ ف): نسخ محرم **۹۸۴**، آغاز برابر همان نمونه، ۱۸۸گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱: ۱۷].

46755 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۷۰۱/۴۷۵۴: از سدهٔ **۱۰**، انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۲۳۵].

46756 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۸۵۰ Add: نستعلیق عبدالعلی فرزند مولانا بایزید آخوند، رمضان **۱۰۰۸** (۱۶۰۰م)، آغاز برابر نمونه، ۲۶۵ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۱۴۶].

46757 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱/۱۵ف: نستعلیق رمضان **۱۰۱۰** [ف. عبدالله ۱: ۱۷].

46758 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۷۶ (۲۶۵۳ف): نوشتهٔ **۱۰۱۲**، (ص ۱۹۵ - ۲۴۵) [آکیموشکین ۱: ۳۵۴].

46759 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۴۷: نسخ **۱۰۱۸** [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۲۷۴].

46760 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ S۴۲ (۸۶ف): نستعلیق خوب نصر محمد فرزند فرزندخان محمد، ذیقعدهٔ **۱۰۴۰** (۱۶۳۱م)، ۲۰۷ گ ۱۷ س[ف. محمد اشرف: ۱۰۷].

46761 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۴۳۸ (۲۶۵۴ف): نوشتهٔ **۱۰۴۵**، ۱۸۰ گ [آکیموشکین ۱: ۳۵۴].

46767 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۳۱/۱۸۱۱: در میانهٔ سدهٔ **۱۱** در کتابخانهٔ داراشکوه بوده است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۲۳۴].

46763 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ S۴۳ (۸۷ ف): نستعلیق خوب فتح محمد فرزند شیخ خیضر، سدهٔ **۱۱**، ۳۰۱ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۱۰۷].

46764 ـ **پاکستان**، ملتان، کتابخانهٔ خصوصی سید عباس حسین شاه کردیزی: نوشتهٔ بهادر ملتانی **۱۱۹۳** ق [مجلهٔ وحید ش ۶: ۱۰۶: ص ۸۰۲].

46765 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۵۵۱: نسخ **۱۲۶۶**، برای امان‌الله‌خان، آغاز برابر نمونه، ۴۳۲ ص ۱۷س [ف. دیباجی ۲: ۱۹۸].

46766 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۲۷۸ (۲۶۵۲ ف): بی‌تاریخ، (۱پ - ۱۱۴پ) [آکیموشکین ۱: ۳۳۸].

46767 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۸۳۵ ب: تاریخ یادنشده [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۱۵۳].

46768 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای

R ۱۵۳۳ : ۳۸۳ گ ۲۳ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۶۶].

الشهابة فی غزوات الصحابه

متن تاریخ فتوح واقدی‌ست، ترجمه با افزودگیها از محمدتقی فرزند علی دزفولی، ملا باشی ناصرالدین شاه. در آن آمده: تا ۱۲۸۳ در دزفول می‌زیستم، به‌دستور خسرو میرزا و میر آخور به‌تهران آمدم، و در اینجا به ترجمهٔ این کتاب که دربارهٔ بخشی از فتوحات اسلام است دست زدم. و نیز از «کفایة الخصام فی فضایل الامام» خود که ترجمهٔ «غایة المرام» است نام می‌برد. او پس از ترجمهٔ گفته‌های واقدی زیر عنوان (فقیر گوید) بر آن چیزهایی می‌افزاید. **آغاز:** الحمدلله وحده وحده انجز وعده و نصر عبده واعز جنده و غلب الاحزاب وحده ... و بعد... در این دور خجسته وعهد مسعود.

46769 ـ **تهران**، ملی ۲۸۶ف: نسخ شنبه ۲۷ج ۱/**۱۲۸۴** در تهران، آغاز برابر نمونه، در فهرست از مترجم نام برده نشده‌است. ۱۲۵ گ ۱۷ س [ف. ملی ۱ : ۲۷۷].

46770 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۴۷ : نسخ محمد حسن فرزند محمد زمان، ج ۱/**۱۲۸۸** (چهار سال پس از نگارش)، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵: ۲۶۷].

ص

صحیفة الاعراس

در تاریخ مرگ پیامبران و اولیا، برای برگزاری مراسم عروسی و مردگان، به‌دستور حضرت سلطان تیپو گرد آمده‌است.

46771 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۵۲۳M۲۰ : در یك بیاض [ف. بنگال: ۷۸].

صحیفة المتقین

از آقارضی، که درص ۹۶۸ نسخه‌ای از آن نشان داده شده است. ترجمه‌مانندی‌ست از جلد نهم «بحار الانوار» مجلسی، در سرگذشت حضرت علی و امامت او و بجای جلد سوم «حیات القلوب» همان مجلسی‌ست.

46772 ـ **مشهد**، رضوی ۷۱۷۸ : نسخ تقی فرزند باقر، ۷ صفر **۱۱۷۰** در هند، آغاز برابر همان نمونه، ۲۶۹ گ ۲۷ س [رؤیت].

الصراط السوی فی تذکرة اباء النبی

از حسین علی فرزند محمدعلی اصفهانی، در یك مقدمه‌وچند باب و یك خاتمه. **آغاز:** الحمدلله المتفرد بالوحدانیة والتوحید،

46773 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۵۶۶: نستعلیق نگارنده، آدینهٔ ۲۴ ذیقعدهٔ **۱۳۵۰**، ۱۸۶ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۶ :۳۶].

صراط مستقیم = سفر السعاده

فیروزآبادی، درص ۴۴۸۶ گذشت.

ض

ضیاءالمؤمنین

از مؤمنهٔ نیشابوری، که نسختی از آن درص ۲۹۹۲ یادشده‌است.

اینك نسخه‌ای دیگر:
46774 ـ برلین، پادشاهی (پرچ ۵۷۴): انجام آن افتاده، درفهرست ازسراینده وتاریخ سرودن آن یادنشده است [بریگل ۱:۶۰۴].

ط

طبقات پیامبران و پادشاهان = مشجر الانساب

بمانند «زین الاخبار» گردیزی که درص ۴۱۷۴ یادشده است، و «جنات الخلود» امامی خاتون آبادی که درص ۴۴۵۰ گذشت.

بنگرید: راهنمای کتاب س ۶: ۳۴۷.

46775 ـ حمیدیه، ۱۴۴۷/۶۲۰: با تاریخهایی از ۷۵۱ تا ۷۵۵ در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها: ۴۲۶].

طرب القلوب = مختارنامه

از ملامحمد قاسم واعظ رازی

در داستان مختار پسر ابی عبید ثقفی، و کین‌جویی ازخاندان امیه. دریك مقدمه ودوازده مجلس، برای پادشاهی علوی که گویا از صفویان باشد نگاشته است.

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۱۵۹.

46776 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۶۱۱ف (۷۷۱۱): نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۲، آغاز افتاده، ۲۵۸گ ۱۱س [ف. شیروانی ۲: ۵۱۷]. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۰۵ هست [فیلمها: ۱۳۹].

46777 ـ تبریز، شبستری: نوشتهٔ ۱۲۴۴. آغاز: چون دهر زهر فام مساعدت نمی‌نمود که یکی از احبای اهل بیت، ۴۵۰ ص [ذریعه ۱۵: ۱۶۰].

الطریق القویم فی شرح الصراط المستقیم = شرح سفر السعادة

از عبدالحق دهلوی (که یاد او در «تکمیل الایمان: ۹۲۵» گذشت). ترجمه و گزارشی است از «سفر السعادة» عربی ازابوالجواد محمد مصری حنفی، که آن نیز ترجمهٔ «سفر السعادة: ۴۴۸۶» فیروزآبادی ست. که در ۱۰۱۶ق به انجام رسانده است. درهند ۱۲۵۲ق وسه باردر لاهه هلند چاپ شده است، آغاز: سبحانك لاعلم لنا الا ما علمتنا انك انت العلیم الحکیم.

بنگرید: مؤلفین مشار ۳: ۷۶۸ ـ کشف الظنون ۲: ۹۹۱ ـ بریگل ۱: ۵۵۲.

46778 ـ آکسفورد، دیوان هند (اته ۲۶۵۶): نوشتهٔ ۱۰۱۶ (۱۶۰۷م).

46779 ـ هند، بانکیپور ۱۱۸۶: نوشتهٔ ۱۰۳۳ (۱۶۲۴م) (ف.ج ۱۴).

46780 ـ آصفیه، ۲۹: نوشتهٔ ۱۰۸۶ (۱۶۷۵م) (ف.ج ۲: ۱۶۰۸).

46781 ـ هند، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ایوانف ۱۰۰۲): نوشتهٔ ۱۰۸۷ (۱۶۷۶م).

46782 ـ آصفیه، ۳۹۷ سیر: نوشتهٔ ۱۰۸۸ [ف. آصفیه ۴: ۳۸۲].

46783 ـ شوروی، کازان، دانشگاه F ۱۳۱: نوشتهٔ ۱۱۰۴ (۱۶۹۳م) [ف. بریگل: ۷].

46784 ـ موزهٔ بریتانیا، ۶۰-۷۶ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۷م، آغاز برابر نمونه، ۵۶۶گ [ریو ۱: ۱۵].

46785 ـ هند، کلکته، مدرسه ۱۱۰:

نوشتهٔ **۱۱۹۴** (۱۷۸۰م) (ف. مقتدر: ۶۳).

46786 ـ **شوروی**، کازان، دانشگاه F۲۶۶: نوشتهٔ **۱۲۵۵** (۱۸۳۹م) [ف. بریگل: ۸].

46787 ـ **بنگال‌دش**، داکا، دانشگاه ۲۵۷: تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. حبیب‌الله ۱: ۲۴۳].

46788 ـ **لندن**، دیوان‌هند D.P۵۶: نیز تاریخ یادنشده، با حواشی بخامهٔ دهلوی.

46789 ـ **پاکستان**، پیشاور، دارالعلوم مشرقیه ۳۱۹: تاریخ یادنشده [لباب‌المعانی: ۶۱].

46790 ـ **آکسفورد**، دیوان هند ۲۶۵۷: تاریخ یادنشده.

46791 ـ **آصفیه**، ۲۸: تاریخ یادنشده (ف. ج۲: ۸۷۸).

46792 ـ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف: ایوانف ۱۰۰۳): تاریخ یاد نشده، گویا گزیدهٔ آن است.

46793 ـ **هند**، مدراس، کتابخانهٔ دولتی: شماره و تاریخ یاد نشده [بریگل ۱: ۵۵۲].

طوفان البکا

از میرزا ابراهیم فرزند محمد باقر اصفهانی متخلص به جوهری، درگذشتهٔ ۱۲۵۳، در یك مقدمه و چهار باب در سرگذشت و سوگواری امامان در ۱۲۵۰ ساخته، که بارها بچاپ رسیده است.

آغاز: نحمدك اللهم یامن خصنا بمصیبة من بكاعلیه السماوات وسكانها.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۵۹و۲۱۱: ۱۸۲ـف. مشار: ۱۰۹۶.

46794 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۱۷: نستعلیق **۱۲۵۴**، ۱۴۲ گ ۲۵ س [ف. سیدعبدالعزیز].

46795 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۶۵: نسخ سه شنبهٔ ۱۴ رمضان **۱۲۵۶**، زرین [رؤیت].

46796 ـ **داکا**، دانشگاه HR ۲۲ (۱۸ف): نستعلیق، ۱۲ رجب **۱۲۶۷** (۱۸۵۰م)، آغاز برابر نمونه، ۲۹۰ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۶].

46797 ـ **تهران**، الهیات ۲۳ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۲۷ گ ۲۱ س [ف. الهیات ۱: ۹۴].

46798 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۲/۱۰۸۶۸ (۱۵۵ف): نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر و انجام افتاده، ۱۰ گ [ف. شیروانی ۱: ۱۹۴].

46799 ـ **رشت**، جمعیت نشر فرهنگ ۷۲ط: نستعلیق محمد، سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، [ف. محمد روشن: ۶۴].

46800 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۹۳۹ Or: نوشتهٔ **۱۳۰۸**، در فهرست ازنگارنده یاد نشده است [نسخه‌ها ۴: ۶۵۵].

46801 ـ **مشهد**، رضوی ۶۱۴ اخبار (۲۰۷۱): نستعلیق علی اصغر عبدالله‌زاده سلماسی ۲۶۸/**۱۳۵۰**، ۱۱۴ گ [ف. رضوی ۵: ۱۲۶].

48602 ـ **یزد**، وزیری (۵۰۴) ۱۰۶۴۳: نسخ، تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، [ف. شیروانی ۲: ۴۳۸].

عبرت الخاشعین لخشیة المؤمنین

=عبرت الخاشعین لشیعه امیر المؤمنین

محمد مهدی فرزند میر محمد صادق، در روضه خوانی، در یك مقدمه و سیزده فصل. در فهرست به دو نام بالا آمده است. **آغاز:** الحمد لمن خلق الانس والجن وفرض علیهما العلم والعرفان، والصلاه.

46803 **ـ لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۲،۹۳۱ مهد-۸۲ (۲۹۷ شیعه: نوشتهٔ ۲۴ شوال **۱۱۱۵**، ۱۴۲ گ [منظور احسن عباسی: ۲۰۸].

عجایب القصص

از عبدالواحد فرزند محمد المفتی، که میان سدهٔ هفدهم و شانزدهم میلادی می‌زیسته است بخواهش دوستان، در قصص انبیا، از پیرامون ۳۱ نگارش که نام آنها را در دیباچه برده است، در بیست باب و ۶۴ فصل، نگاشته است. باب یکم در آفرینش نور و باب بیستم در سرگذشت پیامبر اسلام است. نثر آمیخته به نظم. این کتاب شش بار در هند چاپ شده است. و نیز ترجمهٔ اردوی آن در کنپور بسال ۱۹۰۳م چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله الذی بعث النبیین مبشرین و منذرین و ارسل الرسل الی الاسلام... جمیع اجناس حمد بلند اساس بیحد و قیاس نیاز بارگاه مبدعی.

بنگرید: استوری ۱: ۱۶۷ـ بریگل ۱: ۵۲۶.

46804 **ـ منچستر**، لیندسیانا ۴۲۶ (ف.ص ۱۱۹): نوشته پیرامن **۱۷۷۰**م.

46805 **ـ اکسفورد**، دیوان هند (اته ۵۹۷): نوشتهٔ **۱۱۴۸** (۱۷۳۵م).

46806 **ـ هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال، کرزن (ف. ایوانف ۷۴۸): نوشتهٔ **۱۱۹۷** (۱۷۸۳م).

46807 **ـ پاکستان**، لاهور، برفسور شیرانی ۳۲۶۹/۲۶۴: نوشتهٔ ج ۲/ **۱۲۵۰** (۱۸۳۴م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸].

46808 **ـ لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹۲، ۲۹۷ واحد: شکستهٔ **۱۲۰۳**، آغاز افتاده، ۲۷۶ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی: ۲۱۸].

46809 **ـ هند**، دانشگاه لکهنو ش ۱۸ (ف. ص ۱۵): تاریخ یاد نشده.

46810 **ـ پاکستان**، گنج بخش ۱۵/ ۲۹۰: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، که در ۱۲۷۵ از آن سعدالدین لاهوری بوده، آغاز برابر نمونه، ۳۲۶ گ ۱۴ س [ف. تسبیحی ۱: ۳۱۷].

عجایب الانبیاء = کشف الغوامض

در همین بخش خواهد آمد.

عقد الجواهر فی انساب الاکابر

مشکانی. در بخش عمومی ۴۱۸۳ گذشت.

عین البکا

از محمد تقی فرزند احمد بروجردی کاشانی، شاگرد مجلسی یکم، زنده در ۱۱۰۲. در سوگواری در بیست و دو باب، در کاشان، به سال ۱۰۹۹ نگاشته است. در لکهنو ۱۲۸۴ چاپ شده است. سپس آن را بنام «لب عین البکا» گزیده است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل عین البکاء المباکین عطشان یوم الدین.

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۳۶۷ ـ ف. مشار: ۱۱۳۹.

46811 **ـ یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۵۴۳۱ (۱۶۵ف): نسخ ۲۳ع ۲/ **۱۲۰۵**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۳ گ ۲۲ س [ف. شیروانی ۱: ۱۹۹].

46812 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۵۴۷ (۱۳۷۸۸): نستعلیق محمدجواد روضه‌خوان، ۱۲۳۷، ۱۸۱ گ ۲۱ س [ف. شیروانی ۲ : ۴۶۹].

46813 ـ کاظمین، خاندان عطار: نوشتهٔ ۱۲۴۵.

46814 ـ رشت، جمعیت نشر فرهنگ ۲۰۲ ع: نستعلیق محمدعلی شفتی، ع ۱/۱۲۶۴، [ف. محمد روشن: ۶۶].

46815 ـ اصفهان، شهرداری ۸۷/۱: نستعلیق ۱۹ ذیقعدهٔ ۱۲۶۹ [نسخه‌ها ۵ : ۳۰۹]

46816 ـ قم، سیدشهاب الدین تبریزی: تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۵ : ۳۶۷].

عین الدموع

از محمد صادق فرزند محمد باقر حسینی واعظ سپاهانی، برای فتحعلی شاه (۱۱۸۵ ـ ۱۲۵۰) و نواب محمدحسین خان، در برابر «جلاء العیون» مجلسی، درسرگذشت چهارده تن پاکان، پیش از سال ۱۲۲۲ نگاشته است. دریك مقدمه و پانزده باب و یك خاتمه [دیباچه]. **آغاز**: سپاس بیرون از حدوهم وستایش افزون ازعدفهم.

بنگرید: ذریعه ۱۵ : ۳۷۱.

46817 ـ تهران، سپهسالار ۵۴۳۹ : نسخ محرم ۱۲۱۶ بروزگار نگارنده، وتاریخ نگارش ۹ ذیحجهٔ ۱۲۱۵ درپایان نسخه، ۲۶۵ گ ۲۷ س [ف. سپهسالار ۵ : ۳۴۱].

غ

غایة المراد = رسالهٔ محمدیه

ازمحمدعلیم یحیایی افضلی الله آبادی فرزند شیخ محمد موسی بسال ۱۲۰۶ق (۱۷۹۲م)، درسرگذشت پیامبر و دوازده امام، ونام کتابهایی راکه ازآنها بهره برده است آورده. **آغاز**: سپاس تقدس اساس جناب کبریای واجبی راکه بشرف اسلام مشرف است.

46818 ـ هند، بانکیپور ۵۰۸ : بخامهٔ نگارنده، ۱۵۶ گ ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر ۶ : ۱۵۵].

غزوات رسول و صحابه

از ناشناس.

46819 ـ ترکیه، مانیسا ۵۴ : نوشتهٔ ۷۲۸ق (۲۷ ـ ۱۳۲۸م) (ف. مانیسالیسته: ۵) [بریگل ۱ : ۶۰۳].

غزوات ولی

از محمدکاظم فرزند محمد جعفر حسنی حسینی، که کتاب پدرخودرا ترجمه کرده و برخی از معجزات را برآن افزوده. **آغاز**: الحمدلله الذی جعل انبیائه و اولیائه و اصفیائه و حججه معارفاً بالایات... وبعد چنین گوید... محمد کاظم بن... نسخه‌ای مانده بود ازوالدفقیر

46820 ـ مشهد، جامع گوهرشاد ۱۷۸۰ : نسخ خوش محمد حسین، ج ۱/۱۲۶۴ [ف. شهرستانها ۱ : ۱۵۳].

غزوات النبی = قصهٔ محمدامین

از کسی باتخلص عبدی، که درسدهٔ چهاردهم و یا سیزدهم میلادی میزیسته است، به نظم در جنگهای پیامبر اسلام، در ۲۷ غزوة، وهرغزوة در چند حکایت.

46821 ـ تاشکند، اکادمی علوم

ازبکستان ۲۸۰۴: نوشتهٔ سدهٔ **۱۴** م، با تاریخ ۱۲۶۳ در میانه (ف. تاشکند ۴: ۱۲)[بریگل ۱: ۶۰۳].

فضائل حضرت حسین

از غلام یحیی نقوی حسینی، شاگرد ارتضی علیخان کوپاموی قاضی القضاة مدراس، به روزگار نواب والاجاه محمدغوث خان بهادر فرمانروای مدراس. در رویداد کربلا.

46822 **ـ آصفیه**، ۱۵۲۹، تاریخ: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۱۰۶].

ف

فاطمیه

از حاج علی اکبر شیرازی (بنگرید: بحراللالی: ۴۴۱۸).

46823 **ـ شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۸۰: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۲۱۵].

فتح الابواب

از پیرجمال اردستانی، که در س ۳۰۱۲ یاد شده است.

46824 **ـ استانبول**، طوپقپوسرای H.۱۰۴۳: پیرامن سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر همان نمونه، ۲۴۳ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۴۴].

فتح الفرائض والدرر

از محمدعیسی فرزند محمدجعفر فتحی در سیرت پیامبر و عترت او، به سال ۱۲۲۵، بنام شاهزاده علیشاه، به نظم و نثر با سروده‌هایی از خود او با تخلص فتحی در یک فتح و یک رشح و دو مدح و دوازده طرح و هر یک چندین شرح. **آغاز:** بندهٔ احقر محمد عیسی پسر محمدجعفر ... بنا بر حکم شهزاده ... علی‌شاه ... نامهٔ مختصر ... در سیرت پیغمبر و عترت ... آن سرور به رشتهٔ تحریر سطر کشید.

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۱۰۷.

46825 **ـ تهران**، دانشگاه ۲۷۷۵: نستعلیق خوش سدهٔ سیزدهم، آغاز در دیباچه و انجام در شرح دوم طرح دوازدهم در امام دوازدهم افتاده، نام کتاب در دیباچه فتح الفوائض والدرر آمده، ۲۰۱ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۳۰].

فتوحات عمر

46826 **ـ داکاه**، دانشگاه ۲۸۱ DU (۱۷ف): نستعلیق **۱۷۹۷**م، ۲۶۰ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۴].

فتوح شام = تاریخ ..

(بنگرید: ترجمهٔ فتوح: ۴۴۳۵)

46827 **ـ لندن**، دیوان هند ۲۴۸ (اته ۱۳۴): تاریخ یادنشده، ۳۴۶ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۸۳ هست [فیلمها ۳۵]

فرحة العالم

از سید محمد ابوتراب فرزند احمد رضوی، که بسال ۱۲۲۱ ق «قطب نمای عالم» را بدستور میرعالم نگاشته است (بنگرید: «حدیقة العالم» در بخش هند) گویا سرگذشت پیامبر اسلام است؟

46828 **ـ آصفیه**، ۱۳۳: نوشتهٔ **۱۲۲۱** ق (۱۸۰۶م) که در فهرست بنام چاپی آمده است. ولی باید خطی باشد (ف. ج ۲: ۸۸۰) [استوری ۱: ۲۰۲ ـ بریگل ۱: ۵۹۳].

فرحة القلوب

ازشیخ حسن ازبکی(اوزبکی).

46829 ـ مدینه ، عارف حکمت ۳۹۱ (ف. عطاردی ۳۷) [بریگل ۱: ۶۰۹].

فرحة القلوب

ازعبدالله فرزندعنایت‌الله، فضایل و مناقب و کرامات چهارده‌تن‌خاندان پیامبراسلام است، که در ۱۱۵۱ق نگاشته است. **آغاز:** الحمدلمن یحمدبحمدالحماد ، والشکر لمن یشکره.

46830 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب PeI103 ۱۱۷۰(۳۲ ف): نستعلیق ۱۹شوال **۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۱گ ۱۷س[ف. عبدالله ۱: ۲۳].

فردوس التواریخ

بسطامی. دربخش ایران ۴۳۶۹ گذشت.

فردوس العارفین فی بیان اسرار آل طاها و یاسین

ازملامحمدعلی فرزندمحمدبرغانی، (که‌یاد او در «ریاض الکونین: ۹۵۱» گذشت).

درسرگذشت‌وفضایل‌خاندان‌پیامبر. باخطبه هایی به‌عربی، دریک‌مقدمه ودومجلس‌ویک‌خاتمه مقدمه دردو مطلب: ۱ـ فضایل‌خاندان پیامبر ۲ـ فضل انشادرستایش آنان . در یکشنبهٔ ۱۸ محرم ۱۲۵۱ بانجام‌رسانده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل الشهادة میزاناً یمتازبه احبائه‌من العارفین

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۱۶۶.

46891 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۹۶۳ فهرست نشده: نسخ روزگارنگارنده ازسدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده، ۱۶۴گ ۱۶س [رؤیت].

46832 ـ **مشهد،** آقای کاظم مدیرشانه‌چی: نسخ سدهٔ **۱۳** ، شمارهٔ ۳ دفتر، درپایان‌دو قصیده با تخلص ممکن گویا از همو [نسخه‌ها ۵: ۶۰۵].

فصل الخطاب فی ترجمة احوال الباب

از میرزا آقاخان‌کرمانی. (که یاد اودر «فلسفهٔ بیان: ۱۷۴۶» و «صدخطابه: ۱۷۴۴» وجزآنهاگذشت) درنسخه‌نامی ازنگارنده نیامده است واین نسبت ازمحمدگلبن است . در یک افادهٔ مخصوصه (مقدمه) وچهارفصل ویک‌خاتمه: فصل ۱ ـ در شرح احوال (سیدباب) وچگونگی فتنه ۲ ـ دربیان دلایل‌عقلی‌ونقلی این طایفه بر دعاوی خود ۳ـ درذکر بعضی ازعلوم‌وحکم بیان ۴ ـ دراحکام شریعت بیان‌واسرارآن. خاتمه‌در تاریخ عصر بیست ویکم بعدازفرض‌رواج وشیوع دین‌باب.

دردیباجه از خودنام‌نبرده، و به مانند یک بیطرف‌می‌نویسد: مقصودم اثبات یارداین‌گروه نیست. بلکه‌مطالبی‌ست تاریخی‌واعتقادی که از نوشتهٔ (موسیوپونللی) ایتالیایی ترجمه کرده‌ام. اما بگفتهٔ آقای گلبن‌در «راهنمای کتاب ۱۶:

۲۳۰» چنین نیست، و همو می نویسد : و درطرح کلی و اساس نگارش همانند «هشت بهشت: ۱۷۶۱» میرزا آقاخان کرمانی و شیخ احمد روحی ست، و چنان می نماید «فصل الخطاب» جلد یکم «هشت بهشت» است یا اینکه «هشت بهشت» تجدید نظر شدهٔ همین «فصل الخطاب» باشد.

46833 ـ **کمبریج**، دانشگاه، براون: نوشتهٔ خود آقاخان ، و هنوز فصل سوم بپایان نرسیده که به پایان می رسد، از کتابهای براون بوده، ۱۲۷ ص [راهنمای کتاب ۱۶: ۲۳۰].

فضایل ائمهٔ اثنی عشر

از عبدالحق محدث دهلوی حنفی (م ۱۰۵۲) که یاد او در «تکمیل الایمان: ۹۲۵» گذشت.

46834 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۶۲/۴ : در مجموعه رساله‌های او، بدینگونه: زادالمتقین، النوریه السلطانیه، جذب القلوب ، این گفتار . درفهرست آمده : جمله از شیخ عبدالحق دهلوی ست [لباب المعانی ، عبدالرحیم مولوی : ۲۷۷] .

فضائل ائمهٔ اثنی عشر

که در ۱۰۰۸ نگاشته‌شده‌است.

46835 ـ **آصفیه**، ۱۲۲ مناقب : تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۳: ۶۶۲].

فضائل السادات

سیدمحمداشرف، در گذشتهٔ ۱۱۴۵، فرزند عبدالحبیب یاعبدالحسیب نوادهٔ شیخ کرکی: در یک مقدمه وسه باب و یک خاتمه، بنام سلطان حسین (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) ساخته است . ماده تاریخ نگارش آن سال ۱۱۰۲ را میرساند که آغاز نگارش آن است. در ۱۳۱۴ ق در ۴۸۳ ص چاپ سنگ شده است. **آغاز** : الحمدلله الحسیب الذی خص محمدو آله بالکرامه و خصاهم بالرسالة.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۵۹ ـ ف . مشار : ۱۱۸۱.

46836 ـ **نجف**، سید بروجردی : نوشتهٔ محمد فرزند عین الدین علی، **۱۱۲۶**، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۶ : ۲۵۹].

46837 ـ **مشهد**، رضوی ۷۸۳۵: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه، ۳۱۸ گ ۲۱ س [ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی].

46838 ـ **تهران**، مجلس ۵۲۱۷: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۹۳ گ ۱۶ س [ف. مجلس ۱۶: ۳۹۰].

فضائل السادات

گفتاریست دردوستی فرزندان پیامبر ، در ده باب : ۱ ـ در مودت اولادرسول. ۲ـ دربشارت محبان آنان ۳ ـ دررعایت اولاد رسول ۴ـ در فضیلت جستن بەرسول ۷ ـ دراسماء والقاب سادات ۸ ـ در آنکه فرزندان رسول کافر نمیشوند ۹ ـ درذکر منشور رسول ۱۰ ـ درذکر لعنت بریزید.

46839 ـ **تهران**، الهیات ۲۸۷/۲ د : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، (۳۲ ر ـ ۱۰۴ ر) آغازدر دیباجه افتاده. نسخه مقابله شده، ۱۲ س [ف. الهیات: ۲۷۴].

فضایل و مناقب = قصص الانبیا

عبداللطیف بیرجندی ، ص ۴۵۱۳ .

فضیلت امیرالمؤمنین

از محمد فرزند ناصر فرزند حمزه علوی رازی. **آغاز**: عن محمد بن یعقوب عن ... گوید مؤلف این کلمات ومحرر این آیات محمد بن ناصر... که بی هیچ شك بهترین خلایق پیغمبران بودند و از پیامبران شش بهترین ... پیغامبر مرسل بودند.

46840 ـ **تهران**، مجلس ۳۰۷۱/۸ :

باتاریخ ۱۳۰۱ دردفتر (ص ۴۵۰-۴۵۴)[ف. مجلس ۱۰: ۶۱۹].

فضیلت امیر المؤمنین = رساله‌در...

از خواجه نصیرالدین طوسی، در گذشتهٔ ۶۷۲.

همانکه بکوشش آقای محمدتقی دانش پژوه به دنبال «اخلاق محتشمی» در تهران ۱۳۳۹خ چاپ شده‌است.

46841 - **ایاصوفیا**، ۱۵/۴۸۱۱: نستعلیق، باتاریخ ۸۶۱ بهمین‌خامه دردفتر فیلم آن‌در دانشگاه ش ۲۲۶۹ هست[فیلمها: ۶۶۷].

فوایدالقدس

از یوسفعلی فرزند محمد حسینی جرجانی درسرگذشت چهارده‌تن پیامبرو خاندانش، در پانزده‌طبله، بسال ۱۰۰۶ق نگاشته است.

46842 - **ادنبورك**، دانشگاه ۴۴۹: نوشتهٔ عبدالقادر، ۱۰۰۷ [نسخه‌ها ۵: ۶۸۵].

فیض‌نامه = نامهٔ...

ترجمه ازعلی‌اکبر فیضی، ازمتن‌عربی. شش‌داستان درشش «نگارش» ازسرگذشت پیامبران: زردشت، مزدك، مانی، بانو سجاه، مسیلمه، ام‌تمیم. درهامش تعلیقاتی بـرواژه‌ها دارد.

46843 - **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۸۶۷۹ (۴۳۶۳ ف): نوشتهٔ ۱۲۹۲ بـه دست مترجم، ۳۱گ [آکیموشکین ۱: ۵۸۱].

فیوضات مسعودیه = ترجمهٔ خصایص‌الحسینیه

متن ازشیخ جعفرشوشتری (م ۱۳۰۳)، در سرگذشت وحالات حضرت حسین، در سی‌عنوان که فهرست آنهادر آغازجلد یکم آمـده است، جلدیکم آن شش ماه پس از مرگ نگارنده، در یازده عنوان چاپ‌شده‌است.

ترجمه‌ازمهدی‌فرزندحسین‌موسوی دزفولی بدستور مسعود میرزاظل‌السلطان‌دراصفهان، در ۱۳۰۳. ترجمهٔ دیگرآن‌بنام «وسایل‌المجتبین» درتهران۱۳۰۸ق‌چاپ‌شده‌است. **آغاز**(ج۱): الحمدلله الذی‌جعل الشهادة‌من‌خصایص المتقین... امابعد چون آوزهٔ دادرسی ومعدلت وصیت‌رعیت پروری... ظل‌السلطان.

بنگرید: ذریعه۷: ۱۶۶ (خصایص‌الحسینیة)- ف. مشار: ۱۶۲۹ (وسایل‌المجتبین).

46844 - **اصفهان**، عمومی۱۱۴۸۱: نسخ گویا مترجم، ۲۶ رمضان ۱۳۰۳، ج۱، آغاز برابر نمونه، ۴۱۶ص۱۴س [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۳۱].

ق

قران‌سعدین‌ذوالنورین

از شاه‌عبدالعزیز محدث دهلوی، در سرگذشت حضرت حسین.

46845 - **آصفیه** ۱۰۲۱ تاریخ: انجام افتاده[ف. آصفیه۳: ۱۰۶].

قرة‌الباصرة فی تواریخ الحجج الطاهرة

ازشیخ عبـاس قمی (۱۲۹۴-۱۳۵۹ ق) فرزند محمدرضا.

درسرگذشت پیامبر وخاندانش، ازحضرت

فاطمه تا امام دوازدهم شیعیان، اززایش تامرگ و خاکجای آنان. ازوکتابی بنام «کحل البصر فی سیرة سیدالبشر» در قم ۱۳۷۷ ق چاپ شده است. ولی بنام این کتاب او در جای دیگر برنخورده‌ام. **آغاز:** حمدله. صلاة. وبعد، این مختصری‌ست.

46846 **ـ قم**، فیضیه ۲۱۹۷(۱۸۵): نستعلیق هادی فرزند محمدمهدی، رمضان **۱۳۴۳**، ۳۵ ص ۱۵ س [ف. فیضیه ۲:۲۴۲].

قصص ابراهیم

داستانهایی‌ست برپایهٔ آینها و روایتهای دینی دربارهٔ ابراهیم. **آغاز:** دربیان قصه‌های حضرت ابراهیم خلیل الرحمان که اول کسیکه آگاه شد بعبرت گرفتن برمعرفت خدا و احاطهٔ دلایل او بعلم ایمان بخدا.

46847 **ـ تهران**، مجلس ۸/ ۳۰۲۱: نستعلیق محمدصادق تفرشی، باتاریخ **۱۲۴۱** در دفتر بهمین خامه (ص ۶۴ـ ۷۹) [ف. مجلس ۱۰: ۷۸۱].

قصص الانبیا

از ابو اسماعیل فرزند ابراهیم بخاری هروی.

46848 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۹۶/ ۳۴۰۰: سدهٔ **۱۰** [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۲۴].

46849 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۹/۳۰۶۴: آغازسدهٔ **۱۳** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۵].

46850 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۹۵۱/ ۴۹۶۳: تاریخ یادنشده، آغاز افتاده، معرب [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۲۵].

46851 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۲۵۵/ ۴۳۰۸: نوشتهٔ کهن، آغاز و انجام افتاده، ازآدم تاعثمان‌را دارد، گویا از همان هروی باشد [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۵].

قصص الانبیا = تکملة اللطایف ونزهة الظرایف

ازاحمد فرزندمحمد فرزندمنصور ارفنجی که از روی «قصص الانبیا»ی ابواسحاق فرزند ابراهیم فرزند منصور فرزند خلف نیشابوری نگاشته‌است. تاریخ نگارش وترجمه‌شناخته نیست ولی باید متنی ازکتابهای کهن باشد (سدهٔ پنج و یا پیش ازآن) چه‌درآن گفته‌شده‌است تنها یک کتاب درتاریخ پیامبران رامی‌شناسیم که‌پیش‌از این نگاشته‌شده‌است.

تاریخ پیامبران وامامان‌است‌ونیز آمده که بیشتر از «تکملة اللطایف ونزهة الظرایف» ابومحمد عبدالعزیز پسر عثمان الجسری گرفته‌شده است.

به‌نسخه‌ها توجه شود، برخی از نسخه‌ها ممکن است از کتاب‌دیگری باشد.

آغاز: حمدله. امابعد، این کتاب قصص الانبیا، نوشته‌شدتا خوانندگان ومستمعان را عبرتها باشد وفایده‌هابخشد و مصنف و نویسنده را بدعای... فهرست قصتها بدلیل آیات قرآن: قصهٔ آفرینش عرش وکرسی... قصهٔ خلافت امیرالمؤمنین، امابعد، بدانکه قرآن‌متفرق بوده‌است.

بنگرید: ذریعه ۱۷ : ۱۰۲-استوری ۱ : ۱ : ۱۵۹-بریگل ۲ : ۵۱۱.

46852 **ـ پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۳۶۲): نوشتهٔ **۶۶۹** ق(۱۲۷۰م) آغازافتاده.

46853 **ـ پاریس**، ملی P۵۳: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۷** ق (۱۳م) (بلوشه ۱: ۳۶۰). فیلم آن در دانشگاه ش ۷۷۲هست [فیلمها: ۱۵۴].

46854 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱ : ۳۶۱): از آغاز سدهٔ ۱۳م.

46855 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱ : ۳۶۳): نوشتهٔ ۷۳۶ق (۱۳۳۵م).

46856 ـ **استانبول**، عمومی سلیمانیه، نافذ پاشا ۱۱۸۴ : نوشتهٔ ۷۶۴ق (۳-۱۳۶۲م). [بریگل ۲: ۵۱۳].

46857 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۳۰۸: نسخ احمد شهیر به شیخ دادا، ظهر پنجشنبهٔ شوال ۸۵۳، آغاز افتاده، نسخه از داستان آفرینش حوا آغاز می‌شود، ودر پایان داستان جعفر طیار است، با نثر پیرامن سدهٔ هفتم، و با نشانیهای «قصص الانبیاء» ش ۵۶۳ و ۵۸۲ ذریعه (۱۷: ۱۰۲ و ۱۰۷) شباهتی دارد، ۴۵۶ ص ۲۰س [ف. دیباجی ۲ : ۵۱].

46858 ـ **استانبول**، حمیدیه ۹۸۰ : پیرامن ۹۰۰ ق (۵-۱۴۹۴م). با ۲۶ مینیاتور.

46859 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۲۲۲ : نوشتهٔ ۹۸۳، ۲۰۵گ ۱۷س

46860 ـ **برلین**، پادشاهی (ف. پرچ ۱۰۱۶) : نوشتهٔ ۹۸۴ ق (۱۵۷۷م)، با مینیاتورها .

46861 ـ **ایرلند**، دولبین ، چستربیتی ۲۳۱ : پیرامن ۱۵۶۰م با ۲۶ مینیاتور (ف. ج ۳ : ۹).

46852 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۱۵۳۶ : علاءالدین منصور، ۹۸۷، ۲۰۵ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۴۶].

46863 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱ : ۳۶۴): نوشتهٔ ۹۸۹ق (۱۵۸۱م). با مینیاتورها.

46864 ـ **تهران**، ادبیات ۲۶ د : نسخ سدهٔ ۱۰، از آفرینش جهان است تا داستان گفتگوی امام زین العابدین با یزید، و در دیباجه تا بخشی از فهرست افتاده است. در فهرست کتابخانه آمده: در داستان کشته شدن علی حکایتی آمده و در آن یاد شده که تاکنون هشتصد سال است، پس در سدهٔ ۸-۷ نگاشته شده است. ۳۶۱گ ۱۹س [ف. ادبیات ۱: ۶۰].

46895 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۷۸۳ Add : نستعلیق، سدهٔ ۱۶م نگارنده در فهرست اسحاق فرزند ابراهیم فرزند منصور فرزند خلف یاد شده. **آغاز** : الحمدلله الحمید المبدء وصلی الله علی خاتم النبین، ۲۷۱گ ۱۵س [ریو ۱ : ۱۴۳]

46866 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۳۶۵): از سدهٔ ۱۶م، با مینیاتور.

46867 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۵۷۶ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۶م، ۱۶۵گ ۱۵ س [ریو ۱: ۱۴۳].

46868 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای B ۲۴۹ (۱۱۸ف): پیرامن سدهٔ ۱۰، **آغاز** : سپاس و ستایش مر پروردگاری را که... الحمدلله الحمید المعید رب الخلایق، ۱۹۳گ ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۱: ۴۴].

46869 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۲۲۴ :سدهٔ ۱۰، ۲۴۶گ ۱۴س.

46870 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای

H.۱۲۲۵ : پیرامن سدهٔ **۱۰** ، ۲۵۶ گ ۱۴ س.

46871 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۲۲۶ : پیرامن سدهٔ **۱۰** ، ۲۳۶ گ ۱۵ س.

46872 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۲۲۸ : پیرامن سدهٔ **۱۰** ۱۶۸ گ ۱۹ س.

46873 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۴۳۰ : پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۲۰۳ ، ۲ گ ۱۷ س. [ف. فهمی ادهم ۱: ۴۵ تا ۴۶].

46874 ـ **استانبول** ، لالا اسماعیل افندی ۳۶۴ : پیرامن **۱۰۰۰** ق (۱-۱۵۹۲ م). [بریگل ۲].

46875 ـ **تهران**، حقوق ۳۵ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، پس از دیباچه و فهرست ترتیب نزول سوره‌های قرآن و قصهٔ کافران و منافقان و جهودان مدینه و پرسش و پاسخ ایشان، سپس قصهٔ آفرینش عرش و کرسی به‌روایت محمدبن اسماعیل آذربایجانی ازحضرت صادق، همان سندیکه در آغاز قصص الانبیای چاپ ۱۳۲۳ بمبئی دیده میشود. آغاز برابر نمونه ، انجام در خلافت علی افتاده، ودرفهرست ازنگارنده نام برده نشده است. ۲۹۰ گ ۱۵ س [حقوق: ۵۱۲].

46876 ـ **اسکتلند**، ادینبورك، دانشگاه نو (ف. ص: ۷ و نسخه‌های خطی ج ۵ ص ۶۸۵): نوشتهٔ **۱۰۷۰** ق (۶۰-۱۶۵۹ م) [بریگل].

46877 ـ **تاشکند** ، اکادمی علوم ازبکستان ۲۸۰۱ : ازسدهٔ **۱۷** م (ف. ج ۴ س ۱۱) [بریگل].

46878 ـ **لندن** ، دیوان هند ۶۹۷ DP: از سدهٔ **۱۷** م. [بریگل].

46879 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف، ذیل دوم ۹۳۶): نوشتهٔ اواخر سدهٔ **۱۷** م. با مینیاتورها.

46880 ـ **استانبول** ، اسعدافندی ۲۳۵۲ : پیرامن **۱۱۰۰** ق (۹-۱۶۸۸ م).

46881 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۲۵۲، سدهٔ **۱۱-۱۲** ، نسخه از نیمهٔ داستان سلیمان است تا پاره‌ای از سرگذشت پیامبر اسلام ، درفهرست نام نگارنده نیامده بلکه نوشته شده است: گویا ازسدهٔ ۷-۸ باشد ، ۶۹ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۲۲].

46882 ـ **اکسفورد**، دیوان هند (اته ۵۹۰): نوشتهٔ **۱۱۲۵** (۱۷۱۳ م).

46883 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۷۱۴ (۶۴ ذیل) : نوشتهٔ **۱۲۱۰** ، ۱۸۶ گ [آکیموشکین ۱: ۶۲۶].

46884 ـ **تهران** ، ادبیات : شماره و تاریخ نوشتن یادنشده . تاریخ پیامبران است ازآغاز تا امامت محمدمهدی و داستان اهل روم و فارس ومیرسد به‌غزوات حجاج بن‌یوسف، آغاز در فهرست وانجام درداستان اهل بیت در شام افتاده. درفهرست آمده : درست مانند. نسخهٔ ۴۲۵۲ دانشگاه و ۳۵ ج حقوق و ۶۲ همین کتابخانه است. ودرداستان حضرت علی ازسال ۷۰۰ (؟) یاد شده است وگویا همهٔ اینها از ارفنجی نسخهٔ پاریس بلوشه ۱: ۳۶۰ باشد، وهمهٔ اینها از روی قصص الانبیای ابواسحاق ابراهیم نیشابوری درست شده باشد [فادبیات ۲: ۲۸].

46785 ـ **وین**، پادشاهی (ف. فلوگل ج ۲: ۱۲۰۵): تاریخ یادنشده .

46886 ـ **استانبول**، فاتح ۴۴۴۹؟ : تاریخ یادنشده [بریگل].

46887 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۷۵ (۳۲۰۸ ف): تاریخ ونشانی یاد نشده [بریگل : ۵۱۲ ـ آکیموشکین ۱: ۴۱۵].

46888 ـ **بنگالدش** ، دانشگاه داکا ۱۹ (ف. ص ۱۷) : نسخهٔ کهن. انجام افتاده

[بریگل].

46889 ــ **هند**، مدرس، خاوری دولتی (ف. ج ۴: ۹۸۹): بنام کتاب تاریخ نگاشتهٔ ابواسحاق ابراهیم یادشده است [بریگل].

46890 ــ **آصفیه**، ۵۵ (ف. ج ۱ س ۸۸۰): تاریخ یادنشده [بریگل].

46891 ــ **قاهره**، دارالکتب ۲۴ تاریخ فارسی طلعت: نسخ کهن بی‌تاریخ، زرین، بنام «قصص الانبیاء و الخلفاء» یادشده است. **آغاز**: الحمدلله الحمید المجید المبدئ المعید الفعال لمایرید ... بعد از ثناء خداوند تبارک وتعالی وصلوات بر رسول، ۲۸۲ گ ۲۱ س [ف. مخطوطات ۲: ۴۳].

قصص الانبیا

از اللهیار غلزایی.

46892 ــ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۳۲۹): نوشتهٔ سدهٔ **۱۹** م. [بریگل ۱: ۵۳۱].

قصص الانبیا = فضایل و مناقب

از ملا عبداللطیف فرزند شمس الدین علی واعظ بیرجندی، درشوال ۹۱۷ بدان آغاز کرده است، باعنوانهای: باب، باب، شمارهٔ بابها در نسخه‌ها گونان است، درباب ۹۲ چهل حدیثی در فضایل ومناقب حضرت علی دارد به‌نظم.

آغاز (۱) حمد وسپاس بیقیاس وستایش بی‌آلایش سزای حضرت ذوالجلالیکه منشیان ایوان... [روایت ذریعه]. **آغاز** (۲) حمدله. و العاقبة للمتقین والصلات والسلام.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱۰۳.

46893 ــ **مشهد**، رضوی ۲۸۰ تاریخ (۶۸۳۳): نسخ و نستعلیق میر حسین جامی ع ۱/ **۹۴۷**، زرین، آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده در ۸۵ باب از آفرینش آسمان وزمین و گاووماهی تا مرگ پیامبر، که درشوال ۹۱۷ بدان آغاز کرده است، ونسخه ناقص نمی‌نمایاند، در فهرست بنام **قصص الانبیا** است، ۳۰۶ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۷: ۱۴۴].

46894 ــ **برلین**، پادشاهی (پرچ ۵۴۲): نوشتهٔ **۹۶۲** (۱۵۵۴م)، کمی از آغاز افتاده.

46895 ــ **تهران**، مجلس ۲۸۹۴: نسخ سدهٔ **۱۰**، نسخه از باب ۷۴ در سرگذشت پیامبر آغاز میشود ومیرسد به باب ۱۰۶ در عقوبت قاتلان حضرت حسین، **آغاز**: باب هفتاد و چهارم دربیان قصهٔ حضرت خاتم ... خواجهٔ کاینات وواسطهٔ ظهورومکنونات وباشندهٔ جوهر جودبخشایندهٔ گوهروجود. و در فهرست بنام **فضایل ومناقب** است، ۱۰۴۸ ص [ف. مجلس ۱۰: ۲۸۳].

46896 ــ **یزد**، جامع کبیر: سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده، در دوبخش است: نخستین آن درسرگذشت پیامبران اسرائیلی‌ست در ۳۷ باب. بخش دوم درسرگذشت پیامبر اسلام وامامان واز باب ۷۴ تا ۹۵ است، سپس چند باب بی‌شماره، و درباب فرستادن سر حضرت حسین به‌دمشق ناتمام میماند، وچهل حدیث منظوم درباب ۹۳ (!) آن جای دارد [نسخه‌ها ۴: ۳۹۱].

46897 ــ **تاشکند**، اکادمی علوم ازبکستان ۵۸۳۳: ازسدهٔ **۱۸**م (ف. ج ۸ ص ۲۵۰) [بریگل ۱: ۵۳۳].

قصص الانبیا

به‌روایت محمد فرزند اسماعیل فرزند ابراهیم بخاری.

داستانهای او بیشتر بر بنیاد آیتهای قرآن ست که می‌آورد و به‌گزارش آنها می‌پردازد،

نثر شیرین و بشیوهٔ سدهٔ ۷-۶ است . از نخستین آفریده آغاز میشود. **آغاز:** رب یسر . . روایت می کند محمد بن اسماعیل ... به‌اسنادی که او روایت کرده از امام جعفر بن صادق و از پدر خود محمد.

46898 ــ **مشهد**، رضوی ۱۰۴۵۰/۱ فهرست نشده: نسخ محمد تبریزی، رجب **۹۹۹**، (۲پ-۲۲۶ر)، **آغاز:** حمد له. صلاة. سپس برابر نمونه، از نخستین آفریده آغاز و پس از قصهٔ مرگ پیامبر در داستان اصحاب کهف پایان می‌یابد [رؤیت].

46899 ــ **پاکستان**، گنج بخش ۱۳۰/ ۲۹۰: نستعلیق و ثلث، سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۴۳ گ ۱۳-۱۵ س [ف. تسبیحی ۱: ۳۵۲].

قصص الانبیا

متن از ابو الحسن بن الهیضم پوشنگی نابی، ترجمه از محمد فرزند اسعد فرزند عبدالله حنفی شوشتری . از روزگار اولجایتو، و شاید بسال ۷۲۳ ق (۱۳۲۳م) ترجمه‌شده باشد.

بنگرید: استوری ۱: ۱۶۲، ۱۲۵۰، بریگل ۲: ۵۱۸- پیشگفتار آقای یغمایی بر چاپ قصص الانبیا: ۲۱۱.

46900 ــ**افغانستان**، کابل، پادشاهی: از سدهٔ **۶-۷**ق. (مجلهٔ یغما ۱۸ ش ۱۱ ص ۵۷۶) [بریگل ۲:]

46901 ــ **افغانستان**، کتابخانهٔ شخصی فکری سلجوقی: نوشتهٔ **۸۴۲** ق (۱۴۳۸م)، آغاز افتاده (راهنمای کتاب ۱۱ ش ۴ ص ۱۶۲).

46902 ــ **کمبریج**، براون (۱۲) ۲۱ J: نسخ ۵ ذیعقدهٔ **۷۳۱**، ۲۱۶ گ ۲۳س. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۳۵ هست [فیلمها: ۱۵۵].

قصص الانبیا و سیر الملوک

از شیخ محمد حویزی، و چند تن از همکاران او، ترجمه‌ای‌ست از عربی و چند منبع دیگر، در ربیع یکم ۳۵۲ق (۳۰ مارس ۹۶۳م) بـه‌ترجمهٔ آن پرداخته‌اند. به‌دستور سلطان غیاث الدین مظفر که باید نام مستعار کسی باشد. اگر تاریخ این ترجمه درست باشد باید گفت یکی از کهن‌ترین نوشته‌های فارسی دری باشد ولی بنظر می آید این تاریخ ساختگی‌ست، و آن ۳۵۲ ق سالی‌ست که ابوصالح منصور پسر نوح سامانی به بلعمی دستور داد تا تاریخ طبری را بفارسی در آورد.

این کتاب بارها در ایران و هند چاپ سنگ و سربی شده است.

بنگریـد: ف. مشار: ۱۲۲۲ - ذریعه ۱۸: ۱۰۶

46903 ــ **ری‌ین**، پادشاهی (ف. فلوگل ۳: ۱۵۷۲): نوشتهٔ **۱۰۰۰**ق (۲-۱۵۹۱م؟). آغاز آن برابر نسخهٔ چاپ تبریـز ۱۲۸۱ ق است: (الحمدلله الذی خلق الانسان و علمه البیان واکرمه بمزید الاحسان) ولی پس از دیباجه و بخشی از آغاز کتاب دیگر محتویات آن بـا چاپی جداست، نام مترجم و سلطان غیاث الدین در فهرست نیامده است [استوری ۱: ۱۵۸- بریگل ۱: ۵۱۰].

قصص الانبیا

از ناشناس، داستـان آفـرینش وسپس پیامبران است از آدم تا پیامبر اسلام، و پندو حکایت و نکته و اشارات قصص قرآن را آورده است. **آغاز:** الحمدلله الحمید المجید المبدء المعید رب الخلائق اجمعین... و بعد، پس از حمد و ثنای خداوند تبارك و تعالی و صلواة بر رسول و آل او یاد کنم از قصص قرآن... آغاز قصهٔ آفرینش زمین و آسمان.

46904ـ تهران، الهیات ۱۸۹ج: نسخ سدهٔ ۹، از آغاز آفرینش جهان است تـا نامه نوشتن پیامبر به قیصر روم، ۱۷۰گ ۱۹س [ف. الهیات ۱:۳:۱۰۳].

قصص الانبیا

درس ۳ و ۴ نسخه آمده : امـا بعد ، چنین گوید خواجهٔ فقیه امام ابواسحاق وابـراهیم بن اسماعیل بن فیروزبن شیبان سنکویه، شاید میان سدهٔ ۵ تا ۷ نگاشته شده باشد[تسبیحی] . داستان پیامبران است از آفرینش تـا پیامبر اسلام و میرسد بمرگ او، بر بنیاد: قصه، قصه . **آغاز :** الحمدلله الذی توحد بالملکوت وتعزز بالجبروت و هوالذی لایموت الواحد... ولاتدرکه الابصار وهو یدرك

46905 ـ پاکستان، گنج بخش ۷۲/ ۲۹۰: نستعلیق شکسته آمیز، سدهٔ ۱۰ــ ۱۱ آغاز برابر نمونه، ۲۰۶گ ۱۷س [ف. تسبیحی ۱ : ۳۵۰].

قصص الانبیا

داستانهایی‌ست در بارهٔ پیامبران پیش از اسلام و پادشاهان یمن و سرگذشت پیامبر اسلام تا جنگ بدر.

آغاز : الحمدلله جـامع الاشتات .

46906 ـ استانبول، ایاصوفیا ۳۳۴۷: نوشتهٔ ۸۹۱ ق (۱۴۸۶م) [استوری ۱ : ۱۷۰- بریگل ۱:۵۳۱].

قصص الانبیا

درچهل باب وهر یك درچند فصل: ۱-... ۲ ـ خلق جن ۳ ـ خلق آدم ۴ـ شیث ۵ـ ادریس ۶ ـ نوح ۷ـ هود ۸ ـ صالح ۹ ـ ابراهیم ۱۰- لوط ۱۱ـ یعقوب ۱۲ـ یوسف ۱۳ ـ شعیب ۱۴- موسی ۱۵ - یونس ۱۶ـ ایوب ۱۷ -یسیع ۱۸- داود ۱۹ ـ سلیمان ۲۰ ـ سبا ۲۱ ـ زکـریا ۲۲ - مریم ۲۳ ـ عیسی ۲۴ - عـزیز ۲۵ - ذوالقرنین ۲۶ـ خضر والیاس ۲۷ ـ اصحاب کهف ۲۸ ـ پیامبر اسلام ۲۹ـ علی ۳۰ ـ حسن ۳۱- تا ۳۹ برای دیگر امامان ۴۰ ـ خـلق حضرت صاحب الزمان .

46907 ـ تهران، سپهسالار ۷۳۳۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ،آغاز درباب یکم وانجام در میان خاتمه وشاید یك صفحه افتاده ، ۲۴۳ گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۳ : ۲۹۱].

46908 ـ تهران ، دانشگاه ۴۲۵۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱ ، آغاز وانجام افتاده از داستان سلیمان تا پاره‌ای ازسرگذشت پیامبر اسلام است. بایدازسدهٔ ۷ـ۸ باشد، ۶۹گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۳:۳۲۲۲].

قصص الانبیا

چند نسخهٔ ناشناخته . بـرخی از آنـها تحریرهایی است از نیشابوری و بـرخی از دیگران.

46909 ـ پاریس، ملی P ۸۷ : نسخ عثمان فرزند حاجی‌عمر فرزنـد حاجی محمد فرزند شیخ ایوب، یـکشنبه ۱۳ج ۲/ ۶۶۹ ، ۲۴۴گ [بلوشه ش ۳۶۲] فیلم آن در کتابخانهٔ ملی تهران ع ۵۱۶- ۳۵۴۶ هست [فیـلمها ۱ : ۱۵۴].

46910 ــ **تهران**، سنا ۲۴۷: نسخ سدهٔ **۷**، آغاز اندکی در خلافت علی افتاده، یادداشت استادمینوی بر اینکه: در آن مطالبی هست که در نسخه‌های دیگر نیست [نسخه‌ها ۶: ۵۰۰].

46911 ــ **هلند**، لیدن، اکادمی لوکدو نو باتوای ۹۲۷: نوشتهٔ **۷۴۵**ق(۴۴-۱۳۴۵م)، بنام **قصص تواریخ انبیاست** (ف. ج۳ص ۱۶) [بریگل ۱: ۵۳۳].

46912 ــ **نافذ پاشا**، ۱۱۸۴: نستعلیق **۷۶۴**، ۱۹۸ گ ۱۷س. فیلم آن در دانشگاه ش ۶۰۵ هست [فیلمها: ۱۵۴].

46913 ــ **ترکیه**، قونیه، موزه ۷۹: از سدهٔ **۸** ق ۱۴م (ف. قونیه ص ۷) [بریگل ۱: ۵۳۳].

46914 ــ **اراك**، عبدالحسین بیات ۱ مج: در مجموعهٔ مؤرخ **۸۲۱** که در شیراز برای ابراهیم سلطان تیموری نوشته شده است، زرین [نسخه‌ها ۶: ۶۵].

46915 ــ **استانبول**، فاتح ۴۴۵۱: نوشتهٔ **۸۴۱** ق (۱۴۳۷م) **آغاز**: حمدله. و العاقبة للمتقین ... اما بعد، بدانکه چون ملك سبحانه تعالی خواست که آدم را بیافریند. [بریگل ۱: ۵۳۱- استوری ۱: ۱۷۰].

46916 ــ **اصفهان**، آقای روضاتی: نستعلیق و نسخ معرب پاکیزهٔ نیمهٔ روز پنجشنبهٔ شوال **۸۵۳**، آغاز افتاد، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۹۱ هست [فیلمها: ۱۵۵].

46917 ــ **تهران**، آقای حسن نراقی: نوشتهٔ علی فرزند محمد قوشچی (۸۷۹م)، دوشنبه ۸ رمضان **۸۷۶**، درمتن مجموعه. فیلم آن در دانشگاه ش ۷ هست [فیلمها ۱: ۴۰۱].

46918 ــ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۱۲۳۶: پیرامن سدهٔ **۹** ق، ۶۲۹گ ۱۷س **آغاز**: حمدله: عاقبة. بعداز ثنای خداوند تبارك وتعالی و صلوات رسول ع یاد کنم از قصص قرآن و آنچه بدو پیوسته است از پندها و حکمتها ولطایف.

46919 ــ **پاکستان**، پیشاور، اسلامیه مشرقیه ۱۴۶۶: ازسدهٔ **۹**ق **۱۵**م [ف. عبدالرحیم مولوی: ۲۷۷ - بریگل ۱: ۵۳۲].

46920 ــ **تبریز**، حاج آقا حسین نخجوانی ۲۲۹۸: سدهٔ **۹** و **۱۲**، تحریر دیگری ست از همان کتاب که چاپ شده است [نسخه‌ها ۴: ۳۴۰].

46921 ــ **استانبول**، طوپقپوسرا R ۱۵۳۴: محمود فرزند حسین امیر شاه مازندرانی، **۹۱۲**، **آغاز**: گفتار درمقدارمدت دنیا خدایتعالی، مدت روزگار از آن روز که کار جهان تمام شد، ۲۲۸ گ ۱۹س [ف. فهمی ادهم ۱: ۴۷].

46922 ــ **استانبول**، طوپقپوسرای B ۲۵۰ (۱۲۷ف): نوشتهٔ **۹۸۳** ق، ۲۷۶گ ۱۷س. **آغاز**: الحمدلله، لااله اول و آخره الاخر (!) الاول قبل کل شیء.

46923 ــ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۰۵۱/ ۴۱۰۳: سدهٔ **۱۰**، آغاز و انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۵].

46924 ــ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۳۴۲: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰-۱۱**، باعنوانهای: قصه، قصه. از داستان آفرینش آدم تا پیامبر اسلام را بر بنیاد قرآن آورده است. **آغاز**: افتاده: ... قصهٔ آدم صفی ع چون حق تعالی خواست که آدم ص را بیافریند بزمین جبرائیل را بفرستاد که قبضهٔ خاك از روی زمین بردارد. انجام افتاده [ف. شهرستانها ۱: ۱۶۰].

46925 ـ **اکسفورد**، دیوان‌هند (اته ۵۹۶) : نوشتهٔ **۱۰۷۰** (۱۶۶۰ م) ؛ آغاز یك برگ افتاده ، در ۴۱ مجلس [بریگل ۱: ۵۳۱- استوری ۱ : ۱۷۰].

46926 ـ **کمبریج** ، بروان (ذیل ۹۵۶): نوشتهٔ **۱۰۷۴** (۱۶۶۳ - ۱۶۶۴م) [استوری ۱: ۱۷۰ - بریگل ۱ : ۵۲۲] .

46927 ـ **آصفیه**، ۱۴ : نوشتهٔ **۱۰۸۳** ق (۲-۱۶۷۳م) (ف ج۲ ص ۸۸۰) [بریگل ۱ : ۵۳۲- استوری ۱ ۱۷۰].

46928 ـ**مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۶۹ : نستعلیق **۱۰۸۴** ، آغازافتاده: بدان که قرآن متفرق بوده است صحابه یك‌یك‌سوره ویك یك آیه [نسخه‌ها ۵: ۴۷].

46929 ـ **پاریس** ،ملی۶۹ ۲۰ : نوشتهٔ ابو یحیی فرزند عبدالرحمان **۱۰۸۷** بروایت ازمحمدبن ابراهیم البخاری است [نسخه‌ها۵: ۶۷۶].

46930 ـ **آصفیه** ، ۳۵۷سیر: نوشتهٔ **۱۰۹۶** [ف. آصفیه۴ : ۳۸۲].

46931 ـ **پاکستان**، گنج بخش۲۹۴/ ۲۹۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، آغاز وانجام افتاده .در فهرست آمده: شامل اخباروحکایات و تفسیر آیتها و احادیث پیامبر و یاران‌او و بزرگان دین وعرفان است ، بر بنیادباب، نسخه ۲۶ باب واندی‌دارد ،نثرسست خوب ، بیشتر احوال و اخبار پیامبران رادارد بنا براین چنان‌بنظر میرسدکه قصص‌الانبیاء یاداستانهای پیامبران باشد (نقل باختصار)، ۱۲۱ گ۱۵س [ف. تسبیحی ۱ : ۶۵۱].

46932 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۲۱۱۵ (۳۲۰۰ف): باتاریخ**۱۱۰۳**ق(۹۱- ۱۶۹۲م) [ف . آکیموشکین۱ : ۴۱۴].

46933 **تبریز** ، ملی ۳۳۱۴ : نوشتهٔ **۱۱۸۵** [نسخه‌ها ۴ :۳۰۸] .

46934 ـ **آکسفورد** ، دانشگاه ایتن ۱۴ : نوشتهٔ **۱۱۹۰** (۱۷۷۶-۱۷۷۷م) تقلید شده از کتاب ثعالبی[استوری ۱ :۱۷۰-بریگل ۱ : ۵۳۲].

46935 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۳۲۴ Or :سدهٔ **۱۲**، گرفته‌شده از«قصص الانبیا»ی طبری[نسخه‌ها۴: ۶۵۰].

46936 ـ **باکو** ،اکادمی‌علوم‌آذربایجان ۱۵۲: نوشتهٔ**۱۲۲۵**(۱۸۱۰م) **آغاز:** الحمدلله الذی انزل‌علی‌عبده. (ف.ج ۱ص۶۶) [بریگل ۱ :۵۳۱].

46937ـ**لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۹۹۲۸ ، ۲۹۷ قصص : نستعلیق غلام‌مصطفی فرزند میان شیخ‌الاسلام، ۱۰ رجب **۱۲۴۸**. از آدم تاپیامبرودرحجاج‌بن یوسف پایان‌می‌یابد. **آغاز:** حمد .صلاة. قال‌الله‌تعالی‌ومآارسلناك‌الا رحمة للعالمین و شفیع الامةفی یوم المعلوم بلغناعن‌محمدبن اسماعیل ، ۲۶۷گ [منظور احسن عباسی:۲۳۸].

46938 ـ**مشهد**، رضوی۹۶۸۵فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**،آغازدرباب۲۱افتاده، باب ۲۲توبه‌کردن زلیخا، ۲۳خلاصی‌یوسف‌از زندان،میرسدبه‌باب ۷۲درقصهٔ مریم، ۱۵۴گ [رؤیت].

46939 ـ **تهران** ، مجلس ۵۶۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده،ازباب ۲در قصهٔ جنیان ومیرسدبه‌باب ۲۱درقصهٔزکریا ویحیی وتنها فصل‌یکم‌ودوم‌این باب‌در نسخه‌مانده است ، ۴۰ص ۱۵س [ف.مجلس ۱۷ :۱۱۷].

46940ـ**مشهد**،جامع گوهرشاد۱۳۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ،ازداستان آفرینش‌نورپیامبر

است تا پایان چهارده تن پیشوای شیعیان. **آغاز:** روی عن محمد بن اسماعیل عن ابی جعفر الصادق... روایت کرده محمد بن اسماعیل ... که گفت روزی نشسته بودم پیش حضرت پیامبر [ف. شهرستانها ۱: ۱۶۰].

46941 ـ **رشت**، جمعیت نشر فرهنگ ۱۲۳ق: نسخ سدهٔ **۱۳**ق. **آغاز:** افتاده: گوید ندیده بودند عجب داشتند و بروی جمع آمدند که از دهن مار گریه و نوحه می‌دیدند حوی بنزدیک ایشان آمد گفت چه افتاده است، گفتند که مار می‌گرید و ندانستند که گریهٔ ابلیس در دهن وی است. چون پرسید که چرامی گریی گفت. انجام افتاده، ۱۹۱ گ ۱۴ س [ف. محمدروشن: ۷۲].

46942 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹۲۸، ۲۹۷ قصص (۲): شکستهٔ میانهٔ سدهٔ **۱۳**، انجام در کشتن عثمان افتاده، ۲۱۶ گ [منظور احسن عباسی: ۲۳۹].

46943 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۳۴۱۷ B (۳۲۰۲ف): تاریخ یادنشده، درسرگذشت موسی و داود است، انجام افتاده [آکیموشکین ۱: ۴۱۴].

46944 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۹۳۴ B (۳۱۹۴ف): تاریخ یادنشده، سرگذشت پیامبران از آدم تا محمد در یازده فصل، و آخرین فصلها در بارهٔ حضرت علی‌ست [آکیموشکین ۴۱۳].

46945 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۶۴۵ (۳۲۱۱): تاریخ یادنشده، آغاز و انجام افتاده، در ۴۱ مجلس [ف. آکیموشکین ۱: ۴۱۹]

46946 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای، روان کشکو ۱۵۳۴: (ف. تاور: ۲۹۹) [بریگل ۱: ۵۳۲].

46947 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۲ تاریخ فارسی: تعلیق بی تاریخ، **آغاز:** اندر تفسیر این آیت که گفت خدای تعالی: خلق السماوات والارض، ۲۹۴ گ ۲۱ س.

46948 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۳۴۲: وقف ۱۳۳۲ در ۱۹۸ گ. فیلم آن دانشگاه ش ۳۴۲ هست.

46949 ـ **کپهناك**، سلطنتی: ضمن یك مجموعه از قصص عامیانه، نسخه از ابراهیم تا عیسی را دارد [نسخه‌ها ۵: ۶۹۵].

46950 ـ **قونیه**، ۱۱۹۳: تاریخ یادنشده، ۲۹۰ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۶۴ هست.

46951 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۴ ترکیه: تاریخ یادنشده، ۱۶۵ گ ۲۰ س. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الانسان و علمه البیان... اما بعد، برای ارباب عقول و افکار اصحاب مبین.

46952 ـ **اتریش**، وین، پادشاهی (ف. فلوگل ۳: ۱۵۷۲): تاریخ یادنشده. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الانسان. [استوری: ۱۷۰ - بریگل ۱: ۵۳۲].

46953 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور، شیرانی ۱۶۹۹/۴۷۵۲: تاریخ یادنشده، ۳۱ باب دارد [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۵۰].

46954 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۶۶: نسخ تازه [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۲۷۷].

46955 ـ **داکا**، دانشگاه ۴۲۰ KS (۲۰ف): نستعلیق، **آغاز:** واذ قال ربك للملائکة انی جاعل فی الارض خلیفه، ۸۰ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۸].

46956 ـ **پاریس**، ملی P۸۶: نسخ، ۱۰۵ گ ۳۱ س. (بلوشه: ۳۶۱). فیلم آن در دانشگاه ش ۷۵۷ هست.

46957 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۷۸۳

Add : نستعلیق ،۲۷۱ گ ۱۵ س . فیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۸۶ هست [فیلمها: ۱۵۴].

قصص الانبیای منظوم

از ناشناس . به نظم.. آغاز : سخن گویی چون گفت خواهد سخن.

46958 ـ استانبول، ایاصوفیا ۲۹۸۴ : از سدهٔ ۸ ق (۱۴ م) [استوری ۱ : ۱۷۰ - بریگل ۱ : ۵۳۱].

قصص حسینی

از محمد حسین فرزند باقی بخاری، نگارندهٔ «تذکرهٔ شهدای اسلام». بسال ۱۰۰۲ ق، درسرگذشت پیامبران از آدم تا محمد.

46959 ـ لنین گراد ،عمومی N.S P. ۲۹۸ : نوشتهٔ ۱۱۵۷ ق(۱۷۴۵م).

46960 ـ لنین گراد، عمومی P.N.S ۲۹۷ : نوشتهٔ ۱۲۶۶ ق(۱۸۵۰ م).

46961 ـ تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان ۲۸۴۰ : نوشتهٔ ۱۲۶۷ (۱۸۵۱م) (ف. تاشکند ۴ : ۳۰)[بریگل ۱ : ۵۳۴].

قصص حضرت یوسف = احسن القصص

از ناشناس (بنگرید ص: ۴۴۰۶).

46962 ـ تاشکند ، اکادمی علوم ازبکستان ۲۸۳۸ : از دهٔ یکم سدهٔ ۱۹م. آغاز افتاده (ف. تاشکند ج ۴ ص۲۹) [بریگل ۱ : ۵۳۴].

قصهٔ جنگ احد

از ناشناس . گزارشی ست از جنگ احد که درسال سوم هجری رخ داده است.

46963 ـ تاشکند ، اکادمی علوم ازبکستان ۴۷۱۰ : نوشتهٔ ۱۲۳۶ (۱۸۲۱ م) (ف. تاشکند ۶ : ۳۷۲)[بریگل ۱ : ۶۰۴].

قصهٔ حضرت یوسف و ایوب و ذو الکفل

مجموعه سه داستان است: ۱ـداستان یوسف ۲ـداستان ایوب ۳ ـداستان ذوالکفل.

46964 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۴۸۶ (۳۲۳۸ف): نوشتهٔ ۱۲۵۹ق، ۴۷۶ گ[آکیموشکین ۱ : ۴۱۹] .

قصص دینی = قصص پیامبران و امامان

چند گفتار ناشناخته .

46965 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۱۱۵ (۳۲۰۰ف): باتاریخ ۱۱۰۳ دردفتر، (۱۲۰پ-۱۳۴پ و ۱۴۷ر - ۱۴۸ پ) [ف . آکیموشکین ۱ : ۴۱۴].

46966 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۱۵۲ (۳۲۰۹ ف) : با تاریخ ۱۲۲۷ در دفتر ، (۵ پ ـ۷پ)[ف . آکیموشکین ۱ : ۴۱۵].

46967 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۱۹۴۴ (۳۱۹۷ف) : با تاریخ ۱۲۷۷ در دفتر ،(۳ر-۴۹پ و ۵۶ر-۱۱۲ر)[ف. آکیموشکین ۱ : ۴۱۳].

46968 ـ لنین گراد، اکادمی علوم A۴۲۱ (۳۱۸۷ ف): باتاریخ ۱۲۸۶ دردفتر، (۲۷ر-۳۷پ)[ف. آکیموشکین ۱ : ۴۱۲].

46969 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A۳۹۱ (۳۱۸۶ف): باتاریخ ۱۳۰۸ دردفتر، (۷۲پ- ۹۳پ) [ف . آکیوشکین ۱ : ۴۱۲].

46970 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۴۷۵(۳۲۰۸ف): بی تاریخ[ف. آکیموشکین ۱ : ۴۱۵].

46971 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم

C ۱۲۶ (۳۲۰۷ف): بی‌تاریخ ، چند حکایت است: حکایت تولد محمد ، حکایت درفضیلت محمد، حکایت وفات نامهٔ محمد .

46972 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم A ۶۶۲ (۳۲۱۲ ف):(۱۶۹پ- ۱۸۱ر).

46973 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۳۹۲۴ (۳۲۱۳ف): (۲۲پ-۳۰ر).

46974 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۱۹۴۳ (۳۱۹۵ف): (۱پ -۴۳پ).

46975 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۲۳ (۳۱۹۶ ف):(۱پ- ۱۶۱پ).

46976 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۰۱۴ (۳۱۹۸ف): ۶۰گ.

46977 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۲۶۶ (۳۲۰۱ف): (۲۰۸پ-۲۱۷ر).

46978 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۴۱۷ (۳۲۰۲ف): ۱۹گ.

46979 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۹۲۴ (۳۲۰۳ف):(۳۰ر-۳۵ر).

46980 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۸۴۶ (۳۱۸۹ ف):(۵۷پ-۷۲پ).

46981ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۸۶۰ (۳۱۹۹ف):

46982 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۸۶۲ (۳۱۹۱ت): (۱۹۳پ- ۲۰۴پ).

46983 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۹۲۵ (۳۱۹۲ف):۸۸گ.

46984 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A۱۳۵۳ (۳۱۹۳ف):۱۵۴گ .

46985 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۹۳۴ (۳۱۹۴ف):(۲۶پ-۲۸پ).

46986 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۴۴۹۷ (۳۲۰۴ف):(۶۸پ-۷۵پ).

46987 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۴۵۳ (۳۲۱۰ف): در۱۲۱فصل،۲۲۳گ.

46988 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۶۴۵ (۳۲۱۱ ف): (۱پ - ۱۵۷پ).

46989 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۴۳۸ (۳۲۱۵ف):(۱پ-۸پ).

46990 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۴۹۷ (۳۲۱۶ف): (۱ر- ۲۱ پ) [ف . آکیموشکین۱: ۴۱۲ تا ۴۱۶].

قصص القرآن

آغاز : الحمدلله الحمیدالمجیدالمبدی المعید فعال‌لمایرید، رب‌الخلایق اجمعین.

46991 ـ **داکـا** ، دانشگـاه ۴۴۰ DU (۱۹ف): نستعلیق ونسخ ،۲۵۱گ[ف . حبیب‌الله۱ :۱۷].

قصهٔ رسول و امامین معصومین

ناشناخته. گرفته شده‌از«روضة‌الشهداء»ی کاشفی، سرگذشت پیامبروخاندان اوتا حضرت حسین‌رادارد.

آغاز : از حضرت سید کائنات علیه افضل‌الصلوة... سئوال کردیدکه ای‌الناس اشد بلا، یعنی بلای‌کدام گروه ازآدمیان سخت و دشوارترست ... باب اول در ابتلای‌جمعی از انبیاء...نخست آدم‌خیرالبشرآدم صفی .

46992 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری نستعلیق ۲۰ شوال **۱۱۰۴** برای میر صاحب میرعلی اکبراکبر درلکنو ، با مهر خواجه محمدخانه‌زاده‌شاه‌عالم‌مؤرخ۱۰۸۳(نسخه‌ها۴: ۳۹۱].

قصهٔ سلیمان

از شرف‌الدین‌ابو یعقوب‌یوسف فرزند عمر

فرزندعلی تبریزی، امام بزرگ ومفتی ایران و آذربایجان ، برای دختر اسفهسالار علاء الدین احمد فرزند طغامیرك الاغاجی. (بنگرید: تاریخ سلیمانی : ۴۴۲۵) .

آغاز ۱ : شکر وسپاس آن خدای را که شکرگزاری نعمت‌اواز نعمت اوست. **آغاز ۲ :** شکر وسپاس وحمد بی‌قیاس مرخالقی‌راکه‌جایهای زیرزمین بجهت مورچکان.

46993 ـ **موزهٔ بریتانیا،** ۹۸۳۸ Add :نستعلیق محمد فرزندعلی‌سلطانپوری ، ع/**۸۷۰** (۱۴۶۵م) ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۶۹گ ۱۹س[ریو۱: ۱۴۴].

46994 ـ **بنگال‌دش** ، داکا، دانشگاه ۲۶ : نوشتهٔ **۱۲۴۱** ق(۱۸۲۵م) آغاز برابر نمونهٔ۲، ۷گ [حبیب‌الله: ۲۱].

قصهٔ فاطمة الزهرا

46995 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۹۹ A (۳۲۵۱ ف) : بی‌تاریخ ، (۲۸۴ ر ـ ۲۸۷ر).

46996 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۵۰۲ (۳۲۵۲ف): بی‌تاریخ، (۸۹پ-۹۴ر)[آکیموشکین ۱: ۴۲۰].

قصهٔ مختار = مختارنامه

قصهٔ معراج حضرت

46997 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۹۶۰ (۳۲۵۴ ف): بی‌تاریخ، (۷۱پ ـ ۹۴ر) [آکیموشکین ۱: ۴۲۱].

قصهٔ موسویه = اعجاز موسوی

معین مسکین، درص ۴۴۱۰ گذشت .

قصهٔ مهتری موسی (ع)

آغاز: قصهٔ مهتری موسی (ع) . روزی پیغامبر خدا مهتر موسی (ع)خدایتعالی را یاد کرد، وگفت یارب، ازحضرت عزت جل‌وجلاله جواب لبیك آمد.

46998 ـ **پاکستان،** گنج بخش۱۱۳/ ۲۹۰ : دوست محمدفرزند محمدماه‌بیگ مغول برلاس‌قادری، **۱۱۳۵** ، (ص ۷۵ - ۵۴) [ف. تسبیحی ۱ :۴۵۷].

قصهٔ یوسف

از صدرالشریعه .

46999 ـ **کمبریج،**(فیش‌خطی‌براون ۸۶۰): تاریخ ونشانی‌بیشتر یاد نشده [بریگل ۱: ۵۳۴].

قصهٔ یوسف

ازقاضی سید علی‌امیرزمانی. درچندعنوان مجلس .

47000 ـ **پاریس،** ملی (بلوشه۴ : ۲۱۲۵): نوشتهٔ سدهٔ **۱۵** م(۹ق)دارای‌مجالس ۴تا۳۸[بریگل ۱: ۵۳۴].

قصهٔ یوسف

از ناشناس. در۵۷بخش.

47001 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۳۹۵): نوشتهٔ **۸۹۸** ق(۱۴۹۲م)دارای‌دیباجه وبخش۱تا۹ [بریگل :۵۳۴].

کتاب معجزات = بهجة المباهج

تونی ،درص۴۴۱۹ گذشت.

کحال العیون

ازمحمد جعفر فرزند علی فـرزند حسین شاطرعقدایی نگارندهٔ «تذکرة العارفین: ۱۵۶۷» پس ازبرگشت ازنجف به‌یزد بسال ۱۲۳۲ در یك مقدمه و۳۵ مجلس در سرگذشت مختارثقفی نگاشته‌است .

آغاز : الحمدلله الـذی جعل الجهادمـع الکافرین المنافقین من اهل الفسادوسیلة... چنین گوید... جعفر بن علی بن الحسین شاطر عقدایی.

47002 **ـ تهـران،** دانشگاه ۳۱۸۹ : نسخ وشکسته نستعلیق علی نقی فرزندمشهدی تقی سرابی، **۱۲۷۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۹گ ۱۷ س[ف.دانشگاه ۱۱: ۲۱۴۶].

کشف الغطا در جواب شبهات ادوارد براون

ازملا ابوالفضل مجتهد گلپایگانی(۱۲۶۰- حیفا ۱۳۳۵ ق) ، (که یاداو در «استدلالیه : ۱۷۳۳» گذشت). بروزگاری که‌عباس افندی‌در مسافرت اروپا وآمریکا بوده است وملاابوالفضل موقتاً مرکز حیفارا اداره می‌کرده است، کتاب «مطالعات در بارهٔ دین بابی» ادوارد براون به دستش میرسد و اوبه‌پاسخگویی آن‌می‌پردازد. ودر ۱۳۳۰ ق دربیروت چاپ شده است.

47003 **ـ اسرائیل ،** حیفا ، دارالاثار بیت‌العدل بین‌المللی بهائیان : [یادداشـتهای دکترجان لایونگود].

کعبة الباکین

از شیخ مفید شیرازی فرزند محمد نـبی فرزند محمد کاظم ، که درسروده‌های‌عربی‌خود به مفید و در سروده‌های فارسی بدواری‌تخلص می‌کرده است ، از نیمهٔ سدهٔ سیزدهم، که‌تاریخ مرگ‌اورا نادرست ۱۳۲۵ یاد کرده‌اند. مجموعه سروده‌های‌اوست درسوگواری ونیز گزیده‌ای‌از سروده‌های دیگران‌مانند «دوازده‌بند» محتشم . که فرزنداو بنام محمد هاشم‌پس ازمرگ پـدر آنرا گردآورد ودر ۱۵ع۱/ ۱۲۵۵ بدین نام خواند. سپس خود مجموعهٔ دیگری‌گرد آوردو بمانندذیلی‌برای این کتاب‌ساخت وبنام «حجر اسماعیل» خواند. **آغاز:** الحمدلله الواحدالفرد الاحدالحی القیوم .

بنگرید :ذریعه۹: ۳۱۹ (داور) و۹: ۱۰۸۷ (مفید) و۱۸: ۸۴ (کعبه) و۶: ۲۶۶ (حجر).

47004 **ـ شیراز ،** عـلی فارس ۵۱/ ۸۹۱دا(۲۱۵-۸ك): گویا بخامهٔ‌خودمحمدهاشم در فهرست‌درست‌شناسانده نشده‌است، ۲۰شوال **۱۲۵۵** ، آغاز برابر نمونه، ۶۴گ ۱۴س[ف. ملی۱: ۱۸۹].

47005 **ـ تهران** دانشگاه۱/ ۲۸۶۹: نسخ محمد هاشم‌فرزندسراینده ۲۰شوال **۱۲۵۵** (۲پ- ۲۳پ) همراه«حجراسماعیل» ازپسرش [ف .دانشگاه ۱۰: ۱۷۱۴].

47006 **ـ نجف،** سیدهادی‌اشکوری: بخامهٔ همان‌محمدهاشم‌فرزندسراینده، با«حجراسماعیل» ازنویسنده [ذریعه۱۸: ۸۵].

کفایة الطالب فی مناقب علی بن ابیطالب

از احمد فرزند محمد حسینی اردکانی. جلدسوم«سرورالمؤمنین » اواست . که‌درص۹۵۷ یادشده است. **آغاز:** حمدله والعاقبة‌للمتقین ، و الصلاة والسلام علی محمد وآله‌الطاهرین‌ولاسیماامیرالمؤمنین.

47007 **ـ یزد ،** جامع کبیر ، وزیری ۹۱۴(۴۷۰۲/۲): نسخ، گویا بخامهٔ‌نگارنده، ۲۱ ج ۲/ **۱۲۲۱**، ۱۸۰گ ۲۲ س [ف. شیروانی ۲: ۷۵۴].

کفایة المؤمنین

ازمحمد شریف خادم، بنام سلطان ابراهیم قطبشاه درگذشتهٔ ۹۸۸، درچهارده باب، ترجمه‌ای ست از «الخرایج و الجرایح» از قطب الدین سعیدبن هبةالله راوندی درگذشتهٔ ۵۷۳، که در بیست باب بوده است، در سرگذشت و بیشتر در معجزات پیامبر وامامان. **آغاز**: حمد وسپاس نامحدودمر واجب الوجودی که خلقان‌را... اما بعد، چون‌غرض از اخبار معجزات ... کتاب خرایج‌وجرایح.

بنگرید: ذریعه۴: ۱۴۵ و ۷: ۱۴۵ و۱۸۹: ۱۰۰.

47008 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۲۷ : نستعلیق ۲۵رجب **۱۱۰۰** در بارفروش (بابل)، ۱۳۱ گ [ف . سیدعبدالعزیز] .

47009 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۹۰۷: نستعلیق، انجام افتاده [ف . شهرستانـها ۱ : ۱۶۵].

47010 ـ **آصفیه** ۸۶مناقب: تاریخ‌یاد نشده[ف. آصفیه ۳: ۶۶۲].

کنز الباکین

ازملامحمدصالح فرزنداحمدبرغانی قزوینی، درگذشتهٔ ۱۲۸۳ [کرام: ۶۶۰] . درسوگوار همهٔ امامان ،درچند جلد. واز هموست : معدن البکاء، منبع البکاء، مفتاح البکاء، مجمع المصائب، مخزن البکاء، کنز البکاء.

بنگرید: ذریعه۱۸: ۱۴۸ ـطبقات اعـلام الشیعه، کرام: ۶۶۰ـمؤلفین مشار۳: ۵۱۸.

47011 ـ **مشهد**، رضوی۸۴۵۶: نستعلیق علی‌اصغر، ۶ صفر **۱۲۶۶**، ۴۳۳ گ ۲۶ س [رؤیت].

کنوز الرموز

درداستان زندگانی پیامبر، درچهارمقامه، خصام بن محمدالمشاطی ؟؟

47012 ـ **وین**، گوتا (پرچ ۲/ ۴) : نوشتهٔ **۸۸۹** (۱۴۸۴م)[بریگل ۱: ۶۰۴].

کواکب دریه فی مآثر البهائیه

شرح پیدایش بهائیت

ازملاعبدالحسین آیتی یزدی، آواره، نخست امام‌جماعت بوده‌وسپس به گروه بهائیان پیوست و بعدها «کشف الحیل» رادر ردبهائیگری نگاشته است. زاده‌در ۱۲۸۸ق.

تاریخ نهضت بابیان است تابعد بـهاءالله و صبح ازل در ۱۲۶۸ ـ۱۲۶۹ق. جلد یکم آن درمصر ۱۳۴۲ ق وترجمهٔ عـربی‌آن ازمحمد فائق درقاهره ۱۳۴۳ق‌چاپ شده است.

بنگرید: مؤلفین مشار ۳ : ۷۱۸ ـ ف . مشار : ۱۲۸۹ـذریعه۱۸: ۱۷۹.

47013 ـ **اسرائیل**، حیفا، دارالاثار بیت‌العدل بین‌المللی بهائیان: [یادداشتهای‌دکتر جان لایو نگود].

گزارشی از قیام بابیان در مازندران

گویا ازلطفعلی میرزا قاجار.

47014 ـ **کمبریج**، دانشگاه، براون F۲۸ (۳) : گویا انجام افتاده، همراه«وقایع میمیه» از مهجور که‌در همین باره‌است[استوری ۱: ۳۴۰ـبریگل ۲: ۹۶۶].

گلستان رحمت

رحمت. دربخش‌سیر خواهد آمد.

لباس سید البشر = رسالهٔ مختصر

در بیان ... = آداب لباس رسول = دستور فائض النور

بریگل می‌نویسید : باید گرفته شده و یا تحریری از «مدارج النبوة» عبدالحق دهلوی باشد، که‌درهمین بخش خواهدآمد. **آغاز :** بعد حمدو ستایش الهی... وپس نعت‌وتحیت.

47015 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۵/۳ Add : نسخ‌سدهٔ **۱۸**م ، آغاز برابر نمونه (گ۸۶– ۹۵) [ریو۲:۸۶۳].

47016 ــ **کلکته** ، انجمن آسیایی بنگال (ف.ایوانف،ذیل یکم۳/ ۹۲۳): ازپایان سدهٔ**۱۸**م.

47017 ــ **هند**، بانکیپور(ف.ج۲.ذیل ۲۱۶۹):از سدهٔ**۱۹**م.

47018 ــ **برلین** ، پادشاهی (پرچ ۱۴ / ۲۵): تاریخ‌یادنشده.

47019 ــ **برلین** ، پادشاهی (پرچ ۲ر ۵۳): نیز تاریخ‌یاد نشده ،

47020 ــ **اکسفورد** ، دیوان هند(اته ۲۶۵۸): نیز تاریخ‌یادنشده.

47021 ــ **کلکته** ، انجمن آسیایی بنگال (ایوانف ۱۰۰۴ تا ۱۰۰۵) : [بریگل ۱:۵۷۹].

لباس النبی = رسالة...

47022 ــ **پیشاور**، دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه ۱۹۵۷/۵ : تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [لباب المعانی ، عبدالرحیم مولوی : ۳۷۶].

لب عین البکاء

متن و گزیده از محمد تقی بروجردی کاشانی‌ست که در ص ۴۵۰۴ یاد آن گذشت. دریک‌مقدمه‌وچندفصل، درسو گواری، متن‌وگزیده هردوچاپ‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌خلقنا بلطفه‌من‌الماءوالطین‌وجعلنا بکرامته من‌امة.

بنگرید : ذریعه۱۸: ۲۸۷.

47023 ــ **هند**، بانکیپور ۵۰۶: نستعلیق ۱۴صفر **۱۲۴۱** ، آغازبرابر نمونه، ۳۹۳ گ ۱۷ س[ف. عبدالمقتدر ۶: ۱۴۷].

47024 ــ **قم**، آستانه۶۴۳۰: نستعلیق ۱۵ع۲/ **۱۲۴۴**، ۱۱۱ گ .[ف . آستانه: ۱۵۸].

47025 ــ **قم**، آستانه۲: ۳۸–۶۰۸۳: نستعلیق محمدمحسن‌فرزندملا بوالقاسم کالجی، ۱۶صفر **۱۲۳۷**، ۱۸۰ گ۲۲س.

47026 ــ**قم**، سیدشهاب‌الدین‌تبریزی: با اجازه‌ای از نگارنده به‌ولی‌عبدالله کاشانی ، نوشتهٔ **۱۱۰۲** [ذریعه ۱۷: ۲۸۷].

لسان الذاکرین

از حاج میرزامحمدهادی‌فرزندابوالحسن شریف نایینی، که‌بکمک‌حاج قاسم روضه خوان درگذشتهٔ۱۲۴۲، در سرگذشت وسوگواری امامان، دریک مقدمه‌وچهار باب‌ویک‌خاتمه، بنام فتحعلیشاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰)وحاج‌میرزامحمد حسین اصفهانی نگاشته‌است.ودر بمبئی۱۲۸۷ ق در ۳۹۲ص‌چاپ‌شده‌است ، **آغاز :** نحمدك یامن قربته‌الجنةالتی‌وعدالمتقون... خواهم که حمدخداورسولارا.

بنگرید:ذریعه۱۸: ۳۰۴–ف.مشار۱۳۳۶، ۲۶۹۱.

47027 ــ**مشهد**، جامع گوهرشاد۵۴۸: نسخ نگارنده، **۱۲۳۱** .[ف . شهرستانها ۱ : ۱۶۸].

47028 ـ تهران ، سپهسالار ۴۳۹ : نسخ محمد فرزند حاجی نصیر نایینی، ۱۲۳۵ ، زرین، بادیباچهٔ عربی حاجی میرمحمدحسین اصفهانی. آغاز: الحمدلله الذی جعل مصائب دارالغرور ، ۳۷۰ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۵: ۴۷۴] .

47029 ـ تهران ، سپهسالار ۵۵۱۰ : نسخ محمد اسماعیل فرزند محمد قاسم نایینی، ۱۲۳۹ ، بخواهش علامی محمد هادی (شاید نگارنده) ، بادیباچه‌ای ازمیر محمدحسین اصفهانی. آغاز برابرش ۴۳۹ سپهسالار ، ۲۴۵ گ ۲۳ س [ف. سپهسالار ۵: ۴۷۴].

47030 ـ تهران ، سپهسالار ۴۲۹: نستعلیق یکشنبهٔ ۱۷ ذیحجهٔ ۱۲۵۴ ، ۱۹۵ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۵: ۴۷۴].

47031 ـ سامره ، میرزا محمدتقی شیرازی: نوشتهٔ محمد کاظم فرزند محمدجعفر استر آبادی، ۱۲۴۵ ، [ذریعه ۱۸: ۳۰۴].

47032 ـ تهران، اصغر مهدوی ۱/ ۲۸۵ : نستعلیق شنبه ۱۹ ذیقعدهٔ ۱۲۵۵ ، برای سیف الملوك، گویا به‌خامهٔ نگارنده وهمراه «یوسفیه» ازهمو. [نسخه‌ها ۲: ۱۰۸].

47033 ـ تهران ، الهیات ۱۶ ب : نستعلیق و نسخ محمدصادق فرزند محمدباقر طبیب، سلخ محرم ۱۲۶۳ ، برای میرزا محمد جعفر آشتیانی دردیه طروز ، نگارنده در فهرست نادرست ابوالحسن پسر محمد هادی یادشده‌است، ۳۲۵ گ [ف. الهیات ۱: ۱۱۸].

47034 ـ رشت، جمعیت نشر فرهنگ ۱۲۳ ل : نستعلیق ۱۲۸۹ ق [ف. محمدروشن: ۸۰].

47035 ـ تهران، سنا ۱۸۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، ۵۹۵ ص، رحلی [نسخه‌ها ۶: ۴۶۹].

47036 ـ قم، آستانه ۱: ۳۶-۵۹۱۷: نستعلیق ریز سدهٔ ۱۳ ، ۲۳۰ گ ۲۱ س [ف. آستانه: ۱۵۸].

لطایف الاخبار فی سیر المختار

ازشیخ ابراهیم فرزنداسماعیل تتوی.

47037 ـ آصفیه ۲۷۵ سیر: تاریخ یاد نشد، جزء یکم ، انجام ناقص [ف. آصفیه ۳: ۳۸۰].

لمعات

از ناشناس . در سرگذشت پیامبر اسلام و دوازده امام شیعیان ، دردولمعه. آغاز : لمعهٔ اولی دراحوال حضرت خاتم‌الانبیاء علیه‌التحیة و الثنا.

47038 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۱/ ۵ سیر (۱۵۴ ف) : نستعلیق عبدالعلی ۲۹ شعبان ۱۱۰۶ (۱۶۹۵ م) [ف . محمد اشرف : ۱۷۰].

لوامع الانوار فی معرفة الائمة الاطهار

ازعلی زواره‌ای (که ۵ نسخهٔ آن در ص ۹۸۴ یاد شده‌است). دریك مقدمه‌است در اعتقادات و سپس چهارده باب هریك درسرگذشت یکی از پاکان چهارده گانه ، و یك خاتمه درسرگذشت ابوطالب و محمدبن ابوبکر وعایشه همسرپیامبر.

بنگرید: استوری ۱ : ۲۱۱.

47039 ـ مشهد، رضوی ۸۶۷۷: نستعلیق خوب سدهٔ ۱۲ ، انجام افتاده، ۲۷۱ گ ۲۵ س.

47040 ـ قم، آستانه ۱: ۱۰۷-۶۰۶۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، ۱۹۲ گ ۱۹ س.

47041 ـ قم ، آستانه ۲: ۱۷-۶۰۹۶: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، ۲۳۳ گ ۲۶ س [ف. آستانه: ۱۵۹].

47042 ـ قم ، آستانه ۲: ۷۸-۶۴۲۱:

نستعلیق مشهدی حسین علی تبریزی، پایان صفر **۱۲۴۸**، [ف آستانه : ۱۵۹].

47043 ــ **قم**، سید شهاب الدین، آقا نجفی ۳۷۴: نسخ، تاریخ یاد نشده، زرین، آغاز نزدیك به نمونه، ۱۵۸گ ۲۷ س [ف. اشکوری ۱:۳۹۲].

لؤلؤ البحرین فی ذکر مناقب الحسین

از نوروز علی بسطامی (که یاداودر «امواج البکاء : ۴۴۱۱» گذشت). [ف. مشار: ۲۹۲۲].

47044ــ **رشت**، جمعیت نشر فرهنگ ۱۴۶/۹ ح: سدهٔ **۱۴** همراه «وسیلة النجات» از همو درسوگواری [ف. محمدروشن: ۱۴۶].

لیالی عشر فی الحزن علی شفیع یوم الحشر

ازحسین فرزندعلی حسین فرزندعبدالعالی، گزیده‌ای‌ست از «مصائب العارفین» خودنگارنده، در سوگواری، درمجالسی که هر یك خطبه‌ای جداگانه دارد. (بنگرید: مصائب العارفین، در همین بخش).

47045 ــ **نجف**، سیدابراهیم شیرازی: باتاریخ وقف ۱۲۵۳ از محمدکریم‌خان مانی. [ذریعه ۱۸: ۳۹۰].

م

مآثر الاقبال

از عمر فرزند صدر الشریعه المحبوبی، فرزندکسی بعنوان صدربخاری، یکی ازنوادگان خانوادهٔ پادشاهی بخارا پیش ازاسلام، که‌در آغاز ج۲/۶۶۲ق، بنام فخرالدین الغ اعظم یلواج ساخته است. در تاریخ اسلام وسرگذشت پیامبر وخلفای پیشین تازی.

بنگرید : بریگل ۱: ۵۴۶.

47046 ــ **مدینه**، عارف‌حکمت ۵۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱ــ۱۲**، همراه باچندنامهٔ فارسی رحلی [نسخه‌ها ۵: ۵۷۲].

مآثر پرثمار

از میرعلی فرزند حافظ محمد علی رضوی دهلوی، سرگذشت کوتاه پیامبر اسلام و امامان شیعی‌ست، که‌بسال ۱۲۵۲ ق (۳۶ــ۱۸۳۷م) از «نزول الابرار» عربی ابوطالب مکی بفارسی درآورده‌است.

47047ــ **آمریکا**، پرینستون، دانشگاه ۶۱: نوشتهٔ **۱۲۸۰** (۱۸۶۳ م) [بریگل ۱ : ۵۹۵].

ماتمکده

از بیدل رودباری، قربان فرزند رمضان قزوینی، بروزگار سید محمد باقرحجة الاسلام رشتی (م ۱۲۶۰). درسوگواری درتهران ۱۲۶۶ و ۱۲۷۰ وپس از آن چندبارچاپ شده است.

آغاز: ستایش بی‌آلایش طبیبی راسزاست که.

بنگرید: ذریعه ۳: ۱۸۶ (بیدل) و ۹: ۱۵۳ (بیدل رودباری) و ۱۹: ۱۶.

(ماتمکده)ــ فرهنگ‌سخنوران: ۹۶ـف. مشار: ۱۳۵۴.

47048 ــ**یزد**، وزیری ۱۵۰۲: نستعلیق شکستهٔ محمد باقرفرزند محمدجعفر، ۱۸ صفر **۱۲۶۱**، آغازبرابرنمونه، ۱۳۶گ ۲۵س [ف. شیروانی ۳: ۹۷۶].

47049 ـ قم، آستانه۲: ۹۳-۸۳۴۶: شکسته نستعلیق ۱۲۶۳، ۱۶۲گ ۲۱س[ف . آستانه: ۱۶۰].

47050 ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغازبرابر نمونه[رؤیت].

ماتمکده

از میرزا محمدتقی(نور۱۲۰۱-۱۲۶۳)، فرزند علیمحمد فرزند تقی نوری‌طبری، در ده انجمن، درسرگذشت و سوگواری، به‌نثرونظم وتخلص وحید .و بسیار شیوا ، پدرم نسخه‌ای از آن‌را در کتابخانه‌ی فرزندش شیخ نوری دیده‌است .(بنگرید : دیوان مجنون : ۲۵۱۳ که گویا ازهموست). آغاز : ستایش سزای کیهان خدایی‌ست که هرذره‌برکمال صنعش.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۱۶ (ماتمکده) و ۲۰ : ۱۰۵ (مجموعهٔ مراثی) ـ طبقات اعلام الشیعه،کرام:۲۲۲ـاعیان‌الشیعه ۴۴: ۱۳۶ .

47051 ـ آمل ، میرزاابوالحسن پیشنمازآملی: نستعلیق یعقوب فرزنداسماعیل، پنجشنبه ۹ شعبان ۱۲۶۶ ، جز نسخه۴۷۹۲ ملك است، [نسخه‌ها ۵:۲:۴۰۲] .

47052 ـ تهران ، دانشگاه ۲۶۴۳ : نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه، ۳۵۵ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۰:۱۵۱۸].

47053 ـ مشهد ، جامع گوهرشاد ۱۹۵۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۴[ف. شهرستانها ۱: ۱۶۹].

مأموریت رجاء

ازمجلسی‌دوم، محمدباقر(۱۰۳۷-۱۱۱۰) ترجمهٔ بخشی از «عیون اخبارالرضا» در مورد مأموریت رجاء بن‌ابی ضحاك برای آوردن امام رضا به‌خراسان ، که‌برای حاج‌محمدعلی، در ع ۱/ ۱۰۷۸ نگاشته‌است. آغاز : حمدله. والصلاة علی‌اشرف.

بنگرید: ذریعه۱۹: ۲۸.

47054 ـ تهران، مجلس۱۰/ ۳۰۵۹: محمد کریم فرزند اسماعیل قاضی، سدهٔ ۱۲(ص ۱۱۴- ۱۲۶)،درپایان نسخه‌نام حاج‌محمدعلی آمده است[ف. مجلس۱۰: ۵۰۹].

47055 ـ تهران، الهیات ۲/ ۷۸ آل آقا : نسخ ۱۲۲۴ (پایانش۸) (۶۳ب-۶۶ر) ۱۸ س [ف.الهیات : ۷۱۲].

مبکیات = قصص‌الانبیا

درذکر نوح ، ابراهیم ، اسماعیل ، سرور کائنات‌ص.

47056 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/ ۹۴۴ ب: نوشتهٔ احمد شکارپوری، ۱۲۴۴ (۱۸۲۸م)[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۲۶].

المتنبئین = مهدویت

ازعلیقلی اعتضادالسلطنه (که‌یادآوردردرصد خانهٔ مراغه:۲۹۳»گذشت). در تاریخ مدعیان مهدی موعود ، از یوذاسف به‌طور مختصر تا میرزاعلی‌محمدباب، وبطورمفصل‌دربارهٔرویداد باب‌و شورشهای بابیان.

47057 ـ تهران، ملی ۷/ ۲۵۴۸ف : نسخ خوب ۱۳۱۱ق،(ص ۱۱۵-۲۲۱)،۳۱س [یادداشتهای‌دکترجان‌لایونگود].

مجالس

از حبیب‌الله قمی‌زیوانی(۱۲۸۹-۱۳۵۹) که‌یادآوردرهٔ بدایع‌الانظار: ۷۴۶»گذشت‌مطالب منبری‌ست، در ۴۱مجلس که‌مجلس۳۲آنرا در سلخ رمضان ۱۳۲۶ ق انجام داده و سپس ۹ مجلس برآن‌افزوده‌و گویا ناتمام مانده است.

آغاز: المجلس فی النفس والروح. نهج الحمدلله الذی جعل الحمد مفتاحاً لذکره.

47058 ـ مشهد، رضوی ۶۹۵ اخبار (۶۷۶۸): نسخ و نستعلیق، بخامهٔ نگارنده، ناتمام، ۱۲۲ گ ۲۰ س [ف. رضوی ۵: ۱۶۱].

مجالس

چند گفتار ناشناخته.

47059 ـ شیراز، ملی فارس ۴/۲۹۷ (۷۵-۱ك): نستعلیق ۱۲ع۱/ ۱۲۱۱، با اینکه در پایان آنرا «کتاب ده مجلس» خوانده یازده مجلس دارد، آغاز: رب یسر و تمم بالخیر. مجلس اول در ذکر وفات حضرت سیدالمرسلین (ص) برخواطر زاکیهٔ عقلای عالم، ۶۳ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۶۷].

47060 ـ تهران، ملی ۱۰۰۴ف: نسخ دوشنبه ۲۰ شوال ۱۲۳۸، آغاز افتاده: فصل اول در بیان بعضی از مناقب و فضایل و بیان برخی از از کیفیت ضربت خوردن آن حضرت است، ۲۴۱ گ ۱۵ س [ف. ملی ۳: ۷].

مجالس قصص انبیا

شاید «تاج القصص: ۴۴۲۲» بخاری باشد. آغاز ایندو نزدیك به یکدیگر اند.

47061 ـ افغانستان، کابل (ف. بر کوه Beaurecueil ۱۵۳ ص ۱۱۲): نوشتهٔ ۸۹۳ ق (۱۴۸۸م) [بریگل ۱: ۵۳۵].

مجالس المتقین

از ملا محمدتقی فرزند آقا محمد برغانی قزوینی، کشته در ۱۲۶۴. در پنجاه مجلس وعظ و سوگواری. در مجلس ۲۷ بر پایهٔ رؤیایی که دیده غناء را در سوگواری امامان جایز دانسته است. در ۱۳۰۰ ق چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۶۴.

47062 ـ مشهد، جامع گوهرشاد ۸۸: نستعلیق ۱۲۶۴ [ف. شهرستانها ۱: ۱۷۱].

47063 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۵۷۱ (۱۴۴۵۱): نستعلیق محمدتقی فرزند محمد حسین، ۱۲۶۵، آغاز: المجلس الاول. من شهر رمضان وجوه محتمله و اشارات لطیفه مستفاده، ۲۷۷ گ ۲۳ س [ف. شروانی ۲: ۴۸۴].

المجتبی فی سیرة المصطفی =

المجتنی من کتاب ...

از امیر سید اصیل الدین ابو المفاخر عبدالله فرزند عبدالرحمان حسینی دشتکی شیرازی شافعی، که سلطان ابوسعید او را از شیراز به هرات دعوت کرده است، و در آنجا در روزهای آدینه در مسجد گوهرشاد به وعظ و خطابه پرداخته است، و در ۸۸۳ ق در همان هرات درگذشته است. واز هموست: مزارات شیراز، مقصد الاقبال السلطانیه.

سرگذشت مفصل پیامبر را نخست در ۲۸ مجلس بنام بالا نگاشت. سپس آنرا دوبار گزیده است. یکم بنام «المجتنی من کتاب المجتبی فی سیرت المصطفی» برای وزیر جمال الدین ابراهیم مشهور به ابو کالیجار گزیده و در کرمان ۸۳۰ به انجام رسانده است. و این یکی در یك مقدمه و سه اصل و یك خاتمه است.

دومین آن بنام «درج الدر...» است که در ص ۴۴۶۳ گذشت.

47064 ـ استانبول، شهید علی پاشا ۱۸۹۷: نوشتهٔ سدهٔ ۱۱ق [استوری ۱: ۱۸۴ـ بریگل ۱: ۵۵۷].

مجدول در ذکر عترت نبی =

رسالهٔ بی الف

در سرگذشت پیامبر و امامان، که بسال ۸۰۳ در حلب بدون بکار بردن حرف الف نگاشته

شده‌است. **آغاز :** صفوف حمد بیحد وقبول شکر بیعدد در نعت حضرت معبودیستکه .

بنگرید : مجلهٔ ادبیات تهران س۹ ش۴ ص۹

47065 ـ **تهران** ، مـلك ۲/ ۵۳۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۵۸ـ۸۶) [ف . مـلك، مجموعه‌ها : ۶۴].

مجری البکاء = اسرار ابتلاء الاولیا

درص ۴۴۰۹ گذشت.

مجالس افروز

نصر آبادی، درص ۳۱۶۵ گذشت.

مجمع الانساب

ازنورالـدین محمد فـرزند ابـوالقاسم حبیب‌الله واعظ اصفهانی، بنام شاه‌عباس یکم (۹۹۶ ـ ۱۰۳۸)، نژادنامه‌ی پیامبر و جانشینان او . نیز زنجیرهٔ نژاد اشراف ونقیبان بسیاری از شهرهای آسیای باختری وافریقای شمالی‌ست.

47066 ـ **لنین گراد** ، پادشاهی‌سن‌ـ پترزبورگ (ف.دورن ۳۱۱): تاریخ‌یـاد نشده [استوری ۱: ۱۹۴ـ بریگل۱: ۵۷۷].

مجمع البکاء

ازمحمد شیرازی.

درتهران گفتاری بنام بالا در سوگواری به نظم بسال ۱۳۳۱ ق ازسراینده بنام مبکی چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه: ۹: ۹۵۷ـ ف. مشار: ۱۳۸۱.

47067 ـ **قم**، آستانه ۶۱۷۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، ۵۰ گ ۱۰ س [ف . آستانـــه : ۱۶۱].

مجمع الحسنات = قصص الانبیاء

در تاریخ پیامبران از آدم تا پیامبر اسلام سپس چهارخلیفهٔ اسلام ودرپایان «قصهٔ یزید لعنة الله علیه». وپیش ازآغاز آفرینش کرسی وعرش و لوح وقلم رادارد. سپس قصهٔ پریان، قصهٔ آدم ع، قصهٔ شیث ع ، قصهٔ ادریس ع ، قصهٔ نوح ع، قصهٔ هود، صالح، ابراهیم، لوط، اسحاق، یـوسف، ایوب، موسی ، شعیب، قارون لعنه‌الله، بـلعم ، یوشع، یونس ، داود، شداد، سلیمان، نصوحا ، لقمان، ذوالقرنین، خضروالیاس، اصحاب کهف، الیاس، قصهٔ شهرسبا، ارمیا، بخت‌النصر، ذکریا، یحیی، عزیز ، تبع ، مریم، رفع عیسی، عبـاد اصنام ، قوم تبع، اهل ضروران ، اصحاب فیل، مولدمهتر عالم، وحی، معراج، هجرت ، جنگ بدرکبیر ، احد ، بدرصغیر، تبوك، وفات پیامبر، خلافت ابوبکر ، عمر، عثمان ، علی، قصهٔ یزید لعنة‌الله علیه [نسخهٔ بـانگیپور]. **آغـاز ۱ :** حمدله و العاقبة للمتقین والصلاة علی سیدنـا و رسوله الرحمة وشفیع الامة.... بلغنا عن محمد بن ابراهیم البخاری ره باسناد صحیح [نسخهٔ بانگیپور] **آغاز۲:** حمدله...اما بعد، روایت می‌کندمحمد بن اسماعیل بن آذر بخاری [روایت بریگل].

47068 ـ **لنین گـراد** ، اکادمی علوم C ۴۷۶ (۳۸۲۵ ف) : بـا تاریخ **۱۰۱۱** دردفتر (گ ۱ ـ ۱۵۳) [ف . آکیوشکین ۱ : ۵۰۴].

47069 ـ **لنین گراد** ، ادکامی علوم B ۶۹۱ (۳۸۲۳ف): نوشتهٔ **۱۰۶۲** ۳۱۱ گ. [آکیموشکین ۱: ۵۰۴].

47070 ـ **لندن** ، دیوان هند A۶۹۸ DP : نوشتهٔ **۱۰۶۳** ق (۱۶۵۱ م) [بریگل ۵۳۲].

47071 ـ **اکسفورد**، دیوان هنـد(اته ۵۹۵): نوشتهٔ **۱۰۷۶** ق ؟ (۱۶۶۵م).

47072 ـ **پاریس** ، مـلی ۲۰۶۹ :

نوشتهٔ **۱۰۸۷** ق (۶-۱۶۷۷م)، قصص الانبیایی ست بروایت محمدبن ابراهیم بخاری ، کـه در بریگل همین کتاب شناخته شده است [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۶].

47073ـ **اکسفورد** ، دیوان هند(اته ۵۹۴): نوشتهٔ **۱۲۰۳**ق(۱۷۸۹م)[بریگل۱ : ۵۳۲].

47074ـ**هند**، بانکیپور۴۸۲(یا ۴۸۳): نستعلیق ، سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه ، ۲۷۰ گ ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر۴: ۷۷].

47075ـ **باکو**، اکادمی علوم آذربایجان ۱۵۱: نوشتهٔ **۱۲۴۶** ق (۳۰-۱۸۳۱م) (ف . ص ۶۵) [بریگل ۱ : ۵۳۲].

47076 ـ **آلمان**، وایس بادن(هاینتس ۳۰۶): نوشتهٔ**۱۳۰۲** ق (۱۸۸۵م)[بریگل۱ : ۵۳۲].

47077 ـ **لنین گـراد** ، اکادمی علوم B ۲۱۲۸ (۳۸۲۴ف): تاریخ یادنشده، ۱۴۷ گ [آکیموشکین ۱: ۵۰۴].

47078 ـ **لندن** ، دیوان هند B۶۹۸ DP: نیز تاریخ یادنشده .

47079 ـ **لندن**، دیوان هند C ۶۹۸ DP:

47080 ـ **لنـدن** ، دیوان هند ۷۰۰ DP:[بریگل ۱ : ۵۳۲].

47081ـ **برلین** ، پادشاهی۵۴۱پرچ: تاریخ یاد نشده.

47082 ـ **اکسفورد** ، بادلیان ۳۴۳: افتادگی دارد.

47083 ـ **اکسفورد**، بادلیان۲۴۸۸: نیز تاریخ یادنشده.

47084 ـ **اکسفورد** ، دیوان هند(اته ۵۹۳): نیز تاریخ یاد نشده.

47085 ـ **کمبریج** ، (بـراون ،ذیل ۹۵۷؟): تاریخ یادنشده.

مجمع الهدی

از علی فرزند حسن زواری‌ای (که یاد او در «ترجمة الخواص: ۱۳» گذشت). دریك مقدمه و چهل باب درقصص پیامبران و امامان. در «ذریعه ۲۰ :۴۷» از نسخه‌ای از آن که نزد نگارنـدهٔ «ریاض العلماء» بوده یادشده است.

بنگرید: استوری ۱: ۱۶۳ -بـریگل ۲ : ۵۲۱.

47086ـ **اکسفورد** ، دیوان هند (اته ۵۹۸) : با مهر کنـده شده در **۱۰۷۹** (۸ - ۱۶۶۹م).

47087 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایـوانف ۶۱): نـوشتهٔ **۱۰۸۳** ق (۲ - ۱۶۷۳م).

47088ـ**حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ S ۵۲ (۱۱۹ف) : سدهٔ **۱۱** ، آغـاز افتاده ، ۴۳۱گ ۱۹ س [ف .محمد اشرف :۱۳۴].

47089ـ **باکو** ، اکادمی علوم آذربایجان شوروی ۱۴۷: نوشتهٔ **۱۲۴۶** (۱۸۳۰م)(ف . ج ۱،ص۶۴)[بریگل۲ :۵۲۱].

مجموعة المراثی

از عباس فرزند ابراهیم واعظ دامغانی ، مجالس سوگواری‌ست به نثر و نظم نـام کتاب از باستانی رادداراندهٔ نسخه است. تاریخ ۱۳۱۲ در درس من‌در آ هنگام تحصیل و ۱۳۴۰ در همدان رادارد.

درطبقات اعلام الشیعه، نقبا: ۹۸۴ از ملا عباس دامغانی یاد شده که در تهران کوچهٔ دردار میزیسته ودر پیرامن ۱۳۱۰ق درگذشته است و از این دامغانی مقتلی بنام «جهادیه» یاد کرده است.

بنگرید: ذریعه۵: ۲۹۷ (جهادیه) .

47090 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۱۸: نستعلیق گردآورندهٔ جنگ (نگارنده) **۱۳۱۳** ، **۱۳۰۴**، ۲۱۸ گ ۱۷س [دانشگاه ۱۳: ۳۲۸۰].

47091 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۳۰۶ : نستعلیق و نسخ خوش خود نگارنده **۱۳۱۲ ـ ۱۳۴۰** ، ۱۷۵ گ ۱۲ س ، واین مجموعه جز شمارهٔ پیشین است [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۷۲].

محاسن الآداب

از نصیر الدین محمد استر ابادی. ترجمهٔ «مکارم الاخلاق» طبرسی ست ، و سه نسخه از آن درص ۱۶۸۰ یاد شده است.

اینك نسخه هایی دیگر:

47092 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۱۷ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، **آغاز** : جواهر زواهر حمد و سپاس و نفایس لالی شکر بیقیاس ، ۱۹۸ گ [ریو ۱ : ۱۵].

47093 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۱۹۵۵ Or : نوشتهٔ **۱۰۶۱** (۱۶۵۰م) [ف. مردیت اونس: ۲۰].

محرق القلوب

از ملامهدی نراقی (م ۱۲۰۹ق)، که یاد او در «توضیح الاشکال: ۱۵۴» گذشت. در یك مقدمه و بیست مجلس ، در سرگذشت و سوگواری امامان، برای عبدالرزاق خان نگاشته است .

مجلس یکم درسرگذشت پیامبر ، دوم دخترش فاطمه، سوم حضرت علی ، چهارم حسن ، پنجم حضرت حسین از مدینه تا مکه، ششم مسلم بن عقیل ... بارها چاپ شده است . **آغاز:** حمد و سپاس بینهایت تحفهٔ بارگاه حکیمی ست جلت عظمته که خاکدان دنیا را اززندان این عاریت سرا.

بنگرید: ذریعه ۲۰: ۱۴۹ ف. مشار: ۳: ۱۴۰۳ ـ.

47094 ـ **تهران**، ملی ۶۵ف : نوشتهٔ مصطفی کاتب، ۳ صفر **۱۲۲۲**، آغاز برابر نمونه ۲۳۷ گ ۲۱س [ف. ملی ۱ : ۵۶] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۶۰ هست [فیلمها: ۱۸۸].

47095 ـ **تهران**، حسن سادات ناصری: نستعلیق عبدالکریم ساروی، ۴ج ۱/ **۱۲۲۴** ، رحلی [نسخه‌ها ۶: ۶۹۸].

47096 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۷سیر (۱۴۹ف): نستعلیق فتحعلی خان ۱۸ج۲/ **۱۲۲۴** (۱۸۰۹م)، آغاز برابر نمونه، ۲۴۷ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف: ۱۶۴].

47097 ـ **یزد** ، وزیری ۱/ ۱۰۷۳ (۱۰۹۸ف): نسخ احمد فرزند محمد خویدکی، **۱۲۲۵** ، (گ۱ ـ ۷۳) آغاز افتاده [ف. شیروانی ۳ : ۸۵۳].

47098 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۲۵ : نسخ محمد شریف مجلسی اصفهانی، **۱۲۲۵** . [ف. شهرستانها ۱: ۱۷۱].

47099 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۲۸ : نستعلیق **۱۲۲۶** [ف. شهرستانها ۱: ۱۷۱].

47100 ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۱۶۲۹: نوشتهٔ حسن فرزند عبدالله جوسقانی، **۱۲۲۷** ، ۲۱۴ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

47101 ـ **مشهد**، رضوی ۸۴۱۰: نستعلیق و نسخ طهماسب فرزند محمدبك مشهور به عمری خبازچی، ۲۶ صفر **۱۲۳۴** ، ۲۰۲ گ [رؤیت].

47102 ـ **آمل**، میرزا ابوالحسن پیشنماز آملی : نستعلیق حاجی محمد فرزند مشهدی رجبعلی کجوری شهرانی، آدینهٔ ج ۱/ **۱۲۳۵** [نسخه‌ها ۵: ۴۰۲].

47103 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۳۰۷ : نوشتهٔ **۱۲۳۶**، ۱۷۵ گ [آکیموشکین

۵۳۳:۱].

47104 ـ **تهران**، ادبیات ۲۱۰ جوادی: نسخ محمد فرزند حسن کرمانی، ذیحجهٔ **۱۲۳۶** [ف. ادبیات ۳: ۶۲].

47105 ـ **تهران**، ملی ۹۵۶ف: نستعلیق و نسخ محمد فرزند علی اکبر دماوندی، پنجشنبهٔ ۵ ذیقعدهٔ **۱۲۳۷**، آغاز افتاده، ۱۸۶ گ ۲۳ س [ف، ملی ۲: ۴۹۴].

47106 ـ **تهران**، حقوق ۲۸ب: نستعلیق زین العابدین فرزند محمد یوسف قزوینی، ۱۴ ج ۱/ **۱۲۳۸**، در تهران، ۲۲۸ گ ۲۰ س [ف. حقوق: ۱۸۴].

47107 ـ **کربلا**، سید عبدالحسین حجة: نوشتهٔ زین العابدین فرزند محمد یوسف قزوینی **۱۲۳۸** [ذریعه ۲۰: ۱۴۹].

47108 ـ **رشت**، جمعیت نشر فرهنگ ۱۰۱م: نستعلیق صفرعلی فرزند کربلایی حسن علی خورینی شلمانی، **۱۲۳۸** ق، بخواهش میرزا محسن صحاف فردوبی لنگرودی، ۲۵۶ گ [ف. محمد روشن: ۸۴].

47109 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد (شماره یاد نشد): نسخ علیرضا فرزند حسین ابرقوهی، ۲۲ ذیحجهٔ **۱۲۳۹** [ف. شهرستانها ۱: ۱۷۱]

47110 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۸۰: محمد هادی فرزند ملاعباس رودباری، ۸ رجب **۱۲۳۹** [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۵۰].

47111 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۳۹: نستعلیق حاج محمدحسین همدانی سپاهانی در دههٔ یکم ج ۱/ **۱۲۴۰** درسپاهان، زرین، [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

47112 ـ **مشهد**، رضوی ۲۷۸ اخبار: نسخ **۱۲۴۰**. آغاز برابر نمونه، ۱۹۶ گ ۲۰ س.

47113 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۳۶۳: نستعلیق زین العابدین فرزند حسابی، چهارشنبه پایان محرم **۱۲۴۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۲ ص ۲۳ س [ف. دیباجی ۲: ۸۸].

47114 ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۱۸۱۲: نوشتهٔ دوست محمد مازندرانی، **۱۲۴۱** ۲۶۷ گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری].

47115 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۸۶۸: نوشتهٔ **۱۲۴۲**، ۲۳۷ گ [آکیموشکین ۵۳۲:۱].

47116 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۰۰: نستعلیق بسیارزیبای علی اصغر، **۱۲۴۳**، زرین، ۴۲۸ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۱۷: ۱۵۶].

47117 ـ **قم**، آستانه ۱: ۲۷-۶۴۱۳: نستعلیق چهارشنبه‌سوری رمضان **۱۲۴۵**، زرین، ۱۳۰ گ ۲۰ س [ف. آستانه: ۱۶۴].

47118 ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۵۳: نسخ محمد جعفر فرزند کربلایی محمد بیدگلی مهرآبادی، یکشنبهٔ ۲ ع ۱/ **۱۲۴۶** [نسخه‌ها ۶: ۶۸۴].

47119 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۲۳۷ فهرست نشده: نستعلیق خوش محمدجان معروف به میرزا آقا جانی نوری مازندرانی که درشیراز میزیسته، رمضان **۱۲۴۷**، ۲۲۶ گ ۱۷ س [رؤیت].

47120 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۸۷۳: نسخ **۱۲۴۸** [ف. شهرستانها ۱: ۱۷۱].

47121 ـ **مشهد**، رضوی ۹۸۵۲ فهرست نشده: نسخ خوب **۱۲۴۹**، آغاز افتاده، ۱۷۵ گ ۱۷ س [رؤیت].

47122 **قم**، فیضیه ۱۸۰۷ (۳۹۳): نسخ و نستعلیق ابوعلی فرزند عبدالمجید فرزند محمدتقی فرزند محمدنعیم طالقانی، **۱۲۵۹**، آغاز برابر نمونه، ۳۶۶ ص ۱۶ س [ف. فیضیه ۲: ۱۲۱]،

47123 ـ مشهد، جامع گوهرشاد ۱۴۷۲ : نستعلیق خدابخش سلمانی ، ۱۲۶۸ در روستای کسکر [ف.شهرستانها ۱ : ۱۷۱].

47124 ـ قم، سیدشهاب الدین، آقانجفی ۱۲۳ : نسخ سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه، ۲۲۰ گ ۱۸س [ف.اشکوری ۱ : ۱۴۶].

47125 ـ تهران، مجلس ۵۰۰۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه، ۲۸۷ گ ۱۷ س [رؤیت].

47126 ـ تهران ، ملك ۶۳۸۴ : نسخ سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه ، انجام در مجلس ۲۰ افتاده، ۲۴۶ گ ۲۱ س [رؤیت].

47127 ـ مشهد، رضوی ۹۳۲۷ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه ، یك بـرگ از انجام افتاده، ۲۲۰ گ ۲۲ س [رؤیت].

47128 ـ مشهد، رضوی ۸۴۰۹ فهرست نشده : نسخ خوب سدهٔ ۱۳ ، ۱۵۰ گ ۲۹ س [رؤیت].

47129 ـ شیراز، خانقاه احمدیه ۱۴۹ : سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۶].

47130 ـ ری، عبدالعظیم ۲۵۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۴۵۲].

47131 ـ رشت ، جمعیت نشر فرهنگ ۵۲۹م : نستعلیق مؤمن فرزند عابدین ،سدهٔ ۱۳ ، ۲۸۳ص [ف. محمدروشن : ۸۴].

47132 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۸۳۸۲ Or: سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۴].

47133 ـ همدان، کتابخانهٔ غرب ۳۳۳ : نستعلیق ، انجام افتاده [ف. دکتر مقصود].

47134 ـ تهران، ملی ۵۱ف: نستعلیق خوش، آغاز برابر نمونه ، ۲۴۸ گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۳۷].

47135 ـ یزد ، جامع کبیر، وزیری ۸۴۶ (۱۰۶۷) : نسخ اسماعیل فرزند ابـراهیم جیلانی، ۲۰ ذیحجهٔ؟ [ف.شیروانی ۲ : ۷۱۱].

47136 ـ مشهد ، مدرسهٔ میرزاجعفر : نستعلیق شماره و تاریخ یاد شده ، انجام افتاده [ف‌شهرستانها ۱ : ۳۲].

مختارنامه

ازمولی ابوذرسلمان فرزند احمدشریف فالی. در داستان مختار ثقفی و کین جویی او. نامبوب، و باعنوانهای: بیان داستان ... ذکـر... گفـتار در... نام کتاب در کـلفون نسخه آمـده‌است .
آغاز: مختارنامهٔ اصحاب تیغ وخامه، حمـد و ثنا ومدح بی انتهای پادشاهی‌ست قدیر خبیر.

47137 ـ هند، بانکیپور ۵۰۴ : نوشتهٔ مرشد کاتب شیرازی، شعبان ۹۴۷ ، آغاز برابر نمونه، ۱۵۴ گ ۱۰ س [ف. عبـدالمقتدر ۴ : ۱۴۰].

مختارنامه

ملامحمدحسین نایینی.
درداستان مختار پسر عبیدالله ثقفی (م ۷۳ق) و کین جویی از رویداد کربلا.

47138 ـ کاشان ، مـدرسهٔ سلطانـی ۳/۳۵۲ : نستعلیق، ۱۲۵۸ [ف.مدرسهٔ سلطانی : ۴۴].

مختارنامه

ازعطاءالله فرزند حسام واعظ هروی، (بنگرید: خاورنامه ۲۷۷۷)
مثنویست درداستان مختار ثقفی وانتـقام از خاندان اموی، منثور آن بنام «روضة المجاهدین» بسال ۱۳۲۲ در ۵۳۰ص وچند بار پس از آن بچاپ رسیده است [ذریعه].
انجام آن درشهرهرات بسال ۹۸۱ (مشار) و

یا ۸۹۱ [دانش‌پژوه] یادشده‌است.
بنگرید: ذریـعه۹: ۷۲۸ (عطاء) و۱۹۰ : ۲۸۸ (مختارنامـه) ـ ف.مشار: ۸۵۹، ۱۴۰۸ (مختارنامه) مؤلفین۴: ۷۰(عطاء).

47139 ـ تبریز ، ملی۲۵۳۳ : نوشتهٔ زین‌العابدین فرزندمحمد قاسم اردوبادی ع ۱/ ۱۲۶۱ [نسخه‌ها ۴: ۳۱۲] .

مختارنامه

ازعلی‌اکبر شرفی . درذریعه و فـرهنگ سخنوران واژهٔشرفی ازاویادنشده‌است.درهمان داستان، در۵۵ مجلس .و باروایت ازابومخنف لوط‌آغاز می‌شود. **آغاز** : حمدله. والصلاةعلی سیدالعرب‌والعجم... روایت می‌کند ابومخنف لوط که‌چون کوفیان نامه‌ها نوشتند.

47140 ـ یزد،وزیری۷۲(۱۵۲۰۷): نستعلیق نگارنده ،شعبان ۱۳۶۶، ۱۲۷گ۳۲ س[ف. شیروانی۱:۹۷].

مختارنامه = سرورالمؤمنین

نایینی در ص ۴۴۸۶ گذشت .

مختارنامه

به‌نثر ونظم در داستانهایی‌از مختارثقفی، که در۲۱صفر ۱۱۲۱ بانجام رسیده است، ودر پایان از«ثابت نامه» به آن چنان یادکرده‌است که‌گویا ازخوداوست.درذریعه«ثابت‌نامه»ای از غلامعلی بهاونگری از معاصران درسرگـذشت مختار یادشده‌است .

آغاز: حمدله. ومن‌الله‌العلی الاعلی وآل اطهار و عترت اخیار ... اما بعد، برضمایـر صافۀ‌ارباب‌فطنت وخواطرزاکیۀ اصحاب‌خبرت مخفی ومختفی نماندکه دوستی‌اهل بیت.

47141 ـ تهران ، مـجلس ۲۹۷۹ : نستعلیق‌آقابک‌فرزند ملاجلال ،سدهٔ ۱۳، برای حاجی محمدتقی، ۱۹۰گ ۱۷س [ف. مـجلس ۴۲۸].

مختارنامه

به‌نقل از محمد فرزند احمدنجفی (ره) .
آغاز: حمدله. والعاقبة‌للمتقین‌ولاعدوان‌الاعلی الظالمین.

47142ـ هند، بانکیپور۵۰۵: نستعلیق سدهٔ ۱۸م،۱۹۷گ ۱۶س [ف. عبدالمقتدر ۶: ۱۴۶].

مختارنامه

47143 ـ مـوزهٔ بـریتانیا ، ۱۴۹ Or : نـسخ محمد فرزند سلطان بایزید فرزند علی‌کوشکنه‌ای اسفراینی ، پایـان ع ۱/ ۹۲۴ (۱۵۲۱م)، بنام قصهٔ مختار وبروایت‌ابومخنف لوط بن‌یحیی‌ازدی ، در ۲۳ مجلس . **آغاز** : حمدله ...امابعد، تسلی دل مـؤمنان وراحت، ۱۵۹گ ۲۱س.فیلم‌آن دردانشگـاهش ۱۴۷۴ هست[فیلمها :۱۸۹ـ ریو۱: ۱۵۶].

47144 ـ شیراز ، خانقاه‌احمدیـه : سدهٔ ۱۱ـ۱۲، آغاز وانجام افتاده[نسخه‌ها۵: ۲۲۶].

47145 ـ یزد، جامع کبیر، وزیـری ۶۵۴(۲۰۷۰۷): نسخ‌سدهٔ ۱۲ ،آغازو انجام افتاده، **آغاز**:ودرتورات‌ایـلیاست و درانجیل شنطیاست‌ودرزبورحیدراست‌وصعصعه‌آنچه‌میشنید به ابراهیـم می‌گفت ، ۱۴۴گ ۲۶ س [ف . شیروانی].

47146 ـ رشت ، جمعیت‌نشرفرهنگ ۷۹۷م:شکسته نستعلیق‌رمضان۱۳۴۷ درتهران در۲۴ مجلس ،بدینگونه آغـاز میشود :مجلس ۱ ـ در جور وسختی‌که‌برشیعیان وارد شد ۲ـ آوردن سرهای مطهر به کوفه ۳ ـ بیعت سعید

مخنف وعبدالرحمان بن سعید ۴ ـ حرب عبدالله عفیف وسعیدمخنف و ۵۰۰۰ـ بیرون کردن عبید زیاد ۶ـ شهید شدن سعیدمخنف و عبدالرحمان ۷ـ بیرون رفتن اغمش وعمر طارق از کوفه ۸ ـ آمدن ورقاء قارب ... آغاز افتاده ، ۲۹۷ ص ۱۵س [ف. محمد روشن: ۷۴].

47147 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Pe ll ۱۱۲ ۱۰۹۹ (۴۳ف): نیم‌شکسته، ۲۸ شوال ۱۲۶۸، آغاز: حمدله. صلاة امابعد، روایت کندا بومخنف لوط بن یحیی الازدی، ۱۳۸ گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱: ۳۰].

مختارنامه = مزیل الهموم والغموم

از سیدعباس فرزند جبرائیل فـرزند محمد برغانی که «منتخب الثلاث» را در تـاریخ بسال ۱۳۱۳ نگاشته است . درداستان مختار ثقفی، درچهل دفتر، بنام مظفرالدین‌شاه، در ۱۲ع۱/ ۱۳۱۴ بانجام رسانده است ، درپایان آن آمده: بیست سال پیش این را نگاشته بودم و اکنون در این تحریر سر گذشت مالک اشتر ومحمد بن ابی بکر واویس قرنی وخواجه ربیع وعمار و یاسر را بر آن افزوده‌ام. **آغاز:** فی بیان حالات وشارات الحسین

47148 ـ مشهد، رضـوی ۳/ ۹۴۷۷ فهرست نشده : نستعلیق خودنگارنده در مجموعه رساله‌هـای او(۳۳۷پ ـ ۳۹۸ ر) [ف . سید عبدالعزیز طباطبایی].

مختصر مفید

از محمد مفید، در ص ۳۹۸۱ گـذشت . جغرافیاست بایادداشتهایی تاریخی بویژه درباره امامان وصفویان.

مخزن البکاء

ازملامحمدصالح فرزند احمد برغانی (که یاد او در «کنزالباکین : ۴۵۲۳ » گذشت .

درسوگواری، دریک مقدمه وچهـارده فصل، سپس چهارده مجلس ودرپایان خاتمه‌ای، در ۱۲۸۵ و پس از آن بارها چاپ شده‌است.

بنگرید :ذریعه ۲۰ : ۲۲۴ـ ف . مشار : ۱۴۱۳.

47149 ـ قم، آستانه ۲:۳۳-۵۹۰۹: نستعلیق حیدرعلی هندی، ۱۴ج۲/۱۲۶۵، ۲۸۰ گ ۲۵س [ف. آستانه: ۱۶۵].

مخلوق نامهٔ پیغمبر

ازناشناس، در بزرگی وپیامبری پیامبر. **آغاز :** مخلوق نامهٔ محمدمصطفی(ص) خواستن بی بی خدیجه وجفا کشیدن با او.

47150 ـ داکا، دانشگاه ۴۳۸ KS (۲۵۶ف): سدهٔ ۱۹ م، ۱۴ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۲۴۲].

مدارج النبوة ودرجات الفتوة

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی (که یاد او در «تکمیل الایمان: ۹۲۵» گذشت) . درپنج قسم ویک تکمله : ۱ـ فضایل وکمالات آنحضرت، یازده باب ۲ـ نسب او، چهارباب ۳ـ وقایع زندگانی او ۴ـ بیماری ومرگ، سه باب ۵ـ فرزندان وهمسران و موالی او. تکمله درصفات او . پنج بار درمدرس ۱۲۷۱ تا ۱۲۷۴ وهلندلاهه ۱۸۶۷م و ۱۸۸۰م ودرهندکانپـور ۱۸۹۴ و ۱۹۱۳م چاپ شده‌است

آغاز: هوالاول والاخر والظاهر والباطن و هو بکل شیئ علیم. این کلمات اعجازسمات

بنگرید : استوری ۱: ۱۹۴ -بریگل ۱ : ۵۷۸.

47151 ـ کلکته ، انجـمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۶۵) : نوشتهٔ ۱۰۴۸ (۳۹-۱۶۳۸م؟) [بریگل].

47152 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۵۸۸۶

Or: ازسدهٔ **۱۷** م، تنها جلد دوم است[ف . مردیت‌اونس ۱۹].

47153 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال، کرزن(ف.ایوانف۳۵۲): نوشتهٔ **۱۱۳۶** (۲۴-۱۷۲۳م)، تنها تکملهٔ آن است[بریگل].

47154 ـ **هند**، بانکیپور ۴۹۰: نستعلیق سطانمحمد فرزند آقا عبدالکریم، ۱۵ رجب **۱۱۶۲**، آغاز برابر نمونه، ۶۳۰ گ ۲۷ س [ف . عبدالمقتدر۴ : ۱۱۱] .

47155 ـ **لندن**، دیوان هند ۷۱۷ DP: نوشتهٔ **۱۱۹۵** (۱۶۸۴م)[بریگل].

47156 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار S.۵۳ (۱۲۲ف): سدهٔ **۱۲**، حصهٔ دوم آن است، قسم دوم آن در ۴ باب، قسم سوم در ۱۰ باب، قسم چهارم ۳ باب، قسم پنجم در ۱۱ باب. **آغاز:** بدانکه اول مخلوقات و واسطهٔ صدور کاینات و واسطهٔ خلق عالم و آدم نور محمد ص، ۴۰۱ گ ۳۴ س [ف.محمداشرف: ۱۳۷].

47157 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبری ۹۹۲۱، ۲۹۷ عبد: نستعلیق ملاعلی‌محمد، ۱۲ رمضان **۱۲۰۵** بدستور شیخ‌محمدجیو، ۴۱۸ گ ۲۷ س[منظور احسن‌عباسی: ۲۲۰] .

47158 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف.ایوانف۶۶و۶۷): تاریخ یادنشده، دو نسخه است تنها در شمایل و لباس و آرایش اوست [بریگل].

47159 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۴/۲۶۲۹۵ Add: ازسدهٔ **۱۸** م، (گ۹۷-۱۲۸)، دربارهٔ شمایل و آرایش پیامبر است[ریو ۲: ۸۶۳].

47160 **آصفیه**، ۱۹ : تاریخ یادنشده (ف. ج۲ص ۸۸۰) .

47161 ـ **آصفیه**، ۹۴۰: تاریخ یادنشده، بنام **انتخاب مدارج النبوة** است(ف. ج ۱ص ۴۰۲)[بریگل].

47162 ـ **آلمان خاوری**، لایپسیك، دانشگاه(ف.ولرس ۹۰۰): آغازافتاده[بریگل].

47163 ـ **آمریکا**، پرینستون، دانشگاه ۸۴: تنها بخشهایی از آن است.

47165 ـ **هند**، لکهنو، دانشگاه ۵۹: درفهرست آمده است که ازفراهی‌ست(ف.ص۱۷) [بریگل] .

مدینة الانبیا

ازناشناس.

47166 ـ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف.ایوانف۳۲۸): نوشتهٔ سدهٔ **۱۲** ق (۱۸م) [بریگل ۱ : ۵۳۵ ـ استوری ۱ : ۱۶۹].

مدینة العلم = ترجمهٔ روضة النبی

ازشیخ پیرمحمد فرزند پیرمحمد فاروقی بلگرامی، ترجمهٔ «روضة النبی» پیرومرشدش شیخ حبیب‌الله قنوجی صدیقی (درگذشته در قنوج ۱۱۴۰ ق)است، با دگرگونی، ازکاستن وافزودن ودرآغاز آن از کتابهایی که در این ترجمه و گزارش بهره برده نام برده است ، ودر برخی ازجایها با عنوان: مترجم گوید افزوده‌های خود را نشان می‌دهد.

دریك مقدمه و دو کتاب و یك خاتمه : کتاب اول دراحوال آن حضرت از پیدایش تا مرگ وی ، وسیرت خلفای راشدین. کتاب دوم در بنای مسجد رسول درمدینه در حضور او و چهار بار پس از مرگ او، و بنای منبر مسجد و حجرهٔ عایشه که خاکجای پیامبر است ،ومسجد مصلی عیدین ومسجد اهالی قبا و تخریب مسجد ضرار ، وبازار مدینه و چاههای آن ،دیوار شهر وجز آنها. خاتمه در زیارت بقیع وشهیدان احد. متن آن در ۱۱۲۰

به عربی نگاشته شده بوده است. **آغاز :** الحمدلله الجلیل والصلاة علی حبیبه الجمیل ... اما بعد، می گوید خاکپای طالبان گرامی شیخ محمدبن... که نسخهٔ روضة النبی تألیف.

بنگرید : استوری ۱ : ۱۹۹ - بریگل ۱ : ۵۸۸.

47167 **ـ هند**، بانکیپور ۴۹۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه، ۲۵۰ گ ۲۳ س [ف. عبدالمقتدر ۶ : ۱۱۳].

47168 **ـ هند**، بانکیپور ۴۹۲ : نستعلیق هندی تصحیح شده، پنجشنبه ۱۶ شعبان **۱۱۷۸**، گویا رونویس نسخهٔ پیشین است، ۲۰۸ گ ۲۳ س [ف. عبدالمقتدر ۶ : ۱۱۵].

مرآت الصفا در احوال الانبیا

عبدالعزیز افندی، چلبی آن را بترکی دانسته است.

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۶۴۸.

47169 **ـ مدینه**، عارف افندی ۲۰۲ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۱].

47170 **ـ مدینه**، عارف افندی ۴۶۳ : ۸۴ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۷۹].

مرآت القدس = داستان مسیح

از پادری ژیرونیموشویر Geronimo Kavier (۱۶۱۷م). سرگذشت مسیح است از تبلیغات یسوعیهای مسیحی، بدستور اکبر پادشاه، بسال ۱۶۰۲م، از نوشتهٔ او که بزبان پرتغالی بوده است، و بکمک مولانا عبدالستار فرزند قاسم لاهوری مترجم زبان پرتغالی همان پادشاه (بنگرید: سمر الفلاسفه، در بخش تاریخ فلسفه) بفارسی درآمده است. در چهار بخش : ۱ـ کودکی مسیح و پرورش یافتن او ۲ـ معجزه‌ها و تعلیم او ۳ ـ درجفاها و محنتها ۴ـ برخاستن مسیح از گور خود و رفتن او به آسمان.

متن فارسی آن بنام داستان مسیح با ترجمهٔ لاتین و حواشی بکوشش لودویکو دیدیو Ludovico Dedieu) در لیدن هلند بسال ۱۶۳۹م چاپ شده است.

واز هموست : ۱ـ آیینهٔ حق نما ۲ - منتخب آیینهٔ حق نما ۳ـ زبور، که ترجمهٔ سروده‌های سلیمان است ۴ـ آداب سلطنت که همگی از زبان اصلی آن که پرتغالی بوده است بفارسی درآمده است. **آغاز :** بسم الله الاب والابن والروح القدس الله واحد. مرآت القدس که در آن گزارش می‌یابد داستان احوال عجیب حضرت ایشوع. چون آوازهٔ عجايبات مسیح بلند گردید.

بنگرید: استوری ۱ : ۱۶۴ - بریگل ۲ : ۵۲۲.

47170 **ـ لندن**، دانشکدهٔ خاورشناسی (شماره یادنشده) : تاریخ یاد نشده، با یادداشتهایی بخامهٔ نگارنده (مجلهٔ خاورشناسی لندن ج ۲ ص ۵۳۳ و ج ۳ ص ۱۳۸) [بریگل].

47171 **ـ پاکستان**، موزهٔ لاهور : نوشتهٔ **۱۶۰۲**م، با مهر اکبر پادشاه و مینیاتورها، ناقص

47172 **ـ آکسفورد**، بادلیان ۳۶۴ : نوشتهٔ اپریل همان **۱۶۰۲** م، گویا این نسخه نیز به اکبر پادشاه پیشکش شده است [بریگل].

47173 **ـ هند**، بانکیپور ۶۵۰ : نوشتهٔ عبدالرزاق قندهاری **۱۰۱۳**، بنام داستان مسیح خوانده شده است، ۳۷ گ ۱۹ س [عبدالمقتدر ۸ : ۳].

47174 **ـ هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۱۶۳۵) : نوشتهٔ **۱۰۱۳** (۱۶۰۵-۱۶۰۴م)، با مهر اکبر پادشاه.

47175 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۵۴۵۵ Harl : نستعلیق هند، **۱۰۲۷** (۱۶۱۸م)، آغاز

برابر نمونه، ۲۱۵ گ ۱۵س[ریو ۱: ۳].

47176 – **منچستر**، لیندسیانا ۸۳۲: نوشته پیرامن **۱۶۲۰** م(ف.ص۷۷).

47177 – **تهران**، محمود فرهاد معتمد ۲۱۷ : ازسدهٔ **۱۱**ق[نسخه‌ها۳: ۲۳۹].

47178 – **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۱۳): نوشتهٔ اوایل سدهٔ **۱۷**م.

47179 – **هند**، بانکیپور۶۴۹: نوشتهٔ ۱۹ذیقعدهٔ **۱۰۳۷**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۹ گ۱۴س[عبدالمقتدر۸: ۱].

47180 – **آکسفورد**، دیوان‌هند (اته ۶۱۹): نوشتهٔ **۱۱۸۵** (۱۷۷۱–۱۷۷۲م) از روی چاپی نوشته‌شده‌است[بریکل].

47181 – **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸۷۸ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۷۴گ[ریو ۱: ۳]

47182 – **واتیکان**، فارسی۴۸: ازسدهٔ **۱۸** م. ناقص[بریکل].

47183 – **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (کروزان، ایوانف۶۶۵): از آغازسدهٔ **۲۰**م(۱۴ق).

47184 – **اتریش**، وین، کوتا ۳۴ : تاریخ یادنشده، بادستنویسهایی‌ازخودنگارنده.

47285 – **هند**، بهولپور، موزهٔ سلطانی ۲۵۶: تاریخ‌یادنشده.

47186 – **هند**، حیدرآباد، مجموعهٔ نظام(شماره‌یادنشده) :[بریکل۲: ۵۲۳].

47187 – **آصفیه**، ۳: تاریخ‌یادنشده بامینیاتورها(ف.ج۲ ص ۱۵۴۰)[بریکل].

47188 – **ایتالیا**، فلورانس، کتابخانهٔ فلورانس (Casanatense) :
تاریخ یادنشده(ف.ص ۴۳۸)[بریکل].

47189 – **آکسفورد**، دانشگاه‌اتون کالج ۲۱۵: تاریخ یادنشده.

مسیب‌نامه

ازناشناس. افسانه‌ای‌ست در بارهٔرویداد کربلا، وگروه(توابین) وخونخواهی‌وانتقام از آن رویداد (توابین گروهی‌هستند که‌ازموقعیت خوددر رویداد ۶۰ق کربلاپشیمان شده، شورشها کرده‌اند. ازآن‌کسان‌مسیب‌بن‌نجبه‌فزاری بوده که در برابر سپاه‌شام و عبدالله‌بن‌زیاد در نزدیکی کوفه بسال ۶۴ق شکست‌خورده و مسیب کشته شده‌است) . واین کتاب افسانه‌ای‌ست حماسی دینی از آن‌رویداد.

47190 – **تبریز**، تربیت۱۸۹: نوشتهٔ شیخ مهدی‌واعظ، **۱۳۰۰** ق، در همدان[ف. محمد نخجوانی: ۲۶۹].

مسیب‌نامه

دربخش افسانه‌هاص ۳۷۴۲ گذشت.

مسیل العبرات ومزیل العثرات

از محمدحسین فرزندعبدالله. (شایدقراچه داغی‌تبریزی، معروف‌بمظلوم، درگذشته پس‌از ۱۲۸۰) . درسوگواری‌ست. **آغاز** : الحمدلله علی‌السراء والضراء، حمدتسربه وترضی.

بنگرید : طبقات اعلام‌الشیعه، کرام : ۴۰۰.

47191 – **مشهد**، جامع گوهرشاد۱۲۳۶: نستعلیق‌علی‌بیگ‌سالاروند، **۱۲۴۵**، درکرمانشاه [ف.شهرستانها ۱: ۱۷۵].

مشارق‌التواریخ

متن‌عربی‌آن‌از ناشناس که‌نسخه‌ای نیزاز آن‌دردست نیست. ترجمهٔ آن ازنظرفرزندحسن گیلانی‌دیلمی کشوری معروف‌به‌نقیب، ازنقیبان کشور. درشهرادرنه، بسال۹۵۶ (۱۵۴۹م)، برای‌شاهزاده‌سلیم‌فرزندسلیمان‌یکم عثمانی. در سرگذشت پیامبران پیش از اسلام ومحمد و

خاندان ویاران او، و خاتمه‌ای در سرگذشت امامان.

47192ـ ایاصوفیا، ۳۰۲۲: نوشتهٔ ۹۵۶ ۱۵۴۹ [استوری ۱:۱۹۲ - بریگل ۱: ۵۷۵].

مشکات الادب ناصری = ناسخ التواریخ

سپهر. دربخش سیر خواهد آمد.

مصائب المعصومین = مصائب الائمه

از عبدالخالق فرزند عبدالرحیم یزدی، واعظ ومدرس درتالار توحیدخانه درآستان رضوی، درگذشتهٔ ۱۲۶۸. درفضایل وسوگواری امامان، دردهٔ یکم شعبان ۱۲۴۱ دریك مقدمه ومجالس ویك خاتمه، بهانجام رسانده ودر ۱۳۰۳ قچاپ شده است. **آغاز:** حمدله. فیقول... ابن عبدالرحیم الیزدی عبدالخالق ...

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۷۳ و ۷۵ - ف. مشار: ۱۴۴۴.

47193ـ **تهران**، سپهسالار ۴۵۲ مکرر ۲: نسخ سدهٔ **۱۳**، بدستور حسین خراسانی، ۲۰۰ گ ۲۸ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۷۵].

مصائب الابرار ونوائب الاخیار

(...وثواب الاخیار)

ازالله قلی فرزند شاه میرزای محزون سلماسی، درگذشتهٔ آدینهٔ ۲ع۱/۱۲۳۱، دریك مقدمه و چهارده مجلس ویك خاتمه، درتاریخ پیشوایان مذهب، بنام عباس میرزا ولیعهد پسر فتحعلیشاه قاجار. **آغاز:** الحمدلله الذی نور صدورنا بنور معرفة والایقان... وبعد چنین گوید... این شاه میرزا الله قلی المحزون السلماسی.

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۷۳.

47194ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۴۵: نستعلیق پسر نگارنده، ج ۲/**۱۲۳۸** درارومیه، باتاریخ مرگ نگارنده ازپسر او درپایان نسخه، آغاز برابر نمونه، نام کتاب درفهرست **مصائب الابرو نوائب الاخیار** یادشده است، ۲۹۹ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۲۰].

47195 ـ **کربلا**، سیدمیرعباس کاشانی: نوشتهٔ نظرعلی فرزند قاسم خویی، ۱۳ ذیحجهٔ **۱۲۵۲**، درپایان آن پسر نگارنده یادداشت کرده است که پدر او پیش از پاکنویس کتاب در آدینهٔ ۲ع۱/۱۲۳۱ درگذشته و او کتاب را به انجام رسانده و پاکنویس کرده است، نام کتاب **مصائب الابرار وثواب الاخیار** یادشده است آغاز برابر نمونه [ذریعه ۲۱: ۷۳].

47196 ـ **تهران**، سپهسالار ۸۱۶۷: نستعلیق کربلائی محمدرسول فرزند کربلایی اسماعیل تبریزی، شنبهٔ ۱۲ رجب **۱۲۸۵** نام کتاب درفهرست **مصائب الابرار ونوائب الاخیار** یادشده است، دریك مقدمه وشانزده مجلس و یك خاتمه، آغاز برابر نمونه، ۱۲۷ گ ۳۷ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۷۴].

47197ـ **مشهد**، رضوی ۷۱۱۹: نستعلیق خوب شاید میرزا کاظم تبریزی که نسخهٔ اصل را گردآوری وتحریر کرده است، ۳۷۲ گ ۲۰ س [سیدعبدالعزیز طباطبایی یزدی].

مصائب الاسلام

ازمحمدعلی فرزند محمد حسن اردکانی، ترجمهٔ کتاب دهم «عوالم العلوم» عبدالله فرزند نورالله بحرانی شوشتری است، بنام محمدولی میرزا قاجار، «عوالم» چیزیست بمانند «بحار» مجلسی وازهمان روزگار است. **آغاز:** سپاس مبنی براساس وستایش برتر ازقیاس موجدی راست معبود.

47198 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۶۲۱:

نسخ ابوالحسن فرزندعلی اکبر حسینی، نوروز ۱۲۱۸ع۱ (غدیر) **۱۲۳۸**، آغاز برابر نمونه، ۵۳۸ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۴۸].

مصائب العارفین

از حسین فرزند علی حسین فرزند عبدالعالی (نام نگارنده در ذریعه چنین است) در سوگواری. نگارنده آنرا از کتاب دیگر خود بنام «هم و غم» در شهر یزد بیرون کشیده است، سپس بار دیگر «مصائب العارفین» را گزیده بنام «لیالی عشر:...» ساخته است. **آغاز:** الحمدلله الذی نور جمیع العالم بالحسین من صبح الازل.

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۷۵.

47199 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۹۶۹ (۱۵۰۲۰): نسخ ابن اکبر عزآبادی، ۲۲ شعبان **۱۲۳۶**، آغاز برابر نمونه، نام نگارنده در فهرست حسین مؤمن یادشده، ۲۱۴ گ ۱۸ س [ف. شیروانی ۲: ۷۹۷].

47200 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۹۱۷ (۱۴۷۹۳): نسخ محمد حسین فرزند محمد علی، چهارشنبه ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۳۷**، نام نگارنده در فهرست حسین فرزند علی فرزند حسین فرزند عبدالعلی آمده است، ۲۱۴ گ [ف. شیروانی ۲: ۷۵۵].

مصابیح هدایت

از عزیزالله سلیمانی اردکانی بهایی، معاصر، رجال مفصل بابی و بهایی ست، آمیخته با داستانهای حماسی دینی از ۱۲۲۶ق تا روز نگارش، در ده جلد، که هفت جلد آن چاپ شده است.

47201 ـ **تهران**، دارالآثار محفل ملی بهائیان ایران: [یادداشتهای دکتر جان لایو نگود]

مصباح القلوب

از حسین فرزند مؤمن واعظ و عارف یزدی کرمانی، از شاگردان شیخ احمد احسایی (م ۱۲۴۱)، در ۵۲ فصل، که هریك با حدیثی آغاز می گردد و دنبال آن حکایتها و تواریخ آورده است. در «روضات» آمده است که نگارنده دارای نگارش‌هایی در سوگواری ست. **آغاز:** فصل اول روی عن النبی ص. خمس من... اسکنه الله الجنة.

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۱۹۶ ـ طبقات اعلام الشیعه، کرام: ۴۳۱.

42202 ـ **قم**، فیضیه ۱۸۲۶ (۴۱۲): نسخ حسین فرزند مؤمن، شنبهٔ ۱۵ ج ۱/ **۱۲۳۹**، ۴۴۴ ص ۱۶ س [ف. فیضیه ۲: ۱۲۸].

مصیبت نامه

از حسینقلی خان اردلان.

47203 ـ **تبریز**، ملی ۲۹۲۰: نوشتهٔ محمدعلی اردهچی، در **۱۲۷۲** همراه با منشآت ستوره [نسخه‌ها ۴: ۳۱۲].

مطالع الاسرار

از ملا حسن خطیب قاری (که یاداو در «ابواب البیان: ۱۵۱۸» گذشت). ترجمه‌ای ست از «مشارق الانوار» حافظ رجب برسی نگاشتهٔ ۷۷۳، بدستور و بنام شاه سلیمان (۱۰۷۷-۱۱۰۵)، پس از چهل سال منبر و وعظ در مشهد به هنگامی که آهنگ زیارت عتبات داشته در ۱۸ ذیحجهٔ ۱۰۹۰ به انجام رسانیده است. و بدستور همان شاه آنچه در آغاز «مشارق» از علم حروف و تصوف بوده انداخته است، و همان مناقب معصومان را آورده است، و در جایهای دیگر کتاب نیز کاسته وافزوده است. **آغاز:** اشراقات لوامع حمدی که طبقات افلاك وساحات صفحات عرش ادراك نوظهورش فروغ گیرد.

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۳۴ (مشارق الانوار)

و ۲۱: ۱۴۱ (مطالع الاسرار).

47204 ـ **تهران**، الهیات ۱۶۹ ج: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام و میانه افتاده، ۲۷۶ گ ۲۰ س [ف. الهیات ۱: ۴۰۳].

47205 ـ **تهران**، دانشگاه ۶۴۲: نسخ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، زدین، ۵۰۳ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۵: ۱۵۳۷].

مطالع الانوار فی ترجمة الآثار

= مطالع الانوار

از عفیف نورکاشانی بداوانی، (عقیق فرزند نورشیبانی) یا عفیف الدین فرزند نورالدین در سرگذشت و سیرت پیامبر از زایش تا مرگ و رویدادهای تاریخی روزگار خلفای راشدین و برخی از امویان، در ۲۱ فصل که ۱۷ فصل آن دربارهٔ پیامبر و هجدهم چهار خلیفهٔ پیشین و نوزدهم امویان. و در بارهٔ تاریخ نگارش آن گفتگوست: برخی تاریخ آن را ۷۴۲ ق و برخی گفته‌اند کمی پیش از ۷۰۰ ق به انجام رسیده است. **آغاز:** حمد. صلاة. چنین گوید ضعیف ترین بندگان حضرت ربانی عفیف نورکاشانی به بدوائی... چون این داعی رافیض فضل سبحانی از صغرسن.

بنگرید: بریگل ۱: ۵۵۶.

47206 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۸۷۵/۳۹۲۷: نوشتهٔ ع ۱۶/ **۱۰۰۵** (۱۵۹۶ م) در فهرست بنام **مطالع الانوار** و از عفیف نورگیلانی‌ست.

47207 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب (۱۵ ف): نوشتهٔ شوال **۱۰۱۱**، (گ ۱۶۹- ۲۵۳) آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **مطالع الانوار** است [ف. عبدالله ۱: ۱۷].

47208 ـ **اکسفورد**، دیوان هند (اته ۱۶۳): نوشتهٔ **۱۰۸۸** (۱۶۷۷ م).

47209 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف: ۶۲): از سدهٔ **۱۷** م.

47210 ـ **آمریکا**، میشگان، دانشگاه آن آربر (شماره یاد نشده): نوشتهٔ **۱۱۰۲** ق در فهرست بنام **مطالع الانوار** فی معرفة الاثار یاد شده است [دانش پژوه، راهنمای کتاب ۱۶: ۳۱۱].

47211 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ S. ۵۵ (۱۲۰ ف): نستعلیق **۱۱۱۷** (۱۷۰۶ م)، آغاز برابر نمونه، بنام **مطالع الانوار** است ۲۴۷ گ ۱۱ س [ف. محمد اشرف: ۱۳۵].

47212 ـ **لندن**، دیوان هند ۷۴۱ DP: نوشتهٔ **۱۱۲۲** (۱۷۱۰ م).

47213 ـ **کمبریج**، براون، ذیل ۱۲۰۴: نوشتهٔ **۱۱۵۳** (۱۷۴۰ م).

47214 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (کرزن ۷۴۷): نوشتهٔ **۱۱۸۶** (۱۷۷۳ م).

47215 ـ **اکسفورد**، دیوان هند (اته ۱۶۴): نوشتهٔ **۱۲۰۶** (۹۱-۱۷۹۲ م).

47216 ـ **هند**، بمبئی دانشگاه ۲ V (۱۰ ف): نوشتهٔ رفیع الدین، ۱۵ رجب **۱۲۱۰** (۱۷۹۶ م)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **مطالع الانوار** و نام نگارنده در دیباجه عفیف نور کاسانی‌ست [ف. عبدالقادر سرفراز: ۱۸].

47217 ـ **کلکته**، بوهار ۴۰: نوشتهٔ **۱۲۳۸** (۱۸۲۳ م).

47218 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (فا بوانف: ۶۳): از سدهٔ **۱۸** م.

47219 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف: ۶۴): از پایان سدهٔ **۱۸** م.

47220 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۲۹۷،۹۹۲۸ عقیق: نستعلیق با تاریخ ۴۸۱۲

(۱۲۴۸) دردفتر، ناقص، درفهرست بنام **مطالع الانوار** و ازعقیق فرزندنورشیبانی یادشده، ۷۶ گ [منظوراحسن‌عباسی: ۲۳۶].

47220ـ **لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبر‌یری۹، ۲۹۷عفی: نستعلیق **۱۲۴۷**، ۱۴۴گ ۱۶س. درفهرست «مطلع‌الانوار» وازعفیف نور کاشانی یادشد[منظور احسن‌عباسی: ۲۱۶].

47221ـ **حیدرآباد**، موزۀسالارجنگ S.۵۶ (۱۲۱ف): نستعلیق‌سدۀ **۱۳**، آغاز برابر نونه، ۱۵۸ گ ۱۳ س [ف . محمد اشرف : ۱۳۶].

47222ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۹۵ -۳۵۱۹: امام‌الدین، سدۀ **۱۳**.

47223ـ **پاکستان**، لاهورپرفسورشیرانی ۴۱۹۴/۱۱۴۱: تاریخ‌یادنشده، آغازافتاده[دکتر محمد بشرحسین ۱ : ۱۹].

47224 ـ **آصفیه**، ۵۷: (ف. ج ۲ ص ۸۸۰): تاریخ یاد نشده.

47225 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۴۱ و ۱۴۲: دونسخه تاریخ یادنشده.

47226 ـ **هند**، دهلی، کتابخانۀ ظفر حسن: شماره وتاریخ یاد نشده [بریـگل ۱ : ۵۵۶].

47227 **هند**، مدرس، کتابخانۀدولتی: شماره و تاریخ یادنشده[بریگل] .

معارج الانوار

از آخوند محمد کاظم‌هزارجریبی (که‌یاد او در «افلاکیه: **۲۲۹**» گذشت). بایستی‌درهشت مجلد باشد، که‌همۀ جلدهای‌آن‌دیده‌نشده‌است: جلد دوم آن در سه مجلد، جلدیکم آن‌درولادت ومرگ حضرت‌علی وبرخی از فضایل اودر۵۸ باب جلد دوم‌این‌بخش از دنبالۀآن تا باب۸۳ است در فضایل وصد گونه از قضاوتهای شگفت او . جلد سوم این بخش دیده نشده‌است . جلد هفتم «معارج‌الانوار» در احوال حضرت حجت ومعجزات‌اوست که‌در۱۲۲۳ ق به انجام رسیده است .

بنگرید : ذریعه۲۱: ۱۹۱.

47228 **تهران**، مجلس ۵۵۷۶: نستعلیق محمد فرزند حسن، **۱۲۰۳**ق، دارای ۱۰ فصل در اصول عقاید و ۲۵ باب در فضایل حضرت علی، آغاز: بسمله . از حضرت صادق ع منقول‌است که‌فرمودکه خلق نکردخدای‌عزوجل چیزیرا دشمن‌تر باشد به بوی‌ازآدم، ۱۸۴ گ ۲۲س [ف . مجلس ۱۷ :۳۸] .

47229 ـ **مشهد**، رضوی ۷۹۸۴: نسخ خوب حسین فرزند غلامعلی، ۲۳ صفر**۱۲۳۸**، **آغاز**: حمدله . جلد اول است از کتابهای معارف(!)الانوار... دربیان‌تاریخ‌ولادت‌ووفات‌و قلیلی ازفضایل ومناقب ومعجزات... امیرالمؤ-منین... در چند باب، ۴۶۱گ ۱۹س [سید عبدالعزیز یزدی طباطبایی].

47230 ـ **کربلا**، شیخ محمد عطار : نوشتۀ**۱۲۳۸**، بایادداشت نویسنده که‌خاکجای نگارنده درکوی نقیب‌در نجف است، واین‌نشان میدهد که نگارنده در این‌تاریخ درگذشته‌بوده است[ذریعه۲۱: ۱۹۱].

47231 ـ **سامره**، کتابخانۀ میرزا محمدتقی شیرازی، جلد یکم است تا باب۵۸ ونسخه‌ای دیگراز همین مجلدنزد شیخ محـمد علی همدانی در سنقر است [ذریعه۲۱: ۱۹۱].

معارج النبوة فی مدارج الفتوة

از معین‌الدین محمد فرزند شرف الـدین محمد فراهی هراتی، معین مسکین (که یاد او در «احسن‌القصص: ۲» گذشت). درگذشتۀ ۹۰۹ [حبیب‌السیر]یا۹۰۷ [روضةالصفا] .

در یك مقدمه و چهار رکن و یك خاتمه، بسال ۸۹۱ نگاشته است: دیباچه‌درستایش پرور- دگار، پنج فصل . رکن ۱ ـ شمایل پیامبر ، هشت باب، ۲ ـ زایچه وزندگی پیامبر تا پیامبری، هفت باب ، ۳ـ ازپیامبری تا هجرت پنج باب ، ۴ ـ از هجرت تا مرگ پیامبر ، چهارده باب،وهریك از بابها درچند فصل. در کانپور ۱۹۱۶م درچهارجلد ۴۱۰ + ۱۱۴ + ۲۳۱ + ۴۵۳ص وپس ازآن چندبارچاپ‌شده است (بنگرید : معراج النبوة ، ازهمودرهمین بخش ص۴۵۴۷) .

ترجمهٔ ترکی آن از محمد اسکوبی رومی آلتی پرمق (م۱۰۳۳ق) در قاهره دارالکتب هست[ن.طرازی۱:۱۴۴]. **آغاز۱**: ربنا آتنامن لدنك رحمة ، و هیئی لنامن لدنك رشدا ... حمدیکه صحایف اطباق فلکی بنقوش تقریر ، **آغاز۲** :الحمدلله‌الذی من‌علی‌المؤمنین.

بنگرید : ذریعه ۲۱: ۱۸۴- استوری۱ : ۱۸۷ و۱۳۵۴ ـ ف . مشار : ۱۴۵۴ ـ کشف الظنون ۲: ۱۷۲۳ـ هدیة‌العارفین ۲:۲۴۲ .

47232 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۱۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، بانونویس ج ۱۲۹۲/۲ ، زرین ، باتملك فرهاد میرزا ، ۵۶۱ گ۲۳س [ف . دانشگاه ۲:۶۵۹].

47933 ـ **تهران** ، ملك ۵۴۴۶ : نستعلیق سدهٔ**۱۰**، از آغاز است تا پایان رکن ۲ ، آغاز برابرنمونه ، [رؤیت].

47234 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۹۹: نستعلیق سدهٔ**۱۰** ،ناقص [نسخه‌ها ۵ : ۹۸] منتقل شده به‌دانشگاه مشهد.

47235 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۱۹۸۰۸، Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، ۴۸۲ گ ۲۳س [ریو ۱:۱۵۰].

47236ـ **حیدرآباد**، موزهٔسالارجنگ S. ۲۸ (۱۰۶ف): نسخ خوب سدهٔ**۱۰** ،آغاز افتاده ، ۴۰ گ۲۳س[ف.محمداشرف:۱۲۳].

47237 ـ**حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ S.۵۸ (۹۹ف): محمد دهیب فرزند شاه علی بخاری کاتب ، سدهٔ **۱۰** ، آغاز برابرنمونه ، ۵۲۶گ ۲۹ س [ف. محمد اشرف :۱۱۸].

47238ـ**حیدرآباد**،موزهٔ سالارجنگ S .۶۰ (۱۰۱ف) : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰**، از(رکن سیم‌دروقایع که ازسال چهلم از مولود حضرت) آغاز می‌شود، ۴۷۶ گ ۲۳س [ف . محمداشرف:۱۱۹].

47239 ـ **تهران**، مجلس ۲۸۴۶: نستعلیق‌دوست‌محمدکاتب، سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ،آغاز برابرنمونه، ۱۲۰۰ص[ف.مجلس. ۱: ۱۷۴].

47240 ـ **هند**، بانکیپور۴۸۶: نستعلیق **۱۰۰۱**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۵۸۲گ۱۳س [ف. عبدالمقتدر۴ :۹۹].

47241ـ **لنین‌گراد** ،اکادمی علوم D۷۰(۴۱۳۴ف): نوشتهٔ**۱۰۱۲**، ۲۳۹ گ[آکیمو شکین ۱ : ۵۵۳].

47242 ـ **بادلیان** ، ۱۲۸،اوزلی ۵- ۳۶۳: نستعلیق‌ریزباقی محمد فرزند نورمحمد فرزند میرمحمداندخودی، ۱ذیحجهٔ **۱۰۲۰** در بخارا، ۱۸۷ گ۲۹ س. فیلم آن دردانشگاه‌ش ۱۲۲۶و۱۲۲۷ هست [فیلمها :۱۹۷].

47243 ـ **موصل**، مدرسة یحیی پاشا ۱۳۳/۱: با تاریخ **۱۰۲۳** دردفتر[ف.موصل: ۲۳۴].

47244 ـ **آصفیه**، ۲سیر: نوشتهٔخوش ایرانی عبدالغفور فرزند فقیر محمدعبداللطیف عباسی ،در **۱۰۲۶** ، رکن ۴ آنست، ۱۷۷ گ

۲۱س.[ف. آصفیه ۲:۳۵].

47245 ــ **نجف**، امیرالمؤمنین۱ ۲۰۰۱: نستعلیق زیبا ،رجب**۱۰۲۹** ، ج۱و۲، ۲۱۶گ

47246 ــ **نجف** ،امیرالمؤمنین۲ ۲۰۰۲: همان نستعلیق **۱۰۲۹** ، ج ۳و۴ ، ۳۲۸ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

47247 ــ **تهران**، سپهسالار ۱۹۱۵: نستعلیق **۱۰۳۰** ، تنهادورکن‌رادارد، ۳۲۵گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۵ : ۵۹۵].

47248 ــ **قاهره** ،دارالکتب۲ سیرة محمدیه فارسی‌طلعت: نستعلیق محمد بابافرزند محمدحسن فرزند ملاتیمور تاش فرزند ملا سهیلی خواجه ، ج۱/ **۱۰۳۶**در شهر بلخ ، زرین، آغازبرابر نمونهٔ**۱**، درنسخه بنام **معارك النبوة...** آمده است ۵۲۸ گ ۲۵س [ف. مخطوطات ۲: ۱۵۸].

47246 ــ **تبریز**، تربیت۱۲۹: باقر فرزندمحمد، **۱۰۳۹**ق، آغازنونویس، باخاتمه‌ای نوشتهٔ ۱۲۹۱ ق[ف.محمدنخجوانی:۲۰۱].

47250 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A۱۰PPeII۱۷۰۰ (۱۸ف): نستعلیق‌رمضان **۱۰۴۳** ،۵۲۲گ ۲۷س [ف. عبدالله۱:۱۹] .

47251 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۳۵۹ (۴۱۳۱ ف): نوشتهٔ **۱۰۴۴**، ۳۲۵ گ [آکیموشکین ۱:۵۵۳].

47252 ــ **حیدرآباد**، موزهٔسالار جنگ S.۵۷ (۹۸ف) : میرقاسم‌فرزند میرشاه حسین ع/ **۱۰۴۴** (۱۶۳۴ م) ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۴۲۹گ ۲۹س [ف. محمد اشرف : ۱۱۷].

47253 ــ **هند**، بانکیپور۴۸۷: نوشتهٔ **۱۰۵۷** ، مقدمه است و رکن ۱و۲ ، ۲۲۴گ ۲۹ س.

47254ــ**هند**، بانکیپور ۴۸۸: دنبالهٔ آن است، از رکن ۳و۴ وخاتمه، (گ ۲۲۵ ــ ۴۸۱) [ف. عبدالمقتدر ۴ :۱۰۶].

47255 ــ **پیشاور** ، دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه ۱۴۰۳: خوشخط ایرانی ، **۱۰۶۶** ق [لباب‌المعانی، عبدالرحیم مولوی:۲۶۵].

47256ــ **تهران**،ادبیات ۲۳۱حکمت: نسخ عبدالحمید فرزندکمال، ۱شوال **۱۰۷۱**، آغاز دردیباجه افتاده ، انجام تارکن‌سوم است [ف . ادبیات۲:۶۳].

47257 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۹۹ (۴۱۳۶ف) : نوشتهٔ **۱۰۷۸**، ۷۰۷گ [آکیموشکین ۱: ۵۵۳].

47258 ــ**آصفیه**، ۱۰ سیر : نستعلیق زیبای **۱۰۸۶ ــ۱۰۸۷** ، زرین، کامل، ۵۲۷ گ۲۷س[ف. آصفیه ۲: ۳۵].

47259 ــ **هاروارد** ، هوتن : نستعلیق جعفرحسن! ولدنورالدین حسین عرف مغل اندخانی!ومحمدصدیق‌فرزندیعقوب**۱۰۸۸** با سرلوح وآرایشها.[نسخه‌ها۴:۶].

47260ــ**آصفیه** ، ۳۸و۳۹و۴۰ سیر: سه‌جلدبخامهٔ یك‌نویسنده: ملایوسف، در**۱۰۹۵**، کامل ، ۵۳۱+ ۱۷۵+ ۵۵۱گ[ف . آصفیه ۲ :۳۵].

4726۱ــ **تهران**، مجلس۵۶۸۲: نستعلیق کهن‌سدهٔ **۱۱** ، آغازبرابر نمونهٔ **۲**، ۳۱۸ص ۲۳ س[ف.مجلس ۱۰ : ۱۳۶].

47292 ــ**تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۸۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، نسخه از وقایع سال دوم هجرت تاباب پنجم دربیعت عقبهٔ ثانیه است [نسخه‌ها۵: ۶۴۹].

47263 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۸۷ Egerton : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، آغازبرابر

نمونهٔ ۱، ج۱، ۳۱۱ گ ۲۶س.

47264 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۸۸ Egerton: دنبالهٔ جلد پیشین وبهمان‌خامه، ۴۲۷ گ ۲۳ س [ریو ۱ : ۱۴۹-۱۵۰].

47265ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۶۷/ ۳۱۷۲ : سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۲۳].

47266 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ S.۵۹ (۱۰۰ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۱۵۸ گ ۱۸ س [ف‌محمداشرف: ۱۱۹].

47267ـ**حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ S.۶۲ (۱۰۳ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، بخش‌سوم استورکن۴وخاتمه، ۳۱۱ + ۴۱۹ گ ۱۹س [ف. محمداشرف: ۱۲۱].

47268ـ **آصفیه**، ۷ سیر : نستعلیق خوش ، **۱۱۰۰** ،رکن ۳ و۴ و خاتمه است، نسخه هفت‌بار مقابله‌شده، ۲۵۸ گ‌۲۵س [ف . آصفیه ۲ : ۳۵].

47269 ـ**تهران**،سنا۲/ ۱۱۵: نستعلیق **۱۱۱۵** (ص۲۹-۴۲ هامش) پاره‌ای ازآن‌است [نسخه‌ها ۶ :۴۴۲].

47270 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۵۱۲ (۴۱۳۰ف): نوشتهٔ**۱۱۱۵**، ۶۷۶گ [آکیموشکین ۱ :۵۵۳].

47271ـ **لاهور**، پنجاب، پبلک‌لائبر-یری ۹۹۲۱،۲۹۷ معین(۳): نستعلیق حبیب‌الله آدینهٔ ۱۲ رمضان **۱۱۱۹** ، رکن سوم وچهارم را دارد، ۳۳۱ گ ۲۱س[منظوراحسن‌عباسی: ۲۲۸].

47272 ـ **مدینه**،مکتبةالمحمودیه۲۳-۲۴۲م: نوشتهٔ **۱۱۲۹** [نسخه‌ها ۵ :۵۲۲].

47273 ـ**حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ S.۶۴ (۱۰۵ف) : عبدالله فرزندمحمد، ۱۸ صفر **۱۱۳۴** (۱۷۲۱ م) ، ۲۰۰گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف:۱۲۲].

47274 ـ**موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸۱۷ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، ج ۱ ، ۴۰۰ گ ۱۷س.[ریو۱: ۱۵۰].

47275ـ**لاهور** ، پنجاب پبلک‌لائبر-یری ۹۹۲۱، ۲۹۷ معین (۱): نستعلیق ونسخ میانهٔ سدهٔ**۱۲** ، آغاز برابر نمونه، مقدمه ورکن یکم، ۱۶۹ گ [منظور احسن عباسی: ۲۲۵] .

47276 ـ**لاهور**، پنجاب، پبلک‌لائبر-یری ۹۹۲۱، ۲۹۷ معین(۲)، نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۲** ، مقدمه‌ورکن‌سوم‌آن ناقص، ۱۳۵گ [منظوراحسن‌عباسی: ۲۲۷].

47277 ـ **کاشان** ،کتابخانهٔ‌امیرکبیر: نستعلیق‌شب‌سه‌شنبهٔ ۱۴ محرم **۱۲۰۲** [نسخه‌ها ۴ :۳۵۵].

47278 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۳۹۳ (۴۱۳۷ف) : نوشتهٔ **۱۲۶۵** ، ۵۸۱ گ [آکیموشکین ۱ :۵۵۳].

47279 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۹۸ (۴۱۳۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۷۳** ، (۱پ - ۱۸۷ر) [آکیموشکین۱ :۵۵۳].

47280 ـ**حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ S .۶۳ (۱۰۴ف): نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**،و یادداشت۱۲۰۹.ازرکن۳(باب۴)آغازورکن۵و خاتمه رادارد، [ف. محمداشرف : ۱۲۱].

47281 ـ **تهران**، فرهادمعتمد۱۵۱ : نستعلیق شیخ‌احمدفرزندتاج‌الدین‌محمودخطیب ملتان، بی‌تاریخ، جدولبندی شده[نسخه‌ها ۳ : ۲۴۳].

47282 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۵۱۱ (۴۱۲۹ف): بی‌تاریخ ،۲۲۳گ.

47283 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۳۵۹ (۴۱۳۱ف): بی تاریخ، ۳۲۵گ.

47284 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۶۴۷ (۴۱۳۲ف) : بی تاریخ، ۳۹۱گ.

47285 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۶۹ D (۴۱۳۳ف): **بی تاریخ ، ۴۰۲گ.**

47286 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۶۵۶ D(۴۱۳۸ف) : بی تاریخ ، ۱۴۷ گ [آکیموشکین ۱ :۵۵۳].

47287 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۶۱ .S (۱۰۲ ف): **آغاز:** رکن دویم از کتاب معارج النبوة در ذکر ولادت حضرت ... رادارد و نیز رکن ۳ و بخشی از رکن ۴ را، ۳۱۱گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف : ۱۲۰] .

47288 ـ **داکـا** ، دانشگاه ۴۱۶ DU (۲۷ف): نستعلیق ، بی تاریخ، ۴۲۲گ [ف.حبیب الله ۱:۲۲] .

47289 ـ **موصل** ، مدرسة النبی شیث ۴۳: انجام افتاده [ف . موصل :۲۰۹].

47290 ـ **پیشاور**، دارالعلوم الاسلامیه، مشرقیه ۱۴۰۵ : جلد یکم [لباب المعانی ، عبدالرحیم:۲۶۵].

47291 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳ سیرة محمدیه فارسی طلعت: نستعلیق خوش، بی تاریخ، زرین، ۵۶۰ گ ۲۷ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۵۸].

47292 ـ **پاکستان** ،دانشگاه پنجاب ۷۴ PeII ۲۳۹۰(۱۶ف): نستعلیق ، بی تاریخ ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۷۶گ ۲۱س [ف.عبدالله ۱:۱۸].

47293 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۷ pcII ۴۴۶ (۱۷ف): نستعلیق، بی تاریخ ، ۴۲۳گ ۲۳س [ف. عبدالله ۱: ۱۹].

معجزات آن حضرت ص

از سید نور علی مخاطب به قدرت جنگ فرزند قادرالدوله بهادر . گزیده از کتابهای سیر است.

47294 ـ **آصفیه** ، تاریخ و شمارهٔ قفسه یادنشده (ف. ج۳ ص ۳۸۰): [بریگل ۱: ۶۰۶].

معجزات خاندان پیامبر

47265 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۶۳/۴۳۹: سدهٔ **۱۳** «معجزات اهل بیت» است [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۴].

معراج المحمدی

از ناشناس.

47296 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۵۱۳ (۴۱۴۹ ف) : نوشتهٔ **۱۲۸۴** (۷-۱۸۶۸م) تنها پنج فصل از کتاب رادارد (۱۶۵ر-۱۹۲پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۵۴].

معراج محمدی

47297 ـ **پاریس** ، ملی ۲۰۶۵ : تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۵].

معراج نامه

از عطار تونی ، که ۵ نسخه از آن در ص ۳۲۲۳ یاد شده است.

اینک نسخه‌ای دیگر :

47298 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۲ : ۱۰۵۰ر۴ : تاریخ یادنشده.

معراج نامه

از کسی بنام قاسم.

47299 ـ **هند** ،لکهنو،دانشگاه ۲۰۶: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده (ف .ص ۲۶)

[بریگل ۱: ۶۰۵].

معراج نامه

چند گفتار ناشناخته.

47300 ـ **آصفیه**، ۳: نوشتهٔ **۱۰۳۲** (۲۲-۱۶۲۳م) [ف. آصفیه ۲: ۸۸۰].

47301ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف، ذیل یکم ۱/۸۳۷): نوشتهٔ **۱۱۳۴** (۱۷۲۲م).

47302 ـ **تاشکند**، اکادمی علوم ازبکستان ۴۰۶۴: ازسدهٔ **۱۹**م (ف.ج ۵ ص ۳۵۹).

47303 ـ**لندن**، دیوان‌هند D.P۶۳: از سدهٔ **۱۹** م، انجام افتاده.

47304 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۹۷۷ (۴۱۵۰ف): تاریخ یادنشده (۷۵پ-۸۴پ).

47305 ـ**لنین گراد**، اکادمی علوم B ۳۹۲۴ (۴۱۵۱ف): (۴۸ر-۵۷پ).

47306 ـ**لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۳۷۸ (۴۱۵۲ف): (۱پ-۲۳ر).

47307ـ **آصفیه**، ۷۸: تاریخ یاد نشده (ف. ص۸۸۲).

47308ـ **آکسفورد**، بادلیان ۱۴۳: آغاز افتاده [بریگل ۱: ۶۰۵].

معراج النبوه

ازعبدالحق دهلوی؛ (که یاد اودر«تکمیل الایمان: ۹۲۵» گذشت).

47309 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۵۸۶ Or: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۴].

معراج النبوه = معراجنامه = قصهٔ معراج....

باید ازهمان معین مسکین باشد که در «معارج النبوه ۴۵۴۲»ی خود دست برده و این یکی را در ۲۴ فصل ساخته باشد، چه تخلص او بسیار در این یکی نیز دیده‌شده‌است.

بنگرید: استوری ۱: ۱۸۹ ـ بریگل ۱: ۵۶۸.

47310 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ایوانف: ۳۲۵): از سدهٔ **۱۷** م [بریگل ۱: ۵۶۸].

47311 ـ **لنین گراد**، اکامی علوم C ۵۱۳ (۴۱۵۳ ف): نوشتهٔ **۱۲۸۴**، (۱ پ-۱۶۵ ر) [آکیموشکین ۱: ۵۵۵].

معراج النبوه

ازناشناس. درسرگذشت پیامبر.

47312 ـ **تهران**، دانشسرایعالی ۱۳۹ قریب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، پایان آن نونویس محمدشیرازی‌ست‌در۱۲ شعبان ۱۲۲۵ درسنندج [نسخه‌ها ۵: ۶۴۹].

معرفة الائمة

از محمدعلی کرمانشاهی(که یاد او در «سفینة‌النجات: ۴۴۸۹» گذشت) درهفتادویك‌مجلس بنام ناصرالدین‌شاه‌نگاشته است، نام کتاب و نگارنده‌وشاه‌دردیباجه‌آمده‌است. **آغاز**: حمد و سپاس خداوندیراسز است که‌از عیب وعیوب‌مبرا است... وبعد، درعهدمیمون‌وقرن‌همایون... ناصر الدین‌شاه.

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۲۴۶.

47313ـ **تهران**، ملك ۶۰۷۹: نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴**، ۲۲۳گ ۱۸ س [رؤیت].

مغازی‌النبی

ازشیخ یعقوب صرفی کشمیری، که نسختی ازآن‌درص ۳۲۲۵ یادشده‌است. به‌سال ۹۹۸ یا

۱۰۰۰ به‌روش «اسکندرنامه»ی نظامی سروده است. وچهاربار در سدهٔ ۱۹ م درلاهورچاپ‌شده است.

درآن آمده : توانم به‌نظم **نظامی** رسید می‌ازجام **خسرو وجامی** کشید ـ بدانسان که از «پنج گنج» ش‌سه **گنج ـ عیان** کرده گشتم‌درباب سنج ـ **دو گنج دگرهم توانم نمود.** گهرهـای معنی‌توانم فزود ـ **ولی بهرگنج** چهارم کنون ـ مرا باید امدادحق‌رهنمون.

سپس میگوید: داستان اسکندررا **نظامی** سرودوبقایای آنرا **خسرو** گفت،وچیزی ازآن **نماندکه** من بسرایم. من‌چیز تازه‌ای‌خواهم‌گفت **که** درهرجدیدی‌لذتی‌ست،سپس: دل‌من‌مرا گفت **اگر طالبی**ـ درافشان‌بشرح **مغازی‌النبی**،در بارهٔ تاریخ‌سرودن میگوید: طلب‌گر توخواهان این مطلبی ـ زحرف دوم از مغازی‌النبی(غ = ۱۰۰۰). **آغاز:** خدایا خدایی مسلم‌تر است ـ خداوندی هردو عالم‌تر است.

نگارنده روزگاری ازهندبه‌سمرقندرفته و نزد مرشدش شیخ‌حسین خوارزمی بوده‌سپس به هند آمده نزد همایون و اکبر پادشاه بوده است.

47314 ـ **داکـا**، دانشگاه ۲۱۱ DU (۱۱۶ف): نستعلیق، ۲۷ذیقعدهٔ **۱۲۰۰** (۱۸۴۴م). آغاز افتاده، ۱۲۱گ[ف. حبیب‌الله ۱:۹۹].

47315 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۱۲۳Pe I I۹۸ (۲۱ف): نستعلیق بی‌تاریخ، ۲۲۱گ ۱۶س .

47316 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶۹ PPeII۲۰(۱۹ف): نستعلیـق۲۷ع۲/ **۱۲۲۶** ، آغازبرابر نمونـه، ۲۰۵ گ ۱۷س [ف. عبدالله ۱:۲۰]

47317 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب B ۱۳۳۲ PeII۹۸ (۲۰ف): شکستهٔ ۲۹ع۱/ **۱۲۵۶**، ۲۵۶گ ۱۴ س [عبدالله ۱ :۲۰].

47318 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنـجاب ۲۱۰۵ PeII۹۸A(۲۲ف): نستعلیق، بـی‌ـ تاریخ، ۲۴۳ گ ۱۵س[ف. عبدالله ۱:۲۱].

47319 ـ **داکـا** ، دانشگاه ۴۳۶ DU (۱۱۵ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغازبرابر نمونه، ۱۲۰ گ [ف .حبیب‌الله ۱ :۹۷].

مفتاح الالم

ازمحمدحسن اصفهانی فرزند حاج محمد رفیع رشتی. درچندمجلد ، که‌جلد سوم آن در مجلسهایی‌ست کـه درهـر مجلس پس ازتمهید مقدمه‌ای‌ازتواریخ‌واخباروسروده‌ها به‌سوگواری می‌پردازد، ودر غرهٔ شعبان ۱۲۸۰ ق این‌مجلد به‌انجام‌رسیده‌است. **آغاز** ج۳: حمدله. وبعدعرضه می‌دارد بندهٔ خاکسارفانی.

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۳۱۸.

47320 ـ **قم** ، فیضیه۱۸۳۵(۴۲۱) : نستعلیق شکستهٔ عبدالجواد قزوینی،۲۶ شعبان **۱۲۸۰** ، ۲۹۸ ص ۱۲س[ف. فیضیه۲: ۱۳۱].

مفتاح البکاء

نگاشته درکربلا ، ذیحجهٔ ۱۲۵۸ ق. پس نباید نگاشتهٔ ملامحمدصالح برغانی قزوینی (م ۱۲۸۳ق) نگاشته درکربلا ۱۲۷۰ق‌باشد.

بنگرید: ذریعه۲۱: ۳۲۱.

47321 ـ **مشهد** ، رضوی۸۹۹۸: نسخ خوب سدهٔ **۱۳** ، آغازدردیباجه افتاده: باوجود اغتشاش بال ... وقتل‌وغارت اموال بلدهٔ طیبهٔ کربلا در شهر ذیحجهٔ ۱۲۵۸... آنرا مسمی به مفتاح‌البکاء نموده، ۲۷۰ گ ۱۵س [ف . سید عبدالعزیزطباطبایی‌یزدی].

مفتاح الجنان

از محمدعلی فرزند محمدامین قهدریجانی لنجانی، درسوگواری. گویا جز دو کتاب زیر است:

استوری ۱: ۱۱۸۲ (مفتاح النجاح ملامحمدزنجانی)ـ ف. مشار: ۲۸۰۳ (مفتاح الجنة محمدبن محمد زنجانی).

47322ـ **قم**، آستانه ۵۸۵۶: نسخ ۸ع ۲/**۱۲۶۸**، ۲۶۸ گ ۱۲س [ف. آستانه: ۱۷۱].

مفجعه

از حاج محمدعلی مجتهدساروی مازندرانی، دریك مقدمه که درآن از اسرارشهادت گفتگو شده، وبر«محرق القلوب» نراقی خرده گرفته است، سپس مجلسهایی. واز سرگذشت پیامبر آغاز میشود، سپس دختر او، امام حسن، امام حسین، سجاد، کاظم، رضا. ودر اینجا کتاب پایان می‌یابد. وهرمجلس باخطبه‌ای آغازمیشود وسرگذشت وسوگواری‌ست. نام نگارنده در کتاب نیامده بلکه دروقفنامهٔ نسخه نگارنده شناسانده شده‌است. **آغاز:** ثناوستایش خاص حکیمی‌ست که ساقی حکمتش مجلسیان بزم مصائب را سرمست بادهٔ تسلیم ورضا گردانید.

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۳۵۸ـ مصفی المقال: ۲۸۰.

47323ـ **نجف**، مدرسهٔ قزوینها، شیخ اسدالله قزوینی: نوشتهٔ حسین فرزند میرزاولی پهنه کلاهی (از توابع ساری)، **۱۲۵۸**ق، با وقفنامهٔ مشهدی‌جانی ساروی مؤرخ ۱۵ شعبان ۱۲۵۹، که در آن نام نگارنده آمده است [ذریعه ۲۱: ۳۵۸].

مفرحة الفؤاد = مفرجة الفؤاد

ازامان میرزافرزند فتحعلیشاه، درسرگذشت وفضایل علی، بنام محمد شاه (۱۲۵۰ - ۱۲۶۴ ق) بسال ۱۲۶۴ نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی ذکره زیب[۲] لسان الذاکرین وفکره انیس.

47324ـ **تهران**، ملی ۸۰۷ف: نستعلیق چهار شنبهٔ ۲۶ صفر **۱۲۶۴**، زدین، ۱۲۴گ ۱۱س [ف. ملی ۲: ۳۴۳].

مقاصد الاولیا فی محاسن الانبیا

= قصص الانبیاء

ازعمادالدین ابوالقاسم محمود فرزند احمد فاریابی، درگذشته ۶۰۷ ق، در سرگذشت پیامبران وچهارخلیفهٔ عرب برای سلجوق ابو- المظفرابراهیم فرزند جلال الدین ازآل افراسیاب نگاشته شده‌است.

وازهموست کشکول اخلاقی ومذهبی «خالصهٔ حقایق» که در ۵۹۷ق به انجام رسانده است. **آغاز:** سپاس وستایش مرخداوندیرا که یاقوت ناطقه دراطراف لسان انسان ودیعت نهاد.

بنگرید: استوری ۱: ۱۶۱ - بریگل ۲: ۵۱۵.

47325ـ **دانمارك**، کپنهاك، پادشاهی (ف. مهرن ۴۱): نوشتهٔ **۱۰۳۷** ق (۲۸ - ۱۶۲۷م).

47326ـ **آصفیه**، ۵۲ (ف. ج ۲ ص ۸۸۲): نوشتهٔ **۱۰۴۴** ق (۵ - ۱۶۳۴ م) [بریگل].

47327ـ **تاشکند**، اکادمی علوم ازبکستان ۵۸۲۹ (ف. ج۸ ص۲۴۶): نوشتهٔ **۱۰۸۱** ق (۱۶۷۰م). آغاز افتاده.

47328ـ **تاشکند**، اکادمی علوم ازبکستان ۵۸۳۰: از سدهٔ **۱۷** م. آغازافتاده.

47329ـ **تاشکند**، اکادمی علوم

ازبکستان ۴۷۹۳ (ف. ج ۶ص۴۲۳) : ازسدهٔ **۱۷** م، انجام افتاده [بریگل].

47330 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۴ : ۱۲۹۵): نوشتهٔ پایان‌سدهٔ**۱۷**م.

47331ـ**اسکتلند**، ادینبورك، دانشگاه ادینبورك (قدیم) ۱۸۹: در**۱۱۸۶** قویا کمی پیش ازآن[بریگل].

47332 ـ **کلکته**، بوهار ۳۸ : نوشتهٔ سدهٔ**۱۸**م.

47333 ـ **انگلستان**، منچستر، لیندـ سیانا ۴۲۲ (ف. ص۱۸۴) : نوشتهٔ **۱۲۳۵** ق (۱۹ -۱۸۲۰م).

47334ـ**موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۳۹ Or : پیرامن **۱۸۴۴** م (۱۲۶۰ق)، بخشهایی ازآن است [ریو ۳ : ۱۰۳۰].

47335 ـ **هند**، الیکره ،شرقی‌اسلامی ۱۹ : نسخهٔ کهن، تاریخ یادنشده (ف. سیدکامل حسین ص ۶۰)[بریگل].

47336 ـ **لندن**، دیوان هند ۷۱۰ DP : تاریخ یادنشده[بریگل].

مقالهٔ شخصی سیاح

عباس افندی، درص ۴۳۹۰ گذشت.

مقامات

ازمیرزای بمرودی، درسوگواری. **آغاز:** هذاکتاب میرزای‌بمرودی‌المسمی با لمقامات. دریغابه‌پیرانه سرـزداغ یکی یوسف‌آساپسر.

47337 ـ**مشهد**، جامع گوهرشاد ۴۸۰ : نسخ محمد حسن کلی پسر آخوندملا حسین علی، ۱رجب **۱۳۰۵** (روزنوروز)، در مدرسهٔ قاین، ۱۴۹گ[ف. شهرستانها ۱ :۱۸۲].

مقامات عالیه محمد و آل‌محمد

= رساله در...

از محمد کاظم هزارجریبی، (که‌یاداودر «افلاکیه: ۲۳۹» گذشت) برپایهٔ‌احادیث. **آغاز:** حمدله... اخبار منتخبه را که دلالت میکند برجلالت‌وبزرگواری آل‌محمد.

47338 ـ**مشهد**، رضوی ۳/ ۷۱۵۵ : باتاریخ **۱۲۳۶** درمجموعه رساله‌های او (۲۸ پ -۹۴ر) [سیدعبدالعزیز طباطبایی].

مقام رضا = مقامات‌رضا

از محمدمعصوم‌خادم مشهدی‌فرزند رفیع الدین محمد خادم غروی، در۱۱۱۵ـ۱۱۲۰ در سرگذشت حضرت رضا، در یك‌مقدمه وپنج باب و یك‌خاتمه، بنام شاه سلطانحسین صفوی [دیباجه]. شعرهایی‌ازخودودیگران‌نیز درآن‌آورده است. مقدمه درعددفرزندان حضرت‌موسی کاظم، احوال‌مادرحضرت‌رضاازمولدومدت‌عمر. باب ۱ـ در آمدن حضرت‌رضا به‌خراسان وسبب مرگ و برخی‌ازمعجزات‌اوتاروزشهادت۲ـ کیفیت‌مرگ و خوارقی که درآن‌هنگام‌رخ‌داده ۳ـ بانیان خاکجای‌اووشهرسنابادوتعمیرات آنجاتاروزگار نگارش ۴ ـ ثواب زیارت خاکجای او ۵ ـ آداب زیارت. خاتمه در برخی از مسایل شرعی متعلق بزیارت‌بارگاه وآداب‌نامه به‌ضریح‌انداختن وبزرگ داشت خادمان و دربانان.

آغاز ۱: بندگی‌ازداغ قبول‌شفکارـگردن آزادی ازاوطوق‌دار

... روایح روح‌پرور هرگونه صلوات و تسلیم زیبندهٔ مرقدمطهر. **آغاز۲:** مصباح‌سپاس بیقیاس شایستهٔ‌پرتوافزایی‌شبستان کبریای‌کریم است.

بنگرید : ذریعه ۲۲ :۱۰

47339 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۹۶۸ : نستعلیق گویا نگارنده، آغازبرابر نمونهٔ **۱**،

۲۱۲ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۶۵].

47340 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۳۹: نستعلیق احمد فرزند میرزا عبدالعظیم گرگانی، آدینهٔ ع۲/**۱۲۹۹**، ج۱، آغاز برابر نمونهٔ **۳**، [نسخه‌ها ۵: ۶۴۹].

مقتل

گویا از شوقی که این تخلص در بیتهایی در آن آمده، به نثر و نظم، درچهارده شراره: ۱ ـ ذکر مصیب غلام موسی بن عمران ۱۴ ـ شهادت قاسم بن حسن با سایر برادران.

47341 ـ **قم**، آستانه ۵: ۱۲ ـ ۶۰۷۹ ـ: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، بایادداشت ۱۳۰۲، ۸۴ گ ۱۵ س [ف. آستانه: ۱۷۴].

مقتل

از میرزا محمد پیشنماز پسر شیخ مهدی یزدی واعظ، درگذشتهٔ ۱۳۶۶.

47342 ـ **مشهد**، مدرسه میرزا جعفر ۱۵۰۶: نستعلیق نگارنده با خط حاج مروج الاسلام در بارهٔ تاریخ مرگ نگارنده [ف. شهرستانها ۱: ۳۳].

مقتل

به نثر و نظم شیوا، فارسی و عربی، و با این عنوانها: ۱ ـ قصهٔ مسلم عقیل ۲ ـ داستان فرزندان مسلم ۳ ـ المقتل الاعظم لحسین بن علی ۴ ـ فضیلت و معجزهٔ وفات فاطمه ع ۵ ـ مولود فاطمه ع ۶ ـ تزویج فاطمه ۷ ـ مجلس اندر وفات فاطمه ۸ ـ اما بعد از وفات رسول ص ۹ ـ المجلس الرابع ۱۰ ـ المجلس الخامس ۱۱ ـ المجلس الاخر من اخبار الحسن بن علی الی آخر وفاته ۱۲ ـ المجلس الرابع من الاخبار بعد وفات الحسن. برخی جاها آمده: خداوندان اخبار روایت کنند، راویان اخبار روایت کرده‌اند، چنین آورده اند راویان اخبار و ناقلان آثار.

47343 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۹۲۰: نسخ سدهٔ **۱۰**، آغاز و انجام افتاده، نسخه آشفته شده، ۱۴۰ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۴۰۳۲].

مقتل

چند نسخهٔ ناشناخته. از سرگذشت خاندان پیامبر و سوگواریه

47344 ـ **تهران**، ادبیات ۱۵۸ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده، ۴۶۱ گ [ف. ادبیات ۲: ۶۴].

47345 ـ **یزد**، وزیری ۴۳ (۷۵۲۵): نستعلیق زیبای میرعلی اکبر، شوال **۱۱۴۳**، آغاز افتاده، ۱۶۱ گ ۱۵ س [ف. شیروانی ۱: ۵۵].

47346 ـ **یزد**، وزیری ۱۲۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، **آغاز** افتاده: ای دل گر از غم جگر پارهٔ حسن ـ لخت جگر زدیده به دامان رود سزاست، انجام نیز افتاده. ۶۰ گ ۲۰ س [ف. شیروانی ۳: ۹۱۱].

47347 ـ **رشت**، جمعیت نشر فرهنگ ۷۱۶م: شکسته نستعلیق محمدعلی فرزند محمد نبی آهی، **۱۲۴۴**، در سرگذشت پیامبر و امامان تا حضرت رضا. **آغاز**: ذکر رحلت جناب رسول خدا ص من کلام نبی ره. رسولان دیار محنت غم و پیغمبر کشور مصیبت والم عرش بر ان راه روان و کرسی نشینان آیات جودت، ۳۳۹ گ ۱۱ س [ف. محمد روشن: ۹۶].

47348 ـ **یزد**، وزیری ۳۴۵۳ (۱۰۲۱ ف): نسخ سدهٔ **۱۳**، در شانزده مجلس، آغاز افتاده، ۲۴۸ گ ۱۶ س [ف. شیروانی ۳: ۸۲۵].

47349 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۳۸:

نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳ (گ ۴۱-۱۰۸)[ف. سید عبدالعزیز طباطبایی].

47350- یزد، وزیری ۳-۱۳۴۷۳: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز و انجام افتاده، ۱۶۷ گ ۱۷ س[ف. شیروانی ۱: ۴].

47351- یزد، وزیری ۱۰۴۲ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴؛ آغاز: بسمله. در کتاب خرایج وجرایح مذکور است که، ۱۳۱ گ [ف. شیروانی ۳: ۸۳۱].

47352 - تهران، ادبیات ۲/۷۱ جوادی: بی‌تاریخ [ف. ادبیات ۳: ۲۶].

مکارم الکرائم

از ملاعلی زواره‌ای، در ترجمهٔ «مکارم الاخلاق» طبرسی. که دو نسخهٔ آن در ص ۱۶۹۱ یادشده است.

واینك نسخه‌هایی دیگر:

47353 - لنین گراد، اکادمی علوم C۱۱۱۲ (۴۲۱۶ ف): نوشتهٔ ۱۱۱۳ ق، ۱۵۲ گ [آکیموشکین ۱: ۵۶۳].

47354 - لندن، دیوان هند ۷۴۴ DP؛ از سدهٔ ۱۹ م [بریگل: ۵۴۱].

مکین الاساس فی احوال سیدنا ابی الفضل العباس

ازمحمد باقر فرزند محمد حسن قاینی، (که یاد اودر «نور المعرفه: ۱۰۰۳» گذشت). جزءسوم ازکتاب «کبریت احمر» اوست درشرایط منبر، درسرگذشت حضرت عباس پسر حضرت علی

آغاز: الحمدلله الخبیر باصناف ماصمت ونطق، البصیر.

بنگرید: طبقات اعلام الشیعه، نقبا: ۲۰۴.

47355 - مشهد، فرهنگ وهنر، الف ۲: نسخ موسی فرزند کربلایی میرزا عبدالجواد جهکندوکی، ۱۳۳۰، درپایان سروده‌هایی ست درمرثیهٔ مرگ نگارنده، ۲۸۸ ص ۱۸ س [ف. کتب خطی: ۱۰۹].

مناقب

درجنگهای حضرت علی، بانثر مسجع و سروده‌هایی ازخود نگارنده.

47356- مشهد، جامع گوهرشاد ۱۸۰۱: نسخ خوش سدهٔ ۱۳، آغاز وانجام افتاده [ف. شهرستانها ۱: ۱۸۵].

مناقب ائمه

ازناشناس، با تخلص بهشتی (بنگرید: نور المشرقین: ۴۰۵۴) ازکتابهای تبلیغاتی آغاز روزگارصفویان است.

آغاز: حدیث وحکایات از کتاب معتبر درشأن حضرت أئمهٔ معصومین به جهت محبان خاندان انتخاب ونوشته شد. بسمله. روایت است از سید رسل ونسیم روضهٔ سبل...

انجام: بهشتی نصرت آل پیغمبر - بدین معنی نه‌ازاهل بهشتی. تمت...

47357- تهران، دانشگاه ۲۹۷۸/۱۷: در جنگ رفیع حسینی سدهٔ ۱۱ (ص ۶۵-۱۰۵) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۸۵].

مناقب الاولیا

از کسی بنام محمدصادق، شایدهمان محمد صادق کشمیری همدانی نگارندهٔ «کلمات صادقین» نگاشتهٔ ۱۰۲۳ (۱۶۱۴م) و «طبقات شاهجهانی» نگاشتهٔ ۱۰۴۶ (۳۶-۱۶۳۷م) باشد.

مناقب پیامبران است در ۲۵ برگ، افسانه‌در بارهٔ پیامبران پیش ازاسلام وسرگذشت کوتاهی ازپیامبر اسلام وخلفای راشدین است.

47358 - هند، کلکته، انجمن آسیایی بنگال، کرزن ۱۰۱: نوشتهٔ ۱۰۳۸ (۱۶۲۹ م)

[استوری ۱ : ۱۶۶ـ بریگل ۲:۵۲۵] .

مناقب چهاریار گزین

محمدعالم صدیقی علوی.

47359 ـ لنین گراد اکادمی علوم C ۱۶۰۲ (۰۰۰ف): نوشتۀ ۱۰۳۶، ۱۳۹۱ پ-۱۶۴ر) [آکیموشکین ۱:۲۸۲].

47360 ـ مدینه ، عارف حکمة ۳۰۷: نوشتۀ ۱۰۵۸ [نسخه‌ها ۵ :۴۸۱].

مناقب الخلفا

از قوام‌الدین محمد فرزند نصرالدین محمد مشهور به ملاامیر.

سیر خلفاء است ، بروزگار عبیدالله‌خان ازبك (۹۴۶-۹۴۰). دریك مقدمه و پنج فصل و خاتمه‌ای نگاشته است.

47361 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۶۵۰ (۴۲۸۲ف): نوشتۀ ۹۹۷، (۱پ-۳۶ پ) [آکیموشکین ۱:۵۷۱].

مناقب السادات

شهاب‌الدین عمر دولت آبادی ، درگذشتۀ ۸۴۹.

47362 ـ آصفیه ، ۱۱۲۵ حدیث: نوشتۀ ۱۰۹۹ [ف. آصفیه ۴:۲۶۸] .

مناقب الطاهرین ودلایل المؤمنین

از عمادالدین حسن استرآبادی طبری، سدۀ هفتم، (نگارندۀ «تحفة الابرار:۶:۹۰۶» وجز آن) . درمناقب وقصص چهارده تن. نام نگارنده و کتاب در دیباجه آمده است.

آغاز: الحمدلله الذی خلق الانسان من طین، وجعل نسله من سلالة من ماء وطین... اما بعد، مؤلف این کتاب... الحسن بن علی.

بنگرید: روضات الجنات: ۱۶۹ـ ذریعه ۱۸: ۴۱۴ ـ فرهنگ ایران زمین ۱۳: ۶۸.

47363 ـ تهران ، مجلس ۱ ۴۹۰۱: سدۀ ۱۰ ، برخی از برگها نونویس ۱۳۶۰ ، نام کتاب در دیباجه مناقب الطاهرین ودلایل المؤمنین یادشده است، آغاز برابر نمونه ، ۳۲۲ گ ۱۹ س [ف. مجلس ۱۴:۱۱۳].

47364 ـ بغداد، المتحف العراقی ۹۲: نستعلیق سدۀ ۱۲ ، درفهرست بنام مناقب الطاهرین فی فضایل اهل البیت المعصومین یاد شده است [نسخه‌ها ۵ :۴۰۶] .

مناقب مرتضوی

امیر محمد صالح حسینی ترمذی متخلص به کشفی ، درگذشتۀ ۱۰۶۰ (قطب هادی میرصالح متقی) فرزند عبدالله مشکین رقم ، اکبرآبادی در سرگذشت حضرت علی وامامت او. در دوازده باب: ۱ - نصوص قرآنی در شأن علی ۲- احادیث نبوی ۳ ـ مناقب ۴ ـ عقد نکاح علی با فاطمه ۵ ـ علم و کشف ۶ خوارق ۸ـ زهد و ورع ۸ـ سخاوت ۹ ـ قوت و شجاعت ۱۰ ـ فراست و کیاست ۱۱ـ متمکن شدن برسریر خلافت صوری ومعنوی ۱۲ـ انتقال از عالم فنا به عالم بقا.

آغاز: بسم الله الرحمان الرحیم ـ سبحان الله العلی العظیم ـ خداوندا عطا کن نشۀ ذوق .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۱۱ـ استوری ۱: ۲۱۴.

47365 ـ تبریز ، تربیت ۱۴۶ (۱۰۸ ف) : نستعلیق خوب ۹۹۷ ق در اورنگ آباد هند، ۸۳۲ص [ف. محمد نخجوانی: ۹۷].

47366 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹۲۴، ۲۹۷ صا(۲): نستعلیق شکسته ۲۵ ج ۱/ ۱۰۴۹ ، آغاز افتاده، ۳۱۶ گ [منظور احسن عباسی ۲:۵۸] .

47367 ـ موزۀ بریتانیا، ۲/ ۲۵۷۹۲ Add : با تاریخ ۱۰۶۶ (۱۶۵۶م) دردفتر

(گ ۱۰۹-۱۳۰)[دیو ۲: ۸۵۵].

47368 ـ **هند**، بانکیپور ۴۹۴: نستعلیق **۱۰۷۶**، آغاز وفهرست مطالب برابر نمونه، ۳۱۱ گ ۱۷ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۱۲۰].

47369 ـ **شیراز**، دکتر وصال: نوشتهٔ عبداللطیف فرزند میرحسین فرزند میر ابراهیم حسینی، **۱۰۹۸**، درشاهجهان آباد، برای حاجی علی رضا [نسخه‌ها ۵: ۲۹۴].

47370 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹۴۴، ۲۹۷ صا (۱): نستعلیق حیات بیگ سبزواری، ۱۴ صفر **۱۰۹۹**، آغاز برابر نمونه ۲۶ گ [منظور احسن عباسی ۲ : ۵۵].

47371 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۶۹۷: نوشتهٔ روزگار نگارنده، سدهٔ **۱۱**، ۳۳۸ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

47372 ـ **هند**، بانکیپور ۴۹۵: نستعلیق **۱۱۰۸**، آغاز برابر نمونه، ۳۵۵ گ ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۱۲۲].

47373 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۷۷/۴: نستعلیق ناقص نزدیك **۱۱۱۵** در ۱۲ باب (ص ۶۰-۸۶) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۵].

47374 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPF118 ۱۷۰۱ (۳۰ف): نستعلیق فیروزپور، صفر **۱۲۳۴**، آغاز برابر نمونه، ۳۵۵ گ ۱۵ س [ف. عبدالله ۱: ۲۴].

47375 ـ **تهران**، سپهسالار ۵۵۸۰: نسخ عبدالجبار بروجردی، ۲۲ ج **۱/۱۲۶۵**، [ف. سپهسالار ۵: ۶۵۵].

47376 ـ **داکا**، دانشگاه ۴۰۴ DU (۲۹ف): نستعلیق، با تاریخ **۱۹۰۵**م، ۲۵۱ گ [ف. حبیب ۱: ۲۳].

47377 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۲۰۲: نستعلیق **۱۳۵۸** ق (!) درسیکاگل، ودر ۱۳۴۱ (!) در دکن بوده است [ف. شهرستانها ۱: ۱۸۵].

47378 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۵۱۹: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، بخشی از آن است [ف. شهرستانها ۱: ۱۸۵].

47379 ـ **تهران**، فرهاد معتمد ۱۴۳: شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده. درفهرست آمده: مناقب مرتضوی گویا ازمیرصالح کشفی [نسخه‌ها ۳: ۲۴۴].

47380 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۶۸۴ (۴۲۸۸ف): بی تاریخ، ۱۲۷ گ [ف آکیموشکین ۱: ۵۷۲].

47381 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APF115 ۱۰۹ (۳۱ف): نستعلیق، بی تاریخ ۲۷۸ گ ۱۵-۱۷س [ف. عبدالله ۱: ۲۵].

مناقب و مثالب

از یکی از واعظان سدهٔ اخیر.

47382 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۹۶۷ (۹۴۹۶): نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده، ۲۱۷ گ [ف. شیروانی ۲: ۷۹۵].

منبع البکا

از محمدصالح فرزند محمد برغانی قزوینی (که یادآور «کنز الباکین: ۴۵۲۳» گذشت)، که پس «معدن البکاء» خود که بعربی است نوشته، ترجمه مانندیست درچهارده مجلس.

آغاز: حمدله... چنین گوید ... محمد صالح بن محمد البرغانی... القزوینی ... که چون فارغ شد ازتألیف «معدن البکاء».

47383 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۳۲: نسخ **۱۲۵۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۴۹ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۰۶].

47384 ـ تهران، دکتر قاسم زاده (مجاهد) ۷: شکستهٔ محمد نبی مشهور به آقا فرزند ملا محمدعلی، ۱۴ع/ ۱۲۹۸، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

47385 ـ تهران، دکتر قاسمزاده ۸ شکستهٔ ابوالحسن الحسینی القزوینی، غرهٔ رجب ۱۳۳۰، آغاز یك برگ افتاده [رؤیت].

منتخب الاخبار

از بهاءالدین فرزند سعدالدین.

سرگذشت پیامبران است، بویژه پیامبر اسلام و چهار خلیفهٔ پیشین و امامان.

47386 ـ آکسفورد، دیوان هند (اته ۱۶۶): نوشتهٔ ۱۱۴۸ (۱۷۳۵م).

47387 ـ آکسفورد، دیوان هند (اته ۱۶۷): تاریخ یادنشده، ولی تازه. [بریگل ۱: ۶۰۶ - استوری ۱: ۲۰۵].

منتخب ترجمهٔ فتوح ابن اعثم

متن از ابن اعثم (بنگرید: ترجمهٔ فتوح: ۴۴۳۵) گزیده از ناشناس، ساختهٔ ۱۱۵۰ (۱۷۳۷م) آغاز: احمد بن اعثم کوفی کتاب «مفتاح الفتوح» بعبارت عربی مشتمل بر وقایع و سوانحی که بعد رحلت افضل الرسل ع.

47388 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ H ۴۲۲ (۸۳ف): شکسته نستعلیق پایان سدهٔ ۱۳، ۹۳ گ ۱۲ س [ف. محمد اشرف: ۱۰۴].

منتخب الروضه

بنگرید نسخهٔ لنین گراد ۴۷۳۹۰.

در چند فصل و یك خاتمه. در مناقب و وفات سیدالمرسلین. و خاتمه (در ثواب زیارت رسول وسایر ائمه، خصوص حضرت حسین ورضا) است. [نسخهٔ قم].

آغاز: حمد بیحد حکیمی راسز است جلت عظمته که خاك این عالم فانی را به آب محبت.

بنگرید: بریگل ۱: ۶۰۶.

47389 ـ قم، فیضیه ۱۸۷۴ (۴۵۷): نستعلیق ابن امیر محمدعلی، آدینهٔ ۱۶ ذیحجه ۱۲۷۶، ۲۲۸ ص ۱۷ س [ف. فیضیه ۲: ۱۴۵].

47390 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۴۳۶۸ (۴۲۹۳ف): نوشتهٔ ۱۳۱۴ (۹۶-۱۸۹۷). از عبدالکریم فرزند مرشد، گزارش زندگی پیامبر وفاطمه ودوازده امام ونزدیکان ایشان، در یك مقدمه و ۲۲ فصل ویك خاتمه است، ۹۷ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۵۷۳].

منتخب قصص الانبیا

آغاز: الحمدلله الذی جعل الحمد مفتاح ذکره.

47391 ـ هند، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۳۲۷): نوشتهٔ ۱۰۲۷ق، (۱۶۱۸م) [بریگل ۱: ۵۳۵ - استوری ۱: ۱۶۹].

منتخب محمود

از محمود میرزا قاجار (که یاد او در «دیوان: ۲۵۱۷» گذشت). یکی از بخشهای «مجمع محمود» اوست، که در ۲۵ سالگی به دستور پدرش فتحعلی شاه، در محرم ۱۲۳۸، درسرگذشت پیامبر ومعجزات او در دو قسمت نگاشته است. آغاز: بسمله. قال النبی ص نوم العالم افضل من عبادة الجاهل.

47392 ـ تبریز، حسین نخجوانی (شماره یادنشده): در مجموعه نوشتهٔ ۱۲۳۵، بنام مجمع محمود است (مجلهٔ ادبیات تبریز ۱۳: ۱۲۲) [بریگل ۱: ۵۹۴].

47393 ـ مجارستان، اکادمی بوداپست: در «مجمع محمود» نوشتهٔ رمضان ۱۲۴۴، فیلم آن

در دانشگاه ش ۲۸۶۳ هست [فیلمها : ۷۹۶].

47394 - **تهران**، ملی ۲ / ۲۳۴۹ ف: نستعلیق شکسته آمیز سدهٔ **۱۳** ، در «مجمع محمود» (ص ۱۱ - ۴۹) آغاز برابر نمونه [یادداشتهای دکتر جان لایو نگود].

منتخب مراثی

در سوگواری پیشوایان، از پیامبر تا حضرت رضا ، به نثر و نظم، گویا در ۱۲۴۶ ساخته شده باشد. عنوان «مجلس» نیز دارد. **آغاز:** احب علیا ولا ابالی وان افشا ... چون این قضیه مثل ندارد بر روزگار - تا دامن جلال خدا رفت آن غبار.

47395 - **تهران** ، دانشگاه ۴۹۷۷ : نسخ و نستعلیق ، سدهٔ **۱۳** با تساریخ **۱۲۶۵** - **۱۲۷۱** در دفتر، ۲۵۹ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۴].

منتخب المناقب

از محمدعلی فرزند محمدسلیم. که در ۱۱۳۴ (۱۷۲۱ م)، در سرگذشت پیامبر و خلفای پیشین عرب و امامان نگاشته است .

بنگرید: استوری ۱: ۲۰۶ - بریگل ۱ : ۵۹۲.

47396 - **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۷۲ (۴۲۹۹ ف): نوشتهٔ نگارنده در **۱۱۳۴**، ۴۷۲ گ [آکیموشکین ۱: ۵۷۴]:

المنتقی فی سیرة المصطفی = ترجمهٔ مولود المصطفی

در ص ۴۴۴۱ گذشت.

منیم النادمین

از حسینقلی فرزند ملامحمدباقر اردکانی. در روضه‌خوانی.

47397 - **یزد**، جامع کبیر ، وزیری ۸۴۰ (۱۴۲۱۱): نسخ نگارنده، ع ۱۶ / **۱۲۶۱**، آغاز افتاده، ۲۴۷ گ ۱۹ س [ف . شیروانی ۲ : ۷۰۸].

موائد الفوائد و فرائد الموائد

از ملاحسن فرزند علی کنتوری یزدی حایری (که یاد او در «انوار الشهاده : ۴۴۱۴» گذشت).

در سرگذشت حضرت حسین و سوگواری، بفارسی و عربی و اوجز نگارندهٔ «مهیج الاحزان: ۴۵۵۷» است. **آغاز** ج ۲: الحمدلله الذی جعلنا من الشاکرین لا نعمه و المستعظمین بموائده.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۳۴۲.

47398 - **تهران**، دانشگاه ۱۳۰۹ : نستعلیق ، شاید نسخهٔ اصل، جلد ۲، آغاز برابر نمونه، ۱۶۲ گ ۱۶ س [ف . دانشگاه ۷: ۲۸۰۱].

موسی نامه

در ص ۳۷۴۶ گذشت.

موسی نامه = تاریخ موسوی

در ص ۴۱۰ گذشت.

مولود حضرت رسالت پناه محمدی

از حاجی نورالدین محمد کازرونی، بدستور شاه یعقوب که باید همان شاه آق قوینلو باشد، بسال ۸۸۵ ق (۱۴۸۰ م) بدان آغاز کرده است. مثنوی ست بلند ، در سرگذشت پیامبر ، در چهار قسم، (بنگرید: ترجمهٔ مولود المصطفی: ۴۴۴۱) .

بنگرید : استوری ۱: ۱۸۶ - بریگل ۱ : ۵۵۹.

47399 - **ترکیه**، اسکوتادی، سلیم آغا، خدایی افندی ۱ / ۹۷: از سدهٔ **۱۰** (۱۶ م).

47400 ـ **استانبول**، ملت کتب خانه سی، حکیم اوغلی علی پاشا ۸۱۲ : ازسدهٔ **۱۰** (۱۶م) [بریگل].

47401 ـ **استانبول**، انیورسیته، یلدز کوشکو (خصوصی) ۳۹ : از سدهٔ **۱۲** (۱۸م) [بریگل].

مولود مکی

47402 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۴/۳ bQ (۲۰۲) : تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۱۷۲].

مولودنامه

از خواجه محمد، فرزند محمود دهدار شیرازی، متخلص به فانی، درگذشتهٔ ۱۰۱۶. در بارهٔ زایش پیامبر به نظم. نام سراینده در «ذریعه ۹: ۸۰۳» احمد یاد شده است.

47403 ـ **آمریکا**، پرینستون، دانشگاه ۸۶ : (ف. هیتی، مقدم، ارمجانی) [بریگل ۱: ۵۷۸].

مولودنامه = مولودیه

درزایش پیامبر. دوگفتار ناشناخته.

47404 ـ **یزد**، وزیری ۱۴۶۸/۷ : باتاریخ **۱۲۳۳** ق در دفتر (۹۵-۱۰۴)، بنام **مولود نامه** یاد شده است [ف شیروانی ۳ : ۹۶۷].

47405 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۴/۱ bO (۲۰۲) : تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده وبنام **مولودالنبی** ست [ف. بنگال : ۱۷۱].

مولودالنبی المکرم

از محمد قزوینی.

47406 ـ **لهستان**، ورشو، دانشگاه ارا: نوشتهٔ **۱۰۰۲** (۱۵۹۳م) (ف. مساجدا: ۱۳۶) [بریگل ۱: ۶۰۵].

مولودیه

ازحاج علی اکبر شیرازی، به نظم و نثر واز هموست: فاطمیه: ...

47407 ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۸۱ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۲۲۸].

مولودیه

درزایش پیامبر، در ص ۳۵۸ گذشت.

مهر ساطع

در فهرست کتابخانه در بخش فضایل و مناقب آمده، و تاریخ نگارش آن ۱۲۲۰ یاد شده است.

47408 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱قف ۱۲۵ : نوشتهٔ محمد اسماعیل فرزند جمال الدین، در **۱۲۳۹**، [مخطوطات، سرفراز علی ۵۱].

مهیج الاحزان

ازملاحسن حایری یزدی فرزند محمد علی، درگذشته پس از ۱۲۴۲ ق. درآداب هر یک از تعزیت و سوگواری، بسال ۱۲۳۷ ق [با آنچنانکه ازمجلس هشتم آن بدست می‌آید]. درایران به ۱۲۷۵ ق همراه «ملهوف ومقتل ابومخنف» وپس از آن چندبارچاپ شده است. وازهموست «اکمال الاصلاح» در ترجمهٔ «اصلاح العمل» سیدمجاهد واوجز ملاحسن فرزند علی حایری یزدی کتنوی درگذشتهٔ ۱۲۹۷ ق نگارندهٔ «انوارالشهاده» است

آغاز : الحمدلله المتفرد بالقدم والبقاء المتوحد بالعظمة والکبریاء الحاکم بمایری.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه، کرام : ۳۴۲و۳۴۶.

47409 ـ **تهران**، ملی ۶۹ف: نستعلیق

و نسخ ، محرم **۱۲۴۰** ، در دارالسلطنه قزوین آغاز برابر نمونه، زرین، ۲۶۸ گ ۱۷ س [ف. ملی ۱: ۶۰] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۴۹ هست [فیلمها ۱: ۲۶۲].

47410 ـ **ری**، عبدالعظیم ۲۷۳: نستعلیق ملااسحاق پسر محمد بیك تركمان تهرانی، آدینهٔ ذیحجه ، **۱۲۴۹** ، بدستور آقا محمد حسن ، [نسخه‌ها ۳: ۴۵۳].

47411 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۹۴۱: نستعلیق وشکستهٔ هاشم فرزند علی اصغر هروی ، ع **۲/ ۱۲۶۴** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۲].

47412 ـ **یزد** ، جامع كبیر ، وزیری ۹۳۶ (۴۳۶): نسخ ابوتراب حسینی، دوشنبه ع **۱/ ۱۲۶۹**، آغاز برابر نمونه، ۳۸۵ گ ۱۷ س [ف. شیروانی ۲: ۷۶۵].

میزان الدین فی معرفة الیقین

از عبدالحسین لسان السلطنه، نگارندهٔ آثار البدیعه «۶۴۶» وجز آن. درآن آمده برای خدمت بدین اسلام و مذهب جعفری حالات حضرت علی را از كتاب «تاریخ الخلفاء» عبدالرحمان سیوطی (۸۰۹-۹۱۱) بفارسی درآوردم.

بنگرید : كشف الظنون ۱ : ۲۹۳ (تاریخ الخلفاء)ـ هدیة العارفین ۱: ۵۳۴ (سیوطی).

47413 ـ **تهران** ، ملی ۷۳۶ ف: نسخ ۱۳۱۹ ، گویا نگارنده، برای مظفرالدین شاه، ۵۲ گ ۱۹ س [ف. ملی ۲: ۲۵۸].

ن

ناسخ التواریخ

عباسقلی سپهر ، در بخش تاریخ ایران ص ۴۳۹۴ گذشت .

نامهای پیامبران

47414 ـ **تهران** ، مجلس ۱۵/ ۳۴۵۷: درجنگی از سدهٔ **۱۱**، (ص ۳۷-۳۹). گفتاری ست در نام پیامبرانی كه نامشان درقرآن آمده، و جدایی گفتهٔ مفسران در پیامبر بودن و یا نبودن ذوالكفل [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۹۸].

47415 ـ **تهران**، مجلس ۳۸/ ۳۴۵۶: سدهٔ **۱۲** نامهای پیامبر اسلام است . (ص ۳۰۸ - ۳۱۲). **آغاز** : در این باب بشنوای درویش . بدانكه درعرف بین الناس چنان وارداست كه چون اهتمام دربارهٔ فرزند [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۹۵].

نامهای دوازده امام = بیان ...

47416 ـ **لنین گراد**، اكادمی علوم C۱۳۲۴ (۳۸۸ف): باتاریخ **۱۲۹۶** دردفتر، (۶۵پ-۶۷ر) در فهرست بنام بیان اسامی دوازده امام است [ف. آكیموشكین ۱: ۷۹].

نامه‌های پیغمبر (ص) و حكایتهای آن

نامه‌های پیامبرست به پادشاهان.

آغاز : اكنون چند كلمهٔ دُر نگین بلطف و عنایت جهان آفرین از نامه‌های دربار گوهر نثار سیدالمرسلین.

47417 ـ **قاهره** ، دارالكتب ۱/ ۴۰ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق، بی تاریخ، زرین (گ ۱-۹) ۳۱ س [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۸].

نباء الانبیاء و جنت الماوی فی

سیرة خیر الوری

از ابوابراهیم اللهیارفرزند حاجی محمدیار فرزند میرزا محمد فرزند قولیج میرزا بخارایی، بسال ۱۰۸۱ (۱۶۷۰م) ، اگر پرسند تاریخ کمالش-بگو کین شمع بزم سالکان است در تاریخ پیامبران از آدم تا پیامبر اسلام و خلفای عرب ودوازده امام شیعه . در دو مجلد . **جلد یکم** در هفت طبقه وهر طبقه در چند تذکره . طبقهٔ یکم در آفرینش در هفت تذکره. طبقهٔ دوم در آدم وابلیس در هشت تذکره . سوم نوح-هود در نه تذکره . چهارم ابراهیم- یعقوب ده تذکره. پنجم یوسف-شعیب نه تذکره . ششم موسی بیست و سه تذکره. هفتم داودوسلیمان... چهارده تذکره. **جلد دوم** در چهار باب وهر باب درچند فصل : باب یکم در سرگذشت پیامبر اسلام در ۲۰ فصل. دوم خلفای بزرگ ۴ فصل . سوم امامان شیعه ۱۱ فصل . چهارم در بارهٔ «ستهٔ باقیهٔ عشرة المبشره» ویاران اصحاب صفه، در ۴ فصل . **آغاز** ج ۱ : افتتاح سخن آن به کنند اهل کمال- بـه ثنای ملك الملك خدای متعال . **آغاز ج ۲:** سپاس بی قیاس نثار کبریای منزه اساس خالق الاشیاء و نگـارندهٔ ارض وسما.

47418 ــ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۶۵ سیر (۱۳۰ فه) : نستعلیق ۲۶ رمضان **۱۰۹۳** (۱۶۸۲م)، هر دوجلد ، آغاز برابر نمونـه ، ۵۶۱ گ ۲۱س [ف. محمد اشرف: ۱۴۵].

نبی نامه

از ناشناس.

47419ــ **افغانستـان**، کابل (ف. بورکی Beaurecueic ۱۷۲) : تاریخ یاد نشده ، آغاز وانجام افتاده (ف. بورکی ۱۱۵) [بریگل ۱ : ۶۰۶].

نثر الجواهر فی تلخیص سیر ابی الطیب والطاهر

از علیم الله فرزند سید عتیق الله فرزند فضل الله بلخی (۱۱۰۹ق ۱۲۰۲) ، تـرجمهٔ «نـظم الدرر والمرجان ، فـی تلخیص سیر سید الانس و الجان» از اوحدالدین میرزا خان برمکی جالندهری هندی، وازمترجم است : تقدیس الرحمان عن التقیید بالزمان، وانهار الاسرار در گزارش «بوستان» سعدی هر دو به فارسی، زبدة الرویات درفقه، نزهت السالکین درعرفان.

بنگرید: ایضاح المکنون ۲ : ۶۵۸ (نظم الدر) هدیة العارفین ۱ : ۶۶۷ (علیم الله).

47420 ــ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۸۲۱/ ۳۸۵۴: تاریخ یـاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۲۴].

نجات الخافقین

از محمد واعظ فرزند محمدتقی قاینی، در یك مقدمه وچهارده باب ویك خاتمه، درسر گذشت حضرات فاطمه وعـلی وحسن وحسین وسجاد ورضا است وروضه خوانی. وازروی «بحار» و «عوالم العلوم» و جز اینها ساخته است . نام کـتاب و نگارنده وفهرست مطالب در دیباچه هست.

آغاز : حمد وسپاس بی اندازه وقیاس با اندازهٔ بارگاه بی انباز، وتحفهٔ ساحت گاه بی نیازی است که رنج وبلا ومحنت وابتلا راسنگ محـك ماسوی و بوتهٔ اختیار ماوراساخته.

47421 ــ **تهران** ، ادبیات ۱۴۷ب : نستعلیق خوش **۱۲۷۸** ق، ۲۳۷گ ۲۲س [ف. ادبیات ۱ :۸: ۵۰].

نجات العاصین

از ذوالفقار فرزند رجب مشهدی بخاری ، دریك دیباچه بادو مقدمه وهفتادوشش مجلس به

شمارهٔ شهیدان کربلا، که‌در دوشنبـه ۲۹ رجب ۱۳۰۶ نگاشته است ،درآغاز نگارنده از سفر ۱۲۹۹ خودبه بخارا یادکرده‌است. **آغـاز :** دیباچهٔ‌کتاب نجاة‌العاصین، مشتمل بردو مقدمه ، مقدمهٔ اولی در اقرار واعتراف نمودن جـامع بعجز ونادانی‌خود. این نجات عاصیان است، ای عزیز.

47422 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۷۵۴ : نستعلیق بی تاریخ ، ۳۷۴گ ۱۶س[ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۱۷].

نجات‌المجرمین

ازمحمد کاشمری‌فدایی.

درسوگواری.

47423 ـ **مشهد** ، رضـوی ۸۶۹۲ : نستعلیق نگارنده ، ۲۰۳ گ ۲۷ س [سیـد عبدالعزیز طباطبایی].

نجم‌ثاقب‌دراحوال امام‌غایب

از حاج میرزا حسین نوری (۱۲۵۴ قـ ۱۳۲۰ق)فرزندمحمدتقی، درتاریخ‌وداستانهایی شگفت‌ازمهدی موعود شیعیان،و بیشترساختگی. **آغاز:** سپاس‌بیرون‌ازاندازه‌وقیاس.

بنگرید : طبقات اعلام‌الشیعه ـ نقبا: ۵۴۳ تا ۵۵۵.

47424 ـ **مشهد**، رضوی ۹۳۶۱: بخشی از آغاز آن و پاره‌هایی دیگر ازنسخه بخامـهٔ نگارنده است‌وتاریخ **۱۳۰۳** رادرپایان دارد . باتقریظهایی ازعلمای‌روزگار نگارنده: میرزا حسن‌شیرازی ، حاج‌میـرزا ابوالفضل تهرانی کلانتری، آغازبرابر نموند ، ۱۹۰ گ ۲۶ س [رؤیت].

نخبهٔ‌سپهری

ازطالب اوف، عبدالرحیم فرزندابوطالب فرزند علیمراد ، نجارتبریزی (تبریز ۱۲۵۰ ق ـ تمرخان داغستان۱۳۲۹ق) و ایـن تـاریخ در «ریحانة الادب» (۱۳۲۸-۱۲۷۲) یاد شده است.

درسرگذشت پیامبر اسلام وجنگهای‌اوست و مسایل اعتقادی دراستانبول وتبریز۱۳۲۲ق وتهران همانسال چاپ شده‌است .

آغاز: ... بعقیدهٔ اسلام نوح ع هزار و ششصدو چهل ودو سال بعدازهبوط‌آدم ع‌متولد شده . تابش پسرلمك بن‌متوشح بن ادریس...

بنگرید :ف .مشار: ۱۵۷۲.

47425 ـ **تبریز**،ملی۳۱۶۶: نستعلیق شکستهٔ‌عبدالمحمدفرزندحاج‌محمدرحیم‌تبریزی، سه‌شنبهٔ ذیحجهٔ **۱۳۰۲** ، ۱۲۲گ ۱۶س [ف. ملی تبریز ۱:۱۶۲].

نسب‌نامهٔ پیامبر و امامان و امامزادگان

چندگفتار ناشناخته.

47426 ـ **تهران** ،ملك ۵۶۸۵/۲۳ نستعلیق رجب **۹۹۷** (۸۶ پ-۸۸ر) نسبنامه و لقب امامان است . **آغاز:** هذا تحقیق انساب الائمة‌الطاهرین‌واسمائهم‌والقابهم‌وکنیتهم‌وابائهم وامهاتهم[رؤیت].

47427 ـ **تهران**،دانشگاه۲/ ۲۴۵۳: نستعلیق نزدیك **۱۰۷۱** نسبنامهٔ‌پیامبر وامامان است (ص۹۶-۱۰۳) [ف.دانشگاه۹: ۱۱۸۶].

47428 ـ **اصفهان**، عمومی ۳۳۰۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، نسب‌نامهٔ‌امامزادگان است با سرگذشت کوتاه‌هریك، **آغاز:** افتاده: محسن بن‌امام‌زین‌العابدین‌راچهارفرزند بـود، بدین اسامی: محمود ویعقوب وحسین وحسن. اما نقی بن‌محسن بن‌امام‌زین‌العابدین‌را چهارفرزندبود

بدین اسامی: طیب وطاهر وفضل وحارث. امـا عسکری بن، ۲۳۴ص ۱۲س [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۱].

47429 ـ تهران، مجلس ۴۹۰۳/۷: باتاریخ ۱۱۱۸ دردفتر، (۶۳ر-۶۴پ). نسب نامهٔ چهارده تن است. آغاز: نسب نامهٔ حضرت أئمهٔ معصومین ص. اول دراحوال حضرت خاتم الانبیاء... نقل از نگارستان. نسب شریفش براین موجب است: محمدبن عبد... [رؤیت].

47430 ـ مشهد، رضوی ۲۹ رجال: نسخ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵: نسب پیامبر وامامان و وتاریخ زادومرگ وخلافت ونقش مهر وتاریخ مرگ ایشان است. آغاز: الحمدلولیه والصلاة عـلی نبیه محمد المصطفی، ۴۴گ ۸س [ف. رضوی ۲: ۳۶۲].

47431 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ NM5 (۵۹۷ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲، نسب نامه وتاریخ زایش ومرگ ومدت زندگی پیامبر است تا آدم، دوازده امام، خلفای راشدین، و اولیاءالله صوفیان. آغاز: تاریخ ازمهتر آدم ع تا محمد مصطفی ص، ۴۷گ ۹ س [ف. محمداشرف ۲: ۲۴۱].

47432 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۴۶۴ (۴۴۲۸ف): نوشتهٔ ۱۲۳۹، (۱۸ر-۱۹پ) بنام «نسب نامهٔ حضرت محمد مصطفی» یاد شده است [آکیموشکین ۱: ۵۸۶].

47433 ـ مشهد، رضوی ۹۷۸۸/۳ فهرست نشده: نستعلیق محمد باقر، باتاریخ ذیقعدهٔ ۱۲۵۹ در دفتر بهمین خامه، (۱۱۴ر-۱۱۷پ). آغاز: درنسب والقاب واعمار وآجال و اولاد حضرات ائمه (ع) از کتاب «زبدة التصانیف». بدان ای عزیز که امیرالمؤمنین علی [رؤیت].

47434 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۹۶۰ (۴۴۲۹ف): بی تاریخ، (۴۸پ-۵۱پ) نسب نامهٔ پیامبر «شجره نامهٔ شریف» است. [آکیموشکین ۱: ۵۸۶].

نسب نامهٔ حضرت عبدالعظیم

آغاز: نسب نامهٔ حضرت امامزاده واجب التعظیم والتکریم امامزاده عبدالعظیم بن عبدالله بن علی الشدید بن حسن الامیر بن زید بن امام حسن...

47435 ـ تهران، مجلس ۳۴۵۵/۱۶۷: نوشتهٔ احمد غلام عملهٔ خزانـه در ۱۱۳۸ (ص ۱۶۱) [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۵۲].

نسخة الاولیا = جدول ائمه اثنی عشر

از سلیمان سعدالدین فرزند امن الله عبدالرحیم فرزند محمد مستقیم، مشهور به مستقیم زاده، درگذشتهٔ ۱۲۰۲. جدول: نام، کنیه، لقب، نام پدر، فرزندان، تاریخ ختان آنها، جـای زایش، تاریخ زایش، مـدت زندگـانی، جای مرگ، خاکجای آنان، سال مرگ، سبب مرگ دوازده امام است.

نظام الانساب

از محمد منصور علی متخلص به خرد، فرزند سید زین العابدین نقوی بخارایی فرزند سید رحم علی ازنوادگان مخدوم جهانیان جهان گشت، بسال ۱۳۰۷، درنسب پیامبران تـا آدم، وسپس نسب بزرگان و قبایل و راجگان هندی و دانشمندان را تا روزگار خود گرد آورده است. ودرآغاز کتاب خود هشت فهرست برای مطالب آن ساخته است. تادسترسی بکسان آسان گردد: ۱ـ نام قبایل ۲ـ نام پادشاهان وامیران ووزیران ۳ ـ پیامبران ۴ ـ دانشمندان ومشایخ ومحدثان ۵ـ نسابون (دانشمندان نسب شناس) ۶ ـ اصحاب پیامبر ۷ ـ سرایندگان ومردان بنام ۸ـ مردان بنام. وازهموست: معارف شتی ص ۴۲۰۲

47436 ــ آصفیه، ۴۰۵ متفرقات: نستعلیق ۱۳۰۷ ق، بخامهٔ نگارنده، جلد ۱، ۴۱۵ ص.

47437 ــ آصفیه، ۴۰۶ متفرقات: نیز همان نستعلیق، ولی بی تاریخ، از همان روزگاران، جلد۲، ۶۱۶ ص [ف. آصفیه ۲: ۶۱۵]

نفایس الاخبار

از محمدرضا قزوینی کنی. ازسدهٔ چهاردهم، باعنوان: مجلس، مجلس.

47438 ــ نجف، امیرالمؤمنین ۸۰۵: گویا نسخهٔ اصل، ۲۴۳ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی یزدی].

نفایس العرایس = ترجمهٔ قصص الانبیا

ازمحمد فرزندحسن دیزیدوزی (که چلبی اوراالدیدوری، الدیزومی یادکرده‌است)، ترجمه ای‌ست از«قصص الانبیا»ی کسایی، امام علی فرزند حمزه نحوی قاری بغدادی کوفی. نام و کنیهٔ این کسایی چندگونه یادشده‌است: گاهی ابوالحسن و گاهی ابو عبدالله و گاهی محمد فرزند عبدالله و گاهی محمدفرزندعبدالملك وگاهی حسن فرزند محمد وجزآن یادشده است. و بگفتهٔ استوری او حتماً همان ابوجعفر محمدفرزندعبدالله کسایی نگارندهٔ «عجایب الملکوت» که در «کشف الظنون» یاد شده‌است می‌باشد. وکتاب او کمی پیش از ۶۱۷ ق بعربی نگاشته‌شده ونسخه‌های آن بسیار است وچاپ نیزشده‌است.

بنگرید: کشف الظنون۲: ۱۳۲۸ (قصص الانبیا) ــ هدیة العارفین ۲: ۶۶۸ (کسایی) ــ استوری۱: ۱۶۱ ــ بریگل ۲: ۵۱۵.

47439 ــ پاریس، ملی ۵۱ S.P: نسخ یوسف فرزند محمد فرزند حمید فرزند سعید فرزند احمد. نزدیك بپایان ج۲/ ۶۷۳ [بلوشه ۱: ۳۶۶] فیلم آن دردانشگاه ش۷۶۶ هست [فیلمها: ۱۵۴].

47440 ــ استانبول، بایزید، عبد النافع افندی ۵۲۷۵: نوشتهٔ پیرامون ۹۵۰ ق (۳-۱۵۴۴م). با ۴۴ مینیاتور.

47441 ــ استانبول، طوپقپوسرای، بغدادکوشکی (ف. تاور ۲۹۴): نوشتهٔ ۹۸۳ ق (۱۵۷۵م). با ۲۱ مینیاتور.

47442 ــ باکو، اکادمی علوم آذربایجان شوروی ۳ (ف.ج.۱ ص۱۴): تاریخ یاد نشده، انجام افتاده.

نزهة الاحزان وصیحة الاشجان

از محمد یوسف دهخوارقانی (که یاداو در «کشف الغموض: ۹۸۱» گذشت)، بروزگار شاه عباس‌دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) ازروی «روضة الشهداء»ی کاشفی، در یك مقدمه‌وپنج مسلك و یك خاتمه نگاشته‌است، ودرسه‌شنبهٔ ۲۱ ذیحجهٔ ۱۰۶۹ بپایان رسانده است.

آغاز: الحمدلله‌علی السراء والضراء.

47443 ــ مشهد، رضوی ۳۰۵ اخبار: نستعلیق ۱۰۷۱، زدین، وقف نادرشاه، آغاز برابر نمونه، ۱۷۱ گ ۱۹ س [ف. رضوی۱: ش۳۰۵ اخبار].

47444 ــ مشهد، رضوی ۹۶۲۰: نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۱-۱۲، آغاز: الشفاء و الحیاه والفنا، ۱۸۴ گ ۱۸ س. [ف. سید عبدالعزیز طباطبایی].

47445 ــ تهران، سپهسالار ۵۶۰۰: نستعلیق میرزامحمد کاتب، ۱۲۳۹، ۲۸۳ گ ۲۰ س [ف. سپهسالار ۵: ۷۳۱].

47446 ــ بغداد، المتحف العراقی ۹۳:

نسخ محرم **۱۳۰۰** [نسخه‌ها ۵: ۶: ۴۰۶].

نود و نه نام پیامبر

از ناشناس. **آغاز**: محمد، احمد، محمود حامد.

47447 ـ **هند**، بانکیپور ۲۱۵۹: سدهٔ **۱۷** م، (۲۳ر ـ ۲۴ ب) [عبدالمقتدر، ذیل ۲: ۱۱۳].

نورالابصار

از محمدعلی فرزند محمد صادق حسینی. (بنگرید: تاریخ راحت افزا: در بخش هند). درتاریخ پیامبر ودخترش فاطمه ودوازده امام شیعه. **آغاز**: الحمدلله الذی خلق الانسان لعبادته واصطفاهم علی ماسواهم.

47448 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۶۷ سیر (۱۴۵ف): نوشتهٔ ۲ رمضان **۱۲۲۲** (۱۸۰۷ م)، ۱۵۱ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف: ۱۵۹].

نورالابصار فی سیر سید الابرار

از صبغة‌الله فرزند محمدغوث شافعی مدراسی ازپایان سدهٔ یازدهم هند، درسرگذشت پیامبر، دردو قسم (جلد). قسم یکم درزایش تامرگ او. **آغاز**: لآلی متلالی حمدوثنا نثار بارگاه صمدیکه غنچهٔ وجود انسان.

47349 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۶۶ سیر (۱۴۳ف): نسخ خوب و نستعلیق **۱۲۹۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۰۷ گ ۱۵ س [ف. محمداشرف: ۱۵۶].

نورالانوار

از سراینده‌ای باتخلص خطایی، شایدهمان خطایی یزدی عقدائی، آقا محمد علی باشد که بروزگار فتحعلی شاه ازعقدا به اصفهان آمده و سپس به گیلان رفته است. سراینده میخواسته «فضایل الانوار»ی رادرچهارده دفتربسازدنتوانسته واین یکی را در رویدادهای کربلاساخته است،

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۹۸ ـ مجمع الفصحا ۲: ۱۰۸ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۹۳.

47450 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۸۲۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز دردیباچه وانجام در داستان مختار افتاده است، ۲۱۶ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۶۲].

نورایمان

از مولوی عبدالرحیم فرزند عبدالکریم صفی‌پوری. نگارندهٔ «منتهی الارب فی لغات العرب» که فرهنگ عربی بفارسی‌ست، و «غایة البیان فی علم اللسان» و «المسالك البهیة فی قواعد النحویه» که این دو دستورزبان عربی‌ست بفارسی. وجزآنها.

در زنجیرهٔ نژاد وصفات نیك ومعجزات و خصوصیات دیگرپیامبراسلام ویاران اوست. گویا در هند بسال ۱۲۹۹ ق چاپ شده است".

47451 ـ **کلکته**، پادشاهی، بوهار ۴۳: ازسدهٔ **۱۹** م [استوری ۱: ۲۰۲ ـ بریگل ۱: ۵۹۴].

نورالشهدا

ازسیدنورالاصفیای اورنگ آبادی، درگذشتهٔ ۱۲۵۵.

47152 ـ **آصفیه**، ۱۶۴۷ تاریخ: نوشتهٔ پیرامن **۱۳۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۱۰۶].

نورالعیون

از محمد باقرشریف قمی اصفهانی، فرزند محمد تقی شریف حسینی، ازروزگارنادرشاه، و شاگردمیرزامحمدتقی الماسی (م ۱۱۵۹). در دوجلد: یکم دراصول عقایدوحالات امامان تامهدی،

دوم درس گذشت حضرت حسین ورویداد کربلا، در ۱۱۷۸-۱۱۷۹، باعنوانهای: تنویر، مجلس، مظهر نگاشته است (بنگرید: منتخب نورالعیون: ۹۹۶). **آغاز:** الحمدلله اشرقفی قلوب اولیائه لتعریفه وتوحیده.

47453- **یزد، جامع کبیر:** نسخ و نستعلیق نگارنده، وتاریخ ۱۰ج۲/ **۱۱۶۹** در فهرست کتابخانه که بایستی درست نباشد. [نسخه‌ها ۴۱۶:۴].

47454- **تهران،** دانشگاه ۴۴۱۰: نستعلیق ذیحجهٔ ۱۱۸ **(۱۱۸۰)** که درفهرست از نگارنده دانسته شده‌است، درفهرست نام پدر نگارنده محمدتقی شریف یادشده‌است، نسخه عنوان مجلس، مجلس دارد [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۷۳].

47455- **تهران،** سپهسالار ۶۵۰۷: نسخ حسن فرزند مسلم، ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۲۵۴**، ۲۲۶ گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۵: ۷۳۲].

47456 **تهران،** اصغرمهدوی ۲۶۴/۴۷: نسخ ونستعلیق، باتاریخ **۱۲۷۰** دردفتر، با عنوانهای: مظهر، تنویر، در فهرست نام پدر نگارنده محمدتقی شریف یادشده‌است [نسخه‌ها ۲: ۱۸۰].

نورالعیون

از محمدحسن فرزندحاج معصوم قزوینی، که یاد او در «ریاض الشهاده: ۴۴۷۸» گذشت. گرفته شده ازهمان «ریاض الشهاده» درسرگذشت پنج تن کسا، درچندمجلس وهر مجلس درچندفصل: سرگذشت پیامبر، سه فصل. حضرت زهرا دو فصل، سرگذشت حضرت علی، دوفصل.

آغاز: حمدمرخدایی راکه بندگان خاص خودرا بقدر قابلیت واستعداد ... امابعد، چنین گوید،

47457- **تهران،** دکترقاسمزاده (مجاهد) ۱۶: نسخ یکشنبه **۱۲۵۲** نوشتهٔ محمدعلی فرزند اسماعیل حسینی، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

نورنامه

ناشناخته. شایدچند کتاب باشد.

47458 **- هند،** بانکیپور (ف.ج ۱۷: ۱۶۶۰): نوشتهٔ **۱۱۲۷**، تنها اصل هفتم از کتابی‌ست بنام نورنامه‌ودرمعراج است [بریگل ۱: ۶۰۷].

47459 **- لاهور،** پنجاب پبلك لائبریری ۹۹۲۱: ۲۹۷ نور: نستعلیق باتاریخ ۸ رمضان **۱۱۰۰** دردفتر، کتابی‌ست بنام نورنامه در سوانح پیامبر، آغازافتاده، ش۱دفتر، ۲۲ گ [منظور احسن عباسی: ۲۲۹].

نورین نیرین

خاور، درص ۴۳۹۸ گذشت.

نهایة الانساب

خاتمهٔ کتابی‌ست درسرگذشت پیامبر، که بنام مرشد الدین شاه میرعبدالله مشهور به سید میرزا، از شاهزادگان مازندران نگاشته‌شده است وگویا نگاشتهٔ یکی ازدانشمندان همان سادات باشد. **آغاز:** خاتمه درذکر اولادسبطین وسلسله نسب ایشان. **انجام:** موفور بادقدرپسر ازچنان پدر، آمین.

47460 **- مشهد،** رضوی ۲ رجال: نستعلیق، وقف سلطانم صفوی، زرین، ۱۸ گ ۱۷س [ف. رضوی ۲: ۳۵۳] فیلم آن دردانشگاه ش ۹۲۹ هست [فیلمها: ۲۷۰].

نهایة المسؤال فی مناقب ریحانة الرسول

از عبدالواحد فرزند محمد غوث شافعی ارکاتی، درسرگذشت حضرت حسین، درده‌فصل: ۱- زایش او ۲- القاب او ..... ۱۰- فرزندان او:

بسال ۱۲۰۹ ق. **آغاز:** لالی متلالی حمد و سپاس حمدی که از بحار جنان به ساحل زبان بر آوردن.

47461 **ـ حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۵۰ مناقب (۱۴۴ف): نستعلیق خوب و نسخ ۱۳ ج ۲/**۱۲۳۵** (۱۸۲۰م)، آغاز برابر نمونه، ۸۱ گ ۱۳ س [ف. محمد اشرف: ۱۵۷].

نهایة المسؤل فی روایة الرسول

= ترجمهٔ مولد النبی

متن از سعیدالدین محمد فرزند مسعود فرزند محمد کازرونی (م ۷۵۸) همانکه بنام «ترجمهٔ مولود المصطفی» در ص ۴۴۴۱ گذشت ترجمه از معاصر وی عبدالسلام فرزند علی فرزند حسین ابرقوهی، وبخواهش ابوالاشرف محمد فرزند حسین فرزند علی حسینی یزدی (که یاد او در «حجازیه: ۳۹۹۹» گذشت). در چهار قسم و یك خاتمه. بنگرید: «المنتقی فی سیرة المصطفی: ۴۴۴۱». **آغاز:** سپاس بیقیاس حضرت مبدعی را که ظهور نور محمدی را مطلع انوار ابداع کاینات

47462 **ـ مشهد**، رضوی ۳۱۳ تاریخ (۴۲۸۹): نسخ محمد سجستانی، ۱ع/**۷۶۵** دردار الملك شیراز، آغاز برابر نمونه، ۲۳۶ گ ۲۵ س. همراه «حجازیه» از همین ابوالشرف یزدی [ف. رضوی ۷: ۱۷۹].

47463 **ـ استانبول**، شهید علی پاشا ۱۹۶۲: نوشتهٔ **۷۸۰** (۸-۱۳۷۹م). [بریگل ۱: ۵۵۰].

47464 **ـ استانبول**، ایاصوفیا ۳۵۱۰: نوشتهٔ **۹۰۵** (۱۴۹۹م) [بریگل].

و

واضحة الاخبار = تاریخ موسوی

واقعهٔ کربلا

گویا از امان الله حجازی (که یاد او در «انساب الائمه: ۴۴۱۳» گذشت). در رویداد کربلا، همراه با سروده هایی. **آغاز:** بسمله. حضرت اباعبدالله الحسین در روز عاشورا با آن قوم بیحیا.

47465 **ـ تهران**، ملی ۳/۱۲۸۸ ف: امان الله حجازی که گویا نگارنده نیز باشد **۱۲۴۴** (ص ۱۲۵-۱۴۳) همراه «انساب الائمهٔ» همان حجازی [ف. ملی ۳: ۳۵۱].

واقعهٔ کربلا

چند گفتار ناشناخته.

47466 **ـ حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۵۰ تاریخ (۱۵۲ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در سرگذشت حضرت علی و فاطمه و دو فرزندشان حسن و حسین. **آغاز:** روایت کرده اند که چون اهلبیت امام شهید از ظلم یزید پلید، ۳۶۵ گ. این نسخه و نسخهٔ پسین که دو گفتار جداگانه اند در فهرست بنام **واقعات کربلا** یادشده است.

47467 **ـ حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۴۹ تاریخ (۱۵۳ف): نسخ خوب سدهٔ **۱۳**، در سرگذشت حضرت حسین و خاندانش. آغاز افتاده، ۲۶۱ گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف: ۱۶۸].

وسیلة الفقیر = شرح اسماء الرسول

از محمد هاشم فرزند عبدالغفور سندهی، در گذشتهٔ ۱۱۷۴ (۱۷۶۰م).

47468 ـ آصفیه ، (ف.ج۳ص ۳۸۰): تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [بـریگل ۱ : ۵۹۲].

وسیلة النجات

از حیدر علی خاکی فرزند محمـد ظهیر چلاوهی آملی، درسوگواری به نظم ونثر، در یك مقدمه و بیست‌وسیله‌ویك‌خاتمه، بسال ۱۲۴۵ در آمل نگاشته‌است. **آغاز:** حمدبیحدوسپاس بیقیاس‌خارج از دایرهٔعددسزاوارخالق‌سرمدی

47469 ـ **آمل** ، میـرزا ابـوالحسن پیشنمازآملی: نستعلیق، گویا نسخهٔاصل[نسخه‌ها ۵:۴۰۳].

وسیلة النجات

از نوروزعلی بسطامی، (که‌یاداودر «امواج البکا: ۱۱ ۴۴۱گذشت). ونیزدرسوگواری،درده بخش دریکم محرم ۱۲۷۱ بدان آغازودرپایان همان ماه‌بهانجام رسانده‌است.چندبارچاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌توحدبالـوحدانیةو تفردبالفردانیه.

بنگرید :ف.مشار:۱۶۳۱و۲۹۲۲.

47470 ـ **رشت،** جمعیت نشر فرهنگ ۱۴۶/۸ح:سدهٔ **۱۴** ق ،درده باب [ف،محـمد روشن:۱۴۶].

47471 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۲۵ APell ۷۱(۴۲ف): نستعلیق، بی‌تاریخ آغازبرابرنمونه.

وفات نامهٔ پیامبر

چندگفتارناشناخته.

47472 ـ **لنین‌گراد،** اکادمی عـلـوم ۴۱۹۰ B (۴۵۹۲ف): نوشتهٔ **۱۸۶۴**م،(۴۱ر -۵۵پ) گزارش مرگ پیامبر اسلام‌است ازآندو نسخهٔلنین‌گراد جداست[آکیموشکین ۱:۴۰۶].

47473 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۳/۳۱۱/۳۲۱۶: نوشتهٔمحمد عالمگیر سدهٔ **۱۲** (سال ۳ جلوس اکبر شاه‌ثانی) وفات و تولدنامهٔ پیامبر است [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱:۲۴].

47474 ـ **حیدرآباد،** موزهٔسالارجنگ ۷۱سیر (۱۵۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳** ،وفـات نامهٔپیامبراست. **آغاز:** درصحایف‌آثارولطایف اخبارچنین آورده‌اندکه‌در سال‌دهـم از هجرت آنحضرت ،۶۵گ ۱۱س [ف. محمد اشرف : ۱۶۷].

47475 ـ **لنین‌گراد،** اکادمی عـلوم C۱۹۶۰ (۴۵۹۰ف): بی‌تاریخ،(۹۴پ - ۹۷ پ). منظومه‌ای‌ست در ستایش ومرگ‌او.

47476 ـ **لنین‌گراد،** اکادمی عـلوم B۲۲۳۵ (۴۵۹۱ف): بی‌تاریخ،(۹۹پ-۱۰۴ پ) با پیشین جداست[آکیموشکین ۱: ۶۰۴ - ۶۰۴].

وقایع الطف

ازمقبل اصفهانی ،درسوگواری،نسختی‌از آن بنام «دیوان» درص۲۵۴۳گذشت.

وقایع وقصص انبیا

از فرید الدین عطار ! (بنگرید: تذکـرة الاولیاء).

47477 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی۲۹/ ۳۰۳۴: نوشتهٔملامحمدکاشف‌فرزند ملامحمد رشید ، **۱۱۱۲** (۱۷۰۰م)[ف .دکتر محمدبشیرحسین۱ :۲۴].

هادی المهتدین

ازعلیمراد فرزندحسین گیلانی سیارستاقی تنکابنی. درسر گذشتدوازده‌امام‌شیعیان. **آغاز:** الحمدلله الذی جعلنامن امةسیدالانبیاء... وبعد، چنین گویداقل کل‌قلیل ... علیمرادبن‌حسین .

47478 **ـ تهران،** الهیات ۳/۸۳د: بخامهٔ نگارنده، **۱۲۳۷**، (۱۰۹ر-۱۳۹ر) آغاز برابر نمونه، [ف. الهیات ۱: ۲۲۹ و ۲: ۲۰۱].

هدایة الصالحین

ازناشناس، بدستورشاه‌سلطان‌حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵)، درتشخیص‌روززایش حضرت علی (روز ۱۳ رجب).

47479 **ـ تهران،** مجلس ۳۷۵۳: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز کمی افتاده: بنامیشده‌بانی‌ملت بیضاء مؤسس قواعد شریعت‌غراء سید سلاطین زمان‌وزمین وملجا، ۵۸ص ۱۱ س [ف .مجلس ۱۰: ۱۷۳۷].

همایون نامه

ازناشناس . نویسنده‌ای که‌دردستگاه ابـاقا خان مغول (۶۶۳-۶۸۰ق) کارمیکرده است ، بدستور عطاملك جوینی نگاشته است . تـاریخ عمومی‌ست‌حماسی‌درشیوهٔ «شاهنامه» درسر گذشت پیامبر اسلام وجانشینان او تا روزگارهلاکو.

47480 **ـ ارمنستان،** ایروان، مـاتنا داران ۵۶۱ : نوشتهٔ‌سدهٔ **۱۴**م یاکمی بیش‌از آن تنها جلدیکم‌است درسر گذشت‌پیامبـر ، انجام افتاده [بریگل ۱ : ۵۴۷].

هم و غم

ازحسین فرزندعلی‌حسین فرزند عبدعلی ، در یك مقدمه و چهارده مجلس ویـك خاتمه ، بخواهش‌ملا محمد حسین باقفی یزدی‌نگـاشته است (بنگرید: مصایب‌العارفین :...ازهمو). **آغاز:** الحمدلله الذی‌جعل الهم‌والغم والمصیبة‌و الآلام واجبا... امابعد، اقل‌غلامان‌حسین‌علی... برالواح صافیهٔ‌دوستان... مینگارد که‌این‌ضعیف دردههٔ‌عاشورا بحدیث شریف‌نفس‌المهموم.

47481 **ـ مشهد،** رضوی ۹۲۵۸: نسخ سیدنورالدین فرزند حسین حسینی، ۱۸ ذیحجهٔ **۱۲۶۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۴۶گ ۱۶ س [سیدعبدالعزیز طباطبایی یزدی].

47482 **ـ تهران ،** سپهسالار ۵۶۲۳ : نسخ ونستعلیق محمدعلی کرمانشاهی، سدهٔ **۱۳** درمدرسهٔ سپهسالار قدیم، ۴۷۶گ ۱۰س [ف . سپهسالار ۵: ۷۶۵].

ی

ینبوع الدموع

ازمحمدجعفر استرآبادی (که‌یاداودر «سلك البیان: ۱۱۶» گذشت) درعشت باب : ۱-مصایب پیامبر ۲- حضرت امیر ۳-فاطمه ۴ -امام‌حسن ۵ - حسین ۶ - موسی کاظم ۷- امام رضا ۸ - دیگر امامان. فرزند نگارنده ازاین‌نگارش‌پدر در «مبدءالامال» خودیادکرده است [ذریعه]. **آغاز:** الحمدلله... اما بعد، چنین گویدخادم بساتین مذهب جعفری... که چون‌عزادارای و ذکر مصایب پیشوایان‌دین.

47483 **ـ همدان ،** کتابخانهٔ غـرب ۷۶۵۳: نسخ [ف. دکترمقصود].

بخش سی و هفتم

نیم قارهٔ هند

الف

آثاردکن

رای منالعل.

47484 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ق ف ۱: تاریخ یادنشده، ۲۷۷ص [ف. سرفراز علی: ۹۷].

آثار شاهجهانی

از محمد صادق دهلوی (نگارندهٔ تاریخ شاهجهانی وطبقات شاهجهانی). دریك مقدمه و یك مطلع ویك مقصد ویك خاتمه: مقدمه در مقصود از پادشاهی، مطلع در مجملی از احوال آباء و اجداد پادشاه زمان (شاهجهان)، مقصد در حکایات و نقلیات انبیاء و خلفای راشدین و پادشاهان اهل دین، خاتمهٔ آن بیشتر در تاریخ شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷) است. **آغاز:** ناطقهٔ فصحا را آن قدرت و توانایی کجاست که از وصف مالك الملکی جل و علا تواند بر آمد.

47485 ـ هند، بانکیپور ۵۶۴: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، آغاز برابر نمونه، ۱۵۰ گ ۱۷س [ف. عبدالمقتدر ۷: ۶۵].

آشوب هندوستان

از بهشتی، به نظم. در آن آمده: من این رزمها را همه دیده‌ام - ز کس همچو افسانه نشنیده‌ام... شد این نامه از همت دوستان - مسمی به آشوب هندوستان. **آغاز:** کلام سخن سنج را ابتدا - بنام خدا یست نام خدا.

47486 ـ موزهٔ بریتانیا، 26235 Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، آغاز برابر نمونه، ۶۰ گ [ریو ۲: ۶۸۹].

47487 ـ موزهٔ بریتانیا، 2043/1 Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۴۸م، (گ ۱-۴۸) [ریو ۳: ۱۰۴۴].

آصف نامه = تزوك آصفیه

تجلی علیشاه.

آصف نامه

از ویر رای Vir Rai وقایع نگار، از

نیمهٔ یکم سدهٔ دوازدهم. تاریخ سه تن از آصفجاهیان است: نظام‌الملك آصفجاه بنیادگزار دودمان ، فرزندش نظرجنگ، ومظفرجنگ. پس از دیباچه آغاز می‌شود با : بیان‌ام واب آصفجاه سلیمان دستگاه. **آغاز:** بسم‌الله الرحمان الرحیم. اوست خداوندبه ملك قدیم. حضرت آفریدگار طرازندهٔ نقش لیل ونهار عزشانه وعم نواله که طلسم عالم

47488 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۵ تاریخ (۳۷۴ ف): شکستهٔ نگارنده، ۱۱۴ گ ۱۷ س [ف. محمداشرف: ۴۱۹].

آمدن و پیدایش هند

47489 ـ **آصفیه**، ۶۵۰ تاریخ: تاریخ یاد نشده، ۷۵ ص [ف. آصفیه ۱: ۲۰۳].

آیین اکبری

از ابوالفضل علامی فرزند مبارك، (۹۵۷- کشتهٔ ۱۰۱۱)، که یادا و در «عیار دانش: ۳۷۳۲» گذشت. دائرة‌المعارف تاریخی است درسه بخش، ازدانشها وعقاید مسلمانان وهندوان، وبسیاری از آداب ورسوم ایشان: یك باب آن آیین قافیه‌سنجان است که تذکرهٔ کوتاهی از سرایندگان روزگار اکبرپادشاه است ؛ بسال ۱۰۰۵ به انجام رسیده است. ودر سه جلد چاپ شده است، ودنباله مانندی ست از «تاریخ اکبری» که «اکبرنامه» نیز خوانده شده است. هردو کتاب به انگلیسی ترجمه و چاپ شده است .ابوالفیض وپدرش بسال ۹۸۷ فتوایی ازعلمای سنی گرفتند که بنابر آیهٔ اطیعوا الله ورسوله. فرمان شاه ازمجتهدان برتر است ،وزمینه را برای اکبرشاه فراهم ساخت که فرمانی بر آزادی ادیان بنام «صلح کل وجاویدان» صادر کند. **آغاز:** ای همه در پرده نهان راز تو... گفتار بستایش کردگار گراید.

بنگرید : ف . مشار: ۱ (آیین اکبری) ـ استوری ۱ : ۵۴۳-۱۳۱۴ـ ذریعه ۲ : ۲۷۶ (اکبری) ـ ف. دانشگاه ۲ : ۵۱۷ ـ تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۴۳۶.

47490 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۶۶۸/ ۴۷۲۰: از سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۲۷].

47491 ـ **کپنهاك**، پادشاهی، مجموعهٔ قدیم ۵۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۶۹۶].

47492 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۵۲ Add : نستعلیق محمود آل قاضی حمیدالدین ناکوری، سدهٔ **۱۷** م، ۴۷۳ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۵۱].

47493 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۵۵۲ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۴۳۰ گ ۲۱ س [ریو ۱: ۲۵۲].

47494 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۱۶۹ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۳۹۱ گ ۲۱ س [ریو ۳: ۱۰۷۰].

47495 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۴۶ Add : نستعلیق رامرای ولد لچهمی نراین ، **۱۱۳۰** (۱۷۱۸م)، ۵۹۹ گ [ریو ۱: ۲۵۲].

47496 ـ **کپنهاك**، پادشاهی، مجموعهٔ قدیم ۵۴ : نستعلیق **۱۱۷۱** [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۶].

47497 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸۷۲ Add : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۱۹۶** (۱۷۸۲م) ۴۸۶ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۵۲].

47498 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۴،۲۳۳ ابو: شکسته ازپایا سدهٔ **۱۲** ، ۳۹۰ گ ۲۳ س [منظور احسن عباسی ۱ : ۶۸۱].

47499 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۶۲۹ Or : سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** ، [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

47500 ـ **داکا** ، دانشگاه ۴۱۷

DU (۴۵۸ف): نستعلیق، سدهٔ**۱۸**م، ۳۴۱گ [ف. حبیب‌الله۱: ۳۹۵].

47501 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۶۴۵ Add : نستعلیق، سدهٔ **۱۸** م، ۴۰۸گ۲۱س.

47502 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۶۰۹ Add : نستعلیق ، سدهٔ **۱۸**م، ۲۹۳گ۲۱س.

47503 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۵۵۳ Add : نستعلیق ، سدهٔ **۱۸**م، ۱۵۹گ۲۰س.

47504 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۱۱۷ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۱۴۹ گ ۲۱ س [ریو ۱: ۲۵۲].

47505و47506 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴۷و۵۰ تاریخ (۲۵۳و۲۵۴ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، بخش ۱و۲و۳است، آغاز برابر نمونه ، ۳۸۸گ۲۵س.

47507 ـ **حیدرآباد**، موزهٔسالارجنگ ۴۸ تاریخ (۲۵۵ف): نستعلیق سدهٔ**۱۲** ، بخش ۱و۲و۳ ، آغاز برابر نمونه، ۴۰۹ گ ۲۱س [ف. محمد اشرف ۱: ۲۹۱ ـ ۲۹۲].

47508 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۵۱ تاریخ (۲۵۷ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۱۵۸ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف: ۲۹۴].

47509 ـ **هند**، بانکیپور ۵۵۴: پیرامن سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، ۵۹۰ گ ۲۰ س [ف . عبدالمقتدر ۷ :۵۱].

47510 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۰ تاریخ فارسی: آدینهٔ ۱۹ع۱/**۱۲۲۵**، دوجلد، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ :۳] .

47511 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pe118B ۴۴۷ (۱۱۲ف): نستعلیق لاهور، **۱۲۴۸** ق، آغاز برابر نمونه. ۳۶۸گ ۲۹س [ف. عبدالله ۱: ۷۷].

47512 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۱۲۵/ ۵۱۳۷ : نوشتهٔ رجب**۱۲۵۵** (۱۸۳۹م) [ف. دکتر محمد بشر حسین ۱ : ۲۷].

47513 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۸۹ Or : نستعلیق **۱۸۴۷**م، ۶۸گ.

47514 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۷۹ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق) ، ۱۸۹گ ۹س [ریو ۳ :۹۲۸].

47515 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۵۷/۷ Or : پیرامن **۱۸۵۰** م ، بخشی ازآیین اکبری ست (گ۵۷ ـ۱۸۶)[ریو ۳ : ۱۰۲۰] .

47516 ـ **حیدرآباد**، موزهٔسالارجنگ ۴۹ تاریخ (۲۵۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۱۱ گ ۲۳س [ف. محمداشرف:۲۹۳].

47517 ـ **هند** ، بانکیپور ۵۵۵ : نستعلیق سدهٔ**۱۹**م، ۲۹۱گ۲۵س[ف. عبدالمقتدر ۷: ۵۱].

47518 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe118C ۷۹۹ (۱۱۳ف): نستعلیق **۱۹۱۳** م ، ۳۳۴گ ۲۱ س[عبدالله ۱: ۷۷].

47519 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۲/ ۳۳۴۶ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۲۷].

47520 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۲ : تاریخ یادنشده، ۸۹۴ص[ف. سرفراز علی :۹۷].

47521 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب APe115B ۴۶(۱۱۴ف): شکسته آمیز ، نیز بی‌تاریخ ، آغاز افتاده، ۳۱۲گ ۲۲س [ف. عبدالله ۱ : ۷۸].

آیین عالم‌شاهی = شاه‌عالمنامه

از غلامعلی‌خان (بنگرید : «تاریخ علی گوهر» و«مقدمهٔ شاه عالمنامه» درهمین بخش).

تاریخ عالمگیر دوم (۱۱۶۷ - ۱۱۷۳) و شاه عالم دوم (۱۱۷۳-۱۲۲۱) است.

47523-522 **ـ موزهٔ بریتانیا،** ۱۶۵۸ و Or۱۶۵۷: نستعلیق ج۲ **۱۲۶۵/۲** (۱۸۴۹م)، تاریخ عالمگیر دوم است و شاه عالم دوم و بنام **شاه عالم نامه**، ۳۲۸ و ۲۳۴ گ [ریو ۲: ۹۴۵].

47524 **ـ لندن**، دیوان هند ۳۹۸ اته ۴۲۴: نوشتهٔ آدینهٔ ۱۱ رجب **۱۲۰۷** بنام **تاریخ آیین عالم شاهی** یاد شده است فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۸۴ هست [فیلمها: ۲۸].

احکام عالمگیری

از عنایت‌الله خان. نامه‌های اورنگ زیب است، و جز «کلمات طیبات» اوست که درجای خود یاد خواهد شد.

47525 **ـ هند**، بانکیپور ۲۰۱۷: تعلیق عبدالغنی، ۱۹ پادشاهی محمدشاه (**۱۱۵۰**) ۲۹۴ گ ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر، ذیل ۲: ۱۱].

47526 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/ ۳۱۷۴/۱۶۹: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۲۱** فصلی [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۷].

احوال آبا و اجداد شاهجهان

از بهگوانداس، بسال ۱۰۳۸ (۱۶۲۸م). سرگذشت آنان را از تیمور تا جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷) دارد. (بنگرید: شاهجهان نامه، درهمین بخش).

47527 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۹۷/۱۱۴۴: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۱].

احوال افغانان

در بخش تاریخ خاور (افغان) یادشده است.

احوال بی‌بی جلیانا

از گستن برویت Caston Bruit از سدهٔ دوازدهم. **آغاز:** ستایش احدی را که صانع جزو کل.

47528 **ـ موزهٔ بریتانیا،** ۱۴۳۷۴ Add: از سدهٔ **۱۸**م، (گ ۲-۱۱) [ریو ۲: ۸۲۲].

احوال جیون سنگه

از ناشناس، درسرگذشت جیون‌سنگه رئیس قصبهٔ بوریه.

47529 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۷۹/۸/۲۲۶۹: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۷].

احوال خاندان جوت سنگه

احوال خاندان جوت سنگه و کمرس و جز آنها است.

47530 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۷۹/۴/۲۲۶۹: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۷].

احوال خاندان سکندره

47531 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۷۹/۵/۲۲۶۹: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۷].

احوال الخواقین

از محمد قاسم. نگاشتهٔ ۱۱۵۱ (۱۷۳۸م) تاریخ جانشینان عالمگیر اورنگ‌زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸ق) است، در دو بخش، یکم از مرگ او تا تاجگذاری محمد شاه (۱۱۳۱-۱۱۶۱). بخش دوم تا روزگار نگارش ادامه می‌یابد، و گزارشی از یورش طهماسبقلی (نادرشاه) به کابل دارد. **آغاز:** سلطنت کونین وصیانت دارین بذات مقدس حضرت خداوند خردبخش.

47532 **ـ موزهٔ بریتانیا،** ۲۶۲۴۴

Add : نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، آغاز برابر نمونه، ۲۶۰ گ ۱۷س [ریو ۱ : ۶۷۶].

47533 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۱ تاریخ (۳۱۶ ف): نستعلیق محمدقاسم علی، ۱ ذیحجهٔ **۱۲۹۳** (۱۸۸۱م)، آغاز برابر نمونه، ۲۲۶ گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۳۵۱].

احوال ادینابیگ خان

ادینا (Adinah) بیگ از نیمهٔ دوم سدهٔ دوازدهم هندوستان است .

آغاز: می گویند دنیابیگ خان قوم دائین.

47534 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲/ ۲۰۴۳ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۴۸** م ، (گ ۵۰- ۶۲)، باعنوان «احوال دنیابیگ خان» [ریو ۳ : ۱۰۴۴].

احوال راجه‌های هندوستان

احوال راجه‌ها از راجه یدهشتر تاسراج الدین محمد بهادرپادشاه، ونقشهٔ فرمانروایان اسلام.

47535 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۸/ ۲۲۳۳/ ۵۲۴۳ : نوشتهٔ رام نرائن، ۷ اکتبر **۱۸۵۸**م [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ :۲۸].

احوال راجه‌های هندوستان

احوال وشجرهٔ جهنداسنگه، احوال وشجرهٔ سدها سنگه، احوال وشجرهٔ کاتبه سنگه کوتله والا وراجه رنجیت دیووجز آنها.

47536 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۲۷۰/ ۵۲۸۰: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ :۲۸].

احوال راجه‌های هندوستان

احوال ریاست کوتله‌هنگ پرگنه، احوال سردار صالح محمد ناگهاور ، احوال صاحب سنگه وکشن سنگه، احوال گوربخش سنگه واحوال هری سنگه رئیس کهتری.

47537 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۲۶۹/ ۵۲۷۹ :تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ : ۲۸].

احوال روس وافغانستان و هندوستان

سید حسین شیرازی، دربخش تاریخ روسیه خواهد آمد.

احوال سرداران دکن

آغاز: هزاران شکر خدائی بیچون راکه بیك لفظ کن این همه چهارده طبقه سما.

47538 ـ **آصفیه** ، ۱۰۳۸ تاریخ : [ف . آصفیه ۱:۱۴۵].

احوال سلاطین بیجاپور

تاریخ کوتاهی ست از عادلشاهیان. **آغاز:** حمدله... اما بعد ، تاریخی مختصر درسنهٔ جلوس.

47539 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۷۰ Add : شکسته شعبان **۱۲۳۶** (۱۸۲۱م) ، ۴۸گ ۱۲ س [ریو ۱ :۳۱۸].

احوال سلاطین قطبشاهیه

ناشناخته.

47540 ـ **پاکستان**، لاهور، فسور شیرانی ۱۸۲۳/ ۴۸۴۳: آغاز وانجام افتاده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ :۴۰].

احوال سلطنت جهانگیر پادشاه

ناشناخته.

47541ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور

شیرانی ۱/۱۰۸۸/۴۱۴۰: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۸].

احوال شهر اکبرآباد

در بخش جغرافیا ص ۳۹۳۲ گذشت

احوال صوبه‌جات دکن

در بخش جغرافیا ص ۳۹۳۲ گذشت.

احوال عالی گهر = احوال شاه عالم تیموری

از هدایت علی‌شاه ترمذی، از شیعیان پایان سدهٔ دوازدهم، متخلص به حیدری. تاریخ هند پس از عالمگیر (م ۱۱۱۸) است. **آغاز:** حمدله. که دانای هر پیدا و نهان و سزاوار و الله اعلم و انتم لا تعلمون.

47542 ـ **لاهور**، پنجاب. پبلک لائبریری ۹۵۴،۲۳ هدا: نستعلیق با تاریخ **۱۲۲۷** در دفتر، ۱۴۳ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۹۰].

احوال کشمیر = رساله در...

47543 ـ **اسرائیل**، ملی و دانشگاهی اورشلیم ۳۶ -۸ Ar: سدهٔ **۱۳-۱۴** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۹].

احوال فرقهٔ سکهان = تاریخ پنجاب

تاریخ Sikhas است، در پنجاب تا به سال ۱۸۱۱ م. **آغاز:** جهان جهان گوهر صفت و ثنا و عالم جواهر حمد.

47544 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۷ Or: شکسته آمیز **۱۸۳۵** م، ۱۷۷ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۹۴].

احوال همایون پادشاه

از گلبدن بیگم دختر بابر پادشاه، عمهٔ اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴ ق) و بدستور همو، در رویدادهای روزگار همایون شاه (۹۳۷-۹۶۳ ق). **آغاز:** حکم شده بود که آنچه از واقعهٔ فردوس مکانی و حضرت جنت آشیانی می‌دانسته باشید بنویسید.

47545 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۸۳ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۴۷].

اخبار اگره

47546 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۵۸ Or: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

47547 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۳۷۱ Or: سدهٔ **۱۳**، «تفریح العمارات» [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

اخبار دربار نواب آصف جاه

تاریخ آصف جاه م ۱۸۲۶ م و ناکپور ۱۸۲۷ م است.

47548 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۸۹۹/۴۹۱۱: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۸].

اخبار راجپوت = تاریخ هندوستان

ترجمه از اردشیر، بدستور مسعود میرزا ظل السلطان فرزند ناصرالدین شاه، از انگلیسی **آغاز:** اخبار راجپوت. جنگ ماهارا هزار و پانصد سال پیش از مسیح. طوایف معظم و فرمانفرماهای هندوستان به راجپوتها موسوم هستند، آنها طوایف جنگی هندوستان.

47549 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۵۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه،

۳۸۳ص ۱۲ س[ف. دکتر مقصود ۱:۴۴].

اخبار محبت

از محبت فرزند فیض عطاخان فرزند صالح محمدخان بهادر فرزند مرتضی‌خان فرزند فتح معمورخان فرزند دلیرخان. تاریخ عمومی هنداست از آغاز تا بسال ۱۱۸۶ق. **آغاز:** بحمد وسپاس مر قادری را که بقدر خودنیستی را.

47550 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۳۲ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م ، ۲۶۳گ [ریو ۳: ۹۱۲].

47551 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۵۷/۱۴ Or: بخشی ازآن است (گ۱۹۷-۲۰۳)[ریو ۳ : ۱۰۵۲].

اخبار النوادر = چهارگلشن

چترمن، درهمین بخش خواهد آمد.

اخبارات هند

ازمحمدرضا متخلص به نجم فرزند ابوالقاسم طباطبایی نجم‌الدوله افتخارالملك حسام‌جنگ. تاریخ عمومی هند است از آغاز تابسال ۱۲۶۴ ق . **آغاز:** شکر و سپاس بیش ازاندازهٔ قیاس سزاوار.

47552 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۲۶ Or : نستعلیق پیرامن **۱۲۶۴** (۱۸۱۸م) ، ۵۷۵ گ ۱۹ س [ریو ۳ : ۹۱۴] .

47553 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴۳/۲ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق) بخشی از آن است (گ ۱۶۶)همراه‌چند گفتار دیگر از همو [ریو ۳ :۱۰۱۴].

اخبار هند

ترجمه ازسید علی تبریزی منشی ومترجم هندی دارالترجمهٔ ناصری. **آغاز :** بقیه‌شرح حالات و معلومات شهرهای ممالك هندوستان و تعداد لشکر ساخلوی دولت انگلیس درشهرهای هند.

47554 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۹۹: نستعلیق ع۲/**۱۳۰۱** ، ۶۱ص ۱۱ س [ف . مجلس ۱۰ : ۱۶۱۱].

اساس ریاست کرناتك

از محمود جنگ مولوی خیرالدین خان بهادر ، بسال ۱۳۲۵.

47555 ـ **آصفیه** ، ۱۹۶۲ ، تاریخ : نوشتهٔ **۱۳۲۵**[ف. آصفیه ۴: ۹۲].

اسامی سلاطین تیموریه = ذکر...

تاریخ کوتاه تیموریان هنداست، ازتیمور تا اکبر پادشاه دوم (۱۲۲۱-۱۲۵۳ق).

47556 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب APell ۳۹ ۷۶ (۱۰۰ف) : نستعلیق ، ۱۰۱ پادشاهی ؟ گویا اکبرشاه‌دوم(**۱۲۳۰**ق)۱۲گ [ف .عبدالله ۱:۷۰].

اسرارالاخیار = تاریخ احسن

از پیرغلام‌حسن کهویهامی کشمیری، تاریخ کشمیر است درسه‌مجلد، بخش‌چهارم ازجلدسوم آن درسرگذشت ۱۱۸ تن ازسرایندگان کشمیری و یا کسانی‌ست که‌در کشمیر زیسته و یا درآنجا بخاك سپرده شده‌اند .

درسرینگر کشمیر بسال ۱۹۶۶م چاپ‌شده است.

47557 ـ **کشمیر** ، دولتی : نسخهٔ گرانبها [تاریخ تذکره‌های فارسی ۲:۲۴۸].

اسرار صمدی

از زرگر بچه کالانوری، پیرامن‌سال ۱۱۴۱

(۱۷۲۸م). در بارهٔ مهام نواب عبدالصمدخان دلیرجنگ علیه یاغیان. که از طرف ادارهٔ تحقیقات پاکستان دانشگاه پنجاب بتازگی چاپ شده است.

47558 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۳۰۰۷ : نوشتهٔ شهاب الدین فرزند محمدعظیم، ۱۱ شعبان **۱۲۲۳** (۱۸۰۸م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۲۹].

اشرف التواریخ

از کیش داوال Kishan Dayal از مردم دهلی. تاریخ و جغرافیای هند است، نگاشتهٔ ۱۸۲۶م (۲-۱۲۴۱ق).

47559-560 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۶۳/۳ Or و ۲۰۵۸ Or : [ریو ۳ : ۱۰۲۶ و ۱۰۵۲].

اعظم الحرب = اعظم نامه

از کامراج Kamraj فرزند نین سنگه فرزند بندرابن. در تاریخ محمد اعظم شاه از جانشینان اورنگ زیب. **آغاز**: در باغ جهان چو قد برافراخت قلم.

47561 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۶۳/۳ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق) (گ ۴۸ - ۷۰) [ریو ۳ : ۱۰۲۶].

47462 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۹۹ Or ، نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، آغاز برابر نمونه، ۲۳۴ گ ۹ س [ریو ۳ : ۹۳۷].

افضل نامه

از سیدعبدالرحیم، شاه رحیم الله قادری، درسرگذشت نواب ناصرالدوله بهادر.

47563 ـ **آصفیه**، ۱۳۷۴ تاریخ : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۹۲].

اقبال نامهٔ جهانگیری

از میرزا محمد شریف معتمد خان نخشبی، درگذشتهٔ ۱۰۴۹، بسال ۱۰۲۹ (۱۶۲۰م) در کشمیر، بروزگار جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ - ۱۰۳۷)، درسه جلد نگاشته است: ۱ـ ازامیر تیمورگورکان تا همایون پادشاه (۹۳۷- ۹۶۳) ۲ ـ محمد اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) ۳ ـ جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷)، بسال ۱۸۶۵ و ۱۸۷۰ م بکوشش عبدالحی و احمدعلی در کلکته، در ۳۰۸ ص چاپ شده است.

آغاز: منتهای نامنتها خدای بی همتارا که مارا

آغاز ج ۲: سلسلهٔ انتظام کارگاه آفرینش که مظاهر حیثیت نمای شهود وشواهد. **آغاز ج۳**): شایستهٔ سریر سلطنت وفرمانروایی وزینبدهٔ افسر خلافت.

بنگرید: ذریعه ۲ : ۲۶۶ ـ ف. مشار : ۱۳۵.

47564 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۸۳/۱۱۳۰ : نوشتهٔ خلیفه عظیم الدین ۱۴ج ۲/ **۱۰۴۰** (۱۶۳۱م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۲۹].

47565 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۵۴ . ۲۳ معتمد (۳): شکستهٔ ۵ شوال **۱۰۶۶**، ۲۳۲ گ [منظور احسن عباسی ۲ : ۱۸۹].

47566 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۱۸ Add : نستعلیق، ذیقعدهٔ **۱۰۷۴** (۱۶۶۴م)، آغاز برابر نمونه، ۱۶۱ گ ۱۷ س [ریو ۱ : ۲۵۵].

47567 ـ **هند**، بانکیپور ۵۶۰: جلد اوبخشی از ۲، بایادداشت مؤرخ ۲۴ صفر **۱۰۸۷**، ۳۲۸ گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۷ : ۶۲].

47568 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۶۶۴ (۱۶۲ف) : نوشتهٔ **۱۰۹۸**، (۱ر - ۱۳۸پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۲].

47569 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۵۵ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۲۳۴ گ ۱۵ س [ریو ۱ :۲۵۵].

47570 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۶۸ Or : شکسته آمیز، سدهٔ **۱۷** م، جلد۲ ۲۱۰۰ گ ۱۶ــ۱۸ س [ریو۳ : ۹۲۳].

47571 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۰۸ : سدهٔ **۱۳**، وشاید رمضان **۱۱۰۱**، آغاز افتاده، ازاین رودر فهرست نگارنده شناخته نشده وآمده است: اقبال نامه در تاریخ هندو بنام جهانگیر پادشاه ،در سال دوم پادشاهی او در ۱۱ ذیقعدهٔ ۱۰۱۴ (کذا) نگاشته شده است. آغاز موجود: ... جلوس سال دوم وقایع سال اول ۱۱ ذیقعدهٔ ۱۰۱۴ ق نیراعظم به بیت الشرف حمل سعادت تحویل یافته ، ۴۵ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار۳ : ۱۷۸].

47572 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۰۲۴ Or : شکسته آمیز، **۱۱۰۳** (۱۶۹۲م)، جلد ۳ ، ۱۴۲ گ ۱۵ س [ریو ۳ : ۹۲۳].

47573 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۶۷ Or : شکسته ۳۷ پادشاهی عالمگیر (= ۵ ـ **۱۱۰۴** ق/ ۱۶۹۳ م)، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۴۹ گ ۱۳ س [ریو۳: ۹۲۲].

47574 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۱۵ تاریخ (۲۶۹ف) : شفیعای میرعنایت‌الله ، برای میرزا محمد ظفرجان، ۱۷ شعبان ۴۴ عالمگیری (**۱۶۹۹**م) ،جلد ۳، آغاز: شایستهٔ سریر سلطنت وفرمانروایی، ۱۶۲ گ ۱۷ س [ف .محمداشرف: ۳۰۹].

47575 ـ **آصفیه**، ۲۳۳ تاریخ :چند برگ نونویس سال پنجم پادشاهی شاه عالم پادشاه دهلی **۱۱۱۹**، بخش سوم آنست ، ۲۴۲ص ۱۹ س [ف. آصفیه۱: ۱۴۷].

47576 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pe1181:V.2 ۱۳۸۹ (۱۱۹ف): شکسته، صفر، **۱۱۳۰**، بخش۲، ۲۴۷ گ ۲۵ س [ف. عبدالله ۱ : ۸۱].

47577 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۶ تاریخ (۲۷۰ ف): نستعلیق شنکر داس ، ۲۱رجب **۱۱۲۰** (۱۷۰۸م)، ۱۸۷ گ ۱۵ س [ف. محمداشرف: ۳۱۰].

47578 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۴ : نوشتهٔ **۱۱۳۲**، ۳۹۲ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۹۸].

47579 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۷ تاریخ (۲۷۱ف) : نستعلیق ۱۵ذیحجهٔ **۱۱۲۶** (۱۷۱۴م) ،۱۸۷ گ ۱۶ س [ف .محمد اشرف: ۳۱۰].

47580 ـ **حیدرآباد** ،موزهٔ سالارجنگ ۲۴ تاریخ (۲۷۲ف): نستعلیق ۱۱محمد شاهی (**۱۱۴۱**/۱۷۲۸م) ۱۱ س [ف . محمد اشرف: ۳۱۱].

47581 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۲۵ تاریخ (۲۷۳ف): نستعلیق ۹شعبان **۱۱۶۴** (۱۷۵۱م) ۴+۸۶ گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف: ۳۱۱].

47582 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۲۲ تاریخ (۲۷۴ف): نستعلیق محمد عبید ، ۱۷ع۲ /۱۱ شاه عالم (= **۱۱۸۴**/ ۱۷۷۰م)، ۱۹۸ گ ۱۵ س [ف .محمداشرف : ۳۱۲].

47583 ـ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۴۳۱: نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۸۳ص ۱۳ س [ف . دکتر مقصود ۱: ۷].

47584 ـ **پاکستان** ،دانشگاه پنجاب APe116A:V.3 ۵۹ (۱۲۲ف): نستعلیق،

۱۷ پادشاهی محمد شاه(**۱۱۴۸**) ، جلد ۳ ، ۱۵۴ گ ۱۴ س [ف. عبدالله ۱: ۸۲].

47585 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلک لائبریری ۲۳، ۹۵۴ معتمد : شکستهٔ میانهٔ سدهٔ **۱۲** ، جلد ۱ و۲ آنست ، ۲۶۶ گ ۲۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۷۴].

47586 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۳۱۸ Or : سدهٔ **۱۲** ، سپس «ظفرنامهٔ عالمگیری» [نسخه‌ها۴: ۶۵۱].

47587 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۳۴ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، جلد ۲، ۲۳۳ گ ۲۵ س [ریو۳: ۹۲۳].

47588 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۹۴ Add : شکسته آمیز سدهٔ **۱۸** م ، ۱۱۳ گ ۱۸ س.

47589 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۱۶ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۲۰۸ گ ۱۵ س.

47590 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۴۰۸ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۲۲۳ گ ۱۳ س .

47591 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۵۸۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، ۱۸۳ گ ۱۸ س [هرچهار ، ریو ۱: ۲۵۶].

47592 ـ **هند**، بانکیپور ۵۵۹: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۳۴۰ گ [عبدالمقتدر ۷: ۶۰].

47593 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۲۱۹ Add : نستعلیق سیدغلام‌محمد، رجب **۱۲۰۴** (۱۷۹۰م)، ۱۸۲ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۵۶].

47594 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۸ تاریخ (۲۷۵ف) : نستعلیق لال‌چند، ۱ ذیقعدهٔ **۱۲۱۲** (۱۷۹۸م)، ۱۴۴ گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف : ۳۱۳].

47595 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۲۱ تاریخ (۲۷۶ف): نستعلیق ۱۷ محرم **۱۲۱۷** (۱۸۰۲م) ، ۱۰۴ گ ۲۱ س [ف. محمداشرف: ۳۱۳].

47596 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۳: نوشتهٔ غلامحسین در **۱۲۲۰** ، ۲۴۴ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۹۷].

47597 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۲۷۵ Add : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۳۰** (۱۸۱۵م) ، ۲۲۶ گ ۱۱ س [ریو ۱: ۲۵۶].

47598 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۸۹۰۸/۲ Add : نستعلیق **۱۸۱۹** م (گ ۴۰ ـ ۲۱۸) جلد ۳ ، [ریو ۲ : ۸۱۹].

47599 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۶۹ Or : نستعلیق ج ۲/ **۱۲۴۰** (۱۸۲۵م)، ۳۴ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۲۳].

47600 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PPe1۱۱۷:V۲۰۳ (۱۱۸ف): نستعلیق ، ۲۰ محرم **۱۲۴۰** ق ، جلد ۲ و۳ است، آغاز هر دو برابر نمونه ، ۴۵۷ گ ۱۸ س [ف. عبدالله ۱ : ۸۰].

47601 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۹ تاریخ (۲۷۷ف) : نستعلیق محمد اسماعیل فرزند حاجی‌محمدفرزنددرویش‌محمد ۲۷ ج ۲/ **۱۲۴۷** (۱۸۳۱م)، ۱۶۹ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۳۱۴].

47602 ـ **قم** ، سیدشهاب الدین ، آقا نجفی ۳۹۴: نستعلیق، آدینه ۲۹ ع۲/**۱۲۵۸** ق ، جلد۳، آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده: تا سال ۱۰۳۵ ق رادارد، ۲۲۷ گ ۱۲ س [ف. اشکوری ۱ : ۴۱۱].

47603 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنک ۲۰ تاریخ (۲۷۸ف) : نستعلیق پاندیت دایارام توت ، **۱۲۷۲** (۱۸۵۴م) ، ۱۵۳ گ

۱۷ س [ف محمداشرف: ۲۱۵].

47604 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۲۳، ۹۵۴ معتمد(۲): نستعلیق سیف الدین قادری، **۱۸۹۱**، جلد ۳، آغاز برابر نمونه، ۱۹۰ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۷۷].

47605 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۲۳، ۹۵۴ معتمد(۴): نستعلیق ۱۱ سانون **۱۹۰۰** ب، ۱۹۰ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۸۹].

47606 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۰۰۲ Egerton: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، ۱۷۳ گ

47607 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۱۷ Add: شکسته آمیز سدهٔ **۱۹** م، ۱۴۹ گ ۱۵ س [هر دو، ریو ۱: ۲۵۶].

47608 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۳ تاریخ (۲۷۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۸۲ گ ۱۱ س.

47609 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۶ تاریخ (۲۸۰ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۳۲ گ ۱۱ س [ف. محمد اشرف: ۳۱۵-۳۱۶].

47610 ـ آصفیه، ۴۹۰ تاریخ: بی تاریخ، بخش سوم آنست، ۱۴۴ ص ۱۱ س.

47611 ـ آصفیه، ۷۵۳ تاریخ: بخش سوم آنست، ۱۵۵ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۱۴۷].

47612 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Pe 1117: V.3 ۱۵۵۵ (۱۲۰ف): شکسته، بی تاریخ، جلد ۳، ۹۹ گ ۱۷ س.

47613 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب PPe 1117 V.3 ۱۵۵۶ (۱۲۱ف): شکسته، بی تاریخ، جلد ۳، ۱۵۸ گ ۱۵ س [ف. عبدالله ۱: ۸۲].

47614 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۱۷۱/۴۲۲۴: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۹].

47615 موزهٔ بریتانیا، ۱۸۴۲/۲ Or: جلد ۱ و ۲ آن است (گ ۱۳۸-۱۹۰) [ریو ۳: ۱۰۳۰].

اقبال نامه

تاریخ هند بروزگار عالمگیر (۱۰۶۹-۱۱۱۸) است.

آغاز: ابوالمظفر محیی الدین محمد اورنگ زیب بهادر پادشاه غازی خلدالله ملکه ... آن قطب سلطنت وجهانداری.

47616 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۲۳۶، ۹۵۴ اقبال: نستعلیق کرم اللهی، ۲۴ محرم **۱۲۶۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۱ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۹۷].

47617 ـ داکا، دانشگاه ۲۹۱ DU: نستعلیق ۱۱ جولای **۱۸۵۱** م، آغاز برابر نمونه، ۵۵ گ [ف. حبیب الله ۱: ۱۰].

اقبال نامه

47618 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۷۴: تاریخ یادنشده، ۲۰ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۲].

اقبال نامهٔ سعادت آیات

از محمداعظم اسدی هاشمی فاروقی بهاولپوری در تاریخ سند و محمدعبدالله خان عباسی که بعدها محمدصادق خان خوانده شده است و جانشینان او

آغاز: زیب فهرست نسخهٔ مفاخر ومعالی.

47618 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۳۱/۲ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹**، آغاز برابر نمونه (گ ۴۱۰-۵۸۶) [ریو ۳: ۹۵۲].

اکبرنامه = تاریخ اکبری

از ابوالفضل علامی، که یاد او در «آیین اکبری: ۴۵۶۹» گذشت. تاریخ پادشاهی جلال الدین محمد اکبرشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) است و نیاکان او، اندکی دربارهٔ ۵۲ تن از پدرانش که میرسد به آدم! و بسال ۱۰۰۴ به انجام رسانده است. در کلکته ۱۸۷۷م چاپ‌شده و ترجمهٔ انگلیسی آن نیز چاپ‌شده است.

آغاز ج ۱: الله اکبر این چه دریاییست ژرف وشناختی شگرف. **آغاز ج ۲:** سلسله انتظام کارگاه آفرینش که مظاهر حقیقت نمای.

بنگرید: ذریعه ۲: ۲۷۶ - مؤلفین مشار ۱: ۲۹ - ف. مشار: ۲۹.

47620 - **تهران**، سپهسالار ۱۴۹۰: نستعلیق هندی، **۱۰۱۰**، جلد ۳ و ۴ آن است، **آغاز:** در این هنگام که عشرت ابتسام که موکب مقدس شاهنشاهی. ۳۴۳ گ ۲۵ س. در فهرست بنام «تاریخ اکبری» ست [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۴].

47621 - **تهران**، دانشگاه ۲۰۳۸: نسخ ۹ ج ۲/ **۱۰۱۶**، در ۱۰۸۶ نسخه از آن صفی قلیخان فرمانروای پیشین ایروان بوده، بنام «تاریخ اکبری» یادشده، ۳۹۳ گ ۲۳ س [ف دانشگاه ۸: ۶۵۶].

47622 - **تهران**، دانشگاه ۱۲۱: نستعلیق خاوری زیبا، گویا هند، محمد فرزند نظام الدین خلیل، **۱۰۲۰**، زرین، «تاریخ اکبری» ست، آغاز برابر نمونه، ۳۳۵ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۲: ۵۱۷].

47623 - **رشت**، جمعیت نشر فرهنگ ۱۱۰ت: نسخ خوش، رجب **۱۰۲۱** ق، ۷۸۹ گ [ف. محمد روشن: ۱۲].

47624 - **لنین گراد**، اکادمی علوم D 80 (۱۷۰ف): نوشتهٔ **۱۰۲۴**، ۲۷۵ گ [آکیموشکین ۱: ۵۲].

47625 - **قاهره**، دارالکتب ۸م تاریخ فارسی: نوشتهٔ محمد حسین فرزند عبدالملک حسینی گیلانی، ج ۱/ **۱۰۲۶**، در فهرست بنام «اکبرنامه» یادشده، زرین، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۲۵].

47626 - **تهران**، ادبیات ۱۳۸ب: نسخ محمد حسین فرزند سید محمدشاه حسینی، پنجشنبهٔ شعبان **۱۰۳۲**، با فهرست به‌خامهٔ قزوینی، ۳۳۴ گ ۲۳ س. درفهرست بنام «تاریخ اکبری» ست [ف. ادبیات ۱: ۵۶].

47627 - **تهران**، مجلس ۲۱۷: نستعلیق **۱۰۳۳**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام گزیدهٔ «اکبرنامه» است، ۴۱۳ گ ۲۵ س [ف. مجلس ۲: ۱۲۲].

47628 - **مشهد**، رضوی ۱۰۷ تاریخ: نسخ امین الدین محمد کرمانی، رجب **۱۰۳۴** آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «اکبرنامه» یاد شده، جلد یکم است، ۲۵۰ گ ۱۹ س [ف. رضوی ۷: ۱۰].

47629 - **تهران**، مجلس ۳۵۵۳: نستعلیق میرحبیب فرزند میر حاتم گیلانی لاهیجی، در **۱۰۳۷**، آغاز افتاده، ۵۹۴ ص ۲۴ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۱۳].

47630 - **تهران**، ملی ۱۲۴ف: نستعلیق صدرای فرزند ملاخلیل لاهیجی، یکشنبه **۱۰۴۲**، درفهرست آمده: **آیین اکبری** ودر ص ع نسخه آمده: **محامد ایزدی** ولی سرآغاز آن برابر نمونه است، ۵۲۵ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۱۱۶].

47631 - **تهران**، سپهسالار ۱۴۸۸: نستعلیق **۱۰۴۸**، ۳۸۷ گ ۲۱ س، درفهرست

بنام «**تاریخ اکبری**» است [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۴].

47632 ـ **تهران**، ملی ۱۵۹ف: نستعلیق گویا **۱۰۵۴**، در فهرست بنام «اکبر نامه» است، آغاز برابر نمونه، دفتر ۱و۲و۳ آن است ۵۲۲ گ ۱۷ س [ف ملی ۱: ۱۶۴].

47633 ـ **تهران**، ملك ۴۳۷۷: نستعلیق قوام الدین خلیفه کازرونی، ذیحجهٔ **۱۰۵۶**، درفهرست بنام «تاریخ اکبری» یاد شده، ۳۵۱ گ ۲۵ س [رؤیت].

47634 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۷۹ D (۱۷۳ ف): نوشتهٔ **۱۰۵۶**، (۱پ-۲۲۵ر) [آکیموشکین ۱: ۵۳].

47635 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۳۶۴: افضل فرزند حاجی محمد کاتب، **۱۰۵۷**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۵۷ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۵۶].

47636 ـ **هند**، بانکیپور ۵۵۳: نستعلیق معین الدین اکروی، ۱۳ ذیحجهٔ **۱۰۵۹**، جلد ۲، آغاز: سخن تازه سازم بنام خدای ـ که نامش بمعنی بود راهنمای، ۳۸۴ گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۷: ۵۰].

47637 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۴۲۳ (۱۷۲ ف): نوشتهٔ **۱۰۷۴**، ۵۶۶ گ [آکیموشکین ۱: ۵۳].

47938 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۴۷ Add: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۰۸۰** (۱۶۷۰م)، آغاز برابر نمونه، بنام **اکبر نامه** است، ۴۶۱ گ [ریو ۱: ۲۴۷].

47639 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۸۸ مکرر: نستعلیق ۶ ذیقعدهٔ **۱۰۹۵**، آغاز چند صفحه افتاده، در فهرست بنام «تاریخ اکبری» یادشده، ۳۴۷ گ [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۴].

47640 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۹۲۶ Add: شکسته آمیز محمد باقر فرزند محمد امین نصیری طوسی. ذیقعدهٔ **۱۰۹۷** (۱۶۸۶م) بخش یکم **اکبر نامه** است، ۳۶۶ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۴۸].

47641 ـ **تهران**، ادبیات ۵۸ب: نسخ محمد فرزند اسدالله، ۱۷ محرم **۱۰۹۸**، ۳۴۰ گ ۲۲ س، درفهرست آمده **تاریخ اکبری** که «اکبر نامه» نیز خوانده می‌شود، ۳۴۰ گ.

47642 ـ **تهران** ملك ۳۹۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده [رؤیت].

47643 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۲۶۲ فهرست نشده: نستعلیق هند، سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۳۷۹ گ [رؤیت].

47644 ـ **رشت**، جمعیت نشر فرهنگ ۸۳۰ الف: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ق، آغاز وانجام افتاده، جلد ۲، ۲۶۱ گ ۲۱ س [ف. محمد روشن: ۱۲].

47645 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۲ تاریخ (۲۴۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۱، آغاز برابر نمونه، ۱۵۲ گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف: ۲۸۵].

47646 ـ **آصفیه**، ۹۹۵ تاریخ: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، از روی نسخهٔ نگارنده، و یادداشتها وحك واصلاحهایی از نگارنده، ثلث یکم کتاب است، ۳۶۸ ص ۲۱ س.

47647 ـ **آصفیه**، ۷۲۰ تاریخ: ثلث دوم کتاب است، ۳۳۰ گ ۱۵ س.

47648 ـ **آصفیه**، ۷۰۹ تاریخ: ثلث سوم کتاب، ۴۰۴ گ ۲۳ س [ف. آصفیه ۱: ۱۵۰].

47649 ـ **کپنهاك**، پادشاهی، مجموعهٔ قدیم ۵۲: نستعلیق **۱۰۹۹** [نسخه‌ها ۵: ۶۹۸].

47650 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۰۳۵/ ۳۰:سدهٔ **۱۱**[ف.دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۳۰].

47651 ـ **کپنهاك**، پادشاهی، مجموعهٔ قدیم ۵۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۶]،

47652 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۵۴۱ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ج ۱، **اکبر نامه** است ، ۳۸۷ گ ۲۱ س.

47653 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۰۴ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م ، ج یکم **اکبر نامه** است ، ۲۲۱ گ ۲۹ س[ریو ۱: ۲۴۹] .

47654 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۶۴۴ Add : سدهٔ **۱۷** م ، بخش یکم **اکبر نامه** است، ۴۴۱ گ ۱۷ س.

47655 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۵۱ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، بخش ۲ **اکبر نامه** است. ۳۴۷ گ ۲۱ س[ریو ۱ : ۲۵۰].

47656 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۰۷ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م. جلد ۲ **اکبر نامه** است، ۳۳۸ گ ۲۵ س[ریو ۱: ۲۵۱].

47657 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۰۹ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م ، ۲۱۴ گ ۱۳ س، جلد ۱.

47658 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۰۴۱ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، بخشی از آن است ، ۱۶ س ۳۵ گ [این دو نسخه، ریو ۳: ۹۲۸] .

47659 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۲۱ (۱۶۷ف): نوشتهٔ **۱۱۰۹**، ۳۹۲ گ [آکیموشکین ۱ :۵۳]،

47660 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۵۴۵ Add : نستعلیق ج ۱/ **۱۱۱۳**(۱۷۰۱م)، بخش ۲ اکبر نامه است، ۶۴۱ گ ۲۱ س [ریو ۱: ۲۵۰].

47661 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۹۲ Add : شکسته‌آمیز نیلکنته‌ولد تاپی‌داس ناکر احمد آبادی ، صفر **۱۱۱۴** (۱۷۰۲م)، ج ۱ اکبر نامه است ، ۴۰۹ گ ۲۱ـ۲۳ س[ریو ۱: ۲۴۹]،

47662 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۴۹۴۴ Add : نستعلیق ، شمعی، **۱۱۱۹** (۱۷۰۷م)، ج ۱ اکبر نامه است ، ۳۰۲ گ ۱۵ س[ریو ۱: ۲۴۹].

47663 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۸۵۴ (۱۶۳ف): نوشتهٔ **۱۱۲۳**، ۳۱۸ گ [آکیموشکین ۱: ۵۲].

47664 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۴۱۹ (۱۶۵ ف): نوشتهٔ **۱۱۲۳**، (۳ر ـ ۳۲۰ پ). [آکیموشکین ۱ :۵۳].

47665 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۲۸ تاریخ (۲۴۷ف) : نستعلیق شیخ‌الله بخش، ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۱۴۸** =۱۷۳۶م (۱۸ پادشاهی محمدشاه)، بخش ۱ و ۲، ۶۳۸ گ ۱۷ س [ف .محمد اشرف : ۲۸۵].

47666 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۵۵۳ Add : نستعلیق ج ۲/ ۲۱ پادشاهی محمدشاه (**۱۱۵۱** ق ۱۷۳۸م) ، بخش ۲ اکبر نامه است، ۲۸۳ گ ۱۵ س[ریو ۱: ۲۵۰].

47667 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۷۲۴۸ Add : نستعلیق ع **۱۱۶۶/۱** (۱۷۵۳م) در الله آباد ، بخش ۲ از جلد ۲ اکبر نامه است ، ۲۶۴ گ ۲۵ س[ریو ۱: ۲۵۱].

47668 **کپنهاك** ، پادشاهی، مجموعهٔ قدیم ۵۳: شکسته نستعلیق **۱۱۸۰** [نسخه‌ها ۵: ۶۹۶].

47669 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۵۸۹

Add: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۱۸۳** (۱۷۷۰ م) جلد ۲ اکبرنامه است، ۴۵۳ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۵۱].

47670 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۰ تاریخ (۲۴۵ ف): نستعلیق خوب ۲۹ شوال **۱۱۹۴** (۱۷۸۰ م)، آغاز برابر نمونه، ۲۶+۲۲۵ گ ۱۶ س [ف. محمد اشرف: ۲۸۳].

47671 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D ۴۰۷ (۱۷۱ ف): نوشتهٔ **۱۱۹۷**، ۲۵۲ گ [آکیموشکین ۱: ۵۳].

47672 ـ **تهران**، الهیات ۱۷۰ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درفهرست بنام «تاریخ اکبری» ست، آغاز برابر نمونه، ۴۷۶ گ ۲۰ س [ف. الهیات ۱: ۱۹].

47673 ـ **تهران**، ملك ۳۹۴۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درفهرست بنام «تاریخ اکبری» ست، انجام افتاده، ۲۸۰ گ ۲۱ س.

47674 ـ **تهران**، ملك ۴۳۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درفهرست بنام «تاریخ اکبری» ست، ۳۳۰ گ ۱۵ س [رؤیت].

47675 ـ **تهران**، ملك ۳۹۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [یادداشتهای دکتر جان‌لایونگود].

47676 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۷ فیروز ۷۰۱۶: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۲**، صفحه یکم و انجام نونویس، ۶۵۴ ص ۲۴ س [ف. مجلس ۲۱: ۱۲].

47677 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۹۱۸۲ Or: سدهٔ **۱۲**، درفهرست بنام «اکبرنامه» است [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

47678 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۶۱۰ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ج یکم اکبرنامه است، ۵۵۵ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۴۹].

47679 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۰۵ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۲۲۵ گ ۲۲ س.

47680 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۰۶ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، بخش یکم اکبرنامه است، ۲۴۶ گ ۱۹ س.

47681 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۹۳ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، بخش دوم اکبرنامه است، ۲۵۰ گ ۲۳ س.

47682 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۱۶ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، بخش ۲ آن است، ۳۰۰ گ ۳۱ س [ریو ۱: ۲۵۰].

47683 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۱ تاریخ (۲۴۸ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، بخش ۱ و ۲ است، ۷۴۷ گ ۲۳ س [ف. محمد اشرف: ۲۸۶].

47684 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۰۸۸/۲/۵۱۰۰: سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۹].

47685 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۰۳ Add: نستعلیق، شعبان **۱۲۳۲** (۱۸۱۷ م) جلد ۱ و ۲ اکبرنامه است، ۶۷۶ گ ۲۱ س [ریو ۱: ۲۵۱].

47686 ـ **هند**، بانکیپور ۵۵۲: صاحب رای‌پندت، ۱۷ ذیحجهٔ **۱۲۴۳**، آغاز برابر نمونه، ۳۰۱ گ ۱۴ س [عبدالمقتدر ۷: ۴۹].

47687 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPelI22V.I ۱۷۲۳ (۱۰۶ ف): نیم‌شکستهٔ **۱۲۴۵** (دفتر ۱) و **۱۲۴۶** (دفتر ۲)، ۲۸۹ گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱: ۷۵].

47688 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۹۷ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، ۱۴۳ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۲۸].

47689 ـ تهران، ملك ۴۳۷۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، در فهرست بنام «تاریخ اکبری» ست، ۳۴۱ گ ۲۳ س [رؤیت].

47690 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۲۴/ ۵۱۳۶: سدهٔ ۱۳ ،هر سه جلد در یك مجلد است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۳۰].

47691 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالارجنگ ۲۷ تاریخ (۲۴۹ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، بخش ۲ ، ۴۲۷ گ ۱۳ س [ف . محمد اشرف : ۲۸۷].

47692 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۳۳ تاریخ (۲۵۰ف): نستعلیق ، سدهٔ ۱۳ ، جلد ۲ ، تاریخ ۱۸ تا ۴۶ پادشاهی اوست (۱۰۰۹ق). آغاز: سخن تازه سازم بنام خدای که نامش بمعنی (بود) رهنمای ، ۵۰۴ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف : ۲۸۹].

47693 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالارجنگ ۲۹ تاریخ (۲۵۱ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، جلد ۲ است و تا ۴۷ پادشاهی او (۱۰۱۰ق) با یك خاتمه، ۲۸۵ گ ۲۵ س [ف . محمد اشرف : ۲۹۰].

47694 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۸۳۷۹ Or: سدهٔ ۱۳ ، درفهرست بنام «اکبرنامه» است [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

47695 ـ لاهور ، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۴،۲۳۳ ابو ، اکبر (۳) : نستعلیق از آغاز سدهٔ ۱۳ ، جلد ۱ ، ۳۳۲ گ ۲۵ س ، بنام «اکبرنامه» یادشده [منظور احسن عباسی ۱ : ۶۸۶].

47696 ـ لاهور ، پنجاب پبلك لائبریری ۲۳۳ ، ۹۵۴ ابو ، اکبر (۲): نستعلیق ۵ کاتك ۱۸۸۳ب، جلد ۱ ، ۳۷۸ گ ۲۳ س، بنام «اکبرنامه» یاد شده [منظور احسن عباسی ۱ : ۶۸۵].

47697 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۲۳۳ ، ۹۵۴ ابو، اکبر: نستعلیق پندت طوطه‌رام برهمن کشمیری، ۱۸۹۰ب ، جلد ۱ ۸۰۹ گ ۱۵ س، بنام «اکبرنامه» یادشده [منظور احسن عباسی ۱: ۶۸۲].

47698 ـ مشهد، رضوی ۲ تاریخ: نستعلیق تاریخ یاد نشده، بنام اکبری یادشده است، ۳۱۷ گ ۲۳ س [ف .رضوی ۳ : ۷۳].

47699 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۴۱۷ (۱۶۴ف) : بی‌تاریخ، ۳۳۷ گ.

47700 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۴۲۰ (۱۶۶ف): بی‌تاریخ، ۶۱۷ گ.

47701 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۴۲۲ (۱۶۸ف): بی‌تاریخ ، ۳۲۱ گ.

47702 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۱۴۲۳ (۱۶۹ف) : بی‌تاریخ ، ۱۰۸ گ [ف . آکیموشکین ۱ :۵۲-۵۳].

47703 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب PeII۱۰A:V.۱ ۴۵۷(۱۰۵ف): نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۳۸۹ گ ۲۱ س.

47704 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب APeI14A ، V1.Pt.1 ۵۸(۱۰۷ف) : نستعلیق ، دفتر ۱ ، ۱۹۱ گ ۲۱ س [ف. عبدالله ۱ : ۷۴].

47705 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب PPeI122aV.1.PT.1 ۱۷۴(۱۰۸ف) : نستعلیق ، دفتر ۱ ، ۲۷۴ گ ۲۰ س.

47706 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب PeI110CV1،PT.1 ۱۸۳۶(۱۰۹ف): نستعلیق، دفتر ۱ ، ۱۱۵ گ ۲۷ س،

47707 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب

Pe1110B:V،2 ۷۶۶ (۱۱۰ف): نستعلیق، نیز بی‌تاریخ، **آغاز** :سخن تازه‌سازم بنام خدای همراه است با «تکملهٔ اکبرنامه» ازعنایت‌الله ، رویهم ۵۸۴ گ ۲۱س.

47708 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب APe114ABV.2 ۵۸(۱۱۱ف): نستعلیق نیز بی‌تاریخ ،۱۷۲ گ [ف.عبدالله۱: ۷۴ تا ۷۶].

47709 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۴ قف۵ : تاریخ یاد نشده، دفتر ۱و۲ ، ۴۶۶ ص[مخطوطات ، سرفرازعلی: ۹۸].

47710 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف۶: تاریخ یاد نشده ، ۵۴۱ص [مخطوطات ،سرفرازعلی:۹۸].

47711-18 ـ**هندوستان**،رامپور، کتب خانهٔ رضا: هشت‌نسخه از آن در این کتابخانه هست [یادداشتهای مهدی‌غروی ،مجلهٔ‌وحید ۷ : ۴۵،۵۰].

47719 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۵۰۷: ۱۵۹ گ [نسخه‌ها۵ :۴۷۵].

47720 ـ **فرهاد معتمد**،۲۸: تاریخ یاد نشده . بنام«اکبرنامه» یادشده‌است[نسخه‌ها ۳ : ۱۴۹].

47721 ـ **قاهره** ،دارالکتب ۱۱ تاریخ طلعت: نستعلیق زیبا ، بی‌تاریخ ،«اکبر نامه» است با همان سرآغاز[مخطوطات ۱: ۲۶] .

47722 **فرانسه** ، عمومی Versai۹۱۳(۵۷): ناقص، ۹۱گ [نسخه‌ها ۴: ۱۳۱].

47723 ـ **هند**، بانکیپور ۵۶۲: نیم شکستهٔ اسماعیل، ۱۲ (؟) ، هرسه جلد است ، ۲۲۶ گ ۱۷س[عبدالمقتدر۷: ۶۳].

اکبرنامه = انتخاب....

متن ازابوالفضل‌علامی، گزیده‌ازجهانگیر قلیخان، تاریخ چهارده سالهٔ آغازپادشاهی اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴)را دارد.

آغاز : انتخاب اکبر نامه که جهانگیر قلیخان بطریق وقایع کردند، وقایع سنهٔ ۹۶۳ه که سال‌اول‌جلوس است.

47724 ـ**حیدرآباد**،موزهٔ‌سالارجنگ ۳۶ تاریخ (۲۵۲ف): سدهٔ **۱۲**،۲۵گ ۲۰-۲۱ س [ف.محمداشرف: ۲۹۰].

اکبرنامه = تاریخ اکبرپادشاه

از شیخ‌الله‌دادفیضی سرهندی ، از روزگار اکبرپادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴ق)درتاریخ‌او، بسال ۱۰۱۰ق نگاشته است. وخود بدان نامی‌نداده است. **آغاز** : بنام حضرت دادار اکبر که کنه اوزفهم‌ما.

بنگرید: فرهنگ سخنوران:۴۵۹.

47725 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۹ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م ، ۲۷۹ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۵۳].

47726 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۶ Or: نستعلیق شعبان **۱۲۶۴** (۱۸۴۸م) ، در فهرست بنام **اکبرنامه** است ، ۲۲۹ گ۱۵س [ریو ۳: ۹۲۹].

اکبرنامه

ازمولاناحمیدالله کشمیری، متخلص به‌حمید.
(که سه نسخهٔ آن درص ۲۶۴۵ یادشده است).
حماسه‌ای‌ست ملی دربرابرانگلیسها، درتوصیف محمداکبرخان میگوید : بگو قصهٔ رزم شیران جوان - فرنگی شکن اکبر پهلوان . و در تاریخ سرودن گفته است: بمقدور دانش بصد اهتمام- زغیرت بیکسال کردم تمام- چون این تیر فکرت برون شدزشست - زهجرت هزار و

دوصدبود وشصت.

47727 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۵۶: تاریخ یاد نشده[لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۲۷۵].

47728 ـ **هند**، بمبئی، انیورسیته ۶۰ V. (۱۱۰ف): بی تاریخ[ف. عبدالقادرسرفراز: ۱۹۰].

اکبرنامه = تاریخ سلاطین گورکانی

از لچهمی‌نراین[گلچین معانی] و نباید لچهمی‌نراین متخلص به شفیق اورنگ آبادی شاگرد غلامعلی آزاد باشد. چه اوزادهٔ ۱۱۵۸ ودر گذشتهٔ ۱۲۱۴ است. ونگارندهٔ ما درسال ۱۲۴۸ زنده بوده‌است‌ونیز درفهرست نگارشهای او بدین نام برنخورده‌ام(بنگرید: بساط‌الغنایم: ۴۵۸۸).

از تواریخ تیموری‌ایران وهنداست‌ازامیر تیمور ۷۷۱ تا ابوالنصرمعین‌الدین محمداکبر شاه دوم (۱۲۲۱-۱۲۵۳) و فرزندش محمد سلیم‌بهادرشاه‌ثانی(۱۲۵۳-۱۲۷۵) که‌آخرین پادشاه این دودمان بوده است. تاریخ آغاز نگارش در پایان: سال۱۲۴۸ یاد شده است.

چون بجستم حال آغازبیان‌ـ(اکبرغازی ابد) سالش‌بدان ۱۲۴۸. **آغاز**: زیب‌سریروالا پایهٔ سخن بشرف تمکین تبیین محمدت‌وثنای.

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۳۰۲.

47729 ـ **مشهد**، رضوی۱۰۸ تاریخ: نستعلیق‌هندی سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه[ف. رضوی ۷: ۱۱].

الفی = تاریخ الفی

دربخش‌عمومی‌ص ۴۱۰۰ گذشت.

انتخاب اخبارات دربارمعلی و مهاجه‌سند هیه بهادر

مجموعه یادداشتهای روزانهٔ دربارشاه‌عالم دوم (۱۱۷۳-۱۲۲۱)ومهاجه Mahdhoji Scindhia از۲۱رمضان‌تا۲۵ذیحجهٔ ۱۲۰۱ (۱۷۸۷م). **آغاز**: دربارمعلی‌تحریر بیست‌ویکم. دیروز حضرت اقدس بشعرخوانی واستماع حکایات توجه داشتند.

47730ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۵ تاریخ (۳۴۶ف): شکستهٔ **۱۲۰۱** (۱۷۸۷م) ۱۲۴ گ ۱۳س[ف. محمد اشرف: ۳۸۵].

انتخاب التواریخ

حسن بخش. دربخش‌عمومی ۴۰۹۴ گذشت.

انتخاب عالمگیرنامه

از میرزا محمد کاظم. «انتخاب مجمل تاریخ ده سالهٔ وقایع ازعالمگیرنامه» از محمد ساقی، نگارندهٔ «مآثرعالمگیری»درگذشتهٔ ۱۱۳۶(۱۷۲۳م) است.

74731 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۳۰۵۹/۵۴: نوشتهٔ ۲۲ صفر **۱۲۴۱** (۱۸۲۵م) [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۳۰].

اندازهٔ واقعات دکن

ترجمه‌ای‌ست از انگلیسی، بسال ۱۲۶۶ ق-۱۸۵۰م، بروزگار نواب ناصرالدوله‌بهادر. که آنرادردیباچه اندازهٔ واقعات دکن نامیده است. در یك حقیقت وچهار باب ویك‌خاتمه: حقیقت‌مقتبس ومنتخب‌ازخط مستردسل‌رزیدنت باب ۱ ـ ابتدای‌واسطهٔ انگریزیان‌باسرکاردکن ۲ ـ درذکر نامجات افزایش فوج نعلبندی۳ـ در ذکر زمانهٔ نواب سکندر جاه بهادر ۴ ـ در ذکر نواب ناصرالدوله‌بهادرتا زمانهٔ‌ریزیدنسی مسترمارتین، خاتمه در دوفایده، وفایدهٔ دوم آن دردو بیان است.

آغاز: شکر وسپاس آفریدگاری راسزد که بنی نوع انسان‌را.

47732 **ـ حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴۵ تاریخ (۴۱۳ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «اندازهٔ واقعات دکن» است، ۶ + ۱۳۲ گ ۹ س [ف . محمد اشرف : ۴۷۸].

47733 **ـ آصفیه**، ۷۶۲ تاریخ: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، درفهرست بنام واقعات دکن است ، و درنسخه «اندازهٔ واقعات دکن» ۱۱۲ ص ۱۴ س [ف. آصفیه ۱: ۲۴۹].

اورنگ‌نامه = واقعات عالمگیری = ظفرنامهٔ عالمگیری .

اوصاف الآصف

از منشی انعام علی فرزند محمد خورشاه منشی. تاریخ پادشاهان آوده Oude است از آغاز کارشان تا بسال ۱۱۹۸ق، در پنج رکن: ۱ ـ برهان‌الملک سعادتخان ۲ ـ ابومنصورخان صفدر جنگ ۳ ـ شجاع الدوله ۴ ـ آصف‌الدوله از تاج گذاری تا ۱۱۹۸ق ۵ ـ شاهزاده وزیرعلیخان

آغاز : ای نکته نوساختی صفی‌ومنصف.

47734 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۰۷ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، آغاز برابر نمونه، ۱۰۸ گ ۱۴ س[ریو ۳ : ۹۶۰].

اوصاف‌تهور جنگ

از میرغلام زین العابدین ، بسال ۱۲۷۶ نگاشته است . (بنگرید: تاریخ دکن ، درهمین بخش).

47735 **ـ پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ق‌ف ۱۲۶: تاریخ یادنشده، ۴۰ ص[مخطوطات سرفراز علی: ۵۰].

ب

بابرنامه = تزوک بابری

بابرشاه، درهمین بخش خواهد آمد.

بابریه

از احمد فرزند جلال الدین خـواجگی کاسانی (که یاد او در «شرح ابیات‌خان: ۳۴۵۱» گذشت).

47736 **ـ لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۶۶۸ (۳۸۷۴ف): در مجموعه رساله‌های او نوشتهٔ **۱۰۹۵**، (۳۳۲پ:..)[آکیموشکین ۱: ۵۱۵].

47737 **ـ لنین گراد** ، اکادمی علوم B۲۸۱۸ (۳۸۷۲ ف): درمجموعه رساله‌های او نوشتهٔ **۱۲۳۶** ، (۱۴۵ پ...) [آکیموشکین ۱: ۵۱۴].

بحرالافاضت

تاریخ فیض آباد است.

47738 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۶۲/۳۹ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م(۱۲۶۶ق)(گ ۵۳۷-۵۷۰)[ریو ۳: ۱۰۲۶].

بحرمواج

انصاری، دربخش عمومی ۴۰۹۷ گذشت.

برهان مآثر

از سید علی فرزند عزیزالله طبا، در تاریخ بهمن‌شاهیان و نظام‌شاهیان از ۸۴۲ تا ۱۰۰۴ که در ۱۰۰۰ به‌انجام‌رسیده، ودرحیدرآباد بکوشش

سیدهاشمی فرید آبادی، در ۶۰ ۶ص بسال ۱۳۵۵ چاپ‌شده‌است. **آغاز:** بنام آنکه هستی نام ازو یافت.

بنگرید: ف. مشار: ۲۲۱.

47741-739 ـ موزهٔ بریتانیا، ۹۹۹۸ تا ۹۹۹۶ Add : نستعلیق محرم **۱۱۹۷** (۱۷۸۲م)، آغاز برابر نمونه، ۲۳۲و۱۶۸و ۱۵۶ گ [ریو ۱: ۳۱۴].

47742 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ق ف ۱۲: تاریخ یادنشده، ۷۷۲ص. جلد ۱.

47743 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ق ف ۱۳: تاریخ یادنشده، ۱۴۷۲ص، جلد ۲. [مخطوطات، سرفرازعلی: ۹۸].

بزم خیال

از امرسنگه Amar Singh خوشدل فرزند جیون‌دام، از قوم کایتهه بانکیپور، درگذشتهٔ ۱۲۲۵ ق. سرایندهٔ بهاردانش.

تاریخ هند است تاسال ۱۲۱۰ق.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۰۸ ـ فرهنگ سخنوران.

47744 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۵۱/۴ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق)، گزیدهٔ آن است (گ ۳۴-۴۶) [ریو ۳: ۱۰۱۷].

بساتین السلاطین

از محمدابراهیم زبیری، یا غلام‌مرتضی معروف به‌صاحب حضرت. درتاریخ عادلشاهیان بیجاپور است تاروزگار نگارش ۱۲۲۳. درهشت بوستان، هر بوستان در رویدادهای روزگاریکی از پادشاهان: بوستان یکم یوسف‌عادلشاه بنیادگذار بیجاپور در ۹۱۹ق. بوستان دوم اسماعیل عادلشاه ... بوستان هشتم سلطان سکندر (۱۰۸۳ ق). در دکن ۱۳۱۴ ق چاپ شده است. **آغاز:** سپاس گوناگون و ستایش ازحد افزون مرصانعی‌راسزد که.

47745 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۶۹ Add : نستعلیق، ج ۲ **۱۲۳۷/۲** (۱۸۲۲م)، آغاز برابر نمونه، نگارنده در فهرست بنام **غلام‌مرتضی** یادشده است، ۱۵۲گ ۱۴س [ریو ۱: ۳۱۹].

47746 ـ هند، بانکیپور ۶۱۲: تعلیق ۹ ذیحجهٔ **۱۲۴۱**، آغاز برابر نمونه، نگارنده در نسخه **محمدابراهیم زبیری** است، ۲۷۱گ ۱۷س [عبدالمقتدر ۷: ۱۴۸].

47747 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۴۰۸۲ Add : نستعلیق کهمانسنکه دهلوی **۱۲۴۷** (۱۸۳۱م)، ۱۵۲ گ ۱۳ س [ریو ۱: ۳۲۰].

47748 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۵۶ تاریخ (۳۶۵ ف): نستعلیق ۱۴ع **۱۲۵۱/۱** (۱۸۳۵م)، آغاز برابر نمونه، نگارنده در فهرست بنام **محمدابراهیم زبیری** یاد شده است، ۲۶۹ گ ۱۹س [ف. محمداشرف: ۴۰۹].

47749 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۵۴۲۱ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۱۷۳گ ۱۵-۱۷ س [ریو ۱: ۳۲۰].

بساتین السلاطین

47750 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ق ف ۷: تاریخ ونشانی دیگر یادنشده، ۲۳ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۹۸].

بساط الغنایم

ازمنشی لچهمی نراین متخلص بشفیق اورنگ آبادی شاگرد غلامعلی آزاد، (۱۱۵۸-۱۲۱۴)

درس گذشت فرمانروایان و بزرگان دکن است در ۱۲۱۴ نگاشته‌است. در حیدرآباد بسال ۱۳۲۲ ق همراه «تذکرهٔ نرمل» ازهموو نیز بسال ۱۳۱۴ ق در هند چاپ شده است.

آغاز: الله‌الله این بدآمد بگوش- میرساند مژدهٔ تازه‌سروش. دراین اوقات همایون واحیان مسرت‌مشحون که از شهورسنهٔ ۱۲۱۴... بقـدر ثلث‌سال منقضی شده ، لچهمی‌نارداین.

وازهموست: ۱ـ تنمیق‌شگرف، در تاریخ‌دکن نگاشتهٔ ۱۲۰۰ق ۲ ـ حقیقتهای‌هندوستان، که‌در همین بخش‌خواهد آمد ۳ـ گل‌رعنا (تذکره) ۴ـ شام غریبان (تذکره) ۴ـ نخلستان (درتقلید گلستان) ۵ ـ خرقهٔ صدباره ۶ ـ اقسام‌نسوان (مثنوی به زبان‌اردو) ۷ـ وصف‌حیدرآباد. ۸ـ مآثرآصفی.

بنگرید: ف. مشارج ۲ ج ۱: ۷۶۳.

47751 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۷۴ Add : نستعلیق پیرامن **۱۷۹۹** م، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۹گ ۱۱س [ریو ۱: ۳۲۸].

47752 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۵۷۹۳ Add : نوشتهٔ ذیحجهٔ **۱۲۱۵** (۱۸۰۱م)، ۸۱گ ۱۵ س [ریو ۱: ۳۲۹] .

47753 ـ آصفیه، ۲۸۲ تاریخ: نستعلیق عبدالرزاق **۱۲۹۷** در حیدرآباد. آغاز برابر نمونه، ۱۷۷ ص ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۱۵۶].

بنساولی

در تاریـخ راجـه‌هـای دهـوندهـار Dhundhar از ۳۸۰ تا ۱۱۹۸ ق .

آغاز: بعد حمد وثنای خـالق الارض و السماوات ودرودنامحدود.

47754 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۲۷۱ Or : نستعلـیق شوال **۱۱۹۸** (۱۷۸۴ م) در اکبر آباد، آغاز برابر نمونه، ۱۰۲ گ ۱۳س [ریو ۱: ۳۰۱].

بهادرشاه‌نامه = تاریخ‌بهادرشاهی

نعمت خان‌عالی ، ص ۴۵۹۸ .

بهارستان‌شاهی

تاریخ کشمیراست ، از آغاز تا ۱۰۲۳ ق

آغاز: مؤرخان اخبار سلاطین‌ممالک‌کشمیر.

47755 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۵۶۳۶ Add : نستـعـلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۱۶۳ گ ۱۷ س.

47756 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۷۰۶ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغازبرابر نمونه، ۱۸۰ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۹۷].

بیاض سنوات

تاریخ کوتاه بشیوهٔ سیاقی از عیجده تـن پادشاهان است، از تیمور گورکان‌تااکبرشاه‌دوم (۱۲۲۱ ـ ۱۲۵۳) . با تاریخهای هجری و فصلی.

47757 ـ هند، بمبئی ، اینـودسیته ۹۵. V (۱۵۸ف): نستعلیق‌هند [ف. عبدالقادر سرفراز: ۲۳۷].

بیان واقع

کشمیری. درص ۴۲۲۵ گذشت .

بیگلارنامه

تاریخ سند است ازکهن‌ترین‌روزگار تـا دودمان ترخان ، مرگ عیسی ترخان در ۹۷۴ (۱۵۶۶م)، جنگ میرزا محمد بـاقی ولشکر میرزاجان‌بابا ، خانزمان ، محمود خان والی بهکر ، نشستن خانزمان برمسند حکومت نصر پور ، آمدن میرزاجان بفرمان اکبر پـادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) بعزم ملک گیری‌درسند، مناقب امیرابوالقاسم ومیرزا قاسم‌بیگ‌لار BegLar و حالات و مناقب سلطان مقیم پسرامیرشاه‌قاسم

سلطان و حالات فتحی بیگ. **آغاز**: حمد و سپاس بیحد و قیاس ملك الناس که بسطوت جباری خود کمند قهر.

47758 ـ **هند**، بانگیپور ۵۹۸: تعلیق محمد خلیل فرزند قاضی محمد، ۷ رجب **۱۲۳۳** آغاز برابر نمونه، ۱۳۲ گ ۱۷ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۱۹].

47759 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۱۸۱۴ Or: نستعلیق ج۲/ **۱۲۶۵** (۱۸۴۹م)، آغاز برابر نمونه، (گ ۵ ـ ۱۳۷) [ریو ۳: ۹۴۹].

74760 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۵۸ تاریخ (۴۴۹ف): نستعلیق ۵ ذیحجهٔ **۱۲۶۵** (۱۸۴۹م)، آغاز برابر نمونه، ۱۳۰ گ ۱۵ س [ف. محمداشرف: ۵۲۵].

پ

پادشاهنامه

از محمد امین (امینا) فرزند ابوالحسن قزوینی، که در بارشاهجهان پادشاه (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۸) خدمت پادشاهنامه نگاری داشت، تاریخ دهسالهٔ نخستین شاهی همان شاه است، که در بیستمین سال پادشاهی او، در یك مقدمه و یك مقاله و یك خاتمه نگاشته است: مقدمه در زایش و شاهزادگی او، مقاله در تاجگذاری و دهسالهٔ نخستین پادشاهی او، خاتمه در مشایخ و دانشمندان و سرایندگان روزگار او. **آغاز**: طراوت چمن الفاظ و تازگی گلشن معانی به شبنم حمد بهار پیرایی ست

بنگرید: پیشگفتار چاپ جلد یکم عمل صالح، از علام یزدانی ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۴۸۹.

47761 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۳ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه، ۴۳۵ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۵۸].

47762 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۴۰۰۲۳۵ امین: نستعلیق ۱۲ ج ۱/ **۱۲۵۶**، آغاز برابر نمونه، ۳۹۷ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۹۵].

47763 ـ **هند**، بانگیپور ۵۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه، بایاد داشت زیر: میرزا امینا در اصطلاحات زبان فارسی مهارتی تمام دارد و قاعدهٔ فن انشاء را به قانون نیك میشناسد، سخنش از لباس تکلف مبراست ـ سابق خدمت نگارش پادشاهنامه بدو متعلق بود و بعد از آن بخدمت جمع وقایع می پرداخت... ۵۴۵ گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۷: ۷۱].

47764 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۷۳۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۴۴۵ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۵۹].

47765 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۶۷۲ Or: نستعلیق ع ۱/ **۱۲۴۰** (۱۸۲۴م)، ۲۲۵ گ ۲۰ س [ریو ۳: ۹۳۳].

47766 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۷۲ Or: نستعلیق جیارام، رجب **۱۲۵۱** (۱۸۳۵ م) درشاهجهان آباد، ۳۴۵ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۲۵۹].

پادشاهنامه = شاهجهان نامه میرزا جلال. درهمین بخش.

پادشاهنامه = شاهجهان نامه

از ملا عبدالحمید لاهوری، در گذشتهٔ

۱۰۶۵ ق ازپادشاهنامه نگاران دربارمغـولی هند، که پس از مینای قزوینی به‌این‌مقام گزیده شده است.

در سر گذشت و رویدادهای روزگار ابـو المظفر شهاب الدین محمد شاهجهان پـادشاه (۱۰۳۷ـ۱۰۶۷)از آغازپادشاهی‌اودر۱۰۳۷ تابیستمین‌سال‌پادشاهی‌او بادنباله‌ای‌درسر گذشت مشایخ ودانشمندان وسرایندگان‌دربار، بدستور همان‌شاه، دردوبخش (دور): هریك برای‌ده‌سال نگاشته‌است‌سپس‌علامه‌سعدالله‌خان درآن‌نظردوم کرد ودستبرد. بسال۱۸۶۷م-۱۸۶۸م‌دردوجلد چاپ شده است.

پس ازمرگ نگارنده محمد وارث‌جای‌او را گرفته‌است‌وآنرا دنبال کرده‌دیگررویدادها را تابسال ۱۰۶۷ق به‌آن افزوده‌است(بنگرید شاهجهان نامه، درهمین‌بخش).

آغاز ج ۱ : نگارین کلامیکه گذارش دامن‌سامعه‌راجواهرآگین‌کند. **آغاز ج ۲** : سپاس والااساس‌دادار کارساز وکردگار بی‌نیاز **آغاز ج ۳**: برسرهرنامه دبیرقلم.

بنگرید :استوری ۱:۶،۵۷۵ـف.مشار: ۲۵۹ـ مؤلفین مشار ۳:۷۸۱ـدیو۱: ۲۶۱ـ تاریخ تذکره‌های فارسی۲: ۴۹۰.

47767 ـ **تهران**، ملك ۴۱۰۱: نستعلیق خوش‌محمد صالح، در اواخرسدهٔ **۱۱**،زدین، ۴۲۳گ ۱۵ س [رؤیت].

47768 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰۰۳ Egerton : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، دفتر۱، ۲۳۴گ ۱۵س [دیو ۱:۲۶۱].

47769 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۵ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، بخش سوم‌آن‌است از محمد وارث ،۲۱۴گ ۱۹ س [دیـو ۳ : ۹۳۴].

47770 ـ **هند**، بانکیپور۵۶۵: سدهٔ **۱۱** در مجموعه بنام‌شاهجهان‌نامه(گ ۳۳-۳۷۰)، آغاز هردوبخش برابر نمونه.

47771 ـ **موزه بریتانیا**، ۶۵۵۶ Add : نستعلیق **۱۱۰۹** (۱۶۹۷م) درکابل، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۵۳۱گ۲۵س [دیو۱: ۲۶۰].

47772 ـ **موزه بریتانیا**، ۴۲۱، Or : نستعلیق ذیقعدهٔ**۱۱۲۳**(۱۷۱۱م)،دفتر ۱، ۲۳۸گ ۲۳ س [دیو ۱ : ۲۶۱].

47775-73 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب ۱۴۲)۴۵۹ـ۴۶۱Pc1114A:3VOLS ف): شکسته، ۱۵و۱۶ سال‌پادشهی محمد شاه (**۱۱۴۶-۴۷**)، هرسه جلداست و آغاز آنهـا برابر آن سه‌نمونه، ۲۰۵و۱۵۶ و ۱۶۳ گ [ف.عبدالله ۱:۸۴].

47776 ـ **موزه‌بریتانیا**، ۲۶۲۲۲ Add : نستعلـیق شعبان **۱۱۵۹**(۱۷۴۶م)، دفتر ۲، ۲۴۲گ ۲۱ س[دیو۱:۲۶۱].

47777 ـ **موزه بریتانیا**، ۲۶۲۵۰ Add : سدهٔ**۱۸** م هند، بخشی از دفتر۲، ۱۶ گ [دیو ۱:۲۶۱].

47778 ـ **حیدرآباد**، موزهٔسالار جنگ ۲۸۴ف (۵۵تاریخ): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغـاز برابر نمونهٔ۲، ۲۷۰گ ۲۵س [ف. محمـد اشرف:۳۲۱].

47779 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۶۷۴ Or : نستعلیق **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق)، بخش یکم‌آن‌است،۱۲۶گ ۱۵ س[دیو۳ : ۹۳۴].

47480 ـ **لندن**، دیـوان هند۳۱۷: تاریخ یاد نشده، فیلم آن‌در دانشگاهش۱۹۱۹ هست[فیلمها:۲۵].

47781 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور

شیرانی ۳۰۴۹/ ۴۴: نوشتهٔ سال ۱ پادشاهی احمد شاه **۱۱۶۲** (۱۷۴۹م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۱].

47782 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPe1119: V.1 ۱۵۶۳ (۱۲۵ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، بخش ۱، آغاز افتاده، ۱۹۴ گ ۱۵س.

47783 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe1114BV.1-2 ۵۸۶ (۱۲۶ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، بخش ۱ و ۲، ۱۴۶گ [ف. عبدالله ۱: ۸۵].

47784 - **آصفیه**، ۱۲۹۸ تاریخ: تاریخ یاد شده، دورهٔ دوم وسوم است [ف. آصفیه ۳: ۹۲].

47785 - **آصفیه**، ۲۲۱ تاریخ: بی‌تاریخ، ناتمام، ۲۶۳ گ ۱۴س.

47786 - **آصفیه**، ۱۲۹۸ تاریخ: ناتمام ۱۴۳ گ ۲۱س. [ف. آصفیه ۱: ۱۵۴].

47787 - **مدینه**، عارف حکمت ۴۹۷: تاریخ و نام نگارنده در فهرست نیامده است [نسخه‌ها ۵: ۴۸۱].

پادشاه‌نامه

ازخواجه عبدالوهاب مخاطب به عنایت الله‌خان.

47788 - **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۷: تاریخ یاد نشده، ۱۳۳۸ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۹۸].

پادشاه‌نامه = شاهجهان نامه

کلیم کاشانی. در ص ۲۹۴۳ گذشت.

پادشاه‌نامه = جنگنامه

نعمت‌خان عالی.

پادشاه‌نامه = شاهجهان نامه

از ملامحمد وارث درگذشتهٔ ۱۰۹۱ق، بخش سوم «پادشاه‌نامهٔ: ۴۵۹۰» ملاعبدالحمید لاهوری و دنبالهٔ آن است، از سال ۲۱ پادشاهی شاهجهان (۱۰۳۷ق-۱۰۶۷ق) برابر ۱۰۵۷ است تا سال ۳۰ تاجگذاری او ۱۰۶۷ق، در سالهای ۵۷ تا ۱۰۶۷ق نگاشته است.

آغاز: بر سر هر نامه دبیر قلم - آنچه کند بهر تیمن رقم.

47789 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۰۶ تاریخ (۲۸۵ف)؛ نستعلیق **۱۱۰۹** (۱۶۹۸م)، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام **پادشاه نامه** است، ۴۶۹گ ۱۵ س [ف. محمداشرف: ۳۲۲].

47790 - **موزه بریتانیا**، ۱۶۷۵ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۲۱۴ گ ۱۹س [ریو ۳: ۹۴۴].

47791 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۰۸ تاریخ (۲۸۷ف): شکسته نستعلیق، **۱۱۲۱** (۱۷۰۹م)، آغاز برابر نمونه، ۱۵۹ گ ۲۵س [ف محمداشرف: ۳۲۴].

47792 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۰۷ تاریخ (۲۸۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲** آغاز برابر نمونه، ۱۳۸ گ ۲۱ س [ف. محمداشرف: ۳۲۳].

47793 - **آصفیه**، ۱۴۵۹ تاریخ: تاریخ یادنشده، در فهرست بنام **شاهجهان نامه** است [ف. آصفیه ۳: ۱۰۴].

47794 - **موزه بریتانیا**، ۱۸۴۴/۱ Or: گزیدهٔ آن است (گ ۵-۹۵) [ریو ۳: ۱۰۳۱].

تاج المآثر

ازصدر (تاج یا نظام) الدین حسن فرزند محمد نظامی نیشابوری، که اندکی پیش از ۶۰۲ بنگارش آن پرداخته است. درتاریخ پادشاهان دهلی است از۵۸۷تا۶۱۴،وباستایش ابو المظفر محمدفرزند سام پادشاه غوری هند، وقطب الدین شهریار غازی خسروهندوستان ابو الحارث ایبك سلطانی (۶۰۲-۶۰۷) آغاز شده است. ودرآغاز کتاب از ۶۰۲ یادکرده آنگاه گزارش زندگی خودرا آورده، وآنگاه باگزارش گشودن اجمیر ۵۸۷ آغاز به اصل کتاب کرده است.

لقب و کنیت نگارنده گوناگون یادشده است: روضة الصفا صدر الدین حسن نظامی، و حمدالله مستوفی اورا پسر نظامی عروضی سمرقندی یاد کرده است. نسخه‌ها نیز گوناگون است. **آغاز:** حمدوسپاس بیقیاس که قدم شهسوار عقل دو اسبه به سرحد عدو احصای آن نرسد.

بنگرید: ذریعه ۳: ۲۰۷-کشف الظنون ۱ : ۲۶۹-استوری ۱: ۱۳۱ و ۴۹۴-سبك شناسی ۳: ۱۰۷-۱۱۱.

47795 ـ **فیض الله افندی،** ۱۴۰۲: نسخ ج ۱/**۶۹۴**، ۳۲۰ گ ۲۱ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۹ هست[فیلمها: ۲۷].

47796 ـ **موزه بریتانیا** ، ۷۶۲۳ Add : نسخ ابو الفضل فرزند یحیی فرزند ابو بکر حسن **۷۱۱** (۱۳۱۲م)، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۳ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۳۹].

47797-98 ـ **ایاصوفیه،** ۲۷۴۷و۲۷۴۸: نسخ عبدالصمد فرزند جلال جمالی، در **۷۱۶**، ۲۵۴ گ ۲۳ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۴ و ۱۱۵ هست[فیلمها: ۲۷].

47799 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۳۵۰ : نستعلیق هند محمد داود فلکی ، ۱ شعبان **۷۲۶**، تصحیح شده، آغاز برابر نمونه، ۲۲۲ گ ۲۶ س[ف. دانشگاه ۲ : ۵۱۴].

47800 ـ **تهران،** سنا ۲۷۱: نسخ تحریری محمدعلی فرزند احمد جوینی، ۱۰ شوال **۷۲۹** درکرمان، با یادداشتهای تاریخی [نسخه‌ها ۶: ۵۰۹].

47801 ـ **چکسلواکی،** ۵۳۹ (ف. تور) : نوشتهٔ **۷۵۰** [فرهنگ خراسان ، بهمن ۴۵ : ۳۷].

47802 ـ **حیدر آباد،** موزهٔ سالار جنگ ۱۶۹ تاریخ (۲۲۸ف): نسخ محمد فرزند احمد فرزند محمود کاتب، شوال **۷۵۲** (۱۳۵۱م) آغاز برابر نمونه، ۲۷۲ گ ۱۹ س[ف . محمد اشرف: ۲۶۶].

47803 ـ **تهران،** ملك ۳۸۹۷: نسخ ج **۲/۷۵۴** ،زرین، با یادداشت رمضان ۷۲۴ در شیراز وعلی بن محمد بخاری صفر ۷۶۳، ۱۸۳ گ ۲۵ س[رؤیت].

47804 ـ **موزه بریتانیا،** ۲۴۹۵۱ Add : نسخ احمد فرزند محمد فرزند احمد، ذیحجهٔ **۸۱۸** (۱۴۱۶م)، ۱۷۱ گ ۱۵ س[ریو ۱ : ۲۴۰].

47805 ـ **استانبول،** طوپقپوسرای A. ۲۶۳۷ : عطاءالله فرزند احمد فضل‌الله فرزند فتح‌الله تمیمی ، **۸۵۰** ، آغاز برابر نمونه، ۲۶۹ گ ۲۱ س [ف .فهمی ادهم ۱: ۵۵].

47806 ـ **موزه بریتانیا** ، ۸۳۷۶ Or: سدهٔ **۹**[نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

47807 ـ **تهران** ، ادبیات ۸۶ج، نسخ سدهٔ **۹-۱۰** ، آغاز برابر نمونه، ۴۰۵ گ ۱۷ س [ف. ادبیات ۱: ۵۴].

47808 ـ **موزه بریتانیا** ، ۷۶۲۴ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۳۲۶ گ ۱۵ س

[ریو ۱: ۲۴۰].

47809 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۶۲۰: نستعلیق و نسخ خوش، سدهٔ **۱۰-۱۱**، آغاز و انجام و میانه افتاده، ۱۷۸ گ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۲۲].

47810 ـ **تهران**، ملی ۱۰۷۰ ف: نستعلیق خوش **۱۰۰۰** نوشتهٔ ابوسعید فرزند حسن حسینی، زرین. در فهرست آمده: نگاشته حسن بیضاوی (!) و اینکه نسخه بنام شاه‌عباس استنساخ شده و نام آن نظام‌التواریخ نامیده شده است، آغاز برابر نمونه ۳۳۱ گ ۱۵ س [ف. ملی ۳: ۸۸].

47811 **تهران**، اصغر مهدوی ۲۳۶: نستعلیق ترکی سیدشرف‌الدین فرزند طاهر حسینی لاوی ۲/ **۱۰۱۰** در شهر دمشق [نسخه‌ها ۲: ۶۵].

47812 ـ **مشهد**، رضوی ۱۲۱ تاریخ (۴۱۷۶): نسخ و نستعلیق غیاث‌الدین محمود ۲۶ ذیقعدهٔ **۱۰۱۹**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۲۷].

47813 ـ **موزه بریتانیا**، Or ۱۶۳: نستعلیـق رمضان، **۱۰۳۴** (۱۶۲۵ م)، ۲۵۸ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۴۰].

47814 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۰: نستعلیق **۱۰۴۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۳ گ ۲۰ س [ف. مجلس ۲: ۱۲۴].

47815 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۰۶: نستعلیق محمدمقیم فرزند عزیز بیگ سروردشتی **۱۰۷۵**، زرین، ۱۵۶ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۰].

47816 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۶۱ تاریخ (۲۲۹ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۷ گ ۲۳ س [ف. محمداشرف ۲۶۹].

47817 ـ **نجف**، سیدحکیم ۸۹ رشتی: نسخ خوب سدهٔ **۱۱**، با یادداشت ۱۱۳۰، ۲۸۵ گ ۲۱ س [سیداحمد اشکوری: ۱۱۴].

47818 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۷۹: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۱۵۱ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۲۴].

47819 ـ **تهران**، ملک ۳۸۶۴: شکسته نستعلیق عبدالرزاق، یکشنبه ۱ رمضان **۱۲۰۷**، ۲۰۰ گ ۱۶ س [رؤیت].

47820 ـ **تبریز**، ملی ۲۲۹۲: نسخ تعلیق **۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۰۷ گ ۱۶ س [ف. ملی تبریز ۱: ۱۵۹].

47821 ـ **مشهد**، رضوی ۱۲۲ تاریخ (۴۱۷۷): نسخ محمد فرزند سبزعلی اصفهانی ۱۵ محرم **۱۲۳۵** [ف. رضوی ۷: ۲۷].

47822 ـ **تهران**، ملی ۱۱۱۹ ف: نسخ ابن‌محمد باقر الخوسکادانی در اصفهان، رمضان، **۱۲۳۵**، آغاز برابر نمونه، با فهرست مطالب در آغاز، ۲۱۶ گ ۲۳ س [ف. ملی ۳: ۱۳۹].

47823 ـ **تهران**، مجلس ۱۵/ ۳۰۲۱: نستعلق محمد صادق تفرشی، با تاریخ **۱۲۴۱** بهمین خامه در دفتر (ص ۲۰۶-۳۰۴) [ف. مجلس ۱۰: ۷۸۴].

47824 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۷۱: نسخ و نستعلیق موسی فرزند علی فرزند سلیمان بهشتی در پایان ج ۱/ **۱۲۶۶**، در فهرست آمده بنام محمد فرزند حسام (!) ۲۳۴ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۰۴].

47825 ـ **تهران**، دهخدا ۱۹۲: نسخ ۱۵ ع۲/ **۱۲۶۶**. اندازه رحلی. [نسخه‌ها ۳: ۷].

47826 ـ **موزه بریتانیا**، Or ۱۷۴۲/۵: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶)،

بخشی از آن است (گ۱۵۴-۲۵۲)[دیو ۳: ۱۰۱۴].

47827 ـ **تهران**،ملك۳۸۱۷ :شکسته نستعلیق جلال الدین قزوینی ،ع۱/ **۱۲۷۱**،در قریه ورگیل رودبار قزوین ، ۱۶۹ گ ۱۹س [رؤیت].

47828ـ **تهران**،ادبیات۱۰۸ب:شکسته نستعلیق **۱۲۸۳**،آغاز برابر نمونه، ۱۶۸ گ۱۷ س [ف.ادبیات۱ :۵۴].

47829 ـ **تهران** ، ملی۱۳۲۳/۱ف: نسخ عبدالله فرزند ابراهیم، باتاریخ **۱۲۸۲** در دفتر، (ص۱-۳۸۳)، آغاز برابر نمونه[ف. ملی ۳ :۳۸۵].

47830 ـ **اصفهان** ،شیخ حسن جابری انصاری: نستعلیق میرزا صادقخان مشاردیوان **۱۲۸۵** [نسخه‌ها ۶ :۵۹۴].

47831 ـ **تهران**،ملك۴۱۲۷:شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۳۹گ، ۱۵س[رؤیت].

47832ـ**حیدر آباد**،موزهٔ سالار جنگ ۶۰ تاریخ (۲۳۰ف): نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۱۷۶گ ۱۹ س [ف.محمداشرف: ۲۷۰].

47833 ـ**آصفیه**،۲۸۳ تاریخ: نستعلیق ۶۳۴گ ۱۹س[ف.آصفیه:۱ :۱۶۱].

47834ـ **مدینه**، عارف حکمت ۵۱۱ : تاریخ یاد نشده، درفهرست آمده: تاریخ ابو حارث ایبك از شیخ حسن نظامی نیشابوری. باید همین «تاج المآثر» باشد [نسخه‌ها ۵ :۴۷۸].

تاریخ آصف جاهی

ازمنشی قادرخان بیدری ،متخلص بهمنشی فرزند سعادت خان، ازنیمهٔ سدهٔ ۱۳، که در احمد-آباد بیدر از بخشهای حیدرآباد دکن میزیسته است. وازهموست: تاریخ فرخنده، تاریخ قادرخانی تواریخ قطبشاهیه ،سیرالهند.

47835 ـ **آصفیه** ، ۱۶۴۹ تاریخ : نوشتهٔ **۱۲۶۶** (۱۸۵۰م)[ف. آصفیه۴ :۹۲].

تاریخ آصفیه

محمد بدیع الدین علی .

47836 ـ**پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق‌ف۹: نوشتهٔ سید کریم محمد، تاریخ یادنشده، ۲۳ص.

47837 ـ**پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق‌ف ۱۰: نیز تاریخ یاد نشده، ۳۲ ص.

47838 ـ**پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق‌ف ۱۱: نیز تاریخ یاد نشده، ۱۰ ص[ف. سرفراز علی: ۹۸].

تاریخ ابوحارث ایبك = تاج المآثر

حسن نظامی [نسخهٔ مدینه].

تاریخ احسن = اسرار الاخیار

کشمیری، درهمین بخش ص ۴۵۷۵ گذشت.

تاریخ احمدشاهی

دربخش تاریخ افغان خواهد آمد.

تاریخ احوال اسلام خان مشهدی

از سید حیدرحسین خان فرزند محمدحسین خان شاهجهان آبادی . نگاشتهٔ ۱۲۶۴.

47839 ـ**آصفیه**،۱۱۳۵ تاریخ: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه۳ :۹۴].

تاریخ ارادت خان = مقتل السلاطین = جنگ بهادرشاهی

از مبارك‌الله واضح معروف به‌ارادت خان شکسته نویس، درگذشتهٔ ۱۱۲۸ ق، فرزند کفایت خان اسحاق فرزند محمد باقر ساوجی. در۶۷ سالگی ، سال ۱۱۲۶ قدرتاریخ هند بروزگار

بهادرشاه نگاشته است. نگارنده به کتاب خود نامی نداده است.

آغاز: الحمدلمن یقول فی حق کلامه : فأتوا بسورةمن مثله.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۵۱ (واضح ساوجی)

47840 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۱۸ تاریخ (۳۱۸ف): شکسته نستعلیق خوب نگارنده، **۱۱۲۶** (۱۷۱۴م) درادهونی آغاز برابر نمونه، رویدادهای سالهای میان ۱۱۱۱ و ۱۱۲۵ را دارد، ودرفهرست بنام **تاریخ ارادت خان** یادشده است، ۸۳ گ ۱۸ س [ف. محمداشراف: ۳۵۴].

47841 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۶۸۷ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، آغاز برابر نمونه، بنام **مقتل السلاطین** یاد شده است، ۱۰۸ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۳۸].

47842 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۸۱۶ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، بنام **تاریخ ارادت خان**، ۲۱۳ گ ۹ س [ریو ۳: ۹۳۸].

47843 **لاهور**، پنجاب، پبلک لائبریری ۹۵۴۰.۲۳۷ واضح (۲): نستعلیق ازآغاز سدهٔ **۱۳**، ۱۶۴ گ ۱۷ س [منظوراحسن عباسی ۱: ۷۱۹].

47844 ـ **هند**، بانگیپور ۵۷۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغازبرابر نمونه، درفهرست بنام **تاریخ ارادت خان** یاد شده، ۸۷ گ ۱۵ س [عبدالمقتدر ۷: ۸۸].

47845 ـ **لاهور**، پنجاب لا پبلک، ئبریری ۹۵۴۰.۲۳۷ واضح : نستعلیق سیدمیرزا علی قیس، سه‌شنبهٔ ۱۳ رمضان **۱۳۰۰** درشاهجهان‌آباد، آغازبرابر نمونه، ۱۸۶ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۷۱۷].

تاریخ اوظمی = واقعات کشمیر

تاریخ اکبرشاه

ازسلیم شاه هندی.

47846 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۵۳ : بی‌تاریخ، ۲۰۶ گ. در فهرست آمده: تاریخ اکبر شاه لنجله سلیم شاه الهندی [نسخه‌ها ۵: ۴۷۵].

تاریخ اکبری = آیین اکبری = اکبر نامه

درص ۴۵۷۰ یاد شده است.

تاریخ الله‌ویردیخان = تاریخ مهابت‌خان

تاریخ امجدیه = ریاض الرحمان = تاریخ دکن

از ابوالفتح ضیاءالدین محمد معروف به سید امجدحسین فرزند حافظ سیداشرف حسینی انبازی خطیب. تاریخ دکن است تا روزگار نگارش، که در ۱۲۷۴ (= تاریخ امجدیه) بدان آغاز ودر ۱۲۸۵ (= تاریخ دکن) بهانجام رسانده است. دریک مقدمه و یازده باب: مقدمه‌در بیان ابتدای آبادی بلدهٔ ایلچپور ملك برارو احوال راجه‌کور وپاندوان. باب یکم در بیان جهاد حضرت شاه عبدالرحمان غزنوی با راجه ائیل حاکم برار. دوم در تحقیقات لفظ براروحدود آن وجدول و تعدادصوبجات دهلی وصوبجات دکن ومحاصل آن وفهرست سرکارات ومحالات برار. سوم در ذکر ابتدی عمل سلاطین اسلام درملك برار. چهارم در پادشاهان بهمنی در برار. پنجم عمادشاهیان در برار. ششم نظامشاهیان. هفتم طلوع آفتاب خاندان تیمور در هندوستان. هشتم پادشاهی محمد اکبر پادشاه. نهم سوانح مستقل

شدن برار از ظل ظلیل آصفجاه بهادر و اولاد کرام. دهم افاغنه، یعنی حکمرانان ایلچپور. یازدهم راجکان ناگپور و غیره. خاتمه در سه فصل: فصل ۱- قلعه جات برار ۲ - قصبات معتبرهٔ برار ۳- در احوال عمل سرکار عظمت مدار در ضلع برار. **آغاز:** ستایش فراوان و نیایش بی پایان مر پادشاهی را که از چوکان صمصام.

47847 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۸۰ تاریخ (۳۵۹ف): نستعلیق میرعظیم الدین، **۱۲۸۷** (۱۸۷۰م)، آغاز برابر نمونه، ۹۰۰ + ۶گ ۲۱س [ف. محمد اشرف: ۳۹۹ تا ۴۰۳].

تاریخ امیر تیمور = روزنامهٔ غزوات هندوستان

از غیاث الدین علی.

47848 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۵۴۱ / ۴۵۹۱: پایان سدهٔ **۹**، با یادداشت ۹۳۹ (۱۵۳۲م) بر نمای برگ [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۵۴].

تاریخ اورنگ زیب

ناشناخته. نخستین عنوان: متوجه شدن اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸) سمت دکن جهت تنبیه مخالفان، در این ضمن هرج و مرج واقع شدن در بنگاله. و بازپسین عنوان: مسلط شدن مهابت جنگ بر صوبهٔ بنگاله و بهار... **آغاز:** حاتم جود مسیح اخلاق داور انجم سپاه اسپهبد آسمان خرگاه هلاک رکاب مشتری طلعت بدر رقاب بهرام صولت

47849 - **تهران**، دانشگاه ۵۴۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با تاریخ ۲۲ شوال ۱۲۰۰ در بنگاله، ۹۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۶: ۳].

تاریخ ایلچی = خلاصة التواریخ

خورشاه، در ص ۴۱۰۳ گذشت.

تاریخ بابر شاه

از پادشاهی او در رمضان ۸۹۹ تا ۹۳۵.

47850 - **تهران**، سلطنتی: فیلم آن در دانشگاه هست. متن ترکی با ترجمهٔ فارسی [فیلمها: ۳۰].

تاریخ بنارس

از علی ابراهیم خان.

دربارهٔ شورش راجه چیت سنگه Chait Singk، در شعبان ۱۱۹۵ ق. **آغاز:** من که علی ابراهیم خان یکی از خیر خواهان کمپنی انگریزم.

47851 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۶۵/۲، Or: شکسته آمیز پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق) آغاز برابر نمونه [ریو ۳: ۱۰۳۳].

تاریخ بنارس

از غلام حسین خان فرزند محمد همت خان.

در تاریخ زمین داران بنارس از روزگار راجه منسارام Mansa Ram تا راجه چت سنگه Chait Singh (م ۱۱۹۵ ق. ۱۷۸۰م)، (و از اینگونه است: تحفهٔ تازه). با پیشگفتاری از نوهٔ نگارندهٔ، سجانعلی فرزند حسنعلی خان، و پیشگفتاری از نگارنده. سپس تاریخ: راجه منسارام و جنگ او با بریار سنگه، راجه بلوند سنگه، راجه چت سنگه (و از هموست: ذکر السیر، در تاریخ تیموریان هند) **آغاز:** پیشگفتار سبحانعلی: ارتقای مرقات سخن بحمد و ثنای مبدعی ست. **آغاز:** گفتار نگارنده: حمد و ثنای بی منتها خالقی را سزاوار است که از خاک تیره.

47852 - **هند**، بانکیپور ۶۰۸: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، در فهرست نامی به کتاب داده نشده، ۲۲۰گ ۱۳س [عبدالمقتدر

۱۴۱:۷].

تاریخ بنارس = تحفهٔ تازه

تاریخ بنای تاج محل

در بخش جغرافیا ۳۷-۳۹۳۸ گذشت.

تاریخ بنای حیدرآباد

از یکی ازهندوان . گزارش ساختمانهای حیدرآباد و مراسم سوگواری در آن شهر است. **آغاز:** فاعتبروا یا اولی الابصار. ازماجرای وجود وعدم وعزل و نصب حاکمان وسلاطین والااقتدار موجب تحیر وتعجب.

47853 **ـ آصفیه،** ۶۵۲ تاریخ: نستعلیق بی تاریخ، ۲۱ ص ۱۳ س [ف. آصفیه ۱: ۱۶۸].

تاریخ بنگاله

از منشی سلیم الله [بآنچنانکه در یادداشت نسخهٔ موزهٔ بریتانیا آمده]، بدستور نصیرالملك شمس الدوله تیهور جنگ (مستر هنری وین سی ثارث) . تاریخ این سر زمین است از ۱۱۰۷ (۶-۱۶۹۵م) وسرگذشت نظامای بنگال تامرگ نواب علی وردی خان ناظر بنگال در ۱۱۶۹ ۱۷۵۶م (بنگرید. وقایع بنگاله، درهمین بخش) **آغاز:** حمد نامعدود واجب الوجود بحری ست بی ساحل، ثنای بی منتهای خالق.

47854 **ـ آصفیه،** ۱۰۳۸ تاریخ: شکستهٔ بی تاریخ . بایادداشت ۱۷۹۴ م در نسخه نامی از نگارنده نیست، ۵۹ گ ۱۸ س [ف. آصفیه ۱: ۱۶۵ و ۳: ۹۴].

47855 **ـ حیدرآباد،** موزهٔ سالارجنگ ۷۲ تاریخ (۳۵۵ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه ، ۱۵۳ گ ۱۱ س [ف. محمد اشرف: ۳۹۴].

47856 **ـ موزهٔ بریتانیا ،** ۱۱۱۸ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه ، ۹۳ گ ۱۴ س [ریو ۱: ۳۱۲].

47857 **ـ موزهٔ بریتانیا ،** ۱۹۶۲/۴ Or: پیرامن **۱۸۵۰**م [ریو ۳: ۱۳۹].

تاریخ بنگاله

از ناشناس . تاریخ کوتاهی ست از آن سرزمین از ۱۱۵۱ (۱۷۳۸م) تامرگ سراج الدوله در ۱۱۷۰ (۱۷۵۷م) . **آغاز:** ای فریفتهٔ افسوس کواکب اقبال ۱۱۷۰ وای شیفتهٔ آب ورنگ جاه وجلال ۱۱۷۰.

47858 **ـ حیدرآباد،** موزهٔ سالارجنگ ۳۸۵ تاریخ (۳۵۴ف): شکسته پاندیت شنکرناث ، رمضان ۲۸ پادشاهی (اکبر شاه دوم) **۱۲۴۸** (۱۸۳۳م)، ۲۹۰ گ ۱۴ س [ف. محمد اشرف: ۳۹۳].

تاریخ بنگاله

47859 **ـ بادلیان ،** ۳۷۸/۵ اوزلی: با تاریخ **۱۰۶۷** در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۲۸ هست [فیلمها ۱: ۵۸۱].

تاریخ بهادرشاهی = بهادرشاه نامه

از نعمت خان عالی، دانشمندخان (که یاد او در «دیوان ۲۵۸۳» گذشت). تاریخ روزانه و به ترتیب زمانی ست از رویدادهای روزگار بهادرشاه شاه عالم یکم (۱۱۱۸ق ۱۱۲۴ق) پسر اورنگ زیب، از تاجگذاری تا دوسالهٔ آغاز پادشاهی او. تا پیرامن ۱۱۲۰ ق . واز هموست «جنگنامه ، پادشاه نامه» در جنگهای همین بهادر شاه و برادرش. **آغاز۱:** بسم الله الرحمان الرحیم ـ دست بر آورد بجود کریم. **آغاز۲:** نازو نعیم دوجهان در کفش ـ خلق ازل تا بابد مصرفش .

بنگرید: ریو ۱: ۲۷۲.

47860 **ـ حیدرآباد،** موزهٔ سالارجنگ

۵۳ تاریخ (۳۱۳ف) : نستعلیق ابوجعفر موسوی نیشابوری ، ۱۷ ج۲/ **۱۱۸۵** (۱۷۷۱م). بنام **بهادرشاهنامه** است، آغاز برابر نمونهٔ**۱**، ۶۲ گ ۱۳س [ف. محمداشرف: ۳۴۷].

47861 **ـ موزه بریتانیا** ، ۶۹۶۳ Or : نوشتهٔ **۱۱۸۶** . در فهرست بنام **تاریخ بهادرشاهی** ست [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

47862 **ـ موزه بریتانیا**، ۲۴ Or: نستعلیق ، ج۲/**۱۱۹۶** (۱۷۸۲م) ، تاریخ رویدادهای دوسالهٔ آغاز پادشاهی اوست. آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، ۲۱۶ گ ۱۵ س [ریو ۳ : ۹۷۲].

47863 **ـ حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۵۴ تاریخ (۳۱۴ف) : سدهٔ **۱۲**، ۵۰ گ ۱۷س [ف. محمد اشرف : ۳۴۸].

47864 **ـ موزه بریتانیا** ، ۱۶۵۵ Or : نستعلیق ، اکوست **۱۸۴۹**م، زندگی نامهٔ بهادرشاه است و آغاز پادشاهی او، و نامیده‌شده: **تاریخ بهادرشاهی** ، ۲۶۴ گ ۱۴س [ریو ۳: ۹۳۷].

47865 **ـ پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe1I171 ۱۳۹۸ (۱۴۳ف): نستعلیق، بی تاریخ ، آغاز افتاده ، تاریخ روزانهٔ پادشاهی اوست تا پیرامن ۱۱۲۰، ودرفهرست بنام **بهادر شاهنامه** یاد شده است، ۱۱۵ گ ۱۷س [ف. عبدالله ۱: ۹۵].

تاریخ بهرت‌پور

از انندرای Anand Rai

تاریخ کوتاهی‌ست از بنیادگذاری بهرت‌پور سپس محاصرهٔ آن بوسیلهٔ لرد Gombermere در ۱۸۲۶ م. **آغاز**: رسمی‌ست قدیم وعادتی‌ست مستقیم که حکمت بالغهٔ قادر کارساز تعالی شأنه و جل جلاله.

47866 **ـ هند**، بانکیپور ۶۰۲: تعلیق هند، قادر بخش ، **۱۲۴۷** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۰ گ ۱۳ـ۱۸ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۲۹].

تاریخ بهاول خان

از وادره waderah جان محمدخان .

تاریخ بهاول Bahawal خان، نواب بهاولپور پنجاب است ، از آغاز پادشاهی او در ۱۱۸۶ق تا مرگش در ۱۱۲۴ق. **آغاز**: حلاوتی که مذاق داشیرین دارد.

47867 **ـ پاکستان** ، دانشگاه پنجاب APe1115 ۶۳ (۱۸۵ف): نستعلیق، بی تاریخ ۱۵۲ گ ۱۳ س [ف. عبدالله ۱: ۱۲۶].

تاریخ بهرت‌پور

تاریخ بهرت‌پور Bharatpur است، از ۱۸۰۵م تا ۱۸۲۷م. **آغاز**: از آنجا که به‌میامن اقدس ذات ستوده‌صفات.

47868 **ـ موزه بریتانیا** ، ۱۸۶۲ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۳۷گ ۱۵ س [ریو ۳ : ۹۵۸].

تاریخ پادشاهان هند

از پندت کرشنانند Padit Krishnanand فرزند پندت آنند کهن‌جی. نگاشتهٔ ۱۸۰۷م . **آغاز**: سپاس بیقیاس مر آن قادر بیچون را.

47869 **ـ موزه‌بریتانیا**، ۶۹۳۱/۴ Add: با تاریخ **۱۸۱۱** م (گ ۱۲۶ـ۲۰۳) [ریو ۲: ۸۰۴].

تاریخ پنجاب

از غلام محیی‌الدین ملقب به بوتی شاه لودهیانی علوی قادری، ازپایان سدهٔ سیزدهم. بسال ۱۲۵۸ (۱۸۴۲م) ، در یك مقدمه وپنج دفتر و یك خاتمه نگاشته است. تاریخ مفصل پنجاب است

ازراجه‌سدومن (پیش ازتاریخ) تا بسال ۱۲۵۶ (۱۸۴۰م). **آغاز**: حمدبیحدوثنای بی‌منتهای مرخدای‌راسزاست.

47870 - **موزه بریتانیا**، ۱۶۲۳ Or: نستعلیق **۱۸۴۸** م، آغاز برابر نمونه، ۶۴۹ گ ۲۲ س [ریو ۳: ۹۵۳].

47871 - **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۹۵۴،۸۴غلا: نستعلیق حکیم علی‌اکبر، ۱۴ ذیحجهٔ **۱۲۸۴**، آغاز برابر نمونه، دومجلد ۳۲۴ گ ۲۲ س [منظور احسن عباسی ۱ : ۷۲۷].

47872 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۸۹/۲۸۴: تاریخ یادنشده، جلد ۱ [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۳۲].

تاریخ پنجاب

از محمدمقیم فرزندحمت‌الله، ساکن موضع ستراده باجوه‌من‌اعمال پرکنه پرسرور، تاریخ افسانه‌ای‌ست. **آغاز**: الحمدلله‌الذی‌مالك‌الملك موجوداً ابداً.

47873 - **موزه بریتانیا**، ۱۸۷۲ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه، ۲۸ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۵۴].

تاریخ پنجاب

از محمدنقی پیشاوری فرزندملا خواجه بخش، ازنیمهٔ سدهٔ سیزدهم، تاریخ کوتاهی‌ست از لاهور ودهلی و سیکها Sikhs و رنجیب Ranjit سنگه. **آغاز**: برهوشمندان خبیرو آگاه‌دلان روشن‌ضمیر که‌تجربت‌آموزامورکون وفساد.

47874 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۸۰ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغازبرابر نمونه، ۷۴ گ ۹س [ریو ۳: ۹۵۲].

47875 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe11172 ۲۱۳۶(۱۶۶ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه، ۸۷ گ ۱۸س [ف. عبدالله ۱: ۱۱۳].

تاریخ پنجاب = احوال فرقهٔ سگهان

درص ۴۵۷۴ گذشت.

تاریخ تاج محل = کیفیت بنای تاج‌محل

در بخش‌جغرافیاص ۳۹۳۷-۳۹۳۸ گذشت.

تاریخ تاج محل = تاریخ روضهٔ تاج‌محل

درهمین بخش خواهدآمد.

تاریخ تیموری

از سیدمفضل‌خان (که‌یاد او در «تاریخ مفضلی» خواهد آمد). خلاصه تاریخ تیمور و جانشینان اوست تافرخ‌سیر: تیمور وخاندانش، بابرشاه (۹۳۷-۹۴۲)، همایون‌شاه (۹۳۷-۹۶۳) اکبرپادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴)، جهانگیرپادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷) شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷)، اورنگ زیب (۱۰۶۹ - ۱۱۱۸)، بهادرشاه، جهاندار شاه (۱۱۲۴ - ۱۱۲۴)، فرخ سیر (۱۱۲۴-۱۱۳۱). بنگریدبه «تیمورنامه» ازهمو درهمین باره. **آغاز**: سپاس بیقیاس مرحضرت صمدیت را که عالم.

47876 - **موزه بریتانیا**، ۱۷۰۳ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، آغازبرابر نمونه، ۲۶۳ گ ۹س [ریو ۳: ۹۲۳].

تاریخ تیموریان هند

ازناشناس، که از خود و کتاب خود نام

نبرده است. گویا بسال ۱۰۴۴. دارای: تاریخ تیمور، بابرشاه (۹۳۷ – ۹۴۲)، اکبر پادشاه (۹۶۳–۱۰۱۴)، شاهجهان (۱۰۳۷–۱۰۶۷).
آغاز: محامدجمیله ساحت کبریایی‌راسز است که ظلام ظلم‌را بلمعان تیغ وسنان پادشاهان.

47877 **ــهند**، بانکیپور ۵۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۷۸ گ ۹س [عبدالمقتدر ۷: ۷۹].

تاریخ جانشینان اورنگ‌زیب

تاریخ جانشینان اورنگ زیب (۱۰۶۹ – ۱۱۱۸) است، از مرگ او وتاجگذاری محمد اعظم پادشاه تاسی‌ام سال پادشاهی شاه عالم دوم (۱۱۷۳–۱۲۲۲). بدون نام کتاب ونام نگارنده ودیباجه. **آغاز:** راویان معنی‌پرداز وناقلان حقیقت طرازچنین‌می‌گویند که پیرروشن ضمیر اورنگ زیب عالمگیر پادشاه.

47878 **ــهند**، بانکیپور ۵۹۰: نوشتهٔ ۱۸۲۹/ **۱۲۳۷** درپایان اضافاتی داردومی‌رسد به۴۴ پادشاهی‌شاه‌عالم با یادداشت: تمام‌شدنسخهٔ هذامتضمن‌احوال‌السلاطین‌هندبعدازوفات اورنگ زیب... لغایت سنهٔ چهل‌وپنج‌جلوس ابوالمظفر جلال الدین شاه عالــم ...، ۲۱۷ گ ۱۵ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۰۰].

تاریخ جغتایی

از محمد شفیع وارد (که‌یاد او در «تاریخ نادرشاهی: ۴۲۷۷» گذشت). تاریخ تیموریان‌هند است. **آغاز:** جهان‌جهان‌ستایش‌وآفرین‌پادشاهی داسز است.

47879 **ــ موزه بریتانیا**، ۱۷۰۵ Or: نستعلیق صفر ۴۴ پادشاهی شاه عالم (= **۱۲۱۷** ق ۱۸۰۲م)، آغاز برابر نمونه، ۱۹۶ گ ۱۸ س [ریو ۳: ۹۲۴].

47880 **ــ موزه بریتانیا**، ۱۷۰۶ Or: نستعلیق جنوری **۱۸۵۲** م (۱۲۶۸ق)، ۱۸۴ گ ۱۵س [ریو ۳: ۹۲۵].

تاریخ جونپور

ازخیرالدین‌محمد خان‌الله‌آبادی، (نگارندهٔ «تاریخ بنارس: ....»). در دو باب.
آغاز: بعد حمدوصلاة، فقیر خیر الدین محمد

47881 **ــ موزه بریتانیا**، ۱۸۲۳ Or: نستعلیق **۱۸۴۳** م، دیباچه‌را ندارد، ۴۳ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۶۴].

47882 **ــ موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۸ Or: نستعلیــق ذیحجهٔ **۱۲۸۲** (۱۸۶۶م)، آغاز برابر نمونه، ۵۵ گ ۱۳ [ریو ۱: ۳۱۱].

تاریخ جونپور

از غلامحسن زیدی واسطی، دردوفصل‌ویک تتمه. تتمهٔ آن در سرگذشت دانشمندان جونپور است. **آغاز:** برصاحبان دانش مخفی‌نماند که راقم.

47883 **ــ موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۷۹۵ Add: نستعلیق پیرامن **۱۸۰۵** م، آغاز برابر نمونه، ۳۴ گ [ریو ۱: ۳۱۱].

تاریخ جهان آباد = تاریخ

خصوصیات...

تاریخ جهنگ سئال

ازنورمحمدقوم‌سئال، عرف‌جیلا. **آغاز:** الحمدلله‌وسلام علی‌عباده‌الذین‌اصطفی.

47884 **ــ موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۱ Or: نستعلیق **۱۸۶۲** م، آغاز برابر نمونه، ۷۶ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۹۵].

47885 **ــ موزهٔ بریتانیا**، ۴۶۸ Or: همان نستعلیق، ۹۳ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۹۵].

تاریخ جهانگیرنگر = دهاکه

علی‌حسینی قزوینی؟ آغاز: زیب‌دیباجهٔ سخن‌حمد کبریایی‌ست‌جل شأنه که‌یدقدرة کامله.

47886 – داکا، دانشگاه ۳۰ U (۱۵ ف): نستعلیق، آغاز برابر نمونه، ۲۷ گ [ف. حبیب‌الله ۱ : ۱۳].

تاریخ جهانگیری = جهانگیرنامه

از محمد هادی کامور (نگارندهٔ: تذکرة السلاطین جغتاوعفت‌گلشن). در تاریخ‌رویداد های روزگار جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ – ۱۰۳۷ق). آغاز: سپاس قدسی اساس‌مرداوری راکه‌بیاری سحاب رحمت.

47887 – موزهٔ بریتانیا، ۱۶۴۷ Or: نستعلیق‌شعبان ۱۲۶۴ (۱۸۴۸م)، آغاز برابر نمونه، بایادداشتی‌بدین‌دونام: تاریخ جهانگیری، جهانگیرنامه، ۲۲۵ گ ۱۱س [ریو ۳ : ۹۳۲].

47888 – موزهٔ بریتانیا، ۱۷۴۳/۵ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰ م (۱۲۶۶ق)، (گ ۲۱۲–۲۷۰) [ریو ۳ : ۱۰۱۴].

تاریخ جهانگیرشاهی = فرهنگ

بدیع الغات جهانگیری

از خواجه زاده‌ولی‌سرهندی.

بنگرید: استوری ۱ : ۵۶۰.

47889 – بادلیان، ۲۳۱: تاریخ یاد نشده، فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش ۱۱۴۳ هست [فیلمها: ۳۳].

تاریخ حقی = تاریخ هند

عبدالحق دهلوی. درهمین‌بخش

تاریخ حمیدخان

از حمید خان.

تاریخ میسوروتیپوسلطان است. گویا بسال ۱۲۰۶ق‌بانجام رسیده است. آغاز: بعدحمدو ثنای بی‌منتهای‌جناب کبریای الهی و پس از درودنامعدود حضرت‌رسالت پناهی.

47890 – هند، بانکیپور ۶۱۹: تعلیق سدهٔ ۱۹ م، آغاز برابر نمونه، ۱۱۵ گ ۱۷س [عبدالمقتدر ۷ : ۱۵۹].

تاریخ خانی خان

محمد هاشم‌خان‌خانان.

درتاریخ‌هند.

47891 – پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ق‌ف ۱۵: نوشتهٔ بهوانی داس، تاریخ یاد نشده، ج‌یکم‌درتاریخ بابرشاه‌است، ۳۱۸ص.

47892 – پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۴ق‌ف ۱۶: نوشتهٔ صبغة‌الله، نیز تاریخ یادنشده ج ۲ درتاریخ‌شاهجهان‌است، ۶۹ص [ف. سرفراز علی: ۹۸].

تاریخ خانداواران

امیرالامراصمصام الدین خانداواران و روزگارمحمدشاه. آغاز: کیف‌لااحمدفان حدیث لاحصی‌ثناءعلیك.

47893 – موزهٔ بریتانیا، ۱۸۰ Or: نستعلیق ذیحجهٔ ۱۲۰۲ (۱۷۸۸م)، آغاز برابرنمونه، ۲۱۷ گ ۱۵ س [ریو ۱ : ۲۷۷].

47894 – موزهٔ بریتانیا، ۱۶۷۷ Or: نستعلیق رجب ۱۲۶۲ (۱۸۴۶ م)، ۱۵۷ گ ۱۵س [ریو ۳ : ۹۴۱].

تاریخ خاندان تیموری

تاریخ تیمور است و جانشینان اودرایران وهندبه‌ویژه‌بابریان‌هند، ازهمایون‌پادشاه (۹۳۷–۹۶۳) تابیست ودومین‌سال‌پادشاهی‌اکبرپادشاه

(۹۶۳-۱۰۱۴) ، که در همان روزگاران نگاشته شده است.

17895 - هند ، بانکیپور ۵۵۱ : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۱**، با یادداشت زیر: بسمله. این تاریخ که مشتمل است بر مجمل احوال حضرت صاحبقران گیتی ستان و اولاد امجاد و سوانح ایام حضرت عرش آشیانی... تا سال ۲۲ در عهد دولت شاه بابا تصنیف شده. حرره شاه **جهان پادشاه** بن جهانگیر بن اکبر، ۳۳۸ گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۷: ۴۰].

تاریخ خصوصیات دارالسلطنه جهان آباد

از درگاه قلی خان، درگذشتهٔ ۱۱۸۰. وشاید همان «وقایع بدایع...» او باشد.

17896 - **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۸۴۶ Or : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

تاریخ داودی

دربخش تاریخ افغان خواهد آمد.

تاریخ دکن

از میر غلام زین العابدین.

تاریخ کوتاهی‌ست از روزگار آخر افضل الدوله آصفجاه پنجم نظام حیدرآباد (م ۱۲۸۵ق ۱۸۶۹م) و تاجگذاری پسرش میر محبوب علی خان آصفجاه ششم به ویژه اوصاف تهور جنگ. (بنگرید: اوصاف تهور جنگ: ۴۵۸۷) . **آغاز**: ستایش و نیایش قادری راست که از تربیت ید قدرتش کسوت حیات بر قامت هر ذی حیات درست بریده.

17897 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۷۹ تاریخ (۴۱۷ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۴ گ ۱۱ س [ف. محمد اشرف: ۴۸۶].

تاریخ دکن

از محمد قادرخان بیدری (که یاد او در «تاریخ آصفجاهی: ۴۵۹۵» گذشت). در تاریخ دکن از پرتاب رودرا Pratab Rudra (م ۶۱۵ق ۱۲۸۶م) تا بسال ۱۲۶۶ (۱۸۵۰م) با عنوانهای باب، فصل. **آغاز**: فاتحهٔ کتاب مستطاب آفرینش و پیرایهٔ صحیفهٔ دانش.

17898 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۱۱۳ تاریخ (۴۱۱ف): سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، ۴۸۴ گ ۱۴-۲۱ س [ف. محمد اشرف : ۴۷۵].

تاریخ دکن

از آغاز دودمان بهمنی تا سال ۱۲۰۳ق. بی نام و بی دیباچه. گویا گرفته شده از تاریخ لچهمی نراین (بنگرید: بساط الغنایم: ۴۵۸۸) . **آغاز**: بر ضمایر آگاه دلان بیدار مغز ظاهر و باهر است.

17899 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۷۳/۱ Add : از سدهٔ **۱۹** م، (گ ۲-۱۰۹) [ریو ۲ : ۸۵۹].

تاریخ دکن

47900 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۷۸ تاریخ (۳۶۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز وانجام افتاده، و از تاریخ مرتضی نظامشاه احمد نگر آغاز می‌شود و میرسد به اسماعیل عادلشاه، ۷۲ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۴۱۱].

47901 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴۶۸ تاریخ (۴۰۸ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، تاریخ سکندرجاه آصفجاه سوم (۱۲۱۸-۴۴ / ۱۸۰۳-۲۹م) است. **آغاز**: نمود ساز تهنیت این ... از نهانخانهٔ باطن به چندین رنگ، ۲۷ گ ۱۳ س [ف. محمد اشرف: ۴۷۲].

تاریخ دکن = حالات قطبیه

47902 - آصفیه، ۱۱۷۸ تاریخ: تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۹۶].

تاریخ دکن = تاریخ عادلشاهی

تاریخ دل افروز = ماه نامه = تجلیات ماه لقا

از غلامحسین خان جوهر، منصبدار حیدرآباد، بسال ۱۲۲۵ ق، بدستور چندابی بی ماه لقابائی، دررویدادهای دکن، ازآغاز فرمانروایی آصفجاه نظام الملك، در یك مقدمه و چهارده لمعه، و یك خاتمه نگاشته است: مقدمه در نسب خاندان آصف جاه، لمعهٔ ۱ - باب یکم در فرمانروایی آصفجاه نظام الملك، ۲- باب دوم درفرمانروایی میراحمدخان ناصرجنگ، ۳- سیدمحمدخان صلابت جنگ ۴- نواب نظام علیخان، ۵- برادران غفرانمآب ۶- امیران وراجه‌های روزگار او، ۷- ستایش سکندرجاه بهادر، ۸- امیران وکیفیت عهدشان ووفاة ماه لقابائی، ۹- صوبجات هندوستان ودکن واحوال پادشاهان هربخش... ۱۰- شرح مسافات ومنازل هندوستان و پادشاهان آنجا، ۱۱- قلعه‌های هند ودکن که بروزگار شاهجهان به تصرف در آمدند، ۱۲- نخستین آفریده وعرش وکرسی و فلکهای هفتگانه و تقسیمات چهاردبع زمین، ۱۳- ربع مسکون وعجایب زمین، ۱۴- پیدایش کوهها و عجایب و دیوان اشعار هندی طبغراو چندابی بی. در لمعهٔ ششم آن ذکر پیشکاران دیوانی، علمای عهد، منشیان روزگار آصفیان، قاضیان، صدور، خوشنویسان، حکما، منجمان آورده شده است. **آغاز:** آهنگ صریر کالك عشرت تحریر به نگارش شکر و سپاس حکیمی زمزمه‌سراست.

47903 - آصفیه، ۴۱۰ تاریخ: نستعلیق سیداسدالله حسینی معروف به ابوشاه، **۱۲۳۰** درحیدرآباد، بدستور نواب محمدعلیخان. در فهرست بنام ماه‌نامه است، ۴۷۳ گ ۱۷ س [ف. آصفیه ۱: ۲۳۰].

47904 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۶۴ تاریخ (۴۰۲ف): نستعلیق محمد مجاهد الدین خان، ۹ ج ۱/ **۱۲۳۴** (۱۸۱۸م)، آغاز برابر نمونه، ۷۴۸ + ۴۷ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۴۵۰].

47905 - **موزهٔ بریتانیا**، Add. ۲۶۲۶۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغازبرابر نمونه در فهرست بنام **تاریخ دل افروز** است، ۵۱۳ گ ۱۳ س.

47096 - **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۴۴۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، بنام **تاریخ دل افروز** یادشده است، ۲۷۹ گ ۲۱ س [ریو ۱: ۳۲۶].

47908-907 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ N.۳۶۵ و۳۶۶ (۴۰۳ و۴۰۴ف): شکسته نستعلیق رضاعلی بیگ برای محبوب یارجنگ، ۵ شعبان **۱۳۰۷** (۱۸۹۰م)، دوجلد است ۱و ۲، ۱۶۳ گ و ۸۳ گ [ف. محمد اشرف: ۴۵۶].

47909 - **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۱۴: تاریخ یاد نشده، در فهرست بنام **تجلیات مه‌لقاست**، ۵۴۸ ص [ف. سرفرازعلی: ۱۰۰].

تاریخ راجاولی = راجاولی

تاریخ راحت افزا

حسینی، درص ۴۱۰۶ گذشت.

تاریخ راقم

در بخش آسیای میانه خواهد آمد.

تاریخ روضهٔ تاج محل

از مرگ ملکه ممتاز محل تا رویدادهای ۱۰۸۵ (۱۶۷۴م) به نظم و کمی نیز نثر.

47910 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۷۶/۵۵۳: سدهٔ **۱۳**.

47911 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۰۷۳/۶۸: تاریخ یاد نشده [ف.دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۲].

تاریخ سعادت جاوید

از هرنام سنگه Hernem Singh فرزند کورداس سنگه. تاریخ عمومی هند است از آغاز تا بسال ۱۲۲۰. بنام وزیر سعادت علی خان، بسال ۱۲۲۱ق، در چند فصل. **آغاز:** حمد و ثنای درگاه صمدیت بر اصناف خلایق واجب.

47912 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۲۰ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، آغاز برابر نمونه، ۲۶۱گ ۱۴ س [ریو ۳: ۹۱۳].

تاریخ سلطان عالم واجد علیشاه

از گنگارام.

47913 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۹۶: تاریخ یاد نشده، ۱۵ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۸۲].

تاریخ سلطان محمد قطبشاه =

تاریخ قطبشاهی

از ناشناس. در یک مقدمه و چهار مقاله و یک خاتمه: مقدمه تاریخ امیر قاریوسف ترکمان مقالهٔ ۱ ـ سلطان قلی قطب الملوک (م ۹۵۰ق) ۲ـ جمشید قطبشاه (م ۹۵۷ق) و پسرش سبحان قلی ۳ـ ابو منصور ابراهیم قطبشاه (م ۹۸۸ ق) ۴ ـ ابو المظفر محمد علی قطبشاه. خاتمه: سلطان محمد قطبشاه (۱۰۲۰ ـ ۱۰۳۵) که نگارش کتاب بروزگار او بوده است. در آن آمده، پیش از این بدستور محمد قطبشاه تاریخ این دودمان نگاشته شده بود و من این را از آن کتاب گزیده و در شعبان ۱۰۲۶ ـ ۱۰۲۷ نگاشتم. **آغاز:** تحمیدی که شاهباز بلند پرواز اندیشه به ساحت کبریای آن طیران نتواند.

47914 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۵۴ Add : سدهٔ **۱۷**م، جلد بکم، ۳۰۵گ ۱۷ـ ۱۹س [ریو ۱: ۳۲۲].

47915 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۸۵ تاریخ (۳۶۷ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۱+ ۳۱۳گ ۱۷س [ف. محمد اشرف ۲: ۴۱۲].

47916 ـ **هند**، بانگیپور ۶۱۳: تعلیق ۱۲رجب **۱۱۷۱**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۳گ ۱۵ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۵۰].

47917 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۴۲ Add : نستعلیق رمضان **۱۱۹۶** (۱۷۸۲م)، آغاز برابر نمونه (۱۶پ ـ ۱۹۴پ) سپس حدیقة السلاطین [ریو ۱: ۳۲۰].

47918 ـ **تهران**، ملک ۳۸۸۵: نستعلیق نظاما فرزند عبدالله شیرازی، سدهٔ **۱۲**، آغاز در دیباچه افتاده:... اما بعد بر ضمیر مهر تنویر ارباب درک و دانش که گلدستهٔ باغ آفرینش اند مستور نماند، ۲۳۴گ ۱۸ س [رؤیت].

47919 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۵۶ Add : نستعلیق شاه محمد قدرت الله قادری، ع ۱/ **۱۲۱۹** (۱۸۰۴م)، ۱۷۲گ ۲۱س [ریو ۱: ۳۲۲].

47920 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۸۶ تاریخ (۳۶۸ ف) : نوشتهٔ رای راجه رام بهتناکر، ۹ صفر **۱۲۲۵** (۱۸۱۰ م)، آغاز برابر نمونه، ۱۹۰ گ ۱۸–۱۶ س [ف. محمد اشرف: ۴۱۴].

47921 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۵۵ Add : نستعلیق ع۱۴/**۱۲۳۶** (۱۸۳۱ م)، ۳۰۴ گ ۱۸ س [ریو ۱ : ۳۲۲].

47922 ـ **آصفیه**، ۳۷۴ تاریخ: از پایان آن گویا ۲-۴ برگ افتاده، شوال **۱۱۹۸** (در هامش میانهٔ کتاب)، ۳۴۲ گ ۱۷ س [ف. آصفیه ۱: ۱۸۱]

تاریخ سند = تاریخ معصومی

از محمد معصوم ترمذی سمرقندی بهکری متخلص بنامی (۹۴۴-۱۰۱۹) فرزند سید صفای حسینی ترمذی تبریزی، درگذشته پس از ۱۰۱۵، بروزگار پادشاهی جلال‌الدین اکبر پادشاه دهلی (۹۶۳-۱۰۱۴)، تاریخ سند است و در چهار جزو نگاشته است: ۱- فتح سند بدست مسلمانان بروزگار ولید بن عبدالملك و تاریخ خاندان امیه و عباسیان ۲- پادشاهان سند که بر سند فرمانروائی میکرده‌اند ۳- فرمانروایان ارغونیه ۴- انتقال فرمانروایی از سلطان محمود به اکبر پادشاه تا روزگار نگارش. سرگذشت دانشمندان و سرایندگان را نیز آورده است. بسال ۱۰۰۹ نگاشته، در بمبئی ۱۳۵۷ در ۳۶۰ ص چاپ شده است. **آغاز:** بر ضمایر صافیه کارآگاهان عالم بی‌اساس و خواطر زکیهٔ هوشمندان سخن شناس.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۶۶ (نامی بهکری) استوری ۱ : ۶۵۲، ۱۳۲۴ ـ ف. مشار: ۳۴۱ ریو ۱: ۲۹۱ ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۵۳۵.

47923 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe1119 ۲۳۰۴ (۱۵۶ف): نستعلیق، حبیب الله، ۲۶ ج۱۲/**۱۰۱۷** ق، آغاز برابر نمونه، ۱۵۸ گ ۱۵ س [ف. عبدالله ۱: ۱۰۶].

47924 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۰۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده، ۱۸۰ گ ۱۵ س [ف دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۳].

47925 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۰۰ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۱۷۸ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۹۲].

47926 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۰۹۱ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه، بنام تاریخ سند یاد شده، ۲۰۷ گ ۱۴ س [ریو ۱ : ۲۹۱].

47927 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۴،۸۱۲ معصو: نستعلیق ع۱۲/**۱۱۴۸**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۰ گ ۱۶ س [منظور احسن عباسی ۱: ۷۲۵].

47928 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APe1113 ۷۹ (۱۵۷ف): شکسته آمیز ۲۹ شعبان **۱۱۵۹**، ۱۴۲ گ ۱۶ س [ف. عبدالله ۱ : ۱۰۶].

47929 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۳۴۱: نستعلیق هندی، سدهٔ **۱۲**، زرین [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۹].

47930 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۲۴ Or : نستعلیق **۱۸۴۹** م، ۱۴۵ گ ۱۷ س [ریو ۳: ۹۴۹].

47931 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۷۸۸ Or : شکسته آمیز **۱۸۵۱** م، ۱۶۱ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۴۹].

47932 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۸۸ تاریخ (۴۴۸ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۰۹ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف : ۵۲۵].

47933 ـ هند ، بانکیپور ۵۹۹ : تعلیق سدهٔ **۱۹**م ، آغاز برابر نمونه ۱۴۳، گ ۱۷ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۲۱].

47934 ـ آصفیه ، ۲۹۲ تاریخ : یك برگ از آغاز افتاده.

47935 ـ آصفیه، ۶۷۴ تاریخ: انجام ناتمام، ۱۰۴ گ ۱۲ س.

47936 ـ آصفیه ، ۱۳۷۳ تاریخ: با تاریخ تملك ۱۱۹۷، ۱۲۵ گ ۲۱ س [ف. آصفیه ۱: ۱۷۴].

تاریخ سند

تاریخ کوتاهی ست از سند از آغاز تا چیرگی انگلیسها بسال ۱۲۵۹ (۱۸۴۳م). در دو بخش: ۱ ـ در بارهٔ مغولان از تیموریان هند تا ۱۲۱۶ ق. ۲ ـ تاریخ سند از آغاز تا چیرگی انگلیسها در ۱۲۵۹. **آغاز:** مخفی نماند که ذکر احوالات هندوستان وسند از آغاز تیمورشاه.

47937 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Pe III ۷۴ ۱۹۲۳ (۱۵۹ ف) : نستعلیق ، ۲۶ ج ۲/ **۱۲۹۲** ، ۷۴ گ ۱۰ س [ف. عبدالله ۱: ۱۰۷].

تاریخ سنواتی

در بخش عمومی ۴۱۰۷ گذشت.

تاریخ سیکها

از سرگذشت چارت سینکه Chart Singh ۱۷۵۷م تا رنجیت سینکه Rangit (پایان ماه می ۱۸۱۰م = پایان ع ۱۲۲۰/۲) گویا بخشی است از تاریخ اقوال فرقهٔ سیخان و از خوشوقت رای باشد [دانش پژوه].

بنگرید: استوری ۲: ۶۶۸.

47938 ـ تهران ، دانشگاه ۵۳۲۸ : نستعلیق هندی ۱۶ جون **۱۸۱۰** م، ۸ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۵].

تاریخ سیلان = جغرافیای...

در بخش جغرافیا ص ۳۹۵۸ گذشت.

تاریخ شاهجهان

از ناشناس. در بارهٔ رویدادهای روزگار همان شاهجهان مغولی هند ، اززایش تا مرگ (۱۰۰۰ـ۱۰۶۷). **آغاز:** آن قطب فلك سلطنت و جهانداری مرکز دائرهٔ عظمت و بختیاری .

47939 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۴۲ تاریخ (۲۹۱ ف): محمد قتال معلم، ۵ شعبان **۱۱۹۴** (۱۷۸۰م). **انجام** : درمرقد (منور) و مطهر نهاده بمغفرت سبحانی ورحمت رحمانی سپردند، ۸۷ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف: ۳۲۷]. (با توجه به این سرآغاز و نیز سرانجام بنگرید به: واقعات عالمگیری، عاقلخان) .

تاریخ شاهجهان و عالمگیر

از ابوالفضل محمد صادق، صادق خان معموری، که خود را ابوالفضل معموری نیز خوانده است و تا مرگ عالمگیر اورنگ زیب ۱۱۱۸ (۱۷۰۶م) زنده بوده است.

47940 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۲۳۰/۲۲۲۰ : آغاز و انجام افتاده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۳۲].

تاریخ شاهجهانی

از محمد صادق دهلوی مخاطب به صادق خان زاده در ۱۰۰۰ در دهلی، وشاگرد عبدالحق دهلوی (۱۰۵۲م). او در کتاب دیگر خود بنام «کلمات الصادقین» در سرگذشت همان شیخ خود نوشته است: که نیای من بنام حاجی محمد همدانی از ایران به ملتان کوچ کرده واز آنجا به دهلی رفته و تا پایان زندگی ۱۰۰۶ ق در آن شهر می زیسته است.

تاریخ هند است از تاجگذاری جهانگیر (۱۰۱۴-۱۰۳۷) آغاز می‌شود، سپس به تاج‌گذاری شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷) و رویدادهای روزگار او می‌پردازد، و این جز «طبقات شاهجهانی» اوست. **آغاز:** اجناس حمد و سپاس حضرت آفریدگاری را.

بنگرید: تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۶۷۴.

47941 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴ Or: نستعلیق **۱۰۲۰** (شاید ۱۲۲۰ = ۱۸۰۵م) در بنارس، ۲۰۵ گ ۱۷-۱۸ س [ریو ۱: ۲۶۲].

47942 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/۱۶۷۱ Or: با تاریخ **۱۲۴۴** (۱۸۲۹ م) در دفتر، (گ ۲-۹۶) [ریو ۳: ۱۰۰۸].

تاریخ شاه‌شجاعی

محمد معصوم فرزند حسن فرزند صالح از روزگار عالمگیری (۱۰۶۹-۱۱۱۸) پایان سدهٔ یازدهم هند. در بارهٔ شاهزاده محمد شجاع دومین فرزند شاهجهان. **آغاز:** حمدی که زبان ما قاصران را به آن دسترس است نثار کبریای مقدس خداوند.

47943 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لایبریری ۱، ۹۲۳ معصو: نستعلیق شکستهٔ ۲۸ع ۲/ **۱۲۰۰**، آغاز برابر نمونه، ۴۲ گ ۲۳ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۵۸].

47944 ـ **هند**، بانکیپور ۵۷۲: نستعلیق نور محمد سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، نام پدر نگارنده در فهرست حسن صالح یاد شده، ۱۰۴ گ ۱۷ س [عبدالمقتدر ۷: ۸۱].

تاریخ شاه‌عالم‌نامه

از منالال Mana lal فرزند بهادر سنگهٔ منشی. در رویدادهای روزگار پادشاهی شاه عالم دوم (۱۱۷۳-۱۲۲۱) و از عزیمت او به دهلی در ۱۱۸۴ آغاز می‌شود، در آن آمده: راقم این شگرف نامه از پانزده سالگی به تطیر احوال شاهنشاهی پرداخته بود. حالا که به پنجاه رسیده روشنی چشم زایل شده، تا سال سی‌ام حقیقت حال سال بسال مفصل پرداخته، حال که روشنی چشم زایل شده از سال سی‌ویکم تا چهل وهشتم مجمل که بهتر از مفصل است پرداخته شد. **آغاز:** حمد بیحد دادار بیهمال و مدح بیعد مالك الملك ذوالجلال.

47945 ـ **هند**، بانکیپور ۵۸۶: نیم شکسته، ۱۶ع ۵/۶ پادشاهی اکبرشاه دوم (**۱۲۲۶**). نام کتاب در کلفون **تاریخ شاه‌عالم‌نامه** یاد شده است، آغاز برابر نمونه، ۱۱۳ گ ۱۹ س [عبدالمقتدر ۷: ۹۵].

47946 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۵۹ نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه. در نسخه به کتاب نامی داده نشده است، ۹۱ گ ۱۱ س [ریو ۳: ۹۴۳].

تاریخ شاهی = تاریخ افاغنه

احمد یادگار، نگاشتهٔ ۴ شوال ۱۰۵۴ (۱۶۴۴م)، گرفته شده از تاریخ سلسلهٔ لودهیان وسوریان، در پایان تاریخ هند از سبکتکین تا معزالدین سام را آورده است.

47947 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۳۹ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، ۱۶۰ گ ۱۵ س، بنام تاریخ **سلاطین افاغنه** یاد شده است [ریو ۳: ۹۲۲].

47948 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۵۹/۱۶۰۹: نوشتهٔ چندی پس از جلوس اورنگ زیب در **۱۰۶۷** (۱۶۵۶م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۳].

تاریخ شیرشاهی = طبقهٔ سوم تحفهٔ

اکبر شاهی = تحفهٔ اخبارشاهی

از عباس‌خان‌فرزندشیخ‌علی شیروانی ، از مؤرخان روزگار اکبرشاه (۹۶۳-۱۰۳۷) در پایان سدهٔ‌دهم. در سه باب: ۱-پادشاهی‌شیرخان سور ۲-پادشاهی اسلام‌خان‌فرزند شیرخان ۳ - پادشاهانی که از خویشان شیرخان بوده‌اند. و بخشی از«تحفهٔ اکبرشاهی»اوست، کـه پس از حمد وچهارسطرمی‌آید: درذکر احوال سلطنت شیرشاه سور از قوم‌لودی افغان. **آغاز :** جنس حمدواثنیه خالق بریه راسزدکه‌سرسبزی‌ریاض ممالك .

47949 - **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۰۰۶ Or : نستعلیق ج۲/ **۱۲۰۰** (۱۷۸۶ م)، بنام کتاب تواریخ شیر شاهی‌ست ، دفتر ۲، ۱۰۱ گ ۱۶ س[ریو ۳ :۹۰۴].

47950- **موزهٔ بریتانیا**، ۳/۱۶۸۲۴ Add : باتاریخ **۱۲۱۵** (۱۸۰۱م)(گ۱۰۹-۱۶۵)[ریو۲:۸۲۷] .

47951 - **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۸۲ Or : نستعلیق ج۲/ **۱۲۳۹** (۱۸۲۴م) ۱۰۱ گ [ریو ۳:۹۲۱] .

47952 - **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۵۷ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، گزیده‌ای‌ست ازآن، **آغاز:** هر جنس حمدواهب‌خالق بریه راسزد ، ۸۰ گ ۱۵ س[ریو ۳: ۹۲۱].

47953- **تهران**، ملك ۳۸۶۹: نستعلیق **۱۲۷۳** [دفتر کتابخانه].

47954 - **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۳/۳۰۶۸: سدهٔ **۱۳** ، درفهرست بنام **تحفهٔ اخبارشاهی، تاریخ شیرشاهی** یاد شده‌است. [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۳۴].

47955 - **لاهور** ، پنجاب‌پبلك‌لائبر-یری ۲۲۷۱،۹۵۴عبا: شکستهٔ‌محمدپارسا ، ۱۴ صفر **۱۲۱۵** ، آغاز برابر نمونه ،۸۲ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۷۳].

تاریخ طاهری

طاهرمحمدنسیانی‌فرزندسیدحسن تته‌ای . تاریخ تته است تا۱۰۱۸ .تاریخ‌تته‌است دریك مقدمه وچندین‌طبقه: طبقهٔ‌یکم ازسومره‌واحوال ایشان که‌ازراویان باستان باستماع‌رسیده. طبقهٔ دوم مردم‌سمه که بعداز برهم‌خوردن سومره‌نگر ساموئی آبادساخته. سیم‌میرزاشاه‌حسین .چهارم میرزا عیسی ترخان وترخانیان. پنجم میـرزا پاینده محمدترخان پسرمیرزا محمدباقی. ششم میرزاغازی بیگ ترخان وخاتمهٔ کار ایشان . **آغاز :** صفت محسنی کـه نشان‌ان‌الله یحب الجمیل ویحب الجمال درشأن گلرویان سنبل موی.

47956 - **هند**، بانکیپور ۶۰۰: تعلیق محمد خلیل فرزند قاضی محمد، **۱۲۲۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۲ گ ۱۷س [عبدالمقتدر ۷ : ۱۲۴].

47957 - **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۳۸۸۸ Add : نستعلیق‌سدهٔ **۱۹** م، آغازبرابرنمونه، ۷۴ گ ۱۷ س [ریو۱ :۲۹۲].

47958 - **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۸۵ Or : نستعلیـق سدهٔ **۱۹** م ، ۱۲۹ گ ۱۷ س [ریو ۳: ۹۴۹].

تاریخ ظفره

از گیردهاری لال Girdharilal در تاریخ دکن، از آغاز قطبشاهیان، نیمهٔ‌دوم‌سدهٔ‌دهم، تا آغاز ریاست نظام‌الدوله نظام الملك بهادر، در دوباب: بسال ۱۱۸۵ نگاشته‌است: ۱-پادشاهان قطبشاهی و بنای گولکنده‌وشهرحیدرآباد ،از ساختمانهای‌بنام‌وآمدن‌عالمگیر(۱۰۶۹-۱۱۱۸)

بروزگار شاهزادگی به‌حیدرآباد و پیمان او با عبدالله قطبشاه (۱۰۲۰-۱۰۸۳) و رویداد تسخیر حیدرآباد بدست او ۲ ـ روزگار فرمانروایی پادشاهان جغتایی دهلی و چگونگی فرمانهای حکومتی حیدرآباد از طرف پادشاهان دهلی، تا روزگار نظام‌الدولهٔ یادشده. در پایان فراورده‌های حیدرآباد را برشمرده است. و نام کتاب «ظفره» تاریخ انجام آن است. **آغاز:** خدایی که این لاجوردی‌سپهر ـ بر اراست باانجم‌وماه و مهر... بر رأی بیضای ارباب فضل و کمال و اصحاب خبرت مآل که نظارگیان صنایع... عبرهن باد.

47959 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۲۶ تاریخ (۳۷۵ف): شکستهٔ **۱۱۸۵** (۱۷۷۱م)، آغاز برابر نمونه، ۷۹ گ ۱۷س [ف. محمد اشرف: ۴۲۳].

47960 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ N.۳۲۷ (۳۷۷ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۳+۲۴۰ گ ۱۱س [ف. محمداشرف: ۴۲۴].

47961 ـ **آصفیه**، ۴۴۰ تاریخ: نوشتهٔ **۱۳۱۰** بدستور حکیم سید محب حسین افسر الاطباء، آغاز برابر نمونه، ۱۷۰ص ۱۷س [ف. آصفیه ۱:۱۷۵].

47962 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۸۹ تاریخ (۳۷۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۲۱۹ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف: ۴۲۴].

تاریخ عادلشاهی = تاریخ علی عادلشاه

ازنورالله فرزند قاضی سیدعلی محمد حسینی قادری، بدستور علی عادلشاه دوم، پادشاه دکن، و رویدادهای روزگار او را به‌تفصیل نگاشته است، **آغاز:** ستایش خدایی جان و تن آفرین، و پادشاه ملک آسمان و زمین.

47963 ـ **آصفیه**، ۱۰۱۰ تاریخ: نوشتهٔ **۱۰۹۷**، ۱۸۶ص ۱۵س [ف. آصفیه ۳:۹۶]

47964 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۱۰۰ تاریخ (۳۶۳ف): شکسته نستعلیق سید کریم، ۲۷ رمضان **۱۱۳۳** (۱۷۲۱م)، آغاز برابر نمونه، ۱۲۸گ ۱۵ س [ف. محمداشرف: ۴۰۸].

47965 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۵۲ Add: شکسته آمیز، سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه، ۱۹۴ گ ۱۳س [ریو ۱: ۳۱۸].

47966 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۶۸ Add: نستعلیق **۱۸۲۱**م، ۲۱۵ گ ۱۳س [ریو ۱:۳۱۸].

47967 ـ **آصفیه**، ۵۵۶ تاریخ: نستعلیق **۱۲۲۷**، [ف. آصفیه ۱:۱۷۷].

47968 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۲۷ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، ۱۳۶گ ۱۳ س [ریو ۳:۹۶۸].

47969 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ N.۱۰۱ (۳۶۴ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۴۲ گ ۱۵س [ف. محمداشرف: ۴۰۹].

تاریخ عارف قندهاری

در تاریخ هند و روزگار اکبر پادشاه.

47970 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۲۶۹ Or: نوشتهٔ **۱۹۰۰** م [نسخه‌ها ۴:۶۵۲].

تاریخ عالم شاهی = آیین عالم شاهی

غلام علیخان ص ۴۵۷۱ گذشت.

تاریخ عالمگیر = تاریخ ده سالهٔ عالمگیر = عالمگیر نامه

محمد کاظم.

تاریخ عالمگیر ثانی

در رویدادهای روزگار عالمگیر دوم (۱۱۶۷-۱۱۷۳). بی دیباجه و بی نام کتاب.

47971 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴۹ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۴۰**م، **آغاز:** ذکر سلطنت محمد عزیز الدوله المخاطب عالمگیر پادشاه، ۲۱۵ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۴۲].

تاریخ ده سالهٔ عالمگیری

از محمد کاظم، در گذشتهٔ ۱۰۹۲ (۱۶۸۱م). تاریخ رویداد های دهسالهٔ عالمگیر است از ۱۰۶۸ (۱۶۵۸م) تا ۱۰۷۸ (۱۶۶۷م). نگاشتهٔ ۱۰۸۱ (۱۶۷۰م) (بنگرید: عالمگیر نامه، درهمین بخش). در ذریعه ۱۵: ۲۰۶ آمده است که «عالمگیر نامه» با «تاریخ ده سالهٔ عالمگیر» از محمد ساکی چاپ شده است.

47972 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۲۱/۱۸۰۲: نوشتهٔ ۱۰ ج۲/**۱۲۳۵** (۱۸۲۰م)، واقعات دهسالهٔ روزگار عالمگیر است نگاشتهٔ ۱۰۸۱ (۱۶۷۰م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۴].

47973 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۹۷/۳۷۳۰: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۲].

تاریخ عالی فی سلك اللآلی

منسوب به محمد صالح متخلص به قدرت [کلفون] بنام جیمس برون بهادر صلابت جنگ در تاریخ جانشینان اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸). از بهادرشاه تا شاه عالم دوم (۱۱۷۳-۱۲۰۲). نام کتاب در دیباجه آمده ولی نام نگارنده تنها در پایان نسخه آورده شده است. **آغاز:** حمد خداوند جهان آفرینی که به امر کن تخلیق هژده هزار عالم.

47974 ـ **هند**، بانکیپور ۲۴۳: نیم شکستهٔ سید محمد حسین، ۱۸ دسامبر **۱۷۸۵**م، آغاز برابر نمونه، ۲۴۳ گ ۱۱ س [عبد المقتدر ۷: ۹۰].

تاریخ علی خان

رویدادهای روزگار علیخان میسوری است از آغاز کارش ۱۱۹۶-۱۱۹۷ق. **آغاز:** ستایش ناصری که به مددکاری فوج لطفش.

47975 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۶۵/۲ Or: شکسته آمیز پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق) (گ ۲/۳۵) [ریو ۳: ۱۰۳۳].

تاریخ علی گوهر

از غلامعلی خان (نگارنده: آیین عالم شاهی: ۴۵۷۱). در تاریخ شاهزاده علی گوهر است وسپس شاه عالم دوم (۱۱۷۳-۱۲۲۱). **آغاز:** حمد بیحد احدی را رسد که میزان ادراك.

47976 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۶۳ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه، ۲۶۲ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۸۱].

47977 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۰۸۰ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۵۳۲ گ ۱۴ س [ریو ۱: ۲۸۲].

تاریخ عماد الملك

از عبدالقادر خان معروف به غلام قادرخان جائیسی ملازم سرکار انگریز بهادر فرزند واصل علی خان قاضی القضاة بنگال. تاریخ عماد الملك قاضی الدین خان فرزند قاضی الدین خان فیروز جنگ، از نظامشاهیان و نوهٔ نظام الملك آصفجاه است، بسال ۱۲۵۰ق به انجام رسانده است. در سیزده فصل: فصل یکم در دودمان نواب قاضی الدین عماد الملك وزایش او... فصل سیزدهم در

پادشاهی شاه‌عالم پادشاه. **آغاز:** قابل سجود ذات المعبود است که الوهیتش تسلیم اهل اسلام.

47978 ــ **هند،** بانکیپور ۶۱۵: تعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، ۳۴ گ ۱۲ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۵۲].

47979 ــ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب Pe II ۸۰ ۱۴۰۲ (۱۴۸ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۲۹ گ [ف. عبدالله ۱: ۹۹].

تاریخ فرخ سیری

از میر محمد احسن ایجاد (که یاد او در «شاهنامهٔ دکن: ۲۹۵۹» گذشت). شاید همان شاهنامهٔ دکن باشد. به کتاب نامی داده نشده است. تاریخ رویدادهای یکسالهٔ یکم پادشاهی فرخ سیر (۱۱۲۴-۱۱۳۱) دومین فرزند شاه عالم یکم است. (بنگرید: فرخ سیر نامهٔ ایجاد در همین بخش) **آغاز:** سپاس قدسی اساس بالاتر ازقیاس حکیم.

47980 ــ **حیدرآباد،** موزهٔ سالار جنگ ۱۳۳ تاریخ (۳۱۵ف): نستعلیق محمد وارث فرزند محمد باقر، ۲۵ شوال **۱۱۴۵** (۱۷۳۳م) در فهرست بنام «تبصرة اول النهی و تذکرهٔ بصایر ارباب فطنت وذکا = تاریخ فرخ سیری» یاد شده است، ۱۷۵ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۳۴۸].

47981 ــ **موزهٔ بریتانیا،** ۲۵ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه، ۱۴۲ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۷۳].

47982 ــ **آصفیه،** ۱۴۹۲ تاریخ: در فهرست بنام تاریخ فرخ سیری‌ست و نوشتهٔ **۱۲۴۷** نام نگارنده و نشانی بیشتر یاد شده است. [ف. آصفیه ۳: ۹۶].

تاریخ فرخنده = تواریخ فرخنده

از منشی محمد قادر خان بیدری، متخلص به منشی، که یاد او در «تاریخ آصفجاهی: ۴۵۹۵» گذشت. در تاریخ حیدرآباد و ساختمانهای آن و رویدادها بروزگار قطبشاهیان است تا بروزگار ابوالحسن و تا نادرشاه، و نیز سرگذشت نظام‌الملک آصفجاه تا پادشاهی نواب ناصرالدوله بهادر، بسال ۱۲۴۰ نگاشته است.

آغاز: بعداز حمد خالق ودرود نامحدود بر آن عاقبت محمود. پس آنکه هیچمدان امیدوار

47983 ــ **حیدرآباد،** موزهٔ سالار جنگ ۱/۱۷۲ تاریخ (۴۰۹ف): نوشتهٔ ۱۷ ج ۱/ **۱۲۴۲**، **آغاز:** نواب نظام‌الملک آصفجاه طاب ثراه، جدمادری او [ف. محمد اشرف: ۴۷۳].

47984 ــ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۴ق ف (۴۷). ۴۰: نوشتهٔ محمد باقر خان در **۱۲۴۸**، ۱۱۰ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۱۰۱].

47985 ــ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۴ق ف ۲۱: تاریخ یاد نشده، ۱۱۷۶ س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۹۹].

47986 ــ **آصفیه،** ۱۸۳۸ تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۷۳** درفهرست بنام **تاریخ فرخنده** است [ف. آصفیه ۴: ۹۸].

47987 ــ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۴ق ف ۲۰: نوشتهٔ محمد حسین، **۱۳۰۰**، ۹۱ ص [ف. سرفرازعلی: ۹۹].

47988 ــ **آصفیه،** ۲۴۶ تاریخ: نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام **تواریخ فرخنده** یاد شده، ۱۵۸ ص ۱۱ س [ف. آصفیه ۱: ۱۹۰].

تاریخ فرشته = گلشن ابراهیمی

تاریخ فرخ آباد

از سید محمدولی‌الله فرزند سید احمدعلی فرخ آبادی. دردوقسمت، یکم درشش‌ودوم‌در پنج مقالت. **آغاز**: ای نام‌تو تاج فرق آغاز ـ وز نام‌تو نامه‌ها سر فراز.

47989 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۱۸ Or: نستعلیق نوامبر **۱۸۵۲**م، آغاز برابر نمونه، ۲۳۳گ ۱۵س[ریو ۳: ۹۵۹].

تاریخ فیروزشاهی

از ضیاءالدین برنی(م۷۳۸)، که یاد اودر «اخبار برمکیان» خواهد آمد تاریخ پادشاهان دهلی‌ست از غیاث‌الدین بلبن (پادشاهی ۶۶۲ = ۱۲۶۵ م)تاسال‌ششم پادشاهی‌فیروز شاه(۷۵۸ = ۱۳۵۷م)، بسال ۱۸۹۱م‌بکوشش مولوی ولایت‌در کلکته در۵۱۶ ص. چاپ شده **آغاز۱**: حمدوثنامر خدایی را که اخبار و آثار انبیا وسلاطین را بوحی آسمانی. **آغاز۲**: حمدله... چنین گوید بندهٔ امیدوار ... ضیاءالدین برنی که چون (در)سنهٔ عشرین وسبعمائة سلطان غیاث الدین تغلق شاه . . . برسریر سلطنت جلوس فرمود.

بنگرید: ذریعه۳: ۲۷۴ـف. مشار: ۳۳۱

47990 ـ **موزه بریتانیا**، ۲۰۳۹ Or: نسخ سدهٔ **۱۵** م، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۰۶گ ۱۷ س [ریو۳: ۹۱۹].

47991 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۱۳ تاریخ (۲۳۱ف): نستعلیق‌سدهٔ **۹** ق، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۸۶گ ۱۵ س[ف. محمد اشرف: ۲۷۰].

47992 ـ **هند**، بانکیپور ۵۴۶: نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۳۱۰گ ۱۷ س [عبدالمقتدر۷: ۲۶].

47993 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۳۷۶ Or: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۴: ۶۵۲].

47994 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ ۱۱۴ تاریخ (۲۳۲ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۴۵گ ۲۱س[ف. محمداشرف: ۲۷۲].

47995 ـ **لاهور**، پنجاب، پبلك‌لائبر‌یری ۲۲۱، ۹۵۴ضیا: نستعلیق رمضان **۱۱۹۴**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۶۲گ ۱۵س[منظوراحسن عباسی ۱: ۶۶۹].

47996 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۷۴۲/۶ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶)، بخشی از آن است(گ ۲۳۵ - ۲۷۰)[ریو ۳: ۱۰۱۴].

47997 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۷۵۷/۱۱ Or: پیرامن **۱۸۵۰**م(۱۲۶۶)، بخشی از آن است، (گ ۲۱۰-۲۶۳) [ریو ۳: ۱۰۲۱].

47998 ـ **پاکستان**، موزهٔ ملی: نسخ ضیاءالدین برنی، کهنترین نسخهٔ موجوددراین کتابخانه‌است [راهنمای کتاب ۱۰: ۲۷۹].

74999 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق‌ف ۲۲: تاریخ یادنشده، ۲۴۶ص[مخطوطات سرفرازعلی: ۹۹].

48000 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۱۱۹۴/۴ ۴۲۴۷: تاریخ یادنشده[ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۳۳].

تاریخ فیروزشاهی

ازشمس سراج عفیف.

تاریخ هنداست از فیروزشاه‌تته (۷۶۳ق- ۷۵۱). دریك مقدمه‌وپنج‌قسم. **آغاز**: قال‌الله تعالی ومایعلم تأویله الاالله.

48001 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۳۷ Or: نستعلیق **۱۸۴۱** م، دریك‌مقدمه‌وچهارقسم ۱۸۱گ ۱۷س[ریو۳: ۹۲۱].

48002 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۲

Or: نستعلیق، سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونه، ۲۱۰ گ ۱۵س [ریو ۱: ۲۴۱].

تاریخ فیض بخش

ازفیض بخش قاضی اورنگ آبادی. تاریخ نظامشاهیان است، که در شعبان ۱۱۸۷ بدان آغاز کرد و در ۶ع ۱۰/۱۱۸۸ به انجام رسیده است. و بدان نامی نداده است. **آغاز**: سپاس بیقاس ببارگاه داوری که ظل مکرمتش معین حکام اهل اسلام است.

48003 ـ **هند**، بانکیپور ۶۱۴: تعلیق، سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، ۳۱ گ ۱۱س [عبدالمقتدر ۷: ۱۵۲].

تاریخ فیض بخش = فرح بخش

از منشی شیو پرشاد Shiv Parshad از تاریخ نویسان پایان سدهٔ دوازدهم در هندوستان در تاریخ فرمانروایان رامپور ریاروهیلهٔ Rohillo افغان، بنام فیض‌الله خان، در محرم ۱۱۹۰ (۱۷۷۶م) نگاشته است. **آغاز**: فیض آفرینی را هزاران ستایش و نیایش سزد و سازگار است که طراوت.

بنگرید: استوری ۱: ۶۹۵.

48004 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۳۰۵: نستعلیق هندی، سدهٔ **۱۲**، با تبدیل کلمات هندی متن بحروف لاتین در هامش، نسخهٔ میانهٔ کتابست، ۵۸ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۹۸].

48005 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۹۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه. ۱۷۶ گ ۱۳س [ریو ۱: ۳۰۶].

48006 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۸۹۸۸ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۱۱۳ گ ۱۲س [ریو ۱: ۳۰۷].

48007 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۱۴ Add: شکستهٔ بنگال، **۱۲۱۰** (۱۸۰۲م)، ۹۳ گ ۱۶س [ریو ۱: ۳۰۷].

48008 ـ **حیدر آباد**: موزهٔ سالار جنگ ۱۱۵ تاریخ (۴۴۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳** با مهر مؤرخ ۱۲۰۶، آغاز برابر نمونه، ۱۹۶ گ ۱۳س [ف. محمداشرف: ۵۲۲].

48009 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبرـ یری ۹۵۴،۶ شیو: شکسته از پایان سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۸ گ ۱۷ س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۳۶].

48010 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۰۲ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، ۲۷۴ گ [ریو ۳: ۹۵۹].

تاریخ قادرخانی

از قادرخان بیدری. که یاد او در «تاریخ آصف جاهی: ۴۵۹۵» گذشت) (بنگرید: تواریخ قطبشاهیه: ...).

48011 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۲۳: نوشتهٔ **۱۲۵۰**، ۴۶۸ س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۹۹].

تاریخ قطبشاهیه

درهفت مقاله: ۱ ـ حالات ملک غازی الدین سلطان قلی ۲ ـ حالات جمشید قطبشاه ۳ ـ ابراهیم قطبشاه ۴ ـ سلطنت محمدقلی شاه (۹۸۹-۱۰۲۰) ۵ ـ سلطنت محمدقطبشاه (۱۰۲۰-۱۰۲۵) ۶ ـ سلطنت عبدالله قطبشاه (۱۰۲۵ - ۱۰۸۳) ۷ ـ سلطنت سیدابوالحسن مشهور به تاناشاه و عزل او.

48012 ـ **آصفیه**، ۱۱۷۸ تاریخ: بی تاریخ، دیباچه ندارد، ۱۷۹ص ۱۲ س [ف. آصفیه ۱: ۱۸۳].

تاریخ قطبشاهی

48013 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو

۴وقف ۲۴ : تاریخ یاد نشده «منتخب تاریخ قطبشاهی» است، ۱۰ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۱۰۳].

تاریخ قطبشاهیه = تاریخ ایلچی

خورشاه درص ۳۱۰۳ گذشت .

تاریخ قطبشاهیه = تواریخ قطبشاهیه

قادرخان.

تاریخ قطبشاهیه = حدیقة السلاطین

صاعدی.

تاریخ قطبشاهیه = حدیقة العالم

میرعالم.

تاریخ قطبشاهیه = تاریخ مختصر...

در بخش جغرافیاص ۳۹۳۹ گذشت.

تواریخ قطبشاهیه = تواریخ قادریه

از محمدقادرخان منشی فرزند سعادت خان فرزند شجاعت مراد، در تاریخ پادشاهان دکن، بسال ۱۲۳۱، بنام «تواریخ قادریه» نگاشته و سپس در دو بخش بسال ۱۲۴۸ آنرا گزین کرده «تواریخ قطبشاهیه» خوانده است: ۱ - راجگان دکن ۲ - پادشاهان مسلمان دکن از ۷۰۲ تا ۱۱۹۸، و این بخش را با نسبنامهٔ نیاکان خود که از شاهزادگان هند بوده‌اند آغاز کرده است . **آغاز:** قطب حروف محمدت واثنیه مرقطب شاه سجده گاهی راکه حیدرآباد رفعتش شهریست از بلاد حکمت بالغه.

48014ـ **آصفیه**، ۴۰۹ تاریخ: نستعلیق، گویا **۱۲۹۷**، در فهرست کهن کتابخانه چاپ ۱۳۳۳ بنام تاریخ قادری یادشده، ۸۸۷ص ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۱۸۷].

48015ـ **آصفیه**، ۶۷۹ تاریخ: نستعلیق **۱۳۰۷**. ۵۳۹ص ۱۳س [ف. آصفیه ۱: ۱۸۰].

تاریخ کشمیر

از حیدر ملکشاه فرزند ملک حسن. از اوایل سدهٔ پنجم تا دهم هجری (اکبر پادشاه) و کسانی که بر کشمیر فرمانروایی کرده‌اند، در دوازدهمین سال پادشاهی جهانگیر پادشاه، در ۱۰۲۷ نگاشته شده است. **آغاز ۱ :** ای آنکه جهان بوحدتت گواه. **آغاز ۲ :** چنین گوید کمترین بندگان حیدر ملك ولد سعادت نصاب ملك حسن بن عالی جناب معالی انتساب.

بنگرید : استوری ۱: ۶۸۰ و ۱۳۲۵.

48016ـ **تهران**، مجلس ۵۱۳۰: نستعلیق علی فرزند لطف‌الله هروی، ۲۶ ذیحجهٔ **۱۲۸۸**، ۲۴۶ گ ۱۵ س آغاز برابر نمونهٔ ۲.

48017 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۱۶۷۰۵: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۲۳۰ گ ۱۶ س [ریو ۱: ۲۹۸].

48018 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، Add ۸۹۰۶: نستعلیق شوال **۱۲۱۶** (۱۸۰۲م)، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۲۴ گ ۱۲ س [ریو ۱ : ۲۹۷].

تاریخ کشمیریان دهاگه

خواجه عبدالرحمان فرزند خواجه سلیم الله **آغاز:** ستایش و نیایش حضرت آفریدگاری ست که.

48019 ـ **داکا** ، دانشگاه ۱۱۱۴ DU (۱۶ف) : نستعلیق [ف . حبیب‌الله ۱ : ۱۴].

تاریخ کشمیر

محمد حیدر.

48020 ـ آصفیه، ۱۳۸۴ تاریخ: نوشتهٔ ۱۸۴۰م [ف . آصفیه ۳: ۹۶].

تاریخ کشمیر

از نـرایـن کاول Narayan Kul متخلص به‌عاجز، زنده در ۱۱۲۲، از آغاز تا سال ۱۱۲۲، با ذیل پندیت بیربال Biral Pandit تا سال ۱۲۶۷. **آغاز:** سپاس بیرون از مقیاس قیاس سزاوار.

بنگرید: استوری ۱: ۶۸۱ و ۱۳۲۵- دیو ۱: ۲۸۹.

48021 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۱۶۳۱ Add: نستعلیـق ذیحجهٔ **۱۱۲۷** (۱۷۱۵م) آغاز برابر نمونه، ۱۲۵ گ ۱۴ س [دیو ۱: ۲۹۸].

48022 ـ **پاکستان** دانشگاه پنجاب ۲۴۰۴KPe1115 (۱۷۱ف): شکسته ۲۰ صفر **۱۱۶۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۱ گ ۹س [ف . عـبدالله ۱: ۱۱۷].

48023 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۴۰۳۰ Add: نستعلیق رمضان **۱۲۲۲** (۱۸۰۷م)، ۲۵۶ گ ۱۱س [دیو ۱: ۲۹۹].

48024 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۸۳APe1115A (۱۷۲ف): شکستهٔ شاهجهان آبـاد، ۱۰ ذیحجهٔ **۱۲۳۰**، ۹۱ گ ۱۲ س [ف . عبدالله ۱: ۱۱۷].

48025 ـ موزهٔ بریتانیـا، ۱۸۶ Or: نستعلیق ۱۸۷۱ س(**۱۸۱۴م**)، ۱۱۷ گ ۱۷ س [دیو ۱: ۳۹۹].

48026 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۷۷/۳ Or: نستعلیق، پیرامن **۱۸۵۰**م، (گ ۷۴-۸۰) [دیو ۳: ۹۵۷].

48027 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۳۲۷: نستعلیق هندی **۱۲۶۷** سموات، ۲۵۷ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۵].

48028 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۸۴APc1115b (۱۷۳ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، ۱۲۵ گ ۱۳ س [ف . عبـدالله ۱: ۱۱۸].

تاریخ کشمیر

مؤرخ ۱۹۰۳ سماوات (۱۲۶۲ق ۱۸۴۶م). گرد آمده از چند کتاب.

48029 ـ **پـاکستان**، دانشگاه پنجاب ۸۲APe1115 (۱۷۶ف): نستعلیق بی تاریخ دارای: ۱ ـ تاریخ کشمیر نراین کاول (بنگرید: ص...) ۲ ـ گزیدهٔ مجموع التواریخ پاندیت کاجر (بنگرید مجموع التواریخ، در همین بخش) ۳ ـ خاتمهٔ همان تاریخ کشمیر نراین کاول، ۲۵۹ گ ۱۲س.

48030 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۷۱۸ Pe11128 (۱۷۷ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، دارای: ۱ـ نقشه برداری، وضعی از کشمیر، از خاتمهٔ همان تاریخ کاول ۲ـ خلاصه‌ای از تاریخ همان کاول ۳ـ خلاصه از همان مجموع التواریخ کاجر، ۲۳۳ گ ۱۳س [ف. عبدالله ۱: ۱۱۹].

تاریخ کشمیر

آغاز: حمد آن مبدعی که عالم جود بست گردش چنانکه بود گشود.

48031 ـ موزهٔ بـریتانیا، ۱۷۹۹ Or: نستعلیق ج ۱/**۱۲۶۴** (۱۸۴۸م)، آغاز برابر نمونه، ۲۶۰ گ ۱۵ س [دیو ۳: ۹۵۵].

تاریخ کشمیر = واقعات کشمیر

تاریخ کشمیر = مختصر حالات کشمیر

تاریخ کشمیر = تواریخ کشمیر

تاریخ کندن لال

از کندن لال اشکی.

و از هموست: تنقیح الاخبار.

48032 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۲۷: تاریخ یادنشده، ۱۷۲ص.

48033 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۲۸: نیز تاریخ یادنشده، ۱۷۲ص،

48034 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۲۹: نیز تاریخ یادنشده، ۱۷۲ ص [ف. سرفراز علی: ۱۰۰].

تاریخ گوالیار (هند)

Gwaliyar

از هیرامن Hlraman فرزند کرد هرداس منشی. تا بسال ۱۰۷۸ق. **آغاز**: حمد صانعی که قلعهٔ متین و حصن حصین،

48035 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۰۹ Add: نستعلیق محمداشرف، محرم **۱۰۸۰** (۱۶۶۹م)، آغاز برابر نمونه، ۵۱ گ ۱۱ س [ریو ۱: ۳۰۳].

تاریخ گوالیار (هند)

Gwaliyar

تا بسال ۱۱۹۴ق. کوتاه. **آغاز**: احوال ابتدای بنای قلعهٔ گوالیار.

48036 ـ **موزهٔ بریتانیا**. ۱۶۷۱ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۳۱ گ ۱۰ س.

48037 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۹۹ Egerton: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، ۲۱ گ ۱۳ س [ریو ۱: ۳۰۴].

تاریخ کوه نور

از فقیر سید نورالدین، در لاهور در ۲۶ دسامبر ۱۸۴۹ م، نگاشته است.

در دو باب: باب یکم در دو فصل: ۱ـ در آنچه از السنهٔ اشخاص مسن و معمر شنیده، ۲ ـ در آنچه از زبان وفا بیگم دختر وزیر وفادار خان حرم شجاع الملك شنیده. باب دوم در سه فصل: ۱ ـ در بیان آنچه عبارت خلاصة التواریخ بدو دفعه است بعینه بتحریر درآید ۲ ـ در بیان آنچه عبارت تاریخ مهاراجه صاحب بهادر تصنیف لاله سوهن لال بدو دفعه بود، ۳ ـ آنچه در اخبار بنارس ۲۶۰۰۰ جولای ۱۸۴۷ ع به مطالعهٔ فقیر رسیده بود. خاتمه در خلاصهٔ آنچه از السنهٔ مردم و تاریخ به مطالعه رسیده است.

48038 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe11177 ۲۳۶۱ (۱۸۸ ف): نستعلیق، **۱۸۵۰**م، ۲۴ گ ۱۶ س [ف. عبدالله: ۱۲۹].

تاریخ گجرات

از شاه ابوتراب ولی.

تاریخ گجرات است از مرگ مظفر شاه دوم (۹۳۲ق) تا سقوط احمدآباد بدست مظفر شاه سوم (۹۹۲ق). **آغاز**: الحمدلله والصلاة علی رسول الله. اما بعد، چون صفت دوستی خصلتی ست پسندیده.

48039 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۱۸ Or: نستعلیق **۱۱۵۱** (۱۷۳۸م) آغاز برابر نمونه، ۱۱۶ گ ۱۲ س [ریو ۳: ۹۶۷].

تاریخ گجرات

تاریخ پادشاهان گجرات است از آغاز تا پادشاهی محمودشاه (۸۶۳ـ۹۱۷).

نخستین پادشاه مظفرشاه است و پسین آنان همان محمودشاه. **آغاز :** برواقف هوشمند و دانای خردمند بس واضح.

48040 – **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۱۹ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م ، آغاز برابر نمونه، ۱۴۵ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۶۶].

تاریخ گجرات

گزارش محاصره و تسلیم مندو Mandu ست بوسیلهٔ مظفر شاه دوم (۹۲۴ق) پادشاه گجرات. **آغاز :** نشد خوار او نزد مردم عزیز – عزیزش نشد در جهان خوار نیز.

48041 – **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۷۹ Add : نستعلیق، ع ۱/ **۱۲۲۳** (۱۸۰۸م)، ۵۲ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۸۷].

تاریخ گجرات

48042 – **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۲۸۰ Add : نستعلیق **۱۸۰۸**م، خلاصه‌ای‌ست. **آغاز:** صوبهٔ گجرات که از اعظم صوبجات هندوستان است، ۱۹۹ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۸۹].

تاریخ گکهتران

از ناشناسی که بدستور پندت من پهلول نگاشته است.

48043 – **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۸۵۴ / ۳۸۸۷ : نوشتهٔ غلام رسول، تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۳۳].

تاریخ مالوه

H. Malwah

تاریخ مالوه است از روزگار نصیرالدین عبدالقدیر شاه (۹۰۶-۹۱۶) پسر غیاث شاه خلجی. **آغاز:** الحمدلله الذی صدق وعده و نصر عبده

48044 – **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۰۳ Or : نستعلیق **۱۲۶۵** (۱۸۴۹م)، آغاز برابر نمونه، ۵۸ گ ۱۱ س [ریو ۳: ۹۶۸].

تاریخ مالوه

H. Malwah

ازعلی فرزند محمود کرمانی، ملقب به شهاب حکیم.

48045 – **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۱۴۰ Or: سدهٔ **۱۲**، [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

تاریخ مبارکشاهی

از یحیی فرزند احمد فرزند عبدالله سرهندی، تاریخ دهلی است، ازمعزالدین محمد شاه پسر سام و تا سال ۸۳۸ق و مبارکشاه رادارد. **آغاز :** سپاس بیقیاس مرحضرت خالق الجن والانس.

48046 – **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۳۱۸ Or : سدهٔ **۱۱–۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۱].

48047 – **موزهٔ بریتانیا**، ۲/ ۱۶۷۳ Or : سدهٔ **۱۹**م، (گ ۳۳۰-۴۶۲)، آغاز برابر نمونه [ریو ۳: ۱۰۱۰].

تاریخ مجدول = مجموعهٔ میرزا مهدی خان

میرزا مهدی صفوی.

تاریخ محتشم

از محمد محتشم خان فرزند نواب محبت خان بهادر شهباز جنگ فرزند حافظ الملك حافظ رحمت خان بهادر . تاریخ برهان الملك سعادت خان پایه گذار دودمان اوده در هند و جانشینان اوست تا مرگ نصیرالدین حیدر در ۱۲۵۳ ق ۱۸۳۷م (و از اینگونه است : عماد السادات). **آغاز:** الحمدلله الملك القدیم المنان الكریم الرؤف الرحیم، هو الاول والاخر والباطن.

48048 ـ هند، بانکیپور ۶۰۵: نستعلیق رمضان ۱۲۱۷، آغاز برابر نمونه، ۳۱۰ گ ۱۳ س [ف. عبدالمقتدر ۷: ۱۳۵].

تاریخ محمد شاه

از محمد شفیع وارد تهرانی، (که یاد او در «تاریخ نادرشاهی: ۴۲۷۷» گذشت).

دربارهٔ پادشاهی محمد شاه (۱۱۳۱ ـ ۱۱۶۱) بروزگار نادرشاه است. نگارنده نامی به نگاشتهٔ خود نداده است، و با سخنی در بارهٔ دو برادر حسینعلی (م ۱۱۳۲) وعبدالله قطب الملوك (م ۱۱۳۳) آغاز می‌شود. **آغاز:** ذکر سلطنت سلطان روشن اختر الملقب محمدشاه ... باز قلم مشکین رقم و کلك حقیقت سلك بنگارش سرگذشت دوران.

48049 ـ هند، بانکیپور ۵۸۰: تعلیق، ۱۰ اگوست ۱۸۱۱ م، آغاز برابر نمونه، ۸۶ گ ۱۵ س [عبدالمقتدر ۷: ۸۹].

تاریخ محمدشاه

از محمد بخش متخلص به آشوب، از روزگار شجاع الدوله وپسرش آصف الدوله، از نیمهٔ دوم سدهٔ دوازدهم هند.

زندگی نامهٔ محمد شاه (۱۱۳۱ـ۱۱۶۱) ورویدادهای روزگار پادشاهی اوست. وخود بدان نامی نداده است. **آغاز:** حمدله... اما بعد، برمتجسسان ومتفحصان ملوك وسلاطین.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۷ (آشوب هندوستانی).

48050 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۳۲ Or: نستعلیق، ع ۱۱۹۹/۱ (۱۷۸۵ م)، آغاز برابر نمونه، بکتاب نامی داده نشده است، ۳۰۵ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۴۴].

تاریخ محمدشاهی نادرالزمانی

گزارش جانشینان اورنگ‌زیب (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸) است، از بهادر شاه تا شاهجهان دوم و محمد شاهجهان نادرالزمانی. مقالهٔ دوم آن در سرگذشت ۲۵۸ تن سرایندگان است، که از «مرآت العالم» گرفته شده است. **آغاز:** شهسواران ملك معنی که هنگام مهمیز گلگون قلم.

بنگرید: استوری ۱: ۱۳۶ ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۵۵۰.

48051 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۵۴ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، ۱۴۰ گ ۹ س [ریو ۳: ۸۹۴].

تاریخ محمود شاهی

بنیانی، در بخش عمومی ۴۱۱۸ گذشت.

تاریخ مرهته

MaRattah

از منشی حسام‌الدین. بسال ۱۱۹۰ ق، تاریخ دودمان مرهته است از آغاز کار سیواجی Sivaji تا مرگ Narayan در ۱۱۸۸ ق (بنگرید: وقایع مرهته، درهمین بخش). **آغاز:** اول کسی که برسرقوم مرهته نامور شد.

48052 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱/۲۶۲۷۵ Add: از سدهٔ ۱۹ م (گ ۱ ـ ۱۳) [ریو ۲: ۸۶۱].

تاریخ مرهته سیواجی

از میر بدر الدین سکنهٔ چچوند (نزدیك احمدنگر، هند). **آغاز:** شمه‌ای از احوال مرهته سیواجی راجه سطاراواله، راقم این مقال میر بدرالدین سکنهٔ چچوند، اگرچه درفن تحریر تواریخات مهارت نداشت امااز معاینهٔ.

48053 ـ هند، بمبئی، اینورسیته ۹۷ V (۱۱۹۰ ف): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. عبدالقادر سرفراز: ۲۳۹].

تاریخ مظفر شاهی

ازمولانا عبدالحسین مؤرخ ، زاده در ۱۸ ذیحجهٔ ۸۴۰.

در تاریخ پادشاهان گجرات از فرزندان ظفرخان سلطان مظفر (۷۹۳-۸۱۴)، از آغاز پادشاهی‌اوتا روزگار سلطان‌خلیل‌شاه‌فرزند شاه محمود(۸۶۳-۹۱۷) به سال ۸۸۹ .

آغاز : برهوشمندان و دانـای خردمند بس واضح‌وروشن است وبه‌براهین‌ساطعه‌مبرهن وبه‌حجج‌عقل ونقـل مقرر و معین کـه پادشاهی بی‌همتا.

48054 **- مدینه**،عارف‌حکمت۱/۵۳۹ تاریخ : نوشتهٔ ۶شوال **۹۸۶** ، (ص۱-۴۸۶) [نسخه‌ها۵:۵۶۵].

تاریخ مظفری

از محمد علی‌خان انصاری (م۱۲۰۶ = ۱۷۹۱م) (که یاد او دربحر مواج :۴۰۹۷« گذشت) . برای مظفر جنگ، بسال۱۲۰۲ ق ۱۷۸۷م (برابر نام‌کتاب).در تاریخ‌تیموریان ازتیمورتاروزگارخودنگاشته‌است:مقدمه، تیمور، بابرشاه ،همایون‌شاه،شیرشاه، سلیم شاه،عبارز خان، اکبرشاه ، جهانگیر ،شاهجهان،اورنگ زیب، بهادرشاه، جهاندارشاه، فرخ‌سیر، رفیع الدرجات ورفیع الدوله، محمد شاه احمد شاه عالمگیـر دوم ، شاه عالـم دوم . سپس کس دیگری آنرا دنبال کرده ورویدادهاپسین را وفرمانروایی فرنگیان را تـا (۱۲۲۵ = ۱۸۱۰م) بدان افزوده است.

آغاز: حمدی ازحد اعتداد افزون نثار بارگاه شاهنشاهی است.

بنگرید : ریو۱:۲۸۲.

48055 **- پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۳۷۱/۳۳۷۵ : نوشتهٔ **۱۲۳۰**(۱۸۱۵م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین۱:۳۳].

48056-57 **-حیدرآباد**، موزهٔسالار جنگ ۱۲۱و۱۲۲ تاریخ (۳۴۸و۳۴۷ف): نستعلیق ۱۶ ع۱/**۱۲۳۵**(۱۸۲۰م)،آغاز برابر نمونه، ۳۴۷ + ۳۳۰گ ۱۳ س [ف . محمد اشرف : ۳۸۵].

48058 **- پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pe11 ۸۹ ۱۱۲۰ (۹۹ف) : نیم شکستـهٔ ۱۳ج۲/ **۱۲۳۶**ق، آغاز برابر نمونه، ۱۷۳ گ ۲۴س [ف. عبدالله۱:۶۹].

48059 **- موزهٔ بریتانـیا** ، ۱۷۶۴ Or: نستعلیق نوامبر **۱۸۴۹**م،۵۳۱گ۱۵س [ریو۳:۹۲۵].

48060 **- مـوزهٔ بریتانیا**، ۱۹۹۳ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، ۱۸۰گ ۱۳س بخشی از آن است که درنمای‌آن آمده : شاه عالمنامه از محمد وعلیخان[ریو۳:۹۲۵] .

48061 **- حیدرآباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ ۱۲۰ تاریخ (۳۴۹ف) : نستعلیق سیـد محمد پیـران،۱۹ صفر **۱۲۹۱** (۱۸۷۴م) ، آغازبرابر نمونه ، ۲۳۰ گ ۱۹س[ف.محمد اشرف: ۳۸۶].

48062 **- موزهٔ بریتانیا** ، ۴۶۶ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۵۰۱گ ۱۷ س[ریو ۱: ۲۸۲].

48063 **-هند**، بانگیپور۵۹۳: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه ۴۹۲ گ۱۵س [ف. عبدالمقتدر۷:۱۰۸].

48064 **- پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴قف ۳۰: تاریخ‌یادنشده،۸۰۴ص[مخطوطات، سرفرازعلی: ۱۰۰].

48065 **- آصفیه**، ۴۵۰ تاریخ : بی-

تاریخ، کامل، از آغاز پادشاهی امیر تیمور صاحبقران ، ۴۹۴ص ۲۴س.

48066 ـ آصفیه، ۲۲۲ تاریخ: ناتمام، میان این دو نسخه جدائیهایی هست، ۲۶۴ گ ۱۷س [ف. آصفیه ۱ :۱۸۸].

تاریخ معصومی = تاریخ سند

نامی ، در ص ۴۶۰۶ گذشت.

تاریخ مغولیان هند

چند نسخهٔ ناشناخته.

48067 ـ قاهره ، دارالکتب ۳۴ تاریخ فارسی طلعت : نوشتهٔ ۱۱ج۲/**۱۲۴۸**، جلد ۲ کتابی‌ست ، در رویدادهای روزگار ابوالمظفر محیی‌الدین محمد اورنگ زیب، واز سال سوم پادشاهی او ۱۰۷۰ ، آغاز افتاده، در فهرست آمده: عالمگیر نامهٔ محمدکاظم منشی نیست [ف. مخطوطات ۲ :۵۴].

48768 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۷۹۷: تاریخ یادنشده ، آغاز وانجام افتاده.

48069 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور ، شیرانی ۵۷۹۸: آغاز وانجام افتاده .

48070 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور، شیرانی ۵۷۹۹: نیز تاریخ یاد نشده وآغاز و انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۴].

تاریخ مهابهارات

فیضی، در بخش تاریخ فلسفه ومذاهب خواهد آمد.

تاریخ مهابت جنگ

از ناشناس .در تاریخ علی وردیخان (الله وردیخان) مهابت جنگ (میرزا محمد علی فرزند میرزا محمدمدنی) ترکمن، ازسرداران محمد اعظم شاه. تا بسال ۱۱۶۴ (۱۷۵۱م) رادارد. **آغاز:** اجدادآن معلی القاب ازاقوام اتراك بودند، وجدش رضاع با عالمگیر پادشاه داشت .

48071 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۹۵ Or: شکستهٔ سدهٔ **۱۸**م، ۹۱گ ۱۰س [ریو ۳ : ۹۶۵].

48072 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۲۳ تاریخ (۳۵۳ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۹گ ۱۳ س [ف. محمد اشرف: ۳۹۱].

48073 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۷۳۱۶ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، ۱۰۲ گ ۹س [ریو ۱: ۳۱۲].

تاریخ نادرالزمانی = تاریخ محمد شاهی

در ص ۴۶۱۹ گذشت.

تاریخ نامه

از میرسیدشریف فرزند حسین ، که نام او در پایان نسخه آمده است. مجموعه تاریخ کوتاهی است به ترتیب تاریخی از رویدادهای ویژهٔ زایش ومرگ، پادشاهان وصوفیان بزرگ. وآغاز میشود بازایش تیمور در ۶۲۵ (۱۳۳۶م) و میرسد به ۱۰۴۰ (۱۷۲۷م) . **آغاز:** برضمایر ارباب دانش و خاطر اصحاب بینش واضح ولایح است که درتواریخ حوادث ایام علمای عظام.

48074 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۲۸ تاریخ (۳۲۳ف) : عبداللطیف ، ۷ رمضان **۱۱۴۵** (۱۷۳۳م)، **انجام:** تاریخ وفات حضرت عزیزان عالم شیخ قدس سره ابن شیخ الشیوخ شیخ شهاب‌الدین سهروردی صدیقی الحال، تمام شد، ۱۶۷گ ۱۷س [ف. محمداشرف: ۳۵۹].

تاریخ نظامی

از میرعالم، نواب ابوالقاسم فرزند رضی الدین جزایری شوشتری، نگارندهٔ «تحفة العالم» که یاد آن درهمین بخش خواهد آمد.

در تاریخ میر نظام علیخان آصفجاه دوم (م ۱۲۱۸ ق ۱۸۹۳م)، و بنام همو. **آغاز:** نظام‌ملك سخنوری‌و انتظام قلمرو معنی گستری (واین سر آغاز برابر همان تحفة العالم اوست؟).

48075 **ـ حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۱۲۹ تاریخ (۳۸۱ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام تاریخ نظامی یادشده، ۷۵ گ ۱۴س.

48076 **ـ حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴۳/۲ تاریخ (۳۸۲ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۳۸ گ ۱۱ س[ف. محمد اشرف: ۴۳۱].

تاریخ نیابت عظیم‌جاه

از غلام محمد علی، مخاطب به عظیم‌جاه، برادر اعظم‌جاه بهادر نواب کرناتك.

48077 **ـ آصفیه**، ۱۰۹۲ تاریخ : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳:۹۸].

تاریخ و جغرافیای هندوستان

متن از سید محمدنصرت علیخان دهلوی، (بنگرید : مؤلفین مشار۶: ۵۶۱). گویا به زبان اردو، ترجمه از سید حسین فرزند سید رضای فارسی، با یاد از ناصرالدین شاه و بنام پسر او مسعود میرزا ظل السلطان در اصفهان، تاریخ و جغرافیای کوتاهی از هند است و رویدادهای روزگار چیرگی انگلستان. **آغاز:** (دیباجه): الحمدلله الذی جعل اللسان ترجمة للبیان... وبعد چنین مینگارد سیدحسین. (آغاز متن) : بر ساکنان ربع مسکون و شایقان این سپنجی سرای مخفی.

48078 **ـ تهران**، مجلس ۲۲۸۹ : نسخ تعلیق محمد فرزند حاجی محمدقلی قزوینی معروف به عاشوری، **۱۳۰۰**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام تاریخ هندوستان است، ۱۲۸ ص ۱۲ س [ف. مجلس ۶: ۲۴۲]|

48079 **ـ اصفهان**، عمومی ۱۱۴۰۱ : نستعلیق محمد فرزند حاج محمدقلی قزوینی معروف به آشوری، ۲۰ ذیحجهٔ **۱۳۰۰**، زرین، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **تاریخ وجغرافیای پنجاب** است. ۱۲۴ ص ۱۲س [ف. دکتر مقصود ۱ : ۴۳]

تاریخ و جغرافیای هند

دو گفتار جداگانه.

48080 **ـ تهران**، مجلس ۶۳۶۳/۴: باتاریخ **۱۲۵۱** دردفتر، بخشی از آیین اکبری ست دربارهٔ شاهجهان آباد وصوبهٔ زنده اوده و کابل (ص ۱۵۶-۱۶۷) و کشمیر (ص ۲۰۷-۲۲۴)[ف. مجلس ۱۹ : ۴۲۱].

48081 **ـ آصفیه**، ۱۹۶۱ تاریخ : نوشتهٔ **۱۲۶۴**. «رساله در تاریخ هندوستان و جغرافیای دنیا» است [ف. آصفیه۴ : ۱۰۰].

تاریخ وزیرعلی

گزارش و تاریخ نواب وزیر علیخان اوده است که در ۱۲۱۲ ق به پادشاهی اوده و بنگال نشست. از ناشناس، که از فرزندان مظفرالدوله تهور جنگ بوده است و در ۱۲۴۴ق نگاشته است. (بنگرید: خلاصهٔ تاریخ وزیرعلی و نیز عبرت نامه، درهمین بخش که هیچیك با این کتاب یکی نیست) . **آغاز :** ناقلان آثار چنین روایت کرده‌اند که نواب برهان الملك .

48082 **ـ پاکستان**، دانشگاه پنجاب

Pel.101 ۱۸۳۵(۱۸۴ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، ۲۱ گ ۱۵ س[ف. عبدالله ۱: ۱۲۴].

تاریخ همایون شاهی = همایون شاهی

در همین بخش خواهد آمد.

تاریخ هندوستان

ترجمه از اسماعیل فرزند ابراهیم صحاف باشی، (که یاد او در چاپ‌کاری: ۴۱۴ گذشت). در جلد پنجم آن از آمدن مارکویس کرانوالیس به هندوستان تا برگشت مارکویس ولزلی در ژانویهٔ ۱۸۲۳م گفتگو شده است.

آغاز ج۵): جلد پنجم تاریخ کل ممالک هندوستان. فصل بیست و یکم. مارکویس کرانوالیس در ورود به هندوستان مستعد شد هر قدر بتواند تمام فوائدی را که بحسن تدبیر مارکویس ولزی فرمانروای پیشین برای انگلستان حاصل شده بود متروک نماید.

48083 ـ **تهران**، ملی ۲۵۹ ف: شکسته نستعلیق و نسخ خوش **۱۳۲۲** برای مظفر الدین شاه، زرین، جلد ۵، ۲۱۸ گ ۱۶ س [ف. ملی ۱: ۲۵۶].

تاریخ هند

از جوکل کشور jugal Kishor تاریخ عمومی هند است. **آغاز**: بعد از حمد خدای برتر و نعت رسول.

48084 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۳۷/۴ Or: نستعلیق پیرامن **۱۵۸۰**م (۱۲۶۶) (گ ۳۸-۴۲) آغاز برابر نمونه [ریو ۳: ۱۰۲۹].

تاریخ هند

از رستمعلی فرزند محمد خلیل شاهابادی، تاریخ عمومی هند است تا بسال ۱۱۵۳ق. در یک مقدمه و ده طبقه و یک خاتمه: طبقهٔ یکم راجکان هند از جود هستر judhistir تا پیت هارا Pithaura. دوم غزنویان و غوریان، سوم خلجیان، چهارم تغلق شاهیان، پنجم خضرخانیان ششم لودیان، هفتم تیموریان پیشین، هشتم افغان، نهم سلسله‌های محلی جونپور و مالاوا و گجرات، دهم تیموریان متأخر. **آغاز**: حمد و سپاس مر داوری که بر داور دور ملك.

48085 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۲۸ Or: نستعلیق ع۲/ **۱۲۶۴** (۱۸۴۸م)، آغاز برابر نمونه، ۲۳۳ گ ۱۱س [ریو ۳: ۹۰۹]

تاریخ هند = طبقات اکبری

از عبدالحق محدث دهلوی (که یاد او در «تکمیل الایمان: ۹۲۵» گذشت).

بسال ۱۰۰۵ق (ناقص چو فتاد سال تاریخش را ـ از ذکر ملوك یازده ناقص کن: ذکر ملوك ۱۰۱۶-۱۱=۱۰۰۵) . پادشاهان دهلی از معز الدین محمد فرزند سام تا اکبر پادشاه (م ۱۰۱۴ ق)، پادشاهان بنگال، جونپور، ماندو، گجرات، دکن، تته، کشمیر، ملتان، سند.. دادارد. **آغاز**: اللهم مالك الملك تؤتی من تشاء و تنزع من تشاء.

48086 ـ **هند**، بانکیپور ۵۳۷: نستعلیق منشی غلام محمد، ۱۷ ج۲/ **۱۰۲۳**، آغاز برابر نمونه. در فهرست بنام **تاریخ حقی** ست، ۶۷ گ ۱۶ س [ف. عبدالمقتدر ۷: ۸].

48087 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۱۰ Add: شکسته آمیز، الجهادام ولد راجه رام، بنام طبقات اکبری نامیده شده است، ۱۱۲ گ ۱۶ س [ریو ۱: ۲۲۳].

تاریخ هندوستان

از میرزا علی محمد اصفهانی، متخلص به

طغرل، بنام‌ودستور ظل‌السلطان، در ۱۷محرم ۱۳۱۴، از آغاز یورش انگلیسها و جنگهای اشغالگرانه تا روزگار نگارش ، وگویا متمم «عالم نمای مسعودی» او باشد . واز عموست : جغرافیای‌بریتانیا : وهمان‌عالم نمای مسعودی در تاریخ هندوستان. **آغاز :** اگر چه از این کتاب مقصود اصلی افتادن هندوستان بچـنگ دولت قوی شوکت انگلیس و چگونـه ازدست دادن .

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۳۵۷.

48088**ـ اصفهان،** عمومی۱/۱۱۳۷۶: نستعلیق محمد حسن طباطبایی محرر نایینی ، سدهٔ **۱۴** (ص ۱-۴۷)[ف . دکتر مـقصود ۱ : ۳۴۸].

تـاریـخ هنـد = تواریخ ممالك هندوستان

از غلام باسط منشی امیتهوری ، بـه سال ۱۱۹۶ق. **آغاز:** حمدوسپاس آن‌خالق بیهمتاکه عالم راالز پردهٔ مخفی.

48089 **ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۷۲۵۰.** Add : نستـعـلیق پیرامن‌سدهٔ **۱۸**م،۱۳۲گ ۱۹ س [ریو ۱ : ۲۳۷].

تاریخ هند

ازفرانسو کوتلیب Francis Gottieb تاریخ راجگان بهارتپـور است تـا ۱۸۲۶ م (بنگرید : کونین مصفا،دربخش‌سیر). **آغاز:** بهر کاری که همت‌بسته گردد ... حمد وثنای متکاثر .

48090 **ـموزهٔ بریتانیا، ۱۹۵۰۱** Add : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م،آغاز برابر نمونه ، ۶۶گ ۱۵س[ریو ۱ : ۳۰۵].

تاریخ‌هند

از کانجی مل Kanji Mal . تـاریخ سنواتی هنداست . تـا اکبر شاه دوم (۱۲۲۱-۱۲۵۳ق). **آغاز :** بعد از حمد خدا ودرود محمدمصطفی

48091 **ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۶۴** Or: نستعلیق شوال **۱۲۲۵** (۱۸۱۰م) ، آغاز برابر نمونه،۱۸۰گ۱۳س[ریو۳: ۹۱۷].

تاریخ هندوستان = ترجمهٔ...

ترجمه‌ازمحمودخان. **آغـاز:** ابتدای مراودهٔ انگلیسیان با ممالك هندوستان.قبل از آنکه شروع درمراوردهٔ انگیسیان بـا ممالك هندوستان بنماییم ، لازم است در اینجا ذکـر کنیم.

48092 **ـ شیراز ،** ملی فارس ۶۸۰-۶۷ ت (۹۵۴ ف مبر): نستعلیـق ، ۱۴ محـرم **۱۳۱۷** ق. آغاز برابر نمونه، **انجام :** درمسئلهٔ نیك بختی وسعادت هریك‌ازممالك‌عالم‌مدخلیت کلی‌دارد. ترجمهٔ جزو دویم (چنین است) از کتاب تاریخ هندوستان بعون‌الملك المنان در یوم ۱۴ شهر محرم الحرام سنهٔ۱۳۱۷ باتمام رسید ، ۱۱۰ گ ۱۹ س[ف مـلی فـارس ۲ : ۲۶۷].

تاریخ هندوستان

بمانند «تاج المآثر» ولیـکن پس از آن نگاشته‌شده است. فهرست عنوانهای آن :

- سرگذشت ناصرالدین محمود سنهٔ۶۱۴ (مانند فصل آخر تاج المآثر) - مرگ سلطان قطب‌الدین‌در۶۰۷ق‌ـفتح‌جالیورـشکست‌غزنین. وگرفتاری‌ملاتاج‌الدین‌یلدی.

48093**ـ تهران،** سپهسالار ۱۵۰۹ : نسخ سدهٔ**۸**، آغازافتاده:...شعر : یسیرحوالیها الملوك باوجهـ تباهی‌ظبی اسیافهم صفحاتها .

انجام نیز افتاده، ۳۱ گ ۲۵س[ف. سپهسالار ۳۰۷:۳].

تاریخ هندوستان

گویا از یوسف‌محمدخان. تاریخ هنداست بویژه دکن‌ازنظامشاهیان.

48094 ـ **حیدر آباد**،موزهٔ‌سالار جنگ ۱۳۱ تاریخ (۳۳۸ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغازوانجام افتاده، ۱۹۲گ ۱۸-۱۹ س [ف .محمد اشرف:۳۷۶].

تاریخ هند = تاریخ سلطنت فرخ سیر

تاریخ جانشینان اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸)است‌تا ۱۱۳۳ ق . **آغاز:** ... ثنای خدای‌کارساز حقیقی راکه‌سلطان‌روح انسان را از کتم‌عدم.

48095 ـ**موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۴۵ Add: شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۸**م، ۱۲۴گ۱۵س دربرگ سفیدکتاب نوشته: تاریخ سلطنت فرخ سیر[ریو۱: ۲۷۳].

تاریخ هندوستان

چند نسخهٔ ناشناخته .

48096 ـ **هند**، بانکیپور ۵۶۱ : نستعلیق کمال‌الدین،**۱۰۴۵**،تاریخ‌اکبرپادشاه است،آغازافتاده(گ۲۹تا۳۲۹۶۱)[عبدالمقتدر ۶۲:۷].

48097 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۸۸ تاریخ (۳۲۲ف) :شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۲** از مرگ عالمگیر و تعهد اعظم شاه ۱۱۱۸ تا محمدشاه، آغاز:محمد اعظم‌شاه که بصوبه‌داری‌مالوا از پادشاه رخصت حاصل‌نموده بست‌گروهی از لشکررسیده بودکه، ۱۲۵ گ [ف.محمداشرف:۳۵۸].

48098ـ**حیدر آباد**،موزهٔ سالارجنگ ۶۲ تاریخ (۳۲۱ف): سدهٔ **۱۲**.تاریخ‌مغولیان هند است اززایش اکبر پادشاه در ۹۴۹ تا ششمین سال پادشاهی‌محمدشاه ۱۱۳۶.**آغاز:** در سنهٔ نهصدوشصت وسه‌بودکه نمایش‌سیوم در ذکر نبذی از احوال مبداء قوانین جهانبانی عرش آشیان سلطان محمد جلال الدین محمد اکبرپادشاه بن‌همایون‌پادشاه ولادت باسعادت‌او ازبطن‌مریم مکانی حمیده بانو بیگم ، ۵۸۰گ ۱۲ س[ف.محمداشرف: ۳۵۷].

48099 ـ **موزهٔ‌بریتانیا**، ۱۶۵۶/۲ Or: باتاریخ ۱۲۳۰ (**۱۸۱۵**م) دردفتر، (گ ۵۷-۸۳)، تاریخ آغاز پادشاهی محمدشاه‌است سپس در(گ۸۷-۹۰) نیزدربارهٔ همان پادشاه است[ریو۳: ۱۰۰۸] .

48100ـ**موزهٔ‌بریتانیا**، ۱۶۷۱/۲ Or : با تاریخ **۱۲۴۴** (۱۸۲۹م)در دفتر ، تاریخ پادشاهی اورنگ زیب(۱۰۶۹- ۱۱۱۸) است،(گ ۹۶-۲۰۸) [ریو۳:۱۰۰۹].

48101 ـ **موزهٔ بریتانیا**،۱۹۱۷ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م،دربارهٔ سکه درهند وشرح نبشته‌های‌آنها، **آغاز:** پیشتر که درعالم وجوه‌اشرفی‌وروپیه‌رواج نداشت،۲۳گ ۱۲ س[ریو ۳:۹۱۶].

48102ـ **موزهٔ بریتانیا**،۱۷۶۲/۸ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، (گ ۱۹۱-۲۲۳)، **آغاز:**فصل‌سوم‌دربیان‌حقیقت‌صوبجات وسرکارات[ریو ۳:۱۰۲۴].

48103 ـ**پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۵۷۷۷: نوشته میان سالهای**۱۸۵۷** - **۱۸۶۶**م. تاریخ همان‌سالهاست[ف.دکتر محمد بشیرحسین۱ : ۳۰].

48104 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۹۱ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، آغاز: دربیان احوال راجه‌های عظیم الشأن هندوستان ازراجه جدشتر تاراجه کهیمن، گرفته‌شده از افسانهٔ داناواس و دیگر داستانهای مهابهارات، ۵۲گ ۱۱ س [ریو۲: ۹۱۷].

48105 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱/۱۶۳۹ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، (گ۱ـ۵۰) تاریخ هند است ازاکبر پادشاه تابسال ۱۱۹۴. آغاز: بدانکه دانایان فن تاریخ در احوال ملوك و سلاطین [ریو۳: ۱۰۰۷].

48106 ـ موزهٔ بریتانیا، ۹/۱۶۳۹ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، (گ۵۱ـ۸۶)، تاریخ سران روهله است از مرادآباد ورامپور تابسال ۱۲۱۹ ق. آغاز: بعد حمد وثنای خدای تبارك وتعالی و درود[ریو۳: ۱۰۰۷].

48107 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۲۳ Or: سدهٔ ۱۹م، چند گفتار کوتاه و بلنداست[ریو ۳: ۱۰۱۲].

48108 ـ اصفهان، فرهنگ ۱۱۴۵۵: تاریخ هندوستان [اخبار راجپوت جنگ‌مالی ـ هراتا هزار و پانصد سال قبل ازمیلاد است. [نسخه‌ها۵: ۳۱۶].

48109 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۷۶: تاریخ یادنشده[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۳۰].

48110 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۴۰۷/۱۳۵۶: آغاز وانجام افتاده، تاریخ پادشاهان هنداست[ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۲].

48111 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۲۲۶۴/۵۲۷۴: تاریخ یادنشده. تاریخ هندوستان از راجه بدهشتر است تا همایون پادشاه [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۴].

48112 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۸۱۹/۳۸۵۲: تاریخ یادنشده، انجام افتاده، از روزگار باستان رادارد تا جهانگیر (۱۰۱۴ـ۱۰۳۷) وشاید نگاشتهٔ یك هندو باشد [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۳۴].

48113 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۱۹۷/۴۲۵۰: تاریخ یادنشده، تاریخ حالات برهما، آسام، انگلیسها، فرانسویها، قوم جات، مرهته وجزآنهاست [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۷].

48114 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو۴ قف ۳۲: تاریخ یادنشده، تاریخ هندپس از اورنگ زیباست، ۲۲۰ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۱۰۰].

تاریخ هند = تاریخ و جغرافیای هند

تاریخ هند = وقایع سنواتی هند

تحریر و تلخیص اکبرنامه (تاریخ اکبری)

متن از ابوالفضل علامی، که درص ۴۵۸۰ یاد شده است. تحریر از عباسقلی‌خان‌سپهر کاشانی، که یاد اودر «اثبات خلافت: ۸۷۱» گذشت.

بدستور مظفرالدین‌شاه، بسال ۱۳۱۲ بانجام رسانده، ویك انگشتری برلیان از شاه پاداش گرفته است.

ازپایان نسخهٔ مجلس چنین‌دانسته میشود: که او سلسله نگارشهایی بنام «مختصر مظفری» می‌نگاشته واین «تحریر» حلقهٔ نخست آن‌سلسله است[عبدالحسین حایری]. ودرپایان آن‌تاریخ اکبر

شاه را سال ۲۴ الـهـی (۹۸۷ ق) آورده است. **آغاز:** بیان اسامی اجـداد ... جلال الدین اکبرشاه هندی،ابو المظفرجلال الدین.

48115 ـ تهران، مجلس ۵۷۵۹/۱ : شکستهٔ تحریری نگارنده، **۱۳۱۲** (ص۲ـ۲۹۵) [ف. مجلس۱۷: ۱۹۶].

تحریر وتلخیص تاج المآثر

متن ازحسن نظامی که در ص۴۵۹۳ گذشت. ازعباسقلی سپهرکاشانی که یاداو پیش از این گذشت . پس ازپرداختن ازه تحریر وتلخیص اکبر نامهء بدستور همان مظفرالدین شاه بهایـن کار دست زدو پس ازهیجده روز آنرا به انجام رساند و باز یك انگشتری برلیان پاداش گرفت. **آغاز** دیباجه: بیان عزیمت ابو المظفرمعزالدین محمد بن سام... بندهٔ خداوندماه ومهروچاکر شاهنشاه تابنده چهرعباسقلی سپهر که حسب الامر . **آغاز** تحریر: اکنون بخواست خدای قادر به خلاصهٔ تاج المآثر شروع می‌شود. بیان حرکت موکب معزالدین ابو المظفرمحمد بن سام بن حسین.

48116 ـ تهران، مجلس ۵۷۵۹/۲ : شکستهٔ تحریری نگارنده، **۱۳۱۲**. [ف.مجلس ۱۷: ۱۹۷].

تحفهٔ اخبار شاهی = تاریخ شیـر شاهی

عباس خان. در ص۴۶۰۹ـ۸ گذشت.

تحفهٔ اکبر شاهی

از عباس‌خان فرزند شیخ علی شیروانی . بنام اکبرپادشاه(۹۶۳ـ۱۰۳۷) (بنگرید: تاریخ اکبرشاهی: از همو) . **آغاز :** حمد آن قادر بیچون وبیچگون وثناخردآن رهنما.

48117 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۴ Or: شکسته، سدهٔ **۱۸**م، ۱۷۹گ ۱۳س[ریو ۱: ۲۴۲] .

تحفهٔ اکبری

48118 ـ موزهٔ بریتانیا، ۷۷۵۱ Or: نوشتهٔ **۱۸۳۲**م [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

تحفهٔ تازه = تاریخ بنارس = بلوند نامه

از خیرالدین محمدخان الله آبادی، در تاریخ بنارس وراجگان آن روزگار، راجه مـانسارام تاراجه تاجت سنگه ۱۱۹۵ ق، در پنج باب : ۱ـ راجه‌مانسارامMansaram ـ۵ـ... ـ راجه اودیت نراین سنکه UditNarain Singh و از هموست : تاریخ جونپور ، عبرت نامه . **آغاز :** سپاس خداوندی که درایوان ذاتش بزبان دانش به سراج فکرت نتوان رسید .

48119 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۴۸ Or: نستعلیق ۱۲۵۱ فصلی **(۱۸۴۴**م)، ۲۳۷ گ۱۵س [ریو۳: ۹۶۵].

48120 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۴۷ Or: نستعلیق پیرامـن **۱۸۵۰**م. آغاز برابـر نمونـه، در فهرست آمده: درپنج باب، ۲۵۸گ ۱۳س [ریو ۳: ۹۶۴].

48121 ـ هند ، بانکیپور ۶۰۷: تعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام **تحفهٔ تازه** است وازسه باب آن یاد شده است، ۱۵۷گ ۱۷س[ف. عبدالمقتدر۷: ۱۴۰].

تحفهٔ دکن

ازرتـن‌لال Ratan Lal متخلص به مست. تاریخ عمومی دکن است از آغـاز کار مسلمانان درآن سرزمین تا ۱۲۱۰ (۱۸۶۳م) ذکروقوع حکومت اسلام‌در دکن(گ۲)، ذکر سلاطین بیدر، ذکرسلطنت عماد شاهیهٔ بـرار ،

ذکر سلطنت نظامشاهیهٔ احمدنگر، عادلشاهیان بیجاپور، قطبشاهیان گولکنده، صوبه‌داران حیدر آباد از طرف شاهان دهلی، نواب نظام الملك آصفجاه بهادر، نامه‌های سفیران انگریزی که در سرکار نظام آمدند، کیفیت کامل صوبجات دکن.

آغاز: بعد از حمد خالق ارض وسماوات و نعت حضرت سرور کائنات فخر موجودات.

48122 **ـ حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۳۵ تاریخ (۴۱۴ف): نستعلیق میرزا ابراهیم شیرازی، برای شمس الامرا امیر کبیر یکم، سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۱۷۴ گ [ف. محمداشرف: ۴۸۱].

48123 **ـ حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۳۶ تاریخ (۴۱۵ف): نستعلیق ۲۱ شوال **۱۳۰۴** (۱۸۸۷م)، آغاز برابر نمونه، ۳۳ گ ۱۲ س [ف. محمداشرف: ۴۸۳].

تحفة الکرام

قانع، در بخش عمومی ص ۴۱۲۳ گذشت.

تحفهٔ مختاریه

از تفضل حسین:

بخواهش مختار الملك سرسالار جنگ درگذشتهٔ ۱۳۰۰ (۱۸۸۳م)، در تاریخ قطب‌شاهیان کلکنده، در هفت باب، برای هفت پادشاه آن دودمان، (جمشید قطبشاه و پسرش سبحانقلی در باب دوم جای داده شده‌اند) و در پایان خاتمه‌ای.

آغاز: بعد از حمد خدای جهان آفرین و نعت حضرت ختم المرسلین.

48124 **ـ حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۳۹ تاریخ (۳۷۱ف): نستعلیق ۵ ذیحجهٔ **۱۲۹۳** (۱۸۷۶م)، آغاز برابر نمونه، ۲۹ گ ۹ س [ف. محمداشرف: ۴۱۶].

48125 **ـ حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۴۰ تاریخ (۳۷۲ ف): نستعلیق عمان تاریخ **۳-۱۲۹۲**، ۱۸۷۶م، آغاز برابر نمونه، ۲۹ گ ۹ س [ف. محمد اشرف: ۴۱۸].

تحفة الملوك = تذکرة الملوك

رفیع شیرازی. در ص ۴۶۳۰.

تحفة الهند

از لال رام Ram ـ Lal فرزند رای دوله رام فرزند رای کنجمن. در چهار کتاب (فصل) و هر بخش در بخشهای کوچکتر بروزگار محمد شاه (۱۱۳۱-۱۱۶۱)، بسال ۱۱۴۸ نگاشته است.

آغاز: معموری بلاد سخن به‌معماری صمد مالك الملکی است.

48127-26 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۸۴ و ۶۵۸۳ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۳۹۴ و ۴۲۰ گ [ریو ۱: ۲۳۶].

تحفة الهند

سهلانات، در بخش جغرافیا ۳۹۴۲ گذشت.

تذکرة الامراء

از کولنل جیمز سکنر James Skinner در تاریخ راجگان راجپور و پنجاب هند است، در چهار بخش. **آغاز:** بعد تحمید مالك الملکی که انتظام سلسلهٔ کاینات را.

48128 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۵۴ Add: نستعلیق **۱۱۳۰**، آغاز برابر نمونه، ۲۸۹ گ ۹ س [ریو ۱: ۳۰۲].

48129 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۰۵۱ Add: نستعلیق **۱۸۳۰** م، ۲۳۴ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۳۰۳].

48130 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۴۶ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، ۳۰۱ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۵۸].

تذکرة الامراء

کیول‌رام . دربخش‌سیرخواهدآمد.

تذکرة البلادوالحکام

ازمیرحسین علی کرمانی فرزند عبدالقادر ازدرباریان تیپوسلطان‌میسور.

در تاریخ دکن است‌تا۱۲۱۵ق،دردوازده اورنگ . که‌فهرست آنها را«ریو»یادکرده‌است

آغاز : تسخیر قلاع اقالیم فصاحت‌فصحا ومفتاح قفل گنجینهٔ بلاغت.

48131 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۴۱ تاریخ (۳۶۱ف): نستعلیق غـلام محمدخان فرزند محمد سعیدخان ، ۱۹ شوال **۱۲۶۱** (۱۸۴۵م)،آغاز برابرنمونه،۱۶۷گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف: ۴۰۵].

48132 ـ **موزهٔبریتانیا** ، ۱۰۵۸۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م،آغازبرابرنمونه، ۱۲۷ گ ۱۵س [ریو ۱ : ۳۳۱].

48133 ـ **پاکستان** ، انجمن تـرقی اردو ۴ قف ۳۳ : تاریخ یاد نشده ، ۱۲۸ص [ف.سرفراز علی : ۱۰۰].

تذکرة السلاطین جغتا

ازمحمدهادی‌موسوم به‌کامورخان، Kamvar Khan ، پس ازپرداختن از «هفت گلشن» ، تاریخ فرزندان امیر تیمور گورگان است.جلد یکم آن از یافث پسر نوح آغاز می‌شود سپس چنگیزخان ، تیمور، الغ بیگ ،بابر،همایون اکبر پادشاه و دررویدادهای بیست ودومین سال پادشاهی جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ - ۱۰۳۷) پایان می‌یابد. جلد دوم از همانجا دنبال شده: شاهجهان ، اورنگ‌زیب ، فرزندان‌او،شاه‌عالم جهاندار شاه ،فرخ سیر ،رفیع‌الدرجات، رفیع الدولـه ، محمـد شاه (۱۱۳۱ ـ ۱۱۶۱) را دارد. **آغاز :** چون‌صفحهٔ کاغذ بیاراستم‌وخامهٔ دوزبان‌برداشتم و خواستم که‌فقره‌ای‌چنددرحمد وسپاس حضرت.

48134 ـ **موزه بریتانیا** ، ۱۸۳۳ Or :شکسته شعبان **۱۱۳۵** ،جلد۱، ۵۱۰ گ ۱۵ س [ریو۳: ۹۲۴].

48135 ـ **هند**، بانکیپور۵۹۱ : نوشتهٔ ۲۶ع۲/ **۱۱۵۴** ، جلد ۱ ،آغازبرابر نمونه ، سپس جلد ۲ آغاز این‌یکی : برارباب خبرت مخفی‌ومحتجب نماند که‌چون خداوندازل‌وابد و پادشاه‌لایزال ولم‌یزل خواست، ۴۱۸گ۲۱ س [عبدالمقتدر۷: ۱۰۳].

48136 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۵۷۸۷ Add : نستعلیق شکسته آمیز ، سدهٔ **۱۸** م ، آغاز برابر نمونه، ۲۳۴ گ ۱۸ـ۲۰س[ریو ۱: ۲۷۴].

48137 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۷۸۷ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م،جلد ۱ ،۴۱۴گ ۱۵س [ریو۱ : ۲۷۵].

48138 ـ **مـوزهٔ بریتانیا** ۷۰۰۳ Add: بـرکاغـذ مؤرخ **۱۸۰۷** م ، ۱۰۲گ ۱۵س.

48139 ـ **تهران**،مجلس ۲۴۴ : نوشتهٔ **۱۲۳۴** ، ج ۱ آن است، آغاز برابر نمونه ، ۳۶۴ گ ۱۶ س [ف مجلس ۲ :۱۳۵].

48140 ـ **موزهٔبریتانیا**،۱۷۵۹/۵ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق)، گزیده‌ای ازآن است (گ ۲۴۳ـ۲۵۸) [ریو ۳: ۱۰۲۲].

تذکرة السلاطین

تاریخ کوتاهی‌ست ازشاهجهان (۱۰۳۷ق ۱۰۶۷) به ضمیمه تاریخ بسیار کـوتاهی از پادشاهی‌اورنگ زیب (۱۰۶۹ق-۱۱۱۸ ق) و

جنگ جانشینان او: بدینگونه : شاه‌عالم (گ ۱-۹۹) ، اورنگ زیب (۹۱-۹۳)، مرگ اورنگ زیب (گ ۹۳)، زبون نسابیگم (گ ۹۵) جنگ جانشینان اورنگ زیب (۹۷-۱۰۳). **آغاز :** هزاران بهار نثار صفحهٔ حمد آفریدگار که طراوت گلشن روزگار.

48141 - **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۱۰۰ Pell ۱۸۴۲(۱۴۴ف): نستعلیق، ۱۷ رمضان ۳۳ ؛ **(۱۱۹۹)** فصلی ، ۱۰۳ گ ۱۵ س [ف .عبدالله ۱ : ۹۶].

تذکرة العلما

از خیرالدین محمدالله آبادی ، درگذشتهٔ ۱۸۲۷ م ، در تاریخ جونپور و سرگذشت سی تن از دانشمندان آنجا ، در ۱۱ ج ۱/۱۲۱۶ (۱۸۰۱م) به انجام رسانده است . و در ۱۳۵۲ (۱۹۳۴م) بکوشش پرفسور محمد ثناالله در کلکته همراه ترجمهٔ انگلیسی آن چاپ شده است. **آغاز :** بعد حمد و صلاة فقیر خیرالدین محمد.

بنگرید: تاریخ تذکره‌های فارسی ۲ : ۵۸۱.

48142 - **موزهٔ بریتانیا ،** ۱۸۸ Or : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۸۳** (۱۸۶۶م)، آغاز برابر نمونه ، ۵۵ گ ۱۳ س [ریو ۱ : ۳۱۱].

48143 - **پاکستان ،** لاهور، پرفسور شیرانی ۱۵۹۲/۴۶۴۲ : تاریخ یادنشده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۶۸].

تذکرهٔ فاتحان هند

از حافظ نواب لطیف الرحمان خان عباسی دهلوی فرزند نواب امین الرحمان خان. گزارش پادشاهان مغولی هند با روزنامچه ۱۸۵۷م است.

48144 - **آصفیه ،** ۲۰۱۳ تاریخ : تایپ **۱۳۴۳** [ف. آصفیه ۴ : ۹۶].

تذکره فی سیرة آگره

از صاحبزاده محمد عبدالله خان فرزند نواب وزیر الدوله نصرت جنگ، در ذیحجهٔ ۱۲۷۷ (۱۸۶۱م) ، در تاریخ شهر آگره ساخته است.

48145 - **پاکستان ،** لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۴۶/۸۱۳ : نوشتهٔ **۱۳۰۳** (۱۸۸۵ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۳۵].

تذکرهٔ ملتان

ناشناخته گویا از کسی با تخلص داعی، از تاریخ نویسان پایان سدهٔ سیزدهم، تاریخ ملتان هند است. **آغاز :** بر ضمایر خورشید نظایر صاحبان دانش و بینش مخفی و مستور نماند.

48146 - **لاهور،** پنجاب پبلک لائبریری ۸۱۱۲ ، ۹۵۴ داعی : شکسته از پایان سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، ۱۱۸ گ ۱۳ س [ف. منظور احسن عباسی ۱ :۷۲۴].

تذکرة الملوك = تاریخ بیجاپور = تحفة الملوك

از رفیع شیرازی، میر رفیع الدین ابراهیم فرزند نورالدین توفیق ،درگذشتهٔ درمیانهٔ سدهٔ یازدهم، در تاریخ پادشاهان دکن ، بسال ۱۰۱۷ -۱۰۲۰ در شهر بیجاپور در ده فصل نگاشته است :۱ - آغاز پادشاهی بهمنی در دکن ۲- نسب یوسف عادلخان ساوجی ۳ - فرمانروائی اسماعیل عادل خان ۴- پادشاهی ابراهیم عادل خان ۵- سلطنت عادلشاه ۶ - آمدن سلطان بهادر به دکن و دیدار نظام الملك با او ۷ - آغاز کار افضل خان و آمدن او به دکن ۸ - پادشاهی ابراهیم عادلشاه ۹-

فرزندان تیمور گورکان ۱۰-پادشاهی جلال الدین محمد پادشاه.

آغاز۱: حمدوثنایی که اشعهٔ لمعاتش چون بارقهٔ نورازچهرهٔ حورتابان باشد. **آغاز۲** :از لمعات آیات عزار شمع ظهور.

48147 **ـ حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ ۱۴۲ تاریخ (۳۶۲ ف): نستعلیق ۲۲ج۲/۲ **۱۱۴۸** (۱۷۳۵م)، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ،در یك مقدمه و نه فصل ویك خاتمه است،۲۴+۱۸۴ گ ۲۴ ـ ۳۰ س[ف. محمد اشرف : ۴۰۶].

48148 **ـ موزهٔ بریتانیا** ،۲۳۸۸۳، Add : نستعلیق کهمانسنکه ، **۱۸۳۲**م،آغاز برابرنمونهٔ ۲ ،وبنام **تذکرةالملوك**یادشده، ۳۳۰ گ ۱۴ س [ریو ۱ : ۳۱۶] .

48149 **ـ آصفیه**،۱۰۸۱ تاریخ:نوشتهٔ سید محمدخلیل الدین حسینی قادری فرزند شاه علی صاحب خطیب ،غرهٔ رمضان **۱۳۰۶**،ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۰۲۳ آغاز برابر نمونهٔ**۱** [ف. آصفیه ۱: ۱۹۲] همین نسخه درج ۳ ص۹۴ و ۱۰۰ همین فهرست آصفیه به نام **تحفةالملوك** نامیده شده است.

تذکرهٔ نرمل = تاریخ نرمل

از عبدالرزاق فرزند عبدالنبی، منشی سرجان ملکم ،وبدستور او ، بسال ۱۸۱۷م ، در تاریخ شهرك نرمل در حیدرآباد ، از آغاز آن پیرامن ۱۱۴۴تا ۱۱۹۸ (۱۷۳۱م۱۷۸۳م) نگاشته است. در حیدرآباد بسال۱۳۲۲ ق همراه«بساط الغنایم» چاپ شده است. **آغاز :** الحمدلله وحده وصلی علی النبی بعده ، برضمیر صدرنشینان چهاربالش.

بنگرید :ف .مشار چ ۲ج۱: ۷۶۳.

48150 **ـ موزهٔ بریتانیا** ، ۲۴۴۱۲ Add : نستعلیق پیرامن **۱۸۱۷** م، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام **تذکرهٔ نرمل** است،۵۲ گ ۱۷س [ریو ۱: ۳۲۷].

48151 **ـ آصفیه**، ۹۹۶ تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۴۷** درفهرست بنام **تاریخ نرمل** است [ف. آصفیه ۳: ۹۸].

48152 **ـ حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۴۳ تاریخ (۳۹۰ف) : نستعلیق محمد میران،سدهٔ **۱۳** ،آغاز برابر نمونه، بنام **تذکرهٔ نرمل** یاد شده ، ۱۵۷ گ ۹ س [ف .محمد اشرف : ۴۴۰].

تذکرة الواقعات همایونی

از جوهر آفتابچی، که در آغازروزگار اکبر شاه (۹۶۳-۱۰۱۴) درگذشته است . در سرگذشت همایون پادشاه (۹۳۷-۹۶۳)هندی در۹۹۵ ق نگاشته است(بنگرید:جواهرشاهی، همایون شاهی).

آغاز : حمدله. صلاة ... بعد حمد خدا ونعت رسول ـ بشنو این قصه را بسمع قبول... عنوان نامهٔ نامی وصحیفهٔ گرامی.

بنگرید: ریو ۱: ۲۴۶.

48153 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۱۱ Add : نستعلیق ، استنساخ نظر فرزندطالب حسینی، **۱۰۱۹**(۱۶۱۰م)،آغازبرابر نمونه، ۱۴۶ گ ۱۵ س[ریو۱: ۲۴۶].

48154 **ـ آصفیه** ، ۷۱۵ تاریخ : نستعلیق حافظ میرزا عبدالله ، **۱۲۷۵** ، ۱۸۲ ص ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۱۹۵].

48155 **ـ هند** ،بانکیپور ۵۵۰:رمضان **۱۲۷۸** در عظیم آباد(پتنه)، آغازبرابرنمونه، ۵۴ گ ۲۱ س[عبدالمقتدر ۷: ۳۸].

48156 **ـ پاکستان** ، دانشگاه پنجاب APFIV۳ ۱۱۶ (۱۰۴ف): نستعلیق ۱۶

ذیقعدهٔ **۱۲۸۷** ق، آغاز برابر نمونه، ۱۱۵گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱: ۷۳].

تذکرة الهند

48157 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲/ ۱۷۷۱ Or : نستعلیق پیرامـن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق) (گ ۱۳۳-۱۵۵) [ریو ۳: ۱۰۲۸].

ترجمهٔ تاریخ دکن

ترجمه از اسماعیل دوردی فرزند میرزا براهیم ساغر اصفهانی. گرفته از تـاریخ مـارش من Marsman . تاریخ دکن است از یورش مسلمانان تا ۱۲۹۴ (۱۸۷۷م). **آغاز :** ملك دکن محدود است در جـانب شمال بسلسلـه از کوهها که به یك خط میروند.

48158 ـ حیدر آباد، مـوزهٔ سالار جنگ ۲۴۷ تاریخ (۵۱۸ ف): نستعلیق خوب میرزا اسماعیل دوردی، ذیحجهٔ **۱۲۹۳** (۱۸۷۶م)، ۶۹ گـ ۲۱ س [ف . محمـد اشرف : ۴۸۷].

ترجمهٔ روزنامه‌های هندی

در بخش کلیات ۴۰۶۸ گذشت.

ترجمهٔ وقایع بنگاله

متن درسه‌جلد بـه انگلیسی چـاپ شده و رویدادهای چهارسالهٔ ۱۷۶۰ -۱۷۶۴م را در بر دارد. ترجمه از فرنگس گاردون، که بسال ۱۸۸۸م نگاشته است.

48159 ـ آصفیه، ۷۵۵ تاریخ : بی‌ـ تاریخ ، گزیـدهٔ ترجمه است ، ۱۱۸ص ۱۴س [ف. آصفیه ۱: ۱۵۲].

ترخان نامه

از سیدجمال (میرمحمد) فرزند میرجلال‌ـ الدین حسینی شیرازی تتوی، تاریخ سند و سر-گـذشت ارغـون Arghun و تـارخـان Tarkhan فرمانروایان سند از دودمان مغولی است، و در ۱۰۶۵ ق به انجام رسیده است. و در حیدر آباد ۱۹۶۵م چاپ شده است. **آغاز:** سپاس نیاز اساس بیرون از اندازهٔ فکر .

بنگرید : ف . مشار چ۲ ج۱: ۱۳۲۴ .

48160 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲/ ۱۸۱۴ Or : با تاریخ ج۲/ **۱۲۶۵** (۱۸۴۹م) ، در دفتر (گ ۱۳۹ - ۲۰۰) ، آغاز برابر نمونه نام نگارنده **جمال** یـاد شده است [ریـو ۳ : ۹۵۰].

48261 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۹۷۶ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** ، نام نگارنده **محمد** یاد شده است، ۶۲گ ۱۷ س [ریـو ۳ ۹۵۰].

48162 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۱۵ Or نستعلیق سدهٔ **۱۹** م ، ۴۹گ ۲۳س [ریو ۳: ۹۵۰].

تزوك آصفیه = آصف نـامه = تذکرهٔ آصفی

از تجلی علی‌شاه صوفی چشتی، در تـاریخ نظام آصفجاه حیدرآباد، از پادشاهی ایشان تا عیدالفطر ۱۲۰۷ ق ۱۷۹۳م . **آغاز :** اشعهٔ ستایش بی‌آلایش مرخدایرا سزد که از خلـوت خانهٔ غیب هویت خودرا.

48163 ـ حیدر آباد، مـوزهٔ سالار جنگ ۱۵۷ تاریخ (۳۸۸ف): نستعلیق محمد ندیم، **۱۲۵۹** (۱۸۳۴م)، آغاز برابر نمونـه ، ۱۲۴۹گ ۱۵س [ف. محمد اشرف: ۴۳۹].

48164 ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۴ ق ف ۳۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۵** ، ۵۵۱ ص [ف. سرفرازعلی: ۱۰۰].

48165 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو

۴ق ف ۳۶ : نوشتهٔ ۱۲۹۰ ، ۴۳۶ ص [ف. سرفرازعلی: ۱۰۰].

48166 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۵۵ تاریخ (۳۸۶ف): نستعلیق سیدمحمد پیران، ۲۵ ذیقعدهٔ **۱۲۹۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۶ گ ۱۹ س [ف. محمداشرف: ۴۳۸].

48167 ـ **هند**، بانکیپور ۶۱۶: تعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **آصف نامه** است ، ۳۱۱ گ ۱۴ س [عبدالمقتدر ۷:۱۵۴].

48168 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ N.۱۵۸ (۳۸۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۰۴ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۴۴۰].

48169 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۵۴ تاریخ (۳۸۵ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه، ۱۷۳ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف : ۴۳۵].

48170 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۵۶ تاریخ (۳۸۷ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۲۷۰ گ ۱۲ـ۱۸ س [ف. محمداشرف ۴۳۸].

48171 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق ف۳۵: تاریخ یادنشده، ۴۱۲ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۱۰۰].

48172 ـ **آصفیه**، ۱۲۵۶ تاریخ : چاپ ۱۳۱۰ [ف. آصفیه۳: ۱۰۰].

تزوک بابری = واقعات بابری = بابر نامه

ازظهیرالدین محمد بابر پادشاه (۸۸۸ـ ۹۳۷) پایه‌گذار دودمان تیموری هند ، در رویدادهای روزگار پادشاهی خود، به زبان ترکی جغتایی نگاشته است . دارای مطالب سیاسی، تاریخی، جغرافیایی، طبیعی، ادبی، وسرگذشت مردان روزگارخود.

ترجمه از میرزا خانخانان (عبدالرحیم) فرزند بیرم‌خان، بدستور اکبر پادشاه (۹۶۳ـ ۱۰۱۴)، بسال ۹۹۸ق . این ترجمه در بمبئی ۱۳۰۸ق چاپ شده است. و همین ترجمه از فارسی به انگلیسی درآمده در لندن ۱۸۳۶م وپس از آن چاپ شده است. ترجمهٔ روسی آن از نسخهٔ کهر بکوشش NILminski درغازان ۱۸۵۷م، وترجمهٔ فرانسوی آن درپیرس ۱۸۷۱ م چاپ شده است.

شیخ زین‌الدین خوافی (م ۹۴۰ ق) بخشی از این متن را به‌فارسی ترجمه کرده‌بود. میرزا پاینده حسین غزنوی نخستین شش سال آغاز کتاب را در ۹۹۴ ق ترجمه کرده و بقیهٔ این ترجمه‌را محمدقلی حصاری بپایان رسانیده است. این دوترجمه هنوز چاپ نشده است.

آغاز۱: قل اللهم مالك الملك تؤتی الملك من تشاء... **آغاز۲**: در ماه رمضان سنهٔ هشتصد ونود و نه درولایت فرغانه در دوازده سالگی پادشاه شدم.

بنگرید: ریو ۱: ۲۴۴ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲ : ۴۵۹ تا ۴۶۶ـ بریگل ۲: ۸۳۰.

48173 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۹۹ Or : نستعلیق عبدالله فرزند محمود فرزند خواندمیر ع ۱۴/ **۹۹۸** ، با جدایی با نسخه‌های دیگر ، ۱۰۲ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۲۶].

48174 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۰ PF IV ۸۴۷ (۱۰۲ف) : نستعلیق ۷ج ۱/ **۱۰۲۱** ق، آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، با **یادداشت**: وقایع بابری ، ترجمهٔ تاریخ واقعات عالیحضرت ... که نواب افلاطون فریحت عطارد فطنت قبله‌گاهی سپهسالاری خان‌خانان مدظله فارسی کرده

در کمال عذوبت و بی تکلفی ... صد حیف که تمام ایام دولت آن پادشاه غازی در نظر مترجم نیامده، تفحص و تجسس آن بسیار شده، پیدا نشده، ظاهراً در ایام فترت کم شده باشد، ۷ ج ۱/ ۱۰۲۷ در دهلی کتابت به انجام رسانید، ۲۶۰ گ ۲۱ س [ف. عبدالله ۱: ۷۱].

48175 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۲۳ Add: نستعلیق داود کاتب، رجب **۱۰۴۸** (۱۶۳۸ م)، ۲۹۵ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۴۵].

48176 ـ **هند**، بانکیپور ۵۴۹: نستعلیق ابراهیم بیگ، وعاشور بیگ، سه‌شنبه رجب **۱۰۸۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۳۶۶ گ ۱۵ س [عبدالمقتدر ۷: ۳۶].

48177 ـ **موزه بریتانیا**، ۲۶۲۰۲ Add: نستعلیق، سدهٔ **۱۷** م، ۸۳ گ ۱۰ س [ریو ۱: ۲۴۶].

48178 ـ **موزه بریتانیا**، ۵۸۷۵ Or: سدهٔ **۱۱**، در فهرست آمده: ترجمهٔ شیخ **زین‌الدین خوافی** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۵].

48179 ـ **کپنهاک**، سلطنتی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۶۹۵].

48180 ـ **موزه بریتانیا**، ۲۶۲۰۰ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ۳۸۰ گ ۱۶ س.

48181 ـ **موزه بریتانیا**، ۲۴۴۱۶ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۶** م، ۳۵۸ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۴۴].

48182 ـ **منجستر**، لیندسیانا ۱۵۱: نوشتهٔ **۱۶۲۵** م (ف. ص ۲۴۴) [بریگل ۲: ۸۳۰].

48183 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۶۶۹۱ Add: نستعلیق، اندرسین نانك شاهی، رجب **۱۱۴۸** (۱۷۳۵ م)، ۱۹۴ گ ۲۳ س [ریو ۱: ۲۴۵].

48184 ـ **لنین گراد**، انستیتو ملل آسیا ۷۶: نوشتهٔ **۱۱۴۹** ق (ف. ج ۱ ص ۸۹) [بریگل ۲: ۸۳۲].

48185 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۵۱ تاریخ (۲۳۴ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۸۰ گ ۱۹ س.

48186 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۵۲ تاریخ (۲۳۵ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۳۹۶ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۲۷۳ـ۲۷۵].

48187 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۱۷۳۰): از پایان سدهٔ **۱۲** ق [بریگل ۲: ۸۳۰].

48188 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APFIV ۲ ۱۱۵ (۱۰۳ ف): نستعلیق، ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۲۱۵** ق، آغاز برابر نمونه **۱**، ۲۵۲ گ ۱۵ س [ف. عبدالله ۱: ۷۲].

48189 ـ **لنین گراد**، دانشگاه دولتی ۶۸۳: نوشتهٔ **۱۸۳۹** م؟ [بریگل ۲].

48190 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۶۶۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۲۷۴ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۴۵].

48191 ـ **موزه بریتانیا**، ۶۵۹۰/۲ Add: با تاریخ **۱۲۰۳** (۱۷۸۹ م) (گ ۱۰۲ـ۲۴۱) [ریو ۲: ۸۰۰].

48192 ـ **موزه بریتانیا**، ۲۶۳۱۷ Add: نستعلیق **۱۸۰۸** م، ۸۸ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۴۵].

48193 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۸۲۷ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، ۱۴۳ گ ۱۱ س [ریو ۳: ۹۲۶].

48194 ـ **لنین گراد**، عمومی TNS ۱۰۴: نوشتهٔ **۱۸۶۲** م.

48195 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۷ Or: نستعلیق، سدهٔ **۱۹** م، ۴۷۵گ ۱۲س.

48196 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۰۱ Add: نستعلیق، سدهٔ **۱۹** م، ۱۶۹گ ۲۱س [ریو ۱: ۲۴۵].

48197 ـ **آکسفورد**، دیوان هند (اته ۲۱۴): ازآغاز سدهٔ **۱۹** م، گویا ازروی نسخهٔ کلکته ۱۷۳۰م. ازحواشی افتادگی دارد.

48198 ـ **ازبکستان**، تاشکند، اکادمی علوم ۱۴۴: نوشتهٔ **۱۳۰۸** ق (ف. ج ۱ ص ۶۳) رونویس شده از نسخهٔ چاپ غازان ۱۸۵۷م [بریگل ۲].

48199 ـ **ازبکستان**، تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان ۱۴۵: نوشتهٔ **۱۳۳۶** ق ازروی همان چاپ غازان (ف. ج ۱ ص ۶۳) [بریگل]

48200 ـ **تاجیکستان**، دوشنبه، اکامی علوم تاجیکستان ۱۲۶: نوشتهٔ آغاز سدهٔ **۲۰** م، تنها بخش آغاز آن است [بریگل ۲:].

48201 ـ **هند**، بمبئی، انیورسیته (B.U.L.) V.11: نستعلیق، آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف. عبدالقادر سرفراز: ۲۶۵]:

48202 ـ **اسکتلند**، ادینبرک، کتابخانهٔ ملی اسکتلند. [بریگل].

تزوک جهانگیری = جهانگیرنامه

درهمین بخش ص ۴۶۴۰.

تزوک قطبشاهی

از ناشناس، برای رای رایان غمناجی Grimnaji فرزندشام راجه. تاریخ کوتاهی است ازقطبشاهیان تا پادشاهی ناصر الدوله آصفجاه چهارم. **آغاز:** فاعتبروا یااولی الابصار. ازماجرای عدم وجود.

48203 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۲۴۸/۳ تاریخ (۴۱۲ ف): نستعلیق محمد کوثر علی، ۱۵ محرم **۱۲۷۵** (۱۸۵۸م)، ۱۰+۱۱گ ۱۱س [ف. محمداشرف: ۴۷۸].

تزوک والاجاهی

از برهان فرزند حسن هندی، تاریخ هند است بویژه رویدادهای روزگار پادشاهی آصف الدوله والاجاه محمد علی انورالدین فرزند ابوالمظفر جلال الدین شاه، از راجه‌های بزرگ هند، ونیاکان او، به‌دستور همان آصف الدوله، در یك مقدمه ودو دفتر ویك خاتمه، در ۱۲۰۰ (۱۷۸۶م) به‌انجام رسانده است.

آغاز: ...علم‌افرازی اقبال سخن حمدوالا جاهی که دبیر بی‌نظیر سلطنت لایزالش تاریخ توزك والاجاهی او برجریدهٔ ممکنات نگاشته...

48204 ـ **آصفیه**، ۱۲۹۹ تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۵۴** [ف. آصفیه ۳: ۱۰۰].

48205 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۶۴ تاریخ (۳۶۰ ف): نستعلیق محمدقاسم علی ۱۴ ع۲/ **۱۲۹۱** (۱۸۷۴)، آغاز برابر نمونه، ۳۴۲گ ۲۱ س [ف. محمداشرف: ۴۰۴].

48206 ـ **تهران**، ملی ۱۳۴ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گویا هند، آغاز برابر نمونه، ۳۱۷گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۱۳۲] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۵۸ هست [فیلمها: ۵۲].

تغییر و تبدیل و ترقی انتظام ریاست حیدرآباد

48207 ـ **آصفیه**، ۱۰۹۷ تاریخ: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۱۰۰].

تفریح العمارات

ازسیل چند.

در تاریخ ساختمانها و باغهای تاریخی

هند، همراه با یازده نقشه از ساختمانها، بروزگار جیمس استیفن صاحب بهادر که نگارنده ستایشش نیز کرده است.

48208 ـ موزهٔ بریتانیا، ۶۳۷۱: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

48209 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۱۷/۱۵۶۷: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۵].

تکملهٔ اکبرنامه

متن از ابوالفضل علامی (بنگرید: ۴۵۸۰) دنبالهٔ آن از عنایت‌الله (فرزند) محبعلی، دنبالهٔ رویدادهای روزگار اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) است، تا سال ۴۷ پادشاهی او، که در ۱۰۳۷ ق نگاشته است. (بنگرید: شاهجهان‌نامه، درهمین بخش). **آغاز**: از آنجا که فطرت یاور و ارادت درست و طالع بیدار.

48210 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D۷۹ (۸۵۶ ف): نوشتهٔ **۱۲۴۲**، (۴۲۶ پ ۴۴۵پ) نام نگارنده در فهرست **عنایت‌الله بن محبعلی** یاد شده است [آکیموشکین ۱: ۱۳۱].

48211 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۵۸/۱ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۴۷**، (گ ۴-۶۴)، بدینگونه: چهل و هفتمین سال (۵ر)، ۴۸سال (گ ۵۵)، در برگ سفید نسخه منسوب شده است به: **عبدالصمد فرزند افضل محمد** خواهرزادهٔ نگارنده و گردآورندهٔ «منشآت» او [ریو ۳: ۱۰۳۱].

48212 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۵۴ Or: نستعلیق صفر **۱۲۶۸** (۱۸۵۱م)، آغاز برابر نمونه. نام نگارنده درفهرست **عنایت‌الله محبعلی** بدون (فرزند) یاد شده است، ۵۱ گ ۱۳س [ریو ۳: ۹۲۹].

48213 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pcII،10B:V.2 ۷۶۶ (۱۱۰ف): نستعلیق بدنبال «اکبرنامه» بی‌تاریخ، تاریخ نگارش ۱۰۳۷ ق یادشده، **آغاز**: بر ضمایر والاشکوه خردپروران سوانح پژوه که برده‌گشایان [ف. عبدالله ۱: ۷۶].

تنبیه الغافلین

از سداسکه Sadasukh متخلص به نیا، نگارندهٔ «منتخب التواریخ». تاریخ نیاکان و تیره‌های هند است، در یک مقدمه و هشت مقالت. **آغاز**: حمدی که به معراجش شاهبازان عقل.

48214 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۲۹ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، آغاز برابر نمونه، ۳۰۳ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۱۸].

تنقیح الاخبار

از کندن‌لال اشکی.

که یاد او در «تاریخ کدن‌لال: ۴۶۱۷» گذشت.

48215 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو. ۴ق ف ۳۸: تاریخ یادنشده، ۱۵۳ص [ف. سرفراز علی: ۱۰۰].

تنقیح الاخبار

ملامحمد ماه، درص ۴۱۳۱ گذشت.

تواریخ احمدخانی

ازکسی که خود را نول Naval فرزند هیرالعل خوانده، از اله‌آباد هند، از نیمهٔ سدهٔ دوازدهم، به نظم.

در دو باب هر یک دربارهٔ امری جدا. باب یکم دربارهٔ کارهای سیاسی احمدخان بنگش امیر روهلهو کشمکش او با وزیر عبدالمنصور خان صفدر

جنگ از ۱۱۵۶ تا آشتی او با وزیر در ۱۱۶۴ . باب دوم داستانهای هندی ست. **آغاز:** خداوندی که آرایش جهان کرد؛ بیك کن..... عنان کرد آغاز باب دوم: چوایزد پاك ایجاد جهان کرد- عیان کرده جهان خود را نهان کرد.

48216 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۲۷۵ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه ، ۲۲۸ گ ۱۵ س [ریو ۳ : ۱۰۰۳].

تواریخ اکبر آباد

48217 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ق ۴ف ۳۹ : نوشتهٔ میرزا مغل بیگ، **۱۲۸۵** (۱۸۶۸م) [ف . سرفراز علی : ۱۰۱].

تواریخ بهادر شاهی = تواریخ شاهنشاه

در تاریخ مغولیان هند است از مرگ عالمگیر (۱۰۶۹- ۱۱۱۸) تا تاجگذاری محمد شاه (۱۱۳۱-۱۱۶۱).ودو نام بالا در پایان آن آمده است. واین جزء «تاریخ بهادرشاهی: ۴۵۹۸» است. **آغاز:** شهسواران ملك معنی که هنگامهٔ مهین گلگون قلم در نیزه بازیهای جولان طبیعت.

48218ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۶۸ تاریخ (۳۱۷ف): نوشتهٔ ۱۸۸۲م (**۱۲۹۹**ق) آغاز برابر نمونه ، **انجام:** محمد شاه بر اورنگ خلافت جلوس فرموده کامرانی فرمایند ، ۳۰۶ گ ۱۳ س [ف .محمد اشرف: ۳۵۲].

تواریخ سکهان پنجاب و مالوه

ناشناخته. از آغاز سدهٔ نوزدهم میلادی. تاریخ هند، سکهان است.

آغاز: جهان جهان گوهر صفت وثناو عالم عالم جواهر حمدوسپاس نیاز.

48219 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۴،۰۷تو: شکستهٔ **۱۲۰۴**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۴ ص ۲۳س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۷۲۱].

تواریخ سورت

از رنچورجی Ranchhurji فرزند امرجی دیوان ، تاریخ ولایات سورت، نگاشتهٔ ۱۸۸۱س (۱۸۲۴م).

48220 **موزهٔ بریتانیا**، ۱/۱۹۸۶ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق) (گ۲-۹) [ریو ۳: ۱۰۴۱].

تواریخ عالمگیری

تاریخ کوتاهی ست از جانشینان عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸)، ازمرگ اودر ۱۱۱۸ تا سومین سال پادشاهی محمدشاه (۱۱۳۱-۱۱۶۱) که سال ۱۱۳۳ است، در کلفون (پایان) آن آمده: نسخهٔ تواریخ عالمگیری . **آغاز :** خبر رسیدن به اعظم شاه و روانه شدن بطرف اردوی معلی، محمد اعظم قریب خجسته بنیاد رسیده بود که از این سانحه ناگزیر آگاه گشت.

48221 ـ**حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۰۳ تاریخ (۳۱۹ف): نستعلیق محمد منعم، ۱۰ شعبان **۱۱۹۸** (۱۷۸۴م)، **انجام:** در ضمن خبر رسید که آنچه مال مملکت بر داشته می‌شود همه تاراج نمودند. والله اعلم بالصواب، ۱۰۷ گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف: ۳۵۵].

تواریخ فرخنده = تاریخ فرخنده

قادر خان ، درص ۴۶۱۲ گذشت.

تواریخ کشمیر

از ناشناس . تاریخ کشمیر است از آغاز تا مهاراجه رانبیر Ranbir شاه .در ۱۸۸۵م (۳-۱۳۰۲ق). درچند اورنگ : ۱- درذکر سلاطین کشمیر ، ۲-بیان حکومت چکان ۳ - حکومت وفرماندهی شاهان چغتائیه در کشمیر، ۴ - استقلال وحکومت شاهان درانیه، ۵- حکومت سنگهان ۶- علمداری راجگان جمون.

48222 - **پاکستان،** دانشگاه پنجاب KPe1113 ۲۰۸۸ (۱۷۸ف) : نستعلیق، بی‌تاریخ ،**آغاز:** حصهٔ دوم:در ذکر راجه‌های نامدار و سلاطین والاتبار وچکان... بدانکه مذاهب مختاردر امر زمان وعالم حدوث، ۳۹۹گ۱۵ س[ف. عبدالله ۱ : ۱۲۰].

تواریخ نادرشاهی

دریورش نادر به هند بروزگار محمد شاه ،و زارت نظام الملك. **آغاز:** چون در مهمات سلطنت خدیو قدرقدرت سلیمان شوکت سکندر حشمت

48223 - **حیدرآباد،** موزهٔ سالار جنگ ۱۷۴ تاریخ (۳۳۵ف): نستعلیق غلام رسول ، ۱ ذیقعدهٔ **۱۲۳۱** (۱۸۱۶م) . **انجام :** برای ضبطی اموال و خزانهٔ علاء الدوله مرحوم خبر است که کسی از امرایان حضور روانه‌شود، ۳۵ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف:۳۷۳].

تاریخ نادرشاهی

دربارهٔ یورش نادر به هند تا برگشت او.

آغاز: کیفیت سلطنت ملك هندوستان جنت نشان وبیخبری حضرت خلیفة الرحمان وبیوقاری جمیع امرای عالیشان از دست ایرانیان کلاه پوش میمون صورت گرگ سیرت.

48224 - **حیدرآباد،** موزهٔ سالار جنگ ۱۷۶ تاریخ (۳۳۷ف) : نستعلیق،صفر **۱۲۸۹** (۱۸۷۲م)، آغاز برابر نمونه و انجام برابر نسخهٔ پیشین، ۲۱گ۱۲س[ف. محمداشرف: ۳۷۵].

48225 - **حیدرآباد،** موزهٔ سالار جنگ ۱۷۵ تاریخ(۳۳۶ف): نستعلیق لال گوپال‌دای، ۵شعبان **۱۲۷۱** (۱۸۵۵م) آغاز برابر نمونه، **انجام:** رسیده بود بلایی ولی بخیر گذشت . بدانکه این حقیقت نادرشاهی که‌درعهد محمد شاه نازل شده بود، ۳۲گ ۱۱س [ف .محمد اشرف: ۳۷۴].

تواریخ نامهٔ شاهان هندوستان

ناشناخته.

آغاز: از ابتدای سلطنت غوریان که‌اول ایشان سلطان شهاب الدین غوریست.

48226 - **لاهور،** پنجاب، پبلك‌لائبرری ۹۵۴۰۲۲ تو:شکستهٔ بخشی رام‌کایسته، ۷محرم **۱۲۰۱**،۱۹۱گ ۲۰س [منظوراحسن عباسی ۱ : ۶۶۸].

توزك جهانگیری=جهانگیر نامه

در همین بخش ص۴۶۴۰ خواهد آمد.

تیمور نامه=کنوزالاعظم

درهمین بخش خواهد آمد.

تیمورنامهٔ مفضلی

از سید مفضل علیخان ، از مؤرخان (که یاد او در «تاریخ مفضلی: ...» گذشت) تاریخ خاندان تیموری هنداست . باید دید چه‌جدایی با «تاریخ تیموری : ۴۶۰۰» اودارد. **آغاز** حمدله ... اما بعد،چنین گوید بندهٔ ضعیف نحیف

48227 - **لاهور،** پنجاب، پبلك لائبرری ۹۵۴۰۲۳مفضل: نستعلیق وشکسته‌ازپایان سدهٔ **۱۳**، زرین،مصور، آغازبرابر نمونه ، ۸۳ گ ۱۰ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۷۸] .

ج

جام جم

از سید احمدخان.

تاریخ چهل وسه تن از پادشاهان هندو دهلی ست، از تیمور تا روزگار نگارش، در ۱۲۵۵ ق ۱۸۳۹م به انجام رسانده است. **آغاز:** از آنجا که گل زمین، خیر البقاع دهلی.

48228 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۴۵ Or : شکسته آمیز **۱۸۳۹**م، آغاز برابر نمونه، ۳۳ گ ۱۲ س [ریو ۱: ۲۸۴].

48229 ـ **هند**، بانکیپور ۵۹۵: نستعلیق **۱۲۶۶** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۷ گ ۱۷ س [ف. عبدالمقتدر ۷: ۱۱۴].

48230 ـ **هند** ، بانکیپور ۵۹۶: تعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۲۷ گ ۱۹ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۱۶] .

جام جهان نما

در ص ۴۱۳۲ گذشت.

جغرافیای هندوستان

در بخش جغرافیا ص ۳۹۵۹ گذشت.

جمع داهی ممالک محروسهٔ هندوستان

ناشناخته. از نیمهٔ سدهٔ ۱۲ بروزگار اکبر شاه دوم(ـ۱۱۷۲). اقتصادیات هندوستان است ازدام وفرورده‌های دیگر. **آغاز:** الحمدلله والمنه که بافضال وکرم جناب آلهی واقبال عدد مال حضرت شاهنشاهی.

48231 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلک لائبریری ۲، ۳۳۶ جمع: نستعلیق ۲ ذیقعدهٔ **۱۲۲۶**، زدین ، ۲۱۴ گ [منظور احسن عباسی: ۲۴۲].

جمع دو بادجات...

در بخش جغرافیا ص ۳۹۶۰ گذشت.

جنگ بهادرشاهی = تاریخ ارادت خان. ص ۴۵۹۵.

جنگنامه

از سراینده‌ای با تخلص غنی: **غنی** چون به‌وصف آن جهان برترست ـ به‌مقصود باز آمدن بهتر است. منظومه‌ای‌ست در وصف جنگ میان عالمگیر اورنگ‌زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸) با برادرش دارا شکوه (۱۰۲۴-۱۰۶۹). **آغاز:** خدایا همه ملك عالم ترا است ـ جهان پادشاهی مسلم ترا است.

48232 ـ **هند**، بمبئی، اینورسیته ۷۴. V (۱۲۵ف) : دریك مجموعه سروده‌ها (گ ۴۲-۵۷)[ف. عبدالقادر سرفراز : ۲۰۸].

جنگنامه = رزم نامه = پادشاه نامه = بهادرشاهنامه

از نعمت خان عالی(م۱۱۲۱) (که یاد او در «دیوان: ۲۵۸۳» گذشت).

جنگنامهٔ بهادرشاه، شاه‌عالم یکم(۱۱۱۸-۱۱۲۴) واعظم شاه‌پسران اورنگ‌زیب عالمگیر وفتوحات بهادرشاه است. درکانپور ۱۸۷۵ م در ۱۵۴ ص وپس ازآن چند بار چاپ‌شده است، و نیز گزیدهٔ آن به‌همان نام«جنگنامه» در ۱۲۶۱ ق در ۳۲ ص وپس ازآن چاپ شده‌است. **آغاز :** زیب دیباجهٔ سخن نیایش بی‌نیازی‌ست.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۱۶۹ـ ف . مشار : ۵۰۷ـ مؤلفین مشار ۶: ۶۲۴

48233 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pe11،19B ۱۰۶۱ (۱۴۱ف) : شکسته ۱ شوال **۱۲۲۵** ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست بنام **رزم‌نامه** است ، ۲۴ گ ۱۴ س[ف. عبدالله

۱: ۹۵].

48234 ـ موزهٔ بریتانیا، ۹۷۴۲ Or: نوشتهٔ **۱۲۴۷** بنام **جنگنامه** یاد شده است [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

48235 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۷۹۵/ ۱/ ۴۸۱۵: تاریخ یادنشده.

48236 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۸۴۴/۱/۴۸۶۴: نیز تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۶].

48237 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳/۳۸۱/۳۳۸۵: نوشتهٔ **۱۲۶۵** (۱۸۴۹م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۶].

جنگنامهٔ مشرقی

از بهوانی‌پرشاد مشرقی کایسته، که در قنوج میزیسته‌است.

48238 ـ **آصفیه**، ۱۱۳۴، تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۰۸** [ف. آصفیه ۳: ۱۰۰].

جنم‌ساکهی

از خواجه عبدالحکیم‌خان. در ۸۷ بیان. **آغاز**: بعد حمد فراوان و ثنای بی پایان مر ایزدی‌را.

48239 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۴۱۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، (گ ۱-۱۲۵) [ریو ۱: ۲۹۳].

جواهر شاهی = تاریخ ...

از جوهر آفتابچی، که بسال ۹۹۵ (۱۵۸۷م) بدان آغاز کرده است، در تاریخ همایون پادشاه(۹۳۷-۹۶۳) هندی. باید دید باه‌تذکرة‌الواقعات‌همایونی: ۴۶۳۱» او چه‌جدایی دارد.

48240 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۱۸۳/ ۴۲۳۶: نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۱۰۷۶** (۱۶۶۶م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۴].

جوهر صمصام

ازمحمد محسن صدیقی کبوری بجوری، فرزند حنیف. تاریخ مغلقی‌ست‌ازرویداد لشکر کشی نادرشاه به‌هند، و کمی‌ازجانشینان‌اورنگ زیب(۱۰۶۹-۱۱۱۸) در۱۱۵۳ به‌درخواست شیخ علاءالدین که ازدوستان‌امیرالامراءصمصام الدوله‌خان دوران بوده‌است. **آغاز**: حمدی که آفریننده راسزدآفریده راچه‌یارا.

48241 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ایوانف، ذیل دوم ۹۲۹): نوشتهٔ **۱۲۲۴**ق.

48242 ـ **کمبریج** دانشگاه، (براون ۳۶۴ ذیل، کالج کینز ۱۳۲): [استوری ۱: ۳۲۵ - بریگل ۲: ۹۱۸].

48243 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۹۸ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق) آغاز برابر نمونه، ۱۸۶گ [ریو ۳: ۹۴۱].

48244 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ قف ۴۱: نوشتهٔ شبهولال، **۱۲۲۵**، ۱۵۶ص [ف. سرفراز علی: ۱۰۱].

جهادشاه عبدالرحمان غازی

ازشیخ محمدعلی.

48245 ـ **آصفیه**، ۱۸۴۸ تاریخ: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴: ۹۸].

جهانگیرنامه = توزک جهانگیری = واقعات جهانگیری = روزنامهٔ جهانگیری = مقالات جهانگیری

منسوب به‌ابوالمظفر نورالدین محمد

جهانگیر پادشاه(۱۰۱۴ ق- ۱۰۳۷ ق) فرزند جلال‌الدین محمد اکبر پادشاه (۹۶۳ق-۱۰۱۴ ق) . و یا از معتمد خان نخشبی (همان میرزا محمد شریف نگارندهٔ اقبال نامه ۴۵۷۶) که به اشارهٔ جهانگیر، در سوانح او نگاشته است. رویدادهای دوازده سالهٔ پادشاهی اوست و در پایان پندنامه‌ای از زبان همان جهانگیر. نثری روان و سروده‌هایی نیز از همو دارد ، از آن میان قصیده‌ای در پاسخ قصیدهٔ خاقانی :دل من پیر تعلیم است و من طفل زباندانش .

در لکهنو ۱۸۶۳ م بنام دوم چاپ شده است. **آغاز** : ای نام‌تو سردفتر اسرار وجود... حمد بیغایت وشکر بیعنایت مبدعی را که به یک امر کن ... از عنایات بینهایات الهی ، هشتم جمادی الثانیهٔ سنهٔ(۱۰۱۴)، صبح روز پنجشنبه، در دارالخلافهٔ آگره در سی وهشت سالگی پادشاه شدم. **آغاز** پند نامه: پندنامهٔ جهانگیری که فرزندان کامکار و مریدان... دستور العمل خود ساخته سرمایهٔ سعادت ... دانند . اول بدانید که گیتی پایدار است.

بنگرید: مؤلفین مشار۲ :۴۴۸- ریو ۲ : ۲۵۳.

48246ـ هند، بانکیپور ۵۵۷ : نستعلیق محمد مؤمن مشهور بعرب شیرازی، سلخ ذیحجهٔ **۱۰۲۰** در حیدرآباد ، **آغاز**: حمد بیغایت وشکر بینهایت، با یادداشت: این کتاب جهانگیر نامه را که حضرت جنت مکانی خود تصنیف نموده در دارالفتح حیدرآباد از کتابخانهٔ قطب الملك گرفته شد، حرره محمد سلطان، وعرض ۱۰۶۸ را دارد، ۱۱۹ گ ۱۲ س [عبدالمقتدر۷: ۵۴] .

48247 ـ مشهد ، رضوی ۵۱ تاریخ: نستعلیق درویش محمد، **۱۰۴۶** ، آغاز افتاده، در فهرست بنام **روزنامهٔ جهانگیری** یادشده است ، ۱۰۱ گ [ف. رضوی۳: ۸۹].

48248ـ تهران، مجلس ۵۷۰۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین ، آغاز برابر نمونه، ۲۹۳ ص [ف. مجلس ۱۷ : ۱۶۲].

48249 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۶۲۱۵ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، بنام **جهانگیر نامه** یادشده است. **آغاز**: از عنایات بیغاست الهی، ۳۱۶ گ ۱۷ س.

48250 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۶۵۵۴ Add: شکسته آمیز سدهٔ **۱۷** ، تحریر ساختگی جهانگیر نامه است. **آغاز**: ای نام تو سردفتر اسرار، ۱۴۰ گ ۱۶ س [ریو ۱: ۲۳۵-۲۳۶].

48251 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۱۶۳ تاریخ (۲۶۸ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، تحریر ساختگی جهانگیر نامه است **آغاز** : برابر نسخهٔ پیشین، ۱۲۸ گ ۱۷ س [ف.محمداشرف :۳۰۸].

48252ـ آصفیه، ۶۳۲ تاریخ: نستعلیق **۱۱۶۲** در حیدرآباد، بنام **تزوك جهانگیری** ست، ۴۸۵ ص ۱۶ س [ف. آصفیه۱: ۱۹۷].

48253 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۶۳/۸۳۰: نوشتهٔ منشی تیك چند کاتهیه، ۲۵ رمضان **۱۱۹۸** (۱۷۸۴ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین۱ : ۳۶] .

48254ـ مشهد، رضوی ۹۶۸۹ فهرست نشده : نستعلیق شکسته آمیز هند، سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده، ۲۴۴ گ ۱۷ س [رؤیت].

48255 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۴۶ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، بنام **تزوك جهانگیری** ست ، ۴۹۹ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۳۰].

48256 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۴۵

Or: نستعلیق سدۀ ۱۸ م، بنام **تزوك جهانگیری** ست، ۴۱۶ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۳۱].

48257 ـ **هاروارد**، هوتن ۸۶۱ M ۴۳: نسخ، سدۀ ۱۲، آغاز وانجام افتاده، درفهرست بنام **واقعات جهانگیری یا تزوك جهانگیری** یاد شده [نسخه‌ها ۴: ۶].

48258 ـ **حیدر آباد**، موزۀ سالار جنگ ۱۶۲ تاریخ (۲۶۶ ف): نستعلیق خوب سدۀ ۱۲، آغاز: ازعنایات الهی، وبنام **جهانگیر نامه (تزوك جهانگیری)** یادشده است، ۱۸۸ گ ۲۵ س [ف. محمداشرف: ۳۰۶].

48259 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۴۰۲۳۴ جها: نستعلیق آغاز سدۀ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۲۶ گ ۱۱ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۸۷].

48260 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۱۷۰۸ Or: نستعلیق، ۱۲۳۹ (۱۸۲۴ م)، گزیدۀ آن است، **آغاز**: حمد بیغایت وشکر لانهایت مبدعی را که بیك امر کن، با یادداشت: **تزوك جهانگیری**، ۵۵ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۳۲].

48261 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PF1V4A ۴۸۲ (۱۱۶ ف): شکسته آمیز، ۲ محرم ۱۳۴۲ ق، ۸۶ گ ۱۱ س [ف. عبدالله ۱: ۷۹].

48262 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APF1V4A ۱۱۷ (۱۱۷ ف): نستعلیق خوب، ۱۵ رمضان ۱۲۶۲ ق، درسرگذشت جهانگیر است، آغاز برابر نمونۀ ۴، ۱۶۴ گ [عبدالله ۱: ۸۰].

48263 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۹۸۸ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰ م، بخشی از سرگذشت جهانگیر است، ۲۳ گ [ریو ۳: ۹۳۱].

48264 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۹۰۲ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰ م، بایادداشت: تواریخ سلیم شاهی عرف جهانگیر نامه تصنیف جهانگیر پادشاه، ۲۹۳ گ ۹ س [ریو ۳: ۹۳۱].

48265 ـ **حیدر آباد**، موزۀ سالار جنگ M ۰۳۵ (۲۶۷ ف): نستعلیق خوب پانـدیت دویارام، ۱۳۰۰/۱۷۷۴، ۱۸۴۹، ۱۱۳۰ + ۲ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف: ۳۵۷].

48266 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۷۰ Or: نستعلیق سدۀ ۱۹ م، بنام **جهانگیر نامه** مسمی **بتوزك جهانگیری** ست **آغاز**: بنام پادشاه پادشاهان ـ بلندی بخش قبله گاهان، ۱۰۳ گ ۱۸ س [ریو ۱: ۲۵۵].

48267 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۱۶۴۸ Or: نستعلیق سدۀ ۱۹ م، بخشی از سرگذشت جهانگیر است (گ ۳۵-۱۸۱) و سپس گفتاری با این سرآغاز: از انتخاب جهانگیر شاهی نوشته می‌شود (گ ۲۰۲-۲۹۶) [ریو ۳: ۹۳۱].

48268 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۷۲۳/۶۹۰: سدۀ ۱۳ ز ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۵].

48269 ـ **هند**، بانکیپور ۵۵۸: نستعلیق سدۀ ۱۹ م، آغاز برابر نمونه، پندنامه را نیز دارد، ۱۱۴ گ ۱۵ س [عبدالمقتدر ۷: ۵۹].

48270 ـ **تهران**، ملی ۵۵۲ ف: شکسته نستعلیق خوش ملك الکتاب عبدالله. گویا ۱۳۰۶، آغاز افتاده، در فهرست بنام **شرح حال حکیم ملقب به جهانگیر** یادشده است. ۱۷۸ گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۴۲].

48271 ـ **تهران**، فرهاد معتمد ۱۵: نستعلیق، تاریخ یادنشده، درفهرست بنام **مقالات** است [نسخه‌ها ۳: ۲۴۴].

48272 ـ **آصفیه**، ۲۳۴ تاریخ: نستعلیق، انجام افتاده، ۸۰ ص ۱۹ س. [ف. آصفیه ۱: ۱۹۷].

48273 ـ **لندن**، دیوان هند ۱۶۴:

تاریخ یادنشده. فیلم آن در دانشگاه‌ش ۱۸۸۲ هست [فیلمها ۱:۷۲].

48274 ـ پاکستان، لاهور، پـرفسور شیرانی ۱۰۸۶/ ۴۱۳۸ : تاریخ یادنشده[ف. دکتر محمد بشیرحسین۱: ۳۵].

48275ـ پاکستان، دانشگاه پـنجاب PF1V4C ۵۹۰ (۱۱۵ف) : نستعلیق، بی تاریخ ، آغازبرابـر نمونـه ، ۲۳۵ گ۱۵ س [ف. عبدالله۱: ۷۹].

76ـ48279ـ هندوستان، رامپور، کتب‌خانۀرضا: چهار نسخه از آن‌دراین کتابخانه هست [یادداشتهای عبدی‌غ روی، مجلۀوحید ۷: ۵۰۰۴۵].

جهانگیرنامه

ازمحمد هادی.

سرگذشت وسوانح‌جهانگیر است، که‌پیش ازاین یادشده، باپیشگفتارمحمد هادی‌یادشده. دربالا. **آغاز:** حمدوثنای بی‌مروحد وسپـاس و ستایش لاتعد.

48280 ـ موزۀ بریتانیا، ۱۶۴۴ Or : نستعلیق **۱۲۴۱** (۱۸۲۵م) در لکهنو، آغاز برابر نمونه،۱۸۷گ ۲۳ س [ریـو۳ : ۹۳۰].

چ

چچ نامه = فتحنامۀسند

متن‌عربی‌آن«منهاج‌المسالك»ازمحمدفرزند قاسم ثقفی، درتاریخ سند است پیش از اسلام و تاریخ‌چچ‌فرزندسیلایچ‌وگشودن‌سندبدست‌اعراب در۱۵ق(۶۳۶م) تا۹۶ق(۷۱۴م).

مترجم برحسب‌اختلافی که‌درمنابع آمده: محمد فرزند علی‌فرزند حمید فرزند ابوبـکر کوفی، یا محمدعلی‌فرزند حامدفرزند ابوبکر کوفی، که درهندمی‌زیسته، بروزگارمعزالدین محمدفرزند سام وناصرالدین قباجه،وبـدستور عین‌الملك‌فخرالدین‌حسین‌فرزند ابوبکراشعری وزیر، بسال ۶۱۳ ق. بفارسی شیوا ترجمه‌کرده است.

این‌ترجمه‌دربمبئی ۱۳۰۰ق وبار دیـگر بـکوشش دکتر داود پوته در حیدرآباد دکن ۱۹۳۹م‌در۲۸۹ ص‌چاپ‌شده‌است.

آغاز۱: حمدوسپاس‌بیشمار مرپروردگار واحدقهار. **آغاز۲:** حمدوستایش‌مرآن‌خدای را که ذکرکرام او خلاصۀ ایمان است.

بنگرید: مؤلفین مشار۵ : ۲۲۰ـریو ۱ : ۲۹۰.

48281 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب APe1111 ۷۷ (۱۵۵ف): نستعلیق۲۴شوال **۱۰۶۱**ق، آغاز برابر نمونـۀ ۲، ۱۲۶ گ ۱۵ س[ف.عبدالله ۱ :۱۰۵].

48282 ـ حیدر آباد، موزۀ سالار جنگ b ۵۸ تاریخ (۴۴۷ف) : نستعلیق سدۀ **۱۲**، آغاز برابر نمونۀ ۱، ۸۲ گ۱۷س [ف. محمداشرف: ۵۲۳].

48283ـ هند، بانکیپور۵۹۷: نستعلیق راجی محمد، ۱۰ ذیقعدۀ **۱۲۷۲**، آغازبرابر نمونه، نام‌نگارنده‌درنسخه: بنده‌دوست محمدی علی بن‌ابی‌بکر کوفی‌ست ، ۱۰۶ گ ۱۷ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۱۷].

48284 ـ موزۀ بریتانیا، ۱۵۸۲ Or: شکسته‌آمیز سدۀ**۱۹**م، آغازبرابرنمونۀ۱،

نام نیای نگارنده درفهرست حامداست نـه حمید ۲۵گ۱۷س [ریو ۱: ۲۹۰].

48285 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۸۷ Or: نستعلیق محرم **۱۲۴۸** (۱۸۳۲م)، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۱۱۲گ۱۷س [ریو ۳: ۹۴۸].

48286 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۹۴۰/۸۸۸ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۶].

چمنستان امجدی

بسال ۱۲۴۳ (۱۸۲۸م)، بنام امجد علیشاه اوده (۱۲۵۸-۱۲۶۳)، درچهارچمن و یك خاتمه: چمن یکم درعقاید نصارا و ترجمهٔ سد فصل از توریت و انجیل. چمن دوم در احوال انگلستان که آنرا برتن هم خوانند. سوم خلاصهٔ تاریخ انگلستان. چهارم در ذکر مردم انگلستان و شهر لندن. خاتمه در آمدن انگریزان به هند. **آغاز:** الحمد مر خالقی را که این هستی گوناگون را از کتم عدم به منصهٔ وجود.

48287 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱ تاریخ (۴۵۰ف): نستعلیق ۱۷ ج ۱/ **۱۲۵۹** (۱۸۴۳م) ۷۳گ۲۳س [ف. محمد اشرف: ۵۳۶].

چهارچمن

از چندر بهان Chandar Bhan متخلص به برهمن، لاهوری که در اکبرآباد میزیسته و در دستگاه داراشکوه (م۱۰۶۹ یا ۱۰۷۰) منشیگری داشته و در ۱۰۷۳ یا ۱۰۷۷ درگذشته است، تاریخچه و وصف دربار شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷) است. در بمبئی ۱۲۷۰ق چاپ شده است و از هموست: منشآت برهمن، گلدستهٔ عشق، تحفة الانوار، نگارنامه، تحفة الفصحا، مجمع الفقرا، نادرالنکات باسؤال وجواب با بالعل باداراشکوه دربارهٔ تصوف هند، دیوان، رسالهٔ برهمن.

آغاز ۱: بعد حمد و ثنای بهارسرایی که گلشن ربع مسکون را در ظل حراست کشور خدایان. **آغاز ۲:** چمن اول، مشتمل بر سیرابی وشادابی گلهای همیشه بهار دولت ابد.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۳۴ (جگت رای) فرهنگ سخنوران: ۸۴-ف. مشار: ۵۳۶-مؤلفین مشار ۲: ۴۵۴ - تاریخ تذکره های فارسی ۱ ۶۳۱.

48288 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPeI121A ۱۷۱۲ (۱۳۰ف): شکسته ۲۰ ذیقعدهٔ ۲۷ پادشاهی (گویا اورنگ زیب **۱۰۹۶** ق)، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۸۱گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱: ۸۸].

48289 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPeI121 ۱۶۳۸ (۱۳۱ف): شکسته آمیز لاهور، ۵ رمضان، ۴۸ پادشاهی اورنگ زیب (**۱۱۱۷**ق)، ۷۳گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱: ۸۸].

48290 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۹۲ Or: نستعلیق دسمبر **۱۸۴۹**م، هرچهارچمن است، **آغاز:** حمدله... اگرچه درعهد سعادت آیین و زمان میمنت قرین، ۱۲۱گ ۱۳س [ریو ۳: ۹۳۵].

48291 ـ **داکا**، دانشگاه ۹۷ DU (۱۷۷ف): شکستهٔ ۱۰ رمضان، سدهٔ **۱۸**م، **آغاز:** چمن اول مشتمل بر سیرابی، ۷۵گ [ف. حبیب الله ۱: ۱۶۰].

48292 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۳۳۲: نیم شکستهٔ هندی، در ۲۸ع۲/**۱۲۳۲** (پایان چمن سوم) ۷۲گ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۶].

48293 ـ **داکا**، دانشگاه ۷۴

DU (۱۷۸ف): نستعلیق سدهٔ ۱۹م، ۱۳۴ گ [ف.حبیب‌الله ۱: ۱۶۰].

48294 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۹۸۹/۱۹۷۹: تاریخ یاد نشده، منشآتی از اوست.

48295 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۷۶۲/۷۲۹: تاریخ یادنشده، منشآتی ازوست[ف.دکترمحمدبشیرحسین ۲: ۳۷۶].

چهار چمن

از دولت‌رای، درگذشته‌میانهٔ سدهٔسیزدهم. تاریخ‌عمومی هند است(بنگرید: مرآت دولت عباسی، درهمین بخش). **آغاز:** حمد را با تو بستی است درست. بردرهر که‌رفت بردر تست.

48296 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبریری۹۵۴دولت: نستعلیق گویاروزگار نگارنده، ۲۳۷گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱ : ۶۵۹].

چهار چمن

عبدالودود.

48297 ـ **آصفیه**، ۱۳۹۰ تاریخ : تاریخ یادنشده[ف.آصفیه ۳ : ۱۰۰].

چهار گلزار شجاعی

از هرچراندس Harcharandas فرزندداودی‌رای‌فرزندمکندرای‌فرزندساکرمل. تاریخ‌عمومی‌هنداست از آغاز تابسال ۱۲۰۱ ق که تاریخ نگارش است، در پنج کتاب (چمن) **آغاز:** حمدگویم‌آن‌خدای‌پاک‌را ـ صورت‌انسان نموده‌خاک‌را.

48298 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pel ۱۸ ۴۵۳ (۹۱ف): شکستهٔ **۱۲۰۱** ق، آغاز برابر نمونه، ۵۷۳ گ [ف. عبدالله ۱: ۶۰].

48299 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۳۲ Or : نستعلیق سدهٔ**۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۲۶۳ گ ۱۵س[ریو ۳ : ۹۱۲].

چهار گلشن = چتر گلشن = اخبار النوادر

از رای چترمن نیاک Chatarman رای‌زاده، تاریخ عمومی پادشاهان هند است از پدهشتر تا ۱۱۷۳ (۱۷۵۹م)، که بسال ۱۱۷۳ (۱۷۵۹م) نگاشته است، با دیباجه‌ای ازنبیرهٔ نگارنده‌بنام سکسینه‌که بسال۱۲۰۴(۱۷۸۹م) ساخته‌است. درچهار گلشن وچند چمن: گلشن یکم‌احوال پادشاهان‌هندوستان. گلشن دویم در احوال صوبجات هندوستان. گلشن‌سیم درمنازل ومسافات. گلشن چهارم در ذکر سلاسل فقرای اسلام ودرویشان‌هندو. **آغاز:** سپاس بیرون از قیاس پادشاهی راسزد.

48300 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۸۲ تاریخ (۳۴۲ف):شکستهٔ سدهٔ**۱۲**، بدون دیباجهٔ نسخهٔ دیگر این کتابخانه، آغاز برابر نمونه، ۷۲گ ۱۴-۱۵ س [ف . محمد اشرف: ۳۸۰].

48301 ـ **حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ ۱۸۱ تاریخ (۳۴۱ ف) : نوشتهٔ ۹ صفر (۹ پادشاهی اکبر شاه دوم) **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م). **آغاز:** (دیباجهٔ اول). اجزای چندمسمی‌بچار گلشن مؤلفهٔ مظهردانش وبینش، ۸۹ گ۱۷س [ف.محمد اشرف: ۳۷۹].

48302 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۴۲ : نوشتهٔ میرزا نصیر الدین، **۱۸۸۷**م، ۹۸ص[فسرفرازعلی: ۱۰۱].

48303 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۹۱ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه ،

۱۳۲ گ ۱۳س[دیو ۳: ۹۰۹].

48304 ـ **هند**، بانکیپور ۵۴۲: نستعلیق هند، سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۱۴۱ گ ۱۵ س [عبدالمقتدر ۷:۱۷].

48305 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۴ Pel ۸۶۳ (۹۰ف): شکسته، بی‌تاریخ، **آغاز:** سپاس بیقیاس پادشاهی راسزا، ۴۷ گ [ف. عبدالله ۱: ۵۹].

48306 ـ **داکـا**، دانشگاه ۸۴ DU (۵ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، بنام **اخبار النوادر** است، ۸۰ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۵].

48307 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۲۳۳/۱۱۸۰: نوشتهٔ ماشاءالله، ۱۰ شوال **۱۲۴۹** (۱۸۳۴م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۷].

چهار گلشن

از ولی‌محمد حیدرآبادی، در گذشتهٔ ۱۲۰۵ پروانجات و نامه‌های حضرت آصفجاه ثانی است.

48308 ـ **آصفیه**، ۷۱۰۸ تاریخ: نوشتهٔ پیرامن **۱۳۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۹۸].

ح

حادثهٔ نادرشاه

در نابسامانیهای شهر دهلی پس از ورود نادرشاه بدان‌شهر.

48309 ـ **آصفیه**، ۷۷۷ تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۶۰**، ۷۸ص ۱۱س. نسخه بنام واقعهٔ خرابی دهلی است.

48310 ـ **آصفیه**، ۷۷۹ تاریخ: بی‌تاریخ نسخه بنام **حادثهٔ نادرشاهی** است. [ف. آصفیه ۱: ۱۹۹].

حالات قطبیه = تاریخ دکن

درص ۴۶۰۴ گذشت.

حالات نجیب الدوله، بشارت خان، دوندی‌خان

تاریخ نجیب الدوله نجیب خان روهله (م۱۱۸۴ق ۱۷۷۰م) است (گ ۱-۲۱) با این سرآغاز: در ابتدا از ولایت آمده عموی او بشارت خان نام‌داشت. سپس حالات بشارت‌خان ودوندی‌خان (م۱۱۸۸ ق ۱۷۷۴م) (گ۲۴ - ۳۴)، بااین سرآغاز: بشارت خان ودادخان نامی‌روهیله از ولایت که‌نزدیك کوه خیبراست در هندوستان‌رسیده. آنگاه زندگی‌نامهٔ دوندی خان با این سرآغاز: دوندی‌خان‌ازولایت پیاده‌پاآمده درسرکار علیمحمد خان نوکرشده.

48311 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۱ تاریخ (۴۴۵ ف): شکستهٔ خوب منشی بهاری‌لال فرزند بهاری داس، **۱۲۰۱**، ۳۵ گ ۱۳-۱۲ س [ف. محمد اشرف: ۵۲۰]

حالات نظام الملك و ناصر جنگ

از قادرخان بیدری (که یاد اودر «تاریخ آصفجاهی: ۴۵۹۵» گذشت). تاریخ کوتاهی‌ست از رویدادهای روزگار نظام الملك آصف‌جنگ وپسرش ناصر جنگ، وازآمدن پدر بزرگ او قلیخان به هند آغاز میشود و میرسد بکشته شدن ناصرجنگ در۱۱۶۴ ق. **آغاز:** بعداز حمد خالق‌ودرودنامحدودبرآن عاقبت محمود.

48312 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۱۷۲/۲ تاریخ (۴۰۹ف): نوشتهٔ ۱۷ع۱/ **۱۲۴۸**، بدانبال «تاریخ فرخنده» ازهمو(گ ۶۳-۷۲) [ف. محمد اشرف: ۴۷۴].

48313 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ N.۱۷۱ (۴۱۰ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۵۴ گ

[ف. محمداشرف: ۴۷۴].

حالات و واقعات عالمگیر شاه

48314ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۴ قف ۴۳: نوشتهٔ ۱۹۰۷م، ۲۷، ۳۲ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۱۰۱].

حدیقة السلاطین

از نظام‌الدین احمد فرزندعبدالله‌شیرازی صاعدی. از سدهٔ یازدهم، در تاریخ قطبشاهیان وبویژه سلطان عبدالله(۱۰۲۵-۱۰۸۳)وپدرش محمد قطبشاه، در دوجلد، حصهٔ یکم آن بنام «حدیقة السلاطین قطبشاهی» بکوشش سید علی اصغر بلگرامی درحیدرآباد دکن بی‌تاریخ ،و نیز همانجا در ۱۳۵۰ق‌چاپ شده‌است. **آغاز:** شکروسپاس وستایش بیقیاس حضرت‌پادشاه‌علی الاطلاق.

بنگرید: مؤلفین مشار ۱: ۴۱۸.

48315ـ موزهٔ بریتانیا، ۲/ ۶۵۴۲ Add: نستعلیق، باتاریخ ۱۱۹۶ (۱۷۸۲م) در دوتر، آغاز برابر نمونه، (۱۹۵پ-۳۲۱ر) [ریو ۱: ۳۲۱].

48316ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۵۷ Add: نستعلیق سدهٔ۱۸م، ۲۴۹ گ ۱۴ س [ریو ۱: ۳۲۲].

48317ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۱۴ تاریخ(۳۶۹ف): نستعلیق‌سدهٔ۱۴، آغازبرابر نمونه، ۳۱۴گ ۲۵-۱۸س [ف. محمد اشرف: ۴۱۵].

حدیقه العالم = تاریخ قطبشاهیان

از میرعالم، نواب ابوالقاسم فرزند رضی الدین فرزند نورالدین جزایری شوشتری موسوی (۱۱۶۶-۱۲۱۶ق)، از نزدیکان نظام الملک آصفجاه دوم نظام‌علیخان(م۱۲۱۸ق)در تاریخ حیدرآباد، در دومقالت نگاشته است. مقالت یکم در تاریخ قطبشاهیان، دوم نظامشاهیان (آصفشاهیان) تا بسال ۱۲۱۴ق. در دو جلد چندین بار چاپ شده است، ازآن میان در دکن ۱۲۶۶ ق و همانجا ۱۳۰۹ ق(بنگرید: تاریخ نظامی: ۴۶۲۲). **آغاز:** نظام‌ملك‌سخنوری‌وانتظام قلمرو معنی گستری‌وقف سالاری.

بنگرید: ذریعه۶: ۳۸۸-مؤلفین مشار ۱: ۲۹۵.

48318ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۱۵ تاریخ(۳۹۱ف): نستعلیق واحد علی، ۲۴ شوال ۱۲۱۸(۱۸۱۳م)، آغازبرابر نمونه، مقالهٔ یکم‌آن است، در یك مقدمه وهفت باب، ۱۵۳گ[ف. محمد اشرف: ۴۴۲].

48319ـ حیدرآباد، موزهٔ‌سالار جنگ ۲۲۲ تاریخ (۳۹۶ف): نستعلیق میرمحمد علی فرزند میرجعفرعلی، ج۱/ ۱۲۴۶، مقالهٔ‌دوم آن است. **آغاز:** مقالهٔ دوم‌درذکر اخبارجلادت آثار سلسلهٔ علیهٔ عالیهٔ آصفیه ادام‌الله‌ایام‌دولتهم واین مقاله مرتب است، ۲۳۹گ ۱۷ س[ف. محمداشرف: ۴۴۷].

48320ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ N.۲۲۳ (۳۹۷ف): نستعلیق شکسته آمیز، ج۲، ۸/۱۲۴۹ (۱۸۳۳م)، مقالهٔ دوم، است۲۰۲گ ۱۷ - ۱۹ س[ف. محمد اشرف: ۴۴۷].

48321ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ N.۲۱۷ (۳۹۲ ف): نستعلیق‌سیدمحمد پیران، ۱۱ رمضان ۱۲۹۳ (۱۸۷۶م)، مقالهٔ یکم است، آغاز برابرنمونه، ۲۰۷گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف: ۴۴۳].

48322ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ N.۲۱۶ (۳۹۹ف): نستعلیق محمد قاسم

علی، ۵ رجب **۱۲۹۳** (۱۸۷۶م)، ۴۴۶ گ ۲۱ س [ف. محمداشرف: ۴۴۸].

48323 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ N.۲۱۸ (۴۰۰ف): نستعلیق ۲۴ رجب **۱۲۹۴** (۱۸۷۷م)، مقالهٔ دوم است با دیباجهٔ سیدمحمد، ۲۹۳ گ ۱۷ س [ف. محمداشرف: ۴۴۹].

48324 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ N.۲۲۰ (۳۹۴ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با مهر مورخ ۱۲۰۶ق، ۳۰۰ گ ۱۷ س.

48325 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲۲۱ تاریخ (۳۹۵ف): سدهٔ **۱۳**، مقالهٔ دوم آن است، در یك مقدمه و پنج باب، **آغاز**: باب اول در بیان احوال سعادت اشتمال نواب مغفرت‌مآب نظام‌الملك آصفجاه، ۳۱۲ گ ۱۲ س [ف. محمداشرف: ۴۴۵].

48326 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ N.۲۲۵ (۳۹۸ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، مقالهٔ دوم است، ۲۷۹ گ ۱۵ س [ف. محمداشرف: ۴۴۸].

48327 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۵۸ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، ۲۹۱ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۳۳۳].

48328 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۵۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، مقالت دوم، ۳۲۵ گ ۱۳ س [ریو ۱: ۳۲۴].

48329 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ N ۲۲۴ (۴۰۱ف): نستعلیق محمدقاسم‌علی، ۲۰ ذیحجهٔ **۱۳۰۳** (۱۸۸۶م)، ۲۵۴ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف: ۴۵۰].

48330 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ N.۲۱۹ (۳۹۳ف): نستعلیق سید باقر، ۱۶ محرم **۱۳۰۴** (۱۸۸۶م)، ۱۹۵ گ ۲۱ س [ف. محمداشرف: ۴۴۴].

حدیقة الهند

از بهاءالدین احمد، معروف به بخشوع؟ در گذشتهٔ ۱۲۶۵، فرزند شیخ حامد فرزند بهادر سورتی. تاریخ عمومی هند است از آغاز تا روزگار نگارنده، نگاشتهٔ ۱۲۶۵ ق، در ۱۸ باب: ۱ ـ طول و عرض هند و علم و عقاید هندیان ۲ ـ در احوال افغانستان ۳ ـ در احوال ریاست سکهان ۴ ـ صوبهٔ سند و راجگان گذشتهٔ آن ۵ ـ صوبهٔ دهلی ۶ ـ صوبهٔ اوده و ریاست لکهنو که در ۵۸۷ بدست مسلمانان گشوده شد ۷ ـ صوبهٔ اللّٰه‌آباد جونپور ۸ ـ احوال بنگاله و غیره ۹ ـ صوابهٔ اکبرآباد ۱۰ ـ صوبهٔ دارالخیر اجمیر ۱۱ ـ صوبهٔ مالوه ۱۲ ـ صوبهٔ گجرات ۱۳ ـ سورت و ناظمان آنجا ۱۴ ـ دکن ۱۵ ـ مرهته‌های دکن ۱۶ ـ امیران مسلمان که در دکن فرمانروایی کردند ۱۷ ـ احوال شرق هند ۱۸ ـ در آمدن یوروپیان (اروپائیان) به هند.

آغاز: صحایف حمد و دفاتر شکر که در خور حضرت ملك علام.

48331 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۲۶۲ Pel ۵۷ (۹۵ف): نستعلیق ۵ ج ۱/ **۱۲۶۹**، آغاز برابر نمونه، ۵۹۰ گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱: ۶۴].

حسب الارشاد در بیان احوال فیض‌آباد

از سید مهدی علی متخلص به امامی، سدهٔ سیزدهم. **آغاز**: حمد فیاضی که از کثرت فیوضش.

48332 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۳ Or: شکسته آمیز رمضان **۱۲۴۰** (۱۸۲۵م) در شاهجهان آباد. آغاز برابر نمونه، ۴۲ گ ۱۳ س [ریو ۱: ۳۱۰].

حشمت کشمیر

از عبدالقادرخان فرزند مولـوی واصل علی‌خان، بسال ۱۲۴۵ (۱۸۳۰م) . در تاریخ کشمیر . **آغاز:** بعدحمد خالق لطیف الخبیر که‌جماعت انبیا.

48333 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴۸/۴، Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م(۱۲۶۶ ق) ، آغاز برابر نمونه ، (گ۵۲ - ۷۲) [ریو ۳ : ۱۰۱۶].

48334 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۸۳/۱۶۳۳: نوشتهٔ فضل حسین‌در شهر محمد آباد (بنارس) ۱۱ ذیقعده **۱۲۶۴** (۱۸۴۸م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۳۸].

حقیقت نامهٔ مظلومی و مقتولی

حقیقت‌رای

راجروپ‌رغبت.

48335 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۴۹۷/۱۴۴۷: نوشتهٔ دلهارام که‌در لاهورمیزیسته است،(**۱۸۸۷**م) [ف. دکترمحمد بشیر حسین۱ :۳۷].

حقیقت‌های هندوستان

لچهمی نرائن شفیق (که یاد اودره بساط الغنایم :۴۵۸۸»گذشت). تاریخ وجغرافیای هندوستان ودکن‌است، بسال۱۲۰۴درچهارمقاله نگاشته است. **آغاز:** بعد حمد جهاندار جان آفرین خداوند زمان‌وزمین.

48336 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۶۶ Add : نستعلیق، ع ۲/**۱۲۲۴** (۱۸۰۹م) ، ۲۶۹ گ ۱۱س[ریو۱ :۲۳۸].

48337 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۱۰ Or : نستعلیق جولای **۱۸۵۱**م، ۲۷۳گ۱۵س [ریو۳ : ۹۱۳].

48338 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۲۰۵، Or: نستعلیق **۱۲۸۳** (۱۸۶۶م)، آغاز برابر نمونه، ۲۶۱ گ ۱۵ س [ریو ۱ : ۲۳۸] .

48339 ـ **هند**، بانکیپور۵۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م ، آغازبرابر نمونه، ۲۸۷ گ ۹ س [عبدالمقتدر۷ :۱۹].

48340 ـ **آصفیه** ، ۱۸۶۶ تاریخ : تاریخ‌یادنشده [ف. آصفیه۴ :۹۸].

48341 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ ق ف۴۴ : نوشتهٔ **۱۲۱۰**، ۳۷۱ص. درفهرست بنام **حقیقت هندوستان** است[ف. سرفراز علی:۱ :۱۰۱].

خ

خالصه نامه

از بختمل Bakhtmal. تاریخ پنجاب وسیخها Sikhs است از آغاز تا ۱۲۲۲ ق . **آغاز:** بعد حمدخدامی‌گوید بختمل ازدیرباز

48342 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۰۳۳ Add : شکستهٔ **۱۲۲۹** (۱۸۱۴م)، درلاهور، آغاز برابر نمونه، ۱۱۵ گ۱۴ س[ریـو ۱ : ۲۹۴].

48343 ـ **پاکستـان** ،دانشگاه‌پنجاب Pe11.108 ۲۱۳۵(۱۶۲ف): نستعلیق، بی‌تاریخ ،آغازبرابرنمونه، ۶۵گ ۱۴س [ف . عبدالله۱ : ۱۱۱].

خالصه‌نامه

از رتن چند Ratanchand فرزند رای‌زاده سلامت‌رای، از مردم پنجاب. تاریخ سیخها Sikhs است از آغاز تا انقراظ ایشان، نگاشتهٔ ۱۸۹۹-۱۹۰۱ سماوت. **آغاز**: زهی شکر وثنای بارگاه نقشبند رواق نیلوفری راسزد.

48344 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe l173 ۲۱۳۴ (۱۶۷ف): نستعلیق، ۱۹۰۱ سماوت، آغاز برابر نمونه، ۱۶۰ گ ۱۷ س

خزاین الفتوح

از امیر خسرو دهلوی (که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۶» گذشت) در پادشاهی علاء الدین محمد شاه خلج، از آغاز پادشاهی او تا ۷۱۱ق در دهلی نگاشته است. در آن آمده: این نامه که نقد فتح دارد در جیب. شد نام **خزاین الفتوحش** از غیب. بکوشش سید معین الحق در علیگره ۱۹۲۷م چاپ شده است. **آغاز**: الحمد للمفتاح الذی فتح خزاین الفتوح.

بنگرید: ریو ۱: ۲۴۰.

48345 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe l۱۱۸ ۱۵۵۹ (۹۶ف): نستعلیق شاهجهان آباد، ۲۰ ج ۲/**۱۲۲۹**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۸ گ ۱۲ س [ف. عبدالله ۱: ۶۷].

48346 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۰۰ Or: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۵۳** (۱۸۳۸م)، ۹۶ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۱۹].

48347 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ AN ۱۰۴ (۲۳۳ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز: این نامه که نقد فتح دارد در جیب، ۴۶ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۲۷۳].

48348 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸۳۸ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۸۵ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۴۰].

خزانهٔ رسول‌خانی

از فیض حق چشتی، محمد فیض الله، مخاطب به فضلعلی خان صدیق آصفجاهی. بنام نواب غلام رسول خان پسر نواب آصفجاه بهادر. نخست به‌اختصار از سرگذشت پیامبر و خلفای عرب آغاز کرده، سپس به پادشاهان دهلی از دودمان تیموری تا روزگار خود پرداخته‌است. در پایان از پادشاهان قطبشاهی از محمد قلی قطبشاه تا پادشاهی سید ابوالحسن تاناشاه و میر قمرالدین علیخان بهادر نظام‌الملک آصفجاه و فرزندانش تا سال ۱۲۴۶. و خاتمه را با سال ۱۲۵۱ به‌انجام‌رسانده‌است.

آغاز: یارب تو کریمی ورسول تو کریم- صدشکر که هستیم میان دو کریم.

48349 ـ **آصفیه**، ۶۰۶: تاریخ یاد نشده، ۲۰۹ گ ۱۹ س [ف. آصفیه ۱: ۲۰۰].

خلاصة الاحوال

تاریخ کوتاه هند است، از آغاز آن تا بسال نگارش ۱۲۰۶ق. **آغاز**: حمد پادشاهی را که پادشاهان روی زمین بدرگاه جلالش.

48350 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe l۵۴ ۱۳۹۷ (۹۴ف): شکستهٔ بی تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۴۷ گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱: ۶۳].

خلاصهٔ اذکار = خلاصهٔ سیر المتأخرین

از سید غلام حسین خان طباطبایی و سید اکبر علی مولوی فرزند سید صفدر علی، در

سرگذشت پادشاهان دهلی ازآفرینش تاشاه‌عالم دوم (۱۱۶۷-۱۱۷۳)، به‌سال۱۲۴۹(۱۸۳۳م) نگاشته است.

48351- **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۸۹۹/ ۳۹۴۱: نوشتهٔ ۱۵شعبان**۱۲۶۶** (۱۸۵۰م) [ف.دکترمحمدبشیرحسین۱ :۳۸].

خلاصة البیان فی ذکر الاعیان

از سید اصغر علی آبروفرزندحکیم محمد انور علی.

تاریخ خاندان‌والیان‌تونك است.

48352- **پاکستان**،لاهور،پرفسورشیرانی ۶۲۸۲ : نوشتهٔ پس از**۱۳۱۸** (۱۹۰۰م)[ف. دکتر محمدبشیر حسین۱ :۳۸].

خلاصهٔ تاریخ سند

متن‌ازمحمدمعصوم(که‌درص۴۶۰۶ گذشت) گزیده‌ازناشناس. **آغاز:** حمدله... برضمایرقدسی سرائراصحاب‌فطنت.

48353 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APe1113A ۸۰ (۱۵۸ف): نستعلیق، ۱۸ رجب**۱۲۸۷**،۵۸گ۱۵س[ف.عبدالله ۱ :۱۰۷].

خلاصهٔ تاریخ قطبشاهی

در تاریخ قطبشاهیان‌کلکنده، ازناشناس. **آغاز:** ابتدای عـروج سلطنت سراسر عظمت پادشاهان‌بلدهٔفرخنده بنیاد.

48354 -**حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ ۲۳۱تاریخ (۳۷۰ف): سدهٔ **۱۳**، ۱۶گ۱۲س [ف. محمد اشرف:۳۱۶].

خلاصهٔ تاریخ وزیرعلی

گزارش وتاریخ نواب وزیر علیخان اوده است،که در ۱۲۱۲ق برتخت پادشاهی نشست. واین خلاصه آغاز می‌شودباتاریخ وزیرعلی، از آقا محمد حسین فرزند آقامحمدعلی بهبهانی، (بنگرید :عبرت نامه،درهمین بخش) **آغاز:** پدرش هدی‌نام داشت که‌مخفف هدایت‌الله‌است.

48355 - **پـاکستان**،دانشگاه‌پنجاب APe1137 ۷۵(۱۸۳ف): شکسته، گـویا محمدحسین آزاد، بی‌تاریخ، ۱۱گ ۱۶-۱۴ س [ف. عبدالله ۱ :۱۲۴].

خلاصة التواریخ

انتظام‌الملك ممتازالدوله مهارجه‌کلیـان سنکه kalyan Singh تهورجنگ فرزند ممتاز الملك مهارجه شتاب رای بهادر منصور جنگ. تاریخ تیموریان‌هنداست، تا۱۲۲۷ق، دردوباب: باب‌یکم‌تیموریان‌از تیمور، بابرشاه، همایون‌تا اکبرشاه دوم. باب دوم فرمانروایان روایان بهار وبنگال از میرمحمدقاسم تا نظام الدین ۱۱۷۴وروزگار نگارش. وازهموست : واردات‌قاسمی.

آغاز: آرایش وپیرایش‌هرنسخه‌وکـتاب بستایش.

48356 - **موزهٔبریتانیا**، ۲۴۰۸۴ Add : نستعلیق، **۱۲۲۷**(۱۸۱۲م)، آغازبرابر نمونه، ۱۰۳گ ۱۸س[ریو۱ :۲۸۳].

48357 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۹۴ Or: نستعلیق پیرامن**۱۸۵۰**. **آغاز:** باب دوم درذکر ناظمان صوبجات بنگالـه از ابتـدای جعفرخان تا حال، ۳۵۸ گ ۱۳س [ریو ۳ : ۹۲۵].

48358 - **هند**، بـانکیپور ۵۹۴ : نستعلیق فضل‌الباری، ۳ دسامبر **۱۹۰۶**م، آغاز برابرنمونه، ۲۲۷گ۱۴س [عبـدالمقتدر ۷ : ۱۰۹].

خلاصة التواریخ

ناشناخته.

48359ـ اورشلیم ملی و دانشگاهی Ar. 4-16: مورخ ۲۷ پادشاهی محمد اکبر (= ۹۹۰) [نسخه‌ها ۵: ۱۱۰].

48360 ـ موزهٔ بریتانیا، ۵۷۴۳ Or: سدهٔ ۱۲ـ۱۳، و تا سال ۱۸۰۰م را دارد، در فهرست در بخش تاریخ هند یاد شده است [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

48361 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۴۵: تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده، ۶۶ ص.

48362 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۴۶: تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده، ۱۳۲ ص [ف. سرفراز علی: ۱۰۱].

خلاصة التواریخ = تاریخ ایلچی

خورشاه در بخش عمومی ۴۱۰۳ گذشت.

خلاصة التواریخ

از منشی سجان (Sujan) رای بهنداری پتالوی، یا سوجان سنگه دهیر، زنده در ۱۱۱۰. در تاریخ هند از باستان تا روزگار اورنگ زیب (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸) در مدت ده سال نگاشته و در ۱۱۰۷ به انجام رسانده است. و از هموست: «خلاصة المکاتیب».

آغاز: نقاش نگارخانهٔ کاینات و مصور کارگاه ممکنات چون اقتضای آن کرد که

بنگرید: استوری ۱: ۴۵۴، ۱۳۰۹ـ دیو ۱: ۲۳۰.

48363ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲۳۶ تاریخ (۳۰۵ ف): شکستهٔ لجمی نادارین ۹ صفر (۵ پادشاهی محمدشاهی) **۱۱۳۵** (۱۷۲۲ م)، آغاز برابر نمونه، ۳۳۳ گ ۱۹ ـ ۲۲ [ف. محمد اشرف: ۳۳۹].

48364 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲۳۵ تاریخ (۳۰۶ ف): شکستهٔ ۲۹ صفر ۲ محمد شاهی (**۱۱۴۲** ق ۱۷۲۹ م)، آغاز برابر نمونه، ۴۳۱ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۳۴۱].

48365 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۲۵ Or: نستعلیق ذیقعدهٔ یکم پادشاهی احمدشاه در مرشد آباد (**۱۱۶۱** ق ۱۷۴۸ م)، ۲۷۰ گ ۱۹ س [ریو ۳: ۹۰۷].

48366 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۶۸۰ Add: نوشتهٔ خوشحال رای ۴ پادشاهی احمدشاه (**۱۱۶۴** ق/ ۱۷۵۱ م)، ۴۸۴ گ ۱۳ س [ریو ۱: ۲۳۱].

48367 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۵۴ سجا (۳): شکستهٔ ۲۶ شعبان **۱۱۶۸**، ۶۱۳ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۸۸].

48368 ـ **آصفیه**، ۱۷۵۱ تاریخ: نوشتهٔ **۱۱۸۵** [ف. آصفیه ۴: ۱۰۰].

48369 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۴۰۷ Add: نستعلیق ۸ پادشاهی شاه عالم (**۱۷۶۷** م) ۴۲۱ گ ۱۸ س [ریو ۱: ۲۳۱].

48370 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۵۵۹ Add: نستعلیق، رجب **۱۱۸۸** (۱۷۷۴ م)، ۴۲۲ گ ۱۶ س [ریو ۱: ۲۲۹].

48371 **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe I ۲۵A ۶۴۰ (۸۴ ف): شکسته آمیز ۲۶ ذیحجهٔ **۱۲۲۹** همراه است با دنبالهٔ آن از مهر راه Mehrah (گ ۳۰۹ـ۳۵۳) و این یکی نوشتهٔ دیگری ست [ف. عبدالله ۱: ۵۷].

48372ـ **هند**، بانکیپور ۵۴۰: نستعلیق ۷ رجب **۱۲۳۴**، آغاز برابر نمونه، در دیباجه نام نگارنده نیامده است، ۴۶۲ گ ۱۷ س

[ف. عبدالمقتدر ۷: ۱۲].

48373 ـ داکـــا ، دانشگاه ۲۲۰ DU: نستعلیق شکسته آمیز ، با تاریخ **۱۲۳۶** ، ، آغاز برابر نمونه، ۱۷۸ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۲].

48374 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۷۵ Or : شکسته آمیز ع ۱/ **۱۲۳۷** (۱۸۲۱ م) در بنارس، ۱۳۰ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۰۸].

48375 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۵۴ سجا (۲): نستعلیق ۱۱ اساتـر **۱۹۰۷** ب، ۳۴۳ گ ۱۹ س [منظـور احسن عباسی ۱: ۶۶۲].

48376 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۵۶۷ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۴۹۰ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۳۱].

48377 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pel-۲۵ ۴۵۵ (۸۲ ف) : شکستهٔ **۱۲۴۴** ، آغاز برابر نمونه ، [ف. عبدالله ۱: ۵۵].

48378 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pel ۲۵C ۱۱۰۵ (۸۵ ف): شکستهٔ ۴ محرم **۱۲۴۵**، ۱۹۰ گ ۲۵ س [ف. عبـدالله ۱: ۵۷].

48379 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pel ۲۵B ۶۵۸ (۸۳ ف): شکستهٔ ج ۱/ **۱۲۵۱**، (گ ۱ - ۳۶۰) سپس دنبالهٔ آن از مهر راه Mehrah (گ ۳۶۷ ـ ۳۹۹) ونیز دنبالهٔ دیگر که بروزگار احمدشاه (۱۱۶۰ ق) میرسد (گ ۴۰۰ ـ ۴۶۹) [ف. عبدالله ۱: ۵۶].

48380 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pel ۱۹ ۵۴ (۸۶ ف): نیم شکستهٔ سردارشاه سبزواری، لاهور، **۱۲۶۲**، ۳۷۲ گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱: ۵۷].

48381 ـ **آصفیه** ، ۱۰۶۲ تاریخ : نوشتهٔ **۱۲۶۳**، نسخهٔ کامل درفهرست نگارنده، شناسانده نشده است، ۲۹۰ گ ۲۱ س [ف. آصفیه ۱: ۲۰۱].

48382 ـ **پاکستان** ،لاهور، پرفسور شیرانی ۱/ ۱۷۹۰/ ۴۸۱۰ : نوشتهٔ ۸ ذیحجهٔ **۱۲۶۵** (۱۸۴۹ م) تاریخ نگارش در فهـرست ۱۱۰۷ (۱۶۹۵ م) یادشده است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۸].

48383 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲۳۴ تاریخ (۳۰۷ ف) : نستعلیق ۲ ذیحجهٔ **۱۲۶۶**، آغاز برابر نمونه، ۴۱۶ گ ۱۶ س [ف. محمد اشرف: ۳۴۱].

48384 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۳۶ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، ۳۵۶ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۰۷].

48385 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۲۴ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، دیباچه وکمی از آن است، ۳۱ گ ۱۱ س [ریو ۳: ۹۰۸].

48386 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۵۴ سجا : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۹۱ گ ۲۳ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۶۰].

48387 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۲۳۳ تاریخ (۳۰۸ ف): نستعلـیق سدهٔ **۱۳** ۴۰۳ گ ۱۷ س [ف. محـمد اشرف ۳۴۲].

48388 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۸۸ : نستعلیق هندی، سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴**، ۳۱۱ گ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۹۳].

48389 ـ **آصفیه**، ۶۴۸ : نستعلیق خوش غلامحسین فرزند خان محمد سکنهٔ أمن آباد، ۹/ ۱/ **۱۹۱۰** م در فهرست از نگارنده نام برده نشده است ۳۸۱ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۲۰۱].

48390 ـ **آصفیه**، ۵۱۵ : انجام افتاده

در فهرست‌نگارنده شناسانده نشده است، ۶۰ گ ۲۱ س. [ف. آصفیه ۱: ۲۰۱].

48391 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Pc۱۲۵E ۱۶۹۴ (۸۷ف): شکسته، بی‌تاریخ ۳۴۳ گ.

48392 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Pe۱۲۵D ۲۱۰۴ (۸۸ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، ۵۶ گ ۱۷ س [ف. عبدالله ۱: ۵۸].

د

داستان شاهی دارانیان

قاسمعلی. درص ۲۸۰۶ گذشت.

دستورالعمل سلاطین هند

48393 ـ هند، بانگیپور ۶۲۱: تعلیق سدهٔ ۱۹م ۱۶۳ گ [عبدالمقتدر ۷: ۲۶۴].

دلگشا

از بهیم سین Bhimsen فرزند رگهونندداس، از آغاز سدهٔ دوازدهم. در آن آمده: از سر فکر منشی علام - نسخه‌ام دلگشا خطابی یافت. **آغاز:** ستایش و نیایش معبودی را سزد که قالب انسان.

48394 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳ Or: شکسته آمیز، مترسین ولد مرلیدهر کایته، ذیحجهٔ **۱۱۴۰** (۱۷۲۸م)، آغاز برابر نمونه، ۱۷۴ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۷۱].

دهلی = گفتاری در بارهٔ...

در بخش جغرافیاص ۳۹۶۶ گذشت.

ذ

ذخیرة الخوانین

شیخ فرید بهکوی.

48395 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۷۴: تاریخ یادنشده، ۲۶۰ ص [ف. سرفراز علی: ۱۰۱].

ذکر تاریخ ابوالفیض خان

ناشناخته.

48396 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۶۶۷ (۱۶۸۸ف): باتاریخ **۱۲۸۷** در دفتر (۲۶۴پ-۲۷۰ر) [آکیموشکین ۱: ۲۳۱].

ذکر السیر

از غلامحسین خان فرزند محمدهمت خان (که یاداو در «تاریخ بنارس: ۴۵۹۷» گذشت). تاریخ مغولان متأخر هند است، از ۱۱۵۱ ق تا پایان کار شاه‌عالم دوم (۱۱۷۳-۱۲۲۱ق) است، که در ۱۲۲۱ ق به انجام رسیده است. **آغاز:** حمد خالقی که از خاك تیره آدم را (ص) آفرید.

48397 ـ موزهٔ بریتانیا، ۶۶۵۲ Or: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

48398 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Pe II ۱۰۲ ۱۳۸۸ (۱۴۷ف): نستعلیق منشی عبدالصمد **۱۸۳۶** م، آغاز برابر نمونه، ۵۳۳ گ ۱۵ س [ف. عبدالله ۱: ۹۸].

ذیل تاریخ فرشته (گلشن ابراهیمی)

متن گلشن ابراهیمی از فرشته، دنبالهٔ آن از ناشناس، که به دستور سلطان مرادمیرزا فرزند بهرام میرزا فرزند شاه اسماعیل صفوی، تاریخ هند از

پادشاهی جهانگیر (۱۰۱۴ق۱۰۳۷ق) تا سال پنجم پادشاهی اورنگ زیب (۱۰۶۹ق ۱۱۱۸ ق)رانوشته‌است. **آغاز** مقدمه: بدایع‌طرازسحر آفرین سخن‌پرداز دانش‌گزین‌ابوالقاسم‌فرشته **آغاز** ذیل: شایستهٔ سریر سلطنت وفرمانروای زیبندهٔ‌افسر خلافت‌وکشورگشای‌جگرشکاف‌هژبران

48399 ــ **شیراز**، ملی فارس ۶۷۴-۶۵ت (۹۵۴فر): بدنبال متن، نوشتهٔ **۱۱۴۱**، **۱۲۱۷** در قندهارولکهنو، ۸ گ۲۸ س[ف. ملی فارس ۲: ۲۵۹].

ر

راجاولی = تاریخ راجاولی

Rajavali

ترجمه از نوشته‌های هندو ، ازولی رام wali Ramwali که بنامهای بهوانی‌داس Bhawani Das و بنوالی داس BanwaliDasو ولی‌رامwali Ramخوانده شده است. اومنشی دارشکوه (کشته‌در۱۰۶۹ یا ۱۰۷۰) است . تاریخ کوتاه نزدیك به چهار هزار وهفتصد وشصت‌وهفت ۴۷۶۷سال‌راجگان وپادشاهان دهلی ازهندوومسلمان است، ازراجه کلچك‌تا روزگارنگارنده. نسخه‌ها با یکدیگر جدایی دارند.

آغاز: بشنوزولی‌وفای‌دوران‌شاه مغرور مشو بدولت وحشمت و جاه.

بنگرید: ریو ۲: ۸۵۵.

48400 ــ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲۴۴ تاریخ (۲۹۵ف): نوشتهٔ ۷ محرم (۲۰ پادشاهی شاه عالم)**۱۱۹۳**(۱۷۷۹م) از راجه جودیشتر تاعالمگیر یکم (۱۱۱۸ - ۱۱۲۴)رادارد، آغاز برابرنمونه، ۶۷ گ ۱۱ س[ف. محمداشرف: ۳۳۰].

48401 ــ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲۴۳ تاریخ (۲۹۶ف): شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲**، تا شاه‌عالم دوم۱۱۷۵ رادارد، آغاز برابرنمونه، ۵۳ گ ۱۴ س [ف. محمد اشرف ۳۳۱].

48402 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸۸ Or: نستعلیق پیرامن**۱۸۵۰**م، ۸۹ گ ۹س از راجه‌جودهشتیر است تا شماع‌الدین وبنا **راجاولی** یادشده[ریو ۳ : ۹۱۶] .

48403 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۰۹ Pell ۱۴۵۱ (۷۴ف):شکسته‌آمیز، ۲۷ جونپوری **۱۸۶۳**م. آغازبرابر نمونه،در فهرست بنام**راجاولی**وازولی‌رام‌یادشده‌است، ۲۰ گ ۱۴ س[ف.عبدالله ۱: ۵۰].

48404 **آصفیه**، ۵۱۹ تاریخ: بی‌تاریخ ۱۶ گ۱۵س. این‌دو نسخه‌درفهرست بنام **تاریخ راجاولی** یاد شده است که تا پایان روزگار اورنگ زیب را دارد و از ولی رام گوشائین است.

48405 ــ **آصفیه**، ۷۷۸ تاریخ: گویا سدهٔ **۱۳**، ۳۵ گ ۱۵ س[ف . آصفیه ۱ : ۱۷۱].

48406 ــ **پاکستان**، لاهور. پرفسور شیرانی ۵۰۶۸/۲۰۵۶: تاریخ یادنشده، در فهرست آمده: درذکر **راجگان هند**ازشهاب الدین غوری‌تاشاهجهان ازولی[ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۰].

راج ترنگنی
Rsjatarngini

از روزگار اکبر پادشاه ۹۹۸ ق. تاریخ کشمیر است به‌ترتیب زمانی، ترجمه‌شده از سانسکریت.

48407 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۴۰۳۲ Add: نستعلیق و شکسته آمیز سدهٔ ۱۸م، ۱۳۱ گ ۱۷–۱۹ س [ریو ۱: ۲۹۶].

راج درشنی

ازگنیش داس عرف به‌دهره (بنگرید: رسالهٔ صاحب نما، در همین بخش). تاریخ راجگان جامون Jamun است از آغاز تا بسال ۱۸۴۷م. **آغاز:** بعد حمد پادشاهی که تواریخ او را نه ابتدا.

48408 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۳۴ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۴۸م، آغاز برابر نمونه، ۳۱۳ گ ۱۱ س [ریو ۳: ۳۵۵].

راحت افزا = تاریخ...

در ص ۴۱۰۶ گذشت.

رحیم نامه

ازرحیم علی‌خان فرزند حفیظ الدین خان، عرف نوکپال Nukpal. تاریخ دژ Rob tas در پنجاب است و نیز ایل Gekhars. **آغاز** یزدا؛ وسپاس خدا یتعالی جل جلاله که آفریدگار.:

48409 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۱۹ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، آغاز برابر نمونه، ۱۳۷ گ ۱۱ س [ریو ۳: ۹۵۴].

رسالهٔ بیان غازی جنگ بهادر فیروزخان

آغاز: دمی که مدرس کشاف صبح در صفهٔ صدق وصفا نشسته.

48410 ـ استانبول، طوپقپوسرای A ۲۰۱۹: ۲۹۵ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۷].

رسالهٔ صاحب نما

ازگنیش داس Gansh Das قانونگوی گجرات. تاریخ پنجاب است ازآغاز تا بسال ۱۲۶۲ق، در ۱۲۶۲ق به انجام رسانده است وازعموست: راج درشنی. **آغاز:** حمد خداوندی راست که آدم اکرم راازکتم عدم.

48411 ـ موزه بریتانیا، ۱۶۹۳ Or: نستعلیق مادچ ۱۸۵۱م، آغاز برابر نمونه، ۹۱ گ ۱۱ س [ریو ۳: ۹۵۲].

رسالهٔ قطبشاهیه

48412 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۴۷: نوشتهٔ غلام احمد، ۱۲۹۴، ۱۶ ص [ف. سرفرازعلی: ۱۰۱].

الرسالة المبارکة

دربخش جغرافیا ص ۳۹۶۷ گذشت.

رسالهٔ نانک شاه

ازبده‌سنگه BudhSingh قوم کهتری. تاریخ سیخهاست تا به‌سال ۱۱۷۸ق.

آغاز: کار پردازان ایجاد و تکوین که عبارت ازقضا.

48413 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲/۲۶۲۷۳ Add: ازسدهٔ ۱۹م، (گ ۱۱۰–۱۳۶) [ریو ۲: ۸۶۰].

رقائم الکرائم

دربخش منشآت خواهد آمد.

روایح گلشن قطبشاهی

از ناشناسی شیعی، دربارهٔ عبدالله قطبشاه (۱۰۲۵–۱۰۸۳) و کشور و پایتخت او با

عبارتهایی شیوا، در هفت رایحه: ۱ـ توصیف ریاحین اخلاق حمیده و اوصاف گزیده‌اش ۲ـ تعریف دولت سرای سعادت ۳ ـ اوصاف رنگین چمن فردوس بنیاد حیدرآباد ۴ـ وصف طراز همایون جشن نشاط آیین ۵ ـ صفت پردازی فیروز لشکر نصرت قرین ۶ـ در کیفیت ساقینامه که ساغری ست از شراب معانی ۷ـ بیان طراوت و خرمی این گلشن. **آغاز:** ... اما بعد، این گلدستهٔ چمن فیض که از ریاض مبدء فیاض نامی و گرامی به رنگین خطاب **روایح گلشن قطبشهی** که هم تاریخ تولد اطفال غنچه‌های خضرا قبای خضر بقا.

48414 ـ تهران، حقوق ۳۹د: نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز اندکی از پیش از اما بعد افتاده، رایحهٔ هفتمین را نیز ندارد، ۵۰ گ ۸ س [ف. حقوق: ۱۲۸].

روزنامچهٔ دربار ابوالمظفر

روزنامچهٔ دربار ابوالمظفر غازی الدین پادشاه اوده. از تاریخ ۲۲ رمضان ۱۲۳۹ تا ذیحجهٔ همان سال (سه ماه و دو روز) و در پایان رویدادهای کوتوالی چبوتره از همان روزها را آورده است.

48415 ـ آصفیه، ۲۰۷۰: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۱:۲۰۵].

روزنامچهٔ رنجیت سنگه

از ناشناس. روزنامچهٔ مهارجه رنجیت Ranjit سنگه بهادر است از زایش پدر بزرگش Singh Chharat سپس Maha Singh و آنگاه خود مهارجه رنجیت سنگه. **آغاز:** ضابطه‌ای ست مستمر و آیینی ست مستقر که بعد از هر انقلاب ادوار روزگار.

48416 ـ هند، بانکیپور ۲۰۲۰: تعلیق، سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونه، ۱۵۳ گ ۲۷ س [ف. عبدالمقتدر، ذیل ۲: ۱۳].

روزنامچهٔ شاه عالم

بدون دیباجه.

آغاز: سال سی و یکم از جلوس شاه عالم پادشاه غازی سنهٔ ۳۱ موافق (۲۸ جنوری ۱۸۷۹ گویا ۱۷۸۹) حضرت جهان پناه بدار الخلافهٔ دهلی در قلعهٔ مبارک تشریف‌اند.

48417 ـ هند، بانکیپور ۶۲۰: تعلیق سدهٔ ۱۹م، ۵۶۵ گ ۱۳ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۶۳].

روزنامهٔ وقایع محاصرهٔ حیدرآباد (کلکنده) = واقعات عالمگیری = وقایع حیدرآباد

از نعمت خان عالی، دانشمندخان، (که یاد او در «دیوان: ۲۵۸۳» گذشت). دربارهٔ رویدادهای روزهای محاصرهٔ حیدرآباد و گشودن آن در ۱۰۹۸ (سیمین سال پادشاهی اورنگ زیب ۱۰۶۹-۱۱۱۸). بکوشش میرزا حمزه خان مازندرانی در هند چاپ شده است.

آغاز: دمیکه مدرس کشاف صبح در صفحهٔ صدق وصفا چون قاضی بیضای تفسیر سورهٔ و الشمس.

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۲۷۰ ـ مشار: ۸۵۳ ـ ریو ۱: ۲۶۸ ـ استوری ۱: ۵۹۰.

48418 ـ تهران، دانشگاه ۲۴۶۵/۳۴: نستعلیق با تاریخ ۱۱۰۴ در دفتر، (ص ۳۱۷ و ۳۳۰-۳۳۰) و نیز دیگری (ص ۳۳۹ - ۳۴۳) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۱۶-۱۲۱۷]

48419 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Pe II, 18A ۴۶۳(۱۳۶ف): نستعلیق ۱۵ع

۱/ **۱۱۳۱**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **وقایع حیدرآباد** آمده، ۹۸ گ ۹س [ف. عبدالله ۱ :۹۱].

48420 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/ ۲۵۵۵ : نستعلیق غرهٔ ع۱۶/ **۱۱۵۸** (ز=۲۷ محمدشاهی) آغاز برابر نمونه (ص ۱ـ۱۳۴) در فهرست بنام: **واقعات عالمگیری یا واقعهٔ حیدرآباد** یاد شده است [ف. دانشگاه ۹:۱۳۴۸] .

48421 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱/ ۹۸ ادب فارسی: تعلیق حمزهٔ مازندرانی، دوشنبهٔ ۶ ع۲/ **۱۱۵۹** (گ۱ـ ۵۰) آغاز برابر نمونه ۱۱ س [مخطوطات ۲: ۱۹۵].

48422 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف۷۲: نوشتهٔ **۱۱۷۷**، ۱۰۶ ص. درفهرست بنام **وقایع محاصرهٔ گلکنده** است [سرفراز علی: ۱۰۴].

48423ـ **هند**، بانکیپور ۲۱۹۴ : در مجموعه گفتارهای او نوشتهٔ **۱۱۹۵**، آغاز برابر نمونه ، بنام **وقـایـع** یاد شده (۱ـ۵۴ر) [ف. عبدالمقتدر، ذیل ۲ :۱۳۱].

48424ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۸۷۱/۴ Add : ع۲/ ۲۴ پادشاهی شاه عالم (**۱۱۹۶**ـ ۱۷۸۲م) (گ ۱۰۹ـ۱۵۷) [ریو ۲ :۸۵۸].

48425 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pi/V1۱۸۵A ۱۲۸۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ :۳۸۶].

48427 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/ ۵۲۰۵/۲۱۹۴ : آغاز سدهٔ **۱۳** و گویا بروزگار نگارنده.

48427 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۶/۱/۳۰۶۱: سدهٔ **۱۳** [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱ :۵۱].

48428 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۴۳ Add : از سدهٔ **۱۸** م، (گ۲ ـ ۱۱) بخش نخست روزنامهٔ حیدرآباد است [ریو ۲: ۸۵۹].

48429 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۶۲۲/۲ Add : از سدهٔ **۱۸**م (۳۹ـ۹۹) بنام **روزنامهٔ محاصرهٔ حیدرآباد** است [ریو ۲ :۷۹۶].

48430ـ **تهران** ، مجلس ۶۲۲/۴ : نستعلیق، باتاریخ **۱۲۰۷** دردفتر. در فهرست بنام **روزنامهٔ وقایع** آمده است [ف . مجلس ۲ :۳۸۲].

48431 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۹۶۰ Or : ۱) نوشتهٔ **۱۲۱۶** درفهرست آمده **روزنامهٔ محاصرهٔ قلعهٔ حیدرآباد** بدون نام نگارنده [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

48432 ـ **تهران**، ملك ۴۳۴۱/۱۲: نستعلیق میر علی اکبر فرزند میر محمد محسن زکی حسینی ، نزدیك **۱۲۱۹**، در نسخه **وقایع گلکنده مشهور به حیدرآباد** آمده. با عنوانهای واقعهٔ دیگر، ازماه رجب و شعبان سال ۳۰ جلوس آغاز میشود (۱۰۳ پ- ۱۱۱پ متن وهامش) [رؤیت].

48433 ـ **هند**، بانکیپور ۲۲۵۸ : نوشتهٔ شوال **۱۲۲۲**، (۱۹ر-۷۲پ)، آغاز برابر نمونه، [عبدالمقتدر، ذیل ۲ :۱۶۶].

48434ـ **هند**، بمبئی ، انیورسیته ۱۹ V. (۲۸ف): نوشتهٔ محمد امین الدین کثرت، ۱۱ شعبان **۱۲۲۵** (۱۸۱۰م) در حیدر آباد (دکن)، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام **وقایع نعمتخان** است [ف. عبدالقادرسرفراز: ۴۸].

48435ـ **تبریز**، ملی ۳۳۳۳: نوشتهٔ **۱۲۴۸** یا **۱۲۵۵** [نسخه‌ها ۴: ۳۱۵].

48436 ـ **هند**، بانکیپور ۲۳۱۵ : ۹

ذیقعدهٔ **۱۲۴۸** درمظفرپور، (۱پ-۸۹ر) آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام وقایع حیدرآباد است[عبدالمقتدر، ذیل ۲:۲۰۵].

48437- **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۰۱۶/۱/۱ Add: باتاریخ **۱۲۴۸** (۱۸۳۲م) دردفتر (گ ۱-۱۰۸) [ریو ۲:۸۵۴].

48438- **موزهٔ بریتانیا**، ۲۲۷۸۹/۱/۱ Add: با تاریخ **۱۲۵۰** (۱۸۳۵م) درمجموعهٔ «گلشن خسروی» [ریو۲: ۸۵۰].

48439 - **قاهره**، دارالکتب ۴۲۵۵/۱ س: تعلیق، **۱۲۵۵** (گ۱-۶۴)، آغاز برابر نمونه، ۱۵س [ف.مخطوطات۲:۱۹۶].

48440- **هند**، بانکیپور ۲۲۱۹: نوشتهٔ عبدالحلیم، صفر **۱۲۷۳** (۱-۵۲ر)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **وقایع** است [عبدالمقتدر، ذیل۲:۱۴۳].

48441 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۴/ ۳۸۱/ ۳۳۸۵ : نوشتهٔ ۱۹ فروری **۱۸۷۸**م درفهرست بنام **وقایع نعمتخان** است. [ف.دکتر محمدبشیرحسین۱:۵۱].

48442- **تهران**، دانشگاه ۲ /۵۳۵۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** (۱۱پ - ۳۴ر)[ف. دانشگاه ۱۵:۴۲۱۳].

48443 - **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۲۳۶ ،۰.۹۵۴ع‌ا-۸۷۴۰۷ نعم: شکستهٔ میانهٔ سدهٔ **۱۳**، ش ۲ دفتر، ۱۵۹ ص، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **وقایع نعمتخان** است [منظوراحسن عباسی ۱:۵۶۲].

48444 - **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۲۳۶ ،۰.۹۵۴ع‌ا (۳): نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳**. ۵۷ گ ۱۳س.

48445 - **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۲۳۶ ،۰.۹۵۴ع‌ا: نستعلیق ازآغاز سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۸ گ ۹ س[منظور احسن عباسی ۱:۷۰۰].

48446 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۴۱ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، ۶۷گ ۱۵س.

48447 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۴۲ Add: نستعلیق سدهٔ۱۹م، **آغاز**: روزنامهٔ وقایع ایام محاصرهٔ دارالجهاد حیدرآباد، ۹۶گ ۱۱س[هردو، ریو۱:۲۶۸].

48448- **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۱۳۲ (۳۴۷۸ف): در«کلیات»او بی تاریخ درفهرست بنام **وقایع حیدرآباد** است(۱۰پ-۳۷پ) [ف.آکیموشکین۱:۴۵۷].

48449 - **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۳۹۸ (۴۵۹۳ف): بی تاریخ، (۱۱۰پ - ۱۴۷ر) [آکیموشکین ۱:۶۰۴].

48450 - **پاکستان**، انجمن ترقی اردو۴قف ۷۳: نوشتهٔ محمد اسحاق، تاریخ یادنشده، درفهرست بنام **وقایع نعمتخانی** است، ۱۰۰ص. [ف.سرفرازعلی:۱۰۴].

48451 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe II،18B ۱۴۱۸(۱۳۷ف): شکسته، ۲۶ شعبان، بی تاریخ سال، ۴۷گ ۶ س [ف.عبدالله ۱:۹۲].

روضة المناظر

ازبلیغ افندی، درسرگذشت پادشاهان هند.

48452 - **مدینه**، عارف افندی ۵۵۸: مؤرخ **۸۷۷**، ۳۱۰گ [نسخه‌ها ۵:۴۷۶].

رویداد حیدرآباد دکن

تاریخ کوتاهی‌ست از حیدرآباد از ۱۲۶۹ (۱۸۵۳م) تا ۱۲۸۰ (۱۸۶۳م). بی دیباجه و بی نام نگارنده. **آغاز:** چون بیست و پنجم نخستین ربیع سنهٔ ۱۲۶۹ هجری یکهزاردوصدوشصت و نه.

48453 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۴۸ تاریخ (۴۱۶ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۴۸ گ ۹س [ف. محمداشرف: ۴۸۳].

رياض الرحمان = تاریخ امجدیه

امجدحسین، درص ۴۵۹۶ گذشت.

رياض السلاطين

از غلامحسین لکهنوی زیدی‌پوری، متخلص به‌سلیم. زنده در ۱۲۰۲ق تاریخ پادشاهان بنگال است، در یک مقدمه و چهار روضه و خاتمه‌ای، و مقدمهٔ آن در چهار چمن. بکوشش چارلس استورات در کلکته ۱۸۱۳م و نیز ۱۸۹۰م و نیز با ترجمهٔ انگلیسی آن در ۱۹۰۳م چاپ‌شده‌است.

آغاز: جهان جهان حمد سزاوار بارگاه جهان آفرینی که.

بنگرید: ف. مشار: ۸۶۷ ـ مؤلفین مشار ۴: ۶۷۷.

48454 ـ موزه بریتانیا، ۲/۱۹۷۳ Or: پیرامن ۱۸۵۰م، گزیده‌ای‌ست از آن، (گ ۱۵ ـ ۵۷)، آغاز برابر نمونه [ریو ۳: ۹۶۵].

48455 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۹۴ تاریخ (۳۵۸ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۱۶۱ گ ۱۷س [ف. محمد اشرف: ۳۹۸].

48456 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ق ف ۴۸: نوشتهٔ محمد حمیدالدین دهلوی، ۱۲۲۸، ۴۰۹ص [ف. سرفراز علی: ۲: ۱۰۲].

ز

زبدهٔ تاریخ راجگان هند

ازناشناس، نگاشتهٔ ۱۲۷۲. به‌شیوهٔ هندوان تاریخ جهان را به‌چهار بخش دانسته است: ۱ ـ ست‌جگ ۲ ـ ترتیاجگ ۳ ـ دواپرجگ ۴ ـ کل‌جگ. که پس از نیمهٔ چهارمین دورهٔ (کل جگ) در شهر هستناپور راجه کهتری به‌پادشاهی رسیده است، واز آن به پس راجگان و مدت فرمانروایی آنان را یکی پس از دیگری تا راجه تهورا گزارش کرده‌است. و پادشاهان مسلمان را از ناصرالدین سبکتکین آغاز کرده می‌رسد به‌محمدمظفرشاه.

آغاز: گوناگون ستایش وانواع نیایش مرمبدعی را که به‌جهت نظام عالم و تمشیت.

48457 ـ آصفیه، ۲۲۲۴ تاریخ: نستعلیق غلامعلی، در ۱۴ صفر ۱۲۹۷، ۷۲ص ۱۵س [ف. آصفیه ۱: ۲۰۹].

زبدة التواریخ = ملخص التواریخ

از مولوی عبدالکریم منشی، ازپایان سدهٔ دوازدهم، ازروی «سیرالمتاخرین» غلامحسین منشی. درسه دفتر: دفتر ۱ ـ تیموریان هند از تیمور تا سال ۲۲ پادشاهی محمدشاه ۱۱۵۲ (۱۷۳۹م) ۲ ـ تاریخ بنگال، عظیم آباد (پتنه) تا نواب ناظم ۱۱۹۵ (۱۷۱۱م) ۳ ـ تاریخ هند از ۱۱۵۲ تا ۱۱۹۵. **آغاز:** حمد بیحد وسپاس نثار بارگاه عظمت وجلال واحد برحق وخالق مطلق است که.

48458 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۹۹ تاریخ (۳۴۵ف): نستعلیق محمد عبدالرحیم، ۱۴ رجب ۱۲۵۱ (۱۸۳۵م)، **آغاز:** مخفی نماند که از عهد محمد شاه پادشاه کتابی که... (سپس بمانند نمونه)، ۵+ ۲۶۵ گ ۱۶س [ف. محمداشرف: ۳۸۳].

48459 ـ موزه بریتانیا، ۱۷۴۸/۷

Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، گزیده‌ای‌ست از آن (۸۳–۱۰۶) [ریو ۳ : ۱۰۱۶].

48460 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۷۱۴/ ۳۷۴۷: نوشتهٔ محمدواعظ فرزند ابوالمکارم صدیقی، تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۴۱].

48461 ـ **داکـــا**، دانشگـاه ۲۳۲ DU: نستعلیق، **آغاز:** حمد بیحدوسپاس بیعد نثار بارگاه عظمت وجلال واحدبرحق وخالق مطلق، ۲۵۲ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۶].

زبدة التواریخ

قاضی نورالحق مشرقی دهـلوی بخاری، درگذشتهٔ ۱۰۷۳ . که یاداودرہ نورالعین: ۳۵۱۵» گذشت. در تاریخ فرمانروایان‌وپادشاهان‌دهلی از ۵۰۸ق بروزگار شهاب الدین‌غوری تاتاج‌گذاری جهانگیر شاه (۱۰۱۴ ـ ۱۰۳۷)، در ۲۰ج۲/ ۱۰۱۴ بهٔانجام رسانده است.

آغاز: خطبهٔ کبریا وجلال بنام‌شاهنشاهی سزد که عالم وهرچه درعالم است‌آفریدهٔ‌اوست

بنگرید: هدیة‌العارفین ۲: ۴۹۹ ـ ایضاح المکنون ۱: ۶۱۰.

48462 ـ **موزه‌بریتانیا**، ۱۱۶۷۷ Or : نوشتهٔ **۱۰۴۴** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۳].

48463 ـ**موزه‌بریتانیا**، ۱۱۶۳۳/۲ Add : از سدهٔ **۱۷**م، بخشی ازآن است (گ ۸۲–۲۴۲) [ریو ۲: ۸۲۱].

48464 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۰۵۸۰ Add: نستعلیق شکسته آمیز،سدهٔ **۱۷**م،آغاز برابر نمونه، ۳۷۶ گ ۱۵ س[ریو ۱: ۲۲۴].

48465 ـ **موزه بریتانیا** ، ۱۶۵۰ Or : شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۷**م، ۳۹۹ گ ۱۳س [ریو۳: ۹۰۶].

48466ـ**حیدر آباد**،موزهٔ‌سالارجنگ جنگ ۲۹۸ تاریخ (۲۵۸ف): نستعلیق نونیت رای‌منه دسالوری، ۴شعبان ۲فرخ‌سیر(**۱۱۲۶** ق)، آغازبرابر نمونه، ۳۰۸ گ ۱۷–۱۶ س [ف. محمد اشرف: ۲۹۵].

48467 ـ **آصفیه**، ۱۶۰تاریخ: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۱۲۶ گ ۱۷س [ف. آصفیه ۱: ۲۱۰].

48468 ـ **لاهور** ، پنجاب‌پبلک‌لائبر-یری ۰.۲۳، ۹۵۴ نور : نستعلیق آننددای۱۲ ج ۲/۴۹ پادشاهی عالمگیر**۱۱۱۷**، آغاز برابر نمونه، ۲۸۵ گ ۱۷س [منظوراحسن‌عباسی۱: ۶۸۰].

زیب التواریخ

لاله کوکل چند، درص ۲۸۵۶ گذشت .

س

سرگذشت اکبرشاه

سرگذشت اوست از آغازپادشاهی‌تامرگ (۹۶۳ـ ۱۰۱۴)، گزیده‌ازتاریخ میرزا حسن خاکی. نامبوب.

آغاز: بتاریخ‌روزجمعه دوم‌ماه‌ربیع‌الاول سنهٔ ثلاث وستین‌وتسعمائه، درظاهرقصبهٔ‌کلانور ازاعمال لاهور، باتفاق برامخان خانخانان، و امرا واعیان‌که در ملازمت ایشان حسب الحکم همایون پادشاه متوجه دفع اسکندر افغان شده بودند، برتخت جلوس نموده.

84469ـ **تهران**، مجلس۱۴۹/۵۱۳۸: در «جنگ ابن‌خاتون» نوشته پیرامن **۱۰۵۷**

(ص ۶۱۴-۶۲۷)[رؤیت].

سرگذشت سادات مغلوی

دربخش سیر خواهد آمد.

سعیدنامه

از جسونت‌رای Jaswant Rai فرزند بهکونت رای فرزند سندرداس رای،متخلص به منشی،از سدهٔ دوازدهم، تاریخ زندگی وقانون سعادت‌الله‌خان‌حاکم کارناتیك‌است، درسه‌دفتر.

آغاز: این نامه‌که از ناسعید است‌سعید۔ از چشم‌بددهر بعیداست‌بعید.

48470 ـ موزه بریتانیا ، ۱۴۰۹ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، ۲۴۴گ ۱۵س[ریو۱:۳۳۱].

س

سکه‌های هند

درکلیات‌ص۴۰۷۴گذشت.

سلاطین وراجه‌های سلف = کیفیت ...

تاریخ حیدرآباد هنداست.

آغاز : کیفیت سلاطین‌وراجه‌های‌ماسلف ورئیسان حال بلدهٔ حیدرآباد فرخنده بنیاد و اینکه صوبهٔ مسطور برچهل وسه سرکار وچهار صدوچهارده محال،و کاملش شش کروروششصد لك ونود هزار ودوصدو بیست‌وهفت...

48471 ـ آصفیه،۲۸۲ تاریخ: نستعلیق عبدالرزاق **۱۲۹۷** درحیدرآباد،۵۷ص ۱۵س [ف.آصفیه ۱ :۱۵۷].

سلطان التواریخ

از فخرالدوله رتن سنکه Ratan Singh زخمی، فرزند رای بالك‌رام (که‌یاد اودر «دیوان:۲۳۴۰» گذشت) تاریخ گسترده خاندان شاهان اوده است،ازآغاز تا محمدعلی شاه ۱۲۵۸ق،دردوازده‌باب: ۱ـ از آدم‌تانوح ۱۲۰۰۰ـ ابوالفتح‌معین الدین سلطان‌الزمان محمدعلی‌شاه. وازهموست: انیس‌العاشقین که‌در بخش‌تذکره‌هاخواهدآمد. **آغاز:** سربلندی‌پایهٔ سخن به‌یمن‌ستایش‌رفیع بارگاهی.

48472 ـ موزه بریتانیا ، ۱۸۲۲ Or: نستعلیق **۱۸۴۸**م، ۷۲گ ۱۴س[ریو۳، ۹۶۳].

48473 ـ موزه بریتانیا، ۱۸۷۶ Or: نستعلیق رمضان **۱۲۶۵** (۱۸۴۹م)،آغاز برابر نمونه، ۳۱۹ گ ۱۱س [ریو ۳ : ۹۶۲].

سنگه وسگهان = رساله‌درذکر...

درسرگذشت نوابان بهاولپور، وگلاب سنگه، دوبرادر: بدرسنگه‌وصدر سنگه.

48474 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۵۲/۱۰۹۹: بـا تـاریخ **۱۲۴۹**: (۱۸۳۳م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ ۴۰].

سوانح اکبری

از امیر حیدر واسطی بلگرامی(که‌یاد او در«تحقیق الاصطلاحات: ۱۹۲۶»گذشت). در سرگذشت اکبر پادشاه(۹۶۳ - ۱۰۱۴ق) از زایش تا۲۴پادشاهی او۹۸۷ق،در دو مقالت یکم‌زایش‌ونژاد او. دوم تاجگذاری تاسال۲۴:

پادشاهی او . **آغاز:** خداوندا شاها شکرت حدگفتارم نیست.

48475 ـ **هند** ، بانگیپور ۵۵۶ : امداد علی‌فرزند احمدعلی‌ساکن کانپور، ۲۱ ج ۲ / **۱۲۷۰** (۱۸۵۴م)، جلد۱، آغاز برابر نمونه، ۲۰۴ گ ۲۱س[عبدالمقتدر ۷: ۵۲].

48476 ـ **موزهٔ بریتانیا، ۱۶۶۵** Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، ۴۲۵ گ ۱۵ س[ریو ۳: ۹۳۰].

سوانح دکن

از منعم‌خان‌همدانی‌اورنگ آبادی، فرزند عبدالمغنی‌فرزند عبداللطیف فرزند عبدالغفور، بروزگار نظام الملک‌نظام‌الدوله‌میر نظام‌علیخان بهادرفتح جنگ‌سپهسالار، در۴۷سالگی، به‌سال ۱۱۹۷ نگاشته است، فرهنگ جغرافیایی شش صوبهٔدکن‌است، وگزارش‌رویدادهای‌دکن‌تاتاریخ نگارش.

ودرپایان خاتمه‌ای‌دارددرسرگذشت‌برخی از دانشمندان ومشایخ . نگارنده خود را از نوادگان خواجه‌یوسف همدانی درگذشتهٔ۵۳۵ می‌داند. نیای‌اوعبداللطیف‌نخستین‌کس‌ازخاندان اوست که به‌هندرفته‌است‌واین عبداللطیف‌فرزند عبدالغفور فرمانروای‌کابل‌است.

آغاز: حمدداوری که بوقلمونی اقالیم سبعه رنگی از نیرنگ سازی اوست.

بنگرید: ذریعه۱۲ :۲۵۳.

48477 ـ **موزهٔ بریتانیا، ۲۳۸۸۵** Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، آغازبرابر نمونه، ۱۰۲ گ ۱۷س[ریو۱ :۳۲۲].

48478 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۳۰۲ تاریخ (۳۷۸ف): نستعلیق ۲۹ ع ۲/**۱۲۵۸** (۱۸۴۲م) ، آغاز برابر نمونه ، ۹۲ گ ۱۹س[ف.محمد اشرف : ۴۲۵].

48479 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۸۷: نوشتهٔ نواب میرجنگ اشجع الدولة بهادر، در ۱۲ ذیحجهٔ**۱۲۹۶**. آغازپس‌ازسه‌برگ‌فهرست‌برابر نمونه‌است، ۸۳ گ ۱۸س [ف. سید یونسی۲ : ۸۳۶].

48480 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۰۳ تاریخ (۳۷۹): نستعلیق‌خوب‌سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، ۱۰۵ گ۱۷س.

48481 ـ**حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ ۳۰۴ تاریخ (۳۸۰ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۳ گ ۱۴ س[ف.محمداشرف ۴۲۹].

48482 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ قف ۴۹: تاریخ یادنشده، ۵۳۰ص.

48483 ـ **پاکستان**،انجمن‌ترقی‌اردو ۴قف ۵۰: نیز تاریخ‌یادنشده، ۲۳۶ ص [ف. سرفرازعلی:۱۰۲].

48484 ـ**آصفیه**،۶۰۴تاریخ : تاریخ یادنشده، ۱۶۱ گ ۱۳ س [ف. آصفیه ۱ ۲۱۱].

سوانح ممتاز محل

48485 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴قف۸۱ : تاریخ‌یادنشده، ۸۰ص[ف.سرفراز علی:۹۷].

سیرت‌فیروزشاهی

تاریخ کوتاه پادشاهی فیروزشاه است ، که بدین نام خوانده شده است : کتاب سیرت فیروزشاهی- مرتب‌شد به تأییدالهی.

دربارهٔ تاریخ نگارش آن آمده : زتاریخ هفتاد ودوبودوهشتصد (۸۷۲)- که‌اتمام‌این‌شد زفضل‌الهی . در چهار باب ۱- ۲۰۰۰- درعدل واحسان ووفاومروت ودفع فساد۳-اقبال‌سعادت

وکرامت حق تعالی بعنایت خویش ... حضرت سلطنت پناه را ۴ ـ درعلم وعقل وحکمت او . (واین جز تاریخ فیروز شاهی، ضیاء برنی یادشده در ص۴۶۱۳ است) .

آغاز: آنچه زجان زنده برارد نفس-فاتحهٔ حمد خدای‌ست بس.

48486 ـ **هند**، بانگیپور۵۴۷: نوشتهٔ ع۲چ۲ **۱۰۰۲**، آغاز برابر نمونه [عبدالمقتدر۷: ۲۸].

سیر المتاخرین

ازمیر غلامحسین منشی فرزند میرهدایت علی خان فرزند فیض‌الله طباطبایی حسنی(۱۱۴۰-۱۲۰۸). در تاریخ پادشاهان هند از مرگ اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸) تا بسال ۱۱۹۵ق . با گزارش مفصل رویدادهای بنگال از ۱۱۵۱ تا ۱۱۹۵ . در سه جلد، بنام امیر الممالك عماد الدوله کورنر جرنل هشتنك بهادر، درسالهای ۱۱۹۴-۱۱۹۵(۸۱-۱۷۸۰م) نگاشته‌است . در هند ولندن چاپ شده‌است.

آغاز دفتر ۱ : حمدله . صلاة ... اما بعد، برای دانشمندان. **آغاز** دفتر ۲ : سپاس وستایش سرمدی‌اساس نثار بارگاه عظمت‌وجلال. **آغاز** دفتر۳: حمدوثنای پادشاه‌علی‌الاطلاق و شکروسپاس خالق‌انفس.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۷۸ـ ف .مشار: ۹۹۱ـ استوری ۱:۶۳۵.

48487 ـ **تهران**، ملك الشعراء بهار ۲۹۹(مجلس؟): نستعلیق سه‌شنبهٔ۷رمضان**۱۱۹۵** رحلی[نسخه‌ها۵: ۶۶۲].

48488 ـ **هند**، بانگیپور ۵۸۱ : نوشتهٔ ۲۰ع۲/ **۱۲۳۰** درقصبهٔ‌حسین آباد، هرسه دفتراست، آغاز برابر نمونه، ۴۱۰ گ ۳۰ س [عبدالمقتدر۷: ۹۰].

48489 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۰۵ تاریخ(۳۴۴ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**، آغازبرابر نمونه، ۴۴۸گ۱۳س[ف.محمد اشرف: ۳۸۲].

48490 ـ **هند**، بانگیپور۵۸۳: تعلیق، بی‌تاریخ، جلد۱، ۱۸۲گ۳۱س.

48491 ـ **هند**، بانگیپور۵۸۴: تعلیق، سید برکت‌علی‌فیض‌قمی، ۱۴صفر**۱۲۳۳**، جلد ۲، ۲۶۶گ[عبدالمقتدر۷: ۹۳].

48493-92 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۵۷۸ Add و۶۵۷۷ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، آغازبرابر نمونه، بنام سیر المتاخرین یادشده است ۲۸۸+۳۸۷گ [ریو۱: ۲۸۰].

48494 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۹۹ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۵۵۵گ ۱۷-۱۹ س[ریو۱: ۲۸۱].

48495 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۵۰ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق) گزیده‌ای‌ست از آن، در تاریخ‌راجگان هند ، ۵۰گ ۱۳س [ریو ۳: ۹۴۳].

48496 ـ **لاهور**، پنجاب، پبلك‌لائبریری۲۳۷، ۹۵۴ غلا: نستعلیق‌ازآغازسدهٔ**۱۳**، ۶۰۲ گ ۱۵س [منظور احسن عباسی ۱ : ۷۱۱].

48497 ـ **تهران**، ادبیات ۲۸ حکمت: نستعلیق رمضان **۱۳۲۹**، رحلی [ف . ادبیات ۲: ۲۵].

48498 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۶۳۲۳: تاریخ یادنشده درفهرست بنام: **شرح المتاخرین** است [ف. دکترمحمدبشیر حسین ۱ : ۴۲] .

سیر المنازل

دربخش جغرافیا ص ۳۹۶۹ گذشت.

سیر الهند و گلگشت دکن

از محمد قادرخان منشی. که یاد او در «تاریخ آصفجاهی: ۴۵۹۵» گذشت. بسال ۱۲۴۷ در دودفتر نگاشته است: دفتر یکم بنام سیر الهند دربارهٔ صوبه‌جات دکن. دوم بنام گلگشت دکن در سرگذشت فرمانروایان صوبه‌جات دکن تا روزگار ناصرالدوله بهادر مغفور (بنگرید: تواریخ قطبشاهیه: ۴۶۱۵ از همو).

آغاز: بعدازحمد خالق اکبر و نعت حضرت خیر البشر.

48492 — **آصفیه**، ۲۸۶ تاریخ: نستعلیق عبدالباسط، بی‌تاریخ، ۴۶۲ ص ۱۵ س [ف. آصفیه ۲۱۳:۱].

سیلان و حالات حالیهٔ آن = جغرافیای...

در بخش جغرافیا ص ۳۹۵۹ گذشت.

ش

شاهجهان نامه = منطوقهٔ شاهجهانی

از بهگوانت‌داس Bhagwant Das

از منشیان دربار شاهجهان (۱۰۳۷–۱۰۶۷)، دربیوگرافی ونسب دودمان همان پادشاه، از آدم تا او، در پنجاه‌وچهار منطقه (فصل)، بادیباچه‌ای درستایش همان پادشاه، سپس منطقهٔ یکم در آدم و می‌رسد به‌شاهجهان. (بنگرید: أحوال أبا واجداد شاهجهان: ۴۵۷۲).

آغاز: برضمایر ارباب فطرت و خواطر اصحاب خبرت مختفی ومحتجب نماند که نسبت نامهٔ خاندان عالیشأن.

48493 — **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴۷۵/۲ تاریخ (۲۸۲ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، **انجام:** تاریخ جلوس: بگو سلطان شهاب‌الدین محمد شاهجهان شاهنشاهی شاهجهان، نیز تاریخ جلوس است. در فهرست بنام **منطوقهٔ شاهجهانی** است، ۸۰ گ ۱۳ س [ف. محمد اشرف: ۳۱۸].

48494 — **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۵۴، ۲۳۵۰ بهگو: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳**. آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **شاهجهان نامه** است ۲۳۹۰ ص ۹ س، [منظور احسن عباسی ۱: ۶۹۰].

شاهجهان نامه = پادشاه نامه.

از میرزا جلال‌الدین محمد طباطبایی اصفهانی، زواره‌ای، رویدادهای روزگار شاهجهان (۱۰۳۷–۱۰۶۷) هندی است، از آغاز پنجمین سال پادشاهی او تا بسال هشتم آن. و از هموست: «ظفرنامهٔ کانگره: ۴۶۷۲».

48495 — **آصفیه**، ۳۵۹ تاریخ: نوشتهٔ ۲۸ ع ۲/**۱۱۸۷**، نسخه نیمهٔ دوم کتاب است از رویدادهای سال پنجم (۱۰۴۱) آغاز میشود تا سال هشتم، **آغاز:** سال پنجم ادوار سنین جلوس همایون سعادت مقرون. **انجام:** الحمدلله که شاهجهان نامه مؤلفهٔ میرزای صاحب کمال میرزا جلال قدس سره بتاریخ ۲۷ ع ۱۸۷/۲ ... اتمام یافت. ۲۳۸ گ ۱۸ س [ف. آصفیه ۱: ۲۱۵].

48496 — **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۶ Or: نستعلیق شعبان **۱۲۱۶** (۱۸۰۱م)، آغاز برابر نسخهٔ پیشین ولی بنام پادشاه‌نامه‌است، **انجام:** تمام شدوقایع سه نیم سال‌ه‌ازتواریخ **پادشاهنامهٔ** مبارک... من تصنیف استادالعصر والدوران محمد ملقب بهمیرزا جلال‌الدین

طباطبایـی زواری، ۱۶۵گ ۲۱س[دیـو ۳ : ۹۳۳].

شاهجهان نامه

از محمد زاهد، ملا زاهـد، از آغـاز سدهٔ سیزدهم هند، که از «شاهجهان نامهٔ» عبدالحمید لاهوری گزیده است[دیباجه]. **آغاز** : طراوت چمن الفاظ وتازگی گلشن معانی نسیم حمد بهار پیراست.

48497 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۴۰.۲۳۵ ملا: نستعلیق محمدزاهـد، ۱۶ شوال **۱۲۲۵**، ۱۸۱گ ۱۷ س [منظـور احسن عباسی ۱ : ۶۹۳].

48498 ـ **داکـا**، دانشگـاه ۲۱۴ DU (۱۲ف): نستعلیق، آغاز برابر نمونه، [ف. حبیب‌الله ۱ : ۱۲].

شاهجهان نامه = عمل صالح

محمد صالح کنبو لاهوری . ص ۴۶۷۸.

شاهجهان نامه = پادشاه نامه

عبدالحمید لاهوری. ص ۴۵۹۰ .

شاهجهان نامه

شاید از عنایت‌الله خان. در تاریخ ده سالهٔ یکم پادشاهی شاهجهان (۱۰۳۷ـ۱۰۶۷) است، از ۱۰۳۷ تا ۱۰۴۷. با دیباچه‌ای بلند درزایچهٔ او ازملافرید و مطالب دیگر. سپس درچهار طبقه: طبقهٔ ۱ـ مشایخ ۲ـ فضلا ۳ـ اطبا ۴ـ شعرا گزارش کرده است. در اکبرآباد، در ۱۰۵۴ نگاشته شده است. (بنگرید: تکملهٔ اکبرنامه: ۴۶۳۶ وساقینامه: ۲۸۵۷ ونیز ملخص درهمین بخش).

آغاز: نگارش تاریخ روزنامهٔ بهروزی و بختیاری وفهرست جریدهٔ فیروزی.

48499 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۰۹ تاریخ (۲۸۳ف) : نستعلیق، ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۰۵۴** (۱۶۴۵م)، ۴۷۸گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف : ۳۲۰].

شاهجهان نامه

از ناشناس، برای محمد رستم سلطان جان، بسال ۱۱۰۶ (۱۶۹۵م)، دراورنگ‌آباد. گزیدهٔ «شاهجهان نامه» ایست، وآغاز می‌شود با بیوگرافی کوتاهی ازدودمان تیموری تا جهانگیر پادشاه ، سپس رویدادهای روزگـار "شاهجهان (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۷) . **آغاز**: توالدوتناسب و جلوس طبقهٔ تیموریه براین منوال است". امیر تیمور گورکان.

48500 ـ **حیدرآباد**، مـوزهٔ سالار جنگ ۳۰۶ تاریخ (۲۹۲ف): نستعلیق عبدالرحمان اکبرآبادی ، **۱۱۰۶** (۱۶۹۴م) . آغاز برابر نمونه . **انجام**: کتاب شاهجهان نامه که طویل‌الکلام اختصار نمود این چند جزو بقید قلم‌درآورد، ۲۶۷ گ۱۵س [ف . محمد اشرف: ۳۲۸].

48501 ـ **حیدرآباد**، مـوزهٔ سالار جنگ ۳۱۲ تاریخ (۲۹۳ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام بمانند نسخهٔ پیشین، ۳۱۲ گ۱۵س [ف . محمد اشرف : ۳۲۹].

شاهجهان نامه

از ناشناس. دربارهٔ رویدادهای روزگـار عمان شاهجهان مغولی هند، از روز زایش تا مرگ ۱۰۶۷ق. **آغاز**: طلوع نیر اعظم اوج خلافت و پادشاهی ازشرق عظمت الهی.

48502 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۱۰ تاریخ (۲۹۰ف): میر رستم علی خان بهادر، ۱۰ج۲/**۱۲۷۴** (۱۸۵۸م). **انجام**: از آن محیط جود و احسان وردزبان پیر و جوان باد، ۹۰۳ گ

۱۵ [ف. محمداشرف: ۳۲۷].

شاهجهان نامه = پادشاه‌نامه

تاریخ سی ودو سالهٔ شاهجهان (۱۰۳۷–۱۰۶۷) است. در چهار بخش واز کتابهای زیر گرفته شده است: ۱ ـ اقبال‌نامهٔ معتمد خان (بنگرید: ۴۵۷۶) (برگ ۱ تا ۳۲) آغاز این بخش: ذکر طلوع نیر جاه وجلال... ۲ـ پادشاه نامهٔ عبدالحمید لاهوری (بنگرید: ۴۵۹۰). (گ (گ ۳۳ تا ۳۷۰) آغاز این بخش بمانند همان «پادشاهنامهٔ» لاهوری‌ست ۳ ـ پادشاهنامهٔ ملامحمد وارث (بنگرید: ۴۵۹۲) (گ۳۷۲-۵۰۲) آغاز این بخش نیز همانند پادشاه نامهٔ وارث است ۴ـ تاریخ دوسالهٔ ۱۰۶۷–۱۰۶۹ گرفته از «عمل صالح» نگاشتهٔ صالح کنبوه (بنگرید: ۴۶۷۸) (گ۵۰۳–۵۲۹) آغاز این یک المنةلله که بفرخی وفیروزی.

48503 ـ **هند**، بانکیپور ۵۶۵: درپایان دفتر دوم آن تاریخ تحریر ۲۷ج۱/۴۴ پادشاهی عالمگیر یادشده است، ۵۲۹ گ ۲۵س [عبدالمقتدر ۷: ۶۷].

شاهجهان نامه

ناشناخته.

48504 ـ **کپنهاک**، سلطنتی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در دو جلد: ۱ و ۲ [نسخه‌ها ۵: ۶۹۶].

شاه‌عالم‌نامه

دررویدادهای روزگار شاه‌عالم دوم (۱۱۷۲-۱۲۰۳) از تاجگذاری تا سال ۲۷ پادشاهی او ۱۲۰۰ اوست. نام نگارنده و کتاب در متن نیامده است.

48505 ـ **هند**، بانکیپور ۵۴۵: نستعلیق سدهٔ **۱۹م**، ناتمام، ۱۲۸ گ ۱۵س [عبدالمقتدر ۷: ۲۴].

شاهنامهٔ منور کلام

از شیوداس لکهنوی Shivdas درتاریخ فرخ سیر (۱۱۲۴–۱۱۳۱ق) وچهارسال آغاز پادشاهی محمدشاه (۱۱۳۱-۱۱۶۱) که می‌رسد به سال ۱۱۳۴. **آغاز:** سپاس بیقیاس ایزد کارساز بی‌نیاز بیچون.

48506 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۸۹ Or: نستعلیق رجب **۱۲۱۱** (۱۷۹۷م)، ۱۱۳ گ ۱۵س [ریو ۳: ۹۳۸].

48507 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۱۳ تاریخ (۳۲۰ف): شکستهٔ ۲۲ ذیقعدهٔ ۴ پادشاهی محمدشاه (**۱۱۳۴**ق ۱۷۲۲م)، آغاز برابر نمونه، نام نگارنده درفهرست نیامده‌است، ۱۴۹ گ ۱۲ – ۱۳ س [ف. محمد اشرف: ۳۵۶].

48508 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶ Or: نستعلیق محمدرشید، سدهٔ **۱۸م**، آغاز برابر نمونه، ۸۷ گ ۱۵س [ریو ۱: ۲۷۴].

شاهنشاه‌نامهٔ شاهجهان

از ناشناس. مجموعه نثر است و نظم در سرگذشت و تاجگذاری او، از آن میان دو قصیده، فرمانی از سال یکم پادشاهی او. **آغاز:** سپاس بیقیاس کرسی‌طرازی رازیبد که قهرمانان اقالیم سبعهٔ ایجاد.

48509 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۱۴ تاریخ (۲۸۹ف): شکسته نستعلیق خوب، سدهٔ **۱۱**، ۴۹ گ ۱۷س [ف. محمد اشرف: ۳۲۶].

شرح آیین اکبری

از نجفعلی خان پور محمدعظیم الدین باشنده

جهجرمن متعلقات دهلی. بسال ۱۸۵۱م برای هنری‌الیوت Henry Elliot نوشته شده است. **آغاز:** ایزدی بیایش سزای بسارگاهش نتوان.

48510 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۷ Or: نستعلیق ع/۱۴ **۱۲۶۷** (۱۸۵۱ م)، آغاز برابر نمونه، ۲۲۶ گ ۱۳س [ریو ۳ : ۹۲۸].

شرح احدیه بر وقایع محمدیه = شرح وقایع

از عبدالاحدفرزندمحمدفایق ازکارگزاران کمپانی انگلیسی، درگذشتهٔ ۱۲۶۸ (۱۸۵۱م). گزارش وافزودن مطالب است بر «وقایع حیدرآباد» از نعمت‌خان عالی. وازهموست: وقایع دلپذیر. **آغاز:** فروغ بخش‌ظلمت سرگشتگان کواکب‌الفاظ.

48511 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۶/۳۴۱۱: نوشتهٔ نجم‌الدین‌شائق وزیرآبادی، ۱۰رجب **۱۲۸۸** (۱۸۷۱م). در فهرست بنام **شرح احدیه بر وقایع محمدیه** آمده است [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۴۲].

48512 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe II.26 ۴۶۷(۱۳۸ف): شکسته‌آمیز، ۱۴، ع/۱۴ **۱۳۰۰**، آغازبرابر نمونه، ، در فهرست بنام **شرح‌وقایع** یاد شده، ۹۸گ [ف. عبدالله ۱: ۹۲].

شرح وقایع = شرح احدیه

شرفنامه = تاریخ حفیظ‌الله خانی

ازمحمداولیا نایطی‌شافعی، مخاطب به‌محمد حفیظ‌خان بهادرفرزندمحمدحسین، اتالیق‌نواب اعظم جاه‌بهادر.

درسرگذشت‌امیران کرناتك، ازنواب‌عظیم الدوله‌والاجاه‌تانواب غلام‌محمد غوث‌خان والا جاه. درآن نخست سرگذشت خودوپدرش را آورده، سپس به‌مطلب پرداخته است.

آغاز: حمدبیحداعظم‌السلاطین لاریب، و احکم‌الحاکمین بی‌عیب‌راسزد.

48513 ـ **آصفیه**، ۵۳۰ تاریخ: نستعلیق، بی‌تاریخ، مقابله‌شده بااصل، ۱۳۲ گ ۱۳ س [ف. آصفیه ۱: ۲۱۷].

شش‌فتح کنگره = ظفرنامهٔ کنگره

میرزاجلال درهمین بخش. ص ۴۶۷۳.

شقات‌عالمگیری

از اورنگ زیب عالمگیر پادشاه هندی (۱۰۶۹-۱۱۱۸). یادداشتهای اوست به‌نظم و نثر، در شصت‌ودوشقه.

48514 ـ**مشهد**، رضوی ۲۳۳ ادبیات (۴۴۹۰): درجنگ‌مؤرخ **۱۸۹۳**م = ۱۲۱۱ (ص ۳۵۰-۳۷۴) [ف. رضوی ۷: ۲۷۰].

شورش هندوستان = بلوای‌هند

ترجمه از اوانس، بسال ۱۳۰۴، شورش بنام سال ۱۸۵۷ م (۱۳۵۷هـ) علیه‌انگلیسها و کشتارهندیان و بهره‌های آن‌رایاد کرده‌است. **آغاز:** بلوای‌هند... بسمه... بلوای‌هند بلاشبه بزرگترین واقعهٔ سنهٔ هزار و سیصد و پنجاه و هفت است.

48515 ـ **تهران**، ملی ۵۹۰/۱ ف: نستعلیق‌محمدقزوینی، **۱۳۰۴**، برای‌ناصرالدین شاه (ص ۱-۱۱۸) [ف. ملی ۲: ۹۹].

شیروشکر

ازداوا رام پاندیت Daya Ram Pandit فرزندپاندیت‌نراین‌کشمیری برهمن.

تاریخ کوتاهی‌ست از پادشاهی مهاراجه رنجیت Ranjit سنگه، پیرامن ۱۲۲۸ق. **آغاز:** ای ازهمه برتری خدایی ـ وی درهمه جا وهم جدایی.

48516 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe1147 ۸۲۹ (۱۶۳ف): شکسته، **۱۸۸۳** سماوت، آغاز برابر نمونه، ۱۳۴گ ۱۴–۱۵ س [ف. عبدالله ۱: ۱۱۱].

ص

صحیح الاخبار

از سروپ چند ختری Sarup Chand. تاریخ عمومی هند است، نگاشتهٔ ۱۲۰۹ق.

48517 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۴۳/۲ Or: (گ ۱۴۲-۱۵۷) [ریو ۳: ۱۰۲۱].

صفای آینه = مرآت الحقایق

حافظ محمدحسین.

ضوابط آصف جاهی

48518 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ف ۳۰: تاریخ ونشانی دیگر یاد نشده، ۷۶ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۵۲].

ط

طبقات اکبرشاهی = طبقات اکبری

از نظام‌الدین احمد فرزند محمدمقیم، که خود را از نوادگان خواجه عبدالله انصاری میدانسته است، درگذشته در ۱۰۰۳. بنام اکبر پادشاه (۹۶۳–۱۰۱۴)، در یك مقدمه و نه طبقه و یك خاتمه، از غزنویان تا سال ۱۰۰۲ را گزارش کرده است. در سه جلد سالهای ۱۹۲۷، ۱۹۳۱، ۱۹۳۵ م در ۳۵۲، ۵۲۰، ۴۵۶ ص چاپ شده است. **آغاز ج ۱:** سپاس رفعت اساس پادشاه حقیقی راسزد.

مقدمه در غزنویان ازسبکتکین وسال ۳۶۷ تا ۵۸۲. طبقهٔ یکم پادشاهان دهلی ازمعزالدین غوری ۵۷۴ تا ۱۰۰۲، سی وشش تن. دوم پادشاهان دکن از ۷۴۸ تا ۱۰۰۲، سی وشش تن. سوم، گجرات از ۷۹۳ تا ۹۸۰، شانزده تن. چهارم پنجم بنگال از ۷۴۱ تا ۹۰۹ بیست ویك تن. ششم جونپور از ۷۸۴ تا ۸۸۱، پنج تن. هفتم فرمانروایان کشمیر از ۷۴۷ تا ۹۹۵. هشتم سند از ۸۶ تا ۱۰۰۱. نهم ملتان از ۸۴۷ تا ۹۳۲.

خاتمهٔ جلد دوم طبقات اکبری درسه بخش است: ۱ ـ ذکر امرای عالیمقدار هندوستان ۲ـ دانشمندان روزگار اکبر پادشاه از آنان که در هند بوده‌اند و یا بدنجا آمده‌اند ۳ـ سرایندگان روزگار او.

بنگرید: ف. مشار: ۱۰۸۸ ـ۱ـ مؤلفین مشار ۱: ۴۹۷ ـ ریو ۱: ۲۲۰ ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۶۶۸.

48519 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۲۷۴ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۶م**، ۴۴۷گ ۲۱س [ریو ۳: ۹۰۶]

48520 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۰۹ و ۲۶۲۰۸ Add: نستعلیق محمدحسین فرزند

علی داروغهٔ کهکر ساکن تته، ذیحجهٔ ۱۰۴۹ (۱۶۴۰م)، ۱۰ و ۳۲۱ و ۳۱۰ گ [ریو ۱: ۲۲۱].

48521 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۳۷۴/۱۳۲۳: شیخ فرید که‌در دهلی میزیسته، ۱۰ صفر ۱۰۵۰ (۱۶۴۰م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۴۳].

48522 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب APel،10A ۵۱ (۷۷ف): شکسته‌آمیز قراباغ ۲۰ ج ۲/ ۱۰۸۶، ۴۱۵ گ ۱۸ س [ف. عبدالله ۱: ۵۲].

48523 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۳۲۱ تاریخ (۲۳۸ف): شکستهٔ خوب سدهٔ ۱۱ آغاز برابر نمونه، ۴۵۹ گ ۲۱ س [ف . عبدالله ۱: ۲۷۷].

48525-24 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۳۲۰ و ۳۱۹ تاریخ (۲۳۷ و ۲۳۶ف): نستعلیق سدهٔ ۱۱، دوجلد، آغاز یکم برابر نمونه، ۲۰۶ + ۲۲۹ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف : ۲۷۵].

48526 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۶۵۴۳ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۷ م، آغاز برابر نمونه، ۴۷۳ گ ۲۱ س [ریو ۱: ۲۲۰].

48527 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۱ Or : نستعلیق سدهٔ ۱۷ م، بخشی ازآن است ، ۸۳ گ [ریو ۱: ۲۲۲].

48528 ـ هند، بانکیپور ۲۳۵: نستعلیق سدهٔ ۱۷م، آغاز برابر نمونه ، ۵۲۹ گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۷: ۱].

48529 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۶۳۰۲ Add : شکسته‌آمیز ، با تاریخ ۱۸۰۲ م در کنارهٔ آن، ۳۸ گ [ریو ۱: ۲۲۲].

48530 ـ کپنهاک ، سلطنتی ۵۶؟ : نستعلیق ۴۵ پادشاهی اورنگ زیب (۱۱۱۴-۱۵)

جلد سوم است [نسخه‌ها ۵: ۶۹۶].

48531 ـ تهران، دانشگاه ۵۳۲۲ : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۳، ۵۶۸ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۳].

48532 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۵۶۱۵ Add: نستعلیق نصیرالدین فرزند محمد منعم، سدهٔ ۱۸م، ۷۸۲ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۲۱].

48533 ـ لاهور، پنجاب پبلک لایبرـیری ۲، ۹۵۴ نظا: نستعلیق خدایار، سه‌شنبه ۱۱ رجب ۱۲۳۲، آغاز برابر نمونه، ۴۱۳ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۶۶].

48534 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۹۰۱ Or : نستعلیق ۱۸۵۴م، ۶۶۷ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۰۶].

48535 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۹۷۵۶ Or : سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

48536 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Pel،22A ۶۳۸ (۷۶ف): نستعلیق محمدحسین ۱۶ رجب ۴۰ پادشاهی...؟، آغاز برابر نمونه، ۵۰۲ گ [ف. عبدالله ۱: ۵۲].

طبقات شاهجهانی

ازمحمد صادق ، (که یاد او در «تاریخ شاهجهانی: ۴۶۰۷» گذشت). در تاریخ تیموریان هند از تیمور تا شاهجهان، در ده طبقه: طبقهٔ ۱ ـ تیمور (۷۷۱-۸۰۷) ۲ـ میرانشاه و شاهرخ (۸۰۷-۸۵۰) ۳ ـ سلطان محمد والغ بیگ (۸۵۰-۸۵۳)، ۴ـ ابوسعید (۸۵۴-۸۷۳)، ۵ـ عمرشیخ (۸۷۳-۸۹۹)، ۶ـ بابر شاه (۹۰۰-۹۳۷)، ۷ ـ همایون‌شاه (۹۳۸-۹۶۳)، ۸ ـ اکبر پادشاه (۹۶۴-۱۰۱۳)، ۹ـ جهانگیر پادشاه (۱۰۱۳-۱۰۳۷)، ۱۰ـ شاهجهان (۱۰۳۷ـ تا روزگار نگارش).

وهر طبقه را دنباله‌ای‌ست در سه باب: یکم

سرگذشت سادات و مشایخ آن طبقه، دوم دانشمندان وفرزانگان، سوم سرایندگان آن طبقه.

آغاز: آغاز سخن بسپاس وستایش خداوند بی نیاز.

بنگرید: تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۶۷۴ـ استوری ۱: ۱۱۷۱.

48537 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۳ Or: سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونه، (گ ۲ـ ۳۲۹) ۱۳ س [ریو ۳: ۱۰۰۹].

48538 ـ **آصفیه**، ۷۲۱ تاریخ: از انجام ۴ـ۵ گ افتاده، با تاریخ خرید ۱۱۵۶ در فهرست از **محمد صالح** برادر وشاگرد عنایت‌الله لاهوری دانسته شده است، آغاز برابر نمونه، ۴۱۲ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۲۲۰].

ظ

ظفرنامهٔ بهادرشاه

ناشناخته. تاریخ هند از سدهٔ دوازدهم، روزگار بهادر شاه پسر اورنگ زیب است. (بنگرید: جنگنامهٔ نعمت‌خان عالی: ۴۶۳۹).

آغاز: زیب دیباجهٔ سخن نیایش بی نیازیست که در بارگاه کبریائش.

48539 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۴،۲۳۷ ظفر: شکستهٔ ۲۸ محرم **۱۲۵۰** آغاز برابر نمونه، [منظوراحسن عباسی ۱: ۷۰۹].

ظفرنامهٔ حیدری

از سید حسین منشی آرکات، درسرگذشت حیدرخان و تیپو سلطان.

48540 ـ **آصفیه**، ۱۷۱۷ تاریخ: نوشتهٔ **۱۳۲۴** [ف. آصفیه ۴: ۱۰۲].

ظفرنامهٔ رنجیت سنگه

Z. RNJI TIS INGH

از امرنات اکبری Amar Nath. تاریخ پنجاب ومهاراجه رنجیت سنگه، نگاشتهٔ ۱۸۹۰ ـ ۱۸۹۳ سماوات (۳ ـ ۱۸۳۶ م) است. **آغاز:** نحاریر دشخوار پسند واهل تحاریر نکته پیوند.

48541 ـ **پاکستان** دانشگاه پنجاب APe11،32 ۷۳ (۱۶۱ ف): نستعلیق، بی تاریخ ۸۰ گ ۱۳ س [ف. عبدالله ۱: ۱۱۰].

ظفرنامهٔ عالمگیری = واقعات عالمگیری

از عنایت‌الله خان میرسامان شاهی، در گذشتهٔ ۱۱۳۸ (۱۷۲۵م).

48542 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۸۱۷/۱۷۹۷: نوشتهٔ ۱۹۳۱ مکرمی (**۱۸۷۴**م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۳].

ظفرنامهٔ عالمگیری = اورنگ‌نامه = واقعات عالمگیری

تاریخ پنج سالهٔ یکم پادشاهی عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸ق) است.

بدون دیباجه و نگارنده از خود نام نبرده است، ودر فهرستها باستناد یادداشتهایی که بر نسخه‌ها شده ازمیرعسکر عاقلخان (که یاداوودر «ساقینامه ۲۸۷۸» گذشت) وسیدمیرخان شاهی دانسته‌شده‌است.

بنگرید: ریو ۱: ۲۶۵.

48543 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe11،17 ۴۶۲(۱۳۳ف): نیم شکسته ۲۳ صفر **۱۱۴۱**، **آغاز:** ابوالمظفر محیی الدین محمداورنگ‌زیب آن قطب فلک سلطنت وجهانداری. درفهرست ازآن **سیدمیرخان‌شاهی** دانسته شده است، ۶۹گ ۱۷ س [ف. عبدالله ۱: ۹۰].

48544 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۳۴ Add: شکسته آمیز ج۱/ **۱۱۹۳** (۱۱۹۴م)، **آغاز:** این قطب فلک سلطنت وجهانداری، ۷۴گ [دیو ۱: ۲۶۵].

48545 ـ **داکـــا**، دانشگـاه ۲۱۹ DU: نستعلیق ۱۲ شوال ۲۸ پادشاهی شاه‌عالم پادشاه، (**۱۲۰۱** = ۱۷۹۵م) در فهرست بنام **اورنگ نامه** است، **آغاز:** ابوالمظفر محیی الدین محمد اورنگ زیب عالمگیر پادشاه غازی آن قطب فلک سلطنت وجهانداری. درفهرست از **عاقلخان** دانسته شده است، ۵۱گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۹].

48546 ـ **هند**، بـانگیپور ۲۲۶۳: منسکه رای، ۲۹ پادشاهی شاه عالم (**۱۲۰۲**) درفهرست بنام **اورنگ نامه** و از میرعسکر **عاقلخان** دانسـته شده (۱پ ـ ۳۰پ). **آغاز:** ابوالمظفر محیی‌الدین [عبدالمقتدر، ذیل ۲: ۱۶۹].

48547 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰۰۴/۱ Egerton: با تاریخ **۱۲۳۲** (۱۸۱۷م)(گ ۴ـ۵۷) بدون دیباجه در فهرست از **عاقلخان** دانسته‌شده است [دیو ۲: ۷۹۲].

48548 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۴۸۶۴/۱۸۴۴: نوشتهٔ سروپ‌چند، **۱۲۳۴** (۱۸۱۸م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۰].

48549 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۴۲ Or: شکستـه آمیز ج ۱/ **۱۲۶۱** (۱۸۴۵م) نسخه بنام **تواریخ عالمگیری** ست، ۶۷گ ۱۹س [دیو ۳: ۹۳۶].

48550 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۶۷ Or: نستعلیق ج۱/ **۱۲۶۴** (۱۸۴۸م): بایادداشت: **اقبال نامه عرف ظفر نامه عالمگیری** تصنیف نواب **عاقلخان**، ۱۰۱ گ ۱۳ س [دیو ۳: ۹۳۶].

48551 ـ **موزهٔ بـریتانیا**، ۱۶۴۰ Or: نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۹** م، ۹۸گ ۱۱س نسخه بنام **واقعات عالمگیری** ست [دیو ۳: ۹۳۶].

48552 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۳/۲ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، (گ ۲۱۱ـ۳۳۳) [دیو ۳: ۹۰۵].

ظفر نامهٔ کانگره = شش فتح کانگره

از میرزا جلال (جلالا) طباطبایی اصفهانی نام او محمد بوده و در ۱۰۴۴ق بـه هند رفته است. گزارش فتح قلعهٔ کانگرهٔ پنجاب است بـدست سربازان شاهجهان (۱۰۲۴ـ۱۰۹۶) در ۱۰۷۲ با عنوانهای، فتح اول، فتح دوم... فتح ششم. واز هموست «شاهجهان نامه: ۴۶۶۵». **آغاز:** حضرت حکیم علی الاطلاق جل جلاله درازل آزال پیش از آنکه کارکنان.

48553 ـ **هند**، بـانگیپور ۲۱۹۸: در مجموعه نوشتهٔ **۱۱۹۵** (۹۴پ ـ ۱۵۶ ر) آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **شش فتح کوت کانگره** است [عبدالمقتدر، ذیل ۲: ۱۳۲].

48554 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ ۱۰۷ تاریخ (۲۸۱ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، بنام **شش فتح کانگره** یاد

شده است [ف. محمد اشرف: ۳۱۷].

48555 ـ موزهٔ بریتانیا، Or۱۸۴ نستعلیق نوامبر ۱۸۲۹ ـ ژانویه ۱۸۳۰م، آغاز برابر نمونه، بایادداشت: شش فتح کوت کنگره جلال طباطبایی، ۱۳۲ گ ۹ س [دیو ۱: ۲۵۸].

48556 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۸۰/۱ Or: نستعلیق، پیرامن ۱۸۵۰م، (گ۲-۱۱۴) [دیو ۳: ۹۳۳].

48557 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۸۲ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، ۱۱۲ گ ۱۱ س.

48558 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۸۱ Or: شکستهٔ آمیز، سدهٔ ۱۹م، بنام شش فتح کانگره، ۴۹ گ ۱۷ س [دیو ۳: ۹۳۲].

48559 ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۲۳۴، ۹۵۴جلا: نستعلیق شکستهٔ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، بنام ظفر نامهٔ کانگره، ۳۸ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۹۳].

48560 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب APcII,14 ۶۲(۱۲۳ف): نستعلیق، بی تاریخ، بنام شش فتح کانگره است، آغاز برابر نمونه، ۶۴ گ ۱۳ س [ف. عبدالله ۱: ۸۳].

ع

عالمگیر نامه

از حاتم خان. تاریخ دهسالهٔ آغاز پادشاهی عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸) است. **آغاز:** صدر آرایان عرصهٔ عالم غیب.

48561 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۳۳ Add: محرم ۴۷ پادشاهی عالمگیر (۱۱۱۵ق ۱۷۰۲م)، آغاز برابر نمونه، ۱۶۵ گ ۱۹ س [دیو ۱: ۲۶۸].

عالمگیر نامه

از محمد کاظم فرزند محمد امین منشی قزوینی هندی، در رویدادهای دهسالهٔ یکم پادشاهی عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸) تا بسال ۱۰۷۸ق و در ۱۸۶۸م در کلکته چاپ شده است. (بنگرید: تاریخ دهسالهٔ عالمگیری: ۴۶۱۱).

آغاز: ای داده بعقل پرتو آگاهی ـ شاهان زتو کامیاب شاهنشاهی ـ آنرا که زکاینات پرتو خوانی.

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۲۰۶ ـ ف. مشار: ۱۱۰۲ ـ مؤلفین مشار ۴: ۹ ـ ایضاح المکنون ۲: ۹۱.

48562 ـ تهران، ادبیات ۴۹ب: نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه، ۶۳۳ گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱: ۳۵۳].

48563 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۷۰۱/۲ Add: پیرامن (۱۱۲۹ه‍ ۱۷۱۷م) (گ ۹۲-۱۲۶) بخشی از آن است [دیو ۲: ۸۲۳].

48564 ـ آحیدرباد، موزهٔ سالارجنگ ۳۳۱ تاریخ (۲۹۹ف): شکسته نستعلیق ۳ ج ۲/ ۱۱۴۰ (۱۷۲۸م)، آغاز برابر نمونه، درفهرست نام نگارنده برده نشده است، ۳۶۶ گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف: ۳۳۴].

48565 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۲۹ Add: نستعلیق محمد فاضل ع ۲/ ۱۱۵۰ (۱۷۳۷م) در تته، آغاز برابر نمونه، ۲۱۲ گ ۲۰ س [دیو ۱: ۲۶۶].

48566 ـ اصفهان، عمومی ۱۱۳۴۸: شکسته نستعلیق ۲۵ محرم ۱۱۵۶، ۸۰۶ ص

۱۶س[ف.دکتر مقصود۱:۱۲۴].

48567ـ**حیدر آباد**،موزهٔ سالارجنگ ۳۳۲ تاریخ (۳۰۰ف):شکستهٔ ۴ذیحجهٔ **۱۱۷۷** (۱۷۶۴م)، آغاز برابر نمونه، ۴۶۵ گ ۱۶ س[ف.محمد اشرف:۳۳۵].

48568 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۶۱۳ Add: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۱۸۴** (۱۷۷۸م)در عظیم آباد،۴۱۵گ ۱۹س[ریو ۱:۲۶۷].

48569ـ**حیدر آباد**،موزهٔ سالارجنگ ۳۳۳ تاریخ (۳۰۱ف): نستعلیق ۶صفر **۱۱۸۶** (۱۷۷۲م)، ۳۲۷گ ۱۷ س[ف.محمداشرف: ۳۳۵].

48570 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۳۱ Add: شکسته‌آمیز هند، سدهٔ **۱۸**م، ۵۰۱گ ۱۵س.

48571 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۶۰۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۵۲۴گ ۱۷ س

48572 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۴۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۲۹۲گ ۱۴ س [هرسه، ریو ۱:۲۶۷].

48573 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۸۵۰۶ Or:سدهٔ **۱۲**، [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

48574 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبر- یری ۲۳۶، ۹۵۴کا:شکسته از پایان سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۹۴ گ ۱۵ س[منظور احسن‌عباسی ۱: ۷۰۴].

48575 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبر- یری ۲۳۶، ۹۵۴کا(۲) :شکسته **۱۲۰۰**، آغاز افتاده، ۱۷۲گ ۱۸ س [منظور احسن عباسی ۱:۷۰۵].

48576 ـ**موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۶۵۳ Add : شکستهٔ ۱۲ پادشاهی اکبرپادشاه دوم **۱۲۳۳** (۱۸۱۸م)، ۴۴۹ گ ۱۳س[ریو۱ : ۲۶۷].

48577 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۳۹۶/۳۹۲/۱: نوشتهٔ محمدوحید الدین، ذیحجهٔ **۱۲۹۹** (۱۸۸۲م)،انتخاب ده سالهٔ ۱۰۶۸ تا ۱۰۷۸ است [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۴۴].

48578 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe II،168 ۷۵۷(۱۳۵ف): شکسته، **۱۸۸۹**س، ۱۹۱ گ ۲۴ س[ف. عبدالله ۱:۹۱].

48579ـ**هند**، بانکیپور ۵۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه ، ۴۴۱ گ ۱۷س.

48580 ـ **هند**، بانکیپور ۵۷۷:شکستهٔ سدهٔ **۱۹**م، ۳۷۳ گ ۱۷-۲۰ س [عبدالمقتدر ۷:۸۵].

48581 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۴۳۴ (۲۹۱۵ ف): بی‌تاریخ، ۳۲۶گ

48582 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۳۵ (۲۹۱۶ ف) : بی‌تاریخ ، ۴۰۶ گ [این‌دو، آکیموشکین ۱:۳۷۹].

48583 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۳۱/۲۲۲۱: تاریخ‌یادنشده. انتخاب ده‌سالهٔ ۱۰۶۸ تا ۱۰۷۸است. [ف.دکتر محمد بشیرحسین ۱:۴۴]

48584 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe II،16A ۷۳۱(۱۳۴ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۳۴۴گ ۲۱س [ف. عبدالله ۱:۹۰].

عالمگیر نامه=منتخب...

ازمحمد کاظم منشی.

آغاز : سبحان‌الله گوهر شبچراغ سخن طرفهٔ فروزندهٔ جوهری است که.

48585 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۳۰۲ تاریخ (۳۰۲ف): شکستهٔ خوب جسوانت رای، ۷ ذیقعدهٔ [ف. محمداشرف : ۳۳۶].

عالمگیرنامه

از مستعدخان، درگذشتهٔ ۱۱۳۶، واقعات چهل سالهٔ پایان روزگار عالمگیر (۱۰۶۹ - ۱۱۱۸) است.

48586 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/ ۳۳۹۶/۳۹۲ : نوشتهٔ محمد ساقی **۱۱۴۸** (۱۷۳۵)، نسخهٔ منحصر بنظر می آید [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۴۴].

عالم نمای مسعودی

تنظیم از علیمحمداصفهانی متخلص به‌طغرل گرفته‌ازهٔ جارج نامهٔ منظوم ملافیروز (م۱۲۴۲) فرزندکاوس شیروانی زردشتی (ذریعه ۵: ۲۰) که درسه دفتر وبنظم بوده وبدستورظل السلطان (مسعود) به نثردرآورده‌وازمطالبی که‌در ۵۰ کتاب دیگر درتاریخ هنددر کتابخانهٔ ظل السلطان بوده بر آن افزوده‌است[هامش پایان نسخه بخامهٔ نگارنده] **آغاز** دیباجه: الحمدلله الذی اظهر الموجودات بقدرته الشامله. **آغاز:** بیان مجملی از آغاز نوع انسان باقوال متفاوتهٔ امم مختلفه وتجدید عمارت هندوستان. باعتقادبعضی از ارباب ادیان بخلاف آراء براهمه وفرزانگان ایران.

48587 ـ اصفهان، عمومی ۱۳۷۷ : نسخ ملاعلی اصفهانی، ۵ذیقعدهٔ **۱۳۱۳**، آغاز برابرنمونه، ۱۰۲۷ ص ۱۹س. صفحهٔ یکم وانجام آن درفهرست گراورشده‌است[ف. دکتر مقصود ۱ : ۱۲۴].

عبرت ارباب بصر

تاریخ بنگال است از سقوط سرفرازخان ۱۱۵۱ق تامرگ سراج الدوله ۱۱۷۰ق. **آغاز:** ای فریفتهٔ افسون کوکبهٔ اقبال ۱۱۷۰ وای شیفتهٔ آب ورنگ جاه وجلال.

48588 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۰۴۰ Or: نستعلیق ج۱/ **۱۲۶۳** (۱۸۴۷ م)، آغاز برابر نمونه، ۳۸گ ۱۱س [ریو ۳ : ۹۶۵].

عبرت نامه

از مولوی خیرالدین محمدخان الله آبادی (که یاداودره تاریخ بنادس: ۴۶۲۷ «گذشت)، بسال ۱۲۲۱ (۱۸۰۶م)، تاریخ شاه‌عالم دوم (۱۱۷۳-۱۲۲۱) است تابسال ۱۲۰۶. دریك مقدمه و دودفتر: دفتر یکم درنیاکان شاه‌عالم وسپس به‌ترتیب سالانه‌ازیکمین سال پادشاهی تا بیست وپنجمین سال پادشاهی اوتا بسال ۱۲۰۶.

آغاز دفتر ۱: گوناگون ستایش پادشاهی را سزاست که‌درطوفان.

48589 ـ هند، بانکیپور ۵۸۸: تعلیق امیرالدین مختار، **۱۸۷۸**م، جلد۲است، **آغاز:** در این اوان میمنت اقتران که آغازسال بیست و یکم جلوس مطابق (۱۱۹۳) است .... و به سال ۲۷ پادشاهی او (۱۱۹۹) پایان می‌یابد، ۱۱۶گ

48590 ـ هند، بانکیپور ۵۹۹: تعلیق سیدنظر حسن ساکن کجهواپر کندضلع سارن، ۶ دسامبر **۱۸۸۶** م ، جلد ۳، ۲۸۱ گ ۱۳ س [هردو، عبدالمقتدر ۷ : ۹۹].

48591 ـ هند، بانکیپور ۵۸۷: تعلیق سدهٔ **۱۹**م، دفتر ۱و۲، آغازبرابر نمونه، ۲۶۷ گ ۱۷س [عبدالمقتدر ۷: ۹۶].

48592 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۳۱ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، نسخه مقدمه و دفتر یکم را دارد، ۲۲۸ گ ۱۵س [ریو ۳ : ۹۴۷].

48593 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۱۶ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، برخی ازمطالب

آن است، ۲۳۲ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۴۸].

48594 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۶۲/۳۴، Or : نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، بخشی از آن است(گ ۶۲۹-۶۴۴) [ریو ۳: ۱۰۲۶].

48595 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۹۳۲ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونه. نسخه از مقدمه و یکمین سال تا ۱۲۰۶ را دارد، ۲۴۶ گ ۲۵ س [ریو۳: ۹۴۶].

48596 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۷۲۱/۱۶۶۹: تاریخ یادنشده، انجام افتاده[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۴۴].

عبرت نامه = عبرت مقال

از میر محمد قاسم فرزند ظهور حسینی ، عبرت. از مورخان میانهٔ سدهٔ دوازدهم، تاریخ دهلی و هند پس از اورنگ‌زیب (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸م) است که در ۱۱۳۵ (عبرت نامهٔ سیدمحمد قاسم) نگاشته است. **آغاز ۱)**: حمد وسپاس بی‌منتها وشکر و ثنای لاتحصی نثار بارگاه معبود لاشریك. **آغاز ۲)**: رسمی‌ست قدیم وطریقی‌ست مستقیم که هرچه.

بنگرید: ریو۳: ۹۳۹.

48597 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۹۳۵ Or: شکسته آمیز ،سدهٔ ۱۸ م، ۱۱۲گ ۱۸ س [ریو۳: ۹۳۹].

48598 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۲۳۷ ، ۹۵۴قا-کر: باتاریخ صفر ۱۲۳۰ در دفتر، ش ۱ دفتر، ۹۹ گ ،[منظور احسن عباسی ۱: ۷۱۴].

48599 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۵۶ Or: باتاریخ ۱۲۳۰ (۱۸۱۵م) در دفتر، (گ ۴ ـ۵۷)[ریو۳: ۱۰۰۸].

48900 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۳۳ Or: نستعلیق ۱۹۰۴ س (۱۸۴۷م)، ۲۰۹ گ ۱۳س[ریو۳: ۹۴۰].

48601 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۴،۲۳۷ قا: نستعلیق بهاءالدین ۲۴ ج ۲/ ۱۲۷۰، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۷۹ گ ۱۷ س [منظور احسن عباسی ۱: ۷۱۲].

48602 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۲۳۷ ، ۹۵۴عبر: نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۳، بایادداشت : کتاب عبرت نامه من تصنیف میر قاسم عبرت دراحوال حسنعلی خان (حسینعلی خان) وعبدالله (خان)، ۸۸ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۹۷].

48603 ـ موزهٔ بریتانیا ،۱۹۳۴ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونهٔ ۲، بایادداشت: **عبرت نامهٔ** سیدمحمدقاسم، ۱۵۷ گ ۱۳ س[ریو ۳: ۹۳۹].

48604 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Pe II ۱۷۶ ۵۹۳ (۱۴۵ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۱۶گ ۱۳س [ف. عبدالله ۱: ۹۷].

عبرت نامه

از میرزا محمد فرزند معتمد خان فرزند دیانت‌خان(که یاداو در «تاریخ محمدی: ۴۱۱۷» گذشت) سوانح خوداوست ویادداشتهای تاریخی از سالهای ۱۱۱۷ تا ۱۱۳۱. اینك چند عنوان آغاز آن: وقایع سال ۱۱۱۷ ورحلت والدماجد معتمدخان، وقایع ۱۱۱۸ ورحلت عالمگیر پادشاه، جلوس پادشاهزاده محمد اعظم ... و آخرین عنوان آن: کیفیت دستگیر کردن سادات پادشاه محمدفرخ سیر را و بر آوردن شاهزاده محمد رفیع الدرجات ولد پادشاهزاده محمدرفیع الشان را بر تخت سلطنت.

آغاز: الحمدلله علی الطافه وافضاله...اما بعد چنین گوید.. که این ورقی چند است در تذکرهٔ احوال خود که بطریق روزنامه از وقت

ملازمت پادشاه ... محمداورنگ‌زیب ... تاآخر عهدپادشاه شهید مظلوم محمدفرخ سیر.

48605 ـ **هند**، بانکیپور ۶۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۱۲۰گ ۱۵س[عبدالمقتدر ۷: ۱۶۷تا۱۷۵].

عبرت نامه = لب تاریخ

در انقراض حکومت سیدو آغاز پادشاهی محمد شاه **آغاز** : بیاساقی ای لعبت سینه صاف

48606 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۰۰ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۵۷گ ۱۵س[ریو۳: ۹۴۰].

عبرت‌نامهٔ بنارس

از محمدحسین فرزند محمدعلی بهبهانی، از اوایل سدهٔ سیزدهم. درسوانح نواب وزیرعلی خان اوده. (بنگرید: خلاصهٔ تاریخ وزیر علی: ۴۶۲۲).

آغاز: حمدله. صلاة ... اما بعد، برای رحمت پیرای ذوالعقول مخفی نماند.

48607 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۹۲۵، ۲۹۷ حسین: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳**، ۷۹گ ۱۱س[منظوراحسن عباسی: ۲۳۱].

عجایب الطبقات

در بخش جغرافیا ص۳۹۷۳ گذشت.

عجایب الهند

از سداسکه متخلص به نیاز، نگارندهٔ «منتخب التواریخ».

48608 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۴۱/۴، Or: بخشی از آن است (گ ۱۹۹ ـ ۲۱۵) [ریو۳: ۱۰۳۰].

عمادالسعادات = عمادالسعادة

ازغلامعلی خان نقوی فرزند سید محمد اکمل خان طبیب خاقان شاه عالم پادشاه غازی، بروزگار سعادت علی خان، درتاریخ اوده وسرگذشت مغولان پسین هند، از برهان الملک سعادت خان معروف به میرمحمدامین پایه گذار خاندان اود درهند از۱۱۳۳ وجانشینان او تاسال ۱۲۱۶ و آمدن مارکوئیس ولزی انگلیسی وفرمانروایی انگلیسیها تا ۱۲۲۳. در۱۲۲۲(۱۸۰۷م) بدان آغاز ودرشعبان ۱۲۲۳ بانجام رسیده است، (واز این گونه است: تاریخ محتشم ۴۶۱۸).

آغاز: نغمهٔ خروش منقار عندلیبان بیاد رخسار کلی ست که رنگ و بوی گلهای بهاری.

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۳۳۱ ـ ف. مشار: ۱۱۳۴ ـ استوری ۱: ۷۰۶، ۱۳۲۸ ـ مؤلفین مشار ۴: ۷۲۸ ـ ریو ۱: ۳۰۸.

48609 ـ **بغداد**، جامعة الحکمة ۳۱۴ سرکیس: تعلیق، **۱۲۲۱** (!)، آغازافتاده، ۴۹۳ص ۱۷س[مخطوطات، یعقوب سرکیس، کورکیس عواد: ۱۸۱].

48610 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰۰۱ Egerton: نستعلیق ع۱/**۱۲۲۷**(۱۸۱۲م)، آغاز برابر نمونه، ۲۳۴گ ۱۷س[ریو ۱: ۳۰۸].

48611 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۰۴۸/۱/۴۳: نوشتهٔ ۲۳ ذیقعدهٔ **۱۲۳۵** (۱۸۲۰م) درلکهنو [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۴۵].

48612 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۳۵ تاریخ (۴۴۱ف): نوشتهٔ ۱۲ صفر **۱۲۴۴** (۱۸۲۸م)، آغازبرابر نمونه، ۱۲۶گ [ف. محمداشرف: ۵۱۶].

48613 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe11،32B ۱۳۰۳(۱۸۰ف): شکستهٔ ع۲۵

۱/۱۲۴۵، آغاز برابر نمونه، ۱۶۷ گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱:۱۳۲].

48614 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق هندی ۶ع ۱/**۱۲۵۹**، نخه بنام **عمادالسعادات** است [رؤیت].

48615 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pel 1، 32 ۴۷۲ (۱۸۱ف): شکستۀ ۷ع ۲/**۱۲۶۶**، ۲۹۰ گ [ف. عبدالله ۱:۱۲۳].

48616 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۵۸۹۰ Or: نستعلیق نوشتۀ **۱۲۷۳**، در فهرست بنام **عمادالسادات** است. [نسخه‌ها ۴:۶۵۲].

48617 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۳۰۷: نستعلیق هندی سدۀ **۱۳**، ۲۴۵ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۹۹].

48618 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۱۸۱۲ Or: شکسته‌آمیز، سدۀ **۱۹** م، ۲۰۷ گ ۱۵ س [ریو ۳:۹۶۱].

48619 ـ **حیدر آباد**، موزۀ سالار جنگ ۳۳۴ تاریخ (۴۴۰ف): شکسته نستعلیق سدۀ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۰۷ گ ۲۵-۲۷ س [ف. محمد اشرف: ۵۱۴].

48620 ـ **هند**، بانکیپور ۶۰۴: تعلیق سدۀ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، ۱۵۱ گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۷:۱۳۳].

48621 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pel 1، 32A ۱۱۰۹ (۱۸۲ف): شکسته، بی‌تاریخ، ۳۵۱ گ ۱۵ س [ف. عبدالله ۱: ۱۲۴].

48622 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۱/۱۸۴۱ Or: بخشی از آن است (گ ۵-۷۱) [ریو ۳: ۱۰۳۰].

عمل صالح = شاهجهان نامه

از محمد صالح کنبوی لاهوری، شاگرد عنایت‌الله نگارندۀ «بهار دانش»، و در گذشتۀ ۱۰۸۵ ق. رویدادهای روزگار شاهجهان پادشاه (۱۰۳۷-۱۰۶۷) است، و پس از مقدمه از زایش ودودمان او تا تیمور آغاز می‌کند، سپس سال یکم زندگی او، تاجگذاری، تا مرگش بسال ۱۰۶۷، و بسال ۱۰۷۰ (۱۶۵۹م) به انجام رسانده است. سپس رویدادها را دنبال کرده بسال ۱۰۸۰ ق رسانده است.

کتاب در سه مجلد است، و در دنبالۀ آن سرگذشت سادات و مشایخ و دانشمندان و پزشکان وسرایندگان و امیران روزگار شاهجهان آورده شده است.

بکوشش غلام یزدانی در سه جلد سالهای ۱۹۲۳ م تا ۱۹۳۹ م چاپ شده است، سپس فهرست عام آن از محمد حمیدالله و خواجه محمد احمد در ۱۹۴۶ م چاپ شده است.

آغاز: شکفته روی چمن بیان و خنده‌ریزی گلبن سخن از حمد بهار پیرای گلشن.

بنگرید: ف. مشار: ۱۱۳۵ ـ مؤلفین مشار: ۳:۵۲۷ ـ ریو ۱: ۲۶۳ ـ پیشگفتار چاپ از غلام یزدانی.

48623 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۲۶۲۲۱ Add: شکسته‌آمیز، ج ۱/ **۱۱۴۲** (۱۷۲۹م)، آغاز برابر نمونه، ۷۱۰ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۶۳].

48624 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۲۰۷۳۵ Add: نوشته پیرامن همان تاریخ، ۳۶۳ گ [ریو ۱: ۲۶۴].

48625 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۴۱/ ۳۱۴۶: نوشته پیش از **۱۱۸۶** (۱۷۷۲م).

48626 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۶۵۵۷ Add: نستعلیق ذیحجۀ **۱۱۸۶** (۱۷۷۳م)، ۵۴۶ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۶۴].

48267 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۲۳۵، ۹۵۴صا: نستعلیق شکسته سدا سکه فرزند همت سکه، ۲شوال ۲۳ عالمپادشاه = **۱۱۹۵**، آغاز برابر نمونه، ۶۳۱گ ۲۱س [منظوراحسن عباسی ۱:۶۹۱].

48628 ـ **هند**، بانکیپور ۵۶۶: نستعلیق سدۀ **۱۸ م**، بخشی از آن است از سال ۱۱ پادشاهی آغاز می‌شود، (گ ۳۱۰ – ۵۴۵) [عبدالمقتدر ۷: ۷۳].

48629 **هند**، بانکیپور ۵۶۹: جلد ۱ آغاز برابر نمونه، (گ۱–۳۸۵) ۱۹س.

48630 ـ **هند**، بانکیپور ۵۷۰: نستعلیق سدۀ **۱۸**م، جلد ۲، هر دوجلدازیک نویسنده، (گ ۳۸۶–۷۶۲) [عبدالمقتدر ۷: ۷۳].

48631 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۱۶۶۹ Or: نستعلیق سدۀ **۱۸** م، بخش پایان آن است، ۲۷۷گ ۱۹ س [ریو ۳: ۹۳۵].

48632 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۲۱۵۷ Or: نستعلیق سدۀ **۱۸**م، ۹۲۰ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۱۰۶۹].

48633 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۲/۱۰۰۴ Eegrton: با تاریخ **۱۲۳۲** (۱۸۱۷ م) گزیدۀ آنست (گ ۵۷ – ۷۰) [ریو ۲: ۷۹۳].

48634 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APell.7، ۶۰ (۱۲۹ف): نستعلیق لاهور، ۵ ذیقعدۀ **۱۲۶۲**، ۴۹۶گ ۲۳س [ف. عبدالله ۱: ۸۷].

48635 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۱۶۷۰ Or: نستعلیق، رمضان **۱۲۶۳**، ۴۴۴گ ۱۱س [ریو ۳: ۹۳۴].

36ـ48637 ـ **آصفیه**، ۶۷۱تاریخ و۶۷۲تاریخ: بی‌تاریخ، دوجلداست آغاز برابر نمونه، همه ۶۱۱گ ۱۷س [ف. آصفیه ۱: ۲۲۱].

48638 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۹۹۷/ ۵۰۰۷: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۴۵].

48639 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APell.10 ۲۳۰۳ (۱۲۷ف): شکسته. بی‌تاریخ، آغازبرابر نمونه، ۲۲۹گ ۱۹س.

48640 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPcll.20 ۱۵۶۲ (۱۲۸ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغازافتاده، ۳۱۰گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱: ۸۶].

ف

فتح بنگاله

48641 **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گرد آوری مهجور **۹۱–۱۱۹۹** [آکیموشکین ۱: ۳۶۸].

فتح پیاله

48642 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ قف ۲۳: تاریخ یاد نشده، ۱۵ص [ف. سرفراز علی: ۱۰۲].

فتح قلعهٔ غازی الدین

در بارۀ گشودن دژ غازی‌الدین درهند از سوی خان بهادر فیروزجنگ است، ازکسی که در جنگ حاضر بوده است، ونیز ناظر گشودن دژ ابوالحسن بوده است. بانثری مصنوع وشیوۀ هند، گویا در حیدر آباد نگاشته شده باشد [عبدالله انوار].

48643 ـ **تهران**، ملی ۱۲۳۷ ف.

نستعلیق سدۀ ۱۳، گویاهند. آغاز: وانجام افتاده آغوش خجل از روی اوصبح بناگوش چنان در روشنی گردیده کامل، ۷۸ گ ۱۲ س [ف. ملی ۳: ۲۹۰].

فتحنامۀ عالمگیری

ازغالب (بنگرید، عبدالله. نامه: ص ۲۹۹۹).

48644 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ قف ۲۵: تاریخ یاد نشده (ص ۱ـ۴) [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۴].

فتحیۀ عبریه (عبریه) = تاریخ آشام

از شهاب الدین طالش، احمد فرزند محمد ولی، ازسدۀ یازدهم هند، دربارۀ لشکرکشی و عملیات جنگی خانخانان میرمحمد سیداردستانی در چهار و پنجمین سال پادشاهی اورنگ زیب (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸) در سالهای ۱۰۷۲ و ۱۰۷۳ ق. در یك مقدمه ودومقاله: مقدمه دربیان توجه اعلام ظفرفرجام به تسخیر کوچ بهار و آشام. مقالۀ یکم درذکر توجه نواب پیم نراین راجۀ کوچ بهار و فتح آن زمین. مقالۀ دوم در ذکر نهضت موکب عالی به جانب آشام وفتح آن. آغاز: جنود نامعدود وحمد ملازم حضرت مالك الملك علی الاطلاقی ست که صف آرایان معرکه.

48645 ـ هند، بانکیپور ۵۷۳: اعتصام الدین فرزند شیخ تاج الدین فرزند شهاب الدین، ۲۱ ج ۲/۱۱۸۱، آغاز برابر نمونه، درمتن نام کتاب فتحیۀ عبریه است، ۸۲ گ ۱۷ س [عبدالمقتدر ۷: ۸۲].

48646 ـ موزۀ بریتانیا، ۲۳۸۸۷ Add: نستعلیق سیدعبدالنبی فرزند میرمحمود صفوی، شعبان ۱۱۸۹ (۱۷۷۵م)، درحیدرآباد، ۱۰۶ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۶۶].

48647 ـ حیدرآباد، موزۀ سالار جنگ ۶۵ تاریخ (۳۵۲ ف): سدۀ ۱۲ آغاز برابر نمونه، ۷۰ گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف: ۳۸۹].

48648 ـ هند، بانکیپور ۵۷۵ نستعلیق سدۀ ۱۸م، ۲۲۶ گ ۱۳ س [عبدالمقتدر ۷: ۸۴].

48649 ـ موزۀ بریتانیا، ۱۸۹۴ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰ م، ۲۱۸ گ ۹ س.

48650 ـ موزۀ بریتانیا، ۱۸۹۴ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، ۱۶۵ گ ۱۱ س [ریو ۳: ۹۳۶].

48651 ـ هند، بانکیپور ۵۷۴: شکسته، تاریخ یادنشده، تاریخ آغاز نگارش در نسخه ۴ رمضان و انجام ۲۰ شوال ۱۰۷۳ (با حروف) یادشده است، ۹۴ گ ۱۳ س [عبدالمقتدر ۷: ۸۴].

48652 ـ موزۀ بریتانیا، ۲۵۴۲۲ Add: شکسته آمیز میرزا سعید، ۱۰۷۲ ـ ۱۰۷۳، آغاز برابر نمونه، ۱۰۴ گ ۱۳ س [ریو ۱: ۲۶۶].

فتوحات عادلشاهی

از میرهاشم بیگ فزونی استرآبادی فرزند ملاجلال نقاش نگارندۀ «تاریخ بحیره» زنده در ۱۰۵۴. درتاریخ عادلشاهیان است تاسال ۱۰۴۴ درشش باب، بنام شاه سلطان محمد.

بنگرید: ذریعه ۳: ۵۰ (بحیرة) و ۹: ۸۳۲ (فزونی) ـ فرهنگ سخنوران: ۴۴۷ ـ استوری ۱: ۷۴۳، ۱۳۳۱.

48653 ـ تهران، دانشگاه ۵۲۸۹: نستعلیق نویسانیدۀ شمس الدین محمد موسوی ایشی، در ۱۰۸۵، ۲۶۸ گ ۱۹ س [ف دانشگاه ۱۵: ۴۱۹۴].

48654 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۷۲۵۱
Add: نستعلیق سدهٔ ۱۷م، ۴۰۵، ۴۰گ ۱۶س [ریو ۱: ۳۱۷].

48655 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۳۹۰
Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، ۱۷۵گ ۱۵س [ریو ۱: ۳۱۷].

فتوحات عالمگیری

از احسان‌الله.

48656 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۳۶۲/۵۶۸۱: تاریخ یادنشده، انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۵].

فتوحات عالمگیری

از ایسرداس Isardas از قوم ذاکـر متوطن درپتن. تاریخ ۳۴ سال آغاز پادشاهی اورنگ زیب (۱۰۶۹–۱۱۱۸ق) است تا سالهای ۱۱۰۱–۱۱۰۲ق. **آغاز:** الاف ستایش وشکر گزاری و اصناف نیایش وانکساری.

48657 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۸۸۴
Add: نستعلیق، رجب **۱۲۴۶** (۱۸۳۰م)، آغاز برابر نمونه، ۱۶۹گ ۱۱س [ریو ۱: ۲۶۹].

فتوحات عالمگیر

از شیخ رأفت (بنگرید: مآثر اقبال، ازهمو، درص ۴۶۹۰). **آغاز:** ایزدکه فتوحات جهان را قدیر ـ وازقدرت او پادشاهان عالمگیر.

48658 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۴۰/۱
Or: شکسته آمیز نستعلیق **۱۸۵۱**م، (گ ۲ ـ ۹) آغاز برابر نمونه [ریو ۳: ۱۰۳۶].

فتوحات نامهٔ صمدی

از غلام محیی‌الدین، از نیمهٔ سدهٔ دوازدهم هند. زندگی نامهٔ سیف‌الدوله عبدالصمدخان بهادر دلیرجنگ است، که در ۱۱۳۵ق نگاشته است. **آغاز:** فتوحات نامهٔ صمدی دیباجهٔ محامد نصرت طراز.

48659 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۷۰
Or: نستعلیق پیرامـون **۱۸۵۰**م. آغاز برابـر نمونه، ۹۰گ ۱۵س [ریو ۳: ۹۷۰].

48660 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B۲۴۶۷ (۳۰۱۲ف): بی‌تاریخ، (۳پ ـ ۹۵پ) [آکیموشکین ۱: ۳۹۱].

فرح بخش

از محمد فیض بخش ساکن کاکوری. تاریخ هند است دردوقسمت. بخش دوم آن دربارهٔ فیض آباداست.

دردوجلد درالله آباد ۱۸۸۸–۱۸۸۹م در ۳۱۹ + ۲۵۷ص چاپ شده است.

آغاز: بنام خدایی که با تیره خاك ـ برآمیخت این جوهروجسم پاك.

بنگرید: ف. مشارچ ۲ ج ۱ ص: ۱۱۱۲.

48661 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۰۱۵
Or: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۴۷** (۱۸۳۲م)، آغاز برابر نمونه، ۲۶۵گ ۱۷س [ریو ۱: ۳۰۹].

48662 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۹
Or: نستعلیق مارچ **۱۸۶۵**م، بخش یکم آن است، ۲۸۳گ ۱۳س [ریو ۱: ۳۱۰].

فرح بخش = تاریخ فیض بخش شیوپرشاد، درص ۴۶۱۴ گذشت.

فرمانروایان ممالك متفرقه

ناشناخته.

48663 ـ داکـا، دانشگاه ۳۴۶
DU: نستعلیق شکسته، ۲۴۴گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۷].

فهرست اسامی جهانگیرداران حیدرآباد

از مولوی چراغعلی نواب اعظم یارجنگ.

48664 ـ آصفیه، ۱۸۶ تراجم: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۱۸۲].

فهرست اسامی راجگان و سلاطین

هند

از ناشناس. که نام پادشاهان و راجگانی که در دهلی فرمانروایی کرده‌اند، از آغاز کل جگ تا بسال ۱۸۶۶ م را، نام آنان با مدت فرمانروایی، در جدولها نگاشته‌است و در آغاز یادداشت کرده است جملهٔ راجگان ۱۱۸، سلاطین ۴۸، زنان حکمران ۲ یکی از هنود و یکی از مسلمانان می‌باشند.

48665 ـ آصفیه، ۷۷۲ تاریخ: گویا سدهٔ **۱۳**، ۸ گ [ف. آصفیه ۱: ۲۲۶].

فهرست تیموریه

جانکی رام.

48666 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۵۳: تاریخ یادنشده، ۱۸۰ ص [مخطوطات سرفرازعلی: ۱۰۲].

فهرست ضوابط صوبه‌جات

هندوستان

48667 ـ آصفیه، ۱۶۵۰ تاریخ: نوشتهٔ **۱۱۷۶** [ف. آصفیه ۴: ۱۰۴].

قانون هند

48668 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۹۰: تاریخ و نشانی دیگر یادنشده، ۱۴۲ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۵۲].

ک

کارنامهٔ سادا شیو اراو باهو

48669 ـ موزهٔ بریتانیا، ۵۸۸۳ Or: تاریخ یادنشده.

48670 ـ موزهٔ بریتانیا، ۷۹۱۸ Or: [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

کلمات طیبات

از عنایت‌الله‌خان، بسال ۱۱۳۱ ق، نامه‌های اورنگ‌زیب است.

(احکامی که بواسطت او بنام پادشاهزاده و امرا صدور یافت فراهم کرده به احکام عالمگیری موسوم ساخته و شقه‌های دستخطی پادشاه نیز جمع کرده کلمات طیبات نام گذاشته، هر دو نسخه متداول است.) (بنگرید: احکام عالمگیری: ۴۵۷۲).

آغاز: الهی از قلم شکسته و زبان خسته چه آید که سپاس و ستایش جناب کبریا راشاید.

48671 ـ **هند**، بانکیپور ۲۰۱۶: تعلیق، سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۶ گ ۱۵ س [عبدالمقتدر، ذیل ۲: ۱۰].

گوالیارنامه

ازشیخ جلال حصاری.

تاریخ Gwaliyor است از آغاز تا بسال ۱۰۵۵ ق. **آغاز**: حمد صانعی خداوند شوکت که قلعهٔ زمین.

48672 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۸۵۹/۴ Add: ۳۴ سال عالمگیر (**۱۱۰۲** ق، ۱۶۹۰ م) [ریو ۲: ۸۳۸].

کیگوهرنامه

KAIGAUHARNAMAH

از دونیچند Dunichand.

در تاریخ طایفهٔ گوهر از فرمانروایان آنان تابسال ۱۱۳۷ق . **آغاز :** داویــان اخبار و حاکیان هر دیار .

48673 ـ **موزه بریتانیا** ، ۵۸۸۴ Or: نوشتهٔ **۱۱۳۷** [نسخه‌ها ۴:۶۵۲].

48674 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴۰/۱ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، (۱۲۶۶ق)، (گ۳ـ۵۲) [ریو۳ : ۱۰۱۲] .

گ

گلدستهٔ چهارچمن

از چندر بهان برهمن اکبرآبادی، تاریخ هندوستان است. نسخه گزیده‌ی خود نگارنده از «چهارچمن» اوست . استوری ۱ : ۵۷۱ .

48675 ـ **لنین گراد** ، اکامی علوم B ۱۱۵۵ (۳۵۳۶ف): بی‌تاریخ، (۵۱ پ ـ ۸۴پ) [آکیموشکین۱ : ۴۶۴].

گل رحمت

از محمد سعادت یار فرزند حافظ محمد یارخان فرزندحافظ‌رحمت‌خان، درتاریخ‌روهله ونیای‌خود ـ همان‌حافظ‌رحمت‌روهله‌است ،درچهار بخش (رنگ): یکم نژادنامهٔ حافظ رحمت، و گزارشی‌ازدودمان او.دوم گزارشی‌ازعالم‌محمد خان‌وورودحافظ‌رحمت‌به هند... سوم و چهارم کارهای‌او،سالهای۱۱۶۱-۱۱۸۸ق... **آغاز:** حمدبیحد خالقی‌راست که‌خلعت‌خلافت.

48676ـ**هند**، بانکیپور۶۰۳ : نستعلیق سدهٔ**۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۱۷۲ گ ۱۱ س [عبدالمقتدر۷ : ۱۳۱].

48677 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۵۷/۲ Or : درمجموعه(گ۳ـ۲۰)، آغاز برابر نمونه [ریو۳ : ۱۰۵۲].

گلزار آصفیه = تاریخ قطبشاهیه

خواجه غلامحسین خان معروف به خــان زمان خان دهلوی(۱۱۹۹ـ ۱۲۶۰) ، تاریخ پادشاهان حیدر آباد دکن است،در۱۲۶۸(؟) انجام رسیده ودرحیدرآباد ۱۳۰۸ ق و بمبئی ۱۸۹۱م چاپ‌شده‌است.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۲۱۵ ـ ف.مشار : ۱۳۱۰- مؤلفین مشار ۴ : ۶۷۱.

48678 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ قف ۷۵: نوشتهٔ خود نگارنده‌در **۱۲۶۰** ، ۶۲۶ص[مخطوطات، سرفرازعلی:۱۰۲].

گلزار کشمیر

از دیوان کیر پارام ـ DivanKiv paramدر گذشتهٔ ۱۸۷۶م. درتاریخ کشمیر بنام مهارجه رنبیر سنگ بهادروارابرت صاحب بهادر جو دیشل کشمتر پنجاب‌وعصمةالدین‌والدنیا ملکهٔ انگلستان‌وهندوستان. در ۱۸۵۰م درشش چمن هریکی‌درچندگلبن نگاشته است.

بنگرید: استوری۱ : ۶۸۶و۱۳۲۵.

48679 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۳۳۸ : نستعلیق هندی‌سدهٔ **۱۳** ،زرین، ۴۳۸ گ ۱۲س [ف.دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۸] .

گلشن ابراهیمی = تاریخ فرشته = نورس‌نامه

از محمد قاسم‌هندوشاه‌استرآبادی،فرشته، (زنده در۱۰۳۳)،که یاد او در«دستورالاطبا : ۵۳۴» گذشت ، بنام ناصر الدین ابــوالمظفر ابراهیم عادلشاه (۹۸۸ - ۱۰۳۷)، در تاریخ

پادشاهان هند ودانشمندان آنجا، که‌دو تحریر از آن در دست هست : یکی مؤرخ ۱۰۱۵ و دیگری بنام تاریخ نورس‌نامه مؤرخ ۱۰۱۸ و هر دو در یك مقدمه ودوازده مقاله و یك خاتمه است: **مقدمه** در کلیات احوال هندو آیین هندوان وراه یافتن اسلام بدان سرزمین. **مقالۀ یکم** در پادشاهان غزنوی لاهور، از ناصر الدین سبکتکین (م ۳۸۷) و پسرش محمود (م ۴۲۱) و مسعود (م۴۲۲) . **مقاله دوم** در پادشاهان با بری. سوم در پادشاهان دکن، در شش روضه: روضۀ ۱ - پادشاهان کلکنده و محمدآباد بیدر ۲ - عادلشاهیان بیجاپور، ۳ - نظامشاهیان احمدنگر ۴ - قطبشاهیان تلنگ ۵ - عماد الملکیان براد ۶- بریدیۀ بیدر. **چهارم** پادشاهان گجرات. **پنجم** حکام مالوه ومندو. **ششم** فاروقیه حکام ولایت خاندیس وبرهانپور . **هفتم** پادشاهان بنگال . **هشتم** سندوتته و ظهور اسلام در آن سرزمین . **نهم** پادشاهان ملتان. **دهم** پادشاهان کشمیر . **یازدهم** حکام ملیبار که بصفت اسلام متصف بوده‌اند. **دوازدهم** حالات ومقالات مشایخ هندوستان. دردو لمعه. لمعۀ ۱ - دودمان چشتیه ۲- خاندان سهروردیۀ ملتان. **خاتمه** درذکر کیفیت هندوستان.

تحریر دیگری از آن هست که در یك مقدمه و دوازده مقالت و بنام تاریخ نورس نامه وگرفته شده ازهمین کتاب است ، و من نسخه‌های این یکی را نیز همین جا یاد ویژگـی آن می‌آورم .

در بمبئی ۱۲۴۷ قوپس از آن چاپ شده است.

آغاز ۱: پیش وجود همه آیندگان ـ بیش بقای همه پایندگان . **آغاز ۲ :** حمد و ثنای قادری را که بدرر الفاظ چهرۀ عـروس معنی آراست.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۲۷۲ (تاریخ فرشته) و ۱۸: ۲۲۳ (گلشن ابراهیمی)ـ ف . مشار ۱۳۱۳ ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۷۳۱.

48682-80ـ هندوستان، رامپور، کتب خانۀ رضا: سه نسخه از آن در این کتابخانه هست، یکی از آنها نوشتۀ **۱۰۱۵** است [یادداشتهای مهدی غروی، مجلۀ وحید ۷: ۴۵-۵۰] .

48683 ـ موزۀ بریتانیا، ۱۸۸۷۵ Add: نستعلیق ذیحجۀ **۱۰۴۸** (۱۶۳۹م)، جلد ۱، ۴۶۵ گ ۲۰ س.

48684 ـ موزۀ بریتانیا، ۱۸۸۷۷ Add : نستعلیـق همان‌دست، جلد۲، ۳۵۷ گ [ریو ۱: ۲۲۶-۲۲۷] .

48685ـ حیدرآباد، موزۀ سالار جنگ ۱۱۰ تاریخ (۲۶۰ف): نستعلیق سدۀ **۱۱**، جلد دوم است واز مقالۀ دوم روضۀ دوم آغاز می‌شود تا پایان ۱۲ مقاله و خاتمه، ، آغاز برابر نمونۀ ۲، ۳۸۴ گ ۲۱ س [ف. محمداشرف: ۲۹۹]

48686ـ حیدر آباد ، موزۀ سالار جنگ ۱۱۱ تاریخ (۲۵۹ف): نستعلیق سدۀ **۱۱**، جلد دوم است واز مقالۀ سوم تا پایان برابر فهرست بالا، نام کتاب در فهرست بدو گونۀ «گلشن» و «نورس» یاد شده، ۵۰۷ گ ۲۳ س [ف. محمداشرف: ۲۹۶].

48687 ـ موزۀ بریتانیا ، ۶۵۷۲ Add : نستعلیق سدۀ **۱۷**م، در یك مقدمه ودوازده مقاله و بنام **تاریخ نورس نامه** است، ۱۶۹ گ

48688-90ـ موزۀ بریتانیا، ۴۹۴۰ تا ۴۹۴۲ Add: نستعلـیق سدۀ **۱۷** م، **تاریخ نورس** نـامه است، ۱۹۳ و۱۹۵ و ۱۷۰ گ [ریو ۱: ۲۲۷].

48691ـ حیدرآباد، موزۀ سالارجنگ ۳۷۸/۲ تاریخ (۱۹۳ف): شکستۀ خوب محمد

حسین فرزند محمد امین مشهدی، ۷ج ۱ (۸ پادشاهی فرخ سیر) = **۱۱۳۱** (۱۷۱۹م)(گ ۳۹-۵۵) **نورس نامه** است [ف،محمداشرف: ۲۱۲].

48692 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۰۸ تاریخ(۲۶۱ ف) : شکسته آمیز سدهٔ **۱۲**، جلد ۲ است(سه‌روضهٔ۱و۲و۳ازمقالهٔ سوم)۳۰۶گ ۱۹س.

48693 ـ**حیدر آباد**،موزهٔسالار جنگ ۱۱۲ تاریخ(۲۶۲ف) :شکسته‌نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**، جلد ۲ است (سه‌روضهٔ ۱و۲و۳ ازمقالهٔ‌سوم) ، ۲۷۹ گ۲۳س.

48694 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار‌ـ جنگ ۱۰۹ تاریخ(۲۶۳ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**، جلد ۲ است (دوروضهٔ۱و۲ ازمقالهٔ سوم) بدون خطبه، ۲۶۹ گ۱۷س [ف. محمداشرف:۳۰۱ ـ۳۰۲].

48695 ـ **شیراز**، ملی فارس ۶۷۴ ـ ۶۵ت (۹۵۴ ف): نوشتهٔ **۱۱۴۱** و**۱۲۱۷** در قندهار ولکهنو ، آغاز پس‌از یك بیت برابر نمونه، بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ نورس بستان کلام‌قدیم- پیش‌وجود‌دهمه. . سپس تتمهٔ تاریخ‌فرشته که‌بدستور سلطانمراد صفوی نگاشته شده‌است ، ۴۴۶ گ ۲۹س[ف. ملی‌فارس ۲ :۲۵۸].

48696 ـ**لنین گراد** ،اکادمی علوم C ۴۳۷ (۳۵۹۱ف): نوشتهٔ **۱۱۴۶** ، ۵۹۳گ درفهرست بنام **گلشن ابراهیمی** است [ف . آکیموشکین۱ :۴۷۲].

48697 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۵۵۹۸ Add: نستعلیق ،اکوست**۱۷۷۹**م، **نورس نامه** است، ۸۱۱گ۲۱س[ریو ۱ :۲۲۷].

48698 ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبر-یری ۹۵۴ فرشته (۲): نستعلیق از پایان سدهٔ **۱۲**،مقالهٔ سوم‌وچهارم از جلد ۲ بنام **گلشن ابراهیمی**است،۲۱۶گ۲۱س [منظوراحسن عباسی ۱ :۶۶۵].

48699 ـ [48701 ـ**موزهٔ بریتانیا**،۶۵۶۹ تا ۶۵۷۱ Add : نستعلیق ، سدهٔ **۱۸** م ، آغاز برابر نمونه، هرسه‌جلداست،۳۰۴و۲۹۲و۲۶۰ گ ۲۳ س[ریو ۱ :۲۲۵].

48702 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۸۷۶ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، ۳۵۰ گ ۲۲ س [ریو ۱ : ۲۲۸].

48703 ـ **پاریس** ، ملی ۶۷۴: نسخ سلطان‌علی حسینی‌موسوی‌صفوی،شوال **۱۲۱۷** درلکهنو ، در دوجلد نخستین درشهرقندوس در ۱۱۴۱ نوشته شده است [نسخه‌ها ۵ :۲۴۶]،

48704 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب Pel ۱۴A:V.۱۲ ۱۲۱۶ (۷۹ف): شکسته آمیز ۲ ذیحجهٔ **۱۲۱۷**، بنام **تاریخ فرشته** یادشده، آغـازبرابر نمونه، ۷۷۳ گ ۲۱ س [ف. عبدالله ۱ :۵۳].

48705 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۰۰۰ Egerton: نستعلیق ،رمضان۳۷ پادشاهی‌شاه عالم (**۱۲۰۹** ق/ ۱۷۹۵م)، جلد۲، ۵۲۴ گ ۲۱ س[ریو ۱ :۲۲۷].

48706 ـ **آصفیه**، ۹۹۸تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۴۷**[ف. آصفیه ۳: ۹۶].

48707 ـ **هند** ، بمبئی، انیورسیته۹، V (۱۷ف): نوشتهٔ ۲۰ذیقعدهٔ**۱۲۵۶**(۱۸۴۱م) [ف. عبدالقادر سرفراز: ۲۷].

48708 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبر-یری ۹۵۴ فرشته: نستعلیق و شکسته از آغاز سدهٔ **۱۳**، ج۱، ناقص، **گلشن ابراهیمی** است، ۴۲۴ گ ۲۱ س [منظور احسن عبـاسی ۱ : ۶۶۳].

48709 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۵۲۹، Add: نسخ، سدهٔ ۱۹م، ۱۵۵ گ ۳۲س [ریو ۱: ۲۲۸].

48710 ـ هند، بانکیپور ۲۳۳۳: تعلیق سدهٔ ۱۹، گزیدهٔ آن‌است، ازمقالت ۱۲، آغاز: به‌دانشوران کشور تحقیق و عاملان لوای توفیق (۲۰۶ر ـ ۲۳۷ پ) [عبدالمقتدر، ذیل ۲: ۲۱۹].

48711 ـ هند، بانکیپور ۵۳۸: سدهٔ ۱۹م، جلد ۱، مقصد ۱ تا ۳، آغاز برابر نمونه ۴۲۷ گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۰].

48712 ـ هند، بانکیپور ۵۳۹: سدهٔ ۱۹م، جلد ۲، از مقصد ۴ تا ۷، آغاز: از گلشن اخبار گیتی پروران و چمن آثار کشور، ۴۱۰ گ [عبدالمقتدر ۷: ۱۱].

48713 ـ تهران، مجلس ۱۰۶۳۳ فهرست نشده: جلد دوم آن است.

48714 ـ تهران، مجلس ۱۰۳۶۶ فهرست نشده: روضهٔ چهارم از جلد دوم‌است.

48715 ـ تهران، مجلس ۱۰۲۸۱ فهرست‌نشده: جلد یکم آن‌است [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

48716 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۴۳۸ (۳۵۹۲ ف): بی‌تاریخ، بنام گلشن ابراهیمی یادشده است.

48717 ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۴ قف ۲۱: تاریخ یاد نشده، ۱۱۷۶ ص [ف. سرفرازعلی: ۹۹].

48718 ـ آصفیه، ۱۰۷۴ تاریخ: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۹۶].

48719 ـ آصفیه، ۱۲۳۳ تاریخ: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۹۶].

48720 ـ داکا، دانشگاه ۸۸ HR: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، [حبیب‌الله ۱: ۱].

48721 ـ مدینه، عارف‌حکمت ۳۱۳ـ ۳۱۴: در فهرست بنام تاریخ شاهان هند آمده، باید همین کتاب باشد [نسخه‌ها ۵: ۴۷۶].

48722 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Pe I ۱۴ B ۱۹۲۶ (۸۰ف): نستعلیق، بخشی از آن است، ۷۸ گ ۱۷ س [ف. عبدالله ۱: ۵۴].

گلشن اسرار

از نیه نراین Nayah Narayan فرزند چین رای کهتری عرف سودهی. تاریخ اساطیری پهلوانی هندوستان است، درچهار باب نگاشتهٔ ۱۱۲۵ق. آغاز: سجدات نیایش به حضرت واجب‌الوجودی سزاوار.

48723 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۰۱۹ Or: نستعلیق ع ۱/۱۲۶۱ (۱۸۴۵م)، آغاز برابر نمونه، ۲۴۹ گ ۱۷ س [ریو ۳: ۹۱۷].

گلشن جنگ

از واجد علیخان نبیرهٔ نواب علیمردان خان. تاریخ جنگ راجه‌راو RaO است با نیروهای انگلیسی سالهای ۱۲۳۰ـ۱۲۳۳ق در دکن. آغاز: آنست مالک‌ملك که جان جمله جهان.

48724 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۲۵ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، آغاز برابر نمونه ۹۱ گ ۱۳س [ریو ۳: ۹۶۹].

گلشن ملوك

محمد یعقوب میرزا فرزند محمد دانیال بی‌اتالیق.

بنگرید: استوری ۱: ۳۸۵.

48725 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C۱۱۴۱ (۳۶۱۵ف): تاریخ‌یادنشده، (۲۰۶پ-۲۴۵ر) [آکیموشکین ۱: ۴۷۴].

گوالیارنامه

ازمحمدخیرالدین.

در تاریخ گوالیارها از آغاز تا سال ۱۲۰۰ق.

آغاز: سپاس و ثنا صانعی را سزاست که فصیل‌صنعت.

48726ـ موزهٔ بریتانیا، Or ۱۷۷۱/۱: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق) (گ ۲ـ۱۳۱)، آغاز برابرنمونه، [ریو ۳: ۱۰۲۸].

گوشواره آمدنی صوبجات هندوستان

فهرست‌نام‌پادشاهان مغولی‌هندونیز ایرانی وعرب‌است. **آغاز:** پادشاهان‌شاهجهان‌آباد. امیر تیمورصاحبقران.

48727 ـ حیدرآباد، موزهٔ‌سالار جنگ ۳۴۷ تاریخ (۳۵۰ف): سدهٔ **۱۳**، ۳۶ گ[ف. محمداشرف: ۳۸۷].

گوهر عالم = واقعات کشمیر.

از ابوالقاسم‌بدیع‌الدین محمداسلم‌متخلص به منعمی فرزند محمد اعظم‌کول‌مستغنی، تاریخ کشمیر است ازآغازتا روزگار نگارش، بنام‌شاه عالم دوم (۱۱۷۳ـ۱۲۲۱)، بسال۱۲۰۳، در یك مقدمه وشش طبقه ویك‌خاتمه نگاشته است: مقدمه‌در تعریف وتوصیف‌آب‌وهوا و اماکن منزهات آن کشور. طبقهٔ یکم شاهان‌که‌پیش‌از آدم ثانی‌ع وبعداز طوفان عام در آن سرزمین فرمانروابوده‌اند، وذکرپاندوان‌وغیرهم... طبقهٔ دوم ارباب حکومت اهل هنودکه‌بعدازپاندوان و قبل ازفرمانبدهان اسلام درآن‌ملك‌حکمرانی کردند. سیم‌پادشاهان‌موحدکه‌بعدازفروغ‌کوکب اسلام‌بسلطنت‌رسیدند. چهارم تسلط‌چکان‌ووقایع حکومت ایشان. پنجم پادشاهان‌چغتایی. ششم کشایان افاغنه تا زمان اختتام رساله. خاتمه‌در عجایب و غرایب خاصهٔ کشور. وازهموست: نزهةالناظرین‌که‌تاریخ عمومی‌ست‌ودر۱۱۸۴ق بانجام رسانده‌است.

آغاز: فاتحهٔ تواریخ ابداع و اختراع عالم‌سپاس بیقیاس جناب اقدس خالقی‌که.

بنگرید: استوری ۱: ۱۴۰۰. ـ تاریخ‌تذکره های فارسی ۲: ۸۰.

48728 ـ بنگال، ایشیاتك ۶۸۱: نوشتهٔ **۱۱۵۰** [تاریخ تذکره‌ها ۲: ۸۰].

48729 ـ موزهٔ‌بریتانیا، Or ۱۹۷۷/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، (گ۲ـ۳۹)، آغاز برابرنمونه، بنام گوهرعالم‌تحفةللشاه‌عالم‌است [ریو۳: ۹۵۶].

48730 ـ حیدرآباد، موزهٔ‌سالارجنگ ۴۶۳تاریخ (۴۳۶ف): نستعلق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه، ۲۸۰گ ۱۵س [ف. محمداشرف ۵۰۴].

ل

لب‌التواریخ

از جی کیشن داس Jai Kishan Das تاریخ عمومی‌هنداست. **آغاز:** چون‌ادای

حمدوسپاس نعمای حضرت صمدیت.

48731 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Pe۱۲۵ ۴۵۵ (۸۲ف): نوشتهٔ **۱۲۷۷** (گ ۴۴۸-۴۰۳)، بخشی از آن است در بارهٔ مرگ اورنگ زیب[ف. عبدالله ۱: ۵۶].

لب التواریخ

تاریخ کشمیر است از آغاز تا سال ۱۲۶۲ ق.

آغاز: بعد از حمد وسپاس بیقیاس مر آفریدگار جن و ناس.

48732 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۳۳ Or: نستعلیق پیرامن **۱۲۶۳** (۱۸۴۷ م)، جلد ۲، آغاز برابر نمونه، ۱۲۳ گ ۱۳ س[ریو ۳: ۹۵۷].

لب التواریخ هند

= تاریخ لب لباب هند

از رای بندرابن Rai Bindraban

فرزند رای بهاراامال Rai Bihara Mal

در تاریخ هندوستان گرفته شده از «تاریخ فرشته» وکشورگشائیهای پادشاهان هند تا روزگار ۳۸ پادشاهی عالمگیر سال (۱۱۰۱) است، در ده فصل وشش شعبه، بدینگونه: فصل یکم در پادشاهان دهلی، دوم فرمانروایان دکن، واین یکی در شش شعبه: ۱ - در بهمنیان ۲ - عادلشاهیان ۳ - نظامشاهیان ۴ - قطبشاهیان ۵- عمادشاهیان ۶- بریدشاهیان. فصل سوم پادشاهان گجرات، چهارم مالوه ومندو، پنجم فاروقیان برهانپور ششم پادشاهان بنگال، هفتم پادشاهان شرقی جونپور، هشتم امیران سند، نهم امیران ملتان، دهم شاهان کشمیر.

آغاز: پادشاهی بی‌زوال مر خدای راست... مر او را رسد کبریا و منی.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۸۵.

48733 ـ آصفیه، ۱۰۶۷ تاریخ: نوشتهٔ **۱۰۱۹** [ف. آصفیه ۳: ۱۰۸].

48734 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۵۱ Add: نستعلیق، سدهٔ **۱۷**م، ۲۱۰ گ ۱۵ س.

48735 ـ تهران، دانشگاه ۵۳۴۷: نستعلیق هندی سید محمد در نارا این کهبرهٔ سرکار کولاس حیدرآباد، روزگار عالمگیر، چهارشنبه ۲۱ ذیحجهٔ **۱۱۰۵** سال ۳۹ جلوس والا، جزء یکم است. در دیباچه بنام لب التواریخ هند ودر پایان بنام تاریخ لب لباب هند است، ۱۷۳ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۱۲].

48736 ـ آصفیه، ۱۰۶۷ تاریخ: نوشتهٔ **۱۱۰۷** در مضافات صوبهٔ حیدرآباد، آغاز برابر نمونه، ۱۷۱ گ ۱۴ س[ف. آصفیه ۱: ۲۲۷].

48737 ـ موزهٔ بریتانیا، ۶۵۹۶ Add: نستعلیق ج ۱/، **۱۱۱۹** (۱۷۰۷ م) در حیدرآباد (یکمین سال پادشاهی عالمگیر) ۲۵۸ گ ۱۵ س[ریو ۱: ۲۲۹].

48738 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۳۵۲ تاریخ (۳۰۳ف): شکسته نستعلیق ابراهیم بیگ رجب (۵ پادشاهی محمد شاه) **۱۱۳۵** (۱۷۲۳ م)، آغاز برابر نمونه، ۳۰۶ گ ۱۳ س[ف. محمداشرف: ۳۳۷].

48739 ـ کپنهاک، سلطنتی: نستعلیق **۱۱۴۴** [نسخه‌ها ۵: ۶۹۵].

48740 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۵۷۸۶ Add: نستعلیق، **۱۱۴۹** (۱۷۳۷م)، ۱۷۲ گ ۲۰ س[ریو ۱: ۲۲۹].

48741 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Pe۱۴۰ ۸۸۱ (۸۱ف): شکستهٔ ۲۰ صفر **۱۱۵۱**، **آغاز:** در ذکر سلاطین دکن مشتمل بر شش شعبه دکن، ۵۷ گ [ف. عبدالله ۱: ۵۴].

48742 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۱۷
Or: شکسته آمیز رجب **۱۱۹۶** (۱۷۸۲م)، ۱۶۵گ ۱۵ س[ریو۳: ۹۰۷].

48743 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۶۱۸
Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۲۳۱گ ۱۵ س [ریو ۱:۲۲۹].

48744 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۲۳
Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، گزیده‌ای‌ست از آن، ۲۰گ ۱۳ س[ریو۳: ۹۰۷].

48745 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۷۳/۲
Or : بندی از آن است از پیرامن **۱۸۵۰**م، (گ ۲-۱۴)[ریو۳: ۹۶۵].

48746 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۵۲
Add : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۲۳۱گ ۱۴ س [ریو۱:۲۲۹].

48747 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۵۱ تاریخ(۳۰۴ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۷۲گ ۱۳ س[ف. محمد اشرف: ۳۳۹].

48748 ـ **داکا**، دانشگاه(۴۱۷a)
DU: نستعلیق، ۱۳۲گ[ف. عبدالله ۱:۲].

لب‌لباب دکن

ناشناخته، نگاشته بروزگار نواب افضل الدوله بهادر والی دکن.

48749 ـ **آصفیه**، ۱۸۶۷ تاریخ: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه۴: ۱۰۴].

لشکرکشیهای ایران به هند

دربخش تاریخ ایران گذشت.

لطایف الاخبار = تاریخ قندهار

از بدیع الزمان رشیدخان عالمگیری تونی و یا شاهزاده داراشکوه، درتاریخ قندهار و شاهجهان وشاه‌عباس، وگزارش کوششهای بیهودهٔ شاهجهان پادشاه (۱۰۳۷-۱۰۶۷) برای دست یابی بر قندهار از ۱۰۵۶ تا ۱۰۶۳. دریك آغاز و یك نمایش ویك انجام بروزگار همان شاهجهان نگاشته شده است، ودردیباجه ازسال ۱۰۵۶ یادشده است. **آغاز:** حمدبیحدی که ابواب فتح را بروی پادشاهان گشادمر خدایی راسزاست که اخبار لطایف کمالش هر گوشی شنیده.

48750 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۳۲۷
Or : مؤرخ **۱۰۹۱**، همراه باجلد آخر روضة الصفا، از آن **داراشکوه** دانسته شده است [نسخه‌ها ۴: ۶۵۰].

48751 ـ **هند**، بانکیپور ۵۶۷: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابر نمونه، در نسخه نام نگارنده نیامده ولی در فهرست باحتمال ازرشید خان دانسته شده است، ۱۷۶گ ۲۰س[عبدالمقتدر ۷:۷۵].

48752 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۰۸۹
Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، از آن **داراشکوه** دانسته شده است، ۲۳۴ گ ۱۳ س [ریو ۱:۲۶۴].

48753 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۸۹۰۷
Add: نستعلیق محرم **۱۲۱۷** (۱۸۰۲ م)، ۱۲۵ گ ۲۱س[ریو ۱:۲۶۵].

48754 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۳
Or: شکستهٔ ج۲/ **۱۲۳۴** (۱۸۱۹م)، ۱۱۹ گ ۲۱ س[ریو ۱: ۲۶۵].

48755 ـ **تهران**، مجلس ۳۱۴۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در پایان آن آمده : به‌تاریخ ۲ ذیقعدهٔ ۱۱۳۵ ق تمام‌شد. ۳۷۶ ص ۱۷س. از کتابهای ملك الشعرا بهار بوده‌است [ف. مجلس ۱۰: ۷۱۱].

48756 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۸۳ د: تاریخ یاد نشده، ۱۸۶گ[آکیمو

شکین ۱: ۴۷۶].

48757 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۲۵: نوشتهٔ علی نقی، تاریخ یادنشده، ۲۵۰ ص [ف. سرفرازعلی: ۹۹].

لطایف السعادت

ازسید انشاءالله متخلص به انشا فرزند میر ماشاءالله جعفری حسینی نجفی. لطایف و شوخی‌های نواب سعادت علیخان اوده (۱۲۱۲ ـ ۱۲۲۹ق) است. **آغاز:** محمدت بیـرون از احاطهٔ قیاس شایستهٔ لطیفی.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۶۶ (انشا مرشد آبادی).

48758 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۰۲۱ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، آغاز برابر نمونه، ۱۶ گ ۱۳ س [دیو ۳: ۹۶۱].

م

مآثر آصفی

از لچهمی نراین متخلص بشفیق اورنگ آبادی (که یادآوردهٔ بساط الغنایم: ۴۵۸۸ «گذشت.) درتاریخ خاندان آصفجاه از پادشاهان دکن، تا روزگار نگارش، در دوجلد، بسال ۱۲۰۰ (۱۷۸۶م) نگاشته است. **آغاز:** جواهر محامد نذر مالک الملکی که شاهان ذوی الاقتدار برسریر سلطنت نشاند.

59ـ48760 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۳۵۵ و۴۵۴ تاریخ (۳۸۴ و۳۸۳ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، دوجلد آن است، آغاز یکم برابر نمونه، ۱۵۴ + ۲۳۳ گ [ف. محمد اشرف: ۴۳۲].

مآثر اقبال

از رافت، ازروزگار عالمگیر (۱۰۶۹ـ ۱۱۱۸)، تاریخ هند بروزگار همان شاه است.

48761 ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۲۳۶ ، ۹۵۴ ۰ را: شکسته ازپایان سدهٔ ۱۲، آغاز افتاده. ۷۶ گ ۱۸ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۹۸].

مآثر الامرا

از شاه نوازش خان، میر عبدالـرزاق، صمصام الدوله (جنگ) خوافی اورنگ آبادی (۱۱۱۱ق ۱۱۷۱ق)، بروزگاری که در حال انزوا در اورنگ آباد می‌زیسته، در تـاریخ پادشاهان تیموری هند و امیران ایشان و دانشمندان وسادات نگاشته است.

نگارنده در سالهای ۱۱۵۰ تـا ۱۱۷۱ بدان می‌پرداخته و کشته شده است و میرغلامعلی آزاد بلگرامی سرگذشت چهارتن ازامیران را برآن افزوده و شمارهٔ آنان را به ۲۹۰ رسانده است، وخطبهٔ آنرا که ناتمام مانده بود بانجام رسانده و دیباجه‌ای برای آن نگاشته است.

سپس فرزند نگارنده میر عبدالحی صمصام الملک متخلص بصارم بسفارش پدرتا بسال ۱۱۹۴ ق بدان پرداخته وشمارهٔ کسان را به ۷۳۰ تن افزایش داده است.

درسه جلد ۸۳۵ + ۸۸۲ + ۹۸۲ ص در ۱۳۰۹ق چاپ شده است.

آغاز ۱): حمد شاهنشاهی که اورنگ نشینان سلطنت را رتبهٔ والای جهانبانی... اما بعد معروض می‌دارد فقیر عبدالرزاق. **آغاز ۲)**: ستایش بیکران و نیایش بی‌اندازه مالک الملکی

راسزدکه.

بنگرید: ایضاح المکنون۲: ۴۱۸-مؤلفین مشار ۳ : ۳۹۹- تاریخ تذکره‌های فارسی۲ : ۷۴۳.

48763-62-موزهٔ بریتانیا، ۶۵۶۶ و Add۶۵۶۵: شکسته آمیز ۱۱۹۶ (۱۷۸۲م) ۲ جلد، ۳۵۴ و ۳۱۱ گ ۲۰ س [ریو ۱ : ۳۳۹].

48765-64-موزهٔ بریتانیا، ۶۵۶۷ و Add ۶۵۶۸ : شکسته آمیز سیدمحمدحسینی محرم ۱۱۹۶ (۱۷۸۲ م) ، ۲ جلد ، ۲۹۴ و ۲۹۷ گ.

48766 - موزهٔ بریتانیا ۲۶۲۴۸ Add: شکسته‌آمیز محمدرضا حسینی‌مشهدی، صفر ۱۱۹۶(۱۷۸۳م)، دریك جلد، ۵۰۹ گ، ۲۳ س [ریو ۱: ۳۴۱].

48767 - حیدرآباد، موزهٔسالار جنگ Ta۳۵۹ (۵۱۵ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۵۰گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف ۲: ۷۲].

48768 - حیدرآباد، موزهٔسالار جنگ Ta ۳۵۸ (۵۱۸ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونهٔ ۲. ۳۵۵گ ۱۹ س[ف. محمد اشرف ۲: ۷۳].

48769 - موزهٔ بریتانیا، ۲۱۴۷۰ Add : نستعلیق سدهٔ۱۸م، دریك جلد، ۵۱۷گ ۲۵ س.

48770 - موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۴۶ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸م، جلد۱، ۲۴۲گ.

48771 - موزهٔ بریتانیا ، ۲۶۲۴۷ Add: نستعلیق سدهٔ۱۸م، جلد۲، ۲۴۷ گ [ریو۱ : ۳۴۲] فیلم دوشمارهٔ پشین در دانشگاه ش۱۲۶۷ هست[فیلمها: ۱۷۷].

48772 - موزهٔ بریتانیا، ۱۷۵۹/۶، Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰ م (۱۲۶۶ ق)، بخشی از آن است، (گ ۲۶۰-۳۰۳) [ریو ۳ : ۱۰۲۲].

48773 - پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴قف۵۷: نوشتهٔ محمد غیاث الدین، ۱۲۸۰ ، ۷۰۲ص [سرفرازعلی: ۱۰۲].

48775-74-حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۳۵۶و۳۵۷ (۵۱۷-۵۱۶ف): نستعلیق، محمد پیران، ۱۷ع۱/ ۱۲۹۶ (۱۸۷۹م)، آغاز برابر نمونهٔ ۲، دردوجلد، ۴۳۱ + ۳۸۵ گ[ف. محمد اشرف ۲: ۷۳].

48776 -هند، بانکیپور۶۵۵: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، ۳۰۱ گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۸ : ۱۱].

48777-هند، بانکیپور۶۵۶: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، جلد ۱ ، با دیباجه‌ای درسرگذشت او ازغلامعلی آزاد بلگرامی، درآن آمده: پیش ازآنکه نگارنده از ترتیب اوراق فارغ شوددر گذشته است ومن آنها رامرتب کرده‌وسرگذشت اورا بدانهاافزوده‌ام، ۲۰۷ گ ۲۷س.

48778-هند، بانکیپور ۶۵۷ : نسخ سدهٔ ۱۹م، جلد ۲ ، ۲۰۸گ [عبدالمقتدر ۸ : ۱۵].

48780-79-موزهٔ بریتانیا، ۱۶۶۱ و ۱۶۶۰ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، جلد۱ و۲، ۴۵۲و۴۲۷ گ [ریو ۳: ۹۷۲].

48781-حیدرآباد، موزهٔسالار جنگ Ta ۳۶۰ (۵۱۹ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۳۲۵گ ۲۳ س .

48782 - حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ Ta۳۶۱ (۵۲۰ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، جلد یکم . آغاز افتاده، ۲۹۷ گ ۲۱س [ف.

محمداشرف ۲: ۷۴].

48783 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق‌ف۵۶: تاریخ یادنشده، ۶۸۷ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۲: ۱۰۲].

48785-84 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ رضا: دو نسخه، از آن‌در این کتابخانه‌هست [مجلهٔ وحید یادداشتهای مهدی غروی ۷: ۴۵ـ۵۱].

مآثر جهانگیری = تاریخ ...

ازکامکار حسینی، از وابستگان جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ـ۱۰۳۷ق) ودرتاریخ اوازآغاز زندگی، تاجگذاری، سال یکم، سال دوم، سال سوم... تاسال بیست‌ودوم. خاتمه. دربارهٔ نام آن گوید: این نامه که برصحیفه‌ها شد عنوان ـ گیرندازو بهره اهالی‌زمان ـ چون یافت مآثر جهانگیری نام ـ تاریخ مآثر جهانگیری دان.

آغاز: جهان‌جهان نیایش‌پادشاهی‌حقیقی راکه‌انتظام‌ونظام بنی آدم بدستیاری‌عقل.

48786 ـ **هند**، بانکیپور ۵۶۳: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه، ۲۱۹گ۱۵س [عبدالمقتدر ۷: ۶۳].

48787 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۱ Or: نستعلیق میرزا محمد فرزندرستم‌مخاطب به‌معتمد خان‌بدخشی، ع۱۶/ **۱۱۴۸** (۱۷۳۵م)، ۲۱۹ گ ۱۹س [ریو ۱: ۲۵۷].

48788 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۲۰ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۶۷ گ ۲۰س [ریو ۱: ۲۵۷].

مآثر رحیمی

از عبدالباقی نهاوندی، متخلص به باقی، فرزند آقابابای مدرکی‌چولکی وزیر همدان درگذشتهٔ ۱۰۰۰ق، و برادر آقا خضرا حاکم کاشان کشتهٔ ۱۰۱۶ ق. خود نیز روزگاری کار دیوانی در همدان داشته وسپس بکاشان واز آنجا به‌هند نزد عبدالرحیم خان رفته ودر ۱۰۴۲ درگذشته است. واین تذکره‌را بنام همان خان خانان در ۱۰۲۵ق، دریك مقدمه وچهارفصل‌و يك خاتمه بانجام‌رسانده‌است:

مقدمه درحسب‌ونسب‌همان خانخانان. فصل ۱ ـ در تاریخ‌محمد بیرم‌خان‌وپادشاهان‌غزنوی وجز آنهاتاروزگارجهانگیر (۱۰۱۴ـ۱۰۳۷) وبرخی از پادشاهان بنگال وجونپور و مالوو کشمیر وملتان ۲ ـ سرگذشت همان‌خانخانان وپادشاهان‌گجرات وسندودکن‌وخاندیس ۳ـ در مآثر وآثار خانخانان ۴ـ فرزندان او. خاتمه درسرگذشت دانشمندان وسرایندگان‌وسپاهیان ومستعدان دودمان خانخانان، در سه‌قسم.

یکم دانشمندان وفضلا ۳۱ تن. دوم فصحا وسرایندگان ۶۰۶تن. سوم سپاهیان‌ومستعدان وهنرمندان اصناف ۴۸تن.

بکوشش محمد هدایت حسین درکلکته در سالهای ۱۹۲۴-۱۹۳۱م چاپ‌شده‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۴ و۱۹: ۴ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۷۴۶ـ فرهنگ سخنوران ۷۸ (باقی) ـ ف. مشار: ۱۳۵۱.

48789 ـ **هند**، بانکیپور ۷۲۲: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، آغازچندسطری افتاده، ۲۵۸گ۳۵ س [عبدالمقتدر ۸: ۱۶۳].

مآثر عالمگیری

از محمد ساقی، مستعدخان، در گذشتهٔ ۱۱۳۶، تاریخ هند بروزگارعالمگیراورنگ زیب (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸) است، که در (= باب مآثر از آن عالمگیر) نگاشته‌است.

آغاز ۱: انتخاب صحائف ایجادانس و جان. **آغاز ۲**: لله‌الحمدفی‌الاول‌والآخر. خامه

به پیرایش حمد جهان آفرین.

بنگرید: استوری ۱: ۵۹۲، ۱۳۱۸.

48790- **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۴،۰۲۳۶ مستعد: گویا بخامهٔ نگارنده، ۳۸۰ گ ۱۴ س [منظور احسن عباسی ۱: ۷۰۶].

48791- **تهران**، دانشگاه ۲/ ۲۵۵۵: نستعلیق محرم **۱۱۵۴**، **آغاز:** جبهه اندایی بر آستان سپاس آرایی و جبین سایی بر زمین نیایش **انجام:** پنجاه سال و دو ماه و هفت یوم، تمت واقعات عالمگیری تصنیف . . . [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۴۸].

48792- **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۰۵ Or: شکسته آمیز ۱۶ پادشاهی شاه عالم (= **۱۱۸۸** ق ۱۷۷۴ م)، ۳۱۰ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۳۶].

48793- **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۴۹۵ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۲۹۳ گ ۱۵ س.

48794- **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۳۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۴۳۳ گ ۱۴ س.

48795- **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۵۸ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۲۲۳ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۷۰-۲۷۱].

48796- **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۳۶ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ۳۴۵ گ ۱۴ س [ریو ۳: ۹۳۶].

48797- **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۶۲ تاریخ (۳۱۰ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** و **۲**، ۳۴۱ گ ۱۴ س [ف. محمد اشرف: ۳۱۴].

48798- **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۶۳ تاریخ (۳۱۱ ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، هر دو جلد است، ۲۱۵+۲۱۳ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۳۴۵].

48799- **کپنهاك**، سلطنتی: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۶۹۶].

48800- **هند**، بانکیپور ۵۷۸: تعلیق معظم علی، دوشنبه ع ۱/ **۱۲۰۲**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، تاریخ چهل سالهٔ آغاز پادشاهی عالمگیر است، ۲۹۴ گ ۱۵ س [عبدالمقتدر ۷: ۸۶].

48801- **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۳۵ Or: شکسته آمیز ع ۲/ **۱۲۲۱** (۱۸۰۶ م)، ۳۰۱ گ ۱۷ س [ریو ۳: ۹۳۶].

48802- **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۵۱ Or: نستعلیق، سدهٔ **۱۹** م، ۳۸۲ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۳۷].

48803- **داکا**، دانشگاه ۳۱۸ DU: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونهٔ **۱** و **۲**، ۲۵۲ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۸].

مآثر محمودشاهی = ذیل...

ذیل «مآثر محمودشاهی» عبدالکریم فرزند محمد نیم‌دهی‌ست، از نگارندهٔ ناشناخته. تاریخ گجرات است، در دو مقالت: ۱- در صادرات افعال و واقعات احوال حضرت خلافت پناهی ۲- در احوال معاصران آن حضرت، گویا در ۹۳۰ ق نگاشته شده باشد.

آغاز: بنام شهنشاه ملك قدم- که ملکش نیابد زوال و عدم ... حمدی که نصب آن به **مآثر محمودشاهی** ملك وجود تواند بود.

بنگرید: استواری ۱: ۷۲۵.

48804- **مدینه**، عارف حکمت ۲/ ۵۳۹ تاریخ نوشتهٔ چهارشنبه ۵ شوال **۹۸۶**، (ص ۴۸۷-۶۴۸)، بدنبال «تاریخ ظفرشاهی» (ص ۴۶۲۰) . نسخه

روزگاری درهند بوده [نسخه‌ها ۵: ۵۶۶].

مآثر نظامی

ازمنسادام.

48805 ـ **آصفیه**، ۱۷۴۹ تاریخ: تایپ **۱۳۴۵** [ف. آصفیه ۴: ۱۰۴].

مائدة‌الفواید

از غلام مخدوم معلم مدرسه در هوگلی. گزارش عبارات «وقایع نعمت خـان عـالی» (بنگرید: ۴۶۵۷) است، که برای لرداوکلند Aukland (۱۸۳۶ ـ ۱۸۴۲ م) نگـاشته است. **آغاز:** حمدبیحدوثنای‌بیعد مرکریمی را سزد که‌خوان‌نعمت.

48806 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APe11،21 ۷۰(۱۳۹ف): نستعلیق، ۲۹ ذیحجهٔ **۱۲۳۶**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۲گ ۱۹س [ف. عبدالله ۱: ۹۳].

ماه نامه = تاریخ دل‌افروز

غلامحسین، در ص ۴۶۰۴ گذشت.

مجالس السلاطین

محمدشریف‌النحفی (همین).

تاریخ کوتاه پادشاهان دهلی و دکن تـا شاهجهان(۱۰۳۷ـ۱۰۶۷ق)است‌نامبوب‌وآغاز می‌شود با عنوان‌غزنویان،غوریان،جلال‌الدین فیروزشاه خلجی،غیاث‌الدین تغلق شاه، خضر خانشاه، بهلول، بابر... **آغاز:** حمدبیحد و ثنای بیعدمرواجب الوجودی‌را.

48807 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۰۳ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، آغازبرابر نمونه، ۱۳۲گ ۹س [ریو ۳: ۹۰۶].

مجمل احوال سلاطین قطبشاهیه

گفتار کوتاهی‌ست در تاریخ دکن‌از سال ۸۹۱(۱۴۸۶م)وپادشاهان‌قطبشاهی. **آغاز:** ملك سلطان قلی مشهور بـه براملك اول سازطین قطبشاهیه بن امیراویس‌قلی.

48808 ـ **حیدرآباد**، موزهٔسالارجنگ ۳۷۹تاریخ (۴۵۱ف): نستعلیق سدهٔ**۱۳**، (گ ۱ـ۹)[ف.محمداشرف: ۵۳۹].

مجمع التواریخ = مجـمـوع التواریخ

پاندیت بیربال Pandit Bir Bal Kachir تاریخ‌کشمیراست ازآغازتاروزگار نگارش، ۱۲۵۱ ق (۱۸۳۵م).

دراستوری ۱: ۶۸۵ بنام«مجمع‌التواریخ» آمده‌است.

آغاز: حمد بیحد مرخـالقی را سزاوار است که بقدرت کامله بینهایت.

48809 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۱۳۷۸/۴۴۲۹: درپایان نسخه تاریخ ۱۲۶۲ نیز هست‌که نگارنده درآن‌رویدادی‌را یاد کرده است [ف. دکترمحمدبشیرحسین۱ : ۴۸].

48810 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۱۰۱۹/۴۰۷۱: تاریخ‌یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۴۷].

48811 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۱۲۹/۳۱۳۴:سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، نسخه‌بنام «مجموع‌التواریخ» است [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱: ۴۷].

48812 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe11،29 ۶۱۱(۱۷۵ف): نستعلیق، بی‌ـ تاریخ بنام «مجمع التواریخ» یـاد شده است ۲۱۳گ ۱۸ س[ف.عبدالله۱: ۱۱۹].

مجموعه تواریخ شاهنشاهی‌هند

از رامی Rami
تاریخ کوتاهی‌ست ازروزگار اورنگ‌زیب (۱۰۶۹ ق ۱۰۶۷) و جانشینان او تا پایان و انقراض آن خاندان. **آغاز:** ابوالمظفرمحیی الدین... غازی که انوارعدالتش.

48813 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe I ۱/۶۵۱ ،75 (۱۴۰ ف): نستعلیق، ۶ ذیقعدهٔ **۱۲۲۶**، ۹۸ گ [ف. عبدالله ۱: ۹۴].

مجموعهٔ جعفری

از محمد جعفر فرزند میرزا محمدخان (معروف به محمدجان). درسرگذشت مهدی علیخان زاده در ۲۳ ع ۱۱۶۸/۱ که پدراو میرزا محمد صادق‌خان حکیم باشی دربار پس از کشته شدن نادرشاه ازسوی شاهرخ میرزا فرزند بزرگ نادر به سفارت هند رفته بوده‌است.

در ده فصل: فصل ۱ ـ در احوال خاندان نواب میرزا مهدی علیخان بهادر حشمت‌جنگ خراسانی و کشته شدن نادر شاه (۱۱۶۱) ۲- در احوال نواب مهدی علیخان ۳ ـ ورود او به بندر سورت وروانه شدن به شاهجهان وعظیم آباد ومنصب‌یافتن درکمپانی ۴ ـ ورود او به بمبئی و بوشهر ۵ـ روانه‌شدن نواب به دارالخلافه تهران و به‌دربار پادشاه باریافتن او ۶ ـ ورود به بمبئی و سپس بندرجده وجنگ با فرانسویان ۷- روانه شدن به بمبئی واستعفاخواستن وفقراتی ازده بستان المذاهب» ۸ ـ در مرگ نواب و ذکر اولاد ایشان ومایناسب ذلك من‌مقالات الحکما ۹ ـ علم قیافه شناسی وفراست ۱۰ ـ نصایح لقمان و غیره وختم کتاب.

آغاز: سپاس وستایش مالك‌الملکی را رواست که به‌حکمت بالغه.

48814 ـ **هند**، بمبئی، انیورسیته ۴۲. V (۷۵ ف): نستعلیق وشکسته، ۱۵۷ گ [ف. عبدالقادر سرفراز: ۱۴۸].

مجموعهٔ فیض و گل بیخزان

ازسندرلال Sundar Lal فرزند نوبت لال، تادیخ کول Kol است. نگاشتهٔ ۱۲۴۱ ق.
آغاز: برضمیرمنیر بیدار بختان صبح‌نفس.

48815 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۸۵ Or: شکسته پیرامن **۱۸۵۰**م، ۲۶ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۵۹].

مجموعهٔ میرزا مهدی خان

از میرزا مهدی خان صفوی، ملقب بشاه میرزا. نام کتاب ماده تاریخ نگارش ۱۱۴۲ است. تاریخ مجدول است از امیر تیمورگوکان تامعظم شاه‌عالم یکم (۱۱۱۸-۱۱۲۴) بدینگونه که نخست نام پادشاه را می‌آورد وزیر آن ده جدول است: ۱ـ نام پدر ومادر، ۲ ـ تاریخ و جای زایش، ۳ـ تاریخ وجای به‌پادشاهی رسیدن ۴ـ مدت زندگانی و مدت پادشاهی، ۵ـ نام فرزندان، ۶ ـ سبب مرگ، ۷ـ کشورهای گشوده، ۸ ـ وگیلان نامدار، ۹ ـ تاریخ مرگ، ۱۰ - جای مرگ وخاکجای.
آغاز: سپاس بیقیاس سزاوارمالك‌الملکی است که انتظام جهان بوجود.

48816 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۸۴ تاریخ (۳۲۴ ف): شکسته محفوظ (امانت خان) ۲۹ ع ۱۱۸۱/۱ (۱۷۶۷م) آغازبرابر نمونه ۱۶ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف: ۳۶۱].

48817 ـ **آصفیه**، ۶۵۵ تاریخ: نوشتهٔ **۱۱۹۷**، درفهرست بنام **مجموعه** یادشده است، ۱۴۵ ص ۱۴ س [ف. آصفیه ۱: ۲۳۲].

48818 ـ **آصفیه**، ۱۲۵۷ تاریخ: نستعلیق غلام امام حسن رضوی، **۱۲۳۵** درشهر اورنگ آباد. آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام

احوال امیر تیمور یادشده ۱۱ گ ۱۳ س [ف. آصفیه ۱: ۲۰۴].

48819 ـ **آصفیه**، ۴۴۵ تاریخ: شکستهٔ معمولی **۱۲۴۷**، درفهرست بنام **مجموعهٔ میرزا مهدی** یاد شده، ۳۵ ص [ف. آصفیه ۱: ۲۳۱].

48820 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۸۳ تاریخ (۳۲۵ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲** ازتیموراست تاشاه عالم بهادر شاه یکم، ۴ گ ۱۱ س [ف. محمداشرف: ۲۶۲].

48821 ـ **هند**، بمبئی، اینورسیته ۹۴. V (۱۵۷ ف): شکستهٔ **۱۲۶۳** (۱۸۴۷م)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالقادر سرفراز: ۲۳۴].

محمدشاه‌نامه

از ناشناس، درپادشاهی محمدشاه (۱۱۳۱ ق ۱۱۶۱ ق).

48822 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴۷/۶ Or: نستعلیق باتاریخ **۵۰-۱۸۵۱**م، (گ ۱۹۹-۳۰۶) [ریو ۳: ۱۰۱۵].

محمدنامه

ازظهور فرزندظهوری.

در زندگی و تاریخ حکومت محمد شاه (۱۱۳۱-۱۱۶۱) تیموری هنداست.

48823 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۶۷۷/۲۳۵۸: تاریخ یادنشده، انجام افتاده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۴۸].

مختصر یول

ازاعزالدین محمد. درپادشاهان تیموری دهلی تاشاه‌عالم. **آغاز**: قل اللهم مالك الملك توتی الملك.

48824 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۱۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، ۶۳ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۳۸].

مختصر حالات کشمیر = تاریخ کشمیر

از میرزاسیف‌الله.

که در ع ۱/۱۲۷۶ بانجام رسیده است.

48825 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۷۸/۸۴۵: نوشتهٔ ۱۵ محرم **۱۲۷۸** (۱۸۶۱م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۸].

مختصر المظفری

از عباسقلی سپهر کاشانی (که یاد او در «اثبات خلافت: ۸۷۱» گذشت). گزیدهٔ «تاج لمآثر: ۴۵۹۳» دربارهٔ پادشاهی غوریان است، و بنام مظفرالدین شاه، بسال ۱۳۱۴ ق نگاشته است.

آغاز: باین عظمت ابوالمظفر معزالدین محمد بن سام بن حسین غوری ملقب به ناصر امیر المؤمنین.

48826 ـ **تهران**، ملی ۱۷۳۴ ف: نستعلیق، محمود نوری جلودار اصطبل خاصهٔ مبارکه، **۱۳۱۴**، ۸۱ گ ۱۶ س [یادداشتهای دکتر جان لایو نکود].

مخزن الفتوح

ازپندت بهگوان داس Bhagwandas Pandit شیوپوری، در گذشته در آغاز سدهٔ سیزدهم. تاریخ هندوشاه‌عالم اکبرشاه‌دوم (۱۲۲۲-۱۲۵۳) است. **آغاز**: ثنای صانعی که ستایش شمع وجود را در ظلمات شبستان عدم روشن کرده.

48827 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۹۹ Or: نستعلیق، اکتبر **۱۸۴۹**م. آغاز برابر نمونه، ۸۷ گ ۹ س [ریو ۳: ۹۴۸].

48826ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۸، ۹۵۴ بهك: نستعلیق شکستهٔ میانهٔ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۸۶ گ ۱۱ س [منظور احسن عباسی ۱: ۷۲۳].

مرآت احمدی

از میرزا محمد حسن مخاطب به‌علی‌محمد خان بهادر دیوان گجرات، از سدهٔ دوازدهم، تاریخ گجرات است از آغاز تا بسال ۱۱۷۴ که بانجام رسیده است. ودر ۱۳۰۷ در بمبئی بچاپ رسیده‌است وترجمهٔ بخشی از آن بکوشش جمس درلندن ۱۹۳۴م بچاپ رسیده‌است.

آغاز: فهرس نسخهٔ دفتر کل حمد پادشاه مالك الملکی که نصب وعزل فرمانروایان.

بنگرید: ذریعه ۲۰: ۲۶۱ ـ ف. مشار: ۱۴۱۹.

48827 ـ **هند**، بانکیپور ۶۱۱: نستعلیق، ۲۵ شعبان **۱۱۹۹**، باتاریخ نگارش ۱۱۷۵، ۷۳۵ گ ۱۹ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۴۵].

48828 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۸۰ Add: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۰۲** (۱۷۸۸م)، آغاز برابر نمونه، ۴۶۰ گ ۲۴ س [ریو ۱: ۲۸۸].

48829 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۱۹۱۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، بخش یکم آن است، ۲۲۲ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۸۹].

48830 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۹۶۷ Or: نوشتهٔ **۱۸۲۲** م، ۳ جلد [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

48831 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۹۸ تاریخ (۴۳۴ف): سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۲۲۱ گ ۲۱ س [ف. محمداشرف: ۵۰۱].

48832 ـ **هند**، بمبئی، انیورسیته V.I (B.U.L): نستعلیق هند، آغاز برابر نمونه، مؤرخ **۱۸۸۱** سماوات. تاریخ نگارش ۱۰ صفر ۱۱۷۵ یاد شده است [ف. عبدالقادر سرفراز: ۲۶۳].

مرآت الاخبار

از محمد فیض‌الله منشی، در تاریخ دکن (بنگرید: وقایع دکن، درهمین بخش).

48833ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۵۹: تاریخ یادنشده، ۴۰۴ ص [سرفراز علی: ۱۰۳].

مرآت اسکندری = مرآت سکندری

از اسکندر فرزند محمد، معروف به منجهو اکبر (نام او در توزك جهانگیری ص ۲۱۳ آمده است) در تاریخ پادشاهان گجرات تا سال ۱۰۰۰ در ۱۰۲۰ نگاشته‌است. در دیباچهٔ آن آمده‌است: که تاکنون تاریخ سلاطین گجرات نوشته نشده بود. درلکهنو ۱۲۴۶ق و بمبئی ۱۳۰۸ق در ۳۸۸ص چاپ شده‌است.

آغاز: الحمدلله الذی جعل من افراد البشر سلطان الامان واطاعته... اما بعد، چنین میگوید... اسکندر بن محمد عرف به منجهو ... که چون تا (این) غایت تاریخ سلاطین گجرات... مرقوم کلك جواهرسلك هیچ فاضلی نشده.

بنگرید: ذریعه ۲۰: ۲۶۳ ـ ف. مشار: ۱۴۱۹ ـ مؤلفین مشار ۱: ۵۶۷ ـ ریو ۱: ۲۸۷.

48834 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۷۷ Add: نستعلیق ج ۱/ **۱۰۴۲** (۱۶۳۲م)، آغاز برابر نمونه، ۲۲۳ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۸۷].

48835 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۹۹ .N (۴۳۰ف): نستعلیق شوال

۱۰۴۳ (۱۶۳۴م)، آغاز افتاده، ۲۳۸ گ ۱۹ س[ف . محمداشرف:۴۹۸].

48836 **ــ حیدرآباد،** موزهٔ سالارجنگ ۴۰۱ تاریخ (۴۲۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۳۱ گ ۱۹س[ف. محمد اشرف:۴۹۷].

48837 **ــ پاکستان،** دانشگاه پنجاب KPe111،4 ۲۴۰۶ (۱۶۰ ف): نستعلیق ۱۱ صفر **۱۱۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۳۶۱ گ ۱۳س [ف.عبدالله ۱:۱۰۹] .

48838 **ــ حیدرآباد،** موزهٔ سالار جنگ N.۴۰۳ (۴۳۱ف) : نستعلیق ۴ محرم **۱۱۲۰**(۱۷۰۵م)، آغازبرابر نمونه، ۲۲۰ گ ۱۸ س [ف.محمداشرف:۴۹۹].

48839 **ــ موزهٔ بریتانیا،**۲۷۲۵۳ Add: نستعلیق،ج**۱۱۶۳/۱**(۱۷۴۹م)، ۲۵۶ گ ۱۷س[ریو۱ :۲۸۸].

48840 **ــ موزهٔ بریتانیا** ، ۶۹۷ Egerton : نستعلیق محمدشفیع فرزند حمایت الله، شوال **۱۱۹۶** (۱۷۸۲م)، ۲۶۰ گ ۱۵س [ریو ۱: ۲۸۸].

48841 **ــ قاهره،** دارالکتب ۵۲ تاریخ فارسی: تعلیق خوش، ۱۸ ج **۱۱۹۸/۲**،زرین، ۵۴۴ گ ۱۱س [ف.مخطوطات ۲: ۱۴۰].

48842 **ــ موزهٔ بریتانیا،** ۶۵۹۵ Add: شکستهٔ سدهٔ **۱۸**م، ۲۰۹ گ ۱۵ــ۱۶س [ریو۱ :۲۸۸].

48843 **ــ حیدرآباد،** موزهٔ سالارجنگ ۴۰۰ تاریخ (۴۳۲ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۲** ق. آغاز برابر نمونه، ۱۰۷ گ ۱۹س.

48844 **ــ حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۴۰۲ تاریخ(۴۳۳ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. محمد اشرف: ۵۰۰].

48845 **ــ هند** ، بانکیپور ۶۱۰: تعلیق سدهٔ **۱۸** م ، آغاز برابر نمونه ، ۳۶۳ گ [عبدالمقتدر۷ :۱۴۴].

48846 **ــ موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۲۷۸ Add: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۱۱** (۱۷۹۷م) ، ۲۰۴ گ ۱۵ س [ریو ۱ :۲۸۸].

مرآت الاشباه سلاطین آسمان جاه

ازمحمد فخرالدین حسین، از نیمهٔ سدهٔ سیزدهم، تاریخ تیموریان هنداست. بهشیوهٔ سنواتی، از تیمور تا ابوظفر بهادرشاه که آخرین پادشاه مغولی هند است ، بسال ۱۲۶۶ (۱۸۵۰ م) نگاشته است.

آغاز: مصور فکرت اعجازطراز درانداز صورتگریهای شاهدثنا.

48847 **ــ موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۲ Or: نستعلیق **۱۲۶۷** (۱۸۵۱م)، آغازبرابر نمونه، ۵۷ گ ۱۳ س [ریو۱ :۲۸۵].

48848 **ــ پاکستان،** دانشگاه پنجاب KPe1۴ ۲۴۰۵ (۱۰۱ف) : نستعلیق ۱۹ فوریه **۱۸۵۱**م، آغازبرابر نمونه، ۲۱ گ ۱۷ س[ف. عبدالله۱ :۷۰].

مرآت الحقایق = صفای آینه

ازحافظ محمد حسین ، در تاریخ هند از سالهای ۱۱۳۱ تا ۱۱۳۹ است که بسال ۱۱۳۸ (مصدرالاخبار) درهشت حدیقه نگاشته است.

48849 **ــ بادلیان،** ۲۵۷فریزر۱۲۴: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۴۸۹ گ ،فیلم آن در دانشگاهش ۹۹۴ هست[فیلمها :۱۹۱]

مرآت دولت عباسی

ازدولت رای فرزندلاله عزت رای (بنگرید:

چهارچمن: ۴۶۴۵). در تاریخ بهاولپور تا ۱۲۲۴ق.
آغاز: سپاس بیقیاس مرذاتی را که احدیت.

48850 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۳۱/۱ Or: شکسته آمیز سدهٔ **۱۹**م، (گ ۲-۴۰۹)، آغاز برابر نمونه، [ریو ۳: ۹۵۱].

مرآت اسکندر

از داودخان.

48851 **ـ پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۶۱: نیز تاریخ یادنشده، ۳۸۰ ص [ف. محطوطات، سرفراز علی: ۱۰۳].

مرآت صادق

از محمد شفیع متخلص به‌وارد. (که یاد او در «تاریخ نادرشاهی: ۴۲۷۷» گذشت). بنام میرزا محمد صادق در تاریخ مغولان هند. (بنگرید: مرآت واردات: درهمین صفحه).
آغاز: الهی ذره ام سعیم عیا نست ـ هوای مهر دردل پرنشان است.

48852 **ـ حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۱۴ تاریخ (۳۳۳ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۳۶۵ گ ۱۷س [ف. محمد اشرف: ۳۷۱].

مرآت مسعودی

عبدالرحمان چشتی، درگذشتهٔ ۱۰۹۴ (۱۶۸۲م). (نگارندهٔ: مرآت الاسرار، مرآت مداری، مرآت الولایه وجز آن). درسرگذشت سلطان مسعود غزنوی درگذشتهٔ ۴۲۴ ورفتن او به هندوستان. **آغاز:** حمدله. عالم الغیب والشهادت

48853 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۳۷/۱ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (**۱۲۶۶**ق)، آغاز برابر نمونه، (گ ۴ ـ ۱۱۲) [ریو ۳: ۱۰۲۹].

48854 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۷/۳۰۳۲: نوشتهٔ خورشیدعلی، ۱۷ شعبان **۱۲۲۱**(**۱۸۰۶**م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۸].

مرآت واردات

از محمدشفیع فرزند محمدشریف تهرانی، متخلص به‌وارد (که یاد او در «تاریخ نادرشاهی: ۴۲۷۷» گذشت).

تاریخ تیموریان هند است از آغاز آنان تا شانزدهمین سال پادشاهی محمد شاه (۱۱۳۱ـ ۱۱۶۱ق) که سال ۱۱۴۶ق بوده است. درچهار طبقه، که طبقهٔ سوم آن درسرگذشت سرایندگان است. **آغاز:** ای حمد تو دربیان نگنجد ـ توصیف تو دردهان نگنجد.

بنگرید: تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۷۸۶.

48855 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۷۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، ۲۰۹ گ ۲۰س [ریو ۱: ۲۷۵].

مسودات

مسودات منشی الممالك بقلم باذل.

48856 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۷۵۳۸ Or: سدهٔ **۱۲**ـ**۱۳**. [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

مظفر نامه

از کرمعلی. ازسدهٔ دوازدهم. در تاریخ بنگال ونواب علی وردیخان مهابت جنگ وسراج الدوله، تا بسال ۱۱۸۶ که سال نگارش آن است.

وخاتمهٔ آن در تاریخ مظفر جنگ است و دستگیریش بوسیلهٔ انگلیسها.

آغاز ج۱: حمد نامحدود وشکر نامعدود سزاوار صانعی ست که بیك امر کن. **آغاز ج۲:** گفتار درخلافت میرزا محمد جعفرخان وتسلط

انگریزان بر ملک جنت البلاد بنگال.

48857 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۰۲ Add: شکسته آمیز، **۱۱۸۸** (۱۷۷۴م) در مرشد آباد، آغاز برابر نمونه، ۲۴۴ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۳۱۲].

58ـ48859 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۱۹ و ۴۱۸ تاریخ (۳۵۷ و ۳۵۶ ف): شکستهٔ خوب جی سنکه‌دای، ۲۲ صفر ۱۵ پادشاهی شاه عالم **۱۱۸۸**، ۱۷۷۴م (جلد یکم) و ۵ رجب همان سال (جلد دوم)، ۱۲۸ + ۱۶۹ گ، آغاز آندو برابر نمونه [ف. محمداشرف: ۳۹۷].

48860 ـ **هند**، بانکیپور ۶۰۹: نیم شکستهٔ سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۲۴۴ گ ۱۴ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۴۳].

معدن السعاده

از سید سلطان علی حسینی اردبیلی در تاریخ تیموریان هند و نوابان اوده، تا آغاز سدهٔ سیزدهم. **آغاز:** حمدی که از قوای بشری آید چگونه.

48861 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۵۷ Or: درمجموعه (گ ۱۲۳-۱۴۶)، آغاز برابر نمونه [ریو ۳: ۱۰۵۲].

معیار دانش

از محمد حسن حسینی، افتخار فرزند محمد فرزند عبدالله چلپی رومی، حالات سفر احمد آباد و گواوجز آن است.

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۳۷۹.

48862 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۳۹۴/۱۳۴۳: تاریخ یادنشده، و در پایان افسانه‌ای باعنوان «شهزاده بهرام» نیز هست [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۴۹].

مقالات جهانگیری = تزوک

جهانگیری = جهانگیر نامه در ص ۴۶۴۰ گذشت.

مقدمهٔ شاه عالم نامه

از غلامعلی خان فرزند روشن الدوله بهکهاری خان بهادر رستم جنگ فرزند روشن الدوله ظفر خان. (بنگرید: آیین عالمشاهی: ۴۵۷۱ از همو). تاریخ جانشینان اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸ ق) است تا تاجگذاری عالمگیر دوم (۱۱۶۷-۱۱۷۳). **آغاز:** بنام خداوند دانای راز ـ سه عالم و پادشاهان نواز.

48863 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۰۲۸ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، ۸۹ گ ۲۹ س [ریو ۱: ۲۷۸].

48864 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۶۷۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۲۴۳ گ ۱۳ س [ریو ۱: ۲۷۹].

مقصود اعظم

تاریخ پادشاهی محمدصادق خان بهاولپور هند است.

48865 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۸۸۵ Or: نوشتهٔ **۱۲۵۲**. [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

ملخص

از عنایت خان، محمدطاهر شاهجهان آبادی متخلص به آشنا (که یاد او در «ساقینامه: ۲۸۵۷» گذشت). تاریخ پادشاهی سی سالهٔ شاهجهان (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۷) است، و آغاز می‌شود با گزارش کوتاهی از دودمان و سالهای آغاز زندگی شاهجهان، سپس پادشاهی او تا ج ۲/ ۱۰۶۷ ق (۱۶۵۶م) بنگرید: شاهجهان نامه: ۴۶۶۶)

آغاز: بنام پادشاه پادشاهان ـ سرافزای ده صاحب کلاهان. حمدیکه در خورشأن احدیت باشد.

48866 ـ موزهٔ بریتانیا، ۵۶۱۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، بخشی از آن است، ۵۶گ۱۹س.

48867 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۵ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، ۴۶۳گ ۱۵س[ریو ۱: ۲۶۱].

48868 ـ **هند**، بانکیپور ۵۶۸: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۳۵۹گ۱۷س [عبدالمقتدر ۷: ۷۶].

ملخص التواریخ

از فرزندعلی الحسینی متوطن شهر مونگیر. گزیده‌ای ست از «سیر المتأخرین: ۴۶۶۴» غلامحسین طباطبایی درسه دفتر. یکم: تاریخ پادشاهان و بزرگان هند ازتیمور تا ۲۲ پادشاهی محمدشاه ۱۱۵۲ (۱۷۳۹م). دوم رویدادهای بنگال، عظیم آباد واریسا ازروزگار سپهدارفخرالدوله تا ۱۱۹۵ (۱۷۸۰م) دفترسوم از ۲۲ سال پادشاهی محمدشاه (۱۱۵۳) تا ۲۳ پادشاهی شاه عالم ۱۹۱۵ (۱۷۸۰م).

آغاز: حمدبیحد وسپاس بیعدنثاربارگاه عظمت.

48869 ـ **هند**، بانکیپور ۵۸۵: نستعلیق ریاض الدین، ۳۰ع۱/**۱۲۷۹**، آغازبرابر نمونه، ۲۲۱گ۱۷ س [عبدالمقتدر ۷: ۹۴].

48870 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۲۹ Or نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۱۳۷گ ۲۱ س[ریو ۳: ۹۴۳].

منازل الفتوح

ازمحمد جعفر شاملو.

48871 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۹۵ Or: نوشته پیرامن **۱۸۵۰** م، (۱۲۶۶ق) ۴۶گ ۹ س[ریو ۳: ۹۴۲].

منتخب البیان = منتخب اللباب

محمد هاشم علی‌خان.

منتخب تاریخ قطبشاهی

ناشناخته

48872 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ ق‌ف ۲۴: تاریخ یاد نشده، ۱۰۱ص[ف. سرفراز علی: ۱۰۳].

منتخب تاریخ شاهجهانی

از ناشناس. دررویدادهای روزگارشاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷)، از تاجگذاری تا برکناری او، بدون دیباجه‌ای.

48873 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۲۱ تاریخ (۲۹۴ف): نستعلیق صاحب رام برای رفیع الدوله، ۱۲ صفر **۱۲۱۷** (۱۸۰۲م)، **انجام:** وازمحل نو که دختر شاهنواز خان خلف خانخانان می‌شودفرزندنمانده، ۱۰۳گ۱۳س[ف. محمداشرف: ۳۳۰].

منتخب التواریخ

از جگجیون داس Jagajjivan das فرزند منوهر داس گجراتی، در گذشته ۱۱۳۹، بدستورشاه‌عالم یکم (۱۱۱۹-۱۱۲۴) بسال ۱۱۲۰ (۱۷۰۸م)، تاریخ از امیرتیمور تا روزگاراکبرپادشاه ۹۹۵ است.

آغاز: ازکرم عام آفریدگاروفضل تمام پروردگار.

48874 ـ موزهٔ بریتانیا، ۷۶۵۸ Add: شکسته‌آمیز، صفر ۱۴ پادشاهی محمد شاه (**۱۱۴۴**ق ۱۷۳۱م)، ۶۳گ۱۷س[ریو ۱: ۲۳۲].

48875 ـ **آصفیه**، ۱۶۴۸ تاریخ: نوشتهٔ **۱۱۴۹**[ف. آصفیه ۴: ۱۰۴].

48876 ـ **آصفیه** ، ۱۹۱۱ تاریخ : نوشتهٔ **۱۲۱۹** [ف. آصفیه۴: ۱۰۶].

48877 ـ**حیدرآباد،** موزهٔ سالارجنگ ۴۳۰ تاریخ (۳۰۹ ف) : نستعلیق ۱۶ع۲/ **۱۲۱۰** (۱۷۹۵م)، آغاز برابر نمونه ، ۴ + ۱۱۶گ ۱۱س[ف. محمداشرف: ۳۴۳].

48878 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۶۲ : نوشتهٔ **۱۲۲۱** ، ۱۲۲ ص [ف. سرفرازعلی: ۳: ۱۰۳].

48879 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۲۵۳ Add : نستعلیق، ذیحجهٔ **۱۲۵۷** (۱۸۴۲م) ، آغازبرابر نمونه ، ۱۰۰ گ ۱۲س [ریو ۱ : ۲۳۱].

48880 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۰۵۴/۱/۴۹ : نوشتهٔ منشی بهوانی پرشاد، غرهٔذیحجهٔ **۱۲۴۰** (۱۸۲۵م)[ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۴۹].

منتخب التواریخ

از سداسکه Sadasuk،h متخلص به نیاز (که یاداو در «تنبیه الغافلین : ۴۶۳۶» گذشت) تاریخ عمومی هند است تا بسال ۱۲۳۳ق. دردو جلد. **آغاز:** مخزن مخزن نقود حمدوسپاس.

48881 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۹۸ Or : نستعلیق اکوست **۱۸۴۹**م ، آغاز برابر نمونه، (گ۱ـ۱۹۳) سپس «ظفرنامه»ی شرف الدین یزدی[ریو ۳: ۹۱۴].

48882 ـ**موزهٔ بریتانیا،** ۱۷۵۷/۲۶ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق)، (گ ۳۱۰ ـ ۳۷۲) [ریو ۳: ۱۰۲۱].

منتخب التواریخ

از عبدالقادر بداونی فرزند ملوکشاه ، درگذشته میان ۹۹۹ تا ۱۰۰۴. شاگردمبارکشاه.

تاریخ هنداست از غزنویان تا ۴۰ پادشاهی اکبر پادشاه، که در ۹۹۹ بدان آغاز و در ۲۳ ج ۲/ ۱۰۰۴ ق به انجام رسانده است. و در سه جلد بکوشش کاپیتان ولیم ناسیو لیس و احمدعلی صاحب در کلکته ۶۵ـ۱۸۶۹م چاپ شده است: جلد ۱ـ از امیر ناصر الدین سبکتکین (م۳۶۷) تا پایان همایون پادشاه (۹۶۳ ق) همراه با سرگذشت گروهی از سرایندگان فارسی سرا ۲ـ در چهل سالهٔ پادشاهی اکبر پادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) با گزارش قوانین و قواعد کشورداری و بدعتهای او و کردار علما با نظر انتقادی ۳ـ تذکرهٔ مشایخ و دانشمندان و حکما و سرایندگان روزگار اکبری .

آغاز: ای یافته نامها زنام تو رواج ـ شاهان بدرت چوما بدیشان محتاج.

بنگرید : ف مشار: ۳: ۱۵۰۳ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲ : ۷۹۲ تا ۷۹۸.

48883 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۴۲۳ تاریخ (۲۳۹ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۱، آغاز برابر نمونه، ۳۰۶ گ ۱۳ س.

48884 ـ**حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۴۲۵ تاریخ (۲۴۰ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، جلد ۲ ، ۲۸۸ گ ۱۳س.

48885 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۴۲۴ تاریخ (۲۴۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**. جلد ۳ ، ۲۰ + ۲۵۹ گ ۱۳س[ف. محمد اشرف : ۲۷۸ ـ ۲۸۰].

48886 ـ**هند،** بانکیپور ۵۳۶: محمد محسن فرزند محمدحیات سیالکوتی، ۱۷رجب **۱۱۴۱**، آغازبرابر نمونه، نام پدر نگارنده ملوکشاه یادشده است. ۴۴۹گ ۲۰ س[ف. عبدالمقتدر ۷ :۶].

48887 ـ**حیدر آباد،** موزهٔ سالارجنگ

۴۲۸ تاریخ (۲۴۳ف): سدهٔ **۱۲**، هر سه جلد است، آغاز برابر نمونه، ۳۴۴گ ۲۱س.

48888 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴۲۷ تاریخ (۲۴۴ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، هر سه جلد، آغاز برابر نمونه، ۲۷۹ گ ۲۵س [ف. محمد اشرف: ۲۸۱-۲۸۲].

48889 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۸۱ Add: نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه. ۳۰۴گ ۲۳س [ریو ۱: ۲۲۲].

48890 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۲۶ تاریخ (۲۴۲ف): نستعلیق محمد علی قادری قدیری حنفی دهلوی، ۱۱ج ۱/ **۱۲۵۸** (۱۸۴۲م) جلدها ۱و۲و۳، ۳۸۱ گ ۲۱س [ف. محمداشرف: ۲۴۲].

48891 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۰۴ Add: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، ۵۵۶گ ۱۵س [ریو ۳: ۹۰۶].

48892 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۷۱ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، گرفته‌شده از آن است، ۱۷ گ [ریو ۳: ۹۰۶].

48893 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPel.5A ۱۵۵۲ (۷۸ف): نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۴۷۰گ ۱۹س [ف. عبدالله ۱: ۵۳].

منتخب التواریخ

از ناشناسی ایرانی، بسال ۱۰۲۰ (۱۶۱۱م)، درشش دفتر: دفتر ۱ ـ در ذکر امیر کبیر امیر تیمور گورکان واولاد او ۲ـ ظهیر الدین بابر پسر عمر شیخ تا سال ششم پادشاهی جهانگیر (۱۰۲۰ق)، ۳ـ حکام دکن ۴ـ حکام سند ۵ ـ پادشاهان گجرات و مالوه (و جونپور) ۶ ـ پادشاهان بنگال.

48894 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۲۹ تاریخ (۲۶۴ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، **آغاز:** چون سلطنت بعد از قتل میرحسین با محمد قرار گرفت، ضرورتا مجملی از احوال میرحسین والی بلخ، ۲۶۸ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۳۰۳].

منتخب حالات شاهجهان

48895 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۶۳: نوشتهٔ **۱۱۹۱**، ۷۶ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۱۰۳]

منتخب اللباب = منتخب البیان = تاریخ منتخب

از محمد هاشم، هاشم علیخان، معروف به خافی خان نظام‌الملکی، درگذشتهٔ ۱۱۴۴ ق. تاریخ تیموریان هنداست از امیر تیمور تاچهاردهمین سال پادشاهی محمد شاه (۱۱۳۱ ق ـ ۱۱۶۱ ق) یعنی ۱۱۴۴ ق و چیرگی عربها بر هند وگشودن آن رانیز دارد: تاریخ دودمان مغول از ترک بن یافث تاتیمور، بابر، همایون، اکبر پادشاه، جهانگیر، شاهجهان، اورنگ زیب، اولیای روزگاراو، اعظم‌شاه، بهادرشاه، جهانگیر، محمدشاه.

آغازج۲: جهان‌جهان‌شکروسپاس افزون از قیاس پادشاهی راسزاست. **آغازج۳:** حمد بیحدوثنای لاتعد پادشاهی را سزاوار است که فرمان.

بنگرید: استوری ۱: ۴۶۷، ۱۳۱۰ـ ریو ۱: ۲۳۲.

48896 ـ **تهران**، الهیات ۱۴۴ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، درفهرست بنام **منتخب اللباب** است، ۳۴۱گ ۱۶ س [ف. الهیات ۱: ۴۲۲].

48897 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۳۱۷:

نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱-۱۲**، در فهرست بنام **منتخب البیان** یاد شده، جلددوم است ازآغاز کار تیموریان تا سال ۱۲ پادشاهی محمدپادشاه ودر ۱۱۳۰ دویستمین سال تیموریان بدان آغاز کرده‌ودر ۱۶ سال ساخته است، ۵۹۷گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۲].

98-48900 **-موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۷۳تا ۶۵۷۵Add : نستعلیق رمضان **۱۱۹۶**(۱۷۸۲م) درحیدرآباد. ج۱، آغاز برابر نمونه ، ۲۷۱ و ۱۶۱ و ۲۲۰گ. در فهرست بنام **منتخب اللباب** است [ریو ۱: ۲۳۲].

48901 **- موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۲۵ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، جلد۱، ۵۱۹گ ۱۵س.

48902 **-موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۲۲۶ Add:سدهٔ **۱۸**م، جلد ۱، ۳۷۷ گ ۲۱س.

48903 **- موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۲۷ Add : شکسته‌آمیزسدهٔ**۱۸**م، ۳۷۴گ ۱۷س [ریو ۱: ۲۳۴].

48904 **-حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۳۳ تاریخ (۳۲۷ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد ۲، ۴۶۸گ ۲۵س [ف. محمد اشرف: ۳۶۴].

48905 **- حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۳۲ تاریخ (۳۲۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد ۲ ، انجام در یازدهمین سال پادشاهی عالمگیر افتاده، ۳۳۷ گ ۱۹ س [ف . محمد اشرف : ۳۶۶].

48906 **-حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴۳۵ تاریخ (۳۳۰ف) : نستعلیق شیخ سیف‌الله فرزند شیخ شهاب‌الدین، سدهٔ **۱۲**، جلد۳، آغاز برابر نمونه، ۱۹۱گ ۱۹س [ف. محمداشرف: ۳۶۶].

48907 **-حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۳۸ تاریخ (۳۳۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد ۳، آغاز برابر نمونه ، ۳۷۱گ ۱۵س.

48908 **-حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴۳۷ تاریخ (۳۳۲ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد ۳ ، ۲۶۷گ ۱۷ س [ف. محمداشرف: ۳۷۰].

48909 **- موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۲۲۸ Add : نستعلیق محرم **۱۲۲۴** (۱۸۰۹م)، ۱۲۸ گ ۲۵س.

48910 **-حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴۳۶ تاریخ (۳۲۸ف) : نستعلیق ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۲۳۶** (۱۸۲۱م)، آغاز افتاده، جلد ۲، واز چهارمین سال پادشاهی عالمگیر آغاز میشود ، ۳۴۲گ ۱۷س [ف. محمداشرف: ۳۶۵].

11-48912 **-موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۲۴و ۲۶۲۲۳ Add : نستعلیق اکوست ۱۸۲۱م (**۱۲۳۶**ق)، جلد۲، ۶۵۴و۸۴۹گ [ریو ۱ : ۲۳۳].

48913 **-موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۶۵ Add : نستعلیق شعبان **۱۲۳۷** (۱۸۲۲ م)، جلد ۳، آغاز برابر نمونه ، ۴۴۲ گ ۱۲س [ریو ۱: ۲۳۵].

48914 **- موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۶ Or : نستعلیق ۱۲۳۲ فصلی (**۱۸۲۳** م)، ۳۶۲گ.

48915 **- حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۳۴ تاریخ (۳۲۶ف): نوشتهٔ هری رام پاندیت کشمیری، ۱۲ع۲/ **۱۲۴۵** (۱۸۲۹م) جلد ۲، آغاز برابر نمونه، ۳۸۲گ ۲۰س [ف. محمداشرف: ۳۶۳].

48916 **-آصفیه**، ۱۰۰۴ تاریخ: نوشتهٔ غلام احمدعلی، **۱۲۶۹** درحیدرآباد، درفهرست بنام **منتخب اللباب** است [ف . آصفیه ۳ : ۹۲].

48917 ـ هند، بانکیپور ۵۹۲: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونه، ۴۳۶گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۰۵].

48918 ـ تهران، مجلس ۲۷۵: شکسته نزدیک به‌تعلیق، بی‌تاریخ، ناتمام، بنام **منتخب اللباب** یاد شده، ۳۶۲ گ [ف. مجلس ۲: ۱۵۵].

48919 ـ قاهره، دارالکتب ۱۵ تاریخ فارسی: بی‌تاریخ، انجام افتاده، آغاز برابر نمونه، بنام **منتخب** یاد شده‌است، ۴۷۴گ ۱۵ س [مخطوطات ۱: ۵۲].

48920 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۸۸/۱۱۳۵: تاریخ یاد نشده‌ درفهرست بنام **منتخب اللباب** است، جلد۲ است و تا سال پنجم پادشاهی عالمگیر را دارد [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۹].

48921 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۳۱: تاریخ یاد نشده، بنام **منتخب اللباب** یادشده، ۷۹۴ص [ف. سرفراز علی: ۱۰۳].

منتخب نامهٔ تواریخ هندیه

ازراجه‌جودیشتره تا اکبر شاه‌وشاه‌عالم و فرمانروایان‌هند.

48922 ـ بادلیان، ۶۹/۲۹ Add: با تاریخ **۱۲۰۱** در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها: ۵۸۳].

منطوقهٔ شاهجهانی = شاهجهان نامه

بهگوانت داس درص ۴۶۶۵ گذشت.

مهاتم ایکادشی

48923 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۶۳/۱ Or: نستعلیق ج ۱/ **۱۲۳۴** (۱۸۱۹م) (گ ۱۳-۲۶) [ریو ۳: ۹۱۸].

مهاتمی کشمیره مندل

درتاریخ هند و کشمیر باستان است.

48924 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۹۷۵/۹۲۳: نوشتهٔ ۱۸۱۵ بکرمی (**۱۷۵۸**م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۹].

مهاراج نامه = راج‌نامه

از خواجه‌سناءالله‌خراباتی‌کشمیری، که‌در سروده‌های‌خود به: خراباتی، سناء، سناءالله تخلص می‌کرده است. نام پدرومادرش شناخته نیست، نیای مادریش از زمین‌داران لوکت بوده‌بوده، وخراباتی درخانهٔ او پرورش یافته، خود مرد سفر وعصاوانبان بوده است. روستای طلنکارهٔ کشمیر زاده‌شده‌ونگارشهای‌او به‌پیش‌ازصدرسیده که ۵۲ جلد از آنها یکجابه کتابخانهٔ گنج بخش منتقل شده است.

دو مثنوی‌ست در تاریخ راجه‌های‌جیمون‌و کشمیر.

48925 ـ پاکستان، گنج‌بخش ۹۵۰ و ۸۹۰/۹: نستعلیق وشکستهٔ سراینده، **۱۲۷۵** **۱۲۷۶**ق. در تاریخ راجه‌های جیمون‌وخاندان آنان. برخی‌از بیتها به‌زبان کشمیری‌ست، در بحر متقارب، به‌سال ۱۲۷۵ سروده‌است: بحمدالله ازلطف پروردگار ـ مهاراج نامه نمودم تبار ـ هزارودوصدرفته‌هفتاد وپنج ـ زهجری شده این نامه‌پردرچوگنج. وجای دیگر آنرا مهراج نامه‌خوانده که‌در ۱۲۷۶ ق‌به انجام رسانده است، شمارهٔ بیتهاپیرامن ۳۵۰۰ بیت‌است، این نسخه بخامهٔ خوشنویس دیگری جداگانه نیز

نوشته‌شده است. **آغاز:** بحمد خدا برگشایم زبان-نوازندهٔ عاجز و پهلوان- نوازندهٔ آسمان و زمین - نوازندهٔ مهر و قهر است و کین، ۱۳۷ گ [ف. تسبیحی:۱۷۳].

48926- **پاکستان**، گنج بخش ۹۵۰ و ۸۹۰/ ۱۰: نستعلیق خوش خود سراینده، **۱۲۷۶** ق. نیز در تاریخ مهارجه‌های کشمیر وجمون است، در وزن شاهنامهٔ فردوسی و اسکندر نامهٔ نظامی، از کهنترین روزگار مهارجه‌ها تا روزگار سراینده و در پیرامن ۲۵۰۰ بیت است، چهار بیتی که از آغاز نسخه در فهرست یادشده برابر است با نسخهٔ پیشین، ولی انجام آن برابر نیست، سروده‌هایی که دربارهٔ نام کتاب و نام سراینده و تاریخ سرودن ۱۲۷۶ ق یاد شده نیز جداست باید منظومه‌ای جدا باشد: بفضل خداوند کون و مکان - رسیده بسر نامهٔ خسروان - به تاریخ ششم زماه شوال- که گلدستهٔ بسته ایزد تعال- هزار ودوصد رفته هفتاد و شش - زهجر نبی دل بسی شاد وخوش، ۹۸ گ [ف تسبیحی: ۱۷۶].

مهر نیمروز

ازغالب دهلوی، (که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۷» گذشت). تاریخ تیموریان است. در کانپور ۱۹۱۵م ولاهور ۱۹۲۸م و لکهنو ۱۳۳۳ق چاپ شده است. [مؤلفین مشار ۱: ۵۵۴].

آغاز: آغاز هر گفتار که سرانجام آن در اندیشه گذرد، وسرانجام هر کار که خرد به آغاز آن ره برد

48927- **لاهور**، پنجاب پبلک لائبرری ۹۶ ، ۸۷۱ پنج: نوشتهٔ ع ۲/ **۱۲۷۹** در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه، ۸۸ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۲۶].

میزان دانش

از انندروپ **Anandrup** هندو، از نیمهٔ دوم سدهٔ دوازدهم هند، تاریخ کوتاهی‌ست از هند.

آغاز: زهی قدرت قادر ذوالجلال که ذره از ذرات امکان را چه یارا که.

48928 - **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۳۹ تاریخ (۳۴۳ف): نستعلیق، ۱۰ ج ۲/ **۱۲۳۳** (۱۸۱۸م) آغاز برابر نمونه، ۳۵+ ۱ گ ۱۷س [محمد اشرف: ۳۸۱].

48929 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸۹ **Or**: نستعلیق، **۱۸۵۱**م (۱۲۶۷ق)، آغاز برابر نمونه، ۵۲ گ ۱۴ س [ریو ۳: ۹۱۰].

ن

نادرشاه و غارت بهجت آباد

از نویسنده‌ای هندی.

48930 - **هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ رضا: [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۵۱].

نسب نامهٔ اکبرشاه تا تیمور

در بخش سیر خواهد آمد.

نسب نامهٔ جاریجه

ناشناخته.

آغاز: یادداشت نسب نامهٔ جاریجه ساکنه کچهه وغیره.

48931 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۳۶۶ **Add**: نوشتهٔ رجب **۱۲۳۷** (۱۸۲۲م)، ۵۰ گ ۱۳س [ریو ۱: ۲۹۰].

نسب نامهٔ علیمردان خان

از سیف الدوله مظفر حسن خان ذوالفقار جنگ.

زندگی نامهٔ علیمردان خان فیروزجنگ (م ۱۰۶۷ق/۱۶۵۷م) است. **آغاز:** حمد و سپاس مرخدایی‌راکه نوع انسان‌را از سایر مخلوقات برگزیده.

48932**ـ حیدرآباد،** موزهٔ سالار جنگ Aas۷ (۵۲۲ف): سدهٔ ۱۴، ۸گ ۱۳س [ف. محمداشرف ۲: ۷۶].

نسخهٔ تواریخ

ازناشناس.

تاریخ کوتاهی‌ست از یورشهایی که‌ازمرزهای ایران به‌هندشده است، ازآغاز تا تیمور، بی‌نام‌کتاب و بی‌نام‌نگارنده. نخستین آن یورش گرشاسب بروزگار مهاراجه پسر کیشان Kishan پسر یورب. دوم بار از سام پسر نریمان بروزگار کیسو Kesu راجه پسر مهاراجه. سوم‌رستم بروزگارفیروز Firuz رای‌پسر کیسو. چهارم اسکندر بروزگار فور Fur. پنجم اردشیر بروزگار Junab دختر فور. ششم بهرام گور بروزگار Basdeo. هفتم انوشیروان بروزگار پرتاپ چند Parta Chand هشتم‌البتکین. نهم سبکتکین ومحمود دهم بهرام پسرمسعود غزنوی. یازدهم شهاب الدین محمود غوری. دوازدهم‌تیمور.

آغاز: موافق سیرمعتبره‌دفعاتی که‌لشکر ایران به‌سند وهنددرآمده‌در این‌مقام به‌ایجاز و اختصار.

48933**ـ هند،** بانکیپور ۲۲۴۰: نستعلیق سدهٔ ۱۸م، (۲۸ب-۳۳پ) [ف. عبدالمقتدر ذیل ۲: ۱۵۳].

نسخهٔ ذکاء

از غلام احمد محمود ذکاء، ساکن قصبهٔ تیکمال. نگاشتهٔ ۱۲۶۵ق.

48934**ـ آصفیه،** ۱۰۰۰ تاریخ: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۱۰۲: ۱].

نسل نامهٔ پادشاهان هند

ازعبدالرحمان، بروزگارشاه‌عالم (۱۱۷۳-۱۲۰۲) از امیرتیمورتا شاه‌عالم با سرگذشت کوتاه هریك، گرفته شده از «خلاصة التواریخ» با تفصیل سرگذشت گورونانك در پایان آن.

48935**ـ پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۴/۱۰۸۸/۴۱۴۰: : تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۴۹].

نشان حیدری

از میر حسین علی کرمانی (که‌یاداو در «تذکرة البلاد: ۴۶۲۹ گذشت).

تاریخ پادشاهان میسور است ازحیدرعلی وفرزندش تیپوسلطان از سال ۱۱۶۷ تا ۱۲۱۳ (۱۷۵۴-۱۷۹۸م). اوپنجسال ۱۱۹۶ تا ۱۲۰۱ دردربارهمین تیپو سلطان کارمی کرده است، و کتاب‌را در ۱۲۱۶ (۱۸۰۲م) به‌انجام رسانده است. **آغاز:** شیرازهٔ دفتر اخبار عالم و جامعهٔ مجموعهٔ افراد اوضاع متباین کافهٔ.

48936**ـ حیدرآباد،** موزهٔ سالار جنگ ۴۶۳ تاریخ (۴۳۸ف): نوشته ۹ رجب ۱۲۶۴ (۱۸۳۹م) آغاز برابر نمونه، ۲۸۹گ ۱۵س [ف. محمداشرف: ۵۱۲].

48937**ـ پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۴ق‌ف ۶۶: نوشتهٔ ۱۲۳۶، ۴۹۸ص [ف. سرفراز علی: ۱۰۳].

نفایس المآثر = تذکرهٔ میرعلاءالدوله

از میرعلاءالدوله سیفی قزوینی، متخلص به‌کامی، درسالهای ۹۷۳-۹۷۹وتا۹۹۸،دریك مطلع و۲۳ بیت‌ویك قطعه ویك‌مقطع می‌نگارد: ۱- مطلع‌دردومصراع یکم‌در کیفیت‌صدور شعر ، دوم در تعریف‌وتقسیم شعر،۲- بیست‌وهشت‌بیت، هربیت برای‌یك حرف، درآن‌سرگذشت ۳۵۰ تن که‌بیشتر ازسدهٔ‌دهم‌و ازکسانی‌هستندکه‌درهند میزیسته‌اند راگزارش کرده است،۳- قطعه‌در تاریخ گجرات ورویدادهای آن سرزمین میان ۹۸۰ ق‌تا ۹۸۵ ق،۴- مقطع‌در سه‌مطلب،یکم رویدادهای روزگاربابرشاه(۹۱۱-۹۴۲)،دوم همایون‌شاه (۹۳۷-۹۶۳)، سوم اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴).

تاریخ مرگ کامی قزوینی را ۹۸۱ یا ۹۷۲ نوشته‌اند درست‌نیست،اوتا ۹۹۸ زنده بوده‌وبه‌نگارش این کتاب می‌پرداخته‌وبر آن می‌افزوده است.

دربارهٔ این کتاب دکتر سی‌ام‌هانی فخر-الزمانی پژوهشی کرده که همهٔ آن‌در «تاریخ تذکره‌های فارسی»ص۳۶۴-۳۹۱ آورده شده است، ونیزازمنابع دیگر.

آغاز: بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم-مطلع‌انوار کلام قدیم-زینت دیباجهٔ‌ام الکتاب- زیب‌ده‌فصل الخطاب.

بنگرید: استوری ۱: ۸۰۰، ۸۰۱.

48938 - **علیگره**، دانشگاه : نوشتهٔ ۱۰ع۱/ **۱۰۵۸**، کامل.

48939- **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۱۷۶۱ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق) ، ناقص‌وآشفته (گ۲-۹۷)، آغاز برابر نمونه [ریو۳: ۳۶۳].

نکات سلاطین تیموریه

سرگذشت کوتاه پادشاهان‌دهلی اززایش وجلوس ومرگ آنها وجز آنهااست.

48940 - **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳/ ۶۲۰۰: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۵۰].

نگارنامه

ازلعل‌چندمنشی ملتانی.

48941 - **پاکستان**، ملتان، کتابخانهٔ خصوصی سیدعباس حسین شاه‌کردیزی : نوشتهٔ **۱۲۶۷** ق[مجلهٔ وحیدش۶ ۱۰۶:۸۰۲].

48942 - **پاکستان**، ملتان، کتابخانهٔ خصوصی سید عباس حسین کردیزی : نوشتهٔ **۱۳۱۷** ق[همان مجلهٔ وحید ۶ ۱۰۶:۸۰۴] .

نگارنامهٔ هند

از سید غلامعلی . از نیمهٔ سدهٔ سیزدهم .

آغاز: رکض‌الخیل مبارزان معرکهٔ‌معانی.

48943 - **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۹۶ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م ، آغاز برابر نمونه، ۱۴۳ گ ۹ س[ریو ۳: ۹۴۲].

نوادرالاخبار

از ابارفیع‌الدین احمد فرزند عبدالصبور فرزند خواجه‌محمدبلخی کشمیری، متخلص به غافل.

تاریخ کشمیر است از آغازتااکبرپادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴ق). **آغاز:** شکروسپاس‌جناب مالك‌الملك‌وداور.

48944 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۰۲۹ Add : نستعلیق،ابریل **۱۸۲۰**م، آغازبرابر نمونه، ۱۳۱گ۱۱س[ریو۱: ۲۹۹].

نوروزنامه = گلشن ابراهیمی

از فرشته، و گرفته شده ازهمان «گلشن

ابراهیمی» در یک مقدمه و دوازده مقاله. نسخه‌های آن را در همان س ۴۶۸۳ گذشت.

نوباوهٔ منیر

منیر لاهوری، در بخش منشآت خواهد آمد.

و

واردات قاسمی

از کلیان سنکه KalyanSingh. (که یاد او در «خلاصة التواریخ: ۴۶۵۱» گذشت). تاریخ بنگال و بهار است.

آغاز: الحمدلله ملک الملکوت، حی و لا یموت.

48945 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۰۸۳ Add: شکسته آمیز ع۲۶/ **۱۲۲۷** (۱۸۱۲م) در عظیم آباد، آغاز برابر نمونه، ۲۱۹ گ ۱۳ س [ریو ۱: ۳۱۳].

واقعات اظفری

از محمد ظهیرالدین میرزا علی بخت، معروف به میرزا کلان کورگانی، متخلص به اظفری، فرزند محمد ولی فرزند محمدعیسی، زنده در ۱۲۱۱ق. سوانح خود اوست.

آغاز: بعد حمد حضرت پروردگار و نعت و درود رسول مختار واهدای صلواة.

48946 ـ **لاهور**، پنجاب، پبلک لائبریری ۹۵۴،۰۲۳۶ اظفر: نستعلیق خواجه نصیر الدین، ۹ شعبان **۱۲۲۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۰ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۹۴].

48947 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶/ ۲۰۵۶ Or: آغاز برابر نمونه (گ ۱۵۸ ـ ۱۶۷) [ریو ۳: ۱۰۵۱].

واقعات بابری = تزوک بابری

بابر پادشاه. در س ۴۶۳۳ گذشت.

واقعات جهانگیری = تزوک جهانگیری = جهانگیر نامه

جهانگیر پادشاه. در س ۴۶۴۰ گذشت.

واقعات دکن = اندازهٔ...

واقعات شاه عالمگیر = حالات...

ناشناس.

48948 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۴۳: نوشتهٔ **۱۹۰۷**م، ۲۷، ۳۲ ص [ف. سرفرازعلی: ۱۰۱].

واقعات عالمگیری

از علی (میر) عسکر فرزند محمد تقی فرزند محمد قاسم خوافی، مشهور به عاقلخان رازی.

در تاریخ عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹ـ ۱۱۱۸) از زایش در ۱۰۲۸ (۱۶۱۹ م) تا صفر ۱۰۷۳ (۱۶۶۲م). و در پایان گزارشی ست کوتاه ازمرگ و بخاک سپردن شاهجهان در ع۱/ ۱۰۷۶ (۱۶۶۶م). (بنگرید: تاریخ شاهجهان: ۴۶۰۷).

آغاز: آن قطب فلک سلطنت و جهانداری مرکز دایرهٔ فتوت و بختیاری.

48949 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۴۷ تاریخ (۲۹۷ف): نستعلیق **۱۱۱۲**ق ۱۷۰۱م (۴۴ پادشاهی اورنگ زیب)، آغاز برابر نمونه، **انجام** به مغفر فسبحانی و رحمت رحمانی سپردند. انالله وانا الیه لراجعون، ۸۴

گ ۱۵ س [ف. محمداشرف: ۳۳۲].

48950 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴/۴۷۵ تاریخ (۲۹۸ف): نستعلیق محمد فاضل برای عنایت خان، ۵ شعبان **۱۱۷۲** (۱۷۵۹م)، ۸۲ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف: ۳۳۳].

واقعات عالمگیری = روزنامهٔ وقایع محاصرهٔ حیدرآباد

نعمت‌خان در ص ۴۶۵۷ گذشت.

واقعات عالمگیری = مآثر عالمگیری

مستعدخان ساقی، درص ۴۶۹۲ گذشت.

واقعات قدیم اهل هنود

48951 ـ **آصفیه**، ۱۹۳۰ تاریخ: تاریخ و نشانی دیگر یادنشده [ف. آصفیه ۴:

واقعات کشمیر = گوهر عالم

محمداسلم، درص ۴۶۸۷ گذشت.

واقعات کشمیر = تاریخ اعظمی

از خواجه محمد اعظم شاه فرزند خیر الزمان خان درگذشته ۱۱۸۵ یا ۱۱۷۹، بنام ابوالفتح ناصرالدین‌شاه محمد غازی گورکانی، بسال ۱۱۴۸ق (واقعات کشمیر) بدآن آغاز کرده پس از ۲۱ سال در ۱۱۶۹ق (اگر پرسند تاریخش چسان بود ـ بگو **ترتیب ابواب الجنان** یافت). تاریخ کشمیر است دریک مقدمه و سه قسم (فصل) و یك خاتمه: مقدمه دراحوال و صفات این شهر. قسم ۱ ـ در ارباب حکومت که پیش از اسلام در این سرزمین فرمانروایی کرده‌اند ۲ ـ پادشاهان پس از اسلام که از کشمیر برخاسته‌اند. ۳ ـ پادشاهان دودمان جغتانیان که براین سرزمین چیره شده‌اند. خاتمه در بعضی عجایب وغرایب این شهر. بانثری روان. ودر پایان هر دوره سرگذشت دانشمندان ومشایخ و سرایندگان را آورده است.

در ۱۳۰۳ ق در لاهور بنام تاریخ کشمیر اعظمی در ۲۸۰ ص چاپ‌سنگ‌شده‌است.

آغاز: زینت صفحات دفتر ابداع و ایجاد و نزهت طبقات منظر عالم کون وفساد.

بنگرید: تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۸۰۲ ـ تذکرهٔ علمای هند: ۱۸۰ ـ ریو ۱: ۳۰۰.

48952 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۷۲۰ (۴۵۵۷ ف): نوشتهٔ **۱۱۶۷**، (۲۶۴پ ـ ۱پ) [آکیموشکین ۱: ۵۹۹].

48953 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۴۵۸ (۴۵۵۸ف): نوشتهٔ **۱۱۷۰** [آکیموشکین ۱: ۶۰۰].

48954 ـ **تهران**، ملك ۶۱۶۸: نستعلیق اثیرالله فرزند خواجه محمد، ۱۱ ع ۲/**۱۱۷۴** در پایان آن تاریخ نگارش چنین است: بسال اختتامش یاد فرمود ـ که زیب و رتبت کشمیر افزود، آغاز برابر نمونه، ۳۰۹ گ ۱۵ س [رؤیت].

48955 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۸۲ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، ۳۱۵ گ ۱۵س.

48956 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۵ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۲۱۵ گ ۱۷س [ریو ۱: ۳۰۰-۳۰۱].

48957 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۳۲ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۳۱۱ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۵۶].

48958 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۰۳۱ Add: نستعلیق هند، **۱۸۲۰**م، ۴۰۲ گ ۱۵س [ریو ۱: ۳۰۱].

48959 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۷۹۸ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، ۲۰۹ گ ۱۶س [ریو ۳: ۹۵۶].

48960 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ: N۴۵۲ (۴۳۵ف): نستعلیق خوب سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۱۷۳ گ ۲۰ س [ف. محمد اشرف: ۲:۵۰۲].

48961 ـ هند، بانکیپور ۶۰۱ : تعلیق هند، سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونه، ۱۶۴ گ ۱۶س [عبدالمقتدر ۷:۱۲۶].

48962 ـ لنین گراد، اکادمی علوم (۴۵۵۶ ف) B ۶۶۳ : بی‌تاریخ ، ۲۸۳ گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۹] .

48963 آصفیه، ۲۹۰ تاریخ: تاریخ یاد نشده ، آغاز نزدیك به نمونه ، و فهرست بخشها برابر آنچه گفته‌شده ، ۴۰۴ ص ۱۲س [ف. آصفیه ۱: ۲۵۱].

48964 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب APe1116 ۸۵ (۱۷۴ف) : نستعلیق، بی تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۱۶۲ گ ۱۶س [ف. عبدالله ۱:۱۱۸].

واقعات مرهته

نگاشتهٔ ۱۸۶۳ بکرمی (۱۸۰۶م) (بنگرید: وقایع مرهته: در همین بخش).

48965 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/ ۴۲۸۵/۱۲۳۲ : نوشتهٔ ۲۰ شوال ۱۲۴۳ (۱۸۲۸م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۵۰].

واقعات مشتاقی

از رزق‌الله مشتاقی دهلوی، درگذشته در ۱۰۲ سالگی در ۸۸۹. در تاریخ پادشاهان لودی دهلی. پس از دیباجه از سلطان بهلول لودی آغاز می کند سپس سکندرلودی، ابراهیم لودی، بابر شاه، همایون، شیرشاه، اسلام شاه ، ابراهیم لودی، امیران سکندرلودی، اسلام‌شاه ، عدلی غیاث الدین‌خلجی، نصیرالدین‌خلجی...

آغاز: حمد وثنای پادشاهی را که خطبهٔ احدیت.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۴۵ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۴۲.

48966 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۶۳۳/۱ Add: از سدهٔ ۱۷م، (گ ۲-۸۱) آغاز برابر نمونه، [ریو ۲: ۸۲۰].

48967 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۹۲۹ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، ۱۰۶ گ ۱۷س [ریو ۳: ۹۲۱].

واقعات هفده سالهٔ امیر و بیست سالهٔ وزیر

از محمد ابراهیم بسال ۱۳۰۳ (۱۸۸۵م) از سالهای ۱۲۳۳ تا ۱۲۶۲ وسپس تا ۱۲۸۱ «امیر» یعنی نواب محمدامیرخان امیرالدوله بهادر شمشیر جنگ است و «وزیر» یعنی وزیرالدوله نواب محمد وزیرخان نصرت جنگ نوابان تونك است، که بدستور سرهنری لارنس، ساخته است .

48968 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲/۳۰۶۷ : نوشتهٔ همان محمدابراهیم در ۱۳۰۳ (۱۸۸۵م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۵۰].

واقعهٔ خرابی دهلی = وقایع جنگ نادرشاه ومحمدشاه

دربارهٔ رویداد ورود نادرشاه به دهلی و کشتار وچپاولی که به‌دنبال آن رخ داده‌است.

آغاز: حمدله. عاقبة. وقایع جنگ نادرشاه و

محمد شاه و کیفیت سلطنت ملك هندوستان جنت نشان و بیحرمتی حضرت خلیفة الرحمان و بی‌وقاری جمیع امرای عظیم الشأن از دست ایرانیان کلاه‌پوشان میمون صورت گرگ‌سیرت سبك خیز سخت‌گیر بوقوع آمده.

48969 ـ آصفیه، ۷۷۹ تاریخ: نستعلیق در ۱۲۶۷، بدستور میرصفدرعلی‌خان بستی **انجام:** جمیع ساکنان شهر که باقی مانده بودند شکر و سپاس ایزدی بتقدیم رسانیده سجدات بیحد بجا آوردند... و با یکدیگر مبارکباد گفتند... و این مصرع می‌خواندند: رسیده بود بلایی ولی بخیر گذشت، ۷۹ ص ۱۱ س [ف. آصفیه ۱: ۲۴۸].

واقعهٔ نادرشاهی

ناشناخته.

48970 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۶۷: نوشتهٔ رحیم الدین، ۱۲۵۳، ۴۴ ص [ف. سرفرازعلی: ۳: ۱۰۳].

وصف حیدرآباد

ازلچهمی نراین، شفیق اورنگ آبادی (بنگرید: اکبرنامه: ۴۵۸۶ گذشت).

دروصف حیدرآباد از مساجد و ساختمانها و باغها و تاریخ آن سرزمین (بنگرید: بساط الغنایم: ۴۵۸۸ از همو). **آغاز:** بعدحمد پروردگار و نعت خیرالابرار.

48971 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۶۳ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، آغاز برابر نمونه، ۲۷ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۳۲۶].

وصیت نامهٔ آصفجاه

نظام الملك آصفجاه یکم بنیادگزار دودمان آصفجاهیان.

آغاز: وصیت نواب مغفرت‌مآب آصفجاه علیه الرحمه وقت رحلت به نواب نظام الدولهٔ شهید.

48972 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۳۷۳ ف (۴۵۴ تاریخ): نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۵ گ ۱۴ س [ف. محمد اشرف: ۳۱۸].

وفات نامهٔ شاه رنجیت سنگ

از مجرم کشمیری. (بنگرید: سراپا: ۲۹۰۵).

48973 ـ مشهد، رضوی ۲۳۳ ادبیات (۴۴۹۰): درجنگ مؤرخ ۱۸۹۳ م، ۱۲۱۱ در درهند (ص ۲۳۴–۲۴۵)، سپس ماده تاریخهای مرگ شاه رنجیت که سال ۱۲۵۵ از آنها استخراج می‌شود. [ف. رضوی ۷: ۲۶۹].

وقایع بنگاله

از ناشناس که نام خود را نبرده است، رویدادها از مسند نشینی نواب سراج الدوله تا بسال ۱۲۲۱ ق آورده شده است. **آغاز:** بردانشوران وسخنوران وسیاحان هفت کشور واضح است.

48974 ـ آصفیه ۱۷۴۳ تاریخ: نوشتهٔ ۱۲۰۵ [ف. آصفیه ۴: ۱۰۶].

48975 ـ آصفیه ۳۴۲ تاریخ: تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۴۰ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۲۴۵].

وقایع بهرتپور

W. BHARATPUR

مجموعه‌ای‌ست از:

۱ ـ نصرت وظفر که گزارشی‌ست از رویداد ۱۸۳۳ م بهرتپور و سالهای پسین آن از پاندیت شانکرنات نادیر Shankar Nath Nadir **آغاز:** انفتاح کهن دژ سخن بیورش قشون حمد وثنای فتاحی‌ست.

۲ ـ وقایع بهرتپور که گزارشی‌ست از همان نگاشته. **آغاز:** وقایع بهرتپور که مرتبهٔ ثانی اختصاراً بعبارت صاف وشسته.

۳ ـ نثری آراسته در توصیف یك باران موسمی از همو. **آغاز:** زهی تردستی سقای فلك.

48976 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPe1114 ۱۵۵۷ (۱۷۹ ف): نستعلیق، ۷سپتامبر**۱۸۳۳**م،و۱۰مارس **۱۸۳۳**م،۳۶گ ۱۵س[ف.عبدالله۱: ۱۲۲].

وقایع بهرتپور = وقایع دهونکل سنکه

از دهونکل سنکه Dhunkal Singh، از منشیان میانهٔ سدهٔ سیزدهم. تاریخ هنداست بروزگار مهارجه رنجیت سنگه والی بهرتپور درگذشتهٔ ۱۲۰۲ وتا ۱۲۲۱ رادارد. درآن رویدادهایی که به‌چیرگی انگلیسها انجامید آورده شده‌است.

آغاز: جوهر نمای تیغ زبان بدستیاری ثنای والا.

48977 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۰ Or : نستعلیق رجب **۱۲۳۴**(۱۸۱۹م)دراکره آغاز برابر نمونه،در فهرست بنام **وقایع دهونکل سنگه**است،۱۰۶گ ۱۱س[ریو ۱: ۳۰۵].

48978 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۹ Or : نستعلیق ع۲/ **۱۲۵۰**(۱۸۳۴م)،۷۰گ ۱۵س[ریو ۱: ۳۰۵].

48979 ـ **لاهور**، پنجاب، پبلك لائبریری ۹۵۴،۹۵ دهو-۲۹۷،۹۹۲۱ ۷: نستعلیق شکسته‌سالك‌رام ۲۷محرم **۱۲۶۳**،درفهرست بنام **وقایع بهرتپور** است، ۵۵گ ۱۶س[منظور

احسن عباسی : ۲۲۳].

وقایع پنون

محمد حسین، درص۲۳۰۲ گذشت.

وقایع تیموریه

ناشناخته.

48980 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق‌ف ۶۸: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده، ۱۰۰۲ ص[ف. سرفراز علی: ۱۰۴].

وقایع جشن تاجگذاری جهانگیر پادشاه

وصف یك جشن شکوهمند است دراکبرآباد (اکره) که جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷) بپاکرده بود. به نثر و نظم، وازجهان بیگم وقندهاری بیگم زیاد سخن گفته است.

آغاز: روزی در ایام بهار، وآغاز ابتسام گلزار، کهابرآذری سایبان زنگاری بدامان ایوان فلك زبرجدی بسته، فراش نسیم...

48981 ـ **تهران**، ملك ۴۳۴۱/۸ : نستعلیق میرعلی‌اکبر فرزند میرمحمدمحسن زکی حسینی دراحمدآباد بیدر، نزدیك **۱۱۹۳**(۹۰ر-۹۱رمتن وهامش) آغاز برابر نمونه[رؤیت].

48982 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۵۶ تاریخ (۲۶۵ف): شکستهٔ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۶گ ۱۱س[ف. محمد اشرف: ۳۰۵].

وقایع جنگ سکهان

W.J.SIKHAN

دررویدادهای جنگ فیروزشهر وسراهه است. ازرویدادهای پنجاب. **آغاز:** بعد ازسرگهباشی شدن.

48983 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب

۷۸ Pell ۲۱۳۹ (۱۷۰ ف) : نستعلیق ۱۹۰۶ سماوات، ۴۴گ ۱۹س[ف.عبدالله۱ : ۱۱۵].

وقایع جنگ نادرشاه

در بارۀ ورود نادر شاه به‌دهلی و کشتار و چپاولی که بدنبال خود داشت. (بنگرید واقعۀ خرابی دهلی: ۴۷۱۱). پس از خطبه‌ازیورش نادر به دژ کابل و گشودن آن وواگذاری آن به نواب ناصر خان، و گذشتن نادر ازدریای اتک ورسیدنش به لاهور وجنگ باخان بهادرزکریاخان، و باجگیری نادر ازو آغاز می‌شود، وسپس به تفصیل رویداد دردناك دهلی را گزارش می کند. درپایان آن از نکته‌ای یاد شده که‌دردیگر تاریخهای نادری نیامده است، وآن دربارۀ زناشویی دختر نادر با یکی از شاهزادگان دهلی‌ست. **آغاز**: زهی نادرشاه پادشاهی که‌خسروان روی‌زمین به‌خاك‌ساری آستانۀ کراماتش اعتبار سر بلندی و بلند بختان روشن جبین را بسجود پاکش اقتدار ارجمندی به‌حضور پایۀ شوکت.

48984 ـ **آصفیه**، ۷۷۰ تاریخ: تاریخ یاد نشده. درپایان آن آمده: الحمدلله که این **وقایع نادری** بموجب ارشاد لازم‌الانقیاد... دل‌سنکه راج متصدی‌سرکار سیدشریف‌خان... بقلم نیاز سمت‌تحریر یافت... **وقایع نادرشاه** صورت تحریر را اتمام یافت، ۲۲ص۱۵س[ف. آصفیه ۱:۲۴۶].

وقایع جهانگیری وشاهجهانی

ازناشناس. دررویدادهای روزگارجهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ـ۱۰۳۷) وشهاب‌الدین محمد شاهجهان پادشاه (۱۰۳۷ـ۱۰۶۷). و آغاز میشود بادیباجه‌ای وتاجگذاری جهانگیر وچند سطری درزایش او، سپس پادشاهی او، آنگاه شاهجهان.

آغاز: ذکر سلطنت جنت‌مکانی ابوالمظفر نورالدین جهانگیر پادشاه که بواسطۀ نهم به‌امیر تیمورصاحبقران غازی میرسد. نغمه‌سرایان بزم اخبار جهانگیری چنین روایت کنندکه.

48985 ـ **حیدرآباد**، موزۀ سالار جنگ ۴۵۷ تاریخ (۲۸۸ف): نستعلیق، ۱۰۷۰، **انجام**: تاعهدتألیف این تاریخ که‌قریب‌هفتادسال رسیده همه‌سلسلۀ فرزندان‌اودولت کام‌زیست نموده سنۀ ۱۰۷۰، ۵۷۵گ ۱۲-۱۵ س[ف. محمداشرف: ۳۲۵].

وقایع حیدری

از محمدصالح. گزارش دیدارادوارد بیجت Edward Paget (۱۱۸۹ ـ ۱۲۹۵ ق / ۱۷۷۵-۱۸۴۹م) ازکارگزاران کمپانی شرقی درهند باغازی‌الدین حیدرپادشاه اوده‌ای (۴۳ـ ۱۲۲۹ ق) است .

آغاز: وقایع حیدری متضمن احوال آمدن لارد (لرد) جنرال بیجت بهادر... وبدل‌مدارات ومراعات حضرت ظل‌سبحانی خلیفة‌الرحمانی... حیدر پادشاه غازی خلدالله‌ملکه‌وسلطنته. خوشا مضمون رنگینی که از تحریر آن کلکم نموده.

48986 ـ **حیدرآباد**، موزۀ سالار جنگ ۴۵۸ تاریخ (۴۴۲ف): نستعلیق پیرامن ۱۲۳۹ (۱۸۲۸م) ، ۲۳گ ۱۱س [ف. محمد اشرف : ۵۱۶] .

وقایع دربار مهاراجه رنبیرسنگه

از سید رضاشاه، ازآغاز ۱۸۶۱ تا ۱۳ جنوری۱۸۶۲م.

48987 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۰۵/۲۳۸۶: تاریخ یاد نشده[ف. محمد اشرف:۵۱].

وقایع دکن

از فیض حق صدیقی قادری چشتی معروف به محمدفیض‌الله منشی، بسال ۱۲۳۶ (۱۸۲۰م). (بنگرید: مرآت‌الاخبار: ۴۶۹۷). در تاریخ نظام حیدرآباد از آغاز ایشان تا روزگار نگارش ۱۲۳۳ ق (۱۸۱۷م): ۱ـ نظام‌الملك آصفجاه (م ۱۱۶۱ق) ۲ ـ نواب ناصر جنگ (۱۱۶۱ ـ ۱۱۶۴) ۳ ـ صلابت جنگ (۱۱۶۴ ـ ۱۱۷۵) ۴ ـ نظام علیخان (۱۱۷۵ ـ ۱۲۱۷) ۵ ـ مرگ نظام علیخان و تاجگذاری سکندرجاه.

آغاز: بعد حمد رب‌العالمین و نعت سید المرسلین... وقایع شش صوبهٔ دکن دولت ابد طرازان شمع‌افروز دودمان.

48988 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۵۹ تاریخ (۴۰۵ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۷۵ گ ۱۵س [ف. محمد اشرف: ۴۵۷ تا ۴۶۵].

48989 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۹/۲/۳۰۵۴: نوشتهٔ منشی بهوانی شاه ۵ محرم ۱۲۴۱ (۱۸۲۵م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۵۱].

48990 ـ **هند**، بانکیپور ۶۱۷: تعلیق هند، غوثی‌لعل، ۵ ذیحجهٔ ۱۲۴۱، آغاز برابر نمونه، ۹۵ گ ۱۳ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۵۶].

وقایع دلپذیر

از عبدالاحد فرزند مولوی محمد فائق، (بنگرید: شرح احدیه: ۴۶۶۸) سرگذشت بیگم شاه همسر غازی‌الدین حیدر پادشاه اوده وسپس شاه زمان پادشاه اوده Oude است. که در ۱۲۴۳ بدستور مستر جان دوزول شکسپیر بهادر نگاشته است. و نام کتاب تاریخ نگارش آن است.

آغاز: آبداری سیوف بارقهٔ السنهٔ کشور گشایان معانی.

48991 ـ **آصفیه**، ۱۲۷۳ تاریخ: نستعلیق، در ۱۲۵۴، آغاز برابر نمونه، ۷۴ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۲۵۰].

48992 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۶۱ تاریخ (۴۴۳ف): نوشتهٔ ۱۲۵۶ (۱۸۴۰م)، آغاز برابر نمونه، ۶۴ گ ۱۱ س [ف. محمد اشرف: ۵۱۸].

48993 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۸۱ Or: نستعلیق محرم ۱۲۶۶، (۱۸۴۹م)، آغاز برابر نمونه، ۶۴ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۶۱].

48994 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ N.۴۶۰ (۴۴۴ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۶۲ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۵۱۹].

وقایع رنتهور

ناشناخته.

48995 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۴۹: تاریخ یاد نشده، ۱۴۰۴ ص [ف. سرفراز علی: ۱۰۴].

وقایع سنواتی هند

رویدادهای سالیانهٔ هند تا ۱۵۸۵م را دارد. (بنگرید: «تاریخ سنواتی ۴۱۰۷»).

48996 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۷۴۴ Or: تاریخ یاد یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

وقایع شیخ دلیل

از جوهر خان.

سرگذشت افسانه‌ای راهزنی بنام شیخ دلیل ملقب بشیخ دلا، زاده در ۱۱۷۵ (۱۷۶۲م) کشته در ۱۲۲۳ (۱۸۰۸م). در بیست داستان.

آغاز: آورده‌اند که خدایتعالی بیچون و بیچگون از قدرت خویش.

48997 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ Ta۴۶۲ (۵۹۴ف) : نستعلیق، هری کریشن، در جهان آباد، ۱۹ ذیحجهٔ **۱۲۴۵** (۱۸۳۰م) ۷۷گ ۱۱س [ف. محمداشرف ۲ : ۲۳۹].

وقایع نادرخان

غلامحسین.

48998 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ قف. ۷: تاریخ یاد نشده، ۶۲ص [ف. سرفراز علی: ۱۰۴].

وقایع گوتله شاه نوازخان

از میرغلامحسین افسق وهدایت.

48999 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۷۱: نوشتهٔ **۱۲۱۳**، ۸۲ص (گویا بخامهٔ نگارنده) [ف. سرفراز علی: ۱۰۴].

وقایع مجادلهٔ تیپو سلطان و آصفجاه ثانی

آغاز: وقایع مقابله ومجادلهٔ سلطان تیپو ... دمیکه خنجر دودمه سحر بدستیاری پنجهٔ خورشید انور.

49000 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۴۶۹/۲ تاریخ (۴۵۲ف) : باتاریخ **۱۲۵۸** (۱۸۳۲م) دردفتر [ف. محمداشرف : ۵۴۰].

وقایع مرهته = وقایع بدایع مرهته = عبرت نامه

از علی ابراهیم خان (که یاد او در «تاریخ بنارس: ۴۵۹۷» گذشت). تاریخ مرهته است از آغاز ۱۱۷۱ تا ۱۱۹۹، در بنارس بسال ۱۲۰۱ نگاشته است. و باذکر اصل ونسب مرهته آغاز میشود. سپس: ذکر ساهوجی، ذکر شیواجی، ذکر بالاجی... مقدماتی که مبادی جنگ بسواس راؤ باشاه ابدالی است... آغاز محاربهٔ فوج مرهته باقشون شاه ابدالی... ومیرسد بذکر نوسرداران انگلیسی بجانب پونه.

آغاز: الحمد لله علی نعمائه والصلاة علی نبیه واوصیائه. این وقایع بدایع آثار عبرت نامهٔ اولو الابصار است. (بنگرید: واقعات مرهته: ۴۷۱۱ تاریخ مرهته: ۴۶۱۹)

49001 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۴ تاریخ (۴۳۷ ف): نستعلیق وحیدالله کاتب، ۹ شعبان **۱۲۱۴** (۱۷۹۹م)، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام **وقایع بدایع مرهته** نامیده شده است، ۳۹ گ ۱۶ س [ف. محمد اشرف: ۵۰۷ تا ۵۱۲].

49002 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۷۲ Add: شکسته آمیز ج ۱/**۱۲۲۹** (۱۸۱۴م) آغاز برابر نمونه، وبنام **تاریخ مرهته** یادشده است، ۸۰گ ۱۱س [ریو ۱: ۳۲۷].

49003 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۰۰۰ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، با یادداشت **عبرت نامهٔ** علی ابراهیم خان، ۴۳ گ ۱۵س

49004 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۹۲ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، ۱۱۱گ ۹س [ریو ۳: ۹۶۸].

49005 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۷ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، ۵۶ گ ۱۲س [ریو ۱: ۳۲۸].

وقایع نادری

نادر نامه است از یورش او به هند تا برگشتش. **آغاز**: بقول حضرت شیخ سعدی شیرازی بیت به نیم بیضه که سلطان ستم روا دارد

49006 **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۶۹/۱ تاریخ (۴۵۲ف) : با تاریخ **۱۲۵۸**

(۱۸۳۲م) دردفتـر، (گ۳-۵۱)[ف. محمد اشرف: ۵۴۰].

وقایع نادری = وقایع جنگ نادر

درص۴۷۱۴ گذشت.

وقایع هولکر

ازموهن‌سنگه Mohan تاریخ جسوانت راوهولکر Jaswant Rao فرزندتکوجری و برادرکاشی‌راواست، ازآغازسدهٔ سیزدهم. در ۱۲۲۳ بدانجام رسیده‌است.

آغاز: خداوندااداى‌مراتب ثناى‌کداولیا و انبیاکوس ماعرفناك حق معرفتاك زده‌باشند.

49007 ـ هند، بانکیپور۶۱۸ نستعلیق احسن‌الله، ۴شعبان **۱۲۲۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۷ گ۱۱س[عبدالمقتدر ۷: ۱۵۷].

هـ

هفت اقلیم

از طاهر محمد فرزندعمـادالـدین‌حسن سبزواری، ازسدهٔ یازدهم. تاریخ عمومی‌ست، از آدم‌تاروزگار نگارنده، بسال ۱۰۱۱ق[دیباجه] بدانجام رسیده است.

قسم یکم پیامبران‌وپادشاهان پیش‌ازاسلام. **قسم‌دوم** خلفای عرب‌وامامان شیعه‌وپادشاهان صفاری وجزآنها. **سوم** ترکمانان وچنگیز و صفویان وجزآنها. **چهارم** فرمارواریان هند و گزیده‌ای از کتاب «مهابهارات». **پنجم** پادشاهان هندبه‌ویژه محمد اکبرشاه (۹۶۳ - ۱۰۱۴).

آغاز: بعد از حمد باری‌سبحانه‌وتعالی صلوات‌نامحدودودرودغیر معدودبدان مظهر.

49008 ـ قم، سیدشهاب‌الدین، آقانجفی ۲۸۵: نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، ۴۶۴گ۱۹س [ف. اشکوری ۱: ۳۱۲].

هفت گلشن محمدشاهی

از محمد هادی، کامورخان(که یـاداودر «تذکرةالسلاطین: ۴۶۲۹» گذشت). تاریخ‌عمومی هند استاز آغاز تا۱۱۳۲ق. در هفت گلشن، وعنوانهای کوچکتر آن گلبن است: گلشن‌یکم گلبن یکم درپادشاهان دهلی ازآغازتابابر... گلشن دوم گلبن یکم گجرات ... گلشن سوم بنگال، گلشن‌چهارم‌دکن، گلشن پنجم گلبن یکم سند، گلشن‌ششم کشمیر، گلشن‌هفتم اولیاء الله‌هندوستان.

آغاز: الحمدلله رب‌العالمین‌والعاقبةللمتقین، که قدرت‌بالغه.

49009 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۹۵ Or: شکسته آمیزسدهٔ **۱۸**م، آغازبرابرنمونه ۲۴۹ گ ۱۳س[ریو۳: ۹۰۸].

49010 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۶۲/۳۳ Or: نستعلیـق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق) بخشی از آن است (گ۶۱۸-۶۲۸)[ریو ۳: ۱۰۲۶].

49011 ـ هند، بـانکیپـور ۵۴۱: نیم شکستهٔ هند، سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابرنمونه، ۲۶۷ گ ۱۳ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۵].

همایون شاهی

از جوهر آفتابچی (که یاداودر «تذکرة الواقعات: ۴۶۳۱» گذشت) و یاازالله‌داد فیضی سرهندی، (که‌یاد او درتاریخ هند » گذشت). درص گذشت همایون پادشاه(۹۳۷-۹۶۳)، در

چهار باب و فصلها: باب ۱ ـ تاجگذاری همایون پادشاه... **آغاز:** همایون گوهری که‌درسلک تحریر و عقد تقریر.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۴۵۹ ـ استوری ۱: ۵۳۷.

49012 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۹۰ Or: نستعلیق ع ۲/**۱۲۶۴** (۱۸۴۸م) آغاز برابر نمونه، ۲۵۷ گ ۹س [ریو ۳: ۹۲۷].

49013 ـ **لنین گراد**، اکامی علوم ۴۲۴ C (۴۶۳۱ف): بی تاریخ. درفهرست از الله‌داد فیضی دانسته‌شده است، ۱۴۷ گ [آکیموشکین ۱: ۶۰۹].

همایون نامه

از غیاث‌الدین فرزند همام الدین مشهور به خواندمیر (نگارندهٔ، حبیب‌السیر). در قوانین واحکام بر قرار شدهٔ روزگار پادشاهی همایون‌پادشاه (۹۳۷-۹۶۳) و برخی ازساختمانهای بر پاشدهٔ آن‌روزگار. درکلکته ۱۳۵۹ق. ۱۹۴۰م چاپ‌شده‌است.

آغاز: همایون نامه‌ای کلک‌ابداع واقتا آثار سلاطین.

بنگرید: ف. مشار: ۱۲۵۸ ـ استوری ۱: ۵۳۶، ۱۳۱۳.

49014 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۸۵۰ Or: نوشتهٔ **۱۰۷۹**. [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

49015 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۶۲/۴ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق)، (گ ۱۲۱ ـ ۱۵۸)، آغاز برابر نمونه، [ریو ۳: ۱۰۲۴].

49016 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۱۵۵ (۴۶۳۲ف): تاریخ یادنشده، (۱ب ۳۲ر) [آکیموشکین ۱: ۶۰۹].

همایون‌نامه

تاریخ هنداست بروزگارهمایون‌شاه‌تاآمدن او به‌ایران واعظم‌شاه‌پسرعالمگیر.

آغاز: رب‌وفقنا التکمیل والتتمیم. لاحصی ثناء علیك کیف وکل ثنا.

49017 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۷۱ تاریخ (۳۱۲ف): سدهٔ **۱۳**، ۳۵۸ گ ۱۵س **انجام:** آنچه اتفاق افتدبه تحریر تغیروتبدیلی وضع روزگار قلم رارنجه خواهد داشت [ف. محمداشرف: ۳۴۶].

هندوستان و استیلای انگلیس

ترجمه ازآوانس (که یاد اودر «سفرنامهٔ آسیای‌مرکزی: ۴۰۱۲» گذشت). نخست جغرافیای هند است سپس از چگونگی چیرگی انگلیسها بر نیم قارهٔ هندگفتگو میکند.

آغاز: بسمه‌تبارك و تعالی. این رساله تحقیقاتی‌ست که‌دانشمندان فرنگ.

49018 ـ **تهران**، ملی ۲/ ۵۹۰ ف: نستعلیق محمدقزوینی، **۱۳۰۴**، برای ناصرالدین شاه (ص ۱۲۰-۲۲۴) [ف. ملی ۲: ۱۰۰].

ی

یادگار عجیب

از ناشناس. دروصف سالارجنگ حیدرآباد.

آغاز: بر این مژده گرجان فشانم رواست. که این مژده آسایش جان‌ماست.

49019 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴۷۲ تاریخ (۴۱۹ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۴**، ۸ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف: ۴۸۸].

یادگار مکهن لال

از مکهن‌لال شاهجهانپوری.

تاریخ حیدرآباد است بروزگارمیر قمرالدین خان چین قلیچ‌خان مخاطب بـه نواب آصفجاه بهادر، دردوازده‌فصل: ۱- فرزنـدان و نوادگان میر قمرالدین آصفجاه ۲ ـ امیران مسلمان آصفیه ۳ ـ امیران‌هندوی‌آن سامان۴ـ کیفیت زمینداران‌حیدرآبادوشرح نظام‌ایلچپور وکیفیت منصبداران۵ـ تفصیل تعلقه جات ۶ ـ ذکرقلعه‌جات ۷ ـ شرح‌جاگیرداران۸ـالقاب و خطابات مسلمین وهندوان۹ـجمعیت سپاه و مداخل ومخارج ۱۰ ـ طوائف‌افغان‌ومهدوی‌و عرب وغیره ۱۱ـ بعضی مـراتب‌ضروری ۱۲ـ در بیان خصایل‌ردیهٔ اهل بلدهٔ حیدرآباد.

آغاز: حمدله. وتحیات‌برگـروه مخبر الصادقین. بعده‌هیچمدان‌مکهن‌لال.

49020 **ـ حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ ۴۷۴ تاریخ(۶۰۴ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۱گ ۱۳س[ف. محمداشرف: ۴۶۵].

49021 **ـ حیدر آبـاد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۷۳تاریخ (۴۰۷ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، آغاز نزدیك‌بـه نمونـه [ف . محـمد اشرف : ۴۷۱].

49022 **ـ آصفیه** ، ۱۰۹۴ تاریخ : نستعلیق، بی‌تاریخ، آغازبرابر نمونه، ۲۸۴ص ۱۴س[ف. آصفیه ۱ : ۲۵۲].

منابع (۱)

الف ـ فهرستهای چاپ شده در ایران

تبریز ، تربیت :

۱۱۹ـ فهرست کتابخانهٔ دولتی تربیت . تبریز ، کتابهای خطی . نگاشتهٔ محمد ـ نخجوانی . چاپ تبریز ، ۱۳۲۹ خ ، ۳۱۹ ص .

به‌ترتیب موضوعی ۲۶۸ مجلد ازتك کتابی ومجموعه‌ها را نشان داده‌است .

تبریز ، ملی :

۱۲۰ـ فهرست کتابخانهٔ ملی تبریز ، کتابهای خطی اهدائی حاج محمد نخجوانی . نگاشته میرودود سیدیونسی . جلد دوم ، چاپ تبریز ، انتشارات کتابخانهٔ ملی ، ۱۳۵۰خ (ص ۴۷۹ـ ۴۲۹) .

به ترتیب تهجی ازد تا ش درآن ۵۲۸ نسخهٔ فارسی وعربی وترکی نشان داده‌شده‌است. مجموعه‌ها درفهرست تجزیه شده است .

تهران ، ملی :

۱۲۱ـ فهرست نسخه‌های خطی‌کتابخانه ملی، کتابهای فارسی . نگاشته عبدالله‌انوار. جلد سوم ، ۱۳۵۱ خ ، ۵۸۶ ص .

به‌ترتیب شمارهٔ قفسه‌ها از ۱۰۰۱ تا ۱۵۰۰ .

۱۲۲ـفهرست نسخه‌های خطی کتابخانه‌ملی، کتابهای فارسی . نگاشته عبدالله‌انوار . جلد چهارم ، تهران ۱۳۵۲ خ . ۵۴۸ ص .

به ترتیب شماره قفسه‌ها از ۱۵۰۱ تا ۲۰۰۰

---

(۱) درپایان جلد چهارم ازصفحه ۳۴۲۵ تا ۳۴۳۹تعداد ۱۱۸منبع معرفی شد اینك عنوان منابعی‌که بعدازآن تاریخ‌مورداستفاده‌قرارگرفته است تاشمارهٔ۱۴۶دراینجا درج‌میگردد.

تهران، مجلس:

۱۲۳ - فهرست کتابخانهٔ مجلس شورای ملی. جلد دهم (بخش چهارم) نگاشتهٔ عبدالحسین حایری. تهران، ۱۳۵۲ خ. (ص ۱۶۷۷-۲۲۳۰).

به ترتیب شمارهٔ کتابها در قفسه‌ها. ش ۳۷۰۶ تا ۳۸۱۲ از تک کتابی و مجموعه‌ها.

رشت، جمعیت نشر فرهنگ:

۱۲۴ - فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ عمومی جمعیت نشر فرهنگ رشت. نگاشتهٔ محمد روشن. انتشارات فرهنگ ایران‌زمین، ش ۱۶، ۱۳۵۲ خ، ۱۶۶+۳۰ ص.

به ترتیب تهجی از الف تا یا، سپس مجموعه‌ها که در فهرست تجزیه نشده است.

شیراز، ملی فارس:

۱۲۵ - فهرست کتب خطی کتابخانهٔ ملی فارس. جلد یکم. نگاشتهٔ علی‌نقی بهروزی و محمد صادق فقیری، از انتشارات انجمن کتابخانه‌های عمومی شیراز. آبان ۱۳۵۱ خ ۴۱۶ ص.

به ترتیب شمارهٔ کتابها در قفسه‌ها از ۱ تا ۴۰۰.

۱۲۶ - فهرست کتب خطی کتابخانهٔ ملی فارس. جلد دوم. نگاشتهٔ علی‌نقی بهروزی و محمد صادق فقیری. از انتشارات انجمن کتابخانه‌های عمومی شیراز. آبان ۱۳۵۱ خ، ۴۰۰ ص.

بترتیب شمارهٔ کتابها در قفسه‌ها از ۴۰۱ تا ۷۸۰.

قم، سید شهاب‌الدین:

۱۲۷ - فهرست کتابخانهٔ وقفی آقای سید شهاب‌الدین آقا نجفی در قم. جلد یکم، نگارش احمد اشکوری، قم ۱۳۵۲ خ، ۴۳۰ ص.

به ترتیب شمارهٔ کتابها در قفسه از شمارهٔ ۱ تا ۴۰۰.

مشهد، رضوی:

۱۲۸ - فهرست کتب خطی کتابخانهٔ آستان قدس رضوی. جلد هشتم، نگارش احمد گلچین معانی، از انتشارات سازمان امور فرهنگی و کتابخانه‌ها ش ۶، مشهد، ۱۳۵۰ خ، ۵۳۳+۳۷ ص.

بترتیب موضوعی ۳۹۱ جلد از تک شماره‌ای و مجموعه‌ها نشان داده شده است.

مشهد، سلیمان خان:

۱۲۹ - فهرست نسخه‌های خطی در کتابخانهٔ مدرسهٔ سلیمان خان در مشهد. نگاشتهٔ

کاظم مدیرشانه‌چی و عبدالله نورائی. همراه فهرست نسخه‌های خطی سه کتابخانه دیگر در «فهرست نسخه‌های خطی چهار کتابخانهٔ مشهد» از انتشارات فرهنگ ایران‌زمین، زیر نظر ایرج افشار ومحمدتقی دانش‌پژوه، تهران، ۱۳۵۱خ، ۴۲۵ص.

مشهد، میرزا جعفر:

۱۳۰ ـ فهرست نسخه‌های خطی درکتابخانهٔ مدرسهٔ میرزا جعفر درمشهد. نگاشتهٔ کاظم مدیر شانه‌چی وعبدالله نورائی، درهمان نشریه.

مشهد، گوهرشاد:

۱۳۱ ـ فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ جامع گوهرشاد در مشهد. نگاشتهٔ کاظم مدیرشانه‌چی‌وعبدالله نورائی، درهمان نشریه.

مشهد، نواب:

۱۳۲ ـ فهرست نسخه‌های‌خطی مدرسهٔ نواب‌مشهد، نگاشتهٔ کاظم‌مدیرشانه‌چی‌وعبدالله نورائی، همراه فهرست الفبائی نسخه‌های خطی کتابخانهٔ آستان قدس نگاشتهٔ‌تقی بینش، از انتشارات فرهنگ ایران زمین، زیر نظر ایرج افشار و محمد تقی دانش پژوه، تهران، ۱۳۵۱، ۶۵۵+۷۴ص.

یزد، وزیری:

۱۳۳ ـ فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ وزیری‌یزد، وابسته‌به کتابخانهٔ‌آستان‌قدس رضوی، جلدسوم، نگاشتهٔ‌محمد شیروانی، تهران، ۱۳۵۲، ۵۰۰ص.

بترتیب شمارهٔ کتابها درقفسهٔ‌کتابخانه.

ب - فهرستهای چاپ شده در بیرون از ایران

پاکستان، سناءالله:

۱۳۴ - فهرست نسخه‌های خطی خواجه سناءالله خراباتی ، در کتابخانهٔ گنج بخش مرکز تحقیقات فارسی ایران در پاکستان، یك جلد. نگاشتهٔ محمدحسین تسبیحی. ازانتشارات مرکز تحقیقات فارسی ایران درپاکستان . راولپندی- پاکستان،ش۳،۱۳۵۱خ، ۲۲۲ + ۱۱۸ ص.

فهرست نگارشهای خواجه سناءالله خراباتی منتقل شده به کتابخانهٔ گنج بخش است به‌ترتیب موضوعی.

پاکستان، گنج بخش:

۱۳۵ - فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ گنج بخش مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان. جلد یکم، نگاشتهٔ محمد حسین تسبیحی. ازانتشارات مرکز تحقیقات فارسی ایران درپاکستان. راولپندی-پاکستان، ۱۳۵۰خ، ۸۳۴ص.

پیشاور، دارالعلوم الاسلامیه :

۱۳۶ - لباب المعارف العلمیه، مکتبة دارالعلوم الاسلامیه، مکتبهٔ مشرقیه دارالعلوم اسلامیه پیشاور، نگاشتهٔ مولوی عبدالرحیم، باهتمام خواجه صدیق‌حسین، مطبع آگره‌اخبار آگره‌مفیدطبع‌هوتی، ۲ ذیقعده ۱۳۳۶ ق ۱۹۱۸م. چاپ‌سنگ، ۴۵۲ص .

بترتیب موضوعی، بیش از ۲۶۴۲ کتاب‌فارسی‌وعربی‌واردووافغانی ازخطی‌وچاپی را درجدولهائی‌به‌زبان اردو ازمجموعه وتك کتابی نشان داده است.

حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ:

۱۳۷ - بخشهای تاریخ ، ۴۵۳ نسخه مجموعه و تك کتابی، موضوعی . ۶۱۰ ص، چاپ ۱۹۶۵م.

Muhammad Ashraf. Catalogue of the Persian Manuscripts in the Salar Jung Museum & Library. Vol I, India,1965.